Digitized by Google

6
6-c
55 M

6
3 N
1

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

6-6.c.54

11-G-17

11.2.13.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

LEXICON PENTAGLOTTON,

Hebraicum, Chaldaicum, Syriacum, Talmudico-Rabbinicum, & Arabicum.

IN QVO OMNES VOCES HEBRÆÆ, CHALDÆÆ, Syræ, Rabbinicæ & Arabicæ, adjectis hincinde Perſicis, Æthiopicis & Turcicis, ordine Alphabetico, ſub ſuis ſingulæ Radicibus digeſtę continentur: Earumq; Significationes, Uſus ac Elegantiæ, ex SS. Hebræis Bibliis; horum Chaldaicis Paraphraſibus; Teſtamento N. Syriaco; utroq; Babylonico & Hieroſolymitano Talmudo, Midraſchim, Rabbinorum Commentatoribus, Theologis & Philoſophis; Arabica V. & N. Inſtrumenti Translatione, Alkorano, Avicenna, &c. ut & Græca LXX. Interpretum, & omnibus Latinis Bibliorum verſionibus, doctè, amplè, ac dilucidè proponuntur & explicantur.

VARIORVM ITEM INTERPRETVM DIFFICILES, ac diſcrepantes ſententiæ conferuntur, & examinantur.

COLLECTUM, ET CONCINNATUM

à

Clariſſimo & doctiſſimo viro,

DN. VALENTINO SCHINDLERO OEDERANO,

Linguarum orientalium in celeberrimis Witenbergenſi & Helmſtadienſi Academiis, quondam Profeſſore.

Opus novum, nunc poſt Authoris obitum, ex ipſo Autographo fideliſſimè deſcriptum, & in locis dubiis cum Bibliis Regiis collatum, communique Reipubl. Chriſtianæ bono in lucem editum.

Cum triplici INDICE:

1. Abbreviaturarum Hebræarum copioſiſſimo.
2. Nominum propriorum hoc LEXICO citatorum.
3. Omnium vocum Latinarum, quibus dicta Idiomata explicantur, locupletiſſimo.

BIBLIOT. NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Cum privilegiis S. Cæſ. Majeſt. & Regiæ Galliarum.

Cura & Auſpiciis RULANDIORUM.

HANOVIÆ,

Typis Joannis Jacobi Hennei.

MDCXII.

Digitized by Google

JOAN. RULANDIUS Lectori S. D.

STudii noſtri, quod Rei literariæ, communi & Eccleſiæ, & Reipubl. bono, augendæ, & amplificandæ impendimus, novum tibi, en Lector, documentū exhibemus, LEXICON videlicet PENTAGLOTTON, Hebraicarum, Chaldaicarum, Syriacarum Rabbinicarum & Arabicarū vocum explicationem, tam accuratam, ac luculentam, aliaq; tam raræ, & admirandæ eruditionis documenta continens, ut teſtibus viris præclarâ doctrinâ, & linguarum harum cognitione præcellentibus, ſimile opus (quod citra cujuſquam vel contemptū, vel contumeliam dixerim) nec Germania noſtra, nec Gallia, nec Italia, nec cæteræ Chriſtiani Orbis provinciæ hactenus protulerint, à doctiſſimo quippe, & linguarum iſtarum peritiſſimo viro. Dn. [redacted]
Cujus editionem, quanto cùm laboris, tum æris impendio ob [redacted] præmaturum, ante additam O[redacted]ri ſupremam manum, è vivis exceſſum, & tuo, & Reipublicæ bono, ne ea hoc pretioſo theſauro, eiusq; fructu, & Author [redacted] fruſtraretur, procuraverimus, teſtes præ cæteris nobis eſſe poterunt Viri, quorum ea in re opera uſi ſumus, apprimè docti, & linguarum, quæ hoc Lexico tractantur, Hebrææ præſertim, Chaldææ, & Syræ [redacted] us, uterq; Marcoduranus; quorum ille biennalem in deſcribendo ex autographo Authoris hoc Lexico, & dubiis S. Scripturæ locis ab Authore citatis, cum Bibliis Regiis [redacted] ARIÆ MONTANI conferendis; hic verò annalem in eo corrigendo, ne Typothetarum ſphalmatis deformatum prodiret, operam nobis præſtitit, & quidem uterque, tanta cum ſcelertia & induſtria, ut dubitare non debeas, Lexicon hoc quàm correctiſſimum ad manus tuas perventurum.

Ne porrò præcipua rerum, quæ continet, momenta, eaque quæ Authoris potiſſimùm occupatam tenuerunt induſtriam, te lateant: Eorum hoc habe Compendium:

I. Singularum vocum ordine Alphabetico digeſtarum ſignificationes, non nativæ ſolùm, & propriæ, ex locorum S. Scripturæ collatione, cum ſuis Etymis, ab Authore erutæ: ſed figuratæ etiam paſſim additæ ſunt. Uſitatiores inſuper cum Hebraiſmi, tum Rabbiniſmi, ſuis locis indicati. Ac difficultates præterea Grammaticæ, ſiquæ in Textu ſacro occurrunt, luculenter expoſitæ. Et hæc quidem omnia eo modo, ac ordine, ut Lectori vel modicùm attento, idque αὐτόψει innoteſcat, quomodo linguæ cognatæ ex Hebræa deſcendant. Præter Appellativorum autem declarationem, etiam nomina propria cujusque generis, tam cum utilitate, quàm voluptate Lectoris, etymologicè, & hiſtoricè explicantur.

II. Ritus, ſeu ceremoniæ, ac feſta, tam Judæorum, quàm Turcorum, aliaque ſcitu digniſsima, nec ubique obvia, & S. Scripturæ ſenſum variis in locis mirificè illuſtrantia, recenſentur.

III. Difficiliora S. Scripturæ loca, & Interpretum diverſæ, & diſcrepantes ſententiæ, earumque cauſæ, dextrè excutiuntur, & ad veritatis amuſsim examinantur: & in quibus Interpretes Chaldæi, Græci, Latini, & Germani, & qua de cauſa, hallucinati ſint, exponitur. prout hæc omnia plenius ex ſequenti [redacted] proœmio cognoſces.

Tu Lector, quiſquis es, DEO imprimis, horum bonorumque omnium largitori, dein [redacted] noſtro, pro vigiliis & ſudoribus in hoc opere impenſis, debitas, meritasque gratias laudesque repende, Eoque ad Gloriæ, & Veritatis divinæ propagationem, magno cum fructu feliciter utere.

Ne vero quis, vel Typographorum, vel Bibliopolarum, eorum præſertim, qui contra omnem & pietatis, & æquitatis rationem, ex aliorum labore, & impendio ſuum compendium, cum illorum gravi diſpendio, facere ſatagunt, Edictorum ſeu Privilegiorū S. Cæſ. & Regiæ Majeſtatis ignorantiam prætendant, eorundem ſummam hic ſubjiciendam duximus.

Summa Privilegii, ſeu Edicti Cæſarei.

RUDOLPHI II. Romanorum Imperatoris ſemper Auguſti Diplomate cautum, & edictum eſt, ne quis alius in univerſo Romano Imperio, præter RULANDIOS, hoc LEXICON PENTAGLOTTON, VALENTINI SCHINDLERI, intra annos decem, ab ejus editione numerandos, imprimat, aut imprimi curet, neve alibi, hac, vel alia forma excuſum, venales habeat, vel quovis modo diſtrahat, ſub pœna in Diplomate comprehenſa, & confiſcatione omnium ejuſmodi librorum. In cujus rei fidem ipſa Cæſ. Majeſt. Diplomati manu ſubſcripſit, & ſigillum imperiale apponi juſſit.

Summa ſeu tenor Edicti Regii.

LOUIS *par la grace de Dieu, Roy de France, & de Navarre &c. Nous avons permis, ottroyé & accordé, permettons, ottroyons, & accordons par ces preſentes aux* Rulands, *que par tels libraires que bon leur ſemblera, apres l'impreſſion de ce livre intitulé,* Lexicon pentaglotton *&c.* Valentini Schindleri *&c. il le puiſſent faire vendre, ou diſtribuer en ceſtuy noſtre Royaume pais, & terres de noſtre obeyſſance, ſans que par aucuns Libraires, ou Imprimeurs y demeurans, ſi non ceulx qui auront pouvoir d'eulx, durant dix annees conſecutives, à commencer du iour, que ſera fait la dicte impreſſion, il puiſſe eſtre imprimé, ny mis en vente. Ce que nous leur defendons tresexpreſſement, à peine de confiſcation des exemplaires, qui s'en trouverons, de deux mille livres d'amende, & de tous depens, domaiges, & intereſts, deſdicts* Rulands *&c. Non obſtant oppoſitions, ou Appellations quelconques, & Lettres à ce contraires, car tel eſt noſtre plaiſir. Donné à Paris le 22. iour de Novemb. L'An de grace* MDCX. *Et de noſtre Regne le premier.*

Par le Roy, en ſon Conſeil.

Verdin ſig.

Digitized by Google

LITERA

א Aleph.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

PRIMA Alphabeti litera dicitur Hebræis אָלֶף, *aleph:* Chaldæis אָלְפָא, *alpa:* Syris אָלַף, *olaph:* Arabibus אַלִיף, *elif:* Græcis, ἄλφα. ſignificat autem אָלֶף *bovem*, cujus quandam ſimilitudinem figura א habet. Vel certè bovis nomine litera hæc inſignitur, quia, ut armenti quaſi dux bos eſt, ſic & א reliquas literas omnes antecedit.

Poteſtas ejus alia in orthographia eſt, alia in Etymologia. In orthographia valet Spiritum tenuem, quem initio dictionis, ante vocales, Latini ſubintelligunt: Græci per (') notant: ut, אָדָם *ἀδάμ, Adam.* In Etymologia, modò radicalis eſt, modò ſervilis: & quidem ſervit in principio, medio & fine.

In principio, ut Hebræis, ita Chaldæis, Syris & Arabibus, format aut primam futuri perſonam; ut à כָּתַב hebraicè fit אֶכְתֹּב, Chald. אֶכְתֹּב, Syr. אֶכְתּוֹב, Arabicè אכתב *ſcribam.* aut nomen verbale; ut à צְבַע fit Hebraicè אֶצְבַּע, Chald. & Syr. אֶצְבַּע, Arab. אצבע, *izba, digitus.* ¶ Apud Thalmudicos א reperitur loco אֶל, ut, אַלִּבָּא *ad cor*, אַרֵישָׁא *ſuper caput.* ¶ Pro ה item ſervili Hebræorum uſurpant Chaldæi, Syri, & Arabes literam א: primò pro ה Characteriſtica cõjugationum tertiæ & quartæ, nimirum hiphil & hithpael, v. g. à בָּדַל hebr. fit הִבְדִּיל, Chald. & Syr. אַבְדִּיל, Arab. אבדל *diſtinxit.* à מְטַר Chald. fit אַמְטַר *pluit.* à בְּטֵל *ceſſavit*, fit אבטל *abolevit.* באטל *inanis.* à verbo arabico גלס *galas, ſedit*, fit אגלס *aglas, collocavit.* Et in HITHPAEL pro hebraico הִתְבַּדֵּל, Chaldæi dicunt אִתְבַּדַּל, Syr. אֶתְבַּדַּל, Arabes אתבדל *ſeparatus fuit.* Secũdò uſurpatur pro ה articulo emphatico, ſed à Chaldæis, & Syris in fine; ab Arabibus verò in principio, idq; vel ſolùm, vel cum אל *al.* Ut hebr. הַמֶּלֶךְ, Chal. & Syr. מַלְכָּא, Arab. אמלך *amlec*, & אלמלך *almelic*, *rex ille.*

In fine eſt pro ה fœminino, ut pro hebr. מַלְכָּה, & Arab. מלכה *melica*, Chald. & Syr. dicitur מַלְכָּא *regina.*

In fine item pluralem numerum generis maſculini format aliquando: ut à מַלְכָּא fit מַלְכַיָּא *reges.*

In medio verborum quieſcentium in Ainphal, conſtituit participium præſens; ut דָּאִין *judicans*, à דָּן: תָּאִיב *revertens*, à תָּב *reverſus eſt.*

Arabes peculiariter per א formant, primò, initio nominum adjectivorum, comparativum, ut יבס *ſiccus*, איבס *ſiccior.* כַּבִּיר *magnus*, אַכְבַּר *major.* צעיר *parvus*, אצער *æger, minor*; nam iod cadit. ¶ Secundò, initio verborum imperativum primæ conjugationis, ut אֻכְתֻּב *ſcribe.* ¶ Tertiò poſt primam radicis literam, participium præſens, primæ conjugationis; ut בָּארֵל *ſeparans*, hebr. בּוֹדֵל. ¶ Quartò poſt ſecundam radicis literam in nominum medio, א format numerum pluralem, ut, עָמַל *opus*, עֲמָאל & אַעְמָאל *opera.* קול *caul*, אקואל *acual.* ונע *labor*, אונאע *labores.* מקטי, plur. מקאטי. אנדר *andar*, אנאדר *anadar.* In HEEMANTICIS verò per אמת initio formatis, poſt primam; ut, à מדבח, fit מדאבח; à מַנְזִל, fit מנאזל, *domicilia.* אצבע *digitus*, אצאבע *digiti.* מסכין plur. מסאכין *pauperes.* inde fit fœm. מִסְכִּינָה *mendica.* חקדים, plur. חקאדים. & תרגמת, plur. תראגים. à תגריב *tagrib, experientia, vel examen*, fit plur. תגארב. à מוכלה, fit plur. מואכל. à מומר fit מואמר. à כרסי fit כראסי. ממלכה *mamlacha, regnum*, ממאלך *regna.* תלמיד *talmid, diſcipulus*, plur. תלאמיד *talamid.* נפיפה *ſpongia*, plural. נפאף *ſpongiæ.* Quadrilitera, חנזיר *porcus*, חנאזיר *porci.* קנפר, plur. קנאפר. à מטבחה *matbacha*, fit plur. מטאבח *matabich, coqua.* à תפסיר *tafcit*, fit plur. תפאסיר *tafacit, commentum.* à תרביה *tarbia, nutritio*, fit תראבי *tarabi.* A duplicato טביב *tabib*, fit אטבא, *atibbe.* עקרב *acrab*, plur. עקארב *akarab.* ¶ Quintò א in nominum fine adverbia conſtituit; ut, אבד *ſeculum*, אבדא *in ſeculum.* ¶ Sextò in fine verbi, tertiæ, aut ſecundæ perſonæ,

Digitized by Google

generis maſculini, numerum dualem; ut, כְּתַבְתָּא *ſcripſiſtis*, vel *ſcripſerunt duo.*

In fine verborum ejus quoq; uſus eſt apud Chaldæos; ut, קְטַלָא *occidere*, קְטַלָא *interfecerunt fœminæ.* Dicunt item Arabes in genere communi, כְּמָא *vos duo*, הְמָא *illi duo.* ¶ Septimò, & ultimò pro הֲ interrogativo uſurpatur.

אבב Radix hæc non eſt in uſu Hebræis, ſed Chaldæus interpres eam uſurpavit in ſecunda conjugatione, אַבֵּב, de quo mox. verum hinc quæ derivantur, punctis ſolummodò mutatis, triplicis ſunt ſignificationis.

Primò, אָבִיב, Chald. אִבִּיב & אֲבִיב & אבוב *ſpica matureſcens*, vel *ſpica cum calamo, matureſcentes*, vel *novæ fruges*: aut *tempus quo fruges matureſcunt*: congruit cum אָב *pater*, qui eſt principium (ſobolis, &) familiæ, juxta Hebræorum interpretes eſt בִּכּוּר וְרֵאשִׁית, *primitivum, primitium, primulum, primus fructus anni*, Das New vom Jar / ſicut medicis *primula veris, verbaſcum*, Zeitloß. Et dicitur de frugibus matureſcere incipientibus; & ex his, de hordeo, Exod. 9. v. 31. *Quia hordeum erat* אָבִיב *primulum.* Iudæi germani reddunt, Zeittig / *maturum.* Hordeum enim tunc matureſcebat, & ſtabat ſuis calamis, qui grandine fracti concidebant. Chaldæus interpres hebraica vocabula retinet; niſi quod pluraliter reddit, *Hordea (erant)* אֲבִיבִין *matura.* LXX *παρεστηκῦα, germinans.* Hier. *virens.* Levit. 2. v. 14. אָבִיב *primulum toſtum igne, fractionem frumenti offeres, oblationem primitiarum tuarum.* Hier. *De ſpicis adhuc virentibus, torrebis igni.* Chald. אִבּוּב, LXX. *νέα, nova*, hoc eſt, novas fruges. Ante harum namq; oblationem primis fructibus veſci non licebat. & quidem quò eſſet cõmodior, paratuq; facilior oblatio, matureſcens ſumebatur hordeum, idq; juxta ignem torrebatur, ut grana eo modo ſiccata, mola frangi, ac offerri poſſent. Hebræi intelligunt עֹמֶר *manipulum*, de quo Levit. 23. v. 10. quiq; ſecundo paſchatis die, atq; ita ante meſſem offerebatur ſacerdotibus ad templum: Et poſteà licebat meſſem hordei inchoare. Poſt meſſem in feſto pentecoſtes offerebant duos panes ex novo tritico. Deut. 16. v. 9. *Septem hebdomadas numerabis tibi, à principio falcis, cum demetitur manipulus elevationis, &c.* Exod. 13. v. 4. *Hodiè egrediemini in menſe* הָאָבִיב *primuli.* Targ. דַּאֲבִיבָא. LXX. *τῶν νέων, novorum.* Hier. *Novarum frugum.* Deut. 16. v. 1. *Obſerva menſem* הָאָבִיב *primuli.* Targ. דַּאֲבִיבָא. LXX. *τ̃ νέων, novorum*; Hier. *novarum frugum, & verni primũ temporis.* ſic vocatur menſis, quo fruges matureſcunt, & demetuntur. Is autem erat primus anni menſis, Chaldaico nomine נִיסָן dictus, initium capiens à novilunio, quod proximè præcedit, aut ſequitur æquinoctium vernum, ſeu ingreſſum ſolis in arietem. Reſpondet autem noſtro Martio. Eo autem tempore apud Judæos fruges matureſcebant, ac demetebantur: quia tempore dicti æquinoctij ſol vertici eorum, qui Paleſtinam incolunt, ferme tam propinquus eſt, quàm noſtro, ſolſtitij tempore: & tantus illis tunc calor, quantus nobis in canicularibus. quia Æquatori viciniores ſunt, quàm nos, gradibus viginti, & minutis primis 46. Eſt n. poli elevatio Hieroſolymis grad. 31. m. 40. at hîc Helmſtadij grad. 52, m. 26. Quapropter & in Ægypto ſæpius fit triticum novum in paſchate. Judæis incidit in diem hujus primi menſis octavum שַׁבָּת הַגָּדוֹל *ſabbathum magnum.* In decimumquintum, פֶּסַח *paſcha*, ſeptem durans dies. de quibus vide in radice שבת, & פסח, & עמר. Hæc autem, quæ modò ſunt dicta, confirmant, cùm quæ leguntur Joſuæ 4. ubi populum ex Jordane, die decimo primi menſis aſcendiſſe; & cap. 3. v. 15. ubi Jordanem ripas alvei ſui, tempore meſſis impleviſſe; & cap. 5. v. 10. ubi filios Iſrael in Galgalis die menſis decimoquarto Phaſe feciſſe, & de frugibus terræ Chanaan comediſſe, ſcribitur: tum Chaldæus interpres, qui uſurpat verbum in ſecunda conjugatione, Hoſ. 9. v. 10. *ſicut primitivum in ficu* בְּרֵאשִׁיתָהּ *in principio ejus.* Targ. דִּי בְאוֹל מְאַבְּבָא *quos (primos fructus) in principio producit*, vel *quos initio maturat.* Elias exponit מְבַכֶּרֶת.

In Aruch אֲבִיבוֹת ſunt בכורות. ¶ Rabbinis אָבִיב eſt *ver.* אֲבִיבִי *vernus, vernalis.* נְקֻדָּה אֲבִיבִית *punctum vernale.*

Ex אָבִיב fit אֵב, Chald. אִבָּא, ſecunda radicis litera abjecta, & mutato Chirek in Zere, quia in duplicatis, forma nominum Chirecata, non uſurpatur. ſignificat autem, *fructum.* & creſcentibus in fine ſyllabis ſecunda radicis litera compenſatur dageſch forti in tertia, ante quod Zere mutatur in Chirek parvum. & Chaldæi quidem hoc dageſch

geſch reſolvunt in literam נ epentheticam. In plur. ergò dicitur אִבִּים, Chald. אִבִּין & אִנְבִּין & אִנְבִּין. Cant. 6. v. 11. *ut viderē* בְּאִבֵּי נַחַל *in fructibus vallis.* Hier. *poma convallium.* Kimchi בעצי *in lignis*, ſive *arbuſto.* Et ſing. cum affixo אבו. Chald. אִנְבֵּיהּ pro אִבֵּיהּ *fructus ejus.* Job. 8. v. 12. *Eſt* בְּאִבּוֹ *in fructu ſuo, & nondum evellitur, & ante omne gramen areſcit; ſcilicet juncus, aquarum rigatione deſtitutus.* Targ. בְּפִיוּתֵיהּ. Lxx. ἔτι ῥίζῃ. Hier. *in flore.* Dani. 4. v. 9. וְאִנְבַּהּ *& fructus ejus multus.* Pſal. 1. v. 3. פִּרְיוֹ, Targ. אִנְבֵּהּ *fructū ſuum dabit tempore ſuo.* Pſal. 67. v. penult. *Terra dedit* יְבוּלָהּ, Targ. אִבָּהּ *fructum ſuum.*

Secundò אִבּוּב vel אַבּוּבָא, Chald. & Syr. *fiſtula, ex novarum frugum calamo confecta, καλαμίς, cithara, inſtrumentum muſicum.* plur. אַבּוּבִין. 1. Sam. 10. v. 5. *Tympanum* וְחָלִיל, Targ. וְאַבּוּבָא *& fiſtula.* Job. 30. v. 31. וְעֻגָבִי, Targ. וְאַבּוּבִי *fiſtula*, ſive *organum meum.* 1. Cor. 14. 7. *ſive* אַבּוּבָא *fiſtula.* Arabes verò loco dageſch literam נ proferunt, dicentes אַנְבּוּב *anbub*, *tibia* ſive *inſtrumentum muſicum.* hinc אַנְבּוּבַיָּא *ambubajæ, tibicines.* Suetonius de Nerone: *Inter ſcortorum totius urbis, ambubajarumq́; miniſteria.* &, *Ambubajarumq́; collegia*, apud Horatium. Deinde Arab. אַנְבּוּב *fundibulum* ſignificat, *cannam*, vel *canalem*, *inſtrumentum nimirum quo liquores vel in vaſa infunduntur, vel ex eiſdem extrahūtur.* plur. אַנָאבִב *anibib, infundibula.* Fœm. ה אַנְבּוּבָה *anbuba, cannula.* hinc אן ימתץ באנבובה, *ut ſugatur per cannulā.*

Tertiò אַבּוּב vel אָבוּב, Rabb. & Talmud. *quicquid calami ſimilitudinem habet*, ut אַבּוּב רוֹעֶה, Arab. אבוב אַלְרָאעִי *abbub alrai, calamus paſtoris*; eſt herba unicaulis, & frumenti calamo ſimilis, quæ Chald. חוטרא רַעְיָא *virga paſtoris* nuncupatur, *diſpacus, carduus fullonum.* אַבּוּב שֶׁל קְלָיוֹת או קַלָּאִין *calamus toſtionis*: Eſt calamus, vel baculus ferreus, quo aliquid torrendum igni adhibetur; aut etiam, quo ignis accenditur.

אבא Chald. אֲבָא *voluit.* Eſt a. idem quod hebraicum אָבָה, ut Deut. 23. v. 5. וְלֹא אָבָה יְהוָה, Targ. mutato ה in א *aleph*: וְלֹא אֲבָא *& noluit Dominus.* Veruntamen non ubiq; pro אָבָה Chaldæus habet אבא, ſed in libris אמת, redditur per פִּיוּס, quod eſt, interprete Elia in mathurgeman, רצון טוב *bona voluntas.*

אבא *pater.* quære in אָבָה. ſed אִבָּא *fructus*, in אבב.

אבד, Chald. אֲבַד. Syr. אֲבַד. Arab. אבד *abad.* Dicitur primò de re, quam aliquis amittit. Secundò de omnimoda rei perditione. reperitur autem nunc abſolutè poſitum, nunc conſtructum cū literis בלם. Et quidem duo præcipuè ſignificat. ¶ Primò, *periīt, ſublatus* vel *amotus fuit.* item, *interfectus eſt*; ſi dicatur de homine. In Piel אִבֵּד, Chald. אַבֵּד. In Hiphil הֶאֱבִיד, Chald. אוֹבֵד, vel etiam הוֹבֵד, præſertim in Job, & Pſalterio. Syr. אוֹבֵד *perdidit, amiſit, ſuſtulit, abſtulit, abolevit.* de homine, *occidit, interfecit.* Paſſivum, ſive Hophal eſt הובד per ה in Daniele, & in Targum אמת, h. e. Job, Proverbiorū, & Pſalmorum. Chald. Deut. 30. v. 18. אָבֹד תֹּאבֵדוּן, Targ. מֵיבַד תֵּיבְדוּן, *pereundo peribitis.* Jer. 18. v. 18. *Non* תֹאבַד *peribit doctrina de Sacerdote.* Targ. תִּפְסוֹק *ceſſabit.* Ezech. 12. v. 22. וְאָבַד *& peribit omnis viſio.* Targ. וְתִבְטַל *& abolebitur.* Jer. 4. v. 9. יֹאבַד *peribit cor regis.* Targ. יִתְבַּר *frangetur.* Jer. 9. v. 12. Quare אָבְדָה *periīt terra?* Targ. חָרְבַת *devaſtata eſt?* Eſa. 57. v. 1. *Juſtus* אָבָד *periīt, & non eſt, qui ponat ſuper cor.* Targ. *Juſti* מָיְתִין, *moriuntur.* Sic in N. T. Matth. 26. v. 52. ἀπολοῦνται, *peribunt.* Syr. נמותון *morientur.* Luc. 11. v. 51. τοῦ ἀπολομένου, *qui periīt inter altare, & ædem.* Syr. הוּ דְאֶתְקְטֶל, *qui interfectus eſt.* Jer. 56. v. 6. *Oves* אובדות *pereuntes fuerunt populus meus.* Targ. *Grex.* מְבַדְּרָא *diſperſus.* Deut. 26. v. 5, אֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי *Syrus perdens (erat) pater meus.* Targ. לָבָן אֲרַמָּאָה בְּעָא לְאוֹבָדָא יָת אַבָּא *Laban Syrus quærebat perdere* יָת אַבִּי *patrem meum.* Hier. *Syrus perſequebatur patrem meum.* Laban enim, qui dicitur Geneſ. 28. verſ. 5. אֲרַמִּי, id eſt, *Syrus*, dura ſervitute premebat Jacobum, & perſequebatur in patriam redeuntem, ut à Moſe, Gen. 31. v. 23. refertur. Eſt autem hoc loco אֹבֵד, idem quod מְאַבֵּד *perdens*; tranſitivum: permutata conjugationum ſignificatione. Quidam exponunt: *Syrus pater meus peribat.* h. e. Jacob pater meus, cum in Syria eſſet, miſer, & pauper erat. ſed conjungi אֲרַמִּי & אָבִי non poſſunt, quia interpoſito אובד dirimuntur. Deut. 32. v. 28. גּוֹי אֹבַד עֵצוֹת *gens periens conſiliis.* hoc in exēplo patach, eſt loco zere. Syr. Joh. 10. v. 28. *Et non* נאבדון *peribunt in æternum.* Arab. Pſal. 9. v. 7. אבדת *perierunt frameæ.* Pſal. 1. v. 6. *Iter impiorum* תֹּאבֵד *tabit, peribit.* Piel. 2. Reg. 11. v. 1. וַתְּאַבֵּד *& perdebat omne ſemen regium*, h. e. trucidabat. Ezechielis 28. v. 16. וָאַבֶּדְךָ *& perdam te.* pro וָאֲאַבֶּדְךָ, ne duo *aleph* concurrant. abjicitur א rad. ejusq; punctum patach ad א *ethan* transfertur. Hiphil Deut. 7. v. 24. וְהַאֲבַדְתָּ, Targ. וְתוֹבֵד *Et perdes*, ſi-

Digitized by Google

des, ſive *abolebis nomen eorum ſub ſole.* Dan. 2. v. 16. *Vt non* יְהוֹבְדוּן *perderent*, vel *interficerent Danielē.* Syr. Matth. 2. v. 13. דְנוֹבְדִיוהִי *ut perdat*, ſive *occidat eum.* Jer. 46. verſ. 8. אוֹבִידָה *perdam urbem, & habitantes in ea.* pro, אַאֲבִידָה, mutatur א in ו ad formam Chaldaicam, ne duo א concurrant. Hophal. Chald. Dan. 7. v. 11. וְהוּבַד *& ſublatum fuit corpus ejus.* Pſal. 142. v. 5. אָבַד *perijt fuga à me.* Targ. הוּבַד *ablata eſt.* Pſal. 1. v. ult. *Et iter impiorum* תֹּאבֵד *peribit.* Targ. תְּהוּבַד *auferetur.* ubi in codicibus Venetis הוּבַד per Holem, perperam ſcribitur.

Nomen אֲבֵדָה, Chaldaicè אֲבִידְתָא, *res perdita, amiſſa, ablata.* אֲבַדּוֹן & אַבְדָן item אֲבַדְּוֹן, & nun final. abjecto, אֲבִדָּה. Chald. אֲבָדָן, Syria. אֲבָדָן, Rabb. אֲבֵידָה *rei perditio, amiſſio, mors.* Levit. 5. 22. *Vel invenit* אֲבֵדָה, Targ. אֲבִדְתָא *amiſſionem, & negaverit eam.* Regim. Deut. 22. v. 3. לְכָל אֲבֵדַת אָחִיךָ *omni rei perditæ fratris tui.* Pſal. 88. v. 12. *veritas tua* בָּאֲבַדּוֹן *in perditione*; In ſepulchro, ubi corpora pereunt & conſumuntur. Proverb. 15. v. 11. *Infernus* וַאֲבַדּוֹן, Targ. וְאַבְדָנָא *& perditio.* hoc tamen loco à Judæis pro Gehenna accipitur. Num. 24. v. 20. & 25. וְאַחֲרִיתוֹ עֲדֵי אֹבֵד, *& finis ejus ad perditionem.* Targ. וְסוֹפֵיהּ לְעָלְמָא יֵיבַד, *& finis ejus in æternum peribit.* Deinde אבדון *cacodæmonis nomen* Rabbinis eſt. nomen enim Græcum ἀπολλύων, cum appellatione hebraica, ἀβαδδὼν, ſignificatione prorſus convenit. Talmud. אַבְדָן *nomen cujuſdam Rabbini*, compoſitum ex אַבָּא *pater*, & דָּן *judex.*

¶ Altera hujus verbi ſignificatio primaria, Arabum eſt, illis enim אבד *ſeculum* ſignificat. plural. אבאד *ſecula.* אלי אבדא & ויחיא אלי אלאבד *in ſeculum; in æternum.* חיאה אלאבד *& vivat in æternum.* חיאה אלאבד *vita æterna.* מובד & אבדי, *invariabilis, æternus, continuus.* Fœm. אבדיה *æterna.* אלחיאה אלאבדיה *vita æterna.* מֻובַד, *æternus.*

אבה, Chald. אֲבָא *voluit, cupijt, deſideravit, propenſus, perſuaſus, delectatus fuit, propenſo animo fuit.* Deut. 23. v. 5. *Nec* אָבָה, Targ. אֲבָא *voluit Dominus Deus tuus.* Deut. 1. v. 26. *Non* אֲבִיתֶם, Targ. צְבִיתוּן *voluiſtis ſurgere.* Proverb. 1. v. 10. *Si ſuaſerunt tibi peccatores, ne* תֹּבֵא (pro תֹּאבֶה) *velis*, Targ. תִּטְפַּס *aſſentiaris.* Gen. 24. v. 8. *Et ſi non* תֹאבֶה, Targ. תֵּיבֵי *voluerit mulier ſequi me.* Proverb. 6. v. 35. *Nec* יֹאבֶה *volet, ſi multiplices munera.* Targ. מִתְפַּיֵּס, *perſuadetur, placatur.* Prov. 1. v. 30. *Non* אָבוּ, Targ. צְבוּ, *voluerunt conſilium meum.*

Conſtructum cum ל ſignificat, *aſſen-*

ſit, conſenſit, acquievit, obtemperavit. Pſal. 81. v. 12. *Iſrael non* אָבָה לִי *voluit mihi.* Lxx. προσέσχε μοι *intendit mihi.* Deut. 13 v. 8. לֹא תֹאבֶה לוֹ, Targ. לָא תֵיבֵי לֵהּ, *ne velis illi.* Lxx. οὐ συνθελήσεις αὐτῷ, *ne conſentias illi.*

Nomen. אֵבֶה *voluntas, cupiditas, deſiderium*, eorum ſcilicet, qui volunt celeriter ire. Job. 9. v. 26. *Tranſierunt dies mei, cum navibus* אֵבֶה *cupiditatis*, hoc eſt, cupidis eundi celeriter ad locum ad quem tendunt, ad eumq́; properantibus. Targ. דִטְעִינִין פֵּירַיָּא, *quæ onerata ſunt pomis.* Hier. *Naves poma portantes.* Acceperunt אֵבֶה, p אֵב *fructus*: de quo ſupra in rad. אבב diximus. Lxx. ἰσχυρῶν *fortibus*; legerunt אבר literarum ה׳ ר׳ ſimilitudine decepti.

אָב, Chald. & Syr. אַב, Arab. אב *eb, pater*: ab affectu & propenſione in filios. plur. אָבוֹת, Chald. & Syr. אֲבָהָן, rarò אֲבָהִין. Arab. אבואת, heterocliton numero, *patres.* ſingulare in Regimine, & cum affixis, loco ה tertiæ radicalis, aſſumit apud Hebræos י, apud Chald. & Syr. ו quieſcens, & apud Arabes א. ut, Matth. 6. אָבִינוּ, Chald. אֲבוּנָא, Syr. אָבוּן, Arab. ſecundum Poſtellum אבאנא, abana, *pater noſter.* Apud Arabes inſuper hoc vocabulum, in Regimine ו, & cum affixis ſingul. numeri, א aſſumit, ut אבו אלרחמה *pater miſericordiæ.* אבאי *pater meus.* אבאה *pater ejus.* Eſther 2. v. 7. *Quia non erat ei* אָב וָאֵם *pater, aut mater.* In Regimine mutatur ־ in ־, ut, Gen. 17. v. 5. אַב הֲמוֹן גּוֹיִם, *pater multitudinis gentium.* Targ. לְאַב *in patrem.* verum id hoc tantum in loco, & paucis nominibus proprijs inde compoſitis, ut אַבְרָם *pater excelſi*, אַבְרָהָם *pater multitudinis.* aliàs ſemper in Regimine, & cum affixis א habet ־, ut Gen. 34. verſ. 6. *Hemor* אֲבִי שְׁכֶם, Targum אֲבוּהִי דִשְׁכֶם *pater Sichem.* Et cum י affixo primæ perſonæ, alterum י abjicitur apud Hebræos: apud Chald. verò & Syros, א pro י affixo uſurpatur. ut, Gen. 27. 31. *Surgat* אָבִי, Targ. אַבָּא *pater meus.* Gen. 50. v. 5. אָבִי, Targ. אַבָּא *pater adjuravit me.* ubi obſerves Chaldæis & Syris אַבָּא interdum eſſe idem, quod ſimplex אָב, vel emphaticum הָאָב; interdum idem quod אָבִי, *pater meus*: pro loci ratione. ut Pſal. 103. v. 13. *Sicut miſeretur* אָב, Targ. אַבָּא *pater ſuper filios.* Job. 34. v. 36. אָבִי *pater mi, probetur Iob.* Eſt oratio ad Deum, quem honoris cauſa ita appellat: Et quidē hoc ſenſu; Effice quæſo, mi pater, ut Iob probetur. Targ. צָבֵינָא, *volo ego*, accepit pro אֵבֶה *voluntas.* Dicūt etiā Syri

Digitized by Google

Syri אֲבִי, Arabes autem אבּאי *pater meus.* Inde eſt in N. T. apud Marcum 14. v. 36. & ad Rom. 8. v. 15. & Galat. 4. v. 6. *ἀββᾶ ὁ πατὴρ*, nominativo pro vocativo, ut ſæpe fit in N. T. *Abba pater*, vel *ô pater*; ac græcum quidem loco interpretationis adjicitur. Arab. יַא אַבָּה *ô pater:* caſu vocandi. In nominibus proprijs ex אָב *pater*, compoſitis, manet etiam ֲ ſub א; ut, אֲבִימֶלֶךְ *pater rex.* quod erat nomen commune omnibus regibus Philiſtinorum, qui tamen ſinguli ſua quoq; habebant nomina; ut *Abimelech*, tempore Davidis vocabatur *Achis.* unde quod Pſal. 34. dicitur, *Cum mutaret geſtum ſuum coram* אֲבִימֶלֶךְ, pro eo habetur, 1. Sam. 21. *Et timuit valde à facie* אָכִישׁ *Achis, regis Gath: & mutavit geſtum ſuum in oculis eorum.*

Arab. אבו בכר *Abubeker, califa, ſeu ſucceſſor Muhamedis.*

Hinc & מוֹאָב dicitur Gen. 19. quaſi מֵאָב *ex patre.*

Metaphoricè אָב *pater*, dicitur, *antiquior, major, magiſter*, ſive *præceptor, dominus, princeps, gubernator, patronus, nutricius, inventor, primus alicujus rei autor, & origo.* pater enim tempore & ætate, autoritate & dignitate filium antecedit, ſuaq; cura nutrit, docet, regit, defendit. Jud. 17. v. 10. *Sis mihi* לְאָב *in patrem, & in ſacerdotem.* in patrem, h. e. לְמַלְפַר *in doctorem.* 1. Paral. 6. אֲבִיתְקוֹע *pater Tekoa*, h. e. princeps. al. conditor. Job. 29. v. 16. אָב *pater ego egenis.* 1. Sam. 24. v. 11. וְאָבִי *& mi pater, vide.* Targum, וְרִבּוֹנִי *& domine mi.* 1. Sam. 12. v. 15. *Eratq; manus Domini in vobis* וּבַאֲבוֹתֵיכֶם *& in patribus*, h. e. *principibus*, vel *magnatibus veſtris.* Lxx. *καὶ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμῶν.* R. D. *In rege, & magnatibus veſtris.* 1. Paral. 2. v. 52. אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים *is eſt, à quo omnes incolæ ejus originem habent.* Gen. 10. v. 21. de Sem dicitur, אֲבִי כָּל־בְּנֵי עֵבֶר. 2. Reg. 5. v. 13. dicunt ſervi ad Naaman Syrum, אָבִי, Targ. מָרִי, *domine.* 1. Cor. 4. Paulus vocat ſe patrem Corinthiorum, quorum præceptor erat. Deus, *pater*, vocatur; Deut. 32. v. 6. *Annon ipſe eſt*, אָבִיךָ, Targ. אֲבוּךְ *pater tuus?* ut & Chriſtus in oratione, *pater noſter.* 2. Reg. 2. v. 12. *Et Eliſæus videns, ſtatim ipſe exclamat*, אָבִי אָבִי *pater mi, pater mi.* Targ. רַבִּי רַבִּי *magiſter mi, magiſter mi*, vel *mi præceptor.* ſicut diſcipuli vocantur, בְּנֵי הַנְּבִיאִים *filij prophetarum*; de quibus 1. Sam. 10. v. 12. *& quis* אֲבִיהֶם *pater ipſorum?* Targ. רַבְּהוֹן *magiſter ipſorum?* Hieron. *& Cis, pater ejus.* Lxx. *τίς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὁ Κίς; Et quis pater*

ejus, non Cis? Gen. 45. v. 8. *Deus etiam poſuit me* לְאָב, Targ. לְאַבָּא *in patrem Pharaoni.* Gen. 4. v. 20. *Ipſe fuit* אֲבִי יֹשֵׁב אֹהֶל: & v. 21. אֲבִי כָּל־תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב *pater omnis apprehendentis citharam, & organon.* Targ. רַבְּהוֹן דְּכָל דְּמַנְגַּן עַל פּוּם נִבְלָא וְיָדְעֵי זְמַר *Magiſter eorum omniũ qui ludunt in nablo, & noverunt cantum, &c.* Lxx. *ὁ καταδείξας ψαλτήριον, καὶ κιθάραν, qui oſtendit pſalterium, & citharam.* Hier. *Pater canentium cithara.* Eſa. 9. v. 5. אֲבִי־עַד *pater æternitatis, autor æternæ vitæ*, Targ. קַיָּם לְעָלְמַיָּא *vivens in ſecula.* ſic & Horatius: Urbis, Romulum: & rerum, Deum vocat parentem. Joh. 8. v. 44. Diabolus eſt mendax, & pater mendacij, h. e. autor. Rom. 4. verſ. 11. Abraham dicitur pater omnium credentium, & pater circumciſionis.

Apud Judæos אָבִי, Chald. אַבָּא, honoris cauſa dicitur de magiſtris jam ſenibus. inde Chriſtus, Matth. 23. v. 8. & 9. *Ne quis vocetur Rabbi, nec pater.* contrà in monaſterijs Abbas, quaſi monachorũ pater. *Καταχρηστικῶς* avus, vel proavus אָב dicitur; ut Exod. 2. v. 18. Et venerunt ad רְעוּאֵל אֲבִיהֶן *Rëuel patrem*, h. e. *avum ſuum.* fuit enim Rëuel pater Jethronis.

Porrò Arabibus אב *ab*, ſignificat *aliqua re præditum*, aut *excellentem*; ut אבו ראס *abu-ras, capito*, cui caput magnum eſt. אבו גבהה *abu-gebhe, cui frons eſt ardua, fronto.* אבו סתה *abu-ſete, qui ſenos habet digitos, ſedigitus.* אבו ארני *abu-udini, lõgis aurib' præditus, flacc'.*

Syr. אֲבָהוּת, Arab. אבוּה abavah, *paternitas, cognatio, familia.*

Ab hac radice derivatur & nomen אֶבְיוֹן *cupidus.* per metalepſin, *egenus, inops, valde pauper.* ita à cupiditate rerum ad vivendum neceſſariarum, quibus deſtituitur, dictus. Jer. 22. v. 16. *Indica judicium* אֶבְיוֹן, Targ. חֲשׁוּךְ *pauperis.* Inde *Ebion*, hæreticus, quaſi mentis, & intelligẽtiæ inops. plur. אֶבְיוֹנִים *egeni, pauperes.*

Nom. fœm. אֲבִיּוֹנָה *cupiditas, libido, venus.* Eccl. 12. v. 5. *Et diſſipetur* הָאֲבִיּוֹנָה *cupiditas.* appetitus peribit, totumq; rerũ carnalium deſiderium abolebitur. ſenũ n. libido frigeſcit. Lxx. *ἡ κάππαρις.* Hieron. *capparis.* legerũt, אֲבִיּוֹנָה, cujus plur. in uſu eſt Rabb. אֲבִיּוֹנוֹת *baccæ capparis*, quę cùm cibi appetitum irritant; tùm etiã, juxta Avicennam, inſtigant venerem.

Particula אֲבוֹי idem quod אוֹי *papæ.* interjectio obſtupeſcentis, ob eventum malum. Prov. 23. v. 29. *Cui eſt væ*, לְמִי אֲבוֹי *cui eſt papæ?* Ebrioſi enim morbis varijs obnoxij, præ dolore, *væ* & *papæ*, clamitant.

mitant. LXX. θόρυβος *tumultus*. Hier. *cujus patri væ?* pro לְמִי אַב אוֹי accepit.

אָב *Ab*, quintus Hebræorum menſis, noſtro plęrunq; Julio reſpondens. תִּשְׁעָה בְּאָב, nonus hujus menſis dies, quo Judæi ſervant תַּעֲנִית *jejunium* deſolationis Hieruſalem, factæ à Chaldæis; veſperi verò ante hunc diem, & quidē ad מַעֲרִיב, ſive *preces veſpertinas* ſe accingentes, calceos exuunt, candelas omnes, præter unam, quam חַזָּן, id eſt, *lector* habet, removent, ſicq; nudis pedibus in pavimento orant, nec non Threnos Jeremiæ legūt. חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב *dies decimusquintus in Ab*, quo convivantur, & credunt mitigatam fuiſſe captivitatem Babylonicam.

Rabbinis præterea אָב *ornamenti genus eſt*, ex pluribus conſtans ſpeciebus.

Chaldæis אִבּוּן *ſunt vomeres*. Eſa. 2. v. 4. *Et contundent gladios ſuos* לְאִתִּים, Targ. לְאִבּוּן *in vomeres*. אבית ✠ *nomen eſt loci, aut provinciæ*. אֲבוּי ✠ *cognomen* R. Nachmanni. ✠ אבו Chald. *milvi ſpecies*. Levit. 11. v. 17. וְהָאֲנָפָה, Targ. וְאָבוּ *& milvus juxta ſpeciem ſuam*.

Apud Arabes verbum אבי ſignificationem habet Hebraicæ contrariam, *noluit, renuit*. Matth. 18. v. 30. ואבי ומצי *& noluit, & abijt*.

אבח Duo ſignificata habet. I. Hebr. אִבְחָה *ſtrepitus, ſuſurrus*. Ezech. 21. v. 15. *ſuper omnes portas ejus dedi* אִבְחַת חָרֶב *ſtrepitum gladij*. Targ. קָטְלֵי חַרְבָּא *interficientes gladio*, accepit אבחא pro טִבְחָה *mactatio*, per alphabetum אטבח, quo א pro ט ponitur. aut olim per ט legebatur. Hier. *conturbationem*.

II. Arab. אבּח *abach*, litera ח punctulo notata. In Hiphil אובח aubach, *arguit, conviciatus eſt, dehoneſtavit, probris affecit*. Pſal. 50. v. 8. *Non propter ſacrificia* אוֹבִיחֲךָ, Arab. אובחך aubachach, *arguam te*. Joh. 8. v. 46. מן מנכם יובחני עלי חטיה *quis ex vobis arguet me ſuper peccato?* 2. Cor. 12. verſ. 7. *Qui* יובחני *percutiat me colaphis*. מובח muabbach, *dehoneſtatus, probris affectus*.

Subſt. תובח taubach, *probrum*.

אבט Duo ſignificata habet. I. Rabb. אַבְטָ *matula*. inde dicuntur אַבְטָאוֹת, h. e. בְּרֵיכוֹת *lacunæ*, quæ fiunt in domo balnei.

II. Arab. אבט ibt, *axilla*. plur. אבאט ibat, *axillæ, alæ*. duale אבטין *ibtin*. Inde ערק אלאבט arac alibt, *ſudor axillæ*. נתנה אלאבט *natunach alibt*, itē ראיחה אלאבט *odor axillæ*. Avic.

אבך Hebr. in Hithpaël הִתְאַבֵּךְ *elevatus fuit*. Eſa. 9. v. 18. וַיִּתְאַבְּכוּ גֵאוּת *& elevatiſunt* (ſicut) *elevatio fumi*. pro כְּגֵאוּת *ſicut elevatio*. ut Caph ſimilitudinis ſubintelligatur. Judæi, *ſie werden hoffertig*.

אבל Duo habet ſignificata. Primò, propriè de hominibus dicitur אָבַל. Chald. אֲבַל. Syr. אבל *luxit* ob rei charæ amiſſionem, aut quodcunq; adverſum, *doluit, triſtis fuit*, & animo & externa forma. *cōſiſtit autem luctus*, 1. in vultu, 2. in veſtitu, 3. in jejunio, 4. in voce ſeu fletu. In Hithpael, הִתְאַבֵּל, Cal. אִתְאַבַּל, Syr. אתאבל *valde luxit*. Et hæc ſignificatio explicatur, Exod. 33. v. 4. וַיִּתְאַבָּלוּ, Targ. וְאִתְאַבָּלוּ *& lugebant, nec ponebant ullus* עֶדְיוֹ *ornatum ſuum ſuper ſe*, Targ. תִּקּוּן זֵינֵהּ *ornatum armorū ſuorum*, h. e. utebantur veſtibus lugubribus, in ſignum doloris, & pœnitentiæ. 2. Sam. 14. v. 2. *Te* (ô mulier) *lugere ſimula*, הִתְאַבְּלִי *& induere, quæſo, veſtibus* אֵבֶל *luctus, nec ungaris oleo*. Dan. 10. v. 2. *Ego Daniel fui* מִתְאַבֵּל *lugens, tribus hebdomadibus dierum, cibum ſuavem non comedi, & caro & vinum non venit ad os meum, nec unctus fui unguento*. Luc. 6. v. 26. וְתאבלון *& lugebitis*. Hoſ. 10. v. 5. *Quia* אָבַל *luxit ſuper eum populus ejus*. Eſther 6. v. 12. אָבֵל *lugens & opertus caput*. Job. 14. v. 18. *Et anima ejus ſuper ipſum* תֶּאֱבָל *lugebit*, Targum מִתְאַבְלָא *lugens*, h. e. ipſo adhuc vivo, lugebat anima, ob interitum corporis. Ezech. 7. v. 12. *Et emens non gaudeat, & vendens non* יִתְאַבָּל *lugeat*. Targ. יְדוּי *doleat, contriſtetur*. ¶ Deinde, per metaphorā à triſti ſpecie externi luctus hominū, transfertur ad res inanimatas, ut ſunt regiones, urbes, munitiones, agri, ſegetes, fruges, fructus, aliaq; ejus generis, quæ inculta jacent; quæ devaſtata, depopulata, collapſa, peſſundata, corrupta ac perdita ſunt, ſicq; præ triſti ſpecie ſua, lugentium inſtar, ſqualent, & horrent: contrà γελᾶν *ridere*, & lætari dicūt poëtæ, de rebus eiſdem florentibus. Eſa. 24. v. 4. אָבְלָה *luxit terra*. Targ. חֲרֵבַת *devaſtata eſt*, & v. 7. אָבַל *luxit muſtum*. Eſa. 3. v. 27. וְאָנוּ וְאָבְלוּ *& lugebant portæ*. Targ. וִיסֻפוּן *& peribunt*. Amoſ. 1. v. 2. וְאָבְלוּ *& lugebūt paſcua paſtorum*. Targ. וְיִצְדוּן *& vaſtabuntur, ſterileſcēt*. Jer. 12. v. 4. *Quamdiu* תֶּאֱבַל *lugebit terra, & gramen omnis agri areſcet?* Targ. עַד תֶּחֱרַב *vaſtabitur?* Ezech. 31. v. 15. *In die quo deſcendit in infernum*, הֶאֱבַלְתִּי *in luctū redegi*, peſſundedi, ſcilicet abyſſum. Thren. 2. verſ. 8. וַיַּאֲבֶל חֵל *& in luctum redegit* (deſtruxit ſive perdidit) *propugnaculum*, aut *murū*. Eſt n. יַאֲבֶל cum vaſ converſivo. Hier. *luxitq;*. Reperitur præterea hac ſignificatione Eſa.

Digitized by Google

Eſa. 33. v. 9. Jer. 4. v. 28. Et 12. v. 4. & 14. v. 21. & 23. v. 10. Hoſ. 4. v. 3. Joel. 1. v. 10.

Nomina. Adject. אָבֵל, Chal. אֲבַל, Syr. אֲבִיל. Fœm. אֲבֵלָה *lugens, triſtis*. Gen. 37. v. 35. *Quia deſcendam ad filium meum* אָבֵל *lugẽs in infernum*. non deſinam lugere, donec moriar. Pſal. 35. v. 14. כַּאֲבֶל־אֵם *ſicut lugẽs matris, niger incurvabar*. Targ. הֵיךְ אֲבֵלָא וּמִתְאַבֵּל עַל אִמֵּיהּ *ſicut lugens, qui luget ſuper matre ſua*, in cujus utero formatus fuit, à qua geſtatus, lactatus, & involutus. In Regim. primò retinetur Zere, deinde ob maccaph, in · vertitur. plur. אֲבֵלִים, Chal. אֲבֵלִין, Syr. אֲבִילִין *lugentes*; Metaphoricè, *devaſtata*. Thrē. 1. v. 4. *Viæ Zion* אֲבֵלוֹת *lugentes, eò quod nulli veniunt ad feſtum*. h. e. vaſtæ, deſertæ, ſolitariæ: quia non ſunt amplius, qui tria illa feſta anniverſaria frequentent.

Eſt item אָבֵל *nomẽ proprium loci*, à luctu ſic vocati. Jud. 11. v. 33. *Uſq; ad* אָבֵל כְּרָמִים, Targ. מֵישַׁר כַּרְמַיָּא *planiciem vinearum*. Locus erat vineis abundãs, ubi Jephte devicit Ammonitas. 1. Sam. 6. v. 18. *Et uſq; ad* אָבֵל הַגְּדוֹלָה *campum magnum*. Targ. אַבְנָא רַבְּתָא *lapidem magnũ*. aut legit אבן *lapis* literis linguæ לן, permutatis. verſu n. 16. præcedẽte habetur אֶבֶן *lapis magnus*: aut accepit ꝓ nomine proprio lapidis magni, cui aliquando arcam impoſuerant; quiq; ab אֵבֶל, i. e. *luctu*, ibi ob Bethſamitarum cædẽ facto, ſic appellabatur. Jud. 7. v. 22. *Uſq; ad terminum* אָבֵל מְחוֹלָה *campi Mehola*. urbs, quæ Eliſæum prophetã tulit, medio inter Jordanẽ, & Sichem itinere ſita. Et in his אָבֵל non mutat puncta, quia nomen eſt proprium loci. propria etenim nomina in regimine non mutantur. Gen. 50. v. 11. אָבֵל מִצְרַיִם *Abel Aegyptiorum*, qui ibi ſeptem dies Jacobũ luxerunt. אָבֵל הַשִּׁטִּים locus ubi id genus arboris copioſè proveniebat.

Subſt. אֵבֶל, Chal. אֲבַל. Fœm. אֲבֵלוּת *luctus, mæror, triſtitia*, ob mortẽ alterius. Gẽ. 27. v. 41. *Appropinquaverunt dies*, אֵבֶל אָבִי, Targ. אֶבְלָא דְאַבָּא *luctus patris mei, & occidã Iacob fratrem meum*. quaſi dicat: Tempus adveniet, quo pater meus lugebitur. h. e. quo præ nimia triſtitia, ob parricidiũ à me perpetratum, moriatur. Jer. 6. v. 26. אֵבֶל יָחִיד *luctum unigeniti* (id eſt, quo unigenitus lugetur) *fac tibi*. Targ. אֶבֶל כְּיָחִיד *luctum ſicut unigenito*. h. e. luctũ hominis, cui mortuus fuerit filius, quem habet unicum, ideoq; chariſſimum. ea propter hic ſignificatur luctus graviſſimus, & vehementiſſimus. Gen. 50. v. 11. *& fecit patri ſuo* אֵבֶל *luctum ſeptẽ diebus*. tot dies, & nuptijs, & luctui poſtea cõſtituit Moſes. Inde Judith 6. v. 29. *Luxit illam* (Judith) *omnis populus dies ſeptem*: & Jud. 14. v. 12. duraſſe legũtur Samſonis nuptiæ ſeptem diebus. Deut. 34. v. 8. *& impleti erant dies* בְּכִי אֵבֶל מֹשֶׁה *fletus luctus Moſis*. h. e. quibus Moſen flentes lugebant. Ezech. 24. v. 17. מֵתִים אֵבֶל (pro אֵבֶל מֵתִים) *luctum mortuorum ne facito*. בֵּית אֵבֶל *domus luctus*. locus ubi conveniunt, qui mortuos lugeant, & ad ſepulchrum deducant: aut lugentes conſolentur, & ſuæ ſe immortalitatis invicem admoneant. Eccl. 7. v. 4. *Melius eſt ire ad* בֵּית אֵבֶל *domum luctus, quàm in domum convivij*. ibid. v. 6. *cor ſapientum eſt* בְּבֵית אֵבֶל *in domo luctus*. hoc eſt, ſæpe de mortis die cogitant, & ſe mortales eſſe, recordantur.

Talmud. אֲבוּלָא & אֲבִילָא *domus luctus*: ut cum dicunt, מֵאֲבוּלָא וְעַד סִבְרָא, quod exponitur מִבֵּית הָאֵבֶל וְעַד הַקֶּבֶר שֶׁסּוֹגְרִין בּוֹ הַמֵּת *ex domo luctus, & ad ſepulchrum, cui cadaver includitur*. Item, *Liber*, in quo de luctu tractatur. ⁂ Particula אֲבָל exponitur juxta ſententiam loci: *at, attamen, ſed, tantum, veruntamen, utiq;, certò, perfectò*. Gen. 17. v. 19. *& dicebat Deus* אֲבָל. Targ. בְּקֻשְׁטָא *certè Sara uxor tua pariet tibi filium*. ⁂ אוּבָל Dan. 1. pro יוּבַל, *flumen in regione* אוּלַי *ulai*. ⁂ אוּבְלָא דְקַצָּרִין *vas fullonum*, in in quo veſtes lavant. ⁂ אֲבוּל *granarium*, quære in radice יָבַל.

Arab. אבל ibil, *camelus duos habens gibbos*. Matth. 3. v. 4. *& veſtimentum ejus* מן ובר אלאבל min vabar alibil, *ex pilis camelorum*.

אבן Quinq; habet ſignificata. I. ad omnes lapides univerſale nomen eſt אֶבֶן, Chald. אֶבֶן *lapis, ſaxum*. plur. אֲבָנִים, Chal. אַבְנִין *lapides*, ex quibus בָּנָה *ædificat* quis domum. Eſa. 8. v. 14. *& erit in ſanctuarium* וּלְאֶבֶן, Targ. וּלְכֵיף *& in lapidem ruinæ*. Hag. 2. v. 15. *Priuſquam poneretur* אֶבֶן עַל אֶבֶן *lapis ſuper lapidem in templo Domini*. Targ. דִּרְבָּךְ עַל־נִדְבָּךְ *ſeries ſuper ſeriem*. ſcilicet, lapidum conſtructorũ. Num. 35. v. 17. *& ſi* בְּאֶבֶן יָד *in lapide manus, ut moriatur eo, percuſſerit eum*. Targ. בְּאַבְנָא דְמִתְנַסְבָא בִידָא *in lapide qui manu capitur*. 1. Reg. 6. v. 7. *& domus cum ædificaretur* אֶבֶן שְׁלֵמָה מַסָּע נִבְנָה *lapide perfecto, translatione ædificata eſt*. Targ. אַבְנִין שְׁלֵמִין מִמְּקַם אַתְקָנוּתְהוֹן *lapidibus integris parationis extructa eſt*. h. e. lapidibus integris, quales afferebantur ex monte, ubi prius dolabantur, ac parabantur. אֶבֶן טוֹב *lapis bonus*, & אֶבֶן יְקָרָה *lapis precioſus*. utroq; enim

genere uſurpatur. אֶבֶן־חֵן *lapis gratia*, id eſt, *gemma*. Joſ. 10. verſ. 11. *Et Dominus projecit ſuper eos* אֲבָנִים *lapides magnos, ex cœlo, uſq; ad Aſeca: & mortui ſunt plures, qui mortui fuerunt* בְּאַבְנֵי־הַבָּרָד *in lapidibus grandinis, quàm quos occiderunt filij Iſrael gladio.* grando autem aqua concreta eſt. Exod. 25. v. 7. וְאַבְנֵי מִלֻּאִים *& lapides plenitudinum.* Ezech. 28. v. 14. בְּתוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ *in medio lapidum ignis.* Zachar. 9. 15. וְכָבְשׁוּ אַבְנֵי קֶלַע *& ſubjicient lapidibus fundæ.*

Threnorum 4. verſ. 1. אַבְנֵי־קֹדֶשׁ *lapides ſanctitatis* ſive *ſancti*; dicuntur *duces, & primates.*

Quia item lapis, ut inquit R. D. unum corpus eſt, אֶבֶן quandoq; per metaphoram, omne, vel univerſum ſignificat; ut Gen. 49. v. 24. *Inde paſtor* אֶבֶן *lapis Iſrael*, id eſt, *univerſus Iſrael*. Targ. *qui verbo ſuo pavit* אֲבָהָן וּבְנִין *patres, & filios, ſemen Iſraelis.* אֶבֶן *in* אָב *pater, &* בֵּן *filius*, diviſit.

Propr. 1. Sam. 7. v. 12. אֶבֶן הָעֵזֶר *loci nomen eſt.*

Rabb. אֶבֶן שׁוֹאֶבֶת *lapis attrahens*, ferrum ſcilicet, magnes. אֶבֶן תְּקוּמָה *lapis reſurrectionis*; gemma, quam in collo geſtantes gravidæ mulieres ſe non abortire credebant. אֶבֶן הַמְּנַגַּעַת *lapis percuſſorius*, id eſt, grando. אֶבֶן מַסְמָא *lapis poſitus*, ob magnitudinem immobilis. אֶבֶן הַטּוֹעִין *lapis errantium.* Lapis erat magnus Hieroſolymis, ad quem ſe conferebant, qui aliquid perdiderant, vel invenerant: Et hi quidem, ibi ſtantes, proclamabant res inventas; illi verò, dato indicio, eas recipiebant. אֶבֶן שָׁעוֹת או מַעֲלוֹת, Chal. אֶבֶן שָׁעַיָּא *lapis horarum*; horologium lapidi inciſum. אֶבֶן שְׁתִיָּא *lapis fundamenti, centrum.*

אַבְנֵי כָּתֵף *lapides humeri*: quos ob gravitatem humero geſtare oportet, quod una manu, ſicut אֶבֶן יָד, de quo ſupra, ferri nequeant. אַבְנֵי שַׁיִשׁ *lapides marmoris, marmora.* אַבְנֵי בֵּית קוּלִיס *lapides domus Kolis*, id eſt, *templi Mercurij.*

II. אֶבֶן *lapis*, per ſynecdochen ſignificat rem lapideam, ſive rem factam ex lapide. ¶ Primò *vas quodcunq;*. Exod. 7. v. 19. *Fuitq; ſanguis per totam Aegyptum, & in lignis,* וּבָאֲבָנִים *& in lapidibus.* Targ. וּבְמָנֵי אַבְנָא *& in vaſis lapidis*, ſeu *lapideis*, quibus cōtinebatur aqua in domibus. *lutres lapidei.* ¶ Secundò *Idolum ex lapide ſculptum.* Jer. 2. v. 25. *Dicentes ad lignum, pater meus es tu,* וְלָאֶבֶן *& ad lapidem, tu genuiſti me*, Targ. וּלְמָה דְּמִתְעֲבַד מִן אַבְנָא *& ad id, quod factū eſt ex lapide.* Jer. 3. v. 9. *Et mœchata eſt cū* הָאֶבֶן *lapide & ligno.* Targ. פָּלְחֵי אַבְנָא *cultoribus lapidis.*

¶ Tertiò *pondus libræ*, 2. Sam. 14. v. 26. *ponderavit capillitium capitis ſui, ducentis ſiclis* בָּאֶבֶן *in lapide regis.* Targ. בְּמַתְקְלָא *in pondere.* Deut. 25. v. 13. *Non erit tibi in ſacculo tuo* אֶבֶן וָאָבֶן *lapis & lapis, magnus & parvus.* Targ. מַתְקַל וּמַתְקַל *pondus & pondus.* LXX. *στάθμιον καὶ στάθμιον, μέγα ἢ μικρὸν pondus & pondus, magnum vel parvum.* idem Levit. 19. verſ. 16. Proverb. 11. verſ. 1. ¶ Quartò *pondus perpendiculi*, à filo pendens, lapideum; vel etiam ſtanneum, aut plumbeum: quo cementarius ſtructuræ rectitudinē explorat, adeoq; ipſum perpendiculum. Zachar. 4. verſ. 10. *Et videbunt* הָאֶבֶן הַבְּדִיל *pondus ſtanni in manu Zorobabel.* Targum מַשְׁקַלְתָּא *pondus.* perpendiculum. Zach. 5. v. 8. אֶבֶן הָעֹפֶרֶת *lapidem plumbi*, hoc eſt, plumbeum. Eſa. 34. v. 11. *Extendit ſuper eam filum inanitatis,* וְאַבְנֵי־בֹהוּ *& lapides vacuitatis.* Targum, וּמַשְׁקַלְתָּא *& perpendiculum.*

III. אֹבֶן. Inde duale, אָבְנַיִם *inſtrumentum figuli*, ſuper quo format teſtas ex argilla, quam manu tenet. *Rota figuli*, quæ in locis orientalibus, duobus conſtabat lapidibus, quaſi molaribus, quorum ſuperior, & minor movebatur; inferior verò, & major immobilis permanebat. Jerem. 8. v. 3. *Ipſe faciebat opus ſuper* אָבְנָיִם, Targ. סַדְנָא *rota.*

Metaphoricè, *ſella parturientis* rotæ figulari ſimilis, cui parturientes inſident. *locus in quem cadit infans ex utero matris.* Exod. 1. verſ. 16. *Cùm videbitis ſuper* אָבְנָיִם, Targ. מַתְבְּרָא *ſella.*

IV. אֲבָנִית, *milvus.*

V. אָבָן Arab. id eſt, in quo aqua balnei decurrit, *fiſtula parva.*

אֶבֶן *filius*, quære in בָּנָה.

אבס Inde Paul Kal. אָבוּס *ſaginatus, pinguefactus.* plural. אֲבוּסִים *ſaginati, pinguefacti*, qui ſemper ſunt juxta præſepe. Prov. 15. v. 17. אָבוּס, Targ. מְפַטַּם *ſaginatus.*

Subſtant. אֵבוּס *præſepe.* inde plural. אֲבוּסִים *præſepia.* אֵבוּס idem. locus ubi ſaginantur pecora, *ſaginarium, præſepe*, in quo pabulum ipſis apponitur. Prov. 14. v. 4. *Cùm non ſunt boves,* אֵבוּס *præſepe eſt purum*, id eſt, *vacuum.* Eſa. 1. v. 3. אֵבוּס, Targum, אוּרְיָא *præſepe domini ſui.*

מַאֲבוּסִים locus ubi frumentum colligitur, & reponitur, *granaria, horrea.* Jer. 50. v. 26. *Aperite* מַאֲבֻסֶיהָ, Targ. אֲבוּלָהָא *granaria ejus.* Hier. *Aperite, ut exeant, qui conculcent eam.* à בוס abſq; dubio deflexit, quod calcare ſignificat.

אבע

אבע Hebr. אֲבַעְבֻּעָה *conturbatio*, & אֲבַעְבֻּעוֹת *puſtula*, in radice בָּעָה reperies.

אבץ Chald. אַבְצָא *ſtannum*, in radice בְּצַן quære.

אבק In Niphal נֶאֱבַק, idem quod נֶחְבַּק, quia literæ אהחע permutantur: *luctatus, colluctatus fuit*, ut congruat cum חָבַק *complexus fuit*; luctantes enim, ſe brachijs invicem complectuntur, & alter alterum proſternere nititur. ſicut Homerus Iliad. ψ. deſcribit luctam Ajacis, & Ulyſſis: *Accincti autem hi iuerunt in medium agmen, Ulnis verò corripuerunt, manibus validis &c.* Gen. 32. v. 24. 25. & 26. וַיֵּאָבֵק, Targ. ואשתדל *& luctatus eſt vir cum eo.*

Subſt. nom. אָבָק *pulvis complicatus, & cohærens.* Eſa. 29. v. 5. *Et erit* כְּאָבָק *ſicut pulvis tenuis multitudo hoſtium tuorum.* qui ſcilicet flatu oris diſijcitur. celeriter conſumentur. Exod. 9. verſ. 9. *Eritq́* לְאָבָק, Targ. לְאַבְקָא *in pulverem ſuper omnem terram Aegypti.* Ex favilla fiebat pulvis, qui decidens in homines, & animalia, efficiebat ulcera. Ezech. 26. v. 10. *Operiet te* אֲבָקָם *pulvis eorum.* quem ſc. multi equi excitant, ut ſit quaſi nubes obſcurans terram. Regim. Nah. 1. v. 3. *Et nubes eſt* אֲבַק רַגְלָיו *pulvis pedum ejus.* ¶ Fœmin. אֲבָקָה *pulvis aromaticus*, aromata in pulverem redacta. Cant. 3. v. 6. *Ex omni* אבקת רוכל *pulvere pigmentarij.*

Rabb. אָבַק *ligavit, colligavit, complicavit.* נֵר הָאֲבוּקָה *cādela colligata*, fax funibus colligatis, & cera cōſtans. *cereus, funale.* אֶבֶק *ligamen, ligula.* הִתְאַבְּקוּת *lucta, luctatio.*

אלאנביק Avicen. *Alembicum.*
אֲבִיק *canalis aquæ.* Et,
אֲבָקָא *perforatum*, in בוק inveniuntur.

אבר Quinq; ſignificata habet. I. אָבִיר *fortis, robuſtus, validus, magnificus, excellens fortitudine.* pluraliter אַבִּירִים *fortes, validi.* dicitur autem de omnibus rebus robuſtis. ¶ Primò de Deo. Job. 34. v. 20. *Et removebunt* אַבִּיר *fortem verbis, non manu*; quia id præſtare nequeunt. Targ. דוּרְבְּנָא *ducem.* removebunt à ſe fortem, dicentes ad Deum; recede à nobis, & notitiam viarum tuarum non deſideramus.

In alia forma אָבִיר *fortis.* In Regim. Gen. 49. v. 24. *Ex manibus* אֲבִיר יַעֲקֹב *potentis Iacob.* Targ. אֵל תַּקִּיפָא *Dei fortis.* Pſal. 132. v. 2. *vovit* לַאֲבִיר יַעֲקֹב *potenti Iacob.* Lxx. τῷ θεῷ *Deo Iacob.* ¶ Secundò de angelis. Pſal. 78. v. 25. לֶחֶם אַבִּירִים *panem robuſtorum comedit homo.* vel panem qui deſcendit ex cœlis: hi enim à robore אַבִּירִים vocantur. Targ. מְזוֹן דִּנְחַת מִמָּדוֹר מַלְאֲכַיָּא *cibum qui deſcendit ex habitationē angelorū.* Lxx. τῶν ἀγγέλων. ¶ Tertiò de hominibus. Eſa. 10. v. 13. *Et dejiciam* כַּאבִּיר *ceu robuſtus, ſedētes.* pro כְּאַבִּיר. punctum enim literæ א ad præcedentem transfertur. 1. Sam. 21. verſ. 7. *Doeg Idumæus* אֲבִיר *robuſtus paſtorum.* Targ. רַב *magiſter.* Jer. 46. v. 15. *Quare ſubverſus eſt* אַבִּירֶיךָ *fortes tui?* Lxx. ὁ Ἆπις. Ex אביר fecerunt ἆπις, litera ר vel neglecta; vel in ς terminationem Græcam, mutata. & intellexerunt Deū Ægyptiorum, qui voce non admodum abludente, dicitur *Apis.* ſicut Deus dicitur אֲבִיר יִשְׂרָאֵל *fortis Iſraelis.* Eſa. 46. v. 12. *Audite ad me* אַבִּירֵי לֵב *robuſti corde*, h. e. pertinaces. Hier. *duri corde.* Lxx. οἱ ἀπολωλεκότες τὴν καρδίαν, *qui perdidiſtis cor.* literarum ד ר ſimilitudine decepti, legerunt אֹבְדֵי: ab אָבַד *perijt, perdidit.* ¶ Quartò de brutis, equis, & tauris. De equis, Jer. 50. v. 11. *Et hinnietis* כָּאַבִּירִים *tanquam fortes.* Targ. כְּגִבָּרַיָּא *ſicut gigantes.* Jer. 8. verſ. 16. מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו *hinnitus equorū ejus.* Jud. 5. v. 22. *Calcationes* אַבִּירָיו *fortium ejus.* Jer. 47. v. 3. *ungula* אַבִּירָיו *robuſtorum ejus.* De tauris, Eſa. 34. v. 7. פָּרִים עִם אַבִּירִים *juvenci cum tauris.* Pſal. 50. v. 13. *An comedā carnem* אַבִּירִים *robuſtorū.* Lxx. τῶν ταύρων *taurorū.* Pſal. 22. v. 13. אַבִּירֵי בָשָׁן *fortes Baſan cinxerūt me.* Lxx. ταῦροι πίονες *tauri pingues.* quod tauri iſtius regionis eſſent pinguiores. Pſal. 68. v. 31. *cœtus* אַבִּירִים *fortium, ſive taurorum.*

II. אֵבֶר, Fœmin. אֶבְרָה, nomen collectivum, ſignificans *pennas*, remiges avium, quas expandunt, & in quibus earundem robur conſiſtit. Pſal. 55. verſ. 7. *Quis dabit mihi* אֵבֶר, Targum כַּנְפָא *alam inſtar columbæ.* Deut. 32. verſ. 11. *portabit eum ſuper* אֶבְרָתוֹ *ala ſua.* Pſal. 92. verſ. 4. בְּאֶבְרָתוֹ *ala ſua te proteget.* Targum עַל תְּקוֹף אֶבְרוֹהִי *fortitudine alarum ſuarum.* Aves namq; alis ſeſe defendūt, & in ſublime feruntur. Plural. fœm. אֲבָרוֹת, cū affix. Pſal. 68. v. 14. וְאֶבְרוֹתֶיהָ *& alæ ejus in flavedine auri.* in alis enim columbarum quarundā pennæ minores inſtar auri ſplendeſcunt. Lxx. καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς *& terga ejus.* alæ etenim avium ſunt terga.

Ab hac ſignificatione hebraicum verbum derivatur in Hiphil הֶאֱבִיר, & verbum Chald. in Piel אַבַּר; & paſſ. אִתְאַבַּר *alatus fuit, alas expandit, & volavit.* Job. 39. v. 29. יַאֲבֶר נֵץ *alabitur Niſus.* hoc eſt, *volabit.* nam immediatè ibi ſequitur יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו *expandet alas ſuas.*

Talmud. אברוני, *ales, avis.*

III. Rabb.

III. Rabb. אבר *membrum, pudendum.* plur. אֵבָרִים, Chald. אברין *membra.* Pſal. 35. v. 10. *omnia* עַצְמוֹתַי, Targ. אברי *membra mea.* Iud. 19. v. 29. *Et diſſecavit ea* לַעֲצָמֶיהָ, Targ. נְתָחִים *in membra ſua. in duodecim* לאברהא, Targ. אברין *membra.* Et in אמת ſemper עצם *membrum* ſignificans, per אבר redditur. אברי הזרע והם הגיד והביצים והשבילים הנקראים חוטי ביצים *membra ſeminis*, id eſt, *vaſa ſeminaria. quæ ſunt, virga, teſticuli, & via, quæ vocantur, fila teſticulorum.* או אברים מורכבים *membra compoſita.* או פשוטים נפרדים מרכבים *ſimplicia.* אברים הראשים *principalia.* אבר מן החי *membrum de vivo.* unum de ſeptem præceptis Noe: de quibus in צוה vide. נתוח האברים *diſſectio membrorum:* anatomia de quo vide in נתח. Talmud. רמח אברים יש באדם, 248. *membra ſunt in homine.* Job. 2. verſ. 4. עור בעד עור *pellis pro pelle.* Targ. אברא מטול אברא *membrum pro membro.*

IV. Arab. 1. אברה *ibra, acus, aculeus, ligula.* plur. אבאר *ibar, aculei.* מעלם אלאבאר *faber acuum, ligularius.* אברי *ibri, aculeatus.* Marci 10. v. 15. *Facilius eſt* אן דחול אלגמל פי חרם אלאברה *ut ingrediatur camelus p foramẽ acus.*

2. אברה *ibra, acicula, aculeatus piſcis.*

3. אברה *ambar, ſuccinum.*

V. אברתא Chald. & Rabb. *ſpecies hyſſopi:* quære in עפרת *plumbum.*

אבש Per metatheſin à באש, unde verbum ſyriacum אתאבש *diſplicet, fœtuit, forduit.* metaphoricè, *odioſus*, vel *moleſtus fuit.* Matth. 21. v. 15. אתאבש להון *diſplicuit illis.* indignabantur. vide באש *fœtuit.*

Talmud. אובשין *ſunt*, per metatheſin, באשים *labruſcæ.* אבשונא *ſpica hordei recentes.*

אגג Eſther. 8. v. 3. הָאֲגָגִי, Targ. דמן יחוס אגג *ex familia Agag.* ¶ Pro eo quod ex Threnis citat Baal Aruch, מי יתן ראשי מים *quis dabit caput meum aquas?* Targ. habet אגני דמיא, *hydrias aquarum.*

Unde Arab. אגאנין hydriæ. Joh. 2. v. 7. *Implete* אגאנין *hydrias aqua.*

אגא Talm. אגא *barbarus.* Aruch. לשון אגא *omnis lingua, qua non eſt hebræa:* quæ tamen alijs לשון ליעוז *lingua ſubſannationis* dicitur.

אוניה & אנאה & איניאה *interula.*

אגב Chald. & Talm. אגב eſt אל גב *ad latus, juxta, ſecundùm.* pro אל enim Talmudici ל uſurpant, & גב eſt *dorſum, & coſta, & latus.* אגבי *juxta me.* Job. 30. v. 18. כפי, Targ. אגב *ſecundum tunicam meam accinget me.* In גבב vide.

אגד Tria ſignificat. I. אגדה *collectio* (manipulus) *colligatio, faſcis, faſciculus in unum collectus & colligatus.* plur. אגדות *faſces, faſciculi.* In Regim. Exod. 12. v. 22. Et accipietis אגדת אזוב, Targ. אסרת אזובא *faſciculum iſop.* Amos 9. v. 6. ואגדתו *& faſciculum ſuper terram fundavit eam.* ſic vocant reliqua tria elementa, ignem nimirum, aërem & aquam, ſuper terra in unum faſciculus colligata. Targ. וכנשתיה. Lxx. καὶ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ, *& promiſſionem ejus.* reſpexit ad הגיד *annunciavit*,

II. Metaphoricè, *Congregatio, cœtus*, quaſi colligatio hominum, *globus.* 2. Sam. 2. v. 25. *facti ſunt* לַאֲגֻדָּה *in faſciculum unum.* ſicut Terentius: *Manipulus furum.* Targ. לסיעא *in ſocietatem, cœtum, agmen.* Lxx. συνάντησιν. Hinc

Rabb. verbum אגד *collegit, colligavit.* Joſephus ben Gorion lib. 1. cap. 14. ואגדו *& colligetis divitias.* אגד *colligatus fuit.*

אגודירק *faſcis oleris.*

III. Rabb. אֵגֶד, Syr. אגד, fœm. אֲגַדָּה *veſtis.* plur. אגדין *veſtes.* Matth. 4. בר אגדין *filius veſtium;* qui veſtibus incedit, & veſtitur. 2. Sam. 3. v. 29. *Apprehendens* בַּפֶּלֶךְ *baculo.* Targ. באגד *in veſte*, ob podagram & corporis debilitatem.

¶ אגדה *tractatus*, quære in נגד.

אגה Syr. אגה *pernoctavit.* Luc. 6. v. 12. Et ibi אגה *pernoctabat.*

אגיא Talmudicum eſt, ſignificans *agrum*, vel, ut quidam volunt, *ſulcos.*

Arab. יאג *intrabit.* Johan. 3.

Alcor. 29. באגא הא *& venit illi menſtruum.*

אגז Hebr. אגוז *nux*, arbor & fructus. Cant. 6. v. 10. *Ad* גנת אגוז *hortum nucis deſcendi;* hoc tantum loco reperitur. Rabb. אגוזים & אגוזין *nuces.* אגוזי הבשם *nuces odoratæ, unguentariæ.*

Arab. גוזה geuſe, *nux, juglans;* arbor, & fructus. plur. גוז geus, *nuces.* גוז אטיב geus atib, *nux odorata, myriſtica.*

Deinde גוזה *gurgulio*, à figura juglandis: aut potius *tonſilla.* quæ glandulæ & amygdalæ Latinis.

מעגון אגוז *maagun ageuz, nux muſcata:* vel potius *electuarium de nucibus.* Aruch האגוז של ספינה.

אגל Duo ſignificat. I. Rabb. אגל *gutta, ſtilla.* plur. hebr. אגלים *gutta* ſive *ſtilla*, à rotunditate ſic appellatæ, ut conveniat cum גלל *volvit, devolvit.* In Regim. Job. 38. verſ. 28. *Aut quis genuit* אגלי־טל, Targ. רסיסי טלא *guttas roris.* fortè eſt ſicut גלי טל, ut א ſit heemanthi. In ſcriptura autem hoc nomen alibi, quàm hîc, non reperitur.

אגלים

אגלים *nomen loci*, Eſa. 15. v. 8.

Rabb. אגלא *nomen Dei*, cujus quælibet litera dictionem valet, videlicet אתה גבור לעולם אדני, *Tu es potens in æternum Dominus.*

II. Arab. אגל & לאגל *propter*. מן אגל *de*. מן אגלה *de ipſo, propter ipſum*. מן אגל דלך *propterea*. מן אגלי *propter me*. Gen. 3. verſ. 14. מן אגל פעלך הדא, *propterea quod feciſti hoc*.

אגל מסמי *terminus nominatus*.

אגם Quatuor ſignificata habet. I. אגם & אגמון *palus paludis, ſtagnum, lacus, lacuna, piſcina*, plur. אגמים, Chal. אגמין, Arab. אגאם *ſtagna*, aquæ per ſe ipſas ex pluvijs vel imbribus in uno loco collectæ, *terra limoſa, paludes, piſcina*. Pſal. 114. verſ. 8. *Qui convertit petram* (in) אגם *ſtagnum aquarum*. Targ. לאריתא *in flumen*. Eſa. 19. v. 9. *facientes obturationem* אגמי נפש *ſtagna animæ*. Targ. וכנשין מיא גבר לנפשיה, *Et colligunt aquas quilibet pro anima ſua*. h. e. pro libitu ſuo. accepit נפש *animam* pro voluntate. potius accipiendum eſt pro vita: ut *ſtagna vitæ* ſint *vivaria, piſcinæ*. Job. 41. v. 11. *ſicut lebes fervens* ואגמון *& ſtagnum:* quod ſcilicet multos emittit vapores in æſtate. Targ. דעבד כיפא *qui facit fumum*. ad lebetem retulit.

II. Synecdochicè אגם & אגמון, idem quod גמא, transpoſitis literis, *juncus* in palude, aut juxta flumen creſcens. Eſa. 58. verſ. 5. *Num incurvet* כאגמון *ſicut juncus* (qui non habet caput erectum) *caput ſuum?* Lugentes enim non edunt, non bibunt, ſed caput incurvant. Quibuſdam אגמון hoc loco ollæ ſpecies eſt.

III. Metaphoricè אגמון *hamus*, ferrum inſtar junci recurvum, quo piſces in ſtagno capiuntur. Job. 40. v. 26. *Num pones* אגמון *hamum in nare ejus?* Targum אונקלא *uncinum*. ferrum aduncum. Hanc hujus loci eſſe interpretationem, confirmat ſequens, ובחוח תקב לחיו, *& hamo perforabis maxillam ejus?* Lxx. φορβαίαν, *capiſtrum*: aut *reſtis* ſive *funis* ex junco plexus, ſicut Græcis σχοῖνος.

IV. Chald. אגם idem quod hebr. ענם, literis עא permutatis. Pſalm. 119. v. 28. דלפה *diſtillavit anima mea*. Targ. אגמת *triſtis fuit*. אגמת נפש *ſollicitudo animæ*. ſed de hac ſignificatione in ענם vide.

Rabb. אגמי & אגמין, *vade, ambula:* ſunt ex Græco ἄγομεν, *vado, duco,*

אגן hebr. אגן, Chald. אגן, Syriac. אגן & אגן, fæm. אגנה. *phiala, crater, ſcyphus, hydria, pelvis*. plur. אגנים. fæm. אגנות, Chald. אגנין *phialæ, crateres, ſcyphi, pelves, hydriæ.*

Arab. אגאן *vaſa rotunda*. Exod. 24. v. 6. *Et poſuit* באגנות, Targ. במזרקיא *in pelvibus*. Cant. 7. v. 2. *umbilicus tuus* אגן הסהר *ſcyphus lunæ*, vel *inſtar lunæ:* ſive rotundus, aut lunaris. Targ. כאגנא דסיהרא *ſicut circulus lunæ*. Eſa. 22. verſ. 24. *à vaſis* האגנות *phialarum, uſq; ad vaſa nablorum*. Lxx. τῶν ἀγανώθ. retinuerunt hebraicum. Jud. 4. v. 11. *planicies* באצנים, Targ. אגניא *lacunæ*. foveæ aquis plenæ: metaphoricè. Joh. 2. v. 6. *Erant autem ibi ὑδρίαι*. Syr. אגנא *hydriæ lapideæ ſex*.

אוגן *anſa, manubrium, ora vaſculi*.

Syriac. אגונא, *ἀγών, certamen, ſtudium, diligentia*.

אגס Rabb. אגס & אגסים. Arab. אנגאס *ingaſa, pyrus & pyrum*. plur. אגסים & אגסין. Arab. אנגאס *ingas, pyri, & pyra*.

אגף Hinc אגפים, Chald. אגפין *turma equitum*; quòd pedites tegant alarum vice, *exercitus*. Ezech. 12. v. 14. *Et omnes* אגפיו *alas ejus diſpergam*. Targ. משריתה *exercitus ejus*. Lxx. φυλαβέως αὐτοῦ. Hier. *agmina*. hoc vocabulum ſolus Ezech. habet ſexies; loco videlicet modò allegato, & 17. v. 21. item 38. verſibus 6, 9, 22. & deniq; 39. v. 4.

Arab. אגנפה *ſcutum parvum*.

אגץ Arab. agaz *prunū*. plur. אגאץ *pruna*.

אגר Duo habet ſignificata. I. אגר, Chal. אגר de proventu propriè dicitur, *traxit, attraxit, contraxit, congregavit, collegit, congeſſit, conquiſivit, compoſuit*. Prov. 6. v. 8. אגרה *collegit in æſtate cibum ſuum*. Targ. ונכנשא *& congregans*. Deut. 28. v. 39. *Vinum non bibes, nec* תאגר, Targ. תכנוש *colliges*.

Subſtant. אגרה & אגרה, Chald. אגרא *epiſtola*, in qua multæ literæ, verba & res ſunt congeſtæ & conſignatæ. Nehem. 6. v. 17. ואגרת *& epiſtola aperta*. Eſther 4. v. 8. *ſcripſerunt* אגרא *epiſtolam unam*. plural. אגרות, Chald. אגרן *epiſtolæ*. 2. *Paral.* 30. v. 6. *Et ibant curſores* באגרות *cum literis*. 2. Reg. 10. v. 1. *Et ſcripſit Iehu* ספרים, Targ. אגרן *epiſtolas*.

אגורה eſt גרה *moneta, obulus*. א eſt heemanthi. 1. Sam. 2. verſ. 36. לאגורת כסף, Targ. למעה דכסף *ad obulum argenti*.

אגור *Agur*. Nomen proprium viri ſapientis, cujus ſententias aliquot tranſtulit in librum ſuum Salomo. Proverb. 30. v. 1.

Chald. אגר. Syr. אגר. Arab. אגר *ager, tectum*. plur. אגרין. Syr. אגרין. Arab. אגאר *tecta*. Prov. 20. v. 9. *ſuper angulo* גג, Targ. אגרא. *tecti*. Matth. 24. v. 17. דבאגרא *qui eſt in*

eſt in tecto. Matth. 10. v. 27. *Prædicate ſupra* אֶגָּרַיָא *tectis.*

אגור *ara idolorum*, cumuli inſtar congeſta. *plur.* אגורין *aræ.* 1. Reg. 13. v. 2. *Et clamabat contra* הַמִּזְבֵּחַ, Targ. אגורא *altare.*

אגורא Rabb. *ædificium forte.*

אגור *genus oleæ.*

אָגָר *Lunaticus.*

II. Metaphoricè, Chald. אֲגַר. Syr. אגר. Arab. אגר *agar, cum aliquo contraxit, convenit, pactus eſt, mercede conduxit.* Paſſ. Chal. אִתְּגַר, Arab. אסתאגר aſtagar, *mercede conductus fuit.* Jud. 9. v. 4. וַיִּשְׂכֹּר, Targ. וַאֲגַר *& cõduxit eis Abimelech viros inanes.* Matth. 20. verſ. 1. Syr. דְּנֵאגוּר פָּעֲלָא לְכַרְמֵהּ. Arab. אן יסתאגר פעלה לכרמה *ut conduceret operarios in vineam ſuam.*

Adject. Chald. אֲגִיר. Arabic. אגיר *mercede conductus, mercenarius, ſervus, mancipium, miles.* plur. אֲגִירִין. Arab. אגאר ugar, *mercenarij, ſervi,* Fœm. Arab. אֲגִירָה *ancilla,* plur. אגארה *ancillæ.*

Subſtant. אֲגַר. Arab. אגר. *fem.* אגרה ugara, *merces, ſalarium, ſtipendium, præmium.* Syr. אגורא *merces.* Exod. 22. verſ. 14. *Si* שָׂכִיר, Targ. אֲגִירָא *mercenarius eſt, venit,* בִּשְׂכָרוֹ, Targ. באגרה *cũ mercede ſua.* Matth. 5. v. 12. דְּאַגְרְכוֹן *quod merces veſtra multa eſt.*

אגש Chald. אגש *pertinax* ſive *impudens fuit.* In Threnis, citante Aruch, habetur: אַגְשְׁתּוּן אַפֵּיכוֹן *obfirmaſtis facies veſtras.* alia lectio, אקשיתון *induraſtis.* & אגשת אפך *obfirmaſti faciem tuam.*

ארד Thalm. אוּרְדָא, *penna, pluma, lana:* quicquid pulvinar implet.

אֻרְדָא duo oſſa in collo piſcis.

ארב Duo ſignificata habet. I. idem quod דָּאַב *doluit.* per metatheſin. Hiphil הֶאֱרִיב *dolore affecit.* 1. Sam. 2. v. 36. לַאֲרִיב *ad dolore efficiendum animam tuam.* pro לְהַאֲרִיב. Targ. לְחַשָּׁכָא *ad contriſtandum.* hoc tantum loco reperitur.

II. Arab. אדב adab, *docuit, erudivit, informavit, caſtigavit, flagellavit, corripuit.* Pſalm. 117. ארבא ארבני *caſtigando caſtigavit me.* Pſal. 6. *Nec in ira tua* תארבני *corripias me.* Pſalm. 2. ותארבו *& erudimini judices terræ.* Luc. 23. v. 16. ואנא ארבה ואטלקה, *& ego caſtigabo eum, & dimittam eum.* אתורב atuedeb, *caſtigatus fuit.* תארב *inſtitutus, doctus fuit.* Actor. 7. v. 22. ותארב *& inſtitutus ſive eruditus eſt Moſes omni ſapientia Aegyptiorum:* מתארבין, *inſtituti.*

מורב muedib. *doctor, ludimagiſter, pædagogus, monitor.* plur. מורבין muedibin, *doctores.*

אדב *edeb*, & ודב vedeb, & באריב bedib, *diſciplina, doctrina, exercitium, urbanitas, correptio, plaga.*

בלא מורב bile mueddeb, *indiſciplinatus, inurbanus.*

אריב adib, *eruditus, doctus, ſapiens.* plur. ארבא udibe, *docti.*

ארח Duo ſignificata habet. I. Chald. אוריתא, vel אריתא *arvum.* Jerem. 31. *Et omnia* הַשְּׁדֵמוֹת, Targ. אוריתא *arva.* אַרְחָא *fluctus, unda maris.*

II. Arab. ארח *moleſtavit.* Marc. 14. verſ. 6. לם תחוונהא, *ne moleſtetis eam.*

ארי & תארי *moleſtia, nocumentum.*

ארא & אר *ecce.*

Alc. 2. ולא ארי להם *Et non nocet illis.*

ארך Talm. אָרַךְ, idem quod דָּעַךְ *extinxit.*

אַרְכֵי *duæ lineæ ædificij*, vel *duo muri.*

Rabb. אַרְכֵי, *illi*, adhuc.

ארל Talm. אריל רימא, *Leviathan.*

Arab. אריל *libidines.*

ארם Duo ſignificata habet. I. אָרַם *rubuit, ruffus fuit.* Piel, אדם. Hiphil, הֶאְדִּים *rubeſecit:* & abſolutè, *rubuit.* Hithpael, התאדם *valdè rubuit.* Thren. 4. v. 7. אָדְמוּ עֶצֶם, Targ. סְמִיקוּ חֵיזוּ *ruffi ſunt.* Nahum. 2. v. 3. *clypeus fortium ejus.* מְאָדָּם *rubefactus*, ob magnificentiam & terrorem. Sic *lorica ſanguinea*, apud Virgilium. Hier. *ignitus.* LXX. ἐξ ἀνθρώπων: deſtituti punctis, מאדם legerunt. Eſa. 1, 18. *Si* יַאְדִּימוּ, Targ. יִסְמְקוּן *rubuerunt ut coccinum.* Prov. 13. *Ne videas vinum, quod* יִתְאַדָּם *rubeſcit.*

Rabb. הֶאְדִּימוּ פָנָיו *rubuit facies ejus, erubuit, pudore affectus eſt.*

מַאְדִּים *Mars*, planeta præ cæteris rubens: & juxta Aſtrologiam, rubicundos gignens; πυρόεις, Græcis.

Nom. אָדֹם *ruffus.* plur. אֲדֻמִּים *ruffi.* Fœm. אֲדֻמָּה *ruffa.* Cant. 5. *Dilectus meus candidus* וְאָדוֹם *& rubicundus.* Gen. 25. v. 30. *Ciba me de* הָאָדֹם הָאָדֹם, Targ. סמוקא סמוקא *ruffo ruffo iſto.* Erat pulmentum ex lentibus ruffis, aut rubedine conditis, Eſau ignorans quid eſſet, ruffum appellabat. ¶ Et interdum ſubſtantivè, *rubedo*, Eſa. 63. *cur* אָדֹם *rubedo ſuper veſtimento tuo?*

אַדְמוֹנִי *rubicundus*, Gen. 25. v. 25. *Egreſſus eſt primus* אַדְמוֹנִי. Targum סָמוֹק *rubicundus.*

אֲדַמְדָּם *valdè ruffus.* Fœm. אֲדַמְדֶּמֶת *ruffa.* plur. אדמדמות *ruffæ.*

Rabb. אַדְמְדָּמִי *pulvis ex fungis rubeis factus ad necandas muſcas.* אדמימות *rubedo.*

✠ אֲדֻמָּה cholera, rubra bilis. ✠ אֹדֶם *ſardius*: à colore ſanguineo.

II. אֲדָמָה, Chald. אַדְמָא *humus, terra quæ colitur*: ſic dicta quod intacta & vera terra rubeat. plur. אֲדָמוֹת *humi, terræ*. Gen. 4. verſ. 2. *& Kain erat* עֹבֵד אֲדָמָה *cultor terræ*. Targum גְּבַר פָּלַח בְּאַרְעָא *vir colens in terra*. 1. Sam. 4. verſ. 12. *& veſtes ejus erant ſciſſæ* וַאֲדָמָה עַל־רֹאשׁוֹ *& terra ſuper capite ejus*. Targum וְעַפְרָא *& pulvis*. pulvis capiti aſperſus erat. Nehem. 9. verſ. 1. וַאֲדָמָה עֲלֵיהֶם *& terra ſuper illis*. caput terra inſpergebant, ſuam vel alienam calamitatem lugentes. 2. Reg. 5. verſ. 17. *Detur quæſo ſervo tuo opus paris mulorum* אֲדָמָה *terræ*. Targum מֵעֲפַר אַרְעָא *de pulvere terræ*. hoc eſt, tantum terræ ſanctæ, quantum duo muli geſtare poſſunt, ut aſportem in urbem meam, indeq; aram extruam; & non idolis, ſed vero Deo in eo ſacrificem. Exod. 3. verſ. 5. *Locus ſuper quo tu ſtas*, אַדְמַת קֹדֶשׁ *terra ſanctitatis* (ſancta) *eſt*; Targ. אֲתַר *locus*. Gen. 47. v. 19. *Quare moriemur ante oculos tuos etiam nos, etiam* אַדְמָתֵנוּ *terra noſtra*. terra dicitur mori, cum non colitur.

אָדָם *homo*: מֵאֲדָמָה *ex terra rubra* formatus, quaſi terrenus. Gen. 2. *& formabat Dominus Deus* אֶת־הָאָדָם עָפָר מִן־הָאֲדָמָה *hominem pulverem ex terra*. hoc ex, ex pulvere terræ. 1. Cor. 15. verſ. 47. *primus homo ἐκ γῆς χοϊκός ex terra terrenus*. & hoc quidem nomen, quando habet ה articulum, ſemper appellativum eſt: abſq; hoc, modò proprium, modò appellativum. Gen. 5. verſ. 2. *& vocavit nomen eorum* אָדָם *homo*. Gen. 4. v. 1. *& cognovit* אָדָם *Adam uxorem ſuam*. Ibid. v. 25. וְהָאָדָם *& homo cognovit uxorem ſuam*. Deut. 20. v. 19. *Quia* הָאָדָם *homo eſt lignum agri*. h. e. arbor eſt vita hominis, & victus ejus. Gen. 9. v. 6. בָּאָדָם *per hominem ſanguis ejus effundetur*. Hier. omiſit. Targ. בְּסָהֲדִין עַל־מֵימַר דַּיָּנַיָּא *cum teſtibus per verbum* (ſeu ſententiam) *judicum ſanguis ejus fundetur*. Joſ. 14. v. 15. *& nomen Hebronis erat olim* קִרְיַת אַרְבַּע *urbs Arba*, הָאָדָם *ille homo* (Arba ſcil.) *magnus inter Gigantes erat*. Targ. אֱנָשׁ רַב *homo magnus*. Hier. *Adam maximus ibi inter Enacim ſitus eſt*. Aliqui putãt hîc הָאָדָם eſſe proprium, & inde colligũt Adamum in Hebron eſſe ſepultum. Sed hoc refutat cùm ה articulus, tum accentus, qui hanc vocem à præcedentibus diſtinguit, & cum ſequentibus conjungit. Lxx. *μητρόπολις τῶν ἐνακὶμ αὕτη metropolis Enacim ipſa*. Job. 16. *& diſputabit vir cum Deo*, וּבֶן־אָדָם *& filius hominis cum proximo ſuo*. Jer. 49. v. 30. *Non peregrinabitur in ea* בֶּן־אָדָם *filius hominis*; pro homine. Ita Chriſtus de ſeipſo loquens, *filium hominis* ſe vocat, ut verum ſe hominem ex infima ſorte natum eſſe oſtendat. Matth. 16. *Quem dicunt homines eſſe filium hominis?* pro quo Marci 8, & Luc. 19. *Quem me dicunt eſſe homines?* Pſal. 11. *& palpebra ejus probant* בְּנֵי אָדָם *filios hominis?* h. e. univerſum genus humanum. *ſignificat plebeios*, cum opponitur בְּנֵי אִישׁ *filÿs viri*. vide in בָּנָה. ¶ אָדָם vocatur etiam *fæmina*. Eſa. 44. v. 13. *Iuxta decorem* אָדָם *hominis, ad habitandum in domo*. Targ. אִתְּתָא *fæminæ, quæ habitat in domo*.

Propr. אָדָם *Adam*: urbs vicina Tiberiadis ſtagno. Joſ. 3. verſ. 16. *procul valdè* מֵאָדָם *ab Adam* urbe, quæ eſt à latere Zarthan. Lxx. *ἀδαμὶ*. Hier. *Edom*. Luth. von den Leuten der Statt. Maſius. *Quid in mentem venerit illis viris, qui ſacra Biblia in Germanicam linguam traduxerunt, & Lutheri nomine inſcripſerunt, ut verbũ* אָדָם *hic non urbem, ſed homines ſignificare exiſtimarent, neſcio*.

Rabb. אדם *piſcis albus*, altero potiſſimùm, quo captus fuerit, die rubeſcens. ✠ אודם *ſemen fæminæ* rubrum: unde cutis, caro, ſanguis, pilus, & nigrum oculi.

אדום *Edom*, dictus fuit Eſau, à pulmẽto ruffo, quo primogenituram vendidit. Gen. 36. v. ult. *Iſte eſt Eſau pater* אדום *Edom*, Targ. דְאֲדוֹמָאֵי *Idumæorum*. ¶ Unde אדום *Edom*, urbs, quam in monte Seir extruxit; & tota regio, quam poſſedit, Idume ſeu *ἰδουμαία Idumæa*, finitima Judææ verſus meridiẽ, & Arabiæ, atq; Ægypto. ¶ Rabb. מַלְכוּת אדום *regnum Edom*, eſt imperiũ Romanum, cujus caput רוֹמָא *Roma*; quod & ſæpe in ſacris literis per Edõ intelligũt, cũ ipſorũ opinione Titus Veſpaſianus, Romani & Chriſtiani ab אדום ſint propagati. Thrẽ. 4. v. 21. בַּת אדום *filia Edõ*, Targ. רוֹמִי רְשִׁיעָא *Roma impia*. ✠ אֲדֹמִי *Idumæus*. plur. אֲדֹמִיִּים *Idumæi*.

Arab. אדמי adami *humanus*, plur. אדמיין adamijn *humani*. ✠ אדים idim *pulmentum, ferculum, edulium*; item, *pellis*. Plur. אדאם idam *fercula*.

Chald. אדם *ſanguis*, in דָּמָה vide.

אדן Quatuor ſignificata habet. I. אֶדֶן *baſis*, aut *columna*, cui aliquid inſiſtit, innititur, imponitur, ab eaq; geſtatur. Germ. ein ſchwell. item, *ſpira quæ ſcapo ſubjicitur*. plur. אֲדָנִים *baſes*. Exod. 38. v. 27. *& talentum* לָאָדֶן, Targ. לְסַמְכָא *ad baſin*. ibid. v. 17. וְהָאֲדָנִים *& baſes ad columnas*. Exod. 26. v. 21. *Duas* אֲדָנִים *baſes ſub tabula una*. Baſes erant cavæ ſive perforatæ, & in illas ידות tabularum inſerebantur, ſicut & columnæ quas ſuſtine-

ſtinebant. Job. 38. v. 6. *ſuper quo* אֲדָנֶיהָ *columnæ ejus immerſæ ſunt.*

II. אָדוֹן tantum de hominibus dicitur; *dominus*, qui baſis inſtar, ſuſtentat & regit domum, aut politiam. plur. אֲדֹנִים *domini*. Gen. 45. *& poſuit me patrem Pharaoni*, וּלְאָדוֹן, Targ. וּלְרִבּוֹן *& in dominum toti domui ipſius.* Geneſ. 18. וַאדֹנִי, Targ. וְרִבּוֹנִי *& dominus meus ſenex.* inde 1. Pet. 3. v. 6. *Sara obedivit Abrahæ, κύριον dominum eum vocans.* Nec uſurpatur ſingulare cum alijs, præter iod, affixis: ſed ſemper plurale, honoris gratia. Gen. 24. verſ. 9. *& poſuit ſervus manum ſuam ſub fæmore Abrahami* אֲדֹנָיו *domini ſui.* Targum רִבּוֹנֵיהּ *domini ſui.* & verſ. 51. *& ſit uxor filio* אֲדֹנֶיךָ, Targum רִבּוֹנָךְ *domini tui.* Jud. 19. v. 27. *& ſurgebat* אֲדֹנֶיהָ *dominus ejus manè.* quia non erat uxor ejus ſimpliciter, ſed ancilla, & concumbebat cum ea; *pellex.* Uſurpatur etiam de Deo, qui eſt אֲדוֹן הָעוֹלָם *Dominus Mundi*, eumque condidit, ſuſtentat & gubernat. Exod. 23. *Apparebit omnis maſculus tuus coram* הָאָדֹן *Domino Iehova.* Targum רִבּוֹן עָלְמָא *Domino Mundi.* Joſ. 3. *ecce arca fœderis* אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ *Domini univerſæ terræ.*

Et ex hoc appellativo formatur Dei Proprium, ſeu epitheton, per literam י in fine additam, præcedente Cametz; אֲדֹנָי *Dominus*, ut eadem quæ יְהוָה, puncta habeat; *& differat* ab אֲדֹנִי cum Chirek, *dominus meus*; & אֲדֹנַי *domini mei*, cum Patach. Geneſ. 19. verſ. 2. *& dicebat, ecce quæſo* אֲדֹנַי, Targum רִבּוֹנַי *domini mei, deflectite quæſo in domum ſervi veſtri:* profanum eſt. ſed ſacrum, Gen. 18. verſ. 30. & 32. *& dicebat, ne quæſo exardeſcat ira* לַאדֹנָי, Targum דַּיְיָ *Domini.* Ibidem verſ. 22. *& Abraham adhuc ſtabat coram* יְהוָה, Targum יְיָ *Domino.* & verſ. 33. *& abijt* יְהוָה *Dominus.* Trinitatis teſtimonium evidentiſſimũ. v. 26. *& dicebat* יְהוָה *Dominus, ſi invenero in Sodoma* 50. *juſtos.* Ibidem v. 1. *& apparuit ipſi* יהוה *in planicie Mamre.* ſequitur v. 2. *& ecce tres viri ſtabant juxta ipſum.* Ibid. v. 3. אֲדֹנָי, Targ. יְיָ *Domine, ſi inveni gratiam in oculis tuis.* v. 17. וַיהוָה *& Dominus dicebat.* *& dicebat* יהוה *Dominus*; bis. v. 20. & 26. Ibid. v. 27. cœpi loqui ad אֲדֹנָי, Targ. יְיָ *Dominum.* In Novo Teſtamento vocatur, κύριος *Dominus cœli & terræ.* Luc. 10. v. 21. *& πάντων κύριος omnium Dominus.* Act. 10. Horat. lib. 1. od. 1. *Terrarum dominos evehit ad deos.*

III. Arab. אדן adan *permiſit, conceſſit.* Matth. 9. verſ. 8. מוּסִי מִן אַגַּל קְסָוָה קְלוּ בְּכֻם אָדַן לְכֻם *Moſes propter duriciem cordium veſtrorum permiſit vobis.* Luc. 8. verſ. 32. אן יאדן להם *ut permitteret illis.* Matth. 7. verſ. 21. אָדַן לִי אַן אַמְצִי אוּלָא וַאַדְפֻן אַבִי *permitte mihi, ut vadam prius, & ſepeliam patrem meum.* ✠ In Geograph. בְּאִדְן אַלְלַה *permiſſu Dei*, Deo permittente.

IV. Chald. & Arab. אֻדְן *auris*: in אזן quære. ✠ אִדַן verò, atque אֲדַיִן *tunc*, in אדי invenies.

Talm. אַדְנֵי הַשָּׂדֶה *homines agreſtes.* juxta aliquos, *beſtia homini ſimilis, cercopithecus*, aut *ſimia.* ✠ אוֹרְנָא *balneum, thermæ.* ✠ אוּרְנִיָא *tabernaculum, tentorium.*

ארק Rabb. אָרַק, Chald. אֲרַק, eſt דָּבַק *hæſit, adhæſit, aſſociatus ſive conjunctus fuit.* Thren. 4. 8. צָפַד, Targum אֲרַק *adhæſit cutis ipſorum ſupra os eorum.* אִתְאֲרַק *adglutinatus fuit.* Job. 41. verſ. 9. *Quilibet in fratre ſuo* יְדֻבָּקוּ, Targ. יִתְאַרְקוּן *adglutinabuntur.* conſociantur.

Rabb. אָרוּק בְּמִצְוֹת *adhærens præceptis, occupatus in præceptis.*

Talm. אַרְק *clepſidra, harpagium.*

אוריק *aſpexit*, in רוק & יָרַק *experientur.*

ארר Tria ſignificata habet. I. אָדַר *robuſtus, amplus, fortis, magnificus fuit.* Niphal נֶאְדַּר *roboratus, magnificatus fuit* Exod. 15. verſ. 6. *Dextra tua Iehova* נֶאְדָּרִי *magnificatus es.* Targum אַדִּירָא *magnifica eſt robore.* & verſ. 11. *Quis ſicut tu* נֶאְדָּר *magnificus in ſanctitate.* prius illud eſt pro נֶאְדָּר cum י paragogico: & refertur ad Deum. Hiphil הֶאְדִּיר *magnificavit, amplificavit.* Eſa. 42. v. 21. *magnificabit legem* וְיַאְדִּיר *& amplificabit.*

Nom. Adject. אַדִּיר *amplus, ingens, præſtans, præclarus, inſignis, grandis, excellens, ſublimis, potens.* ad quantitatem & qualitatem refertur. plural. אַדִּירִים *magnifici.* Pſalm. 8. verſ. 2. *Quàm* אַדִּיר, Targ. תַּלִּיל *magnificum nomen tuum.* Eſa. 10. verſ. ult. & Libanum בְּאַדִּיר *forti*, ſcilicet manu; q. בְּיַד אַדִּיר Jerem. 25. v. 34. אַדִּירֵי צֹאן *præſtantes gregis.* idem quod præcedens, הָרֹעִים *paſtores.* Pſalm. 136. verſ. 18. *Reges* אַדִּירִים, Targum גִּיוּתְנִין *ſublimes.* ¶ Rabb. אַדִּיר, unum ex Dei nominibus ſive attributis; ex Pſalm. 93. v. 4. אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה *magnificus ſive fortis in excelſo Dominus.*

Subſtant. אֶדֶר & אַדֶּרֶת duo ſignificat. Primò, *magnificentia, magnitudo, robur, potentia.* Zach. 11. v. 13. *Projice eã ad figulũ* אֶדֶר הַיְקָר *magnitudinem precij.* Ezech. 17. v. 8. *ut fiat* לְגֶפֶן אַדֶּרֶת *in vitem magnificentiæ.* Targ. לְגֻפַן תַּקִּיף *in vitem fortem.* Zachar. 11. verſ. 3. *Quia vaſtata eſt* אַדַּרְתָּם *magnificentia eorum*, ſcilicet ædificiorum. ¶ Secundò, *veſtis ampla, magnifica & gravis pallium.* Mich. 2. verſ.

Google

2. verſ. 9. אדר *pallium exuent tranſeuntibus ſecurè.* præcedit שלמה *veſtis.* Joſuæ 7. v. 21. *& vidit inter ſpolia* אדרת שנער *pallium Sinear*, Targum אצטלי בבלי *ſtolam Babylonicam.* veſtem precioſam, factam in Babylone, quæ Sinear dicitur. veſtis piloſa ex Babylonia. Erat autem Babylonica veſtis varijs coloribus intexta. Plinius libr. 8. capit. 48. aut *purpura.* Auctor Concord. Hebr. לבוש מה מיוחד לנזירים *veſtis propria Chriſtianis.* hoc eſt, monachis, & monialibus. Gen. 25. verſ. 25. *egreſſus eſt primus ruffus, eratq; totus* כאדרת שער, Targ. כגלים דשער *ſicut pallium pili.* hoc eſt, piloſus, hiſpidus, inſtar pallij ex lana facti. Explicatur Gen. 27. *ecce Eſau frater meus* איש שעיר, Targum גבר שען *vir piloſus, hirſutus, hiſpidus.* Jon. 3. verſ. 6. *ſurgens rex de throno ſuo, & removit* אדרתו *pallium ſuum à ſe.* Targum לבושי יקרה *veſtes ſuas precioſas.* 1. Reg. 19. verſ. 13. *& operuit faciem ſuam* באדרתו, Targum בשושיפה *pallio ſuo.* Zachar. 13. verſ. 4. *confundentur Prophetæ unuſquiſq; ob viſionem ſuam in vaticinando ipſo, nec induent* אדרת שער *pallium pili, ut mentiantur.* hoc eſt, piloſam. Solebant falſi Prophetæ induere ſaccos & veſtes piloſas, inſtar lugentium ob ſua peccata, & Deo ſervientium, ut plus fidei haberent, nec etiam noſcerentur, atq; ita homines ſeducerent. Targum יתנבון עוד שקר *prædicent ampliùs falſum.*

Proprium אדר *Adar*, duodecimus Hebræorum menſis, Februario noſtro reſpondens. celebrant Judæi hujus menſis die 13. תענית אסתר *jejunium Eſther.* Eſth. 4. v. 16. die 14. & 15. פורים *ſortes.* de quibus in פור & ענה vide.

II. Chald. אדר *horreum.* PLural. אדרין *horrea.* 2. Reg. 6. *An ex* הגרן, Targ. אדרא *horreo, an ex torculari?* Dan. 2. verſ. 35. *ſicut paleæ* כמן אדרי קיט *ex horreis æſtatis.* Joel. 2. verſ. 24. *& implebuntur* הגרנות, Targum אדריא *horrea.* אדרון *penetrale, cubiculum.* plural. אדרונין *penetralia.* Geneſ. 43. verſ. 30. *& ingreſſus eſt* החדרה *in penetrale.* Targum לאדרון בית משכבה *in penetrale cubiculi ſui:* Referri poſſunt ad חדר *penetrale.* literis חא permutatis. vide ſuo loco. אדרא *cedri ſpecies, & arbor ferens lanam.* אדרא *velum navis*; ab amplitudine. אדרא & אדר *pellis, uter utris.* Cant. 7.

III. Arab. אדרה odra *hernia ex venis tumeſcentibus.* PLur. אדראת odrat *herniæ.* אדר adar *ramex.*

אדש idem quod דוש *trituravit.* Eſa. 28. verſic. 28. אדוש יאדשנו *triturando triturabit eum.*

Syr. אדשא *fructus.* Rom. 7. verſ. 21. *& quis* אדשא *fructus*, ſeu quod emolumentum erit *vobis?*

אהה, & per aphæreſin הה, interjectio dolentis, mœſti & præ dolore clamantis, *heu.* Joel. 1. v. 15. אהה *heu diei.* Ezech. 30. v. 2. הה *heu diei.*

אהי idem quod איה *ubi*: per metatheſin. Hoſ. 13. verſ. 10. אהי *ubi rex tuus?* & verſ. 14. אהי *ubi peſtes tua, ò mors?* Lxx. ποῦ. ſicut & Paulus citat 1. Corinth. 15. verſ. 55. Hier. *ero mors tua* accepit pro אהיה, per apocopen.

אהב & אהב contrarium eſt verbo שנא, *amavit, dilexit, charum habuit.* CONſtruitur autem tripliciter. 1. cum את, ſeu Accuſativo nominis, aut pronominis. Gen. 22. v. 2. *Tolle filium tuum unigenitum, quem* אהבת, Targ. רחמתא *diligis, Iſaacum.* NIPhal נאהב *amatus, dilectus fuit.* Piel אהב *valde dilexit.* Proverbior. 1. verſic. 22. תאהבו פתי *diligetis ſimplicitatem.* Zere pro Patach. 2. cum ל ſive Dativo, *dilectionem erga aliquem exercuit.* Levit. 19. v. 18. ואהבת לרעך *& dilectionem præſtabis proximo tuo.* 3. abſolutè, *voluit, cupijt, appetijt, delectatus fuit.* Geneſ. 27. verſic. 4. *Fac mihi cibos, ſicut* אהבתי, Targum רחמת *dilexi.* quibus delector, libenter veſcor. Amos 4. verſ. 5. *Quia ſic* אהבתם *dilexiſtis, filij Iſrael.*

NOM. ADject. אהב *amans, amicus,* activè. plur. אהבים *amici, amantes.* אהוב *amatus, amicus*, paſſivè. plural. אהובים *amici, amati.* Hoſ. 3. verſ. 1. *vade, ama mulierem* אהובת רע *amatam à ſocio*, ab altero. Lxx. ἀγαπῶσαν πονηρὰ *diligentem mala.* quaſi רע *malum.*

אהב & אהב, fœmin. אהבה *amor, dilectio, charitas, amicitia.* plur. אהבים, & אהבים *amores.* Hoſ. 9. verſ. 9. *& facti ſunt abominationes* כאהבם *ſicut amor eorum.* hoc eſt, tam abominabiles redditi ſunt, quàm idola, quæ ipſi amant. Proverbior. 7. verſ. 18. *exultabimus* באהבים *in amoribus.* Proverbior. 5. verſ. 19. אילת אהבים *cerva amorum.* hoc eſt, amabilis, quam amamus, & gratiſſimam habemus. Deut. 19. v. 9. לאהבה את־יהוה *ut diligas Dominum Deum tuum.* nomen verbale, pro Infinitivo. vide in Grammatica.

אהל Quatuor ſignificata habet. I. אהל *tentorium, tabernaculum*, è velis tenſis factum, & mutabile, quod, ut libet, moveri

veri poteſt, *tabernaculum ambulatorium; domus vaga.* plur. אֹהָלִים & אֹהֳלִים, ab inuſitata forma אֹהַל *tentoria.* 2. Sam. 16. *& tendebant Abſaloni* הָאֹהֶל *tentorium.* Targ. קִינוֹפִין *conopæa.* Ab Hebræis ita deſcribitur: Eriguntur quatuor pali, ſive columnæ ligneæ, & ponuntur ſupra, & circa has cortinæ. Exod. 16. verſ. 7. *& facies cortinas caprarum* לְאֹהֶל, Targum לִפְרָסָא *ad tentorium.* Exod. 40. verſ. 19. וַיִּפְרֹשׂ אֶת־הָאֹהֶל, Targum וּפְרַס יָת פְּרָסָא *& expandit tentorium.* Gen. 4. verſ. 20. אֲבִי יֹשֵׁב אֹהֶל *pater habitantis* (in) *tentoria.* Targ. רַבְּהוֹן דְּיָתְבֵי וּמַשְׁכְּנִין *magiſter inhabitantium tabernacula.* primus enim Jabel paſtoritiam invenit: atq; adeò ipſe pecudum paſtor in deſerto fuit. paſtores autem, uno in loco paſcuo abſumto, tabernacula ſua, unà cum armento transferunt ad alium. Eſa. 38. verſ. 12. *Habitatio mea tranſlata eſt, & ablata eſt,* כְּאֹהֶל רֹעִי *ſicut tentorium paſtoris.* quod ſcilicet uno in loco non perſiſtit. Gen. 25. verſ. 27. *& Iacob vir integer* יֹשֵׁב אֹהָלִים *habitans* (in) *tentorijs.* hoc eſt, exercens pecuariam & rem domeſticam. Lxx. *οἰκῶν ἐν οἰκίᾳ habitans in domo.* Hebr. 11. de Abrahamo dicitur: *ἐν σκηναῖς κατοικήσας* cum Iſaaco & Jacobo. Cant. 1. verſ. 5. *Nigra ſum, ſed formoſa, filiæ Ieruſalem,* כְּאָהֳלֵי קֵדָר *ſicut tentoria Kedar;* Soli ſcilicet, & tempeſtatibus, æſtui diurno, & gelu nocturno ſemper expoſita. Jud. 8. v. 11. *& aſcendit Gideon in via* הַשְּׁכוּנֵי בָאֳהָלִים *habitantium in tentorijs.* Targum מַשִּׁרְיַת עַרְבָאֵי דְשָׁרַן בְּמַשְׁכְּנִין בְּמַדְבְּרָא *turmarum Arabum, qui habitant in tabernaculis in deſerto.* Sunt autem Scænitæ, qui *νομάδες* alibi vocantur, populi Arabiæ deſertæ, inter Judæam & Ægyptum, vagi, & à tentorijs, in quibus victitant, cognominati. Exod. 33. verſ. 7. *& Moſes accipiat* הָאֹהֶל, Targum מַשְׁכְּנָא *tentorium,* וְנָטָה *& tetendit illud extra caſtra, procul à caſtris, appellavitq; illud* אֹהֶל מוֹעֵד *tabernaculum teſtimonij.* Targum מַשְׁכַּן בֵּית אוּלְפָנָא *tabernaculum domus doctrinæ.* Lxx. *σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου tabernaculum teſtimonij.* & ita citat Stephanus, Actorum 7. ut ſit מוֹעֵד, idem quod עֵדוּת *teſtimonium*: radicibus עוּד & יָעַד, quoad ſignificationem, permutatis. ſicut dicitur Numer. 9. verſ. 14. לְאֹהֶל הָעֵדֻת *ad tentorium teſtimonij.* quod ibi eſſet arca, quæ אֲרוֹן הָעֵדוּת *arca teſtimonij* vocabatur; ob הָעֵדוּת *teſtimonium.* hoc eſt, legem, cujus tabulæ in ea erant repoſitæ. Erat autem ædificium, templi inſtar, ex lignis confectum, atque ita conſtitutum, ut diſſolvi in partes, ac rurſus compingi, ac, quocunq; liberet, deferri poſſet.

אֹהַל *idem.* plural. אֹהָלִים *tentoria.* 1. Reg. 12. verſ. 16. לְאֹהָלֶיךָ *ad tentoria tua,* Iſrael ſcilicet, לֵךְ *vade.* ¶ Sæpè uſurpatur pro *domo,* ſeu *qualicunq; domicilio.* Jud. 7. verſ. 9. *& totum Iſraelem dimiſit, quemlibet* לְאֹהָלָיו *ad tabernacula ſua.* 1. Sam. 17. *& arma ejus poſuit* בְּאָהֳלוֹ *in tabernaculo,* ſive *in domo ſua.* Malach. 2. verſ. 12. *excindet Dominus virum, qui hoc fecerit, vigilantem & reſpondentem,* מֵאָהֳלֵי יַעֲקֹב *ex tabernaculis Iacob.* Targum מִקִּרְוֵי דְיַעֲקֹב *ex urbibus Iacob.*

Inde verbum אָהַל *tetendit, expandit, fixit tentorium, habitavit.* Gen. 13. verſ. 12. וַיֶּאֱהַל, Targ. וּפְרַס *& tetendit uſq; ad Sodomam.* tabernaculum poſuit. Lxx. *καὶ ἐσκήνωσεν & habitavit.* Joh. 1. *ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν habitavit in nobis.* Sic Virg. 2. Æn. *Hic Dolopum manus, hic tendebat Achilles.* Hiphil. הֶאֱהִיל. Eſa. 13. 20. *Nec* יָהֵל *tendet ibi Arabs, & paſtores non cubabunt ibi.* Targ. יִפְרֹס תַּמָּן עַרְבִי מַשְׁכְּנֵהּ *expandet ibi Arabs tentorium ſuum.* pro יַאֲהֵל, litera א deficiente. Arabes enim ſolent ex uno loco in alium transferre tentoria. Eſt autem ׳ cum ־, ut differat à יָהֵל, Job 31. v. 26. *ſplendeſcet:* ab הָלַל. Job. 25. v. 5. *ecce uſq; ad lunam non* יַאֲהִיל *expandet,* vel *habitabit.* hoc eſt, non erit in tentorio ſuo, quod eſt רָקִיעַ *firmamentum.* ſed Targum habet יִנְהַר שִׁמְשָׁא *lucebit Sol.* Lxx. *ἐπιφαύσκει illucet.* acceperunt pro יָהֵל, radicibus אָהַל *habitavit,* & הָלַל *luxit,* quoad ſignificationem, permutatis.

II. Plural. אֲהָלִים, fœmin. אֲהָלוֹת *aroma,* quod Arabes vocant צנדל *Sandal.* Numero. 24. verſ. 7. כַּאֲהָלִים *ſicut ſandala,* ſive *arbores aromaticæ, quas plantavit Dominus.* ſequitur: *ſicut cedri, quæ plantatæ ſunt ad aquas.* & præcedit: *ſicut horti juxta fluvium irrigui.* Targum כְּבוּסְמַיָּא *ſicut aromata.* Judæi: Wurtzgärten/ *viridaria.* Lxx. *ὡσεὶ σκηναὶ.* Hier. & Pagn. *ut tabernacula.* Hoſiander non correxit. Germanicè, wie die Hütten, legerunt אֹהָלִים *tabernacula* vel *tentoria.* Proverb. 7. verſ. 17. *Aſperſi cubile meum myrrha,* אֲהָלִים *ſandalis, & cinnamomo.* Lxx. *τὸν δὲ οἶκόν μου domum autem meam.* litera ם neglectâ, legerunt אָהֳלִי *tabernaculum meum*: & malè diſtinxerunt. aut Anagnoſtes legit אהלים, & interpres אהלי percepit. Pſal. 45. v. 9. *Myrrha* וַאֲהָלוֹת *& aloe.* Targ. אלואין

אַקְסִי אָלוֹאַין, quod eſt, teſte Elia, aromatis nomen, Græcâ linguâ ita vocatum, nimirum, ξυλαλόη. Cant. 4. v. 14. *Myrrha* וַאֲהָלוֹת *& ſandala, cum omnibus capitibus aromatum.* L x x. ἀλωή. Hier. *Aloe.* Targ. ואקסיל אלואין *& lignum aloin, ſive aloës.*

Talm. אהלויי *qui aloë vendunt.*

III. אַהֲלָא Chald. *ſapo*, quo veſtes, & manus lavantur. Job. 9. v. 30. *& mundavero* בְּבֹר, Targ. בְּאַהֲלָא *ſapone manus meas.*

IV. Arab אהל duo ſignificata habet. 1. אהלה aheli *familia, congregatio, cœtus, incolæ, gens.* plural. אהל ahil *familia*. Pſal. 49. אהל לארץ *incola terræ, terrigena.* אהל עַלאטיה *incola Galatiæ, Galata.* ﬞ אהלי ahli, & מן אהל *familiaris, domeſticus.* ﬞ אהל אלכתאב *ſocietas libri.* Qui Alcoranum amplectuntur. Alc. ﬞ item אהל *aliquis.* ¶ 2. אהל *dignus, idoneus fuit.* Actor. 5. v. 41. *Quòd* אהלוא *digni fuiſſent habiti, ut paterentur.* 2. Corinth. 2. verſ. 12. *Qui* אהלנא *dignos effecit nos.* 2. Theſ. 1. v. 11. *ut* יוהלנא *dignetur nos iſta vocatione.* 1. Tim. 4. v. 9. מסתאהל אלקבול *dignus eſt acceptione.* Marc. 1. v. 7. ולסת אהלא *& non ſum dignus.* אהל עפרן ahal gofran *dignus veniæ, venialis.* ﬞ באהל biahel *dignè.*

אהן Rabb. אָהָן *ſpecies herbæ acerbæ.* ﬞ אָהָנִי & אָהִינָא *fructus palmæ immaturus:* & in genere, *fructus immaturus.*

אהר Talm. אַהֲרִי *caniſtrum*, vel *ſpina magna qua piſces capiuntur, naſſa.* ﬞ אַהֲרִירִי *ſtabularius.*

Arab. אהרא *horreum.* Matth. 6. v. 26. ולא תחזן פי אלאהרא *nec congregant in horreum.*

או, Arab. או *aû.* particula disjuncta; *aut*, vel *ſive*. Levit. 1. *Et ſi de grege oblatio ejus* מִן הַכְּבָשִׂים אוֹ מִן הָעִזִּים *de agnis, aut de capris.* Levit. 5. v. 1. רָאָה אוֹ יָדָע *aut vidit, aut conſcius eſt.*

Syr. או adverbium *vocandi*, & recipit affixa: ut, אוֹן *ô vos.*

אוב Duo ſignificata habet. I. אוֹב *ob*, ſpecies divinationis, ſive magiæ, *python, magus*, habens ſpiritum reſponſa dantem. plur. אֹבוֹת *pythones.* Levit. 20. v. ult. *vir aut mulier, ſi fuerit in illis* אוֹב, Targum בִּדִין *python.* 1. Samu. 28. *Quære mihi mulierem* בַּעֲלַת אוֹב *habentem pythonem*, pythoniſſam. Targ. דְּיָדְעָא לְאַסָּקָא בִּדִין *quæ novit adducere*, ſive *evocare pythones.* mulieres enim ἐγγαστρίμυθοι manes evocabant. 2. Reg. 21. v. 27. *& fecit* אוֹב *pythonem.* L x x. θελητὴν *voluntarium.* acceperunt pro אָב, ab אָבָה *voluit.* Talm. אוֹבָא טְמֵיָא, Nomen *Dæmonis* reſponſa dantis, quem quidam colebant, vel etiam ipſe *cultus diaboli* reſpondentis: atq; adeò ſpecies quædam Idololatriæ, ad verbum exponitur, Python immundus: בעל אוב זה המדבר מן הפרקים ומבין אצלו *pythonicus.* Eſa. 29. v. 4. *& eris* כְּאוֹב *ſicut Pytho, ex terra* קוֹלֵךְ *vox tua, & ex pulvere ſermo tuus garriet.* quia prætenuis eſt, & ſubmiſſa vox pythonis. Levit. 19. 31. *Ne reſpiciatis ad* הָאֹבֹת, Targ. בִּדִין *pythones.*

II. אֹבוֹת *utres, lagenæ*, quibus vinum continetur, deportatur, aut aſſervatur. ſemel reperitur in ſcriptura, Job. 32. v. 19. *ecce venter meus, ſicut vinum*, (quod) *non aperietur:* כְּאֹבוֹת חֲדָשִׁים *ſicut utres novi, rumpetur.* Targ. הֵיךְ לְגִינִין *ſicut lagenæ.* Φυσητὴρ χαλκέως *ſicut follis fabri ferrarij.* literarum ד ר ſimilitudine decepti, legerunt חֲרָשִׁים, à חָרָשׁ *faber*; & אֹבוֹת expoſuerunt *follem* ex pellibus factum, ad utris ſimilitudinem. ¶ Inde videtur dici אוֹב *pytho*, quòd obſeſſi veluti utres inflati turgeſcant, & ſpiritus immundus ex illorum ventre, de præteritis, præſentibus & futuris interrogatus reſpondeat. unde etiam ἐγγαστρίμυθοι *ventriloqui*, dicuntur.

אוג Talm. אוֹג & אָג *arbor*, quæ Arabicè dicitur בשׁיית אלסומק. Hujus arboris folijs, quæ ut & fructus, eadem, qua ipſa arbor, appellatione veniunt, præparant pelles albas, quas *cordaban* vocant; eiſdem item coriarij ad coria ſpiſſanda utuntur; unde & *Rhus coriaria* dicitur. Folia rubent ad ſanguinis colorem. Fructus ejus ſimilis eſt coccino: & cum coquitur, coctionem acidam & rubram efficit. & eſt ſicut ſemen קנבוס *canabis, Hanf.*

אוד Quatuor ſignificata habet. I. אוֹדוֹת, *principia, cauſæ, occaſiones* alicujus rei ſeu negocij. עַל־אוֹדוֹת *ob cauſas*, h. e. propter. Gen. 21. verſ. 25. *& arguit Abrahamus Abimelech* עַל־אוֹדוֹת בְּאֵר *propter cauſas putei.* Targ. עַל עֵסַק בֵּירָא *propter negocium putei.* L x x. περὶ τῶν φρεάτων *de puteis.* Exod. 18. verſ. 8. *& narravit Moſes ſocero ſuo omnia, quæ fecerat Deus Pharaoni, & Aegypto* עַל אוֹדֹת יִשְׂרָאֵל *propter cauſas Iſraelis.* L x x. ἕνεκεν τοῦ Ἰσραὴλ *propter Iſraelem.* Joſ. 14. verſ. 6. עַל אוֹדֹתַי וְעַל־אוֹדוֹתֶיךָ, Targ. עַל עֵסֶק דִּילִי וְעַל עֵסֶק דִּילָךְ *propter negocium meum, & propter negotium tuum.* L x x. περὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ *de me, & te.*

II. Hebr. & Chald. אוּד *torris, titio, fuſtis, lignum ardens*, quod ab igne removetur, ne ardeat amplius, *ein brandt.* Amos 4. verſ. 11. *& fuiſtis* כְּאוּד *ſicut titio ereptus ex incendio.* vos qui pauci eſtis reliqui,

eſtis ſimiles titioni, qui ex igne removetur, ne amplius aduratur. Zach. 3. v. 2. *Nonne iſte eſt* אוּד *titio ereptus ex igne.* hoc eſt, liberatus ex captivitate, ut veniat Jeroſolymam, inſtauret templum, & in eo fungatur ſacerdotio. Joſua ſummus ſacerdos. Job 12. v. 5. לַפִּיד, Targ. אוּדָא (ut) *lampas* vel *titio deſpectionis.* plur. אוּדִים *titiones.* Eſa. 7. v. 4. *Ne timeas, neq; molleſcat cor tuum, à duabus caudis* הָאוּדִים *titionum fumantium iſtorum.* Targum מִן קֳדָם תְּרֵין מַלְכַיָּא רָאִנּוּן כְּאוּדַיָּא *à duobus regibus, qui ſunt ſimiles titionibus.* ſunt ſimiles titioni, qui fumat, ſed nõ poteſt adurere. alibi nõ reperitur.

III. אֵד ſine י quieſcente, *vapor.* exhalatio calida & frigida, unde generatur pluvia, *nebula, nubes; ἀτμὶς.* Bis: Gen. 2. v. 6. וְאֵד *& vapor aſcendebat è terra, irrigans univerſam ſuperficiem terræ.* aliqui repetunt אַיִן *non; nec vapor aſcendebat.* ſed אַיִן cum verbo non conſtruitur. vapor autem hic in rorem convertebatur, terramq; irrigabat. Targ. וַעֲנָנָא *& nubes.* L x x. πηγὴ δὲ. Hier. *& fons,* acceperunt *vaporem*, pro illis, quæ ex eo generantur: ut ſunt nebula, nubes, pluvia, fons. Job. 36. v. 27. *Decolabunt pluviam* לְאֵדוֹ *ad vaporem ejus.* Targ. לַעֲנָנֵהּ *ad nubem ejus.* L x x. νεφέλην *nubem.* Alijs verò in locis omnibus cum י ſcribitur אֵיד. Rabb. אֵיד עָשָׁן *vapor fumoſus.*

Per metaphoram autem אֵיד, ſicut & nubes & fumus, ſignificat *calamitatem, triſtem rerum ſtatum, tempus malum & calamitoſum, infortunium, perniciem, interitum.* quæ omnia nubis & pluviæ inſtar repente oboriuntur, atq; hominibus ſunt moleſta. ſicut dicitur, Ezech. 34. v. 12. *& liberabo eos ex omnibus locis, in qua diſperſi fuerunt* בְּיוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל *in die nubis & caliginis.* & Latinis: *Tempora ſi fuerint nubila, ſolus eris.* Jer. 48. v. 16. *Propinqua eſt* אֵיד *calamitas Moab, ut veniat:* וְרָעָתוֹ *& malum ejus properat valde.* ubi poſterius membrum declarat prius. Job. 18. v. 12. וְאֵיד *& calamitas parata lateri ejus.* Targ. וְצַעֲרָא *& dolor.* L x x. καὶ πτῶμα *& caſus.* Job. 21. v. 17. *& veniet ſuper eos* אֵידָם *calamitas eorum.* Targ. תַּבְרְהוֹן *interitus eorum.* Lxx ἀπώλεια *perditio.* præterea Deut. 32. v. 35. 2. Sam. 22. v. 19. Job 21. v. 30. cap. 30. v. 12. cap. 31. v. 3. & 23. Pſal. 18. v. 19. Prov. 1. v. 25, & 26. cap. 6. v. 15. cap. 15. v. 5. cap. 24. v. 22. cap. 27. v. 10. Jer. 18. v. 17. cap. 46. v. 21. cap. 49. v. 8. & 32. Ezech. 35. v. 6. Obad. 1. & 13.

IV. Talm. אֵיד *feſtum Idololatrarum*, quaſi calamitas; ſicut חַגָּא Hebræis.

אוה Quatuor ſignificata habet. I. Piel אִוָּה *cupijt, deſideravit, concupivit, affectavit, optavit.* Pſal. 132. v. 13. *Quoniam elegit Dominus Zion,* אִוָּה, Targ. רְגַג *concupivit eam ſedem ſibi.* Hithpael הִתְאַוָּה *valde cupijt, maximè deſideravit.* Num. 11. v. 4. *& vulgus promiſcuum, quod erat in medio ipſorum* הִתְאַוּוּ תַּאֲוָה *concupiſcebat concupiſcentiam.* Targum שְׁאִילוּ שְׁאֶלְתָּא *petebant petitionem.* Prov. 21. v. 26. הִתְאַוָּה תַאֲוָה, Targ. רְאַג רְגוּתָא *concupiſcit concupiſcentiam, ſc.* עָצֵל *piger;* de quo in verſu præcedente: תַּאֲוַת עָצֵל *concupiſcentia pigri occidet eum.* Pſal. 45. v. 12. וְיִתְאָו, Targ. וְיִרְגַג *& deſiderabis rex pulchritudinem tuam.* Arab. וּאתאוו *ataaffu.* Rom. 8. וּאתאוו נתאוו *concupiſcimus in animabus noſtris.*

Nom. Subſt. אַוָּה, & תַּאֲוָה *cupiditas, concupiſcentia, deſiderium.*

מַאֲוַיִּים *deſideria.* Pſal. 140. v. 9. *Ne permittas, Domine,* מַאֲוַיֵּי רָשָׁע *deſideria impij.*

Syr. מְתָאוֵא *benevolus.* אַוִּי לֵב *concors.* אַוְיוּת לֵב *conſenſus.*

Rabb. הַנֶּפֶשׁ הַתַּאֲוָנִית *anima appetitiva.*

II. Niphal נָאוָה, & frequentius א quieſcẽte, נָאוָה *deſiderabilis.* & per metalepſin, *pulcer, decorus, conveniens fuit, decuit;* Eſt נָאוָה, & ה geminatur. Pſal. 93. v. 5. *Domui tuæ* נַאֲוָה *decora eſt ſanctitas.* Eſa. 52. v. 7. *Quàm* נָּאווּ, Targ. יָאִין *pulcri ſunt ſuper montibus pedes annunciantis.* Benoni נָאוֶה *pulcer, decorus, decens.* Fœm. נָאוָה *pulcra, decora.* Pſal. 33. v. 1. לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה *rectis decora eſt, ſive convenit laudatio.*

תַּאֲוָה *decus.* Prov. 19. v. 22. תַּאֲוַת אָדָם *decus hominis, eſt pietas ejus.* Rectius autem, ut & modò dictum, hæc referuntur ad radicem נָאָה *pulcer fuit,* ut ה geminetur, & prius in ו mutetur.

III. תַּאֲוָה idem quod *terminus*, compoſitum ex תָּאָה, & תָּוָה *terminavit, deſignavit.* Gen. 49. v. 26. *uſq; ad* תַּאֲוַת גִּבְעוֹת עוֹלָם *terminũ collium ſeculi.* h. e. quãdiu manebit terminus colliũ mundi. Targ. חַמְּדוּ לְהוֹן *quas expetiverunt ſibi magnates, qui ſunt à ſeculo.* reſpexit ad אִוָּה *deſideravit.* Hier. *donec veniret deſiderium collium æternorum.* Hoſiander non correxit. Num. 34. v. 10. וְהִתְאַוִּיתֶם *& deſignabitis vobis ad terminum.* Targ. habet וּתְכַוְּנוּן *& dirigetis.* deſcribetis, terminabitis.

IV. Arab. אוּה & אוא *divertit, hoſpitio uſus fuit, manſit, habitavit.* Luc. 8. v. 27. ואל יאוי ביתא *& non habitabat domum*, vel *non manebat domi.* Pſalm. 55. ואוית *& manſi in ſolitudine.* Matth. 25. v. 35. ועריבא כנת פאויתמוני *& hoſpes fui, & recepiſtis me.* Pſal. 27. *Dominus* אואני *ſuſcepit me.* Pſal. 17. מתל אלשבל אלדי יאוי פי חפיה *ſicut leunculus qui habitat in abſconditis.*

ditis. Geogr. יאוון אליהוא *divertet in eam*. יאוון *divertens*. ع איואן *pretorium*.

Alc. איבנא *applicavimus ad lapidem*.

אוז Rabb. אוָז. Arab. אוז *anſer*: Plur. אוָזין *anſeres*. בר אוָז *filius anſeris*. anas.

אוח אוחים reperitur ſemel: Eſa. 13. v. 21. *& replebuntur domus ejus* אוחים *draconibus*. Quibuſdam germ. Eltiß.

Arab. אחוין achven *draco*, in Avic.

אוי. אוי, & cum ה paragogico אויָה, interjectio dolentis, *va*. idem ferè quod הוי *heu*. Num. 21. אוי לךָ *va tibi Moab*. Pſal. 120. אויה לי *va mihi, quia habito in Meſech*.

אול Duo ſignificat. I. Adject. אֱויל *ſtultus*. plur. אֱוילים *ſtulti*. Hoſ. 9. v. 7. אֱויל *ſtultus propheta*. & cum י heemanthi, אֱוילי *ſtolidus*. Zach. 11. v. 15. *vas paſtoris* אֱוילי *ſtolidi*.

Subſtant. אִוֶּלֶת *ſtultitia*. Prov. 19. אִוֶּלֶת אָדָם *ſtultitia hominis pervertit viam ejus*. ¶ Et ſemel Adjectivè, *ſtulta*. Prov. 14. וְאִוֶּלֶת *& ſtulta* (mulier) *manibus ſuis deſtruet illam*. *ſc*. domum.

אול *fortitudo*. Pſal. 73. 4. *& pinguis* אולם *fortitudo eorum*. huc autem referri poſſunt omnia, quæ ſunt in אֵיל.

II. Chald. אויל & אֱול *initium, principium*. congruit cum hebræo הוֹאִיל *incepit*. Eſa. 10. *Indices tui* כְּבָרִאשֹׁנָה, Targ. כַּד מִן אֱוִלָא *ſicut ab initio*. Ezech. 16. *Ipſa redibunt* לְקַדְמָתָן, Targ. לְאוּלֵיהֶן *ad principium ſuum*.

Arab. אול avil *initium, principium, primitiæ*. plur. אולין avilin *initia*. ع אל אוילי al avili *hora tertia*. ع אולא avle *initio, priùs*. פאול *in principio*. ع אוילי avili *primus*. plur. אוליין *avilin*, *&* אֱוִלִין & אוליה *primi, primores, primates, antiqui*. ع אוילן avilan *principalis*. ع תאויל *interpretatio*.

און Duo ſignificat. I. און *doluit, mœſtus fuit, indignatus eſt, ægre tulit, cum dolore gemuit*, idē quod אָנַן. Itē *dolore affectus fuit*. Eſa. 19. v. 8. וְאָנוּ *& dolebunt piſcatores*: cū accentu in ultima, ob ו converſivum. Targ. וִיצָדוּן *& obſtupeſcent*. admirabuntur, al. deſolabuntur. Lxx. καὶ στενάξουσιν *& ingemiſcēt*. Hier. *& mærebunt*. Eſa. 3. v. 26. וְאָנוּ *& dolebunt, & lugebunt porta ejus*. Targ. וִיצָדוּן *& devaſtabuntur*. explicat metaphoram. Hithpael הִתְאוֹנֵן *doluit, mœſtus fuit, & præ animi dolore ſecum muſſitavit, queſtus fuit, murmuravit*. Num. 11. v. 1. *& factus eſt populus* כְּמִתְאוֹנְנִים, Targ. כַּד מִסְתַּקְפִּין *quaſi murmurantes*. erant mœſti & muſſitabant invicem, nec apertê dicebant: *Quid faciemus & unde vivemus?* ſicut mœſti ſolent. unde & 11. Æn. *Flent mœſti, muſſantq; patres*. Thren. 3. v. 39. *Quid* יִתְאוֹנֵן *murmurabit homo vivens?*

Arab. אנן anan *gemuit*. ع אנין anin *gemitus*.

Nom. Subſtant. אָוֶן plura ſignificat. I. *dolor, mœſticia, luctus*, Klag. Plur. אונים *dolores, luctus*. Deut. 26. v. 14. *Non comedi* בְאֹנִי, Targ. בַּאֲבְלִי *in luctu meo, ex illo*. non me contaminavi. lugentes enim immundi ſunt ob cadavera. Lxx. ἐν ὀδύνῃ μου *in dolore meo*. Gen. 35. v. 18. *& vocavit nomen ejus* בֶּן אוֹנִי, Targ. בַּר דְוָי *filius doloris mei*: *ſed pater ejus vocavit eum* בִּנְיָמִין *Benjamin*. Mater vocavit eum *filium doloris*, ob partus difficultatem: ſed pater, *filium dextra*. hoc eſt, roboris. quia in dextra robur & felicitas conſiſtit. & אוֹן ſignificat etiam *robur*, ut in ſequentibus dicetur. Oſe. 9. v. 4. *ſacrificium eorum* כְּלֶחֶם אוֹנִים *ſicut cibus dolorum*, id eſt, luctus. Targ. מְרַחַק לְהוֹן *abominabilis ipſis*. Lxx. ὡς ἄρτος πένθους *ſicut panis luctus*. Hier. *lugentium*. cibus lugentium erat immundus, quia lugentes immundi erant ob mortuos, ideoq; abominabiles. Eſt autem *cœna lugentium*, Græcis περιδεῖπνον *parentalia*: epulum, quod in parentum aut propinquorum funere exhibebatur. Unde in epiſtola Jeremiæ: *Rugiunt clamantes, ſicut quidam* ἐν περιδείπνῳ νεκροῦ *in circumpotatione*, vel *in cœna mortui*. Job. 21. v. 19. *Deus abſcondet filijs ejus* אוֹנוֹ, Targ. צַעֲרֵיהּ *dolorem ejus*. ſæpe etiam אָוֶן jungitur cum עָמָל *labor*, idem ferè ſignificans: ita tamē, ut modò præponatur, modò poſtponatur: Jerem. 20. Ad videndum עָמָל וְיָגוֹן, Targ. עָמָל וּדְוָן *laborē & dolorem*. ¶ 2. אוֹן item *robur* ſignificat, & *vim*. plur. אונים *vires*. Gen. 49. v. 3. *Ruben primogenitus meus, virtus mea, & principium* אוֹנִי, Targ. תֻקְפִּי *roboris mei*. Lxx. τέκνων μου *filiorum meorum*. Hier. *doloris mei*. Deut. 21. v. 17. *Quia ipſe principium* אֹנוֹ, Targ. תֻקְפֵּהּ *roboris ejus*. Lxx. τῶν τέκνων αὐτοῦ *filiorum ejus*. Hoſ. 12. v. 3. & וּבְאוֹנוֹ, Targ. וּבְתֻקְפֵּהּ *& in robore ſuo princeps fuit cum Deo*. Pſal. 105, v. 36. *& percuſſit omne primogenitum Aegypti, principium omnis* אוֹנָם, Targ. תֻקְפְּהוֹן *roboris eorum*. Eſa. 40. v. 25. *præ multitudine* אוֹנִים, Targ. גְבוּרָן *virium*. ibidem v. 28. וּלְאֵין אוֹנִים *& cui non ſunt vires, robur multiplicat*. Lxx. καὶ τοῖς μὴ ὀδυνωμένοις *& non dolentibus*. Hier. *& his qui non ſunt, fortitudinem*. Prov. 11. v. 7. *& ſpes* אוֹנִים *virium peribit*, Pſal. 78. v. 51. *& percuſſit omne primogenitum Aegypti, principium* אוֹנִים *virium in tabernaculis Cham*. ¶ 3. אָוֶן in malum ſumitur: *robur violentum, violentia, rapina*. activè, *injuria, & injuſtitia, quæ dolore afficit. injuria alijs per vim illata, iniquitas, perverſitas, miſeria, afflictio, moleſtia, ærumna*.

mua. Job. 11. v. 14. *ſi eſt* אָוֶן *iniquitas in manu tua, remove eam: nec habitare ſinas in tabernaculis tuis* עַוְלָה *injuſtitiam*. Prov. 30. v. 20. *abſtergit os ſuum, & dicit, non* פָעַלְתִּי אָוֶן *operata ſum iniquitatem*. Pſal. 5. *odiſti omnes* פֹּעֲלֵי אָוֶן *operatores iniquitatis*. LXX. ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν, ſcelerati, flagitioſi. Pſal. 56. v. 7. עַל־אָוֶן *propter iniquitatem ejice eos*. Targ. עַל שִׁקְרָ *propter falſitatem*. LXX. ὑπὲρ τοῦ μηδενὸς *pro nihilo*. legerunt אַיִן *non, nihil*, decepti ſimilitudine literarum וי, quæ ſola magnitudine differunt, punctis inſuper deſtitutæ. Amos. 5. v. 5. *Bethel erit* לְאָוֶן *in vanitatem*. Targum לְלָמָא *in nihilum*. LXX. ὡς οὐχ ὑπάρχουσα *quaſi non eſſet*. Hier. *inutilis*. quaſi לְאַיִן. Jer. 4. v. 14. *Quouſq; manebunt in medio tui cogitationes* אוֹנֵךְ *violentiæ tuæ?* Accipitur & pro *Idololatria*. Num. 23. v. 25. *Non vidit* אָוֶן *iniquitatem in Iacob*. Targ. פָּלְחֵי גִלּוּלִין *cultores idolorum*. Proverb. 11. v. 7. *& ſpes* אוֹנִים *iniquitatum perijt*. hoc eſt, בַּעֲלֵי אָוֶן וּמִרְמָה. ¶ 4. אָוֶן *Aven*, & און *On*, urbs eſt Ægypti, quæ ὤν, ἡλιόπολις & Θήβαι, quam ultimus rex, Buſiris nomine, condidit. Ezech. 30. verſ. 17. בַּחוּרֵי אָוֶן, Targ. עָלְמֵי אָוֶן *juvenes Aven & Phibeſet in gladio cadent*. Gen. 41. v. 50. *Filiam Potiphari* כֹּהֵן אוֹן, Targ. כֹּהֵן דְּאוֹן *principis On*. LXX. ἡλιουπόλεως.

Alia forma תְּאוּנָה. Inde plural. maſcul. תְּאוּנִים *dolores*. Ezech. 24. verſ. 12. תְּאֻנִים *doloribus* ſive *moleſtijs defatigata eſt*. In Ægypto: ſe enim defatigavit, faciendo opera iniquitatis.

און invenitur etiam pro הוֹן, literis אה permutatis, *opulentia, divitiæ*. Hoſ. 12. v. 8. *Inveni* אוֹן *opulentiam mihi*. præcedit enim עָשַׁרְתִּי *ditatus ſum*. Hier. *Idolum*. LXX. ἀναψυχὴν *requiem*. Job. 20. v. 10. *& manus ejus reddent* אוֹנוֹ *opulentiam ejus*.

II. Rabbin. אוני *locus*. אתא 𐤀 nomen loci.

Chald. & Syr. אָוַן *locus publicus*, ut diverſorium, balneum, habitatio, manſio. Plural. אָוְנִין *habitationes, manſiones*. Eſa. 10. v. 32. *& tranſijt tria* אָוְנִין *diverſoria*. Joh. 14. v. 23. וְאַוְנָא *& manſionem apud eum faciemus*. און אָוַן herbergen. Et,

Syr. אָוַן Interjectio exclamantis, *vah, obſecro*.

Arab. אִיוָאן *prætorium*. אוָאן *tempus*.

Particulam אֵין *non*; ſuo infra invenies loco.

אוס אוס Talm. *radix olivarum*.

אוץ Duo ſignificata habet. I. אוּץ *anguſtus fuit, arctatus* vel *coactus fuit*. Joſ. 17. v. 15. *Quia* אָץ, Targ. עָק *arctior*, ſive *anguſtus eſt tibi mons Ephraim*. Jer. 17. v. 16. *Ego non* אַצְתִּי *anguſtus fui à paſtore, poſt te*. q. d. non anxius aut triſtis fui, propterea quod debeam eſſe paſtor poſt te. Targ. עֲכַבִית *tardus fui*. hebræo contrarium, quod miratur Elias. Active *arctavit, coegit, urſit, inſtitit, impulit, in anguſtias redegit*. Exod. 5. v. 3. *& exactores* אָצִים, Targ. דָּחֲקִין *cogebant, urgebant*.

II. אָץ *feſtinavit*: qui enim impellitur vel cogitur, feſtinat & properat. Joſ. 10. v. 13. *ſtetit Sol, nec* אָץ *feſtinavit occidere*. Prov. 28. v. 20. וְאָץ *& feſtinans diteſcere*. Targ. וּדְרָהֵט בְּעַוְלָה *& qui currit in iniquitate diteſcere*. Hiphil הֵאִיץ *properare juſſit, urſit, impulit*. Gen. 19. v. 15. וַיָּאִיצוּ, Targ. וּדְחָקוּ *& urgebant angeli in Lotho*. inſtabant. ¶ Et Abſolute, Eſa. 22. v. 4. *Ne* תָּאִיצוּ, Targ. תִּתְכַּבְּשׁוּן *feſtinetis conſolari me*. Hier. *incumbatis*.

אָצָא *damnum*.

Arabice אִיצָא *etiam*.

אוק Rabb. אוקיא. Arab. אוּק *uncia*.

אור Duo ſignificata habet. I. אוֹר & אֹר ad formam פָּעוֹל per Holem: *luxit, illuxit, lucidus fuit*. Gen. 44. v. 3. *Mane* אוֹר, Targ. נְהַר *illuxit, & viri dimiſſi ſunt*. 1. Sam. 14. v. 29. *videte quæſo quia* אֹרוּ *lucidi facti ſunt oculi mei*. qui ſcilicet præ fame & laſſitudine caligaverant; recreati ſunt, qui defecerant. LXX. εἶδεν *viderunt*. acceperunt pro ראו, à רָאָה *vidit*; aut ſenſum expreſſerunt. ibidem. v. 27. וַתָּאֹרְנָה, Hieron. *& illuminati ſunt oculi ejus*. LXX. καὶ ἀνέβλεψαν *& viſum receperunt*. legerunt וַתִּרְאֶינָה, à רָאָה *vidit*, juxta literas. Eſt enim diverſa lectio וַתָּאֹרְנָה in margine, & וַתִּרְאֶנָה in textu. Niphal נָאוֹר *lucidus factus, illuminatus eſt*. 2. Sam. 2. v. 32. וַיֵּאֹר *& lucidum factum eſt illis in Hebron*. Targ. נְהַר *illuxit*. Pſal. 76. v. 5. נָאוֹר *lucidus tu, & illuſtris*. eſt Benoni. Hiphil הֵאִיר *lucidum fecit, illuminavit, illuſtravit*. Pſal. 97. v. 4. הֵאִירוּ *illuminaverunt fulgura ejus orbem*. Exod. 14. v. 20. *& erat nubes & caligo* וַיָּאֶר *& illuminavit noctem*. Targ. *& erat nubes & caligo Aegyptijs, ſed Iſraeli* נְהַר *illuxit tota nocte*. Pſal. 31. v. 17. הָאִירָה פָנֶיךָ *illumina faciem tuam ſuper ſervum tuum*. hoc eſt, reſpice ad ſervum tuum; oſtende te ipſi favere: ipſi faveas. Abſolute, Ezech. 43. v. 2. *& terra* הֵאִירָה *illuminabatur à gloria ejus*. Gen. 1. v. 15. לְהָאִיר, Targ. לְאַנְהָרָא *ad lucendum ſuper terra*.

Nomin. Subſtant. אור plura ſignificat. 1. אוֹר fœm. אוֹרָה *lux, lumen, ſplendor, claritas*. Gen. 1. v. 2. *Dicebat Deus: fiat* אוֹר, Targ. נְהוֹרָא *lux*. ¶ 2. אוּר *luminare, corpus lucidum*,

Digitized by Google

lucidum, &, addita mentione lunæ, *Sol*, fons lucis. unde & Apollo, Orus dicitur, vel Horus. Job 31. v. 26. *Si videro* אור *Solem, quando ſplendet, & lunam precioſam.* Lxx. ἥλιον *Solem illuceſcentem.* Targ. אִסְתַּהֲר *aſtra.* plur. אורים *luminaria.* Pſalm. 136. *Faciens* אורים *luminaria magna.* ¶ 3. אור *lux matutina, diluculum, manè.* Nehem. 8. verſ. 4. מִן־הָאוֹר עַד מַחֲצִית הַיּוֹם *à luce uſq; ad medium diei.* hoc eſt, ab ortu Solis, uſq; ad meridiem. ¶ 4. אור *lux*, per metaphoram, *lætitia*, omnis generis bona: ſicut è contra tenebræ, *calamitates: Salus*, liberatio ex calamitatibus, tanquam ex tenebris. Pſal. 97. אור *lux orta eſt juſtis: & rectis corde, lætitia.* poſterius hoc, prioris eſt declaratio. Eſa. 60. verſ. 1. *Quia venit* אוֹרֵךְ *lux tua.* Targ. זְמַן פּוּרְקָנֵךְ *tempus liberationis tuæ.* Eſth. 8. *Iudæis fuit* אוֹרָה *lux & lætitia.* ¶ 5. אור *pluvia.* Job. 37. v. 11. *Diſſipabit nubem* אורו, Targ. מִטְרֵהּ *pluvia ejus.* Job. 36. v. 32. *ſuper nubibus operit* אור, Targ. מִטְרָא *pluviam.* R. David. בעננים כסה אור שלא יראה *operit* ſive *tegit lucem*, id eſt, Solem. ¶ 6. אור פָּנִים *lux faciei, hilaritas, gravitas, favor, gratia.* De Deo, *providentia, auxilium.* Proverb. 16. v. 15. בְּאוֹר־פְּנֵי־מֶלֶךְ *In luce faciei regis eſt vita.* Job. 29. v. 24. וְאוֹר פָּנַי *& lucem faciei meæ non dejicient.* Pſal. 4. v. 7. *Leva ſuper nos* אור פָּנֶיךָ *lucem faciei tuæ, Domine.*

מָאוֹר *luminare, luminis receptaculum, corpus lumine refertum* ſive *lucidum.* plur. מְאוֹרִים. fœm. מְאוֹרוֹת *luminaria.* Exod. 25. *oleum* לַמָּאוֹר, Targ. לְאַנְהָרוּתָא *ad luminare.* Gen. 1. 16. *& fecit duo* הַמְּאוֹרֹת, Targ. נְהוֹרַיָּא *luminaria magna.* videlicet quoad lucem. אֶת־הַמָּאוֹר, Targum יַת־נְהוֹרָא *luminare magnum, in dominium diei; &* הַמָּאוֹר, Targum נְהוֹרָא *luminare parvum, in dominium noctis.* Quando jungitur Soli, ſignificat *lunam.* Pſal. 74. v. 16. *Tu confirmaſti* מָאוֹר וָשָׁמֶשׁ *luminare & Solem.* Targ. סִהֲרָא *lunam.* & interdum *quinq; reliquos* præter ſolem & lunam *planetas* ſuper terram lucentes. Ezech. 32. v. 8. *omnia* מְאוֹרֵי אוֹר *luminaria lucis in cælo obſcurabo ſuper te.* præcedit: *Sol & luna*, &c. Interdum & ſimpliciter *lumen* denotat. Pſal. 90. v. 8. *Poſuiſti iniquitates noſtras coram te, abſcondita noſtra* לִמְאוֹר פָּנֶיךָ, Targum קֳבֵל נְהוֹר *coram lumine faciei tuæ.*

מְאוּרָה *foramen, per quod lux illabitur in locum aliquem.* Eſa. 11. v. 8. *& ſuper* מְאוּרַת צִפְעוֹנִי *foramine Reguli ablactatus manum ſuam extendet.* Reguli foramen dicitur, in quod Regulus ingreditur.

אורות *erucæ*, ſic dictæ, quod oculorum claritati conferant. 2. Reg. 4. v. 29. *& egreſſus eſt unus in agrum, ut colligeret* אורות *erucas.* Targ. יְרוֹקִין *olera.* Lxx. ἀριώθ. Eſa. 26. v. 19. *Quia* טַל אורות *ros herbarum, ros tuus.* ſicut ros recreat & vivificat herbas, ita tu mortuos. Targ. נְהוֹר *lucis.*

II. Per metalepſin הֵאִיר *lucere fecit, accendit, ſuccendit.* accenſa enim lucent, fulgoremq; atq; ſplendorem emittunt. unde Virg. 8. Æn. *collucent ignes.* hoc eſt, ſuccenſi ſunt. Malach. 1. v. 10. תָאִירוּ מִזְבְּחִי *accendetis altare meum gratis.* Targum תְּקָרְבוּן עַל מַדְבְּחִי *offeretis ſuper altari meo.* Eſa. 27. v. 11. *mulieres venientes* (&) מאירות אוֹתָהּ *accendentes eam.* Lxx. ἀπὸ θέας δεῦτε *à ſpectaculo accedite.* acceperunt pro מִמַּרְאוֹת אֵתוּ. Hier. *& docentes eam.* accepit pro מורות, à יָרָה *docuit.*

Nom. Subſtant. אור 1. *ignis* accenſus & lucens: Et per ſynecdochen *focus* in quo ignis lucet. Eſa. 44. v. 16. *Incalui, vidi* אור *ignem.* Lxx. πῦρ. Eſa. 31. v. ult. אֲשֶׁר אור לוֹ *cui eſt focus in Zion, & furnus in Hieruſalem.* Targ. אֶשָּׁא *ignis.* Eſa. 50. v. 11. בְּאוּר אֶשְׁכֶם *in foco ignis veſtri.* Plural. אורים *ignes.*

Inde אורים וְתֻמִּים *urim & thymmim, luces & rectitudines* in pectorali; non lapides, ſed aliud quippiam. Quid autem fuerit, & quando Deus per illud reſponſa dederit, non traditur in ſcriptura ſancta. ſicut alia multa ad templi apparatum pertinentia, non deſcribuntur. Rabbini ſentiunt, fuiſſe quandam ſcripturam pectorali duplo inſertam, vel nominis יְהֹוָה, vel rei alterius. R. D. Kimchi in 2. Sam. 25. ſentit, ſummum ſacerdotem, hoc pectorali indutum, ſpiritu ſancto occupatum fuiſſe, & hoc ſuggerente, reſpondiſſe ad interrogata. Exod. 28. *& dabis ad pectorale judicij* אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים, Targ. יַת אוּרַיָּא וְיַת תֻּמַּיָּא *urim & thymmim.* 2. Sam. 28. v. 6. *& non reſpondit ei Dominus, nec per ſomnia, nec* בָּאוּרִים *per urim, nec per prophetas.* Ezræ 2. & Nehem. 7. *Quoad ſtaret ſacerdos* לְאוּרִים וְתֻמִּים *ad urim & thymmim.* hic locus intelligendus eſt de futuro ſeculo; cùm in templo ſecundo *urim & thymmim* non fuerint; vel de ſacerdote digno, qui *urim & thymmim* geſtaret. ¶ 2. אור *vallis, & urbs in valle ſita.* Gen. 15. v. 7. *Ego Iehova, qui eduxi te* מֵאוּר *ex valle Chaldæorum.* Lxx. ἐκ τῆς χώρας *ex regione.* Targ. מֵאוּרָא *ex Ura*, tanquam proprium urbis, in qua Abraham natus. Targum Jeroſol. מֵאַתּוּן נוּרָא דְכַשְׂדָאֵי *ex fornace ignis Chaldæorum.* quod & ipſum nomen loci eſſe poteſt. De hoc

Joſ.

Digitized by Google

Joſ. 24. v. 2. *Trans fluvium* (Euphratem) *habitarunt patres veſtri, à ſeculo* (olim) *Terah pater Abrahami, & pater Nahor, & coluerunt deos alienos, & accepi patrem veſtrum Abrahamum citra fluvium, & traduxi eum per totam terram Chanaan, &c.* Eſa. 29. *Dominus, qui* פָּדָה *eripuit Abrahamum*, ſcilicet ex impiorum conſortio. Judith. 5. v. 6. *populus hic primùm in Meſopotamia habitavit, quoniam noluerunt ſequi deos patrum ſuorum, qui erant in terra Chaldæorum. deſerentes igitur cæremonias patrum ſuorum, quæ in multitudine deorum erant, unum Deum cæli coluerunt: qui & præcepit eis, ut exirent inde, & habitarent in Chanaan.* Plur. אֻרִים *valles.* Eſa. 24. verſ. 15. *Ideo* בָּאֻרִים *in vallibus glorificate Dominum.* quia plures ſunt urbes in vallibus, quàm in montibus.

אֻרְוָה & אֻרוֹת, Chald. אוּרְיָא *præſepia*, ubi equi paſcuntur. 1. Reg. 4. v. 26. *& fuerunt Salomoni quadraginta millia* אֻרְוֹת *præſepia equorum.* pro quo, 2. Paral. 9. verſ. 25. habetur: *Quatuor millia* אֻרְוֹת סוּסִים *præſepia equorum.* ut unum præſepe decem equos continuerit. Benjamin in Itinerario: *Ieroſolymis in domo, quæ fuit Salomonis, viſuntur præſepia equorum à Salomone conſtructa, ædificium firmiſſimum, lapidibusq; conſtans maximis. cujuſmodi fabricæ nullum in tota terra viſitur exemplum.* 2. Paral. 32. v. 29. וְאֻרְוֹת *& præſepia, pro jumento & jumento, & greges* לָאֻוֵרוֹת *ad ſepta.* per tranſpoſitionem. Eſa. 1. v. 3. אֵבוּס, Targ. אוּרְיָא *præſepe domini ſui.* quæ autem hujus ſunt ſignificationis, ad אֻרָה potius referuntur.

Talm. אֲוִיר *aër* lucidus. plu. אֲוִירִים *aëres.* אוּרְיָא *occidens.* Perſicum.

אוש Rabb. אוּשׁ *ſonuit, reſonuit.* אֲוָשָׁא *ſonus vocis, rugitus.*

Ab hac, licet aliâs inuſitata, radice derivari poteſt אִישׁ *vir*; quod tamen vocabulum congruit & cum אָשַׁשׁ *firmus* ſive *robuſtus fuit*: ſicut etiam Latinis *vir* ab animi & corporis *viribus*, robore aut fortitudine dicitur.

Variè autem accipitur. 1. אִישׁ *homo*, generaliter complectens maſculum & fœminam. Exod. 19. *ſive jumentum, ſive* אִישׁ, Targ. אֱנָשָׁא *homo.* Lxx. ἄνθρωπος. Hoſ. 11. *Quia* אֵל *Deus ego ſum, & non* אִישׁ *homo.* Targ. בִּסְרָא *caro.* Gen. 5. *Relinquet* אִישׁ *vir patrem ſuum, & matrem ſuam.* Lxx. ἄνθρωπος. ¶ 2. אִישׁ *quis, quilibet, aliquis, ullus.* Exod. 2. v. 1. *& abiit* אִישׁ, Targ. גַּבְרָא *vir de domo Levi.* L x x. τις *quidam.* Hoſ. 2. v. 10. וְאִישׁ *& vir non eripiet eam ex manu mea.* Lxx. καὶ μηδεὶς *& nullus eruet eam.* 1. Paral. 16. *Non permiſit* לְאִישׁ *ulli opprimere eos.* pro quo habetur, Pſal. 105. *Non ſivit* אָדָם *hominem nocere illis.* Eſa. 26. *& edite* אִישׁ *vir vitem ſuam.* Lxx. ἕκαστος *quilibet.* Jud. 16. v. 19. *& ipſa vocabat* לָאִישׁ *ad quendam.* Lxx. τὸν κουρέα *tonſorem*, raſorem. Geneſ. 23. אִישׁ, Targ. אֱנָשׁ *homo ex nobis ſepulchrum tuum non prohibebit à te.* Lxx. οὐδεὶς *nemo.* Gen. 26. *& juraverunt* אִישׁ לְאָחִיו, Targ. גְּבַר לַאֲחוּהִי *vir fratri ſuo.* Lxx. ἄνθρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ *unusquisq; proximo ſuo.* unus alteri. 1. Reg. 20. v. 20. *& percuſſerunt* אִישׁ אִישׁוֹ *vir virum ſuum.* hoc eſt, quilibet ſibi occurrentem. Levit. 20. v. 2. אִישׁ אִישׁ *vir vir de filiis Iſrael.* quicunq;. Lxx. ἐάν τις *ſi quis.* Gen. 41. v. 12. אִישׁ *cuilibet juxta ſomnium ſuum expoſuit.* pro לְאִישׁ: præcedit enim לָנוּ. ¶ 3. אִישׁ *ſexus maſculus* in qualibet animantium ſpecie, cum mentio fœminæ additur: ut, אִישׁ וְאִשָּׁה. Gen. 7. verſ. 2. *Accipias tibi ſeptem ſeptem* אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, Targ. דְּכַר וְנוּקְבָא *maſculum & fœminam.* Gen. 24. v. 16. וְאִישׁ, Targ. וּגְבַר *& vir non cognoverat eam.* ¶ 4. אִישׁ *maritus*, cùm confertur cum uxore. Gen. 3. v. 7. *& accepit de fructu ejus, & comedit, & dedit etiam* לְאִישָׁהּ, Targ. לְבַעְלָהּ *marito ſuo.* ¶ 5. אִישׁ *vir*, virili animo præditus, homo magnus & clarus, *ſtrenuus, magnanimus, eximius, fortis.* Pſal. 49. v. 3. *Filii hominis,* וּבְנֵי אִישׁ *& filii viri.* hoc eſt, plebei & magnates. 1. Sam. 26. v. 15. *& dicebat David ad Abner, nonne* אִישׁ *vir tu es, & quis ſimilis tui in Iſrael?* h. e. ſtrenuus magnus. Jer. 5. v. 1. *Diſcurrite per vias Ieruſalem, & videte, quæſo, ac cognoſcite, & quærite in plateis ejus, ſi inveneritis* אִישׁ *virum*, Targ. גְּבַר וְלֵהּ עוֹבְדִין תָּקְנִין *virum, cui ſunt bona opera.* ſequitur explicatio; *ſi eſt faciens judicium, quærens fidem, &c.* 1. Sam. 2. v. 2. *& fortis eſto, & ſis* לְאִישׁ *in virum.* Targum לִגְבַר דָּחֵל חֶטְאִין *in virum timentem peccata.* ¶ 6. *excellens, præſtans, eximius*, peritus in aliqua facultate, arte, virtute vel vitio. 1. Sam. 17. v. 34. אִישׁ מִלְחָמָה *vir belli, à juventute ſua.* Lxx. πολεμιστής *bellator.* Targ. גְּבַר עָבֵד קְרָבִין *vir faciens* (gerens) *bella.* 1. Sam. 16. v. 18. אִישׁ תֹּאַר *vir formæ.* Lxx. ὁ ἀνὴρ ἀγαθὸς τῷ εἴδει *vir bonus forma.* Eſa. 53. v. 3. אִישׁ מַכְאֹבוֹת *vir dolorum.* Lxx. ἐν πληγῇ ὢν *in plaga exiſtens.* Job. 11. v. 2. אִישׁ שְׂפָתַיִם *vir labiorum*, aut qui ore loquitur, & cor ejus cum eo, *juſtificabitur.* Lxx. εὔλαλος *eloquens.* loquax, facundus. Gen. 9. v. 2. Noe erat אִישׁ אֲדָמָה *vir terræ.* Targum גְּבַר פָּלַח בְּאַרְעָא *vir colens terram.* Lxx. ἄνθρωπος γεωργὸς γῆς *homo agricola terræ.* agriculturæ deditus *ſive* peritus. Exod. 4. v. 10. אִישׁ דְּבָרִים *vir verborum*, Targum גְּבַר מְלוּל

כלול *vir eloquens*. Lxx. *ἀνὴρ λόγιος eloquens*. 1. Reg. 2. v. 26. איש מות *vir mortis*. Targum גבר חייב קטול *vir meritus mortem*. dignus ut interficiatur. 2. Sam. 13. verſ. 3. *ſagittarij* אנשים בקשת *viri in arcu*. Targ. גברין דאומנין למגד בקשתא *viri artifices ad jaculandum arcu*. 2. Sam. 18. v. 20. *Non* איש בשורה *vir nunciJ tu es*. Targ. כשר לבשרא *aptus ad nunciandum*. Proverb. 15. verſ. 18. איש חמה *vir iræ*; iracundus. 2. Sam. 16. v. 8. איש דמים *vir ſanguinum*. qui multum ſanguinis effundit. איש אלהים *vir Dei*. Propheta, Dei interpres, & ſpiritu Dei gubernatus. 1. Reg. 13. v. 4. *& ecce* איש אלהים *vir Dei venit ex Iuda*. Targ. נביא דיי *Propheta Domini*. In veteri Teſtamento decem hoc nomine appellati fuerunt: Moſes, Elkana, Samuel, David, Samajas, Iddo, Elias, Eliſæus, Micha, Amoz. In Novo bis ita vocat Timotheum Paulus, 1. Timoth. cap 6. verſ. 11. & 2. Timoth. cap. 3. verſ. 17. ¶ 7. איש *vir, incola*, poſſeſſor, aut dominus alicujus loci. Jud. 10. v. 1. איש יששכר *vir Iſaſchar*, Targ. גברא משבטא דבית יששכר *vir ex tribu domus Iſaſchar*. ſic איש קריות *Iſcariot*, dicebatur Judas, Chriſti proditor, à patria קריות *oppido* aut *vico in tribu Iuda*. Joſ. 15. ad differentiam alterius Judæ Thaddæi. Luc. 11. v. 32. *ἄνδρες νινευῖ viri Ninives*. Ninivitæ. ¶ 8. dicitur etiam *de brutis*, & *alijs rebus*. Pſal. 80. v. 18. *Sit manus tua ſuper* איש ימינך *virum dextræ tuæ*, id eſt, vitem, quam plantaſti.

Interdum ſcribitur אש abſque litera iod, & accipitur pro יש *ens, exiſtens*; literis א׳י permutatis. 2. Sam. 19. v. 19. אם אש, Targ. אית. Lxx. *εἰ ἔστιν ſi eſt declinare ad dextram aut ſiniſtram*. In margine annotatur איש *vir*. & exponitur, *ſi quis alius juſſit me, declinare ad dextram, aut ſiniſtram*. Mich. 6. v. 10. *Adhuc* האש *an eſt domus impij*. Targ. האית בבית רשיעא *an eſt in domo impij*. Patach indicat eſſe ה intorrogativum. His annumerant Maſoritæ, Proverb. 18. v. 23. איש רעים *ſunt ſocij ad conſociandum*. ſequitur ויש אהב *& eſt amicus*. ſed hoc plenè ſcribitur. Plur. אישים *viri*, reperitur tantum ter. Pſal. 141. v. 4. cum אישים, Targ. גברין *viris operatoribus iniquitatis*. & præterea, Prov. 8. v. 4. & Eſa. 53. v. 3. Ac pro eo uſitatius eſt אנשים *viri, homines*, ab אנוש *homo*. quod in rad. אנש quære.

Rabb. איש נפרד איש *idem*. אישים *individua*. אישי *ſingularis, proprius*.

Foem. אשה, Chald. אתא, & אנתא, & אנתתא, & אתתא, & אנתו, Syr. אנתתא, Arab. אנתי unthe *vira, fœmina, mulier*. reſolvitur

Chirek magnum in parvum & dageſch, ut differat ab אישה *maritus ejus*. Gen. 2. v. 23. *Hæc vocabitur* אשה, Targ. אתתא *vira, quia* מאיש *de viro ſumpta eſt*. Targ. מבעלה *de marito ſuo*. ¶ Sequente Genitivo, אשה mutat ה in ת, & induit formam quinq; punctorum, quæ poſtea cum affixis mutantur, ſicut in ספר *liber*: ut אשת, & *uxorem* ſignificat, ſeu *conjugium* denotat. Proverb. 18. v. 22. *Inveniens* אשה *uxorem, invenit bonum*. Deut. 23. v. 1. *Non accipiat quis* אשת אביו, Targ. אתת אבוהי *uxorem patris ſui*. Gen. 12. v. 18. *& accepi ipſam mihi* לאשה, Targ. לאתו *in uxorem*. verſ. 19. *& nunc ecce* אשתך, Targ. אתתך *uxor tua*. Gen. 4. v. 1. *& homo cognovit Evam* אשתו, Targ. אתתה *uxorem ſuam*. Proverb. 6. v. 24. *ut cuſtodiat te* מאשת רע *ab uxore proximi*, vel *alterius*. Lxx. *ἀπὸ γυναικὸς ὑπάνδρου à muliere nupta*, quæ maritum habet. Eſt enim רע vel רע idem, quod רע vel רעה *ſocius, proximus*. & idem cum ſequente: *Qui ingreditur ad* אשת רעהו *uxorem proximi ſui*. Hier. *à muliere mala*. accepit pro רע *malus*, ut אנשי רע *viri mali*. Prov. 28. v. 5. *non intelligent judicium*. item Jer. 5. verſ. 27. ודברי־רע *verba mala*: cum אשת ſit fœmininum. *vocatur autem* אשת *uxor, ſponſa*, & איש *maritus, ſponſus*, ob ſponſalia de futuro conjugio. Deut. 22. v. 24. *Quia ſtupravit* את אשת רעהו *uxorem ſocij ſui*. de puella viro deſponſata. Sic Matth. 1. v. 20. *Ne timeas accipere Mariam γυναῖκά σου uxorem tuam*. quæ erat ipſi deſponſata. Ibidem, *Ioſeph verò ἀνὴρ αὐτῆς maritus ejus*. & Apocal. 2. *ſicut ſponſam ornatam τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς marito ejus*. ¶ Uſurpatur tamen אשת etiam extra conſtructionem. Pſal. 58. v. 9. נפל אשת *abortivum mulieris*. Targum היך נפלא ואשותא *ſicut abortivus & talpa*. Accepit אשת, pro אשות, quod Chald. & Rabb. ſignificat *talpam*, & vaf copulam addidit. Lxx. *ἔπεσε πῦρ cecidit ignis*. legerunt נפל *cecidit, irruit*, & אש *ignis*; litera ח neglecta. ¶ Tribuitur etiam *inanimatis*: Exod. 26. v. 3. *Quinque cortinæ erunt conjunctæ* אשה אל אחתה *vira ad ſororem ſuam*. Targ. חדה עם חדא *una cum altera*. una ad alteram, duæ res ſimiles, aut cohærentes dicuntur אחים *fratres*, & אחיות *ſorores*. Plur. אשות, Arab. אנאת *viræ, fœminæ*. Uſurpatur tantum ſemel. Ezech. 23. v. 44. אשת הזמה *mulieres ſceleris*, aut *ſcelerata*, per contemtum. uſitatius eſt נשים *mulieres*, quod in rad. נשה *oblitus eſt*, invenies.

אישון *pupilla oculi*, foramen in media oculi tunica, quam *uveam* vocant: nigrum illud in medio oculi, in quo omnis videndi

dendi facultas conſiſtit. ita autẽ vocatur, quia imago איש *viri* aut *hominis* intuenti apparet: ſicut Græcis *ἀνδρίον, ἀνδρίσκος, κὴ κόρη*, eandẽ ob cauſam appellatur. Ter reperitur. Prouerb. 7. verſ. 2. & 9. *cuſtodi mandata mea, ut viuas: & doctrinam meam* כְּאִישׁוֹן עֵינֶךָ, Targ. הֵיךְ כְּבַתָּא דְעֵינָךְ *ſicut pupillam* ſiue *foramen oculorum tuorum*. Pſalm. 17. verſ. 8. *cuſtodi me* כְּאִישׁוֹן בַּת עָיִן *ſicut pupillam filiam* (foramen) *oculi*. Targ. כגלגול דמציעות עינא *ſicut circulum medij oculi*. Pupillam oculi Deus humoribus, tunicis & palpebris munivit, ne facilè læderetur. Deuteron. 32. verſ. 10. *cuſtodiet eum* כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ, Targ. כְּבָבַת עֵינוֹהִי *ſicut pupillam oculi ipſius*. Sunt qui pupillam ita dictam velint, ab אשון & אישון, Chald. אִישׁוֹן *nigredo, obſcuritas*: de quo infra.

אות Inde אוֹת, Chald. אָת *ſignum nudum*. Syr. fœmin. אָתָא. Geneſ. 4. verſ. 14. *Et poſuit Dominus ſuper Cain* אוֹת, Targum אָתָא *ſignum*. Hoc quale fuerit, ſcriptura non exprimit. Quod fuerit continuum ſuſpirium & tremor, convincere quidam conantur ex verſione Græca: *ἐς στένων κὴ τρέμων gemens & tremens*; vbi in fonte, eſt נָע וָנָד *mobilis & vagus*. Et quidem LXX. נָע de pectoris ſeu thoracis, נָד verò de membrorum externorum motu acceperunt. Geneſ. 17. verſ. 11. *Et circumcidetis carnem præputij veſtri, & erit* לְאוֹת, Targum לְאָת *in ſignum fœderis*. Jn lege tria fuerunt, quæ vocantur fœderis ſigna: 1. מִילָה *circumciſio*. 2. שַׁבָּת *ſabbathum*. 3. תְּפִלִּין *philacteria*. Et hæc quidem Judaiſmi ſigna. Plur. אותות, Chald. אָתִין, & Syr. אָתְוָן *ſigna rerum futurarum, aut venturarum*: vt congruat cum אָתָה *venit*. *prodigia, portenta*. cujuſmodi ſunt Eclipſes. Geneſ. 1. verſ. 14. eruntque לְאֹתֹת, Targum לְאָתִין *in ſigna*. Numer. 2. verſ. 2. *Quilibet iuxta vexillum ſuum* בְּאֹתֹת, Targum בְּאָתְוָן *in ſignis domus patrum ſuorum*. In quolibet vexillo fuit ſignum ſeu imago, iuxta Talmudicos. in vexillo Ruben, hominis. Iudah, leonis. Ephraim, bouis. Dan, aquilæ, &c. ¶ Rabb. אותות *meteora*. Et ספר אותות *liber meteororum*. ¶ אות *litera*, quæ eſt ſignum vocis prolatæ. Plural. אותיות *literæ*; cum iod heemanthi. Inde apud Grãmaticos אות הַנּוֹסֶפֶת *litera addititia*. אותיות מִתְחַלְּפוֹת *literæ permutabiles* &c.

Chald. אִית *ens*; in יֵשׁ habes.

אזא Chald. אֲזָא *ſuccendit*, in אזה invenies.

אזב. אזוב *eſob*, ſpecies, vel nomen herbæ, quam plærique volunt eſſe *Hyſſopum*, ob vocabulorum conuenientiam. ſed hyſſopus in lingua Syriaca & Arabica זוּפָא *Zufa* dicitur, diuerſo prorſus vocabulo. Et eſſe exiguum humilemque fruticulum, ex parietibus erumpentem, conſtat ex 1. Reg. 4. verſ. 32. *Et diſſerebat de arboribus; à cedro, quæ eſt in Libano, vſque ad* הָאֵזוֹב *eſob, qui egreditur in pariete*. hoc eſt, à ſtirpe ſublimi ad humilem. Erit igitur *parietaria* ſeu *ruta muraria*; ſeu *adiantum, capillus Veneris*. de quo Dioſcorides 4. cap. 131. *umbroſis & paluſtribus, circa parietum aſpergines, & fontium ſpecus enaſcitur*. Arab. כוסבר אלביר cuſbar albir, *coriandrum putei*. Ex hoc fiebat aſpergillum ſeu aſperſorium, ita vt faſciculus Eſob, tribus caulibus conſtans, filo coccineo ad baculum cedrinum, alligaretur. Et baculus cedrinus cubiti, faſciculus Eſob verò palmi vnius longitudinem habebat. Hoc aſpergillo aſpergebatur cùm ſanguis victimarum, tum aqua luſtrationis. Exod. 12. verſ. 21. *Et accipietis* אֲגֻדַּת אֵזוֹב, Targum אֶסָרָא אֵזוֹבָא *faſciculum eſob, & tingetis in ſanguinem, qui fuerit in pelvi, & admovebitis ad ſuperliminare*, &c. Leuitic. 14. verſ. 4. *Avem vivam accipiet eam, &* *lignum cedri, & coccum, &* הָאֵזֹב *eſob, & tinget ea, & avem vivam in ſanguine avis mactatæ* &c. *& aſperget*, &c. Quia autem aſperſio hæc in mundatione erat vltimum, ideò David, idque in ſignum impetratæ peccatorum remiſſionis, ita orat, Pſalm. 51. verſ. 9. תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב *expiabis* vel *expia me cum eſob, & mundabor*. LXX. *ῥαντιεῖς με ὑσσώπῳ conſperges me hyſſopo*. Targum תַּדִּי עָלַי הֵיךְ כָּהֲנָא דְמַדִּי בְאֵזוֹבָא עַל מְסָאֲבָא מוּי אַדִּיוּתָא מִן קְטַם תּוֹרְתָא *Aſperges ſuper me, ſicut ſacerdos, qui aſpergit cum eſob ſuper immundum, aquas aſperſionis, ex cinere vaccæ*. Explicat hiſce Paraphraſtes alluſionem Prophetę ad vaccã ruffã, Nu. 19. v. 18. Ex. 24. v. 8. *Et accepit Moſes iſtum ſanguinẽ* (taurorũ mactatorum) *& aſperſit ſuper populũ*. Jd explicatur Hebr. 9. v. 19. *Moſes cum omnia mandata ſecundum legem recitaſſet toti populo, ſumpto ſanguine vitulorum & hircorum, cum aqua & lana coccina, & hyſſopo, ſimul & ipſum librum, & totum populum aſperſit, dicens: hic eſt ſanguis teſtamenti*. In hiſce autem & ſimilibus אזוב *eſob*, per ſynecdochen *ipſum aſpergillum* ſignificat: ſicut in No-

in Novo T. Joh.19.v.29. *Illi verò implentes ſpongiã aceto,& ὑσσώπῳ circũponentes admoverũt ori ejus.* h.e. aſpergulo. Syr. & poſuerũt ſuper אזופא hyſſopo. pro quo eſt *καλάμῳ calamo*, Matth. 27.v.48. & Marc.15.v.36. Talm. אזובין *hyſſopus.*

אזד Chald. אֲזַד, idẽ quod אזל *abyt, exyt, prodyt.* Dan.2.v.5. & 8. *verbum à me* אזדא *abyt, exyt.*

אזה Hebr. אָזָה, Chald. אֲזָא & אֲזִי *ſuccendit, accendit, arſit, juſſit, aduſſit.* Deut.32.v.24. מְזֵי רָעָב *aduſti fame.* Targ. נְפִיחֵי כְפַן *inflati fame,* tumidi. ut מ formet participium vel nomen, א abjecto. aut potius à מָזָה, fit plur. מָזִים. Regim. מְזֵי. R. Levi tamen accipit pro מסי *liqueſcentes*, literis ז ס permutatis: quod fame corp⁹ liqueſcat. Chald. Dan.3.v.18. *& juſſit* למזא *ſuccendere fornacem ſeptuplum, quàm dignum erat* למזיה *ſuccendere eum.* & v.21. *& fornax* אזה *ſuccenſus erat magis.* pro אזה, ad dilatandam literam gutturalẽ. Eſa.44.v.18. *etiam* יַשִּׂיק, Targ. אָזָא *accendit, & coquit panem.* Hoſ.7.v.6. כְּתַנּוּר *ſicut fornax, cor eorũ.* Targ. כְּתַנּוּרָא דְאָזֵי לֵהּ נַחְתּוֹמָא *ſicut fornax quem ſuccendit ſibi piſtor.*

Partic. אָז, & mutato ה in י, אֱזַי, Chald. ז mutato in ד, cumq; Nun paragogico אֱדַיִן, frequẽtius בֵּאדַיִן, Syr. הָידֵין & הָידֵך, Arab. אד ad, & אדן adan *tunc, eo tempore*: de præterito & futuro uſurpatur. Gen.4.v.ult. אָז הוּחַל *tunc inceptum eſt vocare in nomine Domini.* Targ. בְּכֵן בְּיוֹמוֹהִי, *tunc in diebus ejus.* Pſ.126.v.2. אָז יִמָּלֵא *tunc implebitur riſu os noſtrum.* Exod.15.v.1. אָז יָשִׁיר *tunc cecinit Moſes.* communiter autem hæc particula futurum, cui jungitur, in præteritũ mutat. Idẽ etiã in imperfectum mutat, ſenſu id indicãte. Eſa.35.6. אָז יְדַלֵּג *tunc ſaltet, ut cervus, claudus.* Job.38.v.21. *ſciviſti* כִּי אָז *quod tunc naſciturus es.* pro אָז כִּי *tunc, quod naſciturus es*, Pſal.124.v.3. אֲזַי *tunc vivos deglutiviſſent nos.* Dan.2.v.14. בֵּאדַיִן *tunc Daniel dedit conſilium.* & v.17. אֱדַיִן *tunc Daniel in domũ ſuam abyt.* ¶ Et cum מִן vel מ præpoſitione, מֵאָז, מִן אָז, vel *ex tunc, ab eo tempore, poſtq̃.* Jer.44.v.18. וּמִן אָז חָדַלְנוּ *& ex quo ceſſavimus ſuffire reginæ cæli.* Exod.4.v.10. *etiam* מֵאָז דַּבֶּרְךָ, Targ. מִשְּׁעַן דְּמַלֵּלְתָּא *à tempore, quo locutus fuiſti cum ſervo tuo.* Exod.5.v.23. וּמֵאָז בָּאתִי, Targ. וּמִשְּׁעַן דְּעָלֵית *& à tempore, quo ingreſſus ſum ad Pharaonem.* Pſal.76.v.8. *Quis ſtabit coram te* מֵאָז אַפֶּךָ, Targ. מִשְּׁעַן דְּיִתְקַף רוּגְזָךְ *à tempore, quo invaleſcet ira tua.* ¶ Abſolut. poſitum *retroacta* notat *ſecula*, & idẽ valet, quod *jam olim, à principio, ab æterno.* Prov.8.v.22. *Dominus poſſedit me initio viæ ſuæ, ante opera ſua* מֵאָז *ex tunc*, Targ. מִן רֵישׁ *ab initio.* Pſ.93.v.2. *parata ſedes tua* מֵאָז *ex tunc.* Targ. מִן עָלְמָא *à ſeculo.* Lxx. ἀπὸ τότε *ex inde.*

Arab. אדא *quando, ubi.*

אזל Tria ſignificat. I. אָזַל, Chal. אֲזַל, Syr. אזל *ambulavit, abyt, receſſit, profectus eſt, iter fecit.* 1.Sam.9.v.7. *cibus* אָזַל *abyt ex vaſis noſtris.* h.e. ceſſavit. Hier. *defecit.* Deut.32.v.36. *ſi videbit, quod* אָזְלַת יָד *abyt manus.* deficiunt vires, pro אָזְלָה, forma Chald. Hier. *infirmata eſt.* ſignificat.n. hoc loco יד *man⁹, potentiã* aut *robur.* Job.14.v.7. אָזְלוּ, Targ. אֲזַלוּ *abierunt aquæ ex mari.* evanuerunt. Dan.2.v.17. *tunc Daniel in domum ſuam* אֲזַל *abyt.* Luc.1.v.17. *& ipſe* וְאָזֵל *ibit ante eos.* Gen.31.v.21. וַיִּבְרַח, Targ. וַאֲזַל *& abyt ipſe.* ibid.v.30. *& nunc* הָלֹךְ הָלַכְתָּ, Targ. מֵיזַל אֲזַלְתָּ *abeundo abiiſti.* Prov.20.v.14. וְאֹזֵל לוֹ *& abit ipſi, tunc laudat.* Hier. *cũ receſſeris.* Jer.2.v.35. *Quam* תֵּזְלִי *abibis vehementer, ad mutandum viam tuam.* pro תֶּאֶזְלִי *abibis*, א deficiente. Hier. *Quam vilis facta es.* deduxit à זָלַל *vilis fuit.* ¶ Matth.5.v.13. *ad nihil* אזלא *prodeſt.*

Nom. Subſt. אֶזֶל *abitio, profectio, iter.* 1.Sã.20.v.19. *& ſedebis juxta lapidem* הָאָזֶל *itineris*, Targ. אָתָא *ſigni.* quia lapis ille index erat itineris, vel ſignum iter facientibus. aut quod crebræ ad illum lapidem fierent profectiones & conventus. Lxx. παρὰ τὸ ἐργὰβ ἐκεῖνο *juxta ergab illud.* Ezech.27.v.19. *& Dan* וְיָוָן מְאוּזָּל *& Græcia profectus*, h.e. ex uno loco in alium proficiſcens. Targ. בְּשֵׁרִין *in caſtris*; aut perpetuò in caſtris verſans. pro מְאוּזָּל, Paul ex Piel.

Talm. אוֹלִין *retia ex filis contexa.* אֹלֵי ... *glomus fili craſſioris neti*: ab עָזַל *nevit*: literis א ע permutatis.

II. Quod אזל hebraicè per metalepſin ſignificat, id Arabibus idẽ verbũ ſignificat propriè: unde אזל *azal* Arab. eſt, *paulũ ceſſavit, defecit, deſijt, evanuit, periyt.* qui.n. abit, evaneſcit. Pſ.9.v.7. ואזלת *& periyt memoria eorum.* Act.41. *& non* אזל *ceſſavit perſequi.* אזלה ... azle *ceſſatio.* pl. אזלאת azlet *ceſſationes.*

III. Per contrarium, אזל yzul, & תאזל tizul *continuus, æternus.* מן אלאזל men alizul *continuè, ſemper, omni tempore.* אזלי ... azli *durabilis, expers principij & finis, antiquus, æternus.* Fœm. אזליה azlijah *æterna.*

אזן Inde Piel אִזֵּן, Hiphil הֶאֱזִין *audivit, auſcultavit, attendit, aurẽ advertit, inclinavit, accõmodavit, auribus percepit*; obtẽperavit: *ponderavit, unum cũ altero contulit.* Eccl.12.v.10. *Docuit ſcientiam populũ*, וְאִזֵּן *& audivit* ſive *intendit, & inveſtigavit.* Targ. וְאָצִית לְקָל חַכִּימַיָּא *& attendit voci ſapientum.* Lxx. καὶ οὖς *& auris.* legerũt אֹזֶן. Deut.32.v.1. הַאֲזִינוּ, Targ. אָצִיתוּ *attendite* ſive *audite cæli.* Job.32.v.12. אָזִין, Targ. אָצִית *attendam ad intelligentias veſtras.* pro אַאֲזִין *audiam* Prov.17.v.4. *Mendax* מֵזִין *attendit*

attendit ad linguam fallaciarum. pro מֵזִין *audiens.* conſtruitur primò abſolutè, deinde cum particula אֶת.

Nom. Subſt. אֹזֶן, Chald. ו in ד mutato אוּדְנָא, Arab. אדן *aden, ἀκοὴ auris*; auditus organum. Dual. אָזְנַיִם, Chald. אוּדְנִין, Syr. אֶדְנִין, Arab. אדנין *edenin*, & plur. אדאן adin *aures.* Lev. 8. v. 23. אֹזֶן, Targ. אוּדְנָא *auris Aharon dextra.* Pſ. 115. v. 6. אָזְנַיִם, Targum אוּדְנִין ſive אוּדְנַיָּא *aures illis, & nõ audiũt.* ¶ Phraſes: 1. *aurẽ revelare,* eſt, indicare aliquid. 1. Sam. 20. v. 2. *nec* יִגְלֶה אֶת אָזְנִי *revelabit aurem meã.* Targ. יְחַוֵּי לִי *indicabit mihi.* ibid. v. 12. וְגָלִיתִי אֶת אָזְנֶךָ *& revelabo aurẽ tuam.* Targ. וַאֲחַוֵּי לָךְ *& indicabo tibi.* 1. Sam. 9. v. 15. *& Dominus* גָּלָה אֶת אֹזֶן *revelavit aurẽ Samuelis.* Targ. *& à Domino* אִתְאֲמַר *dictum fuit Samueli.* Job. 36. v. 10. וַיִּגֶל אָזְנָם *& revelavit aurẽ ipſorum, ad diſciplinam.* & v. 15. *& revelabit in oppreſſione* אָזְנָם *aurem ipſorum.* Latinis eſt, *in aurẽ dicere.* ¶ 2. *In auribus alterius loqui.* h. e. ante ipſum, coram, ipſo audiente. Jud. 7. v. 12. *etiam dixiſti* בְּאָזְנַי *in auribus meis.* Targ. קֳדָמַי *corã me.* Ezech. 10. v. 13. *vocatur rota* בְאָזְנַי *in auribus meis.* Targ. וַאֲנָא שְׁמַע *& ego audio,* me audiẽte. Gen. 23. v. 16. *& reſpondit Ephron Abrahamo* בְּאָזְנֵי בְנֵי חֵת *in auribus filiorũ Het.* Gen. 23. v. 13. *& locutus eſt ad Ephron* בְּאָזְנֵי עַם הָאָרֶץ *in auribus populi terræ.* Vulg. *circumſtante populo ejus.* Exod. 17. v. 10. *pone* בְּאָזְנֵי *in auribus Ioſuæ.* in memoriam revoca. Jer. 2. v. 2. *abi & prædica* בְּאָזְנֵי יְרוּשָׁלַיִם *in auribus Ieruſalem.* Targ. קֳדָם עַמָּא דִי בִירוּשְׁלֵם *coram populo, qui eſt Ieruſalem.* Luth. öffentlich zu Jeruſalem/. Joſ. 8. v. ult. *Quod non legit Ioſua* נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל *coram toto cœtu Iſrael.* particulam נֶגֶד *coram,* Lxx. hîc reddunt *εἰς τὰ ὦτα in aures.* Luc. 4. v. 21. *Hodie impleta eſt hæc ſcriptura ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν in auribus veſtris,* i. e. vobis audiẽtibus.

Heemant. מֹאזְנַיִם, Chald. מֹאזְנִין & מֹאוּדְנִין, Syr. מאסנא, Arab. מואזין *muaſin,* & מואזאן *miſin,* & מִיזַאן *libra,* lancem utramq; tanquam aurem utrinq; habens, *bilanx.* ¶ Rabb. *libra Zodiaci.* Pſ. 62. v. 10. בְּמֹאזְנַיִם. Targ. בְּמַסְּחָתָא *in bilance ad aſcendendum.* ſi imponantur bilanci, leviores erunt vanitate. Prov. 11. v. 1. מֹאזְנֵי מִרְמָה *libra fallaciæ, abominatio Domini.*

אֲזֵנִים *arma,* in זון reperies.

Arab. וזן vazan *pondus.* אלוזן idem. ℵ וזנה vazna *libella* vel *ſelibra.* ℵ תוואזן *ponderatus fuit.* & תואזו *ponderatio.*

אזר Piel אִזֵּר. Hiphil הֶאֱזִיר *cinxit, accinxit.* Abſolutè, *cinctus, accinctus eſt vel fuit.* Niphal נֶאְזַר. Hithpael הִתְאַזֵּר *accinxit ſe.* accingimur autem parantes aut expedientes nos ad iter, aut res gerendas. ¶ Præcingunt item ſe, qui ad miniſtrandum ſe parant: Inde per metaphoram accingi, *eſt parare,* aut *expedire ſe ad aliquid agendum.* Job. 38. v. 2. אֱזָר־נָא *accinge, quæſo, veluti vir, lumbos tuos.* Targ. זָרֵז *expedi.* Jer. 1. v. 17. *& tu* תֶּאְזוֹר *accinges lũbos tuos.* Targ. תַּתְקֵף *cõfortabis.* 1. Sam. 2. v. 4. *& labaſcẽtes* אָזְרוּ חָיִל *accincti ſunt robore.* Eſa. 45. v. 5. אֲאַזֶּרְךָ *accingã te, & nõ noviſti me.* Targ. סַעֲדִתָךְ *fulcivi te,* juvi te. Lxx. *ἐνίσχυσά σε roboravi te.* qui cincti ſunt expeditiores ſũt, atq; etiã fortiores. Job. 30. v. 18. *ſuper tunicam meã* יַאַזְרֵנִי *accinget me.* Inde apparet, unde translatæ ſint phraſes præcedentes. Pſal. 93. v. 1. *Dominus robore* הִתְאַזָּר *accinxit ſe.*

Nom. אֵזוֹר *cingulũ.* Eſa. 5. v. 27. *nec aperietur* אֵזוֹר חֲלָצָיו *cingulum lumborũ ejus,* i. e. *robur.*

Arab. איזר *linteum, ſindon.* plur. אוזר *lintea.* ℵ אזיר uzajar *linteolum.*

Rabb. אֵזוֹר *cingulũ primi mobilis, Zodiacus.*

אחא Chald. אֲחָא *conſuit,* in אחה reperies.

אחב Arab. אחוב uchub *ſtupa lini.*

אחד Duo ſignificata habet. I. אָחַד *unitus, conjunctus, copulatus fuit.* Hithpael הִתְאַחֵד *univit ſe, unicus, ſolitarius fuit.* Gen. 49. v. 5. *In cœtu ipſorum ne* תֵּחַד כְּבוֹדִי *uniatur gloria mea,* id eſt, *anima.* pro תֵּאָחֵד. Eſa. 14. v. 20. *non* תֵחַד אִתָּם *uniaris cum ipſis in ſepultura.* Ezech. 21. v. 16. הִתְאַחֲדִי *uni te.* ſis ſolitaria in alieno loco.

Nomen אֶחָד, in pauſa אֶחָד, & אַחַת, per aphæreſin חַד. Chald. חַד, Arab. אחד *ahad,* & חאד *unus.* Gen. 1. v. 5. *& factus eſt dies* אֶחָד, Targ. חַד *unus.* pro אֶחָד, in pauſa. Ezech. 33. v. 30. *& locutus eſt* חַד אֶת אַחַד *unus cum uno,* i. e. *altero.* Ezech. 18. v. 10. *& fecerit* אָח מֵאַחַד *unũ de aliquo ex illis.* abjecto ו vel ה. Malach. 2. v. 15. *& quid* הָאֶחָד *unus.* Lxx. *ἄλλο aliud.* quaſi אחר; ob ſimilitudinẽ literarum ד ר. Deut. 6. v. 4. *audi Iſrael, Dominus Deus noſter, Dominus* אֶחָד, Targ. חַד *unus.* ubi ד magnum notat quatuor mundi plagas, in quibus habet Deus imperium. ſed quid notat ע magnũ in שְׁמַע præcedente? ſeptuaginta nomina Iſraelis, & Legis interpretationes. Macrob. lib. 1. Saturn. c. 23. *Aſſyrij Deo, quem ſummũ maximũq; venerantur, Adad nomẽ dederunt. ejus nominis interpretatio ſignificat unus. verũ Ahhad potius dicendũ fuerat.* Job. 13. v. ult. *Quis dabit mundũ ex cõtaminato?* לֹא אֶחָד *non unus.* Lxx. *ἀλλ' οὐδείς ſed nullus.* nemo. ¶ Variè autẽ accipitur: 1. pro *quodã.* Gen. 26. v. 10. *Penè cubuiſſet* אַחַד הָעָם *unus populi, cũ uxore tua.* Lxx. *τὶς aliquis populi.* ¶ 2. pro *alter,* cùm repetitur. 2. Sam. 14. v. 5. *& percuſſerũt* הָאֶחָד אֶת־הָאֶחָד *unus unũ,* h. e. *alterum.* ¶ 3. לֹא אֶחָד, Arab. לם אחד *nõ unus,* pro *nullo.* Exod. 9. v. 6. *de*

Digitized by Google

v. 6. *de pecore filiorum Iſrael non mortuum fuit* אֶחָד *unum*. Lxx. *ὐδὲν quicquam*. Job. 13. v. ult. quod eſt ſupra allegatum. ¶ 4. pro *primo*. Num. 29. v. 1. *& in menſe ſeptimo* בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ *in uno menſis*, hoc eſt, primo menſis die. Lxx. *μιᾷ τοῦ μηνὸς una menſis*. Marc. 16. v. 2. *τῆς μιᾶς σαββάτων una ſabbathorum*. ¶ 5. כְּאֶחָד, Chald. & Syr. אַכְחֲדָא & כַּחֲדָא *quaſi unus*, id eſt, *unà, ſimul*. Eſa. 65. v. 25. *Lupus & agnus paſcentur* כְּאֶחָד *unà*. pariter. ¶ 6. לְאַחַד אֶחָד *ſigillatim*. Eſa. 27. verſ. 11. *& vos colligemini* לְאַחַד אֶחָד *ſigillatim, filij Iſrael*. Plural. אֲחָדִים, Chald. חֲדִין *uni*. Gen. 11. v. 1. *& erat omnis terra labium unum, & verba* אֲחָדִים *una*, hoc eſt, *eadem*, quæ ab univerſis & ſingulis intelligerentur. Targ. *lingua una & ſermo unus*. Gen. 27. v. 44. *& manebis cum ipſo* יָמִים אֲחָדִים *dies unos*. Targ. יוֹמִין זְעֵרִין *dies paucos*. Lxx. *τινὰς aliquos*. Gen. 29. v. 20. *& fuerunt in oculis ejus* כְּיָמִים אֲחָדִים, Targum כְּיוֹמִין זְעֵרִין *ſicut dies pauci*. Lxx. *ὀλίγαι pauci*. Ezech. 37. v. 17. *erunt* לַאֲחָדִים *in unos*. h. e. *unita & conjuncta*, ſicut res una.

Foem. אַחַת, pro אַחֶדֶת, eliſo ד, Chald. אַחֲדָה חֲדָא, in Daniele חֲדָה. Arab. אחדי & ahada *una*. Gen. 2. verſ. 21. *& accepit* אַחַת, Targ. חֲדָא *unam de coſtis ejus*. Jer. 10. v. 8. וּבְאַחַת *& ſimul ſtulteſcent*. h. e. כלם כאחד *omnes ſicut unus*. ¶ Abſolutè poſitum, denotat *unam* vel *rem* vel פַּעַם *vicem*. Pſal. 27. verſ. 4. אַחַת *unam petij à Domino*. h. e. *unum*. Job. 39. v. 35. אַחַת *unam locutus ſum, & non reſpondebo*. Targ. חֲדָא זִמְנָא *una vice*. ſemel. Exod. 30. v. 10. *& expiabit Aharon ſuper cornua ejus* אַחַת בַּשָּׁנָה *ſemel in anno*. Zach. 8. v. 21. *& ibunt* יֹשְׁבֵי אַחַת אֶל־אַחַת ſcilicet עִיר *habitatores unius* (urbis) *ad alterius*, ſcilicet habitatores.

Rabb. אֶחָד וְאֶחָד *unusquisq;, quilibet, ſinguli*. ⁂ אַחְדוּת *unitas*. ⁂ הִתְאַחֲדוּת *unio, unitio*.

Chald. לַחֲדָא, Arab. חדא & עלי חדא *ad unum, unicè, ſingulariter, valdè*. ⁂ לחוד & בִּלְחוֹד, Syr. בִּלְחוֹד *tantùm*. ⁂ לְחוּדָאִית *ſeorſim, per ſe*. ⁂ חֲדָנָאִית *ſingulariter, numero ſingulari*. חַד עִם מֵחֲדָא *ilico, ſtatim*. ⁂ חַד חַד *quilibet*. חַד חַד *invicem*.

Arab. כל אחד *unusquisq;* ⁂ חדאי *primus*. ⁂ ואחרה *una vice, ſemel*. ⁂ אחדהם *unus ipſorum*.

II. Chald. אֲחַד, Arab. אחד achad *apprehendit, tenuit, in* אָחַז; & alia, in יָחַד, & חוד invenies.

אחת Duo ſignificat. I. Rabb. אָחָה, Chald. אֲחָא. Syr. אַחִי. Piel. אִחָה. Chald. אַחָא *fibula conſuit, concinnavit, reſarcivit veſtes laceras*. Hithpael הִתְאַחָא *conſarcinatus fuit*. Eccl. 3. v. 7. *tempus* לִתְפּוֹר, Targ. לְאַחָאָה בִּזְיְעָא, al. לְאַחָיָאָה *ad conſuendum*.

אִחוּי *textura ſpecies, conſarcinatio*. ⁂ אַחָא *fibula*.

Nom. hebr. אָח, Chald. אַח, Arab. אחא aho *frater*: à conjunctione ſive conſociatione. Gen. 24. v. 29. *& Rebeccæ erat* אָח, Chald. אֲחָא *frater*. In Regimine, & cum affixis pro ח tertia radicis litera recipit apud Hebræos י, apud Chald. & Syros ו, apud Arabes א quieſcens; ut אָחִיו, Chald. אֲחוּהִי, Syr. אֲחוּהִי, Arab. אחאה ahohu *frater ejus*. Gen. 14. v. 13. אֲחִי אֶשְׁכֹּל וַאֲחִי עָנֵר, Targ. אֲחוּהִי דְאֶשְׁכֹּל וַאֲחוּהִי דְעָנֵר *frater Eſcol, & frater Aner*. Gen. 4. v. 7. *ſurrexit Cain contra Hebel* אָחִיו, Targ. אֲחוּהִי *fratrem ſuum*. & v. 8. *ubi Hebel* אָחִיךָ, Targ. אֲחוּךְ *frater tuus? Num cuſtos* אָחִי, Targ. אֲחִי *fratris mei ego ſum?* Luc. 20. v. 28. *Accipiet* אֲחוּהִי *frater ejus uxorem illius*. ¶ Per Metaphoram, אָח *frater*, pro *ſimili*. Job. 30. v. 29. אָח *frater fui draconibus*, וְרֵעַ *& ſocius filiabus ſtruthionis*. h. e. *ſimilis*, voce ſcilicet lugubri & flebili. Prov. 18. v. 9. *etiam remiſſus in opere ſuo*, אָח *frater eſt domino diſſipanti*. hoc eſt, *ſimilis*. Targ. חַבְרָא *ſocius*. ¶ Rabb. אֵין לָהּ אָח *non eſt ei frater*: de dictione, cui ſimilis non occurrit in Biblijs. Sic Eccl. 35. *Qui effundit ſanguinem, & qui fraudat mercenarium, fratres ſunt*. & Heſiod. in Theogonia. *ὕπνος ἀδελφὸς ἐ θανάτου ſomni frater, mors*. unde Ovid. *ſtulte, qd eſt ſomnus, gelidæ niſi mortis imago?* Plur. אַחִים, Chald. אַחִין, Arab. אחות ihuat *fratres*. Prov. 6. v. 9. *mittens diſſidia inter* אַחִים *fratres*. Deut. 1. v. 28. אַחֵינוּ, Targ. אַחָנָא *fratres noſtri liqueſecerunt cor noſtrum*. 1. Paral. 12. verſ. 2. מֵאֲחֵי שָׁאוּל *de fratribus* ſive *propinquis Saulis*. Dicuntur autem *fratres* in Sacris literis quatuor modis. ¶ 1. Naturâ, *qui ſunt ejuſdem parentis, germani*. ¶ 2. *Cognatione*; cognati, agnati, propinqui. Gen. 14. v. 14. *Audivit Abraham quod captus eſſet* אָחִיו *frater ſuus*. h. e. *nepos*. Gen. 13. v. 8. *Nam viri* אַחִים, Targ. אַחִין *fratres nos ſumus*. h. e. cognati, amici. ita Matth. 13. v. 55. *fratres Chriſti dicuntur Iacobus, & Ioſe, & Simon, & Iudas*. h. e. *conſanguinei*. ¶ 3. Gente, *gentiles*. unde omnes Iſraelitæ dicuntur אַחִים *fratres*. Num. 25. v. 18. *Cozbi filiæ principis Madianitarum* אֲחֹתָם *ſororis* ſive *popularis ipſorum*. ¶ Item *res inter ſe convenientes* ſeu *ſimiles*, ut dictum ſuperius; & conſociatæ ſeu cohærentes inanimatæ licet, *fratres* dicuntur, vel etiam *ſorores*. ut Exod. 26. v. 17. *Quinq; cortinæ erunt conſociatæ*, אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ *qualibet ad ſororem ſuã*. Targ. חֲדָא עִם חֲדָא *una cũ altera*. Sic Levit. 18. v. 18. וְאִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ *& uxorem ad ſororẽ ejus non duces*. quidam exponunt *unam ad alteram*. verũ non de digamia, ſed de con-

ſanguinitate ibi agitur: nec præcedit aliquid de duobus, ut in alijs. Foem. אחות, mutata ה tertia radicali in ו. Chald. אַחַת. Syr. חת. Arab. אחת ocht *ſoror*. Plur. אחיות, Chald. אַחָן, Syr. אַחָן, Arab. אחוה *ſorores*. Gen. 12. v. 13. *Dic quaſo* אֲחוֹתִי, Targ. אֲחָתִי *ſoror mea tu*.

אַחֲוָה, Arab. אחוה ochuva *fraternitas*, fratrum cœtus & conjunctio. Zach. 11. v. 14. *Ad labefactandum* אַחֲוָה *fraternitatem*. Lxx. τὴν διαθήκην *fœdus in Iudam & Iſraelem*.

Chald. & Syr. אחין *cognatus, propinquus*. plur. אחינין *cognati*. Rō. 9. v. 3. pro אַחַי וְאַחְיָנַי *fratribus meis, & cognatis meis*. Syr. אַחְיָנוּת *cognatio*. Syr. אחאב & אחב *frater patris*.

Rabb. אחיות *retentio*.

II. אָחוּ, Talm. אַחְוָה *locus graminis*, ubi paſcũtur pecora, *graminetum, pratum, carectum*. Gen. 41. v. 2. & 18. *& paſcebant* בָּאָחוּ *in prato*. Targ. בגו גומיא *in medio carectorum*. Lxx. ἐν τῷ ἄχει; retinuerunt vocem hebraicam, legeruntq; אחי; ſimilitudine literarum ו׳ decepti. at in editione Baſilieſi habetur: ἐν τῇ ὄχθῃ *in ripa*. Job. 8. v. 11. *Aut creſcet* אָחוּ, Targ. עַרְקָא *carectum abſq; aqua?* Plur. אחים *prata*. Hoſ. 13. v. 15. *inter* אחים *carecta fructificabit*. alia lectio habet אחים *fratres*.

אָח *vas* in quo ignis accenditur, *caminus*. Jer. 36. v. 22. *&* הָאָח *focus erat ſuccenſus coram eo*. h. e. ligna in foco ardebant. Targ. נוּרָא *ignis*. Ibid. v. 23. *ſuper igne, qui erat ſuper* הָאָח *foco*. Targ. גומרין *carbonibus*.

האח Interjectio gaudentis & exultantis, *euge*. Pſal. 35. v. 23. *& dilataverunt ſuper me os ſuũ, & dixerunt* האח האח *euge euge*. Targ. חדוא *gaudium*. ¶ אָח Ezech. 21. v. 20. ſignificat צער ואבל; ut, אָח *ach, facta eſt in fulgur*.

אחז אָחַז, Chald. ז in ד mutato, אֲחַד, Syr. אַחַד, Arab. אחד *prœhendit, comprehendit, apprehendit, tenuit, obtinuit, retinuit, continuit, clauſit, detinuit, cohercuit, cepit, accepit, occupavit, expugnavit, potitus fuit, poſſedit, habuit*. Hebr. conſtruitur dupliciter: 1. cũ Accuſativo nominis, aut pronominis; Exod. 15. v. 14. *Timor* אָחַז *apprehendit incolas Paleſtinæ*. Targ. אַחֲדִתְנוּן *apprehendit eos*. Ibid. v. 15. *Principes Moab* יאחזמו, Targ. אחדנון *apprehendit eos tremor*. 1. Reg. 6. v. 10. וַיֶּאֱחֹז *& comprehendebat domum lignis cedrinis*. h. e. contignabat ſive connectabat trabes inter ſe, aut parietibus utrinq; adjungebat. Targ. וְטַלֵּל *& operuit*. 2. cum Ablativo mediante ב præpoſitione. Exod. 4. v. 4. *extende manum tuam* וֶאֱחֹז בִּזְנָבוֹ, Targ. וַאֲחַד בְּזַנְבֵהּ *& apprehende in cauda ejus*. Pſal. 73. v. 25. אָחַזְתָּ בְּיַד יְמִינִי *apprehendiſti in manu dextra mea*. h. e. me defendis, gubernas, &c. Cant. 3. v. 8. *omnes* אֲחֻזֵי חֶרֶב *apprehenſi gladio*, id eſt, accincti. Nehē. 7. v. 3. *Ipſi ſtantes* יָגִיפוּ *claudent januas*, ואחזו *& continete*. ¶ Chald. Gen. 19. v. 7. *& oſtium* סָגַר, Targ. אֲחַד *clauſit*. Amos 3. v. 5. וּמִיחַר לֹא אֲחַד, Targ. וְלָכוֹד לֹא יִלְכּוֹד *& capiendo non capiet*. Gen. 20. v. 18. *Quia* עָצֹר עָצַר, Targ. מֵיחַד אֲחַד *cohibendo cohibuit Dominus omnem matricem*. ¶ Syr. Matth. 6. v. 6. וַאחוֹד *& claude januam tuam*. 1. Cor. 7. v. 2. *Propter ſcortationem quilibet uxorem ſuam* יאחוד *habeat, & fœmina maritum ſuum* תאחודי *habeat*. Luc. 5. v. 5. *Noctem totam laborantes nihil* אחדן *cepimus*. Joh. 20. v. 22. *& ſi* תאחדון *retinueritis*, אחידין *retenta erunt*. ¶ Arab. Pſal. 18. אחדני *accepit me*. Pſal. 35. תַאֲחֹדְהֹם *apprehendas eos*. Gen. 3. *donec redeas in terram* אלתי מנהא אחדת *ex qua ſumtus es*. Alc. 29. חד אלכתאב *accipe librum*. Ibid. פא אחדת מן הונהם חגאבא *& accepit ab illis peplum*. Alc. 30. חדהא ולא תחף *apprehende illum, nec timeas*. Niphal. נאחז & נאחז *prehenſus, comprehenſus, detentus fuit in poſſeſſione, poſſedit*. Arab. אחד. Joſuæ 22. v. 9. *ad terram* אחזתם, Targ. אחסנתהון *poſſeſſionis earum, quam* נאחזו בה, Targ. אחסינו בה *poſſederunt*. ibidem v. 19. והאחזו, Targ. ואחסינו *& poſſidete inter eos*. Piel אחז *apprehendit*, &c. Job. 26. v. 9. מאחז *tenens faciem ſolij*. Hiphil האחיז, Syr. אוחד, Arab. אוחד *auchad*. Hebr. ex Pyal: 2. Paral. 9. v. 18. *& in auro ad thronum* מָאֳחָזִים *apprehenſi*, id eſt, affixi. pro quo habetur 1. Reg. 10. v. 19. מאחריו *poſt illum*. retrò. Syr. Matth. 21. verſ. 33. ואוחדה *& elocavit eam agricolis*. Arab. Pſal. 10, יחחדון *comprehendentur*. Matth. 6. v. 21. *ubi* תוחד *habueris theſaurum tuum*. Hithp. Chald. אתאחד, Syr. אתאחד, Arab. אתחד atchad *prehenſus, captus fuit*. Chald. Num. 5. v. 13. *non* נִתְפָּשָׂה, Targ. אִתְּחִדַת *comprehenſa fuit*. Syr. Act. 21. v. 30. *& ſtatim* אתאחדו *clauſæ ſunt portæ*. Actor. 2. v. 24. *non fieri potuit*, דיתאחד *ut teneretur funibus Inferni*. Arab. Matth. 22. ואחדהא *& duxit illam frater ejus ſecundus*. & mox: *omnes* אתחדוהא *habuerunt illam*. לם יתחד *non capitur*.

Nom. אחוז & אָחוּז *retentus, poſſeſſus*. Eſth. 1. v. 6. אָחוּז *comprehenſus funibus byſſinis*. 1. Paral. 24. v. 6. אָחֻז *retentum pro Eleaſar*. hoc eſt, poſſeſſio.

Foem. אֲחֻזָּה, Chald. אֲחִידָא *portio apprehẽſa, res poſſeſſa, poſſeſſio, fundus, hæreditas*; בָּתִּים וקרקעות *domus & fundi*. Gen. 23. v. 4. *Date mihi* אֲחֻזַּת קֶבֶר, i. e. אחוזת קרקע לבית הקבורה *poſſeſſionẽ* vel *portionẽ fundi pro ſepulchro*. cõprehẽdit bona imobilia, domos & fũdos, quorũ poſſeſſio eſt ppetua. Gẽ. 47. v. 11. *& dedit eis* אֲחֻזָּה, Targ. אַחְסָנָא *poſſeſſionẽ in Aegypto*. Chal. Lev. 19. verſ. 20. *Ancilla* נֶחֱרֶפֶת, Targ. אֲחִידָא *deſpon-*

deſponſata viro. ¶ Deinde, *comprehenſio hominum, cœtus.* Gen. 26. v. 26. וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ, Targ. וְסִיעַת מְרַחֲמוֹהִי *& cœtus ex amicis ejus,* pro אֲחֻזַּת רֵעָיו. Eſt autem cõſtructio, qualis Pſal. 80. v. 14. חֲזִיר מִיָּעַר *aper de ſylva.* Lxx. καὶ ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ *Hochozad pronubus ejus.* Hier. *& Ochozat amicus ejus.* acceperunt אֲחֻזַּת pro *Proprio.* & νυμφαγωγός pro *amico.* ſpecies pro genere.

Rabb. אֲחוּזָא *congelatio.* אֲחוּזַת דָּם *congelatio ſanguinis.* morbus lethalis, niſi ſanguis ſtatim educatur. *pleuritis.*

Syr. אחיר & אֲחִירָי & אֲחִיךְ *potens, fortis, dominator,* אֲחִיר כֹּל *continens omnia.* Deus, παντοκράτωρ. אוּחְדָן *potentia.*

Arab. אחדה achdâ *apprehenſio.* Plural. אחדאת achdet *apprehenſiones.* אחד achd *retentio, contractio.* מאחוד machud *conſtrictus.* אחיד אל ענב achid aleneb *congelatum uvæ,* ſuccus uvæ inſpiſſatus.

Chald. אֲחִידָן *clauſa; ſecreta.* Dan. 5.

אחל אחל *preces, petitiones,* ut congruat cum חָלָה *oravit.* Plur. אֲחָלִים. Regim. 2. Reg. 5. v. 3. אַחֲלֵי אֲדֹנִי *preces domini mei, ſint coram Propheta.* vel *utinam, domine mi.* Lxx. ὄφελον *utinam.* Targum טוּבֵי רִבּוֹנִי *peto à domino meo, ut veniat.* vel, *beatus dominus meus:* ſicut אַשְׁרֵי *beatus.* Pſal. 119. verſ. 5. אַחֲלַי *preces meæ ſunt ut,* id eſt, utinam *dirigantur viæ meæ.* ſicut אַשְׁרַי *beatus ego.*

Talm. אֲחִילוּ eſt *ignis oſſium.* h. e. febris membrorum, *febris hectica.*

אחם Arab. אחם acham *dehoneſtavit, conviciatus eſt.* מַאחוּם machum *dehoneſtatus.* Plur. מאחומין machumin *dehoneſtati.*

Talm. אֲחִימָן, *idoli* nomen.

אחן Arab. אחין *Draco.* Avic.

אחס Arab. אחסא *uterus.*

אחר אָחַר, Arab. אחר *moratus, cunctatus fuit; tardavit, moram fecit, ceſſavit, commoratus fuit, diſtulit.* Gen. 32. v. 4. *Cum Laban habitavi,* וָאֵחַר, Targum וְאוֹחֲרִית *& moratus ſum hucuſq.* pro וָאֶאֱחַר, ut א radicale omiſſum quieſcat in Zere. 2. Sam. 20. v. 5. וַיּוֹחֶר *& morabatur uſq. ad tempus, quod dixerat ei.* pro יֶאֱחַר mutato א in ו. Piel. אֵחֵר, Chald. אַחַר *moram traxit.* Gen. 34. v. 19. *&* אֵחַר *cunctatus fuit adoleſcens, facere rem iſtam.* Pſal. 127. v. 2. *vanum eſt vobis, ô manè ſurgentes,* מְאַחֲרֵי שֶׁבֶת *moram facientes ſedendo.* h. e. qui occupati eſtis in opere veſtro totum diem ad veſperam uſq;. Lxx. μετὰ τὸ καθῆσθαι *poſtquam ſederitis.* acceperunt pro מֵאַחֲרֵי, *poſt, poſtquam;* abſentibus punctis Prov. 23. v. 30. לַמְאַחֲרִים *moram trahentibus apud vinũ.* qui totum diem, ad veſperam uſq;, potãt vinum. Habacuc. 2. v. 3. *Quia veniendo veniet, non* יְאַחֵר *tardabit.* Targ. יִתְעַכַּב. Gen. 24. verſ. 56. *& dicebat ad eos, ne* תְּאַחֲרוּ אֹתִי, Targ. תְּאַחֲרוּן יָתִי *retardetis me.* ne detineatis. Lxx. κατέχετέ με. Jud. 5. v. 28. *cur* אֶחֱרוּ, Targ. אַחֲרִין *tardaverunt pedes quadrigarum ejus?* eſt cum - propter ח, quod eſt cum -. Hiphil Chald. אוֹחַר. Exod. 32. v. 1. *Quod* בּוֹשֵׁשׁ, Targ. אוֹחַר *moram faceret Moſes deſcendendo ex monte.* Syr. אַחַר, Arab. אַוְחַר *moratus fuit.* Syr. Heb. 10. *veniet, qui venturus eſt, nec* יְוַחַר *tardabit.* Matth. 25. *Cùm autem* אוֹחַר *morã faceret ſponſus.* Arab. Pſal. 20. *Nec* תְּוַחַר *moreris.* Hithp. Arab. אתוחר atvachar, & אתאחר *tardatus fuit, fuit poſterior, ceſſavit, morã traxit, relictus fuit.* Syr. p proſtheſin שְׁוַחַר. Inde paſſ. אֶשְׁתַּוְחַר & אֶשְׁתַּחַר: Act. 20. v. 16. *Ne* נִשְׁתַּוְחַר *moraretur ibi.* Rom. 11. v. 3. *& ego ſolus* אֶשְׁתַּחֲרֵת *relictus ſum.* 1. Theſ. 4. מִשְׁתַּחֲרִינַן *quod poſteriores non erimus in adventu ejus.*

Nom. forma dageſſata, inſtar מַקֵּל: ut אַחֵר *alius.* Plur. אֲחֵרִים *alij.* Fœm. אַחֶרֶת *alia.* Plur. אֲחֵרוֹת *alia.* Gen. 43. v. 13. *& dimittat vobis fratrem veſtrum* אַחֵר, Targ. אָחְרָן *alterũ.* Lxx. τὸν ἕνα *unum.* legerunt אחד, ob literarum ד״ר ſimilitudinem. Vulg. *quem tenet in vinculis;* ſenſum reddidit. Pſal. 16. verſ. 4. *Multiplicẽtur dolores eorum* אַחֵר מָהָרוּ. h. e. עִמָּם מְמַהֲרִים לְאֵל אַחֵר *qui feſtinant ad deum alium,* quam ſanctos, & אַדִּירִים, de quibus v. 3. Targ. וּמִן בָּתַר כֵּן *& poſt hæc.* Lxx. μετὰ ταῦτα *poſtea.* legerunt אחר *poſtea,* abſentibus punctis. Pſal. 108. v. 14. *In generatione* אַחֵר *altera, deleatur nomen ipſorum.* Lxx. μιᾷ *una.* legerunt אֶחָד, ob lit. ד״ר ſimilitudinem.

אָחוֹר, Chald. אָחוֹר *finis, poſteri⁹, poſtremitas.* ¶ Adver. Pſal. 56. v. 10. *tunc convertẽtur hoſtes mei* אָחוֹר *retrorſum.* Targ. מַחֲזְרֵי קְדָל *obvertentes cervicem.* terga vertentes, fugientes. Pſal. 78. v. 66. *& percuſſit hoſtes ejus* אָחוֹר (in) *poſteriori.* Targ. בִּטְחוֹרַיָּא בַּאֲחוֹרֵיהוֹן *ulceribus* ſive *ficubus in poſterioribus eorum.* Cũ ל, ut לְאָחוֹר *ad poſteri⁹, retrò, retrorſum.* Pſal. 114. v. 5. *Quid tibi mare quod fugias: Iordane, quod cõvertaris* לְאָחוֹר *retrorſum.* Jer. 7. v. 26. וַיִּהְיוּ לְאָחוֹר וְלֹא לְפָנִים *& fuerunt retrò, & non ante.* R. David. *maledictio & non benedictio.* Targ. אַחֲזַרוּ בְּפוּלְחָנִי קְדָל וְלָא שַׁוִּיאוּ דַּחְלְתִי לָקֳבֵל אַפֵּיהוֹן *obverterũt in cultu meo cervicẽ, nec poſuerunt timorẽ meũ ante faciem ſuam.* ¶ Eſa. 42. v. 22. *& audiet* לְאָחוֹר, Targ. לְסוֹפָא *ad finem.* tandẽ, in fine dierũ. Eſa. 41. v. 23. הַגִּידוּ הָאֹתִיּוֹת לְאָחוֹר. Hieron. *annunciate, quæ ventura ſunt in futurũ.* Targ. חַוּוּ דְּאָתְיָן לְסוֹפָא *annunciate quæ ventura ſunt tandem.* Et lit. ל ſubintellecta, Gen. 49. v. 17. *& cecidit eques ejus* אָחוֹר, Targum לַאֲחוֹרָא *retrorſũ.* & cũ ב *in,* Prov. 29. v. 11.

omnem ſpiritum ſuum profert ſtultus: at ſapiens כְּאָחוֹר *in fine* ſive *tandem compeſcet eam.* ¶ Significat item אָחוֹר *occidentem.* Job. 23. v. 8. *ecce* קֶדֶם, Targ. לְמַדִינְחָא *ad orientem ibo, & non ipſe adeſt:* וְאָחוֹר, Targ. וּלְמַעֲרְבָא *& ad occidentem, nec intelligam eum.* Eſa. 9. v. 12. *Syria* מִקֶּדֶם, Targum מִמַדִינְחָא *ab oriente, & Philiſtim* מֵאָחוֹר, Targ. מִמַּעַרְבָא *ab occidente.* Lxx. ἀφ᾽ ἡλίȣ δυσμῶν *à Solis occaſu:* quem quidem vocabulum אָחוֹר ſignificat, quia hominis facies ad ortum convertitur. ¶ Plur. אֲחוֹרִים *poſteriora, poſtremitates.* 1. Reg. 7. v. 25. *& omnia* אֲחֹרֵיהֶם *poſteriora eorum erant introrſum.* de poſterioribus duodecim boum. Ezech. 8. v. 16. אֲחוֹרֵיהֶם *poſteriora eorum ad templum Domini, & facies eorum ad ortum.* ſignificat itaq; אָחוֹר, ut ex allegatis videre eſt, tria præcipuè: 1. *finem.* 2. *poſteriorem partem hominis.* 3. *partem mundi poſteriorem*, hoc eſt, occidentem.

Heemant. אַחֲרוֹן, Chald. אוֹחֲרָן, & חוֹרָן *poſterior, poſtremus, ultimus.* Plural. אַחֲרוֹנִים, Chald. אוֹחֲרָנִין, & חוֹרָנִין *poſtremi.* Foemin. אַחֲרוֹנָה *poſtrema.* Eſa. 48. v. 11. *ego ſum primus, etiam ego* אַחֲרוֹן, Targ. בַּתְרָאָה *poſtremus.* Deut. 11. v. 24. *& uſq; ad mare* הָאַחֲרוֹן *poſtremum*, Targ. מַעַרְבָאָה *occidentale, erit terminus veſter.* 2. Sam. 23. verſ. 1. *verba Davidis* הָאַחֲרוֹנִים *poſtrema*, ſcilicet omnium Pſalmorum, quæ dixit. Deut. 13. v. 10. *& manus totius populi* בָּאַחֲרוֹנָה, Targ. בְּבַתְרֵיתָא *in poſtrema*, ſcilicet פעם *vice.* hoc eſt, poſtremò.

אֲחוֹרַנִּית *retrorſum.* Gen. 9. v. 23. *& abierunt* אֲחֹרַנִּית, Targ. מְחַזְרִין *averſi, nuditatem patris ſui non viderunt.* 1. Reg. 18. v. 37. *& tu convertiſti cor ipſorum* אֲחֹרַנִּית *retrorſum.* ſcilicet à cultu Baal, quem falſum eſſe cognoverunt. 2. Reg. 20. v. 10. *& reduxit umbram in gradibus, quæ deſcenderat in gradibus Achas* אֲחֹרַנִּית, Targ. לַאֲחוֹרוֹהִי *retrorſum, decem gradus.* Rediijt Sol retrorſum, & umbra quæ decem gradus deſcenderat, ad primum gradum rediijt.

אַחֲרִית, Syr. חֲרִית, & חַרְתָא *poſtremitas*, tria ſignificat: ¶ 1. *finem.* Deut. 4. v. 30. בְּאַחֲרִית, Targ. בְּסוֹף *in fine dierum, & converteris ad Dominum Deum tuum.* Gen. 49. v. 1. *& annunciabo vobis, quæ evenient vobis* בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, Targ. בְּסוֹף יוֹמַיָּא *in fine dierum.* Ubicunq; autem finis dierum, denotat extremos dies ſive tempus Meſſiæ, quod eſt finis dierum mundi. Si enim mundus durabit ſex annorũ millia, duo poſtrema millenaria ſunt tempus, quo exhibitus eſt mundo Meſſias, uſq; ad finem mundi. Num. 23. v. 10. *& fiat* אַחֲרִיתִי, Targ. סוֹפִי *finis meus, ſicut illius.* præcedit enim, Moriatur anima mea. Lxx. τὸ σπέρμα μȣ *ſemen meum.* acceperunt ſignificatione tertia. Deut. 18. v. 16. *ut benefaciat tibi* בְּאַחֲרִיתֶךָ, Targum בְּסוֹפָךְ *in fine tuo*, tandem. ¶ 2. *mercedem*, quæ in fine operis perſolvitur, *præmium.* Jer. 29. v. 10. *ut dem vobis* אַחֲרִית *mercedem, & expectationem.* mercedem bonam, qualem expectatis. Targ. סוֹף *finem.* Proverb. 23. v. 18. *ſed eſt* אַחֲרִית *merces.* Targ. אַחֲרִיתָא טָבְתָא *finis bonus, & expectatio tua non excindetur.* Sic 1. Petri 1. verſ. 9. τὸ τέλος *mercedem fidei veſtræ.* ¶ 3. *poſteritas, filij, liberi, nepotes*, qui poſt parentes relinquuntur. Pſal. 109. v. 13. *fiat* אַחֲרִיתוֹ *poſteritas illius in excidium.* Lxx. τὰ τέκνα αὐτȣ̃ *liberi ejus.* Amos 4. verſ. 2. וְאַחֲרִיתְכֶן, Targ. וּבְנָתְכוֹן *& filias veſtras ſpinis piſcatorijs.* ¶ ſignificat item *reſiduum, reliquum, reliquias.* Ezech. 23. v. 25. וְאַחֲרִיתֵךְ *& reſiduum tuum gladio cadet.* Targ. עַמֵּךְ *populus tuus.* Jerem. 50. verſ. 12. *ecce* אַחֲרִית גּוֹיִם *poſtremum gentium.* gens contemtiſſima, infima.

Arab. אַחֲרַת *alterum ſeculum.* Alcor.

Partic. אַחַר *poſt:* modò *loci*, modò *temporis.* Gen. 22. v. 1. *& factum eſt* אַחַר הַדְּבָרִים *poſt verba illa.* Exod. 3. v. 1. *& duxit oves* אַחַר הַמִּדְבָּר *poſt deſertum.* Gen. 9. v. 28. *& vixit Noe* אַחַר הַמַּבּוּל, Targ. בָּתַר טוֹפָנָא *poſt diluvium.* ¶ Cum verbo valet adverbium, *poſteà, poſtquam*, eſtq; temporis. Gen. 33. v. 7. וְאַחַר נִגַּשׁ, Targ. וּבָתַר כֵּן קְרֵב *& poſtea acceſſit Ioſeph.* Gen. 22. v. 13. *& vidit, & ecce aries* אַחַר *poſteà detentus in perplexitate.* cùm prius nullum conſpexiſſet, aut, *poſtquam* dixerat ei Angelus, *ne mittas manũ tuam*, &c. aut, *poſt*, hoc eſt, retrò, ſive אַחֲרָיו *poſt ipſum.* Targ. חַד. Lxx. εἷς *unus.* legerunt אֶחָד, literarum ד׳ ר׳ ſimilitudine decepti. Hier. *poſt tergum.* Proverb. 24. v. 27. אַחַר *poſteà, & ædificabis domum tuam.* Eſa. 66. v. 17. אַחַר אַחַד *poſt unum.* cœtus unus poſt alium. & cum מ *à, ab.* מֵאַחַר *à poſt, poſt tergum.* Pſal. 78. v. 71. מֵאַחַר עָלוֹת *à poſt lactantes adduxit eum.* hoc eſt, à lactantibus, quas ſequebatur, & relinquere cogebatur. ¶ Sæpius autem conſtructum cum caſu Nominis, & ſemper cum Pronomine affixo, aſſumit י plurale nominum maſculinorum, & formam nominis pluralis maſculini induit, eadem, qua ſuperius, ſignificatione. Gen. 32. v. 20. *omnibus ambulantibus* אַחֲרֵי הָעֲדָרִים, Targ. בָּתַר עֶדְרַיָּא *poſt greges.* ibid. v. 21. *ecce ſervus tuus Iaacob* אַחֲרֵינוּ, Targ. בַּתְרָנָא *poſt nos.* Hoſ. 5. verſ. 8. אַחֲרֶיךָ *poſt te Benjamin*, ſcilicet, eſt hoſtis.

Et ſequen-

Et ſequentibus particulis כן, & אשר, ſeparatim & coniunctim. Gen. 32. verſ. 20. ואחרי־כן, Targ. ובתר־כן *& poſtea videbo faciem eius.* Joſ. 7. verſ. 8. אחרי אשר הפך *poſtquàm vertit Jſrael ceruicem, coram hoſtibus ſuis.* Gen. 6. verſ. 3. ואחרי־כן אשר יבאו *Et poſtquam ingreſſi ſunt filij Dei ad filias hominis.* Joſ. 2. verſ. 7. אחרי כאשר יצאו *poſtquam egreſſi ſunt perſequentes* אחריהם *poſt illos.* 2. Sam. 20. verſ. 2. *Et aſcendit omnis vir Jſrael* מאחרי דוד *à poſt David,* אחרי שבע *poſt Seba filiū Bichri.* h.e. relicto Davide, quem prius ſequebantur. Gen. 19. verſ. 26. *Et reſpexit uxor eius* מאחריו *de poſt illum.* h.e. ab Angelo aut Loto, quem ſequebatur. 2. Sam. 2. v. 23. *Et percuſſit eum Abner* באחרי החנית *in poſt haſtam.* h.e. cum poſteriori haſtæ parte, aut ſtimulo poſteriori, quo facilè interfici potuit, *vel* cum haſtili, ſive haſtæ ligno. Gen. 50. verſ. 14. אחרי קברו *poſt ſepelire eum.* Targum בתר דקבר *poſtquàm ſepeliuit patrem ſuum.* Joſ. 1. verſ. 1. *Et factum eſt* אחרי מות *poſt mori Moſen.* h.e. poſtquàm Moſes fuit mortuus. Leuit. 16. verſ. 1. *Et locutus fuit Dominus ad Moſen* אחרי מות *poſt mori duos filios Aharonis.* Targ. בתר דמיתו *poſtquàm mortui eſſent.* Pſalm. 49. verſ. 14. ואחריהם *& poſteri, ſiue filij ipſorum, in ore ipſorum volent.* h.e. eorum delectabuntur mandatis.

אחרי *Apoſtata, atheus, impius, hæreticus;* שהוא נסוג אחור, *alienus, rebellis,* qui à rege, & Deo eſt alienus. unde & Eſa. 50. verſ. 5. dicitur, אחור לא נסוגותי *retrorſum non actus ſum,* non fui rebellis, cum Dominus mihi aperiret aurem. ¶ אחרי item *piger* dicitur, *tardus, procraſtinator.* Prov. 28. verſ. 23. *Arguens* אדם אחרי, Targum גבר אוחרן *hominem tardum* (pigrum, alienum) *gratiam inveniet.* Jod eſt heemanthi; & accentus cum præcedente connectit, non cum ſequente. Non igitur אחרי eſt *poſteà,* vt quidem vult Hieron. qui vertit; *Gratiam poſteà inveniet.* Lxx. *ὁ ἐλέγχων ἀνθρώπου ὁδοὺς qui corripit hominis vias.*

Rabb. איחור *mora, tarditas.* ❧ אחרין *alij, hæretici.* ❧ מאוחר *ſubſequens.* ❧ אחריות *oppigneratio, obligatio ad defenſionem rei venditæ.*

Arab. אחירי achiri *ultimus, poſtremus, extremus.* Plur. אחירין achirijn, *ultimi.* ❧ אלאחירי alachiri *hora nona.* ❧ אחר *alius,* Plur. אחרין *alij.* ❧ אחיר *achir,* Et אחרה *finis, terminus, extremitas, margo, meta, concluſio orationis.* בלא אחיר bile achir, *infinitus.* מן אלאחיר min alchir, *à fine.* ❧ מוחר muachar, *puppis,* pars navis poſterior. ❧ תאחיר

mora. תאחירה *tardatio.* מתאחר *tardans.* ❧ וחר Vachar, *poſtpoſuit, poſthabuit.* ❧ Alc. 2. אחרה *nouiſſimus dies.* ❧ יוחר *dilatabit, prolongabit.*

Syr. אחרין *adhuc.* ❧ אחרניאית *è diuerſo, contrà.*

Rabb. אוחר *coitus cameli,* qui fit conuerſis poſterioribus, vel retrorſum. Ariſt. lib. 6. de hiſtor. animal. cap. 32. de leporibus quoq; dicit: *Lepores mares auerſi coeunt cum fœminis.* Retrò enim illis genitale membrum à natura datum eſt, vt apparet, dum urinam reddunt. At Talmudici: *Coeunt, ſolus camelus* אחור כנגד אחור: *tres verò; homo, piſcis & ſerpens* פנים כנגד פנים: *at reliqua animalia omnia* פנים כנגד עורף. Alia in יחר vide.

אחש Arab. אחש achaſch *ſuffocatus fuit,* in Auicen.

Rabbin. אחש *magnus.*

אחת Arab. אחת אלבקר *ſtercus vaccinum.*

אטט hinc לאט, Et ל ſubintellecto, אט, pro אטט, *quies, quietè, ſenſim, leniter, pedetētim.* Eſa. 8. verſ. 5. *Propterea quòd ſpreuit populus iſte aquas Siloah euntes* לאט *cum ſilentio.* pedetentim, placidè. Job. 15. verſ. 11. *Et verbum* לאט *latuit tecum.* Targum בניח *in quiete videtur eſſe apud te.* 2. Sam. 18. verſ. 5. לאט *quietè* ſiue *placidè mihi, puero Abſalon.* Targum. אסתמרו *cauete.* Lxx. *Φείσασθέ μοι parcite mihi.* quia v. 12. repetitur שמרו מי בנער Hieron. *cuſtodite mihi puerum.* Targ. pro מי habet לי. h.e. non veniatis cum ira & furore ad percutiendum eum, vt dignus eſt, ſed obſeruate eum propter me. 1. Reg. 21. verſ. 27. *Et iacebat in ſacco, & incedebat* אט *pedetentim.* ſine ſtrepitu & impetu, ut mœſtus. Targum יחף *diſcalceatus,* nudipes. Lxx. *κεκλιμένος inflexus* ſeu *inclinatus.* Gē. 33. verſ. 13. *Et ego deducam* לאטי, Targ. בניח *quietè.* placidè, vt י ſit paragogicum: aut affixum; *juxta quietem meam.* ¶ Plur. אטים *quietes, maleficia,* quæ in quiete fiebant. Eſa. 19. verſ. 3. *Et quærent ad idola, & ad* האטים, Targum חרשין *magos.* Nomen idoli Ægyptiorum.

אטב Talm. אטבא *lignum, quo tenetur volumē, vel ſcheda, vel pagina, ne ſe vertat.*

אטבי *ſtrictura, qua fit onerato iumento.*

אטר אטר, Chald. אטר, Syr. חטא ſpecies ſpinarum, *carduus, rhamnus.* Plur. Chald. אטרין *cardui, tribuli.* Rabb. *myrti ſpecies.* Gen. 50. verſ. 10. *Et venerūt ad aream* האטר *cardui.* Targ. דאטר h.e. carduis circumſeptam.

Digitize

אטם אטם *clauſit.* Prov. 17. verſ. 28. אוטם *claudens labia ſua, intelligens eſt.* Targum יְכַלֵי *qui cohercet.* concludit, cohibet. Prouerb. 21. verſ. 13. אוטם, Targum וּמַסְכַּר *qui occludit aurem ſuam à clamore pauperis.* Eſa. 33. verſ. 15. אוטם, Targum מְטַמְטֵם *obthurans aurem ſuam, ne audiat ſanguines.* 1. Reg. 6. v. 4. *Et fecit domus* חַלּוֹנֵי שְׁקֻפִים אֲטוּמִים *feneſtras proſpectuum clauſas*, hoc eſt, ex quibus proſpicitur. Targum כַּוִּין פְּתִיחָן מִלְּגָיו וּסְתִימָן מִלְּבָרָא *feneſtras apertas intus, & clauſas foris.* hoc eſt, amplas intus & anguſtas foris. Ezech. 41. v. 16. וְהַחַלּוֹנִים הָאֲטֻמוֹת *& feneſtræ clauſæ.* hoc eſt, anguſtæ. Hiphil. האטים *obthuravit, obſtruxit, clauſit, occluſit.* Pſalm. 58. verſ. 4. *Sicut aſpis ſurdus* (qui) יַאְטֵם, Targ. וּמְטַמְטֵם *obthurabit aurem ſuam* ſc. caudâ.

Rabbin. אוטם *oppilatio.* אַטְמָא *latus muri.*

אטן אטון, Chald. אַטּוּן *funis.* Plur. Chald. אַטּוּנִין *funes.* Proverb. 7. verſ. 16. *diſtincta* אֵטוּן *fune Aegypti.* hoc eſt, parata funibus lineis factis in Ægypto, qui ſunt pulchri. Chald. Joſ. 2. verſ. 15. *Et demiſit eos* בַּחֶבֶל, Targ. בְּאַטּוּנָא *per funem.* Exod. 39. verſ. 40. *&* מֵיתָרָיו, Targ. אַטּוּנוֹהִי *funes eius.*

אטר אָטַר, Piel אטר *clauſit, concluſit, obthuravit.* Pſalm. 69. verſ. 16. *ne* תֶּאְטַר *claudat ſuper me puteus os ſuum.*

Nom. אטר *clauſus, contractus.* Jud. 3. verſ. 16. *Virum* אִטֵּר, Targ. גְמִיד *impeditum manu dextra ſua*, h. e. qui manu ſua dextra uti nõ poterat, ſed ſiniſtra; qui erat ſcæva. Sequitur v. 21. *Et miſit Ehud manũ ſuam ſiniſtrã, & accipiebat gladium à latere dextræ ſua.*

אי Hebr. אֵי *ubi, &* אִי *inſula*, in אַיֵּה habes. At אִי *non*, in אַיִן invenies.

איב אָיַב *inimicatus eſt, odit, aduerſatus fuit.* Exod. 23. verſ. 22. וְאָיַבְתִּי אֶת־אֹיְבֶיךָ, Targ. וְאַסְנֵי יַת סָנְאָךְ *& odio proſequar oſores tuos.*

Nom. אויב *oſor, inimicus.* Plur. אויבים *oſores, inimici.* Foem. אויבת *inimica.* Pſalm. 9. v. 7. הָאוֹיֵב *ô inimice, conſumptæ ſunt vaſtationes.* Job. 13. verſ. 24. *Et reputaſti me* לְאוֹיֵב לָךְ *in inimicum* vel *hoſtem tibi.* nomen meum איוב in אויב mutaſti. Lxx. ὑπεναντίον σοι, *contrarium tibi.*

אֵיבָה, Syr. אֵיבָא *inimicitia, odium.* Gen. 3. v. 16. וְאֵיבָה, Targ. וּדְבָבוּ *& inimicitiam ponam inter te & mulierem.* Num. 35. v. 22. *Abſque* אֵיבָה, Targum דְּבָבוּ *inimicitia* ſive *odio.*

Hinc volũt dici איוב *Iob*, quod oſor impiorum, & his inviſus ac odioſus fuerit. Iobi fit mentio Ezech. 14. v. 14. *Et erunt tres viri iſti in medio eius* נֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב. Mentionẽ facit triũ iſtorum juſtorũ, quia quilibet eorũ vidit tres mũdos, ædificatũ, deſtructũ & reſtauratũ. Noe in diluvio: Daniel Sanctuarium; Job ſeipſum in liberis. Fit & Iobi mentio Jacob. 5. verſ. 11. In fine libri Job, Lxx. habent, quæ non ſunt in hebræo: quòd videlicet ἰὼβ *Job*, ſit יוֹבָב *ἰωβὰβ*, filius Zera, ex Bozra, Eſau filiorum filius, quintus ab Abraham. Ita namque ſcribunt; *Et hi ſunt reges, regnãtes in Edom, cui & ipſe imperavit regioni: primus Balach, qui Beor, & nomen urbi eius Dennaba. Poſt verò Balach, ἰωβὰβ ὁ καλούμενος ἰώβ* &c. Et Gen. 36. *Iſti ſunt reges, qui regnârunt in terra Edom, antequam rex regnaret ſuper filios Iſrael. Et regnavit in Edom* בֶּלַע *filius Beor; & eo mortuo* יוֹבָב *filius Zerah* &c. Putatur ſepultus eſſe Conſtantinopoli, ubi porta eſt, quæ inde *S. Iobi porta* vocatur. ſed Iob ibi ſepultus, fuit Saracenorum dux, qui cum magno exercitu oppugnãs urbem, fuit ibi occiſus, Anno Chriſti 675. & ibi à Turcis colitur.

איד hebr. איד, in אוד invenietur.

Alc. 2. אֵידְנָאָה.

איה Quatuor ſignificata habet. I. אַיָּה *milvus*, iuxta Abenezram, in inſulis certis habitans; ut congruat cum אִי *inſula.* Iob. 28. v. 7. *Semita, quam nulla cognovit avis, neque aſpexit eam oculus* אַיָּה, Targ. טוּפִיתָא *milvi.*

II. אַיֵּה & per apocopen, אֵי *ubi*, quæſitivum loci. Job. 15. verſ. 23. *vagatur ipſe pro pane* אַיֵּה *ubi?* Gen. 18. verſ. 9. אַיֵּה, Targum אָן *ubi Sara uxor tua?* Gen. 4. verſ. 9. אֵי, Targ. אָן *ubi Habel frater tuus?* ¶ Cum Pronomine demõſtrativo, eoq; ſeparato זה; vt, אֵי זֶה, Chald. אֵידֵי, & אֵידֵין *ubi iſte*, vel *ubi eſt?* Eccl. 2. verſ. 3. אֵי־זֶה, Targ. אֵידֵין *ubi bonum filiis hominis?* 1. Sam. 19. verſ. 18. *Indica quaſo mihi* אֵי זֶה *ubi eſt domus videntis?* 1. Reg. 22. v. 24. אֵי זֶה, Targ. אֵידָא שַׁעְתָּא *qua hora tranſiit à me ſpiritus Domini.* Eſt autẽ אֵידָא fœmin. Chald. *ubi iſta?* ¶ Et cum literis Servilibus בכלם 1. Reg. 13. verſ. 12. בְּאֵיזֶה, Targ. בְּאֵידָא *qua via abyt?* Ierem. 5. v. 7. אֵי לְזֹאת *ſuper quo parcam tibi?* Ruth. 2. v. 4. לְמִי, Targ. לְאֵידֵין *cujus eſt puella iſta?* אֵי מִזֶּה, Chald. מֵאֵידֵין & אֵי מִכָּן *unde?* Gen. 16. verſ. 8. אֵי מִזֶּה, Targ. מִכָּן *unde veniſti?* וְאָנָה, Targ. וּלְאָן *& quò ibis?* ¶ Cum Affixis, iod movetur. Geneſ. 3. v. 9. *Et dicebat ipſi* אַיֶּכָּה, Targ. אָן אַתְּ *ubi tu es?* Eſa. 9. verſ. 11. אַיָּם *ubi illi nunc ſapientes tui?* Exod. 2. verſ. 20. *Et dicebat ad filias ſuas* וְאַיּוֹ, Targum וְאָן־הוּא *ſed ubi ille?* Et intercedente ל, dicitur אֵילוֹ, *& ubi ipſi* ſc. erit? Eccl. 4. verſ. 4. וְאִילוֹ *& ubi ipſi erit, unus cũ cadet* &c. Eccl. 10. v. 16. אִי־לָךְ *ubi tibi erit terra, quòd rex tuus eſt puer.*

puta? Aliis, אוי *va!* ¶ Et cum פה vel פא *hic*: & כה *ſic*, fiunt איפה & איפוא & איפו, literis אהו permutatis. Et איכה ſive איכה, Chald. איכא & אכא *ubi*. Geneſ. 37. verſ. 16. *Indica mihi* איפה, Targum איכא *ubi illi paſcunt*. Geneſ. 27. verſ. 33. מי איפוא, pro מי ואיפוא *quis & ubi eſt, qui venatus eſt venationem?* 2. Reg. 6. verſ. 13. *Ite & videte* איכה הוא *ubi ille*. Cant. 1. verſ. 7. איכה *ubi paſcat*. ¶ אי מתי *quando?* עד איםתי *quouſq;?*

III. אי *provincia*, flumine aut mari circumdata, *inſula*. Ierem. 47. v. 4. אי, Targ. נגות *inſula Caphtor*. Iob. 22. verſ. 30. *Liberabit* אי *provinciam innocens*. Eſa. 20. verſ. 6. *Et dicet incola* האי, Targ. ניםא *inſulæ iſtius*. Plur. איים *inſulæ*. Eſa. 41. verſ. 5. *viderunt* איים, Targum נגותא *inſulæ*. ¶ Per metaphoram, *loca ſicca*. Eſa. 42. verſ. 15. *Et ponam flumina* לאיים *in loca ſicca*. ¶ Per ſynecdochē, *beſtiæ in inſulis degentes*. Eſa. 13. verſ. 22. *Et habitabunt* איים, Targum חתולין *cati in palatijs ſuis*. Judæis, Meerkatzen. *ululæ* aut *feles*. ab אי *væ*, ſive à clamore ſic dictæ.

IV. Arabic. איה *nota, ſignum, miraculum; diſtinctio, paragraphus, periodus, verſus*. Plur. איאת *notæ, ſigna, miracula*. Matth. 5. *Non tranſibit de Lege & Prophetis* איה ואחדה *nota una*. Pſal. 86. צאני אלאיאת *faciens miracula*. ראס אלאיה *initium paragraphi*. Geogr. איה מן איאת אללה *miraculum de miraculis Dei*. Alc. תמאן ותםעין איה *octo & nonaginta paragraphi*. Alcor. 2. איאתנא *ſigna noſtra*. Alcoran. איתך *ſignum tuum*.

איך איך, Syr. איך, al. און, Chald. איכדין; hebraicè item cum ה paragogico איכה, & כ geminato, איככה *quomodo, qualiter?* quærentis de rei qualitate; aut admirantis. Gen. 39. verſ. 9. ואיך, Targum ואיכדין *& quomodo faciam hoc malum magnum?* Thren. 1. verſ. 1. איכה *quomodo ſedet ſola, civitas magna populo?* Et ab hac prima dictione Threni Jeremiæ, איכה vocantur. Cant. 5. verſ. 3. *Exui tunicam meam*, איככה *quomodo induam eam?*

Rabb. איכות *qualitas, modus, prædicamentum Qualitatis*: ſed איך *prædicamentū Quantitatis*. איכיות *qualitates*. ארבע איכיות קר ולח וחם ויבש *quatuor ſunt qualitates, frigidum, & humidum, & calidum, & ſiccum*.

Syr. איך *ſicut, veluti, iuxta, ſecundùm*. Act. 13. v. 22. איך לבי *iuxta cor meum*. איך מא, & איכן *ſicut, quemadmodum*. Matth. 16. *Rependet unicuique* איך *iuxta opera ſua*. Matthæi 17. *ſplenduit facies eius* איך *ſicut Sol*.

איל Quatuor ſignificata habet. I. איל, & י quieſcente, איל, vel abſcondito, אל, & אול. Form. אילות *corporis firmitas, robur, fortitudo; potentia, facultas*. Pſalm. 88. verſ. 5. *ſicut vir abſque* איל, Targum חילא *robore*. Gen. 31. verſ. 29. יש לאל ידי *Eſt ad robur manus meæ, ad faciendum tibi malum*. Targum explicat hypallagen: אית חילא בידי *eſt robur in manu mea*. hoc eſt, poſſem tibi malefacere. pro יש אל לידי *eſt robur manui meæ* ſeu *ad manum meam*: aut ל abundat. Mich. 2. verſ. 1. *Quia eſt* לאל ידם, Targum חילא בידיהון. hoc eſt, יש כח בידם *eſt potentia in manibus eorum*. Pſalm. 22. verſ. 20. *Et tu, Jehovah, non ſis procul* אילותי *robur meum, ad auxilium meum feſtina*. Pſalm. 73. verſ. 4. *Et firmum* אולם *robur ipſorum*. Targum לבהון *cor ipſorum*. ¶ Deinde Adiectivè, איל & אל *fortis, potens*. Ezech. 31. verſ. 11. *Et dabo eum in manum* איל גוים *fortis gentium*. qui eſt Nebucadnetzar. ¶ Per antonomaſiam, Devs omnium potentiſſimus. Geneſ. 14. verſ. 22. *Levavi manum meam ad Dominum* אל *Deum excelſum*. Geneſ. 21. verſ. 33. *Et prædicabit ibi in nomine Domini* אל עולם, Targum אלהא עלמא *Dei mundi*. Et cum ſolo iod affixo uſurpatur, Pſalm. 22. verſ. 2. אלי אלי *Deus meus, Deus meus, quare me dereliquiſti*. Hieron. in Epiſtola ad Marcellam: El, LXX. θεὸν, Aquila ἐτυμολογίαν eius exprimens, ἰσχυρὸν *fortem*, interpretatur. Eſa. 31. verſ. 2. *Aegyptus eſt homo, & non* אל *Deus*, angelus. Eſa. 9. verſ. 6. אל גבור *Deus fortis*. accentus indicat cohærentiam: & גבור adjectivè uſurpatur. Gen. 31. verſ. 13. *Ego ſum* האל בית־אל *Ille Deus*, (Deus) *Bethel*, ſubintellige אל. ¶ Tribuitur etiam idolis. Eſa. 44. verſ. 15. *Etiam faciet* אל *Deum*. Targum צלמא *idolum, & adoravit*. Ibidem verſ. 10. *Quis formavit* אל, *& ſculptile fudit*: Targum צלמא *idolum*? ¶ Deinde tribuitur rebus, quæ à Deo creatæ ſunt & conſervantur. Pſalm. 36. verſ. 6. *Iuſticia tua ſicut montes* אל *Dei*. Targum תקיפיא *fortes*. firmi. Pſalm. 80. verſ. 11. *Et rami ejus, cedri* אל *Dei*. quod explicatur, Pſalm. 104. v. 16. *Satiabuntur* עצי יהוה *arbores Domini*. Targ. אילניא דברא יי *arbores, quas creavit Dominus*. res enim naturales, quæ natura, non arte exiſtunt, dicuntur *opus Dei*. ¶ Plur. אלים *fortes, potentes*, dicūtur *angeli* & *principes*. Exod. 15. verſ. 11. *Quis ſicut tu* באלים *inter deos, Domine?* Targ. *non eſt præter te, tu es* אלהא *Deus*. Angeli autem imprimis hi per אלים intelligūtur, qui à Deo cognominantur, ut מיכאל *Michael*, גבריאל *Gabriel*, &c. ſicut & Chriſtus dicitur עמנואל *Emanuel*. Pſ. 29. v. 1.

Affer-

Afferte Domino, filij אלים *deorum*. hoc eſt, potentum, principum. Pſalm. 89. verſ. 7. בבני אלים *inter filios fortium*. Targum באוכלסא מלאכיא *in populo* (turba) *Angelorum*. Job. 41. verſ. 17. *Ab elatione eius timebunt* אלים *fortes*. homines. Ezech. 32. verſ. 21. *Loquentur ei* אלי גבורים *potentes heroum ex medio Inferni*. Targum תקיפי *fortes*.

II. איל *aries*, ouium maſculus. Plur. אילים, Arab. איאיל *arietes*. Gen. 15. verſ. 9. ואיל *& arietem triplicem*. Targum ודכרין תלתא *& arietes tres*. Gen. 32. v. 15. ואילים, Targ. ודכרין *& arietes viginti*. 2. Reg. 3. v. 4. *& bis mille* אילים צמר *arietes* (cum) *lana*. lana præditi, intonſi. Targum דכרין ורעיא *arietes paſcui*. Gen. 31. verſ. 38. ואילי צאנך, Targum ודכרי *& arietes gregis tui non comedi*. pro ומאילי *& de gregibus*. Ellipſis. ¶ Rabb. איל המנגח *aries feriens*. machina bellica. ¶ 2. Metaphoricè *dux, princeps*. Ezech. 31. verſ. 11. *Et tradam eum in manum* אל גוים *arietis gentium*. h. e. Nabuchdonoſoris; vel *fortis inter gentes*. Exod. 15. verſ. 15. אילי מואב *arietes Moab, apprehendit eos tremor*. Targ. תקיפי מואב *fortes Moab*. Lxx. ἄρχοντες μωαβιτῶν *principes Moabitarum*. 2. Reg. 24. verſ. 15. Et אילי הארץ *arietes terræ abegit in captivitatem*. Targ. רברבי *magnates*. Eſa. 61. v. 3. *Et vocatum eſt eis* אילי הצדק, Targum רברבי *principes iuſticiæ*. ¶ 3. *ſuperliminare, frontiſpicium*, quod poſtibus ſuſtinetur. 1. Reg. 6. v. 31. האיל *ſuperliminare*. Ezech. 40. verſ. 10. *Et menſura una* לאלים *ſuperliminaribus utrinq.* Ibidem v. 9. ואילו *& ſuperliminaria eius, duo cubiti*.

II. אל, Fœm. אלה, *&* אלה *terebinthus*. ſed hæmant. אלון, & אילן, & אלון *robur, quercus*. Plurale, ab illo quidem nomine, אלים fit; ab hoc verò אלונים, & אילונים, & אלנים *robora, quercus, ilices*. Gen. 14. v. 6. עד אל פארן *uſque ad quercum Paran*. Lxx. ἕως τῆς τερεβίνθου *uſq. ad terebinthum*. Gen. 35. verſ. 4. *Et abſcondit eos Iacob ſub* האלה, Targ. בוטמא, Lxx. τερέβινθον *terebintho, quæ erat in Sichem*. Eſa. 6. verſ. 13. כאלה וכאלון, Targ. כבוטמא וכבלוטא. Lxx. ὡς τερέβινθος καὶ ὡς βάλανος *ſicut terebinthus, & ſicut quercus*. Joſ. 24. verſ. 26. *ſub* האלה *terebintho, quæ erat in ſanctuario Domini*. Lxx. τερέβινθον. 1. Paral. 10. verſ. 12. *Et ſepelierunt oſſa eorum ſub* האלה *terebintho, in Iabes*. Lxx. ὑπὸ τὴν δρῦν *ſub quercu*. pro quo habetur 1. Sam. 31. verſ. 13. *ſub* האשל *arbore*. Lxx. ἄρουραν *arvo*. Gen. 35. verſ. 8. *Et ſepulta fuit infra Bethel ſub* האלון *quercu: & vocavit nomen eius* אלון *quercum fletus*. Targum Jeroſol. *ſub* בלוטא *quercu*. Lxx. ὑπὸ τὴν βάλανον *ſub quercu*. Eſa. 1. verſ. 29. *Quia pudefient* מאלים *propter terebinthos*. Targ. מאילני טעותא *propter arbores idolorum*. Lxx. ἀπὸ τῶν εἰδώλων αὐτῶν *ab idolis ſuis*. Vulg. *ab idolis*. Acceperunt pro אל *deus*, idolum. aut ſenſum expreſſerunt. Id autem quod ſequitur, מהגנות *ob hortos*, prius declarat. Hoſiander non correxit. Ezech. 31. verſ. 14. *Et non ſtabunt* אליהם *ilices eorum in eminentia ſua*. Jud. 9. v. 37. *Ex via* אלון *quercus ariolorum*. Lxx. δρυός. Gen. 13. verſ. 18. *Et habitavit* באלני ממרא *in quercubus Mamre, quæ erant in Sichem*. Lxx. παρὰ τὴν δρῦν τὴν μαμβρῆ *iuxta quercum Mambre*. Erat quercetum iuxta Hebron urbem, à Mamre Amorrço ita appellatũ. Alijs Mamre eſt locus ſex ſtadiis diſtans Hebrone.

Porrò ex hebræo אילון, fit Chald. אילן *arbor*. Dan. 4. verſ. 7. *Et ecce* אילן *arbor in medio terræ*. Pſal. 1. v. 3. *Et erit* כעץ, Targ. כאילן *ſicut arbor plantata iuxta rivos aquarum*. Plur. אילנין *arbores*. Ezech. 17. v. ultimo. עצי השדה, Targ. אילני חקלא *arbores agri*. Rabb. אילני הסרק *arbores inutiles*. אילונית *arbor ſterilis*.

III. איל, Arab. איל âil *cervus*. Plur. אילים, Arab. איאיל *cervi*. Fœm. אילה, & אילת *cerva*. Plur. אילות *cervæ*. Pſal. 42. v. 2. כאיל תערוג *ſicut cervus clamat ob fluenta aquarum*. Conſtruitur cum verbo fœminino, quia eſt nomen ſpeciei. ideoque communis generis. Cervi autem aquas expetunt, 1. quia ſunt in deſerto, loco aquis carente. 2. corpus expurgando renovaturi, ſerpẽtes ex cavernis narium ſpiritu extrahunt, eoſque mandunt, & inde caleſcunt, & expetunt aquas, quibus refrigerentur. 3. Quando canes inſectantur eos, ingrediuntur flumina, ut ab ijs ſint tuti. Gen. 49. v. 21. אילה שלחה *cerva dimiſſa*. quæ celeris eſt curſus. Lxx. στέλεχος ἀνειμένον *virgultum reſolutum*. legerunt אילה *arbor*. Prov. 5. v. 19. אילת אהבים *cerva amorum*. Hier. *chariſſima*. Pſalm. 22. verſ. 1. אילת השחר *cerva auroræ* ſeu *matutina, quæ manè ex cubili ſuo prodit ad paſtum*. nec aliud, quã cervam hic ſignificari, oſtendit dageſch. Pſalm. 18. verſ. 34. *ponens pedes meos* כאילות *ſicut cervarum*. Targ. קלילין כאילתא *celeres, ut cervarum*. Cant. 2. verſ. 7. באילות השדה *inter cervas agri*. Lxx. ἐν ἰσχύεσιν *in fortitudinib. agri*. acceperũt pro איל *fortitudo*: ſiue pro אילות *fortitudines*: abſentibus punctis.

Rabb. אילא *cervus ligneus, quo utũtur nautæ*. מאילא *nomen accentus*, cuius figura, cornua cervi refert.

אים אים, Fœm. אימה *terribilis, formidabilis, reverendus*. Hab. 1. verſ. 7. אים *terribilis & timendus*

timendus. Cant. 6.v.8. אֲיֻמָּה *terribilis, ut vexilla.*

Subſt. אֵים, fœm. אֵימָה, Chald. אֵימְתָא *terror, timor, formido, reverentia.* Plur. אֵימִים & אֵימוֹת & אֲמִים *terrores, formidines.* Eſa. 33. v. 18. *cor tuum meditabitur* אֵימָה *terrorẽ.* i.e. res formidabiles. Targum רַבְרְבָן *magna.* Exod. 15. verſ. 16. *Cadet ſuper eos* אֵימָתָה *terror & timor.* ה eſt paragogicum. Iob. 9. verſ. 34. ואֵימָתוֹ *& terror ejus ne terreat me.* Iob. 20. v. 25. *ſuper ipſum* אֵמִים *terrores.* Targ. דְחִילַיָא *terribiles.* Pſalm. 55. verſ. 5. וְאֵימוֹת, Targum וְחִלְחָא *& terrores mortis ceciderunt ſuper me.* ¶ Deinde per metonymiam אֵימִים *Gigãtes*, terribiles inuſitata ſua magnitudine, cæteriſque aſpicientibus formidabiles, ſeu ad quorum aſpectum homines terrẽtur. Gen. 14. verſ. 5. *&* הָאֵימִים, Targum אֵימְתָנִין *gigantes in Save Kiriathaim.* Lxx. ὀμμαίους. Hier. *Emim.* hebraicum retinuerunt. Deut. 2. verſ. 10. *Gigantes reputantur, & ipſi ſicut Anacim, & Moabitæ vocant eos* אֵמִים, Targum אֵימְתָנִין, Lxx. ζομμαείμ. ¶ Et per contemtum אֵימִים *terrores,* φοβητρὰ *terricula, terriculamenta,* dicuntur *Idola.* Ier. 50. v. 38. וּבָאֵימִים, Targ. וּבְטַעֲוָתָא *& in idolis gloriantur.* quæ ſignificatio explicatur in Epiſtola Jeremiæ: *ſicut in cucumerario προβασκάνιον terriculamentum nihil cuſtodiens: ſic dij ipſorum ſunt lignei & argentei.* Lxx. καὶ ἐν ταῖς νήσοις *& in inſulis.* acceperunt pro אִיִּים *inſulæ.* Hier. *& in portentis.*

Ab אֵימָה *terror*, formãt Chaldęi אֵימְתָן, & אֵמְתָן *terribilis, fortis.* Plur. אֵימְתָנִין *terribiles, gigantes, fortes.* ✠ Et verbum אֵים *terruit.*

Rabb. אֵימוּת *reverentia, autoritas.*

אין אַיִן particula eſt negativa, & privativa, idem quod לֹא *non, nihil, nullum.* Gen. 30. v. 1. *Da mihi filios, & ſi* אַיִן, Targ. לָא *non, morior ego.* Job. 3. v. 9. *Expectabit lucẽ* וָאַיִן *& nõ.* ſc. eſt, vel venit. Conſtruitur tantum cum nominibus, participiis & aliis particulis: atq; tũ iod in zere quieſcit. Gen. 11. verſ. 30. *Eratq; Sara ſterilis* אֵין לָהּ וָלָד, Targ. לֵית לַהּ *nõ ei natus.* Iob. 2. v. ult. וְאֵין דֹּבֵר אֵלָיו דָּבָר *& nõ loquens ad eum verbum.* h. e. non erat, qui loqueretur. Exod. 5. v. 10. אֵינֶנִּי נֹתֵן *non ego dans vobis paleas.* Jerem. 38. v. 5. *Quia* אֵין הַמֶּלֶךְ יוּכַל *non rex poterit vobiſcum verbum.* hoc eſt, non eſt, qui poſſit quicquã facere contra vos, & abſq; voluntate veſtra. ubi futurum pro benoni uſurpatur. Targ. יָכִיל לַאֲתָבָא יָתְכוֹן *poteſt reſpondere vobis verbum.* 1. Sam. 9. v. 4. *Et tranſierũt per terrã Saalim* וָאַיִן *& non:* pro וְאֵינָם *& non ipſi,* ſc. aſini ibi erãt. Eſa. 19. v. 7. וְאֵינֶנּוּ, Vulg. *& non erit.* Targ. לָא יַצְלַח *non proſperabitur.* 2. Par. 18. v. 7. אֵינֶנּוּ מִתְנַבֵּא *non ipſe prophetans;* pro eo, 1. Reg. 22. v. 7. eſt, לֹא יִתְנַבֵּא *non prophetabit.* Haggęi 2. v. 17. וְאֵין אֶתְכֶם אֵלַי *& non vos ad me.* Targ. תָּיְבִין לְפוּלְחָנִי *revertentes ad cultum meum.* Lxx. ἐπεστρέψατε. Hier. *converſi fuiſtis.* Eſa. 59. v. 10. וּכְאֵין עֵינַיִם נְגַשֵּׁשָׁה *& tanquam carens oculis palpabimus.* ¶ Cum affixis dicitur de iis, de quib. non certò cõſtat, an adhuc vivant necne, aut quo pervenerint. Proverb. 12. v. 7. *Evertuntur impij,* וְאֵינָם *& non ipſi.* Targ. וְלָא מִשְׁתַּכְּחִין *& non inveniuntur.* Iere. 31. v. 15. *Rachel plorat filios ſuos, quia* אֵינֶנּוּ *non ipſe,* ſc. עַם *populus.* Targ. גְּלוֹ *migraverunt.* Iuda & Benjamin redierũt quidem ex captivitate prima Babylonica; at decem tribus non redierunt, nec conſtat ubi manſerint. Gen. 5. verſ. 22. de Enoch dicitur, וְאֵינֶנּוּ *& non ipſe.* Lxx. καὶ οὐχ εὑρίσκετο *& non inveniebatur.* Hebr. 11. verſ. 5. *Enoch fuit translatus, ne videret mortẽ, nec fuit inventus.* De Ioſepho Gen. 42. v. 32. אֵינֶנּוּ *non ipſe.* Prov. 10. v. 25. Cum tranſierit tempeſtas וְאֵין רָשָׁע *& non impius.* Lxx. ἀφανίζεται *deletur.* Mutatur etiam zere in chirek, ut אִין. 1. Sam. 21. v. 8. וְאִין יֶשׁ *& nihil eſt hic ſub manu tua.* Et ſemel per apocopen cum ־, ut, אִי: Prov. 31. v. 1. אִי שֵׁכָר *non ſicerã.* Semel itẽ per apocopen literæ Nun, cũ chirec: 1. Sam. 4. verſu penult. *Et vocavit puerũ* אִי כָבוֹד *non gloria: quia translata eſt gloria ab Iſrael.* Rabb. אִי אֶפְשָׁר *impoſſibile.* ¶ Præponuntur inſuper particulæ אַיִן, literę ſerviles בכלם. ut, 1. בְּאֵין *in non.* h.e. dum non eſt. Prov. 26. v. 19. וּבְאֵין נִרְגָּן *& in non ſuſurrare, quieſcet lis.* 2. כְּאַיִן *quaſi non, quaſi nihil, propemodum.* Eſa. 41. v. 11. *Erunt* כְּאַיִן *quaſi nihil, & peribunt litigatores tui.* Pſal. 73. v. 2. כְּאַיִן, Targ. כִּלְמָא *propemodum effuſi ſunt greſſus mei.* 3. לְאֵין *ad non, abſq;.* 1. Par. 22. v. 4. *Et ligna cedrina* לְאֵין מִסְפָּר *abſq; numero.* 4. מֵאֵין *abſq;.* Ierem. 18. v. 11. מֵאֵין מָקוֹם *propter non locum ad ſepeliendum.* Eò quod non ſit locus. Ier. 10. v. 6. מֵאֵין כָּמוֹךָ *non eſt ſimilis tui, Domine.* מ abundat. aut idem ſignificat, quod בַּעֲבוּר שֶׁאֵין *propterea, vel eò quòd non.* Ier. 30. v. 7. *Quia magnus eſt dies iſte,* מֵאַיִן כָּמֹהוּ *adeò ut nõ ſit ei ſimilis.* Eſa. 41. v. 24. *Ecce vos* מֵאַיִן *ex nihilo.* ¶ מֵאַיִן cum verbo conſtructum, idẽ eſt, quod מֵאָן *unde?* ut אַיִן & אָן permutẽtur. Iud. 19. v. 17. אָנָה תֵלֵךְ וּמֵאַיִן תָּבוֹא *quò ibis, & unde venis?* Pſal. 121. v. 1. מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי *unde veniat auxilium meum.*

Targ. pro מֵאָן, habet מְנָן: pro מֵאַיִן verò, מְנַיִן. ✠ Rabb. מְנַלָן *unde.* ex מִן, & אָן. & לָן. Arab. מן אין.

Rabbin. אֵין, pro עַיִן *vide, conſidera,* in עין habes. ✠ אִין, pro אִם *ſi*, in אמם vide.

איף אֵיפָה *Epha*, eſt menſurarum omnium communiſſima; ideò κατ' ἐξοχὴν pro *mēſura* uſurpatur: tantum autem in aridis cōtinet, quantum בַּת *batus* in liquidis. Deut. 25. verſ.14. *Non ſit in domo tua* אֵיפָה וְאֵיפָה, Targum מְכִילָא וּמְכִילָא. Lxx. *μέτρον καὶ μέτρον mensura & menſura, magna & parva.* Levit. 19. v. 36. אֵיפַת צֶדֶק, Targum מְכִילָא דְקְשׁוֹט *menſura juſticiæ.* Eſt autem אֵיפָה, genus menſuræ aridorum, continens tria סְאִים *ſata*, hoc eſt, 432. ova. סְאָה *Satum*, ſex קַבִּים *cabos.* קַב *cabus*, quatuor לֻגִּים. לֹג, ſex בֵּיצִים *ova.* Log, eſt *hemina*, κοτύλη, ein halb Nöſſel. ἡμίξεστος *ſemiſextarius.* Eſa.5. verſ. 10. *Et ſemini Homer faciet* אֵיפָה *Epha.* Targum תְּלָת סְאִין *tria ſata.* Ex ſemine igitur decima pars producetur. Exod.16. verſ.ult. *Gomer* עֲשִׂרִית הָאֵיפָה *decima pars Epha eſt.* Targum חַד מִן עַסְרָא בִּתְלָת סְאִין *unum ex decem in tribus ſatis.* Lxx. δέκατον τῶν τριῶν μέτρων. quantum 43⅕ ovorū teſtæ capiunt. 7⅕ cotylæ Atticæ. Ezech. 46. verſ.14. שִׁשִּׁית הָאֵיפָה *ſexta pars Epha.* de Homer tritici, eſt dimidium Sati.

Alia אֵיפֹה, & אֵיפוֹא, & אֵיפוֹ *ubi*, in אַיֵּה invenies.

Arab. איף *manens.*

איץ Arab. איצא *etiam.* צ cum punctulo.

איר אִיָּר *ſecundus* Hebræorum *menſis*, noſtro *Aprili* reſpondens.

איש *vir*, ſupra in אנש habes.

אית Chald. אִית *ens*, in יֵשׁ quærito.

אכך אַךְ *profectò, certè, tantùm.* Gen. 26. v. 9. אַךְ, Targum בְּרַם *ſed ecce uxor tua eſt.*

אכל אָכַל, Chald. אֲכַל. Syr. אֲכַל, Arab. אכל *edit, comedit.* Metaphoricè, *perdidit, corrupit, abſūſit, cōſumſit, roſit, arroſit.* Variè aūt exponitur, pro agētis ſeu patientis diverſitate. ¶ Primò dicitur, atq; id propriè, *de omnib. animantibus.* Exod.34. verſ.28. *panem non* אָכַל, Targum אֲכַל *edit.* Gen.2. verſ.16. *De omni arbore horti* אָכֹל תֹּאכֵל, Chald. מֵיכַל תֵּיכוּל *edēdo edes.* Eccl.5. v.16. *omnibus diebus ſuis in caligine* יֹאכֵל *comedet.* Lxx. καὶ ἐν πένθει *& in luctu.* legerūt וְאֵבֶל, ob liter. כב ſimilitudinē. Gen.3. v.17. *In dolore* תֹּאכֲלֶנָּה, Targ. תֵּיכְלִנַּהּ *comedes eā.* fruges eius. vel פִּרְיָהּ *fructum ejus*; per metonymiā. Syr. Mat.6. *Ne ſitis ſolliciti, quid* תֵּאכְלוּן *eſuri ſitis.* Arab. Pſal.69. *Zelus domus tua* אֲכָלַתְנִי *comedit me.* Pſal.27. לֶאֱכֹל *ut comedant carnem meam.* אֹכַל *edam.* כֻּל *ede*, in Alc. Deut. 7. verſ. 16. וְאָכַלְתָּ *& comedes.* Targum וּתְגַמַּר *& conſumes omnes populos.* Iob. 13. verſ. 28. אֲכָלוֹ *conſumſit eum tinea.* Targum גַּמְרֵיהּ *idem.* Ierem. 15. verſ.16. *Inventa ſunt verba tua* וָאֹכְלֵם *& comedi ea.* tam grata & accepta mihi fuerūt, quàm mel, vel res dulcis alia comedenti. Sequitur declaratio: *& fuit verbum tuum mihi in lætitiam, & gaudium cordis mei.* Lxx. συντέλεσον αὐτούς. quaſi à כָּלָה *conſumpſit*, vel *conſumptus eſt.* Plaut. in Aſinaria: *Auſcultate, & verba mea devorate, atque operam date* &c. Et in Aularia: *Nimiùm libenter edi ſermonem tuum.* Ezech.18. v.11. *ſuper montibus* אָכַל *edit.* Targ. פְּלַח לְטַעֲוָתָא *ſervijt idolis.* ſequitur verſ.12. *Et oculos ſuos elevavit ad idola.* Ezech. 22. verſ.9. *& ſuper montibus* אָכְלוּ בָךְ *comederunt in te.* Targum פְּלַחוּ לְטַעֲוָתָא *ſervierunt idolis.* In montibus epulabantur coram idolis poſt ſacrificia. Malach. 3. verſ. 11. *Et increpabo vobis* בָּאֹכֵל *in comedente.* Targum בִּמְחַבְּלָא *in corrumpēte.* hoc eſt, locuſtas & erucas, quę corrumpunt vel conſūmunt fruges & vites veſtras. Lxx. εἰς βρῶσιν *in cibum.* acceperunt pro אֹכֶל *cibus.* ¶ 2. de אֵשׁ *igne*, metaphoricè dicitur. Iob 1. verſ.16. *Ignis Dei decidit ex cælo, & arſit in grege & pueris,* וַתֹּאכְלֵם, Targum וְגַמְרַתְנוּן *& conſumſit eos.* Nahum 3. verſ. 15. *Ibi* תֹּאכְלֵךְ *comedet te ignis.* Targum תְּשֵׁיצֵינָךְ *perdet te.* ¶ 3. de חֶרֶב *gladio.* 2. Sam. 2. verſ. 26. *Num perpetuò* תֹאכַל חֶרֶב *comedet gladius?* Targum תִּקְטֹל *interficiet?* Ierem. 2. v. 29. אָכְלָה *comedit gladius veſter prophetas veſtros.* Targum קְטָלַת *interfecit.* ¶ Adhæc tribuitur *terræ.* Num.13. v.32. *Terra* אֹכֶלֶת *comedens incolas* vel *habitatores ſuos.* Niphal. נֶאֱכַל, Chald. אִתְאֲכַל, Syr. אֶתְאֲכַל *comeſtus, abſumtus fuit.* Jer. 30. verſ. 16. *omnes* אֹכְלַיִךְ יֵאָכֵלוּ *comedentes te comedētur.* Targum אֲנָסַיִךְ יִתְאַנְסוּן *diripientes te diripientur.* Piel אִכֵּל, Chald. אַכֵּל *voravit, devoravit.* Pual אֻכַּל *devoratus, abſumtus fuit.* Eſa. 1. verſ. 20. *& gladio* תְּאֻכְּלוּ *devorabimini.* Targum תִּתְקַטְלוּן *interficiemini.* Hiphil. הֶאֱכִיל, Chald. אוֹכֵל, Syr. אוֹכֵל *fecit comedere, cibavit, pavit.* Exod.16. v. 32. *ut videant panem* אֲשֶׁר הֶאֱכַלְתִּי אֶתְכֶם, Targ. דְאוֹכֵלִית יָתְכוֹן *quo cibavi vos, in deſerto.* Syr. Rom.12. אוֹכְלִיהִי *paſce eum.*

Nom. Subſt. אֹכֶל, Chald. אוֹכַל, אָכְלָה, & אֲכִיל. Fœm. אֲכִילָה, Chald. אֲכִילָא. Heemānt. מַאֲכָל, Chald. מֵיכַל, vel מַאֲכָל, Arab. מאכל. Fœmin. מַאֲכֶלֶת, Chald. & Syr. מֵאכוּלָא, Arab. מַאֲכָלָה *eſca, cibus, pabulum, edulium, ferculum, daps, alimentum, victus, annona.* frumentum quod mandi poteſt. Gen. 41. verſ. 36. *& congregent omnem* אֹכֶל *cibum.* Targum עֲבוּר *frumentum annorum bonorum.* Gen. 42. v. 7. & 10. *ad emendum* אֹכֶל *eſcam.* Targ. עֲבוּרָא *frumētum.* Et ſic omnia in hiſtoria Joſeph. Pſalm.107. v.18. *omnem* אֹכֶל, Targ. מֵיכְלָא *cibum abominabitur anima ipſorum.* Habacuc 3. v. 16.

Digitized by Google

3.v.16. *Et ager non fecit* אכל *cibum*, id eſt, non produxit frumentum. Ioel 1.v.16. *Nonne ante oculos noſtros* אכל *cibus.* Targ. עבורא *frumentum exciſum eſt?* 1.Reg.5.v.11. *viginti mille coros tritici* מַכֹּלֶת, Targ. לאנש ביתיה פרנוס (in) *cibum* vel *victum pro domo ejus.* Pro מַאֲכֹלֶת, litera א deficiente. Pro hoc ſcribitur, 2.Par. 2.v.9. מַכּוֹת: quod depravatum eſt ex מַכֹּלֶת, litera ל mutata in ו, librariorũ incuria. Ea propter in hunc locũ Kimchi ſcribit מַכּוֹת כְּמוֹ מַכֹּלֶת. Quidã ad מַכָּה referunt, vertẽtes *percuſſionem tritici*, vel *tritici excuſſi.* Eſa 9.v.18. *& fiat popul⁹* כְּמַאֲכֹלֶת *ſicut cibus ignis.* Targ. כִּיקִידַת נוּרָא *ſicut incendium ignis.*

מַאֲכֶלֶת *culter* dicitur, שהיא אוכלת את הבשר *quia carnẽ edit:* vel *quia eo editur.* Plur. מַאֲכָלוֹת *cultri.* Gen.22.v.10. *& accepit* הַמַּאֲכֶלֶת, Targ. סַכִּינָא *cultrum, ut mactaret filium ſuum.*

Chald. אוּכָל *cibus digeſtus*, & ejus fæces in inteſtinis collectæ, *fimus, excrementa.* Ex. 29.v.14. *& carnem juvenci, & pellẽ ejus*, וּפִרְשׁוֹ, Targum ואוכלה *& fimum ejus combures igni.* Plur. אוּכְלִין *excrementa.*

Rabb. אכול *herpes exedens, ulcus depaſcens.* ✠ מַאֲכֹלֶת *alimentum*, ſanguis ex cibo & potu generatus, quo corpus nutritur. item, *pulex* ſanguinem exugens.

Syr. אָכוֹל φάγος *edo*, homo vorax, *lurco*, qui per luxuriã conſumit omnia. ✠ אַכְלָא *tinea*, veſtes abſumẽs. ✠ אוכלא, Ar. אַכְּלָה *ulcus corrodẽs, cãcer*, φαγέδαινα. ✠ Syr. מתאכלנא, Ar. מַאכוּל *quod comeditur, comeſtilis.* ✠ תַּאכִיל *corroſio.* אָכָל אֶלרגאל *comeſtor hominum*, ἀνθρωποφάγος. ✠ אכיל *pruritus.* ✠ אכלה *victus.* pluraliter אַכְּלָאת *alimẽta.* ✠ אַכֹל אֶלעִרְד *detraxit.* ✠ Alcor. וְלָא תָאכְלוּא מִמָּא לַם יֻדְכַר אִסְם אַלְלָה עַלַיְהִ *& non comedatis ex eo, ſuper quo non memoratum* ſive *invocatum fuerit nomen Dei.*

אכם Chald. אֻכַם *niger fuit, denigratus eſt.* אוּכָם *niger.* Metaphoricè, *triſtis, mæſtus.* Plur. אוּכְמִין *nigri, mæſti.* Fœm. אוּכְמָא *nigra, triſtis.* Plur. אוּכְמָן *nigra.* Lev.13.v.31. *& pilus* שָׁחֹר, Targ. אוּכָם *niger.* Iob.5.v.11. וְקֹדְרִים *& nigri exaltati ſunt* (ad) *ſalutem.* Targ. אוּכְמִין מִסְכֵּנוּתָא *triſtes ob paupertatem.* Iob.30.v.28. קֹדֵר, Targ. אוּכָם *niger inceſſi abſq; Sole.*

אוכמות, & אכמות, & אֻכְמוּתָא *nigredo, triſtitia: aurora* item, & *adoleſcentia.* Eccl.11.verſ. ultimo. *Pueritia* וְהַשַּׁחֲרוּת, Targ. ואוכמות *& adoleſcentia, ſunt vanitas.*

Rabb. אוּכְמָן *cardinalis, princeps.*

Arab. אכם acam *collis.* Plur. אכאם acim *colles, montes.*

אכן אָכֵן idem quod כֵּן, *certè, verè.* Gen.28.v.16. אָכֵן, Targ. בְּקוּשְׁטָא *verè eſt Dominus in loco iſto.* Exodi 2.v.12. אָכֵן, Targ. בְּקוּשְׁטָא *certè innotuit hoc verbum.* In כון vide.

אכף אָכַף idem quod כָּפַף, *curvavit, incurvavit, coegit, flexit, inflexit.* Prov.16.v.26. *Quia* אָכַף עָלָיו *curvavit ſuper eo os ſuum.* i.e. innititur ipſi.

Nom. אֶכֶף idem quod כַּף *vola.* curvitas manus. Iob.33.v.7. וְאַכְפִּי *& manus mea ſuper te non gravis erit.* h.e. plaga mea. Targ. וְטוֹנִי *& onus meum.*

Rabb. אֻכָּף, & אֻכְּפָא, & אוּכָף ſella equi vel aſini curva, *ephippium*: aut pars anterior ſellæ, qua ſe tenet ſeſſor. Plur. אֻכּוּפִין.

Syr. אַכִּיף *ſolicitus, curioſus, ſedulus, diligens, ſincerus.* ✠ אַכְּפָא *cura, ſedulitas.* ✠ אַכְּפָאירה *curioſè, ſedulo, diligenter, ſincerè.* ex animo.

אכר אִכָּר, Syr. אכר *agricola, arator.* à כַּר *ager.* Plur. אִכָּרִים, Chald. אִכָּרִין. Syr. אכרין. Arab. אַכְּארָה accaræ *agricolæ.* Amos 5.v.16. *& vocabunt* אִכָּר *agricolam ad luctum.* Ioel 1.v.11. *Pudefacti ſunt* אִכָּרִים *agricolæ.*

אלל Quatuor ſignificata habet. I. אַל, Arab. אל al *non, ne:* prohibendi, dehortandi & deprecãdi particula. Et cũ futuro ſecundæ perſonæ conſtruitur. Gen.49.v.6. *In cœtu ipſorũ* אַל *non uniatur anima mea.* Prov.31. v.1. אַל לַמְּלָכִים *ne regib. bibere vinum.* non dignũ eſt id regib. Ex.12.v.9. אַל, Targ. לָא *nõ comedatis ex eo crudũ.* Pſal.6.v.2. *Domine*, אַל *ne in furore arguas me*, וְאַל *nec in ira tua corripias me.* geminata intendit deprecationem. 2. Reg.4.v.16. אַל *ne, domine mi, vir Dei*, אַל תְּכַזֵּב *ne mentiaris.* 1.Sam.2.v.24. אַל *ne filij mei, quia non eſt bona fama, quam audio.* Pſ.121.3. אַל *non det in cõmotionem pedẽ tuũ*, אַל יָנוּם *non dormiat cuſtos tuus.* Pſal.25.v.2. אַל *non confundar*, אַל *nõ gaudeant inimici mei ſuper me.* 2.Reg.3.v.13. *& dicebat ad eũ rex Iſrael* אַל *ne.* ſc. dicas nunc nobis verba iſta. ¶ וְאַל, ſicut וְלֹא *& non*, valet *potiùs quàm.* Prov.8.v.10. *Accipite diſciplinam meam*, וְאַל *& non argentum.* h.e. potius quam argentũ. ſequitur: *& ſcientia auro eligibilior.* Prov.17.v.12. *occurreret urſus orbatus in aliquem*, וְאַל *& non ſtultus in ſtultitia ſua.* h.e. potius quam. Prov.23.v.23. *veritatem eme*, וְאַל *nec vendas.* h.e. potius quã vẽdas. Deut. 33.v.6. *Vivat Ruben* וְאַל *& ne moriatur; & ſit cœtus ejus numerus.* ¶ 1.Sam.27.v.10. אַל, Targ. לְאָן *quo excurriſtis hodie:* אַל pro אָן, literis linguæ Nun & Lamed pmutatis: aut אַל pro עַל, & ſubintellecto מִי *quis.* עַל מִי *contra quẽ?* ſeqtur reſponſio: עַל־נֶגֶב. Aut deniq; p interrogationẽ; *non excurriſtis hodie?* ¶ Prov.12.v.28. *& via ſemitæ* אַל מָוֶת *ad mortẽ:* pro אֶל, q. in margine annotatur: aut pro עַל, literis ע א permutatis. 2.Sam.13.v.15. *Et dicebat ad eum* אַל אוֹדֹת *propter malũ magnũ iſtud.* pro עַל *propter,*

propter. ſicut & Targ. habet. ¶ Job. 24. v. 25. *Et ponet* לְאַל *in nihilum ſermonem meum*, i.e. in negationē. negabit eſſe verū. Prov. 30. v. 31. *Et rex* אַלְקוּם *non ſurgens cum eo*.

אלו pro אםלו, ut Eccl. 6. v. 6. וְאִלּוּ *& ſi fuerint mille anni*.

II. אֱלִיל, ab אַל *nihil*, res non exiſtens, *nihilū*, *inutilis*, res quæ nihil prodeſt, *nullus*. Job. 13. v. 4. רֹפְאֵי אֱלִיל *medici nihil oēs vos eſtis*, id eſt, nullius momenti, inutiles, inopes, opitulari non poteſtis. Jer. 14. v. 14. *viſio mendacij & divinatio*, וֶאֱלִיל *& nihilum, & fallacia cordis ipſorum*. Zach. 11. v. 17. *væ paſtori* הָאֱלִיל *nihili* (inopi) *deſerenti gregem*.

Inde אֱלִילִים *idola*: quę nō, vel nihil ſunt, nec opitulantur aut proſunt. ſicut dicitur 1. Cor. 8. v. 4. *ſcimus* ὅτι οὐδὲν *quod nihil idolum in mundo, & quod nullus eſt Deus, niſi unus*. item Ier. 2. v. 9. *Et poſt* לֹא יוֹעִלוּ *non proderunt*, id eſt, *poſt idola ambularūt*. vel etiā, quod idolū non ſit Deus: juxta Deut. 32. *Ipſi ad zelum provocârunt me* בְלֹא־אֵל *in eo, quod non eſt Deus*. 2. Par. 13. v. 9. *eratq; ſacerdos* לְלֹא אֱלֹהִים *idolo*. Lev. 19. v. 4. *ne reſpiciatis ad* הָאֱלִילִים, Targ. טָעֲוָן *idola*. Eſa. 9. v. 10. *Sicut invenit manus mea ſuper regna* הָאֱלִיל *idoli*.

אַלְלַי eſt אַבוֹי interjectio dolentis, *væ*. Mich. 7. v. 1. אַלְלַי לִי *væ mihi*.

אֱלוּל *ſextus* Hebræorū *menſis*, reſpondens noſtro *Auguſto*.

Rabb. אֲלִילִים *cartilagines*.

III. Chald. אַלַל *exploravit*. Iob. 39. v. 8. יָתוּר, Targ. יְאַלֵּל *explorabit mōtes*. Ioſ. 2. v. 2. לַחְפֹּר, Targ. לְאַלָּלָא *ad explorandum terram*.

אַלִיל, & מְאַלֵּל *explorator*. Plur. אַלִילִין & מְאַלְּלִין *exploratores*. Gen. 42. v. 9. & 30. & 34. מְרַגְּלִים, Targ. אַלִילִין *exploratores vos eſtis*. Deut. 1. v. 24. וַיְרַגְּלוּ, Targ. וְאַלִּלוּ *& explorarunt eam*.

IV. Arab. אל *al*, & pro אל interdum ſolū א, *articulus emphaticus*. אַלְאַרץ alard *terra*. אַלְרַגֻל alragel *vir*. Etiam cum propriis. Alcor. וַאַטְרַקְנָא אַלפרעון *ſubmerſimus Pharaonem*.

אלא Chald. אֶלָּא. Arab. אִלָּא, eſt grēcum ἀλλὰ, *ſed, niſi*. אִלְהֵן *niſi*. alia in אֵלֶה quære.

אלה Tria ſignificata habet. I. אָלָה, Chal. אֲלָא. Syr. אֲלָא *ejulatus, lamentatus eſt, planxit*. Congruit cum יָלַל *ululavit*. Ioel 1. v. 8. אֱלִי *lamentare ſicut virgo accincta ſacco, ob maritū juventutis ſuæ*. Targ. עֲבִידִי אֲלָיָא *fac planctum*. Lxx. θρήνησον *lamētare*. nec alibi reperitur in Bibliis. Sed uſurpatur in Targ. pro קוֹן *planxit*. 2. Sam. 1. v. 16. וַיְקֹנֵן דָּוִד אֶת־הַקִּינָה, Targ. וְאַלִּא דָוִד יָת אֲלָיָא *Et planxit David planctū iſtū*. Jud. 11. v. 40. *Annuatim ibant filiæ Iſrael* לְתַנּוֹת, Targ. לְאַלָּאָה *ad lamētandū*. Lxx. θρηνεῖν *ad plorandū*.

Nom. Chal. אֲלָיָא. Syr. אֲלָיְתָא *plāctus, lamentū*.

אָלֶה Chal. אַלְיָן, Syr. אַלְיָן *lamentatrices, præficæ*. Luc. 23. v. 27. וְאַלְיָן *& lamētantes ſuper eo*. Mat. 11. וְאַלִּינַן לְכוֹן *& lamentati ſumus vobis, & non planxiſtis*. Ioh. 6. *Flebitis*, וְתַאלוּן *& lamentabimini*.

II. אָלָה *juravit, pejeravit*. Iud. 17. v. 2. *Et tu* אָלִית, Targ. אוֹמֵית *juraſti, & etiā dixiſti in aurib. meis*. Oſeæ 4. v. 2. אָלֹה *jurare & mentiri*. Targ. יְיַמָּן לְשַׁקֵּר *jurabunt falsò*. Hiphil. הֶאֱלָה *juravit, adjuravit, maledixit, imprecatus fuit*: quia maledictio fit cum juramento & obteſtatione Dei. 1. Reg. 8. v. 31. לְהַאֲלֹתוֹ *ad adjurandū eum*. Lxx. τοῦ ἀρᾶσθαι *imprecari*.

Nom. אָלָה *juramentum*, & quæ cū hoc fit, *maledictio* ſive *imprecatio*. Plur. אָלוֹת *maledictiones*. Zach. 5. v. 3. *Iſtud eſt* הָאָלָה, Targum מוֹמָתָא *juramentum*. Deut. 29. v. 12. & 14. & הָאָלָה, Targ. מוֹמָתָא *juramentū* Gen. 24. v. 41. *Tunc immunis eris* מֵאָלָתִי, Targ. מִמּוֹמָתִי *à juramento meo*. non mutat puncta cum affixis. Num. 5. v. 21. *Et adjurabit Sacerdos mulierem juramento* הָאָלָה, Targ. דְלוּטָא *maledictionis*. Pſal. 10. v. 7. אָלָה *imprecatione os ejus plenū eſt*. Targ. לוּטִין *maledictionibus*.

Heemant. תַּאֲלָה *imprecatio, maledictio*. Thren. 3. v. 65. תַּאֲלָתְךָ *maledictio tua ſuper illis*.

אַלְיָה, Chald. אַלְיָא *cauda arietis* aut *agni*. Exod. 29. v. 22. *adipem* וְהָאַלְיָה, Targ. וְאַלְיְתָא *& caudam*.

Arab. אַלְיָתִין *nates*.

Chald. אִלְיוֹן *pollex*. Plur. אִלְיוֹנִין. Rabb. אִלְיוֹנִים *pollices*. Levit. 8. v. 23. *& ſuper* בֹּהֶן, Targ. אִלְיוֹן *pollicem manus eius dextræ*.

אוּלַי & אֻלַי *fortè, ſi fortè, fortaſſis*. Gen. 18. v. 31. אוּלַי *fortaſſis invenientur ibi viginti*. Targ. מָאִים *fortè*. Ioſ. 9. v. 7. אוּלַי *fortaſſe in medio mei tu habitas*. Lxx. ὅρα *vide, ne in me habites*.

אוּלַי *Eulæus*; fluvius in Media. Amnis eſt in Medis ortus, Dianæ templum, ac Suſarum arcem circuit. Plin. 6. 27.

Particula אֶל, &, ad differentiā nominis אֵל *Deus*, אֶל־ *ad, apud, juxta, ſuper, propter, coram*; pro natura contextus. Gen. 12. v. 1. *Et dixit Dominus* אֶל־אַבְרָם, Targ. לְאַבְרָם *ad Abramum*. Pſal. 2. v. 7. *& narrabo* אֶל־חֹק *ſuper*, vel *de ſtatuto*. Pſ. 69. v. 27. וְאֶל־מַכְאוֹב *& ſuper*, vel *de dolore vulneratorū tuorū narrabunt*. Gen. 49. v. 29. *ſepelite me* אֶל־אֲבֹתָי *apud*, vel *juxta patres meos*. ¶ Cū caſu nominis interdum, cum affixis ſemper aſſumit literā *Iod*, pro ה radicali, & formā nominis pluralis maſculini induit. Iob. 3. v. 22. *Qui lætātur* אֱלֵי־גִיל *ſuper tumulo*. Iob. 29. v. 19. *Radix mea aperta* אֱלֵי מָיִם *juxta aquas*. Pſal. 28. v. 1. *cū clamavero* אֵלֶיךָ *ad te*. Gen. 24. v. 30. אֲלֵיהֶם *ad eos*. Gen. 18. v. 9. *Et dicebant* אֵלָיו, Targ. לֵהּ *ad ipſum*. ubi tria puncta notāt emphaſin. Ex. 32. v. 26.

Qui

qui eſt Domini, אֵלַי *ad me.* i.c. veniat. Hagg. 2. v. 17. *Et non vos* אֵלַי *ad me.* Targ. תִּיבִין לְפֻלְחָנִי *reditis ad cultũ meũ.* Inde Rabb. מֵאֵלָיו *à ſe ipſo.* מֵאֲלֵיהֶם *à ſe ipſis.* &c. Arab. אלי ile *ad.* אלינא *ad nos.* אלי *ad me.* ¶ Jer. 51. v. 3. אֶל־יִדְרֹךְ *ne calcet calcator arcũ ſuũ*, וְאַל־יִתְעַל *nec exaltetur.* Pro אַל *non,* vel לֹא *non.* quod & in margine annotatur.

אֵל cum ה paragogico, אֵלֶּה, cõmunis generis, *illi*, vel *illæ.* Chal. אִלֵּין & אִלּוּ. Gen. 19. v. 8. *tantũ viris* הָאֵל, Targ. הָאִלֵּין *iſtis, ne faciatis quicquã.* ita reperitur tantũ octies. Gen. 2. v. 4. אֵלֶּה, Targ. אִלֵּין *iſta ſunt generationes cæli.* Ier. 2. v. 33. כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה *quia propter omnia iſta.* cohæret cum ſequentis verſus initio; וַתֹּאמְרִי *& dixiſti, quia innocens ſum.* poteſt etiam particula hæc ad אָלַל referri.

Chal. אֲלוּ *ecce.* Dan. 4. v. 7. וַאֲלוּ *& ecce arbor.*

III. Arab. אַלָה *inſtrumẽtum.* Plur. אַלָאת *inſtrumenta, vaſa.* אלה אַלוּמַר *inſtrumentum muſicum.* אַלִיָּה *inſtrumentalis.*

אלה mappic literæ ה immutabilẽ denotat. Derivatur aũt ab hac radice nomen Dei אֱלָהּ, Chald. אֱלָה, Syr. אַלָה, Arab. אלה *alah*, & cũ אל articulo emphatico, אלאלה *alalah*, & conciſè אללה allah *Deus.* à robore ſeu potentia; vt cũ אל *Deus* congruat. Deut. 32. v. 15. *& dimiſit* אֱלוֹהַּ (qui) *fecit eum.* Targ. פָּלְחַן אֱלָהָא *cultũ Dei.* ib. v. 17. *& ſacrificarunt dæmoni,* לֹא אֱלֹהַּ *quæ non ſunt Deus.* Targ. דְּלֵית בְּהוֹן צְרוֹךְ *in quib. nulla eſt utilitas.* null⁹ uſus. Semel cũ Affixo: Habac. 1. v. 11. *Hæc virt⁹ eius* לֵאלֹהוֹ *Deo ejus.* Arab. Pſ. 18. v. 32. לא אלה אלא אלרב אלהי *Non eſt Deus, niſi Dominus Deus meus.* Et ſymbolũ Mahumetanũ לא אלה אלא אללה מחמד רסול אללה la alah alla allah Muhãmed raſul allah *non eſt Deus, niſi Deus ille* (unus & verus) *Muhãmed nuncius Dei.* Hoc cogũtur erecto manus pollice recitare, cũ nõ dies, ſed annos octo demũ nati, & ſermonis periti ipſorũ pueri, circũciduntur; & puellæ, ſed à circumciſione liberæ: ad hoc initio gentes quoq; cogebantur gladio: hoc morientes pronunciant; præcones ante orationẽ in templis ſuis hoc proclamant: hoc in funerib. ſacerdotes, illa comitantes, itentidem concinunt. Turcæ item in exercitu, cum cubitũ eunt, aut caſtra movent, aut pugnã ineunt, alta voce ter clamant אללה אללה אללהו *allah allah allahu.* Et hunc clamorem militarem, vocant אַלָּה אַכְּבַר *alla magnũ.* Suis inſuper precationib. ſæpe inſerunt יא אללה יא אללה יא אללה *je allah, je allah, je allah.* אלהי alahi *Deus meus.* אלהנא *Deus noſter.* לִלָּה pro לְאֵלָה lialah *Deo.*

Plur. אֱלֹהִים, Chal. אֱלָהִין, Syr. אַלָהִין, Arab. אלהה alahi *dei, dij.* Uſurpatur aũt ¶ Primò pro *vero Deo.* Gen. 1. v. 2. *Et ſpiritus* אֱלֹהִים *Dei ferebatur ſuper aquis.* Vulg. *Domini.* Oſiander non correxit. Targ. מִן קֳדָם יְיָ *à Domino.* Ac cũ ſingulari verbo, adjectivo, aut, pnomine cõſtruitur, ob Trinitatis myſteriũ, ut numero plurali Perſonarũ Trinitas, ſingulari, Eſſentię vnitas innuatur. Gen. 1. v. 1. *In principio* בָּרָא אֱלֹהִים *creavit Deus.* Targ. יְיָ. q̃ eſt nomen veri Dei, יְהוָה, abbreviatũ; & אֲדֹנָי legitur, vt ver⁹ Deus Jehova intelligatur, nõ angeli: ſicut Moſes ſeipsũ explicat, c. 2. v. 4. *In die, quo fecit* יְהוָה אֱלֹהִים *Dominus Deus terrã & cælos.* ſed tamẽ hujuſmodi conſtructio repitur etiã, Nũ. 32. v. 25. וַיֹּאמֶר בְּנֵי גָד *& dixit filij Gadi & filij Ruben.* Aut, ſi plurale epitheton additur, p̃dicatũ eſt ſingulare; Joſ. 28. v. 18. *Quia* אֱלֹהִים קְדֹשִׁים הוּא *Deus ſanctus ipſe.* Deut. 5. v. 26. *Quæ audivit vocẽ* אֱלֹהִים חַיִּים מְדַבֵּר *Dei vivi loquentis ex medio ignis.* Verũ tamẽ de Deo cõſtructio hęc ubiq; nõ obſervatur. Gen. 20. v. 13. *& factũ eſt poſtquã* הִתְעוּ אֹתִי אֱלֹהִים *ſeduxerunt me dij, ex domo patris mei.* Lxx. ἐξήγαγέ με ὁ θεὸς *eduxit me Deus.* Gen. 35. v. 7. *quia ibi* נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹהִים *revelati erant ipſi dij.* ¶ Ac ſubjũgitur alijs vocabulis, res divinas, aut Dei p̃ſentia & operib. illuſtres denotantib. Scriptura.n. rem excellentẽ ſignificatura, jungit ei unũ ex Dei nominib. יָהּ, vel אֵל, vel אֱלֹהִים; ut, אִישׁ אֱלֹהִים *vir Dei,* dicitur *propheta.* de quo in dictione אִישׁ *vir,* vide. אֲרוֹן אֱלֹהִים *arca Dei:* q̃ De⁹ ipſi pręſens eſſet. 1. Sam. 3. v. 3. *ubi erat* אֲרוֹן אֱלֹהִים *arca Dei.* quę & ſimpliciter אֱלֹהִים *Deus,* p metonymiã. 1. Par. 13. v. 10. *& moriebatur ibi* לִפְנֵי אֱלֹהִים *coram Deo.* pro quo, 1. Sam. 6. עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים *cum arca* vel *apud arcã Dei.* Exod. 4. v. 20. *Et accepit Moſes* מַטֵּה הָאֱלֹהִים *baculũ Dei manu ſua.* Targ. חוּטְרָא דְּאִתְעֲבִידוּ בֵּהּ נִסִּין מִן קֳדָם יְיָ *baculũ quo facta ſunt ſigna à Domino.* Ex. 3. v. 1. & 1. Reg. 19. v. 8. *& veniet ad* הַר הָאֱלֹהִים *montem Dei, ad Horeb.* Targ. לְטוּרָא דְּאִתְגְּלִי עֲלוֹהִי יְקָרָא דַיְיָ *ad montem ſuper quo revelata fuit gloria Domini:* q̃ Lex ibi data. 2. Petri 1. v. 18. dicitur *mons ſanctus,* in quo trãsfiguratus fuit Chriſtus, & *Thabor* creditur. 1. Sam. 10. v. 4. *poſtea venies ad* גִּבְעַת הָאֱלֹהִים *Gibea Dei.* Targ. גִּבְעֲתָא דִי בַהּ אֲרוֹנָא דַיְיָ *Gibea in qua eſt arca Dei.* ſic Marci 2. ℣ſu 26. *domus Dei,* locus dicitur in quo erat arca Dei. Fuit aũt arca Dei in Gibea, ab eo die, quo reſtituerunt eam Philiſtæi, quoad David illã inde aufferret. Gen. 30. v. 8. נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים *colluctationes Dei.* Iob. 6. v. 4. בִּעוּתֵי אֱלוֹהַּ *terrores Dei.* 1. Sam. 14. v. 16. *Et factum eſt* לְחֶרְדַּת אֱלֹהִים *in trepidationem Dei.* id eſt, maximam. ¶ 2. pro *idolis.* Ioſ. 23. verſ. 16. *Et ſervietis* אֱלֹהִים אֲחֵרִים *dijs alienis.* Targ. לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא *idolis gentium.* Et ſic ſemper in Targ. redditur, excepto Decalogo: Ex. 20. v. 3. & Deut. 5. v. 7. *Nõ erit tibi* אֱלֹהִים אֲחֵרִים, Targ. אֱלָהָא אוֹחֲרָן *Deus alius præter me.* Iud. 17. v. 5. *Ipſi erat domus* אֱלֹהִים *deorũ.* Targ. טַעֲוָתָא *dolo-*

dolorum. Exod. 22. v. 19. *ſacrificabis* לָאֱלֹהִים *diis.* Targ. לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא. Eſa. 36. v. 18. *An eripuerunt* אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם *dy gentiū, quilibet terrā ſuā ex manu regis Aſſur.* Targ. דַּחֲלַת עַמְמַיָּא *idola populorū.* Deut. 10. v. 17. כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים *quia Dominus Deus veſter, ipſe eſt Deus deorum.* prius ſacrum, poſterius prophanum eſt. ¶ 3. pro *angelis,* quorū opera Deus utitur in operib. ſuis perficiēdis. Pſ. 86. v. 8. *Non eſt ſimilis tui* בָאֱלֹהִים *inter deos.* Targ. בְּאַנְגְּלֵי מְרוֹמָא *inter angelos excelſos.* Iob. 1. v. 6. & 2. v. 1. *Et venerūt* בְּנֵי הָאֱלֹהִים *filij Dei.* Targ. כִּתֵּי מַלְאֲכַיָּא *cœtus angelorū.* 1. Sam. 28. v. 13. אֱלֹהִים *ego video aſcendentes.* hominem magnū & honorabilē. Targ. מַלְאֲכָא דַיְיָ *angelum Domini.* ¶ 4. pro *hominib. magnis & divinis,* dignitate preſtantib. notitiā Dei habentib. ejuſq; in terra vicarijs, ut *principes* ſunt, ut *prophetæ,* ut *judices,* quib. Deus adeſt in iudicij negotiis, quiq; Dei judiciū adminiſtrāt. Unde & Moſes dicit, Deut. 1. v. 17. *Quia judicium Dei eſt.* & Ioſaphat, 2. Par. 19. v. 6. *Non homini judicabitis, ſed Domino: & quodcunq; judicaveritis, in vos redūdabit.* Ex. 22. v. 27. אֱלֹהִים *deos non vilipendes.* Targ. דַּיָּנַיָּא *judices.* Ex. 21. v. 6. *Adducet eum Dominus ejus* אֶל־הָאֱלֹהִים *ad deos.* Targ. לִקְדָם דַּיָּנַיָּא *coram judices.* 1. Sam. 2. v. 25. *Iudicabit ipſum* אֱלֹהִים *dy.* Targ. דַּיָּן *judex.* Gen. 6. v. 2. *Et viderunt filij* הָאֱלֹהִים *deorum filias hominis.* Targ. רַבְרְבַיָּא *magnatum.* filii magnatum videbant filias plebanorū. Exod. 4. v. 16. *Tu eris ipſi* לֵאלֹהִים *in deum.* Targ. לְרַב *in principem.* Ioh. 10. v. 35. *ſi illos dixit deos, ad quos ſermo Dei factus.* 2. Sam. 7. v. 23. אֲשֶׁר הָלְכוּ אֱלֹהִים *quod iverunt dy ad liberandū ſibi populū.* Targ. *quod iverunt* שְׁלוּחִין מִן קֳדָם יְיָ *miſſi à Domino* ſc. Moſes & Aharō. pro quo, 1. Par. 17. v. 21. וְהָלַךְ אֱלֹהִים *& abyt Deus.* 2. Sam. 7. v. 23. *Quē redemiſti tibi* מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם וֵאלֹהָיו *ex Aegypto gentes & deos ejus.* h. e. Moſen & Aharonē, qui in Exodo dicūtur dii. 1. Sam. 28. v. 13. אֱלֹהִים *deos vidi aſcendentes;* hominem magnum & honorabilem. Targ. מַלְאֲכָא *angelum.*

Syr. אֱלָהָא. Arab. אליהה aliha *dea.* אלהה אלבחת alihet albacht *dea fati,* fortuna. Syric. Actorum 19. v. 37. *Nec conviciati ſunt* לְאַלָהְתַן *deæ noſtræ.*

Rabb. אֱלֹהִי, Arab. אלאהי alahi *divinus.* ut, טבע אלאהי *natura divina.* Plur. rabb. אֱלוֹהִיִּים, עִנְיָנִים אֱלֹהִיִּים *res divinæ.* Ar. אלאהיין *divini.*

Rabb. אֱלֹהוּת, Syr. אֱלָהוּת, Arab. אלאהות alahut, & אלאהיה alahijah *deitas, divinitas.* Rabbin. חֲכַם אֱלוֹהוּת *theologus.* חָכְמַת אֱלוֹהוּת *ſapientia divinitatis, metaphyſica.*

אלח Niphal נֶאֱלַח *computruit, fœtuit.* Metaphoricè *corruptus, contaminatus fuit.* Pſ. 14. v. 3. & 53. v. 4. *ſimul* נֶאֱלָחוּ, Targ. אִטַּנְפוּ *contaminati ſunt.* Venet. אִתְרַשְׁלוּ *diſſoluti ſunt.* Iob. 15. v. 16. *abominabilis eſt,* וְנֶאֱלָח *& corruptus.*

אלט Arab. *muria.*

אלם Quatuor ſignificata habet. I. אָלַם, Prel אִלֵּם *ligavit, colligavit.* Gen. 37. v. 7. *Ecce nos* מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים, Targ. מְאַסְּרִין אֱסָרָן *ligantes faſciculos in agro.* tantum hoc loco reperitur.

Nom. אֵלֶם *colligatio hominum, congregatio, multitudo, cœtus.* Pſ. 58. v. 2. *An verè* אֵלֶם *multitudo juſticiam loquemini.* Pſalm. 56. v. 1. *De columba* אֵלֶם *multitudinis longinquæ.*

Heemant. אֲלֻמָּה *δέσμη, faſcis, faſciculus, merges, manipulus ſpicarū.* Pl. אֲלֻמִּים, Chal. אֲלֻמִּין; Fœm. אֲלֻמּוֹת *faſces, faſciculi, manipuli.* Gen. 37. v. 7. אֲלֻמָּתִי, Targ. אֱסָרְתִי *manipulus meus, & etjam erigebatur, & ecce convertebātur* אֲלֻמֹּתֵיכֶם, Targ. אֱסָרָתְכוֹן *manipuli veſtri, & incurvabantur* לַאֲלֻמָּתִי *ad manipulum meum.*

אוּלָם *porticus, veſtibulū.* ita dicitur pars tēpli exterior, in qua erat domus porte. Veſtibulū inſtar fornicis. 1. Reg. 6. v. 3. וְהָאוּלָם *& porticus juxta palatium domus.* In hoc tēpli porticu erat altare ęneū, in quo holocauſta offerebātur, & fuſile. Ioh. 10. v. 23. *Porticus Salomonis* dicitur, quod ibi rex Salomo ſoleret orare. ¶ Deinde אוּלָם *profectò, certè, veruntamen.* Gen. 28. v. 19. וְאוּלָם לוּז *& certè Luz nomen urbis prius.* Targ. וּבְרַם *& certè.* Lxx. καὶ Ουλαμλοὺζ. aliis, καὶ Οὐλαμμαῦς. aliis καὶ Ἐλαμμαῦς, erat nomen urbi. Ex duobus vocabulis fecerunt unum proprium.

אֵילָם, Fœm. אֵילַמָּה; Pl. אֵילַמִּים, Fœm. אֵלַמּוֹת *fornices.* Ezech. 40. ỳ. 16. 21. 22. 25. & 30.

Rabb. אָלוּם aroma quoddam, quod cum ſale tunditur, *alumen.*

II. נֶאֱלַם, Chald. אִתְאֲלַם *ligatus, obligatus fuit,* lingua ſc. per metonymiā *obmutuit, tacuit, cōticuit:* cùm videl. lingua, nervis eā movētib. obthuratis vel obſtructis, ita ligatur & impeditur, vt loq, aliquis nō poſſit. quemadmodū ille de quo Marc. c. 7. v. 35. *& ſolutū eſt vinculū linguæ eius, & loquebatur rectè.* itē ille, de quo Iuſt. hiſt. l. 3. Cui nomē Batto, ppter linguæ obligationem, fuit. Ἀγκυλόγλωσσος Græcis eſt *lingua obligatio.* h. e. impedimētū & vinculū. Ez. 3. v. 26. *Et linguā tuā adhærere faciā ad palatū tuū,* וְנֶאֱלַמְתָּ *& obmuteſces.* Targ. וְתִשְׁתּוֹק *& ſilebis.* Pſal. 31. v. 19. תֵּאָלַמְנָה, Targ. יִתְפַּקְקָן *obmuteſcant,* ſive *obthurentur labia mendacia.* Eſa. 53. v. 7. *ſicut ovis quæ corā tonſorib. ſuis* נֶאֱלָמָה *obmutuit.* Targ. שָׁתְקָא *conticeſcet.* Pſ. 39. v. 10. נֶאֱלַמְתִּי, Targ. אִתְאֲלַמִית *obmutui.* Ezech. 24. v. ult. & 33. v. 22. Dan. 10. v. 14.

Nom. אִלֵּם, Chal. אִלְּמָא *ligat⁹.* cui obligata eſt lingua, ut loq nequeat, *mutus, tacitus.* Plur. אִלְּמִים. לְשׁוֹן אִלֵּם *muti, taciti.* Eſ. 35. v. 6. *& jubilabit lingua*

d by Googl

lingua muti. Targ. לִשָּׁנְהוֹן הֲוָה בְלִים *lingua eorum, quæ eſt conſtricta*. Eſa. 56. v. 10. *oēs illi canes* אִלְּמִים, Targ. חרשין *muti, qui non valēt latrare*. Prov. 31. v. 8. *Aperi os tuū* לְאִלֵּם *pro muto*, h. e. ei qui nō eſt idoneus ad dicendū cauſam ſuam. Habacuc 2. v. 18. *Ad faciendum* אֱלִילִים אִלְּמִים *idola muta*. ſic 1. Cor. 12. verſ. 2. πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα.

Heemant. אַלְמָן, Chald. אַרְמַל, Arab. ארמל armul *viduus*, tacitus & mœſtus. Fœm. אַלְמָנָה, Chal. אַרְמַלְאַ, Arab. ארמלה armila *vidua*, tacita & mœſta. Plur. אַלְמָנוֹת, Chald. אַרְמְלָן, Arab. אראמל aramil *viduæ*. Quia a viduus ꝑpetuò deſertus eſt ab uxore ſua, inde pro *deſerto & inope* uſurpatur. Jer. 51. v. 5. *Quia nō* אַלְמָן *viduus eſt Iſrael & Iuda à Deo ſuo*. Targ. שְׁבִיקִין *deſerti ſunt*. Eſa. 47. v. 8. *Nō ſedebo* אַלְמָנָה *vidua*. Cùm moritur rex eius, urbs eſt, quaſi vidua. rex. n. urbi eſt quod maritus uxori. Gen. 38. v. 11. *Sede* אַלְמָנָה, Targ. אַרְמְלָא *vidua*.

אַלְמָנוּת & אַלְמוֹן, Chald. ארמלות *viduitas*. Eſa. 47. v. 9. *Et venient tibi iſta duo ſubitò vno die, orbitas*, וְאַלְמֹן, Targ. וארמלו *& viduitas*. Gen. 38. 14. *Et removit veſtes* אַלְמְנוּתָהּ *viduitatis ſuæ*. 2. Sam. 20. v. 3. *Et erant concluſa uſq; ad diem mortis ſuæ* אַלְמְנוּת חַיּוּת *viduitate vitæ*. Targ. אַרְמְלָן דִּי בַעְלֵיהוֹן קַיָּמִים *viduæ, quarū mariti vivunt*. Quia erant pellices regis, nec cum illis rem habere conveniebat alteri.

אַלְמְנוֹת pro אַרְמְנוֹת *palatia*. Ezech. 19. v. 7. *Et diſtinxit* אַלְמְנוֹתָיו *palatia ejus*. Eſa. 13. v. 22. *Et habitabunt cati* בְּאַלְמְנוֹתָיו *in viduis ejus*. h. e. in urbibus devaſtatis, ſicut dicitur Thren. 1. v. 1. *urbs magna populo, facta eſt* כְּאַלְמָנָה *ſicut vidua*. Et 8. Æn. *Multis viduaſſet civibus urbem*. Sed Targ. habet בִּבְרַנְיָתְהוֹן *in mœnijs eorū*. & ſic eſſet בְּאַרְמְנוֹתָיו, literis ר ל permutatis.

אַלְמֹנִי quaſi עַלְמוֹנִי, literis א ע permutatis. *aliquis*; cujus nomē ignoratur, nec quis ſit, exprimitur. Semper aūt iunguntur duo hæc vocabula, פְּלֹנִי אַלְמֹנִי. Ruth. 4. v. 1. *ſede huc* פְּלֹנִי אַלְמֹנִי *quicunq; es*, aut *quocunq; vocaris nomine*. Targ. גְּבַר דִּצְנִיעָן אָרְחָתֵהּ *vir cujus humiles ſunt viæ*. Et ex his duobus componitur פַּלְמֹנִי: de quo in פָּלָא.

Arab. תראמל taramul *viduitas*.

Rabb. נִתְאַלְמֵן, Arab. אִתְרַמַּל atramal *viduus factus eſt, in viduitate vixit*. Luc. 2. verſ. 37. ותרמלת *& vidua facta fuit*.

Rabb. אַלְמָא *utcunq; ſit*.

III. Chald. אֲלַם *robuſtus fuit*. Deut. 31. v. 23. *confortare* וֶאֱמָץ, Targ. וְאַלִּים *& eſto robuſtus*.

אַלִּים *robuſtus*; Syriacè *contumax*. Iob. 9. v. 4. וְאַמִּיץ, Targ. וְאַלִּים *& robuſtus potentia*. in עלם & חלם vide. אַלִּימוּת *robur, fortitudo, potentia*.

IV. Arab. אלם alam *doluit, dolore affectus, afflictus, paſſus fuit*. Act. 1. v. 3. *poſtquàm* אלם *paſſus fueras*. Pſalm. 106. ואתאלם *& affectus eſt Moſes*. Matth. 17. v. 12. אבנאלאנסאן יתאלם מנהם *filius hominis patietur ab eis*. Luc. 4. v. 35. ולם יולמה *& non nocebit ei*. Marc. 8. *filius hominis* יולם *patietur multa*. Matth. 26. תאלמת *paſſa ſum ob ipſum multa*. Rom. 8. *Si* אלמנא *patimur cum ipſo*.

אלם alm *dolor, paſſio*. Plur. אלאם *dolores, paſſiones*. אליםא אלים *doloroſus*.

אלון אַלּוֹן & אֵלוֹן *terebinthus, quercus*. in אַיִל, aut אול quære.

אלע Syr. אַלְעָא *latus*; in צלע quære.

אלף Tria ſignificata habet. I. אֲלַף, Chald. אֵלַף, Syr. אלף & יְלַף *aſſuefactus fuit, ſtuduit, didicit*. Prov. 22. v. 25. *Ne fortè* תֶּאֱלַף, Targum תילף *diſcas viam ejus*. Syr. Act. 23. v. 27. Cùm ילפת *didiciſſem, ipſum eſſe Romanum*. Piel אִלֵּף, Chald. אַלֵּף, Syr. יַלֵּף, Arab. אַלַּף *aſſuefecit, docuit, oſtendit, inſtituit, inſtruxit*. Iob. 33. verſ. vltim. וַאֲאַלֶּפְךָ *& docebo te ſcientiam*. Chald. Exod. 15. v. 25. וַיּוֹרֵהוּ, Targum ואלפה *& docuit ipſum Dominus lignum*. hoc eſt, oſtendit ei. Syr. Luc. 11. v. 1. אַלְפַּין *doce nos orare, ſicut etiam Iohannes* אַלֵּף *docuit diſcipulos ſuos*. Ioh. 18. verſ. 20. *ſemper* אלפת *docui in ſynagoga*. Luc. 12. v. 12. *ſpiritus ſanctus* יַלְפִּין *docebit vos*. In ſecunda conjugatione א abjicitur, ejuſque punctum patach ad literas ſerviles præcedentes transfertur. Arab. 2. Cor. 4. v. 19. יתאלפכם *docebit vos per nos*. מְאַלֵּף, Chald. & Syr. מַלֵּף & מַלְפָן *docens, præceptor, doctor*. Plur. מַלְפִין *doctores*.

אַלּוּף *doctor, magiſter, præceptor, ductor, princeps, dux*, qui non eſt coronatus, ut rex. Pſ. 55. v. 14. *Sed tu homo ordinis mei*, אַלּוּפִי, *doctor meus, & notus meus*. Targ. רַבְּ דְּאַלְּפַתְּלִי *præceptor, qui docuiſti me*. Lxx. ἡγεμών μου. Plur. אַלּוּפִים *doctores, duces, principes*. Gen. 36. v. 15. *Iſti ſunt* אַלּוּפֵי בְנֵי עֵשָׂו, Targ. רַבְרְבֵי בְנֵי עֵשָׂו *duces filiorum Eſau, filij Eliphaz primogeniti Eſau* אַלּוּף, Targ. רַבָּא *dux Theman*, אַלּוּף Targ. רַבָּא *dux Omar* &c. Prov. 2. verſ. 16. *Derelinquens* אַלּוּף *ducem adoleſcentiæ ſuæ*. maritū, cui puella nupſit. Ier. 3. v. 4. אַלּוּף *dux adoleſcentiæ meæ tu es*. hoc eſt, maritus. ¶ Metaphoricè אַלּוּף *bos*, armenti dux & ductor. Ier. 11. v. 19. *Ego autem* כְּכֶבֶשׂ אַלּוּף *ſicut agnus*, (aut) *bos qui ducitur ad mactandum*. ut vav per eclipſin ſubintelligatur. Aut, *ſicut agnus manſuetus, aſſuetus*. quia accentus conjungit. Plur. אַלּוּפִים *boves*. Pſal. 144. v. 14. אַלּוּפֵינוּ, Targ. תּוֹרֵינָא *boves noſtri onerati*. alibi non reperitur.

אֶלֶף. Inde אֲלָפִים *boves*. Pſalm. 8. v. 8. *oves* וַאֲלָפִים, Targ. וְתוֹרִין *& boves*. ¶ Inde itē אֶלֶף nomen

nomen primę in Alphabeto literæ; cujus figurę א, boves ſimilitudinē quandā habet. Chal. אַלְפָא. inde Grecū ἄλφα. אַלְפָא בִיתָא *Alphabetum.* ¶ אַלְפָא *primus, præcipuus.* Apoc. 1. v. 8. *Ego ſum alpha & omega.* Mart. *Alpha penulatorum.*

Chald. & Syr. אוּלְפָן & יוּלְפָן & מַלְפָנוּת, Arab. אלפה *doctrina, diſciplina, cōſiliū.* בֵּית אוּלְפָנָא *domus doctrinæ, ſchola.* Prov. 3. v. 11. מוּסַר יְהוָה, Targ. אוּלְפָנָא דַיְיָ *diſciplina Domini.* Act. 5. v. 17. *quæ eſt* αἵρεσις *Sadducæorum.* Syr. יוּלְפָנָא הַדְּזָדוּקְיָא *doctrina Sadducæorum.*

Chald. אִלְפָא, Syr. אלף *navis*, quæ ducitur aut gubernatur à nautis. Plur. אִלְפִין *naves.* Ion. 1. v. 3. *Et invēit* אֳנִיָּה, Targ. אִלְפָא *navem.* Pſal. 104. v. 26. *Ibi* אֳנִיּוֹת, Targ. אִלְפַיָּא *naves ambulabunt.*

Syr. אלפי *Alphæus, doctor, doctus.*

תַּלְפִּיּוֹת quaſi תְּאַלְפִיּוֹת *documenta*, turres altæ, quæ viatores docent iter. Cant. 4. v. 4. *edificata* לְתַלְפִּיּוֹת *ad documenta.*

II. אֶלֶף, Chald. אֲלַף, Arab. אלף *mille.* numerorū princeps. Dual. אַלְפַּיִם, Arab. אלפי *duo millia.* Plur. אֲלָפִים, Chald. אַלְפִין, Arab. אלוף *aluf*, & אלאף *millia.* Gen. 20. v. 16. *Ecce dedi tibi* אֶלֶף *mille argenteos.* Ex. 20. v. 6. *Et faciens pietatem* לַאֲלָפִים *millib.* Targ. לְאַלְפֵי דָרִין *mille generationib.* Pſ. 50. v. 10. בְּהַרְרֵי אָלֶף *in montib. mille*, q. בְּאֶלֶף הָרִים *in mille mōtib.* h. e. multis. Lxx. καὶ βόες *& boves.* acceperunt, p אֲלָפִים *boves.* ¶ Deinde אֶלֶף χιλιάς *millenarius, mille viri*: populus. n. Judaicus oppidatim diſtributus erat, in chiliades ſive millenarios, ſicut Romanus in cēturiones. Iud. 6. v. 15. *Ecce* אַלְפִּי *millenarius meus exhauſtus eſt in Manaſſe.* h. e. inter chiliarchas tribûs Manaſſes. Targ. זַרְעִיתִי *familia mea.* Lxx. χιλιάς μου. chilias, ad quā domus patris mei numeratur. Plur. אֲלָפִים *chiliades.* Mich. 5. v. 2. *Et in Bethlehē Ephrata parvus es, ut ſis* בְּאַלְפֵי יְהוּדָה *in millib. Iuda.* Targ. בְּאַלְפַיָּא דְבֵית יְהוּדָה *in millib. domus Iudæ.* Lxx. ἐν χιλιάσιν *in chiliadib.* Mat. 2. v. 6. ἐν τοῖς ἡγεμόσιν *inter duces.* ſenſū expreſſit. Ex. 18. v. 25. *Et pones ſuper illos* שָׂרֵי אֲלָפִים *principes millenariorum.* qui mille viris imperant, χιλίαρχαι.

Inde verbū הֶאֱלִיף *millificavit*, millecuplā ſobolē produxit. Pſal. 144. v. 13. *Boves noſtræ* מַאֲלִיפוֹת, Targ. פוֹלְדָן אַלְפַיָּא *parientes mille.* Lxx. πολυτόκα *fœtoſa, multipara.* Talm. tractatu Sahedrin, capite 11. ונשגב יי לבדו ביום ההוא אמר רב קטינא שיתא אלפי שני הוי עלמא וחד חרב שנאמר ונשגב יי לבדו ביום ההוא ואומר מזמור שיר ליום השבת ליום שכלו שבת וכתיב כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול תנא דבי אליהו ששת אלפי שנה הוי העולם ושני אלפים תוהו שני אלפים תורה ושני אלפי׳ ימות המשיח ובעונותינו שרבו יצאו מהם שיצאו. Elias

Ille, cujus in hac traditione Talmudica, de ſex annorū mundi millenariis, mētio fit, nō fuit Propheta, ſed quidā Rabbi, qui vixit anno Creationis 3560. tēpli ſecundi 152; ex ejus familia vel ſchola hoc dictum ꝑpagatū fuit. Sex mille aūt annos duraturū mundū conjecerūt ex primo Geneſeos ỷ ſu, In principio creavit Deus. in quo de creatione mūdi agitur, & ſexies repitur litera א, millenarij nota in numeris. In ſecūdo aūt verſu, in quo ponitur תהו ובהו, ſemel repitur eadē litera א; qua volunt ſignificari vnū millenariū, & q̄dē ſeptimū, in quo Mundus erit devaſtatus, & poſtea reſtituetur. Neander: Et uno millenario vaſtatio: i. e. ſabbathū Domini. Petrus Galat. l. 3. c. 20. Traditio diſcipulorū Elię: Et iterū deſtruetur. Roll. Judęi interpretantur dies Meſſiæ, Daß er in den erſten tauſent Jaren ſelbſt ein weltlicher König ſey auff Erden. In letzten tauſent Jaren aber/ den Juden das Regiment vber die gantze Welt befehle. Cerinthus lehret: Chriſtus würde nach der aufferſtehung der Todten/ ein jüdiſch Königreich anrichten. Inde Chiliaſtæ, de quibus vide in Apocal. c. 20. & in Irenæo.

III. Arab. אלף & אלף *ordinavit, compoſuit, cōdidit.* ܐܠܦ מאלף muallif *compoſitor, autor, orator*, qui facit orationem. ܐܠܦ תאליף taalif *compoſitio libri.* תאליף חונה *traditio.* ܐܠܦ אלפה *compoſitio.* ܐܠܦ מאלף muallaf *compoſitus, conditus.*

אלץ Piel heb. אִלֵּץ, Syr. אלץ *anxit, cōſtrinxit, coegit, impulit, compulit, afflixit, moleſtavit, cruciavit.* Paſs. Syr. אתאלץ *coactus fuit.* Hebr. Iud. 16. v. 16. וַתְּאַלְצֵהוּ, Targ. וְחָקַתֵּהּ *& anxit eum.* moleſtavit. Syr. אלץ. Gal. 6. v. 12. אלצין *cogentes vos circumcidi.* Luc. 42. v. 29. ואלצוהי *coegerunt eum.* Luc. 14. ואלוץ *& coge ut ingrediantur.* Luc. 19. ויאלצונכי *& angent te ex omni loco.* Matt. 14. אלץ *impulit diſcipulos ſuos, ut aſcenderent navim.* Act. 8. אתאלצת *coactus fui.*

Nom. Chald. אַלְצָן *neceſſitas, anguſtia, moleſtia.* per metonymiam, *fames moleſtiſſima, egeſtas.* Pſal. 34. *Et ut conſervet eos* בָּרָעָב, Targ. בְּאַלְצָנָא *in fame.* Iob. 29. *In defectu* וּבְכָפָן, Targ. וּבְאוּלְצָנָא *& in fame.*

Syr. אלץ *anguſtus, coactus, neceſſarius.* Lu. 14. ואלין אנא *& cogor ego exire & videre.* neceſſe eſt mihi. Fœm. אליצא *anguſta.* Mat. 7. *Ingredimini per portā* אליצא *anguſtā.* ܐܠܨܐ אלצא *anguſtia, coactio, neceſſitas.* Rō. 13. v. 5. אלצא לן *oportet nos.*

Rabb. אַלְצָן *genus fructuum.*

אמם Inde nomina: I. אֵם, Arab. אם om *mater.* Plur. אִמּוֹת, Chal. אִמָּהָן, Rabb. אִמָּהוֹת. Arab. אמהאת umehet *matres.* Joſ. 2. v. 13. אֶת אָבִי וְאֶת אִמִּי, Targ. יָת אַבָּא וְיָת אִמָּא *patrē meū, & matrem meā.* Ier. 16. v. 3. *Et ſuper* אִמּוֹתָם, Targ. אִמְּהָתְהוֹן *matres*

by Google

tres ſuas, quæ pepererunt. Gen. 3. v. 20. *Quod ipſa eſſet* אם, Targ. אמא *mater cuncti viventis.* Syr. Mat. 1. *Maria* אמה *mater ejus.* Arab. אם רוחניה om ruhaniâ *mater ſpiritualis.* patrima. Judicum 5. v. 7. *Quod ſurrexit* אם *mater in Iſrael.* ſcilicet authoritate. ¶ Deinde transfertur, 1. ad *bruta.* Deut. 22. v. 6. *non auferas* האם *matrem ſuper filijs*: de avibus. Sic Gen. 32. v. 11. *& percutiat me* אם על־בנים *matrem ſuper filijs.* proverbialiter: *ita ut nihil ſit reliquum.* ¶ 2. Ad *urbes*, & dicitur אם *mater, metropolis, urbs*, ex qua multæ aliæ natæ & productæ ſunt, tanquam coloniæ, & ad ditionem illius pertinent, quæ & inde בנות *filiæ* nuncupantur. Latinis *matrix*, Græcis μητρόπολις *metropolis*, provinciæ caput. 2. Sam. 20. v. 19. *tu quæris interficere urbem,* ואם *& matrem in Iſrael.* LXX. καὶ μητρόπολιν. ¶ 3. ad *vias*, & dicitur אם *mater, bivium*, ex quo aliæ viæ tanquam בנות *filiæ* oriuntur, ad illudq; reſpiciunt. Ezech. 21. v. 26. *Quia ſtetit rex Babylonis* אל־אם הדרך בראש שני הדרכים *juxta matrem viæ, in capite ſive principio duarum viarum*: ubi poſterius explicat prius. ¶ 4. ad *homines*, & dicitur אם *mater, cætus hominum*, ad cœtum unum tanquam matrem pertinentium. Jer. 15. v. 8. *adduxi eis ſuper* אם בחור *matrem adoleſcentis*, ſive *metropolin juvenis, vaſtatorem in meridie.* Targum סיעת עולימיהון *cœtum juvenum ipſorum*; quamvis ſimpliciter pro matre juvenum accipi poſſe contextus indicet. ¶ Rabb. אם *matrix, caput cepæ*, unde & ſemen colligitur. *principale cujusq; rei.* ✣ אמום *typus, forma.*

II. אם, & per protheſin literæ ל, לאם *natio, gens, populus.* ex eadem matre propagatus, *regnum.* PLUR. לאמים *populi.* Gen. 25. v. 23. ולאם מלאם *& populus præ populo robuſtus erit.* Targum מלכו ממלכו *regnum præ regno.* pro מלאם; dageſch ex lamed ſchevato perditur. Gen. 27. v. 29. *Servient tibi populi, & incurvabuntur tibi* לאמים, Targ. מלכון *regna.* ¶ Arab. אמם & אום *gens, populus, plebs.* ✣ אמי *plebejus.* ✣ אממין *plebei, ethnici.* ¶ FOEM. אמה, Chald. אמא, Arab. אמה *umme.* Plur. אמים, Chald. אמין, Arab. אמאם *umem.* FOEM. אמות *familiæ.* Gen. 25. v. 16. *Duodecim principes* לאמתם, Targ. לאמיהון *per familias ſuas.* Num. 25. v. 15. *Princeps* אמות, Targ. אמין *familiarum domus patris in Midian.* LXX. ἄρχων ἔθνους ὀμὼθ *principis gentis Omoth.* interpretationi ipſum vocabulum hebræum addiderunt: vel hoc ex alia verſione, id retinente, irrepſit.

III. אמה, Chald. & Syr. אמתא *menſura, cubitus* ſeu *ulna.* longitudo, quanta eſt à brachij flexu ſeu prominentia exteriori uſq; ad medij digiti ſummitatem. DUAL. אמתים *duo cubiti.* PLUR. אמות, Chald. אמין *cubiti.* continet autem אמה *cubitus*, ſex טפחים *palmos*, & טפח *palmus* quatuor אצבעות בגודל *digitos in pollice.* & hic eſt cubitus Moſaicus; quod eo menſus fuit Moſes tabernaculum. Atq; hic dictus fuit אמת התורה *cubitus Legis*, & אמת הבנין *cubitus ædificij*, quod Lex ejus in ædificiorũ aut ſtructurarum deſcriptione mentionem faciat. Præter hunc Hebræi tradunt fuiſſe quoq; *cubitum communem*, quem vocant אמת הכלים *cubitum vaſorum*, quo vaſa & omnem ſupellectilem metiebantur: quiq; palmos tantum quinq; continebat. Fuit & cubitus hujus, qui & *minor* vocabatur, reſpectu, *Major* dictus, qui Moſaicum uno digito excedebat. Gen. 6. v. 16. ואל־אמה, Targ. ולאמתא *& ad cubitum perficies eam deſuper.* Num. 11. v. 31. וכאמתים, Targ. וכרום תרתין אמין *& juxta altitudinem duorum cubitorum.* Jos. 3. v. 3. *tantum ſpacium ſit inter nos & inter eam* (arcam) כאלפים אמה *quaſi duo millia cubitorum in menſura.* Targ. כתרין אלפין אמין *circiter bis mille cubitorum.* Quantum intervallum poſtea fecerunt iter Sabbathi. Deut. 3. v. 11. *Novem* אמות, Targ. אמין *cubiti longitudo ejus, & quatuor* אמות, Targ. אמין *cubiti latitudo ejus,* באמת־איש *juxta cubitum viri.* hoc eſt, cujuſq; hominis. Targum כאמת מלך *juxta cubitum regis.* regium. Ut autem איפה *Epha*, ita & אמה *cubitus*, pro menſura accipitur κατ' ἐξοχὴν. Jerem. 51. v. 13. *venit finis tuus* אמת בצעך *menſura rapinæ tuæ.* hoc eſt, eadem menſura, qua diripuiſti urbem Jeroſolymam, tibi remetietur à Deo. Targ. עדן סעות בישותך *tempus viſitationis malitiæ tuæ.* & 2. Sam. 8. v. 1. *& David tulit* מתג האמה *frenum cubiti de manu Philiſtinorum.* Targ. תקון אמתא *directionem cubiti.* pro quo habetur 1. Paral. 18. v. 1. *Gad, & viculos ejus.* vocatur igitur ita *Gad* Philiſtinorum metropolis. ¶ Deinde אמות ſignificat *poſtes januæ.* Eſa. 6. v. 4. *& moti ſunt* אמות הספים, Targ. אילות ספיא *poſtes ſuperliminarium.* ſcilicet in templo. ſunt fornices intus & foris impoſiti ſuperliminaribus.

Rabb. אמה *digitus medius, longiſſimus.* גיד האמה *nervus digitalis.* ¶ אמה item Rabb. *penem* ſignificat, ſive *membrum virile.*

Particula אם conditionalis eſt, & interrogativa. Chald. אן, Arab. אן *ſi, an?* Exod. 1. v. 16. אם *ſi filius eſt, tunc interficite illum,* ואם *& ſi filia, vivat.* Job. 7. v. 12. הים *num*

mare ego, אם תנין *an draco?* ſæpe idem quod הַ *an?* אם לא idem quod הֲלֹא *annon?* Eſa. 8. v. 20. אם לא *annon dicent ſecundum verbum hoc?* Eſt cum ה interrogativo. Job. 6. v. 13. האם *an ſi non eſt auxiliū meum in me?* ſæpe ſubintelligitur. Exod. 4. v. 23. וְתְמָאֵן, pro ואם תְּמָאֵן *& ſi recuſabis dimittere eum.* ¶ In juramentis, imprecationibus & obligationibus affirmativis אם *ſi* importat *negationem*; in negativis אם לא *ſi non*, *affirmationem.* 1. Reg. 1. v. 51. *Iuret mihi hodie rex Salomon* אם *ſi interficiet ſervum ſuum gladio.* Targ. דְלָא. Lxx. εἰ *quod non velit interficere.* Sic Marc. 8. v. 12. *Amē dico vobis, ſi dabitur generationi iſti ſignū*; pro quo Matth. 16. v. 4. *ſignum non dabitur ei.* Gen. 26. v. 28. *ſit quæſo* אָלָה *juramentum inter nos & inter te, & feriamus fœdus tecum,* אם *ſi feceris nobiſcum malum.* Lxx. μὴ ποιήσειν *non facere*, &c. Pſal. 95. v. 11. *Iuravi in ira mea* אם *ſi intrabunt in requiem meam.* Targ. דְלָא *quod non debeant ingredi.* 1. Reg. 20. v. 23. אם לא נחזק מהם *niſi prævaleamus eis.* אם־לא *ſi non*, affirmat. Eſa. 14. v. 24. *Iuravit Dominus Zebaoth, dicendo*, אם־לא *ſi non, ſicut cogitavi, ita fiet.* hoc eſt, certè, profectò, ſicut cogitavi, ita fiet. Eſt autem, ut Rabbini loquuntur לשון שבועה כלומר יהיה כך וכך אם וגו׳, h. e. *juriſjurandi formula, qua maledictio & imprecatio omittitur, conditione tantum poſita, ſi hoc aut illud fecero, aut non fecero; hoc vel illud mihi contingat.* Interdum imprecatio exprimitur. ut 1. Reg. 20. v. 10. *Sic faciat mihi Deus, & ſic mihi addat, ſi ſufficiet pulvis Samariæ.* ſed tamen in hoc quoq; exemplo apoſiopeſis eſt, qua aliquid reticetur. ¶ Reperitur vocula אם cum alijs quoq; particulis præpoſitivis; ut כי־אם *ſed, at, verùm.* Pſal. 1. verſ. 4. כי־אם *ſed ſicut palea, quam propellit ventus.* Gen. 47. v. 18. כי אם *quòd verè conſumta eſt pecunia*, p. בֶּאֱמֶת *in veritate.* ¶ עד אם *quoad, donec.* Gen. 24. v. 33. *non edam* עד־אם דִּבַּרְתִּי, Targ. עַד דְּאַמַּלֵּל *donec locutus fuero verba mea.* & interdum עד אשר אם, Eſa. 6. v. 11. עַד אֲשֶׁר אִם שָׁאוּ, Targ. עַד דְיִצְדוּן *donec vaſtentur urbes.*

Arab. אמאם *ſacerdos, clericus, vicarius.* אמא umme *ſacerdotes.* ☧ אמאמה imema *ſacerdotium, papatus, cura Eccleſiæ.* ☧ אמאם cum ו, *apud, ante, coram.* אמאמך *coram te, in conſpectu tuo.*

אמא Chald. אַמְּא *ancilla*: in אָמָה mox ſequente, habes.

אמד Rabb. אָמַד idem quod מָדַד, *menſuravit, æſtimavit, conſideravit, menſus fuit.* præcepto 163. negativo; אומדים *metiuntur* *domus judicij altitudinem loci, unde eum projecerunt.*

Arab. Alc. אמד *terminus.*

אמה אָמָה, Chald. אַמָּא & אַמְהוּ, Arab. אמה, ama *ancilla, famula.* Plur. אֲמָהוֹת, Chald. אַמְהָן *ancillæ.* ה heemant. eſt, & radicale abjectum. Exod. 2. v. 5. *& mittebat* אֲמָתָהּ *ancillam ſuam, & accipiebat eam.* Targ. ואושטת ית אַמְּתַהּ *& extendit brachium ſuum.* accepit pro אַמָּה, quod dageſſatum eſt, nec niſi cubitum aut menſuram denotat. Gen. 29. verſ. 24. *& dedit Laban ipſi Zilpa* שִׁפְחָתוֹ, Targ. אַמְהָתֵהּ *ancillam ſuam Leæ filiæ ſuæ* שִׁפְחָה, Targ. לְאַמְהוּ *in ancillā.* Pſal. 116. v. 16. *Servus tuus ego*, בֶּן־אֲמָתֶךָ *filius ancillæ tuæ.* filius ancillæ, eſt domi natus & educatus in ſinu domini ſui. ſum natus & educatus in Eccleſia, matre pia & religioſa, quæ te purè colit.

אמט Chald. אֲמִיטְא *caligo, tenebræ.* Exod. 20. v. 20. *& Moſes acceſſit* אֶל־הָעֲרָפֶל, Targ. לְצֵית אֲמִיטְתָא *ad caliginem.* Eſa. 6. v. 4. *Implebitur* עָשָׁן *fumo.* Targ. אֲמִיטְתָא *caligine.*

אמל Duo ſignificata habet. I. אֻמְלָה pro אֲמוּלָה *infirma, debilis, imbecilla.* Ezech. 16. v. 30. *Quam* אֲמֻלָה לִבָּתֵךְ *infirmum eſt cor tuum.* & tertia radicis litera geminatur ad augendam ſignificationem, אֲמֵלָלִים *infirmi, imbecilles, debiles.* Nehem. 4. v. 2. *Quam Iudæi iſti* הָאֲמֵלָלִים *infirmi*: fracti laboribus ob onerum multitudinem. Pual. אמלל *infirmatus, debilitatus fuit*: pro אֻמַל, ut pro dageſch ל geminetur. Pſal. 6. v. 3. כִּי אֻמְלַל אָנִי, Targ. מטול דְחַלָשׁ אֲנָא *quia infirmus ego.* In plæriſq; libris cum patach, ſed rectius per cametz ſcribitur. ¶ Metaphoricè, *exciſus, devaſtatus, diminutus fuit.* Eſa. 16. v. 8. *nam arva* אֻמְלַל *exciſum eſt*: infœcundum evaſit. Hoſ. 4. v. 3. וְאֻמְלַל, Targ. ויצדי *& obſtupeſcet omnis incola ejus.* Joel. 1. v. 12. *& ficus* אֻמְלָלָה *exciſa eſt.* Targ. נתרא *defluxit.* ibidem verſu 10. אֻמְלַל *exciſum eſt oleum.* Lxx. ὠλιγώθη *diminutum eſt.* Eſa. 24. v. 4. אֻמְלְלָה *exciſa eſt vitis.* Targ. אתפריכו *attritæ ſunt vites.* Thren. 2. v. 8. *& luxit antemurale & murus, pariter* אֻמְלָלוּ, Targum אתפגרו *deſtructa ſunt.*

II. Arab. אמל *cogitavit, conſideravit, attendit, perſpexit, obſervavit, expectavit.* Matth. 6. v. 28. תאמלוא זהאר אלחקל *conſiderate lilia agri.* Luc. 12. v. 24. תאמלוא פראח אלגרבאן *conſiderate pullos corvorum.* Galat. 3. תתאמלון אלאיאם *obſervetis dies.* Pſal. 25. v. 5. *& te* אמלת *expectavi tota die.* obſervavi.

אמול *negocia.* ☧ אמאל *cogitationes, ſpes.*

אמן Tria ſignificata habet. I. אָמַן, Chald. אֲמַן,

אֲמַן, Syr. אֲמַן. inde Niphal. נֶאֱמַן, Syr. אֶתְאֲמַן *verax, verus, fidus, fidelis, certus, firmus, conſtans, ſtabilis, perpetuus, durabilis, ratus, ſecurus, continuus fuit, duravit, perduravit, perſeveravit, permanſit perſona, res,* aut *ſermo.* Eſa. 7. v. 9. *Si non* תַאֲמִינוּ, Targ. תְהֵימְנוּן *credetis, quia non* תֵאָמֵנוּ, Targ. תִתְקַיְמוּן *permanebitis.* 1. Reg. 8. v. 26. יֵאָמֶן נָא *verus ſit, quaſo, ſermo tuus.* Targ. יִתְקַיְמוּן *firma ſint verba tua.* confirmentur, rata ſint. Gen. 42. 20. וְיֵאָמְנוּ, Targ. וְיִתְהֵימְנוּן *& fidelia erunt*, ſive *confirmabuntur verba veſtra.* vera deprehendentur. Lxx. πιστωθήσονται *credentur.* 2. Sam. 7. v. 16. וְנֶאְמַן, Targ. וְקַיָּם *& ſtabilis erit domus tua, & regnum tuum in ſeculum.* Jer. 15. verſ. 18. *eris mihi ſicut* אַכְזָב *mendacium, aqua* (quæ) *non* נֶאֱמָנוּ *fideles ſunt.* non ſunt perēnes. ubi כָּזָב, & אָמֵן opponuntur. Eſa. 55. v. 3. *miſericordia Davidis* הַנֶּאֱמָנִים *durabiles.* ſtabiles. Hoſ. 5. v. 9. *in tribubus Iſrael manifeſtavi* נֶאֱמָנָה *rem certam.* verum. Targ. אוֹרַיְתָא *Legem.* Deut. 28. verſ. 59. *plagas magnas* וְנֶאֱמָנוֹת, Targ. וּמְהֵימְנָן *& fideles, & morbos malos* וְנֶאֱמָנִים, Targ. וּמְהֵימְנִין *& fideles.* ſtabiles, cōſtantes, durabiles, perpetuos, incurabiles. Syr. Act. 1. v. 14. אָמִינִין הֲווֹ *perdurabūt in oratione.* Coloſſ. 4. v. 2. אֶתְאַמְנוּ *perſeverate in oratione.* Hiphil הֶאֱמִין, Chald. הֵימַן, Syr. הֵימַן *verum, fidele, ſtabile, certum putavit, certò credidit, fidit, confidit, fidem habuit.* variè conſtruitur. 1. Abſolutè ponitur. Pſal. 116. verſ. 10. הֶאֱמַנְתִּי *credidi, ideo locutus ſum.* Job. 9. v. 16. *non* אַאֲמִין *credam, quòd audiat vocem meam.* Syr. Matth. 8. verſ. 13. *ſicut* הֵימַנְתְּ *credidiſti, fiat tibi.* 2. cum ב *in.* Gen. 15. v. 6. וְהֶאֱמִן בַּיהוָה, Targ. וְהֵימַן בְּמֵימְרָא דַיְיָ *& credidit in Deo.* Exod. 14. v. ult. וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמשֶׁה עַבְדּוֹ, Targ. וְהֵימִינוּ בְּמֵימְרָא דַיְיָ וּבִנְבִיאוּת מֹשֶׁה עַבְדֵּיהּ *& crediderunt in Domino, & Moſe ſervo ejus.* 3. cum ל Dat. Gen. 45. v. 26. *& vacillabat cor ejus, quia non* הֶאֱמִין לָהֶם, Targ. הֵימִין לְהוֹן *credebat illis.* 4. cum אֵת ſemel, & in totum complexum fertur. Jud. 11. v. 19. *& non* הֶאֱמִין *credebat Sihon* אֶת־יִשְׂרָאֵל *Iſraelem tranſire per terminum ſuum.* Lxx. ἠθέλησεν *voluit.* non tantum credidit Iſraeli, ut eum fineret tranſire per ſuam patriam. Syr. Luc. 20. v. 5. *Quare non* הֵימַנְתּוּנֵיהִי *credidiſtis ei.* Joh. 1. v. 7. *ut omnis* נְהֵימַן *crederet per ipſum.* Paſſ. אֶתְהֵימַן *credibilis fuit.* Rom. 3. v. 2. דְּאֶתְהֵימְנוּ *ut verificentur verba Dei.* Alcor. אָמִנוּא בָּאלְלָה וַרַסוּלִה וַאלְנוּר אַלַּדִי אַנְזַלְנָא *credite in Deum, & nuncium ejus, & Alcoranum quem demiſimus.*

Nom. אָמֵן & אֹמֶן. Foem. אָמְנָה, & אֹמֶן, & אֲמָנָה, & אֱמוּנָה, & אֱמֶת. Chald. הֵימָנוּת. Arab. אמאנה *fides, fidelitas, veritas, certitudo, firmitas, conſtantia.* Eſa. 65. v. 16. *Qui jurat in terra, juret* בֵּאלֹהֵי אָמֵן *in Deo veritatis.* Eſa. 24 v. 1. *conſilia è longinquo* אֱמוּנָה אֹמֶן *fides* (&) *veritas.* ut vaf ſubintelligatur. Conſilia, quæ dixiſti à tempore longinquo per Prophetas tuos, certa & firma ſunt. Gen. 20. v. 12. *& etiam* אָמְנָה, Targ. בְּקוּשְׁטָא *in veritate ſoror mea eſt.* Gen. 24. v. 48. *Qui deduxit me in via* אֱמֶת, Targ. קְשׁוֹט *veritatis.* ¶ De אֱמֶת autem duo ſunt obſervanda: 1. quod dicitur pro אֱמֶנֶת, abjecta litera Nun, quæ cum affixis per dageſch compenſatur. Pſal. 91. v. 4. *ſcutum & clypeus* אֲמִתּוֹ *veritas ejus.* 2. Quòd differt ab אֱמוּנָה *fide.* nam אֱמֶת *veritas*, notat *promiſſionem.* Jer. 14. v. 19. שְׁלוֹם אֱמֶת *pacem veritatis dabo illis.* hoc eſt, certam, firmam, conſtantem, ſtabilem. Gen. 32. v. 10. *Minor ſum omnibus pietatibus, & omni* הָאֱמֶת *veritate,* Targ. טָבְוָן *bonis, quæ feciſti cum ſervo tuo.* in חסד vide phraſin. Exod. 17. v. 12. *& fuerunt manus ejus* (in) אֱמוּנָה *veritate, uſq; ad occaſum Solis.* Targ. פְּרִישָׂן בִּצְלוֹ *expanſæ in oratione.* Lxx. ἐστηριγμέναι *ſuſtentatæ.* Vulg. *ut non laſſarentur.* erant firmæ, ſtabiles & conſtantes in elevatione. Pſal. 37. v. 3. *& paſcere* (in) אֱמוּנָה *fide.* Lxx. ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτῆς *in divitiis ejus.* quaſi ה eſſet effixum. divitijs enim fidunt homines, eisq; nituntur. ✠ Unde videtur dici מָמוֹן, quaſi מַאֲמוֹן *divitiæ*, in quibus confidunt homines. Hab. 2. v. 4. *& juſtus* בֶּאֱמוּנָתוֹ *in fide ſua vivet.* ¶ אמונה Rabb. quoq; *fides* eſt, ſeu *religio*, ut ex hoc Judæorū Symbolo patet, אמונה מחלקה לארבעה חלקים אמונה בהלכה אמונה בנביאים בעולם הבא ובביאת הגואל:

Ab אֱמֶת *veritas*, formant Rabbini verbum אָמַת *verus fuit.* אִמֵּת *verum fecit, confirmavit.* אֻמַּת *confirmatus fuit.* ✠ אֲמִתָּה *confirmatio.* לַאֲמִתַּת הַדָּבָר *ad confirmationem rei.* ✠ אֲמִתִּי & מְאַמֵּת *verax.* מְאַמְּתִים *veraces.* ✠ אֲמָנָה *litera fidei.* creditiva. ✠ נִתְאַמֵּת *verificatus eſt.* ✠ בַּאֲמִתּוּת *verè.*

Plural. אֱמוּנִים *veritates, fidelitates.* Prov. 20. verſ. 6. וְאִישׁ אֱמוּנִים *& virum fidelitatum quis inveniet?* hoc eſt, fidum & conſtantem in amicitia. ¶ Ter accipitur adjectivè, Pſal. 31. v. 24. אֱמוּנִים *fideles cuſtodit Dominus.* &, Pſal. 12. v. 2. & 2. Sam. 20. verſ. 19.

אָמוֹן & אָמֹן, Chald. אוּמָן *artifex, opifex,* in ſua arte, aut opificio certus, excellens & probatus, *architectus.* Prov. 8. v. 30. *& eram apud ipſum* אָמוֹן *architectus.* Targum מְהֵימְנָתָא *fidelis.* Lxx. ἁρμόζουσα *compoſitrix.* Jerem. 48. v. 25. *ecce ego viſito* אֶל אָמוֹן *ſuper artifice de No.* hoc eſt, principe aut rege

iſtius urbis in Ægypto. Targ. *in* אתרגושתּ *ſtrepitu.* tumultu. accepit pro הָמוֹן *ſtrepitus:* literis הא permutatis; ſicut accipitur Jer. 52. v. 15. *& reliquum* הָאָמוֹן *multitudinis tranſtulit Nebuzaradan*; pro הָמוֹן. Lxx. τὸν ἀμμὼν, hebraicum retinuerunt. Cantic. 7. v. 1. *Opus manuum* אָמָּן *artificis*. Exod. 28. v. 6. *opus* חוֹשֵׁב, Targ. אמן *artificis*. Ibid. v. 12. *opus* חָרָשׁ, Targ. אֻמָּן *architecti*. Plur. Chaldaic. אמנין *artifices, architecti.*

אֻמָּנוּת Chald. *ars, artificium, architectura.* Plural. אֻמָּנוּן *artificia*. Syr. אֻמָּנִין *opera, ſtudia.*

אֲמַן *artificioſus fuit.* ⁂ אוּמָן *artifex*, unde dicitur, כָּל אוּמָן שׂוֹנֵא בַּר אוּמָנוּתוֹ *omnis artifex odit filium*, h. e. diſcipulum *artificij ſui.*

Propr. אָמוֹן. 2. Reg. 21. v. 18. *& dormivit Manaſſe cum patribus ſuis, & ſepultus fuit in horto domus ſuæ, in horto Uzza: & regnavit* אָמוֹן *Amon filius ejus pro eo.* Lxx. Ἀμώς, literarum ו & ן ſimilitudine decepti.

אַמְנוֹן & אֲמִינוֹן *frater Abſalonis.* 2. Sam. 13. הַאֲמִינוֹן *amon Aminon frater tuus fuit tecum.* Lxx. μὴ ἀληθῶς *eſtne ita.* acceperunt, pro אָמֵן *certe, verè.*

אָמְנָם & אֻמְנָם *certè, verè, profectò.* Gen. 18. v. 13. *an etiam* אֻמְנָם, Targ. בְּקוּשְׁטָא *verè pariam, & ego ſenui.*

אָמֵן, Jer. 11. v. 5. *& reſpondi & dixi* אָמֵן יְהוָה *amen, Domine.* Hac voce utuntur Hebræi poſt preces & benedictiones, optantes harum veritatem, confirmationem, ſucceſſum & adimpletionē. ſignificat ergò, *faxit Deus, verum ſit hoc, certò fiat* vel *eveniat.* Deut. 27. v. 15. &c. Moſe Dei mandata & maledictiones proponente, populus reſpondet, *Amen. Maledictus qui non confirmaverit verba Legis hujus, ut faciat ea, & dicat univerſus populus* אָמֵן *Amen.* Lxx. γένοιτο *fiat.* Interdum geminatur ad majorem confirmationem. Num. 5. v. 22. *& dicat mulier* אָמֵן אָמֵן *amen amen.* Poſteà etiam in primitiva Eccleſia poſt preces & alia, quæ recitabantur, populus reſpondebat, *Amen.* 1. Cor. 14. v. 16. *Quomodo dicet* τὸ ἀμὴν *poſt gratiarum actionem?* 2. Cor. 1. v. 20. *promiſſiones Dei in ipſo* τὸ ναὶ, *& in ipſo* τὸ ἀμὴν. hoc eſt, ratæ & certæ. Apocal. 1. v. 7. Ναὶ ἀμὴν conjunguntur. Explicatio habetur, Jer. 28. v. 6. *& dixit Ieremias Propheta* אָמֵן *Amen, ſic faciat Dominus; confirmet Dominus verba tua, quæ prophetaſti.* In Novo Teſtamento: *Amen, amen dico vobis.*

Arab. אמן aman *credidit, fidit, fidejuſſit, ſpoſpondit.* Gal. 3. אמן אברהים באללה *credidit Abraham in Deo.* Pſal. 106. ואמנוא *& crediderunt in verbo ejus.* Galat. 4. *& illis qui* יומנון *credent in eum.* Matth. 21. *&* ולם תומנוא בה *non credetis in eum.* Alc. אֲנוּמִן כְּמָא אָמַן *an credemus ſicut credidit?* ⁂ מוּמִן mumin *fidelis*, qui credit. plural. מוּמִנִין muminin *fideles, credentes.* Foem. מומנאה *fidelis.* ⁂ אמן umn, & אַמָאן & אַמָאנָה *fides, veritas, credulitas, ſecuritas*, בְּאַמָנָה biemene *fideliter, legitime.* ⁂ תאמא taimin *comeatus, ſalvus conductus.* ⁂ מְאַמַן *fidejuſſor.* ⁂ אָמִין *fidejuſſio, vadimonium:* item *examen libræ*, & *menſura.* ⁂ אַמָאנַה *depoſitum, fidecommiſſum.*

Syr. אַמִּין *ſtabilis, perſeverans, aſſiduus.* ⁂ אַמִינָאִית *fideliter, ſedulò; continuò, crebrò, perpetuò; planè.* מְהַימַן *fidelis: & Eunuchus*, à fidelitate. Act. 8. v. 27. *occurrit ei* εὐνοῦχος, Syr. מְהימְנָא *Eunuchus.* ⁂ אִתְהַימַן *creditum fuit.* ⁂ אָמִין *verè.*

II. אוֹמֵן *nutritius, altor, nutritor*, à fide: qui in fidem ſuam recepit alterius puerum. *tutor, pædagogus, curator, procurator, diſpenſator, œconomus.* Num. 11. v. 12. *ſicut portat* הָאוֹמֵן, Targum תּוּרְבְּיָנָא *nutritius lactentem.* Lxx. τιθηνὸς *nutritius.* Eſth. 2. verſ. 7. *& ipſe erat* אוֹמֵן, Targ. מְרַבֵּי *nutriens Hadaſſam, quæ eſt Eſther.* Lxx. τροφεύς. Quidam referunt etiam huc, vel certè ad אָמוֹן, illud Prov. 8. v. 30. ſupra citatum: *eramque apud eum* אָמוֹן *alumnus.* Plural. אוֹמְנִים *nutritij, curatores.* 2. Reg. 10. verſ. 1. & 5. *& ad* הָאוֹמְנִים *nutritios Achab.* qui nutriebant ejus filios. Targ. ולתורבניא *& nutritios.* ſequitur quod ſeptuaginta filij Achab fuerint cum magnatibus urbis, מְגַדְּלִים אוֹתָם *educantibus illos.* Eſa. 49. v. 23. *& erunt reges* אוֹמְנַיִךְ, Targ. תּוּרְבְּנַיִךְ *nutritores tui.* Lxx. τροφοί. Foem. אֹמֶנֶת *nutrix*, Ruth. 4. v. 6. *& facta eſt ei* לְאֹמֶנֶת *in nutricem.* 2. Sam. 4. v. 4. *tollensque eum* אֹמַנְתּוֹ *nutrix ejus.* ¶ Plur. אוֹמְנוֹת *poſtes, columnæ*, quæ ſunt fulcra ædificij; quæ ædificium vel domum ſuſtentant. 2. Reg. 18. v. 16. *In illo tempore abraſit Hiskia fores templi, &* הָאֹמְנוֹת, Targ. סְקוּפַיָּא *poſtes.*

אָמוֹן *nutritus, alumnus.* plur. אֱמוּנִים *nutriti, alumni.* Thren. 4. v. 5. הָאֱמֻנִים, Targ. דְאִתְרַבִּיאוּ *qui educati* vel *nutriti ſunt ſuper purpura.*

אָמְנָה & אֻמְנָה *nutritio, alimētatio, cura, tutela.* Eſther 2. v. 20. *poſtquàm fuerat* בְּאָמְנָה *in tutela cum ipſo.* Nehem. 11. v. 23. *Quoniā præceptum regis ſuper eos:* וַאֲמָנָה *& alimentatio ſuper cantores quotidiana.* h. e. ex theſauro regis cantores accipiebant alimenta diurna. ¶ 2. אֲמָנָה *fœdus.* Nehem. 9. v. 38. כּוֹרְתִים אֲמָנָה *ferientes fœdus.* ſignificat fœdus fidum, firmum & verum, ex ſignificatione prima

Digitized by Google

prima. ¶ Tertiò אָמְנָה, & literis מב permutatis אֲבָנָה *mons, & fluvius* in Syria. verbum Niphal. נֶאְמַן *nutritus, educatus, curatus fuit.* Eſa. 60. v. 4. *& filiæ tuæ ſuper latus* תֵּאָמַנָה *educabuntur.* Targ. עַל נַסְּסִין יִתְנַסְבָן *ſuper latera portabuntur.* LXX. ἐπ᾽ ὤμων ἀρθήσονται *in humeris portabuntur.* pro תֵּאָמַנָה.

III. Per Antiphraſin, Syr. אֶמַן *tardus, ſegnis, cunctatus, gravis, moleſtus, tædioſus fuit.* Luc. 18. v. 1. *nec* תאמן לחון *ſegneſceret* ſive *tædioſum eſſet illis.*

אמס Arab. אמס, in משש quære.

אמץ אָמַץ *robuſtus, fortis fuit.* Pſal. 142. v. 7. *Quia* אָמְצוּ, Targ. אתחילו *robuſti ſunt præ me.* Gen. 25. v. 23. *& populus præ populo* יֶאֱמָץ, Targ. יִתְקַף *robuſtus erit.* Joſ. 1. v. 6. *confortare* וֶאֱמָץ, Targum ועלם *& eſto robuſtus.* Piel אִמֵּץ. Hiphil הָאֱמִיץ *roboravit, confortavit, fortem reddidit.* Pſal. 80. v. 18. *ſuper filium hominis, quem* אִמַּצְתָּ, Targ. חֵילְתָּ *roboraſti.* Deut. 2. v. 30. ואמץ, Targ. ואתקף *& roboravit cor ejus.* Zach. 12. v. 5. אַמְצָה *corrobora mihi habitatores Ieruſalem.* LXX. εὑρήσομεν *inveniemus in eis.* legerunt אמצא *inveniam*; à מצא *invenit.* Hithpael הִתְאַמֵּץ *roboravit ſeipſum.*

Nomen Adject. אַמִּיץ *robuſtus, fortis.* Amos 2. v. 15. וְאַמִּיץ לִבּוֹ *& fortis corde ſuo inter heroës.* LXX. καὶ εὑρήσει *& invenietur cor illius.* accepit pro מצוא literis tranſpoſitis.

Subſt. אֹמֶץ. fœm. אַמְצָה. item מַאֲמָץ *fortitudo, robur.*

אֲמֻצִּים, pro חֲמֻצִּים *tincti, colorati:* literis חא permutatis. Zachar. 6. v. 3. *& in quadriga quarta equi maculoſi* וַאֲמֻצִּים *& tincti.* Targ. וקטמנין *& cinerei.* quorum color eſt ſimilis cineri. LXX. καὶ ψαροὶ *& ſturnini.*

מַאֲמָץ, inde מַאֲמַצִּים *robora.* Job. 36. v. 19. *& omnes* מַאֲמַצֵּי כֹחַ *robora fortitudinis.*

Chald. אוּמַן & אומצא *cruda caro, fruſtum carnis.*

אמר Tria ſignificata habet. I. אָמַר, Chald. אֲמַר *dixit, cum altero locutus eſt.* variè conſtruitur. 1. abſolutè ponitur. Gen. 20. v. 5. *etiam ipſa* אָמְרָה, Targ. אמרת *dixit, frater meus eſt.* Gen. 41. v. 54. *& cæperunt ſeptem anni famis advenire, ſicut* אָמַר, Targ. אֲמַר *dixerat Ioſeph.* 2. Cum אֶל, vel ל *ad.* Gen. 41. v. 39. & 41. וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל יוֹסֵף, Targum וַאֲמַר פַּרְעֹה לְיוֹסֵף *& dicebat Pharao ad Ioſephum.* Ibidem v. 55. וַיֹּאמֶר לְכָל מִצְרַיִם *& dicebat Pharao ad omnem Aegyptum: ite ad Ioſephum, quod* יֹאמַר לָכֶם, Targ. יימר לכון *dicet ad vos, faciatis.* 3. cum עַל vel ל *ſuper.* hoc eſt, de. Ezech. 26. v. 2. אָמְרָה צֹּר עַל יְרוּשָׁלַם *dixit Tyrus ſuper Ieruſalem, ecce deſtructa eſt*: hoc eſt, de Jeruſolyma. Gen. 20. v. 13. אִמְרִי לִי, Targ. אֵמַרִי עֲלַי *dic ſuper me, frater meus eſt.* hoc eſt, de me. & אֶל pro עַל. Gen. 20. v. 2. *& dicebat Abraham* אֶל שָׂרָה, Targ. עַל שָׂרָה *ſuper Sara uxore ſua, ſoror mea ipſa eſt.* 4. per ellipſin עַל *ſuper.* Eſa. 3. v. 10. אִמְרוּ צַדִּיק *dicite* (ſuper) *juſto, quod bonus ſit.* Pſal. 139. v. 20. *Qui* יֹאמְרוּךָ *dicent* (ſuper) *te ad ſcelus.* pro יֹאמְרוּ עָלֶיךָ. Infinitivus ſuo vel alteri verbo ſubjunctus, *ſingularem animi affectum* denotat. Gen. 21. v. 22. וַיֹּאמֶר *& dicebat Abimelech, & Pichol dux exercitus ejus* אֶל אַבְרָהָם *ad Abrahamum* לֵאמֹר *dicendo.* hoc eſt, his verbis, in hanc ſententiam. Num. 6. v. 23. דַּבֵּר לֵאמֹר *loquere ad Aharonem, & ad filios ejus dicendo: ſic benedicetis filios Iſrael* אָמוֹר לָהֶם *dicendo ad illos.* Jud. 16. verſ. 2. *Gazæus* לֵאמֹר, Targ. אתחוי למימר *indicatum eſt his verbis.* Eſa. 37. v. 15. *& orabat Ezechias ad Dominum* לֵאמֹר *dicendo.* pro quo habetur, 2. Reg. 19. וַיֹּאמַר *& dicebat.* Deut. 5. v. 5. *& non aſcendiſtis in montem* לֵאמֹר *dicendo.* ipſo dicente. cum ipſe deſcenderet in montem, dicens: Ego, &c. ¶ Deinde, אָמַר *dixit, edixit, præcepit, juſſit, imperavit.* Jonæ 2. v. 11. וַיֹּאמֶר יְהוָה לַדָּג *& dixit Dominus ad piſcem, & evomuit Ionam.* LXX. προσετάγη *præcepit.* Eſth. 1. v. 10. & 11. *Rex* אָמַר *dixit adducere Vaſthi reginam.* hoc eſt, juſſit. 1 Paral. 20. v. 17. *ego* אָמַרְתִּי *dixi numerare populum.* hoc eſt, juſſi. 1. Reg. 11. v. 18. וְלֶחֶם אָמַר לוֹ *& cibum juſſit* (dare) *ipſi.* Targ. וּמְזוֹן אֲמַר לְסַפָּקָא לֵהּ *& cibum juſſit ſuppeditare ipſi.* ſic Marci 5. v. ult. *dixit dari*, id eſt, *juſſit.* Matth. 4. v. 3. *Dic ut lapides iſti fiant panes.* Maximus autem hujus verbi uſus hac in ſignificatione eſt apud Arabes. אמר enim illis eſt *mandavit, decrevit, ordinavit, licentiam dedit.* אֻמִר *juſſus fuit.* Matth. 1. v. 21. וצנע כמא אמרה מלאך אלרב *& fecit ſicut juſſerat ipſum angelus Domini.* Pſal. 7. אלמר אלדי אמרת *mandatum quod mandaſti.* Act. 6. v. 15. אמרוא *juſſerunt eos exire.* אן אללה יאמרכם *ſi Deus juſſerit vos.* Alc. 2. אפעלוא מא תומרון *facite quod juſſi fueritis.* ¶ Tertiò, אָמַר *dixit, cogitavit, ſecum locutus eſt, ſenſit, ſtatuit, conſtituit, decrevit, voluit.* 2. Sam. 21. v. 16. וַיֹּאמֶר *& dicebat percutere Davidem.* LXX. καὶ διενοεῖτο *& cogitabat.* Exod. 2. v. 14. *an occidere me* אַתָּה אֹמֵר *tu dicis?* id eſt, cogitas. LXX. σὺ θέλεις *tu vis?* Marc. 5. v. 28. ἔλεγε *dicebat enim, ſi veſtimenta ejus attigero.* 1. Reg. 7. v. 12. *Dominus* אָמַר *dixit habitare in caligine.* Targ. אתרעי *voluit.* Maximè autem cum additur בְּלֵב *in corde*, aut לְלֵב *ad cor.* Gen. 27. v. 41. *& dicebat Eſau* בְּלִבּוֹ *in corde ſuo.* Eſth. 6. v. 6. *& dicebat Haman* בְּלִבּוֹ *in corde ſuo.* Targ. וַחֲשַׁב *& cogitabat.* Hoſ. 7. v. 2. יֹאמְרוּ לִלְבָבָם *dicent ad cor ſuum.* Targ.

Targ. מַחשבין בלִבהון *cogitantes in corde ſuo.* Eccl. 2. v. 1. אָמַרתִּי אֲני בלבי *dixi ego*, id eſt, cogitavi, *in corde meo.* Niphal. נאְמַר, Chal. אתאמר, Syr. אתאמר *dictus fuit.* Gen. 22. v. 14. *Ideo* יֵאָמֵר *dicetur hodie.* dici ſolet, proverbium eſt. Joſ. 2. v. 2. וַיֵּאָמֵר *& dictum fuit regi Iericho.* Eſa. 62. v. 3. *non* יֵאָמֵר לָךְ *dicetur tibi amplius derelicta*, וּלְאַרְצֵךְ *& terra tua non* יֵאָמֵר *dicetur amplius vaſtata.* h. e. *appellaberis.* Syr. Matth. 1. דאתאמר *quod dictum eſt à Domino.* Hithpael התאמר *dixit.* Pſal. 94. v. 4. *Loquentur Vetera*, יִתְאַמְּרוּ *eloquentur operatores iniquitatis.* Targ. אָמרין מלין רקלנא *dicunt verba ignominioſa.* & א mutatur in jod. Eſa. 61. v. 6. *in gloria ipſorum* תִּתְיַמָּרוּ *loquemini.* Targ. תתפנקון *deliciabimini.*

Nomen אֹמֶר. Fœm. אִמְרָה. & אֵמֶר. heemant. מַאֲמַר, Chald. מֵימַר *dictum, edictum, mandatum, verbum, ſermo*: Plural. אֲמָרִים. Fœm. אִמְרוֹת *dicta, verba, ſermones.* Gen. 4. v. 23. *audite* אִמְרָתִי, Targ. מֵימְרִי *verbum meum.* Chald. מֵימַר דַיְיָ *verbum Domini.* ¶ In Targ. ſæpe uſurpatur pro יְהוָה *Dominus*, & אֱלֹהִים *Deus*: denotans *Meſſiam* ſive *Chriſtum*, qui eſt æternum Dei verbum, quo omnia, ut condidit, ita conſervat. unde & Joh. 1. λόγος appellatur. Eſa. 1. v. 13. *Neomenias veſtras, & feſta veſtra odit* נַפְשִׁי *anima mea.* Targ. מֵימְרִי *verbum meum.* Jer. 1. v. 8. *Quia tecum* אֲנִי *ego.* Targ. מֵימְרִי *verbum meum.* Eſa. 45. v. 17. *Iſrael ſalvatus eſt* בַּיהוָה *per Dominum ſalute æterna.* Targ. בְּמֵימַר דַיְיָ *per verbum Domini.* Pſal. 110. v. 1. *Dixit* יְהוָה לַאדֹנִי *Dominus ad Dominum meum, ſede à dextris meis.* Targ. יְיָ לְמֵימְרֵהּ *Dominus ad verbum ſuum.*

Arab. אַמְר *dictum, edictum, præceptum, mandatum, licentia, autoritas, poteſtas.* item *res, factum, negocium.* באמר biamr *ob rem, propter.* Plur. אמור *edicta, mandata.* item *res, negocia.* גַמיע אַלאמור *omnes res, omnia negocia.* אַלאמור אַלטַביעִיַה *res naturales.* אמור עָריבה *res extraneæ.* Ar. אמרין *duæ res.* כל אמר *unumquodq.* Ar. אַמִיר *princeps.* Plu. אֻמַרָא *principes, reguli.* אַמִיר אֻמַרָא *rex regum* אַמִיר אַלמֻומִנִין *rex credentium, Califa.* Ar. מַאְמַר *licentiatus.* cui data eſt licentia, *ordinatus.* Ar. אַואמר *præcepta.*

Rabb. מַאֲמָרָה *prædicamentum.* Plural. מַאֲמָרוֹת *prædicamenta.* Ar. אֲמִירָה *dictum, ſententia.* Ar. אָמוֹרַי & אָמוֹרָאָה *ſententiarius*, qui ſententias collegit aut dixit, in Talmud. Plur. אָמוֹרָאִים *ſententiarÿ.* quorum primus fuit Rabba, ultimi Rabena, & Rabi Aſche, qui compoſuit Talmud.

Talmud. קָאמַר *qui dixit.* ¶ לוֹמַר, pro לֵאמֹר *dicere.* רוצה לומר *vult dicere, hoc eſt.* ¶ אימא talmudicè, pro אֱמוֹר *dic.* ¶ כְּדַאמְרַא,

pro כְּדַאמְרַן *ut dicemus.* ¶ כְּמַאֲמַר *ſicut dictum eſt.*

אֱמֹרִי *populus* ab Amoræo filio Canaan ſic dictus. poſtea ponitur pro *Cananæis*, quorum potentiſſimi fuerūt Amorrhæi.

II. אָמִיר *ramus, ſummitas rami, ramus excelſus, frons frondis.* ex arbore, tanquam verbum vel cogitatio ex corde proveniens & prominens. Eſa. 17. v. 6. & 9. *Duæ aut tres baccæ in capite* אָמִיר, Targ. עַנְפָּא *rami*, aut *frondis.* Lxx. ξυλωνός. ¶ Inde verbū הֶאֱמִיר *eminere* aut *prominere fecit, rami* aut *frondis inſtar, exaltavit, extulit, evexit.* Deut. 26. v. 17. *ipſum Dominum* הֶאֱמַרְתָּ *extuliſti hodie.* Targ. חֲטַבְתָּ *elegiſti.* Lxx. εἵλου *elegiſti.* & v. 18. *Iehova quoq;* הֶאֱמִירְךָ *evexit te.* Targ. חַטְבָךְ. Lxx. εἵλετό σε *elegit te hodie, ut ſis populus ei peculiaris.* R. L. *Tu Deum poſuiſti excelſum ſuper te; ut ſit tibi Deus, & regat te mandatis ſuis: & Dominus evexit te ſuper gentes, & elegit te ex reliquis populis.* Pſ. 94. v. 4. יִתְאַמְּרוּ *exaltabuntur operatores iniquitatis.* ſuperbient ſicut frons, ſive ramus altus. Job. 20. v. 29. *& hæreditas* אִמְרוֹ *elationis ejus præ Deo.* quod cogitavit ſe efferre contra Deum, ſcientiâ ſuâ.

III. Arab. אמר *vir.* fœm. אמראה, & אַמְרָה *mulier, uxor.* אמראתה *uxor ejus.* Dual. אמראתין *duæ mulieres.* Ar. תואמר *conſultavit.* מתואמרין *conſultantes.*

Chald. אמר *ovis*: in צמר habes.

אמש. אֶמֶשׁ, Arab. אַמְס *nox, quæ præteriÿt, præterita nocte, heſterna nocte, heri.* Gen. 19. v. 34. *ecce concubui* אֶמֶשׁ *heri cum patre meo.* Targ. רַמְשָׁא *veſperi.* Lxx. χθὲς *heri.* Gen. 31. v. 21. *& Deus patris veſtri* אֶמֶשׁ *heri dixit ad me.* Targ. בְּרַמְשָׁא *veſperi.* Arab. אַלְאַמְס *veſperi.* אַוַּל אַמְס *nudius tertius.*

Verb. אַמְסַא amſi *adveſperaſcit, nocteſcit.* Ar. מְסָא meſe *crepuſculum, veſpera.* poſſet ad מָשַׁשׁ *palpavit*, referri.

Syr. אֲמִישָׁא *ripa, ager.*

אמת. Rabb. אמת *certificavit*: ab אֱמֶת *veritas*: in אָמַן quære.

אנן. Chald. אֲנִינוּת. Arab. אַנִין *gemitus, quiritatus, dolor, luctus.* ut cum hebræo און congruat. Chald. Prov. 24. v. 2. *Quia* שֹׁד *vaſtationem meditabitur cor ejus.* Targ. אֲנִינוּתָא *dolorem.* Job. 18. v. 12. *ſit famelicus* אֹנוֹ, Targ. בַּאֲנִינוּתֵהּ *in dolore ſuo.* Arab. Gen. 3. v. 16. לַאכְּתִרַן אחזאנך ואנינך *multiplicabo dolores tuos & gemitum tuum.*

Verbum Arab. אַנַּ *gemuit cum dolore.* מאנין *gemebundus, quiritans.* Ar. אַן an *ut, quia.* Mat. בדא יסוע אן יקול *incepit Ieſus, ut diceret.* חאף אן ירהב *timuit ut iret illuc.* pro, cœpit loqui: timuit ire. Ar. באן bian *quando.* אלאן olā *nunc.* אַנַּהֻ anhu *quia ipſe.* לַאַן *quòd, eò quòd.*

Rabb.

Rabb. אונן, & אָנִין *triſtis, mæſtus, lugens mortuum.*

אנב Chald. אִנְבָּא pro אִבָּא *fructus*: in אָבַב quære.

אַנְבָּא *lens lendis.*

אנה duo ſignificata habet. I. אָנָה denotat גרם הדבר וסיבובו *occaſionem* vel *cauſam rei*: & ſignificat: *impulſus fuit, occurrit, accidit.* Piel אִנָּה *occaſionem* vel *cauſam præbuit, obtulit, intulit, impulit, fato quodam indidit.* Exod. 21. v. 13. *ſed Dominus* אִנָּה *obtulit in manum ejus.* Targ. *à Domino* אִתְמְסַר *traditus fuit.* Lxx. παρέδωκεν *tradidit.* Pual. אֻנָּה *impulſus, oblatus fuit.* Pſ. 91. v. 10. *non* תְאֻנֶּה *impelletur ad te malū.* Targ. תֶאֱרַע *accidet tibi.* eveniet. Hithpael הִתְאַנָּה *cauſam & occaſionem quæſivit, ſeipſum impulit.* 2. Reg. 5. v. 7. *videte quomodo ipſe* מִתְאַנֶּה *occaſionem* vel *cauſam quærit contra me.* poſtulat à me, quod nequeo facere. Targ. תּוֹסְקְפָא דִין בָּעֵי לְאִתְגָּרָאָה בִּי *occaſionem hanc quærit, ut rixetur mecum.*

Nom. אֳנִי, Foem. אֳנִיָּה *navis* quæ in mari impellitur & fertur. 1. Reg. 9. v. 26. וָאֳנִי *& navim fecit rex Salomo.* Eſa. 33. v. 21. אֳנִי־שַׁיִט *navis remi.* navis minor, quæ remis impellitur. Jon. 1. v. 3. *& invenit* אֳנִיָּה, Targ. אִלְפָּא *navim.* Plur. אֳנִיּוֹת *naves*, quarum uſus eſt in mercatura, bello, & piſcatione.

אֲנִיָּה & תַּאֲנִיָּה & תֹּאֲנָה *cauſa, occaſio*, qua quis impellitur, *eventus fortuitus.* Jud. 14. v. 4. *Quod* תֹאֲנָה, Targ. תּוּסְקְפָא *occaſionem quæreret contra Philiſtæos.* Lxx. ἀνταπόδομα *vindictam.* Thren. 2. v. 5. *& multiplicaſti in filia Iuda* תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה *cauſam & occaſionem*, Targ. אֶבְלוּתָא וַאֲנִינוּתָא *luctum & dolorem.* accepit ſignificatione און, de quo ſuo loco.

אֲנִי & אָנֹכִי, Chald. אֲנָא, Syr. אֶנָא, Arab. אנא ana *ego.* Plur. אָנוּ, Chald. אֲנַן *nos.* uſitatius plurale habes in אנח. Eccl. 8. v. 2. אֲנִי *ego, os regis cuſtodi.* ſcilicet hortor te, ut os regis obſerves.

אָנָּה & אָנָּא, & per aphæreſ. נָא *quæſò, obſecrò.* Ab hac rad. deduci etiam poteſt particula hebr. & Chald. אָן, quòd affectū ſignificet, & impetum. Arab. אין *ubi?* interrogativum de loco. 1. Sam. 10. v. 13. אָן *ubi ambulaſtis?* Gen. 4. v. 9. אֵי הֶבֶל, Targ. אָן הֶבֶל *ubi Habel frater tuus?* Gen. 18. v. 9. אַיֵּה, Targ. אָן *ubi Sara uxor tua?* ¶ Cum ה locali præcedente, & accentu in penultima. אָנָה, Chald. לְאָן *quò, quòrſum, in quem locum?* Gen. 37. v. 30. *& ego* אָנָה, Targ. לְאָן *quo vadam?* duo habent accentum in ultima. Deut. 1. v. 28. אָנָה, Targ. לְאָן *quò nos aſcendimus?* Pſal. 139. v. 7. אָנָה *quò ibo à ſpiritu tuo?* & interdum præcedit Segol. 1. Reg. 2. v. 36. *nec exibis inde* אָנֶה וָאָנָה *quò & quò.* h. e. *huc & illuc.* ¶ Cum præpoſitione עַד eſt temporis: *ſemper.* Job. 8. v. 2. עַד־אָן *quouſq; loqueris illa?* Pſal. 13. v. 2. עַד־אָנָה *quouſq; ponam conſilia in anima mea.* ¶ Cum præpoſitione מ: מֵאָן *unde?* 2. Reg. 5. v. 25. *& dicebat ad ipſum Eliſa*, מֵאָן *unde Gebazi?* pro quo tamen in margine ſcribitur, & uſitatius eſt מֵאַיִן, ut י media radicis exprimatur. ¶ Arab. עלי אן *donec.* ¶ לאן *quoniam.*

II. Arab. אנה ana *vas* in genere. Pſalm. 2. מתל אנה אלפחאר תסחקהם *ſicut vas figuli confringes eos.* אניה inia *vas, patera, crater, urceus, dolium.* Plural. אואני avini *vaſa, crateres.* אניה אלחל inia alchall *vas aceti.* אניה אלחשב *vas ligneum.* אנאיין *duo vaſa.*

Deinde אנאה *lenitas.* עטים אלאנאה *longanimis.*

אנח. Inde Niphal נֶאֱנַח, Chald. אִתְאֲנַח & אִתְנַח, Syr. אֶתְתְּנַח *gemuit, ingemuit, præ dolore ſuſpiravit.* Exod. 2. v. 21. וַיֵּאָנְחוּ, Targ. וְאִתְנְחוּ *& ingemuerunt filij Iſrael.* Thren. 1. v. 4. *ſacerdotes* נֶאֱנָחִים, Targ. אָנְחִין *gemunt.* ſuſpirant. Syr. Marci 7. v. 34. וְאֶתְתְּנַח *& ingemuit.*

Nom. Subſtant. אֲנָחָה, Chald. תְּנִיחָה & תְּנוּנָה. Foemin. תְּיָנְחָא, Syr. תְּאנְחָא *gemitus, ſuſpirium.*

אֲנַחְנוּ, & per aphæreſin נַחְנוּ, Chald. אֲנַחְנָא & נַחְנָא, Syr. חְנַן, Arab. נחן nahan *nos.*

אנך. אֲנָךְ *plumbum*, & per ſynecdochen *perpendiculum*, plumbum filo appenſum, quo exploratur ſtructuræ rectitudo in altum. Amos 7. v. 7. *ſtabat juxta murum* אֲנָךְ *perpendiculi, & in manu ejus* אֲנָךְ *perpendiculum.* Lxx. ἀδάμας *adamas.* ¶ Arab אנך anach *plumbum.* item *calx plumbi, ceruſſa.* אלאנאר אלאנך alabar alanach *pulvis plumbi.*

אָנֹכִי *ego*; in אנה vide.

אֲנָךְ *onyx.*

אנס duo ſignificata habet. I. אָנַס, Chald. אֲנַס *afflixit, oppreſſit, coëgit, compulit, vim fecit, rapuit, diripuit.* Eſth. 1. v. 8. *& compotatio juxta mandatū, nec erat* אוֹנֵס, Targ. דְאָנֵס *cogens.* impellens, urgens. dicitur autē propriè אונס *qui vi comprimit aliquem.* Chald. Dan. 4. v. 6. לָא־אָנֵס לָךְ *non afflixit te.* non eſt tibi difficile. Gen. 21. v. 25. *Quem* גָּזְלוּ, Targ. אֲנַסוּ *rapuerant ſervi Abimelech.* Niph. Chal. אִתְאֲנַס, Syr. אֶתְאֲנַס *coactus fuit.* Gal. 2. v. 3. *non* אֶתְאֲנַס *coactus fuit, ut circumcideretur.*

Nom. Rabb. אָנוּס, Chald. אֲנִיס *coactus.* Plur. אֲנוּסִים, Chald. אֲנִיסִין *coacti, oppreſſi, afflicti.*

Chald. אֲנִיסָא, & אֲנִיסוּת, & מִינָס *violentia, rapina.*

II. Arab. אנס anas *homo*; in אֱנָשׁ reperies.

אנף. אָנַף ſpiravit, flavit naribus. & per metonymiam, animo commotus, iratus fuit. animalia n. commota ſpirant vehementius, & nariū flatu iram indicant, & diductis naribus ringere videntur. Conſtr. bifariam: 1. abſolutè ponitur. Pſ. 2. v. 12. ne fortè יֶאֱנַף, Targ. יִרְגַז iraſcatur, & pereatis in via. Pſ. 79. v. 5. Quouſq; Domine תֶּאֱנַף, Targ. תִּתְקַף iraſceris. 2. cum ב in. 1. Reg. 8. v. 46. וְאָנַפְתָּ בָם & iraſceris in eos. Targ. וְיֶחוּל רֻגְזָךְ בְּהוֹן & manebit ira tua in eis. Pſ. 85. v. 6. Num in ſeculum תֶּאֱנַף בָּנוּ, Targ. תִּתְקַף בָּנָא iraſceris in nos. Hithpael הִתְאַנַּף ira commotus fuit. Deut. 1. v. 37. etiam in me. הִתְאַנַּף ira commotus fuit Dominus. Targ. הֲוָה רְגַז מִן קֳדָם יְיָ fuit ira à Domino. 1. Reg. 11. v. 9. וַיִּתְאַנַּף & ira commotus fuit Dominus in Salomonem. Targ. וּתְקֵף רֻגְזָא דַיְיָ & invaluit ira Domini.

Nom. אַף, pro אנף, tria ſignificat. 1. naſum. Pſal. 115. v. 6. אַף naſus illis, & non odorabunt, Targ. נְחִירִין nares. Job. 27. v. 3. & ſpiritus Dei בְּאַפִּי, Targum בִּנְחִירַי in naribus meis. Ezech. 23. v. 25. אַפֵּךְ naſum tuū & aures tuas auferent. Eſt autem naſus ornamentum faciei. Cant. 7. v. 4. אַפֵּךְ naſus tuus ſicut turris Libani. Num. 11. v. 20. יֵצֵא מֵאַפְּכֶם egredietur ex naſo veſtro. Targ. תְּקוּצוּן בֵּהּ faſtidietis in eo. odor eſt in naribus, indeq; egreditur evaneſcens. Dual. אַפַּיִם, Chald. אַפִּין & אַנְפִּין, Arab. אנאף enif nares. Gen. 2. v. 7. & ſpiravit בְּאַפָּיו, Targ. בְּאַפּוֹהִי in nares ejus ſpiritum vitæ. per nares vivit homo, attrahens aërem, & emittens fuligines cordis. ¶ 2. אַף iram ſignificat. Pſ. 6. v. 1. Domine, ne בְּאַפְּךָ, Targ. בְּרֻגְזָךְ in ira tua arguas me. Job. 40. v. 6. diſperge עֶבְרוֹת אַפֶּךָ furores iræ tuæ. Targ. רֻגְזָתָא דִנְחִירָךְ furorem nariū tuarum. per metonymiam: in naſo enim ira apparet ex vehementiori ſpiratione. ¶ 3. אַף facies; cujus pars eminentior, eſt naſus, per ſynecdoch. Pſ. 10. v. 4. impius כְּגֹבַהּ אַפּוֹ ſecundū altitudinē faciei ſuæ nō requiret. Targ. בְּגַסּוּת רוּחֵהּ in craſſitie ſive elatione ſpiritus ſui. ſuperbia in facie elata apparet. Deut. 33. v. 10. ponent ſuffitum בְּאַפֶּךָ in facie tua. Targ. קֳדָמָךְ ante te. Lxx. ἐνώπιόν σου coram te. Hier. in furore tuo. accepit pro אַף ira. Hoſiander non correxit. Germ. vor deine naſen. unde & hîc pro naſo accipi poteſt. 1. Sam. 1. v. 5. & Hannæ dabat portionē unam אַפָּיִם faciei. Targ. בְּחִיר electam. optimam, dignam, quæ hilari vultu acciperetur. Quid. שְׁנֵי פְּעָמִים duplam. Al. utrinq; carnoſam. Deut. 25. v. 9. & expuet בְּפָנָיו, Targ. בְּאַנְפּוֹהִי in faciē ejus. Thren. 4. v. 20. ſpiritus אַפֵּינוּ narium noſtrarum. h. e. vita noſtra. 1. Sam. 25. v. 23. & cadebat לְאַפֵּי דָוִד coram Davide ſuper faciem ſuam. pro לִפְנֵי coram. 2. Sam. 24. v. 20. & incurvabatur regi אַפָּיו ſuper faciem ſuam in terram. pro עַל אַפָּיו. ¶ Arab. אנאף אלפרס enif alfaras nares equi. ſtella in nare Pegaſi.

אֲנָפָה milvus. avis, quæ facilè iraſcitur. Lev. 11. v. 19. וְהָאֲנָפָה, Targ. וְאִבּוּ & milvum. Talm. dicunt: אֲנָפָה הִיא דַיָּה רַגְזָנִית milvus eſt avis iracunda.

אנק. אָנַק, Chald. אֲנַק gemuit, ingemuit, ut ſolent morientes, qui cum ſingultu ſonituve animam efflant. röchlen. Ezech. 26. v. 15. בֶּאֱנֹק cùm ingemiſcit vulneratus. Jer. 51. v. 52. & in omni terra ejus יֶאֱנֹק ingemet vulneratus. Niphal. נֶאֱנַק, Chald. אִתְּנַק ingemuit frequenter. Ezech. 24. v. 17. הֵאָנֵק, Targum אֲרַנֵּק geme, ſile, mortuis luctum ne facias. ſile à gemendo & clamando. ubi אֲרַנֵּק, pro אֲחַנֵּק ſcribi videtur.

אֲנָקָה, Chald. אֲנָקָא, & אֲנִיקוּת, & אוֹנִיקָא ὄγκος gemitus morientiū. oppreſſio, interfectio.

Item אֲנָקָה reptile, à clamore perpetuo ſic dictum. Levit. 11. v. 30.

Rabb. אנוק anguſtia. אֲנָק onyx.

אנש. אָנַשׁ doluit, æger fuit, graviter & deſperatè ægrotavit, calamitoſus fuit. ¶ Inde אָנוּשׁ ægrotus, calamitoſus; cujus ſalus eſt deſperata. Eſa. 17. v. 11. וּכְאֵב אָנוּשׁ & ſicut dolor deſperatus. Job. 34. v. 6. אָנוּשׁ deſperata eſt ſagitta mea abſq; transgreſſione. h. e. plaga mea eſt doloribus plena. ¶ Per metaphoram transfertur ad cogitationes cordis malas & perverſas. Jer. 17. v. 9. perverſum eſt cor ſuper omnia, & אָנֻשׁ inſanabile ſive deſperatū. Targ. תַּקִּיף robuſtum. pertinax. Lxx. καὶ ἄνθρωπός ἐστι & homo eſt. legerunt אנוש homo. Jer. 17. v. 16. & diem אָנוּשׁ miſerum non deſideravi. Lxx. ἀνθρώπου, Lat. hominis. Hoſiand. non correxit. Foem. אֲנוּשָׁה deſperata. Jer. 15. v. 18. Quare factus eſt dolor meus perpetuus, & plaga mea אֲנוּשָׁה deſperata ſive inſanabilis. Pſal. 68. v. 21. opprobrium fregit cor meū, וָאָנוּשָׁה & debilitatus ſum. pro וָאֶאֱנוּשָׁה, futurum Cal, pro præterito. & in Niphal נֶאֱנַשׁ graviter & deſperatè ægrotavit. 2. Sam. 12. v. 15. percuſſit Dominus filium, quem pepererat uxor Uriæ ipſi David, וַיֵּאָנַשׁ, Targ. וְאִתְּשָׁן & debilitatus fuit.

אֱנוֹשׁ, Chal. & Syr. אֱנָשׁ, & per aphæreſ. נָשׁ, Arab. אִנְאָס & נָאס nis homo varijs morbis, ærumnis & calamitatib. obnoxius, quaſi calamitoſus, ærumnoſus. cōprehendit homines viles, quorū dies ſemper ſunt in doloribus. Pſ. 9. v. 21. cognoſcant gētes (quod) אֱנוֹשׁ homo ipſi. Targ. דְּבַר נָשׁ quod filius hominis ſint. h. e. miſeri & calamitoſi. Triumphantibus in curru retrò comes adhærebat, per ſingulas acclamationes civiū dicens: Hominē te eſſe memento. Chald. בַּר נָשׁ filius hominis, pro homi-

oogle

homine. Plur. אֲנָשִׁים, Chald. אֱנָשִׁין. Arab. Dual. אנסאן insan *homines, viri.* Nam אֲנָשִׁים uſurpatur pro plurali nominis אִישׁ *vir*, eiſdem cum hoc phraſibus. Num. 13. v. 4. *omnes iſti* אֲנָשִׁים, Targ. גֻּבְרִין *viri.* ſequitur: *principes filiorum Iſrael.* 1. Sam. 2. v. 33. *omnes educati in domo tua morientur* אֲנָשִׁים *viri.* h. e. *juvenes.* præcedit enim: *ne ſit ſenex in domo tua.* 1. Sam. 1. v. 11. *& dabis ancillæ tuæ ſemen* אֲנָשִׁים *virorum*, id eſt, prolem maſculam. ſequitur: *& dabo illud Domino omnibus diebus vitæ ejus.* Exod. 16. v. 20. *& reliquerunt* אֲנָשִׁים *viri ex eo in manè.* Lxx. *τινὲς quidam.* Ezech. 24. v. 17. *& cibum* אֲנָשִׁים *virorum non comedes.* Targ. אֲבֵלִין *lugentium.* deſcribitur enim hîc lugentium geſtus. Jun. *ullorum.* lugentes. n. aliorum cibis veſcebantur. & Hoſ. 9. v. 4. לֶחֶם אוֹנִים *cibus lugentium.* in און vide. Regim. 2. Sam. 19. v. 29. *Quia non fuit domus patris mei, niſi* אַנְשֵׁי מָוֶת *viri mortis apud dominum meum.* Targ. גֻּבְרִין חַיָּבֵי קְטוֹלָא *viri rei mortis.* Gen. 46. v. 34. אַנְשֵׁי מִקְנֶה *viri pecuarij.* Targ. גַּבְרֵי מָרֵי נִיתִין *viri domini pecorũ.* 1. Sam. 31. v. 3. אֲנָשִׁים בַּקָּשֶׁת *viri in arcu.* Targ. גֻּבְרִין דְּאוּמְנִין לְמִנְגַּד בְּקַשְׁתָּא *viri qui erant exercitati in tendendo arcu.* Gen. 19. v. 4. אַנְשֵׁי סְדֹם *viri Sodom.* Lxx. *Σοδομῖται.* Gen. 24. v. 13. *& filiæ* אַנְשֵׁי הָעִיר *virorum urbis.* Lxx. *τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν inhabitantiũ urbem.* Gen. 39. v. 14. *clamavit* לְאַנְשֵׁי בֵיתָהּ *ad viros domus ſuæ.* Lxx. *vocavit τοὺς ὄντας exiſtentes in domo ſua.* Eſa. 41. v. 11. אַנְשֵׁי רִיבֶךָ *viri litis tuæ.* Lxx. *οἱ ἀντικείμενοί σοι ij qui adverſantur tibi.* Job. 34. v. 10, & 34. אַנְשֵׁי לֵבָב *viri cordis*, id eſt, cordati. Targ. אַנְשֵׁי חַכִּימֵי לִבָּב *viri ſapientes corde.* Lxx. *συνετοὶ καρδίας conſulti corde.* Pſ. 119. in ג *Gimel:* אַנְשֵׁי עֲצָתִי *viri conſilij mei.* h. e. mei conſiliarij. 2. Sam. 20. v. 7. אַנְשֵׁי יוֹאָב *viri Ioab.* fortes cum Joab ire ſoliti. Foem. נָשִׁים, Chald. נְשִׁין. Syr. נְשִׁין, Talmud. נְשׁוֹת *mulieres.* per aphæreſin literæ א, ut congruat cum נָשָׁה *oblitus eſt*; quia fœminæ nomen familiæ amittunt: ſicut contra זָכָר *maſculus* retinet. Eſa. 3. v. 12. וְנָשִׁים *& mulieres dominabuntur ei.* Hier. *effœminati.* Lxx. *οἱ ἀπαιτοῦντες exactores.* legerunt וְנֹשִׁים, à נָשָׁה *exegit.* Eſa. 19. v. 15. *Aegyptus erit* כַּנָּשִׁים *ſicut mulieres.* Targ. חַלָּשִׁין כִּנְשִׁין *debiles, ut mulieres.* imbelles, ignavi. Et per proſopopœiam mulieres dicuntur *urbes majores*, ſicut Græcis *nymphæ, puellæ, matronæ.* Eſa. 32. v. 9. נָשִׁים *mulieres quietæ, ſurgite.*

Arab. נסא & נסי niſi *mulier.* Plur. נסוה niſivah *mulieres.* ❧ נסאוי niſivi *muliebris.* ❧ נסות neſut *humanitas.* ❧ אנסאני enſeni *humanus, domeſticus.*

Rabb. אֱנוֹשִׁי & אֱנוּשִׁי, Syr. אֱנָשָׁי *humanus.* אֱנוֹשִׁיִּים *humani.* עִנְיָנִים אֱנוֹשִׁיִּים *res humanæ*, ❧ אֲנָשִׁית, Syr. אֱנָשׁוּת *plebs, turba, quivis.* ❧ Rabb. נָשׂוּי *uxoratus.* ❧ נִשּׂוּאִין *nuptiæ, matrimonium.* ❧ נָשָׂא *ſocer.* ❧ הִשִּׂיא *in uxorem dedit.* ut: הַמַּשִּׂיא בִּתּוֹ לְזָקֵן *qui uxorem dat filiam ſuam ſeni.*

אנת Chald. אַנְתְּ *tu*; in אַתָּה, & אִנְתְּתָא *fœmina*, in אִישׁ invenietur.

אסס Chald. אָסָא. Arab. אס *myrtus florida*, in Avicen. Plur. Chald. אָסִין *myrti*, in Targum Eſther.

אסא in אסה quære.

אסר Duo ſignificata habet. I. Chald. אֲסָר, Syr. אֲסָר *cervical, pulvinar.* Plur. אֲסָרִין. Syr. אַסּוּרִין & אֲסָרִין *cervicalia.* Gen. 28. v. 18. *& accepit lapidem, quem poſuerat* מְרַאֲשֹׁתָיו, Targ. אִסָּרוֹהִי *cervicalia ſua.* Joh. 20. v. 12. *unum ex* אִסָּרוֹהִי *cervicalibus ejus.*

Rabb. אַסְדָּה *rates lignorum.*

II. Arab. אֲסַד *leo.* Plur. אסוד *leones.* Fœm. אֲסַדָה *leæna.* פְּרַח אַלְאַסַד, & גור אַלְאַסַד *catulus leonis.* ¶ אַלְאַסַד *leo*, ſignum Zodiaci in cœlo. ¶ דָא אַלְאַסַד *leonina lepra.*

אסה Chald. & Syr. אֲסָה, & אֲסָא, & אַסִּי. Piel. אַסִּי *ſanavit, medicatus fuit.* Paſſ. Chal. אִתַּסִּי, pro אִתְאַסִּי. Syr. אֶתְאַסִּי *ſanatus fuit.* Gen. 20. v. 17. וַיִּרְפָּא, Targ. וְאַסִּי *& ſanavit Deus Abimelechum.* Jerem. 17. v. 14. רְפָאֵנִי, Targ. אַסִּינִי *ſana me Domine.* Jerem. 51. v. 9. רִפִּאנוּ, Targ. אַסֵּינָא *ſanavimus Babyloniam, & non* נִרְפָּאתָה, Targ. מִתַּסְיָא *ſanata eſt.* Levit. 13. v. 18. וְנִרְפָּא, Targ. וְאִתַּסִּי *& ſanatus fuit.* Syr. Luc. 4. v. 23. אָסְיָא אֲסָא נַפְשָׁךְ *medice, ſana teipſum.* Joh. 4. v. 47. *ut deſcenderet* וְנָאסֵא *& ſanaret filium ſuum.* Matth. 8. v. 8. וְנִתְאַסֵּא *& ſanabitur filius meus.*

Nom. אַסִּי & מְאַסִּי *medicus.* ❧ אָסֵי *ſanus.* אָסוּת, & אָסוּ, & אַסְיוּת, & אַסְיָן, & אַסְיָא *ſanitas, remedium, medicina.* Plur. אַסְוָן *remedia, & medici.*

Rabb. אָסוּ *ſalus*: dicunt ſternutanti. ❧ אוֹסְיָא *οὐσία.* Alia in אשש vide.

אסט. Rabb. אָסִיט *ἄσωτος comeſſator.* אסט *contemſit, offendit.* Arab. אסטון *porticus.* ❧ אסטאסין *naves regiæ.*

אסך אָסוּךְ, in סוך invenies.

אסם Hinc אֲסָמִים *cellaria, penuaria, apotheca, horrea.* Proverb. 3. verſ. 10. *& implebuntur* אֲסָמֶיךָ, Targum אוֹצְרָךְ *theſauri tui ſatietate.* Lxx. *τὰ ταμιεῖά σου penuaria tua.* Deut. 28. verſ. 8. בַּאֲסָמֶיךָ, Targ. בְּאוֹצְרָךְ *in theſauris tuis.*

Chald. אוֹסְמָן eſt *ἄσημον argentum non ſignatum, infectum, rude.*

אסון אָסוֹן *periculum, infortunium, exitium, mors* per hominem aut Deum. Gen. 42. v. 4. *ne accidat ei* אָסוֹן, Targ. מוֹתָא *mors.* ne fortè in itinere patiatur aliquid mali. L x x. *μαλακία languor in via.* Exod. 21. v. 22. *& non erat* אָסוֹן, Targ. מוֹתָא *mors.* Hier. *ſed ipſa vixerit.* ad matrem refert. L x x. *μὴ ἐξεικονισμένον non ſignatum.* retulerunt ad abortivum imperfectum. & acceperunt pro אָסוֹם *ἄσημον non ſignatum.* אָסִימָן enim in ſcriptis Rabbinorum eſt Græcum. זָהָב אָסִימוֹן *χρυσίον ἄσημον aurum non ſignatum.*

Syr. אָסָן in סְאַן vide.

אסף Tria ſignific. habet. I. אָסַף, Chal. אָסַף *collegit, cõgregavit* aliquid, ut vel aſſervetur, vel non cõſpiciatur, *in unũ redegit* conſervandi vel auferendi cauſa. Per metalepſ. *repoſuit, cõſervavit, abſtulit, removit, occultavit, amovit, perdidit.* Prov. 30. v. 4. *Quis* אָסַף *collegit ventũ manibus ſuis?* Targ. אֲחַד *comprehendit.* Gen. 6. v. 21. וְאָסַפְתָּ, Targ. וְתִכְנוֹשׁ *& colliges ad te, ut ſit tibi in cibũ.* Gen. 30. v. 23. אָסַף, Targ. כְּנַשׁ *collegit Deus opprobriũ meum.* Lxx. *ἀφεῖλεν abſtulit.* ne inter homines ſpargat. 1. Sam. 14. v. 19. אֱסֹף יָדֶךָ *collige manum tuam.* ne amplius intuearis Urim & Tymmim. Pſ. 26. v. 9. *ne* תֶּאֱסֹף, Targ. תִּכְנוֹשׁ *colligas cum peccatoribus animam meam.* L x x. *συναπολέσῃς perdas.* 2. Reg. 5. v. 3. *tunc* יֶאֱסֹף *colliget eum à lepra ejus.* Targ. יַסֵּי *ſanabit.* ob lepram ab alijs hominibus excluſus, ubi ſanatus fuerit, ad hos recolligitur, ſive in eorum conſortium recipitur. ſic v. 6, 7, & 11. Joel. 2. v. 10. *& ſtellæ* אָסְפוּ *collegerunt ſplendorẽ ſuum.* ſcil. intra ſe, ut non conſpiciatur: non ſpargunt lucem. Jud. 18. v. 25. וְאָסַפְתָּה *& colligas animam tuam, & animam domus tuæ.* Targ. וְתֵיסַף *& perdas.* Sophon. 1. v. 2. אָסֹף אָסֵף, Targum שֵׁיצָאָה אֲשֵׁיצֵי *perdendo perdam omnia à facie terræ, ait Dominus.* Jer. 8. v. 13. אָסֹף אֲסִיפֵם, Targ. שֵׁיצָאָה אֲשֵׁיצִנּוּן *perdendo perdã eos.* conſumã eos. unde apparet אָסַף poni, pro סוּף *finem habuit,* permutatâ ordinum ſignificatione. Niphal נֶאֱסַף *collectus fuit.* Gen. 29. v. 8. *Quoad* יֵאָסְפוּ, Targ. יִתְכַּנְשׁוּן *congregentur omnes greges.* Gen. 49. verſ. 33. וַיֶּאֱסֹף, Targ. וּכְנַשׁ *& collegit pedes ſuos ad lectũ, & expiravit;* וַיֵּאָסֶף, Targ. וְאִתְכְּנֵשׁ *& collectus fuit ad populos ſuos.* h. e. mortuus eſt. Orig. *nemo colligitur ad eos, qui non ſunt. Ergo eſt populus cui pij morientes adjunguntur.* Job. 27. v. 19. *Dives* יִשְׁכַּב *morietur, & non* יֵאָסֵף *colligetur,* ſcilicet in ſepulchrum. Hoſ. 4. v. 3. *piſces maris* יֵאָסֵפוּ *colligentur.* Targ. יִזְעֲרוּן *minuentur.* Lxx. *ἐκλείψουσι deficient.* Num. 12. v. 15. *non profectus eſt* עַד הֵאָסֵף, Targ. עַד דְּאִתְכְּנֶשַׁת *quoad collecta eſt Mirjam.* L x x. *ἐκαθαρίσθη mundata fuit.* nam revocata non fuiſſet, niſi mundata. Piel אִסֵּף *collegit.* inde מְאַסֵּף *colligens, collector.* Plural. מְאַסְּפִים *collectores.* Num. 10. v. 25. *& proficiſcebatur vexillum caſtrorum filiorum Dan* מְאַסֵּף, Targ. מְכַנֵּשׁ *colligens caſtra ad exercitus ſuos.* Inde tribus Dan, quæ erat poſtrema in vexillis, אַחְרוֹן בִּדְגָלִים *ultima caſtrorũ acies,* dicebatur הַמְאַסֵּף *collector.* ignavos enim ac tardiores colligebant Danitæ, qui agmen claudebant. Joſ. 6. v. 9. & 13. וְהַמְאַסֵּף *& collector ibat poſt arcam.* Targ. וְשִׁבְטָא דְבֵית דָּן *& tribus domus Dan.* L x x. *οἱ οὐραγοῦντες.* Hier. *reliquum vulgus.* Et ad hos locos alludit Eſa. 52. v. 12. וּמְאַסִּפְכֶם *& collector veſter Deus Iſrael.* incedens poſt vos, ut cuſtodiat vos ab omni perſequente: ſicut, Num. 10. v. 25. מְאַסֵּף לְכָל־הַמַּחֲנוֹת; præcedit: *quia* הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם *vadit ante vos Dominus.* ut deducat vos in via, ut vobis monſtret viam. ſic Eſa. 58. v. 8. וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צִדְקֶךָ כְּבוֹד יְהוָה יַאַסְפֶךָ, Hier. *& anteibit faciem tuam juſticia tua, & gloria Domini colliget te.* Pual אֻסַּף *collectus fuit.* Eſa. 24. v. 22. וְאֻסְּפוּ אֲסֵפָה *& congregabuntur congregatione* אַסִּיר *(ſicut) captivus ad carcerem.* ſicut nocte congregantur captivi ad carcerem, qui die operantur; & claudunt carcerem uſq; ad manè, & tunc educunt eos ad operas ipſorum diurnas. Hiphil. 1. Sam. 15. v. 6. *ne fortè* אֹסִפְךָ, pro אַאֲסִיף, *perdam te cum eo.* Hithpael. הִתְאַסֵּף, Rabb. נִתְאַסֵּף *collegit ſeipſum, collectus fuit.*

Nom. אֹסֶף, & אָסִיף. Fœm. אֲסֵפָה *collectio.* Plur. אֲסָפִים *collectiones.* Eſa. 32. v. 10. *conſumpta eſt vindemia,* אֹסֶף *collectio non veniet.* tempus quo fruges colliguntur ex agro domum. Mich. 7. v. 1. væ mihi, quia factus ſum כְּאָסְפֵּי קַיִץ *ſicut collectiones æſtatis, ſive æſtivorum fructuum.* Exod. 34. v. 22. וְחַג הָאָסִיף, Targ. וְחַגָּא דִכְנָשָׁא *& feſtum collectionis.* ſic appellatur feſtum tabernaculorum, quo fruges calore Solis ſiccatas domum colligebant & condebant, propter pluvias, ſub finem anni. Ariſt. ad Nicomach. lib. 8. cap. 11. *Priſca ſacrificia & conventus videntur μετὰ τὰς τῶν καρπῶν συγκομιδὰς poſt fructuum collectiones, quaſi primitiæ quadam fieri conſueviſſe.*

אֲסַפְסֻף *collectio magna & numeroſa, turba collecta, vulgus collectũ.* Qui collecti fuerunt ad Iſraelem, & non fuerunt Iſraelitæ, ſed peregrini, ſeu advenæ. hi fuerunt omnium malorum & rixarum autores. Num. 11. v. 4. וְהָאסַפְסֻף *& collectio, quæ erat in medio ejus.* Targ. וַעֲרַבְרְבִין *& mixturæ.* pro quo, Exod. 12. v. 38. *etiam* עֵרֶב רַב *mixtura magna aſcendit cum ipſis.* Targ. נוּכְרָאִין סַגִּיאִין *extranei multi.*

Digitized by Google

אָסוּף *collectus.* Inde אֲסֻפִּים *collecti, collegæ.* Foem. אֲסֻפּוֹת *collectæ, collegia.* 1. Par. 26. v. 15. *& pro filijs ejus* בֵּית הָאֲסֻפִּים *domus collectorum.* & v. 17. וְלָאֲסֻפִּים *& collectis bini.* Nehē. 12. v. 25. בַּאֲסֻפֵּי הַשְּׁעָרִים *in collectis portarum.* א hæmant. *cuſtodes portarum* ſignificantur. ſed Ezech. 34. v 29. *& non erunt amplius* אֲסֻפֵי רָעָב *collecti fame in terra.* Lxx. ἀπολλύμενοι *perditi.* conſumti. Eccl. 12. v. 11. בַּעֲלֵי אֲסֻפּוֹת *magiſtri collectionum.* h. e. dominus diſcipulorum collectorum in ſchola. vel autores pandectarū, qui multa hinc inde excepta in unum volumen conferunt.

¶ Rabb. אָסוּף *collectus, &* אֲסוּפִי *collectaneus,* dicitur *expoſititius,* qui nō novit patrem & matrem. ſicut dicitur Pſ. 27. v. 10. *Quia pater meus & mater mea* עֲזָבוּנִי *deſeruerunt me, & Dominus* יַאַסְפֵנִי *collegit me.* pulchra paronomaſia. ✠ אסיפת ספרים *bibliotheca.*

II. אָסַף, idē quod סוּף *conſumtus fuit, perijt.* permutata ordinum ſignificatione: ut ſupra.

III. Arab. אָסַף *pœnituit.* Gen. 6. אספת *pœnitet me feciſſe hominem.* ✠ האסף *querimonia.*

אסק. Arab. אסק *ammoniacum.*

אסר Tria ſignificata habet. I. אָסַר, Chal. אֲסַר, Syr. אסר, Arab. אסר *ligavit, alligavit, vincivit, conſtrinxit.* 1. Sam. 6. v. 7. וַאֲסַרְתֶּם *& ligabitis vaccas in plauſtro.* Nehem. 4. v. 18. *Quilibet gladio ſuo* אֲסוּרִים *ligati ſuper lumbis ſuis.* accincti gladio. Pſal. 118. v. 27. אִסְרוּ, Targ. אסרו בכפיתו *ligate agnum funibus.* Jer. 46. v. 4. אִסְרוּ *ligate equos, & aſcendite, equites.* Targ. טַקְסוּ *parate.* 1. Reg. 18. v. 44. אֱסֹר *liga & deſcende.* Targ. אזרו *accingere.* ſpan ahn. Exod. 14. v. 6. וַיֶּאְסֹר *& ligavit currum ſuum.* h. e. equos ad currum. Targ. וְטַקֵּס *& inſtruxit* ſcilicet aciem. antiquitus enim in bello curribus utebātur. 1. Reg. 20. v. 14. *Quis* יֶאְסֹר *ligabit bellum?* Targ. יְטַקֵּס *inſtruet.* Lxx. συνάψει *connectet,* ſcil. currus ad bellum. Pſ. 105. v. 22. לֶאְסֹר *ad ligandū principes ejus in anima ſua.* Lxx. τοῦ παιδεῦσαι *ad erudiendum.* acceperunt pro יַסֵּר *erudijt.* Hos. 10. v. 10. בְּאָסְרָם *dum ligaret eos ob duas iniquitates ſuas.* i. e. cū caſtigantur ob duos vitulos. Al. *ſicut ligāt boves, ut arent duos ſulcos.* Pual. Eſa. 22. v. 3. *ab arcu* אֻסָּרוּ *ligati ſunt, omnes inventi* (in) *te.* אֻסְּרוּ *ligati ſunt unâ.* i. e. captivi abducti ſūt. Syr. Matth. 12. v. 29. *ſi prius* יֶאסְרִיוהי *ligaverit eum.* Arab. Pſ. 78. וַאֲסַר *& vincivit electos Iſraelis.* Niph. נֶאֱסַר, Chal. אִתְאֲסַר, Syr. אֶתְאֲסַר, Arab. אתאסר ataſar *ligatus, vinctus fuit.* Gen. 42. v. 19. *frater veſter unus* יֵאָסֵר, Targ. יִתְאֲסַר *ligabitur in domo cuſtodiæ veſtræ.*

Nom. Adject. אָסוּר, & אָסִיר, Chal. אֲסִיר, Syr. אֲסִיר, Arab. אסיר *ligatus, vinctus, captivus.* Plur. אֲסוּרִים, Chal. אֲסִירִין, Syr. אֲסִירִין, Arab. אֲסָרָא אסרא *ligati, vincti, captivi.* Eſa. 24. v. 22. *& congregabuntur congregatione* אַסִּיר (ſicut) *captivus ad carcerē.* pro כְּאַסִּיר, ſubintellecto כ ſimilitudinis. ſicut congregantur captivi, qui interdiu operantur, nocte in carcerem; manè autē ad operas ſuas rurſus educūtur. ſequitur: וְסֻגְּרוּ עַל מַסְגֵּר, Hieron. *& claudentur ibi in carcere.* Zachar. 9. v. 12. אֲסִירֵי הַתִּקְוָה *vincti ſpe.* Targum אֲסִירַיָּא דִּמְסַבְּרִין לְפוּרְקָנָא *vincti, qui ſperant liberationē.* Eſa. 14. v. 18. אֲסִירָיו *vinctos ejus, nō aperuit domum.* h. e. non ſolvit, ut irent domum. ſolutos non dimiſit domū. Eccl. 4. v. 14. *ex domo* הַסּוּרִים *vinctorum.* pro הָאֲסוּרִים. Jud. 15. v. 14. *& liquefacta ſunt* אֱסוּרָיו *vincula ejus de manibus ejus.*

Subſt. אֵסוּר, Chald. אֱסוּר, Arab. אסר *ligamen, vinculum, captivitas, carcer.*

Chal. אֱסָר, fœm. אֶסְרָא, Syr. מאסרית *manipulus, faſciculus.* Plu. אֱסָרִין, & מַאסְרִין *faſciculi.*

מַסֹּרֶת pro מַאֲסֹרֶת abjicitur enim א, & per dageſch cōpenſatur. *vinculum.* Ezech. 20. v. 37. *& adducā vos* בְּמָסֹרֶת *in vinculo fœderis.* Lxx. ἐν ἀριθμῷ *in numero.* legerunt בְּמִסְפָּר. Chald. בֵּית אֲסִירִין, Syr. בֵּית אֲסִירָא *domus captivorum, carcer.* Matth. 11. v. 2.

Arab. אִיסַר aiſer *ſcæva,* manu dextrâ vinctus. ✠ אַסְרָה *grabbatha, lecti.*

Syr. אֶסָר *cingulum, zona.*

II. אָסַר, Chald. אֲסַר *obligavit, obſtrinxit* ad obedientiam aut pœnam, *obnoxium reddidit, cohercuit, repreſſit, cohibuit, prohibuit* ne quid fieret. Conſtr. cum præp. עַל *ſuper.* Num. 11. v. 28. *Domine mi Moſes* כְּלָאֵם, Targ. אֱסַרִינּוּן *prohibe illos.* Num. 30. v. 3. לֶאְסֹר אִסָּר עַל־נַפְשׁוֹ, Targ. לְמֵיסַר אֱסָר עַל נַפְשֵׁהּ *ut obliget obligationem ſuper animam ſuam.*

אִסָּר, Foem. אִסָּרָה *obligatio.* Plur. אֱסָרִים *obligationes.*

Chald. אִסּוּר *prohibitio,* res prohibita. Plur. אִסּוּרִין *prohibitiones.*

Rabb. אָסַר *vetuit, prohibuit.* אָסוּר *prohibitus, vetitus.* R. David in Pſal. 15. *David & Ezechiel non* אָסְרוּ *prohibuerunt, niſi* שֶׁאֲסָרָהּ *quod prohibuit Lex.* & in præcepto 279. negativo: *ſemen non* נֶאֱסַר *prohibitum eſt, ſed ſatio.*

III. Chald. אֲסַר *cinctus fuit.* Lev. 16. v. 4. *Lino* יַחְגֹּר, Targ. יֵיסַר *cingetur.* Nehem. 4. v. 12. *& ædificantes ſinguli gladio ſuo* אֲסוּרִים *accincti ſuper lumbos ſuos.*

אסת Rabb. אָסִיתָא *mortarium, mola tunſilis.* ✠ אַסְתָּא *irritatrix.* ✠ אַסְתַּן *Septentrio:* à Chald. סְתָוָא quod *hyemem* ſignificat. h. e. à tempeſtatibus & pluvijs, ſicut dicitur Prov. 25. v. 23. רוּחַ צָפוֹן תְּחוֹלֵל גָּשֶׁם, Hieron. *ventus Aquilo diſſipat pluvias.* vel à Chaldaico אָסוּתָא *ſanitate:* quia eſt ſalubris.

אפע. Chald. אע *lignum*: in עץ invenies.

אפעה. Avicen. אעיה *laſſitudo.* אעיא *laſſus.* אעיאני *laſſativus.*

אפעף. Syr. אעפא *dupla.* Luc. 8. *& non accipiat* באעפא *in duplicibus.* אעיפאית *dupliciter, geminatè.* congruit cum עוף, quod vide.

אפף אפף *circuivit, ambyt, circumdedit.* Jon. 2. v. 6. אפפוני, Targ. אקפוני *ambierunt me aqua usq; ad animam.*

Partic. אף, Chald. אף, & אוף vel אף *etjam, adhuc, amplius.* Lev. 26. v. 42. *& recordabor fœderis mei* (cum) *Iacob* ואף *& etiam fœderis mei* (cum) *Iſaac*, ואף *& etiam fœderis mei* (cũ) *Abraham recordabor.* & v. 44. ואף גם זאת *& etiam quoq; hoc cum fuerint in terra hoſtium ſuorum.* Judæi vocant hanc periodum, auream Simiam, **den güldenen Affen** / quod Germanis אף **Aff** / ſit ſimia. Inde enim pollicentur ſibi certam ex hodierna ſervitute liberationem. Et hanc Simiā meritò aureis literis ſcribendam eſſe ſtatuunt. Gen. 18. v. 23. האף *an etiam perdes juſtum cum impio?* Targ. הברגן *an in ira?* accepit pro nomine אף *ira.* Pſ. 18. v. 48. *eripiens me ab hoſtibus meis* אף מן קמי *etiam ab inſurgentibus* (contra) *me, exaltabis me.* pro quo habetur, 2. Sam. 22. v. 49. ומקמי *& ab inſurgentibus* (contra) *me.* Lxx. & Lat. *ab inimicis meis iracundis.* acceperunt pro אף *ira:* neglectâ diſtinctione, quam accentus ב facit. 2. Reg. 2. verſ. 14. *ubi eſt Deus Eliæ* אף הוא *etiam ipſe.* Lxx. ἀπφὼ, hebraica retinuerunt. Hier. *etiā nunc.* ex Græco, quod accepit, pro אף פה *etiam nunc.* אף כי *etiam ſi quod, verumne eſt quod.* Gen. 3. verſ. 1. אף כי אמר *etiam quod dixit Deus.* Targ. בקושטא ארי אמר יי *in veritate quod dixit Dominus.* Lxx. τί ὅτι *quare.* ubi accentu duæ hæ particulæ dirimuntur. & interrogatio eſt ex ſenſu aut geſtu pronunciantis intelligēda. pro האף *an etiam ita eſt, quod,* &c. *verumne eſt?* ut ſit admirantis. ¶ Et in collatione rerum affirmativa, valet, *quantò magis:* in negativa, *quantò minus.* Prov. 15. v. 11. *Infernus & perditio coram Domino,* אף כי. id eſt, כל שכן, *quantò magis corda filiorum hominis.* Deut. 31. v. 27. *ecce me adhuc vivente vobiſcum hodie, rebelles fuiſtis cum Domino,* ואף כי *& etiam, quia poſt mortem meam.* Lxx. πῶς οὐχὶ *quomodo nō?* 1. Reg. 8. v. 27. *cœli cœlorum non capiunt te,* אף כי *etiam quod domus iſta.* h. e. *multò minus.* & interdum כי deficit. Job. 4. v. 19. אף *quantò magis habitātes in domibus luteis.* ¶ Extra collationem, אף כי *eo quod.* Prov. 21. v. 27. *ſacrificium impiorum abominatio,* אף כי *eò quod in ſcelere adducet illud.* Chald. אף אלהן *quantò magis.* Gen. 3. v. 6. *& dedit* גם, Targ. אף און *etiam viro ſuo ſecum.* ¶ Syr. אפן, pro אף אן *etiamſi.* אפלא, pro אף לא *etiam non.* ¶ Rabb. אף על גב, & אף על פי *etiamſi, licet, quamvis.* אף על פי כן *quamvis ſic.* ¶ אפילו, pro אף אלו *quin etiam.*

אף *naſus, ira;* in אנף habes.

אפא Chald. אפא *pinſuit;* in אפה quære.

אפד. אפד *operuit, induit, ſuperinduit.* Exod. 29. v. 5. ואפדת לו *& ſuperindues ei.* Targ. ותתקן לה *& applicabis ei.* Lev. 8. v. 7. ויאפד, Targ. ואתקן *& operuit ipſum eo.* applicavit.

Nomen Subſt. אפוד, Foem. אפדה *operimentum, ſuperindumentum, humerale, amiculum: amictus,* qui tergum & humeros tegebat, ac pectorali ſuperinduebatur. erat autem duplex *Ephod.* unum ſummi ſacerdotis ex aureo filo: alterū omnium aliorum ſacerdotum ex lino confectum. lineum hoc leve erat & tenue veſtimentum; **ein Kittel**. 1. Sam. 14. v. 3. *erat ſacerdos ipſius Iehova in Silo, portans* אפוד *Ephod.* 1. Sam. 2. verſ. 18. *puer accinctus* אפוד בד *Ephod lini.* Targum כרדוט דבוץ *amiculo byſſino.* 2. Sam. 6. v. 14. *accinctus* אפוד בד *amiculo lineo.* veſtitus erat David non ut rex, ſed ut ſacerdos miniſtrans coram Arca. Hoc autem nomine interdum omnes veſtes ſacerdotales intelliguntur. Jud. 8. v. 27. *& fecit illud Gideon* לאפוד *in Ephod. Eſt ſpecies divinationis, ſimilis ſacro Ephod.* Exod. 28. v. 8. & 39. v. 5. *& artificioſum* אפדתו, Targ. תקונה *ornamenti ejus.*

אפדן *auleum, operimentum.* Dan. 11. v. 45. *& figet* אהלי אפדנו *tentoria aulæi ſui inter maria.* Jer. 43. v. 10. *& tetendit* שפרירו, Targ. אפדנה *auleum ſuum ſuper illos.*

אפה Duo ſignificat. I. אפה, Chald. אפא *coxit,* de pane & ſimilibus tantum. *pinſuit, coxit* in furno, *frixit* in ſartagine ſeu frixorio. Lev. 24. v. 5. *& accipies farinam,* ואפית, Targ. ותיפי *& coques eam.* Niphal נאפה, Chald. אתאפי *coctus fuit.* Lev. 6. v. 10. *non* תאפה, Targ. תתאפי *coquetur fermentum.*

Nom. אפה *piſtor.* plur. אפים *piſtores.* fœm. אפה *piſtrix.* plur. אפות, Chald. אפין *piſtrices.*

Heemāt. מאפה, Chal. מאפא *coctio, piſtura.* תפין הפין *decoctio.* plural. תפינים, Rabb. תופינים *decoctiones.*

Rabb. אפיא *numen.* אופי *radix palmæ, aut codex.* אופי *opium.*

II. Arab. אפה *venit, advenit.* Matth. 2. v. 2. ואפינא לנסגד לה *& venimus, ut adoremus eum.* ibid. ואפוא *& venerunt ex Oriente.*

Avicen. אפה *nocumentum, læſio.* plural. אפאת *nocumenta, læſiones.*

אפך. Chald. אֲפַךְ *fugit*; ex hebræo הָפַךְ *vertit*, per metatheſin. 1. Sam. 4. verſ. 17. נָס, Targ. אֲפַךְ *fugit Iſrael*. Pſalm. 139. v. 7. *à facie tua* אֶבְרָח *fugiam*. Targum אִיפַךְ idem.

אפל אָפַל. HEEmant. מַאֲפֵל, plus eſt quam חוֹשֶׁךְ, *caligo, obſcuritas, tenebra, nebula*. Iob. 30. v. 26. *ſperavi in lucem, & venit* אֹפֶל *caligo*. Joſ. 24. v. 7. *Et poſuit* מַאֲפֵל, Targum קְבָלָא *tenebras inter vos & inter Aegyptios*. מַאְפֵלְיָה *caligo magna*. יָה intendit ſignificationem. Ierem. 2. verſ. 30. *aut terra* מַאְפֵלְיָה *caliginis*, id eſt, in qua omnia ſunt infœcunda ob Solis defectum.

ADIECt. אָפֵל *caliginoſus, obſcurus, tenebricoſus, nebuloſus*. Amos 5. v. 20. וְאָפֵל *& caliginoſus, & non ſplendet ipſi*. FOEm. אֲפֵלָה *caliginoſa*. ¶ Abſolutè *caligo*. PLur. אֲפֵלוֹת & אֲפִילוֹת *caligines*. Exod. 10. v. 22. *Et facta eſt tenebra* אֲפֵלָה, Targ. קְבַל *caliginis in tota terra Aegypti*. Exod. 9. v. 32. *Et triticum & ſpelta non fuerunt percuſſa, quia* אֲפִילוֹת, Targ. אֲפִלְתָא *caligines erant*. latebant adhuc ſub terra, nec apparebant. LXX. ὄψιμα, h. e. מתאחרות, *ſerotina*.

¶ Syr. אַפְלֵי *ſerotina*.

אפן אוֹפַן *canthus* per ſynecdochen, *ferrũ*, quo rotæ extremitates vinciuntur, *rota, currus*. PL. אוֹפַנִּים & אוֹפַנִּים *rota*. אֹפֶן *idem*. inde DuAle אָפְנַיִם *due rota*. Exod. 14. v. 25. *& removit* אוֹפַן מַרְכְּבֹתָיו *rotam curruum ejus*. Targum גַּלְגַּלֵי רְתִיכֵיהוֹן *rotas curruum ejus*. ¶ Prov. 20. v. 26. *diſpergit impios rex ſapiens, & reducit ſuper eos* אוֹפַן, Targum גַּלְגַּל *rotam*, hoc eſt, *cauſam*. rependit illis juxta opera ipſorum, & האופן quam fecerunt cum alijs, ſic facit ipſis; menſura pro menſura: pœna talionis. Sicut enim rota circumvolvitur, ita redit malum in ſuum auctorem. Non igitur intelligendum ſupplicium rotæ, Judæis inuſitatum. Eſa. 28. v. 27. וְאוֹפַן עֲגָלָה *& rota plauſtri ſuper ciminum* יוּסָּב *circumducetur*. Prov. 25. v. 11. *Verbum dictum* עַל־אָפְנָיו *ſuper rotis ſuis*. hoc eſt, circumſtantijs ſuis, quibus obſervatis, quis ſermonem moderatur, inſtar aurigæ. eſt itaque hoc in loco metaphorica locutio. ¶ Rabb. אוֹפֶן *circumſtantia, modus, forma, cauſa*. בְּאוֹפֶן אֲשֶׁר *propterea quòd*. ¶ אוֹפַן הַמִּישׁוֹר *aquator, canthus*. אוֹפַן הַמַּזָּלוֹת *Zodiacus*. אוֹפַן הַמַּפְרִישׁ *Horizon*. אוֹפַן הַנְּטוּי *Circulus declinationis*. ¶ אֹפָנִים & אוֹפַנִּים *Angeli*: ex 1. cap. Ezechielis. ꝛꝛ אֲפוּנִים *ciceres*.

Syr. אֶפֶן eſt idem, quod אַף אִן *etiamſi*. ꝛꝛ לְאֶפֶן *circa, circiter*.

Arab. אַפַאן *tempus*.

אפס אָפֵס *finitus, terminatus; abſumtus, conſumtus fuit, defecit, ceſſavit*. Gen. 47. verſ. 15. & 16. *Quia* אָפֵס, Targ. שְׁלִים *conſumtum eſt argentum*. Pſal. 77. v. 9. הֶאָפֵס *an finita eſt in perpetuum pietas ejus?*

NOM. אֶפֶס *finis, terminus, defectus, conſumtio, ceſſatio*. Variè autẽ uſurpatur. ¶ 1. abſolutè, אֶפֶס *niſi, ſolùm, tantùm, tantummodo*. Num. 22. verſ. 35. *vade cum viris illis*, וְאֶפֶס, Targum וּלְחוֹד *& tantùm verbum, quod dixero tibi, id loquaris*. 2. Sam. 12. v. 14. אֶפֶס, Targ. בְּרַם *tantùm, quod blaſphemaſti*. Eſa. 47. v. 8. *Ego* וְאַפְסִי *& tantùm ego amplius*. Targum וְלֵית בַּר מִנִּי *& null' præter me*. Nũ. 13. v. 29. אֶפֶס, Targ. לְחוֹד *ſolummodo quod fortis eſt populus*. Deut. 15. verſ. 4. אֶפֶס, Targum לְחוֹד *tantum quod non erat in te pauper*. Eſa. 54. v. 15. *Ecce congregando congregabuntur* אֶפֶס מֵאוֹתִי *abſq; me*. ¶ 2. אֶפֶס, pro אֵין, aut לֹא, *non, nihil, nullus, nemo*. Eſa. 41. verſ. 29. *Ecce omnes illi iniquitas*, אֶפֶס *nihil opera ipſorum*. ibidem verſ. 12. וּכְאֶפֶס *& velut nihil viri tui bellicoſi*. 2. Sam. 9. verſ. 3. *& dicebat rex* הַאֶפֶס *an nullus amplius vir domui Saulis?* pro, הֲלֹא: Targ. הַאִית *an eſt?* Eſa. 52. verſ. 4. *& Aſſur* בְּאֶפֶס *in nihilo oppreſſit eum*. hoc eſt, ſine cauſa, immeritò. Targ. בְּלְמָא *in nihilo*. Hieron. *abſque ulla cauſa*: Iob. 7. verſ. 6. *& conſumti ſunt* בְּאֶפֶס תִּקְוָה *abſque expectatione*. Eſa. 40. verſ. 17. מֵאֶפֶס *plus quam nihil & inane reputantur apud ipſum*. כְּהוֹת מֵאֶפֶס *vilius quam nihil*. Eſa. 34. verſ. 12. *Erunt* אֶפֶס, pro לְאֶפֶס, Targum לְלְמָא *in nihilum*. Eſa. 5. verſ. 8. עַד אֶפֶס מָקוֹם *uſque non locum*. quoad nullus ſit locus. Hieron. *uſque ad terminum loci*. PLur. אֲפָסִים *fines, termini, extremitates*. Eſa. 45. verſ. 22. *Omnes* אַפְסֵי אֶרֶץ *extremitates terra*. LXX. οἱ ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς *qui eſtis in extremo terra*. Pſalm. 2. verſ. 8. *& poſſeſſionem tuam* אַפְסֵי אֶרֶץ *terminos terræ*. homines in extremis terrę partibus habitantes. præcedit גּוֹיִם. ¶ DuAl. אָפְסַיִם *tali duo*, qui ſunt crurum termini. Ezech. 47. verſ. 3. *& traduxit me per aquas*, מֵי אָפְסָיִם, Targum מֵי קַרְסוּלִין *aquas talorum*. hoc eſt, in quas quis ingreditur uſque ad talos.

Rabb. אֲפִיסָה *defectio*.

Arab. אָפַס *afflixit, oppreſſit*.

אפע אֶפַע *nihil, nihilum*. idem quod אֶפֶס. Eſa. 41. verſ. 24. *& opus veſtrum* מֵאָפַע *ex nihilo*. Targum לָא מִדַּעַם *non quicquam*. LXX. ἐκ γῆς *ex terra*. acceperunt pro מאפר *ex cinere*; aut עָפָר *pulvere*. Hieron. *ex eo, quod non eſt*. legit מֵאֶפֶס.

אפץ Rabb. אֲפַץ. PLur. אֲפָצִים *galla*.

אָפַץ *oppreſſit*, in עָפַץ quære.

אפק אָפַק inde HIThpael הִתְאַפֵּק *corroboravit*,

vit, & vim ſibi ipſi fecit, continuit ſe, ne faciat quod velit, aut poſſit. *abſtinuit, patiens fuit.* Eſa. 64. v. 12. *An ſuper illa* תִתְאַפַּק *continebis te,* ut ſc. non miſerearis noſtri? Eſa. 42. v. 14. *tacebo* אֶתְאַפָּק *me cõtinebo.* ſubigã הַיֵּצֶר coher-cebo affectus. Gen. 43. v. 31. וַיִּתְאַפַּק, Targ. וְאִתְחַסַּן *& corroboravit ſe*, cõtinuit ſe. 1. Sam. 13. v. 12. וָאֶתְאַפַּק, Targ. וְאִתְחַסַּנִית *& roboratus ſum.*

Nom. אָפִיק *fortis.* Plur. אֲפִיקִים *fortes, robuſti.* Iob. 12. v. 21. *& cingulũ* אֲפִיקִים *fortium remiſſum facit.* Targ. וְתִקוֹף מַלְכַיָּא מַחְלֵשׁ *& robur regum* ſeu *fortiũ debilitat.* ¶ Deinde אָפִיק *aqua fortis*, violenta & impetuoſa, quę fluit cum vi & impetu, *torrens.* Iob. 6. v. 15. כַּאֲפִיק נְחָלִים *ſicut torrens vallium tranſibunt.* Pſ. 126. verſ. 4. כַּאֲפִיקִים *ſicut torrentes in meridie* ſive *ſiccitate.* ¶ Et per ſynecdochen *alveus* in quo torrens decurrit, & colligitur, aut *lacus* quẽ aqua decurrens efficit. Ez. 35. v. 8. *colles tui, & valles tuæ, & omnes* אֲפִיקֶיךָ *alvei tui, vulnerati gladio cadent in eis.* Iob. 40. v. 13. *Oſſa ejus* אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה *rivi æris.* Targ. פְּצִירֵי *rivi.* ſunt vectes ferrei.

Geogr. אֹפֶק *horizon.* אֳפָקִים *horizontes.*

אפר tria ſignificata habet. I. אֵפֶר *cinis, pulvis* in quem materia uſta redigitur. Num. 19. v. 8. *& colliget vir mũdus* אֵפֶר, Targ. קִטְמָא *cinerem vaccæ.* Nomine autem אֵפֶר *cineris* tria notantur in Sacris literis. ¶ 1. *fragilitas & vilitas.* Gen. 18. v. 27. *& ego* עָפָר וָאֵפֶר, Targum עֲפַר וּקְטַם *pulvis & cinis.* hoc eſt, fragilis & vilis. ¶ 2. *luctus & mœror, afflictio, calamitas, triſtitia.* 2. Sam. 13. v. 18. *& accipiebat Thamar* אֵפֶר *cinerem ſuper caput ſuum.* Sic Odyſſ. ω de Laerte: *Ambabus autem manibus ſumens κόνιν αἰθαλόεσσαν cinerem fuliginoſum, infudit capiti cano, crebrò ingemiſcens.* Apul. lib. 9. Aſini aurei: *& diſcerpta coma ſemicana, ſordentes inſperſu cineris.* Eſa. 61. v. 3. *ut det illis* פְּאֵר תַּחַת אֵפֶר *coronã pro cinere, oleum lætitiæ pro luctu.* paranomaſia. Iob. 2. v. 8. *& ſedebat in medio* הָאֵפֶר *cineris.* Lxx. ἐπὶ τῆς κοπρίας ἔξω τῆς πόλεως *in fimo extra urbem.* Ion. 3. v. 6. *& induit ſaccum, & ſedit ſuper* הָאֵפֶר *cinerem.* ſic Matth. 11. v. 22. *cum ſacco & cinere pœnitentiam egiſſent.* ¶ 3. *Vanus labor.* Eſa. 44. v. 20. רֹעֶה אֵפֶר *paſcit cinere cor ſtultum*, h. e. in vanum laborat; occupatur rebus, quæ nihil proſunt. ſicut: *paſcere ventum.*

II. אֲפֵר eſt φᾶρος *pallium, & capitis velum, vitta, ſudarium, peplum.* Velum quo caput & facies tegitur, præter oculos ſolos. 1. Reg. 20. v. 38. וַיִּתְחַפֵּשׂ בָּאֲפֵר *& nudavit ſe in ſudario.* mutavit ſeipſum ponendo ſuper faciem צָנִיף *tiaram* ſeu *mitrã*, vel aliud aliquod velamen. Targ. וְכָרִךְ בִּמְעַפִּירָא עֵינוֹהִי *& involvit ſudario oculos ſuos:* ne ſc. à rege agnoſceretur. eſt autem Chaldæis מְעַפִּירָא, Talm. מַעֲפוֹרֶת *velamen faciei*, à pulvere dictũ, quo utebantur, ut oculos munirẽt adverſus pulverẽ. Lxx. καὶ κατεδήσατο ἐν τελαμῶνι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ *& ligavit in vitta oculos ſuos.* legerunt וַיִּתְחַבֵּשׁ à חָבַשׁ *ligavit*, ob בפ cognationem. Hier. *& mutavit aſperſione pulveris os & oculos ſuos.* pro אֵפֶר *cinere*, accepit. verſtellet ſein angeſicht mit aſchen. ita & Iunius. Et mox iterum, v. 41. *& removit* הָאֲפֵר *ſudarium ab oculis ſuis.* Targ. מְעַפִּירָא *ſudarium.* Lxx. τὸν τελαμῶνα *vittam.*

III. אוֹפִיר *Ophir*, filius Iectan, ex poſteris Sem. unde אוֹפִיר *ophire* vel *offira*, regio Indiæ auro abundans, nomen accepit; quæ & *Aurea terra*, teſte Joſepho, lib. 8. Antiquit. Inde quoq; *aurum Ophir*, quod inde affertur, corruptè *obryzum*, quaſi *ophirizum*, aurum bonum, defęcatum. pro quo auro nomen regionis uſurpatur. Iob. 22. v. 24. *Pones ſicut pulverẽ aurum, &, ut ſilicem fluviorum,* אוֹפִיר *Ophir.* aurum quod venit ex Ophir. ita ut *Ophir* & Inſulæ nomen dederit & auro ibi effoſſo.

Nom. prop. אֶפְרָת *Ephrat.* Sic dicta fuit olim urbs Bethlehem in tribu Iuda. cum ה locali, אֶפְרָתָה *in Ephrat.* Hinc *Ephrata*, Gen. 35. & 48. dicta ab אֶפְרָת uxore Caleb. 1. Paral. 4. *Poſt mortem Hezron* בְּכָלֵב אֶפְרָתָה *in Caleb Ephrata.*

אפש Syr. אַפְשִׁי, eſt חֶפְצִי *voluntas mea.*

אצץ Arab. [illegible] *teſtaceum fractum*, vel *fruſtum teſtaceum.*

אצל duo ſignificat. I. אָצַל *apud* vel *juxta ſe poſuit, reliquit, ſeparavit, ſegregavit, ſervavit, aſſervavit.* Gen. 27. v. 36. *Annon* אָצַלְתָּ *aſſervaſti mihi benedictionem?* Targ. שְׁבַקְתָּ *reliquiſti?* Num. 11. v. 17. וְאָצַלְתִּי *& ſegregabo de ſpiritu, qui eſt ſuper te, & ponam ſupra eos.* Targ. וְאַרְבֵּי *& augebo.* Niphal נֶאֱצַל *ſegregatus, ſeparatus, ſepoſitus, aſſervatus fuit.* Ezech. 42. v. 6. *Propterea* נֶאֱצַל *ſeparatum fuit ab inferioribus.* h. e. relictum fuit apud eos. Hiphil. הֶאֱצִיל *ſeparavit.* Num. 11. v. 25. וַיָּאצֶל *& ſeparavit de ſpiritu, qui erat ſuper illo.* pro וַיַּאֲצֵל. patach & ֲ contrahuntur in ָ, poſt quod quieſcit א; & ֵ mutatur in ֶ, accentu aſcendente ad penultimam, ob vaf converſivum. Targ. וְרַבִּי *& auxit.* inauguravit.

Nom. אֲצִילִים *ſeparati à multitudine hominũ, excellentes, magnates, optimates,* aut ſuper quos eſt ſeparatus ſpiritus prophetię; ſic dicũtur Nadab, Abihu, & 70. Seniores. Ex. 24. v. 11. *Et ad* אֲצִילֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל *magnates filiorũ Iſrael non miſit manũ ſuam.* Targ. וּלְרַבְרְבֵי *& magnatib. filiorũ Iſrael non fuit damnũ.* Lxx. ἐπιλε-

ἐκλεκτῶν ebilectorum. reſpexerunt ad אצל elegis. Eſa.41.v.9. Apprehendi te ex finibus terræ, ומאציליה & ex magnatib. ejus vocavi te. Targ. ומִמַּלְכְוָתָא & ex regnis. magnates, ſuper quos ſeparata eſt gloria in regno.

Alia forma אצילים, Fœm. אצילות axillæ. Ezech.13.v.18. væ conſuentib. pulvinaria ſuper omnes אצילי ידי axillas manuum mearum. Targ. מִרְבְּכֵי יְדֵי juncturas. Ier.38.v.12. pone nunc inveteratos & detritos pannos ſub אצילות, Targ. מִרְפְּקֵי axillas manuum tuarum. Ezech.41.v.8. ſex cubiti ad אצילה axillam uſq;, cubiti magni.

Particula אצל juxta, apud, penes. 1.Sam.5.v.2. & collocaverunt אצל juxta Dagon. Targ. בִּסְטַר in latere Dagonis. Ezech.10.v.16. Non convertentur rotæ מאצלם, Targ. מִקִּבְלֵיהוֹן è regione ipſarum. 1.Reg.3.v.21. & accepit filium meum מאצלי ex juxta me. LXX. ἐκ τῶν ἀγκαλῶν μου ex ulnis meis. acceperunt pro אצילים axillæ. Hier. de latere meo. accepit pro צלע latus.

אצל nomen loci. Zach.14.v.5.

Rabb. נאצל emanavit. אצילות emanatio.

¶ I. Arab. אצל radix, germen, arbor. 1.Tim.6.v.10. אצל אלשרור כלהא חב אלמאל radix malorum omnium amor pecuniæ. PLur. אצול radices, germina, arbores. אצול אללוף radices ſerpentariæ ſive dracunculi. אצול אלקצב radices cannæ. Geograph. אצל גבל radix montis. אצילי radicalis, genuinus, naturalis. PLur. אציליין radicales, naturales. אצלא radicitus, penitus. ¶ Per metaphoram, אצל principium. PLural. אצול principia, elementa. אצול אלטב principia medicinæ. מן אלאצל à principio. ¶ Quatuor אצול elementa: אלארץ terra. אלמא aqua. אלהוי [illegible] אלנאר ignis.

אצר אצר, Chald. אצר repoſuit, recondidit, recluſit, ad conſervandum concluſit. 2.Reg.20.v.17. Quæ אצרו, Targ. גנזו repoſuerunt patres tui. Lxx. ἐθησαύρισαν congregârunt. Niphal נאצר, Chald. אתאצר repoſitus, reconditus fuit. Eſa.23.v.18. non יאצר, Targ. יתאצר recondetur. Hiphil. האציר recondidit, theſaurarium conſtituit. Nehem.13.v.13. ואוצרה & conſtitui theſaurarios ſuper theſauros. א radicis mutato in vaf, ne duo א concurrant. & אוצר, pro אוצירה, cum ה paragogico, zere in ſcheva.

NOM. אוצר, Chald. אוצר, Syr. אוצר theſaurus, res reconditæ; horreum, repoſitorium, penus, cella. de loco dicitur, & de re. Hoſ.13.v.15. Ipſe diripiet אוצר כל theſaurum omnis ſupellectilis. Lxx. τὴν γῆν αὐτοῦ terram ipſius. legerunt ארצו, ab ארץ terra: ob vocum ſimilitudinem. Joſuæ 6.v.19. אוצר יהוה (in) theſaurum Domini veniat. Targ. לאוצר בית מקדשא דיי in theſaurum domus ſanctuarij Domini. in tabernaculum teſtimonij, ubi erat ſpoliū Midianitarum. PLur. אוצרות, Chald. אוצרין, & אוצרין, Syr. אוצרין theſauri, horrea. Joel 1.v.17. Devaſtata ſunt אוצרות, Lat. horrea, at LXX. θησαυροὶ tauri. lege θησαυροὶ theſauri. Prov.8.v.21. ואוצרותיהם, Targ. וסימתהון & theſauros ipſorū implebo. Eſa.45.v.3. & dabo tibi אוצרות חשך theſauros caliginis. hoc eſt, qui in tenebris latitant. Iob.38.v.22. An veniſti ad אוצרות שלג theſauros nivis, ואוצרות ברד & theſauros grandinis vidiſti? h.e. locum ubi generantur, in aëre medio. Pſalm.135.v.7. Proferens ventum מאוצרותיו ex theſauris ſuis. Tria Elemēta reliqua cernuntur oculis; ventus. a. non cernitur, tanquam res in theſauro poſita, aut recondita.

אקה inde אקו, Chald. אקא, Syr. איקא caprea. Deut.14.v.5. ואקו, Targ. ויעלא & capream. Judæi exponunt Einhorn, unicornem.

Arab. אקה ultus fuit, vindicavit. Pſal.118.v.12. אקיתהם ultus ſum eos.

אקט אקט caſeus ex lacte congelato. Avicen.

אקם Inde Chald. אקמא aranea.

Arab. אקם manſit. Gal.1.v.18. ואקמת ענדה & manſi apud eum.

אקן Rabb. אקן revixit. אקנא viror, vigor. אקון inſtrumentum piſcatorium. איקן εἰκὼν imago.

אקר Arab. אקרא tempus menſtrui.

ארר ארר & אר maledixit, oblocutus fuit, detraxit alicui, vituperavit, malè precatus fuit. CONſtruitur cum Accuſativo. Gen.12.v.3. & maledicentem te אאר, Targ. אלוט maledicā. Malach.2.v.2. וארותי, Targ. ואלוט & maledicam benedictiones veſtras, & etiā ארותיה maledicam eum. Iob.3.v.7. maledicant eum אררי יום vituperatores diei. h.e. præfici, ad luctum conducti. Iun. illuſtratores diei. qui illuſtrant diem. Niphal נאר maledictus fuit. Mal.3.v.9. במארה אתם נארים in maledictione vos maledicti eſtis. zere pro ſcheva. LXX. καὶ ἀποβλέποντες ὑμεῖς ἀποβλέπετε & reſpicientes vos reſpicitis. acceperunt, pro ראה vidit. PIEL ארר maledixit. Gen.5.v.29. De terra אשר אררה, Targ. דִּי לְטַטַהּ quam maledixit Dominus. Num.5.v.18.19.22.24.& 27. de aquis amaris המאררים, Targum מְלַטְטַיָּא maledicentibus. h.e. quę maledictam reddebant mulierem. HOPHAL הואר maledictus fuit. Num.22.v.6. ואשר תאר יואר, Targ. ודתלוט ליט & quem maledixeris, maledictus erit.

NOM. ארור maledictus. PLur. ארורים maledicti. ארורה maledicta.

HEEMANT. מארה, Chal. מארא maledictio, execratio, rerum omniū penuria & inopia, ſterilitas, defectus, diminutio, ablatio boni, egeſtas, infortuniū. PLur. מארות maledictiones.

ctiones. Malach. 2. verſ. 2. *& mittam in vos* אֶת־הַמְּאֵרָה *maledictionem.*

ארב אָרַב *proſpexit, obſervavit, ſpeculatus, inſidiatus fuit.* Absolutè. Iob. 31. verſ. 9. *& juxta oſtium proximi mei* אָרָבְתִּי, Targ. כמנית *inſidiatus fui.* Mich. 7. verſ. 2. *omnes propter ſanguinem* יֶאֱרֹבוּ, Targum כַּמְנִין *inſidiantur.* Lxx. δικάζονται *in jus vocant.* acceperunt pro רוב *litigavit.* Conſtructum cum ל, Deut. 19. verſ. 11. וְאָרַב לוֹ, Targum ויכמן לה *& inſidiabitur ei, & ſurget contra eum, & percutiet eum.* Piel ארב *inſidiatus fuit.* Iud. 9. v. 24. *& poſuerunt ipſi viri Sichem* מְאָרְבִים, Targum כמנין *inſidiatores ſuper verticibus montium.* 1. Sam. 15. v. 16. *& venit Saul ad urbem Amalec,* וַיָּרֶב *& inſidias poſuit in valle.* pro וַיֶּאֱרֹב, ut א abijciatur, & punctum eius transferatur ad literam præcedentem. Targum וְאַקִּים מַשְׁרִיתֵהּ *& ordinavit exercitum ſuum.* aciem inſtruxit.

Nom. אורב *inſidiator.* Plur. אורבים *inſidiatores, collocati in inſidiis.* Ioſ. 8. v. 2. *pone tibi* אורב, Targum כְּמְנָא *inſidiatorem.* verſ. 7. *& vos ſurgetis* מֵהָאוֹרֵב *ex inſidiis.* h.e. loco inſidiarum. Ierem. 51. v. 10. *Parate* הָאֹרְבִים *inſidiatores.* Targum חוּצְנַיָּא *inſidias* aut *excubias extra muros urbis.*

ארב, Heemant. מַאְרָב *inſidiæ, & inſidiarum locus.* latebra, latibulum.

ארב inde Plur. אֲרֻבּוֹת, in Regim. אָרְבּוֹת *axillæ.* Eſa. 25. v. 11. *& humiliabit ſuperbiam ejus, cum* אָרְבּוֹת *axillis manuum ſuarum.* quia robur natantis eſt in axillis manuum. ita expandet Iſrael manus ſuas in medio Moab, & humiliabit ſuperbiã ejus. Targum עִם אֲשָׁוָאוּת יְדוֹהִי *cum impoſitione manuum ſuarum.*

Alia forma & ſignificatio. אֲרֻבָּה *foramen* in pariete ex quo proſpicitur, *feneſtra.* Plur. אֲרֻבּוֹת *feneſtræ.* Hoſ. 13. verſ. 3. *& ſicut fumus* מֵאֲרֻבָּה *ex foramine.* qui ſc. per feneſtram egreſſus citò evaneſcit. Targum מִכַּוַּת נוּרָא *ex feneſtra ignis.* Lxx. ἀπὸ ἀκρίδων *à locuſtis.* legerunt אַרְבֶּה *locuſta.* Et in quibusdam libris pro ἀπὸ ἀκρίδων, habetur ἀπὸ δακρύων *à lachrymis,* per metatheſin. Eccleſ. 12. verſ. 3. *videntes* בָּאֲרֻבּוֹת *per feneſtras.* id eſt, oculi. 2. Reg. 7. v. 2. *Ecce Dominus faciet* אֲרֻבּוֹת *feneſtras in cælo.* ut pluat vel demittat triticum & hordeum, inſtar mannæ. ſicut manna deſcendit. Eſa. 60. verſ. 8. *ut nubes volant, & tanquam columbæ ad* אֲרֻבֹּתֵיהֶם *feneſtras ſuas.* ubi ſcil. ſuos habent nidos.

Rabbin. אֲרָב *vas parvum argenteum, inſtar naviculæ.* ※ אורבינא *ſpinæ ſpecies.* ※ אֲרוּבָּה *piſtrinum,* tabula in qua placentæ parantur. ※ ארבות הרגלים *inguina.* ※ Arab. ארביתין *inguina.*

ארג אָרַג *texuit, contexuit.* Iud. 16. verſ. 15. *Si* תַּאַרְגִי, Targum תְּשַׁתִּין *texes ſeptem cincinnos capitis mei cum licio.* Eſa. 59. verſ. 5. *& telas aranei* יֶאֱרֹגוּ, Targ. מַחְיָא *texunt.* Eſa. 19. v. 9. וְאֹרְגִים *& texentes retia.*

Nom. אורג *textor.* Plur. אורגים *textores.* Fœm. אורגות *textrices.* Eſa. 38. verſ. 12. *Præcidi* כָּאֹרֵג *ſicut textor vitam meam,* qui ſc. abſcindit telam. Exod. 28. verſ. 32. & 39. verſ. 27. *opus* אורג, Targum Hieroſ. גַּרְדִּי *textoris.* Exod. 35. verſ. 35. *In byſſo* וְאוֹרֵג, Targum וּמָחֵי *& textura.* ubi pro ipſo *opificio* accipitur. 2. Reg. 23. v. 7. *ubi mulieres* אורגות *texebant domos pro luco.* hoc eſt, cortinas, ex quibus in circuitu luci ſuſpenſis fiebat domus.

ארג *radius textoris.* inſtrumentum, quo ſubtegmen ſtamini mediũ inſeritur. Iob. 7. verſ. 6. *Dies mei celeriores fuerunt quàm* אֶרֶג *radius.* quem ſc. textor celerrimè & ſine intermiſſione nunc ad dextrã, nunc ad ſiniſtram transmittit. ¶ Item textura. Iud. 16. v. 14. *& removit* אֶת־הַיְתַד הָאֶרֶג *clavum texturæ.* h.e. liciatorium, quod eſt lignum, circa quod licia involvuntur. vel jugum, quod lignum eſt, quo textores telam convolvunt, teres & oblongum. Tela, quod texendo conficitur. Targ. וּנְטַל יַת אַכְסַן גַּרְדָּאִין *& evulſit jugum textorum.*

Rabb. אֲרִיגָה *textura.*

ארד ארד in ערד habes.

ארה אָרָה *carpſit, decerpſit, diſcerpſit, abſtulit, avulſit.* Pſal. 80. v. 13. וְאָרוּהָ, Targ. וּמְכַסְּחִין יָתַהּ *decerpunt eam omnes prætereuntes viam.* Cant. 5. v. 1. אָרִיתִי *decerpſi myrrham meam, cum aromate meo.* Lxx. ἐτρύγησα *vindemiavi.* Eſa. 27. v. 11.

Nom. אֲרִי, Heem. אַרְיֵה, Chald. אַרְיָא, & אריות *leo grandior,* qui jam prædam capit & diſcerpit. & eſt rex beſtiarum ob robur ſuum. Plur. אֲרָיִים, Fœm. אֲרָיוֹת, Chaldaicè אַרְיָוָן *leones.* Sunt autem ſex apud Hebræos leonis nomina, juxta gradus ætatis, quibus robur ejus augetur: 1. כפיר. 2. ארי. 3. לָבִיא. 4. לַיִשׁ. 5. שַׁחַל. 6. שַׁחַץ. Et אריה à quibuſdam confertur cum רָאָה *vidit,* & ירא *timuit:* & exponitur: כָּל הָרֹאֶה אוֹתוֹ יָרֵא מִמֶּנּוּ *omnis videns eum, timet ab eo.* reliqua ſuis in locis vide. Gen. 49. v. 9. *catulus* אריה *leonis Iuda.* ob robur ſc. Apocal. 5. verſ. 7. *Vicit leo ille ex tribu Iuda.* hoc eſt, Chriſtus. Pſalm. 22. verſ. 21. *Salva me ex ore* אריה *leonis.* 2. Tim. 4. v. 17. *Ereptus fui ex ore leonis.* hoc eſt, Neronis.

Ex אריה *leo*, & אל *Deus ſive fortis*, componitur אריאל *leo fortis*. 2.Sam. 23. v. 20. *Ipſe percuſſit duos* אראל *leones fortes Moab*. h.e. duos Moabitas fortiſſimos inſtar leonum. Targum רברבי *principes*. ¶ Per metaphoram autem hoc nomine appellatur: *urbs Hieroſolyma*. Eſa. 29. verſ. 1. *væ* אריאל *Ariel, Ariel, civitas, in qua manſit David*. v. 2. *& anguſtiam faciam* לאריאל *ipſi Ariel, & erit mœror & mæſtitia, eritq; mihi* כאריאל *ſicut Ariel*. h.e. reddam urbem ſicut altare, ſuper quo ſpargitur ſanguis: ita tota urbs erit plena ſanguinis, quia interficientur in plateis. ¶ Item *altare holocauſti*, in quo, ad leonis ſimilitudinem, jacebat ignis ſacer, qui ex cœlo deſcenderat. Ezech. 43. v. 15. ומהאריאל *& ab Ariel, & ſupra*. Et cùm altare ſignificat, pro eo dicitur הראל, eodem verſu: וההראל *& Harrel quatuor cubitorum*.

ארוה, & אריות *præſepia*. 2. Paral. 32. v. 29. וארות *& præſepia pro jumentis ſingulis*. Regim. 1.Reg. 4. verſ. 26. ארות סוסים *præſepia equorum*. 2. Par. 9. v. 25. אריות סוסים *præſepia equorum*. de hac ſignificatione in אור quoq; vide.

Chald. ארו *en, ecce*. Dan. 7 v. 7. וארו *& ecce quatuor beſtiæ*. ארי *quia*. Gen. 1. כי, Targ. ארי *quia bonum*.

Arab. ארוה arva *laqueus, corrigia*. Plur. ארואת arvat *laquei*.

ארז ארז, Chald. ארז, Arab. ארזה arza *cedrus, picea*. Plur. ארזים, Chald. ארזין, Arab. ארז arz *cedri*. Eſt a. *cedrus* arbor omnium proceriſſima, abietis ſpecies, junipero non abſimilis, in Syria Iudæaque proveniens, maximè in monte Libano, perpetuò virens: reſinam fundit laudatiſſimam; lignum ejus jucundi odoris, & diu durans. 1. Reg. 4. v. 33. *& locutus eſt de arboribus*, מן־הארז *à cedro, quæ eſt in Libano, & uſque ad* האזוב *eſop, quæ egreditur de pariete*. Amos 2. verſ. 8. *& ego perdidi Amoræum à facie ipſorum, cujus altitudo erat ſicut altitudo* ארזים *cedrorum*. Pſalm. 80. v. 11. *& rami ejus* ארזי אל *cedri Dei*. h.e. quas Deus plantavit. ¶ 2. *Aſſeres ex cedro facti*, per ſynecdochen. 1. Reg. 6. v. 16. *Tota domus erat* ארז *cedrus, nec lapis conſpiciebatur*. Targum חפי נסרין דארזא *obducta aſſeribus cedrinis*. Zach. 11. v. 1. *& comedet ignis* בארזיך *in cedris tuis*. hoc eſt, in parietibus cedro obductis. ¶ 3. Per metaphoram, *homo felix, magnus, potens, robuſtus, ſublimis, in dignitate conſtitutus*. Zach. 11. verſ. 2. *ulula abies, quia cecidit* ארז *cedrus*. potentiorũ ruinam denotat. Eſa. 2. v. 13. *& contra omnes* ארזי הלבנון *cedros Libani*. h.e. reges populorum. præcedit: *contra omnem eminentem & altum*.

Heemant. ארזה *cedratum*, cedrinum tabulatum, contignatio domorum cedris tectarum, domus cedris tecta. Zoph. 2. v. 14. *Quia* ארזה *cedratum evacuavit*. Targ. אעי הדסין *ligna myrtina*.

ארזים, pro חרוזים *monilia ex gutture pendentia*. literis א'ח permutatis. Ezech. 27. v. 24. ובארזים *& monilia in negociatione tua*.

Chald. ארזן *cedrinus*, procerus, ut cedrus.

ארח Duo ſignificata habet. I. ארח, Chald. ארח *ivit, ambulavit, iter fecit, profectus eſt*. Iob. 34. verſ. 8. וארח *& ivit ad ſocietatem cum operantibus iniquitatem*.

Nom. ארח, Chald. ארח *viator*, qui iter facit ex uno loco in alium. *hoſpes*. Plur. ארחים *viatores, hoſpites*. Iud. 19. v. 17. *& vidit virum* הארח *viatorem in platea urbis*. Targum דארח *qui iter faciebat*. Ierem. 14. v. 8. *Quare eris ut peregrinus in terra*, וכארח *& quaſi viator, qui declinavit ad pernoctandum*. Targ. וכעדי ארחא *& ſicut viator*. Viator, qui divertit in urbem aliquam, ut in ea tantum pernoctet; ille tranſit viam, quia non eſt ſollicitus de bono aut malo ejus: non curat ſive bonus, ſive malus ſit urbis ſtatus.

Subſt. ארח, Chald. אורח *via, iter*. Plur. ארחות & ארחות, Chald. ארחן *via*. Iob. 16. v. 22. וארח *& via, qua non revertar, abibo*. Iob. 31. v. 32. *oſtium meum* לארח *ad viam aperiã*. Targ. לאכסניא *hoſpitibus*. Lxx. παντὶ ἐλθόντι *omni venienti*. Lat. *viatori*. accentus eſt Millel. Gen. 49. v. 17. *vipera juxta* ארח *viam*. Gen. 3. v. ultim. דרך, Targum אורח *viam arboris vitæ*. Iud. 5. v. 6. *ceſſaverunt* ארחות *viæ*. hoc eſt, עוברי ארחות *tranſeuntes viam*. ¶ Per metaphorã, *conſuetudo, mos, conſilium*. Gen. 18. verſ. 11. *Ceſſaverat eſſe Saræ* ארח *via juxta mulieres*. Lxx. τὰ γυναικεῖα. Hieron. *muliebria*. non amplius fluebant ipſi menſes, cum quibus deſinit concipiendi facultas. Gen. 31. verſ. 35. vocatur דרך נשים *mos mulierum*. vide ſuo loco.

ארחה *viatorium*, turba ſemper iter faciens. quæ hodie *Carobana* vocatur. Gen. 37. verſ. 24. *& ecce* ארחת ישמעאלים *comitatus Iſmaelitarum venit ex Gilead*. Targum שירת ערבאי *turma Arabum*. Lxx. ὁδοιπόροι *viatores*. qui ſc. ex Giliad in Ægyptum afferre ſolebant reſinam & aromata. Eſa. 21. v. 13. ארחות דדנים. 2. Reg. 25. verſ. 30. Ierem. 52. verſ. 34.

ארחה *viaticum*, cibus aut pecunia, quam iter facientes ſecum circumferunt, demenſum cibi; *omnis item cibus, convivium, prandium, cœna, expenſa*. Ierem. 40. v. 5. *& dabat ipſi princeps coquorum* ארחה *viaticum*.

Targ.

Targ. מַתְּנָן *dona.* Prov. 15. v. 17. *Melior eſt* אֲרֻחַת יָרָק *cœna oleris, & dilectio ibi, quàm bos ſaginatus, & odium in eo.* Targ. שֵׁירוּתָא דְיַרְקָא *convivium oleris.*

Chald. אֲרִיחָ *vectis.* Plur. אֲרִיחִין *vectes,* à mobilitate. Exod. 27. v. 6. *& facies* בַּדִּים, Targ. אֲרִיחַיָא *vectes pro altari.*

II. Arab. תַּאֲרִיח, quod Rabbini ſcribũt תַּאֲרִיךְ, tarich *æra, chronicon, chronologia, calendarium, diarium, annales, hiſtoria,* celebris nota temporis, unde ſupputari conſuevit. Supputãt aũt Arabes ab הגרה אל נבי hagira al nabi *fuga prophetæ,* ſeu Muhammedis, quæ incidit in annum Chriſti 622. ut in rad. הגר habes. ¶ Eſt item תַּאֲרִיח *poëſis.* Plur. תַּוָארִיח, Rabb. תַּאֲרִיכִים *æræ, chronologiæ, calendaria, hiſtoriæ, poëſes.*

מְאַרִּח *chronologus, hiſtoricus, poëta.* Plur. מְאַרְּחִין *chronologi, hiſtorici, poëtæ.* Fœm. מְאַרְּחָה muarricha *hiſtorica.* Rabb. תַּאֲרִיךְ הָעוֹלָם *æra mundi,* quæ à Creatione mundi vulgò ſupputatur.

אָרַךְ duo ſignificata habet. I. אָרַךְ, Chal. אֲרַךְ, Syr. אֶרַךְ *longus fuit,* vel *factus eſt, prolongatus, productus eſt,* vel *fuit*: de quantitate continua ſeu longitudine dicitur, & de diſcreta, ſeu numero & tempore. Gen. 26. v. 8. *& factum eſt cum* אָרְכוּ *prolongati eſſent ei ibi dies.* Targ. סְגִיו *multiplicati eſſent.* cum aliquandiu ibi moratus eſſet. Lxx. *fuit autem* πολυχρόνι⊙ *longo tempore ibi.* Ezech. 31. v. 5. וַתֶּאֱרַכְנָה *& prolõgati ſunt rami ejus.* Syr. Marc. 4. v. 27. *creſcet* ונארך *& longum fiet.* Eph. 6. v. 3. ונארכון *& prolongabuntur dies tui ſuper terram.* Hiphil. הֶאֱרִיךְ, Chald. אוֹרֵךְ, Syr. אורך *prolongavit, produxit.* 1. Reg. 3. v. 14. וְהַאֲרַכְתִּי, Targ. ואורך *& prolongabo dies tuos.* Eſa. 48. v. 9. *Propter nomen meum* אַאֲרִיךְ *prolongabo iram meam.* Targ. ארחק *removebo.* longanimis ero; non ſtatim puniam. ¶ Et abſolutè Ex. 20. v. 12. *Honora patrem tuũ & matrem tuam ut* יַאֲרִכוּן, Targ. יוֹרְכוּן *prolongentur dies tui ſuper terra.* ut quàm diutiſſimè vivas. Eadem promiſſio Deut. 22. v. 7. de avib. extat; *ut bene ſit tibi* וְהַאֲרַכְתָּ, Targ. ותורך *& prolonges dies.* Alii, *prolongent te dies tui.* Nam abſolutum cum ל conſtruitur. ſed alia exempla refellunt. Syr. Mat. 23. v. 5. ומורכין *& prolongantes fimbrias ſuas.*

Nom. Adiect. אֶרֶךְ *longus.* Exodi 34. v. 6. אֶרֶךְ אַפַּיִם *longus irarum,* qui nec facilè iraſcitur & iram producit, nec ſtatim punit, ubi peccaverimus, ſi fortè pœniteamus. Targ. מַרְחִיק רְגַז *removens iram.* ¶ Et cũ ל, *longitudo.* Ierem. 15. v. 15. *ne* לְאֶרֶךְ אַפְּךָ *ad longitudinem iræ tuæ tollas me.*

אֹרֶךְ, Chald. אוֹרֶךְ *longitudo, & multitudo.*

אָרֹךְ, Chald. אֲרִיךְ *longus, prolixus.* Fœm. אֲרֻכָּה, & אֲרֻכָּה *longa, prolixa.* 2. Sam. 3. verſ. 1. *& fuit bellum* אֲרֻכָּה *longum.* Iob. 11. v. 9. אֲרֻכָּה *longa præ terra menſura ejus.* Ierem. 29. v. 28. *propterea miſit ad nos in Babyloniam, dicendo:* אֲרֻכָּה *longum eſt: ædificate domos, & habitate.* diuturna ſcil. futura eſt captivitas, ſive גָּלוּת, id eſt, *exilium.* ¶ Deinde abſolutè, *longitudo, emplaſtrum longum,* quod vulneribus imponitur, ut curentur & ſanentur, *remedium, medicina, prorogatio, medicamentum,* quo vita vel ſanitas producitur aut prorogatur. Ierem. 30. v. 17. אַעֲלֶה אֲרֻכָה לָךְ *imponam emplaſtrum tibi, & à plagis tuis ſanabo te.* Targ. אַיְתֵי אַסּוּ לָךְ *afferam medicinam tibi.* Ierem. 8. v. 22. *quare non impoſitum eſt* אֲרֻכַת בַּת עַמִּי *emplaſtrum filiæ populi mei?* Targ. אַסּוּ *medicina.* Lxx. ἴασις *ſanitas.* Lat. *obducta eſt cicatrix.* Eſa. 58. v. 8. וַאֲרֻכָתְךָ *& medela tua citò creſcet.* Targum וְאַסְוַת מַחְתָךְ *& medicina plagæ tuæ.* Lxx. ἰάματά σου *medicamenta tua.* ¶ Per metaphoram, Nehem. 4. v. 1. *Quia impoſita eſt* אֲרוּכָה *medicina muris Ieruſalem.* 2. Paral. 24. v. 13. *& impoſita eſt* אֲרוּכָה *medicina operi per manus ipſorum.* inſtauratio.

Chald אַרְכָּא *longitudo.* Dan. 7. *erit* אַרְכָּא *longitudo felicitati tuæ, &* אַרְכָּא בְחַיִּין *longitudo in vita.*

אֲרִיךְ *rectus, conveniens, commodus.* Ezræ 4. v. 14. *Non* אֲרִיךְ לַנָא *convenit nobis videre.*

Rabb. בַּאֲרוּכָה *prolixè.* מַאֲרִיךְ, Chald. מִירְכָא *mercha,* accentus.

II. הֶאֱרִיךְ, Chald. אוֹרֵךְ, Syr. אורך *longum fecit, prolixus, tardus, moratus, commoratus fuit, tardavit, expectavit, ſperavit.* Nũ. 9. v. 19. וּבְהַאֲרִיךְ, Targ. ובאורכות *& cum moraretur nubes ſuper tabernaculo dies multos.* Eccleſiaſt. 7. v. 15. *Eſt juſtus qui perit in iuſtitia ſua, & eſt impius* מַאֲרִיךְ *commorans in malitia ſua.* Chald. Gen. 8. v. 12. וַיִּיחֶל, Targ. וְאוֹרֵךְ *& expectavit iterum ſeptem dies alios.* Ioſ. 10. v. 12. *Sol in Gibeon* דּוֹם *ſiluit.* Targ. אוֹרֵךְ *commoratus eſt.* Pſalm. 149. v. 9. הַמְיַחֲלִים, Targ. דִמוֹרְכִין *qui expectant bonitatem ejus.* 2. Reg. 7. v. 9. וְחִכִּינוּ, Targ. וּמוֹרְכִין אֲנַחְנָא *& expectamus uſq; ad lucem.*

Nom. Chald. אוֹרִיכוּת *ſpes, expectatio.*

אָרָם duo ſignificata habet. I. אֲרָם *Aram* filius Sem quintus: à quo regio Aſiæ majoris שור *Schur,* quod eſt אשור Ἀσσυρία *Aſſyria,* detractâ ſyllabâ, & confuſis nominib. Συρία *Syria,* Aram appellata eſt. Hujus incolæ in continente habitantes dicuntur *Syri,* ſed maritini Judæis contermini, quorum urbes præcipuæ Tyrus & Sidon, *Phœnices.* Inde Marci 7. v. 26. *Syrophœniſſa.* Syr. מן פוניקי דסוריא *ex Phœnicia Syriæ.* Joſephus lib. 1. Antiq. cap. 7. *Aramæos Aramus tenuit,*

nuit, quos Græci Syros appellare malunt. Item Strabo lib. 13. *Quidam Syros pro Arimis accipiunt, quos nunc Aramos vocant.* contingit Arabiā verſus meridiem, Euphratē verſus orientē, mare mediterraneū verſus occidentem. Amos 1.v.9. *& abducent* עם ארם קירה *populum Syriæ in Cyrenam.* quod impletū ſcribitur, 2.Reg.16.v.9. *Et aſcendit rex Aſſyriæ contra Damaſcum* (Syriæ metropolin) *& cepit eam, & abduxit eam* (ejus incolas) *Cyrenam.* Amos 9.v.7. *Nonne Iſrael adduxi ex terra Aegypti, & Philiſthæos ex Caphthor,* וארם *& Syros ex Kir?* Iud.10.v.6. *& coluerunt Baalim & Aſtaroth, &* אלהי ארם *deos Syriæ.* nomine *deæ Syriæ* culta fuit *Iuno* in Oriente, & templum ejus fuit Hierapoli, Syriæ oppido: exq; piſcibus fuit ſacrificatum. Iob.32.v.2. *ex familia* רם *Syriæ,* pro ארם. Fuit & alius ארם *Aram* ex filijs Nachor. Gen.22.v.21. *Kemuel pater* ארם *Aram.* Lxx. *σύρων Syrorum.* confudit cum præcedente.

Gentile. ארמי, & ארמי, Syr. ארמי, Chald. ארמי, & ארמאה *Aramæus, Syrus.* Gen.28.v.51. *& miſit Iſaac Iacob, & abyt in Padan* ארם *Syriæ, ad Laban filium Bethuel* הארמי *Syrum.* pro quo ſimpliciter, Deut.26.v.5. ארמי *Syrus perdebat patrem meum.* Targ. לבן ארמאה *Laban Syrus.* Plur. ארמים *Syri.* 2.Paral.22.v.5. *& percuſſerunt* הרמים *Syri ipſum Joram.* pro הארמים Lxx. *τοξόται ſagittary.* ¶ Accipitur autem Chald. & Syr. ארמי pro *gentili* ſive *ethnico,* qui nunquā factus fuit proſelytus. Chald. Lev.25.v.47. *Aut* לעקר, Targ. ארמי *ethnico, ex familia proſelyti.* Syr. Act.16.v.1. *Cæterum patre ἕλληνος Græco.* ⁂ Syr. ארמיא *barbarus,* non Hebręus. Gal.3.v.28. *non eſt Judæus, neq; Græcus.* Syr. ארמיא *Syrus.* ¶ ארמי, & ארמאי *gentilis.* item, *idololatra:* quod primi idololatræ in Sacris literis commemorentur Syri, ut Thare, pater Abrahæ, Laban Syrus, & Naamā Syrus, &c. ⁂ ארמיותא *gentilitas.* ⁂ ארמאית *gentiliter.* ⁂ A maſcul. ארמי, fit Fœmin. ארמית, & ab alia forma ארמית *Syra, & ſyriacè.* Eſdræ 4.v.7. *& ſcriptura Epiſtolæ ſcripta* ארמית *ſyriacè, & expoſita* ארמית *ſyriacè.* Et ſcriptura & lingua erat Syriaca, ut ſine interprete in aula regis intelligeretur. 2.Reg.18.verſ.26. *Loquere quæſo ad ſervos tuos* ארמית *ſyriacè, quia nos intelligimus, nec loquaris nobiſcum* יהודית *judaicè.*

Porrò ארם *Syria* ut longa & lata eſt, ita diſtincta eſt in plures partes, regiones ſive provincias, quę ab urbibus ſingularum inſignioribus denominantur. ¶ 1. ארם דמשק *Syria Damaſci* ſeu *Damaſcene,* cujus metropolis eſt *Damaſcus.* ¶ 2. ארם צובה *Syria Soba,* Plinio; vel Melę, *Sophene,* cujus metropolis erat urbs *Zoba,* poſtea dicta חלב *Haleb. Eſt autem inter Libanum & Antilibanum,* ut tradit Benjamin in Itinerario, *campeſtris & humilis, tanquam in valle ſita, regio: unde & κοιλησυρία, & συρία κοίλη Cœleſyria & Syria cœle, ſeu cava Syria* vocatur. חמת *Antiochiam* complectitur, atq; inde etiam *Antiochia* dicitur. ¶ 3. ארם נהרים *Syria duorum fluviorum,* Græcis *μεσοποταμία mediamnis, interamna* vel *interamnis,* quòd inter amnes Euphratem & Tygrin concluditur media. unde & Meſſena: *& quod eiſdem rigata, vel certe ob frequentiam occurrentiū fluminū, tranſitum habeat difficilem, Adiabene appellatur.* vide נהר. Chald. ארם די על פרת *Syria quæ eſt juxta Euphratem.* Græcis *ἀφ᾽ εὐφράτου.* Tygris oriētale ejus latus alluit, occidentale verò & ſeptentrionale Euphrates. dicitur & פדן ארם *campeſtris Syria.* Gen.28.v.5. *& abyt* פדנה ארם, Targum לפדן דארם *in Paddan Syriæ.* Vulgò *Botan.* Lxx. *εἰς τὴν μεσοποταμίαν συρίας in Meſopotamiam Syriæ.* Hujus metropolis רגש *Rages* ſeu *Edeſſa.* Et interdum latius accipitur pro *Aſſyria,* quæ Chaldæam & Meſopotamiam ſuperiorem continet. ¶ 4. ארם מעכה *Syria Maacha,* ſeu *Comagena,* extra Euphraten, à metropoli *Maacha:* aut à *Maacha* filio Nahor. Gen.22.verſu ultimo. ¶ 5. ארם רחוב או בית רחוב *Syria beth Rechob.* 2.Sam.10.v.6. ubi additur quoq; איש טוב *Iſtob.*

II. ארמון, & הרמון, literis א׳ה permutatis, *palatium, ædificium* magnum & altū, ut conveniat cum רום *altus fuit.* Pl. ארמנות, & ארמונות *palatia.* 2.Reg.15.v.25. *& percuſſit eum in Samaria* בארמון, Targ. בארמון *in palatio domus regis.* in conclavi. Amos 1.v.7. & 10. *& devorabit* ארמנותיה *palatia ejus.*

ארן duo ſignificata habet. I. ארן, Chald. אורן *nomen arboris,* quę juxta quoſdam, Arabicè צנובר vocatur. Eſt autem Arabibus צנובר ſonobar *pinus.* Eſa.44.v.14. *Plantavit* ארן, Targ. אורנא *pinū, quam pluvia enutrivit.* Lxx. *πίτυν pinum.* Sunt qui legunt ארז per zain, ſed, ut in margine notatur, eſt נון קטנה *nun parvum,* cujuſmodi tria Maſoritæ obſervârunt. Plur. ארנים *pini.*

II. ארון, Chald. ארון, Arab. ארון oron *arca, ciſta, ſcrinium, theca lignea, capſa,* ad res inanimatas aſſervandas parata. nomen eſt cōmunis generis. Pl. Ar. ארואין aravin *ciſtæ.* Gen.50.v.26. *& condierunt eum, & poſuerunt eum* בארון, Targ. בארונא *in arca in Aegypto.* Targ. Hieroſ. בגלוסקמא: quod eſt Græcū *γλωσσόκομον loculus, feretrū, capulus,* qui & Latinis arca. Porrò duę ejuſmodi arcæ erant in tēplo Hieroſolymitano. Una in parte tēpli

Deo ſacra, h.e. in דביר, vel *Sancto Sanctorum* erat collocata; facta ex lignis שִׁטִּים *ſittim*. h.e. *cedrinis*: אַמּוֹת *cubitos* longa $2\frac{1}{2}$, lata $1\frac{1}{2}$, & alta $1\frac{1}{2}$, intrinſecus & extrinſecus laminis aureis obducta; כַּפֹּרֶת *operculũ* habens ejuſdem lõgitudinis & latitudinis, ex ſolido puroq; ductum auro, idq; tabulæ, inſtar arcæ, impoſitum, ut nunquã aperiretur. Craſſities non exprimitur, verũ juxta Rabbinos unius erat palmi. זֵר *corona* vel *peripheria*, qua ſuperius cingebatur, quæq; operculum impoſitum, ut ejus cum arca commiſſuram tegeret, excedebat, aurea erat. Supra autem duo כְּרוּבִים *Cherubim*, ex quorum medio Deus loquebatur, erãt collocati. Deniq; quatuor habebat טַבָּעוֹת id eſt, *annulos* aureos, in utroq; latere duos, quibus בַּדִּים *vectes* ex ligno ſittim auro obducti, ut iis arca portari poſſet, inſerebantur. Ad eum autem uſum erat concinnata, ut duas לֻחוֹת *tabulas lapideas*, in quibus Decalogus, Legis epitome, deſcriptus erat; *urnam teſtaceam* ſeu *aneam*, in qua Gomer Mannæ Deus reſervari juſſerat; *baculum Aaronis*, florib. & amygdalis floreſcentib. præditũ, contineret. hæc enim tria in ea tantum fuiſſe repoſita, teſtatur Autor Epiſtolæ ad Hebræos, cap. 9. v. 4. *Liber* verò *legis* à Moſe ſcriptus, *tabulæ* à Moſe *fracta*, & *thuribulum* extrinſecus juxta arcam, & tabernaculũ teſtimonij in arcis peculiarib. repoſita fuerunt: quemadmodũ habetur, Deut. 31. v. 26. Et hęc dicitur, Joſ. 3. v. 13. & 4. v. 5. & 11. &c. אֲרוֹן יְהוָה *arca Domini*. 1. Sam. 3. v. 3. אֲרוֹן אֱלֹהִים *arca Dei*. 1. Par. 16. v. 1. אֲרוֹן הָאֱלֹהִים *arca ipſius Dei*. 1. Par. 13. v. 8. & 16. v. 1. אֱלֹהִים *Deus*, per metonymiam; erat n. Dei ſedes in terra: Nu. 10. v. 33. אֲרוֹן בְּרִית *arca fœderis*. Exod. 25. v. 22. אֲרוֹן הָעֵדוּת *arca Teſtimonij*. quòd Decalogum, qui erat fœdus & teſtimoniũ inter Deũ & Iſraelitas, contineret. Nũ. 17. v. 25. aliâs 10. לִפְנֵי עֵדוּת *corã teſtimonio* ſeu *decalogo in arca*. 2. Par. 5. v. 9. *Nihil erat aliud in arca, niſi dua tabula*, &c. 2. Par. 6. v. 41. אֲרוֹן עֻזֶּךָ יְהוָה *arca fortitudinis Domini*. 1. Par. 16. v. 10. עֻזּוֹ יְהוָה *fortitudo Domini*. quod per eã Dei fortitudo appareret in bello. inquit n. David; *Quarite* יְהוָה וְעֻזּוֹ *Dominum & fortitudinem ejus*. h.e. arcam. 2. Par. 35. v. 3. אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ *arca ſanctitatis*. Nomen hoc maſculini generis eſt; ſed tamen, rarò licet, in fœminino quoq; reperitur; ut, 1. Sam. 4. v. 17. וַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים נִלְקָחָה *& arca Dei capta eſt*. Sic, בָּאָה אֲלֵיהֶם אֲרוֹן יי. Alia fuit juſſu regis Ioas facta, atq; ante templi fores collocata, in quam pecuniæ, & volũtariæ oblationes, ad ſarta tecta curanda inferebantur. 2. Reg. 12. v. 10. *Et accepit* Jehojada *Sacerdos* אֲרוֹן אֶחָד *arcam unius* (*viri*) *& fodit foramen in ejus januam, & dedit ipſam juxta altare, à dextra cum ingrederetur quis domum Domini, & poſuerunt illuc cuſtodes liminum omne argentũ, quod inferebatur in domũ Domini*. In Teſtamento novo, ſive tempore Chriſti, hęc eadem arca, ſeu ærarium ſacrum, in quo munera Deo oblata aſſervabantur, κορβανᾶ dicebatur, ſeu γαζοφυλάκιον. Rabb. בֵּית קָרְבָּנוֹת. Syriacè בֵּית קוּרְבָּנָא. *Carbona* autem venit ab hebr. קָרְבָּן κορβᾶν, quod *munus* ſignificat, vel *donum*. donabatur enim pecunia in Corbona aſſervanda, ad ornatum templi, & pauperum alimoniam.

ארס tria ſignificata habet. I. Chal. ארס *venenum*. Pſal. 58. v. 5. חֲמַת, Targ. אַרְסָא *venenum illorum, ſicut* חֲמַת, Targ. אַרְסָא *venenũ ſerpentis*. אַרְסִי *veneficus, venenatus*.

II. Chal. אֲרַס *deſponſavit*, in אָרַשׂ mox ſequente, invenies.

III. Chald. אָרִיס, Rabb. עָרִיס, Arab. עארס *villicus, hortulanus*. ע״ב אֲרִיסוּת *hortulani ars*.

Arabicè mutatur א in ע cũ puncto, עָרַס garas *plantavit*, *tranſplantavit*, *inſevit ſurculos, conſevit, infixit*. Gen. 2. וערס אלרב אלאלה פרדוסא פי עדן *& plantavit Dominus Deus paradiſum in Eden*. Pſal. 107. וערסוא אלכרום *& plãtãrunt vineas*. P. Aſs. אנערס angaras *plantatus, trãſplantatus, infixus, demerſus fuit*. Pſ. 9. אנערסת *demerſæ ſunt gentes in foveã*. Pſal. 69. *ne* אנערס *inſigar in eo*. ע״ב ערס gars *plãta, ſurculus, talea*. P 1. ערוס goros *planta*. ע״ב עארס *agricola, hortulanus*. ע״ב אערס egras *inſitio*. ע״ב ערסה garſa *palus*, ad quem vites religantur. ע״ב ערסה gorſa *punctus infixus*. P 1. ur. ערוס goros *puncti*. ע״ב מערס magrus *plantatus*.

ארע duo ſignificata habet. 1. Chald. אֲרַע, Syr. אֶרַע, & עֲרַע *obviavit*, *obvius fuit*, *occurrit*, *accidit*, *evenit*, *contigit*. Chald. Pſal. 85. v. 11. *pietas & veritas* נִפְגָּשׁוּ, Targ. אַרְעִין *obviãrunt*. Iob. 7. v. 20. *Quare poſuiſti me* לְמִפְגָּע, Targ. לְמַאְרַע *in occurſum tibi*: Ruth. 2. v. 2. וַיִּקֶר מִקְרֶהָ, Targ. וַאֲרַע אַרְעוּתָא *& venit eventus ejus*. Syr. Ioh. 4. v. 51. אַרְעוּהִי *occurrerunt ei ſervi ejus*. Mat. 8. v. ultimo. *Exivit* לְאוּרְעָה *in occurſum ejus*. atq; ita per א ſcribitur in Hagiographis. In Lege & Prophetis autẽ per ע ſcribitur, עֲרַע *occurrit*. Exod. 4. v. 24. וַיִּפְגְּשֵׁהוּ, Targ. וַעֲרַעְנֵהּ *& occurrit in eum*. quamvis Exemplaria varient, & quædam א, quædam ע initio habeant.

אַרְעוּן, & אֶרְעוּת, & עֵירוּעַ *eventus, caſus, accidens, malum*.

עַרְעִית *crabro* vel *veſpa* homini adverſans.

עַרְאַי, & עַרְעַי, & אַרְעַי *quod fit caſu*, *vulgò*re, *contin-*

contingens. ידי ערעי *per accidens, circiter.* ܐܪܥ מערע *concurſus, conventus, ſolennitas.* ܐܪܥ לאורע *in occurſum.*

II. Chald. ארע *terra*, in ארץ ſequente, habes.

ארץ duo ſignificata habet. I. ארץ, Chald. & Syr. ארע, mutato ץ in ע, ob figuræ ſimilitudinem. Græcè ἔρα. Arabicè ארץ ard. Arabes autem tzade cum pũctulo notatum, ſic, ץ, ut ד proferunt. Germ. Erd. *Tellus, terra*, ſic dicta, quod currant animalia in ea; circa verò eam elemẽta alia, corporaq; cœleſtia. ut congruat cum רוץ *cucurrit.* Sicut Latinis *terra*, quod animaliũ pedibus teratur. Inde eſt, quod Beroſus aſſerit, Noah terram vocaſſe *Aretiam.* Variat autem hoc nomen, tam quoad formam & conſtructionem, quàm quoad ſignificationẽ. In diſtinctione, ut & præcedente aliqua ex literis ſervilibus וכלה camezata, אָרֶץ ſcribitur. Utriuſq; generis eſt. Eſa. 34. v. 1. תשמע הארץ ומלאה *audiat terra, & plenitudo ejus.* Maſc. Eſa. 9. v. 19. *In furore Domini Zebaoth* נעתם ארץ *obſcurata eſt terra.* Sed rarò. Gen. 13. v. 6. *& non* נשא אתם הארץ *tulit eos terra ad habitandum unà.* Et genere utroq;. Eſa. 33. v. 9. אבל אמללה ארץ. Hieron. *luxit & elanguit terra.* Variè accipitur: 1. Quando jũgitur cum שמים *cælo*, ſignificat *globum terrenum* ſeu *elementarem*, terrã habitabilem & inhabitabilẽ aut deſertam. Gen. 1. v. 1. *In principio creavit Deus* את השמים ואת הארץ, Targ. ית שמיא וית ארעא, Ar. אלסמואת ואלארץ *cælum & terram.* quod confirmat ſequens deſcriptio, verſu 2. והארץ היתה *terra autem erat inanis & vacua.* Eſa. 1. v. 2. *Audite* שמים *ô cæli, & auſculta* ארץ *ô terra.* Gen. 2. v. 4. *Die quo fecit Deus* ארץ ושמים *terram & cælum.* item quando ABSOLUTE ponitur, ut Gen. 1. v. 11. *Germinet* הארץ *terra germen.* & verſu 26. *In jumento & in omni* הארץ *terra.* h. e. beſtia terræ. notat animalia, quæ nõ ſunt in terra habitabili. ¶ 2. *partem terræ inhabitabilẽ*, quando jungitur תבל *orbi*; Pſalm. 24. v. 1. *Domini eſt* הארץ *terra, & plenitudo ejus:* תבל *orbis, & habitantes in eo.* ¶ 3. *partem terræ habitabilem*, quando hominum inhabitantium mentio additur. Gen. 18. v. 18. *& benedicentur in eo omnes* גויי הארץ *gentes terræ.* ¶ 4. *certam terræ habitabilis partem*, ſeu regionem, territorium, provinciam, aut certorum hominum patriã: cum jungitur hominum aut locorum nominib. Ruth. 1. v. 7. *ut rediret* אל־ארץ יהודה *in terram Juda.* h. e. in Judæam. Gen. 41. v. 30. *Et oblivioni tradetur omnis ſatietas* בארץ מצרים, Targum בארעא דמצרים *in terra Aegypti.* h. e. in Ægypto. Eſa. 34. v. 6. *mactatio magna* בארץ אדום *in terra Edõ.* h. e. Idumæa. Gen. 36. v. 6. *Quã comparaverat* בארץ כנען *in terra Chanaan, & abijt* אל־ארץ *ad terrã, à facie Iacob fratris ſui.* Targ. לארעא אוחרי *in terram aliam.* Hier. *in alteram regionẽ.* Gen. 12. v. 1. *Vade tibi* מארצך *ex terra tua.* Gen. 20. v. 15. *Ecce* ארצי, Targ. ארעי *terra mea corã te.* ¶ Sic *terra viventium*, in qua homines vivunt, ſignificat *præſens ſeculum*, præſentem hanc & mortalem vitam. Pſ. 27. v. 13. *credo videre bonitatem Domini* בארץ חיים *in terra viventiũ.* Eſa. 53. v. 9. *Abſciſſus eſt* מארץ חיים *ex terra viventium.* Ier. 11. v. 19. *& excindemus eum* מארץ חיים *ex terra viventiũ, & nomen ejus non memorabitur amplius.* ¶ Et *terra oblivionis*, pro *ſepulchro.* Pſal. 88. v. 13. *& juſtitia tua* בארץ נשיה *in terra oblivionis;* quòd mortui oblivioni tradantur. Targ. צחותא וצדיא *ſiccitatis & deſolationis.* ¶ 5. *ipſos unius regionis incolas*, aut *patriæ unius cives*, per ſynecdochen, vel etiam metonymiam. Gen. 42. v. 17. *& ſicut piſces maris, multiplicentur* בקרב הארץ *in medio terræ.* Targ. בגו בני אנשא על־ארעא *in medio filiorum hominis ſuper terra.* Lev. 18. v. 3. *Juxta opus* ארץ *terræ Aegypti.* Targ. עמא ארעא *populi terræ.* Gen. 41. v. 57. *& omnis* הארץ *terra, venerunt in Aegyptum.* Targ. דירי ארעא *habitatores terræ.* 1. Sam. 14. v. 25. וכל הארץ באו *& omnis terra venerunt in ſylvam.* Targ. דירי ארעא *incolæ terræ.* Deut. 9. v. 28. *ne forte dicant* הארץ *terra, unde nos eduxiſti.* Targ. דירי ארעא *incolæ terræ.* Lxx. οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν *habitantes terram.* Eſa. 37. v. 18. *Verè, Domine, devaſtârunt reges Aſſyriæ omnes* הארצות ואת ארצם *terras, & terram ipſorum.* pro quo habetur, 2. Reg. 19. v. 17. את־הגוים ואת ארצם *gentes, & terram ipſorũ.* Hier. *terras & regiones ipſorum.* Lxx. τὴν οἰκουμένην ὅλην καὶ τὴν χώραν αὐτῶν. Luth. alle Königreich. ¶ 6. *regionem* aut *provinciam*, de qua agitur aut ſermo eſt: quando jungitur particulæ כל־ *omnis, tota.* Gen. 41. v. 57. וכל־הארץ *& omnis terra venerunt in Aegyptũ*, ſc. Iſrael. Eſa. 13. v. 5. *& perdant* כל־הארץ *omnem terram.* ſc. Babyloniam. ¶ 7. *Ager in terra.* Exod. 23. v. 10. *& ſeres* ארצך *terram tuã.* Targ. חקלך *agrum tuum.* PLur. ארצות, Chal. & Syr. ארען, Arabicè ארוץ urud *terræ, regiones, provinciæ.* Pſal. 107. v. 3. ומארצות *& ex terris collegit eos.* Lxx. ἐκ τῶν χωρῶν *ex regionibus.* Ez. 20. v. 6. *Decus eſt ipſa omnibus* הארצות *terris.* Targ. מדינתא *provinciis.* Pſ. 105. v. 44. *& dedit eis* ארצות גוים *terras gentium.* Lxx. χώρας *regiones.* Syr. Johan. 4. v. 35. *& videte* ארעתא *agros, quod albeſcunt.*

Arabicè ארץ ואתק arò vatic *terra firma, ſolida, continens.* ארץ ציק בין בחרי *terra anguſta inter duo maria.* Syriacè ארען *iſthmus.* ܐܪܥ ארעי *terreus & terrenus*,

 terre-

terreſtris. Plur. ארעיין ardijn, & ארעיה ardie *terreni, terrei, terreſtres.* Fœm. ארעיאה ardiath *terrena.*

II. Per metaphoram ארץ, Chald. ארע *quod eſt inferius, humile, imum* aut *infimum:* ſicut terra eſt infimum elementorum. Ezech. 1. v. 15. *& ecce rota una* בארץ *in terra juxta animalia,* Targ. במלרע *inferius;* reſpectu rotarum ſuperiorum. Pſalm. 139. v. 15. *formatus ſum* בתחתיות ארץ *in inferiorib. terræ.* Targ. בכריסא ראמא, h.e. ברחם; eſt autē רחם vel רחם *vulva* ſeu *matrix,* locus imus & caliginoſus, ſicut inferiora terrę. Chaldaicè hac ſignificatione maximè accipitur. Dan. 2. v. 39. *poſt te exurget regnum aliud* ארעא מנך *infra te;* vel, *inferius ſive humilius te.*

Chal. ארעי, & ארעאה *inferior.* Plur. ארעאין *inferiores.* Gen. 6. v. 16. תחתים *inferiora facies.* Targum מדורין ארעאין *habitationes imas.* ✠ ארעית *infimum, fundus, ſolum, pavimentū.* Dan. 6. v. 25. *& non pertigerunt* לארעית *ad fundum foveæ.* Ezech. 32. v. 19. *in terrā* תחתיות, Targ. ארעיתא *inferiorem.* infimā. ✠ Chal. לרע, pro לארע *infra.* & מלרע *inferius, deorſum.* Eccl. 3. v. 21. למטה, Targum לרע *ſub terra, infra terram.* Gen. 1. v. 7. מתחת, Targ. מלרע *infra firmamentum.* ✠ Inde Grammaticis מלרע *milra,* accentus in ultima.

ארק duo ſignificata habet. I. Chald. ארק, idem quod ארע, *terra:* literis ע ק, ob ſimilem ſonum permutatis. uſurpatur ſemel. Ier. 10. v. 11. אלהיא די שמיא וארקא לא עבדו *dii, qui cœlum & terram non fecerunt, pereant* מארעא *de terra.* Exemplar Epiſtolæ, quam miſit Ieremias ad captivos Babyloniæ.

II. Arab. ארקא arca *vigilia ſuperflua, inſomnietas.*

Avic. ארוקה *porticus.*

ארש inde ארשת *elocutio, expoſitio.* Pſal. 21. v. 3. וארשת שפתיו *& elocutionem labiorum ejus non prohibuiſti.* h.e. ea quæ precatus fuit, ei non denegaſti: Targ. פירוש *expoſitionem.*

ארש ארש, Chald. ארס. Piel ארש, Chald. ארס & ארס *deſpondit, deſponſavit, ſponſione promiſit.* Deut. 21. v. 7. *Qui* ארש, Targum ארס *deſponſavit mulierem.* 2. Sam. 3. v. 13. *Da uxorem meam Michal, quam* ארשתי, Targ. ארסת *deſponſavi mihi.* Pual. ארש *deſponſatus fuit.* Exod. 22. v. 15. *Si perſuaſerit aliquis virginem, quæ non* ארשה, Targ. מארסא *deſponſata eſt, & cubuerit cum ea.* Deut. 22. v. 23. *Cum fuerit puella virgo* מארשה, Targ. דמארסא *qua deſponſata eſt viro.*

Rabbin. ארוסה, & מאורסת *deſponſata, ſponſa.*

Arab. litera א in ע mutata, ערים aris *no-*

vus nuptus, ſponſus, deſponſatus, neogamus. Fœmin. ערוסה arósa *ſponſa, nova nupta.* item *nurus.* ערוסת אלפארין arósat alfirin *ſponſa murium, muſtela.* אבן ערס aben aras, *idem.* Plur. עראיס arais, & ערסים araſis *ſponſi & ſponſæ.* ערס urs *nuptiæ, convivium.* Plur. עראס aras *convivia, cœna.* ריס אלערס rais alurs *princeps convivii.* ✠ עראסי araſi *panis nuptialis, cōvivium,* quod poſtridie nuptiarum fiebat apud novum maritum. ✠ עריואסה uraiváſa *pupa.*

ארת Chal. אריתא *fluvius, ſtagnū.* Plur. אריתין *fluvii.* Pſalm. 107. v. 35. *deſertum* לאגם, Targ. לאריתא *in ſtagnum aquarum.* Exod. 7. v. 21. *ſuper flumina eorum, & ſuper* אגמיהם *ſtagna eorum.* Targ. אריתהון *fluvios eorum.*

אשש duo ſignificata habet. I. אשש *fortis, robuſtus fuit.* Inde Hithpael התאשש, q. התאשש, Rabb. נתאשש *roboratus, confortatus, firmatus fuit.* Eſa. 46. v. 8. *Mementote hoc* והתאששו, Targ. ואתקפו *& confortemini.* LXX. στενάξατε *ingemiſcite.* Hieron. *confundamini.* reſpexit ad אש *ignis, pudor.*

Nomina. אשיש *fundamentum,* grundfeſt, q. eſt robur ædificii, illudq; ſuſtinet. Plur. אשישים *fundamenta.* Eſa. 16. v. 7. לאשישי קיר חרשת *propter fundamenta Kir-Hareſeth gemetis.* Hieron. *his, qui lætantur ſuper muros cocti lateris.* legit per punctum ſiniſtrum אֲשִׂישֵׁי, à שוש *lætatus fuit:* deinde propriū urbis Moabiticæ, accepit prò appellativo, קיר *murus,* & חרשת, pro חרש teſta Sole vel igni cocta. ¶ Deinde אשיש, Fœm. אשישה *ſcyphus, calix, poculum.* Plur. אשישים, Fœm. אשישות *ſcyphi, pocula, calices.* Hoſ. 3. v. 1. *& diligentes* אשישי ענבים *ſcyphos uvarum.* h. e. lagenas plenas vino uvarum. LXX. πέμματα *condimenta,* coctiones. 2. Sam. 6. v. 19. *Portionem* (carnis) *unam,* ואשישה *& ſcyphum unum.* ſc. vino plenū. Cant. 2. v. 5. *Reficite me* באשישות *ſcyphis.* ſc. plenis vino. LXX. ἐν μύροις *unguentis.*

אש, Chald. Fœm. אשא. emphat. אשתא *ignis,* magnum habēs robur, aut vim urendi, calefaciendi & abſumēdi. Beroſus aſſerit, Noah vocaſſe ignem Eſtha אשתא: & inde *ἑστία,* & veſta. Gen. 22. v. 7. *Ecce* האש, Targ. אשתא *ignis & ligna.* Ier. 23. v. 29. *verbum meum* כאש *ſicut ignis;* qui ſc. celeriter egreditur & comburit quicquid invenit. Num. 18. v. 9. *Hoc erit tibi ex ſancto ſanctorum* מן האש *ab igne.* Targ. מותר מן אשתא *reliquū ab igne.* Lev. 6. v. 23. באש, Targ. בנורא *igne comburetur.* Lev. 2. v. 14. *ſpicas uſtas* באש, Targum בנור *igni.* Eſa. 66. v. vlt. ואשם לא תכבה *& ignis eorum non extinguetur.* Pſal. 104. verſ. 4. אש לוהט *ignis ardens.* In Moſe autē fit mētio duplicis ignis: Unus dicitur אש הקדש *ignis ſanctus*

ſanctus vel *ſacer*, qui cœlitus delapſus, prima Aharonis Sacrificia corripuit, & quo perpetuò inde ſacerdotes uſque ad Babylonicum exilium hoſtias incenderunt: quiq; in altari holocauſtorum in medio tēpli atrio conſervatus fuit, appoſitis ordine lignis, unde & אשׁ המערכה *ignis ordinis* ſive *ordinationis* vocatur: & אשׁ תמיד *ignis perpetuus*. Alter dicitur אשׁ זרה *ignis alienus*. Lev. 10. v. 1. *& dederunt in illis* אשׁ *ignem, & poſuerunt* עליה *ſuper eum ſuffitum, & obtulerunt coram Domino* אשׁ זרה *ignem alienū, quem non præceperat ipſis*. intulerunt ignem abſq; ſuffitu, quem poſtea impoſuerunt. Iob. 1. v. 16. אשׁ אלהים *ignis Dei*. eſt fulgur, ſicut קול *vox Dei*, tonitru. Ezech. 8. v. 2. *ſicut aſpectus* אשׁ *ignis*. Lxx. ἀνδρὸς *viri*. legerūt איש. Nah. 1. v. 6. *Ira ejus diffuſa eſt* כאשׁ *ſicut ignis*. Lxx. *liquefacit* ἀρχὰς *principatus*. legerūt ראשׁ *caput*. Deinde per metaphoram, אשׁ *ignis* notat, 1. *afflictionem, periculum, calamitatem, ultionem, exitium, vaſtationem, perniciem, interitum*, ſicut ignis urit & conſumit. Amos 2. v. 5. *& mittam* אשׁ *ignem in Iuda, & devorabit palatia Ieruſalem*. Pſalm. 66. v. 12. *Inceſſimus* באשׁ *per ignem & per aquam*. Eſa. 43. v. 2. *ſi tranſieris per* אשׁ *ignem, non ureris*. Pſal. 78. v. 21. ואשׁ *& ignis accenſus eſt in Iacob*. ¶ 2. *hoſtem, bellum*. Ezech. 30. v. 8. *cum dedero* אשׁ *ignem in Aegypto*. Targ. עממיא תקיפין כאשתא *populos qui ſunt fortes inſtar ignis*. Pſalm. 78. v. 63. *juvenes ejus devoravit* אשׁ *ignis*. bellum. Sic, Ier. 48. v. 45. *Quia* אשׁ יצא *ignis egreſſus eſt ex Heſbon, & flamma ex Sihon, & devoravit angulum Moab, & verticem filiorum Saon*. Ier. 51. v. 58. *& populi* בדי אשׁ *per ignem diſperibunt*. Lxx. ἐν ἀρχῇ *in principio*. legerunt בראשׁ, una dictione. ¶ 3. *ventum calidiſſimum & urentem*. Ioel 2. v. 5. *Quia* אשׁ *ignis devoravit habitacula deſerti*. Targ. קדום תקיף כאשא *ventus orientalis fortis ut ignis*. ¶ 4. *pudorem*. Eſa. 26. v. 11. *videbunt* ויבשׁו *& pudefient, zelus populi: etiam* אשׁ *ignis hoſtium tuorum devorabit eos*. h. e. ille ipſe ignis, qui devoravit hoſtes tuos, devorabit & illos. Quando quis erubeſcit, facies ejus in ignem vertitur, aut inflāmatur. ¶ 5. *examen, probationem*. Zach. 13. v. 9. *& ducam tertiam partem* באשׁ *per ignem, & conflabo eos, ſicut conflatur argentum*.

אשׁה *oblatio*, igni deſtinata, quæ tota igni abſumi debet in honorē Domini: Plur. אשׁים *oblationes*. Exod. 29. v. 18. & 25. אשׁה, Targ. קרבנא *oblatio coram Domino eſt*. Lev. 6. v. 11. מאשׁי יהוה, Targ. מקרבניא דיי *de oblationibus Domini*. ibidem verſ. 10. *portionem ipſorum dedi eam* מאשׁי, Targ. מקרבני *de oblationibus meis*.

Chaldaicè אשׁין *fundamenta*. Ezræ 4. v. 12. *&* אשׁיא *fundamenta reſarciet*. 1. Reg. 6. v. 15. *&* קרקע הבית *pavimentum*. Targ. אשׁיא *fundamenta domus obduxit auro*.

Syriacè אשׁתא *febris*, πυρετὸς, calor nativus in ignē converſus. Ioh. 4. v. 52. *reliquit eum* אשׁתא, ὁ πυρετὸς *febris*. Talm. אשׁתא הלתא *tertiana*. אשׁתא צמירתא *continua*. אשׁתא בת יומא *febris filia diei*. hoc eſt, unius diei febris, *diaria febris, ephimera*.

II. Arab. שׁ in ס mutato, אסס aſas *fundavit, ædificavit, cementavit, radices egit*. Pſalm. 89. *Tu* אססת *fundaſti terram*. Pſalm. 78. אסס *ædificavit ſuper excelſo ſanctuarium ſuum*. Pſal. 48. *Dominus* אססהא *fundavit eam*.

אסאס aſis *fundamentum, cementum, radix*. Plur. אסוס uſus, & אסאסאת *fundamenta*. ☧ מואסס mueſes *fundator, cementator*. ☧ תאסיס taaſis *fundatio, radicatio*. ☧ אסתאסאס uſtaaſus *elementum*. ☧ אסתאססי uſtuſuſi *elementaris*.

אשׁר אשׁר *fuſio, effuſio*. Num. 21. v. 16. ואשׁר, Targ. ושפוך *& effuſio torrentium*. tractus amnium ab Arnon uſq; ad Ar. Plur. אשׁדות *effuſiones, fluxus*. Ioſuæ 10. v. 40. *& planitiem* והאשׁדות *& effuſiones*. h. e. decliva vel cliva. Eſt autem *clivum* montis vel collis, id, per q; aquæ montis aut collis defluunt. Targ. ומשפך מרמתא *& defuſionis ex altitudine*. Deut. 4. v. 49. *Sub* אשׁדת הפסגה, Targ. משפך מרמתא *effuſionem ex collibus*. Locus ubi Jordanis ex mari Genezareth effunditur in terrā planiciei, & poſtea mare ſalis efficit. Lxx. ὑπὸ ἀσηδὼθ τὴν φάσγα: hebraica retinuerunt. Hieron. *ad radices montis Paſga*.

Chald. אשׁד, Syr. אשׁד *fudit, effudit*, de humidis, ut aqua & ſanguine, dicitur. itē *projecit*; ſed hoc de aridis. Ioh. 2. v. 15. ואשׁד *& effudit pecuniam ipſorum*. Titum 3. v. 4. דאשׁד *quem effudit ſuper nos*. Rom. 3. v. 15. למאשׁד *ad effundendum ſanguinem*. Paſſivum Chald. אתאשׁד & אתשׁד, Syr. אתאשׁד *effuſus fuit*. Mat. 9. v. 17. *& vinum* מתאשׁד *effunditur*. Mat. 23. v. 35. *omnis ſanguis* דאתאשׁד *qui effuſus eſt ſuper terram*. Gen. 9. v. 6. *ſanguis ejus* ישׁפך, Targum יתשׁד *effundetur*. Num. 35. v. 33. *Non expiabitur ſanguis, qui* שׁפך, Targ. אתאשׁד *effuſus eſt in ea, niſi in ſanguine* שׁופכו, Targum אשׁדיה *effundentis illum*.

Nom. מישׁד *effuſio, projectio*. ☧ Chald. אשׁדן *clavi*. ☧ בית אשׁדא *beth Eſda*. Βηθεσδὰ Joh. 5. v. 2. *locus effuſionis*: à ſanguine victimarum, qui ibi effundebatur, ſic dictus.

אשׁה אשׁה, idem quod אשׁשׁ *roboravit*.

Inde אשׁיה. Chald. אשׁין *fundamenta*, quæ ſunt robur ædificij. Jer. 50. v. 15. *ceciderunt*, אשׁיותיה, Targum אשׁיתהא vel אשׁותהא *fundamen-*

damenta ejus. ¶ Item *murus* aut *parietes* domum ſuſtinentes. Iob. 24. 11. *inter* שׁוּרֹתָם, Targ. אֲשִׁיתְהוֹן *parietes* ſeu *muros ſuos exprimens oleum.*

אשך inde אֶשֶׁךְ *ovum, teſticulus.* Lev. 21. v. 20. *vel contuſus* אָשֶׁךְ, Targ. פְּחִין *teſticulo.* Rabb. אשכים *teſticuli.*

אשל duo ſignificat. I. אֶשֶׁל, Arab. ש in ת mutato, אתל athal *arbor, arboretum, nemus.* nomen generale ad omnes arbores. Gen. 21. v. 33. *& plantavit* אֶשֶׁל, Targ. נִצְבָא *plantam* vel *arborem in Berſeba:* ita habetur in Complutenſi, ſed in Veneto אִילָנָא *arborem.* cujus ſc. umbra puteum obtegeret, & ſub qua æſtivo tempore pranderetur. cujuſmodi etiã arborem tèntorio vicinam habuit in Elone Mamre. Gen. 13. v. ult. LXX. *ἄρουραν agrum.* 1. Sam. 22. v. 6. *& Saul ſedebat in Gibeah ſub* הָאֶשֶׁל *arbore in Rama.* Ibidem 31. v. 13. *& ſepeliebant ſub* הָאֶשֶׁל *arbore in Iabes.* pro quo habetur, 1. Paral. 10. v. 12. *ſub* אֵלָה *terebintho.* unde quidam accipiunt pro arbore, quæ Arabicè dicitur, אתל *athel,* eſtq; tamarici ſimilis, aut tamariſci ſpecies.

II. Chald. אֲשַׁל *funis.* Plur. אַשְׁלִין *funes.* Iob. 40. v. 25. וּבְחֶבֶל, Targum וּבְאַשְׁלָא *& fune ſubmerges.*

אשם duo habet ſignificata. I. אָשַׁם, Arab. ש in ת mutato, אתם *iniquè egit, impius fuit, peccavit, deliquit, reus factus eſt, in culpa fuit.* Levit. 4. v. 13. וְאָשֵׁמוּ *& peccabunt.* Targ. וִיחִיבוּן *rei erunt.* Prov. 30. 10. *ne maledicat tibi,* וְאָשָׁמְתָּ *& reus fias.* Iud. 21. v. 22. תֶּאְשָׁמוּ, Targ. תְּחוּבוּן *peccabitis.* Ierem. 50. v. 7. *& hoſtes ejus dixerunt, non* נֶאְשָׁם *peccabimus.* Targ. עֲלָנָא חוֹבָא *ſuper nos peccatum.* Hoſ. 5. v. 15. *Ibo & revertar ad locum meum, donec* יֶאְשְׁמוּ *peccent* ſive *rei fiant.* Targum יִדְעוּן דְּחָבוּ *agnoſcant* ſeu *confiteantur peccatũ ſuum.* confiteantur quod rei ſint, quod peccaverint. Hiphil. הֶאְשִׁים *culpavit, arguit, reum fecit* aut *egit.* Pſal. 5. v. 11. הַאֲשִׁימֵם, Targ. חַיֵּיבְלְהוֹן *reos age illos, ô Deus.* Arabicè Pſalm. 106. ואתמנא *& iniquè egimus.* Pſal. 4. *& non* תאתמוא *peccetis.*

Nom. adject. אָשֵׁם, Arab. אתים *reus, peccator, impius.* Pl. אֲשֵׁמִים, Arab. אתמה *impij, peccatores.* 2. Sam. 14. v. 13. *& loquitur rex verbũ iſtud* כְּאָשֵׁם, Targ. כִּגְבַר חַיָּב *tanquam vir reus.* Gen. 42. v. 21. אֲשֵׁמִים *rei nos ſumus ob fratrem noſtrum.*

Subſtant. אָשָׁם, Chal. אֲשָׁם. Fœm. אַשְׁמָה. Arab. אתם & תאתים *peccatum, delictum, reatus, culpa.* Plur. Fœm. אַשְׁמוֹת, Arab. אתאם *peccata, delicta, culpæ.* Gen. 26. v. 10. *& adduxiſti ſuper nos* אָשָׁם, Targ. חוֹבָא *peccatum.* Lev. 4. v. 3. *Si Sacerdos, qui unctus eſt, peccaverit* לְאַשְׁמַת

הָעָם, Targ. לְחוֹבַת עַמָּא *ad culpam populi.* Pſ. 69. v. 6. וְאַשְׁמוֹתַי *& peccata mea abs te non ſunt abſcondita.* ¶ Deinde per metonymiã אָשָׁם eſt *ſacrificium* quod pro peccato offertur, *hoſtia peccati, ſacrificium pro peccato, piaculum,* quo peccatũ ſacerdotis, principis, aut privati, expiatur. 1. Sam. 6. v. 3. *Reddetiũ ipſi* אָשָׁם, Targ. קֻרְבַּן אֲשָׁמָא *ſacrificium delicti.* munus ad expiationem peccati, quod quis dat ei, contra quem peccavit. Eſa. 53. v. 10. *Si poſuerit* אָשָׁם *hoſtiã peccati, animã ſuam.* Sic 2. Cor. 5. v. 21. *Fecit pro nobis peccatũ.* ¶ Tertiò notat *debitum.* h. e. rem dolo aut furto vel rapinâ ablatam, quæ reſtitui debet. Num. 5. v. 7. *& reddet* אֲשָׁמוֹ, Targ. חוֹבְתֵהּ *debitũ ejus in caput ejus, & quintam ejus partem addet ſuper eo, & dabit ei* לַאֲשֶׁר אָשַׁם לוֹ, Targ. לִדְחָב לֵהּ *ei qui debet ei.* ¶ R. S. eſt Sors, ſeu pecunia prima ad lucrum collata, de qua juravit. ibidem v. 8. *ut reddat* הָאָשָׁם, Targ. Hieroſol. קַרְנָא *ſortem ipſi.*

Rabb. אֲשַׁמַּאי *culpabilis, ſtolidus, bardus, indoctus.* Elias Levita in Tiſchbi putat deſumptũ ex 2. Reg. 17. v. 30. *& viri Hamath fecerunt* אֲשִׁימָא, quod vult ſignificare *ſimiã.* ſed rectius deſumitur ex Gen. 47. v. 19. *& terra non* תֵשָׁם, pro תֵּאָשֵׁם, Targ. תְבוּר *vaſta ſit.* deſolabitur. וקני אשמאי *ſenes fatui.*

II. אָשַׁם, eſt שָׁמַם & יָשַׁם, *vaſtatus, devaſtatus, deſertus fuit;* permutata ordinũ ſignificatione, aut per metaphorã. Gen. 47. v. 19. *& terra non* תֵשָׁם, pro תֵּאָשֵׁם, Targ. תבור *devaſtetur.* Eſa. 42. v. 6. וַיֶּאְשְׁמוּ, Targ. וצדיו *& devaſtati ſunt habitatores ejus.* Niphal נֶאְשַׁם *devaſtatus fuit.* Ioel. 1. v. 18. *etiã greges oviũ* נֶאְשָׁמוּ *devaſtata ſunt.* Targ. צְדִיאָה *obſtupefactæ ſunt.* Pſal. 34. v. 22. *& oſores juſti* יֶאְשָׁמוּ *vaſtabuntur.* deſtruentur, peribunt. Lat. *delinquent.* Hoſiand. *rei erunt.* Germ. werden ſchult haben. Num. 21. v. 30. וַנַּשִּׁים pro נַאֲשִׁים *& vaſtavimus uſq; ad Nophach.* LXX. *καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν & uxores ipſorum.* acceperunt נָשִׁים *mulieres.*

אַשְׁמָן. Inde Plur. אַשְׁמַנִּים *loca deſerta & inhabitabilia, ſepulchra.* Eſa. 59. v. 10. בָּאַשְׁמַנִּים כַּמֵּתִים, Targ. במה דאחידין קבריא באפי מתיא.

Rabb. אֲשִׁימָא *hircus abſq; lana,* calvus, & albus.

אשן duo ſignificat. I. אֵשׁוּן & אִישׁוֹן, Chal. אִיתוּן *nigredo, obſcuritas.* Prov. 7. v. 9. בְּאִישׁוֹן לַיְלָה *in obſcuritate noctis, & caligine.* Targ. בַּחֲשׁוֹכָא *in caligine.* Prov. 20. v. 20. *extinguetur lucerna ejus* בֶּאֱשׁוּן חֹשֶׁךְ *in obſcuritate caliginis.* pro quo באישון eſt in margine.

Rabb. & Chald. אִישׁוּן & אִישׁוּנָה *aurora,* in crepuſculo matutino apparens.

Hebr. אִישׁוֹן *pupilla oculi,* in איש habetur.

II. Chald.

Digitized by Google

II. Chald. אישון *tempus, terminus, locus conſtitutus aut præfixus, menſura*, in Targ. Jeroſolym. Gen. 29. v. 7. *non eſt* עת, Targ. Jeroſol. אישון *tempus, ut congregentur oves.*

אשף Habet ſignificata duo. I. אשף *philoſophus*, aſtronomus & medicus. Plural. אשפים, Chald. אשפין *philoſophi*, aſtronomi & medici apud Chaldæos: de quibus Strabo lib. 16. *Conſtituta eſt quædam habitatio in Babylonia, Philoſophis indigenis plurimum circa Philoſophiam verſantibus, qui Chaldæi appellantur.* Dan. 2. v. 10. *omnis magus* ואשף *& philoſophus.* ibidem v. 2. *juſſit rex vocare magos* ולאשפים *& philoſophos.* medicos, qui ex pulſu & urina judicare poſſunt, de corporis paſſionibus, quas ſomnia imitantur.

II. אשפה *pharetra.* Job. 39. v. 26. *ſuper ipſum crepabit* אשפה *pharetra.* Jer. 5. v. 16. אשפתו, *pharetra ejus ſicut ſepulchrum apertum.* quia ſagittæ pharetræ interficiunt, quos tetigerint; & omnes quaſi ſepultæ ſunt in pharetra. Targ. בית אזייניה *pharetra ejus.* Eſa. 22. v. 6. *& Elam portans* אשפה, Targ. זין *arma.*

אשפות, Talm. אשפא *fimetum, ſterquilinium.* Pſal. 113. v. 7. מאשפות, Targum מקלקלתא *ex fimo exaltabit pauperem.* ſolent enim pauperes in fimo jacere, ut incaleſcant in frigore. Nehem. 3. verſ. 14. שער האשפות, & v. 13. abjecto א, השפות *janua fimi*, per quam fimus efferebatur. Et quidem ex iſta abjectiſſima conditione Adagium eſt ortum hoc: *fimo contemtior.* Plur. אשפתות. Thren. 4. v. 5. *amplexi ſunt* אשפתות *ſtercora.*

אשק. Arab. אשק *ammoniacum.* Avicen.

אשר duo ſignificata habet. I. אשר. Piel אשר *rectà inceſſit, ambulavit, recto pede ingreſſus eſt, greſſum direxit*: ut congruat cum ישר *rectus fuit.* Cal. Prov. 9. v. 6. ואשרו, Targ. והלכו *& ambulate in via intelligentiæ.* Piel. Prov. 23. v. 19. ואשר *& incede in via cordis tui.* Targ. ותרץ *& directus ſis.* rectà contendas. Prov. 4. v. 13. *nec* תאשר *incedas in via malorum.* Targ. תחסן *æmuleris.* inſiſtas. Lxx. ζηλώσῃς. Eſa. 1. v. 17. אשרו *dirigite* ſive *rectificate oppreſſum.* Targ. זכו *juſtificate.* pro ישרו, literis א' י permutatis. Lxx. ῥύσασθε *liberate.* ſic, Eſa. 3. v. 12. מאשריך pro מישריך *qui debebant te* (popule mi) *dirigere.* Arab. Pſ. 119. in beth: אחרת *ingreſſus ſum viam mandatorum tuorum.*

Nom. אשור *ingreſſus, progreſſus, inceſſus, pes, via.* metaphoricè, *vita.* Plur. אשורים *pedes, viæ, greſſus.* Job. 23. v. 11. באשרו *in via ejus apprehendit pes meus.* Job. 31. v. 7. *ſi declinabit* אשרי *greſſus meus à via.* Prov. 14. v. 15. *aſtutus intelligit* לאשרו *de ingreſſu ſuo.* Targ. לשבחה *de bonitate ſua.* quaſi ex ſecunda ſignificatione. Pſal. 17. v. 5. *ſuſtenta* אשרי *greſſus meos in verbis tuis.* Targ. אסתירי *greſſus meos.* Pſal. 37. v. 31. *non movebitur* אשוריו *pedes ejus.* h. e. unus pedum ejus.

II. Metaphoricè אשר *inceſſit feliciter, felicem rerum ſucceſſum habuit, proſperatus eſt, fortunatus, beatus, felix, proſper fuit.* Inde Piel אשר *beavit, proſperavit, beatum, proſperum ac felicem fecit; re aut verbis beatum ac felicem reddidit aut dixit, omnia felicia precatus eſt.* Malach. 3. v. 12. ואשרו *& beatos dicent vos omnes gentes.* Targ. וישבחון *& laudabunt.* Lxx. μακαριοῦσιν. Job. 29. verſ. 11. *Quando auris audiebat,* ותאשרני *& beabat me.* Targ. ואמרת טב לי *dicebat bonum mihi.* Pſal. 72. v. 17. *omnes gentes* יאשרוהו *beabunt illum*: beatitudinem illi precabuntur. Prov. 31. v. 28. *Surrexerunt filiæ ejus* ויאשרוה *& beatam prædicârunt illam.* Lxx. καὶ ἐπλούτησαν *& divites facti ſunt.* acceperunt pro עשר *dives fuit.* Pual אשר *beatus prædicatus fuit.* Pſal. 41. v. 3. יאשר *felix dicetur in terra.*

אשר *beatitudo, felicitas, rerum ſucceſſus, prædicatio, laus.* אָשֵׁר Et inde אשר *Aſer*, filius Leæ, à felicitate. Gen. 30. v. 13. *& dicebat Leah,* באשרי *in beatitudine mea.* Targ. תשבחא הות לי *laus facta eſt mihi.* Ibidem, *quia* אשרוני, Targ. ישבחונני *laudabunt me filiæ ob liberorum multitudinem: & vocavit nomen ejus* אשר *Aſer.* & inde tribus Aſer. Hier. in epiſt. ad Galat. *Aſer, divitiæ*: quaſi עשר ſcriberetur.

Particula אשרי eſt adverb. quia puncta cum diverſis affixis eadem habet, & jod plurale aſſumit in Conſtructione & affixis, ſicut אחרי *poſt*, ad differentiam אשר. Exponitur, *beatè, bene, feliciter.* & uſurpatur ſicut apud Latinos: *Bene vos, bene nos, bene te, bene me, bene noſtram etiam Stephanium, bibe, ſi bibis.* Plautus in Sticho. Pſal. 1. v. 1. אשרי האיש *bene* vel *beatè illum virum.* Targ. טובה דגבר *beatitudo viri.* hoc eſt, beatus vir ille. pro quo, Jerem. 17. v. 17. ברוך הגבר *benedictus ille vir.* & Plural. 1. Reg. 10. v. 8. אשרי אנשיך ואשרי עבדיך *bene*, vel *beatè viros tuos, & beatè ſervos tuos.* Targ. טובי גברך טובי עבדך *beatitudo virorum tuorum, & beatitudo ſervorum tuorum.* hoc eſt, beati viri tui. vel nomine ſubintellecto: Prov. 8. verſ. 32. ואשרי *& beatè vias meas* (qui) *cuſtodierit.* Pſal. 65. v. 5. אשרי תבחר *beatè* (quem) *elegeris.* Cum affixis. Deut. 33. v. 29. אשריך *bene te, ô Iſrael, quis tui ſimilis?* Targ. טובך *felicitas tua, ô Iſrael, nemo tui ſimilis.* Prov. 14. v. 21. *Qui miſeretur afflictorum,*

ctorum, אַשְׁרֶיךָ *bene illum*. Eccleſ. 10. v. 17. אַשְׁרֵיךְ *bene tibi, ô terra, quod rex tuus filius nobilium.* ſcribitur אַשְׁרֵיךְ, & legitur אַשְׁרֵיךָ. Et unicum hoc cum affixis caret jod plur.

אֲשֵׁרָה, Chald. אֲשֵׁרָא *omnis arbor, quæ in honorem alicujus dei plantatur, juxta altare aut delubrum*; ſic dicta quòd eſſet אָשׁוּר *via*, id populo oſtendens. appellatur etiam ſic, ſi quæ colitur, arbor. Plural. אֲשֵׁרִים, Chald. אֲשֵׁרִין. Fœm. אֲשֵׁרוֹת *luci*. Deut. 16. v. 21. *non plantabis tibi* אֲשֵׁרָה *lucum omnis arboris juxta altare Domini*. Jud. 6. v. 25. *& destrues altare Baal, patris tui, &* הָאֲשֵׁרָה *lucum, qui eſt juxta illud, excindes*. R. L. *ſolebant Idololatræ plantare arborem juxta altaria ſua, ut ibi congregaretur populus.* cujus rei veſtigia etiam in tilijs noſtris in cœmeterijs plantatis adhuc videre eſt. Et quidem quòd Idololatræ arborem plantaverint etiam in horti medio, eamq; coluerint, manifeſtum eſt ex illo, Eſa. 66. v. 17. *Sanctificantes & mundantes ſe* אֶל־הַגַּנּוֹת *ad hortos, poſt unam in medio*. hoc eſt, poſt unam ex arboribus, quæ erant in medio, ſcilicet horti.

אֲשֶׁר pronomen relativum; *qui, quæ, quod.* utriuſq; generis & numeri. certum autem ejus genus, numerum & caſum indicat contextus, vel ſequens affixum. Pſal. 1. v. 1. *Beatus vir,* אֲשֶׁר *qui non ambulavit in concilio impiorum.* ibidem v. 3. *& erit ſicut arbor plantata juxta rivos aquarum,* אֲשֶׁר *quæ fructum ſuum dabit in tempore ſuo.* ibidem, *& omne* אֲשֶׁר *quod fecerit.* ibidem, verſ. 4. *ſed ſicut palea* אֲשֶׁר תִּדְּפֶנּוּ *quæ impellet eam ventus.* hoc eſt, quam. Num. 13. v. 16. *viri* אֲשֶׁר *quos miſerat Moſes.* Gen. 1. v. 11. אֲשֶׁר זַרְעוֹ בוֹ *quod ſemen ejus in eo.* hoc eſt, cujus ſemen. ¶ Sæpiſſimè autem per ellipſin ſubintelligitur. Eſa. 55. v. 13. *& erit Domino in nomen, in ſignum æternum,* לֹא יִכָּרֵת *non excindetur.* Targ. דְּלָא יִפָּסֵק *quod non finietur.* Eſa. 56. verſ. 2. *Beatus homo* יַעֲשֶׂה, Targ. דְּיַעְבֵּד *qui faciet hoc, & filius hominis* יַחֲזִיק, Targ. דְּיִתְקַף *qui apprehendet in eo.* Gen. 39. v. 4. *& omne* יֶשׁ־לוֹ *dedit in manum ejus.* mox verſ. 5. ſequitur; *in omni* אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ *quod erat ipſi in domo & in agro.* Gen. 38. v. 26. עַל־כֵּן לֹא, pro עַל־כֵּן אֲשֶׁר לֹא *propterea quòd non dedi illam Sela filio meo.* ¶ Sæpiſſimè in Pſalmis, Proverbijs, & Job; & apud Arabes ferè ſemper contrà ponitur, ſubintellecto verbo. 1. Reg. 11. v. 25. *& malum* אֲשֶׁר *quod Hadad*, Targ. דַּעֲבַד *quod fecerat.* ¶ Interdum uſurpatur pro conjunctionibus. 1. pro לְמַעַן *ut.* Deut. 4. v. 40. אֲשֶׁר יִיטַב לְךָ, Targ. דְּיֵיטַב לָךְ *ut bene ſit*

tibi, & filijs tuis poſt te, לְמַעַן תַּאֲרִיךְ, Targum וּבְדִיל דְּתוֹרִיךְ *& ut prolonges dies ſuper terra.* Geneſ. 11. v. 7. *& confundemus ibi labium ipſorum,* אֲשֶׁר, Targ. דִּי *ut non audiant unus labium alterius.* Gen. 24. v. 3. *& adjurabo te in Domino Deo cœli, & Deo terræ,* אֲשֶׁר לֹא, Targ. דְּלָא *ut non accipias uxorem filio meo.* ¶ 2. pro כִּי *quòd, quia, propterea quòd.* 1. Reg. 15. verſ. 13. *& removit eum à regno* אֲשֶׁר *quòd feciſſet idolum luco.* propterea quòd feciſſet. Pſal. 31. v. 8. *exultabo & lætabor in bonitate tua,* אֲשֶׁר *quod vidiſti afflictionem meam.* ¶ 3. pro אִם *ſi, cum, quando.* Levit. 4. v. 22. אֲשֶׁר *ſi princeps peccaverit.* Targ. אִם *ſi.* LXX. ἐὰν δὲ *ſi vero, quòd ſi.* Deut. 11. v. 27. *Benedictionem* אֲשֶׁר *ſi obediveris præceptis Domini.* Targum אִם *ſi.* 1. Reg. 8. v. 31. אֵת אֲשֶׁר יֶחֱטָא, pro quo habetur, 2. Paral. 6. v. 22. אִם יֶחֱטָא אִישׁ *ſi peccaverit quis contra proximum ſuum.* ¶ 4. pro כֵּן *ſic, ita, imò.* 1. Sam. 15. v. 20. *& dixit Saul ad Samuelem* אֲשֶׁר *ſic audivi in voce Domini.* ¶ 5. pro vaf *copula.* Hoſ. 12. v. 9. *non invenient apud me* עָוֹן אֲשֶׁר חֵטְא *iniquitatem & peccatum.* Eccleſ. 5. verſ. 17. *ecce quod vidi ego* טוֹב אֲשֶׁר יָפֶה *bonum & pulchrum, edere & bibere.* ¶ Deinde recipit ab initio particulas & literas ſerviles: 1. אֵת articulum Accuſativi caſus. Proverb. 3. v. 12. *Quia* אֵת אֲשֶׁר *quem diliget Dominus, arguet.* Gen. 44. v. 1. *& juſſit* אֵת אֲשֶׁר, Targum יָת דִּי *eum, qui erat ſuper domo ejus.* ¶ 2. אֶל, vel עַל, vel לְ *ad.* Gen. 44. v. 4. *& Ioſeph dicebat* לַאֲשֶׁר *ad eum, qui erat ſuper domo ejus.* Haggæi 1. v. 11. וְעַל אֲשֶׁר תּוֹצִיא *& ſuper omne quod producet terra.* Eſa. 8. verſ. 12. לְכֹל אֲשֶׁר יֹאמַר *ad quemcunq; dixerit populus iſte, conjuratio.* ¶ 3. כְּ *ſicut, juxta, ſecundum.* Levit. 8. v. 34. כַּאֲשֶׁר *juxta quod fecit*; ſicut, quemadmodum. Gen. 44. verſ. 1. כַּאֲשֶׁר, Targ. כְּמָא דִי *ſicut poterant portare.* quantum. Exod. 1. v. 12. וְכַאֲשֶׁר, Targ. וּכְמָא דִי *& ſicut affligebant eum,* כֵּן *ſic multiplicabatur.* LXX. καθότι *quantò*, τοσούτῳ *tantò.* Interdum כ ſubintelligitur; ut, Exod. 14. v. 13. *Quia* אֲשֶׁר רְאִיתֶם, Targ. כְּמָא דַּחֲזֵיתוּן *ſicut vidiſtis Aegyptios hodie, non addetis videre eos.* Jerem. 33. v. 22. אֲשֶׁר, pro כַּאֲשֶׁר *ſicut non numerabitur exercitus cœli, nec menſurabitur arena maris: ſic multiplicabo ſemen David ſervi mei.* Geneſ. 30. verſ. 38. אֲשֶׁר, pro כַּאֲשֶׁר *poſtquam iverant oves ad bibendum.* Targ. אֲתַר דְּאָתְיָן *ubi veniebant.* ¶ 4. בְּ *in, eò, propter.* Gen. 39. v. 9. בַּאֲשֶׁר אַתְּ, Targ. בְּדִיל דְּאַתְּ *eò quod tu uxor ejus.* pro בַּעֲבוּר אֲשֶׁר. ibidem v. ult. בַּאֲשֶׁר יְהוָה *quod Iehova cũ eo.* ¶ 5. מ *ex, à, propter.* Eſa. 43. v. 4. מֵאֲשֶׁר *propterea quod precioſus fuiſti*

Digitized by Google

fuiſti in oculis meis. ¶ Et cum hiſce literis ſervilibus בלם ſæpe denotat מָקוֹם *locum*, aut עֵת *tempus*. Eccl. 4. v. 17. *cuſtodi pedem tuum* כַּאֲשֶׁר, Targ. בעדן די *tempore, quo iveris ad domum Dei.* Joſ. 1. v. 16. ואל־כָּל־אֲשֶׁר, Targ. ולכל אתר די *& ad omnem locum, quo mittes nos, ibimus.* LXX. *εἰς πάντα τόπον in omnem locum.* ad quemcunq; locum miſeris nos. 2. Reg. 12. v. 6. לְכֹל אֲשֶׁר, Targ. לכל אֲתַר דִּי *ad omnem locum, ubi invenietur rima.* Jud. 17. v. 8. *ut habitaret* בַּאֲשֶׁר יִמְצָא, Targ. בְּאַתַר דְּיַשְׁכַּח *in loco, quem inveniret.* Ruth. 1. v. 17. בַּאֲשֶׁר *ubi morieris, moriar.* Et aliquando אֲשֶׁר ſubintelligitur. 1. Reg. 8. v. 52. בְּכֹל קָרְאָם, Targ. בכל עִדָּן דְּאִנּוּן מְצַלַּיִן *in omni tempore, quo illi orant.* ¶ 6. ה interrogativum. 2. Reg. 6. v. 22. הַאֲשֶׁר *an quos cepiſti gladio tuo & arcu tuo, percutis tu?* ubi ה eſſe interrogativum confirmat punctum patach: nam ה emphaticum cametz haberet.

Et pro dictione אֲשֶׁר, litera ש uſurpatur, eadem ſignificatione, ſed rarò; ut, *Beatus* שֶׁאֵל *cujus Deus Iacob.* Pſal. 146. v. 5. & Eccl. 7. v. 14. שֶׁלֹּא, pro אֲשֶׁר לֹא *quia non.* vel eò quod non inveniet, &c.

תְּאַשּׁוּר *myrtus, buxus.* Eſa. 41. v. 19. *Abies* וּתְאַשּׁוּר *& buxus.* Ezech. 27. v. 6. *Tabulatum tuum fecerunt dentem* בַּת־אֲשֻׁרִים, Targ. דַּפִּין דְּאַשְׁכְּרוֹעִין; quum eſſet una dictio בִּתְאַשֻּׁרִים.

אַשּׁוּר *Aſſur*, filius Sem; &, cujus hic autor fuit, *Aſſyria*, quæ attingit Meſopotamiam, Medos & Armenios. Hunc Xenophon in æquivocis *Ninum*, id eſt, Jovem cognominatum eſſe ſcribit. Gen. 10. v. 11. *ex terra illa* (Sinar) *egreſſus eſt* אַשּׁוּר *Aſſur; & ædificavit* נִינְוֵה *Niniven.* Targum אַתּוּרָאָה *Aſſyrius.* *υἱοὶ ἀσσοὺρ filij Aſſur*, in libro Judith dicuntur Aſſyrij. 2. Reg. 18. v. 9. מֶלֶךְ־אַשּׁוּר *rex Aſſyria.* Strabo lib. 16. *Perſia & Suſiana juncti ſunt Aſſyrij: ſic enim Babyloniam & maximam circumſtantis regionis partem vocant, cujus etiam Aturia eſt, in qua ſunt Ninus Apollomatis, Elimai,* &c. item, *Ninum Ninus in Aturia condidit.* Chald. אַתּוּר, ש in ת mutato, *Aſſyria.* Chald. אַשּׁוּרִי, Chald. אַתּוּרַי, vel אַתּוּרָאָה *Aſſyrius.*

אַשּׁוּר *Aſſur, magna nunc* מוצול *Moſol, civitas magna ad occidentalem fluminis Tigridis ripam ſita. inter quam & Niniven antiquam, pons tantum intereſt. In ea tres Synagogæ prophetarum trium, Abdiæ, Ionæ & Nahum.* Benjamin in Itinerario.

Arab. מאשרא, *Eryſipilas.*

אשת. Syr. אֶשְׁתָּא *ſex*, in שש quære.

Hebr. אשת *mulier*: in אִישׁ reperies.

Chald. אֲשׁוּתָא *talpa.* Levit. 11. v. 29. *limax* וְהַתִּנְשָׁמֶת, Targ. וְאֲשׁוּתָא *& talpa.* Pſal. 58. verſ. 9. נֵפֶל אֵשֶׁת *abortus mulieris.* Targ. נפולא ואשותא *abortus, & talpa.*

אתת Inde את *vomer*, ferrum in aratro, quod liras facit. Plural. אתים *vomeres.* 1. Sam. 13. v. 20. *ut acuerent quiſq; aratrum ſuum, &* אֵתוֹ, Targ. פִּרְנֵהּ *vomerem ſuum.* v. 21. *& facta eſt obtuſio acierum aratris;* וְלָאֵתִים *& vomeribus.* Eſa. 2. v. 4. *& contundent gladios ſuos* לְאִתִּים *in vomeres.* pax. Contra, Joel. 3. v. 10. *contundite* אִתֵּיכֶם *vomeres veſtros in gladios.* bellum.

Deinde אֵת, Chald. יָת, literis א״י permutatis, *articulus accuſativi caſus*, quem verba tranſitiva ſive activa regunt, ſimulq; *emphaticus.* Gen. 1. v. 1. *in principio creavit Deus* אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, Targ. יָת שְׁמַיָּא וְיָת אַרְעָא *cælum & terram.* Notat rem patientem, & eo non opus eſt, ubi agens & patiens manifeſta ſunt. ut Gen. 24. v. 36. *& peperit Sara uxor domini mei* בֵּן *filium domino meo.* ¶ Quando jungitur verbis paſſivis, denotat Nominativum rei patientis. Jerem. 50. v. 20. יְבֻקַּשׁ אֶת־עֲוֹן יִשְׂרָאֵל *requiretur ipſa iniquitas Iſrael.* Gen. 21. verſ. 5. בְּהִוָּלֶד לוֹ אֵת יִצְחָק *cum naſceretur ipſi Iſaac.* Gen. 17. v. 5. *non* יִקָּרֵא *vocabitur amplius* אֶת־שִׁמְךָ *nomen tuum Abram.* ¶ Quando jungitur verbo intranſitivo, aut Hithpael, idem valet, quod עִם *cum.* Exod. 1. v. 1. אֵת יַעֲקֹב בָּאוּ *cum Iacob venerunt in Aegyptum.* Gen. 5. v. 22. הִתְהַלֵּךְ אֶת אֱלֹהִים *ambulavit cum Deo.* Gen. 34. v. 7. לִשְׁכַּב אֶת־בַּת יַעֲקֹב, Targ. עִם *ut dormiret cum filia Iacob.* ¶ Quando inter duo nomina ponitur, illa per appoſitionem conjungit. Gen. 4. v. 1. *Acquiſivi* אִישׁ אֶת יְהוָה *virum ipſum Dominum.* Ibidem v. 2. *perrexit parere* אֶת־אָחִיו אֶת־הָבֶל *fratrem ejus ipſum Habel.* Jos. 24. v. 3. וָאֶקַּח אֶת־אֲבִיכֶם אֶת־אַבְרָהָם *& accepi patrem veſtrum ipſum Abrahamum.* Ezech. 4. v. 1. *& figurabis ſuper eo* עִיר אֶת־יְרוּשָׁלָםִ *urbem Ieroſolymam.* ¶ Cum Affixis quando mutat zere in cholem, eſt articulus Accuſativi caſus. Gen. 20. v. 13. *poſtquam errare fecit* אֹתִי, Targ. יָתִי *me Deus.* Gen. 21. v. 4. *ſicut juſſerat* אֹתוֹ, Targ. יָתֵהּ *ipſum Dominus.* Gen. 17. v. 2. *& multiplicabo* אֹתְךָ, Targ. יָתָךְ *te.* Ibid. v. 20. *benedicam* אֹתוֹ, Targ. יָתֵהּ *ipſum.* & Gen. 34. v. 2. *& vidit* אֹתָהּ, Targ. יָתַהּ *ipſam Sichem.* Ezech. 34. v. 10. *non paſcent amplius paſtores* אוֹתָם *ſeipſos.* Targ. נַפְשְׁהוֹן *animas ſuas.* ¶ Quando verò mutat zere in chirek & dageſch, valet עִם *cum.* Gen. 17. v. 3. *& loquebatur* אִתּוֹ, Targ. עִמֵּהּ *cum ipſo Deus.* ibidem. v. 4. *ecce fœdus meum* אִתָּךְ, Targ. עִמָּךְ *tecum.* ibidem v. 19. *& erigam fœdus meum* אִתּוֹ, Targ. עִמֵּהּ

cum

cum eo. Cant. 4. v. 8. אִתִּי *mecum ex Libano ſponſa,* אִתִּי *mecum ex Libano venias.* Lxx. δεῦρο *veni de Libano.* legerunt אֵתִי, ab אָתָה *venit:* abſentibus punctis. Prov. 3. v. 28. וְיֵשׁ אִתָּךְ *& eſt tecum.* Lxx. δυνατοῦ σου ὄντος τοῦ ποιεῖν *cùm poſſis benefacere.* 2. Reg. 9. v. 32. מִי אִתִּי מִי *quis mecum, quis?* Targ. בְּסַעֲדִי *in auxilio meo.* Gen. 34. v. 10. וְאִתָּנוּ, Targ. וְעִמָּנָא *& nobiſcum habitabitis.* ibidem v. 16. *& habitabimus* אִתְּכֶם, Targ. עִמְּכוֹן *vobiſcum.* Exod. 20. v. 22. *non faciatis* אִתִּי *mecum*, hoc eſt, ad meum cultum, *deos argenti, & deos auri.* ¶ Sæpe tamen etiam cum cholem valet עִם *cum.* Jerem. 16. v. 7. לָשֶׁבֶת אוֹתָם *ad ſedendum cum ipſis.* Joſ. 14. v. 12. *fortaſſis Dominus* אוֹתִי *mecum.* Targ. בְּסַעֲדִי *in auxilio meo.* unde & Hagg. 2. v. 4. pro, *ego* אֶתְכֶם, Targ. habet, בְּסַעְדְּכוֹן *in auxilio veſtro.* ¶ Eſt etiam nominativi articulus. Hagg. 2. verſ. 17. וְאֵין־אֶתְכֶם אֵלַי *& non vos ad me.* Targ. תָּיְבִין לְפוּלְחָנִי *reditis ad cultum meum.* ¶ Et cum מ præpoſitione, מֵאֵת idem, quod מ ſimplex. 1. Reg. 22. v. 6. *& inquiramus* מֵאוֹתוֹ *ab ipſo.* Num. 16. verſu ult. *& ignis egreſſus erat* מֵאֵת יְהוָה *à Domino.* ¶ Rabb. אוֹתוֹ *ille, iſte.* אוֹתָהּ *illa.* אוֹתָם *illi, iſti.*

אַתְּ, Chald. אַתְּ, &, reſoluto dageſch in נ epentheticum, אַנְתְּ. Arab. אנת anta *tu.* communis generis; ſed maſculinum hac forma אַתְּ, uſurpatur tribus tantùm in locis. Deut. 5. v. 27. וְאַתְּ תְּדַבֵּר *& tu loquaris ad nos.* Num. 11. v. 15. *& ſi ſic* אַתְּ עֹשֶׂה *tu facis mihi.* Ezech. 28. v. 14. אַתְּ כְּרוּב *tu Cherub.* Aliâs ſemper ה ei additur, hoc modo; אַתָּה. Gen. 3. v. 19. *Quia pulvis* אַתָּה *tu.* Pſal. 3. v. 4. וְאַתָּה *& tu, Domine, clypeus es circa me.* Targ. וְאַנְתְּ. Dan. 3. אַנְתְּ *tu es caput ejus.* Ruth. 3. *Quis* אַתְּ, Targ. אַנְתְּ *tu filia mi.* Plur. אַתֶּם, Chald. אַתּוּן & אַנְתּוּן, Arab. אנתם antam. Fœm. אַתֵּן, Chald. אַנְתֵּן *vos.* Eſa. 27. v. 12. וְאַתֶּם *& vos colligetis.* Ezech. 34. v. 31. וְאַתֵּן *& vos oves meæ.*

Syr. אַתּוּתָא *apex.*

אתא. Chald. אֲתָא *venit*; in ſequente אָתָה habes.

אתה. אָתָה & אָתָא, Chald. אֲתָא, Syr. אֲתָא, Arab. אתיא ati *ivit, abiit, venit, advenit, ſupervenit.* Deut. 33. v. 2. וְאָתָה *& venit à myriadibus ſanctitatis.* ibidem v. 21. וַיֵּתֵא, pro וַיֶּאֱתֶה, Targ. וְעַל *& venit (in) capitibus populi.* Eſa. 21. v. 12. אָתָא *venit manè.* Eſa. 56. verſ. 9. אֵתָיוּ, pro אתו *venite ad comedendum omnes beſtiæ ſylvæ.* Chald. Gen. 27. v. 35. בָּא, Targum אֲתָא *venit frater tuus cum fraude.* Geneſ. 37. verſ. 13. לְכָה, Targum אֱתָא *veni, & mittam te ad eos.* ibidem v. 20. לְכוּ, Targum אֱתוֹ *venite & occidemus eum.*

Syr. Matth. 2. v. 2. וְאָתֵין *& venimus ad adorandum.* Arab. Pſal. 55. יאתי *veniat ſuper eos mors.* Pſalm. 118. מבארך הו אלאתי באסם אלרב *benedictus veniens in nomine Domini.* Actor. 38. verſ. 23. *poſtea* אתינא *venimus Rhodum.* 1. Cor. 16. v. 10. *ſi* אתאכם *adveneris vobis Timotheus.* ¶ Interdum tranſitivè. Actor. 43. verſ. 19. *poſtridie* אתוא *duxerunt ad Cæſarem.* Pſalm. 68. יאתיך *offerent tibi munera.* Alc. 2. וְלַקַד אַתַיְנָא מוּסִי אַלְכִתַאב *& ideo dedimus Moſi librum.* אַתַינַאהֻם *dedimus illis.* Alcor. 29. וְאַתַינַאהֻ אַלחכם צַבִיַא *& dedimus illi judicium adhuc puero.* יותון *dabunt.* Hiphil הֵאָתָה, Chald. אֵיתִי, in Daniele הַיְתִי, & היתי. Syr. אַיְתִי. Arab. אותי *adduxit, attulit, obtulit.* Jerem. 12. v. 9. הֵתָיוּ *adducite ad eſcam,* pro הַאֲתָיוּ, quia præcedit, אִסְפוּ. Chald. Gen. 4. v. 4. *& Habel* הֵבִיא, Targ. אַיְתִי *attulit etiam ipſe ex primogenitis gregis.* Dan. 5. v. 13. *Quem* הַיְתִי *adduxit rex pater meus.* Syr. Matth. 14. v. 11. וְאַיְתִי *& attulit caput in patina.* Arab. Matth. 7. *Quæ* תותי *adducet ad perditionem.* Pſ. 145. לתותיהם *ut afferas illis eſcam.* Gal. 2. אותיתם *accepiſtis Spiritum Sanctum.* 1. Cor. 1. v. 4. אותיתמוהא *accepiſſetis eam.* Niphal, Chald. אִתְּתִי *adductus fuit.* Gen. 33. v. 11. *Quæ* הֻבָאת, Targ. אִתְּתִיאַת *adducta eſt tibi.*

. Nom. אותיות *ventura.* Eſa. 41. v. 23. *annunciate* הָאוֹתִיּוֹת *ventura poſtea.* Targum דַּעֲתִידִין לְמֵיתֵי.

Syr. מַאְתִית, & מאתית, & מתית, & מַאתִיָא: Arab. אתיאן itien *adventus, præſentia.*

אתל. Arab. אתל athal *arbor, & tamariſci ſpecies,* in אֶשֶׁל habes.

אתם. Arab. אתם *peccavit, iniquè egit,* in אָשַׁם reperitur.

אתן ſignificata quatuor habet. I. אָתוֹן, Chald. אֲתָן, Arabicè אתן *aſina.* אתאן *aſinus.* Plural. אֲתוֹנוֹת, Chald. אֲתָנָן, & אֲתָנִין, Arab. אתאן *aſinæ.* Num. 22. v. 23. *& vidit* הָאָתוֹן, Targ. אֲתָנָא *aſina Angelum.* Gen. 49. verſ. 11. *& ad palmitem* בְּנִי אֲתֹנוֹ *filium aſinæ ſuæ.* Gen. 12. v. 16. אֲתֹנוֹת *aſinæ.* Zachar. 9. v. 9. *& ſuper pullum* בֶּן־אֲתֹנוֹת *filium aſinarum.* hoc eſt, unius alicujus aſinæ; unius ex aſinabus. אָתוֹן *fœmina* eſt, ſed חֲמוֹר *mas & fœmina.*

II. אֵיתָן *fortis, durabilis, perennis, aſper, vehemens, intractabilis, difficilis, pertinax.* Pluraliter אֵיתָנִים *fortes, pertinaces.* Num. 24. v. 21. אֵיתָן, Targ. תַּקִּיף *fortis* ſive *perennis habitatio tua.* Amos 5. v. 24. *& juſtitia ſicut torrens* אֵיתָן, Targ. מִנַּבַּר *vehemens.* Deut. 21. v. 4. נַחַל אֵיתָן *vallis Ethan,* quæ ob duritiem nequit coli. ¶ uſurpatur

etiam

Digitized by Google

etiam ſubſtantivè pro *fortitudine* ſive *vehementia*. Exod. 14. v. 27. *& reverſum eſt mare* לְאֵיתָנוֹ, Targ. לְתוּקְפֵּה *ad vehementiam ſuam*. 1. Reg. 8. v. 2. בְּיֶרַח הָאֵתָנִים *in menſe fortium in feſto, iſte eſt menſis ſeptimus*. Targ. בְּיַרְחָא דְאֵתִיקַיָּא דְקָרַן לֵהּ יַרְחָא קַדְמָאָה בְּחַגָּא וּכְעַן הוּא יַרְחָא שְׁבִיעָאָה *in menſe veterum, quem vocant menſem primum in feſto, & nunc eſt menſis ſeptimus*. Menſis, quo colliguntur, & in horrea reponuntur fruges & fructus, quæ ſunt robur & vita hominis. in eo etjam menſe celebratum fuit חג האסיף *feſtum collectionis*. Is olim ante exitum ex Ægypto, erat primus anni menſis, quod eo, juxta Judæos, ſit conditus mundus: nunc eſt ſeptimus, September; & Niſan, primus.

איתון *medius*. Ezech. 40. verſ. 15. *porta* הָאִיתוֹן, Targ. מְצִיעָאָה *media*.

III. Chald. אַתּוּן, Arab. אתון *fornax, clibanus*. Gen. 19. v. 28. *ſicut fumus* הַכִּבְשָׁן, Targum דְאַתּוּנָא *fornacis*.

IV. Arab. אתון *balneator*. Avicen.

אתק. Arab. אתק *honoravit*. Rom. 1. ואתקוא *& honorârunt creaturam*.

אתר. אֲתָרִים *exploratores*, in תור reperies. Chald. & Syr. אֲתַר *locus*: Plur. אַתְרִין & אַתְרָוָן *loca*. Gen. 1. v. 9. *congregentur aquæ ſub cælo* אֶל־מָקוֹם, Targ. לַאֲתַר *in locum unum*. Deut. 12. v. 2. *perdetis omnia* הַמְּקוֹמוֹת, Targ. אַתְרַיָּא *loca*. ¶ Syr. אֲתַר *ubi, quo in loco*. Matth. 6. v. 20. אֲתַר *ubi tinea & arugo*. Rom. 11. v. 25. מִן אֲתַר קַלִּיל *ex loco parvo*. ex parte.

Particula בָּתַר, pro בַּאֲתַר *in loco, poſt*. Gen. 22. v. 1. *& factum eſt* אַחַר, Targ. בָּתַר *poſt verba illa*. Gen. 33. v. 7. וְאַחַר, Targ. וּבָתַר כֵּן *& poſtea acceſſit Ioſeph*. Gen. 19. v. 34. מִמָּחֳרָת, Targ. בְּיוֹמָא דְבָתְרוֹהִי *in die, qui poſt illum*. hoc eſt, poſtridie. Gen. 5. v. 4. *& fuerunt dies Adam* אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ, Targ. בָּתַר דְאוֹלֵד *poſtquam genuiſſet Seth, octingenti anni*. בָּתַר בָּתַר *poſt poſt*. hoc eſt, unum poſt alterum, ſigillatim, ordine. ⁜ Inde Adject. בַּתְרַי, & בַּתְרָאָה *poſterior, poſtremus*. Plural. בַּתְרָאִין *poſtremi*. Deut. 24. v. 3. *aut ſi morietur maritus* הָאַחֲרוֹן, Targ. בַּתְרָאָה *poſtremus*. Gen. 33. v. 2. *& Leam & filios ejus* אַחֲרֹנִים, Targ. בַּתְרָאִין *poſtremos*.

Arab. אתר athar *inceſſit, ingreſſus fuit*. Pſal. 119. in Beth. אתרת *ingreſſus ſum viam mandatorum tuorum*. Rom. 2. *ſicuti* ואתרוהא *& adhæſerunt illi*. ⁜ אותר authar *impreſſit veſtigium*. ⁜ אַתַּאר, Fœm. אֲתָארָה *ſignum, veſtigium pedis, cicatrix, impreſſio, ingreſſus*. Plur. אתור & אתאר *veſtigia, cicatrices*. ⁜ אתרא *in veſtigio*. ⁜ תָּאתִיר *impreſſio*. ⁜ אתאר *poſt*. פי אתרנא *& in veſtigio*. אתאתך *poſt te*. ואמשוא פי אתר *poſt nos*. Hebr. 12. verſ. 14. אלצלח *& ambulate poſt pacem*. omnia autem hæc referri poterunt ad אשר *inceſſit*: literis שת permutatis. Alia in יתר quærito.

VOCABULA QUATUOR LITERARUM.

אבנט. אַבְנֵט *baltheus, zona, cingulum ſæminum, μηρόδετα*. refertur à quibuſdam ad בנט. cingebantur ſacerdotes hoc cingulo ne veſtes diffluerent; & redderentur ad opus peragendum expeditiores. Erat autem duplex: Unus precioſus, byſſineus, latus quatuor digitos, intus inanis, ita contextus, ut ſerpentis exuvium videri poſſit: quo ſummus ſacerdos accingebatur. alter lineus, quo utebantur ſacerdotes reliqui. Plural. אַבְנֵטִים. Exod. 28. v. 40. *& facies eis* אַבְנֵטִים *baltheos*. Chald. הֶמְיָן. Inde Joſephus lib. 3. Antiq. cap. 8. Moſes nominavit *Abaneth*; nos, vocabulo à Babyloniis mutuato, *Emian* dicimus. ¶ Per metalepſin אבנט ſumitur pro *fortitudine*. Eſa. 22. verſ. 21. וְאַבְנֵטְךָ, Targ. וְהֶמְיָנָךְ *& baltheo tuo corroborabo illum*.

אראל. אראל *legatus*. Eſa. 33. v. 7. *ecce* אֶרְאֶלָּם *legatus eorum, clamârunt foris*.

ארגז. אַרְגַּז *arca*. 1. Sam. 6. v. 8, & 11.

VOCABULA QUINQUE LITERARUM.

אגרטל. Inde Ezræ 1. v. 9. אֲגַרְטְלֵי זָהָב *phialæ auri*, quibus colligitur ſanguis agni paſchalis. vel etiam *vaſa* ſic dicuntur, quibus aqua colligitur. compoſitum ex אגר *collegit*, & טל *ros*.

אדרכן. Inde. 1. Paral. 29. v. 7. & Ezræ 8. v. 27. אֲדַרְכֹנִים *drachmæ*.

ארגמן. אַרְגָּמָן *purpura*, color rubeus. Exod. 25. v. 4. & 28. v. 5. & 35. v. 36. & 39. v. 1. 2. Paral. 2. v. 7, & 14.

ארנבת. אַרְנֶבֶת, Chald. אַרְנְבָא, in רנב vide.

VOCA-

VOCABULA SEX LITERARUM.

אחשתרן. Inde אֲחַשְׁתְּרָנִים *muli, dromedarij.* Eſther 8. v. 9.

אלגביש: אֶלְגָּבִישׁ *grando.* Ezech. 13. v. 11, & 13. item 38. v. 22.

VOCABULUM SEPTEM LITERARUM.

אחשדרפן. Inde אֲחַשְׁדַּרְפְּנִים *magnates*: compoſitum ex אֲחַשׁ *magnus*, דָּר *manens*, & פָּנִים *facies.* principes magni, qui ſemper manent apud regem, ejuſq; vident faciem.

Eſther 3. v. 12. & 8. v. 9. & 9. v. 3. Ezra 8. v. 36.

PEREGRINA.

אחשורש: *Achaſveros*, Eſther 1. v. 1. compoſitum eſt ex אֲחַשׁ *magnus*, & ורש וְ *& caput.* quaſi magnus capitaneus: vel potius magnus princeps.

אררט: *Armenia.* Gen. 8. v. 4. *& quieſcebat arca, &c. ſuper montibus* אֲרָרָט *Armenia.* Targ. קרדו *Carda.* ſunt autem montes Gordæi in Armenia.

ארבל: *Nomen loci*, in quo ſepultus eſt Seth, filius primi hominis.

אשכנז: duplex. 1. *unus* qui Jerem. 48. venit cum Dario. 2. cujus mentio fit in Moſe.

VOCABULORUM AB א INCIPIENTIUM, FINIS.

LITE-

Digitized by Google

LITERA ב BETH.

SECUNDA Alphabeti lite- A
ra dicitur Hebræis, Chal-
dæis & Syris בֵּית beth, Ara-
bibus בא *be*, per apocopen;
Græcis *βῆτα*; Latinis *Be*.
¶ Significat autem בַּיִת vel
בֵּית *domum*: cujus partes præcipuas, fun-
damentum, parietem & tectum (cujuſ-
modi Paleſtina habuit) planum, figura
ב refert. ¶ Poteſtas ejus, alia in Ortho- B
graphia eſt, alia in Etymologia. In Or-
thographia valet *β*, b. ¶ In Etymologia
modò radicalis eſt, modò ſervilis. Servit
autem tantùm in principio: ubi Hebræ-
is, Chaldæis, Syris & Arabibus valet præ-
poſitionē *in, inter, intra*; ex בֵּין *inter* deſum-
ta. Et in principio verborum, infinitivo
importat ſignificationem temporis præ- C
teriti, aut futuri: pro natura orationis.
Gen. 4. verſ. 8. *& factum eſt* בִּהְיוֹתָם, Targ.
בְּמֶהֱוֵיהוֹן *in eſſe illos in agro*. hoc eſt, cùm
eſſent. Geneſ. 2. verſ. 4. *iſtæ ſunt generatio-
nes cæli & terræ* בְּהִבָּרְאָם *in creari ea*. Targum
כַּד אִתְבְּרִיאוּ *quando creata ſunt*. ¶ In princi-
pio nominum notat caſum ablativum:
quo inſtrumentum, cauſa, modus agen-
di, tempus, locus, pretium, &c. ſignifi- D
catur. Et pro natura orationis, *in, cum,
per, pro, propter*, exponitur, Geneſ. 1. v. 1.
בְּרֵאשִׁית *in principio creavit Deus cælum &
terram*. Targum בְּקַדְמִין *in antiquis*, olim.
Geneſ. 1. verſ. 20. *& avis volitet* בָּאָרֶץ,
Targ. בְּאַרְעָא. Arab. בארץ biard *in terra*.
Geneſ. 3. verſ. 19. בְּזֵעַת אַפֶּיךָ, Targ. בְּזֵעְתָּא
דְאַפָּךְ, Arab. בערק וגהך *in ſudore vultus tui,
edes panem tuum*. ¶ Aut conſtituit Adver- E
bia qualitatis. Geneſ. 34. verſ. 13. *& re-
ſponderunt filij Iacob ipſi Sichem, & Hemor
patri ejus* בְּמִרְמָה, Targum בְּחָכְמְתָא *in do-
lo*. doloſè, fraudulenter. Arab. בגוד bigud
in bonitate. hoc eſt, benè. ¶ Et ſolet repe-
ti ita, ut duas ſententias, quæ convertun-
tur, in unam contrahat. Hoſeæ 13. v. 9.
quia כִּי בִי בְעֶזְרֶךָ *in me in auxilio tuo*, pro כִּי
בִי עֶזְרֶךָ *in me (eſt) auxilium tuum*: & ego in
A auxilio tuo ſum. Job. 18. v. 8. *nam immiſſi
ſunt* בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו *in rete in pedibus ejus*. hoc
eſt, in rete pedes ejus: pro בְּרֶשֶׁת רַגְלָיו *in re-
te pedes ejus*; ut ſit rete in pedibus, & pedes
in rete. ¶ Deinde ſæpe ex præcedenti-
bus repetitur; vel, unum ב pro duobus
ponitur. Exod. 6. verſ. 3. *& apparui Abra-
hamo, Iſaaco & Iacobo* בְּאֵל *in Deo Omnipoten-
ti*: וּשְׁמִי *ſed nomine meo Iehova non innotui*
B *ipſis*. pro וּבִשְׁמִי *& in nomine meo*. Eſa. 48.
verſ. 14. *faciet voluntatem meam* בְּבָבֶל *in Ba-
bylonia, & brachium ejus* (in) כַּשְׂדִּים *Chal-
dæis*. Jerem. 27. verſ. 18. בְּבֵית יי וּבֵית מֶלֶךְ
in domo Domini, & (in) *domo regis Iuda*.
unum ב pro duobus, emphaſeos cauſa.
¶ In principio particularum, ſignifica-
tionem earum variat; ut, בַּאֲשֶׁר *in quo, eò
C quòd*. בִּבְלֹא *in non, abſque, ſine*. בְּאֵין *in non, dum
non, cum non eſt*. בְּעַד *in ad, pro*. Quæ ſuo
loco in iſtis particulis vide. ¶ Inter-
dum, ut dictiones conſtituat, aſſumit
ſyllabas expletivas מו & רי nihil ſignifi-
cantes. Pſalm. 11. verſ. 2. *ut jaculentur*
בְּמוֹ־אֹפֶל *in caligine*. Job. 39. v. 25. בְּדֵי שֹׁפָר
in buccina dicet, heach. Pſ. 141. v. 6. *dejecti ſunt*
בִּידֵי־סֶלַע *in petra, judices eorum*. ¶ Aſſumit
D & literam jod; ac conſtituit Adverbium
precandi, quæſò, obſecrò. Gen. 43. v. 20.
בִּי אֲדֹנִי *quæſo, domine*. Targ. בְּבָעוּ רִבּוֹנִי *obſecrò,
domine*. LXX. *δεόμεθα oramus*. Jud. 6. v. 15. בִּי
אֲדֹנָי *quæſò, Domine*. LXX. *ἐν ἐμοὶ in me*. acce-
perunt literam jod, pro affixo. de quo vi-
de radicem בָּהָה, ad quam referri poteſt.

בב בַּב Chald. *janua, porta*. FOEM. בָּבָה *pupil-
la*, in בוב invenies.

E בּאג. Talm. בָּאג *ager, vicus*. ✠ בָּאגִי *agricola,
ruſticus*.

באז. Arab. באז *falco*: in בוז vide.

באר Inde Piel בֵּאֵר *expreſſit verbis aut characte-
ribus, declaravit, elucidavit, expoſuit, explanavit,
explicavit; purum & clarum reddidit*, ut con-
gruat cū בָּרַר *purgavit*. Deut. 1. v. 5. *cœpit Mo-
ſes* בֵּאֵר אֶת־הַתּוֹרָה. Targ. פָּרֵשׁ יָת אוּלְפָן *expoſuit
Legem iſtā*. Deut. 27. v. 8. *& ſcribes ſuper lapidi-
bus e-*

Digitized by Google

bus omnia verba Legis hujus בָּאֵר, Targ. פָּרֵשׁ *exprimendo bene*. Hab. 2. v. 2. *ſcribe viſionem*, וּבָאֵר *& exprime ſuper tabulis*. Targ. וּמְפָרְשָׁה *& exponens eam*.

Nom. בְּאֵר, Chald. בֵּיר בְּאֵר &, Syr. בֵּר, Arab. ביר bir *puteus*, cujus aquæ ex terræ venis manant atq; ſcaturiūt. Plur. בְּאֵרוֹת, Chald. בְּאֵרִין & בֵּירִין, Arab. אבאר *putei*. בְּאֵר autem & בּוֹר in eo tantùm differunt, quod בְּאֵר eſt in fovea ſine ædificio; בּוֹר verò cum ædificio. Gen. 21. v. 30. *quia fodi* הַבְּאֵר, Targ. בֵּירָא *puteum iſtum*. Benjamin in Itinerario: *In Aſcalon nova, quæ ab antiqua Paleſtinorum quatuor paraſangis diſtat, ab Ezra ſacerdote in maris litore condita, media eſt puteus, quem Iſmaëlitica lingua incolæ vocant* ביר אברהם אלכליל *puteum Abrahami maximi; ab Abrahamo apertus Paleſtinorum tempore*. Gen. 26. v. 18. בְּאֵרֹת הַמַּיִם, Targum בֵּירִין דְמַיָּא *puteos aquarum*. Gen. 14. v. 10. *& vallis Siddim erat* בֶּאֱרֹת בֶּאֱרֹת חֵמָר *putei putei bituminis*. & hîc in Regimine puncta mutat. Targ. בֵּרִן בֵּרִן מַסְּקָן חֵימָרָא *putei putei producentes bitumen*. Multi erant ibi putei limi, unde ſumebat terram ad lutum ædificij. 2. Sam. 20. v. 14. *& omnes* הַבֵּרִים, Targ. בֵּירִין *putei*. pro בְּאֵרִים: loca puteis vicina, quæ erant tribus Benjamin. ¶ Deinde per metaphoram בְּאֵר *puteus* notat *inſidias, periculum, perniciem, miſeriam*. Pſ. 55. v. 24. *deduces eos* לִבְאֵר שַׁחַת *in puteum perditionis*. Targ. לְגֵיהִנָּם עֲמִיקְתָא *in Gehennam profundam*. Pſ. 69. v. 16. *nec claudat ſuper me* בְּאֵר *puteus os ſuum*. Targ. גֵּיהִנָּם *Gehenna*. ¶ Propr. Gen. 16. v. 14. *propterea vocavit puteum* בְּאֵר לַחַי רֹאִי *puteum vivi videntis: & ecce eſt inter Cades & Bared*. Targ. בֵּירָא דְמַלְאַךְ קְיָמָא אִתְחֲזִי עֲלַהּ *puteum, ubi Angelus viventis viſus eſt* ſive *apparuit ſuper illa*. Iſmaelitæ quotannis apud puteum iſtum celebrant feſtum: & vocatur hodie באר זמום *puteus patientiæ*. Gen. 21. v. 31. *propterea vocavit locum iſtum* בְּאֵר שָׁבַע *puteum juramēti: quia ibi* נִשְׁבְּעוּ *juraverunt ambo*. Fuit autē ita appellatus principio puteus: poſtea urbs ibi condita, in diviſione Terræ ſanctæ attributa tribui Simeonis, Joſuæ 19. v. 2. dicitur tamē Berſabea Judæ, quod hæc civitas filiorū Simeonis tribui Judæ annumeraretur: 1. Reg. 19. v. 3. Erat autem prope Chebronē ultimus longitudinis limes terræ promiſſæ ad meridiē, ſicut urbs Dan ad ſeptentrionē; unde à Dan uſq; ad Berſabeā, pro, à ſeptentrione ad meridiem; quod fuit intervallum 160. millium, juxta Hieronymū. Ptolomæo Berzana dicebatur: nunc Gyblin. Sanctificata eſt peregrinatione Abrahā & Iſaac: indeq; orta profectio in Berſabeam, idololatriæ ibi vigentis cauſa; quam reprehendit Amos 5. v. 5. וּבְאֵר שֶׁבַע *& Beerſeba ne tranſeatis*. ubi monet decem tribus, ut ſuis idolis in Bethel & Dan cōtenti, in Berſabam, ubi Juda interdū Idola colebat, non divertant. ibid. 8. v. ult. *Qui jurant per peccatū Samariæ, & dicunt: vivit Deus tuus in Dan*, וְחֵי דֶּרֶךְ בְּאֵר שָׁבַע *& vivit via Berſabæ*. vivit vitulus qui in Dan colitur & idololatria, quæ in Berſaba viget.

Rabb. בֵּיאוּר *explicatio, declaratio, expoſitio*. מְבוֹאָר *declaratus, expoſitus*. כְּבַר בֵּיאַרְנוּ *antea declaravimus*. ¶ Item בֵּאוּר *complexio*.

Syr. בְּאִיר in בּוּר quære.

באש. Tria ſignificata habet. I. בָּאַשׁ *fœtuit, malè oluit: ſorduit*, per metalepſin. Exod. 7. v. 18. *& piſcis in flumine morietur*, וּבָאַשׁ, Targ. וְיִסְרֵי *& fœtebit fluvius*. malè olebit. ibid. v. 21. *& piſcis q erat in flumine, moriebatur*, וַיִּבְאַשׁ, Targ. וּסְרִי *& fœtebat fluvius*. Exod. 8. v. 14. וַתִּבְאַשׁ *& putuit terra*. Exod. 16. v. 20. וַיִּבְאַשׁ *& putuit manna*. Eſa. 50. v. 2. תִּבְאַשׁ *fœtebit piſcis eorum abſq; aqua*. Hiph. הִבְאִישׁ *putidū* aut *fœtidum*, aut *male olens reddidit*. Eccl. 10. v. 1. *Muſcæ mortuæ* יַבְאִישׁ *putidum reddet* (&) *exhalare faciet unguentum pigmentarij*. Abſolutè, *fœtuit, computruit*. Exod. 16. v. 24. *& non* הִבְאִישׁ, Targ. סְרִי *fœtuit, nec vermis erat in eo*. Pſalm. 38. v. 6. הִבְאִישׁוּ, Targ. סְרִיו *fœtuerunt, contabuerunt livores mei*.

Nom. בְּאֹשׁ & בָּאְשָׁה *putor, malus odor, fœtor, graveolentia*. Eſa. 34. v. 3. *& cadavera eorum aſcendet* בָּאְשָׁם *fœtor eorum*. Targ. תְּנָנְהוֹן *fumus eorum*. Joel. 2. v. 20. *& aſcendet* בָּאְשׁוֹ *fœtor ejus*. LXX. ἡ σαπρία αὐτοῦ *putredo ejus*. alia forma. Amos 4. v. 10. *& adduxi* בְּאֹשׁ, Targum סְרוּת *fœtorem caſtrorum veſtrorum* וּבְאַפְּכֶם *in naſum veſtrum*. LXX. ἐν πυρὶ *in igne caſtra veſtra*, ἐν τῇ ὀργῇ μου *in ira mea*. legerunt בָּאֵשׁ *in igne*, & אַף *naſum*, pro *ira* acceperunt.

II. Per metaphoram בָּאַשׁ *fœtuit*, Chald. בְּאֵשׁ *triſtis, inſuavis, auſterus, gravis, ingratus fuit auribus, malè audivit, diſplicuit, odioſus* ſive *malus fuit*. ut à naribus transferatur ad aures, ab olfactu ad auditum. ſicut quis abhorret, abominatur ſive averſatur rem malè olētem, nec illam aſpicit. Latinis ſordere & ſordeſcere, eſt diſplicere, tædioſum eſſe. Græcis σαπρός. Epheſ. 4. v. 29. λόγος σαπρὸς *ſermo putidus*. Dan. 6. v. 14. *valde* בְּאֵשׁ *malus fuit erga illum*, malè affectus, indignatus fuit. Gen. 21. v. 11. וַיֵּרַע, Targ. וּבְאֵשׁ *& mala fuit res illa valde in oculis Abraham*. diſplicuit. Arab. Matth. 4. v. 24. וכל מן באסוא חאל *& omnes qui malè habebant languoribus*. Niph. נִבְאַשׁ, Syr. אִתְבְּאֵשׁ *fœtidus, invi-*

invisus factus eſt. 1. Sam.13.v.4. נבאש *fœtidus factus eſt Iſrael coram Philiſthæis.* [A] Targ. אתנְרִי *moleſtus fuit*, inviſus factus eſt. Lxx. *ἰσχύωθησαν roborati ſunt.* lege *ᾐσχύνθησαν pudefacti ſunt*: ut acceperint pro בוש *pudefactus eſt.* 2. Sam. 10.v.6. *quia* נִבְאֲשׁוּ, Targ. אִתְנְרִיו *odioſi fuerunt coram Davide.* 2.Sam.16.v.21. *& audias omnis Iſrael quod* נִבְאַשְׁתָּ אֶת־אָבִיךָ *odioſum reddidiſti patrem tuum.* Targ. אִתְנְרִיתָ *inviſum reddidiſti.* ubi activè ponitur. Syr. Matth. 16.v.8. וְאִתְבְּאֵשׁ *& diſplicuit illis.* item אִתְאַבַּשׁ per metatheſ. Matth. 21.v. 15. אִתְאַבַּשׁ לְהוֹן *diſplicebat eis.* indignabãtur. Hiph. הִבְאִישׁ, Chald. אַבְאֵשׁ, Syr. אַבְאֵשׁ *fœditum, ingratum,* [B] *inviſum reddidit: malè fecit, malis affecit, malè tractavit, malum intulit.* item abſolutè, *malè egit.* Exo. 5. v. 21. *videat Dominus ſuper vos & judicet*, אֲשֶׁר הִבְאַשְׁתֶּם, Targ. דְּאַבְאֶשְׁתּוּן *quod fœtidum reddidiſtis* רֵיחֵנוּ, Targ. רֵיחָנָא *odorē noſtrum in oculis Pharaonis.* ubi metaphora explicatur, & odor pro fama ponitur. mala n. bonaq; hominũ facta perinde latũ de ſe ſpargunt rumorẽ, ut res odoræ aut fœtidæ odorẽ diffundunt. Gen.34.v.30. *turbaſtis me,* לְהַבְאִישֵׁנִי בְּיֹשֵׁב הָאָרֶץ *reddendo me fœtidũ inter habitatorem terræ.* [C] Targ. לְמִתַּן דְּבָבוּ בֵּינָא וּבֵין יָתְבֵי אַרְעָא *dando inimicitiam inter me & habitatores terræ.* 1. Sam. 27.v.12. הַבְאֵשׁ הִבְאִישׁ, Targ. אִתְנְרָאָה אִתְנְרִי *moleſtãdo moleſtus fuit populo Iſrael.* ¶ Chal. Ruth.1.v.21. *Dominus* הֵרַע, Targ. אַבְאֵשׁ *male fecit mihi.* Syr. Act. 12. v.1. דְּיַבְאֵשׁ *ut malefaceret illis.* Act. 7.v.6. וְיַבְאֲשׁוּן *& malefaciẽt eis.* Hithp. הִתְבָּאֵשׁ *fœtidum ſeipſum effecit*: 1. Par. 19. v. 6. *videntes filij Ammon, q̃* הִתְבָּאֲשׁוּ *fœtidos ſe feciſſent cũ Davide.* [D]

Nom. בָּאְשָׁה. Rabb. אֻבְשׁ, literis בא transpoſitis, *fructus fœtidus*, i. e. inſuavis, auſterus, contemtus, abominabilis, tam in frumento, ut lolium; quàm in uvis, ut labruſca. Plu. בְּאֻשִׁים, Rabb. אֻבוּשִׁין *labruſca.* עֲנָבִים הָאוּבְשִׁים *uva acerba.* Job. 31. v. 40. *pro tritico egredietur carduus, & pro hordeo* בָאְשָׁה *lolium*, Targ. חוּמְּרָ *ſpina.* Eſa. 5. v. 2, & 4. *expectavi, ut faceret uvas, & fecit* בְּאֻשִׁים *labruſcas.* Lxx. *ἀκάνθας ſpinas.* [E]

Chal. בְּאֵשׁ & בִּישׁ. Arab. בים *malus, moleſtus, miſer, pauper.* Arab. אַבְּם *peior* Plu. Chal. בִּישִׁין, & בִּישַׁיָּא, Arab. באים *mali, miſeri, pauperes, ægroti, infirmi.* Foem. בִּישָׁא *mala.* Plur. בִּישָׁן *malæ.* Ezræ 4. 12. *urbs rebellis*, וּבְאוּשְׁתָּא *& mala.*

Syr. בְּאוּשָׁא, & בִּישָׁא, & בִּישׁוּת, & בִּישׁוּ, Arab. בוס *malitia, moleſtia, miſeria, inopia.* אַבְאוּשׁוּת *triſtitia.* ☧ בִּישׁ *malè affectus, afflictus.* ☧ בִּישָׁאִית *malè.* ☧ Talm. בְּאִישָׁא *ægritudo, morbus.* ☧ Arab. באש bis *napellus.*

III. בָּאַשׁ idem quod בוש *pudefactus fuit*: per-

[A] mutatis, quoad ſignificationem, verborũ ordinibus. Bis in Hiph. abſolutè. Prov.13. v.5. *& impius* יַבְאִישׁ, Targ. נִבְהַת *pudefiet & erubeſcet.* Eſa.30.v.5. *omnis* הִבְאִישׁ *pudefit ſuper populo, qui non proſunt illis.* Targ. אָזְלִין לְמִבְהַת *abeunt ut pudefiant.* pudet illos confugiſſe ad populum, qui nequit opitulari. ſcribitur הִבְאִישׁ, & legitur הֹבִישׁ.

בג. בַּג *cibus, eſca*; in בְּגָה invenies.

בגד duo ſignificata habet. I. בָּגַד *perfidus fuit*, vel *factus eſt, perfide egit, violavit fœdus* ſeu *pactum, fidem fregit, fefellit, decepit, mentitus fuit.* [B] uſurpatur tripliciter: 1. abſol. 1. Sam. 14. v. 33. *& dixit* בְּגַדְתֶּם, Targ. שְׁקַרְתּוּן *perfide egiſtis.* Job.6.v.15. *fratres mei* בָּגְדוּ *perfide egerunt, ſicut torrens.* Targ. בַּזּוּ *diripuerunt.* Pſ. 78. v. 57. *acti ſunt retrorſum,* וַיִּבְגְּדוּ *& perfidè egerunt, ſicut patres ipſorũ.* Targ. וְאַרְשִׁיעוּ *& impij fuerunt.* Eſa. 24. v. 16. וּבֶגֶד בּוֹגְדִים בָּגָדוּ, Targ. וְלִבְזוּזִין דְּהָא מִתְבַּזִּין *& direptoribus, quia ecce diripientur.* Gen. 30.v.11. בְּגָד, in margine notatur, legendum eſſe בָּא גָד: & ita habet Targ. אֲתָא גַד *venit turma*, ſcil. liberorũ. ut [C] א deficiat, & גַּד idẽ ſit, quod גְּדוּד *turma, exercitus*; ac gratuletur ſibi Lea, de prolis hoc filio auctæ, & ejuſdem ſubſecuturæ multitudine. ſicut Lxx. *ἐν τύχῃ in fortuna.* Hieron. *feliciter.* acceperunt pro ב *in*, & גָּד *fortuna*, bonum ſydus; ſicut Eſa. 65. v.11. לַגָּד. Lxx. *τῷ δαίμονι.* Hieron. *fortunæ.* ¶ 2. cum ב *in.* Malach. 2. v. 10. *quare* נִבְגַּד אִישׁ בְּאָחִיו *perfidi erimus quiſq; erga fratrem ſuum?* Targ. נְשַׁקַּר *mentiemur?* Exod. 21. verſ. 8. *non poteſtatem habebit vendendi eam* בְּבִגְדוֹ בָהּ [D] *cùm perfide egerit cum ea.* Targ. בְּמִשְׁלְטֵהּ בַּהּ *cum dominatus fuerit ei.* Jud. 9. v. 23. וַיִּבְגְּדוּ, Targ. וְשַׁקַּרוּ *& perfidi fuerunt viri Sichem* בַּאֲבִימֶלֶךְ *in Abimelech.* ¶ 3. cum מ *à, ab.* Jer. 3. v. 20. *certè* בָּגְדָה אִשָּׁה מֵרֵעָהּ, Targ. מְשַׁקְּרָא אִתְּתָא מִבַּעְלָהּ *perfida facta eſt uxor à ſodali ſuo:* ſic, בְּגַדְתֶּם בִּי, Targ. שְׁקַרְתּוּן בִּי *perfidè egiſtis mecum, domus Iſrael.* mulier enim perfida in maritum ſum, ab eo diſcedit.

Nom. בּוֹגֵד *perfidè agens, perfidus, deceptor,* [E] *mendax.* Pl. בּוֹגְדִים *perfidi, mendaces.* Foem. בּוֹגֵדָה *perfida.* Pl. בּוֹגְדוֹת *perfida*: item, *mendacia.* Prov.21.v.18. *Redemtio juſti impius, & pro rectis* בּוֹגֵד *perfidus.* ☧ בָּגוּד, fit בְּגוּדָה *perfida.*

Nom. Subbſt. בֶּגֶד, duo ſignificat. I. בֶּגֶד, Chald. בְּגַד *perfidia, falſitas, mendacium.* Bis cum ſuo verbo: Eſa. 24. v.16. וּבֶגֶד *& prævaricatione prævaricatores prævaricati ſunt.* Jer. 12.v.1. *quare via peccatorum proſpera eſt, felices ſunt omnes* בֹּגְדֵי בָגֶד *perfidè agentes perfidiam?* ¶ 2. בֶּגֶד *pannus* contextus ex quavis materia, lana vel lino, & inde, per metonymiam, *confecta veſtes.* Plur. בְּגָדִים, Fœm.

בגדות *panni, veſtes, veſtimenta*. Lev. 13. v. 47. וְהַבֶּגֶד. Targ. וּלְבוּשָׁא *& veſtis, ſi fuerit in ea plaga lepræ* בְּבֶגֶד צֶמֶר *in veſte lanæ, aut* בְּבֶגֶד פִּשְׁתִּים *in veſte lini*. utrumq; eſt in Reg. ut & hoc, Num. 4. v. 7. & 11. *& ſuper menſam expandent* בֶּגֶד תְּכֵלֶת, Targ. לְבוּשׁ תִּכְלָא *veſtem hyacinthi*. Gen. 28. v. 20. וּבֶגֶד, Targ. וכסו *& veſtis ad induendum*. 1. Reg. 22. v. 9. *Induti* בְּגָדִים *veſtibus*. בגדים חמודות. Eccl. 9. v. 8. *ſint* בְגָדֶיךָ *veſtes tuæ albæ*. h. e. ſemper ſis hilaris: in conviviis n. albis induebantur ſtolis. Exod. 28. v. 2. *& facies* בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ *veſtes ſanctitatis Aharoni fratri tuo, & filiis ejus, ut miniſtrent mihi*. veſtes autem ſacræ erant duplices: A- B
liæ erant בִּגְדֵי הַכְּהֻנָּה *veſtes ſacerdotales*, quib. ſacerdotes induebantur fungētes miniſterio, hoc ordine: 1. כְּתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ *tunica ocellata*. 2. אַבְנֵט *baltheus*. 3. מְעִיל *pallium*. 4. אֵפוֹד *epomis*. 5. חֹשֶׁן *pectorale*. 6. מִצְנֶפֶת *vitta*. 7. צִיץ *diadema*. 8. מִכְנָסַיִם *ſubligacula*. His octo veſtibus induebať כֹּהֵן הַגָּדוֹל *ſacerdos magnus*: ſed כֹּהֵן הֶדְיוֹט *ſacerdos vulgaris* induebatur tantū hiſce quatuor: 1. *tunica*. 2. *baltheo*. 3. *vitta*. 4. *ſubligaculo*. & hæ quatuor erāt lineæ ſeu byſſinæ: cæteræ verò auro intertextæ. aliæ e- C
rāt בִּגְדֵי הַשְּׂרָד *veſtes miniſterii*, videl. tapetia, quibus arca, menſa, cādelabrū & reliqua vaſa operiebanť & involvebātur. Exo. 31. v. 10. & 39. v. 41. de ſingulis vide ſuo loco.

בגה Inde בַּג *eſca, cibus*. In Regim. Danielis 1. v. 5. *& conſtituit illis rex demenſum diei quotidie de portione* פַּת־בַּג הַמֶּלֶךְ *cibi regis*. ſequitur declaratio v. 10. *Timeo ego dominum meum regem, qui conſtituit* אֶת־מַאֲכַלְכֶם *cibum veſtrum*. Cum Affix. Dan. 1. v. 16. *& erat Melzar portans portionem* פַּת־בָּגָם *cibi eorum*. Dan. 11. v. 26. D
& comedentes portionē בָּגוֹ *cibi ejus*. cum hoc congruit βὲκ vel βέκκος *panis*, Phrygibus. Hinc Herodoti narratio eſt de duobus pueris, qui Pſammetichi regis Ægypti, quænam prima humani generis lingua fuerit, experimēto cognoſcere cupiētis, juſſu, in ſylvis, ubi nullam vocē humanā audirent, educati, & poſt triennium ante regem producti, cibum poſtulantes, βὲκ clamârunt. Inde verò, ſi quid uni voculæ E
tribuendum, linguam Hebr. omniū fuiſſe primā, cur non probaretur? ¶ Ezech. 25. v. 7. *ecce ego extendam manum meam ſuper te, & tradam te* לְבַג *in cibum gentib*. Targ. לְבַז *in prædam*: quia in margine notatur, legendum eſſe לְבַז *in prædam*. & idem eſt ſenſus: quia cibus metaphoricè prædam denotat. præterea literæ ז"ג invicem permutantur in Alphabeto אט בח: quod cujuſmodi ſit, vide in vocabulis peregrinis.

בגן. Syr. Piel בַּגֵּן *vociferatus eſt, clamavit, appellavit, provocavit*. Act. 21. v. 28. *tunc* מְבַגְּנִין *clamantes, dixerunt*. Talm. Hiph. הִבְגִּין *idem*. ut in Tractatu jejunii: בָּאוּ וְהִבְגִּינוּ בַּלַּיְלָה *venerunt, & clamaverunt nocte*.

Nom. Syr. בגן & בְּגִינוּת *appellatio, provocatio*. Plu. בְּגָנִין *appellationes, provocationes*. Act. 28. v. 19. *ut peterem* בְּגָן קֵסָר *appellationem Cæſaris*.

Arab. אלבאגן *cucurbita*.

Rabbin. בְּגִין *propter*: unde בְּגִין כָּךְ *propterea*; ad גן pertinet.

בגר. Talm. בוגרת *mulier*, ætate grandior puella. אָבְ בְּגָרוּת *ætas mulieris major*.

Verb. גדלה ובגרה ונעשת קולה עבה *crevit & grandivit, & facta eſt vox ejus craſſior*.

בדד quinq; habet ſignific. I. בָּדַד *unus, unicus, ſolus, ſolitarius fuit, ſolitariè vixit*. Inde Particip. בּוֹדֵד *unus, unicus, ſingularis, ſeparatus, ſolus agens, ſolitariè vivens, ſolitarius, ſolivagus, deſertus*. Pſ. 102. v. 8. *factus ſum ſicut paſſer* בּוֹדֵד *ſolitarius ſuper tecto*. abſq; nimirū conſorte vel compare. Targ. דפרח ונייד בלחודה *qui volitat & vagatur ſolus*. Hoſ. 8. v. 9. פֶּרֶא בּוֹדֵד לוֹ *onager ſolivagus ſibi*. Eſa. 14. v. 31. *non eſt* בּוֹדֵד *ſolitarius in temporib. illis*. nullus eſt, qui velit ſolus in bellū proficiſci, ſed omnes ſimul ad prælium venient tēporibus cōſtitutis. Targ. דִמְאַחַר *qui moretur*. qui velit eſſe ultimus. R. D. in l. Rad. citat וּמִתְאַחֵר. ¶ Rabb. פועל בודד *verbum ſolitariū*, dicitur abſolutū, intranſitivum. Verb. Hithp. הִתְבּוֹדֵד *uni ſoli rei ſtuduit*, ſeu *incubuit*. ut cum dicunt, הַמִּתְבּוֹדְדִים בַּתּוֹרָה וּבַחָכְמָה *qui ſoli doctrinæ & ſapientiæ ſtudio incūbunt*. אָבְ בְּדִידוּת & הִתְבּוֹדְדוּת *ſolitudo: & ſtudium*, quod ſolitudinem requirit. ¶ Arab. verò בדד badad *ſolus vagatus eſt, diſperſus fuit*. Act. 11. v. 19. ואיבדרו *& diſperſi ſunt omnes per oppida Iudæ*. Piel בדד baddad *ſparſit, diſperſit*: de bonis; *prodegit, profudit, abligurivit*. Matth. 12. v. 30. וּמַן דְּלָא יָכְנֵשׁ עַמִּי הוּ מְבַדַּר *& qui non colliget mecum, diſperget*. Luc. 15. v. 13. ובדר מאלה *& diſſipavit opes ſuas*. profudit, prodegit. Pſ. 44. v. 12. *& inter gentes* בדרתנא *diſperſiſti nos*. Pſ. 106. v. 35. ויבדרהם *& diſperget eos inter gentes*. אָבְ מְבַדַּר *diſperſor, profuſus, prodigus*. Paſſ. אֶתְבַּדַּר *diſperſus fuit*. Pſalm. 68. v. 2. *& odientes eum* יתבדרון *diſpergentur*.

Nom. Subſt. בָּדָד, & בַּד, media radicis litera abjecta: *ſolitudo, ſolitas*. uſurpatur cū litera ל, adverbialiter, לְבָדָד & לְבַד *ſolùm, ſolitariè, ſeorſim, tantùm, ſingulariter*. Exod. 30. v. 34. בַּד בְּבַד *ſolitudo in ſolitudine erit*: aliàs ſemper לְבַד. Pſal. 4. v. 9. *tu Domine* לְבָדָד *ſolùm facies, ut ſecurè degam*. Targ. בִּלְחוֹדוֹי *ſolus*. Mich. 7. v. 14. *habitans* לְבָדָד *ſolum*. Zach. 12. v. 12. *domus David* לְבָד *ſeorſim, & uxores ipſorum* לְבָד *ſeorſim*. Targ. לחוד *ſeorſim*. Exod. 26. v. 9. *quinq. cortinæ* לְבָד, Targ. לְחוּד *tantùm*. ¶ Et litera ל interdū ſubintelligitur. Lev. 13. v. 46.

Digitized by Google

13.v.46. בָּדָד *ſolùm* ſive *ſolitariè habitabit extra caſtra*. Targ. בִּלְחוֹדוֹהִי *ſolus*. Thren.1.v.1. *quomodo ſedet* בָדָד *ſolùm*. ſeorſim.*civitas*? Targ. בִּלְחוֹדְהָא *ſola*? Jer.15.v.17. *Propter manũ tuam* בָּדָד *ſolitariè ſedi*. Targ. פְּרִישׁ *ſeparatus*. Jer. 49. v.31. בָּדָד *ſolitariè* vel *ſolùm habitabũt*. ſecurè: q.n. ſecurus habitat, ſolus manet, nec opus habet, ut álios ſibi adjungat auxilij cauſa. Targ. בִּלְחוֹדֵיהוֹן *ſoli*. Deut.32.v.12. *Dominus* בָּדָד *ſolum ducet eũ*. Deut.33. v.28. *& habitavit Iſrael* בֶּטַח בָּדָד *ſecurè ſolùm*. explicatio. Exod. 30.v.34. בַּד בְּבַד *ſolum cũ ſolo erit*. Quodlibet de aromatibus iſtis ſeorſim contũdetur, A
poſtea miſcebitur reliquis. Targ. מַתְקַל בְּמַתְקַל *põdus in põdere erit*. accepit de æqualitate iſtorũ aromatum, quoad pondus. ¶ Porrò לְבַד cũ caſu ſequente, ſemper ante aut poſt ſe habet מ præpoſitionẽ, *à*, *ab*: ac valet, *præter*, *præterquã*, *excepto*. Gen.26. v.1. מִלְּבַד הָרָעָב, Targ. בַּר מִכַּפְנָא *præter famem priorẽ*. Joſ.17.v.5. לְבַד מֵאֶרֶץ, Targ. בַּר מֵאַרְעָא *præter terram Gilead & Baſan*. Exod.12.v.37. לְבַד מִטָּף, Targ. בַּר מִן טַפְלָא *præter parvulos*. 2.Reg. 21.v.37. לְבַד מֵחַטָּאתוֹ *præter peccatum ejus, quo* B
peccare fecit Iudam. excepto peccato. & alibi: לְבַד מֵאֲשֶׁר הָיוּ *præter eos, qui fuerunt cum David*e. Eſth. 4.v.11. לְבַד מֵאֲשֶׁר *excepto, cui porrexerit rex ſceptrũ*. Semel מ ſubintelligitur, Eſa.26.v.13. לְבַד־בְּךָ נַזְכִּיר, Vulg. *tantùm in te recordemur nominis tui*. ¶ Cum affixis verò literã abjectã compenſat dageſch, & exponitur nominaliter, *ſolus, a, um*: ut affixa certũ genus, numerũ ac perſonã importent. Gen.2.v.18. *nõ eſt bonũ, ut ſit homo* לְבַדּוֹ, C
Targ. בִּלְחוֹדוֹהִי *tantùm ipſe*, h.e. ſolus, ſolitarius. Gen. 42.v.38. *quia ipſe* לְבַדּוֹ *ſolus eſt reliquus*. Exod.18.v.14. *quare tu ſedes* לְבַדֶּךָ, Targ. בִּלְחוֹדָךְ *ſolus tu*? Eſa. 5. v. 8. *& collocati fuiſtis* לְבַדְּכֶם *ſoli*. 2.Sam.10.v.8. לְבַדָּם *ſoli in agro*. 1. Reg. 19. v. 10, & 14. *& reliquus ſum ego* לְבַדִּי *ſolus*. Deut. 4, v. 35. *Quia Dominus ipſe eſt Deus, non eſt amplius* מִלְּבַדּוֹ, Targ. בַּר מִנֵּהּ *præter ipſum*. D

Arab. תבדיד tabdid *diſperſio, profuſio, prodigalitas*.

Rabb. בִּלְבַד *tantùm*. ☧ בָּדָד *ſolus, ſolitarius, eremita, ein einſidel*. E

II. Transfertur ad res quæ ſeorſim ſive ſolæ creſcunt aut geſtant: atq; ſic בַּד ſignificat *linum*, quod ſeorſum à caule excreſcit, nec in ramos ſpargitur. denotat autem ſpeciẽ *lini candidiſſimi*, cujus uſus fuit in ſacris veſtibus: ideo in Targ. pro eo eſt בוּץ *byſſus*. 1.Sam. 2.v.18. *Indutus Ephod* בָּד *lini*. Targ. בוּץ *byſſi*. Lxx. βαρ: decepti literarum ר ד ſimilitudine, legerunt בַּר, & retinuerunt. ¶ Plur. בַּדִּים *lina*, & per metonymiam, ſemper *veſtes lineæ*. R. D. בַּדִּים ſunt *veſtes lineæ, politæ & lævigatæ*. Ezech.9.v.2. *& vir unus in medio ipſorum indutus* בַּדִּים *lineis*. h. e. lineis. Targ. לְבוּשִׁין *veſtibus*. ſcilicet lineis. id eſt, erat linteatus.

III. בַּדִּים *vectes*, qui ſoli aliquid geſtant aut portant. Exod.27.v.6. *& facies* בַּדִּים, Targ. אֲרִיחַיָּא (lege בְּרִיחַיָּא) *vectes*. Num.4.v.6, 8, 11, & 14. *& ponent* בַּדָּיו, Targ. אריחוהי *vectes ejus*. ſed & hîc pro א legendum eſt ב. Exod.25.v.13. *& facies* בַּדֵּי *vectes lignorum Sittim*. ¶ Item per metaphoram, *magnates*, qui vectium inſtar rempublicã ſuſtinent. Hoſ. 11.v.6. *gladius irruet in civitates ejus, & conſumet* בַּדָּיו *vectes ejus*. Targ. גִּבָּרוֹהִי *fortes ejus*. heroes. poteſt exponi *ramos ejus*; ut per metaphorã intelligantur villæ, vici, pagi, qui ſe habent ad urbem, ut rami ad arborem. nam & aliâs בַּדִּים *arborum* ſignificant *ramos, & frondes grandiores*: Ezech. 17.v.6. *& facta eſt vitis, quæ fecit* בַּדִּים *ramos*. Targ. שַׁבְקִין, lege שׁבשׁין *ramos, palmites*. Job. 17. v. 16. בַּדֵּי שְׁאֹל (in) *ramos inferni deſcendas*. Quia loci ſubterranei latera, quaſi ejus rami ſunt. aut eſt pro בְּ *in*. Jer.48.v.30. בַּדָּיו *vectes ejus non rectũ fecerunt*. Targ. יַקִּירוֹהִי *honorabiles ejus*. Job. 18. v.13. *devorabit* בַּדֵּי עוֹרוֹ *vectes cutis ejus*. h. e. mẽbra. ¶ Per metaphoram quoq; *filij*, qui ex parentibus tanquã rami ex arboribus propagantur, dicuntur, בַּדִּים. Job. 18. v. 13. *comedet* בַּדָּיו *ramos ejus, primogenitus mortis*. Targ. בְּנוֹי *filios ejus*.

IV. בַּדִּים, Chald. בִּדִּין *ſimulachra* vel *vates*, qui futura prædicunt & mentiuntur: ut congruat cum verbo ſequente, בָּדָא & בָּדָה *mentitus fuit*, permutatis, quoad ſignificationem, verborum ordinibus. Jer. 50.v. 36. *gladius ſuper* הַבַּדִּים, Targ. קָסְמַיָּא *divinatores, & ſtulteſcent*. Chald. 1. Sam. 28. v. 3. הָאֹבוֹת. Targ. בִּדִּין *pythones & gnoſtas*. Eſa. 44.v.25. *irrita faciens ſigna* בַּדִּים, Targ. בִּדִּין *divinorum*. ¶ Item ſimpliciter *mendacia*. Job.11.v.3. בַּדֶּיךָ, Targ. כִּדְבוּבָךְ *mendacia tua viros compeſcent*. Eſa. 16.v. 6. *non* כֵּן בַּדָּיו *veritas mendacia ejus*. Job. 41.v. 3. *non compeſcam* בַּדָּיו, Targ. כִּדְבוּבֵהּ *mendacia ejus*.

V. Talmud. בַּד, Arab. בד bedd *vectis*, quo torcular circumagitur, *prelum*, & ipſum torcular, id eſt, בֵּית הַבַּד *trapes*, mola olearia, quæ vectibus premitur, ut oleum ex olivis exprimatur. Plural. Chald. בַּדִּין, Arab. בדוד budud *torcularia*. Joel 2. v. 24. *current torcularia muſto*, וְהֵשִׁיקוּ, Targ. וּבַדַּיָּא מִשְׁחָא *& torcularia oleo*. ubi malè in editione venata וּבְרַיָּא habetur. ☧ בַּדָּדִין *vectiarij*, qui torcularia premunt vectibus.

Arab. באדד bedid *expreſſor olei*. Plur. באדדין bedidin *expreſſores olei*. ✠ בְּדִיר *ligo*. Plur. בדירין *ligones*. item, *porca*.

Verbum Chald. בְּדַר *preſſit*, *expreſſit*. Mich. 6. v. 15. *tu* תִּדְרֹךְ, Targ. תִבְדַר *premes olivam*, *& non ungeris oleo*. ita enim lege, non verò תבדר, per ר.

בדא duo ſignificata habet. I. בְּדָא, Chald. בְּדָא, Talm. בָּדָה, Arab. בדי bedi *protulit*, *prædicavit*, *pronunciavit*. ut cum בָּטָא congruat: ſemper in malum, *protulit falſa*, *mentitus fuit*. & cordi tribuitur, quòd mendacia primùm in corde cogitentur & fingantur, poſtea ore proferantur: *finxit*, *effinxit*, *excogitavit*. 1. Reg. 12. verſ. 33. *in menſe quem* בָּדָא מִלִּבּוֹ *mentitus erat ex corde ſuo*: excogitaverat, finxerat. Targum רְעָרָא מִרְעוּתֵהּ *quem conſtituerat ex ſua ſententia*. ita quidem notatur in margine eſſe legendum: ſed intra contextum ſcribitur, מִלְּבַד *præterea*, præter feſta à Deo conſtituta. Lxx. ἐπλάσατο *finxerat*. Nehem. 6. v. 8. *non factum eſt juxta verba illa, quæ tu dicis, quia* מִלִּבְּךָ אַתָּה בוֹדָאם *ex corde tuo tu proferens ea*. pro בּוֹדָאם *mentiens illa*: aut pro בּוֹדָם, à בּוֹדֶה radicis ſequentis. Lxx. σὺ ψεύδῃ *tu mentiris* ❡ Talm. אִתְבְּדִי *mentitus fuit*. ✠ בדאי, quod legitur בַּדַּי, *mendax*: Plu. בַּדָּאִין *mendaces*. ✠ בידוי, quod legitur בִּדּוּי, *mendacium*. in tractatu Benedictionum: למד לשונך לומר איני יודע שמא תתבדה ותאחז *doce linguam tuam dicere, ego neſcio, ne fortè mentiaris, & deprehendaris*. in tractatu Sanhedrin: כך עונשו של בדאי אפילו אומר אמת אין שומעין לו *iſta eſt pœna mendacis, quod dicens veritatem non auditur*. Arab. uſurpat in bonum. Pſ. 19. v. 3. *dies diei* יבדי *indicabit verba*. Gal. 1. v. 9. *& ſicut* בדאת *ſignificavi*. Act. 26. v. 20. בדאית *prædicavi primùm eis, qui erant Damaſci*. Actor. 3. v. 18. ובדאי *& nunciaverat per os Prophetarum*. ſic Talm. בּוֹדֶה *proferens*.

Rabb. בודיא *matta ex ſcirpis contexta*.

II. Arab. בדא & בדי bedî *incepit*, *initium fecit*, *inchoavit*, *orſus ſive exorſus eſt*: *ſtrenam dedit*. Matth. 26. v. 74. חיניד בדא יחרם ויחלף *tunc incepit ut execraretur & pejeraret*. Act. 1. v. 1. *quæ* בדי *cœpit Dominus noſter facere*. Matth. 3. verſ. 9. *& non* תבדוא *incipiatis dicere*. Paſſ. אבתדא ebtedi *inceptus fuit*, *eſt orſus*, *exorſus eſt*, *incepit*, activè. Pſal. 74. *nunc* אתבדאת *incepi*. Luc. 3. v. 8. *ne*. תבתדוא *incipiatis dicere*. 2. Cor. 8. v. 10. *vos enim* אבתדאתם *incepiſtis*. Gen. 2. v. 3. לאנה פיה אסתראח מן גמיע אעמאלה אלתי אבתדא אללה יפעל *quia in illo quievit ab omnibus operibus ſuis, quæ cœperat Deus facere*.

Nom. בדו budi, & בדו budu, & בד, & אבתדא ibtide, & מבדא, & מבתדא *initium*, *principium*, *exordium*, *origo*; *initiatio*, *introductio*, *encænia*; *ſtrena*, munus quod initio anni datur: Plur. מבאדי *principia*. ✠ מבדי mubaddi, & מבתדי mubtadi, *incipiens* in aliqua arte, *novitius* in aliquo collegio, novus miles, *tyro*. Plur. מבדיין mubaddyn *incipientes*. ✠ מבאדה mubiada *primum*, originale in ſcriptura. ✠ מבתדא mubtede *nominativus*. ✠ פי בד fi budi *in principio*. מן אלבד min albudi *ab initio*. ✠ בדאיה *primitiæ*. ✠ בדא bedi *ſtrenam dedit*.

בדה. Talm. בָּדָה *protulit*, *pronunciavit*; cum ſuis derivatis, in radice בדא præcedente habes.

בדח. Chald. בְּדַח *riſit* præ lætitia, *gaviſus*, *exhilaratus*, *lætatus fuit*. Thren. 1. v. 21. *audiverunt malum meum*, שָׂשׂוּ, Targ. בְּדַחוּ *gaviſi ſunt*. Pſal. 9. v. 3. *gaudebo* וְאֶעֶלְצָה, Targ. וְאֶבְדַּח *& lætabor*. Thren. 4. v. 21. *gaude* וְשִׂמְחִי, Targ. וּבְדַחִי *& lætare*.

Nom. בְּדַח & בדיחות *gaudium*, *hilaritas*, *exhilaratio*. Arab. עיש בדח *vita hilaris*: in malum, *luxurioſa*. litera ח cum puncto. Luc. 15.

בדל duo ſignificata habet. I. בָּדַל. Inde Niphal, נִבְדַּל *ſeparatus*, *diviſus*, *diſtinctus*, *diſcretus fuit*. 1. Paral. 12. v. 8. *& à Gaditis* נִבְדְּלוּ *ſeparati ſunt ad Davidem*. Nehem. 9. v. 2. וַיִּבָּדְלוּ *& ſeparati fuerunt ſemen Iſrael ab omnibus filijs nothis*. Hiphil, הִבְדִּיל *diviſit*, *diſtinxit*, *diſcrevit*, *ſeparavit*, *ſegregavit*. Eſa. 56. v. 3. הַבְדֵּל יַבְדִּילַנִי, Targ. אַפְרָשָׁא יַפְרְשִׁנַּנִי *ſeparando ſeparabit me*. Gen. 1. v. 4. וַיַּבְדֵּל, Targ. וְאַפְרֵשׁ *& diſtinxit Deus inter lucem & inter caliginem*. Num. 8. v. 14. וְהִבְדַּלְתָּ, Targ. וְתַפְרֵשׁ *& ſeparabis Levitas è medio filiorum Iſrael*. Joſ. 16. v. 9. הַמִּבְדָּלוֹת *ſeparata*. pro ם; Paul.

Nom. בָּדָל *auricula exterior*, *cartilago aurem ambiens*: à capite ſeparata. Amos 3. v. 12. *ſicut eripit paſtor ex ore leonis duo crura*, *aut* בְּדַל־אֹזֶן, Targ. תְּסְחוּס וְאוּדְן *extremitatem auris*; *ſic eripientur filij Iſrael*. Auricula exterior, quia carnoſa non eſt, à leone relinquitur: ſic non liberabuntur ex filijs Iſrael, qui ſunt in Samaria, niſi pauci iſti, quos non curat hoſtis, quòd ſint ægroti in lectis decumbentes.

בְּדִיל *ſtannum*: ab argento ſeparatum in fornace ignis: Plur. בְּדִילִים, Chald. בְּדִילִין *ſtanna*. Num. 31. v. 22. & הַבְּדִיל, Targ. אֲבָצָא *ſtannum*. ❡ Per metonymiam, *perpendiculum* ex ſtanno factum. Zach. 4. v. 10. *& viderunt lapidē* הַבְּדִיל, Targ. מַתְקוּלְתָא *perpendiculi in manu Zorobabel*.

Rabb. הַבְדָּלָה *candela*: quæ accenſa diſtinguit ſabbathum à ſeptimana nova: & ipſa

& ipſa *diſtinctio.* ⁜ תבדיל, Chald. אבדיל *di-* A
ſcrimen, differentia. ⁜ נבדל *ſeparatus, diſtin-*
ctus, diverſus, alienus. עִנְיָנִים נִבְדָּלִים *res diverſæ.*
כֹּחַ הַמַּבְדִּיל *vis ſeparativa.*

Chal. בְּדִיל *propter:* conſtat ex ב *in*, די *quòd*,
& ל *ad.* ſicut Hebr. בשל ex ב *in*, ש *quòd*, ל *ad.*

II. Arab. בדל badal, litera ד cum puncto,
mutavit, transmutavit, commutavit, permu-
tavit, unum pro altero dedit, tradidit, ex-
hibuit. Pſal. 106. v. 20. ובדלוא *& mutave-*
runt gloriam ejus in ſimilitudinem vituli. Joh.
10. v. 11. אלרעי אלצאלח יבדל נפסה ען אלחראף B
paſtor bonus dabit animam ſuam pro ovibus. Joh.
3. v. 16. *ut* בדל *daret filium ſuum.* Gal. 1. verſ. 7.
אן יבדלוא *ut mutent Evangelium Chriſti.* ibid.
v. 4. אלדי בדל נפסה דון חטאיאנא *qui tradidit ſe-*
ipſum pro peccatis noſtris. Paſs. אתבדל etbedel,
& אסתבדל eſtabdel *mutatus fuit.* Hebr. 1. v.
12. *velut amictum mutabis,* ויתבדלון *& mutabun-*
tur. Alc. 4. אסתבדאל זוג. Piel בדל. Alc. 2. נסן
בדלה *& qui mutaverit eum.* Ibidem. *Et qui*
נבדל אמתאלכם יבדלונה *mutabunt illud.* Alc. C
mutabimus formas veſtras. Alc. 4. תבדל.

Nom. בדל bidel, & בודל budil, & אבדאל
abdil, & תבדיל tabdil *mutatio, commutatio,*
inſtauratio. ⁜ מתבדל mutebedil *mutabilis,*
mobilis.

Partic. בדל *pro.* בדלנא *pro nobis.*

Deinde אתבדל edbedel, mutatus fuit
præ metu, *palluit.*

בדל *marcuit, tabuit.* ⁜ אבדל ebdul, &
אנבדאל inbedul *marcor, tabes.* ⁜ מבדול mab-
dul *marcidus, tabidus, flaccidus.* D

Item, בדל badal, mutavit locum aut do-
micilium, *migravit.* Omnia mutationem
ſignificant.

Syr. בְּדַל *perperam egit.*

בדן duo ſignificata habet. I. בְּדָן *Bedan*, quaſi
בֶּן דָּן *filius Dan*, dicitur Simſon, cujus pa-
rentes, ut Iud. 13. v. 2. ſcribitur, fuerunt
מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי *ex familia Dan.* Et, ut ibidem
verſu ult. habetur, *quem cœpit ſpiritus Domini*
impellere בְּמַחֲנֵה דָן *in caſtris Dan.* 1. Sam. 12. v. E
11. *Et miſit Dominus Jerubal* ואת בדן *& Bedan,*
& Iephte, & Samuelem, & liberavit vos ex ma-
nu inimicorum veſtrorum. LXX. καὶ τὸν Βαράκ.
Hieron. *Badan;* addit: *Samſon & Barac.*

II. Arab. בדן badan *corpus.* Plur. אבדאן *corpo-*
ra. ⁜ בדני badni *corporeus.* Plur. בדניה
badnie *corporei.* בדן אלאנסאן *corpus huma-*
num. Avicen.

בדס Rabb. בְּדִסִין *lintea, lectiſternia.*

בדע Arab. בדיע *elegans, pulcer, politus, ſubtilis,*
gracilis, bonus. Plur. בדאע bida *elegantes.*
Geograph. לא שי אבדע מנהא *non eſt elegan-*
tior illa.

A בדאע bada *oſſa, pulpa, caro exoſſis.*
תבדע tabada *exprobratio.*

בדק בְּדֶק, Chald. בִּדְקָא *rima, fiſſura, ſciſſura, ruptu-*
ra: propriè muri in ædificio, quam inqui-
rere neceſſe eſt: quæ indiget inquiſitio-
ne. 2. Reg. 12. v. 6. *Non roborârant ſacerdotes*
בֶּדֶק, Targ. בִּדְקָא *rimam domus.* ubi in gene-
re agitur de inſtaurandis templi muris
ruptis & dirutis. Ezech. 27. v. 9. *Confor-*
tantes בִּדְקֵךְ *rimam tuam*, Targum צָרְכֵךְ *neceſ-*
B *ſitatem tuam.* defectum tuum. Chald. Gen.
42. v. 9. *ut videatis* עֶרְוַת הָאָרֶץ *nuditatem ter-*
ræ, veniſtis. Targ. בִּדְקָא דְאַרְעָא *rimam terræ.*

Hinc verbum בָּדַק, Chald. בְּדַק *quæ-*
ſivit, inquiſivit, perquiſivit, rimatus, ſcruta-
tus eſt, inveſtigavit, exploravit, rimas gratiâ
ſarciendi inquiſivit. 2. Paral. 34. v. 10. לִבְדּוֹק
וּלְחַזֵּק הַבָּיִת *ad ſcrutandum & roborandum do-*
mum. ſc. Domini. pro quo habetur, 2. Reg.
12. v. 13. לְחַזֵּק אֶת־בֶּדֶק בֵּית יְהוָה *ad roboran-*
dum rupturam domus Domini.

C Chald. Deut. 13. verſ. 14. וְדָרַשְׁתָּ וְחָקַרְתָּ,
Targum וְתִתְבַּע וְתִבְדּוֹק *& inquires & ſcrutabe-*
ris. Iud. 18. v. 2. *Ite* חִקְרוּ, Targum בְּדוֹקוּ *in-*
quirite. Piel. Chald. בַּדֵּק *diligenter inquiſivit.*
Gen. 44. v. 5. *& ipſe* נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ בּוֹ, Targum
בַּדָּקָא מְבַדֵּק בֵּהּ *inquirendo inquirit in eo.* ¶ Syr.
בַּדֵּק *notum fecit, ſignificavit, indicavit, demon-*
ſtravit. Luc. 20. v. 37. *De reſurrectione mor-*
tuorum etiam Moſes בדק *ſignificavit.* Ioh. 16.
v. 25. *ſed manifeſtò* אֲבַדֵּק *ſignificabo vobis de*
D *Patre.* Paſs. Syr. אֶתְבַּדַּק *innotuit, ſignificatus,*
indicatus fuit. Act. 9. v. 24. אֶתְבַּדַּק *indicatum*
verò fuit Paulo.

Nom. בדק, Rabb. בְּדִיקָה *inquiſitio, ſcruta-*
tio. בְּדִיקַת הֶחָמֵץ *inquiſitio fermenti*, dicitur
עֶרֶב הַפֶּסַח *veſpera Paſchatis* ſeu paraſceve, in
qua בּוֹדְקִין אֶת הֶחָמֵץ לְאוֹר הַנֵּר *inquirunt fermen-*
tatum ad lumen candelæ; idq; omnibus rimis
& domibus efferunt ac comburunt juxta
Legem: Exod. 12. v. 10. & v. 15. *Tantùm in*
E *die primo abolebitis fermentatum ex domibus*
veſtris.

בּוֹדֵק *inveſtigator*, qui ſortilegia explo-
rat, an bonum ſit, opus aliquod inchoare.
item, qui mactati pecudis membra ex-
plorat interiora: an quid vitij habeant, &
prohibita ſint. In libris medicorum; בָּדוּק
וּמְנֻסֶּה הוּא *exploratum & tentatum eſt.*

בדר duo ſignificata habet. I. Chald. Syr. &
Arab. בדר *ſparſit, diſperſit:* in radice בָּזַר in-
venies.

II. Arab. באדר badar *cucurrit, feſtinavit.* Marc.
5. v. 6. באדר פסגד לה *feſtinavit, & adoravit eum.*
יבאדר *feſtinandum eſt.*

מבאור *convertibilis*. Avic. באור *anacardis*. Avic. בדר bedr *luna media*. plena. Pl. בדור budur *luna*.

בהה Inde בֹּהוּ, Chald. בְּהָה & בְּהִי *inanitas, vacuitas, ſolitudo, vaſtitas*, tanta ſc. ut quis eam intuens, ſuſpiret & ingemiſcat; inane quiddam & vacuum, vaſtum. Gen. 1. v. 2. *Terra autem erat* תֹהוּ וָבֹהוּ *vacuitas & inanitas*. ſubſtantiva pro adjectivis. Targum צַדְיָא וְרֵיקָנְיָא *vaſta & vacua*. hoc eſt, in terra primùm creata, nulla erat habitatio, quia tecta aquis: nihil plantarũ, nihil animalium, quib. poſtea ornata & repleta fuit. Targ. Hieroſ. תְהִיָּא וּבְהִיָּא וְצָדוּ מִן בְּנֵי אֲנָשָׁא וְרֵיקָנְיָא מִכָּל בְּעִיר *& vacua erat à filÿs hominum, & inanis ab omni animali*. Lxx. ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος *invisibilis & incompoſita*. Senſum expreſſerunt. aquis. n. operta non videbatur, nec erat ornata germinib. floribus, nemorib. pratis, cãpis &c. Et ad hanc primam terrę vaſtitatẽ alludunt Prophetæ. Eſa. 34. v. 11. *Extendit ſuper eam* קַו־תֹהוּ וְאַבְנֵי־בֹהוּ *funiculum inanitatis, & lapides vacuitatis*. Targ. חוּט דְחוּרְבָּנָא וּמַשְׁקָלְתָּא דְצַדְיוּתָא *filũ vaſtationis, & perpendiculũ deſolationis*. Ier. 4. v. 23. *Vidi terrã, & ecce* (erat) תֹהוּ וָבֹהוּ *vacuitas & inanitas*. Targ. צַדְיָא וְרֵיקָנְיָא *vaſta & vacua*. nec alibi, nec ſine תהו adjũcto, reperitur.

בִּי *ô, obſecrò, quæſò*: precãdi particula. Gen. 43. v. 20. בִּי אֲדֹנִי, Targ. בְּבָעוּ רִבּוֹנִי *quæsò, Domine*. Lxx. δεόμεθα *oramus*. Gen. 44. v. 18. בִּי אֲדֹנִי, Targ. בְּבָעוּ רִבּוֹנִי *quæſo, domine*. Lxx. δέομαι *oro*.

בהא Arab. בהא *ſpecies, ſplendor, honos, gloria*. בהי & בהאי *ſpecioſus, ſplendidus*. Plur. בהיה *ſpecioſi, ſplendidi*. Pſal. 45. v. 3. בהי פי אלחסן *ſpecioſus forma*. Unde & Phyſici præcedẽs בהו *formã*, & תהו *materiã* interpretantur: ex quib. cõjũctis creatio mũdi extiterit Dei volũtate.

בהג Arab. בהג bahag *gaviſus, lætatus, gratulatus fuit*. Pſalm. 81. v. 2. אבתהגוא *lætamini in Domino*. Paſſivum אבתהג abtahag *lætificatus, exhilaratus fuit*. Pſalm. 60. v. 8. אבתהג *lætificabor, & dividam Sichimam*. Pſ. 33. v. 1. אבתהגוא *lætificamini juſti*. Pſal. 89. v. 16. יבתהגון *exultabunt*. Hiphil. אבהג abhag *lætificavit*. Pſal. 21. v. 6. אבהגתה *lætificaſti eum*.

Nom. בהגה *lætitia*. בַהִיג *formoſus*.

בהד Talm. בַּהֲדִי *mecum, apud me*. idem quod בַּעֲדִי, literis ע׳ה׳ permutatis.

Arab. בהד *reſedit*. Avicen.

בהט בַּהַט *res dura*: aut lapis quidam durus, marmori perſimilis, *parius*. Tãtùm Eſther 1. v. 6. *ſuper pavimento* בַּהַט *parÿ*.

בהל quatuor ſignificata habet. I. Niph. נִבְהַל *ſubitò mot⁹ fuit corpore, celer, præceps fuit, feſtinavit, properavit*: importat, atq; id vel maximè in Piel & Hiphil, cũ actione celeritatẽ. Prov. 28. v. 22. נִבְהָל, Targ. דְמִסְתַּרְהַב *q feſtinat* (feſtin⁹ vel, pperans) *ad divitias, eſt mali oculi*. h. e. qui feſtinat colligere divitias, vocabitur invidus, parcus. Piel, בהל. Hiph. הִבְהִיל *feſtinare juſſit, acceleravit, præcipitavit, urſit, impulit, incitavit*: cũ additur vel rerũ, vel pſonarũ nominib. Abſolutè *feſtinavit*: itẽ, *temerè & inconſultè egit*. Eſth. 2. v. 9. וַיְבַהֵל *& acceleravit mundiciẽ ejus*. Targ. וּפַקֵּד לְאַתְבְּהָלָא *& juſſit accelerare*. h. e. celeriter dare. Abſolutè, Eſth. 6. v. 14. וַיַּבְהִלוּ, Targ. ואוחו *& feſtinârunt introducere Haman ad conviviũ*. Prov. 20. v. 21. *Hæreditas* מְבֹהֶלֶת, Targ. דְמִסְתַּרְהֲבָא *accelerata in principio, & poſtremũ ejus non benedicetur*. h. e. res celeriter acquiſitas, aut nullo labore partas minus curãt hęredes, & facilius ꝓdigunt. Atq; ita quidẽ eſſe legendum, notatur in margine. In cõtextu aũt ſcribitur מְבֻחֶלֶת *abominabilis*. ac indicatur ejuſmodi hęreditatẽ eſſe בחלה *abominationẽ* corã Deo.

Nom. Chal. בְּהִילוּ & התבהלה *feſtinatio, celeritas*. Eccl. 4. v. 12. *non* בִּמְהֵרָה, Targ. בִּבְהִילוּ *cum celeritate rumpetur*. h. e. celeriter, citò.

II. Niphal, נִבְהַל, Chald. אִתְבְּהַל *ſubitò motus fuit animo, territus, terrore perculſus, turbatus fuit, pavit, expavit, trepidavit*. 1. Sã. 28. v. 21. *& vidit quòd* נִבְהַל *territus eſſet valde*. Exod. 15. v. 15. *Tunc* נִבְהֲלוּ, Targ. אִתְבְּהַלוּ *territi ſunt duces Edõ*. Piel בִּהֵל, Chal. בַּהֵל. & Hiph. הִבְהִיל, Chal. אַבְהֵל *terruit, perterrefecit, turbavit, conturbavit*. Pſal. 2. v. 5. *& in ira ſua* יְבַהֲלֵמוֹ, Targ. יְבַהֵל אִנּוּן *terrebit eos*. Job. 23. 16. *& omnipotens* הִבְהִילָנִי, Targ. בַּהֲלַנִי *terruit me*.

Nom. בֶּהָלָה, Chal. בְּהוּלָא *terror, pavor*. Pl. בֶּהָלוֹת *terrores, pavores*.

III. Syr. בהל *ceſſavit, deſtitit, quievit*: priori contrariũ. Act. 21. v. 32. בְּהֵלוּ *ceſſaverunt verberare Paulũ*. Ib. v. 14. בְּהֵלַן *ceſſavimus, & diximus*.

IV. Arab. אבתהל abtehal *celeriter converſus fuit, direxit, levavit*. Pſ. 86. v. 4. *Animã meam* אבתהלת *levavi ad te, Domine*. Pſalm. 62. v. 9. אבתהלוא *effundite coram illo corda veſtra*.

אבתהאל abthehel *vox, tonitru*. אבהל, & אלבהל *bacca juniperi*. אבהלה abhele *ſabina*: herba.

בהם Inde בהמה & בהמות. Arab. בְּהִימָה behime *brutũ*, pecus majus, animal terreſtre, cicurũ & ferũ, vel domeſticũ & ſylveſtre. Pl. בהמות. Ar. בְּהָאִים beheim *pecora majora*, animalia quadrupedia, dõeſtica & ſylveſtria. Gẽ. 1. v. 26. *& dominẽtur in piſces maris, & in volatile*, וּבַבְּהֵמָה *& in animal*. Targ. וּבִבְעִירָא *& in animalia*. ¶ Quãdo aũt jungũtur חַיָּה & בְּהֵמָה *fera & animal*, ſignificãt; illud, animal ſylveſtre ſeu ferũ: hoc, domeſticũ ſeu cicurũ, Latinis

A Latinis *jumentum*, homini ad edendum & vehendum datum, quod ſarcinas gerit, currus aut aratra trahit, ut equus, mulus, aſinus, camelus, bos. Gen. 1. v. 25. *& fecit Deus* חַיַּת הָאָרֶץ, Targum חות ארעא *feram terræ juxta ſpeciem ſuam, &* הַבְּהֵמָה, Targ. בְּעִירָא *animal.* jumentum. Deut. 28. v. 26. *& erit cadaver tuum cibus omnibus avibus cœli*, וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ *& animali terræ*: beſtijs, feris; nam jumenta non edunt carnem. Iob. 40. v. 10. *Ecce* בהמות, Targ. בְּעִירָא *animalia quæ feci tecum, fœnum ut bos comedet*. ubi verbum *comedet*, ad quodlibet pecorum aut ferarum

B refertur. Sunt qui de animalium terreſtrium maximo interpretantur. Juxta Oppianum verò hæc tria ex minimis evadunt maxima animalia: Ex aquatilibus, crocodilus; ex volucribus, ſtruthio; ex quadrupedibus, Elephantus. unde & Latinis *κατ' ἐξοχὴν* belua vocatur. Et veſcitur truncis ac fructibus palmarum, atque in horum defectu, quas effodit, radicibus. Et tunc ſenſus erit: num Elephas omnium quadrupedum maximus, inſtar

C bovis domeſtici, fœnum comedet?

Rabb. בְּהֵמִי. Syr. בְּהֵמִי. Arab. בַּהִימִי behimi *animalis, brutalis, beſtialis, beluinus.* Plurale Arabic. בְּהִימִיין behimijn *beluini.* Fœmin. נֶפֶשׁ בְּהֵמִית *anima brutalis*, vegetativa. Plur. תַּאֲוֹת הַבְּהֵמִיּוֹת *appetitiones animales*; quæ ſunt, cibi, potus & veneris.

Arab. מֻבְהַם mubhem *pecuinus.* זָהִיב בְּהָאִים zahib beheim *ſtudioſus pecorum*, pecuarius, armentarius. אִבְהָאם ibheim

D *pollex*: Avic. בֻּהַם buhem *pellicanus.* בְּהִים behim *pedica.*

בהן Inde בֹּהֶן. Arab. בּוּהַן buhan *digitorum craſſiſſimus*, pollex manus aut pedis. Plur. בהונות *pollices*: à בֹּהוֹן inuſitato. Exod. 29. v. 20. *& ſuper* בֹּהֶן, Targum אִלְיוֹן *pollicem manus eorum dextræ; & ſuper* בֹּהֶן, Targum אִלְיוֹן *pollicem pedis eorum dextri.* Lxx. *τὸ ἄκρον ſummitatem.* Jud. 1. v. 6. *& abſciderunt* בהונות *pollices manuum ejus, & pedum ejus.* Targ. קַרְסֻלֵּי *ta-*

E *los.* Lxx. *τὰ ἄκρα.* Hier. *ſummitates.*

בהק Inde בֹּהַק, Chald. בּוֹהַק & בַּהֲקִית. Arab. בַּהַק *macula albicans*, plaga clara & ſplendeſcens; ſcabiei ſpecies, morphæa. Gr. *λεύκη* *vitiligo.* Reperitur tantùm ſemel. Levit. 13. v. 39. בֹּהַק, Targum בּוֹהַקָא *morphæa eſt.* Arab. אלבהק אלסוד *morphæa nigra.*

Chald. בְּהַק *canduit, nituit, ſplenduit.* Hiphil. אַבְהֵק *candidum reddidit.* 2. Sam. 22. v. 13. מִנֹּגַהּ *à ſplendore coram ipſo.* Targ. מִזִּיו יְקָרֵהּ מַבְהִיקִין שְׁמֵי שְׁמַיָּא *à ſplendore gloriæ ipſius nitidi ſunt cœli cœlorum.*

A Nom. בָּהִיק *clarus, ſplendidus, nitidus.* Pl. בָּהִיקִין *clari.* Fœm. בְּהִיקָן *clara, ſplendida.* ¶ Rabbin. סִימָן מֻבְהָק *ſignum clarum, illuſtre.*

Talm. בּוֹהֲקָן *ſcabioſus.* Plur. בּוֹהֲקָנִין *ſcabioſi.* Fœmininum בּוֹהֲקָנִיּוֹת *ſcabioſæ*, albis maculis infectæ.

בהר Inde בָּהִיר, Chald. בְּהִיר, Rabb. בָּהִירִי *purus, albus ut nix, candidus, nitidus, perſpicuus, lucidus.* Plur. Chald. בְּהִירִין *albi, candidi, nitidi.* Iob. 37. v. 21. *Non viderunt lucem* בָּהִיר *nitidam inter nubes.*

Subſt. בַּהֶרֶת, Chald. בַּהֲרָא *alba lepra, mor-*

B *phæa*, plaga candida & nitida inſtar nivis. Plur. בֶּהָרוֹת, Chald. בַּהֲרָן *plagæ candidæ.* Lev. 13. v. 2. בַּהֶרֶת, Targum Hieroſ. בַּהֲקִי *plaga albicans & ſplendeſcens.*

Talm. בְּהוֹרִין *ſplendores nubium.*

Arab. באהר *luminoſus, ſplendidus.* Plur. באהרה *luminoſi.*

Rabb. סֵפֶר הַבָּהִיר *Liber perſpicuus*, Cabalæ ſcil.

Syr. שַׁבְהַר *nitidum, ſplendidum reddidit, illuſtravit, laudavit, glorificavit.* Pass. אֶשְׁתַּבְהַר

C *gloriatus, lætatus fuit, ſuperbijt.* 1. Cor. 1. v. 29. *ne* יִשְׁתַּבְהַר *glorietur omnis caro.* Joh. 5. v. 35. *Vos autem cupitis* דְתִשְׁתַּבְהֲרוּן *ut lætemini in luce ejus.*

Nom. שַׁבְהֲרָן *glorioſus, ſuperbus.*

Subſt. שׁוּבְהָרָא, & שׁבהורא, & שַׁבְהִירָא, & שׁוּבְהָרָן, & שׁוּבְהָרָנוּת *gloriatio, ſuperbia, laus, honor, decor.*

Arab. בהר bahar *diſpnæa, aſthma.* באהר *buphthalmus.*

D **בהת** duo ſignificata habet. I. Chal. & Syr. בְּהֵת *puduit, pudefactus fuit, erubuit, veritus eſt*: ut fiat ex Hebræo בּוֹשׁ, literis ו in ה, & שׁ in ת mutatis. Chald. Jer. 2. v. 36. *Etiam propter Ægyptum* תֵּבוֹשִׁי, Targum תִּבְהֲתִין *pudefies, ſicut* בֹּשְׁתְּ, Targ. בְּהֵית *pudefactus es ob Aſſyriam.* Syr. Rom. 9. v. 33. *Qui credit in eum non* נֵבְהַת *pudefiet.* Mat. 21. 37. נִבְהֲתוּן *erubeſcent ob filium meum*; verebuntur. Hiphil. Syr. אַבְהֵת *pudefecit, confudit.* 1. Cor. 1. v. 27. דְּנַבְהֵת *qui pudefaciet ſapientes.* Rom. 5. verſ. 5.

E *Spes autem non* מַבְהֲתָא *confundit.*

Nom. בְּהַת. Fœm. בְּהִיתָא & בַּהֲתָא *pudor, ignominia, opprobrium.*

בַּהֲתִין, Fœm. בַּהֲתָן *pudenda, podex, nates.*

Arab. בהתאן *deſpectio.*

II. Arab. בהת bahat, litera ת cum punctulo, *ſtupuit, obſtupuit, miratus, admiratus fuit.* Pſal. 48. v. 6. *Ipſi viderunt me* ובהתוא *& admirati ſunt.* Pſalm. 40. v. 15. ויבהתון *& confundantur cito.* Luc. 4. v. 32. ובהתוא *& ſtupuerunt de doctrina ejus*; mirati ſunt. Matth. 7 v. 28. בהתת אלגמע מן תעלי מה *mirata eſt turba ob doctrinam ejus.* מבהות *ſtupefactus.*

בוא בוא vel בָּא *ivit, inceſſit, venit, advenit, imminuit.* Hiphil. הֵבִיא *fecit ire aut venire, duxit, tulit, adduxit, attulit, introduxit.* Hophal. הוּבָא *ductus, adductus, allatus fuit.* Uſurpatur A primò, abſolutè. Gen. 27. v. 35. בָּא, Targ. עַל *venit frater tuus cum dolo.* Ibidem v. 33. *priuſquam* תָּבוֹא, Targ. תֵּעוֹל *venires.* Ezech. 32. v. 9. בַּהֲבִיאִי *cum adduxero contritionem tuam inter gentes.* cùm adduxero in aures gentium vocem contritionis tuę. Imperativus inſervit cohortationibus: ut, בֹּאוּ *venite.* ¶ Deinde Conſtruitur: 1. cum אֶל, vel לְ *ad.* Gen. 6. v. 18. וּבָאתָ אֶל הַתֵּבָה, Targum וְתֵעוֹל לְתֵיבוּתָא *& ibis in arcam*; ingredieris. B Gen. 43. v. 21. בָּאנוּ אֶל־הַמָּלוֹן, Targum אֲתֵינָא לְבֵית מְבָתָא *venimus in hoſpitium.* ibidem verſ. 23. *Argentum veſtrum* בָּא אֵלָי, Targum אֲתָא לְוָתִי *venit ad me.* 1. Sam. 25. v. 8. *Quia* עַל יוֹם טוֹב בָּנוּ *ſuper diem bonum venimus.* pro בָּאנוּ. 1. Reg. 13. v. 22. *Non* תָבוֹא *veniet cadaver tuum* אֶל *in ſepulchrum patrum tuorum.* Targum תִּתְכְּנֵשׁ *colligetur.* Lev. 26. v. 25. וְהֵבֵאתִי עֲלֵיכֶם, Targum וְאַיְתֵי עֲלֵיכוֹן *& adducam ſuper vos gladium.* Gen. 43. v. 26. וַיָּבִיאוּ לוֹ, Targum C וְאַעִילוּ לֵהּ *& attulerunt ad eum munus.* Gen. 33. v. 11. *Accipe, quaſo, benedictionem meam* הֻבָאת לָךְ *quæ adducta eſt tibi.* pro הוּבָאָה: ut ה Fœm. mutetur in ת, & præcedat cametz, א quieſcente. ¶ Cum nominibus locorum, pro ל uſurpatur ה locale. Gen. 12. verſ. 5. וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן, Targum וְאָתוֹ לְאַרְעָא דִכְנָעַן *& venerunt in terram Chanaan.* Gen. 10. 19. *& fuit terminus Cananæi à Zidon* בֹּאֲכָה גְרָרָה *venire te in Gerar.* Targum מְטֵי לִגְרָר *pertingens ad Gerar.* Lxx. ἕως ἐλθεῖν *donec veniatur.* D quaſi unus alteri dicat; quoad veneris ad Gerar. 2. Sam. 5. v. ultim. *Et percuſſit Philiſtæos à Geba* עַד בֹּאֲךָ גָזֶר *quoad veneris* (ad) *Gazer.* pro quo habetur, 1. Paral. 14. v. 16. *à Gibeon* וְעַד גָזֶר *& uſq; ad Gazer.* 1. Reg. 19. v. 1. *& currebat ante Achab* בֹּאֲכָה יִזְרְעֶאלָה *venire te in Iezreel.* hoc eſt, uſq; ad Jezreel. ¶ Et præpoſitio אֶל *ad*, vel עַל *ſuper*, ſæpe per ellipſin ſubintelligitur. Eſa. 41. verſ. 25. וְיָבֹא סְגָנִים, pro וְיָבֹא עַל סְגָנִים *& veniet ſuper magnates, ſicut ſuper lutum.* E Pſalm. 44. v. 18. *omne iſtud* בָּאַתְנוּ, pro בָּאָה עָלֵינוּ *venit ſuper nos, & non obliti ſumus tui.* Gen. 43. 18. הוּבְאוּ בֵּית, Targum אִתְעֲלוּ לְבֵית *introducti ſunt in domum Joſeph.* Jerem. 28. verſ. 3. וַיְבִיאֵם בָּבֶל, pro לְבָבֶל *tranſtulit ea in Babel.* Eſa. 28. verſ. 15. *cùm tranſibit, non* יְבוֹאֵנוּ, pro יָבוֹא אֵלֵינוּ *veniat ad nos.* ¶ 2. cum ב *in.* 2. Reg. 13. verſ. 20. *& turmæ Moab* יָבֹאוּ בָאָרֶץ *veniebant in terram.* Gen. 19. v. 8. בָּאוּ בְּצֵל *venerunt in umbram habitationis meæ.* ¶ 3. cum עִם, vel אֶת *cum.* Gen. 29. v. 9. *Ecce Rachel filia eius* בָּאָה עִם הַצֹּאן *veniens cum ovibus.* Exod. 1. v. 1. הַבָּאִים *qui ingreſſi ſunt in Aegyptum* אֵת, Targ. עִם *cum Iacob.* Deut. 31. v. 7. *quia tu* תָּבוֹא אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ *ingredieris cum populo iſta in terram*: pro אֵת. Targ. habet עִם *cum.*

Uſurpatur autem hoc verbum de variis rebus: 1. de שֶׁמֶשׁ *Sole* occidente, qui veſperi mare ingredi, in aquas mergi, aut terram ſubire videtur, ſicut contra inde egredi (יצא) cum manè oritur. Gen. 28. v. 11. *& pernoctabat ibi, quia* בָּא הַשֶּׁמֶשׁ *ingreſſus erat Sol.* Targum Hieroſolym. טְמַעַת *occiderat.* Amos 8. v. 9. וְהֵבֵאתִי הַשֶּׁמֶשׁ *& occidere* B *faciam Solem in meridie.* Targ. וְאַכְסֵי *& operiam*: tegam, occultabo. Græci quoq; Poëtæ de Sole dicunt δύειν ὑπὸ γαῖαν. In Scriptura autem, quando additur עַל הָאָרֶץ *ſuper terram*, è contra ortum Solis ſignificat. ¶ 2. de אִשָּׁה *muliere*, ad quam venire verecundè dicitur, qui eam init, ſeu qui rem cum ea habet, coit, concumbit: ſicut Græci τὸ βαίνειν, & Latini, inire de animalium coitu uſurpant. Gen. 6. v. 4. *Poſtquam* C יָבֹאוּ, Targ. עָלְלִין *venirent* vel *irent filij Dei* אֶל *ad filias hominis.* Gen. 19. v. 31. *& vir non eſt in terra* לָבוֹא עָלֵינוּ *ut veniat ſuper nos, juxta viam* vel *morem univerſæ terræ.* Pſal. 51. v. 2. *Poſtquam* בָּא אֶל־ *venit ad Berſabeam.* Targum שַׁמֵּשׁ עִם *concubuit cum Berſabea.* Et phraſis hæc explicatur, Jud. 15. v. 1. אָבֹאָה אֶל־אִשְׁתִּי הַחֶדְרָה *veniam ad uxorem meam in cubiculum.* Targum לְאִדְּרוֹן בֵּית מִשְׁכְּבָא *in cubiculum, locum concubitus.* Latinis inire cubile, eſt cōcumbere. ¶ 3. de יָמִים *diebus*, in quos ve- D nire, aut in quibus proceſſiſſe dicitur, qui provectæ eſt ætatis, qui conſenuit. Gen. 24. v. 1. *Abraham erat ſenex* בָּא בַיָּמִים *venerat in dies.* Ita de אֲנָשִׁים *viris.* 1. Sam. 17. v. 12. *Et vir ille in diebus Saul ſenex erat,* בָּא בַאֲנָשִׁים *venerat in viros.* ¶ 4. de דְּבָרִים *verbis*, ſive *dictis*, aut *promiſſis*, quæ venire dicuntur cùm eveniunt aut præſtantur, certa ac rata fiunt. Jerem. 17. verſ. 15. *verbum Domini* יָבוֹא *veniat, quaſo.* 1. Sam. 9. verſ. E 6. *omne quod loquetur* בּוֹא יָבוֹא *veniendo veniet*: certò eveniet. Targum אִתְקַיָּמָא מִתְקַיֵּם *certo certius eſt.* Gen. 18. verſ. 19. לְמַעַן הָבִיא *ut adducat Dominus ſuper Abrahamum, omnia quæ locutus eſt ad illum.* hoc eſt, evenire ſinat, impleat, præſtet. Ez. 24. v. 24. *Juxta omne quod fecit, faciatis* בְּבֹאָהּ *cùm veniet illud*: quod ſcil. prædixi. ¶ 5. de *frugibus & fructibus*, qui venire dicuntur, cùm colliguntur. Hag. 1. v. 6. *Seminaſtis multum,* וְהָבֵא *& intuliſtis parum.* 2. Sam. 9. verſ. 10. *& coles ipſi terram, tu & filij tui, & ſervi tui,* וְהֵבֵאתָ *& inferes, & erit filio*

domini

domini tui panis, ut edas illum. Colliges ex a- A
gro in domum, & erit inde filio Mephi-
boſeth alimentum: ipſe verò Mephibo-
ſeth edet in menſa mea. Hinc תבואה *an-*
nona, de quo inter nomina. ¶ 6. de קָהָל *cœ-*
tu, aut עָם *populo*; ad quem venire, eſt cum
eo miſceri, admitti & recipi ad religio-
nem, conjugium, officium publicum, aut
quodcunq; commercium. commercium
habere, utendo ejus jure ac magiſtratu,
contrahendo connubia, ducendo Jſrae-
litidem. Deut. 23. v. 3. *Non* יָבֹא *veniat Am-*
monites & Moabites בִּקְהַל יְהוָה *in cœtum Do-*
mini. hoc eſt, non habebitur pro membro B
cœtus Domini, ut ducat Iſraelitidem.
Quòd autem Ruth Moabitis ducta fuit
ab Jſraelita, id peregrinationi eſt adſcri-
bendum. Ibidem verſ. 2. *Non* יָבֹא *veniat*
ſpurius בִּקְהַל יְהוָה *in cœtum Domini*. Joſ. 23. v.
7. *ut non* בוא *veniatis inter gentes illas*. Targ.
לְאִתְעָרְבָא *miſceamini*. Deut. 7. v. 3. de ſeptem
gentibus dicitur: *non* תִתְחַתֵּן *affinitatem con-*
trahes cum eis: filiam tuam non dabis filio ejus, &
filiam ejus non duces filio tuo. אסורין לבוא בקהל C
עמוני מואבי ממזר שתוקי שלא נבדקה אמו אסופי
כותי בזמן שלא היה הכותי אצלם כגוי אבל היום
כגוים: 1. Reg. 11. v. 1. *& rex Salomo amabat mu-*
lieres alienigenas multas &c. v. 2. *ex gẽtibus, de*
quib. dixerat Dominus ad filios Iſrael, nõ תָבֹאוּ בָהֶם
veniatis inter eos, & ipſi non יָבֹאוּ בָכֶם *veniãt in-*
ter vos. Targ. תִּתְעָרְבוּן *cõmiſceamini, &* יִתְעָרְבוּן
commiſceantur. ¶ 7. de בְּרִית *fœdere*, in quod
venire, eſt fœdus inire, paciſci. Jer. 34. v.
10. *& audiverunt omnes principes, & omnis po-*
pulus, qui בָּאוּ בַבְּרִית *venerant in fœdus*. hoc D
eſt, fœdus ſeu pactum inierant. Ezech. 16.
v. 8. וָאָבוֹא בִבְרִית אֹתָךְ *& inivi fœdus tecum*.
¶ 8. de אָבוֹת *patribus*, ad quos ire, eſt mori.
Gen. 15. v. 15. תָּבוֹא אֶל־אֲבוֹתֶיךָ *ibis ad patres*
tuos. hoc eſt, morieris, ut majores tui, pla-
cidè. Targ. תִּתְכְּנֵשׁ לְוָת אֲבָהָתָךְ *colligeris ad pa-*
tres tuos. ¶ 9. בָּא *introivit* jungitur verbo
יָצָא *exivit*: & illis duobus verbis ſignifica-
tur publici muneris adminiſtratio, cum
agitur de illis, qui publicum munus ge-
runt: ſumpta metaphora à paſtoribus, E
qui ante gregem domo egrediuntur, & e-
andem ingrediuntur, ut apparet ex Num.
27. v. 16. & 17. *Conſtituat Dominus Deus ſpi-*
rituum omnis carnis, virum ſuper cœtum iſtum:
qui יֵצֵא *egrediatur ante eos, & qui* יָבֹא *ingredia-*
tur ante eos, & qui יוֹצִיאֵם *educat eos, & qui* יְבִיאֵם
introducat eos: nec ſit cœtus Domini, ut grex, cui
non eſt paſtor. 2. Paral. 1. v. 10. *Sapientiam &*
ſcientiam da mihi וְאֵצְאָה *ut egrediar ante popu-*
lum hunc, וְאָבוֹאָה *& ingrediar; quis enim judi-*
cabit populum tuum magnum? Deut. 31. v. 2.

A *Non poſſum amplius* לָצֵאת וְלָבוֹא *egredi & ingre-*
di. ¶ Deinde etiam ad privatam vitam
pertinet. Deuter. 28. v. 6. *Benedictus tu*
בְּבֹאֶךָ *in ingredi tuo, & benedictus tu* בְּצֵאתֶךָ *in e-*
gredi tuo. hoc eſt, in toto vitæ curriculo, in
omnibus tuis negociis, actionibus &c.

Nom. בא & בָּא, Fœm. בִּיאָה, Heemant.
מָבוֹא *adventus, introitus, ingreſſus*. Pl. מבואים.
Fœm. מבואות *ingreſſus*. 2. Reg. 13. v. 20. *&*
turmæ Moab veniebant בָּא שָׁנָה, Targ. בְּמֵיעַל
רִשְׁנָא *in adventu anni*. hoc eſt, ineunte anno.
ut ב ſubintelligatur. Sed quia בוא *venis*, de
שָׁנָה *anno* nunquam uſurpatur, rectiùs Hi-
eron. *in ipſo anno*: ut ponatur בָּא pro בָּה *in eo*
ipſo, literis א'ה permutatis. ſicut contra בָּה
uſurpatur pro *venit*: Ezech. 14. verſ. 4. בָּה
venit in multitudine idolorum ſuorum. ubi in
margine notatur legendum eſſe בָּא *venit*.
Ezech. 8. v. 5. בַּבִּאָה *in ingreſſu*. 1. Paral. 9. v.
19. *cuſtodes* הַמָּבוֹא *introitus*. Qui obſervabant
ne quis ingrederetur. ¶ Porrò מָבוֹא *intro-*
itus de Sole, *occaſus*; locus aut tempus. Lo-
C cus, cùm fit mentio ortus. Pſalm. 113. v. 3.
Ab ortu Solis uſq; ad מבואו *introitum ejus*. Targ.
מַטְמְעֵיהּ *occaſum ejus*. Tempus, Pſalm. 104. v.
19. *Sol novit* מבואו *introitum ſuum*. Targum
עִדָּן טוּמְעֵיהּ *tempus occaſus ſui*. Ezech. 27. v. 3.
Juxta מבואות יָם *ingreſſiones maris*. hoc eſt,
loca, ubi congregantur juxta mare, &
ſunt נמלין או חופי אֲנִיּוֹת *portus*, ubi congre-
gantur naves.

תבואה *fructus* agri & vineæ, quem do-
mum יָבִיאוּ *inferunt* ſeu *colligunt*: ſicut habe-
tur, 2. Sam. 9. v. 10. וְהֵבֵאתָ *& inferes, & erit fi-*
D *lio domini tui cibus*. colliges ex agro domũ.
Num. 18. v. 30. כתבואת גֹּרֶן וכתבואת יָקֶב *ſicut*
fructus areæ, & ſicut fructus torcularis. Iob. 31.
v. 12. *& in omni* תְּבוּאָתִי, Targum אנבי *fructu*
meo eradicabit. Ac fructus agri comprehen-
dit quinq; ſpecies: חִטָּה *triticum*, שְׂעֹרָה *horde-*
um, שִׁבֹּלֶת שׁוּעָל *ſpicam vulpis*, שִׁיפוֹן, al. סיפון *a-*
venam, & כסמין *ſpeltas* ſive triticum ſylve-
ſtre. vel duæ ſunt ſpecies primariæ, & חִטָּה
comprehendit ſub ſe כֻּסְּמִין, at שְׂעֹרָה reli-
quas ſpecies minus principales.

E Rabb. בִּיאָה, Arab. באה bia *initus*, coitus
non niſi primus. primus mariti cum uxo-
re congreſſus: ut cum dicunt, *tribus rebus*
uxor acquiritur: בכסף בביאה ובשטר *argento, coi-*
tu & literis ſeu *ſcheda*. hoc eſt, dote, concu-
bitu, inſtrumento ſeu pacto. ☧ הַבָּא *ven-*
turus. הָעוֹלָם הַבָּא *mundus venturus*, futurum
ſeculum. ☧ בּוֹאָה *bubo, noctua*.

בוב Inde part. Niphal נָבוּב, pro נָבוּב, punctis
ו & ו permutatis, *perforatus, excavatus, cavus,*
concavus, vacuus. Jerem. 52. v. 21. cujuslibet
ex octodecim columnis æneis denſitas,
ſcri-

ſcribitur fuiſſe quatuor digitorum נָבוּב, A
Chald. חֲלִיל *cava.* hoc eſt, columnæ iſtæ
intus fuerunt concavæ, non ſolidæ, &
æs ipſarum palmi denſitatem habuit. Ex-
od. 27. verſ. 8. & 38. verſ. 7. נְבוּב לֻחֹת,
Targum חֲלִיל לוּחִין *vacuum tabulis fecit illud.*
Lxx. *κοῖλον σανιδωτὸν concavum tabulatum.*
de altari ligneo, quod conſtabat qua-
tuor tabulis, quinque cubitos longis, &
tres latis, ut eſſet quadratum, & quinque
cubitos tam in latitudine, quam in lon-
gitudine, tres autem cubitos in altitudi-
ne haberet: intus verò erat cavum ad ci-
ſtæ ſimilitudinem: non habebat opercu- B
lum, nec fundum, ſed terrâ implebatur,
quando erat ſuper illo in caſtris ſacrifi-
candum. Et illud eſt, quod dicitur, Ex-
od. 20. verſ. 23. *Altare terræ facies mihi, &*
ſacrificabis ſuper eo. Iob. 11. verſ. 12. *& vir*
נָבוּב *vacuus, cordatus fiet.* hoc eſt, qui eſt abſ-
que omni ſcientia & ſapientia (amens,
inſenſatus) tanquam caput ſine cerebro,
ille debet erudiri, ac cor, hoc eſt, ſapien-
tiam ſibi comparare. Targ. חֲרִיף יִתְחַכַּם לִבֵּהּ C
acutus, ſapiens fiet cor ejus.

Nom. בָּב, Fœmin. בָּבָה. Chald. בָּבָא.
Talmud. בָּבִית *cavitas* aut *foramen oculi* in
uvea tunica, per quod tanquam januam
aut portam res viſibiles inferuntur: ſicut
oculi dicuntur *πύλαι portæ* ſolis. *papa, pu-*
pilla, niger in oculo circulus foramini re-
ſpondens. In Conſtruct. בָּבַת, & poſterio-
ri ב abjecto, בַּת *pupilla.* Zach. 2. verſ. 8. *Qui*
tangit vos, tangit בְּבָבַת עֵינוֹ *in pupilla oculi ſui.*
Targum בְּגַלְגַּלֵי עֵינוֹהִי *orbes* ſive *circulos ocu-* D
lorum ſuorum. hoc eſt, ſeipſum lædit. for-
tiori enim contactu læduntur oculi, aut
etiam eruuntur. Pſalm. 17. verſ. 8. *cuſto-*
di me כְּאִישׁוֹן בַּת עָיִן *tanquam nigrum pupillæ o-*
culi. Nihil enim natura magis munivit;
quinque nimirum tunicis, palpebris &
ſuperciliis: nihil etiam homines carius
habent, nihil majori cura & ſtudio cu-
ſtodiunt. Ac idem ſignificant אִישׁוֹן *ni-*
grum, & בַּת *cavitas*, oculi videlicet pupil-
lam; hoc à figura, illud à colore. Deu- E
ter. 32. verſ. 10. *cuſtodiet eum* כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ *ſic-*
ut nigrum oculi ejus. Targum כְּבָבַת עֵינֵיהוֹן *ſic-*
ut cavitatem oculorum ſuorum. Thren. 2. v. 18.
Nec quieſcat בַּת עֵינֵךְ *pupilla oculi tui.* Targ. עֵינָךְ
מִלְּמִדְמַע *oculus tuus à lachrymando.* Pl. Chald.
בָּבִין *pupillæ.* Eccl. 12. verſ. 3. וְהַכּוֹכָבִים *&*
ſtellæ priusquam obſcurentur. Targ. וּבָבֵי עֵינָךְ
& pupillæ oculorum tuorum: quæ ſunt ſtellis
ſimiles.

Chald. & Talm. בָּב. Arab. באב & בב
beb *oſtium*, foramen januæ, *porta*, janua

A domus aut urbis. Plur. בָּבִין. Arab. אבואב
buab. Dual. Arab. באבאן bebin *janua, por-*
ta. Chald. Targum in 6. Eſther, עַל בָּבָא
דְבֵיתֵהּ דְמֵהּ יִשְׁתְּפֵךְ *juxta oſtium domus ejus ſan-*
guis ejus effundatur. ¶ Metaphoricè, Talm.
בָּב. Arab. באב beb *capitulum libri*, tractatus.
בָּבָא קַמָּא *tractatus prior.* בָּבָא בָּתְרָא *tractatus*
poſterior. ſicut Grammaticis שַׁעַר *porta*, eſt
tractatus, poſitio. ¶ Talm. אַבָּב, eſt אֶל בָּב
ad januam, in janua. ¶ Arabibus באב אַלְכַּבִד
porta hepatis, vena. באב אלבחר beb albahar
oſtium maris.

בואב bauvib *pilorus, oſtiarius, janitor, atri-*
B *enſis.* Plur. בואבין bauvibin *oſtiarij, janito-*
res. בואבה baviba *janitrix, oſtiaria.* Plural.
בואבאת bauvibit *janitrices.* אלבואב ר״ו פם
אלמעדה אלספל *pylorus, eſt orificium ventriculi*
inferius. Avicen.

Talm. בִּיב *cavitas, foramen, canalis*, aut *o-*
ſtium, per quod effunduntur aquæ, ut in
balneis: aut ſordes vel excrementa. *latri-*
na, cloaca, emiſſarium, fiſtula, occultus aquæ
meatus. Plur. בִּיבִין *cloacæ.* In Geneſi ma-
C jori: *Quod in ædificiis deformitatem pareret, il-*
lud in homine venuſtatem conciliat, quod vide-
licet poſita eſt בִּיבוֹ עַל פִּתְחוֹ *cloaca ejus ſuper januâ*
ejus. hoc eſt, חוֹטֶם עַל הַפֶּה *naſus ſuper os.*

Arab. בַּאבָּה *limax, ſaliva.* item, *Papa.*

Talm. בּוּבִית & בָּבוּאָה *imago* quam ſui
ipſius quis cernit in aqua, ſicut in alteri-
us pupilla.

בוג Arab. בוּגָה buga *lectus.* Plur. בוגאת buget
lecti. בוּגָה עֲלֵי עֲגָלָה buga ale agele *lectus ſuper*
D *rotis*, currus.

בוד Arab. באד *recognovit vigilias.* באיד *ſ-*
periens.

בוז duo ſignificata habet. I. בּוּז & בָּז *deſpexit,*
contempſit, ſprevit, irriſit. Prov. 30. v. 17. וְתָבוּז,
Targum וְשָׁיְטַת *& deſpicies ſenectutem matris*
tuæ. Conſtruitur cū ל. Zach. 4. 10. בָּז לְיוֹם
deſpexit diem parvarum. Targ. בְּסַר *ſprevit.* pro
בָּז per cametz. Eſa. 37. verſ. 22. & 2. Reg.
19. v. 22. בָּזָה לָךְ, eſt benoni, Targ. מְבַסְּרָא
E עֲלָךְ *deſpicit te* (ſubſannat te) *virgo filia Zion.*
Verba Prophetæ ad Sennacherib cū pu-
dore abeuntem. Prov. 23. v. 22. Abſolu-
tè ponitur: *Nec* תָּבוּז, Targum תְּשׁוּט *deſpi-*
cias, cum ſenuerit mater tua. Semel cum ac-
cuſativo. Prov. 1. v. 7. *ſapientiam & diſcipli-*
nam ſtulti בָּזוּ *contempſerunt.*

Nom. בּוּז, Fœmin. בּוּזָה *deſpectus, con-*
temtus, irriſio, opprobrium. Geneſ. 38. verſ.
23. *Ne forte fiamus* לָבוּז, Targum לְחוּךְ *in ri-*
ſum. Lxx. *καταγελασθῶμεν derideamur.*

II. Syr. בּוּז, idem quod בָּזַז, *diripuit.* Matth. 12.
verſ. 29.

v. 29. *& arma ejus* יָבוֹז *diripiet.* A

Arab. באז biſi *falco, accipiter*, & id genus aves rapaces, quibus aliæ aves venantur. Plur. בִּיזָאן biſen *falcones.* ☧ בִּיאזִי biezi, Perſicè באזייר bizair *falconarius, accipitrarius, auceps.* Plural. בִּיאזִין באזיין biezijn, Perſicè *accipitrarij, falconarij.* ☧ שבכ באזי *rete falconarij.*

ביזא & בוזי *Geminorum ſignum* in Zodiaco. ☧ בּוּבוֹזָה bazboza *motacilla.* ☧ בִּזְבִּיזָה bizbiza *fœniculum.*

בוך Inde Niphal, נָבוֹךְ *intricatus, perplexus, turbatus, confuſus fuit.* turbatur autem quiſpiam, cum mente ſua ita confunditur, ut, ſibi quid faciendum, neſciat. Ioel. 1. verſ. B 18. נָבוֹכוּ, Targum מתערבלן *perplexi ſunt greges armentorum.* hoc eſt, oberrant in ſylvis & deſertis, neſciunt quo ſe convertant. Lxx. πλανῶνται *errant.* Hieronymus, *mugierunt:* Oſiander non correxit. Eſther 3. verſ. 15. *& urbs Suſan* נָבוֹכָה *perplexa fuit.* Exod. 14. verſ. 3. נְבֻכִים, Targum מִתְעַרְבְלִין *intricati ſunt in terra*; concluſi ſunt in deſerto, neſciunt inde exire, neſciunt quid agant. pro נבוכים punctis ו & ו permutatis. C

Nom. מְבוּכָה *intricatio, perplexitas, dubium.* Eſa. 22. verſ. 5. *Quia dies tumultus & conculcationis,* וּמְבוּכָה *& perplexitatis.* Hieron. *& fletuum.* deduxit à בָּכָה *flevit.* Hoſiander non correxit. Sic Micheæ 7 verſ. 4. *& nunc erit* מְבוּכָתָם *perplexitas ipſorum.* Lxx. κλαυθμοὶ αὐτῶν *fletus ipſorum.* Hieron. *vaſtitas ipſorum.* Plur. Rabbin. מבוכות *dubia, dubitationes.* זֶה מְבוּכָה גְדוֹלָה בֵּין הַחֲכָמִים *hoc eſt dubium magnum inter ſapientes.* ❡ נָבוּךְ *dubius.* Plur. נְבוֹכִים, Fœm. נבוכות *dubia, perplexa, intricata, obſcura.* מורה נבוכים *doctor perplexorum*: Liber, quem Rabbi doctor juſtitiæ de rebus obſcuris edidit. D

בַּיָּכָה *loquax, vociferans*, quid loquatur, neſcia.

Arab. מַבָּךְ *mortale peccatum.*

בול tria ſignificata habet. I. בּוּל, idem quod נָבַל, *emarcuit.* Inde Hiphil. הֵבִיל *emarcuit*, abſolutè. Eſa. 64. verſ. 5. וַנָּבֶל *& emarcuimus ſicut folium nos omnes.* Targum וּנְתַרְנָא *& defluximus.* E

בּוּל *germen, fructus*: in יְבוּל habes.

II. Arab. באל *profuit, utilis fuit.* Matth. 22. v. 16. ולא תבאלי באחד *nec utilitatem habes in uno.* h. e. non curas quenquam. Matth. 20. v. 6. מא באלכם *quid prodeſt vobis?*

באל bil *notitia.*

III. בול bul, & באל bil *minxit, urinavit.* Avic. מן יבול פי אלפראש *qui mingit in lecto.* באול bevel *perminxit alterum.* מבאול mebivil *mingens.* Plur. מבאויל mebivil *mingentes.*

בּוּלָה beule *urina.* Plur. בול beul, & בולאת beulit *urina.*

מבואלה mabuela *veſica urinæ.* Plural. מבואלאת mebuelit *veſicæ.*

בום quatuor ſignificata habet. I. בָּמָה *altitudo, celſitudo, excelſitas, eminentia*, ſublimitas rei cujuſcunque. Plur. בָּמוֹת, Chald. בָּמָן *altitudines, eminentiæ.* Pſalm. 18. v. 34. *& ſuper* בָּמוֹתַי *altitudines meas collocabit me.* h. e. in locis altioribus, quam ut hoſtes eo poſſint pertingere, & ubi tutus perſiſtã. Targ. בית תוקפי *locum roboris mei.* Deut. 32. verſ. 13. *& invexit eum ſuper* בָּמֳתֵי אָרֶץ *altitudines terræ.* montes altiſſimos. h. e. in terram Chanaan, quæ eſt orbis habitabilis medium, & reliquis terris eminentior. Targum תוקפי אַרְעָא *robora terræ.* Amos 4. v. 13. *Calcans ſuper* בָּמֳתֵי־אָרֶץ *excelſa terræ.* h. e. montes altiſſimos. Hos Deus conculcat & diſijcit in terræ motu, aëre incluſo ipſos rumpente. Mich. 1. verſ. 3. *& calcabit ſuper* בָּמֳתֵי אָרֶץ *excelſa terræ.* Ezech. 36. v. 2. בָּמוֹת, עוֹלָם, Targ. בָּמַת עָלַם *excelſa mundi facta ſunt nobis in hæreditatem.* Sic vocantur montes Jſrael, propterea quod terra Jſrael ſit eminentior omnibus terris, ſicq; eminentia ac decus mundi. Iob. 9. v. 8. *& incedens ſuper* בָּמֳתֵי־יָם *altitudines maris.* hoc eſt, fluctus, undas. Targ. רום תְקוֹף יַמָּא *altitudinem roboris maris.* Eſa. 14. v. 14. *Aſcendam ſuper* בָּמֳתֵי עָב *excelſa nubis*, ſive altitudines nubium. hoc eſt, cœlum, quod eſt ſupra nubes. in quibus locis ו in · mutatur, facilioris ponunciationis gratia: quia jod plur. maſculinum etiam in Regimine aſſumtum auget numerum ſyllabarum. Deuter. 33. v. ultim. *& tu ſuper* בָּמוֹתֵימוֹ *excelſa eorum calcabis.* Targ. פְּרִיקֵי צַוְארֵי מַלְכֵיהוֹן *nodos cervicum regum ipſorum.* Jerem. 26. v. 18. & Mich. 3. verſ. 12. *& mons domus* ſeu *templi erit* לְבָמוֹת יָעַר *in altitudines ſylvæ.* hoc eſt, in ſylvam altiſſimam. Targum לְחִישַׁת חֻרְשָׁא *in ſilentia ſylvæ*, vel *in arundinetũ ſaltus.*

II. בָּמָה, Chald. בָּמָא, Rabbin. בִּימָה, βῆμα *excelſum*, ædificium quodcunque à terra exaltatum, aut in loco excellentiori poſitum extructumve: cujuſmodi ſunt, 1. βωμὸς *collis altus, ara* aut *altare*, in quo ſacrificabatur, & quod gentes ſolebant extruere in collibus, & ſub arboribus viridibus; ſicut deſcribitur, Ezech. 20. verſ. 28. *& videbant omnem* גִּבְעָה רָמָה *collem altum, & omnem arborem denſam, & ſacrificabant ibi ſacrificia ſua, &c.* verſic. 29. *Et dicebam ad eos: quid eſt* הַבָּמָה *altum illud, quo itis? & vocatum eſt nomen illius* בָּמָה, Targum

H 	בָּמְתָא

בָּמְתָא *Excelſum, ad hunc uſque diem.* q. d. quis juſſit vos extruere aras, & idolis more gentium ſacrificare? 1. Reg. 3. verſ. 4. *Quia erat* הַבָּמָה הַגְּדוֹלָה *excelſum magnum.* In Gebeona erat excelſum, quod alia excellebat: quia ibi erat altare à Bezaliele factum, & à Moſe collocatum in Silo: vaſtata fuit Silo, & translatum fuit in Nob: vaſtata eſt Nob tempore Saulis, & pervenit in Gibeon. Jerem. 48. verſ. 35. *Excindam omnem* מַעֲלֶה בָּמָה *offerentem* (in) *excelſo.* Targum מְקָרֵב קֻרְבָּן עַל בָּמְתָא *offerentem munus ſuper altari.* Ezech. 16. v. 16. *& accipiebas de veſtibus tuis, & faciebas tibi* בָּמוֹת טְלֻאוֹת *excelſa maculoſa.* hoc eſt, ex veſtibus diverſicoloribus, unà altari inſtratis, confeciſti excelſa ſeu aras. ¶ 2. *ſacellum, delubrum*, ſeu domus dijs conſecrata, & in edito monte aut colle extructa, ubi ſacri conventus fiebant. 1. Sam. 9. verſ. 12. *quia* זֶבַח *ſacrificium eſt hodie populo* בַּבָּמָה *in excelſo.* Targ. בְּבֵית אַסְחָרוּתָא *in domo convivij.* Ex ſacrificiorum enim pacificorum, poſtquam adipem adoleverant & ſanguinem ſparſerant, carne parabant convivium in domo excelſa ad id conſtructa: quo fruebantur & exhilarabantur omnes urbis incolæ, ut ex illa narratione apparet. Fuerunt autem & aræ, & his adjuncta ſacella in locis editioribus, vetita quidem in Lege, ſed conceſſa toto iſto tempore, quod inter tabernaculum Siloh deſtructum, & templum Salomonis extructum interceſſit, ut quicunque vellet, ædificaret aram, & ſacrificia pacificorum offerret, atque ex his epulas cum ſuis inſtitueret. Ita legitur Samuel ædificaſſe altare in Ramatha, ubi domicilium habebat. 1. Sam. 7. verſ. ultimo, poſtquam à Philiſtæis capta fuit arca: quæ in Silo 389. & antea in Gilgal 14. annos fuerat in tabernaculo teſtimonij. Poſtquam verò extructum fuit templum à Salomone, aræ & ſacella iſta fuerunt prohibita, & paulatim à piis regibus everſa ac ſublata. ¶ 3. ædificium ſepulchro alicujus impoſitum, *monimentum, epitaphium, tumulus:* tumens tellus. Eſa. 53. verſ. 9. *& dedit cum impijs ſepulchrum ſuum, & cum divite* בְּמֹתָיו *excelſa ſua.* hoc eſt, monumenta ſua. pro בָּמוֹתָיו, mutato ׳ in ſcheva, præter morem: ideo in margine Maſoritæ annotant, non extare ſimile (quod ſcil. ſcheva habeat) & vaf quieſcens deficere. Idem igitur ſunt קֶבֶר *ſepulchrum*, & בָּמוֹת *monumenta.* Hieron. *& divitem pro morte ſua.* accepit pro מוֹת *mors.* ¶ 4. Syr. & Arab. בִּים. Fœm. Talm. בִּימָה. Chald. בִּימָא. Arab. בּוּמָה, *βῆμα*, locus editior, unde ſermo ad populum habetur in concione aut judicio, *ſuggeſtum, pulpitum, tribunal, judicis ſedes editior.* Matth. 27. verſ. 19. *ſedente eo ſuper τοῦ βήματος*, Syr. בִּים *tribunali.* Rom. 14. v. 10. *coram* בִּים *tribunali Chriſti.* Talm. *Pharao adduxit Moſen* לְבִימָה *ad tribunal, ut occideret eum.* Item במוצאי שביעית עושין לו בימה של עץ בעזרה והוא יושב עליה: *in exitu anni ſeptimi faciebant ipſi ſuggeſtum ligneum, & ſedebat ſuper eo.* Tempore regum, ſeptimo quoque anno exeunte, in anno remiſſionis, in feſto tabernaculorum, primo ejus die, buccinis convocabatur populus in tota Jeruſalem: ומביאין בימה גדולה והיא של עץ ומעמידים אותה באמצע עזרת נשים והמלך עולה ויושב עליו כדי שישמעו קריאתו: atrium autem mulierum erat capaciſſimum. Rex autem ipſe legebat non quidem univerſam legem, ſed præcipua quædam capita ex Deuteronomio.

בן duo ſignificata habet. I. בִּין בּוּן & בִּן. Arab. בּאן bin *intellexit, expendit, dijudicavit.* Deut. 32. verſ. 7. בִּינוּ *intelligite annos ætatis & ætatus.* Targum אִסְתַּכָּלוּ *conſiderate.* Pſalm. 139. verſ. 2. בַּנְתָּה *intellexiſti cogitationem meam.* Jerem. 49. verſ. 7. *perijt conſilium* מִבָּנִים *ab intelligentibus.* Arab. Act. 35. verſ. 7. וּבאן *& intellexit cœtus Judæorum.* Niphal נָבוֹן *intelligens factus eſt, intellectu præditus fuit.* Eſa. 10. verſ. 13. *quia* נְבֻנוֹתִי *intelligentia præditus fui.* Piel. בּוֹנֵן *intelligentem reddidit.* Deut. 32. v. 10. יְבוֹנְנֵהוּ *intelligentem reddet eum.* Targum אַלְפִנּוּן פִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא *docuit eos verba Legis.* Alc. 2. אֶתְעַ לַנָא רַבָּךְ יְבַיֵּן לַנָא מָא הִי *ora pro nobis dominum tuum, ut erudias nos, quid ſit.*

Hiphil. הֵבִין *intelligentem fecit, erudijt.* abſolutè, *intellexit, dijudicavit.* ¶ Variè autem conſtruitur. 1. abſolutè ponitur. 1. Sam. 3. verſ. 8. וַיָּבֶן, Targum וּסְבַר *& intellexit Eli, quod Dominus vocaret puerum.* Pſalm. 58. verſ. 10. *Priusquam* יָבִינוּ *intelligant olla veſtra* אָטָד *rhamnum.* hoc eſt, priuſquam ſentiant calorem rhamni ardentis ſub illis. ¶ 2. cum אֵת accuſativi articulo. Pſalm. 92. verſ. 7. *& ſtultus non* יָבִין אֶת־זֹאת *intelliget iſtud.* Eſa. 28. verſ. 9. וְאֶת־מִי יָבִין שְׁמוּעָה *& quem faciet intelligere rumorem.* Nehem. 8. verſ. 7. *Et Levitæ* מְבִינִים אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה *erudientes populum de Lege.* Sæpe autem hic articulus per ellipſin intelligitur. Iob. 28. verſ. 23. *Deus* הֵבִין דַּרְכָּהּ *intellexit viam ejus.* Pſal. 119. v.

119. verſ. 125. הֲבִינֵנִי *erudi me, ut cuſtodiam legem tuam.* ¶ 3. cum אֶל *ad,* עַל *ſuper*, vel ל *ad.* Pſalm. 28. verſ. 5. *quia non* יָבִינוּ אֶל *intelligent ſuper operibus Dei*, פְּעֻלֹּת וְאֶל *& ſuper opere manuum ejus.* Deuter. 32. verſ. 29. יָבִינוּ לְאַחֲרִיתָם *intelligent ſuper noviſſimo ſuo.* Dan. 11. verſ. 37. וְעַל־כָּל אֱלוֹהַּ לֹא יָבִין *& ſuper omni deo non intelliget.* ¶ 4. Cum ב *in.* Dan. 1. verſ. 17. *& Daniel* הֵבִין בְּכָל חָזוֹן *intellexit in omni viſione.* hoc eſt, peritus fuit. 1. Paral. 25. verſ. 7. *omnis* הַמֵּבִין *intelligens:* peritus muſices. Sequitur verſ. 8. מֵבִין עִם־תַּלְמִיד *faciens intelligere cum diſcipulo.* Hitphael. הִתְבּוֹנֵן, Chald. אִתְבַּיַּן *perpendit, intelligere ſtuduit, conatus eſt.* conſideravit. Eſa. 52. verſ. 15. *& qui non audiverunt,* הִתְבּוֹנָנוּ *intelligere ſtuduerunt.* Targum אִסְתַּכָּלוּ *conſiderârunt.* Pſalm. 37. verſ. 9. וְהִתְבּוֹנַנְתָּ עַל מְקוֹמוֹ *& conſiderabis locum ejus, & non eſt.* Pſalm. 139. verſ. 2. בַּנְתָּה לְרֵעִי *intellexiſti ſuper cogitationem meam è longinquo.* Targum אִתְבַּיַּנְתָּ לְחַבְרוּתִי *intellexiſti ſocietatem meam in eccleſia de longè.* Pſ. 33. v. 15. הַמֵּבִין אֶל־כָּל, Targum מִתְבַּיַּן לְכָל *intelligens ſuper omnia opera ipſorum.* ita in אמ׳ת uſurpatur.

Nom. בֵּן & נָבוֹן *intelligens, peritus.* Plur. בָּנִים & נְבוֹנִים *intelligentes, periti.* Jerem. 49. v. 7. *Periit conſilium* מִבָּנִים *ab intelligentibus.*

בִּינָה, Chal. בִּינָא, & בִּיוּנָא, & בּוּנְיָא. Heem. תְּבוּנָה. Rabbin. הֲבָנָה *intelligentia, prudentia:* de eo quod quis non didicit. Plural. בִּינוֹת. Heem. תְּבוּנוֹת *intelligentiæ.* Hoſ. 13. verſ. 2. *Fecerunt ſibi idolum ex argento* כִּתְבוּנָם *juxta intelligentiam ſuam.* pro כִּתְבוּנָתָם, Targ. כִּדְמוּתְהוֹן *ad ſimilitudinem ſuam.* quaſi eſſet à תְּמוּנָה *ſimilitudo:* unde & LXX. *κατ' εἰκόνα εἰδώλων ſecundum imaginem idolorum.*

בַּיִן, conſtruct. בֵּין, & aſſumpto, vel ות plural. בֵּינֵי & בֵּינוֹת, Chald. בֵּינַת. Syr. בֵּינַת. Arab. בין bein *inter, intra, in.* Geneſ. 15. verſ. 17. *Qui tranſiit* בֵּין הַגְּזָרִים *inter partes illas.* Gen. 26. verſ. 28. *Sit quaſo juramentum* בֵּינוֹתֵינוּ בֵּינֵינוּ וּבֵינֶךָ *inter nos, inter nos & inter te.* prius eſt generale, quod diſtribuitur in duo ſequentia. Targum בֵּין אֲבָהָתָנָא *inter patres noſtros.* Geneſ. 3. verſ. 15. *& inimicitias ponam* בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זַרְעֲךָ וּבֵין זַרְעָהּ *inter te & mulierem, & ſemen tuum & ſemen illius.* ¶ Si verò aliæ præpoſitiones, ut אֶל, vel מ, vel ב particulæ בֵּין præponantur, tunc nominis ſignificationem habet, idem valens quod תּוֹךְ *medium.* Ezech. 19. verſ. 11. עַל בֵּין עֲבֹתִים *ad medium frondium.* Pſalm. 104. v. 12. מִבֵּין עֳפָאיִם *è medio frondium dabunt vocem.* Eſa. 44. verſ. 4. *& germinabunt* בְּבֵין חָצִיר *in medio graminis.* Num. 7. verſ. 89. מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים *è medio duorum Cherubim.* Et inſuper ל ſubjicitur, ſicq; immediatè ל & בֵּין conjunguntur. Ezech. 10. v. 2. אֶל־בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל *ad medium rotæ.* ibidem v. 6. מִבֵּינוֹת לַגַּלְגַּל *è medio rotæ.* Quando duas res diſtinguit; vel geminatur: ut, Geneſ. 1. verſ. 4. *Diviſit Deus* בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ *inter lucem & inter caliginem.* Levit. 10. verſ. 10. בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר *inter ſanctum & profanum, inter pollutum & mundum.* Vel ſecundo loco ל uſurpatur: ut, Geneſ. 1. verſ. 6. *& dividat* בֵּין מַיִם לָמָיִם *inter aquas ad aquas.* Ezech. 44. v. 23. בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל *inter ſanctum & profanum.* Deut. 17. verſ. 8. בֵּין־דָּם לְדָם בֵּין־דִּין לְדִין וּבֵין נֶגַע לָנֶגַע *inter ſanguinem & ſanguinem, inter judicium & judicium, & inter plagam & plagam.* ¶ Rabb. geminatũ ſine ו copula, valet *ſive:* ut, בֵּין אִישׁ בֵּין אִשָּׁה *ſive vir, ſive mulier.* ¶ בְּבֵין *intra.* ¶ Syr. בֵּינַת הָלֵין *interea* ¶ בֵּינַיִם *medietas inter duo.* unde Goliath Philiſtæus, qui quotidie ad duellium prodiens, medio inter duas acies Jſraelitarum & Philiſtæorum conſiſtebat, אִישׁ הַבֵּנַיִם *vir medietatis.* 1. Sam. 17. verſ. 4. dicitur. Targ. מִבֵּינֵיהוֹן *ex medio ipſorum.* LXX. *δυνατὸς potens.*

Rabb. בֵּינוֹנִי *medius, mediocris, communis;* Fœm. בֵּינוֹנִית *media.* Plur. בֵּינוֹנִיּוֹת *media, mediocres.* ¶ Grammaticis, בֵּינוֹנִי medium inter præteritum & futurum tempus, *participium præſens.* ¶ Talm. בֵּינָתַיִם *tempus inter anni initium, & diem propitiationis medium.*

בַּיִן *haſta, lancea.*

II. Arab. בַּיַּן *declaravit, legit declarando, oſtendit, demonſtravit, illuſtravit, gloſſavit, interpretatus eſt, approbavit.* Actor. 34. verſ. 5. יבין *erudiebat eos ex ſcriptis:* demonſtrabat illis. Euclid. וּדלך מא ארדנא אן נבין *& hoc eſt, quod volumus demonſtrare.* 2. Timoth. 1. v. 10. וּבַיַּן *& patefecit vitam.* Alcor. לִיבַיִּן לַהֻם *ut declaret illis.* Paſſiv. תבין, & אתבין atbaian *declaratus, patefactus fuit, innotuit, inclaruit, legibilis fuit.* Actor. 6. verſic. 10. וְלִיתְבַּיַּן *& exploratum ſit vobis.* 1. Iohan. 3. verſ. 10. *In hoc* תתבין *manifeſti ſunt filij Dei.*

Nom. ביאן beien *claritas, declaratio, intelligentia.* Plural. ביאנאת beienit *declarationes.* Alcor. 2. בַּיִּנָאת *intelligentia.* ※ תביאן tebün *declaratio.* ※ מְבַאיִן mubeien *declarator, legibilis.* ※ בינאת *mediatores, teſtes.*

בוס tria ſignificata habet. I. בּוּס & בָּס. Piel. בּוֹסֵס. Hiphil. הֵבִיס *calcavit, conculcavit,*

cavit, pretrivit, peſſundedit. Cal. Eſa. 14. A verſ. 25. *& ſuper montibus meis* אֲבוּסֶנּוּ. Targum אֲרוֹשְׁנֵּהּ *conculcabo eum*. Piel. Eſa. 63. verſ. 18. *Adverſarij noſtri* בּוֹסְסוּ. Targ. רְשִׁיוּ *conculcârunt Sanctuarium tuum*. Jerem. 12. verſ. 10. בֹּסְסוּ *conculcârunt agellum meum*. Hiphil. Eſa. 14. verſ. 19. *Sicut cadaver* מוּבָס, Targum מְרִשָׁשׁ *conculcatum*. Eſa. 63. verſ. 6. וְאָבוּס *& conculcabo populos in ira mea*. Volutabo in ſanguine, & calcabo pedibus. Hitph. הִתְבּוֹסֵס *conculcavit ſeipſum*. Ezech. 16. v. 6. *& vidi te* מִתְבּוֹסֶסֶת *conculcantem teipſum in ſanguinibus tuis*.

B Nom. Heemant. מְבוּסָה & תְּבוּסָה, Chald. חבוּסָא *calcatio, conculcatio, mixtio*. Rabb. בִּיסָן *lutum*, quod calcatur.

II. בּוּס *calcavit*, per metalepſin *ſubegit, ſubjecit, vicit, oppreſſit*. Pſalm. 44. verſ. 6. *In nomine tuo* נָבוּס *calcabimus inſurgentes adverſum nos*. Targum נִכְבּשׁ *ſubigemus*: nobis ſubijciemus. Pſalm. 60. verſ. ult. *& ipſe* יָבוּס *calcabit inimicos noſtros*. Targum יִכְבּשׁ *ſubiget*: opprimet.

III. בוּס. Piel בּוֹסֵס *calcavit* ſive *proculcavit*, metaphoricè ſignificat *neglexit, contemſit, ſprevit, contumelia affecit, contumelioſè tractavit*. C Cal. Proverb. 27. verſ. 7. *Anima ſatura* תָּבוּס *conculcabit favum*. ſcil. præ faſtidio & contemtu, contemnet tanquam amarum, quod eſt dulciſſimum. Targ. דָּיְשָׁא *conculcat*. Lxx. ἐμπαίζει *illudit*. Piel. Amos 5. v. 11. יַעַן בּוֹשַׁסְכֶם *propter conculcare vos pauperem*. propterea quod contumelia & injuria afficitis pauperem. Targum בְּמִבְּזָכוֹן *in ſpernere vos*. pro בּוֹסַסְכֶם, literis שׂ ס permutatis: ſicut interdum ס שׂ per- D mutantur: aut eſt compoſitum ex בוּס *conculcavit*, & בּוֹשׁ *pudefactus fuit*.

בוע duo ſignificata habet. I. Chald. בוּע & בְּעָ *vociferatus eſt* præ gaudio, *gaviſus, lætatus fuit*: ſicut Græcis βοάω. Eſa. 12. verſ. 6. צַהֲלִי *hinni & exulta habitatrix Zion*. Targum בּוּעִי *gaude*. Eſa. 29. v. 19. *& in Sancto Iſraelis* יָגִילוּ *exultabunt*. Targ. יִבְעוּן *lætabuntur*.

E Nom. בִּיעַ, & בְּיָעָ, & בוּעָא *lætitia, gaudium*.

II. Arab. באע & בע bi, & אבאע abi *vendidit*. Pſalm. 44. verſ. 13. בעת שעבך בלא חמן *vendidiſti populum tuum abſque precio*. Hebr. 12. v. 16. *qui* אבאע *vendidit primogenituram ſuam*. אלים יבאע *vendetur*. Matth. 10. verſ. 29. עצפוראן יבאען בפלם *nonne duo paſſeres venduntur aſſe?* Marci 11. verſ. 15. *& ſedilia* באעה אלחמאם *vendentium columbas ſubvertit*. Act. 7. verſ. 9. ובאעוה *& vendiderunt eum in Aegyptum*. Matth. 26. v. 9. *ut* יבאע *venderetur illud unguentum*. באע שרב bi ſcharab *vendidit vinum*: cauponatus eſt. ¶ אבתאע abtâ *emit, comparavit*. Matth. 27. v. 7. ואבתאעוא *& emerunt agrum figuli*. Marc. 6. verſ. 36. ליבתאעוא *ut emant ſibi panem*. Ibidem verſ. 37. *Ibimus* ונבתאע *& ememus panem*. 1. Cor. 7. v. 23. אבתאעכם *comparavit vos precio*.

Nom. בִּיעָה baia *taberna*, ubi quid venditur: item *Synagoga, templum, eccleſia, cœtus*. Plur. ביעאת baiat *tabernæ*. Matth. 18. verſ. 17. *dic* אלביעה *eccleſiæ*. Pſalm. 93. verſ. 5. לביעתך *templo tuo convenit ſanctitas*. ☩ באע *venditor, mercator*. Fœm. ביאעה *venditrix*. ☩ חבאע taba *monopolium*. ☩ ביע *forum*.

באע ba *paſſus*, menſura quinq; pedum. Plur. אבואע abava *paſſus*.

בוץ Inde בוץ Hebr. Chald. & Syr. *byſſus*, genus lini optimi, tenuiſſimi, molliſſimi & candidiſſimi: quod tantùm in Ægypto, præſertim circa oppidum Sombat, ſeritur. ac copioſè provenit, indeque per totum orbem diſtrahitur, & ex eo veſtes, præſertim ſacræ, vela & conopea ſive retia conficiuntur. ac nomen habet à colore, quod ſit albiſſimum. Eſther 8. v. 15. *& involucrum* בוץ *byſſi*. 1. Paral. 4. *Domus* עֲבֹדַת הַבֻּץ *operationis lini*. domus, in qua operabantur linum, & texebant cortinas pro domo ſanctuarij. Chald. Gen. 41. v. 42. *veſtes* שֵׁשׁ, Targum דבוץ *byſſi*. Exod. 28. v. 42. *Tunica* בַּד, Targum דבוצא *lini*. Ezech. 44. verſ. 18. *Mitra* פִּשְׁתִּים, Targ. דבוץ *lineæ erant in capitibus ipſorum*. Eſa. 43. verſ. 17. כַּפִּשְׁתָּה, Targ. כבוצין *ſicut lina extincti ſunt*. Syr. Luc. 16. verſ. 19. *induebat* בוצא *byſſum*.

בֵּיצִים, Chald. בִּיעִין, literis ע צ permutatis, *ova* à colore albo. Deut. 22. verſ. 6. *pullos aut* בֵּיצִים, Targum בִּיעִין *ova*. Eſa. 59. v. 5. בֵּיצֵי צִפְעוֹנִי *ova aſpidis ruperunt, & telas aranei texent: comedens* מִבֵּיצֵיהֶם *ex ovis eorum, morietur: & ſi compreſſum fuerit, erumpet baſiliſcus*. Ovum aſpidis pede compreſſum rumpitur, & exit ſive prodit aſpis prementem interimens: ſic qui aſſociat ſe impijs, in omnibus rebus, quibus illis aſſociatur, ab ipſis interficietur. Eſa. 10. verſ. 14. בֵּיצִים עֲזֻבוֹת, Targum בִּיעִין שְׁבִיקִין *ova derelicta*. ¶ Rabbin. בֵּיצָה. Chald. בִּיעָא. Arab. ביצה baidâ, litera צ cum punctulo ut ד profertur: *ovum*, & *teſticulus*, ovo perſimilis. Plur. בֵּיצוֹת. Arab. ביץ baid *ova, teſticuli*. Inde Tomus librorum Talmudicorum inſcribitur, בֵּיצָה *ovum*, ab exordio, ſeu prima ejus voce. Rabb. בֵּיצָה הַשְּׁלוּקָה

הַשְׁלוּקָה *ovum ſixum*. Arab. ביצה אלעש bai- A
da aloſch *ovum nidi*, nidale.

באץ bid *ova peperit*.

Deinde, Arab. ביץ baiad *albuit, albatus fuit*. Pſalm. 51. verſ. 9. *Lava me* פאבין מחל אלתלג *& albabor ſicut nix*. ¶ בוץ baiad, & אביץ abiad *albavit, dealbavit*, parietem aut quodvis aliud. Marc. 9. v. 3. אלדי לא יקדר מבין עלי אלארץ אן יבין כדלך *quas non poteſt fullo ſuper terra albare ita*. יְבַיֵּץ *albificabit*.

אביץ abiad *albus, candidus*. ❧ ביאץ baiad *albedo, ceruſſa*: eſt calx uda, qua dealbatur paries. ביאץ אלביץ *albumen ovi*. ❧ מבין mubaiad *dealbatus, ceruſſatus*. B ❧ תביין tabijd *dealbatio*, & *tectorium*, ſive calx parieti inducta. Item *pallor*. Plur. תביאצאת tabiidit *dealbationes*. ❧ ביצה *galea*.

בוק בוק & בַּק *vacuavit, evacuavit* ſpoliando & diripiendo, ut cum בָּקַק conveniat. Nahum. 2. verſ. 10. בוקה ומבוקה *vacuata & evacuata*. Targum בזיזא ומתבזזא *ſpoliata & direpta*. utrumque eſt Paul, prius Cal, poſterius Hiphil. ſed ſcribitur מְבוּקָה, C pro מוּבָקָה, ob correſpondentiam. vel eſt nomen, *evacuatio*. Niphal נָבוֹק *evacuatus fuit*. Eſa. 24. verſ. 3. הִבּוֹק תִּבּוֹק *evacuando evacuabitur terra*.

Rabbin. אֲבִיקָא *omne vacuum & perforatum*, in quod aliud quippiam inſeritur; *foramen poſtis*, in quod inſeritur cardo januæ.

אֲבִיק שֶׁל מֶרְחָץ, Arab. אלאנביק *alembicum*, foramen per quod aquæ ex balneo effluunt; vel etiam *fiſtula* ſive *canna*, per D quam aquæ influunt in balneum.

Arab. בוק & בַּק *tuba, lituus*. Pl. אבואק abuac *tuba*. ❧ Matth. 6. verſ. 2. *Nec* תצרב קדאמך באלבוק *canas ante te tuba*. ❧ בואק bavac *tubicen*. ❧ בוק bavac *tuba cecinit*. Matth. 6. *ne* תבוק *tuba canas ante te*.

בקא baca *culex*. Pl. בַּק. *culices*.

בור Inde בור *fovea* variè accepta: 1. בור & באר, א pro ו, Chald. & Syr. בֵּיר. Arab. ביר bir *foſſa, fovea*, in qua aquæ pluviæ E colliguntur, modò aquis plena, modò exhauſta; *ciſterna*, aquæ pluviæ receptaculum intra terram. Plur. בורות & בארות, Chald. בֵּירִין. Arab. אביאר *ciſternæ*. Sing. Levit. 11. verſ. 36. *Verùm fons* ובור, Targ. וגוב *& ciſterna, collectio aquarum*. Gen. 37. v. 24. *& projiciebant ipſum* הַבֹּרָה, Targ. לְגוּבָא *in ciſternam*: וְהַבּוֹר, Targum וגובא *& ciſterna erat vacua*: nullæ inerant aquæ. Proverb. 5. verſ. 15. *Bibe aquam* מִבּוֹרֶךָ, Targum מִן גוּבָךְ *ex ciſterna tua, & fluenta ex medio* בְּאֵרֶךָ, Targum בֵּירָךְ *putei tui*. ubi diſcrimen inter בור *ciſternam*, aquæ pluviæ receptaculum, & inter באר *puteum*, cujus aquæ ſcaturiunt & promanant, indicatur. Eſa. 51. verſ. 1. *Reſpicite ad Petram unde exciſi eſtis, & ad cavernam* בור *foveæ, ex qua eruti eſtis*. Petram vocat Abrahamum; & foveam, uterum Saræ. 2. Sam. 23. verſ. 20. *Et percuſſit leonem in medio* הַבּאר *ciſternæ*. 2. Reg. 18. verſ. 31. *& bibite quilibet aquas* בֹּרוֹ *ciſternæ ſuæ*. quæ ſunt extra urbem in hortis. Jerem. 6. verſ. 7. *Sicut eructat* בַּיִר, Targum גוב *ciſterna aquas ſuas: ita ſcaturit malicia ejus*. ſicut aquæ putei ſcaturiunt ſemper & indeſinenter, ita malicia ejus augetur & innovatur. Ex quo tamen loco בַּיִר, idem cum באר eſſe apparet. Plural. Deuteron. 6. verſ. 11. ובורות, Targum וְגוּבִין *& ciſternas, quas non fodiſtis*. Jerem. 2. verſ. 13. *ut excindant* בארות, Targum גובין *ciſternas fractas, quæ non continere poſſunt aquas*. ex ciſternis ruptis aqua egreditur, ſicut ingreſſa eſt, & fallit opinionem hominum. Arab. in Geographia: ביר עמיקה ואליהא תצב מיאה אלאמטאר *ciſterna profunda, & in illam effunduntur aquæ pluviarum*. ביר אשפן bir alſcheſen *ſentina navis*.

בור bur. Syr. בָּאִיר & בָּיִר *foſſa puteorum*, terra inculta, ager puteoſus, qui non colitur. ❧ Syr. באירותא *ſterilitas*. ❧ Arab. אתבור arbavar *ſterilem effecit*. ¶ 2. בור *fovea* ad id effoſſa, ut in eam incidant & capiantur feræ: qua in Sacris literis, *inſidiæ, periculum, miſeria, pernicies, exitium* ſignificantur. Pſalm. 7. verſ. 16. *Fodit* בור, Targum שוחא *foveam, & effodit eam, & incidit in eam*. q. d. mihi ſtruxit inſidias, mihique paravit exitium, quo ipſe periit. Pſalm. 40. verſ. 3. *Eduxit me* מִבּוֹר, Targum מגוב *ex fovea tumultus*. hoc eſt, liberavit me ex malis, quibus premebar. Pſalm. 88. verſ. 7. *Poſuiſti me* בבור, Targum בגוב *in fovea inferiori*. denotat afflictionum & calamitatum multitudinem. ¶ 3. בור *fovea*, metaphoricè, in qua cuſtodiuntur captivi, *ergaſtulum, carcer* puteo ſimilis. Exod. 12. v. 29. *uſque ad primogenitum captivæ, quæ eſt in domo* הבור *foveæ*. Targum אסירין *vinctorum*. LXX. ἐν τῷ λάκκῳ *in carcere*. Geneſ. 40. verſ. 15. *quia poſuerunt me* בַּבּוֹר *in fovea*. Targum בבית אסירין *in domo vinctorum*. Jerem. 37. verſ. 16. *quia venit Jeremias ad domum* הבור *foveæ*. Targum אסירין *captivorum*. ¶ 4. בור *fovea*, in qua mortui conduntur, *ſepul-*

Digitized by Google

chrum, Pſalm. 30. verſ. 4. *Domine eduxiſti* מִן־שְׁאוֹל *ex ſepulchro animam meam, vivificaſti me*, מִיָּרְדִי בוֹר, Targum מִן לְמֵחַת לְגוּבָּא *ne deſcenderem in foveam.* hoc eſt, ne ſepelirer. Pſal. 28. v. 1. *Aſſimilatus* ſive *comparatus ſum cum* יוֹרְדֵי בוֹר *deſcendentibus in foveam.* hoc eſt, iis qui ſepeliuntur. Eſa. 14. verſ. 19. *deſcendentes ad* אַבְנֵי־בוֹר *ad lapides foveæ, ſicut cadaver conculcatum.* Targum לְגוּב אַבְנֵי בֵּירַת אַבְדָנָא *in foveam lapidum domus perditionis.* hoc eſt, in foveam profundam, in quam lapides incidunt: aut quæ intus eſt extructa lapidibus.

Chald. בּוּר *ſtultus*, in בַּעַר invenies.

בִּירָה, Chald. בִּירָא & בִּירְנָא *ædes, arx, baſilica.* בִּירָנִיּוֹת *arces, baſilicæ.* ✠ בִּירָנִין *caſtra.*

בושׁ duo ſignificata habet. I. בּוֹשׁ *puduit* aliquem rei, vel facti, *pudefactus, confuſus, reveritus fuit, erubuit.* Variè autem Conſtruitur: 1. abſolutè ponitur. Jeremiæ 50. verſ. 12. בֹּשָׁה *pudefacta eſt mater veſtra valde.* Ezræ 8. verſ. 22. בֹּשְׁתִּי *reveritus ſum petere à rege.* 2. cum מ *à, ab, propter.* Jerem. 2. verſ. 35. מִמִּצְרַיִם תֵּבוֹשִׁי כַּאֲשֶׁר בֹּשְׁתְּ מֵאַשּׁוּר *ab Aegypto pudeſies, ſicut pudefacta es ab Aſſur.* Eſa. 1. v. 29. *quia* יֵבֹשׁוּ מֵאֵילִים *pudeſient propter arbores, quas deſideraſtis*: pudebit eos arborum. In futuro, literæ איתן habent zere: ſicut in verbis quieſcentibus pe jod: ut ſit forma compoſita ex יָבֵשׁ *exaruit*, & בּוֹשׁ *pudefactus eſt*: & gemina ſignificatio. Hoſ. 13. verſ. 15. וְיֵבוֹשׁ מְקוֹרוֹ *& exſiccabitur ſcaturigo ejus.* Et Hoſ. 10. verſ. 6. וְיֵבוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מֵעֲצָתוֹ *& pudeſiet Iſrael propter conſilium ſuum*: pudebit Jſraelem ſui conſilij. Jerem. 2. verſ. 36. *propter Aegyptum* תֵּבֹשִׁי *pudeſies.* Et Jerem. 51. verſ. 47. *& tota terra ejus* תֵּבוֹשׁ, Targum תֶּחֱרַב *exſiccabitur*: vaſtabitur. Hiphil. הֵבִישׁ *pudefecit, pudore affecit.* Pſal. 44. v. 8. *& oſores noſtros* הֱבִישׁוֹתָ *pudefeciſti.* Targum אַיְתִיתָא עֲלֵיהוֹן בַּהֲתָא *adduxiſti ſuper eos pudorem*: ignominiam. Hitphael. הִתְבּוֹשֵׁשׁ *ſui ſe puduit.* Geneſ. 2. verſ. 25. *Erant ambo illi nudi, Adam & uxor ejus, nec* יִתְבֹּשָׁשׁוּ *pudebat eos.* Targ. מִתְכַּלְמִין *ignominia afficiebantur.* Targum Hieroſol. וְלָא הֲווֹ יָדְעִין מָה הִיא בַּהֲתָא *& neſciebant quid eſſet pudor.* In ſtatu enim innocentiæ opus procreationis; ſicut opus edendi & bibendi: & membra genitalia, ſicut os, manus & pedes, ſe habebant.

Nom. בּוֹשׁ *pudefactus.* Plur. בּוֹשִׁים *pudefacti.* Sing. Jerem. 48. verſ. 39. *quomodo vertit cervicem Moab* בּוֹשׁ *pudefactus?* Plur. Ezech. 32. verſ. 30. *ob robur ipſorum* בּוֹשִׁים *pudefacti.*

Subſtant. בּוֹשׁ, Fœm. בּוּשָׁה, & בֹּשֶׁת, & בֹּשֶׁת, & cum נ epenthetico בָּשְׁנָה *pudor, res turpis, fœda, pudenda, probrum, ignominia.* Ezech. 7. verſ. 18. *Et in omnibus faciebus* (erit) בּוּשָׁה *pudor.* pudoris indicium eſt rubor faciei. Obad. 1. verſ. 10. *Operiet te* בוּשָׁה *pudor.* Pſalm. 44. verſ. 16. וּבֹשֶׁת *& pudor faciei meæ operiet me.* Hoſ. 10. verſ. 6. בָּשְׁנָה *pudorem Ephraim accipiet.* ¶ Deinde בֹּשֶׁת *pudor*, per metonymiam, eſt בַּעַל *idolum*, cujus pudet cultorem, poſtquam ab eo in periculis deſtitutus, nec adjutus fuerit. Sicut dicitur, Ierem. 48. verſ. 13. ובש מואב מכמוש *& pudeſient Moabitæ propter Camos, ſicut* בשו *pudefacti ſunt filij Iſrael* מִבֵּית־אֵל *propter Bethel, fiduciam ipſorum.* hoc eſt, Moabitas pudebit Idoli Camos, ſicut Jſraelitas puduit vituli in Bethel, in quo fiduciam poſuerant. Et in Epiſtola Jeremiæ de idolis: *colentes ea*, καταισχυνθήσονται *pudeſient.* בעל הוא בושה וכלימה למי שיתעסק בו: Jerem. 3. verſ. 24. וְהַבֹּשֶׁת *& idolum devoravit laborem patrum noſtrorum à juventute noſtra, oves ipſorum, & boves ipſorum, & filios ipſorum, & filias ipſorum.* Nam propter idololatriam, fruges in campis grandine perierunt, & pecora atque filij peſte interierunt. Hoſ. 9. verſ. 10. *Venerunt* (ad) בַּעַל־פְּעוֹר *Baal-Peor, & ſeparati ſunt* לַבֹּשֶׁת *ad idolum.* Jerem. 11. v. 13. *Poſuiſtis altaria* לַבֹּשֶׁת *idolo, altaria ad ſuffiendum* לַבָּעַל *ipſi Baal.*

Inde יְרֻבֶּשֶׁת, qui & יְרֻבַּעַל *Jerubaal*, idem videlicet qui proprio nomine *Gideon* dictus fuit. 2. Sam. 11. verſ. 21. *Quis percuſſit Abimelechem filium* יְרֻבֶּשֶׁת *Jerubbeſchet.* Lxx. Ἱεροβάαλ *Jerobaal.* Iud. 9. verſ. 1. *Abijt Abimelech filius* יְרֻבַּעַל *Jerubbaal* &c. 1. Reg. 18. *Prophetæ* הַבַּעַל *Baal.* Lxx. τῆς αἰσχύνης *turpitudinis.* 1. Sam. 20. verſ. 30. *Nonne ſcio quod tu diligis filium Jeſſe* לְבָשְׁתְּךָ וּלְבֹשֶׁת *in pudorem tui, & in pudorem nuditatis matris tuæ.* q. d. quia diligis, quem ego odi, videris non eſſe meus filius, & mater tua adultera.

מְבוּשִׁים *pudenda, nates, podex.* Deut. 25. verſ. 11. *Et apprehenderit* בִּמְבֻשָׁיו *in pudendis ejus.* Lxx. τῶν διδύμων αὐτοῦ *teſticulis ejus.* ¶ Rabb. בית בשת *locus pudendorum.* Græcis, ἡ αἰδώς.

Syr. בְּהֵת. Rabb. בּוֹיְשָׁן *pudore affectus, verecundus, moleſtus.* ✠ בַּיְשָׁנִית *pudica, verecunda.*

II. בּוֹשׁ *puduit*, per metalepſin uſurpatur pro omnib. quorum pudet & tædet homines. cujuſmodi ſunt, 1. mora longa & expectatio; ut bis in Piel, בּוֹשֵׁשׁ *moratus eſt.* Exod. 32. v. 1.

A 32. v. 1. *& videbat populus, quod* בושש *pudefaceret Moſes, deſcendendo ex monte.* Targ. אוחר *moram faceret:* tardaret. LXX. κεχρόνικε *tardavit.* Jud. 5. v. 28. *quare* בושש *pudefecit currus ejus venire?* Targ. אוחרא *moram fecit?* LXX. ἠσχάτισε *moratus eſt:* Hiphil. Prov. 10. v. 5. *dormit tempore meſſis* בן מביש *filius pudefaciens.* hoc eſt, qui tardus ac piger eſt, ignavus. LXX. παράνομος *iniquus.* Prov. 17. v. 2. *ſervus prudens dominabitur in filio* מביש *pudefaciente.* hoc eſt, tardo, ignavo. Prov. 12. v. 4. *Mulier ſtrenua, corona mariti ſui; & quaſi putredo in oſſibus ejus* מבישה *ignava.* B LXX. κακοποιὸς *malefica,* à ביש. Judic. 3. v. 25. *expectârunt* עד בוש *ad pudorem:* ad tædium, ut ipſos puderet diutius expectare. Targum עד סגי *multùm:* diu, tempore multo. ¶ 2. ſpei, expectationis fruſtratio, petitionis denegatio: ſententiæ, conſilij & voti ſucceſſus malus: pœnitentia item malefactorum. illum enim, qui aliquid facere cogitat, & non ſuccedit, pudet: pudet item illum, qui petit aliquid, & C non impetrat illud. Eſa. 19. v. 9. ובשו *& pudefient facientes linum.* hoc eſt, illos, qui juxta flumen ſerunt linum, fruſtrabitur ſpes, quam de copioſo hujus proventu conceperant. Hæc phraſis explicatur, Pſal. 119. v. 116. *& ne* תבישני משברי *pudefacias me ob ſpem meam.* hoc eſt, ne permittas ut meæ me ſpei pudeat. Pſal. 22. v. 6. *in te confiderunt, & non* בושו *pudefacti ſunt:* ſpe & fiducia auxilij non ſunt falſi.

בות. Chald. & Syr. בות vel בת & בית. Arab. באת *pernoctavit.* D Chald. Dan. 6. v. 19. ובת *& pernoctavit* (per noctem manſit, divertit) *jejunus.* Syr. Joh. 19. v. 31. *non* יבותון *pernoctabunt cadavera iſta ſuper cruce.* Matth. 21. v. 17. *&* ηὐλίσθη. Syr. בת *manſit ibi.* Arab. Matth. 21. v. 17. ובאת הנך פי בית עניא *& pernoctavit ibi in Bethania.* Luc. 21. verſ. 37. פי אלליל יביתו פי אלגבל *per noctem manebant in monte.* Geograph. פי ביתון פי כל לילה *manebant per totam noctem.*

Ab hac radice eſt nomen בַּיִת, Chald. E בֵּית, Syr. בַּיִת, & per apocopen בֵּי, & בֵּיתוּת. Arab. בית, manſionis locus, *ædes, ædificium, domus, domicilium, manſio, hoſpitium,* ubi homines pernoctant, aut noctu manent. Item *penetrale, cœnaculum, gynæceum.* Plur. בָּתִּים, Chald. בָּתִּין, Arab. ביות *domus, domicilia.* ubi ante dageſch, quod י abjectum indicat, præter morem ponitur ־, ut differat à בַּתִּים *bathi,* menſura. Sing. Deut. 22. v. 8. *quando ædificabis* בַּיִת חָדָשׁ, Targum בֵּיתָא חַדְתָּא *domum novam.* Eſa. 15. verſ. 2. *aſcendit* הַבַּיִת *domum, & Dibon excelſa ad fle-*

tum: ad domum idoli ſui. Plur. Jer. 29. v. 5, & 27. *ædificate* בָּתִּים, Targ. בָּתִּין *domos, & inhabitate.* ¶ Figuratè autem accipitur, 1. per ſynecdochen, pro omnibus qui domo continentur: ut ſunt, *domeſtici* ſeu familia, & *res domeſtica* ſeu familiaris: liberi, tribus, gens, populus ex familia alicujus ortus: bona, facultates, opes, &c. Gen. 7. v. 1. *ingredere tu, & omnis* בֵּיתְךָ *domus tua in arcam.* Targ. אֱנָשׁ בֵּיתָךְ *homo domus tuæ.* 1. Paral. 10. v. 6. *& omnis* ביתו *domus ejus ſimul mortui ſunt.* pro quo habetur, 1. Sam. 31. v. 6. אנשיו *homines ejus.* Exod. 1. v. 21. *Quia timebant obſtetrices Deum, & faciebat* לָהֶם בָּתִּים, Targ. לְהֶן בָּתִּין *ipſis domos.* hoc eſt, familias. ut להם referatur, juxta Chaldaicum interpretem, ad obſtetrices, per enallagen generis. 2. Sam. 7. v. 11. *Quia* בַּיִת *domum tibi faciet Dominus.* Targ. בֵּית מַלְכוּ יְקִים *domum regni ſtabiliet.* hoc eſt, dabit tibi prolem, quæ dignitatem regiam accipiat, & conſervet. Pſal. 68. v. 7. *Qui habitare facit unicos* בַּיְתָה *domum:* familiam, ut creſcant & multiplicentur. ¶ Res familiaris. Gen. 30. v. 30. *quando faciam etiam ego* לְבֵיתִי *pro domo mea?* hoc eſt, faciam rem pro mea familia, parabo divitias ad alendã familiam? Gen. 43. v. 16. *& dicebat ad eum qui erat* עַל־בֵּיתוֹ *ſuper domo ſua.* Targ. דִּמְמַנָּא עַל בֵּיתֵהּ *conſtitutus ſuper domo ſua.* hoc eſt, qui totam rem familiarem adminiſtrabat. Eſa. 36. v. 3. *& egreſſus eſt ad eum Eliakim, filius Hilkiah,* אֲשֶׁר עַל־הַבַּיִת *qui erat ſuper domum.* hoc eſt, aulæ moderator, magiſter aulæ. LXX. οἰκονόμος *œconomus.* ¶ Gens vel populus. Ezech. 3. v. 1. *loquere ad* בֵּית יִשְׂרָאֵל *domum Iſrael.* Targ. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל *filios Iſrael.* Ezech. 27. v. 14. מִבֵּית *ex domo Togarma.* Targ. ממדינת *ex regione:* provincia. Ezech. 2. v. 5. *quia* בֵּית מְרִי *domus rebellionis ſunt.* Targum עַם סָרְבָן *populus rebellis.* ¶ Tribus. Exod. 2. v. 1. *& abijt quidam* מִבֵּית *ex domo Levi.* LXX. ἐκ τῆς φυλῆς *ex tribu.* ¶ II. per metaphoram, pro animalium foveis, & avium nido. Pſalm. 84. v. 4. *etiam paſſer invenit* בַּיִת *domum.* ſequitur: *& hirundo* קֵן *nidum ſibi.* unde & Virgil. 2. Georg. *Antiquaſq; domos avium, cum ſtirpibus imis Eruit.* Prov. 30. v. 26. *cuniculi populus non validus, & poſuerunt in petra* בֵּיתָם *domum ſuam.* Job. 8. v. 14. וּבֵית *& domus aranei fiducia ejus.* Pſalm. 104. v. 17. *ciconia in abietibus* בֵּיתָהּ *domus ejus.* ¶ III. בית *ſepulchrum.* Job. 30. v. 23. וּבֵית מוֹעֵד *& domus conſtitutionis eſt omni vivo.* Targ. קְבוּרְתָּא מְזַמַּן *ſepulchrum paratum.* Eccl. 12. verſ. 5. *quia abit homo ad* בֵּית עוֹלָמוֹ *domum ſeculi ſui.* hoc eſt, do-

mum ſuam perpetuam : ex qua non A
transfertur,ſed in ea manet uſq; ad reſur-
rectionem mortuorum. Targ. קְבוּרְתֵּהּ *ſe-
pulchrum ſuum*. Eſa. 14. v. 18. *cubant cum glo-
ria, quilibet* בְּבֵיתוֹ *in domo ſua*. Targum בְּבֵית
עָלְמֵהּ *in domo ſeculi ſui*. ſequitur v. 19. *tu ve-
rò projectus fuiſti* מִקִּבְרְךָ *ex ſepulchro tuo*. & שָׁכַב
cubuit, de mortuis dicitur. ¶ IIII. Per
metaphoram quoq; ſumitur, pro loco,
vaſe aut ſpacio, quo aliquid recipitur
aut continetur : aut etiam inſtrumen-
to, quo aliquid perficitur. Exod. 25.
verſ. 27. *erunt annuli* לְבָתִּים *in domos vecti-
um*. hoc eſt, quibus vectes inſerantur. B
Targ. לְאַתְרָא *in locum*. 2. Sam. 15. v. 17. *&
conſtituerunt* בֵּית הַמֶּרְחָק *in domo remotionis*.
Targum בַּאֲתַר רְחִיק *in loco remoto*. hoc eſt,
longius diſtante à Hieruſalem. 1. Reg.
18. v. 32. *& fecit aquaductum*, כְּבֵית *quaſi do-
mum duorum ſatorum ſeminis, circa altare*.
hoc eſt, fecit circa altare foveam,in qua
decurrerent aquæ. Et latitudo iſtius a-
quæductus, erat juxta menſuram loci
ſeminis duorum ſatorum : ejus autem C
menſura eſt quinquaginta cubitorum
in quadro. Et in hac ſignificatione fre-
quentiſſimum eſt Chaldæis. Geneſ. 18.
verſ. 7. וְאֶל הַבָּקָר *& ad armentum cucurrit
Abraham*. Targum וּלְבֵית תּוֹרִין *& ad do-
mum boum* :i bubile. Geneſ. 13. verſ. 10.
*& vidit totam regionem Iordanis, quod tota eſ-
ſet* מַשְׁקֶה *irrigatio*. Targum בֵּית שַׁקְיָא *domus
rigationis*. hoc eſt, locus irriguus. Exod.
28. v. 38. *& erit ſuper* מֵצַח אַהֲרֹן *fronte Aha-
ronis*. Targum בֵּית עֵינוֹהִי דְאַהֲרֹן *domo oculo-* D
rum ejus Aharonis. Geneſ. 1. v. 10. וּלְמִקְוֵה *&
congregationem aquarum vocavit maria*. Targ.
וּלְבֵית כְּנִישׁוּת *& domum congregationis aqua-
rum*. hoc eſt, locum in quo aquæ con-
gregatæ erant. Exod. 1. v. 10. *& ædifica-
bat urbes* מִסְכְּנוֹת *theſaurorum*. Targum בֵּית
אוֹצְרַיָּא *domum theſaurorum*. Exod. 34. v.
33. *& dabat ſuper faciem ejus* מַסְוֶה *velum*.
Targum בֵּית אַפִּין *domum faciei*. Geneſ. 42.
verſ. 17. *& dedit eos* אֶל־מִשְׁמָר *in cuſtodiam
triduum*. Targum לְבֵית מַטְּרָא. hoc eſt, *car-* E
cerem. Ibidem verſ. 27. *ut daret pabulum
aſino ſuo* בַּמָּלוֹן *in diverſario*. Targum בְּבֵית
מְבָתָא *in domo pernoctationis*. & id genus
quàm plurima. ¶ Unde & pro adver-
bijs loci uſurpatur. Cum ה locali, בַּיְתָה
in domum, & introrſum. Eſa. 14. verſ. 17.
vinctos ſuos non ſolvit בַּיְתָה *in domum*. hoc
eſt, ut domum irent. vel : *nec dimiſit do-
mum*. 2. Sam. 5. verſ. 9. *à Millo* וָבָיְתָה,
Targum וּלְגָיו *& introrſum*. Exod. 28. v. 26.
ſuper Ephod בָּיְתָה, Targ. לְגָיו *interius*. L x x.

A *ἔσωθεν intrinſecus*. ¶ מִבַּיִת *interius, intrinſecus,
intus*. Gen. 6. v. 14. *& oblinies eam* מִבַּיִת,
Targum מִגָּיו *intus & foris bitumine*. Num.
18. verſ. 7. וּלְמִבֵּית, Targum וּלְמִגָּיו *& ab in-
trinſecus ad velum*. ¶ Et pro præpoſitione,
Hebr. Syr. & Talmud. בֵּית *inter, intra*.
Hebr. Proverb. 8. v. 2. בֵּית נְתִיבוֹת *in ſemitis
ſtetit*. L x x. *ἀνὰ μέσον in medio ſemitarum*.
Ezech. 1. v. 27. *ſicut aſpectus ignis* בֵּית־לָהּ *in-
tra illam in circuitu*. Targum מִגָּיו לַהּ *in me-
dio ejus*. Syr. Matth. 6. verſ. 30. *projici-
tur* בֵּית אֶשָּׁתָא *in ignem*, al. בְּתַנּוּרָא *in cliba-
num*. Actor. 7. v. 2. *cum eſſet* בֵּית נַהֲרָא, al.
B נַהֲרִין *inter fluvios*. Unde & litera ſervilis
ב *in*, originem habere poteſt. ¶ ultimo
loco בֵּית ſignificat per ſynecdochen, דְּבִיר
Sanctum ſanctorum. 1. Reg. 6. v. 19. וּדְבִיר,
Targum וּבֵית כַּפּוּרִין *& domus propiciationum
in medio* הַבַּיִת *domus*. h. e. templi. ¶ Com-
plexa. בֵּית יְהוָה *domus Domini*. & בֵּית אֱלֹהִים
domus Dei. Rabb. בֵּית עוֹלָמִים *domus ſeculo-
rum*. hoc eſt, perpetua, dicitur *templum* :
& ſimpliciter *κατ᾽ ἐξοχὴν*, הַבַּיִת *illa domus*.
C 2. Reg. 11. v. 10. *quæ erant* בְּבֵית יְהוָה *in do-
mo Domini*. verſ. 11. *& ſtabant curſores, quili-
bet, & arma ejus in manu ejus, à latere* הַבַּיִת
domus (hoc eſt, templi) *dextro, ad latus*
הַבַּיִת *domus ſiniſtrum, ad altare*, וְלַבָּיִת *&
ad domum*. Targum וּלְבֵית כַּפּוּרִין *& ad
domum propiciationum*. ¶ Rabbin. בַּיִת
הָרִאשׁוֹן *domus prima*, id eſt, templum pri-
mum. בַּיִת הַשֵּׁנִי *domus ſecunda* : templum
poſterius : quod & בַּיִת הָאַחֲרוֹן dicitur.
¶ בֵּית־אֵל *domus Dei*. Mons & urbs in
D finibus tribuum Benjamin & Ephraim :
cui Jacob id nomen impoſuit, cùm
ante לוּז *Luz* diceretur. Gen. 28. verſ. 19.
& vocavit nomen loci illius בֵּית־אֵל *Beth-el :
& antea Luz nomen iſtius urbis* : quod non
eſſet ibi, niſi בֵּית אֱלֹהִים *domus Dei*, ob ſca-
lam. v. 20. *& vovit Iacob votum, dicens : ſi
fuerit Deus mecum*, &c. Gen. 31. v. 13. *ego
ille Deus* בֵּית־אֵל *Bethel*. Targum דְּאִתְגְּלֵי עֲלָךְ
בְּבֵית־אֵל *qui apparui tibi in Bethel*. L x x. *ἐν
τῷ τόπῳ θεοῦ in loco Dei*. ob votum autem &
ſtatuam Jacobi, locus ille ſacer fuit, & re-
ligioſus. Jud. 20. v. 18. in Bethel Iſraelitæ
Deum conſulunt, quis prior debeat pu-
gnare cum Benjamitis. 1. Sam. 10. v. 3. tres
viri aſcendunt in Bethel cum ſacrificijs.
Poſtea autem unus vitulus ibi collocatus
à Jeroboam. 1. Reg. 12. v. 29. Amos 5.
verſ. 5. *Bethel erit* לְאָוֶן *in iniquitatem*. Targ.
לִלְמָא *in nihilum* : vanitatem. legit אַיִן *ni-
hil*, literarum ו׳י ſimilitudine deceptus.
Hoſ. 4. v. 15. *ne aſcendatis* (in) בֵּית אָוֶן *Be-
thaven*. Quamvis & Bethaven urbs fuerit
in tri-

A in tribu Benjamin. Joſ. 7. v. 2. & hujus nomen uſurpaſſe videtur Propheta præ indignatione, nolens nominare בֵּית־אֵל. Lxx. *εἰς τὸν οἶκον ὤν in domum On.* און legerunt, & retinuerunt. Fuit etiam inſignis ſepulchro Deboræ, nutricis Rebeccæ. Gen. 38. v. 15. diſtat ab Aelia in ortum, 12. m. paſſ. ¶ בֵּית הָעָם *domus populi* ſive *vulgi*, eſt domus publica; ut, בֵּית הַכְּנֶסֶת *domus congregationis*, ſynagoga, ſchola. Jer. 39. v. 8. *& domum regis, &* בֵּית הָעָם *domum vulgi* (populi) *combuſſerunt Chaldæi igne.* hoc eſt, domos publicas.

B Chald. מְבָת *pernoctatio.* בֵּית מְבָתָא *domus pernoctationis*, hoſpitium, diverſorium. ¶ Grammaticis in ratione carminum בַּיִת, Arab. בית bait *diſtichon*, verſus, carmẽ.

Arab. בותותה butbuta *cochlea domifera.*

בִּיתָן *palatium*, domus magna & honorifica. Eſth. 7. v. 8. *& rex prodyt ex horto* הַבִּיתָן *palatij ad domum convivij.* Targ. גַּוָּאָה *interiori.* Lxx. *ἐξ οἴκου domus.*

C בַּתָּה *deſolatio, vaſtitas.* Plural. בַּתּוֹת, pro בַּתּוֹת *deſolationes, vaſtitates.* reſoluta longa vocali in brevem & dageſch. Eſa. 5. v. 6. *& ponam eam* בָתָה *deſolationem.* Eſa. 7. v. 19. *& venient, & conſidebunt illi omnes* בְּנַחֲלֵי הַבַּתּוֹת *in vallibus deſolationum.*

בזז duo ſignificata habet. I. בָּזַז. Chald. & Syr. בְּזַז & בַּז *diripuit, ſpoliavit, prædatus fuit.* Ezech. 26. v. 12. וּבָזְזוּ *& diripient merces tuas.* Targ. וִישַׁבּוּן *& abducent.* Joſ. 8. v. 2. *& pecus ejus* תָּבֹזּוּ *diripietis vobis*, hoc eſt, in uſum veſtrum, ut nihil inde in theſaurum Domini redeat, ſicut in direptione Jericho. Chald. 1. Sam. 14. v. 48. *è manu* שֹׁסֵהוּ, Targ. בָּזְזֵיהוֹן *diripientium eos.* Eſa. 21. v. 2. וְהַשּׁוֹדֵד, Targ. וּבָזוֹזַיָּא *& diripientes.* Jud. 2. v. 14. וַיָּשֹׁסּוּ אֹתָם, Targ. וּבָזוּ יָתְהוֹן *& diripuerunt eos.* Syr. Matth. 12. v. 29. *& arma ejus* יבוז *diripiet.*

D Nom. בַּז, Fœm. בִּזָּה, Chald. בִּזָּא *direptio, præda, ſpolium.* Plur. Syr. בִּזִּין *ſpolia.*

Chald. בָּזָז *direptor, prædo.* Plur. בָּזְזִין *direptores, prædones.*

E Rabb. בזויי *cochlear.* ℞ בִּזִּי *mamma.* בִּזִּין *mammillæ.* ℞ שַׁבְזִיז *ſaphyrus.*

II. בַּז idem quod בּוּז & בָּזָה *ſprevit, contemſit*, de quo in בוז.

בזא בָּזָא idem cum בָּזַז præcedente, *diripuit, prædatus fuit.* Eſa. 18. v. 2. בָּזְאוּ *diripuerunt flumina terram ejus.*

Chald. בְּזָא *ſprevit, contemſit*, in בָּזָה ſequente habes.

בזג Arab. מבזג mabzag *ſcalprum chirurgicum,* *ſcalpellus, phlebotomum.* Plur. מבאזיג mabazig *phlebotoma.*

בזה duo ſignificata habet. I. בָּזָה, Chald. בְּזָא, idem quod בּוּז *ſprevit, contemſit, deſpexit, illuſit*, turpe aut indecorum dixit. 2. Sam. 12. v. 9. *quare* בָּזִיתָ, Targ. בְּסַרְתָּ *ſprevisti verbum Domini?* Eſth. 3. v. 6. וַיִּבֶז, Targ. וּשְׁט *& deſpexit oculis ſuis.* 1. Sam. 10. v. 27. וַיִּבְזֻהוּ, Targ. וְשָׁטוּהִי *& deſpexerunt eum, nec attulerunt ei munus.* Eſa. 49. v. 7. לִבְזֹה נֶפֶשׁ *ad contemptum animæ.* Hier. *ad contemptibilem animam.* Niphal נִבְזָה *deſpectus, contemptus fuit.* 1. Sam. 15. v. 9. *ſed quodcunq;* הַמְּלָאכָה נְמִבְזָה *opus deſpectum & languidum.* contemptibile. Targ. דְּשִׁיט *quod erat deſpectum.* hoc compoſitum eſt ex נִבְזָה & מִבְזָה *contemtus*: vel certè nomen eſt, cum duabus literis heemanthi מ״נ. Piel. Chald. בַּזֵּא *ſprevit, contemſit*, &c. Pſal. 22. v. 18. יִרְאוּ בִי *intuebuntur me.* Targ. מְבַזִּין לִי *illudunt mihi.* Hiphil. הִבְזָה *idem.* Eſth. 1. v. 17. לְהַבְזוֹת *ut deſpiciant maritos ſuos in oculis ſuis.*

Nom. בִּזָּיוֹן *contemtus, deſpectus, illuſio, irriſio, ludibrium.*

II. Chald. בַּזְבֵּז *contemſit ſuas facultates, expendit plus quàm convenit, prodegit, prodigus, liberalis, munificus fuit.* Eccl. 3. in Targ. אֲנָא מְבַזְבֵּז מָמוֹנָא *ego prodigo pecuniam.*

Nom. נִבְזְבָה & נְבִזְבָּה *largitio, munus, donum.* Plural. נְבִזְבְּזִין, & נְבִזְבִּין, & נִבְזְבִּין *dona, expenſæ.*

בִּזְבִּי *præfectus vectigalium, telonarius.*

Rabb. בזיזא *rima, foramen.* ℞ בזיזי *ſciſſus*: cum בזע & בְּצַע ſequente, convenit.

בזח. Syr. בְּזַח, idem quod præcedens בְּזָה, *ſprevit, contemſit, illuſit*: literis ח ה permutatis. Piel בַּזַּח *idem.* Matth. 20. v. 19. וְנִבַּזְחוּן *& illudent ei.* Paſſ. אִתְבַּזַּח *illuſus, deriſus, turpis, indecorus fuit.* Matth. 2. v. 16. דְאִתְבַּזַּח *quod illuſus eſſet à Magis.* 1. Cor. 7. v. 36. *ſi quis putat* דְּמִתְבַּזַּח *quòd ſpretus ſim ob virginitatem.*

Nom. בּוּזָחָא & בּוּזָחָא *contemtus, illuſio, ludibrium, res ludicra, ſcurrilitas.*

בזך. Chald. בָּזִיךְ *cochlear, phiala.* Plur. בָּזִיכִין *cochlearia, mortariola.*

בזם. Arab. בזם bizim *fibula.* Plur. אבזאם abzam *fibulæ.*

בזן Arabic. בזן, inde אבזאן *tina* Avicen.

בזע. Chald. & Syr. בְּזַע idem eſt, quod בְּצַע *ſcidit, fidit, dilaceravit*, literis צ ז permutatis. Chald. Gen. 37. v. 34. וַיִּקְרַע, Targ. וּבְזַע *& ſcidit Iacob veſtes.* Pſal. 78. v. 13. בָּקַע, Targ. בְּזַע *ſcidit mare, & traduxit eos.* Lev. 21. v. 10. *veſtimenta ſua non* יִפְרֹם, Targ. יִבְזַע *dilacerabit.* Pael בַּזַּע *idem.* Levit. 10. v. 6. *veſtimen-*

ta ve-

ta veſtra ne תִּפְרֹמוּ, Targum תִבוּעַן *ſcindatis.* Syr. Matth. 7. v. 6. *& converſi* יִבְזְעוּנְכוֹן *dilacerent vos.*

בזק duo ſignificata habet. I. בָּזָק *fulgur, coruſcatio.* Ezech. 1. v. 14. *ſicut aſpectus* הַבָּזָק, Targ. בִרְקָא *fulguris.*

בזק *Bezec*, nomen loci in terra Chanaan. Jud. 1. v. 4. *& percuſſerunt eos* בְּבֶזֶק *in Bezec.* Inde ejus loci dominus אֲדֹנִי בֶזֶק *Adoni Beſech.* ibid. v. 5. *& invenerunt* אֲדֹנִי בֶזֶק בבזק *Adoni Beſec in Beſec.*

Rabb. בָּזַק *ſparſit, diſperſit, fregit.* Niphal נִבְזַק *diſperſus fuit.*

Chal. בּוּקָא *fragmen, fragmentum, fruſtum.*

Talmud. בזק *agnus.*

אֲבַזְקַת *tinea*, vermis corrodens veſtes: item, *putredo oſſium.*

II. Arab. בזק balac, idem quod בצק bazac, *ſpuit, expuit, conſpuit.* בֻּזָאקָה *expuitio.* item *ptyas*, aſpidis genus, quod ſputum habet letale, & in hominũ oculos expuit. Avic. בזאק busac *ſputũ.* Matth. *Buſach, Bezach.*

בזר. בְּזַר. Chald. & Syr. ז in ר mutato, בְּזַר. Arab. בַּזַר, cum ז punctato, *ſparſit, diſperſit, diſtraxit, ſeminavit, diſſipavit, prodegit.* Dan. 11. v. 24. *ſpolium & ſubſtantiam ipſorum* יִבְזוֹר *diſperget.* hoc in loco tantum reperitur. Piel בַּזַּר, Chald. & Syr. בַּדַּר. Arab. בַּזַּר *idem.* Hebr. Pſalm. 68. v. 31. בִּזַּר, Targum בַּדַּר *diſperſit populos, qui bella volunt*, Chald. Dan. 4. v. 11. וּבַדַּרוּ *& diſpergite fructum ejus.* Gen. 11. v. 9. *& inde* הֱפִיצָם, Targ. בַּדְּרִנּוּן *diſſipavit eos.* Levit. 26. v. 33. אֱזָרֶה, Targ. אֲבַדַּר *diſpergam inter gentes.* Jerem. 51. v. 20. וְנִפַּצְתִּי, Targ. וַאֲבַדַּר *& diſpergam in te.* 2. Sam. 14. v. 14. יִדַּח *propellet ab ipſo propulſum.* Targum לְבַדָּרָא *ad diſpergendum.* Syr. Luc. 1. verſ. 51. וּבַדַּר *& diſperſit ſuperbos.* Arab. Matth. 25. verſ. 24. וַתַגְמַע מן חית לם תבזר *& colligis ubi non ſparſiſti.* Pſalm. 126. v. 6. יְבַזְּרוּן *ſpargent ſemina ſua.* Cap. filij Iſrael: וְלָא תְבַזֵּר תַּבְזִירָא *& non diſſipes diſſipationem*: ne ſis prodigus. Paſſ. Chald. אִתְבַּדַּר. Syr. אִתְבַּדַּר *diſperſus fuit.* Chald. Gen. 9. v. 19. *inde* נָפְצָה *diſperſa fuit tota terra.* Targum אִתְבַּדָּרוּ *diſperſi ſunt.* Syr. Marc. 14. v. 27. וְיִתְבַּדְּרוּן *& diſpergentur oves.*

Nom. Chald. בּוּזָר. Arab. תַּבְזִיר tabdir *ſparſio, diſperſio, diſſipatio, deſtructio, profuſio, prodigalitas, luxus.*

Arab. מְבַזֵּר *diſſipator, prodigus.* Plural. מבזרין *prodigi.* ✠ בְּזַר בזור *ſementis.* ✠ בִּזְאר *granum.* ✠ בִּיזַר *area.* ✠ בזור *frumentum.* ✠ בִּזַר *ſemen quod ſpargitur.* בִּזַר כִּתָּאן, Talm: בּוּרָא דכיתנא *ſemen lini.* Plur. Talm. בִּזְרִין & בּוּזְרָנִין *ſemina.* Arabib. בזר גרגיר bezer gargir. Talm. בּוּרָא דגרגירא *ſemen erucæ.* Arab. בִּזַר וַרד bezer vard *ſemen roſæ.* בִּזַר קַטוּנָא *pſyllium.* Matth. *Bazarachatona: Bezerchotume.* ✠ אַבְזָאר *condimenta ollæ.*

בחח. Arab. בח bah *raucus fuit*, vel *factus eſt, tuſſijt.* Pſalm. 69. verſ. 4. וּבחח חלקי *& rauca facta ſunt fauces meæ.* Paſſ. תבחח tabah, & אתבחבח atbahbah *raucuit, raucus factus eſt.* בחבח babah *raucum fecit.* מבחבח mubahbah *raucus.*

בחוחה, & בחה, & תבחבוח tabahboh *raucedo, tuſſis.*

Rabb. בִּיחָה idem.

בחג. Arab. בחג *impulit, compulit, coëgit.* Luc. 14. v. 23. ובחת עליהם חתי ידחלוא *& compelle eos, ut introeant.*

בחר. Arab. בחר *ſprevit, contemſit.* Joh. 12. v. 48. מן בחרני ולם יקבל כלאמי *qui ſpernit me & non accipit ſermonem meum.*

בחל duo ſignificata habet. I. בָּחַל *abominatus eſt, abhorruit.* Zachar. 11. v. 8. *anima ipſorum* בָּחֲלָה בִי *abhorruit in me.* Targum קָצַת בְּפוּלְחָנִי *tædium habet in cultu meo.* Proverb. 20. verſ. 21. *Hæreditas* מְבֹחֶלֶת *abominabilis.* cujus loci declarationem in בהל habes.

Talm. בָּחַל *maturuit, coctus fuit*: de fructibus.

II. Arab. בחיל bachil *inhabilis, ineptus: parcus, avarus.* litera ח cum puncto.

בחל bochl *inhabilitas: avaritia.* ✠ בחלה bachala, idem.

Item בחלה bachala *faba.* Plural. בחיל *fabæ.*

Alcor. יִבְחַל עַן נַפְסָה *deficiet anima ſua*: non faciet.

בחן duo ſignificata habet. I. בָּחַן. Chald. בחן *periculum fecit, expertus eſt, tentavit, probavit, examinavit, exploravit, arguit, argumentatus eſt.* Zachar. 13. v. 9. וּבְחַנְתִּים, Targum וְאַבְחֲרִנּוּן *& probabo eos*, כִּבְחֹן, Targ. כְּמָא דְבָחֲרִין *ſicut probant aurum.* Malach. 3. verſ. 15. *etiam* בָּחֲנוּ, Targum נַסִּיאוּ *tentaverunt Deum, & liberati ſunt.* Niphal. נִבְחַן, Chald. אִתְבְּחַן *probatus, tentatus fuit.* Gen. 42. v. 15. *in hoc* תִּבָּחֵנוּ, Targ. תִּתְבַּחֲרוּן *probabimini.*

Nom. בֹּחַן, Syr. בּוּחָנָא, Rabbin. בחינה *probatio, examinatio, conſideratio, contemplatio, argumentatio.*

בַּחַן & בָּחוֹן *munitio* probata, firma & fortis, *arx, turris, propugnaculum.* Plur. בחונים *munitiones.* Eſa. 23. v. 13. *erigite* בַּחוּנָיו, Targ. חֲזוּתְהָא *ſpeculas ejus*: munitiones ejus.

בחס. Arabicè אבחס *parum æſtimavit.* Pſalm. 62. verſ. 10. יִבְחַסוּן *parum æſtimabuntur in ſtateris.*

בחר

Digitized by Google

בחר tria ſignificata habet. I. בְּחַר, Chald. & Syr. בחר *probavit, examinavit, elegit, delegit, conſideravit, animadvertit, vidit.* ¶ Conſtruitur dupliciter. 1. cum accuſativo. Gen. 6. v. 2. *& acceperunt ſibi uxores, ex omnibus* אֲשֶׁר בָּחָרוּ, Targ. אִתְרְעִיו *elegerant.* Eſa. 48. v. 10. בְּחַרְתִּיךָ *probavi te in fornace afflictionis:* miſeriæ. unico in hoc loco idem ſignificat, quod בָּחַן, literis נ״ר permutatis. Eſa. 1. v. 29. *ob hortos quos* בחרתם *elegiſtis*, Targ. אַתּוּן מִסְתַּעֲיַן *vos initimini.* ¶ 2. cum ב in. Deut. 7. v. 6. בְּךָ בָּחַר *in te elegit Dominus Deus tuus.* Targ. בָּךְ אִתְרְעֵי *te elegit.* Prov. 3. v. 31. *& non* תִּבְחַר בְּכָל *eligas in omnibus vijs ejus.* Targ. תִּצְבֵּי *velis.* 2. Sam. 19. v. 38. eſt cum עַל. *& omne quod* תִּבְחַר עָלַי *elegeris ſuper me, faciam tibi.* Targ. תִּרְמֵי *impones mihi:* elegeris præcipere mihi. Syr. Rom. 11. v. 8. *& oculi, quibus non* יבחרון *conſiderabunt.* Act. 28. v. 26. *nec* תבחרון *animadvertetis.* Matth. 7. v. 3. *trabem in oculo tuo non* בָּחַר *animadvertens.* Niphal. נִבְחַר. Chald. אִתְבְּחַר. Syr. אִתְבְּחַר *electus, delectus, conſideratus fuit.* Prov. 21. v. 3. *facere juſticiam & judicium,* נִבְחַר *electum eſt Domino præ ſacrificio.* Syr. Matth. 7. v. 5. *poſtea* יִתְבְּחַר לָךְ *conſideretur tibi* (curæ ſit) *ut extrahas feſtucam.* Pual. בֻּחַר *idem.* Eccl. 9. v. 4. *quia quiſquis* יְבֻחַר *eligetur ad omnes vivos.* in margine notatur, legendum eſſe, יְחֻבַּר *aſſociabitur.*

בָּחוּר *electus.* Plur. בְּחוּרִים *electi.* ✠ בְּחוֹר, Plur. בְּחוֹרִים, *idem.* 1. Sam. 8. v. 16. בַּחוּרֵיכֶם *adoleſcentes veſtros.* L x x. τὰ βουκόλια ὑμῶν *armenta veſtra.* quaſi בְּקָרִים ✠. Aliud. בָּחִיר, Chald. בְּחִיר, Plur. בְּחִירִים, Foem. Chald. בְּחִירָן, *idem.* 2. Sam. 21. verſ. 6. *in Gibeath* בחיר יְהוָה *electus Domini.* hoc eſt, quem Deus elegit in regem. ¶ Per metalepſin בָּחוּר *juvenis* ad militiam & negocia electus & idoneus: ſicut dicitur, Exod. 17. v. 9. בְּחַר *elige nobis viros, & egredere ad pugnandum contra Amalec.* Deut. 32. v. 25. בָּחוּר גַּם־בְּתוּלָה *juvenis etiam virgo.* Targ. אַף עוּלֵמְהוֹן אַף עוּלֵמְתְהוֹן *tam juvenis eorum, quam virgo eorum.* 2. Sam. 6. v. 1. *& collegit porrò David omnem* בָּחוּר *electum in Iſrael.* L x x. νεανίαν *adoleſcentem.*

בַּחֻרִים, 2. Sam. 3. v. 16. nomen eſt urbis in terra Benjamin. In Joſua dicitur עַלְמוֹן, in Paralip. עָלֶמֶת; ſicut idem ſunt adoleſcentia & juventus.

בְּחוּרִים. Foem. בחורות, Chal. & Rabb. בְּחֻרוֹת *juventus*, ætas ad militiam delecta & apta. Num. 11. v. 28. *& reſpondit Ioſua filius Nun, miniſter Moſis* מִבְּחוּרָיו *à juventute ſua.* Targ. מֵעוּלֵימוֹהִי *ex juvenibus ejus.* L x x. ὁ ἐκλεκτὸς αὐτοῦ *electus ejus.* Hier. *& electus è*

A *pluribus.* Luth. **Den er erwöhlet hatte.** omnes acceperunt adjectivè.

Rabb. שְׁנֵי הַבְּחֻרוֹת *anni juventutis*, ætas juventutis. ✠ סֵפֶר הַבָּחוּר *Liber electus*, in uſum juventutis conſcriptus. Grammatica Eliæ Levitæ.

Subſtant. מִבְחָר *præſtans, præcipuum.* Plur. מִבְחָרִים *electiones.* Geneſ. 23. v. 6. בְּמִבְחַר קְבָרֵינוּ *in electione ſepulchrorum noſtrorum ſepeli mortuum tuum.* Targ. בְּשְׁפַר *in pulchritudine.* hoc eſt, in electiſſimo ſepulchro.

מִבְחוֹר, Syr. בוחרן *idem.* 2. Reg. 3. v. 19. *& omnem urbem* מבחור *electionis.* hoc eſt, lectam, præcipuam, præſtantem.

B Rabb. בֵּית הַבְּחִירָה *domus electionis.* ſic vocant templum, ex illo, Deut. 12. v. 5. *eritq́ locus, quem* יִבְחַר *eliget Dominus Deus veſter.* ubi tria jubentur facere Iſraelitæ, terram ſanctam ingreſſi: 1. conſtituere regem. 2. extirpare ſemen Amalec. 3. extruere domum Dei.

Arab. בחראן *criſis.* Plur. Avic. בחראנאת *criſes.* ✠ Eidem, בחראני *criticus.*

C II. Arab. בַּחַר bâhar *mare.* Plural. בחור, & בחאר, & אבחאר, & אבחארה *maria.* Gen. 1. v. 10. ומנאמע אלמיאה בחורא *& congregationem aquarum, mare.* אלבחר אלמטקור *mare congelatum*, oceanus glacialis, ſcythicus. אלבחר אלמחיט *mare ambiens*, oceanus. Geograph. אלבחר אלחלו *mare dulce.* בחר מטלם, & אלבחר אלמטלמאת *mare tenebricoſum*, Euxinus. אלבחר אלאחמר *mare rubrum.* בחר אלשאמי *mare Syriacum.* אלבחר אלזפתי *mare bituminoſum, aſphaltites.* בחר ציק *mare anguſtum*, fretum.

D בְּחִירָה idem, *lacus, piſcina, vivarium.* בחירה מתנה *lacus fœtidus.* בחירה אלמיתה *lacus mortuus*, vel mare mortuum.

III. Arab. בַּחַר bachar, litera ח cum puncto; *fumigavit, ſudavit, evaporavit, ſuffyt, cremavit thura, vaporem emiſit, infumavit, in fumo ſiccavit.*

מִבְחָר *fumigator, ſuffumigans, ſuffitor.* ✠ בְּחָאר *fumus, infumatio, halitus, exhalatio, odor, vapor, ſuffitus, incenſum.* Plur. בחור *vapores, odores.* ✠ בחר *fœtor oris.* ✠ תַבְחִיר *odor* per

E fumum. Plural. תַּבְאחִר *odores, ſuffitus.* ✠ בחאראת *vapores.* בחאראת אלבדן *vapores corporis.* ✠ מִבְחָרָה *thuribulum.* Plural. מַבָאחִר *thuribula.* ✠ בחאר אלמרים *vapor Mariæ*, capnuſa, ciclamen, panis porcinus, pomum terræ, rapum. Matth. *Bucharmarien, Buthermkrien, Botharmarie.* ✠ בְּחָארִי *vaporalis.*

בחש. Talm. בָּחַשׁ *manibus tractavit:* per ſynecdochen, *miſcuit, commiſcuit:* item *exploravit manuum contrectatione, quæſivit, inveſtigavit.* congruit cum חָפַשׂ *ſcrutatus fuit.*

בַּחְשִׁין *axillæ*. ℞ יַבְחוּשִׁים *vermes*. A

בחת duo ſignificata habet. I. Arab. בַּחַת & אַבְחַת, litera ח cum puncto; *quæſivit, inquiſivit, veſtigavit, inveſtigavit, ſcrutatus, perſcrutatus fuit, intuitus fuit, vidit*; ut congruat cum præcedente בָּחַשׁ, literis ח׳ש permutatis. Avic. אַן יַבְחְתוּן פִיהָא *ut inquirant in ea.* Log. נַפְס בַּחִית *anima ſcrutatrix.* Avic. וְהֻם כַּתִיר מִן אַלְמֻבַּאחִתִין עַן הַדַא אַלְמוֹצִע *& ſunt multi ex ſcrutantibus hunc locū.*

Nomen באחת bâchith *quæſitor, inquiſitor, ſcrutator, officialis, præfectus rerum, capitaneus.*

B בַּחְת *ſcrutinium, inquiſitio de malis, intuitus, reſidentia alicujus officialis.* ℞ בִּבַחְת *exquiſitè.*

מַבַאחִת *quæſtiones, inquiſitiones, perſcrutationes.*

II. Arab. בַּחַת, litera ח cum puncto, ch valens: *bona fortuna, felicitas, beatitudo, fatum.* Plur. בחות buchut *felicitates.*

בִּלַא בַּחְת bile bacht *infelix, miſer.* ℞ קלה בחת quillat bacht *infelicitas miſeria.*

C מַבְחוּת *fortunatus, felix, beatus.* Plural. מַבְחוּתִין *beati, fortunati, felices.* ℞ מַבְחַתָה *felicitas.* Plu. מַבַאחִת *felicitates.* ℞ קַלִיל אַלְבַּחְת *infortunatus, infelix, miſer.*

מַבְחַת אַלָהַת אַלְבַּחְת *dea fati, fortuna.* ℞ mubachit *fatidicus.*

בטט duo ſignificata habet. I. Talm. בָּטַט *ſcintillavit, emicuit, ſplenduit.*

Nomen בּוֹטִיטִין *ſcintillæ, favillæ.* בּוֹטִיטֵי נוּרָא *ſcintillæ ignis.*

בְּטִיט *ſpelunca.* Plur. בְּטִיטִין *ſpeluncæ.*

D II. בטט batat *ſecuit, diſſecuit, perforavit.* Avic. יַבְטֻה *perforabit eum.*

בטאט *ſector, anatomicus.* ℞ בטה & בט *ſectio, apertio, perforatio.* Avic. מן אראד אן יבט בטא *qui volet ſecare ſectionem.* ℞ בט bat *anas.*

בטא. בָּטָא. Inde בִּטֵּא *protulit, pronunciavit, ore vel labijs expreſſit, locutus, oblocutus fuit, multùm garrivit.* Levit. 5. verſ. 4. *omne quod* יְבַטֵּא *proferet homo juramento.* Targum יְפָרֵשׁ *exprimet.* Pſalm. 106. v. 33. וַיְבַטֵּא *& pronunciavit labijs ſuis.* tantùm.

Nom. מִבְטָא *prolatio, pronunciatio, locutio.* Num. 30. v. 7. *aut* מִבְטָא *pronunciatio labiorum ejus.* Targ. פֵּירוּשׁ *expreſſio.*

בטה duo ſignificata habet. I. בָּטָה idem cum בטא præcedente: *protulit, pronunciavit.* Prov. 12. v. 18. יֵשׁ בּוֹטֶה *eſt pronuncians transfoſſiones gladij.* Targ. אִית דְּאָמְרִין *ſunt qui dicunt.* loquuntur.

Nom. Rabbin. בִּטּוּי *prolatio, pronunciatio, locutio.* Talm. בִּטּוּי שְׂפָתַיִם *pronunciatio labiorum*: quod tantum labia ſonant, cor autem ignorat, aut non conſiderat. שְׁבוּעַת בִּטּוּי *juramentum pronunciationis*; inconſideratum, temerarium, non neceſſarium.

בוטי *pauper.* ℞ בַּטִי & אַבְטִי *lacus, balneum.*

II. Arab. בטה bata, & בטי bati, & אבטא *tardavit, retardavit, tardus, moratus, cunctatus fuit, moram fecit.* Luc. 12. verſ. 45. יבטי *tardabit adventus ejus.* Matth. 24. verſ. 48. אן סידי יבטי *ut dominus meus moram faciat.* Actorum 41. verſ. 16. *non* תתבאטי *cunctetis.* 1. Timoth. 3. verſ. 15. *ſi* אבטאת עליך *tardius ad te venero.* Matth. 25. v. 5. *cum autem* אבטא *moram faceret ſponſus.* Joh. 8. v. 7. פלמא אסתבטוא סואלה *& cùm moram facerent interrogando ipſum.*

Nom. בטי & מתבאטיא *tardus.* ℞ בטו, & בטיה, & תבאטו *tarditas, mora.*

בטח duo ſignificata habet. I. בָּטַח *fidit, confidit, ſperavit, ſpem & fiduciam poſuit, ſecurus fuit.* Conſtruitur quadrupliciter: 1. abſolutè ponitur. Eſa. 12. verſ. 2. *ecce Deus ſalus mea,* אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד *confidam, & non formidabo.* paranomaſia. ¶ 2. cum ב *in.* Pſalm. 13. verſ. 6. *ego autem* בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי *in bonitate tua confidi.* Targ. אַתְרְחֵצִית *ſperavi.* Pſalm. 9. v. 11, וְיִבְטְחוּ בְךָ, Targ. וְיִתְרַחֲצוּן בְּמֵימְרָךְ *& confident in verbo tuo ſcientes nomen tuum.* ¶ 3. cum אֶל *in* Pſalm. 31. verſ. 7. *ego autem* בָּטַחְתִּי אֶל־יְהוָה *in Dominum confidi.* Targ. סְבָרִית *ſperavi.* Complut. אתרחצית *confiſus ſum.* Proverb. 3. v. 5. בְּטַח אֶל יְהוָה *confide in Dominum.* Targ. סְבַר *ſpera.* ¶ 4. cum עַל *ſuper.* Eſa. 36. v. 9. וַתִּבְטַח לְךָ עַל מִצְרַיִם *& confidiſti tibi ſuper Aegyptum.* Hiphil. הִבְטִיחַ *confidentem, ſecurum reddidit, ſpem fecit, promiſit.* Eſa. 36. v. 15. *& ne* יַבְטַח אֶתְכֶם *confidere faciat vos Ezechias* אֶל יְהוָה *in Dominum.* Lxx. ποιήσαι ἐλπίζειν *faciat ſpem.*

Nom. בּוֹטֵחַ *confidens, ſecurus.*

מִבְטָח & בֶּטַח. Foem. בִּטְחָה. beem. בִּטָּחוֹן & *fiducia, ſpes, ſecuritas.* Pluralit. בְּטֻחוֹת & מִבְטַחִים *ſecuritates.* ¶ cum לְ *ad,* E adverbiaſcit. לָבֶטַח *ad ſecuritatem*, ſecurè, tutò, confidenter. Pſalm. 4. verſic. 9. *quia tu Domine tantum* לָבֶטַח *ad fiduciam ſines me habitare.* Targum בִּסְבָרָא *in ſpe.* Levit. 25. verſ. 19. *& habitabitis* לָבֶטַח, Targ. לְרוּחְצָן *ſecurè ſuper ea.* ¶ Sæpè autem per ellipſin לְ ſubintelligitur. Gen. 34. v. 25. *& venerunt ſuper urbem* בֶּטַח *ſecurè.* Lxx. ἀσφαλῶς *ſecure.* Hieron. *confidenter.* ad filios Jacob refert, quod ad Sichemitas pertinet. Targum דְּיָתְבָא לְרוּחְצָן *quæ habitabat ſecurè.* nihil inde cogitantem aut metuen-

tuentem. Deut. 12. verſ. 10. *& habitabitis* בֶּטַח, Targ. לְרוּחְצָן *confidenter*. L x x. *μετ' ἀσφαλείας cum ſecuritate*. ſecurè. Ezech. 30. verſ. 9. *ut terreant Aethiopiam* בֶּטַח, Targum דְשַׁרְיָא לְרוּחְצָן *quæ habitat ſecure*. Æthiopes ſecurè habitantes terrebit populus ſubitò illos invadens. Ezech. 39. v. 6. *& in incolas inſularum* לָבֶטַח, Targ. דְשָׁרַן לְרוּחְצָן *qui habitant ſecure*.

אֲבַטִּחִים, Chald. אַבַטִּיחִין *pepones*. Num. 11. verſ. 5. *comedebamus in Aegypto gratis cucumeres, &* הָאֲבַטִּחִים, Targ. אַבַטִּיחַיָּא *pepones*. melones.

B Arab. בַּטִּיחָה, cum ה punctato, *melo, pepo*. Plur. בַּטִּיח batich, Ramban בטיך *melones, pepones*. בַּטִּיח אַלְרְקִי batich alrechi *melones Indi*.

Rabb. בִּטְחוֹן *ſalvus conductus*. ❧ בטוח *ſanativus*; de quo ſpes eſt. בטוחים *ſalubres*. ❧ אֲבַטָּה *feneſtra*, intus lata & foris anguſta. ❧ בָּטָה *balneum*. ❧ הַבְטָּה *additamentum, cui trabs incumbit*.

II. Arab. בַּטְחָה, ח ſine puncto: *campus planus, ager*. Matth. *Batheca, batiech*. Plural. בַּטָאח C *agri, campi*. Geograph.

בְּטִיחָה *lacus*. Plural. בְּטָאִיח & בְּטִיחָאוֹת *lacus*.

מֻנְבַּטְח *reſupinus*. ❧ אִנְבִּטָאח *reſupinatio*.

בטל duo ſignificata habet. I. בְּטֵל, Chald. & Syr. בְּטַל, Arab. בַּטַל *ceſſavit, quievit, vacavit ab opere & labore, ocioſus, deſidioſus, inanis, irritus, abolitus, ſublatus fuit, peryit, neglexit*. hebr. ſemel tantùm. Eccl. 12. verſ. 3. וּבָטְלוּ *& ocioſi erunt molares*. ceſſabunt. Chal. Gen. 8. v. 22. *dies & nox non* יִשְׁבֹּתוּ, Targ. D יִבְטְלוּן *ceſſabunt*. Arab. 1. Cor. 13. v. 8. *Prophetiæ* תַּבְטֻל *abolebuntur*: peribunt, ceſſabunt. Piel. Rabb. בִּטֵּל. Chald. & Syr. בַּטֵּל. Arab. בַּטַּל *ceſſare fecit, abolevit, ocioſum reddidit, irritum fecit, impedivit, refutavit, diſſipavit, deſtruxit, caſſavit, derogavit, hebetavit, retractavit, excluſit, falſavit, læſit, perdidit, acutum retudit*. Chald. Ezræ 5. v. 5. *nec* בַּטִּלוּ *impediverunt eos*. Num. 30. verſ. 13. *& ſi* הָפֵר יָפֵר, Targum בַּטָּל יְבַטֵּל *irritum faciet*. Syr. Rom. E 3. verſ. 3. *fidem Dei* בַּטְּלוּן *irritam fecerunt*: ocioſam reddiderunt. Rom. 3. verſ. 31. *legem* מְבַטְּלִינַן *abolemus*. Actor. 5. verſ. 39. דְּתְבַטְּלוּנָיהּ *ut deſtruatis eam*. Arab. Luc. 13. v. 7. לִילַא תֻבַטַּל אַלְאַרְץ *ut non ocioſam reddat terram*; fruſtra occupet. Pſalm. 33. v. 10. יְבַטֵּל *irrita faciet conſilia gentium*. Hiphil. Chald. אַבְטֵל. Arab. אַבְטַל *idem*. Chald. Eſa. 24. verſ. 5. חָלְפוּ *mutaverunt ſtatutum*. Targ. אַבְטִילוּ *aboleverunt*. Arab. Matth. 15. verſ. 6. וַאַבְטַלְתֻּם כַּלַאם אַלְלָה *& irritum feciſtis verbum Dei*. Pſal. 89. v. 45. אַבְטַלְתָּ *de-*

A *ſtruxiſti mundiciem ejus*. Alcor. מֻבְטִלָא *perditus*. Paſſ. Cal, Chald. אִתְבְּטֵל. Arab. אִתְבַּטַל. Piel, Syr. אֶתְבַּטַּל *irritus factus, abolitus, ſublatus fuit*. Chald. Eccl. 12. v. 3. וּבָטְלוּ, Targ. וְיִתְבַּטְּלוּן *& ocioſi erunt molentes*. Syr. Rom. 4. *omnis gloria* אֶתְבַּטַּל *abolita eſt*.

Nom. Rabb. בְּטֵל. Chaldaic. בַּטְלָן. Syr. בַּטִּל. Arab. בַּאטִל *ocioſus, deſidioſus, vacans, inanis, caſſus, inutilis, vanus, vilis, nullius precij, irritus, falſus, gratuitus*. Plural. בְּטֵלִים. Chal. בַּטְלָנִין. Syr. בַּטִּילִין. Arab. בַּאטִלִין *ocioſi, inutiles*. Fœm. בְּטֵלָה. Syr. בַּטִּלְא. Arab. בַּאטִלָה *ocioſa, vacua*. Plur. Syr. בַּטִּלָן *ocioſa*.

Subſtant. Rabb. בִּטּוּל & בַּטָּלָה. Chald. בְּטִילָא & בּוּטְלָא. Arab. בֻּטְלָאן butlan *ceſſatio, ocium, deſidia, inanitas, refutatio, retractatio, læſio, deſtructio, abolitio, vilitas, hebetudo*.

Chald. בּוּטְלָן *lectus*, ubi quis ocioſus decumbit. Exod. 21. v. 18. *& cadet* לְמִשְׁכָּב, Targ. לְבוּטְלָן *ſuper lectum*. ſcilicet ob dolorem, qui ipſum reddit ocioſum, ne operari poſſit.

Arabibus בֻּטְלָאן לְקוָה *ceſſatio proijectionis* ſive *motus, paralyſis*. ❧ מַבְטוּל mabtul *læſus, mancus, contractus, obtuſus*. ❧ מֻבַטַּל mubattil *falſarius*. ❧ בַּאטִלָא batila *fruſtrà, gratis, invanum, temerè*. ❧ מֻתַבַטַּל *eremita*. ❧ בַּאטִל *vilitas*, annonæ laxitas.

II. Per contrarium Syriac. בַּטֵּל. Paſſ. אֶתְבַּטַּל *cura fuit, curavit, ſollicitus, alicujus rei ſtudio deditus, in re aliqua occupatus fuit*. Marci 4. verſ. 38. *non* בְּטִיל לָךְ *cura eſt tibi, quod perimus?* Rom. 12. v. 17. *ſed* יִתְבַּטַּל לְכוֹן *cura ſit vobis*.

Nomen, בְּטִילוּת *cura, diligentia, ſollicitudo, ſtudium*.

בְּטִילָאִית *diligenter, ſollicitè, ſeriò, curioſè, ſtudioſè*.

בטם. Chald. בּוּטְמָא. Syr. בֻּטְמָא. Arab. בֻּטְאם botim *terebinthus*. arbor & fructus. Matth. *Baton, Boton, Botin*. Chald. Geneſ. 35. v. 4. *ſub* הָאֵלָה, Targ. בּוּטְמָא *terebintho*. Arab. אַלְעַלְךְ אַלְבֻּטְאם alhalah al botim *gluten al botim*, terebinthina.

בטן quatuor ſignificata habet. I. בְּטַן. Chal. & Syr. בְּטַן. Arabicè בַּטַן *venter, ventriculus, ſtomachus*. Plural. Arabicè בֻּטוּן *ventres, ventriculi*. Job. 1. verſ. 21. מִבֶּטֶן, Targum מִכְּרִיסָא *ex ventre matris meæ*. Jon. 2. verſ. 3. מִבֶּטֶן שְׁאוֹל *ex ventre ſepulchri*, (inferni) *vociferatus ſum*: clamavi. Targum מֵאַרְעִית תְהוֹמָא *ex fundo abyſſi*.

Chald. בּוּטְנָא *corylus*. ❧ בָּטְנִים *avellanæ*.

Arab. בֻּטְנָה *piſtacium*. ❧ בַּאטִן batin, *ventricoſus*. Plur. בַּאטְנִין *ventricoſi*.

Inde verbum Chald. & Syr. בְּטַן *in ventre concepit, geſtavit, uterum geſſit, gravida fuit, peperit:* ſicut mulier gravida Græcis dicitur ἐν γαστρὶ ἔχειν. Chald. Prov. 25. v. 23. תְּחוֹלֵל Targ. בָּטְנָא *parit pluviam.* Syr. Luc. 1. verſ. 24. בִּטְנַת *concepit Eliſabeth.* Matth. 1. verſ. 23. *ecce virgo* תִּבְטַנִי *concipiet, & pariet filium.* Paſſ. Syr. אִתְבְּטַן *conceptus fuit.* Luc. 2. verſ. 21. *prius* דְּנִתְבְּטַן *quàm conciperetur.* Hiphil Chald. אַבְטַן *gravidam reddidit, impregnavit; ex ventre eduxit, parere coëgit.* Job. 21. verſ. 10. *Bos ejus* עִבַּר, Targum מַבְטַן *impregnat.* Pſalm. 29. verſ. 9. *vox Domini* יְחוֹלֵל, Targum מַבְטַן *parere cogit cervas.*

Nom. בַּטְנָא *gravida.* Plur. בַּטְנָן *gravidæ.* ⁂ בַּטְנָא *conceptio.*

II. בֶּטֶן per ſynecdochen, *viſcera* ſeu *inteſtina*, quæ ventre continentur, ſignificat. Num. 5. verſ. 22. *ut intumeſcat* בֶּטֶן *venter.* Targ. מְעַיִן *viſcera.*

Arab. בַּטְן *inteſtinum.* plur. בֻּטְאן *inteſtina.*

III. Per metaphoram, *locus medius* ſeu *interior.* 1. Reg. 7. v. 20. *è regione* הַבֶּטֶן *ventris.* Targ. רִבְקָא *cohærentiæ.* hoc eſt, loci medij ubi cohærent columnæ.

Arab. בָּאטַן *intrinſecus, interior.*

Inde verbum Arabicum בַּטַּן *intus occultavit*: item *pelle obduxit.* מְבַטַּן *pelle obductus.* לִבָאס מְבַטַּן *veſtis obducta.* Paſſ. אִסְתַבְטַן *obductus fuit.* Avicen. אלעשא אלמסתבטן אלאצלאע *panniculus obductus coſtis.*

בִּטַנָה *pellis obducta.* Plu. בַּטַאין *obductiones.* ⁂ Alcor. בִּבַטַן *circa.*

IV. Talmud. בָּטְן *cingulum coriaceum*, quod ventri applicant artifices, ne veſtes maculent, *ſemicinctum, ſuccinctorium.* item בָּטְן vel certè בַּטְנוּן *cithara*, quæ ventriculoſam habet figuram, & etiam ventri applicatur, cùm pulſatur.

Rabb. בַּטְנִי *avis quædam.*

בטק. Arab. בִּטָקָה bitaca *epitaphium.* Plur. בַּטָאיק bataic *epitaphia.*

בטר. Talm. בִּטְרָא *menſura quatuor digitorum.*

Arab. בִּיטַר baitar *veterinarius, equarius medicus.* Plur. בַּיאטַר bajatar *equarij medici.* בִּטָרָה bitara *equaria medicina, veterinaria.*

אַבְטַר *decaudatus.* Plural. בֻּטְאר butar *decaudati.*

בטש. Rabb. בָּטַשׁ *pede calcavit, calcitravit.*

Arab. בַּטַשׁ bataſch *properavit, feſtinavit, celeravit, acceleravit, urſit, inſtitit.* ⁂ בַּטְשָׁא *ſubitò.*

Deinde בטש battaſch *pugione percuſſit.* ⁂ בטש battaſch *pugio.*

ביא. Syr. בְּיָא *vociferatus eſt* præ gaudio, *gaviſus, lætatus eſt.* Inde Piel בַּיִא *exhilaravit, conſolatus eſt.* Actor. 20. verſ. 1. *Paulus vocavit diſcipulos* וּבַיִא *& conſolatus eſt illos.* 2. Theſſal. 2. verſic. 17. יְבַיָא *conſoletur corda veſtra.* Paſſ. אִתְבַּיָא *exhilaratus, conſolatione affectus fuit, conſolationem accepit.* Matth. 2. verſ. 18. *nec vult* לְמִתְבַּיָאו *exhilarari*: conſolationem accipere. Matth. 5. verſ. 4. *ipſi* יִתְבַּיְאוּן *conſolatione afficientur.*

Nomen. בּוּיָא *gaudium, conſolatio.* Actorum 4. verſ. 36. *qui cognominatus eſt* Βαρνάβας *ab Apoſtolis, quod eſt, ſi interpreteris,* υἱὸς παρακλήσεως, Syr. בְּרָא דְבוּיָאא *filius conſolationis.*

מְבַיָאן & מְבַיָא *conſolator.*

Talm. בְּיָא & בְּיָאָה *clamor* præ gaudio aut triſtitia.

ביכ in בוכ invenies. בים in בום. בין in בון. בוןin בין.

ביר in בור. בית in בות.

בכא. Chald. בְּכָא *flevit,* & בָּכָא *morus*: in בָּכָה ſequente habes.

בכר. Arab. תבכיר *ignominia.*

בכה. בָּכָה. Chald. & Syr. בְּכָא. Arabice בכי bequi *flevit*, præ dolore aut luctu, deſiderio aut gaudio, *ploravit, vagivit.* ad vocem refertur. Uſurpatur autem tripliciter. ¶ 1. abſolutè, de mœſticia & gaudio. Job. 2. verſ. 12. *tollebant vocem ſuam* וַיִּבְכּוּ *& flebant.* ſcilicet præ dolore. Gen. 21. verſ. 16. *& levabat vocem ſuam* וַתֵּבְךְּ, Targ. וּבְכַת *& flebat.* Hoſ. 12. verſ. 5. בָּכָה *flevit, & ſupplicavit ipſi.* ſcilicet Angelus Jacobo. dixit enim, Gen. 32. verſ. 26. *dimitte me, quia aſcendit aurora.* Gen. 29. v. 11. *& oſculum præbuit Iacob Racheli, & elevavit vocem ſuam,* וַיֵּבְךְּ *& flevit,* præ deſiderio. Gen. 33. verſ. 4. *& oſculatus eſt eum* וַיִּבְכּוּ *& flebant.* Jerem. 50. verſ. 4. הָלוֹךְ וּבָכוֹ יֵלֵכוּ *eundo & flendo ibunt.* præ gaudio ſcilicet, quod in patriam revertantur. Gen. 45. v. 14. *& ruit ſuper collum Benjamin fratris ſui,* וַיֵּבְךְּ, Targ. וּבְכָא *& flevit, & Benjamin* בָּכָה, Targum בְּכָא *flebat ſuper collo ejus.* ſcilicet præ gaudio. Plaut. in Sticho: *ut præ lætitia lachrymæ præſiliunt mihi!* Exod. 2. verſ. 6. *& ecce puer* בּוֹכֶה *flens*, vagiens. ¶ 2. cum אֶת accuſativo. Deuter. 21. verſ. 13. וּבָכְתָה אֶת־אָבִיהָ, Targum וְתִבְכֵּי יָת־אֲבוּהָא *& flebit patrem ſuum & matrem ſuam.* Gen. 37. verſ. 36. וַיֵּבְךְּ אֹתוֹ *& flevit ipſum pater ejus.* Gen. 23. verſ. 2. *& venit Abraham ad plangendum ſuper Sara,* וְלִבְכֹּתָהּ *& ad flendum eam.* ¶ 3. cum אֶל vel עַל *ſuper, de.* 2. Sam. 1. verſ. 24. *filiæ Iſrael* אֶל־שָׁאוּל בְּכֶינָה *ſuper Saulum* (de Saulo)

Saulo) *flete.* Geneſ. 45. verſ. 15. *& oſculatus eſt omnes fratres ſuos* וַיֵּבְךְּ עֲלֵהֶם *& flevit ſuper eos.* Jud. 11. verſ. 37. וְאֶבְכֶּה עַל־בְּתוּלַי *& flevit de virginitate ſua.* Syr. Joh. 16. verſ. 20. תִבְכוּן *flebitis & plorabitis.* Arab. Pſalm. 78. verſ. 64. *non* תבך *flebunt viduæ ipſorum.* Matth. 2. verſ. 18. רָאחִיל תִבְכֵי עַלִי בְנַיְהָא *Rachel flebit ſuper filios.* Piel בִּכָּה *idem.* Jerem. 31. v. 15. רָחֵל מְבַכָּה עַל בָּנֶיהָ *Rachel flens ſuper filios ſuos.*

Nom. בְּכִי & בָּכָה. heem. בְּכִית & בָּכוּת. Arab. בְּכָא *fletus, ploratus, vagitus.* Jerem. 31. verſ. 9. בִּבְכִי *cum fletu venient.* præ nimio gaudio flebunt, cùm venient in terram ſuam, unde diu abfuerunt. Eſa. 15. verſ. 5. בִּבְכִי *in fletu aſcendet in eo*: præ dolore & luctu. Eſa. 15. verſ. 3. יֹרֵד בַּבֶּכִי *deſcendens in fletu.* Jerem. 31. v. 16. *prohibe vocem tuam* מִבֶּכִי *à fletu.* ¶ Per metaphoram, dicitur בְּכִי *fletus*, gutta inſtar lachrymæ ſtillans ſive decurrens. Job. 28. v. 11. מִבְּכִי *ex fletu fluminum colligit.* Targum. מִן נִלְחֵי *à ſtillis.*

נִבְכֵי *fletus.* Job. 38. verſ. 16. *an veniſti uſq; ad* נִבְכֵי־יָם *fletus maris?* fluctus, qui, ex maris profunditatibus currunt, ut lachrymæ ex oculis. Targum עַד מַּעַרְבְּלֵי סְגוֹר יַמָּא *uſq; ad mixtiones clauſuræ maris.* accepit pro נְבוּכִים *perplexi, mixti.* ſunt etiam qui נ radicale faciunt, & exponunt הַבּוֹכִים *flentes.* nomen loci ſic appellati à fletu Iſraelitarum, qui ad concionem Angeli ipſis delicta exprobrantis, fleverunt. Jud. 2. v. 1, 4, & 5.

בָּכָא *morus*, arbor. Plur. בְּכָאִים *mori.* Singul. Pſalm. 84. verſ. 7. *tranſeuntes per vallem* הַבָּכָא *mori, fontem ponent ipſam.* hoc eſt, per vallem ubi ſunt mori arbores in loco ſicco & arido creſcentes: quam ad feſta aſcendentes Hieroſolymam ita fodient, aquas educendi gratia, ut tota quaſi vallis in fontem abeat. Lxx. τ̃ κλαυθμῶνος *lachrymarum*, quaſi בכה. Alij: *ſtrepitus aquæ currentis*: ſicut, Iob. 28. verſ. 11. מִבְּכִי *ex fletu* (guttis, ſtillis) *fluminum.* Plural. 2. Sam. 5. verſ. 23. *è regione* בְּכָאִים *mororum.* Targum אִילָנַיָּא *arborum.* ibidem verſ. 24. *cùm audieris vocem inceſſus, in capitibus* הַבְּכָאִים *mororum* Targum אִילָנַיָּא *arborum.* hoc eſt, cùm venerit ventus & moverit mororum cacumina, atq; ita ſtrepitum incedentium effecerit: præ quo Philiſthæi non poterunt percipere ſtrepitum Davidis cum exercitu adventantis, atq; ita de improviſo cædentur.

Talm. בְּכוֹשֶׁרֶת *elegia*: ex בָּכָה *flevit*, & שִׁיר *canticum.* ¶ שׂוּדָה בוֹכִים *ager flentium*: ubi ſunt mortui.

Arab. מבכי mubequi *lacrymoſus.* בַּאכִי *flens*: alijs idem quod בְּכִי *ſtrepitus*, quem edunt aquæ currentes.

בכם. Arab. בכם bacam *mutuit, obmutuit, mutus factus eſt, mutorum more tacuit.* Pſalm. 31. verſ. 19. ולתבכם אלשפאה אלעאשה *& ut obmuteſcant labia doloſa.* Piel. בכם baccam. Hiphil. אבכם abcam *mutum* aut *tacitum reddidit.* Matth. 22. verſ. 34. אנה קד אבכם אלזנאדקה *quod ille mutos feciſſet Sadducæos*: ſilentium ipſis impoſuiſſet. Paſſivum. אתבכם atbacam *mutus factus eſt, ſubriſit.*

Nomen. בכם becem *mutus, elinguis.* Plur. בכום bucum *muti.* Marc. 9. v. 17. ובה רוח אבכם *& in eo ſpiritus mutus.* Foem. בכמה becma *muta.* Plur. בכמאת becmit *muta.* בכמה bucuma, & תבכים tabcim *obmuteſcentia.*

בכן. Arab. בכן bocon *fucus*, inſectum.

בכר. Inde בכור. Chald. בְּכִיר & בּוּכַר. Syr. בְּכִירָי. Arabicè בכר bacir *primogenitus*, qui omnes alios fratres ſuos antevertit, in hominibus & animalibus. Gen. 27. v. 32. *ego ſum filius tuus* בְּכֹרְךָ, Targ. בּוּכְרָךְ *primogenitus tuus Eſau.* Exod. 4. v. 21. *Iſrael filius meus* בְּכוֹרִי *primogenitus meus.* Deut. 15. v. 19. *omne* הַבְּכוֹר, Targ. בּוּכְרָא *quod naſcetur in armento tuo & in grege tuo.* Plural. בְּכוֹרִים, Chald. בּוּכְרִין & בְּכִירִין, Arab. אבכאר abcar *primogeniti.*

Subſt. בְּכֹרָה, Chald. בְּכֵרוּת. Arab. בכוריה bacuriah *primogenitura.* Gen. 25. verſ. 31. *vende hodie* בְּכֹרָתְךָ, Targum בְּכֵרוּתָךְ *primogenituram tuam mihi.* ibidem verſ. 32. *& propter quid* בְּכֹרָה, Targ. בְּכֵרוּתָא *primogenitura?* eſt autem, ut Deut. 21. verſ. 17. deſcribitur, jus primogenituræ, ut primogenitus ex facultatibus patris ſui פִּי שְׁנַיִם, Targ. תְּרֵין חוּלְקִין *partes duas* accipiat. hoc eſt, ſi fuerint tres filij, dividitur hæreditas in partes quatuor, & harum duas capit primogenitus. Deinde ad primogenitum pertinebant הַמַּלְכוּת *regnum*, & הַכְּהֻנָּה *ſacerdotium*: in quibus patri ſuccedebat: ut habetur, 2. Paral. 21. v. 3. *Ioſaphat rex Iſrael dedit filijs ſuis reliquis dona multa, de argento, auro, & rebus precioſis cum urbibus munitis Iudæ*: *ſed* הַמַּמְלָכָה *regnum dedit* לִיהוֹרָם *ipſi Ioram, quia iſte erat* הַבְּכוֹר *primogenitus.* Aharoni mortuo in ſacerdotio ſummo ſuccedit Eleazer, Num. 20. v. 28. & huic Phinees. De Ruben, Iſraelis primogenito, Gen. 49. v. 3. dicitur: יֶתֶר שְׂאֵת *excellens munere, & excellens fortitudine*: וְיֶתֶר עָז

 iiſq;

ijſq; ſacerdotium & regnum, denotan- A
tur. Targum. לָךְ הֲוָה חָזֵי לְמִסַּב תְּלָתָא חוּלָקִין
בְּכוֹרוּתָא כְּהוּנְּתָא וּמַלְכוּתָא *accepturus eras partes*
tres, primogenituram ſcilicet, & ſacerdotium, &
regnum. Iſtæ autem tres dignitates à Ru-
ben ob inceſtum fuerunt translatæ, &
datæ, הַבְּכוֹרָה *primogenitura* Joſepho, du-
pla ſcilicet portio, duobus hujus filijs:
הַכְּהֻנָּה *ſacerdotium magnum* tribui Levi: &
הַמַּלְכוּת *regnum* ipſi Jehudæ. ut habetur,
1. Paral. 5. verſ. 1, & 2. *Ruben erat primoge-*
nitus; & quia polluit lectum patris ſui, data
fuit primogenitura ejus filijs Ioſeph filij Iſrael: &
non recenſitus eſt ad primogenituram. Quia Iu- B
da prævaluit inter fratres ſuos, & in principem
præ illo: & primogenitura Ioſepho. Gen. 25.
verſ. 34. *& deſpexit Eſau* הַבְּכֹרָה *primogeni-*
turam. Plural. Deut. 12. verſ. 17. וּבְכֹרֹת
& primogenituræ bovis & ovis. ¶ Inde me-
taphoricè, בְּכוֹר *primogenitus*, uſurpatur;
1. pro principe, duce, domino, præci-
puo, magnate, excellente; quia primoge-
nitus maximus, & princeps erat inter
fratres, dux familiæ. Pſalm. 89. verſ. 28. C
etiam ego בְּכוֹר *primogenitum dabo eum:* עֶלְיוֹן
excelſum ſuper reges terræ. Sic Chriſtus, Co-
loſſ. 1. verſ. 15. vocatur *primogenitus omnis*
creaturæ. hoc eſt, dominus. Job. 18. v. 13.
abſumet robur ejus בְּכוֹר *primogenitus mortis.*
Targum מַלְאַךְ *Angelus mortis.* hoc eſt, An-
gelus morti præpoſitus. Eſa. 14. v. 30.
& paſcentur בְּכוֹרֵי דַלִּים *primogeniti inopum*,
וְאֶבְיוֹנִים *& pauperes ſecurè cubabunt.* hoc eſt,
homines paupertate præcellentes, pau-
perrimi. ¶ 2. pro charo & precioſo, ſi- D
cut primogenitus eſt patri chariſſimus.
Exod. 4. verſ. 22. *ſic dicit Dominus, filius*
meus בְּכֹרִי, Targ. בּוּכְרִי *primogenitus meus eſt*
Iſrael. hoc eſt, tam charus mihi, quam
primogenitus patri: aut, mihi debetur,
ſicut omne primogenitum eſt mihi ſa-
crum. Jerem. 31. v. 9. *Quia factus ſum Iſrae-*
li in patrem, & Ephraim בְּכֹרִי *primogenitus*
meus eſt. Targum חֲבִיב הוּא קֳדָמַי *dilectus eſt*
coram me. ¶ 3. pro ſeniori, aut natu ma-
jori, per metaphoram, quod primoge- E
nitus ſit major alijs. Gen. 43. v. 33. *& ſe-*
derunt coram ipſo הַבְּכֹר כִּבְכֹרָתוֹ *primogenitus*
juxta primogenituram ſuam, & parvus juxta
parvitatem ſuam. Targ. רַבָּא כְּרַבְיוּתֵהּ *magnus*
juxta magnitudinem ſuam. Lxx. *primogenitus*
κατὰ τὰ πρεσβεῖα αὐτοῦ *juxta antiquitatem ſu-*
am. Geneſ. 19. verſ. 31. *& dicebat* הַבְּכִירָה
primogenita ad minorem. Targ. רַבְּתָא *major.*
Lxx. ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν *ſenior*
ad juniorem. Job. 1. verſ. 13, & 18. *filij tui*
& filiæ tuæ edebant & bibebant vinum in domo

fratris ſui הַבְּכוֹר *primogeniti.* Lxx. τοῦ πρεσβυτέ-
ρου *ſenioris.*

בִּכּוּר. Chald. בִּכִּיר. Arab. באכר bacir
fructus primus anni, ſed eorum, quos terra
producit, *primitivum*, fructus qui primùm
matureſcit. Plur. בִּכּוּרִים, Chald. בִּכּוּרִין
primitiva, primitiæ, de frugibus, & fructi-
bus. Foem. בִּכּוּרָה, Chald. בִּכּוּרָא: plural.
בִּכּוּרוֹת *idem.* Exod. 23. verſ. 19, & 34. verſ.
26. רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ *primitias frugum ter-*
ræ tuæ offeres in donum Domini. Levit. 23.
verſ. 17. בִּכּוּרִים, Targum בִּכּוּרִין *primitias*
Domino. offerebantur autem בִּכּוּרִים *pri-*
mitiæ in templo de tritico, hordeo, uvis,
ficubus, malogranatis, olivis, palmis:
& ſuper his legebatur illud Deut. 26.
verſ. 3. *annuncio hodie quod venerim in ter-*
ram, quam juravit Dominus patribus noſtris
ſe daturum illis. ac olim non erant ſpecia-
li numero definitæ, ſed offerentium ar-
bitrio relictæ; propter avaritiam verò
ſacerdotum, magiſtri poſtea conſtitue-
runt atq; tradiderunt, ut qui plurimùm,
quadrageſimam partem daret ſacerdo-
tibus; qui minimùm, אחד מששים *ſexa-*
geſimam. inter quadrageſimam & ſexage-
ſimam licebat offerre, quodcunq; vo-
luiſſent. Ethnici quoq; ſuis dijs offere-
bant fructuum primitias, quas voca-
bant ἀπαρχάς. Jerem. 24. verſ. 2. *ſicut*
ficus הַבַּכֻּרוֹת *primitiarum*; quæ gratæ ſunt
invenientibus eas. Num. 28. verſ. 26. יוֹם
הַבִּכּוּרִים *dies primitiarum*; feſtum penteco-
ſtes, quo primitiæ eorum, quæ terra pro-
ducit, offerebantur. Levit. 23. v. 20. לֶחֶם
הַבִּכֻּרִים *panis primitiarum:* ex hordeo, quod
primùm demetitur initio meſſis. 2. Reg.
4. verſ. 42. לֶחֶם בִּכּוּרִים *panis primitiarum:* de
hordeo primo, quod demeſſuerant, quia
erat meſſis hordei. ¶ Per metaph. בִּכּוּרָה
primitivum, denotat rem gratiſſimam ac
ſuaviſſimam, ſicut ſunt primi fructus an-
ni, qui maximè expetuntur. Mich. 7. v.
1. בִּכּוּרָה *primitivum deſideravit anima mea.*
Eſa. 28. verſ. 4. כְּבִכּוּרָהּ *ſicut primus anni fru-*
ctus ante æſtatem, quam videbit videns, dum
adhuc in manu ejus devorabit eam. ubi ה
non mappic eſt, ſed dageſch eupho-
niæ. Sicut ficus in principio proveni-
ens, quam omnes cupiunt accipere.
Hoſ. 9. verſ. 10. *quaſi uvas in deſerto inveni*
Iſraelem, כְּבִכּוּרָה *ſicut primitivum in ficu, in*
principio ejus vidi patres veſtros. ſignificat fi-
cum præcocem, prodromum ſive pro-
thericam.

בֶּכֶר, Foemin. בִּכְרָה *dromedarius*, came-
lus fœmina, juvenis & parva, adeò ve-
lox, ut

lox, ut maſculum antevertat. quæ maſculo citius currit: atq; hinc inde diſcurrere amat. Plur. maſcul. בְּכָרִים *dromedarii.* Sing. Jerem. 2. v. 23. בִּכְרָה קַלָּה, Targ. נַאקָא קְלִילָא *dromedarius velox, circumflectens vias ſuas.* Plur. Eſa. 60. v. 6. בִּכְרֵי מִדְיָן, Targ. הוּגְנֵי מִדְיָן *dromedarij Midian.* A

Verbum Piel בִּכֵּר Chald. בַּכַּר duo ſignificat. 1. *primogenitum fecit ſeu conſtituit, primogeniturâ donavit.* Deut. 21. v. 16. *non poterit* לְבַכֵּר, Targum לְבַכָּרָא *primogenitum facere filium dilectæ, coram facie filij odioſæ primogeniti.* Tantùm. ¶ 2. *Primos fructus tulit* aut *præbuit.* Ezech. 47. verſ. 12. *per ſingulos menſes* יְבַכֵּר, Targ. יְהֵי עָבֵד פֵּירִין *erit faciens fructus.* tantùm. Pual בֻּכַּר, Chald. אִתְבַּכַּר *primogenitus conſtitutus aut datus fuit.* Levit. 27. verſ. 26. *veruntamen primogenitum, quod* יְבֻכַּר, Targum יִתְבַּכַּר *primogenitum dabitur coram Domino.* Tantùm. Hiphil הִבְכִּיר *primogenitum peperit.* Jer. 4. v. 31. *anguſtia* כְּמַבְכִּירָה *quaſi primiperæ.* Targ. בְּאִתְּתָא דִּמְשָׁרְיָא לְמֵילַד בְּכוּר *ſicut mulier, quæ incipit parere primogenitum.* cujus ſcilicet dolores ſunt graviores, quam aliarum fœminarum. B C

Arab. בכר bacar *antevertit, prævenit, manè venit.* Pſalm. 68. בכרוה *prævenerunt principes.* Pſal. 119. אבכרת *præveni manè, & clamavi.* Pſalm. 78. ובכרוא אליה *& manè venerunt ad eum.* Actor. 4. v. 4. אבכר *manè obſervabam.*

בכר *diluculum, manè.* In Alcorano. בכרה סבח באלעשי ועשיא *manè & veſperi.* Alc. 3. ואלאבכאר *lauda veſperi & manè.* ✠ בכור *manicatio, matutina ſurrectio.* D

בכרה bacora *fructus præcox, ficus præcox, tempeſtiva.* item *morbus, mariſca, tuberculum in ano.* Plur. בכאר bicar *fructus præcoces.* ✠ אבכרה abcara *prunus, & prunum.*

בכר *virgo.* Plur. אבכאר *virgines.* ✠ בכרי *virginalis.* ✠ בכורית *virginitas.*

בואכר bevicir *hæmorrhois.* ✠ בכראה *rota.*

Rabb. בכרא *primus muri circuitus.* ✠ בכרא *herba quædam.*

בכת. Arab. בַּכַּת *corripuit, arguit, redarguit, reprehendit.* Pſalm. 6. v. 2. יָא רַבּ לָא בְּגַצַבֵךְ תֻבַּכִּתְנִי *ô Domine, non in ira tua arguas me.* Marc. 16. v. 14. ובכתהם לקלה אימאנהם *& reprehendit illos, ob parvitatem fidei ipſorum.* Luc. 3. v. 19. *& Iohannes* יבכתה מן אגל הירודיא *reprehenderat eum propter Herodiadem.* Joh. 3. *ne* תבכת *arguantur ipſius opera.* E

Nom. תַּבְכִּית *reprehenſio, ignominia.*

בלל בְּלַל & בַּל *miſcuit, commiſcuit, permiſcuit, fudit, confudit, perfudit, conſperſit, perturbavit.* Piel Chald. בַּלְבֵּל *idem.* Gen. 11. v. 7. *deſcendemus* וְנָבְלָה, Targ. וּנְבַלְבֵּל *& confundemus labium ipſorum.* pro נָבֹלָּה dageſſato. mutato cholem in ſcheva, poſt quod nequit collocari dageſch. ibidem verſ. 9. *ideo vocavit nomen ejus* (urbis) בָּבֶל *Babel, quia ibi* בָּלַל, Targ. בַּלְבֵּל *confudit Dominus labium totius terræ.* Jud. 19. v. 21. *& introduxit eum in domum ſuam,* וַיָּבָל *& miſcuit aſinis.* ſcilicet pabulum. Targum וּרְמָא כִּסְתָּא *& projecit* (præbuit) *pabulum:* ex avena & hordeo mixtum. Abſolutè, *perfuſus fuit;* Pſalm. 92. verſ. 11. בַּלֹּתִי *mixtus ſum cum oleo viridi;* perfuſus ſum. q. נִבְלַלְתִּי. Targ. רַבִּיתָא יָתִי *inauguraſti me:* unxiſti me. Exod. 29. v. 2. *placentas* בְּלוּלֹת, Targ. דְּפִילָן *perfuſas oleo.* Levit. 2. verſ. 5. בְּלוּלָה *perfuſa oleo.* ¶ Atq; ita uſurpant Arabes בלל bellel *perfudit, humectavit, maceravit, tinxit, intinxit, rigavit, madefecit, intrivit.* Pſalm. 6. ובדמועי אבל פראשי *& lacrymis meis rigabo lectum meum.* Luc. 7. v. 44. והדא בלת רגלי באלדמוע *& hæc rigavit pedes meos lachrymis.* Luc. 18. v. 24. ליבל טרף אצבעה במא *ut intingat extremitatem digiti ſui in aqua.* Joh. 13. *cui* אבל *intingam panem,* ובל *& intinxit.* Paſſ. אנבלל anbelel *humectatus fuit.* Hithpael התבולל *commixtus fuit.* Oſeæ 7. verſ. 8. *inter populos ipſe* יִתְבּוֹלָל *commiſcebitur.* Targ. אִתְעָרְבוּ *miſcentur.*

Nom. בְּלִיל *pabulum* pecoris, ex avena & hordeo mixtum, abſq; palea. Ter: Job. 6. v. 5. *an mugiet bos* עַל בְּלִילוֹ *ſuper pabulo ſuo?* Targ. מִדְלָא דִלְהוֹן *propterea quod non eſt ipſi.* legit, בְּלִי לוֹ *non ipſi.* Job. 24. v. 6. *in agro* בְּלִילוֹ *pabulum ſuum metent.* hoc eſt, proventum ſuum, quo paſcitur. Eſa. 30. v. 24. בְּלִיל *pabulum acidum comedent.*

תֶּבֶל *confuſio illicita,* permixtio ſeminis præternaturalis, cùm ſemen hominis & beſtiæ miſcetur; aut pater & filius cum una & eadem rem habent. Levit. 20. v. 12.

תֵּבֵל (etſi ת ſit radicale, à quibuſdam tamen huc refertur) *orbis habitabilis,* in quo omnia ſunt mixta, homines, animalia, arbores, herbæ, fontes, flumina, & aliæ creaturæ. Pſalm. 24. verſ. 1. תֵּבֵל *orbis & habitantes* בָהּ *in eo.* ſemper eſt fœmininum, excepto uno loco; Eſa. 14. verſ. 17. *poſuit* תֵּבֵל *orbem ſicut deſertum,* וְעָרָיו *urbes ejus* (orbis) *deſtruxit.* aut reciprocum: urbes ſuas loca terræ habitabilia, in deſertum rediget.

תְּבַלֻּל *confuſio* ſeu *macula in oculo;* albugo oculi cum nigro pupillæ mixta: cùm videlicet ex albugine oculi veluti filum album ducitur per iridem & pupillam.

lam. Levit. 21. v. 20. *aut* תְּבַלֻּל, Targ. חִלִּיז A *albuginem habens in oculo ſuo.*

Rabb. תַּבְלוּל *confuſio quatuor elementorum*, χάος. ✠ בַּלְבוּל *confuſio.* ✠ בלולין *feneſtra, cataracta.* ✠ הַבְלִילָה *locus in ventre plures habens concavitates.*

Arab. מבלול mablul, & מבחל *humectatus, intinctus.* ✠ בל bal, & בלה, & אבחלאל *humectatio, maceratio.*

Propr. בָּבֶל *Babel*, Babilonia; quaſi בַּלְבֵל, uno ל eliſo: nomen turris, urbis & regionis, ubi בָּלַל *confudit* Deus labium totius terræ. Gen. 11. v. 9. *vocatum eſt nomen ejus* בָּבֶל. L x x. σύγχυσις *confuſio.* Ariſt. B lib. 3. polit. cap. 2. *Babylon capta cùm eſſet ab hoſtibus, ferunt partem aliquam ejus civitatis, tertia die nondum aliquid ſenſiſſe.* Antiqua Babel ſita fuit in valle, & a Deo, ſicut Sodoma & Gomorrha, ſubverſa, anno ſecundo Darij, qui novam ibidem condidit, quæ eſt hodie.

בל *Belus*, idolum Babilonicũ, vel quod in Babilonia colebant; ad בָּעַל pertinet.

בלא. Chald. בְּלָא *inveteravit*, in בָּלָה mox ſe- C quente, habes.

בלג duo ſignificata habet. I. Hiphil, הִבְלִיג *roboravit, confortavit*; abſolutè, *roboratus, corroboratus, recreatus fuit, reſpiravit, vires collegit.* Job. 9. v. 26. *relinquam faciem meam,* וְאַבְלִיגָה, Targ. וְאִתְגַּבַּר *& roborabor*: recreabor. Amos 5. verſ. 9. הַמַּבְלִיג, Targ. דִּמְגַבַּר *qui roborat debilem ſuper fortem.* L x x. ὁ διαιρῶν *qui dividit.* quaſi מַפְלִיג, ob liter. פ ב cognationem. Hieron. *qui ſubridet*, quaſi D מַלְטִיג. Job. 10. verſ. 20. וְאַבְלִיגָה *& recreabor paulum.* Targum וְאָנוּחַ *& quieſcam*: reſpirabo.

Nom. מַבְלִיגִית *confortatio, recreatio.*

Rabb. בִּלְגָה *nomen cuſtodiæ*, vel familiæ ſacerdotalis ad cuſtodiam deputatæ. ✠ אַבְלִיגָא, lege אבליגא *avellana.*

II. Arab. בָּלַג *eloquens, facundus fuit.* בלג אסלם balag aſalimi *ſalutavit.* ✠ בְּלָגָה balâga *eloquentia, facundia, rhetorica.* מַאְדִב אַלְבְלָגָה E muedib al balâga *magiſter eloquentiæ*, rhetor, orator. ✠ בַּלָאג ballag *idem.* גַּיְר בַּלָאג gâir balleg *non facundus, minorennis, pupillus.*

בְּלוּגָה buluga *ciconia.* Plural. בלוג bulug *ciconiæ.* פַּרְח בְּלוּגָה farch buluga *pullus ciconiæ.*

בלד. Arab. בְּלַד beled, Form. בְּלְדָה *orbis, terra, regio, urbs, oppidum, locus.* Plur. בלאד bilid, & בלדאן bildan *regiones*, urbes. ✠ בְּלֵידָה buleida *oppidulum.* Plur. בליראת buleidet *oppidula.* ✠ בַּלְדִי beledi *urbanus*, in

urbe educatus, civilis, politicus. Plur. בַּלְדִיין beledijn, *urbani.* אַהַל אַלְבַּלַד *incolæ urbis, cœtus civium.* ✠ בַּלָאדָה *hebetudo.*

בלה duo ſignificata habet. I. בָּלָה. Chald. & Syr. בְּלָא. Arab. בלה belî *ſenuit, conſenuit.* per metaphoram, de inanimatis, *veteravit, inveteravit*, vetus factus eſt vel fuit, vetuſtate attritus vel corruptus fuit. Geneſ. 18. verſ. 12. אַחֲרֵי בְלֹתִי, Targum בָּתַר דְּסִיבַת *poſtquam conſenui.* L x x. οὔπω μοι *nondum quidem.* acceperunt pro בלתי non. Joſ. 9. v. 13. *calceamenta noſtra* בָּלוּ, Targum בְּלִיאוּ *inveteratæ ſunt*: attrita ſunt. Pſalm. 102. verſ. 27. *omnes ſicut veſtimentum* יִבְלוּ, Targum יִתְבַּלְיָן. Syr. Hebr. 1. v. 11. יִבְלוֹן. Arab. יבלון *inveteraſcent.* Pſ. 32. v. 3. *& omnia oſſa mea* בָּלוּ, Targ. בְּלַיָן. Arab. בליח *inveterârunt.* Arab. 1. Petr. 1. v. 3. *in ſpem, quæ non* יִבְלִי *peribit.*

Nom. בָּלֶה. Syr. בָּלִי. Arab. בָאלִי belî *vetus, vetuſtus, inveteratus, annoſus.* Plur. בָּלִים. Syr. בָּלְיָן. Arab. בואלי bavili *veteres, vetuſti, inveterati, annoſi.* Foem. בָּלָה. Syriac. בָּלְיָא. Arab. באליא *vetuſta, annoſa.* Plur. בָּלוֹת Chald. בָּלְיָן Syr. בָּלְיָן *vetuſta, annoſa.* Ezech. 23. v. 43. *& dixi* לַבָּלָה *ad vetulam*: *vetulæ ſcortationes?* an ſcortum vetulum mœchatur?

Subſtant. בְּלִי. Chald. בלאות & תַּבְלִית *vetuſtas.* Eſa. 38. v. 17. *ſed tu deſideraſti animam meam* מִשַּׁחַת בְּלִי *ex fovea vetuſtatis.* hoc eſt, magno deſiderio liberaſti corpus meum ex ſepulchro. in ſepulchro enim corpus hominis vel cadaver inveteraſcit & corrumpitur. Eſa. 10. v. 25. *& conſumetur indignatio & ira mea ſuper* תַּבְלִיתָם *attritione ipſorum.*

בְּלוֹא. inde plurale בְּלוֹיִם, & , י in א mutato, בְּלוֹאִים, Chaldaicè בְּלָאִין *panni inveterati*, vetuſtate attriti & corrupti; veteres, laceri panni, fruſta, Lumpen. Jerem. 38. verſ. 11. *& accepit inde* בְּלוֹיֵ הַסְּחָבוֹת *pannos inveteratos tractarum*, וּבְלוֹיֵ מְלָחִים *& pannos veteres corruptarum.* ſcilicet בְּגָדִים *veſtium.* fruſta veteris panni, quæ hinc inde in terra trahuntur, ruptantur & computreſcunt. in margine notatur legendum eſſe בלויי cum jod plurali expreſſo. Chald. בְּלִיתָא *fruſtum panni veteris.*

בַּלָּהָה, pro בְּהָלָה *terror ſubitus, & perditio*, literis לה transpoſitis. Plur. בַּלָּהוֹת *terrores.* Eſa. 17. verſ. 14. *ad tempus veſpertinum, & ecce* בַלָּהָה *terror.* Targum כְּלָא הֲוָה *quaſi non fuiſſet*; ſicut ſequitur: *antequam eſſet manè*, וְאֵינֶנּוּ *& non ipſe.* Ezech. 26. verſ. 21. בַּלָּהוֹת *terrores dabo te.* Targ. כְּלָא הֲוֵית *quaſi non fuiſſes.* Hier. *in nihilum.* ſequitur enim,

enim, וְאֵינְךָ *& non tu. & quærent te, & non invenieris.* A

PARTICULA, בַּל, & cũ jod addititio, בְּלִי, & בִּלְתִּי *nequaquam, neutiquam, nihil omnino.* Arab. בל bal *ſed.* Pſalm. 16. verſ. 8. *Dominus à dextris mihi,* בַּל *nequaquam dimovebor.* Ibidem v. 2. *Bonum meum* בַּל *nequaquam ſuper te.* 2. Sam. 1. verſ. 21. *Clypeus Saulis* בְּלִי *nequaquam unctus oleo.* Eſa. 14. verſ. 6. *Perſecutionem paſſum* בְּלִי *nequaquam prohibuit.* 1. Sam. 20. v. 26. בִּלְתִּי *nequaquam mundus, quia* לֹא *non mundus eſt.* ¶ Uſurpantur autem בִּלְתִּי & בְּלִי, pro particulis excluſivis, *abſq, ſine, præter, tantùm, niſi.* Iob. 33. v. 9. *mundus ſum* בְּלִי-פָשַׁע *abſq. transgreſſione.* Eſaiæ 14. v. 6. *plaga* בִּלְתִּי סָרָה *ſine declinatione.* Num. 32. verſ. 12. בִּלְתִּי, Targ. אֱלָהֵן *niſi Caleb.* ¶ Et aſſumit duas particulas עַל & עַד, aut literas ſerviles בלמ: ut, עַל-בְּלִי *propterea quod non.* בִּבְלִי *in* עַד-בְּלִי & עַד-בִּלְתִּי *quoad non, donec non.* מִבְּלִי & לְבִלְתִּי & לִבְלִי *ad non, ut nõ, ne.* מִבִּלְתִּי *propter non, eo quod non, propterea quod non ſit:* cauſam includit. Deut. 4. verſ. 42. *Qui occiderit ſocium ſuum* בִּבְלִי, Targum בְּלָא *abſq. ſcientia:* inſcienter. Iob. 4. v. 11. *Leo perit* מִבְּלִי *abſq. præda.* LXX. παρὰ τὸ μὴ ἔχειν βορὰν *eo quod non habeat eſcam.* Hoſ. 4. v. 6. *Exciſi ſunt populus meus* מִבְּלִי *abſq. ſcientia.* LXX. οὐκ ἔχων τὴν γνῶσιν *non habens ſcientiam.* Iud. 8. v. 1. לְבִלְתִּי קְרֹאות, Targ. בְּדִיל מָה לָא קְרִיתָא *quare non vocaſti nos?* Ioſ. 10. v. 33. עַד-בִּלְתִּי הִשְׁאִיר *quoad non relinqueret ipſi.* Jerem. 23. v. 14. לְבִלְתִּי שָׁבוּ *ut non redirent quilibet à malitia ſua.* B C

II. Metaphoricè בָּלָה, Chald. בְּלָא *attritus, conſumptus, imminutus, deſtructus, perditus fuit, periit:* ſicut ſenes paulatim debilitantur & conſumuntur, aut veſtes uſu vel vetuſtate atteruntur. Piel בִּלָּה, Chald. בַּלִּי, in Daniele בַּלָּא *attrivit, conſumſit, corrupit, deſtruxit, perdidit.* Chald. Dan. 7. v. 25. *& ſanctos excelſorum* יְבַלֵּא *perdet:* deſtruet. ℵ Hebraic. Iob. 21. v. 13. יְבַלּוּ, Targum יְגַמְרוּן, Al. יְשַׁלְמוּן *conſument in bono dies ſuos.* ubi tamen in margine notatur per כ legendum eſſe, יְכַלּוּ *conſument.* Thren. 3. verſ. 4. בִּלָּה *conſumpſit carnem meam & cutem meam, contrivit oſſa mea.* Eſa. 65. v. 22. *& opus manuum ſuarum* יְבַלּוּ *conſument electi mei.* præcedit: *non ædificabunt, & alius inhabitabit; non plantabunt, & alius comedet.* 1. Paral. 17. verſ. 9. *& non addent filii iniquitatis* לְבַלֹּותוֹ *conſumere eum:* perdere. Pro quo habetur, 2. Sam. 7. v. 10. לְעַנּוֹתוֹ *affligere eum:* opprimere. D E

Ita uſurpant Arabes בלא beli *afflixit, torſit, tormentis ſubjecit, examinavit, tentavit, probavit.* Pſ. 139. *Domine* בְּלוֹתַנִי *probaſti me.* Pſal. 26. וְאַבְלְנִי *& proba me.* Pſal. 66. וּבְלוֹתַנָא *& examinaſti nos.* Pſ. 105. *eloquium tuum* אבתלאה *examinavit eum.* Hebr. 2. v. 18. *ex eo quod paſſus* ואבתלי *& tentatus eſt, poteſt ſuccurrere illis, qui* יבתלון *tentantur.*

בלא & בלוי *afflictio, tentatio, periculum, experimentum.* PLural. בליה, & בלאיא, & בְּלִיאת *afflictiones, pericula.* Luc. 16. verſic. 24. *& Lazarus* הו פי בלאיה *fuit in afflictionibus ſuis.*

בלה Arab. בלה belch *moria, ſtultitia, fatuitas, inſania.*

אבלה eblch *morus, ſtultus, bardus.* PLur. בלאת bulch *mori, ſtulti.*

אתבלה atballah *infatuatus fuit.*

Avic. בלה אלנחל *dactyli immaturi.*

בלט duo ſignificata habet. I. Rabb. בָּלַט. Chald. בלט *eminuit, prominuit.* צוּרָה בּוֹלֶטֶת *figura eminens.* עֵינַיִם בּוֹלְטוֹת *oculi prominentes:* præ copia pinguedinis ſcil. ſicut macilentorum oculi ſunt depreſſi.

II. NOM. Chald. בְּלוּט. Arab. בלוטה bolôta, eſt אלה *quercus* & *glans*; arbor & fructus. Matth. *Beluth, Hullet, Chullot.* PLur. בלוטין. Arab. בלוט bolot *glandes.* Chald. Eſa. 6. v. ultim. *ſicut terebinthus,* וְכָאֵלוֹן, Targ. וּכְבַלוּטָא *& ſicut quercus.* ℵ Arab. בְּלוֹטִי boloti *glandifer.* ℵ בְּלוֹטִיָּה bolotia *dryinus, quercinus ſerpens.* ¶ שַׁח בלוט ſchach bolot, quod Rabbini שַׁךְ בלוט ſcribunt, ח per כ exprimentes. Matth. ſtebulot *rex glandium, caſtanea.* עֵיץ מִן בלוט guida min bolot *quercetum.*

Arabibus item בלט ballat, ab eminentia, *ſternere lapidibus* ſignificat.

בְּלָאטָה, λιθόστρωτον *pavimentum lapidibus ſtratum.* PLur. בלאטאת *pavimenta, lithoſtrota.* Geogr. מַעֲשֵׂי בִּבְלָאטָאת נְחָאס *lectus pavimentis æneis.*

בלם בלם בָּלַם Chald. & Syr. בלם *clauſit, occluſit, ligavit, colligavit, ſtrinxit, conſtrinxit.* Pſalm. 32. verſ. 9. *Habena & freno os eorum* לִבְלוֹם, Targum לְאִתְחַסָּמָא *ad conſtringendum, ne accedant ad te.* hoc eſt, conſtringere, aut conſtringi oportet, ne in te faciant impetum. Syr. 1. Cor. 9. verſ. 9. *os bovis triturantis non* תבלום *obligabis.* Tal. בּוֹלֵם עַצְמוֹ בִּשְׁעַת מְרִיבָה *conſtringens ſeipſum in hora litigationis.* hoc eſt, qui ſe continet, tacet, nihil reſpondet. Chald. בלים *conſtrictus lingua, mutus, balbus.* Eſa. 35. v. 6. *& jubilabit lingua* אִלֵּם, Targ. בלים *muti.*

NOM. בְּלִימָה *conſtrictio, colligatio, centrum terræ,* quo quaſi conſtricta tenetur. Iob. 26. verſ. 7. *ſuſpendens terram* עַל בְּלִימָה *ſuper centro.* Hebræi legunt duas dictiones בְּלִי מָה *quod non eſt aliquid,* quod per ſe non ſubſiſtit:

A ſiſtit: quod terra in medio corporum cœleſtium, à quibus undiq; diſtat longiſſimè, ſuſpenſa ſit, nullo fulcimine nixa.

בלן Talm. בְּלָן, & בַּלָּנִי, & בָּלַאנְיָא *balneator*, balnei aut thermarum dominus. ⁜ בְּלִיוֹנָא *ſigillum annuli.* ⁜ בְּלוֹנִיָא *filum margaritarum.* ⁜ בּוּלִין βῶλος *gleba.* ⁜ בְּלָן *vermis, & operculum doly.* ⁜ Arab. בלאן bulni *albumen ovi.* item *ſplendor.*

בלם בְּלַם, Chald. בְּלַם *miſcuit, commiſcuit, permiſcuit.* Amos 7. verſ. 19. בולס *miſcens ſycamina*, ſcil. cum alijs rebus, in uſum ſeu pabulum boum. Aliqui conferunt cũ Chal- B daico בלש *quæſivit, conquiſivit*: & exponũt, בולס *conquirens*, colligens ſycamina in cibum boum ſuorum. Talm. בָּלוּס *mixtus, permixtus.* Pl. בְּלוּסִין *mixti.* Fœm. בְּלוּסָה *mixta.*

בּוּלוּס & בּוּלְסָא *ſpeculum vitreum*, aut *chryſtallinum.*

Alc. מְבַלְסוּן *deſperantes.* ⁜ יבלס *deſperabit.*

בלע quatuor ſignificata habet, I. בָּלַע, Chal. בְּלַע, Arab. בלע *ſorbuit, abſorbuit, glutivit, deglutivit, devoravit, lurcavit.* Exod. 7. verſ. 12. C וַיִּבְלַע, Targum ובלע *& deglutivit baculum Aharonis.* Num. 16. verſ. 32. וַתִּבְלַע, Targum ובלעת *& deglutivit eos terra.* Niphal. נִבְלַע, Syr. אתבלע. Arab. אבתלע *abſorptus, deglutitus, devoratus fuit.* Hebr. Eſa. 28. v. 7. נִבְלְעוּ, Targum אסתלעמו *abſorpti ſunt à vino.* Syr. 2. Cor. 2. verſ. 7. *ne ægritudine nimia* יתבלע *abſorbeatur*: perdatur. 1. Cor. 15. v. 54. ואתבלע, Arab. אבתלע *quod abſorpta eſt mors in victoria.* ¶ Uſurpant etiam Arabes activè. Mat. 23. verſ. 24. ויבתלעון אלגמל *& deglutient ca-* D *melum.* Pſalm. 106. *Aperta eſt terra*, ואבתלעת *& deglutivit Dathan.* Piel, בִּלַּע, Arab. בַּלַּע, idem quod in Cal. Iob. 2. v. 3. לְבַלְּעוֹ, Targ. לסלעמותה *ut abſorberem* (perderem) *eum.* Eſa. 25. verſ. 8. בִּלַּע *deglutivit* (Dominus) *mortem omnino.* ſicut Jonam בָּלַע *deglutivit* cetus. Jon. 2. v. 1.

Nom. בֶּלַע *abſorptio, deglutitio.* Pſal. 52. v. 6. *dilexiſti omnia verba* בֶּלַע *abſorptionis.* hoc eſt, perditionis. quibus perdidiſti Achimelechum cum familia. Ier. 51. v. 44. *&* E *educam* בִּלְעוֹ *abſorptionem ejus ex ore ipſius.* hoc eſt, id quod abſorbuit.

Rabbinis בְּלִיעָה *æſophagus*, quo cibus deglutitur, gula. ⁜ בֵּית בָּלַע *domus deglutitionis*, idem.

Chald. & Syr. בְּלוּעָא *hamus*, quem piſcis deglutit. אות מְבֻלַּעַת *litera abſorpta* pronunciando.

Arab. בלאע balla *gula & guloſus, comedo, manducus.* plural. בְּלָאעִין ballâin *guloſi, lurcones.* ⁜ בלען *vorax.* ⁜ מַבְלַע mabla *guttur, gula, deglutitorium.*

A בלע balla *gurges, vortex.* ⁜ מֻבַלַּע mubali *gurgitoſus, vorticoſus.*

II. Metaphoricè, בָּלַע Piel, בִּלַּע *corrupit, deſtruxit, perdidit, conſumſit, abſumſit, abolevit, occultavit, abſcondidit, fefellit, decepit.* quia, quod deglutitur, abſconditur, abſumitur, perditur. Iob. 20. v. 18. *Reddens laborem, & non* יִבְלָע, Targum יִגְמַר *conſumet.* Pſalm. 35. v. 25. בִּלַּעֲנוּהוּ *deglutivimus eum.* Targ. גְּמַרְנָא יָתֵהּ *perdidimus eum*: conſumſimus. Num. 4. v. 20. כְּבַלַּע, Targum כַּד מְכַסַּן *poſtquam abſconderunt ſanctum*: vaſa ſacra. Thren. 2. verſ. 2. בִּלַּע, Targum שיצי *perdidit Dominus*, (&) *non* B *pepercit.* Eſa. 3. v. 12. *& ſemitam viarum tuarum* בִּלֵּעוּ, Targ. קלקילו *contemſerũt.* Prov. 19. v. 28. *& os impiorum* יְבַלַּע *abſcondet iniquitatē.* Iob. 10. v. 8. וַתְּבַלְּעֵנִי *& degluties me.* LXX. *μὴ ἐπαισας με* *percuſſiſti.* Niph. Hoſ. 8. v. 8. נִבְלַע, Targ. אתבזיו *ſpoliatus eſt Iſrael*: devaſtatus. Pual. בֻּלַּע *corruptus, perditus fuit.* 2. Sam. 17. v. 16 *ne* יְבֻלַּע, Targ. יִתְּחַנֵי *noceatur regi.* Iob. 37. v. 20. *homo ſi* יְבֻלָּע, Targ. יִקְטְרֵג *arguetur.* al. *abſcondetur.*

III. Syr. בלע *percuſſit, nocuit*: abſolutè, *vapula-* C *vit, caſus fuit.* Luc. 22. v. 51. *& accepit aurē* דַּבְלַע *quã percuſſerat*: amputaverat. Luc. 12. v. 47. יִבְלַע *vapulabit multis.* 2. Cor. 11. v. 24. בְּלַעַת *vapulavi.*

IV. Arab. בַּלַע balag, litera ע cũ puncto, *venit, pvenit, pertigit, acceſſit, appropinquavit.* Pſ. 107. וּבַלַעוּא *& venerũt uſq; ad portas mortis.* Act. 10. v. 32. *cum autē* בַּלַע *appropinquaret tēpus.* Ioh. 5. וּבַלַעַת *& veniet meſſis.* Gen. 11. v. 4. יַבְלַע *pertinget culmen ejus ad cœlũ.* Hebr. 12. v. 4. *nondũ* D תבלעוא *reſtitiſtis.* יַבְלַע *veniet, perveniet.* Hiph. אַבְלַע *adduxit, attulit, deduxit.* Pſ. 60. *aut quis* יְבַלְּעֵנִי *deducet me in Idumæam.* Alc. אַבְלַעְתכם רְסַאלַאת רַבִּי *attuli vobis epiſtolas domini mei.* ⁜ Avic. בַּאלִעִין baligin *qui pervenerunt ad ætatem.* ⁜ בלוע *ſpermatis emiſſio.*

בלץ Syr. בְּלַץ, idē quod בְּלַט, literis ץ ט pmutatis. *eminuit, prominuit.* Marc. 4. v. 5. *& in momēto* בְּלַץ *eminuit.* de ſemine mox enaſcēte.

בלק בָּלַק *evacuavit, evacuando deſtruxit.* Eſa. 24. v. 1. *evacuãs terram*, וּבוֹלְקָהּ *& deſtruens eã*: ex- E cindens eam ex orbe habitabili. Nah. 2. v. 11. *Evacuata* וּמְבֻלָּקָה *& deſtructa*: deſerta, abſq; incolis.

בלר Arab. בְּלָרָה bulara *beryllus, chryſtallus.* Pl. בלאר bular *berylli.* שי מן בלאר ſchei min bular *cryſtallinus.*

בלש Chal. בְּלַשׁ & שַׁבְלַשׁ *quæſivit, inquiſivit, ſcrutatus fuit.* Gen. 31. v. 35. וַיְחַפֵּשׂ, Targ. ובלש *& quæſivit, & non invenit.* Zoph. 1. v. 12. אֲחַפֵּשׂ *ſcrutabor Ieruſalē lucernis.* Targ. *conſtituã* בַּלּוֹשִׁין וִיבַלְשׁוּן יְרוּשְׁלֵם כְּמָא דְבָלְשִׁין *ſcrutatores, & ſcrutabuntur Ieruſalem, ſicut qui ſcrutantur*, &c.

Rabb·

Rabb. בּוּלְשָׁה *exercitus, virtus.* תַּבְלְשִׁים *idem.* A

Arab. בלאש belisch *ciſta ad frumentum.*

בּמה בָּמָה, Chald. בָּמָא *excelſum*, in בום invenies.

בנן. Arab. בנין benin *ſapidus, comeſtilis.* Plural. בנאן binen *ſapidi.*

בננה binna *calyx, echinus.*

בנא Chald. בְּנָא *ædificavit*, in mox ſequente בָּנָה habes.

בנג. Arab. בנג *hyuſquiamus albus.* Avic. Matth. *Bengi.*

בנד. Arab. בַּנד bend *ſignum, vexillum.* Hiſpanis, *pendon*: Plural. בְּנוּד bunud *ſigna, vexilla.* B

בנה בָּנָה, Chald. & Syr. בְּנָא, Arab. בנא beni *ædificavit, ſtruxit, extruxit, conſtruxit domum* vel *urbem, poſuit, conſtituit, condidit.* quacunq; opera fabricavit. 1.Reg. 10.verſ.4. *quam* בָּנָה, Targum בְּנָא *ædificavit:* rex Salomo. Ezech. 24. verſ. 4. בֹּנַיִךְ *architecti tui conſummarunt pulchritudinem tuam.* Lxx. *υἱοί σου filij tui.* Syr. Actor.7.v.49. *quam domum* תבנון *ædificabitis mihi.* Arab. Pſalm. 28. *nec* תבניהם *ædificabis eos.* Pſalm. 51. ואבן *& ædifica muros Jeruſalem.* Matth. 16.v.18. ועלי הרא אלצחרה אבני ביעתי *& ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam.* Luc.12. verſ.18. אהדם אהראי ואבניהא *deſtruam horreum meum, & ædificabo illud.* Niphal. נִבְנָה, Chald. אִתְבְּנָא, Syr. אֶתְבְּנָא, Arab. אתבני atbeni, & אבתני abteni *ædificatus, extructus fuit.* Num.13.v. 23. *Hebron ſeptem annis* נִבְנְתָה, Targ. אִתְבְּנִיַת *ædificata fuit ante Zoan.* Ezræ 4.verſ.13. *ſi urbs iſta* תתבנא *ædificabitur.* Syr. Eph.2. verſ.20. וְאֶתְבְּנִיתּוּן *& ædificati eſtis ſuper fundamenta Apoſtolorum.* Arab. 1. Petri 2.verſ. 5. *vos etiam* אתבנוא *ædificemini.* Activè, Geneſ. 4. ואבתני מדינה *& ædificavit urbem.* ¶ Per metaphoram verò uſurpatur, 1. de *procreatione, ſuſceptione, & educatione liberorum,* qui ex parentibus quaſi extruuntur, & quibus familiæ, tanquam domus, ædificantur, inſtaurantur & conſervantur: ut filius ædificij, pater fundamenti inſtar ſe habeat: ita quidem, ut qui non habeat liberos, quaſi deſtructus ſit. Gen. 16.verſ. 2. *Ingredere ad ancillam meam, fortaſſis* אִבָּנֶה, Targ. אִתְבְּנֵי *ædificabor ex illa.* hoc eſt, ſuſcipiam ex illa liberos. Ruth. 4.verſ.11. *quæ.* בָּנוּ, Targ. בנו *ædificavêrunt ambæ domum Jſrael.* Targum, *domum Jſraelis patris ſui in duodecim tribubus.* Deuter. 25.v.9. *Sic fiat viro, qui non* יִבְנֶה אֶת בֵּית אָחִיו *ædificabit domum fratris ſui.* h. e. qui noluerit ſuſcitare ſemē fratri ſuo. ¶ 2. De reparatione, inſtauratione, ampliatione,

C

D

E

munitione aut conſervatione ædificiorum: quæ ædificando inſtaurantur & conſervantur. 1.Reg.12.v.25. וַיִּבֶן אֶת פְּנוּאֵל *& ædificavit Penuel.* inſtauravit muros urbis, & extruxit in ea palatium regium. 1. Reg. 16. v. 24. וַיִּבֶן הָהָר *& ædificavit montem.* hoc eſt, urbem, qua montem illum auxit & exornavit. 2. Paral. 16. verſ. 1. וַיִּבֶן אֶת הָרָמָה *& ædificavit Rama, ut non daret egredientem & ingredientem Aſa regi Judah.* hoc eſt, munivit. ¶ 3. Metaphoricè de procuratione, inſtauratione, reſtitutione, refectione, exaltatione, conſervatione, incremento, proſperitate, ſtabilitate ſive durabilitate hominum & aliarum rerum. Jerem. 31. v. 4. *Adhuc* אֶבְנֵךְ וְנִבְנֵית *ædificabo te, & ædificaberis.* Targum אֲקִימִנֵּךְ וְתִתְקַיְמִין *ſtabiliam te, & ſtabilis eris.* Cœtus diſperſus, ſimilis eſt ædificio diruto, cujus diſperſa ſunt lapides & ligna, & quando inſtaurantur, recolliguntur. Malach. 3.verſ.15. *etiam* נִבְנוּ *ædificati ſunt facientes iniquitatem.* Targum אִתְקַיְמוּ *ſtabilitati ſunt.* Jerem. 12. verſ.16. וְנִבְנוּ *& ædificabuntur in medio populi mei.* Targum וְיִתְקַיְמוּן *& ſtabilientur.* Iob. 22. verſ. 23. *Si converſus fueris ad omnipotentem* תִּבָּנֶה *ædificaberis:* proſper eris.

Nom. בֵּן, Arab. אבן *filius.* Plur. בָּנִים, Chald. בְּנִין, Arab. בנו benu, & בנון benun, & אבנא ebne *filij.* Fœm. בַּת, pro בַּנְת, eliſo נ. Chald. בְּנָא, Arab. אבנה ebne, & בנת bent *filia.* Plur. בָּנוֹת, Chald. בְּנָן, Arabicè בנאת benît *filiæ.* Dual. Arab. בְּנַאן benan *duo filij.* Dicitur autem בֵּן *filius*, quod ſit ex parentibus extructus: quod ſit ædificium & ſtructura parentum, quoad generationem & æducationem. ſicut Plaut. in Moſtell. Actu 1. *Novarum eſſe ædium arbitror ſimilem ego hominem, quando hic natus eſt.* Et paulò poſt: *Parentes fabri liberûm ſunt, & fundamentum ſubſtruunt liberorum, extollunt, parant ſedulò infirmitatem, ut & in uſum boni, & in ſpeciem populo ſint, ſibique aut materiæ ne parcunt, nec ſumtus ibi ſumtus eſſe ducunt: expoliunt, docent literas, jura & leges, ſumptu ſuo & labore nituntur.* Eſa.7.v.14. *Ecce virgo gravida eſt, & pariens* בֵּן *filiū, & vocabit nomen ejus* עִמָּנוּאֵל *Jmmanuel.* Gen. 43. v. 29. *& vidit Benjamin fratrem ſuum,* בֶּן־אִמּוֹ *filium matris ſuæ.* Lxx. *ὁμομήτριον uterinum.* Gen. 46.verſ.23. וּבְנֵי דָן חֻשִׁים *& filij Dan Huſim.* ex pluribus filijs hic ſolus fuit ſuperſtes. Ibidem, v. 7. de Iacobo. בְּנֹתָיו *filias ejus.* fuerunt Dina, & Serah filia Aſer: aut aliç puellç cum Dina educatæ loco filiarum. Eſa.49.v.17. מִהֲרוּ בָּנַיִךְ, Targum יוחון בנכי *accelerabunt filios tuos.* ſc. לְהָבִיא *adducere.* celeriter adducent:

cent: ſicut ſequitur, v. 22. וְהֵבִיאוּ בָנַיִךְ *& adducent filios tuos in ſinu.* Et accentus Athnach dirimit à ſequentibus. Omnes interpretes acceperunt pro בּוֹנַיִךְ *ædificatores tui.* ideo reddiderunt LXX. *καὶ ταχὺ οἰκοδομηθήσῃ & citò ædificata es.* Hieron. *venerunt ſtructores tui.* ¶ Per Synecdochen, בֵּן *filius*, & בַּת *filia* uſurpantur. I. pro *nepotibus & poſteris:* qui enim patrem genuit, etiam filium hujus genuiſſe videtur. Gen. 29. verſ. 5. *noſtiſne Laban* בֶּן־נָחוֹר *filium Nahor?* hoc eſt, nepotem. fuit Bathuelis filius, frater Rebeccæ. 2. Sam. 19. v. 24. *Mephiboſchet* בֶּן *filius Saulis* dicitur, cum fuerit filius Jonathan, filij Saulis. Sic בְּנֵי יִשְׂרָאֵל *filij Iſrael:* qui erant ex filijs aut nepotibus Jſraelis. Exod. 2. v. 1. *Abijt quidam de domo Levi, & duxit* בַּת *filiam Levi.* h. e. ex poſteritate Levi ortam. Prov. 13. v. 22. *Bonus hæreditabit* בְּנֵי־בָנִים *filios filiorum.* hoc eſt, nepotes. Jer. 27. v. 6. בֶּן בְּנוֹ *filio filij ejus:* Nebucadnezaris. Tobiæ 4. *Filij prophetarum ſumus: Noe, Abraham, Iſaac, Iacob patres noſtri ab æterno.* Actor. 3. verſ. 25. *vos eſtis filij prophetarum.* Pſalm. 137. verſ. 7. *Memento, Domine,* לִבְנֵי אֱדוֹם *filiis Edom diem Jeruſalem.* Targum לְעַמָּא דֶאֱדוֹמָא *populo Idumææ.* Gen. 11. v. 5. *ut videret urbem & turrim, quas ædificârant* בְּנֵי הָאָדָם, Targum בְּנֵי אֱנָשָׁא *filij hominis.* ¶ 2. Pro *filiis adoptivis.* 2. Sam. 21. verſ. 8. *& quinq;* בְּנֵי מִיכַל *filios Michal, filiæ Saulis, quos peperit Adrieli.* Fuit autem data Adrieli filia Saulis, non Michal, ſed Merob. 1. Sam. 18. verſ. 18. Et his utriſque mortuis, filios illorum quinq; ſibi adoptavit, & educavit Michal, aliàs ſterilis. Eſther. 2. v. 7. *Mardochai poſt mortem patris ejus, & matris ejus accepit illam ſibi* לְבַת *in filiam.* Exod. 2. v. 10. *& attulit eum filiæ Pharaonis, & fuit ipſi* לְבֵן *in filium.* Exod. 4. v. 22. בְּנִי *filius meus primogenitus Iſrael.* Ezech. 21. verſ. 15. *gaudebimus virga* בְּנִי *filij mei, averſaris omne lignum.* qua ego percutio filium meum Iſraelem, ut eum caſtigem? ¶ 3. Pro *liberis,* ſi ſine collatione ſexus ponitur. Gen. 3. v. 16. *in dolore paries* בָנִים *filios.* hoc eſt, liberos. Eſa. 13. v. 18. *ſuper* בָּנִים *filios non parcet oculus ipſorum.* h. e. liberos. Pſalm. 127. v. 3. *Ecce hæreditas Domini ſunt* בָּנִים *filij.* h. e. liberi. ¶ 4. Pro ſexu, cum ſine collatione patris aut matris ponitur. Prov. 7. v. 7. בַּבָּנִים *inter filios puer deficiens corde.* h. e. inter adoleſcẽtes. Gen. 30. v. 13. *Laudabunt me* בָּנוֹת *filiæ.* Targ. נְשַׁיָּא *mulieres.* LXX. *αἱ γυναῖκες mulieres.* Cant. 2. v. 3. *ſicut lilium inter ſpinas: ſic unica mea inter* בָּנוֹת *filias.* h. e. puellas. Gen. 34. v. 1. *ut videret* בִּבְנוֹת הָאָרֶץ *in filiabus terræ.* h. e. ut puellas ſpectaret. ¶ Deinde per metaphoram ad varia transfertur. 1. ad diſcipulos, quorum præceptores, vocant Hebræi אָבוֹת *patres*, mentis videl. quã informant. 2. Reg. 2. v. 3. *& egreſſi ſunt* בְּנֵי־הַנְּבִיאִים *filij prophetarum.* Targum תַּלְמִידֵי נְבִיַּיָא *diſcipuli prophetarum:* de quibus dicitur, 1. Sam. 10. verſ. 12. *& quis* אֲבִיהֶם *pater ipſorum.* Targum רַבְּהוֹן *magiſter ipſorum:* ſuntque juxta Hebræos Levitæ. 2. Reg. 4. verſ. 38. וּבְנֵי הַנְּבִיאִים *& filij prophetarum ſedebant coram eo.* Eſa. 7. verſ. 3. *& Sear Iaſub* בִּנְךָ *filius tuus.* Targ. תַּלְמִידָךְ *diſcipulus tuus.* ſic Sapientia apud Salomonem diſcipulos ſuos, vocat filios. Prov. 1. v. 8. *Audi* בְּנִי *mi fili, diſciplinam patris tui.* Prov. 5. v. 7. & 14. *& nũc* בָּנִים *filij, obedite mihi.* Pſalm. 34. verſ. 10. *venite* בָּנִים *filij, obedite mihi: timorem Domini docebo vos.* Sic Matth. 11. v. 19. *Juſtificata eſt ſapientia à filiis ſuis.* h. e. Phariſæi à ſuis diſcipulis. ſic *υἱες ἰατρῶν filij medicorum.* hoc eſt, diſcipuli. artes enim per manus tradebantur. ¶ 2. Ad urbis, loci aut populi alicujus cives, incolas, alumnos, quorũ quaſi mater eſt locus nativitatis aut educationis, quando illis præponitur. Eſa. 11. verſ. 14. בְּנֵי קֶדֶם *filij orientis;* populi orientales. Eccl. 2. v. 7. וּבְנֵי בַיִת *& filij domus fuerunt mihi.* h. e. familia. Gen. 23. v. 11. *In oculis* בְּנֵי עַמִּי *filiorum populi mei.* LXX. *ἐναντίον πάντων τῶν πολιτῶν μου coram omnibus civibus meis.* 2. Paral. 35. verſ. 13. *omnibus.* בְּנֵי הָעָם *filiis populi.* Jud. 14. v. 16. *ænigma propoſuiſti* לִבְנֵי עַמִּי *filiis populi mei.* h. e. civibus ſive popularibus meis. 2. Reg. 19. v. 21. בְּתוּלַת בַּת *virgo filia Zionis.* Targ. מַלְכוּת כְּנִישְׁתָּא *regnum congregationis:* cœtus. Thren. 2. v. 15. *& movent caput ſuper* בַּת *filia Ieruſalem.* Targ. עַל כְּנִישְׁתָּא דִירוּשְׁלֵם *ſuper cœtum Ieruſalem.* Pſalm. 149. v. 2. בְּנֵי צִיּוֹן *filij Zion exultant in rege.* Jerem. 2. v. 16. *Etiam* בְּנֵי נֹף *filij Noph.* h. e. Memphitæ. Zophon. 3. v. 10. בַּת *filia Puzai afferent munera.* Zach. 2. v. 7. *hoi Zion, evade, habitans* (in) בַּת *filia Babel.* h. e. inter Babylonios. Targ. בִּמְדִינַת *in regione:* urbe. Pſalm. 45. v. 13. וּבַת צֹר *& filia Tyri cum munere faciem tuam quærent.* Targ. וְיָתְבֵי כְרַכָּא דְצוֹר *& habitatores arcis Tyri.* Ezech. 16. v. 28. בְּנֵי אַשּׁוּר *filij Aſſur.* h. e. populus Aſſyriæ. Gen. 15. v. 3. בֶּן־בֵּיתִי *filius domus meæ.* LXX. *οἰκογενής μου vernaculus meus.* Ibid. v. 2. וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי *& filius procurator domus meæ.* Targ. וּבַר־פַּרְנָסָא הָדֵין דִּבְבֵיתִי *& filius procurator iſte, qui in domo mea eſt.* ¶ 3. ad res quaſcunq;, loco quocunq; cõtentas. Iob. 41. v. 19. *nõ fugabit eũ* בֶּן־קָשֶׁת *filius arcus.* Targ. גִּירָא דְקַשְׁתָּא *ſagitta arcus.* Thren. 3. v. 13. *Immiſit in renes meos* בְּנֵי אַשְׁפָּתוֹ *filios pharetræ ſuæ.* h. e. ſagittas ſuas. Eſa. 21. v. 10. בֶּן גָּרְנִי *filius areæ meæ.* h. e.

mea. hoc eſt, frumentum quod in area A
mea ventilatur & relinquitur. ¶ 4. Ad
homines alicui rei incumbentes, ſtuden-
tes, inhærentes, deditos, addictos, deſti-
natos. 2. Sam. 2. v. 7. *Sitis* לִבְנֵי־חָיִל *in filios
roboris*. Targum גְּבַר עָבֵד קְרָב *virum facientem
bellum*: militarē. 1. Reg. 1. v. 52. *ſi erit* לְבֶן־חַיִל
in filium roboris. Targ. גְּבַר דָּחֵל חַטְאִין *vir ti-
mens peccata*. Deuter. 3. v. 18. *Filij Iſrael, omnes*
בְּנֵי חָיִל *filij roboris*. Targum מְזָרְזֵי חֵילָא *accin-
cti robore*: expediti. 1. Sam. 20. v. 31. *Quia*
בֶּן־מָוֶת *filius mortis eſt*. Targum גְּבַר חַיָּב קְטוֹל
vir dignus morte: reus mortis. Deut. 25. v.
2. בֶּן הַכּוֹת *filius percuſſionis*. Targum בַּר חַיָּב II
לְאַלְקָאָה *filius dignus qui percutiatur*: quadra-
ginta vicibus, una minus. In נָכָה vide. Pſ.
102. verſ. 21. *ut ſolvas* בְּנֵי תְמוּתָה *filios mortis*.
Targum בְּנַיָּא דִמְסִירִין לְמִיתוּתָא *filios, qui tradi-
ti ſunt ad mortem*. Rabbin. בְּנֵי בְרִית *filij fœ-
deris*, id eſt, circumciſi, Jſraelitæ, cum qui-
bus Deus inijt fœdus per circumciſionē.
Et בֶּן בְּרִית *filius fœderis*, proſelytus circum-
ciſus, & totius Legis ſervator. Act. 3. v. 25.
vos eſtis filij prophetarum & fœderis. contra, בֶּן C
בְּלִיַּעַל *filius iniquitatis*. Deut. 13. v. 13. *egreſſi ſunt
viri* בְּנֵי בְלִיַּעַל, Targ. בְּנֵי רִשְׁעָא *filij impietatis*.
Lxx. παράνομοι *iniqui*. ¶ 5. Ad brutorū ca-
tulos, aut pullos. Lev. 1. v. 14. מִן בְּנֵי הַיּוֹנָה *de
filiis colūbæ*. Lxx. ἀπὸ τῶν περιστεριδίων *de pipio-
nib*. colūbulis. Gen. 49. v. 11. *& ad vitem* בְּנִי
אֲתֹנוֹ *filium aſinæ ſuæ*. Lxx. πῶλον *pullum*. י
eſt paragogicum: ſed Hieron. pro affixo
accipit; reddens, *ô fili mi*. Levit. 1. v. 5. *Et
mactabit* בֶּן־הַבָּקָר *filium armenti*: bovis.
Lxx. μόσχον *vitulum*. Gen. 18. v. 7. *& acce-* D
pit בֶּן בָּקָר, Targum בַּר תּוֹרִין *filium taurorum*:
vitulum. Lxx. μοσχάριον ἁπαλὸν *vitulum
tenerum*. Pſalm. 29. verſ. 6. *Sicut* בֶּן־רְאֵמִים
filius unicornium. Levit. 12. verſ. 6. *afferet
agnum* בֶּן־שְׁנָתוֹ *filium anni ſui in holocauſtum*,
וּבֶן־יוֹנָה *& filium columbæ*. Pſalm. 147. verſ.
9. *qui dat jumentis eſcam ipſorum*, לִבְנֵי עֹרֵב *fi-
lijs corvi, qui clamant*. hoc eſt, pullis. Pſalm.
114. v. 4. & 6. *montes exilierunt ut arietes*: *&
colles* כִּבְנֵי צֹאן *ſicut filij gregis*. hoc eſt, ſicut a-
gni & hœdi. Prov. 30. verſ. 17. *& comedent* E
eum (oculum) בְנֵי נֶשֶׁר *filij aquilæ*. Eſa. 13. verſ.
21. *& habitabunt ibi* בְּנוֹת יַעֲנָה *filiæ ſtruthio-
nis*. ¶ 6. Ad res inanimatas, urbes minores,
caſtella, villas, vicos & pagos, qui ad ur-
bem aliquam majorem, tanquam אֵם *ma-
trem*, aut metropolin pertinent, ejuſque
ſunt coloniæ; quando videlicet his ſub-
jungitur. ſicut è contra metropolis vo-
catur אֵם *mater*. Ioſ. 17. verſ. 16. *In Beth-
ſean* וּבְנוֹתֶיהָ *& filiis ejus*. Targum וּכְפְרָנָהָא *&
vicis ejus*. filiis ejus, aut oppidulis vicinis,

illi tanquam metropoli ſubditis. Ezech.
32. verſ. 16. & 18. בְּנוֹת הַגּוֹיִם *filiæ gentium
plangent eam*. Targum כַּפְרָנֵי *villæ*. ¶ 7. Ad
ramos, ſurculos, palmites, propagines, &
fructus arborum & vitium, qui ex his tan-
quam patribus naſcuntur. Gen. 49. v. 22.
בֵּן *filius fructificans* (creſcens) *Ioſeph*, בֵּן *filius
fructificans juxta fontem*: בָּנוֹת *filiæ incedunt ſu-
per muro*. ramus ſive rami, propagines, pal-
mites. בֵּן *ramus*, בָּנוֹת *palmites*: duæ tri-
bus Ephraim & Manaſſe, ex Ioſepho or-
tæ. Pſalm. 80. verſ. 16. *& ſuper* בֵּן *filium,
quem roboraſti tibi*. hoc eſt, palmitem. ¶ 8.
Ad illa, quæ ex alijs conſtant, aut facta
ſunt. Eſa. 27. verſ. 6. בַּת אֲשֻׁרִים *filia Aſ-
ſyrim*. facta ex iſtis arboribus. Cant. 7. v. 5.
ad portam בַּת־רַבִּים *filiæ magnatum*. potiùs,
plurium. hoc eſt, frequentem. Eſa. 5. verſ.
1. בְּקֶרֶן בֶּן־שָׁמֶן *in cornu filio pinguedinis*. cornu
vocat terram promiſſam, lacte & melle
fluentem. ¶ 9. Ad ætatem & tempus.
Gen. 17. verſ. 12. וּבֶן־שְׁמֹנַת יָמִים *& filius o-
cto dierum circumcidatur apud vos*. Lxx. παι-
δίον *infans octo dierum*. Ibidem verſ. 1. *&
Abraham* בֶּן תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתֵשַׁע שָׁנִים *filius no-
naginta & novem annorum*; cum circumci-
deretur. Exod. 12. verſ. 5. *agnus integer ma-
ſculus* בֶּן־שָׁנָה *filius anni erit vobis*. Lxx. ἐνι-
αύσιον *anniculus*. 1. Sam. 13. v. 1. בֶּן־שָׁנָה *filius
anni erat Saul cum regnaret; duos autem annos re-
gnavit ſuper Iſraelem*. anno primo regni ſui.
Gen. 50. verſ. 26. *mortuus eſt Ioſeph* בֶּן *filius
annorum centum & decem*. Lxx. ὢν *exiſtens*.
Geneſ. 17. verſ. 17. הַלְּבֶן *an filio centum anno-
rum erit proles? & ſi Sara*, הֲבַת *an filia nonaginta
annorum pariet?* Num. 3. verſ. 15. *recenſe filios
Levi, juxta patres ſuos & juxta familias ſuas, o-
mnem maſculum*, מִבֶּן־חֹדֶשׁ *à filio menſis, & ſu-
pra, recenſebis eos*. Gen. 37. v. 3. *quia* בֶּן־זְקֻנִים
filius ſenectutis erit ipſi. Senex, natus annos
91. ipſum genuerat. Sic, Pſalm. 127. verſ.
4. בְּנֵי הַנְּעוּרִים *filij juventutis*: quos quis ju-
venis genuit. Ion. 4. verſ. 10. שֶׁבִּן־לַיְלָה הָיָה
וּבִן־לַיְלָה אָבָד *quæ filius noctis fuit, & filius no-
ctis periit*. Targum דִּי בְלֵילְיָא הָדֵין הֲוָה וּבְלֵילְיָא
אָחֳרָנָא אֲבַד *quæ nocte iſta facta eſt, & nocte alia
periit*. Eſa. 14. verſ. 13. *quando cecidiſti ex cœ-
lo, lucifer*, בֶּן שָׁחַר *filius auroræ*. Lxx. ὁ πρωΐ ἀ-
νατέλλων *manè oriens*. ¶ 10. Sine mentione pa-
tris aut matris, aliove genitivo ſequente,
aut affixo pronomine, בֵּן *filius*, קָטֹן *parvum*:
& בַּת *filia*, קְטַנָּה *parvam* denotat. Exod. 21. v.
31. *aut* בֵן *filium cornupetet, aut* בַת *filiam cornu
feriet*. ¶ בְּנֵי אָדָם *filij hominis*, ultimo loco q;
venit obſervandū, dicuntur plebei, plebs
infima, vulgus: בְּנֵי אִישׁ *filii viri*, honeſtio-
res, magnates, dignitate aliqua pollen-
tes. Pſal.

tes. Pſalm. 49. verſ. 3. גַּם בְּנֵי אָדָם גַּם בְּנֵי אִישׁ *etiam filij hominis, etiam filij viri.* ſic, בני עם *filij populi,* plebs. Gen. 6. verſ. 2. *& videbant* בְּנֵי הָאֱלֹהִים *filij Dei,* את בנות הָאָדָם *filias hominis.* Targ. בְּנֵי רַבְרְבַיָּא *filij magnatum,* יַת בְּנָת אֱנָשָׁא *filias hominis*: filias plebis, plebeias. Iob. 1. verſ. 6. *Factum eſt quadam die, & venerunt* בְּנֵי הָאֱלֹהִים *filij Dei, ut ſiſterent ſe coram Domino, venitque Satan in medio ipſorum.* LXX. οἱ ἄγγελοι τ̃ Θεῦ. Targum כִּיתֵי מַלְאֲכַיָּא *cœtus angelorum.* angeli boni: quod ſatis intelligitur ex 1. Reg. 22. verſ. 19. *& omnis exercitus cæli ſtabat corā illo &c. & exivit ſpiritus, & ſtetit coram Domino &c.* Iob. 38. verſ. 7. *Iubilabunt omnes* בְּנֵי אֱלֹהִים *filij Dei*: angeli. Hoſeæ 2. v. 1. בני אל *filij Dei vivi.* Targum עַמָּה דֶאֱלָהָא *populus Dei.*

A

Arabes pro בן, cum א articulo emphatico dicunt אבן. Pſalm. 77 ולאבן valiabn *& filio regis juſtitiam tuam.* Matth. 1. verſ. 1. יסוע אלמסיח אבן דאוד בן אברהים *Ieſus Chriſtus, filius David, filij Abrahim.* Matth. 16. verſ. 16. אנת הו אלמסיח אבן אללה אלחי *tu es Chriſtus, filius Dei vivi.* Et ita ſe à familia cognominare ſolent docti, cum Arabes, tum Judæi Hiſpani, in Arabia ſtudiorum gratia aliquandiu verſati, & linguæ Arabicæ periti. Arabes, ut אִבְן סֵנִי Abn ſene *Avicenna,* medicus סֵנִי familiæ cognomen eſt: nam pater Avicennæ dictus fuit עלי *Hali.* אבן רשד aben raſched *Averrhois.* Judæi Hiſpani, ut אִבְן עֶזְרָא *Aben Ezra,* vel רַבִּי אַבְרָהָם אִבְן עֶזְרָא *Rabbi Abraham Aben Ezra*: cujus pater fuit מאיר *Meir.* אִבְן גְּבִירוֹל *Aben Gabirol,* & רַבִּי שְׁלֹמֹה אִבְן גְּבִירוֹל *Rabbi Salomoh, filius Gabirol*; cujus pater fuit יהודה *Iuda.* גְּבִירוֹל autem, ut & עֶזְרָא nomen familiæ ſeu cognomen. Et pro אִבְן ſcribitur ן׳; ut, ר׳ אברהם ן׳ *Rabbi Abrahā Aben Ezra.* אבן רוחאני Aben rauhani *filius ſpiritualis.* בנת רוחאניה bent rauhania *filia ſpiritualis.*

B

C

D

E

Verbum אתבני etbenî *filium fecit, in filium adoptavit.* Part. מתבני mutebeni *filius adoptivus.* Nom. תבנה tebene *adoptatio.*

אבנא אלבשר ebne albaſar *filij hominum.* אבנאכם *filij veſtri.*

בני buni, & בִּנְיָן *edificium.* Plur. בנאוון *ædificia.* Part. באני benni *ædificator, architectus.* Part. מבני mubni *ædificatus.*

Substant. Hebr. בִּנְיָה & בִּנְיָן, Syr. בִּנְיָן *ædificium, ædificatio, architectura.* Plur. Chald. בִּנְיָנִין *ædificia.*

מבנה *ædificium.* Ezech. 40. v. 2. כְּמִבְנֵה־עִיר *ſicut ædificium urbis.*

Grammaticis בִּנְיָן *conjugatio*: in qua ex radice ſeu themate extruūtur varia tempora. ſicut & verbum בָּנָה *conjugavit,* ex themate reliqua tempora extruxit.

מבנה & תַּבְנִית *diſpoſitio ædificij, exemplar, typus, figura, forma.* Exod. 25. verſ. 9. תַּבְנִית, Targum דְּמוּת *exemplar tabernaculi.*

בנה Arab. אַבְנַה abnâh *vetuit, prohibuit, impedivit.*

בנט Inde אבנט, quod habes in quadratis א. Arab. אַלְבַנְאַטָה *compaſtum, amuſcum, circinatum tympanum*: item, *Aſtronomia.*

בנס Chald. בְּנַס *indignatus, iratus fuit.* Dan. 2. v. 12. *rex* בְּנַס *indignatus fuit.* Eſther 2. verſ. 21. קָצַף, Targ. בְּנַסוּ *indignati fuerunt Bigthan & Theres.*

Nom. בְּנִיס *iratus.* Sunt tamen qui ad נְסַס referunt, & ב ſervile faciunt.

בנק Arab. בְּנִיקָה banica *calantica*: בְּנַאִיק banaiq *calanticæ.*

בַּנְק banc *ſcamnum*: בְּנוּק bunuc *ſcamna.*

בנר Arab. אַלְבַּנָר *arbor, in qua creſcunt cappares.*

בנת Chald. בִּינָה *crinis, capillus.* Plur. בִּינָתִין *crines, capilli.*

בסס Chald. בְּסַס & בַּס, idem quod בּוּס, *calcavit, conculcavit.*

בסים *baſis.* Plur. בסיסין *baſes, fundamenta.*

Rabb. סְבַסְטִין *genus fructus cedri.* Part. בַּס *vas quoddam.* Part. בִּיסֵי *genus ſpinarum.*

Arab. בסבאסה *macis.*

Arab. בסס *in pulverem redactus fuit.* Alc. וְבֻסַּת אַלְגִבַאל בַּסָּא *& montes redacti fuerint in pulverem.*

בסא Syr. בסא *contēſit,* in בְּסָה ſequente habes.

בסד Arab. בסד besd *corallium rubrum, album & nigrum, rami.*

Rabb. בסורה, idem quod פסורה *perdita.*

בסה בְּסָה, Syr. בסא *calcavit, conculcavit*: metaphoricè, *contemſit, ſprevit, deſpexit, neglexit, nullo loco habuit.* Hebr. Zach. 10. verſ. 5. *eruntq́, ſicut fortes* בוסים, Targ. דָּיְשִׁין *calcantes in luto.* quod tamen aliqui ad בוס referunt. Syr. Matth: 22. v. 5. *Ipſi verò* בסו *ſpreverunt.* Hebr. 2. v. 3. נבסא *contemnemus tanta.* Hiphil. Syr. אבסא *idem.* Matth. 18. v. 20. *ne* תַּבְסוֹן *contemnatis quenquam.*

Nom. Syr. בסא *contemtus, ſpretus, vilis.*

Subſt. סְבַסְיוּת *contētus, deſpectio, neglectio.*

בסט Arab. בסט in פשט habetur.

בסם Chald. & Syr. בסם *dulcis, jucundus fuit*: & quæ inde derivantur, in בָּשַׂם quære.

בסק Alcor. באסקאת *procera.*

בסר duo ſignificata habet. I. בֹּסֶר. Chal. בוסר. *fructus immaturus & acerbus,* uva ſive labruſca, ὄμφαξ; aut oliva, dentibus comedentis ſtuporem inducens. Jer. 31. v. 29. אָבוֹת אָכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי בָנִים תִּקְהֶינָה *patres comederunt labruſcam,*

labruſcam, & dentes filiorum ſtupeſcunt. Targ. אֲבָהָתָא חֲטַן וּבְנַיָּא לָקַן *patres peccaverunt, & filij vapulant.*

בְּסַר, Chald. בְּסַר *idem.* Job.15.v.33. *Abjiciet ut vitis* בִּסְרוֹ *labruſcam ſuam.*

Chald.& Syr. בְּסַר. Piel. בַּסֵּר *ſprevit, contemſit, neglexit, vilipendit, averſatus eſt, reprehendit, nauci fecit, nihili fecit:* uſum enim בסר, unde hæc ſignificatio transfertur, averſantur homines, nihili faciunt, atq; contemnunt. Chal. Num.15.v.31. *verbum Domini* בָּזָה, Targ. בַּסַּר *contemſit:* tanti fecit, quanti uvam acerbam, quam omnes averſantur. Syr.1.Ioh.3.v.20. *Si cor noſtrum* בָּסַר *reprehendit nos.*

Nom. בסיר & בַּסִּיר *contemtus, ſpretus.* Pl. בְּסִירִין *ſpreti.* Pſal.119.v.141. *parvus ego* וְנִבְזֶה, Targ. וּבְסִיר *& contemtus.*

Subſt. בסורה, & בסירות, & בוסרן, & בַּסְרָנוּת, *deſpectus, contemtus, reprehenſio.*

מְבַסְּרָן *contemtor.* Plural. מְבַסְּרָנִין *contemtores.*

II. Chald. & Syr. בַּסַּר *nunciavit,* & quæ hinc derivantur, in בְּשַׂר invenies.

Arab. באסור & בואסיר *fiſtula hemorrhoides.*

בסר ובלח beſſer vabelha *palma dactyli immaturi.*

בסתן Rabb. בֻּסְתָּן, Arab. בסתאן *hortus, viridarium.* Plur. Arab. בְּסָאתִין buſeſin *horti, viridaria.* Geogr. בסתאן חסן מעׂרוס באנוע אלאשגאר *hortus pulcer, plantatus ſpeciebus arborum.* חַארִס אלבסתאן *cuſtos horti,* hortulanus. ‫ﷲ‬ בסתאני buſtani *hortenſis.*

בעא Chald. בְּעָא *quæſivit:* in בָּעָה habes.

בעד Syr. בְּעַד, Arab. בעד baad *abſens fuit, diſceſſit ad tempus, deviavit, receſſit; remotus, expulſus, ejectus fuit, fugit, aufugit, exulavit.* Arab. Luc. 5.v.8. אבעד ענייא סירי *diſcede à me, ô Domine mi.* Pſal.34.v.15. אבעד ען אלשר ואצנע אלחיר *diſcede à malo, & fac bonum.* Pſal.10.v.1. *quare* בעדת *receſſiſti longè?* Pſalm.22.v.12. *ne* תבעד *diſcedas à me.* Act.22.v.11. תבאעד *diſceſſit angelus ab eo.* Act.28.v.25. ליתבאעדוא *ut abſtineant à ſacrificijs idolorũ.* 1.Pet.2.v.11. *ut* תסתבעדוא *abſtineatis à cupiditatibus carnis.* Hiphil. Syr. אַבְעַד, Arab. אבעד abad *repulit, removit, ejecit, relegavit, elongavit, abercuit, prohibuit, ſeparavit, diſtinxit, abalienavit:* abſolutè, *abfuit.* Syr. Luc.20.v.10. וַאבְעַד *& peregre abfuit tempus multum.* Arab. Pſ.43.v.2. *quare* אבעדתני *repuliſti me?* Pſ.103.v.12. וכבעד *& juxta diſtantiam, ortus ab occaſu* אבעד ענא *longe fecit a nobis iniquitates noſtras.*

בעד baad, & תבעיד tabaid *longinquitas, diſtantia, legatio, dimiſſio, ſeparatio, disjunctio, alienatio, abalienatio.* ‫ﷲ‬ בעיד baid, & מבאעד *remotus, longinquus, procul abſens.*

בעד הדא baad hada *poſt hæc.* מן בעד *poſtquam.* אלי אלבעד *ad diſtantiam,* procul. ‫ﷲ‬ אמא בעד *poſtquam.* ‫ﷲ‬ מתבאעד *diſtans.*

בעה tria ſignificata habet. I. בְּעָה, Chald.& Syr. בְּעָא, Arab. בַּעִי, cum י punctato, quod ut ג profertur. *quæſivit, inquiſivit, requiſivit, petijt, rogavit, oravit, precatus eſt, poſtulavit, ſcrutatus, perſcrutatus eſt, dyudicavit.* Hebr. Eſa.21.verſ.12. *dixit cuſtos, venit manè atque etiam nox, ſi* תִּבְעָיוּן בְּעָיוּ *quæretis, quærite, redite, venite.* Chald. 1.Reg.1. verſ.3. וַיְבַקְשׁוּ, Targum וּבְעוֹ *& quæſiverunt puellam.* 1.Reg.8. verſ. 59. *quod* הִתְחַנַּנְתִּי, Targum בְּעֵית *precatus ſum.* Dan. 2. verſ. 11. וּבְעוֹ *& quærebant Danielem, & ſocios ejus.* ibidem, verſ.14. וּבְעָא *& petijt à rege.* Syr. Matth. 6. verſ. 33. בְּעוֹ *quærite primum regnum Dei.* Rom.8.verſ. 34. וּבָעָא *& orans pro nobis.* Matth.18. דְבָעִית *quod petiiſti à me.* Ioh.14. verſ. 16. אבעא *poſtulabo à Patre meo.* Niphal. נִבְעָה, Syr. אִתְבְּעָא, Arab. אבתעי abtegi, & אנבעי anbegi *quæſitus, inquiſitus, requiſitus fuit.* Obad. verſ.6. נִבְעוּ *quæſiti fuerunt theſauri tui.* Targ. אִתְגַּלְיָן *revelati ſunt.* Eſa. 30. verſ. 13. *ruptura* נִבְעָה *quæſita, ut murus altus.* ſi enim ruptura fuerit in muro alto ingrediuntur, & inde quærunt. R. D. Syr. Iohan. 13. verſ. 29. דמתבעא *quod requirebatur ad feſtum:* neceſſarium erat. Arab. Pſalm. 9. יבתגיך *quæret te.* Pſalm. 62. *nec* תבתעוא *concupiſcatis rapinas.* Actor. 2. v. 1. ינבעי *oportuit impleri Spiritu ſancto;* requiſitum, neceſſe fuit. Pſalm. 65. לך ינבעי *te decet hymnus in Zion.* Rom. 2. מא לא ינבעי *quod non oportet:* non requiritur. Col.4.v.6. *ſicut* ינבעי לכם *oportet vos;* convenit vobis. Matth. 3. v. 8. *facite fructus* ינבעי *dignos pœnitentia:* qui requiruntur ad pœnitentiam. Avicen. מא ינבעי אן תקולוה *quid expediat, ut dicatis illud:* quid opus ſit. Alcor. ינבעי *neceſſe fuit:* opus fuit, decuit, convenit, utile fuit.

Nom. בְּעִי *petitio.* Iob.30.verſ.24. *Veruntamen non (in)* בְּעִי *petitione, mittet manum.* Targum ברתחא *in fervore.* ex ſignificatione ſecunda.

Chald. בָּעוּת & בָּעוּ *quæſtio, petitio, precatio, diſputatio.* ¶ cum ב præpoſitione adverbiaſcit, בִּבְעוּ *quæſo, obſecrò.*

בען & אַבְעָיוּת *quæſtiones, inquiſitiones.*

מִבְעֵי, & מִתְבְּעָא, & אַבְעָיָא *requiſitum, neceſſarium, ſcrutabile.*

II. בָּעָה, Chal. בַּעְבַּע *calefactus fuit, ferbuit, efferbuit, ebullivit, intumuit.* Eſa. 64. v.1. *Aquas* תִּבְעֶה *calefaciet ignis.* Targ. מְלַהֲבֵי *inflammas.*

Nom. אֲבַעְבּוּעַ *bulla, veſica.* Plur. אֲבַעְבֻּעוֹת, Chald. אֲבַעְבּוּעִין *bullæ, veſicæ, puſtulæ, ulcera, apoſtemata, morbus gallicus.*

Chald. בּוּעָא, & בֻּעִי *tumor, apoſtema.* A

III. Chald. בְּעָא. Hiphil. אַבְעִי. Paſsiv. אִתְבְּעִי *feſtinavit, properavit :* metaphora ab aqua bulliente. Num. 32. v. 17. *expediemur* חֻשִׁים, Targ. מְבַעִין *feſtinantes.* 1. Sam. 23. v. 26. נֶחְפָּז, Targ. מִתְבְּעִי *feſtinans abire.*

Nom. אִתְבְּעִיוּת & אתבעות *feſtinatio.* ℞ אִבְעָה *conturbatio.*

Arab. יַבְעוֹן *diſtorqueant.* וְיַבְעוֹנַהָא *& diſtorquent eam.* Alcor. 2. בַּעְיָא *invidia.*

בעז בֹּעַז *Boaz:* vir dives, potẽs & pius, qui duxit Ruth uxorẽ. Ruth. 4. v. 13. Hebręi tradunt eundem eſſe, qui alio nomine vocatur אִבְצָן *Abeſan*; & fuit judex Jſrael, proximus à Jephte. Jud. 12. v. 8. Unde Chaldęus interpres Ruth 1. v. 1. pro בִּימֵי שְׁפֹט *in diebus, quib. judicabãt judices,* habet, בְּיוֹמֵי בֹעַז דְּמִתְקְרֵי אִבְצָן *in diebus Boaz, qui vocatur Abeſan.* Et v. 6. *quia viſitavit Dominus populum ſuum, dando ijs panem, addit:* בְּזָכוּתֵהּ דְּאִבְצָן נְגִידָא וּבִצְלוֹתֵהּ דְּצַלִּי קֳדָם יְיָ הוּא בוֹעַז חֲסִידָא *propter juſticiã Abeſan ducis, & propter orationem ejus, quam oravit coram Domino; ipſe eſt Boaz ille pius.* B

בעט בָּעַט, Chald. & Syr. בְּעַט *calcavit, conculcavit, calcitravit, laſcivus fuit :* per metalepſin, *contemſit.* Deuter. 32. v. 15. *Et impinguatus eſt Jeſurum,* וַיִּבְעַט, Targ. וּבְעַט *& calcitravit:* laſcivit. 1. Sam. 2. v. 29. *quare.* תִבְעֲטוּ *calcabitis ſacrificium Domini?* Targ. אַתּוּן אָנְסִין *vos vi afficitis?* contemnitis. qui enim aliquid contemnit, id pedib. conculcat. Lxx. ἐπέβλεψας *inſpexiſti.* legerũt תַּבִּיטוּ, ab הִבִּיט *aſpexit.* Chal. Pſal. 91. v. 13. *Leonem & baſiliſcũ* תִּדְרֹךְ, Targ. תִּבְעַט *calcabis.* Pſal. 18. v. 43. *ſicut lutum platearum* אֲרִיקֵם *evacuabo eos.* Targum בְּעַטְתְּ בְּהוֹן *calcavi in illis.* legit אֲדִיקֵם *comminuam eos,* per ד daleth; quod habetur, 2. Sam. 22. verſ. 43. C D

Rabbin. בִּיאַט *gradus.* ℞ בְּעִיטָה *calcatio laſciva.*

Chaldaicè בָּעֵט בְּמַעְצַרְתָּא *calcans in torculari.*

Arab. בעטה bûte *excubia.* Plur. בעטאת bitit *excubiæ.*

בעל tria ſignificata habet. I. בָּעַל, Chald. בְּעַל *maritus fuit, amavit, adamavit, ambijt, uxorem duxit, coivit, concubuit, rem habuit cum ſua, aut etiam alterius uxore, ſubagitavit.* Deut. 24. v. 1. *Si acceperit quis uxorem* וּבְעָלָהּ, Targ. וְיִבְעֲלִנַּהּ *& ſubagitaverit illã.* Jer. 3. v. 14. *quia ego* בָּעַלְתִּי בָכֶם, Targ. אִתְרְעֵיתִי בְכוֹן *elegi vos:* adamavi vos, ut maritus uxorẽ. Jer. 31. v. 32. *& ego* בָּעַלְתִּי בָם, Targ. אִתְרְעֵיתִי בְהוֹן *elegi eos, dicit Dominus.* Malach. 2. v. 11. *quia amavit* וּבָעַל *& adamavit filiam Dei alieni.* Lxx. ἠγάπησεν *dilexit.* Eſa. E

62. v. 5. *ſi* יִבְעַל *adamabit adoleſcens puellã,* יִבְעָלוּךְ *amabunt te filij tui.* Deut. 21. v. 13. *& ingredieris ad eam* וּבְעַלְתָּהּ, Targ. וְתִבְעֲלִנַּהּ *& eris maritus ejus.* Lxx. καὶ συνοικισθήσῃ αὐτῇ *& ſimul dormies cum ea.* 1. Pet. 3. v. 7. *viri ſimiliter* συνοικοῦντες *cohabitantes juxta ſcientiam.* Niphal נִבְעַל *adamatus, ductus fuit.* Prov. 30. v. 23. *pro odioſa* כִּי תִבָּעֵל *ſi ducta fuerit.* Targ. דְּהָוְיָא לִגְבַרָא *quæ data eſt viro.* Lxx. ἐὰν τύχῃ ἀνδρὸς *ſi nacta fuerit maritum.* Eſa. 62. v. 4. *& terra tua* תִּבָּעֵל, Targ. תִּתְיְתֵב *inhabitabitur.* Lxx. οἰκισθήσεται *habitabitur.* A

II. Per metaphoram, בָּעַל *dominatus eſt, poſſedit, habuit,* ſicut maritus uxorem. Eſa. 26. v. 13. בְּעָלוּנוּ, Targ. שַׁלִּטוּ בָנָא *dominantur nobis domini præter te.* 1. Par. 4. v. 22. *& Ioas & Saraph, qui* בָּעֲלוּ לְמוֹאָב *dominati ſunt ſuper Moab.* Lxx. οἱ ἐξουσιάσαντες *qui dominati ſunt.* B

Nom. בְּעוּלָה, Syr. בְּעִילָא *adamata, nupta, in uxorem ducta, maritata.* Eſa. 62. verſ. 4. *Et terra tua (vocabitur)* בְּעוּלָה *marita.* Lxx. οἰκουμένη *habitata.* Eſt enim terra habitata ſimilis mulieri maritum habenti. Eſa. 54. v. 1. *quia plures ſunt filij deſertæ, quam filij* בְּעוּלָה *maritatæ.* Lxx. ἐχούσης τὸν ἄνδρα *habentis maritum.* Gen. 20. v. 3. *Eſt enim* בְּעֻלַת בָּעַל *maritata marito.* Targ. אִתַּת גְּבַר *uxor viri.* Lxx. συνῳκηκυῖα ἀνδρὶ *cohabitans viro.* C

בּוֹעֵל *dominus, poſſeſſor.* Eſa. 54. v. 5. *quia* בֹעֲלַיִךְ *poſſeſſores tui, & factores tui, Dominus Zebaoth.*

בַּעַל, Chald. & Syr. בְּעֵל, Arab. בַּעַל bâal. 1. *Dominus,* cui ſervitur, ut apud Virgil. Ænei. 4. *dominumque Æneam in regna recepit.* Item *maritus.* Plural. בְּעָלִים. Chald. & Syr. בַּעֲלִין. Arab. בעול buʌl *mariti.* Exod. 21. verſ. 3. *ſi* בַּעַל אִשָּׁה, Targum בעל אִתְּתָא *maritus uxoris eſt:* uxorem habet. Joel 1. verſ. 8. *Luge tanquam virgo accincta ſacco ſuper* בַּעַל נְעוּרֶיהָ *marito adoleſcentiæ ſuæ :* ſponſo, cui adoleſcentula deſponſata fuit. Deuterom. 24. verſ. 4. *non poterit* בַּעְלָהּ *maritus ejus primus, qui dimiſit eam, iterum eam ducere.* 2. Sam. 11. verſ. 26. *& luxit ſuper* בַּעְלָהּ *marito ſuo.* Syr. Matth. 1. verſ. 19. *Joſeph autem* בַּעְלָהּ *maritus ejus.* D E

Rabbin. בְּעִילָה *copulatio maris & fœminæ, concubitus.*

Deinde per metaphoram, בַּעַל *dominus,* magiſter, poſſeſſor, autor, peritus rei cujuſcunque, habens rem aliquam, re aliqua potitus, aut præditus. Fœmin. בַּעֲלָה *domina.* Levit. 21. verſ. 4. *non contaminetur* בַּעַל, Targum רַבָּא *dominus in populo ſuo.* Proverb. 1. verſ. 19. *animam* בְּעָלָיו, Targum דְּמָרֵיהוֹן *dominorum ipſius capiet.*

Digitized by Google

piet. Prov. 17. v. 8. *Lapis gratiæ, eſt munus in o- A*
culis בְּעָלָיו, Targ. מַן דְּשָׁקֵל לֵהּ *ejus qui accipit il-*
lud. Prov. 3. v. 27. *ne cohibeto bonum* מִבְּעָלָיו *à*
dominis ejus. ſc. boni: ab eis, qui opus habēt.
Jud. 19. v. 22. בַּעַל הַבַּיִת, Targ. מָרֵה דְּבֵיתָא
dominus domus: paterfamiliâs. 1. Reg. 17. v.
17. בַּעֲלַת הַבָּיִת, Targum מָרַת בֵּיתָא *domina*
domus: materfamiliâs. Exod. 21. verſ. 29.
etiam בְּעָלָיו, Targum מָרֵיהּ *dominus ejus in-*
terficiatur. Exod. 24. verſ. 14. בַּעַל דְּבָרִים
dominus verborum: negociorum. Targum
דְּאִית לֵהּ דִּינָא *cui eſt lis.* 2. Reg. 1. verſ. 8.
בַּעַל שֵׂעָר *habens pilum:* piloſus. Prov. 1. v. 17.
fruſtra ſpargitur rete in oculis omnis בַּעַל כָּנָף *ha- B*
bentis alas: avis. Dan. 8. v. 6. *& venit ad arietē*
בַּעַל הַקְּרָנַיִם *dominum* (poſſeſſorem) *cornu-*
um. Hieron. *cornutum.* Lxx. τὸν κέρατα ἔχοντα
cornua habentem. Gen. 37. v. 19. בַּעַל הַחֲלֹמוֹת,
Targ. מָרֵי חֶלְמַיָּא *dominus ſomniorum.* Lxx.
ἐνυπνιαστὴς *ſomniator.* Prov. 22. v. 24. *ne*
commiſcearis cum בַּעַל אַף, Targ. מָרֵי מְרִירוּתָא
domino iræ: habente iram. Nehem. 6. v. 18.
Nam multi in Juda בַּעֲלֵי שְׁבוּעָה *viri juramenti i-*
pſi: conjurati. Iud. 9. v. 2. 3. 6. &c. בַּעֲלֵי C
שְׁכֶם *viri Sichem.* Targ. יָתְבֵי שְׁכֶם *habitato-*
res Sichem. 1. Sam. 28. v. 7. *conſulite mihi mulie-*
rem בַּעֲלַת־אוֹב *dominam pythonis,* h. e. pytho-
na habentem, pythoniſſam. Targ. יָדְעָא
לְאַסָּקָא בִּדִין *quæ ſciat educere pythonem.* Lxx. ἐγ-
γαστρίμυθον *ventriloquam.* Num. 21. v. 28. בַּעֲלֵי
בָּמוֹת *viros excelſorum Arnon.* Hier. *habitatores*
excelſorum Arnon. Lxx. καὶ κατέπιε στήλας *& de-*
glutivit columnas. Acceperunt pro בַּלְעוּ, à
בָּלַע *deglutivit.* Gen. 14. v. 13. *& ipſi erant* בַּעֲלֵי
בְרִית־אַבְרָם, Targ. אִינְשֵׁי־קְיָמֵיהּ דְּאַבְרָם *viri D*
fœderis Abram: confœderati Abrahami, qui
cum ipſo fœdus ferierant. Lxx. συνωμόται
conjurati: confœderati. Nahum. 3. verſ. 4.
בַּעֲלַת כְּשָׁפִים *habentem præſtigias.* Targum
יָדְעָא חַרְשִׁין *ſcientem præſtigias.* Prov. 3. v. 27.
ne prohibeas טוֹב מִבְּעָלָיו *bonum à dominis ejus:*
amantibus illud. Lxx. ἐνδεῆ *indigenti.* Eſa.
41. v. 15. *Ecce poſui te in traham dentatam no-*
vam בַּעַל פִּיפִיּוֹת *habentem roſtra.* Targum מְלֵי
סַמְפּוּרִין *plenam dentibus.* Ioſ. 11. verſ. 17. *uſque*
ad בַּעַל־גָּד, Targum מִישַׁר גָּד *planiciem Gad.* 1. E
Paral. 13. verſ. 6. *& aſcendit David & omnis*
Iſrael בַּעֲלָתָה *in Baelah.* nomen proprium.
Rabb. בַּעַל טוֹב *qui beneficium dat vel accipit.*
בַּעַל דִּין (☙ unde VERB. אִתְבְּעַל דִּין *liti ſe obtu-*
lit, cauſam pro aliquo ſuſcepit) &, בַּעַל מִשְׁפָּט *ha-*
bens cauſam coram judice diſcutiendam: uterq;
litigatorum. בַּעַל חוֹב *creditor vel debitor.*
בַּעַל נֵס *prodigii autor;* vel *cujus gratia fit prodi-*
gium. בַּעַל עָרוּךְ *Autor libri Aruch.* בַּעֲלֵי מָסֹרֶת
Autores Maſoreth, Maſoritæ. תּוֹרָה שֶׁבְּעַל הַפֶּה
lex oretenus tradita. Chald. בְּעֵל טְעֵם, Syr.

בְּעֵל מַלְכָּא *autor conſilii,* conſiliarius. בְּעֵל דְּבָבָא
habens inimicitiam, hoſtis. ¶ Tertiò בַּעַל,
Chald. בְּעֵל *idolum:* illud colentium do-
minus aut patronus. Pluraliter בְּעָלִים *i-*
dola. Paulus expreſſit, 1. Cor. 8. v. 5. *Sunt dii*
multi, & κύριοι domini multi. Jerem. 2. v. 8.
Prophetârunt בַּבַּעַל, Targ. בְּשׁוּם טָעֲוָתָא *in a-*
liquo (nomine) *idolorū: & poſt eos, qui non pro-*
ſunt, Ambulârunt. Num. 22. verſu ult. al. 23. v.
4. *& deduxit eum ſuper excelſa* בַּעַל, Targum
דַּחַלְתֵּהּ *idoli ſui.* Hoſ. 2. v. 13. *& viſitabo contra*
illam dies הַבְּעָלִים *idolorum, quibus ſuffitū fecit*
&c. Ibid. v. 16 *& erit in die illo, dicit Dominus,*
vocabit me אִישִׁי *marite mi: nec vocabit me am-*
plius בַּעְלִי *idolum meum.* Ibid. v. 17. *& remove-*
bo nomina הַבְּעָלִים *idolorum ex ore illius; & non*
mentio ipſorum fiet amplius nominibus eorum.
¶ Poſtea ſunt Idolorum certorū nomina.
בַּעַל זְבוּב, Chal. בְּעֵל זְבוּב *Beelzebub.* Lxx. Βάαλ
μυῖαν *Baal muſca:* deus Ekron. 2. Reg. 1. v. 2.
& 6. Erat idolū, quod incolæ urbis Ekron
in Paleſtina colebant, illudq; imperium
in muſcas pernicioſas habere, & has ex
ſua regione abigere credebant. Erat aūt
Jupiter, Ethnicis dictus μυιαῖος aut μυιώδης
muſcarius: item ἀπόμυιος & ἀπομυιαῖος *mu-*
ſcarum depulſor: & μυίαγρος & μυοθήρας *mu-*
ſcas capiens. Idem deus vocabatur ἀχώρ,
ex Ekron ſeu Accaron urbis nomine.
Plin. 10. cap. 28. *Invocant Cyrenaici Acho-*
rem deum, muſcarum multitudine peſtilentiā af-
ferente: quæ protinus intereunt, quando litatum
eſt illi Deo. Et Judæi, Mat. 12. v. 24. Marci 3. v.
22. Luc. 11. v. 15. calūniantur Chriſtū eij-
cere dæmonia per Βεελζεβοὺβ, Syr. בְּעֵל זְבוּב
principem dæmoniorum: qui poteſtatem ha-
beat in dæmonia, & hæc ex obſeſſis diſce-
dere jubeat cogatq;. Ac ita vocant eū, q
dæmoniorū examina, muſcarū inſtar, cū
principe ſuo in aëre, & quidē hujus regi-
onib. media & ſuprema, tenebricoſis, cir-
cūvolitent. quemadmodū & Paulus dicit,
Eph. 6. v. 12. *Mundi dominos, rectores tenebrarū*
ſeculi hujus, & ſpirituales malicias in cœleſtib. O-
biter aūt hîc obſervādū Βεελζεβοὺβ in No-
vo Teſtamēto in Βεελζεβοὺλ eſſe depravatū.
¶ בַּעַל פְּעוֹר *Baal Phegor,* idolū Moabitarum.
Lxx. ע *ain* per γ *gamma* proferentes, habēt
Βεελφεγώρ: ita dictū à פְּעוֹר *Peor,* mōte in regi-
one Moab, in quo domū ſeu tēplū habuit,
& cultus fuit. ¶ בַּעַל בְּרִית Baal berith *domin⁹*
fœderis, idolū cujus tēplū olim fuit in mōte
Gebal. Id Alexādri tēpore reſtitutū, ſacer-
dotes qdā ſeditioſi Jovi olympio hoſpitali
cōſecrârunt. ¶ Reliqua ſunt locorū nomi-
na. קִרְיַת בַּעַל, quę & בַּעֲלָה, & קִרְיַת יְעָרִים, urbs in
tribu Juda. 2. Sā. 6. v. 2. *& omnis populus q erat*

cum eo, מִבַּעֲלֵי יְהוּדָה *ex Bahale Iuda.* Pro quo A
habetur, 1. Par. 13. v. 6. *& aſcendit David & omnis Iſrael* בַּעֲלָתָה *in Baala, ad* קִרְיַת יְעָרִים *Kiriath Jearim, quæ erat Iudæ.* Ioſ. 15. v. 9. *& deſcripſit terminum* בַּעֲלָה הִיא קִרְיַת יְעָרִים *ipſi Bahala, quæ Kiriath Jearim.*

בַּעַל צְפוֹן *Baal Zephon.* Exod. 14. v. 2. ¶ בַּעַל מְעוֹן *Baal Meon.* Num. 32. v. 38. ¶ בַּעַל הָמוֹן *Baal hamon.* Cant. 8. v. 11. ¶ בַּעַל גָּד *Baal Gad*, mons: pars Libani incipientis ſub Tyro, poſtea dicta, Gibel. ¶ בַּעַל תָּמָר *Baal Tamar.* Targ. מִישְׁרֵי יְרִיחוֹ *planicies Iericho.* Iud. 20. v. 33. ❧ Inde יְרֻבַּעַל *Ierubbal* dictus fuit Gideon, à יָרֶב בּוֹ הַבַּעַל *litiget cum ipſo Baal, quia deſtruxit altare ejus.* Iud. 6. v. 32. Et quia בַּעַל B
baal, & בֹּשֶׁת *boſchet*, idem ſunt, idolum videlicet: ideo vocatur & יְרֻבֶּשֶׁת *Ierubbeſeth.* 2. Sam. 11. v. 21. de quo in בוש vide.

III. Arab. בַּעַל bâgal, litera ע pũctata ut ג profertur, *mulus.* Plur. אַבְעַאל abgal, & בְּעַאל *muli.* Fœm. בַּעְלָה bagla *mula.* Plur. בַּעְלַאת baglit *mulæ.* Pſalm. 32. *Nolite fieri ſicut equus* וַאלְבַּעַל *& mulus.* ❧ בְּעַיְל bugaial *mulus parvus*, diminut.

Sed בַּעַל baal *ſiccitas.* Plur. בְּעוֹל buul *ſiccitates.* C

בעץ tria ſignificata habet. I. Chald. בַּעַץ *ſtannum.* Ezec. 22. v. 18. וּבְדִיל, Targ. וּבְעַץ *& ſtannum, & ferrum, & plumbum.* Num. 31. v. 22. הַבְּדִיל *ſtannum.* Targ. Ieroſol. בַּעֲצָא; ſed Onkelos, אֲבָצָא, literis tranſpoſitis.

II. Arab. בַּעַץ bagad, literæ עץ punctatæ ut גד proferuntur, *odit, male voluit, aſpernatus, abominatus eſt, faſtidivit, abhorruit.* Mat. 5. v. 43. אחבב קריבך ואבעַץ עדוך *dilige amicum tuum, & odi inimicum tuum.* Pſ. 139. אנא אבעַצת מבעַציך D
ego odi odientes te. Pſalm. 45. ואבעַצת *& odiſti iniquitatem.*

Nom. בָּאעַץ bâgid, & מִבְעַץ mubagid *odiens, oſor, malevolus, moroſus.* Plur. באעַצין bagidin *oſores, malevoli.* ❧ מִבְעוּץ mabgud *odioſus, inviſus.* pluraliter, מִבְעוּצִין mabgudin *odioſi.* ❧ בֻּעְצָה bôgda *odium, abominatio, malevolentia, faſtidium, moroſitas, inimicitia.* Plur. בעַצאת *odia.*

III. Arab. בַּעוּצָה bauda *culex.* Plur. בְּעוּץ bood E
culices. Matth. 23. v. 24. אלדין יתרכון אַלבַּעוּצָה ויבתלעון אלגמל *qui relinquunt culicem, & deglutiunt camelum.*

בַּעַץ baad *pars, aliquis, quidam, alius.* בעַצֹהם *pars eorum*, quidam ipſorum. בעצהם לבעַץ *pars eorum ad partem*, alter alteri, invicem. ¶ בעַץ מרר baad merar *alia vice.*

בעק Syr. בְּעַק *palpitavit.* Marci 9. וּמִתְבַּעַק *& palpitans erat.*

בער tria ſignificata habet. I. בָּעַר, Chald. בְּעַר *arſit, exarſit, uſtus, aduſtus, cõbuſtus fuit.* Con-

A ſtruitur dupliciter; 1. abſolutè. 2. cum ב *in.* Num. 11. v. 1. וַתִּבְעַר, Targ. ודלקת *& exarſit in eis ignis Domini.* Pſal. 2. verſ. 12. *ſi* יִבְעַר, Targ. יחוּר *exardeſcet paululum ira ejus.* Iob. 1. v. 16. וַתִּבְעַר, Targ. ואוקידת *& arſit in ovibus & pueris, & abſumſit eos.* Eſth. 1. verſ. 12. *& ira ejus* בָּעֲרָה, Targ. רתחת *accenſa fuit.* Ierem. 20. v. 9. *& erit in corde meo* כאש בוערת *ſicut ignis ardens.* Quem totis viribus ſtudeo emittere. Eſa. 43. v. 2. *& flamma non* תִבְעַר בָּךְ *ardebit in te.* Eſa. 42. v. 24. וַתִּבְעַר בּוֹ *& arſit in eo, & non ponet ſuper cor.* Num. 11. v. 3. בָּעֲרָה בָם *arſerat in illis ignis Domini.* Piel, בִּעֵר. Chald. בַּעַר *ac-*
B *cẽdit, aduſſit, combuſſit.* Exod 35. v. 3. לא תבערו אש, Targ. תְבַעֲרוּן אֶשָּׁתָא *non accendetis ignem in omnibus habitationibus veſtris, in die Sabbathi.* Hiphil. הִבְעִיר *idem.* Iud. 15. v. 5. וַיַּבְעֶר, Targ. וְאַדְלֵק *& accendit ignẽ in facibus, & inſtantes ſegetes Philiſtinorum.* ob tardiorem & impeditum vulpecularum inceſſum, ignis comburebat omnia ubicunq; tranſirent. Exodi 22. v. 5. הַמַּבְעִיר, Targ. דְאַדְלֵק *qui accendit accenſum.*

C Nom. בְּעֵרָה *incendiũ, res combuſta.* ❧ Proprium תַּבְעֵרָה *Tabera.* Num. 11. v. 3. *& vocatũ eſt nomen loci illius* תַּבְעֵרָה *Tabera, eo quod* בָּעֲרָה *arſerat in eis ignis Domini.*

Chald. בעור *lampas.* Plur. בעורין *lampades.* Eſa. 62. v. 1. כְּלַפִּיד יִבְעָר, Targ. כִּבְעוּר יִבְעַר *ut lampas ardebit.* ❧ מבעור *incendiũ.* ❧ מַבְעוּר *focus*, in quo accenditur ignis. Eſa. 30. v. 14. *ut demas ignem* מִיָּקוּד, Targ. מִמַּבְעוּר *ex foco.*

II. Metaphoricè בָּעַר. Piel בִּעֵר *ignis inſtar abſumſit, perdidit, excidit, removit, ex medio ſuſtu-*
D *lit, deſolavit.* 1. Reg. 14. v. 10. וּבִעַרְתִּי, Targum וְאַפְלֵי *& tollam poſt domum Ieroboam, ſicut* יְבַעֵר *tollet quis ſtercus, donec conſumatur.* Targ. כְּמָה דִמְנַדְּרִין *ſicut qui removent ſtercus, quouſq; finiant.* Lxx. καὶ ἐπιλέξω ἰεροβοὰμ καθὼς ἐπιλέγεται *& colligam Hieroboam ſicut colligitur fimus.* Deut. 13. v. 5. וּבִעַרְתָּ, Targ. ותפלי *& tolles malum ex medio tui.* Lxx. ἀφανιεῖτε *auferetis.* Deut. 26. v. 13. בִּעַרְתִּי, Targ. פַּלִּיתִי *tuli ſanctum de domo, & tradidi illud Levitis.* Ibidem v. 14. *& non* בִעַרְתִּי, Targ. חַלְּפֵת *tuli de eo ad mundiciem.*

E III. בִּעֵר quando dicitur de agris & vineis, ſignificat *depaſci.* Eſa. 3. v. 14. *& vos eſtis qui* בִּעַרְתֶּם *depaſti eſtis vineam.* Hiphil. הִבְעִיר *depaſcere ſivit* aut *fecit.* Exod. 22. v. 5. *Si* יַבְעֶר, Targ. יוכל *depaſcere ſiverit agrum aut vineam, & miſerit pecus ſuum* וּבִעֵר, Targum וְיֵיכוֹל *ut depaſcat in agro alterius.* Chald. Geneſ. 47. v. 19. *& terra non* תֵשָׁם, Targum תְּבוּר *deſoletur:* ע abſorpto, aut a בַּר.

Nom. בְּעֵר *perditio, deſolatio, depopulatio, deprædatio.* Eſa. 5. v. 5. *Remove ſepem ejus, & erit* לְבָעֵר, Targum למבז, Lxx. εἰς διαρπαγὴν *in direptio-*

direptionem. in depaſtionem : jumenta & A
beſtiæ in ea paſcentur. Eſa.4.v.4. *in ſpiritu judicij,& in ſpiritu* בָּעֵר, Targum בִּגְמִירָא *conſumtionis.* Eſt autem infinitivus Piel loco nominis poſitus.

Arab. בער *ſtercus*, quod eijcitur. בער אלענם *ſtercus ovinum & caprinum.* בער ואלמאעז אלחיואן *ſtercus animalium.*

בְּעִיר *jumentum, animal, brutum,* pecus agros depaſcens. Plur. בְּעִירִים, Chal. בְּעִירִין *pecora.* Exod.22.v.5. *& miſerit* בְּעִירֹה, Targ. בְּעִירֵהּ *pecus ſuū*, וּבִעֵר, Targ. וְיֵיכוֹל *ut depaſcat in agro alterius.* Chald. Levit.25. וְלִבְהֶמְתְּךָ, Targum וְלִבְעִירָךְ *& feræ tuæ.* B

בַּעַר. Chaldaicè בּוּר, litera ע abſorpta : & per proſtheſin שְׁבִיר & שְׁבַר, Syr. בְּרִיר & בְּעִיר *homo pecuinus*; bruto ſimilis: qui nihil ſcit aut intelligit, ſicut Deus bruta creavit; *ſtupidus, rudis, imperitus, fatuus, ſtolidus, ſtultus.* Plur. Chald. בּוּרִין & שַׁבְרִין, Syr. בְּעִירִין *ſtulti, fatui.* Prov.12. v.1. *odiens correptionem* בָּעַר, Targum בּוּרָא *fatuus eſt.* Lxx. ἄφρων *inſipiens.* Pſalm. 49. v.11. *ſtultus* וָבַעַר, Targ. וְשַׁטְיָא *& fatuus peribit.* Prov.30. v.2. *quia* בַּעַר *brutus ego ſum præ viro, nec intelligentia hominis eſt mihi.* Lxx. κτηνώδης *brutus.* al. ἀφρονέστατ☉ γάρ εἰμι πάντων τῶν ἀνθρώπων *ſtultiſſimus enim ſum omnium hominū.* Syr. Hebr. 5.verſ.13. שַׁבְרָא *quoniam infans eſt.* 2.Cor. 11.v.6. *ego ſum* בּוּרָא *ſtolidus in ſermonibus meis.* C

Inde verbum בָּעַר. Chald. בּוּר & שְׁבַר *brutuit, obbrutuit, brutus, ſtolidus, fatuus fuit.* ſemel, Jerem. 10.v.8. *& in una re* יִבְעֲרוּ *bruteſcent & ſtulteſcent.* Targ. יְחוּבוּן *rei erunt.* Pſ. 94.v.8. *Intelligite* בֹּעֲרִים *bruteſcentes in populo.* Targ. שַׁטְיַין *qui ſtulti ſunt.* Lxx. ἄφρονες *inſipientes.* Ezech. 21. v.36. *tradam te in manum* בֹּעֲרִים *fatuorum.* Qui ſc. ſubito interficiunt. Targum רַשִׁיעִין *impiorum.* Præt. Eſa. 19.v.11. Pſalm.92.v.7. Niphal. נִבְעַר *infatuatus, ſtultus factus eſt.* Jerem.10. v.14. נִבְעַר *ſtultus factus eſt omnis homo à ſcientia.* Lxx. ἐμωράνθη *in ſtulticiam converſus eſt.* ibidem v. 21. נִבְעֲרוּ, Targ. אִטְפַּשׁוּ *ſtulti facti ſunt paſtores.* Lxx. ἠφρονεύσαντο *deſipuerunt.* D

Nom. Chald. בּוּרוּת & שַׁבְרוּת, Syr. בְּעִירוּת *ſtupiditas, ſtulticia.* E

בעת duo ſignificata habet. I. בָּעַת, Chald. בְּעַת. Inde Niphal נִבְעַת *territus, exterritus fuit.* Eſther 7.v.6. *& Haman* נִבְעַת *exterritus fuit à facie regis.* Targum אִשְׁתְּעֲמַם *obſtupuit:* timuit. Piel בִּעֵת *terruit, exterruit.* 2.Sam.22. verſ.5. *Torrentes Belial* יְבַעֲתוּנִי *terrebunt me.* 1. Sam.16. verſ.15. *ſpiritus Dei malus* מְבַעִתֶּךָ *terret te.*

Nom. בְּעָתָה, Chald. בִּעֲתָא *terror, increpatio.* Jerem.14. verſ.19. *& ecce* בְּעָתָה *terror.*

Targ. פּוּרְעָנוּת חוֹבִין *vindicta peccatorum.* בִּעוּתִים, Chald. בִּעוּתִין *terrores.*

II. Arab. בעת baath cum ת punctato, *miſit, emiſit, truſit, impulit, legavit, excitavit.* Alcor.2. וְבַעַת אַלְלָהּ אַלְנַבִיִין מְבַשִׁרִין וְמֻנְדִרִין *& excitavit Deus prophetas prædicantes & prædicentes.* Alc. הו אלדי בעת פי אלאמיין רסולא מנהם *ipſe eſt qui ſuſcitavit in prophetis nuncium ex illis.* Cap. Jonas, מַן בַּעַתְּנָא מַן מַרְקַדְנָא *quis expergefaciet nos ex ſomno noſtro?* Gal.1. בל יסוע אלמסיח ואללה אלאב אלדי בעתה מן בין אלאמואת *qui excitavit eum ex mortuis.* Pſalm.104. בעת *miſit famem ſuper terram.* Alc.2. תֻּם בַּעַתְנָאכֻם מַן בַּעַד מוּתכֻם *poſtea excitavimus vos ex morte veſtra.* Pſalm.78. *& non* יבעת *excitabit omnem iram ſuam.* Actor.5. verſ.20. ויבעת *& mittat eum ad vos.* Paſſivum אנבעת anbaath *ortus, exortus, excitatus fuit.* 1.Corinth.15.v.15. *ſi mortui non* יבנעתון *excitabuntur.* 1. Corinth. 15. verſ. 4. ואנבעת *& excitatus fuit tertio die.* Geogr. מיאה מנבעתה מן גבל *aqua deſcendentes* (ortæ) *ex monte.* אבעת *excitabor.* יבעת *excitabitur*, ſurget. מַבעות *dimiſſus.* בעת & מבאעית *ſubitus*, impetuoſus.

בעת baath *excitatio mortuorū*, extremum judicium. יַא אַללָה בָאעִת אַלאַמוַאת ja allah baith alamvat *ô Deus excitator mortuorum.*

בצץ Inde בֹּץ *cœnum, lutum, locus cœnoſus, lacuna, palus, ſtagnum.* בִּצָּה, Chald. בִּצָא *idem.* Plur. בִּצּאת, בְּצָאת, pro בִּצּוֹת *paludes, valles cœnoſæ.* Jer.38.v. 22. *demerſi ſunt* בַּבֹּץ *in cœno pedes tui*, receſſerunt retrorſum. In cœno & luto demerſi ſunt pedes tui, ut non poſſint antrorſum progredi, ſed retrocedant. Impedimentū ſignificatur. Targ. בִּבְהִתָא *in pudore.* accepit pro בּוֹשׁ *pudor*, ob ſimilem literarum ש צ ſonum. Iob.8.v.11. *An grandeſcet juncus abſque* בִצָּה *palude?* Targ. בִּיסְנָא *cœno.* Lxx. ὕδατ☉ *aqua.* Iob.40. v.21. *In abſconſione calami* וּבִצָּה, Targ. וְעִרְקָא *& cœno.*

Chald. בְּצַבַּץ *ſcaturivit, foràs emiſit.*

Arab. בציץ *ſplendor.* בצאץ *ſplendidus.*

בצר Baſſad. Beſd. Matth. *corallium.*

בצה Syr. בְּצָא *quæſivit, inquiſivit, ſcrutatus fuit, inveſtigavit, perveſtigavit*; idem quod בְּעָה, literis צ ע permutatis, ob figuræ ſimilitudinem. Prov.25.v.1. חֵקֶר, Targ. מַן דְּבָצֵי *qui ſcrutatur verbum.* Ioh.5.v.39. בְּצַו *ſcrutamini Scripturas.* Ioh.7.v.52. בְּצִי *ſcrutare & vide.* 1.Cor. 2.v.10. *ſpiritus enim omnia* בָּצְיָא *perveſtigat.* 1. Cor.4.v.7. *quis enim* בָּצֵךְ *ſcrutatur te?* Niph. אתבצא *quæſitus, inveſtigat⁹ fuit.* 1.Cor.14.v.24 מתבצא *inveſtigatur ab omnib.* Piel בַּצִּי *inveſtigavit.* Prov.28. *&cū ſurgunt impij* יְחֻפַּשׂ, Targ. מִתְבַּצֵּי *inveſtigatur homo.* מְבַצִּי *ſcrutabilis.*

Chald. בִּצְיוֹנִי & בִּצְיוֹן *rimoſus.*

בצל Inde בְּצָלִים, Chal. בְּצָלִין *cepæ*. Num. 11. v. 5. וּבְצָלִים *& cepas*. Rab. בְּצָלִים פְּרִיסִים *cepæ caſtratæ*, quæ non ferunt ſemen. Chald. בּוּצְלָא. Plural. בּוּצְלִין idem. Arab. בַּצְלָה bazâla, Matth. baſil, baſſal, *cepa domeſtica*. Pl. בַּצַל bazal *cepæ domeſticæ*. בַּצַל אַלְפָאר *cepa muris*. quę mures interficit. בַּצְלָה אַלְחַנְזִיר bazâlat alchanzir *cepa ſuis*, ſquilla aut ſcilla, bulbus. דְּמִי בֻּצֵילָה buzaila *cepula*. Plur. בֻּצֵילַאת buzailet *cepulæ*: diminutivum. זַרְעָה אַלְבַּצַל zareat al bazal *cepinā*, locus cepis cōſitus. בצל אלזיר. Matth. Baſar alzir *bulbus eſculentus*, eſt cepa muris, cepæ ſimilis.

Rabb. בצלצול *raphanus*. alij, *cepa parva*.

בצן Talm. בְּצִינָא *candela extincta*.

בצע quatuor ſignificata habet. I. בָּצַע *fregit, rupit, ſcidit, in fruſta concidit, incidit, laceravit, ſauciavit, vulneravit, nocuit*. Amos 9. verſ. 1. וּבְצָעַם בראש *& conſcindet eos in capite omnium ſacerdotum aut patrum*. pro בְּצָעָם, ob vicinitatem alterius, accentus ex ultima ad penultimam aſcendit, & ultima corripitur: eſtq; præteritum cum vaf cōverſivo. Ioel. 2. v. 8. *& per miſſile cadent, non* יִבְצָעוּ *vulnerabuntur*. abſolutè. Piel, בִּצַּע *idem*. Iob. 6. v. 9. *& exeret manum ſuam* וִיבַצְּעֵנִי *& conſcindet me*: dilacerabit. Targum יַעְתַּר יָתִי *ditabit me*: ex ſecunda ſignificatione. Eſa. 38. verſ. 12. *Præ tenuitate* יְבַצְּעֵנִי *excindet me*. Thren. 2. v. 17. Zach. 4. v. 9.

Nom. Rabbin. בּוֹצֵעַ *fractor*. dicitur ſic paterfamiliâs, quia in convivio primus frāgit panem ſive cibum, illumq; benedicit & diſtribuit convivis. ſicut de Samuele ſcribitur, 1. Sam. 9. v. 13. *Quia ipſe* יְבָרֵךְ *benedicet ſacrificium*. Targ. פָּרִיס מְזוֹנָא *frangit cibum*: & Abrahā Gen. 18. v. 5. dicit; אֶקְחָה פַת לֶחֶם *accipiam buccellam panis, & fulcite corda veſtra, poſtea tranſibitis*.

II. Per metaphoram בָּצַע *avarus, lucri ſtudioſus ac cupidus fuit, defraudavit, oppreſſit alterum*: avaritia enim & uſura, ut gladius vulnerant. Iob. 27. verſ. 8. *Quia quæ eſt expectatio hypocritæ, ſi* יִבְצָע *avarus erit*: lucrifaciet. Targum יִכְנֹשׁ מָמוֹן דִּשְׁקַר *colliget mamonem mendacij*: divitias injuſtas. Prov. 15. v. 27. *turbat domum ſuam* בּוֹצֵעַ בָּצַע, Targum מְכַנֵּשׁ מָמוֹן דִּשְׁקַר *colligens mamonem mendacij*. Ezech. 22. v. 27. לְמַעַן בְּצֹעַ בָּצַע, Targ. בְּדִיל לְקַבָּלָא מָמוֹן דִּשְׁקַר *propter accipere mamonē mendacij*: iniquitatis. Jer. 6. v. 13. *omnis eſt* בּוֹצֵעַ בָּצַע, Targum אָנְסֵי מָמוֹן *rapientes mamonem*. Piel, בִּצַּע *idem*. Ezech. 22. v. 12. וַתְּבַצְּעִי *& oppreſſiſti ſocios tuos*. Targum וְאַהֲנִית *& nocuiſti*: oppreſſiſti.

Nom. בּוֹצֵעַ *avarus, lucri cupidus, defraudator, oppreſſor*. Pſalm. 10. v. 3. וּבֹצֵעַ בֵּרֵךְ *& avarum benedixit*. Targ. וּמְבָרֵךְ גַּבְרָא טַלּוֹמָא *benedicit virum iniquum*.

בֶּצַע *avaricia, & res quæ avaricia parantur, lucrum, κέρδος, quæſtus, commodum, utilitas, divitiæ, oppreſſio, defraudatio*. Mich. 4. v. 13. *et Domino* בִּצְעָם, Targ. נִכְסֵיהוֹן *divitiæ eorum*. Gen. 37. verſ. 26. מַה בֶּצַע *quod lucrum, ſi occiderimus fratrem noſtrum?* Targ. מַה מָמוֹן נִתְהֲנֵי לָנָא *quod lucrum parabimus nobis?* Lxx. τί χρήσιμον *quod utile?* Pſalm. 30. v. 9. *quæ* בֶּצַע *utilitas in ſanguine meo?* Targ. מָמוֹן. Lxx. ὠφέλεια *utilitas*. Exod. 18. v. 21. שֹׂנְאֵי בָצַע *oſores lucri*. Targum דְּסָנַן לְקַבָּלָא מָמוֹן *qui oderunt accipere pecuniam*. Iud. 5. v. 19. בֶּצַע כֶּסֶף *fruſtum argenti non accipient*: lucrum. Lxx. πλεονεξίαν. non accipient argentum aurumve pro redēptione captivorū, ſed occident eos.

Arab. בצאע *pecunia*.

III. Piel בִּצַּע *perfecit, confecit, abſolvit, finivit, complevit*: ſicut avarus eſt rei perficiendæ cupidus. Eſa. 10. verſ. 12. *cum* יְבַצַּע, Targ. יְשֵׁיצֵי *perficiet Dominus omne opus ſuum*. Lxx. συντελέσῃ. Ibidē v. 10. *& manus ejus* וּתְבַצַּעְנָה, Targ. תְּשַׁכְלְלִנָּה *complebunt*. Zach. 4. v. 9. *& manus ejus* תְּבַצַּעְנָה *perficient*. Targ. תְּשַׁכְלְלוּנָהּ *complebunt eam*. Thren. 2. v. 17. בִּצַּע, Targ. גְּמַר *perfecit verbum ſuum*. Lxx. συνετέλεσε. Jerem. 51. v. 13. *venit finis tuus* אַמַּת בִּצְעֵךְ *cubitus avariciæ tuæ*. quod oppreſſiſti & defraudaſti alios, nunc venit pœna ſuper te. Targ. עִדָּן סוֹעֲרַן בִּישׁוּתֵךְ *tempus viſitationis maliciæ tuæ*. Quidam pro menſura: ſed R.D. accipit pro זְרוֹעַ *brachio*: quia brachio, hoc eſt, vi oppreſſiſti &c.

Arab. בצע *negociatus fuit*.

בצאעה *artificium, negociatio*: Plural. בצאיע *artificia*.

IV. Arab. בזע, cum ע punctato, bazag *phlebotomavit*.

מבזע *phlebotomus, ſcalpellum*. דְּמִי בזע bazag *phlebotomia*.

בצק duo ſignificata habet. I. בָּצַק *tumuit, intumuit*. Deuter. 8. verſ. 4. *& pes tuus non* בָצֵקָה *intumuit*. Targum וּמְסָאנָךְ לָא יְחַפּוּ *& calcei tui non denudati ſunt*. Nehem. 9. verſ. 21. *& pedes eorum non* בָצֵקוּ *intumuerunt*. Pedes iter facientium nudi intumeſcunt, fermenti in modum.

Nom. בָּצֵק *farina ſubacta, maſſa, paſta*, quæ intumeſcit. Exod. 12. verſ. 34. *& tulit populus* בְּצֵקוֹ, Targum לִישֵׁיהוֹן *maſſam ſuam, antequam fermentaretur*. Ibidem verſ. 39. *& pinſuerunt* הַבָּצֵק, Targ. לֵישָׁא *maſſam, quam extulerant ex Ægypto*.

II. Arab. בצק bazac, idem quod בזק baſac, *ſpuit, expuit, ſalivam emiſit, ſalivavit*. Matt. 26. verſ. 67.

v. 67. חֵירִיר בִּצְקוּא פֵּי וְנַחֵהּ *tunc expuerunt in faciem ejus.* Piel. בַּצֵּק bazzac *conſpuit alterum:* de metallo, *liquefecit, fudit, conflavit.* ✠ בִּצְקָה bazca *ſputum, ſaliva oris.* Plural. בצאק buzac *ſputa.* ✠ מְבַצְּק mubazac *ſalivoſus:*

בצר tria ſignificata habet. I. בְּצַר, Chald. & Syr. בצר *breviavit, abrupit, ademit, decerpſit,* propriè uvas & fructus, *vindemiavit; minuit, imminuit, prohibuit:* abſolutè, *minutum, imminutum, destitutum fuit, indiguit.* Levit. 25. verſ. 5. *& uvas Nazareni non* תִבְצֹר, Targ. תִקְטוֹף *decerpes.* Jud. 9. v. 27. וַיִּבְצְרוּ, Targ. וְקַטַפוּ *& decerpſerunt vineas.* Jerem. 4. v. 9. *ſi* בֹּצְרִים *vindemiatores venerunt ſuper te.* Targ. עַמִּים חֲטוֹפִים כְּקַטְפִין *populi pradones inſtar vindemiatorum.* Pſalm. 76. v. 13. יִבְצֹר, Targ. יִזְעַר *minuet ſpiritum principum.* Syr. Joh. 3. v. 30. *illum oportet creſcere, me autem* לְמִבְצַר *minui:* deficere. Joh. 2. *affert* דְּבַצִּיר *quod minus eſt:* deterius. Niphal נִבְצַר *prohibitus, destitutus fuit.* Gen. 11. v. 6. יִבָּצֵר, Targ. יִתְמְנַע *prohibebitur ab illis omne quod cogitârunt facere.* Job. 42. v. 2. *ſcio quod tu omnia poſſis, nec* יִבָּצֵר, Targ. יִתְמְנַע *prohibebitur à te ulla cogitatio.* Piel. Syr. בַּצַּר *indiguit.* Philip. 2. v. 30. דְבַצַּרְתּוּן *quod indiguiſtis.* Paſſ. אֶתְבַּצַּר *destitutus fuit.* 1. Corinth. 1. v. 6. *non* אֶתְבַּצַּרְתּוּן *destituimini ullo.*

Nom. בָּצִיר tempus, quo uvæ decerpuntur, *vindemia.* Levit. 26. v. 5. *& apprehendet vobis trituratio* בָּצִיר, Targ. לִקְטָפָא *vindemiam,* וּבָצִיר, Targ. וְקִטָּפָא *& vindemia ſementem.*

בַּצֹּרֶת, Chald. בַּצּוֹרָא *ſiccitas,* prohibitio pluviarum, &, quæ hanc ſequitur, *frugum, annonæ caritas, inopia, penuria, fames:* Plur. בַּצָּרוֹת *ſiccitates.* Sing. Jerem. 17. v. 8. *in anno* בַּצֹּרֶת *ſiccitatis non dolebit.* L x x. ἀβροχίας. Plur. Jer. 14. v. 1. *ob verba* הַבַּצָּרוֹת *ſiccitatum.*

Syr. בְּצִירוּת *res parva, parùm.*

II. בָּצַר. Piel בִּצֵּר *contra rapinas munivit, roboravit, defendit, arcuit.* prohibuit à direptionibus, ne quis accedat & noceat: ut ſit ſignificatio ſuperiori contraria, per antiphraſin: aut dicitur de urbibus, quæ muris includuntur, ut uvæ in cophino. Eſa. 22. v. 10. לְבַצֵּר, Targ. לְחַקָּפָא *ad muniendum murum.* Jerem. 51. v. 53. *ſi aſcenderit Babel in cælum, aut ſi* תְבַצֵּר, Targ. תְּתַקֵּף *munieris in excelſum potentiam ejus.* L x x. ὀχυρώσῃ.

מִבְצָר *munitio, munimentum.* Plu. מִבְצָרִים. Foem. מִבְצָרוֹת *munitiones.* Eſa. 17. v. 3. *& ceſſabit* מִבְצָר *munitio ex Ephraim.* Targ. שׁוּלְטָן *dominium.* Habac. 1. verſ. 10. *ſuper omnem* מִבְצָר *munitionem ridebit.* 2. Sam. 24. v. 7. *& venerunt ad* מִבְצַר צֹר *munitionem petræ.* hoc eſt, arcem, quæ erat in rupe excelſa. Luther. Feſten Stadt. alij, *Tyri.* ✠ בִּצְרוֹן *idem.*

בָּצוּר *munitus.* Foem. בְּצוּרָה *munita.* Plu. בְּצוּרוֹת *munita.* Zach. 11. v. 2. *quia deſcendit* יַעַר הַבָּצוּר *ſylva munita.* In margine notatur eſſe legendum הַבָּצִיר: ſed eadem ſignificatione. Eſa. 2. 14. *& ſuper omnem* חוֹמָה בְצוּרָה *murum munitum.* Num. 13. v. 28. *& urbes* בְּצֻרוֹת, Targ. כְּרִיכָן *munita.* Ierem. 33. v. 3. *& annunciabo tibi magna* וּבְצֻרוֹת *& munita, qua non noviſti:* abſtruſa, intellectu difficilia. Targ. נְטִירָן *custodita.* legit וּנְצֻרוֹת, literarum ב נ ſimilitudine deceptus.

בֶּצֶר & בְּצַר *aurum* robuſtum & validum, quo muniuntur homines contra hoſtes: vel gruma auri decerpta & collecta: ex ſignificatione prima. Iob. 22. v. 24. *& pones ſuper pulverem* בֶּצֶר *aurum.* Targ. כְּרַךְ תַּקִּיף *arcem munitam.* Accepit pro מִבְצָר *munitio.* Plur. בְּצָרִים *aurum.* Iob. 22. v. 25. *& erit omnipotens* בְּצָרֶיךָ *aurum tuum.* omnia poſſent pro munitione accipi.

Rabb. בצר *aſylum.* Una item ex urbibus refugij.

Propr. בָּצְרָה *Bozra*, metropolis ſive urbs regia in Idumæa. propter confinium autem tribuitur nunc Idumæis, nunc Moabitis. Mich. 2. v. 12. *ſimul ponam ipſum tanquam gregem* בָּצְרָה *Bozra.* quia in terra Moab multa pecora alebantur. Targum בְּגוֹ חוּטְרָא *in medio caula.* Hier. *in ovili.* acceperunt pro בִּצָּרָה *munitione.* ſcilicet, ovium, hoc eſt, caula, & ב *in* ſubintellexerunt. L x x. ἐν θλίψει *in afflictione.* legerunt, בְּצָרָה. Ierem. 49. *& in maledictionem erit* בָּצְרָה *Bozra.* contra Idumæam. Eſa. 38. *ſacrificium Domino* בְּבָצְרָה *in Bozra, & mactatio magna in terra Edom.* ¶ Fuit & בָּצְרָה urbs (Aſſyriæ) ad Tigrim flumen ſita; in cujus porta Muhamediſtæ habuerunt maximum templum, quod precum cauſâ ingreſſus עלי *Hali*, Muhamedis gener interfectus fuit per inſidias, anno Chriſti 659.

III. Arab. בצר *bazar.* Hiphil אַבְצַר *vidit:* metaphoricè, *advertit.* Matth. 4. v. 16. *populus qui ſedebat in tenebris* אבצר נורא קטימא *vidit lumen magnum.* Matth. 2. v. 2. אבצרנא נגמה פי אלמשרק *vidimus ſtellam ejus in oriente.* Pſalm. 69. *obſcurentur oculi ipſorum, ne* יבצרון *videant.* Pſalm. 77. ואבצרתך *& viderunt te.* Piel בַּצַּר bazzar, metaphoricè, ſicut זהר, *admonuit.* Coloſſ. 1. v. 28. ונבצר *& admonemus omnem hominem.*

Nom. בצר bazar *viſus, viſio.* ❧ בזר bizar *oculus*, viſus organon. Pl. אבזאר abzar *oculi.* ❧ בוציר bulit *verbaſcus.* ❧ בואציר *fiſtula.*

בקק. בַּק & בָּקַק *vacuavit, evacuavit, evacuando depradatus eſt.* Jerem. 19. v. 6. וּבַקּוֹתִי *& evacuabo conſilium.* Targ. וַאֲקַלְקֵל *& leve reddam.* Nahum. 2. v. 3. בְקָקוּם בּוֹקְקִים *evacuarunt eos evacuantes.* Targ. בַּזוּנוּן בָּזוֹזִין *depradati ſunt illos pradones.* Eſa. 24. v. 1. *ecce Dominus* בּוֹקֵק *evacuans terram.* ut ſit vacua ab habitatoribus. Hoſ. 10. v. 1. *vitem* בּוֹקֵק *evacuans Iſrael.* Targ. *vitis* בְּזִיזָא *direpta eſt Iſrael.* retulit ad גֶּפֶן *vitis:* contra Grammaticam: quia גֶּפֶן fœmininum eſt. Niphal Eſa. 19. v. 3. וְנָבְקָה *& evacuatus eſt ſpiritus Aegypti.* pro נָבַקָּה. Non relicta eſt in ſpiritu ejus ſapientia & intelligentia. Piel בּוֹקֵק *idem.* Jer. 51. v. 2. וִיבוֹקְקוּ, Targ. וִירוֹקְנוּן *& evacuabunt terram ejus.*

Nom. בַּקְבּוּק juxta Hebræos eſt vas aut poculum ligneum, vitreum aut teſtaceũ, anguſti oris, quod bibente aut fundente homine, ſonat bacbuc: *Bombylius, bancalium.* Ein flinckert Glaß. Aut ſimpliciter eſt vas, à vacuitate ſic appellatum. Jer. 19. v. 1. *vade & eme* בַּקְבֻּק *vas figuli teſtaceum.*

בקא duo ſignificata habet. I. Syr. בְּקָא & בְּקִי *ſcrutatus eſt, inveſtigavit, obſervavit, conſideravit, probavit, exploravit, expertus eſt, exercuit.* Prov. 17. v. 3. וּבוֹחֵן, Targ. וּבָקֵי *ſed probat corda Dominus.* Matth. 16. v. 30. דְּתִבְקוּן *ut ſcrutemini.* Luc. 14. *& vado* דְּאֶבְקָא *ut probem eos.* Paſſ. אִתְבְּקִי *probatus fuit.* 1. Pet. 1. *Aurum* דְּאִתְבְּקִי *quod probatum eſt igne.* 1. Tim. 3. v. 10. יִתְבַּקוּן *probentur primum* Piel Paſſ. אִתְבַּקָּא *conſideravit.* Matth. 6. v. 28. אִתְבַּקוּ *conſiderate lilia agri.*

בְּקִיא, & בְּקִי, & בקא *probatus, exercitatus, peritus artis ſeu rei alicujus.* Plu. Rabb. בְּקִיאִים, Chald. בְּקִיאִין *exercitati, periti.* ❧ בקיאות & בוקיא *experientia, exercitatio, praxis, probatio.*

בְּקָא *culex.* ❧ בקי *cimices.*

II. Arab. בְּקָא bacî *manſit, remanſit, permanſit, reſiduus, reliquus fuit.* 1. Theſſ. 4. verſ. 17. *qui* נִבְקִי *reliqui erimus:* vivi. 1. Petr. 1. v. 13. מָא בַּקִית פִי הָדָא אַלִּי *quamdiu maneo in hoc tabernaculo.* Matth. 24. *non* יִבְקָא *relinquetur lapis ſuper lapide.* Hebr. 13. v. 1. וַלִיַבְק *& ut maneas fraterna charitas.* Hiphil אַבְקִי abcî *reliquit, reſervavit.* Rom. 9. v. 29. *niſi Dominus* אַבְקִי לָנָא בַּקִית *reliquiſſet nobis reliquias.* Joh. 2. v. 10. וְאַנְתְּ אַבְקִיתְ אַלשַּׁרָאב אַלְגַיד *& tu reſervaſti vinum bonum hucuſq;.*

בָּאקִי *manens, permanens, ſtabilis, firmus, conſtans, infinitus.* plural. בָּאקִיִין baciin *ſtabiles.* 1. Pet. 1. v. 25. כִּלְמַת אַלְלָה בָּאקִי אַלִי אַלַאבַד *verbum Domini manet in æternum.*

בָּקָא baca *reliquum, reſiduum, remanentia, infinitas, immortalitas.* ❧ בִּבָקָא bibaca *firmiter, conſtanter.*

בַּקִיָּה bacia *reſiduum, reliquiæ ſub menſa, analecta.* plur. בַּקִיָּאת baciiet *reſidua, cætera.* ❧ בָּאקוּן *cæteri.*

בקל. Arab. בַּקְלָה bacla *blata, olus, herba, acetarium.* item *aconitum.* plur. בַּקְלָאת baclat & בַּקֶל *olera, herba.* ❧ בַּקֶל bacal, Plur. בקול bucul *idem.* Pſ. 37. אַלְבַקְל אַלְאַחְצַר albacal alachdar *olus herba.* בַּקְלָה אַלְחַמְקָא bacala alhãca. Matth. Backleancha, Bachele alhanicha *olus fatuum, portulaca.* בַּקְלָה יַמַנִיָּא bacala jemenia. Matth. Bachalia jamenia. Bachale aljemame, *olus jamenum, blitum, beta agreſtis.*

מַבְקַל locus ubi olera naſcuntur, *olitorium, hortus.* Plur. מַבָאקֶל *olitoria.*

בָּאקְלָאה bachela, Matth. Bachale, Hachille, Haballe *faba.*

Deinde בַּאקַל bacal *tabernarius, propola, inſtitor.* Plural. בַּאקְלִין bacalin *inſtitores.* ❧ באקלה bicala *inſtitoria.*

בקם. Arab. בקם bacam, eſt ורכבוא *braſilium, verriniũ:* quod ab autore Geograph. Arab. deſcribitur ita: אלבקם ישבה נבאתה נבאת אלדפלי באלסוא וחשבה אחמר ועריקה דוא מן סם אלאפעי ואלחיאת *Braſiliũ, ſimilis eſt planta ejus plantæ palmæ nigredine, & lignum ejus rubrum, & radices ejus ſunt remedium contra venenum viperarum & ſerpentum.* item: אלבקם *braſilium, provenit in inſula* ראמי *Rami.*

בקן. Arab. בקון bocon *fucus*, infectum.

בקס. Arab. בָּקְסָה bacſa *buxus*, eſt ברוש. plur. בָּקְס bacs *buxi.*

בקס bacs *mutilus.* ❧ בקסי baciſi *ſervus.*

בקע. בְּקַע, Chald. בְּקַע *fidit, ſcidit, diſcidit, rupit, ſecuit in duas partes, diſſecuit, divulſit, evulſit.* Pſal. 78. v. 13. בָּקַע, Targ. בְּזַע *ſcidit mare.* Eſa. 34. v. 14. *ibi indificabit ericius, & emiſit,* וּבָקְעָה *& diſſecuit.* ſcilicet ova: excluſit pullos, ovis ruptis aut fiſſis. denotatur יציאת האפרוח מן הביצה. 1. Paral. 11. v. 18. *irruendo pertranſierunt,* וַיִּבְקְעוּ *& ruperunt tres illi per caſtra Philiſtinorũ:* perruperunt. Pſ. 141. v. 7. *ſicut frangẽs* וּבוֹקֵעַ *& findens in terra, ita diſperſa ſunt oſſa mea.* cum quis findit ligna, partes disjectæ hinc inde ſparguntur & diſſiliunt. Niphal. נִבְקַע *ruptus, fiſſus, ſciſſus, diſſectus fuit.* Geneſ. 7. verſ. 11. נִבְקְעוּ, Targum. אִתְבְּזִיעוּ *rupti ſunt omnes fontes.* Ezech. 30. v. 16. *& No erit* לְהִבָּקֵעַ *ad diſrumpendum:* ut rumpantur muri ejus. Eſa. 58. v. 8. *tunc* יִבָּקַע *rumpetur quaſi aurora lux tua.* ſicut aurora per nubes erumpit. Targ. יִתְגְּלֵי *revelabitur:* apparebit. 1. Reg. 1. v. 40. וַתִּבָּקַע *& rupta*

rupta eſt terra in voce eorum. Targ. וזעת *& commota eſt.* 2. Reg. 25. v. 4. וַתִּבָּקַע, Targ. ואתרעת *& rupta eſt urbs.* Chaldæi ruperunt murum urbis. Piel בִּקַּע *rupit, ſcidit, fidit.* Gen. 22. v. 3. וַיְבַקַּע, Targ. וצלח *& fidit ligna holocauſti.* Eſa. 59. v. 5. *ova aſpidis* בִּקֵּעוּ *ruperunt.* quibus ſcilicet ruptis erumpit baſiliſcus. qui ſcindit ova, ſicut pullus avis roſtro ſuo perforat & ſcindit putamen paulatim, quoad egrediatur. Ezech. 26. v. 10. *juxta ingreſſiones urbis* מְבֻקָּעָה *ruptæ.* in urbem ruptam patet introitus abſq; labore & bello. Lxx. *ἐκ πεδίου ἐκ campo.* legerunt, מִבִּקְעָה, à בִּקְעָה *vallis.* deſtituti punctis. Hiphil הִבְקִיעַ *idem.* 2. Reg. 3. v. 26. לְהַבְקִיעַ *ad perrumpendum ad regem, ſed non potuerunt.* Targ. לְאַפְנָאָה *ad præparandum:* ut locum tranſeundi facerent: ut deſtruerent & perderent exercitum regis, atq; ita ad regem pervenirent. Eſa. 7. verſ. 6. וְנַבְקִיעֶנָּה *& perrumpemus eam ad nos.* Hophal הָבְקַע *perruptus fuit.* Jerem. 39. v. 2. הָבְקְעָה, Targ. אתרעת *rupta eſt urbs.* muri ejus diſrupti ſunt vi jaculorum, & vi irrupit exercitus. Hithpael הִתְבַּקַּע *diſſectus fuit.*

Nom. בֶּקַע *diſſectio, ſciſſio, ſciſſura.* Rabb. *foſſa, rivus.* Plur. בְּקִיעִים *diſſectiones, ſciſſiones, ſciſſuræ.*

בֶּקַע *ſemis, ſeu dimidium Sicli ſacri:* ſic dictum, quod ſit ſicli fracti ſive diſrupti, aut etiam ſecti pars media. Erat autem *τὸ δίδραχμον,* ſeu quadrans unciæ, ſive Ioachimici in argento. ſicut exponitur, Exod. 38. v. 26. בֶּקַע, Targ. תִּקְלָא *didrachmum pro capite: dimidium ſicli, in ſiclo ſanctuarij:* declaratio. Ejuſmodi ſicli ſacri dimidium pendebant viritim annos viginti nati, ad quinquageſimum. Judæa autem ſubacta, id exegerunt Romani in qualibet urbe, tanquam tributũ annuum. Unde Matth. 17. v. 24. *qui accipiebant τὰ δίδραχμα.* Syr. תְּרֵין תְּרֵין זוּזִין דְּכְסַף רִישָׁא *binas drachmas pecuniæ capitis.* hoc eſt, Chriſtus pro ſe & Petro ſolvit *στατῆρα ſtaterem,* qui erat *τετράδραχμος,* vel ſiclus integer, Joachimici uncialis dimidium. Et de hoc quæſtio eſt Chriſto propoſita, Matth. 22. v. 17. *Licetne dare κῆνσον cenſum Cæſari?* Syr. כְּסַף רִישָׁא *pecuniam capitis:* hoc eſt, quæ in capita aut viritim ſolvitur. Gen. 24. v. 22. בֶּקַע *dimidium ſicli pondus ejus.*

בִּקְעָה, Arab. בַּקְעָה bacaa, locus ubi nullum offendiculum, *campus, planicies, vallis* inter duos montes quaſi disjectos interjecta: juxta illud Zachar. 14. v. 4. וְנִבְקַע *& erumpetur mons olivarum è medio ſui ad ortum & occaſum,* גֵּיא *vallis magna valde.* Plur. בְּקָעוֹת, Arab. בִּקָאע baci *valles, campi.* Eſa. 63. verſ. 14. *ſicut pecus* בַּבִּקְעָה *in valle deſcendet.* pecus quod deſcendit in valle pedetentim, placidè.

Propr. בֶּקַע & בִּקְעָה *urbes in montibus ſitæ.* Amos 1. v. 5. *excindam habitatorem* מִבִּקְעַת אָוֶן *ex Bikath-aven.* hoc eſt, valle iniquitatis. Eſt nomen urbis in Syria, ſicut Bethaven in Judæa. Lxx. *ἐκ πεδίου ὤν ex campo On.* Hier. *de campo Idoli.* appellativè acceperunt.

Rabb. בְּקִיעַ *apertio.* בֶּקַע *ſciſſura, rima, foramen.* Plural. Syriacum בִּקְעָא *foveæ, luſtra.*

בְּקִיעַת יָם *ſciſſio maris,* tempore Moſis. בְּקִיעַת מֵי יַרְדֵּן *ſciſſio aquarum Iordanis:* in qua, tempore Joſuæ, aquæ primò diviſæ ſunt, deinde ut cumulus ſteterunt; ita quidem ut duo fuerint miracula.

בקף. Arab. מַבְּאקִיף mabiquif *crotalum.* Rabb. בּוּקְפָּא *indigentia, neceſſitas.*

בקץ. Arab. בְּקִיצָא buchida *ulmus.*

בקר duo ſignificata habet. I. Inde Piel בִּקֵּר, Chald. בְּשַׁקַר & בַּקַּר *quæſivit, inquiſivit, requiſivit, animadvertit.* Levit. 13. v. 36. *non* יְבַקֵּר, Targ. יִפַשְׁפֵּשׁ *quæret:* ſcrutabitur. Levit. 27. v. 33. *non* יְבַקֵּר *quæret inter bonum & malum:* diſcernet. Pſalm. 27. v. 4. וּלְבַקֵּר *& ut matutino tempore verſer in templo ejus.* tantùm. Chald. Ezræ 4. v. 15. דִּי יְבַקַּר *ut quærat in libro memoriali.* Paſſ. Chaldaicum אִתְבַּקַּר *quæſitus fuit.*

Nom. בֹּקֶר, Arab. בֻּקְרָה bucra *manè, diluculum,* lucis matutinæ primordium, prima lux, primum diluculum, vigilia matutina, tempus matutinum, matuta: tempus ob exortum & lucem ſolis ad res, quæ nocturnis tenebris tectæ latebant, quærendas, agnoſcendas & diſcernendas idoneum atq; aptiſſimum. Gen. 1. v. 5. *& fuit veſpera, & fuit* בֹּקֶר, Targ. צְפַר *manè, dies unus.* Ex die & nocte artificiali factus eſt dies naturalis. ut per ſynecdochen בֹּקֶר *manè,* diei artificialis initium, pro ipſo die accipiatur. ¶ Cum præpoſitione ב *in* adverbiaſcit, & ſignificat *maturè, tempeſtivè, celeriter.* Verùm ב *in, ſi* בֹּקֶר verbis jungatur, ſæpius ſubintelligitur. 1. Sam. 19. v. 11. *& ut occideret eum* בַּבֹּקֶר *manè.* Pſal. 5. v. 4. *Domine* בֹּקֶר *manè audies vocem meam:* בֹּקֶר *manè ordinabor tibi, & ſpeculabor.* matutinum tempus, antequam homo occupatur rebus mundanis, precationibus eſt quam maximè idoneum. Exod. 14. v. 27. *& reverſum eſt mare* לִפְנוֹת בֹּקֶר *ad reſpiciendum manè, in locum ſuum.* Targ.

Targ. לְעִדָּן צַפְרָא *ad tempus matutinum:* A imminente ſolis exortu. Pſalm. 46. verſ. 6. *juvabit eam Deus* לִפְנוֹת בֹּקֶר *ad reſpiciendum manè.* Targum לְעִדָּנֵי צַפְרָא *ad tempora matutina;* maturè, celeriter. ¶ Quando geminatur, *eſt manè quotidie.* Exod. 16. verſ. 21. *& colligebant illud* בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר *in manè in manè.* quotidie manè. Hinc בֹּקֶר, Arab. בכר bacar *manè ſeu ante lucem ſurrexit.* Pſal. 74. verſ. 4. וְלַבֹּקֶר *& ut matutino tempore verſer in templo ejus.* ¶ Deinde accipitur pro *die craſtino.* Exod. 16. verſ. 7. וּבֹקֶר *& manè videbitis gloriam Domini.* cras. ibidem v. B 19. *ne relinquas de eo* עַד בֹּקֶר *uſque manè:* in craſtinum. Jud. 16. verſ. 2. עַד אוֹר הַבֹּקֶר *ad lucem matutinam, & occidemus illum.* ſcilicet expectabimus. brevis oratio. Inde Arab. בֻּכְרָה bucara *cras.* ¶ בֹּקֶר ad hæc *lucem* ſignificat. Job. 38. v. 7. *cum laudarent pariter* כּוֹכְבֵי בֹקֶר *ſtella lucis.* ſeptem planetæ. Amos 5. v. 8. *qui convertit* לַבֹּקֶר *in matutinum, umbram mortis.* in æſtate cùm longiſſimus eſt dies. Sequitur; *& diem in noctem.* C in hyeme cùm longiſſima eſt nox.

בָּקָר idem quod בֹּקֶר. Inde Plurale בְּקָרִים *dilucula.* cum ל, adverbiaſcit: לַבְּקָרִים *ad dilucula.* hoc eſt, diluculò. Et importat diſtributionem: *manè quotidie, omni die,* per ſynecdochen. Eſa. 33. v. 2. *Eſto brachium ipſorum* לַבְּקָרִים *diluculo.* Targum בְּכָל יוֹם *omni die.* Job. 7. verſ. 18. *& viſitaſti illum* לַבְּקָרִים *quotidie.* Pſal. 101. v. 8. לַבְּקָרִים *ad dilucula conſtringam omnes impios terræ:* quotidie, paulatim.

D בָּקָר, Syr. בְּקַר *armentum, grex armentorum,* ut ſunt boves, vaccæ, vituli: quæ magna inſpectione & cura paſtoris indigent, juxta illud, Ezech. 34. verſ. 11. *& quæſivi gregem meum* וּבִקַּרְתִּים *& inquiſivi eos.* ſequitur: כְּבַקָּרַת רֹעֶה עֶדְרוֹ *ſicut inquirit paſtor gregem ſuum.* Plur. בְּקָרִים, Chald. בְּקָרִין *armenta, boves.* 1. Sam. 11. verſ. 5. *& ecce Saul veniebat poſt* הַבָּקָר *armentum ex agro.* poſt armenti adventum. L x x. τὸ πρωΐ *manè:* quaſi בֹּקֶר. Gen. 18. v. 7. וְאֶל הַבָּקָר *&* E *ad armentum cucurrit.* Targ. וּלְבֵית תּוֹרִין *& ad domum boum.* ad bubile. Gen. 12. v. 16. *& erant ipſi grex,* וּבָקָר *& armentum.* Targ. עָאן וְתוֹרִין *oves & boves.* ¶ Syr. Matth. 8. לְבַקְרָא *in gregem porcorum.*

Inde בּוֹקֵר *armentarius, bubulcus.* Amos 7. v. 14. *quia* בוֹקֵר *armentarius ego.* Targ. מָרֵי גִּיתִין *dominus pecorum.*

Rabb. בַּקָּרוֹת *bubile.* בִּקְרָה *idem.*

Arab. בקרי bucari *bos, taurus.* Plural. בקריין bucariin *boves, tauri.* Fœminin. בקרה bacara *vacca.* Alcor. 2. בַּקְרָה צַפְרָא A *vacca ruffa.* Plural. בקר bácar, & בַּקְרָאת *vaccæ.*

Diminut. בקירה bucaira *vaccula, bucula.* Plur. בְּקִירָאת bucairit *vacculæ, buculæ.* בַּקָּר baccar *bubulcus.* Plural. בַּקָּרִין baccarin *bubulci.* קטע מן בקר cata min bacar *armentum.* בקר אלוחש bacar al vahs *bos ferus, cervus.*

בִּקֹּרֶת & בִּקּוּרָה. Rabb. בִּקּוּר *inquiſitio, inſpectio, viſitatio.* per ſynecdochen, *animadverſio, punitio, verberatio.* Levit. 19. verſ. 20. בִּקֹּרֶת *inquiſitio erit, non morientur.* animad-B verſio, vapulatio. Judæi interpretantur, Ein riemem betſche. hoc eſt, de percuſſione ſive verberatione, quæ fiat flagello, verbero aut loro בַּקְרַאי *bubulo,* ſeu facto ex corio bubulo: ſicut Plautus in Sticho: *monumentis vos commonefaciam bubulis.*

Inde verbum Chal. בַּקַּר *verberavit, animadvertit.*

II. Chald. בַּקַּר *liberavit, dimiſit.*

הֶבְקֵר & בקר *libertas, dimiſſio.* cum פְּקַר C congruit, literis ב׳פ permutatis.

בַּקְרוּת & בַּקְרָנוּת *audacia, temeritas, præſumptio.* 1. Sam. 17. verſ. 28. *ego novi* זְדֹנְךָ, Targ. בַּקְרָנוּתָךְ *ſuperbiam tuam.* Jud. 9. v. 4. *& conduxit illis Abimelech viros vacuos* וּפֹחֲזִים, Targ. וּבַקְרִין *& temerarios.*

בקש. Inde Piel בִּקֵּשׁ *quæſivit, acquiſivit, requiſivit, comparavit, poſtulavit, petijt, cupijt, voluit, ſtuduit, conatus eſt.* Item, quæ altera eſt hujus verbi ſignificatio primaria, *vindicavit.* Conſtruitur cum אֵת & מִן. 1. D Reg. 1. v. 2. וַיְבַקְשׁוּ, Targ. וּבְעוֹ *& quæſiverunt* (acquiſiverunt) *puellam.* 1. Sam. 2. verſ. 16. וּבִקֵּשׁ *& requiſivit Dominus* מִיַּד *à manu hoſtium Davidis.* Targum וְאִתְפְּרַע לֵהּ *& vindicavit ipſum.* Inquiſitio vindicationem, executionem ſeu pœnam complectitur. quæſtiones enim exercentur, ut meritæ poſſint pœnæ tueri. Joſ. 22. verſ. 23. *Dominus ipſe* יְבַקֵּשׁ Targ. יִתְבַּע *requiret:* vindicabit. 1. Par. 21. v. 3. *quare* E *hoc* יְבַקֵּשׁ *quæret dominus meus?* pro quo habetur, 2. Sam. 24. v. 3. חָפֵץ *deſiderat:* cupit, vult. 2. Reg. 9. verſ. 23. *& tota terra* מְבַקְשִׁים *quærentes faciem Salomonis.* Targum בָּעַן לְמֶחֱזֵי *quærentes videre.* tenebatur Salomonem videndi deſiderio. 1. Samuelis 22. verſ. 23. *qui* יְבַקֵּשׁ *quæret animam meam,* יְבַקֵּשׁ *quæret animam tuam.* Targum בָּעֵי לְמִקְטְלִי בָּעֵי לְמִקְטְלָךְ *quærens occidere me, quærit occidere te.* 1. Reg. 19. verſ. 10. & 14. וַיְבַקְשׁוּ *& quæſiverunt animam meam* לְקַחְתָּהּ *ad tollendum eam.* Targ. לְמִקְטְלַהּ *ad interficiendum eam.* Sic, Matth. 2. v. 20. *qui quærebant*

Digitized by Google

bere animum pueri. Exod. 33. verſ. 7. *& omnis* A
יְהוָה מְבַקֵּשׁ *quærens Dominum egrediebatur ad tabernaculum teſtimonij.* Targ. וְתָבַע אוּלְפָן מִן
קֳדָם יְיָ *qui quæris doctrinam à Domino*: volens conſulere Dominũ. 2. Sam. 21. v. 1. וַיְבַקֵּשׁ *& quæſivit David faciem Domini.* conſuluit Dominum: Domini auxilium imploravit. Eſther 4. v. 8. וּלְבַקֵּשׁ *& ad quærendum ab eo de populo ſuo.* Targ. וּלְמִבְעֵי רַחֲמִין עַל עַמָּהּ *& ad quærendum miſericordias ſuper populum ſuum.* PUAL בֻּקַּשׁ *quæſitus, requiſitus fuit.* Jer. 50. v. 20. יְבֻקַּשׁ *quæretur iniquitas Iſraelis, & non ipſa.* ſequitur: *quia propitius ero illis, quos reliquero.* B

NOM. בַּקָּשָׁה *quæſtio, inquiſitio, conatus, ſtudium, petitio.* Eſther 5. v. 3. *& quæ* בַּקָּשָׁתֵךְ *petitio tua, uſq; ad dimidium regni?*

בקת. Talm. בִּקְתָּא *continuatio.*

Arab. בקת bacat *unxit, glutinavit, conglutinavit, ferruminavit, ſolidavit.* מבקת mubacat *conglutinatus.*

תבקית tabcit *ferrumen, ferruminatio, conglutinatio.* item, *plicatura, curvatio, inflexio.*

C
ברר duo ſignificata habet. I. בַּר & בָּרַר, Chald. בְּרַר *purum, clarum, mundum & perſpicuum reddidit, purgavit, expurgavit, terſit, deterſit, polivit, declaravit, dilucidavit, diſcrevit, ſeparavit, examinavit, elegit, ſelegit.* Ezechielis 20. v. 38. וּבָרוֹתִי *& expurgabo à vobis rebelles.* Targ. וְאַפְרֵשׁ *& ſeparabo.* Eccl. 9. v. 1. וְלָבוּר *& ad declarandum omne iſtud.* Targ. לְמִבְלוֹשׁ *ad ſcrutandum.* pro לָבֹר; punctis ו & ו permutatis. L x x. καὶ καρδία μου σύμπαν εἶδε τοῦτο *& cor meum omne vidit hoc.* quaſi D
וְלִבִּי רָאָה. Eccl. 3. v. 18. לְבָרָם *ad purgandum eos Deum.* quod diſcrevit eos Deus ab alijs creaturis. vel, ut diſcernat Deus juſtos ab impijs. pro לְבָרָם, aut אֲשֶׁר בְּרָאָם. PIEL בֵּרֵר *idem.* Dan. 11. v. 35. וּלְבָרֵר *& ad purgandum, & dealbandum*: poliendum. HIPHIL הֵבַר *idem.* Jerem. 4. v. 11. *ad ventilandum, & non* לְהָבַר *ad purgandum.* Targ. לְבָרָרָא *ad ſpargendum.* pro לְהָבֵר: tzere in patach ob pauſam. Jerem. 51. v. 11. הָבֵרוּ *purgate ſagittas*: tergite, polite. Targ. שַׁנַּנוּ *acuite.* NIPHAL נָבַר, HITHPAEL הִתְבָּרֵר *purgatus, purus fuit.* E
Rabb. *clarum, manifeſtum eſt, patet.* Pſalm. 18. v. 25. עִם נָבָר תִּתְבָּרָר *cum purgato purgatus eris.* pro quo, 2. Sam. 22. v. 26. תִּתָּבָר ſcribitur: ſecunda radicis litera abjecta, puncta retroaguntur, & Scheva ת ſua ſede pulſum, in dageſch tranſit.

NOM. בָּרוּר *purgatus, expurgatus, politus, purus, clarus, electus, ſelectus.* PLUR. בְּרוּרִים *ſelecti.* FOEM. ברורה *ſelecta.* PLUR. בְּרוּרוֹת *ſelecta.* Eſa. 49. v. 2. *& poſuit me in ſagittam* בָּרוּר *purum*: terſam, politam. 1. Paral. 16. v. 41. *& reliqui* הַבְּרוּרִים *ſelecti.* Zoph. 3. v. 9. *& vertam ad populos labium* בְּרוּרָה *electum.* L x x. εἰς γενεὰν αὐτῆς *in ætatem ejus.* legerunt בְּדוֹרָהּ, à דור *ætas*: ob literarum ר ד ſimilitudinem.

בַּר *purus, clarus.* PLURAL. בָּרִים *puri, clari.* FOEM. בָּרָה *pura, clara.* PLUR. בָּרוֹת *pura, munda, clara.* Job. 11. v. 4. וּבַר *& purus fui in oculis tuis.* ¶ Deinde ſubſtantivè בַּר *frumentum* à paleis & aceribus purgatum ventilabro: juxta illud Jerem. 4. v. 11. *ad ventilandum, & non* לְהָבַר *ad purgandum.* Gen. 41. v. 35. *& coacervavit Ioſeph* בָּר, Targ. עֲבוּרָא *frumentum, ſicut arenam maris, multum valde.* Gen. 45. *portantes* בָּר *frumentum & cibum*: frumentum pro aſinis. Jerem. 23. verſ. 28. מַה לַתֶּבֶן אֶת הַבָּר *quid palea cum frumento?* Amos 8. *& aperiemus* בָּר *frumentum.* Targ. אוצרין *granaria*: ſynecdoche. Job. 39. *multiplicabuntur* בַּבָּר, Targ. בַּעֲבוּר *in frumento.* vel, ob frumentum. ut quærant cibum. vel: *multiplicabuntur* בַּבָּר *foris.* extra. ſequitur: *egrediuntur & non redeunt ad eos.* Amos 5. v. 11. *& munus* בַּר *frumenti accipitis ab eo.* L x x. *& dona* ἐκλεκτὰ *electa.*

בֹּר *puritas.* Pſalm. 18. v. 24. *& reddidit mihi juxta juſtitiam meam,* כְּבֹר יָדַי *juxta puritatem manuum mearum ante oculos ejus.* pro quo habetur, 2. Sam. 22. v. 25. כְּבֹרִי *juxta puritatem meam.* ¶ Deinde בֹּר res repurgans argentum à ſcorijs, ut relinquatur purum. Eſa. 1. v. 25. *& conflabo* כַּבֹּר *tanquam bor ſcorias tuas.* ¶ Tertiò בור & בֹּרִית res quæ vim habet purgandi veſtes à ſordibus & maculis, qualis eſt *ſapo, herba fullonum, ſmegma.* Job. 9. v. 30. *ſi lotus fuero nive, & mundavero* בבור *ſapone manus meas.* Malach. 3. v. 2. וּכְבֹרִית מְכַבְּסִים *& ſicut ſapo fullonum.* Jerem. 2. v. 22. *ſi laveris te nitro, & multiplicaveris tibi* בֹּרִית *ſaponem.* Targum צְרִיפָא *alumen.*

בַּרְבֻּרִים aves caſtratæ & ſaginatæ, *capones.* 1. Reg. 4. 22. וּבַרְבֻּרִים *& capones ſaginati.* Targ. וְעוֹפָא *& aves.* In apologis tamen Hebraicis ברבור, בַּרְבּוּר, & בַּבּוּר vocatur טָוָס *pavo.*

Arab. ברבור *lana cameli.* Avic.

Rabb. בירור, & בֵּרוּר, & בְּרִירוּת *puritas, claritas, ſerenitas.*

Chald. שְׁבְרִירֵי *radius ſolis*, à claritate. ※ שַׁבְרִירָא *cæcitas*: per antiphraſin.

Chald. item בַּר, emphat. בָּרָא, Arab. ברא barra *extra, foris, præter, excepto.* Exod. 12. v. 37. לְבַד מִטָּף, Targ. בַּר מִן טַפְלָיָא *præter parvulos.* 1. Sam. 2. v. 2. *non eſt* בִּלְתֶּךָ, Targ. בַּר מִנָּךְ *præter te.* Eccl. 2. verſ. 25. חוּץ מִמֶּנִּי, Targ. בַּר מִנִּי *præter me.* Hinc בַּר מִנַּן *extra nos*:

mus: abſit à nobis. dicunt ad mentionem A
rei malæ, morbi aut mortis cruentæ.
לְבָרָא חוּצָה *foràs*; Gen. 15. v. 5. *& eduxit eum*
Targ. לְבָרָא *foràs*. מִבָּרָא *deforis*, quaſi expurgatum. מִלְּבָרָא *ab extra*. Arab. מן ברא min bara *foràs*. ¶ Deinde בַּר, emphat. בָּרָא, Arab. בַּר, quicquid eſt foris vel extra urbem: ut, ager, ſylva, deſertum. Pſalm. 50. verſ. 16. *animalia* בְּהַרְרֵי־אָלֶף *in montibus mille*. Targ. ותור בר *& taurus agreſtis*: ferus, ſylveſtris, qui depaſcitur quotidie montes mille. Gen. 2. v. 19. *Beſtia* הַשָּׂדֶה, Targum בָּרָא *agri*. Dan. 4. v. 12. בְּתַאְתָה דִי בָרָא *in gramine agri*. Syriac. Matth. 3. *mel* דְּבָרָא B
ſylveſtre.

Arab. בריה & בריר *deſertum, deſolatio*. Plu. בַּרָארִי *ſolitudines*.

בַּרִּי barri *ſylveſtris, ferus, externus, ſolivagus*. ✠ ברא barra *foris*. ✠ Et Verb. בר *extraneus fuit*. Luc. 18. 5. לילא תבר מני *ne ſit extranea à me*. Item Chald. Gen. 47. v. 19. *& terra non* תֵשָׁם, Targ. תְּבוּר *deſoletur*.

Syr. בַּר, & בַּרִי, & בָּרָאָה, Arab. בַּרָאנִי barrani *exterus, exterior, extraneus, peregrinus, advena*, à cœtu populi Dei ſeu Chriſti alienus, *gentilis*. Plur. Arab. בַּרָאנִיָּה & בַּרָאנִיִּין barraniin *exteriores*. ✠ אַלְבַרִי *excidium, exterminatio*. Foem. Syr. בָּרָיָא *extranea, aliena*. C

בַּרְבְּרִי *barbarus, extraneus*. Col. 2. v. 11. σκύθης *Scyta*, Syr. בַּרְבְּרָיָא *barbarus*.

Rabb. בָּרַיְיָא *ſcholium* extra textum in margine poſitum; quicquid extra textum tractatur. item *expoſitio* extra Jeruſalem in exilio edita à Rabbinis.

II. Per metaphoram, Arab. בָּרַר barar *purus, juſtus, verax fuit*. 1. Cor. 6. verſ. 11. וַתְּבָרַרְתֶּם *& purificati eſtis*. Pſalm. 68. אסתבארת *purgantur*. Matth. 12. verſ. 37. מן כלאמך תבור *ex ſermone tuo juſtificaberis*. Luc. 7. verſ. 35. ותבררת אלחכמה מן נמיע בניהא *& juſtificata eſt ſapientia à filijs ſuis*. Galat. 2. verſ. 16. לאנא נעלם אנה לא יתבור אלאנסאן מן אעמאל סנה אלנאמוס כל באלאימאן יסוע אלמסיח *propterea ſciendum eſt, quod non juſtificatur homo operibus Legis, ſed fide Ieſu Chriſti*. Rom. 5. *qui* יבור *juſtificat circumciſionem*. Alc. תְּבִרּוּן *juſticiam adminiſtrabitis*. D E

Nom. בַּר barr, ברא bara, בראר barara, & תבור tabrar *juſticia*. ✠ באר בריר & *juſt⁹*. Pl. אבראר abrar *juſti*. ✠ ברי bari *purus, innocens*.

ברא tria ſignificata habet. I. בָּרָא, Chald. בְּרָא & בְּרִי *creavit* ex nihilo aliquid, quod prius non erat; vel ex alio novum & eximium quiddam produxit. Gen. 1. verſ. 1. *in principio* בָּרָא, Targum ברא *creavit Deus cœlum & terram*. L x x. ἐποίησεν *fecit*. Hebr. 11. verſ. 3. *conſtructum fuiſſe mundum verbo Dei, ut quæ cernimus, ſint facta ex non apparentibus*. h. e. ex nihilo. 2. Machab. 7. *cœlum & terram, & quæ ſunt in eis*, ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐποίησεν αὐτὰ ὁ θεὸς *ex non exiſtentibus fecit ea Deus*. Geneſ. 1. verſ. 27. וַיִּבְרָא, Targum וּבְרָא *& creavit Deus hominem in imagine ſua, in imagine Dei* בָּרָא, Targ. בְּרָא *creavit eum, maſculum & fœminam* בָּרָא, Targ. ברא *creavit eos*. Quod explicatur, Geneſ. 2. v. 7. וַיִּיצֶר *& formavit Dominus Deus hominem, pulverem ex terra*. Targ. וּבְרָא *& creavit*. & v. 22. וַיִּבֶן *& ædificavit Dominus Deus coſtam, quam acceperat ex homine, in fœminam*. ita, Gen. 1. v. 21. וַיִּבְרָא, Targ. וּבְרָא *& creavit Deus dracones magnos, & omnem animam vivam repentem quam produxerant aqua juxta ſpecies ſuas, & omnem avem alatam*. Aquæ inditam vim naturalem Deus adjuvit. Quod explicatur, Gen. 2. v. 19. וַיִּצֶר *& formavit Dominus Deus ex terra omnem beſtiam agri, & omnem avem cœli*, &c. Pſal. 51. v. 12. *cor mundum* בְּרָא *crea mihi Deus*. ſequitur: *& ſpiritum firmum* חַדֵּשׁ *innova intra me*. Niph. נִבְרָא, Chald. אִתְבְּרָא, Syr. אֶתְבְּרִי *creatus*, ex nihilo, aut ex alio novus productus fuit. Gen. 2. verſ. 4. *iſtæ ſunt generationes cœli & terra* בְּהִבָּרְאָם, Targum כַּד אִתְבְּרִיאוּ *cum creata fuerunt*. Pſalm. 102. v. 19. *& populus* נִבְרָא *creatus, laudabit Dominum*. Targ. דַעֲתִיד לְאִתְבְּרָאָה *qui futurum eſt, ut creetur*. qui creabitur, naſcetur. Pſal. 104. verſ. 31. *mittes ſpiritum tuum* יִבָּרֵאוּן *creabuntur*. ſequitur: וּתְחַדֵּשׁ *& renovabis faciem terræ*. Syr. Luc. 11. verſ. 50. *ab (eo)* דאתברי *quo creatus fuit mundus*. Hiphil הִבְרִיא, in rad. בָּרָה quærito.

בּוֹרֵא, Arab. בארי bari, Syr. בָּרוֹיָא *creator*. Rabbin. הַבּוֹרֵא יִתְעַלֶּה *creator, qui exaltetur, Deus*.

בְּרִיאָה, Chal. בְּרִיָּה, Syr. בְּרִיָּא *creatura*. Pl. Chald. בְּרִיָּן, Arab. בראיא baraij *creaturæ*.

Rabbin. בריות *creaturæ* ſive *homines*. ut cum dicunt: הקב״ה יבוא לדין את הַבְּרִיּוֹת *Sanctus benedictus ille veniet ad judicandum creaturas*: homines. ſic, Marci 16. verſ. 15. *prædicate Evangelium omni creaturæ*. pro quo habetur, Matth. 28. *docete omnes gentes*.

בָּרִיא *novus & eximius* ex alio factus, *pinguis, obeſus, craſſus, corpulentus, robuſtus*. Plur. בְּרִיאִים *pingues*. Foemin. בְּרִיאָה & בְּרִיאת *obeſa, craſſa*. Plur. בְּרִיאוֹת *obeſæ, craſſæ, pingues*. Jud. 4. verſ. 17. *& Eglon vir* בָּרִיא, Targ. פַּטִּים *pinguis valde*. Lxx. ἀστεῖος *urbanus*. 1. Reg. 4. v. 23. *decem boves* בְּרִיאִים *pingues*. Ezech. 34. v. 3. הַבְּרִיאָה *pinguem mactabitis*. ſcilic. ovem. Habacuc. 1. v. 16. *& cibus ejus* בְּרִאָה *pinguis*. ſcilic. שֶׂה *ovis*. vel, *pingue quiddam*. Ezech. 34. v. 20. *inter* שֶׂה בִרְיָה *ovem*

ovem pinguem, & inter טָה רָזָה ovem macilen- A
tam. pro בְּרִיאָה. Gen. 41. v. 2. ſeptem vaccas
pulchras aſpectu וּבְרִיאוֹת, Targ. וּפַטִּימָן & pin-
gues carne. ibid. v. 7. & deglutiebant ſpicæ te-
nues, ſeptem ſpicas הַבְּרִיאוֹת, Targum פַּטִּימָתָא
craſſas & plenas. per metaph. LXX. ἐκλεκτὰς
electas. reſpexerunt ad בָּרָה elegit, ſelegit.

בְּרִיאָה res nova & inſignis. Num. 16. v. 30.
& ſi בְּרִיאָה יִבְרָא, Targum בְּרִיָּה creaturam
creabit Dominus: aliquid novi, & inſigne
faciet. LXX. ἐν φάσματι δείξῃ in ſpectro oſten-
derit. acceperunt pro רָאָה vidit.

Rabb. בְּרִיָּה ficta ſcilic. opinio. ✠ בְּרִיָא
forma, fictio. B

בָּרִיא ſanus. ✠ בְּרִיאוּת ſanitas.

II. Piel בָּרָא eſt בָּרַר, expurgavit, repurgavit,
removit, ſuſtulit, deſtruxit, excidit, ut con-
gruat cum בָּרַר purgavit; aut ſignificatio-
nem habeat primæ contrariam. Ezech.
23. v. 47. וּבָרֵא & excindere eas gladijs ſuis.
Targum וִיבַזְעוּן & ſcindent. Joſ. 17. verſ. 15.
aſcende tibi in ſylvam, וּבֵרֵאתָ & expurgabis tibi
ibi. excindes ſylvas ſive arbores, & ædifi-
cabis ibi urbes, atq; ita terram tuam di-
latabis. Targum וְתַתְקֵן לָךְ תַּמָּן אַתְרָא & pa- C
rabis tibi ibi locum. ibidem v. 18. quia ſylva
eſt וּבֵרֵאתוֹ & expurgabis illum, & erunt tibi
exitus ejus. Ezech. 21. verſ. 24. וְיָד בָּרֵא &
manum expurga in vertice, verſus urbem בָּרֵא
excinde. Targ. וְאַתְרָא אַתְקֵן & locum prepara.
Sunt qui conferunt cum בָּרָה elegit, inter-
pretantes: & יָד manum (locum) בָּרֵא elige.

III. Arabicè בְּרָא barî & ברי beri ſanavit.
Matth. 4. verſ. 23. וַיִבְרִי כֻּל מַרַץ וְכֻל וַגַע פִּי
אַלְשַׁעְב & ſanabat omnem morbum, & dolorem D
in populo. Luc. 6. v. 7. obſervabant eum הל יִבְרִי
פִּי אַלְסַבְּת an ſanaret in ſabbatho. Luc. 7. qui
jam ſanatus fuerat. ברא אברא abrî idem. Act.
49. v. 26. פאב ראה & ſanavit eum. אַבְרָאהֻן
curavit eas. Joh. 5. qui אַבְרָאנִי ſanavit me.
Passivum אתברא atberi ſanatus fuit.

ברו & ברוה ſanitas, ſanatio. ✠ ברי berî
ſanus.

ברב. Arab. אברובא piſcina.

ברג Arab. בֻּרְג barg turris. Plur. אַבְרָאג ab- E
rag turres. Diminutivum בֻּרַיְגָה baraiga tur-
ricula. Plural. בֻּרַיְגַאת baraigit turriculæ. בֻּרְג
חַמָאם barg hamim turris columbarum; locus
ubi aluntur columbæ, columbarium.
✠ מְבַרַּג mubarrag turritus. Pl. מברגין mu-
barragin turriti. Matth. 21. v. 33. ובני פיה
ברגא & ædificavit in ea turrim. Geograph.
ברג מבני באלחגארה מצנוע לוקיד אלנאר פיה ענד
טהור אלעדו פי אלבחר:

Nom. aliud, בַּרְגָה barga villa, caſa. Plu.
בַּרְגַאת bargat villæ, caſæ. item, crepidæ.

בֻּרְג borg ſignum, ſidus, conſtellatio. Plural.

בְּרוּג borog & אַבְרַאג abrag ſigna, ſidera. עַשַׁר
אַלְתָּנָא ברגא duodecim ſigna: zodiacus, qui &
ſimpliciter ברגא vel בְּרוּג dicitur. Prec. יָא
מַן גַעַל פִּי אַלסְּמָא בְּרוּגָא ô qui poſuit in cælo ſidera!

בַּרְגָה barga marſupium, pera viatoria, bulga.
Plur. ברג borag bulgæ.

ברד duo ſignificata habet. I. Inde בְּרַד, Chal.
בָּרַד, Arab. ברדה & בררא barda grando, plu-
via frigore aëris concreta. Exod. 9. v. 19.
& deſcendit ſuper eos הַבָּרָד, Targ. בַּרְדָּא grando,
& mortui ſunt.

בְּרָדָה idem. Eſa. 32. v. 20. וברד ברדת &
grandinabit grandine ſylvam. alij; & grandina-
bit in deſcenſu ſylva.

בָּרֹד. inde Plur. ברודים maculis albis re-
ſperſi: qui habent maculas albas ad gran-
dinis ſimilitudinem, in medio nigri aut
alterius coloris. Gen. 31. verſ. 10. punctati
וּבְרֻדִּים, Targ. וּפְצִיחִין & maculoſi; reſperſi.

Verb. בָּרַד, Arab. בָּרַד barad grandina-
vit, degrandinavit. Eſa. 32. verſ. 20. וּבָרַד &
grandinabit; ut ſuprà.

Arab. בַּרַד barâd grando, χαλάζιον tuber-
culum durum ſuperiori ferme palpebræ
innaſcẽs. ¶ Deinde Arab. ברד bard frigus.
ברודה buruda refrigeratio. ✠ תבריד ta-
brid frigiditas, refrigerium. ✠ בַּארִד barid
frigidus, tepidus.

Verb. ברד barad friguit, frigidus, infrigi-
datus fuit, alſit. Piel בָּרַד infrigefecit, refrigera-
vit, infrigidavit. Luc. 16. יְבַרִד בִּהָ לִסַאנִי refri-
geret eo linguam meam.

ברדי bardi papyrus. ✠ ברדה barrada po-
culum duabus anſis.

בריד birid infacetus, infeſtivus. ✠ ברידה
birida infeſtivitas.

II. Arabicè ברד limavit ferrum. Avic. תברד
באלמברד limetur limâ.

מברד mabrad lima. Plur. מַבָּארִיד mabâ-
rid limæ. ✠ ברודה baruda limatura, ſcobs. Pl.
ברודאת barudât limaturæ. ✠ בורד borad
idem. ברד אלפצה barad alfidda limatura ar-
gẽti. ברד אלדהב burad al deheb limatura auri.

ברה tria ſignificata habet. I. בָּרָה elegit, ſele-
git, delegit. 1. Sam. 17. v. 8. בְּרוּ, Targ.
בְּחַרוּ eligite vobis virum. LXX. ἐκλέξασθε.

Hinc בַּר filius delectus, dilectus. Pſalm.
2. verſ. 12. נַשְּׁקוּ בַר oſculamini filium. Targ.
קַבִּלוּ אֻלְפָנָא accipite doctrinam. Proverb. 31.
v. 2. מַה בְּרִי וּמַה בַּר בִּטְנִי quid fili mi, & quid fili
uteri mei? tantùm. Uſitatiſſimũ eſt autem
Chald. & Syris בַּר filius. Plural. ברין filij.
Foem. ברא filia. Pluralit. בְּנָן filiæ. Gen. 21.
v. 10. ejice ancillam hanc, וּבְנָהּ, Targ. וְיַת בְּרַהּ
& filium ejus: quia non hæres erit בֶּן, Targ. בַּר
filius ancillæ iſtius, cum בְּנִי, Targum בְּרִי
filio meo. Matth. 4. Iacobum בַּר filium Zebedæi.

L ¶ Inde

¶ Inde ſunt nomina propria in Novo Teſtamento. Matth. 6. σίμων βαρ ἰωνᾶ: pro quo habetur, Joh. 11. *Simon filius Iona.* Act. 4. *Ioſes vocatus* βαρνάβας *quod eſt filius conſolationis: à* נְבָא *conſolatus fuit.* Matth. 10. βαρθολομαῖος *filius* תַּלְמַי *Talmai*, Ptolomæi. Marci 10. βαρτιμαῖος *filius Timai*, &c.

בְּרִית res quam duo eligunt, & de ea conveniunt, *conventū, pactum, fœdus.* Gen. 15. v. 18. *in die illo ferijt Dominus cum Abrahamo* בְּרִית, Targ. קְיָם *fœdus.* Jerem. 34. v. 10. אֲשֶׁר בָּאוּ בַבְּרִית *qui inierunt fœdus.* Ezech. 30. verſ. 8. וּבְנֵי אֶרֶץ הַבְּרִית *& filij terræ fœderis:* Ægyptij, cum quibus fuit ipſis fœdus. Joſ. 9. v. 6. כִּרְתוּ־לָנוּ בְרִית *ferite nobis fœdus.* ibidem v. 7. *& quando* אֶכְרָת לְךָ בְרִית *feriam tibi fœdus.* ¶ Per metonymiam, בְּרִית יְהוָה *fœdus Domini*, dicitur decalogus, quo pactus fuit Deus cum Iſraelitis: & לֻחוֹת הַבְּרִית, *tabulæ fœderis*, in quibus decalogus conſcriptus erat: item אֲרוֹן הַבְּרִית יְהוָה *arca fœderis Domini*, in qua hæ tabulæ erant repoſitæ. 1. Reg. 8. verſ. 9. *nihil in arca, tantùm* שְׁנֵי לֻחוֹת הָאֲבָנִים *duæ tabulæ lapideæ, quas collocavit ibi Moſes in Horeb, quibus* כָּרַת *ferijt* (fœdus: pactus eſt) *Dominus cum filijs Iſrael, cùm egrederentur ex terra Aegypti.* Targum, *ſuper quibus ſcripta erant* עַשְׂרָא פִתְגָמֵי קְיָמָא *decem verba fœderis, quod ferijt Dominus cum filijs Iſrael.* ibidem verſ. 21. *& poſuit ibi locum* (דביר) *pro arca, ubi erat* בְּרִית יְהוָה *fœdus Domini quod ferijt cum patribus noſtris, cùm educeret eos ex terra Aegypti.* Targum, *in qua repoſitæ erant* תְּרֵין לוּחֵי קְיָמָא אַבְנַיָּא *duæ tabulæ lapideæ ſuper quibus* קְיָמָא *fœdus Domini*, &c. Deut. 9. verſ. 9. & 11. *dedit Dominus mihi duas tabulas lapideas* לֻחוֹת הַבְּרִית, Targum לוּחֵי קְיָמָא *tabulas fœderis.* Deut. 31. verſ. 26. *Sacerdotes portantes* אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה *arcam fœderis Iehovah.* Deutr. 4. verſ. 13. *& nunciavit vobis* בְּרִיתוֹ *fœdus ſuum, quod juſſit vobiſcum facere,* עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים *decem mandata, & ſcripſit ea ſuper duabus tabulis lapideis.* ¶ Item בְּרִית *circumciſio*, quæ erat ſignum fœderis. Gen. 17. verſ. 11. *& circumcides carnem præputij veſtri, & erit* לְאוֹת בְּרִית *in ſignum fœderis, inter me & inter vos.* inde בֶּן בְּרִית *qui eſt circumciſus.*

II. בָּרָה *parum, modicum edit*, aut carpſit ex cibo quocunq;, cibum carpſit, pranſus, convivatus eſt. 2. Sam. 12. verſ. 17. בָּרָה, Targum אֲכַל *edit cum eis panem.* Lxx. συνδειπνησεν. 2. Sam. 13. v. 6. וְאֶבְרֶה, Targ. וְאֵיכוּל *& comedam ex manu illius.* Hiphil הִבְרָה, Chald. אַבְרֵי *cibavit, pavit, ad convivium invitavit.* 2. Sam. 13. verſ. 5. וְתַבְרֵנִי, Targum וְתוֹכְלִנַנִי *& cibet me pane.* 2. Sam. 4.

A verſ. 35. לְהַבְרוֹת, Targum לְאוֹכָלָא *ut cibarent Davidem.* 1. Sam. 2. verſ. 29. לְהַבְרִיאֲכֶם *ut edatis tu & filij.* Al. *ad impinguandum vos.* Targum לְאַכְלוּתְכוֹן *ut edatis vos ex primitijs omnis oblationis Iſraelis.* ut accipiatur intranſitivè, & literæ א et ה permutentur. vel *ad cibandum vos;* activè. L x x. ἐνευλογεῖσθαι *ut benediceretur.* acceperunt, pro בָּרֵךְ *benedixit.*

Nomen בָּרָה *eſca, cibus.* Plur. בָּרוֹת *eſca, cibi.* Thren. 4. v. 10. *manus mulierum miſericordium coxerunt natos ſuos, qui facti ſunt* לְבָרוֹת, Targ. לְמִסְעַד *in cibum.*

B בָּרוּת *idem.* Pſalm. 69. verſ. 22. *& dederunt* בְּבָרוּתִי, Targ. בִּמְסֻעֲרָתִי *in cibum meum fel.* ✠ בִּרְיָה *idem.* 2. Sam. 13. v. 5. *& faciat in oculis meis* הַבִּרְיָה, Targ. סְעוּדְתָא *cibum.*

Porrò à בָּרָה *cibus* dicitur, Gen. 35. v. 16. & 48. verſ. 7. *& erat adhuc* כִּבְרַת הָאָרֶץ *quaſi portio* (pauxillum) *terræ, ad veniendum in Ephrata, & peperit Rachel.* ut ſit כ menſuræ, *circiter;* & בָּרָה *portio* ſeu *exiguum ſpatium.* fuiſſe autem nomen menſuræ eo tempore notæ, eique tributum מִיל mil *milliare Italicum*, teſtatur Moſes Gerun-

C denſis, qui ſe aliquando Jeroſolymam profectum, oculis id ſuis vidiſſe ſcribit, in 35. Geneſeos. Ein Ackerleng / ein Feldtswegs. Targ. כְּרוּב אַרְעָא *quaſi milliare.* Lxx. χαβραθά: retinuerunt vocem Hebræam, & אֶרֶץ omiſerunt. Hierony. *venit verno tempore ad terram.* ſecutus fuit Judæos qui accipiunt כִּבְרַת pro כְּבָרָה *cribrum:* & interpretantur illud tempus, quo terra hiſcit foraminibus inſtar cribri, ob æſtum vernum ſcil.

D III. Arab. בַּרְהַן barhan *rationatus eſt.* יְתבַרהַן *rationabitur.*

בּוּרְהָאן burhan *experimentum, experientia, proba, probatio, demonſtratio.* Plur. בראהין barahin *experimenta, argumenta, demonſtrationes.*

ברה barah *ſcheda, ſyngrapha, apocha.* Plur. בָּרָאוַת baravat *ſchedæ.* ברה מן אלעפראן bara min algofran *ſcheda indulgentiæ*, bulla. ✠ ברוה borch *publicatio legis.*

E Rabb. בּוּרְהָן *infirmitas.*

בָּרַז duo ſignificata habet. I. Chald. *fixit, affixit, transfixit, perforavit.* 1. Sam. 26. verſ. 9. *percutiam eum, quæſo, cum haſta* וּבָאָרֶץ *& in terra.* Targ. וְאַבְרְזִנֵּהּ בְּאַרְעָא *& transfigam eum in terra.* 1. Sam. 18. v. 11. *percutiam in David* וּבַקִּיר *& in pariete.* Targ. וְאַבְרְזִנֵּהּ בְּכוֹתְלָא *& transfigam eum in pariete.*

Nom. בְּרָז *foramen.* Plur. בִּרְזִין *foramina.* ✠ מַבְרֵז *idem.* ✠ בְּרִיז *ſulcus.* ✠ בָּרוּזָא *corrigia, aluta.* ✠ בְּרוּזָא *aſpis fœmina.* ✠ בְּרוּזִית *menſura genus.* ✠ אַבְרְזִין *tapetia:* Perſicum.

II. Arab.

II. Arab. برز baraz *egreſſus fuit, proceſſit.* Alc. 2. ברוזא *proceſſerunt.* Alcor. 4. ברוזא מן ענדך. Hiphil אברז abraz *eduxit, extraxit, egeſſit.* Paſſ. אתברז atbaraz *bellum geſſit, pugnavit.* פָּא בארז bariz *egrediens, progrediens.* תברז & בראז tabraz *egeſtio, ſtercus.*

ברח duo ſignificata habet. I. בָּרַח, Arab. ברח barah, primò propriè, *fugit, aufugit.* 2. metaphor. *celeriter currendo abyt, diſceſſit, feſtinavit.* 3. itidem metaphor. de inanimatis, *penetravit.* Pſal. 139. v. 7. *& quo a facie tua* אֶבְרָח, Targ. אֶפוּךְ *fugiam?* Gen. 27. v. 43. *ſurge* בְּרַח, Targ. אזל *abi tibi ad Laban fratrem meum.* Gen. 31. v. 22. *nunciatum eſt ipſi Laban tertio die quod* בָרַח, Targ. אזל *abiſſet Iacob.* Exod. 2. v. 15. וַיִּבְרַח, Targ. וַעֲרַק *& fugit Moſes à facie Pharaonis.* Lxx. ἀνεχώρησε δὲ *receſſit autem.* Job. 14. v. 1. וַיִּבְרַח, Targ. וַעֲרַק *& fugit ſicut umbra.* Arab. Act. 1. v. 3. *ne* يبرحوا *fugerent* (diſcederent) *à loco ſancto.* Alc. לָא אברח *non diſcedere.* Hiphil הִבְרִיחַ *fugavit, abegit:* metaph. *celeriter hinc inde movit, trajecit:* abſolutè, *tranſiſt, trajectus fuit, penetravit.* 1. Paral. 8. v. 13. *ipſi* הִבְרִיחוּ *fugârunt habitatores Gath.* Job. 41. v. 20. *non* יַבְרִיחֶנּוּ *fugabit eum filius arcus.* Exod. 26. v. 28. *& vectis medius in medio tabularum,* מַבְרִחַ *fugiens ab extremo ad extremum.* Targ. מְעַבַּר *penetrans:* traijciens. Arab. מברח mubarah *fugans, cogens vehementer.*

בָּרִיחַ *fugitivus, profugus.* Plur. בְּרִיחִים *fugitivi.* Eſa. 15. v. 10. בְּרִיחֶהָ *fugitivi ejus, uſq; Zoar:* הבורחים ממנה. Eſa. 43. v. 14. *& deducam* בָּרִיחִים *fugitivos omnes illos.* forma dageſſata camez retinet. deponam, dejiciā incolas Babel ex dignitatibus ſuis, & fuga ſibi conſulent, adventante Cyro. Lxx. φεύγοντας *fugientes.* Targ. בְּמְשׁוֹטִין *remis.* quia ſequitur, בָּאֳנִיּוֹת *in navibus.* accepit ב pro ſervili.

בְּרִיחַ *vectis,* qui celerrimè hinc inde trajicitur: *repagulum,* quo fores cōfirmantur. Plur. בְּרִיחִים *vectes, repagula.* Exod. 36. v. 33. *& fecit* אֶת־הַבְּרִיחַ *vectem mediū* לִבְרֹחַ, Targ. לְאַעְבָּרָא *ut tranſeat per medium tabularum.* ad penetrandum in medio aſſerum, *ab extremitate ad extremitatem.* ad connectendum vel continuandum aſſeres: ad contignādum. ubi ratio nominis oſtenditur. Exod. 26. v. 28. *& facies* בְּרִיחִים, Targ. עֲבָרִין *vectes.* Thren. 2. v. 9. *& fregit* בְּרִיחֶיהָ *vectes ejus.* Targ. מְזוּזְתַהָא *poſtes ejus.* ¶ Deinde metaph. בְּרִיחַ *robur* ſignificat, monimentum rei cujuſcunq;. Amos 1. v. 5. *& frangam* בְּרִיחַ *vectem Damaſci.* Targ. תְּקוֹף *robur.* ¶ Tertiò, בָּרִיחַ cū camez. Job. 26. v. 13. *creavit* (formavit) *manus ejus* נָחָשׁ בָּרִחַ *ſerpentem vectem.* h. e. teretem & lubricoſum vectis inſtar:

A metaph. Targ. לְוִיתָן דְּמָתִיל לְחִוְיָא טָרִיק *Leviathan, qui ſimilis eſt ſerpenti mordenti.* Eſa. 27. v. 1. *contra Leviathan ſerpentem* בָּרִחַ *vectem.* h. e. vectis inſtar teretem & lubricoſum: vel, qui celerrimè ab una extremitate maris, in alterā tanquam vectis defertur.

Chald. ברוחין *hirci.* Pſalm. 66. v. 15. *cum* עַתּוּדִים, Targ. בְּרִיחִין *hircis.*

יַברוּח, Arab. يبروح jabrocia. Matth. Jabrobach, jabora *mandragora, radix mandragora.* Plu. Chal. יברוחין *mandragora.* אליברוח alibroha alberri *mādragora ſylveſtris.* אלברי

Rabbinicè, הַבְּרִיחַ *axis, vecti ſimilis.*

B II. Arab. بَرَح barrah *prædicavit, præconizavit.* بَرّاح barrah *præco.* פָּא ברח boreh *præconium, publicatio legis.*

ברט. Talm. בַּרְטְיָא *terebellum.* Arab. ברט. R. D. צנעת אל ברט *opus.*

ברך tria ſignificata habet. 1. genua flectere. 2. bene precari. item, benefacere, beneficium conferre. 3. cōtrariè, malè precari. I. בָּרַךְ, Chald. בְּרַךְ, Syr. ܒܪܟ & בְּרַךְ

C ſignificat כריעת הברכים בארץ *geniculatus eſt, ingeniculavit, genua curvavit, genua flexit, in genua procubuit, incurvatus fuit genubus in terra.* Pſalm. 95. verſ. 6. *venite, proſternamus nos & incurvemus,* נִבְרְכָה *ingeniculabimus.* Targum נִתְמַטֵּט *incurvabimur.* Lxx. κλαύσωμεν *imploremus.* legerunt נבכה, litera ר neglecta. 2. Paral. 6. v. 13. וַיִּבְרַךְ עַל בִּרְכָּיו *& procubuit ſuper genua ſua, coram univerſa congregatione Iſrael.* Lxx. καὶ ἔπεσεν *& cecidit.* ſic Paulus orat in littore, Act. 20. v. 36.

D Chald. Dan. 6. v. 10. בָּרֵךְ *procumbens ſuper genua ſua, & orans.* Syr. Matth. 17. v. 14. ܘܒܪܟ *& procidit ſuper genua.* Hiph. הִבְרִיךְ, Chald. אַבְרֵךְ *genua flectere,* aut *in genua procumbere fecit, ſivit, juſſit.* Gen. 24. v. 11. וַיַּבְרֵךְ *& in genua procūbere ſivit camelos extra urbem.* Targ. וְאַשְׁרֵי *& collocavit:* manere ſivit. Targ. Jeroſol. וְארבע *& procumbere ſivit.* Lxx. ἐκοίμισε *ſivit quieſcere.* ſolent n. cameli in genua procūbere cùm volunt requieſcere, aut

E cùm ipſis onera imponuntur. De quo Ariſtot. lib. 3. de hiſtor. animalium: *Sunt camelis ſingula parte ima, quale in dorſo, tubera, quibus incumbat reliquum corpus, & firmetur, quoties in genua inclinantur, cùm dorſo clitellæ imponuntur.* Gen. 41. v. 43. *clamabant ante eū* אַבְרֵךְ *genua flecte.* pro הַבְרֵךְ, literis א'ה permutatis: aut forma Chaldaica. Hier. *clamante præcone, ut omnes ante ipſum genuflecterent:* honorem ipſi exhiberent, & ſe ipſi ſubjicerent. Hoſi. *Hic eſt pater patriæ: huic genua ut flectātur convenit.* Targ. דֵּין אַבָּא לְמַלְכָּא *iſte eſt pater regis.* quod convenit cum eo, quod

 dici-

dicitur. Gen. 45. *Deus poſuit me in patrem Pharaoni.* Accepit autem Onkelos cum Rabb. pro compoſito ex אַב *pater* & רַךְ *rex:* quod cum Latino convenit. ſicut dictum fuit de Herode, לָאו רֵיכָא וְלָאו בַּר רֵיכָא *non eſt rex, nec eſt filius regis:* quod fuiſſet ſervus, & ad regnum evectus. R. S. רַךְ in lingua Syr. מֶלֶךְ. Lxx. *κήρυξ præco.* acceperunt pro nomine *præconem* ſignificante.

Nom. בֶּרֶךְ, Chald. ארכוב & רכוב, Syr. בּוּרְךְ, Rabb. אַרְכּוּבָה, Arab. רכבה rocba, & רכביא rocube, per metatheſin: *poples, genu,* quod flectitur. ſynecdochicè, *coxa.* Dual. בִּרְכַּיִם, Chal. בִּרְכִּין, Syr. בורכין, Rabb. אַרְכוּבוֹת & אַרְכּוּבָן, Arab. רכבתין rocbatin, & רכב rocab *genua.* item *clavicula pedis*, Avic. Sing. Eſa. 45. verſ. 23. *Quoniam mihi* תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ *curvabitur* (ſubmittetur) *omne genu.* ſignificatur ſubjectio, cultus, adoratio. Eſa. 35. verſ. 3. וּבִרְכַּיִם *& genua debilia roborate.* in genubus, vel in nervis & muſculis circa genua, conſiſtit robur corporis. Ezech. 7. v. 17. & 21. v. 12. *& omnia* בִּרְכַּיִם *genua abibunt* (ut) *aqua.* quaſi colliqueſcerent, ut non ſit in ipſis robur, præ pavore & perturbatione. Homerus Odyſſ. 10. de procis: *Illorum autem ibi ſoluta ſunt genua.* item: *Tunc Ulyſſi ſoluta ſunt genua, & carum cor.* Gen. 30. v. 3. *ingredere ad illam, & pariat ſuper* בִּרְכַּי *genua mea, & ædificer etiam ego ex ipſa.* pariat liberos, quos ego excipiam, gremio geſtem, foveam & educem ut meos. Targ. וַאֲנָא אֲרַבֵּי *& ego educabo.* Gen. 50. v. 23. *etiam filij Machir, filij Manaſſis, nati ſunt ſuper* בִּרְכֵּי יוֹסֵף *genua Ioſeph:* in gremium ejus repoſiti. Targum וְרַבִּי *& educavit Ioſeph.* Job. 3. v. 11. *quare prævenerunt me* בִּרְכַּיִם *genua?* quare me exceperunt, cùm in lucem ederer, genua obſtetricis incurvata, ne caderem? Eſa. 66. v. 12. *& ſuper* בִּרְכַּיִם *genua blandiemini:* fovebimini, blandè aſpiciemini, blandiſſimè tractabimini. Pueri à ſedentibus matribus, utiq; cum illis blandiuntur, ad gremium accipi ſolent. Targ. תִּתְרַבּוּן *educabimini.* Infantes ſuper genua collocantur à nutricibus & matribus, gremio tenentur & geſtantur.

II. Per metonymiam, בָּרַךְ, Chal. בְּרַךְ, Arab. ברך berec *genuflexit*, accipitur pro omnibus ijs actionibus in quibus genua flectuntur, vel quæ iſto geſtu, ingeniculatione videlicet, fiunt; ut ſunt precatio, gratulatio, gratiarum actio, ſalutatio, valedictio; & redditur uno verbo, omnia hæc complectente, *benedixit.* Conſtruitur cum את & לְ: ac tripliciter uſurpatur, 1. de homine ad vel erga hominem, *bene precatus eſt, fauſta omnia optavit à Deo, honorem exhibuit, ſalutavit, valedixit.* geſtus precantium, ſalutantium, honorem exhibentium. 2. de homine ad Deum, ſeu de creatis erga creatorem: *oravit, adoravit, laudavit, celebravit, gratias egit pro acceptis beneficijs.* 3. contrà, de Deo ad hominem: *bene precatus eſt, benefecit, fortunavit, omnibus bonis cumulavit, auxit; bona largitus eſt:* ut exempla ſubjecta demonſtrāt. Niphal נִבְרַךְ *benedictus fuit.* Geneſ. 12. וְנִבְרְכוּ, Targum וְיִתְבָּרְכוּן *& benedicentur in te omnes familiæ terræ.* Piel. בֵּרֵךְ & בֵּרַךְ, Chald. בָּרֵיךְ, Arab. באר̈ך barach. Num. 23. v. 24. וּבֵרֵךְ *& benedixit, & non reducam illud.* Deus benedixit illos, & ego non revocabo illam benedictionem. Gen. 24. v. 35. *& Dominus* בֵּרַךְ, Targ. בָּרֵיךְ *benedixit dominum meū valde.* bonis auxit. ſequitur, *& dedit ei oves, boves, argentum & aurum,* &c. Pſ. 45. v. 1. וַאֲבָרְכָה *& benedicam nomen tuum.* Targ. וַאֲשַׁבַּח *& laudabo.* 2. Sam. 8. v. 10. לְבָרְכוֹ, Targum וּלְבָרָכוּתֵהּ *ut benediceret illi.* afferret illi munera. Exod. 12. v. 32. וּבֵרַכְתֶּם גַּם אֹתִי *& benedicetis etiam me.* Targ. וְצַלּוֹ אַף עֲלַי *& orate etiam pro me.* Gen. 47. verſ. 7. & 10. וַיְבָרֶךְ, Targ. וּבָרֵיךְ *& benedixit Iacob Pharaonem.* valedixit more diſcedentium à principibus, qui valedicunt, & veniam petunt. Eſa. 66. verſ. 3. מְבָרֵךְ אָוֶן *benedicens idolum:* offerens ei munus. ex בְּרָכָה *benedictio, munus.* Lxx. *ὡς βλάσφημος quaſi execrans.* 2. Reg. 4. 29. *ſi occurreris viro, ne* תְבָרְכֶנּוּ *benedicas eum.* Targum תִּשְׁאַל בִּשְׁלָמֵהּ *ſalutes eum: & ſi* יְבָרֶכְךָ, Targum יִשְׁאַל בִּשְׁלָמָךְ *ſalutabit te, non reſpondeas ipſi.* Joſuæ 22. v. 33. וַיְבָרְכוּ אֱלֹהִים *& benedixerunt Deum.* Targ. וְאוֹדִיאוּ קֳדָם יְהוָה *& confeſſi ſunt coram Domino filij Iſrael.* gratias egerunt. 1. Sam. 13. v. 10. *& exijt Saul ei obviam* לְבָרְכוֹ Targ. לְמִשְׁאַל בִּשְׁלָמֵהּ *ut ſalutaret eum.* 1. Sam. 9. v. 13. *quia ipſe* יְבָרֵךְ הַזֶּבַח *benedicet ſacrificium.* Targ. פָּרֵס מְזוֹנָא *frangit cibum.* Pater familiâs initio convivij cibum frangit, & benedicit, deq; eo Deo gratias agit. In convivijs autem, quæ de ſacrificijs pacificis parabant, ita benedicebant: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לֶאֱכֹל הַזֶּבַח *benedictus tu Domine Deus noſter, rex mundi, qui ſanctificaſti nos præceptis tuis, & juſſiſti nos edere ſacrificium.* Hanc vocant בִּרְכַּת הַזֶּבַח *benedictionē ſacrificij.* Sic & Chriſtus. Arabic. Eph. 1. v. 3. תבארך אללה אבו רבנא ישוע אלמסיח אלדי בארכנא בכל ברכאת רוחאני *benedictus Deus pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui benedixit omnibus benedictionibus ſpiritualibus.* Pſal. 103. יא נפסי בארכי אלרב *ô anima mea benedic Dominum.* Pſal. 16. אבארך bene-

benedicam Dominum omni tempore. Hithp. A הִתְבָּרֵךְ, Chald. אִתְבָּרֵךְ, Arabicè אתבארך atbarach *benedictus fuit, benedixit ſeipſe, benedictum credidit.* Gen. 22. v. 18. וְהִתְבָּרְכוּ, Targ. וְיִתְבָּרְכוּן *& benedicentur in ſemine tuo omnes gentes terræ.* Deut. 29. v. 18. וְהִתְבָּרֵךְ *& benedicat ſe in corde ſuo, dicens: pax erit mihi.* Targum וְיַחְשֵׁב *& cogitet.* Arab. Galat. 4. יתבארכון *benedicentur in Abrahamo.*

Nom. בָּרוּךְ, Chald. בְּרִיךְ *benedictus.* Plu. בְּרוּכִים, Chald. בְּרִיכִין *benedicti.* Fœmin. בְּרוּכָה, Chald. בְּרִיכָא *benedicta.* Plu. ברוכות, Chald. בְּרִיכָן *benedicta.* Gen. 9. v. 26. *& dicebat* בָּרוּךְ, Targ. בְּרִיךְ *benedictus Dominus Deus* B *Sem:* laus Deo. Inde Rabb. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא; & abbreviatè הקב״ה *Sanctus Benedictus ille.* Deus, omni laude & prædicatione dignus. הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, & ה׳ יתב׳ *idem.* Syr. Marc. 14. verſ. 61. *Tu es Meſſias filius εὐλογητοῦ*, Syr. דִּמְבַרְכָא *benedicti?* Arab. מבארכא mubarraca *benedictus:* Plural. מבארכין *benedicti.* Prec. יא מן תבארך אסמה *ô cujus benedictum eſt nomen ejus.*

בְּרָכָה, Chald. בִּרְכָא, Syr. בּוּרְכָא, Arab. C בַּרְכָה barâca *benedictio.* Plur. בְּרָכוֹת. Chal. בִּרְכָן & בִּרְכִין, Syr. בּוּרְכָן, Arab. בַּרְכָאת baracit *benedictiones.* Uſurpatur autem dupliciter, 1. de verbis: & denotat *ſalutationem, fauſtam precationẽ, gratulationem, pacem.* Gen. 27. v. 38. הַבְרָכָה, Targ. הֲבִרְכְתָא *an benedictio una eſt tibi, pater mi?* בָּרְכֵנִי *benedic me etiam, mi pater.* Geneſ. 12. v. 2. *& ſis* בְּרָכָה *benedictio.* Targ. מְבָרַךְ *benedictus.* 2. Reg. 18. v. 31. *facite mecum* בְּרָכָה *benedictionem:* pacem. afferte mihi munus pacis: *& egredimini ad me.* D Targ. שְׁלָמָא *pacem:* reconciliationẽ. Prov. 10. v. 7. זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה *memoria juſti in benedictionem.* Lxx. μετ᾽ ἐγκωμίων *cum laudibus.* Hoc Rabb. uſurpant de pijs, & abbreviant hoc modo: ז״ל *laudata memoria.* ¶ 2. de rebus: & denotat *beneficium, donum, bona,* quæ Dei benignitate contigerunt. Malach. 3. v. 10. בְּרָכָה *benedictionem vobis demittam.* Targ. טוּבָא *bonum.* 1. Sam. 30. v. 26. *ecce vobis* בְּרָכָה *benedictio de ſpolio.* Targ. מַתְּנָא E *donum.* 1. Sam. 25. v. 27. הַבְּרָכָה *benedictionem illam, quam affert.* Targ. תִּקְרוּבְתָּא *munus.* 2. Reg. 5. v. 15. *accipe queſo* בְּרָכָה, Targ. תִּקְרוּבְתָּא *munus à ſervo tuo.* Jud. 5. v. 15. *Da mihi* בְּרָכָה *benedictionem:* donum. Targ. אַחְסַנְתָּא *poſſeſſionem.* Gen. 33. v. 11. *accipe queſo* בִּרְכָתִי *benedictionem meam, quæ adducta eſt tibi.* Targ. תִּקְרוּבְתִּי *munus meum.*

Hinc verbum, Eſa. 66. v. 3. מְבָרֵךְ אָוֶן *benedicens idolum:* afferens munus idolo. 1. Paral. 18. v. 10. *ut interrogaret eum de pace,* וּלְבָרְכוֹ *& afferret ipſi munus.* ejuſmodi ſcilic. quod

quis dat ex bonis ſuis. ſic Chald. Hoſ. 2. v. 10. *quia ego* נָתַתִּי לָהּ *dedi illi.* Targ. בָּרְכִית *benedixi.*

Rabb. בִּרְכַּת הַשֵּׁם *Benedictio nominis:* Corinth. εὐλογία. unum ex ſeptem præceptis filiorum Noë: de quibus in צִוָּה vide. בִּרְכַּת הַלְּבָנָה *benedictio lunæ,* quæ ſic incipit: ברוך אתה יי׳ אשר במאמרו ברא שחקים וכו׳ *Benedictus (es) tu Domine, qui in verbo tuo creaſti cœlos,* &c. quam recitant ubi novam lunam conſpexerint. Ejus finis eſt, ב״אי מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים *benedictus ſis tu Domine, qui renovas menſes.* בִּרְכַּת הַמַּצּוֹת *benedictio azymorum.* בִּרְכַּת הַפֵּירוֹת *benedictio fructuum.* ברכת הציצית, eſt; ב״אי אֱלֹהֵינוּ מלך העולם אקב״ו לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית: ברכת הפסחים *benedictio agnorũ paſchalium,* eſt; ב״אי אלהינו מלך העולם אק״בו לאכול הַפֶּסַח *benedictus ſis tu Domine Deus noſter, qui ſanctificavit nos præceptis ſuis, & præcepit nobis, ut edamus paſcha,* &c. ברכת הַזֶּבַח, eſt; ב״אי אק״בו לאכול הזבח. ברכת רחבה, in funeribus, eſt; ב״אי מחיה המתים: Benedictiones, quas Judæi in ſolennioribus cõvivijs obſervant, ferè hæ ſunt: 1. בִּרְכַּת הַיַּיִן לפני המזון *benedictio vini,* quæ fieri ſolet ante benedictionem cibi, hoc modo: בַּעַל הַבַּיִת *pater familiâs,* aut honoratior aliquis inter convivas, cùm menſæ accumbit cum convivis ſuis, poculum vino plenum dextra manu apprehendit, ac mox ita orat: ב״אי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן *benedictus ſis tu Domine Deus noſter, rex mundi, qui creas fructum vitis.* hoc dicto, primus omnium vinum deguſtat: poſtea omnibus menſæ accumbentibus porrigit & diſtribuit. ¶ 2. בִּרְכַּת הַלֶּחֶם *benedictio panis.* poſt calicis benedictionem accipit panem integrum, eumque utraque manu tenens, ita orat: ב״אי אלהינו מלך העולם הַמּוֹצִיא לחם מן הארץ *benedictus ſis tu Domine Deus noſter, rex mundi, qui producis panem ex terra* Hoc dicto, בוצע הלחם ומברך עליו *panem frangit,* deq; eo paululum edit, poſtea buccellam de eodem diſtribuit ſingulis menſæ accumbentibus. Panem autem ſcindunt, ſed non abſcindunt: poſtea recitãt hanc benedictionẽ & frangunt. quo facto, reliquis epulis manus injiciunt. His duabus benedictionibus etiam Chriſtus ſacram cœnam fuit exorſus. In Emaus ſolum panem benedixit, & ex fractione panis fuit agnitus â diſcipulis. Luc. 24. v. 52. *dum accumberet cum eis, accepit panem & benedixit, & porrigebat eis.* 1. Tim. 4. v. 5. cibus dicitur *ſanctificari verbo & oratione.* Judæi quoq; in alijs, quàm ſolennibus convivijs, tantùm panem benedicunt.

3. בִּרְכַּת הַמָּזוֹן אוֹ הַיַּיִן *benedictio cibi.* ſumpto cibo rurſum poculum vino plenum utraque manu tenens, ſic orat: נְבָרֵךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ *benedicamus eum, cujus fuerunt quæ comedimus, & cujus bonitate vivimus.* Hoc dicto, reſpondent convivæ: בָּרוּךְ הוּא שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ *benedictus ſit ipſe cujus fuerunt, quæ comedimus, & cujus bonitate vivimus.* Gelobet ſey GOTT der vns thut geben / Eſſen / trincken / vnd auch das Leben. Atq; hoc eſt poculum, quo Chriſtus à cœna ſua, myſterium ſanguinis ſui commendavit diſcipulis. Poſt hæc amplius orat: בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ *benedictus ſit ipſe, & benedictum ſit nomen ejus.* Hinc conſequenter longam dicit orationem. Poſt hæc omnia, בִּרְכַּת הַיַּיִן אַחַר הַמָּזוֹן *benedictionem vini* repetit. Et poſt gratiarum actionem pro ſumptis cibis dicunt זְמִירוֹת *cantilenas.* Et Chriſtus quoq; peracta cœna hymnum dixit cum ſuis diſcipulis.

בְּרֵכָה, Chald. בְּרֵכָא & בּוּרְכָא, Arab. ברכה & ברכא berca *piſcina, lavacrum, ſtagnum, palus, lacus, lacuna,* ubi aqua ex pluvia collecta, aut ex fonte derivata ſtare conſuevit; *balneum,* cujus aquæ ſunt à Deo benedictæ. à copia & multitudine aquarum; vel quòd aquis abundet. Plural. בְּרֵכוֹת, Chald. בְּרֵכָן & בּוּרְכָן, Arab. ברך birac *piſcinæ, paludes.* Nah. 2. verſ. 9. *& Ninive eſt* כִּבְרֵכַת־מַיִם מִימֵי הִיא *ſicut piſcina aquarum à diebus ipſa.* Targum כְּבֵית כְּנִישַׁת מַיָּא *ſicut domus congregationis aquarum.* Ut piſcina aquis, quæ non moventur loco ſuo, ſic ipſa omnibus bonis plena fuit ab antiquo. Duæ autem prope Jeroſolymam erant ejuſmodi piſcinæ in ambitu montis Moriah ſeu templi. una verſus ortum, major, quæ à ſitu dicebatur תַּחְתּוֹנָה *inferior:* altera minor ad portam gregis, quæ dicitur ſuperior. 2. Reg. 18. verſ. 17. *& ſteterunt in aqueductu* הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה *piſcinæ ſuperioris.* Hæc piſcina habebat foramen obſtructum, quod aperiebant, & aquas in תְּעָלָה *aqueductum* emittebant, quoties aut irrigare aut veſtes lavare vellent. In hac piſcina ſuperiori mergebantur & lavabantur oves in templo immolandæ; abluebantur & earundem inteſtina: Theophil. Ideò dicitur προβατικὴ κολυμβήθρα *pecuaria piſcina.* Joh. 5. verſ. 2. & Benjamin in Itinerario: ושם נראה עד היום הזה הבריכה שהיו שוחטין בה את זבחיהם וכל היהודים שם כותבים שמם על הכותל: h. e. *extat hactenus piſcina illa, in qua antiqui victimas mactabant: atq; Iudæi ſinguli ſuum nomen illic in muro ſcribunt.* Præterea in urbe Jeruſalem

erat piſcina, quam Nehemias vocat *Selah, & Factam;* inter occaſum & aquilonem. Nehem. 3. verſ. 15. *& murum* בְּרֵכַת הַשֶּׁלַח *piſcinæ Selah ad hortum regis:* ex qua horti regis rigabantur. ibidem, *& ad* הַבְּרֵכָה הָעֲשׂוּיָה *piſcinam Factam.* נברכת הכובסין חפירה מרובעת ומי גשמים מתקבצים בה עשוית לכבס בגדים:

Pro בְּרֵכָה uſurpatur etiam, mutatis nominum formis, בְּרֵכָה *piſcina.* Plur. בְּרֵכוֹת *piſcinæ.* Jud. 1. verſ. 15. *Da mihi* בְּרָכָה *piſcinam, quia terram ſiccitatis dediſti mihi: & dabis mihi* גֻּלֹּת מָיִם *ſcaturigines aquarum.* Targum אַחְסַנְתָּא *poſſeſſionem.* al. *donum.* Lxx. εὐλογίαν *benedictionem.* acceperunt ſignificatione priori. Pſalm. 84. v. 8. בְּרָכוֹת *piſcinas operiet pluvia.*

Talmud. בריכה *nidus, pulli avium in nido.* Plural. בריכות *nidi.* ברך *nidificavit.* ¶ מבריך היחור &, מַבְרִיךְ אֶת הַגֶּפֶן *qui palmitem defodit, ut aliunde enaſcatur.*

Arab. בראכה boraca *anas, fulica, querquedula.* Plur. בְּרָאךְ borac *anates.*

בַּרְוַכָה barvaca *aſphodelus.*

III. Per antiphraſin, בֵּרֵךְ ſignificat חֵירוּף וְגִידּוּף *maledixit, blaſphemavit.* Job. 1. verſ. 5. *fortaſſis peccaverunt filij mei* וּבֵרְכוּ *& benedixerunt Deum in corde ſuo.* Targ. וְאַרְגִּיזוּ *& irritaverunt* (ad iram commoverunt) *Deum.* Alia lectio: וְלָא צַלּוֹ בִּשְׁם יְיָ *& non orârunt in nomine Domini.* 1. Reg. 21. verſ. 10. בֵּרַכְתָּ *benedixiſti Deum.* Targ. נַרְפַתְּ קֳדָם יְיָ *blaſphemaſti coram Domino.* ibid. v. 13. בֵּרַךְ *benedixit Naboth Deum.* Pſal. 10. v. 3. *& avarus* בֵּרֵךְ *blaſphemavit.* Job. 1. v. 10. & 2. v. 5. *ſi non ad faciem tuam* יְבָרְכֶךָּ *benedicet te.* Targ. יְרַגְּזִנָּךְ *irritabit te.* ibidem v. 9. בָּרֵךְ *maledic Deum, & morere.* Lxx. εἰπόν τι ῥῆμα πρὸς κύριον *dic aliquod verbum ad Deum.*

ברם duo ſignificata habet. I. inde בְּרוֹמִים *veſtes nobiles & precioſæ.* Ezech. 27. verſ. 24. וּבְגִנְזֵי בְּרֹמִים *& in arculis veſtium precioſarum.* arcula ex pellibus facta in qua reponuntur veſtes precioſæ.

Arab. ברמה barma *ahenum, lebes, caldarium.* Plur. בראם baram *lebetes, caldaria.* ברם barram *qui ea facit, faber ærarius.*

ברם *murmuravit.* תברם *murmuratio.* מברם mabram *cordon.* Plural. מַבָארים mabarim. Dimin. מבירם mubairam. Alc. אָם אַבְרִימוּא אָמְרָא פָּאנָא מִבְרְמוֹן:

II. Chald. בְּרַם *utiq; profectò, verùm, veruntamen, etiam.* Dan. 4. v. 12. בְּרַם *veruntamen radicem ejus.*

Syr. בְּרִים *mucus, mucidus, panis* qui mucorem contraxit.

בְּרַם דֵּין *interim.*

ברן Arab. ברן berren *terebravit, perterebravit, perforavit.* A

בּרִינה barrina *terebra.* Plur. בּרִינאת barrinit *terebræ.*

ברנן bernen *bombilavit, ſuſurravit* ut apes. ✠ תברנון tabernun *bombus, ſuſurrus.*

Chaldaic. בִּירָנִיּות *palatia.* ✠ בּורְנְיָא *triremes.*

ברץ duo ſignificata habet. I. Chald. פרץ *effluxit, ſuperfluum fuit, exuberavit*: cum פָּרַץ congruit. מבורץ *exuberans, ſuperfluus.*

אַבּורְצִין *fimbria.* ✠ בִּירוּצִין *genus lapidis precioſi.*

II. Arab. ברץ baraz *lepra, vitiligo, ſordicies.* ✠ אַבְּרַץ abraz *leproſus.* B

ברק בְּרַק, Chald. & Syr. בְּרַק, Arab. בְּרַק barac *fulſit, ſplenduit, coruſcavit, fulguravit, fulgorem edidit.* Pſalm. 144. v. 6. בְּרַק בָּרָק, Arab. אברק ברוקא *fulgura fulgur, & diſperge eos.* tantùm. Hiphil. Chald. & Syr. אַבְרֵק, Arab. אַבְרַק abrac *idem.* Syr. Luc. 9. ומַבְרְקִין *& fulgebant.* Luc. 17. v. 24. *fulgur* ברק *coruſcans.* Arab. Actor. 15. v. 13. *Lux e cælo* אַבְרַק abrac *coruſcavit coram eo.* ¶ Rabb. הִבְרִיק *vibravit gladium.* C

Nom. בָּרָק, Chal. בְּרַק, Arab. בַּרק barc *fulgur, ignis*, qui aquâ non extinguitur; *ſplendor magnus, coruſcatio.* Plur. בְּרָקִים, Chald. בִּרְקִין, Arab. בִּראק birac *fulgura.* 2. Sam. 22. verſ. 15. *& miſit ſagittas, & diſſipavit eos* בָּרָק *fulgur, & turbavit eos.* Ezech. 1. v. 13. *& ex igne exivit* בָּרָק, Targum בִּרְקָא *fulgur.* Arab. Matth. 24. *ſicut* אלברק יברק *fulgur, quod coruſcat.* Pſalm. 97. v. 4. *illuminârunt* בְּרָקָיו *fulgura ejus orbem.* Fulminibus Deus teſtatus fuit ſuam benevolentiam Davidi: ſicut ſupplicantibus Jupiter apud Poetas. ¶ Per metaphorā, בָּרָק *lamina lanciæ* polita, aut gladij acies micans, quæ fulguris more ſplendet & terret. Nahum. 3. verſ. 3. וּבְרַק חֲנִית *& fulgur lanceæ.* Targum וְצַחְצוּח *& ſplendor*: polities. Deuter. 32. v. 41. *Si acuero* בְּרַק חַרְבִּי *aciem gladij mei.* Lxx. ὡς ἀστραπὴν. Hieron. *ut fulgur gladium meum.* D

בָּרֶקֶת & בָּרְקַת, Chald. בַּרְקָן *lapis precioſus*, lucens ut fulgur, & illuminans inſtar lucernæ, *carbunculus.* E

בַּרְקָנִים, Chaldaicè בַּרְקָנִין *ſpina, tribuli, equulei*: à בַּרְקָן ſingulari. Judic. 8. v. 7. *& triturabo carnem veſtram cum ſpinis deſerti, & cum* הַבַּרְקָנִים, Targum בַּרְקָנַיָּא *tribulis*: equuleis. Lxx. βαρκοννείμ. Et v. 16. βαρκηνείμ: Hebræum retinuerunt. βαρκουνὶ *ſpina.*

Arab. בַּרִיק baric, & תַּבְרִיק tabric *ſplendor.* ✠ בַּרִיקָא *ſplendidus.*

בורק baurach *nitrum*, ſpuma vitri.

ברוקה borruca *verruca.* Plural. ברוק boruc *verrucæ.* ✠ מְבַרֵק muberrec *verrucoſus.* Plur. מברקין muberrecin *verrucoſi.*

Alc. אסתברק *purpura.* ✠ ברקוק *pyra.*

ברש Inde ברוש *abies.* Plur. ברושים *abietes.* Eſa. 41. v. 19. *ponam in deſerto* ברוש *abietē.* Hoſ. 14. v. 9. *ego* כברוש *ſicut abies viridis.* Targum כברון שפיר *ſicut abies pulcra*: altus & ſublimis, nulli ſubjectus. Pſalm. 104. verſ. 18. *Ciconia,* ברושים *abietes domus ejus.* Ciconiæ nidificant in abietibus, tanquam excelſis arboribus. Lxx. ἡγεῖται αὐτῶν *dux eſt eorum.* legerunt בראשם *in capite ipſorum*; ob vocum ſimilitudinē. Ezech. 27. v. 5. בְּרוֹשִׁים מִשְּׂנִיר *abietibus de Sanir conſtruxerunt tibi,* &c. quia in monte iſto erant abietes magnæ. ¶ Per ſynecdochen, quod ex abietino ligno cōficitur. 1. *ſagitta, haſta* vel *lancea.* Nahum. 2. v. 4. וְהַבְּרוֹשִׁים *& abietes concutiuntur*: lanceæ; aut ſimpliciter, *abietes.* Lxx. καὶ οἱ ἱππεῖς *& equites ipſorum tumultuantur.* legerunt הַפָּרָשִׁים, ob כּ פ cognationem. Ex abietibus fiunt haſtæ in ſummo acutæ, quibus homines transfiguntur. 2. *inſtrumenta muſica.* 2. Sam. 6. verſ. 5. *Et David, & omnis domus Iſrael ludebant coram Domino in omnibus lignis* ברושים, Targum בְּרָוִן *abietum.* inſtrumentis muſicis. ſequitur: *& in citharis, & in nablis* &c.

Rabb. ברשן *nudus.* 1. Sam. 19. v. 24. de Saule: *& jacebat* עָרוֹם *nudus.* Targ. בַּרְשָׁן *nudus.* non invenitur ſimile: & quædam exemplaria בַּיישַׁן habent.

Chald. נברשא *candelabrum.*

Arab. ברש *lentigines.*

ברת Inde ברות, Chald. בְּרָת *abies*: ut conveniat cum ברוש, literis ת ש permutatis. Pl. בְּרוֹתִים, Chald. בְּרָאתִין, & בְּרָיוּתִין, & בְּרָוָן *abietes.*

Syr. בִּרְתָא *ovum.*

ברית *fœdus*: in בָּרָה invenies.

בשש Chald. בשש *omnis cibus qui fruſtulatim editur.* Job. 6. v. 6. תָּפֵל, Targ. בְּשֵׁשׁ *inſulſum, abſq; ſale.*

Quære בושש *tardavit*, in בוש.

Arab. בשש beſcheſch *blanditus, aſſentatus fuit.*

בשל בָּשַׁל *coctus fuit cibus*, & ad eſum paratus; *maturuit* ſolis calore fructus. dicitur de coctione naturali & artificiali. Et quidē ut caro non editur, niſi cocta: ita nec fructus, niſi maturus. Ioel 4. verſ. 5. *Mittite falcem, quia* בָּשַׁל קָצִיר *maturuit meſſis.* Ezech. 24. verſ. 5. *etiam* בָּשְׁלוּ *cocta ſunt oſſa ejus.* Piel בִּשֵּׁל, Chaldaicè בַּשֵּׁל *coxit in aqua, elixavit, maturavit.* Deuter. 14. v. 21. *non* תְּבַשֵּׁל *coques*

Digitized by Google

A *ques hædum*. 1. Reg. 19. v. 21. *& in inſtrumento bovis* בִּשְּׁלָם בָּשָׂר *coxit eis carnem*. pro בִּשֵּׁל לָהֶם, ut ל ſubintelligatur. ¶ Semel impropriè, *aſſavit*. Deut. 16. v. 7. וּבִשַּׁלְתָּ, Targ. וּתְבַשֵּׁל *& coques & comedes*. de agno paſchali, qui aſſabatur. Pual. בֻּשַּׁל *coctus, elixatus fuit*. Hiphil. הִבְשִׁיל *coquere juſſit, matureſcere fecit, maturavit*. Gen. 40. v. 10. הִבְשִׁילוּ, Targ. בַּשִּׁלוּ *maturaverunt botri ejus uvas*.

Nom. בָּשֵׁל, Rab. בִּשּׁוּל *coctio, coctura, cibus coctus*. Exod. 12. v. 9. וּבָשֵׁל מְבֻשָּׁל בַּמָּיִם *& cocturam coctam in aqua, ſed aſſatum igne*. Hinc apparet vera verbi ſignificatio.

B מְבַשְּׁלוֹת *foci*, ſuper quibus coquitur, *culina, olla*.

Chald. תַּבְשִׁיל *pulmentum, condimentum*: plur. תַּבְשִׁילִין *condimenta*.

Rabb. כֹּחַ מְבַשֶּׁלֶת *virtus concoquens*, digeſtiva. ※ בִּשּׁוּל *coctio, digeſtio, maturatio*. ※ הִתְבַּשֵּׁל *coctus, digeſtus fuit*.

בשם tria ſignificata habet. I. בֶּשֶׂם, & בֹּשֶׂם, & בְּשָׂם, Chal. בּוּשְׂם, & בּוּסַם, & בּוּסְמָן, & בּוּסְמָנוּ, & בְּסִים, Syr. בֶּסֶם *aroma, condimentum, odo-*
C *ramentum*. uſus ejus eſt triplex: 1. ſimpliciter. 2. in cibis condiendis. 3. in medicamentis, unguentis, ſuffitibus. ¶ Eſt item *ſpecies odorifera in hortis creſcens*. Plur. בְּשָׂמִים & בְּשָׂמִים, Chaldaicè בּוּסְמִין & בּוּסְמִים *aromata, odoramenta*. 1. Reg. 10. v. 10. *non venit* כַּבֹּשֶׂם *ſicut aroma illud amplius tanta multitudine, quod dedit regina Saba*. Eſa. 3. v. 24. *pro* בֹשֶׂם *aromate, putredo erit*. Cant. 5. v. 14. *genæ ejus ſicut areola* הַבֹּשֶׂם *aromatis*. aromatũ precioſorum fit mentio, Ex. 25. v. 6. וּבְשָׂמִים
D לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה, Targ. בּוּשְׂמַיָּא לִמְשַׁח רְבוּתָא *aromata in oleum unctionis*. Ex aromatibus autẽ in Sacris duo cõficiebantur, oleũ unctionis, & ſuffitus. שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה *oleum unctionis*: idq; ex quatuor, 1. מֹר *myrrha*. 2. קִנָּמוֹן *cinnamomo*. 3. קָנֶה *calamo aromatico*. 4. קִדָּה *caſſia*. קְטוֹרֶת *ſuffitus*, ſimiliter ex quatuor, נָטָף *ſtacte*, שְׁחֵלֶת *onycha*. חֶלְבְּנָה *galbano*, & לְבוֹנָה *thure*.

Inde verbum Chald. & Syr. בַּסֵּם. Piel, בַּסֵּם *aromate condivit, ſapidum fecit*. Exod. 30.
E v. 33. אֲשֶׁר יִרְקַח, Targ. דִּיבַסֵּם *qui condiet, ſicut ille*. Gen. 50. v. 2. וַיַּחַנְטוּ, Targ. Ieroſ. וּבַסְּמוּ *& condierunt eum*. Syr. Matth. 14. v. 8. *Ad ſepulcrum aromate* בַּסְּמַת *condivit corpus meum*.

Rabb. תַּבְשִׁים *aromatarius*.

II. Metaphoricè, Chald. & Syr. בְּסַם *aromatis aut odoramenti inſtar ſapidus, dulcis, ſuavis, jucundus & gratus fuit*. Exod. 15. v. 25. וַיִּמְתְּקוּ, Targum וּבְסִמוּ *& dulces factæ ſunt aquæ*. Paſsiv. אִתְבְּסַם *dulcis factus fuit*. Prov. 3. verſ. 24. וְעָרְבָה, Targum וְתִתְבְּסַם *& dulceſcet ſomnus tuus*.

A Nomen. בְּסִים *dulcis, ſuavis*. ※ בְּסִימָא & בְּסִימוּת *dulcedo, ſuavitas, amœnitas*. ※ מְבַסֵּם *pigmentarius*.

III. Chald. & Syr. בְּסַם *jucundus, lætus, oblectatus, hilaris, mitis, indulgens fuit*: cum transfertur ad animum. Luc. 15. verſ. 32. לְמִבְסַם *oblectari autem oportet*. Iohan. 5. בְּסַמְתּוּן *delicatè vixiſtis ſuper terram*. Paſsiv. אֶתְבַּסַּם *oblectatus eſt, ſuaviter vixit*. Actor. 2. *Propterea* אֶתְבַּסַּם *lætatum eſt cor meum*. Luc. 15. verſ. 23. *Edamus* וְנִתְבַּסַּם *& oblectemur*. Suaviter vivamus.

Nom. בְּסִים *ſuavis, dulcis, benignus*. ※ בְּסִימָא
B & בְּסִימוּת *jucunditas, lætitia, benignitas, indulgentia*. ※ בְּסִימָאִית *benignè, libenter, ſuaviter*.

בשם Arab. בַּשַׁם baſchã *faſtidivit*, ſatur fuit cũ faſtidio. ※ בְּשָׁאם beſchem *faſtidium*, ſatietas cũ faſtidio, *nauſea*. ※ מַבְשׁוּם mabſchũ *faſtiditus*. plur. מַבְשׁוּמִין mabſchumin *faſtiditi*. ※ מֻבַשֵּׁם mubaſchim *faſtidioſus*. plur. מֻבַשְּׁמִין mubaſchimin *faſtidioſi*.

Rabb. בְּאֹשֶׁם *nauſea*.

בשן בָּשָׁן *Baſan*, regio Ogi regis, in Moabita-
C rum parte, paſtionum commoditate & ruſticarum plantarum magnitudine, copia & laude celebris. Et animalia ibi paſcentia erant pinguiora, robuſtiora & grandiora. Illis igitur comparantur homines potẽtes & divites, qui opprimunt pauperes: tauris quidem viri, vaccis verò fœminæ, ſeu principum uxores maritis imperantes. Viri: Pſal. 22. v. 13. אַבִּירֵי בָשָׁן *tauri Baſan cinxerunt me*. Fœminæ: Amos 4. v. 1. *Audite verbum iſtud* פָּרוֹת הַבָּשָׁן *vaccæ Ba-*
D *ſan*. Targ. עַתִּירֵי נִכְסַיָּא *divites opibus*. Num. 21. verſ. 33. *Og rex* הַבָּשָׁן *Baſan*. Targ. מַתְנָן. Eſa. 34. *concuſſa eſt* בָּשָׁן. Lxx. ἡ γαλιλαία *Galilea*. Aliâs dicitur, אֶרֶץ רְפָאִים *terra Gigantum*. Hanc Jairus Manaſſis filius appellavit חַוּוֹת יָאִיר *villas Iair*. Deuteron. 32. verſ. 14. *Et arietes* בְּנֵי בָשָׁן *filios Baſan*. natos in Baſan regione paſcuoſiſſima.

בשם בּוֹשֵׁם, pro בּוֹסֵס *deſpexit*, in בָּסַס invenies.

E **בשר** tria ſignificata habet. I. inde Piel בִּשֵּׂר, Chald. בַּשַּׂר & בַּסַּר, Syr. סַבַּר, Arab. בשר baſchar *nunciavit rem bonam & lætam*. Conſtruitur cum אֶת. 2. Sam. 18. verſ. 18. *curram quæſò* וַאֲבַשְּׂרָה *& nunciabo bonum* אֶת הַמֶּלֶךְ *regi*. verſ. 19. וּבִשַּׂרְתָּ, Targ. וּתְבַסַּר *& nunciabis die alio, & hodie non* תְבַשֵּׂר, Targum תְּבַסַּר *nunciabis*. Eſa. 61. verſ. 1. לְבַשֵּׂר עֲנָוִים *ad nunciandum bonum afflictis miſit me*. Eſa. 60. *Et laudes Domini* יְבַשֵּׂרוּ *annunciabunt*. Syr. Iohan. 20. v. 18. וְסַבְרַת *& nunciavit ipſa diſcipulis*. Iohan. 4. וְסַבְּרוּהִי *& nunciarunt ipſi di-*

A *ipſi dicentes.* Arab. Pſalm. 40. v. 10. בַשַׁרְתּ *annunciavi juſticiam tuam.* Pſalm. 71. v. 15. *os meum* יבשר *annunciabit juſticiam tuam.* 2. Cor. 1. v. 19. בשרתם *evangelium audiviſtis in eo.* Gal. 1. v. 8. או מלאך מן אלסמא אן יבשרכם בחלאף מא בשרנאכם *aut angelus ex cœlo prædicaverit aliud, quàm prædicavimus vobis.* 1. Petr. 1 v. 25. *Verbum illud quod* בְשַׁרְתֻּם בהא *prædicati eſtis in eo:* in quo. Alc. 29. נְבַשִּׁרְךָ *nunciabimus tibi.* בִּגֻלָאם *de puero* תְבַאשרוהן *nunciabitis illis.* Hitphael הִתְבַּשֵׂר, Chald. אִתְבַּשַּׂר, Syr. אסתַבַּר *bonum nuncium accepit, audivit.* 1. Sam. 18. v. 30. יִתְבַשַּׂר אֲדֹנִי *bonum nuncium accipiat dominus meus rex.* Syr. Matth. 11. *& pauperes* מסתַבְרִין *lætum nuncium accipiunt.* Arab. Pſal. 21. יַסְתַבְשַׁר *lætabitur valde.* Pſalm. 37. אסתבשר *delectare in Domino.* מסתבשר *lætus, hilaris, promptus.*

B Nomen. מְבַשֵּׂר, Chal. מְבַסַּר, Syr. מְסַבְּרָן, Arab. מבשר mubaſchir *nuncius bonus, Evangeliſta.* Plur. מבשרים, Chald. מְבַסְּרִין, Syr. מְסַבְּרָנִין, Arab. מבשרין *nuncij.* Fœm. מבשרת *nuncia.* Plur. מבשרות *nunciæ.* 2. Sam. 18. v. 20. *Etiam iſte eſt* מְבַשֵּׂר *bonus nuncius.* Pſalm. 68. *Dominus dabit verbum,* הַמְבַשְּׂרוֹת *annunciantium exercitum magnum.* Dominus confirmabit verba annunciantium bella multa.

C Arab. בשרי beſri *Evangelium.* ع מְבַשֵּׁר *Evangeliſta.* ع תבשיר tabſchir *prædicatio.*

בוּשָׁרָה buſchara *ſtrena.* plural. בשאיר baſchair *ſtrenæ, evangelia.*

בֻשְׁר buſchr *dictum, Evangelium, nuncium.*

Hebr. בְשׂוֹרָה, Chald. בְּסוֹרָא, Syr. סְבַרְתָּא, Arab. בַשַּׁארָה *nuncium bonum, Evangelium.* D 2. Sam. 18. v. 19. איש בשורה *vir boni nuncij tu es.* Targum כְּשַׁר לְבַסָּרָא *idoneus ad nunciandum.* v. 24. *ſi ſolus eſt,* בְשׂוֹרָה בְּפִיו *bonum nuncium eſt in ore ejus.* bonum nuncium affert. v. 26. *vir bonus eſt, & ad* בשורה טוֹבָה *nuncium bonum veniet.* ¶ Deinde per metonymiam, ſignificat בְשׂוֹרָה *Evangelium,* pręmiũ, quod bona & optata nuncianti datur: quod rei bonæ nuncio exhibetur. 2. Sam. 4. v. 10. *ut darem ego tibi* בְשׂוֹרָה, Targ. מַתְנָא דִבְסוֹרְתָּה *donum boni tui nuncij.* E Lxx. *εὐαγγέλια.* Hieron. *mercedem pro nuncio.* 2. Sam. 18. v. 23. *& tibi non* בשורה מֹצֵאת *evangelium inventum.* Targum בסורא מִתְיְהַב *Evangelium datur.* 2. Reg. 7. v. 9. יוֹם-בשׂרה *dies Evangelij.* dies, quo accipiemus præmium boni nuncij. Et non niſi de bono nuncio & verbum & nomen uſurpari ex citatis exemplis apparet, excepto illo unico, 1. Sam. 4. v. 7. *& reſpondit* הַמְבַשֵּׂר *nuncius, & dixit: fugit Iſrael coram Philiſtæis, & etiam plaga magna facta eſt in populo.*

A II. בָּשָׂר, Chald. בְּשַׂר & בְּסַר *caro.* Plur. בשרים, Chald. בסרין *carnes.* Geneſ. 2. *os de oſſibus meis,* וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי, Targum וּבִשְׂרָא מִבִּשְׂרִי *& caro de carne mea.* Prov. 14. v. 30. חַיֵּי בְשָׂרִים *vita carnium, cor ſanum.* ¶ Per ſynecdochen autem variè accipitur. 1. pro *corpore humano,* quod carne conſtat. Gen. 2. v. 24. *& erunt* לְבָשָׂר, Targ. לְבִסְרָא *in carnem unam:* unum corpus. Pſal. 38. v. 4. & 8. *non eſt* מְתוֹם בִּבְשָׂרִי *integritas in carne mea.* Targ. אָסוּ בְגוּשְׁמִי *ſanitas in corpore meo.* ¶ 2. pro *omni animali,* cum additur particula כל *omnis.* Gen. 7. v. 16. *maſculus & fœmina* מִכָּל-בָּשָׂר, Targ. מִכָּל-בִּשְׂרָא *ex omni carne venerũt.* B Gen. 8. v. 17. *omnis beſtia quæ eſt tecum* מִכָּל-בָּשָׂר, Targ. מִכָּל-בִּשְׂרָא *de omni carne.* ſequitur: *in ave & jumento, & in omni reptili,* &c. ¶ 3. pro *homine.* Deut. 5. v. 26. *Quia quis eſt omnis* בָּשָׂר, Targ. בִּסְרָא *caro, quæ audivit vocem Dei vivi.* præcedit v. 24. *quod locutus eſt Deus cum* הָאָדָם *homine.* Levit. 13. v. 18. וּבָשָׂר *& caro ſi fuerit in ea, in cute ejus ulcus.* Targ. וֶאֱנָשׁ *& homo.* præcedit אָדָם *homo, ſi fuerit in cute carnis ejus,* &c. Ioh. 1. v. 14. *verbum caro factum eſt.* C ¶ Inde apud Arabes בשר baſchar non niſi *hominem* ſignificat. Gen. 1. v. 24. לנעמל בשרא לצורתנא ומתאלנא *faciamus hominẽ ad imaginem noſtrã, & ſimilitudinem noſtram.* אבן אל בשר *filius hominis.* בני אלבשר *filij hominis.* ع בשרי baſchari *humanus.* ع בַשַׁרִיָה baſcharîa *humanitas.* ¶ Rabb. בָשָׂר וָדָם *caro & ſanguis.* homo. ſic Chriſtus ad Petrum, Matth. 16. *Caro & ſanguis non revelavit tibi, ſed pater meus* &c. non homo, ſed Deus. Eccleſiaſt. 14. v. 19. *ſic generatio carnis & ſanguinis.* D ¶ 4. pro *toto hominum genere* cum כל *omnis.* Gen. 6. verſ. 3. *finis* כָּל בָּשָׂר, Targum כָּל בִּשְׂרָא *omnis carnis venit ante me.* Lxx. *ἀνθρώπου hominis.* ſequitur v. 11. *quia repleta eſt terra violentia à facie ipſorum.* Pſalm. 145. v. 21. *Et benedicet omnis caro nomen ſanctitatis ejus.* homines tantùm & non reliqua animalia. Ioel. 3. v. 1. *& effundam ſpiritum meum ſuper* כָּל הַבָּשָׂר *omnem carnem.* ſequitur: *& prophetabunt filij veſtri, filiæ, ſenes* &c. ¶ 5. pro *cognato & conſanguineo,* E affine, propinquo. Gen. 37. v. 27. *quia frater noſter* בְּשָׂרֵנוּ, Targ. בִּסְרָנָא *caro noſtra eſt.* Iud. 9. v. 2. *quia os veſtrum* ובשרכם *& caro veſtra ego ſum.* Eſa. 58. v. 7. וּמִבְּשָׂרְךָ *& à carne tua ne abſcondas te.* Targ. מִקְרִיב בִּסְרָךְ *à propinquo carnis tuæ.* Lxx. *τῶν οἰκείων τοῦ σπέρματός σου domeſticis ſeminis tui.* Gen. 29. v. 14. *os meũ* וּבְשָׂרִי, Targ. וּבִסְרִי *& caro mea tu es.* ¶ 6. per metaphoram, pro *re fragili & debili:* imbecillitas humana. Ier. 17. v. 5. *& poſuit* בָּשָׂר זְרֹעוֹ *carnem brachium ſuum.* Targ. בסרא רְחְצָנֵה *carnem fiduciam ſuam.* Pſalm. 78. v. 39. *Et recordatus eſt quod*

Targ. לְעִדָּן צַפְרָא *ad tempus matutinum:* imminente ſolis exortu. Pſalm. 46. verſ. 6. *juvabit eam Deus* לִפְנוֹת בֹּקֶר *ad reſpiciendum manè.* Targum לְעִדָּנֵי צַפְרָא *ad tempora matutina*; maturè, celeriter. ¶ Quando geminatur, *eſt manè quotidie.* Exod. 16. verſ. 21. *& colligebant illud* בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר *in manè in manè.* quotidie manè. ✠ Hinc בְּקַר, Arab. בכר bacar *manè ſeu ante lucem ſurrexit.* Pſal. 74. verſ. 4. וְלַבֹּקֶר *& ut matutino tempore verſer in templo ejus.* ¶ Deinde accipitur pro *die craſtino.* Exod. 16. verſ. 7. וּבֹקֶר *& manè videbitis gloriam Domini.* cras. ibidem v. 19. *ne relinquat de eo* עַד בֹּקֶר *uſque manè:* in craſtinum. Jud. 16. verſ. 2. עַד אוֹר הַבֹּקֶר *ad lucem matutinam, & occidemus illum.* ſcilicet expectabimus. brevis oratio. Inde Arab. בכרה bucara *cras.* ¶ בֹּקֶר ad hæc *lucem* ſignificat. Job. 38. v. 7. *cum laudarent pariter* כּוֹכְבֵי בֹקֶר *ſtellæ lucis.* ſeptem planetæ. Amos 5. v. 8. *qui convertit* לַבֹּקֶר *in matutinum, umbram mortis.* in æſtate cùm longiſſimus eſt dies. Sequitur; *& diem in noctem.* in hyeme cùm longiſſima eſt nox.

בֶּקֶר idem quod בֹּקֶר. Inde Plurale בְּקָרִים *dilucula.* cum ל, adverbiaſcit: לַבְּקָרִים *ad dilucula.* hoc eſt, diluculò. Et importat diſtributionem: *manè quotidie, omni die*, per ſynecdochen. Eſa. 33. v. 2. *Eſto brachium ipſorum* לַבְּקָרִים *diluculò.* Targum בְּכָל יוֹם *omni die.* Job. 7. verſ. 18. *& viſitaſti illum* לִבְקָרִים *quotidie.* Pſal. 101. v. 8. לַבְּקָרִים *ad dilucula conſtringam omnes impios terræ:* quotidie, paulatim.

בָּקָר, Syr. בְּקַר *armentum, grex armentorum,* ut ſunt boves, vaccæ, vituli: quæ magna inſpectione & cura paſtoris indigent, juxta illud, Ezech. 34. verſ. 11. *& quæſivi gregem meum* וּבִקַּרְתִּים *& inquiſivi eos.* ſequitur: כְּבַקָּרַת רֹעֶה עֶדְרוֹ *ſicut inquirit paſtor gregem ſuum.* Plur. בְּקָרִים, Chald. בְּקָרִין *armenta, boves.* 1. Sam. 11. verſ. 5. *& ecce Saul veniebat poſt* הַבָּקָר *armentum ex agro.* poſt armenti adventum. L x x. τὸ πρωῒ *manè:* quaſi בֹּקֶר. Gen. 18. v. 7. וְאֶל הַבָּקָר *& ad armentum cucurrit.* Targ. וּלְבֵית תּוֹרִין *& ad domum boum.* ad bubile. Gen. 12. v. 16. *& erant ipſi grex,* וּבָקָר *& armentum.* Targ. עָאן וְתוֹרִין *oves & boves.* ¶ Syr. Matth. 8. לְבַקְרָא *in gregem porcorum.*

Inde בּוֹקֵר *armentarius, bubulcus.* Amos 7. v. 14. *quia* בוֹקֵר *armentarius ego.* Targ. מָרֵי גֵיתִין *dominus pecorum.*

Rabb. בַּקָּרוּת *bubile.* ✠ בְּקִירוּת *idem.*

Arab. בקרי bucari *bos, taurus.* Plural. בקריין bucariin *boves, tauri.* Fœminin. בקרה bacara *vacca.* Alcor. 2. בַּקְרַת זַפְרָא

vacca ruffa. Plural. בקר bacar, & בקראת *vacca.*

Diminut. בקירה bucaira *vaccula, bucula.* Plur. בקיראת bucairit *vaccula, bucula.* ✠ בַּקָּר baccar *bubulcus.* Plural. בַּקָּרִין baccarin *bubulci.* קטע מן בקר cata min bacar *armentum.* בקר אלוחש bacar al vahs *bos ferus, cervus.*

בְּקוֹרֶת & בִּקּוּר. Rabb. בִּקָּרָה *inquiſitio, inſpectio, viſitatio.* per ſynecdochen, *animadverſio, punitio, verberatio.* Levit. 19. verſ. 20. בִּקֹּרֶת *inquiſitio erit, non morientur.* animadverſio, vapulatio. Judæi interpretantur, Ein riemem betſche. hoc eſt, de percuſſione ſive verberatione, quæ fiat flagello, verbero aut loro בַּקְרָאִי *bubulo*, ſeu facto ex corio bubulo: ſicut Plautus in Sticho: *monumentis vos commonefaciam bubulis.*

Inde verbum Chal. בְּקַר *verberavit, animadvertit.*

II. Chald. בְּקַר *liberavit, dimiſit.*

בקר & הֶבְקֵר *libertas, dimiſſio.* cum פְּקַר congruit, literis ב׳פ׳ permutatis.

בְּקָרוּת & בְּקָרְנוּת *audacia, temeritas, præſumptio.* 1. Sam. 17. verſ. 28. *ego novi* זְדֹנְךָ, Targ. בְּקָרְנוּתָךְ *ſuperbiam tuam.* Jud. 9. v. 4. *& conduxit illis Abimelech viros vacuos* וּפֹחֲזִים, Targ. וּבַקְרִין *& temerarios.*

בקש. Inde Piel בִּקֵּשׁ *quæſivit, acquiſivit, requiſivit, comparavit, poſtulavit, petijt, cupijt, voluit, ſtuduit, conatus eſt.* Item, quæ altera eſt hujus verbi ſignificatio primaria, *vindicavit.* Conſtruitur cum אֵת & מִן. 1. Reg. 1. v. 2. וַיְבַקְשׁוּ, Targ. וּבְעוֹ *& quæſiverunt* (acquiſiverunt) *puellam.* 1. Sam. 2. verſ. 16. וּבִקֵּשׁ *& requiſivit Dominus* מִיַּד *à manu hoſtium Davidis.* Targum וְאִתְפְּרַע לֵהּ *& vindicavit ipſum.* Inquiſitio vindicationem, executionem ſeu pœnam complectitur. quæſtiones enim exercentur, ut meritæ poſſint pœnæ tueri. Joſ. 22. verſ. 23. *Dominus ipſe* יְבַקֵּשׁ Targ. יִתְבַּע *requiret:* vindicabit. 1. Par. 21. v. 3. *quare hoc* יְבַקֵּשׁ *quæret dominus meus?* pro quo habetur, 2. Sam. 24. v. 3. חָפֵץ *deſiderat:* cupit, vult. 2. Reg. 9. verſ. 23. *& tota terra* מְבַקְשִׁים *quærentes faciem Salomonis.* Targum בָּעַן לְמֶחֱזֵי *quærentes videre.* tenebatur Salomonem videndi deſiderio. 1. Samuelis 22. verſ. 23. *qui* יְבַקֵּשׁ *quæret animam meam,* יְבַקֵּשׁ *quæret animam tuam.* Targum בָּעֵי לְמִקְטְלִי בָּעֵי לְמִקְטְלָךְ *quærens occidere me, quærit occidere te.* 1. Reg. 19. verſ. 10. & 14. וַיְבַקְשׁוּ *& quæſiverunt animam meam* לְקַחְתָּהּ *ad tollendum eam.* Targ. לְמִקְטְלַהּ *ad interficiendum eam.* Sic, Matth. 2. v. 20. *qui quærebant*

Digitized by Google

bant animam pueri. Exod. 33. verſ. 7: *omnis* מְבַקֵּשׁ יְהוָה *quærens Dominum egredietur ad tabernaculum teſtimonij*. Targ. וְתָבַע אוּלְפָן מִן קֳדָם יְיָ *qui quærit doctrinam à Domino*: volens conſulere Dominũ. 2. Sam. 21, v. 1. וַיְבַקֵּשׁ *& quæſivit David faciem Domini*. conſuluit Dominum: Domini auxilium imploravit. Eſther 4. v. 8. וּלְבַקֵּשׁ *& ad quærendum ab eo de populo ſuo*. Targ. וּלְמִבְעֵי רַחֲמִין עַל עַמָּהּ *& ad quærendum miſericordias ſuper populum ſuum*. Pual בֻּקַּשׁ *quæſitus, requiſitus fuit*. Jer. 50. v. 20. יְבֻקַּשׁ *quæretur iniquitas Iſraelis, & non ipſa*. ſequitur: *quia propitius ero illis, quos reliquero*.

Nom. בַּקָּשָׁה *quæſtio, inquiſitio, conatus, ſtudium, petitio*. Eſther 5. v. 3. *& quæ* בַּקָּשָׁתֵךְ *petitio tua, uſq; ad dimidium regni?*

בקת. Talm. בִּקְתָּא *continuatio*.

Arab. בקת bacat *unxit, glutinavit, conglutinavit, ferruminavit, ſolidavit*. מבקת mubacat *conglutinatus*.

תבקית tabcit *ferrumen, ferruminatio, conglutinatio*. item, *plicatura, curvatio, inflexio*.

ברר duo ſignificata habet. I. בָּרַר & בַּר, Chald. ברר *purum, clarum, mundum & perſpicuum reddidit, purgavit, expurgavit, terſit, deterſit, polivit, declaravit, dilucidavit, diſcrevit, ſeparavit, examinavit, elegit, ſelegit*. Ezechielis 20. v. 38. וּבָרוֹתִי *& expurgabo à vobis rebelles*. Targ. וְאַפְרֵשׁ *& ſeparabo*. Eccl. 9. v. 1. וְלָבוּר *& ad declarandum omne iſtud*. Targ. לְמִבְלוּשׁ *ad ſcrutandum*. pro לָבֹר; punctis ו & ו permutatis. LXX. καὶ καρδία μου σύμπαν ἴδε τοῦτο *& cor meum omne vidit hoc*. quaſi וְלִבִּי רָאָה. Eccl. 3. v. 18. לְבָרָם *ad purgandum eos Deum*. quod diſcrevit eos Deus ab alijs creaturis. vel, ut diſcernat Deus juſtos ab impijs. pro לְבָרָם, aut אֲשֶׁר בְּרָאָם. Piel ברר *idem*. Dan. 11. v. 35. וּלְבָרֵר *& ad purgandum, & dealbandum*: poliendum. Hiphil הֵבַר *idem*. Jerem. 4. v. 11. *ad ventilandum, & non* לְהָבַר *ad purgandum*. Targ. לְבָרָרָא *ad ſpargendum*. pro לְהָבֵר: tzere in patach ob pauſam. Jerem. 51. v. 11. הָבֵרוּ *purgate ſagittas*: tergite, polite. Targ. שַׁנִּנוּ *acuite*. Niphal נָבַר, Hithpael הִתְבָּרֵר *purgatus, purus fuit*. Rabb. *clarum, manifeſtum eſt, patet*. Pſalm. 18. v. 25. עִם נָבָר תִּתְבָּרָר *cum purgato purgatus eris*. pro quo, 2. Sam. 22. v. 26. תִּתָּבָר ſcribitur: ſecunda radicis litera abjecta, puncta retroaguntur, & Scheva ת ſua ſede pulſum, in dageſch tranſit.

Nom. בָּרוּר *purgatus, expurgatus, politus, purus, clarus, electus, ſelectus*. Plur. בְּרוּרִים *ſelecti*. Foem. ברורה *ſelecta*. Plur. בְּרוּרוֹת *ſelectæ*. Eſa. 49. v. 2. *& poſuit me in ſagittam* בָּרוּר *puram*: terſam, politam. 1. Paral. 16. v. 41. *& reliqui* הַבְּרוּרִים *ſelecti*. Zoph. 3. v. 9. *& vertam ad populos labium* בְּרוּרָה *electum*. LXX. εἰς γενεὰν αὐτῆς *in ætatem ejus*. legerunt בְּדוֹרָה, à דור *ætas*: ob literarum ד ר ſimilitudinem.

בַּר *purus, clarus*. Plural. בָּרִים *puri, clari*. Foem. בָּרָה *pura, clara*. Plur. בָּרוֹת *puræ, mundæ, claræ*. Job. 11. v. 4. וּבַר *& purus fui in oculis tuis*. ¶ Deinde ſubſtantivè בַּר *frumentum* à paleis & aceribus purgatum ventilabro: juxta illud Jerem. 4. v. 11. *ad ventilandum, & non* לְהָבַר *ad purgandum*. Gen. 41. v. 35. *& coacervavit Ioſeph* בָּר, Targ. עֲבוּרָא *frumentum, ſicut arenam maris, multum valde*. Gen. 45. *portantes* בָּר *frumentum & cibum*: frumentum pro aſinis. Jerem. 23. verſ. 28. מַה לַתֶּבֶן אֶת הַבָּר *quid palea cum frumento?* Amos 8. *& aperiemus* בָּר *frumentum*. Targ. אוֹצְרִין *granaria*: ſynecdoche. Job. 39. *multiplicabuntur* בַּבָּר, Targ. בְּעִבּוּר *in frumento*. vel, ob frumentum. ut quærant cibum. vel: *multiplicabuntur* בַּבָּר *foris*. extra. ſequitur: *egrediuntur & non redeunt ad eos*. Amos 5. v. 11. *& munus* בַּר *frumenti accipitis ab eo*. LXX. *& dona* ἐκλεκτὰ *electa*.

בֹּר *puritas*. Pſalm. 18. v. 24. *& reddidit mihi juxta juſtitiam meam*, כְּבֹר יָדַי *juxta puritatem manuum mearum ante oculos ejus*. pro quo habetur, 2. Sam. 22. v. 25. כְּבֹרִי *juxta puritatem meam*. ¶ Deinde בֹּר res repurgans argentum à ſcorijs, ut relinquatur purum. Eſa. 1. v. 25. *& conflabo* כַּבֹּר *tanquam bor ſcorias tuas*. ¶ Tertiò בור & בֹּרִית res quæ vim habet purgandi veſtes à ſordibus & maculis, qualis eſt *ſapo, herba fullonum, ſmegma*. Job. 9. v. 30. *ſi lotus fuero nive, & mundavero* בְּבֹר *ſapone manus meas*. Malach. 3. v. 2. וּכְבֹרִית מְכַבְּסִים *& ſicut ſapo fullonum*. Jerem. 2. v. 22. *ſi laveris te nitro, & multiplicaveris tibi* בֹּרִית *ſaponem*. Targum צְרִיפָא *alumen*.

בַּרְבֻּרִים aves caſtratæ & ſaginatæ, *capones*. 1. Reg. 4. 22. וּבַרְבֻּרִים *& capones ſaginati*. Targ. וְעוֹפָא *& aves*. In apologis tamen Hebraicis בַּרְבּוּר, & בָּבוּר vocatur טָוָס *pavo*.

Arab. בַּרְבּוּר *lana cameli*. Avic.

Rabb. בֵּירוּר, & בֵּרוּר, & בְּרִירוּת *puritas, claritas, ſerenitas*.

Chald. שַׁבְרִירֵי *radius ſolis*, à claritate. ☩ שַׁבְרִירָא *cæcitas*: per antiphraſin.

Chald. item בַּר, emphat. בָּרָא, Arab. ברא barra *extra, foris, præter, excepto*. Exod. 12. v. 37. לְבַד מִטָּף, Targ. בַּר מִן טַפְלָיָא *præter parvulos*. 1. Sam. 2. v. 2. *non eſt* בִּלְתֶּךָ, Targ. בַּר מִנָּךְ *præter te*. Eccl. 2. verſ. 25. חוּץ מִמֶּנִּי, Targ. בַּר מִנִּי *præter me*. Hinc בַּר מִנַּן *extra nos*:

nos: abſit à nobis. dicunt ad mentionem rei malæ, morbi aut mortis cruentæ. A
לְבָרָא *foràs*; Gen. 15. v. 5. *& eduxit eum* חוּצָה, Targ. לְבָרָא *foràs*. מִבָּרָא *deforis*, quaſi expurgatum. מִלְּבָרָא *ab extra*. Arab. מִן בַּרָא min bara *foràs*. ¶ Deinde בַּר, emphat. בָּרָא, Arab. בַּר, quicquid eſt foris vel extra urbem: ut, ager, ſylva, deſertum. Pſalm. 50. verſ. 16. *animalia* בְּהַרְרֵי־אָלֶף *in montibus mille*. Targ. וְתוֹר בַּר *& taurus agreſtis*: ferus, ſylveſtris, qui depaſcitur quotidie montes mille. Gen. 2. v. 19. *Beſtia* הַשָּׂדֶה, Targum בָּרָא *agri*. Dan. 4. v. 12. בְּדִתְאָה דִּי־בָרָא *in gramine agri*. Syriac. Matth. 3. *mel* דְּבָרָא B
ſylveſtre.

Arab. בריה & בריר *deſertum, deſolatio*. Plu. בראְרי *ſolitudines*.

בַּרִי barri *ſylveſtris, ferus, externus, ſolivagus*. ❦ ברא barra *foris*. ❦ Et Verb. בר *extraneus fuit*. Luc. 18. 5. לילא תבר מני *ne ſit extranea à me*. Item Chald. Gen. 47. v. 19. *& terra non* תֵשָׁם, Targ. תְּבוּר *deſoletur*.

Syr. בַּר, & בָּרִי, & בָּרָאָה, Arab. בַּרָאנִי barrani *exterus, exterior, extraneus, peregrinus, advena*, à cœtu populi Dei ſeu Chriſti alienus, *gentilis*. Plur. Arab. בַּרָאנִיה & בְּרָאנִיין barraniin *exteriores*. ❦ אַלְבַרִי *excidium, exterminatio*. Foem. Syr. בָּרָיָא *extranea, aliena*. C

בַּרְבַּרִי *barbarus, extraneus*. Col. 2. v. 11. *σκύθης Scyta*, Syr. בַּרְבְּרָיָא *barbarus*.

Rabb. בָּרָיְתָא *ſcholium* extra textum in margine poſitum; quicquid extra textum tractatur. item *expoſitio* extra Jeruſalem in exilio edita à Rabbinis.

II. Per metaphoram, Arab. בָּרַר barar *purus, juſtus, verax fuit*. 1. Cor. 6. verſ. 11. וְתִבָּרַרְתֶּם *& purificati eſtis*. Pſalm. 68. אסתבארת *purgantur*. Matth. 12. verſ. 37. מן כלאמך תבורר *ex ſermone tuo juſtificaberis*. Luc. 7. verſ. 35. ותבררת אלחכמה מן גמיע בניהא *& juſtificata eſt ſapientia à filÿs ſuis*. Galat. 2. verſ. 16. לאנא נעלם אנה לא יתברר אלאנסאן מן אעמאל סנת אלנאמוס בל באלאימאן יסוע אלמסיח *propterea ſciendum eſt, quod non juſtificatur homo operibus Legis, ſed fide Ieſu Chriſti*. Rom. 5. *qui* יברר *juſtificat circumciſionem*. Alc. תְבָרוּן *juſticiam adminiſtrabitis*. D E

Nom. בַּר barr, ברא bara, בראְרא barara, & תברר tabrar *juſticia*. ❦ ברר & באר *juſt°*. Pl. אבראר abrar *juſti*. ❦ ברי bari *purus, innocens*.

ברא tria ſignificata habet. I. בָּרָא, Chald. בְּרָא & בְּרִי *creavit* ex nihilo aliquid, quod prius non erat; vel ex alio novum & eximium quiddam produxit. Gen. 1. verſ. 1. *in principio* בָּרָא, Targum בְּרָא *creavit Deus cœlum & terram*. LXX. *ἐποίησεν fecit*. Hebr. 11. verſ. 3. *conſtructum fuiſſe mundum verbo Dei, ut quæ cernimus, ſint facta ex non apparentibus*. h.e. ex nihilo. 2. Machab. 7. *cœlum & terram, & quæ ſunt in eis, ἐξ οὐκ ὄντων ἐποίησεν αὐτὰ ὁ θεός ex non exiſtentibus fecit ea Deus*. Geneſ. 1. verſ. 27. וַיִּבְרָא, Targum וּבְרָא *& creavit Deus hominem in imagine ſua, in imagine Dei* בָּרָא, Targ. בְּרָא *creavit eum, maſculum & fœminam* בָּרָא, Targ. בְּרָא *creavit eos*. Quod explicatur, Geneſ. 2. v. 7. וַיִּיצֶר *& formavit Dominus Deus hominem, pulverem ex terra*. Targ. וּבְרָא *& creavit*. & v. 22. וַיִּבֶן *& ædificavit Dominus Deus coſtam, quam acceperat ex homine, in fœminam*. ita, Gen. 1. v. 21. וַיִּבְרָא, Targ. וּבְרָא *& creavit Deus dracones magnos, & omnem animam vivam repentem quam produxerant aquæ juxta ſpecies ſuas, & omnem avem alatam*. Aquæ inditam vim naturalem Deus adjuvit. Quod explicatur, Gen. 2. v. 19. וַיִּצֶר *& formavit Dominus Deus ex terra omnem beſtiam agri, & omnem avem cœli*, &c. Pſal. 51. v. 12. *cor mundum* בְּרָא *crea mihi Deus*. ſequitur: *& ſpiritum firmum* חַדֵּשׁ *innova intra me*. Niph. נִבְרָא, Chald. אִתְבְּרָא, Syr. אֶתְבְּרִי *creatus*, ex nihilo, aut ex alio novus productus fuit. Gen. 2. verſ. 4. *iſtæ ſunt generationes cœli & terræ* בְּהִבָּרְאָם, Targum כַּד אִתְבְּרִיאוּ *cùm creata fuerunt*. Pſalm. 102. v. 19. *& populus* נִבְרָא *creatus, laudabit Dominum*. Targ. דַּעֲתִיד לְאִתְבְּרָאָה *qui, futurum eſt, ut creetur*. qui creabitur, naſcetur. Pſal. 104. verſ. 31. *mittes ſpiritum tuum* יִבָּרֵאוּן *creabuntur*. ſequitur: וּתְחַדֵּשׁ *& renovabis faciem terræ*. Syr. Luc. 11. verſ. 50. *ab (eo)* דְּאֶתְבְּרִי *quo creatus fuit mundus*. Hiphil הַבְרִיא, in rad. בָּרָה quærito.

בּוֹרֵא, Arab. באַרִי bari, Syr. בָּרוֹיָא *creator*. Rabbin. הַבּוֹרֵא יִתְעַלֶּה *creator, qui exaltetur*. Deus.

בְּרִיאָה, Chal. בְּרִיָּה, Syr. בְּרִיָּא *creatura*. Pl. Chald. בִּרְיָן, Arab. בראיא baraij *creatura*.

Rabbin. בריות *creatura* ſive *homines*. ut cum dicunt: הקב״ה יבוא לדין את הַבְּרִיּוֹת *Sanctus benedictus ille veniet ad judicandum creaturas*: homines. ſic, Marci 16. verſ. 15. *prædicate Evangelium omni creaturæ*. pro quo habetur, Matth. 28. *docete omnes gentes*.

בָּרִיא *novus & eximius* ex alio factus, *pinguis, obeſus, craſſus, corpulentus, robuſtus*. Plur. בְּרִיאִים *pingues*. Foemin. בְּרִיאָה & בְּרִיָּה *obeſa, craſſa*. Plur. בְּרִיאוֹת *obeſa, craſſa, pingues*. Jud. 4. verſ. 17. *& Eglon vir* בָּרִיא, Targ. פַּטִּים *pinguis valde*. LXX. *ἀστεῖος urbanus*. 1. Reg. 4. v. 23. *decem boves* בְּרִיאִים *pingues*. Ezech. 34. v. 3. הַבְּרִיאָה *pinguem mactabitis*. ſcilic. ovem. Habacuc. 1. v. 16. *& cibus ejus* בְּרִאָה *pinguis*. ſcilic. שֶׂה *ovis*. vel, *pingue quiddam*. Ezech. 34. v. 20. *inter* שֶׂה בִרְיָה *ovem*

Digitized by Google

ovem pinguem, & inter רָזָה שֶׂה *ovem macilen-* A
tam. pro בְּרִיאָה. Gen. 41. v. 2. *ſeptem vaccas pulchras aſpectu* וּבְרִיאוֹת, Targ. וּפַטִּימָן *& pingues carne.* ibid. v. 7. *& deglutiebant ſpicæ tenues, ſeptem ſpicas* הַבְּרִיאוֹת, Targum פַּטִּימָתָא *craſſas & plenas.* per metaph. LXX. ἐκλεκτὰς *electas.* reſpexerunt ad בָּרָה *elegit, ſelegit.*

בְּרִיָּה *res nova & inſignis.* Num. 16. v. 30. *& ſi* בְּרִיאָה יִבְרָא, Targum בְּרִיָּה *creaturam creabit Dominus:* aliquid novi, & inſigne faciet. LXX. ἐν φάσματι δείξῃ *in ſpectro oſtenderit.* acceperunt pro רָאָה *vidit.*

Rabb. בְּרִיָּה *ficta* ſcilic. opinio. ✠ בְּרִיָּא B
forma, fictio.

בָּרִיא *ſanus.* ✠ בְּרִיאוּת *ſanitas.*

II. Piel ברא eſt בָּרַר, *expurgavit, repurgavit, removit, ſuſtulit, deſtruxit, excidit,* ut congruat cum בָּרַר *purgavit;* aut ſignificationem habeat primæ contrariam. Ezech. 23. v. 47. וּבָרֵא *& excindere eas gladijs ſuis.* Targum וִיבִזְעוּן *& ſcindent.* Joſ. 17. verſ. 15. *aſcende tibi in ſylvam,* וּבֵרֵאתָ *& expurgabis tibi ibi.* excindes ſylvas ſive arbores, & ædificabis ibi urbes, atq; ita terram tuam dilatabis. Targum וְתַתְקֵן לָךְ תַּמָּן אַתְרָא *& pa-* C
rabis tibi ibi locum. ibidem v. 18. *quia ſylva eſt* וּבֵרֵאתוֹ *& expurgabis illum, & erunt tibi exitus ejus.* Ezech. 21. verſ. 24. וְיָד בָּרֵא *& manum expurga in vertice, verſus urbem* בָּרֵא *excinde.* Targ. וְאַתְרָא אַתְקֵן *& locum præpara.* Sunt qui conferunt cum בָּרָה *elegit,* interpretantes: *&* יָד *manum* (locum) בָּרֵא *elige.*

III. Arabicè בְּרָא barî & ברי beri *ſanavit.* Matth. 4. verſ. 23. וַיִּבְרִי כֻּל מַרַץ וְכֻל וַגַע פִי אַלְשַׁעְב *& ſanabat omnem morbum, & dolorem* D
in populo. Luc. 6. v. 7. *obſervabant eum* הל יַבְרִי פִי אַלְסַבְת *an ſanaret in ſabbatho.* Luc. 7. *qui jam* ברא *ſanatus fuerat.* אברא abrî *idem.* Act. 49. v. 26. פאב ראה *& ſanavit eum.* אַבְרַאהֻן *curavit eas.* Joh. 5. *qui* אַבְרַאנִי *ſanavit me.* Paſſivum אתברא atberi *ſanatus fuit.*

ברו & ברוה *ſanitas, ſanatio.* ✠ ברי berî *ſanus.*

ברב. Arab. אברובא *piſcina.*

ברג Arab. בֻּרְג barg *turris.* Plur. אַבְרַאג ab- E
rag *turres.* Diminutivum בֻּרַיְגָה baraiga *turricula.* Plural. בֻּרַיְגָאת baraigit *turriculæ.* בֻּרְג חַמַאם barg hamim *turris columbarum;* locus ubi aluntur columbæ, columbarium. ✠ מִבַרַּג mubarrag *turritus.* Pl. מִבַרַּגִין mubarragin *turriti.* Matth. 21. v. 33. ובני פיה ברגא *& ædificavit in ea turrim.* Geograph. ברג מבני באלחגארה מצנוע לוקוד אלנאר פיה ענד טהור אלעדו פי אלבחר:

Nom. aliud, בֻּרְגָה barga *villa, caſa.* Plu. בֻּרְגָאת bargat *villa, caſa.* item, *crepida.*

בֻּרְג borg *ſignum, ſidus, conſtellatio.* Plural.

בֻּרוּג borog & אַבְרַאג abrag *ſigna, ſidera.* עֲשַׂר אַלְתְּנַא בֻּרְגָא *duodecim ſigna:* zodiacus, qui & ſimpliciter ברגא vel ברוג dicitur. Prec. יָא מַן גַעַל פִי אַלסַמָא בֻּרוּגָא *à qui poſuit in cælo ſidera!*

בֻּרְגָה barga *marſupium, pera viatoria, bulga.* Plur. ברג borag *bulgæ.*

ברד duo ſignificata habet. I. Inde בְּרַד, Chal. בָּרַד, Arab. ברדה & בּרדא barda *grando,* pluvia frigore aëris concreta. Exod. 9. v. 19. *& deſcendit ſuper eos* הַבָּרָד, Targ. בַּרְדָּא *grando, & mortui ſunt.*

בָּרֹד *idem.* Eſa. 32. v. 20. וּבָרַד בְּרֶדֶת *& grandinabit grandine ſylvam.* alij; *& grandinabit in deſcenſu ſylva.*

בָּרֹד. inde Plur. בְּרֻדִּים *maculis albis reſperſi:* qui habent maculas albas ad grandinis ſimilitudinem, in medio nigri aut alterius coloris. Gen. 31. verſ. 10. *punctati* וּבְרֻדִּים, Targ. וּפְצִיחִין *& maculoſi;* reſperſi.

Verb. בָּרַד, Arab. בַּרַד barad *grandinavit, degrandinavit.* Eſa. 32. verſ. 20. וּבָרַד *& grandinabit;* ut ſuprà.

Arab. ברד barâd *grando,* χαλάζιον *tuberculum durum* ſuperiori ferme palpebræ innaſcēs. ¶ Deinde Arab. ברד bard *frigus.*

ברודה buruda *refrigeratio.* ✠ תבריד tabrid *frigiditas, refrigerium.* ✠ בָּארִד barid *frigidus, tepidus.*

Verb. ברד barad *friguit, frigidus, infrigidatus fuit, alſit.* Piel בַּרַּד *infrigeſecit, refrigeravit, infrigidavit.* Luc. 16. יְבַרִּד בִּהְ לִסַאנִי *refrigeret eo linguam meam.*

ברדי bardi *papyrus.* ✠ ברדה barrada *poculum duabus anſis.*

בריד birid *infacetus, infeſtivus.* ✠ ברידה birida *infeſtivitas.*

II. Arabicè ברד *limavit ferrum.* Avic. תברד באלמברד *limetur limâ.*

מברד mabrad *lima.* Plur. מַבַארִד mabârid *limæ.* ✠ ברודה baruda *limatura, ſcobs.* Pl. ברודאת barudât *limatura.* ✠ בורד borad *idem.* ברד אלפצה barad alfidda *limatura argēti.* ברד אלדהב burad al deheb *limatura auri.*

ברה tria ſignificata habet. I. בָּרָה *elegit, ſelegit, delegit.* 1. Sam. 17. v. 8. בְּרוּ, Targ. בְּחַרוּ *eligite vobis virum.* LXX. ἐκλέξασθε.

Hinc בַּר *filius delectus, dilectus.* Pſalm. 2. verſ. 12. נַשְּׁקוּ בַר *oſculamini filium.* Targ. קַבִּלוּ אוּלְפָנָא *accipite doctrinam.* Proverb. 31. v. 32. מַה בְּרִי וּמַה בַּר בִּטְנִי *quid fili mi, & quid fili uteri mei?* tantùm. Uſitatiſſimū eſt autem Chald. & Syris בַּר *filius.* Plural. בְּרִין *filij.* Foem. בְּרָא *filia.* Pluralit. בְּנָן *filiæ.* Gen. 21. v. 10. *ejice ancillam hanc,* וּבְנָהּ, Targ. וְיָת בְּרַהּ *& filium ejus: quia non hæres erit* בֶּן, Targ. בַּר *filius ancillæ iſtius, cum* בְּנִי, Targum בְּרִי *filio meo.* Matth. 4. *Iacobum* בַּר *filium Zebedai.*

¶ Inde ſunt nomina propria in Novo Te- A
ſtamento. Matth. 6. *σίμων βὰρ ἰωνᾶ*: pro
quo habetur, Joh. 11. *Simon filius Iona.* Act.
4. *Ioſes vocatus Βαρνάβας quod eſt filius conſo-
lationis: à* כְּיָא *conſolatus fuit.* Matth. 10. *Βαρ-
θολομαῖος filius* תַּלְמַי *Talmai*, Ptolomæi.
Marci 10. *Βαρτιμαῖος filius Timai*, &c.

בְּרִית res quam duo eligunt, & de ea
conveniunt, *conventũ, pactum, fœdus.* Gen.
15. v. 18. *in die illo ferijt Dominus cum Abraha-
mo* בְּרִית, Targ. קְיָם *fœdus.* Jerem. 34. v. 10.
אֲשֶׁר בָּאוּ בַבְּרִית *qui inierunt fœdus.* Ezech.
30. verſ. 8. וּבְנֵי אֶרֶץ הַבְּרִית *& filij terræ fœde-
ris:* Ægyptij, cum quibus fuit ipſis fœdus. B
Joſ. 9. v. 6. כִּרְתוּ־לָנוּ בְרִית *ferite nobis fœdus.*
ibidem v. 7. *& quando* אֶכְרֹת לְךָ בְּרִית *feriam
tibi fœdus.* ¶ Per metonymiam, בְּרִית יְהוָה
fœdus Domini, dicitur decalogus, quo pa-
ctus fuit Deus cum Iſraelitis: &, לֻחוֹת בְּרִית
tabulæ fœderis, in quibus decalogus con-
ſcriptus erat: item אֲרוֹן הַבְּרִית יְהוָה *arca fœ-
deris Domini*, in qua hæ tabulæ erant
repoſitæ. 1. Reg. 8. verſ. 9. *nihil in ar-
ca, tantùm* שְׁנֵי לֻחוֹת אֲבָנִים *duæ tabulæ la-* C
*pideæ, quas collocavit ibi Moſes in Horeb, qui-
bus* כָּרַת *ferijt* (fœdus: pactus eſt) *Domi-
nus cum filijs Iſrael, cùm egrederentur ex terra
Aegypti.* Targum, *ſuper quibus ſcripta erant*
עַשְׂרָא פִּתְגָּמֵי קְיָמָא *decem verba fœderis, quod
ferijt Dominus cum filijs Iſrael.* ibidem verſ.
21. *& poſuit ibi locum* (דביר) *pro arca, ubi
erat* בְּרִית יְהוָה *fœdus Domini quod ferijt cum
patribus noſtris, cùm educeret eos ex terra Ae-
gypti.* Targum, *in qua repoſitæ erant* תְּרֵין לוּחֵי
אַבְנַיָּא *duæ tabulæ lapideæ ſuper quibus* קְיָמָא D
fœdus Domini, &c. Deut. 9. verſ. 9. & 11.
dedit Dominus mihi duas tabulas lapideas לֻחוֹת
הַבְּרִית, Targum לוּחֵי קְיָמָא *tabulas fœderis.*
Deut. 31. verſ. 26. *Sacerdotes portantes* אֲרוֹן
בְּרִית יְהוָה *arcam fœderis Iehovah.* Deutr.
4. verſ. 13. *& nunciavit vobis* בְּרִיתוֹ *fœdus
ſuum, quod juſſit vobiscum facere,* עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים
*decem mandata, & ſcripſit ea ſuper duabus ta-
bulis lapideis.* ¶ Item בְּרִית *circumciſio*, quæ
erat ſignum fœderis. Gen. 17. verſ. 11. *&
circumcides carnem præputij veſtri, & erit* לְאוֹת E
בְּרִית *in ſignum fœderis, inter me & inter vos.*
inde בֶּן בְּרִית *qui eſt circumciſus.*

II. בָּרָה *parum, modicum edit*, aut carpſit
ex cibo quocunq;, cibum carpſit, pran-
ſus, convivatus eſt. 2. Sam. 12. verſ. 17.
בָּרָה, Targum אֲכַל *edit cum eis panem.* Lxx.
συνδείπνησον. 2. Sam. 13. v. 6. וְאֶבְרֶה, Targ.
וְאֵיכוֹל *& comedam ex manu illius.* Hiphil הִבְרָה,
Chald. אַבְרִיא *cibavit, pavit, ad convivium
invitavit.* 2. Sam. 13. verſ. 5. וְתַבְרֵנִי, Tar-
gum וְתוֹכְלִנַנִי *& cibet me pane.* 2. Sam. 4.

verſ. 35. לְהַבְרוֹת, Targum לְאוֹכָלָא *ut ciberent
Davidem.* 1. Sam. 2. verſ. 29. לְהַבְרִיאֲכֶם *ut
edatis tu & filij.* Al. *ad impinguandum vos.*
Targum לְאֲכָלוּתְכוֹן *ut edatis vos ex primitijs o-
mnis oblationis Iſraelis.* ut accipiatur intranſ-
itivè, & literæ הא permutentur. vel *ad
cibandum vos*; activè. L x x. *εὐλογεῖσθαι ut
benediceretur.* acceperunt, pro בֵּרַךְ *benedixit.*

Nomen בָּרָה *eſca, cibus.* Plur. בָּרוֹת *eſcæ,
cibi.* Thren. 4. v. 10. *manus mulierum miſeri-
cordium coxerunt natos ſuos, qui facti ſunt* לְבָרוֹת,
Targ. לְמִסְעַד *in cibum.*

בָּרוּת *idem.* Pſalm. 69. verſ. 22. *& dede-
runt* בְּבָרוּתִי, Targ. בִּסְעוּדָתִי *in cibum meum
fel.* ☧ בִּרְיָה *idem.* 2. Sam. 13. v. 5. *& faciat
in oculis meis* הַבִּרְיָה, Targ. סְעוּדְתָא *cibum.*

Porrò à בָּרָה *cibus* dicitur, Gen. 35. v.
16. & 48. verſ. 7. *& erat adhuc* כִּבְרַת הָאָרֶץ
quaſi portio (pauxillum) *terræ, ad venien-
dum in Ephrata, & peperit Rachel.* ut ſit כ men-
ſuræ, *circiter*; & בָּרָה *portio* ſeu *exiguum ſpa-
cium.* fuiſſe autem nomen menſuræ eo
tempore notæ, eique tributum מִיל mil
milliare Italicum, teſtatur Moſes Gerun-
denſis, qui ſe aliquando Jeroſolymam
profectum, oculis id ſuis vidiſſe ſcribit,
in 35. Geneſeos. Ein Ackerleng / ein Feldt-
wegs. Targ. כְּרוּב אַרְעָא *quaſi milliare.* Lxx.
χαβραθὰ: retinuerunt vocem Hebræam,
& אֶרֶץ omiſerunt. Hierony. *venit verno
tempore ad terram.* ſecutus fuit Judæos qui
accipiunt כִּבְרַת pro כְּבָרָה *cribrum*: & in-
terpretantur illud tempus, quo terra hi-
ſcit foraminibus inſtar cribri, ob æſtum
vernum ſcil.

III. Arab. בַּרְהַן barhan *rationatus eſt.* יְתבַרהַן
rationabitur.

בֻרְהָאן burhan *experimentum, experientia,
proba, probatio, demonſtratio.* Plur. בַּרַאהִין ba-
rahin *experimenta, argumenta, demonſtra-
tiones.*

ברה barah *ſcheda, ſyngrapha, apocha.* Plur.
בַּרַוַאת baravat *ſchedæ.* ברה מן אלעפראן bara
min algofran *ſcheda indulgentiæ*, bulla. ☧
ברח borch *publicatio legis.*

Rabb. בּוּרְהָן *infirmitas.*

ברז duo ſignificata habet. I. Chald. *fixit, af-
fixit, transfixit, perforavit.* 1. Sam. 26. verſ.
9. *percutiam eum, quæſo, cum haſta* וּבָאָרֶץ *& in
terra.* Targ. וְאֶבְרְזִנֵּהּ בְּאַרְעָא *& transfigam eum
in terra.* 1. Sam. 18. v. 11. *percutiam in David*
וּבַקִּיר *& in pariete.* Targ. וְאֶבְרְזִנֵּהּ בְּכוֹתְלָא *&
transfigam eum in pariete.*

Nom. בְּרַז *foramen.* Plur. בִּרְזִין *foramina.*
☧ מִבְרָז *idem.* ☧ בְּרִיז *ſulcus.* ☧ בְּרְזָא *corri-
gia, aluta.* ☧ נִבְרְזָא *aſpis fœmina.* ☧ בְּרְזוֹנִית
menſuræ genus. ☧ אַבְרְזִין *tapetia*: Perſicum.

II. Arab.

II. Arab. ברז baraz *egreſſus fuit, proceſſit.* Alc. 2. בַרזוא *proceſſerunt.* Alcor. 4. בַרזוא מִן עִנְדךָ. Hiphil אברז abraz *eduxit, extraxit, egeſſit.* Paſſ. אתברז atbaraz *bellum geſſit, pugnavit.* ☧ בארז bariz *egrediens, progrediens.* תברז & ברזא tabraz *egeſtio, ſtercus.*

ברח duo ſignificata habet. I. בָּרַח, Arab. ברח barah, primò propriè, *fugit, aufugit.* 2. metaphor. *celeriter currendo abijt, diſceſſit, feſtinavit.* 3. itidem metaphor. de inanimatis, *penetravit.* Pſal. 139. v. 7. *& quo à facie tua* אֶבְרָח, Targ. אֵעִירוֹק *fugiam?* Gen. 27. v. 43. *ſurge* בְּרַח, Targ. אִזִל *abi tibi ad Laban fratrem meum.* Gen. 31. v. 22. *nunciatum eſt ipſi Laban tertio die quod* בָּרַח, Targ. אֲזַל *abiſſet Iacob.* Exod. 2. v. 15. וַיִּבְרַח, Targ. וַעֲרַק *& fugit Moſes à facie Pharaonis.* Lxx. ἀνεχώρησε δὲ *receſſit autem.* Job. 14. v. 1. וַיִּבְרַח, Targ. וַעֲרַק *& fugit ſicut umbra.* Arab. Act. 1. v. 3. *ne* יברחוא *fugerent* (diſcederent) *à loco ſancto.* Alc. לָא אַבְרַח *non diſcedere.* Hiphil הִבְרִיחַ *fugavit, abegit:* metaph. *celeriter hinc inde movit, trajecit:* abſolutè, *tranſijt, trajectus fuit, penetravit.* 1. Paral. 8. v. 13. *ipſi* הִבְרִיחוּ *fugârunt habitatores Gath.* Job. 41. v. 20. *non* יַבְרִיחֶנּוּ *fugabit eum filius arcus.* Exod. 26. v. 28. *& vectis medius in medio tabularum,* מַבְרִחַ *fugiens ab extremo ad extremum.* Targ. מַעְבַּר *penetrans:* traijciens. Arab. מברח mubarah *fugans, cogens vehementer.*

בָּרִיחַ *fugitivus, profugus.* Plur. בְּרִיחִים *fugitivi.* Eſa. 15. v. 10. בְּרִיחֶהָ *fugitivi ejus, uſq; Zoar:* הבורחים ממנה. Eſa. 43. v. 14. *& deducam* בָּרִיחִים *fugitivos omnes illos.* forma dageſſata camez retinet. deponam, dejiciã incolas Babel ex dignitatibus ſuis, & fuga ſibi conſulent, adventante Cyro. Lxx. Φεύγοντας *fugientes.* Targ. בִּמְשׁוֹטִין *remis.* quia ſequitur, בָּאֳנִיּוֹת *in navibus.* accepit ב pro ſervili.

בְּרִיחַ *vectis,* qui celerrimè hinc inde trajicitur: *repagulum,* quo fores cõfirmantur. Plur. בְּרִיחִים *vectes, repagula.* Exod. 36. v. 33. *& fecit* אֶת־הַבְּרִיחַ *vectem mediũ* לִבְרֹחַ, Targ. לְאַעְבָּרָא *ut tranſeat per medium tabularum.* ad penetrandum in medio aſſerum, *ab extremitate ad extremitatem.* ad connectendum vel continuandum aſſeres: ad contignãdum. ubi ratio nominis oſtenditur. Exod. 26. v. 28. *& facies* בְּרִיחִם, Targ. עַבְרִין *vectes.* Thren. 2. v. 9. *& fregit* בְּרִיחֶיהָ *vectes ejus.* Targ. מְזוּזְתָהָא *poſtes ejus.* ¶ Deinde metaph. בְּרִיחַ *robur* ſignificat, monimentum rei cujuſcunq;. Amos 1. v. 5. *& frangam* בְּרִיחַ *vectem Damaſci.* Targ. תְּקוֹף *robur.* ¶ Tertiò, בָּרִחַ cũ camez. Job. 26. v. 13. *creavit* (formavit) *manus ejus* נָחָשׁ בָּרִחַ *ſerpentem vectem.* h. e. teretem & lubricoſum vectis inſtar:

A metaph. Targ. לִוְיָתָן דִּמְתִיל לְחִוְיָא מָרִיק *Leviathan, qui ſimilis eſt ſerpenti mordenti.* Eſa. 27. v. 1. *contra Leviathan ſerpentem* בָּרִחַ *vectem.* h. e. vectis inſtar teretem & lubricoſum: vel, qui celerrimè ab una extremitate maris, in alterã tanquam vectis defertur.

Chald. ברוחין *birci.* Pſalm. 66. v. 15. *cum* עַתּוּדִים, Targ. בְּרִיחִין *bircis.*

יַבְרוּחַ, Arab. יברוח jabrocia. Matth. Jabrobach, jabora *mandragora, radix mandragora.* Plu. Chal. יַבְרוּחִין *mandragoræ.* אליברוח אלברי aliabroha alberri *mãdragora ſylveſtris.*

Rabbinicè, הַבְּרִיחַ *axis, vecti ſimilis.*

B II. Arab. בַּרַח barrah *prædicavit, præconizavit.* בַּרָאח barrah *præco.* ☧ ברח boreh *præconium, publicatio legis.*

ברט. Talm. בַּרְטְיָא *terebellum.*

Arab. ברט. R. D. צנעת אל ברט *opus.*

ברך tria ſignificata habet. 1. genua flectere. 2. bene precari. item, benefacere, beneficium conferre. 3. cõtrariè, malè precari. I. בָּרַךְ, Chald. בְּרַךְ, Syr. בְּרַךְ & בְּרֵךְ

C ſignificat כריעת הברכים בארץ *geniculatus eſt, ingeniculavit, genua curvavit, genua flexit, in genua procubuit, incurvatus fuit genubus in terra.* Pſalm. 95. verſ. 6. *venite, proſternamus nos & incurvemus,* נִבְרְכָה *ingeniculabimus.* Targum נִחְמַט *incurvabimur.* Lxx. κλαύσωμεν *imploremus.* legerunt נבכה, litera ר neglecta. 2. Paral. 6. v. 13. וַיִּבְרַךְ עַל בִּרְכָּיו *& procubuit ſuper genua ſua, coram univerſa congregatione Iſrael.* Lxx. καὶ ἔπεσεν *& cecidit.* ſic Paulus orat in littore, Act. 20. v. 36.

D Chald. Dan. 6. v. 10. בָּרֵךְ *procumbens ſuper genua ſua, & orans.* Syr. Matth. 17. v. 14. וּבְרַךְ *& procidit ſuper genua.* Hiph. הִבְרִיךְ, Chald. אַבְרֵךְ *genua flectere,* aut *in genua procumbere fecit, ſivit, juſſit.* Gen. 24. v. 11. וַיַּבְרֵךְ *& in genua procũbere ſivit camelos extra urbem.* Targ. וְאַשְׁרִי *& collocavit:* manere ſivit. Targ. Jeroſol. וְאַרְבַּע *& procumbere ſivit.* Lxx. ἐκοίμησε *ſivit quieſcere.* ſolent n. cameli in genua procũbere cùm volunt requieſcere, aut

E cùm ipſis onera imponuntur. De quo Ariſtot. lib. 3. de hiſtor. animalium: *Sunt camelis ſingula parte ima, quale in dorſo, tubera, quibus incumbat reliquum corpus, & firmetur, quoties in genua inclinantur, cùm dorſo clitellæ imponuntur.* Gen. 41. v. 43. *clamabant ante eũ* אַבְרֵךְ *genua flecte.* pro הַבְרֵךְ, literis א ה permutatis: aut forma Chaldaica. Hier. *clamante præcone, ut omnes ante ipſum genuflecterent:* honorem ipſi exhiberent, & ſe ipſi ſubjicerent. Hoſi. *Hic eſt pater patriæ: huic genua ut flectãtur convenit.* Targ. דֵּין אַבָּא לְמַלְכָּא *iſte eſt pater regis.* quod convenit cum eo, quod

 dici-

dicitur. Gen. 45. *Deus poſuit me in patrem* A
Pharaoni. Accepit autem Onkelos cum Rabb. pro compoſito ex אַב *pater* & רַךְ *rex:* quod cum Latino convenit. ſicut dictum fuit de Herode, לָאו רִיכָא וְלָאו בַּר רִיכָא *non eſt rex, nec eſt filius regis:* quod fuiſſet ſervus, & ad regnum evectus. R. S. רַךְ in lingua Syr. מֶלֶךְ. LXX. *κήρυξ præco.* acceperunt pro nomine *præconem* ſignificante.

Nom. בֶּרֶךְ, Chald. אַרְכּוּב & רְכוּב, Syr. בּוּרְךְ, Rabb. אַרְכּוּבָה, Arab. רכבה rocba, & רכביא rocube; per metatheſin: *poples, genu,* quod flectitur. ſynecdochicè, *coxa.* Dual. B
בִּרְכַּיִם, Chal. אַרְכּוּבוּת, Syr. בּוּרְכִּין, Rabb. בִּרְכַּיִן & אַרְכּוּבָן, Arab. רכבתין rocbatin, & רכב rocab *genua.* item *clavicula pedis,* Avic. Sing. Eſa. 45. verſ. 23. *Quoniam mihi* תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ *curvabitur* (ſubmittetur) *omne genu.* ſignificatur ſubjectio, cultus, adoratio. Eſa. 35. verſ. 3. וּבִרְכַּיִם *& genua debilia roborate.* in genubus, vel in nervis & muſculis circa genua, conſiſtit robur corporis. Ezech. 7. v. 17. & 21. v. 12. *& omnia* בִּרְכַּיִם
genua abibunt (ut) *aqua.* quaſi colliqueſce- C
rent, ut non ſit in ipſis robur, præ pavore & perturbatione. Homerus Odyſſ. 10. de procis: *Illorum autem ibi ſoluta ſunt genua.* item: *Tunc Ulyſſi ſoluta ſunt genua, & carum cor.* Gen. 30. v. 3. *ingredere ad illam, & pariat ſuper* בִּרְכַּי *genua mea, & ædificer etiam ego ex ipſa.* pariat liberos, quos ego excipiam, gremio geſtem, foveam & educem ut meos. Targ. וַאֲנָא אֲרַבֵּי *& ego educabo.* Gen. 50. v. 23. *etiam filij Machir, filij Manaſſis, nati*
ſunt ſuper בִּרְכֵּי יוֹסֵף *genua Ioſeph:* in gremium D
ejus repoſiti. Targum וְרַבִּי *& educavit Ioſeph.* Job. 3. v. 11. *quare prævenerunt me* בִּרְכַּיִם *genua?* quare me exceperunt, cùm in lucem ederer, genua obſtetricis incurvata, ne caderem? Eſa. 66. v. 12. *& ſuper* בִּרְכַּיִם *genua blandiemini:* fovebimini, blandè aſpiciemini, blandiſſimè tractabimini. Pueri à ſedentibus matribus, utiq; cum illis blandiuntur, ad gremium accipi ſolent. Targ. תִּתְרַבּוּן *educabimini.* Infantes ſuper
genua collocantur à nutricibus & matri- E
bus, gremio tenentur & geſtantur.

II. Per metonymiam, בָּרַךְ, Chal. בְּרַךְ, Arab. ברך berec *genuflexit,* accipitur pro omnibus ijs actionibus in quibus genua flectuntur, vel quæ iſto geſtu, ingeniculatione videlicet, fiunt; ut ſunt precatio, gratulatio, gratiarum actio, ſalutatio, valedictio; & redditur uno verbo, omnia hæc complectente, *benedixit.* Conſtruitur cum אֶת & לְ: ac tripliciter uſurpatur, 1. de homine ad vel erga hominem,

bene precatus eſt, fauſta omnia optavit à Deo, honorem exhibuit, ſalutavit, valedixit. geſtus precantium, ſalutantium, honorem exhibentium. 2. de homine ad Deum, ſeu de creatis erga creatorem: *oravit, adoravit, laudavit, celebravit, gratias egit pro acceptis beneficijs.* 3. contrà, de Deo ad hominem: *bene precatus eſt, benefecit, fortunavit, omnibus bonis cumulavit, auxit; bona largitus eſt:* ut exempla ſubjecta demonſtrāt. Niphal נִבְרַךְ *benedictus fuit.* Geneſ. 12. וְנִבְרְכוּ, Targum וְיִתְבָּרְכוּן *& benedicentur in te omnes familiæ terræ.* Piel. בֵּרַךְ & בֵּרֵךְ, Chald. בָּרֵךְ, Arab. בארך barach. Num. 23. v. 24. וּבֵרֵךְ *& benedixit, & non reducam illud.* Deus benedixit illos, & ego non revocabo illam benedictionem. Gen. 24. v. 35. *& Dominus* בֵּרַךְ, Targ. בָּרֵיךְ *benedixit dominum meũ valde.* bonis auxit. ſequitur, *& dedit ei oves, boves, argentum & aurum,* &c. Pſ. 45. v. 1. וַאֲבָרְכָה *& benedicam nomen tuum.* Targ. וַאֲשַׁבַּח *& laudabo.* 2. Sam. 8. v. 10. לְבָרְכוֹ, Targum וּלְבָרְכוּתֵהּ *ut benediceret illi.* afferret illi munera. Exod. 12. v. 32. וּבֵרַכְתֶּם גַּם אֹתִי *& benedicetis etiam me.* Targ. וְצַלּוֹ אַף עֲלַי *& orate etiam pro me.* Gen. 47. verſ. 7. & 10. וַיְבָרֶךְ, Targ. וּבָרֵיךְ *& benedixit Iacob Pharaonem.* valedixit more diſcedentium à principibus, qui valedicunt, & veniam petunt. Eſa. 66. verſ. 3. מְבָרֵךְ אָוֶן *benedicens idolum:* offerens ei munus. ex בְּרָכָה *benedictio, munus.* LXX. *ὡς βλάσφημος quaſi execrans.* 2. Reg. 4. 29. *ſi occurreris viro, ne* תְבָרְכֶנּוּ *benedicas eum.* Targum תִשְׁאַל בִּשְׁלָמֵהּ *ſalutes eum: & ſi* יְבָרֶכְךָ, Targum יִשְׁאַל בִּשְׁלָמָךְ *ſalutabit te, non reſpondeas ipſi.* Joſuæ 22. v. 33. וַיְבָרְכוּ אֱלֹהִים *& benedixerunt Deum.* Targ. וְאוֹדִיאוּ קֳדָם יְהוָה *& confeſſi ſunt coram Domino filij Iſrael.* gratias egerunt. 1. Sam. 13. v. 10. *& exijt Saul ei obviam* לְבָרְכוֹ Targ. לְמִשְׁאַל בִּשְׁלָמֵהּ *ut ſalutaret eum.* 1. Sam. 9. v. 13. *quia ipſe* יְבָרֵךְ הַזֶּבַח *benedicet ſacrificium.* Targ. פָּרֵס מְזוֹנָא *frangit cibum.* Pater familiâs initio convivij cibum frangit, & benedicit, deq; eo Deo gratias agit. In convivijs autem, quæ de ſacrificijs pacificis parabant, ita benedicebant: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לֶאֱכֹל הַזֶּבַח *benedictus tu Domine Deus noſter, rex mundi, qui ſanctificaſti nos præceptis tuis, & juſſiſti nos edere ſacrificium.* Hanc vocant בִּרְכַּת הַזֶּבַח *benedictionē ſacrificij.* Sic & Chriſtus. Arabic. Eph. 1. v. 3. תבארך אללה אבו רבנא ישוע אלמסיח אלדי בארכנא בכל ברכאת רוחאני *benedictus Deus pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui benedixit omnibus benedictionibus ſpiritualibus.* Pſal. 103. יא נפסי בארכי אלרב *ô anima mea benedic Dominum.* Pſal. 16. אבארך bene-

benedicam Dominum omni tempore. Hithp. A
הִתְבָּרֵךְ, Chald. אִתְבָּרַךְ, Arabicè אתבארך
atbarach *benedictus fuit, benedixit ſe ipſe, benedictum credidit.* Gen. 22. v. 18. וְהִתְבָּרְכוּ, Targ. וְיִתְבָּרְכוּן *& benedicentur in ſemine tuo omnes gentes terræ.* Deut. 29. v. 18. וְהִתְבָּרֵךְ *& benedicat ſe in corde ſuo, dicens: pax erit mihi.* Targum וְיַחְשֵׁב *& cogitet.* Arab. Galat. 4. יתבארכון *benedicentur in Abrahamo.*

Nom. בָּרוּךְ, Chald. בְּרִיךְ *benedictus.* Plu. בְּרוּכִים, Chald. בְּרִיכִין *benedicti.* Foemin. בְּרוּכָה, Chald. בְּרִיכָא *benedicta.* Plu. ברוכות, Chald. בְּרִיכָן *benedictæ.* Gen. 9. v. 26. *& dicebat* בָּרוּךְ, Targ. בְּרִיךְ *benedictus Dominus Deus* B
Sem: laus Deo. Inde Rabb. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא; & abbreviatè הק״בה *Sanctus Benedictus ille.* Deus, omni laude & prædicatione dignus. הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, & ה׳ יתב *idem.* Syr. Marc. 14. verſ. 61. *Tu es Meſſias filius εὐλογητοῦ*, Syr. דַמְבַרְכָא *benedicti?* Arab. מבארכא mubarraca *benedictus*: Plural. מבארכין *benedicti.* Prec. יא מן תבארך אסמה *ô cujus benedictum eſt nomen ejus.*

בְּרָכָה, Chald. בִּרְכָּא, Syr. בּוּרְכָא, Arab. C
בַּרַכָה barâca *benedictio.* Plur. בְּרָכוֹת. Chal. בִּרְכָן & בִּרְכִין, Syr. בּוּרְכָן, Arab. בַּרַכָאת baracit *benedictiones.* Uſurpatur autem dupliciter, 1. de verbis: & denotat *ſalutationem, fauſtam precationẽ, gratulationem, pacem.* Gen. 27. v. 38. הַבְרָכָה, Targ. הֲבִרְכְּתָא *an benedictio una eſt tibi, pater mi?* בָּרְכֵנִי *benedic me etiam, mi pater.* Geneſ. 12. v. 2. *& ſis* בְּרָכָה *benedictio.* Targ. מְבָרַךְ *benedictus.* 2. Reg. 18. v. 31. *facite mecum* בְּרָכָה *benedictionem*: pacem. afferte mihi munus pacis: *& egredimini ad me.* D
Targ. שְׁלָמָא *pacem*: reconciliationẽ. Prov. 10. v. 7. זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה *memoria juſti in benedictionem.* Lxx. μετ᾽ ἐγκωμίων *cum laudibus.* Hoc Rabb. uſurpant de pijs, & abbreviant hoc modo: ז״ל *laudata memoria.* ¶ 2. de rebus: & denotat *beneficium, donum, bona,* quæ Dei benignitate contigerunt. Malach. 3. v. 10. בְּרָכָה *benedictionem vobis demittam.* Targ. טוּבָא *bonum.* 1. Sam. 30. v. 26. *ecce vobis* בְּרָכָה *benedictio de ſpolio.* Targ. מַתְנָא E
donum. 1. Sam. 25. v. 27. הַבְּרָכָה *benedictionem illam, quam affert.* Targ. תִּקְרוּבְתָּא *munus.* 2. Reg. 5. v. 15. *accipe quaſo* בְּרָכָה, Targ. תִּקְרוּבְתָּא *munus à ſervo tuo.* Jud. 5. v. 15. *Da mihi* בְּרָכָה *benedictionem*: donum. Targ. אַחְסַנְתָּא *poſſeſſionem.* Gen. 33. v. 11. *accipe quaſo* בִּרְכָתִי *benedictionem meam, quæ adducta eſt tibi.* Targ. תִּקְרוּבְתִּי *munus meum.*

Hinc verbum, Eſa. 66. v. 3. מְבָרֵךְ אָוֶן *benedicens idolum*: afferens munus idolo. 1. Paral. 18. v. 10. *ut interrogaret eum de pace,* וּלְבָרְכוֹ *& afferret ipſi munus.* ejuſmodi ſcilic. quod

quis dat ex bonis ſuis. ſic Chald. Hoſ. 2. v. 10. *quia ego* נָתַתִּי לָהּ *dedi illi.* Targ. בָּרְכֵת *benedixi.*

Rabb. בִּרְכַּת הַשֵּׁם *Benedictio nominis*: Corinth. εὐλογία. unum ex ſeptem præceptis filiorum Noë: de quibus in צָוָה vide. בִּרְכַּת הַלְּבָנָה *benedictio lunæ,* quæ ſic incipit: ברוך אתה יי אשר במאמרו ברא שחקים וכו׳ *Benedictus (es) tu Domine, qui in verbo tuo creaſti cœlos,* &c. quam recitant ubi novam lunam conſpexerint. Ejus finis eſt, ב״אי מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים *benedictus ſis tu Domine, qui renovas menſes.* בִּרְכַּת הַמַּצּוֹת *benedictio azymorum.* בִּרְכַּת הַפֵּירוֹת *benedictio fructuum.* ברכת הציצית, eſt; ב״אי אֱלֹהֵינוּ מלך העולם אק״בו לְהִתְעַטֵּף בַּצִּיצִית: ברכת הפסחים *benedictio agnorũ paſchalium,* eſt; ב״אי אלהינו מלך העולם אק״בו לֶאֱכוֹל הַפֶּסַח *benedictus ſis tu Domine Deus noſter, qui ſanctificavit nos præceptis ſuis, & præcepit nobis, ut edamus paſcha,* &c. ברכת הַזֶּבַח, eſt; ב״אי אק״בו לאכול הזבח. ברכת רחבה, in funeribus, eſt; ב״אי מחיה המתים: Benedictiones, quas Judæi in ſolennioribus cõvivijs obſervant, ferè hæ ſunt: 1. בִּרְכַּת הַיַּיִן לפני המזון *benedictio vini,* quæ fieri ſolet ante benedictionem cibi, hoc modo: בַּעַל הַבַּיִת *pater familiâs,* aut honoratior aliquis inter convivas, cùm menſæ accumbit cum convivis ſuis, poculum vino plenum dextra manu apprehendit, ac mox ita orat: ב״אי אֱלֹהֵינוּ מלך הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן *benedictus ſis tu Domine Deus noſter, rex mundi, qui creas fructum vitis.* hoc dicto, primus omnium vinum deguſtat: poſtea omnibus menſæ accumbentibus porrigit & diſtribuit. ¶ 2. בִּרְכַּת הַלֶּחֶם *benedictio panis.* poſt calicis benedictionem accipit panem integrum, cumque utraque manu tenens, ita orat: ב״אי אלהינו מלך העולם הַמּוֹצִיא לחם מן הארץ *benedictus ſis tu Domine Deus noſter, rex mundi, qui producis panem ex terra* Hoc dicto, בוצע הלחם ומברך עליו *panem frangit,* deq; eo paululum edit, poſtea buccellam de eodem diſtribuit ſingulis menſæ accumbentibus. Panem autem ſcindunt, ſed non abſcindunt: poſtea recitãt hanc benedictionẽ & frangunt. quo facto, reliquis epulis manus injiciunt. His duabus benedictionibus etiam Chriſtus ſacram cœnam fuit exorſus. In Emaus ſolum panem benedixit, & ex fractione panis fuit agnitus â diſcipulis. Luc. 24. v. 52. *dum accumberet cum eis, accepit panem & benedixit, & porrigebat eis.* 1. Tim. 4. v. 5. cibus dicitur *ſanctificari verbo & oratione.* Judæi quoq; in alijs, quàm ſolennibus convivijs, tantùm panem benedicunt.

3. בִּרְכַּת הַמָּזוֹן או הַזָּן *benedictio cibi.* ſumpto A cibo rurſum poculum vino plenum utraque manu tenens, ſic orat: נְבָרֵךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ *benedicamus eum, cujus fuerunt quæ comedimus, & cujus bonitate vivimus.* Hoc dicto, reſpondent convivæ: בָּרוּךְ הוּא שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ *benedictus ſit ipſe cujus fuerunt, quæ comedimus, & cujus bonitate vivimus.* Gelobet ſey GOTT der vns thut geben / Eſſen/ trincken/ vnd auch das Leben. Atq; hoc eſt poculum, quo Chriſtus à cœna ſua, myſterium ſanguinis ſui commendavit diſcipulis. Poſt hæc amplius orat: בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ *benedictus ſit* B *ipſe, & benedictum ſit nomen ejus.* Hinc conſequenter longam dicit orationem. Poſt hæc omnia, בִּרְכַּת הַיַּיִן אַחַר הַמָּזוֹן *benedictionem vini* repetit. Et poſt gratiarum actionem pro ſumptis cibis dicunt זְמִירוֹת *cantilenas.* Et Chriſtus quoq; peracta cœna hymnum dixit cum ſuis diſcipulis.

בְּרֵכָה, Chald. בְּרֵכָא & בּוּרְכָא, Arab. ברכה & ברכא berca *piſcina, lavacrum, ſtagnum, palus, lacus, lacuna,* ubi aqua ex pluvia collecta, aut ex fonte derivata ſtare conſue- C vit; *balneum,* cujus aquæ ſunt à Deo benedictæ. à copia & multitudine aquarum; vel quòd aquis abundet. Plural. בְּרֵכוֹת, Chald. בְּרֵכָן & בּוּרְכָן, Arab. ברך birac *piſcinæ, paludes.* Nah. 2. verſ. 9. *& Ninive eſt* כִּבְרֵכַת־מַיִם מִימֵי הִיא *ſicut piſcina aquarum à diebus ipſa.* Targum כְּבֵית כְּנִישַׁת מַיָּא *ſicut domus congregationis aquarum.* Ut piſcina aquis, quæ non moventur loco ſuo, ſic ipſa omnibus bonis plena fuit ab antiquo. D Duæ autem prope Jeroſolymam erant ejuſmodi piſcinæ in ambitu montis Moriah ſeu templi. una verſus ortum, major, quæ à ſitu dicebatur תַּחְתּוֹנָה *inferior:* altera minor ad portam gregis, quæ dicitur ſuperior. 2. Reg. 18. verſ. 17. *& ſteterunt in aquæductu* הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה *piſcinæ ſuperioris.* Hæc piſcina habebat foramen obſtructum, quod aperiebant, & aquas in תְּעָלָה *aquæductum* emittebant, quoti- E es aut irrigare aut veſtes lavare vellent. In hac piſcina ſuperiori mergebantur & lavabantur oves in templo immolandæ; abluebantur & earundem inteſtina: Theophil. Ideò dicitur προβατικὴ κολυμβήθρα *pecuaria piſcina.* Joh. 5. verſ. 2. & Benjamin in Itinerario: ושם נראה עד היום הזה הבריכה שהיו שחטין בה את ובחיהם וכל היהודים שם כותבים שמם על הכותל: h. e. *extat hactenus piſcina illa, in qua antiqui victimas mactabant: atq; Iudæi ſinguli ſuum nomen illic in muro ſcribunt.* Præterea in urbe Jeruſalem

A erat piſcina, quam Nehemias vocat *Selah, & Factam;* inter occaſum & aquilonem. Nehem. 3. verſ. 15. *& murum* בְּרֵכַת הַשֶּׁלַח *piſcinæ Selah ad hortum regis:* ex qua horti regis rigabantur. ibidem, *& ad* הַבְּרֵכָה הָעֲשׂוּיָה *piſcinam Factam.* נברכת הכובסין חפירה מרבעת ומי גשמים מתקבצים בה עשויה לכבס בגדים:

Pro בְּרֵכָה uſurpatur etiam, mutatis nominum formis, בְּרָכָה *piſcina.* Plur. בְּרָכוֹת *piſcinæ.* Jud. 1. verſ. 15. *Da mihi* בְּרָכָה *piſcinam, quia terram ſiccitatis dediſti mihi: & dabis mihi* גֻּלֹּת מָיִם *ſcaturigines aquarum.* Targum B אַחְסַנְתָּא *poſſeſſionem.* al. *donum.* LXX. εὐλογίαν *benedictionem.* acceperunt ſignificatione priori. Pſalm. 84. v. 8. בְּרָכוֹת *piſcinas operiet pluvia.*

Talmud. בריכה *nidus, pulli avium in nido.* Plural. בריכות *nidi.* ⁂ ברך *nidificavit.* ¶ מבריך היחור & מַבְרִיךְ את הַגֶּפֶן *qui palmitem defodit, ut aliunde enaſcatur.*

Arab. בראכה boraca *anas, fulica, querquedula.* Plur. בְּרַאךְ borac *anates.*

בַּרְוָכָה barvaca *aſphodelus.*

C III. Per antiphraſin, בֵּרֵךְ ſignificat חֵירֵף וגידף *maledixit, blaſphemavit.* Job. 1. verſ. 5. *fortaſſis peccaverunt filij mei* וּבֵרֲכוּ *& benedixerunt Deum in corde ſuo.* Targ. וְאַרְגִּיזוּ *& irritaverunt* (ad iram commoverunt) *Deum.* Alia lectio: וְלָא צַלּוֹ בְּשֵׁם יְיָ *& non orârunt in nomine Domini.* 1. Reg. 21. verſ. 10. בֵּרַכְתָּ *benedixiſti Deum.* Targ. נַדִּפְתְּ קֳדָם יְיָ *blaſphemaſti coram Domino.* ibid. v. 13. בֵּרַךְ *benedixit Naboth Deum.* Pſal. 10. v. 3. *& avarus* בֵּרֵךְ D *blaſphemavit.* Job. 1. v. 10. & 2. v. 5. *ſi non ad faciem tuam* יְבָרְכֶךָּ *benedicet te.* Targ. יְרַגְּזִנָּךְ *irritabit te.* ibidem v. 9. בָּרֵךְ *maledic Deum, & morere.* LXX. εἰπόν τι ῥῆμα πρὸς κύριον *dic aliquod verbum ad Deum.*

ברם duo ſignificata habet. I. inde בְּרוֹמִים *veſtes nobiles & precioſæ.* Ezech. 27. verſ. 24. וּבְגִנְזֵי בְּרֹמִים *& in arculis veſtium precioſarum.* arcula ex pellibus facta in qua reponuntur veſtes precioſæ.

E Arab. ברמה barma *ahenum, lebes, caldarium.* Plur. בראם baram *lebetes, caldaria.* ⁂ ברם barram *qui ea facit, faber ærarius.*

ברם *murmuravit.* ⁂ תברם *murmuratio.* ⁂ מברם mabram *cordon.* Plural. מְבַארים mabarim. Dimin. מבירם mubairam. Alc. אם אברמוא אמרא פאנא מברמון:

II. Chald. בְּרַם *utiq; profectò, verùm, veruntamen, etiam.* Dan. 4. v. 12. בְּרַם *veruntamen radicem ejus.*

Syr. בְּרִים *mucus, mucidus, panis* qui mucorem contraxit.

בְּרַם רִין *interim.*

ברן Arab. ברן berren *terebravit, perterebravit, perforavit.* A

בּרינה barrina *terebra.* Plur. ברינאת barrin it *terebræ.*

ברנן bernen *bombilavit, ſuſurravit* ut apes. ⁂ תברנון tabernun *bombus, ſuſurrus.*

Chaldaic. בִּירָנִיּוֹת *palatia.* ⁂ בּוֹרְנִיָּא *triremes.*

ברץ duo ſignificata habet. I. Chald. בְּרַץ *effluxit, ſuperfluum fuit, exuberavit*: cum פְּרַץ congruit. מְבוֹרָץ *exuberans, ſuperfluus.*

אֲבוֹרְצִין *fimbriæ.* ⁂ בִּירוֹצִין *genus lapidis precioſi.* B

II. Arab. ברץ baraz *lepra, vitiligo, ſordicies.* ⁂ אַבְרָץ abraz *leproſus.*

ברק בָּרַק, Chald. & Syr. בְּרַק, Arab. בְּרַק barac *fulſit, ſplenduit, coruſcavit, fulguravit, fulgorem edidit.* Pſalm. 144. v 6. בְּרֹק בָּרָק, Arab. אברק ברוקא *fulgura fulgur, & diſperge eos.* tantùm. Hiphil. Chald. & Syr. אַבְרֵק, Arab. אַבְרַק abrac *idem.* Syr. Luc. 9. וּמַבְרְקִין *& fulgebant.* Luc. 17. v. 24. *fulgur* בְּרַק *coruſcans.* Arab. Actor. 15. v. 13. *Lux è cœlo* אַבְרַק abrac *coruſcavit coram eo.* ¶ Rabb. הִבְרִיק *vibravit gladium.* C

Nom. בָּרָק, Chal. בְּרַק, Arab. בְּרק barc *fulgur, ignis*, qui aquâ non extinguitur; *ſplendor magnus, coruſcatio.* Plur. בְּרָקִים, Chald. בַּרְקִין, Arab. בראק birac *fulgura.* 2. Sam. 22. verſ. 15. *& miſit ſagittas, & diſſipavit eos* בָּרָק *fulgur, & turbavit eos.* Ezech. 1. v. 13. *& ex igne exivit* בָּרָק, Targum בַּרְקָא *fulgur.* Arab. Matth. 24. *ſicut* אַלְבַרְק יַבְרֻק *fulgur, quod coruſcat.* Pſalm. 97. v. 4. *illuminarunt* בְּרָקָיו *fulgura ejus orbem.* Fulminibus Deus teſtatus fuit ſuam benevolentiam Davidi: ſicut ſupplicantibus Jupiter apud Poetas. ¶ Per metaphorã, בָּרָק *lamina lanciæ* polita, aut gladij acies micans, quæ fulguris more ſplendet & terret. Nahum. 3. verſ. 3. וּבְרַק חֲנִית *& fulgur lanceæ.* Targum וְצִחְצוּחַ *& ſplendor*: polities. Deuter. 32. v. 41. *Si acuero* בְּרַק חַרְבִּי *aciem gladij mei.* Lxx. ὡς ἀστραπὴν. Hieron. *ut fulgur gladium meum.* D

בָּרֶקֶת & בָּרְקַת, Chald. בָּרְקָן *lapis precioſus*, lucens ut fulgur, & illuminans inſtar lucernæ, *carbunculus.* E

בַּרְקָנִים, Chaldaicè בַּרְקָנִין *ſpinæ, tribuli, equulei*: à בַּרְקָן ſingulari. Judic. 8. v. 7. *& triturabo carnem veſtram cum ſpinis deſerti, & cum* הַבַּרְקָנִים, Targum בַּרְקָנַיָּא *tribulis*: equuleis. Lxx. βαρκοννὶμ. Et v. 16. βαρκηνὶμ: Hebræum retinuerunt. βαρακηνὶ *ſpina.*

Arab. בְּרִיק baric, & תַבְרִיק tabric *ſplendor.* ⁂ בַּרִיקָא *ſplendidus.*

בּורק baurach *nitrum*, ſpuma vitri.

ברוקה borruca *verruca.* Plural. ברוק boruc *verrucæ.* ⁂ מְבַרַּק muberrec *verrucoſus.* Plur. מברקין muberrecin *verrucoſi.*

Alc. אסתברק *purpura.* ⁂ בּרקוק *pyra.*

ברש Inde ברוש *abies.* Plur. ברושים *abietes.* Eſa. 41. v. 19. *ponam in deſerto* ברוש *abietē.* Hoſ. 14. v. 9. *ego* כברוש *ſicut abies viridis.* Targum כְּבְרָתָא שַׁפִּיר *ſicut abies pulcra*: altus & ſublimis, nulli ſubjectus. Pſalm. 104. verſ. 18. *Ciconia*, ברושים *abietes domus ejus.* Ciconiæ nidificant in abietibus, tanquam excelſis arboribus. Lxx. ἡγεῖται αὐτῶν *dux eſt eorum.* legerunt בראשם *in capite ipſorum*; ob vocum ſimilitudinē. Ezech. 27. v. 5. ברושים משניר *abietibus de Sanir conſtruxerunt tibi*, &c. quia in monte iſto erant abietes magnæ. ¶ Per ſynecdochen, quod ex abietino ligno cōficitur. 1. *ſagitta, haſta* vel *lancea.* Nahum. 2. v. 4. וְהַבְּרֹשִׁים *& abietes concutiuntur*: lanceæ; aut ſimpliciter, *abietes.* Lxx. καὶ οἱ ἱππεῖς *& equites ipſorum tumultuantur.* legerunt הַפָּרָשִׁים, ob ב פ cognationem. Ex abietibus fiunt haſtæ in ſummo acutæ, quibus homines transfiguntur. 2. *inſtrumenta muſica.* 2. Sam. 6. verſ. 5. *Et David, & omnis domus Iſrael ludebant coram Domino in omnibus lignis* ברושים, Targum בְּרָתִין *abietum.* inſtrumentis muſicis. ſequitur: *& in citharis, & in nablis* &c.

Rabb. בַּרְשָׁן *nudus.* 1. Sam. 19. v. 24. de Saule: *& jacebat* עָרֹם *nudus.* Targ. בַּרְשָׁן *nudus.* non invenitur ſimile: & quædam exemplaria בַּיְישָׁן habent.

Chald. נברשא *candelabrum.*

Arab. ברש *lentigines.*

ברת Inde ברות, Chald. בְּרָת *abies*: ut conveniat cum ברוש, literis ש ת permutatis. Pl. בְּרוֹתִים, Chald. בְּרָאתִין, בְּרָיוֹתִין, & בְּרָתַן *abietes.*

Syr. בֵּרְתָא *ovum.*

בְּרִית *fœdus*: in בָּרָה invenies.

בשש Chald. בְּשַׁשׁ *omnis cibus qui fruſtulatim editur.* Job. 6. v. 6. תָּפֵל, Targ. בְּשַׁשׁ *inſulſum, abſq; ſale.*

Quære בושש *tardavit*, in בוש.

Arab. בשש beſcheſch *blanditus, aſſentatus fuit.*

בשל בָּשַׁל *coctus fuit cibus*, & ad eſum paratus; *maturuit* ſolis calore fructus. dicitur de coctione naturali & artificiali. Et quidē ut caro non editur, niſi cocta: ita nec fructus, niſi maturus. Ioel 4. verſ. 5. *Mittite falcem, quia* בָּשַׁל קָצִיר *maturuit meſſis.* Ezech. 24. verſ. 5. *etiam* בָּשְׁלוּ *cocta ſunt oſſa ejus.* Piel בִּשֵּׁל, Chaldaicè בְּשֵׁל *coxit in aqua, elixavit, maturavit.* Deuter. 14. v. 21. *non* תְּבַשֵּׁל *coques*

ipſi dicentes: Arab. Pſalm. 40. v. 10. בַּשַּׁרְתָּ *annunciavi juſticiam tuam.* Pſalm. 71. v. 15. *os meum* יבשר *annunciabit juſticiam tuam.* 2. Cor. 1. v. 19. בשרתם *evangelium audiviſtis: in eo.* Gal. 1. v. 8. או מלאך מן אלסמא אן יבשרכם בחלאף מא בשרנאכם *aut angelus ex cælo prædicaverit aliud, quàm prædicavimus vobis.* 1. Petr. 1. v. 25. *Verbum illud quod* בשרתם בהא *prædicati eſtis in eo:* in quo. Alc. 29. נבשרך *nunciabimus tibi.* בְּעָלָאכם *de puero* תבאשרוהן *nunciabitis illis.* Hithpael הִתְבַּשֵּׂר, Chald. אִתְבַּשַּׂר, Syr. אֶסְתַּבַּר *bonum nuncium accepit, audivit.* 1. Sam. 18. v. 30. יִתְבַּשֵּׂר אֲדֹנִי *bonum nuncium accipiat dominus meus rex.* Syr. Matth. 11. *& pauperes* מְסַתַּבְּרִין *lætum nuncium accipiunt.* Arab. Pſal. 21. יִסְתַּבְשַׁר *lætabitur valde.* Pſalm. 37. אסתבשר *delectare in Domino.* מסתבשר *lætus, hilaris, promptus.*

Nomen. מְבַשֵּׂר, Chal. מבסר, Syr. מְסַבְּרָן, Arab. מבשר mubaſchir *nuncius bonus, Evangeliſta.* Plur. מבשרים, Chald. מְבַסְּרִין, Syr. מְסַבְּרָנִין, Arab. מבשרין *nuncij.* Fœm. מְבַשֶּׂרֶת *nuncia.* Plur. מְבַשְּׂרוֹת *nunciæ.* 2. Sam. 18. v. 20. *Etiam iſte eſt* מְבַשֵּׂר *bonus nuncius.* Pſalm. 68. *Dominus dabit verbum,* הַמְבַשְּׂרוֹת *annunciantium exercitum magnum.* Dominus confirmabit verba annunciantium bella multa.

Arab. בשרי beſri *Evangelium.* מְבַשֵּׂר *Evangeliſta.* תבשיר tabſchir *prædicatio.*

בּוּשְׁרָה buſchara *ſtrena.* plural. בשאיר baſchair *ſtrenæ, evangelia.*

בֻּשְׁר buſchr *dictum, Evangelium, nuncium.*

Hebr. בְּשׂוֹרָה, Chald. בְּסוֹרָא, Syr. סְבָרָא, Arab. בְּשָׁארָה *nuncium bonum, Evangelium.* 2. Sam. 18. v. 19. אִישׁ בְּשׂוֹרָה *vir boni nuncij tu es.* Targum כְּשַׁר לְבַסָּרָא *idoneus ad nunciandum.* v. 24. *ſi ſolus eſt,* בְּשׂוֹרָה בְּפִיו *bonum nuncium eſt in ore ejus.* bonum nuncium affert. v. 26. *vir bonus eſt, & ad* בְּשׂוֹרָה טוֹבָה *nuncium bonum veniet.* ¶ Deinde per metonymiam, ſignificat בשורה *Evangelium,* præmiū, quod bona & optata nuncianti datur: quod rei bonæ nuncio exhibetur. 2. Sam. 4. v. 10. *ut darem ego tibi* בְּשׂוֹרָה, Targ. מַתְנָא דִבְסוֹרְתָה *donum boni tui nuncij.* Lxx. εὐαγγέλια. Hieron. *mercedem pro nuncio.* 2. Sam. 18. v. 23. *& tibi non* בְּשׂוֹרָה מֹצֵאת *evangelium inventum.* Targum בסורא מִתְיְהַב *Evangelium datur.* 2. Reg. 7. v. 9. יוֹם-בְּשׂוֹרָה *dies Evangelij.* dies, quo accipiemus præmium boni nuncij. Et non niſi de bono nuncio & verbum & nomen uſurpari ex citatis exemplis apparet, excepto illo unico, 1. Sam. 4. v. 7. *& reſpondit* הַמְבַשֵּׂר *nuncius, & dixit: fugit Iſrael coram Philiſtæis, & etiam plaga magna facta eſt in populo.*

II. בָּשָׂר, Chald. בְּשַׂר & בְּסַר *caro.* Plur. בְּשָׂרִים, Chald. בסרין *carnes.* Geneſ. 2. *os de oſſibus meis,* וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי, Targum וּבִשְׂרָא מִבִּשְׂרִי *& caro de carne mea.* Prov. 14. v. 30. חַיֵּי בְשָׂרִים *vita carnium, cor ſanum.* ¶ Per ſynecdochen autem variè accipitur. 1. pro *corpore humano,* quod carne conſtat. Gen. 2. v. 24. *& erunt* לְבָשָׂר, Targ. לְבִסְרָא *in carnem unam:* unum corpus. Pſal. 38. v. 4. & 8. *non eſt* מְתֹם בִּבְשָׂרִי *integritas in carne mea.* Targ. אָסוּ בְּגוּשְׁמִי *ſanitas in corpore meo.* ¶ 2. pro *omni animali,* cum additur particula כל *omnis.* Gen. 7. v. 16. *maſculus & fœmina* מִכָּל-בָּשָׂר, Targ. מִכָּל-בִּשְׂרָא *ex omni carne venerūt.* Gen. 8. v. 17. *omnis beſtia quæ eſt tecum* מִכָּל-בָּשָׂר, Targ. מִכָּל-בִּשְׂרָא *de omni carne.* ſequitur: *in ave & jumento, & in omni reptili,* &c. ¶ 3. pro *homine.* Deut. 5. v. 26. *Quia quis eſt omnis* בָּשָׂר, Targ. בִּסְרָא *caro, quæ audivit vocem Dei vivi.* præcedit v. 24. *quod locutus eſt Deus cum* הָאָדָם *homine.* Levit. 13. v. 18. וּבָשָׂר *& caro ſi fuerit in ea, in cute ejus ulcus.* Targ. וֶאֱנָשׁ *& homo.* præcedit אָדָם *homo, ſi fuerit in cute carnis ejus,* &c. Ioh. 1. v. 14. *verbum caro factum eſt.* ¶ Inde apud Arabes בשר baſchar non niſi *hominem* ſignificat. Gen. 1. v. 24. לנעמל בשרא לצורתנא ומתאלנא *faciamus hominē ad imaginem noſtrā, & ſimilitudinem noſtram.* אבן אל בשר *filius hominis.* בני אלבשר *filij hominis.* בשרי baſchari *humanus.* בַשְׁרִיָּה baſcharîa *humanitas.* ¶ Rabb. בָּשָׂר וָדָם *caro & ſanguis.* homo. ſic Chriſtus ad Petrum, Matth. 16. *Caro & ſanguis non revelavit tibi, ſed pater meus* &c. non homo, ſed Deus. Eccleſiaſt. 14. v. 19. *ſic generatio carnis & ſanguinis.* ¶ 4. pro *toto hominum genere* cum כל *omnis.* Gen. 6. verſ. 3. *finis* כָּל בָּשָׂר, Targum כָּל בִּשְׂרָא *omnis carnis venit ante me.* Lxx. ἀνθρώπου *hominis.* ſequitur v. 11. *quia repleta eſt terra violentia à facie ipſorum.* Pſalm. 145. v. 21. *Et benedicet omnis caro nomen ſanctitatis ejus.* homines tantùm & non reliqua animalia. Ioel. 3. v. 1. *& effundam ſpiritum meum ſuper* כָּל הַבָּשָׂר *omnem carnem.* ſequitur: *& prophetabunt filij veſtri, filiæ, ſenes* &c. ¶ 5. pro *cognato & conſanguineo,* affine, propinquo. Gen. 37. v. 27. *quia frater noſter* בְּשָׂרֵנוּ, Targ. בִּסְרָנָא *caro noſtra eſt.* Iud. 9. v. 2. *quia os veſtrum* ובשרכם *& caro veſtra ego ſum.* Eſa. 58. v. 7. וּמִבְּשָׂרְךָ *& à carne tua ne abſcondas te.* Targ. מִקָּרִיב בִּשְׂרָךְ *à propinquo carnis tuæ.* Lxx. τῶν οἰκείων τοῦ σπέρματός σου *domeſticis ſeminis tui.* Gen. 29. v. 14. *os meū* וּבְשָׂרִי, Targ. ובסרי *& caro mea tu es.* ¶ 6. per metaphoram, pro *re fragili & debili:* imbecillitas humana. Ier. 17. v. 5. *& poſuit* בָּשָׂר זְרֹעוֹ *carnem brachium ſuum.* Targ. בִּסְרָא רְחִצָנֵה *carnem fiduciam ſuam.* Pſalm. 78. v. 39. *Et recordatus eſt quod*

quid בָּשָׂר *caro ipſi eſſent.* Eſa.31.v.3. *& equi-* A
pſorum בָּשָׂר *caro, & non ſpiritus.* Pſalm. 56.
v.5. *in Deo confidi, non timebo, quid faciat* בָּשָׂר
caro mihi. ¶ 7. pro *molli & tractabili*, obſe-
quente. Ezech.36. v.26. *& dabo vobis* לֵב
בָּשָׂר *cor carnis.* carneum, molle, tractabile,
obſequens. Targ. דָּחִיל קֳדָמַי לְמֶעְבַּד רְעוּתִי *ti-
mens coram me ad faciendum voluntatem meam.*
¶ 8. pro *viciata* ſive *mala hominis natura*, pec-
cato & morti obnoxia, pro affectib. Gen.
6.v.3. *non judicabit ſpiritus meus in homine in æ-
ternum, propterea quod ipſe eſt* בשר *caro.* Targ.
propterea quod ipſi ſunt בִּסְרָא וְעוֹבָדֵיהוֹן בִּישַׁיָּא *ca-*
ro, & opera ipſorum mala. ¶ 9. pro *pudendo maris* B
& fœminæ; quod eſt membrũ prorſus car-
neum. Gen.17.v.23. *& circumcidetis* אֵת בְּשַׂר
עָרְלַתְכֶם, Targ. יָת בִּסְרָא דְעוּרְלַתְכוֹן *carnem præ-
putij veſtri*; vel *præputium carnis veſtræ.* Ibidem
v.13. *& erit fœdus meum* בִּבְשַׂרְכֶם, Targum
בִּבְסַרְכוֹן *in carne veſtra in fœdus æternum.* in
membro genitali, quo conſervatur ſpeci-
es: ut moneat de perpetuitate fœderis ad
poſteros. Levit.15. v.2. *vir, ſi fuerit fluens*
מִבְּשָׂרוֹ, Targ. מִבִּסְרֵהּ *de carne ſua.* Ibidem v. C
19. *& fœmina, ſi fuerit fluens, ſanguis erit fluxus*
ejus בִּבְשָׂרָהּ, Targ. בִּבְסַרָהּ *in carne illius.* de
ſanguine menſtruo. Ezech. 16. v.26. *&*
ſcortata eſt apud filios Aegypti vicinos tuos גִּדְלֵי
בָשָׂר *magnos carne.* magna carne ſive ma-
gno pene præditos. Ezech.23.v.20. בְּשַׂר
חֲמוֹרִים בְּשָׂרָם *caro aſinorum, caro ipſorum eſt.* in-
ſatiabilis libido denotatur. multus in coi-
tu eſt aſinus; minus tamen equo. ita in E-
piſtola Judæ: *carnem alienam ſectatæ.* ¶ 10.
pro *cute*: quia cutis hominis eſt caro; nec D
poteſt carni detrahi, ut in animalib. Pſal.
102.v.6. *Adhæſit os meum* לִבְשָׂרִי *ad carnẽ meam.*
¶ Contrà, cutis pro carne. Iob.18. v.13.
comedet vectes עוֹרוֹ *cutis ejus.* carnis ejus.
III. Arab. בשר baſchar *raſit ex libro, eraſit, ſcal-
pſit, fricavit.* ¶ Piel בַּשַּׁר beſchur *vibravit, a-
gitavit.*

תַּבְשִׁיר tabſchir *vibratio, agitatio, præludium.*
Item *geſtatio jugi.*

כֵּיפִיָּה מְבַאשְׁרָה *qualitas operatrix.* in Avic.

בתת Inde בַּת *bathus*, menſura liquidorũ, de- E
cima pars chomer. Plur. בַּתִּים *bathi.* Eſa.
5.v.10. *decem jugera vineæ facient* בַּת *bat unum.*
ſc. vini. 1.Reg.7.v.26. אַלְפַּיִם בַּת *duo millia
bathorum capiebat.* de mari ſeu vaſe capaciſ-
ſimo, quod Salomon in templo dicave-
rat. pro quo habetur, 2. Paral.4.v.5. שְׁלֹשֶׁת
אֲלָפִים *tria millia bathorum.* hoc de aridis, il-
lud vero de liquidis intelligendum. arida
enim accumulantur.

Chald. בַּתִּין *cadiva.*

Arab. בתת. Inde יַבֵּת *ponet.* Alc.4. וּבַתְ מִנְהֻמָא

A וּבַתְ מִנְהֻמָא רִגָאלָא כַּתִירָא וְנִסָא *& poſuit ex eo viros multos*
& mulieres. Alcor. 2. וַבַתְ פִיהָא מִן כֻל דָאבַה
מַבְתוּת mabthuth *poſitus.* אַלְבַתַּה *omnino.*
בַּתּוֹת *deſolationes*: in בתה invenies.

בתח Arab. בתיה butiâ *cupa*, vas vinarium. Pl.
בתיאת butiit *cupæ.*

בתל Inde בְּתוּלָה, Chal. בְּתוּלְתָא, Arab. בתולה ba-
tula *virgo matura*, tempeſtiva viro, nubilis,
fœmina nondum corrupta. Plur. בְּתוּלוֹת,
Chald. בְּתוּלָתָן & בְּתוּלָן, Arab. בתוליה batu-
lia *virgines.* Gen.24.v.16. וְהַנַּעֲרָה *& puella iſta*
erat pulchra aſpectu valde, בְּתוּלָה, Targ. בְּתוּלְתָא
B *virgo, & vir non cognoverat eam.* Ioel 1. v.8.
Plange כִּבְתוּלָה *ſicut virgo, accincta ſacco, ſuper*
בַּעַל *marito adoleſcentiæ ſuæ.* quæ amiſit ſpon-
ſum ſuum, cui adoleſcentula fuit deſpon-
ſata. nam ſponſus etiam בַּעַל *maritus* dici-
tur: ut in rad. בַּעַל & אִישׁ habes. 1.Reg.1.v.
2. *quærant domino meo regi* נַעֲרָה בְתוּלָה *puellam*
virginem, & ſtet coram rege. ¶ Per metapho-
ram, בְּתוּלָה *virgo*, dicitur urbs aut gens in-
tacta & incorrupta, indomita, libera, nul-
lis legibus ſubjecta inſtar virginis, quæ
C nondum nupſit, & pervenit in poteſtatẽ
mariti. Eſa.23.v.11. *non addes amplius lætari,*
oppreſſa בְּתוּלַת בַּת צִידוֹן *virgo filia Zidon.* Targ.
לְעַמָּא דִי בְצִידוֹן *populo qui eſt in Zidon.* Eſa. 47.v.
1. *deſcende & ſede ſuper pulverem,* בְּתוּלַת בַּת בָּבֶל
virgo filia Babel. Targ. מַלְכוּת כְּנִישְׁתָּא דְבָבֶל *re-
gnum congregationis Babel.* Jerem.18.v.13. *hor-
ribilia fecit valde* בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל *virgo Iſrael.* Targ.
כְּנִישְׁתָּא. Jerem.31.v.4. *Adhuc ædificabo te, &*
ædificaberis בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, Targ. כְּנִישְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל
D *congregatio Iſraelis.* ¶ Rabb. etiam בתולה *vir-
ginem* vocant terram incultam, nunquam
aratro proſciſſam: & roſam clauſam ſive
nondum apertam.

בְּתוּלִים, Chal. בְּתוּלִין, Syr. בתולות *virgini-
tas.* Iud.11.v.36. *& ſuper* בְּתוּלַי *virginitate mea.*
¶ Deinde per metonymiam, ſigna virgi-
nitatis, ſeu, ut Hebræi vocant, דַּם בְּתוּלִים
ſanguis virginitatis. Deut. 22. v.15. *& produ-
cent* בְּתוּלֵי הַנַּעֲרָה *virginitates puellæ, ad ſeniores*
urbis in portam. Ibidem v.17. *& iſta ſunt* בְּתוּלֵי
E בִתִּי *virginitates filiæ meæ: & expandent* הַשִּׂמְלָה
veſtem. Targ. שׁוֹשִׁפָא *linteum coram ſeniori-
bus urbis.* Hinc, quod ſigna virginitatis vo-
cantur veſtis, & expandi jubentur, colli-
gunt Hebræi, ea fuiſſe linteum infectum
ſanguine in primo coitu, quod parentes
à teſtib. acceptum aſſervarint. tradunt in-
ſuper olim in Jſrael introductos fuiſſe
ſponſum & ſponſam in thalamum, & eos
foris obſervaſſe teſtes, qui vocabantur
שׁוֹשְׁבִינִין *amici, ſocij*: & poſtquam ſeparati
fuiſſent, ingreſſos teſtes accepiſſe
veſtem

veſtem ſuper qua cõcubuiſſent, & in qua A
ſanguis appareret. Et veſtẽ hanc vocant
סודר *ſudarium, linteolum, pannum.* Ad hoc alludere
videtur Iohannes Baptiſta, Ioh. 3.
v. 29. *Qui habet ſponſam ſponſus eſt: amicus autem ſponſi, qui ſtat & audit eum, gaudio gaudet propter vocem ſponſi.*

בתם in Geographia Arabica: אלבתם.

בתע Arab. בתע *proſecutus fuit.* Act. 25. v. 19. בתע וַאבְתַעוּא תַבְתַעוּא *proſecuti ſunt Paulum.* Alc. 2. Alc. 3. וַמַן יַבְתַע עַיר אַלְאַסלַאם

בתק duo ſignificata habet. I. inde Piel בִּתֵּק
fixit, confixit, transfixit. Ezech. 16. v. 39. וּבִתְּקוּךְ B
& transfigent te. Targ. וִיבַזְעוּנָךְ *& diſſecabunt te gladiis ſuis.*

Rabb. בִּתּוּק *diſtorſio.*

II. Arab. בתק, cum ת punctato, *proceſſit.* Ioh. 15. v. 26. אלדי מן אלאב ינבתק *qui à Patre procedit.* in נבק quære.

בתר tria ſignificata habet. I. בָּתַר. Piel בִּתֵּר *diviſit in partes, partitus fuit.* Cal. Gen. 15. v. 10.
& avem non בָּתַר, Targ. פְּלַג *diviſit.* Piel. Ibi-
dem וַיְבַתֵּר, Targ. וּפְלַג *& diviſit ea per mediũ.* C
Targ. Jeroſol. וּפסר *& partitus fuit.* Animalia, vitulum, caprum & arietem bipartitus fuit. is enim mos feriendi fœdus erat. Rem quamcunq; in duas partes dividebant, & per has transibant ad judicandum, quod redacti ſunt quaſi in unum corpus, ad ſtabiliendam amicitiam, quæ inter illos intercederet.

Nom. בֶּתֶר *diviſio, pars:* Plur. בְּתָרִים *par-
tes.* Sing. Cant. 2. v. 17. הָרֵי בָתֶר *montibus di-
viſionis.* Plur. Jerem. 34. v. 15. *qui non confir-* D
mârunt verba fœderis, quod ferierunt coram me, vitulum, quem bipartiti ſunt, & tranſierunt בֵּין בְּתָרָיו *inter partes ejus.* ubi ritus ille deſcribitur. Ibidem v. 19. *tranſeuntes* בֵּין בִּתְרֵי הָעֵגֶל *inter partes vituli.*

Propr. בֵּיתָר *Biter;* cujus excidium in כּוֹכָב vide.

Rabb. בִּתּוּר *inciſio, diviſio.*

II. Chald. & Syr. בָּתַר *poſt.* בָּתַר כֵּן *poſt ſic,* poſt-
quam, poſtea. בָּתַר כְּדוּ *idem.* מִן בָּתַר *poſtquam.* E
מִן בָּתַר כֵּן *poſtea.* בָּתַר בָּתַר, *&* בָּתַר בָּתַר *unum poſt alterum,* ordine.

Nom. בָּתְרָאָה & בָּתְרַי *poſterior, poſtremus.* Plur. בָּתְרָאִין *poſteriores, poſtremi.* בַּתְרַיִת *poſtremum, ultimum.* יוֹמָא בָתְרוֹהִי *dies poſt illum,* dies craſtinus, cras. dicitur autem בָּתַר pro בְּאָתַר *in loco, poſt:* א abjecto, ex - & ·· conflatur cametz: ſicut ſupra in rad. אָתַר reperies. ibi vide.

III. Arab. בתר bothar, cum ת punctato, *puſtula.* Plur. בתור bothor *puſtulæ, variolæ.*

בתרא bathara *inciſio, anthrax peſtifer.*

VOCABULA QUATUOR LITERARUM.

בדלח *bdellius*, margaritus albi coloris, vel criſtallum. Num. 11. v. 7. *Et man erat ſicut ſemen coriandri, & aſpectus* (color) *ejus, ſicut aſpectus* הַבְּדֹלַח, Targ. בְּדֻלְחָא *bedelly.* LXX. *κρυστάλλου.* Manna figurâ rotundâ coriandrũ, colore verò albo margaritum aut criſtallum referebat. Et quia manna bedellio ſimile fuiſſe dicitur, inde bedellium margaritum eſſe cognoſcitur. Et de bedellio ita ſcribit Benjamin in Itinerario: קתיפה שם ימצא הברולח ובארבע ועשרים בניסן ירד שם מטר על פני המים ומקבלים המטר ההוא ונסגרים ונופלין לתוך קרקע הים ובחצי תשרי באין שם שני בני אדם לקרקע הים בחבלים ומלקטים את השרצים ההם ומוציאין אותם ומבקעים אותם ומוציאים מתוכם אבנים הללו: *In Kathipha bedellius invenitur. Et in vigeſima quarta menſis Niſan, ros in aquas quidã decidit, quem collectum incolæ involvunt, & concluſum in mare conyciũt, ſua ſponte demergendum ad fundum uſq; maris. Medio autem menſe Tiſri, duo homines funibus in mare ad fundum uſq; demiſſi, reptilia quædam collecta, in auras deferunt, è quibus fiſſis & ruptis lapides illi proferuntur.*

בְּלִיַּעַל Componitur ex בְּלִי *abſq;*, & יַעַל *utilitas:* à יָעַל *profuit, utilis fuit.* denotat hominem *ἀχρεῖον* *inutilem:* qui ad rem nullam utilis eſt aut commodus: hominem nihili & nequam, qui nec ſibi, nec alijs prodeſt. 1. Sam. 25. v. 25. *ne, quaſò, ponat dominus meus cor ſuum ad* אִישׁ הַבְּלִיַּעַל *virum Belial iſtum ad Nabal.* Targ. שַׁטְיָא *ſtultum.* Deut. 13. v. 13. *egreſſi ſunt viri* בְּנֵי בְלִיַּעַל *filij Belial.* Targ. בְּנֵי רִשְׁעָא *filij impietatis è medio tui.* 1. Sam. 2. v. 12. *& filij Eli erant* בְּנֵי בְלִיַּעַל *filij Belial, non noverant Dominum.* Targ. גַּבְרִין רַשִׁיעַיָּא *viri impij.*

¶ Transfertur poſtea ad res alias inutiles, noxias, impias. Deut. 15. v. 9. *ne fortè ſit* דָבָר *verbum cum corde tuo* בְלִיַּעַל *belial, dicendo: appropinquat annus ſeptimus* &c. Targ. בְּרִשְׁעָ *cum impietate.* Pſalm. 41. v. 9. דְּבַר בְּלִיַּעַל *verbum belial adhæſit in eo.* Targ. טְלוּמָא *injuſtum.* Pſalm. 18. v. 5. וְנַחֲלֵי בְלִיַּעַל *& torrentes Belial terrebunt me.* Targ. וְסִיעַת טְלוּמַיָּא *& cœtus injuſtorum.* In Novo Teſtamento hoc nomine vocatur *diabolus*, nequam peſſimus. 2. Cor. 6. v. 15. *Quæ concordia Chriſto cum Βελίαλ.* Syr. סָטָנָא *Sathana.* Et quidam libri habent, *Βελίαρ*, literis λρ permutatis.

בַּרְזֶל Chal. פַּרְזֶל, literis בפ permutatis. Gen. 4. v. 22.

Digitized by Google

4.v.22. *Expolientem omne artiſicium æris* וּבַרְזֶל, Targ. וּפַרְזְלָא *& ferri*. Levit. 26. v. 19. *& dabo* שְׁמֵיכֶם כַּבַּרְזֶל *cælos veſtros ſicut ferrum.* Targ. שְׁמַיָּא דַעֲלָוֵיכוֹן תַּקִּיפִין כְּפַרְזְלָא מִלַּאֲחָתָא מִטְרָא *cælos qui ſunt ſupra vos duros ut ferrum, ne demittant pluviam.* ¶ Per ſynecdochen, ſignificat ex ferro facta. 1, *ſecurim.* 2. Reg. 6. v. 5. *&* הַבַּרְזֶל *ferrum cecidit in aquam.* ſecuris. 2, *catenam.* Pſalm. 105. v. 18. *afflixerunt* בַּכֶּבֶל *in vinculo pedis ejus,* בַּרְזֶל *in ferrum venit anima ejus.* Targ. שֵׁיר דְּפַרְזֶל עָלַת בְּנַפְשֵׁהּ *catena ferrea ingreſſa eſt in animam ejus.* in nervum ferreum venit corpus ejus. ¶ Per metaphoram, *dura* ſignificat & *difficilia*.

A בַּגְדָאד Arab. *Bagdad*, primaria Meſopotamiæ urbs ad Tigrim verſus occaſum ſita; quam ædificare cœpit אבו געפר אַלְמַנְצוּר *Abugafir almanzur*, diſenteria mortuus, anno Chriſti 774. Calipharum Babiloniorum ſedes regia: diſtans à Capha quinque מראחל. Benjamin Itin. *Bagdad magna urbs, initium regni Califa* אמיר אלמומנין אל עבאסי *imperator credentium Abaſſaus: ex progenie illius, quem Iſmaelitæ prophetam ſuum vocant, qui toti doctrinæ & ſectæ Iſmaelitarum præeſt, atq; hoc nomine cæteris omnibus Iſmaelitis regibus ſuſpiciendus, venerabiliſq; habetur.* B *Præeſt enim omnibus illis, ut ſummus omnium pontifex.*

FINIS
LITERÆ BETH.

LITE-

LITERA

ג GIMEL.

TERTIA Alphabeti litera dicitur Hebræis גִּימֶל *Gimel*, Syris גָּמַל *Gomal*, Arabibus per apocopen גִּים *Gim*, Græcis γάμμα, Latinis *Ge*. Significat גִּימֶל ſive גָּמָל *camelum*, quem gibbo & collo oblongo præditum, figura ג refert. Poteſtas ejus alia in orthographia eſt, alia in Etymologia. In orthographia valet γ g. In Etymologia perpetuò eſt radicalis. A

גגה Inde גַּג *tectum*, ſuperior pars domus, quæ in Paleſtina erat plana ſub dio, & quibuſdam eminentijs ſic munita, ne quis inde decideret: δῶμα *ſolarium*, quo ædes integebantur. Plur. גַּגּוֹת *tecta*: ut longa vocalis in cognatam brevem & dageſch reſolvatur. Sing. Ioſ. 2. v. 8. *Et ipſa aſcendebat ad illos* עַל־הַגָּג, Targ. לְאִגְרָא *ſuper tectum*. Ibidem verſ. 6. *& ipſa adduxerat eos* הַגָּגָה *in tectum*. Conſtruct. Iud. 9. v. 48. *Et aſcenderunt ſuper* גַּג הַמִּגְדָּל *tectum turris, ut ibi eſſent tutiores.* Targ. אִגַּר *tectum*. Chriſtus: *qui eſt in tecto, non deſcendat*. 2. Sam. 11. v. 2. *& deambulabat ſuper* גַּג בֵּית *tecto domus regis*. in tecto ſolebant ambulare, præcipuè poſt cœnam. Deut. 22. v. 8. *& peribolum facies* לְגַגֶּךָ *tecto tuo*. Plur. Pſalm. 129. verſ. 6. *fiant* כַּחֲצִיר גַּגּוֹת *ſicut herba tectorum*. herba in tecto creſcens, non durat; ſtatim ubi enata fuerit, areſcit ob æſtum ſolis, cui eſt expoſita. Ierem. 48. verſ. 38. *ſuper omnia* גַּגּוֹת *tecta Moab, & in plateis ejus, totus ipſe planctus*. planctus apertus & publicus, in tectis, ubi ab omnibus conſpiciuntur & exaudiuntur. Eſa. 22. v. 1. *Aſcendiſti tota* לַגַּגּוֹת *ſuper tecta*. B C D

גאא Syriac. גְּאָא *eminuit*: in ſequente גָּאָה habes.

גאה גָּאָה, Chald. גְּאָה, Syr. גְּאָא *elatus, elevatus fuit, eminuit*. In bonum, *magnus, ſpectabilis, ſplendidus, magnificus, ſtrenuus fuit, ſtrenuè egit, excelluit*. In malum, *intumuit, ſuperbijt, arrogans fuit*. De inanimatis, *crevit, auctus fuit, floruit*. Exod. 15. verſ. 1. *cantabo Domino, quia* גָאֹה גָּאָה *eminendo eminuit*: ſtrenuè egit. Ezech. 47. verſ. 5. *quia* גָּאוּ *eminuerunt aquæ*: intumuerunt, creverunt. Iob. 10. verſ. 16. וְיִגְאֶה *& eminebis: ut leopardus, venaberis me*. augebitur ſcil. morbus. Iob. 8. verſ. 11. הֲיִגְאֶה *an eminebit juncus abſq; cœno?* creſcet? Paſſ. Chald. אִתְגְּאִי *elevavit ſe*.

Nom. גֵּאֶה, & ה abjectio, גֵּא *ſuperbus*. Pl. גֵּאִים *ſuperbi*.

Heemant. ה in jod mutato, גַּאֲיוֹן: Plur. גַּאֲיוֹנִים *idem*.

Subſtant. גֵּאָה, & גַּאֲוָה, & גֵּאוּת, & גָּאוֹן, Chal. גֵּיוּתָנוּת & גֵּיאוּת *elatio*. In bonum, *ſplendor, decor, magnificentia, excellentia*. In malum, *ſuperbia, faſtus, arrogantia*. Exod. 15. v. 7. *& in multitudine* גְּאוֹנְךָ *magnificentiæ tuæ*. Targum תּוּקְפָּךְ *roboris tui*. Jerem. 12. v. 5. *quomodo facies* בִּגְאוֹן הַיַּרְדֵּן *in ſuperbia Jordanis*. cùm Jordanis creſcit, exundat. Zachar. 11. v. 3. *vaſtata eſt* גְּאוֹן יַרְדֵּן *ſuperbia Jordanis*. Pſal. 47. v. 5. *Eliget vobis hæreditatem ſuam* גְּאוֹן יַעֲקֹב *magnificentiā Jacobi, quam dilexit*. Targ. יַת בֵּית מַקְדְּשָׁא דְבֵיתָא יַעֲקֹב *domum ſanctuarij domus Jacob*. Jerem. 49. verſ. 17. *Ecce ut leo aſcendet* מִגְּאוֹן הַיַּרְדֵּן *ex elatione Jordanis ad habitationem Ethan*. aſcendet & invaleſcet, ſicut invaleſcunt aquæ Jordanis exundantis. Targ. מֵרוּם *ex altitudine*. Aut eſt locus leunculorū & leonū. Num. 26. v. 15. *Et confringam* גְּאוֹן *magnificentiam fortitudinis veſtræ*. Targum יְקָר *gloriam*. Pſal. 10. verſ. 2. בְּגַאֲוַת רָשָׁע *in ſuperbia impij perſecutionem patitur pauper*. Iun. *ſuperbia ſua impius fervidè perſequitur pauperem*. Ezech. 6. verſ. 3. *torrentibus &* לַגֵּאָיוֹת. ſcribitur לַגֵּאָיוֹת *vallibus*, & legitur לַגֵּאוֹת *ſuperbijs*. metaphora de fluviis creſcentibus, quam præcedentia confirmant.

Chal. גֵּיוּתָן *ſuperbus*: Plur. גֵּיוּתָנִין *ſuperbi*. Talm. ארבעה גיותנין בעולם: ארית בחיה: שור בבהמה: נשר בעופות: ואדם שאלהים מתגאה עליו על כל

עַל כֻּלָּם שׁוּרוּ שֶׁל טִבְכְלָם *quatuor ſunt ſuperbi in mundo: Leo inter feras, bos inter jumenta, aquila inter volucres, homo verò ſuper omnia, is, quia omnibus imperat. at Deus eminet ſuper univerſa.* ✠ גֵּיוֹתָנוּת *ſuperbia.*

גאל duo ſignificata habet. I. גָּאַל, Chaldaicè גְּאַל *rem* aut *perſonam venditam redemit, captam liberavit, interemtam vindicavit,* aut *ultus fuit.* Ruth. 2. v. 19. קָרוֹב *propinquus eſt nobis vir ille,* מִגֹּאֲלֵנוּ *ex redemtoribus noſtris eſt.* deeſt jod plur. Levit. 25. v. 25. *& venerit* גֹּאֲלוֹ, Targ. פָּרְקֵהּ *redemtor ejus,* וְגָאַל, Targ. וְיִפְרֹק *& redemerit venditionem fratris ſui.* Ibidem v. 33. *& qui* יִגְאַל, Targum יִפְרֹק *redimet à Levitis.* emet: ſicut Latinis. Eſa. 48. v. 20. גָּאַל, Targum פְּרַק *redemit Dominus ſervum ſuũ Jaacob.* Ruth. 4. v. 6. *& dicebat* הַגֹּאֵל *redemtor; non potero* לִגְאָל *redimere,* Targum לְמִסַּב אַחֲרָיְתָא *accipere feudum mihi, ne perdam nomen hæreditatis meæ,* גְּאַל *redime tibi tu* גְּאֻלָּתִי *redemtionem meam, quia non potero* לִגְאֹל *redimere,* Niphal נִגְאַל *redemtus fuit.* Levit. 25. v. 30. *& ſi non* יִגָּאֵל, Targum יִתְפְּרִק *redimetur.* Eſa. 52. v. 3. *abſq; argento* תִּגָּאֵלוּ, Targum תִּתְפָּרְקוּן *redimemini.*

Nom. גֹּאֵל, Chald. גָּאֵל *redemtor, liberator, vindex, ultor.* Metalepticè, *propinquus, cognatus;* quem fratris aut proximi cognati res venditas redimere, eundem captivum liberare, interfectum vindicare vel ulciſci, & defuncti uxorem ducere oportebat. Plur. גֹּאֲלִים, Chald. גָּאֲלִין *redemtores, propinqui.* Levit. 25. v. 25. *& venerit* גֹּאֲלוֹ, Targum פָּרְקֵהּ *redemtor ejus:* propinquus ejus. Gen. 48. v. 16. *Angelus* הַגֹּאֵל, Targ. דִּפְרַק *qui redemit me ab omni malo.* Iob. 19. v. 25. *& ego ſcio,* גֹּאֲלִי, Targum פָּרִיקִי *redemtor meus vivit.* ſic vocat Chriſtum, qui carnem noſtram aſſumens, factus eſt noſter frater, conſanguineus, ut nos ex poteſtate diaboli redimendi jus ad ipſum pertineret. Eſa. 59. v. 20. *& veniet ad Zion* גּוֹאֵל, Targ. פָּרִק *redemtor, & ad converſores transgreſſionis in Iacob.* A. E. וְהַמָּשִׁיחַ *iſte eſt Meſſias.* Num. 35. v. 21. גֹּאֵל הַדָּם, Targum גָּאֵל דְּמָא *redemtor ſanguinis, ipſe occidet homicidam.* cognatus interfecti, qui ejus necem vindicabat. Ibidem v. 12. *& erunt vobis urbes ad refugium* מִגֹּאֵל *à redemtore.* Targ. מִגָּאֵל דְּמָא *à redemtore ſanguinis.* 1. Reg. 16. v. 11. *Non relinques ex ea mingentem ad parietem,* וְגֹאֲלָיו *& redemtores ejus.* Targ. וְקָרִיבוֹהִי *& propinquos ejus.* ✠ גָּאוּל *redemtus:* Plural. גְּאוּלִים *redemti.*

גְּאֻלָּה *redemtio,* jus redimendi. Levit. 25. 24. גְּאֻלָּה, Targum פּוּרְקָנָא *redemtionem dabitis terræ.* Ibidem: *reddet* גְּאֻלָּתוֹ, Targum פּוּרְקָנֵהּ *redemtionem ejus.* precium quo emptus fuit: proportione precij & temporis ſervata. Jerem. 32. v. 7. *Quia tibi eſt vis* הַגְּאֻלָּה *redemtionis ad emendum.* ſi vendideris alteri, tibi eſt jus redemtionis. tu redimes eum ab illo. Ezech. 11. v. 15. *fili hominis fratres tui fratres tui* אַנְשֵׁי גְאֻלָּתֶךָ *viri redemtionis tuæ.* Targ. קָרִיבָךְ *propinqui tui.* Lxx. τῆς αἰχμαλωσίας σου *captivitatis tuæ.* Acceperunt pro גּוֹלָה *captivitas.* Rabb. סֵפֶר גְּאֻלָּה *liber redemtionis.* Exodus, in quo deſcribitur redemtio Iſraelitarum ab Ægyptiis.

II. גָּאַל *polluit, inquinavit, contaminavit:* ut congruat cum גָּלַל *volvit,* quod res in cœno volutatæ inquinentur. Iob. 3. v. 4. יִגְאָלֻהוּ, Targ. יְטַנְּפוּן יָתֵהּ *contaminent eum tenebræ.* Niphal. נִגְאַל *pollutus fuit.* Zophon. 3. v. 1. *væ defœdatæ* (deformi) וְנִגְאָלָה *& pollutæ urbi prædatrici.* Lxx. καὶ ἀπολελυτρωμένη *& redemta.* acceperunt in ſignificatione prima. Piel גֵּאֵל *idem.* Malach. 1. v. 7. *& dicitis ei: quo* גֵּאַלְנוּךָ *polluimus te?* Ibidem verſ. 12. *afferentes ſuper altari meo* לֶחֶם מְגֹאָל *panem pollutum.* Targum קוּרְבַּן מְרַחַק *oblationem abominabilẽ.* Pual גֹּאַל *pollutus fuit.* Nehem. 7. v. 64. וַיְגֹאֲלוּ *& polluti ſunt à ſacerdotio.* tanquã polluti dejecti ſunt. Et ex Niphal נִגְאַל, & ex Pual גֹּאַל cõpoſitum נְגֹאַל *pollutus fuit.* Thren. 4. v. 11. נְגֹאֲלוּ, Targ. אִסְתָּאֲבוּ *polluti ſunt ſanguine.* Eſa. 59. v. 3. *Quoniam manus veſtræ* נְגֹאֲלוּ, Targ. טוּשְׁפִין *contaminatæ ſunt ſanguine.* Hiphil הִגְאִיל *polluit.* Eſa. 63. verſ. 3. *& omnia veſtimenta mea* אֶגְאָלְתִּי *pollui.* pro הִגְאַלְתִּי, ה pro א more Chaldæorum, & pro chirec. Hithpael, הִתְגָּאֵל *polluit ſe.* Dan. 1. v. 8. *Et poſuit Daniel ſuper cor ſuum, quod non* יִתְגָּאַל *vellet pollui fruſto cibi regis.*

גבב Inde גַּב *altitudo, eminentia,* prominentia cujuſq; rei ſuper alias partes, *gibbus:* Plur. גַּבִּים, Chald. גַּבִּין; Fœm. גַּבּוֹת *eminentia.* Dicitur autem de varijs rebus: 1. de ædificiis. Ezech. 16. v. 23. *& ædificaſti tibi* גַּב *altitudinem.* ædificium altum. altare: altaria ſiquidem ædificabantur in eminentiis & turribus altis in urbe. Ezech. 43. verſ. 13. *& iſta eſt* גַּב הַמִּזְבֵּחַ *altitudo altaris.* Ezech. 16. v. 38. *& deſtruent* גַּבֵּךְ *altitudinem tuam.* altare tuum. Targ. שׁוּרִיךְ *murum tuum.* ¶ 2. de eminentia ſeu ſtatura hominis incurvati, deq; aliorum etiam animalium corporis parte eminentiore, & ſignificat *dorſum.* Pſalm. 129. verſ. 3. *ſuper* גַּבִּי *dorſo meo araverunt aratores.* Targum גּוּשְׁמִי *corpore meo.* Ezech. 10. verſ. 12. *Et omnis caro ipſorum,* וְגַבֵּיהֶם *& dorſa ipſorum.* Iob. 15. verſ. 26. *In denſitate* גַּבֵּי מָגִנָּיו *dorſorum clypeorum ejus.* Per ſynecdochen, *coſta,* quæ eſt in dorſo; *& latus.*

¶ 3. de

Google

A ¶ 3. de oculis, & ſignificat *ſupercilia*, vel certè *carnem prominentem*, in qua ſunt ſupercilia. Levit. 14. v. 9. *&* נַּבֹּות, Targ. גְּבִינִי *ſupercilia oculorum ejus.* ¶ 4, de rotis, & ſignificat *canthos*, vel *partem prominentem*, in qua ſunt canthi. 1. Reg. 7. v. 33. *& opus rotarum, ſicut opus rota currus, axes ipſarum*, וְגַבֵּיהֶם *& canthi ipſarum.* ¶ 5. de terra, & ſignificat *tumulum*. Iob. 15. v. 12. לְגַבֵּי חֹמֶר גַּבֵּיכֶם *ſuper dorſa luti, dorſa veſtra.* tumulus. Targ. אַגַּב *apud.* ſenſus idem. ¶ 6. de lecto dicitur, & *torum* ſignificat. ¶ Chald. גַּב, Syr. גנב, Arab. גנב genb *latus*. Syr. Luc. 5. v. 2. עַל גְּנַב יַמָּא *juxta latus maris.* ¶ Deniq; uſurpatur גַּב pro B *juxta, apud.* Pſalm. 39. verſ. 13. *peregrinus ego* עִמָּךְ, Targum גַּבָּךְ *apud te.* ¶ Talm. אַגַּב pro אֶל גַּב *ad latus*: iuxta, ſecundum, poſt. Iob. 30. v. 18. כְּפִי, Targ. אַגַּב *juxta tunicam meam*, אַגַּבִּי *juxta me.* ¶ Rabb. אַף עַל גַּב *etiamſi, quamvis, licet.*

Syr. גַּבְּתָא *locus editior, lapidibus ſtratus.*

גַּב *lapidibus viam ſternere.*

Chald. & Syr. גְּבַב *levavit, exegit, accepit, congregavit tributum* aut *mulctam, cenſuit, mulctavit.* Exod. 5. v. 12. לְקוֹשֵׁשׁ, Targ. לְגַבָּבָא *ad colligendum ſtipulas.* Ibidem v. 7. וְקֹשְׁשׁוּ, Targ. וִיגַבְּבוּן *& colligent ſibi.* C

גַּבַּי, Arab. גאבי *collector tributorum*, publicanus, mulctator, exactor, tortor. Plur. גַּבָּאִין *publicani.* רֵישׁ גַּבָּאִין *princeps publicanorum.*

Rabb. גַּבָּא *calamus*, quo vinum elevatur & extrahitur: Item *caſeus*, ab eminentia.

Arab. גבאבאה *collecta.* גבאבה *telonium, vectigal.* D

גב gubb *ciſterna, & carcer in agro.* Plural. אגבאב agbab *ciſterna.*

גבה gubbe *cucullus.* Plur. גבאב gibeb *cuculli.*

גבא duo ſignificata habet. I. גבא *lacuna, fovea* in qua aquæ colliguntur, *ſcrobs*, locus in quo parum aquæ colligitur, *cavea*: per antiphraſin ſic dicta, quod non ſit convexa, & גַּב *eminens*, ſed concava. Plur. גְּבָאִים *lacuna, fovea.* Sing. Eſa. 30. v. 14. *Ad hauriendam aquam* מִגֶּבֶא *ex lacuna.* Plur. Ezech. 41. v. 11. *paludes ejus*, וּגְבָאָיו *& lacuna ejus.* E

II. Verbum Chald. גְּבָא *collegit*, in ſequente גָּבָה habes.

גבד Arab. גבד gebed *propagavit vites*, pampinavit. Item, *intendit arcum, & gaviſus eſt.*

גַּבְדָה gêbde *propago vitis, tradux.* Plural. גְּבָדָאת gebdit *propagines.*

מגתבד mogtabid *gaviſus.* גובדה guibda *gaudium.*

גביד gabbid *cingulum.* גבד gabed *hiſcere.*

A **גבה** Chald. & Syr. גְּבָה & גְּבָא, Arab. גבא gabî *elegit, collegit, exegit cenſum, tributum* aut *mulctam, cenſuit, mulctavit.* Chald. Prov. 25. v. 3. הָגוֹ, Targum גבו *colligite ſcorias ab argento.* Syr. Marc. 3. וּגְבָא *& elegit duodecim, ut eſſent cum ipſo.* Johan. 19. *non vos* גְּבִיתוּנָנִי *elegitis me, ſed ego* גְּבִיתְכוֹן *elegi vos.* Paſſ. Syr. אִתְגְּבָא, Arab. אגתבא agtabi *electus fuit.* Syr. Actor. 10. *qui à Deo* אִתְגְּבִין *electi ſumus.* Arab. Matth. 7. verſ. 16. הל יַגְתַּבִי מן אלשוך עִנַב ומן אלעושג תין *an colligentur* [illegible] *ſpinis uva, & ex rhamno ficus?* 2. Theſſ. 2. verſ. 13. אַחֲבָאכֶם *elegit vos ab initio.* Piel גַּבִּי & גַּבֵּה *collegit, exegit.* Mat. 13. verſ. 28. *vis ibimus* נְגַבֵּא *colligemus ea.* Ibidem, verſ. 48. גַּבִּיו *colligunt & proyciunt.* Paſſiv. Syr. אִתְגַּבִּי, Arab. אגתבי agtabbi *collectus fuit.* Chald. Exod. 21. verſ. 22. עָנוֹשׁ יֵעָנֵשׁ, Targum אִתְגַּבָּאָה יִתְגַּבֵּי *mulctando mulctabitur.* Syr. Matth. 13. v. 40. מִתְגַּבִּין *colliguntur Zizania.* B

Nom. גַּב & מַגְבִּיתָא *collecta, tributum, mulcta.* 2. Reg. 23. v. 33. וַיִּתֶּן עֹנֶשׁ, Targum וּרְמָא מַגְבִּיתָא *& impoſuit tributum ſuper terram.* גַּבִּי *electus, collectus.* C

גְּבִיוּת & גְּבִית *electio, voluntas, electio tributi*: Plur. גְּבִין *electiones.*

גַּבָּא *clima, pars, latus*: ad גַּב pertinet.

גבה גָּבַהּ, Chald. גְּבַהּ *altus, excelſus, ſublimis, elatus fuit, eminuit, excelluit*: per metonymiam, *ſuperbivit.* 1. Sam. 10. v. 24. וַיִּגְבַּהּ, Targ. וְרָם *& altus erat ſuper omnem populum humero ſuo*: eminebat. Pſalm. 131. v. 1. *non* גָּבַהּ, Targ. גְּבַהּ *elatum eſt cor meum.* ſuperbiit. Jerem. 13. v. 15. *ne* תִּגְבָּהוּ *efferamini, quia Dominus locutus eſt.* Targ. תִּתְרַבְרְבוּן *ſuperbiatis.* Hiphil. הִגְבִּיהַּ *exaltavit, elevavit*: abſolutè, *exaltatus fuit.* Ezech. 17. verſ. ult. הִגְבַּהְתִּי *exaltavi lignum humile.* Eſa. 7. v. 11. הַגְבֵּהַּ *elevare dorſum.* Targ. תִּתְחֲזֵי לָךְ אָת בִּשְׁמַיָּא *videatur tibi ſignum in cœlo.* Obad. verſ. 4. *Si* תַּגְבִּיהַּ *exaltatus fueris ut aquila.* D

Nom. גָּבֹהַּ & גָּבוֹהַּ, Chald. גְּבַהּ *altus, excelſus, ſublimis, procerus, elatus, ſuperbus*: Plur. גְּבֹהִים *alti, excelſi.* Fœmin. גְּבוֹהָה *alta, excelſa*: Plur. גבהות *alta, excelſa.* Pſalm. 101. verſ. 5. גְּבַהּ עֵינַיִם *elatum oculis, & latum corde, illum non feram.* Prov. 16. v. 4. *Abominatio Domini omnis* גְּבַהּ לֵב *elatus corde.* E

גֹּבַהּ, Chaldaic. גוֹבְהָא *altitudo, ſublimitas, elatio, ſuperbia*: Plur. גְּבָהִים *altitudines, ſublimitates.* Prov. 16. v. 18. *Ante ruinam* גֹּבַהּ רוּחַ *elatio ſpiritus*: ſuperbia. Pſalm. 10. v. 4. כְּגֹבַהּ אַפּוֹ *in elatione naſi ſui.* propter ſuperbiam, quam præ ſe fert facie. Targ. בְּגַסּוּת רוּחֵהּ *in arrogantia ſpiritus ſui.*

נְבֹהוֹת *idem*. עֵינֵי גַּבְהוּת *oculi elati*. A

Arab. גבהה gebhe *frons*, ab eminentia: Plur. גבאה gibeh *frontes*. ☞ אבו גבהה abu gebhe *fronto*.

גֻּבַּה gubh *apis*. Plur. גִּבְּאָה gibah *apes*. ☞ גַּבָּה jabbah *apiarius*. ☞ מַגְבַּהַה magbaha *apiarium, alvearium*. Plur. מַגָּאבָה magabih *alvearia*.

גבח גִּבֵּחַ *calvus*, cujus ſyncipit nunquã produxit capillos, *recalvaſter*, cui calva frons eſt. Levit. 13. v. 41. גִּבֵּחַ Targ. גְּלוֹשׁ *recalvaſter eſt*.

גַּבַּחַת *calvicies ſyncipitis*. Levit. 13. v. 25. *lepra germinans* בְּגַבַּחְתּוֹ, Targ. בְּגַלְשׁוּשִׁיתֵהּ *in calvicie ejus*. B

גבל tria ſignificata habet. I. גָּבַל *terminavit, determinavit, terminum conſtituit, finium terminus fuit*. Deut. 19. v. 14. *Non retroagas* גְּבוּל *terminum proximi tui, quem* גָּבְלוּ, Targ. תַּחִימוּ *terminârunt priores*. Zach. 9. v. 2. *Sed & Hamath* תִּגְבָּל-בָּהּ *terminabit in ea*. Ioſ. 18. v. 20. *Et Jordanis* יִגְבֹּל אֹתוֹ *terminabit eum*. Targum תְּחוּמָא לֵהּ *terminus ipſi erit*. Hiphil הִגְבִּיל *idem*. Exod. 19. v. 12. וְהִגְבַּלְתָּ, Targ. וְתַתְחֵם C *& terminabis populum circum circa*.

Nom. גְּבוּל *terminus, confinium, limes*. Pl. גְּבוּלִים *termini*. ☞ גְּבוּלָה: Plur. גְּבוּלוֹת *idem*. ☞ גַּבְלוּת *terminatio*.

מִגְבָּלֹת, pro מְגֻבָּלוֹת *terminata*. punctis chirec & kibbuts permutatis. Exod. 28. v. 13. *& duas catenas auri puri* מִגְבָּלֹת, Targ. מְתַחְמָן *terminatas facies eos*.

Rabb. גִּבּוּל *calcatio hominis* intra certum terminum vel lineam. Plur. גִּבּוּלִין *calcationes*. D

גְּבִלָה *prædicamentum*. ☞ גְּבוּל *criſis*: Plur. גְּבוּלִים *criſes*.

II. Per metonymiam, Syr. גְּבַל, Arab. גבל gabal *formavit, finxit, effinxit, figuravit*, figuram certam induxit: quia figura eſt, quæ termino aut terminis clauditur. Syr. Ioh. 9. v. 6. וְגַבַּל *& formavit lutum ex ſputo*. Rom. 9. v. 20. *dicet* גְּבִילְתָא *figmentum ad eum qui finxit illud, quare ſic* גְּבַלְתָּנִי *finxiſti me*. Arab. Gen. 2. v. 19. וגבל אללה אלאנסאן תראבא מן אלארץ E *& formavit Deus hominem pulverem terræ*. Pſalm. 119. in Iod. *Manus tuæ fecerunt me*, וְגַבְּלַתְנִי *& formârunt me*. Duale. Paſſiv. Syr. אֶתְגְּבֵל, Arab. גֻּבִּל gubil *formatus fuit*. 1. Tim. 2. v. 13. אָדָם אֶתְגְּבֵל לוּקְדַם וְהָיְדֵין חַוָּא, Arab. אָדָם גֻּבִּל אֻוְלָא וּבַעְדָה חַוָּא *Adam formatus eſt primus, & pòſt Heva*.

Nom. Syr. גָּבוֹלָא, Arab. גאבל gabil *plaſmator, fictor, creator*.

Syr. גְּבִילָא, Arab. גַּבְלָה gabla *figmentum, maſſa, materia* ex qua aliquid formatur. Item *formatio, creatio*.

Rabb. גִּבֵּל formavit panes ex farina, *pinſuit*. ☞ גַּבָּל *piſtor*.

Hebr. גְּבַל *Gebal, Gabale*, Syriæ urbs, ſub Libano monte, ubi erant lapicidæ, ſita, cujus incolæ dicuntur גִּבְלִים *latomi*, quia poterant lapides dolare, & certam illis figuram inducere: Et circumjacens regio Gabalene. Ezech. 27. v. 9. *ſenes* גְּבַל *Gebal, & ſapientes ejus fuerunt in te*. Targum גְּבְלָאֵי, LXX. βιβλίων. lege γιβλίων *Gabalenorum*. Unde corruptè vocatur *Byblus*, aut *Byblium*. ¶ Alia porrò fuit גְּבָל *Gebal*, filiorum Ammon terminus. Pſalm. 83. v. 8. גְּבָל *Gebal & Ammon*.

III. Arab. גבל gêbel *mons altus*: Plur. גבאל gibil *montes*. In Geographia: גבל אלקמר אלדי הו פוק כט אלאסתוא *mons lunæ, qui eſt ſub linea æquationis*. גבל אלנאר *mons ignis*, Ætna. אלניל מן הדא אלגבל מן עשר עיון *Nilus ex iſto monte, ex decem fontibus*. גבל אכחל gêbel achal *mons niger*: in Hiſpania.

גְּבְלִי gebeli, 1, *montanus*. 2, montana ſus, *aper*. 3, vitis montana, *ſtaphyſagria*. Pl. גְּבְלִיין gebeliîn *montani*.

גבן גבן, Chald. גְּבִין *gibbus*, גב *dorſum curvum & eminens*. Levit. 21. v. 20. *aut* גִּבֵּן, Targ. גְּבִין *gibbus*. Targ. Hieroſolym. דְּגְבִינוֹי חָפְיָן עֵינוֹי *cujus ſupercilia tegunt oculos ejus*, cui in utroq; oculorum ſinu, ſuperciliorum pili denſius & deformius exereſcunt, *ſuperciliosus*.

Rabb. גבנונית *gibboſitas*.

גְּבִינָה, Chald. גּוּבְנָא, Arab. גֻבְנָה gubna *caſeus*, maſſa lactis coacti, ab eminentia ſic appellata.

Verbum Rabb. הִתְגַּבֵּן, Syr. אֶתְגַּבַּן, Arab. אתגבן atgabban *coagulatus fuit* inſtar caſei. ☞ Arabic. מתגבן *coagulatus*: Plur. מתגבנה *coagulati*.

Chal. גְּבִין, Arab. גפן gefn literis כ פ permutatis: *cilium, ſupercilium, palpebra*: Pl. גְּבִינִין, Arab. אגפאן agfin *palpebræ*.

Verbum Arab. גפן geffen *nictavit*, palpebris innuit.

Syr. גְּבִינָא & גבינות *cacumen montis*: Item *frons*. Luc. 4. v. 29. *uſq; ad* ὀφρύος, Syr. לְגְבִינָא *ſupercilium montis*: metopon. 2. Georg. *Ecce ſupercilio clivoſi tramitis undam*. ſummitate terrarum.

Arab. גבן geben *eructatio*. ☞ גבינה gabîna *injuria*.

גַּבְנֻנִּים *gibberoſi montes*, excelſi propter gibbos ſeu vertices. Pſal. 68. *montes* גַּבְנֻנִּים *gibberoſi*. Targ. גִּיוְתָנִין *excelſi*.

גבע גֶּבַע, Fœm. גִּבְעָה, Chald גִּבְעָא *collis, monticulus, tumulus*, ſimilis quidem monti, ſed eo minor. Plur. גְּבָעוֹת *colles*. Ierem. 2. v. 20. *& omnis* גִּבְעָה, Targ. רָמָא *collis altus*. 1. Sam. 14. verſ. 2.

v.2. *& Saul ſedebat in extremitate* הַגִּבְעָה *collis, ſub malogranato.* Pſalm.65.v.13. *& exultatione* גְּבָעוֹת, Targ. גַּלְמָתָא *colles accingentur.*

Inde nomen proprium urbis גֶּבַע *Geba.* & גִּבְעָה *Gibea*, & גִּבְעוֹן *Gibeon*, in colle extructæ. R.D. in 10. Eſaiæ; גבע & גִּבְעָה *duæ urbes ſunt in terra Benjamin.* Verum ejus nominis una tantùm in tribu Benjamin, altera in tribu Iuda. 1. Sam. 13. v.16. *habitantes* בְּגֶבַע בִּנְיָמִן *in Geba Benjamin.* 1.Sam.14.v.6. *& videbant ſpeculatores Saulis* בְּגִבְעַת בִּנְיָמִן *in Gibeah Benjamin.* Iudicum 19. v.14. *& occidit ipſis Sol juxta* הַגִּבְעָה *Gibea, quæ ptinet* לְבִנְיָמִן *ad Benjamin.* ad hanc reſpicit, Hoſ.9. v.9. *corrupti ſunt* כִּימֵי הַגִּבְעָה *ſicut diebus Gibeah.* in ea enim ſtuprata fuit pellex Levitæ. 1. Sam.13. v.15. *& aſcendit ex Gilgal* גִּבְעַת בִּנְיָמִן (in) *Gibea Benjamin.* Ibidem v.16. *habitantes* בְּגִבְעַת בִּנְיָמִן *in Gibea Benjamin.* Dicitur hæc quoq; *Gibea Saulis*, quod Saulis eſſet patria, quodq; ibi regiam ſuam extruxerat. 1.Sam. 11. v.4. *& venerunt nuncij* גִּבְעַת שָׁאוּל (in) *Gibea Saulis.* 1. Samuel.15.v.35. *& Saul aſcendit in domum ſuam* גִּבְעַת שָׁאוּל (in) *Gibea Saulis.* Eſa.10. v.29. גִּבְעַת שָׁאוּל *Gibea Saulis fugit.* vocatur inſuper גִּבְעַת קִרְיַת יְעָרִים 1. Sam.7. v.1. &, 2.Paral.1. v. 4. Item גִּבְעַת אֱלֹהִים *Gibea Dei*: quod in ea eſſet arca fœderis. 1.Sam.10.v.5. *poſtea venies ad* גִּבְעַת הָאֱלֹהִים *Gibea Dei.* Targ. גִּבְעֲתָא דִּי בַהּ אֲרוֹנָא דַיְיָ *Gibea, in qua erat arca Domini.* ſicut ſcribitur, 2.Paral. 1.v. 3. *& ibant Salomo & totus cœtus populi ejus ad excelſum, quod erat* בְּגִבְעוֹן *in Gabaon: quia ibi erat tabernaculum teſtimonij, quod fecerat Moſes ſervus Domini in deſerto.* 1. Reg.3. verſ. 4. *& abijt rex* גִּבְעֹנָה *in Gibeon, ut ſacrificaret ibi, quia erat excelſum magnum.* hoc eſt, altare, quod fecerat Bezaleel. & dicitur magnum, quia reliquas excelſas præſtabat. Ante templum Salomonis extructum tabernaculum magnũ erat, 1. in Gilgal. 2. in Siloh. 3. in Nob. 4. in Gibeon. 2. Sam. 6. v.3. *& tulerunt eam* (arcam) *ex domo Abinadab, quæ erat in* גִּבְעָה *in Gibeah.* ¶ Illa vero quę in tribu Iuda, ſimpliciter dicitur גֶּבַע, & גִּבְעָה, & גִּבְעוֹן. 2. Sam. 5. v.25. *Et percuſſit Philiſtæos* מִגֶּבַע *à Geba uſq; ad Gazer.* pro quo habetur, 1. Paral. 14. verſ. 16. מִגִּבְעוֹן *à Gibeon.* Eſa. 10. verſ. 29. גֶּבַע מָלוֹן לָנוּ *Geba diverſorium nobis.* Ioſ. 9. verſ. 3. *& habitatores* גִּבְעוֹן *Gibeon audiverunt.* hi erant ex poſteris Hivæi. ſequitur enim verſ.7. *& dicebant vir Iſrael ad* הַחִוִּי *Hivæum.* 2. Sam. 21. verſ. 1. *Propterea quod interfeciſſet* הַגִּבְעֹנִים *Gibeonitas.* Nob urbem ſacerdotalem percuſſit gladio: Et ibi habitabant גִּבְעוֹנִים cædentes ligna, & haurientes aquas ad altare. Ioſ.5. verſ. 3. *& circumcidit filios Iſrael* אֶל־גִּבְעַת הָעֲרָלוֹת, Targum בְּגִבְעֲתָא וּקְרָא לַהּ גִּבְעַת עָרְלָתָא *in Gibea, & vocavit eam Gibeah præputiorum.* Iud. 7. verſ. 1. *à ſeptentrione* מִגִּבְעַת הַמּוֹרֶה *à Gibea doctoris.* Targum מִגִּבְעֲתָא דִּמְסַתְּכַיָּא *à Gibea ſpeculationis.* fortaſſis erat ibi ſpeculator monſtrans vias: aut indicans incolis exercitus hoſtilis adventum. ¶ גבע in monte Libani. Ibi ſepultus Zophonias propheta.

גָּבִיעַ *ſcyphus*: Plur. גְּבִיעִים *ſcyphi.* Geneſ. 44. verſ.2. *&* גְּבִיעִי, Targum כַּלִּידִי *ſcyphum meum, ſcyphum argenteum.*

מִגְבָּעוֹת *galeri.* Exod. 28. verſ. 40. *Et facies illis* מִגְבָּעוֹת, Targum כּוֹבְעִין *galeros.*

גבן Arab. גִּבְן *gypſus.* ✠ Verbum. גַּבַּן *gypſo obduxit.*

גבר גָּבַר, Chald. גְּבַר *valuit* viribus, virtute, fortitudine, autoritate; *prævaluit, invaluit, ſuperavit, exuperavit, vicit* viribus ſeu robore, & potentia ſeu autoritate, *rexit, gubernavit, adminiſtravit, dominatus eſt; robuſtus ſive fortis fuit.* 2. Sam. 11. v. 23. גָּבְרוּ *prævaluerunt ſupra nos viri.* Targ. תְּקִיפוּ *robuſti fuerunt.* Piel גַּבֵּר, Chal. גַּבַּר *roboravit, confortavit.* Arab. גבר gabbar *inſtauravit, ſanavit.* Hebr. Zach. 10. verſ.6. וְגִבַּרְתִּי *& roborabo domum Iuda, & domum Ioſeph*: ſalvabo. Arab. Pſal. 68. *Infirmata eſt, &* גַּבַּרְתָּהּ *roboraſti eam.* Pſal. 147. וְיִגַּבַּר *& confortabis contritiones ejus.* Precat. יָא גַאבִר אַלְעִטָם אַלְכַּסִיר *ó ſanans oſſa fracta.* Paſſ. Arab. אנגבר angabbar *inſtauratus, ſanatus fuit.* Hiphil. הִגְבִּיר, Arab. אגבר *idem* quod Piel. Pſal. 12. v. 5. *qui dicunt, linguam noſtram* נַגְבִּיר *roborabimus.* Hithpahel. הִתְגַּבֵּר, Syr. אֶתְגַּבַּר, Arab. אתגבר atgabbar *confortavit ſeipſum, robuſtus fuit.* Iob. 15. v.25. *& ſuper omnipotentem* יִתְגַּבָּר *robuſtus erit.* Syr. 1. Corinth. 16. אֶתְגַּבַּרוּ *confortamini.* Arabicè, Geneſis 10. *ut* יתגבר *eſſet robuſtus ſuper terra.*

Nom. גֶּבֶר, Chald. & Syriac. גּוּבַר & גְּבַר *vir* qui viribus præſtat; qui habet poteſtatem in uxorem: *vir magnus & honorabilis.* Plural. גְּבָרִים, Chaldaicè גֻּבְרִין & גַּבְרִין *viri.* Deuteron. 22. verſ. 5. *non ſit inſtrumentum* גֶּבֶר, Targum דִּגְבַר *viri ſuper fœmina, & non induetur* גֶּבֶר, Targum גְּבַר *vir veſte fœminæ.* Eſa. 22. verſ. 17. *Ecce Dominus projiciet te projectione* גָּבֶר *ô vir: & operiet te operiendo.* vocativum eſſe apparet ex accentu, & forma abſoluta dictionis טַלְטֵלָה præcedentis. Hieronym. *Ecce, Dominus aſportari te faciet, ſicut aſportatur gallus gallinaceus: ſicut* hic humero portitoris de loco in locum

transfertur. Et in commentariis ſcribit, A
ita ſuum Hebræum expoſuiſſe. Rabbinis enim גֶּבֶר eſt *gallus gallinaceus*, gallinarũ quaſi maritus. ¶ Per metaphoram dicitur de *locuſtis*. Ioel 2. v. 8. גבר *quilibet in via ſua ambulabunt*. Syr. Matth. 1. *Iacob genuit Ioſeph*, גַּבְרָהּ דְּמַרְיָם *maritum Mariæ*.

גְּבַר *idem*. ſemel, Pſ. 18. v. 26. *Cum* גְּבַר *viro integro integer eris*. pro quo legitur, 2. Sam. 22. v. 26. גִּבּוֹר *heroe*.

גְּבִיר *dominus, herus, gubernator*. Fœm. גְּבִירָה, & גְּבֶרֶת *domina, hera, herois*, illuſtris fœmina, uxor regis. Differunt tamen hæc duo vocabula: quod גְּבִירָה propriè ſit *uxor regia*: at גברת *quæcunq; materfamilias*. Gen. 27. v. 37. B
Ecce גְּבִיר, Targum רַב *dominum ipſum poſui ſuper te, & omnes fratres ejus dedi ei in ſervos*. Ibidem. *ſis* גְּבִיר, Targum רַב *dominus ſuper fratres tuos, & adorent te filij matris tuæ*. 2. Reg. 5. v. 3. *& dixit* אֶל-גְּבִרְתָּהּ, Targ. לְמָרְתָּא *ad dominam ſuam*. 1. Reg. 15. v. 13. *& removit eam* מִגְּבִירָה *à domina*: ne eſſet domina. Targum מִמַּלְכוּתָהּ *à regno ipſius*: ne amplius eſſet regina. Jerem. 13. verſ. 17. *dic regi* וְלַגְּבִירָה *&* C
dominæ. Targum וּלְמַלְכְּתָא *& reginæ*. Gen. 16. v. 4. *& contemta erat* גְּבִרְתָּהּ, Targum רִבּוֹנְתַהּ *domina ejus in oculis ejus*.

גִּבּוֹר, Chald. גִּבָּר, Arab. גִּבָּאר gibbar *fortis, robuſtus, potens, heros*, bellica virtute & autoritate præditus, vir illuſtris, dynaſta, vir aut princeps potẽs, Gigas: Pl. גִּבּוֹרִים, Chaldaic. גִּבָּרִין, Arab. גַּבָּאִירָה *gigantes, potentes, heroes*. Ioel 4. verſ. 10. *infirmus dicat* גִּבּוֹר, Targum תַּקִּיף *fortis ego ſum*. Geneſ. 10. verſ. 9. *Cuſch genuit Nimrod, hic cœpit eſſe* D
גִּבּוֹר *fortis in terra*. Targum גְּבַר תַּקִּיף *vir fortis*. Jerem. 14. *quare eris* כְּגִבּוֹר *ſicut fortis, qui non poteris opitulari?* ſæpe enim accidit ut heros ſua fortitudine ſervare nequeat. Geneſ. 6. v. 4. *Illi ſunt* הַגִּבֹּרִים, Targ. גִּבָּרַיָּא *fortes, qui fuerunt in ſeculo, viri nominis*. Lxx. οἱ γίγαντες. nam Chaldæis גִּבָּרִין *ſunt gigantes*.

גְּבוּרָה, Chaldaicè גְּבוּרָא, Arab. גְּבוּרָה gabura *robur, fortitudo* corporis & animi, *potentia*: Plural. גְּבוּרוֹת, Chald. גְּבוּרָן, Arab. E
גַּבָּרוּת gabarut *potentiæ*. 2. Reg. 18. v. 20. *conſilium* וּגְבוּרָה *& fortitudo ad bellum*. Pſal. 147. v. 10. *non* בִּגְבוּרַת הַסּוּס *in fortitudine equi voluntatem habebit*. in eo qui confidit in robore equi ad fugiendum ex bello. Iud. 5. v. 31. *ſicut ortus ſolis* בִּגְבֻרָתוֹ *in fortitudine ejus*. in meridie fortior eſt ſolis æſtus. Rabb. κατ' ἐξοχὴν, in forma emphatica, הַגְּבוּרָה *ſumma poteſtas*, Deus in fortitudine & potentia quam habet. בִּגְבוּרָה *in fortitudine*: in Deo. ✠ תַּגְבוּרָה *exuberantia*.

A Chald. מְגַבַּר *fortis, vehemens*.

Syr. גְּבוּרְתָּא *prodigium*: Plural. גְּבוּרָן *prodigia*.

Arab. אַלְגִּבָּאר algibbar *Orion* in cœlo.

גבר & אִנְגְּבָאר ingebar *inſtauratio, ſanatio*. ✠ גבר gebar, & מַגְבַּר magbar *idem*. ✠ ינגבר *inſtaurabitur*.

גביירה gubeira *pulegium*.

גבש גָּבִישׁ *gemma quædam* alba, *cryſtallus* ex aqua concretus. Iob. 28. v. 18. *corallium &* גָּבִישׁ *cryſtallus non prædicabitur*. Lxx. καὶ γαβὶς: hebræum retinet. ✠ אֶלְגָּבִישׁ *grando*. q. אֵל
B *potens*, גָּבִישׁ *cryſtallus*.

Arab. גבש gubiſch *ſuffuſio*. ✠ גבש gebeſch *biſcere*.

גדד tria ſignificata habet I. גָּדַד & גַּד *aſſociatus, conſociatus, collectus, congregatus fuit, turmatim cucurrit, exercitum collegit, cum exercitu invaſit; tumultuatus, deprædatus, latrocinatus fuit*; ut cum אָגַר congruat. Pſalm. 94. verſ. 21. יָגוֹדּוּ *congregabuntur contra animam juſti*. Targ. יִכַּנְשׁוּן בִּישָׁן *coacervabunt mala*. Hithpæel הִתְגּוֹדֵד *idem*. Jerem. 5. v. 7. *&* (in) *domum mere-*
C *tricis* יִתְגּוֹדָדוּ, Targ. מִסְתַּיְעִין *turmatim congregantur*. Mich. 4. v. 14. *nunc* תִּתְגֹּדְדִי *turmatim concurres, filia turmæ*.

גְּדוּד *turma, exercitus, cætus, turba, copia militaris, caſtra, cohors*: Plur. גְּדוּדִים *turmæ, catervæ*. Iob. 29. v. 25. *& habitabam quaſi rex* בַּגְּדוּד, Targ. בְּחֵילָא *in exercitu*. 2. Sam. 3. v. 22. *& Ioab venit* מֵהַגְּדוּד *è turma*. Targ. מִן מַשְׁרִיתָא *ex caſtris*. 2. Sam. 22. v. 30. *In te conteram* גְּדוּד *exercitum*. 1. Reg. 11. v. 24. שַׂר גְּדוּד, Targum רַב מַשְׁרִיתָא
D *princeps exercitus*. 2. Reg. 13. v. 20. וּגְדוּדֵי מוֹאָב *& turmæ Moab veniebant in terram*. Targ. מַשְׁרְיַת מוֹאָב *exercitus Moabitarum*. Iob. 19. v. 12. *ſimul venient* גְּדוּדָיו, Targ. אוֹכְלְסוֹי *populi ejus*.

גַּד, eſt גְּדוּד הַשָּׁמַיִם *exercitus cæli*, aut *duodecim ſigna Zodiaci*. Eſa. 65. v. 11. *Et vos derelinquentes Jehova, obliviſcimini montis ſanctitatis meæ, inſtruitis* לַגַּד *exercitui* (cœli) *menſam*. Targum לְטַעֲוָן *idolis*. ut notet turbam ſeu exercitum idolorum, quæ præ multitudi-
E ne numerari vix poſſent. Lxx. τῷ δαιμονίῳ. Hieron. *Eſt in cunctis urbibus, & maximè in Aegypto & in Alexandria, idololatriæ vetus conſuetudo, ut ultimo die anni & menſis ejus, qui extremus eſt, ponant menſam refertam varij generis epulis, & poculum mulſo mixtum, vel præteriti anni vel futuri fertilitatem auſpicantes. Hoc & Iudæi faciebant*. ✠ Inde גַּדִּין *augures, divini*. ¶ Deinde גַּד *coriandrum*. Exod. 16. v. 31. *& vocaverunt domus Iſrael nomen ejus Man, & erat quaſi ſemen* גַּד, Targ. כְּבַר זְרַע *coriandri candidum*: rotundum, ut coriandrum.

Rabb.

Rabb. גרגניות *ceraſa*, à coriandri figura. A
גדוד *juvenis* ad militiam aptus, *homo militaris*: Plur. גדודין *juvenes*.

גדוריא *linteum*, *mappa*.

Prop. גד *Gad*: quo nato, Lea habuit גדוד בָּנִים *turmam* ſeu *exercitum filiorum*. Gen. 30. v. 11. *dixit Lea* בָּגָד, quod legitur בָּא גָד, Targ. אֲתָא גָד *venit turma* ſeu *exercitus*; *& vocavit nomen ejus* גָּד *exercitus*. liberorum multitudo.

II. Ex uſu Chaldæorum גְּדַד, Chald. גדד ſignificat שריטה בבשר הפנים מחמת אבל : *incidit*, *concidit*, *ſuccidit*, *excidit*, *laceravit*: ut congruat cum גזז, literis ז ו ד permutatis. Dan. B 4. verſ. 11. גדו *ſuccidite arborem*. Hithpael הִתְגּוֹדֵד *incidit ſeipſum* uſq; ad ſanguinis effuſionem, ſcalpſit, laceravit in luctu carnem. Jerem. 16. v. 6. *nec* יִתְגֹּדַד *incidetur*. 1. Reg. 18. v. 28. וַיִּתְגֹּדְדוּ *& incidebant ſe juxta morem ſuum*, *cum gladijs & lanceis*. Targum ואתחממון *& turbati* ſive *tumultuati ſunt*. accepit ſignificatione præcedente. Deut. 14. verſ. 1. *non* התגודדו *incidamini*: non habeatis inciſuram in carne veſtra ob aliquem mortuum, gentium more. Targ. C תתחממון *tumultuemini*. Jerem. 41. v. 5. *raſi barba*, *& ſciſſi veſtibus*, ומתגודדים *& incidentes ſe*. Targ. ומתחממין *& tumultuantes*. inciderant inciſiones in carne ſua ob luctum propter devaſtationem templi.

גדודות *inciſiones*. Jerem. 48. v. 37. *omnis barba raſa*, *ſuper omnibus manibus* גְּדֻדֹת *inciſiones*: lacerationes carnis.

גדודים ſunt בקעי חרישות *inciſura terræ*, *ſulci*, lacunæ vomere factæ, tanquam inciD ſuræ. Pſalm. 65. v. 11. *deprime* גְּדוּדֶיהָ *ſulcos ejus*: lacunas vomere factas.

Rabb. גִּדְגֵּד *anguſta ſemita* ſicut ſulcus. ✠ גדודין *anguſta via*.

III. Arab. Piel גַּדֵּד gedded *novavit*, *innovavit*, *renovavit*, *reformavit*. Pſal. 104. וְתְגַדֵּד *& renovabis faciem terræ*. Paſſ. אִתְגַּדַּד etgedded *renovatus fuit*. Pſalm. 103. יתגדד *renovabitur*, *ut aquila*, *juventus tua*. Pſal. 51. וְגַדֵּד *& innova ſpiritum rectum intra me*. E

גדיד gidid *novus*, *novicius*, *tyro*. Plural. גדוד gudud *novi*. Foem. גדידה gedida *nova*: Plur. גדידאת gedidit *nova*. 2. Petr. 3. v. 13. סמואת מְגַדִּדָה וארצא גדידה *cœli novi & terra nova*.

גדה gedda, & גדידה gudeide *reformatio*, *novitas*. בגדה bigidda *noviter*, *denuò*.

תגדיד tagdid, & תגדידה tagdida *renovatio*, *encænia*. ✠ גדא *valde*, *nimis*.

גד gedd *avus*: Plu. גדוד gudud, & אגדאד agdad *avi*. גדה gedda *avia*: Plural. גדאת geddet *aviæ*. גד תאלת ged thalith *avus tertius*, *abavus*.

גדא. Arab. גדא *hœdus*, in גדה habes.

גדב. Arab. גדב gaddab, & אגתדב agtaddab, cum ד punctato, *traxit*, *attraxit*, *provocavit*, *elicuit*. Pſal. 10. נגדבה *attrahit eum*. Pſal. 78. ואגתדבה *& traxit eum de gregibus ovium*. Gal. 5. ונגתדב *& provocemus*. In Geographia חגר אלמגנטיס אלדי יגדב אלחדיד אליה *lapis magnetes qui trahit ferrum ad ſe*. ibidem, ואלהוא יגדב למא *& aër trahit aquam*. Joh. 12. v. 32. מן אחד כל אלי נגדבה *cum elevatus fuero à terra tra*-*ham ad me unumquodq;*. Paſſ. אנגדב angaddab *provocatus fuit*. Avic. ינגדב *provocatur*, *elicitur*.

אלקוה אלגאדבה *virtus eliciens*. ✠ גדב *ſterilitas*.

גדה. Inde גדי, Chald. גַּדְיָא, Arab. גדי gidi *hœdus* caprarum & ovium. Plur. גְּדָיִים, Foem. גדיות, Chald. גַּדְיָן, Arab. גדיאן gidien *hœdi*. בלשון ערבי גדי בנקודה אחת על הגימל. ¶ Rabb. גדי, Arab. אלגדא algidi *capricornus* in Zodiaco. ¶ גדא אלועל gidi alvaal *hinnulus*, cervus juvenis.

אתגדא atgadi *meridiavit*, *merendavit*. ✠ גדי gadi *merenda*.

גד *ripa*, *littus*: Plur. גְּדוֹת *ripæ*, *littora*. Joſ. 4. verſ. 15. *& Iordanis plenus erat ſuper omnia* גְּדוֹתָיו, Targum כיפוהי *littora ejus*. exundat enim tempore meſſis, ſicut Nilus nivibus montium liqueſcentibus.

גדל tria ſignificata habet. I. גְּדַל, Chald. גדל *magnus fuit*, vel *factus eſt*. refertur ad quantitatem & qualitatem. Et quidem quoad quantitatem, vel magnitudinem denotat, vel numerum: ſi magnitudinem; ſignificat *crevit*, *adolevit*, *nutritus*, *enutritus*, *altus*, *educatus fuit*: pueri enim dum nutriuntur, augmentum capiunt. ſi numerum; *multiplicatus*, *auctus fuit*. Quo verò ad qualitatem, denotat *dignitatem*, *præſtantiam* rei aut perſonæ, *exiſtimationem & honorem*; ſignificatq; *excellens*, *honorabilis* ſive *honoratus fuit*, *ad honores evectus eſt*. Gen. 25. v. 27. וַיִּגְדְּלוּ *& magni facti ſunt pueri*. Targum ורביאו *& creverunt*: adoleverunt. Lxx. καὶ ηὐξήθησαν *creverunt autem*. Job. 31. v. 18. *quia à puritia mea* גְּדֵלַנִי *crevit mecum*, *ſicut* (cum) *patre*. pro גָּדַל עִמִּי. Lxx. ἐξέτρεφον *enutrivi ut pater*. Poteſt & tranſitivè exponi, *enutrivit me*. Geneſ. 41. v. 40. *tantùm throno* אֶגְדַּל מִמֶּךָּ *major te ero*. Targum אֱהֵא יַקִּיר *ero honorabilis*. Lxx. ὑπερέξω σου *ſuperabo te*. 1. Sam. 26. v. 24. *quemadmodum* גָּדְלָה *magna fuit*. Targ. יקרת *precioſa fuit anima tua hodie in oculis meis*: *ſic* תִּגְדַּל *magna erit anima mea*

mea in oculis Domini. Targ. תֵּיקַר *precioſa erit*. A
Piel גַּדֵּל *magnum fecit*, aut *reddidit*, vel
quantitate; ut magnitudine, *nutrivit*, *e-
nutrivit*, *educavit*, *creſcere ſivit*: ſeu numero,
auxit, *multiplicavit*: vel qualitate, *ad honores
evexit*, *in dignitatem collocavit*. Eſa. 1. v. 2. *fi-
lios* גִּדַּלְתִּי *enutrivi*, *& exaltavi*. 2. Reg. 10. v.
6. *cum magnatibus urbis* מְגַדְּלִים אוֹתָם *educanti-
bus eos*. Eſa. 44. v. 15. *plantavit pinum*, *& plu-
via* יְגַדֵּל *faciet creſcere*. Hoſ. 9. v. 12. *quia ſi*
יְגַדְּלוּ, Targ. יְרַבּוּן *educabunt filios ſuos & orbabo
eos*. Lxx. ἐκθρέψωσι *enutrient*. Gen. 12. v. 2.
וַאֲגַדְּלָה, Targ. וַאֲרַבֵּי *& magnū reddam nomen
tuum*. Num. 6. v. 5. גַּדֵּל *nutri comam capilli ca-* B
pitis tui. Targ. מְרַבֵּי *nutriens*. Joſ. 4. v. 14. *in
die illo* גִּדַּל *magnificavit Dominus Ioſuam*. Rabb.
כֹּחַ הַמְגַדֵּל *potentia augmentativa*. Hiph. הִגְדִּיל
magnificavit, *magnū reddidit*, *auxit*. abſolutè,
magnificè egit, *magna locutus*, *gloriatus fuit*, *ſu-
perbijt*. 1. Sam. 12. v. 14. *videte id quod* הִגְדִּיל
magnificavit vobiſcum. Targ. אַסְגֵּי לְמֶעְבַּד *mul-
tiplicavit facere*. Eſa. 9. v. 2. *ipſi* הִגְדַּלְתָּ *magnifi-
caſti gaudium*: ſubinde majus reddidiſti. 1.
Sam. 20. v. 41. *& fleverunt unus cū altero*, *quo-* C
ad David הִגְדִּיל *magnificavit*. ſcil. flere, ſuper-
avit. Obad. v. 11. *& ne* תַּגְדֵּל פִּיךָ *magnifices os
tuū*. Targ. אַסְגֵּיתָא לְמַלָּלָא רַבְרְבָן *multiplicaſti lo-
qui ſuperba*. ¶ Et cū עַל *contra*, פִּי *os*, aut לָשׁוֹן *lin-
gua* ſubintelligitur, & ſignificat *contumelio-
ſe loqui* in aliquē, conviciari, verbis inſole-
ſcere, *ſuperbire*, *contemnere*. Pſ. 38. v. 17. עָלַי
הִגְדִּילוּ *contra me magnificârunt*: magna locuti
ſunt, contumelioſi fuerunt. Jer. 48. v. 26.
& 42. *quia contra Dominū* הִגְדִּיל, Targ. אִתְרְרַב
magnificatus eſt. Pſ. 55. v. 13. *oſor meus* עָלַי הִגְדִּיל D
contra me magnificavit: os ſcil. aut linguam.
Zophon. 2. v. 8. וַיַּגְדִּילוּ עַל גְּבוּלָם *& magnifi-
cârunt contra terminos eorū*. Job. 19. v. 5. *ſi ve-
rè* עָלַי תַּגְדִּילוּ *cōtra me magnificaveritis*. Hithpael הִתְגַּדֵּל *magnificavit ſe* Dan. 11. v. 37. *quia
ſuper omne* יִתְגַּדֵּל *magnificabitur*: efferetur.

Nom. גָּדוֹל *magnus* quantitate vel qua-
litate: magnitudine, numero, annis, ho-
nore, exiſtimatione, autoritate. Pl. גְּדוֹלִים
magni. Foem. גְּדוֹלָה *magna*. Pl. גְּדוֹלוֹת *magna*.
Gen. 44. v. 12. *& quaſivit*, בַּגָּדוֹל, Targ. בְּרַבָּא E
in magno incepit: וּבַקָּטֹן, Targ. וּבְזְעֵירָא *& in
parvo perfecit*. 2. Sam. 3. v. 38. וְגָדוֹל *& magnus
cecidit*. Targ. וְשַׁלִּיט *& princeps*. Jer. 32. v. 19.
גְּדֹל הָעֵצָה *magnus conſilio*. Lxx. κύριος μεγά-
λης βουλῆς *dominus magni conſilij*. Inde trans-
latū eſt in Eſa. 9. v. 6. *magni conſilij Angelus*,
quod in Hebræo non habetur. 1. Reg. 2.
quia ipſe frater meus גָּדוֹל מִמֶּנִּי *magnus præ me*:
me major. Targ. קַשִּׁישׁ *ſenior*. 2. Reg. 10. v.
22. *apud* גְּדֹלֵי הָעִיר *magnates urbis*: quorum
magna eſt potentia & autoritas. Jer. 52.

v. 13. *& omnem* בֵּית הַגָּדוֹל *domum magnatis
cōbuſſit igni*. Targ. בָּתֵּי רַבְרְבַיָּא *domus magna-
tum*. 2. Reg. 8. v. 2. *narra mihi omnia* הַגְּדֹלוֹת
magna, *quæ fecit Eliſæus*. Pſ. 12. v. 4. *linguā lo-
quentem* גְּדֹלוֹת *magna*: ſuperba, arrogantia,
contemtum præ ſe ferentia. Jer. 45. v. 5. *&
tu quæres tibi* גְּדֹלוֹת *magna*: Prophetias: ſi-
cut, *narra*, *quæſo*, *mihi omnia* הַגְּדֹלוֹת *magna*.

גָּדֵל: Plur. גְּדֵלִים *idem*. 1. Sam. 2. v. 26.
abiens וְגָדֵל *& magnus*. Ezech. 16. v. 22. גִּדְלֵי
בָשָׂר *magni carne*.

גֹּדֶל, Chald. גֹּדֶל *magnitudo*, *magnificentia*,
majeſtas. Eſa. 10. v. 12. *viſitabo ſuper fructum*
גֹּדֶל לְבַב מֶלֶךְ *magnitudinis cordis regis*: ſuper-
biæ, arrogantiæ.

גְּדֻלָּה *idem*. Plur. גְּדוּלוֹת *magnitudines*.

Heem. מִגְדָּל, Chal. מִגְדַּל, τὸ μεγάλειον *ædifi-
cium magnū*, *turris*: Plural. מִגְדָּלִים, Foem.
מִגְדָּלוֹת, Chal. מִגְדְּלִין *turres*. Gen. 11. v. 4. *ædi-
ficemus nobis urbē*, וּמִגְדָּל, Targ. וּמִגְדְּלָא *& tur-
rim*. Eſa. 33. v. 18. *ubi eſt numerans* הַמִּגְדָּלִים
turres? annotans domos inſigniores. Lxx.
τοὺς συντρεφομένους *eos qui nutriunt*. legerunt
הַמְגַדְּלִים, à גִּדֵּל *nutrivit*. Hieron. *ubi doctor
parvulorū?* legit הַמְגֻדָּלִים *educati*. Hoſ. *ubi ſcri-
ba magnifici?* ¶ Turris autem vocabulo 5.
ſignificantur. 1. *præſidium*. Jud. 9. verſ. 51.
מִגְדַּל עֹז, Targ. מִגְדַּל תַּקִּיף *turris fortitudinis e-
rat in medio urbis*, *& confugerant eò omnes viri
& mulieres*, *& omnes incolæ urbis Tebez*. Prov.
18. v. 10. מִגְדַּל עֹז *turris fortitudinis eſt nomen
Domini*, *in eā curret juſtus & exaltabitur*. Targ.
מִגְדְּלָא דְעוּשְׁנָא *turris fortitudinis*. ¶ 2. Cuſto-
dia, *ſpecula*. 2. Reg. 17. v. 9. & 18. v. 18. מִמִּגְדַּל
נוֹצְרִים *a turre cuſtodum uſq; ad urbem munitionis*.
Targ. תַּקִּיף *forti*: in qua cuſtodes ſeu ſpe-
culatores conſiſtebant: ¶ 3. *Theſaurus*. 1.
Paral. 27. v. 25. *& ſuper theſauros in agro*, *in ci-
vitatibus & in villis*, וּבַמִּגְדָּלוֹת *& in turribus*. ¶
4. *Torcular*, ad exprimendas uvas. Eſa. 5. v.
2. *ædificavit* מִגְדָּל *turrim in medio ejus*. ¶ 5. *Sug-
geſtum*, *pulpitum*. Neh. 8. v. 4. *& ſtabat Ezra*,
ſuper מִגְדַּל עֵץ *turri lignea*, *quam ad id fecerant*, *ut
eſſet ſuggeſtum*. cujuſmodi faciunt Judæi in
ſynagogis hodie. ſequitur v. 5. *& aperiebat
Ezra librum coram oculis totius populi*, *quia* מֵעַל
ſuper omnem populum erat: eminebat. Inde
ſuggeſta in noſtris tēplis & ſcholis. Ezra
igitur fuit primus qui cœpit concionari
ſuper ſuggeſto ſeu loco eminentiori, ut
ab omnibus videretur & audiretur: ut &
Salomo ſuper כִּיּוֹר. 2. Paral. 6. v. 13. ante
Ezrā rex ſeptimo quoquo anno, primo
die feſti tabernaculorū Legem recitabat
populo in ſuggeſtu. Unde & Talm. בִּימָה
של עץ בנויה באמצע וחזן הכנסת עומד עליה vi-
de in rad. בוּם.

מִגְדּוֹל idem quod מִגְדָּל. Ezech. 29. v. 10. מִמִּגְדֹּל *à turre Sienes uſq; ad terminum Aethiopiæ.* ¶ Eſt etiam מִגְדֹּל *nomen urbis* in Ægypto. Exod. 14. v. 7. *inter* מִגְדֹּל *Migdol & inter mare.* Num. 33. v. 7. *& caſtrametati ſunt ante* מִגְדֹּל *Migdol.* Jer. 44. v. 1. *habitantes* בְּמִגְדֹּל *in Migdol & in Tachpanches.* Eſt autem Magdalum, ad quam conſederunt Judæi fugientes Chaldæos Hieroſolyma, procul à Peluſio 12. m. paſſ.

Eſt etiam מַגְדַּל, Syr. מַגְדַּל *nomen urbis* in littore maris Galilææ, in tribu Nephtali: unde Maria μαγδαληνὴ *Magdalena* cognominata fuit.

Rabb. גִּדּוּלֵי קַרְקַע *terræ naſcentia.*

הַגְּדוֹלָה *major propoſitio* in ſyllogiſmo.

גּוּדָל *pollex,* qui Græcis μέγας. ✠ כֹּחַ הַמַּגְדִּיל *vis augmentativa*, accreſcitiva.

II. גְּדִלִים, Chald. Foem. גְּדִילָן *fila magna* in panno texto reſidua, indeq; dependentia; fila dependentia ex texturis. גְּדִיל יוצא מן הכנף וציצית יוצא מן הגדיל וציצית היא כציצית הראש. ¶ Metaphoricè גְּדִלִים ſunt *cincinni, funiculi, fimbriæ.* Deut. 22. verſ. 12. גְּדִלִים *fila facies tibi ſuper quatuor alis operimenti tui.* Targ. כְּרוּסְפְּדִין *fimbrias.*

Syr. גְּדַל *filavit, nexuit, involvit, retorſit, intricavit, innodavit.* Joh. 19. v. 12. גְּדַלוּ *complicârunt coronam.*

גְּדִילוּ *nexio, retorſio, implicatio.* ✠ גְּדוּלָא *implicatio,* ſicut crines torquentur in cincinnos. ✠ גַּדְּלָא *textor.* ✠ גְּדוֹלִין *torticrines.*

III. Arab. גדל gadal *reprehenſus fuit.* Piel גַּדֵּל geddel, & גאדל *reprehendit, arguit, redarguit, diſputavit, argumentatus eſt.* Act. 34. v. 15. *ipſe* יְגַאדִל *redarguebat Judæos.* Azora 68. אַלְּתִי תְגַאדִלֻךְ פִּי זַוְגִהַא *quæ conqueſta tibi fuerit de marito ſuo.* Alcor. לִיגַאדִלוּכֻם *ut diſceptent vobiſcum.*

גִּדַאל gidel, & מֻגַדַלָה mugedela *redargutio, contentio, argumentum, diſputatio, dialogus:* Plur. מֻגַדַלַאת mugedelit *diſputationes.* גִדַאל קַלִיל gidel calil *diſputatio parva,* diſputatiuncula.

מֻגַדִל mugedil *diſputator, argumentator:* Plur. מֻגַדִלִין mugedilin *diſputatores.* ✠ גַּדִּל *limen.*

גדם duo ſignificata habet. I. Rabbinis גִּדֵּם *inciſus manus, truncatus, mutilus.*

גּוּדְמָא *ramus*, ab arbore reſectus.

Syr. גְּדַם *mutilavit, truncavit, fregit, diſſipavit.*

II. Arab. גֻדַאם gedem, cum ' punctato, *lepra.* item *eryſipelas, ſacer ignis.*

מגדום magdum *leproſus.* ✠ תַּגְדִים tagdim *leproſitas.*

גדן. Chald. גִּידוּנִין *rivi,* fluenta aquarum.

A גדע. גָּדַע, Chald. גְּדַע *ſcidit, diſcidit, abſcidit, reſecuit.* 1. Sam. 2. v. 31. וְגָדַעְתִּי, Targ. וְאַקְטֹף *& diſcindam brachium tuum.* Niphal נִגְדַּע *ſucciſus fuit.* Jerem. 48. v. 25. נִגְדְּעָה, Targum אִתְקְטַפַת *ſucciſum eſt cornu Moab.* Piel גִּדַּע *idem quod in Cal.* Eſa. 45. verſ. 2. *& vectes ferri* אֲגַדֵּעַ, Targ. אֲקַצֵּץ *ſuccidam.* Pual גֻּדַּע *ſucciſus fuit.*

Nomen. prop. גִּדְעוֹן *Gideon,* quaſi ſucciſor, miles.

Arab. גִדְע *truncus arboris.* Alc. 29. אִלַי גִדְע אַלנַּחְלָה *juxta truncum palmæ.* & Plural. גֻדוּע אַלנַּחְל *trunci palmarum.*

B גדף duo ſignificata habet. I. Piel גִּדֵּף, Syr. גַּדֵּף, Arab. גַּדַּף gaddaf *blaſphemavit, conviciatus eſt verbis, probris affecit, exprobravit.* Eſa. 37. v. 6. *ne timeas ob verba, quæ audiviſti, quibus* גִּדְּפוּ, Targ. חַסִּדוּ *blaſphemârunt pueri regis me.* Num. 15. v. 30. *Dominum* מְגַדֵּף *blaſphemans.* Targ. מַרְגִּז *ad iram provocans.* Syr. Matth. 26. *ecce* גַּדֵּף *blaſphemavit.* Luc. 12. v. 10. *qui contra Spiritum Sanctum* נְגַדֵּף *blaſphemabit.* Arab. Matth. 27. v. 39. יְגַדִּפוּן וַיְחַרִּכוּן

C רוּסַהֻם *blaſphemabant & movebant capita ſua.* Paſſ. Syr. אֶתְגַּדַּף *probris affectus fuit.* Rom. 2. v. 24. *nomen Dei* מִתְגַּדַּף *probris afficitur.*

גְּדוּפָה, Syr. גּוּדָּף, Arab. תגדיף tagdif *blaſphemia, convicium, opprobrium:* Plur. גִּדּוּפִים, Foem. גִּדּוּפוֹת *blaſphemiæ, convicia, opprobria.*

Syr. מְגַדְּפָן *blaſphemus.* ✠ Chald. גַּדְפָּא *ala,* in גַּדַּף invenies.

II. מגאדף *remi*, Ramban. à גַּדַּף *remigavit, navigavit.* Alc. 2. וְמַן לַם יְגִדְף צִיַאם תַלַתַה אַיַּאם.

D גדר duo ſignificata habet. I. גָּדַר *ſepivit:* ligno, lapide aut quavis materia vallavit, maceria circumdedit. Job. 19. v. 8. *viam meam* גָּדַר, Targ. חֲסַר *ſepivit.* Thren. 3. v. 6. גָּדַר *ſepivit circa me ut non poſſim egredi.* Targ. סְגַר *clauſit:* impedivit, remoratus eſt. 2. Reg. 12. v. 13. וְלַגֹּדְרִים *& ſepientibus, & lapicidis.* Targ. וּלְאַרְגּוּבְלַיָּא *& cementarijs:* illis, qui extruebant parietes lapideos.

גָּדֵר, Foemin. גְּדֵרָה & גְּדֶרֶת *ſepes,* ſeptum horti aut vineæ. Item *paries* non robuſtus

E in ædificijs: *maceria* ex lapidibus congeſtis ſine calce aut luto. Plur. גְּדֵרִים, Foemin. גְּדֵרוֹת *ſepes, maceriæ, ſepta.* Pſalm. 62. v. 4. גָּדֵר *ſepes impulſa:* parata ad opprimendum hominem. Eſa. 5. v. 5. *diſrumpendo* גְּדֵרוֹ *ſepem ejus, ut fiat in conculcationem.* Nahum 3. v. 17. *ſicut locuſtæ quæ jacent* בַּגְּדֵרוֹת *in ſepibus.* ſcilicet villarum, ubi vagi, diſperſi & inopes commorantur. Targ. לְבָרַתָּא *per agros.* ſic, Luc. 14. v. 23. *exi in vias & ſepes, & compelle intrare.* ¶ גדרות etiam *villas* ſignificant non habentes murum niſi ſepem:

pem: in eaq; ſignificatione & præſens locus poteſt exponi. Pſal. 89. v. 41. *rupiſti omnes* גְּדֵרֹתָיו *ſepes ejus*. Targ. כְּרַכּוֹי *munitiones ejus*.

גדר *idem*. Pl. גְּדֵרִים *ſepta*. Prov. 24. v. 31. וְגֶדֶר *& ſeptum lapidum ejus dirutum erat*. ¶ Per metonym. autem גדרות *ſepta*, accipiuntur pro locis ſeptis, ubi oves cohercentur, *ovilibus, caulis*. Num. 32. v. 16. גדרות צאן *ſepta oviũ extruemus pro pecore noſtro*: ſtabula, caulas, ovilia. Targ. חטרין *caulas*. ¶ Eſt & גְּדֵרוֹת *Gaderoth*, nomen urbis. 2. Paral. 28. v. 18. Hinc Gades, duæ Hiſpaniæ inſulæ; & in his oppidum, quod Phœnices condiderunt, & ſua lingua Gadir nominârunt. unde Rufus Avienus in deſcriptione urbis: *Pœnus quippe locum Gadir vocat undiq; ſeptum*. Eſt autem in lingua Punica ſeu Arabica גדאר gadir *ſeptum, paries*: Plural. גדראן gadiran *parietes*.

אַגְדַר agdar *ſtupefecit, terruit*. Paſſ. אִגְּדַר *ſtupefactus eſt*. in Avic. מַגְדַר *ſtupefactivum*. גדרי *variolæ*.

Verb. אתגדר atgaddar *recollegit*. Eph. 1. v. 10. ליתגדר *ut recolligeret in Chriſto omnes*.

II. Rabb. per metaphoram, גָּדַר *definivit*, definitione aliquid deſcripſit.

Nom. גדר *definitio, deſcriptio, terminus*. גדר רפואה *definitio medicinæ*. Ar. גְּדִירָה dyſenteria.

גדש duo ſignificat. I. Inde גְּדִישׁ, Chal. גדישא *cumulus & congeries, acervus* frugum demeſſarum in modum pyramidis, frugũ meta: Pl. Chal. גדישין *acervi*. Exod. 22. v. 5. *ſi egreſſus fuerit ignis, & invenerit ſpinas, & abſumetur* גדיש *acervus in tẽpore ſuo*: ſicut aufertur acervus frugum demeſſarũ, & in horreum reponitur, morieris in extrema maturitate. ¶ Deinde per metaphor. *tumulus* ſeu cumulus terræ, vel *monumentum ſepulchro impoſitum: ſepulchrum*, in quo caro mortui eſt quaſi acervus vermibus. Job. 21. v. 32. *& ipſe ad ſepulchra adducetur, & ſuper* ſive *juxta* גָּדִישׁ *tumulum vigilabit*: erit vigil ut ſtet ſuper ſepulchro. Aut ſimpliciter, *juxta acervum ex agro erit locus ejus*.

Chald. גדש *coacervavit, aggregavit, collegit*. Prov. 6. v. 8. אָגְרָה, Targ. גָּדְשָׁא *congregat in æſtate*.

Rabb. גדש *redundavit*. Ar. גדוש *collectio, aggregatio, appoſitio*. Ar. מגדש *idem*.

II. Syr. גדש *accidit, evenit, contigit*. Luc. 10. v. 31. וְגָדְשׁ *& accidit ut ſacerdos quidam præteriret*. Luc. 24. *colloquebantur inter ſe de ijs omnibus* דְּגַדְשׁוּ *quæ evenerant*.

גדשא *accidens*, quod fortè evenit.

גדת. Arab. גדת gadath, cum ת punctato, *fovea, ſepulchrum, monumentum*: Plur. אגדאת

A *fovea, ſepulchra*. Marci. 15. verſ. 44. פי גדת מקבור פי צַחְרַה *in ſepulchro exciſo in petra*.

גהה duo ſignificata habet. I. גְּהָה, Chald. גהא *levavit morbum, relevavit, ſanavit*. Hoſ. 5. v. 13. *& non* יִגְהֶה *levabit à vobis compreſſionem*. Targ. יְנִיחַ *quieſcere faciet à vobis dolorem*. Syr. אַגְהָא *declinavit, receſſit*.

Nomen. גֵּהָה *relevatio, ſanatio, valetudo*. Prov. 17. v. 22. *cor lætum bene diſponit* גֵּהָה *valetudinem*. al. *benefacit ſicut medicamentum*: ut ſit ellipſis כ ſimilit. Targ. גופא *corpus*.

גה pro זה *iſte*. literis ג״ז juxta alphabe-
B tum אטבח permutatis. Ezech. 47. v. 13. גה, Targ. דין *iſte eſt terminus, in quo poſſidebitis terram*. Quod autem ſit Alphabetum אטבח in peregrinis vocabulis quærito.

Deinde per metaphoram, Rabb. גִּהָה *emendavit*, ſeu *correxit librum*. quod tamen ad גהה potius pertinet. Ar. גוהא *piſcina*.

II. Arab. גהה gîhe *pars*: Plural. גהאת gîhât *partes*. Dual. גהתין *duæ partes, duo modi*. מן גהה min gîhe *ex parte*: per. Galat. 1. ולא מן גהה אנסאן *neq; ex parte hominis*: per hominem.
C מן כל גהה min culi gîhe *ex omni parte*: undiq; מן כל אלגהאת *ex omnibus partibus*. Geogr. אלהוא יחיט באלמא מן כל אלגהאת *aër circũdat aquam ex omnibus partibus*. Ar. גהה *ad, verſus*.

גהא. Chald. & Syr. גְּהָא, in præcedente גְּהָה habes.

גהד. Arab. גהד gahad, & אגהד, & אגתהד agtahad *certavit, pugnavit, contendit, ſtuduit, conatus fuit, diligentiam adhibuit*. Luc. 13. v. 24. אגהדוא עלי אלדכול מן אלבאב אלציק *certate ſu-*
D *per introitu portæ anguſtæ*. Pſ. 109. וְגַאהֲדוּנִי *& oppugnârunt me ſine cauſa*. Pſalm. 17. אגהדוני *oppugnârunt me*. Philip. 1. verſ. 30. ותגתהדון אלגהאד *& certatis certamen*. 1. Tim. 6. v. 12. וגאהד *& certa præclarum certamen fidei*. Hebr. 3. v. 11. פַלְנַגְהַד *ſtudeamus ergò ingredi in requiem*. Alc. וַגַאהַד פי סביל אללה *& pugnaverit in via Dei*. תגאהדון *pugnabitis*.

Nomen. גהד gudh, & גְהַאד gehid, & אגתהאד igtihed, & גהאדה, & אגתהדא *oppugnatio, certamen, ſtudium, diligentia*. באגתהאד
E *cum diligentia*, diligenter. Item *cum dolore*, ægrè. באלגהד *idem*. Ar. מגאהד & מְגַתְהֵד *certans, ſtudens, diligens*.

גהז. Arab. גהז gahaz *expendit, dotavit, expedivit*. Paſſ. אִתְגַהַז atgahaz *dotatus, ditatus fuit*. יתגהזון *ditabuntur*. מתגהז *dotatus, ditatus*. Cap. Joph. וַלְמַא גַהוזהם בִגְהָאזֵהם.

גהל. Arab. גַהַל gahal *obtorpuit, neſcivit, inſipuit, inſanivit, ſtupidus, ſtultus, ineptus, ſimplex, innocens fuit*. 2. Cor. 4. v. 3. פגהלנא *& ſtulti ſumus Deo*. Precat. יַא עַאלמא לַא יַגְהַל *ô ſciens, qui non neſciat*.

נַאהִל gahil *inſipiens, ſtultus, ſtupidus, neſcius, iners, ineptus, ſimplex, innocens*: Plur. נֻהּאל guhil *ſtulti*. A

נֶהֶל gêhel, & נַהְאֵלָה gehila *inſipientia, ſtultitia, ſimplicitas, innocentia, torpor*.

מַגְהוּל maghul *ignotus, incertus*. בִּגֶהֶל bigêhel *ſtultè*. ¶ Deinde נַאהִל gahil, & נַאהִל באַלְאִימַאן *ſtultus in fide*, incredulus, infidelis, paganus, gentilis. נַהְאֵלָה gehila *inſidelitas, gentilitas*.

גהם. Arab. גַּהַם gaham *terribilis fuit, terruit*. נַאהִם gahim *terribilis*. in Geograph. אַלְסִיל אַלְכַּבִיר וַגַאהִם *fluvius magnus & terribilis*. B

גהן. Syr. גְּהַן *incurvavit, inclinavit ſe*: ut congruat cum Chald. גְּחַן, literis ה׳ח permutatis. Paſſiv. אִתְגְּהֵן *incurvatus fuit*. Marci 1. *non ſum dignus* דְאֶתְגְּהֵן *ut incurver & ſolvam*, &c.

גהץ. Rabb. גָּהַץ *terſit, polivit, levigavit*. כֵּלִים מְגוּהָצִין *arma polita*.

גִּיהוּץ *terſio, levigatio veſtium*, glëtten der Kleider: in luctu intermittitur 30. diebus.

גָּהַץ metaphoricè, *hilaris fuit*. C

Arab. גהץ *dimiſit*.

גהק. Rabb. גָּהַק *ructavit, eructavit*. גִּיהוּק *pandiculatio*.

גהר duo ſignificata habet. I. גָּהַר *procubuit toto corpore, totum corpus expandit, inclinavit ſe, inclinatus fuit*. 1. Reg. 18. v. 42. וַיִּגְהַר, Targ. וּגְחַן *& procubuit ad terram, & poſuit faciem ſuam inter genua*. 2. Reg. 4. v. 34. & 35. וַיִּגְהַר, *& inclinavit ſe ſuper puero*. Targ. וְאִלְהִי *& defatigatus fuit*, vel *defatigavit ſe ſuper illum*. D Rabb. גִּיהֵר eſt כפף עצמו *incurvavit ſeipſum*. Arab. אַגְהַר aghar *incubuit, incurvatus fuit*. מגהור maghur *incurvatus*. Alc. וְלָא תַגְהֲרוּא לַהְ בְּאלְקוֹל *nec ipſum acclamate*.

II. Arab. גהר & גוהר geuhar *exiſtentia, ſubſtantia, natura, proprium*: Plural. גואהר geuâhir *ſubſtantiæ*. Matth. 1. ומולד אלמסיח עלי הדה אלגהר *nativitas autem Chriſti juxta hanc exiſtentiam, ita ſe habet*. Galat. 2. *nos Judæi* מן גוהרנא *à natura noſtra*.

גהר gohar *vivarium*, in quo feræ aluntur: Plur. אגהאר aghar *vivaria*. E

גוהרה gâuhara *gemma, margarita*: Plur. גוהר gauhar, & גואהר gauahir *margaritæ*. גהארה כרימה *gemma precioſa*.

Avic. אלגהר algehar *cùm quis non videt interdiu*. אנגהארה ingihara *crotalum*.

גהיר gahir *fortis*. גהרא *fortiter, liberè*.

גו. Avic. גו *concavitas*: & Chald. גו *medium*, in גוה habetur.

גוא duo ſignificata habet. I. inde גַּיְא pro

גַּיְא, & א abjecto, גַּי & גֵּי *vallis*. Deut. 3. v. 29. *& ſedimus* בַּגָּיְא *in valle*. Joſuæ 8. v. 11. וְהַגַּי *& vallis inter illum, & inter Ai*. Zach. 14. v. 4. גֵּיא *vallis magna valde*. Eſa. 22. v. 1. גֵּיא חִזָּיוֹן *vallis viſionis*. urbs Hieroſolyma in valle ſita, locus Prophetiæ: vel, contra quam vaticinati ſunt Prophetæ. Eſa. 28. v. 1. גֵּי שְׁמָנִים *vallis pinguedinum*. Targum חֵילָא שְׁמֵינָא *vallis pinguiſſima*: foſſæ. Eſt גִּנּוֹת, cujus fructus ſunt dulces. Plur. גאות & גֵּאָיוֹת *valles*. Ezech. 7. v. 16. *ſicut columbæ* הַגֵּאָיוֹת *vallium*. L x x. *μελετῶντες meditantes*; quaſi eſſet ab הגה. Joſ. 15. v. 8. גֵּי בֶן־הִנֹּם *vallis filij Hinnom*: גֵּיא הִנֹּם, & una dictione, גֵּיהִנֹּם, Chald. גֵּיהִנָּם *vallis Hinnom*: Græcis, eliſâ aſpiratione, *γέεννα* & *γεέννα*, Syr. גִּהַנָּא *Gihanna*, Arab. גחים gehim, & גהנם gehennem, Alc. 2. גַהַנַּם *vallis* urbi Hieroſolymæ vicina, amœna & Cedronis aquis rigua: cujus dominus fuit olim Hinnom, aut hujus filius. In illa valle erat locus nomine תֹּפֶת *Topheth*, ubi filios & filias offerebant idolo Moloch, ſicut Ethnici Saturno, ita ut pater filium ſuum traduceret per duas pyras, donec combuſtus moreretur. Ad hanc idololatriam abolendam Joſias rex locum iſtum תֹּפֶת contaminavit, præcipiendo, ut in eum equorum & mulorum aliorumq; animalium cadavera & ſordes projicerentur, ne quis amplius comburere ibi liberos ſuos cuperet. Eratq; ibi ignis perpetuus, quo ſordes & oſſa cadaverum comburebantur. 2. Reg. 23. v. 10. וְטִמֵּא *& contaminavit Tophet, quod eſt in valle filij Hinnom, ne quis traduceret filium ſuum, aut filiam ſuam per ignem ipſi Moloch*. ¶ Inde per metaphoram, locus ſupplicij impiorum poſt mortem, tanquam viliſſimus, *Infernus* videlic. vocatur ab Hebræis, גֵּיהִנֹּם *Gehenna*, in Novo Teſtamento *γέεννα*; & ad illum ignem perpetuum alluſit Servator, Matth. 3. *comburet igni inextinguibili*. & Marci 9. *ite in Gehennam, & in ignem inextinguibilem*: quòd nullus ſit futurus ſuppliciorum finis. Scribitur autem ter ſine בן: Joſ. 15. v. 18. & 18. v. 16. & Nehem. 11. v. 30. *& caſtrametati ſunt à Berſabe uſq; ad* גֵּיא הִנֹּם *vallem Hinnom*. Jac. 3. verſ. 6. *& inflammata ὑπὸ τῆς γεέννης à gehenna*. Syr. בְּנוּרָא *in igne*. Rabb. *Infernus infixus in terra ſeptem habitationibus*: unde & ſequentibus locus damnatorum venit appellationibus: תֹּפֶת *Tophet*, אֲבַדּוֹן *perditio*, צַלְמָוֶת *umbra mortis*, צִיָּה *ſiccitas*, שְׁאוֹל *infernus*, & אֶרֶץ תַּחְתִּיָּה *terra inferior*: de quibus vide ſuis locis. Contrà, locus beatorum vocatur גַּן עֵדֶן *hortus Eden*, tanquam locus

Digitized by Google

locus ſelectiſſimus: de quo in גַּן vide. ☙ A
Arab. גהנמי gehenemi *infernalis*.

II. Arab. גא gi *venit, advenit, ſupervenit, acceſſit*. Matth. 4. v. 3. וְגָא אַלְמֻגַּרֵב *& acceſſit tentator*. Gen. 14. גא *venit Chodorlahomer*. 2. Joh. 1. verſ. 10. *ſi quis* גאכם *accedit vos*: venit ad vos. 3. Joh. 1. v. 10. *ſi* גית *venero, indicabo*. Matth. 5. *tunc* תגי *venies & offeres munus tuum*. Matth. 26. גאאת *acceſſit fœmina*. Hiphil אגא agî *obtulit, adduxit, produxit*. ☙ מאגי *adducens*.

מגי, Fœm. מגיה megia *adventus*.

גוב duo ſignificata habet. I. גוב *locuſta, bruchus*: Plur. גובים & גֹּבִים *locuſta*. Nahum. 3. v. 17. *& principes tui* כגוב גּוֹבָי *ſicut bruchus bruchorum, reſidentium in ſepibus in die frigoris, ſol ortus eſt & diffugit, & non cognoſcitur locus ejus, ubi ipſi*. ſolent locuſtæ in frigore cõgregari magna multitudine, & circa urbem ſedere in ſepibus ſive muris urbis, & incaleſcente ſuper illis ſole diffugere. Ponitur autem גּוֹבַי pro גּוֹבִים, per apocopen, cum unico pluralis numeri ſigno. Eſa. 33. verſ. 4. *ſicut collectio* גבים *bruchorum currens in eo*. ¶ Deinde גב, Chald. גוב, Arab. גב gubb, idem quod גבא *fovea*, in qua colligitur aqua, *ciſterna*. Plur. גֵּבִים, Chald. גּוֹבִין & גּוּבָאִין, Arab. אגבאב agbab *ciſterna*. Jerem. 14. verſ. 3. *venerunt ad* גֵּבִים, Targ. בֵּצִירַיָּא *ciſternas, non invenerunt aquam*. 2. Reg. 3. v. 16. *facite vallem iſtam* גֵּבִים גֵּבִים *foſſas foſſas*: foſſas ciſternis ſimiles. 1. Reg. 6. v. 9. *& obduxit domum* גֵּבִים *foſſas*: feneſtras inſtar foſſarum inciſas: aut aſſeres abietinos: ut accipiatur, pro גֵּבִים *latera, coſta*. Eſa. 10. v. 30. *habitatores* הַגֵּבִים *foſſarum*: vallium.

Alc. גֵּיב *ſinus*. פַּאַרְחֹל יַדָךְ פִּי גַּיְבָךְ *& infer manum tuam in ſinum tuum*.

II. Arab. גאב & גִיב gib, & גאוב geuib *reſcripſit, retulit, retribuit, reſpondit*. Item *abſens fuit*. אגאב & אגיב agib, & אסתגיב aſtagib, in malum; *reſponſavit, oblocutus fuit, contra aliquem murmuravit*. Pſalm. 91. ואגיבה *& reſpondit ei*. Col. 4. v. 6. *ut* תגיבוא *reſpondeatis ſingulis*. 1. Pet. 5. v. 5. יגאובוא *reſpondebunt*: reddent rationem. Act. 6. v. 9. ואגאב *& reſpondit Simon*. Pſalm. 20. אסתגב לְנָא *reſponde nobis*; exaudi nos. Pſal. 119. in Gimel: אסתגב *retribue ſervo tuo*. Act. 34. v. 7. אגאבות *reſponderunt ei, dicentes*. Matth. 6. v. 8. *quod in multiloquio* יסתגאב להם *reſpondeatur ipſis*: exaudiantur. Pſalm. 34. אַלאַבְרַאר רַעוּא פַאַסְתַגַאב לְהֻם אַלְרַב *juſti clamaverunt & reſpondit eis Dominus*. Alc. יַסְתַגִיב *reſpondebit*. לַא יַסְתַגִיב לַה *non reſpondebit ei*. תַסְתַגִיבוּן *reſpondebitis*. אגאבהם *reſpondit eis*. Johan. 2. אגאבהם *reſpondit eis Iohannes*. Pſ. 55. אַגַאבְנִי *exaudivit me*. Precat. יַא מֻגִיב אַלְדַעַוַאת *ô exaudiens preces*. ¶ Act. 43. v. 3. *ut* יגיבה *adducat eum ad nos*. Act. 20. v. 7. גאבה *duxit eum ſecum*. ¶ Actor. 4. v. 8. יגב *fas eſt ut dicamus*. Matth. 3. v. 15. יגב לנא אן נכמל כל אלבר *convenit nobis ut impleamus omnem juſtitiam*: decet nos. Galat. 5. אגב עליה *debitor eſt totius Legis*.

Nomen. גואב geuib, & גואבא geviba, & מגאבה *reſponſum, relatio*: Pl. מגאבאת *reſponſa*. ☙ גיב gaib *reſponſator, oblocutor*. ☙ מֻגִיב mugib *relator, reſpondens*.

Deinde גיב gib *abſens fuit*.

גאיב gâib *abſens*. ☙ גיבה gaiba *abſentia, ingreſſus, acceſſus, ambulatio*: Plural. גיבאת gaibat *acceſſiones*. ☙ גִיב gib *chirotheca*. ☙ גְוַאב *ſoze*.

Avic. אגאבה *reſpondentia, aptitudo, convenientia*.

גוג. מָגוֹג *Magog*, filius Japhet. Gen. 10. v. 2. *& filij Japhet Gomer*, וּמָגוֹג *& Magog*, &c. Unde ortæ ſunt duæ gentes, Gog & Magog; & ab his Scythæ, qui & Magogi dicũtur. Marcus Paulus Venetus lib. 1. cap. 64. *in Tartaria ſunt regiones Gog & Magog, quas illi nominãt Ing & Mungug*. lege Gug. Sunt a. Gog & Magog fratres Javan, ex filijs Japhet.

גוד duo ſignificata habet. I. גוד idem quod גָּדַד *collectus, conſociatus fuit, concurrit*. Gen. 49. v. 19. גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ *Gad exercitus concurret* (contra) *eum, & ipſe* יָגֻד *concurret* (in) *fine*. Veniet contra eum exercitus, ſed ille vincet tandem.

גִּיד *nervus & muſculus*: Plur. גִּידִים, Chald. גִּידִין *nervi*. Gen. 32. v. 32. *ideo non comedent filij Iſrael* גִּיד הַנָּשֶׁה, Targ. גִּידָא דְנַשְׁיָא *nervum obliviosum, qui eſt ſuper concavitate fœmoris*. Nervum, qui locomotus, ejuſq; oblitus fuit. Eſt primus è quatuor nervis in fœmur progredientibus, qui in externam fœmoris cutem per ramos diſſeminatus abſumitur in muſculis illis, qui exterius fœmoris latus occupant. Quem, quia deprehendere difficile eſt, Judæi totam illam carnem muſculoſam nõ comedunt. Ezech. 37. v. 8. *vidi, & ecce ſuper illis* גִּידִים *nervi*. quia ſunt initium formationis fœtus. Rambam: גידין נופל על העורקים והעצבים מיתרין והקשורין נופל על הגידים הדופקים ועל שאין דופקים ועל הקרומים: Rabb. גִּיד הַנָּשֶׁה *Iſchias, dolor iſchiaticus, Sciatica*: Et Arabibus עִרק אלנסא irq alniſa *nervus oblitus*; & quæ in illo contingit, *Iſchias*, coxendicus morbus. ¶ Rabb. גיר *penis*, ſicut Juvenali *nervus*.

Syr. גַּיֵּד *nervos incidit, enervavit*.

Item, Chal. גִּיד *abſynthium*. Amos 5. v. 7. *qui*

qui vertunt לְלַעֲנָה, Targ. לְגִידָא *in abſynthium judicium.* A

Chald. גור *ſeptem.* נִירָא *ramus.* גוּרָא *cohors, cœtus.* Item *uter ex corio.*

II. Arab. גוד gud *bonitas, dulcedo.* גַּיִּד gâid *bonus, ſuavis, dulcis, mundus:* Plural. גִּיאָד gied, & גירה *boni.* גיר *bonum.* בגוד bigud *in bonitate, bene.*

1. Cor. 21. v. 13. תגאודוא *boni ſitis*, viros præbete vos.

גוה Inde גֵּוָה, Chaldaic. גֵּוָה & גֵּוָא eſt idem quod גַּאֲוָה, *eminentia, excellentia, elatio, ſuperbia;* literis ו א permutatis. Jerem. 13. verſ. 17. *flebit anima mea propter* גֵּוָה *ſuperbiam.* Job. 22. v. 29. *quia humiliati ſunt, & dixit* גֵּוָה *ſuperbiam.* Job. 33. וְגֵוָה, Targ. וְגֵיוְתָנוּתָא *& ſuperbiam à viro abſcondam:* demam. Inde Chald. גֵּיוְתָן *ſuperbus.* גֵּיוְתָנוּת *ſuperbia.* de quo & in גאה. B

גֵּו, Fœm. גֵּוָה & גְּוִיָּה *dorſum* in animantibus eminens, *tergum:* per ſynecdochen, *corpus* vivum, aut mortuum ſive cadaver. Plur. גְּוִיּוֹת *corpora.* Eſa. 50. verſ. 6. גֵּוִי *dorſum meum dedi* (præbui) *percutientibus.* Eſa. 38. verſ. 17. *quia projeciſti poſt* גֵּוְךָ *tergum tuum omnia peccata mea.* Targ. אַרְחֵקְתָּא מִן קֳדָמָךְ *removiſti ex conſpectu tuo:* inſtar hominis projicientis poſt tergum aliquid, ne id videat, aut ejus recordetur. Nehem. 6. v. 26. *& projecerunt Legem tuam poſt* גַּוָּם *tergum ipſorum.* dages eſt pro quiete. Proverbior. 10. verſ. 13. *& virga* לְגֵו *ſuper dorſum deficientis corde:* caſtigatio. Job. 20. verſ. 25. *extraxit* (extracta fuit) *& exivit* מִגֵּוָה *ex corpore.* Targ. מִתִּיקָה *ex theca:* ex pharetra, quæ eſt velut corpus ſagittæ. Nahum. 3. verſ. 3. *non finis* לַגְּוִיָּה *cadaveris.* Lxx. τοῖς ἔθνεσιν αὐτῆς *gentibus ejus:* q. גּוֹי. 1. Reg. 14. verſ. 9. *& me projeciſti poſt* גֵּוֶךָ *tergum tuum:* neglectio ſignificatur. Targum פֻּלְחָנִי אַרְחֵקְתָּא מִקֳּבֵל עֵינָךְ *cultum meum removiſti ex oculis tuis.* Eſa. 51. verſ. 3. *& poſuiſti ut terram* גֵּוֵךְ *corpus tuum:* victoriæ perpeſſio ſignificatur: ſervitus. Lxx. τὰ μέσα σου *media tua:* ſicut גו Chald. Jud. 14. v. 8. *& ecce examen apum* בִּגְוִיַּת הָאַרְיֵה *in corpore leonis.* Targum בְּפִגְרָא *in cadavere.* 1. Sam. 31. v. 12. *& accipiebant* גְּוִיַּת שָׁאוּל וְאֵת גְּוִית בָּנָיו: pro quo habetur, 1. Par. 10. v. 12. גּוּפַת שָׁאוּל וְאֵת גּוּפֹת בָּנָיו *corpus Saulis, & corpora filiorum ejus.* Pſal. 110. v. 6. *Judicabit in gentibus, implebit* גְוִיּוֹת *cadaveribus.* ¶ Rabb. גְּוִיָּה *membrum virile.* רֹאשׁ הַגְּוִיָּה *caput virgæ,* glans. ¶ Deinde per metaphoram, גו, Chald. גּוֹא, & גו, & גּוּ *medium, interius:* ſicut dorſum eſt animalis medium. Job. 30. v. 5. מִן גֵּו *ex medio expellentur:* ex medio urbis ejicientur. Chald. C D E

Exod. 14. v. 24. אֶל תּוֹךְ, Targ. לְגוֹ *in medium maris.* Gen. 18. v. 26. בְּתוֹךְ, Targ. בְּגוֹ *in medio urbis.* Levit. 11. v. 33. *ex illis* אֶל תּוֹכוֹ, Targ. לְגַוֵּהּ *in medium ejus.* ¶ Chald. מִגּוֹ & מִלְּגוֹ, לְגוֹ & לְגוֹא, & מִגּוֹ *ex medio, intra, intus.* מִלְּגוֹ *intrà, intus.* ¶ Rabb. גּוֹם *medium ipſorum.* בֶּן גּוֹ *filius medij,* & גּוֹא *inteſtina, viſcera.*

גַּוִּי & גַּוָּאָה *interior:* metalepticè, *eunuchus, cubicularius,* qui eſt regi intimus, & in ejus cubiculo: Plur. גַּוָּאִין *eunuchi.* Quibuſdam tamen videtur legendum eſſe גַּזִּי *evulſus.*

Syr. גַוָּיָא *quod eſt in medio,* vulgare, commune.

גז tria ſignificat. I. גזז & גז *evulſit, extraxit, abſcidit, totondit:* ut cum גזז congruat. Job. 1. v. 20. וַיָּגָז *& evulſit caput ſuum:* capillum capitis ſui. Targ. וּסְפַר *& totondit.* Lxx. καὶ ἐκείρατο τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ *& totondit comam capitis ſui.* capillum autem vellere mœrorem atq; indignationem indicat. Eſdræ 9. v. 3. *Evulſi pilos capitis & barbæ, & ſedi cogitabundus & mœſtus.* ſic, Odyſſ. 2. *Sedentes autem illi gemebant, & vellebāt comas.* Æneid. 9. *& fœmineo ululatu, ſciſſa comam, muros,* &c. *Prima petit,* mater Euryali. Apuleus 5. metamorph. *comam trahentes, & perinde ut merebantur, ora lacerantes, ſimulatos redintegrant fletus.* Pſ. 71. v. 6. *ex viſceribus matris meæ, tu es* גּוֹזִי, Targ. מַפְּקִי *eductor meus.*

II. Hebr. Chald. & Syr. גוז, Arab. גאז giz, & גוז guz, & אגתאז agtaz *tranſijt, trajecit, penetravit:* activè, *tranſtulit, traduxit, transfixit.* Pſ. 90. v. 10. *quia* גָז *tranſijt celeriter, & evolamus.* Targ. עֲדוֹ *tranſierunt.* Num. 11. verſ. 31. וַיָּגָז *& tranſtulit coturnices.* Targ. וְאַפְרַח *& volare fecit.* Chald. Eſa. 33. v. 21. יַעַבְרֶנּוּ, Targ. תְגוּזִנֵּהּ *tranſibit eum.* Syr. Luc. 12. v. 33. *Theſauros, qui non* גָיְזָא *tranſeunt in cælis:* deficiunt. ¶ Arab. אגתאז per metaphoram, *transgreſſus fuit, præterijt.* אגאז agiz *traduxit.* גוז gevez *idem.* גָאזַ *transvectus fuit.* Matth. 9. ולמא יגתאז ישוע מן הנאך *& poſtquam tranſijt Jeſus inde.* Marci 14. verſ. 36. אגז עני הדה אל כאס *transfer à me iſtum calicem.* Matth. 5. v. 18. אלמא יגוזאן ולא אלארץ ואלסמא יגוז מן אלנאמוס ואלאנביא איה ואחדה חתי תתם *cælum & terra tranſibunt, ſed non tranſibit de Lege & prophetis ſignum unum, donec impleantur.* Pſal. 88. וגאז *& tranſijt ſuper me ira tua.* Pſal. 106. אגאזהם *traduxit eos.* 1. Joh. 3. v. 14. תגאוזנא *tranſlati ſumus ex morte in vitam.* Luc. 11. ויגתאז *& pertranſijt per loca.* גאז *transfixit.* Item abſolutè, & quidem in alia ſignificatione, transvectus fuit.

Nom. Arab. מגאז megis *tranſitus, porti-*

N cus,

cus, ambulacrum ſubdiale, Xyſtum. ※ מְגוּזָה me- A
guza *proceſſio.* ※ גָּאִיז *ambulans.* ※ מְגָתָאוִין
prætereuntes. ※ גוּאז *porta.* ※ מְגַגָּאוֵז *trajectus,
traductus, tranſverſus.*

III. Arab. גוז *licuit, conceſſum fuit.* Iohan. 8. ליס יגוז לנא אן נקתל אחדא *non licet nobis ut interficiamus quenquam.* Matth. 22. v. 17. אי גוז לנא אן נעטי אלגִזְיָה לקיסר *an licet nobis ut demus cenſum Cæſari?* Piel גאוז geuez *conceſſit, ordinavit ad ſacra,* canoniſavit.

Nom. גאיז geis *licitus.* ※ מְגַוָּאז mugeves *ordinatus,* clericus. ※ גְוָאז *examen.*

גְּוָזָה geuze *nux,* arbor & fructus, *glans:* Plural. גוז geuz *nuces,* ſupra in אגז vide. B
※ גוז אטיב geuz atib *nux odorata,* myriſtica. גּוֹז בֻוָא geuz bua *nux muſchata.* גוז מאתל geuz metel *nux metel.* גוזה אלְהִנד geuzi alhend *nux indica.* גוז אלקי geuz alkei *nux vomica.* גוז רומי geuz rumi *nux Romana.* גוז אלסרו *nux cupreſſi.* ¶ Deinde גְּוָזָה geuze *tonſilla:* à figura glandis, glandulæ.

גיח. גּוּחַ, Chald. גִּיחַ *exivit, erupit* cum impetu, *fluxit, effluxit,* vel *effuſus fuit.* Ezech. C
32. verſ. 2. *& tu ſicut cete in maribus,* וַתָּגַח *& exiviſti in fluminibus tuis.* Lxx. καὶ ἐκεράτιζες, Hieron. *& ventilabas cornu.* acceperunt וַתָּגַח, à נָגַח *cornu ferijt.* Luther: vnd ſpringeſt. Mich. 4. verſ. 10. *dole* וָגֹחִי *& emitte, filia Zion, ſicut parturiens:* emitte ſpiritum, ingemiſce, ſuſpira; quia gemitus eſt exiens ſpiritus. Pſalm. 22. verſ. 10. *quia tu* גֹחִי, Targum דְּאַפַּקְתַּנִי *qui eduxiſti me ex ventre matris meæ;* activè. Hiphil הֵגִיחַ,
Chald. אֲגִיחַ *eduxit, emiſit, extruſit, extraxit.* Job. 40. verſ. 18. *quia* יָגִיחַ, Targum D
נְגַר *extrahet Jordanem ad os ſuum.* Et abſolutè, Job. 38. v. 8. בְּגִיחוֹ *cum erumpet ex matrice;* egredietur. Jud. 20. v. 33. מֵגִיחַ *erumpens ex loco ſuo:* proſpiciens. Chald. Dan. 7. verſ. 2. *quatuor venti* מְגִיחָן *erumpentes in mare.*

Nomen. גִּיחוֹן *Gihon,* nomen fluvij ex Paradyſo egredientis. Geneſ. 2. verſ. 13.
& nomen ſecundi fluvij גִּיחוֹן *Gihon, is circuit* E
totam terram Aethiopiæ. Lxx. γεῶν *Geon.* Eſt autem Nilus, qui ex Lunæ monte ſub Æquatore ſito, ex decem fontibus oritur, & ex Æthiopia delapſus, mediam Ægyptum ſecat, & ſeptem oſtijs grandibus in mare Mediterraneum effunditur: ita appellatus, quod ſemel quotannis exuberet, extra ripas erumpat, & totam terram Ægypti operiat ac riget; menſe videlicet Julio, cùm tempore ſolſtitij nives in monte Lunæ liqueſcunt, & in Æthiopia vehementer pluit,

A atq; ita ſummopere augetur. Unde Eccleſiaſticus cap. 24. *ut γηῶν in die vindemiæ.* ¶ Dicitur etiam גִּיחוֹן *fluvius Jeroſolymæ vicinus,* ſed parvus, qui hortos transcurrebat & rigabat, Nili inſtar, quique in torrentem Kedron defluebat, atque alio nomine שִׁלוֹחַ *Siloe* appellabatur. 1. Reg. 1. verſ. 33. *& deducite eum* אֶל גִּחוֹן *ad Gihon.* Targum לְשִׁילוֹחָא *ad Siloah.* Aut גִּחוֹן eſt *fons,* ex quo erumpit rivus שִׁלוֹחַ *Siloë.* 2. Paral. 32. verſ. 30. *& ille Ezechias obturavit exitum aquarum* גִּיחוֹן *Gihon ſuperiorem infra planiciem ad urbem David.* Inde
B Talmud. *Tria fecit Ezechias:* סתם את מוצא מי גיחון: קצץ דלתות ההיכל ושגרם למלך אשור: עִבר ניסן בניסן:

גִּיחַ *eruptio, proſpectus:* vel *eſt nomen loci.* 2. Sam. 2. verſ. 24. *& venerunt ad Gibeathamma, quæ eſt juxta faciem* גִּיחַ *eruptionis* (proſpectus) *verſus deſertum Gibeon.* Iſta Gibeah erat ad proſpectum viæ.

Arab. גִּיחָה gâyha *calamitas:* Plur. גיחאת gaihat *calamitates.*

C גוט. Arab. גָּיַט gajat *fiſtulator, utricularius, aſcaules:* Plur. גיטין gajatin *utricularij.*

גיטה gayta *fiſtula utricularis:* Plur. גיטאת gaytat *fiſtulæ.*

גוי. גּוֹי *gens, natio, populus.* multitudo hominum. Plural. גּוֹיִם, pro גוֹיִים *gentes.* Eſa. 9. verſ. 2. *multiplicaſti* הַגּוֹי *iſtam gentem.* Targum עַמָּא דְבֵית יִשְׂרָאֵל *populum domus Iſraelis.* Geneſ. 17. verſ. 20. *& dabo eum* לְגוֹי, Targum לְעַם *in populum magnum.* Ibi-
D dem verſ. 4. *& eris in patrem multitudinis* גּוֹיִם, Targum עַמְמִין *populorum.* Ibidem v. 16. *& erit* לְגוֹיִם *in gentes.* Targum לִכְנִשָׁן *in congregationes.* Joſ. 3. verſ. 17, & 4. v. 1. *donec conſummaſſet totus* גּוֹי, Targ. עַמָּא *populus tranſire Jordanem.* Ibidem verſ. 10. *donec vindicaretur* גוי *gens* (ab) *hoſtibus ſuis.* Targum עַמָּא יִשְׂרָאֵל *populus Iſrael.* Ezech. 2. v. 2. *Mitto ego te ad filios Iſrael, ad* גּוֹיִם *gentes rebelles.* gentes vocat gentem unam, quod diviſa eſſet, aut in tribus & familias,
E aut in diverſa opera aut ſtudia. Ex locis citatis apparet, hoc vocabulo (גוי *gens*) etiam Judæos comprehendi. Sed cum Judæis opponitur, denotat populum extra Judaiſmum, & diverſæ à Moſaica religionis, non circumciſum. Pſal. 115. verſ. 2. *quare dicent* הַגּוֹיִם *gentes, ubi, queſò, Deus ipſorum?* Pſalm. 126. verſ. 2. *tunc dicent* בַגּוֹיִם *inter gentes, magnificè egit Dominus cum illis.* Zophon. 2. v. 9. *reſiduum* עַמִּי *populus meus diripient, & reliquum* גוי *gens mea poſſidebunt.* pro גוֹיִי, ut jod affixum
poſt

poſt hirec omittatur. In Novo quoque Teſtamento ἔθν©, quo hebraicum nomen גוי redditur, *gens*, aut *gentilis* vocatur *populus*, quicunque extra Judaiſmum, aut ex ſemine Abrahæ non eſt ortus: & גוים *τὰ ἔθνη gentes*, cæteri populi in Dei fœdere non comprehenſi, qui tempore Apoſtolorum dicti ſunt ἕλληνες *Græci*, quod inter gentes Græci eſſent præcipui, & maxima pars Orientis græcè loqueretur. Rom. 1. *Judæo primum, ſimul & Græco.* Ibidem, *Græcis ſimul & barbaris.* Et hodie Iudæi גוי *gentilem* vocant, qui eſt de alia quàm Iſraelitica gente, Chriſtianum quemlibet. Foemin. גויה *gentilis, pagana.*

גוית *gentilitas, paganiſmus.* ✠ Verb. בְּגַיּוֹתָן *cum gentilizarent*, gentes eſſent, vel in gentilitate ipſorum. ¶ Deinde per metaphoram, גוי etiam de brutis dicitur. Joel. 1. *quia* גוי *gens aſcendit ſuper terram meam:* magna locuſtarum multitudo. Zophon. 2. verſ. 14. *omnis beſtia* גוי *gentis.* Targum בָּרָא *agri:* agreſtis, externa, fera. Sic Virg. 4. Georg. de apibus:

Magnanimoſq; duces, totiusq; ex ordine gentis
Mores, & ſtudia, & populos, & prælia dicam.

גול quatuor ſignificata habet. I. גול vel גִּיל, literis יו permutatis, *exultavit*, geſtijt in gaudio & lætitia, animi lætitiam geſtu corporis expreſſit, exilivit gaudio, lætatus fuit: cùm quis ſubita fælicitate exhilaratus, nimio corporis motu præter conſuetudinem, exultat. Proverbior. 23. verſ. 24. גול יָגִיל *exultando exultabit pater juſti.* ubi tamen legendum eſſe גִּיל יָגִיל in margine notatur. Uſitatius eſt enim in Hiphil הֵגִיל *exultavit.* Joel. 2. verſ. 21. גִּילִי, Targum בּוּעִי *gaude & lætare:* jubila. Habac. 3. verſ. 17. *lætabor* אָגִילָה, Targum אֶדוּץ *exultabo:* gaudebo. Pſalm. 13. verſ. 6. יָגֵל, Targ. יָרֹן *jubilabit* (exultabit) *cor meum.* Pſalm. 35. verſ. 8. *& anima mea* תָּגִיל *exultabit.* Targum תֶּחְדֵי *gaudebit.* Pſalm. 2. verſ. 11. וְגִילוּ *& exultate cum tremore.* ¶ Per metaphoram dicitur etiam de rebus inanimatis. Pſalm. 51. v. 10. תָּגֵלְנָה *exultabunt oſſa, quæ contriviſti.* Eſa. 35. v. 1. וְתָגֵל *& exultabit campus.*

Nom. גִּיל, Foem. גִּילָה *exultatio, gaudium.* Hoſ. 9. v. 1. *ne læteris Iſrael* אֶל־גִּיל *ad exultationem.* Pſal. 43. v. 4. *gaudium* גִּילִי, Targum בֵּיוּתִי *lætitiæ meæ.* Lxx. *qui lætificat τὴν νεότητά μου juventutem meam.* acceperunt ſignificatione ſecunda. Eſa. 35. v. 2. וְתָגֵל אַף גִּילַת *& exultabit etiam exultatione.* pro גִּילָה, conſtructum pro abſoluto.

A II. Deinde גִּיל, Arab. גיל gil, & גילא *ætas, ævum, ingenium, generatio, ſeculum;* ſpacium centum annorum: Plural. Arab. אגיאל agiel *generationes, ſecula.* Daniel 1. *ex pueris qui ſunt* כְּגִילְכֶם *juxta ætatem veſtram:* coævi, pares. Pſalm. 112. גִּיל אַלְאַבְרָאר יֻבָארך *generatio juſtorum benedicetur.* Pſalm. 79. מן גיל אלי גיל *à generatione in generationem annunciabimus laudem tuam.* Geneſ. 6. *Noë* סָלִים כָּאן פִי גִילָה *integer erat in generatione ſua.* Matth. 1. *iſte ſunt* אגיאל *generationes*, &c.

III. Arab. גול, & גאל, & גואל gueul, & אגואל eguel *circuivit, peragravit, terram oberravit, peregrinatus fuit.* Matth. 23. תגולון *circuitis mare & aridam:* peragratis. Actor.
B 12. verſ. 2. יגולון *peragrabant & prædicabant Evangelium.* Hebr. 11. verſ. 37. *alij* גאלוא *oberrârunt.*

מגואל mugevil *perambulator* mundi, peregrinator.

IV. Rabb. גִּיל *lapis rudis*, non cæſus, & ob molem volutandus.

Chald. גְּוַל *pannus*, qui in ſtamine circumvolvitur. Eſa. 38. v. 12. *abſcidiſti* כָּאוֹרֵג
C *ut textor vitam meam.* Targ. כִּגְוַל גַּרְדָאִין *ſicut pannum textorum.*

גְּוִיל item *pallium*, & *membrana* qua aliquid involvitur. omnia congruunt cum גָּלַל *volvit.*

גום. Rabb. גוּם, & גָּם, & גמם *ſuccidit, incidit, putavit.* ¶ Piel גִּמְגֵם *ſibilavit.* ✠ מְגַמְגֵם *blæſus, balbus, mutus*, qui habet inciſam linguam. ✠ גִּמְגּוּם *balbuties.*

D גִּמְגּוּמָא *ſpiritus immundus*, quos obſederit, reddens mutos.

אתגמגם *diſceptavit, inſtitit, verſatus eſt.*

גון. Chald. גְּוָן *color:* Plur. גְּוָנִין, Rabb. גְּוָנִים *colores.* Eſth. 1. v. 6. חוּר, Targ. גְּוָן חִוָּר *color albus.* ¶ Deinde per metaphoram, גְּוָן color alicujus rei, *ſimilitudo, modus.* Pſal. 58. v. 5. כִּדְמוּת, Targ. כִּגְוָן *juxta ſimilitudinem veneni ſerpentis.* Ruth. 4. v. 6. כְּהָאי גְוָנָא *juxta illum modum non poſſum redimere.*

Rabbin. כְּגוֹן, Chald. כִּגְוָן *juxta modum,*
E *quemadmodum, ſicut.*

בִּגְוָן *propter.* בִּגְוָן כָּךְ *propterea.* ¶ Per ſynecdochen, *res ipſa, negocium, occupatio:* Eccl. 1. v. 13. ענין, Targ. גְּוָן *res mala.*

Syr. גַּוָּנָא *quod in medio eſt*, commune, univerſale. ✠ גַּוָּנָאית *univerſaliter.*

Arab. Matth. 26. לא יגון לנא *non licet nobis*; non convenit.

גוס. Syr. גָּס. Paſſiv. אֶתְגְּוֵס *fugit, confugit, recepit ſe.* Actor. 14. verſ. 6. אתגוסו *confugerunt in urbes.* Hebr. 6. v. 18. דאתגוסן *qui confugimus ad eum.*

בֵּית גּוּסָא *domus refugij*, aſylon. A

Deinde, Chald. & Syr. גַּיָס, Arab. גיוש gyuſch *exercitus, miles, turma, latro.*

Arab. גיאש geiſch *bellū.* ✠ גואש geueſch *munivit.* ✠ אלגיוש *miles in cælo*, Orion.

Rabb. גַּיָסוֹת *exercitus, turma.*

Rabb. & Syr. גִּיס *maritus ſororis*, vel *frater uxoris.* גִּיסִים *mariti duarum ſororum.* ¶ גִּיסָה *uxor fratris*, vel *ſoror uxoris.* ✠ קַגִיסָא *ſcutella.*

גוע duo ſignificata habet. I. גָּוַע *expiravit, animam efflavit, obijt*, leniter mortuus fuit, ſine morbo & dolore diuturniore: quando quis facilè moritur, ita ut non B diu decumbat. ſignificat exitum ſpiritus ex corpore uno momento abſque mora & afflictione. Joſ. 22. verſ. 20. *& ipſe vir unus, non* גָּוַע *expiravit in iniquitate ſua.* ſcilicet לְבַדּוֹ *ſolus.* Targ. *non* מִית *mortuus fuit in peccato ſuo.* Job. 13. verſ. 19. *tacebo* וְאֶגְוָע *& expirabo.* Targ. וְאֶתְגַּנַּר *& deficiam.* Geneſ. 7. verſ. 21. וַיִּגְוַע, Targ. וּמִית *& mortua eſt omnis caro.* Pſalm. 88. verſ. 16. וְגֹוֵעַ *& expirans ab adoleſcentia:* moribundus. C L x x. καὶ ἐν κόποις *& in laboribus.* acceperunt pro יָגַע *laboravit.* ✠ Rabb. גְּוִיעָה *expiratio, evaneſcentia.*

II. Arabic. גוע vel גאע *eſurijt, jejunavit.* Pſalm. 37. *ſi* גַּעְתָּ *eſuriero.* Pſalm. 107. גאאעוא *eſuriverant.* Pſalm. 59. יַגוּעוּן *eſurient ut canes.* Matth. 25. verſ. 24. לְאַנִי געת *quia ego eſurivi, & cibaſtis me.* Paſſ. אִתְגוּע *fame laboravit.*

גאע & גאוע gava *eſuriens, jejunus.* ✠ גוּעָא goi *fames, inedia.* מָאת בְּגוּע meit bigo *mortuus fame.* ✠ מַגְאוּע *famelicus.* D

גוף duo ſignificata habet. I. גוף & גָּף. Hiphil הֵגִיף, Chald. אֲגִיף *clauſit, occluſit, obſeravit, obſtruxit.* Nehem. 7. verſ. 3. יָגִיפוּ *claudent oſtia.* Chald. 2. Reg. 4. v. 21. וַתִּסְגֹּר, Targ. וַאֲגִיפַת *& claudebat pro ipſo, & exibat.* ibid. v. 33. וַיִּסְגֹּר, Targ. וַאֲגִיף *& claudebat oſtium.* Malach. 1. v. 10. וְיִסְגֹּר, Targ. וִיגוּף *& claudet januam.*

Nom. גּוּפָה, Chaldaic. גּוּפָא, Arab. גוף E guf *corpus*: undiq; clauſum. Plur. גּוּפוֹת *corpora.* 1. Paral. 10. verſ. 12. *& tulerunt* גּוּפַת שָׁאוּל *corpus Saulis*, וְגוּפוֹת בָּנָיו *& corpora filiorum ejus.* ¶ Rabb. per ſynecdochen גוף *totus homo*, ſeu *perſona*: Plural. גּוּפִים, Chald. גּוּפִין *corpora, homines, perſonæ.* ita Græcis σῶμα *perſona*: & σωματικῶς *perſonaliter.* 1. Corinth. 6. τὸ σῶμα *corpus non ſtupro.* &, Coloſſ. 2. *in quo habitat omnis plenitudo divinitatis* σωματικῶς *perſonaliter.* Tob. 10. v. 10. *dimidium bonorum*, σώματα *perſonas, & jumenta, & argentum.*

Rabb. גּוּפָנִי *corporeus, corporalis*: Plural. גּוּפָנִים *corporales.* דָּבָר גּוּפָנִי וְדָבָר שִׂכְלִי *res corporalis & res intellectualis.*

Chald. מַגּוּפָא *operculum, tegumentum.*

Arab. פי גוף *in corpore*, intrà. ¶ Deinde Arab. גוף geuf *venter, ventriculus, ſtomachus.* גוף אלעלי *venter ſuperior.*

גוף guf, & תגויף tagvif *cavitas, concavitas*: Plur. תגאויף tegavif *cavitates, foramina.* ✠ גוף & מגוף *concavus.* מְגוּפָה *concavi.* ✠ אגוף *vena cava.*

גופי geufi *ventus ſeptentrionalis.*

ניפה gîfa *caro morticina*: Plur. גיאף gief *carnes morticinæ.*

II. Chald. גוף & גָּף *corporavit, corpora miſcuit,* corpus vulgavit ſive proſtituit, *mœchatus, adulteratus fuit.* non dicitur, niſi de conjugatis. Exod. 20. verſ. 14. *non* תִּנְאָף, Targ. תגוף *mœchaberis.*

Nom. גַּיָּף *adulter.* Foem. גַּיָּפָא *adultera.*

גוץ Chald. גוץ, Foem. גוצא *brevis.* Job. 13. v. 27. קְצַר יָמִים, Targ. גוץ יֹמִין *brevis dierum.*

גוק Arab. גוקא *legiones.*

גור quatuor ſignificata habet. I. גור & גָּר, *peregrinatus fuit* alibi, quàm ubi quis natus fuerit, *modicùm habitavit*, vel etiam ſimpliciter, *habitavit*, verſatus, commoratus fuit. Construitur cum ב *in*, עִם, אֵת *cum*, & שָׁם *ibi*: ut ex ſequentibus exemplis videre. Eſa. 11. וְגָר, Targ. וִידוּר *& habitabit agnus cum lupo.* Deut. 26. verſ. 5. וַיָּגָר שָׁם, Targ. וְדָר *& habitavit ibi.* Pſal. 5. v. 5. יְגֻרְךָ, Targ. אִתּוֹתַב עִמָּךְ *habitabit tecum malus.* Pſal. 15. v. 1. *Domine, quis* יָגוּר *habitabit in tabernaculo tuo?* Targ. יִתְחֲמֵי לְמֵדַר *dignus erit ut habitet.* Gen. 21. verſ. 23. *terram in qua* גַּרְתָּה, Targ. אִתּוֹתַבְתָּא *habitaſti.* Gen. 32. verſ. 4. עִם לָבָן גַּרְתִּי *cum Laban habitavi*: peregrinatus ſum. Targ. דָּרִית *habitavi.* & per ellipſin præpoſitionis; Pſalm. 120. verſ. 5. *væ mihi quia* גַּרְתִּי מֶשֶׁךְ *habitavi* (cum) *Meſech.* Targum אִתּוֹתַבִית עִם אוּנָאֵי *habitavi cum Onæi.* quædam tamen Exemplaria habent, עִם אוּסָאֵי *cum Aſiaticis.* L x x. ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη *incolatus meus prolongatus eſt.* legerunt גַּרוֹתִי מֶשֶׁךְ, abſentibus punctis. Hithp. הִתְגּוֹרֵר *habitavit.* 1. Reg. 17. v. 20. *apud quam ego* מִתְגּוֹרֵר, Targ. דָּר *habito.*

Nom. גָּר *habitator*: Foem. גָּרָה *habitatrix.* גֵּר, Chald. גִּיוֹר, Syr. גִּיוֹר, Græc. γειώρας *hoſpes, advena, peregrinus*, qui alibi, quàm ubi natus eſt, habitat; incola, accola, vicinus: Plur. גֵּרִים, Chald. גִּיּוֹרִין *peregrini*, Græcè γείωρες, & γειῶραι *advenæ, proſelyti.* Gen. 15. v. 13. גֵּר *peregrinum erit ſemen tuum in terra, quæ non eſt ipſorum.* Targ. דַּיָּרִין *incolæ erunt*

Digitized by Google

erant filij sui. Exod. 2. v. 22, & 18. v. 3. גֵּר, A
Targ. דַּיָּר *peregrinus fui in terra aliena.* Exod.
23. v. 9. וְגֵר, Targ. וְגִיּוֹרָא *& peregrinum non*
depradabimini, nec affligetis, quia גֵּרִים, Targ.
דַּיָּרִין *peregrini fuiſtis in terrâ Aegypti.* 2. Sam.
1. verſ. 12. *filius viri* גֵּר *peregrini Amalecita*
ſum: cujus pater venit ex terra Amalec,
& habitavit in terra Iſrael. Jerem. 14.
verſ. 5. *quare eris* כְּגֵר *quaſi peregrinus in ter-*
ra? Ezechielis 14. verſ. 6. *quilibet ex domo*
Iſrael, וּמֵהַגֵּר *& ex proſelyto, qui* יָגוּר *habitabit*
in Iſrael. ¶ Rabbin. גֵּר, Græcè γείωρ & γηό-
ρας, qui habitat in terra Iſrael, & in ſe
recepit, quòd nolit colere idola: *proſe-* B
lytus, qui ex gentibus in populum Iſrae-
liticum recipiebatur, vel acceſſerat. po-
pulus enim Iſraeliticus duplici homi-
num genere conſtabat, אֶזְרָחִים *indigenis,*
& גֵּרִים *alienigenis*, proſelytis ſeu adve-
nis. ſicut dicitur, Levitic. 17. verſ. 15.
בָּאֶזְרָח וּבַגֵּר, Targum בְּיַצִּיבַיָּא וּבְגִיּוֹרַיָּא *de in-*
digenis vel *advenis.* & quidem אֶזְרָח *indige-*
na erat ab Abrahamo, & porrò ab Iſrae-
le ortus: at גֵּר *alienigena* ex gentibus pro- C
creatus, & judaiſmum amplexus. גֵּר *alie-*
nigena rurſus erat duplex: Alius circum-
ciſus & totam Legem Iſraelis amplexus,
ſicut apud Muhamedanos Mamluchi,
ſicque Judæo prorſus ſimilis. tales fue-
runt Sichimitæ, Urias Hettæus, Achi-
or; de quo Judith 14. *Achior credidit Deo*
valde, & circumcidit carnem præputij ſui, &
appoſitus eſt ad domum Iſrael uſque in diem
hanc. tales etiam fuerunt Herodes Idu-
mæus, Onkelus הגר, Nicolaus, Actor. 6. D
& hic dicitur גֵּר צֶדֶק *proſelytus juſtitiæ*, ve-
ritatis, verus; & גֵּר בְּרִית *proſelytus fœderis.*
Targum, Ruth. 1. Ruth cupienti לְאִתְגַּיָּרָא
proſelytam fieri, dicit Noëmi, quod cogan-
tur, 1. obſervare ſabbathum. 2. non per-
noctare apud gentes. 3. obſervare 113.
præcepta. 4. non colere idola. 5. quòd
habeant quatuor ſupplicia. 6. quod ha-
beant domum ſepulturæ. Alius tantùm
ſeptem præcepta filiorum Noe, ſeu Dei
veritatem amplexus idolis & horum cul- E
tui renunciabat: quia idololatræ inter
Judæos habitare non licebat. Hic dice-
batur גֵּר שַׁעַר *proſelytus portæ:* Deut. 14. v.
29. וְהַגֵּר *& peregrinus, & orphanus, & vidua,*
אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ *quæ ſunt in portis tuis, &* גֵּר תּוֹשָׁב
proſelytus incola, inter Judæos habitans.
Hi non circumcidebantur, nec Legem
recipiebant, ſed ſeptem præcepta filio-
rum Noë, quæ in radic. צוה invenies.
Deut. 14. verſ. 21. לַגֵּר *proſelyto dabis illud.*
Targum לְתוֹתַב עָרֵל *incolæ incircumciſo.* Alij

porrò illi populo ſe adjungebant, miſſis
in templum donis, ut multi reges & po-
puli peregrini. Ex quorum numero et-
iam fuêre Naeman Syrus, Eunuchus,
Cornelius, &c. qui Act. 2. v. 5. dicuntur
ἄνδρες εὐλαβεῖς viri religioſi, h. e. חֲסִידִים,
εὐσεβεῖς, προσήλυτοι, σεβόμενοι. Proſelyti au-
tem fiebant de omnibus gentibus, in pri-
mis de Ægyptijs & Idumæis. Deut. 23.
non abomineris Aegyptium, quoniam advena
eratis in terra Aegypti, nec Idumæum, quia frater
tuus eſt. Fuerunt & fœminæ piæ proſe-
lytæ; Hagar ancilla Saræ. אָסְנַת uxor
Joſephi. Zippora, Moſis uxor. Siphra
& Puah obſtetrices. Suha uxor Judæ. Fi-
lia Pharaonis. Rahab. Ruth. Jael, uxor
Heber cenitæ. Sic tempore Apoſtolo-
rum qui in Chriſtum crediderunt, fue-
runt Judæi aut gentes. Et cùm aliquæ
gentes circumcidi, & Legem ſervare vel-
lent, Apoſtoli & ſeniores hoc eos jugo
liberârunt, & præcepta quædam, præ-
ceptis filiorum Noë haud diſſimilia, im-
poſuerunt: quæ in radic. צוה enume-
rantur.

גֵּרוּת *peregrinatio, habitatio.* Jerem. 41. v.
16. *& abierunt & habitarunt* בְּגֵרוּת כִּמְהָם *in*
habitatione Kinham, quæ eſt juxta Bethlehem:
in loco ubi habitabat Kinham, filius
Barſilai. Targum דִּיהַב דָּוִד לְכִמְהָם בַּר בַּרְזִלַּי
quam dedit David ipſi Cimham filio Barſillai, qui
illam inſtauravit.

Heemant. מָגוֹר *habitatio, domicilium*, in
quo quis tanquam peregrinus habitat:
Pluraliter מְגוּרִים *habitationes.* Inde *μάγα-*
ρον humile ædificium, caſa, villa: & magalia.
Iſidorus lib. 15. cap. 12. *Magalia quaſi ma-*
garia. quia magar Punici novam villam dicunt:
l. pro r. Pſalm. 55. v. 13. *quia mala* בִּמְגוּרָם
in habitatione eorum. Job. 18. verſ. 19. *&*
non eſt reſiduus בִּמְגוּרָיו *in habitationibus ipſo-*
rum. Targum בְּיִתּוֹבֵהּ *in tabernaculo ſuo.* ¶
Deinde מְגוּרִים *peregrinationes.* Geneſ. 17.
verſ. 8. *dabo tibi & ſemini tuo poſt te terram*
מְגֻרֶיךָ *peregrinationum tuarum.* Targ. תּוֹתָבוּתָךְ
habitationis tuæ. L x x. *ἣν παροικεῖς quam*
inhabitas. Gen. 47. verſ. 9. *& dicebat Iacob*
ad Pharaonem; dies annorum מְגוּרַי *peregrina-*
tionum mearum triginta & centum anni: qui-
bus ego peregrinus ſum in hoc mundo.
Targum תּוֹתָבוּתִי *peregrinationes meæ.* L x x.
τῆς ζωῆς μου ἃς παροικῶ vitæ meæ, quibus per-
egrinor. Unde Levitic. 25. verſ. 23. *mea*
eſt terra, quia גֵּרִים *peregrini & advenæ vos*
eſtis apud me. Homo in hoc mundo eſt
tanquam in terra non ſua, & perpe-
tuò proficiſcitur ex uno loco in alium:

nec habet certam ſedem in eo, ſed quotidie eſt in itinere, ut inde diſcedat in cœleſtem patriam, nec novit diem ſuum. Sic Plato: *παρεπιδημία τις βίος peregrinatio quadam vitæ.* &, 1. Petr. 1. *παροικίας incolatus veſtri tempore.*

Chald. גַּיֵּר *proſelytum fecit*, ad unà habitandum & inſtituendum aſſumpſit. Paſſ. אִתְגַּיַּר, Rabb. נִתְגַּיֵּר *proſelytus factus eſt.*

גֵּירוּת *paganiſmus.*

מָגוּר, Chald. מגיר, Arab. גאר vel גיר gir & מנאר *vicinus:* Plur. מְגוּרִים, Chald. מְגִירִין, Arab. גיראן girin, & מגאור & מגאורין *vicini, propinqui.* Thren. 2. v. 22. *vocaſti tanquam ad diem ſolennem* מְגוּרַי *vicinos meos ex circuitu.* Chald. Deut. 1. verſ. 7. *& ad omnes* שְׁכֵנָיו, Targ. מְגִירוֹהִי *vicinos ejus.* Foemin. מְגִירָא. Arab. גירה gira *vicina.*

Arab. גורה gura, & מגאורה mugavara, & תגאור *vicinitas.* אלבחר ינאורון *ſunt vicini maris.*

Hebr. גּוּר, Arab. גר garu *catulus beſtiæ cujuſcunq., κατ' ἐξοχὴν* plærunq; *leonis*, qui adhuc domi latet, necdum ad prædam prodit: Plur. גּוּרִים, Foem. גּוּרוֹת, Arab. אגארא agarâ *catuli.*

Arabic. גאריה gîria *adoleſcens, juvenis, puella, ancilla:* Plur. גואר gavar *juvenes, puellæ, ancillæ.*

Rabb. מגורות *cubicula parva.*

Propr. גֵּרְשֹׁם *Gerſom*, filius primogenitus Moſis. Cauſa appellationis indicatur, Exod. 18. 3. & 2. v. 22. *quia dicebat* גֵּר *peregrinus fui in terra aliena.*

II. גור idem quod אָגַר *congregavit, collegit, contraxit;* permutatis quoad ſignificationem verborum ordinibus. Construitur cum accuſativo. Pſalm. 56. verſ. 7. יָגוּרוּ, Targum יְכַנְּשׁוּן *congregabunt & abſcondent.* LXX. *παροικήσουσι inhabitabunt;* ſignificatione prima. Eſa. 54. verſ. 14. גּוֹר יָגוּר *congregando congregabit.* Targ. אִתְכַּנָּשָׁא יִתְכַּנְשׁוּן *congregando congregabuntur.* Habac. 1. verſ. 15. יְגוּרֵהוּ, Targum כָּנֵשׁ לֵהּ *congregat eum in rete ſuum.* Proverb. 21. verſ. 7. *vaſtatio improborum* יְגוֹרֵם *contrahet eos.* Pſalm. 140. verſ. 3. *qui cogitant mala in corde ſuo tota die* יָגוּרוּ *congregabunt.* Targum מְגָרְגִין *incitantes.* Jud. 5. verſ. 17. יָגוּר אֳנִיּוֹת *congregabit naves.* aut *congregabitur (in) navibus:* ad fugiendum. Pſalm. 59. verſ. 4. יָגוּרוּ, Targum מִתְכַּנְשִׁין *congregantur contra me robuſti:* abſolutè. Hithpael הִתְגּוֹרֵר *collegit ſe.* Hoſ. 7. verſ. 14. *propter frumentum & muſtum* יִתְגּוֹרָרוּ *congregabuntur.* Targum דַּהֲווֹ כָּנְשִׁין *quod congregabunt.* LXX. *κατετέμνοντο concidebantur.* legerunt: יִתְגֹּדָדוּ, à גָּדַד *concidit.* Hieronym. *ruminabant.* q. גֵּרָה. Hoſiand. non correxit. Jerem. 30. verſ. 22. *turbo* מִתְגּוֹרֵר, Targum מִתְכְּנֵשׁ *congregatus:* collectus. aut *habitans.* Jerem. 46. v. 5. Joel 1. v. 17. Hag. 2. v. 19.

מְגוּרָה *horreum*, in quod fruges congregantur. Hag. 2. verſ. 19. *an adhuc ſemen eſt* בַּמְּגוּרָה, Targ. בְּאִדְּרָא *in horreo?* Plu. מַמְּגֻרוֹת cum duplici מ heemanti, *horrea.* Joel 1. v. 17. *deſtructa ſunt* מַמְּגֻרוֹת *horrea:* in quæ fruges colliguntur.

גִּיר *calx, cementum, gypſum.* Eſa. 27. v. 9. *ſicut lapides* גִר *calcis diſperſi.* Arab. גיר g... *calx.* Hinc Verb. גיר gajar *calce obtexit.* גיר gajar *calcarius.* תגאירה tagaiira *tectorium*, calx parieti aut muro inducta: Pl. תגאיר tagair *tectoria.*

גירה gira *fax vini uſta.*

III. גּוּר idem quod יָגֹר, *timuit*, permutatis, quoad ſignificationem, verborum ordinibus. Conſtruit. cum מִן. Job. 41. v. 17. *ab elevatione ejus* יָגוּרוּ, Targ. יִדְחֲלוּן *timebunt fortes.* 1. Sam. 18. verſ. 14. וַיָּגָר. Targ. וּדְחַל *& timuit à facie ejus.* Pſ. 33. v. 8. *ab ipſo* יָגוּרוּ, Targ. יִרְתְּחוּן *contremiſcant omnes habitatores orbis.* Num. 22. v. 3. & Deut. 1. verſ. 17. *ne* תָגוּרוּ, Targ. תִדְחֲלוּן *timeatis ab illo.* Pſal. 22. v. 24. וְגוּרוּ, Targ. וְאִזְדַּעְזְעוּ *& expaveſcite ab eo omne ſemen Iſrael.*

Nom. מָגוֹר, Foem. מְגוֹרָה & מגורה *timor, pavor:* Plur. Foem. מגורות *pavores.* Pſal. 31. v. 11. *quia audivi rumorem multorum,* מָגוֹר *timorem undiq.* LXX. *παροικούντων habitantium in circuitu.* ex ſignificatione prima. Jerem. 20. v. 4. *ecce dabo te* לְמָגוֹר *in timorem.* Targ. לִתְבַר *in contritionem.* Eſa. 66. v. 4. וּמְגוּרֹתָם *& pavores eorum adducam eis:* calamitates quas metuunt, gladium videlicet & famem; metaphoricè: ut & Prov. 10. v. 24. מְגוֹרַת רָשָׁע *metus impii ipſe veniet ſuper eum:* malum quod metuit.

IV. Chald. & Syr. גּוּר & גְּר. Piel גַּיֵּר peregrinus aut vagus fuit corpore, *ſcortatus, adulteratus fuit, ſtupravit, viciavit.* Job. 36. verſ. 20. *ne* תִּשְׁאַף *anheles noctu excidere populos.* hoc eſt, ne deſideres uxorem proximi tui. Targum תְּגַיֵּר *adulteres.* Rom. 2. verſ. 22. *qui dicis, ut non* נְגוּרוּן *adulterium committant, tu* גָּאַר *adulteras ipſe.* Matth. 5. v. 28. גָּרָהּ *adulteravit eam in corde ſuo.* Rom. 13. v. 8. *non* תְגוּר *mœchaberis.*

Nomen גַּיָּר & גַּיּוֹר *adulter.* Foemin. גַּיַּרְתָּא & גַּיּוֹרָא *adultera.* Matth. 16. *generatio mala* וְגַיַּרְתָּא *& adultera:* peccatrix. contrà, mulier adultera dicitur peccatrix, Luc. 8. v. 37, & 39.

Syr. גּוּרָא *adulterium*, vagæ libidines.

גוש

גוש גוש,Fœm.Rabb.גּוּשָׁה *gleba,maſſa:* Plural. A Rabb.גושין *gleba*. Iob. 7.v.5. וגוש עָפָר *& gleba* ſeu *fruſto terræ*. ramenta ſcabiei, quæ tanquam glebæ ſcalpendo decidunt, intelliguntur. Scribitur cum jod,& legitur cum vau.

Syr.גוש,idem quod גָּשַׁשׁ *contrectavit*.Luc. 24.verſ.39.גושוני *contrectate me*.

גות Arab.גות & גאת gith,cum ת punctato,*venit,ſubvenit,ſuccurrit,defendit,protexit,auxiliatus,opitulatus fuit*.

אגאתה igatha *ſuccurſio,auxilium,protectio,ſuppetiæ,ſubſidium:* Plur.אגאתאת *auxilia*. B

גית gaith *pluvia*.

גזז גזז & גז,Chald.גְּזַז,Arab.גזז gazaz *vulſit,evulſit,extraxit* pilum vel gramen: *abſcidit lanam*, quæ eſt ſuper pecude. & quidem olim ante inventam tondendi rationem: quia quæ evellebantur (unde & à vellendo vellus) nunc ea tonduntur, reſecantur, abſcinduntur,aut demetuntur novacula: ideo & גָּז verbo *tondendi* redditur.Jerem.7.v.29.גָּזִּי, Targum תְּלִישִׁי *evelle capil-* C *los tuos*. Iob.1. v.20. וַיָּגָז *& vulſit*. Targum וְסַפַּר *& totondit caput ſuum*. in luctu evellebant capillos; ut in גזז habes.Mich.1.v.16. *decalvare*,וגזי *& evelle*. Gen.31.verſ.19.*& Laban abierat* לִגְזוֹז,Targ.לְמִגַּז *ad vellendum* (tondendum) *oves ſuas*. Niphal נִגְזַז, Targum אתגזז *evulſus fuit*. Nahum.1.v.12.*& ſic* נָגוֹזּוּ *evulſi ſunt & tranſierunt*. vel tranſierunt, perruperunt: ut cum גוז congruat. Hiphil.Chald.אַגִּז *evulſit,extraxit,produxit*.

Nom.גז, Fœm.גִּזָּה, Chald.גִּזָּא,Arab.גזה D gezza *evulſio,vulſura,vellumen,tonſio,reſectio*, lanæ videlicet vel graminis, *lana detonſa:* Plur.גזים,Fœm.גזות,Arab.גזאת *evulſiones*. Duo autem ſignificat; 1. *lanam* ex ove vulſam ſeu demtam quotannis. Deut.18.v. 4.*& primitias* גֵּז צֹאנְךָ, Targum גִּזַּת עָנָךְ *lanæ gregis tui dabis mihi*. Lxx.τῶν κουρῶν *lanarum*. hoc Rabbini ad ſexageſimam lanæ partem reſtrinxerunt. Iob.31.v.20.וּמִגֵּז *& ex lana agnorum meorum calefiet*. Iud.6.v.38. *& compreſſit* הַגִּזָּה, Targum גִּזְתָּא *lanam*, *& ex-* E *preſſit rorem ex* הַגִּזָּה, Targ.גזתא *lana*. Et verſu præcedenti 37: *Ecce ego colloco* גִּזַּת הַצֶּמֶר *vellumen* (vulſionem) *lanæ in area*. ¶ 2. *pratum vulſum*, unde evulſa aut reſecta ſunt gramina: *pratum* aut *gramen* ita reſectum, ut radices relictæ & pluvia rigatæ germinent. Pſalm.72.v.6. *deſcendet ſicut pluvia ſuper* גז *vulſum pratum:* gramen. Targum עִסְבָּא דִגְזִיז מִגּוֹבַאי *herbam detonſam à locuſtis*. ſequitur; *ſuper terram*. Iſte rex populo tam utilis & ſalutaris erit, quam pluvia gra- A mini reſecto, quod ut repullulet, efficit. Amos 7.verſ.1. *& ecce cordum* אַחַר גִּזֵּי הַמֶּלֶךְ *poſt evulſiones*(tonſiones)*regis*. Targum בָּתַר דְּאִתְגְּזִיזַת עִסְבָּא דְמַלְכָּא *poſtquam vulſum fuit gramen regis:* poſtquam evulſa erant gramina ad pabulum animalium regis, germinabat cordum. Vulg.*tonſorem gregis*.lege,*tonſionem regis*.Hoſiander correxit: *poſtquam oves rex tondendas curaſſet*. ſed male.

גֹּזֵז *tonſor:* Plur.גֹּזְזִים *tonſores*. 2.Sam.13. v.23. *& erant* גֹּזְזִים *tonſores Abſalonis*. Solebant parare convivium,cum oves tonderentur,ut & nunc uſitatum.

B Rabb.גִּזּוּז *vulſio, tonſura*. ܀ גזיזין *reſegmina lanæ*,& inde confecta *involucra*.

Syr.גָּזוֹז, Arab.גזיז gaziz *tonſor*. ܀ גְּזָתָא *pelles caprinæ*. ܀ גְּזִיזָא *fruſtum abſciſſum, fragmentum*.

Arab.מגז megezz *tonſtrina*.܀ 1.Cor.11. v.5.פלהגז *& tondeatur pilus capitis ejus*.܀ גזאז *furfures*.

גזא Syr.גְּזָא *defecit, diminutus, orbatus fuit*. ܀ מְהַגְזָנִית *orba*.

C מַגְזוֹנָא & מַגְזָן *falx*.

גזה duo ſignificata habet. I. גָּזָה idem quod גָּזַז *vulſit,evulſit*.Inde גָּזִית *vulſio, evulſio*. Per metaphoram,*raſio,dolatio,levigatio*, cum ad ſaxa transfertur. Exod.20. *ſi altare lapidum facies tibi, non ædificabis eos* גָּזִית *vulſionem*. Targum פְּסִילָן *dolatos*. Lxx. τμητοὺς *ſectos*. Hieron.*de ſectis lapidibus*. 1.Reg.5.v.17. *ad fundandum domum* אַבְנֵי גָזִית *lapidibus dolationis*. h.e.dolatis. Targum פְּסִילָן *dolatis:* qua- D dris.Amos 5.v.11.בָּתֵּי גָזִית *domos quadri lapidis ædificaſtis, & non habitabitis in eis*. 1.Reg. 7.v.11. *Et ſuperius lapides precioſi* כְּמִדּוֹת גָּזִית *juxta menſuras vulſionis:* dolationis. Menſura lapidis dolati non erat inter eos: ſicut poſtea apud Rabbinos fuit quinq; palmorum. Judith.1.v.2. *murum* ἐκ λίθων λελαξευμένων *ex lapidibus ſectis, in latitudinem cubitorum trium, & in longitudinem cubitorum ſex*.

E II.Arab.גזית, vel גזי, vel גאזי gazi *tribuit,retribuit,reddidit,rependit,recompenſavit,remuneravit,gratus fuit,ſatisfecit*. Epheſ.6.v.8. יגזיה *retribuet ei Dominus*. Mat.6.v.4.יגזיך עלאניה *reddet tibi manifeſtò*. Pſalm.4.לאגזיהם *ut retribuam illis*. Pſalm.62.אנת סגאזי כל ואחד ואחד כאעמאלה *tu retribuens unicuiq; juxta opera ſua*. Pſalm.79.אגז *retribue vicinis noſtris ſeptuplum*.

Nom.גִּזְיָה gizia *cenſus,tributum:* Plural. גִּזְיָאת giziat *tributa*.

גז guiz & גְּזָא guzi *pars:* Plur.אַגְזָא agze *partes*. אגזא אוליה אלבדן *partes primi corporis*.

⁜ גזי guzi *particularis.* ⁜ גזוי *idem:* Plural. A
גזיית *particulares,particularia.*
גזיה gazia *triticum.* ⁜ גזי gazzi *præliatus*
fuit. ⁜ גזוא *inciſio.*
מגזאה *retributio.* ⁜ מגזאי mugezi *retri-*
butor,deſignator, qui præmia attribuit, *gra-*
tus. ⁜ גזא gize *retributio, præmium,merces,*
pœna,mulcta,vindicta. ⁜ גזו gezu *grex.*

גזל גָּזַל, Chald. & Syriac. גזל *rapuit,diripuit* vi
& apertè, abſtulit res aut perſonas, *ſpolia-*
vit, defraudavit, privavit,nocuit. Gen.21.v.25.
quod גָּזְלוּ, Targ. אַנְסוּ *rapuerũt ſervi Abimelech.*
Lev.19.v.13. *non* תִגְזוֹל, Targ. תֵיגַס *diripies.* B
Syr.1.Cor.7. *nec* תגזולון *ſpolietis unus alterum.*
Niph. נִגְזַל, Syr. אתגזל *raptus, direptus, ſpoliatus*
fuit. Prov.4.v.16. וְנִגְזְלָה *& rapietur ſomnus eo-*
rum. auferetur. Targ. ופריךא *& ſeparata eſt.*
Nom. גָּזֵל, Fœm. גְּזֵלָה, Chald. גזולא *rapina:*
Pl. גְזֵלוֹת *rapinæ.* Lev.5.v.22. הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזָל,
Targ. גְזֵלְאדִי גְזַל *rapinam quam rapuit.* ⁜ גְּזֵל
idem.
גוזל *pullus columbæ, pipio*, rapinis obnoxius.
Plur. גוזלים, Chal. גּוֹזְלִין *pulli,pipiones.* Gen.
15.v.9. *&* גוזל *pullum.* Targ. בַּר יוֹנָה *filium co-* C
lumbæ.
Syr. גַּזְלָן *raptor, prædo.*
גוזל *vehementia, vis, damnum.* ⁜ גזל *æſtua-*
vit, incenſus fuit. ⁜ אתגזל *correptus fuit.*
Rabb. גְּזַל *lolium.*
Arab. גזיל & מגזל mugaſil *inſignis.*

גזם גָּזָם *eruca*, locuſta repens, noxia frugib.
Amos 4.v.9. *ficus & oleas veſtras comedet*
הַגָּזָם *eruca.* Ioel 1.v.4. *reſiduum* הַגָּזָם *erucæ edit*
locuſta. D
Chald. & Syr. גְּזַם, Arab. גזם gazã *nu-*
tavit, nictavit, innuit, ſtatuit, decrevit: in ma-
lum, *adverſatus, minatus fuit, irruit, impetũ fe-*
cit in aliquem, invaſit. Chald. Prov.16.v.30.
קֹרֵץ, Targ. גָּזֵם *innuens labiis ſuis.* Iob.30.v.
21. *in duricie manus tuæ* תִּשְׂטְמֵנִי, Targ. תִּגְזְמִנַנִי
minaberis mihi: adverſaberis. Pſalm.8.v.3.
וּמִתְנַקֵּם *& ultorem.* Targ. וְגָזִים *& minacem.*
Syr. Act.7.v.57. וְגַזְמוּ *& impetum fecerunt in*
eum. Arab. Ioh.9.v.22. *quia Iudæi* גזמוא *con-*
ſpiraverant. 2.Cor.1.v.19. פגזמנא *& minati* E
ſumus mortem nobis ipſis: decrevimus. Actor.
26.v.3. וְגַזַמְתֶּם *& ſtatuitis de vobis ipſis.*
Nom. גַּזִּים *minax*, qui minatur. ⁜ גָּזְמָא
impetus. ⁜ גְּזוּם *comminatio.*
Rabb. גָּזַם *irriſit, ſubſannavit.* ⁜ גזום *ir-*
riſio, ironia.
גוזם *hyperbole.* עַל דֶּרֶךְ גּוּזְמָא וְהַפְלָגָה *per hy-*
perbolen.
Arab. גזם *ſtatutum, decretum.* ⁜ גזימה *cri-*
minatio.

גזן נְהַר גּוֹזָן *fluvius Gozan*, quem Rabbini vo-

A cant, fluvium סבטיון *Sabbathion*, proptereà
quod quieſcat in Sabbatho. In Talm. *Di-*
xit ad Turnum ruffum impium: fluvius Sabba-
thion arguet de Sabbatho. Fluvius lapidoſus & a-
renoſus, & omnibus diebus profanis fluit, ſed in
Sabbatho ſtat ac quieſcit. In fine קדושין, & in C.
4. ſuppliciorum. Joſephus de bello Judai-
co, lib.7.cap.24. *Is fluvius fluit medius inter*
Arcas & Raphanæas Agrippæ regni civitates. Ha-
bet autem quoddam peculiare miraculũ. Nam cum
ſit, quando fluit, plurimus, neq; meatu ſegnis, ta-
men interpoſitis ſex diebus à fontibus deficiens,
ſiccum exhibet locum videre. Deinde quaſi nulla
B *mutatione facta, ſeptimo die ſimilis exoritur, atq;*
hunc ordinem ſemper eum obſervare, pro certo
compertum eſt. Vnde etiam Sabbaticus appellatus
eſt, à ſacro Iudæorum die ſeptimo ſic denominatus.

גזע גֶּזַע *caudex, ſtipes, truncus*, pars arboris diſſe-
ctæ ſupra terram relicta & eminens; ſicut
שרש *radix* in terra delitеſcit, & ex cujus la-
tere naſcuntur ſurculi ſeu rami: ſynecdo-
chicè, *ſurculus*, virgultum inde enatum. E-
ſa.11.v.1. *& egredietur virgultum* מִגֶּזַע *ex trun-*
C *co Jeſſe.* Iob.14.v.4. *ſi ſenuerit in terra* שָׁרְשׁוֹ
radix ejus, & in pulvere morietur גִּזְעוֹ, Targum
נִצְבֵהּ *truncus ejus.* Eſa.47.v.24. *Sed & radi-*
ces non poſuit in terra גִּזְעָם *ſtipes eorum.*
Rabb. גזע *eradicavit.*
Arab. גזע *motus, commotus, turbatus fuit,*
expavit, metuit, formidavit. Pſalm.55. וגזע *&*
commotum eſt cor meum. Pſalm.6. *anima mea*
גזעת *turbata eſt valdè.* Pſalm.27. *à quo* אגזע *ti-*
mebo? Pſalm.77. *omnes inſipientes corde* יגזעוא
D *turbabuntur:* timebunt. Gen.3.v.10. סמעת
צותך מאשיא פי אלפרדוס וגזעת *audivi vocem tu-*
am ambulantem in horto & timui. Alc. אַגְזַעְנָא
terruimus.
Nom. גזע gaza *metus, timor, formido.* Geo-
gr. מגזע, &, אלמגזעאה מן אלגאג.

גזף Talm. מְגַזֵּף *fervens.*

גזר tria ſignificata habet. I. גָּזַר, Chald. & Syr.
גְּזַר *ſcidit, abſcidit, amputavit, præcidit, circũcidit,*
excidit, diſcidit, ſecuit, diſſecuit, diviſit. 1.Reg.3.
v.26. גִּזְרוּ, Targ. פסקו *ſcindite puerum vivum:*
E diſſecate. Pſ.136.v.13. לְגֹזֵר, Targ. לְצָלַח *ſcin-*
denti mare rubrũ לִגְזָרִים, Targ. לְצִלְחִין *in ſciſ-*
ſiones. diviſum fuit mare in duodecim ſe-
ctiones, & in has ſingulas ingreſſa fuit u-
na ex duodecim tribub᷑. 2.Reg.6.4. וַיִּגְזְרוּ,
Targ. וְקָצוּ *& cadebant ligna.* Absol. Hab.3.v.
16. גָּזַר *abſciſſus eſt à caula grex, & non eſt bos in*
ſtabulis. Lxx. ἐξέλιπεν *defecit.* vel, *abſcidit à*
caula gregem. Chal. Gen.15.v.18. כָּרַת, Targ.
גְּזַר *ſcidit Deus fœdus.* Gen.17.v.23. וַיָּמָל, Targ.
וּגְזַר *& circumcidit carnẽ præputii.* Syr. Luc.1.v.
59. *& venerunt* לְמִגְזְרֵהּ *ad circumcidẽdum eum.*
Niphal.

Niphal. נִגְזַר, Chald. אִתְגְּזַר, Syr. אִתְגְּזַר *ſciſſus, abſciſſus, circumciſus fuit.* Eſa. 53. v. 8. *quia* נִגְזַר *abſciſſus eſt ex terra viventium:* exciſus eſt. Ezech. 37. v. 11. נִגְזַרְנוּ *deciſi ſumus nobis ipſis.* Targum אֲבַדְנָא *perimus.* Pſalm. 31. verſ. 23. נִגְזַרְתִּי *exciſus ſum e conſpectu oculorum tuorum.* Targum אִשְׁתֵּיצִית *perditus ſum.* Chald. Danielis 2. v. 45. *quod ex monte* אתגזרת *abſciſſus fuit lapis.* Syr. Luc. 2. v. 21. דְנִתְגְּזַר *ut circumcideretur puer.*

Nom. גָּזֵר *abſciſſus.* Inde fœmininum גזרה *abſciſſa.* Levit. 16. v. 22. *ad terram* גְּזֵרָה *abſciſſam.* abſciſſam ſcil. ab habitatione & germinatione; in qua nemo habitat, & nihil creſcit. Targum לָא יָתְבָא *non habitabilem.*

גִּזְרָה *deciſio, pars deciſa, ordo.* Ezech. 41. v. 13. וְהַגִּזְרָה *& pars & ædificium:* exedra à domo abſciſſa. Thren. 4. v. 7. *Sapphirus* גִּזְרָתָם *abſciſſio ipſorum:* quia abſciſſi eſſent à Sapphiro: vel quaſi eſſent. Plur. maſc. גְּזָרִים *partes.* Geneſ. 15. v. 17. *Inter* גְּזָרִים, Targ. פַּלְגַיָּא *partes.*

מְגֵזֵרוֹת *ſerræ*, quibus ligna ſecantur. 2. Sam. 12. v. ultimo: *& poſuit in ſerras & in raſtra ferri* וּבְמַגְזְרוֹת הַבַּרְזֶל: pro quo habetur, 1. Paralip. 20. verſ. 3. וּבַמְּגֵרוֹת *& in ſerris.*

Chal. גִּזְרָא, Syriac. גזר *grex* ſeparatus: Plur. גזרין *greges.* ✤ גזיר *ſectus.* ✤ מְגַזַּר *ſector* vel *cæſor lignorum.*

Rabbin. גִּזְרִין *ſyllaba.* ✤ Syriac. גְּזוּרָא *circumciſio.*

גְּזִירָא, Arab. גזירה gizira *inſula*, quam aquæ à continente abſcindunt & ſeparãt. Plur. גְּזָאִיר gazâir *inſulæ.* Dual. גזירתאן gaziratan *duæ inſulæ.* Geogra. גזירה מנקטעה *inſula diſſecta*, peninſula.

גזאר gazzar *lanius, carnarius*, qui carnes lanit, concidit & vendit. ✤ מגזרה magzara *lanarium*, ubi carnes conſcinduntur & veneunt.

II. Per metaphoram, גָּזַר, Chald. גְּזַר *decidit, ſecuit lites, determinavit, definivit, concluſit, ordinavit, decrevit, ſtatuit, pactus fuit:* quando enim ſententia fertur, omnia diſcutiuntur ac velut deciduntur. Horat. lib. 1. Epiſt. 10. *Quo multa magnaq; ſecantur judice lites:* deciduntur, terminantur. Idem lib. 1. Satyr. 10. *Et melius magnas plerumq; ſecat res.* Iob. 22. v. 28. וְתִגְזַר *& decernes verbum, & ſtabilies tibi.* Eſa. 9. v. 20. וַיִּגְזֹר *& decrevit contra meridiem.* Targum וּבַז *& prædatus eſt.* accepit pro וַיִּגְזֹל, literis ל״ר permutatis: aut pro eo ponitur. Chald. Exod. 15. verſ. 25. *Ibi* שָׂם *poſuit ei judicium.* Targum גְּזַר *decrevit:* conſtituit. Ioel. 1. v. 14. קַדְּשׁוּ *ſanctificate jejuniũ.*

Targum גזרו *decernite:* conſtituite. Niphal. נִגְזַר *decretus fuit.* Eſther. 2. v. 1. *quod* נִגְזַר *decretum fuerat contra illam.*

Nom. Chald. גְּזֵרָא *ſententia, decretum, ſtatutum, pactum, fœdus*, verbum ratum, quod non revocatur, *lex:* Plur. גִּזְרָן & גזרין, Rab. גזרות *decreta.*

Rabb. גְּזֵירָה *impreſſio:* Plur. גְּזֵירוֹת *impreſſiones*, meteora.

גָּזְרִין *aſtrologi.* Dan. 5. v. 11. גָּזְרַיָּא, Lxx. γαζαρηνοὶ *aruſpices.*

III. Arab. גזר gazar *murmuravit, locutus eſt parum*, fabulatus fuit, garrivit, gannivit contra aliquem, *oblatravit*, allatravit aliquem, oblocutus fuit.

גזרה gazâra *garrulitas, garritus, murmur:* Pl. גזאיר gazair, & גזראת gazarit *murmura.*

גאזר gazir *garrulus*, fabulator, linguaculus, clamoſus: Plural. גְּזָארָה gazara *garruli.*

גְּזָרָה gazara *camæpitiis, daucus.* ✤ גזר, Matth. gezar, jezar *daucus & paſtinaca.*

גחד Arab. גחד gahâd *occultavit, abſcondit, celavit*, ſecretum retinuit, diſſimulavit, mentitus fuit, negavit; congruit cum כָּחַד literis ג״כ permutatis. Gen. 18. ותכחש *& negabat Sara, dicens: non riſi.* Pſalm. 66. יגחדהא *negabunt eam inimici tui:* diſſimulabunt, mẽtientur. Matth. 26. תגחדני *abnegabis me ter.* Ibid. *& non* אגחדך *abnegabo te.* Iohan. 12. *qui* גחדני *negavit me:* ſprevit.

גאחד gâhid *negator:* Plur. גאחדין gahidîn *negatores.*

גחדה gûhda *negatio:* Plur. גחדאת guhdit *negationes.* בגחדה biguhda *ſecretò, occultè.*

גחידאן gêhiden *diſſimulatè.* ✤ גחד gohd *ſecretum.*

גחט Rabb. גָּחַט *defecit, diminutus fuit.* ✤ גָּחֵט *deficiens.*

גחך Chald. & Syr. גְּחַךְ *riſit, deriſit, irriſit.* Chal. Pſalm. 2. *ſedens in cælo* יִשְׂחָק, Targum יִגְחַךְ *ridebit.* Syriac. Luc. 6. דְּתִגְחֲכוּן *quia ridebitis.*

גָּחֵךְ *ridens.* ✤ גַּחְכָן *deriſor.* ✤ גוחך *riſus, deriſio.*

גחל גַּחַל, Fœm. גַּחֶלֶת *pruna*, carbo ignitus, vivus & candens: Plur. גֶּחָלִים *carbones igniti.* Eſa. 47. v. 14. *non eſt* גַּחֶלֶת *pruna ad incaleſcendum.* 2. Sam. 14. v. 7. *& extinguent* גַּחַלְתִּי *prunam meam:* quæ mihi lumen præbet poſt mortem mariti mei & unius filij. Targum וּבְעוֹ לְמִקְטַל יָת בַּר יְחִידִי דְאִשְׁתְּאַר *& quærunt occidere filium meum unigenitum qui eſt reliquus.* ut pruna ignis, ita filius unicus familiæ & poſteritatis ſemen eſt. Pſalm. 18. verſ. 9. גֶּחָלִים *carbones ſuccenſi ſunt ab eo:* fulgura. Proverb. 25. v. 21. *quia* גֶּחָלִים *carbones tu*

bones tu congregas ſuper caput ejus, & Dominus retribuet tibi. A ut comburant ipſum, & pudore afficiant, quod bonum accipiã pro malo tibi illato. Levit.16.verſ.12. גַּחֲלֵי אֵשׁ, Targ. גומרין דנורא *carbones ignis*.

Rabb. גְּחִילָא *avis quædam*.

גחם Arab. גהים gahim *gehenna*: in rad. גוא reperies.

גחן גָּחוֹן *venter reptilium*. Levit.11.v.42. *omne ambulans ſuper* גָּחוֹן *ventre*. Maſoritæ obſervârunt, hujus dictionis literam ו, eſſe mediam literarũ in toto Legis libro: & ſcribi ו longum. Gen.3.v.14. *ſuper* גְּחֹנְךָ *ventre tuo ambulabis*. B Targ. מְעָךְ *viſcera tua*: poſitus in terram.

Chald. גְּחַן *incurvatus fuit*, expandit totum corpus, ita ut ventre incumbat alteri. Pſalm.20.v.9. *Ipſi* כָּרְעוּ, Targ. גחינו *incurvati ſunt, & ceciderunt*. 1.Reg.18.v.42. וַיִּגְהַר, Targ. וגחן *& inclinatus eſt in terram*.

גחר Talm. גְּחִיר *valde rubeus*.

גְּחָרִים *foramina*. جحر Arab. גחר gahar *foramen, fovea, latibulum*. Plur. אגחאר ahghar, C & גחרה gahara *fovea*. Geograph. גחר אלחיה *latibulum ſerpentis*.

גחש Arab. גחש *pullus*. Ioh.12. *ſedens ſuper* גחש *pullo aſinæ*.

גטט Chald. גט *ſcheda, libellus*: Plur. גטין *ſchedæ, libelli, literæ*. Deut.24.v.1. סֵפֶר כְּרִיתוּת, Targ. גט פטורין *libellus repudij*.

גיא in גוא: גיר in גור: גיל in גול: גים in גום: & deniq; גיר in גור invenies.

גלל duo ſignificat. I. גָּלַל, Chald. גְּלַל & גל *volvit ex ſummo ad imum, devolvit, revolvit,* D *convolvit, complicavit, circumduxit*. Ioſ.5.v.9. *hodie* גַּלּוֹתִי *devolvi probrum Ægypti à vobis*. Targ. אַעְדִּיתִי *amovi*. Ioſ.10.v.18. גלו *volvite lapides magnos ad os ſpeluncæ*. Targum קְרִיבוּ *adducite*. Gen.29.v.3. וְגָלְלוּ, Targum ומגנדרין *& volvunt lapidem ab ore putei*. Pſalm.22.v.9. גֹּל *devolvit ad Dominum, liberet eum*. Targum מְשַׁבַּח קֳדָם יְיָ *laudat coram Domino*. Pſalm.37.v.5. גּוֹל *volve ſuper Dominũ vias tuas*. Lxx. ἀποκάλυψον πρὸς κύριον E *revela Domino*. legerũt, גלה pro גל, à גָּלָה *revelavit*: abſentibus punctis. Niphal. נָגַל, Chald. אִתְגְּלַל *volutus, convolutus, cõplicatus fuit*. Eſa.34.v.4. וְנָגֹלּוּ *& volventur, ut liber, cœli*: convolventur, complicabuntur. Amos 5.v.24. וְיִגַּל *& volvetur, ut aqua, judicium*: ſcaturiet. Hier. *& revelabitur*. Targ. וְיִתְגְּלֵי *idem*: reſpexerunt ad גָּלָה *revelavit*. Piel גִּלֵּל & גולל, Chald. גַּלְגֵּל *volutavit*. Jer.51.v.25. וְגִלְגַּלְתִּיךָ *& devolvam te ex petris*. Eſa.9.v.5. *& veſtis* מְגוֹלָלָה *volutata in ſanguinibus*. Hiph. וַיָּגֶל *idẽ*. Gen.29.v.9. *& acceſſit Jacob* וַיָּגֶל, Targ. וגנדר *& volvit lapidem ab ore putei*. Hithpael הִתְגַּלְגֵּל & הִתְגּוֹלֵל *volutavit ſe*. Gẽ.43.v.17. *nos introducti ſumus* לְהִתְגֹּלֵל *ad volutandum ſuper nos*. Targ. לְאִתְרַבְרְבָא *ad dominandum*. Lxx. τοῦ συκοφαντῆσαι ἡμᾶς *ut calumnietur nos*: ut in nos aliquid infamiæ devolvatur, quod acceperimus pecuniam: metaphora à rebus gravioribus, quæ ex alto devolvuntur. 2.Sam.20.v.12. *& Amaſa* מִתְגֹּלֵל *volutabatur in ſanguine*. Targ. מִתְפַּרְכֵּס *reptabatur*: jacebat. Iob.30.v.14. *ſub impetu* הִתְגַּלְגָּלוּ *volutati ſunt*.

Nom. גֵּלֶל, & גֵּל, & גָּלָל, גָּלוֹל, Chald. גוליל *ſtercus aridius*, quod convolvitur, volvendove egeritur, aut in egeſtione devolvitur: vel quod removetur, & ex conſpectu hominum proijcitur: *excrementum*. Plur. גְּלָלִים & גלולים, Chald. גולילין *ſtercora, excrementa, ſordes*. 1.Reg.14.v.10. *& auferam poſt domum Jeroboam, ſicut aufertur* הַגָּלָל *ſtercus, quoad conſumatur*. Targ. וּמְנַגְדִּין בְּגוּלִילִין עַד דִּמְסִיפִין *ſicut volvũt in ſtercoribus, quoad finiãtur*. Iob.20.v.7. כְּגֶלְלוֹ, Targ. הֵיךְ רְעִיָה *ſicut ſtercus ejus, omnino auferetur*. Zophon.1.v.penult. *Effundetur ſanguis eorum, ut pulvis: & corpus eorum* כַּגְּלָלִים *ut ſtercora*. Targ. כִּסְחִיתָא *ut ſtercus*: ſordes, purgamentum. Ezech.4.v.15. *dedi tibi* צְפִיעֵי הַבָּקָר, Targ. גְּלֵי תוֹרַיָא *ſtercora boum, pro* גֶּלְלֵי הָאָדָם, Targ. גלי אֱנָשָׁא *ſtercorib. hominis*. ¶ Deinde per contemtum, גלולים *ſtercora*, vocantur *idola*. 1.Reg.15.v.12. *& removit* הַגִּלֻּלִים, Targ. טַעֲוָתָא *idola*. 2.Reg.17.v.12. *& ſervierunt* הַגִּלֻּלִים, Targ. לְטַעֲוָתָא *idolis*. 2.Reg.17.v.12. *& coluerunt* גִּלֻּלִים, Targ. בְּעָלַיָא *Baelim*.

גָּלִיל, Fœm. גְּלִילָה *circumferentia, limes, terminus, confinium regionis*, & *regio*: Plur. גְּלִילוֹת *termini, confinia, regiones*. 1.Reg.19.v.11. *Tunc dedit rex Salomoh ipſi Hiram, viginti urbes in terra* הַגָּלִיל *confinij*. juxta Tyrum, Zidonem & Cæſaream Philippi. Eſa.8.verſ.24. *verſus mare, trans Jordanem* גְּלִיל הַגּוֹיִם, Targum תחום *confinium gentium*. Hæc eſt Galilæa gentium, Matth.4. ſic dicta, quòd eam diverſæ gentes, Ægyptij, Arabes & Phœnices incolerent. vel quod Tyris & Sidonijs aliiſq; gentibus vicina eſſet ad Aquilonem, & in ea parte Salomon conceſſiſſet Tyriorum regi viginti urbes. Eadem dicitur *Galilæa ſuperior*, in tribu Nephtali ſita. alia fuit *Inferior*, in tribu Zabulon, circa Tiberiadem & ſtagnum Geneſareth. Et has duas Galilæas Phœnice & Syria cingebant. Ezech.47.v.8. *Aquæ illæ egredientes* אֶל־הַגְּלִילָה הַקַּדְמוֹנָה *ad regionem anteriorem*. Ioſ.13.verſ.2. *& omnes* גְּלִילוֹת, Targum תְּחוּמֵי *termini Philiſtinorum*.

Ioel.4.

Ioel. 4. v. 4. *Tyrus & Zydon, & omnes* גלילות A
פלשת *regiones Palæſthinæ*. Targum תחומי *terminos*. Lxx. γαλιλαία ἀλλοφύλων *Galilæa alienigenarum*. Eam Philiſtæi incolebant. cōmune omnium gentium nomē pro proprio, per ſynecdochen. ¶ גלילים *annuli, circuli, rotæ*. Cant. 5. v. 4. *manus ejus* גלילי זהב *circuli auri*.

גל *cumulus*, acervus lapidum convolutorum: dicitur autem 1. de lapidibus, *acervus*. 2. de mari, *fluctus*. 3. de tempeſtate, *turbo*. 4. de fonte, *ſcaturigo*. Plural. גלים, Chald. גלין *cumuli, acervi*. Gen. 31. v. 46. *Et acceperunt lapides, & fecerunt* גל, Targ. רגורא B
acervum. Ibid. v. 48. *& dicebat Laban* הגל, Targum רגורא *acervus ille* עד, Targum סהד *teſtis inter me & inter te hodie: propterea vocavit nomen ejus* גלעד *Galed*. Ibid. v. 47. *& vocavit eum Laban* יגר שהדותא *cumulum teſtimonij*. Iob. 8. v. 17. *juxta* גל *acervum, radices ejus implicabuntur*. ſequitur: *domus lapidum*. Hoſ. 12. v. 12. *etiam altaria eorum* כגלים *ſicut acervi ſuper ſulcis agri*. Lxx. ὡς χελῶναι *ſicut teſtudines*: quæ acervos referunt. Jerem. 9. v. 10. C
dabo Jeruſalem לגלים, Targum ליגרין *in acervos*: in acervos lapidum ex domibus & muris dirutis aut deſtructis. Jerem. 51. v. 37. *& erit Babel* לגלים, Targum ליגרין *in acervos*. ¶ Deinde per metaphoram, גלים, Chald. & Syr. גללין *acervi aquarum*, quæ in mari volvuntur, *fluctus, undæ*. Eſa. 48. v. 18. *& juſtitia tua* כגלי הים *ſicut fluctus maris*: qui nunquam ceſſant: ſicut undæ maris. Pſalm. 65. v. 8. *qui compeſcit ſuperbiam marium, elationem* גליהם *fluctuum eorum*. Signifi- D
cat & in Singulari numero גל *fontem*, ſcaturiginem aquarum. Cant. 4. v. 12. גל נעול *ſcatebra obſerata*. ſequitur: *fons obſignatus*. Lxx. κῆπος *hortus*. legerunt גן, ut præcedens.

גל, Fœm. גלה, Chald. גלא *ſcaturigo, ſcatebra*, unde aqua volvitur & promanat: Pl. גלות *ſcaturigines*. Eccl. 12. v. 6. *& quaſſetur* גלת זהב *ſcaturigo auri*. verba Legis, quæ auro comparatur. Joſ. 13. v. 2. & Iud. 1. v. 15. *dabis mihi quoq;* גלות מים *ſcaturigines aquarum*. E
Targum אתר בית שקיא דמיא *locum domus rigationis aquarum*. Lxx. λύτρωσιν *redemtionem*. reſpexerunt ad גאל *redemit*. ¶ Per metaphoram, גל & גלה *phiala, lenticula, pelvis*. unde tanquam ex ſcatebra quid effunditur. Zach. 4. v. 2. *& ecce candelabrum aureum totum*, וגלה *& phiala ejus ſuper capite ejus*. Ibid. v. 3. *una à dextra* הגלה *phiala*. Vas erat amplum, concavum & rotundum, in formam lenticularem, perforatum, è quo defluebat oleum in lucernas per infuſo-

ria. 1. Reg. 17. v. 41. *ad tegendum* גלות, Targ. אגני *phialas*: pelves.

מגלה *volumen, membrana* aut *charta*, in qua quis ſcribit, & poſtquam ſcripſit ſuper ea, ſcripturam convolvit, aut in rotundum complicat. Complicabant antiquitus libros in cylindri morem, ut nunc quoq; Judæi Legem habent deſcriptam in ſuis ſynagogis. Luc. 4. *&* πτύξας *complicans librum dedit miniſtro*. Et paulò antè: *&* ἀναπτύξας *explicans librum*. Pl. Syriac. מגלין *volumina, chartæ*. Jerem. 36. v. 2. *accipe tibi* מגלת ספר *volumen libri, & ſcribe ſuper illud omnia verba*. Ibidem v. 6. *& leges* במגלה B
in volumine, quod ſcripſiſti. Pſalm. 40. verſ. 7. במגלת ספר *in volumine libri ſcriptum eſt de me*: in libro Legis. Targ. *quando ſtuduero in volumine libri Legis, quod propter me ſcriptū eſt*. Lxx ἐν κεφαλίδι *in capite libri*. Acceperunt מגלה pro גלגלת *craniū, caput*. Et ſic citatur, Hebr. 10. Ezech. 2. v. 9. *& erat in eo* מגלת ספר *volumen libri*, ויפרש *& expandit illud coram me*. Lxx. κεφαλὶς *capitulum*. Zach. 5. v. 1. *ego video* מגלה *volumen volans*. Lxx. δρέπανον *falcem*. q. מגל *falx*. ¶ Rab. חמש מגלות *quinque volumina* ſeu *libelli*; quos ita deſcriptos ſeu complicatos habent in membranis, atq; certo anni tempore, in ſynagogis totos perlegunt. 1. שיר השירים *canticum canticorū* in feſto paſchatis, in ultimo ſeu octavo feſti die, in memoriam exitus ex Ægypto, & commonefactionem liberationis futuræ per Meſſiam: quia in illo de amore Dei erga populum Judaicum agitur. 2. D
רות *Ruth*, in feſto ſeptimanarum ſeu pentecoſtes, ſecundo feſti die: ob genealogiam Davidis primi regis. 3. איכה *Threni Jeremiæ*, die nono menſis quinti ſeu Julij, ob captivitatem Babylonicam, & templi devaſtationem. 4. קהלת *Eccleſiaſtes*, in feſto tabernaculorum, tertio feſti die: in memoriam nubium, quæ operiebant tabernaculum: & ſanctuarium, quod tabernaculum vocatur. Vel in memoriam protectionis divinæ in deſerto. Quia videli- E
cet in iſto libro de providentia Dei multa diſputantur. 5. מגלת אסתר *volumen Eſther*: vel ſimpliciter, מגלה *volumen*: die 14. & 15. menſis Adar ſive Februarij; ob patefactas Hamani molitiones.

גלגל & גלגל quicquid in circulum volvitur, aut circumvolvitur, *rotunditas*: Plural. גלגלים, Chald. גלגלין *rotunditates*. Primò hoc nomine ſignificatur *rota plauſtri*. Syr. גיגלא *idē*. Eccl. 12. v. 6 *& conteretur* הגלגל *rota ſupra puteum*. Ezech. 23. v. 24. *& venient contra te cum rheda, curru*, וגלגל *& rota*:

rotæ plauſtro, per ſynecdochen. Eſa. 28. v. 29. *& turbabit eos* גַּלְגַּל עֶגְלָתוֹ *rota plauſtri ejus.* Eſa. 5. v. 28. וְגַלְגִּלָּיו *& rota ejus ut turbo.* ab abſoluto גַּלְגִּלִּים *rotæ.* ¶ 2. *ſphæra, orbis, cœlum,* quod rotæ inſtar circumagitur. Pſal. 77. v. penult. *vox tonitrui tui* בַּגַּלְגַּל *in ſphæra:* cœlo, aëre, horizonte. Rabb. גַּלְגַּל הַמַּקִּיף *ſphæra ambiens,* nona ſphæra, primum mobile. גַּלְגַּל הַמַּזָּלוֹת *orbis ſignorũ,* Zodiacus. גַּלְגַּלֵּי שִׁבְעָה כּוֹכְבֵי לֶכֶת *orbes ſeptem ſtellarum ambulantium:* planetarum. Item גַּלְגַּל *circulus eccentricus.* גַּלְגַּל קָטָן *epicyclus.* ⁂ גלגול *orbiculus oculi, pupilla.* ¶ 3. *ſtipula, feſtuca, palea,* quæ vẽto volutatur, rapitur & circumagitur ob levitatem. Pſalm. 83. v. 14. *Pone eos* כַּגַּלְגַּל *ſicut feſtucam.* ſequitur, כְּקַשׁ *ſicut ſtipulam coram vento.* Eſa. 17. v. 13. וּכְגַלְגַּל *& ſicut ſtupa coram turbine.* præcedit, כְּמֹץ *ſicut palea.* Syriac. גַּלָא *feſtuca.* Matth. 7. *quid autem vides* לְגַלָא *feſtucam in oculo fratris tui?*

גֻּלְגֹּלֶת, Chal. גֻּלְגַּלְתָּא *craniũ,* à figura ſphærica, rotunditas capitis: per ſynecdochẽ, *caput, & homo, & ſumma:* Plur. גֻּלְגְּלוֹת, Chal. גֻּלְגְּלָן *crania.* 2. Reg. 9. *& non invenerunt niſi* הַגֻּלְגֹּלֶת *cranium, & pedes, & volas manuum.* Jud. 9. v. 49. *& contrivit* גֻּלְגָּלְתּוֹ *cranium ejus.* h. e. caput. Exod. 16. v. 16. *Omer* לַגֻּלְגֹּלֶת, Targ. לְגוּלְגַּלְתָּא *pro cranio:* capite. h. e. pro homine: vel, pro ſingulis perſonis. LXX. κατὰ κεφαλὴν *juxta caput.* Num. 3. v. 47. *Et accipies quinq; quinq; ſiclos* לַגֻּלְגֹּלֶת *pro capite:* pro ſingulis capitibus, viritim. Num. 1. v. 18, & 20. *à nato viginti annos & ſuprà,* לְגֻלְגְּלֹתָם, Targ. לְגֻלְגְּלָתְהוֹן *juxta capita ipſorum.* ¶ Hinc Rabbini vocant גֻּלְגָּלִיּוֹת *tributa perſonalia,* census juxta capita. ⁂ Ab hoc etiam nomine eſt illud Matth. 27. γολγοθᾶ, pro γολγολθᾶ, Syriacè גָּגֻלְתָּא quod eſt *cranij locus:* ſic dictus à craniis hominum, de quibus ſumptum eſſet ſupplicium, ibi jacentibus: non à capite primi hominis ibi condito, ut veteribus quibuſdam placuit.

Rabb. גִּלְגּוּל מְחִלּוֹת *volutatio cavernarum:* qua fingunt extra terram Jſrael ſepultos, in reſurrectione per cavernas terræ volutatum iri, donec in terram Jſrael perveniant, ibiq; reviviſcant. ¶ גִּלְגּוּל הַנְּשָׁמוֹת *volutatio animarum,* qua fingunt quamq; animam per μετεμψύχωσιν quandam, per tria corpora volvi. ut animam primi hominis, dicunt volutatam in corpus Davidis, & inde reverſuram in corpus Meſſiæ: ſicut in voce אָדָם ſunt tres literæ, quarum prima אָדָם, ſecunda דָּוִד, tertia מָשִׁיחַ *Meſſias,* deſignet.

Propr. גִּלְגָּל *Gilgal,* locus inter Jordanem & urbem Jericho, ita appellatus à remotione opprobrij facta per circumciſionem. Joſ. 5. verſ. 9. *Et dixit Dominus ad Joſuam; hodie* גַּלּוֹתִי *removi opprobrium Ægypti à vobis: & vocavit nomen loci illius* גִּלְגָּל *Gilgal uſq; ad diem hunc.* In illo loco tabernaculum Domini fuit poſitum, poſt ingreſſum in terram ſanctam. Et ibi incolæ iſtius loci poſtea coluerunt idola, in honorem ipſius Domini; quod reprehenderunt Prophetæ, Hoſeas & Amos. Amos 5. verſ. 5. הַגִּלְגָּל גָּלֹה יִגְלֶה: paronomaſia.

גִּלְעָד *nomen collis;* de quo ſuprà. ¶ Alius verò mons eſt גִּלְעָד *Gilead,* collibus Libani junctus: & in eo ſita urbs, ita appellata à גִּלְעָד *Gilead* filio Machir, filij Manaſſe, filij Joſeph, qui eam olim pugnando cepit. Num. 26. Ab urbe hac metropoli, *Gilead* dicta fuit regio trans Jordanem ad Orientem ſita, quæ terram Sihon & Og, & totam Baſan complectebatur. Fuit paſcuoſa & odorifera. In Gilead namq; creſcebant arbores, pinus, terebinthus, cupreſſus; & plantæ etiam, ex quibus reſinæ & fructus ad medicinam colligebantur. Unde Jerem. 8. v. 22. *an reſina non eſt* בְּגִלְעָד *in Gilead, ſi medicus non eſt ibi?* Item Jerem. 46. v. 11. *aſcende* (in) גִּלְעָד *Gilead, & accipe reſinam, virgo filia Ægypti.* Geneſ. 37. Iſmaëlitæ veniunt ex Gilead, unde reſinam & aromata in Ægyptum afferre ſolebant. Jerem. 22. v. 7. גִּלְעָד *Gilead tu* (es) *mihi caput Libani, ſi non poſuero te deſertum.* Sicut Gilead, quæ fuit caput terræ Sihon & Og: ſic erit Jeruſalem caput terræ Iſrael. Hoſ. 6. v. 8. גִּלְעָד *Gilead urbs operantium iniquitatem, conculcata à ſanguine.*

Particula: בִּגְלַל, Arab. בגלאל *propter.* Gen. 39. v. 5. *& benedixit Dominus domũ Ægyptij* בִּגְלַל, Targ. בְּדִיל *propter Joſephum.* Gen. 12. v. 13. *& vivat anima mea* בִּגְלָלֵךְ, Targum בְּפִתְגָמַיִכִי *propter te:* tui cauſã. Chald. מִן בִּגְלַל *propterea quod.*

Rabb. אַבְנֵי גְּלָל *lapides marmoris,* ex quibus molæ piſtrinorum fiunt optimæ: Ex Ezræ 6. v. 4. אֶבֶן גְּלָל *lapis marmoris:* aut *lapis volubilis,* quem ob magnitudinem volvi oportet. ⁂ גולל *operculum ſepulchri.*

II. Arab. גָּלַל galal *involvit, operijt, veſtijt, abſcondit.* מגלל *operiens, veſtiens.* Pſal. 72. *quia* גללני *operuit me in tabernaculo ſuo:* abſcondit. Pſal. 104. ותגללת *& amictus fuiſti lumine, ſicut veſte.* Pſalm. 93. יגלל *involvit ſe ea:* præcingit. Matth. 26. וגללוהי *& induerunt eum chlamide.* Pſal. 147. יגלל *operit cœlum nubibus.*

אַלְגַּלְאָא *cingulum.*

Chald.

Chald. גְּלָא *toga.* גל *idem.* Numer. 15. *ſuper fimbriam* בִּגְדֵיהֶם, Targ. Jeroſol. גְּלִתְהוֹן *veſtium ipſorum.*

Rabbin. גולל *involucrum*, theca.

Arabibus inſuper גלל galal ſignificat, *magnus fuit*; aut quantitate, *craſſus, pinguis, corpulentus, carnoſus, latus*: aut qualitate, *honorabilis, celebris, glorioſus, decorus, mundus.* ¶ Item גַּלַּל galal *honoravit, glorificavit.* Matth. 6. v. 24. יגל אלואחד ויחתקר אלאחר *honorabit unum, & contemnet alterum.* Avicen. אלחאלק גל גלאלה *Creator, glorificetur gloria ejus.* Geogr. אללה גל אסמה *Deus, glorificetur nomen ejus.*

A

Nom. גל gal, & גליל galil, de quantitate, *magnus, craſſus, corpulentus, pinguis*: Plural. גלאל gilel *magni, craſſi.* de qualitate, גליל galil *decorus, honorabilis, pulcer.* Matth. 6. verſ. 26. אלגסד אגלמן אללבאס *corpus majus eſt, quàm veſtes?*

B

גלה gilla *pinguedo, adeps, craſſicies, corpulentia.* אֲ׳ תגלל *incraſſatio.*

גלאל gilel *decor, gloria, honor.*

גלא Chaldaicè גְּלָא *revelavit*: in גָּלָה reperies.

C

גלב duo ſignificata habet. I. גַּלָּב, Chald. גַּלָּב *raſor, barbitonſor*: Plur. גַּלָּבִים, Chald. גַּלָּבִין *tonſores.* Ezech. 5. v. 1. *novaculam* גַּלָּבִים, Targ. גַּלָּבַיָּא *tonſorum, accipies eam tibi.*

Chald. מַגְלֵב & גְּלָב *frenum, corrigia, lorum*: Plur. מַגְלְבִין *flabra, flagella.* Pſal. 32. v. 9. וָמֶתֶג, Targ. וּמַגְלֵב *& frenum aſino.*

גולב *ſpelta.*

II. Arab. גלב galab *adduxit, attraxit.* 1. Pet. 2. v. 2. יגלבוא *accerſent ſuper ſe judicium.* Iacob. 1. v. 20. *non* יגלב *adducit juſtitiam.* Geograph. יגלבון אליהא *adducunt ad eam.*

D

גלאב guleb *potio.* אֲ׳ מגלב maglab *folliculus.* אֲ׳ גליביה gelibîa *bulga, teges.* אֲ׳ גלבה galba *ſonus.*

גלג *laudavit.*

גלד tria ſignificat. I. גְּלַד, Chald. גְּלַד, Arab. גלד geld, & גלדה gelde *cutis, pellis, corium*, pellis animalis ſine pilis, *cruſta*: Plural. Arabic. גלוד gulud *pelles.* Iob. 16. v. 15. *ſaccum conſui ſuper* גִּלְדִּי, Targum מַשְׁכִּי *cutem meam*; quæ ſc. obducitur vulneribus. tantùm. Avicen. גלדה אלכף אלמעתדלה *cutis volæ tẽperata.* Hebr. 11. v. 37. לְאַבְּסִי גְלוֹד אַלְחַמְלָא *induti pellibus ovium.* גלד אלכבש geld alcebſch *pellis arietis.* גלד אלעתיק geld alatiche *corium vetus*: coria veteramentaria. אֲ׳ גלידה guleida *cuticula, pellicula*: Pl. גלידאת guleidit *cuticulæ, pelliculæ.* גלד רקיק geld racic *pellis ſubtilis.*

E

Verb. Arab. גלד gelled *pelle obduxit, operuit, incruſtavit.*

Rab. גַּלְדָא, Arab. גליד gellid *pellio, coriarius*:

Plur. גַּלָּדִין gellidin *pelliones, coriarij.* בין אֲ׳ אגלד ואללחם ben ajeld vallaham *inter cutem & carnem*: intercus.

גלודי galudi *pelliceus*: Plur. גלודיה *pellicei.* Geneſ. 3. וצנע אללה לאדם וזוגתה סראביל גלודיה וכסאהמא *& fecit Deus Adamo & uxori ejus tunicas pelliceas, & operiebat eos.*

Avicenna, גלד *pruritus.*

II. Per metaphorã, Chal. גְּלִיד, Arab. גליד gelid *glacies*, aqua concreta, qua tanquã pelle aut cruſtâ aqua obducitur, *gelu, pruina.* omnia ſiquidem congelantia, cutem quaſi induunt. Gen. 31. v. 40. וְקֶרַח, Targ. וּגְלִידָא *& gelu in nocte.* Exod. 16. v. 14. *tenuis* כַּכְּפֹר, Targ. כִּגְלִידָא *ſicut pluvia.* Zach. 14. וְקִפָּאוֹן, Targ. וּגְלִידָא *& glacies*: gelu. Arab. Gen. 1. v. 7. ליכון גלד מתוסט בין אלמיאה *ſit firmamentum medium inter aquas*: firmamentum inſtar glaciei aut cruſtæ.

Verb. Chal. גְּלַד *congelavit, congelatus fuit, condenſavit, agglomeravit.* Rabb. נגלד *congelatus, frigore aſtrictus fuit, concrevit.*

גולד *glomus*, corpus rotundum, quale ferè eſt cepa.

גִּילְדְּנָא *piſcis quidam magnus.* אֲ׳ גְּלִידָא *ſolea*, pars calcei inferior.

III. Arab. גלד *flagrum*, flagellum ex corio, *lorum, virga.*

Verb. גלד gallad *cecidit, flagellavit*, Piel. Mat. 10. v. 17. ופי מגאמעהם יגלדונכם *& in ſynagogis ſeu conciliabulis ſuis flagellabunt vos.* Joh. 19. פגלדה *& flagellavit eũ.* Pſ. 129. *ſupra dorſum meũ* גַּלְדוּנִי *cecidit me.* Act. 29. גלדונא *ceciderunt nos.* 2. Cor. 11. v. 9. פגלדת *& cæſus ſum quadragies.* Alcor. Lux. אלזאניה ואלזאני פאגלדוא כל ואחד מנהמא מאיה גלדה *adulter & adultera flagellentur ſinguli ex ipſis centum flagris.*

גלדה *plaga, ictus, percuſſio.* אֲ׳ גַּלָּאדִין *virgatores, lictores.*

גלה duo ſignificat. I. גָּלָה, Chald. & Syr. גְּלָא & גְּלִי *apertus, detectus, revelatus, manifeſtus fuit, apparuit.* Prov. 27. v. 25. נִגְלָה, Targum חַזִּי *apparuit fœnum.* cum accuſativo, *aperuit, revelavit.* Amos 3. v. 7. *non faciet Dominus Deus quicquam, niſi* גָּלָה, Targ. גְּלָא *aperuerit ſecretum ſuum ſervis ſuis prophetis*: revelaverit. 1. Sam. 20. v. 2. &, 22. v. 8. יִגְלֶה *revelabit Dominus aurem meam.* quæ phraſis in אזן explicatur. Syr. Matth. 11. וגלית *& revelaſti ea pueris.* Ibidem: *ut non* נגלוניהי *manifeſtarent eum.* Niphal. נִגְלָה, Chaldaicè אתגלי *apertus, revelatus, diſcoopertus fuit.* 1. Sam. 3. verſ. 20. *quia* נִגְלָה *revelatus fuit Dominus Samueli in Silo.* Piel גִּלָּה, Chaldaicè גַּלִּי *revelavit, denudavit.* Num. 22. verſ. 31. וַיְגַל, Targum וגלא *& revelavit Dominus*

oculos Bileam. Pſalm. 119. in Gimel, גַּל, Targ. גַּלִּי *revela oculos meos, & videbo.* Ibidem גַּל, Targum אַעְדִּי *remove à me opprobrium & deſpectum.* habet ſignificationem גלל *volvit, devolvit.* PUAL. גֻּלָּה, & HITHPAEL הִתְגַּלָּה, Syriacè אתגלא *revelatus, denudatus fuit.* Nahum. 2. v. 8. *& Huzzab* גֻּלְּתָה *revelata eſt.* Geneſ. 9. verſ. 21. וַיִּתְגַּל, Targum ואתגלי *& revelatus fuit in medio tentorij ſui:* denudatus fuit. Vulg. *& nudatus jacuit.* Syr. Matth. 10. *nihil eſt occultum, quod non* נִתְגַּלֵּא *revel..bitur:* manifeſtabitur. Arab. Marc. 9. ותגלי *& apparuit glorioſus coram eo.*

NOM. גִּלָּיוֹן idem quod מְגִלָּה, *volumen:* à ſignificatione גָּלַל *volvit: membrana* aut *charta* in qua aliquid ſcribitur, & quæ poſtea convolvitur ſeu complicatur. Eſa. 8. verſ. 1. *accipe tibi* גִּלָּיוֹן *volumen magnum, & ſcribe ſuper illo.* Targum לוּחַ *tabulam.*

גליונים *ſpecula* in quibus intuentium facies apparent: aut *veſtes tenues*, per quas caro conſpicitur.

Rabb. Fœm. גליונות *margines librorum*, ſcripturæ expertes.

Chald. גְּלִי *manifeſtus, apertus, evidens.*

Syr. גְּלִין, & גְּלִיוּת, & מְגַלְּא, Arab. תגלי tegeli, & אנגלא ingile *revelatio, manifeſtatio, apparitio, evidentia, argumentum.* גְּלִיוּת אַפֵּא *revelatio faciei:* & גְּלֵא עַיִן *revelatio oculi*, fiducia, libertas alterum aſpiciendi & alloquendi.

Rabb. גלוי *revelatio.* גלוי עֲרָיוֹת *revelatio nuditatum:* pudendorum, inceſtus. ¶ בְּגָלוּי, & בְּגַלַּאי, Syr. בגליא, & בְּגַלָּא, & בגליאית *aperte, manifeſtè, evidenter.*

II. גָּלָה, Chaldaic. גְּלָא *in exilium abijt, diſceſſit, migravit, exulavit, translatus fuit:* qui enim migrat apparet tanquam antea latitans. Dicitur autem primò, atque id ut plurimum, de captivis, qui capta urbe deportantur. Amos 5. verſ. 5. *quia* הַגִּלְגָּל גָּלֹה יִגְלֶה *Gilgal migrando migrabit.* alluſio. Amos 6. v. 7. *propterea nunc* יִגְלוּ בְּרֹאשׁ גֹּלִים *migrabunt in capite migrantium.* in margine notatur legendum eſſe גַּלִּים *cumulorum.* Thren. 1. verſ. 3. גָּלְתָה *migravit Juda.* ſequitur: *& habitat inter gentes.* Jud. 18. v. 29. עַד־יוֹם גְּלוֹת הָאָרֶץ *uſq; ad diem quo transmigravit terra:* incolæ terræ. Eſt migratio שִׁילֹה *Silo.* ſequitur enim: *omnibus diebus quibus erat domus Dei* בְּשִׁילֹה *in Silo.* ¶ ſecundò, de ſponte migrantibus ex uno loco in alium, aut ſedes mutantibus. 2. Sam. 15. v. 19. *En etiam* גֹּלֶה *migrans tu in locum tuum.* Targum אָזֵל *abiens:* vagus es, nullibi certam habes manſionem. Gen. 4. verſ. 12. נָע *mobilis &*

vagus eris. Targum גְּלֵי. Ezech. 12. v. 3. וגלה *& migra interdiu coram oculis ipſorum,* וְגָלִיתָ *& migrabis ex loco tuo ad locum alium.* NIPHAL. Eſa. 38. v. 12. *ætas mea translata,* וְנִגְלָה *& abducta eſt à me.* PUAL. גֻּלָּה *in exilium abductus eſt.* HIPHIL. הִגְלָה, Chald. אַגְלִי, in Ezra הַגְלִי *captivum abduxit, in exilium deportavit, in aliam terram transtulit:* ut fiebat capta aliqua regione, cum ejus populus à victore alio deduc:retur. Jerem. 29. v. 1. *& ad omnem populum, quem* הִגְלָה *abduxerat Nebucadnezar.* Ibidem v. 4. *ad omnem captivitatem, quam* הִגְלֵיתִי *abduxi ex Jeruſalem in Babyloniam.* 1. Paral. 8. v. 6. *Iſta ſunt capita patrum habitantibus Geba,* וַיַּגְלוּם *& transtulit eos in Manahat:* ſine captivitate; traduxit. Eſther 4. *quos* הַגְלִי *abduxit Aſnappar.* HOPHAL. הָגְלָה *abductus fuit.* Eſther 2. v. 6. *qui* הָגְלָה *abductus erat cum* הַגּוֹלָה *captivitate.* Targ. דִּי אֲזַל בְּגָלוּתָא *qui ierat in captivitatem ex Jeruſalem, quæ* הָגְלְתָה *abducta fuit cum Jechonia rege Juda, quem* הֶגְלָה *abduxit Nebucadnezer in Babyloniam.* Arab. Gen. 17. תגלי *migravit Deus ab Abraham.* 2. Cor. 2. ונלית *& diſceſſi ab eis.*

NOM. גּוֹלָה & גָּלוּת, Arab. גאלא gele *migratio, abductio populi, exilium.* Jerem. 29. v. 16. *fratres veſtri qui non egreſſi ſunt vobiſcum* בַּגּוֹלָה *in captivitatem.* Eſa. 45. v. 13. וְגָלוּתִי *& captivitatem meam.* Targum וְגָלוּת עַמִּי *& captivitatem populi mei dimittet.* Amos 1. v. 6. עַל־הַגְלוֹתָם גָּלוּת שְׁלֵמָה *eo quod abduxerit abductione perfecta.* Syr. Matth. 1. v. 17. *uſq; ad* גָּלוּתָא *captivitatem Babel.* PLUR. Syriac. גָּלִין *captivitates.* ¶ Per ſynecdochen hoc nomine ſignificantur *captivi*, populus in captivitatem abductus. Ezech. 3. v. 11. *vade ad* הַגּוֹלָה *captivitatem.* Targum בְּנֵי גָלוּתָא *filios captivitatis.* Jerem. 28. v. 4. *& omnē* גָּלוּת *captivitatem Juda,* הַבָּאִים *qui venerant in Babyloniam.* Habuerunt autem Iſraelitæ גָּלֻיּוֹת *captivitates*, quatuor à Sennacherib; quatuor à Nebucadneſar; unam à Veſpaſiano, qui Hieroſolymam; & unam ab Adriano, qui urbem ביתר Bether, anno poſt vaſtationem templi 73. devaſtavit. ראש הַגָּלוּת *caput captivitatis*; princeps ſeu dux exulum Iſraelitarum in Babylonia, & ubiq; terrarum, qui cauſas dijudicat.

III. Idem quod גָּלַל *volvit:* huc PIEL pertinet, & גִּלָּיוֹן, de quibus ſupra.

IV. Arabicè גָּלָה *abſterſit.* Avicenna, יגלו *abſterget.*

גלא *abſterſio.* גאלי *abſtergens, abſterſivus.* Precation. יא מגלי אלכרב *ô abſtergens dolores.*

גלד Syriac. גְּלַד *negavit, denegavit, ſprevit, aſpernatus*

Digitized by Google

natus fuit: ut congruat cũ גזל, literis tranſpoſitis. Marc. 6. v. 26. דנגלויה *ut denegaret ei*. 1. Corinth. 1. v. 19. ואגלו *& aſpernabor intelligentiam*. Piel. גַּלֵּז. Pasſiv. אתגלז *correptus fuit*. 1. Cor. 6. v. 7. מִתְגַּלְזִין *damnum patientes*. A

Rabb. גַּלְז *hyoſciamus*.

Arab. גלוז gilleus *corylus & avellana*.

גלח Inde Piel, גִּלַּח, Chald. גלח *raſit, totondit*. Gen. 41. v. 14. וַיְגַלַּח, Targum וְסַפַּר *& raſus fuit*: abſolutè. In carcere enim comam aluerat miſer & neglectus. 2. Sam. 10. v. 4. וַיְגַלַּח *& raſit dimidium barbæ ipſorum*. Targum וּגרע *& abſcidit*. Jud. 16. v. 19. *& vocabat virum*, וַתְּגַלַּח *& radebat*. vocabat raſorem & jubebat radere. vel, accipiebat forcipem ex manu ejus, & radebat ipſâ. Pual. גֻּלַּח *raſus fuit*. Jud. 16. v. 17, & 22. *ſi* גֻּלַּחְתִּי *raſus fuero, & recedet à me robur meum*. Jerem. 41. v. 5. מְגֻלְּחֵי זָקָן *raſi barbâ*. Lugentes olim tondebant cæſariem. Hithpael הִתְגַּלַּח, Chald. אתגלח *raſit ſeipſum*. Levit. 13. verſ. 33. וְהִתְגַּלָּח *& radet ſe, ſed ſcabiem non* יְגַלֵּחַ *radet*. Targum ויגלח סְחָרֵי נִתְקָא *& radet ea quæ ſunt circa ſcabiem*. Et in hac dictione וְהִתְגַּלָּח eſt medium Legis, quoad verſus, vel periodos. B C

Nom. Rabb. גַּלָּח *raſus*, ſacrificulus Romanæ Eccleſiæ: Plur. גַּלָּחִים *ſacrificuli, monachi*.

גלך Chaldaic. גִּלְכָן *ſtipula*.

גלם גָּלַם, Chald. גלם *glomeravit, conglomeravit, involvit, convolvit, complicavit, ſuperaddidit*. 2. Reg. 2. v. 8. *Accepit Elias pallium* וַיִּגְלֹם, Targ. וְאַחֲזֵר *& involvit illud*. D

Nom. גֹּלֶם *glomus, glomer*, corpus imperfectum & informe, *embryo, mola*. Eſt maſſa coagulata, antequam in ea formata fuerint membra, ut diſcerni poſſint. Item *effigies, imago*. Pſalm. 139. v. 16. גָּלְמִי *maſſam meam viderunt oculi tui*. Targum גּשְׁמִי *corpus meum*.

גְּלוֹמִים *involucra*; *veſtes*, quibus involvimur & operimur, *pallia*. Ezech. 27. v. 24. בִּגְלוֹמֵי תְכֵלֶת *in pallijs hyacinthinis*: veſtis ſuperior. E

Chal. גְּלִימָא *pallium*. Eſth. 8. v. 14. וְתַכְרִיךְ, Targ. וגלימא *& pallium byſſinum*.

גַּלְמָא *collis*, & per antiphraſin, גליּמא *vallis*: Plur. גִּלְמִין *colles*. Pſalm. 65. גְּבָעוֹת, Targ. גִּלְמָתָא *colles ſicut agni ovium*. Iob. 39. *Fodient* בָּעֵמֶק, Targ. בִּגְלִימָא *in valle*.

Rabb. גֹּלֶם *lignum* aut *metallum rude*, antequam inde vas cõficitur & fieri cœpit: aut, vas quoddam nondum efformatum. Itẽ *homo rudis & ignavus*, per metaphorã.

A מִגְלָפִין *arma diverſarum cædium*.

גלס duo ſignificat. I. Arab. גלס galas *ſedit, aſſedit, diſcubuit, ſitus fuit*. Pſal. 137. *ſuper flumina Babylonis* גלסנא *ſedimus & flevimus*. Pſalm. 1. *nec* יגאלס *ſedebit in cathedra deriſorum*. Matthæi 4. v. 16. אלשעב אלדי כאן יגלס פי אלטלמה *populus qui ſedebat in tenebris vidit lucem magnam*. Matth. 19. v. 28. אדא גלס אבן אלאנסאן עלי כרסי מגדה תגלסון אנתם עלי אתני עשר כרסיא *cum ſederit Filius hominis ſuper throno gloriæ ſuæ, ſedebitis vos ſuper duodecim thronis*, &c. Piel גלס gallas, & Hiphil אגלס aglas *poſuit, collocavit, diſcumbere fecit*. Pſalm. 143. אגלסני *collocavit me in obſcuris*. Pſalm. 113. ליגלסה *ut collocet eum cum principibus*. Epheſ. 1. v. 20. ואגלסה *& collocavit eum ad dextram ſuam*. Act. 4. v. 19. אגלס *collocabo ſuper throno tuo*. B

Nom. גלוס gulus, & גלסה galſa *ſeſſio, aſſeſſio, ſitus, tribunal, ſolarium, cænaculum, conclave, aula*: Plural. גלסאת galſat *ſeſſiones*.

מגלס maglas *ſedes, ſella, atrium, cathedra*. Plur. מַגָאלִס magalis *ſellæ, cathedra, atria, conclavia, cænacula, aulæ*. מגלס חכם *ſedes judicij, prætorium*.

מגלס mugelis *ſedatus, placidus*. C

II. גלס gelles *incruſtavit navem*. ¶ תגליס taglis *tectorium navis*.

נאלם galis *hoſpes*. ¶ Avicenna, גלוס *encathiſma*.

גלע Inde הִתְגַּלַּע *involvit, miſcuit ſe*. Prov. 18. v. 1. *& in omnem fortunam* יִתְגַּלָּע *miſcebit ſe*. Targum, *& omne conſilium* מצטרי *deridet*. Prov. 20. v. 3. *omnis ſtultus* יִתְגַּלָּע *involvetur*. Targ. יִצְטְרֵי *ſubſannabitur*. D

גלף Chald. גלף *ſculpſit, exſculpſit, deſcripſit, manifeſtavit, declaravit*; à Græco γλύφω *ſculpo*. Exod. 28. v. 9. וּפִתַּחְתָּ, Targ. וְתִגְלוֹף *& ſculpes ſuper eo*.

גלוף & גליפא *ſculptura*. ¶ גליף *ſculptus*: Plur. גליפין *ſculpti*. Fœm. גליפא *ſculpta*: Plur. גליפן *ſculpta*. ¶ גליפא item *ſculptura, inſigne*: Plur. גליפן *ſculptura, inſignia*.

גלש גלש גָּלַשׁ *raſus, depilatus, glaber, levis fuit*. Cantic. 4. verſ. 1. *capillus tuus, ſicut grex caprarum*, שֶׁגָּלְשׁוּ *quæ glabræ ſunt ex monte Gilead*. ubi inter arbores lanæ ipſarum quaſi carminantur & evelluntur, ut pulcræ evadant. E

Chald. גלוש *recalvaſter*. ¶ גלושא & גְּלָשׁוּת *raſura, calvicies*.

גַּלְשׁוּשִׁית *tumulus*.

גלת גלת Arab. גלת galat *repulit, rejecit*. ¶ מגלות maglut *repulſus*.

גמם Inde גַּם *etiam*. ¶ גַּם כֵּן *itidem*.

Rabb. גמם גָמַם *excidit, diſſecuit.* ✠ גממיות *fovea.* A

גמגום גִמְגֵּם *balbutijt.* גמגם מְגַמְגֵם *balbutiens.* ✠ גמגום *balbuties.*

גמם, Arab. גים גמם *γάμμα.*

Arab. גמה גַמָּה gumma *lanugo, juba*, propenduli crines, ornamentũ frontis in equis, elephãtis, & mulieribus. Plural. גמאם gimam *antia.*

גמגמה גַמְגְמָה gamgama *cranium, calva:* Plural. גמאגם gamîgim *crania.*

גם *tribulatio*: Plur. גמום gumum *tribulationes.* ✠ 2. Corinth. 11. נִגְמַה *& lapidatus ſum ſemel.* B

גמא גמא, Chald. פִּי בִּי *bibit, imbibit, ingurgitavit, abſorbuit, deglutivit.* Iob. 39. v. 24. *In ſtrepitu & ira* יְגַמֵּא *abſorbebit* (in) *terra*; vel, *terram.* in curſu & calcatione ungularũ ſuarum faciet גומה וחריץ in terra. Targ. יַעֲבֵד גומתא *faciet foveam.* ſicut quis foveam quaſi facit in aqua, unde bibit, aut haurit. Hiphil. הגמיא *potavit, bibere ſivit.* Gen. 24. v. 17. הַגְמִיאִינִי *ſine me bibere parum aquæ de cado tuo.* Targum אטעמני *ſine me guſtare.* LXX. *πότισόν με pota me.* quod ſervus repetens dicit, הַשְׁקִינִי *pota me.* C

Nom. גֹּמֶא *juncus* aquæ immerſus, eamq; ſemper imbibẽs. Iob. 8. v. 11. *an creſcet* גֹּמֶא *juncus abſq; limo?* aquarũ irrigatione deſtitutus. Eſa. 18. v. 2. וּבִכְלֵי־גֹמֶא *& in vaſis junci ſuper facie aquæ.* Targ. וּבִרְנוּנִין *& in naviculis.* Ex juncis navigia, pice oblita, ne aqua ingrederetur, conſtruebant Ægyptij; quæ erant levia & velocia ſuper aquam. Plur. Chald. גומין *junci, carrecta, prata.* D

גומא *hiatus, ciſterna, fovea.*

Hebr. מְגַמָּה *deſiderium, ſtudium, intentio.* Habac. 1. v. 9. מְגַמַּת פְּנֵיהֶם *intentio facierum ipſorum antrorſum.* Targ. לָקֳבֵל *è regione.*

גמד tria ſignificata habet. I. Inde גֹּמֶד, Chaldaic. גַּרְמִיד, litera ר inſerta, eſt אמת חורין *cubitus, menſura cubitalis.* Eſt autem אַמָּה גרומה *cubitus decurtatus*; ſeu cubitus abſq; digitis, vel longitudo tanta, quanta eſt à brachij flexu, uſque ad digitorum exortum, digitos tantùm viginti, pollices verò quindecim, & palmos quinq; complectens; Et hujuſmodi quidem pollicibus alternis metiuntur, & 24. definiunt fabri ulnam fabrilem. Jud. 3. v. 16. *& fecit Ehud ſibi gladium, cui duæ acies.* גֹּמֶד, Targ. גַּרְמִידָא *cubitus longitudo ejus.* E

גַּמָּדִים *pygmæi*, qui cubitales ferè ſunt, & ternos dodrantes non excedunt. Ezech. 27. v. 11. גַּמָּדִים *pygmæi in turribus tuis.* Targ. קַפּוֹטְקָאֵי *Cappadoces*: qui fortaſſis ſtatura fuêre breviores, quàm alij homines. Stantes inſuper in altiſſimis turribus videntur cubitales aut pygmæi eſſe, infernè conſiſtentibus.

II. Chald. גמד *contraxit rugas, rugavit.* גְּמִיד *contractus.* Jud. 3. v. 15. *Erat vir* אִטֵּר, Targ. גְּמִיד *contractus manu dextra ſua:* ſcævola.

✠ גמדא *contractio, anguſtia.*

גֹּמֶד *pannus*, quo caput & facies involvitur contra frigus.

Syriac. גְּמַד *impudens fuit.* ✠ גומדן *impudens.*

III. Arab. גמד gamad *congelatus fuit, frigore concrevit* aut *conſtrictus fuit*, friguit, alſit, riguit, refriguit, refrigeratus fuit. In Geograph. *ſæpe* גמד בה אלמא פי אלציף לשדה ברדה *congelaſcit in eo aqua in æſtate ob vehementiam frigoris.* Piel גמד gammad *congelavit, frigefecit, refrigeravit.*

גאמד gamid, & גמוד gamud *cõgelatus.* Avicen. דם גאמד *ſanguis congelatus.* Geograph. מאיהא ראים אלגמוד *aqua ejus ſemper congelata.* ברד מגמד *frigus congelans.*

גמד gamd, & גמוד *aqua congelata*, glacies, gelu, ſtiria. ✠ גמאד gumid *frigus.* ✠ גמודה gemda, & גמודה gumuda *frigiditas, refrigeratio.* ✠ אגמאד agmid *congelatio.* ✠ גמיד gimid *tepidus, refrigeratus.* ✠ גמימד gumeimed *frigidulus.* ✠ מוצע גמאד mauda gimid *locus refrigerij.* ✠ מגמוד maginud *congelatus, durus.*

גמה Inde גם, & cum Maccaph, גַּם־ *etiam*, particula addendi. Gen. 31. v. 15. *& abſumſit* גַּם *etiam abſumendo argentum noſtrum.* ¶ Et quãdo geminatur, denotat multiplicationem unius ſuper alterum. Exod. 12. v. 31. גַּם־אַתֶּם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל *etiam vos, etiam filij Iſrael.*

Avicen. ינמון *abalienant.*

גמז Talm. גְּמֹז, Arab. גמיזה gumeiza, eſt שקמה *ſycomorus*: Plur. גְּמֹזִין, Arab. גמאיז gumêis *ſycomori.* Mat. giumeizi, jumeiz, mumeiz. Luc. 19. *& aſcendebat in* גמיזה *ſycomorum.*

גמזו *Gamzo*, dicebatur quidam nomine Nahum, qui quicquid accideret ipſi, dicere ſolebat; גַּם זוּ לְטוֹבָה *etiam hoc in bonum.*

גמל quinque ſignificata habet. I. גָּמַל, Chaldaic. גְּמַל aut *prior contulit* in aliquem vel, bonum, *benefecit*: vel malum, *malefecit*: Aut *rependit* vel retulit, compenſavit alicui bonum vel malum, ab ipſo acceptũ, *retribuit.* Conſtruitur primò cũ עַל *ſuper*, vel לְ; ut Pſalm. 116. v. 7. *Dominus* גָּמַל *retribuit ſuper te.* Targum גְּמַל טוּבָה *retribuit bonum.* LXX. *εὐηργέτησέ σε benefecit tibi.* Pſal. 119. v. 17. in Gimel. גְּמֹל *retribue ſuper ſervum tuum, & vivam.*

Digitized by Google

& vivam. Targum שַׁלֵּם טָב *retribuẽ bo-* A
num. Lxx. *ἀνταπόδομα retribuẽ.* Eſa.3.v.9.
væ animæ ipſorum גָמְלוּ לָהֶם *retribuerunt ipſis*
malum. Targ. גְרַמוּ *ipſi fuerunt cauſa, quod vene-*
rit ipſis malum: cauſarunt. Pſal.13. v.6. *can-*
tabo Domino, quia גָמַל עָלָי *retribuit ſuper mẽ.*
Targ. פְּרַע עֲלַי טַבְתָא *retribuit ſuper me bonum.*
Lxx. *εὐεργετήσαντί με qui benefecit mihi.* ¶ 2.
cum accuſativo. Pſalm.18. v.21. יִגְמְלֵנִי *re-*
tribuet mihi Dominus ſecundùm juſtitiam meam.
2.Sam.19.verſ.37. *& quare* יִגְמְלֵנִי, Targum
יְשַׁלְּמִנַּנִי *retribuet mihi rex retributionem iſtam?*
Proverb. 3. verſ. 30. *ſi non* גְמָלְךָ *retribuit tibi*
malum. Targ. עֲבַד לָךְ *fecit tibi.* Proverb.11. B
v. 17. גֹּמֵל נַפְשׁוֹ *retribuit animæ ſuæ vir pius.*
Lxx. *ἀγαθὸν ποιεῖ bonum facit.* Pſal.7. v. 5. *ſi*
גָמַלְתִּי שׁוֹלְמִי *retribui pacifico meo malum.* Targ.
פְּרַעִית לְבַעַל שְׁלָמִי *reddidi autori pacis meæ ma-*
lum. Geneſ. 50. v.15. *reddendo reddet nobis o-*
mne malum, אֲשֶׁר גָּמַלְנוּ אֹתוֹ, Targum דִּגְמַלְנָא
יָתֵהּ *quod retribuimus ipſi.*

Nom. גְּמוּל, Fœm. גְּמוּלָה, Chald. גְּמָלָא
retributio, beneficium, aut *beneficij compenſatio,*
meritum: Plur. גְּמוּלִים, Fœm. גְּמוּלוֹת, Chal. C
גְּמוּלִין *retributiones, beneficia, merita.* Pſ.137. v.8.
beatus, qui retribuet tibi גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ *retribu-*
tionem tuam, quam retribuiſti nobis. initium
malefaciendi.

Heemant. תַּגְמוּל *idem:* Plural. תַּגְמוּלִים
merita. Pſalm.116. verſ.12. *quid reddam Do-*
mino: omnes תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי *retributiones* (omnia
beneficia) *ejus ſuper me?* pro תַּגְמוּלָיו: forma
Chaldaica.

II. גָּמַל *lactationem abſolvit, ablactavit,* pro la-
cte cibum firmiorem retribuit. 1. Sam.1. D
v. 22. *& lactavit filium ſuum, donec* גָּמְלָה אֹתוֹ,
Targum דְּחַסִּילַת יָתֵהּ *ablactaret eum.* 1. Reg.
11. v. 2. וַתִּגְמְלֵהוּ, Targ. וְחַסְלְתֵהּ *& ablactavit*
eum. Eſa. 11. verſ. 8.&, 18. verſ. 5.&, 28. v.9.
Hoſ. 1. verſ. 8. Niphal נִגְמַל *ablactatus fuit.*
Gen.21. v.8. *Et crevit puer,* וַיִּגָּמַל, Targum
וְאִתְחֲסַל *& ablactatus fuit.* 1. Sam. 1. verſ. 2.
donec יִגָּמֵל, Targum דְּאִתְחֲסַל *ablactetur puer:*
quoad finiatur lactatio ejus. Tempus au-
tem lactationis, juxta R.D. ſunt 24. men- E
ſes. cum quo conſentit Avicenna, in-
quiens: *naturalẽ tempus lactandi, eſt tempus*
duorum annorum. ſed 2. Machab. 7. *lac dedi*
tibi annos tres, & alui tẽ.

Nom. גָּמוּל *ablactatus:* ſic dicitur infans,
ubi abſoluta fuerit ejus lactatio. Pſalm.
131. verſ. 2. *& compeſcui animam meam,*
כְּגָמֻל *ſicut ablactatum apud matrem ſuam:* כַּגָּמֻל
ſicut ablactatus apud me anima mea. repetitio
auget ſignificationem. Sicut puer abla-
ctatus incipit paulatim intelligere res
majores, & totus pendet ex matre ſua,

quæ ipſum ad incedendum aſſuefacit:
ita anima mea pendet ex doctoribus.

גָּמָל, Chaldaic. גַּמַל, Arabic. גַּמַל gemel
κάμηλος camelus juvenis, recens ablacta-
tus: aut à lacte, quod ſuaviſſimum exiſti-
matur. Plural. גְּמַלִּים, Chaldaic. גַּמְלִין,
Syriac. גַּמְלִין, Arabic. גמאל gimil *cameli.*
Varro lib. 4. de lingua Latina: *Camelus*
ſuo nominẽ ſyriaco in Latium venit. In Geo-
graphia Arabica ita deſcribitur: דאבה
טוילה אלענק טוילה אלידין ואלרגלין להא פי
מוצע צלבהא חרבה היא אלגמל *animal ha-*
bens longum collum, longos pedes & manus, &
in loco dorſi gibbum, eſt camelus. Levit. 11.
verſ. 4. הַגָּמָל, Targum גַּמְלָא *camelum,*
qui attrahit ruminationem, ſed ungulam non
ille findit. Eſt animal biſulcum, & ſupe-
riore parte dentatum, ut bos. Eſa. 30.
verſ. 6. *& ſuper* דַּבֶּשֶׁת גְּמַלִּים, Targum
חֵיטוּרִיאַת גַּמְלַיָּא *tubere camelorum, theſau-*
ricorum. Cameli in dorſo habent tube-
ra, quibus onera geſtant; Bactrij bina,
Arabici ſingula: & in pectore alterum,
cui incumbunt, cùm proſtrati oneran-
tur. Ezechiel. 25. verſ. 5. *& dabo Rabba*
לִנְוֵה גְמַלִּים, Targum לְמָרוֹר דִּגְמַלַיָּא *in ha-*
bitationem camelorum. Camelos enim in-
ter armenta paſcit oriens magnâ co-
piâ. Porrò cameli fit mentio in Novo
Teſtamento. Matth. 3. & Marc. 1. *Jo-*
hannes erat veſtitus לְבוּשָׁא דְּסַעְרָא דְּגַמְלָא
veſte pili camelorum. Ex camelorum pilis
contexitur pannus, quem inde vocant
Hiſpanicè *Camelotẽ*; Italicè *Zambeloto,*
unde germanicum Schamlot: Latinis
undulata veſtis, quod ad undarum ſimili-
tudinem picta ſit. Hoc panno veſtieban-
tur in oriente tenuiores homines. Jo-
hannes igitur & ipſe tenuiter veſtitus
fuit. Matth. 23. Syriacè דִּמְצַלְּלִין בַּקָּא
וּבָלְעִין גַּמְלָא *colantes culicem, & degluttien-*
tes camelum. cum minimo animalculo be-
ſtia maxima confertur. Arabicè אלדין
יתרכון אלבעוצה ויבתלעון אלגמל *qui relin-*
quunt culicem & deglutiunt camelum. Mat-
thæi 19. verſ. 24. Syriac. *Facilius eſt* לְגַמְלָא
לְמֶעַל בְּחִירוּרָא דְּמַחְטָא *camelo ingredi fo-*
ramen acus. Arabicè דחול אלגמל פי חרם
אלאברה *ingredi camelum in foramen acus.*
confertur maxima beſtia cum anguſtiſ-
ſimo foramine. pro quo habetur in Tal-
mud in tractatu Benedictionum: פילא
דעייל בקיפא דמחטא; quod exponitur:
פיל נכנס בנקב המחט *elephas ingrediens per fo-*
ramen acus. ſed Chriſtus pro elephante di-
xit camelum, notius in Judæa animal. Alc.
לא יַדְחֻלוּן אלגנה חתי ילג אלגמל פי סם אלכיאט:

 non in-

non ingredientur Paradyſum, donec venerit camelus in foramen acus. Præterea in Talmud. גמלא ראזל למיבעי קרני אודני דהוו ליה גווזי מניה *camelus qui abijt ad quærendum cornua, aures, quæ erant ipſi, abſciderunt ab eo.* quod ita exponitur: הגמל תבע הקרנים ונחתכו אזניו *camelus quæſivit cornua, & abſciſſæ ſunt aures ejus.* לפום גמלא שיחנא *juxta camelum onus.* quod ita exponitur: לפי כוח הגמל נותנין עליו המשאות *juxta robur cameli dant ſuper ipſum onera.* נפישי גמלי סבי דטעוני משכי דהוגני *multi cameli ſenes, qui ſunt onerati pellibus juvenum.*

B Arab. גַמִּיל gemmil *camelarius*, qui cuſtodit paſcitq; camelos: Plur. גַמִּילִין gemmilin *camelarij*.

Grammat. גִימֶל, Syr. גָמַל *gomal*; nomen literæ.

III. Per metaphoram גמל *maturuit, maturavit*; cum transfertur ad fructus arborum, qui matureſcentes quaſi ablactantur. Num. 17. verſ. 23. וַיִגמֹל *& maturabat amygdalas*: maturas habebat. Targ. וְכַפִּית שִׁקְדִין *& formatæ ſunt amygdalæ.* Eſa. 18. v. 5. *Et labruſca* גמל *matureſcens*: maturitati vicina.

C IV. Arab. גַמֵל gamal *pulcer, elegans fuit.* ¶ אתגמל atgamal *placuit.* Eph. 6. v. 6. יתגמל אלנאס *placeat hominibus.*

Nom. גמיל gamil *pulcer, conveniens formoſus, bellus, civilis.* Fœmin. גְמִילָה gamila *pulcra.* צבי גמיל *puer pulcer.* Geneſ. 12. אמראה גמילה אלוגה *mulier pulcra facie.* Roman. 10. *quam* אגמל *pulcri ſunt pedes Evangelizantium.*

גַמַאל gamal *pulchritudo, forma, ornatus, elegantia.* בגמאל bigemel *in pulchritudine*, pulcrè, eleganter.

D V. Arab. גַמַל gammal *computavit* in unã ſummam redigendo, *numeravit.*

Nom. גֻמְלָה gumla *numerus, multitudo, ſumma.* Geograph. גֻמְלָה מִן גַזָאִירָה *multitudo inſularum.* Plur. גֻמַאל gumel *numeri, ſumma.* בִּאלְגַמְלָה bialgamla, & פִּי גַמְלָה figamla *in ſumma, omnino.*

מֻגַמַל mugemel *numeroſus*: Plur. מֻגַמַלִין mugemelin *numeroſi.*

E **גמע** tria ſignificata habet. I. Chald. גְמַע, idem quod גְמָא, literis ע״א permutatis, *deglutivit, abſorbuit.* Iob. 39. v. 33. יְעַלְעוּ, Targ. גָמְעִין *deglutiunt ſanguinem.*

Rabbinis גמיעה *deglutitio.*

II. Arab. גמע gama *collegit, congregavit, coëgit, convocavit.* Matth. 3. verſ. 12. ויגמע קמחה פי אלאהרא *& congregabit frumentum ſuum in horrea.* Matth. 12. verſ. 30. ומן לא יגמע מעי פהו יבדד *& qui non colligit mecum, & is diſperget.* Pſalm. 106. *de regionibus* גמעהם *congregavit eos.* Ibidem וַאגְמַעְנָא *& congrega nos de nationibus.* Geneſ. 1. verſ. 19. ליגתמע אלמיאה אלדי תחת אלסמא גמעא ואחד *congregentur aquæ ſub cœlo congregatione una.* Paſſiv. אגתמע agtama, & אנגמע angama *congregatus, collectus, coactus, convocatus, adjunctus, conjunctus, incorporatus fuit, convenit, acceſſit, hæſit, adhæſit.* Pſalm. 48. *reges terræ* אגתמעוא *congregati ſunt.* Geneſ. 1. verſ. 20. ואגתמע אלמא אלדי תחת אלסמא אלי מואצעה *& congregata eſt aqua, quæ fuit ſub cœlo in loca ſua.* Hiphil. אגמע agma *collegit, coëgit.* Pſalm. 35. אגמעוא *convenerunt & lætati ſunt.*

Nom. גמע gama, & גמאעה gumaa, & מגמע magma *congregatio, cœtus, eccleſia, templum, ſynagoga, collegium, conjunctio, compoſitio, communitas, frequentia, capitulum*: Plur. גמאע, גמאעאת, גואמע gavime, & מגאמע magami *congregationes, ſynagogæ.* ¶ גמע guma, & גֻמְעָה, & גֻמָאעָה, & יוֹם אַלגֻמְעָה *dies veneris*, dies ſeptimanæ ſextus, quo Mahumetiſtæ ad cultum divinum conveniunt, ſicut Judæi die ſeptimo, Chriſtiani primo, & Indi quarto, ut ab Hebræis & Chriſtianis differant. Eſtque illis initium ſeptimanæ & anni. unde & per ſynecdochen pro *ſeptimana* uſurpatur. Septimum diem vocant סבת ſebt, aut ſabt *Sabbathum*: deinde numerant primum, ſecundum, tertium, quartum, quintum. Ioh. 8. יוֹם אַלגֻמְעָה *dies conventus*, dicitur paraſceve.

מגמוע magmu, & מגתמע mugtama *congregatus, conſiliarius.*

אגתמאע igtima, & אגמע igma *ſenatus, congregatio, concilium, incorporatio in collegium.* אגתמאע אסמא igtima aſimi *collectio nominum*, dictionarium.

מֻגְתַמַע mugtama *conventus, concilium, communio, communitas.*

גמע guma *pugnus, colaphus*: Plur. אגמאע *pugni, colaphi.*

מַגְמַע *bivium*: Plur. מגאמע magami *bivia & manica.*

בגמאעה *collectivè, univerſè, univerſaliter.* ¶ גמיע gami *omnes.* ¶ גַמִיעָא *omnino.*

מגמע mugmie *collector, legulus.*

III. גמע de muliere, *coivit, dormivit cum ea.* Geneſ. 4. וגאמע אדם זוגתה *& cognovit Adam uxorem ſuam.* Cap. Reſurrect. וְגָמַע אלשמס וַאלְקַמַר *& conjungentur Sol & Luna.*

IV. Syriacè גומע *vulnus*, in גמץ ſequente habes.

גמץ Inde גוּמָץ, Chaldaic. גומאצה, & בּוּמָץ, & קוּמָץ, literis גכק permutatis, *fovea*: Plur. קומצין

גומץ קומץ *fovea.* Eccl. 10. v. 8. *fodiens* גומץ *foveam, in eam cadet.* Chald. Eſ. 24. v. 18. *cadet in* הַפַּחַת, Targ. כומצא *foveam, & aſcendens ex* הַפַּחַת, Targ. כומצא *fovea.* 2. Sam. 18. v. 18. הַפַּחַת, Targ. קומצא *fovea magna.* A

Verb. Chald. גמץ *fodit, effodit.* Pſalm. 7. v. 16. *foveam fodit* וַיַּחְפְּרֵהוּ, Targ. וְגַמְצַהּ *& effodit eam.*

Syr. גומץ *vulnus,* ex confoſſione: literis ע׳ץ permutatis.

גמר quatuor ſignificata habet. I. גָּמַר, Chal. & Syr. גמר *perfecit, confecit, abſolvit, complevit, implevit, finivit.* Pſalm. 138. v. 8. *Dominus* יִגְמֹר בַּעֲדִי *perficiet pro me.* Targ. יִפְרַע לְהוֹן בִּישָׁא *rependet eis malum propter me.* Pſ. 57. v. 3. *vocabo ad Deũ excelſum, ad Deum* גֹּמֵר עָלָי *perficientem propter me.* LXX. τὸ εὐεργετήσαντά με *qui benefecit mihi.* legerunt גמל, ob literarum ר׳ל ſimilitudinem. Syr. Rom. 4. v. 21. *quod pollicitus eſſet* למגמר *perficere.* Rom. 2. v. 25. *ſi Legem* תגמור *impleveris.* Niphal Syr. אתגמר *perfectus fuit,* vel *factus eſt.* Hebr. 5. v. 9. *& ſic* אתגמר *perfectus eſt factus.* B

Nom. Chald. גְּמַר & גְּמִיר *perfectus, totus, abſolutus, integer.* C

גְּמַר & גְּמִירָא, Syr. גמירות *perfectio, integritas.* ✠ Ezræ 7. גְּמִיר *ſalus & pax.*

Rabb. לִגְמַרֵי & לִגְמֹר, Syr. גְּמִירָאִית *perfectè, integrè, planè, omnino, prorſus.* ¶ וְגוֹמֵר, abbreviatum וגו׳, *& integrum, & totum;* pro, *& cætera:* cùm citant verſum aliquem biblicum non integrum.

Propr. גֹּמֶר *Gomer,* filius Iaphet. Gen. 10. à quo *Gomeritæ,* qui nunc Galatæ dicuntur. Alijs, Cimbri. ¶ Rabb. אֶרֶץ גּוֹמֶר *terra Gomer eſt* תוגר *Turcia.* D

II. In malum, גָּמַר, Chald. & Syr. גמר *confectus, conſumtus, deſtructus, abolitus fuit, defecit.* Pſalm. 12. verſ. 2. *quia* גָּמַר *conſumtus eſt ſanctus:* defecit. Pſalm. 77. v. 9. גָּמַר *ceſſavit.* Targ. שְׁלִים *conſumtus eſt ſermo in generationem & generationem.* Pſalm. 7. verſ. 10. יִגְמָר, Targ. יִשְׁתֵּיצֵי *deſtruatur quaſò malicia impiorum.* Syr. Luc. 16. v. 9. דגמר *cùm defecerit.* Piel Chald. גמר *confecit, conſumſit, deſtruxit, abolevit* homines vel urbes. Deut. 20. תַּחֲרִימֵם, Targ. תגמרנון *deſtrues eos.* E

Nom. גמירא *conſumtio, deſtructio.* ✠ גמיר *ſacrificium,* quod totum conſumebatur igni, *holocauſtum.* Deut. 33. verſ. 10. כָּלִיל, Targ. גמיר *holocauſtum.*

III. Per metaphoram, Chald. & Syr. גְּמַר *docuit, didicit, concluſit, decidit, decrevit.* Prov. 10. קַח *accipe quaſò ex ore ejus legem.* Targum גמר *diſce.*

Nom. גְּמַר & גְּמָרָה *doctrina, concluſio, determinatio, decretum.* ¶ גְּמָרָא *Gemara,* altera pars textus Talmudici, & hujus explicatio, quam compoſuerunt R. Aſe, & Rabina. Continet autem doctrinas, concluſiones ſeu deciſiones quæſtionum diſputabilium. לשון גמרא *lingua* ſeu dictio in parte textus Talmudici uſitata.

IV. Chald. גמר *fumigavit, ſuffitum fecit prunis.* Niphal אתגמר *fumigatus fuit.* Cant. 3. v. 6. מְקֻטֶּרֶת, Targ. מתגמרא *fumigata myrrha & thure.* Piel גמר *fovit, calefecit.*

גומר *carbo:* Plur. גומרין *carbones.* Num. 16. גַּחֲלֵי אֵשׁ, Targ. גומרין דאשא *carbones ignis.* ✠ גמר *carbunculus,* gemma lucens inſtar carbonis.

מַגְמַר, Arab. מגמר mugammar *thuribulum,* in quo ponuntur prunæ & aromata. ✠ אלמגמרה almugambra *thuribulũ in cœlo.*

Arab. גמרה gamra *pruna, anthrax, carbunculus:* Plur. גמאר gamar *pruna.* ✠ מגמר migmar *prunarius:* Plur. מגאמר magimar *prunarij.* ✠ אלגמר algemare *carbunculus.*

גמור *abyſſus.* ✠ גמרה gumara *radix palmæ:* Plur. גמאר gumar *radices palmæ.*

Rabb. מוגמר *ſuffitus,* qui afferebatur convivis poſt epulas. Omnia autem hæc conveniunt cum כָּמַר *aduſtus fuit:* literis ג׳כ permutatis.

גנן tria ſignificata habet. I. גָּנַן & גַּן *texit, velavit, operuit:* metaphoricè, *protexit, defendit, conſervavit.* 2. Reg. 20. verſ. 7. וְגַנּוֹתִי, Targ. וְאָגֵן *& tegam ſuper civitate iſta propter me.* Eſa. 31. v. 5. גָּנוֹן *cingendo & liberando.* 2. Reg. 19. v. 34. Eſa. 37. v. 35, & 38. Zach. 9. v. 15, & 12. v. 8. Hiphil. הֵגֵן, Chald. אגן *idem.* Eſa. 31. v. 5. יָגֵן *teget Dominus exercituum ſuper Jeruſalem.* Chald. Gen. 7. v. 16. וַיִּסְגֹּר, Targ. וְאַגֵּן *& clauſit Dominus pro eo:* texit, velavit.

Nom. גַּן, Arab. גן ginn *hortus* tam ad arbores quàm ad herbas, ſepto cinctus & munitus, *paradyſus:* Plu. גַּנִּים, Chald. גִּנִּין, Arabic. גנאן ginen, & אגנה agenne *horti.* Foem. גַּנָּה, Chald. גִּנְּתָא, Syr. גַּנְּתָא, Arab. גַּנָּה genne: Plur. גַּנּוֹת, Chald. גִּנַּיָּא, Arab. גנאת gennet. Duale: גַּנְתַּיִן *horti.* Gen. 2. v. 8. *& plantaverat Dominus Deus* גַּן, Targ. גִּנְתָא *hortum in Eden ab Oriente.* 2. Reg. 21. v. 47. *& ſepelivit eum in ſepulchro ejus* בְּגַן *in horto Uzza.* ſepulchra quorundam regum & principum virorum in hortis erant. 2. Paral. 33. v. 20. *& ſepelierunt eum* ביתו (in) *domo ejus.* de Manaſſe: pro בגן ביתו *in horto domus ejus.* ſic, Joh. 19. verſ. 14. Chriſtus adeptus eſt ſepulchrum in horto, & quidem novum. Eſa. 65. verſ. 3. *ſacrificantes* בַּגַּנּוֹת, Targ. בגנת טַעֲוָתָא *in hortis idolorum.* olim idolorum cultibus horti conſecrabantur.

A bantur. Cant. 4. v. 15. *fons* גַּנִּים *hortorum.* Hic fons oritur ad pedem Libani, rigans omnes hortos & totam regionem, quæ eſt inter Libanum & Tripolin. ¶ Rabb. גַּן עֵדֶן, Chald. גִּנְתָּא דְעֵדֶן *hortus Eden*, vocatur fœlicitas futuri ſeculi, & locus beatorum in altera vita, Paradyſus. Gen. 3. v. 24. וַיְגָרֶשׁ *& expulit Dominus hominem.* Targ. Jeroſolym. וְאַתְקֵן גֵיהִנֹּם וְגַן עֵדֶן *& paravit Gehennam & Paradyſum.* ?& Arab. גַּנַּה *Paradyſus.* In Alcorano ita deſcribitur, Azora. 2. תַּגְרִי מִן תַּחְתֶּהָא אַלְאַנְהָאר כַּלַּמָא רֻזִקוּא מִנְהָא מִן תַּמְרָה רִזְקָא Paradyſo

B bonos inducet: ubi dulciſſimas aquas, pomaque multimoda, fructus varios, & decentiſſimas atque mundiſſimas mulieres, omneque bonum in æternum poſſidebunt. Alcor. In Precat. Arab. רַבּ אַלְגַּנַּה וַאַלְנַאר rabbi algenne vaalnar *dominus horti & ignis.* Paradyſi & Inferni.

Syr. גַּנָּן, Arab. גנין gennin *hortulanus, topiarius:* Plur. Arab. גנינין genninin *hortulani, topiarij.*

C Hᴇᴇmant. מָגֵן, Syr. מַגַּן, Arab. מגן *clypeus, ſcutum*, quo corpus tegitur & defenditur: Plur. מָגִנִּים, Syriac. מַגְנִין, Fᴏᴇmin. מָגִנּוֹת *clypei, ſcuta.* 2. Sam. 1. v. 21. מָגֵן, Targ. תְּרִיסָא *clypeus Saulis.* 2. Reg. 19. v. 32. *non præveniet eam* מָגֵן *clypeus.* In oppugnatione urbium primum impetum faciunt clypeati. Prov. 6. v. 11. *& indigentia tua* כְּאִישׁ מָגֵן *ſicut vir clypei.* ſic dicitur eques, qui mittitur cum literis & mandatis, armatus clypeo & lancea, & velocior eſt pedite: *veredarius.* ¶ Per metaphoram, *protectio,*

D *defenſio, præſidium, auxilium, refugium.* Gen. 15. v. 1. *ego ſum* מָגֵן *clypeus tibi.* Targ. תְּקוֹף *robur.* Prov. 2. v. 7. מָגֵן *clypeus eſt ambulantibus integrè.* Targ. וּמְסַיֵּעַ *& opitulatur:* auxiliatur. Pſalm. 7. v. 11. מָגִנִּי *clypeus meus.* Lxx. ἡ βοήθη μου *adjutorium meum.* ¶ Deinde *magiſtratus*, qui ſubditos defendit. Pſalm. 47. v. 10. מָגִנֵּי אֶרֶץ *ſcuta terræ:* principes. Hoſ. 4. v. 18. *dixerunt afferte ignominiam* מָגִנֶּיהָ *clypei ejus:* principes ſive duces ejus. Hieron.

E *protectores ejus.* Lxx. ἐκ φρυάγματος αὐτῆς *ex ſepimento ejus.* legerunt מִגַּנֶּיהָ, à גַּן *ſepimentū.*

Arab. גנה gunna *clypeus, ſcutum:* Plural. גנאת gunnat, & אגנא egenne *ſcuta.* גנה מדורה gunna mudauara *ſcutum rotundum.* גנה מפצץ gunna mufaddad *ſcutum inargentatum.*

Fᴏᴇm. מְגִנָּה, Chald. מְגִנָּא *velamen, operimentum.* Thren. 3. v. 65. *dabis eis* מְגִנַּת לֵב *velamen* (operimentum) *cordis.* Targ. תְּבִירוּת *dolorem:* contritionem: ne videant maledictionem ipſis imminentem.

A Chald. & Syr. מַגָּן *gratis.* Chal. Gen. 29. v. 15. *& ſervies mihi* חִנָּם, Targ. מַגָּן *gratis.* Exod. 20. v. 7. *non aſſumes nomen Domini Dei tui* לַשָּׁוְא, Targum. לְמַגָּן *in vanum.* Syr. Matth. 10. מַגָּן *gratis accepiſtis,* מַגָּן *gratis date.*

II. Chald. גְּנַן *incubuit, operuit, texit, obtexit, ſupervenit, inſilijt, habitavit.* Eſa. 4. v. 5. *ſuper omnem gloriam* חֻפָּה *tegumentum.* Targ. *habitatio quæ erit* מַגְנַן *operiens ſuper eo.* Hɪᴘhil Syr. אַגֵּן *idem.* Actor. 10. v. 44. *Spiritus Sanctus* אַגֵּנַת *operuit omnes:* incubuit omnibus. Luc. 1. verſ. 35. *virtus altiſſimi* נַגֵּן *operiet* (incumbet) *ſuper te.* Joh. 1. v. 14. וְאַגֵּן *& habitavit*

B *in nobis.*

Nᴏᴍ. גְּנוֹן & גְּנוֹנָא *operimentum, thalamus,* tabernaculum ſponſi & ſponſæ, ſicut חֻפָּה Hebræis. velum, ſub quo ſponſus & ſponſa deſponſantur. Pſalm. 19. v. 6. *ſicut ſponſus egrediens* מֵחֻפָּתוֹ, Targ. מִגְּנוּנֵהּ *ex thalamo ſuo.*

Rabb. מַגְנוֹן *pondus horologij, ſphæra.*

III. Arab. גַּן & גן genn *inſanivit, furijt.* Joh. 10. v. 20. וקד גן *& jam inſanit.*

C Nᴏᴍ. גן ginn *mania, furor, inſania, demonium, diabolus:* Pʟu. גנון gunun *diaboli.*

גני ginni, & מַגְנוּן magnun *maniacus, furioſus, diabolicus, demoniacus.*

גנין genin *embryo.* Luc. 1. *motus eſt* אַלְגַּנִין *infans in utero ejus.* ¶ R. *fruſtum carnis.*

גנא. Chald. גְּנָא, in גָּנָה invenitur.

גנב. גָּנַב, Chald. גְּנַב *ſubtraxit, ſurripuit, furatus eſt.* Gen. 31. verſ. 30. *quare* גָּנַבְתָּ *furatus es deos meos?* Targ. נְסַבְתָּא *accepiſti:* abſtuliſti.

D Ibidem v. 19. וַתִּגְנֹב *& furata eſt Rachel imagines.* Targum וּנְסֵבַת *& accepit.* Ibidem. v. 32. *nec ſciebat Jacob quod Rachel* גְּנָבָתַם *furata eſſet eos.* Targ. נְסַבְתִּנּוּן *accepiſſet eos.* Job. 21. v. 18. *ſicut palea quam* גְּנָבַתּוּ, Targ. דִּימַלְטְלִנֵּהּ *abſtulit eam ventus.* Exod. 20. verſ. 15. *non* תִּגְנֹב, Targ. תִּגְנוֹב *furaberis.* Syr. Matth. 10. *non* תִּגְנוֹב *furaberis.* 2. Cor. 12. *dolo* גְּנַבְתְּכוֹן *furatus ſum vos.* Rom. 2. *qui prædicas ut non* נִגְנְבוּן *furentur, tu* גָּנֵב *furaris ipſe.* ¶ De perſona aut alicujus corde, *aliquo inſcio, clam ali-*

E *quem, occultè aliquid fecit.* Gen. 31. verſ. 20. וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָבָן *& furatus eſt Jacob cor Laban.* Targ. וְכַסִּי יַעֲקֹב מִן לָבָן *& abſcondit Jacob à Laban.* Ibidem v. 26. *qui feciſti* וַתִּגְנֹב *& furatus es* אֶת־לְבָבִי *cor meum.* Targ. וְכַסִּיתָא מִנִּי *& abſcondiſti à me.* Ibidem v. 27. וַתִּגְנֹב אֹתִי *& furatus es me.* Targ. וְכַסִּיתָא מִנִּי *& abſcondiſti à me.* ſequitur: & *non indicaſti mihi.* 2. Sam. 19. v. 40. *quare* גְּנָבוּךָ *furati ſunt te fratres noſtri?* Targum כַּסִּיוּךְ מִנָּנָא *abſconderunt te à nobis.* Te clàm traduxerunt, ut te in regnum reſtituerent, quaſi nos nolle-

nollemus. Rabb. גונב דַעַת בְּנֵי אָדָם *furans ſcientiam filiorum hominis* : homines fallens: hominibus imponés. Niphal נִגְנַב, Chal. אִתְגְּנַב *ſurreptus fuit, furto ablatus fuit*. Exod. 22. v. 12. *etſi* גָּנוֹב יִגָּנֵב, Targ. אִתְגְּנָבָא יִתְגְּנֵב *furando furto ſublatus fuerit ex populo ſuo*. Piel גִּנֵּב *furatus eſt*. 2. Sam. 15. v. 6. וַיְגַנֵּב *& furatus eſt Abſolom cor virorum Iſrael*: mendacijs devinxit ſibi animos Iſraelitarum, & à Davide abalienavit. Jerem. 23. v. 30. *ecce ego contra prophetas, dicit Dominus*, מְגַנְּבֵי דְבָרַי *furantes verba mea, unus ab altero*: qui prædicant ea, quæ à veris Prophetis audiverunt. Pual. גֻּנַּב *furto ſublatus fuit*. Gen. 40. v. 15. *quia* גֻּנֹּב גֻּנַּבְתִּי, Targ. גְּנֵיבָא גְּנֵיבְנָא *furando furto ſublatus ſum ex terra Hebræorum*. Job. 4. v. 12. *& ad me verbum* יְגֻנָּב *ſurripietur*: celabitur, occultabitur. Targ. אִתְאֲמַר בִּכְטִיר *dictum eſt occultè*. Jun. *clanculum perlatum eſt*. Hithpael הִתְגַּנֵּב *ſurripuit ſeipſum*. 2. Sam. 19. v. 3. וַיִּתְגַּנֵּב *& ſubduxit ſe populus in die illo*. A B

Nom. גַּנָּב *fur*. qui clam, & ipſo inſcio, alterius res accipit: Plural. גַּנָּבִים, Chal. גַּנָּבִין, Syr. גַּנָּבִין *fures*. Jerem. 48. v. 27. *ſi, vel an* בְּגַנָּבִים *inter fures inventus eſt?* Job. 30. v. 5. *vociferabuntur ſuper eo* כַּגַּנָּב *tanquam fure*. quod ridetis ſuper ipſo, ſicut rident & vociferantur ſuper furem. C

גְּנֵבָה, Chald. גְּנוּבָא, Syr. גְּנָבוּת *furtum*, res ſurrepta, furto ablatum. ⁂ גנובה *idem*. Gen. 31. v. 39. גְּנֻבְתִי *ſurreptum diei*, וּגְנֻבְתִי *& ſurreptum noctis*. pro גְּנֻבַת in Regimine. Et jod eſt paragogicum, quia cum ׳ affixo, גְּנֻבָתִי diceretur, בָ cum camets.

Chald. גּוֹנָב *operimentum*, quo res occultatur, *ſtragula*. D

Syr. & Arab. גַּנְבָּ *latus*: in גַּבַב habes.

II. Arab. גַּנַב ganab *ſeparavit confuſa, ſecrevit, disjunxit, ſecluſit, ſegregavit, prohibuit, abſtinuit, rejecit*. Niphal אִתְגַּנַּב atganab, & אַגְתַּנַב agtanab *ſeparatus, prohibitus fuit*. Alcor. פָאגְתַנְבוּה *& abſtinete ab eo*. Pſalm. 18. ואגתנב *& prohibear ab iniquitate mea*. Actor. 29. *ut* יתגנב *ſeparentur à Moſe*. 2. Theſ. 3. v. 6. *ut* יגאנבוא *ſeparemini ab omni fratre bono*. 2. Tim. 23. ותגנב *& ſepares quæſtiones ineptas*. ¶ Deinde גנב ganab *deviavit, aberravit*. גַּנַּב gannab *ſeduxit*. אִתְגַּנַּב atgannab *ſeductus fuit*. E

תַּגַנוּב tegenub *ſeparatio, aberratio, deviatio*.

גנוב *notus*. meridies, auſter. ⁂ גנובי *meridionalis*.

אַגְנַבִי agnabi *extraneus, alienus*. Pſalm. 69. אגנביא *alienus factus ſum à fratribus meis*. Plur. אַגְנַבִיאִין *extranei*.

A גֻּנְב gunb *latus*: Plur. אַגְנַאב agnab *latera*. ⁂ גֻנַיב gunaieb *latuſculum*.

Alcor. גַּנְאב *terminus*. ⁂ גנב *pleuriſis*.

גנג. Chald. גנג *venatus eſt*: ex Græco κυνηγέω. ⁂ גניג *venator*.

גנד. Arab. גַּנַד ganad, & אִתְגַּנַד atganad *militavit*. 2. Corinth. 9. v. 3. *non nos* נֶגְנַדְּנָא *militamus in carne*. 2. Tim. 2. v. 4. *nemo* יתגנד *militat & implicatur vita negocijs*.

Nom. גֻּנְד gend, & גנדא *exercitus, cohors*: Plur. גְּנָאד & גנוד *exercitus, cohortes*.

B גֻּנְדִיָּה gundîa. Talm. גּוּנְדָא *militia, præſidium*: Plur. גֻּנְדִיאָת gundijt *præſidia*. Pſalm. 103. סַבְּחוּא אַלְרַבּ יַא גַמִיע גְּנוּדִה *Laudate Dominum ò omnes exercitus ejus*. אַמִיר אַלְגֻנְד amir algend *præfectus legionis*. גֻּנְד בִּידַסְתַר gend bidaſter *caſtoreum*. Alcor. גְּנוּדְהֻמַא *exercitus eorum*. ſcilicet Pharaonis & Hemen. ⁂ גֻּנְדִי *miles*.

גנה duo ſignificata habet. I. Chald. גְּנָה & גְּנָא. Hiphil, אַגְנֵי *cubuit, incubuit, accubuit, diſcubuit, decubuit, dormivit; cœnatus, convivatus fuit*: ut cum גְּנַן congruat. Eſa. 24. v. 22. C וְסֻגְּרוּ, Targ. וְיִגְנוּן *& abſcondentur in carcere*. Job. 40. v. 21. *ſub arboribus* יִשְׁכָּב, Targ. יִגְנֵי *cubabit*. ¶ Syr. גְּנָא *declinavit, ſeceſſit*. Joh. 5. v. 13. *Jeſus enim* אֶתְגְּנִי *occultaverat ſe in turba*. ⁂ גַנְיָא *latibulum*.

II. Rabb. גָּנָה, Syr. גְּנֵי *vituperavit, dehoneſtavit, contemſit, confutavit, deturpavit*.

מְגֻנֶּה *turpis, inhoneſtus, incongruus, inconveniens*: Plur. מְגֻנִּים *turpes*. דָּבָר מגנה *verbum inconveniens*. מְגֻנָּה *turpis, inhoneſta*. מגנות *turpia, inhoneſta*. D

גנאי & גנות, Syr. גּוּנְיָא *ignominia, turpitudo, vituperium, convicium, inconvenientia*. דרך גנאי *per ignominiam, turpiter*.

Arab. גַּנְיָה *maleficium*: Plur. גַּנְיָאת *malefacta*. ⁂ גַּנִּי *recens*.

גנז. גְּנָז, Chald. גִּנְזָא *theſaurus, repoſitorium*: Plur. גְּנָזִים, Chald. גִּנְזִין *theſauri*: locus aut vas, ubi aurum, argentum & veſtes precioſæ reponuntur. Eſter. 5. v. 9. *ad* גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ *theſauros regis*. Chald. Eſa. 39. v. 2. *quod inveniebatur* בְּאוֹצְרוֹתָיו, Targ. בְּגִנְזוֹהִי *in theſauris ejus*. E

Chald. גְּנַז *collegit, repoſuit, recondidit*. Eſa. 39. v. 6. *quæ* אָצְרוּ, Targ. גְּנַזוּ *recondiderunt patres tui*. Eſa. 23. v. 18. *non congregabitur, nec* יֵחָסֵן, Targ. יִתְגְּנִז *reponetur*.

Nom. גְּנִיז *repoſitus, depoſitus, reconditus, occultus*. Syriac. Actor. 17. *Dei* גְּנִיזָא *occulti*. Plural. גְּנִיזִין *repoſiti, occulti*. ⁂ גְּנִיזוּ *abſconſio, occultatio*.

Syr. גִּנְזָא, inde Perſicum גַּזָא gaza *theſaurus*.

Rabb.

Rabb. גנזנו cella: Plur. גנזים cellæ.

Arab. גניזה geniza ſepultura, mortuus, funus: Plur. גנאיז geneis ſepultura; funera, quæ conduntur.

גנח tria ſignificata habet. I. Rabb. גנח tuſſivit, raucus fuit. קול גנח vox triſtis, vox tuba in modum tuſſis. גונח דם tuſſiens ſanguinem: qui cum ſono tuſſis eijcit ſanguinem: מוציא קול כעין שועל ומשליך דם. In baba Kama, capite חסיר אחד היה גונח מלבו: מרובה ושאלו הרופאים ואמרו אין לו תקנה עד שיינק חלב עז רותח משחרית לשחרית:

Rabb. גניחה aſthma, ſuſpirium, anhelatio, Keichen.

II. גנח caſtravit. ❧ גנחין caſtrati, eunuchi.

III. Arab. גנח ganah ala, penna. Plur. אגנאח agnah alæ, penna. ❧ גנחה ganha. Plural. גנאחין idem. ❧ מגנח mugenah alatus. ¶ גנח מן ענם ganah min ganam grex ovium. גנח מן בקר ganah min bacar grex vaccarum, גנח מן חיל ganah min chail; vel, גנח מן מחלה ganah min mahale ala exercitus, cornu exercitus, πτερύγιον. Matth. 4. גנאח אלהיכל ganah alheikel pinna templi. Alcor. לא גנאח עליכם. ¶ Deinde גנח ganah cithara, ab alæ ſimilitudine, Hiſpanis Harpa: nobis ein Harff/ monochordon. גנח מן עשרה אותר ganah min aſchara autar decachordum. ¶ גנח ganah helenium, enula campana. Hiſpan. ala. ❧ גנחה pedum.

גנס Chald. & Syr. גנס & גנסא, Arab. גנס gins γένος genus, natio: Plur. Arab. אגנאס agnas genera. Gen. 1. Arab. לגנסה juxta genus ſuum.

גניסא familia, natio, progenies: Plural. גניסן familiæ, nationes. Pſ. 22. v. 28. omnes משפחות, גוים, Targ. גניסת עממיא familia populorum.

גינוסיא & גניסיא γενέσια natalis dies.

גניס γενναῖος generoſus, nobilis.

הוגנים εὐγενὴς generoſus. ❧ גניסות generoſitas.

Arabicè מגאנס homogeneum, ❧ גנס gins genus, Logicis.

Avic. יגאנס pertinebit. ❧ Aliquando גנים eſt γένος hortus.

גסס tria ſignificata habet. I. Rabbin. & Chald. גס craſſus, denſus: Plur. גסים, Chal. גסין craſſi, denſi. Foemin. גסה craſſa, denſa: Plur. גסות craſſæ, denſæ. אצבע הגס digitus craſſior, pollex. גס רוח craſſus ſpiritu, elatus animo, ſuperbus. גס השכל craſſus intelligentia, qui eſt craſſo ingenio. נקודה גסה punctum craſſum. בהמות גסות animalia craſſa, grandiora; ut equi, boves, &c. Talm. בין דקין בין גסי ſive tenuia ſive craſſa.

גסות רוח craſſicies, denſitas. גסות רוח craſſicies ſpiritus, elatio animi, ſuperbia. Pſalm. 10.

v. 4. impius בגבה אפו in eminentia naſi ſui non curat. Targum בגסות רוחה in craſſicie ſpiritus ſui. Pſalm. 10. v. 2. בגאות רשע, Targ. בגסות רשיעא in ſuperbia impij. Pſalm. 76. v. 13. רוח ſpiritum principum. Targ. גסות רוחיהון ſuperbiam ſpiritus eorum.

II. Chald. & Syr. גס femur: Plur. גססין femora, latera. Lev. 3. v. 4. ſuper הכסלים, Targ. גיססיא femora. Eſa. 66. v. 12. ſuper צד latere portabimini. Targ. גססין lateribus. 2. Sam. 18. v. 14. tres שבטים, Targ. גססין virga in manu ejus.

III. Arab. גסס gaſas tetigit: in גשש quære.

גסד. Arab. גסד gesêd corpus, caro: Plur. אגסאד agsêd corpora. Dual. גסדי geſedei duo corpora. ❧ Diminut. גסיד gusêied corpuſculum: Plur. גסיראת guſeiedit corpuſcula. גסד בלא ראס geſed bile ras corpus ſine capite: truncus. גסדי gaſdi, & גסדין, & גסדאני geſedani carnalis, corporalis. Galat. 4. מילארא גסדאניא nativitas carnalis.

Verb. גסד gaſad incorporavit, in unum corpus redegit. Paſſ. אתגסד atgaſad incorporatus fuit. ❧ מגסד mugeſed incorporatus: Plur. מגסדין muſegedin incorporati.

גסדאניה corporalitas. ❧ באלגסדאניה corporaliter.

גסל. Arab. גאסול urtica.

גסם Arab. גסם giſm corpus: in גשם invenies.

גסק Arab. גוסק turris: Plur. גואסק turres. ❧ גסיק gaſic cometa.

גסר. Arab. גסר gaſar auſus fuit. Marci 15. v. 43. גסר ודחל אלי בלאטס auſus fuit, & ingreſſus eſt ad Pilatum. Joh. 21. v. 12. ולם יגסר & non audebat quis eum interrogare. Rom. 10. גסר leva vocem.

Nom. גסר geſer pons: Plur. גסור guſur pontes: in גשר habes.

געא. Chaldaic. געא in געה mox ſequente habes.

געב Arab. געאב pharetra.

געד. Arabicè געד gaad incriſpavit. Avic. יגעד אלשער incriſpabit capillos.

מגעדאת incriſpantia. ❧ תגעיד criſpatio. ❧ געודה gauda criſpitudo.

געה געה, Chald. & Syr. געא mugivit, clamavit bos aut vacca. propriè de vitulis dicitur. 1. Sam. 6. verſ. 12. eundo וגעו & mugiendo. Targum געין & mugientes. LXX. καὶ ἐκοπίων & laborabant. legerunt יגעו. Job. 6. v. 5. ſi יגעה mugiet bos juxta pabulum ſuum. Syr. Gal. 4. וגעי & voca, non concipiens.

Chald. געא & געיא mugitus, clamor. ¶ Grammat. געיה accentus Rhetoricus, ſyllabam retinens, eamq; mugitu quodam proferens.

Chald.

Digitized by Google

Chald. געגע *meditatus, delectatus fuit*. Pſ. 119. v. 117. ואשעה, Targ. ואגעגע *& delectabor in ſtatutis tuis ſemper*.

געגועים *deliciæ*: ut cum dicunt Rabbini de Benjamin, filio Jacob, quòd fuerit געגועי אביו *deliciæ patris ſui*.

געט. Syr. געט *ſurſum eminuit*.

געל tria ſignificata habet. I. געל. Inde Hiphil הגעיל *ſpuit, expuit, emiſit, ejecit* in matricem. Job. 21. v. 10. *Bos ejus tranſivit, nec* יגעל *expuet: coivit & non emittet*. ſcilicet ſemen in matricem. Targ. יפקן *in irritum jaciunt ſemen*.

II. Per metaphoram, געל *reſpuit*, cum ſputo quaſi rejecit, per contemtum: *abominatus eſt, faſtidivit*. Levit. 26. verſ. 30. וגעלה, Targ. וירחק *& abominabitur anima mea*. Ibidem. v. 11. *neq;* תגעל, Targ. ירחק *abominabitur anima mea vos*. Ibid. v. 44. געלתים, Targ. ארחקנון *abominabor eos*. Niphal. נגעל *pro abominatione habitus eſt, rejectus eſt*. 2. Sam. 1. v. 21. *ibi* נגעל *rejectus eſt clypeus fortium*.

Nom. גועל, Chald. מגעל *abominatio, rejectio*. Ezech. 16. v. 4. בגועל *in abominatione animæ tuæ*. eſt ſanguis in partu profluens: qui eſt res abominabilis.

III. Syr. געל, Arab. געל gâal. Hiphil. אגעל, Arab. אגעל agal *depoſuit, fideicommiſit, commendavit*. 2. Tim. 2. v. 2. אגעל *commenda hominibus fidelibus*. Niphal. אתגעל *commendatus, commiſſus, depoſitus fuit*. 1. Timoth. 6. verſ. 20. דאתגעל *quod commendatum eſt tibi*. Luc. 12. v. 48. דאתגעל *cui commendatum eſt multum*.

Nom. גועלן *depoſitum*.

Arab. געל gâal *poſuit, impoſuit, depoſuit, fecit, effecit, conſtituit, dedit*. Pſalm. 18. געל *poſuit tenebras latibulum ſuum*. Pſal. 21. תגעלהם *pones eos ut clibanum ignis*. Geneſ. 1. וגעל בינה ובין אלטלמה פצלא *& poſuit inter eam & caliginem diſtinctionem*. Gen. 3. ולאגעלן עדאוה בינך ובין אלמראה *& ponam inimicitiam inter te & inter mulierem*. Matth. 4. v. 19. ואגעלכמא תכונאן ציאדי אלנאס *& ponam* vel *faciam vos* (ut) *fiatis piſcatores hominum*. Alc. 1. יגעלון אצאבעהם פי אדאנהם *ponent digitos in auribus ſuis*. Alc. 29. אגעל לי איה *pone mihi ſignum*. *Joſeph* אגעלני עלי חזאין *pone me ſuper granaria terræ*. Gen. 3. v. 12. *mulier quam* געלת מעי *dediſti mecum*. Actor. 11. v. 11. וגעלוא *& fecerunt frendorem*. ¶ Act. 28. v. 8. וגעלוא יתכרונהם *& fecerunt narraverunt eis*. Arabiſmus eſt, quo verbum hoc געל alijs ſuperadditur.

געל gual *poſitio, impoſitio, pœna, multa impoſita, cenſura, donum in bello promiſſum*.

Verbum, געל gaal *multavit*.

A **געץ**. Syr. געץ *abominatus, deteſtatus fuit, ſprevit, contemſit*.

גער. Syr. גער *increpavit, objurgavit, duriter reprehendit*, durius inſonuit verbis: idque cum crepitu. hoc eſt, verborum pedumque ſtrepitu. Conſtruitur 1. cum ב *in*; Gen. 37. v. 10. ויגער בו, Targ. ונזף בה *& objurgavit eum pater ejus*. Jerem. 29. v. 27. *ut quid non* גערת, Targ. נזפת *increpaſti* בירמיה *in Jeremiam*. Zach. 3. v. 2. יגער יהוה בך, Targum יזף *increpet Dominus in te Satan*. Nahum. 1. v. 4. גוער בים, Targ. רקע *commovent*.
B Syr. 1. Timoth. 5. v. 1. בקשישא לא תגעור *ſeniorem non objurges*. ¶ 2. cum accuſativo, reale eſt, *maledixit, corrupit, perdidit*. Pſalm. 9. v. 6. גערת גוים *increpaſti gentes*. ſequitur: אבדת *perdidiſti impium*. Malach. 2. v. 3. הנני גוער לכם הזרע *ecce ego increpans vobis ſemen*: perdo, corrumpo ne creſcat. metaphora. Lxx. ἀφορίζω *ſeparo*. Hieron. *projiciam*. legerunt גוזר *excutiens*: ob literarum ג'ג ſimilitudinem. ſic, Malach. 3. v. 13. וגערתי *& increpabo vobis in comedente*. Lxx. διαστελῶ
C *diſtribuam*.

Nom. גערה & מגערת *increpatio, perditio*. Eſa. 30. v. 16. *mille unum propter* גערת אחד *increpationem unius, propter* גערת חמשה *increpationem quinq; fugietis*. Lxx. φωνὴν *vocem*. Deut. 28. v. 28. *mittet Dominus in te maledictionem, & tumultum, &* המגערת, Targum מזופיתא *increpationem*.

געש. געש *tremuit, contremuit, motus, commotus, dimotus, concuſſus fuit cum vehementia*.
D Pſalm. 18. v. 8. ותגעש *concuſſa eſt & tremuit terra*. Pual געש: Hithpael התגעש ex Piel, & התגעש ex Pual, *concuſſus fuit*. Job. 34. v. 20. *ſubitò morientur, & media nocte* יגעשו, Targ. מתרגפין *concutiuntur*. Pſalm. 18. v. 8. *fundamenta montium commota ſunt* ויתגעשו *& concuſſa ſunt*. Jerem. 5. v. 22. ויתגעשו *& concutiebantur nec tamen prævalebant*: de aquis commotis. Targ. ומטרפין *& inſanientes*. Jerem. 25. v. 16. והתגעשו, Targ. וישתגשון *& conturbabuntur*.

E **גפף** tria ſignificata habet. I. גף idem quod גוף, *corpus*: permutatis, quoad ſignificationem, ordinibus. Exod. 21. v. 3. *Si* בגפו *in corpore ſuo veniet*, בגפו *in corpore ſuo egredietur*. Targ. בלחודוהי *ſolus*: ſine corpore altero, quod eſt uxor; ſine uxore, cælebs. Hieron. *cum quali veſte intraverit, cum tali exeat*. ſequitur: *ſi uxoratus eſt, egredietur uxor ejus cum eo*. Lxx. μόνος.

גפים, idem quod גבים, *eminentia, pinnacula, loca excelſa*: literis כ'פ permutatis. Prov. 9. v. 3. *miſit puellas ſuas, vocavitq; ſuper*

גפי

נְפֵי מְרוֹמֵי קָרֶת *pinnaculis altitudinum urbis.* A
Targ. גַב רָמְתָא *eminentia collium.*

II. Chald. נְפַף & נַף, Piel נַפֵּף, Hiphil אַנֵּף *clauſit, concluſit, complexus, amplexus fuit.* Piel, Gen. 33. v. 4. וַיְחַבְּקֵהוּ, Targ. וְנַפְּפֵךְ *& complexus eſt eum.* Hiphil. 2. Sam. 13. v. 17. וּנְעֹל, Targ. וְאַנֵּף *& claude januam.* Eccl. 4. verſ. 5. חוֹבֵק, Targ. מְנַפֵּף *claudens manus ſuas*: complicans.

נַף *ala*, qua corpus avis clauditur & ambitur: Plur. נַפִּין, Syr. נֶפִין, Foemin. נַפְּנָא *ala.* Prov. 1. verſ. 17. *in oculis omnis habentis* כָּנָף, Targ. נַפָּא *alam.* Ezech. 13. *magnus* כְּנָפַיִם, Targ. נַפִּין *alis.* Prov. 23. v. 5. *faciet ipſi* כְּנָפַיִם, B
Targ. נַפִּן *alas.*

נִפוּף *ſeptus, clauſus.* ✠ נִפוּף & נִפִּיפָא *ſeptum, clauſtrum, peribolus.* Exod. 26. v. 25. מִסְגֶּרֶת, Targ. Jeroſol. נִפוּף *coronam* (clauſtrum) *palmi.* Deut. 23. v. 8. *& facies* מַעֲקֶה, Targ. נִפוּף *peribolum.*

Syr. נְפִיפְתָא gabbatha λιθόςρωτον.

III. Arab. נַפַף gafaf, & נַף *ſiccavit, exiccavit, ſpongiavit, ſpongiâ extersſit: ſiccatus, exiccatus fuit, aruit, exaruit.* Pſalm. 74. *tu* נַפַּפְתָּ *ſiccaſti fluvios.* Pſalm. 37. *ſicut fœnum velociter* יַנְפּוּן C *ſiccabuntur*: areſcent. Pſalm. 129. *priusquam evellatur* יַנֵּף *exareſcet.* Pſalm. 106. *increpavit mare rubrum* פַּנֵּף *& exiccatum eſt.* Joh. 15. *ſicut* אלעצן אלדי ינף *ramus qui areſcit.*

נַפָאף geſef *ſiccitas.*

תַּנְפִּפָה tagſifa *ſpongiatio, extersſio, ſiccatio*: Plur. תַּנַאפִף tagaſif *extersſiones.*

נַפִּיפָה gaſifa *ſpongia*, ab extergendo. Plu. נַפַאיִף gafaif *ſpongiæ.* ✠ מַנְפֵף mugeſef *ſpongioſus, & ſpongiâ abſterſus.* ✠ נַאפִן *aridi.* D

נפן. נֶפֶן. Chaldaic. גוּפַן, Syr. גֶפְתָא *vitis*: Plur. גְפָנִים, Chald. גוּפְנִין *vites.* in vite ſunt, 1. פְּרַח, 2. נִץ, 3. בֹּסֶר, paulatim גוֹמֵל, 4. עֲנָבִים. Jud. 13. v. 14. *ex omni quod egreditur* מִגֶּפֶן הַיַּיִן *ex vite vini.* 2. Reg. 4. v. 39. *& invenit* גֶּפֶן שָׂדֶה *vitem agri.* Targ. גוּפְנָא בְחַקְלָא *vitem in agro.* vitem agreſtem, vitem ſylveſtrem: colochyntiden herbam, quæ ſarmenta profert, & folia viti ſylveſtri non diſſimilia: cucurbita ſylvatica. Eſa. 36. v. 16. *& edite quilibet* גַפְנוֹ *vitem ſuam*: fructum ſuæ E
vitis. Talmud. גפן של זהב עומדת על פתחו של היכל *vitis aurea ſtans juxta portam templi.*

Chald. Foemin. גוּפְנָן *labruſca.*

Arab. נַפַּן geſn *palpebra*: Plur. אַנְפַאן agfan *palpebræ*: in נֵבֶן invenies.

Deinde נַפְנָה geſna *concha, pelvis.* Plur. נִפַאן giſen *conchæ, pelves.*

נפר. נֹפֶר *pinus*, aut *abies.* Gen. 6. v. 14. *fac tibi arcam lignorum* גֹּפֶר, Targ. קִדְרוֹס *cedri.*

גָּפְרִית, Chal. כִּבְרִית vel כִּפְרִית, Arab. כברית quibrit. Matth. cribrit, rabric, *ſulphur.*

Gen. 19. v. 24. *& Dominus pluit ſuper Sodomam & Gomorrham* גָּפְרִית, Targ. נִפְרִיתָא *ſulphur & ignem.*

נפת *nuclei olivarum.*

נצץ. Rabb. נִיצוֹץ *favilla*, quæ ex ferro ignito ſparguntur, dum in incude malleo tunditur.

Arab. נַץ *gypſus.* Geograph. מעאדן אלנץ *fodina gypſi.* ✠ נַצִי *gypſeus.* Hiſpan. *yeſſo.*

נרר. נָרַר ſive נֵרַר, & נַר. Inde Piel נַרֵּר, Chald. & Syr. נַרְנַר *traxit deorſum, attraxit*: per metonymiam, *ſerravit, ſerra ſecuit, diſſecuit*: ſerra enim dum ſecat, trahitur. 1. Reg. 7. v. 9. *lapides* מְגֹרָרוֹת, Targ. מְסַסְּן *ſerrati*: ſerra ſecti. Chald. Jud. 8. v. 16. וַיֹּדַע *& cognovit in eis.* Targ. וּנְרַר *traxit*: ſecuit. Jer. 15. v. 3. *canes* לִסְחֹב, Targ. לְנָרְרָא *ad trahendum.* Levit. 11. וְהוּא גֵּרָה לֹא יִגָּר, Targ. וְהוּא פִּשְׁרָא לָא פָשַׁר *& ipſe non ruminat.* ubi יָנַר ad נָרַר refertur. Syr. Act. 14. וּנְרוּ *& traxerunt forâs.* Act. 8. וּמְנַרְנַר *& trahens viros & fœminas.* Paſſ. Chal. אִתְנְרַר *tractus fuit.* Jer. 22. v. 19. סָחוֹב *trahere & projicere.* Targ. יִתְנְרַר *trahetur.*

Nom. גֵּרָה, ad formam רִנָּה, Chald. גֵּרְרָא *ruminatio*, cibus revocatus, attractio cibi in os per æſophagum, ut denuo comminuatur. Lev. 11. v. 4, & 5. *adducens* גֵּרָה *ruminationem.* Targ. פִּשְׁרָא. Targ. Jeroſol. גֵּרְרָא *ruminationem.*

מְגֵרָה *ſerra*, quæ trahitur, dum eâ ſecatur. Plur. מְגֵרוֹת *ſerræ.* 1. Reg. 7. v. 9. *lapides ſerratos* בַּמְּגֵרָה *ſerrâ.* 1. Paral. 20. v. 3. *populum verò qui erat in urbe eduxit, & ſerravit* בַּמְּגֵרָה *in ſerra & in tribulis ferreis*, וּבַמְּגֵרוֹת *& in ſerris.* pro quo poſteriori habetur, 2. Sam. 12. v. 31. וּבְמַגְזְרוֹת הַבַּרְזֶל *& in ſerris ferreis.* de hoc ſupplicij genere loquitur autor Epiſtolæ ad Hebr. cap. 11. cùm ſcribit: *quoſdam eſſe ſerratos.* & eodem affectum eſſe Eſaiam Prophetam Judæi tradunt, hoc nimirum modo: quòd Eſaias Manaſſen fugiens in arborem quandam ſe abdiderit ſeu incluſerit, & hanc Manaſſes ſerrâ diſſecandam curaverit.

Rabb. נָרַר & נִנְרַר *traxit in ſequelam, imitatus eſt.* ✠ נַרְנִיר *eruca.*

Arab. נַרַר garar *traxit, navigavit, portavit.* נַרָּה garra *tractio*: Plu. גראת garrit *tractiones.* ✠ נרּרה garrâra *traha.* ✠ נריר garaira *ſciurus*, caudam trahens. ✠ גרי garri *inſtrumentum quo politur.*

אנגרר angarar, & אנגר angar *traxit aditer*, reluctantem aut recuſantem coegit, ut itineris eſſet comes. Inde ἀγγαρεύειν *angariare, & angaria.* Matth. 5. v. 41. *ſi quis σε ἀγγαρεύσῃ te adegerit ad miliare unũ, ito cum ipſo duo.*

נריר

Digitized by Google

גריר אלמא *percuſſio aquæ.* Avic.

גרר garrar *periculum.* ※ מגרר mugarrar *periculoſus.* ※ גרר garrar *periclitatus fuit, navigavit.*

אגר בסק ignrr biſuc *loripes, valgus.* ※ Marc. 10. *ne* תגר *fraudem feceris.* ※ גרה *lagena, vas.* ※ אנגרה *urtica.*

גרא Chald. גרא in גָּרָה habes.

גרב duo ſignificata habet. I. גָּרָב, Chald. & Syr. גַּרָב, Arab. גרב garab *ſcabies ſicca, lepra.*

Chald. גַּרְבָן *ſcabioſus.* Lev. 21. v. 20, & 22. v. 22. *aut* גָּרָב *ſcabies, aut impetigo.* Targ. גַּרְבָן *ſcabioſus.* Syriac. Matth. 8. *mundata fuit* B גַּרְבֵה *lepra ejus.* Syr. גַּרְבִין *leproſi.* Matth. 10. וגַּרְבָא *& leproſos mundat.*

Arab. גַּרְבָה garâba *pſora, ſcabies fera, ſacer ignis:* Plur. גַּרָב garâb *pſore.* מְגַרַב mugarrab *plenus pſora, ſcabioſus.* Geograph. אֲלְגַרַב וַאַלְחִכַּה *ſcabies & pruritus.*

Chald. גְּרָב, Syr. גַּרְבָא, Arab. גראר *ſaccus, uter, lagena, hydria:* Plural. גְּרָבִין *utres, lagenæ.* 1. Sam. 1. v. 24. וְנֵבֶל, Targ. וּגְרַב *& lagena vini.*

C Chald. גַּרְבִית, Syr. גַּרְבְיָא *ſeptentrio, Aquilo.* Chald. Proverb. 25. v. 22. *ventus* צָפוֹן, Targum גַּרְבִיתָא *ſeptentrionis pariet pluviam.* Syr. Luc. 13. v. 29. *à meridie & à* גַּרְבְיָא *ſeptentrione.*

Rabbin. גַּרְבְתָן longum habens membrum ad genua uſq;, *mentulatus.* ※ Eiſdem גָּרָב הַמִּתְקַלֵּף *ſcabies excorians.*

II. Arab. גרב garrab *expertus fuit, periculum fecit, examinavit, tentavit, probavit.* Pſalm. 26. גרבני *proba me, Domine.* Pſal. 66. *quia* גרבתנא D *probaſti nos.* Matth. 4. v. 1. ליגרב מן אבלים *ut tentaretur à diabolo.* v. 7. לָא תְגַרֵב רַבָּךְ וַאַלָאהָךְ *non tentabis Dominum tuum, & Deum tuum.* Act. 28. v. 15. *quid* תגרבון *tentabitis Deum?* Paſſ. Hebr. 11. v. 17. *Cum* גֻּרִב *tentatus fuit.*

מְגַרִב mugarrib *tentator, examinator.* ※ מְגַרַּב mugarrab *examinatus, tẽtatus, expertus, peritus, empiricus, probatus, exercitatus, profeſſor.*

E תַּגְרִבָה tagarîba *tentatio, exploratio, experientia, examen, peritia, experimentum, proba, empirice:* Plu. תַּגַארִב tagarib *examina, probæ.* ※ תגריב tagrib, & גרבה garàba *idem.*

גורב *pedule.* laneus calceus, qui plantis ſubſternitur.

גרג. Chald. & Syr. גְּרַג *ſuſcitavit, excitavit, incitavit, inſtigavit, extimulavit, provocavit* ad iram aut rem aliam, *hortatus fuit.* Chald. Proverb. 10. v. 12. *odium* תְּעוֹרֵר, Targ. תְּגָרֵג *excitabit rixas.* Syr. Act. 14. v. 2. גָּרְגוּ *extimulârunt gentes.*

Nomen גּוּרָג *provocatio, incitamentum, excitamentum.*

A **גרד** tria ſignificata habet. I. גְּרַד, Chald. גְּרַד, Arab. גרד garad *ſcalpſit, circumſcalpſit, fricuit, raſit, abraſit, excorticavit, decorticavit.* Hithpael התגרד *ſeipſum ſcalpſit.* Job. 2. v. 8. *& accepit ſibi teſtam* להתגרד *ut ſe ſcalperet eâ.* Targ. לְאִתְקַרְצָפָא *ut ſe raderet.*

Nom. Chald. גַּרְדָן *raſus, calvus in capite, ſcabioſus.*

גְּרָדָא *raſura,* quicquid abraditur. ※ גירוד *raſio, abraſio.*

Rabb. גרדה *ſcarificatio.*

Arab. הין לגרד hain lagard *facilis ad raſuram, raſilis.* ※ מגרוד magrud, & מגרד magarrad *raſus.* ※ תגרד, & מגארד *raſorium.* ※ B גַּרְד gard, & גֻּרָדָה gurâda *raſura, litura, ramentum, ſcabies:* Plur. גראדת guradit *raſura, ramenta.* ※ מִגְרַד magrâd *ſcalprum, radiola:* Plur. מְגָארִד.

II. Metaphor. Arabic. גרד garrad *nudavit, denudavit: exemit* vel gladium ex vagina, *evaginavit:* vel arma, *exarmavit, dearmavit, inermavit: rapuit, ſpoliavit* veſtibus, armis, calceis. Matth. 26. v. 51. *extendit manum* C *ſuam* וְגַרַד סַיְפַה *& exemit* (denudavit) *gladium ſuum.* גַּרַד אַסְלַח garrad aſilah *armis ſpoliavit, dearmavit.* מגרד אסלח mugarrad aſilah *dearmatus.* מְגַרַד mugarrad *nudatus, denudatus, nudus.*

Nomen. תגריד tagrid, & תגרידה tagarida *dearmatio.*

Paſſivum אתגרד atgarrad *nudatus, ſpoliatus fuit.*

גרדה garada *locuſta:* Plural. גראד garâd *locuſtæ.* Pſalm. 78. ואלגראד *& locuſtis laborem* D *ipſorum.* Matth. 3. v. 4. וכאן טעאמה אלגראד *& erat cibus ejus locuſtæ.* גרדה אלבחר garadat albachar *locuſta maris,* piſcis marinus, κάραβος, Crabbe.

גרדון gardon *lacerta:* Plur. גראדין garadin *lacertæ.*

III. Chald. גְּרַד *ſiccavit.* ※ גריד *ſiccus.*

גַּרְדִי vel גרדאי *textor:* Plur. גַּרְדָאִין *textores.* Exod. 28. *opus* אוֹרֵג, Targ. Jeroſ. גַּרְדִי *textoris.*

Rabb. גְּרָדִים *glandulæ.* ※ גרדי *variolæ.*

E **גרה** tria ſignificata habet. I. גָּרָה, Chald. גְּרָה, Syr. גַּרְגַר, cum גָּרַר & גְּגַר congruit; *traxit, attraxit, retraxit:* de cibo, *ruminavit.* Levit. 11. v. 7. de lite, *concitavit, rixatus eſt:* 2. Par. 25. v. 20. Prov. 15. v. 18; 29. v. 21. Jer. 3. v. 24. Dan. 11. v. 10, & 25. Piel גָּרָה, Syr. גַּרִי *idẽ.* Deut. 14. v. 8. *& ſuem, quia dividit ungulã ipſe, ſed non* גֵּרָה *attrahit.* Targ. פָּשַׁר *ruminat:* non retrahit cibum ex ventriculo in os, ut bene comminuatur & commolatur. Prov. 28. v. 25. *vir furibundus* יְגָרֶה *attrahet litẽ.* Targ. מְגָרֵג *ſuſcitat:* concitat. Syr. Act. 14. v. 18. וְגָרוּהִי *& traxerunt eum extra urbem:* pro-

truſerunt. Act. 21. v. 27. ויגרו *& traxerunt* A
contra illum plebem: concitârunt. Hithpael, התגרה, Chaldaic. אתגרי *traxit ſe ad litem* ſive *rixas*, liti ſe admiſcuit, commotus, concitatus fuit, rixatus eſt, *litigavit*. Deut. 2. v. 5. *neq;* תתגרו בם *miſceamini cum illis*. Targ. תתגרון בהון *pugnetis cum eis*. L x x. *συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον moveatis contra illos bellum*. Ibid. v. 9. *& non* תתגר בם *miſcearis cum illis*. Targ. תתגרי למעבד עמהון קרב *concitèris ut facias cum illis bellum*. Jer. 50. v. 24. *quia cū Domino* התגרית *miſcuiſti bellum*. 2. Reg. 14. verſ. 10. *quare* תתגרה ברעה *miſceberis cum malo?* B

Nom. תגרה, Chald. תגרא *tractus, bellum, lis, contentio*. Pſal. 39. v. 11. מתגרת ידך *à tractu manus tuæ ego defeci*.

גרה idem quod אגרה *obolus*, cujusmodi viginti ſiclum faciunt.

גרון *collum*, per quod ſpiritus in trachæa arteria attrahitur, & redditur. Eſa. 59. verſ. 1. *clama* בגרון *in gutture, non ceſſa*. Pſalm. 69. verſ. 4. *aruit* גרוני, Targum שנקי *guttur meum*. Eſa. 3. verſ. 16. *& incedunt* נטויות C
גרון *extenta collo*: greſſus inſoleſcentium, ſuperbientium. Rabb. נטית גרון *extenſio colli*, inſolentia.

גרוניות *gutturales literæ:* quæ in gutture formantur.

גרגרת *guttura, colla*. Prov. 1. v. 9. *& torques* לגרגרותיך *gutturibus tuis*.

Rabb. גרגרת, Chald. גרגרא, Syriac. גגרת *trachæa* arteria.

גרגרן & גרגרני *guloſus, edax*. Foem. גרגרנית. Thren. 1. v. 11. *quia facta ſum* זוללה *vilis*. Targ. D
גרגרנית *guloſa*. accepit ſignificatione זולל *edax, prodigus*.

גרגרים, Chald. גרגרין *grana, baccæ*, quæ contrahuntur & reponuntur. Eſa. 17. v. 6. *duæ aut tres* גרגרים *baccæ in capite rami*. ¶ Rabb. גרגרים *pilulæ*.

Arab. גרגיר genus herbæ, *eruca*. Matth. giargir, jergir, ergir.

אגרי agarrai *auſus fuit*. יגתרי *audebit*. Rom. 15. v. 18. *nec* אגתרי עלי *auſim loqui quicquam*.

II. Chald. & Syr. גרא: Piel גרי *miſit, emiſit*, E
trahendo emiſit, *ejaculatus fuit, ſagittavit*. Levit. 26. v. 25. ושלחתי, Targ. ואגרי *& mittam peſtem inter vos*.

Nom. גיר *ſagitta:* Plur. גירין, & cum ר gemino, גירדין *ſagittæ*. 2. Reg. 19. v. 32. *& non jaculabitur ibi* חץ, Targ. גיר *ſagittam*. Pſal. 127. v. 4. כחצים, Targ. כגירין *ſicut ſagittæ in manu fortis*. 2. Reg. 13. verſ. 15. *accipe arcum* וחצים, Targ. וגירריא *& ſagittas*. Syr. גאר & גארא *ſagitta, telum, obeliſcus*.

Rabb. גרעה *ſagittarius*.

Syr. גרגרא *tribulum*, inſtrumentum bellicum.

III. Arabic. גרה, & גרא, & גרי geri *fluxit, cucurrit, ivit, venit, evenit, accidit, ambulavit, vadit*. Joh. 7. v. 38. יגרי מן בטנה אנהאר מא אלחיאה *fluent ex ventre ejus flumina aquæ vitæ*. Avic. פי גמיע מא יגרי מגראה *in omni quod currit curſum ejus*: quod eſt ejuſdem generis. Pſalm. 78. וגרת *& fluxerunt aquæ*. Alc. 2. תגרי מן תחתהא אלאנהאר. Alcor. ליגרי אלפלך פיה *ut currat navis in eo*. Piel. גרי garri *ad curſum inſtigavit equum*.

Nom. גארי *fluens, currens, curſor, ambulator:* Plur. גאריה *fluentes*.

מגארי mugari *canalis, emiſſarium, eluvies, cloaca, ſpiramentum, rivus aquæ:* Plur. מגריה migari *viæ, foramina*, per quæ exit aqua, *rivi*. מגארי אלדם magari aldem *meatus ſanguinis*, vena.

גרי guri *curſus, fluxus, ambulatio*. גרי דם guri dem *fluxus ſanguinis*, hæmorrhagia. גרי בקי guri bikai *fluxus cum vomitu*, diarrhæa.

גריה gerie *curſus, curriculum:* Plur. גריאת gerieth *curricula*.

Geograph. Arab. מגרי נצף יום *curſus mediæ diei*. מגרי *curſus* complectitur 100. מיל *milliaria* in menſura.

גרז. גרז, Chald. גרז *abſcidit, præſcidit:* congruit cum גזר, literis transpoſitis. Niphal נגרז *abſciſſus fuit*. Pſalm. 31. v. 23. נגרזתי *abſciſſus ſui è coram oculis tuis*. Targ. אשתיצית *perditus fui*. tantùm.

Nom. גרזן inſtrumentum quo lignum ex arboribus ſcinditur, *ſecuris*. Deut. 20. v. 19. *ut impellas ſuper eam* גרזן *ſecurim*. Targ. ברזלא *ferrum*.

גרזים *Garizim*, montis nomen. Mons eſt excelſus, duo habens cacumina. unum vocatur הר גרזים *mons Garizim*, fontibus & hortis amœnus, in quo data fuit benedictio. alterum הר עיבל *mons Ebal*, aridus ſaxis & lapidibus plenus, in quò data fuit maledictio. Deuter. 27. inter hos duos montes ſita fuit urbs *Sichem*. utque Judæi montem Sion, ita Samaritani, ob benedictionem ibi datam, montem Garizim ſanctum habebant, & in eo adorabant. in eoque habebant בית הטעות *domum idololatriæ*, phanum, quod vocabant בית המקדש *domum ſanctuarij*, extructum annis 40. poſt templum ſecundum, cum licentia Alexandri magni à Sanballat præfecto Darij, in gratiam Manaſſis generi ſui, ſacerdotio Jeroſolymitano, quòd uxorem ſuam alienigenam nollet abjicere, pulſi, & ſummi ibi ſacerdotis facti. Sed

ſti. Sed ducentis pòſt annis dirutum ab Johanne Hyrcano, ſacerdote magno, & cultus omnis ad templum Domini Jeroſolymitanum reductus. Unde Joh. 4. dicit Samaritana mulier: *patres noſtri adoraverunt in hoc monte.*

גרח. Arab. גַּרַח garrah, & אַגְרַח agarah *vulneravit, ſauciavit, percuſſit, feryt, læſit.* Marc. 12. v. 4. וְגַרְחוּהוּ *& vulnerârunt eum.*

Nom. גַּרְחָה garha *vulnus, plaga, ulcus, puſtula, ſtigma, læſio, cicatrix:* Plu. גַּרְאחאת garahit. & גִּרְאח girâh *vulnera, ulcera, ſtigmata.*

גַּרָאיחִין *chirurgi*, vulnera curantes.

גַּרִיח garih, & מַגְרוּח magruh *vulneratus.*

גַּרְחָה טָרִיָּה garha tarîa *vulnus recens cum ſanguine.*

גראיח *virtutes, miracula.*

גרל. גּוֹרָל *ſors:* Plural. גּוֹרָלוֹת *ſortes.* Variè autem uſurpatur: 1. pro *nota* ſeu *calculo*, qui ad ſortiendum in vas conjicitur. Prov. 16. v. 33. *in gremium conjiciunt* הַגּוֹרָל *ſortem: ſed à Domino omne judicium.* Jon. 1. v. 7. *& projiciamus* גּוֹרָלוֹת *ſortes, ut ſciamus propter quem malum iſtud ſit ſuper nos. Et projiciebant* גּוֹרָלוֹת *ſortes, & cecidit* הַגּוֹרָל *ſors ſuper Jonam.* ¶ 2. per metonymiam, pro eo, quod ſorte decernitur; quod quis ſortitur, aut ſorte conſequitur. Sorte autem dividebantur hæreditates, diſtribuebantur officia, & divinabatur. hoc eſt, occulta, præterita, aut futura inveſtigabantur. Inde גּוֹרָל *ſors*, eſt *hæreditas.* pars hæreditatis, quæ alicui obvenit. Metaphoricè, *quod cuique obtingit.* Pſalm. 125. v. 3. *non requieſcet ſceptrum iniquitatis ſuper* גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים *ſorte juſtorum.* Targum פִּיצְתָּא *ſorte.* Pſalm. 16. v. 5. *Tu ſuſtentas* גּוֹרָלִי *ſortem meam.* Jud. 1. v. 3. *aſcende mecum* בְּגוֹרָלִי *in ſorte mea.* Joſ. 21. verſ. 20. *& fuerunt civitates* גּוֹרָלָם *ſortis eorum duodecim.* ¶ Aut *officium, miniſterium, munus, divini muneris participatio.* 1. Paral. 24. verſ. 5. *& diviſerunt eos* בְּגוֹרָלוֹת *per ſortes, illi cum illis.* verſ. 7. *& exivit* הַגּוֹרָל *ſors prima, pro Jehojarib, &c.* לַאֲבִיָּה *pro Abia octava.* LXX. τῷ ἀϐίᾳ, lege ἀϐίᾳ. Et de hac ſorte fuit Zacharias, pater Johannis Baptiſtæ. Luc. 1. ubi eſt ἐφημερία claſſis. ſicut, 1. Paral. 9. διατεταγμένοι εἰς ἐφημερίας *diſpoſiti in vices dierum.* Salomo enim poſt templum abſolutum conſtituit vices. hoc eſt, hebdomadas; ut una familia miniſtraret dies octo, ab uno Sabbatho ad alterum. Zacharias igitur fuit ex ea ſacerdotum claſſe, quæ à principe ſuo Abias, ab ordine verò per ſortem inſtituto, octava appellabatur. cùmque officia etiam ſorte diſtribuerentur, Zacharias ſortitus fuit munus faciendi ſuffitus. ¶ Aut pro *divinatione.* Eſther 3. verſ. 7. *projecit* פּוּר הוּא הַגּוֹרָל *Pur, quod eſt, ſortem coram Haman, à die in diem, & à menſe in menſem.* ſorte inquiſivit, quo menſe & die Judæorum gens penitus deleri poſſet. Porrò duplex eſt ſors; diviſoria & divinatoria. Diviſoria, qua vel inquiritur ad quem pertineat res certa dividenda: vel munus aliquod certæ idoneæ perſonæ aſſignatur: & hæc eſt licita. Sorte enim Iſraelitis diſtributa fuit terra, juxta tribus. Joſ. 18. Factæ fuerunt duodecim partes æquales, ut quælibet tribus, ſive major, ſive minor reliquis, unam, ſive bonam ſive malam caperet. Baculi tribuum, & baculi partium, ponebantur coram Eleazaro Urim & Thymmim induto. Hic una manu partium, altera tribuum baculos carpebat, atque ita, quæ pars cuilibet tribui aſſignanda eſſet, inquirebatur. Summi item Sacerdotes ſorte deligebantur. Num. 17. de Virga Aharonis. Sorte miniſteria commendabantur ſacerdotibus. 1. Paral. 25. Sorte eliguntur, qui in urbe Jeruſalem habitent. 2. Eſdræ 11. Sorte Saul rex deſignatur. 1. Samuel. 10. Sorte diſcernuntur duo hirci, qui offeruntur Domino. Levitic. 16. Divinatoria quando occulta, præterita aut futura inveſtigantur: & hæc eſt prohibita, aut divinationum prohibitarum numero comprehenſa. Deut. 18. Quòd autem ſorte deprehenſi fuerunt Jonathan, 1. Sam. 14. & Jonas, cap. 1. id factum fuit divinitus; & quidem peculiare, non trahendum in exemplum. Et in Achan fuit mandatum Dei. Joſ. 7.

גרם tria ſignificata habet. I. גרם, Chald. גרם & גַּרְמוֹן *os oſſis:* Plural. גְּרָמִים, Chald. גַּרְמִין *oſſa minora.* Geneſ. 49. verſ. 14. *Iſaſchar* חֲמוֹר גָּרֶם *aſinus oſſis:* oſſeus. Hieron. *fortis.* LXX. τὸ καλὸν ἐπεθύμησεν *bonum concupivit.* legerunt חָמוּד *deſiderium:* bonum: & גָּרַם *deſideravit*, ſimilitudine literarum ר״ר & ס״ם decepti. 2. Reg. 9. verſ. 13. *& poſuerunt ſub eo* אֶל גֶּרֶם הַמַּעֲלוֹת *ad os graduum.* Targum לְדַרְגַּ שָׁעַיָּא *ad gradum horarum.* intellexit de ſolario lapidi inciſo: in quo erant ſignati gradus, ex quibus diſcebatur hora diei, ſole ſplendente. Rabbi David: *ad gradum ſupremum graduum, ut eſſet altior alys omnibus, juxta morem regis.* Chaldaic. Geneſ. 2. verſ. 23. *hoc eſt* עֶצֶם מֵעֲצָמַי, Targ. גַּרְמָא מִגַּרְמַיָּא *os de*

oſſibus meis. ¶ Per metaphoram, *res dura & ſolida*, ſicut oſſe nihil durius & robuſtius. Proverbior. 25. verſ. 15. *lingua mollis franget* גרם *os:* iram gravem & inſtar oſſis duram.

Inde Verbum גרם *exoſſavit, oſſa fregit, comminuit, concidit.* Zophon. 3. v. 3. *ſunt lupi veſpertini, qui non* גרמו *oſſa frangunt mane:* non relinquunt oſſa in craſtinum, ſed ſtatim devorant. Piel. גרם *fregit.* Num. 24. verſ. 8. *& oſſa ipſorum* יגרם *confringet.* ¶ Per metaphoram ad alias res transfertur. Ezechiel. 23. verſ. 34. *& teſtas ejus* תגרמי *franges:* teſtas calicis franges. hoc eſt, calicem, qui fractus, in multas teſtas redigitur.

Chald. גרם, ſicut Hebræis עצם, *ſubſtantia, res ipſa.* Job. 2. verſ. 5. *tange* אל עצמו, Targ. לגרמה *ad ipſum.*

Rabb. גרם, eſt גלם, *corpus informe, materia informis.*

Arab. גרם garam *corpus:* Plural. אגראם agram *corpora.* גרם בסיט *corpus ſimplex.* אגראם אלאגצריה *corpora elementaria.*

II. Chald. & Syr. גרם *occaſio & cauſa fuit, contulit, retribuit, auxit.* 1. Sam. 22. v. 22. *ego* סבתי. Targum גרמית *occaſio fui.* Eſa. 3. v. 9. *quia* גמלו, Targ. גרמו *retribuerunt ipſis malum.* ¶ גרם *determinatus fuit.* ¶ Rabb. גרם *cauſavit, cauſa fuit, cauſam præbuit.* ⁂ גרם *fatum.* ⁂ גרמא *cauſa.*

Arab. גרם garam *peccavit.* 1. Corinth. 9. v. 21. *in Chriſtum* תגרמון *peccabitis.* ¶ אגרם *occaſionem præbuit, injuriam fecit.* 2. Cor. 10. v. 7. אגרמת גרמא *præbui occaſionem.* 2. Cor. 5. v. 17. *cui* אגרם *injuriam fecit?* ¶ אנגרמוא *ſuſceperunt.*

גרמא *crimen: culpabilis.* ⁂ מגרם *injuriam faciens.* ⁂ מגרמין *mali.*

III. Chald. & Syr. גרם *perfecit, conſummavit.* Syr. Rom. 9. verſ. 28. *ſermonem* גרם *conſummavit.*

בני תגרמה *Togarma*, filius Gomer: Inde תגרמה *filij Togarma*, ſunt Turcæ.

גרמן *Germanus.* ⁂ גרמני in Talmud opponitur כושי *æthiopi:* & exponitur, *albus inſtar* גרם *oſſis*, de quo propriè dicitur.

גרן. Inde גרן *horreum, area:* Plural. גרנות *horrea, areæ.* Num. 18. verſ. 27. *ſicut frumentum ex* הגרן, Targum אדרא *area.* 2. Samuel. 6. verſ. 6. *& venerunt ad* גרן נכון *horreum paratum.* Targum אתר מתקן *locum præparatum.* LXX. ναχωρ, Hieron. *Nochor.* Lege, νάχων. Acceperunt נכון pro proprio. ¶ Per ſynecdochen, *frumentum* in horreo contentum, *fruges.* Deut. 15. v. 14. ומגרנך *& ex horreo tuo.* LXX. ἀπὸ σίτου σου *à frumento tuo.*

A Eſa. 21. ובן גרני *& filius areæ meæ:* frumentum, quod in area relinquitur.

גרס duo ſignificata habet. I. גרס, Chald. גרס *fregit, confregit, contudit, comminuit.* Hiphil הגריס *idem.* Thren. 3. v. 16. ויגרס, Targ. ורצץ *& comminuit ſilice dentes meos.*

Nom. Chald. גרוסא *fractura.* ⁂ גרסן *facultas.* ⁂ Rabb. גריסי שעורים *ptiſana hordei.* ⁂ גראס *lepra.* ⁂ Arab. גאורס *milium, panicum.* ⁂ גאורסיה *formica miliaris.* ⁂ גרים *frumentum contuſum: dimidium grani fabæ.* ⁂ גריסן *placenta.*

B II. גרס, Chald. גרס *occupatus fuit in re aliqua, ſtuduit, didicit; contritus, fractus fuit* præ magnitudine deſiderij, *deſideravit.* Pſalm. 119. v. 20. גרסה, Targ. רגינת *deſideravit anima mea judicia tua.* Chald. Prov. 5. v. 19. *& in amore ejus* תשגה *errabis jugiter.* Targ. תגרס *occupatus eris.* ⁂ Chald. גרס *ſtudens, diſcens.* גרסינן *diſcimus, legimus,*

גרסא & הגרס *diſciplina, doctrina, ſtudium.*

גרע quatuor ſignificata habet. I. גרע, Chal. C גרע *minuit, diminuit, ademit, ſubtraxit:* prohibitio & defectus. Exod. 5. verſ. 8. *non* תגרעו, Targum תמנעון *minuatis de lateribus veſtris.* Deut. 4. verſ. 2. *non* תוסיפו *addetis ſuper verbum, quod ego præcipio vobis, nec* תגרעו ממנו, Targum תמנעון מנה *ſubtrahetis ex eo.* Job. 15. verſ. 4. ותגרע, Targ. ותבצר *& minues* (adimes) *ſermonem coram Deo.* ſemel cum אל, Job. 15. verſ. 8. ותגרע אליך *& adimes ad te ſapientiam:* adimendo tibi comparabis. Niphal. נגרע *minutus, diminutus,* D *ſubtractus fuit.* Exod. 5. verſ. 11. *quia nihil* נגרע, Targum אתמנע *detractum* (diminutum) *eſt à ſervitute veſtra.* Num. 9. verſ. 7. *quare* נגרע, Targum נתמנע *abſtrahemur* (prohibebimur) *ne offeramus oblationem?* Piel גרע *diminuit.* Job. 36. v. 27. *quia* יגרע *diminuet ſtillas aquæ.*

Nomen מגרעות *ſubtractiones.* 1. Reg. 6. v. 6. *quia* מגרעות *ſubtractiones dedit ſuper domum.* ſuperior pars muri erat diminuta, & inferior erat denſior, ut in illa jace- E rent capita trabium, nec perfoderetur murus ob inſitionem trabium.

Rabb. מגרעת & גרעון *diminutio.*

II. גרע, Chald. & Syr. גרע *minuit, diminuit capillitium* aut *barbam, raſit, abraſit.* Jerem. 48. verſ. 37. *omne caput calvitium, & omnis barba* גרעה *raſa:* aut raſura. Chald. Jud. 16. verſ. 19. ותגלח, Targum וגרעת *& abraſit ſeptem cincinnos capitis ejus.* 2. Sam. 10. v. 4. ויגלח, Targ. וגרע *& raſit dimidium barbæ ipſorum.* ⁂ גריע *raſus.* Syr. Act. 21. v. 24. דנגרעון *ut radant capita ſua.*

III. Rabb.

Digitized by Google

III. Rabbin. גָּרַע *detraxit, contempſit, vilipendit.* A

Nom. גָּרוּעַ *vilis, contemtus.* ⁂ לִגְרָעוֹן *per contemtum.*

גַּרְעִינִים *grana parva.*

Verb. גָּרַע *graneſcere.*

IV. Arab. גרע gara *ſorbuit, attraxit.* ⁂ Avic. תגריעה *ſorbitio.* ⁂ יתגרע *ſorbeat, deglutiat.* Alc. יִתְגָּרְעֵהוּ *attrahet eum:* ſorbebit. ¶ Pſalm. 83. ויגרעוא *& conturbentur in ſeculum.*

גרף. גְּרַף, Chald. & Syr. גְּרַף *convolvit, collegit, cumulatim abſtulit, amovit, ſparſit, diſperſit.* Jud. 5. verſ. 21. *Torrens Kiſon* גְּרָפָם *traxit eos:* volutavit, abſtulit. אִתְגְּרַף *amotus, ablatus fuit.* B

Nom. אֶגְרוֹף, Arab. גַּרְפָּה gârfa *pugnus:* Plur. Arab. גְּרָאף giraf *pugni.* Exod. 21. v. 18. *& percuſſerit aliquis alterum lapide, aut* בְּאֶגְרוֹף *pugno.* Targ. בְּכוּרְמִיָּא *glebâ.*

מֶגְרְפוֹת *glebæ,* חתיכות עפר *fruſta pulveris.* Joel. 1. verſ. 17. *putreſcunt ſemina ſparſa ſub* מֶגְרְפוֹתֵיהֶם, Targ. מְגוּפְתְהוֹן *glebis ſuis.*

Arab. גֶּרֶף gerf *grumus, terræ collectio:* Pl. אַגְרָאף agraf *grumi.* C

Chald. מַגְרוֹפָא *ſcopa:* Plur. מַגְרוֹפִין *ſcopæ, palæ.* Exod. 38. verſ. 3. *&* הַיָּעִים, Targum מַגְרוֹפְיָתָא *ſcopas.*

Rabb. גָּרַף *verrit, ſcopavit.*

גָּרָף *matula,* vas ſtercoris. ⁂ מְגְרוֹפֶת *vas luteum.* ⁂ מַגְרֵף *arca, capſa.* ⁂ מַגְרֵיפָא *pala, & inſtrumentum muſicum.* ⁂ גְּרוֹפִית *ramus, plantula.*

Arab. גראף *impetus.* ⁂ מגראף *idem.*

Talm. גְּרִיפַּת תַּנּוּר, Arab. מגרף אנאר magrafanur *rutrum, batillum,* quo pruna colligitur: Plural. מגארף אנאר magârifanar *rutra, batilla.* D

Verb. Arabic. גרף garaf *rapuit, ſurripuit, eripuit.*

גרץ. Chald. גְּרִיצָא *cruſta, laganum, placenta:* Plural. גְּרִיצִין & גְּרִיצָן *cruſta, lagana, placentæ, torta panis.*

Arab. גרץ *theriſtrum.*

גרק. Talm. גוּרְקִין *uvæ immaturæ, omphaces.* E

גרש. גָּרַשׁ, Chald. גְּרַשׁ *ejecit, excuſſit, expulit.* Exod. 34. verſ. 11. *ecce ego* גֹּרֵשׁ, Targ. מְתָרֵךְ *ejiciens à facie tua Amorrhæum,* &c. Eſa. 57. verſ. 20. וַיִּגְרְשׁוּ *& ejecerunt aquæ ejus cœnum.* Levit. 21. verſ. 7. *& mulierem* גְּרוּשָׁה *expulſam à marito ſuo:* dimiſſam, repudiatam. Targ. וּמְתָרְכָא *quæ repulſa eſt.* Niphal. נִגְרַשׁ *ejectus fuit.* Jon. 2. verſ. 5. נִגְרַשְׁתִּי, Targ. אִתְרְכֵית *ejectus ſum à coram oculis tuis.* & cœnum ac lutum ejicit. Eſa. 57. v. 20. *ſicut mare* נִגְרָשׁ *ejectum:* quod fluctibus agitatum littus egreditur. Piel גֵּרֵשׁ *expulit.* Gen. 3. v. 24. וַיְגָרֶשׁ, Targ. וְתָרֵךְ *& expulit hominem.* Exod. 2. v. 17. וַיְגָרְשׁוּם, Targ. וּטְרָדוּנִין *& expulerunt eos.* Pſal. 34. v. 1. וַיְגָרְשֵׁהוּ, Targum וּפַטְרֵהּ *& ejecit eum.* Pual. גֹּרַשׁ *ejectus fuit.* Exod. 12. v. 39. *quia* גֹרְשׁוּ, Targ. אִתְרְכוּ *ejecti fuerunt ex Aegypto.* A

Nom. גֶּרֶשׁ *ejectio, expulſio.* Deut. 33. v. 14. גֶּרֶשׁ יְרָחִים *ejectio lunarum:* tempus quo germinant & flores emittunt arbores, lunæ vi eos quaſi protrudente. Ezech. 45. v. 9. *Levate* גְּרֻשֹׁתֵיכֶם *ejectiones veſtras à populo meo:* tributa, quibus eum expellitis; quæ ipſis imponitis. Targ. תַּקְלָתְכוֹן *offendicula veſtra.* B

Heemant. מִגְרָשׁ *ejectio.* Ezech. 36. v. 5. *ob* מִגְרָשָׁהּ *ejectionem ejus ad prædam.* ¶ Deinde מִגְרָשׁ *ſuburbium:* quaſi ab urbe ſemotum: villa extra urbem, ab urbe quaſi ejecta, ſpacium urbium per circuitum earum; in quo ſcilicet nec domos extruere, nec agros ſerere, nec vineas plantare licebat, ſed pecora paſcebantur. ſpacium quod in campo ambit urbem, ad 2000. cubitos porrectum ad omnem plagam. Plur. מִגְרָשִׁים, Foem. מִגְרָשׁוֹת *ſuburbia, villæ.* Num. 35. v. 2. וּמִגְרָשׁ, Targ. וְרֻוַח *& ſpacium urbium per circuitum earum.* C

Talmud. גוריש *criſta.*

Rabb. גירוש *ejectio, repudium.*

Arab. גריש *groſſus,* tritus non ſubtiliter. ⁂ גאורש *milia.*

גרש. גֶּרֶשׁ, pro גֶּרֶס, literis ס״ש permutatis: *frumentum tritum, fractum & contuſum in mola:* adhuc humidum, viride. Levit. 2. v. 14. גֶּרֶשׁ כַּרְמֶל *fractio frumenti.* Targ. פֵּרוּכָן רַכִּיכָן *frumenta trita tenera.* D

גרת. Arab. גרת garrat *coaxavit.*

גשש tria ſignificata habet. I. גָּשַׁשׁ, Chald. & Syriac. גְּשַׁשׁ, Arab. גסס gaſas *tetigit, palpavit, manibus tractavit, contrectavit, impegit.* Piel, גִּשֵּׁשׁ *idem.* Eſa. 59. verſ. 10. נְגַשְׁשָׁה, Targum נְמַשְׁמֵשׁ *palpabimus ut cæci parietem.* Syr. Luc. 24. גושונני *palpate me, & cognoſcite.* 1. Joh. 1. v. 1. וּגְשַׁן *& palpavimus manibus noſtris.* Act. 27. וּגְשַׁת *& palpavit navis:* impegit. Arab. Gen. 1. verſ. 2. וכאנת אלארץ עֵיר מגסוסה *& erat terra intractabilis:* impalpabilis. Ex Græco ἀόρατος *inviſibilis.* Hebr. 12. verſ. 18. *mons* מגסוסה *tractabilis:* tangibilis. Niphal. Syriac. אֶתְגְּשֵׁשׁ *contrectatus fuit.* E

Nomen. Syr. גֶּשָׁא, Arab. גס gas *tactus, contactus.*

Rabb. גְּשׁוּשׁ *lignum longum, habens gradus,*

per quod in navem conſcenditur. תּ״ג נְשִׁרִין *ligna partes lecti connectentia.* A

II. Per metaphoram, Syr. נשש, Arabic. נַסַּם *palpando exploravit, conſideravit, obſervavit, inſidiatus fuit.* Gal. 2. דנגשׁון *ut explorarent libertatem noſtram.* Arab. ליגנסוא *ut explorarent quæ eſſet libertas noſtra.* Paſſiv. Syriac. אתנשש *exploratus fuit.* אתנושש *explorare ſtuduit,* in conſideratione alicujus rei occupatus fuit.

Nom. Syr. נָשׁוֹשִׁין, Arabicè גאסיסין *exploratores.* Luc. 20. v. 20. *miſerunt ἐγκαθέτους.* Syr. נָשׁוּשָׁא *inſidiatores.*

נְשׁוֹשִׁין *nares,* qui odoratu res explorant. B

נְשָׁא *calamus oblongus,* quo vini in dolio profunditas exploratur.

III. Chald. נשש *manus conſeruit, conflixit, cornupetyt.* Exod. 21. v. 28. *& ſi* יִגַּח *cornupetierit.* Targ. Jeroſol. יִנַּשׁ *conflixerit.*

נשא. Arabic. נשא *groſſities, durities.* Item *eructatio.*

יִנְשֵׁי *eructabit.* נְשֵׁי *eructavit.* תּ״ג תנשו *eructatio.*

Syr. נְשָׁא *idem* quod נשש *exploravit.* C

נשם duo ſignificata habet. I. נָשַׁם, Piel נִשֵּׁם, Hiphil הִגְשִׁים *pluit,* pluviam demiſit. Jerem. 14. v. ultimo, *num ſunt inter vanitates gentium* מַגְשִׁמִים *pluentes?* pluviam dantes. Targ. *qui poſſint* לְאַחֲתָא מִטְרָא *demittere pluviam?* ſic de vero Deo, Act. 14. *benefaciens de cœlo, dans pluvias & tempora fructifera.* Pual גֻּשַּׁם *pluvia rigatus fuit.* Ezechiel 22. v. 24. *non* גֻשְּׁמָה *compluta fuit in die iræ:* non deſcendit pluvia ejus, Deo ipſis iraſcente, & cœlos cohibente. pro גֻּשְּׁמָה: dageſch ex litera ש ſchevata excidit, & ה mappic euphoniæ cauſa. D

Nom. גֶּשֶׁם *pluvia fortior, imber:* Plur. גְּשָׁמִים *pluviæ, imbres.* Gen. 7. v. 12. *& fuit* הַגֶּשֶׁם, Targ. מִטְרָא *pluvia ſuper terram.* Eſa. 44. v. 14. *plantavit cedrum,* וְגֶשֶׁם, Targ. וּמְטַר *& pluvia creſcere faciet.* Ezech. 34. v. 26. *& demittam* הַגֶּשֶׁם *imbrem in tempore ſuo,* גִּשְׁמֵי בְרָכָה *imbres benedictionis erunt:* qui maximè proſunt frugibus. E

II. Chald. גְּשֶׁם & גּוּשְׁמָא, Arab. גִּסְם giſm *corpus, caro, cadaver:* Plur. Chaldaic. גִּשְׁמִין, Arab. אַגְסָאם agſam *corpora, cadavera.* Dan. 4. v. 30. גִּשְׁמֵהּ *corpus ejus intingetur.* Pſalm. 38. verſ. 4. *non eſt integritas* בִּבְשָׂרִי *in carne mea.* Targum בְּגִשְׁמִי *in corpore meo.* Pſalm. 129. v. 3. *ſuper* גַּבִּי *dorſo meo araverunt.* Targum. גּוּשְׁמִי *corpore meo.* Dan. 3. verſ. 27. *non vim habuit ignis* בְּגֶשְׁמֵיהוֹן *in corporibus eorum.*

Rabbin. גַּשְׁמִי, Syr. גּוּשְׁמָן, Arab. גִּסְמָאנִי

guſmeni *corporeus, corporalis, carnalis:* opponitur ſpirituali: Plur. גשמיים *corporei.*

Rabb. גַּשְׁמִיּוּת *corporalitas.* תּ״ג Syr. גּוּשְׁמָנָאוּת *corporalitas.* Rabb. טובות גשמיות *bona corporalia.* Arab. גסם בסיט *corpus ſimplex.* גסם ממזוג *corpus mixtum.* Rabb. גשמים פשוטים, אגסאם מפרדה *corpora ſimplicia.* Rabb. גשמים מרכבים, אגסאם מֻרַכְּבָה *corpora compoſita.* גסם רטב *corpus humidum.* ¶ מְגַסָּם mugaſam *corporatus, ſolidus.* ¶ Rabb. גֶּשֶׁם *res ſolida,* alteri conjuncta.

Verb. גָּשַׁם. Hithpael, הִתְגַּשֵּׁם, Syr. אתגשם *ſolidus,* quaſi unum corpus, *conjunctus fuit, incarnatus eſt, adhæſit.*

גשן. גֹּשֶׁן *Goſen,* regio Ægypti, ubi Jacob cum ſuis habitavit. Gen. 46. v. 28. *ut docerent ante illum* גֹּשְׁנָה, Targum לְגֹשֶׁן *in Goſen.* LXX. *καθ' ἡρώων πόλιν ad Heroum civitatem.* Ibidem. *& venerunt in terram* גֹּשֶׁן *Goſen.* LXX. *εἰς γῆν Ῥαμεσσῆ in terram Rameſſi.* verſu ultimo: *ut habitetis in terra* גֹּשֶׁן, LXX. *ἐν γῇ Γεσὲμ Ἀραβίας in terra Geſem Arabiæ.* Heropolis, prius Neto: urbs eſt Ægypti, ad ſinum Arabicum. Alia verò eſt regio. Joſuæ 10. *& totam terram Goſen, uſq; ad Gibeon.*

גשף. Talmud. גְּשַׁף *altercavit, corrupit.* Syr. *tetigit.*

גשר. Talmud. & Chald. גְּשַׁר, Arab. גִּסְר gaſar *trabs, tabula:* per ſynecdochen, *pons* ex trabibus & tabulis factus. Plural. גִּשְׁרִין, Arab. גסור guſur *pontes.* Foem. גִּשְׁרָן *tabulæ, tabulata.* Ezech. 23. *omnia* לְוֹחוֹתַיִם, Targ. גִּשְׁרִין *tabulata.* Arab. in Geograph. גסרמן מראכב יעבר עליה אלנאס *pons ex navibus, per quem tranſeunt homines.* גסר מן אלצחר *pons ex lapidibus.*

גתת duo ſignificata habet. I. גַּת *torcular.* Plur. גִּתּוֹת *torcularia.* Jud. 6. v. 11. *excutiens triticum* בַּגַּת, Targ. בְּמַעֲצַרְתָּא *in torculari.* Thren. 1. verſ. 15. גַּת *torcular calcavit Dominus virgini filiæ Judæ:* torcular ſanguinis; ſicut calcantur uvæ ut vinum exprimatur, ita calcavit homines ut exprimeret ſanguinem. ſignificatur *internecio,* laniena, clades.

גִּתִּית *inſtrumentum muſicum,* torculari aut vindemiæ adhiberi ſolitum. Pſalm. 8. v. 1. & 81. v. 1. & 84. v. 1. *Præfecto ſuper* גִּתִּית *Gittith Pſalmus Davidis.* Targ. בְּכִנָּרָא דְּאַיְתִי מִן גַּת *cithara quam attulit ex Gath:* quam David attulerit ex Gath, cùm apud regem Achis exularet.

Propr. גַּת urbs. alia גַּת פְּלִשְׁתִּים *Gat Paleſtinæ.* una ex quinq; urbibus aut ſatrapis Philiſtinorum, patria Goleathi. alia גַּת הַחֵפֶר

Digitized by Google

גַּת־הַחֵפֶר *Gath Hepher*, urbs in tractu aut regione Hefer ſita. 2. Reg. 14. v. 25. in tribu Zabulon, patria Jonæ prophetæ.

Chald. גת *grex*, pecus minus: Plur. גתין *greges*, minora pecora, oves, capræ, &c. Geneſ. 31. v. 18. *omne* מקנהו *pecus ejus*. Targ. גִתוֹהִי *greges ejus*. Inde גת־שְׁמָנִין *pecuaria butyri*. locus à copia butyri ſic appellatus; γεθσημανῆ. Matth. 26. *Syrus habet* גֶּדְסְמָן *Gedſimon*.

נייחי *vis, violentia, ſuperbia.*

II. Arab. גתה guttah *cadaver, truncus*, corpus ſine capite: Plur. גתת gutheth, & גתתא *cadavera*. Pſalm. 79. וצירוא גתת עביך טעאמא למיר אלסמא *fecerunt cadavera ſervorum tuorũ, eſcam avibus cœli*. Marc. 6. *& tulerunt* גִתְּתָה *cadaver ejus*.

נתא Arab. נתא gatha, & נתי gathi *procidit*. Marc. 10. v. 17. נתי עלי רכבתיה *procidit ſuper genua ſua*. Matth. 2. v. 11. גתוא עלי רכבהם קראמה *prociderunt ſuper genua ſua coram eo*. Act. 17. v. 9. ונתא *& procidit in genua ſua*. Pſal. 22. *in conſpectu ejus* תגתוא *procident*. In globo cœleſti אלגאתי algathi: vel אלגאתי עלי רכבת algethi ale rucabat *genu nixũ*. Hercules. ראס אלגאתי ras algethi *caput Herculis*.

גתר Johan. 6. *niſi* אגתר בה *traxerit eum Pater*.

גתם Arab. גאתום *incubus*.

גתס Arab. גתס gatas *natavit urinavit, merſit, ſubmerſit, immerſit ſub aquam, baptiſavit*. Paſſivum, אתגתס atgatas *merſus, baptiſatus fuit*.

גאתס gatis *natator, urinator*. [illegible] גתסה gatſa *urinatio*. [illegible] תגתיס tagtis *natatio, ſubmerſio, baptiſmus*.

VOCABULA QUATUOR LITERARUM.

גִּבְעֹל *canna*, ſeu *culmus lini*. Exod. 9. v. 31. *& linum erat* גִּבְעֹל *culmus*. Targum גִבְעוֹלִין *culmi*. Jam creverat & induruerat, ut ſtaret ſuis culmis. Lxx. σπερματίζον *ſeminificans*. ב *in* ſubintelligitur.

גִּזְבָּר *theſaurarius, diſpenſator victualium domus*: Plural. Chald. גִזְבְּרִין & גִּזְבְּרִין *theſaurarij*. Ezræ 1. v. 8. *per manum Mitredat* הַגִּזְבָּר *theſaurarij*. inde Gaſpar.

גַּלְמוּד *ſolitarius, ſolus*. Iob. 3. v. 7. *Ecce nox illa ſit* גַלְמוּד *ſolitaria, non veniat vociferatio in ea*. Targum צַעֲרָא *tribulatio*. Lxx. ὀδύνη *dolor*: ut nulli in ea homines obambulent, nec ullius vox audiatur. Iob. 30. v. 3. *propter defectum & famem* גַלְמוּד *ſolitarius*. Targ. דְלָא וְלַד *qui eſt ſine prole*. Fœm. גַלְמוּדָה *ſolitaria, ſola*. Eſa. 49. v. 21. *Ego autem ſterilis* וְגַלְמוּדָה *& ſolitaria*: orba.

Rabb. גַלְמוּדִיּוּת *ſolitudo*.

גְּנָזִים *theſauri*. 1. Paral. 28. v. 11. וְגַנְזַכָּיו *& theſauri ejus*. Locus ubi theſauri ſacri reponebantur.

FINIS LITERÆ GIMEL.

LITERA

ד Daleth.

QUARTA Alphabeti litera dicitur Hebræis דָּלֶת *daleth*, Syris *dolath*, Arabibus per apocopen, דאל *del*, Græcis δέλτα, Latinis *de*. ¶ Significat autem דֶּלֶת vel דָּלֶת *januam:* tabulam qua oſtium clauditur, quam figura ד refert. ¶ Poteſtas ejus alia in orthographia eſt, alia in etymologia. In orthographia valet ד, δ *d*. Et apud Arabes notatum puncto ד, valet ד̄ raphatum *dh*, plærunq; factum ex ז Hebræorum, ut זָכַר, Arab. דכר dhacar *recordatus fuit*. atq; ita hoc punctũ ד plærunq; vocabula Arabica, ex quibus Hebraicis orta ſint, indicat: & diverſæ ſignificationis vocabula diſtinguit; ut, דנב danab *cauda:* דׄנב dhenb *peccatum*. Verùm hac de re plura in ז ſuo loco. ¶ In etymologia perpetuò radicalis eſt Hebræis & Arabibus. Sed Chaldæis & Syris modò radicalis, modò ſervilis. ¶ Servit autem in principio tantùm: Et uſurpatur loco pronominis relativi דִּי *qui, quæ, quod*; cujus prima eſt litera. Gen. 2. v. 22. *& ædificavit Dominus Deus coſtam* אֲשֶׁר־לָקַח, Targum דנסב *quam acceperat ex homine*. ¶ Deinde, fit articulus genitivi caſus. Gen. 2. v. 5. *& omnis* עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה, Targum עִשְׂבָּא דְחַקְלָא *herba agri*. Pro quibus dicitur, Dan. 2. v. 14. *principem* טַבָּחַיָּא דִּי מַלְכָּא דִּי נְפַק *militum regis, qui exierat ad occidendum ſapiẽtes Babyloniæ*. Sed de his in Hebræo זֶה ſuo loco, in radice זֶה dicetur.

A

B

C

דדה Inde HITHPAEL הִתְדַּדָּה *motus fuit, ſeipſum movit, pedetentim ambulavit, inceſſit*. Eſa. 38. v. 15. אֶדַּדֶּה *movebor omnibus annis meis ob amaritudinem animæ meæ*. Hieron. *recogitabo*. accepit pro דָּמָה. Pſalm. 42. v. 5. אֶדַּדֵּם *incedam (cum) eis, uſq; ad domum Dei*. pro אֶתְדַּדֶּה עִמָּם *incedam cum eis*. Abijcitur ת characteriſticon, & עִם ſubintelligitur. D

NOM. דַּד: Inde PLURAL. דַּדִּים, Chaldaicè דַּדִּין *ubera, mammæ:* ut vocalis longa in cognatam brevem & dageſch reſolvatur. Proverb. 5. verſ. 19. דַּדֶּיהָ *ubera ejus inebriabunt te omni tempore*. A

דא Arab. דא di, & דו du, & די di *habens, poſſidens rem aliquam, & ea præditus*. Inde in officinis: dialtamaron, *electuarium de dactylis*. Marc. 10. v. 22. לאנה כאן דא מאל כַתִיר *quia ipſe erat habens divitias multas*. דו גַנאח *habens alas*, ales; alatus. דִי אַלקַרנִין di alcarum *habens duo cornua*, bicornis: Alexander. vide קֶרֶן *cornu*. די אלצדף *habens oſtraca:* oſtraceus. די גסד *habens corpus*; corporeus. די אַלשוך אלסהמי *habens ſpinam ſagittalem*. צִיר די *non habens:* ubi non eſt. PLURAL. Fœmin: דואת *habentes*. דואת אלאענאק אלטואל *habentes colla longa*. B

Chald. דָּא *iſta*, in זֶה habes.

דאב דָּאַב, Chald. דאב, Syriac. דאב, & דב, & דָּב *infirmus, debilis, fatigatus fuit, doluit, laboravit*. Arab. דאב *tabuit, contabuit*. Pſalm. 88. verſ. 10. *oculus meus* דָּאֲבָה *doluit ob oppreſſionem*. Targum זָלְגַת דִמְעִין *deſtillavit lachrymas*. Accepit pro דוב, quod Chaldæis idem eſt quod זוב *fluxit, defluxit*. Hieron. *infirmatus eſt*. Arab. Pſalm. 108. דאבת *tabeſcebant animæ ipſorum præ malis*. HIPHIL. הֶדְאִיב, Arab. אַדְאַב adab *debilitavit, tabefecit*. Levit. 26. verſ. 16. ומדיבות *& debilitantes animam*. pro מַדְאִיבוֹת, literâ א abjectâ, puncta retroaguntur: aut eſt à דוב ejuſdem ſignificationis. Targum וּמַפְּחָן *& efflare facientes*. Arab. Pſalm. 119. in zade: *Zelus domus tuæ* אדאבתני *tabefecit me*. C

NOM. דְּאָבָה, & דַּאֲבָה, & דַּאֲבוֹן, Chal. דְּבוֹן & מדיבות *infirmitas, debilitas, languor, tabes*. Jerem. 31. v. 12. *& non addent* לְדַאֲבָה *tabeſcere amplius*. Targ. לְיַצְפָא *dolere*. nomen loco Infinitivi. D

דאג דָּאַג *ſollicitus fuit, metuit, timuit, doluit de futuro*. CONſtruitur, 1. cum את. Eſa. 57. v. 11. ואת מי דָּאַגְתְּ, Targum יְצַפְתְּ *quem metuiſti?* 2. cum ל *ſuper*. 1. Sam. 9. v. 5. וְדָאַג לָנוּ *& ſollicitus erit propter nos:* de nobis: metuet nobis. 3. cum מ *à*. Pſalm. 38. verſ. 19. אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי

Digitized by Google

מַחַטָּאתִי, Targum אתיעף *dolebo propter peccata* A
mea. vel, *timebo a peccato meo.* Jerem. 42. v. 16. *vos* רוֹאֲגִים מִמֶּנּוּ *metuistis ab illa.* Jerem. 17. v. 8. *& in anno penuriæ non* יִדְאָג *timebit.* Targum יתר *defluet*: folia perdet. explicat metaphoram.

Nom. דְּאָגָה *ſollicitudo, metus.* Jerem. 49. v. 23. *in mari* דְּאָגָה *metus* (ſollicitudo) *quieſcere non poterit.* qui eſt in mari is metuit, nec poteſt eſſe tranquillus. Ita Damaſcus conſternabitur.

Proprium דּוֹאֵג *Doeg*, Idumæus. 1. Regum 21.

דאה דָּאָה *volavit, advolavit, involavit.* Deuter. 28. verſ. 49. *ſicut* יִדְאֶה, Targum משתרי *involat aquila.* idem, Jerem. 49. v. 22. Pſalm. 18. v. 11. וַיֵּדֶא *& volavit ſuper alis venti.* pro quo habetur, 2. Sam. 22. v. 11. וַיֵּרָא *& viſus eſt.* ubi facilè corrumpi à librarijs potuit, ob literarum ד ר ſimilitudinem. Hiphil. הִדְאָה *volare fecit.* 2. Reg. 17. v. 21. וַיַּדַּא *& avolare fecit Jeroboam Iſraelem à Domino*: elongavit. pro quo in margine notatur legendum וַיַּדַּח, ab הִדִּיחַ *impulit, propulit.* ſecundum literas וַיַּדַּא, ſecundùm puncta וַיַּדַּח. B C

Nom. דָּאָה *milvus*, à volatus pernicitate. Levit. 11. v. 14. *&* הַדָּאָה, Targum דַיְתָא *milvum.* pro quo habetur, Deut. 14. v. 13. וְהָרָאָה *& milvum.* vel à viſus vigore, vel ob literarum ה ד ſimilitudinem. Targ. וּבַת כַּנְפָא *& filia alæ.*

Arabicè, דאוה *ros.*

דבב duo ſignificata habet. I. דָּבַב *murmuravit, muſſitavit, ſonuit, meditatus, locutus fuit.* Cant. 7. v. 9. דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים *loquens* (in) *labijs dormientium.* Vinum optimum efficit, ut dormientium etiam labia moveantur, ſonum edant, & verba quædam murmurent ſeu muſſitent: ſenſus enim excitat, & animum recreat. L x x. *ἱκανούμενος ἐν χείλεσί μου καὶ ὀδοῦσιν ſufficiens in labijs meis & dentibus.* legerunt דַּי בִּשְׂפָתַי וְשִׁנַּיִם, ob literarum ו י ſimilitudinem, & primam dictionem diviſerunt in duas. Hieron. *Labijſque & dentibus illius ad ruminandum.* lege *ad murmurandum*: cætera, ut Græci. D E

Nom. דֹּב, Chaldaic. דֻּבָּא, Arab. דב dubb *urſus*: Plur. דֻּבִּים, Chaldaic. דֻּבִּין, Arabicè דְּבָבָה dubebe *urſi.* Fœm. Arab. דֻּבָּה dubba *urſa.* ita appellatus à murmure: famelicus enim, & iratus murmurat. *latitans* item *cum murmure quodam pedes fugit, tanquam alimenti quicquam inde percipiat*: Alexãder. Et, *veſpertinus circumgemit urſus ovile*: Horatius. Eſa. 59. v. 11. נֶהֱמֶה כַדֻּבִּים *murmurabimus ut urſi, omnes nos.* Thren. 3. v. 10. דֹּב *urſus inſidians eſt mihi.* urſus eſt aſtutus, cædis avidus, pernicioſus, perfidus. Proverb. 17. v. 12. *occurrere* דֹּב שַׁכּוּל *urſum orbatum in aliquem.* urſus pro catulis pugnat, & his orbatus maximè ſævit in homines & beſtias. L x x. *μέριμνα ἀνδρὶ νοήμονι cura viro intelligenti.* q. דְּאָב *cura*, & שַׂכִּיל *pruden*[...]. Arab. in globo cœleſti: דֻּבָּה dubbe *urſa major.* & דב אלאכבר dubb alachbar *urſa major.* דב אלאצער dubb alaṣgar *urſa minor.* דב אלורד *urſus roſæ*, vermis roſarum.

- דִּבָּה *murmur, ſermo, fama, rumor.* Jerem. 20. v. 10. *audivi* דִּבַּת רַבִּים *murmur multorum*: quod muſſitant contra me: malum quod contra me dicunt. Targ. מִלֵּי סַגִּיאִין *ſermones multorum.* Ezech. 36. v. 3. וְדִבַּת עָם, Targum וּרְנַנַת עַמָּא *& vociferatio populi.* Ferè autem ſignificat ſermonem malum & turpem, oblocutionem, convicium, contumeliam, infamiam, diffamationẽ, detractionem. Prov. 25. v. 10. *ne convicietur tibi* וְדִבָּתְךָ *& infamia tua non revertatur.* Annotant autem Hebręi, שמביא דבה הוא אמת ומוציא דבה הוא שקר ſignificari videlicet דִּבָּה *infamiam veram* cùm מביא, & *falſam* cùm מוציא additur. Gen. 37. v. 2. וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דִּבָּתָם רָעָה, Targum דִבְהוֹן *& afferebat Joſeph famam ipſorum malam ad patrem ipſorum.* Num. 13. v. 33. וַיֹּצִיאוּ דִּבַּת הָאָרֶץ *& protulerunt famam terræ*: dixerunt, quod non erat. L x x. *ἔκστασιν pavorem.*

Chald. & Syr. דְּבָבָא *inimicitia, odium*: Plur. דְּבָבִין *odia, inimicitiæ.* ܕܒܒܐ & דבבות דְּבָבוּ *idem.* בְּעֵלֵי דְבָבִין *inimicus.* בעל דבבא *hoſtes.*

Verb. דְּבַב *odit, inimicus fuit, adverſatus eſt.* Gen. 3. v. 15. אֵיבָה, Targum דבבו *inimicitiam ponam inter te & mulierem.* Eſther 7. v. 6. *vir hoſtis* וְאוֹיֵב, Targum ובעל דבבא *& inimicus.* Thren. 1. v. 2. *Facti ſunt illi* לְאוֹיְבִים, Targ. לְבַעֲלֵי דְבָבִין *in hoſtes.*

Arab. דביב *negocium.*

II. Chald. דְּבָב *muſca.* ܕܒܒܐ & Arab. דביב *paſſale*, in זבב quære.

דבא דֹּבֶא *ſenectus*, à debilitate; ut congruat cum דָּאַב *debilis fuit*; literis tranſpoſitis. Deuter. 33. v. 25. *& ſicut dies tui*, דָּבְאֶךָ *ſenectus tua*: ſicut tempus adoleſcentiæ tuæ, quod eſt lætum & hilare. Senectus tua erit robuſta & læta, ſicut fuerunt dies adoleſcentiæ tuæ. Targ. וּכְיוֹמֵי עוּלֵימוּתָךְ תּוּקְפָךְ *& ſicut dies adoleſcentiæ tuæ, robur tuum.* accepit ſignificatione contraria.

דבה Inde דִּבְיוֹן: Plur. דִּבְיוֹנִים *ſtercora columbarum.* 2. Reg. 6. verſ. 25. *& quarta parte cabi* חֲרֵייוֹנִים *quinque ſiclis.* In margine, juxta puncta, דִּבְיוֹנִים legitur: quod volunt eſſe compo-

τῷ πνεύμονι *inter pulmonem.* Fortè רְקָיִם A ſunt *ſquamæ*, quibus foramina loricæ teguntur.

Chald. מַרְבְקִין *axillæ*, commiſſuræ brachiorum.

Rabb. מִתְדַבֵּק *cohærens, continuus.* ✠ מְדֻבָּק *copulatus, copulativus.* ✠ דִּבּוּק & דְּבִיקָה *adhæſio ſtellarum*, conjunctio. ✠ קַדַּחַת הַדְבֵקָה *febris continua*, συνεχής. ✠ דבקות *cohærentia*, conſtructio vocabulorum, regimen. ✠ הַמַּדְבֵּק *disjunctiva.*

Chald. דִּבְקָא, Arab. דבק dabc vel dibic, Matth. dabach, dibach *gluten*, *colla*, *viſcus*, quo aves capiuntur. Arabic. דבקא B אלבלוט dibic albollut *viſcus quercinus.*

דבר tria ſignificata habet. I. דִּבֵּר *locutus, elocutus eſt, dixit.* Pſalm. 51. v. 6. *ut juſtificeris* בְּדָבְרֶךָ *in loqui te*: cum loquêris. Geneſ. 16. verſ. 13. *& vocabat nomen Domini* הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ *loquentis ad eam.* Prov. 25. v. 11. דָּבָר דָּבֻר *verbum dictum ſuper faciebus ſuis.* Niphal. נִדְבַּר *locutus fuit multum*, ſæpè, continuè. Malach. 3. verſ. 13. *quid* נִדְבַּרְנוּ *locuti ſumus contra te?* Targum אַסְגֵינָא לְמַלָּלָא *multiplicavi-* C *mus loqui?* cum ב, Pſalm. 119. in Gimel: בִּי נִדְבָּרוּ *contra me locuti ſunt.* דרך ננאי. Piel דִּבֵּר vel דִּבֶּר *locutus, elocutus fuit, rem geſtam ordine narravit.* Omne דִּבֶּר cum ſegol, extra Silluc, Athnach & Segolta: ubi cum zere. ¶ Variè Conſtruitur. 1. abſolutè ponitur: *dixit.* Gen. 21. v. 1. *& fecit Dominus Saræ, ſicut* דִּבֵּר, Targum מַלִּיל *locutus fuerat.* Num. 14. v. 35. *ego Dominus* דִּבַּרְתִּי *locutus fui.* Targum גְּזָרִית בְּמֵימְרִי *decrevi in verbo meo.* 1. Reg. 14. verſ. 11. *quia Dominus* דִּבֵּר *locutus eſt.* D Targum גְּזַר כֵּן *decrevit ita.* 1. Reg. 3. v. 22. וַתְּדַבֵּרְנָה *& loquebantur coram rege.* Targum וְדִינָן *& litigabant.* ¶ 2. cum ב *in*: & ſignificat vel *prophetiam*; 2. Sam. 23. verſ. 2. *ſpiritus Domini* דִּבֶּר בִּי *locutus eſt in me, & verbum ejus ſuper lingua mea.* vel *oblocutionem*; Num. 21. v. 6. וַיְדַבֵּר *& locutus fuit populus* בֵּאלֹהִים וּבְמֹשֶׁה *in Deum & in Moſen.* Targ. וְאִתְרַעַם *& murmuravit.* Num. 12. v. 1. וַתְּדַבֵּר *& locuta eſt Miriam & Aharon* בְּמֹשֶׁה *in Moſen.* E vel *pro*; 1. Sam. 19. v. 3. *& ego* אֲדַבֵּר בְּךָ *loquar pro te ad patrem tuum.* 1. Sam. 25. v. 39. *& miſit David* וַיְדַבֵּר בַּאֲבִיגַיִל *& locutus eſt pro Abigail.* Targum ושאל *& rogavit*: poſtulavit. ¶ 3. cum אֶל, vel ל *ad*; Geneſ. 8. v. 15. וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים *& locutus eſt Deus* אֶל־נֹחַ *ad Noam.* Targum וּמַלִּיל יְיָ עִם נֹחַ *& locutus eſt Dominus cum Noah.* Exodi 4. verſ. 16. וְדִבֶּר הוּא לְךָ אֶל־הָעָם *& loquetur ipſe tibi ad populum*: pro te. Geneſ. 24. v. 7. *& qui* דִּבֶּר לִי *locutus eſt ad me.* ¶ 4. cum עַל, vel ל *ſuper, de*; 1. Reg. 9. verſ. 5. *ſicut* דִּבַּרְתִּי עַל דָּוִד *locutus ſum ſuper*

Davide patre tuo. 1. Reg. 22. verſ. 23. *& Dominus* דִּבֶּר עָלֶיךָ *locutus eſt ſuper te malum.* Targum גְּזַר לְאַיְתָאָה *decrevit adducere.* ¶ 5. cum עִם *cum*; Gen. 31. v. 24. *cave ne* תְּדַבֵּר עִם יַעֲקֹב *loquaris cum Jacobo à bono ad malum.* ¶ 6. cum אֵת, nunc articulo accuſativi caſus, cum ſequitur nomen rei: nunc præpoſitione עִם *cum*, quando ſequitur nomen perſonæ. Levit. 23. v. ultimo: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי יְהוָה *& locutus eſt Moſes ſolennitates Domini* אֶל *ad filios Iſrael.* Judicum 2. v. 4. כְּדַבֵּר *poſtquam locutus eſt Angelus Domini* אֶת־הַדְּבָרִים *verba iſta.* Jerem. 7. v. 22. *quia non* דִּבַּרְתִּי אֶת אֲבוֹתֵיכֶם *locutus ſum cum patribus veſtris.* Pſalm. 127. verſ. 5. *ſi* יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים *loquentur cum inimicis in porta.* Targum יִנְצוֹן עִם *litigabant cum* &c. ¶ 7. per ellipſin intelligitur conveniens præpoſitio עִם *cum*; Gen. 37. v. 4. *non poterant* דַּבְּרוֹ, Targ. לְמַלָּלָא עִמֵּהּ *loqui cum ipſo pacē.* ¶ Porrò phraſis eſt obſervanda cum nomine לֵב *cor*, duplex; 1. *loqui* אֶל, vel ל *ad*, vel עַל *ſuper*, vel ב *in*, vel עִם *cum corde ſuo*, eſt loqui in mente ſua, ſecum loqui, cogitare aut cõſtituere apud ſe. Eccl. 2. v. 15. וְדִבַּרְתִּי בְלִבִּי *& locutus ſum in corde meo, quòd etiam hoc vanitas.* Eccl. 1. v. 16. דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם לִבִּי *locutus ſum cum corde meo.* Gen. 24. v. 45. *& ego antequam conſummâſſem* לְדַבֵּר אֶל־לִבִּי, Targum לְמַלָּלָא בְלִבִּי *loqui ad cor meum.* Lxx. λαλῆσαι ἐν τῇ διανοίᾳ μου *loqui in mente mea.* 1. Sam. 1. verſ. 13. *Ipſa* מְדַבֶּרֶת עַל־לִבָּהּ *loquebatur ſuper corde ſuo.* ¶ 2. Loqui עַל *ſuper cor alterius*, eſt alloqui verbis amicis, blandis & lenibus, demulcendi aut doloris levandi cauſâ, blandiri, conſolari. Gen. 34. v. 3. *& amavit puellam* וַיְדַבֵּר עַל לֵב *& locutus eſt ſuper cor puellæ*: blanditus eſt. Gen. 50. v. 20. *& conſolatus eſt eos*, וַיְדַבֵּר עַל לִבָּם *& locutus eſt ſuper cor ipſorum.* Targ. וּמַלִּיל תַּנְחוּמִין עַל לִבְּהוֹן *& locutus eſt conſolationes ſuper cor ipſorum.* Jud. 19. verſ. 3. לְדַבֵּר עַל לִבָּהּ, Targ. לְמַלָּלָה עַל לִבָּהּ *ad loquendum ſuper cor ejus.* 2. Paral. 32. v. 6. וַיְדַבֵּר עַל לְבָבָם *locutus eſt ad cor eorum.* Eſa. 40. verſ. 2. דַּבְּרוּ עַל־לֵב *loquimini ſuper cor Jeruſalem.* præcedit verſ. 1. נַחֲמוּ נַחֲמוּ *conſolamini conſolamini popule meus.* Hoſ. 2. v. 13. וְדִבַּרְתִּי עַל לִבָּהּ, Targum וַאֲמַלֵּל תנחומין *& loquar conſolationes ad cor ejus.* Pual דֻּבַּר *dictus fuit.* Cantic. 8. verſ. 8. שֶׁיְּדֻבַּר *dicetur in ea.* Hithpael הִתְדַּבֵּר *locutus fuit.* Numer. 7. verſ. 89. *& audivit vocem* מִדַּבֵּר *loquentem ad ipſum.* pro מִתְדַּבֵּר.

Nom. דָּבָר *verbum, ſermo, doctrina, conſilium, mandatum, rei geſtæ narratio, hiſtoria, res ipſa, negocium, cauſa, aliquid*: Plural. דְּבָרִים *verba, ſermones, mandata, res* quæ verbis celebran-

lebrantur, *negocia, cauſæ*. Exod. 33. verſ. 4. A *audivitq́ populus* דָבָר, Targum פִּתְגָמָא *verbum malum*: ſermonem. 2. Reg. 17. v. 9, & 11. דְבָרִים, Targum מִלִּין *verba non recta*. 1. Sam. 10. וְדָבָר *& verbum à propheta*. Targ. וּמִלַּךְ *& conſilium*. Gen. 44. *ut quæreret* דְּבַר יְהוָה *verbum Domini*. Targ. אוּלְפָן מִן קֳדָם יְיָ *doctrinam à Domino*. עַל דבר *propter*. Gen. 12. v. 17. *propter* דְּבַר שָׂרָה *verbum Saræ*. Targum עֵסֶק *negocium*: cauſam. Lxx. περὶ σάρας *ob Saram*. Gen. 20. v. 11. עַל־דְּבַר אִשְׁתִּי, Lxx. ἕνεκεν *propter uxorem meam*. Pſalm. 79. v. 9. *adjuva nos Deus ſalutis noſtræ* עַל דְּבַר, Targum מְטוּל *propter gloriam nominis tui*. 2. Samuelis 11. v. 19. B *& indicavit Davidi omnia* דִּבְרֵי הַמִּלְחָמָה *verba belli*. Targum עִסְקֵי קְרָבָא *negocia belli*. Eccl. 7. verſ. 8. *melior eſt finis* דָּבָר *verbi*. Targ. עִסְקָא *negocij*. Gen. 19. v. 8. *tantùm viris iſtis non facias* דָּבָר *verbum*. Targum שׁוּם מִדְּעַם *quicquam*. 1. Sam. 20. v. 21. *non eſt* דָּבָר *verbum*. Targ. מִדְּעַם בִּישׁ *aliquid mali*. Jon. 1. v. 1. *& factum eſt* דְּבַר יְהוָה *verbum Domini ad Jonam*: mandatum. vocatio divina ſignificatur. Sic, Lucæ 3. *factum eſt verbum Dei ad Johannem*. Num. 31. v. 16. *Ecce iſtæ fuerunt filijs* C *Iſrael* בִּדְבַר בִּלְעָם *in verbo Bileam ut committeretur transgreſſio contra Dominum*. Targ. בְּעֵצַת *in conſilio*. Dederat enim ipſe conſilium, ut mulieres Madianitides mitterentur in caſtra Iſraelitarum. Gen. 24. v. 50. *à Domino egreſſum eſt* הַדָּבָר *verbum iſtud*. Lxx. τὸ πρᾶγμα. Deuter. 19. v. 4. דְּבַר הָרֹצֵחַ *verbum homicidæ*. Lxx. πρόσταγμα *ordo*: lex. Eſa. 9. v. 8. דָּבָר *verbum miſit Dominus ſuper Jacob*. Lxx. τὸν θάνατον *mortem*. Legerunt דֶּבֶר *peſtis*: ab- D ſentibus punctis. Exod. 18. v. 16. *ſi fuerit illis* דָּבָר, Targ. דִּינָא *cauſa*: lis. Exod. 24. v. 14. בַּעַל דְּבָרִים, Targum דְּאִית לֵהּ דִּינָא *cui eſt cauſa*. 1. Reg. 2. v. 14. דָּבָר לִי אֵלֶיךָ *verbum mihi ad te*. Targum פִּתְגָם אִית לִי לְמַלָּלָא עִמָּךְ *verbum eſt mihi quod loquar tecũ*. 1. Reg. 1. v. 7. *& erant* דְּבָרָיו *verba ejus cum Joab*: conſilia ejus, conſultationes, deliberationes. 1. Reg. 13. v. 17. דָּבָר *verbum ad me in verbo Domini*. Targum גְּזֵרָא *mandatum*. Eſther 1. v. 12. *& renuit regina Vaſthi venire* בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ, Targum בִּגְזֵרַת E מֵימַר *in decreto verbi regis*. 1. Reg. 17. v. 1. לְפִי דְבָרִי *juxta verbum meum*. Targ. כַּד אֵימַר *ſicut dixero*. 1. Reg. 6. v. 38. *juxta omnia* דְּבָרָיו, Targ גְּזֵרָתֵהּ *decreta ejus*. Exod. 34. v. 28. *& ſcripſit ſuper tabulis verba fœderis* עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים *decem verba*: decẽ præcepta Legis. Lxx. τοὺς δέκα λόγους. Inde δεκάλογος. Hæc, ut à Moſe deſcripta ſunt, omnia ipſe Deus protulit. Eorum initium eſt: *Ego Dominus Deus tuus, qui eduxi te ex terra Aegypti*, &c. Finis, *omnia quæ ſunt proximi tui*. Eorum

ſummam ita tradit Joſephus libr. 3. Antiq. cap. 4. *Docet nos præceptum: 1. Deum eſſe unum, & hunc ſolum colendum. 2. Nullius animalis ſimulachrum adorandum. 3. Non temere jurandum. 4. Septimi diei ferias nullo opere profanandas. 5. Parentes honorandos. 6. A cæde abſtinendum. 7. Non adulterandum. 8. Non committendum furtum. 9. Non deponendum falſum teſtimonium. 10. Nihil alienum concupiſcendum*. Et juxta Hebræos quinq; priora ad Deum pertinent: quia parentes cum Deo communicant. Quinq; poſteriora ad hominem. Et quidem 1. ad vitam. 2. ad conjugem. 3. ad facultates. 4. ad linguam. 5. ad cordis concupiſcentiam. Et nulli eſt addita promiſſio, niſi de parentibus honorandis: nec comminatio, niſi de parentibus, idololatria, & nominis uſurpatione. Eandem diſtributionem habet Origines in 20. Exod. Et Hieron. in caput 6. ad Epheſios. Et ſic tabularum decalogi, quarum duæ ſunt, quælibet quinq; præcepta contineret. ¶ Rab. דָּבָר אַחֵר *res alia*, ſic vocant porcum coram pueris: ne ejus mentione appetitus carnis ſuillæ in illis excitetur.

דִּבֵּר *locutio, loquela, ſermo*. Jerem. 5. *& prophetæ erunt in ventum*, וְהַדִּבֵּר *& loquela non eſt in eis*: ſermo propheticus. Hoſ. 1. v. 2. *principium* דִּבֶּר־יְהוָה *locutionis Domini per Hoſeam*. Targ. פִּתְגָמָא *verbi*. Lxx. τοῦ λόγου.

דְּבִיר *adytum ſeu oraculum*, pars templi interior verſus occaſum, in qua erant arca & thuribulũ. In ejus medio erat אֶבֶן שְׁתִיָּה, ſuper quo collocata erat arca in templo primo. deinde duo פָּרוֹכוֹת *vela*, inter quæ Sacerdos ingrediebatur. Iſta autem templi pars ita fuit dicta, cùm ab עֲשֶׂרֶת דְּבָרִים *decem præceptis*, quæ arca continebantur: tum quod דִּבּוּר *ſermo Dei* inde egrederetur è medio Cherubim Deo reſpondente eum conſulentibus. In eam nemo ingrediebatur niſi ſummus Sacerdos quotannis die expiationum. 1. Reg. 6. v. 19. וּדְבִיר *& oraculum in medio domus interius paravit, ut daret ibi arcam fœderis Domini*. Targum בֵּית כַּפּוּרַיָּא *domum expiationum*: propitiationum, propitiatorium: quod die expiationum illud ingrederetur ſummus Sacerdos. Pſalm. 28. v. 2. *cum levavero manum meam ad* דְּבִיר *oraculum ſanctitatis tuæ*.

דִּבְּרוֹת *eloquia*. Deuteron. 33. verſ. 3. *accipiet* מִדַּבְּרֹתֶיךָ *ex colloquijs tuis*: videtur eſſe infinitivus Piel, cum terminatione nominis.

מִדְבָּר *eloquium*, vel *colloquium*. Cantic. 4. verſ. 3. מִדְבָּרֵךְ *colloquium tuum eſt gratum*. Lxx.

LXX. ἡ λαλιά σου locutio tua. 1. Sam. 4. verſ. A
8. *percutientes Ægyptum omni plaga* בְּמִדְבָּר *in verbo:* mandato ſuo. Targ. *& populo ſuo fecit miracula* בְּמַדְבְּרָא *in deſerto.*

דְּבוֹרָה, Chald. דְּבוֹרָא & זְבוּרָא, Arabicè דבורה dabôra, & זנבור *apis*, à ſuſurro, ſicut Græcis βομβυλιός. complectitur & *veſpas*, & *crabrones*. Propriè ſignificat *inſectum*: figuratè, *exercitum frequentem*. Eſa. 7. verſ. 18. וְלַדְּבוֹרָה *& ad apim* (exercitum) *quæ eſt in terra Aſſur*. Pluralit. דְּבוֹרִים, Chald. דְּבוֹרִין & זְבוּרִין, Arabicè דבור dubar, & זנאביר zanabir *apes, veſpæ, crabrones*. Deuter. 1. verſ. 44. *& egreſſus Amorrhæus qui habitabat in monte illo obviam vobis, & perſecutus eſt vos, ſicut facere ſolent* הַדְּבוֹרִים *apes*. Targ. כְּמָא דְנָתְזָן דִּבְרִיתָא *ſicut pungunt* (perſequuntur) *apes*. apes ad alvearia accedentes invadunt, perſequuntur & aculeis configunt; nec prius deſiſtunt. Pſalm. 118. verſ. 12. *circumdederunt me* כִדְבוֹרִים *ſicut apes*. B

Rabbin. דִּבּוּר *locutio, vox articulata, ſermo: κατ' ἐξοχήν*, הַדִּבּוּר *verbum Dei*: Pluraliter C
דִּבּוּרִים *verba ore prolata*. מְדַבֵּר & דַּבְרִי *loquens, rationalis*: differentia hominis. דַּבְרָנִי *loquax*.

II. Hiphil. הִדְבִּיר, Chald. אַדְבַּר *in ordinem redegit, ordinavit, ſubegit, ſubjecit, gubernavit, rexit, duxit, deduxit*, ex uſu Chaldæorum: *converſatus eſt*. 1. Sam. 8. verſ. 21. *& audivit Samuel verba populi*, וַיְדַבְּרֵם, Targ. וְסַדְּרִנּוּן *& ordinavit eos in aure Domini*. LXX. καὶ ἐλάλησεν *& locutus eſt ea*. Pſalm. 18. verſ. 48. D
וַיַּדְבֵּר *& in ordinem redegit populos ſubtus me*. LXX. καὶ ὑποτάξας *& ſubdens*: ſubjiciens. Targum וּמְתַבַּר *& conterens*. accepit in malum. pro quo habetur, 2. Sam. 22. verſ. 48. ומוריד *& deducens*: ſubdens, ſubjiciens. Pſalm. 74. verſ. 4. יַדְבֵּר *in ordinem rediget populos ſub nobis*. LXX. ὑπέταξε *ſubjiciet*. Targum יִקְטֹל בְּמוֹתָנָא *occidet internecione*: peſte. accepit in malum, deducens à דְּבַר.

Chald. item & Syriacè דְּבַר, Piel דַּבַּר, E
Hiphil אַדְבַּר *duxit, deduxit, abduxit, accepit, tulit*. de navi, *remigavit, navigavit*. Chald. Geneſ. 24. v. 48. הִנְחַנִי, Targ. דַּבְּרַנִי *duxit me in via veritatis*. Ibidem verſ. 7. *qui* לְקָחַנִי, Targum דְּבַרְנִי *accepit me ex domo patris mei*. Ibidem verſ. 10. וַיִּקַּח, Targum וּדְבַר *& accepit ſervus decem camelos*. Syriacè, Galat. 2. וְדַבְרֵת *& accepi mecum Titum*. Johan. 16. verſ. 13. *Ipſe* נְדַבְּרְכוֹן *ducet vos in omnem veritatem*. Matth. 1. וְדַבְרָהּ *& accepit eam uxorem ſuam*. Matth. 4. verſ. 18. *tum* דַּבְרֵהּ *duxit illum diabolus*. Matth. 5. *ſi cæcus cæcum* נְדַבַּר *duxerit*. Luc. 5. verſ. 3. דְּנַדְבְּרוּנָה *ut abducerent illam*. Johan. 14. verſ. 3. וְאֶדַבְּרְכוֹן *& accipiam vos*. 1. Timoth. 3. verſ. 4. וּמְדַבַּר *& gubernans*. De navi: Johan. 6. verſ. 19. וְדַבַּרוּ *& navigarunt quaſi ſtadia viginti*. Paſſiv. אֶתְדְּבַר *ductus, abductus, acceptus fuit*. Matthæi 4. *Jeſus* אֶתְדְּבַר *ductus eſt in deſertum*. Luc. 17. verſ. 39. *unus* נֶתְדְּבַר *accipietur*. Actor. 23. verſ. 1. אֶתְדַּבְּרֵת *converſatus ſum ante Deum*.

Arabicè דבר dabbar *rexit, gubernavit, duxit, adminiſtravit, præfuit*. 1. Tim. 3. verſ. 12. *& bene* ידבר *gubernet domum ſuam*. Gal. 5. ודברתמוהא *& duxeritis eam ſpiritu*. Avicenna, ידבר אמרה *gubernet ſe*: ſit ſollicitus de ſe.

Nom. דִּבְרָה *ordo*. Pſalm. 110. v. 4. *tu es ſacerdos in æternum* עַל־דִּבְרָתִי מַלְכִּי־צֶדֶק *juxta ordinem Melchiſedec*. Jod utrobique paragogicum. LXX. κατὰ τὴν τάξιν; & ita citatur, Hebr. 5. Eccl. 3. verſ. 18. *dixi ego in corde meo* עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם *ſuper ordine filiorum hominis*. Targum עֵסֶק *cauſa*: negocio. Job. 5. verſ. 8. *& ad Deum ponam* דִּבְרָתִי *ordinem meum*: ſermonem.

דֹּבֶר *gubernatio, ordinatio, rectio: caula*, ubi oves congregantur. Mich. 2. verſ. 12. *ſimul ponam eum ſicut oves Bozra, ſicut gregem in medio* הַדָּבְרוֹ *ordinationis ſuæ*. cum ה emphatico: locus ubi paſtor ducit ſive gubernat pecudes: *caula, ſeptum*. Targum דִּירָא *caulæ*. Eſa. 5. verſ. 17. *& paſcent arietes* כְּדָבְרָם *juxta gubernationem* (conſuetudinem) *ſuam*. Targ. כְּמָא דַאֲמִיר עֲלֵיהוֹן *ſicut dictum eſt ſuper eis*. accepit ſignificatione prima. LXX. ὡς ταῦροι αὐτῶν: legerunt ב pro כ. Vulg. *juxta ordinem ſuum*; כמנהגם.

דֹּבְרוֹת *rates*, ligna in ordinem colligata, trabes magnæ capitibus colligatæ, & in mare projectæ, ut illis merces afferantur: ſic dictæ, quòd gubernentur ſive ducantur. 1. Reg. 5. v. 9. *& ego ponam eas* דֹּבְרוֹת, Targum רַפְסוֹדִין *rates in mari*. pro quo habetur, 2. Paral. 2. verſ. 16. רַפְסֹדוֹת *rapſodias*.

מִדְבָּר locus ubi pecora ad pabula ducuntur & gubernantur: locus vaſtus & deſertus, ubi montes, ſylvæ, & in his paſcua: locus minus habitabilis, & cultus quàm alij; aut ſi habitabilis, non tamen cultus, ſed ad pecorum paſcua relictus, urbi ſive propinquus ſive ab hac remotus. Et quidem tres ſunt mundi inferioris partes: יָם *mare*, מִדְבָּר *deſertum*, & יִשּׁוּב *habitatio*. מִדְבָּר autem

locum ſignificare incultiorem, *deſertum* A
ſeu ſolitudinem, confirmat etiam Novum Teſtamentum. Matth. 4. *Jeſus ductus eſt in deſertum.* Marci 1. *eratq; cum beſtijs.* Matth. 24. v. 26. *ſi dixerint vobis, ecce in deſerto eſt, ne egrediamini.* Jerem. 2. v. 2. *cum ambulares poſt me* בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה *in deſerto, in terra non ſata.* Ibidem v. 6. *qui deduxit nos* בַּמִּדְבָּר *in deſerto, in terra plana & vaſta, in terra ariditatis & umbra mortis, in terra per quam non tranſijt vir, nec habitavit homo ibi.* Ibidem verſ. 30. הֲמִדְבָּר *an deſertum fui Iſraeli, an terra caliginis?* ubi non invenit homo quibus indiget. at invenerunt, quibus indiguerunt, omni B
tempore, quo poſt me ambularunt. Geneſ. 16. v. 7. *& invenit eam Angelus Domini* בַּמִּדְבָּר *in deſerto.* Targum בְּמַדְבְּרָא. Eſa. 21. v. 1. *onus* מִדְבַּר־יָם *deſerti maris.* Tyri in deſertũ redigendæ. Pſalm. 78. v. 52. *& duxit eos velut gregem* בַּמִּדְבָּר *in deſerto.* Pſalm. 106. v. 9. *& deduxit eos per abyſſos,* כַּמִּדְבָּר *tanquam deſertum.* pro quo habetur, Exod. 11. *& ingreſſi filij Iſrael per medium maris* בַּיַּבָּשָׁה *in arida.* 1. Sam. 4. v. 8. *percutientes Aegyptum o-* C
mni plaga בַּמִּדְבָּר *in deſerto:* pro וּבַמִּדְבָּר *& in deſerto.* ſcil. maris rubri. alij: *per locutionem:* per ſuum mandatum. Ioel 4. v. 19. לְמִדְבַּר שְׁמָמָה *in deſertum deſolationis erit.* ¶ Porrò, *deſertum* nominatur à locis vicinis: ut, מִדְבַּר סִינַי *deſertum Sinai*, in quo erat mons Sinai. מִדְבַּר דַּמֶּשֶׂק *deſertum Damaſci.* מִדְבַּר צִן *deſertum Zin.* Matth. 3. *In deſerto Judææ.* ¶ Deinde, uſurpatur pro *plaga meridionali*, quòd deſertum Judææ à meridie eſſet. Pſalm. 75. v. 7. *quia non ab ortu, nec ab occaſu, neque* D
מִמִּדְבָּר *à deſerto exaltatio.* alij: *ex deſertis locis.* Targum מִן צִפּוּנָא וּמִן דָּרוֹמָא *ex ſeptentrione & meridie.* Eſa. 16. verſ. 1. *mittite agnum dominatori terræ,* מִסֶּלַע מִדְבָּרָה *ex petra in deſertum.* ה locale eſt: ideo non poteſt exponi, *petra deſerti.* Ex urbe metropoli Petra; unde Arabia Petrea nomen accepit.

Rabb. מִדְבָּרִי *ſylveſtris.* חַיּוֹת מִדְבָּרִיּוֹת *animalia ſylveſtria.*

Syriacè דַּבְרָא *ager, campus.*

Chald. דִּבְרָא *præda*, quæ abducitur. E

דָּבְרִין *duces, præfecti, conſiliarij:* à ſingul. דָּבָר *conſiliarius.* Dan. 3. v. 24. לְהַדָּבְרוֹהִי *conſiliariis ſuis.* ⁂ מַדְבְּרָנוּת *conſilium.* ⁂ מְדַבְּרָן *gubernator.*

מְדַבֵּר, Arabic. מֻדַבִּר mudabbir *temperans, dux, gubernator, ſatrapa:* Plur. מְדַבְּרִין, Arab. מֻדַבִּרִין mudabbirin *duces, gubernatores, præſides, ſatrapæ.* Matth. 2. verſ. 6. *Ex te egredietur* אַלְמֻדַבִּר *dux, qui paſcet populum meum Iſrael.*

תַּדְבִּיר tadbir *gubernatio, politia, diſpenſa-*

A *tio, adminiſtratio, regimen, diæta, temperantia.* Avicen. אַלְתַּדְבִּיר בְּאַלְמַטְאַעַם וְאַלְמַשָׁארִב *regimen in cibo, & potu;* diæta.

תדבירה tadbîra *ordinatio, ordo, conſtitutio, ſtatutum.*

דֻּבוּר dubur *tergum, poſterius, podex, anus:* Plur. אַדְבָּאר *terga, poſteriora.* Pſalm. 9. עַלֵי אדבארהם *ſuper poſteriora ipſorum:* retrorſum. ⁂ מִן דֻבוּר *retro.* ⁂ בִּדְבוּר *in tergo, poſt.* ⁂ Alc. דָּאבִר *poſtremus.* ⁂ Avic. אלדבארי aldabari *ſtellæ luminoſa.*

Chald. & Syr. דּוּבָר, & דֻּבְרָא, & דּוּבָרָא, & מְדַבְּרָנוּת *gubernatio, ductus, converſatio:* Plur.
B Syr. דּוּבָּרִין *gubernationes, converſationes.*

מְדַבּוּר *fax, candela cereata*, ex funibus ordine colligatis conſtans. מְדַבּוּרֵי דְנוּרָא *faces ignis.*

III. Piel דִּבֵּר *in ordinem redegit, ſubegit:* in malum, *perdidit, ſuſtulit, interfecit, excidit.* 2. Paral. 22. v. 10. וַתְּדַבֵּר *& ipſa interfecit omne ſemen regni.* Lxx. καὶ ἀπώλεσε *& perdidit.* pro quo habetur, 2. Reg. 11. v. 1. וַתְּאַבֵּד *& ipſa perdidit:* ſuſtulit.

C Nom. דֶּבֶר *peſtis, peſtilentia* hominẽ perdens, interimens: præſens exitium ſeu mors. Unde & à Chaldæo מוֹתָא *mors*, & à Lxx. θάνατος redditur. Num. 14. v. 12. *percutiam eum* בַּדֶּבֶר *peſte, & perdam eum.* Targum בְּמוֹתָא, Lxx. θανάτῳ *morte:* Plural. דְּבָרִים *peſtes.* Hoſ. 13. v. 14. *ero* דְּבָרֶיךָ *peſtes tuæ, ô mors, ero* קָטָבְךָ *exitium tuum, ô Inferne.* Ita hæc duo peſtis nomina junguntur: Pſalm. 91. verſ. 6. מִדֶּבֶר *à peſte* (quæ) *in caligine ambulat,* מִקֶּטֶב *ab exitio* (quod) *vaſtabit in*
D *meridie.* Lxx. ἀπὸ πράγματος *à negocio.* legerunt מִדָּבָר, punctis deſtituti.

Arab. דַּבַּר dabbar *mactavit pecus.*

דַּבָּרָה dabâra *mactatio:* Plur. דַּבָּאר dabar *mactationes.*

Rabbinicè, דִּבְרִי *peſtilentialis.*

דבש. דְּבַשׁ, Chald. דּוּבְשׁ *mel.* Deut. 32. verſ. 13. *& ſugendum ipſi præbuit* דְּבַשׁ *mel ex petra.* Fertilitas terræ & copia deliciarum ſignificatur. ubi apes mellificant non tantùm
E in arboribus cavis in ſylvis; ſed etiam in petrarum cavernulis. Levit. 2. v. 11. *& omne* דְּבַשׁ *mel, non ſuffies inde oblationem Domino.* ſignificat fructus dulces, & juxta Hebræos תמרים *dactylos*, quia opponitur præcedenti חָמֵץ, & mel non offerebatur.

דַּבֶּשֶׁת *gibbus cameli*, qui ſemper ſanioſus, ubi ruptus fuerit, melle ſanatur; *tuber.* Eſa. 30. verſ. 6. *portabunt ſuper* כתף *ſcapula aſinorum divitias eorum; & ſuper* דַּבֶּשֶׁת, Targum חִיטוּרֵיאַת *tubere camelorum theſauros ipſo-*

Digitized by Google

ros ipſorum. Cameli in dorſo habent A tubera, Bactrij ſingula, Arabici bina: quibus geſtant onera, ſicut aſini ſcapulis.

דגג duo ſignificata habet. I. Chald. דְּגוּג *navigium* ex ſcirpis factum, *halieutica*, navicula piſcatoria brevis & celerrima: ut congruat cum דוג *piſcatus fuit*. PLURaliter דגוגין *naves piſcatoriæ*. Eſa. 18. verſ. 2. ובכלי גמא *& in vaſis junci*. Targum וּבִדְגוּגִין *& in navigiis ſuper facie aquæ*. Amos 6. verſ. 2. בְּסִירוֹת דוּגָה *in ſpinis piſcationis*. Targum בִּדְגוּגִין B ציָּרִין *in navigiis piſcatorum*.

II. Arab. דגאגה didiga *gallina*: PLural. דגאג digig *gallinæ*. דגאגה אלמא digigat almi *gallina aquatica*, urinatrix. ערב ראגג digig *gallinarius*. ¶ In globo cœleſti, Aldigag *gallina*.

דגה. דָּגָה *multiplicatus inſtar piſcium, auctus fuit*. Gen. 48. verſ. 16. וְיִדְגּוּ לָרֹב *& augeantur multiplicando*. Targ. וּכְנוּנֵי יַמָּא יִסְגּוּן *& ſicut piſces maris multiplicentur*.

NOM. דָּג *piſcis*, à multiplicatione ſeu C copia ſeminis. PLur. דָּגִים *piſces*. Jonæ 2. v. 1. *& paravit Dominus* דָּג, Targum נוּנָא *piſcem magnum, ut deglutiret Jonam; fuitq; Jonas in viſceribus* הַדָּג, Targum דנוּנָא *iſtius piſcis*. LXX. *& præcepit Dominus* κήτει *ceto magno*. Et: *in ventre* τοῦ κήτους *ceti*. Sic Chriſtus, Matth. 12. *ſicut fuit Jonas in ventre* τοῦ κήτους *ceti*: balenæ. Nehem. 13. v. 16. *afferentes* דָּאג *piſcem & mercem*: א abundat. Habacuc 1. v. 14. *& feciſti hominem* כִּדְגֵי הַיָּם *ſicut piſces maris*. Quibus nullus eſt ſenſus, nullus intelle- D ctus, nullus ſermo. Alij: quos capit homo magna multitudine, nemine prohibente. Ita Nebucadneſar cepit homines &c. Fœm. דָּגָה *piſcis*, collectivè. Gen. 1. v. 26. *& dominamini* בִּדְגַת הַיָּם *in piſce maris*. Targ. בנוני יַמָּא *in piſcibus maris*.

דגל duo ſignificata habet. I. דֶּגֶל *vexillum*: PLur. דגלים *vexilla, ſigna*. Numer. 2. v. 13. דגל, Targ. טַקְס *vexillum caſtrorum Judæ*. Ibidem v. 2. *quilibet juxta* דגלו, Targ. טַקְסֵהּ *ve-* E *xillum ſuum, in ſignis domus patrum ipſorum*. Ibidem v. 17. *caſtrametati ſunt* לְדִגְלֵיהֶם *juxta vexilla ſua*. In vexillo habuerunt imaginem: Ruben אָדָם *hominis*; Judah אַרְיֵה *leonis*; Ephraim שׁוֹר *bovis*; Dan נשר *aquilæ*, juxta Hebræos. Cant. 2. v. 4. וְדִגְלוֹ *& vexillum ejus ſuper me*. LXX. τάξατε *ordinate*. Hier. *ordinavit*. pro דִּגְלוּ acceperunt, abſentibus punctis.

VERbum דָּגַל *vexillavit, vexillum erexit*. Pſalm. 20. *In nomine Dei noſtri* נִדְגֹּל, Targ.

A נִטְקַס *vexillabimus*: ſigna noſtra erigemus. LXX. μεγαλυνθησόμεθα *magnificabimus*: acceperunt pro נִגְדַּל, à גָּדַל *magnus fuit*: ob vocum ſimilitudinem. Cant. 5. verſ. 10. *Amicus meus candidus & rubicundus*, דָּגוּל *vexillatus præ decem millibus*: inſignitus, inſignis. LXX. ἐκλελοχισμένος *electus*. NIPHal. נִדְגַּל *vexillatus fuit*. Canticorum 6. v. 3. *Formidabilis* כַּנִּדְגָּלוֹת *ſicut vexillatæ*: ſicut formidant caſtra aciem inſtructam vexillis.

II. Chaldaic. & Syriac. דַּגֵּל, PIel דַּגֵּל *negavit, falſum dixit, fefellit, mentitus fuit*. Proverb. 16. verſ. 10. *non* יִמְעַל, Targum נְדַגֵּל B *mentietur os ejus*. Hebr. 6. v. 18. *In quibus fieri non potuit* דַּנְדַגֵּל *ut mentiretur Deus*. Actor. 5. verſ. 3. דְּתִדַגֵּל *ut mentireris Spiritui ſancto*.

NOM. דַּגָּל *mendax, fallax*: PLur. דַּגָּלִין *mendaces*.

דגלא & דַּגָּלוּת *mendacium, fallacia*. ערב דַּגְלֵי & דַגְלָאָה *falſus*.

PRopr. Chald. דגלת *Diglat*, Arab. דִּגְלָה *Digla*. Geneſ. 2. verſ. 14. *fluvius tertius* חִדֶּקֶל *Tigris*. Targum דִּגְלַת, Arab. דגלה *Digla*. vi- C detur autem ex *Hiddekel* corruptum. Joſeph. 1. antiquit. 2. *Tigris autem Diglath, quod interpretatur anguſtus ſimul & velox*. קַל *levis, velox*: חד *acutus*. Plin. lib. 6. cap. 27. *Incolis Diglito. ubi videlicet tardior fluit, uſq; ad Medorum fines, tum enim incipit vocari Tigris*.

דגן. דָּגָן *frumentum*, cujus quinq; ſunt ſpecies; duæ videlicet tritici, חִטָּה *triticum*, & כֻּסֶּמֶת *ſpelta*: Et tres hordei, שְׂעֹרָה *hordeum*, שִׁבֹּלֶת שׁוּעָל *ſpica vulpis*, ſeu *panicum*, & שִׁיפוֹן *avena*. D Geneſ. 27. verſ. 25. דָּגָן, Targum עֲבוּר *frumentum & muſtum*. Eſa. 62. v. 8. *ſi dedero* דְּגָנֵךְ, Targum עֲבוּרֵךְ *frumentum tuum, cibum inimicis tuis*.

PRopr. דָּגוֹן *Dagon*, deus frumenti, & aratri inventor; quaſi, deus frumentarius, Jupiter, Saturnus cum falce. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 7. *Janus à Saturno edoctus peritiam ruris*. A Philiſtæis cultus in Azoto, ubi & בֵּית דָּגוֹן *templum Dagon* & idolum ejus, forma humana præditum fuit. 1. Sam. E 5. v. 1, & 2. *Et acceperunt Philiſthæi arcam Dei, & intulerunt illam in* בֵּית דָּגוֹן *domum Dagon, & collocârunt eam juxta Dagon*. v. 4. *& caput & duæ volæ manuum ejus abſciſſæ ſupra limine, tantùm* דָּגוֹן *Dagon relictus erat ſuper eo*. hoc eſt, גוף *corpus*, truncus ejus. v. 5. *propterea non calcabunt ſacerdotes* דָּגוֹן *Dagon, & omnes ingredientes* בֵּית דָּגוֹן *domum Dagon, ſuper limen* דָּגוֹן *Dagon in Aſdod*. 1. Machab. 10. *Fugerunt in Azotum, & intraverunt in beth Dagon, fanum idoli ſui; ut liberarentur*. Ibidem, *Templum Dagon, & confugien-*

fugientes in illud, ſuccendit igni. Fuit itaque tunc à Jonatha Machabæo vaſtatum. Tob.1. *Interfecerunt eum* (Sennaharib) *gladio, quando ingreſſus eſt ad orandum coram* דָּגוֹן *Dagon idolo ſuo.* pro quo, 4. Reg.19. verſ.37. אֱלֹהָיו *dei ſui.* ¶ Joſuæ 15. v.40. בֵּית דָּגוֹן *Beth Dagon*, loci nomen, urbs in tribu Juda. A

דגר דְּגַר, Chald. דְּגַר *acervavit, collegit, congregavit, convolvit, contraxit, calefecit, fovit ova.* Jerem. 17. v. 11. *perdix* דָּגַר *congregavit, & non peperit*: congregavit ova aliena, & non excluſit pullos. vide קָרָא *perdix.* Eſa. 34. v. 14. וְדָגְרָה *& congregavit in umbra ejus.* ſc. ova. Chald. Iob.39. v.17. *Et ſuper pulvere* תְּחַמֵּם *calefaciet*: fovebit. Targ. תִּדְגַר *concervabit.* B NIPHAL. Chaldaicè אִדְּגַר *congregatus, convolutus fuit.* Thren. 1. verſ. 20. *viſcera mea* חֳמַרְמָרוּ *turbata ſunt.* Targum אִדְּגַרוּ *convoluta ſunt.*

NOM. Chald. דְּגוֹר *acervus, cumulus*: PLUR. דְּגוֹרִין *acervi, cumuli.* Gen.31. v.46. *& fecerunt* גַל, Targum דְּגוֹר *acervum.*

דגש. Chal. דְּגַשׁ *gravavit, aggravavit.* Syr. *pupugit, confodit.* C

Grammat. דָּגֵשׁ *gravans*, punctum literas reddens graviores. דְּגֵשׁוּת *gravitas.*

דהה Inde דַּי *ſufficientia.* Malach. 3. v.10. *effundam vobis benedictionem*, עַד בְּלִי דָי *uſq, non ſufficientia.* R. D. *ut non ſufficiant vobis vaſa & horrea*: receptacula, cellæ, &c. non tantùm quod ſufficiat, ſed etiam quod ſuperſit. Targ. עַד דְּתֵימְרוּן מִסַּת *quoad dicatis, ſufficit.* Sequente genitivo דֵּי: Deut.15. v.8. *& mutuum dabis ei* דֵּי מַחְסֹרוֹ *ſufficientiam defectus ejus.* Targum כְּמִסַּת חֶסְרוֹנֵהּ *ſecundùm ſufficientiam defectus ejus.* LXX. ὅσον αὖ ἐπιδέηται, καὶ καθ᾽ ὅσον ὑστερῆται *quanta rogaverit, & ſecundùm quod indiguerit.* Cum affixis: Prov.25. v.16. *ſi inveneris mel, comede* דַּיֶּךָּ, Targ. סוּפְקָךְ *ſufficientiam tuam.* Exod. 36. v. 7. *& opus erat* דַּיָּם *ſufficientia ipſorum*: ſatis. ¶ Sæpè autem eſt ſyllaba adjectitia, & particula expletiva cum literis מִכְּלֵב: ſed ita ut aſſiduitaté & excellentiam rei importet, ſine ceſſatione, omni tempore. Cum מ extra comparationem, *à, ab, ex quo, poſt.* 1. Sam. 1. v. 7. *& ſic faciebat ſingulis annis* מִדֵּי עֲלֹתָהּ *ab aſcendere eam in domum Domini.* Targum בִּזְמַן *in tempore*, quo aſcendebat: quoties aſcendebat. 1. Sam.7. v.16. *& ibat* מִדֵּי שָׁנָה *ab anno in annum.* Targum בִּזְמַן *in tempore anni*: quolibet anno. 1. Sam.18. v.29. *& factum eſt* מִדֵּי צֵאתָם *ab egredi eos.* Targum בִּזְמַן *in tempore quo egrediebantur*: quoties egrediebantur. 1. Reg.14. verſ. 28. מִדֵּי בֹא *ab ingredi regem domum Domini.* Targum בִּזְמַן

דְּעָלֵל *in tempore, quo ingrediebatur*: quoties ingrediebatur. Eſa. 28. v. 19. מִדֵּי עָבְרוֹ *à tranſire eum, accipiet vos*: quoties tranſierit: בְּכָל עֵת. Ierem. 20. v.5. *quoniam* מִדֵּי אֲדַבֵּר *à loquar, vociferabor.* Targ. בִּזְמַן דַּאֲנָא מִתְנַבֵּא *in tempore quo vaticinor.* Eſa.66. v.23. *& erit* מִדֵּי חֹדֶשׁ וּמִדֵּי שַׁבָּת *à menſe in menſe ejus*, & *à ſabbatho in ſabbatho ejus.* Et מִידֵי: Pſal.141. v. 9. *cuſtodi me* מִידֵי פַח *à laqueo, quem poſuerunt mihi.* Pſalm.140. v.5. *cuſtodi me, Domine*, מִידֵי רָשָׁע *ab impio.* Sed hæc fortè ſunt à conſtructo יְדֵי *manus.* Sed in comparatione: Exod. 36. v.5. *multiplicant populus afferre* מִדֵּי *præ ſufficientia cultus ad opus.* Targ. מִסַּת עֲבִידְתָא *ſufficientiã.* ¶ Cũ ב *in*, בְּדֵי, ſignificat בְּאֶמְצָעוּת: Ierem.51. v.28. *& laborabunt populi* בְּדֵי רִיק *in vano, & nationes* בְּדֵי אֵשׁ *in igni, & defatigabuntur.* Et ſcribitur בִּידֵי: Pſal. 141 v.6. *dejecti ſunt* בִּידֵי סֶלַע *in petra.* ¶ Cum כ interdũ eſt expletiva particula. Jud.6. v.5. *& tentoria ipſorum veniebant* כְדֵי אַרְבֶּה *ſicut locuſtæ multitudine.* Interdum adverbium ſignificativum. Deut.25. v.2. *& percutiet eum coram ſe* כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ, Targ. כְּמִסַּת חוֹבְתֵהּ *juxta ſufficientiam delicti ejus.* Nehem. 5. כְּדֵי בָנוּ *juxta ſufficientiam in nobis*: quantum potuimus. ¶ Cum ל *ad.* 2. Paral. 30. *non ſanctificati fuerunt* לְמַדַּי *ad ſufficientiam*, pro לְמִדֵּי. ¶ Rab. כְּדַי *dignus, conveniens, quantum ſufficit, quantum convenit.* ¶ מִדַּי, & יוֹתֵר מִדַּי *plus æquo, nimium, injuſtè.*

Arab. דִי *habens aliquid*, in רא invenies.

דהא. Chald. דְּהָא *diſſolvit.*

דהב duo ſignificata habet. I. מַדְהֵבָה *aurũ tributi, aut tributarium: tributum.* al. *urbs Babylonia*, auro abundans. Eſa.14. v.4. *quomodo ceſſavit exactor, ceſſabit* מַדְהֵבָה *tributum.* Targ. תְּקוֹף חַיְבָא *robur debiti.* LXX. ὁ ἐπισπουδαστής *ſollicitator.* R. D. intelligit de urbe Babylonia, quæ auro plena fuerit, aut aurum tributi acceperit à regnis. nam Chaldæis, Syris & Arabibus דְּהַב eſt *aurum*; ut in זָהָב reperies.

II. Arab. דהב dahab *ivit, abijt, diſceſſit, ablatus fuit, vadit, ſecutus, ſectatus fuit.* Matth.8. v. 18. אן ידהבוא אלי אלעבר *ut diſcederent* (abducerent) *ad latus.* Pſalm. 139. *quo* אדהב *ibo à ſpiritu tuo?* Matth. 25. אדהבוא *abite à me maledicti.* Pſalm. 37. יַדְהַבוּן *abibunt*: deſinent, deſtruentur. Matth. 2. *cum audiviſſent regem*, דהבוא *abierunt.* HIPHIL. אדהב adhab *abire fecit, miſit, duxit.* Alcor. Ang. אן ישא ידהבכם *ſi volet, perdet vos.* Actor. 15. verſ. 21. לִיֻדְהַב *ut duceret eos vinctos*: mitteret. 1. Corinth. 21. verſ. 4. תֻּדְהֲבוּן *mittetis mecum.*

דאהב dahib *abiens, peregrinus*. ✠ דהאב dehib *abitio, ablatio*. A

מדהב madhab *opinio, hæreſis, ſecta, religio, ſententia*: PLur. מדאהב madâhib *opiniones, ſententiæ, ſectæ*. בלאמדהב bile madhab *irregularis*.

מדהב mudehib *ſectator, regularis*.

דחך. Chald. דחך *riſit, deriſit, ſubſannavit*. Pſalm. 2. v. 4. *Dominus* ילעג, Targ. ידחך *ridebit ſuper illis*.

דחכא *riſus, ſubſannatio*.

דהל Arab. דהל dahal *turbavit, perturbavit, conturbavit, impedivit*. Pſal. 2. *& in ira ſua* ידהלהם *conturbabit eos*. Gal. 6. ומן דהלכם *& quis turbavit vos?* B

דהם. Niphal. נדהם *territus, ſtupefactus, attonitus, neſciens quid faciat*. Jerem. 14. v. 9. *quare factus es ſicut vir* נדהם *attonitus?* Arab. דהם *terruit*. Matth. 24. דהמהם *terruit eos diluvium*.

דהן duo ſignificata habet. I. Chald. דהן *pinguis fuit*. Paſſ. אדהן *pinguefactus eſt*. Eſa. 34. v. 7. *Præ (ab) adipe* ידשן, Targum ידהן *pingueſcet*. Ibidem v. 6. הדשנה, Targum אדהנת *pinguefacta eſt ab adipe*. Piel דהן *pinguefecit*. Eſa. 43. v. 24. *non* הרויתני *inebriaſti me*. Targum, דהנתא על מדבחי *pinguefeciſti ſuper altari meo*. C

Nom. דהן *pinguis*. ✠ דוהן *pinguedo*.

דיהון *oleum*, aliud quàm olivarum: à pinguedine.

Arab. דהן dahan *unxit, inunxit, linivit, illinivit*. Pſalm. 23. דהנת באלדהן *unxiſti oleo caput meum*. Matth. 6. v. 17. *cum jejunas* אדהן ראסך *unge caput tuum*. D

מדהון madhun *unctus*. ✠ דהן duhen *unguentum, emplaſtrum*: PLur. אדהאן adhan *unguenta, emplaſtra*.

דאהן dahin *unctor, unguentarius*: PLural. דאהנין dahinin *unctores, unguentarij*. ✠ דהנה dahanâ *unctio*: PLural. דהנאת dahanit *unctiones*.

דהן duhn *oleum*, aliud quàm olivarum. דהן אלסוסן duhn alſuſen *oleum liliorum*. דהן אלורד duhn alvard *oleum roſarum*. דהן כרוע duhn alcerva *oleum ricini*. E

II. דהן dihen vel dihn, cum ו punctato, *mens, ratio, ingenium, memoria, anima ſentiens*: PLur. אדהאן edhen *ſenſus, imagines, picturæ*.

דאהן dahin *pictor*: PLural. דאהנין *pictores*. בלאדהן bile dihen *abſq; memoria, obliviosus*. אפאת אלדהן *læſio mentis*. Luc. 24. v. 45. פתח דהנהם *aperuit mentem ipſorum, ut intelligerent Scripturam*.

דהס. Arab. דהס dahas *turbatus fuit*. Matth. 24. *videte ne* תדהסוא *turbemini*.

Nom. דהאס dihas *limus*, cœnum molllius, quod aquæ turbidæ deponunt.

דהק. Arabic. דהק dahac *comprehendit*. מדהוק madhuc *comprehenſus*. Matth. 4. verſ. 24. מדהוקין *comprehenſi*.

דהר duo ſignificata habet. I. דהר *calcavit terram, fremuit, calcitravit*: dicitur de equis, qui terram feriunt ungulis dum currunt, & videntur ſaltare. Nahum 3. v. 2. *vox ſtrepitus rotæ, & equus* דהר *fremens, & currus ſaltans*.

Nom. דהרות *fremitus, ſtrepitus*, quos ungulis edunt equi currentes. Jud. 5. v. 22. מדהרות דהרות אביריו *à fremitibus, fremitibus equorum ejus*.

תדהר *laurus*, ſpecies cedri.

II. Arab. דהר dahar, idem quod דור, *generatio, ſeculum, mundus*: PLur. דהור duhur, & אדהאר adhar *generationes, ſecula*. אבד אלדהר *perpetuo*. דהור אלאבד *generationes ſempiternæ*. אלי אלדהר *in ſeculum*. מן קדים אלדהר *olim*.

דהרי *æternus*: PLur. דהריה *æterni*.

דוא. Arabicè דוא *medicina*, in דוה invenies.

דוב duo ſignificata habet. I. Chald. & Arabicè דוב, vel דאב, vel דב *fluxit*: in זוב invenies.

II. Arab. דוב dob, vel דאב dib *repſit*. Geneſ. 1. v. 24. *& omne* ראבה ידב עלי ארץ *reptile quod repet ſuper terra*. Gen. 3. עלי צדרך ובטנך תדב *ſuper pectore tuo & ventre tuo repes*. Pſalm. 69. *omne quod* ידב *repet in eo*.

דאבה diba, & דובא duba *reptile, beſtia, animal*. PLur. דואב davib, & דיאב *reptilia, beſtiæ, animalia*. Geogr. דאבה אלמסך ודאבה אלזבאדה *animal muſci, & animal zibedi*. Avicen. דואב אלארבע *quadrupedes*.

דוג. דג vel דוג: Hiphil. הדיג *piſcatus fuit*, piſces cepit, piſces venatus fuit. Jerem. 16. v. 16. *Ecce ego mitto* לדוגים *piſcatores multos, dicit Dominus*, ודיגום *& piſcabuntur eos*. pro והדיגום cum ו converſivo. Targum לעממין קטולין *populos occiſores*, ויקטלונון *& occident eos*. Explicat metaphoram, qua ſignificantur, qui gladio pereũt: quia piſces capti moriuntur antequam aquis eximantur.

Nom. דוג & דיג *piſcator*: PLural. דיגים & דוגים *piſcatores*. Eſa. 19. v. 8. *& dolebũnt* הדיגים, Targum צידי נוניא *venatores piſcium*. Ægyptij, qui piſces capiunt Nilo inundante in ſuis fluvijs.

דוגה *piſcatio*. Amos 4. v. 2. *& poſteritatem veſtram in ollis* דוגה *piſcationis*: navigiis piſcatorijs ollas referentibus.

דוגית *navis piſcatoria*: PLur. דוגיות *naves piſcatoriæ*.

Syr. דוּנָא *ſurdus & mutus* inſtar piſcis.

דוד quatuor ſignificata habet. I. דוד *amicus, dilectus quicunq́;, amator, propinquus*: Plural. דודים *amici, amatores.* Cant. 2. v. 16. דודי *amicus meus mihi, & ego ipſi.* Cant. 1. v. 13. *faſciculus myrrhæ* דודי *dilectus meus.* Cant. 5. v. 1. *& inebriamini* דודים *amici.* ¶ Sæpè autem דודים *amores.* Cant. 1. v. 2. *boni* דודיך *amores tui præ vino.* LXX. μαστοί σου, Hier. *ubera tua.* acceperunt, pro דדים *ubera*: ob vocum ſimilitudinem. ſunt autem verba ſponſæ ad ſponſum, cui commendatio uberum non convenit. Hoſiander non correxit. Proverb. 7. v. 18. *veni inebriemur* דודים *amoribus.* LXX. ἀπολαύσωμεν φιλίας *fruamur amicitia.* ¶ Deinde דוד *patruus, patruelis*: ab amoris affectu. 1. Sam. 10. v. 15. דוד *patruus Saulis.* Targ. אחבוהי *frater patris ipſius.* Levit. 18. v. 14. דודתך *amita tua eſt.* Targ. אתת אח אבוך *uxor fratris patris tui.* Exod. 6. v. 20. *Accepit autem Amram Jocebed* דודתו, Targum אחת אבוהי *ſororem fratrus ſui, ſibi in uxorem.* Jerem. 32. v. 12. *Ante oculos Hananiel* דודי *patrui mei.* Targ. אח אבא *fratris patris mei.* Eſa. 5. verſ. 1. *canticum* דודי *patruelis mei de vinea ipſius.* Eſaias fuit filius Amoz prophetæ. Hic fuit frater Amaziæ regis, & ex ſtirpe regia fuit Chriſtus, quem ſuum ob id vocat patruelem. Sic, Syr. Coloſſ. 4. v. 10. *Marcus conſobrinus Barnabæ*, Syr. בר דודה דברנבא *filius patruelis Barnabæ.*

Arab. דאד did *nutritius, pædagogus.*

Propr. דָּוִד *amabilis, amicus.* Davidem etiam prophetæ vocant Meſſiam, ex poſteritate Davidis naſciturum: Davidis filiũ. Jerem. 30. v. 9. *& colent Dominũ Deum ſuum, & דוד Davidem regem ipſorum, quem ſuſcitabo ipſis.* Ezech. 34. v. 23. *& ſuſcitabo ſuper illos paſtorem unum, & paſcet eas, ſervũ meum* דָּוִד *Davidem, ille paſcet eos; & ille erit ipſis in paſtorem.* v. 24. *& ego Dominus ero ipſis in Deum, & ſervus meus* דָּוִד *David, princeps in medio ipſorũ, ego Dominus locutus ſum.* Et quia celebre erat apud Judæos, Meſſiam e ſemine Davidis venturum, inde Matth. 9. cæci Chriſtum vocant *filium Davidis.*

II. דוד *olla, lebes, caniſtrum, caldarium*: Plural. דודים, & דודים, & דודאים: Fœm. דודות: Chaldaic. דודין *ollæ, lebetes, caniſtra.* Pſalm. 81. v. 7. *& manus ejus* מדוד *ab olla tranſibant.* Non enim lateres tantùm faciebant in Ægypto, ſed omne opus luti aut argillæ. Targum מן למרמי טינא לקדרא *ne jacerẽt lutum in (ad) ollam.* LXX. ἐν τῷ κοφίνῳ ἐδούλευσαν *in cophino ſervierunt.* q. עבר. Jerem. 24. v. 1. *oſtendit mihi duo* דודאי תאנים *caldaria ficuum.* Targum סלין *caldaria.* Ibidem v. 2. הדוד *caniſtrum unum ficuum bonarum valde.* Targum סלא *caniſtrum.* Chaldaice Exod. 16. v. 3. *juxta* סיר *ollam carnis.* Targum דודי *ollas.*

דודאים *mandragoræ.* Gen. 30. v. 14. *Egreſſus Ruben in diebus meſſis triticeæ, invenit* דודאים *mandragoras in agro.* Targum יברוחין *mandragoras*: quæ Arabicè dicuntur יברוח *jabroh.* LXX. μῆλα μανδραγορῶν *poma mandragorarum.* Mandragoræ autem pulchritudine & odore commendantur. Cantic. 7. verſ. 13. הדודאים *mandragoræ dederunt odorem.*

B III. Arab. דוד dud, Fœm. דודה duda *vermis, eruca, muſca, pediculus, gurgulio, bombyx*: Plural. דידאן *vermes.* דוד אלנהר dud alnahar, & דוד אלאיאם dud alajim *vermis diei*, ἐφήμερος, ἡμερόβιος *culex vinarius non ultra diem vivens.*

דואידה duaida *vermiculus*: Plur. דואידאת duaidit *vermiculi.*

מדואד mudebed *vermiculoſus*, qui vermes habet. ✠ Avicenna, יתדוד *vertatur in*
C *vermes.*

מדוד medued *præſepium*: Plur. מדאויד madivid *præſepia.*

IV. Syr. דוד *turbavit, impedivit.* Galat. 5. v. 7. *quis* דודכון *turbavit vos?* Paſſ. אתדוד *turbatus fuit.* Matth. 24. v. 2. *videte ne* תתדודון *turbemini.* Johannis 14. *ne* נתדוד *turbetur cor veſtrum.*

דוה tria ſignificata habet. I. דָּוָה, Chald. דְּוָה & דוי *doluit, condoluit, mæſtus, debilis, debilitatus fuit, languit.* propriè dicitur de muliere
D quæ menſtrua patitur: per metaphoram verò transfertur ad alia. Levit. 12. v. 2. *Juxta dies menſtrui* דותה *debilitari eam, erit munda.* Chald. Jerem. 16. v. 5. *nec* תנוד, Targ. תדוון *condoleas illis.*

Nom. דָּוֶה & דַּוָּי, Chaldaic. דְּוָן, Arabicè דוא *debilis, languidus, mæſtus, miſer*: Plural. דוים *debiles, languidi.* Fœm. דָּוָה *debilis, languida, infirma*, cui caput & membra dolent, & gravia ſunt. Levitici 20. v. 18. *& vir qui*
E *cubuerit cum muliere* דָּוָה *debili.* Targ. מסאבא *immunda.* Eſa. 30. verſ. 22. *ſparges eos* כמו דוה *ſicut debilem*: menſtruatam, quæ habitat in loco remota a marito ſuo.

דוי & מדוה, Chald. דוון & דוא, Syr. דוון & מדוים, Syr. דוונא *debilitas, dolor, mæſtitia*: Plural. מדוים, Syr. דוונין *debilitates.* Deuter. 28. v. 60. *adducet in te omnem* מדוה מצרים *infirmitatem Aegypti.* Targ. מכתשי *plagas.*

Syriacè דויא *reus, ſons.* ✠ דויות *reatus, culpa.*

Deinde מדוה, idem quod מדו *veſtis*: per-

mutatis

mutatis, quoad ſignificationem, radicibus. 2. Sam. 10. v. 4. *& præſcidit* מַדְוֵיהֶם, pro מִדֵּיהֶם, Targ. לְבוּשֵׁיהוֹן *veſtes ipſorum.* A

II. Arabic. דָּוָה, & דָּוָא, & דְּוִי daia, per contrarium, *ſanavit, medicatus eſt*, curavit ægrotos.

מְדַוִּי mudevi *medicus.* תדויה tadvia *cura ægrotorum.*

דְּוִי & דוא devi *medicina, remedium:* Plural. אדויה aduia *remedia, medicamenta.* אדויה מפרדה *medicamenta ſimplicia.* אדויה מרכבה *medicamenta compoſita.*

דוי *potens, validus.*

III. Arab. דוי davi *ſonuit, ſtrepuit, bombilavit.* B אדוי adui *ſonum edidit, crepuit, ſtriduit.*

דוי devi *ſonitus*, ſtrepitus pedis, bombus apum.

דויה dauia *armamentarium.*

דו *habens aliquid:* in דא habes. דויא *ſomnium.*

דוז. Syriac. דָּז *exultavit.* Act. 2 ודוזת *& exultavit gloria mea.* congruit cum Hebræo דוץ *gavisus fuit*, literis ז ץ permutatis.

דוח. דּוּחַ, Chald. דָּח *impulſus, propulſus, repulſus fuit:* C idem quod דָּחָה. Pſalm. 36. v. 13. דחו *impulſi ſunt, nec potuerunt ſtare.* Hiphil הֵדִיחַ *impulit, propulit, excuſſit.* Jerem. 51. v. 34. *explevit ventrem ſuum delicijs meis* הֱדִיחָנִי, Targ. טַלְטְלַנִי *projecit* (excuſſit, impulit) *me.* ſicut quis impellit vas, ut nihil in eo relinquatur. Eſa. 4. v. 4. *ſi laverit Dominus ſordes filiarum Zion, & ſanguines Jeruſalem* יָדִיחַ *excuſſerit ex medio ejus.* Ezech. 40. v. 38. *ibi* יָדִיחוּ *excutiebant holocauſtum.* Targ. מתקנין *præparabant:* D holocauſti inteſtina excutiebant & lavabant. 2. Paral. 4. v. 6. *opus holocauſti* יָדִיחוּ: al. יְדִיחוּ *excutient in eis.* cum holocauſta præparant, horum inteſtina excutient & abluent in eis. Ex aquis כִּיּוֹר lavabant holocauſti inteſtina: lavando autem ſordes expelluntur.

Arabic. דיח daîah *deſtruxit, perdidit.*

דוך duo ſignificata habet. I. דוך, Chald. דָּךְ, Arab. דוך *contudit.* Num. 11. v. 8. דָּכוּ בַּמְּדֹכָה *contundebant in mortario.* Targum רְצָבֵי דָאֵךְ E בִּמְדוֹכְתָא *qui volebat, contundebat in mortario.* Arab. Pſalm. 44. נדך *contundemus inimicos noſtros.*

Nom. מְדוֹכָה, Chald. מְדוֹכָא & מְדוֹכִית *pila, mortarium*, in quo res, ut aromata, herbæ, ſemina contunduntur. In exemplo præcedente.

Syr. דּוּךְ, Foem. דוכא *bûx⊛ locus.* Plur. דוכין *loca.*

Rabbin. מָדוּךְ *piſtillum*, inſtrumentum, quo franguntur in mortarium conjecta.

A II. Arab. דיך dic *gallus gallinaceus:* Plural. אדיאך adiêc *galli gallinacei.* Foem. דיכה dica *gallina.*

דול. Chald. דְּוַל *hauſtrum:* Plur. דְּוִלִין *hauſtra.* Eſa. 40. v. 15. *ſicut gutta* מִדְּלִי, Targ. מִדְוַל *ex hauſtro.*

Arab. דאל dil *calculus.* דאל חצה dil haſa *calculus veſica.* Item *lyncurius.*

דיל deil *chorda teſtudinis inferior:* Plur. דויל duiuil *chordæ.*

דילה deile *lectio:* Plural. דילאת deilit *lectiones.*

B דילה deila *juba:* Plural. דיאל deil *ſeta.* Avic. דואלי *varices.*

דום duo ſignificata habet. I. דום vel דָּם *ſiluit.* Joſ. 10. v. 12, & 13. *ſol in Gibeon* דּוֹם *ſilvit, & luna in valle Ajalon.* ſtetit ſphæra ſolis in loco ſuo, nec cucurrit more ſuo. Targ. אוֹרִיךְ *expectavit:* moratus eſt. Pſalm. 35. v. 15. *ruperunt, & non* דָמּוּ *ſiluerunt.* Ezech. 27. v. 31. *quæ velut Tyrus* דֻּמָּה *ſilens in medio maris:* quæ obmutuit, perdita. Piel דּוֹמֵם *ſilere fecit, compeſcuit.* C Pſalm. 131. v. 2. *ſi non æquavi* וְדוֹמַמְתִּי *& compeſcui animam meam.* Lxx. καὶ ὕψωσα *ſed exaltavi.* legerunt ורוממתי, à רום *altus fuit:* literarum ד ר ſimilitudine decepti.

Nom. דּוּמָה *ſilentium.* Pſalm. 94. v. 17. *& habitaſſet* דּוּמָה *ſilentium anima mea.* Targ. בִשְׁתִיקוּתָא *in ſilentio.* Lxx. ἐν τῷ ᾅδῃ *in inferno.* dicitur ita ſepulchrum, in quo perpetuum eſt mortuorum ſilentium. ſicut Latinis *ſilentes*, item *cœtus ſilentium*, ſunt manes. Virg. *ſilet rex ipſe ſilentum.* Pſalm. 115. D v. 17. *non mortui laudabunt Dominum, nec omnes deſcendentes* דוּמָה *ſilentium:* qui ſepeliuntur. Targ. בֵּית קְבוּרַת אַרְעָא *domum ſepulturæ terræ.*

Heemant. דּוּמָם *in ſilentio, tacitè.* Eſa. 47. v. 5. שְׁבִי דוּמָם *ſede tacitè.* Hab. 2. v. 19. *væ dicenti ad lignum, expergiſcere: evigila, ad lapidem* דּוּמָם *tacitè:* tacenti.

Inde Rabb. דוממים *ſunt lapides & metalla:* ad דמם refer. דָּיִם *ſilens, tacitus, mutus.*

Propr. דּוּמָה *filius Iſmael.* Gen. 25. Inde E appellata דּוּמָה *Dumah*, urbs Arabiæ. Eſa. 21. v. 11. *viſio* דּוּמָה *Dumah.* Lxx. Ἰδουμαίας *Idumææ.* Eſt item urbs fortis Judæ. Joſ. 15.

II. Arab. דום dum, vel דאם dim *manſit, remanſit, permanſit, perſeveravit, frequentavit, duravit, continuavit, perpetuavit.* Pſalm. 15. *qui faciet hoc,* יְדוּם *permanebit in æternum.* Pſal. 104. *pſallam Deo meo* מָא דְמת *quamdiu manſero.* Alc. דמת *manſi.* Rom. 11. v. 22. *ſi* אסתדמת *permanſeris in benignitate.* Epheſ. 6. v. 18. פאדימוא *& perſeverate in oratione.*

דָאִים dêim *perdurabilis, perennis, continuus,*

 perpe-

perpetuus. Pſalm. 9. *Dominus* ראים *permanet in* A
æternum. אלחיאה לראימה *vita æterna.* Pſ. 55.
אלראים קכל מן אלחור *qui eſt ante ſecula.*

דואם devem *duratio, mora, continuatio, perſeverantia, longitudo, reſiduum.* בדואם bidevem *durabiliter, continuè, ſemper.*

דים dim *aſſiduus.* ⁂ דום *aſſiduitas.* ⁂ דימא *aſſiduè.* ⁂ ארום *durabilior.* ⁂ מא דאם *quã diu?* ⁂ דיאמה diâma *adamas.*

דומה deume *palmæ ſpecies*, frutex: Plur. דום deum *palmæ.* ⁂ דומי daumî *palmaris.*

דואמה davime *trochus, turbo.*

דין. דון, & דין, & דן, Syr. דין *judicavit, jus dixit,*
ſententiam tulit: rexit, gubernavit, adminiſtra- B
vit. item *coram judice*, ſeu *in judicio contendit,*
diſceptavit, cauſam egit, litigavit, altercatus fuit.
Gen. 6. v. 3. *non* ידון *judicabit ſpiritus meus in*
homine perpetuò: litigabit, indignabitur mi-
hi propter hominẽ. Gen. 15. v. 14. *etiam*
gentem, cui ſervient, דן *judico ego.* Targ. דאן *judi-*
cans. Gen. 30. v. 6. *& dixit Rachel* דנני *judicavit*
me Deus, & etiam audivit in voce mea, & dedit
mihi filium, propterea vocavit nomen ejus דן *Dan.*
Deut. 32. v. 36. *quia* ידין *judicabit Dominus po-* C
pulum ſuum. Eccl. 6. v. 10. *nec poteſt* לדין *judica-*
re cum fortiore. Targ. למקם בדינא *ſtare in judi-*
cio. Gen. 49. v. 16. *Dan* ידין *judicabit populum*
ſuum. Zach. 3. v. 7. *etiam tu* תדין *judicabis do-*
mum meam: reges, gubernabis. Chald.
Jud. 16. v. 31. *& ipſe* שפט, Targ. דן *judicabat*
Iſraelem. Syr. Matth. 5. דנדון עמך *ut litiget te-*
cum. Matth. 19. v. 28. ודינון *& judicabunt*
duodecim tribus Iſrael. Rom. 1. *non* דנו *judica-*
runt apud ſe. 2. Cor. 2. v. 1. דנת *judicavi apud*
me: decrevi. Arab. Pſalm. 5. דנהם *judica eos,* D
Domine. Pſalm. 96. וידין *& judicabit populos.*
Matth. 6. *non* תדינוא *judicate, ne* תדאנוא *judi-*
cemini. Niphal. נדון *litigavit.* 2. Sam. 19. v.
10. *eratq; omnis populus* נדון *litigans.* Targum
מתוכחין *litigantes:* contendentes inter ſe
de reducendo rege. Syr. אתדין *judicatus*
fuit. Actor. 4. v. 9. אתדין *in judicium vocatus*
eſt. Matth. 6. *non* תדונון *judicetis, ne* תתדינון
judicemini.

Nom. דין, Arab. דיאן daian *judex, deca-*
nus: Plur. Chald. דינין *judices.* E

דון & דין *judicium, cauſa judicialis, lis, contro-*
verſia. Arab. *lex communis.* Plur. Arab. אדיאן
adian *leges, ſtatuta.* Deut. 17. v. 8, *inter ſan-*
guinem & ſanguinem, בין דין לדין *inter judicium*
& judicium: cauſam. Job. 19. v. 29. *ut ſciatis*
quòd judicium ſit. ſic ſcribitur, ſed שדון שדין
legitur in margine. Rabb. בדין *in judicio,*
juſtè, legitimè. כדין *juxta judicium:* more. שלא
כדין *præter morem.* לית דין ולית דין *non eſt judici-*
um, nec eſt judex. vox negantium Providen-
tiam. Chald. דינא רבא *judicium magnum:* &

A יום דינא רבא *dies judicij magni:* extremum ju-
dicium. In Epiſt. Judæ: εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέ-
ρας *in judicium magnæ diei.* Pſal. 50. v. 3. יבא
אלהינו *veniet Deus noſter.* Targum, *dicent ju-*
ſti ביום דינא רבא *in die judicij magni: veniet Deus*
noſter. בן דינא *filius judicij:* reus. בת דינא *filia*
judicij: rea. Rabb. בית הדין, Chald. בית דינא
domus judicij; conſiſtorium, concilium,
curia, סנהדרין συνέδροι, συνέδριον, congrega-
tio, conſenſus judicum; judices, qui cau-
ſas dirimebant, ſynedri; ſenatores, quo-
rum conſilio reſpublica adminiſtratur.
Horum præſes נשיא, loco Moſis. Matth.
B 16. v. 21. πρεσβύτεροι *ſeniores.* Matth. 5. v. 22.
tenetur συνεδρίῳ *concilio.* הקבה ובית דינו הם
המלאכים. Domus autẽ judicij erat duplex;
una dicebatur סנהדרין קטנה *ſynedriũ minus;*
eratq; in omni urbe Iſraelitarum, cõſtans
23. ſapientibus, collocata in porta urbis.
Ruth. 4. v. 1. *Boaz aſcendit* השער *in portam.*
Targ.: לתרע בית דינא דסנהדרין. In urbe autẽ,
in qua nõ erant 120. viri, non collocaba-
tur ſynedrion, ſed tres דיינין *judices,* שבמקום
C הבחירה. In utrumq; autem ſynedrium nõ
recipiebantur, niſi Sacerdotes, Levitæ, &
Iſraelitæ nobiles, ſapiẽtes, divites, magi,
& 70. linguarum periti. Altera cõſtabat
ſeptuaginta uno viris. Targ. Ieroſol. שבעין
סביא סנהדרין. Rabbin. שבעין רבני סנהדרין, &
שבעים סנהדרין הם שבעים זקנים של בית דין הגדול
בירושלם. Hæc dicebatur סנהדרין גדולה *ſyne-*
drium ſive *concilium majus*, deſcendens ex
72. ſenioribus Moſi adjunctis. eratq; in
urbe Hieroſol. ubi tantùm jus dicere po-
D terat, conſtans ſenioribus Iſraelitis ſapi-
entia ac fortitudine præditis, nec non
magiæ & linguarum peritis. Talm. בית דין
של מעלה *domus judicij ſuperior.* Triũviri (quo-
rum collegium tertia domus judicij ſpe-
cies cõſtitui poteſt) de דיני ממונות *cauſis pe-*
cuniarijs, & minimis furtis item, & injurijs
privatis cognoſcebant. Synedriũ minus
de דיני נפשות *cauſis gravioribus & capitalib.* Ma-
jus de graviſſimis, ut de Tribu integra, ſũ-
mo ſacerdote aut pſeudopropheta. De
hiſce omnibus Rabb. ita loquũtur: יחידים
נדונין בסנהדרי קטנה לא העיר כלה: עיר הנדחת היו
דנין אותה סנהדרי גדולה: במקום הבחירה היו יושבים
סנהדרי גדולה הכוללת לכל ישראל שהיא על
הסנהדרין שיש בכל שער ושער: איש יחיד דנין אותו
למיתת בית דין שבעירו: המשפט הוא בדיני ממונות
ובדיני נפשות: משפט בדיני נפשות לא ישלם כי אם
בבית דין של כ״ג: בית דין של שלשה בדיני ממונות:
הדבר גדול ראוי שיבא לפני סנהדרי גדולה: Quot
mortis genera apud Hebræos fuerint, &
quæ, exprimitur hiſce verbis: ארבע מיתות
נמסרו לבית דין: סקילה שריפה הרג וחנק. Affi-

cien-

A ciendus autem aliquo ſupplicio adducebatur ad ſynedrium magnum in Jeruſalem, & cuſtodiebatur uſq; ad רגל *feſtum*, & occidebatur in feſto coram toto Iſraele. Joſeph Ben Gorion lib. 5. cap. 2. *Herodes Hieroſolymam accitus, ob interfectum Ezechiam accuſabatur coram ſenioribus, & ſynedrio majori & minori.* cap. 14. *Herodes Hircanum accuſat ſeditionis coram ſeptuaginta ſenioribus.* Herodes regnum adeptus omnes illos Judices, & regem quoq; ſuſtulit, excepto uno Sannea. Ioſeph. Antiq. 14. cap. 17.

B מָדוֹן, Chald. מְדָן *judicium, contentio, lis, rixa, contradictio, reprehenſio:* Plur. מְדָנִים, & מִדְיָנִים, Chald. מִדְיָנִין *contentiones, rixæ.* Pſal. 80. v. 7. *pones eos* מָדוֹן *contentionem vicinis noſtris:* ut nobiſcum litigent. Prov. 15. v. 18. *vir iræ excitat* מָדוֹן *contentionem:* litem. 2. Sam. 21. 20. אִישׁ מָדוֹן, Targ. גְבַר בְּמְשַׁחַן *vir menſurarum.* Hier. *excelſus.* pro quo habetur, 1. Paral. 11. v. 23. אִישׁ מִדָּה *vir menſuræ* permutatâ ordinum ſignificatione. Lxx. ἐκ μαδών. Prov. 10. v. 12. *odium excitat* מְדָנִים *contentiones.* Prov. 18. v. 18. מִדְיָנִים *contentiones tollet ſors.* ' eſt mobile.

C עַל מִדִּין *tribunal.* Jud. 5. v. 10. *ſedentes* עַל מִדִּין *ſuper tribunali.*

מְדִינָה, Chald. מְדִינָא, Syr. מְדִינָא, Arab. מְדִינָה medina *urbs, metropolis* alijs Jus dicens, *municipium, provincia,* plures continens urbes, *regio, civitas* in genere, *villa:* Plur. מְדִינוֹת, Chald. מְדִינָן, Syr. מְדִינָן, Arab. מְדָאִין medein, & מֻדֻן mudun *urbes, oppida, villæ.* Arab. מְדִינָה אַלְנַבִי medinat al nabi *urbs Prophetæ.* &

D מדינה אלרסול medinat alraſul *urbs Apoſtoli, Medina,* urbs Arab. ubi ſepultus eſt Muhammedes, ejuſq; ſepulchrum viſitur, ut Chriſti Hieroſolymis. diſtat à Mecha 40. milliaribus germanicis. Ibi in templo ſepultos eſſe tradunt נבי מחמד *Prophetam Muhammedem;* אבובכר כליפה *Abubecer Chalifam*, qui poſt Muhammedem exortus eſt: &, qui huic ſucceſſit (unus ex decem Muhammedis ſocijs) עמר *Homar:* Item עתמאן *Othman:* & פטימא *Fatemam,*

E Muhammedis filiam, uxorem עלי *Hali.* Lud. Rom.

Rabb. מדיני *provincialis, civilis, politicus:* Plur. מדיניים, Foem. מְדִינִיּוֹת.

Arabic. מדאן *civis, villanus, oppidanus:* Plural. מדאנין mudinin *cives, villani.* ☞ מדאני medeni *civilis.* ☞ דין daian *villa.* ☞ דין din *judicium.* Plu. דיאנה *judicia.* ☞ מדואנה mudevena *decretale.*

Deinde, Arab. דון dun *præter, ſine, pro, abſq;.* באלדון bialdun *deterius.* דוננא *pro nobis.* דונהא *pro illa.*

דין deien *debuit.* ☞ אדין adeien *debitor factus eſt.*

מדין mudini *debitor.* ☞ דאין dein *debitor, obæratus.* & *debitum.* Plur. דיון duiun *debitores: æs alienum.*

Propr. דָּן *Dan*, filius Jacob, quem Gen. 30. v. 6. mater Rachel ita appellavit, dicens: דָּנַנִּי *judicavit me Deus.* Inde *Dan*, una duodecim tribuum. & *urbs.* Jud. 18. v. 27. *& ædificarunt urbem, & habitarunt in ea. & vocarunt nomen ejus* דָּן *Dan, juxta nomen* דָּן *Dan, patris ipſorum, qui natus fuit Iſraeli, &* לַיִשׁ *Lais, nomen urbis prius.* Tribus quidem Aſer, ſed poſſeſſionis Dan. Fuit urbs Phœnices, ad radices Libani ſita: terminus terræ ſanctæ ſeu decem tribuum ad ſeptentrionem: unde dicitur à Dan uſque ad Berſabee. In ea Danitæ collocarunt ſculptile (ſtatuam) à Micha acceptum, & cultum inſtituerunt. In eadem Jeroboam vitulum aureum collocavit. Ibiq; ſepultus eſt עדו *Iddo* Propheta, & ſuper tumulo ejus arbor magna, בוטם *terebinthus.* item Sabuel Moſis ex Gerſom nepos: & ſuper eo arbor magna פנדיאן. Et in monte eſt locus, ubi Abraham per partes tranſijt. juxta eam eſt antrum, unde prodit יַרְדֵּן *Jordanis*, dictus quaſi יְאֹר דָּן *fluvius Dan:* aut יורד מִדָּן *deſcendens ex Dan.* à Græcis באניאס *Paneas*, Cæſarea Paneæ, & Cæſarea Philippi. Barbaris בלינוס *Velenas, Belina.* Cant. 5. v. 4. Targ. *in Leſemdan, quæ vocatur* פְּמְיָאס *Pamias.* al. באניאס.

דִּינָה *Dinah*, filia Jacobi. Job. 2. v. 9. *& dixit ad eum* אִשְׁתּוֹ *uxor ejus.* Targ. דִּינָה אתתה *Dina uxor ejus.* ſed Dinam ſimul in Ægyptum deſcendiſſe apparet ex Gen. 46. *& venerunt in Aegyptum, Jacob & omne ſemen ejus cum illo, filij ejus, & filij filiorum ejus cum eo, filiæ ejus, & filiæ filiorum ejus, & omne ſemen ejus.* ubi per filias, Dina vel ſola, vel aliæ ſimul puellæ cum illa educatæ, intelliguntur.

מְדָן & מִדְיָן filij Abrahæ ex Ketura. Gen. 25. Inde מִדְיָן regio & urbs trans Arabiam, ad meridiem Judeæ ſita, in deſerto Saracenorum, contra Orientem maris rubri.

מִדְיָנִים *Midianitæ*, qui à Moſe vocantur *Iſmaelitæ.* Eſa. 10. v. 26. כְּמַכַּת מִדְיָן, Hieron. *juxta plagam Madian:* Midianitarum. qui una nocte occiſi fuerunt.

דוס. Arab. דוס *conculcavit*, in דוש quære.

דוע tria ſignificata habet. I. דוע vel דאע *innotuit, percrebuit, auditum fuit.* Rom. 1. *quòd fides veſtra* קדראע *innotuit:* audita eſt. Luc. 4. ודוע *& innotuit fama:* divulgata eſt. Act. 22. v. 24.

verſ. 24. *Evangelium Dei* יִדַע *innoteſcebat.* A
II. Arab. ידע & ראע רוע *reliquit, dereliquit, deſeruit.* Pſalm. 125. *non* ירע *relinquet Dominus virgam peccatorum.* Pſalm. 37. ורע *& relinque furorem.* Joh. 10. ירע *relinquet oves.* Matth. ultimo, וראעת *& manſit hoc.*
רעה *mites, manſueti.*
III. Chald. דע & ידע in ווע invenies.

דוף. Arab. דוף *diſſolutus fuit.*
דופא *hyſſopus.*

דוץ. Hebr. Chald. & Syr. דץ & דוץ *gaviſus fuit, exultavit.* Job. 41. v. 13. *& coram ipſo* תָּדוּץ *gaudebit dolor.* Chald. Eſa. 66. v. 10. B
שִׂישׂוּ, Targ. דוצו *gaudete cum ipſa gaudio.* Jer. 31. v. 7. וְצַהֲלוּ *& hinnite in capite montium.* Targ. ודוצו *& gaudete.* Habac. 3. v. 18. *& ego in Domino* אָגִילָה, Targ. אדוץ *exultabo:* gaudebo. Syr. Luc. 1. v. 41. *ἐσκίρτησε,* Syr. דָּץ *exultavit fœtus in utero ejus.*
Nomen. Chald. ריץ & ריצות, Syr. דוצא *gaudium, lætitia.*
דיצא *camelopardus.*

דוק tria ſignificata habet. I. דוק, Chald. דָּק, idem quod דָּקַק *comminutus; attenuatus fuit.* C
Dan. 2. v. 35. *tunc* דָּקוּ *comminuta ſunt ſimul.* Hiphil הֵדִיק *idem.* 2. Sam. 22. v. 43. *ſicut lutum platearum* אֲדִיקֵם *comminuam eos:* pro quo habetur, Pſalm. 18. אֲרִיקֵם *evacuabo eos.* ubi videtur ד in ר depravatum, ob figuræ ſimilitudinem. Targ. בְּטֵנַת כְּהוֹן *conculcavi in eis:* per ד legit.
Nomen. דָּיֵק *machina,* turris lignea, quæ extruitur contra urbem ad eam expugnandam. 2. Reg. 25. v. 1. *ædificaverunt contra eam* דָּיֵק, Targ. כרקום *machinam in circuitu.* D
II. Rabb. Chald. & Syr. דוק & דָּק, idem quod דָּק. Piel דיק & דַּקִּיק. Hiphil הֵדִיק, Chald. אַדִיק, Syr. אדיק *ſpeculatus eſt, proſpexit, diligenter & accuratè inſpexit, intuitus eſt, conſideravit, attendit, intentus fuit, animadvertit.* Chal. Eſa. 14. v. 10. *videntes te ad te* יַשְׁגִּיחוּ, Targ. ידיקון *proſpicient:* intuebuntur. Syr. 1. Pet. 2. *cupierant Angeli* דַּנְדִיקוּן *ut introſpiciant.* Johan. 20. אַדִיק *introſpexit in ſepulchrum.* E
Luc. 2. verſ. 12. וְאַדִיק *& introſpexit & vidit.*
Nomen præcedens דָּיֵק *ſpecula,* huc referri poteſt.
Rabb. דיוק & דִּיקוּת *intentio,* conſideratio grammatica. בדיוק *præciſè.*
דַּיָּקָן, Syr. דוקא *intentus, inſpector, corrector, excubitor.*
Rabb. דוקא *maximè, præſertim.* לאו דוקא *non ita ſimpliciter, non tantùm.* ℵ. דוק ותשכח *vide, & invenies.* ℵ. ספר מדיק *liber correctus.*
Chald. דיוקן *ſimilitudo, imago.*
דִּקְדּוּק *Grammatica,* quæ accuratè & diligenter conſiderat literas, puncta, dictiones, & harum accidentia, ut conjugationes, tempora, &c. ℵ. מְדַקְדֵּק *Grammaticus.* ℵ. Syr. מְדַקְדֵּק *peritus.* ℵ. דִּקְדּוּקֵי הַתּוֹרָה *conſiderationes accuratæ Legis;* Grammaticalia.
III. Arab. דוק duc, & ראק dic *guſtavit, deguſtavit, libavit, probavit, expertus fuit:* cum ד punctato. Pſalm. 34. דוקוא *guſtate & videte.* Act. 43. v. 2. *non* נדוק *guſtabimus quicquam.* Matth. 16. v. 28. אל ידוקון אלמות *non guſtabunt mortem:* experientur. 1. Pet. 2. v. 3. *ſiquidem* דקתם *guſtaſtis, quod benignus ſit Dominus:* experti eſtis. Alc. 3. כל נפס דאיקה אלמות *omnis anima (homo) guſtat mortem.*
Nom. דוק dauc, & דויק dauic *guſtus, deguſtatio, ſpecimen, proba, experimentum.*
דואק davuac *deguſtator:* Plur. דואקין davuacin *deguſtatores.*
מדאק madac, & מדאקה madaca *guſtus, ſapor.*
דוק duc *paſtinaca agreſtis.*

דור tria ſignificata habet. I. דור, Chald. דָּר *ordine, continuè & ſucceſſivè vixit, habitavit, incoluit, manſit, duravit.* Pſal. 84. v. 11. *elegi poſtremus eſſe in domo Dei mei* מִדּוּר, Targ. מִן לְמִדוּר *quàm habitare in tabernaculis iniquitatis.* Eſa. 38. v. 12. Jer. 50. v. 2. Chald. Deut. 26. v. 5. וַיָּגָר, Targ. וְדָר *& habitavit ibi.*
Nom. דור, Chald. דָּר *duratio, ætas, generatio, ſeculum,* tempus vitæ humanæ: &, per ſynecdochen, *homines* quibuſcum quis vivit, quàm diu homo eſt incola hujus mundi. Plural. דורים, Chald. דָּרִין, Foem. דורות *durationes, ætates, generationes, ſecula, homines quolibet ſeculo viventes.* Gen. 7. v. 1. *quia te vidi juſtum coram me* בַּדּוֹר, Targ. בְּדָרָא *in generatione iſta.* iſto tẽpore, & inter iſtos homines. Eſa. 53. v. 8. *&* דורו *generationem ejus quis enarrabit?* duratioñe, vitam: *Chriſtus excitatus ex mortuis amplius non moritur:* Rom. 6. v. 9. Gen. 15. v. 16. ודור, Targ. וְדָרָא *& generatione quarta redibunt huc.* præcedit, *peregrinū erit ſemen tuum in terra non ſua, & ſervient eis, & affligent eos, quadringentos annos.* Generationes quatuor ab Abrahamo Hebræi numerant: primã, Iſaac, ſecundam Jacob, tertiam Joſephi & fratrum ejus, quartam horum mortem, quæ conſecuta fuit. ſicut Matth. 1. ab Abrahamo ad Davidem numerantur generationes quatuordecim: ab Adamo ad Noã generationes decem: ab Adamo ad Chriſtũ quatuor: prima Noæ, ſecunda Abrahami, tertia Davidis, quarta Chriſti. Annos verò 400. numerant ab Iſaaco, qui natus fuit Abrahamo triginta poſt exitum ex Ur Chald. annis: & quo nato, fuit Abrahamo ſemen. Et cum hoc convenit, Act. 7. v. 6. *& ma-*

Google

& malè accipietur annis quadringentis. Quòd A
autem Exod. 12. v. 40. ſcribitur: *& habi-*
tatio filiorum Iſrael, quam habitârunt in Aegypto,
quadringenti triginta anni. &, Gal. 3. v. 17.
poſt quadringentos triginta annos facta eſt Lex.
Iſti anni 430. numerantur ab exitu Abra-
ham ex Ur Chaldæorum oppido, & ab eo
tempore, quo ipſi inter partes animali-
um ſtanti dictum fuit: *peregrinum erit ſe-*
men tuum. 30. ante natum Iſaac annis;
& in terra non ſua; non in Ægypto, ubi
annos tantùm 210. fuerunt commora-
ti; ut ad peregrinationem, non ad ſer-
vitutem anni 400. referantur. Ideo LXX. B
reddiderunt: ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν γῇ Χαναὰν
αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν *in terra Aegypti &*
in terra Chanaan ipſi & patres ipſorum. & an-
nos ſervitutis 210. ſignificatos volunt,
Gen. 42. v. 2. cùm Jacob diceret, רְדוּ *de-*
ſcendite illuc: ſunt enim in numeris רדו 210.
Targum tamen in 2. Cant. habet: וְזִמְן
שִׁעְבּוּדָא מְאָה וְתִשְׁעִין שְׁנִין *tempus ſervitutis cen-*
tum & nonaginta anni. Pſalm. 109. verſ. 13.
בְּדוֹר אַחֵר *in generatione altera deleatur nomen* C
eorum. In generatione tertia deleatur no-
men patris & filij. ¶ Porrò geminatum
דור וָדוֹר *generatio & generatio*, multa ſecula,
æternitatem, perennitatem denotat.
Eſa. 13. v. 20. *non habitabis in æternum, non*
incoles עַד דוֹר וָדוֹר *ad generationem & generatio-*
nem. LXX. διὰ πολλῶν γενεῶν *per multas æta-*
tes. Eſa. 60. v. 15. *& ponam te in ſublimitatem*
æternam מְשׂוֹשׂ דוֹר וָדוֹר *gaudium generationis &*
generationis: gaudium perpetuum, nun-
quam deſinens. Exod. 17. v. 16. *bellum erit* D
Domino in Amalec מִדֹּר דֹּר *à generatione genera-*
tionis. Targ. מִדָּרֵי עָלְמָא *à ſeculis æternis.* Exod.
3. v. 15. *iſtud eſt memoriale meum* לְדֹר דֹּר *in ge-*
nerationem generationis. Targ. לְכָל־דָּר וְדָר *in*
omnem ætatem & ætatem. Pſalm. 49. v. 12.
domus ipſorum in ſeculum, habitacula ipſorum
לְדוֹר וָדוֹר *in generationem & generationem.*
PLur. Job. 42. v. 17. *& vidit filios ſuos, & fi-*
lios filiorum ſuorum, quatuor דֹּרוֹת *generationes.*
Eſa. 51. v. 8. *& ſalus mea* לְדוֹר דּוֹרִים *in ætatem*
ætatum. Pſalm. 102. v. 25. בְּדוֹר דּוֹרִים *in gene-* E
ratione generationum anni tui. ¶ Deinde דּוֹר,
Chald. & Syr. דָּרָא, Arab. דאר & דר dar *ha-*
bitatio, domus, atrium, veſtibulum, palatium, of-
ficina, villa: PLur. Arab. אדיאר adiar *habi-*
tationes, atria, villæ. Eſa. 38. v. 12. דּוֹרִי *habita-*
tio mea ablata eſt, & tranſlata eſt à me, ſicut ta-
bernaculum paſtoris: habitatio vel habita-
culum meum in hoc mundo. Targ. מִבְּנֵי
דָרִי אִתְנְטִילוּ יוֹמַי *à filijs ſeculi mei ablati ſunt dies*
mei. accepit priori ſignificatione. al. *ge-*
neratio. Jer. 7. v. 29. *quia rejecit Dominus &*

reliquit דּוֹר עֶבְרָתוֹ *habitationem iræ ſuæ:* quòd
effudit ſuper eos iram ſuam. al. *generatio-*
nem. Syr. Luc. 11. *cuſtodiet* דָּרְתֵהּ *habitationem*
ſuam: palatium ſuum. Arab. דאר אלסלטאן
dar alſultan *habitatio Sultani:* aula, baſilica,
prætorium, palatium. דאר אנסי dar ani-
ſi *habitatio fœminarum:* gynæceum. דָאר
אַלְמַסָּאכִין dar almeſicin *domus mendicorum.*
דאר אלעֻרבה dar algoraba *domus peregrino-*
rum: hoſpitale. דאר אצנע dar azina, & דאר
צנאעה dar zinaa *domus operis:* officina, ubi
naves ædificantur, navale, telonium.
דאר אלולאיה *locus tribunalis.* דאר אלמרצי dar
almardi *domus ægrotorum:* valetudinarium.
דאר אזנא dar azine *domus ſcortorum:* lupa-
nar, ganea. דאר אלעמל dar alamel *domus la-*
boris: figulina. דאר אלקאצי dar alcadi *domus*
judicis: prætorium. דַאר אַלסִלַאח dar alſilâh
domus armorum: armamentarium.

דֵאיר deir *monaſterium.* דּוּרִיָּה ℞ dauria
ſtabulum.

Chald. דַּיָּר *incola, peregrinus:* Syr. *mona-*
chus: PLur. דַּיָּרִין *incolæ.* Syr. *monachi.* Exod.
18. v. 3. &, 2. v. 22. גֵּר, Targ. דַּיָּר *incola fui.* Gen.
15. v. 13. גֵּר *incola* (peregrinum) *erit ſemen*
tuum. Targ. דַּיָּרִין יְהוֹן בְּנָךְ *incolæ erunt filij tui.*

דִּיר, FOEM. דִּירָא, Syr. טִירָא locus ubi vel
homines vel animalia habitant, *domus,*
ſtabulum, ovile, villa, ager: PLu. דִּירִין, FOEM.
דִּירָן, & דָּרָן, & דִּירָן. Exod. 15. v. 13. אֶל־נְוֵה,
Targ. לְדִירָא *ad habitationem ſanctitatis tuæ.* 2.
Sam. 7. v. 8. *accepi te ab* הַנָּוֶה, Targ. דִּירָא *ovili.*

דִּיוּר *colonia, cultura:* PLural. דִּיוּרִין *coloniæ.*
℞ מְדוֹר & מְדָר *habitatio:* PLur. מְדוֹרִין *habita-*
tiones. ℞ דּוּרָאִי *oppidi præfectus.* D

דַּיָּרִי *oſtiarius, janitor, portitor.* ℞ מְדַיֵּיר *ſtabu-*
larius, qui oves congregat in ſeptum, ut
agrum ſtercorent.

Syr. מְדִירָא *contignatio:* Plural. מְדִירִין *con-*
tignationes.

Chald. תְּדִירָא *continuitas, perpetuitas.* ℞
בִּתְדִירָא *perpetuò, continuè.*

Arab. דורה dora *panicum.*

דאר אלצׄיני dar alſini, & דָארְצִין, Rabbin.
דָּרְצִין *cinnamomum.* E

II. דּוּר *ordinavit, ſtruxit, conſtruxit.* Ezech. 24.
v. 5, & 9. *& etiam* דּוּר, Targum סְדַּר *ordina*
oſſa ſub eo.

NOM. מְדוּרָה, Chald. מְדוּרָא ſtrues ligno-
rum ſuper igni. locus ubi ordine ponun-
tur ligna, & ignis accenditur, *focus.* Eſa.
30. v. ultim. מְדֻרָתָהּ *rogus* (focus) *ejus, ignis*
& ligna multa. Targ. מְדוֹר *habitatio.* reſpexit
ad דּוּר *habitavit.* Hieron. *nutrimenta ejus.*
Ezech. 24. v. 9. *etiam ego magnificabo* הַמְּדוּרָה
rogum: incendium magnum.

Chald. דָּרָא *linea*, vel *ſeries* rerum qua-
rumcunq;.

Rabb.

Rabb. דור *florum perplexio.* ⁂ דור & דָר *lapis precioſus* in oppidis maritimis, quem ferunt in menſa poſitum, illuſtrare totum convivium.

III. דור, Chald. דִיר *ſphæra, globus, pila, circulus, corona.* Eſa. 22. v. 18. *circumvolvet te circumvolutione* כַּדּוּר *ſicut globum:* qui projectus devolvitur in terra ſpacioſa, ubi nullum eſt obſtaculum, donec inveniat, quod ipſum remoretur. Eſa. 29. v. 3. *& ponam caſtra* כַּדּוּר *ſicut ſphæram* (circulum) *contra te.* R. D. dicit כ eſſe radicale, & כ vel ב ſervile eſſe ſubintelligendum.

Arab. דור dur *volvit, rotavit.* ⁂ דור daur, Foem. דורה daura *circulus, abſis, rota, canthus:* Plu. ארואר aduar, Foem. דוראת daurat *rota.* דאירה dayra *epicyclus, periodus:* Plu. ארואר *periodi.* ⁂ דור dur, & תדויר taduir *rotatio, circumitio, circumgyratio, rotunditas.* ⁂ דואר duar *vertigo.*

מדאר mudir *volubilis.* ⁂ מדור mudavar *rotundus, ſphæricus, teres, longus & rotundus, tornabilis.* Geograph. Arab. אלארץ מדורה כתדויר אלכרה *terra rotunda, ſicut rotunditas ſphæra.*

מסתדיר *rotundus, circularis.* ⁂ אסתדארה *rotunditas.*

Verb. דואר davar *ambijt, circumdedit, obſedit, circumſtitit, retardatus, remoratus fuit.* Paſſ. אתדואר atdavar *circumdatus fuit.*

דוראן dauran *gyratio.* ⁂ דורה davara *rotunditas, circumferentia, ambitus:* Plur. דַוַאִיר davair *circumferentia.*

דוש. דוש, vel דָשׁ, vel דיש. Hiphil הדיש, Arab. דוס dus, vel דאס dis, vel אדים *calcavit, conculcavit:* & per metonymiã, calcando excuſſit fruges, *trituravit.* Fruges n. demeſſæ cõportabantur apud veteres in aream quãdã ſub dio, & per hanc ſpargebantur manipuli, quos boves & bubali immiſſi calcabant ſive pedibus proterebant, ſicq; grana ariſtis excutiebant. Varro 1. de re ruſtica: *apud alios exteritur grege jumentorum inacto, & ibi agitato perticis, quod ungulis è ſpica exteruntur grana.* Job. 39. v. 18. *& beſtia agri* תְּדוּשֶׁהָ *conculcabit eã.* 1. Paral. 21. v. 20. *& Arnon* דָּשׁ *triturabat triticum.* Deut. 25. v. 4. *& nõ obthurabis os bovi* בְּדִישׁוֹ, pro בְּהַדִּישׁוֹ, Targum בדישה *dum triturat ipſe.* Unde Talm. תורא מדישיה אכיל, quod eſt, השור אוכל מִדִּישׁוֹ *bos edit ex tritura ſua.* &, 1. Cor. 9. *qui triturat, debet in ſpe fructus triturare.* Jer. 50. v. 11. *& laſciviſtis ſicut vitula* דָּשָׁא *triturans:* pro דָּשָׁה, literis אה permutatis. Targ. רִבְקָא *ſaginationis.* vitula n. quæ triturat ſemper edit de tritura ſua, indeq; ſaginatur. Piel דַּיֵּשׁ, & דַּיֵּשׁ, & דושש, & רשרש. Syr. Luc. 12. דַנְדַיְשׁוּן *ut conculcarent unus alterum.* Chal. Jud. 5. v. 21. תִּדְרְכִי,

Targ. רושׁשת *calcabit anima mea robur.* Pſ. 18. v. 43. אֲשְׁחָקֵם, Targ. ודושתנון *& cõminuam eos ut pulverem.* Jer. 48. v. 26. וְסָפַק, Targum וידרשון *& calcabunt Moab in vomitu ſuo.* ¶ Per metaphor. דוש ſignificat, *occidit, interfecit.* Mich. 4. v. 13. *ſurge* וָדוֹשִׁי *& tritura, filia Zion.* ſequitur: *& cõminues populos multos.* Habac. 3. v. 12. *in ira tua* תָּדוּשׁ *triturabis gentes.* Targ. תקטל *occides.* Jud. 8. v. 7. וְדַשְׁתִּי, Targ. וְאֵדוּשׁ *& triturabo carnẽ veſtram ſpinis deſerti, & ſcorpionibus:* projiciã vos ſuper ſpinas nudos, & calcabo pedib. meis ſuper vos. aut percutiã ſpinis ſuper carnem veſtrã. Amos 1. v. 3. עַל דּוּשָׁם *propterea quòd trituraſtis tribulis ferreis Gibead.* Chal. 2. Reg. 7. v. 17. וַיִּרְמְסֻהוּ, Targ. וְדָשׁוּ *& conculcarunt eũ populus.* Eſa. 63. v. 3. וְאֶדְרְכֵם, Targ. וַאֲדוּשִׁנּוּן *& calcabo eos in ira mea.* Malach. 4. v. 3. וְעַסּוֹתֶם, Targ. ותדושון *& calcabitis impios.* Ruth. 2. v. 17. וַתַּחְבֹּט, Targ. וְדָשַׁת *& triturabit, quod collegerat.* Dan. 7. v. 23. ותדושנה *& cõculcabis eam.* Syr. Matth. 7. v. 6. *ne* נדושון *conculcent pedibus ſuis.* Arab. Matth. 5. v. 13. וידוסוה אלנאס *& conculcabunt illud homines.* Luc. 10. לתדוסוא *ut conculcetis ſerpentes.* Pſ. 56. *inimici mei* דאסוני *conculcârunt me.* Pſ. 91. ותדוס *& conculcabis leonem.* Niph. נָדוֹשׁ, Chald. אִתְּדַשׁ, Syr. אתְּתְדִישׁ, Hophal הוּדַשׁ *conculcatus fuit.* Eſa. 25. v. 10. וְנָדוֹשׁ *& calcabitur Moab ſub eo,* כְּהִדּוּשׁ *ſicut calcatur palea in luto.* Eſa. 28. v. 27. *nõ n. tribulâ* יוּדַשׁ *triturabitur nigella, & rota plauſtri ſuper cumino circumducetur.* ubi duæ exprimuntur triturandi ſpecies. ſequitur: *ſed baculo excutietur nigella, & cuminum virgâ.* Syr. Matth. 5. ותתדיש *& conculcabitur ab hominibus.*

Nom. דַּיִשׁ *tritura.* Levit. 26. v. 5. *& apprehendet nobis* דַּיִשׁ, Targ. דַּיְשָׁא *tritura vindemiam.*

מְדוּשָׁה *idem.* Eſa. 21. v. 10. מְדֻשָׁתִי *trituram meam, & filium areæ meæ:* frumentum quod trituratur.

דישון *Diſon*, nomẽ beſtiæ; pro quo, Targ. רֵימָא *unicornis.* Lxx. πύγαργον *Pygargum.*

Arab. דריסא *triticum contritum.*

Chald. דָּשׁ *oſtium:* Plur. דָּשִׁין *oſtia, januæ.* Gen. 19. v. 6. וְהַדֶּלֶת, Targ. וְדָשָׁא *& oſtium clauſit poſt ſe.* Deut. 3. v. 5. דְּלָתַיִם, Targ. דָּשִׁין *januas & vectes.*

דָּשׁ *conſuetudo, mos.*

דות duo ſignificata habet. I. דָּת, Arab. דת vel דאת dat *regula, jus, lex, ſtatutum, mandatum, edictum; tributum:* Plur. Chald. דָּתִין *mandata.* Deut. 33. v. 2. אֵשׁ דָּת *ignis lex eis.* Targ. מגו אשתא אוריתא יהב *è medio ignis Legem dedit eis.* Eſther 2. v. 8 *cùm audiretur verbum regis* וְדָתוֹ *& edictum ejus.* Ibid. verſ. 12. כְּדָת הַנָּשִׁים *juxta jus mulierum.* Ezra 8. v. 36. *& dederunt*

רְזֵי הַמֶּלֶךְ *mandata regis ad ſatrapas regis.* in quibus Camez non mutatur, & 4. ordinem indicat.

II. Arab. ראת det *eſſentia, latus*: cum ת punctato. Plur. רואת devet *eſſentia, latera.* ראת אליפין *latus dextrum.* ראת אליסאר *latus ſiniſtrum.* באלראת בראת אולא *in latere primo, antè. per ſe.* פי ראתה *in ſemetipſo, per ſemetipſum.* מן ראת נפסי *à me ipſo.* Alc. אללה עלים בראת אלצדור *Deus novit eſſentiam pectoris.*

ראתי *eſſentialis, ſubſtantialis*: Plur. ראתיה *eſſentiales.* ✠ בראתי *perſonaliter.*

ראת אלגנב *lateris apoſtemata, pleuritis.* ✠ ראת אלריה *peripneumonia.*

רחה רָחָה, inde Niphal נִדְחָה *impulſus fuit.* Jer. 23. v. 12. יִדַּחוּ *impellentur & cadent in ea.*

Syr. דְּחִיתָא *quod impellitur, expellitur, projicitur.*

Chald. דחותין *impulſiones, commotiones.*

דחא Chald. דְּחָא *impulit*: invenies in דְּחָה ſequente.

דחה דָּחָה, Chald. & Syr. דחא *impulit, expulit, loco pepulit, depulit, repulit, propulit, amovit, propulſavit*: Rabb. *depulit, evertit, confutavit, refutavit, oppoſuit, excuſavit.* Pſal. 140. v. 5. *qui cogitaverunt* לִדְחוֹת, Targ. למנקף *impellere greſſus meos.* Pſal. 118. v. 13. דחה דחיתני *impellendo impuliſti me ad cadendum.* Pſal. 35. v. 5. *& Angelus Domini* דוחה *impellens.* Pſal. 62. v. 4. *maceria* הַדְּחוּיָה *impulſa.* Chal. Num. 35. v. 20. *& ſi per odium* יֶהְדָּפֶנּוּ, Targ. יִדְחֵי *impulit eum.* Ibid. v. 22. *abſq; inimicitia* הֲדָפוֹ, Targ. דְּחָהִי *impulit eũ.* Syr. Act. 27. v. 39. *ut* נדחונה לאלפא *impellerent eam navim.* Niphal נִדְּחָה, & Pual דֻּחָה *impulſus fuit.* Benoni Niph. Deut. 19. v. 5. ונדחה, Targ. ותתדחי, Venet. ותתדחי *& impulſa fuerit manus ejus.* Prov. 14. v. 32. *in malicia ſua* יִדָּחֶה, Targ. אסתחף *evertitur impius.* Pual. Pſalm. 36. v. 13. דחו *impulſa fuerunt, nec potuerunt ſtare.*

Nom. דחי & מדחה *impulſio, impetus, lapſus.*

Rabb. דחוי & דחיה *depulſio, expulſio, refutatio, oppoſitio.* ✠ כח הדוחה *vis expultrix.*

Chald. דְּחַוָן *menſa*, quæ ſumto cibo amovetur: Plur. Rabb. דחוונות *menſæ.* Dan. 6. v. 19. וְדַחֲוָן *& menſam non introduxit coram ſe.*

דחל duo ſignificata habet. I. Chal. & Syr. דְּחַל *timuit, metuit, territus fuit, expavit, veritus eſt*: ut congruat cum זָחַל *abſterritus fuit*, literis ד ז permutatis. Per metonymiam, *coluit, veneratus eſt*: quia religio in timore & venerantia conſiſtit. Geneſ. 28. v. 17. וַיִּירָא, Targ. ודחל *& timuit, & dixit.* 2. Sam. 1. v. 14. *quomodo non* יָרֵאתָ, Targ. דחלתא *timuiſti?* Eſa. 60. v. 5. וּפָחַד, Targ. וְיִדְחַל *& ti*meb*it, & dilatabitur cor tuum.* Syr. Matth. 1. *ne* תדחל *timeas accipere Mariam uxorem tuam.*

A Piel. דַּחֵל *terruit, perterruit.* Dan. 4. verſ. 2. וִידַחֲלִנַּנִי *& terrebit me.*

Nom. דחיל *timendus, terribilis, formidabilis*: per metonymiam, *Deus*, cui timor, reverentia & cultus debetur.

דָּחַל, & דחיל, & דַּחֲלָן, & דחולתן *timidus, pavidus & religioſus*: Pl. דחלין & דחולתנין *timidi, religioſi.*

דְּחִילוּ, & דחילא, & דחולא, & דַּחְלָא *timor, pavor, veneratio, cultus, religio*: Plural. דַּחֲלָן *timores*: per metonymiam, *idola*, quæ coluntur. Exod. 20. v. 23. אלהי כסף ואלהי זהב,

B Targ. דַּחֲלָן דִּכְסַף וְדַחֲלָן דִּדְהַב *idola argenti & idola auri.*

דחילין *currus obtecti.*

II. Arab. דחל dachal cum ח punctato, *inivit, introivit, intravit, penetravit, ingreſſus eſt, advenit*, ut congruat cum זחל *repſit, irrepſit*, literis ד ז permutatis. Pſalm. 5. ארחל *introibo in domum tuam.* Matth. 5. v. 20. לא תדחלון מלכות אלסמואת *non introibunt in regnum cælorum.* Marci. 15. v. 43. ודחל אלי בלאטס *& ingreſſus eſt ad Pilatum.* Hiphil אדחל adchal

C *introduxit, immiſit, induxit.* Pſalm. 78. ואדחלהם *& introduxit eos in montem ſanctitatis ſuæ.* Matth. 6. verſ. 13. ולא תדחלנא פי אל תגארב *& ne inducas nos in tentationes.* Matth. 5. וידחלך *& conjiciat te in carcerem.* Alcor. ואדחלוא *& immiſſi ſunt.* Idem ליד חל *ut immittat.*

Nomen. דַּחְלָה dâchla *introitus, acceſſus*: Plur. דַּחְלַאת dachlat *ingreſſiones.* ✠ דחול dochol *idem.*

D מַדְחַל mâdchal: Plur. מַדָאחִל madâchil *idem.* ✠ מראחלה *penetratio.* ✠ מראחל *intrinſecus.* ✠ תַּדְחִל tadchal *intromiſſio.*

דאחל *ingrediens, interior, intra, interiora, inteſtina, viſcera.* מן דאחל *intus, intrinſecus.*

דַּחִיל dachil *proſelytus, advena*: Plur. דַּחְלָא duchale *proſelyti, advenæ.*

דחן duo ſignificata habet. I. דֹּחַן, Chal. דוחן, Arabic. דחן dochan, Ramban דוכן. Matth. dochon *milium, panicum.* Ezech. 4. v. 9. ודחן, Targ. ודוחן *& milium & vitiam.*

E II. Arab. דַּחַן dachan, cum ח punctato, *fumigavit, fumum fecit.* Pſalm. 104. *tange montes* וְיֶחְרְנוּ *& fumigabunt.* Paſſ. אדחן atdachan *fumatus, ſuffumigatus fuit.*

Nom. דחאן dochan *fumus.* ✠ דחאני dochani *fumoſus.* ✠ דחאניה dochania *fumoſitas.*

דַּחְנָה dachâna *infumibulum, fumarium, caminus*: Plural. דחאין dachâin *camini.* דחנה אלטיבה *fumus odorus, incenſum.*

מֻדַּחַן mudâchan *fumoſus*: Plu. מדחנין *fumoſi.* ✠ מדחן mudachin *faciens fumum.*

רחס. Arab. ראחס *panaritium, reduvia, parony-* A
chia. Avic.

רחף. רָחַף, Chald. רְחַף *impulit, compulit, expulit, ejecit*. Eſther. 3. v. 15. *curſores egrediebantur* רחופים *compulſi verbo regis*. Chald. Deut. 6. v. 19. לַהֲדוֹף *ad impellendum omnes hoſtes tuos*. Targ. Jeroſol. למרחף *ad compellendum*. Niphal נִרְחַף, Chald. אתרחף *impulſus fuit*. Eſth. 6. v. 12. *& Haman* נִדְחַף *compulſus eſt in domum ſuam*. Targum אתבהל *feſtinavit*. Lxx. *σπεύσας feſtinans*. Chald. Deut. 19. v. 5. וְנִדְּחָה, Targ. ותתרחף *& impulſa fuerit manus ejus*.

Nom. מַרחפות *impulſiones, præcipitia*. B

Rabbin. רחיפה *expulſio, ejectio*.

רחץ Arab. רחץ *condemnavit*. Pſalm. 37. *nec* ירחצה *condemnabit eum*.

רחק. רָחַק, Chald. & Syriac. רְחַק *preſſit, compreſſit, coegit, urſit, anxit, afflixit*: Syr. *repulit, repudiavit*. Joel. 2. v. 8. *& vir fratrem ſuum non* יִדְחָקוּן *premant*. Jud. 2. v. 18. *propter conterentes eos* וְדֹחֲקֵיהֶם *& prementes eos*. Lxx. *unusquisq; à proximo ſuo non ἀφέξεται abſtinebit*. legerunt ירחקון, ob ד׳ ר׳ ſimilit. Chald. C
Joſ. 10. v. 13. *& non* אָץ, Targ. רחק *impulſus fuit occidere*: feſtinavit. 2. Reg. 13. verſ. 4. *quia* לָחַץ, Targum רחק *afflixit eos rex Syriæ*. Pſalm. 7. v. 5. וַאֲחַלְּצָה, Targ. וְרַחְקֵת *& afflixi hoſtes meos*. Syr. Act. 7. רַחְקֵה *impulit* (repulit) *eum à ſe*. Niphal. Chald. אתרחק & ארחק *preſſus, oppreſſus, compreſſus, coactus fuit*. 1. Sam. 13. v. 6. נִגַּשׂ, Targ. ארחק *coactus fuit populus*.

Nom. Chald. רַחִיק *preſſus, compreſſus, anguſtus*. ⁂ רחוק & רוחק *oppreſſio, afflictio*. D

דחר. Arabic. דַחַר dachar, cum ח punctato, *congregavit, coacervavit, convolvit, repoſuit, conſervavit*. Pſal. 39. יִדְחַר אַלדַּחַאיר *congregabit theſauros*. Rom. 2. תדחר לך *repones tibi theſaurum*.

Nom. דַחְרָה dachâra *theſaurus*: Plural. דַחַאיר dachair *theſauri, divitiæ*: Matth. 2. v. 11. וַפַתַחוּא דַחַאירהם *& aperuerunt theſauros ſuos*.

דַחִירָה אַלבַּנִין *repoſitio filiorum* i. adoptio. E
⁂ אדחאר *repoſitio, conſervatio*.

ארחר *ſquivanthi*. ⁂ דַחַר *calciamentum*. ⁂ מַדחור Alc. *repulſus*.

רחש. Syr. רַחְשָׁא *ſatellites, lictores*.

די. in דהה habes: דיב in דאב: & דיג in דוג.

דיה. Inde דַּיָּה. Chald. דַּיָּא, idem quod רָאָה *vultur*. Deut. 14. verſ. 13. וְהַדַּיָּה, Targ. ודיתא *& vultur juxta ſpeciem ſuam*. Plural. דַיּוֹת, Chald. דַּיָּן *vultures*. Eſa. 34. verſ. 15. *Illic congregati ſunt* דַיּוֹת, Targum דַיָּתָא *vultures*.

דיו, Chald. דְּיוֹת, Arab. דיה deia, & דויה deuîa *atramentum*, quo ſcribitur.

Syr. דַיָּוא *diabolus*, vulturi ſimilis, *dæmon*: Plur. דַיוֵא *dæmones*. ⁂ דַיָּן *dæmoniacus*: Plur. דַיוָנִין *dæmoniaci*.

דין in דון: & דיק in דוק: & דיר in דור: & דיש in דוש invenies.

דכך. דָּכַךְ, Chald. דְּכַךְ, Piel דכיך *contudit, comminuit, contrivit*: cum דָּכָה congruit. Pſal. 142. v. 3. דִּכָּא, Targ. דכיך *contudit ad terram vitam meam*. Pſal. 10. v. 10. יִדְכֶּה, Targ. יִדַכֵּךְ *comminuet & deprimet*.

Nom. דכיך *contuſus*. Foem. דכיכא *contuſa*. Prov. 15. v. 13. *& ſpiritus* נְכֵאָה, Targum דכִיכְתָּא *contuſus, contritus*.

דַּךְ *contritus, attenuatus, miſer, pauper*. Pſal. 74. v. 21. *ne reducas* דַּךְ, Targ. מְסְכֵּן *pauperem ignominia affectum*. Pſal. 9. v. 10. *& erit Dominus refugium* לַדָּךְ *pauperi*.

דכא. דָּכָא *contudit, contrivit, comminuit*. Niphal נִדְכָּא *contritus fuit*. Eſa. 57. v. 15. *ad vivificandum cor* נִדְכָּאִים *contritorum*. Piel דכא *contudit*. Pſal. 72. v. 4. וִידַכֵּא, Targ. וִישׁוּף *& conteret injurium*. Eſa. 53. v. 10. *Deus voluit* דַּכְּאוֹ *contundere eum*. Lxx. *καθαρίσαι αὐτὸν mundare eum*. acceperunt pro Chaldæo דְּכָא *mundavit*. Pual דֻּכָּא *contritus, contuſus, comminutus fuit*. Jer. 44. v. 10. *non* דֻכְּאוּ *contriti ſunt ad hunc usq; diem*. Targ. פְּסַקוּ *finiti ſunt*. Hithpael הִתְדַּכָּא & הִדַּכָּא *contuſus fuit*. Job. 5. v. 4. וְיִדַּכְּאוּ, Targ. וְיִשְׁתַּפְּפוּן *& contundentur in porta*.

Nom. דַּכָּא & דַּכּוּ *contritus, contuſus, miſer*: Pluraliter דַּכָּאִים *contriti, contuſi*. Eſa. 57. v. 15. *& cum* דַּכָּא *contuſo & humili corde*. Prov. 26. v. 28. *lingua fallax odiet* דַּכָּיו *contritum*. Pſ. 34. v. 19. *&* דַּכְּאֵי רוּחַ *contritos ſpiritu ſalvabit*. & abſtracte, Deut. 23. v. 20. *non ingredietur vulneratus* דַּכָּא *contuſione*: cujus vulnerati aut contuſi ſunt teſticuli. Pſal. 90. v. 3. *rediges hominem ad* דַּכָּא *contritionem*. Targum מוֹתָא *mortem* ſequitur: *& dicis, revertimini filij hominum*. juxta illud: *terra es, & in terram redigeris*.

דכה duo ſignificata habet. I. דָּכָה, Piel דִּכָּה *contudit, comminuit*, cum דָּכָא & דָּכַךְ congruit. Pſ. 10. v. 10. יִדְכֶּה *comminuet*: deprimet. Piel. Pſ. 51. v. 10. *exultabunt oſſa* (quæ) דִּכִּיתָ *contrivisti*. Niphal. נִדְכָּה *contritus fuit*. Pſalm. 51. v. 19. *cor fractum* וְנִדְכֶּה *& contritum, Deus, non deſpicies*.

Nomen. דֳּכִי, Syr. תְּדַכִּית *contritio, contuſio*. Pſal. 93. v. 3. *extollunt flumina* דָּכְיָם *contritionem ſuam*: fluctus, qui inter ſe colliduntur & conteruntur.

Chald. מַדְכוֹת *placenta*.

II. Chald.

II. Chald. & Syriac. דכה זכה *mundavit*, in זכה invenies. A

Arab. דכה *correxit, rectificavit*.

זכי ☧ *ſolertia in artibus*. דכא פי אצנאעאת *ſolers, ſcitus*. Alc. 29. צלאם דכיא *puer ſcitus*.

דכי deqqui *deſtruxit ædem, decollavit, jugulavit*.

דכן. Chald. דוכן *ſuggeſtus*: Plu. דוכנין *ſuggeſtus*.

דכס. Chald. דוכס *dux*: Plur. דוכסין *duces*.

דכף. דוכיפה *gallus ſylveſtris*. Levit. 11. v. 19. & הדוכיפת, Targ. נגר טורא *upupam montanam*.

Arab. נגרה nagara *graculus*.

דכר. Chald. דְכַר, & Arab. דכר dacar *recordatus fuit*, in זכר habetur. B

דלל duo ſignificata habet. I. דַלַל, Chald. & דל *levatus, elevatus, extractus, ex profundo tractus, eductus*: de humore propriè, *hauſtus, exhauſtus fuit*. Per metaphoram de viribus, corporibus aut opibus, *detractus, minutus, attenuatus, debilitatus, ad inopiam redactus fuit*. Eſa. 38. v. 14. דלו *elevati ſunt oculi mei ad excelſum*. Targ. זקפית *elevavi oculos meos, ut veniat mihi relaxatio ab eo, cujus habitatio eſt in cœlo excelſo*: orantis geſtus. Sic, Joh. 11. v. 41. *Jeſus autem elevatis ſurſum oculis, dixit: pater gratias ago tibi*, &c. Job. 28. v. 4. דלו, Targ. אזדקפו *elevati ſunt, ab homine amoti ſunt*. Eſa. 19. v. 6. דללו *exhaurientur & ſiccabuntur rivi munitionis*. Targ. יבשון *areſcent*. Pſal. 79. v. 8. דלונו *exhauſti ſumus*. Targum אתמסכננא *pauperes facti ſumus*. Pſalm. 116. v. 6. דלותי, Targ. אתמסכנת *pauper factus ſum*. Arab. לתדל אלמא *ut hauriret aquam*. Niphal. נדל *exhauſtus fuit*. Jud. 6. v. 6. וידל *& exhauſtus eſt Iſrael*. Targum ומאך *& humiliatus eſt*. Eſa. 17. verſ. 4. ידל *exhaurietur gloria Jacob*. Targ. ימאך *humiliabitur*. C D

Nomen. דַל exhauſtus viribus aut facultatibus, *tenuis, macilentus, debilis, ægrotus, pauper*, tenuioris fortunæ homo: Plural. דלים *exhauſti, attenuati, macilenti, pauperes*. Ruth. 3. v. 10. *ſive* דל, Targ. מסכן *pauper ſive dives*. Jud. 6. v. 15. *tribus mea*. הדל, Targ. זעירא *parva*. 2. Sam. 13. v. 4. *quare tu es ita* דל *exhauſtus?* Targ. חשוך *miſer*. Lxx. ἀσθενὴς. Pſalm. 41. v. 2. *beatus intelligens ſuper* דל *exhauſto*: ægroto. Targ. לעניי מסכינא *miſero pauperi*. 2. Sam. 3. v. 1. *& domus Saul ibant*, ודלים, Targ. ומאכין *& humiliabantur*. E

דלה *exhauſtio, tenuitas, paupertas, morbus*. Eſa. 38. v. 12. מדלה *præ tenuitate excindent me*: ממחלה *præ morbo*. Jer. 40. verſ. 7. ומדלת הארץ *& de tenuitate terræ*. Targ. ומחשיכי עמא *& de pauperibus populi terræ*. Cant. 7. verſ. 5. ודלת ראשך *& tenuitas capitis tui ſicut purpura*: coma tua, à tenuitate pilorum. Plu. דלות *tenuitates*. Jer. 52. v. 16. ומדלות העם, Targ. ומחשיכי עמא *& de pauperibus terræ reliquit*, & concretivè, Gen. 41. v. 19. *aſcendentes poſt eas* דלות, Targum חשיכן *exhauſtæ*: macilentæ.

Syr. דליל *tenuis, rarus, levis, facilis*: item, *filum tenue, funis*.

דוללא *repudiũ*. כתבא דדוללא *libellus repudij*.

Propr. דלילה *Delila*, quæ dibilitavit robur Samſonis.

Rabb. דלדל *debilitavit*. מדולדל *debilitatus*.

II. Arab. דלל dalal *humiliatus, humilis, abjectus, vilis, contemtus fuit*. Pſalm. 106. ודלוא *& humiliati ſunt in iniquitatibus*. Gen. 16. ותדללי *& humiliare ſub manu illius*. Piel דלל dallal *humiliavit, vilem reddidit, minori in precio habuit, ſprevit, aſpernatus fuit, contemſit, demiſit*. Marci 2. verſ. 7. ודלוא אלסריר *& demiſerunt grabbatum*. Luc. 5. v. 19. ודלוה מע סריה אלוסט *& demiſerunt eum cum lecto ſuo in medium*. 2. Cor. 11. v. 8. ודלוני *& demiſerunt me per feneſtram*. Cap. Jonas: ודללנאהא *& eam manſuetam fecimus*: cicuravimus, domavimus.

מדל בראס mudelli biras *cui in alterum humerum caput reclinat; obſtipus*. מדל אדן mudelli uden *flaccus, auribus demiſſè pendulus*. Alc. 3. ותעז מן תשא ותדל מן תשא *& roboras quem volueris, & humiliabis quem volueris*. Pail. אנדלל andelal *deſtructus fuit*. Hiphil. אדלל & אדל *humiliavit*. Pſalm. 119. in jod: *& in veritate* אדללתני *humiliaſti me*. Pſal. 55. *Dominus exaudiet* וידלהם *& humiliabit eos*. Pſal. 143. ואדל *& humiliavit in terra vitam meam*: abjecit.

Nom. דל dull *humilitas, abjectio, deſtructio, ſubjectio, ſubmiſſio*.

דלה dilla *contemtus, disgratia*. ☧ דיל dil *morbus, dolor*.

III. Arab. דלל dalal, & דל dal, & אסתדל *ſignificavit, indicavit, notum fecit, monſtravit, publicavit bona, per præconem res vendidit, haſtæ ſubjecit, licitatus, auctionatus fuit*. Alc. אדלכם *ſignificabo vobis*. Matth. 3. verſ. 7. מן דלכם עלי אלהרב מן אלעצב אלאתי *quis ſignificavit vobis de fuga ab ira veniente*.

Nom. דליל delil *ſignum, indicium, demonſtratio*: Plur. דלאיל delail *ſigna, ſignificationes*. אסתדלאל *ſignificatio*: Plur. אסתדלאלאת *ſignificationes*.

דלל delel *cognovit*. ☧ דליל delil *ſpecium*, quo vulnerum profunditates tentantur.

דלאל dalil *præco*, qui res vendit, *proxeneta, pararius, dux, pædagogus*. ☧ תדלול tadlul *præconium*.

דלא. Chal. דלא *levavit, hauſit*; in דלה invenies.

דלב. Chald. & Arabic. דלוב dulub. Matth.

 dulb

Digitized by Google

dulb, *platanus*. alijs *caſtanea arbor*. Gen. 30. A
וְעַרְמוֹן, Targ. וְדִלּוּב *& caſtanea*.

דלג duo ſignificata habet. I. דָּלַג: Piel דִּלֵּג *ſalijt, ſubſilijt, tranſilijt, ſaltavit*. Cal. Zophon. 1. v. 9. *& viſitabo ſuper omnem* הַדּוֹלֵג *ſalientem ſuper limen*. Targum דִּמְהַלְּכִין בְּנִימוּסֵי פְלִשְׁתָּאֵי *qui ambulant in ritibus* (moribus) *Philiſtinorum*. ritus ille deſcribitur, 1. Sam. 5. *Propterea non calcabunt ſacerdotes Dagon, & omnes ingredientes domum Dagon ſuper limen Dagon in Aſdod, uſq; in hunc diem*. Piel. Cant. 2. v. 8. מְדַלֵּג, Targ. דִּמְטַפֵּף *ſaltans ſuper montibus*. Eſa. 35. v. 6. *tum* יְדַלֵּג *ſaliet, ut cervus, claudus*. Pſal. 18. v. 30. *& in Deo meo* אֲדַלֶּג *tranſiliam murum*: tanta celeritate occupabo, ac ſi ſaltu quodam ingrediar. B

Nom. Rabb. דִּלּוּג *ſaltus*.

II. Arab. דלג dalag *manicavit, manè ſurrexit, manè venit*. Luc. 21. v. 39. גמיע אלשעב ידלגון אליה *omnis populus manicabant ad eum*: manè veniebant. Joh. 8. verſ. 2. ואדלג באכרא אלי אלהיכל *& manè venit diluculo in templum*.

דלג dulegi *myrobolani*.

דלה. דָּלָה, Chald. דְּלָא, Arab. דלא dali; Piel דִּלָּה *levavit, elevavit, traxit in altum, extraxit*: de aqua, *hauſit, exhauſit*. Chal. Exod. 2. v. 19. *etiam* דָּלֹה דָלָה, Targ. מִדְלָא דְלָא *hauriendo hauſit nobis, & potavit gregem*. Ibid. v. 16. *& veniebant* וַתִּדְלֶנָה, Targ. וּדְלָאָה *& hauriebant, & implebant canales*. Prov. 20. v. 5. *aquæ profundæ conſilium in corde viri, at vir intelligentiæ* יִדְלֶנָּה, Targum נִדְלִיָּה *exhauriet illud*. Chald. Exod. 2. v. 10. *quia ex aquis* מְשִׁיתִהוּ, Targ. דְּלִיתֵהּ *traxi illum*. Arab. Joh. 4. v. 15. וַאדְלוּ מִן האהנא *& hauriam ex hoc loco*. Piel. Pſal. 30. v. 2. *exaltabo te, quia* דִלִּיתָנִי, Targ. וְקַפְתַּנִי *elevaſti me*; metaph. evexiſti me. Prov. 26. v. 7. דַּלְיוּ *elevate crura de claudo*: pro, דְּלוּ *levate*. C D

Nomen. דְּלִי & דֹּלִי, Syr. דַּלְוָא, Arab. דלוא *hauſtrum*, vas ad hauriendam aquam accommodatum, *urna, ſitula*. Eſa. 40. v. 15. *ecce gentes ſicut gutta* מִדְּלִי *ex hauſtro*. gutta exiguum quiddam eſt, ſi cum aqua in hauſtro conferatur. Num. 24. v. 7. *deſluet aqua* מִדָּלְיָו *ex hauſtro ipſius*. ¶ Rabb. דְּלִי, Arab. דלו dalu *aquarius* in Zodiaco. E

Arab. דלו dalu *ſiphon*: Plur. אדליא adlia *ſiphones*.

דָּלִיּוֹת rami in arbore elevati ſive altiores, *frondes*. Jer. 11. v. 16. *& mali affecti ſunt* דָּלִיּוֹתָיו, Targ. עוֹבַרְתַּת *rami ejus*.

דלת *janua, tabula*, qua oſtium clauditur & aperitur, de cardinibus elevata ſeu ſuſpenſa. Inde & litera *Daleth*, nomẽ habet. Dualo. דְּלָתַיִם *januæ geminæ*, quæ conſtant duabus tabulis, & vectibus occluduntur.

A Plur. דְּלָתוֹת *januæ*. per metaphoram, *folia libri, paginæ*, quæ januarum inſtar aperiuntur & clauduntur. Gen. 19. v. 6. *& egreſſus eſt ad eos Lot* הַפֶּתְחָה, Targ. לְתַרְעָא *ad oſtium*, וְהַדֶּלֶת, Targ. וְדַשָּׁא *& oſtium clauſit poſt ſe*. ubi diſcrimen inter פֶּתַח *oſtium*, & דלת *januam* apparet. Prov. 26. v. 14. הַדֶּלֶת *janua circumagitur ſuper* צִירָהּ *cardine ſuo*. ¶ Per metaphoram, Job. 3. v. 10. *quia non clauſit* דַּלְתֵי בִטְנִי *januas ventris mei*. Targum דַּלְתֵי פִּרְתִּי וְהִנּוּן דָשֵׁי פַרִיסַי *vaſa umbilici mei, quæ ſunt januæ ventris mei*. umbilicus, ex quo vehit nutrimentum infanti antequam naſcitur. ne ſcilicet nutritus fuiſſem in utero.

B Ezech. 26. v. 2. *confractæ ſunt* דַּלְתוֹת הָעַמִּים *januæ populorum*. urbes, ubi tanquam per januas egrediebantur mercatores cum ſuis mercibus ex omnibus populis. Jer. 36. v. 23. *& factum eſt cum legiſſet Jehudi tres* דְלָתוֹת *januas, & quatuor*. Targ. פַּצִּין, h. e. דַּפִּין *pagellas*. 2. Reg. 12. v. 10. *& excavabat foramen* בְּדַלְתּוֹ *in janua ejus*: in operculo, quod eſt arcæ quaſi janua. Job. 41. v. 6. דַּלְתֵי פָנָיו

C *januas faciei ejus quis aperuit*: ſunt labia, quibus os clauditur & aperitur. ſic, Pſalm. 141. v. 3. *obſerva ſuper* דַּל *januam labiorum meorum*: pro דֶּלֶת, per apocopen. Targ. זְקִיף *elevatione*: apertione.

Rabb. מִדְלִי *altitudo*. דָּלִיּוֹת *varices*.

דלח duo ſignificata habet. I. דָּלַח, Syr. דְּלַח *commovit, turbavit, perturbavit aquas*, idq; calcando aut conculcando: ſicut homo calcat in aquis non profundis. Ezech. 32. v. 2. וַתִּדְלַח *& turbaſti aquas pedibus tuis*. Ibi-

D dem v. 13. *non* תִדְלָחֵם *turbabit eas pes hominis amplius, & ungulæ jumenti non* תִדְלָחֵם *turbabunt eas*. Targ. תְּעִינְנוּן *commovebit eas*. Syr. Galat. 1. דָּלְחִין *turbant vos*. Piel. דַּלַּח *turbavit*. Actor. 15. דַּלְחוּכוֹן *& turbarunt vos verbis*. Actor. 17. v. 5. וְדַלַּחוּ *& conturbarunt civitatem*. Pael. אִתְדְּלַח *turbatus, conturbatus fuit*. Act. 17. v. 8. אִתְדַּלַּחוּ *concitati ſunt autem primores civitatis*.

II. Chald. דְּלַח *timuit, metuit*; ut congruat

E cum דְּחַל, per metatheſin. Pſalm. 91. v. 5. *non* תִירָא, Targ. תִדְלַח *timebis* מִפַּחַד, Targum מִדַּלְחָא *à timore noctis*. Pſalm. 27. v. 1. *à quo* אֶפְחָד, Targ. אֶדְלַח *timebo?*

Nom. דְּלוּחָ *timor*: Plur. דְּלוּחִין *timores*.

דלך. Arab. דלך dalac, cum ך raphato, *fricavit, fricatus fuit*.

דלך & דלכא *fricatio*. מדלך madlac *inſtrumentum quo politur*. מדלך mudallic *fricans*. Avic. ידלכוא *fricentur*. ¶ Deinde דלך *illud*. כדלך *juxta id, ita, ſic, ſimiliter*. ולים כדלך *non ita*. בדלך *tantùm*.

דלס. Arab. דלס dallas *commentus fuit, falſavit, miſcuit cum falſitate, corrupit.* A

דלאס deles *falſitas.* ✠ מדלס mudallis *falſarius.* ✠ מְדַלַּס mudallas *falſus.*

דלע. Rabb. דְּלַע *cucurbita:* Plur. דלוּעים *cucurbitæ.* דלוּעִין מִדְבָּרִיּוֹת *cucurbitæ ſylveſtres.*

Arab. דַלָאע dilla *ſpecies melonū, melo indus, anguria, citreolus.* Matth. dullaha *anguria.*

דַלַּעַת *cucurbitæ ſpecies*, quæ non comeditur niſi incinerata, aut cinere voluta.

דלף. דָּלַף, Chald. דְּלַף *ſtillavit, deſtillavit.* Job. 16. v. 20. *ad Deum meum* דָּלְפָה, Targ. וּדְלְגַת *deſtillavit anima mea:* lachrymata eſt. Pſ. 119. B verſ. 28. in Daleth: דָּלְפָה *ſtillavit anima mea.* Targ. עַגְמַת *triſtis eſt.* Eccl. 10. *in humilitate manuum* יִדְלֹף *ſtillabit domus:* uxor. ¶ Alcor. אדלף *ornatus fuit.*

Nom. דֶּלֶף, Chald. דְּלַף *ſtilla, gutta, deſtillatio.* Prov. 27. v. 15. דלף טוֹרד *ſtillicidium aſſiduum in die imbris.* gutta, quæ perpetuo cadit de tecto tempore pluviæ. Prov. 19. v. 13. ודלף טֹרד *& ſtillicidium aſſiduum.*

Rabb. דלפָה *junctura, copulatio.* ✠ דוּלְפָנִי *lippus*, cujus oculi ſemper deſtillant. C

דלק duo ſignificata habet. I. דָּלַק, Chald. דְּלַק *ſecutus, inſecutus, perſecutus, inſectatus fuit, feſtinavit poſt aliquem:* ut congruat cum דָּלַג *ſaltavit.* Conſtruitur cum אַחֲרֵי *poſt.* Gen. 31. v. 36. *quid peccavi, quod* דָלַקְתָּ אַחֲרָי, Targ. רְדַפְתָּא בָּתְרַי *ſecutus es poſt me?* Lxx. κατεδίωξας *perſecutus es.* Cum Accuſ. Thren. 4. 19. *ſuper montibus* דְּלָקֻנוּ *perſecuti ſunt nos.* & abſolutè, Pſalm. 10. v. 2. *quando exaltatur improbus*, יִדְלַק *perſecutionem patietur pauper.* D Lxx. ἐμπυρίζεται *incenditur:* ſignif. ſecunda. Pſal. 7. v. 14. *ſagittas ſuas* לְדֹלְקִים *perſequentibus operabitur.* Targ. לְרָדְפֵי צַדִּיקַיָּא *perſecutoribus juſtorum.* Lxx. τοῖς καιομένοις *ardentibus.* & hic ſecunda acceperunt ſignificatione. Chald. Thren. 3. 66. תִּרְדֹּף, Targ. תִּרְלוֹקִינוּן *perſequeris in ira.*

II. דָּלַק, Chald. & Syr. דְּלַק *accenſus eſt, arſit, exarſit:* cum tribuitur igni, qui urendo progreditur, & res proximas quasq; inſectatur & corripit. Conſtruitur cum ב *in.* E Obad. 1. v. 15. *& erit domus Jacob* אֵשׁ *ignis, & domus Ioſeph flamma, & domus Eſau in ſtipulam,* וְדָלְקוּ בָהֶם *& exardeſcent in eis, & conſument eos.* Syr. Joh. 5. *Lucerna* דָּדָלְקָא *quæ ardet.* Luc. 11. v. 36. בְּדַלְקָה *dum ardet fulgore ſuo illuminabit te.* Dan. נוּר דָּלִק *ignis ardens.* Hiphil הִדְלִיק, Chald. אַדְלֵק *accendit, incendit, ſuccendit, combuſſit.* Ezech. 24. v. 10. *multiplicando ligna* הַדְלֵק *ſuccendendo ignem.* Eſa. 5. v. 11. *væ qui manè ſurgunt, ſiceram ſequentur, tardantes in crepuſculo, vinum* יַדְלִיקֵם, Targum

A מַדְלֵק לְהוֹן *accendet eos:* inflammabit. Chald. Exod. 22. v. 5. הַמַּבְעִיר, Targ. דְּאַדְלֵק *qui incendit incendium.*

Nom. דַּלֶּקֶת, Chald. אַדְלְקוּת *incendium, inflammans ardor.*

In Avic. דּלק, cum ו punctato, *flexit.*

דלת. דלה *janua*, in דָּלָה habetur.

דָּלִית *vitis alta & ſuſpenſa.*

דמם duo ſignificata habet. I. דַּם & דָּמַם ſignificat שתיקה והבטחון; *ſiluit, tacuit, conticuit.* Eſt a. primò vocis & ſermonis. Ezech. 24. v. 17. *ingemiſce*, דֹּם, Targ. שְׁתוֹק *ſile:* tace. B Lxx. στεναγμὸς αἵματος *gemitus ſanguinis.* Niphal נָדַם *idem.* Exod. 15. v. 16. יִדְּמוּ, Targ. יִשְׁתְּקוּן *ſilebunt ut lapis.* ¶ Secundò, facti, operis, & motus corporis vel animi; & ſignificat *ceſſationem, quietem, ſecuritatem, tranquillitatem, moram, commoratione͂, expectationem, patientiam, ſubjectionem.* Pſal. 4. v. 5. *dicite in cordibus veſtris*, וְדֹמּוּ *& ſilete:* deſinite ab operibus veſtris: aut, quieti & tranquilli ſitis. Joſ. 10. v. 12. *Sol in Gibeon* דּוֹם *ſile.* Targ. C אוֹרִיךְ *commorare:* expecta. Lxx. στήτω *ſtet:* perſiſtat. ſequitur, וַיִּדֹּם *& ſiluit ſol, & luna ſtetit.* Targ. ואוריך *& expectavit.* Lxx. καὶ ἔστη *& ſtetit.* Item וַיַּעֲמֹד *& ſtetit ſol in medio cœli.* Syrach 46. *in manu ejus* [illegible] *reſtitit ſol, & una dies facta eſt in duas.* 1. Sam. 14. v. 10. דֹּמּוּ *ſilete, donec venerimus ad eos.* Targ. אוֹרִיכוּ *expectate.* Lxx. [illegible] *abſiſtite.* Job. 30. v. 27. *viſcera mea ebullierunt & ſonuerunt, & non* דָּמּוּ *ſiluerunt:* ceſſarunt, quieverunt. Jer. 47. v. 6. *recondere in vaginam tuam, quieſce* וָדֹמִּי *& ſi-* D *le:* ceſſa; de gladio. Pſal. 62. v. 6. *verumtamen ad Deum* דֹּמִּי *ſile anima mea, quia ab ipſo ſpes tua:* ſpera, confide; תוחלת ſignificatur. Threm. 2. v. 18. *ne* תִּדֹּם *ſileat pupilla oculi tui:* ne ceſſet lacrymari. Phyſici res dividunt in דּוֹמֵם *ſilens*, צֶמַח *germen*, & חַיָּה *beſtiam.* ſilens vocant metalla & foſſilia, lapides: in מצא vide.

Nom. דְּמָמָה *ſilentium.* 1. Reg. 19. v. 12. *vox* דְּמָמָה *ſilentij tenuis:* vox ſubmiſſa ſilentio ſimilis. Pſal. 107. v. 29. *ſtatuet procellam* E לִדְמָמָה *in ſilentium.* Job. 4. v. 16. דְּמָמָה, Targ. חֲשַׁי *ſilentium, & vocem audivi.*

II. Per metonymiam, דָּמַם *ſiluit, everſus, vaſtatus diſſipatus, deſtructus, peſſundatus, exciſus, conſumptus fuit:* exciſi enim conticeſcunt, inq; locis devaſtatis ſilentium eſt, nec auditur vox ulla: excidium ſiquidē & devaſtatio ſilentium affert, & confuſionem ignominioſam. Eſa. 23. v. 2. דֹּמּוּ *conticuerunt habitatores inſulæ.* Targ. אִתְּבָרוּ *contriti ſunt.* Niphal נָדַם *idem.* Jerem. 50. v. 30. *& omnes viri bellicoſi* יִדַּמּוּ *ſilebunt in die illa:*

conticeſcent. Targ. יִתַּבְרוּן *perdentur*: excindentur. L x x. *ῥιφθήσονται projicientur*. q. יֵרָמוּ. Jerem. 51. v. 6. *ne* תִּדַּמּוּ *ſileatis in iniquitate ejus*. Targ. תִּתְקַטְלוּן *occidamini*. al. תִּלְקוּן *plectamini ob illius ſcelera*. Jerem. 25. v. 37. וְנָדַמּוּ *& ſilebunt*. Targ. וִיצַדוּן *& vaſtabuntur habitacula pacis*. 1. Sam. 2. v. 9. *improbi in caligine* יִדָּמּוּ *ſilebunt*: peribunt. Hiphil הֵדַם הִדִּים vel הֲדַם *ſilere fecit, in ſilentium redegit, compeſcuit, vaſtavit, excidit, perdidit*. Jer. 8. v. 14. *& veniemus ad urbes munitas* וְנִדְּמָה *& ſilebimus ibi, quoniam Jehova Deus noſter* הֲדִמָּנוּ *compeſcuit nos*. Targ. תְּבַר עֲלָנָא אַיְתִי *adduxit ſuper nos calamitatem*. L x x. *ἀπέῤῥιψεν ἡμᾶς abjecit nos*. q. à רָמָה.

Arab. דמם demem *ſubjectus fuit, ſubmiſit ſe*. ארמם admem *ſubjecit, ſubmiſit*. ✠ מרמום madmum *vituperabilis*.

Rabb. דִּמְדֵם de ſole, *occubuit*. ✠ דִּמְדוּם *occaſus ſolis*.

דמג. Arab. דמגה damâga *cataracta, porta*: Plur. דמאיג damaig *cataracta*.

דמה quatuor ſignificat. I. דָּמָה *ſiluit, tacuit, quievit, tranquillus fuit*; ut cum דָּמַם præcedente conveniat. Jerem. 14. v. 17. *deducant oculi mei lacrymas nocte & die, nec* תִּדְמֶינָה, Targ. יִשְׁתְּקוּן *taceant*. Hoſ. 4. v. 5. וְדָמִיתִי *& compeſcam matrem tuam*. tranſitivè: ne ſcilicet amplius pariat. L x x. *καὶ ἐξολοθρεύσω exterminabo*.

Nom. דֳּמִי, & דְּמִי, & דּוּמִי, & דּוּמִיָּה, & דֻּמִיָּה, *ſilentium, quies, ceſſatio, expectatio, patientia*. Eſa. 38. v. 10. *ego dixi* בִּדְמִי *in ſilentio dierum meorum*. Targ. בְּדוֹן *in mœrore*: miſeria.

II. Niphal נִדְמָה *in ſilentium redactus eſt ſemper, periit, vaſtatus, excisus, interfectus eſt*. Zophon. 1. v. 11. נִדְמָה, Targ. אִתְּבַר *contritus eſt omnis populus Canaan*. Obad. 1. v. 7. *Quomodo* נִדְמֵיתָה *excisus es?* Lxx. *ἀπεῤῥίφης projectus es?* legerunt נִרְמֵיתָה, ob literarum ד ר figuram ſimilem; à רָמָה *projecit*. Hoſ. 4. v. 16. נִדְמוּ, Targ. אִטְפַּשׁוּ *ſtulti facti ſunt populus meus ſine ſcientia*. Eſa. 15. v. 1. *in nocte vaſtata eſt Ar Moab*, נִדְמָה *conticuit*. L x x. *ἀπολεῖται periit*. Pſal. 49. v. 13. *comparatus eſt, ſicut jumenta* (quæ) נִדְמוּ *conticuerunt*: interficiuntur, è medio tolluntur.

III. Piel דִּמָּה, Chald. & Syr. דַּמִּי *tacitè ſecum cogitavit, putavit, intentus fuit, conſideravit, obſervavit*. Pſal. 50. v. 21. דִּמִּיתָ, Targ. חֲשַׁבְתָּא *putaſti*. Num. 33. v. 56. *quemadmodum* דִּמִּיתִי, Targ. חֲשַׁבִית *cogitavi facere ipſis*. Eſa. 14. v. 21. *quemadmodum* דִּמִּיתִי, Targ. חֲשַׁבִית *cogitavi, ita factum eſt*. 2. Sam. 21. v. 5. *& qui* דִּמָּה לָנוּ, Targ. חֲשַׁב לָנָא *cogitavit de nobis, ut perderemur*. Pſalm. 48. verſ. 10. דִּמִּינוּ *cogitavimus, Deus, miſericordiam tuam*: תּוֹחֶלֶת ſignificatur.

Targ. אַשְׁוֵינָא *comparavimus*. Jud. 20. v. 5. *me* דִּמּוּ *cogitaverunt occidere*: imaginati ſunt.

Syr. מְדַמְּיָנוּת *conſideratio*. ✠ מְדַמְּיָנָאִית *conſideratè*. ¶ In malum, דַּמָּה *ſuſpicatus fuit, ſuſpectum habuit*.

רוּמִי *ſuſpicio, infamia*.

Chald. Gen. 37. v. 8. *an regnando* הֲמָלֹךְ *regnabis ſuper nos?* Targum אַתְּ מְדַמֵּי לְמִמְלַךְ *tu cogitas regnare*: putas. Paſſ. Syr. אִתְדַּמִּי *attendit, intentus fuit, advertit*. Tit. 1. *nec* נִתְדַּמּוּן *intenti ſint fabulis Judæorum*.

IV. דָּמָה, Syr. דְּמָא *ſimilis fuit, aſſimilatus eſt, congruit, conſenſit, conformis fuit*. Conſtruitur cum אֶל vel לְ *ad*. Ezech. 31. v. 18. אֶל־מִי דָּמִיתָ *cui ſimilis fuiſti in magnitudine tua?* Ibidem v. 8. דָּמָה אֵלָיו *ſimilis fuit illi in pulchritudine*. Ibid. v. 8. *& fraxini non* דָּמוּ אֶל־סְעַפֹּתָיו *ſimiles ſunt frondibus ejus*. Jerem. 6. v. 2. *amœna & delicata* דָּמִיתִי *aſſimilavi filiam Zion*. ubi activè ponitur, & per ellipſin אֶל ſubintelligitur. Pſalm. 102. v. 7. דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר *ſimilis factus ſum pellicano ſolitudinis*. Targ. אִדְּמִית *aſſimilatus ſum*. Pſalm. 144. v. 4. לַהֶבֶל דָּמָה *vanitati ſimilis eſt*. Eſa. 1. verſ. 9. לַעֲמֹרָה דָּמִינוּ *Gomorrhæ ſimiles ſumus*. Chald. Dan. 3. v. 26. דָּמֵה לְבַר *ſimilis filio deorum*. Syr. Matth. 6. verſ. 8. *ne igitur* תִּדְמוּן *ſimiles ſitis illis*. Niphal נִדְמָה, Chald. אִדְּמָא *aſſimilatus fuit*. Ezech. 32. v. 2. *Leoni gentium* נִדְמֵיתָ *aſſimilatus fuiſti*. Piel, דִּמָּה, Syr. דַּמִּא *aſſimilavit, comparavit*. Eſa. 4. v. 18. וְאֶל־מִי תְּדַמְּיוּן אֵל *& cui aſſimilabitis Deum?* Syr. Luc. 7. v. 31. *cui igitur* אֲדַמֵּא *aſſimilabo homines?* Hiphil. Syr. אַדְמִי *aſſimilavit*. Matth. 11. *cui vero* אַדְמִיהּ *aſſimilabo eam?* Hithpael. הִתְדַּמָּה, Syriac. אִתְדַּמִּא *aſſimilatus fuit*. Eſa. 14. v. 14. אֶדַּמֶּה לְעֶלְיוֹן *ſimilis ero altiſſimo*: pro אֶתְדַּמֶּה. Syric. Matth. 7. נִתְדַּמֵּא *aſſimilabitur viro ſapienti*. Eph. 5. v. 1. מִתְדַּמִּין *conformes Deo*. Rabb. כֹּחַ הַמְדַמֶּה *virtus aſſimilans*, phantaſia, cogitatio. ✠ כִּמְדֻמֶּה *ut videtur, ut exiſtimo*. ✠ דִּמְיוֹן *imaginatio*. בְּדֶרֶךְ הַדִּמְיוֹן *per imaginationem*.

Nom. Hebr. דְּמוּת, Syr. דְּמוּ *ſimilitudo, ſpecies rei quæ ſenſui offertur, forma, conformitas, modus, exemplum*.

דִּמְיוֹן *idem*: Plur. Rabb. דִּמְיוֹנוֹת, Syr. דְּמוֹן, Chald. דִּמְיָאן *ſimilitudines, ſimulacra*. ✠ דָּם *idem*. Ezech. 19. v. 10. *mater tua ſicut vitis* בְּדָמְךָ *in ſimilitudine tua juxta aquas plantata*: pro בִּדְמוּתְךָ.

Deinde דַּם & דָּם, Chald. אִדָּם, Arab. דם dem *ſanguis*; à rubedine; ut congruat cum אָדַם *rubuit*: ſicut dicitur, 2. Reg. 3. v. 22. *aquæ* אֲדֻמִּים כַּדָּם *rubeæ inſtar ſanguinis*. Plur. דָּמִים, Chald. דְּמִין & אִדְּמִין *ſanguines*. ¶ Variè autem uſurpatur: 1. ſimpliciter pro *ſanguine ſeu cruore*. Exod. 7. v. 21. *erit q.* דָּם, Targ.

דְּמָא

Digitized by Google

דְּמָא *ſanguis in omni terra Aegypti.* Levit. 19. v. 26. *non comedetis ſuper* הַדָּם, Targ. דְּמָא *ſanguine.* quia ſanguis vita eſt. LXX. ἐπὶ τῶν ὀρέων *ſuper montibus.* Eſa. 9. v. 4. *omne veſtimentum volutatum* בְּדָמִים *in ſanguinibus.* ¶ 2. pro effuſione ſanguinis, *cæde ſeu homicidio, morte,* aliquando culpæ, aliquando pœnæ. Culpæ: *crimen cædis, reatus.* Deut. 17. v. 8. *ad judicium* בֵּין דָּם לְדָם *inter ſanguinem & ſanguinem:* cædem: inter cædem voluntariam & involuntariam. Pſalm. 5. v. 7. אִישׁ דָּמִים *vir ſanguinum.* Targ. אֱנָשׁ דִּשְׁדֵי דַם זַכַּאי *homo qui effundit ſanguinem innocentem:* ſanguinarius. 1. Sam. 25. v. 26. *prohibuit te Dominus* מִבּוֹא בְדָמִים *ne venires in ſanguines.* Targ. מִלְּמִשְׁפַּךְ דַּם זַכַּי *ne effunderes ſanguinem innocentem.* Deut. 19. v. 10. *& erunt ſuper te* דָּמִים *ſanguines.* Targum חוֹבַת דִּין דִּקְטוֹל *reatus judicij cædis.* Pſalm. 51. v. 16. *libera me* מִדָּמִים *a ſanguinibus.* Targ. מִדִּין קְטוֹל *a judicio cædis.* Eſa. 26. v. 21. *revelabit terra* דָּמֶיהָ *ſanguines ſuos, nec operiet amplius ſuper* הֲרוּגֶיהָ *interfectis ſuis:* explicatio. Levit. 20. v. 9. דָּמָיו בּוֹ *ſanguines ejus in illa.* Targ. קְטָלָא דַם חַיָּב *mortis reus eſt.* Deut. 19. v. 13. *auferes* דַּם הַנָּקִי *ſanguinem innoxium.* Targ. אֲשַׁדֵּי דַם זַכַּאי *effuſores ſanguinis innoxij.* Vulg. *noxium:* lege, innoxium. Ezech. 35. v. 6. וְדָם *& ſanguis perſequetur te:* effuſores ſanguinis, Num. 35. v. v. 27. אֵין לוֹ דָּם *non eſt ſanguis ipſi:* non eſt reus ſanguinis. 2. Sam. 1. v. 16. דָּמְךָ *ſanguis tuus ſuper caput tuum.* Targ. חוֹבַת קְטוֹלָךְ *culpa cædis tua ſit in capite tuo.* עון הריגתך. Joſ. 2. v. 19. דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ *ſanguis ejus in capite ſuo.* h. e. עון הריגתו. Levit. 20. v. 11. דְּמֵיהֶם בָּם *ſanguines eorum in ipſis.* Targ. קְטָלָא חַיָּבִין *cædis rei ſunt.* Pœnæ: Eſa. 34. v. 6. *gladius Domini repletus eſt* דָם *ſanguine.* Ezech. 38. v. 22. *& contendam cum ipſo peſte* וּבְדָם *& ſanguine.* Targum בִּקְטָלָא *cæde.* ¶ 3. pro *quolibet peccato ſeu ſcelere.* Hoſ. 4. v. 2. וְדָמִים בְּדָמִים *& ſanguines in ſanguinibus attigerunt.* Targ. וְחוֹבִין עַל חוֹבִין מוֹסִיפִין *& peccata ſuper peccata addunt.* ¶ 4. pro *ſanguine menſtruo.* Levit. 20. v. 18. *& ipſa revelavit fontem* דָּמֶיהָ *ſanguinum ſuorum.* ¶ 5. pro *eo quod ſanguinem colore refert.* Ioel 2. v. 31. *Sol vertetur in caliginem, & luna* לְדָם *in ſanguinem:* in ecclipſi rubet luna inſtar ſanguinis, quia lux ejus propria cum terræ umbra miſcetur, & rubedinem efficit. Gen. 49. v. 11. *lavabit in vino indumentum ſuum* וּבְדַם עֲנָבִים *& in ſanguine uvarum veſtem ſuam.* Deut. 32. v. 14. וְדַם עֵנָב *& ſanguinem uvæ bibes turbidum.* Eccleſiaſt. 50. *libavit de ſanguine uvæ.* vinum ob rubedinem, cujuſmodi fuit in terra ſancta (unde & Chriſtus ſanguinem ſuum vocat vinum.) Ariſtoteles in quadam ad Alexandrum epiſtola, vocavit *ſanguinem terræ.* & apud Clementem, αἷμα ἀμπέλου *ſanguis vitis* dicitur. Rabb. דַּם נְחִירָה *ſanguis narium.* Arab. דם dem *ſanguis:* Plur. דמא dimi *ſanguines.* דם אלחיצה dem alhèida *ſanguis menſtruus.*

דַּמִּי demmi *ſanguinavit,* ſanguine manavit, infecit, cruentavit. Part. מְדַמִּי mudemmi *ſanguinolentus, cruentus:* Plur. מְדַמִּיִין mudemmiin *ſanguinolenti, cruenti.*

דָּמוּי *ſanguineus.* Part. דָּמוּיָה *ſanguineitas.* Part. תַּדְמִיָּה tedmia *ſanguinolentia.*

Rabb. דָּמִים, Chald. דָּמִין τιμὴ *precia, pecuniæ.* 2. Sam. 24. v. 24. *emam abs te* בִּמְחִיר, Targ. בְּדָמִין *precio.*

Syr. דָּמִי, Arab. רימא *precioſus.*

Rabbin. דומי *infamia.*

דמך. Chald. & Syriac. דְּמַךְ, idem quod Hebr. שָׁכַב; 1. *cubuit, diſcubuit, decubuit, jacuit.* 2. per metonymiam, *dormivit.* 3. Syr. *mortuus fuit:* dormientes enim & mortui jacent. Chaldaic. Thren. 2. v. 21. שָׁכְבוּ, Targ. דְּמָכוּ *jacuerunt ſuper terra in plateis.* Geneſ. 2. verſ. 21. *& immiſit Dominus Deus ſomnum ſuper hominem,* וַיִּישָׁן, Targ. וּדְמַךְ *& dormivit.* Iob. 3. v. 13. יָשַׁנְתִּי, Targ. דמכת *dormivi, tunc quies erit mihi.* Prov. 10. v. 5. נִרְדָּם, Targ. דְּמִיךְ *qui dormit in meſſe.* Syr. Luc. 8. v. 23. *cumq; navigarent* דמך *dormivit Jeſus.* 1. Cor. 7. v. 39. *ſi* נִדְמַךְ *mortuus fuerit maritus ejus.* 1. Corinth. 11. verſ. 30. & κοιμῶνται, Syr. דָּמְכִין *dormiunt multi.*

Nom. דמיך *ſomno oppreſſus.* Syr. *mortuus:* Plur. דמיכין *mortui.*

דְּמָכָא *ſomnus.* Part. דמכין *cubilia.* Part. מַדְמַךְ *diſcubitus accubitus.* בית מַדְמְכָא *domus accubitus, cubiculum, dormitorium.*

דמל. In Avic. דמל damal *conſolidavit.* Part. אנדמאל *conſolidatio.*

אלדמאל & אַדְמָאל aldumel, *carbunculus, furunculus.* דְּמָאמִיל demamil *carbunculi, furunculi.*

דמן duo ſignificata habet. I. Inde דֹּמֶן *ſtercus.* 2. Reg. 9. v. 37. כְּדֹמֶן *ſicut ſtercus in ſuperficie agri.* Targ. כְּזֶבֶל מִבְדַּר *ſicut fimus ſparſus.* Pſ. 83. v. 11. *facti ſunt* דֹּמֶן, Targ. רַעְיָא *ſtercus terræ:* conculcati fuerunt pedibus ſicut ſtercus in ſterquilinio. Jerem. 16. v. 3. *non colligentur, nec ſepelientur,* לְדֹמֶן *in ſtercus ſuper facie terræ erunt:* cadavera inhumata putreſcunt ſuper terra, & in cœnum convertuntur.

מַדְמֵנָה locus ſtercoris, *ſterquilinium, fimetum.* Eſa. 25. v. 10. *ſicut calcatur ſtramen* בְּמוֹ מַדְמֵנָה, Targ. בְּטִינָא *in luto:* in ſterquilinio. Solet enim ſtramen injici ſterquilinio, & pedibus calcari ut fimus fiat.

Propr. מַדְמֵן *madmen,* urbs Moabitarum. Jer. 48.

Jerem. 48. v. 2. *etiam* מַדְמֵן תִּדֹּמִּי *Madmen excinderis.* paronomaſia.

II. Arabic. דמן daman *conſtans, firmus, ſtabilis fuit.* Hiphil. אַדְמַן adman *firmavit, ſtabilivit.* 1. Cor. 8. v. 11. לירמנוא *ut confirmemini.* Coloſſ. 4. v. 2. ארמנוא *perdurate in precibus.* 1. Theſſ. 2. v. 13. *& nos* נדמן *confirmabimus celebrationem Dei.*

רמאן daman, & ארמאן adman *firmitas, ſtabilitas, aſſiduitas.*

דמס Chald. דימסין *thermæ.* ✠ Rabb. דימוס *ærarium, fiſcus.* tributi genus. ✠ Item דִימָס *balneum minerale.*

דמע duo ſignificat. I. דָּמַע, Chald. דְּמַע, Arabicè דמע dama *lacrymatus eſt, lacrymas emiſit.* Jerem. 13. v. 17. וְדָמֹעַ תִּדְמַע, Targum מִדְמַע תִּדְמַע *& lacrymando lacrymabitur, & demittet oculus meus* דִּמְעָה, Targum דמעין *lacrymam.* Arab. Johan. 11. ודמע *& lacrymatus eſt Jeſus.*

Nom. דִּמְעָה, Chaldaicè דִּמְעָא, Syriacè דמעא & דְּמָעוֹת, Arabicè דַּמְעָה dama *lacryma,* humor ex oculis flentium manans. Plur. דְּמָעוֹת, Chald. דִּמְעִין & דמעין, Arabicè דמוע dumu *lacrymæ.* Eſa. 25. v. 11. *& absterget Dominus Deus* דִּמְעָה *lacrymam ab omnibus faciebus:* tollet omnem dolorem, triſtitiam & calamitatem, cujus indicium ſunt lacrymæ. hoc dictum recitant Judæi, quando manus lavant. Pſalm. 80. v. 6. *paviſti nos* לֶחֶם דִּמְעָה *pane lacrymæ.* Targum לחם מטמיש *pane tincto lacrymæ.* בִּדְמָעוֹתָא Threnor. 1. verſ. 2. וְדִמְעָתָהּ *& lacryma illius ſuper maxilla ejus.* Ezech. 24. verſ. 16. *& non veniat* דִּמְעָתֶךָ *lacryma tua.* ſcil. ſuper maxillam tuam. Jerem. 31. verſ. 16. *Prohibe vocem tuam à fletu, & oculos tuos* מִדִּמְעָה *à lacryma.* ✠ Arabicè מְדַמַּע mudamma *lacrymoſus.* ¶ Per metaphoram, דֶּמַע *lacryma, muſtum,* ſignificat & *oleum,* quod guttatim ad lacrymarum modum deſtillat, quando uvæ ſeu olivæ calcantur aut premuntur. Exod. 22. verſ. 28. *plenitudinem tuam* וְדִמְעֲךָ, Targum וּמִדְמָעָךְ *& lacrymam tuam non tardabis:* primitias areæ tuæ, & torcularis tui: ut ſit quod habetur, Deuter. 7. v. 13. *& fructum terræ tuæ, frumentum tuum, & muſtum tuum & oleum tuum.* Græcis quoque latex arboris in gummi abiens δάκρυον *lacryma* dicitur.

II. Arab. דמעה damaga, & דמאע dimag, cum ע punctato, *cerebrum, cerebellum.* אלדמעה אלדגאג *cerebellum gallinarum.* Plural. אדמאע admag *cerebella.* ✠ דמאעי dimagi *cerebralis.*

דמר tria ſignificat. I. Syr. דמר *ſtupuit, obſtupuit, miratus, admiratus eſt.* Piel דַּמַּר: Hiphil אַדְמַר *obſtupefecit, attonitum reddidit.* Paſſ. אֶתְדְּמַר *obſtupefactus eſt.* Matth. 8. v. 10. *cum audiſſet Jeſus,* אתדמר *admiratus eſt.* Joh. 3. *ne* תֶּתְדַּמַּר *admireris, quod dixerim.*

Nom. דומר & תֵּדְמוּרְאַ *ſtupor, admiratio.* תדמרא *miraculum, prodigium.* Plur. תֵּדְמְרָן *miracula, prodigia.*

II. Arab. דמר damar, & אתדמר atdammar *murmuravit, indignatus fuit.* תדמר *idem.* Iohan. 6. *Judæi* יתדמרון *murmurabant de illo:* indignabantur. Marci 10. v. 41. תדמרוא עלי יעקוב *murmurabant contra Jacobum:* indignabantur. 1. Cor. 11. v. 10. *Neq;* נתדמר *murmuremus, ſicut* תדמר *murmurarunt quidam eorum.*

Nom. תדמר tadmar *murmuratio.*

III. Arab. דַּמַּר dammar *deſtruxit, labefecit, perdidit, diſſipavit bona, prodegit, profudit, abliguriuit.*

מדמר mudammar *diſſipator bonorum, decoctor, deſtructor, prodigus.*

תדמיר tadmir *deſtructio, perditio, profuſio, diſſipatio bonorum, prodigalitas, luxus.* Alcor. ודמרנאהם תדמירא *& deſtruximus eos deſtructione.* תדמיר *deſtrues.*

מדמרה mudmira *ſylva.*

מדמר midmar *tonus muſicus:* potiùs *pauſa,* ceſſatio in cantu.

דמש Hebr. 12. v. 18. טלמה ואמשה.

דנא duo ſignificata habet. I. Chaldaic. דְּנָא *meditatus fuit, muſſitavit.* Syriacè *attendit, ſollicitus fuit.* Chald. Prov. 8. v. 7. *quia veritatem* יהגה, Targum דנא *meditatur cor illius.* Niphal: Syriacè אתדנא *attentus, ſtudioſus, ſolicitus fuit, attendit.* Actor. 10. v. 7. מִתְדְּנָא *ſolicitus erat de eo.* Act. 7. v. 39. *& noluerunt* לְמִתְדְּנֵיו *attendere ei.*

Nom. דָּנִין *meditantes.* ✠ דָּנְיָא *ſolicitudo.*

II. Syriacè דנא, Arabicè דנא dani *acceſſit, appropinquavit, præſto fuit.* Arab. Marci 13. v. 28. אן אלציף קד דנא *quando appropinquat æſtas.* Iohan. 6. דנא *appropinquavit unus.* Hebr. 12. v. 19. *ſi* דנת *acceſſerit beſtia ad montem.* Hiphil. Arab. ארנא adni *adduxit, obtulit.* Ioh. 19. v. 29. וארנוה אלי פיה *& obtulerunt eam ori ejus.* Rom. 15. v. 7. *ſicut* ארנאכם *aſſumſit vos Chriſtus in gloriam.*

דֻּנְיָא dunia *mundus, orbis, terra.* Plur. דֻּנִיאת duniat *mundi.*

דנאוי duniavi *mundanus:* Plur. דֻּנְיָאוִין duniaviin *mundani.*

דנב duo ſignificata habet. I. Chald. & Syriacè דְּנַב, Arabicè דנב deneb *cauda,* in זָנָב quære.

II. Arabicè דנב danab, cum ד punctato: Hiphil אַדְנַב adnab *peccavit, peccatū, ſcelus commiſit.* 2. Pet. 1. v. 10. *non* תדנבוא *peccabitis unquam.* Pſal. 119. in Teth: ארנבת *peccavi ante hu-*

ante humilitatem meam. Gal. 3. לםחוּנבוּאלי *nihil peccaſtis contra me.*

Nom. מְדַנִּב mudannib *peccator, reus, flagitioſus:* Pluralit. מְדַנִּבִין mudannibin *peccatores.*

דַנְב denb *peccatum:* Plur. דְנוּב *peccata, crimina, vicia.* דַנְב כְּבִיר denb quibir *peccatum magnum.*

דנג. דוּנַג *cera, ſevum.* Pſalm. 22. v. 15. *factum eſt cor meum* כְּדוּנַג, Targum היך שעוא *ſicut ceræ, liquefactum eſt in medio viſcerum meorum.* Micheæ 1. v. 4. כַּדּוֹנַג *ſicut cera à facie ignis.*

Rabbinis דְנַג *lex,* conſtitutio alicujus magni hominis.

דנח. Chald. & Syriac. דְנַח *ortus, exortus fuit:* ut congruat cum זרח, literis ד"ז, & נ"ר permutatis. Chald. Gen. 32. וַיִּזְרַח, Targum ודנח *& ortus eſt ei Sol.* Syr. Matth. 4. v. 16. *lux* דנח *orta eſt eis.* Hebr. 7. *ex Juda* דְנַח *ortus eſt Dominus.* 2. Corinth. 4. *ne* נדנח *oriatur nobis lux Evangelij.* Hiphil. Syriacè ארנח *oriri ſivit.* Matth. 5. דְמַדְנַח *qui oriri ſinit ſolem ſuum ſuper bonos & malos.*

Nom. מַדְנַח *ortus, oriens.* מַדְנְחַי & מַדְנְחָאָה *orientalis.*

Syriacè דִנְחָא *Epiphania.* עִירָא דְדִנְחָא *feſtum Epiphaniæ*, quod Nazianzeno, ἡ ἁγία τῶν Φώτων ἑορτὴ *ſanctum luminum feſtum.* Tot enim multis in locis accendebant candelas, quot fuêre magi.

דְנִיחַ *illuſtris.* דְנִיחָאִית *manifeſtè, perſpicuè.*

דנם. Arab. דנם *acceſſit.* Act. 22. דנמוה *acceſſerant eum Zadducæi.*

Nom. דנומה danuma *acceſſus.*

דנס. Arab. דנס danas *polluit, inquinavit, maculavit, prophanavit.* Pſalm. 89. ודנסוא *& prophanarunt judicia mea.* Ibidem, *& ſuper terram* דנסת *polluiſti ſanctuarium ejus.* Pſalm. 10. ירנס *inquinata erit anima mea.* Paſſiv. אתדנס atdanas *inquinatus fuit.* Hebr. 12. verſ. 15. ויתדנס *& inquinentur multi.*

Nomen. דנס danas *pollutio, laſcivia, macula.*

מדנס mudannas *inquinatus:* Plur. מדנסין mudannaſin *inquinati.*

דנק duo ſignificata habet. I. Chaldaic. דְנַק: Paſſiv. אִדְנַק *clamavit, gemuit, ingemuit.* Ezech. 20. v. 43. ונקטותם, Targum וְתִדְנְקוּן *& gemetis coram eis.* Ezech. 24. v. 17. הֵאָנֵק, Targum אִדְנַק *ingemiſce, tace.* מִדַּנְקִין *gementes.*

II. Arab. דַנַק danac *luxuriatus eſt.* דאנק danic *guloſus, prodigus, mando.*

דַנָקָה danâca *gula, guloſitas, cupedia:* Plur.

דַנָקָאת danaquit *guloſitates.*

דנר. Arab. דנאר dînar *denarius, florenus, moneta aurea, aureus ungaricus:* Plur. דנאיר danair, & דנאניר, Chald. דינרין *denarij, floreni.* Denarius auri 25. denarij argenti.

דסס. Arab. דסס daſas *tetigit manu, contrectavit,* metaphoricè, *exploravit, ſcrutatus eſt.*

תרשושה *tactus, attrectatio, ſpecillum:* Plur. תראסוס *ſpecilla.*

דיסס daiſus *explorator, ſpeculator,* qui ſcala conſcendit: Plur. דואסיס daviſis *exploratores.*

דסם. Arabicè דַסַם daſam, cum ד ſupernè punctato, *pinguis, unctuoſus.* אַדְסַם *pinguior.*

דַסוּמָה daſuma *pinguedo, unctuoſitas:* congruit cum דָשֵׁן, literis ם״ן permutatis.

דעע. Arab. דעדעה dagdaga *agitatio, titillatio.*

דעדע *titillavit, irritavit, commovit.* תדעדע *irritatur.*

דעא. Arabicè דעא daî *clamavit, vocavit, invocavit, citavit, incitavit, accuſavit, appellavit, provocavit, oravit, precatus fuit, petijt.* Gen. 3. ודעא ארם אסם אמראתה חיאה *& vocavit nomen uxoris ſuæ, Vita.* Matth. 1. v. 25. פדעא אסמה יסוע *& vocavit nomen ejus Jeſus.* Pſalm. 49. דעוא *vocaverunt nomina ſua in terris ipſorum.* Pſalm. 20. *die quo* נדעוך *invocabimus te.* Gal. 4. הדעוא *clamabitis Abba pater.* Gal. 1. ודעאני *vocarat me per gratiam.* Rom. 10. כל מן דעא באסם אלרב יחיא *omnis qui vocavit in nomine Domini, vivet.* Pſalm. 50. אדעני פי יום סתך פאנקדך ותמגדני *invoca me in die tribulationis tuæ, & liberabo te, & glorificabis me.* Alc. אדע *invoca.* Lucæ 1. ואסתדעי *& poſtulavit pugillarem.* Alcor. ידעונה *vocabunt eum.* Paſſiv. דֻעָא *vocatus fuit.* Evang. דעי *vocatus fuit.* Eph. 4. v. 1. *ſicut decet* אלדעוה אלדי דעיתם *vocationem, quæ vocati eſtis.* Matth. 1. יסוע אלדי יִדְעָא מסיח *Jeſus qui vocatur Chriſtus.* Matthæi 2. v. 23. *& habitavit in urbe, quæ* תדעי *vocatur Nazareth.* 1. Cor. 1. v. 9. *in quo* דעיתם *vocati eſtis.*

Nom. דעא *vocatio.* דעוה *clamor, oratio, precatio:* Plural. דעואת dauet *preces.* מדעו *vocatus:* Plur. מדעוין *vocati.*

דַעָאוִי daaui *vocatio in jus, accuſatio, provocatio, quæſtio.* מדעי muddai *orator* quocunque modo.

דעך. דְעַךְ, Chald. & Syriac. דְעַךְ *extinctus fuit, defecit.* Iob. 18. v. 5. *etiam lux impiorum* יִדְעָךְ, Targum יטפי *extinguetur.* Eſa. 43. verſ. 17. דָּעֲכוּ *extincti ſunt, ſicut linum extincti ſunt.* Niphal. נִדְעַךְ *idem.* Job. 6. v. 17. נִדְעֲכוּ *extincti ſunt ex locis ſuis:* dilapſi, remoti ſunt, de aquis,

quis, quæ extinguũtur, dum exiccantur. Puʌl רְעַךְ *idem*. Pſalm. 118. v. 12. רֹעֲכוּ *extincti ſunt ſicut ignis ſpinarum*: ſpinæ extinguuntur celeriter, nec inde fiunt prunæ. Targ. יָלְקִן *ardentes*: per antiphraſin. Hiphil. Chal. & Syr. אַרְעֵךְ *extinxit*. Chaldaic. Prov. 15. v. 18. יַשְׁקִיט *pacabit litem*. Targ. מַרְעֵךְ *extinguit*. Syr. Matth. 17. *lumen fumigans non* נַרְעֵךְ *extinguet*.

Nom. Chal. רְעִיךְ *extinctus*. ⅌ Syr. לָא רָעֵךְ *inextinguibilis*.

רעל. Arab. רעל dagal, cum ע ſupernè punctato, *dolus, fraus, injuria*, אלדי לא רעל פיה *in quo non eſt dolus*, ſincerus, ἄδολος.

רעם. Arab. רעם daam *ſuſtentatus fuit*. תרעם *ſuſtentatur*.

רעאמה diama *ſuſtentaculum, fulcrum, pertica* ad fulciendũ parietem: Plur. רעאים daâim *fulcra, pertica*.

מרעם mudaam *fulcitus*. ⅌ תרעם tadaim *fulcio*.

רען. Arab. רען daan *afflixit*. Pſalm. 102. וירענוא *& affligent in via fortitudinem ejus*. Galat. 5. תרעמן אלחק *credatis veritati*.

רעץ Chal. רְעַץ *fixit, infixit*. Gen. 30. v. 38. וַיַּצֵּג, Targ. וּרְעַץ *& infixit baculos*.

רעק. Chal. רְעַק *preſſit, compreſſit*: congruit cum רָחַק, literis ע ח permutatis.

רער. Syr. רְעַר, Arab. רער daar *motus, commotus, turbatus fuit*. Ar. 2. Theſſ. 2. v. 2. *neq;* תרעירוא *turbemini*.

Syr. רְעָרָן & מְרַעֲרָנִירת *commotio, turbatio*.

Arabicè רעירא *timor*.

רפף. Chald. דַּף *aſſer, tabula*. Rabb. *folium libri, pagina*: Plural. דַּפִּין *aſſeres, tabulæ, folia, paginæ*. ¶ Syr. Joh. 19. v. 20. οὗτον τὸν τίτλον, Syr. דַּפָּא *illum titulum multi Judæorum legerunt*.

Arab. רף duf *porta lignea*, ex aſſeribus facta: Plur. רפאף difef *portæ*.

Deinde רפוף dufuf *tympana*, in תֹּף q̃rito.

רפה אלמרך duffet al mezq *gubernaculum navis*: Plur. רפאף difef *gubernacula*.

רפה. Inde רפי, Chald רִפְיָא *fama mala, infamia, probrum, vicium, convicium, contumelia*. Pſalm. 50. v. 20. *in filium matris tuæ dabas* רפי, Targ. רִפְיָא *convicium*. Rabbini interpretantur רו *duo*, & פי *os*, quod quis duplici ore loquatur, aliud ad præſentẽ, aliud ad abſentẽ.

רפח. Inde Chald. רְפִיחַ *atriũ*. Deut. 2. v. 23. *habitantes* בַּחֲצֵרִים, Targ. בִּרְפִיחַ *in atrijs*.

רפל. Chald. רְפַל *miſcuit, commiſcuit, conſperſit*. Rabb. latinum *duplevit, duplicavit*.

Nom. רְפִיל *conſperſus*: Plur. Fœm. רְפִילָן *conſperſa*.

Rabb. רופלק & רַפְלוֹן *duplum*.

Arab. אלרפלי *oleander*. Avicenna.

רפן duo ſignificat. I. Nom. רופן, Syriacè רַפְּן, Fœm. רַפְנָא *latus, coſta, paries, venter mulieris* parieti ſimilis. Joh. 19. *percuſſit eum* בְּרַפְנֵהּ *in latere ejus*. Plur. Rabbin. רַפְנוֹת *latera*.

רַפְנֵי δάφνη *laurus*.

II. Arabicè רַפַן dafan *volvit, involvit, convolvit, glomeravit, poſuit ſub terra, humavit, ſepelivit*. Matth. 8. v. 21. *permitte mihi ut vadam* וְארפן *& ſepeliam patrem meum*. Matth. 25. וַרפַנְת *& ſepelivi bona tua in terra*. Actor. 8. v. 12. וַרפַנוה *& ſepelierunt eum*. Luc. 9. *mortui* ירפנו *ſepeliant mortuos*. Pſalm. 79. *non eſt* ראפן *ſepeliens*. Paſſiv. רֻפִן duſin, & אתרפן atdafan *ſepultus fuit*. Actor. 4. v. 8. *ipſe mortuus* וְרֻפִן *& ſepultus eſt*.

Nom. רַפְן deſn *ſepultura*.

ראפן daſin *qui ſepelit mortuos, libitinarius*: Plur. רַאפנין daſinin *libitinarij*.

מַרפן madfan *ſepulchrum*: Plur. מַראפן madâſin *ſepulchra*. Matth. 23. v. 29. *& ornatis* מַראפן אלצדיקין *ſepulchra juſtorum*.

רַפִין *theſaurus abſconditus*.

רפס. Chald. רְפוּס *typus, forma, exemplar, imago, modulus*.

רְפַס *typis expreſſit, formavit, adumbravit*. Niphal נִרְפַּס *typis excuſus fuit*. Hiphil. הִרְפִּיס *imprimi curavit*.

רופס *typographus*. Quæ tamen omnia etiam per ט ſcribuntur; טְפוּס & טופס *typus*. טָפַס *impreſſit*. נִטְפַּס *impreſſus fuit*.

רפע duo ſignificat. I. Arab. רפע dafa *impulit ad curſum, cucurrit, incurrit, impetum fecit, invaſit, commiſit unum cum altero, irruit, ingruit, aggreſſus fuit, adortus eſt, pepulit, expulit, depulit, reſtitit*. Pſal. 117. רפעוני *impulerunt me ut caderem*. 1. Tim. 1. v. 19. *& qui* רפעוא הדיא ענהם *repulerunt illam à ſe*. Actor. 26. verſ. 3. תרפעונהא *depellens eum à vobis*. Avic. ינרפע *expellitur, evacuatur*.

Nom. ראפע dafi *depellens, expellens*. In Libello precat. יא ראפע אלבליאת *ô depulſor periculorum*.

אלקוה אלראפעה *virtus expulſiva*.

רפאע dafa *invaſio, incurſio*. ⅌ רפעה: Plur. רפעאת *vices*. ⅌ מרפעה *reſiſtentia*. ⅌ אנרפאע indifa *expulſio, ſeparatio commixtorum*.

II. רפע dafa *dedit, tradidit, conceſſit, commiſit*. Matth. 14. v. 11. וַרפעוה אלצביה *& dederunt illud puellæ*. Joh. 18. v. 38. *miniſtri mei pugnarent* לילא ארפע אלי יהוד *ut non traderer Judæis*. Joh. 12. וַיִּרפַע *& datum eſt pauperibus*. Act. 10. v. 20. ורפע *& tradidit eis fœdus circumciſionis*. Pſ. 49. *ſicut oves in infernum* ירפעון *tradẽtur*. 1. Pet. 5. v. 2. *paſcite gregem, qui* רפעה *commiſſus eſt vobis*.

רַאפע dafi *traditor*, proditor.

רפק רְפַק, Chald. רפק *impulit, impetum fecit, pulſavit, percuſſit.* Gen. 33. v. 13. ודפקום *& impellent eas die uno.* Targum וְאִם ארחקנון *& ſi impulero eas.* Cant. 5. v. 2. *vox dilecti mei* רופק *pulſantis.* ſc. oſtium. Hithpael הִתְרַפֵּק *valde, crebrò pulſavit.* Jud. 19. v. 22. *circumdabant domum* מִתְדַּפְּקִים *pulſantes.* Targ. וְתָקְפִין לְמִתְבַּר *impetum facientes ut frangerent.* A

Rabb. רְפַק & רפקה רפק *pulſus.* רְפַק הַגִּידִים *pulſus venarum.* ※ רְפִיקַת הַלֵּב *tremor cordis.* ※ הַגִּידִים הַדּוֹפְקִין *venæ pulſantes*, quas medici palpant.

Deinde רְפַק ſepulchrum lapidibus extructū, *cippus.* ※ רופקים *latera ſepulchri*, quibus lapis imponitur. ※ רִפְקָא *ilia.* B

Arab. רפאק *contractio.*

רפר Arab. רפר daffar *ſcalpſit.* ※ Avicen. רפר, cum ר punctato, *fœtor.*

רצל Arab. רצלה dâuſala *zizanium, lolium*: Pl. רצל dauſal *zizania.*

רקק רָקַק & רַק, Chald. רְקַק: Piel Chald. רַקֵּק & רַקִּיק: Hiphil. הֵדַק Chald. אַרִּק & הַדִּיק *comminuit, contudit, attenuavit, ſubtilem & tenuem corpore reddidit.* Cal. Eſa. 28. v. 28. *& ſtimuli ejus non* ידקנו *comminuent illud.* Eſa. 41. v. 15. *triturabit montes* וְתָדֹק *& comminuet.* Et abſolutè, Deut. 9. v. 21. *quoad* דַּק *comminutum fuit in pulverem.* Exod. 32. v. 20. *& molebat quoad* דַּק *comminueretur.* Hiphil. 2. Reg. 23. v. 15. *& combuſſit excelſum*, הֵדַק *comminuit in pulverem.* Mich. 4. v. 13. וַהֲדִקּוֹת *& comminues populos multos.* 2. Paral. 34. v. 4. *& fuſilia fregit*, וְהֵדַק *& comminuit.* Ibidem v. 7. *& ſculptilia contudit* לְהֵדַק *comminuendo*: pro לְהָדֵק *ad comminuendum.* Hophal. הוּדַק *comminatus fuit.* Eſa. 28. v. 27. *Frumentum* יוּדַק *comminuetur.* Chald. Dan. 2. v. 40. מְהַדֵּק *comminuet & conſumet omnia.* Ibidem וְהַדֶּקֶת *& comminuit.* Iob. 9. v. 17. *in pilo* יְשׁוּפֵנִי. Targ. מְדַקֵּק עִמִּי *comminuit mecum.* Arab. Luc. 23. v. 48. ירקון עלי צדורהם *tundebant* (percutiebant) *ſuper pectora ſua.* C D

Nom. דַּק, Fœm. דַּקָּה *tenuis, comminutus, res tenuis, gracilis, minutum aliquid*: Pl. Fœm. דַּקּוֹת *tenues, res tenues.* Exod. 16. v. 14. *ecce ſuper facie deſerti* דַּק, Targum דַּעְדַּק *tenue quiddam.* Eſa. 40. v. 15. *ecce inſulæ* כַּדַּק יִטּוֹל *ſicut tenue* (pulvis) *projicietur.* ſic, Targ. כְּדוּקָא דְפָרַח *ſicut palea quæ volitat.* R. D. *ſicut pulverem tenuem projiciet eas.* ut ſubintelligatur אָבָק *pulvis*: ſicut habetur, Eſa. 29. v. 5. *eritq́;* כְּאָבָק דַּק *ſicut pulvis tenuis multitudo extraneorum tuorum.* Lxx. ὡς σίελον *quaſi ſaliva æſtimabuntur*: legerunt רֹק *ſalivam*, literarum ד ר ſimilitudine decepti. Inde Ezræ 4. cap. 6. v. 56. *Reſiduas autem gentes ab Adamo ortas, di-* E

xiſti nihil eſſe, aut ſalivæ ſimiles eſſe: ex Græco. Hier. *ut pulvis exiguus.* 1. Reg. 19. v. 12. *vox ſilentij* דַּקָּה *tenuis.* Gen. 41. v. 6. *ſpicæ* הַדַּקּוֹת *tenues.* Targ. חֲסִיכָתָא *tenues*: maciæ.

דֹּק & דַּק *pellis, pellicula tenuis.* Levit. 21. v. 22. דַּק *pellicula aut ſuffuſio in oculo ejus*: panniculus oculi lippientis. Eſa. 40. v. 20. *qui extendit* כַּדֹּק *tanquam pellem* (cortinam tenuem) *cœlos.* Targum כִּזְעֵיר *ſicut minutum.* Lxx. ὡς καμάραν *ſicut fornicem.*

Rabbin. דַּקּוּת & דְּקִיקוּת *ſubtilitas, tenuitas.*

דַּקִּין & דַּקִּים *pellicula, diaphragma, mediaſtini.* דַּקִּים וּשְׁאָר מֵעַיִם *tenuia* (gracilia) *& reliqua inteſtina.*

Chald. דְּקִיק *comminutus*: Plural. דְּקִיקִין *comminuti.*

דַּרְדַּק & דַּקְדַּק *parvulus, puer*: Plur. דַּקְדְּקִין & דַּרְדְּקִין *parvuli, pueri.* מַקְרֵי דַרְדְּקִין *docens legere pueros.* item, *dictionarium.*

Arab. דַּקִּיק *tenuis, exilis.* ※ מַדְקוּק בְּאַלְמָא *contuſus in aqua, maceratus.*

דַּקַּק daccac *in farinam redegit.* ※ דַּקִּיק & דקאק *farina.* דַּקִּיק אַלְפוּל dequiq alful, & דקיק אלבאקלי *farina fabarū, lomentum.* דַּקִּיק אַלְשַׁעִיר dequic alſchair *farina hordei.*

דַּקִיקָה daquiqua *momentum, minutum aſtrologicum, punctum temporis*: Plur. דַּקָּאִיק dacaic *minuta, momenta.*

דַּק *minutus.* Item, *hectica*, corporis attenuatio. חֻמִּי אַלְדַּק *febris hectica.* ※ Rabbin. הַדַּקָּה *idem.*

מִדַקָּה mudacca *piſtillum*, quo res contunduntur.

רקל Chald. דְּקַל *ferbuit, ebullivit*: cum דְּלַק convenit.

דְּקוּל *fervor, ebullitio.* ※ דְּקָל *palma arbor*: Plur. דִּקְלִין *palmæ, dactyli.* ※ דְּקוּלָא *caniſtrum.*

רקם Arab. דקם ducm, & דקאם ducam *os, bucca, orificium*: Pluralit. אַדְקָאם adcam *ora.* דקאם אלמעדה ducam almiede *orificium ventriculi.* קַסֶה אַלְדֻּקָאם caſeh alducam *equus duræ buccæ.*

E **רקן** duo ſignificat. I. Chald. & Syr. דְּקַן, Arabic. דקן dacan *barba, mentum*, in זקן reperies.

II. Arab. דקן daqquan *ſtipavit, condenſavit, conſtrinxit, obturavit, farcivit, confarcivit, implevit.*

תדקון tedacun *impletio.*

רקר דְּקַר, Syriacè דְּקַר *fodit, transfodit, confodit, pupugit, transfixit gladio*: Num. 25. v. 8. וַיִּדְקֹר, Targum וּבְזַע *& transfixit ambos.* Jud. 9. v. 54. וַיִּדְקְרֵהוּ *& transfodit eum.* Targum וְקַטְלֵהּ *& occidit eum puer ejus.* Zach. 12. v. 10. *& reſpicient*

ſpicient ad me, quem דָּקְרוּ *transfoderunt.* Targ. ריאֲטַלטְלוּ *qui expulſi ſunt.* Aben Ezra: *Tunc reſpicient omnes gentes ad me, ut videant quid facturus ſit illis, qui transfoderunt Meſſiam filium Joſeph.* Zach. 13. v. 3. ודְקָרֻהוּ *& transfodiet eum pater ejus & mater ejus, genitores ejus, cum vaticinabitur.* Targ. ויהדון בה *& lætabuntur in eo.* Syr. Joh. 19. v. 37. *videbunt* בְּמַן דַּדְקַרוּ *in quem transfixerunt.* Act. 12. ודְקָרֵה *& pupugit eum in latere.* Niphal. נִדְקַר *foſſus, confoſſus fuit.* Eſa. 13. v. 15. *omnis, qui inventus fuerit,* יִדָּקֵר, *transfodietur.* Targ. יִתְקְטֵל *occidetur.* Piel דִּקֵּר *transfodit.* Jerem. 37. v. 10. *homines* מְדֻקָּרִים, Targum מְטַעֲנִין *transfoſſi.*

Nom. מַדְקְרוֹת *transfoſſiones, vulnera.*

Rabb. דֶּקֶר *clavus*, à pungendo & transfigendo.

דִּקְרָן *furcula transfodiens*: Item *ſplendor*, ex Græco δέρκω *aſpicio.*

דִּקְרָא *latus.* ✠ דקור *congregatio avium.*

Arab. דקר daqcar *imporcavit*, porcas in agro fecit. ✠ תדקיר tadquir *imporcatio*, quæ fit fodiendo.

C **דרר**. דְּרוֹר *puritas*, immunitas ab opere aut ſervitute, *libertas* mutui, debiti, corporis, bonorum: qualis concedebatur anno quinquageſimo Lege Moſaica. Lev. 25. v. 10. *& prædicabis* דְּרוֹר, Targ. חירוּתָא *libertatem.* Ierem. 34. v. 8. *ad prædicandum ipſis* דרור *libertatem.* ¶ Deinde דרור *hirundo*: ſic dicta quod libera ſit inter homines, & in horum ædibus nidificet atq; cantillet: ſed capta nõ edit, verùm moritur. Pſalm. 84. v. 4. ודרור *& hirundo invenit ſibi nidum.* Targ. ושַׁפְנִינָא

D *& turtur.* Prov. 26. v. 2. כַּדְּרוֹר *ſicut hirundo ad volandum.* ¶ Tertiò tribuitur *myrrhæ.* Exod. 30. v. 23. מָר־דְּרוֹר *myrrham libertatis.* Targ. דַּכְיָא *puram*: incorruptam. Alijs *muſcus*, qui percipitur ex animali liberè diſcurrente: captum enim præbet parum & minus odorum: vide מסק.

דַּר, Chald. דור *parius*, lapis precioſus.

Arab. דרה darra *margarita*: Plur. דר *margaritæ.* Geogr. אלדר אלנפים.

E דַּרְדַּר *carduus*: Plur. Chald. דַּרְדְּרִין, Arabic. דרדאר *cardui, tribuli.*

Rabb. דַּרְדּוּר *tina.* ✠ דַּרְדְּרָא *fundamentum, origo.*

Arabic. דרר darar *provocavit.* ✠ דרור & אדראר *provocatio, coactio.* ¶ Sed cum ר punctato, דרר darar *in pulverem redegit*, Avic. ידר *pulverizetur.* ✠ דרירה darira, & דרורא, & דרור *pulvis aromaticus, aroma*: Plur. דריראת dararat, & דרוראת *pulveres.* קצב אלדרירה *calamus aromaticus.*

דרור *exuberantia.* ✠ דרדאר dirdar *ulmus.*

A **דרא** Inde דֵּרָאוֹן (inſtar זִכָּרוֹן) & דִּרְאוֹן *abominatio, reprobatio, contemtus.* Eſa. 66. v. ult. *eruntq;* דֵּרָאוֹן *abominatio omni carni.* Hier. *uſq; ad ſatietatem viſionis.* q. רְאֵה דַּי &.

Rabb. דורא, & דִּירָא, & דֶּרֶן *vermis abominabilis, gurgulio.*

Chald. דְּרָא *ſparſit*, in זְרָה invenies.

דרב tria ſignificat. I. Inde דָּרְבָן *ſtimulus*, aculeus baculo infixus, ad pungendum beſtias. item, *ſcalpellum*: Plur. דרבונות *ſtimuli.* 1. Sam. 13. v. 21. *& ad ſtabiliendum* דָּרְבָן, Targ. זְקַת *ſtimulum.*

B Chald. דוּרְבָּן *cuſtos, dux, princeps*, qui populum regit & ad officium impellit, ſicut ſtimulus bovem ad arandum: Pl. דּוּרְבְּנִין *duces, principes.* Iob. 34. v. 20. *& removerunt* אַבִּיר *fortem.* Targ. דּוּרְבְּנָא *principem.*

דורבְנָא *furfur.*

II. Arab. דַּרַב darab *exercuit.* 1. Tim. 4. v. 7. ודרב נפסך *& exerce te in pietate.* ¶ דרב אלקרע *fortitus fuit.* ✠ תַּדְרִיב tadrib *exercitatio.*

מַדְרַבָּה madraba *laterificina*, lateraria & cetaria: Plur. מְדָארִב madarib *laterificinæ, cetariæ.*

C ✠ מַדְרַבִּי madrabi *qui facit lateres*: Plur. מַדְרַבִּין madrabijn *qui faciunt lateres.*

דָּרוּב darub *horreum, penus.*

מְדַרְּבָה mudarraba *cervical, pulvinus, culcitra*: Plur. מְדַרְּבָאת mudarrabit *pulvini.*

III. Cum ר punctato דָּרַב *fudit, effudit.*

דָּרְב *ſolutio ventris, diarrhæa.*

מַדְרָבָה madrâba *phiala, ampulla*: Pl. מַדָארִב madarib *phialæ.* ✠ דָּרְב darb *hiſtrix.*

דרג. Inde מַדְרֵגָה *gradus, gradatio, greſſus, inceſſus*:

D Plural. מַדְרֵגוֹת *gradationes.* Cant. 2. v. 14. *in latibulo* הַמַּדְרֵגָה *gradationis.* Chald. דרג *gradus*: Plur. דַּרְגִּין *gradus.* 1. Reg. 10. v. 19. *ſex* הַמַּעֲלוֹת, Targ. דַּרְגִּין *gradus pro ſolio.*

Rabbinicè בְּהַדְרָגָה *gradatim.* ✠ דַּרְגוֹן *ductor, dux.*

Arab. מדרג mudarrag *gradatus.*

דרג darag *gradus*: Plural. אדראג adrag *gradus, ſcala.*

מדרג madrag *ſcala lapidea, cochlea*: Plural. מדארג madârig *ſcalæ.*

E דרגה darga *gradus*: Plural. דרגאת daragit *gradus.*

Mat. 27. ואדרגה *& involvit illud.* ✠ מדרגה madrâga *volumen.*

דרד Rabb. דֻּרְד, Arab. דורדי durdi *fæx vini, olei aut unguenti*: Plur. דְּרָאדִי duridi *fæces.* Avicen. דֻּרְדִי אלדם אלמחמוד *fæx ſanguinis boni.* Chald. דוּרְדְּיָא *fæx*: Plural. דורדין *fæces.*

דרד *incineravit*, in cineres redegit.

דרה. Arab. דרי derî *ſcivit, novit, conſcivit; exercitatus, ſolitus fuit, conſuevit, aſſuefactus fuit.* Johan. 9. *non* נדרי *novimus unde ſit.* Marc. 9. v. 6.

ולא הוו ידעין *& non erat neſciebat*. Matth. 20. A
v. 22. מא תבעון *quid vultis?*

Nom. דרי duri *ſcientia, doctrina, exercitium*.
דרוה darava *mos, officium, conſuetudo*: Plur.
דרואת daravat *officia, exercitia*.
דריה *generatio, poſteritas*.
Deinde דרי dri *ferrugo*. مدري mudéri *ferruginoſus*: Plur. מדריין mudrijn *ferruginoſi*.
מדרי mudri *furca*: Plur. מדריי *furcæ*.
דרוה darva *laurus*: Plur. דרו daru *lauri*.

דרז. Arab. דרז *ador, commiſſura*: Plur. דרוז & דרואז *adores, commiſſuræ*. דרוז אלראס *commiſſura capitis*. مدروز madruz *ſtrictus*.
B

דרח. Arab. דרוח daruch, & דראריח dararich *cantharides*.

דרך duo ſignificat. I. דָּרַךְ, Chald. דְּרַךְ *calcavit, inceſſit, ambulavit*, iter fecit pedibus. Mich. 1. v. 3. וְדָרַךְ, Targ. וְיִדְרוֹךְ *& calcabit ſuper excelſa terræ*. Pſalm. 91. v. 13. *ſuper leonem & baſiliſcum* תִּדְרֹךְ, Targ. תִּכְבּוֹשׁ *calcabis*. Jud. 5. v. 21. תִּדְרְכִי, Targ. דוֹשִׁישׁ *calcabit anima mea fortes*. Eſa. 63. v. 3. וְאֶדְרְכֵם, Targ. וְאַדְוֹשִׁנּוּן *& calcabo eos*. ¶ Quando dicitur, 1. de קֶשֶׁת *arcu*, aut חִצִּים *ſagittis*, ſignificat *tendere, extendere*: arcus enim quando tenditur pedibus, deprimitur, ſicq; ad proijciendum ſagittas præparatur. Pſalm. 37. v. 14. וְדָרְכוּ קַשְׁתָּם *& calcarunt arcum*. Targ. וּמַתְחוּ *& tetēderunt*. Pſ. 58. v. 8. יִדְרֹךְ חִצָּיו *calcabit ſagittas ſuas*. Targ. וּנְגַד *& tetendit*: calcabit arcum, ut jaciat ſagittas ſuas. Hiphil. Jerem. 9. v. 2. וַיַּדְרְכוּ *& calcarunt linguas ſuas, arcus eorum eſt falſitas*: comparat linguam arcui ob fallaciā. ¶ 2. de uvis & olivis, aut torculari, ſignificat *muſtum* aut *oleum calcando exprimere*. Jud. 9. v. 27. וַיִּדְרְכוּ *& calcaverunt*. Targ. וַעֲצָרוּ *& expreſſerunt*. Eſa. 63. v. 2. *& veſtes tuæ, ſicut* דֹּרֵךְ בְּגַת *calcantis in torculari*. Mich. 6. v. 15. *tu* תִדְרֹךְ זַיִת *calcabis olivā & non ungeris oleo*. Targum תְּבַדַּר *premes*. Job. 24. v. 11. יְקָבִים דָּרְכוּ *torcularia calcaverunt, & ſitierūt*. Targ. עֲצָרוּ *preſſerunt*. Amos 9. v. 13. וְדֹרֵךְ *& calcans uvas*. Jerem. 25. v. 30. *celeuſma* כְּדֹרְכִים *ſicut calcantiū; reſpondebis ad omnes habitatores terræ*. Targum כִּנְחָתֵי מַעֲצְרָא דִּמְרִימִין קָלְהוֹן *ſicut deſcendētes in torcular, qui elevant vocem ſuam*. qui calcant in torculari, elevatā voce ſe invicem exhortantur ad opus faciendum. ¶ 3. de area aut frugibus, ſignificat *triturare*, calcando excutere grana. Jer. 51. v. 33. *Filia Babel ſicut area*, עֵת הִדְרִיכָהּ, Targ. עִדָּן אַדְרִיכוּתַהּ *tempus calcare eā*. pro הַדְרִיכָהּ infinitivus Hiphil. tempus eſt ut calcetur; ut in ea trituretur. Chald. Deut. 1. v. 36. *terram in qua* דָּרַךְ, Targum דְּרַךְ *calcavit in ea*. Syr. 1. Cor. 9. v. 10. ܕܪܳܫ *qui triturat in ſpe*. Hiphil. הִדְרִיךְ,

Chald. אַדְרִיךְ *calcare*, *incedere fecit, duxit, deduxit, direxit, aſſuefecit*. Pſalm. 107. verſ. 6. וַיַּדְרִיכֵם, Targ. וְדַבְּרִנּוּן *& duxit eos in via recta*. Judic. 20. v. 43. הִדְרִיכֻהוּ, Targum טְרַדוּנוּן *propulerunt eos uſq; ad Gibea*. Pſalm. 25. v. 9. יַדְרֵךְ *incedere faciet humiles in judicio*.

Nom. דֶּרֶךְ, Arab. طريق tariq, & طرقة *calcatio, itio, ambulatio, ſemita, iter, via* quæ calcatur pedibus, via trita: Plur. דְּרָכִים, Arab. طرقات *viæ*. Dual. דַּרְכַּיִם *binæ viæ*. Gen. 45. v. 21. *& dedit eis cibum* לַדָּרֶךְ, Targum לְאָרְחָא *ad viam*. Gen. 49. v. 17. *erit Dan ſerpens ſuper* דֶּרֶךְ, Targum אָרְחָא *via*. Exod. 33. v. 13. *notas fac mihi, quæſo,* דְּרָכֶךָ, *vias tuas*: pro דְּרָכֶיךָ. Vulgatus: *faciem tuam*: ex verſu 20. *non poteris videre faciem meam*. Jerem. 31. v. 9. בְּדֶרֶךְ יָשָׁר לֹא יִכָּשְׁלוּ בָּהּ *in via recta, & non impingent in ea*. Num. 21. v. 22. בְּדֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ *in via regis ibimus*: via publica & recta. Jerem. 25. v. 7. דֶּרֶךְ, pro בְּדֶרֶךְ, Targum בְּאֹרַח *in via planiciei*. ¶ Per metonymiam, *iter, intervallum*. Gen. 30. verſ. 36. *& poſuit* דֶּרֶךְ *viam trium dierum inter ipſum & Jacobum*. Targum מַהֲלַךְ *iter*. 1. Reg. 19. v. 4. *& ipſe ivit in deſerto* דֶּרֶךְ יוֹם *viam diei*. Targum מַהֲלַךְ *iter*. ¶ Deinde cū nominibus & adverbijs loci, idem quod *verſùs*. Deut. 11. v. 30. *poſt* דֶּרֶךְ, Targ. אוֹרַח *viam occaſus ſolis*: verſus occaſum. 1. Reg. 8. v. 48. *& orabunt ad te* דֶּרֶךְ, Targum לָאֳפֵי *verſus terram ſuam*. Ezech. 40. v. 6. *cujus facies* דֶּרֶךְ, Targum לְאֹרַח *ad viam orientis*: verſus orientem. 1. Reg. 8. v. 44. דֶּרֶךְ הָעִיר *viam civitatis*: verſus civitatum. Jer. 50. v. 5. *De Zion interrogabunt* דֶּרֶךְ הֵנָּה *verſus hunc locum facies eorum erunt*. Ezech. 47. v. 2. דֶּרֶךְ חוּץ *foras verſus*: extrà. Exod. 13. verſ. 16. *non duxit eos* דֶּרֶךְ אֶרֶץ *verſus terram Philiſtinorum*. Num. 14. v. 25, & 21. v. 2. דֶּרֶךְ יָם (in) *via maris*, quę ad mare tendit, mare verſus. ¶ Per metaphoram, דֶּרֶךְ *via*, מִשְׁפָּט וְעֵסֶק *vita curſus, vitæ inſtitutum, vivendi ratio, diſciplina, ſtudium, mos, conſuetudo, factum, opus, modus, cauſa, ratio, ritus*. Gen. 18. v. 19. *ut obſervent* דֶּרֶךְ יְהוָה *viam Domini*. Targum אוֹרְחָן דְּתַקְנָן קֳדָם יְיָ *vias rectas coram Domino*: vivēdi rationem, quam Deus homini præſcribit, ut in ea ambulet. Gen. 31. v. 35. *quia* דֶּרֶךְ, Targ. אֹרַח *via mulierū eſt mihi*: menſes patior. Lxx. τὸ κατ' ἔθιμον *quod ſecundum conſuetudinē mulierū mihi eſt*. Pſ. 91. v. 11. *ut cuſtodiant te in omnib.* דְּרָכֶיךָ, Targ. אוֹרְחָתָךְ *vijs tuis*; quicquid egeris in hac vita. Prov. 28. v. 6. *melior eſt pauper ambulans in ſua integritate*, מֵעִקֵּשׁ דְּרָכַיִם *quàm perverſus duarum viarū* (gradiens duab. vijs, nō integrè vivēs) *& dives*. Syrac. 2. *væ peccatori ingredienti* ἐπὶ δύο τρίβους *in duas vias*. 1. Reg. 15. v. 26. *& ambulavit* בְּדֶרֶךְ אָבִיו *in via patris ſui*:

vixit

A vixit juxta mores patris ſui. Epiſtola Judæ v.11. *væ illis qui in via Cain abierunt.* Jerem. 10. v. 2. דֶּרֶךְ גּוֹיִם *viam* (mores) *gentium ne diſcatis.* Eſa 10. v. 24. *& baculum ſuum tollet ſuper te* בְּדֶרֶךְ *in via Aegypti:* ſicut fecerunt Ægyptij Iſraelitis, imponentes illis principes tributorum, ſed non conſumſerunt eos. Amos 4. v. 10. *Miſi in eos peſtem* בְּדֶרֶךְ *in via Aegypti.* Act. 14. *juxta ὁδὸν viam, quam dicunt αἵρεσιν hæreſin.* Matth. 21. v. 32. *venit ad vos Johannes ἐν ὁδῷ in via juſtitiæ.* ¶ דֶּרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ *via totius terræ,* duo ſignificat: 1. *venerem, coitum, actum venereum.* Gen. 19. v. 31. *& vir nō eſt in terra, ut ingrediatur ad nos* כְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ

B *juxta viam totius terræ.* LXX. *ὡς καθήκει πάσῃ τῇ γῇ ſicut convenit univerſæ terræ.* 2. *mortem.* Joſuę 23. v. 14. *& ecce ego ambulo hodie* בְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ *in via totius terræ:* morior. ¶ In ſcriptis verò Rabbinorum דרך ארץ *via terræ,* ſine particula כָּל univerſali, alia duo denotat: 1. *conſuetudinem cujusq; regionis, bonos mores, civilitatem:* unde in Talmud, *tractus* דרך ארץ *via terræ.* 2. *ſtudium & laborem quærendi victum, negociationem, opificium.* In apophtegmatibus Patrum, יָפֶה תַּלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ *bona eſt doctrina* (ſtudium) *Legis cum via terræ:* cum opificio.

C מִדְרָךְ *calcatio pedis, veſtigium.* Deut. 2. *non dabo vobis de terra ipſorum uſq; ad* מִדְרַךְ כַּף רָגֶל *veſtigium plantæ pedis.*

Syr. דורכא *veſtigium, inceſſus.* ❦ דַּרְכָא *trituratio.* ❦ דורכא *concubina,* a conſuetudine.

מַדְרְכִית *baculus,* quo quis incedens nititur.

D Arab. טַרִיק tariq *via.* literis ד"ט, & כ"ק permutatis: Plur. טרק torq, & טרוק toroq *via.* ❦ טַרִיקָה tariqua: Pl. טַרָאִיק taraiq *idē.* Metaphoricè, *ſecta, religio, lex.* עִיר טריק gair tariq *abſq; via:* irregularis. טריק צִיק tariq daiq *via anguſta.* טריק tariq alhugich *via Jacobi,* in cœlo. טַארק *regularis.* טריק אלאסקוף tariq alatcuf *lex pontificis.* ¶ מן טריק *ex parte.* Pſ. 1. אַלרב עַארף בטַריק אַלאבראר וַטריק אַלאתַמַה הַביר *Dominus novit viam juſtorum, & via impiorum peribit.*

E Verb. טרק taraq *iter fecit.* אדרך adarrac *ambulavit.* ידרך *perveniet.*

דַּרְכָּה durca *lamia, ſtrix, ſaga.*

II. Syr. אַדְרֵיךְ, Arab. דַרַךְ derêc, & אַדְרַךְ adrach *prehendit, apprehendit, comprehendit, deprehendit, prævenit, antevertit, aſſecutus, conſecutus, potitus, adeptus, expertus fuit, comperit, occupavit, obtinuit.* Syr. Joh. 1. *tenebræ* אַדְרְכָה *comprehendit eam.* 1. Theſſ. 4. *non* נַדְרֵךְ *præveniemus eos, qui dormiunt.* Rom. 9. אַדְרְכוּ *aſſecuti ſunt juſtitiam.* Philip. 3. *ego apud me non cogito* דְאַדְרְכֵת *quod apprehenderim.* Actor. 10. v. 11. אַדְרְכֵת

A *comperi quod Deus non ſit acceptor perſonarum.* Arab. Pſalm. 7. פַּיֻדְרְכַהַא *& apprehendat eam.* Pſalm. 17. אַדְרְכְהֻם *præveni eos.* Pſalm. 18. *funes mortis* אַדְרְכַנִי *præoccupârunt me.* Pſalm. 23. *miſericordia & bonitas* יֻדְרְכַנִי *ſequetur me omnibus diebus.* 1. Cor. 10. v. 24. לתדרכוא בהַ *ut præveniatis ad illud.* Marci 9. v. 18. אַדְרַכְהַ *apprehēdit eum, & allidit eum.* Precat. יַאמַן לַהֻ כמאל לַא יֻדְרַךְ *ô cui eſt perfectio, quæ non cōprehendetur.*

Nom. Ar. אִדְרַאק idraq *aſſecutio.* ❦ תַּדַארֻךְ *ſuccurſus.* ❦ יַתַּדַארַךְ *ſuccurris.* ❦ Avic. מֻדְרַךְ *ultimò maturatus.*

Rabb. אַדְרַכְתָּא *literæ executoriales judicij.*

B דרם duo ſignificat. I. דָּרוֹם, Chald. דָּרוֹם & דרום *auſter, meridies,* plaga meridionalis: ſic dicta quaſi דָּר רוֹם *habitatio alta,* quod Sol in iſta plaga altius incedat. Eccl. 1. v. 6. *ambulans ad* דָּרוֹם *meridiem.* Targ. לרוּחַ עִבַר דָּרוֹמָא *ad plagam lateris meridionalis.* Ezech. 21. v. 2. *Fili hominis, pone faciem tuam* דֶּרֶךְ תֵּימָנָה, Targ. לאוֹרַח דרוֹמָא *ad viam auſtri, & deſtilla contra* דָּרוֹם, Targ. דרוֹמָא *meridiem, & vaticinare contra ſylvam agri* נֶגֶב, Targ. דרוֹמָא *meridiei.* ❦ Rabbinice דרומי *meridionalis.*

C II. Syr. מַדְרָם *improbus, fallax.*

Arab. דרם *defraudatus eſt, fefellit.* Pſal. 78. *nec* יַדְרִמְהֻם *defraudatus eſt eos.*

דרם *fraus, iniquitas.* Pſalm. 59. *non* בדרמי *in iniquitate mea.*

דרן Rab. דורון, eſt græcum *δῶρον donum, munus:* Plur. דורונות *dona.*

Verb. הדרין *donavit, dono dedit.*

Arab. דרן *vermis.*

D דרס. Rabb. דָּרַס, Chald. דרס *calcavit more avium rapacium, conculcavit, preſſit, compreſſit, dilaceravit.* Talm. עַד דסנדלא ברגלך דרוס כובא: exponitur, בעוד שהמנעל ברגלך תדרוך הקוצים *dum adhuc eſt calceus in pede tuo, calces ſpinas.* העופות הדורסים עופות אחרים *aves quæ calcāt aves alias.*

דָּרָס *avis rapax.* ❦ תַּדְרִיסָה *rapacitas avium.*

Arab. דרס daras *trivit piſtillo* aut *molâ,* calcavit, conculcavit, contrivit, moluit frumentum aut colores, attrivit, fregit, fricavit, *trituravit, decorticavit, maceravit.* 1. Co-

E rinth. 10. v. 9. *bovem qui* ידרס *triturat, non obligabis.*

Nom. דראס *trituratio, tritura, commolitio.*

דרס dars, & דרסה darſa, & תדריס tadris *maceratio, conculcatio, embamma.*

דראס darras *molitor colorum.* ❦ מדרוס madrus *contuſus, maceratus.* Alia in דָּרַשׁ vide.

דרע Chald. דְּרָע, & Arab. דרע dara *brachium,* in זְרַע quærito.

Deinde דרע darra, & אדרע adarra *armavit, induit.* Pass. אתדרע atdarra *armatus, indutus fuit.* תתדרעוא *armemini, induamini.* Eph. 6. v. 11.

Digitized by Google

v.11.ותרעוא *& induatis universa arma.* Rom. A 13.v.ult. *sed* תרעוא *induite Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum.* Luc.24.v.49. חתי תתרעוא אלקוה מן אלעלא *donec induamini virtute ex alto.* Act.36.v.10.*ne* תרעוא *turbemini.*

מדרע mudarra *armatus, indutus, loricatus.*

דראע dara *armatura.* דראע מן זרד dara min zarad *armatura de lorica.*

Avic.דריע,cũ ר ſupernè pũctato, *ſupfluus.*

דרף. Arab.דַרִיף darif *pulcer, elegans, bellus:* Plur. דראף dirat *pulcri.*

דרף darat *pulcritudo, formoſitas, elegantia.* בדרף bidarat *pulcrè, facetè, gratioſè.* B

דרק duo ſignificat. I. Chald.דְרַק *ſparſit,* in זְרַק quære.

II. Arab.דַרְקָה darâca *ſcutum, pelta:* Pl.דַרְקָאת daraquat,& דראק darac *ſcuta, peltæ.*

דַרְקִי Avicen. *ſcutalis, peltalis.* ✠ מְדַרַּק mudarrac *ſcutat⁹:* Pl.מְדַרְקִין mudarracin *ſcutati.*

תַּדְרִיק tadriq *ſcutatio.*

דַרְאק darrac *faciens ſcuta:* Pl.דַרְאקִין darracin *facientes ſcuta.* ✠ אַדְרַק adarrac *ſcuto munivit.*

דורקה durqua *ſtrix.* ✠ דַרְק, cum ו punctato, *ſtercus.* C

דרש duo ſignificat. I. דָרַשׁ *quæſivit, exquiſivit, inquiſivit, inveſtigavit, ſciſcitatus, ſcrutatus eſt, interrogavit cognoſcendi aut diſcendi cauſâ, conſuluit, conſilium aut opem petiit.* ¶ Variè uſurpatur: 1.abſolutè. Deut.17.v.9. *ſcrutaberis* וְדָרַשְׁתָּ, Targ.וְתִתְבַּע *& inquires.* ¶ 2. cum את accuſativo. Lev.10.v.16.ואת שְׂעִיר *& hædũ peccati* דָרֹשׁ דָרַשׁ, Targ. מִתְבַּע תְּבָעָה *quærendo quærebat Moſes.* Hoc eſt mediũ Legis, quoad D dictiones: ita ut medietatẽ priorẽ דָרוֹשׁ finiat, poſteriorẽ דָרַשׁ inchoet. Jer.21.v.2. דְּרָשׁ-נָא *quære, quæſo, pro nobis* את יהוה *Dominũ.* Targ.צַלִּי כְעַן עֲלָנָא *ora, quæſo, pro nobis.* Gẽ.25.v.22. *abiit ergo* לִדְרוֹשׁ את יהוה *ad quærendũ Dominum.* Targ.לְמִתְבַּע אוּלְפַן מִן קֳדָם יְיָ *ut quæreret doctrinã à Domino.* Ezræ 10.v.16.לְדַרְיוֹשׁ *ad quærendum.* jod abundat. Jerem.29.v.12. *ſi* תִּדְרְשֻׁנִי *quæſiveritis me in toto corde veſtro.* ¶ 3. cum אֶל, vel עַל, vel לְ *ad, ſuper, propter.* Deut.18.v.11. וְדֹרֵשׁ אֶל-הַמֵּתִים *& quærens apud mortuos.* 2.Sã.11.v.3. *& miſit David* וַיִּדְרֹשׁ לָאִשָּׁה *& quærebat de muliere iſta.* Targ.וּשְׁאֵל *& interrogabat.* ¶ 4.Cum מִ *ab.* Deut.18.v.19. אדרש מעמו *requirã ab eo:* ulciſcar. Gen.9.v.5. מִיַּד *ex manu viri fratris ejus* אדרש *requiram animam hominis.* Niphal.נִדְרַשׁ *quæſitus fuit.* Gen.42.v.22. *& ecce ſanguis ejus* נִדְרָשׁ *requiritur.*

Nom.מִדְרָשׁ, Arab.מַדְרַסָה madraſa *repertorium, archivũ, hiſtoria, annales;* liber, in quo digeruntur res geſtæ, ut ibi quæri & cognoſci poſſint. 2. Paral.13.v.22. *ſcripta ſunt* A בְּמִדְרַשׁ הַנָּבִיא *in reptorio prophetæ Iddo:* in libro ejus, in quo reperiebantur regũ res geſtæ.

II.Chald.& Syr.דְרַשׁ, Arab. דַרַס daras *communi ſermone quæſivit, diſquiſivit, diſputavit, ſententias contulit, diſſeruit, expoſuit; prædicavit, concionatus eſt, docuit, erudivit, inſtituit, informavit, ſtuduit.* Syr. Actor.9. ודרש *& diſputavit cum Judæis.* Act.6.v.9. וְדָרְשִׁין *& diſputantes . . rant.* Philip.4.v.12.מדרש *inſtitutus.* Ara. Act.16.v.18.ויראדרס *& diſputabat cum Græcis.* 1. Tim.4.v.15. ואדרס *& exerce hoc:* ſtude. Pſalm.119.in Beth: *in præceptis tuis* אדרס *meditabor;* ſtudebo.

B Nom.דְרַשׁ & דְרָשָׁה,& דְּרוּשָׁה, Rabb. מִדְרָשׁ vel מִדְרַשׁ *inquiſitio, informatio, expoſitio* non juxta ſimplicem & literalem ſenſum ſcripta, ſed libera & vaga ſeu myſtica cõcio, *prædicatio.* מִדְרַשׁ תְּהִלִּים *expoſitio Pſalmorum.* בֵּית הַמִּדְרָשׁ, Chaldaicè בֵּית מדרשא locus ſtudio Legis, aut verbi divini deſtinatus, ubi docetur, conciones habentur, *ſchola:* Plur. בָּתֵּי מִדְרָשִׁין,& בָּתֵּי מדרשות *ſcholæ, domus concionatoriæ:* cujuſmodi erant in Iſrael in omnibus locis. Jeroſolymis olim ultra quadringentas ſcholæ & ſynagogæ fuerunt, in quibus Lex Dei docebatur. Pſal.84.v.8. מֵחַיִל אֶל חָיִל *de virtute in virtutem.* Targ. מִבֵּית מדרשא לְבֵית מִדְרְשָׁא *ex ſchola in ſcholam.* Pſalm.87.v.2. *diligit Dominus* שַׁעֲרֵי צִיּוֹן *portas Zion.* Targ.מַעֲלְנֵי בָּתֵּי מִדְרְשָׁא *portas ſcholarum.*

דָרוֹשָׁא, & דָרְשָׁן, & בַּעַל הַמִּדְרָשׁ *concionator, prædicator.*

Arab.מַדְרַסָה madrâſa *academia, univer-* D *ſitas:* Plural.מַדְאָרִס madâris *academiæ.* ✠ דראס *melis.*

דרת. Arab.דרת darat *pepedit,* crepitum ventris emiſit.

דַרְתָה darta: Plur. דרתאת darcat *crepitus.*

דשש. Arabic דשש daſchaſch, cum דוש congruit, *cõtudit, cõminuit, fregit fabas aut hordeũ.*

דשאש diſchiſch *ptiſana.* דשאש מן שעיר diſchiſch min ſchair *ptiſana de hordeo.*

מדשש mudaſchaſch *contuſus.*

E **דשא**.דֶשֶׁא, Chal.דִּתְאָ, literis ש׳ת permutatis, *herba, herba germinans, herba tenella,* aut è terra primùm egrediens, quæ cùm creverit עֵשֶׂב vocatur: Pl.Chal.דִּתְאִין *herba, germina.* Gẽ.11.v.11. *& produxit terra* דֶּשֶׁא, Targ.דִּתְאָה *germen.* Jer.14.v.5. *cerva in agro peperit, & deſeruit: quia nõ fuit* דֶּשֶׁא, Targ. דִּתְאִין וְעִסְבָּא *germina herbæ.* Chal. Dan.4.v.20. כְּדִתְאָה דִּי בָרָא *ſicut germen agri, quod loco non movetur.*

Verbum דָּשָׁא: Hiph.הִדְשִׁיא, Chal.אַרְתָּא *germinavit, herbã produxit.* Joel.2.v.22. דָּשְׁאוּ *germinârunt paſcua deſerti.* Targum אַתְעֲשָׁרוּ

 coro-

coronata ſunt. Hiph. Gen. 1. v. 11. תַּדְשֵׁא, Targum תַּרְאֵא *germinet terra* דֶשֶׁא, Targ. דִּתְאָה *germen*.

Chald. דִּתְאַי *germinans, virens*. continet autem דשא *germen*, עֵשֶׂב *herbam*, & עֵץ *arborem*.

רשה. Arab. ארשי adaſchi *ructavit, eructavit, regurgitavit, exgurgitavit, vomuit*.

רשוה deſchue *ructus*: Pl. רשואת deſchuit *ructus*.

רשן duo ſignificata habet. I. דָּשֵׁן *pinguis fuit, pinguefactus eſt, delitijs affectus eſt*. Deut. 31. v. 20. *& edit, & ſatiatus fuit*, וְדָשֵׁן *& pinguefactus eſt*. Piel דשן *pinguefecit*. Pſalm. 23. v. 5. דִּשַּׁנְתָּ *pinguefeciſti oleo caput meum*. Prov. 15. v. 30. *fama bona* תְּדַשֶּׁן, Targ. מְדַהֲנָא *pinguefaciet os*. Pual דשן *pinguefactus fuit*. Eſa. 34. v. 7. *& pulvis eorum ab adipe* יְדֻשָּׁן, Targ. יִדְהַן *impinguabitur*. Compoſitum ex Hophal & Hithpael. Eſa. 34. v. 6. *gladius Domini repletus eſt ſanguine*, הֻדַּשְּׁנָה, Targ. אִדְּהֲנַת *impinguatus eſt ab adipe*. ex הֻדְשְׁנָה & הִתְדַּשְּׁנָה: litera ת abjicitur, & per dageſch in ד compenſatur.

Nom. דֶּשֶׁן *pinguedo*. Jud. 9. v. 9. *an deſeram* דִּשְׁנִי *pinguedinem meam?* Targ. מִשְׁחִי *oleum meum?* Adjectivum, דָּשֵׁן *pinguis*: Pluralit. דְּשֵׁנִים *pingues*; metaphorice, *opulenti, potentes*. Pſalm. 22. v. 30. *& incurvabunt ſe omnes* דִּשְׁנֵי אֶרֶץ *pingues terræ*: qui divitijs, potentia, honore, dignitate alios antecellunt.

II. דֶּשֶׁן *cinis*, ſiccus & macer: per antiphraſin. 1. Reg. 13. v. 13. *& effundetur* הַדֶּשֶׁן *cinis*. Lxx. ἡ πιότης *pinguedo*; ex ſignificatione prima. Jerem. 31. v. 39. *& omnem vallem cadaverum*, וְהַדֶּשֶׁן *& cineris, & omnes agros*. Vulg. *cineres*. Hoſiander correxit, *cinerum*. quaſi unus & idem ſit locus cadaverum & cinerum: cùm ſint diverſi. Locus extra urbem Hieruſalem, ubi proijciebãtur cadavera, & effundebãtur cineres. Levit. 1. v. 16. *& projicient eam juxta altare verſus orientem ad locum* הַדֶּשֶׁן *cineris*. Targ. דִּמוֹקְדִין קִטְמָא *ubi comburunt cinerem*.

Verb. דִּשֵּׁן *in cinerem redegit, incineravit, cinifecit, in cinerem diſſolvit*. Pſalm. 20. v. 4. *& holocauſtum tuum* יְדַשְּׁנֶה *in cinerem redigat*. pro יְדַשֵּׁן cum ה paragogico, præcedẽte ֶ pro ֵ. Mittat Deus ignem de cœlo, & cõburat illud, ac in cinerem convertat, eoq; gratũ & acceptũ id ſibi eſſe declaret. Targ. *holocauſta tua* יִדְהַן *pingueſcant*; ſint pinguia, medullata, ideoq; grata. Lxx. πιανάτω *pinguefiat*. Luth. muſʒ fett ſein. vulgatus, *pinguefiat*.

A ſed repugnat genus, quia עוֹלָה fœmininum eſt, יְדַשֵּׁן maſculinũ, quod ad Deum refertur, ſicut præcedens יִזְכֹּר *recordetur*. Deinde verbum eſt activum, nõ paſſivũ. Hoſiander non correxit. ¶ Aliâs דִּשֵּׁן *decineravit, cinerem removit, à cinere repurgavit*. Exod. 27. v. 3. *& facies ollas* לְדַשְּׁנוֹ *ad decinerãdum ipſum*. Targ. לְמִסְפֵי קִטְמֵהּ *ad removendum cinerem ejus*. Num. 4. v. 13. וְדִשְּׁנוּ *& decinerabunt altare*. Targ. וְיִסְפּוּן יָת קִטְמָא *& removebunt cinerem*.

רשר. Arab. דשאר daſchir *montoſa terra, mons*.

B **רת**. דָּת *jus, lex, mandatum*: in דות invenies.

רתא. Chal. דִּתְאָ *germen herbæ*: in דשא invenies.

רתר. Arab. דתר dathar *fovit, confovit, amplexus, complexus fuit, apricatus fuit, in ſole verſatus fuit, veſtibus operuit*. Paſſivum אתדתר atdathar *fotus, confotus fuit*.

תדתור tedathur *complexus, apricatio, locus apricus*. מדתר mudathar *apricatus, ſoli expoſitus, apricus*.

Avicen. יסתדתר *aſpergetur*.

C

VOCABULA
PLURIUM, QUAM TRIUM
LITERARUM.

דמשק, & literâ ר inſertâ, דַּרְמֶשֶׂק, Syr. דַּרְמְסוּק, Arab. דומסק dumaſac *Damaſcus*; urbs condita, aut nominata à דַּמֶּשֶׂק *Dammeſec*, diſpenſatore Abrahami: juxta Iſidorũ lib. 15. cap. 1. ſed hoc per שׂ, illud per שׁ ſcribi-
D tur. Gen. 15. v. 2. דַּמֶּשֶׂק *Eliezer*, pro אִישׁ דַּמֶּשֶׂק *Damaſcenus*. Targ. דַּמַּשְׂקָאָה *Damaſcenus*. Hieronymus, in 28. Ezechielis, interpretatur, *ſanguinem bibens. Et tradunt Hebræi campũ, in quo interfectus fuit Abel, fuiſſe in Damaſco, & inde locũ hunc appellatum*: Hæc Hieronymus. Alij componunt ex דָּם *ſanguis*, & שַׂק *ſaccus*: neglecto punctorũ jamin & ſmol, diſcrimine. Et per ſanguinem *rubrum vinum* intelligunt: quod magna ibi fuerit rubri vi-
E ni fertilitas & copia. Fuit autẽ metropolis Syriæ illius, quæ inde Damaſcena vocatur; & quidẽ maxima, pulcerrima, fertiliſſima. Terram habet rubeam, flexibilem & tractabilem, ceræ inſtar: unde fertur Adam formatus eſſe.

דרכמונים & אֲדַרְכֹּנִים *drachma*. Nomen à Græcis acceptum.

FINIS
LITERÆ DALETH.

LITE-

Digitized by Google

LITERA

ה He.

QUINTA Alphabeti litera A
dicitur Hebræis, Chaldæis,
Syris & Arabibus הא, Lxx.
ἢ, Latinis Ha. Exponitur au-
tem הא *en, ecce*: quod ejus
ſonus geſtum demonſtran-
tis referat. ¶ Poteſtas ejus alia in Ortho-
graphia eſt, alia in Etymologia. In Ortho-
graphia valet ה ſpiritum denſum, quem
Græci per notam [ʽ], ſed initio dictionis
ante vocales tantum, Latini verò per li-
teram *h* ubiq; exprimunt: ut, הָמָן *ἁμάν*,
Haman. In dictionis medio Græci, in fine
Græci & Latini omittunt: ut, אַבְרָהָם *ἀ-* B
βραὰμ Abraham. אַהֲרֹן *ἀαρὼν Aharon*. שָׂרָה
σάῤῥα Sara. ¶ In Etymologia, modò radi-
calis eſt, modò ſervilis. Et ſervit utrinq;,
in principio & medio. In principio tria
habet officia: 1. In principio verborum,
format conjugationes; primę paſſivæ Ni-
phal infinitivum, הִפָּקֵד *viſitari*: tertiam Hi-
phil, הִפְקִיר *viſitare juſſit*: & quartam Hith-
pael, literâ ת aſſumtâ, הִתְפַּקֵד *viſitavit ſei-*
pſum. 2. In principio participiorum & no- C
minum, eſt articulus emphaticus: הַמֶּלֶךְ *i-*
ſte rex, הַפּוֹקֵד *iſte viſitans*. 3. In principio ver-
borum, participiorum, nominum & par-
ticularum eſt adverbium, *an? num? utrũ? ne?*
Gen. 8. *& miſit columbam à ſe, ad videndũ* הֲקַלּוּ,
Targ. אִם קַלּוּ *an imminuta eſſent aquæ*. Eſth. 3.
v. 4. *& nunciârunt ipſi Haman, ad videndum*
הֲיַעַמְדוּ *an conſtarent verba Mardochai*. Ruth. 1.
& dicebant הֲזֹאת *iſtane eſt Naome?* ¶ Et in in-
terrogationib. affirmativis negat, in ne-
gativis affirmat. 2. Sam. 7. הַאַתָּה *an tu mihi* D
ædificabis domum? pro quo habetur, 1. Paral.
17. לֹא אַתָּה *non tu ædificabis* &c. 1. Paral. 21.
הֲלֹא *nonne ego juſſi numerare populum, & ego*
ſum qui peccavi? pro quo habetur, 2. Sã. 24.
הִנֵּה *ecce ego peccavi*. Ezech. 18. הֶחָפֹץ אֶחְפֹּץ *an*
volens volo mortem peccatoris? pro quo habe-
tur, ibidem verſu ult. לֹא אֶחְפֹּץ *nolo mortem*
morientis. Zachar. 1. *Patres veſtri ubi ſunt? &*
propheta הַלְעוֹלָם *an in perpetuum vivent?* Targ.

A לָא לְעָלְמָא *non perpetuò vivent*. ¶ Per Ellipſin
ה ſæpe ſubintelligitur. 1. Sam. 30. v. 8. אֶרְדֹּף
perſequar poſt turmam iſtam. pro הַאֶרְדֹּף *an per-*
ſequar? הַאַשִּׂגֶנּוּ *an comprehendã eam?* ¶ In fine
habet officia, 1. In fine præteritorũ, parti-
cipiorũ & nominũ adjectivorum, eſt ter-
minatio fœminini generis, פָּקְדָה *viſitavit*,
פּוֹקְדָה *viſitans* fœm. טוֹבָה *bona*. 2. In fine no-
minum ſubſtantivorũ format nomẽ fœ-
mininum: à verbo צָדַק *juſtus fuit*, צְדָקָה *juſti-*
tia. 3. In fine nominũ locorum, importat
motũ ad locum: אֶרֶץ *terra*, אַרְצָה *in terrã*. Itẽ
B in fine adverbiorum loci: חוּץ *foris*, הַחוּצָה *fo-*
ràs. 4. In fine verborum, nominũ & parti-
cularum ה mappic eſt pronomen affixũ
tertiæ perſonæ ſing. fœmin. פְּקָדָהּ *viſitavit*
illã, אִישָׁהּ *maritus ejus*, אֶצְלָהּ *juxta ipſam*. Apud
Chaldæos & Syros maſcul. eſt cum zere
ה.; fœm. verò cum cametz: ut, פְּקָדֵהּ *viſita-*
vit illum, פְּקָדָהּ *viſitavit illam*. Apud Arabes
ה maſc. הָא fœm. eſt: חַלַקְהָ *creavit eum*, חַלַקְהָא
creavit illam. 5. Apud Arabes ה notatũ duo-
bus punctis, terminatio eſt in participijs
C & nominibꝰ, aut fœm. ſingul. aut maſcul.
pluralis: בְּשָׁארָה baſchara *evangelium*. כהנה
quihine *ſacerdotes*. De his conſulantur li-
belli Grammatici

הא הָא, Rab. & Chal. הָא, Arab. הא ha *en, ecce,*
eja, ergo, igitur. Gẽ. 47. *& dicebat Joſeph ad popu-*
lũ, הא, Chal. הָא *ecce emi vos hodie, & terrã ve-*
ſtrã Pharaoni: הָא, Targ. הָא *ecce vobis ſemẽ, ut ſe-*
minetis terrã. Lxx. *λάβετε ἑαυτοῖς accipite vobis*.
Deinde. Rabb. הָא & הָאי *hic, iſte, ille*.
D Syris הָא *an, num?*

הבב Tria ſignificat. I. inde הַבְהַב *cocta, uſtula-*
ta, aduſtũ. Hoſ. 8. זִבְחֵי הַבְהָבַי *ſacrificia coctionũ*
mearũ. Targ. דִּי מְנַכְּסִין מִן אוֹנָס *quæ collecta ſunt ex*
rapinis. accepit pro הַב *munus*, à יְהַב *dedit*.
Lxx. *ἠγαπημένα dilecta*. acceperũt pro אָהַב
dilexit. ¶ Chal. הַבְהֵב *uſſit, uſtulavit, torrefecit*
igne. Ex. 12. v. 9. *non comedes ex eo* נָא *crudum*.
Targ. Jeroſol. *non comedes ex eo* מְהַבְהַב *uſtu-*
latum.

Arabic. חבב habab *aſſatura*, caro ſuper A
prunis aſſata. 🙰 מחבב muhabab *coctus ſuper prunis*. 🙰 תחאב *inflammatio*. 🙰 חבחבי habhabi *qui torret*, aut toſtum conficit.

II. Syriacè הַבַב *floruit, floribus veſtivit*, ornavit, compſit.

הַבַב & הַבְבָא *flos, coma arboris*: Plur. הַבְבִין *flores*. Jacob. 1. וְהַבְבַה *& flos ejus cadit*.

Chald. הוּבֵי *ſpina, urtica*. Job. 30. v. 4. *evellentes* מַלּוּחַ, Targ. הוּבַאי *urticam*.

Rabb. הַבַאי *hyperbole*, cum res nimis extollitur. לְשׁוֹן הַבַאי *locutio hyperbolica*.

III. Arabic. חבב habab & הַב habb *flavit, ſpiravit, aſpiravit*. Pſalm. 103. הבתבה אלריח *flavit* B
in eum ventus. Matth. 7. v. 25. והבת *& flaverunt venti*. Ioh. 3. v. 8. אלריח יהב חית ישא *ſpiritus flabit ubi voluerit*. Geograph. והבת עליהם ריח עאצף *& flavit contra eos ventus validus*.

Nom. הבוב hubub *inſpirationes, exufflationes*.

הבא habba *halitus*. הבא מנבתא *atomus*.

Talmudic. מהבהב *qui movet caput*.

הבג. Avicen. תהבג *cachexia*.

C
הבט. Arab. הַבַט habât *deſcendit ex alto, demiſit ſe, cecidit, proſtratus fuit, procubuit*. Pſalm. 31. וַיֶּהְבְּטוּן *& deſcendant in infernum vivi*. Matthæi 11. v. 23. מִתְהַבֵּט אֶלֵי אַלְנַחִים *quia deſcendentes ad infernum*. Luc. 10. תְּהַבֵּט *cades in terram*. Gen. 11. וְהַבַט *& deſcendit Dominus, ut videret urbem*. Piel הַבַט habbat: Hiphil. אַהְבַט ahbat *demiſit, dejecit, deſtruxit, deduxit, proſtravit, infimavit, depreſſit*. Rom. 10. אַהְבַט *deduxit Chriſtum*.

Nom. הֻבוּט hubut *deſcenſus, demiſſio, pro-* D
ſtratio. 🙰 מַהְבַט *ſcopulus*.

הבל הָבַל *vanuit, evanuit*, in nihilum redactus fuit. Metaphoricè, *ſtultus factus fuit*. Ierem. 2. v. 5. *& ambulaverũt poſt* הַהֶבֶל *vanitatẽ*, וַיֶּהְבָּלוּ *& vanuerunt*. Targ. וַהֲווֹ לְלָמָא *& facti ſunt in nihilum*. Pſalm. 62. v. 11. *& in rapina ne* תֶּהְבָּלוּ *vani fiatis*: ſtulteſcatis. Hiphil. הֶהְבִּיל *vanavit, fefellit*. Jerem. 23. v. 16. מַהְבִּלִים *vanant ipſi vos*. Targ. מַטְעַן *ſeducunt*: verbis ſc. vanis
& fallacibus. E

Nom. הֶבֶל & הֲבֵל, Chald. הֲבַל & הֲבָלוּת *vanitas*, res vana & vilis, quæ nihil eſt, non ſubſiſtit, aut citò evaneſcit & deſinit. Pl. הֲבָלִים, Chaldaicè הֲבָלִין *vanitates*, res vanæ. Prov. 31. וְהֶבֶל, Targ. סְרִיק *& vanitas eſt pulchritudo*. Pſalm. 39. הֶבֶל, Targ. לְמָא *vanitas omnis homo*. Jon. 2. v. 9. מְשַׁמְּרִים הַבְלֵי שָׁוְא: pro quo habetur, Pſalm. 31. v. 7. *odi* שֹּׁמְרִים הַבְלֵי שָׁוְא *obſervantes vanitates mendacij*. ſignificat divinationes vanas, auguria falſa. ¶ Per metonymiam, הֶבֶל *vanitas*, ha-

A litus oris hyemalis, vapor qui citò evaneſcit, *aura, exhalatio, ventus*. Eſa. 57 *omnes iſtos tollet* רוּחַ *ventus, auferet* הֶבֶל *halitus*. Lxx. *καταιγὶς tempeſtas*. Hieron. *aura*. Pſalm. 144. *homo* לַהֶבֶל *halitui ſimilis eſt*. Jacob. 4. v. 14. *Quid eſt vita veſtra? ἀτμὶς vapor enim eſt, ad exiguum apparens, poſtea verò evaneſcens*. Chald. Pſal. 90. v. 9. *conſumimus dies noſtros ſicut* הֶגֶה, Targ. הֲבַל פּוּמָא דִסְתְוָא *halitum* &c.

Talm. הבל *incaluit, calefactus fuit*; calefacta enim fumant, exhalant, vaporem emittunt.

הֲבָלוּת *calefactio*. 🙰 הֲבִלִילָא *venter* intra
B calidus, aut *pulmo*, unde halitus emittitur.

Deinde הבל *vanitas*, dicitur *idolum*, quod nihil eſt, non ſubſiſtit, non prodeſt quicquam. Jerem. 2. v. 5. *& ambulârunt poſt* הַהֶבֶל *vanitatem*. Targ. טַעֲוָתָא *idola*. ſequitur: *& poſt ea quæ non* יוֹעִלוּ *prodeſſe poſſunt, iverunt*. Deut. 32. v. 21. *provocârunt me ad irã* בְּהַבְלֵיהֶם *in vanitatibus ſuis*. Targum בְּטַעֲוָתְהוֹן *in idolis ſuis*. præcedit; בְּלֹא אֵל *in eo quod non eſt Deus*. Ierem. 14. v. 22. *an eſt* בְּהַבְלֵי גוֹיִם *in vanitatibus gentium pluviam demittens?* Targ. בְּטַעֲוָת
C *inter idola*. Act. 14. v. 15. *ab iſtis ματαίων vanis converti ad Deum vivum, qui fecit cœlum & terrã*. ¶ Propr. הבל *Hebel*, à vanitate; quod mater ejus necem præſagiret. Gen. 4. *& addidit parere fratrem ejus ipſum* הֶבֶל *Hebel*. Lxx. *ἄβελ*: quod Joſephus exponit, *πένθος luctus*, q. ab אבל.

Rabb. הֲבִיל *citò, mox, illicò*.

הבן הָבְנִים *lignum*, quod Arabicè vocatur
D אבנוס *Ebenus*, inſtar אֶבֶן *lapidis* durum & nigrũ; adeo ponderoſum, ut etiã in tenuiſſimas laminas diſſectũ, in aqua mergatur, nec fluitet. Ex Æthiopia & India affertur; nulla folia, nullum fructũ fert, nec ſtirps eſt ſoli expoſita, radices tantùm in terra occultantur, & eruuntur. Ezech. 27. v. 15. *cornua Ebur* וְהָבְנִים *& Ebenum reddiderunt pro munere*. Lxx. *καὶ τοῖς εἰσαγομένοις & introductis*. acceperunt pro הוּבָאִים, à בוא *venit*.

הבר duo ſignificat. I. Inde הֹבְרִים *aſtrologi, pro-*
E *gnoſtici*, qui ex aſtris prædicunt futura. Eſa. 47. v. 15. *ſtent nunc & ſalvent te* הֹבְרֵי שָׁמַיִם *aſtrologi cœli, inſpicientes ſtellas*. Targ. דַּהֲווֹ מִסְכַּן לְמַזְּלַיָּא שְׁמַיָּא *qui contemplantur aſtra cœli*. ut cõgruat cum חָבַר, literis ה"ח permutatis.

הַבִּירָה eſt אַרְמוֹן *domus magna*; in Eſther.

Rabbin. הַבָּרִים *pontifices & ſacerdotes Perſarum*.

II. Chald. הֲבַר *obſcuratus, nigris veſtibus indutus fuit*. הַבַרְבַּר *obſcuravit*.

הֲבִיר *obſcurus, caliginoſus, triſtis*. Pſal. 38. קֹדֵר, Targ. הֲבִיר *obſcurus inceſſi*: triſtis.

הֲבִירָא *caligo, tenebræ, obſcuritas.* A

Rabb. קול הַבָרָה *vox obſcura, ſubmiſſa, echo, ſyllaba:* Pluraliter, הֲבָרוֹת *vocales,* puncta vocalia.

הבת. Arab. הבת habat *ſtupuit, obſtupuit.* Pſalm. 71. *confundantur* ויהבת *& ſtupeſcant.* Act. 12. v. 11. יהבת *ſtupebat.*

הגג. Inde הָגִיג *meditatio, ſermo, gemitus, murmur:* ut cum ſequente הָגָה congruat. Pſ. 5. v. 2. *intellige* הֲגִיגִי *meditationem meam:* gemitum.

הגא. Chaldaic. הֲגָא *meditatus eſt,* in הָגָה ſequente habes. B

הגה duo ſignificata habet. I. הָגָה, Chald. הֲגָא *locutus eſt.* Primò; propriè ore, *gemuit, ſonuit, protulit, diſſeruit, diſputavit, interpretatus eſt.* Deinde metaphoricè, corde, *meditatus, imaginatus, intentus, occupatus, molitus fuit, cogitavit, didicit.* Tertiò de beſtijs & avibus, *ingemuit, fremuit, garrivit, muſſitavit, conqueſtus fuit.* ¶ Uſurpatur, 1. abſolutè. 2. cum ב. 3. cum accuſativo. Pſalm. 2. *& populi* יֶהְגּוּ *meditabuntur inane.* Targ. מְרַנְנִין *clamant.* Eſa. 59. v. 3. *iniquitatem* תֶהְגֶּה *meditaberis.* Targ. מחשב *cogitans.* Ibidem v. 11. *& ſicut columba* הָגֹה נֶהְגֶּה, Targ. נְהַמָּא נְהַמְנָא *gemendo gemuimus.* Ibidem v. 13. הֹרוֹ וְהֹגוֹ *docendo & meditando ex corde verba mendacij.* Targum. מַפְּקִין *proferentes.* pro הָגֹה, ut cum præcedente הֹרוֹ conveniat. Eſa. 38. אֶהְגֶּה, Targ. נָהֲמִית *ingemui ut columba.* Eſa. 33. v. 18. *cor tuum* יֶהְגֶּה *meditabitur timorem:* terrorem. Targum יַחְשֵׁב רַבְרְבָן *cogitabit magna.* Prov. 8. *veritatem* יֶהְגֶּה, Targ. רָנֵא *meditabitur.* Joſ. 1. וְהָגִיתָ *& meditaberis in ea.* Targ. וּתְהֵי הָגֵי *& eris meditans.* Paſſ. Syr. אתהגא *occupatus fuit rei alicujus meditat. & ſtudio.* 1. Tim. 4. v. 15. *in illis* אֶתְהֲגָא *occupatus eſto.* Hiphil הֶהְגָּה idem quod in Cal. Eſa. 8. v. 19. *muſſitantes* וְהַמַּהְגִּים *& meditantes:* loquentes. C D

Nom. הֶגֶה, Chald. הֶגְיָא *meditatio, locutio, prolatio, gemitus, ſonus oris, murmur, ſermo,* &c. citra quem hic non profertur, *halitus.* Ezech. 2. *& ſcriptum erat in eo lamentationes* וָהֶגֶה *& gemitus.* Targ. וְהֶגְיָא *& gemitus.* Pſal. 90. v. 9. *conſumimus annos noſtros* כְּמוֹ הֶגֶה *ſicut ſermonem.* ſermo ex ore prolatus celeriter evaneſcit. Targ. היך הֲבַל פּוּמָא יְסוּתָא *ſicut vapor oris hyemalis.* Jac. 4. v. 14. *Quæ eſt vita noſtra? ἀτμὶς vapor enim eſt ad exiguum apparens, poſtea verò evaneſcit.* Lxx. ὡσεὶ ἀράχνη ἐμελέτων *ſicut aranea meditabuntur.* legerunt כְּמוֹ, & acceperunt pro Chald. טוּיָאה *aranea.* Job. 37. v. 2. והגה *& halitus ex ore ejus egreditur.* Targum וְהֶגְיָא הֵיךְ אִשָּׁא *& ſonum (qui) ſicut ignis.* E

הֲגוּת & הִגָּיוֹן: Conſt. הִגְיוֹן *idem.* Thren. 3. *labia inſurgentium contra me,* וְהֶגְיוֹנָם *& meditatio eorum contra me tota die.* Pſalm. 19. וְהֶגְיוֹן לִבִּי *& meditatio cordis mei coram te.* Pſalm. 9. *in opere manuum ſuarum comprehenſus eſt impius,* הִגָּיוֹן *meditatio, ſelah:* monet Dei beneficia memori mente eſſe recolenda. Lxx. omiſerunt. Rabbin. הִגָּיוֹן *Logica, Rhetorica.* חָכְמַת הַהִגָּיוֹן *ars Rhetorica.* ℞ הֶגְיוֹנִי *logicus, rhetor, dialecticus.*

Chald. הָגֵי *intentus.*

Arab. הגו hagu *cantus, oratio, fama, libellus famoſus:* Plural. אהגיא *libelli famoſi:* & הגואת heguit *hymni.* ℞ האגי hegi *cantor.* אתהגי *pronunciavit, conſonuit literas, legit jungendo literas.* ℞ הגא higi *pronunciatio.*

II. הָגָה *removit, amolitus fuit:* ſicut ſermo aut halitus ex ore volitat. Conſtruitur, I. abſolutè. Eſa. 27. v. 8. הָגָה *amotus fuit vento forti in die Euri.* 2. cum מִ. Prov. 25. v. 4. הָגוֹ *removere impium coram rege.* Targ. נִתְטְרִיד *removeatur;* expellatur. Ibidem v. 5. הָגוֹ *removere ſcorias ab argento.* Targ. נַבּוּ *colligite.* pro הָגֹה: & infinitivus pro imperativo. Pual, הֻגָּה *remotus fuit.* 2. Sam. 20. v. 13. *poſtquam igitur* הֹגָה *amotus fuit à via.* Targ. אַפְנִיהּ *amovit eum.* Thren. 1. v. 5. הוֹגָה *remotus eſt ob multitudinem transgreſſionem ſuarum.*

Chald. הִינֵי & הִינִית *ſpinæ genus.*

הגם. Syr. הַגֵּם *deſtruxit.* Act. 13. v. 19. וְהַגֵּם *& deſtruxit ſeptem gentes.*

הגן. Inde הֲגִינָה *recta, directa, decenter facta.* Ezech. 42. *peribolus* הֲגִינָה *decenter factus.*

Rabb. הָגוּן *rectus, aptus, idoneus, licitus, decens, honeſtus:* Plur. הֲגוּנִים *recti, honeſti, decentes.*

הגן *rectitudo, decorum.* כַּהוֹגֶן *juxta decorum,* ùt decet.

הַגָּן *anſa,* manubrium. ℞ הוגין *anchora.* הונן *camelus minor:* הוגנין *parvi cameli.* Eſa. 9. בִּכְרֵי מִדְיָן, Targum הוגני מִדְיָן *dromedarij Midian.*

הגע. Arab. הגעה *vigilia, cuſtodia.*

הגע *expiravit.* Actor. 11. *cumq; dixiſſet hoc,* הגע *expiravit,* cum הגה congruit. literis ה ע permutatis.

Alcor. יַהְגַעוּן *vigilabunt.*

הגר. Arab. הָגַר hagar, *fugit, peregrinatus fuit.* Avic. יַהְגַר אַלְאַגְדִיָה מַעְטְשָׁה *fugiat nutrimenta ſitim facientia.* Piel הַאגַר *fugavit.* Hiphil. אַהְגַר ahgar *fugavit, depulit, repulit.* Avic. יְהַגְרָה אצלא יומא ולילא *repellas eum omnino die ac nocte.*

Nom. הִגְרָה hagira *fuga.* הִגְרָה אַלְנַבִי hagira alnabi *fuga Prophetæ.* hoc eſt, Muhammedis: quæ contigit anno Chriſti 622, die 16.

die 16. Julij, feria ſexta, cum Muhammed A
propter inſidias magiſtratus eum capere & occidere conātis, è מיקה *Mecha*, ubi dogma ſuum ſpargebat regnumq; affectabat, in urbem יתרב *Jedrib*, intervallo decem ferè מראחל 42. mill. germ. fugeret aut migraret. Poſtea verò collecto exercitu Mecham obſideret & caperet, cives maxima ex parte trucidaret, & regnum conſtitueret. Ab hac fuga Arabes annos numerant. Eſt igitur אלהגרה alhagira *fuga*. & סני אלהגרה ſene alhagiri *anni fugæ*, radix annorum Arabicorum, æra Mahu-
metana & Turcica. Mortuus eſt Mu- B
hammed פי סנה (י״א) אחד עשר מן אלהגרה *anno undecimo* alhagira *fugæ* vel *regni ſui*, qui fuit annus Chriſti 632.

מְהָאגְרִין *peregrinantes*. ☙ פְּהַגַּארוּא *& peregrinati fuerunt*.

Proprium. הָגָר *Hagar*, ancilla Saræ Ægyptia, Abrahæ concubina, mater Iſmaelis; quæ vel alteri, vel poſt Saræ mortem, ipſi Abrahæ nupſit, & Kethura vo-
cata fuit. Lxx. ἄγαρ. unde Baruch. 3. υἱοὶ C
ἄγαρ *filij Agar*. & ἀγαρηνοὶ *Agareni*, populi Arabiæ, ex Iſmaele (unde & Iſmaëlitæ) filio Agar orti; eorumq; regia Agar. Poſtea dicti סְרָקִין σαρακηνοὶ *Saraceni*; quod eſſent homines leves, rapinis ac latrocinijs dediti. Gen. 37. *turma* יִשְׁמְעֵאלִים *Iſmaëlitarum*. Targ. Jeroſolym. דִסְרָקִין *Saracenorum*. Eſt enim Chaldæis סְרִיק *vanus, l:vis*, & Arab. סַארִק ſaric *fur, latro*. הגראים Hagrim *Iſmaëlitæ*, filij הָגָר; ſic dicti à matre. Alijs
Ungari, quorum terra vicina eſt terræ Si- D
hon & Og. 1. Paral. 5. *& in diebus Saul fecerunt bellum cum* הַהַגְרִאִים *Hagarenis & ceciderunt in manibus ejus, & habitarunt in habitaculis eorum*. Sed הַגְרִים ſunt *Hungari*. Pſalm. 83. *Tabernacula Edom & Iſmaëlitarum, Moab* וְהַגְרִים, Targum והונגראי *& Hungari*; quia Iſmaelitæ præcedunt. Hodie Judæi vocant הַגְרִיִּים *Hungaros*; & מְדִינַת הָגָר *regionem Hagar*, Hungariam. R. D. לְשׁוֹן הַגְרִי *lingua Arabica*, quæ aliâs עַרְבִי & לְשׁוֹן יִשְׁמָעֵאל
dicitur. E

הדד duo ſignificata habet. I. הֵידָד & הֵד *acclamatio, clamor* diripientium urbem, depopulantium agros, vel calcantium uvas in torculari, quo unus alterum ad opus excitat lætitia & alacritate. ſicut Græcis κέλευσμα *nautica*, & Latinis, Eleleu *bellica* eſt *acclamatio*. Jer. 51. v. 14. *Iuravit per animam ſuā: niſi implevero te hominibus ſicut locuſtis* וְעָנוּ עָלַיִךְ הֵידָד *& clamabunt ſuper te clamorem*. Targum וִירִימוּן עֲלָךְ קָלְהוֹן *& elevabunt ſuper te vocem ſuam*. direptio urbis. Eſa. 16. v. 9. *ſuper æſtivos tuos fructus, & ſuper meſſem tuam* הֵידָד נָפָל *clamor cecidit*. Targ. בוזזין נפלו *depopulatores ceciderunt*. Ibid. v. 11. *non calcabit calcans*, הֵידָד *clamorem abolebo*: non erit vindemia. Lxx. τὸ ἄσμα *cantilenam*. Jer. 25. v. 30. הֵידָד *clamor, velut calcantium uvas canet ad omnes habitatores terræ*. Jerem. 48. v. 33. *non calcabit* הֵידָד *clamor, clamor, non clamor*. Ezech. 7. v. 7. *venit tempus, & prope eſt dies ſtrepitus, ut non ſit* הֵד הָרִים *clamor montium*; cum quis inter montes clamat, Echo. ſtrepitus qui auditur inter montes ſpirantibus ventis; qui eſt קוֹל הֲבָרָה, & non קוֹל אֱמֶתִי: wen der Windt heulet.

Propr. בֶּן־הֲדַד *Benhadad* nomen peculiare regum Syriæ, ſicut Pharao regum Ægypti. Amos 1. *Palatia* בֶּן־הֲדַד *Benhadad filij Hazaelis*. Lxx. υἱοῦ ἄδερ *filij Ader*. legerunt הדר *Hader*, literarum ד״ר ſimilitudine decepti.

II. Arab. הדד hadad *meditatus, minatus fuit, intentavit*. Pſalm. 2. והדת *& minati ſunt populi inania*.

Nomen. תהדידה tahdida *minæ*: Plural. תהאדיד tahadid, & תהדדא *minæ*. ☙ מהדד muhaddid *minitans*.

הד hadd *alveus rivi*: Plur. הדוד hudud *alvei*.

Deinde הדד hadad, & אתהדד athadad *ceſſavit facere aliquid*. Marci. 4. v. 39. והדת אלריח *& ceſſavit ventus*.

הדהוד hudhud *upupa*.

הדא Syriac. & Arab. in הדה ſequente invenies.

הדב. Arab. הדאב *fimbria*. ☙ הֻדְבָה hudebe *intybus, cichorium*.

הדה. הָדָה idem quod יָדָה, *miſit, emiſit, porrexit, extendit*. Eſa. 11. *& in cavernam reguli puer ablactatus manum ſuam* הָדָה, Targ. יושט *extendet*: porriget.

Arab. הדא vel הדי hadi *duxit, deduxit iter ingredientem, iter oſtendit, comitatus eſt, induxit, illexit, docuit, inſtituit*. Pſal. 78. והדאהם *& deduxit eos in nube diei*. Pſal. 45. תהדיך *deducet te dextra ejus*. Pſalm. 5. אהדני *deduc me, Domine, in juſtitia tua*. Alc. וַיַּהְדִי בֵה כַתִירָא *& docebit in eo multos*. Alcor. אִהְדִנָא אַלצִּרָאט אַלמֻסְתַקִים *doce nos viam rectam*. Alc. תַּהְתְדוּן *doceamini*. Alcor. הַדֵיתַנָא. Alcor. וַהַדֵינַאהֻם אִלַי צִרָאט מֻסְתַקִים. Piel. Syr. הַדִּא, Arab. הדי haddi, & אהדי ahdî *adduxit, obtulit, donavit, ſtrenam dedit*.

Nomen. האדי hadi *dux, ductor*: Plural. הדאת *duces*. ☙ מְהַדְיָן *dux itineris*. ☙ מֻהְדִי muhadi *deductor, comes, docens*: Plur. מהדין muhadiin *docentes, doctores*.

הֻדָא hude, & הדי *ductus*, *institutio*, *imperium*. A

הַדְיָה hadia *oblatio*, *libamen*, *munus*, *ſtrena*: Plur. הדיאת hadijt, & הַדָאיָא hadie *oblationes*, *munera*. ✠ הדיון *bonum*, *beneficium*.

הדי *milvus*: Plur. אהדיא ahdia *milvi*.

מְהַדִּי muhaddi *donator*. ✠ הדיה hudaia *munuſculum*.

Deinde cũ ו punctato, הדו *tranquillitas*.

הדיאן *mens*, *mentis abalienatio*.

הַדִּיָא *decor*. ✠ בהדיא *clarè*, *dilucidè*.

הדו, & reſoluto dageſch in נ epentheticum, הנדיא *India* Æthiopum. India meridionalis: הִידוּאָה *Indus*. B

הדך הָדַךְ *contudit*, *contrivit*. Job. 40. וַהֲדוֹךְ, Targ. וְדַדִּק *& contunde improbos ſub te*.

הדם duo ſignificata habet. I הֲדוֹם *ſcabellum*, ſuper quo pedes reſident, ſuppedaneum. Eſa. 66. *cœlum ſedes mea*, *& terra* הֲדוֹם רַגְלָי *ſcabellum pedum meorum*. Targ. כִּיבְשׁ קֳדָמַי *ſcabellum coram me*: in poteſtate mea. ſic, Matth. 5. *terra ſcabellum pedum ejus*. Comparatur Deus regi ſedenti in ſolio, & pedes collocanti in ſubſellio. Pſalm. 110. C *donec ponam inimicos tuos* הֲדוֹם לְרַגְלֶיךָ *ſcabellum pro pedibus tuis*: in poteſtatem tuam redigam, ſubjiciam tibi. Pſal. 99. *& ſupplicate* לַהֲדוֹם רַגְלָיו *ad ſcabellum pedum ejus*. Targ. לְבֵית מַקְדְּשֵׁהּ *ad domum ſanctuarij ejus*. in illo ſeſſurum ſe Deus promiſerat, indeq; orantes exauditurum. ſicut habetur, 1. Paral. 28. *ut ædificarem domum requiei pro arca fœderis Jehovæ*, *& pro ſubſellio pedum Dei noſtri*. Thren. 2. *nec recordatus eſt* הֲדוֹם רַגְלָיו *ſcabelli pedum ſuorum*. Targ. בֵּית מַקְדְּשָׁא *domus ſanctuarij*, *quæ fuit ſcabellum pedum ejus*. D

II. Chald. & Syr. הֲדַם, Arab. הדם hadam: Piel. Chald. הַדֵּם *partitus fuit*, in duo diviſit, *diſſecuit*, *diſcidit*, *diffidit*, *diſrupit*, *diſcerpſit*, *deſtruxit*, *diſſipavit*, *perdidit*, *delevit*. Chald. Jud. 14. וַיְשַׁסְּעֵהוּ, Targ. וְהַדְּמֵהּ *& diſrupit eum*. 1. Reg. 18. *& elegerunt juvencum unum* וִינַתְּחֻהוּ, Targ. וְהַדְּמוּנֵהּ *& diſſecuerunt eum*. Arab. Pſalm. 11. הַדְּמוּא *deſtruxerunt quod perfeciſti*. Pſalm. 28. תְהַדְּמְהֻם *deſtrues eos*. Pſal. E 89. הַדַּמְתְּ *deſtruxiſti omnes ſepes ejus*. Paſſ. Arab. הֻדֵם hudam, & אִנְהֲדַם anhadam *deſtructus fuit*.

Nom. Arab. הֶדֶם hedm, & הֶדְמָה hedma *deſtructio*.

Chald. & Syr. הַדָּם *pars*, *fruſtum*, *membrum*: Plur. הַדָּמִין *partes*, *membra*. Dan. 2. הַדָּמִין *membra efficiemini*. Syr. Matth. 5. *ut pereat unum* הַדָּמָךְ *membrum tuum*. Rom. 6. *ne præbeatis* הַדָּמַיְכוֹן *membra veſtra*.

הדס הֲדַס *myrtus*: Plur. הֲדַסִּים, Chald. הֲדַסִּין *myrti*. Zachar. 1. *inter* הַהֲדַסִּים *myrtos*. Lxx. τῶν ὀρέων *montes*; quaſi הֶהָרִים.

Propr. הֲדַסָּה *myrtina*, *Eſther*, conjunx Aſſueri, profanis *Atoſſa*. Eſther 2. v. 7. *& erat nutriens* הֲדַסָּה היא אסתר *Hadaſſam*, *quæ eſt Eſther*. Targ. הֲדַסָּה הֲווֹ קָרֵין לַהּ *Hadaſſam* (Atoſſam) *vocabant illam*.

Rabb. הָדַס *artavit*, *feſtinavit*.

הדף הֲדַף, Chald. הֲדַף *impulit*, *depulit*. Num. 35. *quod ſi ſubitò abſq; inimicitia* הֲדָפוֹ, Targum דְּחָהִי *impulit eum*. Ibid. *& ſi per odium* יֶהְדָּפֶנּוּ, Targ. יִדְחֵיהּ *impulerit eum*. Deut. 6. לַהֲדֹף *ad impellendum hoſtes tuos*. Targ. לְמִתְבַּר *ad conterendum*.

הדק. Chald. הֲדַק in חזק vide.

הדר duo ſignificata habet. I. הָדַר, Chald. הֲדַר: Piel. Chald. הַדַּר *decoravit*, *ornavit*, *honeſtavit*, *honoravit*. Exod. 23. v. 3. *& pauperem non* תֶהְדַּר *ornabis* (honorabis) *in lite ejus*. Targ. *& ſuper pauperem non* תְרַחֵם *miſereberis in judicio ejus*: in cauſa. Piel. Levit. 19. v. 15. *& non* תֶהְדַּר, Targ. תְהַדַּר *ornabis faciem magnatis*. Niphal נֶהְדַּר *ornatus*, *decoratus*, *honoratus fuit*. Thren. 5. v. 12. *& facies ſenum*, *non* נֶהְדָּרוּ *honorati ſunt*. Hithpael. הִתְהַדֵּר *decoravit ſe*, *ornavit ſeipſum*. Prov. 25. v. 6. *ne* תִּתְהַדַּר *ornes te coram rege*. Targ. תִּשְׁתַּבְהַר *laudes te*: jactes te.

Nom. הָדוּר *honoratus*: Plur. הֲדוּרִים *honorati*. Eſa. 45. v. 2. *ego ante te ibo*, וַהֲדוּרִים *& honorata* (ornamenta, eminentia ſeu vias obliquas) *æquabo*. Targ. ומשׁריא אֲכַבֵּשׁ *& planicies ſubigam*. Lxx. ὄρη *montes*. acceperunt pro הֲרָרִים, literarum ד ר ſimilitudine decepti.

הָדָר & הדר, Chald. הֲדַר, Rabb. הדור *decor*, *ornatus*, *honor*, *gloria*: Plural. הֲדָרִים *ornatus*. Foem. הֲדָרָה idem quod הָדָר. Pſalm. 90. וַהֲדָרְךָ *& ornatus tuus ſuper filios eorum*. Lxx. καὶ ὁδήγησον *& dirige filios eorum*. q. הַדְרֵךְ. Pſal. 110. בְּהַדְרֵי קֹדֶשׁ *in ornatibus ſanctitatis*: in ſocietate Sacerdotum & Levitarum, qui portant Urim, & Thymmim, & Arcam. Pſalm. 29. v. 2. *adorate Dominum* בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ *in decore ſanctitatis*. Lxx. ἐν αὐλῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ *in atrio ſancto ejus*. acceperunt pro הדר & חדרה *atrium*, ob ה ח ſimilitudinem. Prov. 14. *in multitudine populi* הַדְרַת מֶלֶךְ *decor regis*. Mich. 2. *accipietis* הֲדָרִי *decorem meum in æternum*. Lxx. *appropinquate* ὄρεσιν *montibus*: quaſi הֲרָרֵי. Levit. 23. *& accipietis vobis in die primo fructum* עֵץ הָדָר (adjectivè) *arboris honoratæ*, *decoræ*. Targ. אִילָנָא אתרוגין *arboris citreorum*. Judæi intelligunt, & in feſto tabernaculorum primo die uſurpant אתרוג *malum citreum*; quo non eſt fructus arborum or-

rum ornatior & honoratior: unde Virg. *Fœlicis mali, quo non præſtantius ullum.* Ex Maſſyliæ Provincia ad nos defertur. unde & Martialis: *Aut hæc Maſſyli poma draconis erunt.* uſurpant autem unum אתרוג *malum citreum*; unam לולב *palmarum frondem*; tres הדסים *myrti ramos*; & duas ערבות *ſalices.* & ex tribus poſterioribus ſpeciebus faciunt faſciculum, & hunc dextra, citrinum verò ſiniſtra manu geſtant & circumferunt. de quo in סכך plura reperies.

II. Chald. & Rabb. הדר *rediit*, in חזר vide.
Rabb. הידור ὕδωρ *aqua*.

הו. הו *ve.* Amos 5. *& in omnibus plateis dicent* הו הו *ve, ve.*

הוא tria ſignific. habet. I. Hebr. & Chald. הוא, Syr. הו & הוּ, Arab. הו hu *hic, is, ille, idem:* Plur. הם & הֵמָּה, Chald. המו, & המון, & הנון, Syr. הנון, Arab. הם hum *hi, illi, iſti.* Fœm. היא, Chald. הי, Syr. הי & הִי, Arab. הי hi *hæc, ea, illa:* Plur. הן & הֵנָּה, Chald. הנן & אנן, Syr. אנין & הנין, & הנין, Arab. הנאת hunnat *hæ, eæ, illæ.* Arab. Dual. commun. המא *illi duo, & illæ duæ.* האתין *illæ duæ.* Hæc autem Pronomina uſurpantur de perſona, loco aut re abſente: & ſæpiſſimè includunt verbum ſubſtantivum. Gen. 4. *& Habel adduxit* הוא *ipſe de primogenitis.* Gen. 2. הוא *ipſe* (eſt) *circumiens totam terram Havila.* Gen. 3. הוא *hoc conteret te* (in) *capite.* refertur ad זרעה *ſemen ejus.* ſcilicet mulieris; de quo & univerſa Scriptura interpretatur. Nam uſus Scripturæ oſtendit ejuſmodi pronomina ſemper referri ad proximè antecedentia. non igitur poteſt referri ad mulierem; nec pro הוא *ipſe* vel *ipſum ſemen,* legi היא *ipſa.* ſcilicet mulier. ſic, Gen. 4. *& nomen fratris ejus Jubal:* הוא *hic fuit pater habitantis in tentorio.* Porrò in quinq; libris Moyſis fœmininum ſcribitur הוא, & legitur היא *hæc, illa,* ut cum maſculino הוא *hic,* unde oritur, conveniat. Gen. 2. *& aurum* הארץ ההוא *terra illius bonum.* Tredecim loca excipiuntur, ubi היא ſcribitur.

II. Arab. הוא hava, & הוי *ventus, aër.*
הואי *aëreus:* אהויה *aërei.* הואיה *aëritas.*
אלהוא *inaniter.*
הוה *chaos.* Geograph. אלהוא יחיט באלמא מן כל אלגהאת *aër ambit aquam undiq;.*

III. Chald. הוא *fuit,* in הוה quære.

הוב. Arab. הוב hub, & האב hib *timuit, territus, reveritus fuit.* Epheſ. 5. v. 33. אלמראה תהאב רגלהא *uxor reveretur virum.* Phil. 1. v. 28. *nec ulla in re* תהאבוא *terreamini.*

Nom. הִיבָה hiba *timor, reverentia.* מְהִיב mubib *terribilis.*

Deinde הובי haubi *ferus, ferox:* Plur. הוביין haubijn *feri, feroces.*
הובה haube *feritas, ferocitas, barbaries.* בהובה bihaube *in ferocia, ferociter.*
Avic. יביב *aptum reddet.*

הוג. Arab. הוג hug, & האג hig *motus, commotus, concitatus, excitatus fuit.* Johan. 6. והאג *& motum eſt mare:* æſtuavit. יהיג *excitabitur.*

Nom. מהיג *excitans.* האיג *inflatus.* היגאן *commotio, æſtuatio.*
היג *fœdus.* הגה haga *ſupellex:* Plural. חואג haveg *ſupellectilia.*

הוד. הוד *potentia, majeſtas, gloria, dignitas, ſplendor, pulchritudo.* Pſalm. 21. הוד *gloriam & decorem pones ſuper eum.* Num. 27. v. 20. *& dabis* מהודך *de gloria tua ſuper eum.* Targum מזיוך *de ſplendore tuo:* pulchritudine tua. Job. 39. הוד *ſplendor naris ejus timor:* halitus ſternutationis ejus, qui egreditur ex naribus ejus.

Arabic. הוד havad *aſſociavit, adjunxit ſe ſocium.*
מהואד muhaved, & הויד hivid *ſocius, commilito.*
מהואדה muhaveda *ſocietas.* הוד haud *idem:* Plu. אהואד ahuad *ſocietates.* הואדה *acceptio.*

הוה duo ſignific. habet. I. הוא & הוה, Chal. הוה & הוא *fuit, factus, ortus, natus eſt:* ut congruat cum היה, literis ו״י permutatis. & apud Chaldæos in omnibus temporibus הוה uſurpatur pro היה *fuit,* præter futurum, quod Hebraicè & Chaldaicè eſt אהיה *ero.* Gen. 27. הוה, Targ. הוי *eſto dominus ſuper fratres tuos.* Eccl. 11. *ubi ceciderit lignum, ibi* יהוא *erit.* pro יהוא, ut א quieſcat. Chald. Geneſ. 26. *quæ* היה, Targ. הוה *fuit in diebus Abraham.* Deut. 27. נהיית, Targ. הויתא *factus es in populum.* Niphal Rabbin. נהוה & נתהוה *factus fuit.*

Nomen. הוה quicquid fit aut futurum eſt, quicquid accidit aut evenit, *accidens, eventus,* ſed ſemper durus & malus, *calamitas, ærumna, pernicies, interitus, noxa, damnum, malum.* Eſa. 47. *& cadet ſuper te* הוה *calamitas, non poteris expiare* (removere) *eam.* Ezech. 7. הוה על הוה *calamitas* (infortunium) *ſuper calamitatem veniet.* Targ. תבר על תבר *contritio ſuper contritionem:* calamitas.

הוה *idem:* Plural. הוות *calamitates, damna.* Sed hoc nomen tam de facto, quàm de cogitatione uſurpatur. De facto: Job. 6. *ſi ponderando ponderaretur dolor meus:* והותי *& calamitas mea, & bilance tolleretur ſimul.* Pſalm. 52. *confidet in multitudine divitiarum ſuarum,*

Digitized by Google

ſuarum, corroborabitur בְּהַוָּתוֹ *in malo ſuo*. quod A ſcilicet fecit alijs. aut in divitijs ſuis. ab הַוָּה *opulentia, opes*. Targ. בְּמָמוֹנֵהּ *in mammone ſuo*. Pſalm. 91. *à peſte* הַוּוֹת *calamitatum*: calamitoſa. damnorum: damnoſa, ærumnoſa. Prov. 19. הַוֹּת *calamitates patri ſuo filius ſtultus*. De cogitatione. Mich. 7. *& magnus loquitur* הַוַּת נַפְשׁוֹ *pravitatem animæ ſuæ*. Prov. 10. v. 3. וְהַוַּת רְשָׁעִים *& pravitatẽ impiorum impellet*: evertet. Targ. וּקְנְיָנָא *& poſſeſſionem*. L x x. καὶ ζωὴν *& vitam*. acceperunt pro חַיָּה *vita*, ob literarum ה׳ח ſimilitudinem. Prov. 17. v. 4. לְשׁוֹן הַוֹּת *lingua calamitatum*: quæ loquitur calamitates, mala. Pſalm. B 38. v. 13. *& quærentes malum meum, locuti ſunt* הַוּוֹת *pravitates*. Targ. שִׁקְרָא *mendacium*. Pſal. 52. v. 4. הַוּוֹת *mala cogitabit lingua tua*.

Arab. verb. Joh. 8. v. 44. *& voluntatem patris veſtri* תהוון *deſiderabitis facere*. ℵ הוו *deſiderium, voluntas, appetitus*.

Rabb. הֲוָיָה *generatio*, qua fit aliquid.

הִי *fletus, ululatus*. Ezech. 2. v. 10. *lamentationes* וָהֶגֶה וָהִי *& fletus, & ululatus*.

יְהוָֹה ὁ ὢν *ens*, qui eſt & revera ſubſiſtit C vel exiſtit, & per quem facta ſunt omnia quæ ſunt & exiſtunt. Nomen Dei proprium, quo diſtinguitur ab idolis, quæ non ſunt, non exiſtunt, ſed finguntur. Johannes ita expreſſit, Apocal. 1. v. 4. ὁ ὢν, καὶ ὁ ἦν, καὶ ὁ ἐρχόμενος *qui eſt, & qui erat, & qui erit*. quaſi tribus temporibus יְהוָֹה *erit*, הֹוֶה *ens*, & הָיָה *fuit* conſtet, & Dei æternitatem indicet, qui unus per ſe ab æterno exiſtit. ſed ſimpliciter per jod heemanthi, ſicut יִצְחָק, aut יַעֲקֹב, formatur ab D הָוָה *fuit*: vel etiam ab הָיָה *fuit*; literâ ׳ in ו mutatâ, ut à יִהְיֶה *erit*, differat. Hujus autem nominis autor ſibimet eſt ipſe Deus. Exod. 3. v. 14. *& dicent mihi, quod eſt* שְׁמוֹ *nomen ejus, quid dicam illis? & dicebat Deus ad Moſen*: אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה *ero qui ero*. L x x. ἐγώ εἰμι ὁ ὢν *ego ſum qui eſt*. *& dicebat, ſic dices filijs Iſrael*, אֶהְיֶה *ero* ὁ ὢν *qui eſt, miſit me ad vos. Et dicebat amplius Deus ad Moſen: ſic dices filijs Iſrael*, יְהוָֹה Jehova, κύριος *Deus patrum veſtrorum*, E *Deus Abraham, Deus Iſaac, & Deus* Jacob *miſit me ad vos: hoc eſt* שְׁמִי *nomen meum in æternum, & hæc eſt* זִכְרִי *recordatio mea in omnem æternitatem*. Idem igitur ſunt אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה *ero qui ero*; & ſimpliciter, אֶהְיֶה *ero*, & יְהוָֹה *ens*. Porrò Judæi vocant שֵׁם שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת *nomen quatuor literarum*: Græci τετραγράμματον, à literarum, quibus ſcribitur, numero. nec illud legendo aut ſcribendo uſurpant quadam religione. Sed ubicunq; occurrit in Sacris literis, pro eo legunt אֲדֹנָי, quod eſt, *Dominus*. à Lxx. & Apoſtolis κύριος redditur. Et puncta habet eadem; niſi cùm אֲדֹנָי præcedit aut ſequitur, tum legunt אֱלֹהִים, quod eſt, *Deus*; ne bis Adonai, quod turpe putant, dicere cogantur. Et de hoc puncta adjecta Chirek ſub ו, & hatephſegol ſub ׳ monent. ut: 2. Sam. 7. *cognoviſti ſervum tuum* אֲדֹנָי יֱהוִֹה: pro quo habetur, 1. Paral. 17. יְהוָה אֱלֹהִים *Domine Deus*. & hæc eſt קְרִיאָה *lectio*. cùm verò ſcribendum fuerit, pro eo ponunt vel ה׳, id eſt, הַשֵּׁם *illud nomen*, ac κατ᾽ ἐξοχὴν nomen hoc Dei יְהוָֹה intelligunt, deſumptum ex Levit. 14. aut (quod eſt יְהוָֹה abbreviatum, mutato ו in ׳, ut magnitudine conveniant; & ſubjectis eiſdem punctis) יְיָ, in quibuſdam libris ייי: atque ita ſemper ponitur in Targum. Gen. 2. *& formavit* יְהוָֹה, Targ. יְיָ *Dominus hominem*. olim ponebatur & in Græcis quibuſdam Biblijs, & quidem Charactere Samaritano יהוה, qui ad effigiem Grecę literæ π proximè accedit. quod non intelligentes, duo ππ ibi collocari putabant, & *Pipi* legebãt: de quo Hieron. in prologo Galeato, & Epiſt. 136. Et variè poſtea appellant. Primò, vocant שֵׁם שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת *nomen quatuor literarum*, Græci τετραγράμματον, quòd quatuor literis ſcribatur. Deinde, שֵׁם הַמְפֹרָשׁ *nomen expoſitum*, quando videlicet, ut ſcribitur, exprimitur; profertur ſeu enunciatur; ut ille de quo Levit. 24. וַיִּקֹּב, Targ. וּפָרֵשׁ *& exprimebat* (proferebat) *filius mulieris Iſraelitidis* אֶת־הַשֵּׁם *nomen illud, & maledixit*. Nomen Jehova, quod in monte Sinai audiverat, בִּכְתִיבָה *ſuis literis* protulit, & maledixit אין המגדף חייב סקילה עד שפרש את השם המיוחד פי׳ בכתיבתו: ac Judæi mentiuntur Chriſtum edidiſſe miracula עַל שֵׁם הַמְפֹרָשׁ *per nomen expreſſum*: quod dixerat Jehova ſuper ægrotos, qui ſanati fuerunt: Et ſuper mortuos, qui revixerunt. ſicut Apoſtoli fecerunt miracula per nomen Jeſu Chriſti. & Benjamin Judæus in Itinerario ſcribit: Davidem Elni magum uno die dierum decem viam confeciſſe בְּשֵׁם הַמְפֹרָשׁ *per Schemhamphoras*, ſeu virtute nominis Jehova enunciati. Tertiò, שם המפרש של יב׳ אותיות *Schemhamphoras duodecim literarum* vocant nomen Jehova in illa benedictione, Num. 6. *Benedicat te* יְהוָֹה *Dominus & cuſtodiat te*. Ter enim poſitum literas 12. efficit, & à ſacerdotibus in templo hanc benedictioné recitantibus enũciabatur. Quartò, שם המפרש של עב׳ אותיות *nomẽ expoſitum 72. literarum*; שֵׁם הַגָּדוֹל *nomen magnum*, quod ponitur, Exod. 14. *& extendit Moſes*

manum ſuam ſuper mare, & abduxit יְהוָה *Dominus mare vento orientali.* Ille enim verſus conſtat 72. literis, ſicut & duo præcedentes, cum quibus continua oratione cohæret. Et ex tribus illis verſibus faciunt 72. dictiones & nomina: unde vocant שם בן ע״ב תיבות *nomen 72. dictionum* aut *nominum.* unde Cant. 3. *quoad ſlet dies.* Targum שְׁמָא רַבָּא מְפָרַשׁ בְּשִׁבְעִין שְׁמָהָן *nomen magnum expoſitum ſeptuaginta nominibus.* Et fabulantur hoc nomen 72. literarum inſculptum fuiſſe baculo, quo Moſes mare disrupit, & petram aquas fundentem percuſſit. Quintò, שם הַמְּפֹרָשׁ של מ״ב אותיות *nomen expoſitum 42. literarum*, quod Sacerdos magnus protulit in die expiationum. Hoc eſt, Levit. 16. *quia in die illo* יְכַפֵּר *expiabit ſuper vos, ut mundet vos ab omnibus peccatis veſtris, coram* יְהוָה *Domino* תִּטְהָרוּ *mundabimini.* Sacerdotes benedicebant Iſraelem, 1. linguâ ſanctâ. 2. ſtantes. 3. attollentes manus. 4. voce elevatâ. 5. facie ad faciem. 6. בְּשֵׁם הַמְּפֹרָשׁ *in nomine expoſito.* 7. in Sanctuario.

A

B

Rabb. הוה *præſens tempus.* ⁂ התהוה *factus fuit.* ⁂ הווים *generati.* ⁂ הֲוָיוֹת *generata.* ⁂ הֲוָיָה *eſſentia.*

C

Syr. לָא אֲוָא *minimè.*

הֻוָתָא *abyſſus, vorago, hiatus.* ⁂ Arab. הוה *chaos.*

Hebr. הוי, & per apocopen, הו *heu, væ!* dolentis & vocantis. Eſa. 1. v. 4. הוי גוי *væ genti peccatrici.*

II. Arabic. הוה *voluit, dilexit, appetijt, deſideravit.* Pſalm. 34. *qui* הוי *vult vitam.* Pſalm. 35. *qui* יהוון *volent juſtitiam.* Pſalm. 119. in Gimel: הוית *concupivit anima mea.* Joh. 8. v. 44. *& voluntatem patris veſtri* תהוון *deſiderabitis facere.*

D

Nom. הוי *voluntas, appetitus.*

הוס. Arab. הוז hus, & הואז *deſpexit, contemſit.* Rom. 14. v. 10. *& non* תהיז *deſpicias fratrem tuum.* הואז haves *contemſit.* Paſſiv. אתהואז athaves *contemtus fuit, vanuit.*

מהואז muhaves *deſpectus, ſpretus.* ⁂ הואז hives *contemtus.*

E

האיז heis *illuſio nocturna, pollutio nocturna, ſperma.*

הֵיז *ſtrepit⁹ pedis, exploſio.* ⁂ הוה haſa *ſtercus.*

היז *ſuſpicio.* ⁂ אסתהז aſtahaz *ſuſpicatus fuit.*

הוך. Chald. הוך vel הָךְ *ivit, ambulavit.* Ezræ 7. לִמְהָךְ *ad eundum tecum Hieroſolymam.* יְהָךְ *eat.* Joſ. 1. *ubicunq.* תֵלֵךְ, Targum תְהָךְ *ambulaveris.*

Nom. מַהֲכָא *iter, ſemita.* ⁂ הִיכָא *ambulatio.* ⁂ הָכָא *huc.*

A הול. Arab. הואל haul, & הולה haule, & האילה *ſonus, ſtridor, fragor, fremitus, tumultus, fluctus, tempeſtas, turbo:* Plural. אהואל ahuel *fluctus, tempeſtates.* ⁂ אתהאל *clamor.*

הואל havel *verſavit, turbavit, inquietavit, evertit, ſubvertit.* ⁂ מהואל muhavel *everſor.* ⁂ תהוילה tahvila *everſio.*

אתהואל ethavel *turbatus fuit.*

Rabb. היולי ὕλη *materia.*

הום. הום vel הָם *turbavit.* Deuter. 7. וְהָמָם מְהוּמָה, Targ. וִישַׁגְשֵׁם שִׁגּוּשׁ *& turbabit eos turbatione magna.* Jud. 4. וַיָּהָם *& turbavit Dominus Siſaram.* Targum וְתַבַּר *& conſternavit.* Niphal. נָהוֹם *turbatus fuit.* 1. Reg. 1. וַתֵּהֹם, Targ. ואשתגישת *& turbata fuit civitas.* Hiphil. הֵהִים *turbavit.* Mich. 2. *ſicut gregem in medio caulæ ſuæ* תְּהִימֶנָה *turbabis eam.* Pſalm. 55. *deducam in querela mea* וְאָהִימָה *& turbabor:* abſolutè. Targum וְאַרְגֵשׁ *& tumultuabor.*

B

Nomen מְהוּמָה *calamitas, turbatio, turba, tumultus, ſeditio:* Plural. מְהוּמוֹת *turbæ, tumultus.*

C

Arab. האם *ciconia, herodius.*

הואם vermes venenoſi, *ſerpentes, reptilia.*

האמה *vertex:* item *noctua.*

הון tria ſignificata habet. I. הון. Inde הֵהִין *incepit, auſus, conatus fuit, voluit, contendit.* Deut. 1. וַתָּהִינוּ, Targum וְשָׁרִיתוּן *& incepiſtis aſcendere in montem.* pro quo habetur, Num. 14. v. 44. וַיַּעְפִּלוּ, Targ. וארשעו *& contenderunt aſcendere ſuper verticem montis.*

D

Nom. הון *copia, poſſeſſio, facultas, divitiæ:* aurum & argentum propriè. Plur. הונים *opulentiæ, copiæ, facultates.* Proverb. 10. הון, Targ. קִנְיַן *poſſeſſio impij.* Proverb. 13. *honora Dominum* מֵהוֹנֶךָ, Targ. מִן מָמוֹנָךְ *de divitijs tuis.* Pſalm. 44. v. 12. *vendis populum tuum* בְּלֹא הוֹן *abſq. divitijs.* Targum מַגָּן דְּלָא מָמוֹנָא *gratis abſq. divitijs.* Prov. 30. verſ. 15. *quatuor non dicunt* הון *ſufficientia.* Pſalm. 112. הון *divitiæ & opes in domo ejus.* Targum מַזָּלָא *fortuna.* Proverb. 10. *non proderis* הון, Targum שִׁקְרָא *mendacium.*

E

הִין *Hin* menſura liquidorum, ut vini & olei; continens duodecim לוגים *logim*, & לוג *log*, ſex ova, quæ ſunt 72. ova.

II. Syr. הַוֵּן *intellexit.* ⁂ הַוְנָא *intellectus, judicium, mens.* ⁂ מתהַוְנִי *intelligibilis.* ¶ 1. Theſ. 5. v. 6. וּמְהַוְנִין *& ſobrij ſimus.*

Chaldaicè הַוְנָא *difficultas.*

III. Arab. הון & האן *deſpexit, contemſit, aſpernatus fuit, ſprevit.* Pſalm. 69. *& non* יהין *deſpiciet inimicos ſuos.* Pſalm. 22. *quia non* יהן *ſpernet neque deſpiciet.* Matth. 13. verſ. 57.

לים

ליס יהאן נבי *non contemtus eſt propheta niſi in* A *patria.* Johan. 8. verſ. 49. ואנתם תהינונני *& vos inhonoratis me.* Galat. 4. ולם תהינוא בליה נסרי *& non eſtis aſpernati experimentum carnis meæ.* Heb. 6. verſ. 5. וַיְהִימוּרֵה *& ludibrio exponant eum.* Alcoran. 2. מֻהִין. Alcor. 3. ולהם עַדאב מֻהִין. Hiphil אַהאן *contemtum reddidit.* 1. Cor. 1. verſ. 20. *nonne Deus* אהאן *contemtam reddidit ſapientiam ſeculi?*

Nom. הואן haven *contemtus, dedecus, ludibrium, deſpectus.* Item *mortarium.* ✠ מהונא *deformatus.*

הַין hein *facilis:* Plur. הַינִין heinin *faciles.* Alc. 19. והו עַלִי הַין *& hoc apud me facile.*

היונה hujuna *facilitas, enchiridion, manuale.*

פיאלהין falhin *facile, mox, ſtatim.*

הוץ. Arab. היצה haida *colica paſſio.* item היצה hayda *menſtruum:* Plur. היץ hajad *menſtrua.*

הור. Arab. היר hajar *impedivit.*

הירה haira *impedimentum:* Plur. היראת hairat *impedimenta.*

מהיר muhajar *locus occupatus.*

הות. Arab. הות hut, & האת hit *attulit, intulit, admovit.* Joh. 20. v. 2. האת ידך *admove ma-* C *num tuam, & pone eam in latus meum.*

הזז. Arabic. הזז hazaz *movit, commovit.* הזז אלראס hazaz alras *movit caput.* Pſalm. 109. והזוא ריסהם *& moverunt capita ſua.* הזז אלאדני hazaz aludni *movit aures.* Alc. 29. פְהזִי *& move apud te arborem palmæ:* excute.

Nom. הזא אלרוס *commotio capitis.* ✠ הז hazz, & הזה hazza *motus, tremor.* ✠ אהתזאז ihtezis *commotio.*

Deinde, הזז hazez *miſcuit, confudit, com-* D *miſcuit.*

אהתזז ahtazaz *mixtus, commixtus, confuſus fuit.*

הזה hazza *mixtura.* ✠ הז אלמור hez almur *caſtoreum.*

הזיזה haziza *impetigo:* Plural. הזאזין hazaiz *impetigines.* ✠ מהזז muhazzez *impetiginoſus.*

Tertiò, הזז hazaz *inſidiatus, ſpeculatus fuit.*

הזה duo ſignificata habet. I. הָזָה *dormivit,* E *dormituriit, ſomniavit, in ſomno locutus fuit.* Eſa. 56. *univerſi illi canes muti, non valentes latrare,* הֹזִים, Targum נָיְמִין *dormitantes:* cubantes. Lxx. ἐνυπνιαζόμενοι *ſomniantes,* Hieron. *videntes vana.* legit חֹזִים à חָזָה *vidit:* ob ה ח ſimilitudinem.

II. Arab. הזא & הזא hazi, & אהזא ahzi *neglexit, dedignatus fuit, ſprevit, contemſit, deriſit, illuſit.* Paſſ. אסתהזא aſtahzi *ſpretus, contemtus fuit.* Pſalm. 2. אַלסאכן פי אַלסמאואת יהזו בהם *habitans in cælis illudet illis.* Matth. 20. verſ. 19. ויהזון בהִ *& illudent ei, & flagellabunt eum.* Luc. 23. יסתהזון בה *illudent ei.* Luc. 9. *& qui* יהזי בי *deſpexerit me.* Alcor. מֻסתהזון muſtahizun. Alcor. אללה יסתהזי בהם.

Nom. הזוא & הזו huſu *illuſio, ſubſannatio, deliramentum.*

מסתהזוא muſtahzi *neglectus, negligens.* ✠ אסתהזא iſtihzi *negligentia.*

מסתהזיין *deriſores.*

הזל. Arabic. הזל hazal *attenuatus, extenuatus, macer fuit.*

מהזול mazhul *extenuatus, macer.* ✠ הזאל & הזל *extenuatio, macies.*

הזם. Arab. הזם hazem *fregit, rupit.* Paſſ. B אנהזם anhazam *fractus fuit.* Hebr. 11. v. 34. והזמוא *& in fugam converterunt exercitus.* Alcor. 2. והזמוהם באדן אללה *& fugaverunt illos.* Rom. 8. והזם *& condemnavit peccatum.* Pſalm. 78. ואנהזמוא *& fracti* (fugati) *ſunt in die belli.*

Nom. תהזימה tahzima *fractio, ruptura:* Plur. תהאזים tahazim *ruptura.*

מהזם mahzam *idem.*

Rabbin. הזמי *lolium.* ✠ הזמה *manipulus:* potiùs ח.

הזר. Chald. הִזְרָא, potiùs חִזְרָא *furfur.* Item *genus longæ ſpinæ,* quæ vice veru uſurpatur.

הטט. Syr. הִטְטָא, in אטר vide.

הטל. Arab. הַטַל hatâl *ſtillavit, deſtillavit, pluit.* Matth. 7. הַטַל *deſtillat pluvia.* Paſſ. אנהַטַל anhatâl *deſtillatus, compluttus fuit.*

הַטַל hâtal: Foem. הַטְלָה hatlâ *deſtillatio, gutta, ſtillicidium, catharrus:* Plural. הַטְלָאת hatlat *deſtillationes, catharri.*

היה. הָיָה idem quod הָוָה, *fuit, factus eſt, evenit, accidit.* Geneſ. 1. *terra autem* הָיְתָה, Targ. הֲוַת *erat inane & vacuum.* Deuter. 23. *quia peregrinus* הָיִיתָ, Targum הֲוֵיתָא *fuiſti in terra ejus.* Ezech. 16. *in ſanguine tuo* הָיִית *fuiſti.* Lxx. ζήσῃς *vixiſti.* legerunt חָיִית, ob הח ſimilitudinē. 1. Sam. 1. v. ult. *omnibus diebus, quibus* הָיָה *fuit* (erit) *vivet.* ¶ Obſervandum, 1. הָיָה *fuit,* יִהְיֶה & יְהִי *erit,* ob crebriorem uſum de utroq; genere & numero dicuntur. Eccl. 2. וּבְנֵי בַיִת הָיָה לִי *& filij domus fuerunt mihi.* Gen. 1. יהי מאורות *fiant luminaria in firmamento cæli.* Targ. יהון *fiant.* Exod. 20. *non* יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים *erunt tibi dij alij.* ¶ 2. additum participijs, præteritum imperfectum denotat, ac perſeverantiam importat. Jud. 16. v. 21. הָיָה טוֹחֵן *erat molens in carcere:* de Simſone. Pſ. 122. עֹמְדוֹת הָיוּ *ſtantes erant pedes noſtri:* ſtabant. ſic, Matth. 7. v. 29, *erat docens.* Marc. 1. *erat Johannes baptizans:* baptizabat. ¶ 3. cū ל poſſeſſivo, habendi ſignific. habet: ut ſuprà. ¶ 4. ſubintelligit.

Niphal. נֶהְיְתָה facta fuit. Deuter. 4. הֲנִהְיָה, A
Targ. הֲהֲוָה an factum eſt, ſicut res iſta magna?
Prov. 13. v. 19. תַּאֲוָה נִהְיָה deſiderium fractum,
dulce erit animæ. Dan. 8. & ego Daniel נִהְיֵיתִי cõ-
fractus (cõfectus) fui, & dolore affectus fui. ubi
ſignificationem habet radici contrari-
am, aut congruentem cum הֹוָה calamitas.

Nom. הֹוָה, in הוה quære.

Rabbin. הֲוָיָה הויות eſſentia. & הַיְנוּ cum affixo
נו ipſe: ut, הַיְנוּ, ſicut יֶשְׁנוֹ, eſt. הַיְנוּ כָּךְ, id eſt.
וְהַיְנוּ quod eſt.

Arab. היא præparavit. Pſalm. 8. היאת præ-
paraſti laudem.

מהיי præparatorius. ☧ תהייה præparationes, B
aptationes.

Avic. היה forma, figura: Plur. היאת for-
ma, figura.

היך. הֵיךְ, idem quod אֵיךְ, literis אה permuta-
tis, quomodo, ſicut, juxta, ſecundùm.

Chald. הֵיכָא & הֵיכָן ubi: ☧ Syr. מֵהֵיכָן
unde? ☧ הֵיכִי propterea. ☧ הֵיאַךְ quomodo?
☧ הֵיכְנָא & הֵיכָן ☧ הָכוּת & הָכוּת ſimiliter, ſic. ☧
quomodo? ☧ כְּהֵיכְנָא eodem modo. ☧ הֵיכְמָא
quemadmodum. ☧ הָךְ hic. ☧ הָכִי tamen, ſic. C

הכל. Inde הֵיכָל, Chald. הֵיכְלָא, Syr. הַיְכְּלָא, Arab.
היכל heical palatium, atrium, regia, aula, ba-
ſilica: Plur. הֵיכָלִים, Foem. הֵיכָלוֹת, Chal.
הֵיכְלִין, Syriac. הַיְכְּלִין palatia, atria, aulæ. 1.
Reg. 21. juxta הֵיכַל אַחְאָב palatium Achab,
regis Samariæ. Prov. 30. & ipſa eſt בְּהֵיכְלֵי מֶלֶךְ
in palatijs regis. ¶ Deinde tabernaculum, ac
poſtea templum Hieroſolymitanum, & pecu-
liariter, pars hujus exterior & major. Tem-
pli enim partes erant tres: דְּבִיר oraculum,
הֵיכָל palatium ſeu atrium, & אוּלָם porticus. D
de דְּבִיר & אוּלָם vide ſuo loco. In medio
הֵיכָל palatij erant extra velum שֻׁלְחָן men-
ſa aurea panum propoſitionis, verſus
ſeptentrionem: הַמְּנוֹרָה candelabrum ver-
ſus meridiem: & in horum medio ver-
ſus ortum מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת altare thymiamatis.
Poſt hæc ad ſeptentrionem tabula marmo-
rea, continens pulverem pavimenti, ad
potandum ſuſpectam. Malach. 3. veniet
ad הֵיכָלוֹ templum ſuum Dominus, quem vos E
quæritis. Jerem. 7. ne confidatis vobis ſuper
verba mendacij, dicendo: הֵיכַל יְהוָה הֵיכַל
הֵיכַל יְהוָה הֵמָּה templum Domini, templum Do-
mini, templum Domini, ſunt. ipſi dicebant ad
Prophetam: non devaſtabit templum ſuum ob
iniquitatem, nec vaſtabitur urbs iſta. Dicit au-
autem ter templum Domini, quòd tria
eſſent אוּלָם porticus, הֵיכָל atrium, & דְּבִיר ora-
culum. vel ad majorem emphaſin. Tria
porrò fuerunt templa, Hieroſolymita-
num; Gariziranum, ſeu Samaritanum,
quod ſtetit ducentos annos in monte
Garizim: & Ægyptiacum, in præfectura
Heliopolitana, ad Hieroſolymitani ſimi-
litudinem; ubi conveniebant Judæi Æ-
gyptum incolentes. Et Hieroſolymita-
num aliud prius, aliud poſterius. Prius à
Salomone extructum, quod ſtetit annos
420. poſterius extructum poſt captivita-
tem Babylonicam, ſtetit annos 639. &
dies 45. juxta Joſephum, lib. 7. belli Ju-
daici, cap. 10. & inter utrumq; interceſ-
ſerunt 70. anni captivitatis.

הכר. הָכַר agnitus, cognitus fuit, innotuit. Job. 19.
v. 3. non pudet quod תַּהְכְּרוּ, Targ. תִּשְׁתְּמוֹדְעוּן
innoteſcatis. alij, illudatis mihi.

Arab. הכר impudentia.

הלל quinq; ſignificata habet. I. הָלַל ſplen-
duit, fulſit, luxit, claruit, nituit, hell ſcyn. Job.
29. v. 3. בְּהִלּוֹ, Targ. בְּאַנְהָרוּתֵהּ cum ſplende-
ret lucerna ejus ſuper capite meo. al. cùm ipſe
ſplenderet lucerna ſua: cùm eſſent res ſecun-
dæ. pro בְּהַלְלוֹ, ab הָלַל infinitivo Cal. Hi-
phil הֵהֵל, Chald. אַהֵל ſplendere, lucere ſivit.
Eſa. 13. verſ. 10. ſtellæ cæli non יָהֵלּוּ, Targ.
יְנַהֲרוּן ſplendere ſinent lucem ſuam. & abſolu-
tè, Job. 31. verſ. 26. ſi vidi lucem, quando
יָהֵל, Targ. יְנַהַר ſplendebat. Solem cum lu-
cebat. Job. 41. v. 10. ſternutationes ejus תָּהֶל,
Targ. תַּנְהַר ſplendere faciet lucem: accendet
ignem.

Nom. הֵילֵל lucifer, ſtella matutina, qua
non apparet ſplendidior aut lucidior.
Eſa. 14. quomodo ex cælo cecidiſti הֵילֵל Lucifer,
filius auroræ? Targ. כּוֹכַב נָגְהָא ſtella veneris?
quæ certis diebus conſpicitur circa or-
tum auroræ: de caſu Nabugdonoſaris.

Arab. הלאל hilil luna nova, primũ ſplen-
dere incipiens: Plu. אַהִלָּה ahille lunæ novæ,
novilunia, lunationes. Græcis ἥλιος ſol.

תְּהִלָּה ſplendor, lux, lumen. Habac. 3. וּתְהִלָּתוֹ
& ſplendor ejus implevit terram. ſequitur וְנֹגַהּ
& ſplendor. transfertur ad ſplendorem ſi-
ve claritatem nominis ſeu famæ.

II. Metaphoricè, Piel. הִלֵּל, Arab. הלל ſplen-
didum, illuſtrem, clarum, nobilem, celebrem red-
didit, illuſtravit, laudavit, prædicavit, celebra-
vit, ornavit, decoravit, honeſtavit. Pſalm.
117. הַלְלוּ, Targum שַׁבַּחוּ laudate Dominum
omnes gentes. Pſalm. 119. in Schin: ſepties in
die הִלַּלְתִּיךָ, Targ. שַׁבַּחְתָּ יָתָךְ laudavi te. Eſa.
64. v. 9. domus ſanctitatis noſtra & decoris no-
ſtri אֲשֶׁר הִלְלוּךָ ubi laudaverunt te patres noſtri.
Targum אֲתַר דִּפְלַחוּ קֳדָמָךְ locus ubi ſervierunt
coram te. Geneſ. 12. וַיְהַלְלוּ, Targum וְשַׁבַּחוּ
& laudabunt eam apud Pharaonem: prædica-
bunt. abſolutè, laudavit ſeipſum, gloriatus fuit.
Pſalm. 10. verſ. 3. quia הִלֵּל, Targ. אִשְׁתַּבַּח
gloriatur impius ob deſiderium animæ ſuæ. Pſal.
148. v.

148. v. 1. הַלְלוּיָהּ *Halleluja:* הַלְלוּ אֶת יְהוָה *laudate Dominum ex cœlis*, הַלְלוּהוּ *laudate eum in excelſis.* & verſu ultimo: *filijs Iſrael, populo propinquo ejus,* הַלְלוּ־יָהּ *laudate Dominum.*

Vox הַלְלוּיָהּ in Pſalmorum principio, *exhortationem:* in fine autem *acclamationem* denotat: nec reddenda eſt ſicut *Amen.* ſic, Apocal. 19. *ἀλληλούϊα, ſalus & honor, & gloria.* Pual הֻלַּל *laudatus, prædicatus, celebratus fuit.* Pſalm. 78. v. 63. *& puellæ ejus non* הוּלָּלוּ, Targum אִשְׁתַּבְּחָן *fuerunt laudatæ:* non fuerunt elocatæ, ſed innuptæ interierunt. in nuptijs enim ſponſus & ſponſa carminibus laudantur, ſeu epithalamijs celebrantur. Hithpael. הִתְהַלֵּל *prædicavit, laudavit ſe, gloriatus fuit, jactavit ſe.* 1. Reg. 20. *non* יִתְהַלֵּל, Targ. יִשְׁתַּבַּח *glorietur accinctus, ut ſolutus.* Prov. 27. *ne* תִּתְהַלֵּל, Targ. תִּשְׁתַּבַּח *glorieris de die craſtino.* Pſalm. 106. לְהִתְהַלֵּל *ad gloriandum cum hæreditate tua:* ad gaudendum.

Arabic. אִתְהַלֵּל athallal *gaviſus, lætatus fuit, exultavit.* Matth. 5. verſ. 12. *gaudete* וְאִתְהַלְּלוּ *& exultate.* Pſalm. 9. אתהלל *lætabor in ſalute tua.* Pſalm. 16. ותהלל *& exultabit lingua mea.*

Nomen. הִלּוּלִים *laudes, gaudia, tripudia, choreæ.* Levit. 19. *& anno quarto erit omnis fructus ejus ſanctitas* הִלּוּלִים, Targ. תּוּשְׁבְּחָן *laudum ipſi Jehovah:* gaudiorum. Jud. 9. v. 23. *& fecerunt* הִלּוּלִים *laudes.* Targum חִנּגִּין *tripudia:* choreas, gaudia. ¶ Rabb. הִלּוּלִים *epithalamia,* quibus ſponſus & ſponſa laudantur.

הִלּוּלָא *lætitia nuptialis, chorea, nuptiæ.* בית הלולא *domus nuptiarum,* quod ibi laudantur ſponſus & ſponſa carminibus.

תְּהִלָּה *laus, & celebratio, prædicatio:* Plur. תְּהִלּוֹת *laudes, & virtutes laudabiles.* Eſa. 43. v. 21. תְּהִלָּתִי *laudem meam narrabunt.* L x x. *τὰς ἀρετάς μου virtutes meas.* ſic Æneid. 9. *Quæ vobis, quæ digna viri, pro laudibus iſtis Præmia poſſe rear ſolvi?* hoc eſt, virtutibus. Pſalm. 33. v. 1. *rectis decora eſt* תְּהִלָּה *laus:* prædicatio. Pſalm. 22. תְּהִלּוֹת *laudes Iſraelis.*

Rabb. תְּהִלִּים, & per ſyncopen, ה eliſo, תִּלִּים: Foem. תְּהִלּוֹת *Pſalmi,* hymni in laudem Dei compoſiti. סֵפֶר תְּהִלִּים *liber Pſalmorum,* quòd major Pſalmorum pars Dei laudes contineat. unde Luc. 20. *David dicit ἐν βίβλῳ ψαλμῶν in libro Pſalmorum.* ſumptus autem videtur hic titulus ex Pſalm. 145. qui inſcribitur, תְּהִלָּה לְדָוִד *laus Davidis:* quod totus nihil ſit, niſi Dei celebratio. Ideo veteres Hebræi filium futuri ſeculi pronunciant eum, qui hunc Pſalmum quotidie ter recitet; ore, corde, lingua. ¶ Deinde הַלֵּל *hymnum* vocant, Pſalm. 113. cum quinq; ſequentibus, ad 119. uſq;: eumq; recitant ad menſam, in Neomenia, Encænijs, & tribus feſtis: atque ita etiam in nocte Paſchatis poſt agnum comeſtum. eiq; ſubjungunt acclamationem הַלְלוּיָהּ *Halleluja:* unde & *Halleluja magnum* vocatur. Rambam: הלל הגדול הוא סהודו לה׳ כי טוב עד שיר המעלות. ejus initium eſt: הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה: finis autem ejuſdem Pſalmi eſt: הַלְלוּיָהּ. unus legit ſive recitat eum, reliqui acclamant: עונין אחר קורא את ההלל הללויה exordiuntur verò hoc modo: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְרֹא אֶת הַהַלֵּל: *Benedictus tu Deus,* &c. *qui juſſit nos recitare hymnum.* & כּוֹס הַלֵּל *poculum hymni,* vocant, quo per cœnam circumlato, unus ex iſtis Pſalmis recitatur. eum & Apoſtoli dixerunt, Matth. 26. verſ. 30. *καὶ ὑμνήσαντες & hymno dicto exierunt in montem olearum.*

מְהַלֵּל, Arab. תהליל tahlil *laus, canticum, hymnus.*

הֲל *an? num, nunquid? ſi.*

Rabb. verb. הִתְהִיל *laudavit:* ut ת fiat radicale.

III. Per antiphraſin, הָלַל *inglorius, indecorus, inſanus, furore actus fuit, indecorè, indecenter ſe geſſit, inſanivit, furijt.* Pſalm. 75. verſ. 5. *dixi* לַהוֹלְלִים אַל תָּהֹלּוּ *ad inſanientes ne inſaniatis.* Targum. *ad* מִתְלַעְבִין *ſubſannatores, ne* תִּתְלַעְבוּן *derideatis.* Piel הוֹלֵל *inglorium reddidit, dedecoravit, dehoneſtavit, ad inſaniam redegit, perturbavit.* Eſa. 44. v. 25. *& ariolos* מְהוֹלֵל, Targum מְשַׁגֵּשׁ *ad inſaniam redigens:* perturbans. Job. 12. v. 17. *& judices* יְהוֹלֵל, Targum יְתַלְטֵב *ad inſaniam rediget.* L x x. *ἐξέστησε ſtupidos fecit.* Pſalm. 5. verſ. 6, & 73. verſ. 3, & 102. verſ. 9. Eccleſ. 2. verſ. 2, & 7. verſ. 26. Jerem. 25. verſ. 16, & 50. verſ. 38, & 51. verſ. 7. Nahum. 2. v. 5. Hithpael הִתְהוֹלֵל *indecorè, indecenter* aut *immoderatè ſe geſſit, furore actus fuit.* Jerem. 25. verſ. 17. *& inſanient* וְהִתְהֹלְלוּ, Targ. וְיִטַּרְפוּן *& furore agentur.* Jer. 46. v. 9. *aſcendite equos* וְהִתְהֹלְלוּ, Targum וְיִשְׁתַּגְּשׁוּן *& furore agantur currus:* curſus equorum & fremitus eorum ſimilis eſt inſaniæ & furori. 1. Sam. 21. verſ. 13. וַיִּתְהֹלֵל, Targ. וְאִשְׁתַּטֵּם *& ſtupidus factus eſt in manibus eorum:* ſimulabat inſaniam.

Nomen. הוֹלֵלוֹת *inſania, ſtultitia, furores.* Eccl. 1, & 10.

נַהֲלֹלִים *indecora ſeu ingloria ligna,* arbores viles, dumeta, vepres. Eſa. 7. v. 19. *& in omnib. arbuſtis, & in omnibus* הַנַּהֲלֹלִים *dumetis.*

Hieron. *foraminibus*. legit חֲנַחְלִים, literarum ה׳ה ſimilitudine deceptus. Hoſiand. non correxit. Targ. בָּתֵּי תֻשְׁבַּחְתָּא *domibus laudum*. ab הלל *laudavit*.

Arab. אהלואל *rumores bellorum*. מַהֲלָה mahalle *bellum, pugna, caſtra*.

I V. Arabic. הַלֵּל hallal *laudavit, blanditus, adulatus, aſſentatus fuit, allexit, demulſit, delinivit, mitigavit, reconciliavit, indulſit, pexit*.

הָאלל halil, & מְהַלֵּל *laudans, blandus, adulator, aſſentator, demulciens*. Foemin. הָאלְלָה halila *blanda*.

תַּהְלִיל tahlil, & הַלִילָה *blanditia, indulgentia, adulatio*.

V. Chald. & Syriac. אַהֵל *vituperavit, conviciatus eſt, contemſit, vilipendit*: per antiphraſin.

הלא. הַלְאָה & מֵהַלְאָה, Chald. הַלָּא, & לְהַלָּא, & לְהַלָּן, Syr. לְהַל *ultra, trans, ulterius, longè, deinceps*: loci & temporis. diſtantiam & remotionem ſignificat. Eſa. 18. verſ. 2. *ad populum terribilem* מִן הוּא וָהָלְאָה *hinc & ultra*. Geneſ. 35. verſ. 21. *& tetendit tabernaculum ſuum* מֵהָלְאָה לְמִגְדַּל־, Targ. מִלְּהַלְאָה *ulterius ad turrim gregis*. Amos 5. verſ. 27. *& abducam vos* מֵהָלְאָה לְדַמֶּשֶׂק *ulterius ad Damaſcum*. ultra Damaſcum. Geneſ. 19. verſ. 9. *accede* הָלְאָה, Targ לְהַלָּא *ulterius*: accede in locum tuum, & elongare à nobis. Inde Niphal נַהֲלָאָה *remota & repulſa*. Mich. 4. וְהַנַּהֲלָאָה *& repulſa ad gentem fortem*: elongata, ultrà rejecta.

הלג. Arab. הלג *irruit, æſtuavit*. Act. 48. v. 18. *cumq;* הלג *æſtuaret in eos tempeſtas*. Rom. 2. והלג *& exarſit unus in alterum*: irruit.

הלה. תָּהֳלָה *ingloria, indecentia, dedecus*. Job. 4. verſ. 18. *& in Angelis ſuis ponet* תָּהֳלָה *dedecus*. Targ. טִילָא *occaſionem*. Alij exponunt, *ſplendorem, lucem*: ut הָלַל & הָלָה permutentur ſignificatione.

הלך duo ſignificata habet. I. הָלַךְ, Chald. הָלַךְ *inceſſit, ambulavit, ivit, abijt, profectus eſt, perrexit, venit*. Gen. 31. *& Laban* הָלַךְ, Targ. אֲזַל *abijt*. Joſ. 3. וַהֲלַכְתֶּם, Targ. ותהכון *& ibitis poſt eum*: ſequemini. Eccl. 7. *melior eſt aſpectus oculorum* מֵהֲלָךְ־נָפֶשׁ *quàm ambulatio animæ*. Joſ. 10. הֶהָלְכוּא *qui iverant*. ה relativum, & א paragogicum. Niphal נֶהֱלַךְ *ambulavit, abijt*. Piel. הִלֵּךְ, Chald. & Syr. הַלֵּךְ *ambulare, incedere fecit*, aut *coëgit*. Job. 24. *nudum* הִלְּכוּ *ſiverunt incedere abſq; veſte*. Aliâs abſolutè. Pſalm. 38. *tota die ater* הִלָּכְתִּי *inceſſi*. Syr. Joh. 8. *non* נְהַלֵּךְ *ambulabit in tenebris*. Hithpael. הִתְהַלֵּךְ *continuè, aſſiduè ambulavit, obambulavit, deambulavit, converſatus eſt*.

Pſalm. 82. *in caligine* יִתְהַלָּכוּ *obambulabunt*. ¶ Variè autem uſurpatur, 1. per metaphoram de vita, moribus, actionibus. Pſalm. 1. *Beatus vir qui non* הָלַךְ *ambulavit in conſilio impiorum*. Pſalm. 119. verſ. 1. הַהֹלְכִים *ambulantes in Lege Domini*. Geneſ. 5. וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים, Targum וְהַלִּיךְ חֲנוֹךְ בְּדַחַלְתָּא דַיְיָ *& ambulabat Hanoch in timore Domini*: vitam divinam & inculpatam agebat. ſignificat occupatum eſſe in cultu Dei corde & corpore. 1. Sam. 2. *domus tua & domus patris tui* יִתְהַלְּכוּ *ambulabunt coram me*. Targ. יְשַׁמְּשׁוּן *miniſtrabunt*. Gen. 17. הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי *ambula coram me & eſto perfectus*. Targ. פְּלַח קֳדָמַי *ſervi coram me*. 2. Sam. 7. וָאֶהְיֶה מִתְהַלֵּךְ בְּאֹהֶל וּבְמִשְׁכָּן *& fui obambulans in tentorio & tabernaculo*. pro quo habetur, 1. Paral. 17. וָאֶהְיֶה מֵאֹהֶל אֶל אֹהֶל *& fui ex tentorio in tentorium, & ex tabernaculo*. ¶ 2. de inanimatis; igne, melle, flumine, navi: & incorporeis; ut voce, &c. Exod. 9. וַתִּהֲלַךְ אֵשׁ *& ambulabat ignis in terram*: diſcurrebat. Pſalm. 104. *ibi naves* יְהַלֵּכוּן *ambulabunt*. Exod. 19. *& fuit* קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ *vox tubæ ambulans*. Gen. 3. v. 8. *audivi* קוֹל *vocem Domini Dei* מִתְהַלֵּךְ *ambulantem in horto*. poteſt referri ad הרוח, aut ad הקול. ¶ 3. per metalepſin, de rebus evaneſcentibus, intereuntibus, pereuntibus, morientibus. Gen. 15. v. 2. *& ego* הוֹלֵךְ עֲרִירִי *abiens ſterilis*. Targ. אָזֵיל בְּלָא וְלַד *vadens ſine prole*. Lxx. ἀπολύομαι ἄτεκνος *morior ſine liberis*. Targ. Hieroſ. אָזֵיל מִגּוֹ עָלְמָא *abeo ex mundo*. ſic Latinis *abitio* pro *morte*. qui naſcitur, venit: qui moritur, abit. Feſt. Pomp. *abitionem antiqui dicebant mortem*. Pſ. 58. v. 9. *velut limax colliqueſcet* יַהֲלֹךְ *& abibit*: evaneſcet, interibit. Pſal. 109. *ſicut umbra cùm declinat* נֶהֱלָכְתִּי *abij*: perij. Targ. אִתְנַגְּרֵת *conſumtus fui*: evanui, celeriter interij. Hoſ. 13. *ſicut ros* מַשְׁכִּים הוֹלֵךְ *matutinus abiens*. Targ. מוֹחֵי פָּסֵק *feſtinans ceſſans*: qui manè evaneſcit. Job. 31. *Lunam precioſam* הוֹלֵךְ *abeuntem*. Lxx. φθίνουσαν *tabeſcentem*. ſic Ariſtoteli φθίσις σελήνης *tabes Lunæ*, eſt interlunium. ut ſit luna precioſa, cùm eſt plena; tabeſcens, cùm decreſcit. Gen. 8. *& aquæ erant* הָלוֹךְ וְחָסוֹר, Targ: אָזְלִין וְחָסְרִין *euntes & deficientes*. ¶ Inde Arab. הָלַךְ halac *perijt, interijt, vaſtatus, deſtructus fuit*. Pſalm. 27. *cadent* ויהלכון *& peribunt*. Actor. 48. v. 22. *anima ex eis non* יהלך *peribit*. Matth. 8. verſ. 23. *ô Domine, ſerva nos, quia* הלכנא *perimus*. Piel. הַלַּךְ hallac *perdidit*. Geneſ. 18. *non* תְּהַלֵּךְ *perdes juſtum cum impio*. Pſalm. 78. *& non* יְהַלְּכֵהֶם *perdet eos*. Hiphil אַהֲלֵךְ ahlac, idem cum Piel, *perdidit, occidit, deſtruxit, vaſtavit*. Pſalm.

Pſalm. 101. אַהֲלֵכָה *perdebam omnes peccatores terræ.* Matth. 2. verſ. 13. *quæret puerum* לִיהַלְכָה *ut perdat eum.* אַהלַכְנַאהֻם *perdidimus eos.* הָאלֵךְ halic *periens, perdens, vaſtator:* Plur. הָאלְכִין halicin *pereuntes.* הֲלָכָה halaca, & הַלַאךְ helec *perditio, interitus, mors, miſeria, vaſtatio.* ¶ 4. de rebus ſenſim magis magisq; creſcentibus aut decreſcentibus dicitur, *αὔξησιν* reiq; incrementum ſignificans. Prov. 4. v. 18. *& via juſtorum ſicut lux ſplendoris* הולך וָאור *vadens & lucens uſq; ad firmitatem diei.* Jon. 1. v. 11. *quia mare* הולך וסוער *vadens & æſtuans.* L x x. *καὶ ἐξήγειρε μᾶλλον κλύδωνα & excitabat magis fluctus.*

Nomen הֵלֶךְ *ambulator, viator.* 2. Sam. 12. *& venit* הֵלֶךְ, Targ. אוֹרְחָא *viator ad virum divitem.* ¶ הֵלֶךְ *ambulatio.* 1. Sam. 14. *& ecce* הֵלֶךְ *ambulatio mellis.* Targ. כְּרֵי *fluxus.* mel ibat ſeu fluebat in ſuperficie agri. mel, quod fluit ex apiario & ambulat in ſuperficie terræ.

הָלִיךְ, Foem. הֲלִיכָה *ambulatio, iter, inceſſus, veſtigium:* Plur. הֲלִיכִים, Foem. הֲלִיכוֹת, Chald. הֲלִיכִן *inceſſus, veſtigia, pedes.*

מַהֲלָךְ, Chald. לָךְ *iter, via, itinerarium, deambulatorium.* Rabb. *motus.* Plur. מַהֲלָכִים *itinera.* Eſt autem מַהֲלָךְ iter hominis mediocre, decem פַּרְסָאוֹת. R. S. תַּהֲלוּכוֹת *ambulationes.*

Rabb. הֲלָכָה, Chald. הִלְכָא, & הִתְהַלְכוּת *via, mos, conſuetudo, lex, jus, ritus, lectio continua* aut *uſitata, paragraphus.* כְּהִלְכָא *juxta morem.* Gen. 40. כַּמִּשְׁפָּט, Targ. כְּהִלְכְתָא *juxta morem priorem.*

Rabb. הִלּוּךְ *peſtis.*

Chald. הֲלָךְ *reditus*, tributi genus, donum quod dabatur regi tranſeunti per urbem aliquam.

II. Arab. הלך hallac *ambijt, obſepivit, vallavit, vallo circumdedit.*

הֲלָכָה halâca *ambitus, circus, circulus:* Pl. הַלַאיִךְ halaic *circuli.*

תַּהְלִיכָה tahlica *circuitus palatij, obſidio, anfractus, flexus, ambages, circuitio, via:* Plur. תהאליך tahalic *circuitiones, viæ.*

הֻלַיְכָה hulaica *fibula rotunda:* item, *lorica:* Plur. הֻלַיְכָאת hulaicit *fibulæ.*

אבו הלך abu halac *reduvia, paronychia.*

הִלְכָה hilca *digitale:* Plur. הַלַאךְ *digitalia.*

הלם duo ſignificata habet. I. הָלַם *contudit, contrivit, fregit, quaſſavit, percuſſit, pulſavit.* Pſalm. 141. יֶהֶלְמֵנִי, Targ. יִמְחַנַנִי *percutiat me juſtus, & erit beneficium.* abſolute. Deut. 21. הָלְמוּ *quaſſatæ ſunt ungulæ equi.* Targum אִשְׁתַּלְפוּ *extractæ ſunt.* Eſa. 28. הֲלוּמֵי יָיִן *contuſi vino.* Targ. בְּתָשֵׁי *contriti.* 1. Sam. 14. v. 16. *& ibat* וַהֲלֹם *& quaſſabatur.* infinitivus pro præterito. præcedit נָמוֹג.

Nom. הלם *contuſio, res contundenda, percuſſio, ferrum incudis*, ſuper quo aliquid contunditur.

הַלְמוּת *malleus*, quo aliquid contunditur aut frangitur. מַהֲלָמוֹת *contuſiones, contritiones.*

יַהֲלֹם, Chald. סַבְהֲלוֹם *Adamas*, lapides omnes frangit: vel frangi aut domari nequit: per antiphraſin.

הֲלֹם *huc, illuc:* pro natura orationis. ubi quis pedem figit. Eſt loci & temporis.

II. Arab: הלם halam *venit.* Pſalm. 34. הלמוא *venite filij, audite me.* Gen. 11. אהלמוא *venite, faciamus urbem.*

הלם halm *ſenſus.* בחלם bihilm *pacificè.*

הלן. Rabb. לְהַלָּן *ibi, illic.*

הלס. Arab. הלס *macer factus eſt.*

המם tria ſignificata habet. I. הָמַם, Chald. הֲמַם *tumultum fecit, turbavit, conturbavit, concurrit, debachatus fuit.* Exod. 23. וְהַמֹּתִי, Targum וְאֲשַׁגֵּשׁ *& turbabo omnem populum ad quem veneris.* Exod. 14. וַיָּהָם, Targum וְשַׁגֵּשׁ *& turbavit caſtra Aegypti.* Joſ. 10. וַיְהֻמֵּם *& turbavit eos Dominus coram Iſrael.* Targum וְתַבְּרִנּוּן *& contrivit eos.* Deuter. 2. לְהֻמָּם *ad perdendum eos.* Passiv. Chald. אִתְהֲמַם *tumultuatus, debachatus fuit, concurrit.* 1. Reg. 18. וַיִּתְגֹּדְדוּ, Targum וְאִתְהַמְמוּ *& tumultuati ſunt juxta morem ſuum:* concurrerunt. Jer. 49. וְהִתְשׁוֹטַטְנָה, Targ. וְאִתְהַמְמוּ *& concurrite in ſepibus.*

Nom. הָמָם *tumultus, turbatio.*

הֵם & הֵמָּה, Chald. הִמּוֹ & הִמּוֹן, & הִנּוּן, Syr. הֶנּוּן, Arab. הם hum, Dual. הֻמָא humma *hi, illi, ipſi.* Pſalm. 9. v. 7. *perijt memoria eorum* הֵמָּה *ipſorum.* Targ. מִנְּהוֹן *ab illis.* L x x. *μετ' ἤχου cum ſonitu.* acceperunt pro הֵמָּה *ſtrepitus.* כָּהֵמָּה *ſimilia.* הֵמֶּנּוּ *ab ipſo.* הֵמֶּנָּה *ab ipſa.* הִמּוֹ *ſumus, ipſos.*

Rabb. הַמִּמִי *pernicioſus.*

Propr. הָם *Ham*, loci nomen. Gen. 14. *Gigantes* בְּהָם *in Ham.*

II. Chald. הֲמַם *verrit, ſcopis purgavit.* Eſa. 14. וְטֵאטֵאתִיהָ, Targum וַאֲהַמְמִנַּהּ *& verram eam.*

Nom. הַמְמָא *furfur, quiſquilia, purgamentum.* Amos 8. וּמַפַּל בַּר, Targ. וְהַמְמַת עִבּוּרָא *& furfur frumenti.*

III. Arabic. המם hamam, & הַם hamm *cogitavit, decrevit, conſtituit, meditatus, imaginatus, opinatus, ſuſpicatus, ſolicitus fuit, curavit.* Tit. 3. verſ. 12. הממת *cogitavi ibi hybernare:* decrevi. Rom. 12. verſ. 16. *id quod*

A והמוא תממתכם *cogitaſtis in animabus veſtris*, תהמוא *etiam cogitate de fratribus veſtris, & non* תהמוא *cogitetis res ſublimes.* Matth. 21. verſ. 46. פהמוא *& cogitabant quando comprehenderent eum.* Pſal. 4. *& quod* תהמון *cogitabitis in cordibus veſtris.* Matth. 1. v. 19. והם בתחליתהא פרא *& cogitabat de dimiſſione ejus occulta.* Passiv. אהתמם ahtamam, & אתהם, & אהתם ahtamm *idem; ſolicitus fuit.* Pſalm. 119. in Beth: *in mandatis ejus* אתתממר *meditatus fui.* Matth. 6. verſ. 25. לא תהתמוא לאנפסכם *ne ſitis ſoliciti pro animabus veſtris.* Luc. 10. אהתם *curam illius habeto.* Coloſſ.
B 3. verſ. 2. ואהתמוא *& curate ſuperna.* Pſalm. 119. in Gimel: *ſervus tuus* יהתם *meditabitur in juſtificationibus tuis.* Pſalm. 40. *Dominus* יהתם *ſolicitus erit de me.*

Nomen המם hamam, & הם hemm, & המה himma *cogitatio, meditatio, opinio, ſolicitudo, triſtitia, tædium, cura, conſilium, decretum, ſtudium:* Plural. המום humum, & המאם himem *cogitationes, curæ.* קלילאלהמה calil alhimma *parum ſolicitus, ſecurus, incurius.* ☧ תהמה tuhma *ſuſpicio.*

C מהם muhimm *cogitabundus, triſtis, ſolicitus, furioſus:* Plural. מהמין muhimmin *cogitabundi, furioſi.* ☧ מהמומא *idem.*

מהתם muhetem *ſolicitus, triſtis:* Plur. מהתמין muhetemmin *ſoliciti.*

Propr. הָם *Ham.* Geneſ. 14. verſ. 5. *&* הזוזים בהם *Zuzim in Ham.* LXX. ἅμα αὐτοῖς, Latin. *cum eis.* acceperunt pro בהם *in illis.* Targ. רבְהמתָא *animalium.* quaſi בהמה *animal.*

D **המה** Tria ſignificata habet. I. הָמָה, Chald. הֲמָא idem quod הָמַם, *tumultuatus eſt, ſonuit, ſtrepuit, obſtrepuit, murmuravit, fremuit, garrivit.* Pſalm. 42. verſ. 12. *& quare* תהמי, Targum תרגישי *tumultuaberis contra me?* fremes? Eſa. 59. verſ. 11. נהמה *murmurabimus ut urſi.* Jerem. 31. *propterea* המו *ſonuerunt viſcera mea ſuper eo.* Targum אתגוללו *convoluta ſunt.* 1. Reg. 1. verſ. 41. *quæ vox civitatis* הומה *tumultuantis?* Targ. אשתגשת *quæ turbata eſt.* Ezechielis 7. *ſicut columbæ*
E *vallium omnes* הומות, Targum מנהמין *gementes.* LXX. ἀποκτενῶ *interficiam.* q. המית, à מות *mortuus fuit.* Eſa. 17. v. 11. כהמות ימים יהמיון *ſicut fremunt maria, frement.*

Nomen הומי *tumultuarius, ſonorus, garrulus.* Foemin. הומיה *ſonora, garrula:* Plur. הומיות *turbæ, ſtrepitus.* Prov. 1. *in capite* הומיות *turbarum* (חוצות הומיות) *clamabit.*

המה & המיה, Chald. המות, Syr. מהמינות *tumultus, ſonus, ſonitus, ſtrepitus, murmur.* Ezechiel. 7. *& non* מהמהם *de ſono ipſorum.* LXX. ἐξ αὐτῶν *ex ipſis.* legerunt מהם. Eſa.

A 14. המית נבליך *ſonitus nabliorum tuorum.*

Chald. המין, Arabic. המאין hamain *baltheus, cingulum:* Plural. המינין *balthei, cingula.* In אבנט vide. Inde Joſephus 3. Antiq. 8. *nos vocabulo à Babylonijs mutuato Emian dicimus.* ☧ Huc aliqui המון. vide in המן.

II. Syr. per antiphraſin, הַמָא. Hiphil: אהמי *quievit, non curavit, neglexit, contemſit, abominatus eſt, permiſit, conceſſit.* Hebr. 12. v. 5. *fili mi, ne* תהמא *negligas correptionem Domini.*

Nomen מהמינות *contemtus, negligentia, faſtus.*

B III. Arab. המא, vel המי hamî, & אהמא ahmî, & אהתמא ahtemî *defendit, protexit, fovit, calefecit.*

האמי hami, & מהמי muhami *defenſor, protector, fautor.*

המיה himeia *defenſio, protectio, favor.*

המל. המולה & הֲמֻלָּה *ſermo, loquela, ſonitus, tumultus.* Ezechiel. 1. *& vox* המלה *tumultus.* LXX. τῦ λόγου *verbi.* q. מלה, à מלל. Jerem. 11. *ad vocem* המולה *tumultus magni.* LXX. περιτομῆς *circumciſionis.* acceperunt pro מילה,
C à מול *circumcidit.*

Arab. המל hamal, & אהמל ahmal *ſprevit, aſpernatus fuit.* Pſalm. 78. *audivit Deus* ואהמלהם *& ſprevit eos.* Pſalm. 83. *Deus, ne ſileas, neque* תהמל *ſpernas.* 2. Corinth. 9. v. 8. *non* אהמל *ſpernam illud:* non tædet me illius. 1. Cor. 11. v. ult. *Deus non* יהמלכם *ſubjiciet vos, ut tentemini.*

המן. הָמַן *tumultuatus, rixatus fuit, turbavit.*
D Ezechielis 5. verſ. 7. יען המנכם *propter tumultuari vos præ gentibus, quæ ſunt in circuitu veſtro, in ſtatutis meis non ambulaſtis.* Targ. בדיל. al. חלף דחבתון *propterea quod peccaſtis.* alijs fuiſtis multitudo magna.

Nomen הָמוֹן *tumultus, ſtrepitus, turba, rixa, ſeditio, & multitudo:* Plural. המונים *turbæ, multitudines.* Pſalm. 37. *melius eſt modicum juſti* מהמון, Targum מרכפת *quam multitudo impiorum.* LXX. ὑπὲρ πλοῦτον *ſuper di-*
E *vitias.* Geneſ. 17. *eris in patrem* המון, Targ. סגי *multitudinis gentium.* 1. Paralip. 29. *omnis* ההמון *multitudo iſta:* multitudo auri & argenti. Eccl. 5. *qui diligit* בהמון *in multitudine.* Targ. למכנש ממון *colligere divitias.* Eſa. 60. *mutabitur ad te* המון ים *multitudo maris.* Targ. עותר מערבא *divitiæ Occidentis.* Jer. 10. v. 13. *dante illo* המון מים *multitudinem aquarum in cœlis.* Targ. רכפת *impetum.* periphraſis pluviæ. Pſ. 42. v. 5. המון חוגג *multitudo feſtum celebrans.* LXX. ἤχου ἑορτάζοντος *ſonus feſta celebrantis:* epulantis. המון *etiam multitudinem ſignificat, & ἑορτάζειν celebrare feſtum.* Dan. 10.

& vox

Digitized by Google

& vox verborum ejus, ſicut vox הָמוֹן *multitudinis.* quæ vocem magnam edit. 1. Sam. 4. *quæ vox* הֶהָמוֹן *tumultus iſtius?* Targ. אִתְרְגוּשַׁת *turbarum.*

Rabbin. הֲמוֹנִי *vulgaris.* דְּבָרִים הֲמוֹנִיִּים *res vulgares.*

Arab. המיאנא *pera, ſacculus:* Plur. המיאנאת *pera, ſacculi.*

Propr. בַּעַל הָמוֹן *Baalhamon*, nomen loci, ubi Salomon vineam coluit. Cant. 8.

הֲמוֹנָה *Hamona*, nomen urbis, in qua ſepulchrum deſtinatum fuit ipſi Gog. Ezech. 39.

הָמָן *Haman*, hoſtis Judæorũ, filius Hammedata Agagęi, quod Judæi interpretantur, quod fuerit ex poſteritate Agag regis Amalecitarum.

המס. Inde הֲמָסִים *liquefactiones*, ignis magnus & fortis, qui omnia liquefacit. Eſa. 64. *ſicut exurit ignis* הֲמָסִים *liquefactionum, aquas ferveſaciet ignis:* quo liqueſcunt montes. Accentus Rebia oſtendit pertinere ad præcedentia, non ad ſequentia. R. D. vult eſſe nomen, à מָסַס *liquefecit:* poſito camez pro patach & dages: pro הַמָּסִים, &c.

המר. Inde מַהֲמֹרוֹת *fovea profunda.* Pſalm. 140. v. 11. *in igne projiciet eos* בְּמַהֲמֹרוֹת *in foveas, ne reſurgant inde.* Sic in Talmud: *initio ſepeliunt eos* בְּמַהֲמוֹרוֹת *in foveis, & abſumtâ carne colligunt oſſa, & ſepeliunt ea in ciſtis.*

המת. Arab. המת *vertex.* Alc. 3. הָמַת.

הנן quatuor ſignificata habet. I. הֵן & הֵנָּה, Chal. הִנּוּן & אִנּוּן, Syr. אֶנִּין, & הָנֵין, & הָנִין *hæ, illæ.* Arab. הָנּאת hunnat *hæ, illæ, iſtæ.* Gen. 6. v. 2. *quod pulcræ* הֵנָּה, Targ. אִנּוּן *ipſæ eſſent.*

II. הֵן & הֵנָּה *huc.* עַד־הֵן, & עַד־הֵנָּה, & עַדֶנָּה, & עֲדֶן, Rabb. עֲדַיִן *adhuc, huçuſq;.* loci & temporis. Gen. 15. *& generatione quarta redibunt* הֵנָּה, Targ. הָכָא *huc: quia non integra eſt iniquitas Amorrhæi* עַד־הֵנָּה, Targum עַד כְּאַן *uſq; huc.* id eſt, nunc. prius loci eſt, poſterius temporis. Gen. 21. *& nunc jura mihi per Deum* הֵנָּה, Targum הָכָא *huc.* Num. 14. *remiſiſti populo iſti ex Aegypto* וְעַד הֵנָּה, Targ. וְעַד כְּאַן *& uſq; huc.* ad hunc uſq; locum. Pſalm. 71. וְעַד הֵנָּה *& hucuſq; annũciabo mirabilia tua.* Targum וְעַד הַדְּנָא *& uſq; in hoc tempus.* Jer. 50. v. 5. הֵנָּה *verſus hunc locum.* Eccl. 4. *& laudo ego mortuos, qui antea ſunt mortui, præ vivis, qui ſunt vivi* עֲדֶנָה *adhuc: & melior utriſq;, qui* עֲדֶן *adhuc non fuit.* ¶ Chaldaicè לָהֵן *propterea, niſi.*

III. הֵן & הִנֵּה *en, ecce.* uſurpatur de rebus præſentibus & futuris. Gen. 6. *& vidit Deus terram,* וְהִנֵּה, Targum וְהָא *& ecce corrupta erat.* LXX. καὶ ἦν *& erat corrupta.* Geneſ. 29. וְהִנֵּה, Targum וְהָא *& ecce ibi tres greges.* LXX. ἦσαν δὲ *erant autem ibi.* Gen. 31. v. 11. *& dicebam* הִנֵּנִי, Targ. הָא אֲנָא *ecce ego.* LXX. τί ἐστι *quid eſt?* ecce adſum, quid me vis? Eſa. 58. v. 9. *clamabis, & dicet,* הִנֵּנִי *ecce ego.* LXX. ἰδοὺ πάρειμι *ecce adſum.* 1. Paral. 17. הִנֵּה *ecce ego habito in domo cedrina.* pro quo habetur, 2. Sã. 7. רְאֵה נָא *vide, queſo.* Jud. 19. v. 9. הִנֵּה *ecce remiſſus eſt dies.* Hieron. *conſidera, quod dies* &c. ſemel. Gen. 19. v. 2. הִנֶּה נָּא *ecce nunc, domini mei, recedite queſo ad domum ſervi veſtri.*

B Targum בְּבָעוּ כְּעַן *queſo nunc.* Job. 13. הֵן *ecce occidet me, in ipſum ſperabo.* ¶ Obſervandum præterea, prophetas hanc particulam uſurpare, de rebus eximijs & certis, dicturos, ut auditores reddant attentos. Eſa. 7. הִנֵּה *ecce virgo gravida eſt & pariet filium,* &c. ¶ Rabb. geminatum, eſt *ſive, ſive:* ſicut אִם *ſi.* הֵן רַב הֵן מְעַט *ſive multum, ſive parum.*

Item הֵן *ἓν unum.* Foem. הֵנָּה *ἴνα una.*

IV. Chald. הֵן *ſi.* הֵן לָא *ſi non, niſi.* ¶ לָהֵן *propterea, præterea, præterquam, niſi.* Dan. 2. הֵן לָא *ſi non*

C *indicaveritis mihi.* Ibidẽ לָהֵן *propterea ſomnum indicate mihi.*

הנד. Arab. תהניד tahnid *gemitus.*

הנדא handa *ecce.*

הנד hind, eſt הֹדּוּ *India*, literâ nun inſertâ.

הנדי hindi *Indus.* הנדי מן אשרק hindi min aſchraq *Indus orientalis.* ויד אלהנד vid alhind *fluvius Indiæ.*

D **הנה**. Rabb. הָנָה, Chald. הֲנָה, Syr. הְנָא: Paſsiv. אִתְהֲנִי & אִתְהֲנָא: Hiphil. אַהֲנִי *profuit, utile, gratum, ſuave, dulce fuit, delectavit.* Chald. Jerem. 23. וְהוֹעֵל לֹא יוֹעִילוּ, Targum וְאַהֲנָאָה לָא יְהַנּוּן *& prodeſſendo non proderunt.* Jerem. 31. *& ſomnus meus non* עָרְבָה לִּי, Targum הֲנָתִי *dulcis eſt mihi.* Prov. 30. *non* יוֹעִיל, Targ. מְהַנֵּי *prodeſt fallacia.* Syr. Joh. 6. v. 63. *corpus non* מְהַנְּיָא *prodeſt quicquam.* Matth. 16. *quid* מְהַנְּיָא *proderit homini?* 1. Cor. 15. *quid* אַהֲנִית *proderit mihi, ſi mortui non reſurgunt?* ¶ Rabb. נֶהֱנָה *frui*

E *ſive uti: utilitatem conſecutus eſt.*

הֲנָאָה & הַנְיָא, Chal. הֲנִיָּא, Syr. הַנִּין *utilitas, profectus, delectatio.* בְּלֹא שׁוּם הֲנָאָה *abſq; ulla utilitate.*

הֲנָאִין *deliciæ, commoda.* ℞ הֲנָיוֹת *ſuavitas odoris,* aut *ſaporis.* ℞ לְהָנוֹת *ad deliciandum.* ℞ הָנֵי & מְהַנֵּי *utile, gratũ, ſuave, dulce, q; prodeſt.*

Rabb. הִנָּה *liguſtrum.* ℞ Arab. הניה *hora.*

הנך. Arab. הנאך *ibi.* ℞ אלי הנאך *illuc.* ℞ מן הנאך *inde.*

הנם. הִנֹּם *Hinnom*, nomẽ viri, à quo vallis proxima Hieroſolymam amœniſſima, quam poſſedit, cognominata fuit, גֵּי הִנֹּם *vallis Hin-*

lis Hinnom; & גי בן הנם *vallis filij Hinnom*: & גא A
גיא בני הנם *vallis filiorum Hinnom*. de quo in גיא
vide; & huc refer. In iſta valle fuit locus
הפת *Tophet* dictus, de quo ſuo loco.

הינומא *mappa*.

הנך. Arab. הנק hanaq *acutus cũ malicia*. בלא הנך
bile hâneq *ſine malicia*, ſimplex.

הסס. Chald. הסס *haſitavit, dubitavit*.

הסה. Inde Piel הסה *ſiluit*, *tacuit*, reverentiæ
cauſa, *timuit, reveritus fuit*. Zachar. 2. הס,
Targ. סלק *ſile omnis caro à facie Domini*. pro B
הסה, per apocopen. Neh. 8. v. 11. הסו *ſilete*,
quoniam dies ille ſanctus eſt. accentus in pe-
nultima diſtinctiv'. Hiph. החסה *ſilere fecit*,
cõpeſcuit, ſibilo ſilentiũ indixit. Nũ. 13. ויהס *& cõ-
peſcuit Caleb populũ*, ויהסה, p apocopẽ. Targ.
ואצית *& attentum reddidit*: auſcultare juſſit.

הפה. Arab. Marci 11. הפואתכם *debita veſtra*.

הפך. הפך, Chal. הפך & אפך *vertit, cõvertit, ever-
tit, ſubvertit, pervertit, convertit*, mutavit ſub-
ſtãtiam, formam aut locũ rei cujuſcunq;. C
Gen. 19. ויהפך, Targ. והפך *& vertit Dominus
urbes illas*: ſubvertit. 2. Sam. 10. v. 3. *an nõ pro-
pterea, ut ſcrutentur urbẽ, & ad explorandũ eam*
ולהפכה *& ad vertendũ eã miſit David ſervos ſuos
ad te?* Targ. ולמבדקה *& ad inquirendũ eam*. qui
enim rem aliquã quęrit, omnia hinc inde
vertit. Vulg. *& everteret eã*. 1. Par. 19. v. 13. *ad
explorandũ* ולהפך *& ad vertendũ*. Vulg. *& in-
veſtigent*. Explicat metonymiã. Hoſiãder
correxit: *ut evertas*. malè. Jer. 13. היהפך *an
vertet Aethiops pellem ſuã?* Targ. האפשר דישני D
an fieri poteſt, ut mutet? Jer. 23. v. 36. והפכתם *&
pervertetis verba Dei vivi*. Pſal. 66. הפך *vertit
mare in aridam*: cõvertit. Joſ. 7. v. 8. *poſtquam*
הפך *vertit Iſrael* ערף *cervicem coram hoſtib. ſuis*:
conjectus eſt in fugam. qui. n. fugiunt, ter-
gũ vertunt hoſti. Et ſæpius ערף *cervix* ſub-
intelligitur. Pſal. 78. *filij Ephraim armati ja-
culantes arcu* הפכו *verterunt in die prælij*. Targ.
אפכו קדל *verterũt cervicẽ*. Jud. 20. v. 38. ויהפך
& vertit vir Iſrael in bello. Targ. ואתחור *& cõ-
verſus fuit*. 2. Reg. 9. v. 23. ויהפך *& vertit Je-* E
horam ידיו *manus ſuas, & fugit*. Targ. ואתחור *&
converſus fuit Jehoram* לאחרוהי *retrorſum*. ver-
tit manum, qua frenũ equi tenebat, ut re-
flecteret faciem ſuã & fugeret. 1. Reg. 22.
& dicebat ad aurigam ſuum הפך ידך *verte manũ
tuam, & educ me ex caſtris*. Targ. אתחור לאחורך
converte retrorſum: verte manũ, qua habe-
nã equi tenes. 2. Par. 9. ותהפך *& vertit & a-
bijt in terram ſuam*: cõverſa fuit. Chaldaicè,
2. Reg. 9. v. 23. וינס, Targ. ואפך *& fugit*. Pſ.
112. הפכת, Targ. אפכתא *vertiſti planctum meũ
in lætitiam*. Pſalm. 139. *à facie tua* אברח, Targ.
איפך *fugiam*. Prov. 26. *canis* שב, Targ. הפך *re-
vertens ad vomitũ*. Syr. Luc. 19. v. 15. והפך *&
reverſus fuit*. Matth. 2. v. 12. *ut non* נהפכון *re-
verterentur ad Herodem*. Mat. 7. v. 6. ונהפכון *&
convertentur*. Niphal. נהפך, *verſus, converſus,
everſus, perverſus, mutatus fuit*. Exod. 7. *& ba-
culum* נהפך, Targ. דאתהפך *qui converſus fuit in
ſerpentem, accipias in manum tuã*. Joſ. 8. נהפך,
Targ. אתחור *converſus fuit ad perſequentẽ*. Hi-
phil. Syr. אהפך *vertit, avertit, retulit*. Mat. 27.
אהפך *retulit triginta argenteos principibus ſacer-
dotum*. Rom. 11. v. 26. ונהפך *& avertet iniqui-
tatem Jacob*. Hophal. הָהפך *converſus fuit*. Job.
30. v. 15. הָהפך *converſus eſt ſuper me terrores*.
Hithpael התהפך, Chal. אתהפך, Syr. אתהפך
*vertit ſe, verſus, converſus, converſatus, obverſa-
tus fuit*. Job. 38. v. 14. תתהפך *vertetur ſicut lutũ
ſigilli*. Gen. 3. *& laminã gladij* המתהפכת, Targ.
דמתהפכא *vertentis ſe*: bicipitis: habẽtis duas
acies. Chald. Exod. 14. ויהפך, Targ. ואתהפך
& verſum eſt cor Pharaonis: mutatũ eſt. Syr.
Mat. 18. v. 3. *niſi* תתהפכון *converſi fueritis, &
facti ſicut pueri*. 2. Cor. 1. v. 12. אתהפכן *verſati
ſumus in mundo*.

Nom. הפך *verſio, diverſum, contrarium, in-
verſio, converſio*. Ezech. 16. *& fuit in te* הפך *di-
verſitas à mulieribus in ſcortationib. tuis, & poſt
te non fuit ſcortatum, & dediſti mercedẽ, & mer-
ces non fuit data tibi, & fuiſti* להפך *in contrariũ*.
¶ Rab. הפך *antiphraſis, contrarium*: Pl. הפכים
contraria. והחפך *& è contrà*. להפך *in contrarium*,
per antiphraſin. דבר והפכו *res & ejus contra-
riũ*. Itẽ, Rab. *refutatio, contradictio*. מתהפכים
contrariantes, contraria. הפוך & מהפך *converſus*.

הפכה, Chald. הפכא, & cum מ hemâthi,
מהפכה, Chald. מהפכא *verſio, everſio, ſubverſio*.
Deut. 29. כמהפכת סדם, Targ. כמהפכת סדום
juxta ſubverſionem Sodoma.

מהפכת *carcer, cyppus*, in quo evertũtur &
contorquentur ſontium corpora, *numella*,
machina lignea, in qua caput & collum
immittebantur. Jerem. 20. *& dedit eum ſu-
per* המהפכת, Targ. כפיא *cyppum*.

תהפכות *perverſitates*. ܗܦܝܟܐ הפכפך *perverſus,
verſutus*.

Rabb. הפוך *converſio, mutatio*.

Syr. הפכא *oppoſitio, contradictio*. ܗܘܦܟܐ הופך &
הופכא *converſatio*, actio vitæ.

הצם Arab. cum ז raphato, quod ד pronun-
ciatur, הצם hadam, & אהצם ahdam *digeſſit
cibum, coxit, concoxit*.

האצם hadim *digerens*. קוה האצמה caſſa
hadima *virtus digeſtiva*.

מהצום mahdũ *digeſtus*. ܗܐܨܡ הצים hadim *idẽ*.
גיר מהצום gairi mahdũ *indigeſtus*. גיר הצים
gâiri hadim *idem*.

הצם hadam, & הצמא hadma, & אהצם
ihdam, & אנהצאם inhidam *digeſtio*.

אלהצם אלאול הו פי אלמעדה *digeſtio prima eſt* A
in ventriculo. אלהצם אלתאני הו פי אלכבד *dige-*
ſtio ſecunda eſt in epate.

Geograph. אסתהצם *digeſtus fuit*.

Avic. יהצם *claudetur*. de pyloro.

הצן. הֹצֶן *ſpecies armorum*: aut collectivè, *arma*. Ezech. 23. *& venient ſuper te* הֹצֶן, Targ. בְּמָאנֵי זֵינָא *in vaſis bellicis*.

הקת. Arab. תחקיה tahquia *luſus, illuſio*.

מהקי muhaqui *illuſor, impoſtor*: ad חכה.

הקף. הֶקֶף *ſignum*: Plur. הֲקָפִים *ſigna*.

הרר duo ſignificata habet. I. הֲרָר *mons*: Plur.
הֲרָרִים *montes*. Pſal. 30. v. 9. *conſtituiſti* לְהַרְרִי B
ſuper montem meum robur. Lxx. τῷ κάλλει μου
decori meo. ab הדר *decor*, ob literarũ ד׳ר׳ ſimili-
tudinem. Gen. 14. *& Horæum* בְּהַרְרָם *in mon-*
te ipſorum Seir. Targ. דִּי בְטוּרַיָּא *qui erat in mon-*
tibus Seir. legerunt בְּהַרְרִים. A. E. *cum aſcen-*
derent ipſi in montem Seir. Quod in quibuſdã
libris בְּהַרְרָם ſcribatur: ut ſit infinitivus ab
הָרַר *aſcendit, altum petijt*. Deut. 8. וּמֵהֲרָרֶיהָ *&*
ex montibus ejus excindis æs. Pſal. 76. *glorioſus*
מֵהַרְרֵי טָרֶף *præ montib. rapinæ*: in quib. degunt C
boves, urſi & beſtiæ rapaces. Pſ. 87. בְּהַרְרֵי
קֹדֶשׁ *in mõtibus ſanctitatis*: ſanctis. Sunt Zion
& Moria.

הֲרָרִי *montanus*. Jer. 17. v. 3. הֲרָרִי *montanus*
eſt in agro. Babylonij, quia in montibus co-
lebant idola.

Et literâ duplicatâ abjectâ, הַר *mons*: Pl.
הָרִים *montes*. Exod. 3. *& venit ad* הַר *montem*
Dei. Joſ. 11. v. 16. *&* הַר *montem Iſrael*: ubi Ja-
cob habitavit. Ibidẽ v. 17. *à* הָהָר הֶחָלָק, Targ.
טוּרָא פְּלִינָא *monte diviſionis*. in quo nullę erãt D
arbores. Eſa. 14. v. 14. *& habitabo* בְּהַר מוֹעֵד *in*
monte conventionis in laterib. ſeptentrionis: in
monte Zion. Ezech. 20. בְּהַר מְרוֹם יִשְׂרָאֵל *in*
monte excelſo Iſrael. eſt mons Moriæ, in quo
ædificatum templũ. Mich. 3. v. 12. הַר הַבַּיִת
mons domus: quod ibi eſſet domus ſanctua-
rij: Zion. Gen. 14. v. 10. *& relicti* הֶרָה *in mon-*
tem fugerunt. pro הָרָה, ut patach mutetur in
ſegol ante ר, ſicut ante gutturales camet-
ſatas. Gẽ. 8. *& conſpecta ſunt cacumina* הֶהָרִים
montium. Eſa. 65. *qui poſſideat* הָרַי *montes meos*. E
montem Zion & Moriah, ubi templum.
¶ Porrò per ſynecdochẽ, הַר *mons*, urbs aut
arx in mõte ſita, alta & munita. 1. Reg. 16.
& emit הָהָר *montem Samariæ*. Targ. כַּרְכָּא *arcẽ*.
¶ Per metaphorã, *res aut perſonæ magnæ*: res
altæ, excelſæ, excellentes. 1. *cæli*. Pſ. 18. v. 8.
Fundamenta הָרִים *montiũ cõmovebuntur*. pro
quo habetur, 2. Sam. 22. שָׁמַיִם *cælorum*. 2.
reges fortes, magnates, regna. Mich. 6. *au-*
dite הָרִים *montes litem Domini*.

II. Syr. הָרַר: Piel הָרֵהַר: Hiphil אַהַר *moleſtavit*,

A *irritavit, afflixit, læſit, nocuit, vexavit*. Luc. 10.
v. 19. *nihil* נְהַרְכוֹן *lædet vos*. Luc. 11. v. 1. *ne*
תְהַרֵינִי *moleſtetis me*. Actor. 18. *nemo poteſt*
לְמַהְרוּתָךְ *lædere te*. ✠ מְהָרִין *moleſti*.

הרא. Arab. הרא hori *horreum*: Pl. אהרא ahara
horrea. Matth. 6. v. 26. ולא תחזן פי אלאהרא *nec*
cõgregant in horrea. Luc. 12. v. 18. אהדם אהראי
deſtruam horrea mea.

הרב. Arab. הָרַב harab *fugit, aufugit*: Metapho-
ricè, *abominatus eſt*. Pſal. 114. ראה אלבחר פהרב
vidit mare & fugit. Pſal. 139. *& quo* אֶהְרָב *fugiã*
à facie tua? Mat. 2. v. 13. אֶהְרָב אלי מצר *fuge in*
B *Aegyptum*. Mat. 23. v. 33. כיף תהרבון מן דינונה
נהים *quomodo fugietis à judicio Gehennæ?* Piel,
הַרַּב harrab *fugavit*.

Nom. הָארֵב *fugiens*. ✠ הרב harab, & הרוב
hurub, & הֲרְבָה hârba *fuga*: Plur. הֲרָבַאת
harbat *fugæ*.

הָרָאב harrab *fugitivus*.

מַהְרַב maharâb *refugium, aſylon, ara*: Plur.
מַהֲארִב mahârib *aſyla, aræ*.

Avic. הרב *abominatio, nocumentum*.

C **הרג**. הָרַג *occidit, interfecit*. Gen. 27. v. 41. וְאַהַרְגָה
(pro אֶהֱרֹג) *& occidam Jacob fratrem meũ*. Pſal.
59. *ne* תַּהַרְגֵם, Targ. תִקְטְלִנּוּן *interficias eos*. ¶
Per metaphorã, de rebus inanimatis: aut
animã vegetativã habentib. Pſal. 78. יַהֲרֹג
occidet grandine vitem ipſorũ. Targ. יְקַלֵּף *decor-*
ticabit. Virgil. 4. Georg. *Fer ſtabulis inimicũ i-*
gnem, atq; interfice meſſes. Cic. in Oecon. *neq;*
herbas areſcere & interfici. ¶ Deinde ſignifi-
cat, *valde moleſtũ eſſe*. Hoſ. 6. v. 5. הֲרַגְתִּים *occidi*
eos verbis oris mei. Ezech. 26. *filias tuas in agro*
D *gladio* יַהֲרֹג *occidet*: de villis. Niph. נֶהֱרַג: Pual.
הֹרַג *occiſus, interfectus fuit*. Ezech. 26. *& filiæ*
ejus, quæ ſunt in agro, gladio תֵּהָרַגְנָה *occidentur*:
vaſtabuntur: de villis.

Nom. הוֹרֵג *homicida*.

הֶרֶג *occiſio, cædes, interfectio*. ¶ Rab. הרג *de-*
collatio: ſupplicij genus, cùm caput aut
gladio, aut trunco impoſitum, ſecuri am-
putatur. capite autem plectebantur ho-
micidæ, & ad idololatriam deficientes.

הֲרֵגָה *idẽ*. Zach. 11. *paſce oves* הַהֲרֵגָה *occiſionis*. q
E traditę ſũt in man⁹ hoſtiũ ut interficiãtur
jugiter, ubi Dei mãdata trãſgreſſę fuerint.

הרה quatuor ſignificata habet. I. הָרָה *cõcepit*,
uterũ geſſit, de toto tẽpore quo fœtus eſt in
utero, *gravida fuit*. Gen. 16. v. 4. וַתַּהַר, Targ.
וְעַדִּיאַת *& gravida facta eſt: & vidit quod* הָרָתָה,
Targ. עֲדִיאַת *gravida facta eſſet*. Num. 11. *nũ ego*
הָרִיתִי *concepi omnẽ populũ hunc?* Targ. הַאַב אֲנָא
an pater ego ſum toti populo iſti? Pual. הֹרָה *conce-*
ptus fuit. Job. 3. *& nox in qua dictum fuit* הֹרָה,
Targ. אִתְּבְרָא *conceptus eſt vir*: cum pater
meus matrem meam gravidavit.

Nomen.

Nom. הורה genitor, parens: Pl. הורים parentes, genitores. Gen. 49. v. 26. ſuper benedictiones הורי parētū meorū. Targ. ſuper benedictiones, quib. mihi benedixerunt אבהתי patres mei. Lxx. ὀρέων montium. q. הרים. Foem. הורה genitrix, mater. Rabb ולזול הורים contemtus parentum.

הרה gravida, uterū gerens fœmina: Pl. הרות & הריות gravidæ. Eſa. 7. v. 14. ecce virgo הרה gravida eſt. Targ. מעדיא impragnata. Lxx. ἐν γαστρὶ λήψεται in utero cōcipiet. Jer. 20. & fuit mihi mater mea ſepulcrum meum, & matrix ejus הרת עולם gravida ſeculi: ut ſim perpetuò in matrice ejus, nec inde exeā. Jer. 31. venit cæcus & claudus, הרה gravida & puerpera ſimul: ſine offenſione, pedetentim incedēt. Amos 1. v. 13. propterea quod diſſecuerint הרות gravidas Gilead: ut nullæ ſint reliquiæ. Targ. מעדית, Lxx. ἐν γαστρὶ ἐχούσας, Hier. pragnantes. Aut idē quod הרים montes. Et denotat urbes munitas in montib. ſitas. ſequitur enim: ad dilatandum גבולם terminum ſuum. 2. Reg. 8. parvulos eorum allides והרותיהם & gravidas eorū diſſecabis. Hoſeæ 14. והריותיו & gravidæ ejus diſſecabuntur. Targ. מעדיתהון gravidæ eorum. Lxx. καὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσαι αὐτῶν. ¶ Rabb. הרה matrix mulieris aut gallinæ.

הרון & הריון conceptio, uteri geſtatio.

II. Chal. הרהר concepit mente, cogitavit, imaginatus fuit.

Nom. הרהור mētis cōceptus, cogitatio, imaginatio: Plur. הרהורין cogitationes. ꝛ הרי ecce.

III. Syr. הרא & הרהר in malū, irritavit, læſit, nocuit, moleſtus fuit, vexavit: in הרר quærito.

IV. Arab. הרי harri diſſuit, diſcidit, dilaniavit, diſſolvit. Paſſ. אתהרי atharri diſſolutus, diſciſſus, dilaniatus fuit.

מהרי muharri diſſolvens. ꝛ תהריה taharia dilaniatio.

הרט. Syr. הרט, in רהט invenies.

הרם. Arab. הרם haram conſenuit. Avic. יהרמון conſeneſcent.

הרם ſenex, decrepitus: Plur. אהראם ſenes, decrepiti. ꝛ הרם ſenium.

הרן הרן Haran, eſt Meſopotamia.

הרס הרס, Arab. הרס harras diruit, deſtruxit, fregit, effregit, confregit, trivit, cōtrivit. 1. Reg. 19. altaria tua הרסו, Targ. פגרו diruerunt. Prov. 29. vir exactionum יהרסנה, Targ. עקרלה diruit illam. Exod. 19. v. 21. ne fortè יהרסו, Targ. יפגרון irruant ad Dominum: perrumpāt, irrūpant. Lxx ἐγγίσωσι appropinquent. Exod. 14. תהרס, Targ. תברתנון confringes inſurgentes tuos. Niphal נהרס dirutus fuit. Piel הרס diruit. Exod. 23. הרס תהרסם, Targ. פגרא תפגרנון diruendo dirues eos.

Nom. הריסה & הריסות deſtructio: Plur. הריסות deſtructiones.

Arab. תהריסה taharisa contritio, fractio.

מהרס maharas mortarium: Pl. מהארס maharis mortaria. יד אלמהרס jed almaharas piſtillum.

הריסא harisa triticū contritū, pulmētū triticeū coctū: Plur. הראים harâis pulmenta.

Avic. הרסת אלכתב אלחמסה diviſi in quinq; libros.

הרק. Arab. הרק haraq: Piel הרק harraq: Hiph. אהרק arâq fudit, effudit, diffudit, ſparſit, aſperſit, conſperſit, evacuavit. Luc. 5. ותהראק & effundatur & pereat. Gē. 9. מן אהרק דם אנסאן ואלאנסאן דמה סכאן אלדם יהראק qui effuderit ſanguinē hominis &c. Pſal. 75. fax mea non יהראק effuſa eſt. Paſſ. אנהרק anharaq effuſus fuit. Pſalm. 22. אנהרקת מתל אלמא effuſus ſum ſicut aqua.

הרק herq, & אהתראק ihtiraq fuſio, effuſio.

תהריקה taharica confuſio, mixtio.

מהראק pullus equi.

הרקה hiraca urina, quæ effunditur.

הרקה harraca urinale, matula, laſanum.

השש. Arab. השש haſchaſch fregit. ꝛ תהשאשה pulverizatio.

השם. Arab. השים rota.

השד. Inde ואהשד & gyrum faciam. Alc.

התת. Piel הותת deliberavit, ſermones produxit. Pſal. 62. v. 4. uſq; quo תהותתו deliberabitis contra virum, ut occidatis? Targ. אתון מתרגשין vos concurritis. cogitabitis הוות res malas.

Arab. Pſal. 6. ויתהת & conturbentur. ꝛ הת multiloquus.

התך. Arab. התך hatac attrivit, contrivit. Pſalm. 93. התכוא contriverunt viduam.

Nom. התך attritio, cōtritio. ꝛ אנהתאך ruptio.

התל. Piel התל & החל illuſit, deriſit, ſubſannavit, fefellit. 1. Reg. 18. ויהתל, Targ. וחיך & irriſit eos. Jud. 16. ecce התלת, Targ. שקרתא fefelliſti me.

Nom. הותל falſus. ꝛ התלים falſitates, fallacia, deceptiones. ꝛ מהתלות idem.

Rab. התול deriſio, fraus. דרך התול per illuſionē.

התף. Arab. התף occlamavit. Act. 36. v. 11. התפוא occlamarunt omnes.

התק. Arab. מהתק mahteq volutabrum: Plur. מהתקאת matequit volutabra.

התר. Rabbin. התר conceſſit: in יתר vide.

FINIS
LITERÆ HE.

Digitized by Google

LITERA

ו Vav.

ו

A

SExta Alphabeti litera dicitur Hebræis וָיו, Syr. ואו, Arabibus ואו *vav*. Lxx. *ὐαῦ*. Exponitur autem וָיו vel וָו *uncinus, clavus recurvus*, quem figura ו refert. ¶ Poteſtas ejus alia in Orthographia eſt, alia in Etymologia. In Orthographia valet *v* conſonantem, qua carent Græci, ſeu digammon *vv*, veluti ex Græco *γγ* factum. In Etymologia modò radicalis eſt, modò ſervilis. Et ſervit utrinq; in principio & fine. ¶ In principio eſt conjunctio copu-

B

lativa, disjunctiva, adverſativa, cauſalis ſeu rationalis, & ordinativa, pro natura orationis. Copulativa plærunq;. Gen. 1. *in principio creavit Deus cælum* וְאֵת *& terram.* וְהָאָרֶץ *& terra erat inanis & vacua.* ¶ Disjunctiva, או *aut, vel.* Deut. 17. *non ſacrificabitis Domino* וְשֶׂה שׁוֹר, Lxx. *μόσχον ἢ πρόβατον vitulum aut ovem.* Exod. 12 v. 4. מִן הַכְּבָשִׂים וּמִן הָעִזִּים *ex agnis aut ex capris accipies illum.* 2. Sam. 2. *non declinavit ire ad dextrā* וְעַל, Targ. או עַל *aut ad ſiniſtram.* Jud. 11. v. 30. *erit Domi-*

C

ni וְהַעֲלִיתִיהוּ *aut offeram illud holocauſtum.* Exod. 21. וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ *& percuſſor patris ſui, aut matris ſuæ moriendo morietur.* ¶ Adverſativa, אֲבָל *ſed.* Gen. 42. *& dixerunt ad eum; non domine mi* וַעֲבָדֶיךָ *ſed ſervi tui ad emendum frumētum.* Pſalm. 44. *omne hoc evenit nobis* ולא *non tamen obliti ſumus tui*: nec. Pſalm. 7. וָאֲחַלְּצָה *ſed exui hoſtem meum inaniter.* ¶ Cauſalis, אם. Pſalm. 60. *da nobis auxilium ex tribulatione*, וְשָׁוְא *quia vana ſalus hominis.* Eſa. 64. *ecce tu i-*

D

ratus fuiſti, וַנֶּחֱטָא *quia peccavimus.* Exod. 8. *dimitte populum meum* וְיַעַבְדֻנִי, Lxx. *ἵνα μοι λατρεύσῃ ut ſerviat mihi.* Levit. 10. v. 19. וְאָכַלְתִּי *ſi comediſſem hoſtiam peccati hodie, an bonum erit in oculis Domini.* Targ. ואלופון אֲכַלִית *& ſi comediſſem.* Exod. 4. v. 22. וַתְּמָאֵן, pro וְאִם תְּמָאֵן *& ſi nolueris.* Eſa. 38. וַיִּשְׁמַע *& audivit quod ægrotâſſet Ezechias.* pro quo habetur, 2. Reg. 20. כִּי שָׁמַע *quia audiverat.* ¶ Ordinativa, אַחֲרֵי אֲשֶׁר. Joſuæ 7. *& combuſſerant eos igne*, וַיִּסְקְלוּ, Targ. בָּתַר דִּרְגָמוּ *poſtquam lapidaſſent eos.* Job. 14. *& vir morietur* וַיֶּחֱלָשׁ *poſtquam debilis fuit.* ¶ Similitudinis, כֵּן *ſic*: & habet vim collationis. Prov. 26. *aquæ frigidæ ſuper anima laſſa*: וּשְׁמוּעָה *ſic rumor ex terra remota.* Ita ſępe in Proverbijs. ¶ Eſt inſuper idē quod עם *cū*. 1. Sam. 14. v. 18. *quia erat arca Dei in die illo* וּבְנֵי *& filij* (cū filijs) *Iſrael in bello.* Targ. עִם יִשְׂרָאֵל *cum Iſrael.* Eſa. 1. v. 13. *Non potero* (pro poſſū ſcil. ferre) אָוֶן וַעֲצָרָה *iniquitatem & congregationem.* pro עם. Contrà, עם *cum*, pro ו copula. 1. Sam. 16. v. 12. *& ipſe ruffus* עִם יְפֵה עֵינַיִם, pro ויפה *& pulcer.* ¶ Completiva interdum, quando videlicet inſeritur ornatus cauſa, nulla ſignificationis neceſſitate; ſicut ف Arabum, de quo infra. Gen. 30. *Et modicum quod fuit ibi coram me*, וַיִּפְרֹץ *& crevit in multitudinem.* Amos 4. *& adducam fœtorem caſtrorum veſtrorum* וּבְאַפְּכֶם *& in naſum veſtrum.* Levit. 7. *& poſtero die* וְהַנּוֹתָר *& reliquū ex eo comedetur.* ¶ Eſt etiam initium librorum ſeu narrationum, quas præcedentibus quaſi ſubjungit. Ruth. 1. וַיְהִי *& factum eſt in diebus Judicum.* Quando initio verſus vertit futurum in præteritum; vis ejus in ſequens ejus verſus membrum, aut etiam in verſum ſequentem ſpargitur. Pſalm. 106. v. 12. וַיַּאֲמִינוּ *& crediderunt in verbis ejus*, יָשִׁירוּ *cantârunt laudes ejus*: pro וַיָּשִׁירוּ *& cantarunt.* v. 16. וַיְקַנְאוּ *& zelati ſunt contra Moſen in caſtris, contra Aharonem ſanctum Domini.* v. 17. תִּפְתַּח *aperuit terra* (os ſuum) וַתִּבְלַע *& deglutivit Dathan.* v. 19. יַעֲשׂוּ *fecerunt vitulum in Horeb.* pro וַיַּעֲשׂוּ *& fecerunt.* ¶ Sæpe nō tam res conjungit, quàm orationem, ſeu initium orationis continuat. ¶ In fine verborum ו numerum pluralem conſtituit: ut, פָּקְדוּ, Arab. פַּקְדוּא *viſitârunt.* In fine nominum verò, ו eſt affixum, ut Chald. & Arab. ה: ut, עַבְדּוֹ *ſervus ejus.* ¶ Arabibus in dictionis medio, ante tertiam radicis literam, format, 1. Plurale nominum maſculinorum; ut, אֶרֶץ ard *terra*: אֲרוּץ urud *terræ*. 2. Nomen, aut Infinitivum Cal. חֲרוּג *exitus & exire*.

& exire. ¶ Porrò apud Hebræos, Chaldæos & Syros, ו initio & fine dictionum, ſemper eſt ſervilis, nunquam verò radicalis, exceptis paucis proprijs, quæ primam radicalem habent ו: ut, וַשְׁתִּי *Vaſti.* Eſther 1. LXX. *ἀστιν.* וָפְסִי, Num. 13. *Vophſi, ναβι.* וָהֵב, Num. 21. v. 14. *Vaheb.* וַשְׁנִי *Vaſni*, filius Samuelis, 1. Paral. 6. וַיְזָתָא *Vaizata*, unus ex filijs Haman, Eſther 9. v. 9. Et uno appellativo וָוִים, quod ſubjungitur. Exceptis etiam paucis in quibus י״ה radicales in vav mutantur, ut וָלָד *natus*, à יָלַד *genuit.* שָׁלֵו *ſalvus*, à שָׁלָה *ſalvus fuit.* ¶ Apud Arabes autem ſæpiſſimè eſt radicalis, ita ut pleræq; radices Hebræis à י incipientes, Arabibus à ו incipiant, literis ו״י permutatis: ideo in litera י quærendæ ſunt: ut, Arabic. וחד in Hebr. יָחַד invenies, &c. Et in fine Arabes ה in ו mutant.

A

וו. Inde Plurale וָוִים, Chald. וָוִין *uncini*, clavi recurvi, paxilli, qui infixi erant columnis templi, præ ſe ferentes figuram ו literæ, erantq; ad hoc facti, ut in ipſis ſuſpenderentur pecudes offerendæ, ibiq; excoriarentur, & interiora eximerentur: aut etiam cortinæ inde dependebant. Exod. 27. וָוֵי הָעַמֻּדִים, Targ. וָוֵי עַמּוּדַיָּא, Targ. Hieroſol. אונקלין רעמוּרַיָּא *uncini columnarum.* Ibidem, וָוֵיהֶם, Targ וָוֵיהוֹן, Targ. Jeroſ. אנקליהון *uncini ipſarum argentum.*

ולא. Syr. וָלָא & וָלֵי, Rabb. ואלי (ad ילה refer) *æquus, dignus, conveniens, neceſſarius, debitus.*

B

Foem. וָלְיָא *æqua, digna*: Plur. וָלִין *digna, neceſſ.* Joh. 3. רְוָלָא *quod convenit vobis*: oportet vos.

וָלִיתָא *convenientia.* בְוָלִיתָא *convenienter, digne.* ✠ וָלְיָאוּת *idem.* ✠ לא ואלי Aruch exponit: לא אָרִיךְ *non conveniens eſt.*

Reliqua omnia à vav incipientia Hebraica, Chaldaica, Syriaca & Arabica, quære in radicibus à י incipientibus. וָלָד *natus*, in יָלַד *genuit*: וָעַד *pactum*, in יָעַד *convenit*: וֶרֶק *folium*, in יָרַק *viruit*, &c.

FINIS LITERÆ VAV.

LITE-

LITERA

ז Zain.

Septimæ in Alphabeto li- A
teræ nomen eſt apud He-
bræos זַיִן *zajin:* Lxx. in Thre-
nis Jeremiæ, *ζάιν zain*; quia ו
olim ו pronunciabant. apud
Syros זַאי *Zaj:* apud Arabes זא
ze, ultima abjecta, ſicut & Lxx. *ζαί*, in bi-
blijs Græcis Baſileæ editis. ¶ Significat
autem זַיִן Chaldæis *armaturam*, ſeu omnis
generis arma, & inter hæc *telum, jaculum,
ſpiculum*, quod figura ז refert. ¶ Poteſtas e-
jus alia in Orthographia eſt, alia in Ety-
mologia. In Orthographia valet Græcũ B
ζδσ, Latinum *z ds*: quamvis Græcum *ζῆτα*,
non cum זַיִן *zain*, ſed cum צָדִי *zade* conve-
niat. ¶ In Etymologia perpetuò eſt radi-
calis. niſi quod ſoli Æthiopes ז uſurpant
pro זה pronomine relativo, *qui, quæ, quod*:
ut, Pſal. 1. v. 1. זְאִיחַר *qui non ambulavit*. זְאִיקַם
qui non ſtetit. Et in titulis Pſalmorum: זְדָוִיט
τοῦ δαβὶδ Davidis. de quo radicem זָהָה vide.
¶ Ac in multis radicibus ז *ds* apud Chal-
dæos, Syros & Arabes, detracto ſc. ad vi-
tandam hujus difficultatem, ſibilo *s*, in ד *d*, C
mutatur: ut, זָכַר, Chad. & Syr. דְּכַר, Arabicè
דַּכַּר dacar *recordatus fuit*. כָּזַב, Chald. & Syr.
כְּדַב, Arab. כַּדַב cadab *mētitus fuit*. אָחַז, Chal.
& Syr. אֲחַד, Arab. אַחַד achad *apprehendit, te-
nuit*. ¶ Ubi obſervandum, apud Arabes
ex ז Hebræo factũ ד puncto, tanquam vir-
gula Raphe ד notari, molliuſq; ut *dh*, pro-
ferri. de quo R. David in libro radicum, in
rad. זוזה ita ſcribit: בלשון ערבי יהיה דלת רפה במקום
ה' זין כעברי *in lingua Arabica Daleth raphatum
loco zain in Hebraica*. atq; ita punctum hoc ד D
ſeu virgula raphe ד originem vocabulorũ
Arabicorum ex Hebraicis, ut plurimum
oſtendit, de quo in litera Daleth. ¶ Sic
Hebr. זה, Chal. & Syr. דִּי, vel ſola litera ד, A-
rab. cũ אל articulo, אַלְּדִי elladi, *qui, quæ, quod*:
relativũ, utriuſq; generis & numeri. Æ-
thiopes verò pro hoc relativo דִּי vel ד, i-
pſum ז, ut & ſupra dictũ, retinent: ut, Pſ. 1.
v. 1. אֲשֶׁר לֹא עָמַד, Chald. וְלָא קָם, Æthiop.
זְאִיקַם, Arab. אַלְּדִי לָם יַקֻף elladi lam jakuf
qui non ſtetit in conſilio impiorum.

זוז. Chald. זָז *motus fuit*. in זוז invenies.

זאב, זאב. Chald. דִּאב & דִּיב, Syr. דְּאב & דִּיב, A-
rab. דְּאב & דִּיב dib, cum א articulo empha-
tico, אֲדִיב adib, literis ד"ז, & א"י permutatis.
(unde in officinis *Adip*) *lupus*, Wolff. Plur.
זְאֵבִים, Chal. דְּאבִין & דִּיבִין, Syr. דְּאבִין & דִּיבִין,
Arab. דִּיאב dieb *lupi*. Eſa. 11. v. 6. *& habitabit*
זאב עם כבש, Targ. דִּיבָא עִם אִמְרָא *lupus cũ agno*.
pax ſignificatur ſpiritualis tēpore Meſ-
ſiæ. Syr. Joh. 10. v. 12. דִּיבָא *lupus autē rapit &
diſpergit oves*. ¶ Et quia lupus animal robu-
ſtũ, ſævũ ac rapax eſt, fit ut per metapho-
ram lupi dicantur, *homines fortes, feroces, ſæ-
vi, crudeles, avari, rapaces, hoſtes*. Gē. 49. v. 27.
Benjamin זאב *lupus diſcerpens*. Tribus Benja-
min, ſemper fortis & ſęva fuiſſe depręhē-
ditur. Benjamitæ enim, & ex Gibea egreſ-
ſi, magnam ſtragē ediderunt in exercitu
Iſraelitarũ, Jud. 20. v. 24. Et rapuerũt pu-
ellas Silo, Jud. 21. v. 20. Ex tribu quoq; Bē-
jamin orti fuerunt cũ Saul, 1. Sam. 10. qui
regno potitus, vicinis ſuis hoſtib. bellum
intulit, & omnia cōmovit, 1. Sam. 14. v. 47:
tum Paulus Apoſtolus, Rom. 11. v. 1. Philip.
3. v. 5. qui in Chriſtianos ſævijt, Act. 9. v. 1.
Gal. 1. v. 13. Jer. 5. v. 6. זאב עֲרָבוֹת *lupus veſpe-
rarũ vaſtabit eos*. Targ. *populi fortes* כְּדִיבֵי רַמְשָׁא
ſicut lupi veſpertini diripient eos. lupi noctu e-
grediuntur ſylvis ad rapinā. Habac. 1. v. 8.
acriores ſunt מִזְּאֵבֵי עֶרֶב, Targ. מִדִּיבֵי רַמְשָׁא
quam lupi veſperarum. Zoph. 3. v. 3. *judices ejus
ſunt* זאבי ערב, Targ. דִּיבֵי רַמְשָׁא *lupi veſperæ*. Lu-
pi veſpertini dicũtur, qui timidiores na-
turâ, nō niſi ſub veſperā & noctem ſylvis
prodeũt, & quos ſolos invenerint, homi-
nes aut pecudes invadunt & dilacerant.
Sunt qui *Hyænas* veſperi & noctu graſſan-
tes intelligant. Ezech. 22. v. 27. *principes
ejus in medio illius* כִּזְאֵבִים, Targum כְּדִיבִין *ſic-
ut lupi rapientes prædam, ad effundendum ſangui-
nem, & ad perdendas animas, & avarè ſectanda
lucra*.

lucra. Act.20.v.29.*poſt diſceſſum meum intrabunt in vos λύκοι*, Syr. דיבא, Arab. דיאב dieb *lupi graves.* h.e. hoſtes Evangelij & falſi doctores.

זבב tria ſignificata habet. I. זבוב, Chald. דְבַב, Ar. דבב dhebeb, & דְבִינָה dubbina, literis זד permutatis, *muſca* fliege: Plur. זבובים, Chald. דִבְבִין, Arabic. דבאב dhebeb, & דֻבִּין dubbin *muſcæ.* Complectitur autẽ omnia inſecta alata, cujuſmodi ſunt muſca fliege: culex, Arab. דְבַארת mugge: veſpa weſpe: fucus hummel: œſtrum brám: crabro hórniß. Eſa.7.v.18. *& ſibilabit Dominus* לַזבוב *ad muſcam, quæ eſt in extremitate fluviorum Aegypti.* Targ. לְעַם קְטִרִי מַשְׁרִית גִבָּרִיא דְסַגִיאִין כִּדְבָבַיָא *ad populum accinctum exercitibus fortium qui multi ſunt ſicut muſcæ.* Muſcis comparat exercitum hoſtium infeſtum & innumerabilem. Sic & Ariſtophanes: *quanta multitudo culicum accedit?* h.e militum. Eccl.10. v.1. זְבוּבֵי מָוֶת *muſcæ mortis, fœtidum & exhalans reddit unguentum pigmentarij.* Ex muſcis, frigoris tempore langueſcentibus & moribundis, ſi vel una in unguentũ precioſum illabatur, illud corrumpit. Cohæret autem cum ultimo noni capitis verſu: *Melior eſt ſapientia quam arma; & errans unus multa bona perdit.* Unus ſępe in conſilijs aberrans, efficit in bello ut victoria amittatur, aut infeliciter ſuccedant omnia: ſicut una muſca unguentum peſſundat. inconveniens igitur eſt ibi capitum diſtinctio. ¶ 2.Reg.1.v.4. Achas, ex lapſu decumbens, mittit, qui de valetudine ipſius conſulant בַּעַל זְבוּב *Baal zebub, deum Ekron.* Targ. בְּעֵל זבוב *Beelzebub.* Lxx. *βάαλ μυῖας Baal muſca.* Sic vocabatur idolum, quod incolæ urbis Ekron in Paleſtina colebãt, illudq; imperium in muſcas pernicioſas habere, & has ex ſua regione abigere credebant. Erat autem Jupiter qui apud Ethnicos μυιαῦ& & μυιώδης *muſcarius*, ἀπομυῖος & ἀπομυιαῦ& *muſcarũ depulſor*, appellabatur. Idem vocabatur ἀχὼρ, ſine dubio ex Ekron ſeu Accarõ urbis nomine. Plin. lib.10.v.18. *Invocant Cyrenaici Achorẽ deum, muſcarum multitudine peſtilentiam afferente: quæ protinus intereunt, quando litatum eſt illi Deo.* Et Judęi Chriſtum per βεελζεβούβ, Syr. בְּעֶל זבוב, corruptè βεελζεβοὺλ eijcere dæmonia calumniantur. Matth. 12. v.24. Marc.3.v.2. Luc.11.v.15. Sic autem nominãt principem dęmoniorum, qui poteſtatem habeat in dæmonia, & hæc ex obſeſſis diſcedere jubeat. Ac diaboli muſcis comparantur, quod ſint ſpiritus volantes in aëre, cujus regiones, media & ſuprema, lumine carent, quod eo uſque radij ſolis à terra non regerantur: unde Paulus, Epheſ.6.v.13.dicit: *mundi dominos, rectores tenebrarum ſeculi hujus, & ſpirituales malicias in cœleſtibus.* ¶ Arab. דְבַאב אלכלב debeb alkelb *cynomyia*, muſcæ caninæ.

II. Arab. זַבַב zabab *criſpus, intortus fuit.* Piel זַבַּב zabbab *criſpavit, intorſit, cincinnavit, echinavit.* מְזַבַּב muzabbab *criſpus, cincinnatus, echinatus, ſpinoſus* ut echinus, aut aſperum caſtaneæ operculum. Plur. מְזַבְּבִין muzabbabin *criſpi, cincinnati.*

Nom. זַבִיבָה zabiba *criſpitudo, capillus intortus, cincinnus, floccus:* Plur. זַבִיב zabib *cincinni.* זַבִיבַה אַלְמַלף zabiba almelf *criſpitudo lanæ* aut *panni, floccus.*

תַזבִיב tazbib *criſpatio, intorſio.*

זֻב zubb *pubes*, pudendum maris & fœminæ: Plur. זבוב zubub *pudenda.* ¶ זֻב אַתְוַר zubb athaur *corium tauri.*

III. Arab. זבִיבָה zibiba *paſſula*, uva paſſa, uva Cypria, aut Smyrnęa: Pl. זבִיב zibib *paſſulæ:* in officinis *zibebæ.* זבִיב אַלגַבַל zibib algebel *paſſulæ montanæ* aut *ſylveſtres*, in Avicen. In Geographia: במדינה גנואן כרום יחמל ענבא כביר אלחב גדא וינגע מנה זביב טיב אלרוק גליל אלמקטאר ויחמל אלי אלבלאד אלמנאורה להא ואלבעידה מנהא *in urbe Gannan ſunt vites, quæ ferunt uvas magnas baccis valde: & fiunt inde paſſulæ dulces guſtu, pulcra proportione, & feruntur ad urbes vicinas ei, & ab ea remotas.*

זבג. Arab. זַבְגָה zabaga *Gagates;* Hiſpanis *azavaje:* Plur. זַבַג zabag *Gagates.*

זבד duo ſignificata habet. I. זָבַד, Chald. זְבַד *dedit, donavit.* Gen. 30. v.19. dicit Lea ſextum filium enixa: זְבָדַנִי *donavit me Dominus* זֵבֶד *dono bono.* Targ. יְהַב לִי *dedit mihi Dominus* חֲלָק *partem bonam.*

Nom. זבד, in quibuſdam libris זֶבֶד *donũ, munus:* Plur. Chald. זבדין *dona, munera.*

Propr. זַבְדִי *Zebbedaus:* quem Latinè *Donatum* dixeris.

II. Arab. זַבַד zabad *ſpumavit.* Hiph. אַזְבַד azbad *ſpumare fecit.* Marc.9.v.18. וַאַזְבַדַה *& faciebat ſpumare eum.* Luc.9. וַיַזְבַד *& ſpumare facit.* מֻזְבִדָא muzbada *ſpumans.*

Nom. זַבְד zabd *ſpuma, ſpumoſitas:* זַבְד אַלבַחַר zabd albahar *ſpuma maris*, ſaliſpuma, *alcyonium*, in libris Medicorum. Matth. *zebd al bar, zebothalbahar.*

Deinde, זבד zubd *butyrũ crudum*, ſchẽ; cruſtula in ſuperficie lactis calefacti, *coloſtrũ*, ſpongioſa lactis denſitas à partu primo.

זבח. זָבַח, Chald. & Syr. דְבַח, Arab. דַבַח dabah, ד cum pũcto ſupraſcripto, & literis זד permutatis, *mactavit, jugulavit, decollavit, occidit* pecudem

Digitized by Google

pecudem ad convivium vel ſacrificium. A
Per metonymiam, pecudem mactatã in
convivio comedendam alijs præbuit, aut
Deo idolisve obtulit in ſacris, *ſacrificavit,*
immolavit. Gen.31. v.54. וַיִּזְבַּח, Targ. ונכס
& mactavit Jacob זֶבַח, Targ. נִכְסְתָא *mactatio-*
nem in monte, *& vocavit fratres ſuos ad eden-*
dum: mactavit pecudes & paravit convi-
vium, ad quod vocavit amicos ex Labani
comitibus. 1.Sam.28. v. 24. *erat mulieri vi-*
tulus ſaginatus in domo, & feſtinabat וַתִּזְבָּחֵהוּ,
Targ. ונכסתה *& mactabat illum, apponebatq;* B
Sauli & ſervis ipſius. 1.Reg.19.v.21. *accipiebat*
Eliſæus par boum וַיִּזְבָּחֵהוּ *& mactabat illud, &*
coquebat carnes, & dabat populo, & comedebant.
Targum וְהַרְמֵה *& diſſecabat illud*; in fruſta
concidebat. Sic, Num.22.v.40. Deut.12.
v.15,16. v. 2. 1.Reg.1. v.9. Syr. Marci 14.
v.12. *die primo azymorum, quo* ἔθυον, Syriacè
דָּבְחִין *mactabant Judæi paſcha.* Arab. Matth.
22. v. 4. וַעֲגוּלֵי אַלְמַעְלוּפֵה קַד דַבַחְתּ *& vitulos*
meos ſaginatos jam mactavi. In Geographia: C
לא יִדְבְּחוּן טַאִירָא *non jugulant aves.* Alcor. 2.
אן אללה יאמרכם אן תדבחוא בקרה *ſi præceperit*
vobis Deus ut mactetis vaccam. 1.Cor.5.v.7.
paſcha noſtrum eſt Chriſtus, qui ἐτύθη, Syriacè
אתנכס, Arab. דֻבִח dubih (eſt Niphal) *macta-*
tus eſt pro nobis. Atq; his ferè in locis ma-
ctationem ad convivia hominum, in cæ-
teris verò ad ſacrificia Dei aut idolorum
denotat. 1.Sam.1.v.4. וַיִּזְבַּח, Targ. ודבח *&*
ſacrificavit Elkana: victimas Deo offerendas
adduxit. præcedit verſu 3. quod aſcende- D
rit in Silo *ad orandum*, וְלִזְבֹּחַ, Targ. וּלְדַבָּחָא
& ad ſacrificandum coram Domino. Pſalm.106.
v.36. וַיִּזְבְּחוּ, Targ. ודבחו, Arab. וַדַבַחוּא vada-
bahu *& ſacrificarunt filios ſuos, & filias dæmo-*
nibus. Syr. Act.14.v.13. ἤθελε θύειν, Syr. דַנְדַבַּח
ut ſacrificaret illis. ¶ Transfertur autem ad
celebrationem Dei, & beneficiorum di-
vinorum. Pſalm. 50. v.14. זְבַח, Targ. דְּבַח,
Arab. אִדְבַח adbuh *ſacrifica Deo celebrationẽ.*
Piel זִבַּח, Syr. דַּבַח, Arab. דַבַּח *ſacrificavit.* A-
mos 4. *ſuper verticibus montium.* יְזַבֵּחוּ *ſacrifi-* E
ficabunt. Arab. Alc. 2. יְדַבְּחוּן אַבְנָאכֻם *ſacrifica-*
bunt filios veſtros.

Nom. ſubſt. זֶבַח, Chald. דְּבַח, Arab. דבח
dabh, Rabb. זְבוּחָה: Foem. זִבְחָה, Syr. דְבַחְיוּת,
Arabic. דְבַחָה dabha, & דְבִיחָה dabiha *ma-*
ctatio, jugulatio, decollatio, occiſio, cædes pecudis
ad convivium vel ſacrificium: per meto-
nymiam, *convivium, ſacrificium, victima.* Pl.
זְבָחִים, Chald. דִּבְחִין, Syr. דְבָחִין, Arab. דַבַּאִיח
dabâih, & דְבִיחָה dabiha: Foem. זְבָחוֹת, A-
rab. דַבְחַאת dabhat *mactationes, convivia,*
ſacrificia. Quatuor igitur hoc mactationis
nomine ſignificantur: 1. *convivium* & *ci-*

bus. 1.Sam.16.v.3. *& vocabis Jeſſe* בַּזָּבַח *ad*
mactationem, Targ. בִּשְׁירוּתָא *ad convivium.*
1.Sam.9.v.13. *nam ipſe benedicit* הַזֶּבַח, Targ.
מְזוֹנָא *cibum, & poſt hæc edunt peregrini.* 1. Sam.
9.v.12. זֶבַח *convivium hodie in excelſo.* Jaco-
bi 5. v.5. *in luxurijs enutrivistis corda veſtra,*
tanquam in die σφαγῆς, Syr. דנכסתא, Arabicè
אלדבח aldabh *mactationis.* h. e. convivij. ¶
2. *ſacrificium.* Pſal.40. v.7. זֶבַח, Targ. נִכְסָא
mactationem & oblationem noluiſti. Arabicè
אלדבאיח aldabaih (Plur.) *ſacrificia.* 1.Cor.8.
v.1. εἰδωλόθυτα, Syr. דבחא דפתכרא *ſacrificia* di-
cuntur ea, *quæ idolis immolantur.* ¶ 3. κατ' ἐξο-
χὴν, ea ſacrificij ſpecies, quæ זֶבַח שְׁלָמִים
ſacrificium retributionum vocatur, & quod
ſolis ſanctis ſeu mundis inde comedere
liceret: à Chaldæo interprete נִכְסַת
קוּדְשַׁיָּא *ſacrificium ſanctitatum* redditur: quo-
ties videlicet זֶבַח *ſacrificium*, & עוֹלָה *holo-*
cauſtum, tanquam duæ præcipuæ ſacrifici-
orum ſpecies conjunguntur. quorũ hoc
integrum ſuper altare concremabatur;
illius pars incendebatur, ut adeps & ex-
ta, pars vero tradebatur ſacerdotib. Pſal.
51.v.18. *non vis* זֶבַח, Targum נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא,
Arab. אלדבאיח aldabaih (Plur.) *ſacrificium,*
& darem: עוֹלָה, Targ. עֲלָתָא, Arab. אלוקוד al-
vukud *holocauſtum non acceptum habes.* 1.Sam.
20.v.6. *quia* זֶבַח יָמִים *ſacrificium dierum illi to-*
ti familiæ. Et v.29. *quia* זֶבַח מִשְׁפָּחָה *ſacrificium*
familiæ eſt nobis. Targum שֵׁירוּ נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא
convivium ſacrificij ſanctitatum. ſolebant e-
nim ſingulæ familiæ quotannis offerre
ſacrificium שְׁלָמִים *retributionum*; atq; inde
parare convivia, ſimulq; lætari. Marci 12.
v.33. *diligere proximum ut ſeipſum, plus eſt, quam*
omnia τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν, Syriacè
יקרא ודבחא *holocauſta & ſacrificia.* Aliâs nu-
merantur ſex ſpecies זְבָחִים *ſacrificiorum*:
עוֹלָה *holocauſtum*; quod totum erat Domi-
ni, cutẽ verò ſacerdos accipiebat. Et hu-
jus ſpecies quædam eſt עוֹלַת תָּמִיד *holocau-*
ſtum juge. מִנְחָה *ſacrificium* præcipuè *veſper-*
tinum. זֶבַח שְׁלָמִים *ſacrificium retributionum,*
quod erat omnium: Dei, ſacerdotis & of-
ferentium. זבח תודה *ſacrificium confeſſionis.*
חַטָּאת & אָשָׁם *hoſtiæ pro peccatis*, ex quib. ce-
debat offerentib. nihil: Deo adeps, renes,
reticulũ jecoris &c. ſacerdotib. reliqua
caro. מִלּוּאִים *impletiones*, ſacrificiũ conſe-
crationis. de quibus ſingulis in ſuis radi-
cibus. ¶ 4. *cædes, hominum internecio.* Eſa.
34. verſ. 6. זֶבַח *mactatio.* Targum קְטָלָא *cæ-*
des eſt ipſi Jehova in Bozra. Zophon. 1. verſ.
7. *quia paravit Dominus* זֶבַח, Targum קְטוֹל
cædem. Ibidem. *Et erit in die* זֶבַח *mactationis*
Domini: in die vaſtationis, excidij.

Ar. דבח dabh *angina*, occidens hominē. דַּבָּאח dabbah mactator pecudum, *lanius*: Plur. דַּבָּאחִין dabbahin *mactatores*, lanij. A

Hebr. מִזְבֵּחַ, Chald. & Syr. מַדְבְּחָא, Arab. מַדְבַּח madbah, הַמָּקוֹם שֶׁמַּקְרִיבִים עָלָיו הַזְּבָחִים R. David: *locus ſuper quo offerunt ſacrificia; ara, altare, θυσιαστήριον*, Judæis opfferſtull. Plural. Fœm. מִזְבְּחוֹת, Chal. מַדְבְּחָן, Arab. מַדַּאבִח madabih *aræ, altaria*. Erant autē duo in templo Hieroſolymitano altaria: unum מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת *altare thymiamatis*: alterū מִזְבַּח הָעוֹלָה *altare holocauſti*. Exod. 30. v. 27, & 28. In illo aromata ſeu odora incendebantur quotidie, manè & veſperi: in hoc ſacrificia comburebantur. Illius verò cornua, quia quotannis ſemel in feſto expiationum à ſummo ſacerdote aſpergebantur ſacrificiorū ſanguine, Exod. 30. v. 10. nomen idē cum altero, מִזְבֵּחַ *altare*, à ſacrificijs obtinuit. Utrūq; conſtabat aſſerib. cedrinis, & obductum erat laminis; illud aureis, hoc æneis: unde & illud מִזְבַּח הַזָּהָב *altare aureum*, hoc מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת *altare æneum*, appellabatur. Exod. 39. v. 38, & 39. Illud in ſuperiori parte tectum habebat, quia lamina aurea exiguum ignem, ad ſuffitus faciendos neceſſarium ferre poterat, ne aſſeres adurerentur: hoc tecto carebat, & complebatur terra, quæ ignem majorē in ſacrificiorum cōbuſtione ſuſtineret: unde & מִזְבַּח הָאֲדָמָה *altare terreum* vocatur. Exod. 20. v. 24. *Altare terreum facies tibi*. Illud collocatum erat intra הֵיכָל *templum*, proximè velum, quod לִדְבִיר *ſancto ſanctorum* obtendebatur, ante arcam fœderis. h. e. ex hujus regione: hoc vero juxta templum in אוּלָם *portico* ſeu *atrio ſacerdotum*, verſus ſeptentrionem. unde illud מִזְבַּח הַפְּנִימִי *altare interius*, hoc *exterius* vocabatur: Et illud ſolis ſacerdotibus, hoc & alijs, præſertim orantibus adire licebat. Et à dextro latere דְּמַדְבְּחָא דְּבֻסְמַיָּא *altaris ſuffitus*, ſtetit Angelus, qui Zachariæ odora imponenti apparuit. Luc. 1. v. 11. Et ad idem alludit Johannes Apocal. 9. v. 13. *audivi vocem unam ex quatuor cornib. altaris aurei, quod eſt ante oculos Dei*. Porrò ad aram tanquam aſylum, & locum tutum atq; inviolabilem, unde detrahi nefas erat, olim confugiebant rei & miſeri: cùm ut ſuppliciū differretur, tum ut eſſet cauſam cognoſcendi & culpā deprecandi ſpacium. Sed Deus inde ad pœnam rapi voluit homicidam voluntariū. Exod. 21. v. 14. *ſi quis per induſtriam occiderit proximum ſuum, & per inſidias, ab* מִזְבְּחִי, Targum מִדְּבְחִי *altari meo accipies eum, ut moriatur*. 1. Reg. 1. v. 48. Adonias ſeditioſus: & 2,

verſ. 59. Joab hunc ſecutus, Salomonem metuentes, apprehendūt cornua הַמִּזְבֵּחַ, Targ. מַדְבְּחָא *altaris*: quod erat in Hieruſalem, ut ibi eriperentur. Sed illi, ut fratri, quem ad frugem rediturum ſperaret, ignoſcit: hunc verò, qui antea Amaſam & Abnerum interfecerat, occidi jubet Salomo. Joab in eo erravit, quod altare apprehendebant homicidæ involūtarij. ipſe autem ſciens interfecerat Abnerum. Sic etiam apud Ethnicos, ara erat miſerorum & reorum perfugium. Apud Plutarchum Demoſthenes capitis condemnatus, in Calabriam ad templum Neptuni confugit, & vix detractus ab ara, quia venenum hauſerat, exanimis concidit. Et apud Terentium Chremes inquit: *nemo accuſat, Syre, te, nec tu aram tibi, neq; precatorem pararis*. Plaut. in Moſtell. *ſed tu iſthic quid confugiſti in aram hanc?* Virg. 11. Æn. *& natæ nequicquam altaria circum*. Ovid. 2. de ponto, Eleg. 8. *Vos eritis noſtra portus & ara fugæ*. 4. Triſt. Eleg. 5. *Unica fortunis ara reperta meis*. Inde & phraſes: *effugere ad aram: ire poſt altare: aram amplecti*, &c. Rabb. vocabuli מִזְבֵּחַ notericon eſſe ajunt, מחלה *veniam*, זכות *meritum*, בְּרָכָה *benedictionem*, & חַיִּים *vitam*.

זבל duo ſignificata habet. I. זָבַל *habitavit*, herbergen. Gen. 30. v. 20. *Jam* יִזְבְּלֵנִי *habitabit* (apud) *me maritus meus*. pro יִזְבֹּל עִמִּי, quod eſt, יָדוּר עִמִּי *habitabit mecū*, wirdt bey mir herbergen. Ellipſis præpoſitionis. Targ. יְהֵי מְדוֹרָה דְבַעְלִי לְוָתִי *erit habitatio mariti mei apud me*. LXX. αἱρετιεῖ με *eliget me*: ſenſum expreſſerunt. ſequitur in textu: *idcirco vocavit nomen ejus* זְבֻלוּן *Zebulon*.

Subſtant. זְבֻל & זבול, eſt דִּירָה, *habitaculum, hoſpitium*, herberge. Eſa. 63. v. 15. *vide* מִזְּבֻל, Targ. מִמְּדוֹר *ex habitaculo ſanctitatis tuæ*. Hab. 3. *Sol, luna ſtetit* זְבֻלָה *in tabernaculo*: ה locale oſtendit accentus in penultima. Targum בִּמְדוֹרֵיהוֹן *in habitaculis ſuis*.

Propr. זְבֻלוּן *Zebulon*: cujus etymon in verſu ſuprà poſito traditur, ſextus Jacobi fili⁹ ex Lea: qui nomen dedit tribui, regioni & urbi Neronis tēpore munitiſſimæ.

Rabbin. זְבִיל *habitaculum* ſeu receptaculū libri, *membrana* ſeu *involucrum*, quo libri ab injuria temporis & pulverum, integri conſervantur, *Sittybus*. unde זְבִילִין חוּמָשִׁין *opercula Pentateuchorum*, quibus quinq; libri Moſis involvuntur.

Arab. זבּיל zibil, & זנביל *ſporta* in qua aliquid reponitur, vas vimineum. Act. 9. v. 25. Paulus per murum demittitur ἐν σπυρίδι, Arab. פי זביל fi zibil *in ſporta*.

II. Chald. & Syr. זְבַל & זבל, Arab. זֶבֶל zebel, Matth.

Matth. zebel, hebel, *ſtercus, fimus:* Pl. Rab. זבלים, Syr. זבלין, Arab. זַבָאלָה zabala *ſtercora.* Chald. 2. Reg. 3. v. 37. כְּדֹמֶן *ſicut ſtercus in ſuperficie agri.* Targ. כִּזְבַל מְבַדַּר *ſicut fimus diſperſus.* Syr. Phil. 3. v. 8. *omnia iſta reputavi σκύβαλα.* Syr. איך זבלא *ſicut ſtercora.* quibus ſc. nihil eſt contemtius, nihil deteſtabilius. unde & Græcis, Syrac. 26. *& viri prudentes σκυβαλισθῶσιν contemnantur.* Arab. Pſal. 113. ירפע אלפקירמן אלזבאלה *eriget pauperem de ſtercoribus.* Hebr. מֵאַשְׁפֹּת, Targ. מִקִּלְקָלְתָּא *ex ſterquilinio.* In libris Medicorum, זִבְל אלחנזיר zebel alchanzir *ſtercus ſuis,* ſuccerda. זִבְל אלכלב zebel alkelb *ſtercus canis,* album græcum. B

מַזְבָלָה mazbâla *ſterquilinium, fimetum.* Pl. מַזָאבִל mazabil *ſterquilinia.*

Verb. Rabb. in Piel זִבֵּל, Arab. זַבַּל zabbal, Syr. in Hiphil. אזבל, Arab. אַזְבַל azbal *ſtercoravit,* fimum agris & arborum radicibus inſperſit, fœcunditatis gratia. Syriac. Luc. 13. v. 8. ואזבליה *& ſtercorabo eam;* ficum. Rabb. מְזַבֵּל *ſtercorans.* ſc. agrum.

זבילא *pala,* inſtrumentum ruſticum, quo agri ſtercorantur. C

Arab. תזבלה tazbila *ſtercoratio:* Pl. תַזָאבִל tazabil *ſtercorationes.*

זבן duo ſignificat. I. Chald. & Syr. זְבַן *emit, redemit.* Chald. Dan. 2. v. 9. *tempus vos* זָבְנִין *ementes.* Gen. 39. v. 1. וַיִּקְנֵהוּ, Targ. וּזְבָנֵהּ *& emit eum Potiphar.* Syr. Joh. 12. v. 5. *unde* נזבן *ememus panem?* 2. Corinth. 4. v. 5. *ut qui ſub Lege ſunt* נזבן *redimat.* Niphal. Chald. אִזְדְּבַן, Syr. אזדבן *emtus, redemtus eſt* vel *fuit.* 1. Corinth. 7. v. 23. *precio* אזדבנתון *redemti eſtis.* D Piel זַבֵּן *vendidit.* Chal. Gen. 25. v. 33. וַיִּמְכֹּר, Targ. וְזַבֵּן *& vendidit primogenituram ſuam Jacobo.* Joel. 4. v. 6. מְכַרְתֶּם, Targ. זַבֵּנְתּוּן *vendidiſtis filiis Græcorum.* Syr. Matth. 13. v. 44. זַבֵּן *vendidit omnia quæ habet* וזבנה *& emit illum.* Luc. 22. v. 36. נזבן *vendat veſtem ſuam,* ונזבן *& emat gladium.* Pual. Chald. אִזְדַּבַּן, Syr. אִזְדַּבַּן *venditus fuit.* Chald. Pſalm. 105. v. 16. *in ſervum* נִמְכַּר, Targ. אִזְדַּבַּן *venditus fuit Joſeph.* Syriac. Luc. 12. v. 32. *quare non* אִזְדַּבַּן *venditum fuit unguentum.* E

Nom. זָבֹן & זַבּוֹן *emtor, obſonator.* ✠ זְבָנָא & זבינא *emtio.* ✠ מְזַבֵּן & מְזַבְּנָן *venditor.* ✠ זבון *venditio.* ✠ זְבִין *merx,* quæ venditur.

II. Syr. זְבַן *tempus,* in זְמַן: & זבן *fluxum patiens,* in זוב reperies.

זבק. Arab. זיבק zaibach *argentum vivum.*

זבר. Arab. זַבַּר zabar *putavit* vites aut arbores, ſicut hebræis זמר, literis מ'ב', ejuſdem organi, permutatis.

זַבָּאר zabbar *putator* arborũ & vitiũ, *frondator, pãpinator:* Pl. זַבָּארִין zabbarin *putatores.*

A מִזְבַר mazbar *falx putatoria, arboraria, vineatica:* Plur. מַזָאבִר mazabir *falces putatoriæ.*

זִבָּארָה zabbara *idem:* Plur. זַבָּאראת zabbarat *idem.* ✠ אואן אזאביר im azabir *tempus putandi arbores, putatio:* זָמִיר Hebræis.

זבור דאוד zabur David *pſalterium Davidis:* ſic Hebr. זמירות *pſalmi.* ✠ זבר quoq; *pſalterium* ſignificat. Cap. Filij Iſrael. וְאַתֵינָא דָאוּד זְבוּרָא *& dedimus Davidi pſalterium.*

Rabb. זבורית *manubrium.*

Chald. זִבּוּרָא *apis, veſpa, crabro:* in דְּבַר habetur.

Syr. זבורא *patina & thuribulum.*

Alcor. זבר אלחדיד *incus.*

זגג. Chald. & Arab. זַגָּג *vitriarius.* ✠ זְגוּגִית *vitrum:* & ſimilia, in זכך reperies.

זגב. Arab. זגבה zagba *pilus velleris, villus, lanugo:* Plur. זגוב zugub *villi.*

מְזַגַּב muzaggab *villoſus:* Plur. מְזַגְּבִין muzaggabin *villoſi, piloſi.*

קָיַם אזגוב cajam azugub *erexit pilos:* horruit. מֻקַיִּם אזגוב mucajim azugub *horridus, erigens pilos.* תַקַיֻּם אזגוב tacijm azugub *erectio pilorum, horror.*

זגה. Alcor. רַבַּכֻּם אַלַּדִי יֻזְגִי לַכֻּם אַלְפֻלְךְ פִּי אַלְבַחְר. Alcor. אַלְלָה יֻזְגִי סַחָאבָא *Deus diſgregat nubes.*

זגל. Arab. זַגַּל zagal *animoſus, magnanimus, audax, temerarius, ferox, potens* in armis & bello: Plur. זגלה zagalah *animoſi, audaces, feroces.*

זגלה zogla *animoſitas, audacia, temeritas, incogitantia.*

זַגַּל zagal *concio, carmen:* Pl. אזגאל azgal *carmina.* כאתב אלאזגאל catib alazgal *ſcriptor carminum,* poeta.

תַזְגַל tazgal *poëſis, ſcriptura contra alterum, proceſſus juris:* Plur. תַזָאגִל tazagil *ſcriptura contra alterum.*

זגר. Syr. זְגַר, Arab. זַגַּר zagar *increpavit, reprehendit, cohibuit, compeſcuit, ſilentium impoſuit.* Pſalm. 106. זגר zagar *increpavit mare.* Pſal. 68. אזגר *increpa feram arundinis.* Marci 4. v. 39. פָקָאם וזגר אלריח fakam vazagar alrich *& ſurrexit & increpavit ventum.* Luc. 4. וזגר *& imperavit febri.* Epiſt. Judæ v. 9. יַזְגֻרךְ jazgurcha *increpet te Deus.* Syr. Marci 4. v. 39. *Sile* זגיר *obmuteſcens tu.*

Subſt. זַגְרָה zogra *increpatio, reprehenſio:* Plur. Alcor. זגראת *increpationes.*

Avic. זגיר *tenaſmus.*

זגת. Chald. זגת *balneum, lavacrum.* ✠ זגתא *gallina.*

זדד. Arabic. תַזְדִיד tazdid *æſtimatio, taxatio.*

זדה. Arab. תזדיה tazdia *ſtamen.*

זדח. Syriace זְדַח *ſuperbyt.* ✠ מְזַדְחָנוּתָא *ſuperbia.*

Arab.אִזְדַח izdach *maxilla*: Plur.אַזָאדִח azadich *maxillæ*. A

זדם. Arabic.זַדַם zadam *cepit, accepit, ſumſit, aſſumſit*.

זדע. Arab.מַזְדַע mazda *circus* & *circulus*, ubi ſpectacula exhibentur: Plur. מַזָאדִע mazadi *circi, circuli*.

זדק. Syr.זְדַק *juſtus, æquus fuit*: in צָדַק invenies.

זדר. Arab.זַדַר zadar *reprehendit*. Gal.2.יַזְדֻרוּן בִּהֻ jazdurun bihu *reprehenderunt eum*.

מַזְדַר mazdar *gerundium*.

זהה. זֶה & זוּ, Chald. Syr. & Arabic.דָּה, & Chaldaic. דוּ & דִּי, & דָן, & דְנָן, & דֵיךְ, & דּוּכ, & דְכֵן B *hic, is, iſte*: demonſtrativũ rei, loci & temporis. Gen.5.v.27.זֶה, Targ.דֵּן *iſte conſolabitur nos*. Eſt autem זוּ generis cõmunis, ſicut אֲשֶׁר. Plur. Chald. דְנָן *hi, illi, iſti*. Foem. זֹה, & זוּ, & זֹאת, Chald. דָא & דְנָה *hæc, ea, iſta*: Plur.דְנָן *iſta*. ¶ Interdum זֶה, Chald.דִּי, Arab.cum אל *el*, articulo אלדי *elladi* vel *alladi*, ferè ſemper valet relativum אֲשֶׁר *qui, quæ, quod*: Plur. Arab.אלדין elladin: Dual.אלדאן elladan *qui*. Job.19.v.19.וְזֶה אָהַבְתִּי, Targ. C וְדִי רְחֵמִית *& is, quem dilexi, converſi ſunt contra me*. Vel eſt ſimul demonſtrativum & relativum, cum poſtponitur nomini, & verbum ſequitur: ut, Pſal.74.*montem Zion* זֶה, Targ.דְנָן דִּי *iſtum, in quo habitaſti*. Dan.2. *Daniel ingreſſus eſt ad Arioch*, דִּי מַנִּי *quem conſtituerat rex*. Exod.13.*propter* זֶה *illud quod fecit Dominus*. ¶ Et pro דִּי uſurpatur ד, in Targum & Talmud: ut, Pſalm.1.v.1.*beatus vir* אֲשֶׁר לֹא, Targ.דְלָא, Arab.אלדי לם elladi lam *qui non abijt in conſilio impiorum*. ¶ D Et דִּי ac ד, articulum genitivi ſignificant. Dan.2.*dixit ad Arioch* שַׁלִּיטָא דִי מַלְכָּא *principem regis*. Pſal.1.v.2. *in Lege* יְהוָה, Targ. דַיְיָ *Domini*. Et v.5. *in cœtu* צַדִּיקִים, Targ. דְצַדִּיקִין *juſtorum*. ¶ Etiam pronominum: ut, דִּידִי *mei*, דִּידֵהּ *ejus*. Syr. דִּילַן *noſtrum* vel *noſtri*. Inde דִּילָנִי, emphat.דִּילָנָיָא *quod noſtrum eſt*, proprium uniuſcujuſq; *privatum*: Plur. דִּילָנָיֵא *privata*.דִּילָנָאִית *privatim*. Sic דִּילֵה *ipſius*. דִּילִיתוּתָא & דִּילִיתָא *proprietas*. ¶ Æthiopes verò pro hoc relativo זֶה, ipſum ז uſurpant: ut, Pſalm.1.v.1.זַאיְקוּם *qui non ſtetit in* E *via peccatorum*. ¶ Emphaticum הַזֶּה, Chal. הָדֵין *ille, ipſe*: Fœm.הַזֹּאת, Chald.הָדָא, Arab. הרא hada *hæc, hoc*: להרא lihada, & מן אגל הרא min agal hada *propter hoc*. ¶ Præponũtur inſuper huic voculæ & literæ Caleb; ut, Jerem.2.*etiam* מֵאֵת זֶה *inde exibis*: Ex iſto loco. Gen.37.*profecti ſunt* מִזֶּה *inde*: Ex iſto loco. Gen.38.*non fuit* בָּזֶה *ibi meretrix*. in iſto loco. Et ב ſubintellecto: Exod.5. *Quare* זֶה *ibi dimiſiſti eos?* pro, בָּזֶה הַדֶּרֶךְ *in iſta via*. Numer.13.*aſcendite* זֶה *iſthac*: pro בְּזֶה הַדֶּרֶךְ *per iſtam viam*.

A

Verb. Rabb. זָהָה & זְהָא *calefecit*. ✠ זִיהָא *æſtus, calor, radius ſolis, coruſcatio*.

Syr. זְהָא *ſuperbus, magnificus, curioſus, circumſpectus, cautus fuit*. ✠ זְהִיאִית *cautè, circumſpectè*.

זָהִין *alacris*: Plur. זְהוֹנָיָא *alacres, læti*.

זהב. זָהָב, Chald. & Syr.דְּהַב, Arab. cum ד puncto ſupernè impoſito, דַהַב deheb *aurum*. Pſalm.19.v.11. *deſiderabilia* מִזָּהָב, Targ. מִן דַּהֲבָא, Arab. מִן אלדַהַב min aldeheb *magis quam aurũ*. Exod.25. *& operies eam* זָהָב טָהוֹר, B Targ. דְּהַב דְּכֵי *auro puro*: quod poſtquam fuerit excoctum, relinquitur defæcatum ab omnibus ſcorijs. Marc.10.*non poſſidebitis* χρυσὸν, Syr. דַּהֲבָא *aurum*. ¶ Auri autem nomen cum numero uſurpatum, ſignificat שֶׁקֶל *ſiclum*, (aut certè זָהוּב *aureum*, auri denarium) qui valet ſemunciam ſeu quatuor drachmas Atticas, aut denarios. Et drachma ſeu denarius auri, unum aureũ ungaricum. Gen.24.v.22.עֲשָׂרָה זָהָב *decem* C *aurei pondus eorum*. Targ. עֲסַר סִלְעִין דִּדְהַבָא *decem ſicli auri*. h.e.40.ungarici. Lxx. δέκα χρυσῶν *decem aureorum*. Rabb. הַזָּהוּב הוּא דִינָר *aureus eſt denarius*. 2.Reg.5.שֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב, Targum דִּנְרִין דִּדְהַב *denarios auri*: de Naaman. ¶ Per metaphorã, aurum dicuntur res puræ & mundæ, aut quæ colore aurum referunt, ut *vinũ, oleum* & *ſudum cœlum*. Vinum: Jerem.51.v.7.כּוֹס זָהָב *calix auri Babylon in manu ejus*. h.e. vini clari. Oleum: Zacha.4.v.11.*Evacuantes à ſe* זָהָב *aurum*. h.e. oleum. Tar- D gum מִשְׁחָא לְבוֹצִינֵי דִּדְהַבָא *oleum in lucernas aureas*. Sudum cœlum, ſerenitas auri inſtar rutilans: Job.37.v.21.*à ſeptentrione* זָהָב *aurum venit*. h.e. cœlum ſudum: vel, qui hoc fermè invehit, ventus purus ut aurum, & purgans aerem, ut fiat purus ſicut aurum: ventus Boreas; unde & ab Homero dicitur αἰθρηγενέτης *ſerenitatis effector*. Virg.1.Georg. *Et claro cernes ſylvas Aquilone moveri*. i.e. ſerenifico. Contrà Horatius; *plumbeus Auſter*: ab humore pluvio. Lxx. νέφη χρυσαυγοῦντα *nubes inſtar auri ſplendentes*. E

Heem.מַדְהֵבָה *aurum, tributum, aureũ*. alijs *urbs Babyloniæ*, auro abundãs. Eſa.14.v.5.*& ceſſavit* מַדְהֵבָה *aurum*: tributũ: quia præcedit, נֹגֵשׂ *exactor*. ut cum Chaldaico דְּהַב conveniat.

Rabb.זְהָבִי *aurifaber*.

Verb. זָהַב, Arabicè דַהַב dahab *inauravit*.

מֻדַהִב מדהב mudahib *inaurator, aurarius*. ✠ מֻדַהַב mudahab *inauratus*. ✠ תַּדְהִיב tadhib, & תַדְהִיבָה tadhiba *inauratio*.

זהר

Digitized by Google

זהד. Arab. זאהד zahid *conſtans, firmus, ſtabilis:* A
Plur: זאהדין *conſtantes.*

זהם. זָהַם, Chald. זְהַם *inquinavit, fœdavit,* vergifften. In 2. conjug. זִהֵם. Job. 33. v. 20. וְזִהֲמַתּוּ *& inquinabit eum vita ejus pane.* hoc eſt, anima ipſius ut omnem cibum inquinatum, fœdum, inſipidum, inſuavem reputet, & abominetur, efficiet. Eſt enim verbum fœmininum, quod ad חַיָּתוֹ *vitam* ſeu *animam ejus* refertur. Passiv. Chald. אִזְדְּהַם *inquinatus, fœdatus fuit.* Pſal. B
106. *mutaverunt gloriam ſuam in ſimilitudinem bovis comedentis herbam.* Targ. addit: וּמְזוֹהָם *& inquinati.* hoc eſt, qui ubi multum herbæ comederit, multum fimi egerit, & ſeſe inquinat: quo nihil deteſtabilius. Rabb. מְזוֹהָם *inquinatus, ſordidatus.* מַיִם מְזוֹהָמוֹת *aquæ inquinatæ.*

Chald. זוּהֲמָא & זִיהוּמָא *ſordes, excrementum, recrementum, ſcoria, ſudor, ſpuma.* Ezech. 24. וְחֶלְאָתָהּ, Targum וְזִיהוּמְתַהּ *& ſordes ejus* (ſpuma ejus) *non egreſſa eſt ex ea.* זוּהֲמָא C
דְּדַהֲבָא *ſcoria auri.*

Chald. זהים *inquinatus, fœdus.*

Arab. זהים zehim *inſulſus, inſuavis mores.* ✠ זהמה zehema *inſipiditas, inſulſitas.* ✠ זהומאת *inſipida, pinguia,* in Avicenna.

זהק. Arab. זהק zahâq *illapſus fuit, incidit, influxit.* In 3. conjug. אַזְהַק azhac *inclinavit.*

זהקה zahca, & מזהקה mazhaca *influxus, illapſus.* Partic. מזתהק muztahac *illapſus.*

זהר tria ſignificata habet. I. זָהַר, Chald. זְהַר D
ſplenduit, clarus fuit, fulſit, refulſit. In 3. conjug. הִזְהִיר, Chald. אַזְהַר *idem.* Dan. 12. v. 3. *& qui erudiunt* יַזְהִירוּ *fulgebunt* כְּזֹהַר *ut ſplendor cœli.* L x x. ἐκλάμψουσι. Matth. 13. *tunc juſti* ἐκλάμψουσι *fulgebunt ut ſol in regno patris mei.* Eſa. 9. *Lux* נָגַהּ, Targ. אַזְהַר *ſplenduit ſuper illis.* Marc. 9. וּמַזְהַר *& ſplendidum factum eſt veſtimentum ejus.*

Subst. זֹהַר, Chald. זִיהוּר *ſplendor, fulgur, lux, claritas.* Ezech. 8. v. 2. *ſicut aſpectus* זֹהַר E
ſplendoris.

Chald. זִיהֲרָא *luna*, à ſplendore & pulchritudine.

Arab. אזהרה azohôra *lucifer.* In Geograph. היכל אלזהרה heikel alzohôra *templum veneris.*

זהורית & זְהֹרִית, Syr. זְהוֹרִית *coccinum,* color carmeſinus, à pulchritudine. ✠ זְהוֹרָא *pulchritudo.* ✠ זַהֲרִי *toxicum.*

II. Per metaphoram, זָהַר *præadmonuit, commonefecit,* Warnen; qui enim admonetur, illuſtratur & de rebus eventuris edocetur. Paſſ. נִזְהַר, Chald. אִזְדְּהַר, Syr. אֶזְדְּהַר *admonitus, commonefactus, edoctus fuit, cavit.*

Eccl. 4. v. 13. *qui non novit* לְהִזָּהֵר, Targum לְאִזְדַּהֲרָא *admoneri amplius,* L x x. προσέχειν *præcavere.* Marc. 7. v. 15. προσέχετε, Syriac. אִזְדַּהַרוּ *cavete à pſeudoprophetis.* In 2. conjug. Syr. זַהַר *admonuit.* Luc. 8. v. 56. *ipſe verò* זַהַר *admonuit eos.* In 3. conjug. הִזְהִיר, Chald. אַזְהַר *admonuit, commonefecit, exhortatus fuit, caſtigavit.* Ezech. 3. v. 19. *quia* הִזְהַרְתָּ, Targ. אַזְהַרְתְּ *commonefeciſti impium.*

Rabb. זהירים, Chald. זְהִירִין & זַהֲרִין *admonitores, adhortatores, exactores, præfecti, cuſtodes.*

אַזְהַר & מַזְהַר *ſpeculator:* Plur. אַזְהֲרִין *ſpeculatores.*

Rabb. הַזְהָרָה, Chald. אַזְהָרָה & זִיהוּרָא *admonitio, cautio:* Plur. Syr. זֻהָרִן *admonitiones, adhortationes, caſtigationes.*

זְהִירָאִית *cautè, diligenter, bene.*

III. Chald. זְהַר, Arab. זהר zahar *floruit.* Hoſ. 14. v. 6. יִפְרַח *florebit ut lilium.* Targ. יִזְהֲרוּן *florebunt.* Arab. Pſalm. 90. v. 6. יזהר *florebit manè.* ſcilicet herba.

Arab. זַהַר zahar *flos:* Plur. אַזְהָאר azhar *flores.* Matth. 6. v. 28. תאמלוא אזהאר אלחקל *conſiderate flores agri.* Avic. זהרה אלנחאס zaharat alnahas, Mattheol. zar alnhas *flos æris.*

זוב. זוּב & זָב, Chal. דְּאַב & דָּב, Arab. ראב dib & רוב dub *fluxit, effluxit, diffluxit, liquefactus fuit,* rinnen / flieſſen. Jer. 49. זָב *fluxit vallis tua:* fluet iſta vallis præ ſanguine interfectorum. Levit. 15. *ſi* תָּזוּב, Targ. תְּדוּב *fluxerit mulier.* Pſal. 105. *aperuit petram* וַיָּזוּבוּ, Targ. וּדְאַבוּ *& fluxerunt aquæ.* Eſa. 48. *ſcidit petram* וַיָּזוּבוּ, Targ. וּנְגַדוּ *& fluxerunt aquæ.* Threnorum 4. *qui* יָזוּבוּ *fluunt transfixi:* fluit ſanguis eorum, qui perierunt fame, acſi fuerint transfixi. Arab. Pſalm. 97. ראבת dibat *fluxerunt* (liquefacti ſunt) *montes ut cera.* Particip. זָב, Chald. דְּאַב & דָּיֵב & דּוֹבָן, Arab. ראיב daib *fluens.* Fœmin זָבַת, Chald. דָּיְבָא *fluens:* fluxum patiens, vir ſeminis, fœmina ſanguinis. Exod. 3. v. 8. *ad terram* זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ *fluentem lacte & melle.* hoc eſt, quæ lacte & melle abundat. Targ. עָבְדָא *facientem lac & mel.* Virg. Eclog. 3. *Mella fluant illi: ferat & rubus aſper amomum.*

זוֹב, Chal. דּוֹב *fluxus.* ✠ Rabb. זִיבָה *fluxus ſeminis aut ſanguinis, gonorrhæa, menſtruum, profluvium.* דַּם זִיבָה *ſanguis profluvij,* qui extra ſeptem dies menſtrui ſtillat. Eſt autem duplex ſeminis fluxus: 1. קֶרִי *nocturnus.* 2. טִפָּה *deſtillatio:* eaq; vel *tenuis,* inſtar ריר *ſpuma,* aut *ſalivæ;* vel עָב *craſſa.*

זוּבָן, Arab. זבן *mentula,* membrum viri unde ſemen fluit.

Arab. מְדָאב mudib *liqueſcens, fluens.* In 2.

 conjug.

lis Hinnom; & ני בְּן הִנֹּם *vallis filij Hinnom*: & גיא A
גיא בְּנֵי הִנֹּם *vallis filiorum Hinnom*. de quo in גיא vide; & huc refer. In iſta valle fuit locus תֹּפֶת *Tophet* dictus, de quo ſuo loco.

היגומא *mappa*.

הנק. Arab. הנק hanaq *acutus cũ malicia*. בלא הנק bile hâneq *ſine malicia*, ſimplex.

הסס. Chald. הֲסַס *heſitavit, dubitavit*.

הסה. Inde Piel הַסָּה *ſiluit*, *tacuit*, reverentiæ cauſa, *timuit*, *reveritus fuit*. Zachar. 2. הַס, Targ. סַלִּק *ſile omnis caro à facie Domini*. pro B
הַסֵּה, per apocopen. Neh. 8. v. 11. הַסּוּ *ſilete*, *quoniam dies ille ſanctus eſt*. accentus in penultima diſtinctiv⁹. Hiph. החסה *ſilere fecit*, *cõpeſcuit*, *ſibilo ſilentiũ indixit*. Nũ. 13. וַיַּהַס *& cõpeſcuit Caleb populũ*. pro וַיַּהֲסֶה, p apocopẽ. Targ. וְאַצִּית *& attentum reddidit*: auſcultare juſſit.

חפת. Arab. Marci 11. חפואתכם *debita veſtra*.

הפך. הָפַךְ, Chal. הֲפַךְ & אֲפַךְ *vertit, cõvertit, evertit, ſubvertit, pervertit, convertit*, mutavit ſubſtãtiam, formam aut locũ rei cujuſcunq́. C
Gen. 19. וַיַּהֲפֹךְ, Targ. וַהֲפַךְ *& vertit Dominus urbes illas*: ſubvertit. 2. Sam. 10. v. 3. *an nõ propterea, ut ſcrutentur urbẽ, & ad explorandũ eam* ולהפכה *& ad vertendũ eã miſit David ſervos ſuos ad te?* Targ. ולמבדקה *& ad inquirendũ eam*. qui enim rem aliquã quçrit, omnia hinc inde vertit. Vulg. *& everteret eã*. 1. Par. 19. v. 13. *ad explorandũ* וְלַהֲפֹךְ *& ad vertendũ*. Vulg. *& inveſtigent*. Explicat metonymiã. Hoſiãder correxit: *ut evertat*. malè. Jer. 13. הֲיַהֲפֹךְ *an vertet Aethiops pellem ſuã?* Targ. הַאֶפְשַׁר דִּישַׁנֵּי D
an fieri poteſt, ut mutet? Jer. 23. v. 36. וַהֲפַכְתֶּם *& pervertetis verba Dei vivi*. Pſal. 66. הָפַךְ *vertit mare in aridam*: cõvertit. Joſ. 7. v. 8. *poſtquam* הָפַךְ *vertit Iſrael* עֹרֶף *cervicem coram hoſtib. ſuis*: conjectus eſt in fugam. qui. n. fugiunt, tergũ vertunt hoſti. Et ſæpius עֹרֶף *cervix* ſubintelligitur. Pſal. 78. *filij Ephraim armati jaculantes arcu* הָפְכוּ *verterunt in die prælij*. Targ. אַפְּכוּ קְדָל *verterũt cervicẽ*. Jud. 20. v. 38. וַיַּהֲפֹךְ *& vertit vir Iſrael in bello*. Targ. וְאִתְחֲזַר *& cõverſus fuit*. 2. Reg. 9. v. 23. וַיַּהֲפֹךְ *& vertit Jehoram* יָדָיו *manus ſuas, & fugit*. Targ. וְאִתְחֲזַר *& converſus fuit Jehoram* לַאֲחוֹרוֹהִי *retrorſum*. vertit manum, qua frenũ equi tenebat. ut reflecteret faciem ſuã & fugeret. 1. Reg. 22. E
& dicebat ad aurigam ſuum הֲפֹךְ יָדְךָ *verte manũ tuam, & educ me ex caſtris*. Targ. אִתְחֲזַר לַאֲחוֹרָךְ *converte retrorſum*: verte manũ, qua habenã equi tenes. 2. Par. 9. וַתַּהֲפֹךְ *& vertit & abijt in terram ſuam*: cõverſa fuit. Chaldaicè, 2. Reg. 9. v. 23. וַיָּנָס, Targ. וְאַפֵּךְ *& fugit*. Pſ. 112. הָפַכְתָּ, Targ. אַפְכְתָּא *vertiſti planctum meũ in lætitiam*. Pſalm. 139. *à facie tua* אֶבְרָח, Targ. אֵיפֵּךְ *fugiam*. Prov. 26. *canis* שָׁב, Targ. הָפֵךְ *re-*

vertens ad vomitũ. Syr. Luc. 19. v. 15. וְהֶפֶךְ *& reverſus fuit*. Matth. 2. v. 12. *ut non* נֶהֶפְכוּן *reverterentur ad Herodem*. Mat. 7. v. 6. וְנֶהֶפְכוּן *& convertentur*. Niphal. נֶהְפַּךְ, *verſus, converſus, everſus, perverſus, mutatus fuit*. Exod. 7. *& baculum* נֶהְפַּךְ, Targ. דְאִתְהֲפַךְ *qui converſus fuit in ſerpentem, accipias in manum tuã*. Joſ. 8. נֶהְפַּךְ, Targ. אִתְחֲזַר *converſus fuit ad perſequentẽ*. Hiphil. Syr. אַהֲפֵךְ *vertit, avertit, retulit*. Mat. 27. אַהֲפֵךְ *retulit triginta argenteos principibus ſacerdotum*. Rom. 11. v. 26. וְנַהֲפֵךְ *& avertet iniquitatem Jacob*. Hophal. הָהְפַּךְ *converſus fuit*. Job. 30. v. 15. הָהְפַּךְ *converſus eſt ſuper me terrores*. Hithpael הִתְהַפֵּךְ, Chal. אִתְהֲפֵךְ, Syr. אֶתְהֲפֵךְ *vertit ſe, verſus, converſus, converſatus, obverſatus fuit*. Job. 38. v. 14. תִּתְהַפֵּךְ *vertetur ſicut lutũ ſigilli*. Gen. 3. *& laminã gladij* הַמִּתְהַפֶּכֶת, Targ. דְּמִתְהַפְּכָא *vertentis ſe*: bicipitis: habẽtis duas acies. Chald. Exod. 14. וַיֵּהָפֵךְ, Targ. וְאִתְהֲפֵךְ *& verſum eſt cor Pharaonis*: mutatũ eſt. Syr. Mat. 18. v. 3. *niſi* תֶּתְהַפְכוּן *converſi fueritis, & facti ſicut pueri*. 2. Cor. 1. v. 12. אֶתְהַפַּכְן *verſati ſumus in mundo*.

Nom. הפך *verſio, diverſum, contrarium, inverſio, converſio*. Ezech. 16. *& fuit in te* הפך *diverſitas à mulieribus in ſcortationib. tuis, & poſt te non fuit ſcortatum, & dediſti mercedẽ, & merces non fuit data tibi, & fuiſti* להפך *in contrariũ*. ¶ Rab. הפך *antiphraſis, contrarium*: Pl. הֲפָכִים *contraria*. וההפך *& è contrà*. להפך *in contrarium*, per antiphraſin. דָּבָר וְהִפְכוֹ *res & ejus contrariũ*. Itẽ, Rab. *refutatio, contradictio*. מִתְהַפְּכִים *contrariantes, contraria*. הִפּוּךְ & מהפך *converſus*.

הֲפֵכָה, Chald. הֲפֵכָא, & cum מ heemãthi, מַהְפֵּכָה, Chald. מַהֲפֵכָא *verſio, everſio, ſubverſio*. Deut. 29. כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם, Targ. כְּמַהְפַּכְתָּא דִסְדוֹם *juxta ſubverſionem Sodomæ*.

מַהְפֶּכֶת *carcer, cyppus*, in quo evertũtur & contorquentur ſontium corpora, *numella*, machina lignea, in qua caput & collum immittebantur. Jerem. 20. *& dedit eum ſuper* הַמַּהְפֶּכֶת, Targ. כִּפִּיָּא *cyppum*.

תַּהְפֻּכוֹת *perverſitates*. אֲדָ׳ הַפַכְפַּךְ *perverſus, verſutus*.

Rabb. הִפּוּךְ *converſio, mutatio*.

Syr. הֲפָכָא *oppoſitio, contradictio*. אֲדָ׳ הוּפָּךְ & הוּפָכָא *converſatio*, actio vitæ.

הצם Arab. cum צ raphato, quod ד pronunciatur, הַצַם hadam, & אַהְצַם ahdam *digeſſit cibum, coxit, concoxit*.

הָאצם hadim *digerens*. קֻוַּת הַאצְמָה caſſa hadima *virtus digeſtiva*.

מַהְצוּם mahdũ *digeſtus*. אֲדָ׳ הַצִים hadim *idẽ*. עֵיר מַהְצוּם gairi mahdũ *indigeſtus*. עֵיר הַצִים gâiri hadim *idem*.

הַצַם hadam, & הַצְמָא hadma, & אִהְצָם ihdam, & אִנְהִצָאם inhidam *digeſtio*.

Digitized by Google

אלהצם אלאול הו פי אלמעדה *digeſtio prima eſt in ventriculo*. אלהצם אלתאני הו פי אלכבד *digeſtio ſecunda eſt in epate*. A

Geograph. אנהצם *digeſtus fuit*.

Avic. ינצם *claudetur*. de pyloro.

הזן. הֹצֶן *ſpecies armorum*: aut collectivè, *arma*. Ezech. 23. *& venient ſuper te* הֹצֶן, Targ. בְּמָאנֵי זִינָא *in vaſis bellicis*.

הקה. Arab. תהקיה tahquia *luſus, illuſio*.

מהקי muhaqui *illuſor, impoſtor*: ad חכה.

הקף. הֶקֶף *ſignum*: Plur. הֲקָפִים *ſigna*.

הרר duo ſignificata habet. I. הָרָר *mons*: Plur. הֲרָרִים *montes*. Pſal. 30. v. 9. *conſtituiſti* לְהַרְרִי *ſuper montem meum robur*. LXX. τῷ κάλλει μου *decori meo*. ab הדר *decor*, ob literarũ ד ר ſimilitudinem. Gen. 14. *& Horæum* בְּהַרְרָם *in monte ipſorum Seir*. Targ. דִי בְּטוּרַיָּא *qui erat in montibus Seir*. legerunt בְּהַרְרֵי. A. E. *cum aſcenderent ipſi in montem Seir*. Quod in quibuſdã libris בְּהַרְרָם ſcribatur: ut ſit infinitivus ab הָרַר *aſcendit, altum petijt*. Deut. 8. וּמֵהֲרָרֶיהָ *& ex montibus ejus excindis æs*. Pſal. 76. *glorioſus* מֵהַרְרֵי טָרֶף *præ montib. rapinæ*: in quib. degunt boves, urſi & beſtiæ rapaces. Pſ. 87. בְּהַרְרֵי קֹדֶשׁ *in mõtibus ſanctitatis*: ſanctis. Sunt Zion & Moria. B

הֲרָרִי *montanus*. Jer. 17. v. 3. הֲרָרִי *montanus eſt in agro*. Babylonij, quia in montibus colebant idola. C

Et literâ duplicatâ abjectâ, הַר *mons*: Pl. הָרִים *montes*. Exod. 3. *& venit ad* הַר *montem Dei*. Joſ. 11. v. 16. *&* הַר *montem Iſrael*: ubi Jacob habitavit. Ibidẽ v. 17. *à* הָהָר הֶחָלָק, Targ. טוּרָא פְלִיגָא *monte diviſionis*. in quo nullę erãt arbores. Eſa. 14. v. 14. *& habitabo* בְּהַר מוֹעֵד *in monte conventionis in laterib. ſeptentrionis*: in monte Zion. Ezech. 20. בְּהַר מְרוֹם יִשְׂרָאֵל *in monte excelſo Iſrael*. eſt mons Moria, in quo ædificatum templũ. Mich. 3. v. 12. הַר הַבַּיִת *mons domus*: quod ibi eſſet domus ſanctuarij: Zion. Gen. 14. v. 10. *& relicti* הֶרָה *in montem fugerunt*. pro הָרָה, ut patach mutetur in ſegol ante ר, ſicut ante gutturales camet-ſatas. Gẽ. 8. *& conſpecta ſunt cacumina* הֶהָרִים *montium*. Eſa. 65. *qui poſſideat* הָרָי *montes meos*. montem Zion & Moriah', ubi templum. ¶ Porrò per ſynecdochẽ, הַר *mons*, urbs aut arx in mõte ſita, alta & munita. 1. Reg. 16. *& emit* הָהָר *montem Samariæ*. Targ. כְּרַכָּא *arcẽ*. ¶ Per metaphorã, *res aut perſonæ magnæ*: res altæ, excelſæ, excellentes. 1. *cœli*. Pſ. 18. v. 8. *Fundamenta* הָרִים *montiũ cõmovebuntur*. pro quo habetur, 2. Sam. 22. שָׁמַיִם *cœlorum*. 2. reges fortes, magnates, regna. Mich. 6. *audite* הֶהָרִים *montes litem Domini*. D E

II. Syr. הָרַר: Piel הָרֵר: Hiphil אַהַר *moleſtavit*, A

irritavit, afflixit, læſit, nocuit, vexavit. Luc. 10. v. 19. *nihil* נֶהְרְכוּן *lædet vos*. Luc. 11. v. 1. *ne* תְּהַרוּנִי *moleſtetis me*. Actor. 18. *nemo poteſt* לְמַהְרוּתָךְ *lædere te*. ✠ מַהְרִין *moleſti*.

הרא. Arab. הרא hori *horreum*: Pl. אהרא ahara *horrea*. Matth. 6. v. 26. ולא תחזן פי אלאהרא *nec cõgregant in horrea*. Luc. 12. v. 18. אהדם אהראי *deſtruam horrea mea*.

הרב. Arab. הָרַב harab *fugit, aufugit*: Metaphoricè, *abominatus eſt*. Pſal. 114. ראה אלבחר פהרב *vidit mare & fugit*. Pſal. 139. *& quo* אהרב *fugiã à facie tua?* Mat. 2. v. 13. אהרב אלי מצר *fuge in Aegyptum*. Mat. 23. v. 33. כיף תהרבון מן דינונה גהים *quomodo fugietis à judicio Gehennæ?* Piel, הָרַב harrab *fugavit*.

Nom. הָארִב *fugiens*. ✠ הרב harab, & הרוב hurub, & הַרְבָה hârba *fuga*: Plur. הַרְבָאת harbat *fugæ*.

הַרַאב harrab *fugitivus*.

מַהְרַב maharâb *refugium, aſylon, ara*: Plur. מַהָארִב mahârib *aſyla, aræ*.

Avic. הרב *abominatio, nocumentum*.

הרג. הָרַג *occidit, interfecit*. Gen. 27. v. 41. וְאַהַרְגָה (pro וְאַהֲרֹג) *& occidam Jacob fratrem meũ*. Pſal. 59. *ne* תַּהַרְגֵם, Targ. תִּקְטְלִנּוּן *interficias eos*. ¶ Per metaphorã, de rebus inanimatis: aut animã vegetativã habentib. Pſal. 78. יַהֲרֹג *occidet grandine vitem ipſorũ*. Targ. יְקַלֵּף *decorticabit*. Virgil. 4. Georg. *Fer ſtabulis inimicũ ignem, atq; interfice meſſes*. Cic. in Oecon. *neq; herbas areſcere & interfici*. ¶ Deinde ſignificat, *valde moleſtũ eſſe*. Hoſ. 6. v. 5. הֲרַגְתִּים *occidi eos verbis oris mei*. Ezech. 26. *filias tuas in agro gladio* יַהֲרֹג *occidet*: de villis. Niph. נֶהֱרַג: Pual. הֹרַג *occiſus, interfectus fuit*. Ezech. 26. *& filiæ ejus, quæ ſunt in agro, gladio* תֵּהָרַגְנָה *occidentur*: vaſtabuntur: de villis.

Nom. הוֹרֵג *homicida*.

הֶרֶג *occiſio, cædes, interfectio*. ¶ Rab. הרג *decollatio*: ſupplicij genus, cùm caput aut gladio, aut trunco impoſitum, ſecuri amputatur. capite autem plectebantur homicidæ, & ad idololatriam deficientes.

הֲרֵגָה *idẽ*. Zach. 11. *paſce oves* הַהֲרֵגָה *occiſionis*. q. traditę sũt in man⁹ hoſtiũ ut interficiãtur jugiter, ubi Dei mãdata trãſgreſſę fuerint.

הרה quatuor ſignificata habet. I. הָרָה *cõcepit, uterũ geſſit*, de toto tẽpore quo fœtus eſt in utero, *gravida fuit*. Gen. 16. v. 4. וַתַּהַר, Targ. וְעַדִּיאַת *& gravida facta eſt: & vidit quod* הָרָתָה, Targ. עֲדִיאַת *gravida facta eſſet*. Num. 11. *nũ ego* הָרִיתִי *concepi omnẽ populũ hunc?* Targ. הַאַב אֲנָא *an pater ego ſum toti populo iſti?* Pual. הֹרָה *conceptus fuit*. Job. 3. *& nox in qua dictum fuit* הֹרָה, Targ. אִתְעַבַּר גַּבְרָא *conceptus eſt vir*: cum pater meus matrem meam gravidavit.

Nomen.

A Nom. הורה *genitor, parens*: Pl. הורים *parentes, genitores*. Gen. 49. v. 26. *ſuper benedictiones* הורי *parētū meorū*. Targ. *ſuper benedictiones, quib. mihi benedixerunt* אֲבָהָתַי *patres mei*. Lxx. ὀρέων *montium*. q. הָרִים. Foem. הוֹרָה *genitrix, mater*. Rabb. זלזול הורים *contemtus parentum*.

הָרָה *gravida*, uterū gerens fœmina: Pl. הָרוֹת & הריות *gravidæ*. Eſa. 7. v. 14. *ecce virgo* הָרָה *gravida eſt*. Targ. מְעַדְיָא *impragnata*. Lxx. ἐν γαστρὶ λήψεται *in utero cōcipiet*. Jer. 20. *& fuit mihi mater mea ſepulcrum meum, & matrix ejus* הֲרַת עוֹלָם *gravida ſeculi*: ut ſim perpetuò in matrice ejus, nec inde exeā. Jer. 31. *venit cæcus & claudus*, הָרָה *gravida & puerpera ſimul*: ſine offenſione, pedetentim incedēt. Amos 1. v. 13. *propterea quod diſſecuerint* הָרוֹת *gravidas Gilead*: ut nullæ ſint reliquiæ. Targ. מְעַדְיָת, Lxx. ἐν γαστρὶ ἐχούσας, Hier. *prægnantes*. Aut idē quod הָרִים *montes*. Et denotat urbes munitas in montib. ſitas. ſequitur enim: *ad dilatandum* גְּבוּלָם *terminum ſuum*. 2. Reg. 8. *parvulos eorum allides* וְהָרוֹתֵיהֶם *& gravidas eorū diſſecabis*. Hoſeæ 14. וְהָרִיּוֹתָיו *& gravidæ ejus diſſecabuntur*. Targ. מְעַדְיָתְהוֹן *gravidæ eorum*. Lxx. καὶ αἱ ἐν γαστρὶ ἔχουσαι αὐτῶν. ¶ Rabb. הָרָה *matrix mulieris* aut *gallinæ*.

הרון & הֵרָיוֹן *conceptio*, uteri geſtatio.

II. Chal. הַרְהֵר *concepit mente, cogitavit, imaginatus fuit*.

Nom. הרהור *mētis cōceptus, cogitatio, imaginatio*: Plur. הרהורין *cogitationes*. ☧ הָרִי *ecce*.

III. Syr. הֲרָא & הַרְהֵר in malū, *irritavit, læſit, nocuit, moleſtus fuit, vexavit*: in הרר quærito.

IV. Arab. הרי harri *diſſuit, diſcidit, dilaniavit, diſſolvit*. Paſſ. אַתְהַרִּי atharri *diſſolutus, diſciſſus, dilaniatus fuit*. D

מְהַרִּי muharri *diſſolvens*. ☧ תַּהַרִּיָה taharia *dilaniatio*.

הרט. Syr. הֲרַט, in רְהַט invenies.

הרם. Arab. הָרַם haram *conſenuit*. Avic. יְהַרְמוּן *conſeneſcent*.

הרם *ſenex, decrepitus*: Plur. אַהְרָאם *ſenes, decrepiti*. ☧ הָרַם *ſenium*.

חרן. הרן *Haran*, eſt Meſopotamia.

הרס. הָרַס, Arab. הרס harras *diruit, deſtruxit, fregit, effregit, confregit, trivit, cōtrivit*. E 1. Reg. 19. *altaria tua* הָרָסוּ, Targ. פַּגַּרוּ *diruerunt*. Prov. 29. *vir exactionum* יֶהֶרְסֶנָּה, Targ. עַקְרָלֵהּ *diruit illam*. Exod. 19. v. 21. *ne fortè* יֶהֶרְסוּ, Targ. יִפְגְּרוּן *irruant ad Dominum*: perrumpāt, irrūpant. Lxx. ἐγγίσωσι *appropinquent*. Exod. 14. תַּהֲרֹס, Targ. תְּבַרְתְּנוּן *confringes inſurgentes tuos*. Niphal נֶהֱרַס *dirutus fuit*. Piel הרס *diruit*. Exod. 23. הָרֵס תְּהָרְסֵם, Targ. פַּגָּרָא תְפַגְּרִנּוּן *diruendo diruetes eos*.

Nom. הֲרִיסָה & הֲרִיסוּת *deſtructio*: Plur. הֲרִיסוֹת *deſtructiones*.

Arab. תהריסה taharisa *contritio, fractio*.

מהרס maharas *mortarium*: Pl. מהארס maharis *mortaria*. יד אלמהרס jed almaharas *peſtillum*.

הריסא harisa *triticū contritū*, pulmētū triticeū coctū: Plur. הראיס harais *pulmenta*.

Avic. הרסת אלכתב אלחמסה *diviſi in quinq; libros*.

B **הרק**. Arab. הָרַק haraq: Piel הַרַּק harraq: Hiph. אַהְרַק arâq *fudit, effudit, diffudit, ſparſit, aſperſit, conſperſit, evacuavit*. Luc. 5. ותהראק *& effundatur & pereat*. Gē. 9. מן אהרק דם אנסאן ואלאנסאן יהראק דמה מכאן אלדם *qui effuderit ſanguinē hominis* &c. Pſal. 75. *fæx mea non* יהראק *effuſa eſt*. Paſſ. אנהרק anharaq *effuſus fuit*. Pſalm. 22. אנהרקת מתל אלמא *effuſus ſum ſicut aqua*.

הֶרְק herq, & אהתראק ihtiraq *fuſio, effuſio*.

תהריקה taharica *confuſio, mixtio*.

C מהראק *pullus equi*.

הרקה hiraca *urina*, quæ effunditur.

הרקה harraca *urinale, matula, laſanum*.

השש. Arab. השש haſchaſch *fregit*. ☧ השאשה *pulverizatio*.

השם. Arab. השים *rota*.

השר. Inde ואהשר *& gyrum faciam*. Alc.

התת. Piel הותת *deliberavit, ſermones produxit*. Pſal. 62. v. 4. *uſq; quo* תהותתו *deliberabitis contra virum, ut occidatis?* Targ. אַתּוּן מִתְרַגְּשִׁין *vos concurritis*. cogitabitis הוות *res malas*.

Arab. Pſal. 6. ויהת *& conturbentur*. ☧ הת *multiloquus*.

התך. Arab. התך hatac *attrivit, contrivit*. Pſalm. 93. התכוא *contriverunt viduam*.

Nom. התך *attritio, cōtritio*. ☧ אנהתאך *ruptio*.

התל. Piel התל & הֵתֵל *illuſit, deriſit, ſubſannavit, fefellit*. 1. Reg. 18. וַיְהַתֵּל, Targ. וחייך *& irriſit eos*. Jud. 16. *ecce* הֵתַלְתָּ, Targ. שַׁקַּרְתָּא *fefelliſti me*.

Nom. הותל *falſus*. ☧ הֲתֻלִּים *falſitates, fallaciæ, deceptiones*. ☧ מַהֲתַלּוֹת *idem*.

E Rab. התול *deriſio, fraus*. דרך התול *per illuſionē*.

התף. Arab. התף *acclamavit*. Act. 36. v. 11. התפוא *acclamarunt omnes*.

התק. Arab. מהתק mahteq *volutabrum*: Plur. מהתקאת matequit *volutabra*.

התר. Rabbin. הִתִּר *conceſſit*: in יָתַר vide.

FINIS

LITERÆ HE.

Digitized by Google

LITERA

ו Vav.

ו·

Sexta Alphabeti litera di- A
citur Hebræis וָיו, Syr. ואו, A-
rabibus واو *vau*. Lxx. *ϐαῦ*.
Exponitur autem וָיו vel וָו
uncinus, clavus recurvus, quem
figura ו refert. ¶ Poteſtas e-
jus alia in Orthographia eſt, alia in Ety-
mologia. In Orthographia valet *v* conſo-
nantem, qua carent Græci, ſeu digam-
mon *vv*, veluti ex Græco *γγ* factum. In
Etymologia modò radicalis eſt, modò
ſervilis. Et ſervit utrinq; in principio &
fine. ¶ In principio eſt conjunctio copu- B
lativa, disjunctiva, adverſativa, cauſalis
ſeu rationalis, & ordinativa, pro natura
orationis. Copulativa plærunq; Gen. 1.
in principio creavit Deus cælum וְאֵת *& terram.*
וְהָאָרֶץ *& terra erat inanis & vacua.* ¶ Disjun-
ctiva, או *aut, vel.* Deut. 17. *non ſacrificabitis
Domino* שׁוֹר וָשֶׂה, Lxx. *μόσχον ἢ πρόβατον vitu-
lum aut ovem.* Exod. 12 v. 4. מִן הַכְּבָשִׂים וּמִן
הָעִזִּים *ex agnis aut ex capris accipies illum.* 2.
Sam. 2. *non declinavit ire ad dextrã* וְעַל, Targ.
אוֹ עַל *aut ad ſiniſtram.* Jud. 11. v. 30. *erit Domi-* C
ni וְהַעֲלִיתִיהוּ *aut offeram illud holocauſtum.* Ex-
od. 21. וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ *& percuſſor patris ſui, aut
matris ſuæ moriendo morietur.* ¶ Adverſativa,
אֲבָל *ſed.* Gen. 42. *& dixerunt ad eum; non do-
mine mi* וַעֲבָדֶיךָ *ſed ſervi tui ad emendum frumẽ-
tum.* Pſalm. 44. *omne hoc evenit nobis* וְלֹא *non
tamen obliti ſumus tui:* nec. Pſalm. 7. וָאֲחַלְּצָה
ſed exui hoſtem meum inaniter. ¶ Cauſalis, אִם.
Pſalm. 60. *da nobis auxilium ex tribulatione*,
וְשָׁוְא *quia vana ſalus hominis.* Eſa. 64. *ecce tu i-
ratus fuiſti*, וַנֶּחֱטָא *quia peccavimus.* Exod. 8. *di-* D
mitte populum meum וְיַעַבְדֻנִי, Lxx. *ἵνα μοι λα-
τρεύσῃ ut ſerviat mihi.* Levit. 10. v. 19. וְאָכַלְתִּי
*ſi comedíſſem hoſtiam peccati hodie, an bonum erit
in oculis Domini.* Targ. ואלופון אכלת *& ſi com-
edíſſem.* Exod. 4. v. 22. וְהַמָּאֵן, pro וְאִם הַמָּאֵן
& ſi nolueris. Eſa. 38. וַיִּשְׁמַע *& audivit quod æ-
grotâſſet Ezechias.* pro quo habetur, 2. Reg.
20. כִּי שָׁמַע *quia audiverat.* ¶ Ordinativa, אַחֲרֵי
אֲשֶׁר. Joſuæ 7. *& combuſſerant eos igne*, וַיִּסְקְלוּ,
Targ. בָּתַר דִּרְגִימוּ *poſtquam lapidaſſent eos.* Job.
14. *& vir morietur* וַיֶּחֱלָשׁ *poſtquam debilis fuit.*
¶ Similitudinis, כֵּן *ſic*: & habet vim colla-
tionis. Prov. 26. *aquæ frigidæ ſuper anima laſſa*:
וּשְׁמוּעָה *ſic rumor ex terra remota.* Ita ſępe in
Proverbijs. ¶ Eſt inſuper idẽ quod עִם *cũ.*
1. Sam. 14. v. 18. *quia erat arca Dei in die illo* וּבְנֵי
& filij (cũ filijs) *Iſrael in bello.* Targ. עִם יִשְׂרָאֵל
cum Iſrael. Eſa. 1. v. 13. *Non potero* (pro poſsũ
ſcil. ferre) אָוֶן וַעֲצָרָה *iniquitatem & congregati-
onem.* pro עִם. Contrà, עִם *cum*, pro ו copu-
la. 1. Sam. 16: v. 12. *& ipſe ruffus* עִם יְפֵה עֵינַיִם,
pro וִיפֵה *& pulcer.* ¶ Completiva inter-
dum, quando videlicet inſeritur ornatus
cauſa, nulla ſignificationis neceſſitate;
ſicut ف Arabum, de quo infra. Gen. 30. *Et
modicum quod fuit ibi coram me*, וַיִּפְרֹץ *& crevit
in multitudinem.* Amos 4. *& adducam fœtorem
caſtrorum veſtrorum* וּבְאַפְּכֶם *& in naſum ve-
ſtrum.* Levit. 7. *& poſtero die* וְהַנּוֹתָר *& reliquũ
ex eo comedetur.* ¶ Eſt etiam initium libro-
rum ſeu narrationum, quas præcedenti-
bus quaſi ſubjungit. Ruth. 1. וַיְהִי *& factum
eſt in diebus Judicum.* Quando initio verſus
vertit futurum in præteritum; vis ejus in
ſequens ejus verſus membrum, aut etiam
in verſum ſequentem ſpargitur. Pſalm.
106. v. 12. וַיַּאֲמִינוּ *& crediderunt in verbis ejus*,
יָשִׁירוּ *cantârunt laudes ejus*: pro וַיָּשִׁירוּ *& canta-
runt.* v. 16. וַיְקַנְאוּ *& zelâti ſunt contra Moſen in
caſtris, contra Aharonem ſanctum Domini.* v.
17. תִּפְתַּח *aperuit terra* (os ſuum) וַתִּבְלַע *& de-
glutivit Dathan.* v. 19. יַעֲשׂוּ *fecerunt vitulum in
Horeb.* pro וַיַּעֲשׂוּ *& fecerunt.* ¶ Sæpe nõ tam
res conjungit, quàm orationem, ſeu ini-
tium orationis continuat. ¶ In fine ver-
borum ו numerum pluralem conſtituit:
ut, פָּקְדוּ, Arab. פקדוא *viſitârunt.* In fine no-
minum verò, ו eſt affixum, ut Chald. & A-
rab. ה: ut, עַבְדוֹ *ſervus ejus.* ¶ Arabibus in di-
ctionis medio, ante tertiam radicis lite-
ram, format, 1. Plurale nominum maſcu-
linorum; ut, אֶרֶץ ard *terra*: ארוץ urud *terræ.*
2. Nomen, aut Infinitivum Cal. חרוג *exitus
& exire.*

Digitized by Google

A *& exire.* ¶ Porrò apud Hebræos, Chaldæos & Syros, ו initio & fine dictionum, ſemper eſt ſervilis, nunquam verò radicalis, exceptis paucis proprijs, quæ primam radicalem habent ו: ut, וַשְׁתִּי *Vaſti.* Eſther 1. LXX. *ἀστιν.* וָפְסִי, Num. 13. *Vophſi, ουαβι.* וָהֵב, Num. 21. v. 14. *Vaheb.* וַשְׁנִי *Vaſni*, filius Samuelis, 1. Paral. 6. וַיְזָתָא *Vaizata*, unus ex filijs Haman, Eſther 9. v. 9. Et uno appellativo וָוִים, quod ſubjungitur. Exceptis etiam paucis in quibus ה״י radicales in vav mutantur, ut וָלָד *natus*, à יָלַד *genuit.* שָׁלֵו *ſal-*
B *vus*, à שָׁלָה *ſalvus fuit.* ¶ Apud Arabes autem ſæpiſſimè eſt radicalis, ita ut pleræq; radices Hebræis à י incipientes, Arabibus à ו incipiant, literis ו״י permutatis: ideo in litera י quærendæ ſunt: ut, Arabic. וחד in Hebr. יָחַד invenies, &c. Et in fine Arabes ה in ו mutant.

וו. Inde Plurale וָוִים, Chald. וָוִין *uncini*, clavi recurvi, paxilli, qui infixi erant columnis templi, præ ſe ferentes figuram ו literæ, e-
A rantq; ad hoc facti, ut in ipſis ſuſpenderentur pecudes offerendæ, ibiq; excoriarentur, & interiora eximerentur: aut etiam cortinæ inde dependebant. Exod. 27. וָוֵי הָעַמּוּדִים, Targ. וָוֵי עַמּוּדַיָּא, Targ. Hieroſol. אונקלין דעמודיא *uncini columnarum.* Ibidem, וָוֵיהֶם, Targ וָוֵיהוֹן, Targ. Jeroſ. אונקליהון *uncini ipſarum argentum.*

ולא. Syr. וָלָא & וָלֵי, Rabb. ואלי (ad יאה refer) *æquus, dignus, conveniens, neceſſarius, debitus.*
B Foem. וָלְיָא *æqua, digna:* Plur. וָלְיָן *digna, utiles.* Joh. 3. וָלֵא *quod convenit vobis*: oportet vos.
וָלִיתָא *convenientia.* בְּוָלִיתָא *convenienter, dignè.* וָלִיאִירת *idem.* לא ואלי Aruch exponit: לא אָרִיךְ *non conveniens eſt.*

Reliqua omnia à vav incipientia Hebraica, Chaldaica, Syriaca & Arabica, quęre in radicibus à י incipientibus. וָלָד *natus*, in יָלַד *genuit*: וַעַד *pactum*, in יָעַד *convenit*: וֶרֶק *folium*, in יָרַק *viruit*, &c.

FINIS LITERÆ VAV.

Digitized by Google

LITERA

ז Zain.

SEPTIMÆ in Alphabeto literæ nomen eſt apud Hebræos זַיִן *zaijn:* Lxx. in Threnis Jeremiæ, ζάιν *zain*; quia ז olim ı pronunciabant apud Syros זַאי *ζaj:* apud Arabes זא *ze*, ultima abjecta, ſicut & Lxx. ζάι, in biblijs Græcis Baſileæ editis. ¶ Significat autem זַיִן Chaldæis *armaturam*, ſeu omnis generis arma, & inter hæc *telum, jaculum, ſpiculum*, quod figura ז refert. ¶ Poteſtas ejus alia in Orthographia eſt, alia in Etymologia. In Orthographia valet Græcũ ζδσ, Latinum *z ds:* quamvis Græcum ζῆτα, non cum זַיִן *zain*, ſed cum צָדִי *zade* conveniat. ¶ In Etymologia perpetuò eſt radicalis. niſi quod ſoli Æthiopes ז uſurpant pro זה pronomine relativo, *qui, quæ, quod:* ut, Pſal. 1. v. 1. זְאִיחַר *qui non ambulavit*. זְאִיקַם *qui non ſtetit*. Et in titulis Pſalmorum: זְדָוִיט τȣ δαβίδ *Davidis*. de quo radicem זָהָה vide. ¶ Ac in multis radicibus ז *ds* apud Chaldæos, Syros & Arabes, detracto ſc. ad vitandam hujus difficultatem, ſibilo *s*, in דָ *d*, mutatur: ut, זָכַר, Chad. & Syr. דְּכַר, Arabicè דָכַר dacar *recordatus fuit*. כָּזַב, Chald. & Syr. כְּדַב, Arab. כַּדַב cadab *mentitus fuit*. אָחַז, Chal. & Syr. אֲחַד, Arab. אַחַד achad *apprehendit, tenuit*. ¶ Ubi obſervandum, apud Arabes ex ז Hebræo factũ ד puncto, tanquam virgula Raphe ד notari, molliuſq;, ut *dh*, proferri. de quo R. David in libro radicum, in rad. זהוה ita ſcribit: בלשון ערבי יהיה ד לרפה במקום הזין בעברי *in lingua Arabica Daleth raphatum loco zain in Hebraica*. atq; ita punctum hoc ד ſeu virgula raphe ד originem vocabulorũ Arabicorum ex Hebraicis, ut plurimum oſtendit, de quo in litera Daleth. ¶ Sic Hebr. זה, Chal. & Syr. דִּי, vel ſola litera ד, Arab. cũ אל articulo, אַלְּדִי elladi, *qui, quæ, quod:* relativũ, utriuſq; generis & numeri. Æthiopes verò pro hoc relativo די vel ד, ipſum ז, ut & ſupra dictũ, retinent: ut, Pſ. 1. v. 1. אֲשֶׁר לאֹ עָמַד, Chald. דְּלָא קָם, Æthiop. זְאִיקַם, Arab. אַלְּדִי לַם יַקֻף elladi lam jakuf *qui non ſtetit in conſilio impiorum.*

A

B

C

D

זז. Chald. זָז *motus fuit*. in זוז invenies.

זאב. זְאֵב, Chald. דֵּאב & דִּיב, Syr. דְאב & דִּיב, Arab. דְאב & דִּיב dib, cum א articulo emphatico, אַדִיב adib, literis ז"ד, & א"י permutatis. (unde in officinis *Adip*) *lupus*, Wolff. PLur. זְאֵבִים, Chal. דִּיבִין & דְאבִין, Syr. דִּיבִין, Arab. דִיאָב dieb *lupi*. Eſa. 11. v. 6. *& habitabit* זְאֵב עִם כֶּבֶשׂ, Targ. דִּיבָא עִם אִמְּרָא *lupus cũ agno*. pax ſignificatur ſpiritualis tẽpore Meſſiæ. Syr. Joh. 10. v. 12. דִּיבָא *lupus autẽ rapit & diſpergit oves.* ¶ Et quia lupus animal robuſtũ, ſævũ ac rapax eſt, fit ut per metaphoram lupi dicantur, *homines fortes, feroces, ſævi, crudeles, avari, rapaces, hoſtes*. Gẽ. 49. v. 27. *Benjamin* זְאֵב *lupus diſcerpens*. Tribus Benjamin, ſemper fortis & ſęva fuiſſe deprehẽditur. Benjamitæ enim, & ex Gibea egreſſi, magnam ſtragẽ ediderunt in exercitu Iſraelitarũ, Jud. 20. v. 24. Et rapuerũt puellas Silo, Jud. 21. v. 20. Ex tribu quoq; Bẽjamin orti fuerunt cũ Saul, 1. Sam. 10. qui regno potitus, vicinis ſuis hoſtib. bellum intulit, & omnia cõmovit, 1. Sam. 14. v. 47: tum Paulus Apoſtolus, Rom. 11. v. 1. Philip. 3. v. 5. qui in Chriſtianos ſævijt, Act. 9. v. 1. Gal. 1. v. 13. Jer. 5. v. 6. זְאֵב עֲרָבוֹת *lupus veſperarũ vaſtabit eos*. Targ. *populi fortes* כְּדִיבֵי רַמְשָׁא *ſicut lupi veſpertini diripient eos.* lupi noctu egrediuntur ſylvis ad rapinã. Habac. 1. v. 8. *acriores ſunt* מִזְּאֵבֵי עֶרֶב, Targ. מִדִּיבֵי רַמְשָׁא *quam lupi veſperarum*. Zoph. 3. v. 3. *judices ejus ſunt* זְאֵבֵי עֶרֶב, Targ. דִּיבֵי רַמְשָׁא *lupi veſperæ*. Lupi veſpertini dicũtur, qui timidiores naturâ, nõ niſi ſub veſperã & noctem ſylvis prodeũt, & quos ſolos invenerint, homines aut pecudes invadunt & dilacerant. Sunt qui *Hyænas* veſperi & noctu graſſantes intelligant. Ezech. 22. v. 27. *principes ejus in medio illius* כִּזְאֵבִים, Targum כְּדִיבִין *ſicut lupi rapientes prædam, ad effundendum ſanguinem, & ad perdendas animas, & avarè ſectanda lucra.*

lucra. Act.20.v.29.*poſt diſceſſum meum intrabunt in vos λύκοι*, Syr.דִיבָא, Arab.דיאב dieb *lupi graves*.h.e.hoſtes Evangelij & falſi doctores.

זבב tria ſignificata habet.I.זְבוּב,Chald.דְבָב, Ar.דבב dhebeb, & דְבִינָה dubbina, literis דז permutatis, *muſca* fliege: Plur.זְבוּבִים, Chald.דְבָבִין, Arabic.דבאב dhebeb,& דְבִין dubbin *muſcæ*. Complectitur autē omnia inſecta alata,cujuſmodi ſunt muſca fliege: culex,Arab.דְבָארה muggæ: veſpa weſpe: fucus hummel: œſtrum bräm: crabro hornüß. Eſa.7.v.18.*& ſibilabit Dominus* לַזְבוּב *ad muſcam, quæ eſt in extremitate fluviorum Aegypti.* B Targ.לְעַם קָטוֹרֵי מַשְׁרְיָת גִּבָּרַיָּא דְסַגִּיאִין כְּדִבְבַיָּא *ad populum accinctum exercitibus fortium qui multi ſunt ſicut muſcæ.* Muſcis comparat exercitum hoſtium infeſtum & innumerabilem. Sic & Ariſtophanes: *quanta multitudo culicum accedit?* h.e militum. Eccl.10.v.1.זְבוּבֵי מָוֶת *muſca mortis, fœtidum & exhalans reddit unguentum pigmentarij.* Ex muſcis, frigoris tempore langueſcentibus & moribundis, ſi vel una in unguentū precioſum illabatur,illud corrumpit. C Cohæret autem cum ultimo noni capitis verſu: *Melior eſt ſapientia quam arma; & errans unus multa bona perdit.* Unus ſæpe in conſilijs aberrans, efficit in bello ut victoria amittatur, aut infeliciter ſuccedant omnia: ſicut una muſca unguentum peſſundat. inconveniens igitur eſt ibi capitum diſtinctio. ¶ 2.Reg.1.v.4. Achas,ex lapſu decumbens,mittit,qui de valetudine ipſius conſulant בַּעַל זְבוּב *Baal zebub, deum Ekron.* D Targ.בְּעֵל זְבוּב *Beelzebub.* Lxx. *Βάαλ μυῖαν Baal muſca.* Sic vocabatur idolum, quod incolæ urbis Ekron in Paleſtina colebāt, illudq; imperium in muſcas pernicioſas habere, & has ex ſua regione abigere credebant. Erat autem Jupiter qui apud Ethnicos *μυιαγρος* & *μυιώδης muſcarius*, *ἀπόμυιος* & *ἀπομυιαγρος muſcarū depulſor*, appellabatur. Idem vocabatur *ἀχὼρ*, ſine dubio ex Ekron ſeu Accarō urbis nomine. Plin. lib.10.v.18. E *Invocant Cyrenaici Achorē deum, muſcarum multitudine peſtilentiam afferentem: quæ protinus intereunt, quando litatum eſt illi Deo.* Et Judæi Chriſtum per *Βεελζεβοὺβ*, Syr. בְּעֵל זְבוּב, corruptè *Βεελζεβοὺλ* eijcere dæmonia calumniantur. Matth.12.v.24. Marc.3.v.2. Luc.11.v.15. Sic autem nomināt principem dæmoniorum, qui poteſtatem habeat in dæmonia, & hæc ex obſeſſis diſcedere jubeat. Ac diaboli muſcis comparantur, quod ſint ſpiritus volantes in aëre, cujus regiones, media &

A ſuprema, lumine carent, quod eo uſque radij ſolis à terra non regerantur: unde Paulus,Epheſ.6.v.13.dicit:*mundi dominos, rectores tenebrarum ſeculi hujus, & ſpirituales malicias in cæleſtibus.* ¶ Arab.דבאב אלכלב debeb alkelb *cynomyia*, muſcæ caninæ.

II.Arab.זַבַב zabab *criſpus, intortus fuit.* Piel זַבֵּב zabbab *criſpavit, intorſit, cincinnavit, echinavit.* מְזַבַּב muzabbab *criſpus, cincinnatus, echinatus, ſpinoſus* ut echinus, aut aſperum caſtaneæ operculum. Plur. מְזַבְּבִין muzabbabin *criſpi, cincinnati.*

Nom. זְבִיבָה zabiba *criſpitudo, capillus intortus, cincinnus, floccus*: B Plur. זְבִיב zabib *cincinni.* זְבִיבָה אַלְמַלְף zabiba almelf *criſpitudo lanæ aut panni, floccus.*

תַּזְבִיב tazbib *criſpatio, intorſio.*

זֻב zubb *pubes*, pudendum maris & fœminæ: Plur.זְבוּב zubub *pudenda.* ¶ זֻב אַתְּוֹר zubb athaur *corium tauri.*

III. Arab.זביבה zibiba *paſſula*, uva paſſa, uva Cypria,aut Smyrnæa: Pl.זְבִיב zibib *paſſulæ*: in officinis *zibebe.* זביב אַלְגַּבַל zibib algebel *paſſulæ montanæ* aut *ſylveſtres*, in Avicen. C In Geographia: במדינה גנואן כרום יחמל ענבא כביר אלחב גדא ויצנע מנה זביב טיב אלחק גליל אלמקדאר ויחמל אלי אלבלאד אלמגאורה להא ואלבעידה מנהא *in urbe Gannan ſunt vites, quæ ferunt uvas magnas baccis valde: & fiunt inde paſſulæ dulces guſtu, pulcra proportione, & feruntur ad urbes vicinas ei, & ab ea remotas.*

זבג. Arab.זַבְגָה zabaga *Gagates*; Hiſpanis *azavaye*: Plur.זְבַג zabag *Gagates.*

D **זבד** duo ſignificata habet. I. זְבַד, Chald.זְבַד *dedit, donavit.* Gen.30.v.19. dicit Lea ſextum filium enixa: זְבָדַנִי *donavit me Dominus* זֵבֶד *dono bono.* Targ.יְהַב לִי *dedit mihi Dominus* חֲלַק *partem bonam.*

Nom.זבד, in quibuſdam libris זֶבֶד *donū, munus*: Plur.Chald.זבדין *dona, munera.*

Propr. זַבְדִּי *Zebbedæus*: quem Latinè *Donatum* dixeris.

II.Arab.זַבַד zabad *ſpumavit.* Hiph.אַזְבַּד azbad *ſpumare fecit.* Marc.9.v.18.וְאַזְבְּדֵהּ *& faciebat ſpumare eum.* E Luc.9.וַיַּזְבֵּד *& ſpumare facit.* ✠ מְזַבְּדָא muzbada *ſpumans.*

Nom. זֶבֶד zabd *ſpuma, ſpumoſitas*: זֶבֶד אַלְבַּחַר zabd albahar *ſpuma maris*, ſaliſpuma, *alcyonium*, in libris Medicorum. Matth. *zebd al. bar, zebothalbahar.*

Deinde, זבד zubd *butyrū crudum*; itē, cruſtula in ſuperficie lactis calefacti, *coloſtrū*, ſpongioſa lactis denſitas à partu primo.

זבח זָבַח,Chald.& Syr.דְבַח,Arab.דְבַח dabah, ד cum pūcto ſupraſcripto,& literis זד permutatis,*mactavit, jugulavit, decollavit, occidit*

pecudem

pecudem ad convivium vel ſacrificium. A Per metonymiam, pecudem mactatã in convivio comedendam alijs præbuit; aut Deo idolisve obtulit in ſacris, *ſacrificavit, immolavit.* Gen. 31. v. 54. וַיִּזְבַּח, Targ. וּנְכַס *& mactavit Jacob* זֶבַח, Targ. נִכְסְתָא *mactationem in monte, & vocavit fratres ſuos ad edendum:* mactavit pecudes & paravit convivium, ad quod vocavit amicos ex Labani comitibus. 1. Sam. 28. v. 24. *erat mulieri vitulus ſaginatus in domo, & feſtinabat* וַתִּזְבָּחֵהוּ, Targ. וְנַכְסְתֵהּ *& mactabat illum, apponebatq; Sauli & ſervis ipſius.* B 1. Reg. 19. v. 21. *accipiebat Eliſæus par boum* וַיִּזְבָּחֵהוּ *& mactabat illud, & coquebat carnes, & dabat populo, & comedebant.* Targum וְהַרְמֵהּ *& diſſecabat illud*; in fruſta concidebat. Sic, Num. 22. v. 40. Deut. 12. v. 15, 16. v. 2. 1. Reg. 1. v. 9. Syr. Marci 14. v. 12. *die primo azymorum, quo ἔθυον,* Syriacè דָּבְחִין *mactabant Judæi paſcha.* Arab. Matth. 22. v. 4. וְעֻגוּלִי אַלְמֻעְלוּפָה קַדְדַבַחְתְּ *& vitulos meos ſaginatos jam mactavi.* In Geographia: C לא יִדְבְחוּן טֵאִירָא *non jugulant aves.* Alcor. 2. אִן אַלְלָה יַאמֻרְכֻם אַן תַּדְבַחוּא בַּקַרַה *ſi præceperit vobis Deus ut mactetis vaccam.* 1. Cor. 5. v. 7. *paſcha noſtrum eſt Chriſtus, qui ἐτύθη,* Syriacè אֶתְנְכֵס, Arab. דֻבִחַ dubih (eſt Niphal) *mactatus eſt pro nobis.* Atq; his ferè in locis mactationem ad convivia hominum, in cæteris verò ad ſacrificia Dei aut idolorum denotat. 1. Sam. 1. v. 4. וַיִּזְבַּח, Targ. וּדְבַח *& ſacrificavit Elkana:* victimas Deo offerendas adduxit. præcedit verſu 3. quod aſcenderit D in Silo *ad orandum,* וְלִזְבֹּחַ, Targ. וּלְדַבָּחָא *& ad ſacrificandum coram Domino.* Pſalm. 106. v. 36. וַיִּזְבְּחוּ, Targ. וּדְבַחוּ, Arab. וַדַבַחוּא vadabahu *& ſacrificârunt filios ſuos, & filias dæmonibus.* Syr. Act. 14. v. 13. ἤθελε θύειν, Syr. דְּנִדְבַּח *ut ſacrificaret illis.* ¶ Transfertur autem ad celebrationem Dei, & beneficiorum divinorum. Pſalm. 50. v. 14. זְבַח, Targ. דְּבַח, Arab. אדְבַח adbuh *ſacrifica Deo celebrationẽ.* Piel זִבַּח, Syr. דַּבַּח, Arab. דַבַּח *ſacrificavit.* Amos 4. *ſuper verticibus montium.* יְזַבֵּחוּ *ſacrificabunt.* E Arab. Alc. 2. יֻדַבִּחוּן אַבְנָאכֻם *ſacrificabunt filios veſtros.*

Nom. ſubſt. זֶבַח, Chald. דִּבַח, Arab. דַבְח dabh, Rabb. זְבוּחַ: Fœm. זִבְחָה, Syr. דִּבְחְתָא, Arabic. דַבְחַה dabha, & דַבִּיחַה dabiha *mactatio, jugulatio, decollatio, occiſio, cædes* pecudis ad convivium vel ſacrificium: per metonymiam, *convivium, ſacrificium, victima.* Pl. זְבָחִים, Chald. דִּבְחִין, Syr. דִּבְחִין, Arab. דַבָּאִיח dabâih, & דַבִּיחַה dabiha: Fœm. זְבָחוֹת, Arab. דַבְחַאת dabhat *mactationes, convivia, ſacrificia.* Quatuor igitur hoc mactationis nomine ſignificantur: 1. *convivium & cibus.* 1. Sam. 16. v. 3. *& vocabis Jeſſe* בַּזָּבַח *ad mactationem.* Targ. בְּשֵׁירוּתָא *ad convivium.* 1. Sam. 9. v. 13. *nam ipſe benedicit* הַזֶּבַח, Targ. מְזוֹנָא *cibum, & poſt hæc edunt peregrini.* 1. Sam. 9. v. 12. זֶבַח *convivium hodie in excelſo.* Jacobi 5. v. 5. *in luxurijs enutriviſtis corda veſtra, tanquam in die σφαγῆς,* Syr. דְּנִכְסְתָא, Arabicè אַלְדַבְח aldabh *mactationis.* h. e. convivij. ¶ 2. *ſacrificium.* Pſal. 40. v. 7. זֶבַח, Targ. נִכְסָא *mactationem & oblationem noluiſti.* Arabicè אַלְדַבָּאִיח aldabaih (Plur.) *ſacrificia.* 1. Cor. 8. v. 1. *εἰδωλόθυτα,* Syr. דִּבְחָא דְּפַתְכְרָא *ſacrificia* dicuntur ea, *quæ idolis immolantur.* ¶ 3. *κατ' ἐξοχὴν,* ea ſacrificij ſpecies, quæ זֶבַח שְׁלָמִים *ſacrificium retributionum* vocatur, & quod ſolis ſanctis ſeu mundis inde comedere liceret: à Chaldæo interprete נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא *ſacrificium ſanctitatum* redditur: quoties videlicet זֶבַח *ſacrificium,* & עוֹלָה *holocauſtum,* tanquam duæ præcipuæ ſacrificiorum ſpecies conjunguntur. quorũ hoc integrum ſuper altare concremabatur; illius pars incendebatur, ut adeps & exta, pars vero tradebatur ſacerdotib. Pſal. 51. v. 18. *non vis* זֶבַח, Targum נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא, Arab. אַלְדַבָּאִיח aldabaih (Plur.) *ſacrificium, & darem:* עוֹלָה, Targ. עֲלָתָא, Arab. אַלְוֻקוּד alvukud *holocauſtum non acceptum habes.* 1. Sam. 20. v. 6. *quia* זֶבַח יָמִים *ſacrificium dierum ibi toti familiæ.* Et v. 29. *quia* זֶבַח מִשְׁפָּחָה *ſacrificium familiæ eſt nobis.* Targum שֵׁירוּ נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא *convivium ſacrificij ſanctitatum.* ſolebant enim ſingulæ familiæ quotannis offerre ſacrificium שְׁלָמִים *retributionum*; atq; inde parare convivia, ſimulq; lætari. Marci 12. v. 33. *diligere proximum ut ſeipſum, plus eſt, quam omnia τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν,* Syriacè יַקְרָא וְדִבְחָא *holocauſta & ſacrificia.* Aliâs numerantur ſex ſpecies זְבָחִים *ſacrificiorum:* עוֹלָה *holocauſtum*; quod totum erat Domini, cutẽ verò ſacerdos accipiebat. Et hujus ſpecies quædam eſt עוֹלַת תָּמִיד *holocauſtum juge.* מִנְחָה *ſacrificium* præcipuè *veſpertinum.* זֶבַח שְׁלָמִים *ſacrificium retributionum,* quod erat omnium: Dei, ſacerdotis & offerentium. זֶבַח תּוֹדָה *ſacrificium confeſſionis.* חַטָּאת & אָשָׁם *hoſtia pro peccatis*, ex quib. cedebat offerentib. nihil: Deo adeps, renes, reticulũ jecoris &c. ſacerdotib. reliqua caro. מִלּוּאִים *impletiones*, ſacrificiũ conſecrationis. de quibus ſingulis in ſuis radicibus. ¶ 4. *cædes, hominum internecio.* Eſa. 34. verſ. 6. זֶבַח *mactatio.* Targum קְטָלָא *cædes eſt ipſi Jehova in Bozra.* Zophon. 1. verſ. 7. *quia paravit Dominus* זֶבַח, Targum קְטוֹל *cædem.* Ibidem. *Et erit in die* זֶבַח *mactationis Domini:* in die vaſtationis, excidij.

Ar. דהב dabh *angina*, occidens hominē. A
דַבָּאח dabbah mactator pecudum, *lanius*: Plur. דַבָּאחִין dabbahin *mactatores*, lanij.

Heem. מִזְבֵּחַ, Chald. & Syr. מַדְבַּח, Arab. מַדְבַּח madbah, הַמָּקוֹם שֶׁמַּקְרִיבִים עָלָיו הַזְּבָחִים, R. David: *locus ſuper quo offerunt ſacrificia; ara, altare, θυσιαστήριον*, Judæis opfferſtull. Plural. Fœm. מִזְבְּחוֹת, Chal. מַדְבְּחָן, Arab. מַדָאבִח madabih *ara, altaria*. Erant autē duo in templo Hieroſolymitano altaria: unum מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת *altare thymiamatis*: alterū מִזְבַּח הָעוֹלָה B
altare holocauſti. Exod. 30. v. 27, & 28. In illo aromata ſeu odora incendebantur quotidie, manè & veſperi: in hoc ſacrificia comburebantur. Illius verò cornua, quia quotannis ſemel in feſto expiationum à ſummo ſacerdote aſpergebantur ſacrificiorū ſanguine, Exod. 30. v. 10. nomen idē cum altero, מִזְבֵּחַ *altare*, à ſacrificijs obtinuit. Utrūq; conſtabat aſſerib. cedrinis, & obductum erat laminis; illud aureis, hoc æneis: unde & illud מִזְבַּח הַזָּהָב *altare aureum*, hoc מִזְבַּח הַנְּחשֶׁת *altare aneum*, appel- C
labatur. Exod. 39. v. 38, & 39. Illud in ſuperiori parte tectum habebat, quia lamina aurea exiguum ignem, ad ſuffitus faciendos neceſſarium ferre poterat, ne aſſeres adurerentur: hoc tecto carebat, & complebatur terra, quæ ignem majorē in ſacrificiorum cōbuſtione ſuſtineret: unde & מִזְבַּח הָאֲדָמָה *altare terreum* vocatur. Exod. 20. v. 24. *Altare terreum facies tibi*. Illud collocatum erat intra הֵיכָל *templum*, proximè D
velum, quod לִדְבִיר *ſancto ſanctorum* obtendebatur, ante arcam fœderis. h. e. ex hujus regione: hoc vero juxta templum in אוּלָם *portico ſeu atrio ſacerdotum*, verſus ſeptentrionem. unde illud מִזְבַּח הַפְּנִימִי *altare interius*, hoc *exterius* vocabatur: Et illud ſolis ſacerdotibus, hoc & alijs, præſertim orantibus adire licebat. Et à dextro latere דְּמַדְבְּחָא דְבִסְמָא *altaris ſuffitus*, ſtetit Angelus, qui Zachariæ odora imponenti ap- E
paruit. Luc. 1. v. 11. Et ad idem alludit Johannes Apocal. 9. v. 13. *audivi vocem unam ex quatuor cornib. altaris aurei, quod eſt ante oculos Dei*. Porrò ad aram tanquam aſylum, & locum tutum atq; inviolabilem, unde detrahi nefas erat, olim confugiebant rei & miſeri: cùm ut ſuppliciū differretur, tum ut eſſet cauſam cognoſcendi & culpā deprecandi ſpacium. Sed Deus inde ad pœnam rapi voluit homicidam voluntariū. Exod. 21. v. 14. *ſi quis per induſtriam occiderit proximum ſuum, & per inſidias, ab* מִזְבְּחִי, Targum מַדְבְּחִי *altari meo accipies eum, ut moriatur*. 1. Reg. 1. v. 48. Adonias ſeditioſus: & 2, verſ. 59. Joab hunc ſecutus, Salomonem metuentes, apprehendūt cornua הַמִּזְבֵּחַ, Targ. מַדְבְּחָא *altaris*: quod erat in Hieruſalem, ut ibi eriperentur. Sed illi, ut fratri, quem ad frugem rediturum ſperaret, ignoſcit: hunc verò, qui antea Amaſam & Abnerum interfecerat, occidi jubet Salomo. Joab in eo erravit, quod altare apprehendebant homicidæ involūtarij. ipſe autem ſciens interfecerat Abnerum. Sic etiam apud Ethnicos, ara erat miſerorum & reorum perfugium. Apud Plutarchum Demoſthenes capitis condemnatus, in Calabriam ad templum Neptuni confugit, & vix detractus ab ara, quia venenum hauſerat, exanimis concidit. Et apud Terentium Chremes inquit: *nemo accuſat, Syre, te, nec tu aram tibi, neq; precatorem pararis*. Plaut. in Moſtell. *ſed tu iſthic quid confugiſti in aram hanc?* Virg. 11. Æn. *& nata nequicquam altaria circum*. Ovid. 2. de ponto, Eleg. 8. *Vos eritis noſtra portus & ara fuga*. 4. Triſt. Eleg. 5. *Unica fortunis ara reperta meis*. Inde & phraſes: *effugere ad aram: ire poſt altare: aram amplecti*, &c. Rabb. vocabuli מִזְבֵּחַ noterikon eſſe ajunt, מחלה *veniam*, זכות *meritum*, בְּרָכָה *benedictionem*, & חיים *vitam*.

זבל duo ſignificata habet. I. זָבַל *habitavit*, herbergen. Gen. 30. v. 20. *Jam* יִזְבְּלֵנִי *habitabit* (apud) *me maritus meus*. pro יִזְבֹּל עִמִּי, quod eſt, יָדוּר עִמִּי *habitabit mecū*, wirdt bey mir herbergen. Ellipſis præpoſitionis. Targ. יְהֵי מְדוֹרָה דְבַעְלִי לְוָתִי *erit habitatio mariti mei apud me*. LXX. αἱρετιεῖ με *eliget me*: ſenſum expreſſerunt. ſequitur in textu: *idcirco vocavit nomen ejus* זְבֻלוּן *Zebulon*.

Subſtant. זבול & זבל, eſt דִירָה, *habitaculum, hoſpitium*, herberge. Eſa. 63. v. 15. *vide* מִזְּבוּל, Targ. מִמְּדוֹר *ex habitaculo ſanctitatis tuæ*. Hab. 3. *Sol, luna ſtetit* זְבֻלָה *in tabernaculo*: ה locale oſtendit accentus in penultima. Targum בִּמְדוֹרֵיהוֹן *in habitaculis ſuis*.

Propr. זְבֻלוּן *Zebulon*: cujus etymon in verſu ſuprà poſito traditur, ſextus Jacobi fili⁹ ex Lea: qui nomen dedit tribui, regioni & urbi Neronis tēpore munitiſſimæ.

Rabbin. זְבִיל *habitaculum* ſeu receptaculū libri, *membrana* ſeu *involucrum*, quo libri ab injuria temporis & pulverum, integri conſervantur, *Sittybus*. unde זְבִילִין דְחוּמְשִׁין *opercula Pentateuchorum*, quibus quinq; libri Moſis involvuntur.

Arab. זביל zibil, & זנביל *ſporta* in qua aliquid reponitur, vas vimineum. Act. 9. v. 25. Paulus per murum demittitur *ἐν σπυρίδι*, Arab. פי זביל fi zibil *in ſporta*.

II. Chald. & Syr. זְבַל & זְבַל, Arab. זִבְל zebel, Matth.

Matth. zebel, hebel, *ſtercus, fimus*: Pl. Rab. זבלים, Syr. זבלין, Arab. זבאלה zabala *ſtercora*. Chald. 2. Reg. 3. v. 37. כדמן *ſicut ſtercus in ſuperficie agri*. Targ. כזבל מבדר *ſicut fimus diſperſus*. Syr. Phil. 3. v. 8. *omnia iſta reputavi σκύβαλα*, Syr. איך זבלא *ſicut ſtercora*. quibus ſc. nihil eſt contemtius, nihil deteſtabilius. unde & Græcis, Syrac. 26. *& viri prudentes σκυβαλισθῶσιν contemnantur*. Arab. Pſal. 115. ירפע אלפקירמן אלזבאלה *eriget pauperem de ſtercoribus*. Hebr. מאשפות, Targ. מקלקלתא *ex ſterquilinio*. In libris Medicorum, זבל אלחנזיר zèbel alchanzir *ſtercus ſuis*, ſuccerda. זבל אלכלב zebel alkelb *ſtercus canis*, album græcum. B

מזבלה mazbâla *ſterquilinium, fimetum*. Pl. מזאבל mazabil *ſterquilinia*.

Verb. Rabb. in Piel זבל, Arab. זבל zabbal, Syr. in Hiphil. אזבל, Arab. אזבל azbal *ſtercoravit*, fimum agris & arborum radicibus inſperſit, fœcunditatis gratia. Syriac. Luc. 13. v. 8. ואזבליה *& ſtercorabo eam*; ficum. Rabb. מזבל *ſtercorans*. ſc. agrum.

זבילא *pala*, inſtrumentum ruſticum, quo agri ſtercorantur. C

Arab. תזבלה tazbila *ſtercoratio*: Pl. תזאבל tazabil *ſtercorationes*.

זבן duo ſignificat. I. Chald. & Syr. זבן *emit, redemit*. Chald. Dan. 2. v. 9. *tempus vos* זבנין *ementes*. Gen. 39. v. 1. ויקנהו, Targ. וזבנה *& emit eum Potiphar*. Syr. Joh. 12. v. 5. *unde* נזבן *ememus panem?* 2. Corinth. 4. v. 5. *ut qui ſub Lege ſunt* נזבן *redimat*. Niphal. Chald. אזדבן, Syr. אזדבן *emtus, redemtus eſt* vel *fuit*. 1. Corinth. 7. v. 23. *precio* אזדבנתון *redemti eſtis*. D Piel זבן *vendidit*. Chal. Gen. 25. v. 33. וימכר, Targ. וזבן *& vendidit primogenituram ſuam Jacobo*. Joel. 4. v. 6. מכרתם, Targ. זבנתון *vendidiſtis filijs Græcorum*. Syr. Matth. 13. v. 44. זבן *vendidit omnia quæ habet* וזבנה *& emit illum*. Luc. 22. v. 36. נזבן *vendat veſtem ſuam*, ונזבן *& emat gladium*. Pual. Chald. אזדבן, Syr. אזדבן *venditus fuit*. Chald. Pſalm. 105. v. 16. *in ſervum* נמכר, Targ. אזדבן *venditus fuit Joſeph*. Syriac. Luc. 12. v. 32. *quare non* אזדבן *venditum fuit unguentum*. E

Nom. זבן & זבון *emtor, obſonator*. ⁂ זבנא & זבינא *emtio*. ⁂ מזבן & מזבנן *venditor*. ⁂ זבון *venditio*. ⁂ זבין *merx*, quæ venditur.

II. Syr. זבן *tempus*, in זמן: & זובן *fluxum patiens*, in זוב reperies.

זבק. Arab. זיבק zaibach *argentum vivum*.

זבר. Arab. זבר zabar *putavit* vites aut arbores, ſicut hebræis זמר, literis מ״ב, ejuſdem organi, permutatis.

זבאר zabbar *putator* arború & vitiú, *frondator, pápinator*: Pl. זבארין zabbarin *putatores*.

A מזבר mazbar *falx putatoria, arboraria, vineatica*: Plur. מזאבר mazabir *falces putatoriæ*.

זבארה zabbara *idem*: Plur. זבאראת zabbarat *idem*. ⁂ אואן אזאביר im azabir *tempus putandi arbores, putatio*: זמיר Hebræis.

זבור דאוד zabur David *pſalterium Davidis*: ſic Hebr. זמירות *pſalmi*. ⁂ זבר quoq; *pſalterium* ſignificat. Cap. Filij Iſrael. ואתינא דאוד זבורא *& dedimus Davidi pſalterium*.

Rabb. זבורית *manubrium*.

Chald. זבורא *apis, veſpa, crabro*: in דבר habetur.

Syr. זבורא *patina & thuribulum*.

B Alcor. זבר אלחדיד *incus*.

זגג. Chald. & Arab. זגג *vitriarius*. ⁂ זגוגית *vitrum*: & ſimilia, in זכך reperies.

זגב. Arab. זגבה zagba *pilus velleris, villus, lanugo*: Plur. זגוב zugub *villi*.

מזגב muzaggab *villoſus*: Plur. מזגבין muzaggabin *villoſi, piloſi*.

קים אזגוב cajam azugub *erexit pilos*: horruit. מקים אזגוב mucajim azugub *horridus, erigens pilos*. תקים אזגוב tacijm azugub *erectio pilorum, horror*. C

זגה. Alcor. רככם אלדי יזגי לכם אלפלך פי אלבחר.
Alcor. אללה יזגי סחאבא *Deus diſgregat nubes*.

זגל. Arab. זגל zagal *animoſus, magnanimus, audax, temerarius, ferox, potens* in armis & bello: Plur. זגלה zagalah *animoſi, audaces, feroces*.

זגלה zogla *animoſitas, audacia, temeritas, incogitantia*.

זגל zagal *concio, carmen*: Pl. אזגאל azgal *carmina*. כאתב אלאזגאל catib alazgal *ſcriptor carminum*, poëta. D

תזגל tazgal *poeſis, ſcriptura contra alterum, proceſſus juris*: Plur. תזאגל tazagil *ſcripturæ contra alterum*.

זגר. Syr. זגר, Arab. זגר zagar *increpavit, reprehendit, cohibuit, compeſcuit, ſilentium impoſuit*. Pſalm. 106. זגר zagar *increpavit mare*. Pſal. 68. אזגר *increpa feram arundinis*. Marci 4. v. 39. פקאם וזגר אלריח fakam vazagar alrich *& ſurrexit & increpavit ventum*. Luc. 4. וזגר *& imperavit febri*. Epiſt. Judæ v. 9. יזגרך jazgurcha *increpet te Deus*. Syr. Marci 4. v. 59. *Sile* זגיר *obmuteſcens tu*. E

Subſt. זגרה zogra *increpatio, reprehenſio*: Plur. Alcor. זראגראת *increpationes*.

Avic. זגיר *tenaſmus*.

זגת. Chald. זוגת *balneum, lavacrum*. ⁂ זגתא *gallina*.

זדד. Arabic. תזדיד tazdid *æſtimatio, taxatio*.

זדה. Arab. תזדיה tazdia *ſtamen*.

זדח. Syriacè זדח *ſuperbijt*. ⁂ מזדחנותא *ſuperbia*.

Arab. ازدخ izdach *maxilla*: Plur. آزادخ azadich *maxillæ*. A

זדם. Arabic. زدم zadam *cepit, accepit, ſumſit, aſſumſit*.

זדע. Arab. مزدع mazda *circus & circulus*, ubi ſpectacula exhibentur: Plur. مزادع mazadi *circi, circuli*.

זדק. Syr. זדק *juſtus, æquus fuit*: in צדק invenies.

זדר. Arab. زدر zadar *reprehendit*. Gal. 2. يزدرونه jazdurun bihu *reprehenderunt eum*.

مزدر mazdar *gerundium*.

זהה. זה & זו, Chald. Syr. & Arabic. ذا, & Chaldaic. זו & דו, & די, & דין, & דנן, & דיך, & דנא, & דכן *hic, is, iſte*: demonſtrativũ rei, loci & temporis. Gen. 5. v. 27. זה, Targ. דין *iſte conſolabitur nos*. Eſt autem זו generis cõmunis, ſicut אשר. Plur. Chald. אלין, דנן *hi, illi, iſti*. Foem. זאת, & זו, & זה, Chald. דא & דנה *hæc, ea, iſta*: Plur. דנן *iſta*. ¶ Interdum זה, Chald. די, Arab. cum אל el, articulo אלדי *elladi* vel *alladi*, ferè ſemper valet relativum אשר *qui, quæ, quod*: Plur. Arab. אלדין elladin: Dual. אלדאן elladan *qui*. Job. 19. v. 19. וזה אהבתי, Targ. ודין רחמת *& is, quem dilexi, converſi ſunt contra me*. Vel eſt ſimul demonſtrativum & relativum, cum poſtponitur nomini, & verbum ſequitur: ut, Pſal. 74. *montem Zion* זה, Targ. דין *iſtum, in quo habitaſti*. Dan. 2. *Daniel ingreſſus eſt ad Arioch*, די מני *quem conſtituerat rex*. Exod. 13. *propter* זה *illud quod fecit Dominus*. ¶ Et pro די uſurpatur ד, in Targum & Talmud: ut, Pſalm. 1. v. 1. *beatus vir* אשר לא, Targ. דלא, Arab. אלדי לם elladi lam *qui non abijt in conſilio impiorum*. ¶ Et די ac ד, articulum genitivi ſignificant. Dan. 2. *dixit ad Arioch* שליטא די מלכא *principem regis*. Pſal. 1. v. 2. *in Lege* יהוה, Targ. דיי *Domini*. Et v. 5. *in cœtu* צדיקים, Targ. דצדיקין *juſtorum*. ¶ Etiam pronominum: ut, דידי *mei*, דידיה *ejus*. Syr. דילן *noſtrum* vel *noſtri*. Inde דילני, emphat. דילנא *quod noſtrum eſt*, proprium uniuſcujuſq; *privatum*: Plur. דילניא *privata*. דילנאית *privatim*. Sic דילה *ipſius*. דיליתא & דיליותא *proprietas*. ¶ Æthiopes verò pro hoc relativo זה, ipſum ז uſurpant: ut, Pſalm. 1. v. 1. זאיקם *qui non ſtetit in via peccatorum*. ¶ Emphaticum הזה, Chal. ההן *ille, ipſe*: Foem. הזאת, Chald. הדא, Arab. הדא hada *hæc, hoc*: להדא lihada, & מן אגל הדא min agal hada *propter hoc*. ¶ Præponũtur inſuper huic voculæ & literæ Caleb; ut, Jerem. 2. *etiam* מאת זה *inde exibis*: Ex iſto loco. Gen. 37. *profecti ſunt* מזה *inde*: Ex iſto loco. Gen. 38. *non fuit* בזה *ibi meretrix*. in iſto loco. Et ב ſubintellecto: Exod. 5. *Quare* זה *ibi dimiſiſti eos?* pro, בזה הדרך *in iſta via*. Numer. 13. *aſcendite* זה *iſthac*: pro בזה הדרך *per iſtam viam*. B C D E

Verb. Rabb. זהה & זהא *calefecit*. ܙܗܐ *æſtus, calor, radius ſolis, coruſcatio*.

Syr. זהא *ſuperbus, magnificus, curioſus, circumſpectus, cautus fuit*. ܐ ܙܗܝܪܐ זהיראית *cautè, circumſpectè*.

זהין *alacris*: Plur. זהוניא *alacres, læti*.

זהב. זהב, Chald. & Syr. דהב, Arab. cum ד puncto supernè impoſito, ذهب deheb *aurum*. Pſalm. 19. v. 11. *deſiderabilia* מזהב, Targ. מן דהבא, Arab. מן אלדהב min aldeheb *magis quam aurũ*. Exod. 25. *& operies eam* זהב טהור, Targ. דהב דכי *auro puro*: quod poſtquam fuerit excoctum, relinquitur defæcatum ab omnibus ſcorijs. Marc. 10. *non poſſidebitis* χρυσὸν, Syr. דהבא *aurum*. ¶ Auri autem nomen cum numero uſurpatum, ſignificat שקל *ſiclum*, (aut certè זהוב *aureum*, auri denarium) qui valet ſemunciam ſeu quatuor drachmas Atticas, aut denarios. Et drachma ſeu denarius auri, unum aureũ ungaricum. Gen. 24. v. 22. עשרה זהב *decem aurei pondus eorum*. Targ. עסר סלעין דדהבא *decem ſicli auri*. h. e. 40. ungarici. Lxx. δέκα χρυσῶν *decem aureorum*. Rabb. הזהוב הוא דינר *aureus eſt denarius*. 2. Reg. 5. ששת אלפי זהב, Targum דינרין דדהב *denarios auri*: de Naaman. ¶ Per metaphorã, aurum dicuntur res puræ & mundæ, aut quæ colore aurum referunt, ut *vinũ, oleum & ſudum cœlum*. Vinum: Jerem. 51. v. 7. כוס זהב *calix auri Babylon in manu ejus*. h. e. vini clari. Oleum: Zacha. 4. v. 11. *Evacuantes à ſe* הזהב *aurum*. h. e. oleum. Targum משחא לבוציני דדהבא *oleum in lucernas aureas*. Sudum cœlum, ſerenitas auri inſtar rutilans: Job. 37. v. 21. *à ſeptentrione* זהב *aurum venit*. h. e. cœlum ſudum: vel, qui hoc fermè invehit, ventus purus ut aurum, & purgans aerem, ut fiat purus ſicut aurum: ventus Boreas; unde & ab Homero dicitur αἰθρηγενέτης *ſerenitatis effector*. Virg. 1. Georg. *Et claro cernes ſylvas Aquilone moveri*. i. e. ſerenifico. Contrà Horatius; *plumbeus Auſter*: ab humore pluvio. Lxx. νέφη χρυσαυγοῦντα *nubes inſtar auri ſplendentes*.

Heem. מדהבה *aurum, tributum, aureũ*. alijs *urbs Babylonia*, auro abundãs. Eſa. 14. v. 4. *& ceſſavit* מדהבה *aurum*: tributũ: quia præcedit, נוגש *exactor*. ut cum Chaldaico דהב conveniat.

Rabb. זהבי *aurifaber*.

Verb. זהב, Arabicè ذهب dahab *inauravit*.

מודהב mudahib *inaurator, aurarius*. ܐ מדהב mudahab *inauratus*. ܐ תדהיב tadhib, & תדהבה tadhiba *inauratio*.

זהד. Arab. זאהד zahid *conſtans, firmus, ſtabilis:* A
Plur: זָאהִדין *conſtantes.*

זהם. זָהַם, Chald. זהם *inquinavit, fœdavit,* vergifften. In 2. conjug. זִהֵם. Job. 33. v. 20. וְזִהֲמַתּוּ *& inquinabit eum vita ejus panē.* hoc eſt, anima ipſius ut omnem cibum inquinatum, fœdum, inſipidum, inſuavem reputet, & abominetur, efficiet. Eſt enim verbum fœmininum, quod ad חַיָּתוֹ *vitam ſeu animam ejus* refertur. Passiv. Chald. אִזְדַּהַם *inquinatus, fœdatus fuit.* Pſal. 106. *mutaverunt gloriam ſuam in ſimilitudinem bovis comedentis herbam.* Targ. addit: וּמִזְדָהֲמִין *& inquinati.* hoc eſt, qui ubi multum herbæ comederit, multum fimi egerit, & ſeſe inquinat: quo nihil deteſtabilius. Rabb. מוּזְהָם *inquinatus, ſordidatus.* מַיִם מוּזְהָמוֹת *aquæ inquinatæ.* B

Chald. זוּהֲמָא & זִיהוּמָא *ſordes, excrementum, recrementum, ſcoria, ſudor, ſpuma.* Ezech. 24. וְחֶלְאָתָהּ, Targum וְזִיהוּמַהּ *& ſordes ejus* (ſpuma ejus) *non egreſſa eſt ex ea.* זִהֲמָא דְּדַהֲבָא *ſcoria auri.* C

Chald. זְהִים *inquinatus, fœdus.*

Arab. זהים zehim *inſulſus, inſuavis mores.* ✠ זהמה zehema *inſipiditas, inſulſitas.* ✠ זהומאת *inſipida, pinguia,* in Avicenna.

זהק. Arab. זהק zahaq *illapſus fuit, incidit, influxit.* In 3. conjug. אָזְהַק azhac *inclinavit.*

זהקה zahca, & מזהקה mazhaca *influxus, illapſus.* Partic. מוזהק muzzahac *illapſus.*

זהר tria ſignificata habet. I. זְהַר, Chald. זְהַר *ſplenduit, clarus fuit, fulſit, refulſit.* In 3. conjug. הִזְהִיר, Chald. אַזְהַר *idem.* Dan. 12. v. 3. *& qui erudiunt* יַזְהִרוּ *fulgebunt* כְּזֹהַר *ut ſplendor cœli.* L x x. ἐκλάμψουσι. Matth. 13. *tunc juſti* ἐκλάμψουσιν *fulgebunt ut ſol in regno patris mei.* Eſa. 9. *Lux* נָגַהּ, Targ. אַזְהַר *ſplenduit ſuper illis.* Marc. 9. וּמְזַהַר *& ſplendidum factum eſt veſtimentum ejus.* D

Subst. זֹהַר, Chald. זִיהוֹר *ſplendor, fulgur, lux, claritas.* Ezech. 8. v. 2. *ſicut aſpectus* זֹהַר *ſplendoris.* E

Chald. זִיהוֹרָא *luna,* à ſplendore & pulchritudine.

Arab. אזוהרה azohôra *lucifer.* In Geograph. היכל אלזהרה heikel alzohôra *templum veneris.*

זהורית & זְהֹרִית, Syr. זְהוֹרִית *coccinum,* color carmeſinus, à pulchritudine. ✠ זְהִרוּרָא *pulchritudo.* ✠ זְהָרִי *toxicum.*

II. Per metaphoram, זְהַר *præadmonuit, commonefecit,* Warnen; qui enim admonetur, illuſtratur & de rebus eventuris edocetur. Paſſ. נִזְהַר, Chald. אִזְדְּהַר, Syr. אֶזְדְּהַר *admonitus, commonefactus, edoctus fuit, cavit.* Eccl. 4. v. 13. *qui non novit* לְהִזָּהֵר, Targum לְאִזְדַּהֲרָא *admoneri ampliùs,* L x x. προσέχειν *præcavere.* Marc. 7. v. 15. προσέχετε, Syriac. אֶזְדַּהֲרוּ *cavete à pſeudoprophetis.* In 2. conjug. Syr. זַהַר *admonuit.* Luc. 8. v. 56. *ipſe verò* זַהַר *admonuit eos.* In 3. conjug. הִזְהִיר, Chald. אַזְהַר *admonuit, commonefecit, exhortatus fuit, caſtigavit.* Ezech. 3. v. 19. *quia* הִזְהַרְתָּ, Targ. אַזְהַרְתְּ *commonefeciſti impium.*

Rabb. זְהִירִים, Chald. זְהִירִין & זַהֲרִין *admonitores, adhortatores, exactores, præfecti, cuſtodes.*

אֹזְהַר & מַזְהַר *ſpeculator:* Plur. אַזְהֲרִין *ſpeculatores.*

Rabb. הַזְהָרָה, Chald. אַזְהָרָה & זִיהוּרָא *admonitio, cautio:* Plur. Syr. זַהֲרָן *admonitiones, adhortationes, caſtigationes.*

וְהִירְאוּת *cautè, diligenter, benè.*

III. Chald. זְהַר, Arab. זהר zahar *floruit.* Hoſ. 14. v. 6. יִפְרַח *florebit ut lilium.* Targ. יִזְהֲרוּן *florebunt.* Arab. Pſalm. 90. v. 6. יזהר *florebit manè.* ſcilicet herba.

Arab. זָהַר zahar *flos:* Plur. אָזְהָאר azhar *flores.* Matth. 6. v. 28. תאמלוא אזהאר אלחקל *conſiderate flores agri.* Avic. זהרה אלנחאס zaharat alnahas, Mattheol. zar alnhas *flos æris.*

זוב. זוב & זָב, Chal. דָּאב & דָּב, Arab. דאב dib & דוב dub *fluxit, effluxit, diffluxit, liquefactus fuit,* rinnen / flieſſen. Jer. 49. זָב *fluxit vallis tua:* fluet iſta vallis præ ſanguine interfectorum. Levit. 15. *ſi* תָּזוּב, Targ. תֵּדוּב *fluxerit mulier.* Pſal. 105. *aperuit petram* וַיָּזוּבוּ, Targ. וּדְאַבוּ *& fluxerunt aquæ.* Eſa. 48. *ſcidit petram* וַיָּזֻבוּ, Targ. וּנְגַרוּ *& fluxerunt aquæ.* Threnorum 4. *qui* יָזוּבוּ *fluunt transfixi:* fluit ſanguis eorum, qui perierunt fame, ac ſi fuerint transfixi. Arab. Pſalm. 97. דאבת dibat *fluxerunt* (liquefacti ſunt) *montes ut cera.* Particip. זָב, Chald. דָּאֵב & דָּיֵב & דָּיְבָן, Arab. דאיב daib *fluens.* Fœmin זָבָה, Chald. דָּיְבָא *fluens:* fluxum patiens, vir ſeminis, fœmina ſanguinis. Exod. 3. v. 8. *ad terram* זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ *fluentem lacte & melle.* hoc eſt, quæ lacte & melle abundat. Targ. עָבְדָא *facientem lac & mel.* Virg. Eclog. 3. *Mella fluant illi: ferat & rubus aſper amomum.*

זוֹב, Chal. דוב *fluxus.* ✠ Rabb. זִיבָה *fluxus ſeminis aut ſanguinis, gonorrhæa, menſtruum, profluvium.* דַּם זִיבָה *ſanguis profluvij,* qui extra ſeptem dies menſtrui ſtillat. Eſt autem duplex ſeminis fluxus: 1. קֶרִי *nocturnus.* 2. טִפָּה *deſtillatio:* eaq; vel *tenuis,* inſtar ריר *ſpuma,* aut *ſalivæ;* vel עָב *craſſa.*

זוֹבָן, Arab. זֻבָן *mentula,* membrum viri unde ſemen fluit.

Arab. מֻדַאב mudib *liqueſcens, fluens.* In 2.

 conjug.

A

& addam ſuper laudem tuam. Actor. 4. *Dominus* יָזִיד *adjungebat ad Eccleſiam.* יזאד *addetur.*

זָאִיד zaid, & מָזִיד muzid *additus, ſuperfluus, nimius, abundans.*

זיאדה zieda *additio, incrementum, augmentum, melioratio, ſuperfluitas, abundantia; porticus:* Plur. זואיד zavaid *additiones.* זיאדת נהר ziedat nahar *additio diei*, intercalatio. זיאדה לאלמאזאן zieda lealmizin *additio ad pondus.* Geogr. זארה אַלניל *incrementum Nili.*

מָזוֹד *ſaccus*, in quo aliquid reponitur.

זון. Syr. זַוֵּן *pavit.* ܙܘܢ זְוָן *cibus:* in זון invenies.

B

זוה. Hinc זָוִית, Chald. & Syr. זויתא & זוי, Arab. זאויה zavija *angulus*, Eckſtein: Plur. זָוִיוֹת, Chald. & Syr. זָוִין, Arab. זואיאת zavijat *anguli* ædificij exteriores qui prominent. Zach. 9. v. 15. כְּזָוִיוֹת *ſicut anguli altaris:* qui ſcilicet ſanguine victimarum conſperguntur. Pſalm. 144. v. 12. *filiæ noſtræ* כְּזָוִיֹּת *ſicut anguli exciſi:* ſicut anguli palatiorum ex lapidibus quadratis dolatis facti.

C

Alia forma; מְזָוִים *anguli*, interiores ſcilicet: in quos reponuntur neceſſaria, winckel / *cellæ, promptuaria, penuaria.* Pſalm. 144. v. 13. מְזָוֵינוּ *anguli noſtri pleni.* Targum אֹסוֹבְרֵינָא *cellaria noſtra.* L x x. *ταμιεῖα cellæ.* ¶ Arab. etiam זאויה zavija *monaſterium.* ¶ In Euclid. זאויה מֻסְתַּקִימָה אַלְחַטִּין zavijah muſtakima alchattin *angulus rectilineus.*

זיו. זִיו *ſecundus menſis anni*, aliâs אִיָּר (in quo arborum eſt pulchritudo) dictus, cujus initium in 12. Aprilis incidit. 1. Reg. 6. v. 1. *in anno quarto, menſe* זִו *zif, hic eſt menſis ſecundus.* Targ. זִיו נִצָּנַיָּא *ſplendoris florum:* in quo primùm apparent flores arborum.

D

Eſt enim Chald. זִיו, Foem. זִיוָא *ſplendor, decor, forma, figura, facies:* Plur. זִיוִין *formæ, facies.*

זִיוְתָן *ſplendidus, decorus:* Plur. זִיוְתָנִין *ſplendidi, decori.* Foem. זִיוְתָנָן *ſplendida.* 1. Sam. 22. v. 13. מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ *à ſplendore coram eo.* Targ. מִזִּיו יְקָרֵהּ *à ſplendore gloriæ ipſius.* Dan. 2. וְזִיוֵהּ *& forma ejus magna.*

E

זיז. זִיז nomen collectivum, comprehendens *feras*, hinc inde זָזִים ſeſe moventes, ſeu diſcurrentes in agris & ſylvis. Pſalm. 50. v. 11, & 80. verſ. 14. וְזִיז שָׂדַי *& fera agri.* L x x. *καὶ ὡραιότης & pulchritudo.* legerunt זִיו, ob ו׳ י׳ ſimilitudinem. Targ. וְתַרְנְגוֹל בָּרָא *& gallus ſylveſtris.* Eſt nomen avis magnæ. Eſa. 66. v. 11. *& deliciabimini* מִזִּיז (pro זִיו *ſplendor*) *à ſplendore gloriæ ejus.* Targ. מֵחֶמֶד *de elegantia.* Lxx. ab *εἰσόδου introitu.* Hieron. *ab omnimoda gloria ejus.* In his enim locis omnibus, in quibus tantum occurrit, à quibuſdam exponitur *univerſitas.*

A

מְזוּזָה, Chald. מְזוּזְתָא *poſtis*, pars januæ ſeu portæ dextra & ſiniſtra, latus oſtij, unde hoc pendet. Deut. 6. v. 9. וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ *& ſcribes ea ſuper poſtibus domus tuæ & in portis tuis:* in uno poſtium (Targ. סִפַּיָּא) ut manè & veſperi recorderis. Rabb. מִצְוַת מְזוּזָה *præceptum poſtis* erat autem מְזוּזָה ſchedula quædam, in qua ſcriptum erat: *Audi Iſrael Dominus Deus tuus, Dominus unus eſt:* & ponebatur ſuper limen oſtij. Filum triplex, quod non facilè rumpitur, eſt תפילין בראש ובזרוע וציצית בבגד ומזוזה בפתח:

B

Rabb. item verbum זוז vel זָז *motus, agitatus fuit* è loco in locum, *receſſit, diſceſſit:* ut, לא זָז מִשָּׁם *non diſceſſit inde.*

זוז *drachma* ſeu *denarius Romanus.* hoc eſt, $1\frac{1}{7}$ drachmæ: ferè Angelicus, Schreckenberger. ſicli quadrans, in argento, groſſi argenti ſemuncialis ſeu Joachimici pars octava, vel tres groſſi Miſnici, ein halber ort. In auro, unus Ungaricus. זוז de argento: דִּינָר de auro. Elias Levit. Plur.

C

זוזים, Chald. זוזין *drachmæ, denarij.* R. David in 45. Ezech. השקל הוא ארבעה זוזים *ſiclus eſt quatuor drachmæ.* 1. Sam. 9. רֶבַע *quarta pars ſicli.* Targ. זוזא חֲדָא *drachma una argenti.* Luc. 15. *reperi δραχμὴν drachmam unam.* Syriac. זוזי *denarium meum amiſſum.* Matth. 17. *præceptor veſter non ſolvit δίδραχμα*, Syr. תרין זוזין *duos denarios:* ſemiſiclum.

Chald. זָאו *ramus*, frons arboris, quod vento agitetur: Plur. זָאוִין *rami, arbores.*

D

זָז & זִיז *thalamus, appendix:* prominentia in muro, quæ trabium capita ſuſtinet: Plur. זִיזִין: Foem. זָזִין *appendices.*

Gen. 14. v. 5. הַזּוּזִים בְּהָם *& zuzim in Ham:* ſunt Gigantes in eo loco habitantes. Targum תַּקִּיפַיָּא דִּבְהֵמְתָא *robuſtos qui erant in Ham.* acceperunt pro עָזַז. ſic, L x x. *καὶ ἔθνη ἰσχυρὰ ἅμα αὐτοῖς & gentes fortes cum eis.* quaſi עַזִּים & בָּהֶם.

זוח. Chald. זוח & זָח idem quod זָחַח, *levatus, elevatus, ſublatus, remotus fuit.* Job. 8. יָקוּט *langueſcet.* Targ. תְּזוּחַ *tolletur conſtantia ejus.*

Rabb. מֵזִיחַ *tollens, abolens.*

E

Syr. זוחא, & זִיחָא, & זִיחָתָא *elatio, ſuperbia, applauſus.*

זוט. Rabbin. זוט *parvus, abbreviatus*, in compendium redactus; ut, סֵדֶר עוֹלָם זוּטָא *ordo mundi minor.* hoc eſt, in epitomen redactus.

זוטו *fundus, ſolum, fundamentum;* ut,. בזוטו של יָם *in fundo maris.*

זוטא & זט *vive, proſit:* dicitur ſternutanti: Eſt Græcum *ζῆθι vive.* ad quod etiam alludi-

alluditur, cum dicitur, ויטא אבא חיטא A
אוכטון ζῆ ἑπτὰ, θνήσκει ὀκτώ: & exponitur, יחיה שבעה ימות שמונה *vivet ſeptem, morietur octo.* hoc eſt, ſeptimeſtris partus vivere ſolet, octimeſtris mori. Eſt enim ζ nota ſeptenarij apud Græcos, & ζῆθι *vive:* θ verò litera Alphabeti octava, & prima nominis θάνατος *mors:* condemnationis & mortis nota in judicijs Græcorum. ſic in verſiculis: *Sex horæ tantum rebus tribuantur agendis; Vivere poſt illas litera zita monet.*

זטא גræca litera ζ.

מזוז mezuet *pera:* Plural. מזאוס mazavit *pera.*

B

זול duo ſignificata habet. I. זול vel זַל: in 3. conjug. הזיל *vilipendit, contemſit,* verſchmet̃en. Eſa. 46. v. 6. הַזָּלִים *vilipendentes aurum ex loculo.* hoc eſt, tanquam rem vilem expendentes, profundentes. Targ. גָּבַן *colligentes:* auferentes. L x x. συμβαλλόμενοι *conferentes.* Thren. 1. v. 8. *omnes qui honoraverunt eam* הִזִּילוּהָ *vilipendunt eam.* zere in chirek & dages reſolvitur. L x x. ἐταπείνωσαν *humiliarunt.*

C

Rabbin. זול, Chald. זלות *vilitas*, parvum precium, contemtus. בְּזול *vili precio,* wolfeil.

זלזול הורים *contemtus parentum.*

II. Arab. זול zul & זאל zil, ſicut hebr. אזל *abijt, paulatim ceſſavit, deſijt, deſtitit, perijt, evanuit, amotus, ablatus, ſublatus, amiſſus fuit.* Matth. 5. verſ. 18. אלסמא ואלארץ תזולאן *cælum & terra tranſibunt:* Duale. Matth. 24. verſ. 35. אלסמא ואלארץ יזולון וכלאמי לא יזול *cælum & terra tranſibunt, verba autem mea non tranſibunt.* 1. Corinth. 2. verſ. 6. *qui* יזולון jazulun *pereunt.* Actor. 23. *non* תזאל tazil *ceſſabis evertere vias Domini.* Alcor. 2. ולא יזאלון *& non ceſſabunt.* In precat. יא מן לה מלך לא יזול ja man lahu mulc la jazul *ô cui eſt regnum, quod non ceſſabit.* In 2. conjugat. זואל zavel. In 3. conjugat. אזאל azil *tulit, ſuſtulit, abſtulit, demſit, amovit, abolevit.* Actor. 3. verſ. 15. *Deus poſtquam* אזאל *abſtulit* (diſſimulavit) *tempora.* 2. Corinth. 11. verſ. 25. *ut* יזילה jazilhu *amoveret illum à me.* זאול אלורק zavel alvaraq. *decerpſit folia,* aut *pampinos;* pampinavit, frondavit.

D

E

מזאול muzaval *amotus.* מזאול אלורת muzaval alvarth *exhæredatus.*

זואל zivil, & אזאלה, & תזואל tazvil *ſublatio, remotio, abolitio.*

זום. Syr. זָם *ſonuit, reſonuit,* Sommen. 1. Cor. 13. v. 1. *ſunt æs* ἠχῶν, Syr. דְזָאֵם *quod reſonat.*

זַמְוִין *tibia,* à ſonitu.

זון quinq; ſignificata habet. I זון idem quod זאן. Inde nomen זָן, Fo... זונה: & cum מ heemanthi מָזוֹן, Rabb. מזון *cibus, eſca, alimentum, nutrimentum.* Pſalm. 144. v. 13. *anguli noſtri pleni, depromentes* מִזַּן אֶל־זַן *à cibo ad cibum.* Targ. מִן שַׁתָּא לְשַׁתָּא *ab anno in annum.* hoc eſt, ſuppeditantes cibum ab uno anno in alterum: ab eo anni tempore, quo fruges colliguntur, uſq; ad idem tempus alterius anni. L x x. ἐκ τούτου εἰς τοῦτο *ex hoc in illud:* quaſi eſſet, מִזֶּה אֶל־זֶה, literarum ו ז similitudine decepti. In quibuſdam libris ſcribitur זַן, patach pro camez. Joel. 3. v. 3. *& dederunt puerum* בַּזּוֹנָה *pro cibo.* ſequitur: *& puellam vendiderunt vino.* Targ. בְּאַגַר זָנִיתָא *pro mercede meretricis:* ex ſignificatione זנה *ſcortatus eſt.* Hieron. *in proſtibulum.* Gen. 45. v. 23. *portantes frumentum, panem* ומזון *& alimentum patri ejus ad iter.* Targ. וזוין *& cibos.* אפונים ופול ועדשים ודחן וכסמין וחאנים וצמוקים ותמרים כי אלה לברם הם מזון חוץ מדגן ושעיר: א״ע.

ADIECT. זונה cibos præparans & vendens fœmina, *caupona, tabernaria, hoſpita.* Plural. זונות *caupona, tabernaria.* Joſ. 2. v. 1. *ingreſſi ſunt domum mulieris* זונה *caupona, nomine Rahab.* Targ. פונדקיתא *cauponaria:* quod eſt Græcum πανδοκεύτρια *tabernaria* (maſc. פונדקי πανδοκεύς *caupo:* & פונדק πανδοχεῖον *diverſorium.*) L x x. πόρνης *meretricis.* q. eſſet à זָנָה *ſcortatus fuit.* (ſed ſi fuiſſet meretrix, hi viri ad illam non divertiſſent, ob ſuſpiciones & ſcortatorum advenientium metum.) unde Jacob. 2. verſ. 25. *ſimiliter & Rahab ἡ πόρνη.* Syr. זָנִיתָא *meretrix:* ſicut & ad Hebræos 11. Jud. 11. v. 1. *Jephte filius mulieris* זונה, Targ. פונדקיתא *caupona.* L x x. πόρνης *meretricis.* 1. Reg. 3. v. 17. *venerunt duæ mulieres* זונות, Targ. פונדקין πανδοκεύτριαι *caupona:* quarum mariti tum fortè abierant negociationis ergò. L x x. πόρναι *meretrices.*

VERB. Chald. זָן *pavit, cibavit, aluit, nutrivit, enutrivit.* Pſalm. 55. v. 23. *jacta ſuper Dominum curam tuam, & ipſe* יְכַלְכְּלֶךָ, Targum יְזוּן יָתָךְ *enutriet te.* Paſſiv. Rabb. נִזּוֹן, Chaldaic. אִתְזָן & אִתְזוֹן *paſtus, cibatus, nutritus fuit.* Dan. 4. *& inde* יִתְּזִין *nutriebatur omnis caro.*

נִזּוֹן *nutribile.* כֹּחַ הַזָּן *vis nutritiva.*

II. זונות & אזנים *arma, inſtrumenta bellica.* 1. Reg. 22. verſ. 38. *linxerunt canes ſanguinem ejus,* וְהַזֹּנוֹת *& arma abluerunt.* Targum ומני זינא *& inſtrumenta armorum.* Hieron. *habenas.* Refertur ad id, quod in eodem verſu præcedit: *& lavit* הָרֶכֶב *currum.* Græci, καὶ αἱ πόρναι. Lat. *meretrices.* quaſi eſſet à זָנָה *ſcortatus fuit.* Hoſiand. correxit: *& meretri-*

d by Google

meretrices: ſed malè: ex German. vnd die Huren wuſchenihn. Deut. 23. v. 14. *& clavus erit tibi juxta* אזניך, Targ. זינך *arma tua.* Hieron. *in baltheo tuo:* ex LXX. ἐπὶ τῆς ζώνης σου: quaſi eſſet זון, quod Rabbinis eſt græcum ζωνὴ *zona.*

Chal. Verb. זין: In 2. conjug. זַיֵּן *armavit,* armis inſtruxit. Paſſ. אזדין: in 2. conjugat. אזדיין, Syr. אזדיין *armatus, armis inſtructus fuit.* Gen. 41. v. 40. *& juxta os tuum* ישק, Targ. יזדיין *armabitur omnis populus meus.* Tu eris dux belli & exercitus: nemo arma capiet, & in bellum proficiſcetur ſine tuo mandato. ſicut ſequitur, v. 44. *abſq; te nemo, attollet manum ſuam, & pedem ſuum in tota terra Aegypti,* ut ſcilicet arma capeſſat, & militatum abeat. Num. 31. verſ. 3. החלצו, Targ. Jeroſolym. אזדיינו *armamini ex vobis viri.* Syriac. 1. Petr. 4. *etiam iſto ſenſu* אזדינו *armamini.*

Rabbin. מזוין, Syr. מזין, Chald. מזרין *armatus:* Plural. מזוינים, Syr. מזינין, Chald. מזיינין *armati.* unde quod Jerem. 5. verſ. 9. ſcribitur: *equi* מוזנים; & legitur מיזנים, exponitur quaſi transpoſitum מזונים *armati.* Targ. אגירסין *agreſtes.* aut מוזנים, quaſi transpoſitum מזונים *cibati:* bene paſti per noctem & ſaturi. Ex ſignificatione prima זן *cibus.* LXX. θηλυμανεῖς *amatores.* Hieron. *amatores in fœminas.*

Subſt. זין & זיין *armatura,* omne armorum genus, & inter hæc, *tela, ſagitta, jaculum:* Plur. זינין & זיינין *arma, tela, ſagittæ.* Eſa. 22. v. 8. נשק, Targ. זין *armaturam domus ſylvæ.* Ibidem. *& Elam portans* אשפה *pharetram.* Targ. זין *armaturam:* ſagittam. Pſalm. 7. כלי מות, Targ. זיני דמותא *arma mortis:* mortifera.

זינא *carcer.*

III. Arab. זין zajan *formavit, formoſum reddidit, ornavit, adornavit, comſit, compoſuit, diſpoſuit, correxit, emendavit, illuſtravit, polivit.* Matth. 23. ותזינון מראפן אלצדיקין *& ornatis monumenta juſtorum.* Tit. 2. v. 10. *ut* יזינוא *ornent doctrinam Servatoris noſtri in omnibus.* Alcor. זיינא *ornavimus cælum.*

מזין muzajan *diſpoſitus, illuſtratus, politus:* Plur. מזינין muzajanin *politi.* מזינה muzajana *polita.*

זין zein, & זינה zeina. & תזיין tezein *ornatus, diſpoſitio, politio.* זין אלחואתם zein alhavatim *ornatus annulorum,* digitus annularis.

IV. Rabb. זון, Arab. זואן, Matth. zeven *lolium, zizanium:* Plural. זונין *zizania.* Hebr. זונים.

V. זון idem quod אזן: Hiphil הזין idem quod האזין, ex אזן huc refer.

A זוע. זוע vel זע, Chald. זוע & זע, Arab. זאע za *movit ſe ſubinde de loco ad locum præ metu, motus, commotus fuit, tremuit, contremuit, metuit, timuit, expavit.* Eſther 5. v. 9. *neq; ſurrexit, neq;* זע *motus fuit ab illo.* Targ. רתת *tremuit.* exterritus fuit. Exod. 20. *& vidit populus* וינעו, Targ. וזעו *& commoti ſunt.* Arab. Pſalm. 53. זאעו *timuerunt omnes.* Alc. 12. מזע זעתי לבי *movendo moveris tibi.* pro, inſanis. Alc. 3. זיע & תזיע קלובנא. Paſſ. Syriac. אתזוע *commotus, conſternatus, territus fuit.* Johan. 5. v. 7. ראתזיעו *quum commota* B *fuerint aquæ.* In 2. conjugat. זעזע, Chald. זעזע, Arab. זעזע *commovit, terruit.* Habac. 2. v. 7. *& evigilabunt* מזעזעיך, Targ. מזעזעך *terrentes te.* Arab. Pſalm. 22. v. 15. וזעזעוא *& commoverunt oſſa mea.* Paſſ. Chald. אזדעזע, Syr. אזדעזע, Arab. תזעזע *commotus, perculſus, territus fuit.* Eſther 4. v. 4. ותתחלחל *& dolore affecta eſt regina.* Targ. ואזדעזעת *& perterrefacta eſt.* Arab. Pſalm. 82. *fundamenta terræ* תזעזעת *moventur.* In 3. conjugat. Chald. אזיע & אזע, Syr. אזיע *commovit, terruit,* C *conſternavit, perterrefecit.* Luc. 6. v. 48. דנזיעיוהי *ut commoveret eam.*

זעה, Chald. זיעא, Syr. זועא *ſudor,* qui ex commotione corporis oritur. Gen. 3. v. 20. בזעת אפיך, Targ. בזיעתא דאפך *in ſudore vultus tui comedes panem tuum.* Labor vehemens ſignificatur: qui enim laborat ſudat. Æen. 5. *ſudor fluit undiq; rivis.*

זיעו pro זעוה, Chald. זועא, & זיעא, & זיעו *commotio, tremor:* & σεισμὸς *terræ motus:* Plur. Syr. זועא *commotiones.* Syr. מתזיעות D *commotio animi, affectus.*

זוף duo ſignificata habet. I. Rabbin. זייף, Chald. זייף *falſificavit, vitiavit, adulteravit,* monetam, pondus aut menſuram. Jer. 8. v. 8. *ſtylus eſt mendacij* סופרים *ſcribarum.* Targ. למזייפא *falſificatoris.* Rabb. מזייף מטבע *adulterator monetæ.*

זייפן *falſarius.*

זיוף זייף *falſificatio, falſitas, error:* Plur. זיופין *falſitates, errores, errata.* זיוף המדות והמשקלות E *falſificatio menſurarum & ponderum.*

זייף *ſtylus.*

II. Syr. זופא, Arab. זופא zuf *hyſſopus.* In Matthiolo *cyfe, juſa.* Eſt autem *adiantum, capillus veneris, & ruta muraria.* Joh. 19. v. 29. *impleverunt ſpongiam de aceto, & poſuerunt ſuper* זופא *hyſſopo.* pro quo Matth. 27. v. 48. & Marcus 15. v. 36. habent κάλαμον *arundinem.* ſignificat igitur ibi aſperſorium ſeu aſpergillum, ex baculo cedrino, hyſſopi faſciculo, &, quo hæc alligabantur, filo coccineo factum. ſicut & Pſalm. 51.

aſperge

aſperge ſuper me זופך *hyſſopo tuo, & mundabor.* A
ſic & Hiſpani aſperſorium vocant *Iſopo para rociar.* אַלְזוּפָא אַלְרַטַב *hyſſopus humida.* אַלְזוּפָא אַלְיַאבֵס *hyſſopus ſicca:* pro *aſipo* in libris medicorum.

זוק. זיקות *ſcintillæ, favillæ.* Eſa. 50. v. 11. ובזיקות *& in favillis arſiſtis.* Prov. 26. v. 18. tantum.

Verb. Arab. זָאוַק zavac *delineavit, pinxit, illuminavit libros.* מְזָאוַק muzavac *pictus, illuminatus.*

תְזוּאק tazuic *pictura*, illuminatio librorum. זַוָּאק *pictor.*

זַיְקָה zevce *argentum vivum.* B

זור quatuor ſignificata habet. I. זור & זָר cum accuſativo conſtructum, *compreſſit, comprimendo expreſſit*, außtrucken. Job. 30. v. 8. *& obliviſcetur, quod pes* תְּזוּרֶהָ *comprimet illud.* ſcilicet בֵּיצָה *ovum.* Targum תְּבַדְּרִנָּהּ *diſpergit illud.* Judic. 6. v. 38. וַיָּזַר, Targ. וַעֲצַר *& compreſſit vellus, expreſſitq́ ex eo rorem.* Aliqui libri habent וַיָּזַר, quod erit à זָרָה. Eſa. 1. verſ. 6. *non* זרו *compreſſa ſunt illa.* ſcilicet vulnera: non ſunt curata, ſanata. ſolent C enim chirurgi vulnera hiantia comprimere, & comprimendo exprimere ſaniem & pus, quo niſi remoto vulnera non curantur. Ponitur abſolutè, & formam פָּעַל habet. Eſa. 59. verſ. 5. וְהַזּוּרֶה *& compreſſum rumpetur.* ſcilicet בֵּיצָה *ovum.* Paul. Foemin. זוּרֶה: ſed ſegol eſt pro camez ante fœmininum, ut ſequenti אֶפְעֶה reſpondeat.

Subſtantiv. מָזוֹר *compreſſio, expreſſio.* ſignificat autem compreſſionem vulneris, quod curatur saniei expreſſione: & ipſum vulnus quod comprimitur & curatur. Jerem. 30. verſ. 13. *non eſt judicans judicium tuum* לְמָזוֹר *ad compreſſionem.* hoc eſt, ad curationem, ſanationem. Non eſt medicus, qui vulneri aut morbo profuturam eſſe curationem morbi judicet. Targum לְרַחֲמָא עֲלָךְ *ad miſerendum ſuper te.* Hoſ. 5. verſ. 13. *& vidit Ephraim morbum ſuum, & Jehuda* מְזוֹרוֹ *compreſſionem ſuam.* hoc eſt, vulnus ſeu plagam. Targ. מַכְאֲבֵהּ *dolorem ſuum.* ſicut & Lxx. τὴν ὀδύνην αὐτοῦ. Hieron. *vinculum ſuum.* Hoſ. 5. *& non tollet à vobis* מָזוֹר *vulnus.* Targum מַכְאַב *dolorem.* Abd. verſ. 7. *ponent* מָזוֹר *compreſſionem ſubter te.* hoc eſt, vulnus, morbum, plagam. Targ. תַּקְלָא *offendiculum.* Lxx. ἔνεδρα *inſidias.*

II. זור & זָר cum מ conſtructum, *averſus, alienus, abalienatus fuit, à re aliqua abhorruit;* quod fit quadam corporis & cordis compreſſione ſeu conſtrictione. Pſalm. 78. v. 30. *non* זָרוּ *abalienati ſunt à deſiderio ſuo:* רָחֲקוּ aut קָצוּ. Job. 19. verſ. 13. *noti mei etiam* זָרוּ מִמֶּנִּי *abalienati ſunt à me.* Targum אִתְעֲבִידוּ חִלּוֹנָאִין מִנִּי *facti ſunt alieni à me,* Ibidem v. 7. זָרָה *alienus fuit* לְאִשְׁתִּי *uxori meæ anhelitus meus.* ubi cum ל conſtruitur. & abſolutè ponitur, Pſalm. 58. verſ. 5. זֹרוּ *abalienati ſunt impij ab utero.* Niphal נָזוֹר *averſus fuit.* Eſ. 1. נָזֹרוּ *averſi ſunt retrorſum:* retroacti ſunt. 2. conjug. Paſſ. הוּזַר *alienus factus eſt.* Pſal. 69. verſ. 9. מוּזָר, Targ. נוּכְרַי *alienus factus ſum fratribus meis.*

Adiect. זָר *alius, alienus, alienigena, extraneus*, qui alterius eſt gentis aut familiæ, quàm ejus de qua agitur, *paganus, profanus.* Rabb. *anomalus:* Plur. זָרִים *alieni, extranei.* Foem. זָרָה *aliena, extranea:* Plur. זָרוֹת *aliena, extranea.* Prov. 27. v. 2. *laudet te* זָר, Targ. חִלּוֹנִי *alius, & non os tuum.* 1. Reg. 3. v. 19. *non erat* זָר, Targ. נוּכְרָא *alius nobiſcum.* Exod. 29. v. 33. וְזָר *& extraneus non comedet ex eo.* h. e. qui non eſt de familia Aharonis, laicus. Deut. 25. v. 5. *non nubet uxor defuncti foris viro* זָר, Targ. אוֹחֲרָן *extraneo.* h. e. qui non eſt de familia defuncti. Deut. 32. v. 16. *ad æmulationem provocabunt me* בְּזָרִים *in alienis.* ſcilicet dijs. Targ. בְּפוּלְחַן טַעֲוָן *in cultu Idolorum.* Hoſ. 5. v. 7. *quia filios* זָרִים *alienos genuerunt.* Targ. מִבְּנַת עַמְמַיָּא *ex filiabus populorum.* Jer. 18. v. 14. *aquæ* זָרִים *alienæ:* extraneæ, quæ aliunde, ex loco extraneo & longinquo, per canales ſubterraneos in urbem ducuntur. ¶ Accipitur in malum. Prov. 21. v. 8. *perverſa eſt via viri* וָזָר *& alieni: ſed* זַךְ *ſinceri opus eſt rectum.* ſic Arab. זור *iniquitas.* Pſ. 139. *ſi via* אלזור *iniquitatis eſt in me.*

Subſt. זָרָה & זָרָא, literis א״ה permutatis, *abalienatio, nauſea, faſtidium.* Num. 11. v. 20. *donec exeat per nares veſtras, & fiat vobis* לְזָרָא *in nauſeam:* res abominabilis. Targ. לְתַקְלָא *in offendiculum.* Lxx. εἰς χολέραν *in choleram.*

מָזוֹר *idem.* Obad. 1. v. 7. *ponent* מָזוֹר, Targ. תַּקְלָא *offendiculum ſub te: nulla eſt prudentia in eo.* Lxx. ἔνεδρα. Hieron. *inſidias.*

III. Chald. זָר & זְאַר *declinavit, receſſit;* in סור habes.

זַוָּר *maculis reſperſus.*

זַיָּר *paxillus*, quo autores utuntur pro ſerico.

זִירָא *genus phalerarum*, quo cameli ligabantur.

IV. Arab. זור *rugivit.* Pſalm. 22. *leo* אַלְזַאִיר alzair *rugiens.* 1. Pet. 5. v. 8. *diabolus obambulat* וַיַּזִיר vaiazir *& rugit inſtar leonis.*

זַיִיר אלאסד *rugitus leonis:* in Avic.

Matth. 25. verſ. 43. וְלַם תְּזוּרוּנִי *& non viſitaſtis me.*

זות

זות. זֵית, Arabic. זֵיתוּנָה zeituna *olea & oliva*, arbor & fructus: Plural. זֵיתִים, Chald. זֵיתִין, Syr. זֵיתִין, Arabic. זֵיתוּן zeitun *olea & oliva*, *colymbades*, olivæ condititiæ. In Matthiolo, *zatton*, *cayton*. Pſalm. 52. *ego autem* כְּזַיִת. Targum הֵיךְ אִילָן זֵיתָא, Arabic. מִהל שגרה אלזיתון *ſicut arbor olivæ viridis in domo Dei*. Olea enim ſemper viret. 2. Sam. 15. verſ. 30. *& David aſcendebat per gradum* הַזֵּיתִים *olivarum*. Targ. דְטוּר זֵיתַיָא *montis olivarum*. LXX. τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν. Zach. 14. verſ. 4. *ſuper* הַר הַזֵּיתִים, Targum טוּר זֵיתַיָא *monte olivarum, qui eſt è regione Jeruſalem ab oriente*. Matth. 21. Syr. טוּרָא דְזַיְתָא *mons olivarum*. Sic ab ejus arboris copia dicitur mons, inter quem & urbem Jeruſalem nihil præter vallem Joſaphat interjacet, ut intervallum ſit iter Sabbathi. hoc eſt, 2000. paſſus, ſeu ¼ milliaris germanici. Actorum 1. verſ. 12. dicitur & Chaldaic. טוּר מִשְׁחָא *mons olei*, in Targum Cant. 8. Deut. 8. verſ. 8. *terram* זֵית שֶׁמֶן *oleæ olei*. Targum דְזֵיתָהָא עָבְדִין מִשְׁחָא *cujus oleæ* (arbores olei) *faciunt oleum*. ſignificat olivam cui adhuc ineſt oleum, nondum expreſſum.

Arabic. זֵית zeit *oleum olivarum*, *olivum*. Matth. *cait*, *zait*: Plur. זוית zuvit *olea*.

זֵיאת zeet *olearius*: Plur. זֵיאתִין zeietin *olearij*.

זֵית מִן גַוּז zeit min geus *oleum nucum*. זֵית אַסוּסִין zeit aſuſin *oleum liliorum alborum*: ſuſinum, Officinis. זֵית אַלְוּז zeit aleus *oleum amygdalinum*. זֵית אַלְוַרד zeit aluard *oleum roſarum*. זית אלעציר zeit alhazir *oleum expreſſum*. זֵית אַרנד zeit arand *oleum laurinum*. זֵית אַלְקַטרַן zeit alquitin *oleum lini*. זֵית אַלכתן zeit alquitran *oleum juniperi deſtillativum*.

Syr. זַיְתָא דְבָרָא ἀγριέλαιος *oleaſter*: Rom. 11. verſ. 17.

זוח duo ſignificata habet. I. זָחַח: Paſſiv. נָזַח *levatus*, *allevatus*, *elevatus fuit*. Exod. 28. verſ. 29. *nec* יִזַּח *attollatur pectorale ab Ephod*. Targum יִתְפָּרַק *abrumpatur*: verrückt werde.

II. Metaphoricè, Chald. זְחַח *elatus*, *ſuperbus fuit*, *ſuperbivit*.

Rabb. זְחוּחִים, Chald. זְחוּחִין *elati*, *ſuperbi*. זְחוּחָא *elatio*, *ſuperbia*.

זחח זְחָה, Syriac. זְחָא, idem quod Chaldaic. זְחַח *elatus fuit*. 3. conjugat. אַזְחִי *extulit*, *laudavit*.

זחט cum ח punctato ſupernè. Arab. מַזְחוּט maſchut *ſuperbus*: Plur. מַזְחוּטִין mazchutin *ſuperbi*.

זחל tria ſignificata habet. I. זָחַל, Chald. זְחַל *repſit*, *ſerpſit*, *cucurrit*, terendo vel calcando, ut vermis ventre gradiens in terra aut pariete.

זוחל, Chald. זַחַל *vermis*, *ſerpens*, *locuſta repens*, *bruchus*, *eruca*, *tinea*, *limax*: Plural. זֹחֲלִים, Chald. זַחֲלִין *vermes*, *ſerpentes*. Deut. 32. verſ. 24. *cum furore* זֹחֲלֵי עָפָר *ſerpentum pulveris*. Targum חִוְיָא דְזָחֲלִין בְּעַפְרָא *draconum qui ſerpunt in pulvere*: terreſtrium. Mich. 7. verſ. 16. כְּזֹחֲלֵי אֶרֶץ *ſicut ſerpentes terræ contremiſcent in clauſtris ſuis*. Eſa. 33. *colligens* הֶחָסִיל, Targum זַחֲלָא *locuſtam*. Pſal. 22. *ego autem* תוֹלַעַת, Targ. זַחֲלָא חַלָּשׁ *vermis infirmus*.

Rabbin. זְחִילָה *curſus* omnis rei terentis & calcantis.

II. Metaphoricè, Rabb. זָחַל, Chald. זְחַל *fluxit*, cùm transfertur ad aquam, per pulverem aut canales, quaſi repentem aut ſerpentem. 1. Reg. 1. verſ. 9. *juxta lapidem* הַזֹּחֶלֶת *fluentem*. hoc eſt, juxta quem erant aquæductus, aut fluvij: ſicut additur; *qui eſt juxta fontem Rogel*. Targ. סְכוּתָא *ſpeculationis*: ſuper quo ſtabant, & in longinquum proſpiciebant. LXX. Ζωελέθ.

Chald. מַזְחַל & מַזְחִילָה *locus declivis*, parieti vicinus, ubi ſerpunt aquæ in terram delabentes.

III. Metaphoricè, זָחַל *humi repſit*, *veritus fuit*, *timuit*, *expavit*. Job. 32. verſ. 7. *propterea* זָחַלְתִּי *expavi*, *& timui*. Targ. אִסְתְּפֵיתִי *conſumtus ſum*.

זחם Arab. זחם zaham *preſſit*, *compreſſit*. Marci 3. v. 9. דלא יזחמוה *ut non comprimerent eum*. Ibidem יזחמון *irruebant in eum*. Avic. יזחם *comprimet*.

זהם ziham *impetus*, *celeritas*.

זחף. Arab. זחאפאת *reptilia*.

זחר Precat. יא זחר מן לא זחר לה.

זטם. Syr. זטמא *falſitas*, vel *folium*.

זטר. Chald. זוּטַר *parvus*, *junior*. Fœm. זוּטַרְתָּא *parva*: Plural. זוּטְרָן *parva*. Pſalm. 119. צָעִיר, Targ. זוּטַר *parvus ego*, *& contemtus*. סֵדֶר עוֹלָם זוּטָא *ordo mundi minor*.

Arab. מוֹסְטַר moſtar *muſtum*.

מַזְטָרָה maztâra *ferula*, *hoſtorium*: Plural. מַזָאטִר mazâtir *ferulæ*, *hoſtoria*.

זכך. זָךְ & זָכַךְ *mundus*, *purus*, *clarus fuit*, lauter/ rein ſeyn. Threnor. 3. verſ. 7. זַכּוּ, Targ. הֲווֹ בְרִירִין *fuerunt puri Nazaræi ejus præ nive*. 3. conjug. הֵזַךְ *mundavit*, reinigen. Job. 9. v. 30. וַהֲזִכּוֹתִי *& mundavi nitro manus meas*. Targ. וּשְׁוֵיתִי *& levi*.

Adiect. זַךְ *mundus*, *purus*, Fœmin. זַכָּה *munda*, *pura*.

זכוכית, Chald. זגוגית & זגוגיתא, Arab. זגאג zugig *vitrum*, Glaß: à puritate. Item, *speculum*. Arab. אלזגאג אלדאיב alzugig al daib *vitrum liquefactum*. A

Rabb. זַגָּג, Arab. זגאג zugegi *vitriarius*.

Arab. זאג zeg *vitriolum, atramentum*.

חַשִׁשׁ אַלזגאג hasis alzugig *herba vitri*, vitrearia: Offic. *alſinen*, ex græco ἰλξίνη *Helxine*. 𐡀 זְגָאנָה *vitrum*.

זכה tria ſignificata habet. I. זָכָה, Chald. & Syr. זְכָא & דְּכָא, Arab. זָכָא zaci *mundus, purus, immaculatus, irreprehenſibilis, innocens, pius, juſtus, meritus, dignus fuit*. Pſalm. 51. *ut* תִּזְכֶּה *mundus ſis, cum judicabis*. Targum תברור יתי *mundum reddas me*. L x x. νικήσῃς *vincas*: ex uſu Syriaco, de quo infra. unde Rom. 3. v. 4. ותזכא *& vincas cum judicaris*. Job. 33. *non* צָדַקְתָּ, Targum זְכִיתָ *juſtus fuiſti*. Paſſiv. Chald. אִתְזְכִי *mundatus fuit*. מִתְזְכִי *mundatus*. 2. conjugat. זַכָּה, Chald. דַּכִּי & זַכִּי, Arab. זַכִּי zacci: 3. conjug. Chal. אַזְכִי *mundavit, emundavit, purgavit, juſtificavit, juſtum, meritum, dignum habuit, reputavit*. Pſalm. 119. in ב. *in quo* יְזַכֶּה, Targ. יְזַכִּי *emundabit adoleſcens viam ſuam*? Levit. 1. לְטַהֵר, Targum לְדַכָּאָה *ad mundandum vos*. Matth. 3. וּמְדַכֵּא *& purgans horrea ſua*. Pſal. 73. *ergo fruſtra* זִכִּיתִי, Targ. זַכִּית, Arab. זַכִּית zaccaitu *juſtificavi cor meum*. Actor. 15. v. 9. דַּכִּי *qui purgavit fide corda eorum*. Arab. Luc. 10. v. 29. פאריד אן יזכי נפסה *& volebat juſtificare ſeipſum*. Alcor. יזכיהם. Paſſ. Chal. אִתְזַכִּי & אִדַּכִּי, Syr. אֶתְדַּכִּי, Arab. אתזכי atzacci *mundatus, juſtificatus, dignus habitus fuit*. Matth. 8. *volo ego* אתדכא *mundare; & illa hora* אתדכי *mundatus fuit*. Pſalm. 143. *non* יִצְדַּק, Targum יִזְכֵּי, Arabic. יתזכי jutzacci *juſtificabitur in conſpectu tuo omnis vivens*. Hiphil. Arabic. אזכי *mundavit, juſtificavit*. 4. conjugat. הִזַּכָּה, pro הִתְזַכָּה *mundatus fuit*: abjecto ת characteriſtico. Eſa. 1. v. 16. *lavamini* הִזַּכּוּ, Targ. אִדַּכּוּ *mundamini*. Accentus in ultima oſtendit ordinem quintum.

Adiect. Chald. זַכִּי, & דַּכִּי, & זָכֵי, Arab. זַכִּי zacci *mundus, purus, irreprehenſibilis, innocens, pius, juſtus, meritus, dignus*: Plur. זַכָּאִין, Arab. זכיה zaccieh *mundi, innocentes*. E

Subſtant. Chald. זכו וזכות & זכו, Syr. זָכוּתָא, & זְכָאוּת, & דָּכְיוּת, Arab. זַכָּוָה zaccava *puritas, innocentia, juſtitia, dignitas, meritum, præmium*: Plur. זַכְוָן *juſtitiæ, merita, præmia*.

Arab. זכוה *eleemoſyna*, Alc.

Syr. דַּכְיָא & תַּרְכִּית רוכיא *purgatio, expiatio*.

תַּרְכִּיתָא *latrina*. 𐡀 דַּכִּיאִית *purè, ſincerè*. 𐡀 מְדַכְּיָא *novacula*, à mundando. 𐡀 מְדַכְּיָן *mundator, purificator*.

Rabb. זָכָה *dignus fuit*.

II. Per metalepſin, Syr. זְכָא *dignior fuit, ſuperavit, vicit; devicit*. Johan. 16. *confidite, ego* זכיתה *vici iſtum mundum*. Luc. 11. verſ. 22. נזכיוהי *vincet eum*.

Subſt. זָכוּת *victoria, virtus*. Philip. 3. v. 14. ad βραβεῖον, Syriacè זְכוּתָא *palmam*.

III. Rabbin. זַכִּי *eleemoſynam dedit*: ſicut צָדַק Hebræis.

זכם. Arabic. זֻכָאם zukem *coryza*, gravedo capitis.

זכר. זָכַר, Chald. זכר & דכר, Arab. דַּכַר dacar *recordatus eſt, memor fuit, meminit, mentionem fecit*. cum ל, *vertere aliquid alicui vel in bonum vel in malum*. Pſalm. 9. v. 13. *requirens ſanguinem eorum* זָכָר, Targ. דכיר, Arab. דַּכַר dacar *recordatus eſt*. Alcor: ואדכר פי אלכתאב מרים *& recordare in libro Mariæ*. Paſſiv. נִזְכַּר, Chald. אִדְּכַר & אִתְדְּכַר, Syr. אתדכר, Arab. אתדכר atdacar *commemoratus eſt* vel *fuit*. Jerem. 11. v. 19. *& nomen ejus non* יִזָּכֵר, Targ. יִדְּכַר *commemorabitur amplius*. Joh. 2. ואתדכרו *& recordati ſunt diſcipuli*. Rabb. נִזְכָּר *memoratus*, cujus antea facta eſt mentio. Exod. 34. v. 9. *omne pecus tuum* (quod) תִּזָּכָר *maſculabitur*. hoc eſt, quod natum fuerit זָכָר *maſculum*, aut maſculinum. L x x. τὰ ἀρσενικὰ *maſculina*. Targ. דִּכְרִין תַּקְדִּישׁ *maſculos ſanctificabis*. Sed verbum תִּזָּכָר paſſivum eſt, non activum; nec ſecundæ, ſed tertiæ perſonæ fœmininum, quod ad מִקְנֶה *pecus* refertur: Aut eſt Enallage generis, relativo אֲשֶׁר ſubintellecto. ac formatur verbum à nomine זָכָר *maſculus*, de quo infra. 3. conjug. הִזְכִּיר, Chald. אַדְכַּר; Arab. אדכר adcar *in memoriam revocavit, commonefecit, admonuit, memoravit, commemoravit, recitavit, nominavit, prædicavit*. Exod. 20. v. 24. *in omni loco, ubi* אַזְכִּיר *fecero mentionem nominis mei*. Targum אַשְׁרֵי שְׁכִינְתִּי *collocavero majeſtatem meam*. L x x. ἐπονομάσω *nominavero*. non igitur ubicunque pro arbitrio hominum. Pſalm. 71, verſ. 16. אַזְכִּיר, Targum אַדְכַּר, Arabic. אדכר adcar *memorabo juſtitiam tuam*. Pſalm. 20. verſ. 8. *ſed nos in nomine Jehova Dei noſtri* נַזְכִּיר, Targum נִדְכַּר *commemorabimus*. L x x. ἐπικαλεσόμεθα *invocabimus*. Amos 6. verſ. 11. *quia non* לְהַזְכִּיר *ad commemorandum in nomine Domini*. Targum הֲווֹ מְצַלַּן *erant orantes*. Eſa. 26. v. 13. נַזְכִּיר *commemorabimus nomen tuum*. Targum *in nomine tuo nos* מוֹדָן *confitemur*. L x x. ὀνομάζομεν *vocamus*. Cant. 1. נַזְכִּירָה *commemorabimus amores tuos præ vino*. ריח וקבול הדבר ברצון *odor & perceptio rei*. Eſa. 66. verſ. 3. מַזְכִּיר *commemorans thus*. L x x.

Digitized by Google

A L x x. *ὁ διδοὺς λίβανον εἰς μνημόσυνον qui dat thus ad ſui memoriam* : qui adolet ut Deum ſui admoneat. 2. Sam. 8. verſ. 16. *& Jehoſaphat, filius Ahiludeas* מַזְכִּיר *commemorator*. Targum מְמַנָּא עַל דּוּכְרָנַיָּא *conſtitutus ſuper hiſtorias* : בִּירוּ ספר זכרונות. L x x. *ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων à commentariis*. Eſa. 36. verſ. 3. *& Joah filius Aſaph* הַמַּזְכִּיר *commemorator*. L x x. *ὑπομνηματογράφος qui erat a commentariis. μνήμων magiſter memoriæ*, qui annotabat res geſtas regis & agendorum memoriam ei ſuggerebat. Latinè *monitor*.

B Subſtant. זכר, & זֵכֶר, & זִכָּרוֹן, & אַזְכָּרָה, Chald. דִּכְרוֹן, & דָּכְרוֹן, & אַדְכָּרָא, & אַדְכָּרוּת, Arabic. דכר *memoria privata*, memoratio, recordatio : *& publica*, monimentum, hiſtoria : Plural. זכרונים, Chaldaic. דכרונין & דִּכְרָנִין : Fœmin. זכרונות & אזכרות *recordationes, hiſtoriæ*. Exod. 17. verſ. 14. *delendo delebo* זכר, Targ. דּוּכְרָנָא *memoriam Amalec*. L x x. *τὸ ὄνομα nomen*. Hoc impletum fuit per regem Saul, qui delevit Amalecitas, 1. Sam. 15. & horum reliquias Haman & alios deleverunt Mardochai & C Eſther. Quòd Saul ambiguitate vocabuli deceptus, pro זכר *memoria* legerit זָכָר *maſculus* : & maſculos occidendo, ſe huic mandato Dei ſatisfeciſſe putaverit, falſum eſt. Id enim fuit peccatum Saulis, quod viros & fœminas, boves & oves, camelos & aſinos occidere juſſus, regi Amalecitarum Agag, quem vivum cepit; & pecoribus melioribus D pepercit, & hæc ad ſacrificia reſervavit. Eſa. 26. verſ. 14. *perdidiſti omnem* זכר *memoriam*. L x x. *ἄρσεν maſculum eorum*. legerunt זָכָר *maſculus* : abſentibus punctis. Proverb. 10. verſ. 7. זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה *memoria juſti ad benedictionem*. L x x. *μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων memoria juſtorum cum laudibus*. Hoc Hebræi uſurpant de piè mortuis. Syrac. 45. *Moſen, οὗ τὸ μνημόσυνον ἐν εὐλογίαις cujus memoria in benedictionibus*. Hoſ. 12. verſ. 5. יְהֹוָה זִכְרוֹ *Dominus eſt memoria ejus*. Targum דִּכְרָנֵהּ, L x x. *τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ*. Hinc Dei nomen יהוה vo- E cant Maſoritæ אַדְכָּרְתָּא *μνημόσυνον*, alia verò אַזְכָּרוֹת & אדכרות *μνημόσυνα* : quòd nos divinæ eſſentiæ, majeſtatis & potentiæ commonefaciant. Hoſ. 14. verſ. 8. זִכְרוֹ *memoria ejus ſicut vinum Libani*. hoc eſt, odor, memorabilis fragrantia : quòd odor rei admoneat. Hieronymus : *memoriale ejus*. Hoſiander : *recordabuntur ejus*. Levitici 24. verſ. 7. *erit ſuper pane* לְאַזְכָּרָה *in*

A *recordationem* : ut Deum offerentis admoneat.

Aliud זָכָר & זְכוּר, Chald. & Syr. דְּכַר & דְּכוּר, Arabic. דָּכַר dacar, & דְּכוּר ducur *mas, maſculus* in omni ſpecie : Plural. זְכָרִים Chald. דִּכְרִין, Arabic. דכור & דכורה ducura *mares, maſculi*. Sic autem dicitur *proles maſcula*, quod memoriam & nomen familiæ conſervet. Filius eſt זכר *memoria* patris, & qui ſine filio moritur, perit זכרו *memoria* (nomen) *ejus*. 2. Samuel. 18. dicit Abſalon : *non eſt mihi* בן *filius* בַּעֲבוּר הַזְכִּיר שְׁמִי *ut in memoria conſervet nomen meum : ideo ere-* B *xit ſtatuam, quam vocavit manum Abſalonis*. Et Deuter. 25. *ſuſcitare nomen fratri*, de maſcula prole dicitur. Euripid. *στῦλοι γὰρ οἴκων παῖδές ἄρσενες columnæ enim familiarum liberi mares*. contrà fœminæ dicuntur נָשִׁים, à נָשָׁה *oblitus fuit*, quod in illis nomen familiæ extinguatur. Malach. 1. *& eſt in grege ejus* זָכָר *maſculum*, ſcilicet תָּמִים *integrum*. ¶ Rabbin. לְשׁוֹן זָכָר *maſculinum*. Alcor. חַלַקְנָאכֻם מִן דַּכַר וַאנְתַּי *creavimus vos ex* C *maſculo & fœmina*.

Chald. דְּכַר *aries, hircus*, à ſexu maſculino : Plur. דִּכְרִין *arietes, hirci*. Levit. 14. אַיִל, Targ. דְּכַר *aries integer*.

זכוו & דכוו, Rabb. זָכוּר, Syriacè דָּכוּר *recordator, divinator, ariolus, pytho* : Plural. זָכִירִין *divinatores, pythones*.

Arab. דַּכַר dacar natura maris aut fœminæ, *penis, mentula* : Plur. דכורה ducura *naturalia, virilia*. ✤ דכורי *virilitas*.

דכראני ducrani *virilis fœmina, virago*.

D מַדְכוּר madcur *memoratus*. ✤ תַּדְכָּרָה tadcâra *commonefactio*.

מַדְכַּר madcar *teſticulus* : Plur. מַדָאכִיר madacir *teſticuli*.

דַכַר dacar *thus maſculum*. ✤ דַכִיר dacir *ſtrenuus*. ✤ דֻכָּרָה ducara *caprificus*. ✤ תַּדְכִיר tadcir *caprificatio*.

Proprium. זְכַרְיָה, Arabic. זַכַרִיָּא *Zacharias* : à memoria. Zacharias filius Barachiæ inter templum & altare interfectus. Matthæi 23. verſ. 25. putatur fuiſſe Zacharias Jojadæ, ſummi ſacerdotis filius, ſacerdos ſummus & propheta, juſſu regis Joas lapidatus & interfectus in templo, circiter annum Mundi 4060. 2. Paral. 24. ut Jojadas fuerit binominis, & etiam Barachias dictus. ſed Zacharias, Barachiæ filius, Haggæi collega fuit. Targum in 2. Threnor. verſ. 20. *Zacharias filius Iddo, ſacerdos magnus & propheta fidelis, interfectus fuit in templo, die* דְּכִפּוּרַיָּא *propitiationum*, propterea quòd

 arguiſ-

arguiſſent eos ne facerent malum coram Domino. pater fuit Barachias, avus Iddo.

זלל duo ſignificata habet. I. Adiect. זוֹלֵל, idem quod זַל, *vilis, contemtus, deſpectus, ignobilis:* opponitur יָקָר *precioſo*. Foemin. זוֹלֵלָה *deſpecta, contemta*. Jer. 15. v. 19. *& ſi eduxeris* יָקָר מִזּוֹלֵל *precioſum à vili*. L x x. ἀπ᾽ ἀναξίου *ab indigno*. Thren. 1. verſ. 11. *vide, Domine, & aſpice quàm* זוֹלֵלָה *deſpecta ego ſum*. L x x. ἠτιμωμένη *inhonorata*. Targ. גַרגְרָנִיתָא *guloſa*; ex ſignificatione mox ſequente. Eſt enim poſtea זוֹלֵל homo vilis, levis, qui omnia vilipendit, abſumit, & prodigit, *prodigus, epulo, decoctor, lurco, comeſſator*, ein freſſer. Plur. זוֹלְלִים, Chald. זַלְלִין *epulones, lurcones*. Deut. 21. v. 19. זוֹלֵל *comeſſator & potator*. Targ. זָלֵל בְּסַר *vorator carnis, & potator vini*. L x x. συμβολοκοπῶν *comeſſationibus vacans*. Prov. 23. v. 21. *Nam potator* וְזוֹלֵל *& comeſſator ad inopiam redigetur*. Targum וְאַסִּיט *& ἄσωτος decoctor*. L x x. πορνοκόπος *leno*. Prov. 23. v. 20. *ne ſis* בְּזוֹלְלֵי בָשָׂר *inter voratores carnis*. Targum בְּאִלֵּין דְּאַסִּיטִין בִּבְשְׂרָא *inter illos qui ἀσωτεύουσι epulantur carne*.

Subſt. זֻלּוּת *vilitates, homines viles*, leves, contemti, ignobiles. Pſ. 12. v. 9. *cum evehuntur* זֻלּוּת *vilitates inter filios Adam*.

זַלְזַלִּים *racemi* in vitibus teneri, radicibus adhærentes. Eſa. 18. v. 5. *& abſcindet* הַזַּלְזַלִּים *racemos falcibus*. L x x. τὰ βοτρύδια μικρὰ *racemulos parvos*: Reben.

Verb. Chald. זְלַל & זַל: 2. conjug. זַלֵּל *vilipendit, contemſit, deſpexit*. Paſſ. אִזְדַּלְזַל & אִזְדַּלְזַל *ſpretus, contemtus fuit, viluit*. Job. 39. v. 34. *ecce* קַלּוֹתִי, Targ. אִזְדַּלְזַלִית *deſpectus ſum, quid reſpondebo tibi?* Lxx. *ſibi* ὢν *nihil exiſtens*.

זְלִיל *vilis, contemtus*: Plural. זְלִילִין *viles, ſpreti*. ܐܪ זְלוּת *vilitas, deſpectio*.

Syr. זְלִילָאִית *per contemtum*.

Rabb. זִלְזוּל *vilipenſio, deſpectio*. ܐܪ מְזֻלְזָל *deſpectus, execrabilis*.

II. Arab. זלל zalal *motus, commotus fuit*. Pſal. 13. *exultabunt ſi* אֶמּוֹט, Arab. זַלַלְתּ zalaltu *motus fuero*. Alcor. 2. זַלַלְתֻּם. 2. conjug. זַלַּל zallal, & זַלְזַל zalzal *movit, commovit*. Pſal. 60. הִרְעַשְׁתָּה, Arab. זללת zallalta *commoviſti terram*. Pſal. 29. *Dominus* יזלזל jazalzal *commovebit deſertum*. Passivum תזלזל tazalzal *commotus fuit*. Pſalm. 17. תזלזלת tazalzalat *commota eſt terra*.

Subbſtnat. זלזלה zalzala *motus*. ܐܪ זלזאל zalzil *terra motus*.

זַלָּה zallah *exceſſus, delictum*.

זל zell *phtiſis, tabes*. ܐܪ מזלול mazlul *phtiſicus, tabidus*.

זלג. מַזְלֵג, Arab. מִזְלַג *uncinus, fuſcinula, fuſcina* A extrahendæ ex aheno fervente carni accommoda, κρεάγρα, Krempel. 1. Sam. 2. v. 13. *quicquid extrahebat* הַמַּזְלֵג, Targ. מַשְׁלִיָא *fuſcinula, accipiebat ſacerdos*. L x x. κρεάγρα. Ibid. וְהַמַּזְלֵג *& fuſcinula trium dentium*: ſubintelligitur בַּעַל. Plur. מִזְלָגוֹת *fuſcinulæ*.

Verb. Chald. זְלַג: 3. conjug. Syr. אַזְלֵג *fluxit, defluxit, ſtillavit*. Pſal. 88. v. 10. *oculus meus* דָּאֲבָה *doluit*. Targ. זַלְגַת דִּמְעִין *ſtillavit lachrymas*. Joſ. 16. v. 20. דָּלְפָה, Targ. זַלְגַת *ſtillavit oculus meus*. Act. 9. v. 3. אַזְלֵג *defluxit ſuper eum lux*: affulſit.

Rabb. מַזְלָגוֹת *cataracta*, fiſtulæ aquarum.

B **זלח**. Chald. זְלַח: Paſſ. אִזְדְּלַח *fluxit, defluxit, decurrit, ſtillavit, ſcaturivit*. Pſ. 147. יִזְּלוּ, Targ. זָלְחִין *fluunt aqua*. 3. conjug. Rabb. הִזְלִיחַ, Chald. אַזְלַח *diffudit*.

זַלְחִין *defluxus, imbres*.

זלט. Arab. אזלט anzalat *pauper factus eſt*.

זלט zalt *paupertas*. ܐܪ מזלוט mazlut *pauper*, cedens bonis.

זלם. Arab. זְלָמָה zuluma *proboſcis*, roſtrum ſuis. Plur. זְלָאִים zalaim *proboſcides*.

C אזלם izlem *Mauritania*. ܐܪ מֻזְלָם muzlem *Maurus*.

זלע. duo ſignificata habet. I. Syr. זְלַע *hauſit*. Joh. 2. v. 8. זְלַעוּ *haurite adhuc & afferte*.

Chaldaic. זְלוּעַ vaſculum anguſti oris, *bombylius*. Jer. 19. v. 10. *& franges* הַבַּקְבֻּק, Targ. זְלוּעַ *vaſculum*; gutturnium.

II. Arab. זָלַע zala *calvus fuit*. ܐܪ אַזְלַע azla *calvicies*. ܐܪ זְלוּע zoloa *calva*.

D אזלע azalla *paraſitus fuit*. ܐܪ זלע zulla *paraſitus*, joculator. ܐܪ תזלע tezcla *paraſitatio*.

זִילְעָן *ſpecies carica*.

זלף. duo ſignific. habet. I. Chald. זְלַף idem quod hebraicum דָּלַף *ſtillavit, effudit*. Job. 36. יִזְּלוּ, Targum יַזְלְפוּן *effundent pluviam*. Paſſ. אִזְּלַף *effuſus fuit*.

Arab. זלפא zalfa *lubricum*.

II. Arabic. Hiphil, אַזְלַף azlaf *mutuavit, mutuum dedit, commodavit, credidit*.

מַזְלוּף mazluf *mutuus*.

זָאלִף zalif *mutuator*. ܐܪ זֶלֶף zelf *mutuum*.

זלק. Chald. זְלִיקִין *ſcintilla*: Item *radij ſolis*.

E Arab. זלק *lenitas, levitas, lubricitas*. זלק אלאמעא *levitas inteſtinorum*, lienteria.

Verbum יַזְלֵק *lubricitabit*. ܐܪ מֻזְלָק *lubricitatrum*.

זלת. זוּלַת & זוּלָתִי *prater, niſi, excepto*. זוּלָתוֹ *prater illum*. זוּלָתָם *prater eos*. Rabbin. בִּזוּלַת *abſq;*

Chald. זַלְתָּא *arca, caniſtrum*.

זמם tria ſignificata habet. I. זָמַם & זָמֵם *cogitavit, excogitavit*; plærunq; in malum, machi-

Digitized by Google

machinatus eſt, gedencken. Pſalm. 31. v. 14. *tollere animam meam* זָמְמוּ, Targ. חְשַׁבוּ *cogitarunt*. L x x. ἐϐυλεύσαντο *conſultarunt*. Pſalm. 37. verſ. 12. זוֹמֵם *cogitat impius contra juſtum*. Targ. חָשֵׁב בִּישׁ *cogitat malum*. L x x. παρατηρεῖται *obſervat juſtum*. Deut. 19. v. 18. *facietis ei quemadmodum* זָמַם *cogitavit facere fratri ſuo*. L x x. ἐπονηρεύσατο *iniquiter cogitavit*.

Subſtant. זָמָם, Foem. זִמָּה & מְזִמָּה *cogitatio, conſilium*; plærunq; in malum, *cogitatio prava, conſilium malum, machinatio, practica, malicia, ſcelus*. καὶ ἐξοχλῶ *ſcortatio*: Plural. זִמּוֹת & מְזִמּוֹת, Chaldaic. מְזִמּוּן *cogitationes, machinationes; ſcelera*. Levit. 19. verſ. 29. *implebitur terra* זִמָּה *cogitatione*, ſcilicet mala. Targum עֵצַת חטאין *conſilio peccatorum*. L x x. ἀνομίας *iniquitate*: de ſcortatione. Jer. 51. verſ. 9. מְזִמָּתוֹ *cogitatio ejus eſt perdere eam*. Targum רְעוּתֵהּ *voluntas ejus*. Proverb. 24. verſ. 22. *quia* זִמָּה, Targ. בַּעֲבֵרְתָּא *in peccatum adducet eum*. Job. 31. v. 11. *quia eſt* זִמָּה, Targum זְנוּ *ſcortatio*. Prov. 1. verſ. 2. *ſcientiam* וּמְזִמָּה, Targum וְתַרְעִיתָא *& voluntatem*: intelligentiam. L x x. ἔννοιαν *cogitationem*. Pſalm. 10. verſ. 2. *deprehendentur* בִּמְזִמּוֹת *in cogitationibus, quas cogitarunt*. Targum בִּנְכִילוּתָא *in fraude*. L x x ἐν διαβουλίαις *in conſilijs*. Proverb. 2. מְזִמָּה *cogitatio cuſtodiet te*. L x x. βυλὴ καλὴ *conſilium bonum*. Ezech. 23. verſ. 29, & 16. v. 58. *etiam tu porta* זִמָּתֵךְ *maliciam tuam & ſcortationes tuas*: עוֹנָשׁ *pœnam* tuæ maliciæ. Prov. 12. אִישׁ מְזִמּוֹת *vir cogitationum*. Targum גַּבְרָא רְשִׁיעָא. L x x. ἀνὴρ παράνομος *vir iniquus*: impius.

Rabb. זוֹמֵם *falſus teſtis*. ✠ הַזְּמָה *ſcelerata cogitatio*.

Arab. מזמום mazmum *iniquus, ſceleratus*.

II. Chald. זְמָם *capiſtrum, & annulus in naribus bubali*: Plural. זְמָמִים *capiſtra*. Pſalm. 32. v. 9. בְּמֶתֶג, Targum בִּזְמָמָא *in capiſtro, & freno maxillas eorum conſtringes*. L x x. ἐν κημῷ *in camo*.

Verbum. אִתְזְמֵם *refrenatus fuit*. ✠ זְמַן *nares*.

III. Arab. זָמָם zamam *cogitavit, computavit, ſupputavit, rationem accepti & expenſi ſubduxit, inſcripſit, matriculavit*.

זְמִים zemim *liber rationum, codex rationarius, inventarium, matricula, catalogus*: Plur. אזמא azimma *codices rationarij*. זְמִים אַלְאַכְרִיָּה zemim alacria *liber redituum*. ¶ Deinde זָמָם zamam *toleravit, ſuſtinuit, paſſus eſt*.

זָמַם zemm *patientia*. ✠ זָאמִים zamim *patiens*.

זמג. Arab. זמג zemag *mergulus*.

A **זמה**. Chald. זִמָּה & אוֹזְמָא *cogitatio mala, machinatio*: Pl. זְמִינָן *cogitationes, machinationes*.

Rabb. זְמִיּוֹת *tributa*.

זמל. Chaldaic. אִזְמֵל *novacula*: Plur. אִזְמְלִין, Foem. אִזְמַלְתָּא *novacula*.

Arabic. זָמָאל zemil *caballus, equus clitellarius*.

זָאמִל zamil *agaſo, mulio*. ✠ מְזַמֵּל *idem*. ¶ Alc. *propheta*. ✠ נְזַמֵּל *prophetabimus cum ſignis*. Cap. fil. Iſr.

B **זמן**. זְמַן, Chald. זְמַן, Syr. זְבַן, Arab. זָמָן zaman, & אֻזְמָנָה azmana *tempus certum*, ſtatutum & conſtitutum, determinatum, præfinitum: Plural. זְמַנִּים, Chald. זִמְנִין, Syr. זַבְנִין, Arabic. אזמאן azman *tempora certa*: item, *vices*. Eccl. 3. v. 1. *omnibus eſt* זְמָן, Targ. זְמַן *tempus certum*. Deut. 1. מוֹעֵד, Targ. זְמַן *tempus exitus tui*. Gen. 24. הַפַּעַם, Targ. זִמְנָא הָדָא *hoc tempore* (hac vice) *confitebor Domino*. Gen. 15. *decepit me* פְּעָמִים, Targ. תַּרְתֵּין זִמְנִין *duabus vicibus*. Johan. 7. verſ. 6.

C זַבְנִי *tempus meum nondum venit*. Syr. זְבַן כַּזְבַן *in tempore temporis*, interdum, nonnunquam.

Rabb. זְמַנִּי, Arab. זמני zamani *temporalis*: Plur. Arab. זמניה zamanie *temporales*. זְמַנּוֹ שֶׁל הָאָדָם נַעֲרוּת בַּחֲרוּת וְזִקְנָה *tempus hominis, pueritia, adoleſcentia & ſenectus*.

Verb. 2. conjug. זִמֵּן, Chald. זַמֵּן. 3. conjug. Rabb. הִזְמִין, Chald. אַזְמֵן *conſtituit certum tempus*, ad quod quis adeſſe debeat, veluti ad convivium, vel ad judicium, *vocavit, convocavit, invitavit, citavit, paravit, præparavit*. Jer. 2. קַדְּשׁוּ *ſanctificate*. Targ. זַמִּינוּ *convocate cœtum*. 1. Sam. 8. *populũ* קְרָאתִי, Targ. זַמֵּנִית *invitavi*. Dan. 2. v. 9. הִזְמִנְתּוּן *præparaſtis*: in margine eſt הִזְדְּמִנְתּוּן. Paſſ. אִזְדְּמַן, Syr. אִזְדְּבַן *invitatus, paratus fuit*.

D מְזֻמָּן, Chald. מְזֻמָּן & מְזַמַּן *invitatus, paratus, oportunus, commodus*: Plural. מְזֻמָּנִים, Chald. מְזֻמְּנִין *invitati, parati, commodi, opportuni*. Foem. מְזֻמָּנוֹת *invitatæ*.

E Chald. זְמִין *paratus*: Plur. זְמִינִין *parati*. ✠ זִמְנָא *conventus*.

הַזְמָנָה *invitatio, citatio, pactum*. מִבְּלִי הַזְמָנָה *abſque pacto*: de improviſo, ſine loci aut temporis ſignificatione. שֶׁלֹּא בִּזְמָנָה *quod non eſt in pacto*.

זִמּוּן & זְמוּן *convivium & benedictio*, quæ fit in convivio: *triclinium*.

זמע. Arab. מוזמע muzama *futurus, neceſſarius*. Matth. 2. *Herodes* מוּזְמַע *futurum* (futurus) *eſt ut quærat puerum*. Joh. 6. אלדי מוזמע יסלמה *qui traditurus erat ipſum*. אלדין אַלמוזמע aldin almuzama *judicium futurũ*. אלעאלם אלמוזמע alalam almuzamma *ſeculum futurum*.

Digitized by Google

מוּזָמֶּאת muzammaet *futura, futuræ res.* A

זמר duo ſignificata habet. I. זָמַר, Chald. זְמַר *incidit, ſecuit, reſecuit, putavit, amputavit* ſuperflua & infrugifera ex arboribus, vitibus & re quacunq;, verſchneiden. Levit. 25. verſ. 3, & 4. *& vineam tuam non* תִזְמֹר, Targ. תִכְסַח *putabis.* Paſſ. נִזְמַר *reſectus, putatus fuit.* Eſa. 5. v. 6. *non* יִזָּמֵר *putabitur*, ſcilicet vinea. L x x. *τμηθῇ.*

Subſtant. זְמוֹרָה *palmes*, ramus aut ſurculus amputatus, *ſarmentum*, Reben: Plur. B
זמורים *palmites, ſarmenta.* Num. 13. verſ. 24. *reſecuerunt ibi* זְמוֹרָה, Targ. עוּבַרְתָּא *palmitem & botrum.*

מַזְמֵרוֹת *falces putatoriæ*, quibus vites & arbores putantur, Schneidmeſſer. Eſa. 18. v. 5. *& abſcindet ramos* בַּמַּזְמֵרוֹת *falcibus.* Eſa. 2. v. 4. *cudent gladios in vomeres, & lanceas ſuas* לְמַזְמֵרוֹת, Targum לְמַגְלִין *in falces.* L x x. *δρέπανα.* contrar. Virg. 1. Georg. *Et curvæ rigidum falces conflantur in enſem.*

מְזַמְּרוֹת, Chaldaic. מְזַמְּרִין *forcipes*, quibus C
lychni amputantur. Jerem. 52. verſ. 18. הַמְזַמְּרוֹת *emunctoria*: inſtrumenta, quibus ellychnium igni exuſtum incidebatur. Al. *Pſalteria.* Al. *cultri magni.*

זֶמֶר animal ramiferum, *capra rupicola, dama.*

II. Metaphoricè, 2. conjug. זִמֵּר, Chald. & Syr. זַמַּר, Arabic. זַמַּר zammar *cecinit* voce vel inſtrumento, *modulatus eſt* carmen conciſum & breve, amputatis omnibus ſupervacaneis, *carmine celebravit, decanta-* D
vit. Pſalm. 9. v. 12. זַמְּרוּ לַיהוָה *canite Domino.* Targ. שַׁבְּחוּ קֳדָם יְיָ *laudate coram Domino.* Ibid. v. 3. אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ *canam nomen tuum altiſſimum.* Targ. אֲשַׁבַּח *laudabo.* Syr. Matth. 11. v. 17. זמרנא לכם ולא רקדתון *cecinimus vobis, & non ſaltaſtis.* Ex 1. conjug. Paſſ. Syr. אִזְדְּמַר *canitur, pſallitur.*

Subſtant. זָמִיר *cantus avium*, ſeu *tempus vernum*, quo cantus avium exaudiri incipit. Cant. 1. verſ. 12. *& tempus* הַזָּמִיר *cantus* E
avium attigit: ſicut ſequitur, *vox turturis audita eſt in terra noſtra.* Eſt idem quod שִׁיר. L x x. *καιρὸς τῆς τομῆς tempus putationis*: ex ſignificatione prima. Eſa. 25. verſ. 3. זְמִיר עָרִיצִים *cantus robuſtorum reſpondebit.* hoc eſt, cantus avium. al. *exciſio robuſtorum humiliabitur.* præcedit, תַּכְנִיעַ *humiliabis.*

זִמְרָה & מִזְמוֹר, Syr. מַזְמוֹר, Arabic. מִזְמַר mazmar *cantio, carmen, verſus, pſalmus.* Amos 5. *aufer à me ſonitum canticorum tuorum*, וְזִמְרַת נְבָלֶיךָ, Targum וְנִגּוּן כִּנָּרָךְ *& cantum nablorum tuorum.* Septem זמר *muſices* ſunt ſpecies: כנור *cithara*, תוף *tympanus*, מחול *tibia*, מִינִים *ſpecies*, עוּגָב *organum*, צלצלי *cimbali*, תרועה *vociferatio.* Plu. זְמִירוֹת, Arab. מַזָאמִר mazamir *carmina, pſalmi.* Job, 35. verſ. 10. *qui dat* זְמִירוֹת *pſalmos in nocte*: gaudium in tribulatione. L x x. *φυλακὰς cuſtodias.* acceperunt pro שמירות, decepti literarum ש ז affinitate in ſono. Targum: *ut laudes dicant Angeli excelſi in nocte.* ¶ Significat item זִמְרָה rem carmine aut prædicatione dignam & præſtantem. Geneſ. 43. verſ. 11. *accipite* מִזִּמְרַת הָאָרֶץ *ex prædicatione terræ.* Targum: מִדִּמְשַׁבַּח בְּאַרְעָא *ex eo quod laudatur*: quod laude dignum & præſtans in terra Chanaan reperitur. L x x. *ἀπὸ τῶν καρπῶν de fructibus*: ex ſignificatione priori, ut denotet fructus reſectos.

זְמוֹרָה *crepitus ventris*, עִטּוּשׁ מִלְּמַטָּה *fœtor*, Geſtanck. Ezechielis 8. verſ. 17. *& ipſi mittunt* הַזְּמוֹרָה *fœtorem ad naſum ſuum.* Targum בַּהֲתָא *pudendum*; podicem. ſic vocat ſuffitum, quem faciebant. pro אַפָּם *naſum ſuum.* olim ſcriptum erat אַפִּי *naſum meum*: ſicut præcedit, לְהַכְעִיסֵנִי *ad irritandum me*: ſed Scribæ mutârunt in Dei reverentiam, quia indignum Dei majeſtate videbatur, ad ipſius naſum mitti fœtorem. L x x. *καὶ τὸ κλῆμα ὡς μυκτηρίζοντες ramum, ſicut ſubſannantes*: ex prima ſignificatione.

Chald. זְמַר *cantio, muſica*: Plur. זְמָרִין *cantiones.*

זַמָּר, Syr. זַמָּר, Arabic. זאמר zamir *cantor, muſicus, tibicen*: Plural. זַמָּרִין, Syr. זַמָּרא, Arabic. זמרה zamarah *cantores, muſici, tibicines.* Matth. 9. *videns τοὺς αὐλητὰς*, Syr. זַמָּרֵא *tibicines & turbam.* Apud Judæos antiquitus funus educebatur ad tibiam, ſicut ſponſa. Erat *μοναυλία unius tibiæ triſtis concentus.*

זְמָרָא *muſica, convivium* cui muſica adhibetur, *ſaltatio, laſcivia.*

Arab. זַמְר zamr *inſtrumentum muſicum.*

תַּזְמִיר tazmir, & מִזְמַאר mazmar *Pſalterium.*

זוּמָּרָה zumara, & מִזְמַאר mazamar *fiſtula, tibia.* Item, *trachea arteria.* זֻמָּרָה אַלְרָאעִי zumara alrai *fiſtula paſtoris.* מִזְמַאר אַלְרָאעִי *idem.*

זנב. זָנָב, Chaldaic. דּוּנְבָא & דְּנַב, Arabic. דנב deneb *cauda* animalis, & *penis.* Job. 40. v. 12. *movebit* זְנָבוֹ, Targum דּוּנְבֵהּ *caudam ſuam quaſi cedrus.* Jud. 15. v. 4. *&* וַיִּפֶן זָנָב אֶל־זָנָב *vertebat caudam ad caudam.* Targum וּקְטַר דּוּנְבָא בְּרֵאשׁ דּוּנְבָא *& ligabat caudam in capite caudæ.* Arab. in libris Medicor. דנב אלחיל deneb alchail: Matth. daneb alchail, denebalchil & dembalchil *cauda equi, ἵππουρις.*

d by Go

equiſetum, vide חיל chail *equus*. In globo cœleſti, דנב אלכיטוס deneb alcaytos *cauda ceti*. vide κῆτος caitos *cete*. Eſt a. ſtella in extremitate auſtrali, 3. magnitud. דנב אלגדי deneb algedi *cauda capricorni*. vide גדי gedi: corruptè, chedi, *hædus & capricornus*. 3. magnitud. דנב ארגיגה deneb adigige *cauda gallinæ* aut *cygni*. vide דגיגה digige *gallina*, ſtella 2. magnitud. דנב אלאסד deneb aleſed *cauda leonis*, vide אסד eſed (corruptè eced, ecet & ezet) *animal & ſignum Zodiaci*. ſtella in extremo caudæ, primæ magnitudinis. Plur. זנבות, Chald. maſc. זנבין, Arab. אזנאב adneb *caudæ*. Diminut. Arab. זניבה duneibe *caudula*: Plural. זניבאת duneibet *caudulæ*. ¶ Metaphoricè cauda, *extremitas cujusq; rei*, לדמיון גוף בהמה *ad ſimilitudinem corporis brutorum animalium*: in his enim cauda, pars eſt corporis extrema. Eſa. 7. v. 4. *cor tuum non molleſcat à duabus* זנבות האודים *caudis titionum fumigantium*. h. e. extremitatibus: in quibus ſc. ad extremum uſq; durat quidem ignis, ſed tandem extinguitur. LXX. ξύλων *lignis*. Deut. 28. v. 13. *ponet te Dominus* לראש ולא לזנב *in caput & non in caudam*. Targum לתקיף ולא לחלש *in robuſtum & non in debilem*. Ibidē v. 44. הוא יהיה לראש ואתה תהיה לזנב *ipſe erit in caput, & tu eris in caudam*. Eſa. 9. v. 13. *& abſcidit Dominus ab Iſrael* ראש וזנב *caput & caudam*. In apophthegmatibus patrum: הוי זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים *eſto cauda leonum; nec ſis caput vulpium*. h. e. inter bonos ultimus, imus, abjectiſſimus; quàm inter malos primus, ſummus, præſtantiſſimus eſſe malis.

A nomine זנב *cauda*, derivatur Verbum Piel, contrariam actionem ſignificans, זנב, Chald. זנב *decaudavit, caudam præcidit, extremitatem amputavit, agmen extremum carpſit*. Joſ. 10. v. 19. וזנבתם אותם *& decaudabitis eos*. R. D. in comment. ותכריתו הזנב והוא סוף המחנה *& amputabitis caudam eorum, & hæc eſt extremitas exercitus*. Targ. ותדבקון יתהון *& apprehendetis* (aſſequemini) *eos*. LXX. καὶ καταλάβετε τὴν οὐραγίαν αὐτῶν *& comprehendite extremitatem ipſorum*. Hier. *& extremos quosq; fugientium cadite*. Deut. 25. v. 18. ויזנב בך כל הנחשלים אחריך *& decaudavit in te omnes debiles poſt te*. R. D. in libro Rad. הרג אחרונים שהם זנב המחנה *occidit poſtremos, qui ſunt cauda agminis*. Targum וקטל בך כל דהוון מתאחרין בתרך *& interfecit in te omnes tardantes*: retromanentes. LXX. καὶ ἔκοψέ σου τὴν οὐραγίαν, καὶ τοὺς κοπιῶντας *& cecidit extremum agmen tuū, & laſſos*. Hieron. *&* (quomodo) *extremos agminis tui, qui laſſi reſidebant, ceciderit*. Eſt enim οὐρὰ & οὐραγία cauda

postrema agminis pars: ſicut *ſtoma os*, aut *oculorum facies*, prima. Rabbini, המזנב בגפנים *amputans caudam in vitibus*: hoc eſt, הקוטע מקצת גפנים להגביר כחם *abſcindens extremitatem vitium, ut vis earum fortior reddatur*. R. Nathan in Aruch.

זנד Arab. מזנד mezned *cervical, pulvinus, focile*: Plur. זנדין *focilia*.

זנה זנה, Chald. & Syr. זנא, Arab. זנא zani: Piel זנה, Syr. זני *fornicatus, ſcortatus, meretricatus fuit*, laſcivijt corpore vel animo: cùm quis ſpreto & derelicto conjuge ſcorta ſectatur, aut idola: eiſq; adhæret & cultum exhibet. modo hoc poſteriore ut plurimum accipitur, cum de cœtu Iſrael dicitur. ¶ Variè autem uſurpatur: 1. abſolutè. Gen. 38. *& annunciatum eſt Judæ, dicendo*: זנתה, Targum זנית *fornicata eſt Thamar nurus tua*. Jerem. 3. v. 6. ותזני (pro ותזנה) *& fornicata eſt ibi*. Targum ופלחין לטעותא *& colunt idola*. ¶ 2. cum ב *in*. Ezech. 16. *& feciſti tibi imagines maſculi*, ותזני בם *& fornicata es in eis*. ¶ 3. cum אל *ad*, & על *contra*. Numer. 25. v. 1. *& cœpit populus* לזנות אל *fornicari ad filias Moab*. Targum למטעי בתר *errare poſt*, &c. Hoc volunt Hebræi accidiſſe conſilio Bileam, quod ipſi Balac regi Moabitarum dederat: ut ſc. ad caſtra Iſraelitarum mitteret formoſiſſimas mulieres, quæ eos ad libidinem & idololatriā pellicerent. Id confirmat cap. 31. v. 16. *ecce iſtæ erunt filiis Iſrael* בדבר *in verbo*. Targ. בעצת *in conſilio Bileam, quæ tradiderunt tranſgreſſionem contra Dominum*. Et Apocal. 2. *Tenentes doctrinam Baleam, qui docuit Balac objicere offendiculum, coram filiis Iſrael, ut ederent ex idolothytis, & ſcortarentur*. Jud. 19. v. 2. ותזנה עליו *& laſcivijt contra ipſum pellex ejus*. Targ. ובסרת *& ſprevit: ex poteſtate mariti exijt*. ¶ 4. cum את *cum*. Eſa. 24. v. 15. וזנתה את *& ſcortata eſt cum omnibus regnis ſuper faciem terræ*. Targum ותהי מספקא סחורה *& erit exercens negociationem ſuam*, ſequitur enim: *& erit* סחרה *negociatio ejus*. ¶ 5. cum אחרי *poſt*. Exod. 34. וזנו *& ſcortabuntur filiæ eorum* אחרי *poſt deos*. Targum ויטען *& errabunt*. ¶ 6. cum מ, & מעל, & מאחרי *à*. Pſal. 73. *auferes omnem* זונה ממך *fornicantem abs te*: aberrantem à vijs tuis. Hoſ. 9. v. 1. *quia* זנית מעל *fornicatus es à Deo tuo, & dilexiſti mercedem*. Hoſ. 1. *quia* זנה תזנה *ſcortando ſcortabitur terra* מאחרי יהוה *à Domino*. ¶ 7. cum תחת *ſub*. Ezech. 16. ותזנה תחתי *& fornicata eſt Ahola ſub me*. ¶ 8. cū affixis. Ezech. 16. ותזני עמם (pro ותזניהם) *& ſcortata es cum ipſis*. Piel זנה, Syriacè זני *ſcortatus fuit*. 1. Cor. 10. *ne* נזנא *ſcortemur, ſicut illi*

illi זנין ſcortati ſunt. PUAL. זֻנָּה ſcortatum fuit. Ezech. 16. & poſt te non זֻנָּה ſcortatum fuit. Arab. qui ducit repudiatam, פקד זָנִי & jam ſcortatus eſt. Pſalm. 106. ויזנו & fornicati ſunt in operibus ſuis. Matth. 5. v. 27. non תִזְנִי mœchaberis. HIPHIL. הִזְנָה, Arabicè אָזְנִי azni ſcortari fecit, proſtituit. Exod. 24. וְהִזְנוּ & ſcortari facient filios tuos poſt deos eorum. Targ. וִיטְעַן & ſeducent. Abſolutè: Hoſ. 4. v. 18. הַזְנֵה הִזְנוּ ſcortando ſcortati ſunt. Ibidem v. 10. הִזְנוּ ולא יפרצו ſcortabuntur & non erumpent, non multiplicabuntur. Targ. יִסְבוּן נְשִׁין וְלָא יוֹלְדוּן בְּנִין accipient uxores, & non gignent filios: in bonum. B

NOM. זונה, Chald. זַנִּי & זָנִי, Arabicè וְאָנִי zani fornicator, ſcortator, adulter, corrivalis: PLUR. זוֹנִים, Chald. זנאין & זַנִּין, Arab. זאנין zanijn, & זנאה fornicatores, ſcortatores, adulteri, corrivales. FOEM. זוֹנָה, Chal. זַנִּיָא, Arab. וְאָנִיָה zania meretrix, ſcortum, pellex, concubina: PLUR. זונות, Chaldaic. זַנְיָן, Arab. זאניאת zaniat meretrices, ſcorta, pellices, concubinæ. C Gen. 34. הַכְזוֹנָה an ſicut ſcortum faciet ſororem noſtram? Targ. הַכְנַפְקַת בָּרָא an ſicut exeuntem foràs? periphraſis. Levit. 21. mulier זוֹנָה, Targ. מַטְעַיָא adultera. Ezech. 16. v. 41. & ceſſare faciam te מִזּוֹנָה à ſcorto: ne ſis ſcortum. Alia in זון vide.

זְנוּת & תַזְנוּת, Chald. זְנוּ, Syriacè זְנָיוּת, Arab. זנא zîne ſcortatio, laſcivia, libido, adulterium: PLUR. זנותים, & תַזְנוּתִים, & abjecto ת, literaq; nun geminata, זנונים ſcortationes, libidines, adulteria. D Hoſ. 1. v. 2. אשת זְנוּנִים mulier fornicationum: fornicaria: & יַלְדֵי זנונים filij fornicationum. Num. 14. & ipſi portabunt זְנוּתֵיכֶם ſcortationes veſtras. Targum חוֹבֵיכוֹן peccata veſtra. Ezech. 23. v. 43. nunc יִזְנֶה תַזְנוּתֶיהָ ſcortabuntur ſcortationes ejus: Exibũt ex poteſtate ſua, & ex terra ſua: quia ſcortans exit ex poteſtate mariti ſui. 2. Reg. 9. ad זְנוּנֵי אִיזֶבֶל ſcortationes Iſebel matris tuæ. Targum טַעֲוַת idola: adulteria.

Arab. דאר אזנא dar azine domus ſcortationis; lupanar. E

זנאני zenini adulterinus, ſpurius, nothus: PL. זנאנין z eniniin adulterini, ſpurij.

תזנון teznun illegitima nativitas.

זְנִים aromata libidinem excitantia odore ſuo. 2. Paral. 16. וזנים & aromata condita.

Chald. זַן modus, ſpecies: PLUR. זנים & זַנִּין ſpecies, modi. Gen. 1. facientem fructum לְמִינוֹ, Targum לִזְנֵהּ juxta ſpeciem ſuam. Ibidem PLUR. quod produxerant aquæ לְמִינֵהֶם, Targ. לִזְנֵיהוֹן juxta ſpecies ſuas. Dan. 2. זְנֵי זְמָרָא ſpecies muſices: omnis generis inſtrumenta muſica.

A זנח. זָנַח contemſit, abominatus eſt, rejecit, repulit, amovit, removit, elongavit. Hoſ. 8. זָנַח rejecit Iſrael bonum. Ibidem. זָנַח removit (hoſtis) vitulum tuum, ô Samaria: quia rex Aſſyriæ franget vitulos, & accipiet aurum. Pſalm. 74. v. 1. quare זָנַחְתָּ, Targ. רְחַקְתָּא removiſti in finem? abominatus es? Pſalm. 89. & tu זָנַחְתָּ removiſti & abominatus es. Targum שְׁבַקְתָּא dereliquiſti. Abſolutè: Thren. 3. v. 17. וַתִּזְנַח & remota eſt à pace anima mea, oblitus ſum boni. B HIPHIL. הִזְנִיחַ removere juſſit. 1. Paral. 29. & omnia vaſa quæ הִזְנִיחַ removere juſſerat rex Achas. Abſolutè: Eſa. 19. וְהֶאֱזְנִיחוּ & removebuntur flumina. Targ. ויצדון & vaſtabuntur: formatur ab אֶזְנִיחַ abundante א: ſicut in אֶשְׁתִּי bibit.

Arab. זנח rancidus, abominabilis: PL. זנחה rancidi: in Aviçenna.

C זנק. Inde PIEL זִנֵּק erupit magno impetu, inundavit. Deut. 33. Dan catulus leonis יְזַנֵּק erumpet ex Baſan. Targ. terra ejus irrigua à fluminibus, quæ decurrunt ex Baſan.

Rabb. זִנּוּק impetus aquæ inundantis aut effuſæ.

אִזְנְקָא prominentia, aut expenſa ædificij.

Arab. זַנְקָה zanâca callis, via trita, via publica: PL. זְנָאִיק zanaic calles, viæ publicæ. זַנְקָה בְלָא מַנְפוּדָה zanaca bile manfuda via ſine tranſitu; vicus non pervius, angiportus.

זעב. Arabic. זַעַב pilus, lanugo, piloſus: in Aviçenna.

D זעה. Inde זְוָעָה idem quod זַעֲוָה, commotio. Deuter. 28. eriſq. לְזַעֲוָה, Targum לְזִיעַ in commotionem.

Chald. זְעַע commotus fuit: literis ר׳ז permutatis.

זעח. Arab. זעח zaah turbavit, confudit. Act. 16. v. 1. & יזעח confundebat Judæos. Act. 30. v. 14. à אזעאח turbandis viris.

זעט. Chal. זַעְטִי & זַעֲטוּטִין axilla. זַעְטוּט, & ע abſorpto, זוט parvus: זוטה parva.

E זעך. Inde נִזְעַךְ exciſus, extinctus, conſumtus, amputatus fuit; idem quod דעך. Job. 17. dies mei נִזְעָכוּ exciſi ſunt. Targum דְּעִיכוּ extincti ſunt.

זעם duo ſignificat. I. זָעַם indignatus, deteſtatus, abominatus, iratus fuit, contemſit, ſprevit. Pſalm. 7. & Deus זֹעֵם, Targ. רָגֵז iraſcens quotidie. Deut. 23. & quid אֶזְעֹם deteſtabor, quem non זָעַם deteſtatus eſt Dominus? Targ. אֲתָרְכֵהּ repellam eum. Proverb. 22. וּזְעוּם יְהוָה & iratus Dominus. LXX. ὁ μισηθεὶς ὑπὸ κυρίου odio habitus à Domino. NIPHAL. נִזְעַם contemtus fuit.

NOM. זַעַם indignatio, deteſtatio, ira. Eſa. 26. donec

donec transeat זעם *ira*. Targ. לוט *maledictio*, A
pœna, calamitas à Deo irato immiſſa. ita
Matth. 3. *fugite à ventura ira.*

II. Arab. זעם zaam *ſuperbè dixit, affirmavit, jactavit, gloriatus fuit*. Matth. 24. *ſi* יזעמוא *dixerint vobis*. 1. Joh. 2. v. 9. *& qui* זעם *dicit ſe in Lege eſſe*: gloriatur, exiſtimat. Geogr. יזעם אהל חלך אלארץ *affirmat incola ipſius terræ.*

זעים zaim *glorioſus, jactabundus, vaniloquus*.

זעמה zaama *jactantia, vana gloria, ſuperbia.*

זען. Arab. זען zaan *extulit laudibus.*

זעף. זעף, Chald. זעף, est קצף ובעס *triſtis, contriſtatus, iratus fuit, furijt*. Gen. 30. *& ecce erant* B
זועפים, Targ. נסיסין *triſtes*. Proverb. 19. *& contra Dominum* יזעף *iraſcetur cor ejus*. Targ. מתרעם *murmurans*: Dan. 1. *qui cum viderit facies veſtras* זועפים, Targum נסיסין *triſtes præ pueris*. Niphal. Syr. אזדעף *fremuit*. Marci 14. ומזדעפין *& frementes in eam.*

Nom. זעף *iratus, triſtis*. 1. Reg. 10. *& abyt rex Iſrael domum ſuam intractabilis* זעף, Targ. וזוי *& triſtis*. C

זעף, Chald. זעפא *ira*: de mari, *æſtus, ventus fures, tempeſtas*; atq; hoc per metaphoram. Mich. 7. זעף *iram Domini portabo, quia peccavi ei*. Jon. 1. *& ſtetit mare* מזעפו *ab ira ſua*. Targ. מנחשולה *à tempeſtate ſua*. Pſalm. 103. *quia* רוח, Targum זעפא *ventus tranſit in eo.*

Syr. זעפאית *iracundè, vehementer.*

זעק duo ſignificata habet. I. זעק, Chald. & Syriacè זעק *clamavit, exclamavit, acclamavit, vocavit*. Variè autem uſurpatur: 1. abſolutè. Ezech. 27. ויזעקו, Targum ויצוחון *& clamaverunt in amaritudine*. Exod. 21. *& ingemuerunt filij Iſrael ob ſervitutem* ויזעקו, Targ. וזעקו *& clamaverunt*. 2. cum אל, vel ל *ad*. Jud. 3. v. 9. ויזעקו *& clamaverunt filij Iſrael* אל יהוה *ad Dominum*. Hoſ. 8. v. 2. לי יזעקו *mihi (ad me) clamabunt*. 3. cum את. Jud. 12. v. 2. ואזעק אתכם *& vocavi vos, & non ſalvaſtis me*. Syr. Luc. 4. וזעק *& clamavit voce magna*. D
Niphal. נזעק *clamatus, conclamatus, vocatus, convocatus, collectus, congregatus fuit*: voce enim præconis clamantis convocatur populus. Jud. 6. v. 34. ויזעק, Targum ואתכנש *& congregatus fuit Abiezer*. Jud. 18. *& viri qui in domibus, qui erant in domo Micha* נזעקו, Targum אתכנשו *congregati fuerunt*. Hiphil. הזעיק *clamavit, vocavit, conclamavit, convocavit, congregavit*, vocavit milites per claſſicum: per metonymiam, *prædicavit*. 2. Sam. 20. *& dixit rex ad Amaſa* הזעק לי, Targum כנוש קדמי *congrega coram me viros Judah*. Jud. 4. v. 13. ויזעק, Targum וכנש *& congregavit* E
Siſara. Zach. 6. ויזעק, Targum ואכרז *& prædicabat contra me*. Jon. 3. ויזעק, Targum ואכרז *& prædicabat in Ninive.*

Nom. זעק & זעקה *clamor.*

II. Arab. זעק zaac *fœdavit, defœdavit, deformavit, deturpavit.*

Nom. זעק zaiac *fœdus, deformis, ferus*: Pl. זעאק ziac *fœdi, deformes.*

זעקה zaâca *fœditas, deformitas, feritas, barbaries.*

זער. Inde & זער מוער *parum, modicum, paululum*: eſt temporis, & quantitatis diſcretæ. Eſa. 28. זער שם *modicum ibi, modicum ibi*. Eſa. 16. v. 25. *quia adhuc* מעט מזער *modicum parum, & conſumetur ira*. geminatio minimum temporis ſignificat.

Verb. Chald. זער *parum aut modicum fuit, minutus, imminutus fuit*. 2. Sã. 7. ותקטן, Targ. וזערת *& parum fuit etiam hoc*. Eſa. 21. *heroes filiorum Cedar* ימעטו, Targum יזערון *minuentur*: pauci fient. Prov. 13. *& dies impiorum* תקצרנה *abbreviabuntur*. Targum נזערן *minuentur*. Hiphil. אזער *minuit, imminuit*. Amos 8. v. 5. להקטין, Targum לאזערא *ad minuendũ Epha*. Exod. 16. *multiplicans* והממעיט, Targ. ודאזער *& qui minuerat*. Pſal. 76. in Targ. יזער *minuet ſpiritum principum.*

זער, Syriac. זעור *parvus, minor*: Pl. זערין & זעורין *parvi, minores*. Foem. זערא *parva, minor*: Plur. זערן *parvæ, minores.*

זעור *minor ætas, pueritia*: Plur. זעורין *pueritia.*

זעורות *paucitas*. ¶ זעיר זעיר *paulatim*. ¶ כזער *ferè*. ¶ בזעוריתא *paucis, breviter.*

Rabbin. זרת pro זערת *μικρὸς minimus digitus*: & *palmus*, cujus dimenſio fit à minimo digito ad pollicem.

Arabicè אזער *levis, ſine pilus*; in Avicenna.

זפת. Inde זפת, Chald. זפת & זפא, Arabicè זפת zeft: Matth. ceft, zeft, *pix nigra de pino*, & *ceratum*. Exod. 2. *& oblivit eam bitumine* ובזפת, Targum ובזפתא *& in pice*. Eſa. 34. v. 9. *& vertentur torrentes ejus* לזפת, Targum לזפא *in picem*: *& erit terra ejus* לזפת בערה, Targum לזפא *in picem ardentem*. ubi participium fœmininum oſtendit ת eſſe heemanthi, nominis fœminini formativum. idemq; indicat forma Chaldaica altera in א deſinens.

Unde Verb. Rabbin. זפת, Arabicè זפת zaffat *picavit, oppicavit.*

Arab. מזפת muzaffat *oppicatus.*

תזפית tazfit *oppicatio*. In Geographia בחר זפתי *mare piceum.*

זפק. Rabb. זפק, Arab. זפק zifac *veſica, matrix*, & *veſi-*

& *veſica gallinæ, ſtruma, tunica, panniculus.* A- A
vic. In ave, quod in homine ſtomachus, ventriculus.

זפר. Arab. זָפַר zafar *ſibilavit, exibilavit.*

זִפְרָה zifra *ſibilus, gemitus, clamor*: Plural. זִפְרַאת zifrat *clamores, gemitus.* Pſalm. 31. *& anni mei* בְּאַלוּפְרַאת *in gemitibus.*

תַּזְפִירָה tazfira *ſibilus*: Plur. תַּזָאפִיר *ſibili.*

מְזַפֵּר muzâffir *ſibilans*: Plural. מְזַפְּרִין muzaffirin *ſibilantes.*

זפת in זפה vide.

זקק tria ſignificat. I. זָקַק, Chald. זקק & זַק, A- B
rab. זַקַק zacac *fudit*, fundendo *purgavit*, active: item, *percolatus, excolatus, defæcatus fuit*: aurificum eſt. Job. 28. v. 1. *quia eſt argento exitus, & locus auro* יָזֹקּוּ (ubi) *percolabunt*: defæcabunt. Job. 36. יָזֹקּוּ *percolabunt pluviam ad vaporem ejus.* Targum יִלְפּוּן *ſtillabunt.* Arab. Matth. 23. *qui* תזקקין *excolabitis culicem.* Piel זִקֵּק: Hiphil Chal. אַזִּק *colavit, percolavit, defæcavit.* Malach. 3. וְזִקַּק, Targ. וִיזַקֵּק *& defæcabit eas, ſicut aurum & ſicut argentum.*

Nom. Chald. & Syr. זק, Arab. זק zec *uter* C
ad vinum & aquam, *colum; ſaccus piceatus, culeus,* ſaccus vinarius: Plur. Chald. זִקִּין, Syriace זקין, Arab. זקוק zucuc, & זקאק zicac *utres, culei.* Chald. Pſalm. 146. *congregans* כַּנֵּד, Targum הֵיךְ זִקָּא *ſicut utrem.* Arab. Pſal. 119. *factus ſum ſicut* זַק *uter.*

Rabb. זָקוּק & מְזֻקָּק *colatus, percolatus, purus.* Arab. אסתסקא אלזקי *hydrops aſcites*, diſtento ſolo ventre, qui percuſſus utris inſtar reſonat.

Deinde Arab. זקאק *vicus, platea, angulus*: D
Plur. אזקה *vici, plateæ, anguli.*

II. זִקִּים, Chald. זִקִּין *compedes, vincula, laquei, catenæ.* Job. 36. v. 8. *ligati* בַּזִּקִּים, Targum בְּשׁוּשְׁלָן *in catenis.* Eſa. 45. v. 14. בַּזִּקִּים, Targum בְּשַׁלְשְׁלָן *in catenis tranſibunt.* Jerem. 40. v. 1. *& ipſe erat vinctus* בָּאזִקִּים, Targ. בְּעִזְקַיָּא *in catenis*: in annulis vinculorum quibus ligantur manus. pro בַּזִּקִּים, ut patach & dages contrahantur in cametz, & poſt hoc א quieſcens inſeratur. E

Verbum Chald. זקק *ligavit, vincivit.*

זקיק *ligatus, vinctus.* Eſa. 60. *& reges eorum* נְהוּגִים *ducti.* Targ. זְקִיקִין *vincti*: ligati catenis.

Deinde זִקִּים, Chald. זיקוקין *favilla, ſcintilla.* Prov. 26. v. 18. *projiciens* זִקִּים *ſcintillas* (flãmas ignis. alij, laqueos) *ſagittas & mortẽ.*

III. Rab. נִזְקַק *mixtus, commixtus fuit, coivit.* R. D. in Pſal. 103. הַבֵּן נִזְקַק לְאִמּוֹ *filius mixtus fuit matri ſuæ.* Et in Pſ. 128. *mater ipſorũ non* נִזְקְקָה אֶלָּא לְבַעְלָהּ *mixta fuit, niſi marito ſuo.*

זקן. זָקֵן *ſenuit, conſenuit, ſenio confectus fuit.* Gen. 24. *& Abraham* זָקֵן, Targ. סִיב *conſenuerit.* Hiphil. הִזְקִין *idem.* Prov. 22. *& cum* יַזְקִין, מִמֶּנָּה *ſenuerit, non recedet ab ea.* Hithpael Rabb. נִזְדַּקֵּן *conſenuit.*

Nom. זָקֵן *ſenex, ſenecio.* Rabb. *avus*: Plur. זְקֵנִים *ſenes.* Fœm. זְקֵנָה *ſenex.* Rabb. *avia*: Plur. זְקֵנוֹת *ſenes.* Refertur autem, cùm ad ætatem, tum ad ſapientiam & dignitatẽ: quia ſapientia ut plurimum in ſenib. reperitur, & ſeniores ob ſapientiam in conſilia & gubernationem adhibentur. Sunt igitur זְקֵנִים *ſeniores* in aulis regum, *conſiliarij*; in civitatibus, *ſenatores.* 2. Reg. 10. v. 1. *& miſit Samariam ad principes Jeſreel,* הַזְּקֵנִים *ſenes, & ad nutritores*: ad ſenatum. Exod. 12. *vocavit Moſes* כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל *omnes ſenes Iſraelis*: totum ſenatum.

זֹקֶן & זִקְנָה, Chald. זִקְנָא *ſenectus, ſenium.*

זְקוּנִים *ſenectus*, ætas ſenilis plures annos complectens. Gen. 37. *& Iſrael diligebat Joſephum præ omnibus filijs ſuis, quia filius* זְקֻנִים *ſenectutis erat ipſi*: ipſum genuerat ſenex, annos 91. natus. Targ. חַכִּים *ſapiens*, retulit ad ipſum Joſephum, quod ſenili ſapientia fuerit præditus; vel, quod ſenis inſtar ſapuerit.

זָקָן, Chald. דִּקְן, Arab. דַּקַן dacan, literis ד ז permutatis, *barba*, ſenectutis index; per ſynecdochen, *mentum cum barba*: Plur. Arab. אַדְקַאן *barbæ*, menta. Levit. 13. *in capite aut* בְּזָקָן, Targum בְּדִקְן *in barba.* 1. Sam. 17. *& apprehendit* בִּזְקָנוֹ *in barba ejus.* Targum בְּלוֹעֵהּ *in gutture ejus*: in mento, in mandibula inferiori. Eſt autem barba prolixa, faciei decus, ſicut capilli capitis. Et radebatur in luctu & mœſtitia, vel etiam ignominiæ cauſa, ut illud decus tolleretur. Unde barba raſa mœſtitiam & dolorem denotat. Jerem. 41. *octuaginta viri raſi* זָקָן *barba, & ſciſſi veſtibus*: ob devaſtationem templi. 2. Sam. 10. *& raſit dimidium* זְקָנָם *barbæ ipſorum.* Hoc erat inuſitatum & contumelioſum Judæis, ſed uſitatum incircumciſis.

Talm. זַלְדְּקָן habens זָקָן *barbam* זל *raram*: vilem. עַבְדְּקָן habens עב *denſam* זָקָן *barbam.*

זקף. זְקַף, Chal. זקף *levavit, elevavit, erexit, exaltavit.* Chal. & Syr. זקף *crucifixit*, aut *palo* ſeu *cruci affixũ, aut ex eo ſuſpenſum erexit.* Pſ. 146. *Domin⁹* זֹקֵף, Targ. זָקִיף *erigẽs incurvatos.* Chal. Gen. 18. וַיִּשָּׂא, Targ. וּזְקַף *& levavit oculos ſuos.* Gen. 31. וַיְרִימֶהָ, Targ. וּזְקָפַהּ *& erexit eã ſtatuã.* Eſth. 10. יִתְלוּ, Targ. יִזְקְפוּן *ſuſpendant ſuper lignũ.* Syr. Joh. 19. וּזְקוּפוּהִי *& crucifigite eũ.* Ibidem דְּאֶזְקְפָךְ *ut crucifigam te.* Niph. Chald. אִזְדְּקֵף; Syr. אזדקף *erect⁹, elevatus, ſuſpenſus, crucifixus fuit.* Chald. Pſal. 20. *& nos* קְמְנוּ *ſurreximus.*

reximus. Targum אזדקפנא *erecti fuimus*. Job. 28. ... , Targum אזדקפו *elevati sunt ab hominibus*. Syr. Joh. 6. v. 18. *& mare* אזדקף *elevabatur*: intumeſcebat. Matth. 26. *filius hominis tradetur* דנזדקף *ut crucifigatur*. Rom. 6. v. 6. אזדקף *crucifixus eſt cum eo*.

Nom. Chald. זקף *erigens, erector*. Sic Grãmatici vocant accentum , a figura & voce elevata.

זקיף *erectus, ſuſpenſus*. Syr. *crucifixus*. Syr. item זקיף *palus erectus*, plærunq; in ſuperiori parte, cum ſigno transfixo, *crux*. Matthæi 10. *qui non tollit* זקיפה *crucem ſuam*. Plur. זקיפין *erecti*.

B זקיפות & זקפות *elevatio*: Syr. *crucifixio*.

Rab. זקפא *pollex*. זקוף *ſtrigil*. אזדקפות *elevatio, excellentia*.

זקר. Talmud. אזדקר *ſaltavit*. אזדיקור *ſaltare*.

Syriacè זקר *texuit, contexuit*. זקור *textor*. זקיר *textus, contextus*. Joh. 19. *erat* זקירתא *texta tota*.

זקת. Chald. זקת *baculus, ſtimulus, aculeus*: Plur. זקתין *baculi, ſtimuli, aculei*. 1. Sam. 3. *ut figeret* הדרבן, Targum זקת *ſtimulum*.

C Rabbin. זקיתא *fera quædam* eſui accommodata.

זרר. Inde Piel זורר *ſternutavit*: ut conveniat cum זור *compreſſit*: cum enim quis ſternutat, ſeſe comprimit. 2. Reg. 4. v. 35. ויזורר *& ſternutavit puer ſepties*. Targ. ואתמורק *& horruit*.

Chaldaicè זרירין *ſternutationes*. Job. 41. עטישותיו, Targ. זרירוי *ſternutationes ejus illuſtrabunt lucem*.

D Arab. זרר zarar *crepuit porta* vel *janua*.

זרורה zoròra *roſa ſylveſtris*: Plur. זרור zaror *roſæ ſylveſtres*. Item, *fraga*.

זראה zarrea *pituita gallinarum*.

זרור *ſturnus*: Plur. זראריר *ſturni*: in Avicenna.

זרא in זרה invenies.

זרב. Inde Pual. זורב *contractus, coarctatus fuit*. Job. 6. v. 17. *in tempore* (quo) יזורבו *contrahentur*: conſtringentur. Targum *in tempore quo peccaverunt* אשתרבבו *diſſipati ſunt*. Syriacè זרב *ſtrinxit, coarctavit, cohibuit, continuit, urſit*.

E Rabb. זרבוב *roſtrum*. זרוביא *anguſtia*.

Talmud. אזדרבו *ſcaturire*, *odorem ſpargere*.

Arab. זרבה zêrba *retentio lactis*: Plur. זרב zerb *retentiones*.

זרג. Arab. זרגון eſt שרג.

זרד. Chald. זרד, Arab. זרד zarâd *lorica*, & *oculus loricæ*, ſeu *retis*.

A Verb. Arab. זרד zarad *loricatus fuit, loricam induit*. מזרד muzarrad *loricatus, fibulatus*: Plur. מזרדין muzarradin *loricati*.

זראד zarrad *qui loricas facit*.

אזדראד *deglutitio*: in Avicen.

Rabb. זרד *corium*. זירוד *genus frumenti*.

זרד *ſecuit, incidit, putavit*. זרדים *ſarmenta*.

Chaldaicè זרדא *ſorbus*, arbor: Plur. זרדין *ſorbi*.

זרה duo ſignificata habet. I. זרה, Chald. & Syr. דרא, Arab. דרא derî, literis ז ד permutatis, *ſparſit, diſperſit, diſſipavit, ſparſim abjecit* aut *projecit, ventilavit frumentum, evânuit*.

B Exod. 36. ויזר, Targ. ודרא *& ſparſit ſuper aquam*. Jerem. 4. v. 11. *non* לזרות *ad ſpargendum, neq; ad purgandum*. Targ. לבדרא *ad diſpergendum*: non eſt ventus quo ſpargitur frumentum & paleis expurgatur. Jerem. 51. v. 2. *& mittam in Babel* זרים וזרוה *extraneos & diſpergent eam*: paranomaſia. Syr. Luc. 20. v. 18. *ſuper quem ceciderit* תדריוהי *diſſipabit eum*. Arab. Pſalm. 1. תדריה *diſperget eum ventus*.

C Alcor. 2. ודרוא פאבקיט ... [illegible]. Niph. נזרה *diſperſus fuit*. Piel זרה *diſperſit*. Lev. 26. אזרה, Targum אבדר *diſpergam inter gentes*. 1. Reg. 14. וזרם *& diſperget eos*. Targ. ויגלנון *& transferet eos*: diſperget eos trans flumina Æthiopiæ: quæ fuit tranſmigratio prima. Pual. זרה *ſparſus fuit*. Eſa. 30. אשר זרה, Targ. דידרא *quod ſpargitur ventilabro & vanno*.

Nom. זורים *ventilatores*.

D מזרה, Chald. מדרא & מדירא, Syr. מדרא, Arab. מדרי midrî *ventilabrum, vannus*, quo aceres & frumenti retrimenta ad ventulum excutiuntur & repurgantur: Plur. Arab. מדארי madiri *vanni*.

Verb. Chald. מדר *ventilavit*.

Arab. דרא derî *furca*, qua ſtramenta feruntur, *merga*: item, *ventilatio*.

זריה *ſemen, poſteritas*.

II. Per antiphraſin, זרה: Piel זרה *auxit, circumdedit, complicavit*. Pſalm. 139. v. 3. *ſemitam meam* זרית *cinxiſti*: circumdediſti. Targum אתעברת חלוני *factus es alienus*. accepit pro

E זור *abalienatus fuit*.

Nom. זר, Chald. דר *peripheria, circumferentia, corona*. Exod. 25. *& facies ſuper eam* זר, Chald. דר *circumferentiam auream in circuitu*. Erat ambitus, decoris cauſa, arcæ adhibitus.

זרזר *canis leporarius*. זרזיר *pica*.

זרז. Chald. זרז: Piel זרז *cinxit, accinxit, expedivit, paravit, inſtruxit, excitavit, ſolicitavit, admonuit, exhortatus fuit*. Gen. 22. ויחבש, Targum וזרז *& accinxit aſinum ſuum*. Job. 38. אזר, Targum

Targ. וזרז *accinge ſicut vir lumbos tuos*. Gen. 14. A
וירק, Targ. וזרז *& expedivit adoleſcentes ſuos.* Pſalm. 38. חושה *feſtina ad auxilium meum.* Targum זרז *expedire*. Pasſ. אזדרז *expeditus fuit*. Jerem. 46. התיצב *aſſiſte & para te*. Targ. אזדרזו *accingere*.

Nom. זריז *cinctus, expeditus, excitatus, alacer:* Plur. זריזין *cincti, expediti.*

זרז *cingulum, ſuccinctorium:* Plur. זרזין *ſuccinctoria.*

מזרזין *cincti, accincti, expediti, armati.*

זרוז & זריזות *ſolicitudo, excitatio, alacritas.*

זרח. זרח *ortus, exortus fuit, diffudit ſeſe, lucem ſparſit*. 1. propriè de Sole; 2. per metaphoram, & de aliis rebus dicitur: *apparere*. Gen. 32. ויזרח, Targ. ודנח *& exortus eſt Sol*. Deut. 33. וזרח *& ortus eſt ex Seir.* Targ. וזהור יקרה *& ſplendor gloriæ ejus*. Eſa. 60. *& gloria Domini ſuper te* יזרח *orietur*. Targ. יתגלי *revelabitur.* B

Nom. זרח, & מזרח, & מזרח *ortus, oriens*: Pſ. 103. *quantum diſtat* מזרח *oriens ab occidente*. Deut. 4. *trans Jordanem* מזרחה שמש *ad ortum Solis*. à forma מזרח quæ mutat patach in ſcheva cum ה locali.

אזרח *indigena*: eo ipſo in loco ortus ſeu genitus, & omnibus notus inſtar ſolis orientis. Levit. 23. *omnis* האזרח, Targ. יציבא *indigena in Iſrael*. ¶ Semel denotat *arborem* in loco aliquo ortam, ſponte creſcentem. Pſalm. 37. v. 35. *vidi impium validum & robuſtum* כאזרח *ſicut arborem viridem*. Targ. היך אילן יציב *ſicut arborem indigenam & viridem*. Lxx. ὡς τὰς κέδρους τοῦ λιβάνου *ſicut cedros Libani*. acceperunt pro ארזה *cedrus*: ob vocum & literarum ה"ח ſimilitudinem.

Proprium זרח *Serah*, filius Judæ ex Tamar, Gen. 38. unde Pſalm. 88. הימן האזרחי *Heman Ezrahites*; cantor, ſic dictus, quod eſſet ortus ex filiis Serah, ſicut habetur in Paralipomenis: *Filii Serah, Zamri, & Ethan, & Heman.*

Rabb. הזרחה & זריחה *ortus, exortus.*

זרם. זרם *inundavit*, cum impetu fluctuavit, *abripuit*. Pſalm. 90. v. 5. זרמתם *abripuiſti eos* (ſc. annos hominũ; ſicut flumen citò inundans) *ſomnus erunt*. Sicut aqua inundãs omnia abripit: aut aquæ inſtar feciſti eos dilabi. *Tempora labuntur more fluentis aquæ.* Pual: זרם *abreptus fuit*. Pſalm. 77. זרמו *abreptæ ſunt aquæ* (è) *nubibus*: exundârunt. Targ. אחיתו *demiſerunt aquas nubes*. ex Piel. E

Nom. זרם, Foem. זרמה, Chald. זרמית *fluxus, fluctuatio, imber rapidus*, שטף. Eſa. 28. כזרם ברד *ſicut imber grandinis*: qui deiicit & frangit arbores. Eſa. 25. v. 4. *protectio* מזרם *ab imbre, umbra ab æſtu, quia ira fortium* כזרם קיר *ſicut imber parietis*. Targum כמיטרא דשקפא בכותל *ſicut imber qui proſternit* (deiicit) *parietem*. omnibus iſtis ſignificantur afflictiones ſive calamitates. Ezech. 23. v. 20. וזרמת סוסים זרמתם *& fluxus equorum, fluxus eorum*. de ſemine inſtar aquæ egrediente.

זרם *idē*. Eſa. 1. v. 7. *& vaſtata eſt* כמהפכת זרים *juxta ſubverſionem imbris*: שטף *inundationis, diluvii*: ſicut aqua inundans & fluctuans omnia abripit & vaſtat. Alii: *juxta ſubverſionem alienorũ*: extraneorum, à זר *extraneus*. Vulg. *ſicut in vaſtitate hoſtili.*

זרן. Inde Arab. מזרן mazran *inteſtinum* in genere: Deinde, *jejunum* & *rectum*, tenue ſeu colon: Plur. מזארין mazârin *inteſtina.*

זרע. זרע, Chald. זרע, Arab. זרע zara *ſeminavit*, *ſemen ſparſit* aut *projecit* ad ſpeciem conſervandam. Jud. 6. *& factum eſt cum* זרע, Targ. זרע *ſemináſſet Iſrael*. Eſa. 17. v. 10. *propterea plantabis plantas amœnas, & ramũ alienũ* תזרענו *ſeminabis eum*. nuclei enim ſeminantur. Lxx. φυτεύσεις *inſeris*. Zachar. 10. ואזרעם *& ſeminabo eos in populis*. Targ. וכמא דבדרתנון *& ubi diſperſero eos*. Prov. 11. זורע *& ſeminans juſtitiam, merces fidelis*: ſignificatur ſtudium, conatus, aſſiduitas. Syr. Mat. 13. v. 27. *nonne bonum ſemen* זרעת *ſeminaſti?* Arab. Pſal. 126. *qui* יזרעון *ſeminabunt in lachrymis*. Gal. 6. *metes quod* יזרע *ſeminaveris*. Matth. 25. v. 24. חתזר מאלם תזרע *metes quod non ſeminaveris*. Luc. 8. חרג אלזארע ליזרע זרעה *exiit ſeminator, ut ſeminaret ſemen ſuum*. Niphal. נזרע, Syriacè אזדרע, Chaldaicè אזדרע, Arab. אזרע: Pual. זרע *ſeminatus eſt*. Num. 5. ונזרעה זרע *& ſeminabitur ſemine*. Targum ותעדי עדוי *& impregnabitur impregnatione*. Syr. Matth. 13. *quod juxta viam* אזדרע *ſeminatum fuit*. Hiph. הזריע *ſeminificavit, ſemen tulit, produxit* aut *ſuſcepit*. Levit. 12. *mulier cum* תזריע *ſemen ſuſceperit*. Targum תעדי *conceperit*. Gen. 1. *herbam* מזריע *ſeminificantem ſemen*. Targum דבר זרעה מזדרע *cujus filius ſeminis ſeminatur*: cujus ſemen ſeipſum ſeminat. C D

Nom. זרע, Chald. זרע, Arab. זרע zara *ſemen*, herbarum & animantiũ; *nucleus, granum*. Gen. 1. *& arborem facientem fructum, cui ineſt ſemen ejus*: ſunt nuclei fructuum, qui plantantur; indeq; arbores enaſcuntur. Plural. זרעים, Arab. זראריע zarriri *ſemina*. Malach. 2. v. 3. *ecce ego increpo vobis* הזרע *ſemen*. Lxx. ὦμον, Hieron. *brachium*. legerũt זרע *brachium*: abſentibus punctis. Hag. 2. *Num amplius* הזרע *ſemen in horreo?* Lxx. ἐπιγνωσθήσεται *cognoſcatur*. q. הודע. Arab. זרעת אלבצל zarrat albazal *ſemen caparum*: cæpina. ¶ Per

Digitized by Google

na. ¶ Per ſynecdochen,זֶרַע,1.*ſoboles, poſte-* A
ritas,filij,nepotes. Gen.15. *mihi non dediſti* זָרַע
ſemen. Targ.וְלַד *ſobolem.* Gen. 24. *& heredi-*
tet זַרְעֲךָ *ſemen tuum portam inimicorum ſuorum.*
Targ.בְּנָיִךְ *filij tui.* 1. Sam. 1. v.11. *& dederis*
ancilla tuæ זֶרַע אֲנָשִׁים *ſemen virorum.* Targ.
בַּר בְּנוֹ בְּנֵי אֱנָשָׁא *filium inter filios hominis.* Pſal.
37.וְזֶרַע *& ſemen impiorum peribit.* Targum
וּבְנֵיהוֹן *& filij ipſorum.* Gen. 19. *ſuſcitabimus ex*
patre noſtro זֶרַע *ſemen.* Targ. בְּנִין *filios.* ¶ 2.*fru-*
mentum. Hagg. 2. *an adhuc* הַזֶּרַע *ſemen in hor-*
reo? Targ. עִבּוּרָא *frumentum.* ¶ 3. *ager.* 1. B
Sam. 8. וְזַרְעֵיכֶם *& ſemina veſtra & vineas ve-*
ſtras decimabit: agros veſtros.

זֵרַע idem. Num.11.כְּזֶרַע גַּד *ſicut ſemen cori-*
andri. ✠ זרוע *ſatum.*

מִזְרָע *ſementis:* Plur. Arabic.מַזָארִע mazari
agri,campi,ſegetes.

Rabb.זריעה *ſeminatio,ſatio.*

זֵרֹעִים, & per epentheſin,זֵרְעֹנִים, Syr.
זַרְעוֹנִין *legumina.* Dan:1.*& dent nobis de* הַזֵּרֹעִים
leguminibus. ✠ Syr.זָרוֹעַ *ſeminator.*

Chald.זַרְעִית, Arab.זֻרִּיָּה *familia, cognatio:* C
Plur.זַרְעִין & זרעין *familia, proſapia.* Joſ. 7.
וְהַמִּשְׁפָּחָה,Targ.וְזַרְעִיתָא *& familia, quam ceperit
Dominus.*

זְרֹעַ, Chald.דְּרָעָא & אֶדְרָעָא, Syr.אֶדְרָעָא, Arab.
ذرع dira *brachium hominis*, quo ſemen ſpargitur:
& *armus animalis,humerus:* Pl.זְרֹעִים,
Chald.דַּרְעִין & דְּרָעִין, Foem.זְרוֹעוֹת, Arabicè
אַדְרָעָא adra: Dual.דִּרְעָאן *brachia.* Exod.6.*re-*
dimam vos בִּזְרוֹעַ, Targ. בִּדְרָע *in brachio extēto.*
Num.6.הַזְּרֹעַ,Targ.דְּרָעָא *armum coctum arie-* D
tis. Job. 31. אֶזְרֹעִי *brachium meum à canna fran-*
gatur. ¶ Per metaphorā,גְּבוּרָה *robur, vis, vir-*
tus,potentia,fortitudo,gloria, majeſtas, principa-
tus,auxilium,ſubſidium. Job. 40. *& ſi* זְרוֹעַ *bra-*
chium ut Dei tibi. Jer. 48.וּזְרֹעוֹ *& brachium ejus*
*fractū eſt.*Targ.שִׁלְטוֹנֵיהוֹן *principes eorū:* principes
& exercitus ejus, qui ſunt brachiū
regis & populi. Ezech.22.*quilibet* לִזְרֹעוֹ *ad*
*brachium ſuū.*Targ.לְתוּקְפֵהּ *ad robur ſuum.* Eſa.
40.v.10.וּזְרֹעוֹ *& brachiū ejus.* Targ.וְתוּקְף דְּרָע E
גְּבוּרְתֵהּ *& robur brachij fortitudinis ejus.* Ezech.
31.v.17.וּזְרֹעוֹ *& brachiū ejus ſedebunt in umbra*
*ejus.*Targ.וְשִׁלְטוֹנוֹהִי *& principes ejus:* iſti reges,
qui fuerunt ipſorū brachium & auxiliū.
Lxx.καὶ σπέρμα αὐτοῦ *& ſemen ejus.* legerunt
זַרְעוֹ,à זֶרַע *ſemen.* Eſa.9.v.20.*quilibet* בְּשַׂר זְרֹעוֹ
carnem brachij ſui cōedet. Targ.נִכְסֵי קְרִיבֵהּ יִבּוֹזוּן
opes proximi ſui deprædabuntur. legit זַרְעוֹ *ſeminis
ſui.* Jer.17. *& poſuit carnem* זְרֹעוֹ *brachium*
ſuum. Targ.רְחִצְנֵהּ *fiduciam ſuam.* Iob.22.v.
8. *vir* זְרוֹעַ *brachij, ipſius eſt terra.* Targum גַּבְרָא
dives: potens. Pſalm. 83. *fueruntq;* זְרוֹעַ *bra-*
chium filijs Lot. Targum לְסָעַד *in auxilium.* Ex-
od. 6. *redimam eos* בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה *in brachio exten-*

to: in magna potentia. Irati, quo potentius percutiant, brachium elevant. 1.Sam.
2.v.32. *& abſcindam* זְרֹעֲךָ *brachium tuum, &*
זְרֹעַ *brachium domus patris tui.* Targum תְּקוֹף
זַרְעָךְ *robur ſeminis tui.* lege דְּרָעָךְ *brachij tui:* ſicut
ſequitur: *& robur* דְּרָע *brachij domus patris.*

Arab.ذرع dara *cubitus, menſura 24.cubitorum.*
✠ ذرعة *lacerti.*

זרף. Arab.זַרָּאפָה *ſellizatorium.* item, *Camelopardalis:*
Plur.זַרָּאִיף *camelopardales.*

Chald. זְרַף *incidit, ſuccidit.* ✠ פַּרְזְלָא זְרִיף
ferrum incidens.

Arab.زرف zarraff *disjunxit, ſeparavit diverſa,expedivit.*

زرف zarraf *catulivit*, prurivit canis aut
quodvis animal. ✠ כלב זארף celeb zarif
canis catuliens.

זרק tria ſignificat.I. זָרַק,Chald.זְרַק, &, literis
ז'ד permutatis,דְּרַק *ſparſit, aſperſit,* cum aſperſione
fudit, diffudit, projecit. Exod.24.*&*
dimidium ſanguinis זָרַק, Targ.זְרַק *ſparſit.* Job.
2.וַיִּזְרְקוּ, Targ. וּזְרַקוּ *& ſparſerunt pulverē ſu-*
per caput. Semel tantum per Dalet. Abſolutè;
Hoſ.7. *etiam canicies* זָרְקָה *ſparſa eſt in eo.*
Poetis; *ſpargentes tempora canis.* Pual.זֹרַק *ſpar-*
ſus fuit. Num.19. *aqua expiationis* זֹרַק *ſparſa eſt*
ſuper illos.

Nom.מִזְרָק, Chal.מִזְרְק vas,quo excipiebatur
ſanguis victimarum, & ſuper altare
ſpargebatur, *pelvis, phiala, crater, ſcyphus:* Pl.
מִזְרָקִים, Chald.מִזְרְקִין: Foem. מִזְרָקוֹת *pelves,*
crateres, ſcyphi. Zach.9. v.15. *& implebuntur*
כַּמִּזְרָק *ſicut pelvis, ſicut anguli altaris:* implebuntur
ſanguine hoſtiū, ſicut pelvis, quo
ſanguis victimarum; aut ſicut anguli altaris,
quibus idem ſanguis aſpergitur. Amos
6. *qui bibunt* בְּמִזְרְקֵי יַיִן *in pelvibus vini.*
Targ. בִּפְיָלְוָן כְּסַף *in phialis argenteis vinum.*
quæ ſcil. ſunt majores ſcyphis. Eſt enim
phiala, planū & repandum poculum. ✠
Chald.זַרְקָא *idem.*

זָרַק & מְזָרַק *caro* hærens cuti, aut caro
mortua.

מְזוֹרָק *bos ſylveſtris.*

Arab.זרק אלכול *emiſſio urinæ.*

Alcoran.זַרְקָא *pallor.*

Arab.זָרַק zarac *projecit lanceam*, aut *lapidem, jaculatus fuit.*

זרקה zarca *jaculatio:* Plur.זרקאת zarcat
jaculationes.

זראקה *injectio:* Plur.זראקאת *injectiones.*

מזרק mazrac *jaculum, lancea, haſta:* Plur.
מזארק mazâric *jacula, lanceæ.*

חאמל אלמזרק hamil almazrac *portans lanceam,
lancearius:* in cœlo, *Boötes.*

Rabb.זַרְקָא *baliſta*, tormenti bellici genus,
quo lapides & jacula mittebantur.

 III.Arab.

III. Arab. זרק zarq *cæſius, cæruleus, ſubcæruleus, lividus.* A

אזרק אלעינין azrac alainin *habens oculos caſios*, glaucopis.

זרקה zarca *glaucedo oculi*, in Avicenna. ☞ זרקון *minium.*

זרת. זֶרֶת, Chald. זַרְתָּא *palmus major, σπιθαμὴ, dodrans pedis.* menſura, quæ digitis expanſis notatur, ab extremo pollicis uſq; ad minimi extremum; conſtans tribus טְפָחִים *palmis*, aut duodecim digitis, aut novem pollicibus, חצי אמה ein daumelln. 1. Sam. 17. *altitudo ejus ſex cubiti* וָזֶרֶת *& palmus.* Aruch זרת *exponit* זְעֵירָא *parvulum digitum*, quod ab illo fiat ad pollicem dimenſio. Sed rectius exponitur *manus ſparſa*, à זָרָה *ſparſit.* Exod. 28. v. 17. זֶרֶת *palmus, longitudo ejus:* de pectorali quadrato. Et ea ferè eſt humani pectoris amplitudo.

QUATUOR LITERARUM VOCABULA.

זלעפה זַלְעָפָה *tempeſtas*: Plural. זַלְעָפוֹת & זִלְעֲפוֹת *tempeſtates.*

זרזיף זַרְזִיף *humor deſtillans, deſtillatio, ſtilla, pluvia.*

זרזיר זַרְזִיר *leopardus.* In libello, Proverbia vulpium, uſurpatur pro *regula.* B

Arab. זרזור *ſturnus*: Plur. זראזיר *ſturni.*

זרזל Arab. זרזל zerzel *terræmotus*: Plur. זראזל zerîzil *terræmotus.*

FINIS LITERÆ ZAIN.

LITE-

LITERA

ח HETH.

A OCTAVA Alphabeti litera dicitur Hebræis & Syris חֵית *Hheth*: Arabibus חא *Hhe*, per apocopen: LXX. ἤθ. Exponitur autem חֵירת hheth, vel חֵית, ab חַיָּה *beſtia, quadrupes*, quã figura ח refert.

Poteſtas ejus alia in Orthographia eſt, alia in Etymologia. In Orthographia valet ſpiritum denſiorem quàm denſus (῾) Græcorum, aut *h* Latinorum, nimirũ *hh* duplex. Græci per χ expreſſerunt; ut, חָם χάμ. verùm חַוָּה Εὔα per tenuem ſpiri- B
tum interdum. Sed cum Hebræo nomine חירת *Heth*, Græcum ἦτα, & cum figura Hebræa ח; Græca η convenit. Ac olim etiam η nota aſpirationis erat Atticis, ac ἧτα vocabatur: unde notæ apud Græcos majuſculæ ⊦ & ⊣: Et his jũctis H apud Latinos. ¶ Apud Arabes notata puncto ח̇ valet *ch*, & חא *che* vocatur: à Rabbinis verò per כ raphatum exprimitur, ac diverſam vocabuli ſignificationem efficit: ut, בחר bahar *mare*, ſed בְּחַאר buchar *vapor*. R. C
D. Kimhi בּוּכאר ſcribit, in radice איד *vapor*. טַבָּאח dabbah mactator, *lanius*, ſed טַבָּאך tabbach *coquus*, quod R. David טַבָּאך ſcribit, in radice טָבַח *mactavit*. חֻבְז chobz *panis*. R. D. ſcribit כֻבְז, in radice נוּס *fugit*. ſic pro פחאר, R. D. habet פכאר *figulus*. pro חטאף idem habet כטאף *hirundines*. Item pro במיח Rambam habet בטיך: pro חרדל Ramb. כרדל: pro רְחַן Ramb. רוכן: pro חבאזי Ramb. ſcribit כבאזי & כובוזא *malva*. חַרוּב harub D
bella. Sed חָרוּב, quod Rambam ſcribit כָרוּב charub, κεράτιον *ſiliqua*. pro חֲרִיטָה charita, Kimhi ſcribit כְּרִיטָא *crumena*. pro סְלִיחָה Ramb. סְלִיכָה *caſſia fiſtula*. pro חֲלִיפָה Benjamin ſcribit כְּלִיפָה calipha *ſucceſſor*. Atque inde Rabbini tradunt, in ſcriptura Arabica literas Heth & Caph eandem habere figuram, ſeu unam eſſe literam; & Heth Arabum eſſe; Caph Hebræorum: non quod Heth Hebræorum,

A in Caph Arabum unquam mutetur, ſed quod ח̇ puncto notatum, ut כ̇ raphatum proferatur.

חח. חַח in חוֹחַ invenies.

חבב tria ſignificat. I. חָבַב idem quod חֲבָא & חָבָה, *abſcondidit, abdidit, occultavit*. Deut. 33. *etiam* חֹבֵב *abſcondens populos*. Targum חַבִּבִנוּן לְשִׁבְטַיָּא *dilexit* (elegit) *eos in tribus*. Ex idiomate enim Chaldæo, אחבה וחבה ſignificat, *amavit, dilexit*.

NOM. חֹב *ſinus, gremium*, ubi quid abditur ſeu occultatur, *receſſus, latibulum*. Job. 31. B
v. 33. *ad abſcondendũ* בְּחֻבִּי, Targ. בְּעִטְפִּי *in ſinu meo iniquitatẽ meam*. LXX. λάθρᾳ *clam apud me*.
II. Chald. & Syr. חֲבַב, Arab. חַבַב habab *in ſinu tenuit* aut *geſtavit, fovit, complexus, amplexus fuit, in precio, in delitijs habuit, amavit, dilexit, elegit, deſideravit, voluit*. PIEL Chald. חַבֵּב, Arab. חַבַּב habbab *idem*. Arab. Matth. 5. חבוא אעדאכם *diligite inimicos veſtros*. HIPH. Chal. & Syr. אַחְבֵּב & אַחֵב, Arab. אחבב & אַחַב ahabb *idem*. Chald. Ezech. 24. אוקיר, Targ. אַחְבֵּב *charum reddam hominem*. Syr. Joh. 3. v. C
16. *ſic enim* אַחֵב *dilexit Deus mundũ*. Gal. 5. v. 14. רְתַחֵב *ut diligas proximum tuũ*. Joh. 15. *ſicut ego* אַחְבִּתְכוֹן *dilexi vos*. Arab. Matth. 5. v. 43. אחבב קריבך *dilige proximũ tuum*. 1. Petr. 1. v. 4. אַחְבֶּבְתּוּהִי *dilexiſtis eum*. Gal. 5. תְּחַב קריבך כנפסך *diliges proximũ tuũ ſicut animã tuam*. Gal. 6. *qui* יחבון *voluerint gloriari*. יְחַב *diliget*. Alc. אַחְבַּה *dilexit eum*. מְחַב *diligens*. מְחַב *dilectus*. HITHPAEL Chald. אתחבב, Arab. אסתחבב aſtahbab, & אַתְחַב, & אסתחב *amore conglutinatus fuit*. D

NOM. Chald. חֲבִיב, Arab. חביב habib *amabilis, amicus, dilectus, electus, peculiaris*. item, *patruus*: PLUR. Arab. אחבא ahabbi *amici*.

חבוב, FOEM. חִבָּא & חבות, Syr. חוב *amor, dilectio, electio*.

Arab. חֻב hubb, & חֻבָּה hubba, & מַחַבָּה mahabba *amor, dilectio, voluntas, concordia*: PLUR. מַחַבַּארת mahabbat *amores*.

מְחִב muhibb *amãs, amator, amicus, proximus, benevolus*.

Digitized by Google

מַחְבּוּב mahbub, & מסתחב mustahab *amatus, dilectus, familiaris, domesticus.* A

III. Syriacè חַבַב *fovit, calefecit, accendit.* Luc. 12. v. 49. *si jam* חבת *accensus est*, ſcilicet ignis.

Nom. חַבָא *ſtipula*, quæ facilè accenditur. Actor. 28. *& Paulus accepit multitudinem* חַבוּבָא *ſtipularum.*

Ar. חבאב *calefactus.* itē, *diaphragma*, in Av.

IV. Arab. חַב habb: Plur. חבוב hubub. Foem. חַבָּה habba: Plur. חַבַּאת habbat *granum, pilula, atomus, legumen.* Alcor. 2. חַבָּה אַנְבַתַת פִּי כֻל *granum produxit ſeptem ſpicas.* סַבְעַ סַנַאבִל סֻנְבֻלַה מַאִיַת חַבַּה *in omni ſpica centum grana.* B

חֻבַיְבָה hubaiba *vinaceus acinus, granulum:* Plur. חֻבַיְבַאת hubaibat *granula uvarum.*

חַבָּה מִן מַלְח habba min malh *granum ſalis.* חַב אַלְמֻלוּךְ habb al muluch *granum regum*, ricinus: item, *ceraſa*: ob raritatem apud Arabes. חַב אַלְבַּן habb alben *glans unguentaria.* חַב אַלְגַאר *granum lauri.* חב אלולם *granum zolem.* חַבָּה אלחצרא *granum viride*, fructus terebinthi. חַב אַלְרַאס hab elras *herbæ pedicularis, ſtaphis agria.*

חבא. Inde Niphal נֶחְבָא *abſconditus fuit, ſeſe abdidit.* 1. Sam. 10. v. 22. *ecce ipſe* נֶחְבָּא, Targum טמיר *abſconditus inter vaſa.* Gen. 3. v. 10. *& timui quia nudus ego* וָאֵחָבֵא, Targ. ואטמרית *& abſconditus fui.* Piel Arab. חבי chabbi *abſcondit.* Matth. 13. v. 33. וחבאתה *& abſcondit illud in tribus ſatis farinæ.* Pual. Hebr. חֻבָּא *abſconditus fuit.* Job. 24. v. 4. *ſimul* חֻבְּאוּ, Targum אטמרו *abſconditi ſunt afflicti terræ.* Hiph. הֶחְבִּיא *aſcondit, abdidit.* Eſa. 49. v. 2. *ſub umbra manus ſuæ* הֶחְבִּיאָנִי *abſcondit me.* Targum אֲגֵן עֲלַי *protexit ſuper me.* Joſ. 6. v. 17. הֶחְבְּאַתָה *abſcondit nuntios.* duæ notæ fœminini generis, ad majorem emphaſin: pro הֶחְבִיאָה. aut ה eſt paragogicū, & ת eſt pro ה fœminino. Hophal. הָחְבָּא *abſconditus fuit.* Hithpael הִתְחַבָּא, Arab. אחתבא achtabbi *abſcondit ſe.* Gen. 3. v. 8. וַיִּתְחַבֵּא, Targ. ואטמר *& abſcondit ſe homo & uxor ejus.* Job. 38. v. 30. *aquæ tanquam lapides* יִתְחַבָּאוּ *abſcondentur.* Targ. קְרִישִׁין וּמְטַמְּטָן *congelata & abolita*: ob humiditatē, ut ſint נִקְפָּאִים *congelatæ.* Arab. Gen. 3. v. 10. וַאחתבאת *& abſcondi me.* C D E

Nom. מַחֲבָא *latibulum:* Plural. מַחֲבָאִים *latibula.* Eſa. 32. v. 2. *& erat vir* כְּמַחֲבֵא רוּחַ *ſicut latibulum venti:* ſicut latibulum, ubi abſcondunt ſe homines à vento.

Rabb. חֲבִיאָה *abſconſio.*

חבה idem quod חָבָא *abſconditus, abditus fuit, latuit.* Eſa. 26. v. 20. חֲבִי, Targ. אִטְמַר *abſcondere modicū temporis, donec tranſeat furor:* abde te. Arab. Piel חבי chabbi, ח cū puncto. Hiph. אחבי achbi *abſcondidit, abdidit, condidit, recondidit, celavit, occultavit, negavit.* Actor. 8. v. 9.

A וְתֹחְבִּי *& abſcondes de precio agri.* Hithpael אחתבי achtabi, & אסתחבי aſtachbi *abſconditus fuit.* Joh. 12. ואחתבי מנהם *& abſcondit ſe ab illis.*

Nom. חֶבְיוֹן *latibulum, latebra.* Habacuc 3. v. 4. וְשָׁם חֶבְיוֹן *& ibi abſconſio roboris ejus.* Lxx. καὶ ἔθετο ἀγάπησιν *& poſuit amorem.* quaſi שָׂם & חבב.

חֲבִירת *dolium*, in quo aliquid reconditur. Plur. חֲבִיוֹת *dolia.*

Arab. מַחְבִי muchbi, & מְחַבִּי muchabbi *abſconditus.*

B מחבי machbi *abſconſio*, locus occultus: Plur. מחאבי *latebræ.*

חביא chabi *pellis, cortina, velum, papilio:* Pl. אחביה achbia *vela, papiliones.*

חבז. Arab. חַבַז, cum ח punctato, chabaz *pinſuit.* Geograph. כולך ישחנונהא ויחבזונהא *ubi moluerint eam & pinſunt eam.*

Nom. חַאבִז chabiz *piſtor, panifex:* Plur. חַאבִזִין *piſtores.* Fœm. חַאבִזָה chabiza *piſtrix.*

מַחְבַז machbaz *ars pinſendi, panificium.*

חֻבְז chobz. Fœm. חֻבְזָה *panis:* Pl. Foem. C חֻבְזאת chobzat *panes.* Mat. 6. אעטינא חבזנא אליום *da nobis panem noſtrum hodie.* Rom. 8. *ſi quis ſpiritum Chriſti non habet, non eſt de* חבזה *pane ejus:* non eſt ejus.

חֻבַיְזָה chobaiza *parvus panis:* Pl. חֻבַיְזַאת *parvi panes.*

חֻבְז מִן שַׁעִיר chobz min ſchaar *panis ex hordeo*, hordeace⁹. חֻבְז מִן קַמְח chobz min camh *panis ex tritico*, triticeus. חֻבְז מִן סַמִיד chobz min cemit *panis ex ſimila*, ſimilagineus. חֻבְז מֻחְתַמַר chobs muchtāmar *panis fermentatus.* D חבז פטיר chobz fatir *panis azymus*, nō fermētatus. חבז מחלל chobz muhallal *panis acidus.* חבז רטב chobz ratab *panis mollis.* חֻבְז מִן נֻחַל chobz min nohal *panis furfuraceus.*

חֻבַּאזִי chubezi *malva*: in Avicen. Matth. chubezi, chabazi.

חבט. חָבַט, Chald. חֲבַט *baculo vel virga excuſſit frumenta aut legumina ex folliculis; aut olivas alioſve fructus ex arborib.* Ruth. 2. v. 17. וַתַּחְבֹּט *& ipſa excutiebat id quod collegerat.* Targ. וְדָשַׁת *& triturabat.* Lxx. καὶ ἐῤῥάβδισεν *& baculo excuſſit.* Deut. 24. v. 20. *ſi* תַחְבֹּט, Targ. תַחְבֹּט *excuſſeris oleam tuam.* Jud. 6. v. 11. *Gideon filius ejus* חובט *excutiēs triticum.* ¶ Metaphor. Eſa. 27. v. 12. *in die illa* יַחְבֹּט *excutiet Dominus ab alveo fluminis, uſq; ad flumen Aegypti, & vos filij Iſrael ſeorſim colligemini.* Syr. Marc. 9. חָבְטָא *allidēs ipſum.* Niph. נֶחְבַּט *excuſſus fuit.* Eſa. 28. v. 27. *quia baculo* יֵחָבֶט *excutietur Gith, & cyminum virgā.* E

Nom. Rab. חבוט *excuſſio*, q̄ fit baculo: ſed דִישָׁה *trituratio*, fit jumēto. חבוט הַקֶּבֶר *excuſſio ſepulchri*: de qua vide Eliam in Tisbi.

Alcor. 2.

Alcor. 2. חַבְטַת & חָבַט *perdes*. Ibid. אֵלֵי יְתַחַבְּטֵה אֵלְשִׁיטַאן.

Rabbinis inſuper, חָבַט *proſtravit ſe ſuper ventrem*.

חוּבֵט *venter*. ☧ חָבַט *corrigia*.

חבך. Syr. חַבֵּךְ *conjunxit*, cum חבק convenit.

חבל tria ſignificat. I. חָבַל *ligavit, colligavit, alligavit, conſtrinxit, pigneravit*, pignus vel pignori accepit. Exod. 22. v. 25. *ſi* חָבֹל תַּחְבֹּל *pignorando pignoraveris veſtem proximi tui*. Targ. מַשְׁכּוֹנָא תִּסַּב *pignus* ſeu *pignori acceperis*. Deut. 24. v. 6, & 17. *non* יַחֲבֹל *pignoret molam ſuperiorem*. Targ. יִסַּב מַשְׁכּוֹנָא *accipiat pignus*. Lxx. ἐνεχυράσεις *oppignorabis*. Ezech. 28. חֲבֹל לֹא חָבָל *pignus nõ pignoravit*. Targ. מַשְׁכּוֹנָא לָא נסב *pignus non accepit*. Job. 22. v. 6. *quoniam* תַּחְבֹּל, Targum תְּמַשְׁכֵּן *pignorabis fratrem tuum*. Amos 2. v. 8. *& ſuper veſtimentis* חֲבֻלִים *oppignoratis accumbunt juxta altaria mea*.

Nom. חֲבֹל & חָבֹל, Foemininum חֲבֹלָה *acceptio pignoris, pignus*, datæ fidei vinculum. Prov. 20. v. 16. *& propter alienam* חַבְלֵהוּ (pro חַבְלוֹ,) Targ. מַשְׁכְּנֵהּ *pignus ejus*. ſc. accipe. Ezech. 18. v. 12. חֲבֹל *pignus non reddiderit*. Ibid. v. 7. חֲבֹלָתוֹ, Targ. מַשְׁכְּנֵהּ *pignus ejus debitor reddat*. & 33. cap. חֲבֹל *pignus reddat impius*: quod accepit à paupere, pupillo aut vidua injuſtè.

חֶבֶל, Chald. חַבְלָא, Arab. חבל habel *funis, funiculus, laqueus*, quo quid ligatur, colligatur, cõſtringitur; *ligula, capiſtrũ*: Pl. חֲבָלִים, Chald. חַבְלִין, Arab. חבאל hibil, & חבאיל habâil *funes, ligulæ*. Job. 40. v. 20. וּבְחֶבֶל, Targ. וּבְאַשְׁלָא *& fune deprimes linguam ejus*. Joſ. 2. v. 15. *& demiſit eos* בַּחֶבֶל, Targ. בְּאַטּוּנָא *per funẽ*. Eſther 1. v. 6. *detentus* בְּחַבְלֵי־בוּץ *in funibus byſſi & purpuræ*. per patach. 1. Reg. 20. v. 11. וַחֲבָלִים, Targ. וְאַטּוּנִין *& funes in capite noſtro*: ſignum luctus. Pſalm. 140. v. 6. וַחֲבָלִים *& funibus expanderunt rete ad latus viæ*. ſolet in ſummitate retis alligari funis lõgus, quo auceps videns aves ſub reti eſſe, illud ipſis injicit. ¶ Deinde חֶבֶל *funis*, & חֶבֶל מִדָּה *funis menſuræ*, quo extẽto fundos ſeu agros metiebantur, & dimenſos ſorte diſtribuebãt hæredibus in Palæſtina: quod apud nos nunc virga, ſeu decempeda perficitur. Amos 7. v. 17. *& terra tua* בַּחֶבֶל *fune dividetur*. Zach. 2. v. 5. *& in manu ejus* חֶבֶל מִדָּה *funis menſuræ*: menſorius. Mich. 2. *Propterea nõ erit tibi* מַשְׁלִיךְ חֶבֶל בְּגוֹרָל *projiciens funem in ſorte in cœtu Domini*. Targum מָתַח חוּט משח בְּעַדְבָא *extendens funiculum menſuræ in ſorte*: dividens hæreditatem. ¶ Per ſynecdochen, *ſors, terminus, ſpacium, portio agrorum, proprius alicujus fundus, hæreditas*, tractus aut regio fune dimenſa. Deuter. 3. v. 4. *ſexaginta urbes, totum* חֶבֶל *funem Argob, regnum regis Baſan*. Targum בֵּית פֶּלֶךְ טַרְכוֹנָא *omnia loca provinciæ Argob, regni Og in Baſan*. Zophon. 2. *væ habitantibus* (in) חֶבֶל *fune maris*. Targum בִּסְפָר *in littore*. intellige Palæſtinam mari vicinã. 2. Sam. 8. v. 2. *& menſus eſt eos* בַּחֶבֶל *fune*. Targ. בְּעַדְבָא *ſorte, & projecit eos in terram; & menſus eſt duos* חֲבָלִים *funes ad interficiendum, & plenitudinem* הַחֶבֶל *funis ad vivificandum*. duas partes interfecit, unã ſervavit vivam. Pſ. 16. v. 6. חֲבָלִים *funes ceciderunt mihi in amœnis*. Targum עַדְבִין *ſortes*: portiones amœnæ mihi obtigerũt. Joſ. 17. v. 14. *quare dediſti mihi hæreditatem* (ſortem) *unam*, וְחֶבֶל *& funem unum*. Targ. וְחֳלָק *& partem*. v. 5. *& ceciderunt* חַבְלֵי־מְנַשֶּׁה *funes Manaſſis decem*. Targum עַדְבֵי *ſortes*. Eccl. 12. v. 6. *& rũpatur* חֶבֶל הַכֶּסֶף *funis argenteus*: medulla ſpinalis, quæ alba eſt inſtar argenti. Hoſ. 11. בְּחַבְלֵי אָדָם *funib. hominis traham eos*: qui ſunt tenues & molles. ☧ Arab. חַבְל אַלְוַרִיד *guttur*. ¶ Præterea חבל ſignificat *cœtum, cohortem, catervam, turbam* inſtar funis coadunatam, *multitudinem*, ſicut σπεῖρα Græcis. 1. Sã. 10. v. 5. *& obviam venies* חֶבֶל נְבִאִים *funi prophetarum*. Targ. סִיעַת סָפְרַיָּא *cœtui ſcribarum*. Pſal. 119. v. 61. חֶבְלֵי רְשָׁעִים עִוְּדֻנִי *funes impiorum apprehenderunt me*. Targ. סִיעַת רַשִׁיעַיָּא אִתְכַּנְשׁוּ עֲלַי *catervæ impiorum congregatæ ſunt adverſum me*. ſic, Matth. 27. v. 27. *coegerunt ſuper eum totam* σπεῖραν *cohortem*.

חִבֵּל *malus*, arbor navis, de cujus ſummitate dependent atq; alligantur funes, quibus navis retinetur, & perpetuò agitatur ſeu movetur ventis. Proverb. 23. v. penult. *& ſicut dormiens in ſummitate* חִבֵּל *mali*. Lxx. ἐν πολλῷ κλύδωνι *in multa tempeſtate*.

חוֹבֵל & חֹבֵל *gubernator navis*, qui præfectus eſt funibus navis, ut hanc gubernet: qui trahit funes veli, eoſque contrahit aut laxat ad ſuſcipiendum ventum, & tenet clavum, atque ita navim gubernat. Jonæ 1. *acceſſit ad eum princeps* הַחֹבֵל *gubernator*, Targum סַפָּנַיָּא *nautarum*. ſingulare accepit collectivè, & in genere, pro nauta. Plur. חֹבְלִים & חובלים *gubernatores*. Ezech. 27. חֹבְלָיִךְ *gubernatores tui*. Eſa. 33. *dimiſſi ſunt* חֹבְלַיִךְ *gubernatores tui*.

תַּחְבֻּלוֹת *gubernationes navis, aſtutiæ, conſilia*, cujuſmodi naves gubernãtur. Job. 37. *& ipſe circumvolutiones vertit* בְּתַחְבּוּלֹתָיו *in aſtutiis ſuis*. Targum בְּחָכְמְתֵהּ *in ſapientia ſua*. Proverb. 1. verſ. 5. *& intelligens* תַּחְבֻּלוֹת *aſtutias*

aſtutias accipiet. Targ. מַדְבְּרָנוּתָא *gubernationem.* Rabb. חָכָם בְּתַחְבּוּלוֹת *ſapiens in aſtutijs,* ſolers,aſtutus,vafer,& ingenioſus ad malas artes. A

Arabic.חבל אלמסאכין habel almaſacin *funis pauperum,* herba.

VErbum חִבֵּל chabbel *ligavit, colligavit, implicavit,intricavit,involvit, turbavit, diſcordavit,diſſonuit.*

מְחַבַּל muhabbal *ligatus, implicitus,perplexus, intricatus, involutus,turbatus:* PL. מְחַבְּלִין *implicati, perplexi.* מְחַבַּל אלשער muchabbal alſchaar *incomtus.* B

מְחַבִּל muchabbil *turbatio.*

חבלה chabbala,& תַּחְבִּיל tachbil *implicatio,perplexitas, turbatio, luxatio.* תחביל אלשער tachbil alſchaar *perplexitas capillorum.*

II. Metaphoricè חֵבֶל *dolor*, quo ceu fune aut laqueo capiuntur & conſtringuntur parturientes. Eſa.66. *antequam venit* חֵבֶל *dolor ſuper eam,enixa eſt maſculum.* Targum זִיעַ מְחַבְּלִין *commotio ut funes.* PL. חֲבָלִים,Chald. חֶבְלִין,Syr.חֶבְלִין *dolores, tormina.* Jerem.13.*an non* חֲבָלִים *dolores apprehendent te, ſicut mulierem partus?* Eſa.13. *anguſtias* וַחֲבָלִים *& dolores apprehendent, ſicut pariens dolebunt.* Pſalm. 18.v.5. *circumdederũt me* חבלי מות *dolores mortis.* pro quo habetur, 2. Sam. 23. משברי מות *contritiones mortis.* Oſeæ 13. חבלי יוֹלֵדָה *dolores parientis venient ſuper eã.* Targ. עָקָא וְזִיעַ כְּחַבְלִין עַל יָלְדְתָא *anguſtia & commotio ſicut funes ſuper parientem.* ac ſcribitur חֶבְלֵי, per ſegol, ut differat à חַבְלֵי,per patach,*funes.* Eſa.26.v.17. *ſicut gravida vicina eſt partui, dolet, clamat* חֲבָלֶיהָ *in doloribus ſuis.* Job.39.v.3. חֶבְלֵיהֶם, Targ. צִירֵיהוֹן *dolores ſuos emittũt:* partus ſuos. Syr. Matth. 24. *illa erunt initia* דְּחֶבְלָא *dolorum.* C D

VErbum חָבַל, Syr. חַבֶּל *cum dolore enixa eſt, peperit, parturivit.* Cãt.8.v.5. *ibi* חִבְּלַתְךָ *peperit te mater tua.* LXX. ὠδίνησέν σε *parturivit te.* Hieron. *ibi corrupta eſt mater tua*: ex ſignificatione tertia. Item, *concepit.* Pſalm.7.v. 15. יְחַבֶּל,Targ. יִצְטַעַר *cum dolore pariet dãnum:* concipiet. Syr. Gal.4.v.19. *quos denuo* מְחַבְּלָא *parturio.* Arab.חבל habal *concepit, impregnatus fuit.* Pſal.7.וחבל *& concepit dolorem.* Matthæi1.v.23. הוּרא אלעדרא תחבל ותלד אבנא *ecce virgo concipiet & pariet filium.* Luc.2. v. 21. קבל אן יחבל פי אלבטן *antequam conciperetur in utero.* PIel. חבל habbel: HIPhil. אַחְבַּל ahbal *impregnavit, gravidam reddidit.* Gen. 16. פאחבלהא *& impregnavit eam.* E

NOM. חבלה hubla, & חבלי hubli *gravida, pregnans fœmina*: PLural.חבלאת hublet *gravida.*

חבילה habila *conceptio.* Luc. 1. *& abſcondit* חבלהא *graviditatem ſuam.*

מחבל *locus conceptionis*: in Avic.

Chald. חֲבוֹל, Syr. חוּבָל & חוּבָלָא *uſura*, cum nummus nummum parit, *fœnus,* id quod mutuum debetur pro accepto beneficio: PLur. חִבּוּלִין *uſura.* Chal. Exod. 22. *non ponetis ſuper eum* נֶשֶׁךְ, Targ. חִבּוּלְיָא *uſuras.* Syr. 2. Corinth.6. v.13. חוּבָלַי *uſuras meas.*

Chald. חֲבַל interjectio dolentis, *væ.* Mich.7. אַלְלַי, Targ. חֲבַל *va ſuper me.*

III. Per antiphraſin, חָבַל, Chald. חֲבַל *ſolutus, diſſolutus, diſſipatus, diſperditus, ruptus, corruptus, dirut⁹, deſtructus, everſus fuit.* Neh.1.v.7. חֲבוֹל חָבַלְנוּ *corrumpendo corrupti ſumus contra te:* commiſimus peccatum perditione dignum. Vulg. *vanitate ſeducti ſumus.* legit a. Autor vulgatę verſionis Hebręam vocem per ה. Job.34. *quia ad Deum ſermonem tollam, non* אֶחְבֹּל *corrumpar.* NIphal. נֶחְבַּל *corruptus fuit.* Prov.13. v.13. יֵחָבֶל לוֹ, Targ. נִתְחַבַּל מִנֵּהּ *corrumpetur ab ea.* ſemel. PIel חִבֵּל, Chal. חַבֵּל, Arab. חבל habbal *ſolvit, diſſolvit, diſſipavit, perdidit, diſperdidit, rupit, corrupit, diruit, evertit, deſtruxit.* Eſa. 13. v.5. לְחַבֵּל, Targ. לְחַבָּלָא *ad perdendum univerſam terram.* Eccl. 5. v.5. *quare iraſcetur Deus ſuper voce tua,* וְחִבֵּל *& perdet opus manuum tuarum?* Mich. 2. v.10. *propter immundiciem* תְּחַבֵּל *corrumperis.* intranſitivè. Chaldaicè, Exod. 32. *Quia* שִׁחֵת, Targum חַבֵּל *corrupit populus tuus.* Ezræ.5. לְחַבָּלָה *ut deſtruat domum iſtam.* Dan.4. *ſuccidite arborem,* וְחַבְּלוּהִי *& perdite eam.* Syr. Matthæi 6. מְחַבְּלִין *corrumpunt enim facies ſuas.* Lucæ 12. *& tinea non* מְחַבְּלָא *corrumpit.* 2. Cor.7. *neminẽ* חַבִּלְן *corrupimus*: perdidimus. PuAl חֻבַּל, Chald. אִתְחַבַּל, Syr. אֶתְחַבַּל *perditus, corruptus fuit.* Eſa.7. v. 26. וְחֻבַּל *& corrumpetur jugum ob pinguedinẽ.* quando enim bos pingueſcit, jugum diſrumpitur. Job.17. *anhelitus meus* חֻבָּלָה, Targ. מִתְחַבְּלָא *corruptus eſt.* Dan 2. *regnũ quod in ſecula non* תִתְחַבַּל *corrũpetur*: deſtruetur. Syr. Act.13.v.42. וְתִתְחַבְּלוּן *& diſperdemini.*

NOM. חֶבֶל & חֲבוֹל, Chald. חֲבָל & חֲבוּל: FOEmin. חֲבָלָה, Syr. חֲבָלָא *corruptio, vaſtatio, læſio, nocumentum, lues, tabes, interitus.* Mich.2. v.10. וְחֶבֶל *& corruptio valida.* Chald. Dan.3. וַחֲבָל *& læſio non erat in eis.* Syr. Act. 2. *ut videat* חֲבָלָא *corruptionem.* PLur. חֹבְלִים *corruptiones.* Zachar. 11. *& accepi mihi duos baculos, unum vocavi amœnitatem, & alterum vocavi* חֹבְלִים *corruptiones.*

Syr. לָא מִתְחַבְּלָנָא *incorruptibilis.* לָא מִתְחַבְּלָנוּת *corruptibilitas.*

חבן. Syr. חֲבַן *piger factus eſt, ocio torpuit.*

חֲבַן *piger, ocioſus.* Matth. 25. v. 26. *ſerve male καὶ ὀκνηρὲ.* Syr. וְחַבְנָנָא *& piger.* ¶ חַבְנָנוּת *pigritia.*

חֲבִינָא *ſerpens complicatus.*

חבס. Arabic. חבס habas *ligavit, alligavit:* in חֲבַשׁ reperies.

חבץ Rabb. & Syr. חֲבַץ *preſſit, expreſſit, butyrum de lacte, oppreſſit, compreſſit, conſtrinxit, premendo contendit.* Talmud. הַחוֹלֵב וְהַמְחַבֵּץ וְהַמְגַבֵּן *qui mulget, & qui butyrum exprimit, & qui caſeos conficit.* Syr. Luc. 16. v. 16. *& omnis* חֲבַץ *contendit ingredi.* Marc. 3. verſ. 9. *ne* נְחַבְצוּנָיְהִי *opprimerent eum.*

Nom. Syr. חֶבְצָא *preſſura.*

Rabb. חֲבִיץ *cibus* ex farina, oleo & melle confectus.

חבק. Inde Piel חִבֵּק *complicavit, brachijs incluſit, complexus, amplexatus fuit.* Eccl. 3. *tempus* לַחֲבוֹק, Targ. לְחַפָּף *ad amplexandum, & tempus ad elongandum* מֵחַבֵּק *ab amplexando.* Eccl. 4. v. 5. *ſtultus* חֹבֵק *complicat manus ſuas.* Gen. 29. v. 13. וַיְחַבֵּק, Targ. וְגַפֵּף *& amplexus eſt eum.* Thren. 2. חִבְּקוּ, Targ. גַּפִּפוּ *amplexi ſunt fimum.*

Nom. חִבֻּק *complicatio, amplexus.* Prov. 24. v. 33. *modicum* חִבֻּק *complicatio manuum ad cubandum.* Targ. תְּשִׂים יְדָיךְ עַל חַדְיָךְ *pones manus tuas ſuper pectus tuum.*

Propr. חֲבַקּוּק *Habacuc* propheta: cujus ſepulchrum monſtratur in urbe קְעִילָה *Keila,* quæ poſtea יאקוק *Jakok,* vel קקו *Caco* fuit appellata.

Rabb. חֶבֶק *cingulum aſinorum ſub ventre.*

Arabic. חבקה vel חבכה habâca *ozimum* herba.

חבר Quinq; ſignificata habet. I. חֲבַר, Chal. חֲבַר *ſociatus, conſociatus, junctus, conjunctus, copulatus, compoſitus fuit, convenit.* Gen. 14. *omnes illi* חָבְרוּ *conſociati fuerunt in planicie.* Targ. אִתְכְּנַשׁוּ *congregati fuerunt.* Piel חִבֵּר, Chald. חַבַּר *ſociavit, conſociavit, junxit, conjunxit, copulavit, compoſuit, appoſuit.* Exod. 26. v. 9. וְחִבַּרְתָּ *& conſociabis cortinas unam ad alteram.* Targum תְּלַפֵּף *conſues.* Pual חֻבַּר, Chald. אִתְחַבַּר *conſociatus, conjunctus fuit.* Pſalm. 124. שֶׁחֻבְּרָה, Targ. דְאִתְחַבְּרַת *quæ conſociata eſt ſibi.* Hiphil הֶחְבִּיר *conjunxit.* Job. 16. אַחְבִּירָה, Targ. אֲחַבֵּר *conjungam contra vos in verbis:* componam. Hithp. הִתְחַבֵּר, Chald. אִתְחַבַּר *conſociavit ſe.* Dan. 11. *& in fine annorum* יִתְחַבָּרוּ *conſociabunt ſe.*

Nomen חָבֵר, Chald. חֲבַר *ſocius, ſodalis, amicus, collega, conſors, particeps:* Plur. חֲבֵרִים, Chald. חַבְרִין *ſocij.* Foemin. חֲבֵרָה, Chald. חַבְרְתָא *ſocia:* Plur. Chald. חַבְרָן *ſociæ.* Jud. 20. v. 10. *& collectus fuit omnis vir Iſrael ad urbem ſicut vir unus* חֲבֵרִים *ſocij.* Targ. שָׁוַן *æquales.* Ezech. 37. *& univerſa domus Iſrael* חֲבֵרָיו *ſociorum ejus.* Targ. אֲחֵיהוֹן *fratrum ipſorum.* ¶ Rabb. חָבֵר *doctus,* quaſi ſocius aut collega doctorum, qui nondum docet, ſed vicinus eſt Rabbinatui.

חַבָּר idem Hebr. quod חָבֵר: Plural. חַבָּרִים *ſocij.* Job. 40. *paciſcentur ſuper eo* חַבָּרִים *ſocij:* mercatores unà congregati. ſequitur enim, כְּנַעֲנִים *mercatores.* Targ. חַכִּימַיָּא *ſapientes.* accepit ea ſignificatione, qua uſurpatur חָבֵר Rabbinis, de qua dictum modò.

חֶבֶר, Foem. חֶבְרָה *ſocietas, collegium, communio, communitas.* Hoſ. 6. v. 9. חֶבֶר *ſocietas ſacerdotum.* Hieron. *particeps.* Lxx. ἔκρυψαν *abſconderunt.* legerunt חָבוּ, à חָבָה *abſcondit:* ob literarum ו׳ר׳ ſimilitudinem. Prov. 21. v. 9, & 25. v. 24. *melius eſt habitare ſuper angulo domatis, quam mulier rixarum,* וּבֵית חָבֶר *& domus ſocietatis:* ubi multi conveniunt, & nihil boni diſcitur: mala ſocietas. v. 19. omittitur, & tantùm *mulier rixoſa & iracunda* dicitur. Targ. וּבֵיתָא מַרְקָא *& domus ſerpentis.* accepit pro ſocietate ſerpentum, incantatione congregatorum: de qua ſignificatione infrà.

חֹבֶרֶת, & מַחְבֶּרֶת, & הִתְחַבְּרוּת *conſociatio, conjunctio, junctura, commiſſura.* מְחַבְּרוֹת *junctura, commiſſura.* מחברת שבתי וצדק *conjunctio Saturni & Jovis.*

Rabb. חִבּוּר *continuum.*

חַבּוּרָה *livor, ulcus* aut apoſtema, in quo collectus eſt ſanguis aut ſanies: Plural. חַבּוּרוֹת *livores.* Gen. 4. *quia virum occidi ob vulnus meum, & puerum* לְחַבֻּרָתִי *ob livorem meum:* ſi quis puer livorem mihi inferebat, eum occidebam. Pſalm. 38. *fœtuerunt* חַבּוּרֹתָי *livores mei.* Targ. הַלְבּוֹשַׁי *cicatrices meæ:* vulnera mea: puſtulæ, quæ fiunt in carne, quæ ſunt plenæ ſanie putrida.

חֲבַרְבֻּרוֹת *maculæ pardi.* Jerem. 13. *& pardus* חֲבַרְבֻּרֹתָיו *maculas ſuas.* Targum שַׁלְמֵי וְקַמְחֵה *maculas picturarum.*

Prop. חָבוֹר *Chabor,* fluvius in Mediam procurrens, & in montem גוזן *Goſen* incidens: Arab. אַלְחַאבּוּר, quod Rabb. אַלְכָּבוּר *Alcabor* ſcribunt, literam ח per כ exprimentes.

Rabb. חֲבַרְבּוּרָה *procreatum ex ſerpente & bufone.*

Arab. מַחְבְּרָא *vitrum atramentarium.*

Propr. חֶבְרוֹן *Hebron,* urbs Judææ, ſita in monte, ſacerdotalis & fugitivorum, diſtans Hieroſolyma 12. m. paſſ. ſeptem annis antiquior Ægypti urbe Zoan. ſic dicta ab Hebron, filio Caleb, cum anteà

Kiriat-arba & *Mamre* appellaretur. Hîc ſepulti ſunt in ſpelunca duplici, 1. Adam & Eva. 2. Patriarchæ: Abraham & Sara. Iſaac & Rebecca. Jacob & Lea. 3. Jeſſe, pater Davidis, in monte Hebron. 4. Abner, filius Ner. 5. oſſa Joſeph ex Ægypto delata. 6. dolia plena oſſibus Iſraelitarum antiquorum à familijs illuc aſportata. 2. Sam. 2. v. 3. *& habitabant in urbibus* חֶבְרוֹן *Hebron*. Totus mons vocatur nomine urbis Hebron, & in illo fuerunt urbes plures. Geograph. מן בית לחם אלי מסגד אבראהים פי

B אלגנוב עחו בין תמאניה עשר מילא והי קריה במדנה ופי מסגד הא קבר אבראהים ואסחק ויעקוב עליהם אלסלאם וכל קבר מן קבורהם חגאה קבר אמראה:

II. חובר *incantator*, vel qui conſortium habet cum dæmonibus, *conjurator*, qui incantationibus multa animalia in unum locum conſociat vel congregat, vel ne lædant, aſſociat. Deut. 18. v. 11. וְחֹבֵר חָבֶר, Targ. וְרָטֵן רְטַן *& incantans incantationem*. Pſalm. 58. verſ. 6. חֹבֵר חֲבָרִים *incantantis incantationes*.

NOM. חֶבֶר *conjuratio, incantatio*: PLural. חֲבָרִים *incantationes*. in exemplis præcedentibus. Eſa. 47. verſ. 9, & 12. *in robore* חֲבָרַיִךְ *incantationum tuarum*. Targ. קסמיך *divinationum tuarum*. Præterea, Job. 40. verſ. 25. Prov. 29. verſ. 9, & 25. v. 24.

Chald. חֲבוּרָא *incantatio*.

III. Rabb. חִבֵּר *compoſuit & edidit librum*.

D מְחַבֵּר *compoſitor*, autor libri.

חִבּוּר *compoſitio, editio, opus*: item plurale collectivum.

הִתְחַבְּרוּת *conjunctio*. ☩ מִתְחַבֵּר *conjunctivus*.

IV. Arabic. חבר chabar, cum ח punctato, *nunciavit, annunciavit, denunciavit, prædicavit, divulgavit, dixit, condixit, narravit, declaravit, concionatus fuit*. Pſalm. 9. ואחברוא *& nunciate inter gentes*. Pſalm. 19. *& firmamentum* יחבר *nunciabit opera manuum ejus*. Matth. 2. אחברוני *nunciate mihi*. Galat. 1. ואנא אחברכם יא אחותי *& ego nunciabo vobis, ô fratres*. 2. Theſſ. 2. verſ. 4. ויחבר ען נפסה *& prædicabit de ſe ipſo*: præ ſe feret. HIPHIL. אחבר achbar *idem*. Geneſ. 14. פאחבר *& nunciavit Abrahamo*. Marci 13. v. 23. ואחברתכם *& nunciavi vobis omnem rem*. HIThpael. אתחבר achtabar & אסתחבר aſtachbar *quæſivit, ſciſcitatus fuit, exploravit, examinavit, probavit, expertus fuit, tentavit, viſitavit*. Matth. 2. v. 4. ואסתחבר הם אין יולד אלמסיח *& quæſivit eos ubi naſciturus eſſet Meſſias*. Actor. 4 3. v. 8. *ut* יסתחברוא *explorent aliquid*. Pſalm. 139. אחתברני *proba me*,

A *Deus*. Pſalm. 66. *ſicut* תחתבר *examinabitur argentum*.

NOM. חבר chabar *fama, rumor, narratio, nuncium*: PLur. אחבאר achbar *rumores, narrationes*. DIM. חביירה chubayra *rumuſculus*: PLur. חביראת chubeiarat *rumuſculi*.

חַבִּיר chabir, & חָאבֵר châbir, & מחבר muchbir *eloquens, narrans, narrator*, qui nova dicit.

מחתבר muchtabir *viſitator, examinator*. ☩ אסתחבאר iſtichbar *examen, proba, viſitatio, quæſtio tormenti*. ☩ מסתחבר muſtachbar *probabilis*.

מחתבר muchtabbar *probatus, examinatus*.

אחבאר *Sacerdotes Perſarum*.

V. Arabic. חבאר, cum ח ſine puncto, hibar *atramentum*.

מחברה machbara *atramentarium, calamarium*: PLur. מחאבר mahâbir *atramentaria, calamaria*.

Alia in חָבַר & חָפַר quærito.

C **חבש**. חָבַשׁ, Chald. חֲבַשׁ, Arab. חבס habas. PIel. חבש, Syr. חַבֵּשׁ, Arab. חַבַּס habbas *ligavit, alligavit, obligavit, colligavit, circumligavit, ſuperalligavit, ſuperimpoſuit, conſtrinxit, cohercuit, clauſit, incluſit, concluſit, excluſit, obſedit, compegit, tenuit, detinuit, retinuit, ſuſtinuit*. PUAL. חֻבַּשׁ *ligatus, alligatus fuit*. ¶ Uſurpatur autem de varijs rebus: 1. de ornamentis, quæ capiti imponuntur & alligantur, umbbinden. Exod. 29. v. 9. וְחָבַשְׁתָּ *& alligabis illis mitras*. Targ. וְתַתְקֵן *& applicabis*. Job. 40. *facies eorum* חֲבוֹשׁ *liga in abſcondito*. Targ. כבש *ſubige*: coherce. Jonæ 2. verſ. 6. *juncus* חָבוּשׁ *ligatus ſuper caput meum*. Targ. חלי *ſuſpenſus*. Ezech. 27. *funibus* חֲבֻשִׁים *ligatas*. ſcilicet veſtes. veſtes memoratæ ſunt repoſitæ in arculis, & colligatæ funibus. ¶ 2. de faſcijs & remedijs ſeu emplaſtris, quibus vulnera ligantur, curantur & ſanantur, verbinden. Ezechiel. 34. verſ. 16. וְלַנִּשְׁבֶּרֶת אֶחֱבֹשׁ, Targ. אצמד *alligabo*. Ibidem

E verſ. 4. וְלַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא חֲבַשְׁתֶּם *& fractam non colligaſtis*. pro quo habetur, Zachar. 11. וְהַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא יְרַפֵּא *& fractum non ſanabit*. Eſa. 61. verſ. 1. לַחֲבֹשׁ *ad ligandum fractos corde*. Targum לְתַקָּפָא *ad roborandum*. Job. 5. verſ. 18. *quia ipſe dolore afficiet*, וְיֶחְבָּשׁ *& ligabit*. Targ. וּמַעֵל סַמְתַּרְתָּא *& afferens medicinam*: imponens emplaſtrum. Pſalm. 147. v. 3. *ſanans contritos corde*, וּמְחַבֵּשׁ *& ligans ſuper dolores ipſorum*. Targum וּמַסֵּק אֲרוּכִין *& imponens emplaſtra*. ligatio & involutio vulneris: ſequentia declarant. PUAL. Eſa. 1. verſ. 6. *non compreſſa ſunt neq;* חֻבָּשׁוּ *ligata ſunt*. Ezech. 30. v. 21. *brachium Pharaonis regis Aegypti confregi, & ecce non* חֻבְּשָׁה *alligatum eſt*.

¶ 3. de

A ¶ 3. de hominibus, qui obligantur vel ad obedientiam, vel ad pœnam, & cohercentur. Job. 34. v. 17. *num oſor judicij* יַחֲבוֹשׁ *ligabit?* dominabitur? Targ. יִסְמַתַר *emplaſtrum adhibebit*: medicabitur; ex ſignificatione ſecunda. Eſa. 3. v. 7. *non ero* חֹבֵשׁ *ligans*. Targ. כָּשַׁר לְמֶהֱוֵי רֵישׁ *idoneus ut ſim caput*: dominus, princeps, qui mandatis ſuis cohercet rebelles, & ad mandata ſua alligat: qui ligat & vincit transgreſſores. Lat. *medicus*: ligator vulnerum. L x x. ὁ ἰατρός. Luth. Artzt. Baſ. *σου ἀρχηγὸς tuus princeps*. Alij per metaphoram: *non poſſum mederi veſtræ ruinæ & diſſipationi*. Job. 28. v. 11. B *à fletu fluvios* חִבֵּשׁ *alligavit*: ne flerent prohibuit. ¶ 4. de jumentis quæ clitellis ſeu cingulis ligantur aut ſternũtur: cujuſmodi ſunt aſini, &c. ſattlen. Gen. 22. v. 3. וַיַּחֲבֹשׁ *& ligavit aſinum ſuum*. Targ. זָרֵז *accinxit*: expedivit. 1. Reg. 13. v. 13. חִבְשׁוּ, Targ. זָרִזוּ *accingite mihi aſinum*: וַיַּחַבְשׁוּ, Targ. וְזָרְזוּ *& accingebant*. 2. Sam. 19. אֶחְבְּשָׁה, Targ. אחשוק *ligabo mihi aſinum*. ¶ 5. de captivis, qui in carcere ligantur, cohercentur aut con- C cluduntur. Syr. חֲבַשׁ, Arab. חבס chabas. Syr. Luc. 3. וְחַבְשֵׁה *& ligavit ipſum Johannem in carcere*. 2. Corinth. 3. v. 22. חֲבַשׁ *concluſit Scriptura omnia ſub peccato*. Gal. 4. verſ. 17. לְמֶחְבְּשְׁכוֹן *excludere vos volunt*. Arab. Marci 6. v. 17. וַחֲבַסַהּ מִן אַגַּל הירודיא *& ligaverat eum ob Herodiam*: carceri incluſerat. Luc. 23. v. 25. אַלַּדִי חֻבִס מן אגל אלקטל ואלקלק *qui ligatus erat ob cædem & ſeditionem*: in carcerem conjectus. Pſal. 68. ליחבס *ut excludant probatos argento*. Actor. 6. v. 3. וַחֲבַסוּהֻמַא *& li-* D *garunt eos in cuſtodia*. Rom. 11. verſ. 32. חבס אללה כל אחר בתרך אלטאעה ליתרחם אלנאס גמיעא *concluſit Deus omnes ſub peccatum, ut miſereatur hominum omnium*. Luc. 8. ויחבס *& detinebatur in carcere*. Geogr. אלחבס אלדי חבס פיה אלסיד אלמסיח *carcer in quo detentus fuit Dominus Chriſtus*. Ibidem רגאל ונסא מחבוסין יבתעון כולך אגר אללה *viri & fœminæ incluſi expectant propterea mercedem Dei*: de monaſterijs.

Nom. Rabb. חובש *medicus, chirurgus*.

Chald. חֲבוּשָׁה, Arab. חבס habs *carcer*, E quo homines cohercentur. Gen. 40. *in domo* הַסֹּהַר, Targum חֲבוּשָׁה *carceris*. Arab. צאחב אֲלְחַבְס zahib alhabs *præfectus carceris*, carcerarius.

Syr. חֲבוּשְׁיָא *anguſtia, coërtio, clauſtrum*.

Rabb. חָבוּשׁ *malum cotôneum*. תַּחְבּוֹשֶׁת 𐤁 *emplaſtrum*.

Arabicè חַבְס habs *detentio, contractio, mora*.

מַחְבוּס mahbus *vinctus, prehenſus, incar-* A *ceratus, captivus*: Plural. מַחְבוּסִין mahbuſin *captivi*.

מַחְבוּס אַלְלִסַאן mahbus alliſin *ligatus linguæ*, blæſus, balbus, hæſitans.

מַחְבַס mahbas *receptaculum*, locus in quem ſe quis recipit: Plur. מַחַאבִס mahabis *receptacula*.

מֻחְתַבַס muhtabas *prehenſus, incarceratus, retentus*.

אִחְתִבַאס ihtebes *retentio*.

חַבְס אַלְעֻרוּק habs aluruq *ligatio nervorum*, rigor, tetanus. מַחְבוּס אַלְעֻרוּק mahbus aluruq *ligatus nervos*, tetano laborans. חַבְס B לְקֻדַאם habs licudim *ligatio anterior*. מַחְבוּס לְקֻדַאם mahbus licudim *ligatus anterius*.

חַבַשׁ habaſch *Aethiopia orientalis*, terra חֲוִילָה *Havila*, India media inter majorem & minorem, diviſa in ſeptem regna, quibus imperat Pretejane, ſeu Presbyter Johannes, totius Africæ rex potentiſſimus. Inde *Habaſſini*, Æthiopes orientales, & חַגַר אַלְחַבַשִׁי hagar alhabaſi *lapis nigrorum*, qui inde affertur.

C **חבת** duo ſignific. habet. I. חֲבִית & מַחֲבַת *ſartago, craticula*: Plur. חֲבִתִּים *craticulæ*. 1. Paral. 9. *ſuper opere* הַחֲבִתִּים *ſartaginum*. Levit. 2. *& ſi munus ſuper* מַחֲבַת קָרְבָּנֶךָ, Targ. מַסְרִיתָא קָרְבָּנָךְ *ſartagine oblationis tuæ*.

II. Arab. חבית chabith *malignus, malus, improbus, reprobus*: Plur. חביתה *maligni*: in Avicen. *ulcera maligna*.

חבת chabath *ſcoria*.

Alcor. לִיַמִיז אַלְלָה אַלְחַבִית מִן אַלְטַיִּב *ut ſeparet Deus malum à bono*.

D Verbum חבת chabat *caſtigavit*.

אַחְבַת achbat *repſit, perrepſit, irrepſit*. Pſal. 66. אחבתנא *repſimus* (tranſivimus) *per ignem*.

Avic. חבית *amabilis*.

חנג duo ſignificata habet. I. חֲנַג, Chald. חֲנַג *motus, commotus, circumgyratus, circumagitatus, circumactus fuit, ſaltavit, ſubſilijt; tripudiavit*, præ gaudio. ſemel. Pſalm. 107. verſ. 28. יָחוֹגּוּ *circumagentur & movebuntur ut ebrius*. Targ. יִרְתְּתוּן *trement*: agitabuntur, quando tempeſtas navim commo- E verit: quia tum huc & illuc cadent nautæ. 1. Sam. 30. *edentes & bibentes* וְחֹגְגִים, Targ. וְחָגְגִין *& ſaltantes*: tripudiantes.

Nom. חָגָּא, pro חָגָּה, literis א״ה permutatis, *commotio, circumactio* præ metu aut terrore. Eſa. 19. v. 17. *& erit terra Judæ Aegypto* לְחָגָּא *in commotionem*. Targ. לְדַחֲלָא *in terrorem*. Et ſic Rabbini vocant *feſtum idololatrarum*.

Chald. חַגָּא, & dageſch in ג reſoluto, חנגא,

חגא, & חגוגא, & חגגית *circuitus, gyrus, tripudium, chorus, mercatus, nundinæ*, in quibus ſaltatur: Plur. חגגין, & חגוגין *chori, choreæ.* A

Rabb. חגג *piſcina rotunda.*

II. Per metonymiam, חגג, Chald. חגג *feſtivavit*, feſtum diem egit, feſtum celebravit; quia feſtis diebus lætitiam ſuam choreis & ſaltationibus declarabant, & adhuc declarant Judæi. Exod. 12. v. 14. וחגותם, Targum ותחגון *& feſtum celebrabitis.* Pſalm. 42. *cum omni multitudine* חוגג *feſtum celebrantis.* Targ. *cum populis* דאתין למחג *qui veniunt ad celebrandum feſtum.*

Nom. חג *feſtum*, dies feſtus, & celebris ſolennitas: Et in genere, *dies lætus*, quo edunt, bibunt & ſaltant homines: Plur. חגים, Chald. חגין *feſta, ſolennitates, feriæ.* Exod. 32. חג, Targum חגא *feſtum eſt coram Domino.* Hoſ. 2. *& abolebo omne gaudium ejus* חגה *feſtum ejus:* dies convivij & gaudij. Tribus autem vicibus apparebat omne maſculum coram Domino Hieroſolymis: בחג המצות או הפסח בחג השבעות או הקציר בחג הסכות או האסיף *in feſto azymorum, ſeptimanarum & tabernaculorum.* Pſalm. 118. v. 27. *vincite* חג *feſtum frondibus uſq; ad cornua altaris:* in feſtis enim templa frondibus ornantur. 2. Æneid. *Nos delubra deûm miſeri, &c, feſta velamus fronde per urbem.* Sic vocant 24. Tiſri, quo celebrant convivia & conſumunt reliquias feſti tabernaculorum, quod præceſſit. item 22. Niſan, poſt paſcha celebratum. Targum טליא *agnum funibus.* ſequitur interpretationem Rabbinorum, qui חג accipiunt pro *hoſtia*, quæ die feſto offertur. Et ita exponunt: *afferte agnum ligatum funibus, donec adducatis illum ad cornua altaris, ut mihi immoletur.* Eſt enim altera ambiguitas in עבותים, quod & *frondes* & *funes* ſignificat. ¶ Deinde חג ſynecdochicè, *hoſtia*, ut agnus aut ſimile pecus, cujuſmodi die feſto plærunq; offerebatur. Exod. 23. verſ. 18. *& non pernoctabit adeps* חגי *feſti mei uſque ad manè.* Targum נכסת חגא *ſacrificij feſti.* Amos 5. v. 21. *odi, rejeci* חגיכם *feſta veſtra:* ſacrificia veſtra: agnos veſtros. ſequitur: *quia ſi obtuleritis mihi holocauſta & oblationes veſtras, non acceptabo.* Malach. 2. *& ſpargam ſtercus ſuper faciem veſtram, ſtercus* חגיכם *feſtorum veſtrorum.* hoc eſt, ſacrificiorum, כבשיכם. Eſa. 29. v. 1. חגים *feſta excidentur:* ſacrificia ceſſabunt.

Propr. חגי *Haggæus*, quaſi feſtivus, Propheta. Juxta viam, qua ex Rama Samuelis patria, itur Hieroſolymam, ſunt tres ſpeluncæ, in quarum una ſepulti ſunt

Haggæus propheta, & Zacharias, & Malachias, & cum illis multi prophetarum filij, ſeu diſcipuli.

III. Arab. חגג hagag *compulit.* Luc. 13. ואחגג *& compelle intrare.*

Nom. חגה & אחתגאג *ratio, cauſa, occaſio, excuſatio, accuſatio, condemnatio.*

Deinde חגג hageg *peregrinatus fuit.*

חגה higga *peregrinatio.*

חאג hag *peregrinus* longo tempore: Plur. חגאג hugig *peregrini.*

חגב duo ſignificata habet. I. חגב, Chald. חגבא *cicada, locuſta:* Plur. חגבים, Chald. חגבין *cicadæ:* locuſtæ genus, quo veſci licebat. Levit. 11. *verùm illud comedetis ex omni reptili alato*, &c. *&* החגב, Targ. חגבא *cicadam juxta ſpeciem ſuam.* Num. 13. *& fuimus in oculis noſtris* כחגבים, Targ. כקומצין, L x x. *ὡσεὶ ἀκρίδες ſicut locuſtæ.* Ita Matth. 3. v. 4. *cibus Johannis erat ἀκρίδες*, Syr. קמצא *locuſtæ.* & locuſtis veſcuntur Africani, Syri & Perſæ. Clenard. in Epiſtolis: *Plauſtra plena locuſtis advehunt Feſam. Nam hos hoſtes vulgò hic comedunt.* Eccleſ. 12. *& onerabitur* החגב *cicada:* locuſta. locuſta quieſcens ſuper eo, erit oneri: non poterit eam portare. vel incurvo dorſo incedet cicadæ inſtar. B C

II. Arabic. חגב hagab *velavit, occultavit.* מחגוב *velatus, occultatus.*

חגאב higeb *velum, velamen, opprimentum, tegumentum, diaphragma:* in Avicen. חגאב אלדמאג *velamen cerebri*, meninx. ¶ Deinde חאגב hagib *ſupercilium:* Plural. חואגב havigib: Duale, חאגבין *ſupercilia.* מחלוט אלחואגב machlut alhavigib *ſuperciliosſus*, qui mixta ſeu confuſa habet ſupercilia: Plur. מחלוטין אלחואגב *ſupercilioſi.* D

חגאב *latibulum, velamen.*

חגה. Inde חגוי *foramina, fiſſuræ.* Cant. 2. *columba mea* בחגוי סלע *in foraminibus petræ.* Jerem. 49. v. 15. Obad. v. 3. *Habitatrix* בחגוי סלע *in foraminibus petræ.* Targ. בשני *in ſcopulis.* Aliqui exponunt, *arcem in petra extructam:* & per petram intelligunt montem *Seir.* ut ſit חגה, idē quod חוג, *circulus, ambitus.*

Arab. אחתגי athagi *legit adminiculo literarum.* E

חגו. in Geograph. חגאז. In Avic. חגז *diſtinctio.* Geograph. ארץ אלחגאז.

חגט. Arab. חגט cum ט punctato, *exivit.* In Avic. יחגטון *exibant.*

חגוט *exitura*, egreſſio oculorum.

חגל. Arab. חגלה hagela *perdix:* Plural. חגל hagel *perdices.* כלב אלחגל chelb alhagel *canis perdicum.* דכרה אלחגל dacara alhagel *natura perdicis.*

Avi-

Avicen. יחגל חגלא *ſaliat ſuper pedem*. A
Rabb. חָגַל *apprehendit*.
Arab. cum. ח punctato, חגל chagel *tremuit, palpitavit*. אחגל achagal *occupatus fuit re aliqua*.

חגם. Arab. חגם hagam *magnitudo, quantitas*.
Verbum אחתגם *vento ſatus fuit*.
חגאם *ventoſa, cucurbitula*: Plur. חגאמה *ventoſæ, cucurbitulæ*.
חגמה higema *idem*: Plur. חֲגָמָאת higemat *ventoſæ*. מַחגמָה mahgema *ventoſitas*: Plur. מַחָאגִים *ventoſitates*.
אחגאם *corpora rotunda*.

חגם. Chald. חָגַם *cuniculus*. ¶ Syr. חֲגִים *claudus*: Plur. חֲגִיסִין *claudi*. B

חגר tria ſignificata habet. I. חֲגַר, Chald. חֲגַר *cinxit, præcinxit, accinxit, conſtrinxit, clauſit, cohibuit, ligavit, vinctum tenuit*. 2. Reg. 9. חֲגוֹר *cinge lumbos tuos*. Targ. זְרֵז *expedi*. Levit. 16. *& baltheo lineo* יַחְגֹּר, Targ. יֵיסַר *accinget*. Pſalm. 45. חֲגוֹר *accinge gladium ſuper femur tuum, ô heros*. 1. Reg. 20. v. 11. *non glorietur* חֹגֵר כִּמְפַתֵּחַ *accingens ſicut aperiens*. ſcilicet gladium. Targum וּמְזָרֵז וְנָחֵת בִּקְרָבָא כִּגְבַר רָבְנָא יִסַּלֵּק מִנַּהּ *expeditus & deſcendens in bellum, ſicut vir qui vicit & aſcendit ex eodem*. C LXX. ὁ κυρτὸς ὡς ὁ ὀρθὸς *gibboſus ut rectus*. q. חֲקִיר. Chald. 2. Reg. 3. חֹגֵר חֲגֹרָה *accingens cingulum*: idoneus ad bellum. Targum אֲסִירֵי סַיְפָא *accincti gladio*. 2. Sam. 3. וְחִגְרוּ, Targ. וְאַסְרוּ *& accingite ſaccum*: luctus ſignum. Eſa. 32. וַחֲגוֹרָה *& accinge ſuper lumbos*. ſcilicet ſaccos: pro חֲגֹרְנָה *accingite*. Joel. 1. חִגְרוּ *accingite & plangite*. ſcilicet ſaccos. D ſequitur enim, לִינוּ בַשַּׂקִּים *pernoctate in ſaccis*. Pſalm. 65. *& exultationem colles* תַּחְגֹּרְנָה, Targ. תִּקַמְרִין *accingent*.
Nom. חֲגוֹר, Fœm. חֲגֹרָה & מַחֲגֹרֶת *cingulum, cinctura, cinctorium, baltheus, militare cingulum, cinctus, lata zona*: Plural. חֲגֹרִים & חֲגוֹרוֹת *cingula, cinctoria, ſuccinctoria*.
II. Metaphoricè, Chald. חֲגַר cinctus, clauſus, vinctus vel impeditus fuit: aut pede, *claudicavit*; aut linguâ ſeu ore, *balbutijt*. 2. Sam. 4. *& cecidit* וַיִּפָּסֵחַ, Targ. וַחֲגַר *& claudicavit*. E
Nom. חֲגִיר, & חגיר, & מַחְגַּר *claudus, balbus*: Plur. חֲגִירִין & חגירין *claudi, balbi*. Levit. 22. *cæcus aut* פִסֵּחַ, Targ. חֲגִיר *claudus*. diſcriminis cauſa ſæpe additur חֲגִיר פּוּם *vinctus ore*. & חֲגִיר מַמְלַל *vinctus loquela*, pro balbutiente.
חַגְרָא locus, qui Hebraicè שׁוּר *Sur* appellatur.
III. Arab. חֲגַר hagar *lapis, petra*: Plural. חִגַאר higar, & חִגָאַרָה higara *lapides*.

חֻגַיר hugajar *lapillus*: Plur. חֻגַיְרָאת hugairat *lapilli*.
מַחְגָרָה mahgâra *locus petroſus*, glarea, rudetum: Plur. מַחָאגִר mahgir *rudeta*.
מֻחְגַר muhagar *petroſus, calculoſus*: Plur. מֻחַגָרִין muhagarin *calculoſi*.
תַחְגַר tahgar *lapidoſitas*.
חַגַּאר haggar *lapicida, latomus*: Plural. חַגָּארִין haggarin *lapicidæ, latomi*.
מַקְטַע אַלְחִגַאר macta alhigar *lapicidina*: Plural. מַקָאטִע אַלְחִגַאר macati alhigar *lapicidinæ*.
חַגְרִי hagri *lapideus, lapidoſus*: Plur. חַגְרִיין *lapidoſi, petroſi*.
Verb. חַגַר hagar *lapidibus ſtravit*. Item, *lapideſcit, induruit*.
חַגַר אַלְמַס hagar almes *lapis Heraclius*, magnes. חַגַר אַלְחַמִּים hagar alhamim *lapis balnei*, pumex. חַגַר מֻרַמַל hagar muramal *lapis arenarius*, tophus. חַגַר אַלְזַנַד hagar alzenet *ſilex*. חַגַר אַלְטַחִין hagar altahin, & חגר אלרחי *lapis molaris*. Matth. 18. v. 6. *ut ſuſpendatur in collo ejus* חגר אלרחי *lapis molaris*. חַגַר אַלְמִסַּן hagar almeſen *lapis acuens*, cotis. חַגַר אַלְעַאגִי hagar alagi *lapis eburneus*. חַגַר אַלְיַהוּד hagar aliehud *lapis Judaicus*. חַגַר אַלְקַמַר hagar alcamar *lapis lunæ*, ſelenites. חַגַר אַלְחַיָּה hagar alhaja *lapis ſerpentis*, ſerpentinus. חַגַר אַלְחַבַשִׁי hagar alhabaſchi *lapis nigrorum*. חַגַר אַלְעַלִי hagar alali *melitites*. חגר יטפי אלזית *lapis qui extinguitur in oleo*, thracias. חַגַר יַשְׁף *jaſpis*. חַגַר אַלְאַסְפַנְג hagar alasfengi *lapis ſpongiæ*, ſpongites.
חֻגוּר *fovea*.

חדד duo ſignificata habet. I. חַד & חַר *acutus fuit*. Habac. 1. וְחַדּוּ, Targ. וְחַרִיפִין *& acuti ſunt præ lupis*: celeres. acuta enim facilè penetrant: metalepſis. contra hebetes & obtuſi dicuntur, qui tardi ſunt. Piel. Arab. חדד haddet *acuit*. Epheſ. 5. v. 22. ותתחדדוא *& renovemini ſpiritu mentis*. Hophal Hebr. הוחד *exacuatus fuit*.
Nomen חַד, Arab. חאד chod *acutus*.
חדודים *acumina*. Job. 41. *ſubter ipſo ſunt* חדודי חרש *acumina teſtæ*. Targ. חִיךְ חַדְדִין חַרִיפִין חַסְפָּא *lapilli acuti inſtar teſtæ*.
Syr. חַדֵּר *univit, cohibuit, continuit*. חֲדָרָא *una, ſimul*, cum יַחַד conveniunt.
Arab. חד *acies*. חד אלסיף *acies gladij*.
תחדיד tahdid *acuminatio*. ¶ חדה *acuitas*.
מחדוד mahdud *acutus*. ¶
חדיד hadid *ferrum*. ¶ חדאד haddad *ferrarius faber*.
II. Arab. חדד hadad *definivit, terminavit*. in Avic. יחדוא *definient*. חדון *definiuntur*. ¶ יחדד *extendet*.

Nom.

Digitized by Google

Nom. חד hadd *terminus, meta, limes, territorium, definitio, aſſignatio, regula, pars:* Dual. חדאן: Plur. חדוד hudud *termini, definitiones.* אלחד אלטב *definitio medicina.* A

מחדוד & מחדוד mahdud *terminatus, definitus, diſtinctus.*

Deinde חד, cum ח punctato, *maxilla, gena, mandibula:* Plur. חדוד chudud *maxillæ, mandibulæ.* Matth. 5. verſ. 39. *qui percuſſerit te* עלי חדך *ſuper maxillam tuam* אלאימן *dextram.*

חדיד *tunc.* ✠ חד hadd *dies Dominica.*

חדא. Chaldaicè חֲדָא *gaviſus fuit:* in חדה habes. B

חדב. Arab. חֲדְבָּה hadube *gibbus:* Plural. חֲדְבָאת hadubat *gibbi.* חדבה אלכבד *gibbus epatis:* in Avic.

חַדְבִּי haddubi *gibboſus, gibber, arquatus.*

מְחַדַּב muhaddab *gibboſus, convexus.* סַטְח מְחַדַּב *ſuperficies convexa.*

Verb. אחדב *conſtrinxit.*

חַדַּב *acuitas, acor.*

חדה. חֲדָה, Chald. & Syr. חֲדָא & חֲדִי *gaviſus, exhilaratus, lætatus fuit.* Exod. 18. verſ. 9. וַיִּחַדְּ, Targum וַחֲדִי *& gaviſus fuit Jethro.* C Job. 3. verſ. 5. *non* יִחַדְּ *gaudeat in diebus anni:* non gaudeat annumerari reliquis anni diebus. Targum יִתְיַחַד *uniatur:* conjungatur. accepit ſignificatione יַחַד *unitus fuit*, ut חָדָה & יָחַד permutentur. Prov. 27. *ferrum per ferrum* יָחַד *acuitur.* Targ. לְטַשׁ *acuet: & vir* יַחַד *acuet faciem ſocij ſui.* pro יַחֲדֶה, & חָדָה pro חָדַד permutatis verborum ordinibus, & prius per ·, ob pauſam. Pſalm. 3. verſ. 5. 1. Paral. 16. verſ. 27. D Nehem. 8. verſ. 10. Chald. Pſalm. 16. שָׂמַח, Targum חֲדָא *lætum eſt cor meum.* Syr. Luc. 1. verſ. 14. *multi* נחדון *gaudebunt in nativitate ejus.* Piel. חַדִּי, Chald. חַדִּי *lætificavit, exhilaravit.* Pſalm. 21. תְּחַדֵּהוּ *exhilarabis eum cum gaudio vultus tui.*

Nom. חֶדְוָה, Chal. חֶדְוָא, Syr. חדוא, & חֲדוּת, & חֶדְוָן *gaudium, lætitia, hilaritas.*

Syr. חַדִי *hilaris.* ✠ חֲדְיָאִית *hilariter, alacriter.* E

Chald. חַדִי *pectus*, in חָזֶה quære.

Arab. חאדי, cum ד punctato, *eſt in directo, opponitur.* יחאדי *opponetur.*

חדא *calceamentum:* Plural. חדאין *calceamenta.*

אחדי ahdi *traxit.*

חדל duo ſignificata habet. I. חָדַל *ceſſavit, deſijt, deſtitit, defecit, abſtinuit.* Gen. 11. וַיַּחְדְּלוּ, Targ. וּמְנַעוּ *& ceſſarunt ædificare urbem.* Gen. 18. חָדַל, Targum פְּסַק *ceſſavit eſſe Saræ via ſecundum mulieres.* 1. Sam. 9. *ne* יֶחְדַּל, Targ. יִשְׁבּוֹק *deſinat pater meus ab aſinabus.* Ezech. 3. v. 11. *ſi audierint, & ſi* יֶחְדָּלוּ *ceſſaverint.* LXX. πτοηθῶσι *timuerint.* legerunt יחתו, ob ר״ל ſimilitudinem. Targum. יִתְמַנְעוּן מִלְמֶחְטֵי *ceſſabunt peccare.* Hiphil הֶחְדִּיל *deſeruit, reliquit.* Jud. 9. v. 9. הֶחֳדַלְתִּי, Targ. הַאֶשְׁבּוֹק *deſeram pinguedinem meam?* pro הַהֶחֳדַלְתִּי, ut ה interrogativum abjiciatur.

Nom. חֹדֵל & חָדֵל *ceſſans, deficiens, abjectus, caducus.* Eſa. 53. v. 3. חֲדַל אִישִׁים *abjectus virorum* ſeu *hominum:* à quo omnes ceſſant & abſtinent, qui nulli curæ eſt.

חֶדֶל *ceſſatio*, tempus vitæ humanæ citò deſinens, *ſeculum.* Pſalm. 39. *ut ſciam quam* חָדֵל *caducus ego ſim.* Targ. אֵימָתַי אִפְסוֹק *quando deſinam.* Eſa. 38. *non aſpiciam hominem amplius cum habitatoribus* חָדֶל, Targ. פְּסַק *ceſſationis.* al. *temporis.* aut eſt idem quod חֶלֶד *ſeculum, orbis:* literis tranſpoſitis.

Arab. מחתדל muhtedel *abſtemius, ſobrius*, temperans in vino: Plur. מחתדלין muhtedelin *ſobrij, abſtemij.*

אחתדאל ihtidel *temperantia in vino, abſtinentia.*

Alcor. 30. וְאַחְלַל עֻקְדָה מִן לְסָאנִי *amove nodum linguæ meæ.*

II. Arab. אִנְחַדַל anchadel, cum ח punctato, *miratus fuit.* ✠ מַחְדוּל machdul *mirandus.*

חדם. Arab. חָדַם cum puncto ſuper ח, quod כ *ch* profertur, chadam: Hiphil אַחְדַם achdam *ſervijt, miniſtravit, adminiſtravit, operatus eſt, laboravit, rei alicui incubuit, coluit agrum, vineam* aut *arborem.* Pſalm. 101. *iſte* יחדמני *miniſtrabit mihi.* Matth. 20. verſ. 28. *non venit* לִיחְדַם בַל לִיחְדִם *ut miniſtretur ei, ſed ut miniſtret.* Matth. 4. verſ. 12. *angeli* תחדמה *miniſtrabant ei.* Hiphil. אחדם achdam *coluit.* Hithpael, אִסְתַּחְדַם aſtachdam *cultus fuit.*

Nom. חאדם & חָדִים chadim, & חָדַם chadam *miniſter, ſervus, famulus, puer, operarius, mancipium, pediſſequus:* Plural. חדאם chudim *ſervi.* Fœm. חָאדִמָה chadima *miniſtra, famula.*

חִדְמָה chidma *ſervitus, adminiſtratio, cultus, labor, operatio, miniſterium:* Plur. חִדְמַאת chidmat *miniſteria.*

מחדום machdum *cui miniſtratur.*

חָדַם פִּי אַל בָּטִיל chadam albatil *laboravit in vanum.*

חדמי chidmi *cultor:* Plural. חדאמי chadami *cultri.*

חדן. Arab. חָדַן hadan *quievit, tranquillus, pacatus, manſuetus, placidus, ſedatus, mitis, lenis fuit.* Piel חַדַּן haddan *quietavit, ſedavit, pacavit, man-*

Digitized by Google

vit, manſuefecit, mitigavit, lenivit, recreavit, A
placavit, cicuravit. Paſſ. אתהדן athaddan pacatus placatus fuit. מְהַדַּן muhadan pacatus, recreatus, fotus.

הדנה hudna *tranquillitas maris aut ventorum, fluſtrum, malacia, quies.*

תַּהְדִּין tahdin *pacificatio, manſuefactio.*

מְהַדָּנָה muhaddana *fotum ovum, pullificum.*

חדס. Arab. חדס hadas *perſcrutatio.* Chald. חֲדַס in הדס vide.

חדע Arab. חדע chada, cum ח supernè punctato, *fefellit, decepit, impoſuit, illuſit, ſeduxit.* Matth. 24. פיחדעון *& fallent multos:* B decipient. Galat. 6. *Deus non* יחדע *falletur:* irridebitur. Alcor. יחאדעון אללה *fallent Deum.* Ibidem, יחדעון.

Nom. חַדָּאע hadda *deceptor, impoſtor, aſtutus:* Plural. חַדָּאעין haddain *deceptores, impoſtores.*

חדיעה *deceptio, impoſtura, illuſio.*

מַחְדַע machda, cum ח & ד punctato, *penetrale, cubiculum:* Plur. מחאדע machadi *cubicula, penetralia.* C

חדק duo ſignific. habet. I. חֲדֵק & חֵדֶק, Chald. חֲדַק *ſpinæ genus,* dolore afficiens contingentem, *paliurus.* Eſt, qui putat eſſe *Lycium,* quod in libris medicorum appelletur *Hadad,* pro quo *Hadac* legendum eſſe opinatur. ſed Lycium in Avicenna dicitur עֶצֶן *hadad,* quod cum חֵדֶק nullo modo convenit, nec correctionem iſtam admittit. de quo vide ſuo loco. Mich. 7. v. 4. *optimus ipſorum* כְּחֵדֶק *ſicut paliurus:* qui at- D tingentem dolore afficit. Aſperitas morum & rapacitas ſignificatur.

Verb. Rabb. חָדַק *oppilavit.*

חדוק *operculum dolij.* חַדַק *ruga.*

II. Arabic. חדק hadac *intentus fuit.* Luc. 4. *omnium oculi* מחדקה *intenti in ipſum.* Piel. חדק haddac *intricavit, acutum fecit.* Hebr. 11. v. 30. אחדק בה *circumdedit eam.* Hebr. 12. v. 1. אלמחדקון בנא *circumſtantes nos.* Paſſ. אתחדק athadac *intricatus fuit.*

חאדק hadic *acutus, ingenioſus, docilis, diſcretus:* Plural. חדאק hudac *dociles.*

חדאק haddac *res intricata.*

חדקה hadâca *intricatio, acumen, ingenium.*

בחדקה bihadâca *intricatè.*

חנדק chandaq *vallis:* Plur. חנאדק chanâdic *valles.*

חדקה hadaca, & חדק אלעין hadac alain *pupilla oculi.* Pſal. 17. אחפטני יא רב מתל חדקה אלעין *cuſtodi me, ô Domine, ſicut pupillam oculi.*

חדר. quatuor ſignificata habet. I. חָדַר & חֲדַר, Chald. & Syr. אֲדַר & אִדְרוֹן, Arab. חדר hadar *penetrale, locus ſecretus, thalamus, cubiculum, conclave, cœnaculum, horreum, area:* Plur. חֲדָרִים, Chald. אִדְרוֹן & אִדְרוֹנַיָּא, Syr. אדרין *penetralia, cubicula, horrea.* Exod. 7. v. 28. *& venient in domum tuam* וּבַחֲדַר מִשְׁכָּבְךָ, Targum וּבְאִדְרוֹן בֵּית מִשְׁכְּבָךְ *& in penetrale cubiculi tui.* 1. Reg. 22. v. 24. *quod venies* חדר בחדר, Targ. אִדְרוֹן בְּגוֹ אִדְרוֹן *penetrale in penetrali ut abſcondaris.* 2. Reg. 11. בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת *in penetrali lectorum.* quod fuit in exedra Levitarum aut Sacerdotum. Gen. 43. *& ingreſſus eſt* הַחַדְרָה *in penetrale, & flevit.* Targ. לְאִדְרוֹן בֵּית מִשְׁכְּבָא *in penetrale cubiculi.* Job. 9. v. 9. וְחַדְרֵי תֵימָן *& penetralia Auſtri.* Targum וְאִדְרוֹנֵי שִׁטְרֵי מַזָּלַיָּא בִּסְטַר דָּרוֹמָא *& penetralia ſchedarum ſignorum in latere auſtrali.* ſunt canopus & vicinæ perpetuæ occultationis ſtellæ. Prov. 7. *deſcendentes ad* חַדְרֵי מָוֶת *penetralia mortis.* Targum קִיטוֹנֵי דְּקִבְרָא *cubicula ſepulchri.* Chald. Num. 18. *juxta proventum* גֹּרֶן, Targ. אִדְּרָא *horrei.* Syr. Matth. 3. *& purgans* אדרוהי *areas ſuas.* ¶ Rabb. חדרים de corde, *ventriculi cordis, thalami.* חַדְרֵי הַמּוֹחַ *ventriculi cerebri.*

Verb. חָדַר *penetravit.* Ezech. 21. v. 14. *iſte eſt gladius interfectionis magnæ* החדרת *penetrans ad illos.* Targ. דמזיעא *qui tremens ad illos.* accepit pro חָרַד *commotus, converſus fuit, tremuit:* literis transpoſitis. Aliqui exponunt: *in cubili inſidians illis.* ¶ Arab. verò חַדַר hadar; Paſſ. אנחדר anhadar *deſcendit.* Joh. 2. v. 15. אנחדר אלי כפר נחום *deſcendit in Cafer-nahum.* Geneſ. 12. ואנחדר *& deſcendit Abraham in Aegyptum.* Hiphil. אחדר ahdar *deduxit.* Actor. 24. v. 15. ואחדרתה *& deduxi eum in ſynagogam ipſorum.* ינחדר, *deſcendet.*

מנחדר *deſcendens.* item, *radix montis.* אנחדאר *deſcenſus:* in Avic.

II. Arab. חדר chadar, cum ח punctato, *ſtupuit, ſtupefactus fuit.* חַדַּר chaddar *ſtupefecit.* Alcor. 3. יחדרכם. Alc. אחדר חדאר.

מחדר *ſtupefaciens, narcoticus:* Plu. מחדראת *narcotica.*

חדר chadr *ſtupor & tortura faciei, convulſio canina:* in Avic.

חַדָּאר chaddar *propola, iſtitor.*

E III. Arab. חדר, cum ד punctato, *vidit, conſideravit, obſervavit, attendit, cavit.* Matth. 7. v. 15. אחדרוא מן אלאנביא אלכדבה *attendite à prophetis falſis:* cavete. Marci 12. verſ. 38. אחדרוא מן אלכתבה *cavete à ſcribis.* Luc. 9. v. 21. וחדרהם אלא יקולוא הדא *& monuit eos ne dicerent illud.*

IV. חֲדַר, Syr. *circuivit:* in חדר reperies.

Rabb. חַדְרוֹן *buſo.*

חדש quatuor ſignificata habet. I. חָדַשׁ. Inde Piel חִדֵּשׁ, Chal. חֲדַת, literis ש ת permutat. *novavit, innovavit, renovavit.* Eſa. 61. וְחִדְּשׁוּ, Targ.

Targ. וְיַחְדְּתוּן *& renovabunt urbes ſolitudinis.* Thren. 5. חַדֵּשׁ, Targ. תְּחַדֵּת *renovabis dies noſtros.* Hithpael הִתְחַדֵּשׁ, Syr. אֶתְחַדַּת *renovavit ſe, renovatus fuit.* Pſal. 103. תִּתְחַדֵּשׁ *renovabitur ut aquila juventus tua.* Syr. 2. Corinth. 4. מֶתְחַדַּת *innovatur quotidie.*

Nom חָדָשׁ, Chald. & Syr. חֲדַת, Arab. חדית hadith *novus:* Plur. חֲדָשִׁים, Chald. חַדְתִּין *novi.* Form. חֲדָשָׁה, Chald. חַדְתָּא, Emphat. חַדְתָּא *nova:* Plur. חֲדָשׁוֹת, Chald. חַדְתָּן *novæ.* Exod. 1. *& ſurrexit rex* חָדָשׁ, Targ. חַדְתָּא *novus ſuper Aegyptum.* Lxx. ἕτερος *alter.* ſic, Joh. 13. *mandatum novum do vobis.* hoc eſt, aliud. Jerem. 26. *& ſteterunt in janua portæ Domini* הֶחָדָשׁ *nova.* Targ. מָדִינְחָאָה *orientalis.* porta Domini κατ' ἐξοχὴν: & nova, quia renovata erat, vel tota, vel ex parte ædificij. Pſalm. 33. *cantate ei canticum* חָדָשׁ *novum.* hoc eſt, non vulgare. Virg. Eclog. 3. *Pollio & ipſe facit nova carmina.* hoc eſt, inaudita, mira. ſic, Matth. 26. *cum bibero vobiſcum* καινόν, Syr. חַדְתָּא *novum in regno cælorum.* Marci ultim. *linguis loquentur novis.* Jud. 15. *& ligaverunt eum duobus funibus* חֲדָשִׁים *novis.* hoc eſt, recentibus. 2. Sam. 21. *accinctus* חֲדָשָׁה *novo,* ſcilicet חֶרֶב *gladio.* Targ. אַסְפַּנִיקֵי חַדְתָּא *baltheo novo.* Jerem. 31. *quia creavit Dominus* חֲדָשָׁה *novum in terra:* בְּרִית aut גְּזֵרָה. Deut. 24. *quando duxerit vir uxorem* חֲדָשָׁה *novam.* Lxx. προσφάτως *nuper.* Eſa. 42. וַחֲדָשׁוֹת *& nova ego annuncio:* inaudita.

Arabic. חדתא *puer, adoleſcens.* חֲדָאתֶה hadathe *adoleſcentia,* ætas recens & viridis.

חֹדֶשׁ *novilunium,* primus dies menſis, quo luna quaſi innovatur: poſtea per ſynecdochen, *menſis totus:* Plur. חֳדָשִׁים *novilunia,* & *menſes,* quem à novilunio Judæi inchoant, *menſes.* Num. 28. v. 17. *illud eſt ſacrificium* חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה *novilunij in renovatione ejus pro novilunijs anni.* Targum רֵישׁ יַרְחָא בְּאִתְחַדְתוּתֵהּ כֵּן לְכָל רֵישֵׁי יַרְחֵי שַׁתָּא *initij menſis cum renovatur, ſic pro omnibus initijs menſium anni.* Ibidem, בְּרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם *in initijs menſium veſtrorum offeretis holocauſtum Domino.* Primus dies cujuſq; menſis ſemper erat ſacer, in memoriam divinæ gubernationis, ita ut proprium quidem holocauſtum, ceſſationem tamen ab operibus, niſi primo die Tiſri, in tubarum feſto, non haberet. Et initium menſis eſt, quando luna veſperi incipit conſpici, poſt conjunctionem duas circiter horas durantem. 1. Sam. 20. *ecce* חֹדֶשׁ *novilunium erat.* In novilunijs convivia extructis menſis inter ſe agitabant:

& in illo omnes duces ſolebant cum rege diſcumbere. Ibidem, *& factum eſt poſt craſtinum novilunij ſecundi.* Duo dies erant initium menſis: unus quo menſis præteritus erat plenus, & alter quo novus menſis inchoabatur. hoc eſt, dies trigeſimus, & primus. Hiſce duobus ſervabant novilunium. Sequitur; *& non edit in die* הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי *novilunij ſecundi panem.* 2. Reg. 4. *quare tu vadis ad eum, cum hodie non ſit* חֹדֶשׁ *novilunium, neque Sabbathum?* In novilunijs ibant ad prophetas, ad verbum Dei audiendum. Amos 8. *quando tranſibit* הַחֹדֶשׁ *novilunium & Sabbathum.* In novilunijs nefas erat aliquid emere, aut vendere. Oſeæ 5. *nunc conſumet eos* חֹדֶשׁ *menſis cum partibus eorum.* unus menſis: breve temporis ſpacium. Gen. 29. *& manſit cum eo* חֹדֶשׁ יָמִים, Targum יְרַח יוֹמִין *menſem dierum.* communem menſem conſtantem 30. diebus, non horis, nec minutis: menſem integrum. non enim fit integer menſis, niſi integro die, & non in parte diei. ex duodecim enim menſibus, quinq; conſtant 29. & totidem 30. diebus, & unus horum modò 29, modò 30. hi ſunt Marheſvan & Kiſleu. Exod. 12. הַחֹדֶשׁ *menſis iſte vobis* רֹאשׁ חֳדָשִׁים *initium menſium.* Inde Judæis eſt annus lunaris. Jerem. 2. בְּחָדְשָׁהּ *in menſe ejus invenient eam.* unus eſt menſis in anno quo invenitur. Targ. בְּזִמְנַהּ *in tempore ejus:* in menſe quo eſt gravidus, & facilè capi poteſt. ¶ De nominibus porrò menſium Hebræorum hoc obſervetur. Ante captivitatem Babylonicam vocantur in Biblijs menſes juxta numerum, *Primus, Secundus, Tertius,* & ſimiliter cæteri, ſcilicet ab egreſſu ex Ægypto. Ac primus erat in quo אָבִיב inveniebatur, indeq; fiebat menſes numerandi initium. Poſt reditum verò ex Babylone, in memoriam hujus captivitatis & liberationis, appellati ſunt menſes ſicut in Babylone, nominibus Perſicis & Medicis: 1. נִיסָן Niſan *Martius.* 2. אִיָּר Ajar *Aprilis.* 3. סִיוָן Sivan *Majus.* 4. תַּמּוּז Tamuz *Junius.* 5. אָב ab *Julius.* 6. אֱלוּל Elul *Auguſtus.* 7. תִּשְׁרִי Tiſri *September.* 8. מַרְחֶשְׁוָן Marcheſuan *October.* 9. כִּסְלֵו Cisleu *November.* 10. טֵבֵת Tebet *Decemb.* 11. שְׁבָט Schebat *Januar.* 12. אֲדָר Adar *Februarius.* Ideo nullum horum reperitur niſi in Haggæo, Zacharia, Daniele, Ezra & Eſther, qui in captivitate fuerunt. & tum impletum fuit quod ſcribitur Jerem. 16. & 23. *non dicent amplius: vivit Dominus, qui eduxit filios Iſrael ex terra Aegypti: ſed vivit Dominus, qui eduxit & addu-*

xit ſe-

xit ſemen domus Iſrael ex terra ſeptentrionis, & ex alijs terris, in quas expulit eos, & habitabunt in terra ſua. & ſic intelligendum eſt Eſth. 3. *in menſe primo, is eſt menſis Niſan.* verùm in Lingua ſancta reperiuntur tria menſium nomina, ſed alia ratione: ירח זיו *menſis amœnitatis*, & ſimpliciter זִיו, qui eſt ſecundus אִיָּר Ajar *Aprilis.* יֶרַח בּוּל *menſis germinans*, qui eſt octavus, Marcheſuan, *October.* & יֶרַח הָאֵיתָנִים *menſis fortium*, qui eſt ſeptimus, Tiſri. ¶ Apud Syros, qui annum ab autumno inchoant, ſunt: 1. תְּשְׁרִין קְדִים *Tiſri prior.* 2. תְּשְׁרִי אַחֲרִי *Tiſri alter.* 3. כָּנוּן קְדִים *Canun prior.* 4. כָּנוּן אַחֲרִי *Canun alter.* 5. שְׁבָט *Sebet.* 6. ארר *Adar.* 7. נִיסָן *Niſan.* 8. אִיָּר. 9. חזירן *Haziran.* 10. תמוז *Tamuz.* 11. אַב *Ab.* 12. תבאך *Tebach.* 13. אלול *Elul.* ¶ Apud Arabes: 1. *Mucharam.* 2. *Safar.* 3. *Rabie prior.* 4. *Rabie poſterior.* 5. *Gumadhi prior.* 6. *Gumadhi poſterior.* 7. *Rehab.* 8. *Schaban.* 9. *Ramadhan.* 10. *Schevval.* 11. *Dhil Kahde.* 12. *Dhil haga*, vel *Zilhitſche.* Inchoant autem annum in Junio.

Rabb. חִדּוּשׁ, Chald. חַדְתּוּת *novitas, innovatio*: Item, *raſura*, qua caput vel barba videtur innovari.

Syr. חַדְתָּאִית *noviter, recens, denuò.*

חֻנָּת *renovatio, ἐγκαίνια encænia, initiatio, dedicatio.*

Verb. חֲנַת *initiavit, dedicavit.*

II. Rabbin חָדַשׁ, Arab. חדת hadath, cum ה punctato, *accidit, contigit, evenit, fuit, factum eſt, effectum, generatum fuit.* Rabbin. שיתחדש ויקרה ביום ההוא *quod accidet & eveniet in diebus illis*: quæ enim fiunt, nova ſunt. Arab. Luc. 15. חדת גועשדיר *accidit fames valida.* Matth. 24. יחדת *erit tribulatio magna.* 1. Pet. 4. v. 12. *quid peregrinum* יחדת בכם *accidet in vobis?* Hiph. Arab. אַחְדַת ahdath *fecit, effecit, operatus eſt.* 2. Cor. 5. v. 16. יאחדת *operata eſt vobis ſtudium.*

חָאדִתָה *evenientes*: in Avic.

Rabb. הִתְחַדֵּשׁ, Arab. אַתְחַדַּת athaddath *factus fuit.*

III. Arab. חַדַּת haddath *nova dixit, narravit, recitavit, computavit, fabulatus, affatus, locutus, collocutus, concionatus, confeſſus fuit, prædicavit, orationem habuit, declaravit, expoſuit.* Pſalm. 104. חַדְּתוּא *narrate omnia mirabilia ejus.* Pſalm. 126. וִיחַדְּתוּן *& annunciabunt cæli juſtitiam ejus.* Luc. 1. verſ. 65. וְתַחַדִּת בהדא אל כלאם *& prædicabis hunc ſermonem in omnibus finibus Judææ.* Alc. 2. יחדתונהם *narrabis ipſis.* תַחַדַּת *loquebatur.* ⁂ אַחְדַת, inde יְחַדִּת *faciet.*

חַדַת hadath *novitas, fabula, ſermo, colloquium, hiſtoria, narratio*: Plur. אַחֲדָאת *fabulæ, narrationes.*

מֻחַדִּת muhaddith *fabulator, novitatum ſtudioſus*, qui nova dicit, hiſtoricus: Plur. מֻחַדִּתִין muhaddithin *fabulatores.*

חֻדַיְת hudajath *narratiuncula, fabella*: Pl. חֻדַיְתָאת hudaithat *fabellæ.*

IV. Arab. חרשא *excoriatio*: in Avic.

חדת. Chald. & Syr. חֲדַת, Arab. חדת *novavit*, &c. in חָדַשׁ præcedente invenies.

חוא. Chald. חֲוָא *indicavit*: in חָוָה quære.

חוב. חוב, Chald. & Syr. חָב *debuit*, vel ex facultatibus vel ex corpore, *obligatus, reus fuit, peccavit, iniquè egit.* Chald. Exod. 32. חָטָא, Targum חָב *peccavit populus iſte* חֲטָאָה, Targum חוֹבְתָא *peccatum magnum.* Levit. 4. *ſi ſacerdos, aut unctus* יֶחֱטָא, Targ. יְחוּב *peccabit.* Syr. Rom. 3. verſ. 8. *nemini quicquam* תְחוּבוּן *debeatis.* Arab. Pſalm. 34. *& non* יחיב *peccabit ſperans in eum.* 1. Corinth. 7. verſ. 5. *quod* יחב *debet ipſi.* Piel חַיֵּב, Syr. חַיֵּב *accuſavit* de debito aut peccato, *condemnavit, reum fecit.* Dan. 1. verſ. 10. וְחַיֶּבְתֶּם *& reum facietis caput meum apud regem.* Syr. Matth. 12. וְנחַיְבוּנָהּ *& condemnabunt eam.* Ibidem, *non* מְחַיְּבִין הֲוֵיתוּן *condemnaſſetis illos.* Matth. 5. *qui occiderit*, מְחַיַּב *reus eſt judicij.* Paſſiv. אִתְחַיַּב & אתחחיב *condemnatus fuit, reus factus eſt.* Matth. 12. *& ex verbis tuis* תִתְחַיַּב *condemnaberis.* Rom. 4. *& totus mundus* נִתְחַיַּב *reus fiat Deo.* Rom. 13. v. 8. דְמִתְחַיַּב *quod debetur.*

Nom. חַיָּב *debitor, reus, peccator, obnoxius, dignus*: Plur. חַיָּבִין *debitores, rei, obnoxij, peccatores.* Foem. חַיַּבָא *peccatrix.*

חוֹב & חִיּוּב, Foem. חוֹבָה, Chald. חוֹבָא, Syr. חוֹבָא *debitum, peccatum, culpa, reatus*: Plur. חובין, Syr. חוֹבִין, Arab. חאיבה *peccata, delicta.* Eſt autem peccatum quoddam debitum, quo nos obſtringimus, rationem aliquando reddituri, niſi pœnitentiam agamus. vel peccati tanquam debiti alicujus ratio eſt reddenda. Ezech. 18. v. 7. חוב, eſt מְלוֹה, ut exponit R. David.

חֲבָת, Syr. חוּיָבָא *condemnatio, multa.*

Rabb. התחיב *neceſſariò ſequitur, conſequitur, provenit.* ⁂ התחיבות & חִיּוּב *neceſſitas, conſecutio, affirmatio.* ⁂ בחיוב *affirmativè.* חִיּוּבִים *conſequentia, concomitantia.*

מְחַיְּבִים *obligati*: à ſing. מְחֻיָּב *affirmatus, obligatus.* ⁂ מְחַיֵּב *affirmans.*

חֲבִיתִין *expiationes à peccatis.*

חוב & חיב *affirmatus fuit.* ⁂ חִיֵּב *affirmavit.* ⁂ מְחִיבַת *affirmatio.* ⁂ הִתְחַיֵּב *affirmatur.*

חוג duo ſignificata habet. I. חוג vel חָג *circulum fecit, gyravit, circuivit, circino circumſcripſit.* Job. 26. v. 10. *ſtatutum* חָג *circumſcripſit ſuper facie aquarum.*

Nomen חוג, Chald. Form. חוגא circulus, circumferentia. Eſa. 40. v. 22. qui ſedet ſuper חוג circulo terræ: ſuper ſphæra quæ terram ambit. cœlum eſt circulus ſeu circumferentia, & terra centrum. Job. 22. verſ. 14. וחוג & circulum cœli perambulabit: ſphæras cœleſtes. Proverbior. 8. v. 27. cum conſtitueret ipſe חוג circulum ſuper faciem abyſſi. ¶ Rabb. חוג עֲגָלִי circulus plauſtralis, arcticus. חוג הפך עגלי circulus oppoſitus plauſtrali, antarcticus. ¶ Deinde, Rabb. חוג circinus: מַכָּה centrum: עֲגוּלָה circumferentia.

מְחוּגָה circinus. Eſa. 44. v. 13. וּבַמְּחוּגָה & circino formavit illud.

II. Arab. חוג & חאג neceſſe, opus fuit, oportuit. תחוג opus eſt. Alc. 2. ליחָאנוכם כחי.

אַחתאג opus, neceſſe habuit, indiguit, eguit. Matth. 3. verſ. 14. אנא אלמחתאג אן אעתמד מנך ego indigens (neceſſe habens) ut baptizer à te. Actor. 31. verſ. 10. nec יחתאג אלי כל שי opus habet ulla re.

Nom. חאגה haga neceſſitas, indigentia, egeſtas, defectus: חואיג neceſſitates, neceſſaria.

מחתאג indigens, egenus: Plur. מְחתאגין indigentes. Geograph. במא יחתאג quantum opus eſt. אלדי לא יחתאג אלי חי quibus non opus eſt ad vitam. Avicen. לא נחתאג אלי ביאן non nobis neceſſe eſt declarare. 1. Corinth. 10. v. 11. לא חאגה לי פיכם non defectus eſt mihi in vobis. 2. Corinth. 11. verſ. 28. quia vos אחוגתמוני coëgiſtis me: neceſſitatem attuliſtis mihi. 2. Corinth. 10. v. 9. פאחתאגת & indigerem. ✠ מחתאג neceſſarius.

חוד tria ſignificata habet. I. חוד, Chaldaic. חַד acutè dixit, obſcurè locutus fuit, ita, ut aliud, quàm verba ſonant, intelligatur, ænigma propoſuit. Jud. 17. & dicebat ipſis Simſon: אָחוּדָה proponam nunc vobis חִידָה ænigma. Ibidem, חוּדָה propone חִידָתְךָ ænigma tuum.

Nomen חִידָה, Chald. חוּדָה & חִידְתָא: in Daniele, אֲחִידָן acutè & obſcurè dictum, ænigma, problema, γρῖφος, quæſtio ænigmatica, verbum obſcurum, cum unum ex altero intelligitur: Plural. חִידוֹת, Chald. חִידִין, & חורין & חוראן, & אֲחִידָן ænigmata, problemata. 1. Reg. 10. ut tentaret ipſum בחידות in ænigmatibus. Targum בְּמַתְלִין in proverbijs.

Arab. חורה caphalea: in Avic.

II. Arab. חור vel חאר declinavit. Pſalm. 119. in zain: ſuperbi חארוא declinârunt à Lege tua: ego autem לם אחר non declinavi à Lege tua. Ibidem in Gimel: qui יחיר declinabit à mandatis tuis.

III. Arab. חאר chavad, ח cum puncto, turbavit, conturbavit, commiſcuit.

מחואר muhavad turbatus. item havad ſtipatus, ſatellitio cinctus fuit, aſſeclas habuit.

חוה. duo ſignificata habet. I. חָוָה: Piel חַוֵּי Chald. & Syr. חַוֵּה, & חַוִּיא, & חַוִּי patefecit, oſtendit, indicavit, nunciavit, demonſtravit, exhibuit, effecit, præſtitit. Job. 32. v. 10. אֲחַוֶּה, Targ. אֲחַוֵּי indicabo ſcientiam meam etiam ego. Job. 15. verſ. 17. אֲחַוְּךָ indicabo tibi, audi me. Pſalm. 19. v. 3. & nox nocti יְחַוֶּה nunciabit ſcientiam. Chald. Dan. 2. v. 4. & interpretationem ejus נְחַוֵּא indicabimus. Geneſ. 3. quis הִגִּיד, Targ. חַוִּי nunciavit tibi, quod ſis nudus? Syr. Matth. 2. & cum inveneritis חַוּאוני indicate mihi. Matth. 3. quis חַוִיכון indicavit vobis? Johan. 2. quale ſignum מְחַוֵּא oſtendis tu nobis? Hiphil Chald. הַחֲוִי idem. Dan. 2. ſi ſomnium & interpretationem ejus תְּהַחֲוֹן indicaveritis. Ibidem, נְהַחֲוֵה indicabimus. Hithpael Chald. אתחוא nunciatum fuit. Joſ. 9. הֻגֵּד הֻגַּד, Targ. אתחואה אתחוא vel אִתְחֲוָיָא nunciando nunciatum fuit ſervis tuis.

Nom. cum א heemanthi, אַחֲוָה, Chald. אַחֲוָיָא, Syr. מחוית & מחוינות declaratio, demonſtratio. Job. 13. v. 17. וְאַחֲוָתִי & declarationem meam auribus veſtris.

Chald. מְחַוְין imagines futura denunciantes.

חֵיוָא, & חֵיוָן vel חֵוָן, & חָוָן, Syr. חַוָּן indicium, nota, ſignum, argumentum, ratio, conſideratio, mens, ſenſus. Marc. 3. הַוְנֵהּ ſenſus ejus exijt: furioſus eſt. Theſ. 5. וְמַהוְנִין & ſobrij.

חִוִי & חִוְיָא, Syr. חֶוְיָא ſerpens: Plur. חִוִין & חִוְן ſerpentes, colubri: in חַיָּה vide.

II. Arabic. cum ח punctato, חוה chava curvitas, inflexio, cavitas, vacuitas. חוה אלרכבא chava alroqba curvitas perna.

חאוי chavi cavus, vacuus, inanis: opponitur ſolido: Plural. חאויה chavia inanes. Pſalm. 107. ſanavit animas חאויה inanes.

חאוי chavij vacuum in corpore animalis.

Avic. תחתוי continent.

חוז duo ſignific. habet. I. inde מַחוֹז Chald. מחוזה terminus, regio, provincia: Plur. Chald. מחוזין termini, plateæ, regiones, provinciæ. Pſal. 107. אל מְחוֹז, Targum לִמְחוֹז ad terminum deſiderij ipſorum.

Arab. חוז terminus: Plur. אחואז termini: ✠ חואז provinciæ.

II. Arabic. חוז vel חאז his poſſedit, obtinuit. Pſalm. 109. חוז poſſideat fœnerator omnia, quæ ejus ſunt. Pſalm. 73. חאזוא obtinuerunt divitias.

מחוז muhis poſſeſſor: Plur. מחוזין muhiſin poſſeſſores.

חואזה

Digitized by Google

חיאזה hiêza *poſſeſſio, hæreditas*: Plural. A
חיאזאת hiezat *poſſeſſiones, hæreditates.*

חוח ſex ſignificata habet. I. חוֹחַ & חַח *ſpina, paliurus*: Plural. חוֹחִים, Chald. חוּחִין *ſpinæ, paliuri*. Prov. 26. v. 9. חוֹחַ, Targ. כּוּבָא *ſpina aſcendit in manu ebrij*. Job. 31. *pro tritico egredietur* חוֹחַ, Targ. סִלְוָא *ſpina*. Cant. 2. *ſicut lilium inter* הַחוֹחִים *ſpinas*.

II. Metaphoricè, ſpina artificialis, ex ære aut auro facta, *fibula*, qua tanquam ſpina oræ veſtis ſub gutture perforantur & B connectuntur: Plur. חַחִים *fibulæ*. Exod. 35. v. 22. *attulerunt* חַח *fibulam & monile*. Targ. שֵׁירִין *armillas*: Heffte l.

III. חוֹחַ & חַח *hamus*, quo ipſorum nares perforante, piſces capiuntur & ex aqua extrahuntur: Plur. חַחִים *hami*. Job. 40. v. 21. וּבְחוֹחַ, Targ. וּבְסִלְוָא *& hamo perforabis maxillam ejus*. Eſa. 37. *& ponam* חַחִי *hamum meum in naſo tuo*. Targ. שֵׁירִין *circulos*. Ezech. 38. *& dabo* חַחִים *hamos in maxillis tuis*.

C

IV. חוֹחִים & חַחִים *compedes, vincula, catenæ*, quibus homines, ut piſces hamis figuntur, capiuntur & obtinentur. Ezech. 19. v. 4. *& adduxerunt eum* בַּחַחִים, Targ. בְּשַׁלְשְׁלָן *in catenis ad terram Aegypti*. 2. Paral. 33. *& ceperunt Manaſſen* בַּחֹחִים *catenis*.

V. חֲוָחִים *ſpinæ montium*, ſeu *rupes præacutæ*, in quas tanquam in loca tutiora ſe recipiebant homines tempore perſecutionis. 1. Sam. 13. v. 6. וּבַחֲוָחִים, Targ. וּבְשָׁקִיפֵי כֵּיפַיָּא *& in rupibus petrarum*.

D

VI. Arab. cum ח punctatis, חוֹחַה chaucha *perſicum*: Plur. חוֹח chauch *perſica*: arbor & fructus. Matth. chauch, ſauch.

Verbum חוח chuch *mulſit, emulſit, exuxit*.

חָוְח chauch *poſticum*.

חוט duo ſignific. habet. I. Hebr. & Chald. חוּט, Arabic. חיט chait *filum* unde veſtis conſuitur: propriè duplicatum ac tortum, *funiculus, capillamentum*: Plur. Chald. E חוּטִין, Arab. חיוט chajot *fila*. Geneſ. 14. *ſi* מִחוּט, Targ. מִחוּטָא *à filo & uſq; ad corrigiam calceamenti*: à re minima pro מחוט, dageſch non compenſato ante ח gutturalem.

Verb. Chald. & Syr. חוט & חַט, Arab. חאט chit: Piel חַיֵּט: Hiphil אַחַיט *ſuit, conſuit, filis connexit, concinnavit, ſarcivit, reſarcivit, compegit*. Chald. Job. 16. *ſaccum* תָּפַרְתִּי, Targ. חַיְּטֵית *conſui*. Metaphora, Ezræ 4. *& muros* יְחַיְּטוּן *conſuent*: reſarcient. Syriac. Marc. 2. verſ. 21. וְחָאֵט *& aſſuit veſti veteri*. Joh. 19. *tunica non erat* חַיִּטָא *ſuta deſuper*.

Rabbic. חַיָּט, Arab. חַיָּאט chajat *ſartor*, A *ſutor*: Plural. חַיָּטִים, Arab. חַיָּאטִין chajatin *ſartores, ſutores*.

Rabb. מַחַט, Syr. מַחַטָא, Arab. מחיאט *acus* cujus partes ſunt, חָרִיר *foramen*, & עוֹקֶץ *acies*.

Rabbin. חוּט הַשִּׁדְרָה *filum ſpinæ* ſeu *dorſi, medulla ſpinalis*, quæ Eccleſ. 12. dicitur, חֶבֶל הַכֶּסֶף *funis argenteus*.

Arabic. חִיָּטָה chajata, חִיטָא chaita, & מחוט *ſutura*. ✠ חִיטִי chaiti *filoſus*.

חַיִט chait *aulæum, tapetium*.

Deinde per ſynecdochen, חוט *filum* B *menſorium, regula*. 1. Reg. 7. *&* חוּט *filum duodecim cubitorum*.

II. Arab. חוט hut, & חאט hit: Hiphil אחאט: Hithpael אחתוט & אחתאט *ambyt, circumivit, circumdedit*. Pſalm. 34. מלאך אלרב יחוט אתקיאה *Angelus Domini circumdabit timentes eum*. Pſalm. 125. *Dominus* יְחִיט *circumdabit populum ſuum*. Pſalm. 32. *miſericordia* יְחוּטהם *circumdabit eos*. Pſalm. 88. וְאַחַאטַתְנִי *& circumdedit me*. Pſalm. 48. אַחְתַאטוּא *circumdate Zion*. Matth. 21. v. 33. ואחאט בה סיאגא *& circumdedit eam ſepe*. Alcor. 2. יְחִיטוּן. Geogr. ואלהוא יחיט באלמא מן כל אלנהאת *& aër ambit aquam ex omnibus partibus*. Gen. 2. אלמחיט *circumiens totam terram Havila*. ✠ מְחִיטִין *circumdantes*.

Nom. אחאטה & מחיט *circumdans, ambitus, circumferentia*.

חאיט *paries*: Plur. חיטאן *parietes*.

מחאט *mucilaginoſus*. ✠ אחתיאט *circuitus*. Alcor. 2. אַלְחִיט אַלְאַבְיַץ מִן אַלְחִיט אַלְאַסְוַד.

D **חוך**. Chald. חוּךְ & חַךְ: Piel חַיֵּךְ & חאך *riſit, luſit*. Geneſ. 18. צָחֲקָה, Targ. חַיְכַת *riſit Sara*. Jud. 16. וַיְצַחֵק, Targ. וְחַיֵּךְ *& ludebat coram eis*. Geneſ. 21. *quem peperit Abrahamo* מְצַחֵק, Targ. מְחָאֵךְ *ludentem*.

Nom. חוּךְ *riſus, luſus, illuſio*.

חול ſeptem ſignificata habet. I. חוּל & חִיל *doluit, cruciatus fuit*: חרדה ורתת ſignificatur. Jer. 5. *percuſſiſti eos, nec* חָלוּ *doluerunt*. Ezech. 30. חוֹל תָּחוּל *dolendo dolebit Sin*. Targum מִזָע E תְּזוּעַ *commovendo commovebitur*. Pſal. 114. v. 7. *à facie Domini* חוּלִי *dole terra*: contremiſce, metaph. Piel חוֹלֵל: Hiphil הֵחִיל *dolore affecit*: abſolutè, *doluit*. Pſalm. 29. יָחִיל *dolore afficiet deſertum Sin*. Targum מרטט *tremere facit*. Jerem. 5. *à facie mea non* תָחִילוּ *dolebitis*. Targ. *non* תְּזוּעוּן *commovebimini*. Pſalm. 55. *cor meum* יָחִיל *dolebit intra me*. Targum ירתת *tremet*. 1. Samuel. 31. verſ. 3. וַיָּחֶל מְאֹד מֵהַמּוֹרִים *& doluit valde à ſagittarijs*. Targum וְזָחַל *& metuit*. 1. Paral. 10. verſ. 3. וַיָּחַל מִן הַיּוֹרִים *& doluit à ſagittarijs*. Pſ. 96. v. 9. חִילוּ, Targ. רחתו *contremiſcite à facie ejus*. Hithpael. הִתְחַלְחַל & הִתְחוֹלֵל *valde doluit*. Eſth. 4.

A וְתִּתְחַלְחַל *& doluit regina vehementer.* Targ.
ואתרעשת *& commota fuit.*

Nom. חיל & חַל, Foem. חִילָה & חַלְחָלָה,
Chald. חלחלא *dolor, cruciatus, metus.* Exod.
15. חִיל *dolor apprehendit eos.* Targ. וְחַלָא *metus.* 2. Sam. 20. *& ſtabat* בְּחַל *in metu:* tota
urbs ſtabat in timore magno. Targ. וְאַקִפָה
מַשְׁרִין *& circumdedit eam exercitus.*

II. Per ſynecdochen, חול & חל *doluit in partu, parturivit, peperit.* Eſa. 23. *non* חָלְתִּי, Targum סְרַטֵת *dolui, nec peperi.* Eſa. 54. v. 1. *&
B hinni (quæ) non* חָלָה *doluit.* idem quod præcedens יָלְדָה *peperit:* quia partus fit cum
dolore parientis. Targ. אִתְּרִית *concepit.* Jerem. 4. verſ. 31. *quia vocem* כְּחוֹלָה, Targum
כְּמַעְדִיָא *ſicut parturientis audivi.* Eſa. 66. חָלָה
parturivit, etiam peperit Zion filios ſuos. Piel
חולל: Hiphil הֵחִיל *parturire* aut *parere coëgit,
ad partum impulit* vel *adegit:* abſolutè, *parturivit,* cum dolore peperit. Pſal. 29. v. 9.
vox Domini יְחוֹלֵל, Targ. מְבַטָן *parere cogit cer-
C vas:* cervarum partus eſt difficilis ob matricis anguſtiam & robur ſeu duriciem:
voce autem tonitru terrentur, & matrix ipſarum aperitur. Job. 39. verſ. 1.
חולל *dolore cervarum obſervabis:* tempus quo
parturiunt. Targum בַּר מִצְטַעֲן *cum dolent.*
Eſa. 51. verſ. 2. *& ad Saram, quæ* תְּחוֹלֶלְכֶם,
Targum עַדִּיתְכוֹן aut יָתְכוֹן אַעְדִּית *concepit vos.*
Prov. 24. *ventus Aquilonis* תְּחוֹלֵל, Targum
בְּכִנָּא *parit pluviam:* metaphora. Job. 26.
חוֹלְלָה *peperit manus ejus draconem:* forma-
D vit. Targum בְּרָת *creavit.* Hiphil. הֵחִיל *peperit.* Eſa. 45. verſ. 10. *& ad fœminam, quid*
תְּחִילִין, Targum תַּעְדִּין *concipies?* paries. Eſa.
66. *antequam* תָּחִיל *doluit:* peperit. Pſalm.
10. יָחִילוּ *parient* (enixè urgebunt) *vias ſuas.*
Targum מַצְלְחִין *proſperantur.* Jerem. 5. *ſi à
facie mea non* תָחִילוּ, Targum תְזוּעוּן *movebimini.* habet ſignificationem פחד. Pual.
חוּלַל: Hophal הוּחַל *partu editus fuit.* Pſalm.
51. *in iniquitatibus* חוֹלָלְתִּי, Targum אִתְיְלִית
genitus ſum. Job. 15. *& ante colles* חוֹלָלְתָּ, Tar-
E gum אתבריתא *creatus fuiſti.* Proverbior. 8.
verſ. 25. *ante colles* חוֹלָלְתִּי, Targ. אִתְבַּטְנַת
concepta fui. Eſa. 66. v. 8. הֲיוּחַל *an partu edetur terra in die uno, ſi naſcetur gens vice una?*
formabitur.

Nomen חולה *parturiens.* Jerem. 4. *quia
vocem* כְּחוֹלָה *quaſi parturientis audivi.* Targ.
כְּמַעְדִיָא *tanquam gravida:* metaphora. Filia
Zion elevabit vocem, ſicut mulier ſedens ſuper ſella partus dolet & clamat.

III. Per antiphraſin, חַיִל & חִיל & חֵל, Arab.
חָוֵל chaul *robur* corporis & animi, *fortitudo, potentia, vis, virtus, victoria, alacritas, ſtrenuitas:* Plural. חֲיָלִים, Chald. חֵילִין, Syr.

חֵילִין, Foemin. חֵילָן *ſtrenuitates.* Jud. 4. *&
omnis* אִישׁ חַיִל *vir roboris.* Targ. גְּבַר גִּבָּר *vir
fortis:* ſtrenuus. 1. Reg. 1. אִישׁ חַיִל *vir ſtrenuitatis.* Targ. גְּבַר דָּחֵל חַטָאִין *vir timens peccata.* Prov. 12. אֵשֶׁת חַיִל *uxor virtutis eſt corona mariti ſui.* Targ. כַּשִּׁירְתָּא *recta:* honeſta. 2.
Sam. 11. v. 16. אַנְשֵׁי חַיִל *viri roboris.* Targ.
גִּבָּרִין גִּבָּרִין *viri fortes.* L x x. ἄνδρες δυνάμεως viri potentes. Zach. 4. *non* בְּחַיִל *in fortitudine,
neque in virtute.* 1. Sam. 10. *& iverunt cum
eo* הַחַיִל *virtus.* Targ. *quidam ex populo* גַּבְרִין
חֲלֵי חַטְאָה *viri timentes peccatum.* ¶ Per metonymiam, accipitur pro rebus in quibus
hominum vis aut potentia conſiſtit, ſicut Græcis δύναμις. 1. pro *multitudine hominum, populo, cœtu, exercitu, copijs militaribus.* Ezech. 38. וְחַיִל, Targum וְעַם *& populus multus.* Pſalm. 84. מֵחַיִל אֶל חַיִל *ab exercitu ad exercitum.* Pſalm. 48. *ponite cor veſtrum*
לְחֵילָה, Targum לְאוּכְלְסָהָא *ad populos ejus.*
1. Reg. 1. *princeps* הַצָּבָא, Targum חֵילָא *exercitus.* Exod. 14. *& in toto* חֵילוֹ, Targum
מַשִּׁרְיָתֵהּ *exercitu ejus.* 1. Sam. 14. v. 48. *&
congregavit* חַיִל, Targ. מַשְׁרִין *exercitum:* copias. Pſalm. 110. *populus tuus ſpontaneus in
die* חֵילֶךָ *exercitus tui.* Targum אַנְחוּת קְרָבָךְ
belli tui. in die quo bellum commiſeris. populus tuus promtus & paratus erit ad egrediendum tecum, cùm colliges exercitum, ut hoſtes perſequaris. Obad. 1. *&
migratio* הַחֵל *exercitus iſtius.* Targ. עַמָא חֲדֵן *populi iſtius:* cœtus. ¶ 2. pro *divitijs, copijs,
opibus.* Eſa. 10. v. 14. *& invenit veluti nidum
manus mea* לְחֵיל הָעַמִּים, Targ. נִכְסֵי עַמְמַיָא *divitias populorum.* Job. 15. *non ſtabilis erit* חֵילוֹ,
Targ. עֻתְרֵהּ *opulentia ejus.* Eſa. 30. v. 6. *bajulabunt in humeris pullorum* חֵילֵיהֶם, L x x. τὸν πλοῦτον αὐτῶν *divitias ſuas.* Prov. 31. *multæ
filiæ fecerunt* חָיִל *robur.* Hieron. *congregaverunt divitias.* Deut. 8. *Deus fecit mihi* הַחַיִל
virtutem iſtam. Targ. *congregavit mihi* נִכְסַיָא
divitias iſtas. Gen. 34. *& omnes* חֵילָם, Targ.
נִכְסֵיהוֹן *divitias eorum.* ¶ 3. pro *fructibus arborum,* quibus harum virtus declaratur.
Joel 2. *ficus & vitis dederunt* חֵילָם, Targum
פֵּירֵיהוֹן *fructus ſuos.* ¶ 4. pro *munitione,* foſſa
murum urbis ambiente, quæ præſidio
eſt. Pſal. 122. v. 7. *ſit pax* בְּחֵילֵךְ *in munitione
tua.* L x x. ἐν τῇ δυνάμει σου *in virtute tua.*
Thren. 2. *& vaſtavit* חֵל *munitionem & murum ſimul.* Targ. מַקְפְּתָא *ambitum.* Nahum.
3. v. 8. *cujus* חֵיל *murus eſt mare.* L x x. ἧς ἀρχὴ *cujus principium:* ab החל *incepit.* Hieron.
divitiæ. ¶ 5. pro *agro, planicie, valle.* 1. Reg.
21. verſ. 23. *canes comedent Iſabel* בְּחֵל *in valle.* Targ. בְּאַחְסָנַת *in agro Jezreel.* Eſa. 28.
גֵּיא, Targ חֵילָא *vallis pinguedinum.* ¶ 6. Arab.
חול

חַיל châil, cum ח punctato, *equus*, à robore. A
חַיל אלבחר châil albachar *equus marinus*: piſcis. חַיל כַּחַל châil cohal *equus niger*. Aruch
צהל אלכיל *hinnitus equi*.

Inde Verb. Chald. & Syr. Piel חַיל *roboravit, confortavit, confirmavit, vim exercuit*: abſolute, *validus fuit*. Chald. Num. 4. לִצְבָא, Targum לְחַיָּלָא *ad militandum militiam*. Syr. Actor. 15. חַילוּ *confortarunt fratres*. Luc. 22. וַמְחַיל *confortans eum*. Paſſ. Chald. אִתְחַיל, Syr. אִתְחַיַּל *roboratus, confortatus fuit, militavit*. Num. 31. וַיִּצְבְּאוּ, Targ. וְאִתְחַיָּלוּ *& militarunt contra Midian*. Syr. Luc. 1. וּמִתְחַיל *& roborabatur in ſpiritu*. Actor. 9. *ſumſit cibum* וְאִתְחַיַּל B *& confortatus eſt*.

Nom. מְחַיְלָן *qui alium confortat*.

חַילוּת *fortitudo, robur*: Plural. חַילָן *fortitudines*.

חַילְתָן & חַילְתָן *robuſtus, validus, miles, potens*.

Rurſus per antiphraſin, מְחַיל & מחיל *infirmus, debilis*. Rom. 8. v. 3. וַמְחַיל *cum infirma eſſet Lex*.

מחילות & מְחִילוּת *infirmitas, debilitas*. ☙ C
חולתן *anxius, timidus*.

IV. חול idem quod יָחַל, *ſperavit, expectavit, præſtolatus, moratus, commoratus fuit, reſedit, manſit, remanſit, permanſit*: permutâ verborum ſignificatione. Thren. 4. v. 6. *nec* חָלוּ בָהּ *manſerunt* (moratæ ſunt) *in ea manus*. In Sodoma evertenda non diu occupatæ fuerunt manus hoſtium: quia ab Angelo fuit everſa momento. Mich. 1. חָלָה לְטוֹב *ſperavit ad bonum habitatrix Maroth*: קוּתָה. Jerem. 30. *ſuper capite impiorum* יָחוּל *manebit*. 2. D
Sam. 3. v. 29. יָחוּלוּ *manebunt ſuper capite Joab*: חָלָה, à יפלו ויחנו, permutatâ ſignificatione. Hoſ. 11. v. 7. וְחָלָה *& manebit gladius in urbibus ejus, cadens ſuper homines*. Eccl. 5. *malum* חוֹלָה *permanens*. Hiphil. הֶחִיל *idem*. Job. 21. v. 21. *non* יָחִיל, Targum יוֹרִךְ *expectabit bonum ſuum*. Gen. 8. וַיָּחֶל, Targum וְאוֹרִךְ *& expectabat adhuc ſeptem dies*. Jud. 3. v. 24. וַיָּחִילוּ, Targum ואוריכו *& expectabunt*. Hithpael. הִתְחוֹלֵל *idem*. Job. 35. וּתְחוֹלֵל, Targum וְחוּרֵךְ E *& expectabis ipſum*: ſperabis in ipſum. Pſal. 37. v. 7. *ſile Domino*, וְהִתְחוֹלֵל, Targ. וְאוֹרִךְ *& expecta eum*: ſpera in eum. LXX. *καὶ ἱκέτευσον αὐτὸν & ora eum*. acceperunt pro חַלֵּה, quod cum פְּנֵי, *orare* denotat. Jerem. 23. v. 19. *& tempeſtas* מִתְחוֹלֵל *permanens ſuper capite impiorum* יָחוּל *permanebit*.

Nom. חוֹל, Chald. חָל *arena*, in littore permanens ſeu jacens. Gen. 22. כַּחוֹל *ſicut arena, quæ eſt juxta litus maris*. huc reſpexit Propheta Oſeas cap. 1. *eritq́ numerus filiorum Iſrael*, כַּחוֹל *ſicut arena maris*: quæ nec

A mensura, nec numero comprehendi poteſt. Targum סַגִּי כְּחָלָא *multus ut arena*. Job. 6. *quia nunc* מֵחוֹל *præ arena marium gravis erit*.

Propr. חֲוִילָה *Havila*; India orientalis ſeu Gangetica, in qua eſt Havila regio, ubi ſunt aurifodinæ, ex quibus theſauros hauſit Salomo: & mons vnde eruitur onyx. Gen. 3. *& aurum terræ iſtius eſt bonum, ibi bedellium & onyx*.

V. חול idem quod חָלַל, *chorum duxit, ſaltavit, luſit tibijs*.

B Nom. מָחוֹל, Foem. מְחוֹלָה *chorus, chorea*: Plur. Fœm. מחולות *chori, choreæ, ſaltationes*, quæ fiunt tempore lætitiæ. Jud. 21. v. 21. לָחוּל בַּמְּחוֹלוֹת, Targum לְמִחַג בְּחִנְגַּיָּא *ad ſaltandum in choreis*. Jer. 31. *lætabitur virgo* בְּמָחוֹל, Targum בְּחִנְגִּין *in choreis*. Exod. 15. v. 20. *egreſſæ ſunt omnes mulieres cũ tympanis*, וּבִמְחֹלֹת, Targum וּבְחִנְגִּין *& in choreis*. Piel. חוֹלֵל *chorũ duxit*. Jud. 21. v. 23. *ex* הַמְּחוֹלְלוֹת *chorum ducentibus, quas rapuerant*. Cantic. 6. כִּמְחֹלַת הַמַּחֲנָיִם *ſicut chorus Mahanaim*: ubi ſonant

C ☙ fiſtulæ; ubi ludunt tibijs. Job. 6. *& ſaltabo* בְּחִילָה *in tripudio*: cum gaudio. Jerem. 31. *& exibis* בִּמְחוֹל מְשַׂחֲקִים *in choro lætantium*. Targum בִּכְנִישַׁת *in cœtu*.

VI. Arab. חאול havel, & אַחוֹל ahuel *vertit, obvertit, convertit, alteravit, mutavit, ſubvertit, turbavit, perturbavit, contorſit, tumultuatus, ſeditioſus fuit*. Pſalm. 105. וחול *& vertit* (mutavit) *aquas ipſorum in ſanguinem*. Matth. 5. v. 41. פחול לה אלאחר *& verte ad ipſum alteram*: obverte ipſi. Paſſ. אתחול athaval, &

D אסתחאל, & אסתחיל *verſus, converſus, mutatus fuit*. 2. Corinth. 2. v. 24. נתחול *mutabimur in ipſam imaginem*. Jacob. 4. v. 9. *riſus noſter* יסתחיל *mutabitur in luctum*.

Nom. חוֹל haul *ſtrabiſmus*, unius oculi contorſio, obliquus aſpectus: Item, *tumultus, ſeditio*: Plural. אחואל ahuel *ſeditiones*.

תַּחוִיל tahuil *alteratio, contorſio unius oculi*.

E מְחוֹל muhavil *obtorquens, ringens, turbator*.

מְחוֹל muhaval *ſubverſus, turbatus*. ☙
תַּחוִילָה tahuila *ſubverſio*.

חַוְלָה haule *ventus*, omnia turbans & ſubvertens.

אַחוֹל ahual *cocles, luſcus, limus*. ☙ מתחול *converſus*.

חאלה & אסתחאלה *converſio, alteratio*; in Avicenna.

חוֹל & חאל *diſpoſitio, ſtatus*: Plur. אַחוָאל, & חָאֵל, & חאלאת *diſpoſitiones*. Luc. 7. באסו חאל *in malicia diſpoſitionis*.

Digitized by Google

חִילָה *oportunitas.* ⁂ חול *circa, in circuitu.* ⁂ A
מחאל *caſtra.*

VII. Arab. חוֹל chul, cum ח punctato, & חִיל chaiêl, & אתחיל *imaginatus ſunt, phantaſavit, fabricavit, fecit artem.*

Nom. חיאל chiel & תחִיל *imaginatio, phantaſia, phantaſma nocturnum, ſpectrum: ingenium,* diſpoſitio ad fabricandum, *artificium.* Marc. 6. *putaverunt ipſum* חיאלא *ſpectrum eſſe.* Plur. חילאת chielit *imaginationes.* ⁂ יתחיל *imaginabitur.*

מחִיל muchiel *phantaſticus.*

מחיל muchaijl *ingenioſus ad fabricandum.* B

חיאל chiel, & תחיול techavil *appetitus, libido.*

מתחיל mutechail *libidinoſus.* ⁂ חִילָה *ars.* ⁂ חילאן *lentigines, maculæ.*

חום duo ſignificat. I. Inde חום *aduſtus, fuſcus, niger:* ut conveniat cum חָמַם *incaluit:* aduſtio enim nigrediñe inducit. Gen. 30. *& omne pecus* חום, Targ. שחום *fuſcum:* nigrum. Rabb. חום טִבעִי *calor naturalis.*

II. Arab. cum ח pũctato, חאם *crudum, phlegma.*

חים chim, Foem. חִימָה chaima *tugurium, caſa, tabernaculum:* Plur. חיאם, Fœmin. C
חימאת chaimat *tuguria, caſæ, tabernacula.*

חימי chaimi *ſcenopæus:* Plur. חַיְמִיִין chaimijn *ſcenopæi.*

חון tria ſignificat. I. Chald. חִין idẽ quod תְּחִנָּה, *oratio, ſupplicatio.* Job. 41. וחִין עֶרכּו *& ſupplicationẽ inſtructionis ejus.* Targ. בָּעוּתָא *deprecationẽ.*

חן *ſinus.* 2. Sam. 12. v. 8. *& uxores Domini tui* בְּחֵיקֶךָ, Targ. בְּחִינָךְ *in ſinum tuum.* cætera in חָנַן vide.

Syr. חון idem quod חָנַן, *gratioſus, miſertus* D
fuit. Matth. 18. נֶחחון *ut miſerearis conſervi tui, ſicut ego* חַנְתָּךְ *miſertus ſum tui.* Luc. 18. *Deus* חוּנַינִי *eſto propitius mihi peccatori.* Rom. 9. v. 15. וְאחון *& gratioſus ero,* דְּחָאן *cui gratioſus ſum:* cujus miſereor.

II. Arab. חין hin *tempus.* פִּי כֻלּ חִין fi culli hin *in omni tempore:* ſemper. בחין bihin *in tempore,* tẽpeſtivus, præcox. ¶ חִין *quando.* וַחִין *& tempore, & cum, & quando.* חִינָא אַחַר *tempore alio:* aliâs. ¶ חין *menſtruum:* in Avic. E

חאן chan, cum puncto ſuper ח, Perſis *rex.* ⁂ חון hun *propter.*

III. Arab. cum ח punctato, חון chon *impoſuit, doloſè egit, fefellit, creditorem fraudavit.*

חָאִין chain *impoſtor:* Plur. חָאינִן chainũ *impoſtores.* Foem. חאינה chaina *doloſa.* Pſal. 52. *lingua* אַלחָאִינָה *doloſa.* חָאִין אַלעַהד chain alahad *fœdifragus.*

חִיאָנָה chiâna *impoſtura, malicia, maledictio, blaſphemia.*

חוס. חוּם, Chald. חוס & חָס *pepercit, ab ultione*

A *abſtinuit, veniam dedit, indulſit, ignovit, propitius, miſertus fuit.* Et conſtruitur cum עַל *ſuper.* Gen. 45. *& oculus veſter non* תָּחֹס, Targ. תחוס *miſereatur ſuper vaſis veſtris:* nihil de ſupellectile relinquite in terra Chanaan. oculis tribuuntur affectus, qui in oculis apparent. Eſa. 13. v. 18. *ſuper filios non* תָחוּס *parcet oculus ipſorum.* 1. Sam. 24. וַתָּחָס *& miſertus eſt ſuper te.* ſubint. עֵינִי *oculus meus.* Syr. Rom. 8. *ſi ſuper filium ſuum nõ* חָס *pepercit.* Piel Chald. חַיִּס *idem.* Pſalm. 37. *juſtus autem* חוֹנֵן, Targum מְחַיִּס *miſeretur & dat.* Joel. 2. חוּסָה *parce, Domine, ſuper populum tuum.* ¶ Inde
B Chald. & Syr. חָס, & Arab. חָשׁ *parce, abſit.* Geneſ. 44. חָלִילָה, Targum חָס *abſit à ſervis tuis.* Syr. Matth. 16. חָס לָךְ *abſit tibi:* non fiat tibi hoc. Actor. 10. חָס מָרִי *parce, Domine:* abſit. Rom. 3. v. 4. *μὴ γένοιτο,* Syriacè חָס *abſit.* Arab. Matth. 16. חאשאך *abſit tibi, Domine.* Gen. 18. חאשאלך *abſit à te, ut facias hoc.*

חוס & חָסָה *ſubjectio,* qua quis ſibi parci petit. ⁂ חוסָן *parſimonia.*

Chald. חַיָּס *propitius.* ⁂ חָיְסִין *parcentes.*

C חוף duo ſignificat. I. חוף *litus, & portus* in litore, quo naves appellunt, ibiq; à tempeſtatibus proteguntur: convénit cum חָפַף *operuit, texit, protexit:* quia naves non ſtant tutæ in loco aperto, & ventis expoſito. Deut. 1. וּבְחוֹף *& in littore maris.* Lxx. *καὶ παραλίαν & maritimam.* Joſuæ. 9. *& in omni* חוף, Targ. סְפַר *litore maris.* Gen. 49. *Zabulon* לְחוֹף יַמִּים, Targ. עַל סְפַר יַמַּיָּא *juxta litus marium habitabit, & ipſe* לְחוף אֳנִיּוֹת *ad portum navium.*
D Targ. יִכְבּשׁ מְחוזִין בִּסְפִינָן *ſubiget portus navib.* Jer. 47. *& ad Aſcalon, & ad* חוף, Targ. סְפַר *litus maris:* ad Philiſtæos habitantes in littore maris mediterranei, in angulo meridionali & occidẽtali. ſic, Ezech. 25. v. 6. *perdam reliquias* חוף *portus maris.* poſt excidium Iſraelitarum reliqui fuerunt Philiſtæi.

Arab. חָאפָה hâfa *margo,* paginę extremitas, *ſcopulus, petra, rupes:* Pl. חאפאת *ſcopuli.*

II. Arab. חוף chof, & חָאף chif, cum ח punctato, *timuit, metuit, territus, attonitus, reveritus*
E *fuit, ſtupuit, obſtupuit.* Pſalm. 27. *à quo* אֶחָאף *timebo?* Ibidem, *non* יָחָף *timebit cor meum.* Gen. 18. וַחָאפֶת *& timebat Sara.* Matth. 1. v. 20. *Joſeph fili David ne* תַחָף *timeas.* Mat. 21. v. 46. וַחָאפוּא מִן אַלגְּמוּע *& timebant à turbis.* Piel חַוַּף chavef *terruit, terrefecit.* 2. Cor. 10. *ego* אֲחוּפכּם *terrebo vos.*

Nom. חָאִיף chaif *timens, timidus, meticuloſus:* Plur. חאיפִין & חָאִיפוּן chaifun *timidi, attoniti.* ⁂ חַוַּאף chauvaf *idem.*

חַוף chauf, Fœm. חַוּפָה chaufa *timor, metus, ſtupor, reverentia.* ⁂ מַחָאפָה *idem.*

מחוף.

Digitized by Google

מְחוּף muchavif *terribilis, terrificus, ſtupendus.* A

מְחוּפָאת *terrores.* ✠ מְתְחוּפִין *exterriti.*

חוץ duo ſignificat. I. חוּץ *foris, extrà, extrinſecus, præter, excepto:* locum exteriorem importat. opponitur dictioni בַּיִת *intus.* Levit. 18. *nata* בַּיִת *intus, aut nata* חוּץ *foris.* Targum *nata ex patre tuo, ex uxore alia: aut ex matre tua, ex marito alio.* Eccl. 2. *quis feſtinabit* חוּץ מִמֶּנִּי Targum בַּר מִנִּי *præter me?* pro בַּחוּץ זוּלָתִי *foris*, in loco exteriori. חוּצָה *foràs*, ad locum exteriorem. Interdum ה locale ſubintelligitur. Deut. 23. *& egredieris illuc* חוּץ, Targum לְבָרָא *foràs.* B Numer. 24. בַּחוּץ, Targum בְּבָרָא *foris ſtabis: & vir, cui tu fœneraris, efferet ad te pignus* הַחוּצָה, Targum לְבָרָא *foràs.* מִחוּץ *extrinſecus, extrà.* Gen. 6. *& bituminabis eam* מִבַּיִת וּמִחוּץ, Targum מִגָּיו וּמִבָּרָא *intrinſecus & extrinſecus.* Deuter. 23. v. 10. *& locus erit tibi* מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, Targum לְמִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא *extra caſtra.* Ibidem, אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, Targum לְמִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא *extra caſtra.* Gen. 19. *& eduxerunt eum, & reliquerunt eum* מִחוּץ לָעִיר, Targum מִבָּרָא לְקַרְתָּא *extrinſecus ad urbem:* extra urbem. C ¶ Rabbin. חוּץ מִמֶּנּוּ *extra nos ſit:* abſit à nobis. בְּחוּצָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל *extra terram Iſrael.* לא עשה דבר חוץ מדעתו *non fecit quicquam præter ſuam ſententiam.* סִבָּה מחוץ *cauſa extranea.* ¶ Deinde, Hebr. חוּץ *platea*, quæ eſt extra ædes aut urbem, *forum:* Plur. חוּצוֹת *plateæ.* Gen. 9. *& nunciavit duobus fratrib. ſuis* בַּחוּץ, Targum בְּשׁוּקָא *in platea.* Job. 18. *& non nomen ei ſuper facie* חוּץ, Targum אַשְׁקָק *plateæ.* Jerem. 37. מִחוּץ, Targum מִשּׁוּק *ex platea piſtorum.* D 1. Reg. 10. וְחוּצוֹת, Targum וְשׁוּקִין *& plateas pones tibi in Damaſco:* fora ad nundinas, ut accipias ibi vectigalia à mercatoribus. Num. 22. v. 39. *& venerunt* קִרְיַת חֻצוֹת (in) *urbem platearum.* Targum לְקַרְתָּא מְחוֹזוֹהִי *in urbem terminorum ejus;* quæ erat in extremis regni ipſius finibus. Lxx. *ἐπαυλέων diverſoriorum.* quaſi חֲצֵרוֹת. Job. 5. v. 10. *& immittit aquas ſuper faciem* חוּצוֹת *platearum:* agrorum.

חִיצוֹן, Syriacè חִיצָן: Fœm. חִיצוֹנָה *exterior, forenſis.* E Ezech. 44. v. 1. *& reduxit me verſus portam ſanctuarij* הַחִיצוֹן *exterioris.*

Rabb. חָצַן *foris collocari ad inſidiandum:* ut Nun fiat radicale. ✠ חִיצוֹנִי *exterior.*

חַיִץ, Chald. מְחִיצְתָא *paries exterior, tabulatum, murus:* Plural. Chald. מְחִיצִין & מְחִיצַן *parietes, muri.* Ezech. 13. *& ipſe ædificabat* חַיִץ, Targ. מְחִיצְתָא *parietem.*

Inde Verbum Syr. & Arab. חַיֵּץ *inſtar muri cinxit.* Actor. 23. v. 17. מְחַיְּצִין *cingentes navim.* Arab. Pſalm. 32. אַלְמְחִיצִין *circumdantes.*

A חִיצוֹנִית *intrinſecus.* ✠ חִיצְתָא *linteum.*

Rabbin. מְחִיצָה *interſtitium, tabulatum, thalamus.* מְחִיצַת הַצַּדִּיקִים *thalamus juſtorum.* ſcil. mortuorum.

II. Arab. cum ח punctato, חֵיץ *menſtruum.* מוּף אלחיץ *fluxus menſtrui:* in Avic. ✠ מְחִיץ *menſtruata:* Alcor. 2.

חַאצָּה *proprietas, propriè, maximè, abundè.*

חַאץ *proprium, poſſeſſio:* Plural. חוּאץ *proprietates.*

מְחַאץ *dolores.*

חוק duo ſignificat. I. חֵיק & חֵק anterior pars B corporis intra complexum cum pectoris brachiorumq; , quæ *ſinus:* tum femorum fœminumve, quæ *gremium* eſt Latinis. Gen. 16. *dedi ancillam* בְּחֵיקֶךָ *in ſinum tuum.* Targum לָךְ *tibi:* ut cubet in ſinu tuo. 2. Sam. 12. v. 8. *& dedi tibi domum domini tui, & uxores domini tui* בְּחֵיקֶךָ, Targum בְּחֻנָךְ *in ſinu tuo.* Deut. 13. v. 6. אֵשֶׁת חֵיקֶךָ *uxor ſinus tui:* quæ cubat in ſinu tuo: tibi chariſſima. Lxx. *ἡ ἐν τῷ κόλπῳ σου quæ eſt in ſinu tuo.* h. e. chariſſima. Targum קְיָמָךְ *fœderis tui.* C accepit pro חֹק *ſtatutum, fœdus.* Deut. 28. v. 56. *malus erit oculus ejus erga maritum* חֵיקָהּ *ſinus ſui.* h. e. chariſſimum: Targum קְיָמַהּ *pacti ſui.* ¶ In *ſinu* notat intimam ſocietatem, conjunctionem, & amorem. Joh. 1. *Filius qui eſt in ſinu Patris.* Joh. 13. *recumbens in ſinu:* proximus. 1. Reg. 1. *& cubet* בְּחֵיקֶךָ *in ſinu tuo.* Targum לְוָתָךְ *apud te.* 1. Reg. 3. *& collocavit eum* בְּחֵיקָהּ *in ſinu ſuo.* Targ. לְוָתַהּ *apud ſe: & filium ſuum mortuum collocavit* בְּחֵיקִי *in ſinu meo.* Targum לְוָתִי *apud me.* Pſalm. 35. D *& oratio mea ſuper* חֵיקִי *ſinum meum redeat:* Bonum, quod pro ipſis peto, mihi eveniat. Pſalm. 79. *& redde vicinis noſtris ſeptuplum in* חֵיקָם *ſinum ipſorum.* Eſa. 65. v. 7. *& retribuam ſuper* חֵיקָם *ſinum ipſorum.* ¶ Per ſynecdochen, *veſtis pectori proxima*, quâ ſinus tegitur, ad cinctum uſque. Exod. 4. v. 6. *infer quæſo manum tuam* בְּחֵיקֶךָ *in ſinum tuum.* Targum בְּעִטְפָךְ *in veſtem tuam* &c. Prov. 16. בַּחֵיק *in ſinum projicietur ſors.* ita olim ſortiebantur. E Prov. 21. *munus in abſcondito extinguet iram: & munus* בַּחֵק *in ſinu furorem fortem:* clanculû. ¶ In *ſinu* occultationem notat. Job. 19. *conſumpti ſunt renes mei* בְּחֵקִי *in gremio meo.* ¶ Per metaphoram, חֵיק *ſinus*, ſignificat *medium.* 1. Reg. 22. *effuſus eſt ſanguis vulneris* אֶל-חֵיק *in ſinum currus.* Targ. לְגוֹ *in medium.* Ezech. 43. וְחֵיק *& medium, cubitus:* medium altaris habebat altitudinem cubiti. Ibidem וּמֵחֵיק *& à ſinu terrauſq; ad crepidinem inferiorem.* Targum הַסּוֹרִית *fundamentum.*

Rabb. חוּק *ſcala, gradus:* Plur. חוּקִים *ſcalæ.*

חיק &

חיק & חֹוק *fundamentum.*

II. Arab. חאק *vertex*: in Avic. ¶ Cum ח punctato חוק chuq *truncus arboris, ſtipes, caudex*: Plur. חוקאת chuquat *trunci.* חִיקָה chica *nebula.*

חַאִיק chaiq *textor*: Pl. חַאִיקִין chaiquin *textores.*

חור quatuor ſignificat. I. חָוַר, Chal. & Syr. חֲוַר *albuit, canduit, palluit*: per metonymiam, *erubuit, metuit.* Eſa. 29. v. 22. *non nunc pudeſiet Jaacob, nec nunc facies ejus* יֶחֱוָרוּ *albeſcent.* Targum יִשְׁתַּנּוּן *mutabuntur*: homo erubeſcens palleſcit; fit facie albus, cum ſanguis ad cor refugit à partibus exterioribus ob B
metum & pudorem. Græcis λευκαίνειν, Latinis *exalbeſcere*, pro palleſcere. Cic. 5. De finibus: *nō refugiat timido ſanguen, atq; exalbeſcat metu.* Sic Rabbini dicunt de Thamar, quod noluerit לְהַלְבִּין אֶת פָּנָיו *albefacere faciem ejus.* ſc. Judæ h. e. ipſum pudefacere. Syr. Matth. 17. v. 2. *veſtimenta ejus* חֲוַרוּ *candida facta ſunt.* Piel Chald. חַוַּר *albefecit, candidavit, dealbavit, lavit, abluit.* Exod. 18. וַיְכַבְּסוּ, Targum וְחַוַּרוּ *& lavarunt veſtes ſuas.* C
Paſſ. אִתְחַוַּר *dealbatus, candidatus, lotus fuit.* Pſalm. 51. *& præ nive* אַלְבִּין, Targ. אִתְחַוַּר *dealbabor.*

Nom. חוּר *albus, candidus.* Eſther 1. v. 6. חוּר *candidum*: carbaſinū. Joh. 20. v. 12. *vidit duos angelos ἐν λευκοῖς*, Syr. בְּחִוָּרָא *in albis.* ſc. veſtibus.

חוֹרִים, Chald. חוֹרִין & חִירִין, Syr. חארין *albati*, veſtibus albis ornati, candidi, *principes, magnates, primates*: quod aulici proceres olim candidis veſtirentur: vel tanquā D
illuſtres: ſicut infimates è contra dicuntur חֲשׁוּכִים *obſcuri.* 1. Reg. 21. v. 8. *& miſit literas ad ſeniores, & ad* הַחֹרִים *proceres, qui erāt in urbe ejus.* Targ. תּוּרְבְּנַיָּא *nutritij.* Eccl. 10. v. 17. בֶּן חוֹרִים *filius procerum*: nobilibus parentibus prognatus, generoſus. Jer. 27. v. 19. *& omnes* חוֹרֵי יְהוּדָה, Targ. רַבְרְבֵי *principes Judah.* Præterea: Eſa. 34. v. 12. Jer. 39. v. 6. Arab. חואריין *albis veſtibus induti*: Alc.

Chald. חִוַּר, Syr. חֲוַר *albus, candidus*: Plur. E
חִוָּרִין *albi, candidi*: Fœmin. חִוַּרְתָּא *alba, candida*: Plur. חִוָּרָן *alba, candida.*

חִוַּרְתָּא & חֲוַרְוָר *ciconia* alba plumas, nigra alas: ab albedine. Georg. 2. *Candida venit avis nigris invisa colubris.* Jer. 8. *etiam* חֲסִידָה, Targ. חִוַּרִיתָא *ciconia in cælo.*

Syr. חִוָּרָא *canicies*, albus capillus.

Rabb. מְחוּוָר, Chald. מְחַוַּר *candidus, clarus, perſpicuus, manifeſtus.*

Arab. חֻוַרָה haura *populus albus, ulmus*: Pl. חֻוַר haur *ulmi.* חורה לגבאל haura algebel *ulmus ſylveſtris.*

A II. חוֹר, Chald. חוֹר *foramen, caverna*: Pluralit. חֹרִים & חוֹרִים, Chald. חוֹרָאִין *foramina, cavernæ.* 2. Reg. 12. v. 10. *& fodit* חוֹר, Targ. חֲרַכָּא *foramen in porta ejus.* Job. 30. v. 6. חֹרֵי עָפָר, Targ. בִּנְקִירַתָּא *in cavernis pulveris.* Zach. 14. v. 12. *oculi ejus tabeſcent* בְּחוֹרֵיהֶן *in cavernis ſuis.* Targ. בְּגַלְגַּלֵּיהוֹן *in pupillis ſuis.* reperitur quoq; 1. Sam. 14. v. 11. Job. 30. v. 6. Cant. 5. v. 6. Eſa. 11. v. 8, 36. v. 12, 42. v. 22. Ezechiel. 8. v. 7. Nahum. 2. v. 13. ¶ Per metaphoram, חוֹרִים *foramina* dicuntur, quæ foraminibus conſtant, 1. *retia.* Eſa. 19. v. 9. *& texentes* חוֹרָי, Targ. מְצוּדָן *retia.* ם ablato. ¶ 2. B
caniſtra ex viminibus contexta, *corbes* ad modum retis factæ ex virgultis: aut *alba* ex virgis decorticatis factę. Gen. 40. v. 16. *& ecce tres* סַלֵּי חֹרִי *caniſtra* (ſportæ) *foraminum* (foraminoſæ) *ſuper capite meo.* pro חוֹרִים, Targ. סַלִּין דְּחִירוּ *ſporta libertatis.* ¶ 3. חוֹרִים & חֲרָאִים *ſtercora* ex foramine ſeu ano egredientia. 2. Reg. 18. *ut comedant* חוֹרֵיהֶם *foramina ſua.* Targ. מַפְּקָתְהוֹן *excrementa ſua.* pro quo, Eſa. 36. v. 12. חֲרָאֵיהֶם ſcribitur. Et Ma- C
ſoritæ utrobiq; notant in margine, reverentiæ cauſa legendum eſſe צוֹאָתָם *egeſtionem ſuam*; eamq; lectionem in textu punctis exprimunt. in obſidione ſc. diuturniori ob famem ingentem, & penuriam.

Inde מַחֲרָאוֹת *foramina* quibus excipiuntur ſtercora, *cloaca, latrina.* 2. Reg. 10. v. 27. *& poſuerunt eam* לְמַחֲרָאוֹת *in foramina uſq; in hunc diem.* Targ. לְבֵית מַפְּקַת אֱנָשָׁא *in domum egeſtionum hominis*: redegerunt in locum in quem populus alvum exonerat: in clo- D
acas. ubi etiam Maſoritæ in margine notant legendum eſſe לְמוֹצָאוֹת *in locum egeſtionum*: eamq; lectionem in textu exprimunt punctis.

חֲרִיוֹנִים, quaſi חוֹרֵי *foramina* ſeu *ſtercora* יוֹנִים *columbarum.* 2. Reg. 6. *& quarta pars Kabi* חריונים *quinq; argenteis.* Targ. רְבַע קַבָּא מַפְּקַת יוֹנַיָּא *ſtercoris egeſtionis columbarum.* ubi Maſoritæ in margine notant legendum eſſe, דִּבְיוֹנִים: quod דָּב *fluit*, ex יוֹנִים *columbis.* de E
quo in דָּבָה vide. Atq; hanc lectionem in textu punctis exprimunt. Eo autem ſtercore in obſidione uſi fuerunt ad fovendum ſeu accēdendum ignem loco lignorum, ob horum penuriam: quia ipſis ad cędenda ligna exire in ſylvas non licebat.

Chaldaicè & Arabicè חֲרָא & חֲרָיָא *ſtercus.*

Syr. & Arab. חֲרָא *ſtercus egeſſit, cacavit*, ſuo loco in חרא vide.

בַּת חוֹרִין *ſpiritus immundus.*

III. Chal. & Syr. חוּר, Arab. חור hur, & חאר hir *intuitus eſt, proſpexit*: quaſi per חור *foramen* pupillæ

pupillæ aſpexit, *intentus fuit, obſervavit, cavit, cognovit, ſcrutatus fuit.* Chald. Prov. 23. *oculi tui* יֵרְאוּ, Targum יְחוּרוּן *intuebuntur aliena.* Syr. Johan. 19. דְנַחוּרוּן *quod intuebuntur in eum.* Actor. 22. וְחָרֵת *& intuitus ſum eum.* Marci 19. v. 26. חַר בְּהוֹן *intuitus eſt eos Jeſus.* Matth. 6. v. 1. חורו *attendite autem in eleemoſynam.* Arab. Pſalm. 78. *ut* יחירוא *cognoſcat generatio altera.* Pſalm. 109. יחור *ſcrutetur fœnerator omnem ſubſtantiam ejus.* Luc. 9. וחחיר *& haſitabat.* A

Nom. Syr. חֶזְוָא *exemplar*, quod continuè intuemur. B

חָרוֹר *inſpector, obſervator.*

Arab. חוארי havari *apoſtolus*: Plur. חואריין havarijn *apoſtoli.*

IV. Arabic. cum ח punctato, חור chur, & חאר chir *bonus, electus fuit.* Hiph. אחיר, & Hithpael אחתאר *elegit.* Pſalm. 84. אחירת *elegi.* Gen. 13. ואחתאר *& elegit Lot totam regionem Jordanis.* Pſalm. 33. *quem* אחתארה *elegit ſibi in hæreditatem.* Pſalm. 46. אחתארנא *elegit nos hæreditatem ſibi.* 2. Cor. 7. v. 4. *ipſe* אחתיר *electus eſt inter Eccleſias ipſorum.* C

Nom. חִיר châir *bonus*: Plur. חיאר *boni.* Foem. חיראת *bona.*

מחתאר *electus.* ✤ חירה chîra, & חיארה chiâra, & אחתיאר *electio, probatio.*

חיארשנבר chiar ſchanbar *caſſia fiſtula.* ✤ חיאר *citrebus.*

חירבוא chir bu *nux muſcata.* Alia in חתר vide.

חיש tria ſignificat. I. חוש vel חָשׁ *feſtinavit, properavit, alacer, promptus, ſedulus, ſolicitus fuit, curavit.* Hab. 1. *volabunt ſicut aquila* חָשׁ *feſtinans ad edendum.* Targum דְטָאֵס *qui advolat.* Pſalm. 104. חַשְׁתִּי *feſtinavi & non tardatus ſum.* Targum זְרִית *expeditus fui*: celer & alacer fui in mandatis, nec piger fui in ipſis. Deuter. 32. *quia propinquus eſt dies calamitatis ipſorum*, וְחָשׁ, Targum וּמְבַע *& feſtinat ventura ipſis.* ſingulare cum plurali conſtruitur. Eccl. 2. *nam quis comedebat, & quis* יָחוּשׁ *feſtinabat forâs, plus quam ego?* Targum דְאִירַת לְהַחֲשָׁשָׁא *cui erat ſolicitudo?* Job. 31. וַתַּחַשׁ *& feſtinavit ad fraudem pes meus.* pro וַתָּחַשׁ, patach חַ pro camez חָ, aut à חָשָׁה, permutatis, quoad ſignificationem, verborum ordinibus. Eſa. 8. v. 1. *ad accelerandum ſpolium*, חָשׁ *feſtinans prædam.* Hiphil. החיש *feſtinare juſſit* aut *coëgit, urſit, celeriter adduxit.* Eſa. 60. *ego Jehovah in tempore ſuo* אַחִישֶׁנָּה, Targum אַיְתֵנַהּ *adducam illud.* Et abſolutè: Eſa. 28. *qui credit, non* יָחִישׁ *feſtinabit.* Targum וְצַדִּיקַיָּא דְהֵימִנוּ בְאִלֵּין בְּמֵיתֵי עָקָא לָא יִזְדַּעְזְעוּן *& juſti, qui credunt in illis, cum vene-* D E

rit tribulatio, non commovebuntur. Jud. 20. *& inſula* הֵחִישׁוּ, Targum אוֹחִי *feſtinarunt.*

חוש *feſtinus, celer, velox*: Plural. חָשִׁים *feſtini, celeres, alacres, expediti.* Num. 32. *& nos eligemur* חֻשִׁים, Targum מְבַעֲיִן *feſtini coram filijs Iſrael.*

חיש *feſtinantia*: adverbialiter, *citò.* Pſal. 90. *quia* גָז חִישׁ *avulſa eſt celeriter.* Targum עָדוּ בִּסְתָּווְבָיָא *tranſierunt celeriter*: feſtinater.

Rabb. מחיש *feſtinus, ſolicitus.*

II. Rabb. חוש *ſenſus*: Plur. חושים *ſenſus*: qui ſunt quinq; : משוש *tactus*, רֵיחַ *olfactus*, שמע *auditus*, רְאוּת *viſus*, & טַעַם *guſtus.* חוש משתף *ſenſus communis.* ✤ חושי *ſenſibilis.* חושיות *ſenſibilia.* ¶ חושים פנִיים *ſenſus interiores*; qui ſunt tres: בחינה *judicium*; מחשבה *phantaſia*; & זִכָּרוֹן *memoria.* inſuper & דמיון *imaginatio.* חושים חיצוניים *ſenſus exteriores.*

מוחש *ſenſatus, ſenſibilis*, qui ſenſu percipitur: Plur. מוחשים *ſenſibiles.*

III. Arab. חיש haiſch *anguis, coluber*: Pl. חיוש huiuſch *angues.* חיש אלמא haiſch alma *anguis aquaticus*; hydrus, natrix. חיש אחצר haiſch achdar *anguis viridis.* חיש מכעך haiſch mucaac *ſerpens ſinuatus, convolutus.*

חישיה haiſchia *dracunculus, dracontium.*

חות Arab. חוּתָה huta *piſcis*: Plur. חות hut: Dual. חיתאן hitan *piſces.* צִידָה אַלְחוּת ſaida alhut *piſcatio.* ¶ אַלְחוּת alhut *piſces in Zodiaco.* אַלְחוּת אַלְגְנוּבִי alhut algenubi *piſcis auſtralis* in cœlo. פּוּם אַלְחוּתָה fom alhuta *os piſcis*, ſtella in ore piſcis auſtralis; in Aquario.

חוית havit *piſcator*, & *piſcarius*, qui piſces capit & vendit: חויתין havitin *piſcatores.* Foemin. חָוִיתָה havita *piſcatrix* & *piſcaria.*

חית *taliter*: cum ח punctato, in Avicen. ¶ חַיְתָ *ubi*: locus. ¶ מִן חַיְתָ *de improviſo.*

חזו duo ſignificat. I. inde חֲזִיז, Chald. חזיז *fulgur*, quod videtur antequam tonitru audiatur; ut conveniat cum חָזָה *vidit*: *nubes coruſcans, coruſcatio*: Plur. חזיזים, Chaldaicè חֲזִיזִין *fulgura, coruſcationes.* Job. 28. v. 26. *& viam* לַחֲזִיז קֹלוֹת *fulguri tonitruorum.* Zach. 10. v. 1. *Jehovah facit* חֲזִיזִים *fulgura.* Targ. רוחין *ventos.*

Chald. חֶזְוָא *viſio.*

חֲזָזַן *impetiginoſus.* Levit. 21, & 22. וְיַלֶּפֶת *& impetigo.* Targum וְחַזָּזַן *& impetiginoſus.* Elias, דמלי חֲזָזִין.

חֲזָז & חזיז *impetigo.* Arab. חֲזִיזָה haziza *lichen, impetigo*: Pluralit. חֲזָאִיז hazâis *lichenes.*

מחזז muhazzas *lichenoſus, impetiginoſus.* חזיזה פי אל לחיה haziza fal lahia *lichen in barba, mentagra.*

חואו *furfures capitis.* ✠ חוו *ſquama.* ✠ A
תחאויר *vacuitates*, in Avic.

חזא Chald. חזא *vidit*, in חזה habes.

חזב Arab. חזב hizb *lectio*; quæ datur diſcipulo. Item *ſecta*: Plur. אחזאב ahzab *lectiones.* 1. Corinth. 1. v. 12. *ego ſum* חזב *ſectator Pauli, Petri*, &c.

חזה duo ſignificat. I. חזה, Chald. & Syr. חזא, Arab. literis צ ז permutatis, חצא haſi *vidit, prævidit, providit, contemplatus eſt* oculo & mente. Syr. חזא *exiſtimavit, cenſuit, opinatus* B
eſt, conſuluit, viſum fuit. Pſalm. 58. v. 11. *quia* חזה, Targum חמא *vidit vindictam.* Eſa. 30. ולחוזים לא תחזו לנו *& ad videntes, ne videatis nobis.* Targ. ולמלפיא לא תלפון לנא *& doctorib. ne doceatis nos.* Eſa. 57. v. 8. יד חזית *manum vidiſti.* Targum אתר בחרת *locum elegiſti.* Job. 8. *domum lapidum* יחזה, Targ. יעיין *videbit*: eliget. Chald. Gen. 29. *poſtquam* ראה, Targ. חזא *vidit Jacob.* Dan. 4. *& quod* חזא *vidit rex.* Dan. 3. *quia* חזיתון *vidiſtis.* Syr. Matth. 1. חזין C
vidimus enim ſtellam ejus in oriente. Arabic. Pſalm. 95. והזוא *& viderunt opera tua.* ¶ Et quando conſtruitur cum ב *in*, ſignificat *cum voluptate ſpectare.* Pſalm. 27. v. 4. לחזות בנעם *ad videndum in jucũditate Domini.* Paſſiv. Chald. אתחזי, Syr. אתחזי *viſus, conſpectus fuit, apparuit.* Chal. Levit. 13. *quaſi lepra* נראה, Targ. אתחזי *viſa eſt mihi.* Deut. 4. *tu* הראית, Targ. אתחזיתא *oſtenſus es mihi.* Gen. 42. *quare* תתראו, Targ. תתחזון *videbitis vos?* Syr. Matthæi 1. אתחזי *apparuit ipſis Angelus.* Matth. 17. D
quid מתחזא *videtur tibi Simon?* Joh. 9. *quomodo* אתחזי לך *viſus reſtitutus eſt tibi?* Matth. 6. דנתחזון *ut videantur ab hominibus.* Actor. 1. v. 3. אתחזי *viſum eſt etiam mihi.* Piel. Syr. חזי *oſtendit, monſtravit.* Luc. 24. חזי *monſtravit illis manus.* Hiphil. החזה, Chald. אחזי *oſtendit, videre juſſit fecit*: abſolutè, *vidit.* Job. 23. v. 9. *ſiniſtram, cum faciet illud, non* אחז *videbo.* pro אחזה *videbo.* Mich. 4. v. 11. ותחז *& videbit in Zion oculus noſter*: cum voluptate ſpectabit, id, quod voluit, optavit, expectavit. Chal. Gen. 41. v. 28. הראה, Targ. אחזי *o-* E
ſtendit Pharaoni.

Nom. חוזה, Chald. חזי *videns.* qui futura, alijs occulta, prævidet & prædicit, *vates, propheta*: Plur. חוזים *videntes, vates.* Eſa. 30. ולחוזים *& ad videntes, ne videatis nobis.* Targum ולמלפיא *& ad doctores.* Eſa. 47. החוזים *videntes in ſtellis.*

חזה, Chal. & Syr. חדי *pectus*, quod in anteriore hominis parte videtur: Et *diaphragma.* Rabb. מפתח הלב *clavis pectoris*: Plural. חזות, Chald. חדין, Foem. חדון & חדין *pectora*: literis ד ז permutatis. Lev. 7. *& erit* החזה, Targ. חדיא *pectus.* Syr. Luc. 18. *percutiebat ſuper* חדיה *pectus ſuum.* ¶ Per ſynecdochen, *mamilla*, quæ eſt in pectore mulieris. Cãt. 8. *quis dabit te ſicut fratrem mihi,* יונק שדי אמי *ſugentem ubera matris meæ.* Targ. *ſicut puer ſugens* בחדיא דאמה *in mamilla matris ſuæ.* Rabb. אמצע החזה *medium pectoris*, thorax. ¶ item חזה *coccyx.*

חזה, & חזון, & חזיון, & חזות, & מחזה, & חזות, Chal. חזוא, & חזו, & חזון, & חזוא, & חזות *viſio*, apparitio ſimplex aut prophetica, *vaticinium, proſpectus*: Plur. חזות & חזיונות, Chald. חזוין, in Daniele חזוי *viſiones.* Eſa. 1. v. 1. חזון ישעיה *viſio Eſaiæ, filij Amos, quam* חזה *vidit ſuper Judam.* Targ. נבואת אתנבי *vaticinium Eſaiæ, quod vaticinatus eſt.* Gen. 15. *factum eſt verbum Domini ad Abrahamum* במחזה *in viſione.* Targ. בנבואה *in prophetia.* Eſa. 48. *audivi* חזות כלה *viſionem totam*: prophetiam. Eſa. 29. חזון לילה *viſio noctis*: quicquid homo videt per ſomnium. Syr. Joh. 5. וחזוה *& faciem ejus nõ vidiſtis.* ¶ Deinde חזה, & חזות, & מחזה, idem quod חז vel מחז *terminꝰ*: permutatis quoad ſignificationem ordinibus. Eſa. 28. *quia dixiſtis, percuſſimus fœdus cum morte, & cum inferno fecimus* חזה *terminum, quem non tranſeat.* vel *pactum*: ad quod quis reſpicit ac in eo fidit & ſperat. Alijs, *ſpeculatorem*, qui nunciet nobis diem adventus ejus: ut ſit idem quod צפה. Targum שלמא *pacem.* Ibidem, *& delebitur fœdus veſtrum cum morte,* וחזותכם *& terminus veſter cum inferno non ſtabit.* Targum שלמכון *pax veſtra.* ¶ Tertiò, חזות *perplexitas, complicatio*: ut conveniat cũ אחז *apprehendit, tenuit*, permutata ordinum ſignificatione. Dan. 8. v. 5. *cornu* חזות *perplexitatis inter oculos ejus*: perplexum inſtar ramorũ. complicatum. ſic, Dan. 4. וחזותה *& perplexitas ejus uſq; ad finem terræ*: rami ejus conſpicui. Job. 8. v. 17. *ad domum lapidum* יחזה *perplexa erat.* vide יסתבך.

מחזה *feneſtra*, per quam proſpicitur. 1. Reg. 7. *è regione* מחזה אל מחזה *feneſtra ad feneſtram.* Targ. זוי *angulus.*

Chald. חזה, & חזי, & חזי *viſus, ſpectatus, dignus*, ut ראוי Hebræis: Plur. Fœmin. חזין *digna.* Dan. 3. v. 18. *quàm* חזה *dignum erat accendere eam.*

כדחזי *ſicut dignum eſt.* Levit. 5. *faciet holocauſtum* כמשפט *juxta judicium.* Targ. כדחזי *ſicut dignum eſt.* Eſther 2. הראוית, Targ. דחזין *quæ digna erant dare ei.* 2. Reg. 23. *quilibet* כערכו *juxta æſtimationem ſuam.* Targ. כדחזי *ſicut dignus erat.*

Syr. חזון *ſpectaculum, triumphus, res manifeſta.*

מחזית *ſpeculum*: Plur. מחזין *ſpecula.*

Rabb-

Rabb.חַזָן *inſpector ſynagogæ, æditum, apparitor, lictor, custos*: Plur. חַזָנִים *æditui, lictores.* חַזָן הַכְּנֶסֶת נוֹטֵל תּוֹרָה *inſpector ſynagogæ attollit librum Legis.* Luc. 4. *complicavit librum & dedit* לַמְשַׁמְּשָׁנָא *miniſtro.* A

חָזוּנָא *inſpectio, ordo, judicium, mos, dignitas.*

ܚܙܝ *vide, en, ecce.*

II. Arab. cum ח punctato, חזא chazi *confuſus, pudefactus fuit, erubuit.* Pſalm. 31. *non* אחזא *confundar in æternum.* 2. Theſſ. 3. ליחזי *ut pudefiat.* Luc. 9. *filius hominis* יחזיה *erubeſcet eum.* 1. Pet. 2. v. 6. מן יומן בהלא יחזי *qui credit in eum, non pudefiet.* Piel. חזי chazzi *pudefecit, confudit, dehoneſtavit, vituperavit.* Pſalm. 44. וחזית *& confudiſti odientes me.* 1. Cor. 1. v. 27. ליחזי *ut pudefaciat ſapientes.* B

מחזי muchzi *dehoneſtatus, vituperatus.*

חזי *confuſio, contemtus.* ܚܙܝܐ *ignominia.*

חזל. Arab. חַזְלָה chazla *malefactum, delirium*: Plur. חַזָאל chizal, & חַזְלַאת chazlat *malefacta, deliria.*

חַזָּאל chazzal *malefactor*: Plural. חַזָּאלִין chazzalin *malefactores.* ܚܙܠ 1. Pet. 4. v. 16. *nec* יחזל *pudefiat.* C

חזם Arabic. חזם chazzam *ligavit, colligavit, cinxit, ſuccinxit, ſuffarcinavit.* Paſſ. אתחזם atchazzam *ligatus, cinctus fuit.*

חזם chazam *faſcis, manipulus.*

חזמה chuzma: Plur. חזאם chuzem *idem.*

Dimin. חזימה huzeima *faſciculus*: Plur. חזימאת huzeimit *faſciculi.* Matth. 13. חזמא *faſciculi.*

חזמה *ſpartum, pomice*, ex ſparto leviter torta reſtis: Plur. חזאם chazem. D

חזם hizim *cinctus, cingulum.*

תחזים tahzim *cinctura, zona*: Pluralit. תחאזים tahazim *cincturæ.*

תחזים tahzim, & מחזם mahzam *idem.*

ܚܙܡ Avicennæ, יחזם *diſrumpat.*

חזן tria ſignificat. I. Rabb. חָזוֹן *germen, herba.*

חָזוּנָא *baculus in ſummo ferrum gerens.*

חַזָנָא *cantor.* ܚܙܢ חַזָן qui in ſynagoga lectiones Moſaicas cantillat: de quo in חָזָה præcedente. E

II. Arab. חזן hazan *mæſtus, triſtis, contriſtatus, afflictus fuit, doluit, luxit.* Gen. 4. וחזן *& triſtis fuit Cain valde.* Pſalm. 55. *ego* חַזְנַת *contriſtatus ſum.* Pſal. 30. *ne* יחזן *affligatur cor meum.* Mat. 14. v. 9. פחזן אלמלך *& contriſtatus fuit rex.* Coloſſ. 3. v. 21. *ne* תַחְזְנוּא *contriſtemini.* Hiphil. אַחְזַן ahzan *cõtriſtavit, afflixit.* Pſal. 27. *qui* אַחְזַנוּנִי *affligũt me.* 2. Cor. 1. v. 26. *ego enim ſi* אחזנתכם *triſtitia afficerem vos.* Rom. 14. *in hoc* תחזן *contriſtabis fratrem tuum.*

Nom. מַחְזוּן mahzun *afflictus, triſtis, lugẽs*: Plural. מחזונין mahzunin *afflicti, triſtes.*

חזן huzn *triſtitia, afflictio, luctus*: Plural. אחזאן ahzen *afflictiones.* Pſal. 34. v. 20. כתירה היא אחזאן אלצדיקין ומן גמיעהא יחלצהם אלרב *multa ſeu magna ſunt afflictiones juſtorum, verùm ex iis omnibus liberat ipſos Dominus.*

תיאב אלחזן tieb alhuzn *veſtis lugubris.*

חָזִין hazin *triſtis, afflictus, lugens*: Fœmin. חָזִינָה hazina *afflicta.* Matth. 7. *via* חזין *arcta.*

ܚܙܢ חזאנה *afflictiones.*

III. Arab. cum ח punctato ſeu raphato, חזן chazán: Hiphil. אחזן achzen *collegit, congregavit, repoſuit, recondidit, theſaurizavit*, cum Hebræo חסן, literis ז'ס permutatis, convenit; *theſaurus & apotheca frugum.* Matth. 6. v. 26. ולא תחזן פי אל אהרא *nec congregant in horrea.* Luc. 12. ואחזן *& congregabo ibi triticum meum*: reponam. In Geographia: ויחזנון בהא אקואתהם *& reponunt in ea victualia ſua.*

Nom. חַאזִן chazin *theſaurarius, œconomus, cubicularius, cellarius, pincerna*: Plural. חַאזִנִין chazinin *theſaurarii, cubicularii.*

מַחְזוּן machzun *reconditus, repoſitus*: Plur. מַחְזוּנָה *repoſiti.*

חִזָאנָה chazina *theſaurus, gazophylacium, horreum, taberna, cella, cubiculum, theca pennarum aut librorum, apotheca frugum, repoſitorium*: Plur. חַזָאִין chazain *theſauri, cubicula, repoſitoria, granaria, cellæ.* Matth. 6. v. 6. *ingredere* חזאנתך *cubiculum tuum.* Matth. 3. v. 12. *colliget in* חַזָאִינָה *horrea ſua.* חזאנה אלכתוב chazinat al cutub *taberna librorum*, in qua libri proſtant.

Dimin. חזיאנה chuzeiana *cellula*: Plur. חזיאנאת chuzeianit *cellulæ.*

מַחְזָן machzen *cella, horreum*: Plur. מחאזין machazin *cellæ.* מחזן מן אלשרב machzan mital ſcharab *cella vinaria.*

מחיזן mucheizen *penetrale*: Pl. מחיזנאת muchezenit *penetralia.*

חזאן *œconomi, miniſtri.*

חזף. Arab. אחזאף *extremitates*: in Avic.

Cum ח punctato, חזף chazaf *teſta*, in חסף invenies.

חזק quatuor ſign. I. חָזַק, Syr. ܚܙܩ *robuſtus, fortis fuit, prævaluit*: cũ ב, *fortiter apprehẽdit & tenuit, detinuit, continuit, retinuit, obtinuit, vicit, ſuperavit, potiꝰ, dominatus fuit.* Joſ. 23. וַחֲזַקְתֶּם, Targ. ותתקפון *& fortes eritis valde ad cuſtodiẽdũ & faciendũ omnia.* Jer. 20. חֲזַקְתַּנִי *robuſtꝰ fuiſti* (præ) *me, & prævaluiſti*: pro, חָזַקְתָּ מִמֶּנִּי. 1. Reg. 19. *ſi non* נֶחֱזַק מֵהֶם, Targ. נתקף מנהון *fortiores erimus illis.* 2. Sã. 18. וַיֶּחֱזַק, Targ. ואתאחד *& detẽtũ fuit caput ejus in quercu.* Eſa. 39. *poſt quã audivit quod ægrotaſſet* וַיֶּחֱזָק *& roboratus eſſet.* Targ. ואתאסי *& ſanatus eſſet.* LXX. καὶ ἀνέστη *& convaluiſſet.* Deut. 11. *ut* תֶּחֶזְקוּ *roboremini, & veniatis,*

 & poſſi-

& poſſideatis terram. Lxx. *ζῆτε vivatis.* Deut. A
12. *tantum* חֲזַק *fortis eſto, ne comedas ſanguinem.* Lxx. *πρόσεχε ἰσχυρῶς cave fortiter.* Exod. 7. וַיֶּחֱזַק *& roboratum fuit cor Pharaonis*: induratum eſt. ¶ Cum ב. Exod. 4. v. 4. *mitte manum tuam,* וֶאֱחֹז בִּזְנָבוֹ, Targum ואחוד בְּזַנְבֵה *& apprehende in cauda ejus: & miſit manum ſuam* וַיַּחֲזֶק־בּוֹ *& apprehendit in eo.* Syr. 1. Petr. 1. v. 13. חַזּוֹקוּ *apprehendite.* Piel. חִזֵּק *roboravit, firmavit, confirmavit, obſirmavit.* Rabb. *dicta confirmavit, rem exaggeravit.* Exod. 4. *& ego* אֲחַזֵּק, Targum אתקף *roborabo cor Pharao-* B
nis. Lxx. *σκληρυνῶ indurabo.* Eſa. 22. *& baltheo tuo* אֲחַזְּקֶנּוּ *roborabo eum.* Targ. אֲזָרְזִנֵּה *accingam eum.* Eſa. 35. v. 3. חַזְּקוּ *roborate manus remiſſas.* 2. Sam. 11. וְחַזְּקֵהוּ, Targum ותקפוהי *& confirma eum*: exhortare illum, ſc. Joabum, tu qui hæc nuncias. ſunt enim verba Davidis ad nuncium de Joab. 2. Reg. 12. *& ipſi* יְחַזְּקוּ *roborabunt rimam domus*: ſarcient. 1. Sam. 23. וַיְחַזֵּק *& roboravit manum ejus in Domino*: juſſit eum eſſe firmo & con- C
ſtanti animo. ¶ לְחַזֵּק הָעִנְיָן *ad exaggerandum rem:* ad emphaſin. Hiphil. הֶחֱזִיק *prehendit, apprehendit, tenuit, continuit.* 1. Sam. 17. v. 35. וְהֶחֱזַקְתִּי, Targ. ואחדית *& apprehendi in maxillaejus.* Eſa. 45. v. 1. אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּי בִימִינוֹ *cujus dextram apprehendi.* Eſa. 42. v. 6. וְאַחְזֵק בְּיָדֶךָ *& apprehendam manum tuam.* Eſa. 51. v. 18. *nec eſt* מַחֲזִיק בְּיָדָהּ *apprehendens manum ejus.* Manum in ſignum benevolentiæ prehēdere veteres ſolebant, & indignantes retrahere. Eſa. 41. v. 12. *ego Dominus Deus tu-* D
us מַחֲזִיק יְמִינֶךָ *roborans manum tuam, dicens tibi: ne timeas, ego adjuvi te.* Zach. 8. v. 9. תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם *roborentur manus veſtræ*: eſtote firmo & conſtanti animo. Mich. 7. *non* הֶחֱזִיק *tenet in æternum iram ſuam.* Targum מוֹרִךְ *prolongat.* Prov. 26. מַחֲזִיק, Targum דְּלָכֵד *qui apprehendit in auribus canis.* 2. Sam. 15. *& mittebat manum ſuam* וְהֶחֱזִיק לוֹ *& apprehēdebat eum, & oſculabatur eum.* Apprehendebat manum ſupplicantium, & erigebat eos, ut eorum corda furaretur, & ſe humilem er- E
ga illos oſtenderet. Hithpael הִתְחַזֵּק, Rabb. נִתְחַזֵּק *obſirmavit, confirmavit ſe, confortatus fuit.* 1. Paral. 19. חֲזַק וְנִתְחַזְּקָה *confirmatus* (fortis) *eſto, & confortabimus,* ſc. nos pro populo noſtro. Unde Rabbini hoc uſurpant in fine librorū Biblicorum; חזק ונתחזק quo ad ſequentia aggredienda exhortantur.

Nom. חָזָק *fortis, robuſtus, validus, firmus, obfirmatus:* Plur. חֲזָקִים *fortes, robuſti, firmi, obſirmati.* Foemin. חֲזָקָה *robuſta, firma:* Plur. חֲזָקוֹת *firma.* Num. 13. הֶחָזָק, Targ. הַתַקִּיף *num fortis, an debilis?* Eſa. 40. *ecce Dominus Deus* בְּחָזָק *in fortitudine veniet*: potēter. concretum pro abſtracto. Ezech. 3. *dedi facies tuas* חֲזָקִים *robuſtas contra facies ipſorum*: ut non metuas ab illis, nec illis te ſubmittas. Ibidem, *quia tota domus Iſrael* חִזְקֵי מֵצַח *robuſti fronte.* Targum חֲצִיפֵי אַפִּין *impudentes facie.*

חֵזֶק, Fœm. חֶזְקָה: & חֹזֶק, Fœm. חָזְקָה *robur, fortitudo, firmitas.* Jon. 3. *& clament ad Deum* בְּחָזְקָה *in fortitudine*: fortiter. Apocal. 18. *clamavit ἐν ἰσχύϊ voce magna.* Plaut. in Aſinaria: *jubeo te ſalvere voce ſumma:* quoad vires valent. Ezech. 34. v. 4. וּבְחָזְקָה *& in fortitudine ſubegiſti eos.* Targ. וּבִתְקָפָא *& in potentia:* potenter. Lxx *κρατεῶς vi.*

Rabb. חֲזָק, Fœm. חֲזָקָה *vis rei aut poſſeſſio,* cùm quis rem diu tenuit. ※ חזקה *conſuetudo, mores uſitati.* ※ חֹזֶק מֵצַח *robur frontis,* impudentia. ※ כֹּחַ הַמַּחֲזִיק *vis retentiva.* ※ לְחַזֵּק הַדָּבָר *causâ emphaſeos.*

II. Syr. חֲזַק *cinxit, præcinxit, conſtrinxit, vincivit, alligavit.* Eph. 6. וַחֲזוֹקוּ *& accingite lumbos veſtros.* Johan. 24. דַחֲזִיק *quod alligatum fuerat capiti ipſius.*

Nom. חֶזְקָא *vinculum, conjunctio.*

III. Syr. חֲזַק *abijt, profectus, peregrinatus eſt.* Act. 24. v. 4. *ego* דֶאחזוק *ut proficiſcar.* Matth. 21. v. 3. וַחֲזַק *& abijt.*

IV. Arab. cū ח pūct. חזק chazaq *rupit, diſrupit, ſcidit.* Paſſ. אתחזק atchazaq *rupt⁹, diſruptus, ſciſſus fuit.* Joh. 21. v. 11. ובהדא אלתקל לם תתחזק אלשבכה *& illo pondere non diſrumpebatur rete.*

Nom. חֲזַק chazaq *ruptio, diſruptio.*

חֲזָקָה *ſtercus gallinarum*: Plur. חֲזָאק *ſtercora gallinarum.*

חזר duo ſignificat. I. חֲזִיר, Arab. cum ח pūctato, & נ epenthetico, חֲנְזִיר chanzir *porcus, verres, ſus;* ſic dicta, quod lota ad volutabrum cœni redeat, & in eo volvatur. Pl. Arab. חֲנָאזִיר chanazir *porci, ſues.* Foemin. Rab. חֲזִירָה, Chal. חֲזִירְתָא, Arab. חֲנְזִירָה chanzira *porca, ſus.* Pſal. 80. *vaſtabit eam* חֲזִיר מִיָּעַר *ſus ex ſylva*: hoſtis Nebucadnezar, qui abduxit populum in Babyloniam: & ע elevatum indicat captivitatem duraturam ſeptuaginta, non diutius, annis. Eſt etiam medium Pſalterij quoad literas. Eſa. 66. *comedentes carnem* הַחֲזִיר *ſuis.* Judæi intelligunt Chriſtianos: nam Iſmaëlitæ non comedunt ſues, ſed (quod ſequitur) *reptile & murem.* In libro Genealogiarum: duo decreta facta ſunt tempore Hircani & Ariſtobuli: ארור מי שיגדל חֲזִיר *maledictus qui aluerit ſuem*: ואָרוּר מִי שֶׁילַמֵּד לִבְנוֹ חָכְמָה יְוָנִית *& maledictus, qui docuerit filium ſuum ſapientiam Græcam.* ſic & Julianus. Arab. Pſalm. 80. וחנזיר

וְחַזִיר אַלְיָאב אַפְסַרְהָא *& ſus ſylva corrupit eam.* A
באלחנזירה אלחי אשהלרת חכם 2.Pet.2.v.22.
ſicut ſus, qua, ubi lota fuerit, חמרעת פי אלחמאת
rurſus volutatur in cæno.

Rabbin. חֲזִירַת יַעַר *ſus ſylva*, aper.

Arab. חָנְזִיר גַבְלִי chanzir gebeli *ſus montana*, aper. ✠ Dim. חֻנַיְזִר chonaizar *porcellus*: Fœmin. חֻנַיְזִרָה chonaizara *ſucula*.

חַנְזָאִיר chanzair *porcarius*, ſubulcus.

חַנְזִירָה chanzira *ſcrofula, ſtruma*: Plural. חנאזיר chanizir, Rabb. חֲזִירִים *ſcrofula*.

חָנְזִיר כַבִיר chanzir quibir *porcus magnus*: ſic vocant Turcæ, ubi conſpicati fuerint Chriſtianum carne ſuilla veſcentem. ✠ B
חזאר *tonſor*.

Verb. Rabb. חָזַר, Chald. חֲזַר, Syr. literis ז ו permutatis, הֲדַר *redyt, reverſus, converſus, revolutus fuit, ambyt, circuivit, circumdedit*. Chald. Pſalm. 113. *Jordanis* יִסֹּב, Targ. חֲזַר *reverſus eſt retrorſum*. Pſalm. 117. *omnes populi* סְבָבוּנִי, Targ. חֲזָרוּנִי *circumdederunt me*. Dan. 4. *ad gloriam regni mei* הֲדַרִי *redyt*. Syriac. Joh. 10. v. 24. וְהַדְרוּהִי *& circumdederunt eum Judæi*. Luc. 19. וְנֶחְדְרוּנָכִי *ut circumdent te inimici tui*: obſideant. Rabbinis, חֲזוֹר בָּךְ, Talm. C
הדרן עלך *redeas ad te*: repete tecum. נַחֲזוֹר *repetemus*. Niph. Chald. אִתְחֲזַר *reverſus, revolutus fuit*. Jud. 20. *& vir Iſrael* הָפַךְ, Targ. אִתְחֲזַר *converſus fuit*. Piel Chald. חַזַּר: Hiph. Rabb. הֶחֱזִיר, Chald. אַחֲזַר, Syr. אַהְדַר *reduxit, repetyt, reſtituit, revolvit, convolvit, convertit, complicavit, circumdedit, ſepſit*. Syr. Matth. 21. v. 33. וְאַחְדְרֵה *& circumdedit eum maceria*.

Nom. Rabbin. מַחֲזוֹר, Fœm. מַחֲזוֹרָה *periodus, cyclus*: קָטוֹן *parvus*, lunaris, 19: גָדוֹל *magnus*, ſolaris, 28. annorum. Item *liber* continens precationes, quę ſingulis annis redeunt: aut qui in margine Bibliorum reperitur: Plur. מַחֲזוֹרוֹת *cycli*. D

חֲזֶרֶת *lactuca*: Plur. חֲזָרִין *lactucæ*.

Chal. חזור & חֻזְרָן *malus*, arbor & fructus ejus, pomum & omne rotūdum: Plural. חֻזְרִין *poma*. Item, *ſphærulæ* vel *globi*.

חֲזוֹר חֲזוֹר *circumcirca, circumquaq;*.

חֲזוֹרָא *furfur*, porci cibus. E

חֲזוֹרָא *herba quædam* in Babel creſcens.

הֲדַר *rurſus*, & *rotundum* quod revolvitur.

הַדוֹר *vendens & diſtrahens per urbem*.

Syr. חֲדָרֵי *circa*. חֲדָרֵיה *circa eum*. חֲדָרוּהִי *circa illum*. ✠ חֲזָרָה *reverſio*.

II. Rabbin. חָזַר, Syriacè חֲדַר *circuivit ad colligendam ſtipem, oſtiatim obverſatus, mendicatus eſt*. Syriacè Lucæ 16. v. 3. וְלַמְחָדַר *& mendicare erubeſco*. Marci 10. v. 46. *ſedens juxta viam* וְחָדַר *& mendicans*.

Nom. Syr. חָדוֹר & חָדַר *mendicus*.

Rabb. מְחַזֵּר *mendicus*. מְחַזֵּר עַל הַפְּתָחִים *obambulans* (mendicans) *oſtiatim*: mendicus. חוֹזֵר עַל הַפְּתָחִים לִשְׁאוֹל לֶחֶם *ut panem petat*. ✠ חֲזָרָה *mendicatio*.

חטט quatuor ſignificat. I. Chald. חֲטַט idem quod חוט *ſuit, conſuit*. Geneſ. 3. וַיִּתְפְּרוּ, Targ. וְחַטִּיטוּ *& conſuebant folia*. Ezech. 13. הַמְתַפְּרוֹת, Targ. דִמְחַטְּטִין *qui conſuunt pulvillos*.

Nom. Arab. חַט hat *filum*: חטאן *duo fila*.

II. Arab. חטט *declinavit*.

אנחטאט *declinatio*, diminutio ætatis aut morbi: in Avic.

III. Arab. cum ח punctato, חטט chatat *ſcripſit, deſcripſit, transcripſit, delineavit*. Rom. 16. v. 22. *qui* חטטת *deſcripſi hanc epiſtolam*.

Nom. חַט chat *litera ſcripta, linea*, & *portio*: Plur. חטוט chutut: Dual. חטאן *literæ ſcriptæ, lineæ*. חט דק chatt daq *litera parva*. חט מסתקים *linea recta*. חטאן מסתקימאן *duæ lineæ rectæ*. חטוט אלחטוט מסתקימה *lineæ rectæ plures*. חטין מסתקימין מחתלפין פי אלטול *lineæ rectæ diverſæ in longitudine*: inæquales, in Euclide. חט אלאסתוא *linea æquationis*: æquinoctialis, in Geographia & Avic.

חטיט tachtit *lineatio, delineatio*. ✠ חטה *apex*. ✠ חט *ſtylus*. ✠ חטוט *lineamenta urinæ*.

IV. Per metaphoram, Arab. חטט chatat *ſulcavit, ſulcos fecit arando, terram proſcidit*.

Nom. חט chatt *ſulcus*, lacuna vomere facta: Plur. חטוט chutut *ſulci*: Item, *rugæ*; quas veteri *ſulcos* dixit Martialis. ✠ חטה chatta *ſtigma*.

חט לגרי אלמא chatt liguri alma *ſulcus ad curſum aquæ, ſulcus aquarius, elix*, ſulcus latior ad eliciendas & corrivandas è frugibus aquas factus, *deliquia, colliquia*.

Syr. חֲטַט *fodit*. ✠ חיטין *dentes*.

חטא tria ſignificat. I. חָטָא: Hiphil. הֶחֱטִיא, Arab. אחטא achta *erravit* quocunq; modo, *deviavit, deflexit*, à via vel ſcopo aberravit. Judicum 20. v. 16. *& non* יַחֲטִא *aberrabat*; non aberrare ſinebat lapidem à capillo, ad quem funda eum proijciebat. Targ. מְשַׁנָן *variabant*: deviabant. Rectius; מְשַׁנְּיִן *errabant*, à שְׁנָה *erravit*. Hithpael הִתְחַטֵּא *deflexit ſe, proripuit ſe aliò*. Job. 41. *ab elevatione ejus timebūt fortes, à procellis* יִתְחַטָּאוּ *deflectent*: declinabunt, proripient ſe.

Nom. חַטָּאִים *errones, exules*. 1. Reg. 1. *ero ego, & filius meus Salomo* חַטָּאִים *errones*. Targum מְחָרְכִין *ejecti*; exules, *maledicti*.

Syr. חַטְיָא *abortivum, apoſtata*. 1. Corinth. 15. v. 8. *tanquam* דַּלְיַחְטָא *abortivo*.

II. Per metaphoram, חָטָא, Chald. & Syr. חֲטָא & חֲטִי, Arab. cum ח punctato, חטא chata *peccavit, deliquit*, à Lege divina aberravit.

¶ Variè autem conſtruitur: 1. abſolutè ponitur. Joſ. 7. חָטָא, Targ. חטא *peccavit Iſrael.* A Gen. 43. וְחָטָאתִי *& peccator ero tibi omnib. diebus:* reputabo me peccatorem. Exod. 32. חֲטָאתֶם, Targ. חַבְתּוּן *peccaſtis.* Thrē. 1. חָטְאָה, Targ. חָבַת *peccavit Jeruſalem.* Gen. 40. חָטְאוּ, Targ. סְרָחוּ *peccaverunt pincerna regis Aegypti, & piſtor.* ¶ 2. cum ב *in.* Gen. 42. *ne* תֶּחֶטְאוּ בַיֶּלֶד *peccetis in puero.* ¶ 3. cum ל *contra.* Pſalm. 51. לְךָ לְבַדְּךָ חָטָאתִי *tibi ſoli peccavi:* contra te ſolum. ¶ 4. cum מ *à.* Levit. 4. *anima ſi* תֶּחֱטָא, Targum יְחוּב *peccaverit per errorem* מִכֹּל *ab omnibus mandatis Domini.* Syr. 1. Joh. 2. v. 1. *ſi quis* נֶחְטָא *peccaverit.* Rom. 2. *qui ſine lege* חְטַו *peccaverunt.* B Arab. Pſalm. 39. *ne* אחטי *peccem.* 1. Joh. 1. v. 10. *ſi dixerimus quod non* נחט *peccaverimus.* Hiphil. הֶחֱטִיא, Arab. אחטא achti *peccare fecit, ſeduxit, in errorem adduxit.* Exod. 23. *ne fortè* יַחֲטִיאוּ, Targum יְחַיְּבוּן *peccare faciant te.* Arabic. Pſalm. 41. אחטאת *peccavi tibi.*

Nom. חוטא, Chald. חַטִּי, Arab. חאטי chati *peccans, peccator:* Plur. חוטאים, Arabicè חאטין chatijn *peccantes, peccatores.*

חַטָּא *peccator, erro, reus:* Pl. חַטָּאִים, Chal. חַטָּאִין *peccatores.* 1. Reg. 1. v. 21. *& ero ego, & filius meus Salomo* חַטָּאִים *peccatores.* Targum מְתָרְכִין *ejecti,* ſc. ex regno, carentes regno. C

חֵטְא, Chald. חֶטְא, Fœm. חַטָּאָה, & חֲטָאָה, & חַטָּאת, Chald. חַטּוּת, Syr. חֲטִיתָא, Arabicè חַטָּא chatâ, Fœm. חַטִּיָּה chatiâ, & חטיאה *error, erratum, peccatum, & pœna peccati, ſcelus:* Plur. חֲטָאִים, Chald. חטאין & חֲטָיִן, Fœm. חַטָּאוֹת & חטאת, Chald. חַטְוָן, Syr. חֶטָהִין & חֲטָיָן, Arab. חטיאת chatiat *errata, peccata.* Zachar. 14. v. 19. *& hoc erit* חַטַּאת *peccatum Aegypti,* וְחַטַּאת *& peccatum omnium gentium:* pœna. 1. Reg. 13. v. 34. *& facta eſt hac res* לְחַטַּאת *in peccatum Jarobam:* in pœnam: ſequentia declarant. Job. 35. v. 3. *quid utilitatis dabo* מֵחַטָּאתִי *ex peccato meo?* ex ſupplicio. Alcor. חֲטָבָאת *errores.* D

Chal. חָטְיָא & חַטָּאָה *diabolus,* auctor peccati, peccans ab initio. 1. Joh. 3. Zach. 3. *& dicebat Dominus ad* הַשָּׂטָן, Targ. חָטְיָא *diabolum.* Ibidem, וְהַשָּׂטָן, Targ. וְחַטָּאָה *& diabolus ſtabat juxta dextram ejus.*

II. Per antiphraſin, Piel חִטֵּא *peccatum abſtulit, removit,* à peccato abſolvit, errorem compenſavit, *expiavit;* quod fiebat aſperſione ſanguinis ſacrificiorum; ideo Chal. per רכי, Lxx. per ῥαντίζειν reddunt. Exod. 29. וְחִטֵּאתָ, Targum וּתְדַכֵּי *& mundabis ſuper altari.* Lxx. καὶ περιῤῥανεῖς *& aſperges.* Levit. 14. לְחַטֵּא, Targum לְדַכָּאָה *ad mundandum.* Levit. 9. וַיְחַטְּאֵהוּ, Targum וְכַפַּר בִּדְמֵהּ *& expiavit ſanguine illius.* Levit. 14. v. 52. וְחִטֵּא, E

A Targum וִידַכֵּי *& expurgabit domum.* Levit. 6. *Sacerdos* הַמְחַטֵּא אֹתָהּ *offerens* (expians) *illud.* Targum דִּמְכַפַּר בִּדְמַהּ *qui expiat ſanguine illius.* Pſalm. 51. v. 9. תְּחַטְּאֵנִי *expiabis me Iſopo, & mundabor.* Targum תַּדִּי עֲלַי *asperges ſuper me, ſicut Sacerdos qui aſpergit Iſopo ſuper immundum aquam aſperſionis ex cinere vacca.* Lxx. ῥαντιεῖς με *asperges me.* Gen. 31. *ego* אֲחַטֶּנָּה *expiabam:* Erat peccatum ſuper me, & retribuebã tibi ſimile: compẽſabam. pro אחטאנה, more lamed ה quieſcentium. Hithpael, התחטא *expiavit ſe.* Num. 8. וַיִּתְחַטְּאוּ, Targ. וְאִדַּכִּיו *& mundarunt ſe.*

B Nom. חַטָּאָה & חַטָּאת *expiatio, & piaculum* ſeu *ſacrificium expiationis.* Num. 8. *asperge ſuper eos* מֵי חַטָּאת *aquas expiationis.* Levit. 6. *hac eſt lex* הַחַטָּאת *piaculi, ubi mactabitur holocauſtũ, ibi mactabitur* הַחַטָּאת *piaculum coram Domino.* Hoſ. 4. חַטַּאת עַמִּי *peccatum populi mei comedent.* Exod. 30. v. 10. *ex ſanguine* חטאת *ſacrificij expiationum.* Pſal. 40. v. 7. *holocauſtum* וַחֲטָאָה *& ſacrificium non poſtulaſti.* Levit. 4. v. 3. *Domino* לְחַטָּאת *in piaculum.* Hujus a. ſacrificij duo erant genera. Unum eorum animalium, quorum ſanguis inferebatur in C tabernaculum teſtimonij, & adeps cremabatur ſuper altari holocauſti; cæterùm pelles, carnes, caput, crura, inteſtina & ſtercus, extra caſtra portata cremabãtur, nec licebat ſacerdotibus de ipſis edere quicquam: Levit. 4. Alterum eorum animalium, quorum ſanguis non inferebatur in taberculum teſtimonij, & carnes ejus edebantur à ſacerdotibus: Levit. 6.

D Arab. מחטא mochti *perditus, errabundus.* אלב חטא bile chatâ *innocens.*

חטב quatuor ſignificat. I. חָטַב, Chald. חֲטַב *cecidit, incidit, ſuccidit, excidit, diſcidit, ſecuit* ligna aut lapides, *diſſecuit.* Ezech. 39. *nec* יַחְטְבוּן, Targ. יְקַצּוּן *ſuccidẽt ex ſylvis.* Deut. 29. מחוטב *à cadente ligna tua.* Targ. מִלַּקֵּט *à colligente.* Joſ. 9. *& ſunt* חוטבי עצים *caſores lignorum.* Targ. מְלַקְּטֵי אָעִין *collectores lignorũ.* Piel. חִטֵּב *idem.* Pſalm. 144. *filia noſtra ſicut anguli* E מְחֻטָּבוֹת *excisi:* qui conſtructi ſunt lapidibus dolatis.

Nom. חֲטֻבוֹת *tapetia.*

II. Arab. חֲטָבָה hatâba *lignum:* Plur. חֲטַב hatab *ligna.* in Geogr. מָא וְחֲטַב *aqua & ligna.*

חַטָּאב hattab *lignator,* qui ligna portat: Plur. חַטָּאבִין hattabin *lignatores.*

Verb. אחתטב ahtatab *lignatum ivit.*

III. Chald. חֲטַב *prædicavit, celebravit, extulit.* Deut. 27. *Dominum* הֶאֱמַרְתָּ, Targum חֲטַבְתְּ *prædicaſti, & Dominus* הֶאֱמִירְךָ, Targum חַטְבָךְ *prædicavit te:* extulit. Arab. cum ה punctato, חטב

to, חָטַב chatab, & אחטב achtab, & אַחְתַטַב achtatab. Piel. חאטב *prædicavit, narravit, ſermonem habuit, ſermocinatus, concionatus, fabulatus fuit.* Act. 22. v. 21. לְיַחְטֵב *ut ſermonem haberet ad illos.* Actor. 18. v. 17. *angelus* יְחַאטְבֵהּ *informaverat eum.* Luc. 4. יְחַאטֵב *loquebatur cum altero.* Marci 16. v. 50. פְּחַאטְבָהֻם *& allocutus eſt eos.* In Geograph. יאטב לְנַפְסֵהּ *prædicabit de ſeipſo.* A

חאטב chatib *prædicator, concionator, narrator, eccleſiaſtes*: Plur. חָאטְבִין chatibin *prædicatores.*

חטבה chotba *prædicatio, narratio, ſermo, colloquium*: Plur. חָטאב chotab *narrationes.* B

חטאבה chataba *admonitio.* ☧ חטיב chatib *rhetor.*

חטוב *informatio.* ☧ חטב *labor*, in Avicen. חְטאב *ſermo, inſtitutio.*

IV. Arab. cum ח punctato, חטב chatab *deſponſavit.* Matth. 1. v. 16. למאחטבת מרים אמה ליוסף *cum deſponſata eſſet Marjam mater ejus Joſepho.* Paſſ. אחתטב achtatab *deſponſatus fuit.* ☧ מחטוב machtub *deſponſatus*: Fœm. מחטובה machtuba *deſponſata.* C

חטיב chatib *ſponſus*, novus nuptus: Fœmin. חָטִיבָה chatiba *ſpōſa*, nova nupta. Matthæi 1. v. 16. יוסף חָטִיב מַרְיַם *Joſeph ſponſus Mariæ.* Ibidem, יוסף חטיבהא *Joſeph ſponſus ejus.* Ibidem, *ne timeas*, תאחד מרים חטיבתך *accipias Mariam ſponſam tuam.*

חִטְבָה chotba *deſponſatio, conjugium.* Alc. וְמַא חַטְבְּכֻם *& quæ cauſa veſtra?*

חטה. Hebr. חִטָּה *triticum*, in חנט quære.

Arab. חטה *ambulavit.* יחטוא *ambulabunt, paſſabunt*: in Avicen. ☧ חטואת *greſſus.* D

חטך. Arabic. cum ח punctato, חטך *deſtruxit.* Pſalm. 60. ואחטכתנא *& deſtruxiſtis nos.*

חטם duo ſignificat. I. חָטַם *iram cohibuit, longanimus, tardus ad iram fuit, nares obturavit*, nē inde fumus exiret, neve alicui iraſceretur. Eſa. 48. *propter nomen meum prolongabo iram meam, &* (ob) *laudem meam* אֶחֱטָם לָךְ *cohibebo tibi*: אאריך חטמי.

Nom. Rab. חֹטֶם, Chald. חוטָם *naſus*: per ſynecdochen, *totus vultus*: Plural. Chald. חוטְמִין *nares.* E

חוטם & חוטמן *circulus* aut *annulus in narib. bubali.* Jumenti naſus perforatur, & annulus inſeritur, huicq; inditur lorum, quo jumentum ducitur.

Nom. Ar. חטם chatā *palea, ſtramen, ſtipula, ſubſtramen*, quod animalibus ſubſternitur.

חטמי chatmi *altea, malva arborea.*

II. Arab. חטם chatam *contrivit, confregit.* Pſal. 104. וחטם *& contrivit ſemen terræ.* Pſalm. 29. *vox Domini* יחטם *confringet cedros.* Pſal. 10. אחטם *contere brachium peccatoris.*

חטף duo ſign. I. חֲטַף, Chal. & Syr. חֲטַף, Ar. cū ח punctato, חטף chataf *citò, celeriter accepit, rapuit, diripuit, abripuit, eripuit, præripuit, antevertit, antevenit, præoccupavit.* Pſal. 10. *inſidiabitur* לַחֲטוֹף *ad rapiendum pauperem*: יַחְטוֹף *rapiet pauperem, cum trahet ipſum reti ſuo.* Jud. 21. v. 21. וַחֲטַפְתֶּם, Targ. וְחַטְפוּן *& rapuiſtis vobis.* Chald. Ezech. 22. v. 26. חמסו, Targ. חַטְפִין *diripiunt Legem meam.* Syr. Joh. 10. v. 28. *& nemo* נחטוף *rapiet eas ex manu mea.* Joh. 6. *ut* נחטפוניהי *raperent ipſum.* Act. 18. v. 27. חַטְפוּהי *prævenerunt ipſum fratres.* Arabic. Pſalm. 10. ליחטף *ut rapiat pauperem.* Paſſ. Chal. אִתְחֲטַף, Syr. אֶתְחֲטַף, Arab. אחתטף achtataf *raptus, abreptus fuit.* Syr. Act. 27. ואתחטפת *& rapta fuit navis.* Arab. 2. Cor. 11. v. 20. אחטף *raptus fuit in tertium cœlum.* Pſal. 7. *ne* יחתטפוא *rapiant ut leo animam meam.* Pſ. 89. אחתטפה *diripuerunt eam omnes tranſeuntes.* Matth. 11. v. 12. *regnum Dei vim patitur & violenti* יחתטפונהא *rapient illud.* Joh. 6. v. 15. *quod ipſi cogitarent, ut* יחתטפוה *raperent eum.* B

Nom. Chald. & Syr. חָטוֹף, Arabic. חאטף chatif *raptor*: Pl. חָטוֹפִין, Arab. חאטפין chatifin *raptores.* C

Chald. חָטוֹף, Syriacè חֲטוֹפְיָא, Arab. חטף chatf *rapina, vis, injuria*: Plur. חֲטוֹפִין *rapinæ.* Job. 16. *quod non* חָמָס, Targ. חֲטוּפָא *rapina in manibus meis.*

חֲטִיפָא rapax quædam avis, *ἅρπη harpa*, avis aquilæ ſimilis, *milvus*, raptor pullorū.

מַחְטְפִין *fibula*, quod arripiant & connectant.

Arab. חטפה chatfa, & אחתטאף ichtetif *raptus, impetus*: Plur. חטפאת *impetus.* כחטפה bichatfa *tum impetu*, violenter. D

מחטף machtaf *pedum*, virga paſtoralis incurva, qua pecudum pedes detinētur, *uncinus, uncus, hamus.* Item, *harpago*, inſtrumentum nauticum, pertica ferro adunco præpilata, qua navis tenetur: Plural. מַחָאטִף machatif *uncini, hami.*

חֻטָּפָה chotâfa *hirundo.* Item, *aſpis chelidonia*: Plur. חֻטָּאף chotaf, & חֲטָאטִיף chatatif *hirundines.* רַבַּע אַלְחֻטָּאף raba alchotaf *herba hirundinum*, chelidonium. R. D. in rad. שָׁמַם ſcribit, בטאף. Matth. chataf, chatas, chartaf. E

II. Syr. חֲטַף *hortatus, exhortatus fuit.*

חטק. Arab. מחטק mahteq *volutabrum*: Plural. מחאטק mahitiq *volutabra.*

חטר duo ſignificat. I. חֹטֶר, Chald. חוטְר *virga, baculus*: Plur. Chald. חוטרין *virgæ, baculi.* Eſa. 11. *& egredietur* חֹטֶר *virga ex trunco Iſai.* Proverb. 14. v. 3. *in ore ſtulti* חֹטֶר *virga ſuperbiæ.*

 Targ.

animam viventem juxta ſpeciem ſuam. Levit. A
14. *&* הצפר החיא *avem vivam*.

חיה abſolutè poſitum duo denotat, 1 חיה, Chald. חיא *vivum, animal cicurum* (domeſticum) aut *ferum*. Gen. 8. *omne* החיה, Targ. חיתא *animal, quod eſt tecum de omni carne*. Ibidem, *ſuper omne* חית הארץ, Targum חית ארעא *animal terræ*. Geneſ. 1. v. 23. וחיתו ארץ *& beſtiam terræ*. ו paragogicum in regimine, & dageſch ex jod ſchevato perditur. ¶ Sed quando בהמה additur, hoc domeſticum, illud (חיה) *ferum animal*, ſeu *feram* aut *beſtiam* denotat. Gen. 8. *recordatus eſt Deus Noa, & omnis* החיה, Targ. חיתא *beſtiæ, & omnis* הבהמה, Targ. בעירא *jumenti, quod cum ipſo in arca*. ¶ Per metaphoram, חיה *cœtus, congregatio, conventus, exercitus, turma, agmen*, quod modo ferarum congregatur. R. D. *cœtus domuncularum, villa, urbs, cui non eſt murus*. 2. Sam. 23. v. 11. *& congregati ſunt Philiſtæi* לחיה *in cœtum*. L x x. εἰς θηρία *in feras*. Hieron. *in ſtatione*. Hoſiander. *ad villam*. q. חוה. Ibidem v. 13. וחית פלשתים *& cœtus Philiſthæorum caſtra metabatur in valle Rephaim*. pro quo habetur, 1. Paral. 11. ומחנה פלשתים *& caſtra Philiſtæorum*. Targ. ומשרית, L x x. καὶ τάγμα *& agmen*. Hieron. *caſtra autem Philiſtinorum erant poſita*. Hoſ. correxit, *armenta autẽ Philiſtinorum manebant*. Pſalm. 74. חית עניך *cœtum pauperum tuorum ne oblivioni tradas*. Pſalm. 74. v. 19. *ne des* לחית *cœtui* (hoſtium) *animam turturis tuæ*. Pſalm. 68. חיתך *cœtus tuus habitârunt in ea*. Ibidem, *Increpa* חית קנה *cœtum arundinis*. Eſt cœtus habentium arundines, id eſt, lanceas. cœtum lanceariorum, qui pugnant lanceis. ¶ 2. *vitam animalem*. Gen. 18. *revertar ad te* כעת חיה *circa tempus vitæ*. Targ. כעדן דאתון קימים *circa tempus quo vos vivitis*: circa hoc tempus anno altero, quo eris viva. Eſa. 57. v. 10. חית ידך *vitam manus tuæ inveniſti*: robur. Job. 38. וחית כפירים *& animam leunculorum implebis*: ingluviem. Pſalm. 143. *contudit ad terram* חיתי *vitam meam*. Plural. חיות, Chald. חין *vivæ*. Levit. 14. *duas aves* חיות, Targ. חין *vivas*. ¶ Deinde ſubſtantivè, *animalia*. Pſalm. 104. חיות *animalia parva cum magnis*.

חיות *vita*. 2. Sam. 20. *in viduitate* חיות *vitæ*. ¶ Rabb. חיות *animalitas*.

חוה *viculus*, collectio aliquot domuum ſimul viventium ſeu commorantium, *villa, pagus*. Plur. חות *villæ*. Num. 32. v. 41. *& accepit* חותיהם, Targ. כפרניהון *villas ipſarum*. Deut. 3. v. 14. חות יאיר *villæ Jairi*: qui quaſdam villas in Baſanitide regione occupavit. ℵ Arab. ... *villa*.

Propr. חוה *Eva*. Gen. 3. *& vocavit homo nomen uxoris ſuæ* חוה *Eva*: *quod ipſa eſſet mater omnis* חי *viventis*. Targ. בני אנשא *filiorum hominis*: hominum tantum, & non reliquorum animalium. L x x. ζωή *vita*. Porrò in utroq; חוה mutata eſt litera jod in vaf, ad differentiam præcedentis חיה *vita* aut *beſtia*.

Syr. חית מיתא *reſurrectio*.

חיא. Chald. חיא *vixit*, in חיה habes.

B **חיב** in חוב invenies.

חיה. חיה, Chald. & Syr. חיא, Arab. חיא hajâ *vixit, revixit, ſanus, ſanatus, ſalvatus, ſalvus, incolumis fuit, valuit, convaluit, nutritus, recreatus fuit*. Gen. 17. *utinam Iſmael* יחיה, Targ. יתקים *vivat coram te*: ſuperſtes ſit. Joſ. 5. v. 7. עד חיותם *quoad viverent*. Targum עד דאתסיו *quoad ſanarẽtur*. ſignificatur רפואה *medicina, ſanatio*. 1. Reg. 1. v. 25. יחי *vivat rex*. Targ. יצלח *felix ſit*: in regno proſperetur. precatio ad vitam & proſperitatem pertinens. 1. Reg. 3. *tu & filius tuus* תחיו *vives*. Targ. תתפרנסון *nutrieris*. 2. Reg. 20. *& poſuerunt ſuper ulcus*, ויחי, Targ. ואתסי *& ſanatus fuit*. Eſa. 38. v. 9. ויחי מחליו *& revixit à morbo ſuo*. Targ. ואתסי *& ſanatus fuit*. Joh. 4. *vade, filius tuus vivit*. 2. Reg. 1. v. 2. Num. 21. v. 8. Jud. 15. v. 9. *& bibit, & reverſus eſt ſpiritus ejus*, ויחי *& revixit*: recreatus fuit. Geneſ. 45. v. 27. ותחי *& revixit ſpiritus Jacob patris ipſorum*. L x x. ἀνεζωπύρησεν *revixit*. 2. Tim. 1. ἀναζωπυρεῖν *reſuſcitare donum Dei*. Pſalm. 22. v. 27. יחי *vivat cor veſtrum*. Explicatur, Pſalm. 69. v. 33. *viderunt afflicti & lætabuntur: quærentes Deum* ויחי *& vivat cor veſtrum*: ſitis hilares, bono animo. contrarium eſt, 1. Sam. 25. verſ. 37. וימת לבו *& moriebatur cor ejus in medio ejus*. Syr. Matth. 10. v. 22. *qui perſeveraverit in finem* נחא *vivet*: ſalvabitur. Arab. Pſalm. 22. ... *vivet cor ipſorum*. Gen. 3. ויחיא אלי אלאבד *& vivat in æternum*. 1. Corinth. 18. v. 1. *in quo etiam* תחיון *vivetis*: ſervati eſtis. Matth. 4. v. 4. ליס באלחבז וחדה יחי אלאנסאן *non in pane ſolo vivet homo*. Piel חיה, Chald. חיא *vivificavit, vivum conſervavit, nutrivit, recreavit*. Deut. 20. *non* תחיה *vivere ſines veneficam*. Targ. תקימון *conſervabitis*. Gen. 19. ונחיה, Targ. ונקים *& conſervabimus ex patre noſtro ſemen*. Pſalm. 22. v. 30. *&* (qui) *animam ſuam non* חיה *vivificavit*: recreavit, exhilaravit: qui nunquam fuerunt bono animo. L x x. καὶ ἡ ψυχή μου αὐτῷ ζῇ *& anima mea illi vivet*: legerunt; ונפשי לו חיה: ſed נפש *anima*, & חיה genere non conveniunt. Hoſ. 14. יחיו *reficient frumentum*: reficient

 ſeipſos

חַכָּה hacca, & אִתְחַכַּךְ ihtacac *fricatio* A
corporis, beſtiæ, aut panni.
מִתְחָאכָה *fricantia:* in Avic.

חכה duo ſignificata habet. I. חָכָה *biavit, inhiavit, ore aperto intuitus fuit, concupivit, expectavit, ſperavit.* Eſa. 30. *beati omnes* חוֹכֵי לוֹ *ſperantes in illum.* Piel חִכָּה *idem.* ¶ Variè conſtruitur: 1. abſolutè ponitur. 2. Reg. 9. *& fugies, & non* חַכֶּה, Targ. תְּסַכֵּי *reſpicies:* expectabis. ¶ 2. cum אֶת. Job. 32. *& Elihu* חִכָּה, Targ. הֲוָה מְכַן *erat expectans* אֶת *ipſum Jobum.* Et אֶת ſubintellecto. Hoſ. 6. וּכְחַכֵּי אִישׁ גְּדוּדִים *& ſicut expectant virum latrunculi:* ſicut latrones (turmæ) præſtolantur B
viatorem prætereuntem, ut illum ſpolient vel occidant. Eſt infinitivus, & ' pro ה poſitum. Targ. וּכְמָא דִּמְסַכֵּר אֱנָשׁ לְמַשְׁרִין *& ſicut expectat homo turmas.* L x x. καὶ ἡ ἰσχύς σου ἀνδρὸς πειρατοῦ *& fortitudo tua viri piratæ.* legerunt וּכֹחֲךָ, à כֹּחַ *fortitudo.* Hieron. *& quaſi fauces virorum latronum.* legit וּכְחִכֵּי, à חִכִּים *fauces:* חֵךְ *faux.* Hoſiander non correxit.

II. Arab. חכה, & חכי haci, & אחכי ahci *recitavit, narravit, locutus, fabulatus, affatus fuit, clamavit cum gemitu:* de avibus, *garrivit.* Actor. C
29. verſ. 43. פחכי *& narravit hunc ſermonem Paulo.* Johan. 18. v. 34. אם אחרון חכוה לך ענִי *an alij narraverunt hoc tibi de me?* יֻחְכִי *narratur:* in Avic.

Haqui & athaqui *imitatus fuit.*

Nom. מחכי muhacci *querulus, garrulus, mimus.*

חאכי haci *narrator, orator, hiſtoricus:* Plur. חאכיין hacijn *hiſtorici.* D

חכיה hiceia *hiſtoria, narratio, oratio, ſermo, clamor, garritus:* Plur. חכיאת hiceiit *hiſtoriæ, annales.*

תחכיה tahcia *imitatio, illuſio:* Plural. תחכיאת tahcijt *idem.*

חכל. Inde חַכְלִילִי *rubicundus.* Gen. 49. חַכְלִילִי עֵינַיִם *coloratus* ſeu *rubicundus oculis à vino:* ob copiam vini, quod bibit: quia rubedo oculorum apparet in vini potatoribus. idem quod כָּחַל *coloravit:* literis transpoſitis, & ל geminato. ſicut alij fuco, ita E
tu vino coloratus eris. *facies rubida plerumq; ex vinolentia:* Suetonius in Vitellio.

חַכְלִלוּת *rubedo.* Prov. 23. v. 29.

חכם tria ſignificata habet. I. חָכַם, Chald. & Syr. חֲכַם *ſapuit, ſapiens, doctus, eruditus, peritus, aſtutus fuit.* Prov. 23. *fili mi, ſi* חָכַם *ſapuit cor tuum.* 1. Reg. 4. וַיֶּחְכַּם, Targ. וַחֲכַם *& ſapiebat præ omnibus hominibus.* Piel חִכֵּם, Chald. חַכֵּם: Hiphil הֶחְכִּים, Chaldaic. אַחְכֵּם *ſapientem, peritum reddidit, docuit, erudivit.* Pſalm. 105. *& ſenes* יְחַכֵּם *ſapientes reddet.* Job. 35. *& præ avibus cœli* יְחַכְּמֵנוּ *reddet nos ſapientes.* Pſalm. 19. *teſtimonium Domini certum,* מַחְכִּימַת פֶּתִי *erudiens ſimplicem.* Hithpael הִתְחַכֵּם, Chald. אִתְחַכַּם *ſapiens factus eſt, ſapienter & aſtutè egit.* Exod. 1. נִתְחַכְּמָה לוֹ, Targ. נִתְחַכַּם לְהוֹן *ſapientes erimus contra eos:* ſapienter eos opprimamus. Eccl. 7. *& ne* תִּתְחַכַּם, Targ. תתחכם *ſapiens ſis valde.* Prov. 27. חֲכַם, Targ. אתחכם *ſapi, fili me.*

Nom. חָכָם, Chald. חַכִּים, Arabic. חַכִּים hacim *ſapiens, peritus, doctus, eruditus, artifex.* Arab. *artiſta, medicus* & *pharmacopola, ſtudioſus, auditor:* Plur. חֲכָמִים, Chaldaic. חַכִּימִין, Arab. חֻכַּמָא huceme *ſapientes, docti*, Arab. *medici.* Foem. חֲכָמָה *ſapiens, perita:* Plur. חֲכָמוֹת *ſapientes, peritæ.* Gen. 41. *non eſt intelligens* וְחָכָם, Targ. וְחַכִּים *& ſapiens ſicut tu.* Eſa. 3. וַחֲכַם חֲרָשִׁים *& ſapientem fabrorum:* peritiſſimum, ingenioſiſſimum. Prov. 14. חַכְמוֹת נָשִׁים *ſapientes mulierum:* ſapientiſſimæ. Jerem. 9. *& ad* הַחֲכָמוֹת *ſapientes mittite ut veniant:* peritas planctus & lamentationis: quæ noverunt excitare fletum verbis ſuis. Avic. אלחכים אלפאצל גאלינוס *medicus excellens Galenus.* ¶ Rabb. חֲכָמִים *ſapientes*, qui traditionum autores & doctores, *Phariſæi.* ¶ Rabb. item חֲכָמָה *obſtetrix:* à ſapientia in puerperio adhibenda.

חָכְמָה, Chald. חָכְמְתָא, Syr. חֶכְמְתָא & חֶכְמוּ, Arab. חִכְמָה hicma *ſapientia, peritia, aſtutia, ſcientia, ars.* Arab. *Philoſophia:* Plur. חָכְמוֹת, Chald. חָכְמָן, Syriac. חֶכְמָן *ſapientiæ, ſcientiæ:* quod ſapientia à plurib. doceatur. Prov. 9. *principium* חָכְמָה *ſapientiæ, timor Domini.* Jerem. 8. וְחָכְמַת־מֶה *& ſapientia cujus eſt ipſis?* quid ſapientiæ? Targum וְחוּלָק בְּחָכְמְתָא *& pars in ſapientia non eſt illis.* Rabb. חָכְמַת תְּכוּנָה *Mathematica.* חָכְמָה הַטִּבְעִית *ſcientia naturalis,* Phyſica. חָכְמַת הָאֱלֹהוּת *Metaphyſica.* חָכְמַת הַמִּסְפָּר *Arithmetica.* חָכְמַת הַשִּׁיעוּר *ſcientia menſura,* Geometria. חָכְמַת הַחֶשְׁבּוֹן *Computus.* חָכְמַת חִבּוּר הַנִּגּוּנִים *Muſica.* חָכְמַת הַכּוֹכָבִים *Aſtronomia.* שֶׁבַע חָכְמוֹת *ſeptem artes liberales:* 1. דִּקְדּוּק *Grammatica.* 2. הִגָּיוֹן *Dialectica.* 3. מְלִיצָה *Rhetorica.* 4. חשבון *Arithmetica.* 5. תשבורת *Geometria.* 6. תכונה *Aſtrologia.* 7. שיר *Muſica.* חָכְמַת הַמַּזָּלוֹת *Theoria Planetarum.*

Syr. חכימאית *ſapienter, prudenter.*

Avicenna, אלחכמה הו נטרי ועמלי *Philoſophia eſt Theorica & Practica.* אלחכמה אלאולי *philoſophia prima:* Metaphyſica: בחכמה bihicma *in ſapientia:* ſapienter.

II. Chald. & Syr. חֲכַם, Arab. חכם hacam: Piel. חכם *novit, cognovit.* Chald. Gen. 38. הַכֶּר, Targ. חַכֵּם *cognoſce quæſo an ſit tunica filij tui.*

lij tui. Gen. 4. *homo* יָדַע, Targ. חַכִּים *cognovit uxorem ſuam.* Syr. Matth. 1. v. 25. *nec* חכמה חַכְמַהּ *cognovit eam.* Joh. 21. *omne* חָכֵם *noſti tu.* Luc. 1. v. 34. *vir non* חָכִים *cognitus eſt mihi.* 2. Timoth. 3. וַנחַכְּמוּנָךְ *ut erudiant te ad vitam.* Arab. Actor. 43. v. 17. ואחכמון *& exponent coram te.* Gen. 1. v. 2. ועיר מחכמה *& incognoſcibilis.* A

III. Arabic. חכם hacam *cognovit cauſam, judicavit, tulit, dixit ſententiam, litigavit, contendit, condemnavit, multavit.* Pſalm. 10. ליחכם *ut judicet pupillum* Actor. 42. verſ. 17. תחכאמני *judicabis me juxta legem.* Luc. 7. חכמת *judicaſti.* Alcor. לִיחְכֻם בֵּינַהֻם *ut judicet inter eos.* Alcor. וַאחְכֻם בֵּין אַלְנַאס באלחק *& judica inter homines verum.* B

אסתחכם aſtahcam *confirmatus fuit.* Luc. 11. verſ. 19. הם יחכמון עליכם *illi judicabunt ſuper vos.* Matth. 12. v. 7. לם תחכמוא עלי מן לאדנב לה *non judicaſſetis ſuper eo cui non eſt peccatum:* condemnaſſetis.

Nom. חאכם hacim *judex, arbiter:* Plur. חכמא hucama *judices.*

חֻכְם hucm *judicium, condemnatio, ſententia.* חכמאן *Judicia duo.* Pluralit. אַחְכַאם ahcam *judicia.* Ⰼ חכומה *cauſa.* C

מחכום mahcum *judicatus, condemnatus.*

מַחכמה mahcama *locus judicij, tribunal, conſiſtorium, auditorium, capitulum:* Plural. מחאכם mahacim *tribunalia.*

חכאם hucam *juſtitia.* Ⰼ חֻכְמִי hucmi *judicialis.*

חכים אַעואר hacim anaid *judex morum, cenſor.*

חכן. חֶכֶן *ſerpens ad caput caudam reflectens*, anni ſymbolum. D

חֲכִינָה & חֲכִינָא חֲכִין *piger.* Ⰼ חֲכִינוּת *&* חכינות *pigritia, deſidia.*

חכר. Rabb. חָכַר *locavit, conduxit,* Ⰼ חוֹכֵר *conductor, conducens agrum.*

חלל octo ſignificata habet. I. חָלַל idem quod חול, *doluit,* &c, per metonymiam, *violatus fuit*; dolor enim violationem ſequitur. Cùm de rebus animatis dicitur, *ſauciatus, vulneratus, caſus, occiſus fuit.* Pſal. 109. *cor meum* חָלַל *vulneratum eſt intra me.* Targ. שְׁפִי *contritum eſt.* Pſal. 77. v. 11. *& dixi* חַלּוֹתִי E הִיא *cades mea eſt*: occiſio mea, mors mea: exilij diuturnitas. pro חַלּוֹתִי, ob vicinitatem alterius accētus. Eſt infinitivus חלות loco nominis. Targ. מַרְעִיתִי *infirmitas mea.* Lxx. *nunc* ἠρξάμην *cœpi.* Piel חלל *violavit, ſauciavit, vulneravit, vulnere necavit, cecidit, occidit.* Ezech. 20. *& non potentia in manu* מְחַלְלֶךָ *occidentis te.* Targ. מְחַבְּלָךְ *corrumpentis te.* Ezech. 32. מְחַלְלֵי־חֶרֶב *occiſi gladio.* Hiphil הֵחֵל *doluit.* Hoſ. 8. v. 10. וַיָּחֵלּוּ *& doluerunt parum ob onus regis principum.*

Nom. חָלָל *violatus, ſaucius, vulneratus, ex vulnere mortuus, caſus, occiſus:* Plur. חֲלָלִים *violati, ſaucij, vulnerati.* Deut. 21. v. 1. *ſi invenietur* חָלָל, Targ. קְטִילָא *interfectus in terra.* Gen. 34. *filij Jacob venerunt* עַל־הַחֲלָלִים *ſuper occiſos.* Targ. לְחַלָּצָא קְטִילַיָּא *ad exuendum interfectos.* Job. 39. v. 30. *& ubi ſunt* חֲלָלִים *occiſi, ibi eſt*: de aquila. ita Chriſtus: *ubi cadaver, ibi aquila.* Num. 19. *qui attigerit ſuper facie terræ* בַּחֲלַל חֶרֶב, Targ. בִּקְטִיל חַרְבָּא *in occiſo gladio.* Thren. 4. *meliores fuerunt* חַלְלֵי חֶרֶב *occiſi gladio,* מֵחַלְלֵי רָעָב *quàm enecti fame.*

II. חָלַל *ſecuit, incidit, perforavit, excavavit*: de rebus corporeis inanimatis.

חָלִיל *fiſtula, tibia,* quæ eſt חָלוּל *cava,* & decem habet foramina parva: Plur. חֲלִילִים *tibiæ.* Eſa. 5. v. 12. *tympanum* וְחָלִיל, Targ. וְאַבּוּבָא *& tibia.* Eſa. 30. v. 29. *& gaudium cordis, tanquam ambulantis* בֶּחָלִיל *cum tibia.* Targum כְּמָא דְנָגְרִין בְּתוּרְתָא בְּאַבּוּבָא *ſicut qui pergunt in confeſſione in organo.* Jerem. 48. verſ. 36. *ideo cor meum ſuper Moab* כַּחֲלִלִים, Targ. כְּכִנּוֹרָא *ſicut cithara ſtrepet, & cor meum ſuper viros Kirheres* כַּחֲלִילִים *ſicut tibia, perſtrepet.* Targ. כְּזְמַר אַבּוּבִין דְּוַי *ſicut cantus tibiarum triſtis*: intelligit tibias lugubres, quibus canebatur carmen lugubre in funeribus, ut habes Matth. 9. v. 23. & in Talm. חֲלִילִים לְכַלָּה וְלַמֵּת *tibiæ ad ſponſam & ad mortuum.* חלילין לכלה לשמח חתן וכלה או למת לקונן: *&* גוי שהביא חֲלִילִין בשבת לא יספוד בהן ישראל *gentilis qui attulerit tibias, non planget illis Iſrael.*

Inde Verbum חָלַל *tibia cecinit, ad tibiæ cantum ſaltavit, chorum duxit.* Pſalm. 87. v. 7. *& cantores* כְּחֹלְלִים *ſicut tibicines, annunciabunt laudes Domini*: ſaltatores. Piel. חלל *tibia cecinit.* 1. Reg. 1. v. 41. *& populus* מְחַלְּלִים בַּחֲלִלִים *tibicinantes in tibijs* (canentes tibijs) *& gaudentes gaudio magno.* Targum מְשַׁבְּחִין בְּחִנְגָּא *laudantes in choreis.*

Syr. חִלּוּלָא *tripudium, nuptiæ.*

Rabbin. חֲלִילָה *revolutio reciproca, gyratio,* qualis fit in choreis.

חַלּוֹן *feneſtra, foramen,* per quod lux diurna illabitur: Plur. חַלּוֹנִים & חַלּוֹנֵי: Foem. חַלּוֹנוֹת *feneſtræ.* 2. Reg. 13. *aperi* הַחַלּוֹן, Targ. כַּוָּא *feneſtram.* Joſ. 2. *ligabis* בַּחַלּוֹן, Targum בְּחַרְכָּא *in feneſtra.* Gen. 8. *& aperuit Noe* חַלּוֹן, Targum כַּוַּת *feneſtram arcæ.* Jerem. 9. *quia aſcendit mors* בְּחַלּוֹנֵינוּ *per feneſtras noſtras*: ſicut clauſa turris altæ janua, patent feneſtræ, per quas ingrediuntur aſcendentes.

מְחִלּוֹת *foramina, caverna, antra, voragines terræ,* in quibus aquæ fluunt. Eſa. 2. *& ingredien-*

Digitized by Google

A *gredientur in ſpeluncas petrarum* וּבִמְחִלּוֹת עָפָר *& in cavernas pulveris.*

חַלָּה *placenta:* quæ ex quacunq; maſſa Sacerdoti debeatur: Plur. חלות *placentæ.* 2. Reg. 6. v. 18. חַלַּת לֶחֶם, Targ. גריצתא *placentam panis unam.* pro quo ſcribitur, 1. Par. 16. כִּכַּר לֶחֶם *tortam panis.*

Rabb. חָלִיל & חָלוּל *cavus, concavus, inanis, vacuus.* חֲלָלִין *concavitates.*

Chald. חוּלִיל *ſecuris:* Plur. חוּלְלִין *ſecures, bipennes.*

Syriacè חוּלְנָא *antrum, receſſus.*

Rabb. חלל *cavitas cordis, ventriculus.*

Arab. אחליל *virga viri:* à cavitate.

III. חָלַל de rebus ſacris, *violavit, polluit, maculavit, prophanavit, corrupit, proſtituit, contempſit, abolevit, irritum fecit.* Niphal, נִחַל *prophanatus fuit.* Ezech. 7. וְנִחֲלוּ, Targ. וְיִתַּחְלוּן *& prophanabuntur ſanctuaria eorum.* pro נִחֲלוּ. Ezech. 22. וְנִחַלְתְּ *& prophanaberis in te.* Ezech. 25. *Euge ſuper ſanctuario meo, quia* נִחָל *prophanatum eſt.* Eſa. 8. v. 10. *nam quomodo* יֵחָל *prophanabitur?* præcedit, שְׁמִי *nomen meum.* Piel חלל *prophanavit.* Eſa. 43. וַאֲחַלֵּל *& prophanabo principes ſanctitatis.* Targ. וְאַפֵּים *& polluam.* Eſa. 47. חִלַּלְתִּי, Targ. אַפֵּיסַת *pollui hæreditatem meam.* Ezech. 29. וְחִלְּלוּ *& prophanabunt ſplendorem tuum.* Targ. וִיחַבְּלוּן *& corrumpent.* Gen. 49. *tunc* חִלַּלְתָּ *prophanaſti ſtratum meum.* Deut. 20. v. 6. *qui plantavit vineam, & non* חִלְּלוֹ *prophanavit eam, eat & revertatur in domum ſuam, ne fortè moriatur in bello, & alius* יְחַלְּלֶנּוּ *initiet eam.* L x x. *καὶ οὐκ ηὐφράνθη ἐξ αὐτοῦ nec lætus fuit ex ea.* acceperunt pro הִלֵּל *illuſtris, lætus fuit:* ob litera-

D rum ה׳ח׳ ſimilitudinem. Jerem. 31. v. 5. *iterum plantabis vineas in montibus Samariæ: plantaverunt plantatores* וְחִלֵּלוּ *& prophanārunt.* licitè uvis ejus veſcetur. Fructus vineæ plantatæ, & arborum conſitarum tribus primis annis erant immundi, nec attingebantur: quarto anno erant ſacri, & comedebantur à ſacerdotibus: quinto anno fiebant prophani, & licebat plantatoribus earum, ijs veſci. Aut quod in

E vineis ſolerent exercere choreas, cum ipſas initiarent. Hiphil. הֵחַל, Chald. אַחֵל *prophanavit, polluit, irritum fecit.* Ter: Num. 30. v. 3. יַחֵל *prophanabit verbum ſuum.* Targ. יְבַטֵּל *irritum faciet.* pro יְחַלֵּל, punctis retroactis. Ezech. 39. v. 7. *non* אַחֵל *polluam nomen ſanctitatis meæ.* Levit. 21. v. 9. *ſi* תֵחֵל *polluerit ſcortando.* ¶ Syr. Matth. 12. מְחַלִּין *violantes ſabbathum.*

Nom. חָלִיל, Chal. חוּלוּל *prophanatio, res prophana, impura, abſurda, inconveniens.* uſurpatur autē ſemper cum ה paragogico, חָלִילָה *res prophana ſit mihi, abſit, prohibeat Deus:* vox prohibitionis & abominationis. Geneſ. 18. חָלִלָה לְּךָ *abſit tibi, ne facias juxta verbum hoc, ut occidas juſtum cum impio, & ſit ſicut juſtus, ſic impius,* חָלִלָה לָּךְ *abſit tibi.* L x x. *μηδαμῶς σὺ nequaquam ſic facies.* 2. Sam. 20. v. 20. *& reſpondebat Joab, & dicebat:* חָלִילָה חָלִילָה לִי *abſit, abſit mihi, ſi devoravero.* L x x. *ἵλεώς μοι abſit mihi.* Gen. 44. חָלִילָה לַעֲבָדֶיךָ, Targ. חַס לְעַבְדָךְ *abſit ſervis tuis, ne faciant juxta verbum hoc.* L x x. *μὴ γένοιτο ne fiat.*

Rabb. Verb. חוּל *prohibuit, avertit.*

B חֲלָלָה *mulier prophana, communis, publicum ſcortum.* Levit. 21. *viduam & ejectam* וַחֲלָלָה, Targ. וַחֲלִילָא *& communem ſcortantem, illas non ducet.*

חִלּוּל הַשֵּׁם *prophanatio nominis divini.*

חוֹל *prophanus, dies prophanus:* Plural. Chald. חוּלִין *prophani.*

Chald. חִלּוֹנִי & חִלּוֹנָאָה *prophanus, laicus.*

Syr. חַלָּא *pulvis, & vagina.* Luc. 10. *etiam* חלא *pulverem, qui adhæſit pedibus veſtris.* Joh. 18. *pone gladium* בְּחַלְתָא *in vaginâ ſua.*

C IV. Hiphil הֵחֵל. Chald. אַחֵל *cœpit, incepit, exorſus eſt.* Gen. 6. *cùm* הֵחֵל *cœpiſſet homo multiplicari ſuper terra.* Targ. שְׁרִיו *cœpiſſent filij hominis.* Joſ. 3. אָחֵל, Targ. אֲשָׁרֵי *incipiam magnum te efficere.* Ezech. 9. v. 6. *& a ſanctuario meo* תָּחֵלּוּ *incipietis.* וַיָּחֵלּוּ, Targ. וּשְׁרִיו *& inceperunt in viris ſenibus.* Hoſ. 8. וַיָּחֵלּוּ *& inceperunt parum ab onere regis principes.* Gen. 10. *ipſe* הֵחֵל, Targ. שָׁרִי *incepit eſſe fortis.* Hophal הוּחַל *cœptum, inceptum fuit.* Gen. 4. אָז הוּחַל לִקְרֹא *cœptum eſt prædicare in nomine Domini.* Targ. שָׁרִיו *cœperunt filij hominis orare.* Tunc publicè cœptum fuit prædicare de vero Deo doctrinam, & refutari idololatriam. Lxx. *οὗτος ἤλπισεν hic ſperavit.* acceperunt אז pro זה *iſte.* ſcilicet Enos. Et הוּחַל, pro הוחל, à יָחַל *ſperavit.*

Nom. תְּחִלָּה *initium, principium, exordium:* Plur. Rabb. תְּחִלּוֹת *principia.* Gen. 13. *ubi fuerat tentorium ejus* בַּתְּחִלָּה, Targum בְּקַדְמִיתָא *in initio.* Lxx. *τὸ πρότερον prius.* Hoſ. 1. v. 2. תְּחִלַּת דִּבֶּר *initium ſermonis Domini per Hoſeam.* ſic, Marci 1. *ἀρχὴ initium Evangelij Jeſu Chriſti.* Gen. 41. *ſicut* בַּתְּחִלָּה, Targum בְּקַדְמִיתָא *in initio.* Lxx. *τὴν ἀρχὴν prius.* ſic, Joh. 8. *τὴν ἀρχὴν prius quod & loquor vobis.* Hebr. 2. *ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα.*

הַתְחָלָה *principium.* Inde Verb. Rabb. הִתְחִיל *initium fecit, incepit,* ut ת fiat radicale.

אַתְחוּלֵי infinitivus Talmudicus, *incipere:* aut nomen, *initium.*

V. Chald. חֲלַל *lavit, abluit.* Levit. 16. *crura* וְרָחַץ, Targ. חֲלַל *lavit aquis.* Ruth. 2. וְרָחַצְתְּ, Targ. וְתַחֲלִילִי *& lavabis, & ungeris.*

VI. Arab.

VI. Arabic. חלל halal, & חל: Hiphil. אחלל A ahlal *ſolvit ligatum, diſſolvit concretum, liberavit, reſolvit, diſſuit, diſcinxit:* de concretis, *liquefecit, liquavit, fudit:* de arboribus & vitibus, *abnodavit* vel *enodavit, nodis purgavit.* Pſalm. 116. חללת *ſolviſti vincula mea.* Matth. 16. v. 19. ומא חללתה עלי אלארץ יכן מחלולא פי אלסמואת *& quod ſolveris ſuper terra, erit ſolutum in cælis.* Joh. 2. חלוא *ſolvite templum hoc.* Joh. 5. יחללך *liberum eſt tibi:* licet tibi. Paſſ. אנחלל anhalal, & אתחלל athalal, & אנחל anhall *ſolutus, reſolutus, liquefactus fuit.* Marc. 7. אנחל *ſolutum eſt vinculum linguæ ejus.* In Geogr. B מאיהא ראים אלגמור לא ינחל אלא פי איס קלאיל פי זמן אלציף *aqua ejus ſemper congelata, non liqueſcit* (reſolvitur) *niſi in diebus paucis in tempore veris.* Act. 29. v. 33. ואנחלת *& ſoluta ſunt vincula omnium.* 2. Pet. 3. v. 12. ותנחל *& liqueſces.*

Nomen חל hall, Foem. חלה halla, & תחליל tahlil *ſolutio vinculi,* aut *humoris liquefactio, liquamen, diſſolutio, reſolutio, liberatio:* Plur. חלאת hallat *ſolutiones, liberationes.*

אנחלאל inhilel *reſolutio, liquefactio, enodatio.* C

מחללת *reſolventia:* in Avicen. מחלול mahlul *ſolutus, reſolutus, liquefactus.*

אחליל *virga,* membrum virile.

Alc. 2. אחל אללה אלביע וחרם אלרבוא *conceſſit Deus emptionem, & prohibuit fœnus.* אחל לכם ציד אלבחר *licita* (conceſſa) *eſt vobis venatio maris.*

VII. Arab. חלל halal, & חל hall, idem quod Hebræis חול, *expectavit, praſtolatus, moratus eſt, manſit, habitavit, penetravit.* Luc. 3. v. 2. D חלת כלאמה אללה עלי יוחנא *manſit ſermo Dei ſuper Johannem:* deſcendit. Act. 19. v. 24. חל *deſcendit Sp. S. ſuper eos:* manſit. Pſal. 37. תחל *penetret gladius ipſorum.* Pſalm. 74. חללת *habitaſti in eis.* Pſalm. 84. יחלון *habitabunt in* מחל *domo ſanctitatis tuæ.* Alcoran. ויחל עליכם עצבי *& incumbet vobis ira mea.* יחלל *idem.* Hiphil אחל ahall *habitare fecit, collocavit.* Pſal. 23. *in loco paſcuoſo* אחלני *collocavit me.*

Nom. מחל mahall *habitatio:* Plur. מחלה mahalla *habitationes, caſtra, manſiones.* E

Rabbin. חלול, Arab. חלה *ſtola, induſium:* Plur. Arab. חלל *ſtolæ.*

VIII. Chald. חל, Arab. cum ח punctato, חל chall *acetum, ſuccus acidus, omphacium, vinum corruptum.* Num. 6. חומץ, Targ. חל *acetum vini.*

Verb. Arab. חלל challal *acidū fecit.* Paſſ. אתחלל atchallal *acidus factus eſt, aceſcere.*

חלאלת chalâla *acetum, acor, acrimonia, aditas ſtomachi:* Plur. חלאל chalal *acrimoniæ.*

מחלל muchallal *acidus, acetoſus.* מחללין muchallalin *acidi, acetoſi.*

A יתחלחל *ingredietur.* יתחלחל *rarificabitur* in Avic.

חלא. Inde חלאה, & cum ה paragogico. חלאתה *ſpuma, ſordes.* convenit cum אלה. Ezech. 24. *olla quæ* חלאתה *ſpuma in ea,* וחלאתה *& ſpuma ejus non egreſſa eſt ex ea.* Targum וזהומתה *& ſordities ejus.*

Arab. חלא *vacuus fuit,* in חלה quære.

חלב tria ſignificata habet. I. חלב, Chald. חלב, Arab. חליב halib *lac noviter mulctum,* pinguedo quæ bibitur. Deut. 14. v. 21. *non coques hædum* בחלב אמו *in lacte matris ſuæ:* B dum adhuc ſugit. Targ. *non comedetis carnem* בחלב *in lacte.* Exod. 31. v. 31. *ad terram fluentem* חלב, Targ. חלב *lacte & melle:* abundantem omnibus rebus ad victum & delicias neceſſarijs. Gen. 49. *& albus dentes* מחלב *propter lac:* ob copiam lactis, quod comedet. Erūt enim in terra ejus paſcua bona pro ovibus. 1. Sam. 7. *& accepit Samuel agnum* חלב *lactis unum:* adhuc lactentem. Job. 10. v. 10. *an non* כחלב *ſicut lac, fundes me?* loquitur de ſemine fœminæ, quod C initio fluidum eſt, poſtea coagulatur calore naturali, qui eſt in ſemine maſculi. Eſa. 60. v. 16. *& ſuges* חלב גוים *lac gentium:* comedes bonum terræ gentium. patach in tzere.

Arab. חלב halab *mulgendo profluit,* aut *egreditur:* activè, *mulſit animalia* aut *olivas,*

חליב hallib *mulgendi capras* aut *olivas actio, mulſio, ſorbitio, ſuccus, mulſum.*

מחלב mahleb *mulgens, caprimulgus:* Plur. D מחאליב muhalib *caprimulgi, unguæ, aves magnæ.*

מחלבה mahlaba *mulctra:* vas, quo lac, dum mulgetur, excipitur: Plur. מחאלב mahalib *mulctræ.*

מחחלב *quod emulgetur, egreditur, transmittitur.*

חלבאן halben *venæ emulgentes.* Item, *ureteres.* חלבה halva *fœnum græcum.* Matth. helbe, hebbe, olba.

חלבא hulva *lupinus.* חאלבי *aſter, Atti-* E *cus.* חליב *pavidus.*

Rabb. חלבן, quaſi חלב ביצה *lac ovi, albumen ovi.*

II. חלב *adeps, pinguedo* quæ editur, lacti coagulato ſimilis: Plur. חלבים *adipes, pinguedines.* Eſt autem pinguedo ſeparata à carne, & detracta. Deut. 32. וחלב צאן *& lac ovium cum* חלב *adipe arietum.* Levit. 7. *omnem* חלב, Targ. תרב *adipem bovis comeditis.* Job. 13. v. 27. בחלבו, Targ. בשומנה *in pinguedine ſua.* Geneſ. 4. *de primogenitis gregis ſui* ומחלבהן, Targ. ומשמניהון *& de adipibus eorum.* Pſal. 73. *egreſ-*

Digitized by Google

A *egreſſus eſt* מֵחֵלֶב *præ pinguedine oculus ejus:* eminent oculi ejus præ copia pinguedinis. contrà macilentorum oculi ſunt depreſſi, profundi, immerſi. ¶ Deinde חֵלֶב *adeps*, accipitur pro *præcipuo, præſtantiſſimo in rebus inanimatis*, ſicut adeps præcipua pars eſt carnis in animalibus: per metaphoram. Gen. 45. *& edite* חֵלֶב *adipem terræ*. Targ. טוּבָא *bonitatem:* optimũ quodq;. Num. 18. v. 29. *ex omni* חֶלְבּוֹ *pinguedine ejus*. Targum שׁוּפְרֵהּ *pulchritudine ejus:* pulcerrimo quoq;. ſic, v. 30, & 32. Num. 18. v. 12. *omnem* חֵלֶב *adipem olei*. Targ. טוּב *bonitatem, & omnem* חֵלֶב *pinguedinem*. Targ. טוּב *bonitatem muſti & fru-* B *menti*. Pſal. 81. v. 17. מֵחֵלֶב *de adipe frumenti ſatiabit te*. Targ. מִטּוּב *de bonitate:* præſtantiſſimo in tritico, flore farinæ.

חֶלְבּוֹן *pinguedo:* Chaldaic. *albumen oculi*. Ezechiel. 27. *ſicut vinum* חֶלְבּוֹן *pinguedinis*. Targ. חֲדַת מְבַשַּׁל *novum coctum*.

חֶלְבְּנָה *aroma mali odoris, ſuccus arboris*, ſicut mel nigrũ. Arab. מיעה miah *ſtorax, galbanũ*.

Propr. חֶלְבּוֹן *locus Damaſci*, ubi bonum vinum proveniebat. Ezech. 27. בְּיֵין חֶלְבּוֹן C *in vino Chelbon*.

Rabb. חֵלֶב מְכַסֶּה *pinguedo operiens, adipalis, omentum*.

III. Arab. cum ח punctato, מַחְלַב machlab *calcar:* Plur. מַחָאלִיב machalib *calcaria*.

חלג Arab. אִחְתֶלָאג ichtelig *palpitatio, tremor:* in Avicen.

In Geogr. חלג *ſinus maris:* Dual חלינאן *duo ſinus maris*. אלחָלִיג אַחְצַר *ſinus viridis*, mare Perſicum. D

אתחלג *exeſus eſt vermibus*.

חלד duo ſignific. habet. I. חֶלֶד *tempus, ſeculum, ætas*, ſenſim aut paulatim adrepẽs, decurrẽs, accedẽs vitæ curriculũ. *Aetas iners ſubrepit*. Pſ. 17 *ab hominibus* מֵחֶלֶד *de ſeculo, pars eorum in vita*: ab hominibus temporis. Pſ. 89. *memento, ego quàm* (ſim) חָלֶד *ſeculum*. Targ. דִּי אֲנָא אִתְבְּרֵיתִי מִן עַפְרָא *quòd ego creatus ſum ex pulvere*. Pſal. 49. *auribus percipite omnes habitatores* חָלֶד *ſeculi*. Targ. אַרְעָא *terra*. Lxx. *οἰκουμένην*, Arab. חלד heled *terra*. Job. 11. *& à* E *meridie ſurget* חָלֶד, Targ. גְּשָׁמָךְ *corpus tuum*. Pſal. 39. וְחֶלְדִּי *& ætas mea quaſi nihil coram te*. Targum וְגַשְׁמִי *& corpus meum*.

חֹלֶד, Chald חוּלְדָּא. Arab. cum ח punctato, חַלְדָּה chalda *muſtela, martes ſcythica*; à rependo, aut paulatim progrediẽdo. Levit. 11. הַחֹלֶד, Targ. חוּלְדָּא *muſtelam & murem*. Rabb. חולדות קְטַנּוֹת *muſtela, & martes ſcythica*.

Verb. Syr. חֲלַד *repſit, irrepſit, ſenſim ſubijt, introivit, ſe inſinuavit*. 2. Tim. 3. v. 6. דְּמַחְלְדִין *qui irrepunt in domos*.

A חָלוּרִית & חֲלָדִית *cancer*, morbus, latius ſerpens in corpore. 2. Tim. 2. v. 17. *ſermo eorum ut γάγγραινα*. Syr. חַלְדִיתָא *cancer*.

Rabb. חֲלוּדָה *rubigo*, latius in ferro ſerpens & ſeſe dilatans.

II. Arab. cum ח punctato, חלד chalad *manſit, remanſit, permanſit, perſeveravit*. חלד challed *collocavit*. Gen. 2. וחלדה *& poſuit eum in paradiſo*.

Nom. חַלְדָּה chalda *ſpaſmus, convulſio*. מחלוד machlud *convulſus*.

In Geogr. *inſulæ* באלחלדאת *fortunatæ*.

חליד chalid *perennis, jugis, permanens*. B

חלד halad *duratio:* Plu. חלוד *permanentia*.

1. Tim. 1. v. 16. חיאת אלחלד *vita æterna*.

חיאה אלחאלד alhalid *ſemper vivum*.

חָאלֵד *permanens:* Plur. חאלדון *permanentes*. Alc.

חלה tria ſignificata habet. I. חָלָה, idem quod חול & חָלַל *doluit corpore* vel *animo:* corpore, *infirmus, debilis, ægrotus fuit, ægrotavit:* animo, *triſtis fuit, ægrè tulit*. Eſa. 38. *in die illo* חָלָה, Targ. מְרַע *ægrotavit Ezechias, uſq; ad* C *mortem*. Eſa. 39. *quod* חָלָה, Targ. מְרַע *ægrotaſſet*. Jud. 19. v 7. וְחָלִיתִי, Targ. ואחלוש *& debilitabor*. 2. Reg. 1. v. 5. וַיָּחַל. Targ. וְאִתְמְרַע *& ægrotabat*. pro וַיֶּחֱלֶה. Animo: 1. Sam. 22. *nec eſt* חוֹלֶה, Targ. דְּכָאֵב *qui doleat ex vobis ſuper me*. Prov. 23. *percuſſerunt me, non* חָלִיתִי. Targ. אַכְרָאִית *dolui*. 1. Sam. 19. חוֹלֶה, Targ. שְׁכִב מְרַע *decumbit ægrotus ipſe*. Niphal נֶחְלָה *dolore affectus fuit*. Hierem. 10. v. 19. נַחְלָה מַכָּתִי *ægrotans plaga mea:* eſt כְּבֵאֲבָה. Lxx. *ἀλγηρὰ ἡ* D *πληγή σου dolorosa plaga tua*. Eſa. 7. v. 11. *in die* נַחֲלָה *dolore affecta*, ſcil. מַכָּה *plaga:* ſequitur, כְּאֵב *doloris*. Hieron. *in die hæreditatis*. Lxx. *quo die κληρώσῃ ſortieris*. pro נַחֲלָה. ſicut habetur, Jer. 30. v. 12. *&* נַחְלָה מַכָּתֵךְ *dolore affecta eſt plaga tua*. & Nahum. 3. נַחְלָה מַכָּתֶךָ, Lxx. *ἐφλέγμανεν intumuit*. Ezech. 34. הַנַּחְלוֹת *dolore affectas non roboraſtis, &* הַחוֹלָה *ægrotam non ſanaſtis*. Hierem. 14. מַכָּה נַחְלָה *plaga ægra valde*. Lxx. *ὀδυνηρὰ dolorosa, gravis, dura ut dolor magnus*. Amos 6. *& non* נֶחְלוּ *dolore affecti* E *ſunt ſuper contritione Joſeph*. Targum כָּאֵב לְהוֹן *dolet illis*. Lxx. *οἱ κλῆροι αὐτῶν ſortes ipſorum*. Hier. *hæreditatem acceperunt*. acceperunt pro נָחַל *hæreditavit*. Piel חִלָּה *dolore affecit, ægrotare fecit, in morbum conjecit*. Deut. 29. *& ægritudines ejus, quibus* חִלָּה, Targum אַמְרַע *ægrotare fecit Dominus, in ea*. Lxx *ἀπέστειλε immiſit*. Pſ. 77. *& dixi* חַלּוֹתִי *ægrotare meum hoc, mutatio dextræ Dei*. Lxx. *νῦν ἠρξάμην nunc incepi*. acceperunt pro הֵחֵל *incepit*. ¶ Et cum nomine פָּנִים *facies, vultus*, eſt *fatigare aliquem precibus, rogare, orare cum*

reverentia, precari, deprecari. Horat. lib. 1. Od. 2. *prece qua fatigent Virgines ſanctæ minus audientem Carmina Veſtam.* Exod. 32. v. 11. וַיְחַל מֹשֶׁה אֶת פְּנֵי יְהוָה *& dolore affecit Moſes faciem Domini.* Targ. וְצַלִּי מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ *& oravit Moſes coram Domino.* 1. Sam. 13. v. 12. וּפְנֵי יְהוָה לֹא חִלִּיתִי *& faciem Domini non dolore affeci.* Targ. וְקֳדָם יְיָ לָא צַלֵּיתִי *& coram Domino non oravi.* Jerem. 26. v. 19. וַיְחַל אֶת פְּנֵי יְהוָה *& dolore affecit faciem Domini.* Targ. וְצַלִּי קֳדָם יְיָ *& oravit coram Domino.* Pſalm. 45. v. 13. *cum munere faciem tuam* יְחַלּוּ *dolore afficient.* Targ. יְשַׁחֲרוּן *quærent.* Job. 11. v. 19. וְחִלּוּ, Targum וִישַׁחֲרוּן *& quærent faciem tuam.* 2. Reg. 5. v. 3, & 6. Pſal. 119. v. 5. Prov. 19. v. 6. Pual חֻלָּה *dolore affectus fuit.* Eſa. 14. v. 10. *etiam tu* חֻלֵּיתָ *dolore affectus fuiſti ſicut nos.* Hiphil הֶחֱלָה *dolore affecit.* Eſa. 53. *Dominus voluit conterere eum,* הֶחֱלִי *dolore affecit*; pro הֶחֱלָה, aut הֶחֱלִיא, literis אהוי, ſeu verborum ordinibus permutatis. Hoſ. 7. v. 5. *in die regis noſtri* הֶחֱלוּ *ægrotare fecerunt principes lagena vini*: principes in morbum conjecerunt regem potationibus. Targum שָׁרִיו לְמִשְׁתֵּי עִמֵּהּ חֲמַר *cœperunt bibere cum ipſo vinum.* accepit pro הֶחֱלוּ, ab הֵחֵל *cœpit, incepit.* ſic & Lxx. ἤρξαντο, Hieron. *cœperunt.* Hophal. הָחֳלָה *dolore affectus fuit.* 1. Reg. 22. *educite me de bello, quia* הָחֳלֵיתִי *dolore affectus ſum*: vulneratus ſum, ut cum חָלַל conveniat, permutatâ ordinum ſignificatione. Hithpael, הִתְחַלָּה *fecit aut ſimulavit ſe ægrotare.* 2. Sam. 13. *cuba ſuper lecto tuo* וְהִתְחָל, Targ. וְאִתְמְרַע *& ſimula te ægrotare.*

Nom. חֳלִי & חֹלִי *dolor, ægritudo, morbus*: Plur. חֳלָיִים, & י in א mutato, חֳלָאִים *dolores, morbi.*

מַחֲלָה, Foem. מַחֲלָה *idem.* 2. Paral. 21. v. 15. *& tu es* בָּחֳלָיִים *in morbis multis,* בְּמַחֲלַה מֵעֶיךָ *in morbo viſcerum tuorum: quoad egrediantur viſcera tua præ* החלי *morbo, dies ſuper dies.* Eccl. 5. *& ira multa,* וְחָלְיוֹ *& ægritudo ejus, & indignatio*: ægritudo animi. ¶ Rabb. חֳלִי מֵעַיִם, & מַחֲלַת מֵעַיִם *morbus inteſtinorum, colica paſſio*: potius dyſenteria.

מַחֲלָיִים, à מַחֲלוֹת: & תַּחֲלֻאִים, à תַּחֲלוּת, *morbi, dolores.*

חֲלִי, Foem. חֶלְיָה, Arab. חלי *ornamentum ad depellendos morbos comparatum*: Plural. חֲלָאִים, Arab. חלאות *ornamenta.*

אַחֲלַי & אַחֲלֵי *utinam*, vox precantis. 2. Reg. 5. v. 3. אַחֲלֵי אֲדֹנִי *utinam, mi domine, coram propheta, qui eſt in Samaria.* Targ. טוּבֵי *bene, domine*: petitiones domini mei ſint coram propheta.

Rabbin. חוליות חוליות *vertebræ, ſpondyli.* חֻלְיַת השדרה *vertebra ſpinæ* aut *dorſi.* ¶ חֻלְחֹלֶת *inteſtinum rectum.*

A II. Chald. & Syr. חֲלִי, Arab. חלו hulu *dulcis, ſuavis*: Plural חַלְיִין, Foemin. חַלְיָן, Arab. חלוין hulvin, & חלות *dulces, ſuaves.* Jud. 14. *quid* מָתוֹק, Targ. חֲלִי *dulce eſt præ melle?*

חֵילָא, & חוּלִי, & חליות *dulcedo.* Jud. 10. *an deſeram* מָתְקִי, Targ. חולי *dulcedinem meam?* Arab. חלו אללסאן hulu alliſin *dulcis linguâ, ſuaviloquus.*

חלאוי halavi *dulciarius piſtor*: Plu. חלאויין halaviin *dulciarij piſtores.*

חֲלָוָה hiliva, & חֲלִיָה hilia *tonus, accentus.*

Verbum חלא hallî *dulcoravit, indulcavit.* Paſſ. אתחלא athalli *indulcari, dulceſcere.* תחליה tahliâ *dulcoratio.*

B III. Arab. cum ח punctato, חלא chali *ceſſavit, amotus, deſertus, vacuus, evacuatus fuit.* Hiphil אחלי achlî *dimiſit, amovit, vacuavit, evacuavit, deſeruit, deſolavit, deſtruxit, vaſtavit.* Matth. 19. verſ. 7. *detur libellus repudij* וְתַחְלֵי *& dimittatur.*

חלא chala *amotio, vacuitas, evacuatio, deſolatio, deſertum.*

C חאלי chali, & מחלי mochli *evacuatus, vacuus, deſolatus, deſertus.*

חָאלִיָה chalia *deſerta, ſylva.*

פִּי חַלְוָה *ſecretò.* Matth. 20. v. 17.

תַחְלִיָה tachlia *ceſſatio, dimiſſio, ſolutio.* Matth. 1. v. 19. *& cogitabat* בתחליתהא *de dimiſſione ejº occulta*: ſeu *de dimiſſione ejus ſecretò.*

חלן. Chaldaic. חֲלָן *ſolvit.* Inde חֵילִין & חֲלוּנָא, Rabbin. חֲלוּן *albugo, macula oculi.* ¶ חֲלוּנָא *peplum.*

D Arabic. חלזון *limacia.* Mattheol. *halzun, balzum.*

חלח. חֲלַח *Hhelahh*, locus in quem Salmanaſar Aſſyriorum rex, devaſtata Samaria, Iſraelitas transtulit.

חלט tria ſignificata habet. I. חָלַט *rapuit, arripuit, feſtinavit.* ſemel. 1. Reg. 20. v. 33. *& feſtinabant* וַיַּחְלְטוּ הֲמִמֶּנּוּ *& arripuerunt an ex ipſo, & dixerunt frater tuus Benhadad.* Targum וַחֲטָפוּהָא מִנֵּהּ *& rapuerunt illud ab ipſo.* Lxx. καὶ ἀνελέξαντο τὸν λόγον ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ *&*

E *elegerunt ſermonem ex ore ejus.* Cum audiſſent ex Ahab, *vivit adhuc frater meus?* rapuerunt hoc reſponſum ex ore ipſius, & ſtatim dixerunt, *frater tuus*; cum antea *ſervus tuus dixiſſent.*

Rabbin. מֻחְלָט *abſolutum, ſimplex.* בְּמֻחְלָט *ſimpliciter.*

II. Chald. & Syr. חֲלַט, & חֲלֵט, Arab. cum ח punctato, חלט chalat, & Hiphil אחלט achlat *miſcuit, immiſcuit, admiſcuit, commiſcuit, pinſuit, temperavit, interpoſuit*: de pictura, *interpolavit, illuminavit.* Chald. 2. Sam.

Digitized by Google

A Sam. 13. וּתְלַבֵּב, Targ. וּתְחַלֵּט *& miſceat coram me.* Syr. Luc. 13. v. 1. *quòd Pilatus* חֲלַט *miſcuiſſet ſanguinem ipſorum.* HITHP. אתחלט. Syr. אִתְחַלַּט, Arab. אחתלט achtalat *miſcuit ſe.* Prov. 14. *& ſtultus* מִתְעַבֵּר *tranſit* & *confidit.* Targ. מִתְחַלַּט *immiſcet ſe.* legit מתערב *immiſcens ſe.* literis בי tranſpoſitis. Prov. 20. *ne* תִּתְעָרַב, Targ. תתחלט *admiſcearis.* Syr. Hebr. 3. v. 14. אִתְחַלַּטְן *cõmixti ſumus cum Chriſto.* Arab. Pſalm. 26. אחאלט *commiſcebor iniquis.* Pſal. 106. ואחתלטוא *& cõmixti ſunt inter gentes.* 2. Theſ. 2. v. 14. *nec* תתאלטוה *commercium habeatis cum eo.* Hebr. 3. v. 14. אתחלטנא *participes facti ſumus Chriſti.*

B NOM. Syr. חֲלוּטָא & חולטן *mixtio, commixtio.* ✠ חֲלוּטִין *commixtiones.*

חֲלִיטָא *placenta:* PLUR. חֲלִיטָן *placenta.* ✠ חולטָא *ſtellio.*

חֲלוּט *manſio*, in qua includebatur de lepra ſuſpectus, per ſeptem dies.

חֲלִיטָא *ornamentum* aureum, margaritis decoratum: PLUR. חֲלִיטָן *ornamenta.*

C Arab. חַלט chalt. FORM. חַלְטָה chalta, & אחתלאט ichtelit *mixtio, ſocietas, chaos:* PLUR. חַלְטַאת chaltat *mixtiones.*

מַחלוט machlut *mixtus, vinum corruptum:* PLUR. מַחלוטין machlutin *mixti.*

חַסן אַלחַלט *bene temperatus.*

Deinde חִלט chilt *humor, apoſtema:* Plur. אַחלאט achlat *humores, apoſtemata.* ✠ חַלְטִי chalti *humoroſus.* ¶ חלט מחמוד & חִלט גַיִּד chilt gaid *humor laudabilis*, bonus. חלט רדי *humor malus.* חִלט פי אַלעֵינין *humor oculorum.* Avicen. אלחלט גסם רטב סַאיל יסתחיל אליה

D אַלעִדָא אַולָא *humor eſt corpus humidum liquidũ, in quod convertitur nutrimentum principio.*

III. Syr. חֲלַט *proprium & peculiare fuit, proprietatem habuit.* Rabb. החליט *idem.*

מוּחְלָט *ſimplicitas.* במוחלט *ſimpliciter, abſolutè.* ✠ לַחֲלוּטִין *propriè, peculiariter, abſolutè, in perpetuum.*

חלך Inde חֵלֶךְ, & cum ה paragogico, חֵלְכָה *infirmus, ægrotus, afflictus, miſer, pauper:* Plur. חלכָאים *afflicti, miſeri.* Pſalm. 10. *oculi ejus* לחלכָה *ad miſerum reſpicient.* Targ. לְמִסכִינַיָא *ad pauperes.* Ibidem. *& cadet in viribus ejus*

E חלכָאים *cœtus pauperum.* In margine notatur legendum eſſe חֵל כָּאִים, quaſi חיל *exercitus, cœtus, multitudo*, & נִכָּאִים *percuſſi, afflicti, miſeri.* ita חֵלְכָה, quaſi חיל נכה, à חַיִל *exercitus, &* נִכָּה *percuſſit.* ✠ Arab. נהר חליך.

חלם duo ſignificata habet. I. חֲלַם, Chald. & Syr. חֲלַם, & אֲלַם, & עֲלַם *deciſus, ſpiſſus, craſſus, pinguis, groſſus;* per metalepſin, *incolumis, ſanus, ſanatus, confortatus, robuſtus fuit, revaluit, convaluit.* Job. 39. verſ. 4. יַחְלְמוּ,

A Targ. מִתְחַלְּין *roborantur*, vel *roborabuntur filij ipſorum, creſcentque in frumento.* Pſalm. 126. *fuimus* כְּחֹלְמִים *ſicut convaleſcentes.* Targum הֵיךְ מַרְעַיָא דְאִתַּסִּיו *ſicut ægroti, qui ſanati ſunt:* ut captivitas morbo, & ſanationi liberatio comparetur. LXX. ὡς παρακεκλημένοι *ſicut conſolati.* acceperunt pro חמלים, à חָמַל *pepercit*, ob vocum חָלַם & חָמַל ſimilitudinem. Alij, *ſicut ſomniantes:* ex ſignificatione ſecunda. Chald. Deut. 31. *confortare* וֶאֱמָץ, Targ. וַעֲלַם *& eſto robuſtus.* PAIL. Syr. אִתְחַלַּם *ſanatus fuit.* Joh. 4. *quo tempore* אתחלם *ſanatus eſſet.* Marc. 5. v. 23. וְתִתְחַלְמִי *& ſanabitur, & vivet.*

B HIPHIL. החלים, Syr. אַחְלֵם *denſavit, incraſſavit, roboravit, ſanavit.* Eſa. 38. v. 16. וַתַּחֲלִימֵנִי *& roboraſti me.* ſequitur: *& vivifica me.* Targum וְאַחִיתַנִי *& ſanaſti me.* Joh. 5. v. 15. דְאַחלְמֵה *qui ſanaverat eum.*

NOM. חָלוּם, Chald. חֲלִים, & אֲלִים, & עֲלִים *fortis, ſanus:* in malum, *contumax, pertinax.* Syr. Matth. 9. v. 12. *non indigent* חֲלִימֵא *valentes medico.* Actor. 23. v. 30. הֲוִי חֲלִים *vale.*

חלימות & עַלמות *robur, ſanitas.*

C חַלְמוּת, Chald. הַלְמוֹן *craſſities ovi, vitellus.* Job. 6. *an eſt ſapor in albumine* חַלָּמוּת *vitelli?* Targ. בחלבון בִּיעָתָא וְחַלמוֹנָא *in albumine ovi & vitello.*

Chald. אוּלָם *craſſus, denſus.* ✠ אֲלִימוּת & עַלְמוּת *craſſities.*

Rabb. חֲלְמָה *denſum lutum.*

חוֹלֶם *ſanus, perfectus:* & in Grammatica, punctum vocale, quod valet *o* perfectũ.

חַלְמָאִית *ſanè, integrè, rectè.*

II. Per metalepſin, חָלַם, Chald. & Syr. חֲלַם,

D Arab. חלם halam, & אחלם ahlam *ſomniavit:* quia ſani ſomniant ea, quæ egerunt interdiu: & ex vaporibus craſſis ſeu concretis provenit ſomnus, quem ſomnia conſequuntur. Gen. 42. *& recordatus fuit Joſeph* הַחֲלֹמוֹת, Targ. חֶלְמַיָא *ſomniorum*, quæ חָלַם, Targum חֲלַם *ſomniaverat de ipſis.* Jerem. 23. v. 25. *audivi quæ dixerunt prophetæ prophetantes in nomine meo falſum, dicendo:* חָלַמְתִּי חָלָמְתִּי *ſomniavi, ſomniavi.* Targum בְּחֶלְמָא אִתְחֲוָא לִי *in ſomnio indicatum fuit mihi.* Joel. 2. v. 28. Al. 3. v. 1. חֲלֹמוֹת יַחֲלֹמוּן, Syr. Act. 2. verſ. 17. חֶלְמָא נַחְלְמוּן, Arab. יחלמון

E אלאחלאם *ſomnia ſomniabunt.* HIPHIL החלים. Jerem. 29. *nec obediatis* חֲלֹמֹתֵיכֶם *ſomnijs veſtris, quæ vos* מַחְלְמִים *ſomniatis:* per quæ vos conſulitis.

NOM. חֲלוֹם, Chald. חֵלֶם *ſomnium:* Plu. חֲלֹמוֹת, Chald. חֶלְמִין, Arab. אחלאם *ſomnia.* Gen. 20. *& venit Deus ad Abimelech* בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה, Targ. בְּחֶלְמָא דְלֵילְיָא *in ſomnio noctis, & dixit ei.* ſic in ſomnio admonentur Joſeph & Magi. Eſa. 29. *& erit* כַּחֲלוֹם *ſicut*

A *ſomnium viſionis nocturnæ*: res vana & inſtabilis. Joel 2. verſ. 28. vel 3. verſ. 1. *ſenes veſtri* חֲלֹמוֹת יַחֲלֹמוּן *ſomnia ſomniabunt*: viſiones habebunt. 7. Æneid. de ſacerdote: *ſomnoq́ petivit,*

Multa modis ſimulacra videt volitantia miris:
Et varias audit voces, fruiturq́ deorum
Colloquio.

Jerem. 27. *& ad* חֲלֹמֹתֵיכֶם *ſomnia veſtra*: illis qui ſomniant ſomnia veſtra. Syr. Matth. 1. *apparuit ei Angelus Domini* בְּחֶלְמָא *in ſomnio*.

אַחְלָמָה *gemma*, cor confortans; quamq; in digito geſtans plærunq; videt ſomnia, *amethyſtus*. Exod. 28. וְאַחְלָמָה *& amethyſtus*. B
Targ. וְעֵין עִגְלָא *& oculus vituli*.

חֹלְמֵי *ſomniator*. Jerem. 29. *& ad Samajam* נֶחֱלָמִי *ſomniatorem dices*: qui ipſis ſomniabat ſomnia, quod citò eſſent redituri in Hieruſalem. Targ. דְמִן חֲלַם *qui eſt ex Halem*. accepit pro gentili.

Rabb. חַלְמוּת *herba*, ſomnum conciliians, *malva*.

Arab. אִחְתִלַאם ihtelem *pollutio nocturna*, in ſomno contingens.

C **חלס**. duo ſignificata habet. I. Rabb. חוּלְסִית *elevatio, cumulus, acervus*.

חֲלוּסִית *fundus terræ*, ex qua formatur, aurum, argentum, vitrum.

II. Arab. cum ח punctato חלס challas *perfecit, complevit, peregit, finivit, abſolvit, expedivit, determinavit*. Paſſ. אתחלס atchallas *finitus, abſolutus fuit*.

Nom. חלאס chalas *finis, completio, abſolutio operis*.

D מְחַלִּס muchallis *completor, finitor*: Plur. מְחַלְּסִין muchallisin *finitores*.

אחתלאס ichtelis *celeritas*.

חלס chalas *rete*, in quo infans naſcitur, *chorion, ſecunda*.

Deinde חלס challas *aptavit coria*. Ab חַלָּאס *coriarius*.

חלע. Arab. cum ח punctato, חלע chala *exuit, expoliavit*. Epheſ. 3. verſ. 9. אחלעוא *exuite hominem veterem*. Actor. 10. verſ. 48. אחלע *exue calceos tuos*. Alc. Manna. פַאחְלַע נַעְלַיְך *& exue calceos tuos*.

E Nom. חלעה chala *expoliatio*.

Deinde Hiphil אחלע achla *diſlocavit membrum*.

חלע & אנחלאע *diſlocatio, luxatio*.

מְחַלַּע *paralyticus*: Plur. מְחַלְּעִין *paralytici*.

חלף quatuor ſignific. habet. I. חֲלַף, Chald. חֲלַף *mutavit, permutavit, commutavit, tranſmutavit, variavit* vel rem vel locum, *diſceſſit*; vel tempus, *præteriit, tranſiit, pertranſiit*; vel qualitatem, in bonum, *renovavit*: in

A malum, *corrupit, removit, perdidit, ſuſtulit*. Jud. 5. *vulneravit* וְחָלְפָה *& mutavit tempus ejus*: corrupit, perdidit. Pſalm. 90. v. 5. *manè ut fœnum* יַחֲלֹף *mutabitur*. v. 6. *manè florebit* וְחָלָף *& mutabitur*. Targ. וְיִסְגֵּי *& augebitur*: incrementum ſumet. Eſa. 2. v. 18. *& idola omnino* יַחֲלֹף *mutabitur*. Targ. יְסוּפוּן *ceſſabunt*: omnia peribunt; ex terra tollentur. Eſa. 24. חָלְפוּ *mutarunt ſtatutum*. Targum אַבְטִלוּ *aboleverunt*. 1. Sam. 10. וְחָלַפְתָּ *& mutabis inde & ultra*. Targum וְתֵהָךְ *& ibis*. Job. 4. *& ventus contra faciem meam* יַחֲלֹף *mutabit*. Targ. יְעַבַּר *tranſibit*. Eſa. 8. v.
B 8. וְחָלַף *& mutabit in Juda*. Targum וְיַעְדֵּי *& tranſibit*. Chald. Dan. 4. *donec ſeptem tempora* יַחְלְפוּן *tranſeant*. Pſalm. 8. עֹבֵר, Targum דְחָלֵף *qui tranſit vias maris*. Piel. חִלֵּף, Syr. שַׁחְלֵף & שַׁלְחֵף *idem*. 2. Sam. 12. verſ. 20. וַיְחַלֵּף, Targ. וְשַׁנִּי *& mutabat veſtes ſuas*. Syr. Actor. 28. שַׁחְלְפוּ *mutaverunt ſermones ſuos*. Chald. Pſalm. 15. *jurat proximo ſuo nec* יָמִיר, Targ. מְשַׁלְחֵף *mutat*. Syr. Gal. 1. דְנַשַׁחְלְפוּן *ut mutent Evangelium Chriſti*. Alcor. 2. יחלף
C אַלְלָה עַהְדָה *mutabit Deus pactum ſuum*. Paſſ. Syr. אִתְחַלַּף & אֶשְׁתַּחְלַף *mutatus, transformatus fuit*. Actor. 2. *ſol* נִתְחַלֵּף *mutabitur in caliginem*. Matth. 17. v. 2. וְאֶשְׁתַּחְלַף *& transformatus eſt Jeſus*. Hiphil. הֶחֱלִיף, Arab. אַחְלַף *idem*. Gen. 31. וְהֶחֱלִף, Targ. וְאַשְׁנִי *& mutavit mercedem meam decem vicibus*. Ibidem, וַתַּחֲלֵף, Targ. וְאַשְׁנִיתָא *& mutaſti mercedem meam*. Eſa. 9. v. 10. *& cedros* נַחֲלִיף *permutabimus*: in locum earum ſubſtituemus. Job. 20. תַּחְלְפֵהוּ *mutabit eum arcus æneus*. Hier.
D *fugabit eum*. præcedit, יִבְרַח *fugiet ab armis ferreis*. Eſa. 40. v. 31. *& expectantes Dominum* יַחֲלִיפוּ *permutabunt robur*. Targ. יוֹסְפוּן *addent*: augebunt, renovabunt vires: priuſquam conſumatur robur prius, veniet illis robur aliud à Deo: inſtaurabũtur. Job. 14. v. 7. *quia eſt ligno ſpes, ſi excindatur, & iterum* יַחֲלִיף *mutabit*. ſcil. robur. Targ. יַשְׁבְשֵׁב. Lxx. *ἐπανθήσει efflorebit*: producet truncum alium. ¶ Et interdum ſubintellecto כֹּחַ *robore*. Job. 29. *& arcus meus in manu mea* תַחֲלִיף *mutabit*. ſcilicet כֹּחַ *robur*.

Nom. חֵלֶף, Chald. חֲלַף *pro, vice, loco, propter, eò quod*. Rabb. *diverſitas*. Num. 18. חֵלֶף, Targ. חֲלַף *pro miniſterio ipſorum*.

חֲלוֹף, Fœm. חֲלִיפָה, Chald. שׁוּחְלָף *mutatio, permutatio, commutatio, diverſitas, differentia*: Plu. חֲלִיפוֹת *mutationes*. Prov. 31. *aperi os tuum pro muto in cauſa omnium* בְּנֵי חֲלוֹף *filiorum mutationis*: qui ſunt rei mortis & interficiendi; mutatio miſeriarum in bonos dies, dies mortis, eſt mutatio hominis ex vita in mortem. Targ. בְּנֵי עָלֵי *filiorum tui*.

Google

rum iniquitatis: qui loquuntur diverſum ab eo, quod corde cogitant. Job. 14. *donec veniat* חֲלִיפָתִי *commutatio mea.* Targ. חלופי חַיַּי *mutationes vitæ meæ*: abitus mei: qui enim naſcitur, venit: qui moritur, abit. Pſalm. 55. *non ſunt* חֲלִיפוֹת *mutationes illis.* de impijs, qui ſunt in perpetua felicitate: non mutatur ipſorum fortuna de bono in malum. 1. Reg. 5. verſ. 14. *& miſit eos in Libanum, decem millia in menſe,* חֲלִיפוֹת *mutationes:* per vices. cœtus, qui ſingulis menſibus mutabantur, ut hi abirent, illi advenirent: menſem unum eſſent in Libano, & duos menſes in domo Salomonis. Targum מְשַׁחֲנִן *diverſos.* Job. 10. חֲלִיפוֹת *permutationes, & exercitus apud me:* vices. Geneſ. 45. verſ. 22. *ſingulis dedit* חֲלִיפוֹת שְׂמָלוֹת *mutationes veſtium.* Targum אִצְטְלָוָן *ſtolas veſtium:* veſtes precioſiores, quæ alternatim aut per vices induuntur. veſtes ad hoc factæ ut permutentur, & una poſt alteram induatur. Homer. 8. Odyſſ. εἵματα ἐξαμοιβά *veſtimenta permutatoria.* Jud. 14. *& triginta* חֲלִפֹת בְּגָדִים *mutationes veſtium.* Targ. אִצְטְלָוָן *ſtolas.* Ibidem, ſubintellecto veſtium vocabulo: *& accepit arma ipſorum, & dedit* הַחֲלִיפוֹת *permutationes annunciantibus ænigma.*

מַחֲלָפִים *cultri majores*, quibus animalia mactantur, excoriantur & in membra diſſecantur. Eſdr. 1. מַחֲלָפִים *cultri novem & viginti.* unde Rabb. חלף *culter.*

חאליפין *cultri majores:* item, *cultrarij, victimarum mactatores.* & בית חֲלִיפוֹת locus, ubi ejuſmodi cultri reponebantur.

מַחְלָפוֹת *cincinni, capilli,* qui mutantur in ſenectute & caneſcunt; ſeu præciduntur. Judic. 16. verſ. 13. *ſi texueris ſeptem* מַחְלָפוֹת, Targ. גְּדִילַת *cincinnos capitis mei cum licio.*

Rabb. חלוף & הִתְחַלְּפוּת *varietas, commutatio, permutatio, diverſitas, contrarium.*

מַחֲלִיף & חלפני *trapezita*, qui nummos permutat. חלופה *pro ea.*

מְחַלֵּף & מִתְחַלֵּף, Syr. מְשַׁחְלַף, Arab. מְחְתַלַּף muchtallaf *varius, diverſus, mutabilis, permutabilis, commutabilis:* Pl. מְשַׁחְלְפִין *diverſi.*

Chald. חוּלְפָן, Syr. חֻלּוּפָא & שֻׁלְחִיפָא *precium* quod cum merce commutatur. Matth. 16. v. 26. ἀντάλλαγμα, Syr. חֻלּוּפָא *compenſationem animæ ſuæ.*

חַלְפִי *juncus mutabilis.*

חַלְפָא *ſtorea*, ex junco facta. Arab. חלפה halfa *ſpartum, alga.* חְחלוף *vicarius.*

II. Arabic. cum ח punctato, חלף chalaf, & חאלף, & אחתלף achtalaf *varius, differens, diverſus, diſcors, contrarius, legem transgreſſus, adverſatus, alienus, abalienatus, rebellis, ſeditioſus fuit, fefellit, rebellavit, defecit, diſſenſit, reſtitit, obſtitit, contradixit, diſconvenit, diſcordavit, diſceptavit.* Gen. 11. *anno centeſimo trigeſimo* חאלפוא *defecerunt:* rebellârunt. Pſal. 55. חַאלפוא *transgreſſi ſunt pactum ejus.* Luc. 12. v. 53. יחאלף אלאב אבנה *adverſabitur pater filio ſuo.* Marci 3. v. 25. וארא אחתלפת אהל אלבית *& cum contraria ſibi fuerit familia:* diſcordaverit. Alc. *Deus non* יחלף *fallet.*

Deinde חלף challaf *reliquit.* Matth. 22. *nec* חלף *reliquit prolem.* Paſſiv. אתחלף atchallaf *relictus fuit, remanſit.* Luc. 2. v. 42. ואתחלף עניבוא אלצבי יסוע פי ירושלם *& remanſit cum eis puer Jeſus in Jeruſalem.* Marci 12. verſ. 21. וחלף אמראתה *& dimittere uxorem ſuam.*

Nomen חלף, & חלאף chilif, & אחתלאף ichtilef, & מחלאפה machalafa *diverſitas, viciſſitudo, differentia, contrarietas, diſceptatio, contradictio, pugnantia, diſſenſio, diſcordia, diſconvenientia, transgreſſio, rebellio, ſeditio, factio, apoſtaſia, ſchiſma, reſiſtentia, adverſatio, confuſio.*

מוחלף muchallif *diverſus, contrarius, rebellis, ſeditioſus, factioſus, transgreſſor.*

מחתלף *varius, diverſus:* Plur. מחתלפה *varij, diverſi.*

מחאלף *adverſarius, alienus, impius:* Plur. מחאלפין *adverſarij, impij, extranei.*

אגסאם מחתלפה באלצורה *corpora diverſa in figura.* חלאף ולך *contrà.* מן חלף *retrò, poſt.*

III. Arab. cum ח punctato, חַלַף chalaf, & אסתחלף aſtachlaf *permutatus, ſubſtitutus fuit, ſucceſſit in locum alterius, vicem geſſit.* Hiphil אחלף achlaf *ſubſtituit, reſtituit, retribuit, pro debito ſatisfecit, compenſavit, recompenſavit, vindicavit.* אנחלף anchalef *recuperavit, recepit.*

Nom. מֻחְלִף muchlif *vindex.*

חלאפה chilefa *ſubſtitutio.* אסתחלאף iſtichlef *ſucceſſio.*

חַלִיפַה chalifa *ſubſtitutus, ſucceſſor, vicarius, prorex, locum tenens:* Plur. חַלַאיף chalaif *ſucceſſores, vicarij.* Alcor. יַא דַאוּד אִנַּא גַעַלְנַאךְ חַלִיפַה פִי אַלְאַרְץ *ô David, quia nos poſuimus te vicarium in terra.* Alcoran. 2. אִנִי גַאעִל פִי אַלְאַרְץ חַלִיפַה *ſi ego pono in terra vicarium.* Hoc autem nomine dicti fuerunt Muhammedis in imperio & religione ſucceſſores & vicarij. אַבוּ בַכְּר חַלִיפַה *Abubecer Chalifa*, qui poſt Muhammedem imperavit. ſocer Muhammedis, cujus uxor ſecunda Iſche, *ἄϊσα*, fuit illius filia. עֻמַר בן אלכטאב *Omer ὤμαρ*, Muhammedis ſocer. quia tertia Muhammedis conjunx

 Ofeſa,

Ofeſa, fuit Omeris filia. עֻתְּמָאן בן עַפָּאן *Othman*, ſocer Muhammedis. quia quarta Muhammedis conjunx fuit Fara, Othmanni filia. עָלִי *Hali*, gener Muhammedis ob Fatimam. Hi quatuor dicuntur Muhammedis agnati, ſoceri, generi, duces, tribuni militum, in religione & regno ſucceſſores. Et priores tres prope Muhammedem ſepulti ſunt in Medinaalnabi urbe. Hali autem in Cufa. Judæi כליפה ſcribunt. Eſt igitur חַלִיפַה *Chalifa* Muhamedanorum in religione & regno princeps, imperator, rex, dictator, papa, pontifex, &c.

A

B

חַלַאפַה chalâfa *califatus*, in religione & regno principatus. fuit initio unus Califa, ejuſque ſedes in Bagdad, dictus חליפה בגדאד *Chalifat Bagdad*. poſtea Ægyptij, ubi ſe Saracenis dediderunt, elegerunt ex Muhamedis progenie Califam, cujus ſedes erat Cayrum. Inde duo Califæ, Bagdadenſis & Cayrenſis. Bagdadenſium ultimus fuit מסתעצם *Muſtaaſam*, quem fame necavit Halano Tartarus, & Bagdad devaſtavit anno Chriſti 1253. Cayrenſium verò ultimus fuit Salim, quem occidit צאלח אלדין *Saladinus*.

C

Rabb. חלוף *ſucceſſor, vicarius*.

Arab. חַאלף chalef *ſalix*, ſpecies ſalicis. Matth. Bulef, Bhulles.

חלף *ſucceſſio, generatio*. ☧ חלפה *fluxus ventris*: in Avic. *dyſenteria*.

IV. Arabic. ſine puncto חלף halaf *juravit*. Pſalm. 15. יחלף *jurabit proximo ſuo, nec mentietur*. Pſalm. 89. וְחַלַפְת *& juravi Davidi ſervo meo*. Deut. *qui* חלף *juravit per nomen ejus*. Matth. 5. לא תחלף באסם רבך באלבא *non jurabis in nomine Dei tui mentiens*: non pejerabis. Matth. 5. verſ. 34. לא תחלפוא אלבתה *ne juretis omnino*. Matth. 23. verſ. 16. מן חלף באלהיכל ומן חלף בדהב אלהיכל יחטי *qui jurat per templum, & qui jurat per aurū templi, peccat*. Matth. 26. verſ. 74. חינין בדא יחרם ויחלף *tunc cœpit execrari & jurare*. Piel. חלף hallef *adjuravit, juramento obſtrinxit*.

D

E

Nom. מַחְלוּף mahluf *juratus*. ☧ מְסְתַחלף *adjurans*.

חַלַף פִי אַלבַטִיל halaf falbatil *falsò juravit, pejeravit*.

חלץ quatuor ſignificata habet. I. חֲלַץ, Chaldaic. חֲלַץ *traxit, extraxit, detraxit, ſubtraxit, eduxit, evulſit, exuit, removit, ſeparavit, ademit, abſtulit*. Deut. 25. וְחָלְצָה *& extrahet calciamentum de pede ejus*. Targum וְתִשְׁרֵי *& ſolvet*. Targum Jeroſol. וְתשלף *& extrahet*. Thren. 4. *etiam dracones* חָלְצוּ, Targum חַלְצַן *extrahunt mammas ſuas*. & abſolutè: Hoſ. 5. *ibunt ad quærendum Dominum, & non invenient*: חָלַץ *ſubtractus eſt ab eis*: ſeparatus eſt, receſſit, diſceſſit. Targum סַלֵּק שְׁכִינְתֵּהּ *abſtulit præſentiam ſuam*. Chaldaic. 1. Sam. 31. וַיַּפְשִׁיטוּ, Targ. וְחַלְצוּ *& exuerunt arma ejus*. Ibidem, לְפַשֵּׁט, Targum לְחַלָצָא *ad exuendum interfectos*. Piel חִלֵּץ, Chald. חַלֵּץ *idem*. Levit. 14. v. 4. וְחִלְּצוּ, Targ. וִישַׁלְּפוּן *& eruent lapides*. Syr. חֲלַץ *exuit, ſpoliavit*. Act. 19. v. 37. *nec templum* חֲלַצוּ *ſpoliârunt*. Col. 2. v. 8. *ne quis* נַחֲלְצְכוֹן *ſpoliet vos*.

A

Nom. חֲלִיצָה *veſtis*, quæ exuitur: Plur. חֲלִיצוֹת *veſtes* quæ permutantur: *veſtes mundæ*, ſic dictæ, quod aliæ induantur remotis alijs. 2. Sam. 2. verſ. 21. *& accipe tibi* חֲלִיצָתוֹ *veſtem ejus*. Targ. זֵינֵיהּ *armaturam ejus*. Jud. 14. v. 19. *& accepit* חֲלִיצוֹתָם *veſtes eorum*. Targ. זְיָנֵיהוֹן *arma ipſorum*. veſtes & arma eorum.

B

מַחֲלָצוֹת *veſtes* quarum aliæ exuuntur, aliæ induuntur, *induſia*. Zach. 3. *abſtuli à te peccatum tuum, & indui te* מַחֲלָצוֹת *veſtibus*. Targ. זַכְוָן *juſtitijs*: veſtibus mundis, quæ induuntur, cum aliæ exuuntur.

C

Rabb. חֲלִיצָה, de qua Ruth. 4. ☧ מַחֲלֵץ *trulla cementarij*.

II. חָלַץ, Arab. cum ח punctato, חַלַץ chalaz: Piel חלץ *extraxit* ex ærumna, miſeria, periculo, *eruit, eripuit, liberavit, ſervavit, ſalvavit*. Pſalm. 6. verſ. 5. חַלְּצָה, Targum פְּצֵי *libera animam meam*. Pſalm. 18. וְחַלְּצֵנִי, Targum יְשֵׁיזְבִנִּי *liberabit me, quia vult me*. Pſalm. 7. *ſi retribui pacifico meo malum*, וָאֲחַלְּצָה *ſed liberabo affligentem me fruſtra*. Targum וְרָחֵסֵת *& afflixi*. accepit ſignificatione prima: *ſpoliavi*. Arab. Matth. 1. verſ. 21. לאנה יְחַלִּץ שעבה מן חטאיאהם *quia ipſe liberabit populum ſuum à peccatis eorum*. Passiv. Matth. 24. verſ. 13. *& qui perſeverabit uſque ad finem*, יחלץ *ſalvus erit*. Pſalm. 3. וחלצני *& libera me*. Niphal נֶחֱלַץ *extractus, liberatus, ereptus fuit*. Pſalm. 60. יֵחָלְצוּן, Targum יִתְפָּצוּן *liberabuntur dilecti tui*. Prov. 10. *juſtus ex anguſtia* נֶחֱלָץ, Targum אִשְׁתֵּיזֵב *liberatus fuit*.

D

E

Deinde Arabic. חַלַץ *rectus, firmus fuit*. Pſalm. 78. תחלץ להו *rectum erat coram eo cor ipſorum*. 2. Cor. 1. v. 32. *at* תחלצוא לה *firmetis ei charitatem veſtram*. Cap. Joſeph: אִסתחלַצה לנַפסי.

Nom. Arab. חאלץ & חלאצה *ſalus, liberatio*. ☧ מֻחְלִץ mochliz *liberatio*. ☧ מֻאלִץ *rectus, purus*.

III. חָלַץ *extraxit* ex reliqua multitudine ſeu populo, *elegit, ſeparavit in militiam, expedivit, accinxit, armavit*. Niphal. נֶחֱלַץ *expeditus, armatus fuit*. Num. 32. *& nos* נֵחָלֵץ,

Targ.

Targum נזרז *expediemur:* armabimur. Numer. 31. החלצו, Targ. זרזו *expedimini ex vobis viri.* A

Nom. חלוץ *expeditus, armatus:* Pluralit. חלוצים *extracti, expediti, armati.* Joſ. 6. v. 13. והחלוץ *& expeditus præcedat arcam.* Targum ומזרזי חילא *& armati robore.* Tribus Ruben, & tribus Gad, & dimidia tribus Manaſſe: qui armati fratres præcedebant. Deut. 3. חלוצים, Targum מזרזין *armati tranſibitis coram fratribus veſtris.* Eſa. 15. v. 4. חלצי מואב *armati Moab vociferabuntur.* Lxx. ἡ ὀσφὺς *lumbus.* acceperunt pro חלצים ſequente. B

חלצים, Chal. literis ל״ר permutatis, חרצין *lumbi,* qui in expeditione accingi ſolent. Eſa. 32. *& accingite ſuper* חלצים, Targum חרצין *lumbos* Jerem. 30. *vidi omnem virum, manus ejus ſuper* חלציו *lumbis ejus, ſicut parturientes:* geſtus dolentium ob miſerias, inſtar parturientium. Job. 31. *ſi non benedicent me* חלציו *lumbi ejus:* quod à me tecti & veſtiti fuerint.

Syriacè חצין, eliſo ר: Matth. 3. *& cingulum* חצא *lumborum.* Lumbis a Sacræ literæ tribuunt tria: 1. *ſemen* ſeu *procreationem,* per ſynecdochen, quod vaſa ſeminaria lumbis vicina ſint. 1. Reg. 8. היוצא מחלציך *qui egredietur ex lumbis tuis.* Targum דתוליד *quem gignes.* Gen. 25. *& reges* מחלציך *ex lumbis tuis egredientur.* Targum מנך *ex te.* 2. *robur & ſtrenuitas.* Eſa. 5. *nec apertum eſt cingulum* חלציו *lumborum ejus.* 3. *expeditio & præparatio* ad iter, militiam, aut quemcunq; laborem. Job. 38. *accinge nunc ut vir* חלציך *lumbos tuos.* C D

Chaldaicè חרצא, Syriacè חצא *lumbus, dorſum.*

IV. Piel חלץ: Hiphil. החליץ *pinguefecit, ſaginavit.* Job. 38. v. 15. יחלץ *ſaginabit miſerum in miſeria ſua.* eſt יצל. Eſa. 58. v. 11. *& oſſa tua* יחליץ *pinguefaciet.* eſt ירשן. Targum וגופך יחי בחיי עלמא *& corpus tuum vivet in vita æterna:* liberabit. Lxx. πιανθήσεται *pingueſcent.*

חלק quatuor ſignificat. I. חלק, Chald. חלק: Piel חלק *diviſit in partes,* hæreditatem vel cibum: Aut *in ordines:* Item, miniſteria, *diſtribuit, partitus fuit.* Proverb. 17. *& inter fratres* יחלק, Targum נפלג *dividet hæreditatem.* Deuter. 4. *quæ* חלק *diſtribuit Dominus Deus tuus omnibus populis ſub cœlo.* Targum זמן *paravit.* Lxx. ἀπένειμε *diſtribuit.* Hieron. *creavit:* ex חלק Arabico. Deut. 29. v. 26. *& non* חלק *diſtribuit illis:* nec ullus eorum diſtribuit. Targum אטיבא *benefecerunt.* 2. Sam. 19. v. 30. *tu & Ziba* תחלקו *dividetis agrum.* 1. Paral. 24. ויחלקם *& diviſit eos per ſortes:* ſorte aſſignavit ipſius miniſteria. Et abſolutè: Hoſ. 10. חלק, Targum אתפלג *diviſum eſt cor ipſorum:* ſeparatum à timore Dei. Proverb. 29. חולק *dividens cum fure, odio habet animam ſuam:* qui cum fure participat, aliquid commune habet. Rabb. חלק לאיש כבוד *impertivit alicui honorem.* Niphal. נחלק *diviſus fuit.* Gen. 14. ויחלק, Targum ואתפלג *& diviſus ſuper eos nocte:* diviſus fuit cum ſervis ſuis in plures turmas, ut illos ex omni parte adoriretur, nec quiſquam eorum evaderet. Lxx. ἐπέπεσεν *irruit.* Rabb. נחלקו *diſſentiunt.* Piel חלק *diviſit, diſpertivit.* Pſalm. 22. יחלקו *divident veſtes meas ſibi.* Thren. 4. in Pe: *Ira Domini* חלקם *diviſit eos.* Lxx. μερὶς αὐτῶν *pars eorum.* legerunt חלקם, à חלק *pars.* Pual. חלק *diviſus fuit.* Amos 7. *& terra tua funiculo* תחלק *dividetur.* Hiphil. החליק *diviſit.* Eſa. 41. מחליק *dividens malleo laminam:* diducens. Jerem. 37. לחלק *ad dividendum inde in medio populi.* להחלק משם *ut divideret ſe inde,* ubi erat in medio populi: ut ſe ſubduceret ex urbe, metuens ne carceri includeretur.

Nom. חלק, Chald. חלק & חילק, per metatheſin, חקל, & חולק, & מחלק, Arabicè חקל hacal *pars, portio, hæreditas, prædium* aut *fundus hæreditarius,* ager ab alijs diviſus, poſſeſſio agrorum in multas partes diviſa, per ſynecdochen: pars quæ ex diviſione hæreditatis aut cibi alicui obvenit: Plural. חלקים, Chald. חקלין & חולקין *partes, agri.* Foem. חלקה, Chald חלקא: Pluralit. חלקות, Chald. חקלן & חלקן *idem.* 2. Sam. 20. v. 1. *non eſt nobis* חלק *pars in Davide, nec hæreditas nobis in filio Iſai:* communitas, ſocietas, conjunctio: nihil rei eſt nobis cum Davide, nihil commune. Ita Chriſtus ad Petrum: *non erit tibi pars mecum.* 2. Corinth. 6. v. 15. *quæ pars fideli cum infideli?* Job. 17. לחלק *de parte annunciabit ſodalibus.* Pſalm. 73. v. 24. *petra cordis mei* וחלקי *& pars mea, Deus in æternum.* Eſa. 61. *jubilabunt* חלקם, Lxx. ἐν ἀγροῖς αὐτῶν *in agris ſuis.* Hoſea 5. *comedet eos menſis cum* חלקיהם *agris ipſorum.* Geogr. ארץ אלחקל אלדי יד פן פיה אלערבא והי אשתראהא אלסיר לדלך. Inde Actor. 1. ἀκελδαμά, quod eſt, חקל דמא *ager ſanguinis.*

Chald. חקלי & חלקי *ruſticus, idiota.*

חלקה & מחלקת *partitio, diſtributio, ordo:* Plural. מחלקות, Chaldaicè מחלקן *ordines, vices.* 1. Paral. 28. *principes* המחלקות *ordinum, miniſtrantes regi.* Erat populus diviſus in duodecim partes, & ſingulis menſibus una pars miniſtrabat regi, qui ſuppedita-

bat ipſis ſumtus eorũ. Et hi parati erant ad bellum,& omne opus ejus iſto menſe. Et hoc omne fuit initium regni Salomonis. Inde Eſdræ 1. *per familias, & μεριδαρχίαι partitiones præfecturarum*. 1. Sam. 23. *propterea vocârunt locum illum* סֶלַע הַמַּחְלְקוֹת *petrã diviſionum*. quod ibi diviſi eſſent, unus ab altero. A

Rabb. נֶחְלַק *disjunctivus*. חִלְקִי *particularis*.

II. חָלַק diviſit in partes invicem æquas, *levigavit*, læve, planum aut glabrum reddidit. Lene enim aut glabrum eſt, cujus partes ſunt æquę: & aſpero ac hirſuto opponitur: ac propriè dicitur de rebus ad tactum pertinentibus, de lamina diducta, de oleo & butyro diffuſo. poſtea transfertur ad ſermonem & hujus organa: os, labia, linguam, guttur, quæ pro hoc accipiuntur: ac denotat *levitatem, ſuavitatem, blanditias, adulationem*. Pſalm. 55. v. 22. חָלְקוּ *levigârunt præ butyro os ſuum*. Targum שְׁעִיעַ יַתִּיר *blandiuntur magis quam butyrum*: blandis ſermonibus utuntur ut decipiant alios. Lxx. διεμερίσθησαν *diviſi ſunt*: ex ſignificatione prima. Hiphil. הֶחֱלִיק *idem*. Pſalm. 5. v. 10. *lingua ſua* יַחֲלִיקוּן, Targ. מְשַׁעֲיִין *blandiuntur*. Prov. 2. v. 16. Et Prov. 7. *ſermones ſuos* הֶחֱלִיקָה *levigavit*. Targum חֲלַיִן *dulces ſunt*. Lxx. καὶ οἱ λόγοις τοῖς πρὸς χάριν ἐμβάλλητ *ſi te ſermonibus gratioſis invaſeris*. Et abſolutè: Pſalm. 36. v. 3. *quia* הֶחֱלִיק אֵלָיו, Targ. שְׁעִיעַ לֵהּ *blanditur ſibi in oculis ſuis*. Prov. 28. *Qui arguet hominem perverſum, inveniet gratiam* מִמַּחֲלִיק, Targum מִן מְפַלֵּג *præ dividente linguam ſuam*: magis quam blandis utens ſermonibus. Lxx. γλωσσοχαριτοῦντος *qui lingua blanditur*. Prov. 29. *vir* מַחֲלִיק *blandiens contra proximũ ſuum*; ſc. שְׂפָתָיו *labiis ſuis*. Targ. דְּמִתְפַּלֵּג *qui dividitur à ſocio ſuo*. Eſa. 41. v. 7. מַחֲלִיק *levigans malleo*: qui malleo diducit laminas ſuper incude.

Nom. חָלָק *levis, glaber, lubricus, blandus*. Geneſ. 27. v. 11. *ecce Eſau frater meus vir*; חָלָק, Targ. שְׁעִיעַ *glaber*. Joſ. 11. v. 17, & 12. v. 7. *de monte* הֶחָלָק, Targ. פַּלִּיגָא *diviſo*: glabro, qui caret arboribus. Prov. 5. וְחָלָק *& lubricus eſt præ oleo palatus ejus*. Ezech. 12. וּמִקְסַם חָלָק *& divinatio lubrica*: dubia, falſa. Aut *blandi* (lubrici, falſi) *prophetæ* ſcil. Eſt Regim.

חֲלָקִים & חַלֻּקִים *lubricitates*. 1. Sam. 17. v. 42. *& elegit ſibi quinq;* חַלֻּקֵי אֲבָנִים *lubricitates lapidum ex torrente*. Targum שְׁעִיעֵי *levitates*: lapides læves, glabros, ſilices. Eſa. 57. v. 6. בְּחַלְּקֵי נַחַל *in lubricitatibus torrẽtis pars tua*: ſunt lapides glabri, læves & pulcri, qui ex flumine colliguntur. Lat. *in partibus*.

חֶלְקָה, Foem. חֶלְקָה *glabricies, blanditia*: Pl. חֲלַקּוֹת *lubricitates, blanditiæ*. Prov. 7. בְּחֵלֶק *in levitate labiorum ſuorum impellet eum*. Job. 17. *indicabit* לְחֵלֶק *blanditiem*. Gen. 27. *& ſuper* חֶלְקַת צַוָּארָיו, Targ. שְׁעִיעוּת צַוְּרוֹהִי *glabriciem cervicis ejus*: locũ glabrũ, qui erat in cervice ejus ſine pilis. Prov. 7. מֵחֶלְקַת לָשׁוֹן *à blanditiis linguæ alienæ*. Pſal. 73. *certè* בַּחֲלָקוֹת *in lubricitatibus pones eos*. Targ. בְּקַבְלָיָא *in tenebris*. Pſalm. 12. *labium* חֲלָקוֹת, Targ. שְׁעִיעָן *blanditiarum*: ſermo blandus, adulationes. Eſa. 30. *loquimini nobis* חֲלָקוֹת *blanditias*.

חֲלַקְלַקּוֹת & חֲלָקוֹת *lubricitates, blãditiæ*. Dan. 11. *& violantes pactum polluet* בַּחֲלַקּוֹת *in blanditiis*. Dan. 11. *& roborabit regnum* בַּחֲלַקְלַקּוֹת *blanditiis*. Jer. 23. *erit via illorum ipſis* כַּחֲלַקְלַקּוֹת *ſicut lubricitates*: ſicut viæ lubricæ, in quibus pes ambulantis in eis vacillat. Pſalm. 35. *fiat via ipſorum caligo*, וַחֲלַקְלַקּוֹת *& lubricitates*.

Arab. חלק חַלְק halc *guttur, glabrum & lubricũ, palatum, faux, gurgulio, trachea arteria, columellæ*: Plural. חלוק hulue *guttura, fauces*, in animalibus & montibus. חַלְק אַלְוָאד halc aluid *os fluminis*.

חלקום hulcum *vox*: Plur. חַלְקָאִים holcaim *voces*.

Verbum חַלַק halac, & אַחְלַק ahlac *levigavit, glabrum reddidit, raſit caput, pilos abraſit, totondit barbam aut pannum*. Act. 39. verſ. 9. לִיַחְלְקוּא *ut radant capita ſua*. Act. 33. v. 7. *poſtquam* חַלַק *raſit caput ſuum*. Alc. 2. וְלָא תַחְלְקוּא רֻיּוּסַכֻּם *& non radatis capita veſtra*. 1. Cor. 13. v. 5. תֻחְלַק *glabretur caput ejus*. מַחְלוּק *raſus*.

Nom. חַלָּאק hallac *tonſor, pannitonſor*: Pl. חַלָּאקִין hallacin *tonſores*. Foem. חַלָּאקָה hallàca *tonſtrix*: Plural. חַלָּאקָאת hallacat *tonſtrices*.

חַלְק halc: Fœm. חַלְקָה halca *tonſio, raſura*: Pur. חַלְקָאת halcat *raſuræ*. מַוְצִע אַלְחַלְק mauda alhalc *locus raſuræ*, tonſtrina. חלק אללחיה ואלראס *abraſio barbæ & capitis*: in Avic.

Rabb. חָלָק *levis*: בִּלְתִּי חָלָק *aſper*. חלקלקות המעים *lubricitas inteſtinorum*, lienteria.

III. Rabb. נֶחְלַק *diviſus, distractus fuit in diverſam partem & ſententiam, diſſenſit, diſceptavit, ſeditioſus fuit*. נֶחְלְקוּ *diſſentiunt, controvertunt, diſceptant*.

Nom. מַחְלֹקֶת, Chald. מַחְלְקָא *diviſio & disjunctio ſententiarum, diſſenſio, controverſia, opinionum diverſitas, ſeditio*: בַּעַל מַחְלֹקֶת *autor ſeditionis*, ut Abſalon & Adonias.

חִלּוּק *diſcrimẽ, differentia, diſſenſio, diverſitas*.
חָלוּק *induſium, aut veſtis ſuperior, chlamys*.
חֵלֶק ſpecies piſciculorum, *palus*.

IV. Arab. cum ח punctato, חַלַק chalac *creavit, procreavit, condidit, genuit, formavit, finxit, fecit*.

Digitized by Google

A *fecit.* Gen. 1. v. 1. בְּרֵישׁ חֲלַק אֱלָהּ אַלְסְּמוֹאת וְאַלְאַרְץ *principio creavit Deus cœlum & terram.* Eph. 2. v. 10. *ſumus* חלקה אלרין חֲלַקְנָא *opus ejus qui condidit nos.* Pſalm. 39. *quia tu* חַלַקְתְּנִי *creaſti me.* Pſalm. 86. *omnes gentes quas* חַלַקְתָּ *feciſti.* Alcor. 2. הו אַלְרִי חַלַק לַכֻּם מַא פִי אַלְאַרְץ גַמִיע *ipſe eſt, qui creavit vobis quod eſt in terra tota.* Alc. 29. חַלַקְתֻּךָ *feci te cum prius eſſes nihil.* Alcor. חַלַקְתַּנִי מִן נַאר פַּחַלַקְתָּהּ מִן טִין *creaſti me ex igne, & creaſti illum ex luto.* Pſalm. 93. *qui* יַא מַן יַחְלַקוּ לַא יחלקון *fingent l. borē.* Precat. יַחְלַק. Pasſ. חֻלִק chulic, & אנחלק archalac *factus, conditus, creatus, procreatus, genitus fuit.*

B Col. 1. v. 16. *per eum* חלק *conditum eſt omne.* Pſ. 104. *emittit Spiritum tuũ* וַיַחְלִקוּן *& creabuntur.*

Nom. מַחְלוּק *creatus.* ℞ מַחְלוּקַאת *res creata, creatura.*

חַאלִק chalic, & חַלַּאק *creator:* Pl. חַאלְקִין chalicin *creatores.* חַאלִק אַלְכֻּל chalic alcull *creator omnium.*

חַלְקָה chelca *creatio:* Plur. חלאק chilac *creationes, ſtudia.*

חַלִיקָה challca *creatura:* Plur. חַלַאִיק chalaic *creatura.*

C חֲלַק *idem:* Plur. אַחְלַאק achlac *creationes, facta, ſtudia, mores.*

חלקה *proportio.* חִלְקָה מְטוֹיָה chilca mutnia *proportio dupla.*

חלק chalc *gens:* Plural. חַלַאִיק chalaic *gentes.*

חלש duo ſignificat. I. חֲלַשׁ, Chal. חֲלַשׁ *dejectus, debilis, infirmus, ignavus fuit:* tranſitivè, *debilitavit, domuit.* Job. 14. v. 10. *& vir morietur* וַיֶּחֱלָשׁ *& debilitatus fuit.* Targ. מִתְמַקְמַק *tabeſcens.*

D Exod. 17. v. 13. וַיַּחֲלֹשׁ *& dejecit Joſua Amalec, & populum ejus acie gladij.* Targ. וְתַבַּר *& contrivit.* Lxx. καὶ ἐτρέψατο *& fugavit.* Exod. 32. v. 18. Hiphil. Chald אַחֲלַשׁ *dejecit, debilitavit, infirmavit, exuit, ſpoliavit, extraxit.* Lev. 9. וְהִפְשִׁיט *& exuet holocauſtum.* Targ. Jeroſol. וְיַחְלַשׁ *& excoriabit.*

Nom. חֲלָשׁ *dejectus, debilis, domitus:* Plur. Chaldaic. חַלָּשִׁין *debiles.*

חֲלוּשָׁה, Chal. חַלָּשׁוּת *debilitatio, dejectio, infirmitas.*

E Arab. חלשה *rapina.*

II. חָלַשׁ *jecit ſortem, ſortitus fuit.* Eſa. 14. v. 13. *dejectus es in terram* חוֹלֵשׁ *ſortiens ſuper gentes.*

Rabb. חוּלֵשׁ, Chal. חֲלָשׁ *ſors,* quæ proijcitur: Plur. חֲלָשִׁים *ſortes.*

חַלְשָׁא *paſta* ex dactylis & ſiſanis confecta.

חלת Arab. חִלְתִּית haltit *aſa, laſer.* חלתית אלטיב *aſa dulcis, laſer cyrenaicũ.* חלתית אלמנתן *aſa fœtida, laſer medicum.* ℞ חלת *manſit.*

חם tria ſignificat. I. חָמַם, Chal. חֲמַם & חַם

caluit, incaluit, calidus fuit aut factus eſt. Geneſ. 18. כְּחֹם, Targ. כְּמֵחַם *poſtquam incaluiſſet dies:* in meridie. Eſa. 44. v. 15. *& accepit ex illis* וַיָּחָם *& incaluit.* Ibidem v. 16. *etiam* יָחֹם *calefiet, & dicet, Euge:* חַמּוֹתִי *incalui, vidi focum.* accentus in ultima. Pſal. 38. חַם, Targ. וְחַם *incaluit cor meum.* Job. 30. *& radicem geniſtarum* לַחְמָם *ad incaleſcendum:* ut inde calefiāt. Niphal. נִחַם *calefactus fuit.* Deut. 15. v. 5. *quia* יֵחַם *calefiet cor ipſius.* Piel. חִמֵּם *calefecit.* Job. 39. *& in pulvere* תְּחַמֵּם *calefaciet.* Targ. תְּרַגֵּר *congregabit.* Lxx. θάλψει *fovebit.* Hithpael הִתְחַמֵּם *calefecit ſe.* Job. 31. *& de vellere agnorum meorum* יִתְחַמֵּם *calefaciet ſe.*

Nom. חַם *calidus:* Plur. חַמִּים *calidi.*

חֹם *calor, æſtus.* Gen. 8. *frigus* וָחֹם, Targ. וְחוּמָא *& æſtus.* Jerem. 51. בְּחֻמָּם *in calore ipſorum ponam compotationes ipſorum:* in tempore caloris ipſorum in convivio.

חום *aduſtus, fuſcus, niger.* Gen. 30. *& omne pecus* חוּם, Targ. שְׁחוּם *aduſtum*; fuſcum, nigrum.

חַמָּה *calor.* Pſalm. 19. *& nihil eſt abſconditum* מֵחַמָּתוֹ *à calore ejus.* ¶ Deinde *Sol,* calidus & mundum calefaciens. Job. 30. v. 28. *niger inceſſi abſq.* חַמָּה *ſole:* ſine æſtu & fuſcatione ſolis. Lxx. ἄνευ θυμοῦ, Hieron. *ſine furore.* accepit pro חֵמָה *ira.* Eſa. 25. v. 3. *& pudeſcet* הַחַמָּה *ſol:* ſolis cultores. Lxx. *& cadet* τεῖχος *murus.* acceperunt pro חוֹמָה *murus.*

חַמָּנִים *ſolaria,* ſimulacra ad ſimilitudinē orbis ſolaris facta, ab ijs, qui ſolē pro Deo colebant. Eſa. 17. v. 8. *lucos* וְהַחַמָּנִים *& ſolaria.* Targ. וְחַנְסְנַסְיָא *delubra.* Hāc autem idololatriam ita deſcribit Benjamin Judæus in Itinerario: *Gens ex filijs Chus, aſtrorum contemplatrix, ſolem pro Deo colit, aris frequentibus & magnis extra urbem, per omnia loca ad dimidium milliare extructis. Summo itaq. manè communiter excurritur, aditurq. Sol, cui in cunctis aris ſimulacra ſunt ſacrata, ad ſimilitudinem orbis ſolaris magicis artibus conſtructa. Exoriente autem ſole orbes illi incendi videntur, magnoq. ſtrepitu ſonant. Habent autem ſinguli ſingulas acerras in manibus, tam fœminæ, quam viri, omnesq. pariter ſoli thura adolent.* Sunt qui intelligant ſimulacrum Hammonis. Sed hoc ita deſcribitur à Joſepho ben Gorion, lib. 2. cap. 6. *Amon eſt vir mediocris ſtaturæ, non ſenex, nec juvenis, & in fronte ejus duo cornua, ſicut cornua bovis, & barba ſeu mentum ejus, ſicut mentum canis.* Macrob. lib. 2. cap. 21. *Hammonem, quem deum, ſolem occidentem Lybies exiſtimant arietinis cornibus fingunt, quibus maxime id animal valet, ſicut Sol radiis.* 2. Reg. 23. *& abolevit equos, quos dederant reges Juda, ſoli* &c. *& currus ſolis combuſſit igni.*

Propr.

Digitized by Google

Propr. חָם *Ham*, Noë filius, inde terra Cham, Ægyptus. Pſalm. 105. *& Jacob peregrinus fuit* בְּאֶרֶץ חָם *in terra Cham*: in qua Chamus ipſe habitaverat. Chamo Africa obtigit. quatuor ejus filij fuerũt Chus, Mizraim, Phut & Chanaan. de quibus ſingulis ſuo loco. A

Rabb. חֲמִימוּת *calor, æſtus*.

Arab. מחמום mahmum *calefactus*.

חמאם hāmim *balneum, hypocauſtum*: Pl. חמאמאת hũmimat *hypocauſta*. חמאם אלכברית hammim alquibrit *balneum ſulphuris*.

Verb. אסתחמם aſtahmam *balneatus fuit*. אסתחמוא *balneati ſunt*. אסתחמאם *balneatio*: in Avicenna. B

II. Syr. חַמַּם & חַם *verrit, ſcopavit*. Luc. 11. v. 25. *invenit eam* חַמִּים *ſcopatam*. Luc. 15. v. 18. וְחָמָא *& ſcopans domum ſuam*.

III. Arab. חמאמה hamima *columba, palumbus*: Plur. חמאם hamim *columbæ*. Luc. 2. v. 24. או פרחא חמאם *aut pulli columbarum*: pipiones. ברג חמאם borg hamim *turris columbarum*, columbarium.

חמאמא hamama *pes columbinus*, herba: *amomum*. C

חמאמה ביתיה hamima baltia *columba domeſtica*, cicura. זחריה zachria *quæ alitur in petris*.

אלחמים *epiphania*.

חמא quatuor ſignificat. I. חמאה, & א deficiente, חֵמָה *butyrum*: Plur. חֲמָאוֹת *butyra*. Gen. 18. *& accepit* חֶמְאָה, Targum שמן *butyrum & lac*: pinguedinem lactis, quæ in ſuperficie ejus colligitur. Job. 29. *cum lavarem itinera mea* בְּחֵמָה, Targum בְּלְוָאֵי *in lacte*. copia ſignificatur. D

Pſalm. 55. *lenierunt* מַחְמָאוֹת (ut) *butyra os ſuum*. מ hecmãthi, & כ ſimilitudinis ſubintelligitur. Targum יַתִּיר מִן שְׁמַן דגובנין *magis quàm pinguedinem caſeorum*. accepit מְ pro præpoſitione. Lxx. ἀπὸ ὀργῆς *ab ira*. q. חֵמָה *ira*.

II. Chald. חֲמָא *vidit, attendit, cavit*. Job. 15. *quia* חָזָה, Targ. חֲמָא *vidit vindictam*. Pſal. 45. *audi filia* וּרְאִי, Targ. וַחֲמִי *& vide*. Job. 33. *in luce* תִרְאֶה, Targum תֶּחֱמֵי *videbis*. Pſalm. 15. *quis habitabit in tabernaculo tuo?* Targum יְחֲמִי יָגוּר לְמִדַּר *dignus erit habitare*. Paſſ. אִתְחֲמִי *viſus fuit*. Hiphil. אַחְמִי *oſtendit, monſtravit*. E

חֲמֵי *viſus, dignus*: Plur. חָמִין *apti, digni, parati*.

Rab. מַחְמָה *occaſio, opportunitas*.

III. Per antiphraſin. Chald. חֲמָא & אַחְמִי *abſcondit, occultavit*. Paſſ. אִתְחֲמִי *abſconditus fuit*. Prov. 28. *ipſe* יִמָּלֵט *evadet*. Targ. נִתְחֲמִי מִן בִּישׁ *abſcondetur à malo*. Ibidem, מַעְלִים, Targum מַחְמֵי *abſcondens oculos ſuos*.

אַמְחָא *ſcrinium* pro ſchedis & literis ſcribarum.

IV. Syr. חֲמָא *emarcuit*. 1. Pet. 1. v. 14. וְחָמְאָ *& marceſcit folium*.

חמג. Arab. cum ח punctato, חַמַג chamag *putruit, putrefactus fuit*.

מַחְמוּג machmug *putrefact⁹, putridus, mucidus*: Pl. מַחְמוּגִין machmugin *putrefacti, mucidi*.

חַמַג chamg *putrefactio*, *mucus* panis aut vini, *vappa*.

חַמְגַה chamga *muſcus* arboris aut fontis.

חמד tria ſignificat. I. חֲמַד, Chald. חֲמַד: Piel. חִמֵּד *deſideravit, optavit, cupijt, concupivit, appetijt*. Joſ. 7. v. 21. וָאֶחְמְדֵם, Targ. וְרֵגְנְתִנוּן *& concupivi ea & accepi ea*. Exod. 20. *nõ* תַחְמֹד, Targ. תַחְמֹד *concupiſces domum proximi tui*. Niphal. נֶחְמַד *deſideratus, expetitus fuit*. Gen. 2. *omnem arborem* נֶחְמָד, Targ. מְרַגַּג *deſideratam*. Lxx. ὡραῖον *pulcram*.

Nom. חָמוּד, Chald. חֲמִיד *deſideratus, deſiderabilis, appetibilis, precioſus, præſtans, expetitus, gratus, optatus*: Plur. חֲמוּדִים *deſiderabiles, precioſi*. Fœm. חֲמוּדָה, Chald. חֲמִידָא *precioſa*: Pl. חֲמוּדוֹת *precioſa*. Pſalm. 39. *tabefeciſti ſicut tinea* חֲמוּדוֹ *deſiderabile ejus*: pinguedinem carnis ejus, & robur corporis ejus. Targ. נושמה *corpus ejus*. Job. 20. v. 20. *quia non novit ſalvus in ventre ſuo*, בַּחֲמוּדוֹ *in precioſo ſuo non eripiet*: in robore ſui corporis. Gen. 27. *& tulit Rebecca veſtes Eſau fily ſui* חֲמֻדֹת *precioſas*. Lxx. *veſtem* τὴν καλὴν *pulcrã*. Dan. 9. *quia* חֲמוּדוֹת *deſiderabilia tu es*: vir deſiderabilis, dignitate præſtans, precioſus. ein gewünſchter mann.

חֶמֶד, Fœm. חֶמְדָּה *deſiderium, appetitus, cupiditas, concupiſcentia, res deſiderabilis*: aurũ, argentum, uxores, liberi. Eſa. 32. *ſuper ubera plangent propter* שְׂדֵי חֶמֶד *agros deſiderij*: deſideratos, elegantes. Hagg. 2. *& veneriſt* חֶמְדַּת כָּל-הַגּוֹיִם *deſiderium omnium gentium*. Lxx. τὰ ἐκλεκτὰ *electa*: precioſa. Verbũ בָּאוּ numero & genere convenit cum גּוֹיִם, quod regitur. Hieron. *deſideratus*. 2. Paral. 21. *& ambulavit abſq;* חֶמְדָּה *deſiderio*: vixit in malo & morbis toto tempore.

מַחְמָד *idem*: Plur. מַחְמַדִּים *deſideria*, res deſiderabiles, precioſæ. 1. Reg. 20. v. 6. *& erit omne* מַחְמַד עֵינֶיךָ, Targ. רֵגְנָא בְּעֵינָךְ *deſiderium oculorum tuorum ponent in manum ſuam & accipient*: quod libentiſſimè aſpicis, ut rem tibi gratiſſimã. Ex. 24. *ecce accipio* מַחְמַד עֵינֶיךָ *deſideriũ oculorũ tuorum per plagam*: uxorẽ tuã. ſequitur: *Et mortua eſt* אִשְׁתִּי *uxor mea veſperi*. Cicero ad uxorem: *En mea lux, meum deſiderium*. Hoſ. 9. מַחְמַד *deſideriũ pro argento veſtro, urtica poſſidebit ea*: ædificia pro theſauris ipſorum extructa. ſequitur: *ſpina in tabernaculis ipſorum*. Ibidem, *& occidam* מַחְמַדֵּי

zed by Google

בִּטְנָם *deſideria ventris ipſorum*: liberos aman- A
tiſſimos.

מַחֲמוּרִים *deſiderabiles*. Thren. 1. *omnium* מַחֲמוּרֶיהָ *deſiderabilium ſuorum*.

Rabb. מַחְמַד עוֹלָם *deſiderium mundi*; liber Legis, cujus verba ſunt deſiderabilia præ auro & obryzo.

II. Arab. חָמַד hamad: Hiphil. אַחְמַד ahmad *laudavit, celebravit, gratias egit, blanditus fuit*. 1. Corinth. 1. verſ. 14. פַּאַחְמַד *& gratias ago Deo*.

B מַחְמוּד mahmud *laudabilis, bonus*. חלט מחמוד *humor bonus*: in Avic. חָמִיד hamid *idem*.

Nom. חַמְד hamd *laus, hymnus, cantus*, in alicujus laudem, *teſtimonium, favor*. In Alc. Exordio. אַלְחַמְד לִלָּה רַבּ אַלְעַאלַמִין אַלְרַחְמָן אלרחים *laus deo, domino ſeculorum*: mundi.

חָאמַד hamid *fautor*.

תַּחְמִיד tahmid *laudatio, oratio, gratiarum actio*.

Propr. מַחְמַד *Muhammed*, quaſi *laudabilis, celebris*. Natus fuit anno Chriſti 593. die C 23. Aprilis. Mauritio Imperatore, & Gregorio primo papa: patre עבד אללה *Abd-allah*, Arabe, filio עַבְד אַלְמֻטַּלִב *abd-almutaleb*, matre אמינה *Emina* Judæa, poſthumus, in urbe יתרב *tethrib*, quæ diſtat à מכה *meca* decem dierum itinere. Exortus eſt, ſeu innotuit anno Chriſti 622. regnavit annos decem, & mortuus eſt anno Chriſti 632. ætatis 40. ſepultus in urbe מְדִינָה *Medina*, de qua in דין vide. vocatur אַלְנַבִּי alnabi *propheta*, & רסול raſul *apoſtolus*. D מַחְמַד רַסוּל אַלְלָה muhammed raſul allah *Muhammed nuncius Dei*. In precat. יַא מַחְמַד צַלִּי עַלֵינָא *ô Muhammed ora pro nobis*. Et: צַלִּי אַלְלָה עַלִי סַיִּדְנָא מַחְמַד *ora Deus pro domino noſtro Muhammede*: deum pro Muhammede orare ſomniant. vide נבא & רסל.

III. Arab. חמר: Hiphil אחמר *deſtruxit*. Hebr. 11. v. 34. ואחמרוא *& deſtruxerunt vim ignis*. Gal. 1. *& ego* חמארהם *deſtruebam eos*. Pſalm. 102. חמרת *percuſſus ſum ut fœnum*.

E **חמה** חָמָה, Arab. חמו *ſocer*, pater mariti, apud Judæos: Fœm. חֲמוֹת, Syr. חָמַת, Arab. חמאה *ſocrus*, mariti mater. Reperitur tantũ cum affixis, חָמִיךְ, Chal. חמוך *ſocer tuus*. ut loco ה radicalis, ו' quieſcens aſſumatur. Arabic. חַמַאתְהָ *ſocrus ejus*.

חוֹמָה *murus*, muri ambitus, *mœnia*: Plur. חוֹמוֹת: Dual. חוֹמֹתַיִם *muri*. Zach. 2. *& ego ero ipſi, dicit Dominus*, חוֹמַת אֵשׁ *murus ignis in circuitu*: ne quis accedat ad malefaciendum illis: ſicut nemo attingit ignem, ne ab eo aduratur. Eſa. 49. חוֹמֹתַיִךְ *muri tui coram me ſemper*. ſcil. rupti, deſtructi. Geneſis 30. וַיֶּחֱמוּ, Targ. וְאִתְיַחֲמָא *& incaleſcebant oves ad virgas*.

Verb. Arab. חמא, idem quod Hebræis חמם, *incaluit, aruit, ferbuit*. חמא hammi, & אחמא ahmi *calefecit, fovit*. Pſalm. 102. חמירת *aruerunt oſſa mea*. יחמי *igniatur*; de ferro, in Avicenna.

מחמי muhammi *febricitans, fervidus*: Plural. מחמיין muhammiin *fervidi*. Pſalm. 12. פצה מחמיה *argentum igne examinatum*: purgatum.

חמי humi, & חמיה himia, Rabbin. חֻמָּא *febris*, calor cum febre: Plur. חמיאת *febres*. חמי אלרבע *febris tertiana*. חמי אליום humi aljaum *febris diaria*: Plur. חמיאת אליום *febres ephimeræ*. חמיאת דאירה *febres periodicæ*. חמי מתלת humi mutelit *febris tertiana*. חמי רביע *febris quartana*. חמיה מחרקה hamia muharrica *febris ardens*, tertiana, continua. אצנאף אלחמיאת תלתה *ſpecies febrium tres*.

חמיה *ardor, ira, zelus*.

חמה & חמאה *cœnum, lutum*.

מחמי muhammi *limoſus, cœnoſus*. חמאת & יחמאת *thermæ, balnea*. יחאמי *balneator*, Geographus. Pſalm. 6. אחמם *lavabo lectum meum*.

Rabb. חמאה *eryſipelas*.

חמט חֹמֶט, Chal. חוּמְטָא *teſtudo, limax, lacerta*. Levit. 11. וְהַחֹמֶט *& limax, & talpa*.

Verb. Chald. חֲמַט *incurvatus, inclinatus, depreſſus, proſtratus, humiliatus fuit*. Eſa. 46. כָּרַע, Targ. חֲמַט *incurvatus eſt Bel*. Job. 31. *& ſuper ea* יִכְרְעוּן, Targ. יְחַמְטוּן *inclinabuntur alij*. Hiphil אַחְמֵט *incurvavit, depreſſit, proſtravit, humiliavit*. Pſal. 78. *& juvenes Iſraelis* הִכְרִיעַ, Targ. אַחְמֵט *proſtravit*.

Nom. חוּמְטָא *humiliatio, inclinatio ſolis & diei, crepuſculum, tenebræ*.

חוּמְטוֹן *pulvis* tenuis & ſalſus, *arena*.

Rabb. חֲמוּטִים *gubernatores*.

חֲמִיטָה & חֲמַט *panis tenuis, ſcutella*.

חמל quatuor ſignificat. I. חָמַל, Chal. חֲמַל *pepercit, ignovit, condonavit, miſertus, propitius fuit*. Conſtruitur cum על & אל: ponitur item abſolutè. Jerem. 50. *ne* תַּחְמְלוּ, Targ. תְּחוּסוּן *parcatis ſuper ſagittam*. Job. 2. וַיַּחְמֹל, Targ. ורחם *& miſerebitur ſuper populum ſuum*. Exod. 2. וַתַּחְמֹל עָלָיו, Targ. וְחָסַת עֲלוֹהִי *& miſerta eſt ſuper eo*. 1. Sam. 23. v. 21. *quia* חֲמַלְתֶּם *miſerti eſtis erga me*. Lxx. ἐπονέσατε *laboraſtis*. legerunt עֲמַלְתֶּם, ob ע ח cognationem.

Nom. חֶמְלָה & מַחְמָל *indulgentia, miſericordiæ pars*: *ignoſcentia, condonatio*. Gen. 19. בְּחֶמְלַת יְהוָה *in indulgentia Domini ſuper eo*. Targ. כְּרַחֵם *poſtquam pepercit Dominus*: indulſit. Ezech. 24. מַחְמַד *deſiderium oculorum veſtrorum*,

ſtrorum, וּמַחְמַל & indulgentiam animæ veſtræ: A
paranomaſia.

Rabb. חָמַל & מְחִילָה idem: res ſuper qua quis miſeretur, & ſunt liberi.

מוֹחְלָן propitius. ✠ חֲמִילָה genus cilicij.

II. Syr. חֲמַל collegit, coacervavit, coegit, cohibuit, continuit, concluſit, recepit. Luc. 12. v. 17. ubi אחמול congregem proventus meos.

III. Ar. חמל hamal, & אחמל ahmal, & אחתמל ahtamal geſſit, geſtavit, portavit, tulit, accepit, toleravit, ſuſtinuit, ſuſtentavit, rexit, gubernavit, paſſus fuit. Matth. 3. v. 11. & non ſum dignus אן אחמל חדאה ut portem calceamentum ejus. Matth. 4. v. 6. ut cuſtodiant te ויחמלך עלי איריהם & portent te ſuper manibus ſuis. Pſalm. 91. in manibus יחמלונך portabũt te. Matth. 27. v. 32. & cogebant eum ליחמל צליבה ut geſtaret crucem illius. Luc. 5. v. 25. וְחֲמַל & geſtabat, ſuper quo jacuerat. Pſalm. 69. propter te אחתמלת portavi opprobrium: paſſus ſum. Epheſ. 4. v. 2. toleret unus alterum. Marc. 9. & quam diu אחתמלכם patiar vos? Paſſ. חֻמַל humil ſublatus fuit. Matth. 24. פחמל & ſublati ſunt omnes. C
Piel חמל hammal oneravit. Luc. 11. חמלון oneratis homines. ✠ חַמַּל oneratus fuit. ✠ אחתמל ſuppoſitus fuit. ✠ חמולא ſuppoſitum: in Avicenna.

חאמל ראס אלעול portans caput Meduſæ, Perſeus.

Nom. חמל haml onus. ✠ חמאל himal faſcis, ſarcina, onus: Plur. אחמאל ahmil ſarcinæ.

חאמל hamil doſſuarius, gerulus, bajulus, patiens, longanimis: Plur. חאמלין hamilin bajuli, D
geruli.

מחמול mahmul, & מְחְתַמַל muhtamal geſtatus.

חמל himl, & אחתמאל geſtatio, tolerantia, patientia, longanimitas.

חמולה humûla geſtatio, vectio. ✠ חִמְל idem. ✠ חאמלה geſtantia, ſubjecta.

חמולאת humulat ſuppoſitoria, collyria.

חאמל אלמזרק hamil almazrac portans haſtam, lancearius, Bootes.

חמל hamal aries, agnus, ovis: Plur. חמלאן E
hamlan oves. אלחמל alhamel aries, ſignum zodiaci. לסאן אלחמל lingua arietis, ἀρνόγλωσσον, plantago. ¶ Deinde חמל hamal impragnatus fuit, concepit, geſtavit uterum, gravida fuit. Embryo enim eſt onus ventris. Luc. 1. v. 24. חמלת gravida facta eſt Elizabet uxor ejus. Gen. 4. v. 1. וחמלת ולדת קאין & concepit & peperit Cain. Alc. 29. וְחַמְלַתְהּ & concepit eum. Cap. אללה יעלם מא תחמל כל אנתי: ידע Deus novit quid geſtet omnis fœmina. In precat. יא מן יעלם מא תחמל כל אנתי ô qui novit quid geſtet omnis fœmina. חֻמְלוּא portati ſunt.

Nom. חמל haml geſtatio uteri, conceptio, impregnatio.

חאמלה hâmila gravida, fœta beſtia: Plur. חואמל havamil gravidæ, prægnantes.

IV. Arab. cum ח punctato, חמל chammal expedivit.

תחמיל tachmil expeditio.

חמן חַמָּנִים ſolis ſimulacra: in חמם invenies.

Arabic. חחמין exiſtimatio. Et cum ח punctato חמינה chomina ebulus, χαμαιάκτη, herba: Plur. חמאין chomin ebuli.

חמס tria ſignificat. I. חמס, Chald. חמס & חֲמַן rapuit, diripuit, abripuit, abſtulit, tranſtulit, vim intulit, injuriam fecit, injuſtè tractavit, prædatus eſt, expoliavit. Ezechiel. 22. ſacerdotes חָמְסוּ, Targum חַמְסִין diripiunt Legem meam. Job. 15. יַחְמֹס diripiet velut vitis labruſcam ſuam. Targ. יִתַּר dejiciet: ſparget. Job. 21. ecce novi cogitationes veſtras & conſilia, quæ contra me תַּחְמֹסוּ rapietis. Targ. תַחְשְׁלוּן cogitabitis. Thren. 2. וַיַּחְמֹס & diripuit, velut horti, tuguriolum ſuum. Targ. וְשָׁרֵשׁ & radicibus evulſit; excidit, traſtulit. Bis ס in ץ mutatur, ob ſoni affinitatem. Pſalm. 71. v. 4. de manu iniqui וְחוֹמֵץ, Targ. וְחַטּוֹף & raptoris. pro חומס, literis ס ץ permutatis. Lxx. ἀδικοῦντος injuſtè agentis. ſic, Eſa. 1. v. 17. rectificate חָמוֹץ direptum: pro חמוס, Targ. אָנִיס oppreſſum. Lxx. ἀδικούμενον injuria affectum. Prov. 8. & delinquens in me חוֹמֵס diripit animam ſuam. Targ. מְחַבֵּל perdit. Niphal. נֶחְמַס raptus, direptus fuit. Jer. נֶחְמְסוּ direpta ſunt calces tuæ: נגלו revelata ſunt. Targ. אִתְחֲזִי conſpecta eſt ignominia tua: converſis fimbrijs calces revelantur.

Nom. חָמָס rapina, vis, injuria: Plur. חֲמָסִים rapinæ, injuriæ. Sing. Gen. 6. & repleta erat terra חָמָס injuriâ. Targ. חֲטוֹפִין rapinis. Exod. 23. ut ſis teſtis חָמָס injuriæ. Targum שְׁקַר falſum. Lxx. ἄδικος injuſtus. Gen. 16. v. 5. חֲמָסִי injuria mea ſuper te: injuria, quam patior, tibi imputanda eſt: paſſivè. Targum דִּילִי cauſa eſt mihi contra te. Jerem. 51. חֲמָסִי injuria mea, & caro mea ſuper Babel: per injuriam, bonorum direptionem: per carnem, hominũ internecionem ſignificat: & utramq; Babyloniæ imputandam eſſe aſſerit.

תַּחְמָס avis rapax, harpyia.

Rab. חוֹמְסִין raptores, prædones. ✠ חָמַס zingiber.

II. Syriacè חֲמַסְן pertulit, toleravit, paſſus eſt, ſuſtinuit, expectavit, duravit, perſeveravit, conſtans, confirmatus fuit: Cum Hebræo חֹסֶן convenit. Hebr. 3. verſ. 14. in hac נֶחְסַן perſeverabimus. 1. Theſſalon. 3. propterea quod non חַסְּנַן perſeveravimus: duravimus.

III. Arab.

d by Google

III. Arab. חמס quinque cum ה punctato, in A
חמש invenies.

חמע Chal. חמע fermẽtatus fuit: in חמץ ſequente habes.

חמץ tria ſignificat. I. חָמֵץ, Chald. & Syr. חֲמַע, literis ץ ע ob figuræ ſimilitudinem, permutatis. Arab. cum צ punctato, חמץ hamad *acuit, acidus, acris, acerbus, acetoſus fuit*, ſeu *factus eſt*: de maſſa & vino, quæ aceſcunt, dum illa in fermentum, & hoc in acetum vertitur. Exod. 12. *quia non* חָמֵץ, Targum B
חמע *acidum erat*: acedine infectum, fermentatum. Ibidem. *Et tulit populus paſtam, priuſquam* יֶחְמָץ, Targum חמע *aceſceret*: fermentaretur. Hoſ. 7. v. 4. *ceſſabit excitator à ſubigendo paſtam* עַד־חֻמְצָתוֹ, Targum עד חמע *quoad aceſcat*: fermentetur. Infin. חמוץ *aceſcere*. Syr. Luc. 13. *donec tota* חמע *aceſcat*: fermentetur. Hiphil. Rabb. החמיץ *acidum reddidit*. Syriacè אחמע *acerbavit, acedine infecit, fermentavit*. 1. Cor. 5. v. 6. *totam maſſam* מַחְמַע C
fermentat.

Nom. חָמֵץ, חומץ, pro חומס, *raptor*: Et חָמוּץ, pro חמוס, *oppreſſus*, in præced. חמס habes.

חמוץ *fermentatus, infectus, tinctus, inquinatus, pollutus*. Eſa. 63. v. 1. *quis eſt iſte, qui venit ex Edom*, חֲמוּץ בְּגָדִים, *infectus veſtibus?* veſtibus ſanguine tinctis: pollutus. ſequitur, v. 3. *& aſperſus eſt ſanguis eorum ſuper veſtes meas*. Apoc. 19. v. 13. *amictus erat veſte tincta ſanguine*: *vocaturque ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ſermo Dei*. D

חמץ, Chald. חֲמַע & חֲמִיעַ, Arabic. חאמץ hâmid *acris, acidus, acerbus, acetoſus, fermentatus*. Levit. 7. *ſuper placentas* לֶחֶם חָמֵץ, Targum וּלְחֵם חֲמִיעַ *panis acidi*: fermentati. Exod. 12. *die primo abolebitis fermentum ex domibus veſtris: quia omnis comedens* חָמֵץ, Targum חֲמִיעַ *acidum excindetur anima ejus*: fermentatum. Hinc Rabbin. בְּדִיקַת הֶחָמֵץ *inquiſitio fermentati*, dicitur עֶרֶב הַפֶּסַח *veſpera paſchatis*, paraſceve, in qua fermentatum diligenter inquirunt, & domibus efferunt. E

מַחְמֶצֶת, Chaldaicè מַחְמַעְתָּא *fermentatio, maſſa acida*. Exod. 12. *omnem* מַחְמֶצֶת, Targum מַחְמַעְתָּא *fermentationem non comedetis*.

חמץ, Chaldaicè חומע, Arabicè חֻמֵיצָה humeida *acetum*, vinum acidum. Num. 6. v. 3. חֹמֶץ, Targum חַל *acetum vini non bibet*. Lxx. ὄξος ἐξ οἴνου *acetum ex vino*. Pſalm. 69. *in ſiti mea potaverunt me* חֹמֶץ, Targum חַלָּא *aceto*. Proverb. 10. כַּחֹמֶץ, Targum היך חומעא *ſicut acetum dentibus, & fumus oculis*. Lxx. ὥσπερ ὄμφαξ *ſicut uva acerba*. Eſt enim Rabbin. חומץ *uva guſtu acerba*, peracerba, immatura, dentes ſtupefaciens.

חָמִיץ, Arabicè חמצה hamâda *pabulum pecoris acidum & mundum*. Eſa. 30. v. 24. *& boves & pulli colentes agrum* בְּלִיל חָמִיץ *mixturam pabuli puri comedent, quod ventilatum eſt ventilabro & vanno*.

Arab. חמאץ hamadh *rumex, acetoſa*. Mattheol. humadh, hunadh, hamad.

חמוצה humuda *acor, acredo, acrimonia, aciditas, ſapor acidus, acetoſitas*.

מחמץ muhammud *acris, acidus, acetoſus*.

מחמוצה mahmûda *ſcammonea*: Matth. chemps, hamos, alhamos.

Verb. תחמץ *aceſcet*: in Avic.

Sed cum צ non punctato, חמצה humza *cicer*: Plur. חמץ hems *ciceres*. In Geograph. אלארו ואלחמץ *oryza & cicer*.

II. Per metaphoram, חָמֵץ, Chald. & Syriacè חמץ *acerbatus, contriſtatus, indignatus, iratus, moleſtatus, perturbatus, pudefactus, reveritus, ſolicitus fuit*: cum transfertur ad animum, ſicut apud Plautum in Mercatore: *mea uxor propter illum tota in fermento jacet*. hoc eſt, irata eſt. Et in Pſeudol. *ecquid habet acetum in pectore?* Pſalm. 68. v. 24; 71. v. 4. Eſa. 1. v. 17; 63. v. 1. Chaldaicè & Syriacè. Piel חַמֵּץ: Hiphil. אחמץ *exacerbavit, contriſtavit, perturbavit, moleſtavit, pudefecit*. Proverb. 10. *filius ſtultus eſt* תוגת אמו *triſtitia matris ſuæ*. Targum מחמץ *contriſtat matrem ſuam*. Prov. 28. v. 7. *& ſocius comeſſatorum* יַכְלִים *ignominia afficit patrem ſuum*. Targ. מחמץ *contriſtat*. Hithpael התחמץ *exacerbatus, cotriſtatus ſuit* tantùm Pſalm. 73. v. 21. *quia* יִתְחַמֵּץ *exacerbabitur cor meum*. Targ. יחוש *contriſtabitur*: dolebit, ſolicitum erit.

Nom. Chald. חמוץ *acerbitas, triſtitia, moleſtia*.

Syr. חמצא *pudor, verecundia*.

חומץ *raptor*: in חמס reperies.

Arab חמץ hamaz, & אחמץ ahmaz *ſtimulavit beſtiam, punxit*.

חאמץ hamis *ſtimulator*.

חמצה hamza *ſtimulatio*.

מחמץ mahmaz *calcar*: Plur. מחאמץ mahimis *calcaria*.

III. Per antiphraſin, Rabb. חמץ *pannos pollutos abluit, aquâ perfudit*.

Nomen. חַמָּצָן *tina*, in qua panni abluuntur.

חמק duo ſignificat. I. חָמַק *circuivit*, hinc inde obambulavit. Cant. 5. *& dilectus meus* חָמַק *circuivit*: præterijt. Hithpael התחמק *circumvertit ſe*. Jer. 31. v. 22. *uſquequo* תִּתְחַמָּקִין *circumvertentes* (te,) *filia averſatrix*. Targum

Digitized by Google

אַתְּ מִתְחַסְּנָא לְמַחְב *tu dura* (pertinax) *es ad convertendum.* A

Nom. חַמּוּקִים *vertebræ*: ob denſitatem. Cant. 7. חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ *vertebræ coxarum tuarum quaſi monilia duo*: lumbi.

Rab. חֲמַק *circuitus*. Ar. Verb. חָמַק *abſcondit*.

II. Arab. חמק hamac *inſanivit, furijt, bacchatus, fatuatus, nugatus fuit, ineptijt*. Piel חַמַּק hammac *infatuavit, dementavit, fatuum, furioſum reddidit*.

אחמק ahmac *fatuus, ſtult⁹, inſipiens, furioſus*: Pl. חֻמְק humc *fatui*. Mat. 6. וּמַן קאל לְאַחִיה יָא אַלְחַמְק *& qui dixerit ad fratrem ſuum, ô fatue.* B

חמק humac *fatuitas, ſtultitia, mania, amentia*, cognitionis læſio. Ar. חֲמִיקָא hamica *idem*.

מְתַחַמק mutahammic *lunaticus*.

חמר ſeptem ſignificata habet. I. חָמַר, Chal. חֲמַר *turbidus, lutulentus, turbatus, conturbatus, commotus, mixtus, commixtus, confuſus fuit*: ut cum aquæ turbantur, & in eis lutum ita commovetur, ut confundantur, aut luto miſcentur & in cementum degenerant. C Pſalm. 46. v. 4. *fremens* וְיֶחְמְרוּ *& turbabuntur aqua ejus*. ſc. maris. Alij, *acervabuntur*: quod fluctus maris ſint acervis ſimiles. Targ. מְשַׁמְשְׁשִׁין *inquinantur*: luto implentur. Pual. חֳמַרְמַר *turbidus factus fuit*. Job. 16. v. 16. *facies mea* חֳמַרְמְרוּ *turbida facta ſunt à fletu.* Targum מְשַׁמְשְׁשִׁין *inquinata*: Metaphora. Thren. 1. v. 20. *viſcera mea* חֳמַרְמָרוּ *turbida facta ſunt.* Targum אִרְגְּזוּ *convoluta ſunt.* D reſpexit ad חמור *cumulus*. Hithpael, Chaldaicè אִתְחֲמַר *turbatus, deſtructus, deſolatus, vaſtatus fuit.* Jerem. 51. עַרְעֵר תִּתְעַרְעַר *deſtruendo deſtruetur*. Targ. אִתְחֲמָרָא יִתְחֲמְרוּן *devaſtando devaſtabuntur.*

Nom. חֹמֶר & חֲמוֹר, Foem. חֲמוֹרָה *cumulus, acervus*: Plur. חֳמָרִים: Dual. חֲמֹרָתַיִם *cumuli, acervi.* Habacuc. 3. חֹמֶר, Targum דְּגוֹר *acervus aquarum multarum.* Exod. 8. *& congregârunt eos* חֳמָרִם חֳמָרִם, Targ. דְּגוֹרִין דְּגוֹרִין *acervos acervos*: per acervos, acervatim, hinc & inde. Jud. 15. *in maxilla aſini* חֲמוֹר חֲמֹרָתָיִם *acervus duorum acervorum*: unus atq; alter interfectorũ acervus. Targ. רְמִיתִנוּן דְּגוֹרִין *proſtravi eos catervatim*. ſcilicet occiſos. ¶ Deinde חֹמֶר *Hhomer*, menſura liquidorum & aridorum, continens decẽ Epha, Latinis *Corus*: Plural. חֳמָרִים *cori*. Levit. 25. חֹמֶר, Targ. כּוֹר *corus hordei*.

Et חֲמוֹר, Chaldaicè חֲמָר, Arabicè חמאר himar *aſinus*, animal domeſticum: mas & fœmina: Plural. חֲמוֹרִים, Chald חֲמָרִין, Arabicè חמיר hamir *aſini*. Exod. 13. v. 13. *omne adaperiens matricem* חֲמוֹר, Targ. דְּחַמְרָא *aſina*. Gen. 49. *Iſaſchar* חֲמוֹר גָּרֶם *aſinus oſſis*: oſſeus, robuſtus. Lxx. τὸ καλὸν ἐπεθύμησεν *bonum concupivit.* legerunt חֲמוֹר גֶּרֶם, literarum ר & ם ſimilitudine decepti. Num. 16. v. 15. *non* חֲמוֹר אֶחָד, Targ. חֲמָרָא דְחַד *aſinum unius ab illis tuli.* q.d. ne rem quidem ullius viliſſimam. Lxx. ἐπιθύμημα *cupiditatem*: legerunt ſimiliter חמור, ob literarum ר ד ſimilitudinem. Juxta Talmudicos & Joſyppum, locus hic unus eſt ex tredecim illis, quos Lxx. in Lege mutârunt, & qui in rad. חלם recenſentur. Et quidem hunc ideo, ne rex Ptolemæus diceret: ſi non accepit aſinum, aliud quiddam muneris loco accepit. 2. Reg. 6. *donec eſſet caput* חֲמוֹר *aſini pro octuaginta argenteis*: præ fame animalia & reptilia immunda comedebant. Jerem. 22. *ſepulturâ* חֲמוֹר *aſini ſepelietur*: aſinus enim non ſepelitur, ſed cadaver ejus proijcitur. 1. Sam. 16. v. 21. *accepitq; Iſai* חֲמוֹר לֶחֶם *aſinum panis.* Targum חֲמָרָא טְעִין כְּלֵחְמָא *aſinum onuſtum pane.* Lxx. γόμορ ἄρτων *gomor panum.* legerunt חֹמֶר *Homer*, & idem quod עֹמֶר *Gomer* menſuram, eſſe putarunt. Arabice כְּמַתַל אַלְחמאר יַחְמל אַסְפַאר *ſicut aſinus portans libros.* חמאר אלוחש himar alvahſch *aſinus ferus*, onager. Pſalm. 80. v. 14. וחמאר אלוחש רעאהא *& aſinus ferus depaſtus eſt eam.* ex Græco: καὶ μονιὸς ἄγριος *& ſingularis ferus*. Foem. חֲמָארָה himara *aſina*.

חַמָּאר hammar *aſinarius*: Plural. חַמָּארִין hammarin *aſinarij*.

חֻמוּרִיָּה humuria *ſtabulum aſinorum*: Pluralit. חמוריאת humuriat *aſinorum ſtabula*.

יַחְמוּר juxta Hebræos animal magno capro ſimile, *bubalus*: Plur. Chald. יַחְמוּרִין *bubali*.

II. חֵמָר, Chaldaicè חֲמָר *bitumen, limus.* ſeu terra quædam tenax ac lenta, pici perſimilis, Judenleim. Ar. [illegible], Chaldaicè [illegible] *lutum*, quod fit ex terra & aqua permixtis, *cœnum, argilla, cementum*, factum ex luto & E arena ad ædificandum, tegendum & oblinendum. Gen. 11. וְהַחֵמָר, Targ. וְחֵמָרָא *& bitumen erat illis* לַחֹמֶר, Targum לְשִׁיעַ *pro luto.* Geneſ. 14. *& vallis Sittim putei, putei* חֵמָר *bituminis.* Targum מַסְּקָן חֵמָרָא *producentes bitumen.* Exod. 1. בַּחֹמֶר, Targum בְּטִינָא *in luto & lateribus*: in argilla, unde ollas fingebant. ſicut habetur, Pſalm. 81. *& manus ejus* מִדּוּר *ab olla tranſirent.* Eſa. 29. כַּחֹמֶר, Targum כְּטִינָא *ſicut lutum figuli.* Job. 4. v. 19. *etiam habitantes* (in) בָּתֵּי חֹמֶר *domibus luti, quorum in pulvere fundamentum eorum.* Targum בִּקְבוּרַת טִינָא *in ſepulcro luti*. ſequitur: *contundent ipſos coram verme.* Ergo de mor-

de mortuis & ſepultis, in luto, pulvere, & inter vermes jacentibus intelligendum. Rabbini intelligunt de corporibus ex pulvere terræ formatis, quæ ſunt animarum domicilia: & שׁוֹכֵן בָּתֵּי חֹמֶר *habitantem* (in) *domibus luti, vocant hominem.*

Inde VERbum חָמַר *bitumine* aut *luto oblinivit, bituminavit, lutavit.* Exod. 2. v. 3. וַתַּחְמְרָה בַחֵמָר, Targum וְחָפָתָה בְחֵמָרָא *& oblivit eam bitumine & pice.*

Arab. חמיר *porcus lutulentus.*

Rabbin. חֹמֶר *materia*, ex qua fit aliquid tanquam ex luto. חוֹמֶר הָרִאשׁוֹן *materia prima.*

חָמְרִי *luteus, terrenus, materialis.*

Chaldaicè חוּמְרִין *baſes.* ܚܘܡܪ *olfactoriolum.*

III. Ex uſu Arabum חָמַר, Arabicè חמר hamar *rubuit*; de vino, quod ob rubedinem videtur eſſe turbidum. Pſalm. 75. *quia calix in manu Domini, & vinum* חָמַר *rubuit.* Targum עֲשִׁין *forte.* HIPHIL. Arab. אחמר ahmar *rubefecit*: item, *erubuit.*

NOM. חֶמֶר, Chaldaicè חֲמַר, Arabicè חמר hâmar *vinum rubrum & optimum, rubellum.* Eſa. 27. *in die illo* כֶּרֶם חֶמֶר *vinea rubri vini, cantate illi*: cujus vinum eſt rubrum & optimum. Deuter. 32. *& ſanguinem uvæ, bibes* חָמֶר *vinum.* Erat vinum in terra ſancta rubrum: ideo ſanguinis ſui ſymbolum id fecit Chriſtus in Cœna. Chaldaicè Pſalm. 75. וְיַיִן, Targum וַחֲמַר *& vinum rubet.*

Arab. חֻמוּרָה humûra *rubedo, purpuriſſum*: PLur. חמוראת humurat *rubedines.*

אַחְמַאר ahmar *ruffus*: PLur. חמר humar *ruffi.*

חַמְרִי hamri *fuſcus, nigricans, ſubniger*: PL. חמריין hamrijn *fuſci.* אַלְבַּחְר אַלְאַחְמַר *mare rubrum.*

חמאר *ebrietas.*

חמרה *eryſipelas*, rubor cum inflammatione ac dolore, *ulcus ambiens.* ܐܚܡܪ אחמראר *rubedo.* ܐܚܡܪ אחמר *purpura.* אחמר אַלְלוֹן *rubeus colore.* צוּפָא אַחְמַר *lana ruffa*, coccina.

אלחמור alhumur *carnes gingivarum* rubræ inter dentes.

חמר אבין hamar abiâd *vinum album.*

IV. Syriacè חֲמִיר, Arabicè cum ח punctato, חמיר chamîr *fermentum.* Matth. 13. *ſimile eſt regnum cœlorum* לַחֲמִירָא, Arabicè חמירא *fermento.*

VErb. Arab. חמר chamar *fermentavit, commiſcuit, temperavit.* Galat. 5. v. 9. אלקליל מן אלחמיר יחמר אלענגה כלהא *modicum fermenti, fermentabit maſſam totam.* PAſſ. אַחְתַּמַר achtamar *fermentatus fuit, intumuit.* Matth. 13. ואחתמר אלגמיע *& fermentatum eſt totum.* ܐܚܬܡܪ מְחַתְמַר *fermentatus.*

V. Per metaphoram, אַחְתַּמַּר atchammar, & אַחְתַּמַּר achtammar. Arab. *fefellit, decepit*, cum ad ſermonem transfertur.

מְחַתְּמִר muchtammir *deceptor, impoſtor.*

VI. Rabb. חָמַר *gravis, difficilis fuit.* הֶחְמִיר *aggravavit.*

חמור, *gravis, difficilis, durus.*

חֹמֶר *gravitas.* קַל וָחֹמֶר *leve & grave.* h. e. multo magis: à minori ad majus. vel contrà, *multo minus.*

אַחְמַר *lapis precioſus.*

חֲמוּרוֹת *gravia, difficilia.*

VII. Chald. חֲמַר *incaluit.* Job. 30. *viſcera mea* רָתְחוּ, Targ. חֲמַרוּ *calefacta ſunt, & non ſiluerunt.*

חמש חָמֵשׁ, Chaldaicè חֲמֵשׁ, Syriacè ܚܡܫ, Arab. cum ח punctato, & literis ס ש permutatis, חמס chamas: MAscul. חֲמִשָּׁה, Chald. חַמְשָׁא, Arabicè חמסה chamſa *quinque.*

חֲמִשִּׁים, quies pro dages, Chald. חַמְשִׁין, Arab. חמסין chamſin *quinquaginta.* Gen. 5. *& vixit Seth* חָמֵשׁ שָׁנִים *quinque annos.* 2. Reg. 1. *deſcendat ignis & abſumat* חֲמִשֶּׁיךָ, Targum חַמְשִׁין דְּעִמָּךְ *quinquaginta tuos.* h. e. quinquaginta, qui tecum ſunt.

חֲמִישִׁי, Chaldaicè חֲמִישָׁאי, Arabicè חאמס chamis *quintus.* Gen. 1. *dies* חֲמִישִׁי, Chald. חֲמִישָׁי, Arab. חאמס *quintus.* אלחאמס alchâmis. Arab. *quintus ſeptimanæ dies*, qui eſt Jovis. חֲמִישִׁית, Chal. חֲמִישָׁאָה, Arabic. חאמסה chamiſa *quinta.*

חֹמֶשׁ pars corporis humani, ſub quinque coſtis nothis, *hypochondria*: ubi epar & veſica fellis. 1. Sam. 2. *percuſſit eum ſuper* הַחֹמֶשׁ *hypochondrio.* ubi ſunt epar & veſica fellis ſita. Targum בִּסְתַר יַרְכֵּהּ *in latere fœmoris ejus.* LXX. ἐπὶ τὴν ψόαν *ad lumbum.* Hieron. *in inguine.*

חֲמֻשִׁים accincti circa hypochondria, *armati, inſtructi, muniti*: quod circa hypochondria ferè arma adhiberi ſoleant. Exod. 13. v. 18. וַחֲמֻשִׁים, Targ. וּמְזָרְזִין *& accincti aſcenderunt filij Iſrael ex Aegypto.* LXX. πέμπτῃ δὲ γενεᾷ *quinta autem generatione.* Cum Geneſ. 15. quarta generatione in terram Chanaan reverſuri prædicantur. ad חָמֵשׁ *quinq.* reſpexerunt. Joſ. 1. v. 14. *& vos tranſibitis* חֲמֻשִׁים, Targum מְזָרְזִין *accincti ante fratres veſtros.* LXX. εὔζωνοι *accincti.* Hieron. *armati.* Joſ. 4. v. 12. *& tranſierunt filij Ruben, & filij Gad, & dimidia tribus Manaſſis* חֲמֻשִׁים, Targum מְזָרְזִין *accincti ante filios Iſrael.* LXX. διεσκευασμένοι *inſtructi.* Jud. 11. v. 11. *& deſcendit ipſe & Phara puer ejus* אֶל קְצֵה הַחֲמֻשִׁים, Targ. לִסְטַר מְזָרְזַיָּא *ad extremitatem accinctorũ, qui erant in caſtris.* Hieron. *in partem caſtrorum, ubi*

[illegible] *vigilia*. Sed Lxx. *εἰς μέρ@ τῶν πεντήκοντα in partem quinquaginta*. acceperunt pro חֲמִשִּׁים *quinquaginta*.

Verb. חָמֵשׁ, Arabicè חַמַּס hammas *quintavit*, quintum tulit, ex quinque unum accepit, abſtulit, quintam partem accepit. Gen. 41. v. 34. וְחִמֵּשׁ *& quintabit terram Aegypti, per ſeptem annos ſaturitatis*: quintã proventus annui partem accipiet. Lxx. *ἀποπεμπτωσάτωσαν πάντα τὰ γενήματα τῆς γῆς & quintent omnes fruges terræ Aegypti*. Hieron. *quintam partem fructuum congregent in horrea*. Sed Targ. וִיזָרֵז *& armet terram Aegypti*: reſpexit ad præcedens חֲמֻשִׁים *armati*.

Nom. חֹמֶשׁ, Chaldaicè חוּמְשׁ & חֲמִישִׁית *quinta pars, & quintæ partis penſio*. Geneſ. 47. *& dabitis* חֲמִישִׁית *quintam Pharaoni, & quatuor partes erant veſtræ*. Targ. חַד מִן חַמְשָׁא *unũ ex quinq.* Lxx. *τὸ πέμπτον μέρ@ quintam partem*. Ibidem. *Pharaoni* לַחֹמֶשׁ *ad quintã*. Targ. דִיהוֹן יָהֲבִין חַד מִן חַמְשָׁא *ut darent unum ex quinq. Pharaoni*. Lxx. *ἀποπεμπτοῦν dare quintam partem*. Num. 18. וַחֲמִישִׁתוֹ, Targ. וְחוּמְשֵׁהּ *& quintam ejus* (partem) *addet*. 1. Reg. 6. *& ſuper liminare* מְזוּזוֹת חֲמִשִׁית *poſtes quintæ*: erant poſtes ſuperliminaris quadrilateræ. Targ. מְתַקְּנִין *ordinatæ*: inſtructæ. reſpexit ad חֲמֻשִׁים *accincti, inſtructi*.

Rab. חוּמָשׁ & חִמּוּשׁ *Pentateuchus*. Et חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה *quinq. quintæ Legis*: Quinq; libri Moſis.

Arab. חַמְסָאנִי chamſini *quinquagenarius*.

חֻמְסִי chumeſi, & מֻחַמַּס muchãmas *quinquangulum*: in Euclide.

חַמְסֶה chamſe *pentaphyllum*.

חַמְסֶה סְנִין chamſe ſenin *quinquennium*.

חַמְסֶה מַרָאר *quinquies*.

חמת. חֵמֶת, & חֵמַת, & חֲמַת, Chald. אַחְמַת, Rabb. חֲמָתִי *uter, lagena, urna, ſcrinium*: Plur. Chald. אַחְמִיתִין *utres*. Gen. 21. *& conſumta ſunt aquæ ex* הַחֵמֶת, Targum רוּקְבָא *lagena*. Ibidem. *Et accepit panem* וְחֵמַת, Targ. וְרוּקְבָא *& lagenam aquæ*: in qua erat aqua. Hoſ. 7. *die regis noſtri ægrotare fecerant* חֲמַת מִיַּיִן *lagena de vino*. Targum לְמִשְׁתֵּה עִמֵּהּ חֲמַר *ad bibendum cum ipſo vinum*. Lxx. *θυμοῦσθαι furere vino*. acceperunt pro חֵמָה *ira, furor*. die quo conſtituimus regem noſtrum, principes ægrotum reddiderunt (regem) vino. Habac. 2. *augens* חֲמָתְךָ *lagenam tuam*.

Rabb. מֵחֲמַת *propter, occaſione*.

Propr. חֲמָתִי *Hamathæus*, filius Chanaan. Geneſ. 10. v. 19. A quo nomen accepit חֲמָת *Hamath*, urbs Syriæ Cæles, ſub Libano monte ſita, juxta fluvium Jaboc: poſtea *Epiphania* & *Antiochia* dicta, ab Antiocho Epiphane. Inde finitima etiam regio nomen accepit אֶרֶץ חֲמָת *terra Hamath*. 2. Reg. 25. *Et occidit eos in Ribla* בְּאֶרֶץ חֲמָת *in terra Hamath*. Zach. 9. v. 2. *etiam* חֲמָת *terminabitur in ea*. Amos 6. מִלְּבוֹא חֲמָת *ab introitu Hamath, uſq. ad vallem planiciei*: ab eo loco, quo in Hamath itur: ab Hemath. Judic. 3. v. 3. *à monte Baal Hermon* עַד לְבוֹא חֲמָת *uſq. ad Labo Hamath*. Num. 13. v. 22. *à deſerto Zin uſq. ad Rehob* לְבֹא, Targ. לְמֵיתֵי *ad introitum Hamath*. Porta eſt in Libano monte, qua ex Iſraelitico in Damaſcenum agrum tranſitur. aut porta in Syriam, inter Tyrum & Dan fontem. Dicitur & חֲמַת צוֹבָה *Hamath Zoba*, quod in Syria Cæle ſita eſſet; & חֲמַת רַבָּה *Hamath Rabba*: à magnitudine. 1. Reg. 8. v. 65. 2. Reg. 14. v. 25.

Hamathæi, populi ſunt circa Epiphaniam.

חנן. חָנַן, Chald. חֲנַן & חַן, Arabicè חַנַן hanan *miſertus, gratificatus, gratia proſecutus fuit, doluit, condoluit, compaſſus fuit, in gratiam recepit, ex gratia donavit, benefecit*. Conſtruitur cum accuſativo. Geneſ. 33. *Sunt liberi* אֲשֶׁר חָנַן אֱלֹהִים אֶת עַבְדֶּךָ, Targum רַחֵין *quibus donavit Deus ſervum tuum*: ſignificat נתן. Ibidem. *quia* חַנַּנִי, Targ. רַחֵם עֲלַי *miſertus eſt mei Deus*: benefecit mihi. Ex. 33. v. 19. וְחַנֹּתִי אֶת-אֲשֶׁר אָחֹן *& miſerebor cui miſerebor*. 2. Reg. 13. v. 22. וַיָּחָן יְהוָה אֹתָם, Targ. וְחָס יְיָ עֲלֵיהוֹן *& miſertus eſt Dominus ſuper eos*. Jud. 21. v. 21. *& dicemus ad eos*, חָנּוּנוּ אוֹתָם *donate nos eis* (uxoribus) *quia non accepimus quilibet uxorem ſuam in bello*: aut, *miſeremini noſtri* בַּעֲבוּרָם *propter eos*. ut ſint verba cœtus pro Benjamitis. Malach. 1. וִיחָנֵנוּ *& miſerebitur noſtri*. Targ. וִיקַבֵּל צְלוֹתָנָא *& accipiet orationem noſtram*. ſemel cum ל, gratiam inire ſtuduit precibus, *ſupplicavit*. Job. 19. וְחַנּוֹתִי *& ſupplicabo filijs uteri mei*: Aut, *quorum miſertus ſum*: quos dilexi, liberis meis. ſcil. anhelitus meus factus eſt alienus. Geneſ. 43. v. 28. *Deus* יָחְנְךָ *miſereatur tui, mi fili*. pro יְחָנְּךָ, dages ex litera נ ſchevata perditur, & puncta priora tranſponuntur. Arabicè תַחַנַּן *miſericordia motus eſt*. Pſalm. 102. וּתְחֹנְנוּ *& miſerebuntur pulveri ejus*. Niphal. נִחַן, pro נִחְנַן, idem quod הִתְחַנֵּן *ſupplicavit, deprecatus fuit*. Jerem. 22. verſ. 23. *quæ habitas in Libano nidificata in cedris, quam* נֵחַנְתְּ *ſupplicaſti? cum venerint tibi cruciatus, dolor ut parturientis*. Alij, *quam inveniſti gratiam?* quæ gratia reliqua eſt tibi, ex omni quod ædificaſti? Lxx. *καταστενάξεις*, Hieron. *congemuiſti*. Acceperunt pro אָנַח & נֶאֱנַח *ingemuit*. Piel חִנֵּן & חוֹנֵן, Chaldaicè חַנֵּן *miſertus eſt, ex gra-*

Digitized by Google

ex gratia benefecit, gratiam ſeu beneficium præſtitit. Prov. 26. *ſi* יְחַנֵּן *gratioſam reddet vocem ſuam, ne credas in ea:* ſi levaverit vocem ſuam in forma precandi. Pſalm. 102. *& pulverem ejus* יְחֹנֵנוּ *gratum habebunt:* diligent. Proverb. 14. וּמְחוֹנֵן *& benefaciens pauperibus, beatus ille.* Hophal. הֻחַן *gratiam conſecutus fuit.* Eſa. 26. יֻחַן *gratiam conſequetur impius.* Hithpael הִתְחַנֵּן, Chaldaicè אִתְחַנַּן, Syriac. אתחנן *gratiam & miſericordiam imploravit, ſuppliciter petijt, oravit, precibus inire gratiam ſtuduit.* Conſtruitur cum אֶל *ad.* Geneſ. 42. בְּהִתְחַנְנוֹ אֵלֵינוּ, Targum כַּד הֲוָא מִתְחַנַּן לָנָא *cum ſupplex fieret nobis.* Deut. 3. וָאֶתְחַנַּן, Targum וְצַלֵּיתִי *& oravi coram Domino:* petij ab eo, ut mei miſereatur. 1. Reg. 8. *& ſint hæc verba mea, quibus* הִתְחַנַּנְתִּי, Targum בְּעֵירַת *oravi coram Domino.* Eſther 8. וַתִּתְחַנֶּן לוֹ, Targum וּפַיְסַת לֵהּ *& perſuaſit ei.* Pſalm. 30. *& ad Dominum* אֶתְחַנָּן, Targum אֲצַלֵּי *orabo.* Syr. Rom. 11. *& nunc* אֶתְחַנַּנְתּוּן *gratiam conſecuti eſtis.* Arab. אתחנן athannan *miſertus fuit.* Matthæi 15. verſ. 32. אנני אתחנן עלי הרא אלגמע *quia ego miſereor ſuper hac turba.*

Nom. חוּן & חַנּוּן, Chald. חַנָּן & חָנַן, Arab. חַאנִן hanin, & חַנָּאן hannan *miſericors, benevolus, beneficus, clemens, benignus, facilis, pius, dulcis, ſuavis.* Exod. 22. *quia* חַנּוּן, Targum חַנָּנָא *miſericors ego.*

חֵן, Arabicè חַנָּה hanna *miſericordia, compaſſio, benevolentia, gratia, favor, clementia, benignitas, humanitas, pietas, ſuavitas* tam corporis, quàm animi, rerumq; aliarum. Geneſ. 6. *& Noah invenit* חֵן *gratiam in oculis Domini.* Targum רַחֲמִין *miſericordias coram Domino.* Lxx. ἔλεος. Gen. 39. *& invenit Joſeph* חֵן *gratiam in oculis ejus.* Targ. רַחֲמִין *miſericordias.* Ibidem, *& dedit* חִנּוֹ *gratiam ejus in oculis principis carceris.* Targum וִיהָבֵהּ לְרַחֲמִין *& dedit eum in miſericordiam:* reddidit eum gratioſum & charum. Jerem. 31. verſ. 2. *invenit* חֵן *gratiam in deſerto.* Lxx. θερμὸν *calidum.* legerunt חַם *calidus:* ob ן״ם cognationem. Proverb. 31. *Mendacium eſt* הַחֵן *gratia* (forma,) *& vanitas eſt* הַיֹּפִי *pulcritudo.* Nahum. 3. טוֹבַת חֵן *bona gratia.* Targum שַׁפִּירַת רֵיוו *pulcra formâ.*

חִנָּם *dono, δωρεὰν, ex miſericordia,* excludit meritum, precium, mercedem, cauſam & effectum, בְּחִנָּם *præter meritum, injuſtè, immerito, ſine cauſa, temere, ſine effectu aut eventu, fruſtra,* בְּאֵין כֶּסֶף *ſine precio, gratis, fortuitò.* 1. Regum 2. *& aufer* דְּמֵי חִנָּם *ſanguines temeritatis:* temerè effuſos. Targum חוֹבַת דַּם זַכַּי *culpam ſanguinis juſti.* Ezech. 6. v. 10. *& cognoſcent quod ego Jehova non* אֶל־חִנָּם *fruſtra locutus ſum, ut facerem eis malum iſtud:* ratum erit, quod ſum locutus, eveniet. Gen. 29. *an quia frater meus es & ſervies mihi* חִנָּם, Targum מַגָּן *gratis: indica mihi mercedem tuam.* Eſa. 52. *quia* חִנָּם *gratis venundati eſtis, & ideo* בְּלֹא כֶסֶף *abſq; argento redimemini.* Exod. 21. *egredietur* חִנָּם בְּלֹא כָסֶף *gratis abſq; pecunia.* poſterius explicat prius. Prov. 1. *abſcondemus innocenti* חִנָּם *fruſtra.* Lxx. ἀδίκως *injuſtè:* præter meritum. ſic, Rom. 3. *juſtificamur autem gratis.*

חֲנִינָה & תְּחִנָּה *gratia, favor, miſericordia.* Jerem. 16. *non dabo vobis* חֲנִינָה *gratiam.* Hieron. *requiem.* q. חֲנָה. Joſ. 11. *ut non eſſet ipſis* תְּחִנָּה *gratia.* Targum רַחֲמִין *miſericordia.* ¶ Deinde תְּחִנָּה *oratio,* qua Dei gratia imploratur & petitur, *ſupplicatio, deprecatio.* 1. Reg. 8. *& reſpicies ad orationem ſervi tui, & ad* תְּחִנָּתוֹ *ſupplicationem ejus, Domine Deus meus.*

תַּחֲנוּנִים, Fœm. תַּחֲנוּנוֹת *preces,* quibus imploratur gratia, *ſupplicationes.* Jerem. 31. וּבְתַחֲנוּנִים *& in commiſerationibus adducam eos:* condolentia. Pſalm. 28. *audi vocem* תַּחֲנוּנַי *precum mearum.* Targum צְלוֹתִי *orationis meæ.* ✠ Syriacè תַּחְנַנְתָא *precatio.*

Chaldaicè חֵין *ſinus.* 1. Reg. 17. *& accepit eum* מֵחֵיקָהּ, Targum מֵחֵינַהּ *ex ſinu illius.* ✠ מַחַן *commiſeratio.*

Rabb. חִין *conſonantia, melodia.*

Syriacè חַיִּנָנָאִית *libenter, benevolè.*

Propr. יוֹחָנָן, Syriacè יוּחַנָן *Johannes:* à gratia. ✠ יוּחַן *Johanna,* uxor Chuza.

חנא Syriacè חֲנָא *congruit, appoſitum, accommodatum, idoneum fuit:* cum חֵן *gratia* convenit.

Nom. תַּחֲנִית *miſericordia.*

חנב. חנב *ſcoria:* in Avic.

חנג. Chald. חֲנַג *chorus, tripudium:* in חָגַג reperies. ✠ Syr. חַנְנָאִית *blandè.*

חנד. Arab. חיניד hinid *tunc, poſtea, tandem.*

חנה duo ſignificat. I. חָנָה *conſedit, reſedit, demiſit ſe quieſcendi, ſedendi, manendi* aut *habitandi gratia, quievit, manſit, habitavit, turmatim caſtra poſuit;* cum עַל conſtr. *obſedit.* Geneſ. 26. v. 17. וַיִּחַן, Targum וּשְׁרָא *& manſit in valle Gerar.* Lxx. κατῴκησεν *manſit.* 1. Sam. 26. חֹנֶה, Targum שָׁרֵא *manebat ibi.* Deuter. 1. verſ. 34. *Qui precedit vos in via, ut exploret vobis locum* לַחֲנֹתְכֶם *ad reſidendum vos:* ubi conſideatis. Targum בֵּית מַשְׁרֵי לְאַשְׁרָיוּתְכוֹן *domus manſionis ad manendum vos.*

Digitized

Jud. 19. v. 9. *Ecce* חנות חֲנוֹת *deſidentia diei, mane hic:* adveſperaſcit. veſperi enim videtur Sol, quaſi reſidere aut quieſcere. Lxx. τὰ ξενικὰ *hoſpitia.* acceperunt pro חנות חֲנוֹת *hoſpitia.* Pſalm. 27. *ſi* תחנה תַחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה *obſidebit contra me caſtrum.* verbum refertur ad nomen interdum fœmininum. Pſal. 33. *quia Deus diſſipavit oſſa* חֹנָךְ *obſidentis te:* pro חֹנֶה עָלֶיךָ. Jud. 9. v. 49. וַיִּחַן בְּתֵבֵץ *& obſedit Tebez, & cepit eam.* Jud. 16. v. 8. *& populus* עָלָיו חונים *obſidebant Gilbeton.*

Nom. comm. מחנה מַחֲנֶה *agmen ſe demittēs, turma, caſtra:* Pl. מַחֲנִים, Foem. מַחֲנוֹת: Dual. B מחנים מַחֲנַיִם *agmina, turmæ.* Gen. 32. *& ipſe pernoctavit nocte illa* בַּמַּחֲנֶה, Targ. במשריתא *in agmine.* Ibidem. *ſi venerit Eſau* אֶל-מַחֲנֶה, Targum למשריתא *ad agmen unum, & percuſſerit illud: & erit* הַמַּחֲנֶה, Targum משריתא *agmen reſiduum in evaſionem.* Ibidem. *& diviſit populum, qui cum ipſo erat, & oves, & boves, & camelos in duo* מַחֲנוֹת, Targum מַשְׁרְיָין *agmina.* Cant. 7. *ſicut chorus* הַמַּחֲנָיִם *duorum agminū:* ſicut duæ acies adverſariorum paratorum ad dimicandum.

Pr opr. מחנים מַחֲנַיִם *Mahanaim*, à duobus agminibus, uno angelorum, altero Jacobi & comitum. Genel. 31. *& dicebat Jacob poſtquam vidiſſet eos* (angelos Dei) מַחֲנֵה אֱלֹהִים, Targ. מַשְׁרִיתָא מִן קֳדָם יְיָ *agmen Dei eſt iſtud, & vocavit nomen loci illius* מַחֲנָיִם *Machanaim.* Lxx. παρεμβολαὶ *caſtra.* Et urbs refugij in tribu Gad. Num. 13. v. 19. *conſiderabitis, quales ſint urbes, in quibus ille habitat,* הַבְּמַחֲנִים *an in caſtris, an in munitionibus.* Targ. הַבִּפְצָחִין D *in villis:* in locis nullo muro circundatis.

תחנות תַּחֲנוֹת *manſio.* 2. Reg. 6. *in loco illo erit* תַּחֲנֹתִי, Targ. בֵּית מַשְׁרוּי *domus manſionis meæ.* Holem pro ſchurec.

חנות חָנוּת, Chald. חָנוּא, Syr. חָנוּן, Arab. חאנות hanut, ubi quieſcendi cauſa ſedetur; taberna, ubi merces venduntur, macellum, apotheca, *officina*, ubi opera fiunt, *fabrica, tonſtrina, textrina, hoſpitium, diverſorium*, ubi manent homines: locus, ubi homines deſident, vel quieſcentes, vel operantes aliquid, vel vendentes: Plur. חָנִיּוֹת, Chald. E חנון & חָנוּתִין, Arab. חואנית havinit *tabernæ, hoſpitia.* Jerem. 37. *ingreſſus eſt Jeremias in domum loci,* ואל הַחֲנֻיּוֹת *& ad tabernas.* Targum ולגיו מן חנותא *& intra medium tabernarum.* ante carcerem erant tabernæ in quibus cuſtodes deſidebant, & hoſpites erant. Arabic. חואנית אלתגאיר havinit althagair *tabernæ mercatorum.* חנות חַכִּים *taberna medici*, pharmacopolium.

Chald. חָנְוָנִי *tabernarius, caupo, inſtitor, hoſpes, apothecarius:* Plur. חַנְוָנִין *tabernarij, hoſpites.* Rabb. בַּעֲלֵי הַחֲנוּת *idem.*

חנית חֲנִית *haſta:* Plur. חֲנִיתִים, Fœm. חֲנִיתוֹת *haſtæ;* quarum uſus eſt in caſtris & obſidionibus. 2. Sam. 2. *& percuſſit eū* בְּאַחֲרֵי הַחֲנִית *poſtremitate haſtæ:* cui infixum eſt ferrum acutum.

II. Arab. cum ח punctato, חנה chana, & אחני achnî *incurvavit, flexit.* Pſal. 57. v. 7. ואחנוא *& incurvarunt animam meam.* Matth. 26. ואחנוא *& flexerunt genua ſua.* Rom. 11. v. 4. *qui non* יחנוא *curvârunt genua ſua.* Paſſ. אנחני anchanî *incurvatus fuit.* Pſalm. 38. ואנחנית *& incurvatus ſum.* Marc. 1. v. 7. *& non ſum dignus* אן אנחני *ut incurver ad ſolvendum calceamenta ejus.*

Nom. מחני mochni, & מנחני munchani *curvus, incurvatus, obuncus, convexus:* Foem. מחניה mochina *curvata, demiſſa.* אנחאנה inchine *incurvatio, curvatura, convexitas.*

חנה, Matth. chene, Hebr. כפר *galbanum.* חנא *liguſtrum.*

C חנט duo ſignificat. I. חָנַט *produxit fructus:* cum fructus apparent nondum maturi; *protruſit.* Cant. 2. v. 13. *ficus* חָנְטָה *protruſit fructus ſuos.* Abenezra המתיקה *dulcoravit:* condivit.

Nom. חִטָּה, Syr. חטא, Arab. חִנְטָה henta. Matth. henta, henca, hantha *triticum;* Et in genere, *frumentum* ex folliculis protruſum & prominens. à dulcedine ſeu ſuavitate: Pl. חִטִּים, Chal. חטין & חִנְטִין, Syr. חטין *tritica.* Deut. 9. *terra* חִטָּה *tritici, hordei & vitis.* Pſalm. 81. *& cibavit eum* מֵחֵלֶב חִטָּה *de adipe tritici.* Targ. מן טוב לחם *de bonitate panis.* Ezech. 27. בְּחִטֵּי מִנִּית *cum triticis Minnith.* locus in terra Iſrael, ubi triticum erat pulcerrimum.

Rabbin. חטים *dentes anteriores.*

II. חָנַט, Chal. חֲנַט *condivit aromatibus*, myrrha, aloë, cedromelle, ſale, cera, bitumine & reſina, corpora mortuorum, ut incorrupta maneant, & aſſervētur in loculis, nec fœteant: ſicut Judęi & Ægyptij faciebant. De Ægyptijs ita ſcribit Herodotus in Euterpe. lib. 2. *Apud Aegyptios homines certi ſunt, ad hoc ipſum conſtituti, qui cadavera primum cōdiunt, ita ut cerebrum & alvum extrahant, eorūq; loca medicamentis & odorib. compleant. Poſtea ſaliunt intra abditum ſeptuaginta dies. His exactis cadaver abluunt, ſindone involvunt, & in ligneā hominis effigiem, ad hoc factam, includunt, atq; ita reponunt.* De Judæis verò legitur, Joh. 19. verſ. 40. *Acceperunt corpus Jeſu, & ligaverunt illud linteis, cum aromatibus.* Genel. 50. verſ. 2, 3, & 26. *& præcepit Joſeph ſervis ſuis medicis*

Digitized by Google

medicis לַחֲנֹט, Targ. לְמַחְנַט *ut condirent patrem* A *ipſum*: וַיַּחַנְטוּ, Targ. וְחַנַטוּ, Complut. וּבָסִימוּ *& condierunt medici Iſraelem.* L x x. ἐνταφιάσαι *funerare*: καὶ ἐνεταφίασαν *& funeraverunt.* ſic, Matth. 26. v. 12. *mittens enim hoc unguentum in corpus meum* πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι *ad funerandum me fecit.* & Joh. 19. v. 40. *ſicut mos eſt Judæis* ἐνταφιάζειν *ſepelire.* Gen. 50. v. 2, & 3. 26. *& mortuus eſt Joſeph natus centum & decem annos,* וַיַּחַנְטוּ, Targ. וְחַנַטוּ *& condierunt ipſum, & poſuerunt* (eum) *in ciſta in Aegypto.* L x x. καὶ ἔθαψαν *& ſepelierunt.* B

Nom. חֲנֻטִים *conditura aromatica.* Gen. 50. *& impleti ſunt ipſi quadraginta dies, quia ſic implentur dies* הַחֲנֻטִים, Targ. חֲנוּטַיָּא *condituræ; & deflêrunt ipſum Aegyptij ſeptuaginta dies.* L x x. τῆς ταφῆς *ſepulturæ.* Quadraginta dies חֲנִיטָה *conditura*, & triginta בכי *fletus.* poſt lotionem quadraginta dies condiebant, & triginta dies lugebant: hi vocantur dies 70. luctus.

Rabb. חֲנַט, Arab. חַנוּט hanut *conditura,* C *mixtura, balſamum.* Joh. 19. v. 20. וגא בחנוט מר וצבר *& venit cum conditura myrrhæ & aloës.*

Chald. חוּנְטָא, Syr. חֶנְטָא *condimentum, unguentum.* Joh. 19. v. 39. *ferens* μίγμα, Syr. חונטְתָא *condituram myrrhæ.*

חנך duo ſignificata habet. I. חָנַךְ, Chald. חֲנַךְ *initiavit, imbuit*: propriè de homine, *docere incepit, paulatim aſſuefecit, informavit, inſtituit, erudivit*, התחלת לימוד מעט מעט כדי שיוכל לסבול: per metaphoram de domo, *dedicavit, conſecravit, primordia rei cujuſq; fecit.* D Prov. 12. חֲנֹךְ *imbue puerum juxta viam ſuam, etiam cum ſenuerit non recedet ab ea*: inſtitue, doce. Deut. 20. v. 5. *quis eſt ille, qui ædificavit domum novam, & non* חֲנָכוֹ, Targ. חַנְכַהּ *initiavit eam? eat & redeat in domum ſuam: ne fortè moriatur in bello, & vir alius* יַחְנְכֶנּוּ, Targ. יַחַנְכִנַּהּ *initiet eam.* Piel Rabb. חִנֵּךְ *aſſuefecit, docuit.* Paſſ. Hithpael. נִתְחַנֵּךְ *initiatus, inſtitutus fuit.*

Nom. חָנִיךְ *initiatus, tyro*: Plur. חֲנִיכִים E *initiati, tyrones.* Gen. 14. v. 14. *& expedivit* חֲנִיכָיו *initiatos ſuos, natos domi ſuæ*: tyrones ſuos. Targ. עוּלֵימוֹהִי *adoleſcentes ſuos*: quos ad bellum aſſuefecerat in ſua tam ampla familia.

חֲנֻכָּה, Chald. חֲנֻכָּא *initiatio domus*, quæ fiebat quadam ſolennitate & lætitia, nec non convivijs, *dedicatio, conſecratio.* Pſalm. 30. *pſalmus cantici* חֲנֻכַּת הַבַּיִת *initiationis domus Davidis.* cùm quis primùm edit in domo nova, inſtruit convivium, & ſeſe exhilarat. Cant. 1. Targ. חֲנֻכַּת בֵּית מַקְדְּשָׁא *initiatio domus ſanctuarij.* Judæi legunt diſſyllabum, חֲנֻכָּה *quieſcite hic.* 1. Ezr. 6. vers. 16. חֲנֻכַּת בֵּית אֱלָהָא *dedicatio domus Dei.*

¶ Ejuſmodi autem initiationes ſeu dedicationes templi factæ ſunt quatuor. Prima primi templi à Salomone in authumno. 1. Reg. 8. v. 63. וַיַּחְנְכוּ, Targ. וְחַנִּיכוּ, L x x. καὶ ἐνεκαίνισε *& dedicârunt domum Domini.* Secunda ſecundi templi, à Zorobabel & Jeſu Sacerdote in vere. 1. Ezræ 6. v. 16. Tertia altaris, quod quinquennio ante prophanatum ab Antiocho Epiphane inſtauravit Judas Machabæus, B & dedicavit mēſe nono, annis ante Chriſtum 162. 1. Machab. 4. & 2. Machab. 10. poſtea ſingulis annis inſtituta, & ſervata etiam Chriſti tempore. Joh. 10. v. 2. *facta ſunt* ἐγκαίνια *in Jeruſalem, & hyems erat.* de hac Ioſeph ben Gorion lib. 3. cap. 13. *Judas filius Mathathiæ fecit dedicationem novi altaris in menſe Kislev, die 25. ejuſdem, & poſuerunt panes propoſitionis* וַיַּדְלִיקוּ אֶת הַנֵּרוֹת *accenderuntq; lucernas, & laudaverunt Dominum, octo diebus continuis.* C Inde vocatur hoc feſtum דַּלָּקַת הַנֵּרוֹת *accenſio luminum.* Joſeph. lib. 12. Antiq. cap. 11. *vocamus hanc feſtivitatem luminum: quod ex inſperato illuxerit nobis tanta felicitas.* Quarta ab Herode, qui, cùm templum ſecundum octo annis extruxiſſet, meliori artificio quàm rex Salomo, illud חָנַךְ *dedicavit* cum magno gaudio, ante Chriſtum natum anno ſeptimo: Joſippus.

Rabb. חִנּוּךְ *initiatio, prima inſtitutio, diſciplina, tyrocinium*, quod ἐγκαίνια vocat Quin- D tilianus. סֵפֶר חִנּוּךְ *liber primæ inſtitutionis, catechiſmus.*

Propr. חֲנוֹךְ *Hanoch*, filius Cain, & *urbs*, quam Cain extruxit in India, illiq; nomen filij ſui impoſuit. Gen. 4. Natus fuit Hanoch anno mundi 622. & translatus 987, ætatis 365. Teſtatus eſt Deum eſſe primum & ultimum, & nullum præter ipſum Deum. Epiſtola Judæ v. 14. *prophetavit de iſtis ſeptimus ab Adam Enoch, dicens:* E *ecce venit Dominus cum ſanctis*, &c. Origin. in 34. Num. citat libellos Enoch 4802. verſuum, quos tamen ſcribit apud Hebræos in nulla authoritate haberi. Porrò Hebræi tradunt quod Enoch cœperit componere libros in Aſtronomia, & geſſerit bella contra Caini poſteros impios, & aſſumſerit eum Deus in corpore & anima.

II. Rabb. חֲנִכַיִם *gingivæ*: & Arab. חַנַךְ hanc *palatum*, in חנך invenies.

חנס חָנֵס *Hanes*, urbs Ægypti, à Memphi diſtans 180. ſtadijs. Eſa. 30. v. 4. *quia fuerunt* בְּצֹעַן, Targ. בְּתַנֵס *in Tanes*, principes ejus,

 & lega-

& legati ejus (ad) חָנֵס יַגִּיעוּ *Hanes pertigerunt.* A
Targum עַד תַּחְפַּנְחֵס *uſq; ad Tachpanches:* ad Taphnes. L x x. *μάτην κοπάσουσι fruſtra laborabunt.* legerunt, חִנָּם יָגְעוּ, ob literarum ס׳ם, & vocum יַגִּיעוּ & יָגְעוּ ſimilitudinem. Benjamin in Itiner. ſcribit טוּנִיס eſſe inſulam, quæ aliâs חנס appelletur, & à Damiata unius diei itinere per mare diſtet.

חנף. חָנַף *ſimulavit, diſſimulavit, hypocrita, modò juſtus modò impius fuit; doloſè, fraudulenter, malitioſè, iniquè, impiè egit, occultè peccavit: perſonam accepit, ſimulator fuit.* Per metaphoram, *corruptus, impurus, pollutus, contaminatus fuit*, cùm ad inanimata transfertur. Eſa. 24. *& terra* חָנְפָה, Targum חָבַת *peccavit.* L x x. *ἠνόμησε iniquè egit.* Jerem. 23. verſ. 11. *etiam propheta, etiam ſacerdos* חָנֵפוּ *peccaverunt*; hypocritæ fuerunt. Targum גְּנַבוּ אוֹרְחָתְהוֹן *ſuffurati ſunt vias ſuas.* L x x. *ἐμολύνθησαν polluti ſunt.* Jerem. 3. *non* חָנוֹף תֶּחֱנַף, Targum מֵחָב תָּחוּב *peccando peccabit terra.* Pſalm. 106. וַתֶּחֱנַף, Targum וְאִסְתְּאֵבַת *& polluta fuit terra cum ſanguinibus.* Hiphil הֶחֱנִיף, Targum אַחְנַף *reum fecit, polluit, contaminavit.* Num. 35. *nec* תַחֲנִיפוּ, Targum תְּחַיְבוּן *ream facietis terram.* L x x. *φονοκτονήσετε occidetis.* B C

Nomen חָנֵף, Chald. חַנִיף *ſimulator, diſſimulator, hypocrita, modò juſtus modò impius*, vel foris bonus, intus malus, *peccator, delator, proditor, ſuſurro:* Plur. חֲנֵפִים, Chald. חֲנִיפִין *hypocritæ.*

Syr. חַנְפִין *gentiles, ethnici, apoſtatæ.* Job. 8. *& expectatio* חָנֵף, Targ. דִילְטוֹר *delatoris.* Pſalm. 44. וְחַנְפֵי לֵב *& ſimulatores corde.* Targum וְחוּתֵי לִבָּא *& ſuperbi corde.* Eſa. 33. *apprehendit tremor* חֲנֵפִים *hypocritas.* L x x. *τοὺς ἀσεβεῖς impios.* Syr. Matth. 18. v. 7. *erit tibi velut ὁ ἐθνικὸς*, Syr. חַנְפָא *gentilis.* Matth. 10. *in vijs* חַנְפָא *gentium ne ambuletis.* 1. Cor. 12. verſ. 2. *ſcitis quòd ἔθνη*, Syr. חַנְפֵא *gentes fuiſtis.* D

חֹנֶף & חֲנֻפָּה, Chald. חֲנוּפָא *ſimulatio, hypocriſis, fallacia, iniquitas.* Eſa. 32. *ut faciat* חֹנֶף *ſimulationem.* Targ. שִׁקְרָא *fallaciam.* L x x. *ἀνομίαν iniquitatem.* Jerem. 23. *à prophetis Jeruſalem egreſſa eſt* חֲנֻפָּה *hypocriſis in univerſam terram.* L x x. *μολυσμὸς pollutio.* E

Rabb. יַחֲנִיף *percutiet.*

Alcor. 2. חַנְפָא & חֲנִיפָא *incredulus.*

חנץ Arab. cum ח punctato, חנוץ chanos *porcus, porculus, porcellus lactens:* Plural. חנאניץ chanânis *porcelli lactentes.* Foemin. חנוצה chanoſa *porca, porcella.*

חנק duo ſignificata habet. I. חָנַק, Syr. חֲנַק, Arab. cum ח punctato, חנק chanac *præfocavit, ſuffocavit, ſtrangulavit, ſuſpendit, necavit:* Metaphoricè, *moleſtia affecit, inſidiatus eſt.* Syr. Matth. 27. verſ. 5. *abiens* חֲנַק נַפְשֵׁהּ *ſtrangulavit ſeipſum.* Arab. Matth. 12. v. 7. *& ortæ ſunt ſpinæ* וחנקה *& ſuffocârunt illud.* Niphal נֶחֱנַק, Chald. אִתְחֲנַק, Arabic. אחתנק achtanac *ſuffocatus, ſtrangulatus fuit.* 2. Sam. 19. *& præcepit ſuper domum ſuam* וַיֵּחָנַק, Targ. וְאִתְחֲנַק *& ſtrangulavit ſe.* Arab. Matth. 27. verſ. 5. ומצי ואחתנק *& abijt & ſuſpendit ſe.* Luc. 8. ואתחנקוא *& ſuffocati ſunt.* 2. Cor. 3. v. 4. *ſed non* נחתנק *præfocabimur.* Piel חִנֵּק, Syr. חַנֵּק *ſuffocavit.* Nahum. 2. verſ. 12. *&* מְחַנֵּק, Targum מְשַׁנֵּק *ſtrangulabat leænis ſuis.* Syr. Matth. 13. וחנקוהי *& ſuffocârunt illud.* Paſſ. אִתְחֲנַק *ſuffocatus fuit.* Marci 5. וְאִתְחֲנַקוּ *& ſuffocata ſunt in aquis.* Luc. 8. v. 14. מִתְחַנְּקִין *ſuffocantur.* B

Nom. מַחֲנָק, Arab. חנקא chanca *præfocatio, ſtrangulatio, moleſtia.* Job. 7. *& elegit* מַחֲנָק, Targ. שִׁנּוּקָא *ſtrangulationem anima mea.*

Syriac. חֶנְקָא & מְחַנּוּקִית, Arabic. מַחְנַקָה machnaca *laqueus*, quo quis ſtrangulatur. Rambam מְכַנְקָה eſt חונקת. C

Rabb. חנק *ſuffocatio, ſtrangulatio:* unum ex quatuor ſuppliciorũ generibus apud Judæos. Immergebatur aliquis in fimum, uſq; ad genua, & involvebatur collum ejus linteo duro, quod unus huc alter illuc trahebat donec efflaret animã. Hæc levius ſupplicij genus habebatur. Et ab Hebræis ſemper intelligitur, ubi genus ſuplicij non exprimitur. Strangulabantur autem ſex hominum genera: 1. percutiens patrem & matrẽ. 2. furans animam de Iſrael. 3. ſenex contradicens conſiſtorio. 4. pſeudopropheta, & prophetans in nomine idoli. 5. rem habens cum uxore alterius. 6. traducens filiam ſacerdotis, & ſubagitans eam. Porrò ſtrãgulationi ſucceſſit צְלִיבָה *crucifixio*, ſub Romanis, qui vivos in crucẽ agebant. de quo in חנק vide. D

Rabb. הַמְּחַנֵּק *angina*, præfocans hominem. מְחַנֵּק הָרֶחֶם *ſuffocatio matricis.* E

חָנוּק *interula.*

חֲנָקִין *vincula:* item *gradus ſcalæ.*

Arab. חֲנַק chanc, & חֻואַנִיק chavanic, & אִחְתִנָאק ichtinac *ſuffocatio, ſtrangulatio, & angina*, quæ non ſecus quàm laqueus præfocans enecat. אחתנאק אַלְרַחֵם ichtinac alraham *ſuffocatio matricis:* in Avic.

חָאנִק chanic *ſtrangulator, præfocator, incubus*, nocturna corporis ſuffocatio quædam. חָאנִק אַלְנֶמֶר chanic alnemer *ſtrangulator leopardi*, aconiti ſpecies, ex qua factus pulvis interficit leopardos: *pardalianches.* חָאנִק אַלְדִיב chanic aldib *ſtrangula*

gulator lupi; altera Aconiti ſpecies, ex qua factus pulvis interficit lupos, *luparia*. A

מַחְנוּק machnuc, & מֻחְתְּנַק muchtahac, & מְנֻחְנָק *præfocatus*: item, *retentus*, *recondi-tus*: in Avic.

חֲנָקָה chinaca *forum piſcarium*; ubi piſces venduntur.

חנקה chanca *crepida*, *ſolea*.

II. Arab. cum ח non punctato, חנק hanac *in-ſidiatus fuit*. Marci 6. v. 19. *& Herodias* חָנְקָה עליה *inſidiabatur illi*.

חנת. Hebr. חֲנִית *haſta*, in חָנָה invenies.

Arab. cum ח & ח֗ punctatis, חנת cha-nath, & אֶתְחָנַת atchanath *pejeravit*, *perjura-vit*. Matth. 5. v. 33. לא תחנת פי ימינך *non per-jurabis in juramento tuo*. חַנַּת channath *perju-rum fecit alterum*. B

Nom. חֻנְתִי chunte *hermophrodites*, maſculus & fœmina: item, *aphodilus*, in Avic.

מחנתון in Geograph. ✠

Pſalm. 55. אלחנת פי וַסַט מַסָאכַנַהֻם *nequi-tia in medio tabernaculorum eorum*.

חסס. duo ſignificata habet. I. Arabic. חסס *ſenſit*, in חשש invenies. C

II. Arab. cum ח punctato, חסס chaſas *defe-cit*, *defuit*. חסה chiſſa, & חסאסה chaſeſa *ne-gligentia*, *inertia*. ✠ חסיס chaſis *vilis*.

Talm. חס, Arabic. חס vel חסא chaſa Matth. chas, cherbas *lactuca*: Plur. Talm. חסין, Arabicè חס *lactuca*. Diminut. חסיסה chuſaiſah *lactucula*, *lactucella*. חס אלחמאר chas alchamar *lactuca aſini*. ✠ אחסא in Geograph.

חסב duo ſignificata habet. I. Arab. חסב ha-ſab *æſtimavit*; in חָשַׁב invenies. D

II. Arab. חסב *ſufficit*, *contentus fuit*. Matth. 10. חסב *ſufficit diſcipulo*. Joh. 14. *oſtende nobis Pa-trem* וחסבנא *& contenti ſumus*: ſufficit nobis.

חסד duo ſignificata habet. I. חֶסֶד, Chaldaic. חִסְדָא, Rabb. חסידות *pietas*, *probitas*, *bonitas*, *be-nignitas*, *benevolentia*, *beneficentia*, *beneficium*, exceſſus boni in non promeritum, quic-quid officij præſtatur alteri ſine com-penſatione, *gratitudo*, *gratia*: Plur. חֲסָדִים, Chald. חסדין *beneficia*. Gen. 24. *& fac* חֶסֶד, Targ. טִיבוּ *bonitatem cum domino meo Abra-ham*: benefac domino meo, hoc ipſi be-neficium præſta. Jud. 8. v. 35. *nec fecerunt* חֶסֶד *bonitatem cum domo Jerubaal Gideonis*: *ju-xta omne* טוֹבָה *bonum quod fecit cum Iſrael*: nullis beneficijs affecerunt familiam Gi-deonis. 1. Sam. 9. *faciam cum ipſo* חֶסֶד אֱלֹהִים *bonitatem Dei*: præſtabo ei beneficium magnum, quod erit Deo gratum. Mich. 7. *quia volens* חֶסֶד *bonitatem ipſe*. Pſalm. 141. v. 5. *percutiat me juſtus* (in) חֶסֶד *bonitate*: elli- E

pliſis ב in. 2. Sam. 15. *reduc fratres tuos te-cum*, *& fac cum illis* חֶסֶד וֶאֱמֶת, Targum טיבו וּקְשׁוֹט *bonitatem*, *& veritatem*. Ubi חסד *boni-tas*, eſt, cum alteri benefacimus ex gratia; אמת *veritas*, cū promiſſis ſtamus, cùm be-nefacimus ex promiſſione, pacto, debito. ſic Deus fecit חֶסֶד cū Abrahamo, ſed אמת cum Jacobo. Eſther 2. *& placuit puella ocu-lis ejus*, *& aſſecuta eſt* חֶסֶד *bonitatem in oculis ejus*: gratiam, favorem. Eſa. 40. *omnis caro fœnum*, *& omnis* חַסְדּוֹ *bonitas ejus ſicut flos agri*. Lxx. δόξα *gloria*. & ita citat Petrus. Gen. 32. *minor ſum omnibus* הַחֲסָדִים, Targ. חסדין *bonitatibus*, *& omni* הָאֱמֶת *veritate*, *quam feci-ſti cum ſervo tuo*. Targ. טָבְוָן *bonis*.

Syr. בֵּית חִסְדָא βηθ-ισδὰ *domus bonitatis*; locus, ubi aquæ motu ſanabantur ægro-ti. Joh. 5.

חָסִיד, Chald. חֲסִיד *pius*, *probus*, *bonus*, *be-nignus*, *benevolus ac beneficus*, qui benefacit alteri, qui facit juxta ſtatutum & judici-um. Plur. חסידים, Chald. חֲסִידִין *pij*, *probi*, *boni*, *benefici*. Jerem. 3. v. 12. *quia* חָסִיד *pius ego ſum*, *dicit Dominus*. Targum מַסְגֵי לְמֶעְבַּד טָבְוָן *multiplicans facere bonitates*. Pſalm. 32. verſ. 6. *pro hoc orabit ad te omnis* חָסִיד *pius*. ¶ Quando uſurpatur ad Deum relatum, ſi-gnificat *eum qui à Deo beneficium accepit*; cui Deus bene vult, & bene facit. Pſalm. 4. *cognoſcite quod ſeparaverit Dominus* חָסִיד לוֹ *pi-um ſibi*: cui bene vult. Pſalm. 30. *pſallite Domino* חֲסִידָיו *pij ejus*: qui ejus bonitatem experti eſtis. Prov. 2. *viam* חֲסִידָיו *piorum ſuorum cuſtodiet*. Lxx. εὐλαβουμένων αὐτὸν *re-verentium eum*. ¶ Hinc חֲסִידִים *pij*, dicti ſunt *Judæi ſtudio Legis occupati*, in ſtudio pietatis ſeſe exercentes: poſteri Jonadabi filij Rechab, de quibus Jerem. 35. qui ſum-ma pietate & religione Deo ſerviebant, quiq; in religione ſua, etiam perſecutio-nis tempore, conſtantes manebant: ſi-cut contra רְשָׁעִים *impij*, transfugæ. de qui-bus, 1. Machab. 7. v. 13. *& primi*, Ἀσιδαῖοι *Aſidai qui erant in filijs Iſrael*. Hi poſtea dicti fuerunt הַשּׁוֹנִים *rebelles*, *ſeditioſi*, quòd ſedi-tiones moverent. Inde eſt vocabulum Ἐσσαῖοι *Eſſeni*, quod Judæi אשינש ſcribunt. Iidem dicti fuerunt נזירים *ſeparati*; quòd remoti à conſpectu hominum, rerum contemplationi vacarent, & in interio-ri Judæa ad occidentem vergente dege-rent. הנזירים הנקראים אשינש הם חסידים Maccab. 14. v. 6. *qui dicuntur ex Judæis* Ἀσιδαῖοι *Aſidai*, quibus præeſt Judas Macca-bæus, bella nutriunt & ſeditiones mo-vent, non ſinentes regnum quietem aſſe-qui. Horum autor fuit יְהוּדָה הַגְּלִילִי *Judas Galilaus*,

Galilæus, cujus ſit mentio, Act. 5. poſt na- A tum Chriſtum anno undecimo, qui docuit indignum eſſe ut hominibus quis imperet præter ſolum Deum; ac quis appelletur dominus, niſi Deus. Cæſarem igitur non appellandum dominum; nec illi dandum tributum; nec pro Cæſaris & Romanorum ſalute offerenda ſacrificia. Et poſt Phariſæos & Zadducæos introduxit hanc ſectam, quæ cauſam à Romanis deficiendi Judæis attulit. Ejus nulla ſit in Evangelio mentio, quòd remota eſſet à conſpectu hominum, aut B tempore Chriſti nondum ſatis nota, nec cum hoc congreſſa. Porrò *Eſſeni*, erant novum genus philoſophorum, ut Pythagoræi, ſtudio Legis occupati, & proferẽtes doctrinam phyſicam de natura herbarum & animalium: bonis moribus prędıti: ſuis laboribus victitantes: amantes judicium, & odientes avaritiam: cum fœminis nullum habentes commercium: divitias habentes communes: neminem admittentes in ſuum conſortium, C qui ullius culpæ, vel leviſſimæ, ſibi fuerit conſcius: & convenarum affluxu augeſcentes.

חֲסִידָה avis pia, benefica & grata, *ciconia*, quam *pietatis cultricem* appellat Petronius arbiter. Et Solinus: *Ciconijs pietas eximia ineſt. Etenim quantum temporis ſuis fœtibus educandis elargiuntur, tantùm & ipſæ à pullis ſuis invicem aluntur.* Levit. 11. verſ. 19. *&* הַחֲסִידָה, Targ. חֲוָרִיתָא *ciconiam.* Jerem. 8. v. D 7. *etiam* חֲסִידָה, Targ. חֲוָרִיתָא *ciconia in cælo novit tempora ſua.* L x x. *ἀσιδα.* Ciconia in aëre, hoc eſt, in excelſis turribus aut arboribus deſerti nidificans, novit tempora ſua, ut alio in loco degat in autumno & hyeme: alio in vere & æſtate. Pſal. 104. חֲסִידָה *ciconia, abietes domus ejus.* ciconiæ nidificant in abietibus, tanquam excelſis arboribus. In Jobo autem per contrarium חֲסִידָה dicitur avis impia & crudelis, *ſtruthiocamelus*; qui non fovet ova ſua, ut aliæ aves; ſed relinquit in terra ut in pul- E vere calefiant, & abhorret à pullis, tanquam non ſuis: deſerit ova, & in pullos eſt *ἄστοργος.* Job. 39. *ſi pennam* חֲסִידָה *ciconia, & plumam.* Targum חֲוָרִיתָא *ciconiæ & accipitris.* ut נֹצָה ſit nomen avis, cui ſequens deſcriptio conveniat, nec ad חֲסִידָה pertineat. Caput huic aliti exiguum, cerebrum verò nullum. Hinc tam ſtolida, ut abſq; delectu, quicquid tetigerit, voret, & cum collum frutice occultaverit, ſeſe latere exiſtimet. Idem aliqui de perdice ferunt; & inter quadrupedes, de bubalo ſeu bubalide; inter piſces, de ſciæna.

Verb. Hithpael הִתְחַסֵּד *pium ſe præbuit.* 2. Sam. 22. & Pſal. 18. עִם חָסִיד תִּתְחַסָּד *cum pio te pium præbebis.*

Propr. Syr. בֵּית חֶסְדָּא *Βηθεσδᾶ domus benignitatis*: piſcina Siloa, quæ & probatica: quod ſingulis annis infirmos ſanaret.

II. Per antiphraſin, חֶסֶד, Chald. חִסּוּדָא, Syr. חֶסְדָּ, Rabbin. חִסּוּד *impietas, immiſericordia, crudelitas, ingratitudo, crimen, opprobrium, ignominia, maleficium.* Levit. 20. חֶסֶד *impietas eſt.* Targ. קְלָנָא *ignominia*: opprobrium. Prov. 14. *juſtitia exaltabit gentem*, וְחֶסֶד *ſed opprobrium populorum* (eſt) *peccatum.* Proverb. 28. *feſtinans diteſcere vir mali oculi: & non cognoſcet quòd* חֶסֶר *opprobrium veniet* (ſuper) *eum.* Targ. חוּסְרָנָא *defectus.* legit חֶסֶר, ob literarum ד ר ſimilitudinẽ. quamvis & quædam exempla ita habeat. L x x. *& non novit quod ἐλεήμων miſericors dominabitur ei.* accepit ſignificatione priori. Hieron. *egeſtas.* Luth. Unfall. Chald. Gen. 34. חֶרְפָּה, Targ. חִסּוּדָא *probrum eſt nobis.* Syr. Luc. 1. v. 25. *ut auferret τὸ ὄνειδός μου*, Syr. חֶסְדִּי *opprobrium meum.* Rom. 15. v. 3. חֶסְדָּא *opprobrium opprobantium tibi, cecidit ſuper me.*

Verb. Piel חִסֵּד, Chald. & Syr. חַסֵּד *exprobravit, probro ſeu opprobrio affecit, cõviciatus, criminatus eſt, omnem bonitatẽ detraxit.* Prov. 25. v. 9. *ſecretum alterius ne reveles, ne* יְחַסֶּדְךָ, Targ. נְחַסְּדָךְ *probris afficiat te audiens*: ne omnis bonitatis expertem te exiſtimet. Chald. Pſal. 119. *& reſpondebo* חוֹרְפִי, Targ. מְחַסְּדִי *conviciantis me verbum.* Pſal. 44. *à voce* מְחָרֵף. Targ. דִּמְחַסֵּד *conviciantis.* Syr. Matth. 5. דִּמְחַסְּדִין *qui probris afficiunt vos.* Marci 16. v. 14. וְחַסֵּד *& exprobravit ipſis exiguam fidem.* Rom. 15. v. 3. *probrum* דִּמְחַסְּדָנָךְ *opprobrantium tibi, cecidit ſuper me.* Paſſ. Syr. אֶתְחַסַּד *probris affectus eſt.*

מְחַסְּדָן *conviciator, criminator*: Plur. מְחַסְּדָנִין *conviciatores.* Arab. Alc. 4. יְחַסְדוּן.

חסה duo ſignific. habet: I. חָסָה *fidit, confidit, ſperavit*, protectionem aut latibulũ quæſivit vel habuit, recepit ſe in locum ubi ſit tectus aut tutus à cœli aliave injuria, *confugit, hoſpitatus eſt.* Conſtruit. cum ב *in.* Pſ. 6. *Domine Deus* בְּךָ חָסִיתִי, Targ. בָּךְ סְבַרִית *in te ſperavi.* Zophon. 2. וְחָסוּ, Targ. וְיִתְרַחְצוּן *& confident in nomine Domini.* Jud. 9. *venite* חֲסוּ *confidite in umbra mea.* Targ. שְׁרוּ *habitate.* Prov. 14. וְחוֹסֶה, Targ. וּמִתְּכַל *& ſperat in morte ejus juſtus.* Deut. 32. חָסָיוּ, Targ. הֲווֹ רָחִיצִין *ſperabant in eo.*

Nom. חָסוּת & מַחְסֶה *tegmen, tegumentum,* prote-

protectio, latibulum, receptaculum, hoſpitium, receptus, perfugium, ubi quis tutus eſt contra A
cœli aliasve injurias. Job. 24. *ab imbribus montium madefiunt*, *& abſq;* מַחְסֶה *receptaculo ampleƈtuntur petram.* Targ. מִטְּשָׁה *habitatione.* Eſa. 25. v. 7. מַחְסֶה *latibulum ab imbre, umbra ab æſtu.* Eſa. 4. וּלְמַחְסֶה *& in perfugium & latibulum ab imbre & pluvia.* Joel. 3. *Dominus eſt* מַחְסֶה *protectio populo ſuo.* Targ. סְמַךְ *fulcrum.* L x x. φείσεται *parcet*: à חוס. Prov. 14. *& filijs ejus erit* מַחְסֶה, Targ. תּוּכְלָן *ſpes.* Pſalm. 46. *Deus nobis* מַחְסֶה *protectio & munitio.* L x x. καταφυγὴ *refugium.* Pſalm. 62. מַחְסִי *protectio*
mea in Deo. L x x. ἐλπίς μου *ſpes mea.* B

Rabb. חֲסִית *genus capæ.*

II. Syr. חֲסָה idem quod חוס, *miſericors, pius, innoxius fuit.* Piel חַסִּי *expiavit.* Hebr. 2. v. 17. מְחַסֵּא *expians peccata.* Matth. 27. v. 24. מְחַסִּי *innoxius ſum à ſanguine iſtius.*

Nom. חַסִּי *pius, innocens.* Act. 2. *nec dabis* חַסְיָךְ *pium tuum videre corruptionem.*

Arab. חסא & חסי *præter.*

חסך Arab. חַסְכָה: Plur. חֲסַךְ haſec *tribulus,*
tribulus aquaticus: Medicis. Gen. 4. שוכא C
וחסכא ינבתא לך *ſpinam & tribulum producet tibi.* חסך מן אלכלב heſec min alquelb *collare canis, millus.*

חסך *prohibuit*, in חָשַׂךְ invenies.

חסל duo ſignificata habet. I. חֲסַל, Chald. חֲסַל *complevit, abſolvit, finivit, confecit*: in malum, *perdidit, conſumſit, abſumſit.* Deut. 28. *quia* יַחְסְלֶנּוּ, Targ. יְחַסְלִנֵּהּ *abſumet illud locuſta.* L x x. κατέδεται *comedet.*

Nom. חָסִיל *locuſta*, fruges comedens.
Joel. 1. *comedit* הֶחָסִיל, Targ. שַׁמּוּטָא *locuſta.* D
Eſa. 33. *& colligetur ſpolium veſtrum collectione* הֶחָסִיל *locuſtæ*: ſicut homines excurrunt ad colligendas locuſtas.

Rabb. חֲסַל, Foem. חֲסָלָה *finis*, completio libri.

Verb. חַסַּל *finitus fuit.*

II. Chald. חֲסַל: Piel חַסֵּל complevit tempus lactandi puerum, *ablactavit.* 1. Reg. 11. וַתִּגְמְלֵהוּ, Targum וְחַסְלְתֵּיהּ *& ablactavit eum*
Thahpenes. Paſſ. אִתְחֲסַל *ablactatus fuit.* Gen. E
21. v. 7. *& crevit puer* וַיִּגָּמַל, Targ. וְאִתְחֲסִיל *& ablactatus fuit.*

Nom. חָסִיל *ablactatus*: Pl. חֲסִילִין *ablactati.*

חסם tria ſignificata habet. I. חָסַם, Chald. חֲסַם *ligavit, clauſit, occluſit, obſtruxit, obturavit os*, ne edat aut mordeat, *obturavit nares.* Deut. 25. *non* תַחְסֹם שׁוֹר *ligabis bovem.* Targum תַחְזֹר פּוּם תּוֹרָא *obturabis os bovis*: prohibetur capiſtro impediri jumentum triturans, quo minus ſpicas carpere, eiſq; paſci poſſit. Ezech. 39. וְחֹסֶמֶת *& occludens*

(*obſtruens*) *ipſa prætereuntes.* ne poſſint præterire ob fœtoris multitudinem; aut, efficiens ut prætereuntes obturent nares ſuos, ob fœtorem interfectorum.

Nom. מַחְסוֹם *capiſtrum* quod ori bovis triturantis circumligatur, ne de tritico comedat. Pſal. 39. *cuſtodiam ori meo* מַחְסוֹם, Targum זְמָמָא *capiſtrum.* L x x. φυλακὴν *cuſtodiam.*

Rabb. חִסּוּם quicquid ponitur in ore jumenti, ne edat vel mordeat: item, quo vas obturatur, Stöpſel.

II. Syr. חֲסַם *æmulatus eſt*; vel in bonum, *cupidè imitatus, ſtudioſè ſectatus fuit*: vel in malum, *invidit, indignatus fuit, faſcinavit.* 1. Cor. 13. v. 4. *non* חָסְמָא *invidet charitas.* Act. 17. v. 5. וְחַסְמוּ *indignati ſeu commoti ſunt invidia Judæi.* Gal. 5. v. 6. וְחָסְמִין *& invidentes alter alteri.* Gal. 3. v. 1. *quis* חֲסַם *faſcinat vos?* Tit. 2. רְחָסַם *quod æmuletur in operibus bonis.* Gal. 4. *ut ſint* חָסְמִין *æmulatores ipſorum.* Paſſ. Piel. אֶתְחַסַּם *æmulatus fuit.* Gal. 4. v. 18. דְּתֶתְחַסְּמוּן *ut æmulemini in re bona.*

Nom. חֶסְמָא *invidia.* Luc. 6. verſ. 11. *impleti ſunt* ἀνοίας *amentia.* Syr. חֶסְמָא *invidia.*

III. Arab. חסם *abſciſio*: in Avic.

חסן tria ſignific. habet. I. חָסִין & חָסֹן, Chal. & Syr. חָסִין & עַשִּׁין *fortis, robuſtus*: in malum, *durus, terribilis, impudens*: Plural. Chald. חֲסִינִין: Foem. Chald. חֲסִינָא & עַשִּׁינָא *terribilis*: Plural. חֲסִינָן *terribilia.* Eſa. 1. v. 31. *& erit* הֶחָסֹן *robuſtus in ſtuppam, & fabricator ejus in ſcintillam*: de idolo. Amos 2. v. 8. וְחָסֹן, Targ. וְחָסִין *& robuſtus ipſe ut quercus.* Pſalm. 89. v. 9. *quis ſicut tu* חֲסִין יָהּ, Targ. חֲסִינָא דַּיְיָ *fortis Domini?* quaſi eſſet in Regimine.

Chald. חְסַן *robur, fortitudo.* Dan. 4. *in robore* חִסְנִי *fortitudinis meæ*: Plur. חִסְנִין *munitiones validæ, arces, caſtella.*

Verb. Chald. & Syr. חֲסַן & עֲשַׁן *fortis, robuſtus fuit, prævaluit, obtinuit, potitus eſt, poſſedit.* Chald. Pſalm. 37. לָרֶשֶׁת, Targ. לְמַחְסַן *ad poſſidendum terram.* Dan. 7. וְיַחְסְנוּן *& obtinebunt regnum.* Syr. Matth. 16. v. 18. *non* נֶחְסְנוּנָהּ *prævalebunt ei.* Luc. 23. v. 23. וְעַשִּׁין *& invaleſcet clamor illorum.* Piel חַסֵּן: Hiphil הַחְסִין, Chald. אַעְשֵׁן *idem*: *potitus eſt, poſſedit.* Dan. 7. *& regnum* הֶחֱסִנוּ *obtinuerunt ſancti.* Ibidem. וְיַחְסְנוּן *& obtinebunt regnum in ſeculum.* Paſſ. Chald. אִתְחֲסַן, Syr. אֶתְחַסַּן *roboravit ſe, continuit, cohibuit ſe, patiens fuit.* Chald. Gen. 43. וַיִּתְאַפַּק, Targ. וְאִתְחֲסִין *& continuit ſe.* 1. Sam. 13. וָאֶתְאַפַּק, Targ. וְאִתְחַסְּנִית *& roboravi me, & obtuli holocauſtum.* Syr. 1. Cor. 16. וְאֶתְחַסְּנוּ *& roboramini.*

אַחְסָנָא *poſſeſſio, hæreditas.*

II. Per metaphoram, חֹסֶן, Chald. חִסּוּן *robur, theſau-*

theſaurus præcipuus, *divitiæ*, ſicut חַיִל in quibus robur hominum conſiſtit tempore A anguſtiæ; *refugium hominis* in calamitate & neceſſitate; *opes*, quas ad robur & præſidium homines collocant, reponunt & ſervant. Jerem. 20. v. 5. *& dabo omnes* חֹסֶן, Targ. עוּתַר *divitias urbis hujus*. Eſa. 33. *& erit fides tempore ſuo* חֹסֶן, Targ. תְּקוֹף *robur*, *ſalus*. Prov. 15. v. 6. *in domo juſti* חֹסֶן *theſaurus multus*. Ezech. 22. v. 25. חֹסֶן, Targ. עוּתַר *divitias & gloriam accipient*.

VERB. Niphal נֶחְסַן *reconditus*, *repoſitus fuit*. Eſa. 23. v. 18. *nec* יֵחָסֵן, Targ. יִתְגְּנִז *recondetur*: ut aſſervetur in præſidium. B

Rabb. חָסִין *ſcrinium*, *theca frumenti*, *horreum*, *theſaurus*. ☩ Chald. חוּסְנִין *granaria*.

III. Arab. חסן haſan *bonus*, *bellus*, *pulcer*, *formoſus*, *jucundus fuit*, *placuit*. Pſalm. 147. *Deo noſtro* יחסן *jucunda erit laudatio*: placebit. Act. 10. v. 15. וחסנת *& placuit hic ſermo*. Piel. חַסַּן: Hiphil אַחְסַן ahſen *bene fecit*. Geneſ. 12. ויחסנוא אלי *& benefacient mihi propter te*. Pſal. 116. *Dominus* אַחְסַן *bene fecit mihi*. Luc. 11. v. 13. תחסנוא אן תמנחוא *bene facitis quod datis filiis veſtris dona bona*. C Deut. 5. מֻחְסִן mohſin *benefaciens tibi*. Alc. 2. וַאחסנוא אן אַלְלָה יֻחִב אַלְמֻחְסִנִין *& benefacite*, *quia Deus diligit benefacientes*. Paſſ. אסתחסן *bonum ſe effecit*. 2. Cor. 10. verſ. 4. תסתחסנון *bonos vos efficietis*. Geogr. אַסתחְסַנְת *& placuit mihi*.

Nom. חסן haſen *bonus*, *bellus*, *formoſus*, *pulcer*, *honeſtus*. Gen. 1. וראי אללה כלמא חלק פארא והו חסן גרא *& vidit Deus omne quod creaverat*, *& ecce erat bonum valde*. Gen. 12. *mulier* חסנא גרא *pulcra valde*. D

חַסִין haſin *bonus*. אחסן ahſan *melior*. ☩ חסן *forma*.

חַסַנָה haſana *bonum*, *bonitas*, *beneficentia*, *beneficium*, *præmium*: Plur. חַסַנָאת *bona*. ☩ חַסַנָא *bene*.

חסף duo ſignificata habet. I. Chald. חֲסַף, Syr. חֲצַף, Arab. חַזַף chaſaf, cum ח punctato, vas ex terra, *teſta*, *fictile*, *tegula*. literis ס et צ permutatis. Chald. Levit. 11. *vas* חֶרֶשׂ, וַחֲסַף *teſta*. Syriac. 2. Corinth. 4. *in vaſe* E דחֲצַפָא *teſta*. Plur. Arab. אחזאף achzaf *teſta*, *tegula*.

Rabb. חוּסְפָּנִית *ulcus* vel *ſcabies* inſtar teſtæ ſicca.

מְחַסְפַס *pyxis*, arcula ſachari, vas teſtaceũ.

אַחֲסָף & חֲסָף *panniculus circa faciem*.

II. Arab. cum ח punctato, חסף chaſef *evertit*, *ſubvertit*. Gen. 13. *priuſquam* יחסף *ſubverteret Dominus Sodomam*. Paſſiv. אַנְחַסַף anchaſaf *ſubverſus fuit*: de ſole, *eclipſatus fuit*. חֲסַף אַלְקַמַר *eclipſatur luna*: Cap. Reſur. In Geogr. אַלְאַרְץ אַלְמַחְסוּפָה *terra ſubverſa*.

Nom. חַסְף *ſubverſio*.

חסר tria ſignific. habet. I. חָסֵר, Chald. חֲסַר *defecit*, *defuit*, *indiguit*, *caruit*, *deſtitutus*, *imminutus fuit*. 1. Reg. 17. *& ſcyphus olei non* חָסֵר, Targ. חֲסַר *defecit*. Piel חִסֵּר, Chald. חַסַּר: & Hiphil הֶחְסִיר *deficere fecit*, *ſubtraxit*, *minuit*, *imminuit*, *fraudavit*, *defraudavit*: abſolutè, *defecit*. Pſal. 8. וַתְּחַסְּרֵהוּ *& minuiſti eum paululum à Deo*. Eccl. 8. וּמְחַסֵּר *& minuens animam meam à bono*: fraudans genium meum.

Nom. חָסֵר, Chald. חַסִּיר *deficiens*, *carens*, *indigens*, *vacuus*. Prov. 12. וַחֲסַר לָחֶם *& indigens pane*. Ibidem, חֲסַר־לֵב *carens corde*: excors. Prov. 10. v. 21. *& ſtulti* בַּחֲסַר־לֵב *in defectu cordis morientur*: per vecordiam. concretum pro abſtracto.

חֶסֶר, & חֹסֶר, & מַחְסוֹר, & חסרון, Chald. חֲסֵרוּת & חוּסְרָן *defectus*, *inopia*, *egeſtas imminutio*.

Syr. חַסִירָא *quod deeſt*, *reliquum*.

II. Chald. & Syr. חֲסַר, Arab. cum ח punctato, חַסַר chaſar *imminutus*, *damno affectus*, *multatus*, *punitus fuit*. Chald. Prov. 27. *imperiti transgrediuntur* ונִטְנִשׁוּ, Targ. וְחָסְרִין *& multantur*. Syr. 2. Cor. 7. v. 9. *ut nihil* תחסרון *detrimenti acciperetis à nobis*. Arab. Matth. 16. v. 26. וַחְסַר נַפְסַה *& damnum accipiat anima ejus*. Luc. 19. ויחסרהא *& nocueris ei*. Phil. 3. v. 7. *propter quem* חַסִרְתּ *multatus ſum omnibus rebus*. 1. Cor. 9. v. 13. *ne* אַחסר *minuam fratrem meum*: offendam. Piel. Arabic. חַסַּר chaſſar *ſtragem edidit*, *damnum dedit*.

Nom. חַסָארַה chiſara *damnum*: Plural. חַסָאיר chaſair *damna*.

חֻסְרַאן chuſran *diminutio*, *perditio*.

תַּחְסִיר tachſir *ſtrages*, *clades*, *naufragium*.

מַחְסוּר machſur *perditus*: Plural. מַחְסוּרִין *perditi*.

אחתסַאר ichtiſar *diminutio*, *brevitas*, *abbreviatio*. באחתסַאר biichtiſar *breviter*.

מֻחְתַסַר muchtaſar *abbreviatus*, *brevis*.

III. Arab. ſine ח punctato, חסר haſar *ſtipavit*, *obturavit*.

חסארי haiſari *ſcæva*.

חַסָארַה haſira *raia*, piſcis.

חעף Arab. חַעִיף *ſufflatio*: in Avic.

חפף tria ſignific. habet. I. חָפַף, Chald. חֲפַף & חַף *texit*, *protexit*, *operuit*, *velavit*, *abſcondit*, *occultavit*, *involvit*. Deut. 33. v. 12. חֹפֵף *protegens ſuper ipſo omni die*. Targ. יְהֵא מַגֵּן *erit protegens*: muniens. Hieron. *quaſi in thalamo tota die morabitur*. reſpexit ad חֻפָּה *thalamus*.

Nom. חַף, Chald. חֲפִיף *tectus*, *involutus*, *opertus*. Job. 33. v. 9. *immundus ſum abſq; transgreſſione*, חַף *tectus ego*, *& non iniquitas mihi*. Targ. שְׁזִיג *lotus*: ablutus, mundus à peccato in

Google

to in loquela. Al. נָקִי, L x x. ἄμεμπτος *irreprehenſibilis*. Rabb. enim eſt חָף *pexus, mundus*, ut mox dicetur: caput enim pexum fit mundum.

חֹף *portus*, in חוף habes.

חֻפָּה, Chald. חֻפָּא *protectio, protectorium, velum, operimentum, tegumentum, velamen.* Eſa. 4. v. 5. *& ſuper omni gloria erit* חֻפָּה *protectorium*: velum: & illud velamen erit ipſis umbra diurna, contra æſtum ſolis. Pſalm. 19. v. 5. *& ipſe ſimilis eſt ſponſo egredienti* מֵחֻפָּתוֹ, Targum מִגְּנוּנֵהּ *ex protectorio ſuo*: ex thalamo ſuo. Sol manè oriens, & luce ſua ſeu ſplendore totum orbem illuſtrans & exhilarans, ſimilis eſt ſponſo pulcerrimo & ornatiſſimo, egredienti ex velo, ſub quo facta eſt deſponſatio, cui omnes læti gratulantur. Judæi enim hoc nomine appellant *velum*, quatuor vectibus extenſum, ſub quo tanquam ſub cœlo quodam, ſponſus & ſponſa deſponſantur: deinde ipſam *deſponſationem & nuptias.* Joel. 2. *egrediatur ſponſus* מֵחֶדְרוֹ *ex cubiculo ſuo.* Targ. מֵאִדְרוֹן בֵּית מִשְׁכְּבֵהּ *ex conclavi domus cubilis ſui, & ſponſa* מֵחֻפָּתָהּ, Targ. מִבֵּית גְּנוּנְהָא *de domo thalami ſui.*

II. Rabbin. חָפַף *pexit, pectine purgavit, mundavit.*

Nom. חֶפֶה *pecten.* חֲפִיפָה ℞ *pectinatio*: ut cum dicunt, נזיר לא יָחֹף אֶת ראשו *Nazaræus non pexat caput ſuum.* &, הָראשׁ יִטָּהֵר וְיִנָּקֶה מזוה מתה בחפיפת במסרק *caput purgatur & mundatur à ſordibus ſuis pectinatione cum pectine.* Item. Rabb. חפף *fricavit.* חכיפה ℞ *fricatio.*

חפופית *genus ulceris.*

III. Arab. cum ח punctato, חַפף chafaf *levis, agilis, rapidus, celer, facilis, ſubtilis, rarus, fungoſus fuit.* יחף *ſubtiliabitur*; in Avicen. Piel חפף chaffaf *leviorem fecit, alleviavit, exoneravit, rarefecit, ſubtiliavit.* Alcor. 2. פלא יֻחַפַּף עַנְהֻם אַלְעַדָאב *& nõ allevabitur ab ipſis cruciatus.*

Nom. חַפִיף chafif *levis, celer, agilis, rapidus, facilis, rarus, ſubtilis, fungoſus.* item *encheridion*: Plural. חפאף chifef: Dual חפיפאן chafifan *leves.* In Geograph. *duo elementa* חפיפאן אלנאר ואלהוא *levia; ignis & aër.*

חִפָּה chiffa *levitas, celeritas, agilitas, facilitas, raritas.* בחפה ℞ bichiffa *facilè.*

תַּחְפִיף tachfif *alleviatio, exoneratio.*

מֻחַפַּף muchaffef *alleviatus.*

חֻף choff *caliga, ocrea, calceamentum*: Plur. חפין chofin, & אַחְפַאף achfaf *ocrea, caliga, calceamenta.*

מַחְפִיף *conſtrictus*: ſine ח punctato, in Avicen.

חפא. Chald. חֲפָא *texit, operuit*: in ſequente חפה habes. 2. Reg. 17. v. 9. וַיְחַפְּאוּ *& abſconderunt filij Iſrael verba non recta contra Dominum Deum ſuum.* Targ. וְאַמַרוּ *& dixerunt.*

חפה חָפָה, Chald. חֲפָא, Arab. cum ח punctato, חפא chafi *texit, operuit, velavit, occultavit, abſcondidit, abdidit, calavit, negavit.* 2. Sam. 15. v. 30. חָפוּ *operuerunt quilibet caput ſuum.* Targ. כְּרִכוּ *involverunt.* Ibidem. *& flens, & caput ipſi* חָפוּי *opertum*: more lugentium. Targ. מְכָרַךְ *involutum.* Jerem. 14. v. 3, & 4. *pudore & ignominia affecti ſunt* וְחָפוּ *& operuerunt caput ſuum*: præ pudore. ſolent enim pudefacti operire caput ſuum ne conſpiciantur. Eſth. 6. v. 11. *& Haman feſtinans in domum ſuam, lugens* וַחֲפוּי ראשׁ *& opertus capite*: præ pudore ſcil. & luctu. caput enim ſibi obvelabant ut Hebræi, ita & Perſæ, lugentes, & quos facti alicujus valde pudebat: ut qui vel mortem ſibi imminere videbant; vel mortem ſibi ipſis conſciſcere volebant. Targ. וּמִתְעַטֵּף עַל רֵישֵׁהּ בְּאַבְלָא עַל בְּרַתֵּהּ וּכְסוּפֵהּ *& velans ſuper capite ſuo inſtar lugentis ob filiam ſuam, & ignominiam ſuam.* Contrà, Chaldæis רישׁ גלי *caput revelatum, apertum*, denotat *animum hilarem & alacrem.* ſic, Horat. lib. 2. Satyr. 3.

Nam malè re geſta, cùm vellē mittere operto
Me capite in flumen. & Plaut. in Moſtell.

Actu 1. *fuge atq; operi caput.* & Actu 2. *capite obvoluto ut fugiat ſummo cum metu.* Eſth. 7. *& cum verbum egreſſum eſſet ex ore regis, & faciem Haman* חָפוּ *operuerunt.* ſcilicet miniſtri. Is enim mos erat apud Perſas, ut miniſtri regis operirent faciem ejus, cui rex iraſceretur, ne amplius eum rex intueretur. vel etiam ſuſpenſorum ſolebant facies velari. Chaldaic. Exod. 40. וַיְכַס, Targum וַחֲפָא *& texit nubes tabernaculum.* Exod. 27. צִפָּה, Targum חֲפָא *operuit auro.* Arab. Pſalm. 78. *non* יחפו *abſcondent à filijs ſuis.* Pſalm. 40. *non* אחף *abſcondam juſtitiam tuam.* Gen. 18. *non* אחפי *abſcondam ab Abrahamo.* Alcor. 3. אִן אַלְלַה לַא יַחְפִי עַלַיְהִ שַׁיְ פִי אַלְאַרְץ. Niphal נחפה, Chald. אִתְחֲפָא, Arabic. חֻפִי chufi, & אִחְתַפִי achtafi *opertus, velatus, occultatus, abſconditus fuit.* Pſal. 68. *ala columba,* נֶחְפָּה *operta argento.* Chald. Eſther 7. *& facies Haman* חָפוּ, Targum אִתְחֲפִיאוּ *opertæ fuerunt.* Arabic. Pſalm. 139. *non* תחף *occultabuntur à te oſſa mea.* Matth. 5. *urbs non* תחפא *abſcondetur.* Alc. יַסְתַחְפוּן מִן אַלְנַאס וַלַא יַסְתַחְפוּן מִן אַלְלַה. Pſalm. 19. *non eſt qui* יחתפי *abſcondatur à calore ejus.* Piel חִפָּה, Chald. חַפָּא *operuit.* Hiphil Arab. אחפא & אחפי achfi *abſcondidit, occultavit.* Pſal. 119. in Beth. *in corde meo* אַחְפִית *abſcondidi.* Act. 8. v. 8. וַאַחְפַאהְ *& occultavit eum.* Matth. 11. v. 25.

אלנך צחפיתהוה מן אלחכמא *quod tu abſcondiſti hoc à ſapientibus.* A

Nom. Chald. חפוי, & חפאה, & חפית *operimentum, velamen, operculum, membrana, pannus* quo aliquid operitur & involvitur.

חפא *diluvium*, terram operiens.

Arab. מחפי muchfi *abſconditus:* Plural. מחפין muchfiin *abſconditi.*

חפי *ſecretus, arcanus:* Plur. חפין chafiin *ſecreti, arcani.* Foem. חפיה chafia *abſconditum, abditum, ænigma, problema:* Plural. חפיאת chafiat *abdita.* פי חפיה *in abſcondito,* occultè. B

מחפיא *occulta.* אלי חפיא *clam.*

חפז. חפז *feſtinavit, celeriter motus fuit, fugit cum pavore, obſtupuit.* Deut. 19. *ne* תחפזו *obſtupeſcatis.* Targum תתבהלון *confundamini.* Job. 40. v. 18. *ecce vim facit flumini, & non* יחפוז, Targum אתבהל *feſtinat:* in altum attollit. 2. Reg. 7. *& vaſa quæ projecerunt* בחפזם, Targum באתבעותהון *cùm feſtinarent.* Pſalm. 31. *& ego dixi* בחפזי *cùm feſtinarem.* Targum באתבעותי למערק *cùm feſtinarem fugere.* Pſalm. 116. *ego dixi* בחפזי, Targum במערקי *cùm fugerem.* Niphal נחפז *territus, obſtupefactus fuit.* Pſal. 48. *turbati ſunt,* נחפזו *territi ſunt.* Targum ערקו *fugerunt.* Pſalm. 104. *à voce tonitrui tui* יחפזון, Targ. יתבהלון *terrebuntur.* 1. Sam. 23. *& erat David* נחפז, Targ. מתבעי *feſtinans:* feſtinabat ire & fugere. Erat periculum magnum, quia David circumventus erat cum ſuis à Saule, ut caperetur. C

Nom. חפזון *feſtinatio, pavor, ſtupor.* Deut. 16. *quoniam* בחפזון, Targ. בבהילו *cum feſtinatione egreſſus es ex Aegypto.* D

חפט duo ſignificata habet. I. Syriac. חפט: Piel חפט *concitavit, incitavit, urſit, ſolicitavit, perſuaſit, perfecit, effecit.* Marci 15. verſ. 11. חפטו *concitârunt turbam.* Galat. 2. דחפט *qui efficax fuit per Petrum.* Paſſ. אתחפט *concitatus, ſolicitus, ſedulus, diligens, validus, efficax fuit, ſtuduit, operam dedit.* Hebr. 4. verſ. 11. נתחפט *demus operam.* Rom. 7. v. 5. מתחפטין *concitati erant in membris noſtris.* E

Nom. חפיט *ſtudioſus, ſedulus, aſſiduus.*

חפיטות *ſtudium, diligẽtia, ſedulitas.* בחפיטות & חפיטאית *ſedulò, diligenter, ſolicitè.* Matth. 2. *exquirite de puero* חפיטאית *diligenter.*

II. Arab. cum ט punctato, חפט hafad *ſervavit, aſſervavit, obſervavit, deprehendit, didicit, conſervavit, cuſtodivit, attendit, cavit, curavit.* Pſalm. 17. חפטת *cuſtodivi vias duras.* Pſalm. 12. *tu Domine* תחפטנא *cuſtodies nos.* Deut. 6. *& qui* יחפטון *ſervabunt mandata mea.* Matth. 4. verſ. 6. לתחפטך *ut cuſtodiant te.* Actor. 11. v. 10. *accepiſtis legem, ſed non* תחפטותא *ſervaſtis eam.* Geneſ. 2. *ut coleret eum,* ויחפטה *& cuſtodiret eum.* Alcoran. 2. חאפטוא עלי אלצלוה *obſervate precationem.* Passiv. אסתחפט *conſervatus fuit:* & אחתפט ahtafad *obſervavit, attendit, cavit.* Matth. 7. אחתפטוא *cavete vobis à pſeudoprophetis.* Gen. 17. ואחתפט *& obſerva pactum meum.* Act. 45. v. 23. *ut* יחתפט *ſervaretur Paulus laxiùs.* A

Nom, חפט hifd *obſervatio, conſervatio, cuſtodia, memoria.*

חאפט & חפיט hafid *obſervator, cuſtos, excubitor:* Plural. חפיטין hafidin *cuſtodiæ, excubitores.* B

מחפוט mahfud, & מסתחפט *conſervatus, reſervatus, repoſitus.*

תחפט tahfad, & אסתחפאט *conſervatio.*

חפיט hafid *nepos, ſobrinus:* Plur. אחפיט ahfid *ſobrini.* Foem. חפיטה hafida *ſobrina, neptis.*

חפט hafad *decoravit, & decorè ſapuit.*

C חפל. Arab. חפל hafal; Paſſ. אחתפל ahtafal *convenit.* Luc. 11. ויחתפלוא *& conveniebant contra eum.*

חפיל hafil *celebris:* Plural. חפאל hifel *celebres.*

מחפל mahfal *turba, cœtus, conſeſſus, ſynedrion, concilium, ſynagoga:* Plur. מחאפיל mahafil *concilia, ſynagogæ.*

חפן. חפן, Chald. חופן *vola, pugillus:* Dual. חפנים, Chaldaic. חפנין *volæ, pugilli:* חפנים ſunt octo קומצין *pugni.* Eccleſ. 4. *melior eſt plenitudo* כף *volæ quietis, quàm plenitudo* חפנים *duorum pugillorum laboris.* Targum מן תרין חפנין מלין *quàm duæ volæ plenæ.* Exod. 9. *accipite plenitudinem* חפניכם, Targ. חפניכון *volarum veſtrarum.* Lxx. πλήρεις τὰς χεῖρας *plenas manus.* D

חפס. Chald. חפס *quæſivit.* in חפש quære.

Arabic. חנפס chanfas *ſcarabæus*, in חפש habes.

חפץ tria ſignificata habet. I. חפץ *voluit.* 1. Reg. 13. החפץ. Targum דרעי *qui vult, impleat manum ſuam.* Pſalm. 51. *ecce veritatem* חפצת *voluiſti in abſconditis.* Deut. 25. *& ſi non* יחפץ, Targum יצבי *volet accipere in uxorem cognatam ſuam.* Pſal. 51. *quia non* תחפוץ *voles ſacrificium, & dabo.* Deus initiò tantum voluit obedientiam; poſtea, cùm populus non poſſet non peccare, inſtituit ſacrificia. E

Cum ב conſtructum exponitur, *bonam voluntatem habuit, beneplacitum habuit, complacuit, delectatus fuit, amavit, dilexit.* Gen.

34. *quia*

Digitized by Google

34. *quia* חָפֵץ, Targum אִתרְעִי *voluntatem bonam habebat in filia Jacobi:* ea delectabatur; eam amabat. Pſalm. 147. *non in robore equi* יַחְפֹּץ *voluntatem habebit:* delectabitur. Job. 40. יַחְפֹּץ *movebit caudam ſuam ut cedrum.* pro יָחֹפוּז *movebit:* literis צ ז permutatis. Targ. כָּפֵף *incurvat:* caudam inſtar cedri magnam celeriter movebit.

Nom. חֵפֶץ, Syr. צְבָא *voluntas, delectatio, voluptas amor:* Plur. חֲפָצִים *voluntates, delectationes.* Pſalm. 1. *ſed in Lege Domini* חֶפְצוֹ, Targ. רְעוּתֵהּ, L x x. τὸ θέλημα αὐτοῦ *voluntas ejus.* Eſa. 62. v. 4. *quia non vocaberis* חֶפְצִי־בָהּ *voluntas mea in ea, & terra tua habitata: quia* חָפֵץ *voluntatem habet Dominus* בָּךְ *in te.* 2. Reg. 21. v. 1. *& nomen matris ejus* (Manaſſis) חֶפְצִי־בָהּ *voluntas mea in ea.* L x x. ὀφοβία *ophobia:* corruptè. Eſa. 54. *& omnes limites tuos* לְאַבְנֵי־חֵפֶץ *in lapides beneplaciti:* quibus homo delectatur. Targ. לְאַבְנֵי צְרוֹךְ *in lapides neceſſitatis:* utiles. Eſa. 58. *cum jejunabitis, invenietis* חֵפֶץ *voluntatem.* Targ. צוֹרְכֵיכוֹן *neceſſitatem veſtram.* Jerem. 48. *& conteram Moab ſicut vas* אֵין חֵפֶץ בּוֹ *nulla voluntas in eo.* Targ. דְּלֵית צְרוֹךְ בֵּהּ *in quo non eſt utilitas.* Jerem. 22. v. 28. *vir ille Jechonias, ſi eſt vas* אֵין חֵפֶץ בּוֹ *nulla voluntas in eo, quare abjecti ſunt ipſe, & ſemen ejus?* contrà, Paulus fuit *vas electionis.* Hoſ. 8. v. 8. *nunc fuerunt inter gentes ſicut vas* אֵין חֵפֶץ בּוֹ *nulla voluntas in eo.* L x x. ἄχρηστον *inutile:* quod homines ex ædibus projiciunt. Hebræi ſic vocant *laſanum* ſeu *matulam,* & *vas* quo ſanguis in phlebotomia excipitur, *excipulum.* ſic Plautus in Moſtell. Act. 2. *jam hercule ego vos pro matula habebo, niſi matulam datis.* ¶ Deinde uſurpatur pro *re quacunq; , quæ expetitur,* aut in delicijs habetur: pro *negocio.* Eccl. 3. *eſt tempus, eſt omni* חֵפֶץ *voluntati ſub cœlo:* rei. L x x. τῷ πράγματι *negocio.* Prov. 8. *melior eſt ſapientia, quàm Margarita, & omnia* חֲפָצִים *beneplacita non poſſunt æquiparari cum ipſa.* Targum מִדְּעַם *quicquam.* L x x. *omne* τίμιον *precioſum.* Proverb. 3. verſ. 13. *& omnia* חֲפָצֶיךָ *beneplacita tua comparabuntur cum ea.* Pſalm. 111. *magna ſunt facta ipſius Domini, exquiſita pro omnibus* חֶפְצֵיהֶם *beneplacitis eorum:* rebus expetibilibus. Aut potius: *quæſita omnibus expetentibus ea.* ut ſcribatur pro חֲפֵצֵיהֶם: à חָפֵץ *volens, expetens.*

חָפֵץ, Foemin. חֲפֵצָה *volens:* Plur. חֲפֵצִים *volentes.*

II. חָפֵץ idem quod חָפַז, *movit, elevavit.* Job. 40. יַחְפֹּץ *elevabit caudam ſuam ſicut cedrum:* movebit ſurſum.

III. Arabicè cum ח & צ punctatis, חַפְץ *declivitas, depreſſio, humilitas.* In Geograph. מִן אַחְפַץ אִלִי אַרְפַע *a declivi ad elevatum.* ‹ יִנְחַפֵץ *deprimetur.* ‹ מֻנְחַפֵץ *depreſſus, declivis.*

חפק. Arab. cum ח punctato, חַפַק *tremuit, palpitavit.* Actor. 4. verſ. 6. חַפְקַת *tremuit cor ipſorum.*

חַפְקָאן *tremor cordis, palpitatio.* Pſalm. 98. *tuba* חַאפִקָה *tremulæ:* ductiles.

חפר tria ſignificata habet. I. חָפַר, Chald. & Syr. חֲפַר, Arab. חַפַר hafar *fodit, effodit, fodiendo eruit, cavavit, excavavit, paſtinavit.* Geneſ. 22. *quòd* חָפַרְתִּי, Targum חֲפָרִית *fodi puteum iſtum,* Eccleſ. 10. v. 8. חֹפֵר, Targum דְּכָרֵי *fodiens foveam incidet in eam.* Pſal. 7. verſ. antepenult. *foveam* כָּרָה, Targum חֲפַר *fodit,* וַיַּחְפְּרֵהוּ, Targum וּנְמַצָּה *& excavavit eam.* Pſalm. 35. verſ. 7. *fruſtra* חָפְרוּ *foderunt animæ meæ,* ſcilicet foveam, ut in eam incidat. Targum כְּמַנוּ *inſidiati ſunt.* *Fodere foveam,* aut ſimpliciter, *fodere, eſt inſidias ſtruere,* aut *exitium parare,* ſicut foveæ parantur beſtijs, quæ illis capiantur. L x x. ὠνείδισαν *exprobraverunt:* acceperunt ſignificatione tertia, pro חֵרֵף *exprobravit.* Job. 11. *& confidebis, quia ſpes eſt,* וְחָפַרְתָּ *& fodies:* ſecurè cubabis: fodies circa ædificium tuum ne opus ſit muro. Targ. וְתַתְקֵן בֵּית קְבוּרְתָא *& parabis domum ſepulturæ.* Job. 39. יַחְפְּרוּ *fodient in valle, & gaudebit in fortitudine.* ſcilicet סוּס *equus,* collectivè: aut, רַגְלָיו *pedes ejus.* Virg. *quatit ungula terram.* Syr. Matth. 25. *abijt,* חֲפַר *fodit terram.* Luc. 16. verſ. 3. דְאֶחְפּוֹר *ut fodiam non valeo.* Arab. Pſalm. 35. *& in* אַלְחֻפְרָה *foveam, quam* חַפַרוּהָא *foderunt eam.* Matth. 21. v. 35. וְחַפַר פִיהַ מַעְצָרָה *& effodit in ea torcular.* Paſſ. Arab. אִחְתַפַר *foſſus, cavatus fuit.*

Nom. חֲפַר פֵּרוֹת *fovea.* Eſa. 2. verſ. 19. *in die illo projiciet homo idola ſua argentea & aurea, quæ fecit ſibi ad adorandum,* לַחְפֹּר פֵּרוֹת *in foveas, & ad veſpertiliones:* in foveas & foramina veſpertilionum. Alijs: *imago avis,* quæ multas fodit foveas.

Rabb. מַחְפֶּרֶת *fodina,* ubi effodiuntur lapides, *lapicidina:* Plur. מַחְפּוֹרִין *lapicidinæ.*

חֲפִירוֹת *foſſæ,* quæ fiunt in circuitu urbis.

Chaldaic. חֲפוּרָא *ſpecies herbæ,* à fodiendo dictæ.

Syr. חַפְרָא, Arab. חֻפְרָה hôfra *fovea, foſſa, ſcrobs, antrum, ſepulcrum:* Plur. Arab. חֻפַאר hofar *foſſæ.* Diminut. חֻפַיְרָה hofâira *foſſula, ſcrobiculus, cuniculus:* Plur. חֻפַיְרַאת hofâirat *foſſulæ.*

חַאפִר hafir, & חַפַּאר haffar *foſſor.* חַאפִר אַלְכַּרְם hafir alcarm *foſſor vineæ.*

מֻחַפִר muhafir *ſonipes equus,* pede terram fodiens.

A חפאיר hafuir *loca concava*.

חפר *oſtracoſitas dentium*; in Avic.

II. Per metalepſin, חפר, Piel. Chald. חפר *fodit, quæſivit, inquiſivit, ſcrutatus eſt, exploravit*: qui enim fodit, quærit rem latentem; & qui explorat de rebus, quærit. Job. 3. verſ. 21. *qui expectant mortem, & non eſt*: ויחפרהו, Targum וחפסין לה *& quærunt eam præ theſauris*: magis quàm theſauros in terra latentes, qui effodiuntur. ſcrutans & quærens, eſt quaſi fodiens. Job. 11. v. 18. וחפרת *& fodies, ſecurè cubabis*: ſcrutaberis. Targum ותתקן בית קבורתא *& parabis do-*
B *mum ſepulturæ*. Job. 39. verſ. 29. *inde* חפר *fodit cibum*. L x x. ζητεῖ *quærit*. Joſ. 2. verſ. 2, & 3. לחפר, Targum לאללא *ad explorandum terram*. Deut. 1. verſ. 22. ויחפרו, Targ. ויאללון *& explorabunt nobis terram*. L x x. καὶ ἐφοδευσάτωσαν *& conſiderent*.

III. חפר idem quod חרף, tranſpoſitis literis, *erubuit, pudore ſeu ignominia affectus, confuſus, contriſtatus eſt, doluit*. Eſa. 1. verſ. 29. ותחפרו, Targum ותתכנעון *& erubeſcetis propter hortos*. Eſa. 25. וחפרה *& erubeſcet luna*.
C ſequitur, ובושה *& pudefiet ſol*. Pſalm. 34. v. 6. *facies eorum non* יחפרו *erubeſcent*. Targum עצבו *contriſtantur*. Job. 6. verſ. 20. ויחפרו, Targum ואתכספו *& erubuerunt*. Pſalm. 71. verſ. 24. חפרו, Targum אתחפרו *pudefacti ſunt, quærentes animam meam*. Hiphil החפיר, Chald. אחפר *pudefecit, ignominia affecit*: abſolutè, *confuſus*, ſeu *pudefactus eſt*. Eſa. 54. verſ. 4. *quia non* תחפירי, Targum תתכלמין *pudebit te*. Mich. 3. verſ. 7. וחפרו *& ignominia afficientur divinatores*. Præterea, Pſalm.
D 35. verſ. 4, & 26. Pſalm. 40. v. 15. Pſalm. 70. verſ. 3. Pſalm. 83. v. 18. Prov. 13. v. 5. Prov. 19. v. 26. Eſa. 24. verſ. 31. Eſa. 33. verſ. 9. Jerem. 15. v. 9. Jerem. 50. v. 12. Tantùm.

Nom. Chald. חורפן *pudor, ignominia*. Syr. חפרא *ſeculum*.

Arab. תחפר tahfar *verecundia*.

חפש. Inde Pual. חפש *libertate donatus fuit*. Levit. 19. v. 20. *non occidentur, quia non* חפשה, Targ. אתחררת *libertate donata fuit*.

E Nom. חפש, Fœm. חפשה & חפשית *libertas; manumiſſio*. Ezech. 27. v. 7. בבגדי חפש *in veſtibus libertatis*. ſunt veſtes precioſæ liberis & nobilibus hominibus dignæ. Levit. 19. *aut* חפשה, Targ. חירותא *libertas ejus non data fuerit ei*. Targum addit, בשטר *in ſchedula* aut *inſtrumento publico*. ה affixum caret puncto mappic. & non eſſe ה fœmininum, apparet ex verbo נתן *data fuerit*, maſcul. 2. Reg. 15. v. 5, & 2. Paralip. 26. verſ. antep. de Azaria rege: *& fuit lepro-*

ſus uſq; ad diem mortis ſuæ, & habitavit בבית החפשית *in domo libertatis*. Targ. בר מן ירושלם *extra Jeroſolymam*. ſic vocatur *domus*, ubi leproſi ſoli, à negocijs omnibus liberi, & à converſatione hominum excluſi, detinebantur: juxta Legem, Levit. 13. v. 46.

חפשי *liber, libertus, manumiſſus, immunis*: Plur. חפשים *liberi, liberti*. Exod. 21. *ſi emeris ſervum Hebræum, ſex annos ſerviet: & in ſeptimo exibit* לחפשי *in libertum gratis*. Targum לבר חורין *in filium liberorum*: libertate donabitur. Job. 3. *& ſervus* חפשי *liber à domino ſuo*. Pſalm. 88. verſ. 6. *inter mortuos* חפשי *liber, ſicut interfecti*. liber à mundo, ab omnibus curis & negocijs mundanis, aut etiam à malis hominibus. Eſa. 58. *& dimitte conculcatos* חפשים, Targum בני חורין *filios liberorum*. liberos ab omni præcepto & opere corporis, & regibus terræ.

Rabbic. חפש *liber, precioſus*. חפושיא *libertas*.

חפושית, Arabicè cum ח punctato, & Nun epenthetico, חנפוסא, quod in Aruch ſcribitur, כנפוסא *ſcarabæus*: Plural. חפושין, Arabic. חנאפס chanafis *ſcarabæi*.

Arabic. cum ח punctato, חפאש, quod in Aruch ſcribitur, כפאש chafas *veſpertilio*: Plural. חפאפיש chafafis *veſpertiliones*.

Arab. חפשי *domuncula*.

Rabb. חפושית *ſcoria, ſordes*, quibus metalla liberantur.

חפש duo ſignific. habet. I. חפש idem quod חשף, literis tranſpoſitis, *nudavit, denudavit, exuit veſtem*. Hithpael התחפש *denudavit ſe*. 1. Sam. 28. verſ. 8. ויתחפש *& denudavit ſe Saul, & induit veſtes alias*. Targum ואשתני *& mutatus fuit*: mutavit habitum, veſtes regias exuit, & alias induit, ne à muliere agnoſceretur. 1. Reg. 22, & 2. Paralip. 18. *& dixit rex Iſrael ad Joſaphat* התחפש *nuda te, & ingredere bellum, & tu indue veſtes tuas*, ויתחפש *& nudavit ſe rex Iſrael*. Targum אשתני *mutare*. 1. Reg. 20. verſ. 38. *abiens propheta, ſtetit ante regem in via*, ויתחפש *& denudavit ſe cum ſudario ſuper oculos ſuos*: mutavit habitum cum ſudario, quod poſuit ſuper oculos ſuos, ne à rege Iſrael agnoſceretur. Targum וכרך *& involvit ſudario oculos ſuos*: ſenſum expreſſit. L x x. καὶ κατεδήσατο *& ligavit*. acceperunt pro חבש *ligavit*: decepti literarum ב פ ſono ſimili. Hunc locum in אפר vide.

Rabb. חפוש *diſcurſio*.

II. Per metaphoram, חפש, Chaldaic. חפס. Piel חפש *inquiſivit, inveſtigavit, ſcrutatus fuit*.

fuit. Pſalm. 64. יַחְפְּשׂוּ, Targ. יְבַלְּשׁוּן *ſcrutabuntur iniquitates.* Prov. 2. *& quaſi theſauros reconditos* תַּחְפְּשֶׂנָּה, Targum תְּבַצְיָה *quæres eam.* Geneſ. 31. וַיְחַפֵּשׂ, Targum ובלש *& quæſivit, & non invenit.* 1. Reg. 20. וְחִפְּשׂוּ, Targum ויבלשון *& ſcrutabuntur domum tuam.* L x x. *καὶ ἐρευνήσουσι.* 1. Samuel. 23. וְחִפַּשְׂתִּי, Targum ואבלש *& ſcrutabor eum.* Chaldaic. Job. 3. וַיַּחְפְּרֻהוּ, Targum וְחַפְּסִין לֵהּ *& quærunt eam præ theſauris.* NIPHAL נֶחְפַּשׂ: PUAL חֻפַּשׂ *quæſitus, inveſtigatus fuit.* Obad. verſ. 6. *quomodo* נֶחְפְּשׂוּ *quæſita ſunt Eſau?* Targum אִתְבְּלַשׁ *inveſtigatus fuit.* pro quo habetur, Jerem. 49. *quia ego* חָשַׂפְתִּי *denudavi Eſau.* unde חָפַשׂ & חָשַׂף ejuſdem eſſe ſignificationis apparet. Proverb. 28. *quando emergunt impij,* יְחֻפַּשׂ. Targum מִבַּצֵּי *inquiritur homo.* L x x. *ἁλίσκονται capiuntur.* quaſi חָבַשׁ *ligavit, colligavit.* Job. 30. יִתְחַפֵּשׂ, *denudabitur veſtis mea:* mutabitur continuè. Targ. יִתְבְּלַשׁ *inveſtigabitur.*

NOM. חֵפֶשׂ *inquiſitio, ſcrutatio, ſcrutinium.* Pſalm. 64. *perfecerunt* חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ *ſcrutationem inveſtigatam:* unam poſt aliam.

Chald. חֲפִיסָא *uter parvus.*

חצץ duo ſignificata habet. I. חָצַץ, Chald. חֲצַץ *dimidiavit, diſcidit, in fruſta conſcidit.* PUAL חֻצַּץ *dimidiatus fuit.* Job. 21. *& numerus menſium ejus* חֻצָּצוּ *dimidiati ſunt.* Targum אִתְפְּלִיגוּ *diviſi ſunt:* interrupti. metaphora.

NOM. חוֹצֵץ *dimidians, in fruſta conſcidens.* Prov. 30. *rex non eſt locuſtæ, & egreditur* חוֹצֵץ *concidens tota.* non habent locuſtæ regem aut ducem ad cujus mandatum congregentur, & tamen egrediuntur unà collectæ, & herbas, fruges ſeu fructus conſcindunt atq; corrumpunt. Targ. בִּכְּפִין *cum lapidibus:* quaſi eſſet חָצָץ ſequens.

חָצָץ *lapillus* acutus & cōcidens ſeu conterens, *calculus,* lapillus parvus arenæ inſtar, *ſcrupus, ſcrupulus:* PLur. חֲצָצִים *lapilli,* lapides parvi in arena, ſimiles lapidibus grandinis, qui ſcindunt & frangunt arbores & herbas. Prov. 20. *poſtea implebitur os ejus* חָצָץ *lapillo.* Thren. 3. *& excuſſit* בֶּחָצָץ *ſilice dentes meos:* pane lapilloſo, quo nihil moleſtius. Targ. בְּכִפְּרִין *lapidibus.* PLur. Pſ. 77. v. 18. *etiam* חֲצָצֶיךָ *lapilli tui ibant:* lapides grandinis, quibus fruges conſcinduntur aut conteruntur. Targ. כֵּיפֵי גִירָךְ *lapides ſagittarum tuarum,* ut ſit idem quod חִצִּים *ſagittæ:* fulmina.

חֵץ *ſagitta & ſpiculum,* dividens quod tāngit: PLur. חִצִּים *ſagittæ, ſpicula.* Pſal. 91. מֵחֵץ *à ſagitta volante interdiu.* ter legitur חֵצִי, ex חֵץ & חֵצִי ſequente radice compoſitum: aut חֵצִי pro חֵץ, permutatis, quoad ſignificationem, ordinibus. 1. Sam. 20. *ipſe projecit* הַחֵצִי, Targ. גִּירָא *ſagittam.* Ibidem. *& collegit puer Jonathæ* הַחִצִּים *ſagittas.* Pſalm. 127. כְּחִצִּים *ſicut ſagittæ in manu fortis:* quæ manu fortis emiſſæ feriunt & occidunt. 2. Samuel. 22. & Pſ. 18. *& miſit* חִצָּיו *ſagittas ſuas, & diſſipavit eos:* fulmina, quibus Deus petit impios. Pſ. 38. *quia* חִצֶּיךָ *ſagittæ tuæ deſcenderunt in me:* morbi ſagittis acutis ſimiles. Ezech. 5. *cum miſero* חִצֵּי הָרָעָב *ſagittas famis.* Targ. מַחַת כַּפְנָא *plagas famis.* intelligit autem שִׁדָּפוֹן יֵרָקוֹן וְאַרְבֶּה *uredinem, robiginem & locuſtam,* quæ fruges perdunt. Per metaphoram ergò חֵץ ſignificat, 1. *fulmina.* 2. *morbos hominum & frugum.* 3. *vitia frugum.*

Inde VERbum חצץ *ſagittavit, &* מְחַצֵּץ *ſagittans, ſagittarius.* Jud. 5. verſ. 11. *à voce* מְחַצְצִים *ſagittariorum:* quia ſagittarij & equites vociferantur ad hoſtem terrendum. ubi ex litera ſchevata dageſch perditur, & ſub litera צ geminata, ſcheva compoſitum uſurpatur. ¶ Rabb. בֵּית־חֵץ *domus ſagittæ,* pharetra.

חֲצִיצָא *ſecuris,* ligna diſcindens.

מְחִצָּא *paries* diſtinguens conclavia, *mediaſtinus.*

Syr. חַצָּא *lumbi,* in חָלַץ quære.

Rabb. חָצָץ *lapis, calculus.*

II. Arabic. חצן *roboravit, confirmavit.* חצני *roboravit me.* Pſalm. 74. *tu* חצת *confirmaſti mare.*

NOM. עִזָּה hizza *præſidium militare, robur, ſanitas.*

III. Arab. cum ח punctato, חצץ *proprius, appropriatus fuit.* Avic. תם יחץ אלאול מנהמא באסם אלעלם *poſtea appropriabitur primo ex eis nomine ſcientiæ:* propriè vocabitur.

מחתץ muchtas *proprius:* PLural. מחתצין muchtazin *proprij.*

אחתצאץ ichtizaz *proprietas.*

חצוצא *proprie, præcipuè, peculiariter.*

חאץ & חאצה *proprietas, poſſeſſio:* in Logicis, *proprium.* ﬡ מכצוצא *proprium, peculiare.*

IV. Arab. cum צ utroq; punctato, חצץ hadad *licium:* in Avic.

Et cum ח punctato, חצחץ *motus, commotus fuit.*

חצא Syriac. חֲצָא *effodit, eruit, evulſit, caſtravit.* Prov. 30. יִקְּרוּהָ, Targ. נַחְצוּנֵהּ *effodient illud aquilæ.* Marci. 5. v. 29. חֲצִיהָ *erue eum, & projice.* ſcilicet oculum.

Arab. cum ח punctato, חַצָּא chaſa, & אחצא achzi *caſtravit, genitalia vaſa ſeu teſtes evulſit.* Matth. 19. וחציאנא חצאהם *& eunuchi, quos caſtrârunt homines: & qui* חצוא *caſtrarunt ſe ipſos.*

NOM. חציאן *eunuchus*, cui ſunt evulſa vaſa genitalia, ſeu execti teſtes.

חצי chaſi *teſticulus*. חֲצִי אַלְכַלב chaſi alkeleb, Matth. chaſi alkelb, chaſi alkeb *teſticulus canis*, orchis, ſatyrion. חֲצִי אַלְתַעלב chaſi altahaleb, Matth. chaſi altraleb, tatarich *teſticulus vulpis*: PLural. חצית: DUAL. חציתין *teſticuli*.

חֲצִיאַן hician *caſtratio*.

חַצִי chaſſi, & מחצי mochci *caſtratus homo, eunuchus, exectus*: PLur. מחציין mochciin *caſtrati*. 🙰 מחתצי muchteci *idem*.

Sine ה punctato, חצאה haſa, idem quod hebr. חצץ *calculus, ſcrupus, ſcrupulus*. מריץ באלחצאה marid balhaſa *laborans calculo*, calculoſus. ראל חצאה dil haſa *ſtranguria*, & *calculus veſicæ*. חצאה אלכליה haſa al celia *calculus renum*. חצאה אלמתאנה haſa almethene *calculus veſicæ*, & *lyncurium*, è lyncis lotio natum.

חצאה מחמאה *lapides igniti*.

חצב tria ſignificata habet. I. חָצַב, Chald. חֲצַב *cecîdit, incidit, excidit, ſculpſit, dolavit lapides*. Deut. 6. *& ciſternas* חֲצוּבִים, Targ. פְּסִילָן *exciſa, quas non* חָצַבְתָּ, Targ. פְּסַלְתָּא *excidiſti*. Prov. 8. וְחָצְבָה *& excidit columnas ejus*. Targum עַתְּרַת *paravit*. Deut. 8. *& ex montibus ejus* תַּחְצֹב, Targ. תפסל *excindes æs*. L X X. μεταλλεύσεις *educes*. Oſeæ. 6. *propterea* חָצַבְתִּי *excidi per prophetas*: dolavi. Targ. דְאוֹהַרְתִּינוּן *admonui ipſos*. explicat metaphoram, qua רב דבור ſignificatur: q.d. crebris interpellationibus obtudi, occidi, defatigavi hortando. NIPhal נֶחְצַב, Chald. אִתְחֲצַב: & PUAL חֻצַּב *exciſus fuit*. Job. 19. *in ſilice* יֵחָצְבוּן, Targum יִתְפַּסְרוּן *excidentur*. Eſa. 51. *reſpicite ad petram, ex qua* חֻצַּבְתֶּם, Targum אִתְחַצַּבְתּוּן *exciſi eſtis*. HIPhil הַחְצִיב *excidit*. Eſa. 51. *nonne tu ipſa es* הַמַּחְצֶבֶת *excindens Aegyptum?*

NOM. מחצב *exciſio*. 2. Reg. 12. *ad emendum lapides* מַחְצֵב *exciſionis*. Targ. פְּסִילָן *exciſos*. L X X. λατομητοὺς *quadros*.

Chald. מַחְצְבִין *ſculptilia*.

מַחְצְבִין *foſſilia, mineralia*, quæ ex terra exciduntur.

חֲצִיב *lapis inciſus, dolatus*.

חֲצִיבָא *ſegmentum, reſegmen, res exciſa*.

חֲצוּבָא *hydria*, urceus albus. 🙰 חָצַב *hedera*.

חֲצַב *calamus producens ſaccarum*.

חַצְבִי *pulvinar*. 🙰 מַחְצָב *planta*. 🙰 Rabb. חצבא *morbillus*. Arab. חצבה *morbilli*.

II. Arab. cum ח punctato, חצב chaſab *abundavit, ferax, fertilis fuit*. HIPhil אחצב achzab *uberes fructus attulit*. Luc. 12. verſ. 16. *cujus hominis divitis* אחצבת לה כורה *uberes fru-*

A *ctus attulit ipſi ager*. Pſalm. 73. אלמחצבון *abundantes*.

NOM. חצב chazb *abundantia, fertilitas*.

חציב chazib *fertilis, ferax, fœcundus, abundans*: FOEMIN. חציבה chaziba *fœcunda*. 🙰 מחצב muchazzab *idem*.

III. Arabic. cum צ punctato, חצב *tinctura*: PLur. חצאבאת *tinctura*: in Avic.

חצר. Chald. & Syriac. חֲצַר: PIel חַצַּר, Arab. חַצַּר hazed *ſecuit fœnum* ſeu *meſſem*, *meſſuit, demeſſuit*. Chaldaic. 1. Sam. 8. וְלִקְצוֹר קְצִירוֹ,
B Targ. וּלְמֶחְצַר חֲצָדָה *& ad metendum meſſem ſuam*. Levit. 23. וּבְקֻצְרְכֶם אֶת קְצִיר, Targum וּבְמִחְצַדְכוֹן יָת חֲצָדָא *& cum metetis meſſem*. Syr. 1. Corinth. 9. v. 11. *quæ corporis ſunt*, נֶחְצוֹר *metemus*. Arab. Pſalm. 126. וַיַחְצְרוּא *& metent cum exultatione*. Gal. 6. *quilibet* יַחְצַר *metet, quod ſeminavit*. Matth. 25. v. 24. תַחְצֻר מָא לַם תַזְרַע *demetes quod non ſeminaveris*. Alcor. מַחְצוּר.

NOM. Chald. חֲצַר, Arabic. חְצַאר hizad *meſſis*, & *meſſorium*, in quo ſpicæ colliguntur.
C
Syr. חצור, Arab. חָאצִר hazid, & חציר, & חַצָּאר hazzad *meſſor, fœniſector*: PLur. Syr, חָצוֹרִין, Arab. חאצרין hazidin *meſſores*.

חציר hazid *fœnum, ſtipula, ſtramen, palea*.

חצה duo ſignificata habet. I. חָצָה *diviſit* in partes æquales vel inæquales, *diſcidit, dimidiavit*. Exod. 21. וְחָצוּ, Targum יִפְלְגוּן *& divident pecuniam*: *etiam mortuum* יֶחֱצוּן, Targum יִפְלְגוּן *divident*. Gen. 32. וַיַּחַץ, Targum
D וּפְלַג *& dividebat populum, qui erat apud ipſum, in duas turmas*. Pſalm. 55. *viri ſanguinum & doli, non* יֶחֱצוּ *dimidiabunt dies ſuos*. Targ. יֶחְמוֹן פַּלְגוּת *videbunt dimidium dierum ſuorum*: non pervenient ad dimidium dierum ſuorum. Exod. 11. כַּחֲצוֹת *cum media eſſet nox*. Eſt infinitivus, & כ bachlam: quia ה heemanthi 1 non præcedit. Hieronym. in 25. Matth. *Traditio Judæorum eſt, Chriſtum media nocte venturum, in ſimilitudinem*
E *Aegypty temporis. Unde traditio Apoſtolica, ut in die vigiliarum Paſchæ, ante noctis dimidium populos dimittere non liceat, expectantes adventum Chriſti. & poſtquam tempus illud tranſierit, ſecurè feſtum agunt*. NIPhal נֶחֱצָה *dimidiatus fuit*. Dan. 11. וְתֵחָץ *& dividebatur in quatuor plagas cœli*. 2. Reg. 2. וַיֵּחָצוּ *& dividebantur hinc atq; illinc*.

NOM. חֵצִי, & מֶחֱצָה, & מֶחֱצִית, Arab. חצה *medium, dimidium, medietas*. 1. Reg. 16. v. 21. *tunc diviſus fuit populus Iſrael* לַחֵצִי *in medium*; חֲצִי *dimidium populi erat poſt Tibni, filium Ginat, ut regem ipſum conſtituerent*, וְהַחֲצִי *& dimidium poſt Omri*. Targ. לְתַרְתֵּין פַּלְגִין *in duas medie-*

Digitized by Google

medietatei. Exod. 30. ומַחֲצִית, Targ. ופַלגוּת *& dimidium ſicli.* A

Arabicè מחצי *particeps.* ✠ מחצה muhaſa *proportio,* rata pars. ✠ במחצה *maximè.*

Rabb. לחצאין *per medium.*

II. Arabic. חצא hazi, & אחצי ahzi *numeravit, computavit.* Gen. 13. *etiam ſemen tuum* יחצי *numerabit.* Pſalm. 105. *non* יחצי *numerabitur.* Pſalm. 147. אחצי *numerat ſtellas.* Pſalm. 139. *ſi* אחציתהם *dinumerem eos.* 2. Corinth. 8. v. 15. *quæ non* תחצי *ennumerabitur.* Alc. אַחְצֵינָאהָ *notavimus illud.*

Nom. מֻחְצִי *numerans.* ✠ מַחְצָאה *numerati.* B

חצל duo ſignificat. I. Rabb. חָצַל *incruſtavit picturas.*

חַצְלָא *ſtorea* ſeu *matta* ex juncis facta.

חֲצָלוֹת *caniſtra* de folijs palmæ.

מַחְצֵל inſtrumentum, quo calcantur ficus, *trua.*

מַחְצֶלֶת *teges, ſtorea.*

II. Arabicè חצל hazal *extitit, acquiſitus, habitus, productus fuit, venit, provenit.* Avicen. יחצל *acquiritur.* C

חָאצֵל *acquiſitus, productus, proveniens.* אַלְצִחָּה חָאצִלָה *ſanitas habita:* quæ habetur, continetur.

חצול *exiſtens.* ✠ תחציל *productio.*

חָצָלָה chazala *acus,* eris; *palea:* Plur. חֲצָאִיל huzail *aceres.* ✠ מֻחַצַּל muhazal *aceratus.* ✠ מחצלי *ſublimes.* ✠ חאצל *comprehenſio.*

חצל לך *eſt tibi, habes.*

חצם Arabicè cum ח punctato, חצם & חצאם chazam, & אחתצם achtazam *adverſatus, rixatus, præliatus eſt, litigavit, pugnavit, contendit, accuſavit, diſceptavit, contradixit, argumentatus eſt.* אַחְתָצַם atchazam *condemnatus fuit.* Johan. 6. v. 52. פחאצם *& litigabant Judæi invicem.* Jacob. 4. verſ. 2. תחתצמון *pugnatis.* Roman. 5. ותחתצם *& condemnetur mundus.* D

Nom. חצאם chizam, & חִצְמָאן chizman *contentio, contradictio, lis, controverſia, ſimultas.*

מחאצם muchazzim *litigator, accuſator, contentioſus, rabula, procurator cauſarum, cauſidicus.* E

מֻחָאצַמַה מֻחָאצֵם *pugnantia, contraria.* ✠ מֻחָאצֵם *pugnax.*

חצומה *lis:* Pluralit. חצומאת hozomit *lites.*

חֻצוּמָה *judicium.* ✠ מחצום *condemnatus.*

Alcor. חֲצִים *cauſidicus.* ✠ מֻחָצְמָה *adverſum quid.*

Rabb. חַצְמָן *extractor.*

חצן duo ſignificat. I. חָצַן & חֵצֶן, Arabic. cum ח

punctato, חצן hadan *brachium;* per ſynecdochen, *ſinus,* qui eſt intra brachiorum complexum: Plur. Arab. חצאן hudun *brachia.* Pſalm. 129. *quo non implevit volam ſuam meſſor,* וחצנו *& brachium ſuum manipulorum collector.* Targum וכתפה *& humerum* (ſcapulam) *ſuum.* Eſa. 49. v. 22. *& adducent filios ſuos* בְּחִצֶן *in brachio, & filiæ tuæ ſuper humero portabuntur.* Nehem. 5. *etiam* חִצְנִי *ſinum meum excuſſi: oram veſtis meæ.* Arab. Pſalm. 129. *redde vicinis noſtris* פי חצנהם *in ſinum ipſorum.*

Verb. Arab. אחתצן *complexus fuit.* Marci 10. v. 16. ואחתצנהם *& complexus eſt eos, & poſuit manum ſuam ſuper eos.*

II. Arabicè cum ח punctato, חַצִין chazin *munitus,* cum חָסַן convenit.

חצן chazan *defenſio, munitio, propugnaculum, arx, caſtrum, turris:* Plur. חֻצוּן chuzun *munitiones, caſtra.*

חצינה chazîna *cubiculum, conclave, camera, taberna, cella, adytum:* Plur. חזאין chuzain *conclavia, cella.* צחב אלחצינה zahab alchazina *coſmeta, camerarius, cubicularius, cellarius.*

מחזן machzen *palatium, baſilica, aula, locus cuſtodiæ, cella, apotheca, bibliopolium, horreum, armamentarium, penetrale:* Plural. מחאצן machazin *palatia.* In Geograph. חצון חצינה. תחתצן בהא מלוכהם. Alc. 4. מַחְצַן.

מַחְצַן *munitus.* ✠ מחצנא *cophini.*

חאצן hazin *cellarius.* ✠ מחצני *aulicus.*

מחזן אלחשב machzen alchaſchab *lignile.*

תחצין tachzin *munitio.*

Verb. חצן chazan *repoſuit, aſſervavit.*

חצע. Arab. cum ח & צ punctatis, חצע chada *humiliatus, ſubjectus, ſubditus fuit, ſervijt, reveritus fuit.* 1. Pet. 3. v. 1. *uxores* אחצען *ſubjectæ ſitis maritis veſtris.* Pſalm. 62. *Deo* תחצע *ſubjecta erit anima mea.* Pſalm. 37. אחצע *ſubditus eſto Domino.* Pſalm. 106. וחצעוא *& humiliati ſunt.* Lucæ 2. v. 51. וכאן יחצע להמא *& ſubditus erat illis duobus.* Rom. 3. ויחצעון *acquieſcent veritati.* Hiphil. אחצע achda *ſubjecit.* Pſalm. 8. *omnia* אחצעת *ſubjeciſti ſub pedibus ejus.* Eph. 1. v. 22. וַאַחְצַע *& ſubjecit omnia pedibus ejus.* In precation. יא מן הו כל שי חצעא לה *ô cui omnes res eſt ſubdita.*

Nom. חצוע chodo *humilitas, reverentia, ſubjectio.* בחצוע bichodo *humiliter.*

חציע hadi *humilis, ſubjectus.*

עדם אלחצוע *privatio ſubjectionis,* contumacia.

חצף duo ſignificat. I. חֲצַף *durus, robuſtus:* Metaphoricè, *pertinax, audax, præſumtuoſus, impudens fuit.* Syr. *ſtudioſè, & dedita opera aliquid egit.*

egit. Prov.7.v.13.הֵעֵזָה, Targum חֲצִיפַת *roboravit faciem ſuam.* Hiphil. אַחְצֵף, in Daniele, הַחְצַף *fortificavit, ratificavit, pertinacem fecit.* Dan. 2. verſ. 15. *quare mandatum iſtud* מָה הַחְצְפָה *roboratum* (ratificatum) *à rege?* urgetur. A

Nom. חֲצוּף & חֲצִיף *durus, pertinax, audax, impudens:* Plural. חֲצִיפִין *pertinaces.* Ezechiel. 2. קְשֵׁי פָנִים, Targum חֲצִיפֵי אַפִּיָּא *duri faciei.*

חֲצִיפוּת & חוּצְפָּא *audacia, temeritas, impudentia.*

Arab. חֲצַף *conſuit.* Ar. מסתחצף *compactus, ſolidus.* Ar. אסתחצאף *condenſatio, ſoliditas.* B

חצף *levis:* in Avic. item *ſudamen.*

II. Syr. חֲצַף *teſta:* in חֲסַף invenies.

חצר tria ſignificat. I. חָצֵר *atrium,* locus ædificio carens, muris concluſa area: Et *villa* atrio ſimilis abſq; muro, *prædium,* ofne ſtedt/ offen fleck: Plur. חֲצֵרִים, Fœm. חֲצֵרוֹת *atria, villæ, prædia.* Exod. 27. *& facies* חֲצַר הַמִּשְׁכָּן, Targum דָּרַת מַשְׁכְּנָא *atrium tabernaculi.* Levit. 25. v. 30. *& domus* הַחֲצֵרִים, Targum פַּצִּיחַיָּא *villarum, quibus non eſt murus per circuitum, pro agro terræ reputabuntur.* Pſalm. 10. *ſedebit in inſidiis* חֲצֵרִים *villarum.* LXX. μετὰ πλουσίων *cum divitibus.* accepit pro עֲשִׁירִים *divites,* ob literarum ח"ע & צ"ש ſonum ſimilem. Eſa. 42. v. 11. חֲצֵרִים תֵּשֵׁב קֵדָר *villæ* (in quibus) *habitat Kedar:* Arabes. Pſalm. 116. בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהוָה *in atriis domus Domini.* Eſa. 1. v. 12. *quis requiſivit hoc à manibus veſtris, calcare* חֲצֵרָי, Targum עֲזָרָתִי *atria mea?* in atriis domus Domini ſtabant Iſraëlitæ, nec quis הֵיכָל ingrediebatur, niſi ſacerdotes. Erat autem in templo atrium פְּנִימִית *interius,* & חִיצוֹנָה *exterius.* interius ſacerdotum, ubi commorabantur: exterius plebis. Atrium plebis rurſus erat diviſum, in atriũ virorum, & atrium fœminarum, interſtitio ſejunctorum ita, ut viri ſacerdotum atrio propinquiores, fœminę remotiores conſiſterent. Et in atrio fœminarum erat בִּימָה *ſuggeſtus ligneus.* 2. Reg. 21. *& ædificavit altaria omni militiæ cœli, in duobus* חַצְרוֹת בֵּית יְהוָה *atriis domus Domini.*

חָצִיר, Arabic. cum ח & צ punctatis, חצר chôdra *germen virens* aut *viride, gramẽ,* herba viridis ad cibum animalium: Plur. Arab. חצרה chadara *herbæ.* Pſalm. 103. *homo* כֶּחָצִיר *ſicut gramen dies ejus:* proſperitas brevis. Pſalm. 129. *erunt* כַּחֲצִיר גַּגּוֹת *ſicut gramen tectorum:* quod ex rimis & fiſſuris tectorũ planorum naſcitur, & ibi relinquitur, ut acreſcat: quod cito creſcit, humido ſolo deſtitutum. Eſa. 40. v. 6. *omnis caro* חָצִיר *gramen.* Eſa. 44. v. 4. *& germinabunt ſicut inter* חָצִיר *gramen:* quod cito creſcit. ¶ Bis idem eſt quod חָצֵר *atrium,* locus aut manſio conveniens. Eſaiæ 34. *& erit habitatio draconum* חָצִיר *manſio pro filiabus ſtruthionis.* Eſa. 35. *in habitatione draconum collocavit eam,* חָצִיר *manſio pro calamo & junco:* locus humectus. ¶ Et ſemel ſpecies porri, *porrum capitatum.* Num. 11. הֶחָצִיר, Targum כַּרְתֵי *porrum & capas.*

חֲצֹצְרָה, Chald. חֲצֹצְרָא *tuba:* Plur. חֲצֹצְרוֹת, Chald. חֲצֹצְרָן *tubæ,* quarum uſus erat in bello, & in templo.

מַחְצְצְרִים & מַחְצְרִים *clangentes tuba.* litera צ geminatur, ſed poſteriori loco non legitur. Num. 10. v. 2. *fac tibi duas* חֲצוֹצְרֹת *buccinas argenteas.* Erant ductiles, & ad duplex earum erat uſus: unus quod illis convocabatur plebs ad concionem, aut principes ad conſultandum de Republ. Alter, quod illis dabatur ſignum movendi caſtra. cum clangebant ambæ, convocabatur plebs: cùm una tantùm, principes. Cùm verò eſſent movenda caſtra, clangebatur cum vociferatione; quod motio caſtrorum belli indicium eſſet. Nos campanis plebem ad concionem convocamus; Mahumetiſtæ per vocem præconis.

Chald. חַצְרָא *reticulum.*

Arab. cũ ח & צ punctatis חצר chadar, & אַחְצַר achdar; Passivum אחתצר atchadar *viruit, eviruit, reviruit.*

חֻצְרָה chodra *viriditas, herba, olus.*

חַצָּאר chaddar *olitor, hortulanus:* Pluralit. חַצָּארִין chaddarin *olitores, hortulani.*

חֲצְרָה chadra *oppidum.* Ar. חַצָּארִי chadari *oppidanus, civilis.*

II. Arab. cum ח punctato, חצר *venit, provenit, fuit, adfuit, accurrit, extitit.* Marc. 1. v. 32. חצר אליה *venit ad eum omnis in quo morbus.* 1. Cor. 17. v. 11. *ſi verò non* יחצר *aderit interpres.* Pſal. 102. חצר אלזמאן *venit tempus.* Joh. 5. יחצר *veniet in judicium.* Hiphil. אחצר ahdar *venire fecit, adduxit, congregavit, miſit.* Luc. 18. אחצר *accerſivit ad ſe duodecim.* Act. 36. v. 3. אחצר *congregavit omnes artifices.* Act. 46. v. 5. *ut* יחצרוא *adducerent virum iſtum.* Geneſ. 2. ואחצרהם אלי אדם *& adduxit ea ad hominem.* Marc. 10. verſ. 13. וְאַחְצְרוּא אַלַיְהִ *& adduxerunt ad eum pueros.* Matthæi 26. יְחְצַר לִי *mittat mihi Lazarum.*

Nom. חאצר *præſens, veniens:* Plur. חאצרין *præſentes.*

מחצור *veniens, exiſtens.* Ar. חצור *præſentia.*

מחצרה

מַחְאָזִיר מָחְאַדָּה mahdâra *ſchola, ludus*: Pl. מַחְאָזִיר mahâdir *ſcholæ*. A

חַדָּאר haddar *inſtitor*.

III. Arabicè ſine ullo puncto, חזר hazar *comprehendit, continuit, concluſit*. Gal. 4. חזר *concluſit omnes ſub peccatum*. Luc. 19. יחאצרונך *coanguſtabunt te*.

חצור & מחצור *contentus, concluſus, comprehenſus*.

Alcor. 2. אחצר *comprehenſus eſt*. Ibidem. אחצרוא *comprehenſi fuerunt*. ינחצר *continetur*: in Avicen.

חצר *difficultas egerendi*. ☩ חציר *carcer*.

IV. Arabic. cum ח punctato, חָאצְרַה: Dual. חָאצְרַתִי *ilia*. B

מִחְצַרָה *flagellum*.

חצת. Arab. חצת *fremuit*. Actor. 7. v. 11. *quare* חאצרת *fremuit gens?*

חקק tria ſignificat. I. חָקַק, Chald. חֲקַק & חק *inſcripſit, deſcripſit, exaravit, depinxit, decrevit, ſtatuit, mandavit*: *inſculpſit*, *impreſſit effigiem* aut *imaginem*: quia ſtylo ſcribebatur. Ezech. 4. v. 1. וְחַקּוֹתָ *& inſculpes ſuper eo urbem* C *Jeruſalem*. Targum וּתְצוּר *& formabis*. Lxx. διαγράψεις *deſcribes*. Eſa. 30. v. 8. *& ſuper librum* חֻקָּהּ *inſculpe ipſam*. Lxx. γράψον *ſcribe*. Proverb. 8. בְּחוּקוֹ חוּג *cum ſcriberet circulum ſuper facie abyſſi*. Eſa. 10. הַחוֹקְקִים חִקְקֵי אָוֶן *decernentes decreta iniquitatis*. Lxx. γράφοντες *ſcribentes*. Piel חקק & חוקק *ſcripſit*. Proverb. 21. *& obliviſcatur* מְחֻקָּק *ſcripti*. Lxx. τῆς σοφίας *ſapientiæ*. Proverb. 8. v. 9. *& principes* יְחֹקְקוּ *ſcribent juſtitiam*. Geneſ. 49. וּמְחוֹקֵק, Targum וְסָפְרָא *& ſcriba è medio pedum ejus*: D qui è medio pedum ejus egrediatur; ex ipſo naſcatur. Lxx. καὶ ἡγούμενος *& dux*: rex qui dat populo חֻקִּים: princeps, cujus eſt jura condere, & populo facienda præſcribere. Eſa. 33. v. 21. *quia Dominus judex noſter, Dominus* מְחוֹקְקֵנוּ *ſcriba noſter*. Lxx. ἄρχων ἡμῶν *princeps noſter*. Pſalm. 108. *Juda* מְחוֹקְקִי *ſcriba meus*. Lxx. βασιλεύς μου *rex meus*. regnum enim ex Juda erat: & rex præſcribit leges populo. Hophal. חוּקַּק *ſcriptus fuit*. Job. 19. verſ. 23. *in libro*, וְיֻחָקוּ E *& ſcribantur*. Targum וְיִתְרַשְׁמוּן *& conſignabuntur*.

חֹק, Foemin. חֻקָּה *ſcriptura, lex ſcripta, præſcriptum, ſtatutum, decretum, mos, modus, ritus, conſuetudo, terminus*: Plur. חֻקִּים, Foem. חֻקּוֹת *ſtatuta*. Geneſ. 47. *& poſuit hoc Joſeph* לְחֹק, Targum לִגְזֵרָא *in decretum*. Exod. 12. חֻקַּת הַפָּסַח, Targum גְּזֵרַת פִּסְחָא *ſtatutum paſchatis*. Levit. 26. בְּחֻקֹּתַי, Targum בִּקְיָמַי *in præceptis meis ambulabitis*. Pſalm. 2. *narrabo* אֶל חֹק *de decreto*, (quod) *Dominus dixit ad*

me: אתחק וגזרת קִיָּמָא דַיְיָ, Targum קְיָמָא דַיְיָ, Lxx. τὸ πρόσταγμα κυρίου, Hieron. *Dei præceptum*. acceperunt אֵל *ad*, pro אֵל *Deus*: & expoſuerunt genitivo caſu, qui ſemper alteri ſubjungitur. Job. 26. חֹק חָג *ſtatutum circumſcripſit ſuper facie aquarum*: terminum. Proverb. 8. *cum poneret ipſe mari* חֻקּוֹ, Targ. תְּחוּמֵהּ *terminum ejus*. Eſa. 5. *& aperuit os ſuum abſq;* חֹק *ſtatuto*: præter modum. Targ. סוֹף *fine*. Lxx. τοῦ μὴ *modo*. Hier. *termino*. Job. 14. *pones mihi* חֹק *ſtatutum*. Lxx χρόνον *tempus*. ¶ Deinde transfertur ad victum, & ſignificat *cibum ordinarium & neceſſarium*, demenſum, quantum homini neceſſarium eſt & ſufficit, *demenſum operis* aut *laboris*: debitum. Geneſ. 47. *& comedebant* חֻקָּם, Targum חֻלְקְהוֹן *partem ſuam*. Prov. 30. *ciba me pane* חֻקִּי, Targum מִסְתִּי *ſufficientia mea*. Ezech. 16. *& ſubtraxi* חֻקֵּךְ *demenſum tuum*: demenſum cibi tui. Job. 23. מֵחֻקִּי *præ demenſo meo*, *obſervavi ſermones oris tui*: magis quam demenſum cibi vel operis. Proverb. 31. *dat cibum domui ſuæ*, וְחֹק *& demenſum puellis*. Targum וּפוּלְחָנָא *& opus*. Exod. 4. *quare non perfeciſtis* חָקְכֶם, Targ. גְּזֵרַתְכוֹן *ſtatutum veſtrum*: debitum.

חֻקִּים, Arabicè חקוק *ſtatuta*. Eſa. 10. חִקְקֵי אָוֶן *ſtatuta iniquitatis*.

Rabbin. מחוקק *typographus*. ☩ חק הוכות.

II. Arabicè חקק חקק *certus, firmus, confirmatus, meritus, verax, verus, juſtus, reus, dignus fuit, decuit, oportuit*. Pſalm. 51. ליחק *ut verificetur ſermo tuus*. Pſalm. 93. *domum tuam* יחק *decet ſanctitas*. Col. 1. v. 10. *ut incedatis, ſicut* יחק *dignum eſt*. Piel חקק haccac *certificavit, verificavit, confirmavit*. Pſalm. 119. חקק *confirma ſervo tuo eloquium*. 1. Corinth. 10. v. 11. *ſpes* בל יחק עליך יחק *confirmabit aratorem*. Avicen. אן תעלם *ſed oportet ut ſcias*: debes ſcire. Gal. 4. *pactum quod* חקק *confirmatum erit*. Matth. 2. חחקק מנהם *certior factus fuit ab illis*. Paſſ. אסתחק aſtahacc *juſtus, dignus, reus, meritus fuit, dignatus fuit, dignum habuit*. Matth. 3. v. 11. ולא אסתחק אן אחמל חדאה *& non ſum dignus ut portem calceamentum ipſius*. Hebr. 11. v. 38. *mundus non* יסתחקהם *dignus erat illis*. 1. Tim. 5. v. 18. יסתחק אלפאעל אגרתה *dignus eſt operarius mercede ſua*. Avicen. הסתחק אן *dignum eſt, ut ſit*: oportet. Mat. 5. אסתחק *reus eſt judicij*.

Nom. חק hac, & חקיקה hacica, & תחקיק tahkic *certitudo, certificatio, confirmatio, veritas, juſtitia, res certa*.

חקא hacca, & אלחק, & באלחק, & באלחקיקה, & באלתחקיק *in veritate, verè, certè, amen*.

חקי & חַקִּי hacci *verus, verax, certus*: Pl. חַקִּין haccijn *veri, certi*. ☩ מְחַק muhicc *idē*.

חקיק

חקיק *dignus, neceſſarius.*
מחקוק *debitor, reus.*
מסתחק muſtahic *dignus, meritus.*
אסתחקאק iſtihacac *dignitas, meritum.*
חקיקה *merces.* ܓܪ עִיר חַק gair haq *injuſtitia.*
חק huc *brachiale*: Plur. אחקאק ahcic *brachialia.*
חק huc *pyxis, arcula.*

III. Arab. cũ ה punctato, תחקחוק tachacchuc *fragor.*
חק huc *truncus arboris.*

חקב. Arabicè חקב *progenies, poſteritas, ætas*: Pl. אחקאב *poſteri.* Gen. 18. *præcipiet* חקבה *poſteritati ſuæ.*

חקד Arab. חקד *minatus, comminatus eſt.*
Nom. חקוד *minax, iracundus.*
חקד *comminatio.* Pſal. 103. *non erit in æternum* חקדה *comminatio ejus.*

חקה חִקָּה, Piel. חקה idem quod חָקַק, *deſcripſit, figuravit.* Ezech. 8. מחקה *depictus ſuper pariete circumcirca.* Targum מְצַיְּרִין *effigiati.* 1. Reg. 6. *& obduxit aurum directum ſuper* הַמְּחֻקֶּה *figuratum.* Targum צוּרְתָא *imagines.* Hithpael התחקה *deſcriptus fuit.* Job. 13. *ſuper radicibus pedum meorum* תִּתְחַקֶּה, Targum תִּרְשֹׁם *deſcriberis.*
Rabb. חקוי *conceptus, imaginatio, affectus.*
Arab. חקוי *lumbi.* Pſalm. 109. *quæ ſtringit* חקיה *lumbos ſuos.* Matth. 3. v. 4. *& zona pellicea* עלי חקויה *ſuper lumbis ejus.*

חקל duo ſignificat. I. Chald. Syr. & Arabic. חקל *ager*; in חֵלֶק reperies.
II. Arab. חקל hacal, & אחתקל ahtacal *tardatus, moratus, remoratus fuit.*
D מחתקל muhtaquil *tardus, remorans alterum.*
אחתקאל ihtical *mora, tarditas.* ܓܪ אחקיל *valles.*

חקן. Arab. חקן *cõpreſſit, coarctavit, retinuit.* Paſſ. אחתקן *coarctatus fuit.*
מחקון mahcun, & מחקן mahcin *retentus.*
אחתקאן ihtecin *retentio.*
חקון, & חקנה, & מחקנה mahcana *clyſter*, inſtrumẽtum quo alvus perluitur: Plur. חוקנים *clyſteres.*

חקף In Geogr. אחקאף. In Avic. חחקיפה.

חקץ. Arab. חקצה chaceſa *impuritas, turpitudo, pollutio.*

חקר duo ſignificat. I. חָקַר, Chald. חֲקַר: Piel חקר, Chald. חַקֵּר *ſcrutatus, perſcrutatus eſt* remota aut abſtruſa, *exploravit, inveſtigavit, quæſivit, inquiſivit.* Jud. 14. *ite* חִקְרוּ, Targ. בִּדְקוּ *inquirite.* Pſalm. 139. חֲקַרְתַּנִי, Targ. בְּשַׁפְשַׁתְנִי *explorasti me.* Pſalm. 44. *an non Deus*

A יַחֲקָר, Targum יִבְשַׁקַר *inquiret?* Prov. 25. *& gloria regum*, חֲקֹר *ſcrutari rem.* Targ. מִן דִּבְצֵי *qui ſcrutatur.* Niphal. נחקר *exploratus, quæſitus fuit.* Jerem. 46. v. 23. *ſucciderunt ſylvam ejus, ait Jehova, quia non* יֵחָקֵר *explorabitur*: præ multitudine.

Nom. חֵקֶר *ſcrutatio, perſcrutatio, inveſtigatio, diſquiſitio, exploratio*: Pluralit. חֲקָרִים & מֶחְקָרִים *perſcrutationes, res abſtruſæ.* Prov. 25. *& cor regum* אֵין חֵקֶר *abſq; perſcrutatione.* Targ. לֵית מִתְבְּצֵי *imperſcrutabile.* Eſa. 40. *non eſt* חֵקֶר *perſcrutatio intelligentiæ ejus.* Targum סוֹף *finis.* Jud. 5. *magnæ* חִקְרֵי לֵב *perſcrutationes cordis.* Targum נִכְלֵי לִבָּא *aſtutiæ cordis.* Pſalm. 95. *in cujus manu ſunt* מֶחְקְרֵי אָרֶץ *perveſtigationes terræ*: abſtruſa. LXX. *τὰ πέρατα extremitates*: fines.

Chald. חַקְרָא *arx*, unde remota explorari poſſunt: *ſpecula.* 2. Sam. 5. *& David* בַּמְּצוּדָה, Targum בְּחַקְרָא *in arce.*

Rabbin. מחקר *inveſtigatio rerum*, phyſica. חַכְמֵי הַמֶּחְקָר *phyſici, philoſophi*, quos Paulus vocat *inveſtigatores hujus ſeculi.* 1. Corinth. 1. v. 2. ܓܪ חָכְמַת הַחֲקִירָה *ſapientia perſcrutationis*, doctrina phyſica.

II. Arab. חקר hacar & אחתקר ahtaquar, convenit cum רָחַק, per metatheſin, *contemſit, vilipendit, aſpernatus eſt, ſprevit, contumelia affecit.* Matth. 18. v. 10. לא תחקרוא ואחד *non contemnatis unum.* 1. Cor. 21. v. 11. *nec* יחקרה *contemnat eum ullus.* Matth. 6. v. 24. *honorabit unum*, ויחתקר אלאחר *& vilipendet alterum.* Lucæ 18. v. 9. ויחתקרון אלבקיה *& contemnebat reliquos.*

Nom. חקיר hacir *contemtus, vilis, abjectus.* Pſalm. 119. in zade: *adoleſcens ſum* וחקיר *& contemtus.*
חקרה hucra *contemtus, aſpernatio, contumelia*: Plur. חקאר hucar *aſpernationes.*
מחתקר mohtaquir *vilis, minoris pretij.*

חרר tria ſign. I. חָרַר, Chal. חֲרַר & חַר, Arab. חרר harar, & אחתר *æſtuavit, incaluit, uſtus, aduſtus, exuſtus, toſtus, aſſatus, ſiccat⁹, exiccatus fuit, aruit, exaruit.* Eſa. 24. v. 6. *propterea* חָרוּ *exuſti ſunt habitatores terræ.* Targ. סָפוּ *conſumti ſunt.* Ezech. 24. v. 11. *ut incaleſcat* וְחָרָה *& aduratur æs ejus.* Chal. Pſal. 2. *ſi* יִבְעַר, Targ. יתחר *exarſerit modicum ira ejus.* Niph. נִחַר, Arab. אחתר ahtarr *caleſactus, combuſtus, areſactus fuit.* Jer. 6. נָחַר *areſactus (combuſtus) eſt follis ab igne.* Ezech. 15. v. 4. *& medium ejus* נָחַר *combuſtum eſt.* Ezech. 24. *& oſſa* יֵחָרוּ *comburentur.* Et נ cũ chirik: Pſal. 102. *& oſſa mea ſicut focus* נִחָרוּ *aduſta ſunt.* Pſal. 69. נִחַר, Targ. אתחרחר *exiccatum eſt guttur meum.* Arab. Pſal. 39. ואחתר *& concaluit cor meum.* Mat. 13. v. 6. *& orto ſole* אחתר *areſactum fuit.* אַחְרָה *exæſtuavit*: Fœm. Piel חִרְחַר, Chald.

Digitized by Google

Chald. חרחר *accendit, ſuccendit*. Proverb. 26. *& vir contentionum* לְחַרְחַר *ad accendendum litem*. Passivum אתחרחר *accenſus fuit*. A

Nom. חֲרֵרִים *loca aduſta, torrida* ob æſtum nimium, & pluviæ defectum, *ſiccitates*. Jerem. 17. *ſed inhabitabit* חֲרֵרִים *aduſta* (loca) *in deſerto*. Targum בְּלָא וְלַד *abſq; liberis*. Accepit pro עֲרִירִים *ſteriles*, ob literarum ח ע ſimilem ſonum.

חרחר *aduſtio, inflammatio*. Deut. 28. *percutiet te Dominus*, &c. וּבְחַרְחֻר, Targ. וּבְחַרְחוּרָא *& inflammatione*: febri, hydrope. B

Rabb. חרר & חֲרָרָה, Chald. חֲרָרָא *placenta ſuper prunas cocta, toſta ſeu aduſta*. Jud. 8. צְלִיל, Targum חרר *placenta panis*. 1. Reg. 17. עֻגָה, Targ. חֲרָרָא *placenta parva*.

Arab. חר harr *calidus*: אחר *calidior*: Plur. חארה *calidi*.

חֲרָארָה harâra *caliditas, calor*: ערזיה *naturalis*; ערזבה *extraneus*.

חאר har, idem quod חֲרָארָה harâra *calor*.

חר hurr, & חרה *ver, æſtus*.

II. Chaldaicè & Syriacè חֲרַר, Arab. חרר harar *liber fuit*; ut cum חור *liber* conveniat. Piel חַרֵּר, Arabicè חרר harrar *liberavit* ex ſervitute aut captivitate, *libertate donavit, privilegiavit*. Johan. 8. v. 32. *veritas* נְחַרְרְכוֹן *liberabit vos*. Paſſ. Chaldaicè אִתְחַרַּר, Syriacè אֶתְחַרַּר, Arab. תחרר, & אתחרר atharrar *liberatus, liber factus, manumiſſus fuit*. Chald. Exod. 19. *quia non* חֻפְּשָׁה, Targum אִתְחַרְרַת *libera facta eſt*. Syr. Rom. 6. אתחרר *liber factus eſt à Lege*. Arab. Roman. 8. תחררתם *liberi fuiſtis à peccato*. C D

Nom. Arabicè חר horr *liber, privilegiatus*: Plural. אחראר ahrar *liberi*. Fœm. חרה horra *libera, domina, regina, imperatrix, principiſſa*.

חריה hurria *libertas, privilegium, excuſatio, virginitas, caſtitas*.

מחרר muharrar, & מחחרר *excuſatus, privilegiatus, libertate donatus*.

תחריר taharir *liberatio*. עם אלתחריר am altaharir *annus libertatis*, jubilæus. E

חראה harâra *ingenium*.

III. Arab. חרר harar *texuit*: ut cum חור *rete* conveniat.

חריר harir *ſeta*, ſericum.

חראר harrar *textor*.

Arab. cum ח punctato, חרר charar *cecidit, procidit*. Matth. 2. v. 11. וחרוא לה סגרא *& prociderunt ante eum adorando*. Matth. 4. *ſi* חררת לי *procideris mihi adorans me*. Lucæ 5. חר *procidit ad pedes Jeſu*. Johan. 11. חרת *cecidit ad pedes ejus*. Cap. Joseph. וְחרוא לֵה סָגְרָא *& prociderunt ei adorantes*. Cap. Filij Iſrael. וְיַחְרוּן *& procident*.

Deinde חרר charar, & אחרר achrar *ruminavit*.

חר charr *ruminatio*. item *fœtor oris*.

חר chirr *juba*: Plur. חרור churur *juba, cincinni*.

חרחרה *ſonitus gutturis*. ❧ חרא in חרר vide.

חרב tria ſignificat. I. חָרַב, Chald. חֲרַב *ſiccatus, exſiccatus fuit, aruit, exaruit* fons, fluvius, mare, locus humidus à Sole vel igne. Pſalm. 106. *increpavit mare juncoſum*, וַיֶּחֱרַב, Targum וְאִתְנְגִב *& exiccatum fuit*. Geneſ. 8. חָרְבוּ, Targum נְגִבוּ *exiccatæ ſunt facies terræ*. Eſa. 19. *& fluvius* יֶחֱרַב, Targum יֶחֱרַב *exiccabitur*. Job. 14. *& fluvius* יֶחֱרַב, Targum אִתְנְגִב *exiccatus eſt*. Pual. חֹרַב *exiccatus fuit*. Jud. 16. *ſi ligatus fuerit funibus recentibus, qui non* חֹרָבוּ, Targum יְבִישׁוּ *ſiccati ſunt*. Hiphil. הֶחֱרִיב, Chaldaicè אַחֲרֵב *exiccavit*. Eſa. 51. *nonne tu ipſa es* הַמַּחֲרֶבֶת *exiccans mare*?

Nom. חָרֵב *ſiccus, aridus*: Fœm. חֲרֵבָה *ſicca, arida*. Levit. 7. v. 10. *conſperſa oleo*, וַחֲרֵבָה *& ſicca*. Targum דְּפִילָא בִמְשַׁח וּדְלָא פִילָא *conſperſum oleo, & quod non eſt conſperſum*.

חֹרֶב & חָרֵב, Fœmin. חָרְבָה & חֲרָבָה, Chaldaicè חורב *ſiccitas, æſtus*: Pluralit. חֲרָבוֹת & חֲרָבוֹנִים, Chaldaicè חֲרָבָן *ſiccitates*. Jud. 6. v. 37. *& ſuper omnem terram* חֹרֶב, Targ. יוּבְשָׁא *ſiccitas*. Geneſ. 31. *in die conſummabat me* חֹרֶב, Targum שַׁרְבָא *æſtus*. Job. 31. *& os meum aduſtum eſt præ* חֹרֶב, Targum נִגּוּבָא *ſiccitate*. Ezech. 29. *& dabo terram Aegypti* לְחָרְבוֹת חֹרֶב *in ſiccitates, ſiccitatem vaſtationis*. Lxx. καὶ ῥομφαίαν *& gladium*. Hagg. 1. *& vocavi* חֹרֶב *ſiccitatem*. Lxx. ῥομφαίαν *gladium*. legerunt חֶרֶב *gladius*: abſentibus punctis. Ezech. 30. *dabo flumina in* חָרָבָה, Targ. יַבֶּשְׁתָּא *ſiccitatem*. Pſal. 32. v. 4. *converſus eſt humor meus* בְּחַרְבוֹנֵי קַיִץ *in ſiccitates æſtatis*. Lxx. ἐν τῷ ἐμπαγῆναί μοι ἄκανθαν *dum infigitur mihi ſpina*. legerunt בְּחָבְרֵנִי *dum aſſociatur mihi*: à חָבַר *ſocius fuit*: ob vocum ſimilitudinem.

Arab. חרב *arena*; à ſiccitate.

Proprium חרב *Horeb*, mons, ab ariditate ſic vocatus: idem qui *Sinai*, & in Amalec gentis ditione ſitus. 1. Reg. 19. v. 8. *uſq; ad montem Dei* חֹרֵב *Horeb*.

II. Per metaphoram, חָרַב, Syriacè חֲרַב, Arabicè cum ח punctato, חרב charab *vaſtatus, deſtructus, deſolatus, perditus, deſertus fuit, perijt*, cum ad ſicca loca vel animalia transfertur: quia flumina exiccata ſunt deſerta. Eſa. 60. v. 12. *& gentes* חָרֹב יֶחֱרָבוּ, Targum אִשְׁתְּצָאָה יִשְׁתֵּיצוּן *perdendo perdentur*. ſemel. Jerem. 50. v. 27. חִרְבוּ, Targum שֵׁיצִיאוּ *perdite o-*

dite omnes vaccas earum: occidite, tranſitivè. A Lxx. *ἀναξηράνατε exiccate*. Ex ſignificatione prima. Jer. 50. v. 21. חֲרֹב *gladio percute, & interfice poſt illos*. Jer. 26. v. 8. *& urbs iſta* תֶּחֱרַב *vaſtabitur*. præterea, 2. Reg. 19. v. 17. Eſa. 34. v. 10. Eſa. 37. v. 17. Eſa. 42. v. 15. Eſa. 49. v. 17. Jerem. 2. v. 12. Ezech. 6. v. 6. Ezech. 12. v. 2. &c. Arab. Matth. 12. v. 25. *omne regnum intra ſe diviſum* יֶחְרַב *vaſtabitur*. Niphal. נֶחֱרַב *deſtructus fuit*. 2. Reg. 3. הָחֳרֵב נֶחֶרְבוּ *cadendo caſi ſunt*. Targ. אִתְגְּרָאָה אִתְגְּרִיאוּ *concitando cõcitati ſunt reges illi*. Hiphil. הֶחֱרִיב, Chaldaic. אַחֲרֵב, Arab. אחרב achrab *vaſtavit, deſolavit, deſtruxit, diruit, perdidit, cecidit, occidit, ſtragem* B *edidit*. Eſa. 37. הֶחֱרִיבוּ, Targ. אַחֲרִבוּ *devaſtârunt reges Aſſyriæ*. Zophon. 3. v. 6. הֶחֱרַבְתִּי *vaſtavi plateas eorum absq; tranſeunte*. Jud. 16. v. 24. מַחֲרִיב *vaſtantem terram noſtram*. Arab. Pſalm. 79. וַאֲחֲרַבוּא *& deſolârunt locum ejus*. Hophal. הָחֳרַב *deſtructus fuit*. Ezræ 4. v. 15. *ideo urbs iſta* הָחָרְבַת *deſtructa fuit*. 2. Reg. 3. v. 23. הָחֳרֵב נֶחֶרְבוּ *occidendo occiſi ſunt iſti reges*.

Nom. חָרֵב, Arab. חראב charib *vaſtus, deſertus, deſtructus*: Foem. חֲרֵבָה *vaſta, deſtructa*. C Jerem. 23. הַחָרֵב *qui deſertus eſt absq; homine & absq; jumento*. Nehem. 2. *quia Jeruſalem* חֲרֵבָה *deſtructa*: Plur. חֲרֵבוֹת, Chald. חָרְבָן *deſtructa*. Ezech. 36. *& urbes* הֶחֳרָבוֹת *deſtructa*. ת cum ׳, decoris cauſa.

חֹרֶב, Chaldaicè & Syr. חוּרָב, Arab. חרבה: Foem. חָרְבָּה, Chald. חָרְבָא *vaſtitas, deſolatio, deſertum*: Plur. חֳרָבוֹת, Chald. חָרְבָן *vaſtitates, ſolitudines, deſerta, loca vaſta*. Eſa. 61. v. 42. *& inſtaurabunt urbes* חֹרֶב *vaſtitatis*: devaſtatas. D Zoph. 2. חֹרֶב *vaſtitas in limine*. Lxx. *κόρακες corvi*. acceperunt pro עֹרֵב *corvus*: ob literarum ע״ח ſimilem ſonum. Lat. *corvus*. Hoſiander non correxit. Levit. 26. *& urbes veſtræ erunt* חָרְבָּה *vaſtitas*. Job. 3. *qui ædificant* חֳרָבוֹת, Targum צַדְיָין *ſolitudines ſibi*: qui loca ſeu ædificia devaſtata inſtaurant, eisque ſua imponunt nomina: in ſui memoriam. Eſa. 61. v. 4. *& ædificabunt* (ſc. in loco iſto) חָרְבוֹת עוֹלָם *vaſtitates ſeculi*: loca, quæ E longo tempore fuerunt vaſta. Pſalm. 102. *ſicut nycticorax* חֳרָבוֹת *ſolitudinum*: habitans in locis deſertis. Pſalm. 9. *ô hoſtis, finitæ ſunt* חֳרָבוֹת *vaſtitates*; quas feciſti: ſequitur, *urbes, quas vaſtaſti*. Pſal. 109. *& quærent* מֵחָרְבוֹתֵיהֶם *ex vaſtitatibus ſuis*: ex ædib. ſuis devaſtatis. Ezech. 13. *ſicut vulpes* בֶּחֳרָבוֹת *in ſolitudinibus, prophetæ tui, Iſrael, fuerunt*: ſicut vulpes quæ ingrediuntur per rupturas vineam: & corrumpunt vineas. Syriac. Matth. 3. *& prædicabat* בְּחוּרְבָּא *in deſerto Judæ*.

חֶרֶב, Chald. חֲרֵב *gladius*, à cæde, ſicut La-

A tinis à clade: vel à vaſtando, deſtruendo, perdendo, quod mundum vaſtet, deſtruat, perdat: ſignificat autem inſtrumentum omne quod ſcindit & findit, ſive ferrum ſit, ſive lapis acutus, *gladius, culter, novacula, ſecuris, bipennis, aratrũ, malleus* quo lapides cæduntur: Plur. חֲרָבוֹת *gladij, ſecures*. Exod. 5. *ne occurrat vobis peſtis aut* חֶרֶב *gladius*. Lxx. *φόνος cædes*. Ezech. 5. v. 1. *accipe tibi* חֶרֶב *cultrum acutum*. Joſ. 5. חַרְבּוֹ *gladius ejus extractus*. Pſalm. 17. *ab impio* חַרְבֶּךָ *gladij tui*: qui eſt gladius tuus. Targ. דְּאִתְחַיַּב קְטוֹל דְּסַיְפָךְ *qui dignus eſt ut interficiatur gladio tuo*. Exod. B 20. חַרְבְּךָ *gladium tuum elevaſti ſuper eo*. Pſal. 59. *eructabunt ore ſuo* חֲרָבוֹת *gladios*. Targum מִלַּיָא דְּשְׁנִינָן הֵיךְ סַיְפָא *verba acuta, ut gladius*. Joſ. 5. v. 2. *fac tibi* חַרְבוֹת צֻרִים *gladios petrarum*: acierum, novaculas acutas inſtar petræ, cultros. Targum אִזְמְלִין חֲרִיפִין *novaculas acutas*. Pſalm. 89. v. 44. צוּר חַרְבּוֹ *aciem gladij ſui*. Ezech. 26. *& turres tuas deſtruet* בְּחַרְבוֹתָיו *gladiis ſuis*: ſecuribus, malleis. 2. Paral. 34. v. 6. בְּחַרְבוֹתֵיהֶם *in malleis ſuis in circuitu*: ſunt C הַמַּקָּבוֹת *mallei* ubi ponebant altaria.

Rabb. חֲרוּבָא *aratrum*.

חָרוּב, Syriac. חָרוּב, Arab. cum ח punctato, خروب charrub, quod legunt כרוב, & נ pro dages, خرنوب charnub, Matth. charrub, *κεράτια ſiliqua dulcis*: Plur. Rabb. חָרוּבִים, Syr. חָרוּבִין *ſiliquæ*. Luc. 15. v. 16. *deſiderabat implere ventrem ſuum de* חָרוּבָא, Arabic. خرنوب *ſiliquis, quas edebant porci*. Strabo: *Multum hæc cognita Niceæ, & maris Liguſtici accolis, ubi eam eſitant pueri, etiamq; porci*.

D חָרְבַּן *devaſtatio, deſolatio*. חָרְבַּן הַבַּיִת הַשֵּׁנִי *devaſtatio domus ſecundæ*: excidiũ templi, quod incidit in annum Mundi 3829. vel 3828: in annum vero Chriſti 69. vel 68. Ab hoc excidio Judæi quoq; numerant.

Syr. חַרְבָּא *cædes, pugna, aratrum*. Hebr. 7. *cum rediret* מִן חַרְבָּא *ex pugna regis*. Lucæ 9. v. 62. *nemo movet manum ſuam ad* חַרְבָּא *aratrum*.

Arab. ſine ח punctato, חַרְב harb *bellum,* E *prælium, pugna*: Plur. حروب hurub *bella, prælia, pugnæ*. Eph. 6. v. 12. *quia* حربنا *bellum noſtrum non eſt cum carne*.

Verbum حارب harab *bellum geſſit, præliatus eſt, militavit, pugnavit, oppugnavit, impugnavit*. Geograph. يحاربون الدواب البحرية *pugnant cũ beluis marinis*. Joh. 18. v. 36. خدامي يحاربون *miniſtri mei pugnarent, ne traderer Judæis*. Pſal. 129. *ſæpe* חָארְבוּנִי *impugnaverunt me à juventute mea*.

מְחָרִב muhârib *bellator, miles*: Pl. מְחָרִבִין muharibin *bellatores*.

חרבה

מחצרבה חַרְבָּה harba *lonchites, lancea.* ✠ מחצרבה *cades, bella.*

מַחְרָאב *altare:* Plur. מַחָארִיב *altaria.*

III. Arab. cum ח punctato, חַרַב charab *fefellit, decepit, impoſuit.*

חֻרְבָה chorba *impoſtura:* Plur. חֻרַאב chorab *impoſtura.*

חֻרְבִי chorbi *impoſtor:* Plur. חֻרְבִיִּין chorbiju *impoſtores.*

חִרְבָה chirba *cors gallinarum, cavea.*

חרג. חָרַג *motus, commotus fuit, pavit, trepidavit* ex metu aut ſolicitudine. Pſalm. 18. v. 46. וְיַחְרְגוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם *& movebuntur ex clauſtris*
B *ſuis.* Targum וִיטַלְטְלוּן מִבִּירָנְיָתְהוֹן *& migrabunt ex palatiis ſuis.* pro quo habetur, 2. Sam. 22. וַיַּחְגְּרוּ, Targ. וְיִזּוּעוּן *& movebuntur.* legit enim וְיַחְרְגוּ, ſicut Hebræi omnes legunt. Eſtq; idem cum eo, quod habetur, Mich. 7. v. 17. יִרְגְּזוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם, Targum יְזוּעוּן מִבִּירָנְיָתְהוֹן *movebuntur ex clauſtris ſuis: ad Dominū Deum noſtrum expaveſcent, & timebunt à te.* LXX. καὶ ἐχώλαναν *& claudicaverunt.* Legerunt ſicut 2. Sam. 22. v. 46. habetur,
C וַיַּחְגְּרוּ, & acceperunt ſignificatione Chaldaica, חָגִיר *claudus:* quaſi pede cinctus & impeditus.

Nom. Chald. חַרְגָא *timor, terror, pavor.* Deut. 32. *ex penetralibus* אֵימָה *terror.* Targ. חַרְגַּת מוֹתָא *metus mortis.*

Rabb. חוֹרָג *privignus.* חוֹרֶגֶת *privigna.*

Arab. cum ח punctato, חַרַג charag *exivit, egreſſus fuit.* Pſalm. 19. *in omnem terram* וְחַרַג חַארִגַא חַרְגַּת *exivit ſonus ipſorum.* Gen. 9. *& egreſſus eſt foràs.* Matth. 2. v. 6. מִנְךְ יַחְרֻג
D אַלְמֻדַבִּר *ex te egredietur dux.* Hiphil. אַחְרַג achrag *eduxit, produxit, ejecit, expulit, deprompſit, extraxit, exhauſit, elicuit.* Pſalm. 22. v. 11. אַנְתַּ מִן אַלְבַּטְן אַחְרַגְתַּנִי *tu ex ventre eduxiſti me.* Pſalm. 135. וַאַחְרַג *& eduxit Iſraelem ex medio ipſorum.* Gen. 1. v. 12. וַאַחְרַגַת אַלְאַרְץ אַצְל אַלְעֻשְׁב *& produxit terra germen.* Luc. 9. v. 4. *& rogavi diſcipulos tuos* אַן יַחְרְגוּה *ut eijcerent eum.* Gal. 5. אַחְרַג *ejice ancillam hanc.* Deut. 5. *qui* אַחְרַגַךְ מִן אַרְץ מִצְר *eduxit te ex Aegypto.* Alc. 2. יַחְרְגְהֻם
E מִן אַלטֻּלְמָאת אִלַי אַלנּוּר *educet eos ex tenebris in lucem.* Paſſ. אִסְתַּחְרַג aſtachrag *exegit.*

Nom. חַארִג *egrediens, exterior, irregularis; extrinſecus.* מִן חַארִג *extrinſecus, foris.* סַבַב מִן חַארִג cauſa *extrinſeca.* אִלַי חַארִג *foràs.*

חַארְגַאת *exitus, egreſſiones.*

חַרָג chara, & חַרְגַה charga, & חֻרוּג churug, & מַחְרַג machrag *ſeceſſus, exitus, egreſſio.* ✠ חַרַאג *foris.*

חַרַאגַה *vibex, livor.*

חַרַּאג charrag *externus, ferus, trux, iratus.*

אִחְרַאג *extractio.* ✠ מֻסְתַּחְרִג *exactor, miniſter.*

A אִסְתִּחְרַאג *exactio.* ✠ חַרַאג *tributum, cenſus, exactio.*

חרד. חָרַד *motus, commotus, agitatus fuit* corpore aut animo, *occupatus fuit in re aliqua, ſolicitus fuit de re aliqua, feſtinavit, diſcurrit, concurrit, congregatus fuit, tremuit, timuit.* Gen. 27. וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה *& commotus fuit Iſaac commotione magna.* Targ. וּתְוַהּ יִצְחָק תְּוַהְתָּא *& ſtupuit Iſaac ſtupore magno:* admiratus eſt. 1. Sam. 14. חָרְדוּ, Targ. זָעוּ *commoti ſunt etiam ipſi.* 2. Reg. 4. v. 13. *ecce* חָרַדְתְּ, Targ. עַסְקְתְּא *occupata fuiſti nobis* הַחֲרָדָה, Targ. עִסְקָא *occupatione iſta:* laboraſti. 1. Sam. 13. *& omnis populus* חָרְדוּ *commoti ſunt.* Targ. אִתְכְּנִישׁוּ *congregati ſunt poſt illum:* concurrerunt, feſtinārunt ſequi illum. 2. Sam. 21. וַיֶּחֱרַד, Targ. וְאִתְבְּעֵית *& feſtinabat Achitophel in occurſum Davidis.* Exod. 19. v. 16. וַיֶּחֱרַד, Targ. וְזָע *& commotus fuit omnis populus:* timuit. 1. Sam. 28. v. 5. וַיֶּחֱרַד, Targ. וְזָע *& commotum fuit cor illius.* 1. Sam. 16. v. 4. וַיֶּחֶרְדוּ, Targ. וְאִתְכְּנִשׁוּ *& congregati ſunt ſeniores urbis in occurſum ejus.* ſignificat ergo verbū hoc, 1. *trepidavit.* 2. *timuit.* 3. *feſtinavit.* Hiphil. הֶחֱרִיד *cōmovit, terruit.* Jud. 8. v. 12. *& omnia caſtra* הֶחֱרִיד, Targ. אַזִּיעַ *commovit:* terruit. Jerem. 7. *& non erit* מַחֲרִיד, Targ. דְּמַנִּיד *commovens:* turbans. Zach. 1. לְהַחֲרִיד *ad terrendū eos.* LXX. ἐξῶσαι *ut excuterent.* legerunt לְהַחֲרִיד, à חָרַד *acutus fuit:* ob ד ר ſimilitudinem.

Nom. חָרֵד *commotus, ſolicitus, trepidus, pavidus:* Plur. חֲרֵדִים *commoti, trementes, trepidi.*

חֲרֵד, Fœm. חֲרֵדָה & חֲרָדָה *commotio, tremor:* Plur. חֲרָדוֹת *tremores.* Job. 37. *a* חֶדֶר *commotione veniet tempeſtas:* poſt tonitru. quædam exemplaria habent חֶדֶר *penetrale, auſter, meridies.* 1. Sam. 14. v. 16. *& facta eſt* לְחֶרְדַּת אֱלֹהִים *in tremorem Dei:* magnum.

Rabb. חַרְדּוֹן & חַרְדִּין *buſo.*

Arab. חִרְדָּא *baſiliſcus.* Pſal. 91. *ſuper aſpidem* וַאַלְחַיַּה אַלְחִרְדָּא *& baſiliſcum ambulabis.*

Arab. חַרַד *defatigatus fuit.*

חרה tria ſignificata habet. I. חָרָה, Chald. חֲרָא *exarſit, incenſus, combuſtus, inflammatus, contractus in ignem, aduſtus fuit.* Job. 30. *& os meum* חָרָה, Targ. חָרַךְ *incenſum eſt.* ¶ Per metonymiam *exiccatus fuit.* Eſa. 24. חָרוּ *exiccati ſunt habitatores terræ.* ¶ Cum nomine אַף *ira, iratus fuit, excāduit, doluit:* quod irâ velut igne animus incendatur: *graviter, ægrè tulit.* ¶ Accōſtruitur: 1. abſolute. Ex. 22. וְחָרָה אַפִּי, Targ. וְיִתְקַף רוּגְזִי *& exardeſcet ira mea, & occidam vos gladio.* ¶ 2. cū ב. Gen. 44. *nec* יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ, Targ. יִתְקַף רוּגְזָךְ בְּעַבְדָּךְ *exardeſcat ira tua in ſervum tuum.* LXX. θυμωθῇς *iraſcaris ſervo tuo.* ¶ 3. cum אֶל vel עַל *contra.* Num. 24. וַיִּחַר אַף, Targū וּתְקֵיף רוּגְזָא *& exarſit ira Balac* אֶל *cōtra Bileā.* Targ. בְּבִלְעָם *in Bileā.* Zach. 10. עַל *cōtra paſtores iſtos*

res iſtos חָרָה אַפִּי *exarſit ira mea.* ¶ Sæpe autem nomen אַף *ira* ſubintelligitur, & conſtruitur, 1. cum ל. Gen. 4. וַיִּחַר לְקַיִן *& exarſit ipſi Cain valde.* Targum וּתְקֵף רוּגְזָא דְקַיִן *& invaluit ira Cain.* LXX. καὶ ἐλύπησε *& triſtificavit.* Gen. 18. *ne quaeſo* יִחַר לַאדֹנָי *exardeſcat Domino meo.* Targum יִתְקֵף רוּגְזָא דַיְיָ *invaleſcat ira Domini.* Jon. 3. *an bene* חָרָה לָךְ *exarſit tibi?* ibidem. *bene* חָרָה לִי *exarſit mihi.* ¶ 2. cum בְּעֵינֵי *in oculis.* Geneſ. 31. *ne* יִחַר בְּעֵינֵי אֲדֹנִי *exardeſcat in oculis domini mei.* LXX. μὴ βαρέως φέρε κύριε *non gravitet fer domine.* Gen. 45. *& non* יִחַר בְּעֵינֵיכֶם *exardeſcat in oculis veſtris.* LXX. σκληρὸν ὑμῖν φανήτω *durum vobis videatur.* 10. Æneid. *ardens Limitem agit ferro.* Niphal. נֶחֱרָה, Chald. אִתְחַרִי, Syr. אֶתְחְרָא *incenſus, aduſtus fuit, excanduit, rixatus fuit.* Eſa. 41. v. 11. *& ignominia afficientur omnes* הַנֶּחֱרִים בָּךְ *incenſi in te:* irati tibi. Targum מִתְגָרִין *concitati:* rixantes. LXX. οἱ ἀντικείμενοί σοι *adverſantes tibi.* Eſa. 45. v. 24. *& pudeſient omnes* הַנֶּחֱרִים בּוֹ *iraſcentes ipſi.* Luth. die ihm widerſtehen. Syr. Matth. 12. v. 19. *non* נֶתְחְרֵא *rixabitur.* Actor. 27. v. 41. וְאֶתְחַרְיַת *& illiſa eſt in eo.* Hiphil. הֶחֱרָה *arſit ſtudio faciendi aliquid.* Nehem. 3. v. 18. *poſt ipſum* הֶחֱרָה *exarſit confirmavit Baruch.*

A

B

C

Nom. חֳרִי, & חֳרִי, & חָרוֹן, Chald. חַרְיוֹן & חָרִין *ardor, excandeſcentia, indignatio, ira vehemens, furor:* Plur. חֲרוֹנִים *ardores.* Exod. 11. v. 8. *& egreſſus eſt à Pharaone* בָּחֳרִי אָף, Targum בִּתְקוֹף רְגַז *in ardore ira.* 1. Sam. 20. v. 34. *& ſurrexit Jonathan à menſa* בָּחֳרִי־אָף *in ardore iræ.* Pſalm. 2. וּבַחֲרוֹנוֹ *& in ardore ſuo turbabit eos.* Exod. 32. שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ *revertere ab ardore iræ tuæ.* ſic, Pſalm. 85. הֱשִׁיבוֹתָ מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ *reverſus es ab ardore iræ tuæ.* ut הֱשִׁיבוֹתָ ponatur abſolutè: cohibuiſti iram tuam, retraxiſti. ✠ Chald. חֲרִי *uſtus.*

D

Syr. חֶרְיָנָא *contradictio.* ✠ חַרְיוֹן *rixator, contentioſus, calumniator.*

Rabb. חֲרִיָא *ramus palmæ durus:* חֲרִיוֹת *rami palmæ.*

II. חֲרִי *ſtercus.* חֲרִיוֹנִים *ſtercus columbarum.* חֲרָאִים *ſtercora.* Eſa. 36. *ut comedant* חֲרָאֵיהֶם, Targum מַפְּקַתְהוֹן *ſtercora ſua.* legitur, צוֹאָתָם *ſtercus ipſorum.*

E

מַחֲרָאוֹת *latrina, cloaca.* 2. Reg. 10. v. 27. לְבֵית כַּפְקַת אֱנָשָׁא לְמַחֲרָאוֹת, Targum *in domum* (locum) *egeſtionis hominis:* pro latrinis hominum. legitur לְמוֹצָאוֹת: de hiſce vide radicem חור.

Chald. חֲרָא, Arab. cum ח punctato, חרא chari *cacavit, ſtercus egeſſit.*

Nom. Chaldaic. חֲרָא & מַחֲרָא, Arab. חר char, & חרא chara, & חרן charn *ſtercus.* חר אלחמאם *ſtercus columbarum:* in Avicenna.

חר אלחיואן char alhaivan *ſtercus animalium.* חרא אלחמאר chara alhimar *ſtercus aſinorum.*

מחרא mucharri *merdoſus.*

חריה charia *cacatio.*

III. Arab. חרא *pudefactus eſt.* Rom. 9. *non* יחרי *pudefiet.* Rom. 10. יחרא *pudefiet.*

חרז duo ſignificata habet. I. חֲרוּזִים *monilia, torques, margarita* perforatæ & filo copulatæ. Cantic. 1. *Cervix tua* בַּחֲרוּזִים *in monilibus.*

Rabb. Verbum חָרַז *perforavit:* item, *in rythmum diſpoſuit.*

חֲרוּזָה *concatenatio quarumlibet rerum.*

חֲרוּזִים *rythmi*, carmina rythmica.

חרוז & חֲרוּזָה *oratio, proſa ſine metro, ſed rythmica in fine colligata.*

חַרְזָן *rythmorum compoſitor.* oratio a. rythmica ſimul & metrica dicitur שִׁיר *carmen.* Sed rythmo & metro carens dicitur מְלִיצָה *oratio.* ut ita triplex ſit oratio apud Hebræos: חרוז *rythmus*, שִׁיר *carmen*, & מְלִיצָה *oratio.*

Arab. cum ח punctato, חרז charaz *conſuit, ſarcivit.*

חראז charraz *cerdo, ſutor:* Pl. חראזין charrazin *ſutores.*

חראזה charâza *ſutoria*, artificium illud.

חרז, Foem. חרזה *vertebra ſpinæ:* Pl. חרזאת *vertebræ, ſpondyli:* in Avic.

II. Arab. ſine ח punctato, חרז haraz, & תחרז *cavit.* Matth. 15. ותחרזוא מן חמיר *& cavete à fermento Phariſæorum.* Ibid. *ut* יתחרזוא *caverent à fermento.* Rom. 16. v. 17. *ut* תתחרזוא *caveatis ab illis.*

Nom. חרז & תחרז *cuſtodia, cautio, cautela, præſervatio.* חראז *furfures.*

חרט tria ſignificata habet. I. חֶרֶט *ſtylus, calamus, penna ſcribarum.* Exod. 32. *& formavit illud* בַּחֶרֶט, Targ. בְּזִיפָא *cum ſtylo.*

חֲרִיטִים *ſacci, loculi, marſupia.* 2. Reg. 5. v. 23. *& colligavit duo talenta argenti in duobus* חֲרִיטִים, Targum פְּלִרְסִין *marſupiis.* Arabicè cum ח punctato, חָרִיטָה, quod ſcribunt כְּרִיטָה charita *loculus, pera, crumena:* Plural. חֲרָאִיט charait *crumenæ.*

II. Chald. חֲרַט *pœnituit.* Cantic. 5. Targum לָא צָבִין לְמַחְרַט *nolunt pœnitere.* Rabbin. Paſſ. נִתְחָרֵט & הִתְחָרֵט *pœnituit, pœnitentia ductus eſt.* ✠ חֲרָטָה *pœnitentia.*

III. Arabic. cum ח punctato, חרט charat, & אחרט achrat *tornavit, rotundavit.* Paſſivum אנחרט ancharat *rotundatus fuit.* ינחרט *fiat pyramidalis.*

מחרוט *tornatus, pyramis:* Pl. מחרוטין machrutin *pyramides.*

חראט charrat *tornio* ſeu *tornator.*

Digitized by Google

מחרטה machrâta *tornus*: Plural. מחרטים macharit *torni*. A
תחריטה tacharita *tornatio*.
חרוט churrut *pix*.
חראטין charatin *vermes teretes, lumbrici*.
חרט *axis*.
מחרוט מסתריר *pyramis rotunda, cylindrus*.

חרך duo ſignificata habet. I. חָרַךְ, Chald. חֲרַךְ, Arab. חרק, literis כ ק permutatis, & אחרק *cremavit, uſſit, adusſit, inuſſit, ambuſſit, combuſſit, aſſavit, torruit, uſtulavit*. Proverb. 12. *non* יַחֲרֹךְ *aſſabit impoſtura venationem ſuam*: impoſtor non aſſabit ferinam ſuam; quia nullam capiet. Solent aucupes adurere pennas avium captarum, ne volare queant & aufugere. Targum נִסְתַּקַּבְל *aſſequetur*. LXX. ἐπιτεύξεται *potietur*. Chald. Job. 30. *& os meum* חָרָה, Targum חֲרַךְ *aduſtum eſt præ ſiccitate*. Arab. Matth. 3. v. 12. פיחרקה בנאר לא תטפא *& comburet illam igni, qui non extinguetur*. Mat. 22. v. 7. ואחרק מדינתהם *& combuſſit urbes illorum*. Pſalm. 80. אחרקוהא *incenderunt eam*. Alc. Mãna. לנחרקה *comburemus eum*. חרקוה *comburite illum*. Paſſ. החחרך, Arab. אחתרך ahtarach *crematus fuit, exuſtus, aduſtus fuit, flagravit*. Dan. 3. *& capillus capitis eorum non* התחרך *aduſtus fuit*. Arab. 2. Pet. 3. v. 10. *omnia* יחתרק *exurentur*. יחתרקון *adurentur*: in Avicenna. B

Ex Chald. idiom. Nom. חֲרַכִּים, Chald. חֲרַכִּין *cancelli, feneſtra*. Chal. חֲרַכָּא *feneſtra*. Joſ. 2. *ligabitus* בַּחַלּוֹן, Targ. בְּחַרְכָּא *in feneſtra*. C

Arab. אחראקה & אחתראק *aduſtio, combuſtio, æſtus, incendium*.

חרקה & מחרקה *aduſtio, ira, holocauſtum*: Pl. חרקאת *holocauſta*. D

מחתרק *aduſtus, combuſtus*. מחתרקה *cauterium*. מחרק *ardens*. חריק *incendium ignis*. חרקה *teſta excuſta, fictile*. חראקה *ſeta*. מחרקה *cauſonis*.

חרק harc, & חרקה harca *uſtulatio, toſtio, ſtigma*. Alc. אחתרקה & אלחריק עזאב.

II. Arab. חרך, & תחרך, & אתחרך atharach *motus, commotus fuit* corpore vel animo, *iratus fuit, ira furijt*. Geneſ. 7. *omne quod* יתחרך *movetur ſuper terra*. Pſalm. 22. וחרכוא *& moverunt caput*. Matth. 23. *ut* יחרכונהא *moveant illa digitis ſuis*. Matth. 27. v. 39. ויחרכון רוסהם *& movebant capita ſua*. חרך harrach *movit, commovit, ira accendit, laceſſivit*. E

Nomen. חַרְכַּה haracha *furor, motus*: Plural. חַרְכָאת *motiones, vocales*. חרכה מסתדירה *motus circularis*. חַרְכָּה וְסֻכּוּן *motus & quies*.

תחריך tahrich *motio*. מְחַרִּךְ muharric *motor*.

מְתַחַרִּךְ mutaharrich *mobilis, volubilis*.

חרך harach *ira, moleſtia, furia*.
חראך harrach *iratus, melãcholicus, furioſus*.
חאריך haurich *iratus, furioſus, cholericus*.
חרכה hirâca *urina*.
חרכה harraca *urinale, laſanum*: Pl. חַרָאריך hararic *laſana*.

חרל. Inde חָרוּל, Chaldaicè חוּרְל *ſpina, urtica, carduus*: Plural. חֲרֻלִּים, Chaldaicè חורלין *urtica*. Zophon. 2. verſ. 9. *& filij Ammon ſicut Gomorrha*, מִמְשַׁק חָרוּל *ariditas* (R. D. in comment. מוצא *exitus*) *urtica*. Hier. *ſiccitas ſpinarum*. Targum משטח כלוחין *locus derelict⁹ carduis*, ומכרה־מלח, Targ. ומחפורין דמלח *& fodina ſalis*. Vaſtitas ſignificatur: loca enim vaſtata dumis replentur.

Syr. Verb. חֲרַל *fraudavit, fraudulenter conatus eſt*.

Arabic. חרל *ſignificavit*. Actor. 40. v. 14. וחרל להם *& ſignificavit illis manu ſua*.

חרם quatuor ſignificata habet. I. חָרַם. Inde Hiphil. הֶחֱרִים, Chald. & Syr. אַחְרֵם *anathematizavit, anathemati ſubjecit, Deo dicavit, devovit, morti addixit, viva interfecit, non viva perdidit, excidit, deſtruxit, combuſſit, devaſtavit, evertit*. Deo enim dicata occidebantur. Levit. 27. *omne* חֵרֶם, Targum חֶרְמָא *anathema* אֲשֶׁר יַחֲרִם, Targum דְּיַחְרִם *quod devoverit quis Domino*. Deuter. 20. *ne forte* תַּחֲרִימֵם, Targum תְּגַמְרִנּוּן *perdas eos*. Eſa. 11. v. 15. והחרים *& deſtruxit Dominus linguam maris Ægypti*. Targum וְיֵבֵשׁ *& exiccavit*. LXX. ἐρημώσει *vaſtabit*. Joſ. 10. החרים *occidit eos*. Eſa. 34. v. 2. החרימם *devovit illos*: dedit eos ad mactationem. Targum חַיְבִנּוּן *reos ipſos fecit*. Et abſolute, Joſ. 6. *ne forte* תחרימו *rei ſiatis mortis*. Syr. Actor. 23. v. 12. וְאַחְרִמוּן עֲלַיְהוֹן *ſe, q, anathemate devoverant*. Hophal. הָחֳרַם, Chaldaicè אִתְחֲרַם *anathemati ſubjectus, occiſus fuit*. Exod. 22. *ſacrificans diis* יָחֳרָם, Targ. יִתְקְטֵל *occidetur*. Levit. 27. *omne anathema* אֲשֶׁר יָחֳרַם, Targum דְּיִתְחֲרַם *quod devovebitur ab homine*.

Arab. חרם haram *deteſtatus fuit, devovit ſe*. Matth. 26. v. 74. *tunc cœpit* יחרם, *deteſtatus fuit, & juravit*.

מחרום mahrum *excommunicatus*.

Nom. חָרוּם, Chal. חֲרִים *ſimus naſum*, cujus naſus eſt depreſſus inter duos oculos: qui habet naſum deformem, & alijs hominibus diſſimilem, & quaſi perditum aut devaſtatum. Eſt enim naſus hominis decus. Lev. 21. *aut claudus, aut* חָרֻם, Targum חרים *deformis naſo*.

חרם, Chaldaicè חֶרְמָא, Arab. חראם haram, & תחרים tahrim *anathema, devotio, excõmunicatio, cõſecratio, excidiũ, perditio, & res Deo conſecrata, & mortis aut excidij rea*. Eſa. 43. v. 25.

 & da-

A

& dabo לחרם, Targum לקטלא *in occiſionem Jacob*. Malach. 4. *& percutiam terram* חרם, Targum נמירא *perditione*. Levit. 27. *omne* חרם, Targum אפרשו *anathema*. Num. 18. *omne* חרם, Targ. חרמא *anathema in Iſrael tuum erit*. ¶ Porrò Rabbini tradunt חרם *anathema* penetrare in membra corporis, quorum in homine numerãtur רמ״ח 248: quod idem numerus dictione חרם contineatur. Sũtq; illis tres ſpecies חרמות *anathematum*: 1. נדוי *profligatio*. 2. חרם. 3. שמתא. vide נדוי in נדה. & שמתא in מרא & מות *mors*. ¶ חרם *excommunicatio*, cum quis ſe non emendans, cœtu eccleſiaſtico movetur, & ex populo ſuo excinditur.

B

Deinde חרם cum quinq; punctis, *rete* quo piſces capiuntur & perduntur, *ſagena*: Plur. חרמים *retia*. 1. Reg. 20. *dimiſiſti* איש חרמי *virum retis mei*: quem cepi meo reti, ut eum tibi traderem: quia non fuit ipſi locus ad fugiendum. Targum גברחיב קטול *hominem reum mortis*. Hab. 1. v. 15. *trahet eum* בחרמו, Targ. בחרמה *reti ſuo*. Mich. 7. *quilibet fratrem ſuum venabuntur* חרם *reti*: ellipſis ב *in*. Ezech. 27. *expanſionem* חרמים *retium*. Targ. צירין *piſcatorum*: ut ibi piſcatores ſua extendant retia.

C

Proprium. חרמה *Horma*, urbs in qua Judæi (filij Iſrael) Chananæos ad unum interfecerunt, eamq; ità appellarunt, cùm antea צפת diceretur. Nũ. 21. v. 1. *& audivit Dominus vocem Iſraelis, & tradidit Chananæũ, habitatorẽ* צפת *Tzephat*, ויחרימו *& exciderunt eam; & vocavit nomen iſtius urbis* חרמה *Horma*.

D

חרמון *Hermon*, Pameadi imminẽs mons Emorræis dictus שניר, adeo altus, ut in eo nives reperiantur etiam æſtivo tempore, & inde Tyrum deferantur ob delitias; teſte Hieronymo de locis Hebraicis. unde & שניר, Chaldæus reddit טור תלגא *mons nivis*. Deuter. 3. *Zidonij vocant* לחרמון שרין *Hermonem Sirion, & Emorrhæi vocant eum* שניר *ſchenir*. Targum טור תלגא *montem nivis*. Schneeberg. Cant. 4. *ex vertice* שניר וחרמון, Targum טור תלגא *montis nivis*. ¶ Situs ad orientem terræ ſanctæ, pro *oriente* accipitur. Pſalm. 89. v. 13. *Aquilonem & meridiem tu creaſti, Tabor* וחרמון *& Hermon in nomine tuo jubilabunt*. Targum וחרמון די במדנחא *& Hermon, qui eſt in oriente*. Sidonijs vocatur שריון *Schirion*, & שיאן *Schion*: Et ſic quatuor habuit nomina, à quatuor regnis vicinis. Deut. 4. v. penult. *& uſq; ad montem* שיאן הוא חרמון *Sion, ipſe eſt Hermon*. Targum סיאן *Sion*.

E

Plur. חרמונים *Hermonim*, eſt tumor quidam inter Tabor & Hermon. Pſalm. 42. v. 7. *recordabor tui ex terra Jordanis* וחרמונים *& Hermonim ex monte parvo*. Don Joſeph. *erat Hermon trans Jordanem verſus oriẽtem: Inde* חרמונים *Hermonitæ, Iſraelitæ trans Jordanem habitantes in regione nomen à monte habente, qui erat præcipuus*.

Rabb. חרום *bellum*, quo omnia deſtruuntur, *concuſſio*.

חורמן *baſiliſcus*, aſpectu occidẽs hominẽ.

II. Arab. חרם harâm *prohibuit, vetuit, interdixit, impedivit, illicitum ſtatuit, fraudavit, defraudavit*. Gen. 15. *Deus* חרמני *fraudavit me prole*: prohibuit. Pſalm. 21. *neq;* תחרמה *prohibebis eum voluntate labiorum ejus*: fraudabis. Alc. חרם עליכם חרמת *prohibitum eſt vobis*. חרם עליכם ציד אלבר *prohibita eſt vobis venatio terræ*. Alc. 2. חרם עליכם אלמיתה ואלדם ולחם אלחנזיר *prohibuit vobis morticinium, & ſanguinem, & carnem ſuum*.

Nom. מחרם muharram *vetitus, interdictus, prohibitus, illicitus*.

חרם harm, & תחרים tahrim *prohibitio, vetatio, impedimentum*.

חראם haram *vetitus, illicitus, injuſtus, malus*. Prec. יא רב אלבית יא רב אלמסגד אלחראם יא רב אלשהר אלחראם:

אחרם ahram *peior*. אחתראמי *abbreviatus*.

III. Arab. חרם haram, & אחתרם atharam *honoravit, reveritus fuit, favit*.

Nom. חרמה hormâ, & אחתראם ihtiram *honor, dignitas, nobilitas, reſpectus, magnanimitas, inſigne, reverentia, favor*. חרמה אלגמע hormat algama *favor populi*.

מחתרם muhtarim *honoratus, nobilis, magnanimus, reverendus*.

מחתרם muhtaram *privilegiatus locus*.

IV. Arabic. cum ח punctato, חרם charrâm *ſculpſit, exſculpſit, incidit*. אחתרם achtaram *ſculptus fuit*.

מחרם mucharrim *ſculptor, ſtatuarius*.

מחרם mucharram *ſculptus*: Plur. מחרמין mucharramin *ſculpti*.

תחרימה tachrima *ſculptura*: Plur. תחארים tachârim *ſculpturæ*.

חרם charam *foramen, inciſura*. Marci 10. v. 25. *facilius eſt* אן יחול אלגמל פי חרם אלאברה *ut ingrediatur camelus per foramen acus*.

אחרם achram *anchora*.

חרן Arab. אחרן ahran *contriſtavit*. Pſalm. 63. *qui* אחרונא *contriſtant nos*.

Nom. חרן *triſtitia, dolor, luctus*.

חרין & חראני *triſtis, lugens*.

מחרון *contriſtatus*: Plural. מחרונין *contriſtati*.

Propr. חורנים *Horonagin*, duæ urbes, ſuperior & inferior, in Moab.

A

חרם duo ſignificat. I. חֶרֶם, & cum ה paragogico, חַרְסָה *Sol*: à ſiccitate, quam terræ importat. Job. 9. v. 7. *qui dicit* לַחֶרֶס, Targum לְשִׁמְשָׁא *ad ſolem, ut non oriatur*. Jud. 8. *& reverſus eſt Gideon de bello* מִלְמַעֲלֵה חֶרֶס *ab aſcenſu ſolis*: cum Sol adhuc eſſet ſupra Horizontem, & conſpiceretur. Targ. עַד לָא מְעַל שִׁמְשָׁא *priusquam occideret Sol*. Lxx. ἀπὸ ἀναβάσεως ἄρες *ab aſcenſu Ares*. Hebræum retinuit, & de loco accepit. Jud. 14. *in die ſeptimo, antequam occideret* הַחַרְסָה, Targ. שִׁמְשָׁא *Sol*. ubi ה eſſe paragogicum oſtendit accentus in penultima. Eſa. 19. v. 18. עִיר הַחֶרֶס *urbs ſolis vocabitur una*. Targ. קַרְתָּא בֵּית שֶׁמֶשׁ *urbs domus ſolis*: Heliopolis, quæ & בית שמש *domus ſolis* dicitur, Jer. 43. ubi Solis templum: & Ægyptij quotannis conventus frequenter agunt in honorem Solis, & ſacrificant; ſtudia aſtronomiæ florent; & omnium diſciplinarum ſunt gymnaſia. Porrò in textu ſcribitur הַהֶרֶס, quod exponitur, *ruina, deſtructio*: חורבן בֵּית שֶׁמֶשׁ erit. Sed in margine annotatur legēdum eſſe הַחֶרֶס, quod eſt *Sol*. Targ. utramq; lectionem חֶרֶס *ſolis*, & הרס *ruina* expreſſit: קַרְתָּא בֵּית שֶׁמֶשׁ דַּעֲתִידָא לְמֶחֱרַב *urbs domus ſolis, quæ futurum eſt ut vaſtetur*. Lxx. ἀχερὲς: Hebræum retinent; quaſi proprium eſſet. Et in quibuſdam Bibliorum editionibus corruptè ἀσεδὲκ ſcribitur: Ziglerus: *oſtracina*: ab ὄστρακον *teſta*. q. חֶרֶשׂ. Jud. 2. v. 9. *& mortuus eſt Joſua filius Nun, ſervus Domini, filius centum & decem annorum. Et ſepelierunt ipſum in termino hæreditatis ſuæ* בתמנת חרס *in Thimnat Heres, in monte Ephraim*. pro quo habetur, Ioſuæ 19. תִּמְנַת סֶרַח, per metatheſin. Volunt autem Hebræi ita dictam, quaſi תמונת חרס *effigies ſolis*, quam fabulantur poſitam fuiſſe ſuper ſepulcrum Joſuę, qui precatione ſua ſolis curſum in cœlo impediverat; indeq; locum illum ita appellatum. כפר חרס ibi ſepultus eſt Joſua filius Nun: & Nun pater ejus juxta ipſum: Et Caleb filius Jephunne; & ſuper illis monumentum magnum, & duæ arbores רמון וחרוב. Zigl. *juxta Tamnam, in ſeptentrionali latere montis Gaas*.

חַרְסִית *ſolaris*, ſcil. porta, Soli orienti obverſa, *orientalis*. Jerem. 19. v. 2. *& egredieris ad vallem filij Hinnom, quæ eſt in introitu portæ* הַחַרְסִית *ſolaris*. Targ. קִלְקְלְתָא *fimi*. Hieron. *fictilis*. accepit pro חֶרֶשׂ *teſta, fictile*. quod extra illam ſordes & teſtæ fractæ projicerentur in valle Hinnom: ut ſit eadem, quæ שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת *porta fimi* vocatur Ezræ: Nehem. 2. v. 13, & 3. v. 12, & 12. v. 31.

Lxx. θαρὲς pro χαρσίθ. ¶ Deinde חֶרֶס *ſcabies ſicca*, inſtar חֶרֶשׂ *teſtæ*: aut quæ teſtis fricatur. Deut. 28. *percutiet te Dominus ulcere Ægypti, & ficis*, וּבֶחָרֶס, Targum וּבְחַרְסָא יַבִּישׁ *& ſcabie ſicca*. Lxx. κνήφη *prurigine*.

Rabb. חרסא *purulentia*. ﷼ חרוסה *ſapor*.

חרסית *ſpecies calcis*: à ſiccitate.

II. Arab. חָרַם haras *cuſtodivit, defendit, ſervavit, aſſervavit, conſervavit, obſervavit, ſpeculatus fuit, exploravit, ſtuduit*. Matth. 27. v. 36. *& ſedebant ibi* ליחרסוה *ut cuſtodirent ipſum*. 2. Tim. 4. v. 21. אחרם *ſtude venire ad me*. Paſſ.

B

אַחְתָּרַם ahtaras *attendit*.

Nom. חָארִם haris, & חַרָּאס harras *cuſtos, conſervator*. Plur. חראס huras *cuſtodes*. חָארִם אלבסתאן *cuſtos horti*, hortulanus. Johan. 19.

חרס hirs, & חִרָאסָה hirâſa, & מַחְרַס mahras *cuſtodia, obſervatio, ſpeculatio, exploratio, incitamentum*: Plur. מַחָארִס mahâris *cuſtodia, vigilia*.

אחתראס *præſervatio*: in Avicen.

מֻחַרִּס muharris *ſpeculator, explorator, emiſſarius*. ﷼ אחרם *ſudarium*.

C

חָרַם haras *obſervavit feſta*, feriatus fuit.

III. Arab. cum ח punctato, חרס charas *ſurdus & mutus fuit, obmutuit*, in חָרַשׁ quære.

חרע. Syr. חָרַע *aſtutia*, in חָרַץ vide.

Arab. cum ח punctato, חרוע & מחרע *inciſus in laminas* ſeu *folia ſubtilia*: in Avicen. ﷼ חריעה *alea*.

חרוע ex כרע huc refer. ﷼ Kerva, Matth. cherva, huc etiam ex קיק.

D

חרף. ſex ſignificat. I. חָרַף, Chald. חרף *manifeſtatus eſt*. Piel חרף *detexit, revelavit, manifeſtavit, divulgavit, publicavit, proſtituit*. 2. Sam. 23. v. 9. *Eleaſer inter tres heroes fuit*, בְּחָרְפָם *cum illi manifeſtarentur in Philiſtæis*: cum ſe proſtituerent, cum ſe objicerent ad pugnādum cum Philiſtæis. Targ. כַּד חַסִּידוּ *quando convicìati ſunt*. accepit ſignificatione ſecūda. Jud. 5. v. 18. *Zabulon populus* חֵרֵף *proſtituit animam ſuam ad moriendum*. Targum מסרו *tradiderunt*: periculum vitæ adierunt. Niph. נֶחְרַף *publicatus* ſeu *manifeſtatus fuit*. Levit. 19. v. 20. *quæ eſt ancilla* נֶחֱרֶפֶת לְאִישׁ *manifeſtata viro*: cognita. Targum אֲחִידָא *deſponſata*. Lxx. διαπεφυλαγμένη *cuſtodita*. R. L. *quæ ex libertate ad ſervitutem tranſit*.

E

II. חָרַף detexit, manifeſtavit & divulgavit alterius vicia, *conviciatus eſt, probris affecit, exprobravit, provocavit*. Job. 27. v. 6. *non* יֶחֱרַף, Targum יְחַסֵּד *exprobrabit cor meum propter dies meos*: convicijs afficietur. Pſalm. 119. *& reſpondebo* חֹרְפִי *conviciatori meo verbum*. Piel. חֵרֵף *idem*. Syr. חרף *provocavit, irritavit*. Pſal. 55. v. 13. יְחָרְפֵנִי, Targ. יְקַל יָתִי *ignominia afficiet me*.

ciet me. 1.Sam.17.לְחָרֵף, Targ.לְחַסָּדָא *ut probris afficiat populum.* Jud. 8. *qui* חֵרַפְתֶּם אוֹתִי, Targ. חַסֵּדְתּוּנִי *conviciati eſtis mihi.* 1. Sam. 7.חֵרַפְתִּי, Targum חסדת *probris affeci agmina Iſraelis hodie:* provocavi.

Nom.חֶרְפָּה,Chal.חֲרִיפוּת, Arab.חריף *probrum, opprobrium, convicium, contumelia,* רָבָה, שמצה *infamia, ignominia,* activè & paſſivè: *crimen, calamitas:* Plur. חרפות *probra, convicia.* Gen. 30. *abſtulit Deus* חֶרְפָּתִי, Targ. חִסְדִּי *opprobrium meum:* ſterilitatem, quam mihi aliæ mulieres objiciebant. Sterilitas erat maledictio, ſicut fœcunditas benedictio. ſic Eliſabeth, Luc. 1. *ut auferret opprobrium meum inter homines.* Eſa.4.v.1. *aufer* חרפתנו *opprobrium noſtrum.* Ignominioſum eſt mulieri abſq; marito vivere. Jerem. 31. *quia portavi* חֶרְפַּת נְעוּרַי *opprobrium juventutis meæ.* Ezech. 37. *non accipietis amplius* חֶרְפַּת רָעָב *opprobrium famis inter gentes:* ut vobis fames objiciatur. ob pluviæ inopiam in terra Iſrael frequentior eſt fames, ut tempora Abraham, Iſaac & Elimelech teſtantur.

חַרְפָּא *veſpertilio.*

III. חֹרֶף, Arab. cum ח punctato, חריף charif *autumnus,* initium hyemis: *frigus,* quo terræ naſcentia vicientur & corrumpuntur. Virg. 2. Georg. *Frigidus & ſylvis aquilo decuſſit honorem.* Pſalm.55.v.17. *æſtatem* וָחֹרֶף, Targum וסתוא *& hyemem feciſti.* Jerem. 36. *& rex ſedebat* בְּבֵית הַחֹרֶף, Targ. בְּבֵית סִתְוָא *in domo hyemis.* domus ad hoc facta, ne hyemis tempore ventus in ea dominetur: & in qua accendebant ignem, ut eo calefierent in hyeme. Amos 3. v.15. *& percutiam* בֵּית הַחֹרֶף, Targ. בֵּית סִתְוָא *domum hyemis.*

Verbum חָרַף *hyemavit,* per hyemem manſit. Eſa.18.v.6. *omnis beſtia agri ſuper ipſo* תחרף *hyemabit.* Targ. יְעַבְּרוּן סִתְוָא *facient hyemem.*

Rabbin. חוֹרְפִּי, Arabicè חריפי charifi *autumnalis.*

חריף charif *vindemia.*

IV. חֹרֶף, Chald. חֲרִיפוּת *pueritia, adoleſcentia,* prima ætas, ſicut autumnus eſt prima anni pars. Job.29.v.4. *ſicut fui in diebus* חָרְפִּי, Targum חֲרִיפוּתִי *pueritia mea.*

Chald. חורפא *agna,* à juventute: Plur. חורפן *agnæ.* Gen.21. *ſeptem* כְּבָשׂוֹת, Targ. חוּרְפָן *agnæ.*

Arabic. cum ח punctato, חרוף charof *agnus, ovis:* Plur. חרפין chirfin, & חרופה charofa *agni, oves:* Foem. חרופה charôfa *agna.* חרוף מאחר charof muachar *agnus tardius,* ſerotinus, cordus.

A V. Chal. Piel. חָרִיף *acuit.* 1.Sam.13. לִלְטוֹשׁ, Targum לְחָרָפָא *ut acuat quilibet.*

Nom. חָרִיף, Arab. חרף harif *acutus & acrymus:* Plur. חֲרִיפִין *acuti.* Foem. חֲרִיפָה *acuta:* Plur. חֲרִיפָן *acutæ.* Pſalm. 52. *ſicut novacula* מְלֻטָּשׁ, Targum חריף *acuta.* Pſalm. 57. *gladius* חַדָּה, Targ. חֲרִיפָה *acutus.* ¶ Metaph. Rabb. חָרִיף *acutus, argutus, intentus,* homo acuti ingenij, diſcretus, perſpicax.

חֲרִיפוּת, Arab. חַרָאפָה harâfa *acies mentis, acredo, acrimonia.*

1. Cor.15.v.52. *ἐν ἀτόμῳ,* Syr. בְּחַרִּיפָא עַיְנָא *in momento.*

B VI. Arab. חָרַף haraf *rapuit, abegit, furatus fuit.* Alc. יְחַרְפוּן *rapient.*

חארף harif *fur, raptor.*

תחריף taharif *raptus, abactus, furtum, ſacrilegium.*

חרף harf *litera,* cum pronunciatur, & *ſyllaba, præpoſitio:* Plur. חרוף horof *literæ, ſyllabæ.*

חרפה horafa *narratio novorũ, fabula.* חראיף harâif *fabula, nugæ.* ✠ חריפה horaifa *fabella.*

C ✠ מחריף muharrif *fabulator, nugator.*

חֻרְפָה hôrſa, Matth. narſ, norfalcheſ *naſturcium.*

מנחרף *retroactus, pravus.* ✠ אנחראף *ruptura.*

מנחרפא *retrò.* ✠ מנחרפה *retroceſſio.*

חרץ tria ſignificat. I. חָרַץ *movit, agitavit* quadam alacritate, *acuit.* Exod. 11. v. 7. *non* יֶחֱרַץ כֶּלֶב לְשֹׁנוֹ *movebit canis linguam ſuam:* latrans aut mordens. Targ. יְנוּק כַלְבָּא בְלִשָּׁנֵה

D לְמִנְבַּח *non nocebit canis lingua ſua, ut latret.* LXX. *γρύξει mutiet.* ſic, Judith.11. *non γρύξει latrabit canis lingua ſua coram te.* Joſ.10.v.21. *non* חָרַץ *movebat filiis Iſrael ulli linguam ſuam.* non movebat (aliquis ex gentibus illis) contra Iſraëlitas, contra ullum linguam ſuam. id eſt, non auſus fuit vel obloqui: quanto minus nocere. Targ. לָא הֲוָת נְזָקָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִהְחַק גְּבַר יָת נַפְשֵׁהּ *non erat nocumentum filiis Iſrael, ut affligeret quis animam ſuam.*

E II. Per metaphoram, חָרַץ, Syr. חֲרַץ, Arabicè חרץ haraz *mobilis, agilis, alacer, acris, ſtrenuus, ſolers, ſolicitus, excitatus, incitatus, aſtutus fuit.* 2. Sam. 5. v. 24. *cum audieris ſtrepitum inceſſus in ſummitatibus mororum, tunc* תֶּחֱרָץ, Targ. תִּתְקַף *fortis eris:* ſtrenuus eſto: tollas vocem belli. pro quo habetur, 1. Paralip.14. תֵּצֵא בַמִּלְחָמָה *egredieris in bello.* Arab. 2. Cor.3.v. 22. נחרץ *contendimus ad hoc:* ſtudemus: cupimus. 2. Corinth. 8. v. 2. חרצת *exacuit æmulatio veſtri multos.* Act. 26. v. 7. Judæi יחרצון *exacerbarunt mulieres.* 1. Theſſ.2.v.17. חרצנא *ſtuduimus videre faciem veſtram.* Roman. 1. *propter-*

Digitized by Google

propterea אחריץ *ſolicitus ſum*. Luc. 11. verſ. 35. A
אחרץ *vide, ne lux, quæ in te eſt, ſit tenebræ*: animadverte. PAſſ. Syr. אתחרץ *inſtituit, conatus fuit*.

NOM. חרוץ, Syr. חרע *alacer, agilis, ſtrenuus, ſedulus, aſtutus*: PLur. חרוצים *alacres, ſtrenui, ſolertes, ſeduli*: Proverb. 10. v. 4. *& manus* חרוצים *ſedulorum divitias parat ſibi*. Targum דכשרא *recti*. L x x. *ἀνδρείων virilium*. Prov. 13. v. 4. *& anima* חרצים, Targ. וחקיפי *ſtrenuorum impinguabitur*. Eſa. 41. v. 14. *poſui te tribulam* חרוץ, Targ. תקיף *robuſtam*. Prov. 21. B
cogitationes חרוץ *ſeduli tantùm ad abundantiam*. Syr. 2. Corinth. 12. *ut vir* חריצא *aſtutus*.

Chald. חריצות, Syr. חרעות *agilitas, alacritas, ſolertia, aſtutia*. Luc. 10. *intellexit* חרעותהון *aſtutiam eorum, & dixit*.

Arab. חריץ hariz *diligens, ſtudioſus, cupidus, promtus, paratus*.

חרץ harz *ſtudium, diligentia, cupiditas*.

III. חרץ *ſedulò & ſolicitè minutiſſima quæq; curavit, ordinavit, ſtatuit, decrevit, decidit*. 1. Reg. 20. v. 4. *ſic erit judicium tuum, ut* חרצת, Targ. C
פסקתא *decidiſti*. NIPhal נחרץ *ordinatus, decretus, deciſus, definitus fuit*.

נחרצה & נחרצה *decretum, ſtatutum, ſententia*. Eſa. 28. *quia conſummationem* ונחרצה *& decretum audivi*. L x x. *συντετμημένον conciſum*.

NOM. חרוץ *deciſio*. Joel. 3. *in valle* החרוץ *deciſionis*. Targ. פלוג דינא *diviſionis judicij*. ¶ Deinde, *conciſus*, cujus labia ſunt ſciſſa. Levit. 22. *vel fractum, vel* חרוץ, Targ. פסיק D
conciſum. ¶ Tertiò, *aurum* conciſum aut contuſum. Prov. 3. ומחרוץ *& præ auro proventus ejus*. Targ. ומן דהבא סנינא *& præ auro colato*. Zach. 9. וחרוץ, Targ. ודהבא *& aurum ſicut lutum platearum*. Arab. חאלץ *aurum*: literis לר permutatis. ¶ Quartò, *tribulum*, plauſtri genus, quod rotis ſubter ferreis atque dentatis volvitur, ut excuſſis frumentis ſtipulam in areis conterat, & in cibos jumentorum, propter fœni ſterilitatem, paleas comminuat, teſte Hieronymo. Eſa. 28. v. 27. *quia non* בחרוץ *tribulo* E
teritur Gith. Targ. במוריגי ברזלא *tribulis ferreis*. PLural. חרצות *plauſtra, tribula*. Amos 1. v. 3. *propterea quòd triturârunt* בחרצות, Targum במוריגי *tribulis ferreis Gilead*. ¶ Quintò, *foſſa* terræ inciſa, *fovea, ciſterna*, circa murum ad muniendam urbem. Dan. 9. *& ædificata eſt platea* וחרוץ *& fovea*. PLural. Chald. חריצין *foveæ*. ¶ Sextò, *res acuta & ſcindens*. Job. 41. *ſternet* חרוץ *acutum ſuper lutum*. præcedit enim חדוד.

חריץ: inde חריצים idem quod חרצות, *tribula*. 2. Sam. 12. verſ. 31. ובחרצי הברזל *& in* *tribulis ferreis*. ¶ Deinde, *caſei*, qui fiunt compreſſione, ſicut fruges triturantur. 1. Sam. 17. v. 18. *& decem* חריצי החלב, Targ. גובנין דחלבא *caſeos lactis*.

Chald. חריצין *lumbi*, in חלץ reperies.

Rabb. חרץ *muſtela*, à colore auri flavo.

ܐ̈ܓ חריץ *pupilla oculi*. ܐ̈ܓ Alcor. חרץ *ſolicitus*.

חרק tria ſignificata habet. I. חרק *frenduit, ſtriduit dentibus*, concuſſis & ſtrictis dentibus vocem emiſit: invidentium eſt, iraſcentium, irridentium & inſultantium habitus. Pſalm. 112. *dentibus ſuis* יחרק *ſtridebit*. Targ. יעסי *comprimet*. Thren. 2. ויחרקו, Targum ועסיו *& compreſſerunt dentes ſuos*. Job. 16. חרק, Targ. מעסי *ſtridet ſuper me dentibus ſuis*.

NOM. Rabbin. חירק, Syr. חורק *ſtridor*. Grammaticis vocalis *i*, dentium ſtridore efferenda.

חרק *manubrium*: item, *cognomen conſecrationis*.

חרוק *ſapor acris*, aſper, dentium ſtridorem & ſtuporem inducens.

II. Syr. חרק, Arab cum ח punctato, חרק charac *rupit, corrupit, diſrupit, abrupit, ſcidit, diſcidit, ſcalpſit, ſcabuit*. Marci 2. v. 21. *non conſuit quis veſtes veteres* בחרקה נוידה פיחורקה *pannis novis, & rumpet eos*. PAſſ. אתחרק atcharac *ruptus, diſruptus fuit*. Marci 2. verſ. 22. *ſed* יתחרק *rumpentur utres*. Luc. 5. *ut retia ipſorum* תתחרק *rumperentur*.

NOM. חראק *ruptura, ſciſſura*.

חרקה *pannus lacerus, aſſumentum veſtis*.

התחריק tacharic *ruptio, corruptio*.

מנחרק muncharic *ruptus, corruptus*. ܐ̈ܓ חריק charic *elleborum*.

חרק charc *anus, podex*: PLur. חרוק *podices*. ܐ̈ܓ חרקה chirce *ilex*.

III. Arab. ſine ח punctato, חרק *uſſit, aduſſit*, in חרך invenies.

חרש ſex ſignificata habet. I. חרש, Arabic. cum ח punctato, חרת, literis ש ת permutatis, *fodit fundum, ſcidit terram, aravit, exaravit lineas in agro*. Deut. 20. *non* תחרש, Targ. תרדי *arabis bove*. 1. Sam. 8. v. 12. ולחרש חרישו, Targ. ולמנר נירה *& ad arandum arationem ejus*. Jerem. 17. חרושה *exaratum in tabula cordis ipſorum*: ſculptum. Arab. Gen. 4. *& Kain* יחרת אלארץ *arabat terram*. Luc. 17. v. 7. *ſervus* יחרת *arabit aut paſcet*. NIPhal נחרש *aratus fuit*. Jerem. 26. v. 18. *Sion ut ager* תחרש, Targum תתרדי *arabitur*: non relinquetur in ea ædificium: ſed erit ut ager aratus: vaſtitas ergo, ſeu ſolitudo ſignificatur.

NOM. חריש, Arabic. חרת harth *aratio, agricultura*. Geneſ. 45. v. 6. *& erunt adhuc*

quinq; anni, in quibus nec חָרִישׁ *aratio, nec meſſis.* A Targ. זְרוּעָא *ſatio.* Exod. 34. בֶּחָרִישׁ *in ſatione, & in meſſe quieſces.* Targ. בִּזְרוּעָא *in ſatione.* Lxx. ἐν τῷ ἀρότρῳ *in ſeminatione.*

מַחֲרֶשֶׁת, Arabicè מחרתה maharata, & מחראת mahiràth *inſtrumentum quo aratur, vomer.* 1. Sam. 13. *ad acuendum quisq;* מַחֲרַשְׁתּוֹ, Targ. פִּרְשֵׁהּ *vomerem ſuum.* Plur. מַחֲרֵשׁוֹת *vomeres.*

Arab. חראת harrath *arator, agricola:* Plu. חראתין harrathin *aratores.*

Rabb. מַחֲרֵשׁ *ſtrigil.* חֲרִישַׁת הַשָּׂדֶה *ſulcus.* B

II. Per metaphoram, חָרַשׁ fodit cogitatione, *cogitavit, excogitavit, intentus* vel *attentus fuit* rei alicui conficiēdæ, ſicut arator præparat terram ante ſeminationem: *paravit, fabrefecit, confecit: machinatus, molitus, inſidiatus fuit.* Prov. 6. חֹרֵשׁ, Targ. חָשֵׁל *cogitans malum omni tempore.* Job. 4. v. 8. חֹרְשֵׁי אָוֶן *cogitantes iniquitatem.* Targum עָבְרֵי *operantes.* Lxx. ἀροτριῶντες τὰ ἄτοπα *arantes abſurda.* Hoſ. 10. v. 13. חֲרַשְׁתֶּם, Targ. אִתְעַשַּׁתְּתּוּן *cogitaſtis impietatem.* Prov. 3. verſ. 29. *ne* תַּחֲרֹשׁ, C Targ. תַּחְשֹׁב *cogites contra proximum tuum malum:* machineris. Jud. 14. *niſi* חֲרַשְׁתֶּם *araſſetis vitulâ meâ.* Targ. בִּדַקְתּוּן *ſcrutati fuiſſetis per uxorem meam.* Hiphil החריש *idem.* 1. Sam. 13. *quod contra ipſum Saul* מַחֲרִישׁ *cogitaret malum.* Targ. כָּמַן *inſidias ſtruens.*

Nom. חוֹרֵשׁ & חָרָשׁ *faber, opifex, artifex* lapidum, lignorum & ferri: Plur. חָרָשִׁים & חֹרְשִׁים *fabri.* Gen. 4. v. 22. *acuētem omne* חֹרֵשׁ *artificium* (artificem) *æris.* Targ. *qui* D *fuit magiſter eorum omnium* נְחָשֶׁת יָדְעֵי עֲבִידַת נְחָשָׁא *ſcientium opus æris.* vide in לָטַשׁ. Exod. 35. v. 35. *ut facerent omne opus* חָרָשׁ, Targ. נַגָּר *fabri.* Lxx. τ̃ ἁγίου *ſancti.* acceperunt pro קָדוֹשׁ, ob literarum ד״ר &c. 1. Sam. 13. וְחָרָשׁ *& faber non inveniebatur in terra.* Targ. וְאוּמַן עָבֵד זַיִן *& faber faciens arma.* 1. Reg. 7. v. 14. חוֹרֵשׁ, Targ. אֻמָּן *faber æris.* Eſa. 45. v. 16. חָרָשֵׁי צִירִים *fabricatores idolorum.* Lxx. ἐγκαινίζεσθε πρός με νῆσοι *renovamini ad me inſulæ.* q. חרש & ציה. 2. Sam. 5. v. 11. חָרָשֵׁי אֶבֶן קִיר *fabri lapidis* E *parietis:* artifices ædificandi parietem lapideum.

חֲרֹשֶׁת *fabrefactio.* Exod. 31. וּבַחֲרֹשֶׁת, Targ. וּבְאוּמָנוּת *& in fabrefactione lapidis ad implendum.* ¶ Deinde חֲרֹשֶׁת idem eſt quod חֹרֶשׁ, Chald. חוּרְשָׁא *ramus* perplexus & magnus, umbram faciens. Per ſynecdochen, *arbor, & ſylva fabrilis*, quæ à fabro cæditur. Plu. חֳרָשִׁים, Chal. חוּרְשִׁין *rami, arbores, ſylvæ.* Jud. 4. v. 2. *& ipſe habitabat* בַּחֲרֹשֶׁת *in ſylva gentium.* Targ. בְּתָקוֹף כְּרַכֵּי עַמְמַיָּא *in robore munitionum populorum.* erant in ſylva illa arces validæ, & in his habitabant Chananæi

A reſidui. Eſa. 17. *ſicut derelictio* חֹרֶשׁ *rami & frondis.* Ezech. 31. v. 3. וְחֹרֶשׁ מֵצַל *& ramus umbram faciens.* 1. Sam. 23. *David erat in deſerto Ziph* בַּחֹרְשָׁה *in ſylva.* accentus in penultima oſtendit ה eſſe paragogicum. 2. Paral. 27. וּבֶחֳרָשִׁים *& in ſylvis ædificavit caſtra & turres.* Chald. Num. 19. *cum proximo ſuo* בַּיַּעַר, Targum בְּחוּרְשָׁא *in ſylva.* Jerem. 4. *ingreſſi ſunt* בֶּעָבִים, Targ. בְּחוּרְשַׁיָּא *in ſylvas.*

מַחֲרֵשָׁה *ligo.* 1. Sam. 13. v. 20. *& ſecurim ſuā* וּמַחֲרֵשָׁתוֹ, Targum וְעוּשְׁפֵהּ *& ligonem ſuum.*

B חֶרֶשׁ *cogitatio:* Pl. חֲרָשִׁים *cogitationes.* Eſa. 2. וַחֲכַם חֲרָשִׁים *& ſapientem cogitationibus.*

III. Per antiphraſin, חָרַשׁ, Arab. cum ח punctato, חרס charas: Hiphil החריש: Hithpael התחרש *nihil egit aut dixit, ceſſavit audire vel loqui, ſurduit, tacuit, ſiluit.* Gen. 34. וְהֶחֱרִשׁ, Targ. וּשְׁתִק *& tacuit Jacob donec venirent.* 2. Sam. 19. *quare vos* מַחֲרִשִׁים, Targ. שָׁתְקִין *tacetis reducere regem:* ceſſatis: cunctamini. Eſa. 41. v. 1. הַחֲרִישׁוּ *tacete mihi inſulæ,* Targ. אֲצִיתוּ *auſcultate.* Lxx. ἐγκαινίζεσθε *innovamini.* C q. eſſet ד, à חדש. Zoph. 3. יַחֲרִישׁ *tacebit in dilectione ſua.* Targ. יִכְבּוֹשׁ עַל חוֹבָךְ *dominabitur ſuper capite tuo:* non recordabitur aut commemorabit tuum peccatum. Lxx. καὶ καινιεῖ σε *& innovabit te.* legerunt וחדש, a חָדַשׁ *novus fuit:* ob ד״ר ſimilit. Pſalm. 28. v. 1. *ne* תֶּחֱרַשׁ, Targ. תִּשְׁתֹּק *taceas à me.* futurum Cal in patach deſinit. Pſ. 50. v. 3. *veniat Deus, & non* יֶחֱרַשׁ *ceſſet.* Mich. 7. v. 16. *aures ipſorū* תֶּחֱרַשְׁנָה *ceſſent:* obſurdeſcant. Lxx. ἀποκωφωθήσονται D *obſurdeſcent.* Jud. 16. v. 32. וַיִּתְחָרְשׁוּ, Targ. וּשְׁתִיקוּ *& tacuerunt totam noctem:* conſultârunt ſecretò. Arab. Pſal. 38. חרסת *obmutui, & humiliatus ſum.*

Nom. חֵרֵשׁ, Syr. חָרֵשׁ, Arab. cum ח punctato, חרס charas *tacitus*, qui nec audit nec loquitur: *ſurdus & mutus:* Plu. חֵרְשִׁים, Chal. חֵרְשִׁין, Syr. חָרְשִׁין *ſurdi & muti.* Qui à nativitate non audiunt, hi etiā non loquuntur neceſſariò. illa enim loquimur, quæ per auditum loqui didicimus. ſi quis a. caſu E non audit, illū loqui nihil prohibet. Exo. 4. *quis poſuit mutum, aut* חֵרֵשׁ. Targ. חֲרָשָׁא *ſurdum?* Levit. 19. *ne maledicas* חֵרֵשׁ *ſurdo.* Targ. דְּלָא שָׁמַע *non audienti.* Chald. Eſa. 56. *omnes ſunt canes* אִלְּמִים, Targ. חֵרְשִׁין *muti.* Syr. Luc. 1. v. 22. *& manſit* חָרֵשׁ *mutus.* Matth. 15. *videntes* חָרְשָׁא *mutos loquentes.*

חֶרֶשׁ *ceſſatio, taciturnitas, ſilentium.* Joſ. 2. v. 1. *explorantes* חֶרֶשׁ, Targ. בְּרָז *in ſilentio:* tacitè, ſecretò: בִּשְׁתִיקָה הוֹלְכִים כַּחֵרְשִׁים *in ſilentio proficiſcebantur tanquam muti,* ne totus Iſrael reſciſceret. Arab. חראס charas *privatio loquelæ.*

חֲרִישִׁית *ventus* adeo vehemēs, ut eo flante ſi-

te fiant homines ſurdis ſimiles. Jonæ 4. A
v. 8. *ordinavit Deus ventum orientalem* חֲרִישִׁית *vehementem:* fortem. Targum שְׁתִיקָתָא *quietum.*

I V. Per ſynecdochen, Chald. & Syr. חֲרַשׁ *præſtigias molitus eſt, incantavit, faſcinavit, præſtigias & magiam exercuit.* Ezechiel. 13. מְצוֹדְדוֹת *venantes ibi animas.* Targ. מְחַרְשָׁן *faſcinantes.*

NOM. חָרָשׁ *præſtigiator, magus, incantator, maleficus:* PLur. חָרָשִׁין *præſtigiatores.* FOEm. חָרָשָׁא *venefica.* Deut. 18. וּמְכַשֵּׁף, Targ. וְחָרָשׁ *& incantator.* Mich. 4. *& excindam* כְּשָׁפִים, Targ. חָרָשִׁין *præſtigiatores.* Exod. 32. מְכַשֵּׁפָה, B
Targ. חָרָשָׁא *veneficam non ſinas vivere.*

Syr. Act. 8. v. 9. וּבְחַרְשׁוּתֵהּ *& incantationibus ſuis decipiebat multos.*

V. Arab. חרש haraſch *ferocivit, ferox, aſper, durus, turbatus, indignatus, irritatus, ſtomachatus fuit.* Piel חרש harraſch *efferavit, ferocem reddidit, aſperavit, irritavit, extimulavit.* PAſſiv. אתחרש atharraſch *ferox factus eſt, brutuit.*

NOM. חראש harraſch *ferox, durus, guſtu auſterus, ſubacidus.* ✠ חריש *idem.* C

חרש harſch, & חרושה huruſcha *ferocia, aſperitas, auſteritas.*

מחרש muharraſch *aſperatus.*

V I. Arab. cum ח punctato, חרש charaſch *moleſtus fuit.* Hiphil אחרש achraſch *moleſtavit, anxit.*

NOM. חרש charſch *moleſtia, anxietas:* in Avicen.

חרש. חֶרֶשׂ *teſta* ex argilla facta, *fictile:* PLur. חֲרָשִׂים *teſtæ.* FOEm. חֲרֶשֶׂת *teſta.* Job. 2. v. D
8. *& accepit* חֶרֶשׂ, Targ. פְּחַר *teſtam.* Levit. 11. *vaſa* חֶרֶשׂ, Targ. חֲסַף *teſta:* teſtacea. Job. 41. *ſubter ipſum ſunt* חדודי חרש *acumina teſtæ.* Targ. פְּרִירִין חַדְּדִין הֵיךְ חַסְפָּא *petra acuta inſtar teſtæ:* ob ſiccitatem. Eſa. 41. *væ litiganti cum figulo ſuo,* חֶרֶשׂ אֶת חַרְשֵׂי אֲדָמָה *teſta cum teſtis terræ.* Hieron. *teſta de Samijs terræ.* LXX. μὴ ὁ ἀροτριῶν ἀροτριάσει τὴν γῆν *nunquid arans arabit terram?* acceperunt pro חרש *aravit.* Ezech. 23. וַחֲרָשֶׂיהָ *& teſtas ejus franges.* quãdo teſtæ franguntur, fiunt partes multæ: calix teſtaceus ſi frangatur, teſtas multas E
præbet. LXX. νεομηνίας αὐτῆς *novilunia ejus.* legerunt, חֳדָשֶׁיהָ, à חדש *novilunium.*

חרת duo ſignificata habet. I. חֲרַת, Chald. & Syr. חֲרַת *ſculpſit, inſculpſit, exſculpſit, excavavit, attrivit,* ut gutta perpetua lapidem. Exod. 32. *& ſcriptura erat ſcriptura Dei,* חָרוּת *ſculpta ſuper tabulis.* Targum מְפָרַשׁ *expoſita.* Complut. רְשִׁים *ſignata.* LXX. κεκολαμμένη *ſculpta.*

NOM. Chald. חרית *ſculptus:* PLur. חֲרִיתִין *ſculpti.* FOEm. חֲרִיתָה *ſculpta.*

Rabbin. חרתא *atramentum,* quo ſcribimus, & quo coria tinguntur.

חרות *ramus palmæ.* alia in אחר vide.

II. Arab. cum ח punctato, חרת harath *aravit:* in חרש invenies.

חשש tria ſignificata habet. I. חֲשַׁשׁ *ſtipula.* Eſa. 5. וַחֲשַׁשׁ *& ſtipulam flamma diſſolvet.*

Arab. cum ח punctato, חששא, & חשיש, & חשישה chaſchiſcha *herba, fœnum, ſtramen,* de omnibus herbarum ſpeciebus: PLural. חשאיש chaſchaiſch *herba.* Pſalm. 106. *in ſimilitudinem vituli* יאכל חשישא *comedit herbam.* חשישה אל זגאג chaſchiſcha al zugegi *herba vitri, helxine.* חשישה אלימיני chaſchiſcha aliemeni *centaurea.*

חשחאשה chaſchchaſcha *papaver:* PLural. חשחאש chiſchchaſch *papaveris capita.* Rambam כשכאש ſcribit. ✠ חשחאשי chaſchchaſchi *papaveri ſimilis.*

II. Rabb. חָשַׁשׁ, Chald. & Syr. חֲשַׁשׁ & חוּשׁ, Arab. חסס haſas *ſenſit, ſenſu percepit, exploravit, palpavit, contrectavit, curavit, doluit, ſolicitus, paſſus fuit:* ut cum חוש conveniat. 1. Samuel. 26. וַיַּךְ *& percuſſit cor David.* Targ. וְחָשׁ דָּוִד בְּלִבֵּהּ *& doluit David in corde ſuo.* Pſal. 73. *ſi* יִתְחַמֵּץ *acerbum erit cor meum.* Targum יחוש *dolebit.* Syr Matth. 27. *multa enim* חֲשֵׁת *paſſa ſum in ſomno meo.* Luc. 9. *multa* נחש *patietur.* Arab. Luc. 24. v. 39. חסוני *palpate me, & videte.* PAſſ. Arab. אסתחס aſtahas *ſuſpicatus fuit.*

NOM. Rabbin. חושש *ſolicitus.* אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ *non curat.*

חֲשָׁשָׁה, Chald. חֲשָׁשָׁא & חשא, Syriac. חֲשׁוּשִׁית *dolor, cura, ſolicitudo, paſſio, affectus.*

Syr. חֲשִׁישׁ *conſcius.* ✠ חֲשׁוּשָׁא *patibile.* ✠ חֲשִׁין *paſſiones.*

Arab. חס his *ſenſus, ſuſpicio:* Plur. חואס haves *ſenſus, ſuſpiciones.*

מְחַסּ & מסתחס muhtas, & muſtahis *ſenſibilis.* ✠ מחס muhis *ſentiens.* ✠ חסי huſi *ſenſibilis.*

אלדי לא יחס *quod non ſentitur:* in Avic. ✠ עָיר מחסוס *inſenſibilis.*

III. Arab. אחשא *viſcera, inteſtina.* Pſalm. 103. *& omnia* אחשאי *viſcera mea.*

חסה chaſſa *malluvium:* Plur. חסאס *malluvia.*

חשב duo ſignificata habet. I. חָשַׁב, Chald. & Syr. חֲשַׁב, Arab. חסב haſab *cogitavit, excogitavit, deliberavit, conſultavit, putavit, reputavit, imputavit, computavit, ſupputavit, numeravit, calculavit:* quia numerus ex cogitatione pendet. *æſtimavit, exiſtimavit, hoc vel il-*

vel illo loco habuit, magnifecit, præſumſit, imaginatus, ratiocinatus, arbitratus fuit. Geneſ. 50. *& vos* חֲשַׁבְתֶּם, Targ. חֲשַׁבְתּוּן *cogitaſtis contra me malum: Deus* חֲשָׁבָהּ *cogitavit illud in bonum*. vos machinati eſtis contra me malum: at Deus illud in bonum convertit. Geneſ. 15. *& credidit in Domino* וַיַּחְשְׁבֶהָ לּוֹ, Targum וְחַשְׁבַהּ לֵהּ *& imputavit hoc illi juſtitiam*: imputavit Deus hoc quod credidit illi Abrahamo. Amos 6. חָשְׁבוּ *excogitârunt ſibi vaſa cantici*. Targum אַתְקִינוּ *parârunt*. Chald. Pſalm. 31. *auferre animam meam* זָמָמוּ, Targum חֲשַׁבוּ *cogitârunt*. Arabic. Pſalm. 32. *cui non* יחסב *imputabit Dominus peccatum*. Niphal נֶחְשַׁב, Chald. אִתְחֲשַׁב, Arab. חֻסִב husib *reputatus, imputatus, annumeratus fuit*. Joſ. 13. *Cananæis* תֵּחָשֵׁב, Targ. מִתְחַשְׁבָא *annumerabitur*. Pſal. 44. v. 22. נֶחְשַׁבְנוּ *reputati ſumus ſicut oves*. Arab. Pſalm. 106. וחסב *& reputatum eſt ei ad juſtitiam*. Piel חִשֵּׁב, Arab. חָאסַב haſab *cogitavit, computavit, numeravit*. Jon. 1. *& navis* חִשְּׁבָה *cogitabat frangi*: nautæ, & qui in ea erant, putabant navim fractum iri. Targum בְּעִיָא *quærebat*. Pſal. 77. חִשַּׁבְתִּי, Targ. מְנֵיתִי *numeravi dies antiquitatis*. Arab. Matth. 18. *qui* יחָאסֵב *rationem ponebat ſervis ſuis*. Matth. 25. v. 19. פְּחָאסַבְהֻם *& poſuit rationem illis*. Hithpael, הִתְחַשֵּׁב, Syr. אֶתְחַשַּׁב, Arab. אִחְתַסַב ahtaſab *reputatus fuit*. Num. 23. *& inter gentes non* יִתְחַשָּׁב *reputabitur*. Hiphil Arab. אחסב ahſab *æſtimavit, conjectavit, divinavit, prognoſticavit*.

Nom. חוֹשֵׁב *artifex, excogitator, inventor*. Exod. 28. *opus* חוֹשֵׁב, Targ. אֻמָּן *artificis*.

חֵשֶׁב *opus ingenioſum, inventum, artificium*: quia artificium fit per cogitationem. Exod. 28. וְחֵשֶׁב, Targ. וְהֶמְיַן *& artificium cincturæ ejus*.

מַחֲשָׁבָה, Chald. מַחְשְׁבָא *cogitatio, deliberatio, conſilium, ratio*: Plural. מַחֲשָׁבוֹת, Chald. מַחְשְׁבָן *cogitationes, deliberationes, conſilia*. Exo. 31. v. 4. לַחְשֹׁב מַחֲשָׁבֹת *ad excogitandum cogitationes*. Targ. לְאַלָּפָא אוּמָנוּן *ad docendũ artificia*.

חֶשְׁבּוֹן, Chald. חוּשְׁבָּן, Arab. חִסְבַאן *excogitatio, ratiocinatio, ars, cõputatio, numerus, ſumma*: Plur. חִשְּׁבֹנוֹת *artes*. 2. Paral. 26. *& fecit in Jeruſalem* חִשְּׁבֹנוֹת *arma bellica artificioſè fabrefacta*: ſequentia declarant. ¶ Rabbin. חֶשְׁבּוֹן *Arithmetica, & æra*, h.e. celebris nota temporis, unde ſupputari conſuevit. Supputant autem Hebræi, & quidem vulgò, 1. מִן בְּרִיאַת עוֹלָם *à creatione mundi*. 2. מִן הַמַּבּוּל *à diluvio*. 3. מִן הַפְּלָגָה *à diviſione linguarum*. 4. מִן בִּיאַת מִצְרַיִם *ab ingreſſu in Aegyptum*, vel etiam מִן יְצִיאַת מִצְרַיִם *ab egreſſu ex Aegypto*. 5. מִן בִּנְיַן בַּיִת רִאשׁוֹן אוֹ שֵׁנִי *ab ædificatione templi primi aut ſecundi*. 6. מִן חוּרְבַּן בַּיִת שֵׁנִי *à deſtructione* (devaſtatione) *templi ſecundi*. &c. ❦ מחשבה *æſtimativa*.

Chald. חוּשְׁבָּן *Gigas*, homo magnæ æſtimationis: Plur. חוּשְׁבָּנִין *gigantes*.

Rabb. חָשׁוּב *vir honoratus*: magnæ exiſtimationis. ❦ מְחוֹשְׁבִי *cogitabundus*.

Arabic. חִסָאב hiſib *computatio, divinatio, prognoſticon, judicium*. יוֹם אַלְחִסָאב *dies judicij*.

חַסִיב haſib *vir magnæ exiſtimationis*, nobilis, generoſus, patricius.

חַסַב haſeb, & חִסְבָה hisbe *exiſtimatio, reputatio, nobilitas*.

מחסב muhaſib *calculator, quæſtor*.

מחתסב muhtaſab *æſtimator*. ❦ חסאבא *rationes*.

בחסב *juxta, ſecundùm, ſicut*. ❦ בחסבמא *quemadmodum*. ❦ מחאסב *ratio*.

II. Arab. cum ח punctato, חַשְׁבָה chaſchêba *lignum, trabs, tignus, palus, taxus*: Plur. חֻשַׁאב chaſcheb *tigna, trabes*. חַשְׁבַת מַעְצָרָה chaſchêbat maazara *lignum torcularis, prelum*. חשבה אשפן *lignum navis, fori, pergula*. ❦ חֻשַׁב *ſtipites*.

חשב chaſcheb *teda*. חשב אלצונבר chaſcheb al zunbar *teda pini, fax*.

תחשיב tachſchib *lignatio*.

Verbum חשב chaſchſcheb *lignavit*.

חשאב *lignator, materiarius*.

חשד. Rabb. חָשַׁד, cum עַל, *ſuſpectum habuit, inſimulavit alicujus criminis, inculpavit*.

Nom. חֲשָׁד *ſuſpicio*. ❦ חושד *ſuſpicax*, inſimulans alterum. ❦ חָשׁוּד & נֶחְשָׁד *ſuſpectus, inſimulatus*.

Arab. חסד haſad *invidit, malè voluit, æmulatus fuit*. Galat. 5. ונחסד *& invideamus invicem*. Ibid. תחסדונהם *æmulemini eos*. Galat. 2. *quis* חסדכם *faſcinavit vos?*

Nom. חָאסִד haſid *invidus, malignus, malicioſus*.

חסאד haſed *invidia, malignitas, malicia*. ❦ חסדא *per invidiam*.

Deinde, Arab. חַסַד haſed *delumbavit, debilitavit*.

מַחסוד mahſud *delumbis, debilis*.

חַסְדָה haſda *delumbatio, debilitatio*.

חשה duo ſignificata habet. I. חָשָׁה, Chald. חֲשָׁא & חֲשִׁי: Hiphil הֶחֱשָׁה *tacuit, ſiluit, quievit, ceſſavit*. Pſalm. 104. וַיֶּחֱשׁוּ, Targ. וִישַׁתְקוּן *& ſiluerunt fluctus ejus*. Eſa. 62. v. 5. *non* יֶחֱשׁוּ *tacebunt recordantes Dominum*. Targ. פָּסְקִין *ceſſant*: deficiunt. 2. Reg 2. *etiam ego novi* הֶחֱשׁוּ, Targ. שְׁתוֹקוּ *tacete*. pro הַחֲשׁוּ. Eſa. 57. v. 12. *nonne ego* מַחְשֶׁה *tacens?* Targum יְהָבֵית אַרְכָא *dedi medicinam*. accepit tranſitivè. Jud. 18. *& vos* מַחְשִׁים, Targ. שָׁתְקִין *tacentes*.

1. Reg.

1. Reg. 22. v. 9. *& nos* מַחְשִׁים, Targ. שָׁתִיקִין A
tacuerimus. Job. 31. וַתַּחַשׁ *& feſtinabat ad fraudem pes meus.* pro וַתָּחוּשׁ, per apocopen. & חָשָׁה idem quod חוש *feſtinavit*, permutata ordinum ſignificatione. Syr. Philip. 1. verſ. 29. *etiam propter ipſum* חשון חַשְׁוָן *patiamini.* idem quod חָשַׁשׁ, permutatata ordinum ſignificatione.

Nom. Chald. חָשִׁי, quod ſine punctis חשיי & חשאי ſcribitur, *ſilentium & hiſtoria.* בְּחָשִׁי *in ſilentio*; tacitè. Job. 4. דְּמָמָה, Targ. חָשִׁי *ſilentium, & vocem audiam.* Pſalm. 41. *ſuper me* יִתְלַחֲשׁוּ, Targ. מְמַלְּלִין בְּחָשִׁי *loquuntur tacitè.* B

Rabb. חָשָׁה, Arabic. cum ח punctato, חשא *admiratus eſt, haſitavit, dubitavit, metuit.* יחש *dubitabitur*: in Avic. Matth. 9. verſ. 8. חשיוא ומגרוא אללה *admirata ſunt, & laudârunt Deum*: timuerunt. Pſalm. 23. *non* אחשי *timebo à malo.* Pſalm. 52. *videbunt* ויחשון *& timebunt.* Matth. 25. וחשיה *& timui & abij.* Pſalm. 67. ולתחשאה *& metuant eum omnes incolæ terræ.*

Nom. חָשְׁיָה *timor, metus.* Alc. חָשְׁיָה *timor.* C

II. Arab. חשה haſcha, & אַחְשִׁי ahſchi *implevit, replevit, farcivit.* Alc. 2. ואחשוני *& impleverunt me.* אחתשי ahtaſchi *impletus, repletus fuit.*

Nom. חשו *impletio, repletio.* חשוה *plenitudo ejus*: quod in eo continetur.

מחשי mohſchi *farcimen*: מחשין moſchiin *farcimina.*

יחשי *ſorbetur.* יתחשי *ſorbeatur.*

חשוא *ſorbitio*: אחשא *ſorbitiones*: in Avicenna.

חָשְׁיָה haſchia *ora* maris & veſtis, *ripa, fimbria*: Plur. חואשי haviſchi *ora.*

חשח. Chald. חֲשַׁח *oportuit, neceſſe habuit, indiguit.* Syr. *aptum, commodum, congruens fuit, profuit.* Dan. 3. *non* חָשְׁחִין *neceſſe habemus nos ſuper iſto verbo reſpondere tibi*: non oportet nos. Syr. Luc. 9. v. 62. וְחָשַׁח *& aptus eſt ad regnum cælorum.* Paſſ. Syr. אֶתְחַשַּׁח *uſus fuit, conſuetudinem habuit, uſurpavit.* 1. Corinth. 9. *ego non* אֶתְחַשְׁחֵת *uſurpavi unum ex illis.* 1. E
Corinth. 1. v. 31. וּמִתְחַשְׁחִין *qui utuntur hoc mundo.*

Nom. חשח, & חַשְׁחָא, & חֻשָּׁחוֹת, & חַשְׁחָן *neceſſitas, uſus, utilitas, conſuetudo.* לָא חַשְׁחָא *inutilis.*

חשך. חֲשַׁךְ, Chald. & Syr. חֲשַׁךְ *obſcuratus, obtenebratus eſt, ſine lumine fuit, caligavit, cæcutijt.* Eſa. 13. חָשַׁךְ, Targ. קְבַל *obſcuratus eſt ſol in ortu ſuo.* Exod. 10. וַתֶּחְשַׁךְ, Targ. וַחֲשׁוֹכַת *& obſcurata fuit terra.* Syr. Matth. 24. v. 29. *ſol* נֶחְשַׁךְ *obſcurabitur.* Matth. 14. *& cùm* חֲשֶׁכַת

obtenebreſceret. Hiphil הֶחְשִׁיךְ, Chald. אַחְשֵׁךְ *obſcuravit, obtenebravit.* Jer. 13. *priuſquam* יַחְשִׁךְ *tenebreſcat*: abſolutè. Targ. תֵּיתֵי עֲלֵיכוֹן עָקָא וּתְהוֹן דָּמַיִן לִדְמְהַלְּכִין בִּקְבַלָא *veniat ſuper vos anguſtia, & fiatis ſimiles quaſi ambulantibus in tenebris.* Amos 5. *& diem ut noctem* הֶחְשִׁיךְ, Targ. מַקְבַּל *obſcurat.*

Nom. חֹשֶׁךְ, Chald. חֲשׁוֹךְ, Syr. חושך *obſcuritas aëris, tenebra, caligo.*

חֲשֵׁכָה, Chald. חֲשׁוֹכָה *idem*: Plur. חֲשֵׁכִים *obſcuritas.*

מַחְשָׁךְ *locus tenebrarum, locus obſcurus, obſcuritas*: Plur. מַחְשַׁכִּים *obſcuritates.* Geneſ. 1. וְלַחֹשֶׁךְ, Targ. וְלַחֲשׁוֹכָא *& caliginem vocabat noctem*: tempus privationis lucis. 2. Sam. 22. v. 29. *& Dominus illuminabit* חָשְׁכִּי *obſcuritatem meam*: calamitatem meam in proſperitatem vertet. Per tenebras intelliguntur calamitates. Nam calamitoſo totus mundus videtur eſſe caliginoſus. Eſa. 45. v. 7. *formans lucem, & creans* חֹשֶׁךְ *tenebras*: faciens pacem & creans malum. Pſalm. 112. v. 4. *orta eſt* בַּחֹשֶׁךְ *in tenebris lux rectis.* Eſa. 58. *& orietur* בַּחֹשֶׁךְ *in tenebris lux tua*: cùm veniet malum ſuper mundum, tu liberaberis.

חֲשֻׁכִּים *obſcuri, ignobiles, miſeri, pauperes, infima ſortis homines, turba obſcura, vulgus.* Cic. 2. off. *obſcuris orti majoribus.* Prov. 22. *non ſtabit coram* חֲשֻׁכִּים *ignobilibus.*

Chald. חֲשׁוֹךְ & חֲשִׁיךְ *obſcurus, miſer, ignobilis*: Plur. חֲשִׁיכִין & חֲשׁוֹכִין *ignobiles.*

Rabb. חשכים *teſticuli.* ✠ Talm. חֲשִׁיךְ *ve.* ✠ חֲשָׁכִין *ſecreta.*

D חשך. חֲשַׂךְ, Chald. חֲסַךְ *prohibuit, cohibuit, attenuavit.* Gen. 39. *& non* חָשַׂךְ, Targ. מְנַע *prohibuit à me quicquam.* Ezech. 30. *& in Techaphneches* חָשַׂךְ *prohibuit diem*: cohibuit lucem. multitudo calamitatum ſignificatur. Job. 38. *quæ* חָשַׂכְתִּי *prohibui ad tempus hoſtis.* Targ. גנזת *repoſui.* Job. 7. *non* אֶחְשׂךְ, Targum אמנע *prohibebo os meum.* Niphal נחשך *prohibitus fuit.* Job. 16. *ſi loquar, non* יֵחָשֵׂךְ *prohibebitur* (cohibebitur) *dolor meus.* Targ. יפסק *ceſſabit.* Job. 21. *ad diem calamitatis* יֵחָשֶׂךְ רָע *cohibebitur malus*: reſervabitur.

Nom. Chald. חֲסִיךְ *imminutus, tenuis*: Plur. Fœm. חֲסִיכָן *tenues.*

חֲסוֹךְ *parum.* ✠ Arab. חַשְׁכָה *feſtuca.*

חשל duo ſignificata habet. I. חָשַׁל, Chald. חֲשַׁל *debilitavit, domuit, quaſſavit, contudit, compreſſit, contrivit.* Syr. *incruſtavit.* Chald. Dan. 2. *comminuens* וְחָשֵׁל *& conterens.* Niphal נחשל *debilitatus, domitus fuit.* Deut. 25. *& decaudavit in te omnes* הַנֶּחֱשָׁלִים *debilitatos.* Targum דַּהֲווֹ מִתְאַחֲרִין *qui fuerunt tardantes.*

¶ Tal-

¶ Talmud. ביעיא חשילתא *ova compreſſa:* A
contrita.

Chald. חושלא *hordeum contuſum & decorticatum.*

נחשול & מחשולא *tempeſtas* omnia quatiens: Plur. נחשולין & מחשוליא *tempeſtates, fluctus, procella.*

Syriacè חשלא *incruſtatio.* פלג חשלן *additamenta.*

חשוליא *aurifaber,* qui vaſa auro incruſtat.

II. Metaphor. Chaldaic. & Syriac. חשל *cogitavit.* Pſalm. 140. חשבו, Targum חשלו B
cogitarunt malum. Piel חשל *idem.* Pſalm. 35. *fraudes* יחשבון, Targ. מחשלין *cogitant.*

חשם duo ſignificata habet. I. Syriac. חשם: Hiphil אחשם *cœnatus eſt.* Luc. 17. v. 8 *para mihi* ראחשם *quod cœnem.* Luc. 22. *poſtquam* ראחשמו *cœnati ſunt.*

Nom. חשמית, & חשומית, & אחשמו *cœna:* Plur. חשמין *cœnæ.*

II. Arab. cum ח punctato, חשם chaſchem: Paſſiv. אחתשם achtaſcham *verecundus* C
fuit.

Nom. חשים chaſchim *verecundus.* פלג מחתשם muchtaſchim *idem.*

חשמה chiſchma *verecundia, pudor.*

Et ſine ח punctato, חשמא *privatio olfactus:* in Avicen.

חשן duo ſignificata habet. I. חשן, Chaldaic. חושן *pectorale,* ornamentum pectoris ex ſerico, & auro factum, quo ſummus ſacerdos induebatur, Deum conſulentibus reſponſurus. Erat quadratum, duplicatum, ſpithamæ unius habens longitudinem & latitudinem. cui inſiti erant lapides duodecim, ſimili atque ſigillorum ſculptura ſculpti, quatuor ordinibus diſtincti, & indita Urim & Thymmim, quæ erant quædam ignota & inexplicata. Exod. 28. verſ. 15. *& facies* חשן משפט *pectorale judicij.* in eo erant Urim & Thymmim, quæ judicium indicabant interrogantibus. Levit. 8. verſ. 8 *& poſuit ſuper eo* החשן *pectorale.* Hic verſus eſt medium Legis, quoad verſus. D

II. Arab. cum ח punctato, חשן chaſan *craſſus, aſper fuit.*

חשן chaſchan, & חשין chaſchin *craſſus, aſper.* צות אלחשן *vox craſſa.*

חשן choſn, & חשונה chaſchuna *craſſities, aſperitas, rigor.*

מחשין muchaſchſchin *exaſperans.* Luc. 3. אלחשנה *aſperum.*

חשע Arab. cum ח punctato, חשע *humiliavit.* Alcoran. יחשע *humiliabit.* Precat. יא מן הו

חאשעין & חאשעון. Alcor. כל שי חאשעא לה *juges.*

חשף Arabic. cum ח punctato, חשף chiſchf *hinnulus,* cervus juvencus.

חשופה chuſchufa *carchofa.*

חשף duo ſignificata habet. I. חשף *nudavit, denudavit, diſcooperuit, revelavit.* Metaphoricè, *hauſit, exhauſit,* cum transfertur ad aquas quibus exhauſtis fovea relinquitur nuda. vel quæ hauſtæ denudantur. Eſa. 52. חשף, Targum גלא *nudavit Dominus brachium ſanctitatis ſuæ:* oſtendit fortitudinem ſuam, ſicut heros, qui robore brachij ſui occîdit. Jerem. 13. *ego* חשפתי, Targum אגלי *revelavi fimbrias tuas in conſpectu tuo.* Eſa. 20. וחשופי שת *& nudatos podice, nuditatem Aegypti.* Targum וגלן טריה קלן *& revelatos nuditate ignominiæ:* in ignominiam. ſicut rex Ammon fecit legatis Davidis. Ezech. 4. *& brachium tuum erit* חשופה *nudatum.* Targum תתקף *robuſtum erit.* qui enim vult percutere, aut pugnare fortiter, denudat ſuum brachium, remota veſte, qua opertum fuerat. Joel. 1. חשף חשפה *nudando nudavit illam.* Targum מקלף קלף *decorticando decorticavit.* Eſa. 30. לחשף, Targum למולה *ad hauriendum aquam ex ciſterna.* Hagg. 2. verſ. 17. לחשף *ad hauriendum quinquaginta* פורה *batos.* Targum *quinquaginta dolia vini.* Pſalm. 24. ויחשף *& denudavit ſylvas:* ruentibus arboribus ſylvæ denudantur. Targum ומוליח *& turbans beſtias ſylvæ.*

Nom. מחשף *nuditas.* Geneſ. 30. מחשף *nuditatem albedinis.* Targum קלוף *corticem album.*

חשיפים *greges nudi,* qui ſparſim in montibus errant balantes; aut *greges tonſi.* 1. Reg. 20. *ſicut duo* חשיפי עזים, Targ. גזרי עזין *greges caprarum:* ſicut duo greges parvi caprarum.

חשק duo ſignificata habet. I. חשק *cupijt, deſideravit, voluptatem habuit, acceptavit:* Metalepticè, *complexus eſt, amavit, dilexit,* quæ enim amamus eorum tenemur deſiderio. Conſtruitur cum ב *in.* Deut. 7. *in patribus veſtris* חשק, Targum צבי *voluntatem habuit* (Dominus.) Gen. 34. חשקה, Targum אתרעית *deſiderat anima ipſius.* Deut. 21. *quando videris in captivitate mulierem elegantem forma* וחשקת, Targum ותתרעי *& voluptatem habueris in ea.* L X X. ἐνθυμηθῇς *deſideraveris.* E

Nom. חשק *deſiderium, amor.*

II. Metaphoricè, Piel חשק. Chaldaic. חשק *cinxit, ligavit, colligavit, conjunxit.* Exod. 38. *& ope-*

Digitized by Google

& operiet capita earum, וְחִשַּׁק, Targum וְכַבֵּשׁ A
& cinget eas. Ibidem מְחֻשָּׁקִים, Targum מְכַבְּשִׁין *cincti argento.* Chaldaic. 2. Samuel. 19. אֶחְבְּשָׁה, Targum אֶחְשׁוֹק *ligabo aſinum meum.*

Nomen. חֲשֻׁקִים *circuli doleares, armillæ.* Exod. 27. *uncini columnarum* וַחֲשֻׁקֵיהֶם, Targum וְכִבּוּשֵׁיהוֹן *& circuli earum.*

חִשֻּׁקִים *canthi*, extremitates ferreæ, quæ rotis adhibentur. 1. Reg. 7. *ſicut factura rotæ*, &c. וְחִשֻּׁקֵיהֶם *& canthi eorum.*

Chald. חֲשִׁיק *ligatus, cinctus.*

חשר. Inde חַשְׁרָה *colligatio:* ut congruat cum קָשַׁר *ligavit.* 2. Sam. 22. v. 12. *& poſuit tenebras circa ſe tuguria:* חַשְׁרַת־מַיִם *colligationem aquarum*, Targum רְכַפַּת מַיָּא *multitudinem aquarum.* pro quo habetur, Pſalm. 18. v. 12. חֶשְׁכַת מַיִם *caliginem aquarum.* ut videatur incuria librariorum litera כ in ר mutata eſſe, ob figuræ ſimilitudinem. Colligatio nubium inducit caliginem. B

חִשֻּׁרִים *ligamina*, radij in rota quibus colligatur. 1. Reg. 7. וְחִשֻּׁרֵיהֶם *& radij ipſorum.*

Chald. חֲשַׁר *cribravit.* G

Arab. חשראת *venenoſa:* in Avic.

Alc. 3. תַּחְשְׁרוּן *congregabunt.* יַחְשְׁרֵהֶם *congregabit eos.*

חתת tria ſignificata habet. I. חֲתַת, Chald. חֲתַת *dejectus, abjectus, ſtratus, proſtratus, contritus, attritus fuit corpore;* ut congruat cum נָחַת *deſcendit.* Metaphoricè, *territus, conſternatus fuit, mente jacuit, pavit, expavit, timuit*, cùm ad animum transfertur. Jerem. 14. *terra* חַתָּה *conſternata eſt, quia non fuit pluvia in terra.* Jerem. 50. verſ. 2. חַת *conſternatus eſt Merodach.* Ibidem, חַתּוּ, Targum אִתַּבַּרוּ *conſternata ſunt idola ejus.* Job. 32. חַתּוּ *conſternati ſunt, non reſponderunt amplius.* L x x. ἐπτοήθησαν *timuerunt.* Eſa. 8. verſ. 9. *congregamini populi* וָחֹתּוּ, Targum וְאִתַּבַּרוּ *& conſternamini.* Niphal נִחַת *conſternatus fuit.* Malach. 2. *propter nomen meum* נִחַת *conſternatus eſt.* Targum רְחֵל *timet.* Pſalm. 18. וְנִחֲתָה *& frangetur arcus æneus.* pro נִחֲתָּה, abjecto dageſch. Job. 39. *ridet pavorem, nec* יֵחָת, Targum יִתַּבַּר *conſternatur.* Job. 21. *& in momento in infernum* יֵחָתּוּ *proſternentur.* Targum נָחֲתִין *deſcendunt.* Eſa. 51. verſ. 6. *& juſtitia mea non* תֵחָת *proſternetur.* Targum מִתְעַכַּב *impedita.* Jerem. 17. v. 18. יֵחַתּוּ *proſternentur.* Targum אִתְכְּלִמוּן *ignominia afficientur iſti, nec* אֵחַתָּה *proſternar.* Targum אִתְכְּלֵם *ignominia afficiar ego.* Joſ. 1. v. 9. *ne timeas, nec* תֵּחָת, Targum תִתְּבַר *conſterneris.* Piel חִתַּת, Hiphil. הֵחַת *proſtravit, conſternavit, conſternatum reddidit, terruit.* Job. D E
7. וְחִתַּתַּנִי, Targum וְתַבַּרְתַּנִי *& conſternaſti me in ſomnis:* terruiſti. Eſa. 9. הַחִתֹּתָ *proſtraſti; ſicut die Midian.* Jerem. 49. וְהַחְתַּתִּי, Targum וְאִתַּבַּר *& proſternam Elam coram inimicis ſuis.* ab החתית forma perfecta. Jerem. 1. verſ. 17. *ne* תֵּחַת *conſterneris* (timeas) *à facie ipſorum, ne fortè* אֲחִתְּךָ, Targum אֲתַבְּרִנָּךְ *conſternatum te reddam* (proijciam te in terram) *coram eis.* Habacuc. 2. *vaſtatio animalium* יְחִיתַן *terrebit eas.* pro יְחִתַּן. A

Nom. חַת *dejectus, proſtratus, conſternatus:* Plural. חַתִּים & חַתְחַתִּים *proſtrati, conſternati.* 1. Sam. 2. verſ. 4. *& arcus fortium* חַתִּים *proſtrati:* fracti. Hypallage, pro *fortes arcu proſtrati.* Jer. 46. v. 5. *quare vidi? illi ſunt* חַתִּים *conſternati.* B

חַתְחַתִּים *terrores, conſternationes.* Eccl. 12. v. 5. וְחַתְחַתִּים *& terrores in via:* quòd non poſſunt incedere ob laſſitudinem.

חִתִּית & חַת: Foemin. חִתָּה, & חִתִּית, & מְחִתָּה *proſternatio, conſternatio, timor, pavor.* Geneſ. 35. *& fuit* חִתַּת אֱלֹהִים, Targum רְחַלְא *timor Dei ſuper urbes illas.* Proverb. 10. *ori ſtulti* מְחִתָּה *proſtratio vicina eſt.* Targum שֵׁיצָאָה *perditio.* G

Propr. חֵת *Heth*, filius Chanaan. Gen. 10. verſ. 15. *& Chanaan genuit Zidon primogenitum ſuum, &* חֵת *Heth.* Inde, בְּנֵי חֵת *filij Heth*, Chananæi. Geneſ. 23. *& loquebatur ad* בְּנֵי חֵת *filios Heth.* præcedit, *in terra Chanaan.* Et inde, *populus* חִתִּי *Hitthæus:* unus ex ſeptem populis in terra Chanaan habitantibus.

II. Arabic. cum ח punctato, חתח hathath *ſtercus:* Plural. אחתא ahitta *ſtercora.* אחתא אלבקר *ſtercora bovis:* in Avicen. מחתי *terribilis.* D

חתא. Chald. חֲתָא quære in חתה ſequente.

חתה. חָתָה, Chald. חֲתָא *hauſit, deſumſit ignem aut prunas ex foco aut pyra, cepit, accepit, recepit, tulit, detulit, tranſtulit.* Proverbior. 25. *quia prunas tu* חֹתֶה *deſumis ſuper caput ejus:* deſumis ex foco, & imponis capiti ejus, Rom. 12. σωρεύσεις *coacervabis.* Proverb. 6. הֲיַחְתֶּה *an deſumet quis ignem in ſinu ſuo?* Targum הֲרַלְמָאסִים *num imponit?* Eſa. 30. לַחְתּוֹת *ad deſumendum ignem ex foco.* Pſalm. 52. יַחְתְּךָ *deſumet te:* transferet. Targ. יְתַבְּרִנָּךְ *proſternet te, & exterminabit ex tabernaculo.* idem quod חָתַת permutata ordinum ſignificatione. E

Nom. מַחְתָּה, Chaldaic. מַחְתִּית *vas*, quo ignis aut carbones ex foco deſumuntur & portantur, *acerra, thuribulum:* Pl. מַחְתּוֹת, Chaldaic. מַחְתְּיָן *thuribula.* Num. 17. *accipe* המחתה

pe מחתה thuribulum. Num. 16. v. 37. *& ele-*
vet המחתות *thuribula ex medio incendij.* Exod.
28. *& forcipes ejus* ומחתותיה *& receptacula*
ejus: vaſa in quibus ponebantur favillæ
ellychniorum, ſeu partes filorum exu-
ſtæ, forcipibus præciſæ.

Arab. חתי hatti *uſq; ad, quoad, donec.* חתי
מתי hatti meti *quo uſq;?* חתי אליום hatti al-
jom *uſq; hodie.* ܐ חית hith *ubi?*

חתך. חָתַךְ, Chald. חֲתַךְ *incidit, præcidit, interci-*
dit, interfecit, diſſecuit. NIPHAL נחתך *inciſus,*
præciſus fuit. Dan. 9. *ſeptimanæ ſeptuaginta*
נחתך *præciſa ſunt ſuper populum tuum*: defi- B
nitæ.

Rabb. חתוך *exciſio, cavatio*: PLUR. חתוכים
inciſiones, excavationes. קול חתוך *vox interciſa.*

חֶתֶךְ & חֲתִיכָה *ſectio, interſectio, fruſtum,*
portio.

קו חותך *linea interſecans.* ܐ Rabb. חתך
prurigo.

חתל. Inde PUAL חֻתַּל, & HOPHAL החתל *liga-*
tus, involutus, opertus fuit. Ezech. 16. וְהָחְתֵּל
לא חֻתָּלְתְּ *& involvendo non fuiſti involuta.*
Targ. ובאסרין לא אתאסרת *& vinculis non li-* C
gata fuiſti. Infans in lucem editus faſcijs
involvitur & ligatur, ut membra ejus di-
ſponantur & recta fiant, cum in utero
materno in chorio ſedeat incurvus ſeu
convolutus, & caput inter genua habeat.
Inde Judæi infantem faſcijs involvunt
etiam in ſabbatho.

NOM. חתול & חֲתֻלָּה *involucrum, faſcia, lin-*
teolum, quo os fractum involvitur & liga-
tur. Job. 38. *cùm ponerem ego nubem indumen-*
tum ejus, & caliginem חֲתֻלָּתוֹ, Targ. לפופה *in-* D
volucrum ejus.

Rabb. חֶתֶל *caniſtrum* ex ramis palma-
rum factum.

Chald. חתול חָתוּל *felis, catus*: PLURAL. חָתוּלִין
feles, cati.

חתם duo ſignificata habet. I. חָתַם, Chald.
& Syr. חֲתַם, Arab. cum ח punctato, חתם
chatam *ſignavit, obſignavit, conſignavit, ſigil-*
lavit, ſigillo confirmavit, obſtruxit, clauſit, conclu-
ſit, abſcondit, occultavit, finivit, finem impoſuit,
complevit, abſolvit, perfecit; literæ enim fi-
nitæ obſignantur. Eſther. 8. וחתמו *& ob-* E
ſignate annulo regis. Jer. 32. *& ſcripſi* בַּסֵּפֶר,
Targum בשטרא *in ſcheda*, ואחתם *& ob-*
ſignavi. Eſa. 8. חתום *obſigna legem in diſcipu-*
lis meis. Job. 9. verſ. 7. *& adhuc circa ſtellas*
יחתם *ſigillabit.* Targum יחתם עננין *ſigilla-*
bit nubibus: occultabit. Job. 37. verſ. 7.
in manu omnis hominis יחתום, Targ. ירשם
ſignabit, ut ſciant omnes homines opus ſuum. ביד
pro בעד *pro*: claudet domi ob pluvias. Dan.

9. ולחתם *& ad ſigillandum viſionem*: ad te-
gendum, occultandum. Ezech. 28. v. 12.
tu חותם *obſignans* (complens, perficiens)
numerum, quia in te eſt perfectus. Chald.
Dan. 6. וחתמה *& obſignavit illud rex annulo*
ſuo. Syr. Iohan. 6. *illum enim pater* חתם *obſi-*
gnavit Deum. Arab. Matth. 27. verſ. 66.
ומצוא ואעלקוא אלקבר וחתמוא אלחגר *& abierunt*
& clauſerunt ſepulchrum, & ſigillârunt lapidem.
2. Corinth. 6. v. 6. *ut* יחתם *perficiat in no-*
bis gratiam. Galat. 6. *ut* תחתמוא *perficiatis in*
carne. Alc. חתם אללה עלי קלובהם ועלי סמעהם
ועלי אבצארהם גשאוה *clauſit Deus ſuper corda*
ipſorum, & ſuper aures ipſorum, & ſuper oculos eo-
rum panno. NIPHAL נחתם, Arab. חתם chu-
tim *ſigillatus, obſignatus fuit.* Eſther. 9. ונחתם,
Targum ואסתחתם *& ſignatus fuit annulo*:
clauſus. Arab. Epheſ. 1. verſ. 31. *credidiſtis*
וחתמתם *& obſignati eſtis Spiritu.* PIEL חִתֵּם,
& HIPHIL החתים, Arab. אחתם achtham
ſigillavit, clauſit, occluſit. Job. 24. *interdiu*
חתמו־למו *ſigillant pro ſe*: occludunt. Levit.
15. *aut* החתים, Targum חתים *ſigillata eſt*
caro ejus à fluxu ejus: occluſa: abſolutè.
HITHPAEL Syr. אתחתם *obſignatus fuit.* E-
pheſ. 1. verſ. 31. ואתחתמתון *& obſignati eſtis*
per Spiritum ſanctum. ¶ Rabb. חתם *conclu-*
ſit librum.

NOM. חתום, Chald. חתים *obſignatus, ab-*
ſconditus, occultus: PLURAL. חתומים, Chald.
חתימין *obſignati, abſconditi.*

חותם, Arab. חאתם chatim: FOEMIN.
חותמת *ſigillum, annulus*, quo literæ obſi-
gnantur, annulus ſigillaris. Cant. 8. verſ.
6. *pone me* כַּחוֹתָם *ſicut ſigillum ſuper cor tuum,*
כחותם *ſicut ſigillum ſuper brachium tuum*: ut
me inde non removeas. Targ. כגלוף דעזקא
ſicut ſculpturam annuli: ne obliviſcaris mei.
Jerem. 22. *ſi fuerit Conias, filius Jojakim re-*
gis חותם *ſigillum in manu dextra tua*: annu-
lus obſignatorius à manu hominis non
removetur nec die nec nocte: ſic, et-
jamſi fuerit Chonias ſicut ſigillum ſuper
manu dextra, quod non removetur in-
de, tamen inde removebo ipſum & a-
vellam. Sic, Hagg. 2. *& poſui te* כחותם,
Targ. כגלוף דעזקא על יד *ſicut ſculpturam an-*
nuli ſuper manu. providentia ſignificatur.
Rabb. חותם הספר *obſignatio libri*, finis, colo-
phon, concluſio. ܐ חתימה *idem.*

חתים *humor obſtructus & denſus.*

נחתום *piſtor*: PLURAL. נחתומים *piſtores.*

Arabic. חאתם chatim *annulus ſigillaris*:
PLUR. חואתם chavatim *annuli.* חאתם דהב
annulus aureus.

מחתם ܐ חאתימה *ſigillatio, completio.*
mochtim

mochtim *obſignator.* מַחתוּם *ſigillatus.* A

חתן duo ſignificata habet. I. חָתָן, Chald. & Syriac. חַתְנָא, Arabic. cum ח punctato, חתן chatan *ſponſus, gener & affinis.* ſponſus reſpectu כַּלָּה *ſponſa*, per ſeptem nuptiarum dies: gener reſpectu parentum ſponſæ, poſt nuptias: affinis reſpectu cognatorum ſponſæ: Plur. חֲתָנִים, Chald. חַתְנִין, Arab. אַחְתַאן achtin *ſponſi & generi.* Geneſ. 19. *adhuc quis tibi hic* חָתָן, Targum חַתְנָא *gener, & filij tui, & filiæ tuæ?* Ibidem. *exivit Lot, & dixit ad* חֲתָנָיו, Targum חַתְנוֹהִי B *generos ſuos accipientes filias ipſius:* declaratio. Eſa. 62. verſ. 4. *& gaudium* חָתָן עַל־כַּלָּה *ſponſi ſuper ſponſa.* 2. Reg. 8. *quia* חֲתַן בֵּית *affinis domus* (familiæ) *Achab erat.* de Achazia, rege Judæ, filio Jehoram, filij Joſaphat. De patre ejus Jehoram ibidem habetur: *& abijt in via regum Iſrael, quemadmodum fecerunt domus Achab, quia filia Achab erat ipſi in uxorem.*

חוֹתֵן *ſocer.* Fœmin. חוֹתֶנֶת, Arabic. חתנה C chetêna *ſocrus, fratria.* Exod. 3. *& Moſes paſcebat oves Jethro* חֹתְנוֹ, Targ. חֲמוּהִי *ſoceri ſui, Sacerdotis Midian.* Num. 10. *& dicebat Moſes ad Hobab, filium Rehuel Midianitæ* חֹתֵן מֹשֶׁה, Targum חֲמוּהִי דְמֹשֶׁה *ſoceri Moſis.* Jethro fuit Rehuelis filius, hujus filiam duxit Moſes. fuit igitur Jethro ſocer ſeu pater, & Rehuel ſocer magnus ſeu avus uxoris Moſis. vocatur pater, quia etiam avus pater dicitur Hebræis. Deinde Jethro & Hobab idem. Deuter. 7. *maledi-* D *ctus concumbens cum* חֹתַנְתּוֹ, Targ. חֲמוּתֵהּ *ſocru ſua.*

חֲתֻנָּה, Arabic. חֻתוּנָה chatûna *deſponſatio, nuptiæ, affinitas.* Cant. 3. *qua coronavit eum mater ejus in die* חֲתֻנָּתוֹ *deſponſationis ejus:* nuptiarum ejus.

Rabb. חִתּוּן *connubium affinitas.*

מְחַתֵּן *affinis.* ſic ſe invicem vocant ſponſi & ſponſæ parentes. מְחַתְּנִים *affines.* ſic ſe invicem vocant ſponſi & ſponſæ cogna- E ti. מְחַתְּנָן *levir.*

II. Per metaphoram, חָתָן *ſponſus* dicitur *puer* quando circumciditur, ſeu circumciſionis die, quia tum primùm populo Dei conjungitur, & Deo quaſi deſponſatur: ut hoc vocabulum ab initio conjugij ad aliarum rerum principia transferatur. Exod. 4. *& ipſa dicebat,* חֲתַן דָּמִים *ſponſus ſanguinum tu mihi es.* Targum בִּדְמָא דִמְהוּלְתָא הָדֵין אִתְיְהֵב חַתְנָא לַנָא *per ſanguinem circumciſionis iſtum, datus eſt ſponſus nobis:* tu primus es mihi, cui hoc modo effuſus eſt ſanguis. Ibidem. *tunc dicebat* חֲתַן דָּמִים לַמּוּלֹת *ſponſus ſanguinum propter*

A *circumciſiones.* Targ. אִלּוּלֵי דְמָא דִמְהוּלְתָא הָדֵין אִתְחַיַּב חַתְנָא קְטוֹל *niſi ſanguis circumciſionis iſte eſſet, reus eſt ſponſus occiſionis.*

Inde Arabic. Verbum cum ח punctato, חָתַן chatan *circumcidit.* Actor. 10. verſ. 23. וחתנה *& circumcidit eum die octavo.* Luc. 1. ליחתנוא *ut circumciderent puerum.* Geneſ. 17. *ut* יחתתן *circumcidatur omnis maſculus.* Paſſiv. אחתתן achtatan *circumciſus fuit.* 1. Cor. 7. v. 18. *&* יחתתן *circumcidatur.* Gal. 6. *ut* אחתתנוא *circumcidamini.*

B Nom. חתאן chiten *circumciſio.*

מחתון machtun *circumciſus, Judæus, verpus.*

חתף. חֲתַף, Chald. חֲטַף, Arab. cum ח punctato, חתף chataph *rapuit, diripuit:* cum חֲטַף convenit. Job. 9. verſ. 12. *ecce* יַחְתֹּף, Targ. יַחְטֹף *rapiet, & quis reducet illud?* Arab. Pſalm. 94. יחתפון *rapient* לציר *ad prædam animam meam.*

Nom. חֶתֶף *raptor.* Proverb. 23. verſ. 28. C *quia ipſa* כְּחֶתֶף *tanquam raptor inſidiabitur.* Targum הֵיךְ מְטָרֵף עַיְנָא *tanquam innuens oculis.*

Syr. Piel חַתֵּף *fregit.*

חתר quatuor ſignific. habet. I. חָתַר, Chald. חֲתַר *fodit, effodit, perfodit, transfodit.* Ezech. 12. verſ. 7. חֲתָר־נָא, Targum חֲתַר־נָא *transfode quaſo per parietem:* וָאֶחְתֹּר, Targ. וחתרית *& transfodi per parietem.* Job. 24. v. 16. חָתַר, Targ. חָאַק *perfodit in tenebris domos.* Amos D 9. verſ. 2. *ſi* יַחְתְּרוּ *fodient in inferno.* Targ. יִדְמוּן לְאִטַּמָּרָא *putaverint ſe abſcondi.* Jonæ 1. verſ. 14. וַיַּחְתְּרוּ *& fodiebant viri, ut reducerent ad aridam.* Targum וְשַׁיִּטִין *& remigabant:* metaphora. fodere enim in aqua videntur qui remigant. Æneid. 6. *verrunt vada remis.* 2. Triſt. Eleg. 10. *Nec poterat rigidas findere remus aquas.*

Nom. מַחְתֶּרֶת, Chald. מַחְתַּרְתָּא *foſſio, effoſſio, foſſa.* Exod. 22. verſ. 1. *ſi* בַּמַּחְתֶּרֶת, Targum בְּמַחְתַּרְתָּא *in foſſione* (foramine) *in-* E *ventus fuerit fur, & percuſſus & mortuus fuerit, non illi ſanguines.* Jerem. 2. verſ. 4. à fine; *non* בַמַּחְתֶּרֶת *in foſſione inveni eos:* quare igitur occidiſti eos innocentes? furantes juſtè potuiſſes occidere. Targum כְּמָא דְמִשְׁתַּכְחִין בְּמַחְתַּרְתָּא *ſicut qui inveniuntur in foſſione.*

Chaldaic. מַחְתְּרָא *ligo*, fodiendi inſtrumentum.

חֲתִירָא *pala*, inſtrumentum ruſticum, *furcula.*

II. Syriac. חֲתַר idem quod חֲטַר, *inflatus fuit, intumuit, ſuperbivit, gloriatus fuit.* Passiv. אֶתְחְתַר *idem.* 1. Cor. 4. v. 18. אתחתרו *ſuperbierunt*

bierunt quidam ex illis. Hiphil אַחְתַּר *inflavit.* 1. Corinth. 8. verſ. 2. *& ſcientia* מַחְתְּרָא *inflat.*

Nom. חֲתִיר, & חֲטִיר *inflatus, elatus, ſuperbus:* Plur. חֲתִירִין & חֲטִירִין *ſuperbi.* Luc. 1. חֲטִירֵי *ſuperbos mente cordis ſui.* ※ חֲתִירוּת *ſuperbia.*

חֲטוֹטֶרֶת & חֲטוֹרִיאַת *tumor, gibbus cameli.*

III. Arabic. cum ח punctato, חתר chatâr: Hiphil אחתר achtar *elegit.* Pſalm. 119. in daleth: *viam veritatis* אחתרת *elegi.* Luc. 13. verſ. 18. לאנני עארף כאלדי אחתרת *quod ego novi quos elegi.* Johan. 15. *non vos* אחתרתמוני *elegiſtis me, ſed ego* אַחְתַּרְתְּכֻם *elegi vos.* Matth. 12. verſ. 18. הא הו רא פתאי אלדי אחתרתה *ecce hic puer meus quem elegi.* 1. Timoth. 5. verſ. 9. וַאחתר *& elige viduam.* אַחְתַּרְתֵּךָ *elegi te:* Alcoran.

Nom. מַחְתּוּר machtur *electus, eximius.* ※ חִתְרָה chitra *electio.*

IV. Arab. cum חח punctatis, חתר chathar *ſpiſſus, craſſus fuit.*

חאתר chathir *ſpiſſus, craſſus.*

חתורה chathura *craſſitudo, ſpiſſitudo, groſſities:* in Avicen.

QUADRATA.

חֲבַצֶּלֶת *roſa.* ת fœmininum: Cant. 2.

חִדֶּקֶל *Hiddekel,* Tigris fluvius, omnium velociſſimus; cujus aquæ ſunt חַדִּים *acutæ,* & קַלִּים *leves, celeres.* uno die tantum intervallum abſolvit, quantum fortis & celer viator ſeptem. Et lacum Aretuſam ita penetrat, ut cum ejus aquis ob celeritatem non miſceatur. Corrupto vocabulo dicitur Chaldæis דִּקְלַת vel דִּגְלַת, Arabic. אלדגלה *aldigla.* unde Plin. lib. 6. cap. 27. *incolis Diglito.* & Joſeph. 1. Antiq. cap. 2. *Tigris autem Diglath, quod interpretatur, anguſtius ſimul & velox.* Græcis τίγρις, quod Perſis eſt, ſicut Chaldæis גיר *ſagitta.* Geneſ. 2. *& nomen fluvij tertij* חִדֶּקֶל, Targum דִּגְלַת *Diglath.* L x x. τίγρις *Tigris.* Dan. 10. *juxta littus fluvij magni, qui eſt* חִדֶּקֶל, L x x. ἐδδεκέλ.

חַדְרָךְ. Zachar. 9. *in terra* חַדְרָךְ *Hadrah, & Damaſco requies ejus:* locus Damaſco vicinus.

חַלָּמִישׁ *ſilex,* petra duriſſima. Al. *chalybs.* ferrum duriſſimum: omnia חולש *domans.*

חִלְקוּם *fauces.*

חַנְאנְד *idem.*

חנטל chandel, handel, handal. Matth.

חנגרא *epiglottis.* ※ אלחנגרי *cartilago* enſiformis, epiglotti ſimilis.

חֲנָמַל *ſpecies grandinis:* grando exiccans humiditatem arborum.

מַחְסְפַּס *ſphæra, rota.*

חַרְגֹּל *locuſtæ ſpecies.*

חרדל Matth. chardel, cardel *ſinapi.* חַבָּה מִן חַרְדָּל *granum ſinapis.*

חרטם, Chaldaic. חַרְטֹם *magus, genethliacus:* Plural. חַרְטֻמִּים, Chaldaic. חַרְטֻמִּין *magi,* חכמי טבע *ſapientes naturæ:* Phyſici. Exod. 7. *& fecerunt etiam ipſi* חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם *magi Aegypti incantationibus ſuis ita.* de his 2. Timoth. 3. *quemadmodum* ἰαννῆς καὶ ἰαμβρῆς *Moſi reſtiterunt.* In Talmud. in Sanhedrin traditur: יוחני וממרא ראשי החרטומים של פרעה אמרו למשה תבן אתה מביא לעפריים *Johani & Mamre principes magorum Pharaonis, dixerunt ad Moſen: ſtramen tu importas in Aphrayim.* Tu ſimilis es importanti ſtramen in Aphraim, quæ erat urbs fertilis, frumento abundans, & inde ſtramen in multos locos divendebatur. q. d. aquam in Nilum importas. Quia Ægyptus Magis abundat. In Græco igitur ἰαμβρῆς corruptum eſt. Et Hieronymus, à Judæo aliquo fortaſſis edoctus, Johannes & Mambres, reddidit. Alij, יונים ויומברוס illos vocant: Alij verò יואני ואמברוסיאו.

חַרְטוֹם הָעוֹרֵב *roſtrum corvi.*

חרמל harmel *ruta ſylveſtris.*

חרמש *falx.*

חרצפות *vincula.*

חַרְצַנִּים *acini.*

חַשְׁמַל: Foem. חַשְׁמַלָּה *color* igni ſimilis, qualis eſt æris igne candentis, *fulgor.*

חַשְׁמַנִּים *magnates, principes, oratores, legati.* Judæis vulgò חַשְׁמָן *cardinalis.*

Rabbin. חַשְׁמוֹנִים, & חַשְׁמוֹנָאִים, & חַשְׁמוֹנָאִי *Haſmonai,* nomen familiæ: ita vocabantur Mathathias & poſteri ejus, ab abavo חַשְׁמוֹן *Haſmonæo.* ijdem vocabantur *Maccabæi* à Juda Mathathiæ filio, qui patri ſucceſſit, & Maccabæus cognominatus fuit propter fortitudinem. ſicut Simeon & poſteri ejus Maccabæi vocabantur non à Juda Maccabæo, à quo non deſcenderunt, ſed propter facta fortia. De Juda habetur in Joſeph ben Gorion.

A rion, lib. 4. cap. 20. *& dicebat Mathathias, fili mi* Juda, *qui vocaberis* מַכַּבִּי *Maccabæus, ob* גבורתך *fortitudinem tuam.* Et paulò poſt. *ſurrexit* Judas *filius ejus, vocatus* מַכַּבִּי *Maccabæus propter* גבורתו *fortitudinem ſuam, pro eo ex filijs ejus in ducem.* unde autem vox illa מַכַּבִּי deſumta ſit, non ſatis conſtat. B Videtur autem eſſe abbreviatura, pro מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים יְהוָה *quis ſimilis tibi inter*

A *fortes, ô* Juda. Et ad Judam fuiſſe proverbialiter dictum, ſicut Exod. 15. dicitur מי כמכה באלים יהוה *quis ſicut tu inter fortes, Domine.* Judæ autem mors ita deploratur, 1. Maccab. 9. *πῶς ἔπεσε δυνατὸς, σώζων τὸν ἰσραὴλ quomodo cecidit potens, ſalvans Iſraelem?* Ei ſucceſſit Jo- B nathan.

FINIS LITERÆ HETH.

LITERA
ט Teth.

NONA Alphabeti litera dicitur Hebræis & Syris טית A *Teth*, Arabibus טא *te*, per apocopen, LXX. τὴθ. Exponitur autem טית, vel הַטִּיָה, vel נְטִיָה *declinatio*, *inclinatio*, *extenſio:* quod figura ט conſtet linea à ſiniſtra ad dextram declinante ſeu extenſa & involuta. ¶ Poteſtas ejus alia in Orthographia eſt, alia in Etymologia. In Orthographia valet τ græcum, aut *t* latinum: licet טית cum litera Græca θῆτα nomine & figura, ט θ, conveniat. ¶ Apud B Arabes notata puncto ט valet *td:* & טא *tde* vocatur: & à Rabbinis per ד *d* exprimitur: ut, חנטל, Rabbi David Kimhi in 2. Reg. 4. ſcribit חנדל handal *colocynthis*. קרט, Autor libri Aruch ſcribit קרד card *cimex*. & diverſam vocabuli ſignificationem efficit; טבח tabach *coxit*, טבח dabach *mactavit*. טאהר tahir *mundus*, טאהר dahir *manifeſtus*. & ט plærunq; factum eſt ex צ C Hebræorum; ut hebr. עֶצֶם, Arab. עטם adam *os oſſis*. ¶ In Etymologia perpetuò radicalis eſt: niſi quod ת Hithpael, in ט mutatur in radicibus primam צ habentibus: ut צָדַק *juſtus fuit*, הִצְטַדֵּק, pro הִתְצַדֵּק *juſtificavit ſeipſum*.

טאא. Arab. טאא in טאה invenies.

טאב. Chald. טְאַב *bonus fuit:* in טוב habes. D

טאה duo ſignificata habet. I. טָאָה: Piel טאטא *verrit*, *ſcopavit*.

Nom. מַטְאֲטֵא *ſcopa*. Eſa. 14. וְטֵאטֵאתִיהָ בְּמַטְאֲטֵא *& verram eam ſcopa*. Targ. וַאֲחַסְּנִנַּהּ כְּמָה דִּמְחַסְּנִין הֵיךְ כִּמְכַנְיָא *& verram eam ſicut verrentes quaſi ſcopa*.

II. Arab. טאא *calcavit*, *conculcavit*. Pſalm. 7. E ויטא *& conculcet in terra vitam meam*. Pſalm. 91. תטא אלאפעי *calcabis baſiliſcum*. Pſalm. 57. *qui* יטונני *conculcavit me*. Pſalm. 18. *ſicut lutum platearum* אטאהם *conculcabo eos*. ?? טאטא *inclinavit*. Pſalm. 18. טאטא *inclinavit cœlum*. Pſalm. 10. ויתטאטא *& inclinabit ſe*.

טבב duo ſignificata habet. I. Chald. & Syr. A טב, Foem. טִבָא, Syr. טבא *ſermo*, *res*, *negocium*, *rumor:* in malum, *infamia*, *convicium*. ex Hebræo דִּבָּה *fama*, literis ד׳ט permutatis: in דבב vide. Prov. 10. *& proferens* דִּבָּה, Targum טִבָא *infamiam ſtultus eſt*. Proverb. 25. וְדִבָּתְךָ, Targ. וְטִבָּךְ *& infamia tua non revertetur*. Syr. Matth. 6. verſ. 37. *& audita eſt* טבה *fama ejus*. Matth. 9. *& egreſſus eſt* טִבָא *rumor iſte in totam terram illam*.

Syr. Verb. טבב & טַב: Hiphil אַטֵב *famam ſparſit*, *diffamavit*, *divulgavit*, *locutus*, *ablocutus fuit*, *celebravit*, *prædicavit* B Matth. אַטִבוּהִי *diffamârunt eum in tota terra:* famam de eo ſparſerunt: prædicârunt. Marc. 2. וְאַטִּבָה *& prædicavit illud verbum*. Paſſ. אֶתְטַבַּב *ſeſe prædicavit*, *ſibi ipſi bene precatus eſt*.

II. Arab. טבב tabab *medicatus fuit*, *remedium adhibuit*.

Nom. טַב tab *medicina*, remedium. אלטב C ינקסם עלי נטר ועמל Avic. *medicina dividitur in ſpeculationem & operationem:* in theoriam & praxin.

טביב *medicus*, *phyſicus:* Plur. אטבא atibbe *medici*.

מתטבב: Plur. מתטבבין *idem*. Luc. 4. v. 23. אלמתטבב אשף נפסך *medice*, *cura teipſum*.

שי יאנטב xei jantabb *res medicinalis*.

D **טבה** Chald. טְבִי *dama*, in צבה quære.

טבח duo ſignificata habet. I. טְבַח, Chald. טבח, Arab. cum ט punctato, טַבַח dabah *jugulavit*, *mactavit* pecudē ad coctionem, cibum aut convivium: de homine, *occidit*, *decollavit*, collum præcidit. Exod. 21. *cum furatus quis fuerit bovem aut ovem* וּטְבָחוֹ, Targum וְיִכְסִנֵּהּ *& mactaverit eum*. Threa. 2. E *quos interfeciſti in die iræ tuæ* טָבַחְתָּ *mactaſti & non pepercisti*. 1. Sam. 25. v. 11. טִבְחָתִי אֲשֶׁר טָבַחְתִּי *mactatio mea*, *quam mactavi*. Targum שֵׁירוּתִי דְּאַתְקְנֵת *convivium meum*, *quod paravi tonſoribus meis*. Pſalm. 37. לִטְבוֹחַ, Targum לְכַבּוֹס *ad mactandum rectos viâ*. Ovid. *Totq; ſimul mactare viros*.

Nom.

Digitized by Google

Nom. טַבָּח, Arab. טַבָּאח dabbah *mactator, cæſor, lanius*, qui pecudes ad coctionem: A
& *carnifex*, *ſpiculator* ſeu *ſatelles*, qui ſontes in ſupplicium mactat: Pl. טַבָּחִים, Chald טַבָּחִין, Arabicè טַבָּאחִין dabbahin *mactatores, lanij, ſatellites*. Gen. 37. v. ultim. *& Midianitæ vendiderunt eum in Aegyptum Potiphari, eunucho Pharaonis* שַׂר הַטַּבָּחִים *principi mactatorum*. Targum רַב קָטוֹלַיָּא *magiſtro cæſorum*: ſatellitum. Qui præfectus erat illis, qui ſontes plectebant juxta decretum regis: eratq; vir ſtrenuus & dignitate præditus. 2. Reg. 25. *venit Nebuſaradan magi-* B
ſter טַבָּחִים, Targum קָטוֹלַיָּא *cæſorum*. Dan. 2. *tunc Daniel retulit conſilium & ſententiam ipſi Arioch* רַב טַבָּחַיָּא *magiſtro cæſorum regis, qui exiverat ad occidendum ſapientes Babyloniæ*.

טֶבַח, Arabicè טבח dabh: Fœm. טִבְחָה, Arabicè טבחה dabhah *mactatio, decollatio, colli præciſio, occiſio*: & *res mactata, animal mactatum; cibus, convivium*. מַטְבֵּחַ *idem*. Gen. 43. וּטְבֹחַ טֶבַח, Targum וְכוֹס נִכְסְתָא *& macta mactationem, & para*. Pſalm. 44. *reputati ſumus ſicut* C
צֹאן טִבְחָה *oves mactationis*. Targum עָנָא דִּמְסִיר לְנִכְסָא *ovis tradita mactationi*. Eſa. 14. *parate filijs ſuis* מַטְבֵּחַ *mactationẽ*. Targ. קְטוֹל *cædem*. Rab. בֵּית הַמִּטְבָּחַיִם locus ubi pecora mactantur, *domus mactationum*.

II. Per metonymiam, טָבַח, Arabicè cum ח punctato, טבח tabach *coxit, condivit, pinſuit*. Avicen. באן יטבחפי אלמא *cum coquetur aqua*. Paſſiv. אַנְטַבַח antabach *coctus, conditus fuit*.

Num. טַבָּח, Arabicè טַבָּאח tabbach, & D
טאבח tabich *coquus*: Plur. טַבָּחִים, Chald. טַבָּחִין, Arabicè טַבָּאחִין tabbachin *coci*: Fœmin. טַבָּחוֹת, Chaldaicè טַבָּחָן *coquæ*. 1. Sam. 9. *& dicebat* לַטַּבָּח, Targum לְטַבָּחָא *ad coquum*. 1. Sam. 8. *& filias veſtras tollet in apothecarias*, וּלְטַבָּחוֹת, Targ. וּלְטַבָּחָן *& in coquas*. quæ cibos parant.

Arab. טבח tabch *condimentum*. item, *fornax* in qua coquitur.

טבחה tabcha *coctura*.

מטבוח *coctus, decoctus, decoctum*.

ממטבחה matbâcha *culina, popina*. מטבאח matabich *culina*. קאיד אלמטבחה câid almatbâcha *magiſter culinæ*, archimagyros, magiſter palatij. In aula Turcica מטבחה אמין *matpac emini*.

אנטבאח *decoctio*. טביח tabich *pulmentum*.

טבל. טָבַל, Chaldaicè טְבַל *tinxit, intinxit, merſit, immerſit* tingendi aut abluendi gratia, *demerſit*; ita lavit, ut res non mundetur, ſed tantum attingat humorem vel tota

vel ex parte, *baptizavit*. Levitic. 4. וְטָבַל, Targum וְיִטְבֹּל *& intinget ſacerdos digitum ſuum in ſanguine*. Exod. 12. וּטְבַלְתֶּם, Targum וְתִצְבְּעוּן *& tingetis in ſanguine*. Ruth. 2. וְטָבַלְתְּ, Targum וּמְמשׁי *& intinge buccellam tuam*. Gen. 37. וַיִּטְבְּלוּ, Targum וּטְבַלוּ *& tinxerunt tunicam in ſanguine*. Job. 9. *tunc in foveam* תִּטְבְּלֵנִי, Targum תְּטַמְשִׁנַנִי *demerget me*. Ezech. 23. v. 19. סְרוּחֵי טְבוּלִים *ſuperfluè tinctis in capitibus ſuis*: tiaris tinctis, coloratis. Babylonij geſtabant in capitibus ſuis tiaras coloratas ſeu colore tinctas, & excedentes ſeu præeminentes. Talm. הטביל פתו בחומץ. Niphal. נִטְבַּל, Chaldaicè אִטְּבַל *tinctus, merſus, baptizatus fuit*. Joſ. 3. verſ. 15. נִטְבְּלוּ, Targum טְבִילָא *tincti ſunt in extremitate aquæ*. Chal. 2. Reg. 5. *nonne* אֶרְחַץ, Targ. אֶטְבַּל *lavabo in eis?*

Nom. Rabbin. טבול & טְבִילָה *immerſio, baptiſmus*. Talm. in tractatu repudij dicitur, quod tribus rebus quis recipiatur in fœdus, ſeu cœtum Iſraelis tam Iſraelita quam peregrinus בְּמִילָה וּבִטְבִילָה וּבְקָרְבָּן *circumciſione, baptiſmo & oblatione*. ישראל לא באו לברית אלא בשלשה דברים במילה וטבילה והרצאת הקרבן אף הגרים כיוצא בהם: Baptiſmus autem talis eſt, ut quis in aqua ſedeat ad cervicem uſq;, & ita ſedens diſcat ſeu cognoſcat aliquot Legis præcepta difficilia & facilia. De Jethro Moſis ſocero ſcribunt, נִתְגַּיֵּר בְּמִילָה וּבִטְבִילָה בַּמַּיִם *proſelytus factus eſt per circumciſionem & immerſionem in aqua*. vide מול & קרב.

Talm. טָבַל *edit*: quod buccellæ intinctæ comedantur.

טֶבֶל *fructus non decimatus*.

Chaldaicè טַבְלָא *tabula, aſſer, menſa*; & *inſtrumentum muſicum* ſuper tabula aut aſſere, Hackbrett.

Arab. טבל tâbal *tympanum*: Plur. אטבאל & טבול *tympana*.

טבאל tabbal *tympaniſta*: Pl. טבאלין tabbalin *tympaniſtæ*. Fœm. טבלי & טבאלה *tympanitis, tympaniſtria*.

תטביל tatbil *cenſus*. E

טבע. טָבַע tria ſignificata habet. I. טְבַע, Chaldaicè טְבַע, & literis בם permutatis, טמע *immerſus, infixus, affixus, impreſſus fuit*. Pſal. 69. v. 3. טָבַעְתִּי, Targum טמעת *immerſus ſum in lutum profundum*. Ibidem. *Eripe è luto, & ne* אֶטְבָּעָה, Targum אטמוע *immergar*. Syr. Actor. 20. v. 9. וְטְבַע *& immerſus eſt in ſomnum gravem*. Arab. Coloſſ. 2. v. 14. וטבעה *& affixit illud in cruce*. Alcor. יִטְבַּע אַלְלָהְ עַלֵי קְלוּב אַלְכַּאפְרִין *ſigillavit*. Pual. טֻבַּע: Hophal. הָטְבַּע, Chaldaicè אִטְבַּע *immerſus fuit*. Exod. 15. טֻבְּעוּ, Targum אִטְּבַעוּ *immerſi ſunt in mare*

mare juncoſum. Jer. 38. הטבע, Targ. אשתקעא *immerſi ſunt in lutum pedes mei*. Alc. וְטָבַע עַלֵי קלובהם *& ſigillatum eſt ſuper corda ipſorum*. A

Nom. טַבַּעַת, Arab. טבע tabi *annulus*, cui digitus; & *circulus*, cui vectis immergitur ſeu inſeritur, *ſigillū*, quod fit annulo & anſa: Plur. טַבָּעוֹת, Arab. טואבע tavabi *annuli, circuli, ſigilla, anſæ*. Exod. 26. *erunt conjunctæ ſuper capite ejus ad* טַבַּעַת, Targ. עִזְקְתָא *annulum unum*. Ibidem. *Et dabis* הַטַּבָּעוֹת, Targ. עִזְקָתָא *annulos*. Gen. 41. *auferent Pharao* טַבַּעְתּוֹ, Targ. עִזְקְתֵיהּ *annulum ſuum de manu ſua, dedit illum ſuper manum* Joſeph: idq; in ſignum poteſtatis: ut nomine regis ſignaret quicquid vellet. Eſth. 2. *auferens rex* טַבַּעְתּוֹ, Targ. גושפנקה *annulum ſuum de manu*. Apud Perſas donari annulo à rege, amicitiæ ſignum erat: eo argumento illos in intimam ſodalitatem & vinculum maximi fœderis admittere ſignificantes. Rabb. טַבַּעַת קִדּוּשִׁין *annulus ſponſaliū*, annulus pronubus: quo, ceu arrabone coniugij, fides obligatur, Trawring. Arab. צאחב אלטבע zahb altaba *habens ſigillum*, cancellarius. ¶ Rab. טַבַּעַת, Arab. טביע *anulus, anus ani, podex*. פִּי טַבַּעַת *os annuli*, foramen podicis; pudendum maris & fœminæ, naturalia. C

Rabb. טֶבַע, Arab. טבאע tabi *natura*, cuilibet rei impreſſa, inſita, ingenita, *vis occulta, indoles, diſpoſitio, conſtitutio, complexio corporis*: Pl. טְבָעִים. ארבע טבעים הם חום והקור והלחות והיובש *quatuor naturæ ſunt: caliditas & frigiditas, & humiditas & ſiccitas*. חָכְמַת הַטֶּבַע *ſcientia naturæ*, Phyſica. חכמת הטבעית *idem*. חכמה מה שאחר הטבע *Metaphyſica*. D חכמי הטבע *phyſici*. דרך הטבע *cōplexio*. Ar. בטבע & באלטבע bialtabi *naturaliter*.

Rabb. טִבְעִי, Arab. טביעי tabai *naturalis*: Dual. טביעיאן: Plur. Rab. טִבְעִיִּם, Arabic. טביעיין tabijin, & טביעיה *naturales*. Fœmin. טִבְעִיּוֹת *naturalia*. Arab. אלאמור אלטביעיה *res naturales*. Ꝫ טַבִיעִי *phyſicus*.

Rabb. טְבִיעַת הַיָּם *ſubmerſio maris*: & טְבִיעַת פַּרְעֹה *ſubmerſio Pharaonis*.

Chald. טוֹבְעָנָא *diluvium*, quo omnia fuerunt ſubmerſa. E

מַטְבֵּעַ *ſubmerſio ſolis*, occaſus. Ꝫ טוּמְעִין *occulta*.

II. Rabb. מַטְבֵּעַ *moneta impreſſa*, ſignata.

Verb. Arab. אטבע atba *ſignavit argentum, conſignavit, obſignavit literas*.

מטבע mutba *ſignator*. Ꝫ טבאע *obſignatio*.

III. אטבע atba *formavit, conformavit, ornavit, adornavit, comſit, æquavit, concordavit, pacificavit, reconciliavit*. Paſſ. אנטבע antaba *conformatus, æquatus, concordatus, reconciliatus fuit, ſecutus, conſecutus fuit, conſenſit, convenit*.

מטבוע matbu *formatus, conformatus, conſonans*.

מטבע mutbi *pacificator, mediator*.

טבע taba *forma, reconciliatio, gratia, pacificatio, convenientia, proportio, conventio, pactum, concordantia, tonus, accentus, intercalatio, minutum*. נצף טבע *ſemitonium*. טבע חמסה taba chamiſa *diapente*. טבע מתני taba mutheni *diapaſon*. Ꝫ אנטבאע intiba *ſocietas*. Ꝫ יסתטבע *poſſibile erit, conveniet*. Ꝫ עלם אלטבע *ſcientia tonorum*, Muſica.

טבק. Ar. טבק tabac, & אטבק atbac, & אנטבק antabac *operuit, texit*. Pſalm. 106. ואנטבק *operuit aqua hoſtes ipſorum*. Pſal. 69. *non* יטבק *operiat ſuper me os ſuum*: claudat. Pſalm. 106. ואנטבקת *& operuit ſuper congregationem ipſorum*. Genel. 7. ואטבק *& operuit Deus arcam*: clauſit. B

Nom. טבאק *tectum, contignatio*.

טבקה tabca *operimentum, tegumentum, tunica*: Plur. טבקאת tabcat: Dual. טבקתין *tunicæ*. טבקאת אלערוק אלצוארב *tunicæ venarum pulſatilium*. טבקאת אלערוק אלסואכן *tunicæ venarum quieſcentium*: in Avicen.

אנטבאק *applicatio*: in Euclide.

מטבק & מטבקה *febris ſynochus*: in Avicen.

Ꝫ טבקה *ordo*.

תטביק *applicatio*: Plur. התאבק *applicationes*.

טבק *diſcus*. Ꝫ טאבק *ſartago*: in Avicen.

ינטבק *applicabitur*: in Euclide.

טבר. טַבּוּר, in Biblijs tantum uſitatum: Rabb. טבור, Arab. טנבור tābur, litera נ inſerta pro dageſch, *umbilicus hominis*. Metaphoricè, *locus medius & eminens*, ſicut umbilicus hominis ſuper tergū jacentis in media ventris planicie, tanquā punctum in circulo, eminet. Judic. 9. v. 37. *ecce populus deſcendunt de* טַבּוּר *umbilico terræ*. Targ. תוקפא *robore*: quia in umbilico robur hominis cōſiſtit. Lxx. ἀπὸ ὀμφαλοῦ τῆς γῆς... *de verticib. montiū*. Locus erat medius inter urbes: unde poterat quis in hanc vel illam urbem deflectere. Ezechielis 38. *habitantes ſuper* טַבּוּר *umbilico terræ*. Targ. תוקפא *robore*. Lxx. ἐπὶ τὸν ὀμφαλὸν *ſuper umbilico*: in vertice montium. Eſt terra Iſrael, quæ eſt in medio mundi, ſicut umbilicus eſt in medio corporis. Cic. in Verr. *Qui locus, quod in media eſt inſula ſitus, umbilicus Siciliæ nominatur*.

Propr. טְבֵרְיָה: de hoc in Geograph. מן בירת אלמקדש אלי טבריה חמסון מילא וכדלך מן טבריה. אלי אלרמלה תלת מראחל וטבריה מדינה אלארדן אלכברי קצבתהא:

Arab. Verb. אנטבר *æquatus fuit*. Pſal. 89. *Quis* ינטבר אלה *æquabitur Deo?*

טבר tibar *balux*.

טברן

Digitized by Google

טבת. טבת decimus menſis anni, *december.* עֲשָׂרָה בְּטֵבֵת *decima dies in Tebeth.* Hac Judæi celebrant jejunium, ob initium obſidionis Jeruſalem, factæ à Nabuchdonoſore ob Ezechiæ defectionem. 2. Regum 25.

טגן. Rabbin. טָגַן: Piel טִגֵּן *frixit*, in τηγάνῳ *ſartagine* ſeu patella *pinſuit*. ☧ טִגְנִינָא *ſimila*.

טגר. Syr. טְגַר *moleſtus fuit*. Luc. 3. v. 14. *nemini* תַּטְגְּרוּן *moleſti ſitis*.

Arab. טאגר *dentes molares*.

טהם duo ſignificata habet. I. Syriacè טוּהְמָא *familia, cognatio, proſapia*. Luc. 1. v. 58. καὶ οἱ συγγενεῖς, Syriacè וּבְנֵי טוּהְמָהּ *& cognati ejus*. Luc. 19. v. 12. *Homo quidam* εὐγενής, Syriacè בַּר טוּהְמָא רַבָּא *filius familiæ magnæ*: nobilis.

II. Arab. טהם *manifeſtatus fuit*. Pſal. 80. אַטְהָם *manifeſtare ante Ephraim*.

טֻהְמָה tuhma *arrogantia, præſumtio, auſus, temeritas, ſuſpicio*: Plur. טֻהַם tuhem *ſuſpiciones*.

טהר tria ſignificata habet. I. טָהַר, Chaldaicè טְהַר, Arabicè טהר tahar *mundus* à peccatis, *innocens, purus fuit* à ſordibus. Levit. 11. *& contaminatus erit uſq; ad veſperam*, וְטָהֵר, Targum וְיִדְכֵּי *& mundabitur*. Levit. 13. *& lavabit veſtes ſuas* וְטָהֵר, Targum וְיִדְכֵּי *& mundabitur*. Proverb. 20. *purgavi cor meum*, טָהַרְתִּי *mundus ſum à peccato meo*. 2. Reg. 5. *revertetur caro tua tibi*, וּטְהָר *& mundus eſto*: mundaberis. imperativus pro futuro. Targ. וְאִתְּסֵי *& ſanus eſto*. Sanatio enim erat mundatio à lepra. Arab. Pſalm. 19. ואטהר *& mundabor à delicto*. Piel טִהַר, Arabicè טהר tahar *mundavit, purgavit, ſanctificavit, mundum judicavit, declaravit*. Pſal. 51. *& à peccato meo* טַהֲרֵנִי, Targum דַּכִּינַנִי *munda me*. Levit. 16. לְטַהֵר, Targum לְדַכָּאָה *ad mundandum vos*. Levit. 13. v. 28. וְטִהֲרוֹ *& mundabit eum ſacerdos*: mundum judicabit. Arabicè, Pſalm. 19. טהרני *munda me ab occultis meis*. Geneſ. 2. v. 3. *benedixit Deus diem ſeptimum*, וטהרה *& ſanctificavit eum*. Hiphil. Arabicè, אַטְהַר athar *mundavit*. Alcor. 2. וַאַטְהַרוּא אללה. Hithpael הִטַּהֵר *mundavit ſe*. Geneſ. 35. וְהִטַּהֲרוּ, Targ. וְאִדַּכּוֹ *& mundate vos, & mutate veſtes veſtras*.

Nom. טָהוֹר, Arabicè טאהר tahar, & טאהר tahir *mundus, purus, innocens, ſanctus, ſacer*: Plural. טְהוֹרִים, Arabicè טאהרין tahirin *mundi, ſancti*. Foem. טְהוֹרָה *munda*: Plural. טהורות *mundæ*. Levit. 24. v. 4. *ſuper candelabro* הַטְּהֹרָה *munda*: quod erat aurum purum. ſic, *menſa* הַטָּהוֹר *pura*, ex auro puro. vide ibidem. v. 6.

טֹהַר, Foemin. טָהֳרָה & מִטְהָר, Arabic. טהר, & טהארה, & תַּטְהִיר tathir *munditia, mundatio, purificatio, ſanctificatio, continentia, caſtitas*.

טאהרה tahara *tempus, quo mundæ ſunt mulieres à menſtruo*. ☧ מטהרה *pelvis*.

Chaldaicè טְהַר *meridies*: Dual. טִהְרִין *meridies*: & *dæmones* in meridie nocentes: in צָהַר vide.

II. Arab. טהר tahar *circumcidit*.

מטהר mutahar *circumciſus, recutitus, verpus, Judæus*: Plur. מטהרין mutaharin *circumciſi*.

טהאר tahar *circumciſio, præputium*.

III. Arab. cum ט punctato, טהר dahar *apparuit, viſus, revelatus, manifeſtatus, apertus fuit*: ex Hebræo צָהַר *luxit, ſplenduit*; literis צ'ט permutatis. Pſalm. 18. טהרת *apparuerunt fontes aquarum*. Gen. 1. v. 9. וטהר אליבס *& apparuit ſicca*. Matth. 1. v. 20. טהר לה מלאך אלרב פי אלחלם *apparuit ei angelus Domini in ſomno*. Matth. 6. v. 5. *ut* יטהרוא *appareant hominibus*. Joh. 1. ליטהר *ut manifeſtetur Iſraeli*. Hiphil. אטהר adhar *revelavit, patefecit, monſtravit, demonſtravit, oſtendit, publicavit*. Pſalm. 78. *mirabilium, quæ* אַטְהַר *oſtendit illis*. Pſalm. 49. אַטְהַר *oſtendam ei in pſalterio*. Alcor. 2. תַּטְהַרוּן *oſtendetis*. Precat. יַא מַן אַטְהַר אַלְגַמִיל *ô qui manifeſtat pulcrum*. לִיטְהִרָהָ *ut oſtendat illam*.

Nomen. טאהר & טהיר dahir *apparens, exterior, manifeſtus*: Plur. טָהִרִין daharin *manifeſti*.

טהור dahor *apparitio, manifeſtatio*. בטהור, & באלטהור *manifeſto, palàm, publicè*.

אסתטהאר aſtadhar *prævifio*: in Avicenna.

טהר dâhar *dorſum*, quod apparet, *tergum*, dorſum animalis & libri: per ſynecdochen, *ſcapula, coſta*. Pſalm. 129. ועל טהרי גלרני *& ſuper dorſum meum percuſſerunt me peccatores*. Plur. טהור dohor *dorſa*. עלי טהור אלגמאל *ſuper dorſa camelorum*: in Geograph. טַהַר אַלְאַרְץ *dorſum terræ*, per metaphoram, *ſuperficies*. Geograph. עַלִי טַהַר אַלְאַרְץ *ſuper dorſo terræ*: ſuperficie.

טוב duo ſignificata habet. I. טוֹב, Chaldaicè טַב, &, literis א'ו permutatis, טאב, Arabicè טאב tib *bonus, utilis, jucundus, ſuavis, pulcer, lætus, commodus, aptus, conveniens, idoneus, beatus fuit*, ut omnes ſpecies boni (creatum, increatum, morale, utile, ſuave) complectatur. Num. 24. *quam* טֹבוּ *bona ſunt tabernacula tua, Jacob*. Targum טָבָא *bona eſt terra tua*. Cant. 4. *quam* טֹבוּ *boni ſunt amores tui*

præ vi-

Digitized by Google

pra vino jucundi, ſuaves. Chald. Dan. 6. A *rex valde* טְאֵב *bonus fuit propter ipſum*: hilaris, lætus. Hiphil. הֵטִיב, Syr. אַטְאֵב, Arab. אטיב atib *benefecit, paravit*. 1. Reg. 8. v. 18. הֱטִיבוֹתָ *benefeciſti, quia fuit cum corde tuo*. Targum אַתְקֵנְתָּא *paraſti*. Jerem. 18. הֵטִיבוּ, Targ. אַתְקִנוּ *emendate vias veſtras*. Syr. Luc. 6. דְמַטְאבִין *qui benefaciunt vobis*. Arab. Pſalm. 41. וּיטיב *& beatum faciet in terra*. Piel Syr. טַיֵּב *bonum & aptum reddidit, aptavit, paravit, præparavit*. Matth. 3. טַיִּבוּ *parate viam Domini*. Johan. 14. v. 3. אֲטַיֵּב *parabo vobis locum*. מְטַיַּב *paratus*. Paſſ. אֶתְטַיַּב *paravit ſe, paratus fuit*. Mat. 20. דְאֶתְטַיְּבַת *quibus paratum eſt à patre meo*. 1. Co- B rinth. 14. v. 8. *Quis* נֶתְטַיַּב *parabit ſe ad prælium?*

Nom. טוֹב, Chald. טָב & טָאֵב, Arab. טַיִּב taijb *bonus, utilis, ſuavis, gratus, pulcer, elegans, benignus, beneficus*: Plural. טוֹבִים, Chald. טָבִין, Arab. טַיִּבִין taijbin *boni*. Foem. טוֹבָה, Chald. טָבָא, Arab. טַיִּבָה tajaba *bona*: Plur. טוֹבוֹת, Chald. טָבָן, Arab. טַיִּבָארת taijbat *bona*. Gen. 1. v. ultim. *videbat Deus omne quod fecerat, & erat* טוֹב *bonum valde*. Targum תָּקִין *a-* C *ptum*: commodum. Gen. 2. וְטוֹב, Targ. וְטָב *& bonum in cibum*. 1. Sam. 9. *& non eſt ex filiis Iſrael* טוֹב מִמֶּנּוּ, Targum שַׁפִּיר מִנֵּהּ *pulcrior illo*. Gen. 6. *quod* טֹבֹת, Targ. שַׁפִּירָן *pulcra eſſent*. Exod. 2. v. 2. *& videbat quod eſſet* טוֹב, Targ. טָב *bonus*: pulcer. Gen. 16. *fac illi* הַטּוֹב, Targ. דְתָקִין *quod bonum eſt in oculis*. Lxx. ὡς σοὶ ἀρεστὸν *ut tibi placitum eſt*. Geneſ. 19. *& facite illis* כַּטּוֹב, Targ. כִּדְתָקִין *ſicut bonum eſt in oculis veſtris*. Lxx. καθὰ ἂν ἀρέσκῃ ὑμῖν *ſicut placuerit vobis*. Jerem. 44. *& fuimus* טוֹבִים *boni, &* D *malum non vidimus*: bene nobis fuit: bonũ rerum ſtatũ habuimus. Gen. 24. *& puella erat* טֹבַת מַרְאֶה *bona aſpectu*. Targ. שַׁפִּירָא לְמֶחֱזֵי *pulcra ad videndum*. ¶ Et Foem. abſolutè, *bonum, bonitas*. Pſalm. 16. טוֹבָתִי *bonum meum non ſuper te*: bonum quod ego facio non proderit tibi. Jerem. 12. *cum loquerentur ad te* טֹבוֹת *bona*. Lxx. εἰρηνικὰ *pacifica*. Item Maſc. Num. 10. *quia Dominus locutus eſt* טוֹב *bonum ſuper Iſraelem*. Ibidem. הַטּוֹב הַהוּא *bonum illud*.

Syr. טָב *bene, valde, vehementer, ſæpe*. Mat. 4. *mons* רָם טָב *valde altus*. E

טוּב, Chald. טוּב & טִיב: Foemin. טָבוּת, & טִיבוּת, Syr. טַיְבוּת, Arab. טיב tib *bonum, bonitas, benignitas, beneficentia, beneficium, felicitas*: Plur. Chal. טִיבִין, Syr. טוּבִין, Foem. טָבָן *bona, beneficia*. Eſa. 1. טוּב, Targum טוּבָא *bonum terra comedetis*. Chaldaicè. Geneſ. 21. כַּחֶסֶד, Targum כְּטִיבוּתָא *juxta bonitatem, quam feciſti*.

Syr. טוּבָן *bonus, beatus, felix*.

A טוּבָנָא *beatitudo, felicitas*. טַבְאִירת *bene, feliciter*.

טוּיָבָא *promtitudo, præparatio*.

Chald. טוּבָךְ, Arab. טובאך *beatus tu*. Syr. טוּבֵיכוֹן, Arab. טובאכם *beati vos*. Chald. טוּבָה לְגַבְרָא, Arab. טובי אלרגל *beatus vir*: Pſalm. 1.

Arab. טובה teube *bonitas, indulgentia*.

II. Arab. טאב tib *ſapuit, ſapidus, dulcis, odorus, odoriferus fuit, maturuit*. Piel טיב tajab *maturavit, odoriferũ reddidit, unxit, condivit*. Marc. 14. v. 8. פטיבת גסדי *& unxit corpus meum*. Marc. 16. v. 1. *emerunt* טיבא ליטיבן יסוע *aromata, ut ungerent Jeſum*. Joh. 9. ואטיבה *& un-* B *gam eum*.

Nom. טיב tib *ſapor, maturitas, unguentum, odor, ſuffitus, thuribulum*. בלא טיב bile tib *inſipidus*.

טיב tajab *ſapidus, odorus, odoriferus, dulcis, maturus, comeſtilis, moratus*. טַיִּבַאת *dulcia*.

נהר אלטיב *fluvius*, in cujus litoribus multa naſcuntur aromata.

טיאב tajab *balneator*.

טוֹב *Tob*, nomen viri. Jud. 11. *ex terra* טוֹב C *Tob*. Targum טוּבָא. ſic appellabatur terræ iſtius dominus.

טוה tria ſignificata habet. I. טָוָה, Chald. טְוָא *nevit, filavit*. Exod. 35. *& omnes mulieres* טָווּ, Targ. עָזְלָן *nebant capras*. h. e. caprarũ pilos, ſeu lanã. Ibidẽ *& omnes mulieres ſapientes corde* טָווּ, Targ. עָזְלָא *nebant, & afferebant* מַטְוֶה, Targ. כַּד עֲזִיל *netũ*. Inde dicunt Hebræi, אין חכמה לאשה אלא בפלך *non eſt ſapientia mulieri, niſi in colo*. Item, *non decet mulierem alia ſapientia, quam ut neat, curet rem familiarem* (ne- D ceſſaria familiæ) *& honoret maritum*.

Nom. מַטְוֶה *netum*.

Rabb. טְוִיָה *filatio*.

Chald. טוית, & טְוִיאָה, & מְטְוִיאַת *aranea*: à nendo. Job. 8. *domus* עַכָּבִישׁ, Targ. מְטְוִיאָתָה *aranea*.

II. Chaldaicè & Syriacè טְוָה *aſſavit*. 1. Sam. 2. לִצְלוֹת, Targum לְמִטְוֵי *ad aſſandum ſacerdotibus*.

Nom. טְוֵי *aſſatus*. Exod. 12. *& comedent carnem in nocte illa* צְלִי אֵשׁ, Targum טְוֵי נוּר *aſſatam igne*. Eſa. 44. יִצְלֶה צָלִי, Targum טְוָה טְוֵי E *aſſavit aſſatum*. Syr. Luc. 24. *de piſce* דְמִטְוִיָא *aſſato*.

III. Arab. טוי tavi: Hiphil. אטוי atvi *plicavit, complicavit, replicavit, duplicavit, geminavit*. אטוי תלת מראר atvi thalath mirar *triplicavit*. Pſal. 102. *ſicut veſtem* תטוירם *complicabis eos*. Luc. 4. חבם טוי אלספר *deinde plicuit librum*.

Nom. טי tai: Foem. טיה taia *plicatio, replicatio, geminatio, plica veſtis*: Plur. טיאת taiat *plica*.

מטוי

A ממוי mutui *plicatus, complicatus, geminatus, duplus, duplicatus.* בלא ממוי *non duplus, ſimplex.* באלממוי bialmutui *pœna dupli.*

טוח. טוח & טח *livit, oblivit, operuit, obduxit* parietem cemento vel luto inter lapides extrinſecus, aut totum parietem, *cruſtavit, incruſtavit, inunxit, complanavit, conjunxit.* Levit. 14. *& pulverem alium accipiet* וטח, Targum וישוע *& oblinet domum.* Niph. נטוח *oblitus, obductus fuit.* Levit. 14. ואחרי הטוח, Targ. ובתר דאתשע *& poſtquam oblita fuerit.*

Nom. טיח *litura, incruſtatura.*

B טחות *renes*, obliti, obducti & operti adipe. Job. 38. v. 36. *quis poſuit* בטחות, Targum בכליין *in renibus ſapientiam?* Lxx. γυναιξὶν ὑφάσματος *mulieribus texturæ.* acceperunt pro טוה *nevit*: ob literarum ה ח ſimilitudinem. Pſalm. 51. *ecce veritatem dilexiſti* בטחות, Targ. בכלין *in renibus.*

טוט Inde טיט *lutum, limus, cœnum.* Eſa. 41. *& ſicut figulus calcabit* טיט *lutum.* Jerem. 38. *& in lacu non erat aqua, ſed* טיט *lutum, & immerſus fuit Jeremias* בטיט *in lutum.* Pſalm. 18. כטיט *ſicut lutum platearum comminuam eos.* Pſalm. 69. v. 15. *libera me* מטיט *ex luto.* Targum מן גלותא דמתילא לטינא *ex captivitate, quæ ſimilis eſt luto.* Habac. 2. v. 6. *& aggravat ſuper ipſum* עב-טיט *denſitatem luti*: ſeu *denſum lutum*: aurum & argentum, quod ex terra eruitur. Targ. תקוף חובין *robur peccatorum.*

Rabb. מים טיטיים *aquæ cœnoſæ.*

Verb. טיט *facere puncta*, ne quis ſcribere valeat.

טיומא *abſconditum.*

D **טוך.** Syr. טך *forſan, fortaſſis,* τάχα.

טול duo ſignificata habet. I. Inde נטול *motus, jactatus, abjectus, projectus, translatus fuit.* Eſa. 40. *ecce inſulæ, ſicut pulvis* (qui) יטול *jactabitur.* Targum דפרח *qui volat.* Piel טלטל, Chald. טלטל & טיל, Arabicè טאול taval *jactavit, jactatus fuit, projecit, vibravit, diſperſit.* abſolutè, *ambulavit, inceſſit.* Eſa. 22. *ecce Dominus* מטלטלך טלטלה *projicit te projectione* (ô) *vir, qui videris tibi* גבור *fortis.* Chaldaicè. Jud. 5. בצעדה, Targum במיטלתא *cum incederes* (ambulares) *in deſerto*: abſolutè. Hiphil. הטיל, Chaldaicè אטיל *projecit.* 1. Sam. 18. ויטל, Targum ואריםּ *& abjecit Saul haſtam.* Ezech. 32. *ſuper faciem agri* אטילך *projiciam te.* Targ. ארמי נבלך *projiciam cadaver tuum.* Jon. 1. *& Dominus* הטיל, Targum ארים *projecit ventum magnum in mare.* Ibidem. ויטילו, Targum ורמו *& projiciebant vaſa, quæ erant in navi, in mare.* Ibidem. *tollite me* והטילני *& projicite me in mare.* Ibid. *& acceperunt Jonam,* ויטלהו *& projecerunt eum in mare.* Hophal. הוטל *projectus fuit.* Proverb. 16. *in ſinum* יוטל *projicietur ſors.* Job. 44. *etiam ad aſpectus ejus* יטל *projicietur.*

Nom. Rab. טיול *ambulatio, inceſſus*: Plur. טיולים *motus.*

טלטול *motio, vagatio.*

מטלטל *mobilis, vagus*: Plur. מטלטלים *bona mobilia.*

טייל *obambulator, otioſus*: Plur. טיילין *deambulatores, otioſi.*

II. Arabicè טול tul, & טאל til *longus, prolongatus, extenſus, dilatatus, protractus fuit.* Pſalm. 120. *incolatus meus* טאלת *prolongatus eſt.* Eph. 6. v. 2. ותטול חיאתך *& prolongetur vita tua.* Mat. *& poſtquam* טאלת *longum factum eſt*: crevit. Piel טאול taval: Hiphil. אטאל atil *prolongavit, extendit, diſtulit, procraſtinavit, dilatavit.* Pſalm. 129. ואטאלוא *& prolongârunt iniquitatem.* Pſal. 37. ויתטאול *& procerus erit ut cedrus.* Matth. 23. יטולון *dilatant fimbrias.*

Nom. טאל til, & טויל tavil *longus.*

תטויל tatvil *prolongatio, extenſio, dilatatio, gloſſa, ſcholium, interpretatio, prolixitas.* בתטויל bitavil *prolixè.* מן עיר תטויל *ſine prolixitate.*

C טויל אלאנאה *longanimis.* טול *longitudo.*

מטול mutavil *prolixus.*

מטולה mutâvila *dilatatio, prolixitas.*

Deinde, טאול tevel *conjecit, opinatus fuit, divinavit per ſomnia.*

טום. Chaldaic. טום: Piel טמטם, idem quod אטם, *clauſit, occluſit, præcluſit, obturavit, obſtruxit.* Geneſ. 26. ויסתמום, Targum וטמונון *& obſtruxerant eos Philiſtæi.* Ibidem. *& omnes puteos, quos foderant ſervi patris ejus, in diebus Abraham patris ejus* סתמום, Targum טמונון *obſtruxerant eos Philiſtæi.* 2. Reg. 3. v. 20. *& omnem agrum bonum* תכאבו *contriſtabitis lapidibus.* Targum תטומון *obſtruetis*: obruetis. Jud. 4. ויסגר, Targum וטמטם *& occluſit adeps.* Eſa. 32. *& non* תשעינה, Targum יטמטמן *occludentur oculi videntium.* Pſal. 58. אוטם, Targum מטמטם *obturans aures ſuas, ne audiat.*

Rabbin. טמטום *cujus pudendum eſt obturatum, ita ut ſignum ſexus non appareat.*

E **טון** duo ſignificata habet. I. Inde Chaldaicè טין, Foem. טינא, Arabicè טין tin. Foemin. טינה tîna *lutum, argilla, limus, terra, cœnum.* Exod. 1. בחמר, Targum בטינא *in luto & lateribus.* Eſa. 57. *ſpuma* וטיט, Targum וטין *& lutum.* Dan. 2. v. 41. *ſicut teſta* טינא *luti.* Arabicè טין מכתום tin machtum *lutum ſigillatum*, terra ſigillata, terra Lemnia, quæ nunc Turcici ſigilli fide munita oſtenditur. Mat. thim machtum, terimachtim. טין אלמאכול tin almacul *lutum quod comeditur.* טין אלכרם tin alcarm *terra ampelitis.* Matth. Thin al-

Digitized by Google

Thin alcharin. טין קימוליא *terra Cimolia*, à Cimolo inſula, qua fullones in eluendis pannis utuntur. טין חמאה tin hama; Mat. teri hanem *terra Pnigitis*. nigra creta.

Verb. Arab. טין *lutavit*. מטין במין *lutatus luto*: in Avic.

טין *columna*: in Geographia.

II. Chal. טין in טען habes. ܛܢ טון *æmulatus fuit*, in טנן quære.

טוס Chal. טוס *volavit*, & טס *lamina*, in טוש invenies. ܛܘܤ טוס *pavo*.

טוע duo ſignificata habet. I. Arab. טוע & טאע ti: Hiphil. אטאע ati *obedivit, obtemperavit, auſcultavit, ſubditus, ſubjectus fuit, ſedem habuit*. Pſalm. 81. *ſi* אטעתני *obediveris mihi*. Pſal. 18. אטאעני *obedivit mihi*. Marci 4. v. 40. אלדי אלריח ואלבחר יטיעאנה *cui ventus & mare obediunt*: duale. Rom. 8. ואטעתם *& obediſtis in corde veſtro*. תטיעה *obediet ei*. Alcor. 4. מן יטע אלרסול פקד אטאע אללה *Alcor.* אטיעוא אללה ורסולה *Obedite Deo & legato ejus*. Alcor. ואן אטעתמוהם *& ſi aſſenſeritis illis*.

Nom. טאעה tia *obedientia, obſequium*.

מטאע muti *obediens, ſubditus, ſubjectus*.

טע ta *regio, territorium, ditio, provincia, juriſdictio*.

II. אסתטע aſtati *potuit, poſſibile fuit*. Matth. 9. v. 28. ולא יסתטיעאן יקתל אלנפס *& non poteſt occidere animam*. Gen. 13. *ſi quis* אסתטאע *poteterit numerare pulverem*. Pſal. 18. *nec* יסתטיעון *poterunt ſtare*. 1. Cor. 2. v. 14. יסתטיע *fieri poteſt*. ܛܥ מסתטאע *poſſibilis*.

טוף duo ſignificata habet. I. Chal. טוף & טף: Piel טיף & טפטף idem quod נטף *ſtillavit, diſtillavit, fluxit, redundavit*. Job. 38. *quis* פלג *diviſit inundationi aquæductum?* Targ. טיף *deſtillavit*.

Nom. מטפטף *ſtillans*. ܛܦ טפטוף *ſtillatio*.

Rab. הטיף *deſtillavit*. ܛܦ תנופה *deſtillatio*. כלי תנופה *inſtrumentum deſtillationis*: Alembicū.

הטפת השתן *deſtillatio urinæ*, urinæ ſtillicidium, ſtranguria.

טיף: Foem. טפה, Chald. טפא *ſtilla, gutta*. Rabb. *ſperma*: Plur. טפים, Chald. טפין & טיופין *ſtillæ, gutta*.

טיף *ſtillicidium, rivus*: Plur. טיפין *rivi*.

טופן, Syr. טופן, Arab. טופאן tufan *diluvium generale*. Talmud. אטיפי *pori, meati*.

II. Arab. טוף tuf, & טאף *circuivit, peragravit, obivit, circumdedit*. Luc. 9. יטיפון *circuibant per omne caſtellum*. Pſalm. 27. טפת *circuivi & ſacrificavi*. Mat. 23. v. 15. לאנכם תטופון אלבר ואלבחר *ut vos circumeatis deſertum & mare*. Mat. 4. v. 22. טאף *circuibat tota Galilæa*. Act. 17. v. 1. *Petrus* יטוף *peragrabat ſingula loca*.

טואף *circuitores*: in Geogr.

טאיפה *ſecta*. Alc. 3. טאיפתאן *ſectarius*.

טוק. Arab. טוק tuc, & טאק tic *potuit*. Pſal. 147. *quis* יטיק *poterit ſtare*? Pſalm. 129. *non* יטיקוא *poterunt*. Joh. 6. v. 60. מן יטיק אסמאעהא *quis poterit audire illam?* Joh. 8. v. 21. אנכם לא תטיקון למגי אלי *quod vos non poteritis venire ad me*. Hiphil. אטיק ataiac *potentem reddidit, roboravit, fortificavit*. Alcor. 2. אלדין יטיקונה.

Nom. טאקה tâca *potentia, facultas, virtus, vigor*: item, *feneſtra*.

טאקין *replicationes*: in Avicen.

טור tria ſignificata habet. I. טור *ordo, ſeries*: Pl. טורים, Chal. טורין *ordines*. Ezech. 46. v. penult. וטור, Targum ונדבך *& ordo circumquaq; paries ex lapidibus ordine poſitis conſtans*. Exod. 28. *& quatuor* טורים, Targum סדרין *ordines*. Inde ארבע טורים *Quatuor ordines*: nomen libri.

טירה, Chal. טירא *ædes, palatium* lapidibus æqualiter ordinatis extructum. Syr. *habitatio, ſtabulum*: Pl. טירות, Chald. טירין *atria*.

Rabb. טיר *oppidum, urbs, palatium*.

Chald. יטור *columna*: Plur. יטורין *columnæ*.

II. Chald. טור, Arab. טור taur *mons, petra*. Ex Hebræo צור *petra*: literis צ ט permutatis. Plur. טורין, Arab. אטואר atvar *montes*. Exod. 8. הר, Targum טורא *mons Sinai*. Gen. 8. *vertices* ההרים, Targum טוריא *montium*.

III. Arab. טור tur, & טאר tir *volavit*. Pſal. 18. וטאר *& volavit ſuper pennis ventorum*. Pſalm. 55. אטיר *volabo & requieſcam*. Geneſ. 1. v. 19. וטירא יטיר עלי אלארץ *& avis volitet ſuper terra*.

Nom. טר tar, & טיר taijr *avis*: Plur. טיור & טאיר tair *aves*.

טירה taîra *volatus*.

Inde Verb. Chald. טיר, Arab. טיר tajar: Paſſ. Chaldaic. אטיר, Arab. אטיר atajar, & אסתטיר aſtajar *auguratus fuit, augurium exercuit*, ex volatu & garritu avium prædixit aliquid. Cap. Jonas: חטירנא.

Nom. Chald. טיר, Arab. מטיר mutâir *augur, auſpex*.

טירה tîra, & אסתטיאר iſtitiar *augurium, auguratio, auſpicium*.

טיארה tiâra *curioſitas, arrogantia*.

טורי turi *curioſus, arrogans*.

Geogr. גבל אלטור *mons Sinai*.

Chald. מטיר *augurium, & horologium* monſtrans horarum ordinem.

Item טיר tajar *ſpaciatus, exſpaciatus fuit, deambulavit*.

טוש. Chald. & Syr. טש, Arab. טאש tiſch *miſcuit, infecit, illevit, illinivit, oblevit*. Syr. Joh. 9. v. 6. וטש *& illevit oculis cæci*. Piel טוש & מטשש: Hiphil. אטיש *polluit, commaculavit, violavit, profanavit*. Job. 16. *facies mea* חמרמרו, Targum

Digitized by Google

A Targum מִטַּשְׁטְשִׁין *maculata ſunt præ fletu.* Pſ. 31. v. 20. אֲשֶׁר צָפַנְתָּ, Targum רְאַטְּישְׁתָּ *quam abſcondiſti timentibus te.* PAIL. אִתְטוֹשׁ אִתְחֲטוֹשׁ & *pollutus fuit.* Joh. 18. v. 28. *ne* נִתְטַוְּשׁוּן *polluerentur.*

NOM. Chald. טִשְׁטוּשׁ *macula, litura, cœnum, lutum,* quo aliquid oblinitur.

Arab. טישה taîſcha *mixtio.* ܐ מְטִישָׁה matiſcha *mixtura.*

Item Arab. טאש tiſch *nutavit, titubavit, vacillavit.*

טוש. טוּשׁ, Chald. טוּס & טַס, literis ס ש permutatis, *volavit:* ſemel: Job. 9. v. 26. *ſicut aquila*
B יָטוּשׂ, Targ. רָטֵיס *quæ volat ſuper cibum.* Chald. Habacuc. 1. *volabunt ſicut aquila* חָשׁ *feſtinans ad edendum.* Targum רטאס *quæ volat.* Eſa. 31. *ſicut aves* עָפוֹת *volantes.* Targ. *ſicut avis* רָטְאָס *quæ volat.*

NOM. Chald. טַיִס *avis.*

טַס *bractea, lamina* volatilis aut mobilis: PLur. טַסִּין *laminæ.*

טוּס, Arab. טוּס tâus *pavo:* PLur. טָוָסִין, Arab. אַטְוָאס atvas, & טַוָאוִיס tavavis *pavones.*

C **טות** Chald. & Arab. טְוָת *jejunavit.* Dan. 6. *& pernoctabat* טְוָת *jejunus:* incœnatus.

טחח טְרַח & טַח, idem quod טוּחַ, *livit, oblivit, obduxit.* Eſa. 44. v. 18. *quia* טַח *oblivit, ne videant, oculos ipſorum.* Targ. מְטַמְטְמָן *obturati ſunt.*

טחב. Rabb. טָחַב *humectavit, refrigeravit.* ܐ טחב *frigus.*

טחה Inde מְטַחֲוֵה, tertia radicis (ה) geminatur, & priori loco in י mutatur, *jaculans:* PLur. מְטַחֲוִים *jactus, ejaculationes, jaculantes.*
D Gen. 21. *& abiens ſedit illi è regione elongando* הַרְחֵק *כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת quaſi jactus arcus.* Targ. כְּמֵינַד בְּקַשְׁתָּא *quaſi tractum in arcu.* Eſt מִיל *milliare;* tres mille cubiti. Eſt autem participium Piel, aut Nomen.

טוחט. Rabb. טוחט *taxus.*

טחל. Rabb. טְחוֹל, Syr. טְחָל, Arab. טחאל tahal *ſplen, lien:* PLur. Chal. טְחוֹלִין *ſplenes.* אלטחאל פירושו מן עכר אלדם *ſplen, eſt in eo de fæce ſanguinis:* in Avicen.
E מטחול mathul *ſpleneticus.* מריץ בטחאל marîd betahal *ægrotus in ſplene.*

טחיל tahil *fuſcus, niger.* ܐ טִיחְלָא *globus, congeries.*

טחן טְחַן, Chald. & Syr. טחן, Arab. טַחַן tahân *friavit, trivit, contrivit, contudit, comminuit* frumentum, farinam, aut colorum materiam, *molit.* Exod. 32. וַיִּטְחַן, Targum וּשְׁף *& contudit* (trivit) *in pulverem.* lima ſc. quia aurum non comburitur. Primò igitur igne vitulum conflavit, ut forma ejus periret; poſtea lima contudit in minimas partes, quas ſparſit ſuper aquam, & hac potavit filios Iſrael. Jud. 17. *& erat* טוחן *molens in domo vinctorum.* Targ. טָחֵן רֵיחַיָא *molens molam.* (Mos erat apud antiquos, ut captivi in carceribus compellerentur ad laborem, ne ocioſi panem comederent.) Erant illis tẽporibus iſtis in locis molæ in carceribus, ut captivi molerent indeq; viverent. Eſa. 47. *accipe molam* וְטַחֲנִי *& mole farinam.* Thren. 4. *& juvenes* טְחוֹן *molere tulerunt:* ad molendum abripuerunt. pro לִטְחוֹן, per ellipſin literæ ל. Hieron. *adoleſcentibus impudicè abuſi ſunt.* accepit ea ſignificatione, qua, Job. 31. v. 10. Servi & ancillæ molebant etiam apud Græcos & Latinos. Eſa. 3. v. 16. *& facies pauperum* תִּטְחָנוּ *contunditis.* LXX. καταισχύνετε *pudore afficitis.* Job. 31. v. 10. תִּטְחַן לְאַחֵר *molat alteri uxor mea.* Targum תִּשְׁמֵשׁ עִם אָחֳרָן *concumbat cum altero.* μύλλω Græcis quoq; eſt *molo* & *coëo.* Actus enim venereus quandam molendi ſpeciẽ habet. *Alienas permolere uxores*, dixit Horatius, Serm. 1. Satyr. 2. & μύλλει, Theocrit. Idyll. δ. μύλλω *molo* & *coëo.* LXX. ἀρέσαι *placeat.* Syr. Luc. 17. v. 35. *& duæ erunt* טחנן *molentes.* Arab. Matth. 21. ומן סקט עליה יטחנה *& ſuper quem ceciderit, conteret* (comminuet) *eum.* Matth. 24. *duæ in mola* תטחנאן *molent.* Geograph. מדינה באב מרינתאן בינהמא נהר כביר ועליה פי דאחל אלמדינה ארחא כבירה תטחן בהא אלחנטא בלא תמן:

NOM. טוֹחֵן, Chal. טָחֵן, Arab. טָאחִן tachin *molitor.* Eccl. 12. v. 3. *ocioſa erunt* הַטּוֹחֲנוֹת *molitrices.* Targ. כַּבֵּי פּוּמָךְ *dentes oris tui:* dentes molares.

טְחוֹן & טַחֲנָה, Arabic. טַחָאנַה tahâna, & מַטְחָנָה mathâna *mola truſatilis, piſtrinum:* itẽ *dens molaris:* item, *trapes*, mola olearia. Eccl. 12: *in humilitate vocis* הַטַּחֲנָה *molæ:* eſt טְחִינַת הָרֵחַיִם *molitio molarum:* lapidum molarium, metæ & catilli. R. D. קול טחנת השנים *vocis molitionis dentium.* PLur. Arab. טואחין tavahin, & מטאחין matâhin *molæ.*

מטחן mutahan *contuſus, toſtus, frixus.* ܐ מטחנאה *frixa:* in Avicen.

Rabb. טחינה *molendi actus.*

טחף. Rabb. טָחַף *denigratus fuit.* ܐ טְחוּפָא *nigrum.*

טחר. Inde טְחֹרִים, Chald. טְחוֹרִין morbus interiorum *teneſmus*, aut *hæmorrhoides, ani procidentia.* uſurpatur & legitur in margine Bibliorum, ubi in textu עֳפָלִים ſcribitur. Deut. 28. v. 27. *percutiet te Dominus ulcere Ægypti:* וּבַעֳפָלִים in margine, וּבַטְּחֹרִים, ſicut & Targ. habet וּבְטְחוֹרִין *& hæmorrhoidib.* Sic etiã, 1. Sam. 5. v. 6, & 9, & 12. Et hanc expoſitionem confirmat, Pſ. 78. *& percuſ-*

 ſit

ſit inimicos ejus אָחוֹר *retro.* Targum בטחוֹרַיָּא A בְּאַחוֹרֵיהוֹן *hæmorrhoidibus in poſterioribus eorũ.* ¶ Per ſynecdochen, *poſteriora* ſeu *anus*, cui talis morbus evenire ſolet: *anus procidens.* 1. Sam. 6. v. 11. *& imagines* טחוריהם *anorum ipſorum.* Ibid. v. 17. *iſti ſunt* טחורי הַזָּהָב *ani aurei, quos reddiderunt Philiſthæi.* Rabbinicè חלי הטחורים *hæmorrhoides.*

Verb. Rabb. טָחַר *preſſit, compreſſit.*

טחש Rabb. טחש *taxus.*

טטף Inde טֹטָפוֹת, Chald. טוֹטְפָן *appendices, ornamenta*; dicuntur duæ laminæ ſeu membranulæ corio incluſæ: quarum una alli- B gatur fronti, ut caput, ubi motus cerebri ſentitur in infantibus, ab una aure ad alteram ambiat; altera manui ſiniſtræ, è regione cerebri & cordis, quæ ſunt cogitationis ſedes. In his autem minutiſſimis characteribus deſcribitur egreſſio ex Ægypto, quatuor ſententiis, ſectionibus ſeu lectionibus comprehenſa. Prima eſt, קַדֶּשׁ לִי כָל בְּכוֹר *ſanctifica mihi omne primogenitum,* &c. Exod. 13. Secunda, וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ *& erit* C *cum introducet te Deus* &c. ibidem. Tertia, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל *audi Iſrael* &c. Deut. 6. Quarta, וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ *& erit ſi audiẽdo audiveris.* Deuter. 11. de quibus omnibus in contextu dicitur: *& ligabis illa in ſignum ſuper manum tuã, & erunt in monimentum inter oculos tuos, quod per fortitudinem manus eduxerit nos Dominus ex Ægypto.* Videntur autẽ טֹטָפוֹת dici à טָפַף *inceſſit*: idq; quod geſtentur: vel per contrarium, quod loco non moveantur; ſicut כּוֹכָב *ſtella*, à כָּבָה *extinctus fuit.* Unde & Lxx. D ἀσάλευτα *immobilia, inconcuſſa*, reddiderunt. Chaldæi & Rabbini in ſuis ſcriptis vocãt תְּפִלִּין *orationes*: quod eas oraturi applicent ſeu alligent: & unam תפלין של ראש *orationes capitis*, alterã תפלין של יד *orationes manus* vocant. Deut. 6. *& erunt* לְטֹטָפוֹת, Targ. לִתְפִלִּין *in tephillin* ſeu *in orationes inter oculos tuos.* Lxx. ἀσάλευτα *immobilia.* Eſther. 8. Targum וּלְעֵילָא מִכְּלִילָא טוֹטְפָן *& ſuper corona appendices.* Cant. 8. אֲנָא קָטְרָא תפלין בְּיַד שְׂמָאלִי וּבְרֵאשִׁי, E Targum; *ego ligo tephillin in manu ſiniſtra mea, & in capite meo.* Hoc ritu poſtea ſunt abuſi Judæi, ſicut qui initium Evangelij Johannis, in membranula deſcriptum, de collo ſuſpendunt: quod damnavit Antiochena ſynodus. In Novo Teſtamento vocantur φυλακτήρια, q. *conſervatoria* Legis, quod ſummam Legis comprehendant. ſicut & Chriſtus dicit, Moſen & Prophetas pendere ex illo; *Diliges Dominum Deum tuum* &c. Matth. 23. *dilatant φυλακτήρια ſua*, Syr. תְּפִלֵּיהוֹן.

Rabb. טוֹטֶפֶת, Chald. טוֹטַפְתָּא *armilla*, ornamentũ brachij. 2. Sã. 1. v. 10. וְאֶצְעָדָה, Targ. וְטוֹטַפְתָּא *& armillam.* Ezech. 24. פְּאֵרְךָ, Targ. טוֹטַפְתָּךְ *ornatum tuum liga ſuper te.*

טכן. Syr. טַכֵּן *aſtutè egit, circumvenit.* Hithpael אִתְטַכַּן *idem.*

טֶכֶן *aſtutia, calliditas*; à Græco τέχνη *ars.*

טכס. Syr. טַכֵּס *ordinavit.*

טַכְסָא, & טַכְסִים, & מְטַכְּסוּת, Græcum τάξις *ordo, mos, conſuetudo.*

מְטַכְּס μέταξα *ſericum*: item, *palatium*: Plur. מְטַכְּסִין *ſerica.*

טלל טְלַל, Chald. טְלַל, Arab. cum ט punctato, טלל dalal *texit, obtexit, operuit, cinxit, obumbravit.* Piel טַלֵּל, Chald. טַלֵּל & טַלְטֵל *idem.* Nehem. 3. *ipſe ædificabit eam*, וִיטַלְּלֶנּוּ *& operiet eam*: ponet ſuper eam tabulatũ. Chaldaic. Job. 3. וַיָּסֶךְ, Targ. וּטַלֵּל *& texit Deus pro eo.* 1. Reg. 6. וַיִּסְפֹּן, Targ. וּטַלֵּל *& operuit domum*: tabulavit. Arab. Pſalm. 80. טלל *operuit montes* טלהא *umbra ejus.* Pſal. 91. *pennis ſuis* יטללך *operiet te.* Luc. 2. *virtus altiſſimi* תטללך *obumbrabit tibi.* Mat. 17. v. 5. סחאבה נירה טללתהם *nubes lucida obumbravit eos.* Alcor. 2. טַלַּלְנָא עַלֵיכֻּם אַלְעַמָאם *operuimus ſuper nos nubem.* Ad צָלַל omnia referri poſſunt. Hiph. Chal. & Syr. אַטֵּל & אַטְלֵל, Arab. אטל atall *operuit*: abſolutè. Chal. Exod. 40. וַיָּסֶךְ, Targ. וְאַטֵּל *& operuit ſuper arcam teſtimonij.* Dan. 4. *ſub ipſa* תַּטְלֵל *umbrã captabit omnis beſtia.* Syr. Luc. 9. v. 34. וְאַטְלַת *& operuit omnes.* Arab. Pſalm. 55. *timor mortis* אטללני *operuit me.* Hithpael. Arab. אסתטל aſtadall *umbrã captavit, habitavit.* Matth. 13. v. 32. יסתטל תחת אעצאנהא *umbram captabat ſub ramis ejus.*

Nom. טַל, Arab. טל tall *ros*, terram operiens, humectans & fœcundans. 2. Sam. 1. v. 21. *montes Gilboa non* טַל *ros, nec pluvia ſuper vos.* Mich. 5. כְּטַל *ſicut ros à Domino*: ros non ab homine, ſed Deo expectatur: ita Iſrael à ſolo Deo ſalutem expectat. ¶ Inſtabilitas: Hoſ. 13. וְכַטַּל *& ſicut ros manè abiens*: qui manè calore Solis citò abſumitur. ¶ Copia, multitudo: 2. Sam. 17. v. 12. *& irruemus ſuper eos, ſicut cadit* הַטַּל *ros ſuper terram*: operiens totam terram. Eſa. 26. v. 19. *quia* טַל *ros herbarum* טַלְּךָ *ros tuus*: ſicut rore humectantur & recreantur herbæ, ita tu Deus vivificabis mortuos.

Chaldaicè טלל & טול, Arab. טלאל & טַל dell, cõvenit cum צֵל, literis צ ט permutatis, *umbra, obumbratio.* 1. Reg. 9. צֵל, Targum טוּלָא *umbra montium.* Arabicè טַל אשמס dell aſchems *umbra ſolis*: ſciathericum horologium.

Chald.

Digitized by Google

Chald. מְטַלַּל & טְלַל, Syriacè מַטְלָא: Fœmin. מְטַלְּלָא, & מְטַלָּא, & טְלָלָא, Arab. מְטַל medel; Fœm. מְטַלָּה medêla *tectum, velum, umbraculum, tugurium, tabernaculum, nidus*: Plur. מְטַלִּין: Fœmin. מְטַלָּן, Arabicè מְטַלְּאת medellet *umbracula, tuguria, tabernacula*. Syriac. Matth. 8. *ut intres ſub* מְטַלְלִי *tectum meum*. עַאדָא דְמַטַּלָּא *feſtũ tabernaculorũ*, dicitur Syris feſtũ transfigurationis in Tabor: Arab. עִיד מְטַאל *feſtum tabernaculorum*. מְטַלַּל ع. mudallal *umbroſus*. A

טְלָה dulla *infundibulum*: Plur. טְלוּל dulul *infundibula*.

Syr. טְלָנִיתָא *adumbratio*: Plural. טְלָלִין *umbræ, larvæ, ſpectra nocturna, manes*. טְלוּלְיָא ع. *ornamenta narium, circuli*. B

טלא. Inde טָלוּא *maculoſus*, maculis obductus, reſperſus: Plural. טְלָאִים *maculoſi*. Foemin. טְלָאוֹת *maculoſa*. Geneſ. 30. v. 1. *omnis grex punctatus* וְטָלוּא, Targum וּרְקִיע & *maculoſus*: habens maculas latas, nigras & albas: *pecus* cujus vellus eſt majuſculis notis varium, ſleckicht. Piel מְטֻלָּאוֹת *ex variis coloribus facta*: ex alijs atq; alijs fruſtis ſeu pittacijs conſutus compactusq;. Joſ. 9. *& calciamenta antiqua* וּמְטֻלָּאוֹת, Targum וּמְרַקְעִין *& ex varijs coloribus facta, in pedibus eorum*: geflickte/aſſuta, ex veteramentis conſuta. Alia in טְלָה invenies. C

טלב. Arabicè טָלַב talâb, & טְאלַב *quæſivit, exquiſivit, requiſivit, poſtulavit, popoſcit, exegit, petijt, appetijt, rogavit, oravit, poſtulatus fuit, ſuaſit*. אתטלבן *an quæretis?* Pſalm. 34. טָלַבְתּ *exquiſivi Dominum*. Pſalm. 27. *faciem tuam* אַטְלֻב *exquiram*. Matth. 2. v. 20. אלדין יַטְלבון נפס אלצבי *qui quærebant animam pueri*. Matthæi 6. v. 33. אֻטְלבוּא אולא מלכות אללה *quærite primùm regnum Dei* ועדלה *& juſtitiam ejus*.

Nom. טַאלֵב talib *ſtudioſus, diligens, diſcipulus, ſcholaris, collegialis*.

טַלָּאב tallab *petulans*.

טַלְב talb, & טַלְבָּה tâlba *petitio, oratio, exhortatio, ſuaſio*. בְּטַלַב *orando*. פי טלב *poſt*. ع. מַטְלוּבַאת *petitiones, petita*.

Propr. עַבְד אַלְמֻטַלִּב *Abd almutalib*, qui genuit עַבְד אַללָה *Abdalla*, & אַבוּ טַאלֵב *Abudalib*: Abdalla genuit מחמד *Muhammedem*: Muhammed genuit פַטְמָא *Fatima* filiam, quam duxit Hali. Abutalib genuit Hali. Hali genuit חַסַן *Haſan*, & חֻסֵין *Huſin*. E

טלה tria ſignificata habet. I. טְלֵה, Chald. טְלָא & טַלְי *agnus anniculus*, plærunq; טָלוּא *maculoſus*: Plur. טְלָאִים, Chald. טַלְאִין *agni*. Eſa. 65. *lupus* וְטָלֶה *& agnus paſcent ſimul*. 1. Sam. 7. *& accepit Samuel* טְלֵה חָלָב, Targ. אִמְּרָא *agnum lactis unum*: adhuc lactentem. Eſa. 40. *& in brachio ſuo colliget* טְלָאִים, Targ. אִמְּרִין *agnos*. 1. Sam. 15. v. 4. *& recenſuit eos* בַּטְּלָאִים *in Telaim*: nomen loci. Targ. באמרי פסחיא *in agnis paſchatum*: accepit appellativè. Quaſi ex numero agnorum paſchalium ſummam populi collegerit. Cum enim numerare populum eſſet prohibitum, juſſit ſingulos afferre agnum, quòd tempus paſchatis eſſet, & agnos numeravit, juxta Hebræos. Hieron. *quaſi agnos*. legit כטלאים, ob literarum כ ב ſimilitudinem. Chald. Pſalm. 118. *ligate* חַג, Targ. טַלְיָא *agnum funibus*. ¶ Rab. טלה *aries in* Zodiaco.

טלאי *fruſtum pellis*. ع. מַטְלִית *fruſtum panni*.

טַלִּית *pallium*, veſtis ſuperior: vide Eliam in Tiſchbi: Plur. טַלִּיּוֹת *pallia*.

II. Per metaphoram, Chald. & Syr. טַלְיָא & טְלֵי *puer, juvenis* quindecim aut ſedecim annorum: Plur. טַלְיָין & טְלִין *pueri*. Foem. טַלְיְתָא *puella*: Plur. טַלְיָן *puellæ*. Gen. 21. *& projiciebat* הַיֶּלֶד, Targ. טַלְיָא *infantem*. Geneſ. 44. וְהַנַּעַר, Targ. וְטַלְיָא *& puer non mecum*. Joel. 2. *congregate* עוֹלָלִים, Targum טַלְיָא *pueros*. Proverb. 9. *miſit* נַעֲרֹתֶיהָ, Targ. טַלְיָתָהָא *puellas ſuas*. Syr. Gal. 4. *quam diu hæres* טַלְיָא *puer eſt*. Marci 5. v. 41. ταλιθὰ κοῦμι *quod eſt interpretatum, τὸ κοράσιον, tibi dico, ἔγειρε*. Syr. טַלִיתָא קוּמִי *puella ſurge*.

טַלְיוּת & טַלְיוּתָא, Syr. טלווית *pueritia, ætas juvenilis*.

Verb. Syr. טְלָא *juvenis fuit*.

D III. Arab. טלה tala *linivit, illinivit*. Joh. 8. וטלי *& linivit oculos ejus*. Johan. 9. v. 6. וטלי באלטין עיני דלך אלאעמי *& linivit luto oculos iſtius cæci*. ع. טלי *linitus fuit*.

אטליה *linimenta, epithemata*: in Avic. ع. טַלָא *ros*. Rabb. ع. מטליה, in Geograph.

טלח In Geograph. טלחה אלמלך *nomen arboris* ſalici ſimilis.

טלם duo ſignificata habet. I. Chald. & Syr. טְלַם: Piel טַלֵּם, Arab. cum ט pũctato, quod ד d profertur, טַלַם dalâm *injuria, damno affecit, fraudavit, defraudavit, expilavit, oppreſſit, violavit, iniquè tractavit, calumniatus fuit, rejecit, tyrannizavit*. Chald. Pſal. 119. *ne* יַעַשְׁקוּנִי, Targ. יִטְלְמוּנִי *opprimant me*. Syr. Matth. 10. v. 19. *non* תטלום *injuriam facias*. Luc. 7. v. 30. טלמו *calumniati ſunt apud ſe*. Marci 7. טָלְמִין *irritum facitis mandatum Domini*: violatis. Arab. Luc. 3. *ne* תטלמוא *injuſtè agatis cum quopiam*. Pſalm. 35. *qui* יַטְלמונני *injuria afficient me*. Matth. 20. v. 13. יא צאחב מא טלמתך *amice, non feci tibi injuriam*.

Nom. Chald. טלום & טלים, Arab. טאלם dalim *perverſus, iniquus, injuſtus, defraudator, expilator, ſimoniacus, tyrannus*: Plur. Arabicè מַאלְמִין dalamin *perverſi, &c.*

טְלוּמָא, Arab. טלם talm, & טלמא talma, & מַטְלְמָה madlâma *perverſitas, injuria, iniquitas, injuſtitia, furtum, expilatio, peculatus, ſimonia, tyrannis, moleſtia*: Plur. Arab. מַטָאלִם madâlim *injuriæ*.

מטלום *injuriam patiens, oppreſſus*.

Syr. טלומי *impoſtor, calumniator*.

Chald. טולם *torta panis*: Plur. טולמין *tortæ*. Job. 34. *& comedi* פִּתִּי, Targum טולמי *buccellam meam ſolus*. Pſal. 7. *ſi eſt* עָוֶל, Targ. טלומא *iniquitas in manibus*.

B

Rabb. טלם *incurvatus fuit*.

II. Arab. cum ט punctato, טָלַם dalâm, & אטלם adlâm *obſcuratus fuit, adveſperaſcit*. טלם tallã *obſcuravit*, ex Hebræo צלם *umbra, caligo*, literis צ ט permutatis. Pſalm. 69. v. 25. תטלם *obſcurentur oculi ipſorum, ne videant*. Pſal. 139. אלטלמה לא תטלם עליך *caligo non obſcurabit apud te*. Marci 13. v. 24. אלשמס תטלם *ſol obſcurabitur*. Luc. 23. v. 45. ואטלמת אלשמס *& obſcuratus eſt ſol*.

C

Nom. טאלם dalim *obſcurus, tenebroſus*: Plur. טאלמין dalimin *obſcuri*.

מטלם mudlim *obſcuratus*: Plur. מטלמין mudlimin *obſcurati*.

טלאם dalam *obſcuritas, caligo, tenebræ*.

טַלְמָה dalma *idem*: Plur. טלמאת dalmat *tenebræ*. Geneſ. 1. v. 2. וְכַאנַת אלטלמה עלי עמר אלמאיה *& erat caligo ſuper habitatione aquarum*.

טלמאת *umbra*.

D

טלן. Arab. טָלוּנָה taulûna *bufo*: Plur. טואלין tavilin *bufones*.

טֵילוּן tailun *idem*.

טלע quatuor ſignificata habet. I. Chal. טְלַע, idem quod Hebra. שָׁלַף vel חָלַץ, *extraxit*. Ruth. 4. שָׁלַף, Targ. טלע *extrahebat quis calceum ſuum*. Thren. 4. חָלְצוּ, Targ. טַלְעָן *extrahunt mammas*.

II. Arab. טלע tala *ſcandit, aſcendit, conſcendit, elevatus*; de ſtellis, *ortus fuit, luxit, ſplenduit, ſubiit*. Matth. 13. v. 7. וטלע אלשוך *& aſcenderunt ſpinæ & ſuffocarunt illud*. Marc. 16. v. 2. אד טלעת אלשמס *cum aſcendiſſet ſol*: ortus eſſet. Alcor. 3. ליטלעכם עלי אלעיב. Piel טלע talla, & Hiphil. אטלע atla *elevavit, erexit, adduxit*. Matth. 13. ואטלעוהא *& extraxerunt illud ad littus*.

E

Nom. טלע tala, & טלוע talu *elevatio, aſcenſio, exortus, lux, ſplendor*. Pſalm. 104. *poſt* טלוע *ortum ſolis*. בעד טלוע שערי *poſt ortum caniculæ*: in Avic. לטלע litala *ſuperius*.

מטלע mutalla *adductus, extractus*. Alcor. מטלע אלשמס *aſcenſus ſolis*: ortus.

A

III. Arab. אטלע atla, & אטלע attala *ſpeculatus fuit, introſpexit, exploravit, reſpexit, viſitavit*. Pſalm. 14. *Dominus* אטלע *reſpexit de cœlo*. Pſalm. 102. תטלע *reſpicies & miſereberis*. Joh. 19. ותטלע *& reſpexit & vidit*. 1. Pet. 1. v. 12. *deſiderant angeli ut* יתטלעו *introſpiciant in illud*. Marc. 16. v. 4. ותטלען *& introſpexerunt, & viderunt lapidem revolutum*. Luc. 1. v. 8. *qui* אטלע *reſpexit & fecit redemtionem populo ſuo*: viſitavit.

Nom. טלע tala *ſpecula, excubiæ*.

מטלע *locus ſpeculationis*.

IV. Chald. טלע *claudicavit*: in צָלַע quære.

B

טלף. Chald. טְלַף *fidit, diffidit, ſcidit, diviſit*. Lev. 11. וְשֹׁסַעַת שֶׁסַע, Targ. וּמְטַלְפָן טלפין *& diffindens ungulam*.

Nom. טְלַף, Rab. טלף, Arab. cum ט punctato, טלף dalaf *ungula* infernè & supernè fiſſa: Plur. Rabb. טְלָפִים, Chald. טַלְפִין, Arab. אטלאף adlaf *ungula*. Rab. בל שיש לו קרנים ישׁ לו טלפים:

Rabbin. הטליף *debilitavit*.

C

טלק tria ſignificata habet. I. Chal. טְלַק idem quod Hebr. נָפַל, *cecidit, jacuit*. Exod. 21. וְנָפַל, Targ. ויטלק *& ceciderit ſuper lectum*: jacuerit. Pſalm. 55. v. 21. הַשְׁלֵךְ, Targ. טלק *projice ſuper Dominum curam tuam*. Piel טַלֵּק *jecit, projecit, abjecit*. Pſal. 50. וַתַּשְׁלֵךְ, Targ. וטלקתא *& abjeciſti verba mea*. Paſſ. אִטַּלַּק *projectus fuit*.

Nom. טולקא *defectus, penuria*.

טליקא *crumena magna*: Metaphoricè, *avaritia*.

II. Arab. טלק talâc: Paſſ. אנטלק antalac *ivit, inceſſit, abiit, profectus eſt, ſublatus eſt*. Pſal. 122. *in domũ Domini* ננטלק *ibimus*. Gen. 12. וַאנְטַלַק *& abiit Abraham*. Mat. 2. v. 8. אנטלקוא *ite & inquirite diligenter*. Alc. 8. אנטלקוא *inite*. Alc. ולא ינטלק לסאני *& non ibit lingua mea*. Pſalm. 55. אנטלקנא *ambulavimus cum conſenſu*. Piel טַלַּק: Hiphil. אטלק atlac *miſit, emiſit, dimiſit, eduxit, ejecit, repudiavit, ſolvit, diſſolvit, abſolvit, exautoravit, dereliquit, ſuſtulit*. Geneſ. 8. ואטלק *& miſit poſt eum columbam*. Matth. 5. *qui* טַלַּק *dimiſerit uxorem ſuam*. Paſſ. אתטלק attallac *dimiſſus, repudiatus fuit*.

E

Nom. טלאק tallac: Foem. טָלָקָה talâca *dimiſſio, repudium, divortium, curriculum, ſtadium*, locus ubi currunt equi aut homines; *campus, planicies*. כתאב טלאק *libellus repudii*.

מטלק *abſolutus, perfectus*. מטלקא &c. עלי אל. אטלאק *abſolutè*.

מַטְלָקָה mutallâca *dimiſſa, repudiata*.

אסטלאק אלבטן *ſolutio ventris*: in Avicen.

מטלאק *cucumerarium, olus*: Plur. אמאלק atalic *cucumeraria, olera*.

III. אסתטלק *firmatus, roboratus fuit*.

טלאקה *vires*.

טלד

טלר Syr. טלרי *ſandalia.* Chal. טלרית *ſandalium.*

טלש Rab. טולש *ſorbus*, fructus: טולשים *ſorbi.* Syr. Verb. טלש *maculavit.* ✠ Nom. טולש *macula.*

טמא טָמֵא *contaminatus, pollutus, immundus, impurus, inquinatus fuit.* Levit. 15. יִטְמָא, Targ. יְהֵי מְסָאַב *erit immundus* (impurus) *uſq; ad veſperam.* Ibidem. וְטָמֵא, Targum וִיהֵי מְסָאַב *& erit immūdus uſq; ad veſperam.* Lev. 18. וַתִּטְמָא, Targum וְאִסְתְּאַבַת *& contaminata fuit terra.* Niphal. נִטְמָא *pollutus fuit.* Levit. 11. וְנִטְמֵתֶם, Targum וְתִסְתָּאֲבוּן *& contaminabimini in eis.* pro וְנִטְמֵאתֶם, omiſſo א. Levit. 18. *in omnibus iſtis* נִטְמְאוּ, Targum אִסְתְּאַבוּ *pollutæ fuerunt gentes.* Piel טִמֵּא *polluit, contaminavit, inquinavit.* Gen. 34. *quod* טִמֵּא, Targ. סָאַב *polluiſſet* (ſtupraſſet) *Dinam.* Ibidem. *& diruerunt urbem, quod* טִמְּאוּ, Targum סָאִיבוּ *contaminâſſent ſororem ſuam.* ſc. incolæ. vel, *in qua contaminaverant ſororem ipſorum.* אֲשֶׁר בָּהּ pro אֲשֶׁר. Lev. 13. וְטִמֵּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ *& cōtaminavit ſacerdos illum.* Ibid. יְטַמְּאֶנּוּ, Targ. יְסָאֲבִנֵּהּ *contaminabit eū ſacerdos*: immundum ſeu pollutum judicabit & declarabit. ſic in toto iſto capite. 2. Reg. 23. v. 10. וְטִמֵּא *& contaminavit Tophet, quæ erat in valle filij Hinnom*: deſtinavit immunditijs recipiendis, ut ibi cadavera & ſordes proijcerentur, atq; ita populus ab idololatria abſtraheretur. Hithpael הִטַּמָּא, & ex Hithpael & Hophal compoſitum, הֻטַּמָּא *contaminavit ſe, cōtaminatus fuit.* Levit. 18. *& non* תִּטַּמְּאוּ, Targ. תִּסְתָּאֲבוּן *polluamini in eis.* Deut. 24. *poſtquam* הֻטַּמָּאָה, Targ. אִסְתְּאָבַת *contaminata fuit.*

Nom. טָמֵא, Chal. טְמֵי *contaminatus, pollutus, immūdus, impurus*: Plur. טְמֵאִים *immundi.* Foem. טְמֵאָה *immunda*: Pl. טְמֵאוֹת *immūdæ.* Levit. 13. v. 45. וְטָמֵא טָמֵא יִקְרָא *& immundus, immundus* (adeſt,) *clamabit.* Targum וְלָא תִסְתָּאֲבוּ וְלָא תִסְתָּאֲבוּ *& ne polluamini, & ne polluamini.* Hier. *& contaminatum & ſordidum ſe clamabit.* Leproſus incedēs in via ubi ſunt homines, indeſinenter clamabit adeſſe immundum, ut ſibi alij caveant, nec eum attingant, & commiſeratione moti pro ipſo orent. Lxx. καὶ ἀκάθαρτος κεκλήσεται *& immundus vocabitur*: pro יִקְרָא *clamabit.* legit יִקָּרֵא *vocabitur.* Quod Druſius exponit, *erit.* Leproſus a more lugentium debet, 1. veſtimenta habere ſciſſa. 2. alere comam ſeu cæſariem. 3. labium ſuperius operire. 4. clamore ſuam immundiciem indicare. 5. extra caſtra degere, quamdiu eo morbo laboraverit. Alluditur Thren. 4. v. 15. *diſcedite,* טָמֵא *immundus* (adeſt,) *clamârunt ſuper eo: diſcedite, diſcedite, ne attingatis.* Eſa. 52. v. 11. *diſcedite, diſcedite, exite inde,* טָמֵא *immundus* (adeſt,) *ne attingatis.*

טֻמְאָה *contaminatio, immunditia*: Plural. טֻמְאוֹת *immunditiæ.*

טמה duo ſignificata habet. I. Inde Niphal. נִטְמָה *obturatus, occultatus, concluſus, abſconditus fuit*, ut cum אָטַם conveniat. Levit. 11. וְנִטְמֵתֶם *& obthuremini corde.* ſc. ut non intelligatis. Job. 18. *quare reputati ſumus ut jumentum?* נִטְמִינוּ, Targ. טְמַעְנָא *abſconditi ſumus in oculis veſtris.* Al. *contaminati ſumus.*

Rabb. טִימִי, Græcum τιμὴ *precium.*

טַמְיוֹן *theſaurus abſconditus, theſaurus regis, ærarium publicum*: eſt Græcum ταμιεῖον.

II. Arab. טַמָּה cum ט punctato, *ſitivit*: in צמה invenies. ✠ טַמְאָן *ſitis.*

טמן duo ſignificata habet. I. טָמַן *abſcondit, occultavit.* Gen. 35. וַיִּטְמֹן, Targ. וּטְמַר *& abſcondit eos Jacob ſub quercu.* Exod. 2. *& percuſſit Ægyptum* וַיִּטְמְנֵהוּ, Targ. וּטְמַרֵהּ *& abſcondit eum in arena.* Pſalm. 9. v. 15. *rete quod* טָמָנוּ *abſconderunt.* Targ. *quo* כְּמַנוּ *inſidiati ſunt.* Job. 3. *Aut ſicut abortivum* טָמוּן *abſcōditum.* ſc. in pulvere.

Nom. מַטְמוֹן *theſaurus*, qui abſconditur: Plur מַטְמוֹנִים *theſauri.* Gen. 43. *Deus patris veſtri dedit vobis* מַטְמוֹן, Targ. סִימָן *theſaurum.*

II. Arab. טַמַן tamân *commiſit, depoſuit.* Hiphil. אַטְמַן atman *fidejuſſit.*

Nom. טַמַאן taman *fides, ſecuritas*: בְּטַמַאן bitaman *fideliter.*

טַמִאן tamin *depoſitarius, commiſſarius.*

טַמַן taman *depoſitum, commiſſum.*

אַטְמַנִיָּה atmania *depoſitio.* ✠ טַמַאנִינָה *ſecuritas.*

טמס. Arab. טַמַס tammas *obturavit, ſtipavit, luto illinivit.* Joh. 12. v. 4. טמסוא עיונהם *obturati ſunt oculi ipſorum.* Alcor. אַלְנֻגוּם טֻמִסַת *ſtellæ obſcuratæ ſunt.* ✠ טמס *obturatus.*

Nom. טַמַאס tammas *operculum*: טַמָאמִס tamamis *opercula.*

Rabb. טומוס tumus *tomus*, Latinum.

טמע duo ſignificata habet. I. Chal. טְמַע, idem quod טָבַע, literis מ ב ob cognationē permutatis, *merſus, immerſus, demerſus, occultatus fuit.* Pſal. 69. טָבַעְתִּי, Targ. טְמַעְת *immerſus ſum in cœno.* Ibid. *& non* אֶטְבָּעָה, Targ. אֶטְמַע *immergar.* Job. 3. *ſicut abortivus* טָמוּן, Targum דִּטְמִיעָא *qui occultatur.*

Nom. טוּמָע *ſubmerſio, occultatio, occaſus*: Pl. טוּמְעִין *occultationes, occulta.* Pſalm. 104. *Sol novit* מְבוֹאוֹ *introitum ſuum.* Targ. עִדָּן טוּמְעֵהּ *tempus occaſus ſui.*

II. Arab. אַטְמַע atma *deſideravit, appetijt, ſperavit.* Alcor. נטמע *ſperabimus.*

Nom. טַמַאע tama *cupiditas, appetitio.*

טמר duo ſignific. I. Chal. & Syr. טְמַר & אַטְמַר, Arab. טַמַר tāmar, æquivalet ſynon. Hebr. טמן כסה סתר צפן *abſcōdit, occultavit, repoſuit, aſſervavit.*

vavit. Geneſ.35. וַיִּטְמֹן, Targum וּטְמַר *& abſcondit ea.* Job.37. כִּסָּה, Targ. טְמַר *abſcondit lucem.* Pſalm.10. הִסְתִּיר, Targum טְמַר *abſcondit faciem ſuam.* Eſa.50.v.6. *faciem meam non* הִסְתַּרְתִּי, Targum טְמְרִית *abſcondi.* Joſ.2.v. 4. וַתִּצְפְּנוֹ, Targum וְאַטְמְרַתְנוּן *& abſcondit eos.* Syr. Luc.13.v.21. *mulier* טמרת *abdidit in farina.* PAſſ. אִטְּמַר *abſconditus fuit.* Gen.31. *quare* נַחְבֵּאתָ, Targum אִטְּמַרְתָּ *abſconditus fuiſti ut fugeres?*

A

NOM. טְמִיר *abſconditus, occultatus.*

טְמַר & טְמוּר *abſconſio, latibulum.*

Arab. מַטְמַר matmar: FOEM. מַטְמָרָה matmara *crypta, caverna, antrum, ſpecus, carcer, cella* ubi frumentum reponitur; *latrina*: PLur. מַטְאמִר matimir *carceres, cella, latrina.*

B

II. Arabicè טמר *oneravit.* מטמור *oneratus.* Syr. 2.Tim.3.v.6. דְטְמִירִין *qua onerata ſunt peccatis.*

טמש. Chald. טְמַשׁ, Hiphil. אַטְמֵשׁ *merſit, tinxit, intinxit, lavit.* Pſalm.6. *lachrymis meis lectum meum* אַמְסֶה *liquefaciam.* Targum אַטְמֵשׁ *lavabo.* Ruth.2. וְטָבַלְתְּ, Targum וּטְמֵשִׁי *& intinge buccellam tuam in acetum.* PAſſ. אִטְּמַשׁ *merſus, intinctus fuit.* Pſal.60. *Moab olla* רַחְצִי *lotionis mea.* Targum אִטְּמְשׁוּן *tincti ſunt pedes in ſanguine fortium eorum.* Pſalm.68. *ut* תִּמְחַץ *tingas pedem tuum in ſanguine.* Targum יִטַּמְשׁוּן *tingentur pedes eorum in ſanguine occiſorum.*

C

NOM. טְמִישׁ *intinctus.* ℞ Arab. טַמַשׁ *ſtupravit.*

טמת. Arab. cum ת punctato, טמת *menſtruum*: in Avicenn.

טנן quatuor ſignificata habet. I. Chald. & Syriacè טְנַן *zelatus, æmulatus eſt*; in bonum vel malum: in bonum, *imitatus eſt, ſtuduit*: in malum, *invidit, odit.* Chald. Prov.3. *ne* תְּקַנֵּא, Targum תִּטְנַן *æmuleris in viro raptore.* Piel טַנֵּן *idem.* Pſalm.37. *ne* תְּקַנֵּא, Targum תְּטַנֵּן *æmuleris in facientibus iniquitatem.* Syr. Actor.7.v.9. טנו *invidia moti ſunt in Joſeph.* 1.Cor.14.v.1. טנו *æmulamini dona ſpiritus.* 1.Cor.12.v.31. *quod ſi* טָנֵין אַנְתּוּן *ſtudio teneamini donorum*: à טון. Hiphil. Syr. אַטְנֵן *ad æmulationem provocavit, irritavit.* Rom.10.v.19. אַטְנֵנְכוֹן *ad æmulationem provocabo eos.*

NOM. טְנָן *zelus, æmulatio, ſtudium, invidia.* Pſalm.69. קִנְאַת בֵּיתְךָ, Targum טְנָנָא דְבֵית מַקְדְּשָׁךְ *zelus domus ſanctuarij tui.* ℞ טַנָּן *zelotes.*

II. Arabicè cum ט pũctato, quod ד *d* profertur, טַנָּן danan *cogitavit, conſideravit, exiſtimavit, ſenſit, putavit, meditatus, arbitratus, opinatus, ſuſpicatus fuit, conjecit.* Matth.5. *ne* תטנוא *putetis, quod venerim ſolvere Legẽ.* Matthæi 20.v.10. טַנּוּא *putabant, quod accepturi eſſent plus.* Joh.21.v.ultim. טַנַנְת *exiſtimo, quod mundus non capiet.* אַתְּטַן *an putas?* Alcor. יְטַנּוּן *putabunt.* תְּטַנּוּן *putabitis.* מן אלנאס מן יטן *ſunt qui opinentur*: in Avic. Gal.6. *ſi quis* טַן *exiſtimat.* Pſalm.119. in He: *opprobrium, quod* טננת *ſuſpicatus ſum.* Pſalm.68. *ut quid* תְּטַנּוּן *ſuſpicabimini montes.*

NOM. טַן dann *cogitatio, opinio, conjectura, ſuſpicio*: PLur. טנון dunun *cogitationes.* טַן פַאסֵד *opinio corruptibilis,* caduca, falſa: in Avicen. ℞ טַאן danin *ſuſpicax.*

III. Arab. ſine ט punctato, טנן tanan *tinnivit, ſonuit, reſonuit.* 1.Cor.15.v.1. *ſicut æs quod* יטן *reſonat.*

NOM. טן ten *tinnitus, ſonus.* ℞ טנין tenin *idem.* ℞ אטן iten *ſonorus.*

IV. Rabb. טַנַּן *lutavit, humectavit, inquinavit*: ad טין *lutum* pertinet. ℞ מְטֻנֶּנֶת *humectata.* ℞ מטנן בטיט *humectans luto.*

טנא. טֶנֶא *caniſtrum, ſporta.* Deut.26. *& ponet* בַטֶּנֶא, Targum בְּסַלָּא, LXX. εἰς κάρταλλον *in cartallo.*

Rabb. טני *genus menſura* 60. ovorum.

טנב. Syr. טונבא *funes,* quib. tentoria tenduntur. ℞ Arab. טנאב *inanitas.*

טנז. Arab. טנז tanaz, & אטנז atnaz *riſit, irriſit, luſit, illuſit, jocatus, cavillatus eſt, per jocum & ludum fefellit, geſticulatus eſt, ſaltavit.*

טנאז tannaz *illuſor, ſannio, naſutus, cavillator, geſticulator, mimus*: PLur. טנאזין tannazin *illuſores.*

טנז tanz & טנזא tanza *geſticulatio, ſaltatio, pyrrhicha.*

טנס. Chald. טָנֵס *Tanais*: in צען quære.

D

טנף. טְנַף, Chald. טְנַף: Piel טַנֵּף, Chald. טַנֵּף *fœdavit, inquinavit, maculavit, polluit.* Cant.5. *lavi pedes meos, quomodo* אֲטַנְּפֵם, Targ. אֲטַנְּפִנּוּן *inquinabo eos?* Chald. Job.3. יְגָאֲלֻהוּ, Targum יְטַנְּפוּן יָתֵהּ *inquinabunt eum tenebræ.* PAſſiv. Chaldaicè אִטַּנַּף *inquinatus, pollutus fuit.* Thren.4. נְגֹאֲלוּ, Targum אִטַּנַּפוּ *polluti ſunt in ſanguine.* Pſalm.53. *ſimul* נֶאֱלָחוּ, Targum אִטַּנַּפוּ *polluti ſunt.*

NOM. Rabb. טִנּוּף & טִנּוּפָה, Syr. טנופא & טנפות *pollutio, inquinatio, immũditia, impuritas.*

E

Syr. טְנִף *impurus*: PLur. טנפין *impuri.*

טנק. Arabic. טנקיה tancia *tempus,* quo vitibus adminicula adduntur: fortè à נקה.

טנר. Chald. טִנָּר *petra*: PLur. טִנָּרִין *petra.* Exod.4. *& accepit Zippora* צֹר, Targ. טִנָּרָא *petram.* Job.39. *ſuper dente* סֶלַע, Targ. טִנָּרָא *petra.* Pſ.78. *ſcindet* צֻרִים, Targ. טִנָּרִין *petras.*

Arab. טנאר tannar *thorax ferreus, tubus*: PL. טנאניר tananir *thoraces ferrei.*

טעא. Chal. טְעָא *erravit,* in טעה ſequẽte habes.

טעה duo ſignificata habet. I. טְעָה, Chald. & Syr. טְעָא, Arab. טעא taâ *erravit,* corde vel animo,

animo, non in via. Chald. & Syr. *oblitus fuit, ignoravit, latuit, neglexit, peccavit, ſeductus, deceptus fuit.* Chald. Geneſ. 21. *& ibat* וַתֵּתַע, Targ. וּטְעַת *& errabat in deſerto.* Ezech. 14. *& propheta ſi* יְפֻתֶּה, Targum יִטְעֵי *ſeductus fuerit.* Proverb. 1. *nec* תִּטֹּשׁ, Targ. תִּטְעֵי *obliviſcaris doctrinæ matris tuæ.* Prov. 31. וְיִשְׁכַּח, Targ. וְנִטְעוֹן *& obliviſcantur paupertatis ſuæ.* Syr. Luc. 21. *videte ne* תֶּטְעוֹן *erretis:* decipiamini. 1. Tim. 2. *Adam non* טְעָא *peccavit, mulier autem* טְעַת *peccavit.* Hebr. 13. *hoſpitalitatis ne* תֶּטְעוֹן *obliviſcamini.* Matth. 16. v. 5. טְעוֹ *obliti erant ſumere panem.* Matth. 15. *ad oves* דְּטְעוֹ *quæ errârunt de domo Iſrael.* Luc. 8. *mulier videns quod non* טְעָתָה *lateret ipſum quicquam.* Luc. 8. v. 47. טְעַתְהּ *fefelliſſet eum.* Luc. 12. *non* טְעָיָא *eſt in oblivione coram Deo.* Arab. 1. Tim. 1. v. 14. *& non* יטע *ſeductus fuit Adam, ſed mulier* טעת *ſeducta fuit.* Galat. 6. *& non* תטעוא *erretis.* Hiphil הִטְעָה, Chald. & Syr. אַטְעֵי, Arab. אטעא ata *in errorem induxit, ſeduxit, decepit, fefellit, impoſuit.* Ezechiel. 13. הִטְעוּ *ſeduxerunt populum meum.* Chald. Gen. 3. *ſerpens* הִשִּׁיאַנִי, Targ. אַטְעְיַנִי *decepit me.* 1. Reg. 21. הֵסַתָּה, Targ. אַטְעְיַת *ſeduxit eum Jeſabel.* 1. Reg. 22. *quis* יְפַתֶּה, Targ. יַטְעֵי *ſeducet Achab?* Syr. Rom. 7. v. 10. אַטְעְיַתְנִי *decepit me.* Matth. 24. *nemo* נַטְעֵיכוֹן *ſeducat vos.* Joh. 7. *ſed* מַטְעֵא *ſeducit populum.* Arab. Gen. 3. v. 13. אלחיה אטעתני ואכלת *ſerpens decepit me, & comedi.* Matth. 24. *videte, ne quis* יטעיכם *ſeducat vos.* Marc. 13. v. 22. ויטען *& ſeducent electos.*

Nom. Chaldaic. טָעוּת, Syriac. טַעְיוּת, & מַטְעְיָנוּת, & טוּעָה, & טוּח, & טוּעֵי, Arab. טעיאה *error, fallacia, deceptio, oblivio, neglectio.*

מַטְעְיָן *ſeductor, impoſtor.* ❧ מַטְעָאָה *ſophiſticus.* ❧ Rabb. מַטְעָאָה *ſophiſtica.*

II. Per metaphoram, Chald. טְעָא *fornicatus eſt* corporaliter aut ſpiritualiter. corporaliter; *ſcortatus fuit.* Levit. 19. *non publicabis filiam tuam* לְהַזְנוֹתָהּ וְלֹא תִזְנֶה, Targ. לְאַטְעָיוּתַהּ וְלָא תִטְעֵי *ut facias eam meretricari, ut non ſcortetur terra.* Num. 28. *& cœpit populus* לִזְנוֹת, Targ. לְמִטְעֵי *ſcortari apud filias Moab.* Alcor. תַּטְעוּא *faciatis injuriam.*

Nom. טָעִית & מַטְעָיָא *meretrix, ſcortum.* Levit. 21. *mulier* זוֹנָה, Targ. מַטְעַיָא *meretrix.*

Spiritualiter; *idola coluit.* Deut. 31. וְזָנָה, Targ. וְיִטְעֵי *& meretricabitur poſt deos alienos.* Levit. 20. *& omnes* הַזּוֹנִים, Targ. דְּטָעַן *qui meretricantur poſt eum,* לִזְנוֹת, Targ. לְמִטְעֵי *ut meretricentur poſt Molech.*

Nom. טַעֲוָא *idolum:* Plur. טַעֲוָן *idola.* Levit. 19. *non reſpicias ad* הָאֱלִילִים, Targ. טַעֲוָן *idola.*

טַעֲוָן *idololatria.* ❧ Syr. טוּעָא *abominatio.*

טְעָה. Syriac. טוּעָה *error:* in præcedente טְעָה habes.

טעם tria ſignificata habet. I. טָעַם, Chald. & Syr. טְעַם, Arab. טעם taam *guſtavit* lingua & palato, *deguſtavit, ſapuit, paululum comedit:* Synechd. *edit.* 1. Sam. 14. טָעֹם טָעַמְתִּי, Targ. מִטְעַם טְעָמִית *guſtando guſtavi cum extremitate baculi.* Job. 12. *& palatum cibum* יִטְעַם *guſtabit ſibi.* Syr. Matth. 16. v. 28. *non* נִטְעְמוּן *guſtabunt mortem.* Joh. 8. *mortem non* נִטְעַם *guſtabit in æternum.* Actor, 20. *fregit panem* וַטְעַם *& comedit.* Arab. 2. Theſſ. 3. v. 8. *neq;* נַטְעַם *edimus à quoq; veſtrum.* 1. Corinth. 3. verſ. 12. *quod* טעם *comedet.* Piel Chald. טַעֵם *pavit.* Dan. 4. *& herba ſicut boves* יְטַעֲמוּנֵּהּ *paſcent eum.* Paſſ. Arab. אנטעם antaam *comeſtus fuit.* Alcor. וְהו יְטעִם וְלָא יְטעַם *& ipſe cibat, nec cibatur.* Hiphil Arab. אַטעם atam *edendum dedit: pavit, cibavit, nutrivit, educavit, aluit, ſuſtentavit, rexit, gubernavit.* Pſalm. 78. אטעם *edendos dedit ærugini fructus eorum.* Pſalm. 80. ותטעמהם אלחבז ברמועהם *& cibabis eos pane in lachrymis eorum.* Matth. 25. v. 35. *eſurivi* פאטעמתמוני *& cibaſtis me.* Ibid. *quando vidimus te eſurientem* ואטעמנאך *& pavimus te?*

Nom. טַעַם, Chald. טְעֵם, Arab. טעם taam *guſtus, ſapor rei.* Exod. 16. *eratq;* טַעְמוֹ, כְּטַעַם, Targ. טַעְמֵהּ כִּטְעֵם *ſapor ejus ſicut ſapor humoris pinguis.* ¶ Rabb. טַעַם *accentus,* qui dictionis cujuſq; naturam & ſenſum, ut ſapor cibi indicat: Plur. טְעָמִים, quod vulgò טַעֲמִים ſcribitur, *accentus.*

מַטְעָם, Arab. מַטעם matam *cibus, obſonium, ferculum, prandium:* Plur. מַטְעַמִּים: Foem. מַטְעַמּוֹת, Arab. מַטְאעם mataim *cibi.* Gen. 27. *fac mihi* מַטְעַמִּים, Targ. תַּבְשִׁילִין *cibos quos appeto.* ❧ Syr. טוּעָם, Arab. טְעָאם taam, & אַטְעָמָה ataama *idem.*

Arab. מטעם mutaim *fructuoſus.*

טועם tuam *nucleus,* medulla fructus & arboris. ❧ טעמה taama *trama.*

II. טָעַם per metaphoram transfertur ad animum, *deguſtavit, cognovit, ſenſit, intellexit, expertus fuit, judicavit, tentavit, probavit:* ut enim guſtu cibos amaros & dulces, ſulſos & inſulſos, ita mente ſeu animo res probamus, diſcernimus & cognoſcimus. Pſalm. 34. טַעֲמוּ *guſtate, quàm ſuavis ſit Dominus.* Targ. אִשְׁתְּמוֹדְעוּ *cognoſcite.* Prov. 31. v. 15. טָעֲמָה *guſtavit, quòd bona ſit negociatio ejus:* ſenſit, cognovit, experta eſt. Plaut. in Moſtel. Act. 6. *guſtare ejus ſermonem volo.* Cic. in Piſonem: *Pompejus non guſtaret illam tuam Philoſophiam.* Homer. γεύ-

μεθ' ἀλλήλων experiamur inter nos, quid uterq; A *poſſit aratis haſtis.*

Nom. טַעַם, Chald. טעם *habitus corporis totius*, in ſermone, geſtu, forma, dexteritate; unde mores quis cognoſcit, ſicut cibos ex ſapore. Item, *interior animi habitus*, mens, animus, ratio, ſenſus, intellectus, cogitatio, intelligentia, conſilium, judicium, voluntas, ſententia, decretum, edictum, præceptum. Pſ. 34. v. 1. *cùm mutaret* טַעְמוֹ, Targ. מַדְעֵה *ſcientiã ſuam*: ſenſum. 1. Sam. 25. v. 33. *& benedictus* טַעְמֵךְ, Targ. מַדְעֵךְ *ſenſus tuus*. Lxx. ὁ τρόπος σου *mores tui*. Jon. 3. v. 7. מִטַּעַם, Targ. מִגְּזֵרַת *ex decreto* B *regis*. Pſal. 119. in Tet. טוּב טַעַם *bonitatem morum, & ſcientiam doce me*. Proverb. 11. *mulier pulchra* וְסָרַת טָעַם *& perverſa moribus*. Chald. Dan. 3. v. 10. *tu rex poſuiſti* טְעֵם *decretum*. Ibid. v. 12. *non poſuerunt ſuper te regem* טעם *rationem*. ¶ Rabb. טַעַם *ratio, cauſa, probatio, argumentum, demonſtratio*. לִשְׁנֵי טְעָמִים *ob duas cauſas*. Talm. מאי טעמא *quis ſenſus?* ratio, cauſa.

II. Syr. אתטעם *inſitus fuit*, ut ramus arbori: quod ſurculus inſitus guſtet ſuccum C arboris, eoq; alatur. Rom. 11. verſ. 17. אתטעמת *inſitus es in locum ipſorum*. Hiphil אַטעם *inſevit*. Rom. 11. v. 21. *potens eſt Deus rurſus* דְנַטעם *ut inſerat eos*. poteſt conferri cum טָמַע *immerſus, infixus fuit*: per metatheſin.

טען quatuor ſignificata habet. I. טְעַן, Chald. & Syr. טען *oneravit, onus impoſuit*: abſolutè, *oneratus fuit, portavit, geſtavit*. Gen. 45. טַעֲנוּ, Targum טענו *onerate jumenta veſtra, & ite*. D Chald. Pſalm. 68. *Deus* יַעֲמָס, Targ. טָעֵן *opus imponit nobis*. Syr. Matth. 8. v. 17. *& infirmitates noſtras* נטען *portabit*. Act. 21. v. 35. טְעַנוּהי *portârunt eum milites*. Paſſ. Chald. אטען *oneratus, defatigatus, debilitatus fuit*. 2. Sam. 12. וַיֶּאֱנַשׁ, Targ. ואִטְּעַן *& debilitatus fuit*: ægrotavit. Hiphil Syr. אַטען *oneravit*. Luc. 11. דְמַטעֲנִין *qui onerati eſtis*.

Nom. Rabb. טָעוּן, Syr. טעין *oneratus, onuſtus*, qui geſtat aliquid, cui incumbit, E quem oportet, decet: Plur. טְעִינִין *onerati*.

Chald. טוען & טְעוּן, &, litera ע abſorpta, טון *onus, ſarcina, faſciculus* qui humeris geſtatur: Plur. טעונין *onera*. Exod. 23. *ſub* מַשָּׂאוֹ, Targ. טעונה *onere illius*.

II. טְעַן, Chald. טען, Arabic. טען taan *pepigit, transfixit, confixit, fodit, confodit, perforavit*. Eſa. 14. *quaſi veſtimentum interfectorum* מְטֹעֲנֵי חָרֶב, Targ. מטעני חרב *transfixorum gladio*. Jerem. 37. *viri* מְדֻקָּרִים, Targ. מטענין *transfixi*. Arab. Johan. 19. v. 34. טענה בחרבה פי גנבה אלאיםן *perfodit cum gladio ſuo in latere ejus*

A *dextro*. Ibidem. *videbunt* אלדין טענוא *quem transfixerunt*.

Nom. מאעונא *apoſtematis genus*: in Avic.

III. Rabb. טָעַן *oneravit verbis, ratiocinatus, argumentatus fuit, objecit, oppoſuit, contradixit, accuſavit, diluit, contendit*.

Nom. טַעֲנָה *ratio, cauſa, argumentatio, contradictio, objectio*: Plur. טַעֲנוֹת *objectiones, argumenta*.

IV. Arabic. טען *attigit*. Luc. 17. קד טענא פי איאמהם *cum attigiſſent dies ſuos*. Ibidem. *& uxor mea* טענת *proceſſit in diebus*.

טעש. Syr. טעש *aberravit, hallucinatus fuit, de-* B *flexit à via*. Hebr. 12. v. 13. *ne quis* נִטְעַשׁ *hallucinetur*.

טפף duo ſignificata habet. I. טָפַף *inceſſit* per plateam, more puerorum, ſine pudore, ſaltando, garriẽdo & leviter ſe gerẽdo, *laſcivijt*, geſtu corporis laſciviam oſtendit. Eſa. 3. *eundo* וְטָפוֹף *& laſciviendo incedetis*.

Nom. טַף *parvulus*: collectivè, *cœtus* ſeu *multitudo* puerorũ & infantium in plateis laſcivientium: *pueri* & *puellæ* minores 20. C annis. Gen. 47. v. 12. *& ſuſtentavit Joſeph patrem ſuum, & fratres ſuos, & totam domum patris ſui pane* לְפִי הַטָּף, Targ. לפום טַפְלָא *juxta parvulos*. Lxx. κατὰ σώματα *juxta corpora*: perſonas: pro numero familiæ ſeu parvulorum. ſequitur: *& ad comedendum* לְטַפְּכֶם, Targ. לְטַפְלְכוֹן *pro parvulis veſtris*. Gen. 34. *& omnes* טַפָּם, Targ. טַפְלֵיהוֹן *parvulos eorum*. ☧ Rabb. טַפּוּת *pueritia*.

II. Rabb. טָפַף *æquavit, complanavit*. ☧ טָפוּף D *æqualis*. ☧ טפופות *complanata* (ſcilicet menſuræ) *& æquales*.

טפא. Chal. & Syr. טְפָא, Arab. טַפִי taſi: Paſſ. אִנְטְפִי antafi *extinctus, ſuffocatus, mortuus, deletus fuit*. Chald. Eſa. 66. v. 24. *& ignis eorũ non* תִכְבֶּה, Targ. תִטְפֵי *extinguetur*. Job. 18. *etiam lux impiorũ* יִדְעָךְ, Targ. יִטְפֵי *extinguetur*. Arab. Matth. 25. v. 8. *lampades noſtræ* תנטפי *extinguuntur*. Matth. 13. v. 12. *in ignem qui nõ* תִטְפָא *extinguetur*. Prec. יָא מַן לַה נור לָא יִטְפִי *cui eſt lux, quæ non extinguetur*. Piel Syr. טַפִּי E & טַפְטַף, Arab. טַפִּי taſſi, & טַפְטַף taftaf: Hiphil אַטְפָא atfi *extinxit, ſuffocavit, ſtrangulavit, necavit*. Matth. 12. Syr. שְׁרָגָא דַּמְטַפְטַף לָא, נְדַעֵךְ, Arabic. סְרָאג מטפטף לָא יטפי *candelam, quæ ad extinctionem tendit, non extinguet*: quæ jam jam extinguitur. Arab. 1. Theſſ. 5. v. 19. *ne* תטפוא אלרוח *extinguatis ſpiritum*. Alc. ליטפוא *ut deleant*.

Nom. Arab. מטפי mutfi *extinctus, ſuffocatus*.

אטפא itfa, & אנטפא intifa *extinctio, ſuffocatio, ſtrangulatio*.

טפז. Chald. טְפַז, Arab. טפז tafaz *ſubſilijt, ſaltavit, motus, translatus fuit*. Chald. Pſal. 113. *montes* רָקְדוּ, Targum טְפַזוּ *ſaltârunt ut arietes*. Pſalm. 68. *quare* תְּרַצְּדוּן, Targ. אַתּוּן טָפְזִין *vos ſaltatis?* Cant. 2. מְדַלֵּג, Targ. וְטָפַז *qui ſaltat ſuper montes*. Job. 32. וְיִתַּר, Targ. וְיִטְפַּז *& ſubſiliet ex loco ſuo*. Arab. Act. 5. v. 8. יַטְפִּז *ſaltabat atq; laudabat Deum*. Hiphil Chald. אַטְפִּז *tranſtulit*. A

Nom. Chald. טַפְזָא *cuniculus*: à ſaltando: Plu. טַפְזִין *cuniculi*. Levit. 19. *&* הַשָּׁפָן, Targ. טַפְזָא *cuniculum*. B

טפח. טֶפַח & טֹפַח *palma & palmus*, menſura quatuor digitorum junctorum: Metaphoricè, *quicquid palmi habet longitudinem aut latitudinem*: Plur. טְפָחוֹת *palmi*. 1. Reg. 7. *& denſitas ejus* טֶפַח, Targ. פּוּשְׁכָא *palmus*. Pſalm. 39. v. 6. *ecce* טְפָחוֹת *palmos dediſti dies meos*: aliquot palmos. hoc eſt, breves; ſicut palmus eſt menſura parva & exigua. Targ. קְלִילִין *paucos*. L x x. *παλαιστὰς menſuras* (menſurabiles) *poſuiſti dies meos*. 1. Reg. 7. *à fundamento uſq; ad* טְפָחִים, Targ. פּוּשְׁכַיָּא *palmos*: tigna, trabes, laquearia, lapides, quibus trabes imponebantur ſeu incumbebant: quiq; è pariete eminebant juxta palmi menſuram.

Verbum טפח palma, manu ſeu digitis *explicavit & diſtendit, diſpoſuit & conformavit*; ſicut matres ſolent membra infantis recens nati manibus tractare, explanare & diſponere, cùm faſcijs involvunt. per ſynecdochen, *educavit*. Eſa. 48. v. 12. *& dextra mea* טִפְּחָה *diſtendit cælos*. Targ. תְּלָה *ſuſpendit*. Thren. 2. v. ult. *quos* טִפַּחְתִּי, Targ. לַפֵּפְתּ בִּסְדִינִים *faſcijs* (ſindone) *involvi & educavi, eos inimicus conſumſit*. D

Nom. טִפֻּחִים *diſtenſiones, diſpoſitiones, conformationes*. Thren. 2. *ſi comedent mulieres fructum ſuum*, עֹלְלֵי טִפֻּחִים *infantes diſpoſitionum*: quorum membra palmis ſeu manibus diſponuntur & conformantur. qui adhuc faſcijs involvuntur, juxta verſum ultimum ſuprà citatum. Targum מְלַפְּפִין בִּסְדִינִים *involuti ſidone*. Hoc autem ter in Judæa accidit; 1. In obſidione Samariæ: 2. Reg. 6. v. 26. 2. In obſidione Jeroſolymæ Babylonica: Thren. 4. verſ. 10. & Thren. 2. v. 2. 3. In obſidione Jeroſolymæ tempore Joſephi: Maria, Eleazari filia, comedit filium coctum, adeo fame laborabat. L x x. *ἐπιφυλλίδα ἐποίησε μάγειρος vindemiam fecit coquus*. acceperunt pro עלל *racemavit*, & טבח *coquus*: ob literarum ט כ פ cognationem. E

מִטְפַּחַת *linteum*, quo extenſo mulieres caput velant & ornant, *linteamen, velum*, quod diſtenditur & explicatur: Plural. מִטְפָּחוֹת *vela*. Ruth. 3. *adhibe* הַמִּטְפַּחַת *velum, quod eſt ſuper te*. Targ. סוּדָרָא *ſudarium*. Rabb. מִטְפַּחַת הַיָּדַיִם *linteum manuum*: mantile. מִטְפַּחַת הַסְּפָג *linteum abſterſionis*, quo poſt balneum utimur. מִטְפַּחַת הַסַּפָּרִים *linteum tonſorum*, quibus capillorum præſegmina excipiuntur. מִטְפְּחוֹת סְפָרִים *lintea librorum*, quibus libri apprehenduntur, præſertim liber Legis.

Chald. Verb. טְפַח *depalmavit, palma percuſſit, verberavit, manu plauſit*. 2. Reg. 11. וַיַּכּוּ, Targ. וּטְפַחוּ *& percuſſerunt manum*: plauſerunt. Jerem. 31. סָפַקְתִּי, Targ. טְפַחְנָא *percuſſimus ſuper fæmur*. Ion. 4. וַתַּךְ, Targ. וּטְפַחַת *& percuſſit ſol*.

Rabb. טֶפַח *leguminis genus*. ℞ טְפִיחַ *locus ubi herba naſcitur*.

טְפִיחִים *vaſa teſtacea* in pariete, ad nidificationem avium. Item, *eminentia lapidum*.

טְפִיחָה *laxitas*. ℞ טִפּוּחַ *madefactio*. C

טפל. טָפַל, Chald. טְפַל *adjunxit, conjunxit, annexuit, aſſuit, continuavit, concinnavit, compegit, applicavit, ſociavit*: abſolutè, *adhæſit, acceſſit*. Iob. 14. וַתִּטְפֹּל, Targ. וְתִתְחַבַּר *& ſociabit ſuper iniquitate*. Pſalm. 119. v. 69. טָפְלוּ, Targum חַבְּרוּ *concinnarunt contra me mendacium*. Iob. 13. *vos* טֹפְלֵי־שָׁקֶר, Targ. מְחַבְּרֵי שִׁקְרָא *concinnatores mendacij*: autores.

Nom. Chald. טְפַל, Arab. טפל tifl *puer, infans, & cætus puerorum, caterva*: Plural. טַפְלִין, Arabic. אטפאל atfal *pueri, infantes*. Foem. Arabic. טפלה tifla *puella*: Plural. טפלאת *puellæ*. Geneſ. 46. *panem juxta* הַטָּף, Targ. טַפְלָא *puerum*. Eſther. 3. טַף, Targum טַפְלַיָּא *pueri & mulieres*: caterva.

Arab. טפולה tofula, & טפוליה tofolia *infantia, pueritia, multitudo infantiũ*. סן אלטפולה *ætas infantiæ*: in Avic. ℞ טפלה *ungula*.

Chald. טפיל *cementum*, ex calce & arena factum, quod parietibus applicatum adhæret. Ierem. 43. בַּמֶּלֶט, Targ. בִּטְפִיל *in cemento*. E

Rabb. טָפֵל *acceſſorium*, minus principale: Plur. טְפֵלִים *adjuncti, ſocij*.

טִפּוּל *alliſio, ſubjectio, labor, fatigatio*.

Verb. טִפֵּל *laboravit, fatigavit, alliſit*.

טפס duo ſignificata habet. I. Chaldaic. & Syr. טְפַס & טְפַס *acquievit, obedivit, convenit, conſenſit*. Chald. Gen. 34. *in hoc* נֵאוֹת, Targum נִטְפַּס *conſentiemus vobis*. Paſſ. אִתְּטְפַּס & אִטְּפַּס *quietus, contentus, contentatus fuit*. Proverb. 1. v. 10. *cum ſuaſerint tibi peccatores, ne* תֹּאבֶה *velis*. Targ. תִּטְּפַס *aſſentiaris*. 2. Reg. 12. וַיֵּאֹתוּ, Targ. וְאִטְּפַסוּ *& aſſenſi fuerunt ſacerdo-*

cerdotes. Syr. אתטפס *perſuaſus eſt, credidit.* ✠ מתטפיסנות *obedientia.*

Rab. טופס *copia, litera quietãtia,* Quittanß.

Chald. טפסן *laciniæ veſtium, centones.* ✠ טפסי *faſcinationes.*

II. Syr. טופס, Rabb. טופס *τύπος forma, exemplum,* de literis, *copia:* in רפס quære.

טפק. Arab. טפק *attentus fuit, audivit.* Act. 5. v. 3. טפק *attentus erat ad eos orando:* loquebatur. Act. 29. verſ. 21. וטפקת *& attenta erat:* audiebat.

B **טפר** duo ſignificata habet. I. Chald. טפר, Arab. cum ט punctato, טפר dafar *unguis,* in צפר invenies.

II. Arab. cum ט punctato, *vicit, lucratus fuit.* Luc. 1. v. 30. טפרת כנעמה מן ענד אללה *lucrata es gratiam apud Deum:* viciſti in gratia. Pſalm. 20. ותטפר *& vincat dextra tua.* Pſal. 118. *& ego* אטפר *vincam inimicos meos.* Alc. אטפרכם עליהם *ſivit vos vincere eos.*

Nom. טפר dafr *victoria.* ✠ מטפורה in Geograph.

C **טפש** duo ſignificata habet. I. טפש *impinguatus, pinguis, craſſus fuit.* Paſſ. Chald. אטפש *idem* Pſal. 119. טפש, Targ. אטפש *pinguefactum eſt cor ipſorum ut adeps.* Piel Chald. טפש *pinguefecit.* Eſa. 6. השמן, Targ. טפש *pinguefac cor populi iſtius.*

II. Per metaphoram, de animo hominis: Chald. טפש *craſſus, ineptus, ſimplex, rudis, imperitus, indoctus, inconditus, ſtultus, ſtolidus, veſanus, inſanus, ſtupidus, hebes, tardus fuit:* craſſa enim inepta & impedita ſunt. Paſſ.

D אתטפש *craſſus, ineptus, &c. factus eſt.* Num. 12. נואלנו, Targ. טפשנא *ſtulti ſumus.* 1. Sam. 13. v. 13. נסכלת, Targ. טפשת *ſtultus fuiſti.* 1. Sam. 26. v. 21. *ſtultus fui* ואשגה, Targum ואתטפשת *& inſanivi valde.*

Nom. טפש *ſtultus:* Plural. טפשין *ſtulti.* Foem. טפשן *ſtulta.* ✠ טפשות *ſtultitia.*

Rabb. התטפש, Chald. אטפש *ſtulteſcere.*

טצר. Arab. טציר tacir *teneſmus:* in Avic.

E **טקוה**. Arab. טקויה tacua *ſymbolum, collatio.*

טקס. Chald. טקס *ordinavit, inſtruxit, diſpoſuit, paravit, aptavit, junxit:* ex Græco τάξις *ordo.* Gen. 14. ויאסר *& ligavit currum ſuum.* Targ. וטקס *& ordinavit.* Mich. 1. רתום *liga currum.* Targ. טקס *diſpone.* Jud. 9. v. 29. רבה, Targ. טקס *ordina exercitum tuum.* Paſſ. אטקס *ordinatus fuit in aciem, inſtructus fuit.* Pſalm. 20. *in nomine Domini Dei noſtri* נדגל *vexillum erigemus.* Targ. נטקס *ordinabimur.*

Nom. טקס & טקוס, Arab. טקס, Græcè τάξις *ordo, ſeries, acies:* Plural. טקסין *ordines.* Num. 2. *juxta* דגלו, Targ. טקסה *vexillum ſuum.*

A **טרא**. Syr. טרא, & טטר, & אתטרי *irruit, erupit, vexavit, exagitavit.* Matth. 7. v. 27. ואתטריו *& irruerunt in domum illam.* Luc. 6. verſ. 48. אתטרי *erupit inundatio.* ✠ טרי *agitans.* ✠ טריא *agitatio.*

טרב Inde Talm. טרבן *triturandi inſtrumentum.*

טרג. in תרג habes.

טרד duo ſignificata habet. I. טורד *aſſiduus, continuus, perſeverans, nunquam deſinens: ſtilla continua,* quæ decidit ex tecto tempore pluviæ, & expellit incolas domus. Prov. 27. *ſtillicidium* טורד *aſſiduum, in die imbris.* Targ. רנטף *deſtillans.*

Rabbin. טרוד *occupatus,* qui ſemper incumbit in negocio, nec quieſcit, aut ceſſat. טרוד לבו *ſolicitus.* ✠ טרדת לב *ſolicitudo.*

Verb. טרד *aſſiduus fuit, incubuit, laboravit.* טירוד, & טרדה, & טרדות *aſſiduitas, occupatio.*

II. Chald. & Syr. טרד, Arab. טרד tarad *impulit, expulit, ejecit, dimiſit, repudiavit, fugavit, perſecutus fuit.* Chald. Daniel. 4. *& te* טרדין *ejiciunt ab hominibus.* Gen. 21. גרש, Targ. Jeroſol. טרד *ejice ancillam.* Geneſ. 3. וישלחהו, Targ. Hieroſol. טרד יתה *expulit eum Deus ex horto Eden.* Exod. 2. *& veniebant paſtores* ויגרשום, Targ. וטרדון *& ejiciebant eas.* Gen. 19. *& januam* סגר, Targ. טרד *impulit poſt eum.* Gen. 20. עצור עצר, Targum מטרד טרד *clauſit.* Syr. Act. 10. v. 16. וטרד *& expulit eos à ſuo tribunali:* dimiſit. Arab. Pſalm. 109. טרד *perſecutus eſt hominem innocentem.* Matth. 5. v. 12. *cùm maledixerint vos* וטרדוכם *& perſecuti fuerint vos.* Act. 33. v. 5. וטרדהם *& dimiſit eos à tribunali ſuo.* Joh. 2. וטרד *& expulit boves & oves.* Pſalm. 35. *qui* יטרדונני *perſequentur me.* Matth. 5. v. 10. *qui* יטרדון *perſecutionem patiuntur ob juſtitiam.* Gal. 6. *ne* יטרדוא *perſecutionem patiantur.* Actor. 15. v. 4. *Saul cur* תטרדני *perſequeris me.* Matth. 15. וינטרד *& expellitur in ſeceſſum.*

Nom. Arab. טרד tardd: Foemin. טרדה târda *perſecutio.*

מטרוד *circumactus, perſecutionem patiens.* In precat. מלגא כל מטרוד *refugium omnis perſecutionem patientis.*

טרה. Inde טריה *humida.* Jud. 15. v. 15. *& invenit maxillam aſini* טריה *humidam.* Targum בטינתא *in humoribus.* Eſa. 1. v. 6. *& plaga* טריה *humida;* quæ nunquam ſiccatur, ſed ſemper humida eſt, adeoq; incurabilis. hinc Rabb. מטנגת *humecta.* & טרי *humidus, ſanioſus.*

Arab. טרי tari: Foem. טריה taria *recens, non ſiccus.* Alcor. לחמא טריא *caro recens.* גרחה טריה garha tarria *vulnus recens* cum ſanguine. ✠ טרה *humor.*

טרי im.

Digitized by Google

יטרי *impinguat, inſtaurat:* in Avicen.

טרו Rabb. טרואו *fruſtum interula, cucurbita ad ſemen depurata.*

טירוו *genus pallij, thorax.* ☙ טרזי *cuſtos palliorum & armorum.*

טרח duo ſignificata habet. I. Inde Hiphil הטריח *fatigavit, moleſtavit, oneravit.* Job. 37. *etiam in irrigatione* יטריח *fatigabit nubem.*

Nom. טרח, Chald. טורח & טרחות *labor, fatigatio, moleſtia, onus.* Deut. 1. *quomodo portabo ſolus* טרחכם, Targ. טורחכון *laborem veſtrum?* onus. Pſalm. 25. *ab omni* עמלי, Targ. טרחותי *labore meo.*

Chald. Verbum טרח *laboravit, defatigatus fuit.*

Rabb. טרחא *tarcha* accentus.

II. Arab. טרח tarah *jecit, abjecit, projecit, conjecit, ejecit, eliſit, expulit, ſtravit, proſtravit.* Pſal. 51. *ne* תטרחני *proycias me à facie tua.* Pſalm. 89. טרחת *projeciſti in terram thronum ejus.* Pſ. 106. ליטרחהם *ut proſterneret eos.* Epheſ. 5. v. 25. פאטרחוא *& abycite à vobis mendacium.* Luc. 4. v. 29. ליטרחוהי אלי אספל *ut projicerent eum deorſum.* Paſſ. אנטרח antarach *demiſit ſe.* Matth. 4. verſ. 6. ואנטרח מן הא הנא אלי אספל *& demitte te hinc deorſum.*

מטרוח mattruh *proſtratus, projectus, extenſus* in diverſas partes, *jacens.*

טרחה taraha *penſum alicujus operis.*

טרם טרם, cum futuro, *nondum.* Gen. 2. *& omnis frutex* טרם, Targ. עד לא *nondum creverat in terra.* 1. Sam. 3. *& lucerna Dei* טרם *nondum extincta erat.* Exod. 10. הטרם, Targ. העד־כען לא *an nondum ſcis quod perierit Aegyptus?* ¶ בטרם *in nondum, antequam, priuſquam.* Exod. 1. v. 18. בטרם, Targ. עד לא *priuſquam veniat ad eas obſtetrix, pepererunt.* ¶ מטרם *à nondum, antequam.* Hagg. 2. מטרם *antequam poneret lapidem.*

Rabbin. טרימא *decoctio croci:* item, *paſta ex dactylis.*

Arab. טרים tarim *ſponda.* ☙ אטרמה itrâma *peſtis, & pila plumbea.*

טרן. Chald. טורן *tyrannus, dux, princeps:* Plur. טורני *tyranni, duces.*

טורניא & טירנות *tyrannis.*

טרס. Rabb. טרס *quaſivit, inquiſivit.*

טרסי & טרסאי *quarens as* in ſuis mineris, *metallicus.* Item, *oriundus ex urbe* טרס *Taras.*

טרסין, Arab. טרוס, Al. טריש *metalla,* lapides duri & æneі.

טרסית *parva moneta.*

טרף duo ſignificata habet. I. טרף, Chald. טרף, Pael טרף *carpſit, diſcerpſit, dilaceravit dentibus.* Pſalm. 7. *ne fortè* יטרף *rapiat animam meam.* Targ. יתבר *conterat.* Niphal נטרף *diſcerptus fuit.* Exod. 22. אם טרף יטרף, Targum אתברא יתבר *rapiendo rapietur.* Pual טרף *diſcerptus fuit.* Gen. 37. טרף טרף *diſcerpendo diſcerptus eſt filius meus.* Targum מקטל קטיל *interficiendo interfectus eſt.*

Nom. טרף *raptus, diſcerptus.* Gen. 8. v. 11. *& ecce folium oliva* טרף, Targ. תביר *fractum in ore ejus:* decerptum ab arbore.

טרף, Chald. טרף *rapina, præda:* Plural. טרפים, Chald. טרפין *cibi.* Gen. 49. מטרף *præda, fili mi, aſcendiſti.* Targ. מדין קטלא *à judicio occiſionis.* Amos 3. וטרף *& præda non eſt ei.* Pſalm. 76. *à montibus* טרף *prada:* rapinæ. in quibus habitant leones, urſi, aliæq; beſtiæ rapaces. ¶ Deinde, metaph. טרף *eſca, cibus,* qui ex præda paratur: ferarum ſiquidem cibus eſt præda. Malach. 3. *ut ſit* טרף *eſca in domo mea:* miniſtrantibus in domo mea. Targ. פרנוס, Lxx. ἡ βρῶσις *eſca.* Prov. 31. *& dedit* טרף, Targ. מזונה *cibum domui ſuæ.* Pſal. 111. v. 5. טרף, Targ. מזונא *eſcam dedit timentibus eum.*

Inde Verb. Hiphil הטריף *cibavit, aluit.* Prov. 30. v. 8. הטריפני, Targ. זונני *ciba me pane ſufficiente mihi.* ¶ Tertiò, טרף *folium,* quod vento rapitur aut diſcerpitur. Ezech. 17. v. 9. *omnia* טרפי צמחה *folia germinis ejus areſcent.* Chald. Gen. 8. עלה, Targ. טרף *folium olea.* Gen. 3. *& conſuerunt* עלה תאנה, Targ. טרפי תאנין *folia ficuum.* Syr. Matth. 21. *niſi* טרפא *folia tantùm.*

טרפה *diſcerptum,* caro feræ à lupo aut urſo dilaceratæ, & in Lege prohibitæ. Rabb. *omnis cibus vetitus:* Plur. Rabb. טרפות *cibus vetitus* inſtar dilaceratorum. Geneſ. 31. טרפה, Targ. תבירא *dilaceratum non attuli.*

Rabbin. מטרף *raptus, abreptitius, furioſus:* item, *mortuus.*

טרפית *avis rapax, vultur.* ☙ טורפין *fluvij rapidi.*

Arab. טרף taraf *extremitas, acies, apex, culmen, faſtigium, clima, anſa, fimbria:* Dual טרפין: Plur. אטראף atraf *apices, extremitates, climata.* טרף אלגבל *faſtigium montis.* בלא טרף bile taraf *infinitus, obtuſus.* ☙ טרפי tarfi *extremus.*

טרפא tarâfa *myrica, tamariſcus.*

II. Per metaph. Chald. & Syr. טרף *turbavit, perturbavit, percuſſit, colliſit.* Chald. Geneſ. 41. ותפעם, Targ. ומטרפא *& perculſus* (impulſus) *fuit ſpiritus ejus.* Pſalm. 39. נפעמתי, Targ. אטרפת *perculſus ſum, nec poſſum loqui.* Nahum. 2. v. 8. מתופפות, Targ. מטרפין *percutientes ſuper corda ſua.* Syr. Luc. 18. v. 13. טרף *percutiens pectus ſuum.* Luc. 23. v. 48. טרפין *verbe-*

verberantes ſuper pectora ſua. ✠ Nom. טרְפָא A
ſtrepitus, turba. ✠ טוּרְפָּא *conturbatio, ærumna.*

Arab. טרף *raptus, palpitatio oculorum, oculus.* 1 Corinth. 10. v. 8. טרף אלעין *raptus oculi.* Geneſ. 18. *elevavit Abraham* טרפה *oculos ſuos.*

טרְפָה *tamariſcus:* Plur. טְרָף *tamariſci, miricæ.* Matth. tarfa, carfa. B

אטראף itrif *phtiſis, tabes, peripneumonia.*

טרק duo ſignificata habet. I. Chald. טְרַק *momordit.* ✠ טָרֵק *mordens.* ✠ טְרִיק *clauſus.*
טְרִיקָא *clauſura, vectis, ſeptum.* C

Syr. טַרְקָא *opima, præſtantiſſima.*

II. Arabic. טרק tarac *circumdedit.* Pſalm. 25. לאטרק *ut circundem altare tuum, Domine.* Joh. 8. v. 6. ואטרק *& inclinavit ſe, & ſcripſit ſuper terram.* D

Nom. טרקא tarqua *parma, ſcutum, clypeus:* Plur. טרקאת tarquat *parmæ.*

מטרק mutarrac *parmatus:* Item, *rancidus.*

אטרק atarrac, *ſcuto munivit.* R. D. in radic. דרק ſcribit, אלדרקה aldarca. ✠ מן טריק *ex parte.*

מטרקה matrâca *malleus:* Plural. מטארק matâric *mallei, aſciæ.*

מטרק mattrac *malleavit, malleo contudit.* Alia vide in דרק.

טרש. Arab. טרש *obſurduit, ſurdaſter fuit.* ✠ טרש *ſurditas debilis:* in Avicen.

אנטרש antaraſch *vibravit.* ✠ מטרש mutariſch *gladiator.* ✠ מטרשה mutariſcha *gladiatoria.*

טשא. Chald. & Syr. טְשָׁא *abſconditus, occultatus fuit.* Syr. Matth. 5. v. 14. *non eſt poſſibile* דְּתִטְשֵׁא *ut abſcondatur civitas.* Piel טַשִּׁי *abſcondit, occultavit.* Chald. Pſalm. 26. יִצְפְּנֵנִי, Targ. יְטַשְׁנַנִי *abſcondet me.* Syr. Hebr. 11. v. 21. טַשִּׁיוּהִי *occultarunt eum tres menſes.* Paſſ. Syr. אִתְטַשִּׁי *occultavit ſe.* Joh. 12. verſ. 36. אִתְטַשִּׁי *occultavit ſe ab illis.*

Nom. Chald. מִטְשָׁא, Syr. טוּשָׁה, & טוּשְׁיָא, & טְשִׁיוּת *reconditum, abſconditum, decretum.* בְּמִטְשָׁא & בְּטוּשְׁיָא, & מְטַשְּׁיָאִית *occultè.*

QUADRATA.

טַפְסָר *dux, princeps:* Plur. טַפְסְרִים *principes, duces.*

טרפשות *diaphragma.*

FINIS LITERÆ TETH.

LITE-

Digitized by Google

LITERA

י JOD.

DECIMA Alphabeti litera A nominatur Hebr. & Chaldæis יוד *jod*, Syris יוד *jud*, Arabibus יא *je*, LXX. *ἰῶθ*. Exponitur autem יוד vel יד *manus, pugnus*, quem figura י refert: quæ omnium minima eſt, & reliquarum origo ſeu principium. ¶ Poteſtas ejus, alia in Orthographia eſt, alia in Etymologia. In Orthographia valet ι Græcum, B aut *i* Latinum; ſicut & nomina יוד & *ἰῶτα*, & figuræ י & ι conveniunt. ¶ In Etymologia modò radicalis eſt, modò ſervilis. ſervit autem in principio & fine. In principio duo habet officia: 1. eſt litera איתן, formans tertiam futuri perſonam; ut, יִפְקֹד *viſitabit*. 2. eſt litera האמנתי, formans nomen verbale proprium; ut, יִצְחָק *Iſaac*: C aut appellativum; ut, יַלְקוּט *pera*. In fine quinque habet officia: 1. eſt terminatio fœminini generis in imperativo ſingulari, ut & ſecunda futuri perſona: ut, פִּקְדִי *viſita fœmina*. תִּפְקְדִי *viſitabis fœmina*. 2. litera האמנתי, formans nomen gentile; ut, כּוּשִׁי *Aethiops*: aut ordinale; ut, שְׁלִישִׁי *tertius*. 3. Pronomen affixum primæ perſonæ, ſing. com. cum nominibus; ut, עַבְדִּי D *ſervus meus*. & cum verbis נִי *me*; ut, פְּקָדַנִי *viſitavit me*. 4. nota pluralis numeri in nominibus & participijs conſtructis; ut, עַבְדֵי יְהוָה *ſervi Domini*. 5. eſt paragogicum; ut, שֹׁכְנִי *habitator*.

יאא. Syr. יאא in יאה reperies.

Arabicè יא ja ô: ut יא אלהא ja allah ô *Deus*, &c.

יאב. יָאַב *cupijt, deſideravit*. Pſalm. 119. *ad præcepta tua* יָאַבְתִּי *deſideravi*. Syr. אֶתְיְאֵב *cupidus fuit*. Luc. 16. וּמִתְיְאֵב *& cupidus erat*. E

יאה. יָאָה, Chald. יָאָה, & יָאֵא *pulcer, elegans, ſpecioſus, decorus fuit, decuit, congruit, convenit*. Jerem. 10. *quis non timebit te, ô rex gentium, quia tibi* יָאָתָה *decorum hoc eſt*: hoc decet: convenit. pro יָאֲתָה, ob pauſam. Targ. הִיא מַלְכוּתָא *eſt regnum*.

NOM. Chald. יָאֶה & יָאֵי, Syr. יָאֵא *pulcer, decorus, decens, conveniens*: PLur. יָאַיִן *pulcri*. FOEMIN. יָאָה & יָאְיָא *pulcra*: PLural. יָאַן & יָאְיָן *pulcra*. Chald. Cant. 1. *ecce tu* יָפֶה, Targum יָאֶה *pulcer es, dilecte mi*. Syr. Matth. 3. *ſic enim* יָאֵא לַן *decet nos implere omnem juſtitiam*. דְיָאֵא *quod decet*.

יָאוּת & יָאִיוּת *pulcritudo, decor*: abſolutè, *pulcrè, rectè, bene*. Exod. 10. כֵּן, Targ. יָאוּת *bene dixiſti*.

יאל tria ſignificata habet. I. HIPHIL הוֹאִיל *voluit, deſideravit, paravit, auſus fuit, cœpit, incepit*. Joſ. 7. הוֹאַלְנוּ, Targ. שָׁרִינָא *incepimus*. Exod. 2. verſ. 21. וַיּוֹאֶל, Targ. וּצְבִי *& voluit Moſes habitare cum viro*. Hier. *& juravit*: pro אָלָה accepit. LXX. *καὶ κατῳκίσθη & habitabat*: refert ad אֹהֶל. Jud. 17. v. 11. וַיּוֹאֶל, Targ. וּצְבִי *& voluit Levita manere cum homine*. Joſ. 17. v. 12. וַיּוֹאֶל, Targ. וּשְׁרִי *& cœpit Chananæus habitare in terra iſta*. 1. Sam. 17. v. 39. וַיֹּאֶל *& cœpit ire*. Targ. וְלָא אֲבָא *& noluit*. LXX. *καὶ ἐκοπίασε & laboravit*: quaſi לָאָה. Gen. 18. v. 27, & 31. *ecce nunc* הוֹאַלְתִּי *volui loqui ad Dominum*: auſus ſum. Targ. אַסְגֵּיתִי *multiplicavi*. Deut. 1. v. 5. *trans Jordanem in terra Moab* הוֹאִיל, Targ. שָׁרִי *incepit Moſes declarare Legem hanc*. LXX. *ἤρξατο*. ¶ Imperativus adverbialiter, pro *age, agite*. 2. Sam. 7. verſ. 29. *& nunc* הוֹאֵל, Targ. שְׁרִי *incipe & benedic domum ſervi tui*: placeat tibi.

Rabb. הואיל *poſtquam, cum ita ſe habeat*.

Arab. ואל *primus*. ואלי *præſes*. מואל *dominus, princeps*.

II. NIPHAL נוֹאַל *ſtultus factus eſt, inſanivit, ſtultè egit*: convenit cum אֱוִיל *ſtultus*. Num. 12. v. 11. *quod* נוֹאַלְנוּ, Targum אִטְפַּשְׁנָא *ſtulti ſumus*. Eſa. 19. v. 13. נוֹאֲלוּ, Targ. אִטְפְּשׁוּ *ſtulti* (inſipientes) *facti ſunt principes Zoan*. Jer. 50. v. 36. וְנֹאָלוּ *& ſtulti fient*. Targ. וְיִשְׁתַּבְּשׁוּן *& turbabuntur*. præterea, Jer. 5. v. 4.

Rabb. נַאֲלָא *ſpiritus ſtultitiæ*.

III. HIPHIL הוֹאִיל *adjuravit*: convenit cum אָלָה *juravit*. 1. Sam. 14. v. 24. וַיּוֹאֶל, Targ. וְאוֹמִי *& adjuravit Saul populum*.

Digitized by Google

יאר. יְאֹר *rivus* agros irrigans, *fluvius, flumen*: A
Plural. יְאֹרִים *fluvij, rivi* ex flumine ducti in agrum; aquæ ex fluvio in agros deductæ. Gen. 41. verſ. 1. *& ſtans juxta* הַיְאֹר, Targ. נַהֲרָא *fluvium*: Nilum: ut nomen Æegyptus ſubaudiatur. Amos 8. v. 8. *& aſcendet* כָאֹר *ſicut fluvius tota:* pro כַּיְאֹר. Exod. 1. verſ. 22. הַיְאֹרָה, Targ. בְּנַהֲרָא *in fluvium projicite eum*: in Nilum. Exod. 8. v. 1. *ſuper flumina, & ſuper* הַיְאֹרִים, Targ. אֲרִיתַיָּא *rivos*. 2. Reg. 19. v. 24. *& omnes* יְאֹרֵי מְצוֹרִים *rivos Aegypti*. quos efficiunt Ægyptij Nilo exundante, & quibus tota Ægyptus conſtat.
B Non enim habet pluvias, ſed Nilus exundans eam irrigat. Jer. 46. כַּיְאֹר *ſicut fluvius aſcendet*: ſicut fluvius, qui aſcendit & extenditur ſeu diffunditur per terram.

Unde יַרְדֵּן *Jordan*, juxta Hieronymum in 28. Ezechielis, quaſi יְאֹר דָּן *fluvius Dan*: quòd juxta urbem Dan ex fonte ſub Libano oriatur, & ex antro erumpat. Alijs quaſi יוֹרֵד מִדָּן *deſcendens ex Dan*. urbs autem Dan alio nomine dicta fuit Paneas. unde Cæſarea Paneæ, & Cæſarea Philippi: quod Aruch corruptè ſcribit פמיים *Pamias*, & Targ. Cant. 5. פַּמְיָאס. Aruch. ירדן יוצא ממערת פמיים *Jordan egreditur ex antro Pamias*. Plin. lib. 5. cap. 15. *Jordanis amnis oritur è fonte Paneade*. Hodie à Barbaris corruptè vocatur *Belina*, quod Hebræi ſcribunt בלינוס *Belinus*. Unde in itinerario Benjamin: *juxta* בלינוס *Balinus, olim Dan dictam, antrum eſt unde Jordanis prodit*. Lacum efficit, primò Samachonitin, poſtea Geneſaret, & tandem lacui Aſphaltiti miſcetur, ibiq; conſumtus evaneſcit. tempore meſſis ſicut Nilus augetur, defluentibus ex Libano nivibus calore æſtivo reſolutis. Joſuæ 3. *& Iordanis plenus erat ſuper omnibus ripis ſuis, omnibus diebus meſſis*. dies meſſis ſunt primi dies menſis Niſan. Cum incipiunt dies incaleſcere, liqueſcunt nives montium & flumina implentur. 1 Paral. 12. *illi ſunt qui tranſierunt Iordanem in menſe primo, & hic implebat omnes ripas ſuas*. Eccl. 24. *qui multiplicat quaſi Iordanis in tempore meſſis*.

יאש. יָאַשׁ, Chald. יְאַשׁ *diffidit, deſperavit*, ſpem omnem rei alicujus efficiendæ aut conſequendæ abjecit ſeu amiſit: *faſtidivit, contemſit, neglexit, pœnituit, tæduit*. Niphal נוֹאַשׁ *deſperatum eſt*. 1. Sam. 27. v. 1. וְנוֹאַשׁ *& deſperet à me Saul, nec amplius quærat*. Targ. וִינוּחַ *& quieſcat*: deſinat. Eſa. 57. v. 10. *in multitudine viæ tuæ laboraſti, non dixiſti* נוֹאָשׁ *deſperatum eſt*: tædet. Lxx. παύσομαι *quieſcam*. Ier. 2. v. 23. *& dixiſti* נוֹאָשׁ *deſperatum eſt*: tædet. Lxx. ἀνδριοῦμαι *viriliter agam*: ac-

A ceperunt pro אִישׁ *vir*. ſic, Jer. 18. v. 12. *& dixerunt* נוֹאָשׁ *deſperatum eſt*. Lxx. ἀνδριούμεθα *viriliter agemus*. Job. 6. v. 26. *verba* נוֹאָשׁ *deſperati*. Targ. יָאוּשָׁא *deſperationis*. Piel יֵאֵשׁ, Chald. יָאֵשׁ *deſperare fecit, abdicavit*. Eccl. 2. v. 20. לְיָאֵשׁ, Targ. לְיָאָשָׁא *ad abdicandum cor meum*. Hithpael Rabb. הִתְיָאֵשׁ & נִתְיָאֵשׁ *deſperavit, dubitavit*.

יֵאוּשׁ *deſperatio, dubium*. נוֹאָשׁ *dubitans*.

יאת. יָאָה, Chald. יְאָה *convenit, congruit, conſenſit, aſſenſit, decuit, pertinuit*. Jer. 10. v. 7. *quia tibi* יָאָתָה *complacuit*: ſcil. regnum, vel, *tibi convenit*: ſcil. regnum, & non alteri. Gen. 34. v.
B 15. *in hoc* נֵאוֹת, Targ. נִתְפְּיַס *aſſentiemur vobis*. 2. Reg. 12. v. 8. וַיֵּאֹתוּ, Targ. וְאִתְפְּסוּ *& conſenſerunt Sacerdotes, ut non acciperent argentum*.

יבב. יָבַב: Piel יִבֵּב, Chald. יַבֵּב *ululavit, vociferatus eſt, clamavit, jubilavit*. Judic. 5. v. 28. *per feneſtram proſpexit* וַתְּיַבֵּב *& ululavit mater Siſara*. Chald. Judic. 15. v. 14. *& Philiſtæi* הֵרִיעוּ, Targ. יַבִּבוּ *vociferati ſunt*. Joſ. 6. v. 10. הָרִיעוּ, וַהֲרֵיעוֹתֶם, Targ. יַבִּבוּ וּתְיַבְּבוּן *clamate & clamabitis*.

C **יבא**. Arab. וַבָא vabi *lues, peſtilentia*.

וַבָאִי vabij *peſtilentialis*. חֻמִּי אַלוַבָא hami alvabi *febris peſtilentialis*.

Deinde, וִבָא viba *murmur, detractio*.

יבל. Hiphil. הוֹבִיל, Chal. אוֹבֵל, in Ezra הֵיבֵל, & prima thematis deficiente, אֲבַל, Syr. אוֹבֵל *tulit, attulit, obtulit, detulit, duxit, adduxit, reduxit, deduxit, produxit*: abſulutè, *ivit, venit, advenit, pervenit, provenit, acceſſit, inceſſit, redijt*. Pſ. 60. v. 11. *quis* יוֹבִלֵנִי *deducet me in urbē muni-*
D *tam*. Eſa. 23. v. 7. יוֹבִלוּהָ *deducent eam pedes ejus*. Zophon. 3. v. 10. יוֹבִלוּן *afferent munus meum*. Chald. Ezræ 5. וְהֵיבֵל *& adduxit in templum Dei*. Jer. 28. וַיְבִאֵם, Targ. וְאוֹבְלִנּוּן *& adduxit eos Babylonem*. Syr. Joh. 21. v. 18. וַנְיַבְלָךְ *& ducet te, quò nolueris*. Matth. 7. דַּמּוֹבְלָא *quæ ducit ad interitum*. Matth. 26. אוֹבְלוּהִי *duxerunt eum ad Caipham*. Hophal הוּבַל, Chald. אִתּוּבַל *deductus, delatus fuit*. Job. 10. v. 19. *ſi de utero ad ſepulchrum* אוּבָל, Targ.
E אֶתֻּבַל *deducar*. Chald. Jer. 10. *in Babyloniam* יוּבָאוּ, Targ. יִתּוֹבְלוּן *adducentur*. Syr. אִתְיַבַל *productus fuit*. Act. 7. וְאִתְיַבַל *& productus eſt uſq. ad tempora Davidis*.

Nom. יְבוּל & בּוּל, Chald. אֲבוּל, Syr. יַבַל, & יוּבַל, & יַבְלָא *proventus*, quicquid terra profert aut producit: cōprehendit herbas & arbores terrâ naſcētes, *fruges & fructus, gramen*. Amos 8. יְבוּל, Targ. עֲבוּר *frumētum domus ſuæ*. Hagg. 1. *prohibuit* יְבוּלָהּ *proventum ſuum*. Targ. *ceſſavit facere* פֵּירִין *fructus*. 1. Reg. 6. *in menſe* בּוּל *proventus*. Targ. אֵיתָנַיָּא מִיסַף אִבְּ *collectionis frugum*: eſt October.
Eſa.

A Eſa. 44. v. 19. לבול עץ *proventui arboris ſupplicabo:* ramo. Iud. 6. v. 4. *corruperunt* יבול, Targ. עַלְלְתָא *proventum terræ.* Iob. 40. בול, Targum. עַלַל *proventus montium.* Pſal. 67. verſ. 7. *terra dabit* יְבוּלָהּ, Targ. אִבָּהּ *fructum ſuum.*

Chald. אבול *granarium,* locus ubi fruges reconduntur: Plur. אבולין *granaria.*

יובל, & אובל, & יָבָל, Syr. יבל *rivus, aquæductus:* Plur. יבלים *rivi.* Jerem. 17. *ſicut arbor plantata juxta aquam, & juxta* יובל *fluvium.* Eſa. 44. *ſicut ſalix juxta* יִבְלֵי מַיִם, Targ. נִגְרִין *rivos aquarum.*

B יובל, Chald. יובל productio & intenſio clangoris, *buccinatio, clangor buccinæ, ſonus, jubilum:* Plur. יובלים, Chald. יובלין *buccinationes.* Exod. 19. v. 13. *cum protrahetur* הַיֹּבֵל *clangor, ipſi aſcendent in montem.* ſequitur autem verſ. 16. וקל *& vox buccinæ valida valde.* item v. 19. *& erat* קול *vox buccinæ vadens & invaleſcens valde.* Targ. שופרא *buccina.* Hebræi non clangorem, ſed hujus inſtrumentum buccinam interpretantur. Ioſ. 6. v. 4. *accipient ſeptem tubas* הַיּוֹבְלִים *clangorũ.*

C Targ. דְקָרַן דִכְרַיָא *cornu arietum.* nam buccinas illas factas fuiſſe volunt ex cornibus arietum. ¶ Deinde יובל *jubilæus,* dicitur annus quinquageſimus, על שם תקיעת שפר *quod eo inſtentur buccinæ,* quæ ſunt cornua arietina: quodq; clãgor aut ſonitus buccinarum perſtrepebat in omnibus vijs, nec nõ per omnes urbes Iſraelitarum, & ſignificabat captivis liberationem, ſervis manumiſſionẽ, debitoribus fœnoris remiſſionem, venditoribus fundorum poſ-

D ſeſſionem, & deniq; reſtitutionem cujuſque ad familiam ſuam. ſicut Levitæ anno ætatis quinquageſimo à miniſterio liberi erant. hæc propter nomine differt annus quinquageſimus ab alijs. concurrunt autem duo anni ſacri proximi: quadrageſimus nonus qui eſt שְׁמִיטָּה, & quinquageſimus, qui eſt יובל. Levit. 25. v. 11. יובל *Iubilæus eſt, annus quinquaginta annorum erit vobis.* h.e. Iſraelitis ſolis. [redacted]

E יַבֶּלֶת, Chald. יַבְּלָא: Plur. יַבְּלָן *verruca* in carne proveniens. Levit. 22. v. 22. יַבֶּלֶת *verruca.* Targ. יַבְּלָן *verrucæ.* ✠ Rabb. יַבְּלִית herba quædam, *verrucaria.*

Chaldaic. מובל, Syr. מובל *onus,* pondus quod fertur: Plur. Syr. מובלין *onera.*

אובלא *vas fullonum,* cribri inſtar multa habens foramina, per quæ diſtillat aqua ſuper veſtes.

יובלא *onus ventris prægnantis,* geſtatio uteri.

יבם. יָבָם mariti frater, *levir:* Fœm. יְבָמָה & יְבֶמֶת, Chald. יבמא fratris uxor, *fratria:* Pl. יבמות *duorum fratrum uxores.*

Verb. Piel יִבֵּם, Chald. יַבֵּם *leviritavit,* fratris defuncti uxorem duxit. Deut. 25. v. 5. יְבָמָהּ *levir ejus ingrediatur ad eam, & accipiat eam ſibi in uxorem,* וְיִבְּמָהּ, Targ. וְיַבְּמִנַהּ *& leviret,* ſeu *leviritet eam.* Ibidem v. 7. *recuſat* יְבָמִי *levir meus ſuſcitare fratri ſuo nomen in Iſrael, non vult* יַבְּמִי, Targ. לְיַבָּמוּתִי *levirare,* ſeu *leviritare me.*

Rabb. יבום *leviritatio, affinitas.* Illa enim lex de fratribus ad conſanguineos & affines extenſa fuit.

יבס. Arab. יָבַס jabas *ſiccatus fuit:* in יבש mox ſequente habes.

Propr. יְבוּס *Iebus,* nomen viri ex Philiſthæis, & poſteritate Abimelechis orti: à quo יבוס *Iebus* nuncupabatur: & homines iſtius familiæ urbem illam incolentes, uſq; ad templi extructionẽ, dicebantur יבוסי *Iebuſæus,* & erant filijs Iudæ tributarij, habẽtes domos, agros & vineas pro tributo, quod Iudæis pendebant; & id quoq; ad templi uſq; extructionem. Receperant enim in ſe quod nollent idola colere, & vellent ſervare ſeptem præcepta filiorum Noë. Ab horum rege Araune emit David agrum. יְבוּסִי ergò *incolas* denotat, יבוס verò *ipſam urbem.* quæ poſtea *Salem* dicta fuit, & noviſſimè *Ieruſalem.*

יבק. יַבֹּק *Iabboc,* nomen vallis & fluvij ſub monte Libano. Gen. 32. v. 22. *& tranſijt vadum* יַבֹּק, Targ. יוּבְקָא *Iabboc.*

Alc. מוּבְקָא *confuſor.*

יבר. Arabic. וַבְרָה vâbra *pilus* quicunq; *lana:* Plu. וַבַר vabar *pili.* Matth. 3. v. 4. וְבָאן לְבָאס יוחנא מן ובר אלאבל *& erat veſtis Iohannis ex pilis camelorum.* ובר אלארנב *pili leporis:* in Avic.

יבש. יָבַשׁ duo ſignificata habet. I. יְבַשׁ, Chaldaic. יְבֵשׁ, Syr. יְבַשׁ, Arab. יָבַס jabas *aruit, exaruit, ſiccatus, exiccatus fuit.* Ioel. 1. v. 20. יָבְשׁוּ, Targ. יְבִישׁוּ *exiccati ſunt fontes aquarum.* Ierem. 50. v. 38. חֹרֶב *ſiccitas ſuper aquas ejus erit,* וְיָבֵשׁוּ *& exareſcent.* LXX. *aqua ejus confiſus eſt,* ϗ̀ καταισχυνθήσονται *& pudefient:* quaſi eſſet à בוש. Gen. 8. v. 13. יָבְשָׁה, Targ. יְבִישַׁת *ſiccata fuit terra.* & in hac ſignificatione futurum habet י quieſcens, per Chirec expreſſũ. 1. Reg. 13. v. 5. וַתִּיבַשׁ *& exaruit manus illi*⁹. 1 Reg. 17. v. 7. וַיִּיבַשׁ *& exaruit torrens.* Rarò omiſſũ eſt poſt zere. Hoſ. 13. v. 15. וְיֵבוֹשׁ,

Hh 2 Targ.

Targ. ויחרב *& exiccabitur fons ejus.* pro וְיֵבַשׁ. Jerem. 51. v. 47. *& tota terra ejus* תֵּבוֹשׁ, Targum תחרב *ſiccabitur.* Syr. Matth. 13. *quod non eſſet ipſi radix* יבש *exaruit.* Arab. Matth. 21. v. 20. ם פיבסת תלך אלשגרה אלוקת *& exaruit ficus ſtatim.* Marc. 11. v. 21. *ficus, cui maledixiſti, jam* יבסת *exaruit.* Pſalm. 22. יָבֵשׁ *aruit ut teſta virtus mea.* Pſalm. 102. *ſicut fœnum* יבסת *exarui.* 1. Pet. 1. v. 24. *gramen* ייבס *exareſcet.* Piel יַבֵּשׁ, Chald. יַבֵּשׁ, Arab. יבס jabbas *arefecit, ſiccavit, exiccavit.* Proverb. 17. v. 22. *& ſpiritus percuſſus* תְּיַבֵּשׁ *exiccabit os.* Nahum. 1. v. 4. *increpavit mare* וַיַּבְּשֵׁהוּ *& exiccavit illud* pro וַיְיַבְּשֵׁהוּ, uno ׳ abjecto. Hiphil הוֹבִישׁ, Chald. אוֹבֵשׁ, Syr. אוֹבֵשׁ, Arab. אוֹבַס aubas *idem.* Joſ. 2. v. 9. *Audivimus quòd* הוֹבִישׁ *exiccavit Dominus aquas maris rubri.* Syr. Jacob. 1. ומובש *& arefaciens terram.* abſolutè, *exaruit.* Joel. 1. v. 12. *vitis* הוֹבִישָׁה *aruit:* exaruit. Ibidem v. 12. הוֹבִישׁ *exaruit gaudium à filijs hominum.* Targ. פְּסֻקַת *abſciſſum eſt:* deſijt.

Nom. יָבֵשׁ, Syr. יַבִּישׁ, Arab. יאבס & יבים jabis *aridus, ſiccus:* item, *arido membro præditus:* Plur. יְבֵשִׁים, Syr. יַבִּישִׁין, Arab. יבאס jubis *aridi, ſicci.* Fœm. יְבֵשָׁה, Arab. יַאבִסָה jabiſa *ſicca, arida:* Plural. יבשות *ſiccæ, aridæ.* Num. 11. verſ. 6. *nunquid anima noſtra* יְבֵשָׁה *arida?* eſurimus? præ nimio deſiderio areſcit natura. Targ. תאיבא *deſiderio affecta.* Arabic. Luc. 6. יְדָה אלימני יַאבִסָה *manus ejus dextra erat arida.*

יַבֶּשֶׁת, & יַבָּשָׁה & יֹבֶשׁ, Chald. יוּבְשָׁא, Syr. יַבְּשָׁא, Rabbin. יבשות, Arabic. יֻבְס jubs, & יְבוּסָה jubuſa *ſiccitas, ariditas, aridum, & terra ſicca;* ſicut Græcis ξηρὰ *arida;* & è contrà, ἡ ὑγρὴ *mare,* & τὸ ψυχρὸν *aqua.* Gen. 1. v. 9. *congregentur aquæ ſub cœlo in locum unum, ut appareat* הַיַּבָּשָׁה, Targ. יַבֶּשְׁתָּא *aridum.* Ibid. v. 10. *& vocavit Deus* לַיַּבָּשָׁה, Targum לְיַבֶּשְׁתָּא *iſtud aridum, terram.* Arab. וְסַמִּי אַללָה אַליֻבְס אַרְצָא *& nominabat Deus ſiccitatem, terram.* Lxx. τὴν ξηράν. In prima creatione aquæ totam terram operiebant, ſeu tota terra aquis tecta latebat: ſed his in unum locũ congregatis, terra detegebatur, ut conſpiceretur. 2. Pet. 3. v. 5. *terra ex aqua, & in aqua conſiſtens Dei verbo.* Exod. 15. v. 19. *& ingredientur filij Iſrael in medio maris* בַּיַּבָּשָׁה *per aridam:* in medio iſtius loci ubi mare erat, ingreſſi ſunt aridam. Syr. Matth. 14. v. 13. *ſecuti ſunt eum* [illegible] *pedeſtri itinere.* Syrus, בְּיַבְּשָׁא *per aridam:* per terram.

Arab. אַיְבַס *ſiccior.* מֻיַבִּס mujabbis *ſiccans, exiccans.* אלארץ אליאבסה alard al jabiſa *terra ſicca.*

II. יָבֵשׁ idem quod בּוֹשׁ, *puduit, pudefactus fuit:* permutata ordinum ſignificatione; & tunc futurum habet ׳ quieſcens omiſſum poſt zere: ut, Eſa. 50. v. 7. *quia non* אֵבוֹשׁ, Targ. אתבהת *pudefiam.* ut ſit forma ex יָבוֹשׁ & יָבֵשׁ compoſita. Hoſ. 10. ויבוש *& pudefiet Iſrael à conſilio ſuo.* Jerem. 2. *etiam ab Aegypto* תֵּבוֹשִׁי, Targ. תִבְהֲתִין *pudefies, ſicut* בֹּשְׁתְּ, Targ. בהתת *pudefacta fuiſti ab Aſſur.* 2. Reg. 19. *conſternati ſunt* וַיֵּבשׁוּ *& pudefacti ſunt.* pro quo habetur, Eſa. 37. וָבֹשׁוּ *& pudefacti ſunt.* Hiphil הוֹבִישׁ *pudefecit,* fefellit ſpem & opinionem alicujus. 2. Sam. 19. v. 5. הוֹבַשְׁתָּ, Targ. אבהתתא *pudefeciſti hodie facies ſervorum tuorum.* Jerem. 3. כְּבֹשֶׁת, Targ. כְּבַהִיתַת *juxta pudefactionem furis, quando inventus fuerit, ſic* הוֹבִישׁוּ, Targum בהיתו *pudefacti ſunt.* aliâs abſolutè, *pudefactus fuit.* Jerem. 2. v. 16. הוֹבִישׁוּ, Targum בהיתו *pudefacti ſunt domus Iſrael.* Joel. 1. הוֹבִישׁוּ *pudefacti ſunt agricolæ.* Lxx. ἐξηράνθησαν *aruerunt.* ex ſignif. prima.

יגב duo ſignificata habet. I. יוֹגְבִים *agricolæ.* 2. Reg. 25. v. 12. *ut eſſent vinitores* וּלְיוֹגְבִים *& agricolæ.* Lxx. καὶ εἰς γαβίν, retinuerunt hebraicum, ſed Jer. 52. v. 16. εἰς γεωργούς.

יְגֵבִים *agri.* Jer. 39. v. 10. *& dedit illis vineas* וִיגֵבִים *& agros.* Targum לִמְהֲוֵי מְפַלְחִין בְּחַקְלִין וּבְכַרְמִין *ut eſſent cultores in agris & vineis.*

II. Arab. וגב וַגַב vagab *convenit, decuit, honeſtum, dignum, neceſſarium fuit, oportuit.* Joh. 20. וגבת *conveniat vobis vita æterna.* Matth. 26. *etjamſi* וגב עליא *oportuerit me mori.* וגב עלינא *oportet nos.*

וגיב & ואגב vagib *conveniens, decens, neceſſarius.* וגיב לה *convenit illi.*

תוגב & אסתוגב *dignus, reus fuit.* Matth. 5. אסתוגב *dignus eſt judicio.* Marc. 14. v. 64. באנה מסתוגב אלמות *quod ipſe ſit dignus mortis.* 1. Cor. 21. v. 4. *ſi res* מסתוגבא *poſtulat.*

באלואגב *neceſſario, manifeſtò.* מוגבאת *neceſſaria, accidētia.* וגב *neceſſitas, cauſa, occaſio.*

יגד. Arab. וגד & וַגַד vagad: Hiphil אוגד augad *invenit, reperit.* Joh. 8. v. 4. הַדָא אַלמַראָה וַגַדנָא הַיא פִּי זִנַא *iſtam mulierem invenimus eam in adulterio.* Matth. 26. פוגדהם *& invenit eos dor-*[illegible] 8. וארא וַגַדתמוה ואעלמוני [illegible] an: [illegible] 32. [illegible] eſ. [illegible] *quinquaginta.* Alcoran. [illegible] *ubi inveneritis eos.* Paſſ. Hebr. 11. v. 5. *nec* וֻגִד *inventus fuit in terris.* Pſalm. 17. *non* תֻוגַד *inventa eſt in me iniquitas.* Matth. 2. וֻגִדַת חבלי מן אלרוח אלקדס *inventa eſt gravida à Spiritu ſancto.*

Nom. ואגד vagid *inventor.* Fœm. וָאגִדָה vagîda *inventrix.*

וגד vegd,

וגר vegd, & וגור, & מוגוד *inventio, exiſtentia, præſentia:* PL. מוגודין *exiſtentiæ.* A
וגוד אלצליב *inventio crucis:* feſtum. וגודה *exiſtentia ejus.*
ליסת במוגודה *non eſt in exiſtentia ſua:* in Avicen. ſicut Hebræis נִמְצָא *inventus, exiſtens, præſens.*

מוגוד & מוגד *inventus, ens, exiſtens, præſens.*

יגה tria ſignificata habet. I. Piel יָגָה: Hiphil הוגה *dolore, mœrore, triſtitia affecit, afflixit.* Thren. 3. v. 32. *& ſi* הוגה *afflixit, etiam miſerebitur juxta multitudinem miſericordiarum tuarum.* Ibidem. *quia non afflixit ex corde* B
ſuo, וַיַּגֶּא *& mœrore affecit filios viri.* pro וַיַּגֶּה: uno י abjecto, & א״ה permutatis. Thren. 1. in He: *quia Dominus* הוגה *afflixit eam.* Targum הָבַר יָתַהּ *contrivit eam.* Hieron. *locutus eſt ſuper eam.* accepit pro הָגָה *meditatus eſt.* Job. 19. v. 2. *quouſq;* תּוֹגְיוּן, Targ. תְּנַכְּסוּן *affligetis animam meam?* י pro ה tertia radicis litera. Eſa. 51. v. 23. *& ponam eam in manum* מוֹגַיִךְ *affligentium te.* Targ. דַּהֲווֹ מוֹנָן לִךְ *qui fuerunt deprædantes te.* ob literarum ג״נ ſimilitudinem, legit מוֹנַיִךְ; quod habetur, Eſa. 49. C
& devorare faciam מוֹנַיִךְ, Targ. דַּהֲווֹ מוֹנָן לִךְ *deprædantes te:* à יָנָה *deprædatus fuit.* ſic & Lxx. τῶν ἀδικησάντων σε *qui iniquè oppreſſerunt te.* Hieron. *qui te humiliârunt.* Niphal נוגה *mœrore, dolore affectus, afflictus fuit.*

Benoni. נוגה *dolore affectus:* Plur. נוגים & נוּגִים per ſchurec, *dolore affecti, afflicti.* Foem. נוגות *afflicta.* Sophon. 3. v. 18. נוגי מִמּוֹעֵד *mœrore affectos propter tempus congregabo, ex te fuerunt.* Targum דיהון מִסַּכְּבִין בָּךְ וּמַנֵּי מוֹעֲדָךְ *qui remorabuntur in te tempora feſtorū tuorum.* Refertur ad Zion & Jeruſalem. Qui mœrore afficiuntur ob tempus redemtionis, quod differtur, illos congregabo ad te, quia ex te ſunt, & in captivitatem abierunt. Hieron. *nugas, qui à lege receſſerunt, congregabo.* Primò retinet Hebræum נוגי *nuge,* & in latinum *nugas* transformat, ob ſoni ſimilitudinem. Ac in commentarijs inde, quod lingua Hebræa omnium matrix ſit, conſtare aſſerit his verbis: *id quod diximus nugas, ſciamus in Hebræos ipſum latinum eſſe ſermonem* נוגי: *unde noſcitur linguam Hebraicam omnium linguarum eſſe matricem.* Hæc ille. ſed non idem ſunt, quæ ſono conveniunt. Deinde hoc ipſum נוגי exponit, *qui à lege receſſerunt:* reſpiciens ad הָגָה, quod cum מ præpoſitione conſtructum, *removere* ſignificat. & מוֹעֵד *tempus,* accipit pro עֵדוּת *teſtimonium, lex.* Intelligit inſuper per nugas, homines nullius pretij, ſicut Cicero: *Menodorus, & reliquæ nugæ.* Aut *qui* refertur ad Hebræum נוגי maſculinum. Thren. 1. v. 4. *virgines ejus* נוגות *afflictæ:* mœſtæ, quæ ſolebant choreas agere quolibet feſto. Targ. סְפַּוֹן עַל דִּי פַּסְקוּ לְמִפַּק בַּחֲמִשָּׁא עֲסַר יוֹמִין בְּאָב וּבְיוֹמָא דְּכִפּוּרַיָּא דִּי הוּא בַּעֲשָׂרָא יוֹמִין בְּתִשְׁרִי לְחַנְגָא בְּחִנְגִּין *lugent, propterea quod ceſſarunt exire in decimo menſis Ab, & in die expiationū, qui eſt decimus menſis Tiſri, ut ſaltent in choreis.* de hoc ita Talmud: *decimaquinta die menſis Ab* (hoc eſt, Julij) *filiæ Hieruſalem egrediebantur in veſtibus albis, & choreas ducebant in vineis. Quid verò dicebant? Adoleſcens attole oculos tuos, & vide, quam tu velis eligere ex omnibus: ne reſpicias pulchritudinem, ſiquidem fallax eſt; at eam, quæ Deum timet, laudes.* Hophal הוגה *remotus fuit,* ex הגה refer huc.

Nom. יָגוֹן & תּוּגָה *dolor, mœror, afflictio* Gen. 37. v. ult. *& deducetis caniciem meam* בְּיָגוֹן, Targ. בִּדְוְנָא *cum mœrore ad infernum.* Targ. μετ' ὀδύνης *cum triſtitia.* Prov. 10. v. 1. *filius ſtultus* תוגת אמו *mœror matris ſuæ.* Targ. מַחְמֵץ *contriſtat matrem ſuam.* Prov. 14. v. 13. *poſtremum gaudij* תוגה *eſt dolor.* Targ. וְחֵירוּתָא *& libertas.*

II. Arab. וגה vaga *venit.* Matth. 2. v. 2. וְגִינָא *venimus ut adoremus eum.* Matth. 25. *in carcere* וְגִיתָם אַלִי *veniſtis ad me.* תְּגִנָּה *idem.* Gal. 1. תוגהת *veni in Arabiam.* Rom. 15. v. 24. *quando* תְּוַגְּהַת *venero in Hiſpaniam.* Piel וגה *miſit.* 1. Cor. 5. v. 1. וגהת *miſi ad vos Timotheū.* 2. Cor. 7. v. 3. וגהנא *& miſimus cum eo fratrem.* Philip. 2. v. 19. אוגה *mittam ad vos Timotheum.*

III. Arab. Nom. וגה vegh *facies, vultus, perſona, ſuperficies, modus:* Plur. אוגה & וגוה: Dual. וגהין *modi, perſonæ.* וגהה *facies ejus.* עלי וגה אלארץ *ſuper facie terræ.* ען וגה אלרב *à facie Domini.* מואגהה & בוגה *facietenus.* נבין הרא אלשכל בוגה אחיר *demonſtrabimus hanc propoſitionem modo alio:* in Euclide. עלי וגהין *duobus modis:* in Avicen. וגה מזיר vegh muzair *facies ficta, larva.* מוגה muegeh *perſonatus, larvatus.* מעטי אלוגה mogati alvegh *opertus facie, larvatus.* וגה בשיש *facies exporrecta, fiducia* בוגה משפרה *cum fiducia.* Matth. vage *pſeudoacorū.*

Verb. וגה vegeh *volvit frontem.* Joh. 12. E
non comprehendis, quo יְתַוַּגָּה *vertatur.*

יגל. Arab. וְגַל *tremor, timor.* וגל *tremens.* אֶנָּא מִנְּכֻם Alc. לָא תוֹגַל *ne timeas.* Cap. lapis: וגלון *nos à vobis metuimus.*

מוגל *deſtinatus:* in Avic.

יגן. Arab. וגנה *pomum maxillæ, mala, gena:* Dual. וגנתאן *poma maxillæ, malæ.*

יגע. יָגַע *laboravit, defatigatus fuit.* Pſ. 6. v. 7. יָגַעְתִּי Targ. אִשְׁתַּלְהִית *defatigatus ſum in gemitu meo.* (In futuro literæ איתן ferè habent chirec, quando *laborare:* & zere, quando *defatigari* ſignificat.) Job. 9. v. 29. *quare in vanum* אִיגָע,

אִיגַע, Targ. אִלְאִי *laborabo?* Jerem. 51. v. 58. A
וְיִגְעוּ *& laborabunt populi in vanum.* pro וְיִיגְעוּ, Targ. וְיֶחֱלוּן *& infirmabuntur.* Eſa. 65. v. 23. *non* יִגְעוּ *laborabunt in vanum.* Piel יִגַּע: Hiphil הוֹגִיעַ *fatigavit, moleſtavit.* Piel: Joſ. 7. v. 3. *ne* תְּיַגַּע *moleſtes totum populum.* Targum תְּרַגֵּשׁ *commoveas.* Hiphil. Eſa. 43. v. 24. הוֹגַעְתַּנִי *fatigaſti me in iniquitatibus tuis:* moleſtaſti me. Ibidem, v. 23. *& non* הוֹגַעְתִּיךָ *fatigavi te thure.* Targ. אַתְקֵפֵת עֲלָךְ *roboravi ſuper te.* Malach. 2. v. 17. הוֹגַעְתֶּם, Targ. אַלְהִיתוּן *fatigaſtis Dominum verbis veſtris:* moleſtaſtis.

Arab. תוגע tavagga *laboravit, doluit, dolore affectus fuit.* Hebr. 11. v. 34. ותוגעתם *&* B
doluiſtis ad vincula mea. Rom. 8. *omnis creatura* תתוגע *dolet:* congemiſcit. Marc. 9. יתוגע *doloribus afficietur.*

Nom. יָגֵעַ *laborans, fatigatus, laſſus:* Plur. יגעים *laborantes, fatigati, laſſi.* Eccl. 1. v. 8. *omnes res ſunt* יְגֵעִים *laborioſa:* laborem afferunt ei, qui illis occupatur: plenæ laboris.

יְגַע & יְגִיעַ: Foem. יְגִיעָה, Arab. וַגַע vaga, *labor, laſſitudo, moleſtia, dolor, tormen:* Plur. יְגִיעִים, Arab. אַוגַאע auga *labores, moleſtiæ, dolores, tormina.* Gen. 31. v. 42. יְגִיעַ כַּפַּי, Targ. C
לֵאוּת יְדַי *laborem manuum mearum vidit Deus.* ¶ Per metonym. *res labore parta, proventus agri, fruges, opes.* Deut. 28. v. 33. *fructum terræ tuæ & omnem* יְגִיעֲךָ, Targum לֵאוּתָךְ *laborem tuum comedet populus quem non noviſti.* Pſ. 78. v. 46. וִיגִיעָם *& laborem eorum locuſtæ.* ſcilicet dedit. Jer. 3. v. 25. *comedit* יְגִיעַ אֲבוֹתֵינוּ *laborem patrum noſtrorum.* Pſal. 128. v. 2. יְגִיעַ כַּפֶּיךָ *laborem manuum tuarum ſi comederis.* Job. 39. v. 14. *& relinques ei* יְגִיעֲךָ *laborem tuum:* D
tuas opes. ¶ Semel pro concreto, Job. 3. *& ibi quieſcent* יְגִיעֵי כֹחַ *fatigati robore:* quorum robur in mundo attritum & afflictum eſt.

Arab. וגע אלמעא *dolor viſcerum:* dyſſenteria. וגע אלורך *dolor fæmoris:* ſcia. וגע אלגנב vaga algenb *dolor lateris:* pleuritis. הו בוגע אלגנב hubivaga algenb *pleuriticus.* וגע אלראס vaga alras *dolor capitis:* cephalalgia. וגע אלחצירה vaga alchazira *dolor coli:* colica paſſio. E

מוגע muaga *doloroſus, torminoſus, ægrotus.*

יגר duo ſignificata habet. I. יָגֹר *timuit, expavit.* conſtruitur cum מ *à, ab.* Deut. 9. v. 19. *quia* יָגֹרְתִּי, Targ. דְּחֵלִית *timui à facie iræ & furoris.* & מ ſubintellecto: Job. 3. verſ. 25. *& (à) quo* יָגֹרְתִּי, Targ. דְּחֵלִית *timui, veniet mihi.*

II. יָגַר idem quod אָגַר, *congregavit:* permutata ſignificatione ordinum. Job. 9. verſ. 28. יָגֹרְתִּי, Targ. כְּנַשִׁית *congregavi omnes dolores meos.* Al. *timui.*

Nom. Chald. יְגַר *cumulus:* Plur. יְגָרִין & יְגוֹרִין *cumuli.* Gen. 31. *& vocavit eum Laban* יְגַר שָׂהֲדוּתָא, *& Jacob vocavit eum* גַּלְעֵד *cumulum teſtimonij.* Jer. 9. *& Jeruſalem* לְגַלִּים, Targum לִיגוֹרִין *in acervos.* Jer. 26. v. 18. *Jeruſalem* עִיִּים, Targ. לִיגָרִין *in cumulos erit.*

יד. יָד *manus,* in ידה habes.

ידד. יָדַד & יָדָה *jecit, projecit.* Joel. 3. v. 3. *& ſuper populum meum* יַדּוּ *jecerunt ſortem.* Nah. 3. v. 10. *& ſuper honoratos ejus* יַדּוּ *projecerunt ſortem.* Abdiæ 1. v. 11. *& ſuper Jeruſalem* יַדּוּ, Targ. רְמוֹ *projecerunt ſortem.*

יְדִיד *dilectus:* Plural. יְדִידִים *dilecti:* Fœmin. יְדִידוֹת *dilecta.*

יְדִידְיָה *dilectus Domini.* ſic appellatus fuit Salomo; quod Dominus ipſum diligeret. 2. Sam. 12. v. 24. *vocant nomen ejus Salomo,* וַיהוָה אֲהֵבוֹ *& Jehova dilexit eum.* v. 25. *& dimiſit in manu Nathan prophetæ, & vocavit nomen ejus* יְדִידְיָה *Jedidja propter Dominum.*

ידידות *dilectio, amor.* Jerem. 12. v. 7. *tradidi* יְדִדוּת *dilectionem animæ meæ, in manum inimicorum ſuorum.* Targ. יַת עַמָּא דַהֲוָה חֲבִיב קֳדָמַי *populum dilectum coram me.* convenit cum דוד *dilectio, amor:* ut ſit י heemanthi.

ידא. Chald. יְדָא in ידה invenies.

ידב. Arab. ודב vaddab *caſtigavit, docuit, educavit.* אתודב atuedeb *caſtigatus, humiliatus fuit.*

מודב muvaddib *caſtigator, magiſter, pedagogus, nutritius, ludimoderator, nauclerus.*

ודב vedeb *caſtigatio, educatio, affabilitas, comitas, doctrina, diſciplina.*

מודב muvaddab *doctus, affabilis, facetus.* קליל אלודב calil al vedeb *inaffabilis, infacetus.* בלא מודב bile muvaddab *idem.*

ידה tria ſignificata habet. I. יָדָה *jecit, projecit, jaculatus, ejaculatus fuit,* ſagittas aut lapides emiſit, impulit. Ier. 50. v. 14. *qui intenditis arcum,* ידו *jacite contra eam, ne parcatis ſagittæ:* jaculamini. Piel יִדָּה *idem.* Thren. 3. v. 18. וַיַּדּוּ *& jecerunt lapidem in me.* pro וַיְיַדּוּ: abjecto י radicali, ejus punctum patach occupat י Ethan, quod poſt ו converſivum dageſſatur: id oſtendit accentus in ultima. Zach. 1. v. ult. לְיַדּוֹת *ad proijcienda cornua gentium.* LXX. εἰς χεῖρας αὐτῶν *in manus eorum.* quaſi eſſet à יָד *manus.*

Nom. יָד, Chald. יַד: & per protheſin, אִיד, Syr. איד, Arab. יד jed *manus* qua jacitur, aut proijcitur aliquid: Dual. יָדַיִם, Chald. יְדַיִן & אִידַיִן, Arab. ידין jadin, & אידאי aidi *manus.* Exod. 21. v. 24. יָד תַּחַת יָד, Targ. יְדָא חֲלָף יְדָא *manus pro manu.* Tribuitur & beſtijs per catachreſin. Gen. 9. verſ. 5: 1. Sam. 17. v. 37. Num. 35. *& ſi lapide* יָד *manus percuſſerit eum.* Targ. דְּמִתְנַסְבָא בִּידָא *quæ manu accipitur.* Ibidem. *Aut vaſe ligneo* יָד *manus.*

Targ.

Digitized by Google

Targ. בִּיר דְּמִתְנַסְבָא *quod manu capitur*. Exod. 14. v. 8. *& filij Iſrael egrediebantur* בְּיָד רָמָה *in manu alta*. Targum בְּרֵישׁ גְּלִי *capite aperto*. Significatio ingenuitatis: Contrarium in חפוי *caput opertum*. Num. 15. v. 30. *Quæ fecerit* בְּיָד רָמָה, Targum בְּרֵישׁ גְּלִי *capite aperto*. R. Salom: במזיד *cum præſumtione*. 2. Sam. 13. v. 18. *& ponebat* יָדָהּ *manũ ſuam ſuper caput ſuum, & ibat eundo, & clamabat*. Jerem. 2. v. 37. *etiam inde egredieris*, וְיָדֶיךָ *& manus tuæ ſuper caput tuum*. manibus enim capiti impoſitis incedentes & clamantes dolorem teſtari ſolebant, calamitatem & triſtitiam ſuam, præſertim mulieres. Mich. 7. v. 16. *Ponent* יָד *manum ſuper os*. non habentes quod reſpondeant. Ezech. 17. v. 18. *Dedit* יָדוֹ *manum ſuam*. Eſt amicitiæ & pacis confirmatio. 1. Paral. 29. v. 24. *& omnes filij regis David* נָתְנוּ יָד *dederunt manum*. manum fidei: cum percuſſione manus, ad colendum eum corde perfecto. Subjectio ſignificatur. fidejuſſerunt enim ſe Salomoni ſervituros corde integro. 2. Reg. 3. v. 11. *Qui fudit aquas* עַל יְדֵי אֵלִיָּהוּ *ſuper manus Eliæ*. Targum דְּשַׁמֵּשׁ יָת אֵלִיָּהוּ *qui miniſtravit Eliæ*. Multos habuit Elias diſcipulos, ſed Heliſæus ſolus ex ipſo didicit; quia ut miniſter ipſi ſemper affuit. Jerem. 50. v. 15. *Dedit* יָדָהּ *manum ſuam*. Targ. אִתְמְסָרַת בִּידֵיהוֹן *tradita eſt in manus ipſorũ*. ſeipſam tradidit hoſtibus, dedidit ſe. Thren. 5. v. 6. *Ægypto dedimus* יָד *manum*, (ut illam apprehenderent & opitularentur) *Aſſyriæ, ut ſaturemur pane*. ſupplices facti ſumus Ægyptijs auxilij; Aſſyriis autem victus cauſa. Æneid. 11. *Oremus pacem, & dextras tendamus inermes*. 2. Paral. 30. *Date* יָד *manum Domino, & venite in ſanctuarium ejus*. ſequitur וְעִבְדוּ *& ſervite*. Exod. 16. *utinam mortui eſſemus* בְּיַד יְהוָה *in manu Domini in terra Ægypti*. Targum קֳדָם יְיָ *coram Domino*. Lxx. πληγέντες ὑπὸ κυρίου *percuſſi à Domino*. Exod. 28. *& implebis* יָדָם *manum eorum*. Targum, *& offeres* קֻרְבָּנֵיהוֹן *oblationes eorum*. Eſt autem יָד ſæpius fœmininum: interdum maſculinum. Ezech. 2. v. 9. *& vidi, & ecce* יָד שְׁלוּחָה *manus extenſa ad me: & ecce* בוֹ *in ea volumen libri*. ¶ Per metaphoram, 1. יָד *manus*, ſicut זְרוֹעַ *brachium, vis, robur*, in brachijs & manibus ferè conſiſtens, *potentia, poteſtas, dominium*, facultas agendi quid; de Deo & hominibus. De Deo. Joſ. 4. *ut cognoſcant omnes populi terræ* יַד יְהוָה *manum Domini*. Targum גְּבוּרְתָּא *vim*: robur, potentiam. Eſa. 28. v. 2. *ſicut inundatio aquarum fortium inundantium, depoſuit in terram* בְּיָד *in manu*: בְּחָזְקָה *in fortitudine*, fortiter. Pſalm. 95. v. 7. *& oves* יָדוֹ *manus ejus*. Eſa. 19. v. 19. *propter motionem* יַד יְהוָה *manus Domini*. Targ. גְּבוּרְתָּא *potentiæ*. Num. 11. v. 23. הַיַד *an manus Domini abbreviata eſt?* Exod. 14. v. ultim. *& vidit Iſrael* הַיָּד *manum iſtam magnam, quam fecerat Dominus in Ægypto*. Targ. גְּבוּרַת יְדָא *robur manus*. Pſalm. 78. *Non meminerunt* יָדוֹ *manus illius*. Targ. נִסָּא דִידֵהּ *miraculum manus ejus*. De hominibus. Exod. 18. v. 9. *Qui liberavit populum iſtum* מִיַּד מִצְרַיִם *à manu Ægypti*. Targum מִרְּשׁוּת מִצְרָאֵי *poteſtate Ægyptiorum*: domino. Joſ. 8. v. 20. *Nec fuerunt eis* יָדַיִם *manus*. hoc eſt, כֹּחַ *robur*, vires ad fugiendum huc & illuc. Targum חֵילָא *robur*. confirmat כֹּחַם quod præcedit. Lxx. τοῦ φυγεῖν *quo fugerent*. Pſalm. 89. *& poſui in mari* יָדוֹ *manum ejus*. Targum שׁוּלְטָנֵהּ *poteſtatem ejus*. ſicut: *An neſcis, longas regibus eſſe manus?* Job. 34. *& removebunt potentem, non* בְּיָד *manu*. Targ. בְּחֵילֵיהּ *robore manus*. Dan. 12. v. 7. יַד־עַם *manus populi ſancti*: vires. Inde phraſes, בְּיָד *in manu, in poteſtate, penes, apud, cum*. Gen. 24. *Omne bonum domini ſui* בְּיָדוֹ *in manu ejus*. Lxx. μεθ' ἑαυτοῦ *cum ipſo*. Jerem. 38. *& accepit Ebedmelech viros illos* בְּיָדוֹ *in manu ſua*. Targum עִמֵּהּ *ſecum*. Eſa. 62. v. 2. *& eris corona decoris* בְּיַד יְהוָה *in manu Domini*. Targum קֳדָם יְיָ *coram Domino*. 1. Reg. 15. *& etiam* בְּיַד *in manu Jehu erat propheta*. Targum עִם *cum Jehu*. Job. 2. *ecce ille* בְּיָדְךָ *in manu tua*. Lxx. ἰδοὺ παραδίδωμί σοι αὐτὸν *ecce trado tibi eum*. Gen. 32. v. 13. *& accipiebat ex veniente* בְּיָדוֹ *in manum ſuam*. Lxx. καὶ ἔλαβεν ὧν ἔφερε δῶρα *& accepit de quibus ferebat dona*. ¶ 2. *conſilium, machinatio, auxilium, cogitatio, conatus, cura, cauſa, voluntas, actio, opera, miniſterium*. 1. Reg. 10. v. 30. *& omnibus regibus Syriæ* בְּיָדָם *manu ſua proferent*. Targum בִּרְעוּתְהוֹן *voluntate ſua*: בִּרְשׁוּתָם. Exod. 23. *Ne ponas* יָדְךָ *manum tuam cum impio, ut ſis teſtis iniquus*: ne adjuves cauſam impij falſo teſtimonio. 1. Sam. 22. v. 17. *Quia etiam* יָדָם *manus ipſorum cum Davide, & quia ſciunt ipſum fugere, nec mihi indicant*. 2. Sam. 3. v. 11. *& ecce* יָדִי *manus mea tecum, ut reducam ad te omnem Iſraelem*. 2. Sam. 14. v. 17. הֲיַד בְּיָד יוֹאָב *an manus Joab tecum?* Inde Phraſes, בְּיָד *in manu*. עַל־יַד *juxta manum*. מִיַּד *ex manu, per*. Eſa. 37. בְּיַד *in manu ſervorum tuorum criminatus es*. Lxx. δι' ἀγγέλων *per nuncios*. 2. Paral. 29. v. 27. עַל־יְדֵי כְּלֵי *ſuper manus inſtrumentorum Davidis*: inſtrumentis. Eſt enim יָד *manus*, commune multarũ actionum inſtrumentũ. unde & per ſynecdochen, pro inſtrumento uſurpatur. Aliquando ſubintelligitur כְּלֵי, ut: Ezræ 3. v. 10. *ut laudarent Dominum* עַל־יְדֵי *ſuper manus Davidis*. Eſa. 64.

v.7. בְּיָד *in manu iniquitatis noſtra*: ob iniqui- A
tatem noſtram. Eſa. 50. v.11. מִיָּדִי *à manu mea hoc factum eſt vobis*. Lxx. δι' ἐμὲ *per me*. 1. Reg. 11. *Nec auferam totum regnum* מִיָּדוֹ *ex manu ejus*. Targum מִנֵּהּ *ab ipſo*. Geneſ. 9. v.5. מִיַּד כָּל-חַיָּה, Targum מִיַּד כָּל-חַיְתָא *de manu omnis beſtia requiram illum*, וּמִיַּד הָאָדָם, Targum וּמִיַּד אֱנָשָׁא *& de manu hominis*, &c. 1. Sam. 17. v. 37. *Qui eripuit me* מִיַּד *ex manu leonis*, וּמִיַּד *& ex manu urſi, ipſe eripiet me* מִיַּד *ex manu Philiſthai iſtius*. ¶ 3. *plaga*, quæ manu fortiter infligitur, *nocumentum*. Exod. 24. *& ad magnates filiorum Iſrael non* שָׁלַח יָדוֹ *miſit manum ſuam*. B
Targum הֲוָא נִזְקָא *fuit nocumentum*: damnum. Deut. 32. v.36. *Quia videbit quod abierit* יָד *manus*. Targum מְחַת סָנְאָה *plaga oſoris*. Exod. 9. *Mittam* יָדִי *manum meam*. Targum מְחַת גְבוּרְתִּי *plagam fortitudinis mea*. Jud. 2. יַד יְהוָה *manus Domini erat in eis*. Targ. מַחְאָ *plaga*. Job. 23. v.2. יָדִי *manus mea aggravata eſt ſuper gemitum meum*: plaga, per metonymiam. Job. 27. v.11. *Docebo vos* בְּיַד *in manu Dei*: plaga. Pſalm. 17. *Ab hominibus* יָדְךָ *manu tua*: qui ſunt plaga tua. ¶ 4. *Prophetia, ſpiritus propheticus*, qui cum vi Dei, & vehemētia quadam invadit homines, eorumq; animos agitat & impellit. 2. Reg. 3. *& venit ſuper eum* יַד יְהוָה *manus Domini*. Targum רוּחַ נְבוּאָה *ſpiritus prophetiæ à Domino*. Eſa. 8. v.12. *Quia ſic dixit Dominus ad me juxta fortitudinem* הַיָּד *manus*. Targum נְבוּאָתָא *prophetia*. ¶ 5. יָד *manus, locus* alicujus manui ſeu poteſtati ſubjectus; aut quòd manib. loca ſeu ditiones diſtinguerentur, *ſpacium, terminus, locus paratus*; ſicut manus eſt parata homini ad omnem neceſſitatem ejus: *ſtatua* viam demonſtrans & terminum poteſtatis alicujus: & *ſpacium* ejuſmodi terminis definitum. Deut. 23. וְיָד *& manus erit tibi extra caſtra, & egredieris illuc foràs*. Targ. וַאֲתַר מְתַקַּן *& locus paratus*. Lxx. καὶ τόπος. 2. Sam. 8. לְהָשִׁיב יָדוֹ *ut reduceret manum ſuam in fluvio Phrath*: Targum לְאַשְׁנָאָה תְּחוּמֵהּ *ut mutaret terminum ſuum*. Joſ. 15. *Juxta* יַד *manum Aſdod*. Targ. תְּחוּם *terminum*. Num. 34. *Juxta* יְדֵי אֱדוֹם *manus Edom*. Targ. תְּחוּמֵי *terminos*. 2. Paral. 23. v.15. & 2. Reg. 11. v.16. *& ponebant ipſi* יָדַיִם *manus*. Targum אַתְרָא *locum ad fugiendum*. vide, Joſ. 8. v. 20. Jerem. 6. *Depaſti ſunt quilibet* יָדוֹ *locum ſuum*. Eſa. 56. de Eunuchis: *Dabo eis in domo mea, & in muris meis* יָד *manum*. Targum אֲתַר *locum*. Lxx. τόπον. Eſa. 57. *Dilexiſti lectum ipſorum*, יָד *manum vidiſti*. Targ. אֲתַר *locum elegiſti*. Num. 2. *Quilibet juxta* יָדוֹ *manum ſuã*. Targ. אַתְרֵהּ *locum ſuum*. 1. Sam. 15. v.13. *& ecce ſtatuit ſibi* יָד *locum*. Tar-

gum אֲתַר לְפַלָּגָא בֵּהּ בִּזְתָא *locum ad dividendum in eo ſpolia*. Locum, ubi exercitus ſe demitteret & ſpolia divideret. 2. Sam. 18. *& appellavit ſtatuam juxta nomen ſuum, & appellata fuit* יַד *manus Abſalonis*. Targ. אַתְרָא *locus*. Abſalon habuit tres filios & filiam unã: ſed his mortuis fecit ſibi ſtatuam, quæ ipſius mortui memoriam conſervaret, ſi *locus Abſalonis* appellaretur. Joſephus 7. Antiquit. 9. *Abſalon erexerat ſibi in valle regis columnam marmoream cum inſcriptione, duobus ſtadiis à Jeroſolymis diſſitam, quam voluit vocari manum Abſalonis*. Eſa. 22. v.18. *Ad terram latam* יָדַיִם *manibus*: ſpacioſam. Pſalm. 104. *Hoc mare magnum & latum* יָדַיִם, Targ. תְּחוּמִין *terminis*. Lxx. εὐρύχωρος. ¶ 6. יָד *manus*, pro *latere, extremitate, ripa*. Inde אֶל-יַד, & עַל-יַד, & לְיַד *juxta manum*. h.e. ad latus, de eo quod alicui ad manum, ad latus, ſeu vicinum eſt. Pſalm. 140. *expanderunt rete* לְיַד, Targum לִסְטַר *ad latus via*: juxta viam. Job. 1. v.14. *& aſinæ paſcebantur* עַל יְדֵיהֶם *juxta manus ipſorum*. Targ. עַל סִטְרֵיהוֹן *juxta latera ipſorum*. Lxx. ἐχόμεναι αὐτῶν *propinquæ illis*. Joſ. 15. *Omnes quæ ſunt* עַל-יַד *juxta manum Aſdod*. Lxx. πλησίον Ἀσδώδ *prope Eſdod*. Prov. 8. לְיַד *ad manum portarum*. Targum וְעַל *& juxta portas*. Lxx. παρὰ *juxta*. 1. Sam. 19. v.3. *& ego egrediar & ſtabo* לְיַד אָבִי *ad manum patris mei*. Targum לְוָת *apud patrem meum*. 2. Sam. 14. v.30. *videte partem Joab*, אֶל יָדִי, Targum דִּסְמִיכָא לְדִילִי *quæ vicina eſt meæ*. 1. Paral. 18. v. ult. *& filij David primi erant* לְיַד הַמֶּלֶךְ *ad manum regis*: primi circum latus regis. Exod. 2. *& ancillæ ejus ibant* עַל-יַד הַיְאֹר, Targum עַל כֵּיף נַהֲרָא *juxta littus fluminis*. Deut. 2. v.37. *Omnis* יַד *manus fluminis Jabboc*. Targum כֵּיף *littus*. Syr. Matthæi 4. עַל יַד יַמָּא *juxta mare*. Luc. 18. *ſedens* עַל יַד *juxta viam*. 1. Sam. 4. v.18. בְּעַד יַד *ad manum portæ*: juxta portam. Targum עַל כְּבַשׁ אוֹרַח *juxta ſemitam viæ portæ*. Et v.13. יַד, Targum עַל כְּבַשׁ *juxta ſemitam viæ ſpeculatoris*: בְּעַד ſubintellecto. 2. Sam. 15. v.2. *& ſtabat juxta* יַד *manum viæ portæ*. Targum כְּבַשׁ *ſemitam*. ¶ Chald. & Rabbin. מִן יַד & מִיַּד *è manu*, ſubitò, ſtatim, è veſtigio: quod manu nihil velocius. Pſal. 59. *Ne interficias eos*. Targum addit, מִיַּד *ſtatim*. Prov. 6. v.5. *eripe te ſicut dama* מִיַּד *ex manu*: ſtatim.

יָדוֹת *loca, ſpacia, cardines, partes*. 2. Reg. 11. v. 7. *& duæ* יָדוֹת, Targum חֻלְקִין *portiones in vobis*. 2. Sam. 19. *Decem* יָדוֹת, Targ. חֻלְקִין *partes ſunt mihi in rege*. Geneſ. 47. *& quatuor* הַיָּדוֹת, Targ. חֻלְקִין *partes, erunt vobis in ſemen*. Gẽ. 43. *& auctum fuit donum Benjamin ſupra dona aliorum omnium, quinq;* יָדוֹת, Targ. חֻלְקִין *partibus*.

Lxx.

Digitized by Google

Lxx. πενταπλασίως *quintupliciter.* Exod. 26. A
Domino ידות, Targum צירין *cardines, erant in tabula una.* Loca, in quibus janua ſtat, dicuntur cardines. 1. Reg. 7. וִידוֹת הָאוֹפַנִּים *& axes rotarum.* 1. Reg. 10. v. 19. וְיָדוֹת *& manus utrinq; ad locum ſeſſionis.* fulcra in quibus brachia incumberent: in quibus brachia reclinaret. Targum וְאַשְׁרָתָא *& ſuſtentacula.*

Arab. מבניירי ג.

II. Per metaphoram. Hiphil. הוֹדָה, Chaldaicè אוֹדִי, in Daniele הוֹדָא, Syriacè אודי projecit ſeu emiſit vocem, *liberè faſſus, confeſſus eſt,* vel beneficia accepta, & pro his B
gratias egit, ac Deum grato animo celebravit, *laudavit*: vel peccata commiſſa, & horum veniam petijt, *deprecatus fuit.* Rabbin. *conceſſit, admiſit argumentum.* ¶ Conſtruitur autem, 1. cum את accuſat. Geneſ. 29. *peperit filiũ, dicens: nunc* אוֹדֶה אֶת־יְהוָה, Targum אוֹדֵה קֳדָם יְיָ *celebrabo Dominum; ideoq; vocavit nomen ejus* יְהוּדָה *Juda.* Gen. 49. יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ, Targum בְּךָ יוֹדוּן *Juda tu, celebrabunt te fratres tui*: laudabunt, quod ſis regno dignus. Separatum אַתָּה, per ſequens C
affixum ad certum caſum reſtringitur. ¶ 2. cum ל. Pſal. 118. v. 1. הוֹדוּ לַיהוָה *confitemini Domino.* Targum שַׁבְּחוּ קֳדָם יְיָ *laudate coram Domino*: laudes dicite. Pſalm. 6. *In inferno quis* יוֹדֶה־לָּךְ *confitebitur tibi?* laudes dicet. Pſalm. 32. v. 5. אוֹדֶה *confitebor ſuper transgreſſionibus meis* לַיהוָה *Domino*: petam ab ipſo veniam. ſequitur: *& tu remiſiſti iniquitatem peccati mei.* ¶ 3. abſolutè. Proverb. 28. מְכַסֶּה *tegens transgreſſiones ſuas, non proſperi erit*: וּמוֹדֶה *ſed confitens & deſerens, miſericordiam conſequetur.* Qui peccata confitetur, eorum petit veniam. Chald. Dan. 2. D
Tibi Deo patrum meorum מְהוֹדֵא *confiteor ego*: laudo. Syr. Matth. 26. *Accepit calicem* וְאוֹדִי *& gratias egit.* Joh. 1. וְאוֹדִי *& confeſſus eſt, & non negavit.* Phil. 2. v. 11. *& omnis lingua* נוֹדֵא *confiteatur.* 2. Corinth. 1. v. 11. נוֹדוּן *gratias agant ei pro vobis.* Rom. 10. v. 9. תוֹדֵא *confitearis ore tuo.* Hithpael הִתְוַדָּה *confeſſus fuit.* Levit. 16. וְהִתְוַדָּה, Targ. וִיוַדֵּי *& confitebitur ſuper eo omnes iniquitates filiorum Iſrael.*

Nom. תּוֹדָה, Chald. תּוֹדָא, Syriacè תודיתא, E
& מוֹדְיָא & אוֹדָאָה, & אוֹדָאוּת, & אוֹדוּת *confeſſio, gratiarum actio, gratitudo, celebratio, laus,* qua Dei bonitas & miſericordia effertur: Pl. תּוֹדוֹת, Chald. תּוֹדָן & תּוֹדִין *confeſſiones, gratiarum actiones, celebrationes, laudes.* Joſ. 7. *Da obſecro gloriam Domino Deo Iſrael, & da illi* תוֹדָה *confeſſionem*: laudem. Pſalm. 26. *Ad prædicandum voce* תוֹדָה *confeſſionis.* Qui gratias agent Deo pro beneficijs ab ipſo acceptis. ¶ Deinde תּוֹדָה *ſacrificium confeſſionis*: ſacrificium, quod homo offert ad declarandam ſuam erga Deum gratitudinem, pro liberatione ex periculo aliquo, aut beneficijs ab eo acceptis. Levit. 9. v. 12. *ſi propter* תּוֹדָה, Targum תּוֹדְתָא *confeſſionem obtulerit illud, & offeret propter* זֶבַח הַתּוֹדָה *ſacrificium confeſſionis, placentas azymas perfuſas oleo, & cruſtulas unctas oleo,* &c. Amos 4. v. 5. *& ſuffite* (ſacrificate) *de fermentato* תוֹדָה *confeſſionem.* Lxx. νόμον *legem.* legerunt תּוֹרָה, ob literarum ד ר ſimilitudinem. Pſalm. 56. *perſolvam* תּוֹדֹת *confeſſiones tibi.* Targum קָרְבְּנֵי תוֹדָן *oblationes confeſſionum.* ſequitur: *Quia eripuiſti animam meam ex morte*: ſacrificia εὐχαριστικά. Sed Nehem. 12. *& collocabam duas* תּוֹדֹת *laudationes magnas.* Ibidem. *Et ſtabant duæ* הַתּוֹדֹת *laudationes illæ in domo Domini,* duo chori laudantium Dominum, & dicentium canticum gratiarum actionis.

Rabb. וִדּוּי *confeſſio.* הוֹדָאָה הַיְדוּת *confeſſio, laudatio, celebratio.*

Propr. יְהוּדָה *Juda*, filius Jacobi, dictus à gratiarum actione, & celebratione Dei. Geneſ. 29. *Mater ejus dicebat*, אוֹדֶה *celebrabo Dominum, ideoq; appellabat eum* יְהוּדָה *Juda.* Ac in hujus nominis formatione ה character tertiæ conjugationis retinetur, & abundat: ſicut in futuro, Nehem. 11. יְהוֹדֶה *confitebitur ad orationem.* & Pſalm. 45. *propterea populi* יְהוֹדוּךָ *celebrabunt te.* Ad hoc יְהוּדָה *Juda*, & בֵּית יְהוּדָה *domus Juda*, & בְּנֵי יְהוּדָה *filij Juda*, dicta fuit tribus ab ipſo orta; ut, Judic. 1. v. 2. *Jehuda aſcendat.* Super hanc poſt mortem Saulis David unctus fuit in regem, & dicta *regnum Juda*: reliquę verò undecim tribus, quæ ceſſerunt Isboſeth filio Saulis, nomen יִשְׂרָאֵל *Iſrael*, & בֵּית יִשְׂרָאֵל *domus Iſrael*, retinuerunt. 2. Sam. 2. & 1. Reg. 11. ſed regnavit duos tantum annos: quibus finitis univerſum regnũ fuit Davidis, & *Juda* dictum. Poſtea Salomone mortuo, ad hujus filium Roboam ſe contulerunt duæ tribus Juda & Benjamin (in qua ſita erat Jeruſalem) quæ conjunctæ tanquã una, dictæ fuerunt *Juda.* Reliquæ decem tribus deficientes ad Jeroboã, dictæ fuerunt *Iſrael.* Tandem cum decem tribus in Babyloniam abductæ eſſent, & regnum domus Juda remaneret, totus populus, & tota terra duodecim tribuũ, dicta fuit *Juda.* Inde יְהוּדִי, Chald. יְהוּדִי, Arabic. יהודי jahudi *Judæus*: Plur. יְהוּדִים, Chal. יְהוּדָאִין, Arab. יהוד jahud *Judæi.* Foem. יְהוּדִית, Chald. יְהוּדָאִית, Arab. יהודיה jahudia *Judæa, & judaicè.* Eſther. 2. de Mardochæo: *vir* יְהוּדִי *Judæus.* Qui erat de tribu Benjamin. Eſther. 3.

Eſther. 3. *& quærebat Haman delere omnes* A
היהודים *Judæos.* 2.Reg.18. & Eſa. 36. *Ne loquaris nobiſcum* יהודית *judaicè:* ea lingua, quę tum in Judæa erat vernacula. Hæc autem erat lingua Chaldaica ſeu Syriaca: quæ Nehemiæ, & poſtea Chriſti & Apoſtolorum ætate Judęis erat vernacula, ſed impurior & miſta. Unde & in Evangeliſtis per Hebræam, Syriaca intelligitur lingua. Joh.19.v.13,& 17. Et Act.1. *Lingua eorum, Hakeldama.* Erat idioma urbis Hieroſolymæ Syriacum.

Inde VERBUM HITHPAEL התיהד *judaizavit,* Judæorum mores ſeu ritus imitatus B
& amplexus fuit: ut ex י Heemanthi fiat radicale. Eſther. 8. *& multi ex populis terræ* מתיהדים *judaizabant.* Targum מתגיירין *fiebant proſelyti.* LXX. περιετέμνοντο καὶ ἰουδάϊζον *circumcidebantur & judaizabant.* Syr. יהודיות *Judaiſmus.*

Rabb. יהודא גלילאה *Juda Galilæus:* qui Galilæam depopulatus eſt, filius Ezechię latronis. Joſeph. antiq. lib.17. cap.15. *Poſt natum Chriſtum anno* 11. *vociferabatur, impium eſſe ſervire Romanis, & eiſdem tributa pendere: quem* C
multi ſecuti ſunt rebelles. Act.5.v.37.

וידוי, lege וִדּוּי, *confeſſio peccatorum.* ודאי, lege וַדַּי, *confeſſum, manifeſtum, certum.*

בודאי, lege בְּוַדַּי, *in confeſſo eſt, certum eſt, conſtat.*

Maſoritæ ידי vocant nomen divinum אדני, ita lectum, ut ſcribitur: quia manifeſtum eſt, Deum eſſe omnium dominum. מודיות *modia.*

III. Syr. per protheſin, שורא, Arab. אדי avadi: D
PASS. אשתודי *pollicitus fuit, promiſit, pepigit, convenit, deſponſatus fuit.* Act. 13. v.23. דאשתודי *quod pollicitus fuerat.*

NOM. שורא & שודיא *promiſſio, pactum, conventio.*

IV. Arab. ודי vaddi *reddidit, reſtituit, pendit, rependit, ſolvit, perſolvit,* ſatisfecit pro debito: *luit,* perſolvit pœnam: de pecunia, *libravit, appendit.* Matth.5. v.26. חתי תודי אחר פלס עליך *donec perſolvas ultimum quadrantem, quem debes.* Matth.17. v.24. מעלמכם מא יודי אלמערם *præceptor veſter non perſolvet tributū:* vectigal. Joh.2. פודוא *& attulerunt architriclino.* E
תודי *reddes.*

NOM. תודיה taudia *penſio, tributum, vectigal.*

HIPHIL. אודי audi *duxit, adduxit, attulit.* Mat. 22. אודוני *adducite mihi numiſma.* Rom. 7. *Intellectus carnis* תודי *ducit ad mortem.* Pſal. 9. יודי *ducantur peccatores in infernum.* מודי *adducens.*

ואד vid, & ואדי *torrens, flumen:* אודיה audia

A *flumina, valles, torrentes.* ואדי ארדן *fluvius Jordanis.* ואד אלכביר vad alcibir *flumen magnum.* ואדי גהנם *Vallis Gehinnam.* ואדי vidi *diata.*

V. ודי *dilexit, amavit.* 1. Joh.3. v.11. *ut* נודי *diligamus alij alios.*

NOM. ודא, & וד, & מַוְדָּה mavêde, & תודה tauda *charitas, amicitia, deſiderium, confœderatio.* 1. Pet. 4. verſ. 8. אלמודה תעטי כתרה אל חטאיא *charitas operiet multitudinem peccatorū.* מודה אלאחות *charitas fraterna.* מודינא *charitas noſtra.*

VI. Arab. cum ד punctato, ודי *nocuit.* Marc.16. v.18. ולא תודיהם *& non nocebit eis.* יודי *noce-* B
bit: in Avicen.

ידע tria ſignificata habet. I. יָדַע, Chal. יְדַע, Syr. ידע *ſcivit, reſcivit, novit, cognovit, agnovit, didicit, intellexit, ſenſit, expertus, certus, peritus fuit, probavit, approbavit, favit, fovit, inſpexit, miſertus fuit, honoravit, curavit, amavit, beneficit.* Nam verba ſenſuum apud Hebræos & affectus comprehendunt. Notitiam ſequitur affectus. Geneſ. 3. *Quia* ידע *novit Deus, quòd, quo die comederitis inde, aperientur o-* C
culi veſtri. Targum גלי קדם יי *manifeſtum eſt coram Domino.* Geneſ.15. *Domine Deus, in quo* ארע, Targum אדע *ſciam, quod poſſeſſurus ſim eam?* Pſalm. 35. *eveniet ipſi interitus, non* ידע, Targum יתחכם *cognoſcet:* ſentiet. Pſal.147. v.19. *& judicia ſua non* ידעום, Targ. הודענון *nota fecit illis:* tranſitivè. Gen.18. v.19. *Quia* ידעתיו *novi illum:* amo ipſum. Amos 3. v.2. *Tantum vos* יָדַעְתִּי *cognovi ex omnibus familiis terræ.* Targum בכון אתרעיתי *in vobis beneplacitum habui:* vobis faveo. Cant.6. v.11. *Non* D
ידעתי *cognovi:* ſenſi, expertus ſum. Hoſ. 6. v. 3. וְנֵדְעָה *& cognoſcemus, & ſectabimur cognoſcere Dominum.* Deut.2. v.7. ידע *novit ambulationem, ſeu iter tuum in deſerto iſto magno.* Targum ספקלך צורכך *ſufficienter dedit tibi neceſſitatem tuam, cum perambulares per deſertum iſtud.* Hoſ.13. ידעתיך *novi te in deſerto.* Targ. ספקית צורכיהון *ſuppeditavi neceſſaria ipſorum.* Nah. 1. v.7. ויודע *& cognoſcens ſperantes in eo:* curans, fovens. Exod.1. *Qui non* ידע *novit Joſephum.* Targ. מקיים גזרת יוסף *confirmabat decretum Joſephi.* Exod.2. *& vidit Deus filios Iſrael:* וידע *&* E
cognovit Deus. Targum, *& revelata fuit coram Domino ſervitus filiorum Iſrael:* ואמר במימרה למפרקהון *& dicebat in verbo ſuo liberare eos Dominus.* Vulg. *& liberavit eos.* Ezech.38. v.14. *Cum habitabit populus meus ſecurè,* תדע *cognoſces.* Targ. תדע פורענות גבורתי *cognoſces ultionem fortitudinis meæ.* Gen.39. v.6. *Nec* ידע *cognoſcebat cum eo quicquam, niſi cibum, quē ipſe comedebat.* Nihil cum ipſo curabat, niſi cibum, quo veſcebatur, ne fortè hunc attingeret Joſe-

Joſephus. non enim poterant Ægyptij cum Hebræis edere ; aut cibum ab his contactum ſumere. Al. *Non conſultabat Joſephus cum domino ſuo ulla de re, niſi de cibo.* ſequitur: v.8. *ecce Dominus meus non* יָדַע *cognoſcit mecum quid in domo, & omnia quæ habet, dedit in manum meam:* nullam curá mecum communem habet ullius rei, omnia mihi commiſit. Item v. 9. *Nec prohibuit à me quicquam*, &c. Syriac. Johan. 1. *Mundus non* ידעה *cognovit eum.* ¶ Uſurpatur etiam de *concubitu*. Gen. 4. v. 1. *& homo* יָדַע, Targum ידע *cognoſcebat Evam uxorem ſuam:* experiebatur: rem cum illa habebat. Geneſ. 19. v. 8. *Quæ non* ידעו *cognoverunt virum.* Targum. Jeroſol. חַכִּימוּ תַּשְׁמִישׁ *cognoverunt concubitum viri.* Ibidem v. 5. ונדעה *ut cognoſcamus eos.* LXX. καὶ συγγενώμεθα αὐτοῖς *& coëamus cum illis.* Epiſt. Jud. v. 7. *carnem alienam ſectata:* de Sodomitis. Jud. 19. v. 22. וְנֵדָעֶנּוּ *ut cognoſcamus eum.* Ibid. v. 25. וַיֵּדְעוּ *& cognoverunt eam.* ſic, Plut. in Alexand. *Neq; aliam* ἔγνω *cognoſcebat mulierem.* Et Horat. *Ignara mariti.* Et Luc. 1. *virum non cognoſco.* Explicatur, Num. 31. v. 17. *& omnem mulierem* יוֹדַעַת *noſcentem virum, concubitu maſculi, occidite.* ✠ Arab. ודע vada *peperit.* ✠ ודע vada *partus.* Niphal. נוֹדַע, Chald. אִתְיְדַע, Syr. אִתְיְדַע & אתידע *notus factus eſt, innotuit.* Gen. 41. v. 21. *& non* נוֹדַע, Targum אתידע *cognitum fuit quod ingreſſæ eſſent medium ipſarum.* Syr. Johan. 1. v. 31. דנתידע *ut innoteſcat Iſraeli.* Piel יִדַּע, & Hiphil. הוֹדִיעַ, Chald. אוֹדַע & הוֹדַע, Syriac. אוֹדַע, & per protheſin, שׁוֹדַע *notum fecit, notificavit, ſignificavit, indicavit, certiorem fecit, expoſuit, oſtendit, monſtravit.* Pſal. 55. v. 14. וּמְיֻדָּעִי *& notus meus:* cui omnia arcana cordis mei nota feci: qui novit omnia occulta mea. Exod. 18. v. 20. וְהוֹדַעְתָּ, Targum ותהודע *& oſtendis eis viam in qua ambulent.* 1. Sam. 21. v. 3. *& pueros* יֹדַעְתִּי *certiores feci de loco.* pro, יִדַּעְתִּי: Piel. Targum שַׁלְּחֵית קֳדָמַי *miſi ante me ad locum.* Chald. Dan. 2. v. 15. *Tunc rem* הוֹדַע *indicavit Arioch Danieli.* Ibidem. *verbum regis* הוֹדַעְתֶּנָא *notum feciſti nobis.* Syr. Johan. 2. וְאוֹדַע *& oſtendit gloriam ſuam.* Johan. 15. *Omne quod audivi ex patre meo* אוֹדַעְתְּכוֹן *ſignificavi vobis.* Hophal. הוּדַע, pro הוּדַע, *manifeſtatus fuit.* Levit. 4. v. 23. Hithpael הִתְוַדַּע, Syriacè אתידע & אתחודע *ſeſe indicavit, cognitus fuit.* Gen. 45. v. 1. בְּהִתְוַדַּע, Targum כַּד אתידע *cum indicaret ſe Joſeph fratribus ſuis.* Syr. Rom. 3. v. 20. *per legem* אתידעת *cognitum fuit peccatum.* Syriacè אשתודע *reſcivit, cognovit.* Mat. 14. ואשתודעוהי *& cognoverunt eum viri loci iſtius.*

Nom. יָדוּעַ, Chald. יְדִיעַ, Syriacè יְדִיעַ *expertus, peritus, certus, gnarus, inſignis, notorius.* Eſa. 53. v. 3. וִידוּעַ חֹלִי *& expertum infirmitatem:* verſatum in morbis.

דֵּעַ, Foemin. דֵּעָה, & דעה, & דַּעַת, Chald. דעא *ſcientia, cognitio, peritia, notitia, ſententia, opinio, conſilium, mens, ratio, ingenium:* Plur. דֵּעִים, Foemin. דעות *ſcientiæ, opiniones, ſententiæ, rationes*, &c. Hoſ. 4. *Non eſt* דַּעַת *ſcientia Dei.* Targum דִּמְהַלְּכִין בְּדַחַלְתָּא דַּיְיָ *ambulantes in timore Domini.* Exod. 2. לָדַעַת *ad cognoſcendum:* nomen loco infinitivi. Rabbinicè לפי דעת קצת *juxta opinionem quorundam.*

מוֹדָע γνωστὸς *cognatus*, quod cognatus alicujus facilè ab ipſo agnoſcatur; *propinquus.* Ruth. 1. v. 23. *& ipſi Nahomi erat* מוֹדַע לְאִישָׁהּ *cognatus mariti ejus.*

מֹדַעַת *cognatio.* Ruth. 3. v. 2. *Annon Boaz* מֹדַעְתָּנוּ, pro ממודעתנו *ex cognatione noſtra?* ellipſis præpoſitionis. Dicitur a. מוֹדַעַת *cognatio*, quia inter cognatos magna eſt notitia.

מַדּוּעַ *quare? cur?*

Chald. מִדַּעַם & מַנְדְּעַם, Syr. מדם *quicquam, aliquid.* Geneſ. 22. *Ne facias ei* מְאוּמָה, Targ. מִדַּעַם *quicquam.* Gen. 19. *& viris illis ne facias* דָּבָר, Targ. מִדַּעַם *aliquid.*

יִדְּעֹנִי γνώστης *gnoſtes*; ſpiritus aut homo, qui multa novit & prædicit: Plur. יִדְּעֹנִים *gnoſtæ.* Levit. 20. v. 27. *Pytho, aut* ידעני, Targ. זכורו *gnoſtes.* ✠ Rabb. ידיעי *ſcientialis.*

Chald. שְׁמַדַּע & אשתמודע *cognovit, agnovit.* Gen. 27. *Nec* הִכִּירוֹ, Targum אִשְׁתְּמוֹדְעֵהּ *agnovit eum.* ✠ אשתמודעות *agnitio.*

Rabbin. יְדִיעָה, Chaldaicè יְדִיעָא, Syriacè ידיעות & אשתודענות *notitia, agnitio, cognitio.*

Syr. ידועתי *cognitione* aut *intelligentia præditus.* ✠ מְתִידַּעֲנִית *intelligibile.* ✠ יְדִיעָאִית *nominatim, ſcilicet.*

II. יָדַע *cecidit, corrupit, perdidit.* Jud. 8. v. 16. *& ſcorpiones* וַיֹּדַע *& notificavit* ſeu *caſtigavit in eis viros Syccoth.* Targum וּגְרַר עֲלֵיהוֹן *& traxit ſuper illis viros Syccoth.* LXX. κατέξανεν *contrivit.* legerunt וַיָּדַשׁ, ob literarum ר ד ſimilitudinem. Ezech. 19. v. 7. וַיֵּדַע *& deſtruxit palatia ipſorum.* Sic, Proverb. 10. verſ. 9. &, 14. v. 34. Eſa. 53. v. 3. Jerem. 31. v. 14. Græci quoque καταγινώσκω uſurpant pro *condemno, mulcto.*

III. Arab. וַדַע vada: Hiphil. אוֹדַע auda *commendavit, fidecommiſit, depoſuit, deduxit.* Actor. 27. v. 13. ואודעוהם *& commendârunt eos Domino.* Actor. 38. v. 22. ודעוהי *deduxerunt eum ad navim.* Paſſ. אתודע atvada, & אסתודע aſtauda *commendatus, depoſitus, ſubjectus fuit, obedivit.* Luc. 12. verſ. 48. ואלדי אסתודע כתירא *& quæ commendata eſt multùm.* Johan. 14. *Pacem* אסתודעכם *commendo vobis:* relinquo.

linquo. Act. 29. v. 5. *Cum* אסתוידע *commendatus fuiſſet Deo.*

Nom. וַדִיע vadia *commendatio, depoſitum, obedientia, manſuetudo*: Plur. וַדַיִע vadie *depoſita.*

מַוְדוּע maudo *commendatus.*

מֻתָוַדִע mutavadi *obediens.* גַּיְר מֻתָוַדִע gair mutàvadi *inobediens.*

תַוַדוּע tavada *obedientia.* אסתודע iſtauda *depoſitio.*

ידף. Arab. וַדָפָה vadâfa *funda*: Plur. וַדַף vadaf *funda.*

וַדָּאף vaddaf *funditor*: Plur. וַדָּאפִין vaddafin *funditores.*

וַדִיף vadif *lex, commiſſio, exercitium, negocium, occupatio*: Plur. וַדָאיף vaddaif *leges.*

ידק duo ſignificata habet. I. Chal. יְדַק: Hiph. אוֹדִק, idem quod ודק, *inſpexit, conſideravit, intentus fuit, attendit.* Pſal. 33. *Dominus ex cælis* הִשְׁקִיף, Targ. אוֹדִק *proſpexit*: attendit.

II. Arab. וַדַק vadaq *pinguedo* liquida, fluida, *adeps, craſſities*: Plur. אַודָאק audaq *pinguedines.*

מֻוְדַק muedeq *ſaginatus, pinguis.*

אַלְוַדַקָה alvadaqua *eminentia*: in Avicen.

C יהה. יָהָה idem quod הָיָה. Inde nomen duarũ literarum יָה, idem quod יְהוָה: tertiâ abjectâ ſecunda mappicatur. In nominibus proprijs, ut עֹבַדְיָה *Obadias*; quibuſdã videtur eſſe יָה *Dominus.* Sed primò mappic caret: deinde pro eo ו uſurpatur: ut, חִזְקִיָּה & חִזְקִיָּהוּ, eſt igitur ſyllaba adjectitia. ſic, עֻזִּיָּה & עֻזִּיָּהוּ, &c.

יהא. Arab. והא & יהאי *magnificentia.*

D יהב. יְהַב, Chald. יְהַב, Syr. יְהַב, Arabicè וַהַב vahab *dedit.* Imperativus eſt הַב *da*, cum ה paragogico הָבָה; in pauſa, ut & extra pauſã, ob literam gutturalem dilatandam, הָבָה. Gen. 29. v. 21. *& dixit Jacob ad Laban* הָבָה, Targum הַב *da uxorem meam.* Gen. 30. הָבָה, Targum הַב *da mihi liberos.* Geneſ. 38. v. 16. הָבָה *da quaſò, ingrediar ad te*: cõcede ut. Lxx. ἔασόν με *ſine me ingredi ad te.* Ruth. 3. v. 15. הָבִי *da linteum, quod eſt ſupra te.* Gen. 47. הָבוּ *date pecora veſtra.* pro הַבוּ Jud. 20. v. 7. הָבוּ לָכֶם דָּבָר וְעֵצָה *date vobis ſermonem & conſilium.* Prov. 30. v. 15. *Sanguiſuga duæ ſunt filiæ* הַב הַב *da, da.* geminatio aviditatem indicat. Lxx. ἀγαπήσει ἀγαπώμεναι *diliget dilecta.* acceperunt pro אָהַב *dilexit.* Gen. 11. הָבָה *da, lateriſabimus lateres.* Targ. הָבוּ *date.* Lxx. δεῦτε *venite.* Ibid. v. 4. הָבָה, Targ. הַב *da, ædificabimus nobis urbẽ.* uſurpatur pro hortantis adverbio, ſicut Latinis, *age, agite.* Aut *date conſilium & auxilium.* Cõſtruitur cum fœminino ac plurali, etiamſi ſit maſculinũ ſingulare cum

A ה paragogico. Hoſ. 4. v. 18. אָהֲבוּ הֵבוּ *dilexerunt afferte ignominiam protectores ejus*: amarunt ſemper dicere; date nobis munus, quod eſt ignominioſum ipſis. pro הָבוּ, per camez. Chald. Gen. 25. נָתַן, Targ. יְהַב *dedit Abraham munera.* Gen. 1. *ecce* נָתַתִּי, Targum יְהָבִית *dedi vobis omnem herbam.* Geneſ. 3. וַתִּתֵּן, Targ. וִיהַבַת *& dabat etiã marito ſuo.* Ibidem. *Mulier* אֲשֶׁר נָתַתָּה, Targ. דִּיהַבְתְּ *quam dediſti mecum, illa* נָתְנָה, Targ. יְהָבַת *dedit mihi.* Syriacè Matth. 13. *Vobis* יְהִיב *datum eſt noſſe myſteria.* Arab. Pſalm. 18. *Qui* והב *dedit mihi vindictas.* Pſalm. 30. יְהַבְתְּ *dediſti decori meo virtutem.* Act. 48. v. 24. *Omnes* והבהם *donavit eos*

B *tibi Deus.* Luc. 7. ווהב אלנטר לעמיאן כתירין *& dedit viſum cæcis multis.* Actor. 5. v. 15. *ut* יוהב *daretur vobis.* Alc. 29. לאהב לך גלאם זכיא *ut dem tibi puerum ſcitum.* Niphal. Chal. אִתְיְהַב, Syr. אִתְיְהֵב & אֶתְיְהֵב *datus fuit.* Chal. Joſ. 24. v. 33. *quæ* נִתַּן, Targum אִתְיְהִבַת *data eſt ipſi.* Dan. 4. *Cor beſtiæ* יִתְיְהֵב *dabitur ei.* Syr. Joh. 1. *Lex per Moſen* אֶתְיְהִבַת *data fuit.* Rõ. 12. דְּאֶתְיְהִבַת *quæ data eſt mihi.*

C Nom. יְהָב, Chald. מוֹהֲבִיתָא, Syr. מוֹהַב & מוֹהַבְתָּא, Arab. מַוְהִבָה *donum*, quodcunq; ſibi dari aut donari homo expetit, *donatio*: Pl. Chald. מוֹהֲבִין, Arab. מואהב *dona, munera.* Pſ. 55. v. 23. *Projice ſuper Dominum* יְהָבְךָ *donũ tuum*: quicquid tibi dari donarive expetis. Targ. סִבְרָךְ *ſpem tuam.* Lxx. μέριμνάν σου *curam tuam.* Hebræi exponunt טעונך *onus tuum.*

Syr. יָהוֹב, Arab. וָהאב vahhab *dator.*

יְהִיב *datus, donatus, præditus.*

Arab. הִבָה hiba *dos*: Plural. הִבַאת hibat *dotes.*

D הַבְהָבִים *dona, munera.* Oſeæ 8. *Sacrificia* הַבְהָבַי, Targ. דִּי מִנְכְסַן מִן אוֹנָס *quæ collecta ſunt ex injuria.* Lxx. ἠγαπημένα *dilecta.* acceperunt pro אָהַב *dilexit.*

יהג. Inde Arab. והאג *ſplendidus.*

יהד. Arab. והד: Fœm. והדה *vallis*: Plural. והאד *valles.*

יָהוּ, in יָה vide.

E יהם. Arab. וַהַם vaham: Paſſ. אתוהם atvaham *cogitavit, exiſtimavit.* 2. Corinth. 11. v. 23. *ſi* יְתוּהַם *cogitabit de me ullus.* יוהם *exiſtimabit*: in Avicenna.

וַהַם *cogitatio, exiſtimatio*: Plur. אוהאם *cogitationes.*

וַהְמִי *imaginarius*: Plur. וַהְמִיָּה *imaginarij.*

יהן. Arabicè יוהן *lædet*: in Avicen. אוהן *debilitavit*: in eodem. Pſalm. 6. *oſſa mea* והנה *contuſa ſunt*: debilitata.

וַהַן *infirmitas, torſio, contuſio, læſio.* Alc. 29. *Quia* אני והן אלעטם *infirmus oſſibus.*

יהק. Arab. אוהק *impulit*. 1. Corinth. 8. v. 11. *Non* לאוהקכם *ut impellam vos in laqueum.* A

יהר. יָהִיר, Chaldaicè יְהִיר *ſuperbus, arrogans, temerarius*; qui ſciens ex ſuperbia malè agit: Plur. Chald. יְהִירִין *ſuperbi*. Hab. 2. v. 5. *vir* יָהִיר *ſuperbus*.

Rabb. יהר *ſuperbivit*. ✠ יוהַר *ſuperbia*. יַהֲר *rubinus*: Plur. יַהֲרִין *rubini*.

יום. יוֹם, Syr. יוֹם. Arab. יום jaum *dies*: Plur. יָמִים: Foemin. יָמוֹת, Chaldaic. יוֹמִין & יוֹמָן & יוֹמִין, Syr. יוֹמִין & יוֹמָן, Arab. איאם aiim: Duale יוֹמַיִם, Arab. יומין & יומאן jauman *dies*. Significat autem, 1. *diem naturalem*. Eſther. 4. B

v. 16. *Nec edant, nec bibant tribus* יָמִים *diebus*: nocte & die. Geneſ. 8. *& fuit à fine quadraginta* יוֹם, Targum יוֹמִין *dierum*. Amos 4. v. 4. *Afferte manè hoſtias veſtras, & poſt tres* יָמִים, Targum יוֹמִין *dies decimas veſtras*. Non, ut alij volunt, poſt triennium: ſicut Deut. 14. v. 18. præcipitur. Nū. 9. v. 22. *Aut* יָמִים, Targum תְּרֵין יוֹמִין *biduum, aut menſem, aut* יָמִים *dies*. Targum עִדָּן בְּעִדָּן *tempus in tempore*. ¶ 2. *diem artificialem*, ubi nomen noctis ſubjungitur. C

Gen. 1. *Luminare majus in dominium* הַיּוֹם *diei, & luminare minus in dominiū* הַלַּיְלָה *noctis*. ¶ 3. *diem magnum* ſeu longum, vel circulum dierum, *annum*, qui diebus integris conſtat apud Judæos: quando videlicet יָמִים *dies* ſine numero ponitur. Jud. 7. *Dabo tibi decem argenteos* לַיָּמִים *in dies*: in annum. Jud. 11. *Factum eſt* מִיָּמִים *poſt dies*: poſt annum. Gen. 24. v. 55. *Maneat puella nobiſcum* יָמִים אוֹ עָשׂוֹר *dies*, (h. e. annum) *aut decem menſes*. Geneſ. 4. v. 3. *& factum eſt à fine* D

יָמִים, Targum יוֹמִין *dierum*: poſt finē anni: finito anno. Poſt collectas fruges antiquitus ſacrificabant. Ariſt. ad Nicomachum, lib. 8. *& qui ſacrificia faciunt, circa eaq; conventus, honores diis exhibent: & ſibi ipſis cum voluptate requiem comparant.* Priſca enim ſacrificia & conventus videntur poſt fructuum collectiones, quaſi primitiæ quædam, fieri conſueviſſe. In his enim maximè temporibus ocio vacabant. vide אָסַף. E

1. Sam. 1. v. 3. מִיָּמִים יָמִימָה *de anno in annum*. ſequitur, v. 7. שָׁנָה בְשָׁנָה *quotannis*. Jud. 19. v. 2. *& fuit ibi* יָמִים אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים *annum* (&) *quatuor menſes*. Per ellipſin ו *&*: ſicut, 1. Samuel. 17. v. 7. *& fuit numerus* הַיָּמִים *dierum, quibus habitavit David in agro Philiſthaeorum* יָמִים וְאַרְבָּעָה חֳדָשִׁים. Geneſ. 24. v. 1. *& Abraham ſenuit (&) venit* בַּיָּמִים, Targ. כְּיוֹמִין *in dies*: annoſus fuit. Levit. 25. v. 29. יָמִים *dies erit redemptio ejus*: annus. Targ. עִדָּן בְּעִדָּן *tempus in tempore*. ſequitur, v. 30. *& ſi non redimetur, quoad impleatur ipſi* שָׁנָה *annus integer*.

Exod. 13. מִיָּמִים יָמִימָה *à diebus in dies*: ab anno in annum, quotannis. Targ. מִזְּמַן לִזְמַן *à tempore in tempus*. ¶ 4. Per ſynecdochen, *tempus* diebus conſtans, *tempus certum*: atq; id præcipuè cum de futuro agitur. Eſa. 4. v. 1. בַּיּוֹם *in die iſto*. Targum בְּעִדָּנָא *in tempore*. Gen. 26. *Quæ fuit* בִּימֵי אַבְרָהָם *in diebus Abraham*. LXX. ἐν τῷ χρόνῳ *in tempore*. Eſa. 1. v. 1. בִּימֵי עֻזִּיָּהוּ *in diebus uzia*. LXX. ἐν βασιλείᾳ *in regno*. Eſa. 54. כִּימֵי נֹחַ, Targum כְּיוֹמֵי *ſicut dies Noah, iſtud mihi*. Sic habere quoſdam libros, notatur in margine: ſed in contextu ſcribitur, כִּי מֵי נֹחַ *quia aquæ Noa*. hoc eſt, aquæ diluvij, quæ tempore Noë venerunt, ex quibus ipſe fuit ereptus. Senſus idem. Pſalm. 89. כִּימֵי שָׁמַיִם *ſicut dies cæli*. Targum כְּיוֹמַיָּא דְּקַיְמִין שְׁמַיָּא *ſicut dies quibus ſubſiſtent cæli*. Geneſ. 8. כָּל יְמֵי הָאָרֶץ *omnibus diebus terra*: quamdiu terra erit. Prov. 9. *Multiplicabis* יָמֶיךָ *dies tuos*. LXX. πολὺν ζήσεις χρόνον *multum vives tempus*. Geneſ. 29. *Impleti ſunt* יָמַי *dies mei*. Targum יוֹמֵי פּוּלְחָנִי *dies ſervitutis meæ*. ¶ 5. *Tempus certum, lætum, triſte & adverſum*. Pſalm. 37. verſ. 12. *Cum videbit quod veneris* יוֹמוֹ *dies ejus*. Targ. יוֹמָא דִתְבָרֵהּ *dies calamitatis ejus*. Eſa. 13. v. 22. וְיָמֶיהָ *& dies ejus non prolongabuntur*: dies proſperitatis ejus. præcedit: *Et propinquum eſt, ut veniat* עִתָּהּ *tempus ejus*. Targum עִדָּן תְּבָרָהּ *tempus contritionis ejus*. Amos 5. v. 20. יוֹם יְהוָה *dies Domini, eſt tenebræ & non lux*: dies iræ Domini, quando iraſcitur & punit peccata. Ezech. 13. v. 5. *ut ſtent in bello* בְּיוֹם יְהוָה *in die Domini*. Obad. 1. *Non videas* בְּיוֹם *in die fratris tui*. ſequitur: *Nec læteris de filijs Juda in die perditionis eorum*. Pſalm. 137. v. 7. *Memento, Domine, filijs Edom* יוֹם *diem Jeruſalem*. Targum דְּאַחֲרִיבוּ *quod vaſtârunt Jeruſalem*. ¶ Cum ה emphatico, הַיּוֹם, Chal. יוֹמָא, Syr. יוֹמָא & יוֹמָנָא, Arabicè אליום aliaum *hoc die* aut *tempore, quo die*. Geneſ. 21. *Non audivi, niſi* הַיּוֹם, Targum יוֹמָא דֵין *hodie*. Exod. 13. הַיּוֹם, Targum יוֹמָא דֵין *hodie vos egredie mini ex Aegypto*. Et ה eliſo, בַּיּוֹם *hodie*, בַּיּוֹם *juxta hunc diem*. ¶ Cum ם Heemāthi, ſemper diem artificialem ſignificat: יוֹמָם *interdiu, die, per diem*. Num. 19. *Aut* יוֹמָם וָלַיְלָה, Targum יְמָם וְלֵילֵי *die & nocte*. Pſal. 1. *& in lege ejus meditabitur* יוֹמָם וָלָיְלָה *diu noctuq;*: omni tempore, quo ocioſus eſt à negocio & victu, ſive dies ſit ſive nox. continuatio, & perpetuitas ſignificatur. Eſther. 4. v. 16. *Nec edant nec bibant tribus diebus*, לַיְלָה וָיוֹם *nocte dieq;*. Jud. 6. *Timebat facere* יוֹמָם וַיַּעַשׂ לָיְלָה *interdiu, & faciebat noctu*. Eſd. 9. *Non receſſit ab eis* בְּיוֹמָם *interdiu*. ſcribitur יוֹמָם, & legitur בַּיּוֹם: ergo idē ſignificant. ¶ Geminatum

יום יום *die die*; eſt, quolibet die. כל יום *quotidie*. Gen. 39. *Cùm ipſa loqueretur ad Joſephum* יום יום *quotidiè*. Eſther. 2. v. 11. ובכל יום ויום *& in omni die & die Mordechaus ambulabat*: ſingulis diebus. 1. Sam. 18. v. 10. *& David ludebat inſtrumentis* כיום ביום *ſicut die in die*. Exod. 5. *Perficite opera veſtra* דבר יום ביומו *rem dies in die ſuo*. LXX. τὰ καθήκοντα καθ' ἡμέραν *pertinentia per diem*. A

מיום *à die*, ab antiquo. Eſa. 43. *etiam* מיום *à die ego ipſe*. LXX. ἀπ' ἀρχῆς. Hieron. *ab initio*. Ezech. 48. v. ultim. *& nomen urbis* מיום *à die, Dominus ibi*: à die quo ædificata fuit, & deinceps. Nahum. 2. מימי היא *à diebus ipſa eſt*. pro מימי קדם *à diebus antiquis*: מימים קדמנים. Geneſ. 18. כחום היום *cum incaluiſſet dies*. LXX. μεσημβρίας *in meridie*. Jud. 19. v. 8. עד נטות היום *donec inclinaretur dies*. v. 9. רפה היום *remiſſa eſt dies ad veſperaſcendum*. v. 10. חנות היום *demiſſio diei*. v. 11. היום רד *dies deſcendit*: adveſperaſcit. Geneſ. 2. v. 4. ביום עשות, Targum ביומא די עבד *in die quo fecit Dominus terram & cælos*. Ibid. v. 17. ביום אכלך, Targum ביומא דתיכול *in die quo comedes ex ea*. Levit. 12. וביום *& in die octavo, circumcidatur caro præputij ejus*. die igitur, non nocte. Et natus dimidia hora ante ſolis occaſum, circũciditur poſt ſex dies cum dimidio. Quia dies Legis nõ eſt à tẽpore ad tẽpus. Ita intelligendũ, quod Chriſtus tertia die reſurrexit à mortuis. Hoſ. 6. v. 2. *vivificabit nos* מיומים ביום השלישי *à biduo* (poſt biduum) *in die tertio reſuſcitabit nos*. Targum ליומי נחמתא ביום אחיות מתיא *in die conſolationis, in die vivificationis mortuorum*. Pſalm. 9. v. 12. *Numerare* ימינו *dies noſtros*. LXX. τὴν δεξιάν σου *dextram tuam*. accepit pro ימין *dextra*. Gen. 39. v. 11. *& factum eſt* כהיום *circa diem illum & venit domum*. certis diebus domum veniebat, illarũ uno &c. 1. Sam. 25. v. 8. *Quia juxta* יום טוב *diem bonum venimus*. ¶ Rab. יום טוב *dies bonus*, ſignificat *quodcunq; feſtum*, præter tria; paſcha, pentecoſten, tabernaculorum: *dies convivij & gaudij*. ✠ יומי *diurnus*. Arab. יום אלחמיס *dies quintus* ſeptimanæ, dies Jovis. יום לנמעה *dies congregationis*, dies Veneris, quo conveniunt ad cultum divinum. יום אלסבת *dies Sabbathi*: poſtea dies primus, ſecundus, tertius, quartus. B C D E

יון. יון *lutum, cœnum, fæx*. Pſal. 40. v. 4. *ex luto* היון *cœni*. Pſalm. 69. v. 3. *Immerſus ſum* ביון מצולה *in lutum profundi*.

יין οἶνος, Æol. Ϝοῖνος *vinum*. Gen. 9. *& bibit de* היין, Targ. חמרא *vino*. Zach. 9. *Bibent & tumultuantur* כמו־יין *ſicut vinum*. Bibent ſanguinem ipſorum, ſicut vinum. Zachar. 10. *Lætum fuit cor eorum* כמו־יין, Targum כשתי חמר *ſicut bibentes vinum*: potatores vini. LXX. ὡς ἐν οἴνῳ *ſicut in vino*. Job. 32. v. 19. *venter meus* כיין *ſicut vinum*: כנאר יין. LXX. ὥσπερ ἀσκὸς γλεύκους *ſicut uter muſti*. Targum היך חמר חדת *ſicut vinum novum*. Proverb. 22. *Deriſor* (eſt) היין *vinum*: potator vini. Hab. 2. v. 5. היין *vinum prævaricatur*: bibens vinũ. Targum כמטעי בחמר *ſicut errans in vino*. Cantic. 2. v. 4. *Introduxit me in domum* היין *vini*: in locum convivij. Deuter. 32. v. 38. *Bibent* יין נסיכם *vinum libaminis ipſorum*. Amos 2. ויין ענושים *& vinum mulctatorũ bibent*: mulctabunt illos pecunia, & hac vinum ement. Rabb. יין נסך *vinum libaminis*, quod gentes libabant idolis: quod & יין גוי *vinum gentis*, & יין עבודה זרה *vinum idololatriæ*. Hoc bibere Judæis erat vetitum. Et ne ejuſmodi vinum à gentibus propinaretur, ſapientes in univerſum Judæis interdixerunt, ne biberent vinum, quod illæ attigiſſent. Unde & adhuc hodie Judæi non bibunt vinum à Chriſtianis & Mahumedanis acceptum. A Chriſtianis propter miſſam, in qua vini uſurpati reliquiæ ſæpe in dolia refunduntur.

Rab. יין ארום *vinum rubrum*: יינות *vina*. ✠ ייני *vinoſus*.

PROPR. יון *Javan*, filius Japheth, quem Poëtæ *Janum* vocant. Gen. 10. *Filij Japheth, Gomer, & Magog, & Madai*, ויון *& Javan*. LXX. Ἰωυὰν: carent enim Græci *v* conſonante.

Inde יון *ionia Ionia, Græcia*. Dan. 8. *Rex* יון *Ioniæ*: Græciæ, Alexander.

יוני, Chald. יוני *Græcus*: PLur. יונים, Chal. יונאין *Iones Græci*. Joel. 3. v. 6. *Non dediſtis* לבני היונים *filiis Græcorum*: ipſis Græcis Iſraelitarum hoſtibus.

יוז. Arab. וז vaz *anas*: in Avicen. וזה *anſer*: PLur. וז *anſeres*.

יואי. Arabic. תואוי *par, æqualis fuit*. Rom. 8. *Non* תואוי *pares ſunt gloriæ futuræ*.

מואוי *par, æqualis*: in Avicen.

יזם. יזם, idem quod זמם, *cogitavit*. Geneſ. 11. *Omne* אשר יזמו, Targum דחשיבו *quod cogitârunt facere*. LXX. ἐπιθῶνται *aggreſſi ſunt*.

יזן duo ſignificata habet. I. יזן, idem quod זין, *armavit*. Piel. יזן *idem*. Paul. מיזנים *armati*. Jerem. 5. v. 8. *Equi* מיזנים, Targum מזיין *armati*: duro pene præditi. Ita legendum eſſe, notatur in margine: ſed in textu ſcribitur מוזנים *paſti*: à זון *pavit*, unde & מזון *cibus*. Paul Hiphil. Sicut equi quibus datum fuit multum pabuli noctu, & qui ſaturati manè hinniunt.

II. Arab.

II. Arab. וָזַן vazan *ponderavit*; cum וֹזַן convenit. A
nit. תְוָאזַנַה *ponderabuntur*: in Avicen.

וַזן & תואזן, & מיזן mizin, & מִיזָאן *pondus*, *libra*.

וָאזִן *ponderans*, *ponderator*. ☧ וַזין *ponderoſus*, *gravis*. ☧ וַזָאנַה *ponderoſitas*, *gravitas*.

וזנה *talentum*: Plur. וזנאת *talenta*.

יזע. יַזַע, Chald. יַזַע *ſudor*, ortus ex זוּע *commotione*. Per ſynecdochen, *locus ſudoris* ſupra lũbos. Ezech. 44. v. 18. *Non accingentur* בַּיָּזַע *in ſudore*. Targ. עַל־חַרְצֵיהוֹן *ſuper lumbos ſuos*, (juxta axillas) *ſed ſuper cor ſuum*.

Arab. וזע & תוזע *diviſus, diſtributus fuit, proceſſit*. ☧ תוזיע *diſtributio*. B

Cum ע punctato, וֻזעַה *ſtellio*.

יזף Chald. יְזַף, Syriacè יזף *mutuatus fuit, mutuum petiit & accepit*. Syr. Mat. 5. *& omnis* דְּנִאזַף *qui mutuabitur à te*. Hiphil. Chald. אוֹזִף, Syr. אַוזִף *mutuo dedit, accommodavit*. Chald. Exod. 22. *Si argentum* תַּלְוֶה, Targum תוזף *mutuum dederis in populo meo*. Deut. 15. v. 6. וְהַעֲבַטְתָּ, Targ. ותוזף *& mutuum dabis gentibus multis, tu verò non* תַעֲבֹט, Targum תיזף *mutuum accipies*. C
Syr. Luc. 6. v. 34. *& ſi* מַוזְפִין *mutuò dederitis*.

Nom. יָזֵף, & יוזיף *mutuum accipiens*.

מוזף, & מוזְפָן, & מַזִיף *mutuũ dans, fœnerator*.

יזר. Arab. וזיר vazir *conſiliarius, præfectus, prætor, lictor*: Plur. וזירא vazire *conſiliarij*.

וִזַארַה vizâra *prætura, præfectura*. Item וזיר vazir *majus, magis*. Alc. וַגַעַלְנָא מַעַהּ אַחַאהֻ הַרוּן וַזִירָא *& dedimus cum ipſo fratrem ejus Aaronẽ conſiliarium*. Alcor. Man. וַאגעַל לִי וַזִירַ מִן אהלי הַרוּן אַחִי *& da mihi conſiliarium ex gente mea Aaronem fratrem meum*. D

יחב. Arab. אוחב *judicavit*. Act. 5. v. 13. *de quo hic* אוחב *judicabat*.

יחד duo ſignificata habet. I. יָחַד, Chald. יְחַד, Syr. יַחַד *univit, unum effecit, conſociavit, conjunxit, concluſit*: abſolutè, *unitus fuit*. Eſa. 14. *Non* תֵחַד *unieris cum illis in ſepultura*. Gen. 49. v. 6. *In cœtu ipſorum ne* תֵּחַד *uniatur gloria mea*: potius pro תֵּאָחֵד, ab אָחַד *unitus fuit*. Lxx. ἐρίσαι *contendant*. legerunt תֵּחַר *litigavit*: ob literarum ד ר ſimilitudinẽ. Piel. יַחֵד *univit*. Pſalm. 86. v. 11. יַחֵד. *uni cor meum ad timendum nomen tuum*. Lxx. εὐφρανθήτω *exhilaret*. Acceperũt pro חָדָה *lætatus fuit*. Hiph. Syr. אוֹחַד *univit*.

Nom. יָחִיד, Chal. יְחִיד, Arab. וַחִיד vahid *unus, unicus, unigenitus, unicus filius, ſolus, ſolitarius, ſeparatus, deſertus*: Pl. יְחִידִים, Chal. יְחִידִין *unici*. Fœm. יְחִידָה *unica*. Gen. 22. *Accipe nunc filium tuum* יְחִידְךָ, Targ. יְחִידָךְ *unigenitum tuũ*. Lxx. τὸν ἀγαπητὸν *dilectum*. Sunt n. unigeniti chariores. Jer. 6. *Luctum* יָחִיד *unigeniti fac tibi*: luctum hominis, cui mortuus eſt filius unigenitus, qui eſt gratiſſimus. Pſal. 25. *& miſerere mei, quia* יָחִיד *unicus & pauper ego*: deſertus ab omnibus, & omni ope deſtitutus. Pſalm. 68. *Qui collocat* יְחִידִים *ſolitarios in domum*. Eos, qui ſunt ſoli: maritum & uxorem prole carentes, collocat in domum, quæ comprehendit liberos. Pſal. 22. *A poteſtate canis* יְחִידָתִי *unicam meam*: animã meã ab omnibus deſertam: vel *animam*, quæ ũnica eſt reſpectu corporis, cujus plurima ſunt membra. Targ. רוּחָא דְגוּשְׁמִי *ſpiritum corporis mei*.

יַחַד *unus*: & adverbialiter, *unà, ſimul*. Hoſ. 11. יַחַד *unus non elevabit*. Deut. 33. *cum congregarentur capita populi* יַחַד, Targum כַּחֲדָא *unà*. 1. Par. 12. v. 17. *erit mihi ſuper vos cor* לְיַחַד *in unum*: unà. B

יַחְדָּיו & יַחְדָּו *unà ipſe, ſimul*: forma plurali, ſicut אַחֲרָיו *poſt ipſum*. Uſurpatur de utroq; numero & genere. Gen. 13. *& non tulit illos terra ut habitarent* יַחְדָּו, Targum כַּחֲדָא *unà*. Jerem. 31. v. 13. *Juvenes & ſenes* יַחְדָּו *ſimul*. Lxx. χαρήσονται *gaudebunt*. legerunt יחדו, à חָדָה *gaviſus fuit*. Jer. 46. יַחְדָּיו *unà ceciderunt ambo*. C

Chald. יְחִידַי *ſolus, ſolitarius, monachus, eremita*: Plur. יְחִידָאִין *pauci*. ☧ Syr. מְשׁוּחַד *idem*.

Rabb. יִחֵד *appropriavit, dedicavit, diſcrevit, determinavit*.

יִחוּד *appropriatio, decretum, ſententia*. בִּיחוּד *propriè, præcipuè, ſingulariter*.

מְיוּחָד *proprius, determinatus, attributus*. שֵׁם מְיוּחָד *nomen propriũ*. ſic vocant nomen יְהוָה Dei proprium.

יוחד *appropriatur*. ☧ Syr. יְחִידוּת *proprietas*.

Arab. וַאחד vahid *unus, unicus*: Fœmin. וַאחִדַת *una*. כל וַאחד *unusquiſq;*. D

וחדה *ſolus ipſe*. וחדהא *ſola ipſa*.

וַחִיד vahid *monachus, eremita*. וַחִיד אַלְקַרן vahid al carn *unicornis*.

וַחְדִיַּה vahdia *unitas*. ☧ וַחְדָאנִיַּה vahdeniâ *ſolitudo*.

תוחיד tauhid *Theologia*. ☧ מוחד muvahid *theologus*. ☧ תוחידי tauhidi, & מְתַוַחֵד *theologicus*.

וחיד לכל. *unà* וחיד פי *quilibet*. וחיד מן זוג *unum de duobus*. ☧ מוחודה *ſinguli*.

II. Syr. יַחַד *arſit*, in יְקַד invenies.

E יחה duo ſignificata habet. I. Chal. יְחָא & יְחִי: Hiphil. אוֹחִי *feſtinavit, velox, celer fuit, properavit, acceleravit*. Geneſ. 27. *Quomodo* מִהַרְתָּ, Targum אוֹחִיתָא *feſtinaſti inveniendo, mi fili?* Geneſ. 45. מַהֲרוּ, Targum אוחו *feſtinate & aſcendite ad patrem veſtrum*. Ibidem. וּמִהַרְתֶּם, Targum ותוחון *& feſtinabitis & deferetis patrem veſtrum huc*.

Nom. מוֹחִי *feſtinans, celer*. Arabic. מות וחי *mors velox*: in Avicen.

A

II. Arabicè אוחי auhi *revelavit prophetis*. Mat. 2. v. 12. ואוחי להם בפי אלהם *& revelavit eis in ſomno*. Luc. 2. v. 26. וכאנקד אוחי אליהמן רוח אלקדס *& fuit cum revelatum fuerat ei à Spiritu Sancto*. Alc. 29. פאוחי אליהם *& revelavit ipſis*: innuit. Cap. Joſeph. אוחינא אליך הדא אלקראן *revelavimus tibi iſtum Alcoranum*.

יחו. Arab. אלוחו *punctura*: in Avic.

יחל. יָחַל: Niphal. נוחל *ſperavit, expectavit, moratus fuit, manſit*. Gen. 8. v. 10. וַיָּחֶל, Targ. ואוריך *& expectavit iterum ſeptem dies*. Ibidem v. 12. וַיִּיָּחֶל, Targ. ואוריך *& expectavit adhuc ſeptem dies alios*. pro וַיָּחֶל; ut י retineatur. Ezech. 19. v. 5. *& vidit quod* נוחלה *ſperaſſet, perijt expectatio ejus*. diu ſperaſſet meliora. Piel יחל *expectavit*. Job. 6. *Quæ virtus mea, quod* איחל *expectabo*. Job. 4. *Omnibus diebus militiæ mea* איחל *expectabo*. Ezech. 13. ויחלו *& ſperaverunt ſtabilire verbum*. Targum מתצפין *auſi ſunt*. Et cum אל *ad*, על *ſuper*, vel ל *in*. Job. 13. *ecce occidet me*, איחל ,לא *in ipſum ſperabo*. לא pro לו: vel, ut alijs placet, pro הלא *annon ſperarem?* Micheæ 5. v. 6. *& non* ייחל לבני אדם *ſperabit in filios hominis*. Targ. מסכר *expectat*. Lxx. ὑποστῇ *ſubſiſtit*. Eſa. 42. *& ad legem ejus inſulæ* ייחלו, Targ. יכתרון *expectabunt*. Pſalm. 31. v. ultim. המיחלים, Targum דסברין *qui ſperant in Dominum*. Eſa. 51. verſ. 5. ואל *& in brachium meum* ייחלון *ſperabunt*. ¶ Uſurpatur activè ſeu tranſitivè, *promiſit*. Pſalm. 119. in zain: *Recordare verbi ſervo tuo*, על *ſuper quo* יחלתני *ſpem dediſti mihi*. Hiphil. הוחיל *expectavit*. Pſalm. 130. ולדברו הוחלתי *& in verbum ejus ſperavi*. Job. 32. v. 16. והוחלתי, Targum ואורכת *& expectavi*. 2. Sam. 18. v. 13. *Non ſic* אוחילה *expectabo coram te*. Targ. אשרי *manebo*. ¶ Significat item idē quod חלה. Jerem. 4. v. 19. *Viſcera mea, viſcera mea* אוחילה *dolebo*. Significat dolorem, qui verborum geminatione exprimitur. Targum *viſcera mea* מכבין לי ועסמך לבי *dolent mihi, commotum eſt fulcrum cordis mei*. idem quod חול *doluit*, permutata ordinum ſignificatione.

Nom. תוחלת *ſpes, expectatio, mora*. Pſal. 39. v. 8. תוחלתי *expectatio mea ad te eſt*. Lxx. ὑπόστασίς μου *ſubſtantia mea*; ſpes mea. Sic, Hebr. 11. *Fides eſt ſperandorum* ὑπόστασις *ſubſtantia*. h. e. expectatio. 4. Eſdr. 8. *Qui nō habent* ὑπόστασιν *ſubſtantiam bonorum operum*: ſpem. ❧ Rabb. יחול *idem*.

יחם. יָחַם, idem quod חמם, *caluit, incaluit, calefactus eſt*, ſed calore venereo ſive libidine. hoc eſt, *coivit, concepit*. Pſalm. 51. *& in peccato* יֶחֱמַתְנִי *incaluit* (à) *me mater mea*. Targ. עברת מני *impregnata fuit à me*: concepit me. pro יחמה ממני *incaluit à me*. 1. Reg. 1. v. 1. *& non* יחם, Targum שחן *calefiebat ipſi*. pro יחם *calefiet*. Deut. 19. *ſi* יחם *incaleſcet cor ejus*. Gen. 30. ויחמו, Targum ואתיחמא *& incaleſcebant greges ad virgas*. pro ויחמו. Niphal. נחם *calefactus fuit*, ſcil. calore venereo: Metaphoricè, *idololatriam exercuit*. Eſa. 57. v. 5. הנחמים *incaleſcentes in quercubus, ſub omni ligno frondoſo*. Targum דפלחין למעותא *qui ſerviunt idolis*. Lxx. οἱ παρακαλοῦντες, Hieron. *qui conſolamini*. Acceperunt pro נחם *conſolatus fuit*. Geneſ. 30. ויחמנה, Targum ומתיחמן *& incaleſcebant, cum venirent ad bibendum*. Piel יחם *incaluit*. Gen. 30. ליחמנה, Targum למתחמן *ut incaleſcerent in virgis*. Ibidem. *Et factum eſt* בכל יחם *in omni* (tempore) *incaleſcendi oves*. Targ. בכל עדן דמתיחמן *in omni tempore, quo incaleſcebant*. pro quo, Gen. 30. *Et factū eſt* בעת יחם *in tempore, quo incaleſcebant oves*.

Nom. חמה, Chald. חמא, Syr. חומא *calor, ira*: ſic dicta, quod irati incaleſcant, ſicut dicitur, Deuter. 19. *Si* יחם *incaluerit cor ejus*: Plur. חמות, Chaldaicè חמתן *ira*. Eſa. 27. חמה *ira non eſt mihi*. Pſalm. 6. *& ne* בחמתך, Targ. ברתחך *in ira tua corripias me*. 2. Reg. 5. *& abijt* בחמה, Targum ברוגזא *in ira*. ¶ Per metonymiam, חמה *venenum*, quod ſerpentes irati emittunt. Iratus quoq; videtur quaſi venenum emittere ex ore & facie, inſtar ſerpentis irati. Job. 6. v. 4. חמתם, Targum ארסהון *venenum ipſorum bibit ſpiritus meus*: venenum, quo ſagittæ ſunt tinctæ. Pſalm. 140. v. 4. חמת עכשוב, Targum ארס *venenum aſpidis ſub labiis ipſorum*. Syr. Rom. 3. וחמתא *& venenum aſpidum*.

Inde Verb. Syr. חמת & אתחמת *iratus fuit*. Matth. 2. v. 6. אתחמת *iratus fuit vehementer*.

Nom. חמתא *ira*, θυμὸς *fortitudo*.

חמתן *iratus, iracundus*.

Deinde חמה pro חמאה, *butyrum*, quod fit incaleſcente lacte, dum tunditur: litera א deficiente. Job. 29. v. 6. בחמה, Targ. בשמנא *in butyro*.

Rabb. מיחם *cacabus*, in quo calefit vel aqua, vel aliud quid.

בר מיחם *filius calefacientis*, libidinoſus, guloſus.

E

יחס. Chaldaicè יחס *genealogia*: in יחש invenies.

יחף. יחף *diſcalceatus*, non habens calceos in pedibus, *nudipes*, calceos habens detritos: Plur. Chaldaicè יחפין *nudipedes*. 2. Sam. 15. v. 30. *& ambulabat* יחף, Targum יחיף *nudipes*. Abstractè: Jerem. 2. v. 25. *Prohibe pedem tuum* מיחף *à diſcalceatione*: ne incedas diſcalceatus. in itinere calcei deteruntur. Senſus i-

ſus igitur: ne abeas itinere longo. Lxx. ἀπὸ ὁδοῦ τραχείας à via aſpera. 1. Reg. 21. v. 27. *& incedebat* אט, Targ. יְחֵף *diſcalceatus*.

יחר. Chald. יְחַר, idem quod חָרָה, *exarſit ira*. Hiphil. אוחר *irritavit, litem ſuccendit*.

Rabb. יחור *palmes, ſeu ramus ficulneus*.

יחש duo ſignificata habet. I. Rabb. יְחַשׁ, Syr. יְחַשׁ, idem quod חָשַׁשׁ, *doluit, paſſus eſt*.

Nom. מְיחוּשׁ *dolor, perpeſſio*. ✠ וחוש *timor*: in Avicen.

II. Arab. וחש vahſch *beſtia, fera, brutum, animal*: Plur. וחוש vuhuſch *beſtiæ*.

וחשי vahſchi *brutus, ferus, ſolivagus, ſylveſtris*. B

Verb. וחש vahaſch *brutum reddidit*. Paſſivum אתוחש atvahaſch *brutuit*. תוחש *idem*. ✠ מתוחש *brutus*.

יחש. יַחַשׂ, Chald. יחס, & יחוס, & יְחָס, literis סש permutatis, *familia, proſapia, progenies, genealogia*, certa & nota majorum ex latere patrum ſeries, genus paternum, cognatio paterna, ſeries avorum, generis recenſio, ſtemma. Nehem. 4. *& inveni librum* הַיַּחַשׂ *familiæ*. Chald. Ruth. 2. v. 1. מִמִּשְׁפַּחַת, Targ. מִן יְחוּס *de familia Elimelech*. C

Verb. הִתְיַחֵשׂ & Chald. אִתְיַחֵס *genus aut avos ſuos indicavit*, recenſuit, ſtemmata numeravit, genus duxit. Ezræ 2. *Iſti quærebant ſcripturam ſuam* הַמִּתְיַחְשִׂים *recenſentes genealogiam*. præcedit declaratio; *& non poterant indicare* בֵּית אֲבוֹתָם *domum patrum ſuorum, & ſemen ſuum, an ex Iſrael eſſent*. 2. Par. 31. הִתְיַחֵשׂ *recenſeri ſacerdotes* לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם *juxta domum patrum ipſorum*. Chald. Num. 1. וַיִּתְיַלְדוּ, Targum וְאִתְיַחֲסוּ *& recenſiti ſunt juxta familias ſuas*. Rabb. שַׁלְשֶׁלֶת יוחס *catena familiæ*, genealogia. ספר יוחסין *liber genealogiarum*. שֵׁם הַיַּחַס *nomen gentile*. ¶ Deinde Rabb. יִחֵס *attribuit, appropriavit*. ✠ יַחַס *attributum, comparatio, proportio, collatio*. בְּיַחַס *in collatione, reſpectu*. D

יטב. יְטַב, Chald. יְטַב, idem quod טוב, *bonus, pulcer, hilaris, gratus, aptus, dulcis fuit*. Gen. 12. *ut* יִיטַב *bene ſit mihi propter te*: benefiat. Geneſ. 34. וַיִּיטְבוּ *& bona fuerunt verba eorum in oculis Hamor*. Targum ושפרו *& pulcra fuerunt*. Lxx. ἤρεσαν *placuerunt*. Gen. 41. וַיִּיטַב *& bonum fuit hoc verbum in oculis Pharaonis*. Targum ושפר *& pulcrum fuit*. Lxx. ἤρεσεν *placuit*. Geneſ. 45. וַיִּיטַב *& bonum fuit in oculis Pharaonis*. Targ. ושפר *& pulcrum fuit*. Lxx. ἐχάρη δὲ *gaviſus eſt autem Pharao*. Levit. 10. הַיִּיטַב, Targum הֲתַקִּין *num rectum eſſet coram Domino?* 1. Reg. 21. וִיטַב, Targum וְיִשְׁפַּר *& bonum erit cor tuum*: lætabitur. Arab. 1. Tim. 4. v. 13. וטב *& attende lectioni*. Hiph. הֵיטִיב, Chald. אוטב & איטב *benefecit, bonum, hilarem, gratum, rectũ, aptum* reddidit, paravit, diſpoſuit, ordinavit. Gẽ. 12. *& Abrahamo* הֵיטִיב, Targum אוטב *benefecit propter illam*. Ex. 30. בְּהֵיטִיבוֹ, Targ. באתקנותה *cum præparabit* (aptabit) *lucernas*. Lxx. ἐπισκευάζῃ *componet*. Jerem. 7. v. 5. הֵיטִיבוּ, Targum אתקנו *bonas facite vias veſtras*. Lxx. διορθώσατε. 2. Reg. 9. v. 29. וַתֵּיטֶב, Targum ותקנת *& compoſuit caput ſuum*: ornavit. Abſolute. 1. Sam. 20. v. 13. *Si* ייטיב *bonum erit apud patrem tuum malum contra te*. ¶ Adverbiaſcit, 1. cum præteritum jungitur infinitivo alterius verbi. Jerem. 1. v. 12. הֵיטַבְתָּ לִרְאוֹת *bene feciſti videndo*. Targum יָאוּת חֲזֵיתָא *bene vidiſti*. Lxx. καλῶς ἑώρακας. 2. cum infinitivus jungitur præterito aut futuro verbi alterius. Deuter. 13. v. 14. *& interrogabis* הֵיטֵב *benefaciendo*. Targum יָאוּת *bene*. Lxx. ἐν τῷ βελτίστῳ. Jonæ 4. v. 9. הַהֵיטֵב *an bene* (recte) *iraſceris?* Targum הֲלַחֲדָא *an valde*. Lxx. σφόδρα. Deuter. 9. verſ. 21. *& contudi illum molendo* הֵיטֵב, Targum יָאוּת *bene*: מאר מאר.

Nom. מֵיטַב, Chald. אוטבות *bonitas*. Gen. 47. v. 6. בְּמֵיטַב הָאָרֶץ *in bonitate terræ colloca patrem tuum*. Targum כרשפיר בארעא *in illo, quod eſt bonum in terra*: in optima terræ parte.

Rab. זְמִיב *mentula*: per antiphraſin, a deformitate.

Arab. מֻאטב *paratus, intentus, diſpoſitus*: Plur. מֻאטבין *intenti, bene conſtituti*.

יטה. Arabicè וטי vati *planavit, æquavit, calcavit*.

Nom. ואטי vati, & מֻוטי muvati *planus*.

וַטָה vata *planities*: Plur. אַוְטִיָה *planicies*.

תוטיה tautia *complanatio, æquatio*.

קָלִיל אַוְטִיָה calil avtia *incomtus, inæqualis*.

מוטיא calcata. Luc. 21. v. 24. מוטיא מן אלאמם *calcata à populo*.

מוטי *ſcabellum*. Matth. 22. v. 44. תחת מוטי קדמיך *ſub plantis pedum tuorum*.

יטן. Arab. מֻאטן *atria*.

יכר. יטר in טור quære.

ין. יַיִן. *vinum*, in יין quære.

E **יכח**. יְכַח, Chald. יְכַח: Hiphil. הוכיח, Chal. אוכח *arguit, redarguit, corripuit, reprehendit, increpavit, judicavit, refellit, cõtradixit, diſputavit*, præparavit verba cõtra aliquẽ diſputando & oſtendendo jus, *erudiit*. Hophal. הוכח *caſtigatus fuit*. Niph. נוכח *litigavit, diſceptavit*: qui. n. in judicio diſceptant, ſe invicẽ arguunt. Pſal. 6. *Ne in furore tuo* תוֹכִיחֵנִי, Targ. תַכְסְנִיתִי *arguas* (corripias) *me*. ¶ Interdum eſt reale, *caſtigavit*. 2. Sam. 7. וְהוֹכַחְתִּיו *& arguam eum*. Targum ואלקנה *& percutiam eum*. Proverb. 9. *Ne* תוכח, Targum תכס *arguas deriſorem, ne fortè odiat te*: הוכח, Targum

הוכח *argue ſapientem, & amabit te.* Geneſ. 24. v. 14. *Hanc* הֹכַחְתָּ *correxiſti ſervo tuo Iſaaco:* correctione & inſtitutione præparaſti. Targum וּמִנִּיתָ *præparaſti*: deſtinaſti. Gen. 20. v. 25. וְהוֹכִיחַ, Targum ואוכח *& arguit Abraham ipſum Abimelech*: cum ipſo ob id contendebat, expoſtulabat. Chald. הֲתִשְׁפֹּט, Targ. הֲתוֹכַח *an judicabis eos?* Fut. Niphal. Eſa. 1. v. 18. *venite nūc* וְנִוָּכְחָה *& diſceptabimus, ait Dominus.* Benoni. Job. 23. v. 7. *Ibi rectus* נוכח *diſceptans cum eo.* Foem. Gen. 20. v. 16. וְאֵת־כֹּל וְנֹכָחַת *& cum omnibus, & correcta fuit.* cum omnibus illis, quę ipſi, Abrahamum B eſſe fratrem ſuum prædicanti, evenerunt cum Abimelech & Pharaone, correpta, redarguta & erudita fuit Sara, ne amplius diceret Abrahamum eſſe ſuum fratrem: ut ו copula abundet, aut ſine ſignificatione ponatur, ſicut ו in lingua Arabica. Targum וְעַל כָּל מָה דַאֲמַרַת אִתּוֹכַחַת *& ſuper omni, quod dixerat, redarguta fuit.* ut ſint verba Moſis. Ob ejuſmodi verba, *Frater meus eſt*, ab omnibus fuit reprehenſa, ne videlicet ita diceret. Eſt autem participiū; nam C præteritum eſſet נוֹכְחָה. Hithpael הִתְוַכַּח, Chald. אִתְוַכַּח *diſceptavit, litigavit.* Mich. 6. v. 2. *& cum Iſrael* יִתְוַכָּח *diſceptabit.* Chald. 1. Sam. 13. וְאִשָּׁפְטָה, Targum וְאֶתְוַכַּח *& diſceptabo vobiſcum.*

Nom. תּוֹכֵחָה & תּוֹכַחַת, Chald. אוֹכָחָה *objurgatio, correptio, caſtigatio, argumentatio, diſputatio*: Plural. תוכחות & תּוֹכָחוֹת *correptiones, objurgationes, diſputationes, colloquia, rationes*, quibus unus alterum redarguit, & ſuam cauſam D defendit. Rabb. ספר תוכחות *liber objurgationum*: Deuteronomium, in quo Moſes duriter objurgat Iſraelem. Et פָּרָשַׁת התוכחות *ſectio objurgationum*: quæ incipit Deut. 28. *& erit, ſi audiendo audieris* &c.

Rabb. מְתוּכָּח *correptus, judicatus.* ✠ לוכח pro לְהוֹכִיחַ *arguere, diſceptare.*

ויכוח *controverſia, diſputatio, lis.* ✠ הוֹכִיחַ *diſputavit, probavit, comprobavit.*

יכל tria ſignificata habet. I. יְכַל, Chaldaicè E יְכַל *potuit, poteſtatem* ſeu *licentiam habuit, potētior fuit, ſuperavit, prævaluit.* Deut. 21. *Non* יוכל *poterit eſſe primogenitus.* Targum לֵית לֵהּ רְשׁוּ *non eſt ei poteſtas.* Deut. 18. *non* תוכל *poteris dare ſuper te.* Targum לֵית לָךְ רְשׁוּ *non eſt tibi poteſtas.* Ruth. 4. *Non* אוכל *potero redimere.* Targum לית לי רשו *non eſt mihi facultas.* Gen. 45. *Nec* יָכֹל, Targum יְכֵל *potuit Joſeph continere ſe.* Pſalm. 13. *Ne dicat inimicus meus* יְכָלְתִּיו *ſuperavi ipſum.* Targum אִשְׁלַטִית *dominatus ſum ei.* Jerem. 3. v. 5. *Feciſti mala,* וַתּוּכָל *& prævaluiſti.* Targum וְאַסְגֵּית *& multiplicaſti.* Jer. 38. *Quia*

nullus eſt rex (qui) יוּכַל *poſſit vobiſcum verbum*: qui poſſit quicquam contra vos facere. Targ. יָכֵל לְאָתָבָא יָתְכוֹן *potens reſpondere vobis.* Gen. 30. v. 8. *Luctata ſum cum ſorore mea, etiam* יָכֹלְתִּי *prævalui.* Cum ל. Eſther. 6. *Non* תוכל לו *prævalebis ipſi, ſed cadendo cades.* Pſalm. 139. v. 6. *Non* אוכל לה *prævalebo ipſi.*

Nom. יְכֹלֶת, Chald. יוּכְלָא *potentia, poteſtas, facultas.*

מִיכַל *fluvius, rivus, vadum.* 2. Sam. 17. v. 20. *Transierunt* מִיכַל מַיִם *rivum aquarum.* Targ. יַרְדְּנָא *Jordanem.* ſequitur v. 21. *Tranſite celeriter* הַמָּיִם *aquas.* Targ. יַרְדְּנָא *Jordanem.*

Propr. מִיכַל *Michal*, filia Saulis. 2. Sam. 21. *Quinq. filij* מִיכַל *filiæ Saulis.* Targ. *Quinq. filios Merob,* דִּרַבִּיאַת *quos educaverat Michal.* Quia Michal non habebat filios; educabat autem domi ſuæ filios Merob, tanquā ſuos.

Rabb. כִּבְיָכוֹל *tanquam in eo, qui poteſt* vel *capax eſt.*

II. יְכַל, idem quod כּוּל & כַּלְכֵּל, *ſuſtinuit, tulit, pertulit, portavit, toleravit*: permutata ordinum ſignificatione. Job. 31. *Onus ejus non* אוּכָל, Targ. אסובר *ſuſtinebo*: portabo. Pſalm. 101. *Hunc non* אוּכָל *feram*: tolerabo. Lxx. τούτῳ οὐ συνήσθιον *cum hoc non edebam.* accepit pro אכל. Eſa. 1. v. 12. *Non* אוּכַל *feram iniquitatem*: non tolerabo iniquitatem cum congregatione.

III. Arab. וְכַל vacal, & אַתְוַכַּל atvacal *curavit, procuravit, defendit* contra injuriam in judicio. Hiphil. אוֹכַל aucal *conſtituit.* Act. 10. v. 3. ונוכלהם *& conſtituamus eas.*

Nom. וַכִּיל vacil *curator, procurator, tutor, adminiſtrator, diſpenſator, dynaſta, advocatus, paracletus, rabula*: Plur. אוּכְלָא aucili *tutores.*

וכאל vacil, & וְכָאלָה vacila *procuratio, tutela, adminiſtratio, defenſio, advocatio.* Cap. Joſeph. עֲלֵיה תוכלת *ejus tutelæ me commendo.* ✠ מִתוּכָלִין *qui defenduntur.*

Deinde וְכַל vacal *cepit, accepit, ſumſit, aſſūſit, tenuit, occupavit*: omnia cum Hebræo כול congruunt.

יכר. Arab. אוכר *nidi.*

ילל duo ſignificata habet. I. יְלַל, Chald. יְלַל. Hiph. הֵילִיל, Chal. & Syr. אֵילֵל *ululavit* præ dolore aut deſiderio, *ejulavit, ingemuit, luxit, flevit, lamentatus fuit.* Eſa. 13. v. 6. הֵילִילוּ, Targum אֵילִילוּ *ululate, quia prope eſt dies Domini.* Eſa. 52. v. 5. *Dominatores ejus* יְהֵילִילוּ *ululabunt.* Targ. מִשְׁתַּבְּחִין *gloriantur.* Acceperunt pro הִלֵּל *laudavit.* R. S. *gloriabuntur de ſua potentia*: malè. Lxx. θαυμάζετε καὶ ὀλολύζετε *admiramini & plorate.* Hieron. *iniquè agūt.* q. עָלַל vel הֹלֵל. Syr. Jac. 5. אֵילִלוּ *ululate & flete.*

Nom.

Nom. יְלֵל: Foem. יְלָלָה & הוֹלֵל, Arab. וַלוֹלַה A
valula *ululatus, ejulatus*: Plur. הוֹלְלִים *ululatus*.
Deut. 32. v. 10. *& in ſolitudine* יְלֵל *ululatus
deſerti*. In locis deſertis ſpirantes venti u-
lulatum edunt. Pſalm. 137. *quia ibi poſce-
bant nos* שׁוֹבֵינוּ *captivatores noſtri verba cantici,*
וְתוֹלָלֵינוּ *& ululatores noſtri gaudium*. qui nos in
ululatum & fletum conjiciebant, illi nos
gaudere volebant. Abſtractum pro con-
creto: ululatuum noſtrorum autores. ſic,
תּוֹשָׁבֵינוּ *incola noſtri*. aut eſt ellipſis præpoſi-
tionis ב *in*: & exponendum, *& in ulula-* B
tibus noſtris jubebant nos lætari.

Rabb. יִילָא *beſtia ululans.*

II. Arab. וַלַל valal *invidit.*

ול vill *invidia.* ולי villi *invidus.*
מֻסְתַוִל muſtavil *invidioſus.*

וִלָּה villa *reditus, penſio, renta*: Plur. וְלַאל
vilel *penſiones, renta.*

ילג. Alc. Ang. יוֹלִג אַלְלַיְל פִי אַלְנַהַאר *inducet no-
ctem in die.*

ילד tria ſignificata habet. I. יָלַד, Chald. יְלַד, C
Syr. יְלַד, Arab. וַלַד valad *genuit, generavit,
procreavit*: de viro & fœmina: frequenti-
us tamen de fœmina, *peperit*. De viro. Ge-
neſ. 4. v. 18. *& Irad* יָלַד, Targ. אוֹלִיד *genuit
Mehujael.* Pſalm. 2. *filius meus es tu, ego hodie*
יְלִדְתִּיךָ, Arab. ולדתך *genui te*. De Foem. Ge-
neſ. 4. *& concepit* וַתֵּלֶד, Targ. וִילִידַת, Arab.
וולדת *& peperit Kain*. 1. Reg. 1. v. 6. *& ipſum*
יָלְדָה *genuit poſt Abſalonem*: educavit. Syr.
Johan. 16. דִילְדַת *cùm peperit filium*. Arabic. D
Matth. 1. v. 21. *ecce virgo concipiet* ותלד אבנא
& pariet filium. Niphal נוֹלַד, Chald. אִתְיְלִד,
Syr. אֶתִילֶד, Arab. וֻלִד vulid *genitus, procrea-
tus, natus fuit*. Gen. 4. וַיִּוָּלֵד, Targ. וְאִתְיְלִיד *&
natus fuit Enocho Irad.* Gen. 17. v. 17. *an nato
centum annos* יִוָּלֵד *naſcetur?* Targ. יְהֵא וְלַד *erit
filius?* Syr. Joh. 1. *ſed ex Deo* אֶתִילְדוּ *nati ſunt.*
Arab. Rom. 1. *qui* וֻלִד *natus eſt ex ſemine Da-
vidis.* Matth. 2. v. 4. *ubi* יולד *naſcetur Meſſias?*
Pſalm. 87. *homo* וֻלִּד *natus eſt in ea.* Alc. 29.
יוֹם וֻלִדת *die quo natus ſui*. Piel יִלֵּד, Chald. יַלֵּד. E
Arab. וַלַּד vallad *parere juvit, obſtetricatus fuit.*
Exod. 1. verſ. 16. בְּיַלֶּדְכֶן *cum obſtetricabimini.*
Targum כַּד תְּהֶוְיָן מוֹלְדָן *cum fueritis obſtetrices.*
Gen. 35. *dixitq; ad eam* הַמְיַלֶּדֶת, Targ. חַיְתָא
obſtetrix: quæ juvat parturientes parere:
quæ parturientes in partu adjuvat. Pual
יֻלַּד *natus fuit.* Gen. 35. *iſti filij Jacob qui* יֻלַּד *na-
ti ſunt*: collectivè. Gen. 4. *etiam ipſi Seth*
יֻלַּד, Targ. אִתְיְלִיד *natus fuit filius.* Gen. 50. v.
23. יֻלְּדוּ *nati ſunt ſuper genubus Joſephi*: educa-
ti ſunt. Targ. אִתְיְלִידוּ וְרַבִּי יוֹסֵף *nati ſunt, &
educavit Joſeph.* Hiphil הוֹלִיד, Chald. אוֹלִד,
Syr. אוֹלֶד, Arab. אַוְלַד aulad *genuit*: de viro
tantùm. Eſa. 66. v. 9. *&, ſi ego* מוֹלִיד *gignere
faciens, clauſus ero.* Hier. qui generationem
reliquis tribuo. Jer. 16. v. 3. *ſuper matribus
ſuis* הַיּוֹלְדוֹת *parientibus ipſos, & ſuper patribus
ipſorum* הַמּוֹלִידִים *gignentibus eos.* Gen. 5. v. 7.
& vixit Seth אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ, Targum בָּתַר דְּאוֹלִד
*poſtquam genuit Enos, ſeptē annos, & octingenta
annos*: וַיּוֹלֶד, Targ. וְאוֹלִיד *& genuit filios & filias.*
Syr. Matth. 1. *Abraham* אוֹלֶד, Arab. אַוְלַד *ge-
nuit Iſaac.* Hophal הוּלַד & הֻלַּד *genitus fuit.*
Ezech. 16. v. 4. בְּיוֹם הוּלֶּדֶת אֹתָךְ *in die naſci te*:
quo nata fuiſti. Eſt infinitivus ex Ho-
phal & Cal compoſitus; mutato ו in kib-
buts & dageſch. ut & Gen. 40. v. 20. יוֹם
הֻלֶּדֶת אֶת־פַּרְעֹה *dies naſci Pharaonem*: quo na-
tus fuerat Pharao. Targum יוֹם בֵּית־וַלְדָא
דְּפַרְעֹה *dies domus nativitatis Pharaonis.* Lxx.
ἡμέρα γενέσεως *dies nativitatis.* ſolent reges
die ſuo natali quotannis parare convivi-
um miniſtris, eiſq; dona largiri. ſic Hero-
des Matth. 14. natalé celebravit. Hith-
pael הִתְיַלֵּד *per genus recenſitus* vel *numeratus
fuit.* Num. 1. v. 18. וַיִּתְיַלְדוּ, Targ. וְאִתְיַחֲסוּ *&
per genealogias recenſiti fuerunt*: librum ge-
nealogiæ ſuæ attulerunt: oſtenderunt
ex quo nati eſſent: oſtenderunt ſuam fa-
miliam, ex qua tribu eſſent.

Nom. יוֹלֵד, Syr. יָלוּד, Arabic. וַאלִד valid
genitor, pater: Plur. יוֹלְדִים, Syr. יָלְדִין *genito-
res, patres.* Arabic. וַאלִד רוּחַאנִי valid ruhani
genitor ſpiritualis, in baptiſmo & nuptijs.
Foem. יוֹלֶדֶת *genitrix, mater.*

יֶלֶד, & וָלָד, & וְלַד, Syr. יָלוּד, Arab. וַלַד ve-
led *natus, gnatus, puer*: uſq; ad annum tre-
decimum, quando incipit concupiſcen-
tia. Plur. יְלָדִים, Arab. אַוְלַאד avlad *pueri,
filij.* 1. Sam. 1. v. 2. *& erant ipſi Pennina* יְלָדִים,
Targ. בְּנִין *liberi, filij.* Lxx. τὰ ἔκγονα *poſteri.*
Eſa. 2. v. 6. וּבְיַלְדֵי נָכְרִים *& in liberis* (pue-
ris) *alienorum adhærebunt.* Targum בְּנִימוּסֵי
עַמְמַיָּא *in legibus populorum*: in libris extero-
rum de augurijs & maleficijs. Eſa. 11. v. 7.
יַלְדֵיהֶן *pueri ipſarum*: ad vaccam & urſam re-
fertur, præcedit enim immediatè, *& vac-
ca & urſus paſcentur, ſimul cubabunt.* Arabic.
וַלַד אַלְקַאִיד veled alcaid *patricius.* Foemin.
יַלְדָּה *puella*: Plur. יְלָדוֹת *puellæ.*

יַלְדוּת *pueritia.* Pſal. 110. *ex utero auroræ* טַל
יַלְדֻתֶיךָ *ros pueritiæ tuæ.*

יָלִיד *natus*: Plural. יְלִידִים, Syr. יְלִידִין *nati.*
Jerem. 22. *num ſervus eſt Iſrael, aut* יְלִיד בַּיִת
natus domi? verna, qui natus eſt ex ancilla,
quam quis habet in domo ſua. יִלּוֹד:
Plur. יִלּוֹדִים *idem.*

יֹלֵדָה, Chald. יָלְדָא, Arab. ולאדה veleda
parturiens, genitrix, obſtetrix; nativitas.

לֵדָה, Chald. לֵידָא & מֵילָד, Arab. מילאד me-

lad, & מולד mavlad, & תולד tavalid *partus, generatio, nativitas, origo.* Arab. מילד אלתאני *nativitas ſecunda*: regeneratio. נהר אלמולד nahar almavlad *dies nativitatis Chriſti.* A

תולדה, Chald. תולדא *generatio, genealogia*: Plu. תולדות, Chald. תולדן *generationes, genealogia.* ¶ Rabb. תולדה *concluſio*, quæ ex præmiſſis naſcitur. ☧ תוליד *concluſit.* כח המוליד *vis generativa.* ¶ תולדות *quatuor prima qualitates*, quæ ſunt generationis cauſæ. תולדה קרה *qualitas frigida.*

מולדת *nativitas, cognatio, patria.* Gen. 48. ומולדתך *& nativitas tua, quam* הולדת *genuiſti poſt illos.* Targum ובנין *& filij.* L x x. τὰ ἔκγονα *poſteri.* Geneſ. 24. *& ex terra* מולדתי *nativitatis meæ.* L x x. ἧς ἐγενήθην *qua genitus ſum.* natale ſolum, natalis humus: Ovid. Levitic. 18. מולדת בית או מולדת חוץ *nativitas domus, aut nativitas foris.* Targum דיליד מן אבוך מן אתא אחרין או מן אמך מן גבר אחרן *quæ nata eſt ex patre tuo, ex uxore alia, & ex matre tua, ex viro* (marito) *alio.* B

II. Per metaphoram, ילד *genuit, creavit, fecit*, de rebus inanimatis: & *produxit*, de incorporeis, & de eventibus, quos tempus parit. Job. 38. *pruinam cœli quis* ילד *genuit?* Proverbior. 27. *quia neſcies quid* ילד *gignet dies.* Neſcis quid ſerus veſper vehat. Zophon. 2. verſ. 2. *antequam* לדת *naſcatur decretum.* Targum תפק *exeat.* Niphal נולד: Pual ילד *natus, creatus, factus fuit.* Pſalm. 90. *antequam montes* ילדו *naſcerentur.* L x x. γενηθῆναι *fierent.* Eccleſiaſt. 7. verſ. 14. נולד *factus eſt pauper.* Ecc. 4. v. 14. *quia etiam in regno ſuo* נולד רש *natus eſt pauper*: factus eſt. Job. 11. verſ. 12. *& pullus onager, adam* יולד *naſcetur*: efficietur. C

Nomen תולדות *eventus, res geſta, hiſtoria, accidentia.* Geneſ. 2. *iſta ſunt* תולדות השמים *generationes cœli & terræ*: accidentia. Geneſ. 37. *iſtæ ſunt* תולדות *generationes Jacob*: eventus. D

III. Arabic. ולד valad, & אתולד atvalad *adoptavit.*

מולד muvelled *adoptatus.*

תולד tevelud *adoptatio.* E

ילה duo ſignificata habet. I. Arab. ולי vali, & אסתולי aſtauli, & תולי *rexit, gubernavit, imperavit, dominatus eſt.* תוליהא *gubernabit is.*

מתואלי *dominans.* ☧ מולי *gubernator.*

ולאיה valaia, & וליה, valia & אסתולאה *regimen, dominium, gubernatio, ſenatus, tribunal, curatio, tutela.* Luc. 2. פי ולאיה *in dominio Cyrenij.*

ולי vali, & ואלי & מולי muvelli *rector, curator minorennis, tutor, ſenator*: Plur. אוליא *rectores, curatores.*

II. Arab. ולי valli *habilitavit, aptum, habilem, idoneum reddidit, ſubſtituit.*

ילך. ילך *ivit, venit, ambulavit.* In Kal tantum infinitivus, imperativus & futurum uſurpantur. Infinitivus. 1. Paralip. 17. ללכת *ad eundem cum patribus tuis.* pro quo habetur, 2. Samuel. 7. ושכבת *& dormies.* Imperativus. Geneſ. 12. verſ. 1. לך־לך, Targ. איזל לך *vade tibi ex terra tua.* ¶ Sæpe autem uſurpatur pro particula hortantis exhortantis, excitantis & ſolicitantis ad agendum aliquid: ut itio ſit ſedulitatis, ſicut ſeſſio pigritiæ. Geneſ. 19. לכה, Targ. אתא *veni, potabimus patrem noſtrum vino.* Jud. 11. לכה *veni, & eſto nobis in ducem.* Jer. 18. לכו *venite, & cogitabimus contra Jeremiam cogitationes.* Futurum. Gen. 22. נלכה *ibimus illuc uſq;.* Targum נמטי *pertingemus.* Jerem. 2. *& poſt illos* אלך, Targum אהך *ibo.* Jerem. 6. *& dixerunt, non* נלך, Targum נהל *ambulabimus.* Geneſ. 7. ותלך, Targ. ומהלכא *& ambulabat arca ſuper facie aquarum.* L x x. ἐπεφέρετο *ferebatur*: natabat. Ezech. 7. *& omnia genua* תלכנה *abibunt aqua*: colliqueſcent & diffluent ſicut aqua. Targ. יתאשן *diffundentur*: diffluent. Joel. 3. *& colles* תלכנה *ibunt lacte.* Targum יגרן *fluent.* Deut. 31. verſ. 1. וילך, Targ. ואזל *& ibat Moſes, & loquebatur.* L x x. καὶ συνετέλεσε *& finem fecit Moſes loquendi.* acceperunt pro ויכל, à כלה *conſummavit.* Hiphil הוליך *duxit, abduxit, deduxit, abegit, amovit.* 2. Samuel. 31. *& ego quo* אוליך, Targum אובל *abducam probrum meum?*

ילם. Arabic. ולמה & ולימה valima *convivium, prandium, cæna copioſa*: Plur. ולאים valâim *convivia, prandia.* Luc. 5. *& fecit ei Levi* ולימה עטימה *convivium magnum.*

ילן. Arab. תולינה tavlina *buſo*: Plur. תואלן tavâlin *buſones.*

ילע. Arabic. ולע vala *imbibit*: congruit cum Hebræo לוע *deglutivit.* Paſſ. אותלע avtala *imbibitus fuit.*

מולוע mavlo *imbibitus*: Plu. מולועין mavloin *imbibiti.* ☧ ולע vala *imbibitio.*

ילף tria ſignificata habet. I. Inde ילפת *impetigo, ſcabies* Ægyptia ad mortem uſque durans. Levit. 22. *aut ſcabies, aut* ילפת *impetigo.*

II. Arab. ולף valaf *hæſit, adhæſit, adjunctus, compoſitus fuit, acceſſit.* Piel ולף vallaf *adjunxit, compoſuit; collegit, coëgit, ordinavit, inſtruxit.*

Nom. תוליף tavlif *conjunctio, commiſſura, adjun-*

Digitized by Google

adjunctio, collectio, cœtus, eccleſia, tractatus: A
Plur. תַּאֲלִיף tavilif *collectiones, tractatus.*
מְוַלֵּף muvallif *collector, autor, compoſitor.*
מוּלַּף muvallaf *compoſitus, conjunctus.*

III. Syr. יְלַף *didicit*, in אֲלַף quære.

ילק duo ſignificata habet. I. Inde יֶלֶק ſpecies locuſtæ, quæ לָקַק *lambit* rorem, *locuſta aculeata, cicada* ſine ore, pro quo aculeatum quiddam in pectore habet, linguæ ſimile, quo rorem lambit. Eâ autem *multitudo* ſignificatur. Jerem. 51. v. 14. *ſed implevi te homine* כַּיֶּלֶק *ſicut locuſta.* quæ ſcilicet magna venit multitudine. Targ. עַמְמִין סַגִּיאִין B
כְּגוּבָא *populis multis, ſicut locuſta.* Nahum. 3. v. 15. *excindet te gladius, devorabit te* כַּיָּלֶק *ſicut locuſta:* quæ devorat frumentum donec conſumat omne: quæ conſumit omne olus agri. Ibidem. *Multiplicare* כַּיֶּלֶק *ſicut locuſta.*

II. Arab. וַלְקָה valca *pedis*, pedis veſtigium: Plur. וַלְקָאת valcat *veſtigia.* item *exploſio*, quæ fit pedibus.

ילת. Arab. תַּוְלוּת tavalut *provocatio.*

ים tria ſignificata habet. I. Inde יָם, A- C
rab. יַם *mare:* Plur. יַמִּים, Chald. & Syr. יַמְמִין *maria.* Gen. 22. v. 17. *& ſicut arenam, quæ eſt in littore* הַיָּם, Targ. יַמָּא *maris.* Hoſ. 11. v. 10. *& ſtupebunt filij* מִיָּם *ex mari.* Lxx. *τέκνα ὑδάτων liberi aquarum.* legerunt מַיִם *aquæ.* al. *υἱοὶ θαλάσσης filij maris.* Targ. מִמַּעַרְבָא *ab occidente.* Pſalm. 8. v. 9. *aves cœli,* וּדְגֵי הַיָּם *& piſces maris, tranſiens vias* יַמִּים *marium:* faciens naves, & hiſce per mare iter, ſua induſtria homo. Thren. 2. in Mem: *quia* D
magna eſt כַּיָּם *ſicut mare contritio tua.* Lxx. *magnum eſt ποτήριον populum contritionis tuæ.* legerunt כּוֹס *poculum:* ob literarum י & ס ſimilitudinem. Mich. 7. v. 12. וְיָם מִיָּם *& (ad) mare à mari.* repetendum עַד *uſq; ad,* ex præcedentibus. Zachar. 9. v. 10. מִיָּם עַד יָם *à mari* meridionali, quod eſt mare rubrum, *uſq; ad mare* ſeptentrionale, quod eſt mare Oceani. Gen. 1. *& collectionem* הַמַּיִם *aquæ, vocavit* יַמִּים, Targ. יַמְמִין *maria.* unum eſt mare, ſed plura habens nomina à locis, quæ alluit. ¶ Varia autem voce maris ſignificantur: 1. ex Gen. E
1. quæcunq; aqua, & collectio grandior, *ſtagnum, lacus:* ut, Num. 34. v. 11. יָם כִּנֶּרֶת *mare Cinnereth*; lacus Geneſareth. ¶ 2. *copia & multitudo hominum.* Jerem. 51. v. 42. *aſcendit contra Babylonem* הַיָּם *mare.* Targ. מֶלֶךְ בְּמַשְׁרִיָתֵהּ סַגִּי כְּמֵי יַמָּא *rex cum exercitu ſuo multo ut aquæ maris.* ¶ 3. הַיָּם *mare magnum,* introitus ſolis, mare ubi ſol occidit, *occidens, plaga occidentalis:* quia in terra Iſraelitica mare magnum, ſeu mediterraneum A
eſt ſitum ad occidentem. Ideo à Lxx. & Hieronymo *mare occidentale* redditur. Joſ. 23. v. 4. וְהַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ *&* (uſq; ad) *mare magnum, introitum* (occaſum) *ſolis.* Gen. 12. v. 8. *Bethel* מִיָּם, Targ. מִמַּעַרְבָא *ab occidente.* Gen. 28. v. 14. *& multiplicaberis* יָמָּה *ad mare & orientem.* Targ. לְמַעַרְבָא *ad occaſum.* Lxx. *ἐπὶ θάλασσαν καὶ λίβα ad mare & auſtrum.* Hieron. *ad orientem & occidentem.* Exod. 10. v. 19. *& vertit Dominus ventum* יָם *maris fortem.* Targ. מַעַרְבָא *occidentis.* Lxx. *ἀπὸ θαλάσσης à mari.* Hieron. *ab occi-* B
dente. Mare, in quod Nilus influit, ex Ægypto ab occaſu verſus ſeptentrionem. ¶ 4. *Mare rubrum,* à meridie terræ Judææ ſitum, & *meridiem* denotat: ים הדרומי נקרא ים הארומי וים צפון הוא ים אוקינוס. Pſalm. 114. v. 3. הַיָּם *mare vidit, & fugit.* Pſalm. 107. v. 3. *ex regionibus congregavit eos, ab ortu & ab occaſu: à ſeptentrione* וּמִיָּם *& à mari.* Targ. וּמִן יַמָּא דָרוֹמָא *& à mari meridionali.* Pſalm. 72. *& dominabitur* מִיָּם עַד־יָם *à mari ad mare,* מים
סוף ועד ים פלשתים *& à flumine uſq; ad extremi-* C
tates terræ. Hi enim ſunt termini terræ Chanaan: mare rubrum, mare magnum ſeu occidentale, flumen Euphrates, & deſertum magnum. ſicut dicitur, Deut. 11. verſ. 24. *à deſerto & Libano, à fluvio, fluvio inquã Euphrate; uſque ad mare poſterius, erit terminus veſter.* Exod. 23. verſ. 31. וְשַׁתִּי אֶת גְּבֻלְךָ מִיַּם־סוּף וְעַד־יָם פְּלִשְׁתִּים וּמִמִּדְבָּר עַד הַנָּהָר, Hier. *ponam autem terminos tuos à mari rubro uſq; ad mare Philiſthæorũ, & à deſerto uſq; ad flu-*
vium. ¶ 5. *Mare fuſum,* vas capaciſſimum, à D
Salomone templo dicatum, ut in eo Sacerdotes lavarent. hoc eſt, ob immundiciem ſe immergerent, latum erat decem, amplum triginta, & altum quinq; cubitos, atq; rotundum. Et capiebat 2000. batim. 1. Reg. 7. v. 26. pro quo, 2. Paral. 4. v. 5. habentur 3000. batim. Et hoc de aridis, illud verò de liquidis Hebræi interpretantur. Joſeph. libr. 8. Antiq. cap. 2. *vas ahenenm fuſile, quod propter capacitatem, appellatum eſt mare. Capiebat autem congiorum tria millia. Ejus uſus erat, ut inde Sacerdotes tem-*
plum ingredientes manus ac pedes abluerent, ad E
altare aſcenſuri. 1. Reg. 7. *& faciebat* הַיָּם *mare fuſum.* 2. Paral. 4. v. 6. וְהַיָּם *& mare, ut lavarent Sacerdotes in eo.* ¶ Deinde variæ ſunt maris appellationes & ſpecies. 1. יָם הַגָּדוֹל *mare magnum,* dicitur mare mediterraneum, ad differentiam aliorum marium in terra Iſrael, quæ ſunt minora, ut mare Geneſareth, mare ſalis, &c. Joſ. 23. v. 4. הַיָּם הַגָּדוֹל *mare magnum, occaſus ſolis.* Idem dici-

dicitur יָם אַחֲרוֹן *mare poſterius* ſeu *noviſſimum*. hoc eſt, occidentale, quod ad occidentem Terræ ſanctæ ſitum ſit. Deut. 11. *& ad* הַיָּם הָאַחֲרוֹן, Targ. יַמָּא בַתְרָאָה *mare poſterius*. L x x. τῆς ἐπὶ δυσμῶν *occidentalis*. Joel. 2. *ad* הַיָּם הָאַחֲרוֹן *mare poſterius*. Targum יַמָּא מַעַרְבָאָה *mare occidentale*. ſed אַחֲרִית יָם *poſtremum maris*, eſt *mare* ſimpliciter, quod terram ambit, & *finem univerſi orbis* denotat. Pſalm. 139. *cubabo* בְּאַחֲרִית יָם *in poſtremo maris*. Item יָם פְּלִשְׁתִּים *mare Philiſtinorum*, aut *Paleſtina*, quia hanc regionem mare mediterraneum alluit: & in ejus litore ſunt, Gaza, Aſcalon, Joppe, Cæſarea. unde & יָם יָפוֹ *mare Joppe*. Ezræ 3. *ex Libano* אֶל־יָם יָפוֹא *ad mare Japho*. Ibi enim naves appellebant. ¶ 2. יַם סוּף *mare junci*, aut *carecti*: mare carectoſum, juncoſum: ita dictum, quod ad ejus litora copioſiſſima carecta & papyriones ſint, ex quibus navigia faciebant Ægyptij. Europæis dicitur *mare rubrum*, à colore fundi, qui rubeus apparet. Ptolomæo, *ſinus Arabicus*. unius diei itinere à Sina monte diſtat, eſtq; Indici Oceani ſinus, ad Damiatam vergens. Exod. 10. v. 19. *& proijciebat eam* יָמָּה סוּף *in mare juncoſum*. Pſalm. 136. *& excuſſit Pharaonem & exercitum ejus* בְיַם סוּף *in mare juncoſum*. L x x. ἐρυθρὰν *rubrum*. Jud. 11. v. 16. *cùm enim aſcenderetis ex Aegypto, & ambulavit Iſrael in deſerto uſq; ad* יַם סוּף *mare juncoſum, & venit in Kades*. Iſraelitæ non tranſierunt mare per latitudinem ejus, ſed per longitudinem. ea enim parte, qua fuerant ingreſſi, exiverunt. Ex deſerto namq; Etham, ingreſſi ſunt mare, & ex mari ingreſſi ſunt idem deſertum. Dicitur & יָם מִצְרַיִם *mare Aegypti*: quòd pars ejus Ægypto propinqua ſit: aut quòd in eo Ægyptij fuerint ſubmerſi. Eſa. 11. *& exiccabit Dominus linguam* יָם מִצְרַיִם *maris Aegypti*. Rabbin. ים ארומי *mare rubrum*, & ים דרומי *mare meridionale*. ¶ 3. יָם מֶלַח *mare* ſeu *lacus ſalis*: lacus ſalſugine infectus, qui mixtus fuit pluviæ cœleſti, qua Sodoma perdita & everſa fuit. Olim erat vallis amœna & fertilis, in qua erant quinq; urbes, Sodoma, Gomorrha, Adamah, Zeboim, & Segor. ſed urbibus quatuor cum vicis & villis everſis, ſpaciũ omne maximus lacus ſalſugine infectus occupavit. Aquæ ejus nec navigia ferunt, nec animal ullum alunt, nec tempeſtatibus attolluntur: unde & à prophanis Authoribus *mare mortuum* vocatur. vocatur & ἀσφαλτίτης *lacus aſphaltis*: à copia bituminis, quod gignit: profert enim nigras bituminis glebas, quæ ſuper aquam natant, tauris per omnia ſine capitibus ſimiles, & ſtructuræ navium, & corporum curæ adhibentur. Latitudo ejus 150, longitudo autem 580. ſtadiorum. vel longitudo ejus 60. continet miliaria, latitudo 12. diſtat à Jeroſolymis 200. ſtadijs. vocatur Hebr. אֲגַם הַחֵמָר *palus bituminis*. Item יָם סְדֹם *mare Sodoma*; ſodomiticum. יָם קַדְמוֹנִי *mare orientale*: & יָם הָעֲרָבָה *mare deſerti* ſeu *planiciei*: à planicie, loca enim quæ occupat, olim fuerunt campi amœniſſimi. Joſ. 3. יָם הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח *mare planiciei, mare ſalis*. Zach. 14. *& egredientur aquæ vivæ ex Jeruſalem, pars earum ad* הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי *mare anterius*. Targ. מַדִּנְחָא *orientale, & pars earum ad* הַיָּם הָאַחֲרוֹן *mare poſterius*. Targ. מַעַרְבָאָה *occidentale*. Geogr. בחירה סארום וצאמור מנתנה *fœtidum*, & אלמיתה *mortuum*. ¶ 4. יָם כִּנֶּרֶת *mare Cinnereth*: à regione, cujus fit mentio, Joſ. 11. ſive ab urbe Galilææ in litore ejus ſita. Syr. יַמָּא דְגִנֵּסַר *mare Genneſaris*. Dicitur & à regione in qua ſitum *mare Galilææ*: Matth. 4. v. 18. eſt autem lacus, in quem Jordanis influit, & per ejus medium profluit, habens in litore pulcerrimas urbes, Capernaũ & Tyberiadem; unde & *lacus Tyberiadis* dicitur. Chaldæis appellatur יַמָּא גִנוֹסַר *mare Ginnoſar*: unde in novo Teſtamento, Luc. 5. λίμνη Γεννησαρὲθ *lacus Geneſareth* dicitur. Hic ipſe autem lacus quibuſdam vocatur יָם קַדְמוֹנִי *mare anterius* ſeu *orientale*: quod ſit verſus ortum. Num. 34. v. 11. יָם כִּנֶּרֶת, Targ. יַמָּא גִנוֹסַר *mare Geneſareth*. L x x. Χενερέθ. Plin. lib. 5. cap. 15. *Jordanis in lacum ſe fundit, quem plures Geneſaram vocant: 16. millia paſſuum longitudinis, 6. millia latitudinis, amœnis circumſeptum oppidis*. Al. latitudo 40. longitudo 100. ſtadiorum.

II. יֵמִם. Gen. 37. v. 24. *iſte eſt Anah, qui invenit* הַיֵּמִם *jemim*. Hæc dictio alibi non occurrit, nec in Hebræa, nec in vicinis linguis: ideoq; ſignificatio ejus incerta eſt. incertũ quoq;, quid Ana invenerit. Hebræi, ex eo quòd יֵמִם *jemim*, inveniſſe Ana ſcribitur, cũ aſinos patris ſui in deſerto paſceret, levi quadam conjectura ducti, fuiſſe פְּרָדִים *mulos* exiſtimãt, procreatos per aſinarũ & equorũ commixtionẽ, quam Ana excogitaverit: cùm hanc animalium ſpeciem in prima rerum creatione prætermiſſam fuiſſe, haud veriſimile ſit: nec Ana niſi aſinos paviſſe ſcribitur, non etiam equos. Nec verbum מָצָא *invenit* rem quæ antea non fuerit, excogitare, ſed exiſtentem reperire, & in eam incidere denotat. Si autem hîc muli ſignificantur, illos tum exiſtentes & in deſerto oberrantes

primus

primus conſpexit aliiſque indicavit Anah: quemadmodum in Talmud habetur. Juxta hanc Hebræorum opinionem, R. David Kimhi in Libro radicū ſcribit, ימים eſſe הפרדים *mulos*; animal quod Arabes vocant כגאל *Cagal.* ubi primò mendum eſt, & כ pro ב ſcriptum: deinde per ב intelligendum ע puncto notatum. In lingua enim Arabica *mulus* בעל dicitur, & bagal profertur. Targum habet גבריא: quo vocabulo reddit Hebræum נפילים *gigantes*: Gen. 6. v. 4. accepit igitur ימים pro אימים *gigantes*, ob ſoni ſimilitudinem. Hebræi autem addunt, quod Gigantes venerint, ut aſinos ipſius Anah raperent, quos Anah ex ipſorum manibus eripuerit. LXX. Hebræum retinent, & ἰαμεὶμ ſcribunt. Hieron. *aquas calidas.* accepit ימים pro מים, & de ſuo addidit *calidas*, ut thermas denotaret. Porrò ſingulare eſſet ים à יום quarti ordinis: ut oſtendit zere.

III. Arab. יַמָאמַה jamîma *turtur*: PLur. יַמָאם jemim *turtures.* Luc. 2. זוגא יַמאם *par turturum.*

ימא duo ſignificata habet. I. Chald. יְמָא, & יְמָה, & יְמִי, Syr. יְמָא *juravit.* Syr. Matth. 5. *non* תֵאמון *jurabitis omnino.* Actor. 2. v. 30. רמומתא יְמָא *qui juramentum juraſſet.* Hebr. 6. v. 13. *cum non eſſet major, per quem* נאמא *juraret*, יְמָא *juravit per ſeipſum.* Piel יַמִי *diſpoſuit.* Hiphil Chald. אומי, Syr. אומי *adjuravit*, juramento obſtrinxit. Chaldaic. Exod. 13. הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ, Targ. אומאה אומי *adjurando adjuravit.* Levit. 5. וְהִשְׁבִּיעַ, Targ. ויומי *& adjurabit eam Sacerdos.* Syr. Act. 19. דנומון *ut adjurarent per nomen Domini Jeſu.*

Nom. Chald. מוֹמָא, Syr. מומא *juramentum*: PLur. מוּמָן *juramenta.* Matth. 5. *reddes Domino* מוּמָתָךְ *juramenta tua.*

II. Arab. אומי aumi *innuit.* Joh. 13. verſ. 24. פאומי *& innuit Simon Petrus.* Matth. 12. v. 49. ואומי בידה אלי תַלאמידה וקאל *& innuebat manu ſua diſcipulis ejus, & dicebat.*

ימד. Arab. ומד vamad *extendit*: cum Hebræo מָדַד *dimenſus fuit*; convenit. Pſal. 104. ומד *extendit cœlum ut pellem.*

ימן quatuor ſignificata habet. I. יָמִין, Chald. יְמִין, Syr. יַמִין & יְמִין, Arab. יַמִין jamin *dextra*: PLur. Syr. יַמִינִין *dextræ.* Joſ. 1. *non recedas ab eo* יָמִין, Targ. לימינא *ad dextram & ſiniſtram.* non addas ad ejus præcepta, nec ex illis detrahas quicquam. Pſalm. 109. *quia ſtabit* לִימִין אֶבְיוֹן *ad dextram pauperis, ut ſervet à judicantibus animam ipſius*: ut ipſi auxilietur: aderit ipſi. Jerem. 22. v. 24. *ſigillum ſuper* יַד יְמִינִי *manu dextra mea*: lateris mei dextri. 1. Sam. 11. *cùm eruet vobis* עֵין יָמִין *oculum dextrum*: dextri lateris. Jud. 4. *ſuper* יֶרֶךְ יְמִינוֹ *fœmore dextro ipſius*: lateris ipſius dextri. Gen. 48. *pone* יְמִינְךָ *dextram tuam ſuper caput ejus*: manum dextram. Gen. 24. v. 49. *ut me vertam* עַל־יָמִין *ad dextram, aut ſiniſtram*: in hanc vel illam partem. Pſal. 110. v. 5. *Dominus* עַל יְמִינְךָ *juxta dextram tuam*: tibi adeſt: auxiliatur. Pſalm. 16. v. 8. *quia* מִימִינִי *à dextra mea eſt, nequaquam movebor*: mihi adeſt. Eccl. 10. *cor ſapientis* לִימִינוֹ *ad dextram ejus*: paratum ipſi: ſicut dextra eſt homini parata ad omne opus. Pſalm. 89. v. 43. *exaltaſti* יְמִין צָרָיו *dextram hoſtium ejus.* habitus eſt prævalentis & victoris. ☞ יָמִינָה *dextrorſum.*

יְמָנִי *dexter*: eliſa litera jod, ad differentiam nominis gentilis יְמִינִי *aliquis ex tribu Benjamin*, de quo poſtea. Ezech. 4. *& dormies ſuper latus tuum* הַיְמָנִי *dextrum.* Foem. יְמָנִית *dextra.* Levit. 8. *& ſuper pollicem manus ejus* יְמָנִית *dextra.* Arabic. ימיני jamini *ambidexter.*

Propr. בִּנְיָמִין *Benjamin.* Gen. 35. *& vocabat nomen ejus* בֶּן־אוֹנִי *Ben-oni*, Targ. בַר דַוְיִי *filius doloris mei*: *at pater ejus appellabat ipſum* בִּנְיָמִין *Benjamin.* ut ſit בן־ימין *filius dextra*, idem quod בן־אוני *filius roboris mei.* quia און & *dolorem*, & *robur* ſignificat. Et in dextra robur conſiſtit. Aben Ezra autem in ultimum Danielis ſcribit, literis ן מ permutatis בִּנְיָמִין dici, pro בן ימים *filius dierum*, quod illum in ſenectute genuerit. R. Levi, *filius meridiei*; quia ſolus hic filius ei natus fuit in terra Iſrael, quæ eſt ad meridiem ejus loci, in quo nati fuerunt cæteri filii Jacob. R. D. *Filius charus & præclarus, dignus*: honoratior, charior. ſicut dextra in corpore hominis, locus dignior & honoratior. qui enim ſedet, aut ſtat ad dextram, locum digniorem & honoratiorem obtinet. olim dignior erat ſiniſtra cordi vicinior: Druſ. ☞ Ab hoc Jacobi filio natu minimo, poſtea appellata fuit *tribus Benjamin.* 1. Sam. 9. *& erat vir* מִבֶּן־יָמִין *ex Benjamin, filius viri* יְמִינִי *Benjamita.* Inde בְּנֵי־יְמִינִי *Benjamites*, aliquis ex tribu Benjamin: & voce בן omiſſa, יְמִינִי. Eſth. 2. v. 5. *filius Cis, viri* יְמִינִי, Targ. אדמן שבטא בנימין *ex tribu Benjamin.* 1. Sam. 9. v. 4. *in terra* יְמִינִי, Targ. בִּנְיָמִין *Benjamin.* Ibidem v. 21. *nonne* בֶּן־יְמִינִי *Benjamites ego?*

II. Per metonymiam, יָמִין *dextra robur, potentia, virtus* in dextra conſiſtens. Quando Deo tribuitur, *infinitam ejus potentiam* ſignificat. Pſalm. 77. יְמִין עֶלְיוֹן *dextra excelſi.*

celſi. Eſa. 48. וִימִינִי *& dextra mea expandit cœlos.* Pſalm. 110. *ſede* לִימִינִי *juxta dextram meam:* ſis mihi par omnipotentiâ, virtute, gloria & honore. 1. Reg. 2. *& ſedebat* לִימִינוֹ *ad dextram ejus.* de Bethſaba, matre Salomonis, quam filius ſummo hoc honore afficiebat. vel mater collocatur ad dextram filij nuper regno potiti. Chriſtus, quanquam æqualis patri, tamen ut filius ad dextram ſedet: Druſ. Pſalm. 45. v. 10. *adſtat conjunx* לִימִינְךָ *ad dextram tuam.*

III. יָמִין & תֵּימָן, Syr. תּוּמָן, Arabic. תימן timan *meridies*, plaga mundi meridionalis ad orientem aſpicientibus, ut veteres orantes ſolebant, eſt ad dextram. Quia Oriens vocatur פָּנִים *facies*, ſicut occidens אָחוֹר *poſterius.* Pſalm. 89. v. 12. *ſeptentrionem* וְיָמִין *& dextram tu creaſti.* Targum דִי בְּדָרוֹמָא *eos qui ſunt in meridie.* L x x. θάλασσαν *mare:* q. יָם. 1. Sam. 23. v. 19. *qui eſt* מִימִין הַיְשִׁימוֹן *à meridie ſolitudinis.* 2. Sam. 24. *& caſtrametati ſunt in Aroër* יְמִין הָעִיר *dextra urbis.* Targum דָּרוֹם *meridie.* Cant. 5. v. 15. *excitare aquilo, & veni* תֵימָן *auſter.* Amos 1. *& mittã ignem* בְּתֵימָן *in meridiem:* in Idumæorum regionem, quæ ad auſtrum vergit. ſicut dicitur, 1. Maccab. 5. *oppugnabant filios Eſau, in terra, quæ ad meridiem.* Habac. 3. *Deus* מִתֵּימָן *à meridie veniet.* Ezech. 21. v. 2. *pone faciem tuam verſus* תֵּימָנָה *meridiem.* Syr. Luc. 12. *& cùm flat* תַּיְמְנָא *auſter.*

Inde Verbum הֵימִין, &, literis א׳י permutatis, הֶאֱמִין *dextravit*, ad dextram vel meridiem declinavit. Geneſ. 13. *ſeparare quaſò à me, ſi* הַשְּׂמֹאל וְאֵימִנָה *ſiniſtra, tunc ego dextrabo.* Targum אִם אַתְּ לְצִפּוּנָא אֲנָא לְדָרוֹמָא *ſi tu ad ſeptentrionem, ego ad meridiem.* Ibidem. *& ſi* הַיָּמִין וְאַשְׂמְאִילָה *dextra, tunc ego ſiniſtrabo.* Targum אַתְּ לְדָרוֹמָא אֲנָא לְצִפּוּנָא *tu ad meridiem, ego ad ſeptentrionem.* Eſa. 30. *non* תַאֲמִינוּ *dextretis.* Targum לָא תִסְטוּ מִנַּהּ לִימִינָא *non declinetis ab ea ad dextram.* 2. Samuelis 14. *ſi eſt* לְהֵמִין *ad dextrandum.* Targum לְמִסְטֵי לִימִינָא *ad declinandum ad dextram.* 1. Paralip. 12. מַיְמִינִים *dextrantes & ſiniſtrantes lapidibus.* Qui dextra & ſiniſtra poterant projicere lapides, & ſagittas arcu.

Propr. תֵּימָן *Teman*, urbs Idumææ, & regio ipſa denominata à Theman primogenito Eliphaz, filij Eſau. Ezechielis 26. מִתֵּימָן *à Teman:* à latere iſtius urbis.

IV. יָמִין *dextra*, ſignificat *juramentum*, quod fit dextrâ. Pſalm. 144. *quorum os loquitur vanitatem* וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר *& juramentum ipſorum, juramentum falſitatis.* Maximè apud Arabes יָמִין jamin *juramentum:* Plural. אֵימָאן aimin *juramenta.* Matth. 26. *negavit* בְּיָמִין *cum juramento.* Jacob. 5. verſ. 12. *ne juretis, neq; per cælum, neq; per terram, neq;* בְּיָמִין אחרי *per juramentum aliud.*

ימר duo ſignificata habet. I. יָמַר *elatus, magnificus fuit.* Hiphil הֵימִיר, & literis א׳י permutatis, הֶאֱמִיר *extulit, magnificecit.* Jerem. 2. verſ. 11. הַהֵימִיר *an extulit gens deos, & ipſi non ſunt dij, & populus meus* הֵמִיר *mutavit gloriam ejus, in id quod non proderit?* Paronomaſia eſt: Et prius à יָמַר, poſterius à מוּר *mutatus fuit.* Deuter. 26. *ipſum Dominum* הֶאֱמַרְתָּ *extuliſti hodie.* Hithpael הִתְיַמֵּר *extulit ſe, gloriatus fuit.* Eſa. 61. *& in gloria ipſorum* תִּתְיַמָּרוּ *gloriabimini.* Targ. תִּתְפַּנְּקוּן *deliciabimini.* eadem in אָמַר vide.

II. Arabic. ימר. Inde איתמר, & אתואמר *conſultavit, conſilium inijt.* Pſalm. 83. איתמרוא *conſultârunt in malum.* Pſalm. 31. תואמרוא *conſilium inierunt.* Matth. 12. מתואמרין *conſilium capientes.* Marc. 15. verſ. 1. איתמרוא רוכא אלכהנה *conſultârunt principes Sacerdotum.*

ינה. יָנָה, Chaldaic. יְנָא *afflixit, oppreſſit, vim intulit*, rapuit alterius ſubſtantiam aut corpus, ſcienter aut inſcienter, *populatus, prædatus eſt:* uti pauperes, peregrinos, pupillos, viduas. Jerem. 25. verſ. ult. *ob furorem* הַיּוֹנָה *deprædatricis:* opprimentis: gladij hoſtilis ipſos deprædantis. L x x. τῆς μαχαίρας *gladij.* ſicut integrè ſcribitur, Jerem. 50. verſ. 16. *propter* חֶרֶב הַיּוֹנָה *gladium deprædantem.* L x x. ἑλληνικῆς *Græcam:* q. à יָוָן eſſet. alij, *columbæ:* Aſſyriorum, qui columbam in vexillo habuerint. Regnum enim Babel in vexillo habuit columbam. Zophon. 3. *urbs* הַיּוֹנָה *deprædatrix*, L x x. περιστερά *columba.* acceperunt pro יוֹנָה *columba.* ſed omnia ſunt Benoni fœmin. ſing. Pſalm. 74. *dixerunt in corde ſuo* נִינָם *opprimemus eos unà.* pro נוֹנֶה אוֹתָם, Targum בְּנֵיהוֹן *filios ipſorum.* L x x. ἡ συγγένεια αὐτῶν *cognatio eorum*, acceperunt pro נִין *filius.* Hiphil הוֹנָה, Chald. אוֹנִי *afflixit, oppreſſit.* Ezech. 28. *& virum non* הוֹנָה, Targum אוֹנִי *afflixit.* Exod. 22. *& peregrinum non* תוֹנֶה *affligas.* Targum תוֹנוּן *affligatis.* Deuter. 23. verſ. 16. *non* תוֹנֶנּוּ *deprædaberis eum.* L x x. θλίψεις αὐτὸν, Hieronym. *contriſtes eum.* legerunt תוֹגֶנּוּ: à יָגָה *doluit*, ob liter. ג׳נ ſimilitudinem. Eſa. 49. *& devorare faciam* מוֹנַיִךְ *deprædantes te, carnem ſuam.* Targ. דַהֲווֹ מוֹנָן לִךְ *qui deprædati ſunt te.*

Nomen יוֹנָה, Chaldaic. יוֹנָא, Syr. יַוְנָא *columba*-

Digitized by Google

columba, depopulans ſata, vel prædæ acci- A
pitrum obnoxia: Plural. יונים, Chald. יונין *columbæ*. Heterocliton numero. Pſal. 55. *quis dabit mihi alas* כְּיוֹנָה *inſtar columbæ*. columba defeſſa, unam alam colligit, & volat altera, nec quieſcit. Eſa. 38. *Gemam* כַּיּוֹנָה *ſicut columba*: præ mœſtitia. Hoſ. 7. *& fuit Ephraim* כְּיוֹנָה *ſicut columba ſeducta*. ſola columba ablatos pullos non dolet, non requirit: ſic Ephraim ſimplex eſt, & negligens ſuæ ſalutis. Pſalm. 56. *ſuper* יוֹנַת אֵלֶם *columba taciturnitatis*. Cant. 1. *oculi tui* יוֹנִים *columbæ*: ſicut oculi co-
lumbarum. Targum כבני יונתא בגוזלין *ſicut* B
pulli, filij columbarum. Nahum. 2. *ſicut vox* יונים *columbarum, pulſantium ſuper corda ſua*: ſicut vox columbarum plangentium. Eſaiæ 60. כַּיּוֹנִים *ſicut columbæ ad feneſtras ſuas*. columbæ volant celerius cùm redeunt ad nidos ſuos, quam cùm ex illis egrediuntur, quia feſtinant ad pullos ſuos.

Rabb. סוֹנִין *oppreſſores, prædones*.

אוֹנָאָה, & אוֹנִית, & אֲנִינוּת *oppreſſio, deceptio, violentia*.

C

Proprium יוֹנָה *Jonas*, ita appellatus, juxta aliquos, quod columbæ inſtar aufugerit, Niniven proficiſci à Deo juſſus. Juxta alios verò, quod ſimplicitate & vitæ innocentia columbam imitatus fuerit. Patria ejus fuit Gath Hepher, id eſt, oppidulum Gath in tractu (regione) Hepher. 2. Reg. 14. quod Joſ. 19. vocatur Gittah Hepher: & recenſetur inter eas urbes, quæ in diviſione terræ ſan-
ctæ tribui Zabulon obvenerunt. Pater D
ejus fuit Amitthai. 2. Reg. 14. ſepulchrum ejus ſcribit Benjamin Judæus in Itinerario, quod viderit prope urbem Sipuriam, diſtantem tribus paraſangis à Tyberiade: quod etiam Hieronymus & alij teſtantur. verùm in libro Genealogiæ juſtorum de Jonæ ſepulchro ſcribitur ita: כפר כנה שם קבורת יונה בן אמיתי בראש ההר ועליו שתי כפות: In Novo Teſtamento, *Simon* בַּר יוֹנָה *filius Jonæ*.

E

ינב. Arab. ונב *reprehendit*. Matth. 26. v. 10. למא דא תֶּונבון אַלמַרְאָה *quare reprehenditis mulierem?*

ינח. Inde Hiphil הֵנִיחַ *reliquit, dimiſit, permiſit, repoſuit, depoſuit, impoſuit, inſtituit*. 1. Reg. 8. הִנִּיחַ, Targum אַצְנַע *repoſuerat ibi Moſes*. Jud. 6. verſ. 18. וְהִנַּחְתִּי, Targ. ואחת *& deponam coram te*. Hoſ. 5. verſ. 17. הַנַּח לוֹ *dimitte eum*: ne arguas, quia nihil proficis. Jud. 16. הַנִּיחָה אֹתִי, Targum שבק מִנִּי *dimitte me, & ſine me tangere columnas*. Lat. *dimitte me ut tangam columnas*. Hoſiander correxit: *duc me*. malè. accepit pro הַנְחֵה à נָחָה. Exod. 10. וַיַּנַּח, Targ. ושרא *& manſit in omni termino Aegypti*. Gen. 19. וַיַּנִּחֻהוּ, Targ. וְאַשְׁרוּהִי *& reliquerunt eum extra urbem*. Gen. 42. *unum ex fratribus veſtris* הַנִּיחוּ, Targum שבקו *relinquite apud me*. Oſeæ 5. *& juſtitiam in terram* הִנִּיחוּ, Targum רְמַשׁוּ *proſtraverunt*. Num. 32. לְהַנִּיחוֹ *ut relinqueret eum in deſerto*. Targum לְאַחֲרוּתְהוֹן *ut detineret eos*. Hophal הֻנַּח *relictus, poſitus fuit*. Zach. 5. וְהֻנִּיחָה *& relicta fuit ibi*. Ex Hiphil & Hophal compoſitum.

מֻנָּח *relictus, remiſſus, ſuppoſitus, ſubjectus, interſtitium*.

Rabbin. מֵנִיחַ *impoſitor*. הֲנָחָה *impoſitio, ſitus*.

מוּנָחִים *ſubjecta*: ut, מוּנְחֵי רְפוּאָה *ſubjecta medicina*.

Arab. ונחה vinacha *pedunculus*, pes uvæ paſſæ: Plur. ונחאת vinachat *pedunculi*.

ינק. יָנַק, Chald. יְנַק *ſuxit lac*. Eſa. 60. וְיָנַקְתְּ *& ſuges lac gentium, & mammam regum* תִּינָקִי
C *ſuges*. Eſa. 66. *Gloriam gentium* תִּינְקוּ *ſugetis*. Targum תתפנקון *deliciabimini*: Metaphora. Hiphil הֵינִיק, Chaldaicè אוֹנֵק, Syriacè אֵינֵק *lactavit*, lac ſugendum præbuit. 1. Sam. 1. verſ. 23. וַתֵּינֶק, Targum. ואוֹנֵקַת *& lactabat filium ſuum*. 1. Reg. 3. לְהֵינִיק, Targ. לְאוֹנָקָא *ut lactaret filium meum*. Syr. Luc. 11. *ubera* דְּאֵינְקוּךְ *quæ lactarunt te*.

Nom. יוֹנֵק, Chald. יָנְקָא *lactens*, puer parvus lac ſugens, & etiam ablactatus, *infans*: Plural. יוֹנְקִים *lactentes, pueri, infan-*
D *tes*. Num. 11. *quemadmodum portabit nutriens* הַיּוֹנֵק, Targum יָנְקָא *lactentem*: puerum. Pſalm. 8. *ex ore infantium* וְיוֹנְקִים, Targum וינקיא *& lactentium*. ¶ Per metaphoram, יוֹנֵק: Foemin. יוֹנֶקֶת *ſurculus*, ramus tener, qui ſugit arboris ſuccum: Plural. יוֹנְקוֹת & יְנִיקוֹת *ſurculi*, plantæ teneræ: rami teneri unius anni. Eſa. 53. *& aſcendit* כַּיּוֹנֵק *ſicut ſurculus coram eo*. LXX. ὡς παιδίον *ſicut puer*; ex priori ſignificatione. Ezech. 17.
E *caput* יוֹנְקוֹתָיו, Targ. שִׁבְשׁוֹהִי *ſurculorum ejus*. Job. 15. יוֹנַקְתּוֹ, Targ. שִׁבְשֵׁהּ *ſurculum ejus areſaciet*.

מֵינֶקֶת, Chald. מֵינִקְתָּא *nutrix* mulier infantem lactans: Plu. Chald. מֵינִיקָן *nutrices*. Gen. 35. *& mortua eſt Debora* מֵנֶקֶת, Targ. מֵנִיקְתָּא *nutrix Rebeccæ*: י deficiente. Gen. 24. verſ. 59. *& dimittebant ſororem ſuam, &* מֵנִקְתָּהּ *nutricem ejus*. pro more iſtorum temporum. LXX. τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς *& ſubſtantiam illius*. acceperunt pro מִקְנֶה *poſſeſſio*: per metatheſin, מִקְנָתָהּ *poſſeſſio ejus*; à קָנָה *poſſedit*. ¶ Rabb. מֵינִיקָא *Eva*, q. nutrix mundi.

A תִּינוֹק *puer, diſcipulus:* Plur. תִּינוֹקוֹת *pueri, diſcipuli.*

יְנִיקוֹת & תִּינִיקָה *lactatio, deſuctio.*

יסס. Arab. וסס *inſanivit, abalienatus mente fuit.* Act. 4. v. 24. ותוסוסה *inſanis, Paule.*

וסוס, & ותוסוסה *inſania, alienatio.*

וסוס vaſuus *ſtriduit.*

יסד duo ſignificata habet. I. יְסַד, Chaldaic. יְסַד *fundavit*, fundamentum jecit aut poſuit: & ſimpliciter, *poſuit, diſpoſuit*. Prov. 3. *Dominus in ſapientia* יָסַד אֶרֶץ *fundavit terram.* Targum שָׁוִית אַשְׁיָא דְאַרְעָא *poſuit fundamenta terra.* 2. Paral. 31. *in menſe tertio*

B *inceperunt acervos* לִיסּוֹד *fundare*: diſponere. dageſch poſt literam quieſcentem. Ezræ 3. וַיְיַסְּדוּ *& fundabant ædificatores palatium Domini:* defectivum, pro וַיְיַסְּדוּ. Ezræ 3. *qui viderunt domum primam* בְּיָסְדוֹ *in fundari eam:* cùm fundata fuit: abſolutè. Niphal נוֹסַד *fundatus fuit.* Exod. 9. verſ. 18. *à die* הִוָּסְדָה *fundari eam.* Mappic deſideratur. Targum דְאִשְׁתַּכְלְלַת *quo fundata fuit:* perfecta fuit. L x x. *ex qua die ἔκτισαι condita eſt.* Piel

C יִסַּד *fundavit.* Pſalm. 8. יִסַּדְתָּ, Targ. אַשְׁתֵּיתָא *fundaſti robur.* L x x. κατηρτίσω *perfeciſti.* 1. Reg. 5. לְיַסֵּד, Targum לְשַׁכְלָלָא *ad perficiendum* (fundandum) *domum.* Zachar. 4. *Manus Zorobabelis* יִסְּדוּ *fundarunt domum iſtam, & manus ejus perficient.* Targum שְׁרִיאָה לְמִבְנֵי *cæperunt ædificare.* Pual יֻסַּד: & Hophal הוּסַד *fundatus fuit.* Ezræ 3. *& templum Domini non* יֻסַּד *fundatum erat.* Ibidem. *ſuper* הוּסַד *fundari domum Domini:* propterea, quod fundata eſſet. 2. Paralip.

D 3. *& iſta ſunt* הוּסַד *fundari Salomoh:* quæ fundata ſunt à Salomone. L x x. ἤρξατο *incepit.* Hiphil הוֹסִיד; unde מוּסָד *fundatus.* Eſa. 28. verſ. 16. מוּסָד מוּסָּד *fundamenti fundati.*

Nom. יֹסֵד *fundator.* Eſa. 28. verſ. 16. *ecce ego* יֹסֵד *fundator in Zion lapidis.*

יְסוֹד & יְסֹד, Fœmin. יְסוּדָה: & מַסַּד & מוּסָד, Fœmin. מוּסָדָה *fundamentum:* Rabb. *radix, thema:* Plural. מוּסָדִים & מוֹסְדִים:

E Fœm. מוֹסְדוֹת *fundamenta.* יְסוֹד autem vocatur omne *initium rei*, ut: יְסוֹד הַבִּנְיָן *fundamentum ædificij:* יְסוֹד הַבַּיִת *fundamentum domus.* Proverbiorum 10. *juſtus autem* יְסוֹד *fundamentum ſeculi.* L x x. σώζεται *ſervatur in ſeculum.* Ezræ 7. verſ. 9. *quia in uno menſis primi, qui eſt* יְסֻד הַמַּעֲלָה *fundamentum aſcenſionis ex Babel:* initium. Pſalm. 87. יְסוּדָתוֹ *fundamentum ejus in montibus ſanctitatis.* refertur ad præcedens, שִׁיר *canticum.* Deuter. 32. *& inflammavit* מוֹסְדֵי הָרִים *fundamenta montium.* Targum סְיָפֵי *extremitates.* Proverb. 8. *cum circumſcriberem* מוֹסְדֵי אָרֶץ *fundamenta terræ.* Targum בְּסִיסֵי *baſes.* ¶ Rabbin. יְסוֹד *elementum:* Plural: יְסוֹדוֹת *elementa*, quæ ſunt rerum fundamenta. ארבע יסודות הם אש ורוח או אויר ומים ועפר או ארץ וסימן להם ארמע *quatuor ſunt elementa, ignis, & ventus, & aqua, & pulvis: & ſignum ipſorum* ארמע *eſt.* De his accipiunt Hebræi illud, Proverb. 30. verſ. 4. *quis aſcendit cælos, & deſcendit? quis congregavit* רוּחַ *ventum volis ſuis? quis conſtrinxit* מַיִם *aquas veſtimento? quis conſtituit omnes extremitates* אֶרֶץ *terræ:* ut אש *ignis*, qui ab oculis hominum eſt abſconditus, ſub שָׁמַיִם *cælo* comprehendatur.

יְסוֹדִי *elementaris, fundamentalis.*

II. Per metaphoram, יָסַד: Piel יִסַּד *fundavit, diſpoſuit, ordinavit, ſtatuit, conſtituit, decrevit.* 1. Paralip. 9. verſ. 23. *illos* יִסַּד *ordinavit David.* Eſther 1. verſ. 8. *quia ſic* יִסַּד *fundârat rex.* Targum שָׁם טְעֵם *poſuerat decretum.* L x x. ἐπέταξε *mandârat.* Pſalm. 8. v. 3. יִסַּדְתָּ *conſtituiſti robur.* Niphal נוֹסַד *conſultavit, conſuluit:* conſilium enim & deliberatio, eſt fundamentum actionis, operis aut facti. Pſalm. 2. verſ. 2. נוֹסְדוּ *conſultârunt ſimul.* Targum יִתְחַבְּרוּן *convenerunt.* L x x. συνήχθησαν. Pſalm. 31. v. 14. בְּהִוָּסְדָם *in conſultare eos contra me.* Targ. באתכנשיהון *cùm congregantur.* Hophal הוּסַד *decretum, conſultatum fuit.* 2. Paral. 3. *& iſta* הוּסַד *decrevit Salomo.*

Arab. וסאד vaſad *cervical.* Marc. 4. v. 38. *ipſe dormiebat in puppi,* עֲלֵי וִסָאדָה *ſuper cervicali ſuo.*

יסח. Arab. וסח vaſach *ſordes:* cum ח punctato. וסח אלאדן *ſordes aurium.* וסח לחמאם *ſordicies balnei.*

אַלְקְרוּח אַלְוַסִחָה *vulnera ſordida.*

אתוסח *ſordidatus fuit.* מוסח muvaſich *ſordidatus.*

יסט. Arabic. וָסַט vaſat, & תוסט tavaſit *medium, dimidium, medietas, mediocritas, centrum*, punctum in medio. Joh. 13. *legavit eo* וסטה *medium ſuum:* præcinxit ſe: Plural. אוסאט *media, lumbi.*

וסיט vaſit, & ואסיטא vaſita, & מֻוַסַּט muvaſit *medius, mediator* inter duos, *ſequeſter.*

מתוסט mutavaſit *dimidiatus, mediocris.*

מוסטה mauſata: Plur. מואסט mavaſit *ſinus maris, profunditas.*

מוסט mauſut *profundus, concavus.*

וסיטה vaſita *ſequeſtratio.*

וסט אלנהאר *medium diei*, meridies. וסט אלדאר vaſt aldar *medium palatij*, fundamentum.

Digitized by Google

tum. ווסט אלכל *medium univerſi*, centrum A
mundi. Avicen. de terra: מוצאה אלמכעי
הוא ווסט אלכל *locus ejus naturalis eſt medium univerſi.*

בוווסט *per medium, mediante, per.*

ווסטי *medius digitus.*

Verb. ווסט vaſat *dimidiavit.* ☧ מתווסטין *medij.*

Rabb. וֶסֶט *œſophagus.*

יסך. יָסַךְ idem quod סוך, *unxit, fudit, effudit, diffudit.* Exod. 30. v. 33. *ſuper carnem hominis non* יִיסָךְ, Targ. יִתְנְסַךְ *fundetur.* B

יסע. Arabicè ווסע vaſa, & אוסע auſa *dilatavit, amplificavit, extendit.* Geneſ. 9. יוסע *& dilatet Deus Japhet.* Pſalm. 12. אַוְסַעְתָּ *dilataſti habitationes filiorum hominis.* Pſalm. 81. אַוְסַע פאך *dilata os tuum, & implebo illud.* 2. Petr. 2. verſ. 9. *ſed* יוסע *copioſa ſit pœnitentia ſuper omnes.* Luc. 12. ואוסעה *& ampliabo illud.*

Nom. ווסע וָאסע vaſi *latus, amplus, ſpacioſus:* Plur. וָאסְעָה *lati.* ☧ ווסע *latitudo.*

וַסְעָה vaſaa, & ואסעה uſia *dilatatio, ampliatio, extenſio,* ſpacium loci aut temporis. C
☧ בְּתוֹסְעָה *late, copioſè.*

יסף duo ſignificata habet. I. יְסַף, Chaldaicè יְסַף *addidit, adjecit, appoſuit, auxit, contulit, perrexit.* Variè autem conſtruitur. 1. cum עַל vel לְ *ſuper, ad.* 1. Samuel. 12. verſ. 19. יָסַפְנוּ עַל־כָּל *addidimus ſuper omnia peccata noſtra* רָעָה *malum.* Eſa. 38. verſ. 5. *ecce ego* יוסף עַל־יָמֶיךָ *addo ſuper dies tuos quindecim annos.* Et de perſona ſine accuſativo ſignificat, *addere bonum*, majora, quam antea conferre D
beneficia. Eſa. 26. verſ. 15. יָסַפְתָּ לַגּוֹי *addidiſti ſuper gentem.* ſcilicet, bona. multis & varijs eos affeciſti beneficijs. ¶ 2. cum Infinitivo, & ſignificat *pergere, iterum, rurſus, magis magisque, ultrà.* 1. Samuel. 15. *& non* יָסַף *addidit Samuel* לִרְאוֹת *videre Saulem:* ultrà non vidit. Jud. 13. verſ. 21. *& non* יָסַף *addidit amplius angelus Domini apparere ipſi Manoach:* non viſus eſt illi unquam poſtea. Geneſ. 8. *& non* יָסְפָה שׁוּב *addidit redire ad ipſum.* ¶ 3. Abſolutè ponitur. E
Num. 11. verſ. 25. *& prophetârunt, & non* יָסָפוּ *addiderunt.* ſcilicet prophetare. Ita Hebræi accipiunt, quòd prima tantum die prophetaverint, & non ulterius. Targum פָּסְקִין *ceſſabant,* Hieronym. *ultrà ceſſaverunt.* acceperunt pro סָפוּ finierunt: permutata ordinum יסף & סוף ſignificatione. Deuter. 5. verſ. 28. *locutus eſt Jehovah ad omnem Eccleſiam veſtram, è medio ignis, nubis & caliginis, voce magna, & non* יָסָף *addidit.* ſcilicet loqui: ſemel, non iterum fuit locutus cum cœtu veſtro. Targum פְּסַק *ceſſavit:* ut in præcedente. Niphal נוסף, Chaldaicè אִתּוֹסַף, Syr. אֶתְתּוֹסַף *additus, adjectus, auctus fuit.* Exod. 1. *ſi incideret bellum* וְנוֹסַף *& addetur etiam ipſe ſuper oſores noſtros.* Targum וְיִתּוֹסְפוּן *& addentur.* Eſa. 15. verſ. 9. *ponam ſuper Dimon* נוֹסָפוֹת *additiones.* ſcilicet ad litora fluminis, ne tranſeant aquæ ob ſanguinem. Syr. Matth. 25. וְנִתְתּוֹסַף *& addetur ei.* Hiphil הוסיף, Chaldaicè אוסף, Syriacè אוסף *addidit.* Conſtruitur ſicut in Kal. 1. cum עַל vel לְ *ſuper.* Proverbior. 30. תוסף עַל־דְּבָרָיו *addas ſuper verba ejus.* Pſalm. 71. וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל *& addam ſuper omnem laudem tuam.* Et de perſona, Deuter. 1. *Dominus Deus patrum veſtrorum* יוסף עֲלֵיכֶם *addat ſuper vos.* Targum יוסף עֲלֵיכוֹן *addat ſuper vos.* ſcilicet bona. Pſalm. 115. יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם *addat Dominus ſuper vos, & ſuper filios veſtros.* Pſalm. 120. *quid dabit tibi, & quid* יוסיף *addet tibi lingua doloſa?* quid proderit? Et in forma jurandi, in malum, 1. Sam. 25. *ſic faciat Deus hoſtibus Davidis, & ſic* יוסיף *addat:* His & illis malis afficiat. ¶ 2. cum infinitivo. Gen. 8. וַיֹּסֶף שַׁלַּח, Targ. וְאוֹסֵף שַׁלַּח *& addidit mittere columbam ex arca.* LXX. πάλιν *iterum emiſit.* Eſa. 8. וַיּוֹסֶף יְהוָה דַּבֵּר *& addidit Dominus loqui ad Achas:* perrexit. LXX. προσέθετο. Sic, Luc. 10. *& προσέθετο addidit tertium mittere.* pro quo, Marc. 12. *& rurſum alium miſit.* Exod. 5. verſ. 7. *non* תאספון *addetis dare paleam populo.* א pro ו quieſcens. Quando junguntur duo futura, poſterius in Infinitivo exponitur. Hoſ. 1. verſ. 6. אוסיף עוד אֲרַחֵם *addam amplius miſereri.* ¶ 3. Abſolutè ponitur, Deuter. 25. *quadragies verberet eum, non* יסיף *addat: ne fortè* יסיף *addat verberare eum.* לְהַכֹּתוֹ Job. 40. *Memento belli, ne* תוסף *addas.* ¶ 4. Cum accuſativo. Proverb. 1. וְיוֹסֶף לֶקַח *& addet doctrinam:* augebit. Proverb. 10. verſ. 17. *Timor Domini* תוסיף יָמִים *addet dies:* augebit. Ibidem. *Benedictio Domini ditabit, & non* יסף *addet dolorem cum illa.* Syr. Luc. 3. אוסף *adjecit & hoc ſuper omnia.*

Nom. Syr. תוסף *additamentum.*

Rabb. כֹּחַ הַמּוֹסִיף *vis augeſcendi.*

תוספת & תוֹסֶפְתָּא *additio, adjectio, paragoge, auctuarium.*

Propr. יוסף Joſeph, & יְהוֹסֵף Jehoſeph. Gen. 30. *& vocabat nomen ejus* יוסף *Joſeph, dicendo:* יֹסֵף, Targ. יוסף *addet Dominus mihi filium alium:* augebit me alio filio. Inde *tribus Joſeph,* & בֵּית יוסף *domus Joſeph,* complectens duas ſtirpes, Ephraim & Manaſſe, In quas eâ Jacob diduci voluit, ne duodenario numero familiarũ deeſſet, tribu Levi

 inte-

A in reliquis non habitura poſſeſſionem. 2. Samuel. 19. *de omni* בית יוסף *domo Joſeph.* 1. Reg. 11. *ſuper omne opus* בית יוסף *domus Joſeph.* Pſalm. 77. verſ. 16. *redemiſti in brachio populum tuum, filios Jacob & Joſeph.* quia propter Joſephum deſcenderunt in Ægyptum: & ille ſuſtentavit eos quàm diu vixit, tanquam filios ſuos. Pſalm. 81. v. 6. *Teſtimonium* בִּיהוֹסֵף *in Joſeph poſuit.* Ab eo verò tempore, quo diviſum fuit poſt mortem Salomonis regnum, decem B tribus ſeu regnum Iſrael vocatum eſt Joſeph & Ephraim: quia primus ejus rex fuit Hieroboam ex tribu Ephraim & Joſeph: & quia Ephraim fuit primogenitus.

II. יָסַף, idem quod אָסַף, *collegit, congregavit*; permutata ordinum ſignificatione. 1. Samuelis 15. *ne fortè* אוֹסִיפְךָ *colligam te cum illo.* Targum אֲשֵׁיצִנָךְ *perdam te.* Pſalm. 104. תֹּסֵף, Targum תְּכַנֵּשׁ *colliges ſpiritum eorum*: auferes. 2. Sam. 6. verſ. 1. וַיֹּסֶף *& congregavit iterum David omnem juvenem in Iſrael, triginta millia.*

C

יסק. Inde תוסק. Arabic. אוסאקא *onera*: אַלְוּסֶק *onus.*

יסר quatuor ſignificata habet. I. יָסַר: Piel יִסֵּר, idem quod אָסַר, *vincivit, ligavit.* Hoſ. 7. verſ. 15. *& ego* יִסַּרְתִּי *ligavi, roboravi brachium ipſorum.* vincire, eſt roborare aliquid.

Nomen מוּסָר & מוֹסֵר *ligamen, vinculum*: Plur. מוֹסְרִים: Foem. מוסרות *vincula, catenæ, funes.* Job. 12. v. 18. מוּסַר מְלָכִים *vinculum* D *regum aperuit.* Targum שׁוֹשַׁלְתָּא *catenam.* Jerem. 27. v. 2. *fac tibi* מוסרות *vincula & juga.* Targum חַנְקִין *funes*: quibus jugum alligatur. Pſal. 2. v. 3. *rumpamus* מוֹסְרוֹתֵימוֹ *vincula eorum.* Targ. שַׁלְשְׁלָוָתְהוֹן *catenas ipſorum.*

II. Per metaphoram, יָסַר *caſtigavit, erudivit, inſtituit, punivit, cohercuit, corripuit, increpavit, reprehendit* verbis aut verberibus, tanquam vinculis: reipſa vel verbo erudijt, cùm ad diſciplinam vel pœnam transfertur. Job. 39. *an litigans cum Omni*- E *potente* יִסּוֹר, Targum יְחַרֵי *caſtigabit*: corripiet. 1. Paralip. 15. יָסֹר *corripiendo in onere, quia intelligens erat.* Niphal נוֹסַר *caſtigatus, correptus fuit, caſtigationem accepit.* Levitic. 26. *& ſi in iſtis non* תִוָּסְרוּ, Targum תִתְרְדוּן *caſtigabimini.* Pſalm. 2. הִוָּסְרוּ *erudimini, judices terræ.* Targum קַבִּלוּ מַרְדּוּתָא *accipite caſtigationem.* Piel יִסֵּר *caſtigavit.* 1. Reg. 10. *Pater meus* יִסַּר, Targum רְדָא *caſtigavit vos baculis: at ego* אֲיַסֵּר, Targum אַרְדֵא *caſtigabo vos ſcorpionibus.* Pſalm. 6. verſ. 2. *nec in*

A *ira tua* תְיַסְּרֵנִי, Targum תְרְדֵי יָתִי *corripias me.* Eſa. 8. verſ. 11. וַיְסִּרֵנִי, Targum וְאַלְפַנִי *& docuit me*: zere pro patach. Deuter. 22. *& accipient ſeniores urbis virum iſtum,* וְיִסְּרוּ *& caſtigabunt eum.* Targum וְיַלְקוּן *& verberabunt.* Job. 4. verſ. 3. *ecce* יִסַּרְתָּ, Targum מַכְסַנְתָּא *corripuiſti multos.* Hiphil הֵיסִיר *caſtigavit.* Hoſ. 7. אַיְסִירֵם *caſtigabo eos juxta auditum cœtus ipſorum*: ſicut audiunt in cœtibus ſuis comminationes ex Moſe. forma Chaldaica.

B Nomen מוּסָר & מֻסָּר *caſtigatio, diſciplina, inſtitutio, punitio, increpatio*: activè & paſſivè. Hoſ. 5. *& ego* מוּסָר *caſtigatio omnibus illis.* Targ. מַיְתֵי יִסּוּרִין *adducens caſtigationes.* Eſa. 53. מוּסַר שְׁלוֹמֵנוּ *diſciplina pacis noſtræ ſuper eo.* caſtigatio, quæ ſuper nos venire debebat ob peccata noſtra, venit ſuper eum, ut nos eſſemus in pace. Al. *omnium noſtrûm*: in שָׁלֵם vide. Proverb. 3. מוּסַר יְהוָה, Targum אַלְפָנָא *doctrinam Domini.* Prov. 8. *accipite* מוּסָרִי *caſtigationem* (diſciplinam) *meam, & non argentum.* Proverb. 13. verſ. 1. C *filius ſapiens* מוּסַר אָב *diſciplinam patris.* ſcilicet יִקַּח *accipiet.* Job. 33. וּבְמֹסָרָם *& in caſtigatione ipſorum obſignabit.* ¶ Rabb. עַל דֶּרֶךְ מוּסָר *juxta viam diſciplinæ*: quadam civilitate. מוּסָרִים *diſciplinæ, virtutes naturales.*

יִסּוּר *caſtigatio, diſciplina, inſtitutio, punitio, martyrium*: Plur. יִסּוּרִין *afflictiones, pœnæ.*

III. Arabic. יסר & וסר vaſar (cum ישר Hebr. convenit) *paravit, apparavit, præparavit, inſtruxit, conſtituit.* Pſalm. 65. יסרת *paraſti cibum ipſorum.* Pſalm. 68. יסרו טריק *parate iter* D *aſcendenti.* Paſſ. אתיסר atiaſar *præparatus, procinctus fuit ad bellum.*

תיסיר taiſir *procinctus, præparatio ad bellum.*

מיסר mujaſar *apparatus, attentus.* ✠ וסר vaſar *attentio.*

יסאר *apparatus, abundantia.* ✠ וסרה vaſara *cadmia, fuligo.*

IV. Arab. יָסַר jaſar *minuit.*

יסיר *minutus, paucus, modicus.* יסירה *pauca, modica.* ✠ יסירא *pauliſper.*

יסר *facilis.* איסר *facilius.* בשי יסיר *negocio par-* E *vo*, propemodum.

יסיר & יסאר *ſiniſter, ſiniſtra.*

יסת. Rabb. וֶסֶת *menſtruum.*

יעא. *Syr.* יְעָא *exivit*: in יָצָא invenies.

יעד duo ſignificata habet. I. יָעַד, Syriac. וְעַד, Arab. ועד vaad *condixit tempus*, locum, aut aliam circumſtantiam, *conſtituit* certum conveniendi locum, vel tempus: venit certo loco & tempore: *convenit, condixit, pactus fuit, promiſit, ſtatuit, conſtituit, ordina-*

dinavit, determinavit, aſſignavit, deſignavit. A
Arabic. monuit, admonuit. 2. Samuel. 20. verſ. 5. הַמּוֹעֵד, Targ. זִמְנָא tempus, quod יְעָדוֹ, Targ. אֲמַר לֵהּ dixerat ei: conſtituerat. Jerem. 47. verſ. 7. ibi יְעָדָהּ, Targum מַזְמְנַהּ præparavit eum. Exod. 21. verſ. 9. ſi filio ſuo יִיעָדֶנָּה, Targum יְקַיְּמִנַּהּ condixerit eam. Syr. Matth. 28. דְוָעֵד quem conſtituerat eis Jeſus. Arab. Actor. 24. quemadmodum ועד promiſeret. Galat. 4. באלועד אלדי ועדה per promiſſionem, quam promiſit ei. Marc. 14. v. 11. וועדוה
בעטיה אלפצה promiſerunt ei donum argenti. B
Alc. Mana. פַּאוָעַדְנַאכֻּם נַאנִב & conſtituimus vobis terminum in monte Sinai. Niphal נוֹעַד congregatus fuit, convenit, confœderatus fuit, conſenſit. Exod. 25. verſ. 22. ונועדתי & condicam tibi ibi, & loquar tecum. Targum וְאֶזְמֵן מֵימְרִי & præparabo verbum meum. Vulg. præcipiam. L x x. γνωσθήσομαι cognoſcar. acceperunt pro ונועדתי, literis עד transpoſitis, à ידע cognovit. Amoſ. 3. num duo ambulant, niſi נוֹעָדוּ, Targum. אִזְדַּמְּנוּ convenerint?
Job. 2. verſ. 11. וַיִּוָּעֲדוּ, Targum ואתחברו & C
convenerunt ſimul. Joſ. 11. verſ. 5. וַיִּוָּעֲדוּ, Targum וְאִזְדַּמְּנוּ & parati ſunt omnes reges. Hiphil הוֹעִיד convocavit. Job. 9. & ſi ad judicium, quis יוֹעִידֵנִי convocabit me. Targ. יַסְהֵד עֲלַי teſtabitur contra me. accepit pro עוּד teſtatus fuit. Jer. 50. v. 44. quia quis ſicut ego, & quis יוֹעִידֵנִי convocabit me? Targ. יְעָרְעִנַּנִי occurret mihi? dabit mihi tempus belli? Jer. 24. מוּעָדִים convocati coram templo Domini. Targ.
מַחְתִּין depoſiti: parati ad edendum. Ezech. D
21. v. 21. quò facies tua מֻעָדוֹת conſtituta?

Nom. עֵדָה, Chald. וַעַד conventus ſtatis horis & locis aggregari ſolitus, cœtus, collegium, eccleſia, congregatio. Exod. 34. Aharon & omnes principes בָּעֵדָה, Targ. בִּכְנִשְׁתָּא in cœtu. Pſalm. 1. nec peccatores בַּעֲדַת צַדִּיקִים, Targ. בִּכְנִישַׁת צַדִּיקַיָּא in cœtu juſtorum. L x x. ἐν βουλῇ, Lat. in conſilio: cùm βουλὴ etiam concilium ſeu cœtum ſignificet. Pſalm. 7.
verſ. 8. וַעֲדַת לְאֻמִּים, Targum וּכְנִשַׁת & cœ- E
tus populorum circumdabit te. Jud. 14. verſ. 8. & ecce עֲדַת דְּבוֹרִים cœtus apum in cadavere leonis. Targum קִנָּא nidus. L x x. συστροφὴ μελισσῶν examen apum. metaphora. Jerem. 30. וַעֲדָתוֹ & cœtus ejus coram me. L x x. καὶ τὰ μαρτύρια αὐτῶν & teſtimonia ipſorum. acceperunt pro עדות teſtimonium.

מוֹעֵד, Arab. מַוְעֵד tempus aut locus certus ac conſtitutus, conventus ind ctus, tempus, quod unus alteri conſtituit: Pluralit. מוֹעֲדִים & מוֹעֲדִים, Chaldaic. מוֹעֲדִין, Fœmin. מוֹעֲדוֹת tempora & loca certa. ¶ Variè autem uſurpatur: 1. de tempore in genere, & quolibet die ſtatuto. Deuter. 1. מוֹעֵד,

Targum זְמַן tempus egreſſus tui. Joſ. 8. verſ. 14. לַמּוֹעֵד, Targum לִזְמַנָּא דְּמַתְקַן לֵהּ ad tempus conſtitutum eis. Geneſ. 17. quem pariet tibi Sara לַמּוֹעֵד, Targum לִזְמַנָּא ad tempus illud. 1. Samuel. 20. לְמוֹעֵד דָּוִד ad tempus Davidis. Targum לִזְמַנָּא דַּאֲמַר לֵהּ דָּוִד ad tempus, quod dixerat ei David. 1. Samuelis 13. verſ. 8. & expectavit ſeptem dies לַמּוֹעֵד ad tempus, quod Samuel. ſcilicet dixerat (dederat) ipſi. Jerem. 46. verſ. 17. Pharao rex Aegypti (eſt) interitus, tranſtulit הַמּוֹעֵד tempus: quod regi Babyloniæ ad bellandum cum ipſo conſtituerat, id tranſtulit, quòd ab eo metuat. Jud. 20. וְהַמּוֹעֵד & tempus erat filio Iſrael. Targum וְזִמְנָא tempus. L x x. συνταγή. ¶ Deinde in ſpecie de temporibus anni, diebus feſtis ac ſolennibus, qui certo anni tempore celebrantur. Sunt autem anni tempora ſeu partes, קָצִיר ver, חֹם æſtas, חֹרֶף autumnus, קֹר hyems: quas ſol motu proprio, ab Æquatore ad polos digrediens, efficit. Geneſ. 1. & erunt in ſigna וּלְמוֹעֲדִים, Targum וּלְזִמְנִין & in tempora. Jerem. 8. etiam ciconia novit מוֹעֲדֶיהָ, Targum זִמְנַהָא tempora ſua. Novit anni partes, ut ſub initium veris ad nos veniat, autumni verò à nobis diſcedat, & alio loco æſtatem, alio hyemem tranſigat. Item de duodecim menſibus, in quos luna augeſcens & decreſcens annum dividit. Pſalm. 104. feciſti lunam לְמוֹעֲדִים in tempora. Targum לְמִמְנֵי בַהּ זִמְנַיָּא ut numerentur in eo tempora. menſes. Dies anni ſolennes ſeu feſti ſunt, השבתות ſabbatha, tria רגלים feſta anniverſaria: הפסח paſchalis, השבועות ſeptimanarum, & הסוכות tabernaculorum. ראש השנה initium anni. ראש החדש calendæ. tempora הקציר meſſis & האסוף collectionis: & tertius annus, atque ſeptimus, qui erat שמטה remiſſionis. ſcilicet terræ. חנוכה initiationis ſeu dedicationis feſtum. פורים bacchanalia. עצרת feſtum prohibitionis ſeu retentionis. כפורים expiationum. Thren. 1. verſ. 4. viæ Zion lugent, propter non venientes (ad) מוֹעֵד feſtum. paſchatis, ſeptimanarum & tabernaculorum. Ibidem. vocavit contra me מוֹעֵד feſtum, ad frangendum juvenes meos: diem excidij, in quo hoſtes conveniunt: aut conventum hoſtium. Hoſ. 9. quid facietis ad diem מוֹעֵד feſti, & ad diem חַג feſti Domini? L x x. τῆς πανηγύρεως. 2. Paralip. 30. & comedebant הַמּוֹעֵד feſtum. pro זִבְחֵי הַמּוֹעֵד ſacrificia feſti. 1. Samuel. 24. à manè uſque ad עֵת מוֹעֵד tempus feſti: uſque ad tempus ſacrificij jugis matutini, quod eſt quatuor horarum ſpacium. Hoſ. 12.

 & col-

& collocabo te in tabernaculis כִּימֵי מוֹעֵד *ſicut die-* A *bus feſti*. Targum כִּימֵי קֶדֶם *ſicut diebus antiquis*. ¶ 3. de *loco conventus conſtituto*. Thren. 2. *corrupit* מוֹעֲדוֹ *locum ſuum, oblitus eſt Dominus in Zion* מוֹעֵד *feſti, & ſabbathi*. Targum אֲתַר מְזַמַּן לְכַפָּרָא עַל עַמֵּיהּ *locum paratum ad expiandum ſuper populo ſuo*: locum ſuum, hoc eſt, templum, ubi conveniebant ad feſta ter in anno. Iob. 30. *ſcio quod morti tradis me, & domus* מוֹעֵד *loci omni viventi*. Targum קְבוּרְתָּא מְזַמַּן *ſepulcri conſtituti*. in ſepulcro conveniunt omnes vivi, cum ad- B eſt eorum finis. Eſa. 14. verſ. 13. *& habitabo* בְּהַר מוֹעֵד *in monte conventus, in lateribus Aquilonis*. In monte Zion, ubi Iſraelitæ ſemper conveniebant: in loco ubi conveniunt reges omnes. Pſalm. 74. *Rugierunt hoſtes tui in medio* מוֹעֲדֶךָ *locorum tuorum*. Ibidem. *Incenderunt omnia* מוֹעֲדֵי אֵל *loca Dei*: templum, quod plures partes habebat. ¶ 4. de *ipſo conventu*. Exod. 33. *appellavitq; illud* אֹהֶל מוֹעֵד *tabernaculum conven-* C *tus*. ubi Deus cum Moſe loquebatur, & reliquus populus ad ſacra conveniebat. Targum מַשְׁכַּן בֵּית אוּלְפָנָא *tabernaculum domus doctrinæ*. L x x. σκηνὴ μαρτυρίου *tabernaculum teſtimonij*. acceperunt pro עוּד יָעַד *teſtatus fuit*: permutata ordinum ſignificatione. Et vocatur etiam אֹהֶל הָעֵדוּת *tabernaculum teſtimonij*, propter עֵדוּת *teſtimonium*. hoc eſt, decalogum ibi in arca repoſitum. Num. 17. *& veniebat Moſes ad* אֹהֶל הָעֵדוּת *tabernaculum teſtimonij*. Ibidem. *re-* D *fer baculum Aharonis coram* הָעֵדוּת *teſtimonio*. & Num. 1. מִשְׁכַּן הָעֵדוּת *tabernaculum teſtimonij*.

עָרֵי הַמּוּעָדָה מוּעָדָה *conventus*. Joſ. 20. *iſta ſunt urbes conventus*: ubi conveniebant omnes homicidæ involuntarij.

II. Arab. וַעַד vaad, & אוֹעַד avaad *monuit, admonuit, prædicavit, ſermonem habuit*.

וָאעֶד vaid *admonitor, prædicator, hortator*: Plur. וָאעִדִין vaidin *hortatores*.

וַעַד & מוֹעֲדָה mavada *admonitio, prædicatio*. E

וַעַד & מוֹעֵד מוֹאעִיד *promiſſiones*. הוֹעַד *invaſit*.

יעה. יָעָה *removit, amovit, everrit*. Eſa. 28. verſ. 17. וְיָעָה *& removebit* (evertet) *grando receptaculum mendacij*. Targ. וְיֵילֵק *& incendet*.

יָעִים *ſcopæ*, quibus ſordes verrendo removentur, & domus purgatur. Exod. 38. verſ. 3. *&* הַיָּעִים, Targum מַגְרוֹפְיָתָא *ſcopas*. Erant autem inſtrumenta quædam ænea, quibus cineres removebantur de altari in cumulum.

Arab. וַעָא *vas receptaculum*: Plur. אוֹעִיָה *vaſa receptacula*.

& מִלֵּיו יָעִית מַה דִּי שָׁלֵירוּן Luc. 12. v. 13. *quod locuti fueritis in auribus,*

יעז. יָעַז, idem quod עָזַז, *robuſtus fuit*. Inde Beνoni Niphal נוֹעָז *roboratus, obfirmatus, fortis, durus*. Eſa. 33. verſ. 18. *populum* נוֹעָז, Targum תַּקִּיף *fortem non videbis*. L x x. συμβεβουλευμένον *conſultantem*. acceperunt pro יָעַץ *conſuluit*: ob literarum ץ ז ſonum ſimilem. Targum תַּקִּיף *robuſtum*: accepit pro עָזַז *robuſtus fuit*. Hieronym. *imprudentem*: lege impudentem. Hoſiander non correxit. Quia autem ſequitur, *populum* עִמְקֵי שָׂפָה *profundum labio*: ideo Judæi נוֹעָז accipiunt pro לוֹעֵז *barbaro*: literis ל ג ejuſdem organi permutatis: quemadmodum pro לִשְׁכָּה dicitur נִשְׁכָּה *exedra*.

יעט tria ſignificata habet. I. יָעַט, idem quod עָטָה, *operuit*. Eſa. 61. *pallio juſtitiæ* יְעָטָנִי, Targum עַטְּפַנִי *operuit me*. L x x. ἐνέδυσέ με *induit me*.

II. Chald. & Syr. & Arab. יְעַט *conſuluit*, in יָעַץ quære.

III. Arab. וַעַט cum puncto ſuper ט *d, eruditus fuit, intellexit*. Luc. 1. verſ. 4. וַעַטת בּה *eruditus fuiſti in eo*.

Nom. מוֹעֲטָה *eruditio, increpatio, intelligentia, inſtitutio*.

עָטָה *redargutio*.

2. Theſſ. 3. v. 15. *ſicut* יוּעַט *decet fratrem*.

יעל. יָעַל: Hiphil הוֹעִיל *profuit, juvit, utilitatem attulit*: & abſolutè, *utilitatem* aut *fructum cepit, percepit, profecit*. Prov. 10. verſ. 2. *non* יוֹעִילוּ, Targum מְהַנְּיָן *proſunt theſauri impietatis*. L x x. ὠφελήσουσι *juvabunt*. Jerem. 23. verſ. 32. וְהוֹעֵיל לֹא־יוֹעִילוּ, Targum וְאַהֲנָאָה לָא יְהַנּוֹן *& prodeſſe non proderunt*. Job, 35. *quid* אוֹעִיל *utilitatis percipiam ex peccato meo?* Job. 21. *quid* נוֹעִיל *proficiemus, ſi interceſſerimus pro eo?* Job. 30. *ob calamitatem meam* יוֹעִילוּ *proficient*: utilitatem capient.

Nom. יָעֵל: Foem. יַעֲלָה, Chald. יַעְלָא, Arab. וַעַל vaal *capreæ*: Plur. יְעֵלִים & יַעֲלִים, Chald. יַעֲלִין *capreæ*. pertinet ad עָלָה *aſcendit*; quòd montes & rupes aſcendat. Martialis:

Pendentem ſumma capream de rupe videbis:
Caſuram ſperes, decipit illa canes.

1. Sam. 24. *ſuper petras* הַיְּעֵלִים *caprearum*: in quibus capreæ habitant. ſicut ſcriptum eſt Pſalm. 104. *montes altos* לַיְּעֵלִים *capreis*.

בְּלִיַּעַל, qui eſt בְּלִי *abſq;* יַעַל *utilitate*: *homo inutilis, nequam, nihili*: qui nec ſibi, nec alijs prodeſt. Deuter. 13. *Filij* בְלִיַּעַל, Targ. רִשְׁעָא *iniquitatis*. 1. Sam. 2. בְּנֵי בְלִיַּעַל *filij belial*. Targ. גֻּבְרִין רַשִּׁיעִין *viri impij*. 1. Sam. 25. de Nabal: *ſuper*

zed by Google

ſuper virum חֲבַלִיַּעַל. Targum שָׁטְיָא *ſtultum iſtum*. Pſalm. 41. v. 8. *Verbum* בְּלִיַּעַל, Targ. שְׁלוּמָא *injuſtum*. Lxx. *παράνομον iniquum*. 2. Corinth. 6. v. 15. *Quæ concordia Chriſto cum Βελίαλ*, Syriacè סָטָנָא *Satana?* Diabolus nequam. Quædam exempla habent *Βελίας*, literis λρ permutatis. A

Rabb. תּוֹעֶלֶת *utilitas, uſus, profectus*: Plur. תּוֹעָלִיּוֹת *utilitates*.

יען tria ſignificata habet. I. יַעַן *propterea, eo quod*: non uſurpatur niſi in retributione boni vel mali: in עָנָה reperies.

II. יַעֲנָה *ulula*: Pl. יְעֵנִים *ulula*: heterocliton B

III. Syr. יְעַן *avarus fuit, fraudavit, expilavit, eripuit*. Paſſivum אֶתְיְעַן *expilatus fuit*. 2. Corinth. 12. v. 17. אֶתְיַעֲנְתְּ *extorſi à vobis?* avarus fui?

Nom. יַעֲנוּת *avaritia, cupiditas, guloſitas*: convenit cum עָנָה *afflixit*.

יעף יָעַף. *laſſus, fatigatus fuit*. Eſa. 40. v. 30. וַיִּעֲפוּ, Targum וְיִשְׁתַּלְהוּן *& defatigabuntur adoleſcentes*. Lxx. *πεινάσουσιν eſurient*.

Nom. יָעֵף *laſſus, defatigatus*. C

תּוֹעָפוֹת *fortitudines, robora*: per contrarium. Job. 22. *& argentum* תּוֹעָפוֹת *robora tibi*. Targum כְּרַךְ תַּקִּיף *arx robuſta*. Lxx. *πεπυρωμένον*... *altitudines*. Num. 23. v. 22. כְּתוֹעֲפֹת רְאֵם *ſicut robora unicornis ei*. Targum תּוּקְפָא וְרוּמָא *robur & altitudo ei*. accepit רְאֵם pro רָם *altitudine*. Lxx. *ὡς δόξα ſicut gloria*: ſplendor. accepit pro יִפְעָה *ſplendor*. Pſalm. 95. וְתוֹעֲפוֹת הָרִים *& robora montium ei*. Lxx. *τὰ ὕψη*. reſpexerunt ad עוּף *volavit*. D

יעץ יָעַץ, Chal. יְעַט, Arabicè וַעַט, literis ץ ט permutatis, *conſuluit, conſilium inivit, deliberavit, decrevit*. 1. Sam. 16. וַעֲצַת אֲחִיתֹפֶל, Targum וּמַלְכָּא *& conſilium, quod* יָעַץ, Targum מְלַךְ *conſuluerat*. Eſa. 14. v. 24. *& ſicut* יָעַצְתִּי *conſului, ſtabit*: decrevi. v. 27. *Quia Dominus exercituum* יָעָץ *conſuluit, quis irritum faciet?* decrevit. Job. 13. *cum regibus* וְיֹעֲצֵי אָרֶץ, Targum וְיַעֲטֵי אַרְעָא *& conſiliariis terræ*. Activè, *conſilium dedit*. Num. 24. אִיעָצְךָ *conſulam tibi, quid faciet populus*. Targum אֲחַוֵּי לָךְ *indicabo tibi*. Exod. 18. אִיעָצְךָ, Targum אֲמַלְכִנָּךְ *conſulam tibi*. Pſalm. 32. אִיעֲצָה *conſulam ſuper te oculo meo*: innuam tibi. Quia innuens interdum claudit unum oculum, ut innuat alteri. Lxx. *ἐπιστηριῶ firmabo*. Acceperunt pro יָעַץ *robuſtus, firmus fuit*, ob literarum ץ ז ſonum ſimilem. Eſa. 7. v. 7. יָעַץ עָלֶיךָ *conſuluit ſuper te, Syria malum*: decrevit. Arabic. Pſalm. 16. יְעָצָנִי *conſuluerunt mihi renes mei*. Niphal. נוֹעַץ: Et Hithpael הִתְיָעֵץ, Chal. אִתְיְעַט *conſultavit, conſpiravit, conſilium inivit*. Eſa. 40. E

verſ. 14. *Cum quo* נוֹעָץ *conſultavit?* Pſalm. 83. וְיִתְיָעֲצוּ *& conſultabunt contra abſconditos tuos*. Dan. 6. אִתְיָעַטוּ *conſilium inierunt principes*.

Nom. יוֹעֵץ, Chald. יָעֵט *conſiliarius*: Plur. יוֹעֲצִים, Chald. יָעֲטִין *conſiliarij*.

עֵצָה, Chald. עֵטָא *conſilium, decretum, deliberatio, ſententia, ſcientia*: in malum, *ſcelus, exquiſita malicia, aſtutia*: Plural. עֵצוֹת, Chald. עֵטִין *conſilia*. Eſa. 46. v. 11. *ex terra longinqua* אִישׁ עֲצָתִי *virum conſilij mei*: effectorem conſilij mei.

מוֹעֵצָה *conſultatio*: Plural. מוֹעֵצוֹת *conſultationes*.

יער duo ſignificata habet. I. יַעַר, Form. יַעְרָה, Chald. יַעְרָא *ſylva, ſaltus*: Plur. יְעָרִים: Foemin. יְעָרוֹת *ſylvæ*. Joſ. 17. verſ. 18. *Quia* יַעַר, Targum חוּרְשָׁא *ſylva eſt*. Pſalm. 132. v. 6. *In agris* יָעַר *ſylvæ*. In horreo Araune Jebuſæi: quia arbores ſylveſtres erant ibi. 1. Reg. 7. v. 2. *& ædificabat domum* יַעַר *ſylvæ Libani*. Prope templum, in ſylva, quæ vocabatur Libanon. Targum מְקָרַר מַלְכַיָּא *refrigerij regum*. Solebant eo tempore reges extruere domum in ſylva, ut ibi refrigerarentur in æſtate. unde & Salomo extruxit eam in ſylva, nota in terra Iſrael, cui nomen Libanon. Mich. 3. *& mons domus in excelſa* יַעַר *ſylvæ*: vaſtabitur, ut ibi herbæ & arbores naſcantur. Hoſ. 2. *& ponam illa* לְיַעַר *in ſylvam*: creſcent ibi herbæ & arbores. Lxx. *εἰς μαρτύριον in teſtimonium*. q. עֵד. Jerem. 21. בְּיַעְרָהּ *in ſylva ejus*. urbes, quæ ſunt circa Jeroſolymam, ſylvæ comparat. ¶ Per ſynecdochen, חֲלַת הַדְּבַשׁ *favus* ſeu *placenta mellis* ſylveſtris, conſtans nidis, antequam mel eximitur. quòd in terra Canaan in ſylvis magna copia mellis deflueret. Bis. 1. Sam. 14. v. 27. בְּיַעְרַת הַדְּבָשׁ *in ſylva mellis*. Targum בְּקִנָּא *in nido*. Cant. 5. v. 2. *Comedi* יַעְרִי *favum meum, cum melle meo*. Lxx. *ἄρτον μου panem meum*. ¶ Per metaphoram, Chald. *carectum*. Exod. 2. *& poſuit* בַּסּוּף, Targum בְּיַעְרָא *in carecto*.

Chald. יַעְרִין *urtica*, in ſylvis creſcentes.

Arabicè ועַר *aſperum, pravum*. Lucæ 3. v. 5. ויציר אלוער סהלא *& fiet pravum rectum*.

יפא Syr. יְפָא: Hiphil. אוֹפָא & אַפָּא *ceſſavit, defecit*. מוֹפָא *deficiens, marceſcens*.

Rabb. הוֹפִיא *ſcopa: ſpuma*. Arabicè מואפאה *adventus*. מואפיין *qui venerunt*. ואפינא *venerunt*. ואפינא *& venimus*.

יפה duo ſignificata habet. I. יָפָה, Chald. יְפָא *pulcer, elegans, venuſtus, formoſus, decorus fuit*. Cant. 4. v. 10. מַה יָּפוּ *quàm pulcra ſunt ubera tua?* amores. Piel יִפָּה *pulcrum, formoſum reddidit, venuſtavit, decoravit, ornavit*. Jer. 10.

Digitized by Google

auro & argento יְיַפֵּהוּ *decorabit illud*. Hithpael הִתְיַפָּה *formoſum ſe reddidit*. Jerem. 4. *In vanum* תִּתְיַפִּי *formoſam te facies*. ornabis te. Pual duplicatum, יָפְיָפָה *pulcerrimus fuit*. Pſalm. 45. v. 3. יָפְיָפִיתָ *formoſus fuiſti præ filiis hominum*. Targum שׁוּפְרָךְ מַלְכָּא עָדֵיף מִבְּנֵי נְשָׁא *pulcritudo tua, ô rex* (Meſſia,) *ſuperat filios hominis*.

Nom. adiect. יָפֶה *pulcer, formoſus*: Plur. יָפִים *pulcri*. Foem. יָפָה *pulcra*: Plural. יָפוֹת *pulcræ*. Cant. 1. *ecce* יָפֶה, Targum יָאֶה *pulcer eſt amicus meus*. Gen. 29. v. 17. *& Rahel erat* יְפַת-תֹּאַר וִיפַת מַרְאֶה *pulcra formâ, & pulcra aſpectu*. Prius refertur ad figuram faciei & reliquorum membrorũ, & ad ſtaturam corporis: poſterius ad carnem albam & rubram, & capillum nigrum.

Subſt. יוֹפִי, & יֳפִי, & יְפִי *pulcritudo, elegantia, decoratio*.

Duplicatum. Jerem. 46. *vitula* יְפֵה-פִיָּה *admodum pulcra*.

Propr. יָפוֹ, Syr. יוּפָא, Arab. גאפה Gafa, Græc. *ἰόππη* Palæſtinæ oppidum maritimum antiquiſſimum, utpote ante diluvium conditum, & appulſu peregrinantium, qui Hieroſolymam petunt, nobile. Sic dictum à pulcritudine & elegantia: vel, ut quibuſdam placet, à יֶפֶת Japhet.

II. Arab. ופי vafi, & אופי *poſuit, appoſuit, addidit, reddidit, complevit*. Pſalm. 37. *Peccator mutuabitur, & non* יופי *reddet*. Pſal. 66. ואופיך *& reddam tibi vota mea*. Matth. 5. *Donec* תופי *reddideris extremum quadrantẽ*. Luc. 7. v. 42. *Quod* יופיאן *redderent*: Duale. Matth. 5. v. 33. ואוף אלרב קסמך *& redde Domino votum tuum*. Cap. Filij Iſrael. וְאוֹפוּא *& reddite menſuram*. Paſſ. אתופי, & אסתופי *appoſitus fuit* ad patres ſuos, *mortuus fuit*.

Nom. וְפִי vafi *additio*. ✠ ואפי *addens*. ✠ מופי muufi *additus*. ✠ תופיה *completio*.

אסתופינא *complevimus*: in Avicen.

ופאה ובאה *obitus*. Matth. 2. v. 15. *uſq. ad* ופאה *obitum Herodis*.

יפח. יָפַח *ſpiravit, apud ſe muſſitavit, murmuravit, meditatus eſt*. Hithpael הִתְיַפֵּחַ *lamentatus, conqueſtus fuit*: ut conveniat cum פּוּחַ *ſuſpiravit*. Jerem. 4. v. 31. *vocem filiæ Zion, quæ* תִּתְיַפֵּחַ *lamentabitur*: ſuſpirabit. Targ. דְּמִשְׁתַּטְחָא *quæ proſternit ſe*.

Nom. יָפֵחַ *meditans, loquens, muſſitãs*. Hab. 2. וְיָפֵחַ *& loquens de fine*. Pſalm. 27. וִיפֵחַ חָמָס *& muſſitans injuriam*.

Arab. יאפוח *ſyncipus*, pars ſuperior capitis, *cranium*.

יפע. Inde Hiph. הוֹפִיעַ, Chal. אוֹפַע *floruit, ſplenduit, inclaruit, apparuit*. Num. 33. הוֹפִיעַ *ſplenduit*

A *ex monte Paran*. Targ. אִתְגְּלִי *revelatus fuit*: apparuit. Pſal. 50. *Deus* הוֹפִיעַ, Targ. יִתְגְּלֵי *revelabitur*. Job. 10. *& ſuper conſilio impiorũ* הוֹפָעְתָּ, Targ. אוֹפַעְתָּא *illuſtraſti*. Pſal. 8. *Habitans Cherubim* הוֹפִיעָה *appare*. Job. 3. *Nec* תּוֹפַע *ſplendeat ſuper illo lux*. Lxx. *ἔλθοι venias*. ¶ Rabb. הוֹפִיעַ *illuſtravit, declaravit, revelavit myſteria*. Per antiphraſin, *obſcuravit*.

Nom. יִפְעָה, & Rab. הוֹפָעָה *ſplendor, illuſtratio, claritas*. Ezech. 28. v. 5. *& pollucrunt* יִפְעָתֶךָ *ſplendorem tuum*. Targ. זִיו אֵימְתָךְ *ſplendorem timoris tui*.

B יפק. Arab. ופק vafac *conſenſit, concors, pacificus, uniformis, confœderatus fuit, conſonuit, convenit*. Piel ופק vaffaq *concordavit, diſcordes reconciliavit, conformavit, æquavit*. יואפק *conciliabit*: Avicen. Paſſ. אתופק atvaffac *reconciliatus fuit*. Matth. 18. v. 19. *Si* אתפק *conſenſerint duo ex vobis*.

Nom. ופק ufc, & תופיק taufic, & תופק tavafac *concordia, uniformitas, convenientia, conſonantia vocum, harmonia*.

C מופק muvafic *conciliator*, qui diſcordes reconciliat, *mediator*. ✠ מופקה múfaca *convenientia, proportio*.

ואפק *convenit, prodeſt*. & מופק muvafac *æqualis*.

יפר. Arabicè ופר vafar *parcus, attentus ad rem fuit*. יופר & יתופר *attenditur*: in Avicenna.

יפת. Inde Nom. מוֹפֵת *ſignum, miraculum, portentum, prodigium, monſtrum*, quod fit præter naturam, res futuras evidenter demonſtrans: Plur. מוֹפְתִים, Chald. מוֹפְתִין *ſigna, portenta, prodigia, monſtra*. 2. Paralip. 32.
D וּמוֹפֵת *& ſignum dedit ei*. Pro quo habetur, 2. Reg. 20. & Eſa. 38. אוֹת *ſignum*. Pſalm. 71. כְּמוֹפֵת *ſicut ſignum factus ſum multis*. Targum הֵיךְ תִּמְהָא *ſicut miraculum*. quia opera ejus alijs mirabilia videbantur.

Rab. מוֹפֵת הַדּוֹר *miraculum ſui ſeculi*, vir eximius. ¶ מופת *demonſtratio, conſideratio, ratiocinatio*. מוֹפְתִים *demonſtrationes, argumenta evidentia, concluſiones, probationes, ſyllogiſmi*.

E מופתי *demonſtrativus ſyllogiſmus*.

Verb. יָפַת *demõſtravit, oſtendit, probavit*.

יצא. יָצָא, Syriac. נְפַק, literis צע permutatis, *exivit, egreſſus fuit, proceſſit, prodijt*. Dicitur de varijs rebus: 1. de *loco*. Geneſ. 4. וַיֵּצֵא, Targum וּנְפַק *& exivit Cain à coram facie Domini*. Geneſ. 10. *Ex terra iſta* יָצָא, Targum נְפַק *egreſſus eſt Aſſur*: prodijt. Gen. 8. v. 7. וַיֵּצֵא יָצוֹא *& egrediebatur egrediendo & revertendo*. Subinde ex arca egrediebatur, & revertebatur in eam corvus, donec ſiccarentur aquæ. Lxx. *καὶ ἐξελθὼν οὐκ ἀνέστρεψεν & egreſſus non redijt*. Vulg. *Qui egrediebatur, & non*

& non revertebatur. contrariam ſententiam expreſſerunt addendo negationis notam, quę nulla eſt. Hoſiander non correxit. Et ex hac mala verſione natum eſt proverbium: *Corvi nuncius.* 2. Sam. 20. *& ipſe* יָצָא וַתִּפֹּל *egreſſus eſt, & cecidit.* Refertur יָצָא ad Joab, & תִּפֹּל ad חֶרֶב *gladium* inter eundem è vagina lapſum, quem Joab ſiniſtra tenuit. Mich. 4. *ex te* יֵצֵא, Targum יִפַּק *egredietur, qui ſit dominator in Iſrael*; prodibit. Eſa. 30. v. 22. *Diſperges eos tanquam menſtruatam,* צֵא *exi, dices ad eum.* Menſtruata enim à marito removetur. Maſoritę annotant, צֵא idem eſſe quod צֵאָה *excrementum*; nec alibi occurrere. ¶ 2. de *nativitate animalium*, ſeu *egreſſu ex utero*, & proceſſu in lucem. 2. Sam. 7. *Quod* יֵצֵא *egredietur è viſceribus tuis.* Targum תּוֹלִד *paries.* 2. Reg. 20. *ex filiis tuis, qui* יֵצְאוּ *egredientur ex te*: quos gignes. Geneſ. 15. v. 4. *Filius, qui* יֵצֵא *egredietur ex viſceribus tuis.* Targum דְּתוֹלִד *quem gignes.* ¶ 3. de *terra naſcentibus*, floribus, frugibus. Jud. 13. *Omne quod* יֵצֵא *egredietur ex vite*: creſcet. Eſa. 11. וְיָצָא *& egredietur virga ex ſtipite.* 1. Reg. 8. *uſq; ad Eſop* הַיֹּצֵא *egredientem ex pariete*: naſcentem. Deut. 14. v. 22. הַיֹּצֵא, Targum דְּיִפּוֹק *quod producit ager*: activè. Syr. Matth. 13. v. 16. *Cum autem* יֶצָא *egreſſa eſſet herba*: prodiiſſet. ¶ 4. de *Sole & ſtellis* orientibus. Geneſ. 19. *Sol* יָצָא, Targum נְפַק *egreſſus erat ſupra terram*: ortus erat. Nehem. 4. *Poſtquam aſcendiſſet aurora, donec* צֵאת *egrederentur ſtellæ*: orirentur. ¶ 5. de *ſermone*, qui profertur & ſpargitur, divulgatur. Joſ. 6. *& non* יֵצֵא *egrediatur ex ore veſtro verbũ.* Eſth. 1. v. 17. *Quia* יֵצֵא *egredietur verbũ*: divulgabitur. Gen. 24. v. 50. *A Domino* יָצָא *egreſſum eſt verbum*: res divinitus geritur. Pſalm. 144. *Non eſt ruptura, & non eſt* יוֹצֵאת *egrediens.* ſcilicet fama. ſicut ſequitur: *& non eſt clamor in plateis eorum.* Aut eſt periphraſis abortus. ¶ 6. de *corde & anima.* Geneſ. 42. וַיֵּצֵא *& egreſſum eſt cor eorum*: præ admiratione, aut præ metu & dolore. Lxx. *καὶ ἐξέστη & obſtupuit.* ¶ 7. de *expenſis.* 2. Reg. 12. *Omne quod* יֵצֵא *egredietur ſuper domum ad roborandum*: expendetur in domum reficiendam. ¶ 8. de *bello, expeditus fuit.* Geneſ. 14. וַיֵּצֵא *& egreſſus fuit rex Sodomæ.* ¶ 9. de *ſorte, exemtus fuit.* 1. Sam. 14. v. 24. *Populus autem* יָצָאוּ *exiverunt*: ſorte exemti ſunt. Hiphil. הוֹצִיא, Syriac. אַפֵּק & אַפֵּיק *exire juſſit, eduxit, extraxit, produxit, protulit, divulgavit, expulit, exegit, expendit.* Geneſ. 14. הוֹצִיא, Targum אַפֵּק *protulit panem & vinum.* Num. 17. וַיֹּצֵא, Targ. וְאַפֵּק *& protulit florem.* 2. Reg. 12. וַיּוֹצִיאֻהוּ *& expenderunt eam fabris lignariis*: quibus mercedem perſolverunt. Levit. 26. *& vetus à facie novi* תּוֹצִיאוּ, Targum תְּפַנּוּן *evacuabitis.* Eſa. 42. v. 1. *judicium gentibus* יוֹצִיא *proferet.* Targum יְגַלֵּי *revelabit.* Syriacè. Hebr. 6. v. 7. וְאַפְּקַת *& produxerit herbam.* Hophal. הוּצָא *eductus fuit.*

Nom. צֵאָה & צוֹאָה, Syriacè צָאתָא, & צוֹי, & צִיוֹת *egreſſio, vomitus, excrementum, ſordes.* Deuter. 23. *& operies* צֵאָתֶךָ *excrementum tuum.* Proverb. 30. וּמִצֹּאָתוֹ *& ab excremento ſuo non fuit lotus.* Eſa. 4. *Si laverit Dominus* צֹאַת, Targ. תְּנָאֲלַת *ſordes filiarum Zion.*

צֹאִים, Syr. צָאִין *ſordes & ſordidi.* Zach. 3. *veſtes* הַצֹּאִים *ſordidæ.*

מִיצִיאִים *egreſſiones.* 2. Paral. 32. וּמִיצִיאֵי מֵעָיו *& egreſſiones viſcerum ejus ibi proſtraverunt eum gladio.* pro quo habetur, 2. Reg. 19. v. 37. *Adrammelech & Sarezer filij ejus percuſſerunt eum gladio.*

מוֹצָא *exitus, egreſſus*: Plur. מוֹצָאִים; Formin. מוֹצָאוֹת *exitus.* Dicitur autem de variis rebus. 1. de *ſole*; eſtq; *ortus, oriens.* Pſalm. 19. *Ab extremo cæli* מוֹצָאוֹ *exitus ejus*: ortus ejus. Pſalm. 75. *Quia non* מִמּוֹצָא *ab exitu, & ab occaſu.* ſcil. Solis. Targ. מִמַּדִּנְחָא *ab oriente.* Pſalm. 65. מוֹצָאֵי בֹקֶר וָעֶרֶב *exitus matutini & veſpertini*: ortus Solis, & Lunæ, & ſtellarum. ¶ 2. de *aquis*; eſtq; *fons, ſcaturigo*, locus ubi aquæ exeunt. Eſaiæ 58. וּכְמוֹצָא *& ſicut exitus aquarum.* Targ. וּכְמַבּוּעַ *& ſicut ſcaturigo.* Lxx. *καὶ ὡς πηγὴ & ſicut fons.* Pſalm. 107. וּמֹצָאֵי מַיִם *& exitus aquarum in ſiccitatem.* Targum וּמַבּוּעֵי מַיָּא *& fontes aquarum.* ¶ 3. de *ſermone*; eſtq; *prolatio, pronunciatio.* Deut. 8. v. 3. *Sed in omni* מוֹצָא *exitu oris Domini.* Targum אַפָּקוּת מֵימְרָא מִן קֳדָם יְיָ *exitu verbi à Domino.* Lxx. *ῥήματι ἐκπορευομένῳ verbo egrediente ex ore Domini.* atq; ita citatur, Matth. 4. v. 4. Deut. 23. מוֹצָא, Targum אַפָּקוּת *exitum labiorum tuorum cuſtodies*: quod ſemel pollicitus fueris, pręſtabis: votum perſolves. Pſalm. 89. וּמוֹצָא *& exitum labiorum meorum, non mutabo.* ¶ 4. de *nativitate.* Mich. 5. v. 2. וּמוֹצָאֹתָיו *& exitus ejus ab initio.* Targ. דִּי שְׁמֵהּ אֲמִיר מִלְּקַדְמִין *cujus nomen dictum eſt ab initio.* accepit ſignificatione præcedente. ¶ 5. de *excrementis*: eſtq; *egeſtio.* 2. Reg. 10. v. 27. *& poſuit eam* לְמוֹצָאוֹת *in exitus*: egeſtiones, latrinas. Targum לְבֵית מַפְקַת אֱנָשָׁא *in domum egeſtionum hominis*: locum, in quem alvum exonerarent homines. ¶ 6. de *equis.* 2. Paral. 1. וּמוֹצָא הַסּוּסִים *& exitus equorum* Pharao concedebat ipſi exitum cum equis, quos mittebat ipſi, & vendebat illos mercatoribus.

חוצאות

A תוצאות *exitus, via, occaſiones, modi.* Joſ. 19. *& erunt* תוצאתיו *exitus ejus, vallis* Jephteel: termini. Pſalm. 68. *& Domino ſunt ad mortem* תוצאות *exitus:* viæ ad mortem. exitus mortis ſunt apud Deum: multi modi interficiendi hoſtes noſtros: ſicut dicuntur *mille viæ lethi.* Prov. 4. *Quia ex ipſo* תוצאות חיים *exitus vitæ:* viæ ad vitam. de corde, quod eſt tanquam rex in corpore.

Duplicatũ, צאצא *germen:* Plur. צאצאים *germina* è terra exeuntia. Job. 31. *Seminabo, & alius comedet:* וצאצאי *& germina mea evellentur.* Eſa. 34. v. 1. *Orbis & omnia* צאצאיה *germina ejus.* Targum ודירין בה *qui habitant* B *in ea.* Eſa. 42. *extendens terram* וצאצאיה *& germina ejus.* Hieron. *germinantia ex ea.* Lxx. τὰ ἐν αὐτῇ *quæ in ea ſunt.* ¶ Per metaphoram, *liberi, poſteri* ab aliquo exeuntes vel deſcẽdentes. Job. 5. וצאצאיך *& germina tua, ſicut herba terræ.* Targum ובני בנך *& filij filiorum tuorum.* Lxx. τὰ ἔκγονά σου *liberi tui.* Eſa. 61. v. 9. *& notum erit inter gentes ſemen ipſorum,* וצאצאיהם *& germina ipſorum in medio populorum.* Lxx. τὰ ἔκγονα αὐτῶν, Hieron. C *nepotes ipſorum.* Job. 27. *Si multiplicaverint filios ſuos ad gladium,* וצאצאיו *& poſteri ejus non ſaturabuntur pane.* Eſa. 48. *& fuit ſicut arena ſemen tuum,* וצאצאי מעיך *& exitus viſcerum tuorum, ſicut viſcera ejus.* Targ. ובני בנך כפרודוהי *& filij filiorum tuorum ſicut lapilli ejus.*

Rabbin. יציאת מצרים *exitus Aegypti.* פעל יוצא *verbum tranſitivum* ſeu *activum.* בית מוצאות *latrina.* מוצא *prolatio, pronũciatio.* יצא מן *exit.* ſcil. מכלל *ex regula:* excipitur. הוציא *excepit à regula.* יוצא מכלל *anomalon.* D

יציאה *exitura, abſceſſus, materia collecta in pus converſio.*

יוצאת *abortiens:* ex Deut. 28. v. 57. *& in ſecundina ejus* היוצת *quæ egreditur ex medio pedum ejus.*

כיוצא *ſimile ei:* & id genus aliud. כיוצא בו *ſimile illis* כיוצא בך. *ſimilis tui.* כיוצא בהם

יוצאת חוץ *egrediens forâs:* meretrix שהיא יוצאת מן הבית *quæ egreditur ex domo ſua.* Sicut dicitur, Prov. 7. v. 11. *in domo non manent pedes ejus.* Et huc accommodant Hebræi illud, Gen. 30. v. 16. ותצא *& egreſſa eſt Lea ipſi obviam.* Et Geneſ. 34. verſ. 1. ותצא *& egreſſa eſt Dina, filia Leæ.* Et addunt, יצאנית בת יצאנית *egrediens filia egredientis:* die Mutter ein Hure/ die Tochter ein Hure. E

יצב duo ſignificata habet. I. יָצַב. Inde Niphal. נצב *ſtetit, conſtitit, conſtitutus fuit.* Geneſis 37. *Et ecce erigebatur manipulus meus, & etiam* נצבה *ſtabat.* Targum אזדקפת *elevata fuit.* Exod. 7. verſ. 15. ונצבת *& ſtabis in occurſum ejus juxta litus fluvij.* Targum ותתעתד *& paratus eris.* Exod. 15. נצבו, Targum קמו *ſteterunt ſicut cumulus.* Zach. 11. verſ. 16. נצבה *ſtantem non alet:* portabit ovem ægrotam, quæ ſuo in loco ſtat, nec progredi ſeu incedere ad paſcendum poteſt, non ſuſtentabit ſeu alet in loco ſuo. Hiphil. הציב *ſtare juſſit, ſtatuit; conſtituit.* Geneſis 21. ויצב, Targum ואקים *& conſtituit Abraham ſeptem agnos ovium ſeorſim.* Proverb. 15. ויצב, Targum ויעתד *& ſtatuet terminum viduæ.* Geneſ. 28. *& ecce ſcala* מצב *conſtituta ſuper terra.* Targum נעיץ *infixa in terra.* Hithpael התיצב *ſtatuit ſe.* Deuter. 9. *Quis* יתיצב *ſtatuet ſe coram filijs Enac?* Targum יכל למקם *poterit ſtare?* Exod. 2. verſ. 4. ותתצב *& ſtabat ſoror ejus ex longinquo.* pro ותתיצב, abijcitur י, ejus punctum patach recipit ת. Jeremiæ 46. התיצב, Targum אזדרז *accingere & paratus eſto.* Pſalm. 2. יתיצבו *ſtatuent ſe reges terræ contra Dominum.* Targum קימין *ſtant.* Pſal. 5. verſ. 6: *Non* יתיצבו, Targum יתעתדון *ſtabunt ſtolidi.* 2. Samuel. 21. מהתיצב *à ſtando in omni termino Iſrael.* Targum מלמדר *ab habitando.*

Nom. נצב *præfectus,* ad hoc conſtitutus, ut alios, quid facere debeant, doceat. 1. Sam. 19. verſ. 20. *& Samuel ſtabat* נצב *præfectus ſuper illis.* Targum מלף *doctor;* præceptor prophetarum. 1. Sam. 22. *& ipſe erat* נצב *præfectus ſuper ſervos Saulis.* Targum ממנא *conſtitutus.* Ruth. 2. *Dicebat ad puerum ſuum* הנצב *præfectum ſuper meſſores.* Targum דאתמנא רב *qui conſtitutus erat magiſter.* 1. Reg. 22. *& rex non erat in Edom, ſed* נצב *rex erat.* Quem David ei præfecerat: ſicut ſcribitur, 1. Paral. 18. v. 13. &, 2. Sam. 8. v. 14. *& poſuit in Edom* נציבים *præfectos.* Targum אסטרטיגין *præfectos:* præfectus, prorex. 1. Reg. 4. v. 4. *Erat ſuper* נצבים *præfectos.* Duodecim erant præfecti, qui ſuſtentabant regem & familiam ejus: his omnibus unus præerat. ¶ Deinde נצב *capulus,* manubrium gladij. Jud. 3. v. 22. *& venit etiam* הנצב, Targum יסתקא *capulus poſt ferrum.*

מצב, Foemin. מצבה *ſtatio,* locus, ubi quis ſtat, conſiſtit. Joſuæ 4. ממצב רגלי הכהנים *à ſtatione pedum ſacerdotum.* Targum מאתר מקם *ex loco, ubi ſtabant.* Eſa. 22. *Expellam te* ממצבך *ex ſtatione tua.* Targum ממקומך *ex loco tuo.* Lxx. ἐκ τῆς οἰκονομίας. ¶ Deinde *ſtatio* ſive *locus,* ubi milites aut vigiles ſubſiſtunt: & per ſynecdochen, *milites ipſi* in ſtatione diſpoſiti, *collectio exercitus.* 1. Samuel. 14. *& egreſſa*

egreſſa eſt מַצַּבפְלִשְׁתִּים *ſtatio Philiſtæorum.* A
LXX. *μεσσάβ*: Hebræum retinuerunt. Ibidem v. 12. *& reſponderunt* אַנְשֵׁי הַמַּצָּבָה *viri ſtationis*. Hebræi exponunt: *duces exercitus*, qui aciem inſtruunt.

מַצֶּבֶת & מַצֵּבָה *ſtatua, monumentum*, lapis qui erigitur in honorem Dei, vel in memoriam alicujus ſive mortui, ſive alterius rei: Plural. מַצֵּבוֹת *ſtatuæ.* Geneſ. 28. *& accipiebat* הָאֶבֶן *lapidem, quem poſuerat ſub capite ſuo, & ponebat ipſum* מַצֵּבָה, Targum קָמָא *ſtatuam.* LXX. *στήλην titulum: & fundebat oleum ſuper caput ejus.* Inter ejuſmodi autem מַצֵּבָה *ſtatuam*, & מִזְבֵּחַ *altare*, hujuſ- B
modi diſcrimen tradunt Hebræi: Primò, ſtatua uno conſtabat lapide, altare pluribus. Deinde ſtatua erigebatur ad libationem & fuſionem olei, altare ad קָרְבָּן *oblationem* ſeu *ſacrificium.* Levit. 26. *& ſculptile* וּמַצֵּבָה, Targum וְקָמָא *& ſtatuam non erigetis vobis.* Geneſ. 31. v. 52. *& teſtis eſt* הַמַּצֵּבָה, Targum קָמְתָא *ſtatua iſta, ſi ego non tranſiero ad te.* Geneſ. 35. וַיַּצֵּב, Targum וַאֲקִים *& ſtatuit Jacob* מַצֵּבָה, Tar- C
gum קָמָא *ſtatuam ſuper ſepulcrum ejus: Iſta eſt* מַצֶּבֶת, Targum קָמַת *ſtatua ſepulturæ Rahel*; quam in Bethlehem ſepelire nolebat, quia incolas terræ metuebat, ob cædem Sichimiticam recens factam. nec ob locorum intervallum, ad ſpeluncam duplicem transferre poterat; cadaver enim computruiſſet. Et fuit ibi iſta ſtatua cum Lex daretur; & tempore Saulis: & adhuc extare à multis narratur. 2. Sam. 18. v. 17. *& Abſalom accepit* וַיַּצֶּב־לוֹ *& ſtatuit* D
ſibi in vita ſua מַצֶּבֶת *ſtatuam.* Jerem. 43. *& confregit* מַצְּבוֹת בֵּית שֶׁמֶשׁ *ſtatuas domus Solis.* ubi ſolem colebant. Ezech. 26. וּמַצְּבוֹת עֻזֵּךְ *& turres fortitudinis tuæ corruent.* Sunt turres altæ, in quas homines confugiunt. ¶ Per metaphoram, ſtatua arboris, *ſtipes, truncus.* Eſa. 6. v. 14. *Sicut tilia & quercus, quibus in projectione* (dejectione adhuc) *ineſt* מַצֶּבֶת *ſtipes: ſemen ſanctitatis eſt* מַצַּבְתָּהּ *truncus ejus.* in arboribus manet truncus quan- E
do folia deijciuntur. Manet in illis humor ipſarum, etiamſi videantur aridæ: quia in Niſan iterum germinant. ſic erit ſemen.

מֻצָּב *propugnaculum, turris lignea* contra urbem conſtituta, in qua conſiſtunt milites urbem obſidentes, ut eam capiant. Eſa. 29. v. 3. *& compingam* (firmabo) *contra te* מֻצָּב, Targum כַּרְקוֹם *propugnaculum*: turrim.

הֻצַּב *regina*: vel nomẽ reginæ proprium, *Huzzab.* Nahum. 2. v. 7. וְהֻצַּב, Targum

וּמַלְכְּתָא *& regina abducta eſt, & ancilla ejus.*

Rabb. מַצָּב prædicamentum *Situs.*

Chald. Piel יַצִּיב *verum ſcivit, cognovit.* Dan. 4. v. 19. *volui* לְיַצָּבָא *verum cognoſcere de beſtia quarta.*

Nom. *conſtans, ſtabilis, firmus, certus*: quod vera ſint ſtabilia: abſolutè, *ſtabilitas, certitudo, veritas, verè.* מִן יַצִּיב *verè, revera, certè, profectò.* Dan. 2. v. 8. מִן יַצִּיב *vere novi ego.* ¶ Deinde, יַצִּיב *indigena, incola, civis*: cõvenit cum נְצַב *plantavit, inſevit.*

Arab. וַצְבָה *pactum, fœdus.* ☧ Alcor. עַ֫רָאב וָאצַב *malum grave.*

Propr. מַצָּב *nomen Vallis*, in qua erat ſtatua lignea aut lapidea.

יצג. Inde, Hiphil. הִצִּיג *ſtatuit, collocavit.* Geneſ. 30. v. 38. וַיַּצֵּג *& collocavit baculos, quos decorticaverat.* Targum וְנָעַץ *& infixit.* Jerem. 51. הִצִּיגַנִי *poſuit me ſicut vas inane.* Targum נַפְּצַנִי *diſſipavit me.* Senſum expreſſit. Gen. 43. וְהִצַּגְתִּיו, Targum וַאֲקִימִנֵּהּ *& ſtatuam eum coram te.* Geneſ. 33. אַצִּיגָה *ſtatuam, quaſo, de populo, qui eſt mecum.* Targum אַשְׁבֹּק *relinquam.* Hophal. הֻצַּג *collocatus fuit.* Exod. 10. verſ. 24. *& armentum veſtrum collocetur*: pignoris loco remaneat. Targum שְׁבֹקוּ *relinquite.* LXX. *ὑπολειπέσθω μεθ' ὑμῶν eat vobiſcum.*

יצה. Arab. וצי vaci, & אוציא auci *monuit, admonuit, docuit, præcepit, mandavit, commendavit, fidei commiſit, teſtatus fuit, teſtamentum fecit.* Pſalm. 91. יוצי *mandabit angelis ſuis de te.* Pſalm. 78. *Quanta* אוצי *mandavit patribus noſtris?* Deuter. 5. *Sicut* אוצאך *mandavit tibi Dominus.* Geneſ. 18. *Quod* יוצי *præcipiet filijs ſuis.* Hebr. 9. v. 6. *ubi eſt* וציה *teſtamentum, ibi neceſſe eſt, ut moriatur, qui* אוצי כהא *teſtatus eſt in eo.* 2. Cor. 2. v. 7. תוצונכנא *commendabitis nos.*

Nom. וציה vacia, & וצאיה *admonitio, mandatum, teſtamentum, tutela*: Plur. וצאיא: Dualiter, וציתין vacitin *mandata, teſtamenta.* וצאיא אלעשרה *decẽ præcepta*, Decalogus. כתב אלוצאה *ſcriptum commendationis.*

ואצי vaci, & מוצי muaci *admonitor, teſtator, tutor, curator.*

יצח. Arabicè וַצַח, cum puncto ſuper צ, *ſplenduit.* Hiphil. אוצח *illuſtravit.* 1. Cor. 4. v. 5. יוצח *illuſtrabit abdita tenebrarum.*

אַלְוַצַח *albus*: in Avicenna: item *morphæa ſpecies.*

יצל. Arabicè וַצַל vazal *hæſit, adhæſit, adjunctus fuit, acceſſit, advenit.* Pſalm. 69. *Quia* וַצַלְתּ *veni in profundum maris*: immerſus ſum. Actor. 43. v. 3. יַצַל *accedat ad vos.* Philip. 3. v. 12.

Non צַלְחַת *perveni ad perfectionem*. Piel וַצַּל *duxit, deduxit*. Alcor. וְאַנִי וַצַּלְתְּכֻם אַלִי עָאלַמִין *& ego deduxi vos in ſecula*. Hiphil. אַוְצַל auzal *junxit, adjunxit, conjunxit, ſuit, aſſuit, conſuit, ſarcivit, univit, compegit, copulavit, adhibuit, deduxit*. Act. 43. v. 5. אַוְצַל *deduc adoleſcentē hunc ad præfectum*. A

Nomen. וִצוּל vizul, & מַוְצַל mauzal *acceſſio*.

תַּוְצוּל tauzul *ferrumen*, quo conſolidantur metalla.

אַוְצַאל *junctura*, membra compacta.

יצע tria ſignificata habet. I. יצע. Inde Hiph. הִצִּיעַ *ſubſtravit, infernè extendit, ſuppoſuit*. Pſal. 139. וְאַצִּיעָה *& ſubſternam infernum, ecce tu*. Sepulcrum eſt ſtratū hominis mortui. Eſa. 58. *& ſaccum & cinerem* יַצִּיעַ *ſubſternet*: ponet ſuum ſtratum. Targum *& ſuper ſaccum & cinerem* בָּאֵת *pernoctas*. Hophal. הֻצַּע *ſubſtratus fuit*. Eſth. 4. *Saccus & cinis ſubſternetur multis*. Targ. הֲוַת מַקְּשִׁם *fuit poſitus*. B

Nom. יָצִיעַ, & יָצוּעַ, & מַצָּע *ſtratum, ſtragulum, lectus*, qui homini ſubſternitur: ubi veſtes ſubſternuntur homini. Pl. יְצוּעִים *ſtrata, ſtragula*. Plærunq; יצע inferius, & פרש ſuperius ſtragulum. Gen. 49. יְצוּעִי, Targ. לִשְׁוִוּי *ſuper ſtratum meū aſcendit*. ellipſis præpoſitionis עַל *ſuper*: & mutatio perſonæ. pro quo habetur, 1. Paral. 5. *& cum polluiſſet* יְצוּעֵי אָבִיו *ſtrata patris ſui*. Eſa. 28. v. 20. *Quia brevius eſt* הַמַּצָּע *ſtratum, quā ut quis ſe poſſit extendere*. 1. Reg. 6. *& ædificavit juxta parietem domus* יָצִיעַ *ſtratum in circuitu*. Targum וִיזָא *thalamum* parieti templi adhærentem: lateralem domunculam: deambulatorium factum inſtar cubiculi. 1. Reg. 6. v. 6. הַיָּצִיעַ, Targum מְחִיצְתָא *appendix* (ſtratum, thalamus) *inferior*. C D

Rabb. הַצָּעָה *propoſitio, narratio, præfatio, relatio*.

II. Arab. וצע, cum puncto ſuper צ, *poſuit, ordinavit, depoſuit, ſubjecit, humiliavit*. Pſalm. 21. וְצַעְתָּ *poſuiſti in capite ejus coronam*. Pſalm. 110. חתי אצע *donec ponam inimicos tuos ſcabellum pedum tuorum*. Matth. 12. v. 18. אצע רוחי עליה *ponam ſpiritum meum ſuper eo*. Marc. 10. v. 16. ווצע ידה עליהם *& poſuit manum ſuam ſuper illos*. Johan. 18. אצע *ponam animam meam*. Paſſiv. יֻצַּע *poſitus fuit*. E

Nom. וְאצע *ponens, ordinans*. מוֹצַע mauda *locus*. למוצע *loco, propter*. Plur. מוָאצַע mavadi *loca*.

מוֹצוּע *poſitus*. Mat. 3. v. 10. אלכאם מוצוע עלי אצול אלשגר *ſecuris eſt poſita ad radices arboris*.

וַצַּע *ſitus* & *ſubjectum, propoſitio*. וצע יד *impoſitio manuum*.

III. Pſalm. 75. יצען ישא *humiliabit, quem voluerit*. Luc. 18. יצע *humiliabit*: יתוצע *humiliabitur*. תּוֹצַע *ſubjectus fuit*. תואצעת *humiliatus ſum*. Pſ. 58. ואתואצעת *& humiliatus ſum nimis*. Lucæ 3. תתואצע *humiliabitur*. A

מתואצע mutavada *humilis*.

תואצע *humilitas, manſuetudo*. תואצע אלהמה, & תואצע אלקלב *humilitas cordis*, modeſtia.

מוֹצוּע *ſubjectum*: Plural. מוצועאת: Duale. מוצועאן *ſubjecta*.

יצף duo ſignificata habet. I. Chald. יְצַף, Syr. יְצַף *ſolicitus, anxius, veritus fuit, curavit, ſtuduit*. Eſa. 57. v. 11. *ob quem* דָּאַגְתְּ, Targum יְצַפְתְּא *ſolicitus fuiſti?* Syr. Matth. 10. v. 19. *Ne* תאצפון *ſitis ſoliciti*. Luc. 10. v. 35. יְצַף לֵה *cura ipſum*. B

Nom. יָצִיף *ſolicitus, ſtudioſus, curans*.

יַצְפָּא, Syr. יְצִיפוּת *ſolicitudo, cura, ſtudium, metus, moleſtia*.

Syr. יְצִיפָאִירת *ſolicitè, anxiè, curiosè*.

II. Arab. וַצַף vazaf *narravit*. וַצַפְנָא *narravimus*, וצפוא *narrata ſunt*. יוצף *narrabitur*. אָצִף *narrabo*. מוצוף *narratus*.

יצק duo ſignificata habet. I. יָצַק *fudit, effudit, diffudit, infudit, liquefecit*. 2. Reg. 3. v. 11. *Qui* יָצַק *fudit aquam ſuper manus Eliæ*. Targ. *Qui* שַׁמֵּשׁ *miniſtravit Eliæ*. 2. Reg. 4. וְיָצַקְתְּ, Targ. וְתָרִיק *& fundes ſuper caput ejus*. Gen. 28. וַיִּצֹק, Targum וְאָרִיק *& fudit oleum ſuper caput ejus*. Exod. 26. וְיָצַקְתָּ, Targum וְתַתִּיךְ *& fundes eis quinq; baſes*. 2. Reg. 4. v. 40. וַיִּצְקוּ *& fundebant viris ad edendum*. v. 41. צַק *funde populo, ut comedant*. ſc. pulmentum in patinas. Abſolutè, *fuſus, effuſus fuit*. 1. Reg. 22. וַיִּצֶק, Targum וְאִתְרִיק *& effuſus fuit ſanguis plagæ*. Hiph. הֵצִיק *idem*. Joſ. 7. v. 24. וַיַּצִּקֻם, Targum וְאַחְתִינוּן *& effuderunt ea coram Domino*: collocarunt, excuſſerunt. quia aurum pallio involutum erat, & argentum eidem ſubjectum. Aut ſimpliciter: *& ſtatuerunt ea coram Domino*, ut à toto populo conſpicerentur. pro וַיַּצִּיגֻם, literis גק permutatis. LXX. *καὶ ἔθηκαν αὐτὰ*. 2. Sam. 15. v. 24. וַיַּצִּקוּ, Targum וְאַקִּימוּ *& collocârunt arcam Dei*. pro וַיַּצִּגוּ, literis גק permutatis. Hophal. הוּצַק *fuſus, diffuſus fuit*. Pſalm. 45. הוּצַק *diffuſa eſt gratia in labiis tuis*. C D E

Nom. יְצוּקָה *fuſio*.

מוּצֶקֶת, & מוּצֶקֶת, & מוּצָקָה *infundibulum, infuſorium*: Plur. מוּצָקוֹת *infundibula*. Zach. 4. v. 2. *& ecce candelabrum totum aureum, & phiala ſuper capite ejus, & ſeptem lampades ejus ſuper eo, & ſeptem & ſeptem* מוּצָקוֹת *infuſoria pro lampadibus, quæ erant ſuper capite ejus*. Ex גֻּלָּה *phiala*, oleum defluebat in נֵרוֹת *lampades*, per מוּצָקוֹת *infundibula*. Rabbin. יְצִיקָה *fuſio medica*.

II. יָצֻק in libro Job, *durus, robuſtus, ſolidus, compactus*

Digitized by Google

pactus fuit: vel per antiphraſin, vel quod metalla fuſa & liqueſacta conſolidentur. Job. 38. v. 38. בצקת עפר למוצק *cum induratur pulvis in compactum*, medium centri terræ, quod eſt compactum, robuſtum & durabile. Job. 41. verſ. 15. יצוק *compacta eſt ſuper ipſo, non movebitur.* Targum יתיסר *fundabitur.* Ibidem verſ. 16. *Cor ejus* יצוק *durum ut lapis,* ויצוק *& durum ut molaris inferior.* Job. 11. v. 15. *& eris* מוצק *roboratus, nec timebis.* A

Arabicè. וצק vazac *confidit*: in malum.

יצר tria ſignificata habet. I. יָצַר, Chal. יְצַר *preſſus, anguſtus fuit* corpore vel animo, *anxius, triſtis fuit:* tranſitivè, *preſſit, compreſſit, anxit, anguſtavit, afflixit, cruciavit, vexavit:* Et in hac ſignificatione literæ איתן habent zere. Geneſ. 32. v. 7. וַיֵּצֶר לוֹ, Targum וְעָקַת לֵהּ *& anguſtia* ſeu *anxium erat ei valde.* Prov. 4. v. 12. *Non* יֵצַר, Targum תִּתְעָק *anguſtus erit greſſus tuus.* Jud. 10. וַתֵּצֶר *& anguſtia erat Iſraeli valde.* ſcil. מִלְחָמָה *bellum.* Eſa. 49. *Quia* תֵּצְרִי, Targum תִּדְחֲקִין *anguſta eris præ habitatore:* abſolutè. 1. Reg. 8. *ſi* יָצַר לוֹ *anxerit eum hoſtis ejus:* moleſtus ei fuerit. Job. 18. יֵצְרוּ, Targ. יִתְעִיקָן *anguſti erunt greſſus virium ejus.* Iob. 20. *Cum impleta fuerit ſufficientia ejus* יֵצֶר לוֹ *anguſtia erit ipſi.* B C

II. Per metalepſin, יָצַר premendo & comprimendo *finxit, formavit,* fecit ex materia, luto, argilla aut cera: aut materiæ cuicunq; formam novam & certam induxit, *innovavit.* Geneſ. 2. v. 8. *& poſuit ibi hominem, quem* יָצַר *formaverat.* Targum בְּרָא *creaverat.* Et in hac ſignificatione literæ איתן habent hirec. Gen. 2. v. 7. וַיִּיצֶר *& formavit Dominus Deus hominem, pulverem ex terra.* Targum וּבְרָא *& creavit.* Pſal. 74. v. 17. *Aeſtatem & hyemē tu* יְצַרְתָּם, Targum בְּרַתְנוּן *creaſti ea.* Eſa. 45. יוֹצֵר *formans terram.* Eſa. 44. *& malleis* יִצְּרֵהוּ *formabit illud.* dageſch pro vocali longa. Jerem. 1. *Priusquam* אֶצָּרְךָ *formarem te.* Eſa. 43. וְיוֹצֶרְךָ *& formator tuus, ô Iſrael.* Targum וְאַתְקְנָךְ *& qui paravit te.* Niphal. נוֹצַר: Hophal. הוּצַר & יֻצַּר *fictus, formatus fuit.* Eſa. 43. v. 10. *Ante me non* נוֹצַר *formatus eſt Deus, & poſt me non erit.* Pſalm. 139. *& ſuper libro tuo omnia ſcribentur, dies* (quibus) יֻצָּרוּ *formabuntur, & non unum in illis.* ſcil. membra, quorum formatio multorum eſt dierum: quia non ſimul apparent, nec ullum initio formationis embryonis. D E

Nom. יוֹצֵר *fictor, formator, figulus, artifex.* Jerem. 18. *Domum* הַיּוֹצֵר, Targum פַּחָרָא *figuli.* Pſalm. 2. *ſicut vas* יוֹצֵר *figuli diſſipabis eos.* Jerem. 19. *Sic frangam populum iſtum, & urbem iſtam, ſicut frangitur vas* הַיּוֹצֵר *figuli, quod non poteſt ſanari* (refici) *iterū.* Explicatio ſimilitudinis. Et Eſa. 30. *ſicut frangitur urceus* יוֹצְרִים *figulorum contuſus, non parcet: & non invenietur in contuſione ejus teſta, ad capiendum ignem ex foco, & ad hauriendum aquā ex lacuna.* 1. Paral. 4. v. 23. הַיּוֹצְרִים *figuli:* qui fingebant limum ad opus regis. Amos 7. *& ecce* יוֹצֵר *formator locuſtarum:* collectio, cōgregatio locuſtæ. ¶ Zach. 11. v. 13. *& projice illud ad* הַיּוֹצֵר *cuſtodem theſauri.* Ibidem. *Et projeci illud in domum Dei ad* הַיּוֹצֵר *theſaurarium.* Idem quod אוֹצָר *theſaurarius, theſauri cuſtos:* literis אי permutatis. Vatabl. *Ad theſaurarios illos, nempe ad ſacerdotes & ſeniores populi.* ſignificat fore, ut Judas referret 30. argenteos ad אוֹצָר *theſaurarios,* & inde emeretur ager יוֹצֵר *figuli.* Vulg. *ſtatuarium.*

Ex ſignificatione prima יֵצֶר *figmentum, opus* fictum aut formatum, *creatura, fictile, figlinum, olla.* Eſa. 29. v. 16. וְיֵצֶר *& figmentum dixit* לְיֹצְרוֹ *ad fictorem ſuum, non intellexit.* Pſ. 103. *Quia ipſe novit* יִצְרֵנוּ *figmentum noſtrum, memor quod pulvis ſumus.*

יְצֻרִים *lineamenta corporis, membra formata, effigies.* Job. 17. וִיצֻרַי *& effigies mea* (lineamenta mea) *ſicut umbra omnia ſunt:* membra in me formata præ multitudine doloris diſſipantur inſtar umbræ.

Rab. יְצִירָה *creatio.* יְצִירַת עוֹלָם *creatio mundi.* סֵפֶר יְצִירָה *Liber creationis.*

III. Metaphoricè, יָצַר *finxit mente, cogitavit, excogitavit, imaginatus, meditatus, commentatus fuit, deſideravit, concupivit.* Jerem. 18. *Ecce ego* יוֹצֵר *fingo contra vos malum,* וְחֹשֵׁב *& cogito contra vos cogitationem.* Targum בָּרֵי *creo.* Pſalm. 94. יֹצֵר *fingens laborem ſuper ſtatutum:* cogitans.

Nom. יֵצֶר. *figmentum, cogitatio, affectus, concupiſcentia, deſiderium.* Gen. 6. v. 5. *& omne* יֵצֶר, Targum יִצְרָא *figmentum cogitationum cordis ejus tātùm malum omni die.* pro quo habetur, Gen. 8. verſ. 21. *Quia* יֵצֶר *figmentum cordis hominis malum à pueritia ejus:* quicquid cor fingit, meditatur, cogitat, deſiderat. Deut. 31. *Quia novi* יִצְרוֹ *figmentum ejus, quod facit hodie.* LXX. πονηρίαν αὐτῶν *maliciam eorum.* 1. Paralip. 28. *& omne* יֵצֶר *figmentum cogitationum intelligit:* quicquid in cor hominis aſcendit. Eſa. 26. verſ. 3. יֵצֶר *figmentum innixū, cuſtodies* (in) *pace.* cujus cogitatio innixa fuerit ſuper te, illum, tu Deus, cuſtodies in pace: quia in te confidit, decet te illum ſeruare. Uſurpatur autē in utramq; partem. ¶ Inde Rabb. יֵצֶר הַטּוֹב, Chaldaicè יִצְרָא טָבָא *figmentum bonum,* affectus bonus.

& יִצְרָהָ֑ע, Chal. יִצְרָא בִּישָׁא *figmentum malum*, affectus malus, prava concupiſcentia. יֵצֶר חַטָּאת *figmentum peccati*, proclivitas ad peccandum. Ecclef. 9. *Invenietur in ea* אִישׁ *vir pauper*. Targum *in medio corporis* יִצְרָא טָבָא *affectus bonus*. Eccleſ. 3. זְבוּבֵי מָוֶת *muſca mortis*. Targum יִצְרָא בִישָׁא *& affectus malus, habitans juxta portas cordis, ſicut muſca.* Pſalm. 103. *Ipſe novit* יִצְרֵנוּ *figmentum noſtrum*. Targum יִצְרָא בִישָׁא דְמַחְטֵי יָתָנָא *figmentum malum, quod ad peccandum impellit nos.* Rabbini dicunt: שְׁלֹשָׁה כָּבְשׁוּ אֶת יִצְרָם יוֹסֵף בֹּעַז פַּלְטִי בֶּן לַיִשׁ *tres ſubegerunt concupiſcentiam ſuã, Joſeph, Boaz & Phelati filius Lais.* B
De Joſeph, Gen. 39. de Boaz, Ruth. 3. de Phalati, 1. Sam. 25. v. 44. Et 2. Sam. 3. v. 14. פַּלְטִי vel פַּלְטִיאֵל uxorem Michal reddidit Davidi, cui deſponſata erat.

יְצִירַת הַוָּלָד *formatio fœtus.* ¶ יְצִירָה *cogitatio.*

יצת duo ſignificata habet. I. יָצַת *accenſus, combuſtus fuit, exarſit.* Eſa. 9. verſ. 18. וַתִּצַּת *& exarſit, quaſi in condenſis ſylvæ*: accenſus fuit. ſc. ignis. Eſa. 33. verſ. 12. *Quaſi ſpina exciſa igni* יִצַּתּוּ, Targum יִתּוֹקְדוּן *comburentur.* dageſch C
ob pauſam. Jerem. 49. *& filiæ ejus igni* תִּצַּתְנָה, Targum יִתּוֹקְדוּן *comburentur.* Niph. נִצַּת *accenſus fuit.* 2. Regum 22. verſ. 13. & 17. *Magna eſt ira Domini, quæ ipſa* נִצְּתָה, Targ. דְלִיקַת *accenſa eſt in nobis*. Hiphil. הִצִּית *accendit, ſuccendit, inflammavit, combuſſit.* Joſ. 8. *& cum ceperitis urbem* תַּצִּיתוּ, Targum תַּדְלְקוּן *accendetis eam igni*: comburetis. Ezech. 20. *Ecce ego* מַצִּית, Targum מַדְלִיק *ſuccendo in ignem.*

II. Per metaphoram. Niphal. נִצַּת *exuſtus, deſolatus, exciſus, devaſtatus fuit.* Jerem. 2. v. 15. D
civitates ejus נִצְּתוּ *exuſtæ ſunt abſq; habitatore.* Targum צְדִיאָן *devaſtabuntur.* Jerem. 9. verſ. 10. נִצְּתוּ *exuſtæ ſunt abſq; viro tranſeunte.* Targ. צְדִיאוּ *devaſtata ſunt.* Ibidem verſ. 12. נִצְּתָה *exuſta eſt, quaſi deſertum abſq; tranſeunte.* Targum צְדִיאַת *devaſtata eſt.*

יקב יֶקֶב *torcular*: Plur. יְקָבִים *torcularia*: propriè *foſſa* ante prelum, quæ vinum ex prelo defluens excipit: ut cum נָקַב *fodit* conveniat. Eſa. 5. v. 2. *& etiam* יֶקֶב *torcular excidit in ea.* Num. 18. v. 27. *& ſicut plenitudo ex* הַיָּקֶב, Targum מַעֲצַרְתָּא *torculari.* Zach. 14. v. 10. *uſq; ad* יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ, Targum שִׁיחֵי מַלְכָּא *torcularia regis.* Jud. 7. v. 25. *& Zeeb occiderunt* בְיֶקֶב *in torculari Zeeb.* Targum בְּמִישַׁר *in planicie.* Lxx. ἐν ἰακὲς: lege ἰακὸβ. E

קֵבָה *ventriculus.* Deut. 18. v. 3. *Maxillas* וְהַקֵּבָה, Targum קַבְתָּא *& ventrem*: ventriculum.

יקד יָקַד, Chal. יְקַד, Syr. יְקַד, Arab. וַקַד vacad *accenſus, ſuccenſus, incenſus, combuſtus fuit, arſit.* Eſa. 10. *& pro gloria ejus* יֵקַד יְקֹד *incendetur incendium,* כִּיקוֹד אֵשׁ *ſicut incendium ignis.* Deut. 32. וַתִּיקַד *& arſit uſq; ad infernum inferiorem.* Syr. Matth. 13. דְנֶאקְדוּן *ut comburantur.* 1. Corinth. 3. v. 15. *cujus opus* נֵאקַד *exuretur.* Paſſ. Arab. אִתְּקַד, & אתוקד atvacad, & אותקד autacad, & אסתוקד *accenſus eſt, incenſus fuit, arſit, conflagravit.* Pſalm. 7. *Quæ* יתוקדון *ardebunt.* Pſalm. 89. ויתקד *& exardeſcet, ſicut ignis, ira tua.* Matth. 5. *Nec* תוקד *accendetur lucerna.* Hiphil. הוקיד, Chald. אוקד, Syr. אוקד, Arabicè אוקד aucad *accendit, incendit, uſſit, exuſſit, combuſſit.* Chald. Levit. 4. שָׂרַף, Targum יוקד *combuſſit igni.* Syr. Luc. 3. v. 19. נוקד *comburet igni.* Luc. 22. v. 55. אוחדו *accenderunt ignem.* ח loco ק. Arab. Mat. 5. v. 15. ולא יוקד סראג *& non accendet ignem.* Hophal. הוקד *ſuccenſus fuit.*

Nom. יְקוֹד & יְקוּד, Chald. יְקִידָא & יְקִידוּת, Arab. וקד vacd, & תוקד taucad *uſtio, aduſtio, incendium, ardor.* Eſa. 30. *ut demant igne* מִיקוֹד, Targ. מִמַּבְעוּר *ex incendio*: Plur. יְקִידִין, Arab. וַקוּד *incendia, rogi, pyræ.*

מוֹקֵד: Fœm. מוֹקְדָה *focus*, locus ubi ignis ſemper ardet. Pſalm. 102. *Oſſa mea* כְּמוֹקֵד *tanquam focus, aduſta ſunt.* Targ. הֵיךְ חֲצְבָא *tanquam lebes.* Eſa. 33. v. 14. *Quis habitabit nobis* (ad) מוֹקְדֵי עוֹלָם *focos æternitatis?* perpetuò ignem foventes. Lxx. τὸν τόπον τὸν αἰώνιον *locum æternum.* legerunt מקום *locus*, ob literarum דם ſimilitudinem.

Syr. יֻקְדָן *combuſtio, conflagratio.*

Arab. וַקִידָה vacida *ellychnium* in lampade, ad incedendum: Plur. וַקִּד vacid *ellychnia.* מתוקד *ignitus.*

יְקֵדֵי שְׁלָמָא holocauſta. Syr. וקוד אבאמלה *holocauſta.* idem.

יקה. Inde יְקָהָה: Conſtruct. יִקְּהַת, cum dages Euphoniæ, *auditio, obedientia, acceptio* doctrinæ & mandatorum: deinde ipſum *mandatum* quod accipitur, cuiq; obeditur. Gen. 49. *Et ipſi* יִקְּהַת עַמִּים *obedientia populorum.* Targum וְלֵהּ יִשְׁתַּמְעוּן עַמְמַיָּא *& ipſi obedient populi.* Lxx. προσδοκία *expectatio gentium.* acceperunt pro תִּקְוָה *expectatio*, à קָוָה *expectavit.* Prov. 30. *& contemnet* לִיקְּהַת *doctrinã matris.* pro לְיִקְּהַת, chirec trajecto. Lxx. γῆρας *ſenectutem.*

Arab. וקי vaci *admonuit, defendit.*

ואקי vaci, & מוקיא *admonens, defendens.*

וקאיה, & תוקי *admonitio, defenſio.*

יתוקי *admonendum eſt*: in Avicen. Luc. 21. ויטוקונכם *& conducent vos in teſtimonium.*

Deinde Arabicè וקיה vacia *uncia*: אואקי avaci *unciæ*: Dual. וקיאתי vaciate *duæ unciæ.*

יקט. Arab. יקט, cum puncto ſuper ט, *vigilavit.* A Matth. 24. פתיקטוא *& vigiletis.* Hiphil. איקט & אוקט *excitavit.* Marc. 4. v. 38. ואיקטוה *& excitârunt eum.* Johan. 11. *vado* לאוקטה *ut excitem eum à ſomno.* Paſſ. אסתיקט *expergefactus fuit, evigilavit.* Gen. 9. ואסתיקט *& evigilavit Noë.* Pſalm. 108. אסתיקט *expergiſcam & confitebor tibi.* Pſ. 78. ואסתיקט אלרב כאלנאים *& evigilavit Dominus tanquam dormiens:* Expergefactus eſt. Luc. 11. *& ipſe* יסתיקט *expergiſcetur.*

Nom. יקטאן *vigilans.* ✠ אלנום ואליקטה *ſomnus & vigilia:* in Avicen. ✠ מתיקט *pervigil.* B

Propr. Hebr. יָקְטָן *Joctan*, nomen filij Eber. Gen. 10. v. 25.

יקם. Chal. יְקַם, idem quod קום, *ſurrexit.* Hiphil. אוקם *erexit, conſtituit.* מוקמא *conſtituere.* למוקם *ad conſtituendum.*

יקן. Arab. יקן, & חיקן, & איקן, & אוקן *cognovit, intellexit, certus fuit.* Matth. 17. v. 14. חינייד חיקן אלתלאמיד *tunc intellexerunt diſcipuli.* Joh. 6. v. 69. ואיקנא אנך אנת אלמסיח אבן אללה C אלחי *& cognovimus quod tu es Meſſias filius Dei vivi.* Luc. 19. חיקנוא *cognoverunt.* Pſalm. 139. ונפסי מוקנה בהא *& anima mea cognoſcit nimis.*

Nom. אליקין *cognoſcens.* ✠ מוקן *cognoſcens, certus:* Alcor.

יָקִין *ſeculum futurum.*

יקע tria ſignificata habet. I. יָקַע *diſtentus, loco motus* ſeu *luxatus fuit*, ex loco ſuo receſſit, abſceſſit, disjunctus, divulſus, dislocatus fuit; de membris. Gen. 32. v. 24. וַתֵּקַע, Targum וְזָע *& mota eſt coxa lateris ejus:* ex loco ſuo receſſit. LXX. ἐνάρκησε *emarcuit.* Hiphil. D הוֹקִיעַ *diſtendit, divulſit:* metaleptice, *ſuſpendit, cruci affixit*, quod ſuſpenſorum membra diſtendantur & divellantur. Numer. 25. *Accipe omnes principes populi* וְהוֹקַע אוֹתָם *& ſuſpende eos Domino coram Sole.* Targum וּדוּן וּקְטוֹל דְּחַיָּב קְטוֹל *& judica, & occide reum mortis, coram Domino adverſus ſolem.* convoca principes, atq; illis præſentibus ſuſpende eos, qui ex populo deliquerunt. Sequitur enim, *occidite quiſq;* &c. LXX. παραδειγμάτισον αὐτοὺς *traduc eos:* dehoneſta: ut & in Novo Teſtamento. E 2. Sam. 21. v. 6. וְהוֹקַעֲנוּם *& ſuſpendemus eos ipſi Jehovæ in Gibea Saul.* Targum וְנִצְלְבִנּוּן *& crucifigemus eos.* LXX. καὶ ἐξηλιάσωμεν *& exuremus.* acceperunt pro וְהוֹקַדְנוּם, à יָקַד, *arſit.* Ibid. v. 14. *Ac collegerunt oſſa* מוּקָעִים, Targ. צְלִיבַיָּא *crucifixorum.*

Arab. אוקע *claudicavit.*

וקע vuca *claudicatio.*

II. Per metaphoram, יָקַע, idē quod נָקַע, *abalienatum fuit, abhorruit, tæduit, faſtidivit:* cum ad A animum transfertur: ſicut Græcis ἀφίσταμαι *abſcedo, & abalienor.* Jerem. 6. v. 8. *Ne fortè* תֵּקַע *abalienetur anima mea à te.* Targum יִרְחַק *abhorreat.* LXX. ἀποστῇ, Hieron. *recedat.* Ezech. 23. v. 18: וַתֵּקַע *& abalienata eſt anima mea ab ea,* אֲשֶׁר יָקְעָה *quod abhorruit:* faſtidivit.

III. Arab. וקע vaca *cecidit, abſcidit, incidit, accidit, ruit* quocunq; modo, *irruit, ingruit, obvenit, evenit.* Pſal. 69. יקע עלי *cecidit ſuper me.* Pſal. 55. וקעת *ceciderunt ſuper me.* Pſalm. 62. *maceries* ואקעה *cadentis* ruinoſa. Pſalm. 105. *Quia timor eorum* וקע *cecidit ſuper eos.* Gen. 12. [illegible] ווקעת B *& incidit in terra famis.* Luc. 6. יקעאן *cadent ambo in foveam.* Actor. 27. v. 17. *Ne* נקע *incideremus in locum aſperum.* Hiphil. אוקע aucaa *immiſit.* Johan. 13. אוקע *immiſit Satan in cor Judæ.* Geneſ. 15. וְאוּקַעְהֻם *& irruit in eos.* Alcor. אן יוקע בינכם אלעדוה *ut immittat inter vos inimicitiam.* Paſſ. אתוקע *expectavit.* Rom. 8. נתוקע *& expectabimus adoptionem filiorum.* Joh. 5. v. 3. יתוקעון תחריך אלמא *expectabant commotionem aquæ.*

C Nom. יקע ica, & וקעה *incidentia, ruina, caſus, eventus:* Plur. וקעאת vacaat *incidentia.*

וקוע & מואקע *accidentia, eventus.* ✠ מוקוע *cadens.* ✠ אוקע *obtingentia, perventio.*

אלואקע alvaci *vultur cadens* in globo cœleſt. מואקע אלנגום *locus occaſus ſtellarum.*

יקף tria ſignificata habet. I. יקף. Inde Hiphil. הִקִּיף, Chald. & Syriacè אַקֵּף *circuivit, circumdedit, ambijt, annexuit, ſubnexuit, conjūxit.* Job. 19. v. 6. *& rete ſuum ſuper me* הִקִּיף, Targum D אַחְזוֹר *circumdedit.* Pſalm. 48. v. 12. *Circuite Zion* וְהַקִּיפוּהָ, Targum וְחוּרוּ יָתַהּ *& circumdate eam.* Joſ. 6. הַקֵּיף *circumeundo urbem ſemel.* Levit. 19. v. 27. *Non* תַקִּפוּ, Targ. תַקְּפוּן *circumdetis angulum capitis veſtri.* LXX. οὐ ποιήσετε σισόην ἐκ τῆς κόμης *neq; facietis rotunditatem ex coma.* Hieron. *Neq; in rotundum attondebitis comam.* Hebræi exponunt de æquatione capillorum ad tempora poſt aurem & frontem, quæ novacula fit aut forfice, ut caput ſphæræ figuram habeat. ✠ Hinc Chald. אַקָּפוּת *tonſio* capitis per circuitum. Abſolutè, *circuivit, revolutus fuit.* Job. 1. *& factum* E *eſt cum* הִקִּיפוּ *circuiviſſent dies convivij:* revoluti eſſent. Targum שְׁלִמוּ *impleti eſſent.* Cum impletus eſſet circulus dierum ſeptimanæ. Septem enim filios habebat. Pſalm. 17. *Inimici mei in anima* יַקִּיפוּ *circuibunt contra me.*

Nom. Chald. מַקַּף *ambitus, circulus, connexio, copula:* Grāmaticis *Hyphen.* ✠ הַקָּפָה *idem.* ✠ מַקְּפָא *circumferentia.* ✠ מַקְפָּנָא *antemurale.*

אקופין *fila textentia* rupta & ſuſpenſa. ※ אקפי הארץ *zona terræ.*

II. Syriacè יקף *adhæſit, adjunctus, conjunctus fuit.* Matth. 19. ונקף *& adhærebit uxori ſuæ*: adjunctus erit. Marci 16. *Signa hæc* נקפן *adhærebūt*: ſequentur. Hiphil. אקף *incepit*: exorſus eſt ſequentia, & præcedētibus annexuit. Actor. 1. דאקף *qui incepit à baptiſmate Johannis.*

III. Arab. וקף vacaf, & אתוקף atvacaf *ſtetit, aſtitit, inſtitit, conſtitit, ſubſtitit, ſtetit erectus in pede, manſit, permanſit.* Pſalm. 36. וקף *ſtetit in omni via non bona.* Luc. 6. v. 17. ווקף עלי מוצע מרג *& ſtetit ſuper loco campeſtri.* Pſalm. 109. ליקף *ut ſtet à dextris ejus.* Geogr. אמא בעד אני וקפת *poſtquam ego ſteti ſuper libro.* ※ יקף *poſitus fuit.* Hiphil. אוקף aucaf *ſtatuit, erexit, arrexit, detinuit, arreſtavit.* Matth. 25. ויוקף *& ſtatuet oves à dextris.*

Nom. ואקף vacif, & מואקף *ſtans, inſiſtens, miniſter, aſſecla.*

וקוף *conſiſtentia.* סן אלוקוף *ætas conſiſtentiæ*: in Avicen.

וקף vacf, & מוקוף mucuf *comma, punctum in ſcripto, pauſa*: Item *carcer*, dura manſio.

מואקף אלקצא *tribunalia.* ※ וקפה vacfa *erectio.*

יקץ. יָקַץ, Arab. יקץ iacad, cum puncto ſuper ץ, idem quod קוץ *evigilavit, excitatus fuit.* Geneſ. 28. וַיִּקַץ, Targum ואתער *& excitatus eſt Jacob.* Jud. 16. v. 14. וַיִּקַץ, Targum ואתער *& evigilavit ex ſomno ſuo.* Hab. 2. v. 7. וְיִקְצוּ *& evigilabunt commoventes te.* Arab. tranſitivè. Luc. 8. ויקצוה *& excitabunt eum.*

Rabb. יְקִיצָה *vigilia.*

יקר. יָקַר, Chald. יְקַר, Syr. יקר *gravis fuit* pondere, autoritate vel precio, *ponderoſus, autoritate præditus, honorabilis, precioſus, charus & rarus fuit.* Eſa. 43. v. 4. יָקַרְתָּ *gravis fuiſti in oculis meis*: honorabilis factus es. 1. Sam. 18. v. 30. וַיִּיקַר *& precioſum erat nomen ejus valde.* Targum וסגי *& magnum fuit.* Pſalm. 139. v. 17. *& mihi quàm* יָקְרוּ *precioſæ ſunt cogitationes tuæ, ô Deus*: ut non poſſim eas aſſequi. Zachar. 11. *Magnificum illud* הַיְקָר *precium, quo* יָקַרְתִּי *appreciatus ſum ab eis.* Syr. Luc. 9. v. 32. ויַקרו *& gravati erant ſomno.* Luc. 21. *Ne* נאקרון *graventur corda veſtra.* 2. Corinth. 12. v. 16. יקרת *gravis fui vobis*: oneravi vos. Piel. Chaldaicè & Syriacè יַקַּר *gravavit, honoravit.* Exod. 8. v. 15. וְהַכְבֵּד, Targum וְיַקַּר *& aggravavit cor ſuum.* Ibidem. v. 28. וַיַּכְבֵּד, Targum וְיַקַּר *& aggravavit Pharao cor ſuum.* Numer. 22. כַּבֵּד אֲכַבֶּדְךָ, Targum יַקָּר אֲיַקְּרִנָּךְ *honorando honorabo te.* Syriacè Luc. 8. v. 20. יַקַּר *honora patrem tuum.* Matth. 6. *unum* נְיַקַּר *honorabit.* ※ Syriacè מְיַקַּר *honora-*

A *bilis.* Hiphil. הוֹקִיר, Chaldaicè אוֹקַר, Syriacè אוקר *aggravavit, oneravit, honoravit, precioſum, rarum fecit.* Eſa. 13. v. 12. אוֹקִיר *precioſum faciam hominem præ auro.* Proverb. 25. הֹקַר *precioſum fac pedem tuum à domo ſocij tui*: rarum fac: quia omnia rara ſunt precioſa. Targum כְּלָה *prohibe.* Lxx. *σπάνιον εἴσαγε rarum introduc.* Syr. Actor. 28. *& auditum ſuum* אוקרו *aggravarunt.* Hithpael. Chaldaicè אִתְיַקַּר, Syr. אתיַקַּר *honoratus fuit.* Exod. 14. וְאִכָּבְדָה, Targum וְאִתְיַקַּר *& honorabor in Pharaone.* Syr. Joh. 4. *Propheta in patria non* מִתְיַקַּר *honoratur.*

B Nom. יָקָר & יַקִּיר, Chald. יַקִּיר *gravis, ponderoſus, honorabilis, clarus, precioſus, charus, rarus*: Plural. יְקָרִים, Chald. יַקִּירִין & יְקָרִין *precioſi.* Foemin. יְקָרָה & יַקִּירָה *precioſa*: Plur. יְקָרוֹת, Chaldaicè יַקִּירָן *precioſa.* 1. Sam. 3. v. 1. *Et verbum Domini erat* יָקָר *precioſum in diebus illis*: rarum. Targum כסי *occultum*: rarū. Job. 28. v. 10. *& omne* יְקָר *precioſum vidit oculus ejus*: rarum. Jerem. 15. v. 19. *Si eduxeris* יָקָר *precioſum ex vili.* Targum אם תתיב רשיעיא למהוי

C צַדִּיקַיָּא *Si converteris impios, ut fiant juſti.* Job. 31. *Si vidi ſolem cum ſplendeſceret, & lunam* יָקָר *precioſum (&) abeuntem.* Targum ויוזן *ſplendentem*: claram, ſplendidam. In medio menſis luna eſt plena & ſplendida, poſtea abit ſeu decreſcit: מַגִּיהַ וְהוֹלֵךְ. Jerem. 31. v. 20. *An filius* יַקִּיר *precioſus mihi Ephraim.* Targ. חֲבִיב *dilectus.* Lxx. *ἀγαπητὸς.*

Nom. יְקָר, Chaldaicè אִיקַר, Syriacè אִיקַר Arab. וקאר vacar *precium, honor, honorarium, raritas, gloria, precioſum*: Plur. Foem. יְקָרוֹת

D *precia, honores, ſplendores.* Eſth. 1. *ut omnes mulieres exhibeant* יְקָר *honorē maritis ſuis.* ¶ In regimine, & cum affixis adjectivum יְקַר *precioſus*, & ſubſtantium יְקַר formâ conveniunt, & ſolo ſenſu diſcernuntur. Adject. Proverb. 17. v. 27. וְיָקַר רוּחַ *& precioſus ſpiritu, vir intelligentiæ*: rarus ſpiritu, ira. Lxx. *μακρόθυμος raro iraſcens.* Subſt. Pſal. 37. v. 8. *& inimici Domini* כִּיקַר כָּרִים *ſicut precioſum arietum*: optimum in arietibus eſt adeps, qui in altari crematur & evaneſcit. Lxx. *ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς, καὶ ὑψωθῆναι mox ut honorificati fuerint & exaltati.*

E acceperunt pro יָקָר *precioſus*, & רוּם *exaltatus fuit*, & כ ſervile Bachlam. Zachar. 14. v. 6. *In die illo non erit lux*, יְקָרוֹת *ſplendores & opacitas*: non erit lux iſtius diei ſplendida neq; obſcura, ſed media: ſicut ſequitur, verſ. 7. *neq; dies, neq; nox.* dicitur a. & luna יָקָר *ſplendida*, בהיר. Targum אלהן עדי וגליד *ſed prada & gelu.* Lxx. *ἀλλ᾽ ἢ ψύχος καὶ πάγος.* Hieron. *ſed frigus & gelu.* Legerunt יְקָרוֹת, ob ſimilitudinem literarum

ים, quæ ſola magnitudine differunt: & A
קרות *frigora*, à קרר *frigus*. Pſalm. 45. *Filiæ regum* ביקרותיך *in honoribus tuis*: ſplendoribus, ornatibus. pro ביקרותיך, chirec trajicitur, & dages ק ad ornatum.

Chaldaicè איקרין *dona, munera*, quæ honoris gratia dantur, verehrung.

Syr. מיקרא & מיקרו *res honorabilis, pretioſa*. ℞ יקיראית *graviter, lentè*.

יקרן & איקרן *impedimenta militaria in bello*, quæ oneri ſunt, inſtrumenta & ſarcinæ.

Arabicè וקר vacr *onus, ſarcina, plumbum*: B
Plur. אוקאר aucar *onera, ſarcinæ*. ℞ תוקירה *honor*.

יקש. יקש *laqueum* aut *rete tetendit*; laqueo vel retibus cepit aves aut feras; *laqueavit, laqueo conſtrinxit, irretivit, venatus, aucupatus, inſidiatus fuit*. Jeremiæ 50. verſ. 24. יקשתי לך, Targum אתצירית *inſidiatus fui tibi*: laqueum tetendi. Pſalm. 141. *Cuſtodi me à laqueo* (quem) יקשו לי *tetenderunt mihi*. Niphal. נוקש *illaqueatus, irretitus, laqueo captus,* C
comprehenſus, obligatus fuit. Deut. 7. תוקש *capieris in eo*. Targum תתקל *offendes*. Pſalm. 9. *In opere manuum ſuarum* נוקש *captus eſt impius*. Pual. יוקש & יוקש *idem*. Eccl. 9. *& ſicut aves comprehenſæ laqueo, ſic ſunt* יוקשים *capti filij hominum ad tempus malum*.

Nom. יוקש, & יקוש, & יקוש *illaqueator, venator, auceps*, qui capit feras aut aves: Plur. יוקשים & יקושים *venatores, aucupes*. Pſalm. 124. *Anima noſtra inſtar avis erepta eſt ex laqueo* יוקשים *aucupum*. Pſalm. 91. D
Quia ipſe eripiet te ex laqueo יקוש *venatoris*. Hoſſ. 9. *Laqueus* יקוש *venatoris ſuper omnibus viis ejus*.

מוקש *laqueus, rete*, res quæcunque, qua aves aut feræ capiuntur, *tendicula, offendiculum*: Plural. מוקשים: Fœmin. מוקשות *laquei, retia, tendiculæ*. Exod. 10. *Quouſq; erit iſte nobis* למוקש *in laqueum?* Targum לתקלא *in offendiculum*. Amos 3. verſ. 5. *An cadet avis ſuper laqueum terræ*, ומוקש *& tendicula non* E
eſt ei? Targum וצייד *& auceps*. Proverb. 29. v. 6. *in iniquitate viri mali* מוקש *laqueus*. Targum מתציד *captus eſt*. Pſalm. 18. *Prævenerunt me* מוקשי מות *laquei mortis*. Targ. דמזינין כמאני קטול *accincti vaſis mortis*.

Arab. מיקאש *forpices*.

יקת. וקת duo ſignificata habet. I. Arabicè וקת vact *ſpacium* temporis aut loci, *tempus, hora, momentum*: Plur. אוקאת aucat, & אלוקאת *tempora, horæ*. Matth. 26. וקתי *tempus meum adeſt*.

Verbum וקת vacat *tempus conſtituit*. Galat. 4. אלי אלוקת אלדי וקתה אבוה *ad tempus quod conſtituit ei pater ejus*. ℞ מוקת *tempus eſt*: in Avicen.

איוקת ay vacat *quando?* מנדדלך אלוקת *exinde, continuò*. פי כל וקת *in omni tempore*.

II. Arabicè יאקותה jacuta *gemma, margarita, hyacinthus, topazium*: Plural. יאקות jacut *gemmæ, margaritæ*: יאקות חמר *gemma rubra*, rubinus: in Geographia. ℞ יקות *hyacinthus*.

ירא. ירא *timuit, reveritus eſt*. Geneſ. 26. *Quia* ירא, Targum דחל *timebat dicere*. Job. 32. ואירא, Targum ודחלת *& timebam*. Num. 12. v. 8. *& quare non* יראתם, Targum דחלתון *timuiſtis loqui contra ſervum meum Joſeph?* 2. Samuel. 10. v. ultimo ויראו *& timuerunt Syria opitulari Ammonitis*. Pro quo habetur, 1. Paral. 20. ולא אבה *& non voluit*. Job. 6. v. 21. תראו *videbitis conſternationem*. ותיראו *& timuiſtis*. Targum ואתבהלתון *& turbati fuiſtis*. Geneſ. 43. v. 18. וייראו, Targum ודחלו *& timebãt viri*. Lxx. ἰδόντες *videntes autem*. acceperunt pro ויראו, à ראה *vidit*. ſic, Eccl. 12. v. 7. *Etiam ab alto* יראו *timebunt*. Lxx. ὄψονται *videbunt*. Pſalm. 49. *Ne* תירא *timeas, ſi diteſcat quis*: cures. ¶ Variè conſtruitur, 1. abſolutè, *curavit*. 2. cum ל & infinitivo. 3. cum את & accuſativo, *veneratus eſt, coluit*. Exod. 1. v. 21. *Quia* יראו, Targum דחלא *timebant obſtetrices* את האלהים *Deum*. Jonæ 1. *Deum cœli ego* ירא *timeo*. Lxx. σέβομαι *colo*. 4. cum מ & ablativo. Pſalm. 91. *Non* תירא מפחד *timebis à timore noctis*, מחץ *à ſagitta volante interdiu*. Niphal. נורא *terribilis fuit*. Pſalm. 130. *Quia apud te eſt propitiatio, ut* תורא *timearis*: colaris. Targum תתחמי *videaris*. accepit pro תראה, à ראה *vidit*. Lxx. ἕνεκα τοῦ ὀνόματός σου *propter nomen tuum*: lege ἕνεκα τοῦ νόμου σου: ſicut Latinus reddidit: *propter Legem tuam* acceperũt enim pro תורה *Lex*. Deut. 1. *Et perambulavimus totum deſertum magnum* והנורא, Targum ודחילא *& terribile*: ob magnitudinem. Lxx. ἐπιφανῆ *illuſtre*. acceperunt pro נראה, à ראה *vidit*. Piel ירא *terruit, abſterruit*. 2. Samuel. 14. v. 14. *Quia* יראני, Targum דחלנני *terruit me populus*. Lxx. ὄψεταί με *videbit me*. acceperunt pro יראני, à ראה *vidit*. Latin. *præſente populo*. 2. Paral. 32. ליראם *ad terrendum eos, & ad turbandum eos*.

Nomen. ירא *timens, timidus, pavidus, pius, religioſus*: Pluraliter יראים *timentes, timidi, religioſi*. Job. 1. וירא אלהים *& timens Dei*. Lxx. καὶ θεοσεβής *& Deum colens*. Jud. 7. *Quis* ירא *timidus & pavidus?*

נורא *terribilis*: Pl. Fœm. נוראות *terribiles, terribilia,*

Digitized by Google

ribilia, quæ quantitate aut qualitate ex- A
cellunt. Deut. 10. *Qui fecit tecum magna, &* הַנּוֹרָאוֹת *terribilia iſta.* Targ. חֲסִינָתָא *fortia.*

יִרְאָה *timor, reverentia, veneratio, cultus Dei, pietas in Deum, religio.* In cultu enim Dei præcipuum eſt ut timeatur. Horat. 1. Carm. Ode 35. vocat, *Metum deorum*, Græci *θεοσέβειαν* & *εὐλάβειαν*. Vulgò dicunt, *timoratos in religione Dei.* Pſalm. 2. *Servite Domino* בְּיִרְאָה *in timore.* Geneſ. 20. *Non eſt* יִרְאַת אֱלֹהִים, Targum דַּחֲלְתָא דַיְיָ *timor Domini in loco iſto.* Lxx. *θεοσέβεια cultus Dei.* Proverb. 1. יִרְאַת יְהוָה *timor Dei, initi-* B
um ſapientiæ. Ezech. 1. וְיִרְאָה לָהֶם *& timor illis.* Lxx. *καὶ εἶδον αὐτὰ & vidi illa.* q. רָאָה *vidit.*

מוֹרָא *timor, terror, res terribilis* ſeu *metuenda*: Plur. מוֹרָאִים *terrores.* Deuter. 26. v. 8. וּבְמוֹרָא *& in timore magno, & in ſignis.* Lxx. *ἐν ὁράμασι in viſionibus magnis.* Pſalm. 76. *Afferte munus* לַמּוֹרָא *terrori*: Deo. ſicut, Eſa. 8. verſ. 12. *&* מוֹרָאוֹ *timorem ejus ne timeatis.* v. 13. *Dominum Zebaoth, ipſum ſanctificabitis, & ipſe* מוֹרַאֲכֶם *timor veſter.* Pſalm. 9. C
Pone eis מוֹרָה, Targum דַחַלְתָּא *timorem Domini.* pro מוֹרָא, literis ה״א permutatis. Lxx. *νομοθέτην legiſlatorem.* acceperunt pro מוֹרֶה *doctor*: à יָרָה *docuit.* Sed punctum cametz ante literam ה ſatis oſtendit ה pro א poni; nec mora pro doctrina reperitur. Deut. 34. v. ultim. *& ad omnem* הַמּוֹרָא *terrorem iſtum magnum.* Targum חֶזְוָנָא *viſionem*: q. רָאָה. Deut. 4. v. 34. וּבְמוֹרָאִים *& in terroribus.* Targum וּבְחֶזְוָנִין, Lxx. *καὶ ἐν ὁράμασιν* D
& in viſionibus. acceperunt pro מַרְאָה *viſio*, à רָאָה.

Arab. ורואיה *poſteriora ejus.* אלי וראיהם *retrò ipſos.*

ירב duo ſignificata habet. I. Chald. & Syriacè יְרַב, idem quod רָבָה, *magnus, præſtans, potior fuit, excelluit.* Syr. Hebr. 1. v. 4. *& ipſe* ירב *præſtitit angelis.* Hiphil. אוֹרֵב *magnificavit.* Luc. 2. וַאוֹרֵב *& augebo ea*: majora efficiam. Luc. 1. מוֹרְבָא *magnificat anima mea Dominum.* E

Propr. יָרֵב *Jareb*, nomen *regis*, aut *urbis* in Aſſyria, ubi rex ſedem habuit. Hoſ. 5. *Et miſit ad regem* יָרֵב, Lxx. *ἰαρείβ Jareb.* Targ. דְּיֵיתֵי לְאִתְפְּרָעָא לְהוֹן *qui veniet ad vindicandum illos.* ſc. in libertatem. Accepit appellativè, à רוּב *litigavit.* ſic & Hieron. *ultorem.*

II. Arab. מורב *tranſverſalis.* חוריב taurib *tranſverſio.* עלי אלתראב *per tranſverſum*: in Avicenna.

ירד quatuor ſignificata habet. I. יָרַד *deſcendit, decurrit, decidit, defluxit, detruſus, depreſſus, dejectus, ſubditus, humiliatus fuit, corruit.* dicitur de inferiori conditione. 1. Sam. 12. *Non* יָרַד, Targ. נְחַת *deſcendit in domum ſuam.* Exod. 3. וָאֵרֵד *& deſcendi.* Targ. וְאִתְגְּלֵיתִי *& apparui*: revelatus fui: de Deo. Deut. 20. verſ. 20. עַד רִדְתָּהּ *donec deſcendat ipſa*: corruat. Targum עַד דְּתִכְבְּשַׁהּ *donec ſubigas eam.* ſc. urbem. Lxx. *Donec παραδοθῇ tradatur.* Deuter. 28. v. 52. *Donec deſcendant muri.* Targum עַד דְּיִכְבּוֹשׁ *donec ſubigat.* Lxx. *καθαιρεθῶσι deſtruantur.* Jud. 19. v. 11. *& dies* רַד *deſcendit valde.* pro יָרַד. Targ. מְאַךְ *digreſſus eſt.* Hagæi 2. v. 22. וְיָרְדוּ B
& deſcendent equi, & equites eorum, quilibet in gladio fratris ſui. Targ. וְיִתְקַטְלוּן *& occidentur.* Pſal. 119. *Oculus meus* יָרְדָה *deſcendit lacrymas*: defluit, demittit. Targ. *Oculi mei* זָלְגִין *diſtillant.* Videntur oculi ipſi in maximo fletu liqueſcere & defluere. Thr. 1. v. 16. *Oculus meus* יֹרְדָה *deſcendit aquas*: demittit. Targum וְתַרְתֵּין עֵינַי זָלְגִין דִּמְעָתָא *& duo oculi mei diſtillant lacrymas.* Jerem. 9. v. 18. וְתֵרַדְנָה, Targ. וְיִשַּׁגְרוּן *& demittent oculi noſtri lacrymam.* 2. Reg. 3. וַיֵּרְדוּ *& deſcendebant.* ſc. ex curribus ſuis, ho- C
noris cauſa. Gen. 46. v. 3. *Ne timeas* מֵרְדָה *à deſcendere in Aegyptum.* Infinit. רֵד cum ה parag. 1. Sam. 23. v. 6. אֵפוֹד יָרַד בְּיָדוֹ *Ephod deſumſerat manu ſua.* ad verbum: *deſcendit in manu ſua.* Hiphil. הוֹרִיד *demiſit, dejecit, ſubjecit, humiliavit, detulit, deduxit, detruſit.* Gen. 24. וַתּוֹרֶד, Targum וְאַחֲתַת *& demittebat cadum ſuum ſuper manum ſuam.* ſc. ex humero ſuo. Joſuæ 2. וַתּוֹרִדֵם, Targum וְשַׁלְשַׁלְתִּנּוּן *& demiſit eos per feneſtrã.* 2. Sam. 19. וַתּוֹרֶד, Targ. וְשַׁלְשִׁלַת *& demiſit Michal Davidem per feneſtram.* Pſ. D
56. *In ira populos* הוֹרֵד *dejice Deus.* Targ. תְּמַסְכֵּן *ad pauperiem rediges.* Pſalm. 59. וְהוֹרִידֵמוֹ *& deprime eos.* Targum וְתַמְסְכֵּן יָתְהוֹן מִן מָמוֹנֵיהוֹן *& pauperes reddes eos à divitiis eorum.* Thr. 2. v. 10. הוֹרִידוּ *demiſerunt in terram caput ſuum*: pre pudore aut conſternatione. Hoph. הוּרַד *demiſſus, depoſitus, deductus fuit.* Gen. 39. *& Joſeph* הוּרַד, Targum אִתַּחַת *deductus fuit in Aegyptum.*

Nom. מוֹרָד, Chald. מַרְדּוֹן *deſcenſus, locus declivis, præcipitium*: Plural. מוֹרָדִים *deſcenſus, loca declivia.* Mich. 1. v. 4. *Sicut aquæ defluentes* בְּמוֹרָד *in declivi*: quæ celeriter fluunt.

Rabbin. יְרִידָה *deſcenſio, defluxio, declinatio* morbi, ætatis, &c.

וָרִיד *vena*: Plur. וְרִידִים *venæ.*

יָרִיד *emporium, nundinæ*, ad quas ex varijs regionibus cõfluunt homines, *forum, platea.*

ירוד & יְרוֹדָא *ſerpens, draco*: Plur. ירודין *ſerpentes, dracones.* Job. 30. *Frater factus ſum* לְתַנִּין, Targ. לִירוֹדִין *draconibus.* Item *tela* in oculis creſcens.

Propr.

Digitized by Google

Propr. יַרְדֵּן, Syr. יוּרְדְּנָן, Arab. אֻרְדֻּן *Jordanis* fluvius יוֹרֵד *deſcendens* מִדָּן *ex Dan* urbe. Benjamin in itinerario: *juxta Dan antrum eſt, unde Jordanis prodit, qui tribus decurſis milliaribus Arnon aquas excipit, ex Moab finibus defluentis.* In יְאֹר vide.

II. Arab. ורד vard *deſcendit, ſupervenit, accidit.*

ואריד varid *ſuperveniens, accidens*: Plural. ואורדה *ſupervenientes, accidentes.*

מואריד & ואוראת *ſupervenientia, accidentia.*

III. Arabic. וַרְדָה varda *roſa*, flos & caudex: Plur. ורד vard, & וורוד varud *roſæ.*

וורדי vardi, & מוורד muvarrad *roſeus.*

מוּרְדָה maurâda *roſetum*; & *color roſeus*: Plur. מואריד mavârid *roſeta.* עִיצַת מִן ורד gaida min vard *roſetum ſylveſtre.* ורד זאוין vard zavin *roſa zizanij*, malva.

IV. Arab. וריד varid *vena*: Plural אורדה *venæ.* וריד אלבאב *vena porta.* ¶ Rabb. וְרִידִים *venæ.*

ירה tria ſignificata habet. I. יָרָה *jecit, projecit, jaculatus, ejaculatus fuit* lapidem, ſagittam, ſortem, vel quodcunq;. Joſ. 18. v. 6. וְיָרִיתִי, Targ. וְאַרְמֵי *& jaciam vobis ſortem.* 1. Sam. 20. v. 36. יָרָה, Targ. שְׁדָא *jecit ſagittas.* Gen. 31. v. 51. *ſtatua, quam* יָרִיתִי *jeci.* Targ. אֲקֵימִית *erexi*: conjectis ſcilicet lapidibus. Pſalm. 64. v. 5. לִירוֹת, Targ. לְגַרָאָה *ad jaculandum in occultis integrum.* Exod. 15. v. 4. *Pharaonem & exercitum ejus* יָרָה, Targ. שְׁדִי *projecit in mare.* Num. 21. v. 30. וַנִּירָם *& jaculati ſumus eos, perijt*: ſagittis confodimus. pro וַנִּירֶה אֹתָם, ob ו converſivum. Targ. וּמַלְכוּ *& regnum ablatum eſt ab Heſbon.* accepit pro נִיר *lucerna*: per metaphoram, *regnum*: quod in נור vide. L x x. τὸ σπέρμα αὐτῶν: acceperunt pro נִיר *lucerna*: per metaphoram, *ſemen, poſteritas.* Hieron. *jugum ipſorum*, accepit pro נִיר *jugum* Chaldæis. Eſt autem נִירָם, ſicut נִינָם. Pſalm. 74. v. 8. *deprædabimur eos.* Et eſſe verbum, oſtendit ו converſivum. Niphal. Exod. 19. v. 13. יִיָּרֶה (pro יִוָּרֶה) *transfigetur.* Hiphil הוֹרָה idem quod יָרָה, *jaculatus eſt.* 1. Sam. 20. *& ego tres ſagittas ad latus* אוֹרֶה *jaculabor.* Targ. בְּקַשְׁתָּא אֶשְׁדֵּי *arcu projiciam.* Job. 30. הוֹרָנִי *jecit me in lutum.* Targ. אַשְׁוֵין יָתִי *poſuit me.* 2. Sam. 21. v. 11. *an non ſcivisti, quod è muro* יֹרוּ, Targum יִרְמוּן *jaculabuntur*: jaculari ſolent. 2. Reg. 13. v. 17. יְרֵה וַיּוֹר, Targ. שְׁדִי וּשְׁדָא *jaculare, & jaculabatur.* 2. Sam. 11. v. 24. וַיֹּרְאוּ, Targum וּשְׁדוּ *& jaculabantur ſagittarij.* א abundat. 2. Reg. 19. v. 32. *nec* יוֹרֶה, Targ. יִקְשֹׁת *jaculabitur eò ſagittam.* Pſalm. 64. v. 8. וַיֹּרֵם *& jaculans eſt eos Deus.* L x x. καὶ ὑψωθήσεται *& exaltabitur Deus.* Legerunt וַיָּרֻם, à רוּם *exaltatus fuit.* Hithpael הִתְיָרָה *jaculo confoſſus fuit.*

Exod. 19. v. 13. *aut* יָרֹה יִיָּרֶה, Targ. אִשְׁתְּדָאָה יִשְׁתְּדֵי *jaculando jaculis confodietur.* pro יִתְיָרֶה. L x x. ἢ βολίδι καταξευχθήσεται *vel jaculo confodietur.*

Nom. מוֹרֶה *ſagittarius*: Plur. מוֹרִים *ſagittarij, jaculatores.* 2. Sam. 11. v. 24. הַמּוֹרִים, Targ. קַשְׁתַּיָּא *ſagittarij.* 1. Sam. 31. v. 3. *& invenerunt eum* הַמּוֹרִים, Targ. קַשְׁתַּיָּא *ſagittarij.* pro quo habetur, 2. Paral. 10. v. 3. הַמּוֹרִים בַּקֶּשֶׁת *qui jaciunt arcu.*

II. Per metaphoram, הוֹרָה *rigavit*; quando transfertur ad pluviam, quæ lapidum aut ſagittarum inſtar ex cœlo decidit in terram, eamq; ferit, rigat & fœcundat. Oſeæ 10. v. 12. *quoad veniat* וְיוֹרֶה *& pluat juſtitiam vobis.* præcedit, *ſeminate, metite, ſulcate.* Oſeæ 6. verſ. 3. *ſicut pluvia ſerotina* יוֹרֶה *feriens irrigabit.* Targ. דְּמַרְוֵי *quæ irrigat terram.*

Nom. יוֹרֶה & מוֹרֶה *pluvia*, quæ ex nubibus in terram projicitur, eamq; ferit & rigat. Ita autem dicitur pluvia matutina, ſeu imber autumnalis, octobri (Marheſvan, qui ferè principium anni eſt Hebræis) ſemente facto decidens. Deut. 11. v. 14. *dabo pluviam terræ veſtræ* בְּעִתּוֹ יוֹרֶה, Targum בְּעִדָּנֵהּ בַּכִּיר *in tempore ſuo pluviam matutinam & ſerotinam.* Joel. 2. v. 23. *quia dedit vobis* הַמּוֹרֶה *pluviam ad juſtitiam, & demiſit vobis imbrem,* מוֹרֶה *pluviam matutinam, & ſerotinam.* Targ. בַּכִּיר בְּעִדָּנֵהּ *pluviam matutinam in tempore ſuo.* יוֹרֶה decidit in Marheſvan ad neceſſitatem ſationis: מַלְקוֹשׁ in Niſan ad neceſſitatem maturationis frugum. Pſal. 84. v. 7. *etiam piſcinas operiet* מוֹרֶה *pluvia.*

III. Per metaphoram, Hiphil הוֹרָה, Syr. אוֹרִי, Arab. אורי auri *ſignificavit, indicavit, monſtravit, demonſtravit, oſtendit, docuit, inſtituit*: quod doctrina quaſi inſtilletur animis diſcentium, & minutatim indatur, eosq; imbuat & erudiat. Exod. 15. v. 25. וַיּוֹרֵהוּ, Targ. וְאַלְפֵהּ *& docuit ipſum Dominus lignum.* L x x. καὶ ἔδειξεν αὐτῷ *& monſtravit ei.* Jud. 13. v. 8. וְיוֹרֵנוּ, Targ. וְיַאַלְפִנָנָא *& doceat nos.* Gen. 46. v. 28. *& Judam miſit ante ſe ad Joſephum* לְהוֹרֹת *ad docendum ante ſe ad Goſen*: ad indicandum ubi deberet habitare. Targ. לְפַנָּאָה *ad parandum.* ſcilicet locum. Judic. 13. וְיוֹרֵנוּ *& doceat nos, quid faciamus.* L x x. καὶ φωτισάτω ἡμᾶς *& illuminet nos.* accepit pro אוֹר *illuxit.* Prov. 6. מוֹרֶה *docens pedibus ſuis.* Targ. רָמֵז *ſignificans*: indicans.

Nom. מוֹרֶה *doctor, pædagogus*: Plural. מוֹרִים, Syr. מוֹרָן *doctores, pædagogi.* Job. 36. v. 22. *quis ſicut ipſe* מוֹרֶה *doctor?*

מוֹרָה *novacula.* Jud. 13. v. 5. וּמוֹרָה, Targ. וּמַסְפַּר *& novacula non* יַעֲלֶה *aſcendat ſuper caput ipſius.* Genere non conveniunt: poteſt

A igitur eſſe יַעֲלֶה Hiphil, *faciet aſcendere.* Lxx. *καὶ σίδηρος & ferrum.* 1. Sam. 1. v. 11. וּמוֹרָה *& novacula non aſcendet ſuper caput ejus.* Targ. וּמָרוּת אֱנָשָׁא *& doctrina hominis.*

תּוֹרָה, Chald. תּוֹרָא, & אוֹרָאָה, & אוֹרָיָא, Syr. אוֹרָיָא, Arab. תּוֹרָאה taurâ, & תּוֹרִית taurith, & תּוֹרִיָה *doctrina, documentum, inſtructio, diſpoſitio, Lex* vel *verbum Dei*, docens nos de Dei eſſentia & voluntate: Plur. תּוֹרוֹת, Arab. תוראת taurat *doctrinæ, diſpoſitiones.* ¶ Quatuor autem ſunt hujus vocabuli תּוֹרָה

B acceptiones. Primò docet cujuscunq; rei diſpoſitionē, quemadmodū fieri debeat aut ſoleat, *diſpoſitio, cōſtitutio, ordinatio alicujus rei:* ut, תּוֹרַת הַנָּזִיר *lex Nazaræi* Num. 6. תּוֹרַת הַמְּצֹרָע, *lex leproſi*, Levit. 14. 2. Sam. 7. v. 19. *& hæc eſt* תּוֹרַת הָאָדָם *lex hominis, Domine Deus:* iſte ordo: ita inter homines ſolet fieri. Targ. *& hoc* חֲזֵיא לִבְנֵי אֱנָשׁ *conveniens filijs hominis.* pro quo habetur, 1. Paral. 17. *& vidiſti me* כְּתוֹר הָאָדָם *juxta ordinem hominis:* ut idem ſint תּוֹרָה *lex* & תּוֹר *ordo.* Lxx. *ὡς ὅρασις ſicut aſpectus.* acceperunt תּוֹר pro תֹּאַר *forma:* litera א eliſa. ¶ Secundò ſignificat *Pentateuchum*, quinq; libros Moſis: quia liber Geneſeos, & ſequentes docēt eſſe Deum; qui creaverit mundum, qui ſit beneficus, & curam gerat hominū. Et ſcripſit Moſes הַתּוֹרָה *Legem iſtam.* ac dividitur, Deut. 6. in מִצְוֹת *præcepta*, חֻקִּים *ſtatuta* ſeu *ceremonias*, & מִשְׁפָּטִים *judicia:* quæ ſunt Lex moralis, ceremonialis & forenſis. Sic, Johan. 1. *Lex per Moſen data eſt.* Matth. 11. *Lex & Prophetæ uſq; ad Johannē.* ſic Arab. כתאב אלתוראה *liber Legis*, & תורית מוסי *Lex Moſis;* libri ipſorum canonici, cum dicunt תורית מוסי אנגיל עסי זבור דאוד פרקאן מחמד taurit Muſi, ingel Iſi, zabbur David, furcan Muhamed *Lex Moſis, Evangeliū Jeſu, Pſalteriū Davidis, Alcoranus Muhāmedis.* Porrò Rabbini faciūt שְׁתֵּי תּוֹרוֹת תּוֹרָה בִכְתָב וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה *duas Leges; legē in ſcriptura, & legem in ore.* ſcriptam & ore traditam. Scriptā intelligunt quinq; libros Moſis: ore traditā autē, ſcriptæ interpretationem, quam Moſes ex ore Dei acceperit in monte Sinai, in tabernaculo conventus, & in campeſtribus Moab. Et ex ore Moſis Joſua: ex ore Joſuæ ſeniores, inter quos Caleb: à ſenioribus Prophetæ, &c. quæ tandem & ipſa ſcripta fuit, & in Talmud cōtinetur. Inde יוֹם מַתַּן תּוֹרָה *dies datæ Legis*, dies octavus menſis Sivan, quo exiſtimant Legem datam eſſe in mōte Sinai: ideoq; mel & ficus eo die comedunt. יוֹם שִׂמְחַת תּוֹרָה *dies lætitiæ Legis:* dies vigeſimus Tiſri, quo finiunt in ſynagogis lectionem quinq; librorum Moſis; Et

Geneſin denuò inchoant, primamque פָּרָשָׁה *ſectionem* legunt: eaq; nocte ſinguli accendunt ſuos cereos. ¶ Tertiò ſignificat omnes Veteris Teſtamēti libros, qui ſunt Legis expoſitio, & à Judæis עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע *viginti quatuor* numerantur: ſicut habetur in Targum, Cant. 5. בְּעֶסְרִין וְאַרְבְּעָה סִפְרִין דְאוֹרַיְתָא *in viginti & quatuor libris Legis.* ſic, Johan. 10. *nonne ſcriptum eſt in Lege veſtra: ego dixi, dij eſtis.* ¶ Quartò, *omnem doctrinam* ſeu *inſtitutionem.* Proverbior. 13. תּוֹרַת חָכָם *doctrina ſapientis, fons vitæ.* ſic, Paulus *νόμον χριστοῦ* vocat *Evangelium.*

Rabb. הוֹרָאָה *ſignificatio.*

Propr. מֹרִיָּה *Moria*, nomen collis, ad latus montis Sionis, ubi templum fuit ædificatum; Et inde תּוֹרָה *doctrina Domini* ſeu *Lex* egreſſa eſt in mundum: juxta illud, Eſa. 2. *ex Sion exibit* תּוֹרָה *lex, & verbum Domini ex Jeruſalem.* Geneſ. 22. *& vade tibi ad terram* הַמֹּרִיָּה *Moria:* in cujus me-

C dio eſt mons Moriah. Targum פּוּלְחָנָא *cultus:* ubi Deum colebant. accepit pro יָרֵא *timuit, coluit.* Lxx. *τὴν ὑψηλὴν excelſam:* eminentem, quæ procul videri poteſt. acceperunt pro רָאָה *vidit:* ſicut & Hieronym. qui reddit, *viſionis.* ex יִרְאֶה *videbit*, aut יֵרָאֶה *videbitur*, factum eſt מֹרִיָּה per מ heemant. nomen regionis & montis. Juxta Hebræos, in iſto monte, 1. altare, in quo ſacrificarunt, Adam creatus, Abel, Kain. 2. altare, in quo ſacrificavit

D Noah, egreſſus arca. 3. colligatus Iſaac. 4. altare extructum tempore Davidis & Salomonis. 5. Jeruſalem & templum.

IV. Arab. Joh. 8. v. 59. ותואּרי יסע *& retroceſſit Jeſus.*

ורואה *poſteriora ejus.* אלי וראיהם *retrò ipſos.*

ירח. Inde יָרֵחַ *luna*, quæ רָוַח *refrigerat* terræ naſcentia, æſtu diuturno labefactata. Pſalm. 72. *& coram* יָרֵחַ *luna, generationem generationum:* quamdiu luna eſt, quamdiu

E mundus durat. Eſa. 60. וִירֵחֵךְ *& luna tua non colligetur:* auferetur: Ecclipſis.

יֶרַח, Chald. יְרַח *lunatio, menſis:* Plu. יְרָחִים, Chald. יַרְחִין *menſes*, quos luna motu ſuo conficit. Zach. 11. v. 8. *& ſuccidi tres paſtores* בְּיֶרַח *in menſe uno.* brevi temporis intervallo. ſicut, Hoſ. 5. *devorabit eos* חֹדֶשׁ *menſis.* Atq; intelligitur de tribus Joſiæ filijs, Johas, Joacim & Zedechia. vel de tribus prophetis, Haggæo, Zacharia & Malachia: quos hinc diſcimus eſſe mortuos uno menſe, ſicut cœperunt ſimul prophetare anno ſecundo Darij. poſt illos ablata fuit prophetia ex Iſrael. 2. Reg.

15. &

Digitized by Google

15. *& regnavit* ירח ימים *mensem dierum in Samaria:* ſuis diebus conſtantem, integrum. Deut. 33. *& propter delicias expulſionis* ירחים *menſium.*

Rabb. ירחיני & ירחינאה *aſtronomus*, peritus theoriæ ſeu motus lunæ.

ירט. ירט *à via divertit, deflexit, declinavit.* Num. 22. *quia* ירט *declinavit via hæc contra me.* Targ. *quia revelatum eſt coram me, quòd tu vis abire in via contra me.*

ירך. Inde ירך & ירך: Foem. ירכה, Chald. ירך, Arab. ורך varc *latus, fœmur, pes, coxa:* Dual. ירכים: Foem. ירכתים, Chald. ירכין, Foemin. ירכן, Arab. ורכין varcin *latera, fœmora, coxa.* Gen. 24. *pone, quaſo, manum tuam ſub* ירכי, Targ. ירכי *fœmore meo.* & Geneſ. 47. *Idem.* Joſephus antiq. lib. 16. *unus alterius fœmori manum ſupponebat, & Deum teſtem invocabant de omnibus, quæ peragenda erant.* Et juxta Aben Ezram, erat hoc ſignum ſubjectionis: ſicut adhuc hodie in India dominus ſedet, & ejus fœmori manus ſubjiciuntur. Jer. 31. v. 19. *comploſi* (percuſſi) *ſuper* ירך *fœmur.* fœmoris percuſſio eſt index doloris. Iliad. π. *At Achilles μηρὼ πληξάμενος fœmoribus percuſſis Patroclum allocutus eſt.* Odyſſ. ν. *Miſerum ſe exclamavit, καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ χερσὶ & ſua fœmora percuſſit manibus pronis.* L x x. *ἐστέναξα ἐφ' ἡμέρας gemui ſuper diebus.* corruptè, pro, *ἐπὶ τὸ μηρὸς ſuper fœmur*, ponitur. Ezech. 21. v. 17. *percute ſuper* ירך *fœmur.* L x x. *τὴν χεῖρά σου manum tuam.* legerunt ידך, à יד *manus*, ob literarum דר ſimilem figuram. Jud. 15. *& percuſſit eos* שוק על ירך *crus ſuper fœmur.* percuſſit illos in cruribus ſuper fœmur ipſorum, percuſſione magna. q. d. fugientes, qui ſolent cadere, & crus fœmori admovere. Targum פרשין עם רגלאין *equites cum peditibus:* ut comparentur pedites cruri, & equites fœmori; quia crus eſt infra fœmur. ¶ Per ſynecdochen, ירך *fœmur, genitale membrum,* fœmori vicinum, pudendum viri & fœminæ. Gen. 46. *egreſſa* ירכו, Targ. ירכה *fœmore ejus.* Exod. 1. v. 5. *egreſſi* ירך, Targ. ירכא *fœmore* Jacob. Num. 5. v. 21. *cùm dabit Dominus* ירכך, Targ. ירכך *fœmur tuum cadens.* Ibidem. *ad dejiciendum* ירך *fœmur.* Targ. ירכין *latera.* ¶ Deinde per metaphoram, ירך *fœmur, latus, plaga, extremitas, terminus;* cum transfertur ad inanimata. Geneſ. 49. וירכתו *& fœmur ejus juxta Zidon:* regio ejus. Targum ותחומה *& terminus ejus pertingit ad Zidonem.* L x x. *ἕως Σιδῶνος & extendet uſq; ad Zidonem.* 2. Reg. 16. *juxta* ירך, Targ. שרא *latus altaris.* ¶ ירכתים *fœmora*, extremæ utrinq; partes. Eſa. 37. ירכתי לבנון *fœmora Libani.* L x x. *τὰ ἔσχατα extrema.* Jerem. 31. מירכתי ארץ *ex lateribus terræ.* Targ. מסיפי ארעא *ex finibus terræ.* Jon. 1. *Jonas deſcenderat ad* ירכתי הספינה *latera navis:* ad alterutrum latus. Targum לארעית שדא *ad fundum lateris.* L x x. *εἰς τὴν κοίλην in ventrem.*

ירל. Arab. ורל varil *lacertus, ſtellio.*

ירם. Syr. ירם, idem quod רום, *altus fuit.* Hiphil אורם *elevavit, exaltavit, extulit.*

Arab. ורם & תורמא *apoſtema:* Plural. אוראם *apoſtemata.* ורם מזמן *apoſtema chronicum,* antiquum. אלאוראם אלחארה *apoſtemata calida.*

ואירם varim *apoſtemoſus:* in Avic.

ירע duo ſignificata habet. I. ירע, idem quod רעע, *malus fuit, diſplicuit, malè affectus, afflictus, triſtis fuit.* de animo potius, quàm de corpore dicitur. Eſa. 15. verſ. 4. *anima ejus* ירעה *mala fuit ei:* malè affecta, afflicta. L x x. *γνώσεται cognoſcet.* legerunt ידעה, à ידע *cognovit:* ob literarum דר ſimilitudinem. Hieron. *ululabit.* accepit pro רוע *vociferatus eſt.* Deut. 15. *& non* ירע, Targ. יבאש *malum ſit cor tuum, cum dederis ipſi.* Deut. 28. תרע, Targum תבאש *malus erit oculus ejus in fratrẽ ipſius.* L x x. *βασκανεῖ invidebit oculo ſuo.* ſic, Matth. 20. *an oculus malus eſt?* Gen. 21. וירע, Targ. ובאש *& malum fuit verbum hoc in oculis Abrahami.* L x x. *σκληρὸν δὲ ἐφάνη durum autem apparuit.* Geneſ. 48. וירע *& malum fuit in oculis ejus.* L x x. *βαρὺ αὐτῷ κατεφάνη grave illi viſum fuit.* Eſa. 59. וירע *& malum fuit in oculis ejus.* L x x. *καὶ οὐκ ἤρεσεν αὐτῷ & non placuit ei.* Job. 20. ירע *malus erit reſiduus in tabernaculo ejus:* affligetur. Targ. ישרי *manebit.*

Nom. יריעה, Chald. יריעא *cortina, velum, aulæum:* Plur. יריעות, Chald. יריען *cortinæ, velamina, panni,* qui extenduntur in tabernaculis. 2. Sam. 7. *& arca Domini habitat in medio* היריעה *cortinæ:* tabernaculi ex velis facti. Pſalm. 104. *extendens cœlum* כיריעה *ſicut cortinam:* ſicut tentorium. L x x. *ſicut δέρριν pellem.* Jer. 4. *vaſtata ſunt ſubitò* יריעתי *cortinæ meæ:* tentoria mea. Targ. קרוי *oppida mea.* Exod. 36. *fecit etiam* יריעות *cortinas caprarum pro tentorio:* fiebant enim ex lanugine caprarum, ſeu lana tenera, quæ eſt juxta radices pilorum caprarum. Cant. 1. כיריעות *ſicut cortinæ Salomonis:* ſicut tapetia Salomonis, cujus ſupellex omnis fuit pulcerrima.

II. Arab. וריע vari *caſtus, ſobrius.*

וריע vara *caſtitas, ſobrietas.* בוריע bivara *caſtè.*

ירק duo ſignificata habet. I. ירק *ſpuit, expuit.* Num.

A Num. 12. v. 14. *pater ejus* יָרֹק יָרַק, Targ. מִנְזַף נְזַף *ſpuendo ſpuit in faciem ejus:* objurgando objurgavit.

Nom. יָרָק, & יָרוֹק, & יֶרֶק, Chald. יְרוֹק, & יְרַק, Syr. ܝܘܪܩܐ *olus*, quod quaſi terræ ſputum eſt, ſupra eam eminens: omnis herba qua homo utitur ad cibum, aut odorem, aut medicinam, & unde fiunt horti. Illud viride & humidum, quod de terra aut gramine ſupra terram enaſcitur, areſcit & depaſcitur: Plural. יְרָקוֹת, Chald. יַרְקָן & יְרוֹקִין, Syr. יַרְקָנִין *olera, herbæ*. Gen. 1. *omne*
B יֶרֶק עֵשֶׂב *olus herbæ in cibum*. jungitur יֶרֶק *olus*, & עֵשֶׂב *herba*, quia multæ herbæ non eduntur, niſi adhuc olera. hoc eſt, virides & humidæ. Fœnum non edunt homines. Prov. 15. v. 17. *bona eſt eſca* יָרָק *oleris:* tenuis & quotidianus victus. Deut. 11. *irrigabis pede tuo ſicut hortum* יָרָק *oleris*.

יֵרָקוֹן, Chald. יַרְקָן & יִרְקוֹן *herbæ color, viriditas, pallor* ex ſubito terrore ortus, qui faciem reddit lividam & viridem, color faciei poſt ſanguinis receſſum. Jerem. 30. *& mutatæ ſunt omnes facies* לְיֵרָקוֹן *in pallorem*.
C Targum לְמֶהֱוֵי כְּיַרְקָנָא *ut ſint ſicut topatius*. Præ dolorum multitudine fugit ſanguis ex facie, propterea flaveſcente. ¶ Deinde vicium frugum, quo ob nimium humorem flavent, atque amiſſa viriditate in pallorem degenerant, & matureſcere nequeunt: Latinis *robigo*. Amos 4. *percuſſi vos ariditate* וּבַיֵּרָקוֹן *& robigine*. ¶ Tertiò Rabbinis יֵרָקוֹן, Arab. ירקאן jarcan *icterus*, morbus quo fel in corpus diffunditur,
D idque flavum efficit. item *hydrops*. Arab. ירקאן אלאצפר ואלאסוד jarcan alazfar vaalaſved *ictericia flava & nigra:* in Avicen. מריץ מן אליּרקאן marid min aljarcan *laborans ictericia: & hydropicus*. מעלל באליּרקאן muallal baljarcan *idem*.

יְרַקְרַק *ſubviridis, croceus:* Plural. יְרַקְרַקּוֹת, Chald. יַרְקָן *ſubvirides*. Pſalm. 68. *& pennæ ejus* בִּירַקְרַק *in flavedine auri*. aurum enim optimum flavet. Targ. בְּאוֹבְרִיזִין *in obryzo*.

Rabb. יְרוּקָה *flava bilis:* Item *ſpuma*.
E מוֹרִיקָא *crocus:* à flavedine.
Chald. יַרְקְרְקָא *vireo, icterus* avis.
יַרְקָא *colocynthis*.
יַרְקָן *ſmaragdus viridis*.

II. Arab. וַרְקָה varâca *frons frondis, folium arboris, herbæ, libri & metalli, carta, ſcheda, bractea:* Plural. וַרַק varac, & אַוְרַאק aurac *folia, bractea*. מֻוַרַּק muvarrac *frondoſus, folioſus*. חַמְסָה אַוְרַאק *quinq; folium*. אַלְף וַרַק elfe varac *mille folium*. Geogr. ורק לבאסהכם אלשגר *veſtes ipſorum, folia arborum*.

Verb. וַרַּק varrac *frondavit, pampinavit*. Hebr. 9. v. 4. *virga Aharonis, quæ* אוּרְקַת *floruerat*. frondes produxerat. תַּוְרִיקָה taurica *frondatio, pampinatio*.

יִתְוָרַק *colatur:* in Avicen.

ירש tria ſignificata habet. I. יָרַשׁ, Chald. יְרֵת, Syriacè, ܝܪܬ, Arabicè וַרִת varath, cum puncto ſuper ת, *hæreditavit*, hæres alicujus fuit vel factus eſt, hæreditatis jure tenuit, hæreditatem acceptavit, *poſſedit, occupavit, obtinuit, locupletatus fuit*. Geneſ. 15. *& ecce filius domus meæ* יוֹרֵשׁ אֹתִי, Targum יָרֵת יָתִי *hæreditat me*. hæres meus eſt. Ibidem, *non* יִירָשְׁךָ, Targum יִרְתִנָּךְ *hæreditabit te iſte: ſed qui egredietur ex viſceribus tuis, is* יִירָשֶׁךָ, Targum יִרְתִנָּךְ *hæreditabit te*. Eſa. 14. verſ. 21. וְיָרְשׁוּ, Targum וְיַחְסְנוּן *& hæreditabunt terram:* occupabunt. Deut. 2. verſ. 24, & 31. *incipe*, רָשׁ *poſſide:* occupa. Imperativus רֵשׁ mutat-in-ob pauſam. Targ. *incipe* לְתָרְכוּתֵהּ *expellere eum*. ex ſignificatione ſecunda. 1. Reg. 21. verſ. 15. *ſurge*, רֵשׁ *hæredita vineam Naboth*. qui enim crimen læſæ majeſtatis perpetrârunt, illorum bona confiſcantur. Syr. Matth. 5. *illi* נארתון *poſſidebunt terram*. Galat. 4. verſ. 30. *ne* נֵארַת *hæres ſit filius ejus*. Arab. Pſalm. 119. in Nun. ורתת *hæreditavi teſtimonia tua*. Pſalm. 37. ירתון *hæreditabunt terram*. Galat. 4. לא ירת אבן אלאמה מע אבן אלחרה *non hæres erit filius ancillæ cum filio liberæ*. Matth. 5. verſ. 5. ואנהם ירתון אלארץ *& quia ipſi poſſidebunt terram*. נַרִת *hæreditabimus*. נוֹרִת *hæreditatem tribuemus*; Alcor. Hiphil הוריש, Arab. אַוְרַת *idem*. Num. 14. *& ſemen ejus* יוֹרִשֶׁנָּה *hæreditabit eam*. Arabicè וַאוְרַתְנַאהַא קוֹמַא אַחַרִין *& eam hæreditatem tribuimus aliis hominibus*.

Nom. יוֹרֵשׁ, Chald. יָרֵת & יָרוּת, Arab. וַארִת varith, & מוּאַרִת muvarith, & ורת varth *hæres, poſſeſſor:* Plural. Arab. ורתה & וַארִתִין *hæredes*.

יְרֻשָּׁה & ירושה, Chald. יְרוּתָא & ירותא, Syr. ܝܪܬܘܬܐ & יוּרְתָן, Arab. וריתה & וראתה varita, & ארתה irata *hæreditas, poſſeſſio*.

מוֹרָשׁ: Foem. מוֹרָשָׁה & מורשה, Arab. מִירַאת mirat, & מורתא *idē:* Plu. מוֹרָשִׁים *poſſeſſiones*. Job. 17. *cogitationes meæ diſtractæ ſunt* מוֹרָשֵׁי לְבָבִי *poſſeſſiones cordis mei:* quibus cor meum poſſidetur. Al. *vincula*, quibus cor conſtringitur. Targ. לוּחֵי *tabula*. Arab. בנו מיראת *filii hæreditatis:* cohæredes. מיראת *hæres*.

תִּירוֹשׁ, Chald. מֵירַת, Syr. מארית *muſtum*, vinum novum, quod adhuc uvis continetur, aut eis expreſſum eſt. Eſa. 65. *ſicut cùm invenitur* הַתִּירוֹשׁ בָּאֶשְׁכּוֹל *muſtum in botro*. Mich. 6. וְתִירוֹשׁ *& muſtum, & non bibes vinum*. ſcilicet calcabis.

II. יָרַשׁ, idem quod רוּשׁ, *hæreditate aut poſſeſſione ejecit*,

Digitized by Google

ejecit, exterminavit, extruſit, expulſit: permutata ordinum ſignificatione; aut per antiphraſin. Et tunc conſtruitur cum מפני *à facie*. Deut. 2. *& filij Eſau* יירשום, Targ. תרכנון *expulerant eos*. Jud. 14. הלירשנו *an ad expellendum nos?* Targ. הלמסכנותנא *an ut ad pauperiem redigas nos?* Niphal נורש *hæreditate ejectus, expulſus fuit*. Geneſ. 45. *ne fortè* תורש, Targ. תתמסכן *pauper fias*. Prov. 30. v. 8. *& ne fortè* אורש, Targ. אתמסכן *pauper fiam*. Hiphil הוריש *hæreditate ejecit, pauperem fecit*: quando conſtruitur cum מפני *à facie*, aut מ *ex*. Joſ. 23. v. 5. והוריש, Targ. ויתרך *& expellet eos à facie veſtra*. 1. Samuel. 2. *Dominus* מוריש, Targ. ממסכן *pauperem reddit*. Joſ. 8. v. 7. והורשתם, Targ. ותתרכון *& expelletis urbem*: urbis incolas. Num. 14. *percutiam eum peſte*, ואורישנו, Targ. ואשיצנון *& perdam eos*.

III. Arab. ורת varrat *hæredes produxit, generavit, genuit*.

Nom. תורות tavaruth *generatio*.

מורת muvarrith *genitor*.

ירת. Chald. ירת, & Arab. ורת varath, in præcedente ירש invenies.

ישש. Inde ישש & ישיש *ſenex, decrepitus*: Plur. ישישים *ſenes*. Job. 32. *& vos eſtis* ישישים, Targum קשישין *ſenes*. ¶ Rabb. ישיש *ſenatus*.

ישב. ישב, Chald. יתב, Syr. יתב, h. e. נתישב, modò breviori, modò diuturniori tempore *ſedit, aſſedit, conſedit, deſedit, manſit, permanſit, perſeveravit, moratus, commoratus fuit, habitavit*: ſignificat motum in loco. Gen. 13. *Abraham* ישב, Targ. יתב *habitavit in terra Chanaan*. Geneſ. 22. v. 5. שבו, Targ. אוריכו *manete vobis hic*. Exod. 24. v. 14. שבו לנו בזה, Targ. אוריכו לנא הכא *expectate nos hic*. Pſalm. 102. v. 13. *tu Domine in æternum* תשב *manebis*. Gen. 24. תשב *maneat puella nobiſcum*. Deut. 23. verſ. 14. בשבתך *cum ſederis*: cùm alvum exoneraveris. Exod. 21. *tantùm* שבתו *ſeſſionem ejus dabit*. Targ. בטלנה *ceſſationem ejus*: quod interim labore ſuo neglexit. Prov. 20. שבת *deſidere à lite*: ceſſare. Eſa. 52. v. 2. *ſurge*, שבי, Targ. תבי, LXX. *κάθισον ſede Hieruſalem*. Luth. ſtehe auff du gefangene Jeruſalem. q. שביה mox ſequens. Hoſiander non correxit. Gen. 49. v. 24. ותשב *& manſit in fortitudine arcus ejus*. LXX. *καὶ συνετρίβη & contrivit cum robore arcus ejus*. legerunt ותשבר. Mich. 5. v. 3. וישבו *& habitabunt*: ſecurè & in pace. Geneſ. 37. וישבו, Targ. ואסחרו *& conſederunt* (diſcubuerunt) *ad edendum*. 2. Sam. 6. וישב, Targ. ושרא *& manſit arca*. Syr. Marci 5. *poſtquam* יתב *ſedit*. Matth. 19. תתבון *ſedebitis & vos ſuper duodecim thronis*. ¶ Eſt autem ſedere regum,

principum, judicum, conſulum, ſenatorum, doctorum. 1. Reg. 1. *ipſe* ישב *ſedebit ſuper throno ſuo*: ſuccedet tibi in regno. Pſ. 9. v. 5. ישבת *ſediſti ſuper throno, judex juſtitiæ*. Pſal. 1. *& in ſede deriſorum non* ישב *ſedit*. Ruth. 4. *coram* הישבים *ſedentibus*. Targ. יתבי תרעא *ſedentibus in porta*: judicibus. Sic, Matth. 26. *quotidie apud vos ſedi, docens in templo*. Item. 23. *ſuper cathedra Moſis ſedent*. Plaut. in Moſtell. haud procul à fine: *ſine me dum iſthuc judicare, ſurge, ego iſthic aſſedero*. Jerem. 46. *vaſa exilij fac tibi*, יושבת *habitans filia Aegypti*: quæ habitaſti ſecurè. Ezech. 26. verſ. 20. למען לא תשבי *ut non habites amplius*. Niphal נושב, Chald. אתותב *habitatus fuit*. Ezech. 26. v. 17. *quomodo periſti* נושבת *habitata in maribus?* quam inhabitant mercatores venientes ex mari Oceano, rubro & occidentali. Piel ישב, Chald. יתב *collocavit, poſuit*. Ezech. 25. v. 4. וישבו *& ponent caulas ſuas in te*; transferent caulas ſuas ex terra ſua, & venient, ut habitent in terra tua. Targ. ויתובון *& revertentur*. accepit pro וישבו, à שוב *rediit*. Hiphil הושיב, Chald. אותב, in Daniele הותב, Syr. אותב *manere juſſit, poſuit, collocavit, diſpoſuit, ordinavit*. Levit. 23. *quia in tabernaculis* הושבתי, Targ. אותבית *collocavi filios Iſrael*. Hoſ. 11. v. 11. והושבתים *& collocabo eos ſuper domus ipſorum*. Targ. ואתיבנון *& reducam eos*. accepit ſignificatione שוב *rediit*. Ezræ 10. verſ. 17. *viri* הושיבו *qui collocaverant uxores peregrinas*. ſcilicet in ædes ſuas. Chald. Ezræ 4. והותב *& collocavit eos in urbe*. Syr. Actor. 2. *de fructu ventris tui* אותב *ponam ſuper throno tuo*. Hophal הושב *collocatus fuit*.

Nom. יושב, Chald. יתב *habitator, civis*: Plur. יושבים, Chald. יתבין *habitatores*.

תושב, Chald. תותב, Syr. תותב *incola, inquilinus, hoſpes, advena*; qui diu habitavit & permanet in aliquo loco, ſed in aliena domo: Plur. תושבים, Chald. תותבין *incolæ*. differt à גר *peregrino*, qui non permanet. Pſalm. 39. v. 13. *quia* גר *peregrinus*: תושב *inquilinus, ſicut omnes patres mei*. Levit. 25. v. 23. *quia mea eſt terra, quia* גרים *peregrini*, ותושבים *& coloni vos eſtis apud me*. erat autem apud Judæos תושב *inquilinus*, qui idolis renunciaverat. Abſq; hoc enim nemini licebat in terra Iſrael habitare. ¶ Rabb. תושב *emtus emtione ſeculi*, uſq; ad jubilæum: aliâs, *ſubulatus*.

מושב, Chald. מותב & מותבות *ſedes, habitatio, domicilium, manſio, conſeſſus, ſedile, ſella, cathedra*: locus & inſtrumentum. Pſalm. 107. v. 4. *ut irent ad urbem* מושב *habitationis*. 2. Sam. 9. *& omnis* מושב בית *habitatio domus Ziba*,

Ziba, ſervi Mephiboſeth: tota ejus familia: omnes liberi & ſervi ſerviebant Mephiboſetho: ſynecdoche. Pſalm. 1. ומבושב לֵצִים *& in ſede deriſorum non ſedit*: in conſeſſu. Targ. בכישת *in cœtu*. 1. Reg. 10. ומוֹשַׁב עֲבָדָיו, Targ. וְאַסְחָרוּת עַבְדוֹהִי *& conſeſſum ſervorum ejus*: diſcubitum in menſa. 1. Sam. 20. *& ſedit rex ſuper* מוֹשָׁבוֹ *ſede ſua*. Targum שְׁוֵיהּ *lecto ſuo*. quia in lectis accumbebant. ſequitur: *ad* מוֹשַׁב הַקִּיר *lectum parietis*. in capite lecti, ſuper quo ſedebant, & qui erat vicinus parieti. ¶ Rabb. מוֹשָׁב *ſella familiaris*, ubi ſedent alvum exonerantes: juxta illud, Deut. 23. v. 14. בְּשִׁבְתְּךָ חוּץ.

B שֶׁבֶת *habitare* & *habitatio*: infinitivus loco nominis. 2. Sam. 23. v. 7. *& igni comburendo comburentur* בַּשָּׁבֶת *in habitatione*: in loco, ubi habitant. L x x. *εἰς αἰσχύνην in pudorem*. legerunt בְּבֹשֶׁת, à בּוֹשׁ *pudefactus fuit*: literis שב transpoſitis. Lat. *uſq; ad nihilum*. Targ. בְּסַנְהֶדְרִין. Amos 6. v. 3. *& adduxiſtis* שבת *habitationem iniquitatis*. L x x. *σαββάτων ψευδῶν ſabbatha falſa*.

C שִׁיבָה, pro יְשִׁיבָה, *habitatio*. 2. Reg. 19. *& ipſe aluit regem* בשיבָתוֹ, Targ. בְּמִיתְבֵהּ *in habitatione ejus*. ¶ Rabb. יְשִׁיבָה *ſchola publica, academia*, ubi diſcentes ſedent ad pedes docentis: Plur. ישיבות *ſcholæ, academiæ*. ישיבת סוּרָא *ſchola Syria*, quæ fuit in Babylonia. *&* ישיבה בפומבדיתא *ſchola in Pombeditha*, duæ ſcholæ poſt captivitatem Babylonicam; & utraq; habuit ראש הַיְשִׁיבָה *caput ſcholæ*. rectorem academiæ, ſcholarcham: & Syrus quidem ad dextram, Pumbadites verò ad ſiniſtram נשיא *ducis* ſedebat.

D יִשּׁוּב *οἰκουμένη pars terræ habitabilis*: quæ dividitur in tres filios Noë: Sem occupavit Aſiam, Ham Africam, Japhet Europam. Et harum Aſia eſt maxima, Africa ditiſſima, Europa pulcerrima.

יָשׁוּב, & יָשֵׁב, & מְתֻיָּשָׁב *collocatus, diſpoſitus, ſolidus, ſedatus*. דַּעַת מְיֻשֶּׁבֶת & יִשּׁוּב הַדַּעַת *animus ſedatus & ſibi conſtans*.

הִתְיַשֵּׁב *conſtitit, ſitus fuit*.

E Propr. תּוֹשָׁב *Toſchab*: alijs תִּשְׁבּוֹן *Tiſchbon*, nomen urbis in Galaaditide regione, quæ fuit patria Eliæ prophetæ. 1. Reg. 17. v. 1. *& dixit Elias* הַתִּשְׁבִּי מִתֹּשָׁבֵי גִלְעָד *Teſbites de incolis Gilead*. Targ. דְּמִתּוֹשָׁב *qui fuit ex* (urbe) *Toſchab, & in Gilead habitavit*. Tobiæ 1. *ἐκ Θισβῆς ex Tisbes, quæ eſt à dextris prope Naphtali in Galilea, ſupra Aſer*. ¶ Unde Elias Grammaticus inſcripſit librũ ſuum תִּשְׁבִּי *Tisbiten*, à numero vocabulorum peregrinorum, quæ in eo explicat. valet enim in numeris ת 400. ש 300. ב 2. י 10. hæc addita 712. conficiunt.

A ישר. Syriacè יְשַׁר: Hiphil אוֹשַׁר *movit, agitavit*.

ישה. Inde יֵשׁ, Chald. אִית, Arab. per metatheſin, שֵׁי ſchai *ens, res, aliquid, οὐσία*: Plur. Arab. שיאת ſchiath, & אשיא aſchia *res*. Prov. 8. v. 21. *ut hæreditare faciam diligentes me* יֵשׁ *rem* (divitias, rem familiarem) *& theſauros ipſorum impleam*. Targum שְׁנַיָּא סַגִּיאָתָא *annos multos*. fortè reſpexit ad ישש. ¶ Uſurpatur pro verbo ſubſtantivo, *eſt*, in utroque numero & genere. Eſaiæ. 43. verſ. 6. *educ populum cæcum, & oculi* יֵשׁ *ſunt*: & ocu-

B los habentem. Geneſ. 39. verſ. 4. וְכָל־יֶשׁ־לוֹ *& omne* (quod) *erat ipſi*. Ellipſis, ſicut v. 5. וְעַל כָּל אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ. Geneſ. 44. הֲיֵשׁ, Targum הַאִית *an eſt vobis pater aut frater?* L x x. *εἰ ἔχετε ſi habetis patrem*. Mich. 6. *adhuc* הַאִשׁ *an eſt domus impij*. pro הֲיֵשׁ. ſic, 2. Samuel. 14. *ſi* אִשׁ, Targum אית *eſt*. Num. 9. וְיֵשׁ, Targ. וְאִית *& eſt, quod erit nubes*: aliquando erit. ¶ Et cum affixis. Geneſ. 24. *ſi* יֶשְׁךָ *es tu proſperans viam meam*. Ibidem *ſi* יֶשְׁכֶם, Tar-

C gum אִיתֵיכוֹן *eſtis vos facientes pietatem & veritatem*. ¶ Chald. לָא אִית & לֵית, Arabicè לא שי, & ליש, & לים *non eſt, nihil*. Chald. Dan. 2. לָא אִיתַי אֱנָשׁ *non eſt homo ſuper terra*. Arab. כל שי *omnis res*. omnia. קבל כל שי *ante omnia*. שי עָרִיב *res extranea*. אַלַּיִם *nonne?* לישנא *non ſumus*. לשתם *non eſtis*. ¶ Rabb. יש אומרים *ſunt qui dicunt*. כְּמוֹ יֵשׁ, Chaldaicè כְּרָאִיתָא *ſicut eſt*.

יֵשׁוּת, Chald. אִיתוּתָא, Syr. איתות *eſſentia*.

D תּוּשִׁיָּה *eſſentia, ratio, ſapientia, doctrina, virtus*, ſemper permanens, alijs rebus in mundo tranſeuntibus. Eſa. 28. *auxit* תּוּשִׁיָּה, Targum חָכְמְתָא *ſapientiam*. Mich. 6. verſ. 9. וְתוּשִׁיָּה יִרְאֶה *& ſapientiam videbit nomen tuum*. L x x. *καὶ σώσει φοβουμένους & ſalvabit timentes nomen tuum*. q. תּוֹשִׁיעַ.

Propr. יִשַׁי *Jeſſe*, pater Davidis. pro quo ſcribitur, 1. Paralip. 1. אִישַׁי, q. אִישׁ *vir ſtrenuus*. 1. Paral. 2. *& Obed genuit* יִשַׁי *Iſai*, וְאִישַׁי *& Iſai genuit Eliab*.

E ישח. Inde יֶשַׁח *corruptio, morbus*, ex corruptione humorum ortus. Mich. 6. verſ. 14. וְיֶשְׁחֲךָ *& corruptio tua intra te*: cibus quem comedes, corrumpetur in viſceribus tuis, ut ægrotes, & curvus incedas.

Arab. וסח vaſach, cum puncto ſuper ח *ſordes*. וסח אלאדן *ſanies aurium*. וסח אלחמאם *ſordicies balnei*.

מוסח *ſordidativus*. אלקרוח אלמוסחה *vulnera ſordida*. יתוסח *ſordidatur*.

ישט. יָשַׁט. Inde Hiphil הוֹשִׁיט, Chald. אוֹשֵׁט, Syriacè אוֹשֵׁט & שׁוֹשֵׁט *extendit, porrexit* manum

num, vel aliquid manu. Eſth. 4. וַיּוֹשֶׁט *& extendit rex ad Eſther ſceptrum aureum.* Is erat regis annuentis geſtus. Chald. Geneſ. 3. *ne fortè* יִשְׁלַח *mittat manum ſuam, & accipiat etiam de arbore vitæ.* Targum יוֹשֵׁט *extendat.* L x x. ἐκτείνῃ. Geneſ. 8. וַיִּשְׁלַח *& miſit manum ſuam, & accepit eam.* Targum וְאוֹשֵׁט *extendit.* Syr. Luc. 22. verſ. 53. *& non* אוֹשֵׁטְתּוּן *extendiſtis ſuper me manus.* Matth. 7. *lapidem* מוֹשֵׁט *porrigit ipſi.* A

Nom. Chald. אוֹשָׁטָא & אוֹשָׁטוּת *extenſio, porrectio.* ✠ Rabb. וֶשֶׁט *æſophagus*, fiſtula ex faucibus ad ventriculum porrecta. קָנֶה וּוֶשֶׁט *trachea & æſophagus.*

ישם. יָשַׁם cum puncto dextro; defectivum Pe Jod, idem quod שָׁמֵם, *deſolavit, vaſtavit, in ſolitudinem redegit*: abſolutè, *devaſtatus fuit.* Gen. 47. v. 19. *da ſemen, ne moriamur, neq; terra* תֵּשָׁם, Targ. תְּבוּר *devaſtetur.* L x x. ἐρημωθήσεται. Ezech. 6. v. 6. *& excelſa ejus* תִּישַׁמְנָה *devaſtabuntur.* Hiphil הֵשִׁים *vaſtavit.* Num. 21. v. 30. וַנַּשִּׁים *& vaſtavimus uſq; ad Nophach.* Jer. 49. v. 20. *ſi non* יַשִּׁים *vaſtabit ſuper illis habitationes ipſorum.* B

Nomen יְשִׁימוֹן *vaſtitas, ſolitudo.* Eſa. 43. verſ. 19. *etiam ponam in deſerto viam*, בִּישִׁימוֹן, Targ. בְּצַדְיוּתָא *in ſolitudine flumina.* 1. Sam. 26. v. 1, & 3. *juxta faciem* הַיְשִׁימוֹן *ſolitudinis.* videtur eſſe Proprium. C

Arab. וִשְׁם *ſtigma, ſignum.*

Eph. 1. v. 5. וּוְשַׁמְנָא *& ſignavit nos.*

ישם. יָשָׂם, cum puncto ſiniſtro, idem quod שׂוּם, *poſuit.* Gen. 50. v. ult. וַיִּישֶׂם *& poſuit eum in arca.* imperſonaliter, pro *poſitus fuit.* Targ. וְשַׂמּוּהִי *& poſuerunt eum.* pro וַיִּישַׂם: patach, ſicut zere, in ſegol, ob accentum in penultima. D

ישן duo ſignificata habet. I. יָשַׁן *dormivit.* Gen. 2. וַיִּישַׁן, Targ. וּדְמַךְ *& dormivit.* Job 3. יָשַׁנְתִּי, Targ. דְּמַכֵת *dormivi.* Pſalm 3. verſ. 6. וָאִישָׁנָה, Targ. וּדְמַכֵת *& dormivi.* Jerem. 51. וְיָשְׁנוּ שְׁנַת עוֹלָם *& dormient ſomnum perpetuum:* morientur. Catull. *Nox eſt perpetua una dormienda Nobis.* Piel יִשֵּׁן *dormire ſivit, fecit.* Jud. 16. v. 19. וַתְּיַשְּׁנֵהוּ *& ſinebat ipſum dormire.* E

Nom. יָשֵׁן: Foem. יְשֵׁנָה *dormiens:* Plur. יְשֵׁנִים; Foem. יְשֵׁנוֹת *dormientes.* Dan. 12. v. 2. יְשֵׁנִים *dormientes:* mortui. Eſt enim ſomnus quaſi imago mortis. Inde Somnus & Mors gemini apud Homerum: Et ſomni frater Mors apud Heſiod. in Theogonia. Cant. 7. v. 9. *loquens in labijs* יְשֵׁנִים *dormientium:* murmurans. Luth. vnnd rede von fernigem. Al. *mortuorum.*

שֵׁנָה, Chald. שִׁנָּא, Arab. סנה *dormitio, ſomnus:* Plur. שֵׁנוֹת, Chald. שִׁנִּין *ſomnia.* Pſal. 90. שֵׁנָה *ſomnus erunt.* ſicut ſomnium in ſomno. Pſalm. 127. *ſic dabit dilecto ſuo* שֵׁנָא *ſomnum:* in ſomno, in quiete: abſque labore, ſicut homini dormienti. Proverbior. 6. *modicum* שֵׁנוֹת *ſomnorum, modicum mutationum:* parvus & frequens erit tibi ſomnus. A

II. Per metaphoram, יָשַׁן, vetuſtate tanquam ſomno, oppreſſus & obliteratus fuit, *inveteravit:* ut conveniat cum שָׁנָה *mutatus fuit.* Ezechiel. 34. verſ. 25. וְיָשְׁנוּ, Targum וְיִתְעַתְּקוּן *& inveteraſcent in ſylvis:* morabuntur: conſeneſcent. præcedit: *& habitabunt in deſerto ſecurè.* L x x. καὶ ὑπνώσουσι, Luth. ſchlaffen. Jun. *dormiant.* Hieronym. *& ſecuri dormient.* Hoſiand. non correxit. acceperunt ſignific. prima. verùm pecoribus non tribuitur ſomnus, ſed tantùm רְבַן *cubatio.* & לָבֶטַח ad præcedentia pertinet: *& habitabunt in deſerto ſecurè.* Niphal נוֹשַׁן *idem.* Deuter. 4. verſ. 25. וְנוֹשַׁנְתֶּם, Targum וְתִתְעַתְּקוּן *& inveteraſcetis in terra:* conſeneſcetis. L x x. καὶ χρονίσητε, Hieron. *& morati fueritis.* Levit. 26. verſ. 10. *& comedetis* יָשָׁן, Targum עַתִּיקָא *vetus.* נוֹשָׁן, Targum דְעַתִּיק *inveteratum.* Levit. 13. v. 11. *Lepra* נוֹשֶׁנֶת, Targ. עַתִּיקָא *inveterata:* antiqua eſt. ¶ Rabb. נִתְיַשֵּׁן *inveteratus, annoſus fuit.* ✠ נוֹשָׁן *inveteratus, antiquus, longus, longinquus, chronicus morbus.* B C

Nom. יָשָׁן, Foem. יְשָׁנָה *vetus:* Plural. יְשָׁנִים, Foem. יְשָׁנוֹת *veteres.* Cant. 7. *fructus novi, etiam* יְשָׁנִים *veteres.* Nehem. 3. v. 6. *& portam* יְשָׁנָה *veterem confirmabitis.* L x x. ἰασανα; retinuerunt Hebræum. D

ישע. יָשַׁע. Inde Niphal נוֹשַׁע *ſalvatus, ſervatus, liberatus fuit* à certiſſimo periculo. Eſa. 45. verſ. 17. *Iſrael* נוֹשַׁע *ſervatus fuit per Dominum.* Hiphil הוֹשִׁיעַ *ſalvavit, ſervavit, liberavit*, à certiſſimo periculo eripuit. Exod. 2. v. 17. וַיּוֹשִׁעָן, Targ. וּפַרְקִינִּין *& liberavit eas:* defendit. ¶ Conſtruitur autem, 1. cum accuſativo. Pſalm. 20. *nunc ſcio, quod* הוֹשִׁיעַ *ſervavit Dominus unctum ſuum.* Eſa. 37. v. 20. הוֹשִׁיעֵנִי מִיָּדוֹ *libera me ex manu ejus.* ¶ 2. cum dativo, *opitulatus eſt, auxilium tulit.* Pſal. 116. וְלִי יְהוֹשִׁיעַ *& mihi opitulabitur.* E

Nomen יֵשַׁע, & יֶשַׁע, & יְשׁוּעָה, & תְּשׁוּעָה, & תְּשׁוּעָה, Chald. תְּשׁוּעָא *ſalus, liberatio, redemtio:* Plural. יְשׁוּעוֹת *ſalutes.* Geneſ. 49. לִישׁוּעָתְךָ, Targ. לְפוּרְקָנָךְ *redemtionem tuam expecto, Domine:* liberationem. Eſa. 26. v. 18. יְשׁוּעֹת *ſalutes nequaquam faciemus* (in) *terra:* opus habemus ſalute dextræ tuæ.

נוֹשָׁע & מוֹשִׁיעַ *ſervator, ſalvator, liberator, redemtor, opitulator.* Zachar. 9. *ecce rex tuus venit juſtus* וְנוֹשָׁע, Targum וּפָרִיק *& liberator.*

Deut. 22. *& non* מוֹשִׁיעַ, Targum וּפָרִיק *liberator ei.*

מוֹשָׁעוֹת *opitulationes.*

Propr. הוֹשֵׁעַ Hoſeas, & יְהוֹשֻׁעַ Jehoſua, & יוֹשֻׁעַ Joſua, & יֵשׁוּעַ Jeſus *ſalvator, ſalutis autor.* ¶ Eo nomine appellati fuerunt, 1. Josua filius Nun, dux populi Iſraelitici poſt Moſen. Num. 13. *de tribu Ephraim* הוֹשֵׁעַ *Hoſea, filium Nun.* Ibidem. *& vocavit Moſes* לְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ *Hoſeam filium Nun Jehoſua.* & Nehem. 8. יֵשׁוּעַ *Jeſus filius Nun.* ejus ſepulchrum eſt in כפר חרס juxta patrem ſuum Nun, & Calebum, filium Jephune. Et ſuper illos monimentum magnum; & duæ arbores, malogranatum & chartrubium. ¶ 2. Hoseas propheta, filius Beeri. ¶ 3. Josua Sacerdos, filius Joſedec. Hag. 1. & Zachar. 3. ¶ 4. יֵשׁוּעַ Dominus noſter, Jesus Nazarenus, qui liberat totum mundum à peccatis, morte & inferno. Luc. 1. Judæi literam ע detrahunt, & ſcribunt, יֵשׁוּ הַנּוֹצְרִי: vel quod negent ipſum eſſe verum יֵשׁוּעַ *ſalvatorem:* vel quòd aliâs ob difficultatem litera ע non pronunciari, ſed abſorberi ſoleat. Arabes ſcribunt יסוע *Jaſo.* & in Alcorano. 29. עִסִי אִבְן מַרְיַם *Iſai filius Mariæ.* per ignominiam literis transpoſitis. ¶ 5. Alius, Col. 4. verſ. 11. *ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος ἰοῦστος.* ¶ יְשַׁעְיָה Esaias, filius Amoz prophetæ, qui fuit frater Amaziæ regis, à Manaſſe interfectus. Sic autem dictus eſt ob ישועות *ſalutes & conſolationes*, de quibus concionatus eſt.

Rabb. הוֹשַׁע־נָא *Hoſanna*, rami ſalicum & palmarum, aliarumve arborum, (& faſciculi frondium) quos die octavo feſti tabernaculorum geſtant Judæorum pueri, & identidem clamitant, הוֹשַׁע־נָא *Hoſanna:* quod deſumtum eſt, Pſalm. 118. verſ. 25. אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא, Targ. הוֹשַׁע־נָא *obſecrò Domine, ſalva, quaſo.* verſ. 26. בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה *benedictus, qui venit in nomine Domini.* ex ritu iſto uſitato; etiam turbæ ante paſſionem Chriſti, ramos acceperunt, & clamârunt, *ὡσαννὰ filio David.* q. d. hos ramos præferimus filio David, Meſſiæ, &c. ¶ הוֹשַׁע־נָא רַבָּה vel רַבָּא *Hoſanna magnum*, vocant diem ſeptimum in feſto tabernaculorum, qui eſt 21. Tiſri: eo enim orant: לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ הוֹשַׁע־נָא לְמַעַנְךָ בּוֹרְאֵנוּ הוֹשַׁע־נָא: לְמַעַנְךָ גּוֹאֲלֵנוּ הוֹשַׁע־נָא: לְמַעַנְךָ דּוֹרְשֵׁנוּ הוֹשַׁע־נָא: *propter te, ô Deus noſter, ſerva nos. propter te, ô creator noſter, ſerva nos. propter te, ô redemtor noſter, ſerva nos. propter te, ô quæſitor noſter, ſerva nos,* &c.

ישף. Inde יָשְׁפֵה, Arab. יַסְף Jaſpe *Jaſpis*, lapis precioſus.

ישק. Arab. וַשְׁקָה vaſchaca: Plur. וַשְׁק vaſchac *adopes.*

ישר. יָשַׁר *rectus, æquus, planus fuit, placuit, probatum fuit.* Hab. 2. *Non* יָשְׁרָה *recta eſt anima ejus in eo.* 1. Sam. 6. verſ. 12. וַיִּשַּׁרְנָה, Targum וַאֲכוּנָא *& rectæ erant vaccæ in via verſus Bethſemes:* rectè incedebant. pro וַתִּישַׁרְנָה: androgynon, & dages pro jod. Numer. 23. יִישַׁר *rectum ſit in oculis Dei.* Targum יְהֵי רַעֲוָא *placeat coram Deo.* Jerem. 18. *Sicut* יָשַׁר, Targum כְּשַׁר *rectum eſt in oculis figuli.* Piel יִשֵּׁר: Hiphil. הוֹשַׁר & הֵישִׁיר *rectificavit, æquavit, complanavit, direxit, correxit, approbavit.* Eſa. 45. verſ. 2. *& eminentia* אֲיַשֵּׁר *complanabo.* Targum אֲכַבֵּשׁ *ſubigam.* 1. Reg. 6. *obduxis auro* מְיֻשָּׁר, Targum מְכַבַּשׁ *complanato ſuper figura.* Proverb. 3. *Ipſe* יְיַשֵּׁר, Targum יְתָרֵץ *rectificabit vias ſuas:* diriget. Pſalm. 5. הַיְשַׁר *dirige coram me viam tuam.* Arab. Alcor. יַשַּׁרְנָאהְ *explanavimus illud.* Luc. 23. v. 50. ראי מושרא *perſpicax.*

Nomen Adject. יָשָׁר *rectus, æquus, juſtus:* יְשָׁרִים *recti, æqui.* Foem. יְשָׁרָה *recta, æqua; & rectitudo:* Plur. יְשָׁרוֹת *recta, æquæ.* Eſa. 26. יָשָׁר *ô recte, viam juſti ponderabis:* ô Deus, qui es rectus, viam juſti diriges. Exod. 15. וְהַיָּשָׁר *& rectum in oculis ejus feceris.* Lxx. *καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐναντίον αὐτοῦ & placita coram eo.* Micheæ 3. v. 9. הַיְשָׁרָה, Targum כּוּנַתָּא *rectam pervertent;* rectum, recta.

Subſtant. יֹשֶׁר & יוֹשֶׁר *rectitudo, æquitas, ſimplicitas.* Job. 36. *ſub omni cælo.* יָשְׁרֵהוּ *æquitas ejus.* pro יָשְׁרוֹ. Lxx. *ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ imperium ejus.* Job. 33. *ad annunciandum homini* יָשְׁרוֹ *rectitudinem ejus.*

מֵישָׁרִים *rectitudines, æquitates.* Proverb. 23. *ambulabit* בְּמֵישָׁרִים *in rectitudinibus.* Targum תְּרִיצָאִית *rectè.* Cant. 6. *ſicut vinum ambulans* בְּמֵישָׁרִים *in rectitudinibus:* directè. quia conveniens & gratum eſt homini vinum bonum.

מִישׁוֹר, Chald. מִישַׁר *planicies, vallis:* Plur. Chald. מִישְׁרִין *valles.* Deut. 3. *omnes urbes* מִישׁוֹר, Targ. מִישְׁרָא *planiciei.* Lxx. *μισώρ*, acceperunt pro nomine loci proprio.

Rabbin. יָשָׁר *rectus, directus ſyllogiſmus.* ¶ קַו מִישׁוֹר *linea æquationis*, æquinoctialis: item *porca campi.* הַיְשִׁירָה *probatio.*

יתת. Chald. יָת in אתה quære.

יתב. Chald. יְתַב, *ſedit*, in יָשַׁב invenies.

Arab. ותב, cum puncto ſuper ת, *ſaliit, inſiliit, cum impetu abiit.* Luc. 8. verſ. 33. פותב אלקטיע עלי בהף *& ruit grex ſuper petram.*

תהוב *oſcitatio.*

יתד יָתֵד, Arab. ותד vatad *palus, paxillus, clavus,* qui infigitur, vel terræ, ut ad eum alligentur funes tentorij: aut beſtiæ; vel parieti, ut ex eo aliquid ſuſpendatur: aut quo terra effoditur: *vacerra:* Plural. יְתֵדוֹת, Arabicè אותאד *pali, clavi.* Deut. 23. וְיָתֵד, Targum וְסִכְּתָא *& paxillus erit tibi juxta inſtrumenta tua,* &c. *& fodies cum eo.* Quisq; habebat inſtrumentum, quo foderet foveam, in quam alvum exonerarет & operiret. Eſdræ 9. *Et ad dandum vobis* יָתֵד *clavum in loco Sanctitatis ſuæ:* ſedem certam & fixam. Eſa. 22. verſ. 23. *& infigam eum (* quaſi *)* יָתֵד *clavum in loco certo.* Targum *conſtituam eum gubernatorem fidelem, miniſtrantem in loco firmo.* L X X. *καὶ στήσω αὐτὸν ἄρχοντα & conſtituam eum principem.* Eliacim in domo Ezechiæ, plurima negocia ſuſtinebit inſtar paxilli parieti infixi, & ſtabilis ac ſalutaris erit: metaphora. Zach. 10. *Ex illo* פִּנָּה *angulus.* Targum מַלְכֵּהּ *rex ejus, ex illo* יָתֵד *clavus:* præfectus. Targum מְשִׁיחֵהּ *Meſſias ejus.* Chriſtus: à quo Eccleſia omne fulcimentum ſuum accipit. ex illo ipſius reges, & principes. Jud. 4. *& accepit Jahel uxor Heber,* יְתַד הָאֹהֶל *clavum tentorij.* quo terræ infixo, tentorium diſtenditur. Jud. 6. *& amovit* הַיְתַד הָאֶרֶג *clavum texturæ:* inſtrumentum quo textor pannum coram ſe complicat. Exod. 27. verſ. 19. *& omnes* יְתֵדֹתָיו *paxilli ejus, & omnes* יִתְדֹת הֶחָצֵר *paxilli atrij.* ¶ Rabbin. יָתֵד *pes metri,* conſtans ſyllaba brevi, & longa.

Arab. וָתְדִי *baſilaris.* אלעטם אלותדי *os baſilare:* in Avic.

יתה. Arabicè ותי, cum puncto ſuper ת, *torſio.*

יתם. Inde יָתוֹם, Chaldaicè יָתֵם & יָתֵם, Arabicè יָתֵם & יאתם jatim *pupillus, orphanus,* carens patre & ab omnibus deſtitutus: Plural. יְתוֹמִים, Chald. יַתְמִין & יָתְמִין, Arabicè איתאם aitim *pupilli, orphani.* Pſal. 10. יָתוֹם *pupillum tu fuiſti adjuvans.* Thren. 5. יְתוֹמִים *pupilli fuimus, & non erat pater:* deſcriptio.

Arab. יתם jutm *orphanitas.*

יתן duo ſignificata habet. I. Arab. ותן vatan *territorium, provincia, regnum, patria:* Plur. אותאן avtan *provinciæ.*

ותני vatani *provincialis:* Plur. וְתָנִיִּין vatanijn *provinciales.*

II. ותן vathan, cum puncto ſuper ת, *idolum:* Pl. אותאן authan *idola.* עבאד אותאן *idololatria.*

ותני vathani *ethnicus:* Plur. וְתָנִיִּין *ethnici.*

A **יתק** duo ſignificata habet. I. Arab. ותק vatac; Hiphil אותק autac, cum puncto ſuper ת, *vincivit, ligavit pedes, compedivit.* Pſal. 149. ליותקוא *ut vinciant reges eorum catenis.* Marc. 14. ואותקוה *& vincite illum.* Marc. 15. v. 2. פאותקוא ישוע ומצוא בה אלי בלאטס *& ligabant Jeſum, & adducebant eum ad Pilatum.*

Nom. וְתָק *vinculum:* אותאק *vincula.*

וְתָאקָה *cuſtodia:* Plur. וְתָאקָאת *cuſtodiæ.*

מוּתְקִין *vincti, ligati.*

B II. Per metonymiam, וְתַק vathac *firmus, ſolidus, confirmatus, robuſtus, fortis fuit, confidit, ſperavit.* ligata enim roborantur. 2. Corinth. 9. verſ. 7. *ſi quis* ותק *confidit cum animo ſuo.* Pſalm. 49. אלואותקין *confidentes in robore ſuo.* Piel ותק vattac *firmavit, confirmavit, affirmavit.*

Nom. ואתק *firmus, ſolidus, fortis.*

וְאתָקָה vataca *firmitas, fiducia, ſpes, ſoliditas.*

C תּוּתִיק tautic *affirmatio, ſcriptura publica.*

מוּתַק *juramentum.*

מִיתָאק *teſtamentum, pactum, fœdus.*

מוּוַתִּיק muvatic *affirmator, confirmator, notarius, ſcriba publicus, amanuenſis.*

יתר duo ſignificata habet. I. יָתַר, Chald. יְתַר, Syr. יְתַר *abundavit, ſuperfuit, remanſit, reliquum fuit;* & dicitur de quantitate. Item de qualitate, *excelluit.* Syr. *lucratus eſt, profuit.* Tantùm in uſu Syris. Johan. 5. *fragmenta, quæ* יְתַרוּ *ſuperfuerunt.* Marci

D 7. *quo à me* תאתר *juveris.* Matth. 5. verſ. 20. *niſi* תאתר *abundaverit juſtitia veſtra:* excelluerit. Luc. 9. verſ. 25. דְנאתַר *ut lucretur mundum univerſum.* Matth. 18. verſ. 15. יִתְרַת *lucratus es fratrem tuum.* Niphal נוֹתַר *relictus fuit, reliquus manſit.* Pſalm. 106. *unus ex illis non* נוֹתָר *reliquus manſit.* pro quo Exod. 14. habetur: *non* נִשְׁאַר *relictus fuit inter eos uſque ad unum.* Geneſ. 32. וַיִּוָּתֵר, Targum וְאִשְׁתְּאַר *& relictus fuit ſolus.* Hiphil הוֹתִיר, Chaldaicè אוֹתַר, Syriacè אוֹתַר, *reliquum fecit, reliquit.* Syr. *lucrifecit, profuit.* Exod. 10. *& omnem fructum arboris,*

E *quem* הוֹתִיר, Targum אַשְׁאַר *reliquum fecerat grando.* Pſalm. 79. verſ. 11. הוֹתֵר *reliquos fac filios mortis:* relinque eos in vita. L X X. *περιποίησαι reſerva.* Geneſ. 49. *levis tanquam aqua,* אַל תּוֹתַר *ne excellas.* Targum חֲלָק יַתִּיר לָא תְסַב *partem abundantem non accipias.* 2. Reg. 4. וַיּוֹתִרוּ, Targum ואותרו *& reliquum fecerunt, juxta verbum Domini.* Chald. Prov. 10. *non* יוֹעִילוּ, Targ. מוֹתְרִין *proſunt theſauri.* Syr. Luc. 19. *mina mea decem minas* אוֹתַר *lucrata eſt.* Rom. 9. *niſi Dominus* אוֹתַר *reliquiſſet nobis ſemen.* Arab. Matth. 26. *quid* תותרוני *dabitis mihi?*

LITERA

כ Caph.

VNDECIMA Alphabeti litera, nominatur Hebraicè כֹּוף כַּף *caf*, Chald. כַּפָּא, Syr. כוף *cof*, Arabicè כאף *kaph*, Græcè *κάππα*, Latinè *Ce*. Exponitur autẽ כַּף *curvitas*: quòd figura כ curva ſit. ¶ Poteſtas ejus alia in Orthographia eſt, alia in Etymologia. In Orthographia valet *κ* Græcum, *c* Latinum; ſed aſpiratum, *χ ch*: Arabes tamẽ B durius proferunt: unde & à Rabbinis per ק exprimitur: ut, pro כאפור, R. D. ſcribit קפר *camfora*. pro כבר ſcribunt קבר *epar*. ¶ In Etymologia, modò radicalis eſt, modò ſervilis. Servit autem in principio & fine. In principio, כ valet adverbium ſimilitudinis, *ſicut, quaſi, tanquam*: & ex כֵּן *ita, ſic*, deſumitur. Pſal. 1. *eritq́;* כְּעֵץ *ſicut arbor plantata* C *juxta rivos aquarum*: arbori ſimilis. Quando geminatur, ſignificat æqualitatem dignitatis aut conditionis, & ſimul viciſſitudinem. Gen. 44. *quia* כָּמוֹךָ כְּפַרְעֹה *ſicut tu, ſic Pharao*. Targ. כְּפַרְעֹה כֵּן אַתְּ *ſicut Pharao, ſic tu*: per omnia æqualis es Pharaoni. Gen. 18. *& erit* כַּצַּדִּיק כָּרָשָׁע *ſicut juſtus, ita impius*. Targ. זַכָּאָה כְּחַיָּבָא *innocens ſicut reus*. ¶ Cum nominibus numerorum, menſuræ aut D temporis, valet conjecturam, *prope, circa, circiter*. Exod. 12. *& fuit* כַּחֲצִי *circa medium noctis*. ¶ Extra collationem & numerum, valet præpoſitionem *juxta, ſecundùm*. Pſal. 51. *Miſerere mei* כְּחַסְדֶּךָ *ſecundùm miſericordiam tuam*. ¶ Et infinitivo importat ſignificationem temporis præteriti, *poſtquam*. Pſal. 12. כְּרֻם *poſtquam exaltatæ fuerint vilitates hominum*. ¶ In fine eſt pronomen affixum ךָ, E Chald. & Syr. ךְ, Arab. ךְ. Foem. ךְ, Chal. & Syr. ךְ, Arab. ךְ. Plur. maſc. כֶם, Chald. כוֹן, Arab. כֻם. Foem. כֶן, Chald. כֵן, Arab. כֻן.

כבב. Inde כּוֹכָב, Chald. כּוֹכַב, Syr. כּוֹכְבָא, Arab. כּוּכַב keukeb *ſtella*, quæ nunquam כָּבָה *extinguitur*: per antiphraſin: quaſi כַּבְכָּב, priori כ eliſo. Plur. כּוֹכָבִים, Chald. כּוֹכְבִין, Syr. כַּבְכְּבִין, Arab. כְּוָאכִב kevekib *ſtella*. Poëtis A *ignes æterni*. Num. 24. *proceſſit* כּוֹכָב *ſtella ex Jacob*. Targ. מַלְכָּא *rex*. Explicat metaphoram, qua rex ſtellæ illuſtri comparatur. Et hoc de ſe interpretatus fuit בֶּן כּוֹזִיבָא *Ben Coxba*, rex בִּיתַר *Bither*, qui fuit ex tribu Juda, & bella geſſit ſtrenuè ac fœliciter: ideoq; pro Meſſia filio Davidis fuit à Judæis habitus, & בֶּן כּוֹכְבָא *χόχεβας* appellatus. Regnavit annos duos cum ſemiſſe, B Chriſtianos varijs ſupplicijs enecavit. Hunc Adrianus Cæſar, capta urbe Biter, interfecit. Jeruſalem uſq; ad ſolũ diruit: duplo plures, quàm aſcenderunt ex Ægypto occîdit, & captivos Judæos in Boſphorũ, vel, ut alij, in Hiſpaniã, tranſtulit. Obſidio Bethori fuit triennalis, ſicut Byzantij & Samariæ. Tandem Bethoron fame coacta eſt facere deditionẽ, anno poſt C devaſtationem tempi ſecundi 73. ut Hebræi tradũt. vel, ut alij, anno mundi 3860. circiter annũ 52. excidij domus ſecundæ. Interfecti ſunt viri, mulieres & parvuli, ut illaberetur ſanguis in mare magnũ, à quo urbs diſtabat miliari Italico. & ſeptẽ annis gẽtes Iſraelitarũ ſanguine vineas ſuas ſtercorârunt. In Talmud, Tractatu גיטין D cap. 5. videtur autem כּוֹזִיבָא dici à כּוֹזִיב oppido Palæſtinæ. verùm poſtea appellatus fuit בֶּן כּוֹזְבָא *Ben-cozba*: de quo in rad. כזב. Et ex ejus moneta מעות כוזביות *oboli Corbitæ* dicebantur: מטבע שמרד בו. Dan. 12. *& juſtificantes multos* כַּכּוֹכָבִים *ſicut ſtellæ in ſeculũ & æternitatẽ*. Nehem. 4. *uſq́; ad egreſſum* (ortum) הַכּוֹכָבִים *ſtellarũ*: ad crepuſculũ veſpertinũ. E Job. 3. *obtenebrentur* כּוֹכְבֵי נִשְׁפּוֹ *ſtellæ crepuſculi ejus*: ſtellæ magnæ, ſub initiũ & finem noctis apparẽtes. urſa major & minor: quarum conſpectum non prohibet lux præſens. Job. 38. v. 7. *cùm jubilarent unà* כּוֹכְבֵי בֹקֶר *ſtellæ matutinæ*. Pſ. 148. *laudate eũ* כּוֹכְבֵי אוֹר *ſtellæ lucis*. ſunt quinq; reliqui poſt ſolẽ & lunam planetæ, qui majorẽ terris lucẽ præbent, quàm ſtellæ octavi orbis, quia terræ ſunt viciniores. Syr. Matth. 2. *vidim⁹* כַּוכְבֵה *ſtellam*

A *ſtellam ejus in oriente.* Rabbin. כּוֹכָבִים הַקַּיָּמִים *ſtella ſtantes:* fixæ. כּוֹכְבֵי לֶכֶת *ſtella ambulantes:* planetæ quinq; : חַמָּה *Sol*, נוגה *Venus*, כּוֹכָב *Mercurius*, לְבָנָה *Luna*, שַׁבְּתַאי *Saturnus*, צדק *Jupiter*, מַאְדִּים *Mars*. שאין כּוֹכָבִים בּוֹ *οὐ ἄσπον, nonus orbis*. Arab. כּוֹכַב אַלְפַגְר *ſtella aurora:* lucifer. in פגר vide.

Rabb. כַּכָּב *cacabus, olla*.

ככה כָּכָה eſt geminatum כה *ſic:* de quo ſuo loco.

B **ככר** Inde כִּכָּר, Chaldaicè כַּכַּר, Syr. כַּכַּר *orbis:* Plural. כִּכָּרִים, Chald. כַּכְּרִין, Syr. כַּכְּרִין, Foemin. כִּכָּרוֹת, Dual כִּכָּרַיִם *orbes.* tria autem ſignificat. 1. locum planum & depreſſum, ac germinibus prǣditum, ac convenit cum כר *pratum:* ex hoc enim geminatum eſſe videtur. Gen. 13. *& vidit omnem* כִּכַּר הַיַּרְדֵּן *orbem Jordanis.* Targum מֵישְׁרָא *planiciem.* L x x. *περίχωρον circa regionem.* Deut. 34. verſ. 3. *& meridiem &* הַכִּכָּר, Targ. מֵישְׁרָא *planiciem, vallem Jericho:* appoſitio. מישר ששמו ככר ¶ 2. *panem* in tortæ formam conctum, *placentam.* 1. Paral. 16. v. 3. כִּכַּר לֶחֶם *orbis panis.* pro quo habetur, 2. Sam. 6. v. 19. חַלַּת לחם *placenta panis.* Jer. 37. v. ult. *& dabatur ipſi* כִּכַּר לֶחֶם, Targ. פִּתָּא *panis magnus.* reliqui enim parvi. Prov. 8. *uſq; ad* כִּכַּר לֶחֶם *orbem panis veniet.* Targ. גְּרִיצְתָּא *placentam:* tortam. de ſuis facultatibus nihil habebit reliquum, niſi tortam panis: oſtiatim mendicabit. Jud. 8. *Date quæſo* כִּכְּרוֹת לחם *orbes panis.* Targ. פִּתָּא *fruſtum.* quia panes orbiculares erant. 1. Sam. 10. v. 13. *dabunt tibi tres* כִּכְּרוֹת לחם *orbes panis.* L x x. *ἀπαρχὰς primitias.* acceperunt pro כִּכְּרוֹת *primitia,* ob ככ ſimilitudinē. ¶ 3. *metallum,* in preſſioris panis formam conflatum; ſive ſit aurū, ſive argentum, ſive ferrum, ſive æs, ſive alia materia rudis, unde vel monetæ, vel alia fiebant. Ejuſmodi autem maſſa erat pondus ſeu talentum: idque duplex, ſacrum & prophanum. ac continet ſacrum 120; profanum, quod erat ſacri dimidium, 60. מָנִים *minas Atticas* ſeu *libras.* מָנֶה *mina ſacra* 25. ut & profana 25. שְׁקָלִים *ſiclos.* atq; ita continet כִּכַּר *talentum ſacrum* 3000. profanum 1500. ſiclos ſeu ſtateres. ſiclus autem ſacer 4. profanus 2. זוזים *denarios* ſeu *drachmas.* זוז *denarius* ſacer 5. profanus 1½ גֵּרוֹת *obolos* ſeu 3. groſſos Miſnicos. גֵּרָה *obolus,* 7½ nummos Miſnicos. Hæc autem colliguntur ex 38. Exodi, ex ſumma didrachmorum, viritim collatorum. Numerati Hebræi 603550. contulerunt tot didrachmos ſiclos, qui per 2. diviſi efficiunt 301775. ſiclos. Hanc pecuniam Moſes dicit eſſe 100. talenta, & 1775. ſiclos. In Talmud verò in Tractatu benedictionum, R. Johanan, filius Zachæi, dicit eſſe 201. talenta, & 11. minas, de prophano intelligens. Nam ſi 301775. ſiclos diviſeris per 1500, qui talentum profanum efficiunt, habes 201. talenta, & ſi reſiduos 275. ſiclos diviſeris per 25. habes 11. minas.

כאב duo ſignificata habet. I. כָּאַב, Chald. כְּאֵב, Syr. כְּאֵב, Arab. כאב cib *doluit corpore* vel animo, *infirmus, triſtis fuit.* Pſalm. 69. v. 30. *ſed ego afflictus* וְכוֹאֵב *& dolens:* triſtis. Prov. 14. v. 11. *etiam in riſu* יִכְאַב *dolebit cor.* Gen. 34. verſ. 25. *cùm eſſent* כֹּאֲבִים *dolentes.* Targ. כַּד תְּקִיפוּ עֲלֵיהוֹן כֵּיבֵיהוֹן *cùm invaleſcerent dolores ipſorum.* Syr. Hebr. 10. וּכְאֵב *& doluit vobis.* Hiphil הִכְאִיב, Chald. אַכְאֵב, Arab. אכאב *planxit, dolore affecit, dolorem attulit, contriſtavit.* Ezech. 13. v. 22. *& ego non* הִכְאַבְתִּיו *contriſtavi eum.* Job. 5. *quia ipſe* יַכְאִיב *dolore afficiet.* Targ. מַיְתִי כֵּיבָא *adducit dolorem.* L x x. *ἀλγεῖν ποιεῖ dolere facit.*

C Nom. כְּאֵב & מַכְאוֹב, Chald. כֵּב & כֵּיב, Syr. כְּאֵב, Arab. כאאבה *dolor, morbus, perturbatio animi, cruciatus, affectus moleſtus:* Plur. מַכְאֹבִים, Foem. מַכְאֹבוֹת, Chal. כֵּיבִין & כְּאֵבִין *dolores.* Eſa. 17. v. 11. וּכְאֵב אָנוּשׁ *& dolor deſperatus.* Hieron. *& dolebit graviter.* L x x. *ὡς πατὴρ ἀνθρώπου & ſicut pater hominis.* acceperunt pro וּכְאָב *& ſicut pater,* & אנוש *homo.* Pſalm. 32. *multi* מַכְאוֹבִים *dolores improbo.* L x x. *μάστιγες flagella.*

D Chald. כְּאֵב, Arab. כייב *dolens, ægrotus, triſtis.* Syr. כְּאֵב מְעַיָּא *dolor viſcerum:* dyſenteria. בִּכְאֵבוּת *cum dolore, anxiè, inſtanter.*

Arab. אַכְאִיב *mæſtus fuit.* כייבא *contriſtatus.*

Rabbin. כְּאֵב הַיָּרֵךְ *dolor coxæ, iſchias.* כְּאֵב הַפְּרָקִים *dolor juncturarum, arthritis.*

E II. כָּאַב & הִכְאִיב per metaphoram, *corruptus eſt, corrupit,* cùm ad inanimata transfertur. Job. 14. *certè caro ejus ſuper ipſo* יִכְאָב *dolebit:* corrumpetur. corpus ejus putreſcet: non enim mortuus ſentit aut dolet. 2. Reg. 3. v. 19. *& omnem agrum bonum* תַּכְאִיבוּ *dolere facietis lapidibus:* corrumpetis. Targ. תְּטוּמוּן *obturabitis.* L x x. *ἀχρειώσετε inutilem reddetis.*

כאה duo ſignificata habet. I. כָּאָה. Inde Niphal נִכְאָה *turbatus, perturbatus, triſtis, contriſtatus, conſternatus fuit.* Dan. 11. v. 30. *& venient contra ipſum Inſulani & Chittin,* וְנִכְאָה *& turbabitur.* Pſal. 109. v. 16. *perſequitur virum egenum* וְנִכְאֵה לֵבָב *& perturbatum corde ad interficiendum.* Hiphil הִכְאָה *turbavit, perturbavit, contriſtavit.* Ezech. 13. verſ. 22. *propter* הַכְאוֹת *perturbare cor juſti.*

Nom.

Digitized by Goo

Nom. חֵלְכָּאִים, eſt חֵיל turba כָּאִים *triſtium, afflictorum, pauperum*. Pſalm. 10. *Et cadet per fortitudinem ejus* חֲלְכָּאִים, Targum מִסְכֵּינַיָּא *pauperes*.

II. Syr. כְּאָא *moleſtus fuit, objurgavit, increpavit, inhibuit*. Matth. 12. v. 26. וְכָאָא בְהוֹן *increpavit illos*: inhibuit. Matth. 16. v. 22. *& cæpit* לְמִכְאָא *objurgare eum*. Matth. 8. וְכָאָא *& increpavit ventum & mare*. Luc. 18. וְכָאוּ *& objurgârunt eos*.

כאר. כָּאַר, idem quod כּוּר, literis א׳ ו׳ permutatis, & כָּרָה, transpoſitis literis ה׳ ר׳, nec non א׳ ה׳ permutatis, & כָּרַר, *fodit, perfodit*. Pſalm. 22. v. 17. כָּאֲרוּ *perfoderunt manus meas & pedes meos*. Lxx. ὤρυξαν *foderunt*: idem quod כָּרוּ *foderunt*. Duplex eſt autem hujus vocabuli lectio, ratione ultimæ literæ, quæ ob id circulo, כָּאֲרִי° notatur. Una eſt juxta puncta, & quidem, ut ſemper, verior: in fine per ſchurec, cui literam ו addi oportet. quia enim ultimæ literæ punctum ſchurec additur, pro ו accipienda eſt, & legendum, כָּאֲרוּ *perfoderunt*: ut כ ſit radicale, ſicut & Lxx. olim legerunt. Altera eſt juxta literas, per י in fine, cui punctum chirec præponi oportet, כָּאֲרִי *ſicut leo*: ut כ ſit ſervile. quam Judæi amplectuntur, & exponunt: *ſicut leo manus meas & pedes meos*. ſcil. ambierunt: repetentes ex præcedente membro, הִקִּיפוּנִי *circumdederunt me*. Cum tamen ſingula membra ſua verba habeant: *circumdederunt me canes; cœtus malignantium ambyt me*. Ergo & ultimũ membrum habet ſuum verbum, כָּאֲרוּ *foderunt*. Targum utramq; lectionem, כָּאֲרוּ כַּאֲרִי *foderunt ſicut leo*, exprimit, נָכְתִין הֵיךְ אַרְיָא *mordent inſtar leonis manus meas & pedes meos*. Autor Maſoreth magnæ tradit, in quibuſdam libris correctiorib. ſe reperiſſe ſcriptum כָּאֲרוּ ſignificatione *fodiendi* aut *transfigendi*, ſed כָּאֲרִי *ſicut leo*, legendum: ſed nõ inveniſſe hanc vocem annumeratam illis, quæ in fine per ו ſcribantur, & per י legantur. Deinde כָּ effertur puncto ָ, cùm juxta Maſoritas כַּאֲרִי *ſicut leo*, ubiq; patach habeat, ut: Num. 23. וְכַאֲרִי *& ſicut leo elevabitur*. excepto uno loco, Eſaiæ 38. כָּאֲרִי *ſicut leo confringet oſſa mea*. quod pro כְּהָאֲרִי, eſt emphaticum. Punctum ergo camez כָּ, verbum eſſe arguit.

כבב. Arab. כַּבְאב *fruſta rotunda*, ut grandinis.

✠ כַּבָאבָה cubebe.

כַּבְכּוּא ✠ אַכְבַאב & כבאכא *inclinatio capitis*. ✠ *capite ſubverſo deijcientur*.

מְכַבּוֹב *cooperiens*. ✠ אכבאב *opertio*.

כבד tria ſignificata habet. I. כָּבַד, Chald. כְּבַר.

gravis fuit quantitate aut qualitate, magnitudine vel multitudine, pondere vel numero, divitijs, honore, gloria. Job. 33. v. 7. *& manus mea ſuper te non* יִכְבַּד, Targum יֵיקַר *gravis erit*. 2. Samuel. 13. *& non* נִכְבַּד עָלֶיךָ *graves erimus ſuper te*: non erimus tibi oneri. Geneſ. 18. *& peccatum eorum, quia* כָבְדָה, Targum תַּקִּיפַת *grave eſt valde*. Lxx. μεγάλαι *magna*. Gen. 48. *& oculi Iſraelis* כָּבְדוּ, Targ. יְקָרָן *graves erant præ ſenio*. Exod. 9. וַיִּכְבַּד, Targum וְאִתְיַקַּר *& gravatum eſt cor Pharaonis*: pertinax fuit. Job. 6. v. 3. *Præ arena maris* יִכְבַּד *gravis erit*: numeroſus. Job. 14. v. 21. יִכְבְּדוּ *graves erunt filij ejus, & non cognoſcet*: auro & argento: diteſcent. Targ. שָׁרְיָן בִּיקָר *manent* (habitant) *in gloria*. Lxx. πολλῶν δὲ γενομένων *multis autem exiſtentibus filijs ejus*. Eſa. 66. v. 5. *Propter nomen meum* יִכְבַּד *gravis erit Dominus*. Lxx. δοξασθῇ *glorificabitur*. Niphal. נִכְבַּד *glorificatus fuit, glorioſus factus eſt, auctus fuit*. Hagg. 1. v. 8. וְאֶכָּבְדָ *& glorificabor, dixit Dominus*. duplex autem eſt lectio, ratione ultimæ literæ; quæ ob id circulo (וְאֶכָּבְדָ°) notatur. una eſt juxta puncta, & quidem verior. Quia enim ultimæ literæ punctũ camez ſubijcitur, litera ה quieſcens aſſumenda eſt, & legendum וְאֶכָּבְדָה, cum ה paragogico. Altera eſt juxta literas, ſine ה paragogico, וְאֶכָּבֵד. Quam Judæi amplectuntur, & tradunt defectum literæ ה in ſcriptura, innuere defectum quinq; rerum in templo ſecundo, quæ fuerunt in primo. Et ſunt אָרוֹן *arca*, אוּרִים וְתֻמִּים *Urim & Thummim*, אֵשׁ הָעֶלְיוֹנָה vel אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם *ignis ſuperior*, שְׁכִינָה *præſentia Dei*, & רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ *Spiritus ſanctus*. Intelligitur autem per arcam, arca fœderis, una cum כַּפּוֹרֶת *operculo*, & כְּרוּבִים *Cherubim*: per Urim & Thummim, Schemhamphoras in Ephod: per ignem ſuperiorem, ignis perpetuus, qui è cœlo deſcendit ad comburenda ſacrificia: per Præſentiam Dei, gloria Dei, quæ apparebat in Sancto ſanctorũ inter Cherubim: per Spiritum ſanctum, נְבוּאָה *prophetia*, ſeu Spiritus ſanctus loquens per Prophetas, qui in Malachia ceſſavit. De his in fine Gemara, cap. 1. in Joma, fol. 21. ſic: *ſcribitur* ואכבר, *& nos legimus* ואכברה; defectus ה indicat defectum quinq; rerum in tẽplo ſecundo: ואלו הן ארון וכפרת וכרובים אש ושכינה ורוח הקודש ואורים ותמים ארון כפורת וכרובים דבר אחד. ושכינה לא שרתה בו ורוח הקודש לא היתה בנביאים משנת שתים לדריוש ואילך: Hæc ergo, juxta Hebræos, defecerunt in templo ſecundo, cujus tamen gloria major fuit gloria primi: Hagg. 2. propter adventum Chriſti, qui in ſecundo templo

 docuit,

docuit, & iſta quinque omnia compenſavit & ſuperavit. Extat victoriæ Veſpaſiani monumentũ Romæ ad radices montis Palatini: arcus marmoreus cum ſuperba inſcriptione: in quo ſculptæ manubiæ & ſpolia templi in triumpho per oſtentationem traducta, candelabrum affabre expreſſum, cum arca fœderis, & tabulis divinæ Legis. 2. Reg. 14. הִכָּבֵד *glorificate, & revertere in domum tuam:* Niphal. Erit tibi glorioſum, ſi domum reverſus fueris: qui ex iſto bello ignominiam reportabis. Proverb. 8. *Cum nondum eſſent fontes* נִכְבַּדֵּי־מָיִם *gravati aquis*: aucti. Piel כִּבֵּד, Chaldaicè כַּבֵּד, Arabicè כאבר *gravavit, aggravavit, gravem reddidit*. 1. Sam. 6. v. 6. *& quare* תְּכַבְּדוּ *gravabitis cor veſtrum, ſicut* כִּבְּדוּ *gravârunt Aegyptus & Pharao cor ſuum?* Pertinaces eritis? tantùm. In reliquis locis per metaphoram, *honoravit*, honore gravem reddidit, *veneratus fuit, honorarium dedit, munus obtulit*. Exod. 20. כַּבֵּד, Targum יַקַּר *honora patrem tuum*. Jud. 13. *Si venerit verbum tuum* וְכִבַּדְנוּךָ *& honorabimus te*: dono aliquo afficiemus. Num. 22. v. 37. *Non poſſum* כַּבְּדֶךָ *honorare te*. Hieron. *mercedem*, hoc eſt, præmium, *adventui tuo reddere*. 1. Timoth. 5. v. 3. χήρας τίμα, Syr. לְאַרמְלָתָא יַקַּר *viduas honora*. Hiphil. הִכְבִּיד *gravavit, auxit, ditavit, honoravit*. Nehem. 5. הִכְבִּידוּ *gravarunt ſuper populo*. ſcil. jugum aut onus. Jerem. 30. וְהִכְבַּדְתִּים *& honorabo eos, & non erunt parvi*. 2. Paral. 25. *Et elevavit ſe cor tuum* לְהַכְבִּיד *ad augendum*. ſc. מִלְחָמָה *bellũ*. Hithpael הִתְכַּבֵּד *gravavit, glorificavit ſe, auxit ſe*. Nahum. 3. verſ. 15. הִתְכַּבֵּד *multiplicare ut bruchus*, הִתְכַּבְּדִי *augeſce ut locuſta*. Proverb. 12. v. 9. *Bonus eſt contemtus, & ſervus ei*, מִמִּתְכַּבֵּד *præ glorificante ſe, & deficiens pane*. Lxx. ἢ τιμὴν ἑαυτῷ περιτιθεὶς *quàm honorem ſibi ipſi circumponens*.

Nom. כָּבֵד *gravis, numeroſus, multus, dives, honorabilis*: Plural. כְּבֵדִים *graves*. Fœmin. כְּבֵדָה *gravis, multa*. Geneſ. 12. verſ. 10. *Quia* כָּבֵד *gravis erat fames*. Lxx. ἐνίσχυσεν *invaleſcebat*. Geneſ. 13. v. 2. *Abraham erat* כָּבֵד *gravis valde, pecore, argento & auro*. Lxx. πλούσιος *dives*. Geneſ. 50. v. 9. *Fuit exercitus* כָּבֵד, Targum סַגִּיאָה *multus valde*. Lxx. μεγάλη *magnus*. Hieron. *Turba non modica*. Hoſiander correxit, *exercitus honorificus*: malè ad qualitatem refert, quod ad quantitatem ſeu numerum pertinet. Exod. 9. *& nubes* כָּבֵד *gravis*: caliginoſa, denſa. Eſa. 33. *velut umbra petræ* כָּבֵד *gravis*: denſa. 1. Regum 3. *Quis poteſt judicare hunc populum* הַכָּבֵד *gravem?* Targum סַגִּיאָה *multum*. Pro quo habetur, 1. Paralip. 1. הַגָּדוֹל *magnum*. Exod. 4. verſ. 10. כְּבַד פֶּה וּכְבַד לָשׁוֹן *gravis oris, & gravis linguæ*. Targum יַקִּיר מַמְלַל וְעַמִּיק לִשָּׁן *gravis loquela & profundus linguæ*: impeditus. Ezech. 3. v. 5. וְכִבְדֵי לָשׁוֹן *& graves linguæ*: difficilis & ignoti ſermonis.

כֶּבֶד *idem*. Eſa. 1. *Populus* כֶּבֶד *gravis iniquitate*. Lxx. πλήρης *multus*.

Subſtant. כָּבוֹד *gravitas, honor, gloria, dignitas, majeſtas, claritas, divitiæ, honorarium, donum, præmium*. Joſ. 7. verſ. 19. *Pone quæſo* כָּבוֹד, Targum יְקָרָא *gloriam, Domino Deo Iſrael*: hunc Deo honorem habe, ut rem fatearis. Sic, Johan. 9. v. 24. *Da gloriam Deo*. Geneſ. 49. v. 6. *In cœtu ipſorum ne uniatur* כְּבוֹדִי *gloria mea*: anima, quæ eſt præſtantior animantis pars. Lxx. τὰ ἥπατά μου *jecora mea*. acceperunt pro כָּבֵד *jecur*. Eſa. 66. verſ. 12. *& ſicut torrens inundans* כְּבוֹד גּוֹיִם *gloria gentium*: divitiæ. Geneſis 31. *Fecit omnem* הַכָּבֹד *gloriam iſtam*. Targum נִכְסַיָּא *divitias*. Numer. 24. *Prohibuit te Dominus* מִכָּבוֹד, Targum מִן יְקָר *ab honore*: ab honorario. Hoſ. 9. verſ. 11. *Sicut avis avolabit* כְּבוֹדָם *gloria ipſorum*: liberi, qui ſunt gloria parentum. Eſa. 5. verſ. 13. וּכְבוֹדוֹ *& gloria ejus, viri famis*. Targum וִיקִירֵיהוֹן *& glorioſi ipſorum*. Lxx. καὶ πλῆθος *& multitudo facta eſt*. Eſa. 60. verſ. 13. כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן *gloria Libani ad te veniet*: arbores glorioſæ in Libano. Eſa. 61. וּבִכְבוֹדָם *& in gloria ipſorum gloriabimini*. Lxx. καὶ ἐν τῷ πλούτῳ αὐτῶν *& in divitiis ipſorum*. Job. 15. כְּבוֹדִי *gloriam meam detraxit*: veſtes meas. ſequitur: *Et removit coronam capitis mei*. Pſalm. 16. וּכְבוֹדִי *& gloria mea exultat*. Lxx. γλῶσσά μου *lingua mea*, aut *anima*, quæ eſt gloria corporis, ſine qua corpus nihil putatur. Ezechiel. 42. *Et ecce* כְּבוֹד *gloria Dei Iſrael, venit à via orientis, & vox ejus, ſicut vox aquarum multarum, & terra illuminabatur* מִכְּבוֹדוֹ *à gloria ejus*: à ſplendore ſeu claritate ejus. ſic, Luc. 2. v. 9. *& gloria Domini circumfulſit eos*.

כֹּבֶד, & כְּבוּדָּה, & כְּבֵדוּת *gravitas, onus, multitudo, gloria*. Proverb. 27. כֹּבֶד *gravitas lapidis*. Eſa. 21. *Propter* כֹּבֶד *gravitatem belli*. Lxx. τὸ πλῆθος *multitudinem*. Jud. 18. *&* הַכְּבוּדָּה *gravitatem ante ipſos*. Targ. קִנְיָנָא *facultates*: impedimenta, opes & pecudes, omne onus grave, vaſa & mobilia, omnem ſupellectilem. Exod. 14. *& deduxit eos* בִּכְבֵדֻת *in gravitate*. Targum בִּתְקוֹף *in fortitudine*. Lxx. μετὰ βίας *per vim*. Pſal. 45. *omnis* כְּבוּדָּה *gloria, filiæ regis intrinſecus*: veſtis glorioſa. Sequitur declaratio: *ex ocellatis aureis* לְבוּשָׁהּ *veſtimentum ejus*. Sic,

Eſther

A Eſther 15. verſ. 4. in Latino, *Induta eſt gloriâ*: veſte regia. ſequitur, verſ. 5. *Cumq; regio fulgeret habitu*. Sic, Matth. 6. verſ. 29. *Salomo in omni gloria ſua, non amictus fuit, ſicut unum ex iſtis*. Eſa. 10. verſ. 16. *& pro* כבודו *gloria ejus, incendetur incendium ſicut incendium ignis*. pro veſtibus ipſorum.

Rabb. דרך כבוד *honoris gratia*.

Proprium. אִי כָבוֹד *Icabod*, pro אין כָבוֹד *ſine gloria*. 1. Sam. 4. *vocabat puerum* אִי כָבוֹד *Icabod, dicens: translata eſt* כָּבוֹד *gloria ab Iſrael, quia capta eſt arca*.

II. Deinde כָּבֵד, Chal. כבד, Arab. כבד kebd *epar,*
B *jecur*: Plur. Arab. אַכְבָּאד akbid *jecora*: itē, *viſcera*. Proverb. 7. v. 23. *Donec transfodiat ſagitta* כבדו *jecur ejus*: incidat in periculum, ſentiat Dei vindictam. Thren. 2. v. 2. *Effuſum eſt in terram* כבדי *jecur meum*: exanimatus ſum. LXX. ἡ δόξα μου *gloria mea*. acceperunt pro כָּבוֹד *gloria*. Avicen. אַלְכבד כָּדַם אַלְגאמד *epar eſt quaſi ſanguis congelatus*.

מכבוד makbud *hepaticus*.

III. Rabb. הִכְבִּיר *verrit*, purgavit ſcopis.

C מַכְבֵּר *ſcopa*.

כבה. כָּבָה *extinctus fuit* ignis vel lucerna: trāſfertur tamen & ad alia. 1. Sam. 3. *& lucerna priusquam* יִכְבֶּה, Targ. טפא *extingueretur*. Levit. 6. *Ignis verò ſuper altari accenſus, non* תִכְבֶּה, Targum תִטְפֵי *extinguetur*. Piel כִּבָּה *extinxit*. Ezech. 32. *& operiam* בְּכַבּוֹתְךָ *extinguendo te cœlos*: cum extinxero te, tantus erit fumus, ut cœlos operiat.

Rabb. כבוי *extinctio*.

D

כבל. Inde כֶּבֶל, Chal. כבל *compes, catena*: Plur. כְּבָלִים, Chald. כַּבְלִין, Arab. כבול kubul *compedes, catenæ*. Pſalm. 105. *Affixerunt* בַּכֶּבֶל *in compede pedes ejus*. Targum בְשׁוּשְׁלְתָא *in catena*.

כָּבוּל *Cabul*, regio Galilææ lutoſa & cœnoſa, pedes, velut compes, detinens: al. arenoſa & ſterilis: habens viginti urbes; quæ cum à Salomone donatę eſſent regi Tyri, eam hoc nomine appellavit. 1. Reg. 9. verſ. 13. *Quid civitates iſtæ, quas dediſti mihi, mi frater? Et vocavit eas terram* כָּבוּל *uſq; ad*
E *hodiernum diem*. LXX. ὅριον *terminum*. Acceperunt pro גְּבוּל *terminus*: ob literarum ג כ ſimilitudinem. Dicta fuit poſtea Decapolis, à numero oppidorum in ea celebriorum: quæ ſunt, Damaſcus, Philadelphia, Raphana, Scytopolis, antea Nyſa: Gaddara, Hippon, Dion, Pella, Galaſa, Canatha. Dicta eſt & Galilæa gentium, ſeu ſuperior, quod Tyriis & Sydonijs vicina eſſet.

Rabb. כָּבוּל & כֶּבֶל *annulus*, qui de collo ſervi ſuſpenditur.

Verb. Rabb. כָּבַל, Chald. כבל *ligavit, conſtrinxit* nervo aut compede.

כביל *ligatus, conſtrictus, compeditus*.

Arab. כַּבַל cabal *fibula, ſpinter*: Pl. אכבאל acbal *fibulæ*.

כבן. Inde Syr. Piel כַּבֵּן: & Hiphil. אַכְבֵּן *texit, operuit, induit, pellibus cinxit*.

מְכַבַּן & כבין *tectus, opertus*.

מְכַבְּנָא *capitis ornamentum*.

Chaldaicè כְּבִינָא *veſtis ſubtilis*, ἐπωμὶς, *ſindon*.

Rabbin. כֶּבֶן *operimentum agnorum* parvorum, à partu ad octavum uſq; diem, ne lana inficiatur.

Arab. מְכַבַּן mucappan *caſtratus*.

כבס. Inde Piel כִּבֵּס *lavit, purgavit, abluit, eluit* pannum vel veſtem ut albeſcat, *candidavit*. Num. 19. יְכַבֵּס, Targum יְצַבַּע *lavabit veſtes ſuas*. 2. Sam. 19. *Neq;* כבס *laverat veſtes ſuas*. Targum חַוַּר *albefecerat*. Pſal. 51. *Multum* כַּבְּסֵנִי *lava me ab iniquitate mea*. Targ. תְחַוְּרִנַנִי *albabis me*. peccatum in anima, ſimile eſt maculæ in veſte. Jerem. 2. v. 22. *Sed ſi* תְּכַבְּסִי *laveris teipſam*. Targum אִם תִּדְמָן לְאִתְנַקָּאָה *ſi putatis mūdari à peccatis* &c. Pual. כֻּבַּס *lotus fuit*. Levit. 13. v. 58. וְכֻבַּס, Targum וְיִצְטַבַּע *& lavabitur ſecundò*. Ibidem v. 56. *Poſtquam* הֻכַּבֵּס *lotus fuerit*. Ex Hophal & Hithpael compoſitum, & ה Hithpael abjectum.

Nom. כּוֹבֵס *fullo*, qui pannos & veſtes purgat & mundat. Eſa. 7. v. 3. *Ad viam agri* כוֹבֵס *fullonis*: juxta viam, qua itur ad agrum fullonis. Targum מְשַׁטַּח קַצְרַיָּא *expanſionis fullonum*. in quo agro fullones expandere ſolebant pannos & veſtes ad ſolem, ut ſiccarentur, poſtquam eas in piſcina laviſſent. Erat autem in iſto agro via ſtrata lapidibus, ſeu locus elatior, & paratus lapidibus, ſuper quo ſtabant, qui veſtes in piſcina lavabant. LXX. τοῦ γναφέως. Sic, Marci 9. *Veſtimenta illius facta ſunt ſplendida, candida velut nix, qualiter γναφέως fullo ſuper terra non valet candida facere*. Fullones maculas & ſordes è veſtibus eluebant, & addito furfure ac creta, iterum candidas faciebant. Propter veſtes igitur albas, in convivijs maximè uſitatas, fullonum apud Judæos creberrimus erat uſus. 2. Reg. 18. v. 17. *In via agri* כובס *fullonis*. Targ. מִשְׁטַח קַצְרַיָּא *extenſionis fullonū*.

Rabb. כּוֹבֶסֶת *ramus palmæ*.

Arab. כִּיבוּס & כָּאבוּס *incubus*: in Avicen. ad כָּבַשׁ refertur.

כבע

Digitized by

A

כבע. Inde כֹּבַע, idem quod קֹבַע, *galea, galerus, caſſis:* Plur. כּוֹבָעִים, Chald. כּוֹבְעִין *galea.* 1. Sam. 17. v. 5. וְכוֹבַע נְחשֶׁת *& galea aenea ſuper capite illius.*

Rabb. כּוֹבָעוֹת *capita ſpicarum.*

Arab. קבע cuba *galerita, caſſita, alauda:* Pl. קבאע *alauda.*

כבץ. Rabb. כאבון *incubus.*

כבר. כָּבַר, Arab. כבר cabar *magnus fuit* quantitate continua & diſcreta, *grandis, multus, creber, copioſus fuit.* Arabicè *granduit, ingranduit, crevit, ſuperbivit.* Arab. Pſalm. 10. *Dum* יכבר *ſuperbiet impius.*

B

Hiphil. הִכְבִּיר *multiplicavit*, multum & copioſum reddidit. Job. 35. v. ultim. *Abſq; ſcientia verba* יַכְבִּר, Targum יַסְגֵּי *multiplicabit.* Lxx. βαρύνει *gravat.* legerunt יַכְבִּיר, à כָּבֵד *gravis fuit:* ob literarum ד״ר ſimilem figuram. Job. 36. *& dabit eſcam* לְמַכְבִּיר *multiplicanti.* Judæi exponunt, dem der da viel Kinder hat. Lxx. τῷ ἰσχύοντι *valenti.* Sed poteſt exponi: לָרֹב *ad multitudinem*: ad copiam, abundè: ut ſit nomen.

C

Arab. אתכבר & אסתכבר *ſuperbijt, elatus, inflatus fuit.* 2. Corinth. 11. v. 5. יתכבר *ſuperbiet ſuper vos.* 1. Corinth. 5. v. 3. *Qui* אסתכברוא *ſuperbiunt.*

Nom. כַּבִּיר, & א abundante, כַּאבִּיר, Arab. כביר kabir, & כאבר *magnus, ſummus, grandis, multus, copioſus:* Plural. כַּבִּירִים, Arab. כִּבַאר kibar *magni, multi.* Job. 15. כַּבִּיר *magnus præ patre tuo:* diebus, ætate grandior. Eſa. 10. v. 13. *Et deijciam* כַּאבִּיר *copioſum habitatorum.*

D

כַּאבִּיר compoſitum eſt ex כַּבִּיר & אַבִּיר *locus fortis.*

כביר *pulvinar hiſpidum*, ſeu multis pilis præditum. 1. Sam. 19. וְכְבִיר הָעִזִּים *& pulvinar caprarum poſuit pro capite ejus:* pulvinar ex pilis caprarum factum, quod capillos hominis refert, poſuit in locum capitis ejus. Targum גּוֹרְאֵרְעִזַּיָּא *utrem caprarum:* utrem ex pelle caprina hiſpida factum. Lxx. ἧπαρ *epar.* Legerunt כָּבֵד *epar:* ob literarum ד״ר ſimilem figuram.

כְּבָרָה *cribrum*, multis foraminibus præditum. Amos 9. v. 9. *Sicut movebitur* בַּכְּבָרָה,

E

Targum בְּעַרְבְּלָא *in cribro.*

מַכְבֵּר *ſtragula* ex multiplicibus pilis contexta. 2. Reg. 8. v. 15. *& accepit* הַמַּכְבֵּר, Targ. גּוּנְכָא *ſtragulam, & intinxit in aqua, & expandit ſuper faciem ejus, & mortuus eſt.* Haſael ſtragulam madefecit aqua frigida, & expandit ſuper faciem regis, quaſi remedium adhibiturus; ſed nimia refrigeratione ipſum interfecit, ſive imprudenter, ſive ſtudio.

A

מִכְבָּר *crates, craticula;* à foraminum multitudine, aut cribri ſimilitudine. Exod. 27. *& facies ei* מִכְבָּר, Targ. סְרָדָא *cratem, facturæ retis ænei.* Lxx. ἐσχάραν.

כְּבָר *jam, nunc, antea, modò:* cum præterito, aut futuro. Syr. *forſitan, fortaſſis.* Eccl. 3. *Quod futurum eſt*, כְּבָר *antea fuit.* Fœ. כְּשֶׁכְּבָר *in eo quod jam fuit.*

Propr. כְּבָר *nomen fluvij* in Chaldæa, ab aquarum copia ſic dicti. Lxx. χοβάρ.

Rabbin. Verb. כָּבַר *cribravit*, à כְּבָרָה *cribrum.*

B

כְּבָר *caniſtrum* ex viminibus contextum, & foraminoſum, cribri inſtar. Fœ. מַכְבַּרְתָּא *farcimen.*

Chald. & Syr. כַּבְּרִית *favus*, ob foramina cribro ſimilis. Luc. 24. v. 24. καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου, Syr. וּמִן כַּבְּרִיתָא דְּדִבְשָׁא *& de favo mellis.*

Syr. כִּבְרָא *bilis* aut *ira.* Fœ. מַכְבִּיר *provocans ad iram.*

Arab. כֻּבַּאר cubar *incrementum.*

כִּבַר *ingraveſcens ætas, ſenectus.* Alcor. 5.

C

בַּלַעְנִי אַלְכִּבַר *invaſit me ſenectus.*

כִּבְר kibr *magnitudo & ſuperbia, faſtus, jactantia.* צָאחב אַלְכִּבְר *deditus ſuperbiæ.*

מְתַכַּבֵּר mutakabbir, & מסתכבר muſtakabbir *ſuperbus, faſtuoſus:* Plur. מְתַכַּבְּרִין mutakabbirin *ſuperbi.* מסתכברין *idem.* Rom. 11. v. 20. *Ne* תִּסְתַּכַּבַּר *extollaris:* efferaris.

כַּבִּיר *magnus.* Inde אַכְבַּר aqbar *major.*

אסתכבאר *elationes.*

כבר *capparis.* Fœ. כבראת *caules.*

D

כבש quatuor ſignificata habet. I. כָּבַשׁ, Chal. & Syr. כְּבַשׁ *ſubegit, ſubjecit, ſuperavit, ſubdidit.* Geneſ. 1. וְכִבְשֻׁהָ *& ſubigite eam.* Targ. וּתְקִפוּ עֲלַהּ *& prævalete ſuper illam.* Lxx. κατακυριεύσατε αὐτῆς *dominamini ei.* Eſther. 8. *Etiam vult* לִכְבּוֹשׁ *ſubijcere reginam:* ſubagitare. Targ. לְמִשְׁכַּב עִם מַלְכְּתָא *concumbere cum regina.* Mich. 7. יִכְבּוֹשׁ *ſubiget iniquitates noſtras, ne conſpiciantur.* Contrarium eſt: *Verba iniquitatum noſtrarum* גָּבְרוּ *prævaluerunt;* Pſalm. 75. Chald. Eſa. 40. יַשְּׁרוּ *rectam facite in deſerto viam.* Targum כְּבוּשׁוּ *ſubigite.* Jud. 21. לָכַד *cepit inſidiator.* Targum כְּבַשׁ *ſubegit.* Niphal.

E

נִכְבַּשׁ, Chald. אִתְכְּבֵשׁ *ſubjectus, dejectus, demiſſus fuit.* Joſ. 18. v. 1. *& terra* נִכְבְּשָׁה, Targum אִתְכַּבְשַׁת *ſubjecta fuit coram ipſis.* Geneſ. 41. וַיִּפְּלוּ *& conciderant facies ejus.* Targ. וְאִתְכְּבִשׁוּ *& dejecta ſunt.* Piel כִּבֵּשׁ *ſubjecit.* 2. Sam. 8. *Ex gentibus quas* כִּבֵּשׁ *ſubegit.* Lxx. κατεδυνάστευσεν *tyrannide oppreſſit.*

Nom. כֶּבֶשׁ, Chald. כִּבְשׁ & כְּבַשׁ, Syr. כֶּבְשָׁא *ſcabellum, gradus*, vel *ſcala* pedibus ſubjecta. 2. Paral. 9. verſ. 18. *Sex gradus throno*, וְכֶבֶשׁ

Digitized by Google

וְכֶבֶשׁ *& ſcabellum in auro ad thronum*: gradus. A
pro quo habetur, 1. Reg. 10. וראשׁ עָגֹל *& caput rotundum*. Chal. Eſa. 66. *Et terra* הֲדֹם, Targ. כְּבַשׁ *ſcabellum pedibus meis*.

כִּבְשָׁן *clibanus*, in quo coquuntur lapides ad calcem, vel ollæ. Geneſ. 19. *Et ecce aſcendit fumus terra* הַכִּבְשָׁן, Targum רְאַתּוּנָא *clibani*.

Chaldaicè כְּבִישׁ & כְּבַשׁ *via* ſubacta & trita, *ſemita*: Plur. כְּבִישִׁין *ſemita*.

Rabb. מַכְבֵּשׁ *quicquid ſtringit*. ✠ כִּבּוּשׁ *machina bellica*.

II. Chald. Piel. כַּבֵּשׁ *abſcondit, occultavit, celavit; texit, operuit, obduxit* argento vel alio B
metallo. Levit. 20. הַעְלֵם יַעְלִימוּ, Targum מְכַבְּשׁ יְכַבְּשׁוּן *occultando occultabunt*: celabunt. Exod. 3. וַיַּסְתֵּר, Targum וְכַבְשִׁנּוּן *& abſcondit Moſes faciem ſuam*. Amos 8. *Cubantes ſuper lectis* שֵׁן *dentis*. Targum מְכַבְּשִׁין בְּשֵׁן דְּפִיל *obductis dente Elephantis*.

Nom. כִּבּוּשׁ *obductio*.

III. Arabicè כבס cabas *congregavit*. Roman. 12. v. 20. תכבס *congregabis carbones ſuper caput illius*. C

כאבוס *incubus*.

סְנָה כְּבִיסָה *annus embolimaus*.

IV. Rabb. כָּבַשׁ *condivit*.

כְּבוּשׁ *omne genus condimenti*.

כִּבְשָׁן *ſpecies turturis*.

כִּבְשָׁנִי *genus avis*.

כבשׂ. כֶּבֶשׂ, Arabicè כֶּבֶשׁ kebſch *agnus anniculus*, qui ubi annum exceſſerit אַיִל *aries* vocatur: Plur. כְּבָשִׂים, Arab. כִּבַאשׁ kibiſch *arietes*. Foemin. כַּבְשָׂה & כִּבְשָׂה *agna*: Plur. כְּבָשׂוֹת *agna*. Numer. 7. כֶּבֶשׂ, Targ. אִמְּרָא D
agnus unus, filius anni. Proverb. 27. כְּבָשִׂים *arietes ad veſtitum tuum*: lana, quæ inde ſumitur. Eſa. 5. verſ. 17. *Et paſcentur* כְּבָשִׂים *agni*. Lxx. οἱ διηρπασμένοι *oppreſſi*. acceperunt pro כְּבָשִׂים *ſubacti*. Arab. גֶלֶד אַלְכַבְשׁ geld alkebſch *cutis arietis*. כַּבְשׁ לזרע kebſch lizarrea *aries admiſſarius*. כַּבְשׁ בִלַא מְחְצִי kebſch bile mochci *aries non caſtratus*.

Arabicè כַנְבוּשׁ kanbuſch *velum mulieris, flammeum*: Plur. כַנַאבִשׁ canibiſch *flammea*. E

כבת. Alcor. כְּבְתוּ *deſtructi ſunt*.

כדד duo ſignificata habet. I. Inde כִּידוֹר *ſcintilla, favilla*. Job. 42. כִּידוֹדֵי אֵשׁ, Targ. גוּצִין דְּנוּר *ſcintilla ignis*.

כַּד *cadus, hydria*, Perſis κάνδυ *condus*: Plur. כַּדִּים, Chald. כַּדִּין *cadi, hydria*. Geneſ. 24. *Inclina, quaeſò*, כַּדֵּךְ, Targ. קוּלְתָךְ *cadum tuum*. Eccleſ. 12. *& frangetur* כַּד *hydria ſuper fonte*: venter in ſepulcro. 1. Regum 17. כַּד *cadus farina non deficiet*. Targum מָנָא *vaſculum*.

כַּדְכֹד *rubinus*: Plur. Chal. כַּדְכְּדָן & כַּדְכּוּדִין *rubini*.

Particula כַּד & כַּדִּי *cùm, ut, ergò, itaq*. ✠ כְּדוּ *jam, nunc, maturè*.

II. Arabicè כַּד *afflixit*. Pſalm. 44 כַּדַּת *afflixiſti populos*. ¶ 1. Cor. 10. v. 8. *ut* נכד *occiemur ab opere*.

כַּד *opus, afflictio, labor*. ✠ בְּאַלְכַד *vix*.

מכד mukidd *acceleratus*.

כדב Chald. & Syr. כְּדַב, Arab. כַּדַב *mentitus eſt*: in כָּזַב quærito.

כדם. Rabb. כָּדַם *infecit*. ✠ כָּדוּם *infectus*.

כְּדוּם *uncinus*, arcam in templo retinens.

כְּדָם *genus vaſis*.

כדן. Syr. כְּדַן: Piel. כַּדֵּן *ſubjecit ſervituti, jugavit, ſubjugavit, devincivit*. 2. Cor. 5. v. 1. תתכדנון *ſubjiciamini jugo*.

כּוּדָן, Foem. כּוּדַנְתָּא *jumentum* jugo alligatum, *mulus*: Plur. כּוּדְנִין. Foem. כּוּדַנְתָן *muli*. Pſalm. 32. *Ne fiatis ſicut equus* כְּפֶרֶד, Targ. הֵיךְ כּוּדַנְיָא *ſicut mulus*.

Particula כְּדוּן *nunc*. Pſal. 2. וְעַתָּה, Targ. וּכְדוּן *& nunc, reges, intelligite*.

כדר duo ſignificata habet. I. כִּידוֹר & כַּדּוּר *res rotunda, pila, rota, ſphæra*, orbicularis figura. Eſa. 22. v. 18. *Circumvolvendo circumvolvet te circumvolutione* (ſicut) כַּדּוּר *pilam ad terram latam manibus*. deeſt כ ſimilitudinis. Quæ volvitur, quoad inveniat, quod impediat ipſam. alludit ad צחוק הכדור *luſum pilæ*. ſicut quis convolvit pannum inſtar pilæ & projicit illum in locum remotum, ubi nihil eſt, quod illum impediat. Eſa. 29. v. 3. *& caſtrametabor* (ſicut) כַּדּוּר *ſphæra contra te*. Lxx. ὡς Δαβίδ *ſicut David*. legerunt כְּדָוִד, ob literarum ו״ר ſimilem figuram. ¶ Deinde כִּידוֹר *acies circularis*. Job. 15. v. 24. *Sicut rex imminens* לַכִּידוֹר *ſphæra*: aciei. Sicut rex qui ſtat in medio caſtrorum, & exercitus circa ipſum in circuitu ejus: ſicut, 1. Sam. 26. v. 8. ſcribitur de Saule: ושאול יושב במעגל והעם חונים סביבותיו *& Saul ſedebat in caſtris, & populus circa ipſum*. ¶ Rabb. כַּדּוּר *ſphæra*. כַּדּוּר הָאֵשׁ *ſphæra ignis*. כַּדּוּר הַלְּבָנָה *ſphæra lunæ*. כַּדּוּר קֹרַח *ſphæra frigoris*, ubi nubes: כַּדּוּר סַגְרִיר *ſphæra pluviæ*, ubi meteora generantur. ✠ כַּדּוּרִי *ſphæricus, rotundus*. כַּדּוּרִית *ſphærica*.

II. Arab. Piel כַּדַּר caddar, quod Rabbini קדר per ק ſcribunt, quia Arabes כ ut ק proferunt, *polluit, inquinavit, turbavit, conturbavit*. Paſſivum אִתְכַּדַּר & אִנְכַּדַּר *pollutus fuit*.

כדורה codora *turbatio, conturbatio, ſordes, excrementum, ſtercus*: Plural. כדור codôr *excrementa*. כדורה אלגסד codôra agêſed *ſuperfluitas corporis*.

כדר keder *atramentum tinctoris.* A

חכדר tacadar *conturbatio, inquinatio, pollutio, impunitas, turpitudo.*

מקדור macdur *pollutus*, & *ſentina.*

מכידר mucaidar *parum pollutus.*

מא כדר *aqua turbata*: inquinata.

ינקי יכדר *mundus conturbat*: in Avicen.

כדר cådar *rixa, pugna.* ✠ מִכְּדַר *rixoſus.*

Alcor. אלשמס כֻּוּרַת *Sol obſcuratus fuit.*

אנכדר אַלְנגום אנכדרת *ſtella obſcurata ſunt*: ab אנכדר.

Rabb. קֶדֶר *ſtercus.*

כהה. כָּהָה, Chald. כְּהָא *corrugatus fuit, rugas contraxit.* Dicitur autem primò, de *oculis*, qui in ſenibus corrugantur, exiccatis nervis, & debilitatur viſus. Geneſ. 27. verſ. 4. B וַתִּכְהֶיןָ, Targum וּכְהַיָא & *corrugati fuerunt oculi ejus.* LXX. ἠμβλυώθησαν *hebetati ſunt.* Deuter. 34. v. 7. *Nec* כָהֲתָה, Targum כהת *contractus fuit oculus ejus.* LXX. οὐκ ἠμαυρώθησαν *non caligaverunt oculi ejus.* ¶ Secundò, de *vulneribus*, quæ curata vel ſanationi vicina, corrugantur. Piel כהה & כֵּהָה *idem.* Levit. 13. v. 6. *Et ecce* כֵּהָה, Targum עָמְיָא *contracta eſt plaga.* ut opponatur mox ſequenti, פָּשָׂה C *aucta fuit*: Et verbum cum nomine maſculino נגע conſtruatur. quando ſanantur vulnera, cutis circa ea corrugatur. ¶ Per metaphoram, *cohibitus, contractus, reſtrictus, repreſſus, remiſſus, debilitatus, triſtis fuit*: cum ad animum transfertur. Eſa. 42. verſ. 4. *Non* יִכְהֶה, Targum ילהי *defatigabitur, nec curet.* Piel. Ezech. 21. v. 7. וְכִהֲתָה & *contrahetur omnis ſpiritus*: triſtis erit. Targ. תֶּעְמֵי *obſcurabitur.* LXX. ἐκψύξει & *expirabit omnis caro.* 1. Sam. 3. & *non* כִהָה *triſtis fuit in eis.* D LXX. καὶ οὐκ ἐνουθέτει αὐτοὺς & *non admonuit eos.*

Nom. כֵּהֶה *corrugatus, contractus, triſtis, debilis*: ad formam רֵעֶה *ſocius.* Foem. כֵּהָה *contracta, turbata*: Plur. כהות *corrugata, contracta, triſtes.* Eſa. 42. & *linum* כֵּהָה *corrugatum non extinguet*: obtuſum, extinctioni vicinum: quod jam jam extinguitur. Levit. 13. v. 21. וְהִיא כֵהָה, Targum עָמְיָא *obſcura.* Eſaiæ 61. *Indumentum glorioſum pro ſpiritu* כֵּהָה *triſti.* 1. Sam. 3. v. 2. & *oculi ejus cœperunt* (eſſe) כהות *corrugati*: contracti, hebetes. Targum E לְמִכְהֵי *corrugari*: hebetari. ¶ Subſtant. Nahum. 3. *Non eſt* כֵּהָה *corrugatio contritioni tuæ*: ſanatio, remedium: quia plaga ſanationi vicina corrugatur. LXX. ἴασις *medicina.* q. נֵהָה. Targum דִּכְאֵב לָהּ *cui doleat.*

Chald. כהות *prohibitio.*

Rabbin. כהה *fuſcus*: literis ה'ו permutatis.

Particula כה, Chald. כָּא: geminatum כָּכָה *ſic, ita.* Geneſ. 15. כה, Targum כְּדֵין *ita erit ſemen tuum.* Pſalm. 144. *Beatus populus*

שֶׁכָּכָה *cui ita.* ¶ Deinde adverbium loci, *huc, hic.* Geneſ. 31. *Pone* כה, Targum הָכָא *huc coram fratribus meis.* Gen. 22. v. 5. *Manete vobis* כה, Targum הָכָא *hic cum aſino*: & *ego* & *puer ibimus* עַד־כה, Targum עַד כָּא *illuc.* Exod. 2. & *reſpexit* כה וכה, Targum לְכָא ולכא *huc* & *illuc.* מִכֹּה, Chald. מִכָּא, Syr. מִכָּא *hinc.* הָלְכָא & לְכָא *huc.* Syr. אֵימְכָא *unde?*

כהב. Arab. כהב *ruffus*: in Avicen. In Talmud: כְּהַב *pudefactus fuit, erubuit.*

כהל duo ſignificata habet. I. Chald. כְּהַל *potuit*: ut cum כול conveniat. Dan. 5. *An tu es* כָּהֵל *potens?* an potes? Ibidem. *Et non* כָּהֲלִין *poſſunt.*

II. Arab. כַּהל *ſenex*: Plur. כהול *ſenes.*

כהולה cuhula *ſenectus, antiquitas.*

סַן אַלמכתהלין ſan almectelin *ætas ſeneſcentium*: in Avicenna.

כהן tria ſignificata habet. I. כָּהַן. Inde Piel, כִּהֵן, Chald. כְּהַן *functus eſt officio eccleſiaſtico aut politico, miniſtravit* in ſacris aut politicis. In ſacris, *ſacerdotio*: in politicis, *magiſtratu*, & *dignitate functus fuit.* Exod. 28. v. 3, & 4. *Adduc ad me Aharonem fratrem tuum*, & *filios ejus cum ipſo è medio filiorum Iſrael*, לְכַהֲנוֹ־לִי, Targum לְשַׁמָּשָׁא קֳדָמַי *ut miniſtrent coram me*: ut ſacerdotio fungantur. Deuter. 10. v. 6. וַיְכַהֵן, Targ. וְשַׁמֵּשׁ & *miniſtravit filius ejus pro eo.* LXX. καὶ ἱεράτευσεν & *ſacerdotio functus eſt.* Eſa. 61. v. 10. *Sicut ſponſus* (qui) יְכַהֵן *miniſtrabit decorem*: augebit ornatum in veſtibus pulcris: qui opus habet ornatu ſeu decore.

Nom. כֹּהֵן, Chald. & Syr. כָּהֵן, Arab. כַּאהן cahin *miniſter* in ſacris aut politicis. In ſacris, miniſter Dei, *ſacerdos, antiſtes*: in politicis, miniſter regis, *dux, princeps, conſiliarius*, aut in quacunq; dignitate conſtitutus, vir magnus: Plur. כֹּהֲנִים, Chald. & Syr. כָּהֲנִין, Arab. כהנה & כהנין *ſacerdotes*: שרי כהונה *principes honoratiores*, qui regi famulantur. Olim tantum ad principes ſpectabat ſacrorum cura. Hebræis verò ante datam Legem, ſoli primogeniti erant ſacerdotes; in quorum locum poſtea ſuffecti ſunt Levitæ. Geneſ. 14. verſ. 18. *Et ipſe erat* כֹהֵן, Targum מְשַׁמֵּשׁ *miniſtrans coram Deo*: ſacerdos. Jud. 17. & *fuit ipſi* לְכֹהֵן, Targum לְכוּמְרָא *in ſacerdotem.* ſcil. idolorum. Exod. 2. וּלְכֹהֵן, Targum וּלְרַבָּא & *principi Midian.* Pſalm. 110. v. 4. *Tu es* כֹהֵן *ſacerdos in æternum.* Targum מִתְמַנִּי לְרַבָּא *conſtitutus princeps.* Exod. 19. & *etiam* הַכֹּהֲנִים *ſacerdotes accedentes ad Dominum ſanctificentur.* Non filij Aharonis, ſed primogeniti: de quibus dicitur, Exod. 24. & *miſit* נַעֲרֵי *pueros filiorum Iſrael.*

A *Iſrael.* 2. Samuel. 8. *& filij David* כֹּהֲנִים, Targum רַבְרְבִין *principes:* aulæ magnates. Pro quo habetur, 1. Paral. 8. *& filij David erant* הָרִאשֹׁנִים לְיַד הַמֶּלֶךְ *primi ad manum regis.* 2. Sam. 20. *Etiam Ira Iaïrites erat* כֹּהֵן, Targum רַב *princeps Davidis:* conſiliarius: aulæ princeps. Hoſ. 4. *Tanquam litigans* (cum) כֹּהֵן *ſacerdote.* Targum עִם מַלְפֵיהוֹן *cum doctoribus ſuis.* Exod. 38. *Ithamar, filius Aharonis* הַכֹּהֵן, Targum כַּהֲנָא *ſacerdotis.* Fuit Aharon dux tribus Levi. Porrò in Lege erant gradus ſacerdotum: Unus enim fuit ſummus Sacerdos: reliqui, ſacerdotes & Levitæ.
B Summus ſacerdos dicebatur כֹּהֵן הַגָּדוֹל *ſacerdos magnus:* & הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ *ſacerdos primus.* Ezræ 7. Chald. כַּהֲנָא רַבָּא, Syr. רַב כַּהֲנָא *princeps ſacerdotum, ἀρχιερεὺς pontifex.* Hic quotidie in tabernaculo concinnabat lucernas: in ſanctuario autem incenſum ad altare thymiamatis adolebat. Singulis ſeptimanis panes propoſitionis conficiebat, ſibiq; habebat. Calendis & diebus feſtis, ſacrificia populi, una cum ſacerdotibus faciebat. In anno ſemel, in die
C expiationum, ingrediebatur ſanctũ ſanctorum, & ſimul pro ſe, ſuis, ac populo orabat. Poſt captivitatem Babylonicam, pontifex & ſacra, & Rempublicam gubernabat. Et ponficatus fuit perpetuus, ut unus per omne vitæ tempus ſacerdotio fungeretur. Poſtea, Græcorum regum arbitrio in annum, & annos fuit diſtributus, ut in annum unum ſacerdotio fungerentur. Unde Johan. 11. *Caiphas pon-*
D *tifex anni illius.* Sacerdotes olea conſervabant, vaſa tabernaculi inſpiciebant, quotidie incenſum offerebant, & quotidianum ſacrificium faciebant. Diebus feſtis ſacrificium populi agebant, & pelles holocauſtorum detrahebant. In diebus inſuper feſtis, & in novilunijs increpabant tubis. Hi ex Eleazer & Ithamar, filijs Aharonis prognati, à Davide in 24. claſſes fuerunt diſtributi: & ordo earum ſorte ductus, ut ſingulæ claſſes ſingulis
E ſeptimanis operarentur: Et rurſus ſorte fuerunt diſtributa officia ſingularum claſſium. Singulis claſſibus præerant ſacerdotes, qui שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים *ἀρχιερεῖς principes ſacerdotum,* & שָׂרֵי הַמִּקְדָּשׁ *principes ſanctuarij* vocabantur. Talis princeps ſacerdotum fuit Ezra. Levitæ ſacerdotibus miniſtrabant, & victimas præparabant, nec non hora ſacrificij, dicebant canticum. De quibus ſuo loco, in rad. לָוָה dicitur. Numer. 19. *uſq; ad* הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, Targum כַּהֲנָא רַבָּא. 1. Reg. 2. *& ad Abiathar*

הַכֹּהֵן *ſacerdotem dicit rex* pro, כֹּהֵן הַגָּדוֹל. 1. Regum 4. *Azarias filius Zadoc* הַכֹּהֵן *ſacerdos,* præfectus duodecim ducibus, à quibus exigeret pecuniam ad ſuſtentandum regem.

Subſtant. כְּהֻנָּה, Chaldaicè כְּהֻנָּא, Syriacè כָּהֲנוּת, Arabicè כהנורה *miniſterium, ſacerdotium.*

Arab. כהן *caules:* in Avicen.

II. Arab. כהן kahân *divinavit, conjectavit, hariolatus eſt, prognoſticavit, vaticinatus eſt, prædixit futura.*

כאהן kahin *divinator, vates, aſtrologus, genethliacus, judiciarius:* Plur. כהנה kahana, & כאהנין kahinin *divinatores.*

כהאן cahin, & אכהאן ichan, & כהנא *divinatio, conjectura, prognoſticon, pyromantia, vis prædicendi futura.* כאהן בנר cahin binar *pyromantes.* אכהאן בנר ikhan binar *pyromantia, ignispiciũ.* אכהאן באלקרבאן ikhan bialcurban *divinatio per ſacrificia.*

III. Syriacè כְּהַן, idem quod כּוּן, *rectus, firmus, beatus fuit; rectè & bene habuit.*

כַּהִין *rectus, beatus, felix.*

כַּהִינוּת *beatitudo, felicitas.*

כהף. Arab. כַּהף kehf *antrum,* petra excavata, *ſpecus:* Plural. כְּהוּף kuhuf *antra, caverna, cripta.*

כ ב. Chald. כּוּב *ſpina:* Plur. כּוּבִין *ſpinæ.* Gen. 2. וְקוֹץ *& ſpinam & tribulum.* Targum וְכוּבִין *& ſpinas.*

Alcor. אַכְוָאב *phiala.*

כ ד. Inde כִּיר *contritio, calamitas, interitus.* Job. 21. *videbunt oculi ejus* כִּירוֹ, Targum תְּבִירֵהּ *calamitatem ejus.* L x x. *σφαγὴν mactationem.*

כִּידוֹן *lan. ea.* Joſ. 8. *Non reduxit manum ſuam, quam extenderat* בַּכִּידוֹן, Targum בְּרוּמְחָא *cum lancea.* L x x. *ἐν γαίσῳ cum geſo.*

Arab. אנכאר *dubitavit.* ¶ Cap. Joſeph. פַּיְכִידוּא לָךְ כִּירָא *ne machinentur tibi quicquam molestia.*

כוה duo ſignificata habet. I. כָּוָה, Chaldaicè כְּוָא & כְּוָה *incendit, aduſſit, inuſſit, cauterio notavit.* Niphal. נִכְוָה *aduſtus fuit.* Eſa. 43. *Si tranſieris per ignem, non* תִּכָּוֶה *adureris.* Prov. 6. *& pedes ejus non* תִכָּוֶינָה, Targum מִתְכַּוְיָן *adurentur.*

Nom. כִּי, & כְּוִיָּה, & מִכְוָה, Chald. כְּוִיָּא & כְּוָאָה *aduſtio* ex igne. Eſa. 3. כִּי *aduſtio pro pulcritudine.* Exod. 21. כְּוִיָּה, Targum כְּוָאָה *aduſtio pro aduſtione.*

Syr. כְּוִי *aduſtus, cauterio notatus.*

Rabb. כְּוִי *natus ex hirco & caprea.*

Arab. כָּאוִי cavi *adurens, cauterizans.*

מכוי inucauvi *cauterizatus*, cauterio notatus. A

כי *cauterium*. מכאוי *cauteria*. יכוי *aduretur*. יכווא *cauterizabuntur*: in Avicen.

II. Chald. & Syr. כוא, Arab. כוי *feneſtra*: Plur. maſc. כוין, Foem. כון *feneſtra*. 2. Reg. 3. *oſtium* החלון, Targum כוא *feneſtra*. Dan. 10. וְכַוִּין *& feneſtra aperta ipſi*. Cant. 2. *proſpiciens ex* החלונות, Targum כַּוְּתָא *feneſtris*. Syr. בְּכַוְּתָא *in feneſtra*.

כוז Rabb. כוז *urceus*.

כוח quatuor ſignificata habet. I. כֹּחַ, Chald. כח *facultas, vis, virtus, robur, potentia, opes*. Jerem. 48. *In umbra Hesbon ſteterunt* מכח *abſque robore fugientes*. Aut, *fugientes præ robore inimicorum ſuorum*, In ipſius umbra quieſcere voluerunt, propterea quod non eſſet in ipſis amplius vis ad fugiendum. Exod. 32. בְּכֹחַ, Targum בחילא *in robore magno*. Geneſ. 4. *Non addet dare* כֹּחָהּ, Targum חֵילַהּ *robur ſuum tibi*. tantum, quantum bene poſſet. B

II. *Humor nativus*, in quo vigor & robur corporis conſiſtit. Pſalm. 22. *Aruit tanquam teſta* כחי *virtus mea*: humidum meum radicale, humor nativus. Pſalm. 71. verſ. 9. *Cùm defecerit* כחי *virtus mea*. Humidum radicale membra conglutinat, & in eo robur ac vita hominis conſiſtit. Illud in ſenibus exareſcit & deficit. ¶ Nahum. 1. *Dominus longanimis* וגדל־כח *& magnus robore*. qui poteſt tolerare iram ſuam, ne ſtatim ulciſcatur. Sic dicit Moſes, Num. 14. v. 17. *Et nunc* יִגְדַּל *magna ſit, quæſo*, כֹּחַ, Targ. חילא *virtus Domini*. Qui enim eſt longanimis, magnum habet robur ad frangendam iram. C D

III. *Opes*. Hoſ. 7. אָכְלוּ זָרִים כֹּחוֹ *comederunt alieni robur ipſius*. Targum בזו עממיא נכסיהון *diripuerunt populi divitias* (opes) *ipſius*. Job. 6. verſ. 22. ומכחכם *& de robore veſtro date munus pro me*. Targum ומנכסיכון *& de opibus veſtris*. Proverb. 5. verſ. 10. *Ne fortè ſatientur alieni* כֹּחֶךָ *robore tuo*: facultatibus tuis.

IV. כֹּחַ *lacerta*: à robore. Levit. 11. v. 30. וְהַכֹּחַ, Targum וכוחא *& lacerta*. ¶ Rabb. כח *vis, affectio*. כחו *vis ejus eſt*: æquipollet, בכח *in potentia*. כח המבשלת *vis digeſtiva*. כחות נפשיות *vires* (facultates) *animales*. טבעים *naturales*. כח חיוניים *animales*. נפשניים *vitales*. כח הזן המתעורר · המגרש · המושך · המחזיק · המצייר · המעכל · המגדל · המבדיל · המוליד · הדוחה · E

כִּיחַ *ſputum craſſius*, quod vi quadam ejicitur.

Verb. כוח *expuit, excreavit*.

כוך. Chald. כּוּךְ *ſenectus*. Job. 30. *ſuper ipſo pe-*

riit כלח, Targum כוך *ſenectus*. Job. 5. בְּכֶלַח, Targum בכוכא *in ſenectute ad ſepulcrum*.

כול. Hebr. & Chald. כָּל & כול, Arab. כאל & כאיל cajal, de menſura vaſorum, *menſus eſt, menſuravit*. Eſa. 40. v. 12. וְכָל *& menſus eſt ternario pulverem terræ*. Ruth. 3. וַיָּמָד, Targum וכל *& metiebatur ſex hordeos*. Cap. Filij Iſrael: *& reddite* אלכיל ארא כלתם *menſuram, ſi menſi fueritis*. Niph. Chal. אתכל & אתכיל, Syr. אתתכיל *menſuratus fuit*. Jerem. 33. *Nec* יִמַּד, Targum יתכיל *menſurabitur arena maris*. Geneſ. 38. *& agnovit Juda*, &c. Targum Jeroſolym. בְּמְכִילָא דאנש מכיל בה מתכל *in menſura, qua homo metitur, in ea menſuratur ipſi*. Syr. Matth. 7. verſ. 2. ובכילתא דמכילין אנתון מתכיל לכון *& qua menſura vos metimini, menſurabitur vobis*. Arab. Marci 4. v. 24. באלכיל אלדי תכילון יכל לכם. Piel כִּלְכֵּל, Chald. כלכל *cepit, comprehendit, continuit, ſuſtinuit, pertulit, toleravit, ſuſtentavit, nutrivit, aluit*. Pſalm. 55. verſ. 23. *Ipſe* יְכַלְכְּלֶךָ, Targum יזון יתך *nutriet te*. Lxx. διαθρέψει. 2. Sam. 19. *& ipſe* כִּלְכֵּל, Targum סובר *ſuſtentavit regem*: dedit ipſi cibum, quantum cupijt. Malach. 3. *Quis* מכלכל, Targum מסובר *ſuſtinet diem adventus ejus?* Lxx. ὑπομενεῖ. Proverb. 19. *Spiritus viri* יְכַלְכֵּל *ſuſtinebit infirmitatem ejus*: tolerabit. Pſalm. 112. יְכַלְכֵּל *continebit verba ſua in judicio*. ne ſcil. proferat. Zachar. 11. *ſtantem non* יְכַלְכֵּל *portabit*. 2. Paral. 2. *cæli; & cæli cælorum non* יְכַלְכְּלֻהוּ *capient eum*: ob immenſitatem. Jerem. 20. v. 9. *& laborabo* כַּלְכֵּל *tolerando*. Gen. 45. וכלכלתי, Targum ואזון *& nutriam te*. Lxx. ἐκθρέψω. Pual. כֻּלְכַּל *totus affuit*. 1. Reg. 20. v. 27. *& filij Iſrael recenſiti ſunt*, וְכֻלְכְּלוּ *& omnes adfuerunt*: nullus eorum in iſto bello fuit deſideratus: ut conveniat cum כל *omnis*: permutata ordinum ſignificatione. Targum ואתזמנו *& parati fuerunt*. Lxx. παρεγένοντο *adfuerunt*. Hiphil. הכיל, Chald. אֲכִיל *cepit, continuit, comprehendit, menſus fuit*. 1. Reg. 7. *Bis mille bathos* יָכִיל *capiebat*. Targum מחסל ברטיבא *in humido capiebat*. Jerem. 2. *Non* יָכִלוּ *continebunt aquā*. Lxx. οὐ δυνήσονται ὕδωρ συνέχειν *non poterunt aquam continere*. Joel. 2. v. 12. *Quis* יכילנו *ſuſtinebit eum?* Targum יכל לסוברותה *poteſt ſuſtinere illum*. Jerem. 6. *Defatigatus ſum* הָכִיל, Targ. לסוברא *tolerando*.

Nom. כילי & כִּלַי *continens, parcus, avarus*: qui dat certā menſurā. Eſa. 32. v. 5. ולכילי *& parco non dicetur* שׁוֹעַ *munificus*. Ibidem verſ. 7. וְכֵלַי כֵּלָיו *& parcus vaſa ejus mala*. ſeu, *menſuræ ejus malæ*. כל *menſura*. Al. *veſtes ejus ſemper malæ*: paronomaſia.

Rabb. כִּילוּת *parcitas, tenacitas*.

Chald.

Chald. בִּילָא & כְּכִילָא, Arab. כיל kil, & כבול *menſura, epha, modius, hemina, metrum. proportio:* Pluraliter מְכוּלִין & מְכִילָן, Arabicè אכיאל *menſura.* Item, *textus alicujus ſcripturæ.* A

מכאל *modius:* Plur. מכיאל & מיכאיל *modij.*

✠ מכחאל *dimenſus.*

מכיאלה makiala *caſa paſtoralis,* in qua meridiantur. ✠ כילא caila *in meridie.*

תביאל tacijl *compages, commiſſura.* ✠ מכיל mucajal *menſuratus, compactus.*

Syr. אֲכִילָא *apprehenſio vitis,* ad omne latus.

Rabb. כִּלְכֵּל *nutrivit longos capillos: & linimentum ad frontis depilationem: & caniſtrum.* B ✠ כילאן *lentigines.*

כום. Inde כִּימָה, Chald. כִּימָא *Plejas:* conſtellatio, quam Arabes vocant, אלהוריא *Althoraja,* à תור thaur *taurus.* Sunt autem Plejades in dorſo Tauri, *quæ ſeptem dici, ſex tamen eſſe ſolent.* Job. 28. *An ligabis delitias* כִּימָה, Targum כִּימְתָא *Plejadum?* An prohibebis delitias Pleiadum, quibus in vere orientibus, erumpunt flores? Amos 5. C *Faciens* כִּימָה, Targ. כִּימָא *Plejades & Orionem.* ſunt ſydera oppoſita. Plejades in Tauro, & Orion, vel certè cor Scorpij, in dodecatemorio Scorpij: כימה ſtella ſeptentrionalis, cauſa caloris: כְּסִיל meridionalis, cauſa frigoris.

כון tria ſignificata habet. I. Niphal. נָכוֹן *paratus,* ſicut ſtabilis & firmus, qui nec everti aut impediri queat, *præparatus, ratus, certus, rectus, verus, facilis, poſſibilis fuit.* Gen. D 4. *Quia* נָכוֹן, Targum תְּקִין *paratum* (firmum) *verbum à Deo.* Lxx. ἀληθὴς *verum.* 1. Reg. 3. וְנָכוֹן, Targum וְאִתְקְנַת *& paratum eſt regnum in manu Saulis:* confirmatum. Exod. 34. v. 2. *ſit* נָכוֹן, Targum זְמִין *paratus ad manè.* Amos 4. v. 12. הִכּוֹן *præparare in occurſum Dei tui, ô Iſrael.* Targum אִתְקַשַּׁט *orna te.* Hoſ. 6. *Sicut aurora* נָכוֹן *parata.* Targum וּמִקְשַׁט *ornata.* Pſ. 78. *Cor ipſorum non eſt* נָכוֹן *paratum.* Targum מְהֵימַן *fidele.* Exod. 8. *Non eſt* נָכוֹן, Targum תקין *paratum facere ita.* Lxx. δυνατὸν *poſſibile.* 1. Sam. 26. v. 4. *Et cognovit, quod veniſſet Saul* אֶל־נָכוֹן *ad paratum.* ſcil. locum. Tar- E gum בְּקֻשְׁטְ *certò.* Lxx. ἑτοίμως ἐκεῖ *verè illuc.* 2. Sam. 6. verſ. 6. *Et venerunt ad* גֹּרֶן נָכוֹן *ad aream paratam.* Targum אֲתַר מְתַקַּן *locum paratum.* Lxx. ναχώρ; lege ναχών: acceperunt pro viri proprio. Pro quo habetur, 1. Paralip. 13. גֹּרֶן כִּידוֹן *aream Kidon.* Ergo eſt nomen proprium viri binominis. Proverb. 4. verſ. 18. *vadens & lucens uſq; ad* נְכוֹן הַיּוֹם *paratum diei:* uſq; ad meridiem, ubi lux Solis invaleſcit, & ſtat ſuper parato ſuo. ſcil. loco. Exod. 19. *Eſtote* נְכֹנִים, Targum זמינין *parati.* Pſalm. 5. *Non eſt in ore ipſorum* נכונה *certum.* Lxx. ἀλήθεια *veritas.* Piel כּוֹנֵן & Hiphil. הכין *aptavit, paravit, præparavit, apparavit, perfecit, firmavit, confirmavit, ſtabilivit, rectificavit, certificavit, verificavit, decrevit, ordinavit, diſpoſuit:* includit firmitatem & certitudinem. Pſalm. 40. כּוֹנֵן *ſtabilivit greſſus meos.* Pſalm. 21. *In nervis tuis* תְּכוֹנֵן *diſpones contra faciem ipſorum.* ſc. ſagittas tuas, ut illas jaculeris contra faciem ipſorum. Job. 31. v. 15. וַיְכֻנֶנּוּ *& aptavit eum in ventre.* Pſalm. 74. *Tu* הֲכִינוֹתָ, Targum אַתְקֵנְתָּ *paraſti lucem.* Joſ. 4. *Quod* הֵכִין, Targum אַתְקֵן *ordinavit de filijs Iſrael.* Jud. 12. *Nec* יָכִין, Targ. מתקן *rectè poterat proferre.* Pual. כּוֹנַן; & Hophal. הוּכַן *paratus, confirmatus fuit.* Hithpael הִתְכּוֹנֵן *confirmatus fuit.* Num. 21. וְתִכּוֹנֵן, Targum וְתִשְׁתַּכְלַל *& confirmabitur urbs Sehon.* pro וְתִתְכּוֹנֵן. ¶ Joſ. 3. *& ſtabant ſacerdotes portantes arcam fœderis Jehovæ in ſicco, in medio Jordanis,* הָכֵן *rectè.* ſolidè. Infinitivus Hiphil adverbiaſcens.

Nom. כֵּן, Syr. כָּאֵן *paratus, firmus, certus, probus, ſincerus, verax, rectus, juſtus, honeſtus,* טוב וכשר *ipſa æquitate firmus:* Plural. כֵּנִים, Syr. כאנין *firmi, certi, veraces.* 2. Reg. 7. *Non* כֵּן, Targum כשר *rectum eſt, quod nos facimus.* Jerem. 8. *Non* כֵּן, Targum וכשר *quod rectum eſt, loquentur.* Geneſ. 42. כֵּנִים, Targum כֵּוָנִין *veraces nos:* probi. Syr. Matth. 1. v. 19. *Joſeph maritus ejus* כִּינָא *juſtus erat.* ¶ Deinde, uſurpatur pro adverbio כֵּן *verè, certè, rectè, bene, pulcrè.* Exod. 10. v. ult. כֵּן, Targ. יָאוּת *rectè dixiſti.* Joſ. 1. *Et dixit* כֵּן, Targum בקושטא *verè.*

Et in collatione, demonſtratione vel affirmatione adverbium ſimilitudinis eſt כֵּן *ſic, ita, item, taliter, ſimiliter.* Geneſis 1. verſ. 9. *& fiebat* כֵּן *ita.* Et quando præcedit כ, vel כַּאֲשֶׁר *ſicut,* valet *eo magis.* Hoſ. 4. כְּרֻבָּם כֵּן חָטְאוּ־לִי *ſicut multiplicati ſunt, ita peccârunt contra me:* quo magis aucti fuerunt, eo magis peccârunt. Hoſ. 11. קָרְאוּ לָהֶם כֵּן הָלְכוּ מִפְּנֵיהֶם (ſicut) *vocarunt eos, ita abierunt à facie ipſorum:* ſubintellecto כַּאֲשֶׁר *ſicut.* Lxx. καθὼς μετεκάλεσα αὐτοὺς, οὕτως ἀπῴχοντο ἐκ προσώπου μου *ſicut vocavi eos, ita abierunt à facie mea.* Exod. 1. verſ. 12. וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה *& ſicut affligebant eum, ita multiplicabatur.* Quo magis affligebantur, eo magis multiplicabantur. Eſaiæ 55. verſ. 9. *Quia* (ſicut) *alti ſunt cœli à terra,* כֵּן *ſic altæ ſunt viæ meæ à vijs veſtris.* כַּאֲשֶׁר ſubintellecto. ¶ Et cum Particulis, ac כ״ל literis ſervilibus: בכן

A *in hoc.* Eccleſ. 8. וּבְכֵן *& in hoc vidi improbos.* Rabb מִכְּבָן *ex tunc.* תַּכְבֵן *tunc.* Gen. 27. *& ipſa dicebat,* אִם כֵּן *ſi ſic, quare iſtud ego?* ſi tantus eſt dolor impraegnationis, quare ego petij conceptionem: עַל־כֵּן & לָכֵן, Arab. לכן lacan *ob ita, propterea, ſed, idcirco.* Gen. 2. עַל־כֵּן *propterea relinquet homo patrem ſuum.* Geneſ. 18. *Quia* עַל־כֵּן (pro עַל אֲשֶׁר) *propter quid tranſiiſtis?* Geneſ. 39. עַל כֵּן לֹא *propterea quòd non dedi eam Sela filio meo.* Ellipſis אֲשֶׁר *quòd.* לָכֵן ſemper includit juramentum. Geneſ. 4. v. 15. לָכֵן, Targum בְּכֵן *propterea omnis occidens Cain.* Lxx. οὐχ οὕτως *non ſic.* Hieron. *non ita erit.* Acceperunt pro לֹא כֵן *non* B *ſic.* עַד־כֵּן *hucuſque, hactenus.* כְּמוֹ־כֵן *ſimiliter.* Rabbin. שֶׁכֵּן *quanto magis.* כָּל שֶׁכֵּן *multo magis.*

מָכוֹן, Foemin. מְכוֹנָה, Arabicè מכאן makan *locus paratus, ſedes certa, habitatio, baſis:* Plur. מְכוֹנִים, Foemin. מְכוֹנוֹת *baſes.* Arab. מַכָּנָה *loca.* Pſalm. 33. v. 14. מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ *ex loco habitationis ſuæ.* Targum ממדור *ex habitatione.* Eſa. 4. v. 5. *ſuper omnem* מְכוֹן הַר *locum montis Sion.* Lxx. τόπον. Exod. 15. מָכוֹן, Targ. C אֲתַר מְתַקַּן *locum paratum pro reſidentia tua operatus es.* 1. Reg. 8. מָכוֹן, Targum אֲתַר מְתַקַּן *locum paratum ad habitationem tuam in ſecula.* Inde Rabbin. מָכוֹן *templum* à Salomone extructū. 1. Reg. 7. *Quatuor rotulæ aneæ* לַמְּכוֹנָה *baſi uni.* Ibidem. *In hunc modum fecit decem* מכונות *baſes.* Lxx. μεχωνώθ. Ezræ 3. v. 3. וַיָּכִינוּ *& ſtatuerunt altare ſuper* מְכוֹנֹתָיו *ſedibus ejus:* baſibus. Arabicè מַכָּאנִי *localis.* ✠ מַכַּאן *loco, pro.* ✠ לִמַכּוֹן *propter.*

D תְּכוּנָה *ſedes, aptatio, diſpoſitio, habitudo, numerus.* Job. 23. *veniam ad* תְּכוּנָתִי *ſedem meam.* Nahum. 2. *& non eſt finis* לַתְּכוּנָה *numero.* Targ. לְאוֹצְרַיָּא *theſauris.* Ezech. 43. *Figuram domus* ותכונתו *& diſpoſitionem ejus.* ¶ Rabb. חָכְמַת הַתְּכוּנָה *Aſtrologia.*

כַּוָּנִים *torta,* ſpecies ciborum, quæ parabantur & offerebantur exercitui cœli. Jerem. 7. *Mulieres ſubagitant paſtam, ad faciendum* כַּוָּנִים, Targum כַּרְדוּתִין *tortas.*

כִּיּוּן *Kijun,* nomen idoli. Amos 5. v. 26. *& portaſtis* סִכּוּת מַלְכְּכֶם *Siccuth regem veſtrū,* *&* כִּיּוּן *Kijun imagines veſtras.* כּוֹכַב אֱלֹהֵיכֶם E *ſtellam Dei veſtri.* Lxx. καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν *& ſydus dei veſtri.* Sunt סִכּוּת *Siccut* & כִּיּוּן *Kijun,* nomina propria certorum idolorū. Hebræi putant כִּיּוּן eſſe *Saturnum:* qui in lingua Arabica & Perſica כיואן *Kevan* dicatur.

Propr. יָכִין *Jachin,* una columnarum templi, à Salomone ſic appellata.

Rabb. מוּכָן *aptus.* ✠ יִתְכַן *aptum, conveniens erit, quadrabit.*

A Syr. כָּאנָא & כָּאנוּת *rectitudo, juſtitia.* ✠ כָּאנָאירת *juſte, rectè.*

II. Piel. Rabbin. כִּוֵּן, Chald. כַּוֵּן & כַּוֵּין: Hiphil. Chald. אַכֵּון *aptavit, diſpoſuit, direxit, rectè proceſſit, rectà proſpexit, intentus fuit, ſtuduit, diligenter conſideravit.* Syr. *correxit, redarguit, accuſavit, excuſavit.* Chald. Geneſ. 19. וַיִּפְנוּ, Targum וכונו *& proceſſerunt inde viri.* Deuter. 2. פְּנוּ, Targum כַּוִּנוּ *procedite vobis.* Syr. 1. Tim. 5. v. 20 *Eos qui peccant coram omnibus* כַּוֵּן *argue.* Eph. 5. v. 11. מְכַוְּנִין *arguentes ea.* Paſſiv. Syr. אתכון *argutus, accuſatus fuit.* Hebr. 12. v. 5. *Ab ipſo* מתכון אַנְת *arguèris tu.*

B Nom. Chald. כַּוִּין *rectus:* Plur. כַּוְּנִין *recti.* Foem. כַּוִּנָא *recta:* Plur. כַּוְּנָן *recta.*

כַּוָּנָא, Rabb. כַּוָּנָה *intentio, animi ſententia, affectus, concupiſcentia, ſtudium.* ✠ Syr. כּוּיָן *correctio.*

מְכַוֵּן *inſidiator.*

Rabb. מְכֻוָּן, Chal. מְכַוַּן *intentus, directus, diligens.* ✠ כַּיִן *mox, poſtquam.*

Rabb. כִּוֵּן *diſpoſuit.* ✠ כּוּנָה *intentio, ſcopus, propoſitum.* ✠ תְּכוּנָה *dipoſitio, forma.*

C III. Arab. כון cun, & כאן cin, & אתכון atcun *fuit, factus eſt.* Pſalm. 37. כנת *fui junior, & ſenui.* Pſalm. 72. יכין *ſit nomen Domini benedictum.* Geneſ. 6. *Nobe* כאן *erat integer in generatione ſua.* Gen. 1. v. 2. וְכָאנַת *& erat terra inanis:* Fœm. Gen. 1. v. 3. וקאל אללה ליכונן אלנור וכאן אלנור *& dixit Deus, fiat lux: & fuit lux.* Mat. 4. v. 3. אֵן כֻּנְתַּ אבן אללה קול להדא אלחגארה אן תְכוּן חבזא *ſi es filius Dei, dic ad iſtos lapides, ut fiant panis.* Alcor. כנתם אַמַנְתֻם באַללַה *fuiſtis credidiſtis in Deo.* כֻּנָּא *fuimus.* ¶ Quando D autem alijs verbis additur, continuam actionem ſignificat. Matth. 9. v. 24. וְכָאנוּא יַצְחַכוּן מִנְהֻ *& erant deridebant eum.* Actor. 32. v. 5. כאנוא יקאמונה *erant obſiſtebant ei.* Pſal. 7. *Si* כנת פַעַלְתֻ הַדַא *fui feci iſtud.* Sic, *cave ſis:* & Plaut. *Exi è culina ſis foràs, maſtigia.*

Nom. כון, & תכוין *factio, exiſtentia, generatio, creatio, productio.* תכוין אלחלאיק *productio creaturarum,* & כתאב תכוין *Liber generationis:* inſcriptio libri Geneſeos.

כאין *generatus:* Foem. כאינה & כאינאת *generata.* ✠ מְכַוִּין *faciens.*

E כוס. Inde כוס, Chald. כָּס, Arab. כאס *calix,* κύλιξ, *ſcyphus,* unde bibitur, *crater, patera, pocillum:* Plural. כּוֹסוֹת, Arab. כֻּוַס cavas, & אַכְוַאס acvis *calices.* Gen. 40. וְכוֹס, Targum וְכָסָא *& calix Pharaonis in manu mea.* ¶ Deinde, per ſynecdochen, id, quod poculo continetur: *portio, demenſum, potus,* qui in convivio cuilibet, ut bibat, diſtribuitur, & calice præbetur. Pſalm. 16. *Dominus portio mea,* וְכוֹסִי, Targum וְכַלִּידִי *& calix meus.* Pſal. 23. v. 5.

23. verſ. 5. כוסי *calix meus redundans.* Jerem. 16. verſ. 16. *Nec potabunt eos* כוס תַּנְחוּמִים *calice conſolationum ſuper patre ejus, aut matre ejus.* Judæi adhuc lugentibus mittunt potum vini, de ſuo non bibentibus. Pſalm. 116. verſ. 13. כוס ישועות *calicem ſalutum accipiam, & in nomine Domini invocabo.* Sic vocatur calix, qui in convivio plenus attollitur cum gratiarum actione pro ſalute impetrata, coram convivis. ¶ Per metaphoram, *ſors* ſeu *conditio bona* vel *mala*, quæ affertur, impendet, parata eſt, *crux, afflictio, calamitas, beneficia* vel *pœna*, quas Deus hominibus offert & diſtribuit. Eſa. 51. v. 17. *Bibiſti ex manu Domini* כוס *calicem iræ ejus.* Pſal. 11. *Et ventus procellarum pars* כּוֹסָם, Targum כָּלִידְהוֹן *calicis ipſorum.* Thren. 4. v. 21. *Etiam ſuper te tranſibit* כוס *calix:* etiam ad te perveniet pœna divina. Sic, Matthæi 26. verſ. 22. *Poteſtisne bibere calicem, quem ego bibiturus ſum?* Pſalm. 75. *Quia* כוס *calix in manu Domini.* Targum כָּס דִּלְוָט *calix maledictionis.* ¶ Deinde, כוס, Arab. כאס cas *noctua.* Levit. 11. verſ. 17. Deut. 14. v. 16. Pſal. 102. verſ. 7. *Factus* כְּכוֹס חֳרָבוֹת *ſicut noctua ſolitudinum.* Targum הֵיךְ קַפּוּפָא דִּי בְּאַרְעָא גְּנוּבְתָּא *ſicut noctua quæ eſt in terra vaſta.* noctuæ habitant in locis deſertis, & ululant.

כִּיס, Arab. כיס cis *loculus, ſacculus, marſupium:* Plur. Syr. כִּיסִין, Arab. אַכְיאס *loculi, marſupia.* Prov. 1. v. 14. כִּיס *marſupium unum erit nobis.* Proverb. 16. *Opus ejus omnes* אַבְנֵי כִיס *lapides ſacculi:* lapides ponderis, qui ponuntur in lance libræ una, ut attollant rem, quæ ponderatur in lance libræ altera, è regione. Targum מַתְקְלֵי דְקוּשְׁטָא *pondera veritatis.* R. Eleaſar dixit: *Homo cognoſcitur* בְּכוֹסוֹ בְּכִיסוֹ וּבְכַעְסוֹ *in calice ſuo, in marſupio ſuo, & in ira ſua.* In calice, an poſſit vinum prævaleſcens ſubigere, necne. In marſupio, ſi diteſcens non mutet mentem. In ira, ſi huic dominetur. Rabb. כִּיס הַמָּרָה *ſacculus fellis:* veſica fellem recipiens. ¶ Deinde, כִּיס *matrix*, qua, tanquam ſacco, fœtus continetur: item *veſica urinæ.* כִּיס הָאֲשָׁכִים *folliculus teſticulorum*, ſcrotum.

כוף tria ſignificata habet. I. Inde כֵּפִים *petræ, lapides, ſaxa curva*, ut conveniat cum כָּפַף *incurvavit.* Job. 30. v. 5. *foramina pulveris* וְכֵפִים, Targum וְאַבְנַיָּא *& lapidum.*

Chald. כֵּף, Syr. כאף: Fœmin. כֵּפָא, Syriacè כֵּאפָא *petra, ſaxum, lapis:* Plural. כֵּפִין, Syr. כאפין *petra, ſaxa, lapides.* Jud. 15. סֶלַע, Targum כֵּף *petra Etan.* Joſ. 8. וּלְאֶבֶן, Targ. וּלְכֵף *& in lapidem offenſionis.* Chald. כֵּפִין טָבָתָא *lapides boni:* margaritæ. ¶ Deinde, Chald. כֵּף *littus, & ripa*, à curvitate: Plural. כֵּפִין *littora.* Exod. 14. שְׂפַת הַיָּם, Targum כֵּף יַמָּא *littus maris.* Joſ. 4. *ſuper omnia* גְּדוֹתָיו, Targum כֵּפוֹהִי *littora ejus.* Inde Simon Apoſtolus fuit appellatus כפא, quod Evangeliſtæ πέτρον *lapidem* interpretantur. Johan. 1. v. 42. *Tu es Simon filius Johannæ, tu vocaberis* κηφᾶς *Cephas, quod interpretatur* πέτρος *Petrus.* Et ſic vocat eum Paulus, Gal. 2. verſ. 9. *Jacobus &* κηφᾶς *Cephas.* Et 1. Corinth. 9. verſ. 15. Et Chriſtus ad hoc nomen alludit, Matth. 16. *Tu es* πέτρος *& ſuper hanc* (πέτρα) *petram ædificabo meam Eccleſiam, &c.*

Arab. כיף *ſcapula, alæ.* Pſal. 31. *Abſconde eos* פי כיפך *in ſcapulis tuis.*

Verbum Chald. & Syr. כוף: Piel כַּיֵּף, idem quod כָּפַף, *incurvavit, flexit, contorſit.* Epheſ. 3. v. 14. וְכָאֵף *& flectens genua mea.* Rom. 14. v. 5. *Mihi* תְּכוּף *incurvabitur omne genu.*

II. Arab. כוף & כאף *retribuit, reddidit.* Pſalm. 94. כאפהם *reddite illis iniquitatem ipſorum.* Pſalm. 119. כאפוני *reddiderunt mihi malum pro bono.* Luc. 12. *Non eſt qui* יכאפונך *retribuat tibi.*

Nom. מכאפאה *retributio.*

III. Arab. כיף quif *ſic, ſicut, quomodo, eodem:* ut uſurpetur pro כ ſimilitudinis apud Hebræos. כיפה quifhu *talis qualis.*

כיפיה *qualitas:* Plural. כיפיאת *qualitates.* אלכיפיאת אלמה צאראת *qualitates contrariæ.*

Verb. יכיף *qualefiet:* in Avicen.

Propr. כופה *Kupha*, urbs ad Euphratem ſita: ubi ſepulti ſunt, & ſua monumenta habent, Jechonias rex Judæ; Hali ben Abutalib; Et duo hujus filij, Haſan & Huſin. diſtat à Bagdad quinq; מראמל.

כוץ. Rabb. כָּוַץ *contraxit.* כְּוִיצָה *ſpaſmus.* מְכַוֵּץ *efficiens ſpaſmum.*

כור ſex ſignificata habet. I. כור *vas*, in quo aurifex fundit, conflat, excoquit, parat, depurat argentum & aurum; *fornax*, in qua metalla liquefiunt & purgantur; Lat. *catinus.* Proverb. 27. v. 21. & 17. verſ. 3. *Fornax pro argento,* וְכוּר *& catinus pro auro, & probat corda Dominus:* ad purgandum illud à ſcorijs. Ezechiel. 22. v. 18. *Omnes ſunt æs, & ſtannum, & ferrum, & plumbum in medio* כּוּר *catini, ſcoriæ argenti ſunt.* ¶ Per metaphoram accipitur pro *durioribus afflictionibus.* Deuter. 4. verſ. 20. *& eduxit vos* מִכּוּר *ex catino ferreo, ex Aegypto.* Et Jerem. 11. *Cum eduxi eos ex terra Aegypti*

A מִכּוּר *ex catino ferreo*: ubi ſervitute ferri inſtar duriſſima premebantur, & tanquam in catino, qui aſſiduo igne induratur, ut ferri duritiem præ ſe ferat, urebantur. 1. Regum 8. verſ. 51. *Quem eduxiſti ex Aegypto* מִתּוֹךְ כּוּר *è medio catini ferrei*. Eſaiæ 48. v. 10. *Ecce excoxi vos, ſed non in argento probavi te*, בְּכוּר עֹנִי *in catino afflictionis*. Targum בְּדוּחַק מִסְכֵּנוּ *in preſſura paupertatis*: ubi metaphora explicatur. פִּי כוּר *os catini*, per quod metallum funditur.

Chald. כּוּרָא & כּוּרִית, & כִּירָה *fornax*, B *focus*.

Rabb. כּוּרְנִין *moduli*, qui pro vaſis æneis aut ſtanneis fundendis formantur.

II. כּוּר *Corus*, menſura aridorum, continens 30. Sata, ſeu 10. Epha: Plur. כּוֹרִים, Chaldaicè כּוֹרִין & כּוֹרִין *cori*. 1. Reg. 4. *& erat panis Salomonis ad diem unum triginta* כֹּר *cori ſimilæ, & ſexaginta* כֹּר *cori farinæ*.

III. כִּיּוֹר *labrum*, vas patens lavando aptum, vas ad lavandum accommodum, marginis latitudine carens. Item *lebes*, *vas aneum*, quo ad ignem coquuntur obſonia: C Plur. כִּיּוֹרוֹת *lebetes, ollæ*. 1. Sam. 2. v. 14. *& percuſſit* בַּכִּיּוֹר *in lebete*: olla. Zach. 2. *ponam duces Juda* כְּכִיּוֹר *ſicut lebetem ignis inter ligna*: in quo ignis eſt & fovetur. ¶ Deinde, *concha*, vas ex ære factum, ſuper baſi ænea, in hunc uſum inter altare & tabernaculum teſtimonij collocatum, ut immiſſa aqua, quæ ſancta dicebatur, Aharon & filij ejus, ſacra facturi, lavarent manus & pedes ſuos, quia nudis pedibus miniſtrabant; ut Exod 30. v. 18. deſcribitur: D *Et facies* כִּיּר *labrum aneum ad lavandum*. Vulg. *labium*: lege labrum. In Talmud ſcribitur, quòd Ben Catin fecerit duodecim דַּד לְכִיּוֹר *mammas lebeti*. Erat magna olla, quæ habebat duodecim mammarum ſpecies, ex quibus effluebat aqua, ad lavandas manus duodecim ſacerdotum, juge ſacrificium curantium. ¶ 2. Paral. 6. v. 13. *Quia fecerat Salomo* כִּיּוֹר *ſuggeſtum, & dederat illud in medio atrij: quinq; cubitorum longitudo* E *ejus, & quinq; cubitorum latitudo ejus, & trium cubitorum altitudo ejus: & ſtabat ſuper illo* &c. Erat ſuggeſtum, quale fuit מִגְדָּל, Nehem. 8. v. 4. & בִּימָה, quæ vide ſuo loco. unde ſuggeſta Chriſtianorum.

Chald. כִּיּוֹרִים *aſſeres*. Hagg. 1. v. 4. *Domus veſtræ ſunt* סְפוּנִים *tecti*. Targum מְטַלְּלִין בְּכִיּוֹרֵי אַרְזַיָּא *obducti aſſeribus cedrorum*.

כִּירַיִם *chytropus*, ollæ ſuſtentaculum, ex duobus lapidibus conſtans. Levit. 11. verſ. 35. *furnus* וְכִירַיִם *& chytropus frangatur*.

IV. מְכוּרָה, idem quod מְגוּרָה, *habitatio*: literis ג׳כ׳ permutatis ob ſoni affinitatem: Plur. מְכוּרוֹת, pro מְגוּרוֹת, *habitationes*. Ezech. 29. v. 14. *Et reducam eos in terram Pathros, ſuper terram* מְכוּרָתָם *habitationis ipſorum, eruntq; ibi regnum humile*. Ezech. 16. v. 3. מְכֹרֹתַיִךְ *habitationes tuæ, & nativitates tuæ ex terra Chananæorum*. Targum תּוֹתְבוּתְכוֹן *habitatio veſtra*. præterea, Ezech. 21. v. 35.

V. Chald. כּוּר *piſcis*: Plur. כּוּרִין *piſces*. Pſalm. 8. *volucres cæli* וּדְגֵי הַיָּם, Targum וְכוּרֵי יַמָּא *& piſces maris*.

Rabb. כַּוֶּרֶת *capſa apum*. ℞ Arab. כואיר *alvearium apum*.

כּוּאָרָא *erubeſcentia*.

Alcor. *Quando Sol* כּוּרַת *obſcuratur*.

VI. Syriacè כּור, Arabicè כּורה *χώρα, regio*: Plural. Arab. כּור & אכואר: Dual. כּורתאן *regiones*. ¶ Deinde, Arab. כּרה côra *res rotunda, pila, glans, globus, ſphæra*: Plur. כּראת corat, & כּואר civar: Dual. כּרתין *ſphæra, globi*. כּרה אלארץ *globus terræ*. כּרה אלריח corat alrih *ſphæra venti*: pila ventoſa, follis. ¶ כּרה côra *Tropicus circulus*.

Verbum כּאור cavar *rotundavit, globavit*.

כּור caur *vigiliarum recognitio*.

כּיור, Rabb. כַּוֶּרֶת, *alveare, & ſordities alvearis*: in Avicen.

אבו כואר abucavar *ſcarabæus pilularius*.

כּיאר *melones*: à rotunditate.

כּוּשׁ duo ſignificata habet. I. כּוּשׁ *Chus* nomen proprium primogeniti Cham. Geneſ. 10. *& filij Cham* כּוּשׁ *Chus & Mizraim*. Ab hoc dicta fuit כּוּשׁ *Chus*, Æthiopia, regio Africæ: cujus partem, quæ ſupra Ægyptum eſt, juxta ſinum Arabicum, occupavit. Joſeph. lib. 1. Antiq. Jud. *Chuſo quidem nihil nocuit tempus; nam Aethiopes, quorum princeps fuit, hactenus & à ſemetipſis, & ab omnibus Aſiaticis, Chuſæi vocitantur*, Vocantur & *Chuzitæ*, & fluvius *Chuzaris*. Gen. 2. v. 13. *Et nomen fluvij ſecundi Gihon, ipſe circuit totam terram Chus*. Pſalm. 7. verſ. 1. *Propter verba* כּוּשׁ *Chus filij Jemini*. ubi tectè notat Saulem, filium קִישׁ ex tribu Benjamin; literis כ׳ק׳ ob ſimilem ſonum permutatis. Aut quod Saul non mutet animum inimicum erga Davidem: ſicut Æthiops &c. Porrò Chus quinque habuit filios: סְבָא *Saba*, חֲוִילָה *Havila*, סַבְתָּה *Sabta*, רַעְמָה *Rhama*, & סַבְתְּכָא *Sabtecha*: qui Æthiopiæ regionibus nomina dederunt: Gen. 10. Vide ſuis locis.

Inde gentile כּוּשִׁי *Chuſæus, æthiops, niger*: Plur. כּוּשִׁיִּים *Aethiopes*. Fœm. כּוּשִׁית *Aethiopiſſa*. Jer. 13. v. 23. *an mutabit* כּוּשִׁי *Aethiops cutem*

Digitized by Google

tem ſuam? Targ. הִינְדוּאָה *Indus.* ſicut Αἰθίοψ οὐ A
λευκαίνεται *Aethiops non albeſcit.* Et, Αἰθίοπα
σμήχειν *Aethiopem abſtergere*: de fruſtra laborantibus. Jer. 38. עֶבֶד מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי. Amos
9. *nonne ſicut filij* כּוּשִׁיִּים *Aethiopum, eſtis mihi,
filij Iſrael? dicit Dominus.* dignum eſt, ut ſitis
mihi ſervi. Æthiopes enim omnium nationum ſunt ſervi, finitimorumq; præda
& mancipia. Aut: non mutantes mores, ſicut Æthiops non mutat pellem.
Targ. רְחִימִין *dilecti.* Sicut Æthiopes in delicijs habentur ab alijs. Num. 12. *quia uxo-* B
rem כּוּשִׁית *Aethiopiſſam duxerat.* Zippora, uxor Moſis, nigra erat Æthiopiſſæ ſimilis:
eratq; Midianitis. Et Midianitarum, Iſraelitarum in tentorijs habitantium, terra
vicina erat Æthiopiæ orientali. propter vicinitatem igitur, & formæ ſimilitudinem, Midianitæ, Indi, Æthiopes, Iſmaelitæ & Arabes, pro eiſdem accipiuntur.
Moſen verò, devictis Æthiopibus, Æthiopiſſam duxiſſe fabulantur Joſephus C
& Philo, cum Hebræis. Ex præſenti autem loco colligitur Mirjam Moſi oblocutam eſſe, quòd deformem duxiſſet.
Targ. שַׁפִּירְתָא *pulcram:* formoſiſſimam corpore & moribus: per contrarium.

כּוּשָׁן *Aethiopia.* Habac. 3. v. 7. *vidi tabernacula* כּוּשָׁן *Aethiopiæ: movebuntur pelles terræ* מִדְיָן *Midian.*

II. Rabbin. כּוּשׁ & כַּשׁ: Hiphil הִכִּישׁ *percuſſit, ſauciavit, eradicavit, fodit.*

מַכִּישׁ *fovea.* ⁂ מַכּוּשׁ *malleus campanæ.* D

כִּישׁ *fuſus.* ⁂ כּוּשׁ *faſciculus.*

כִּשְׁכֵּשׁ *geſtijt, lætatus eſt.*

כּוּת duo ſignificata habet. I. כּוּת *Cuth*, & כּוּתָה *Cutah*, regio Perſidis à fluvio כּוּתָה, cui adjacet, ſic nominata. Inde כּוּתִי *Cuthæus*: Pl. כּוּתִיִּים & כּוּתִים *Cuthæi*, qui ex Cutah, & alijs Perſidis urbibus in Terram ſanctam introducti atq; translati fuerunt à Salmanaſar, poſt diſſipationem decem tribuum: & gallum ſylveſtrem, lucis nuncium, coluerunt, & in cœlum poſuerunt. E
à majori autem parte omnes iſti ita appellati, quòd maxima pars ex Cutah eſſet. 2. Reg. 17. v. 24. *& introduxit rex Aſſyriæ ex Babel* וּמִכּוּתָה, Targ. וּמִכּוּת *& ex Cutah, & ex Auva, & ex Hamath, & ex Sepharvaim, & collocavit in urbibus* שֹׁמְרוֹן *Samariæ, pro filijs Iſrael, & poſſiderunt Samariam, & habitarunt in urbibus ejus.* v. 30. *& viri Cuth fecerunt* נֵרְגַל *gallum:* galli imaginem: gallū ſylveſtrem.
Deinde, quòd urbem in tribu Ephraim, nomine שֹׁמְרוֹן *Samariam* incolerent, vocati ſunt שֹׁמְרוֹנִים *Samaritani.* Hi Deum timuerunt, ſed deos ſuos coluerunt. hoc eſt, Legem Dei quidem ſuſceperunt: ſed ſimul cum vero Deo, patrios etiam deos, & horum ſimulacra coluerunt. Et templum pòſt habuerunt proprium in monte Garizim, in quo ipſi adorabant: extructum à Sanabalath præfecto Darij, in gratiam Manaſſe generi ſui, ſacerdotio Hieroſolymis pulſi. Et quamvis omnem tunc idololatriam depoſuiſſe viderentur; deprehenſum tamen fuit, ipſos in monte illo coluiſſe imaginem columbæ. Inde pro idololatris fuerunt habiti, & gẽtibus annumerati. Majoris fiunt, quàm idololatræ, minoris verò, quàm Iſraelitæ. Præter quinq; libros Moſis, nihil de Scriptura recipiebant, & oſtiatim mendicabant, ſicut nunc, qui Italicè *Zingne*, Germanicè Zigeuner appellantur, & ab illis orti putantur, juxta Eliam Levitam. In Talmud conjunguntur, הַנָּכְרִי וְהַכּוּתִי *alienigena & Cuthæus.* Et Matth. 10. *vias gentium, & urbem Samaritanorum ne ingrediamini, ſed ite ad oves perditas de domo Iſrael.*

II. Chald. כְּוָת, Syr. אַכְוָת *ſicut.* כְּוָתִי *ſicut ego.* Syr. הָכְוָת *ſimiliter.* Exod. 10. *non eſt* כָּמוֹנִי, Targ. דִּכְוָתִי *ſicut ego:* mei ſimilis.

כוז. Rabb. כּוּז & כַּז *erubuit, confuſus fuit.* ⁂ כּוּז *urceus, hydria.*

Arab. كز cuzez *tenſio, rigor, tremor, ſpaſmus.*

מְכוּז *patiens rigorem.*

אלריח כוזז אלגלד *ventus qui contraxit cutem:* in Avic.

כּוּב. כּוּב, Chald. כְּדַב, Arab. كذب cadab, cum ذ punctato, *mentitus eſt* reipſa vel verbis, *negavit.* Pſalm. 116. v. 10. *omnis homo* כֹּזֵב *mentiens:* omnes homines. Targ. מְכַדְּבִין *mentiuntur.* Chald. Gen. 18. וַתְּכַחֵשׁ, Targ. וְכַדִּיבַת *& negabat Sara.* Arab. Pſal. 78. וַיְכַזְּבוּ־לוֹ *& mentiti ſunt ei.* Pſalm. 15. *jurabit proximo ſuo, nec* יְכַזֵּב *mentietur.* Niphal נִכְזַב, Chald. אִתְכַּדַּב *mendax inventus eſt, mentitus fuit, fefellit.* Job. 41. v. 6. *ecce ſpes mea* נִכְזָבָה *mentita eſt:* fefellit me. Prov. 30. v. 6. *ne arguat in te* וְנִכְזָבְתָּ, Targ. וְתִתְכַּדַּב *& mendax inveniaris.* Piel כִּזֵּב, Chald. כַּדֵּב *mentitus fuit.* Arab. كذّب *mendacij arguit, contradixit.* Num. 23. v. 18. *non homo eſt Deus* וִיכַזֵּב *& mentietur.* 2. Reg. 4. *ne* תְּכַזֵּב *mentiaris in ancilla tua.* Targ. יְכַדֵּב פִּתְגָמָךְ *mentiatur verbum tuum.* Eſa. 58. v. 11. *& ſicut ſcaturigo aquarum, cujus aquæ non* יְכַזְּבוּ *mentientur.* Targ. פָּסְקִין *ceſſant:* deficiunt: metaphora. LXX. *quam non deſeruit aqua ipſius.* Ejus contrarium eſt נֶאֱמָן, quod in אמן vide. Habac. 2. *Et loquetur ad finem, nec* יְכַזֵּב *mentietur.* Targum יְבַטֵּל *irritum faciet.*

Digitized by Google

ciet. Arab. Cap. Jonas: וְכַּדְבוּהֻמָא *& contradixerunt illis duobus.* Hiphil הכזיב, Chald. אַכְדִב *mendacij arguit,* aut *convicit, contradixit.* Job. 24. verſ. 25. *quis* יַכְזִיבֵנִי *mendacij arguet me?* Hithpael Chal. אִתְכַּדַּב *mentitus fuit.* A

Nom. Adiect. כּוֹזֵב, Chald. כַּדָב, Arab. כאדִב cadib *mendax, falſus:* Plural. כּוֹזְבִים Chald. כַּדָבִין, & כַּדְבִין, Arab. כַאדִבִין cadibin, & כַּדָאבִין caddabin *mendaces.* נַבִיא כַּדָאב nabi caddab *pſeudopropheta.*

Subſtant. כָּזָב & אַכְזָב, Chald. כַּדָב & כ in אפּת geminato, כַּדְבוּב: Foem. כַּדְבָא & כִּדְבוּת, Arab. כַּדָב cadâb; Foem. כַּזְבָה cadba, & תַכְזִיב tacdib *mendacium:* Plu. כְּזָבִים, Chald. כַּדְבִין & כַּדְבוּבִין, Arab. כַּדְבָאת cadbit *mendacia, nugæ.* Pſalm. 62. כָּזָב *mendacium ſunt filij viri:* ceſſatio, res inconſtans, ſicut halitus. Pſalm. 5. *perdes loquentes* כָּזָב, Targ. כִּדְבוּתָא *mendacium.* Amos 2. v. 3. *ſeduxerunt eos* כִּזְבֵיהֶם *mendacia ipſorum.* Hieron. *idola ipſorum:* mentiti numina divi. B

אַכְזָב *fons mendacij.* Jerem. 15. v. 18. *erit mihi ſicut* אַכְזָב *mendacium, aquæ non fuerunt fideles:* perpetuæ. Targ. כְּמַבּוּעַ דְּמַיִן דְּפָסְקִין מוֹהִי *ſicut fons aquarum, cujus aquæ ceſſant:* non ſunt perpetuæ. Sicut fons mendacij, & ſicut aquæ non fideles: non perpetuæ, quæ fallunt ubi quis eas quæſiverit. C

Arab. כֻּדַיְבָה cudeiba *mendaciolum.*

Propr. כְּזִיב *Ceſib,* & אַכְזִיב *Acſib,* nomen urbis in tribu Juda. Gen. 38. v. 5. *& erat (Judas)* בִּכְזִיב, Targ. בִּכְזִיב *in Ceſib, cùm pareret ipſa illum.* Ideo mater nomen Selah, cùm primogenito Er, pater impoſuiſſet. Lxx. αὐτὴ δὲ ἦν ἐν Χασβί *ipſa autem erat in Chaſbi.* cum in Hebr. ſit, וְהָיָה, maſcul. ſicut & וּשְׁמוֹ, reddiderunt, ἡ ὄνομα. pro ὁ. v. 12. & *mortua eſt filia ſua uxor Juda.* Hieronym. *quo nato, parere ultrà ceſſavit.* Accepit כְּזִיב proprium, pro appellativo כָּזָב *mendacio,* ut in præcedentibus uſurpatur: hoc ſenſu: & erat ipſa (filia ſua) in mēdacio, cùm pareret illum: deinde mendacium accepit, pro ceſſatione: quod ipſa, cùm peperiſſet Sela, parere ceſſaverit: non amplius pepererit. ſicut ſuprà, Eſa. 58. de aquis, יְכַזְּבוּ *mentientur.* h. e. ceſſabunt. ſed verbum הָיָה *fuit* maſculinum, ad fœminam referri nequit. Nec exponi poſſunt: וְהָיָה בִכְזִיב *& factum in mentiendo:* cùm mentiretur. Nam כְּזִיב infinitivi formā non habet. D E

1. Chron. 4. verſ. 22. וְאַנְשֵׁי כֹזֵבָא *& viri Chozeba.*

Fit & urbis *Ceſib* mentio in Talmud: במסכת עירובין בפרק ששי: מעשה בר״ג שהיה רוכב על החמור והיה מהלך מעכו לכזיב וגו׳ כיון שהגיע לכזיב: Item: אמר רבי יוסי פעם הייתי מהלך בדרך מכזיב לצור:

Joſ. 15. v. 44. *& Keila* וְאַכְזִיב *& Achſib.* Joſ. 19. v. 29. *ab Chebel* אַכְזִיבָה *in Achzib.* Et Jud. 1. *&* אַכְזִיב. Mich. 1. v. 14. בָּתֵּי אַכְזִיב לְאַכְזָב *domos Achſib in mendacium regibus Iſrael:* paranomaſia. *Ecdippa aberat à Ptolemaide verſus Tyrum poſita, circiter* 9000. *paſſus:* Plinius.

Rabb. בֶּן כּוֹזְבָא *Ben Cozba,* Chal. בַּר כּוֹזְבָא *Bar Cozba* filius Cozbæ, dictus fuit ſeditioſus ille, qui tempore Hadriani imperatoris collecto exercitu, infeliciter reſtituere politiam Moſaicam conabatur: & ſe בֶּן כּוֹכְבָא *filium ſtellæ* appellabat: de quo כוכב vide. Et מעות כוזביות *oboli à Bencozba cuſi,* in rebellionis indicium.

כזר. Inde אַכְזָר & אַכְזָרִי, Chald. אַכְזָרִי *crudelis, ſævus, ferox, immiſericors:* Plural. Chald. אַכְזָרָאִין *crudeles.* Job. 41. v. 1. *non* אַכְזָר *crudelis, qui excitabit eum.* Jer. 30. v. 14. *diſciplina* אַכְזָרִי *crudelis.* Jer. 50. v. 42. אַכְזָרִי *crudeles ipſi, & non miſerebuntur.*

Subſtant. אַכְזְרִיּוּת *crudelitas.* Prov. 27. v. 4. אַכְזְרִיּוּת *crudelitas eſt furor.*

Rabb. אתאכזר *crudelis fuit, ſævijt.*

Arab. יַם כּוּזַר *mare Cozar.*

כחב. Arab. כַּחַב cahab *meretricatus, ſcortatus fuit.* כחבה cahba *meretrix, ſcortum:* Plural. כחאב cihab *ſcorta.*

כחביה cohbia *lupanar.*

כחד tria ſignificata habet. I. כַּחַד, Chald. כַּחַד *abſcondit* ne audiatur aut videatur, ne amplius appareat, *occultavit, celavit.* Niphal נִכְחַד *abſconditus, occultatus, celatus fuit.* 2. Reg. 18. *omne verbum non* יִכָּחֵד, Targ. יִתְכַּסֵּא *abſcondetur à rege:* celabitur, occultabitur. Pſalm. 69. v. 6. *& delicta mea abs te non* נִכְחָדוּ, Targ. אִתְכַּסִּיו *abſcondita ſunt.* Piel כִּחֵד *abſcondit.* Pſalm. 40. *non* כִחַדְתִּי *abſcondi bonitatem tuam.* Jer. 38. v. 14. *ne* תְּכַחֵד, Targ. תְּכַסֵּי *abſcondas à me aliquid.* Jer. 50. v. 2. *prædicate, ne* תְּכַחֵדוּ *abſcondatis:* celetis. Targ. תִּמְנְעוּן *prohibeatis.* Hiphil הִכְחִיד *abſcondit.* Job. 20. v. 12. יַכְחִידֶנָּה *abſcondet illam ſub lingua ſua.*

II. Per metonymiam, Niphal נִכְחַד, Chald. אִתְכְּחַד *ſublatus, remotus, deletus, ſuccisus, excisus, extirpatus, domitus, perditus fuit:* ſublata n. è medio non apparent amplius, ſed abſconduntur. Exod. 9. v. 15. וַתִּכָּחֵד, Targ. וְאִשְׁתֵּיצִיתָא *& perdit⁹ es ex terra:* excisus. Lxx. ἐκτριβήσῃ *deleberis.* Zachar. 11. v. 9. וְהַנִּכְחֶדֶת תִּכָּחֵד *& perditum perdetur.* Targ. יִשְׁתֵּיצוּן *conſumentur.* Job. 4. v. 7. *& ubi recti* נִכְחָדוּ, Targ. אִתְכַּחֲדוּ *ſublati ſunt.* Lxx. ὁλόῤῥιζοι ἀπώλοντο *totis radicibus perierunt.* Hiphil הִכְחִיד *removit, ſuſtulit, delevit, excidit, perdidit.* Exod. 23. v. 23. וְהִכְחַדְתִּיו *& excindam eum.* Targ. וְאֲשֵׁיצֵינוּן *& perdam eos.* Zach. 11. v. 8. וָאַכְחִד, Targ. וְשֵׁיצִיתִי

Digitized by Google

ROMA

וְהִכְחַדְתִּי *& perdidi tres paſtores menſe uno.* Pſal. 83. v. 5. וְנַכְחִידֵם *& excindemus eos de gente.* Targ. וְנִבְסְנוּן *& occidemus eos.* L x x. *ἐξολοθρεύσωμεν perdemus.*

III. Per metaphoram, Syr. אִתְכַּחַד *abſconditus fuit præ pudore, reveritus fuit, pudore affectus fuit, puduit, formidavit.* Luc. 18. v. 13. וְנִתְכַּחְרוּן *& reverebuntur.*

Nom. כּוּחָרָא *reverentia.*

כחל. כָּחַל, Chald. כְּחַל: Piel Chald. כַּחֵל *coloravit, decoloravit, tinxit, pinxit.* Ezech. 23. v. 40. *cui lavaſti,* כָּחַלְתְּ *coloraſti oculos tuos?* L x x. *ἐστιβίζου diſpoſuiſti ſtibio:* fucaſti. Chald. 2. Reg. 9. וַתָּשֶׂם *& diſpoſuit ſtibio oculos tuos.* Targ. וּכְחַלַת *& coloravit:* pinxit. Jerem. 4. *ſi* תִקְרְעִי *diduces ſtibio oculos tuos.* Targ. תְּכַחֲלִין *colorabis:* tinges.

Nom. חַכְלִילִי *coloratus:* literis כח tranſpoſitis, & ל geminato. Gen. 49. verſ. 12. חַכְלִילִי עֵינַיִם *coloratus oculos præ vino.* hoc eſt. מְכֻחוֹל עֵינַיִם *fucatus oculos,* ob copiam vini, quod bibit. ſicut alij oculos colorant fuco, ita tu vino. Rubedo oculorum apparet in vini potatoribus: & *facies rubida, plerunq, ex vinolentia:* Suetonius in Vitellio.

חַכְלִלוּת *coloratio.* Prov. 23. v. 29. *cui eſt* חַכְלִלוּת *coloratio oculorum?* Targ. דִסְמְקָן *rubentes oculi.* Al. וּלְמַן יוּרֵם קִנְצַן עֵינוֹהִי *& cui extrema oculorum prominent?* Lat. *ſuffoſſio:* lege, ſuffuſio.

Rabb. כְּחַל & כַּחְלָה, Arab. כְּחוּל cohol *color, fucus, ſtibium: antimonium,* quod oculos dilatat, eorumque fluitiones prohibet. Deinde, *omnis medicina oculorum.*

Arab. אַכְחַל achal *fuſcus, niger.*

כְּחוּל cohol; Foemin. כְּחוּלָה cohola *nigredo.*

Verb. כָּחַל cahal *niger fuit.* Paſſ. אִתְכַּחַל atcahal *niger factus eſt.* Hiphil אַכְחַל *nigravit.* יִתְכַּחַל בַּהּ *fit ex eo ſtibium:* in Avic.

Talm. כַּחְלִי *ſmaragdus.* ☩ כּוּחֲלִי *fucatus.* כַּחְלִית *fucata.* ☩ כַּחְלָא *mamilla jumenti.*

מִכְחַל *ex una parte dentiſcalpium, ex altera auriſcalpium.*

מַכְחוֹל *lignum perforatum,* quo aliquid emitur.

כחש quatuor ſignificata habet. I. Piel. כִּחֵשׁ *mentitus fuit, negavit, denegavit, abnegavit, pernegavit.* Gen. 18. וַתְּכַחֵשׁ, Targ. וּכְדִבַת *& mentita fuit Sara.* Prov. 10. וְכִחַשְׁתִּי, Targum וְאֶכְפַּר *& abnegem Deum meum.*

II. Per metaphoram, de inanimatis, *ſpem fefellit, fruſtratus eſt, votis non reſpondit.* Hoſ. 9. v. 2. *& muſtum* יְכַחֶשׁ *mentietur in ea.* muſtum, quod ſperaverunt, non invenient, ob Domini maledictionem. Targum לָא יִסְפַּק לְהוֹן *non ſufficiet eis.* Habac. 3. *non eſt germen in vitibus,* כחש *mentitum eſt opus oleæ:* fefellit agricolam, fructum nullum faciens. Horat. *ſpem mentita ſeges.* Virg. *& victum ſeges agra negabat.* Horat. *fundusq, mendax:* qui non reſpondet votis aut expectationi agricolæ. Niphal נִכְחַשׁ: Hithpael הִתְכַּחֵשׁ *mentitus fuit,* ſimulata oratione aut actione *fefellit,* cultum fictum exhibuit. Deut. 33. v. 29. וְיִכָּחֲשׁוּ *& mentientur hoſtes tui tibi.* 2. Sam. 22. *filij alieni* יִתְכַּחֲשׁוּ לִי *mentientur mihi.* pro quo habetur, Pſalm. 18. יְכַחֲשׁוּ, Targ. יְכַדְבוּן *mentientur:* ſe mihi ſubjectos ſimulabunt: aut, præ nimio timore ſe mihi malefeciſſe negabunt.

Nom. Adiect. כֶּחָשׁ *mendax:* Plural. כֶּחָשִׁים *mendaces.*

Subſtant. כַּחַשׁ *mendacium, negatio, abnegatio:* Plur. כְּחָשִׁים *mendacia.*

Rabb. מַכְחִישִׁים *abnegatores fidei, apoſtatæ, hæretici.*

III. Per metaphoram, כָּחַשׁ, Chald. כְּחַשׁ *deſtitutus, attenuatus, macer, macilentus fuit, marcuit, emarcuit, extabuit.* Pſ. 109. v. 24. *caro mea* כָּחַשׁ *emarcuit à pinguedine.* Targ. פְּחַת *macilenta eſt.*

Nom. כַּחַשׁ, Chald. כחישות *macies.* Job. 16. v. 8. *& ſurrexit pro me* כַּחֲשִׁי *macies mea:* rugæ, & ex qua hæ oriuntur, macies mea, teſtantur contra me.

Rabb. כָּחוּשׁ *macilentus.*

IV. Hiphil הִכְחִישׁ *attenuavit, corrupit, labefactavit, perdidit, tabefecit.*

הַכְחָשָׁה *corruptio.*

כטם. Arab. כַּטִּים *miſer.*

כי כִּי, Syr. כִּי, Arab. כי quatuor ſignificata habet. 1. eſt particula cauſalis, ſeu rationalis, *quia, quoniam, quòd, eò quòd, propterea quòd.* 1. Paral. 13. *& doluit David,* כִּי *quòd rupiſſet Dominus rupturam in Uſia.* pro quo habetur, 1. Sam. 16. עַל אֲשֶׁר *propterea quòd.* 2. Paral. 6. כִּי *quia peccarunt contra te.* pro quo habetur, 1. Reg. 6. אֲשֶׁר *quòd.* ¶ 2. particula condicionalis, & temporis, *ſi, quando, cùm, poſtquam, ubi.* Gen. 4. כִּי, Targ. אֲרֵי *ſi coles terram, non addet dare vim ſuam.* 2. Sam. 7. *factum eſt autem* כִּי *cùm habitaret rex in domo ſua.* pro quo habetur, 1. Paral. 17. כַּאֲשֶׁר *poſtquam.* & ſicut אִם *ſi,* importat negationem. Eſa. 30. כִּי *ſi dextrabitis,* וְכִי *& ſi ſiniſtrabitis.* Targum לָא *non declinabitis ab ea ad dextram,* וְלָא *neq, ad ſiniſtram.* ¶ 3. *etſi, etiamſi.* Gen. 48. כִּי *etiamſi Manaſſes eſſet primogenitus.* Pſalm. 41. *ſana animam meam,* כִּי *etiamſi peccaverim tibi.* ¶ 4. *ſed.* 2. Sam. 16. כִּי *ſed quem elegerit Dominus.* Gen. 45. *non vos miſiſtis me huc,*

hoc, כִּי, Targ. אֱלָהֵן *ſed Deus.* ¶ הֲכִי *an quia,* A *num, certè, profectò, rectè, bene.* Gen. 27. v. 36. הֲכִי *an quia illi inditum eſt nomen ejus Jacob.* Targ. יָאוּת *pulcrè:* rectè. Gen. 29. v. 15. הֲכִי אָחִי, Targ. הֲמִדְּאָחִי *an quia frater meus es?* ¶ עַד־כִּי *quoad, donec.* Gen. 49. v. 10. עַד כִּי־יָבֹא, Targ. עַד דְּיֵיתֵי *donec veniat Silo.* Geneſ. 26. עַד כִּי, Targ. עַד דִּי *quoad magnus factus eſt valde.* ¶ כִּי אִם *quia ſi, ſed ſi, niſi, ſed.* Gen. 32. *non dimittam te* כִּי אִם, Targ. אֱלָהֵן *niſi benedixeris mihi.* Pſalm. 1. כִּי אִם, Targ. אֱלָהֵן *ſed in Lege Domini voluntas ejus.* 2. Reg. 22. כִּי אִם *ſed* B *cum rege Iſraele ſolo.* ¶ אַף כִּי *quanto magis*, in אַף: alia autem in כָּמָה vide.

כיב quære in כָּאַב. כיד in כִּיד. כיל in כּוּל. כים in כּוּם. כיס in כּוּס. כיף in כּוּף. כיר in כּוּר.

כלל quatuor ſignificata habet. I. כָּלַל *conſummavit, totum abſolvit, perfecit.* Ezechiel. 27. *ipſi* כָּלְלוּ *conſummaverunt pulcritudinem tuam.*

Nomen כָּלִיל *conſummatus, abſolutus, univerſus, totus.* abſolutè, *in univerſum, omnino,* C *penitus, totaliter.* Foem. כְּלִילָה *conſummata, perfecta, tota.* Eſa. 2. verſ. 17. *& idola* כָּלִיל (hoc eſt, כֻּלָּם) *univerſum commutabitur.* Targ. גְּמִירָא יְסוּפוּן *omnino ceſſabunt.* Ezech. 28. v. 12. וּכְלִיל יֹפִי *& perfectus pulcritudine.* Deut. 13. *& combures urbem, & omnem prædam ejus* כָּלִיל, Targ. גְּמִיר *in univerſum.* Lxx. πανδημεὶ *funditus.* Thren. 2. verſ. 15. כְּלִילַת יֹפִי *perfecta pulcritudine.* ¶ Deinde, כָּלִיל *holocauſtum*, quod totum comburebatur, & in fumum abibat, totum Dei erat, nec inde D quicquam percipiebant homines. Deut. 33. *ponent ſuffitum in naſo tuo,* וְכָלִיל, Targ. וּגְמִיר *& holocauſtum ſuper altari tuo.* differt autem ab עֹלָה *holocauſto:* quod tantum fiebat de animalibus, nec totum cremabatur, ſed pars tantum, reliquum verò partim ſacerdoti, partim offerenti cedebat: ſed כָּלִיל fiebat non tantum de animalibus, ſed etiam de farina, pane, oleo, ſale, & totum cremabatur. ¶ Per metonymiam, holocauſti aut alterius incendij *fumus.* Jud. 20. verſ. 4. *& ecce aſcendebat* כְּלִיל הָעִיר, E Targ. תְּנָנָא *fumus urbis in cœlum.*

כֹּל, cum maccaph כָּל־, Syr. כֹּל, Arab. כֻּל *univerſus, totus, omnis.* abſolutè, *omne.* utriuſque generis & numeri; de quantitate continua & diſcreta. Exod. 13. *ſanctifica mihi* כָּל־בְּכוֹר *omne primogenitum.* Ibidem. *& fecerunt* כָּל־בְּנֵי *omnes filij Iſrael.* Exod. 12. כָּל־בֶּן *omnis filius alienus non comedet in eo.* Ibidem. כָּל־עֲדַת *totus cœtus Iſrael facient hoc.* Pſal. 1. verſ. 3. וְכֹל *& omne, quod faciet, proſperabitur.* Eccl. 12. *quia hoc eſt* כָּל־הָאָדָם *omne hominis:* finis hominis. Hoſ. 14. verſ. 2. כָּל *omnem remittes iniquitatem.* Lxx. ὅπως μὴ accepерunt pro כָּל *non:* ob literarum כ'ב ſimilitudinem. ¶ Interdum per ſynecdochen uſurpatur pro *generibus ſingulorum*, ſeu *omni genere*, & non pro ſingulis generum, ac maximam partem; ſeu ex omnibus aliquot, multos ſeu aliquos denotat. ut ſic univerſale pro particulari ponatur; omnes pro multis. Gen. 2. verſ. 16. מִכֹּל *ex omni arbore horti edendo edetis:* ex omnis generis arbore. Gen. 24. וְכָל־טוּב *& omne bonum Domini ejus in manu ejus:* multa bona. Gen. 41. וְכָל *& omnis terra venerunt in Aegyptum:* multi. Eſa. 60. כָּל *omnes oves Cedar congregabuntur ad te:* multæ. Jud. 16. v. 17. כְּכָל־הָאָדָם *ſicut omnis homo.* Targ. כְּחַד מִן בְּנֵי אֱנָשָׁא *ſicut unus ex filijs hominum.* præcedit, v. 7, & 11. כְּאַחַד הָאָדָם *ſicut unus homo:* aliquis hominum. Jerem. 13. *non prodeſſet* לַכֹּל *ad omne.* Targ. לְכָל מִדַּעַם *ad omne aliquid:* ad rem aliquam: ad quicquam. Levit. 3. כָּל־חֵלֶב *omnem adipem*, וְכָל־דָּם *& omnem ſanguinem non comedetis;* aliquam adipem, aliquem ſanguinem. Ezechiel. 15. verſ. 3. *ut ſuſpendant ſuper eo* כָּל־כְּלִי *aliquod vas:* hîc eſt quod שׁוּם. ¶ Cum particulis אֵין *non*, לֹא *non*, בִּלְתִּי *non, niſi*, notat *aliquid, ullum, quicquam.* ¶ Deinde, *locus* vel *tempus* ſubintelligitur. Gen. 41. verſ. 56. *aperuitq. Joſeph* כָּל אֲשֶׁר בָּהֶם *omnia in quibus erat.* Targum כָּל אוֹצְרַיָּא דִּי בְהוֹן עֲבוּרָא *omnia horrea in quibus erat frumentum.* Gen. 30. verſ. 39. *& factum eſt* בְּכָל־יֵחֵם *in omni incaleſcere oves.* Targum בְּכָל עִדָּן דְּמִתְיַחֲמָן *omni tempore, quo incaleſcebant oves.* Deut. 4. בְּכָל־קָרְאֵנוּ אֵלָיו *in omni clamare nos ad eum.* Targum בְּכָל עִדָּן דַּאֲנַחְנָא מְצַלָּן קֳדָמוֹהִי *omni tempore, quo nos oramus coram eo.* ¶ Et recipit affixa; כֻּלָּנוּ *omnes nos*, כֻּלָּם *omnes illi*, כֻּלּוֹ *totus ille*, &c.

Arab. אלכל אעטם מן גזאה *totum majus parte ſua:* in Euclide.

מִכְלוֹל & מִכְלָל *conſummatio, perfectio, univerſitas:* Plur. מִכְלָלִים & מִכְלוּלִים *univerſitates.* Pſal. 50. *ex Zion* מִכְלַל יֹפִי *perfectione pulcritudinis.* Ezech. 23. *induti* מִכְלוֹל *univerſitate:* omnis generis veſtibus pulcris. Ezech. 27. *negociatores tui* בְּמַכְלֻלִים *in univerſitatibus:* in omni mercium genere, ornamenta ad formā coronæ intelliguntur. In margine notatur, בְּמִכְלוּלִים legendū eſſe.

כַּלָּה, Chald. & Syr. כַּלְּתָא *ſponſa*, quæ deſponſationis & nuptiarū tempore omnibus ornamentis ſuis induta; omnem ſuū habēs ornatū, perfectè & tota pulcra eſt. Eſa. 62. *& gaudium* חָתָן *ſponſi ſuper* כַּלָּה *ſponſa.* Jer. 2. *an obliviſcetur* בְּתוּלָה *virgo ornatus ſui,* כלה

כַּלָּה *ſponſa monilium ſuorum?* ¶ Deinde, poſt A ſeptem dierū nuptias ita vocatur à ſponſi parentibus, ſocero & ſocru; quod apud nos eſt nurus. Geneſ. 38. *& dicebat Juda ad Thamar* כַּלָּתוֹ, Targ. כַּלְּתֵה *nurum ſuam.* ſic Græcis νύμφη *ſponſa & nurus.*

כְּלוּלוֹת *deſponſationes.* Jer. 2. v. 2. *amorem* כְּלוּלֹתָיִךְ *deſponſationum tuarum, ambulante te poſt me in deſerto:* quando mihi primùm deponſata fuiſti. In die datæ Legis, ſimilis fuit populus Iſrael ſponſæ, & Deus ſponſo. ℞ Rabb. כלְלָה *thalamus.*

II. Rabbin. כָּל & כְּלַל, idem quod כּוּל, *omnia comprehendit, continuit.* ℞ נִכְלָל *comprehenſum, contentum.* B

כְּלָל *univerſale, univerſaliter: regula communis, canon generalis.* כְּלָלִים *regulæ.* עַל & בִּכְלָל, *univerſaliter.* הַכְּלָל לשון כלל & דֶּרֶךְ כְּלָל *collectivè, univerſaliter.* ¶ כְּלָל *complexum.*

כְּלָלִי & כּוֹלֵל *comprehenſivus, collectivus, univerſalis.* Foem. כוללת *idem.*

כוללות *univerſalitas.* ℞ שֵׁם כולל *nomen collectivum.*

כְּלָל *prædicatum*, quod eſt vocabulum C commune. ℞ לא בכלל *non quicquam, non aliquid.* כְּלָל וּכְלָל *omninò non.*

וכולי & וכו׳ valet Chald. וְכֻלֵּה *& totum illud, & cætera:* cùm ſententia aliqua non Biblica, ſed Rabbinica, non integrè citatur.

מִכְלוֹל *Michlol*, opus, ſeu liber R. David Kimhi, in quo ſtuduit לִכְלוֹל *comprehendere* omnia ad cognitionem Sanctæ linguæ neceſſaria: ac in duas partes, Grammaticam & Lexicon, diſtinxit. D

כָּל שֶׁכֵּן & כּוּלֵי הַאי, כָּל־כָּךְ *tantùm, tantoperè. quantò magis* aut *minus.* מִכָּל מָקוֹם *nihilominus.*

Chald. כָּל קְבֵל *propterea.*

Syr. בכל *in omnibus:* omnibus modis. ℞ כּוּלָּנָאִית *prorſus.* ¶ כָּל אחד *unusquiſq;.*

Arab. אלכל *totum.* מן כלל *omnino.* ℞ כליה *totalitas.* לאלכל lialcull *totaliter, generaliter.* ℞ כְּלָלִי *univerſalis, communis.* כָּל וְאֶחָד *quilibet.*

III. Chald. & Syr. כְּלִיל, Arab. כְּלִיל celil, & E אִכְלִיל aclil *corona*, perfectam habens & figuram & pulchritudinem: Plur. Chald. כלילין *corona.* Cant. 3. בַּעֲטָרָה, Targ. בִּכְלִילָא *in corona, qua coronavit eum mater ipſius.* Syr. Phil. 4. v. 1. *gaudium meum* וּכְלִילִי *corona mea:* decus meum. Arab. אִכְלִיל אַלְמַלִךְ aclil almelic, Matth. alclilelmelih *corona regis:* melilotus. vaginæ ſeminum ejus ad ſemicirculum formatæ, coronam referunt. אלכליל גַּבַל alkelil gebel, Matth. elkialgebel *corona montis:* libanotis coronaria, roſmarinus. אִכְלִיל אַלְרַנְד aclil alrand *corona lauri.* אִכְלִיל אַלְגְנוּבִּי aclil algenubi *corona auſtralis* in cœlo.

אֻכֵּילִיל uceilel *corolla.*

Verb. Chald. & Syr. כְּלַל, Arab. כַּלַּל callal *coronavit.* Paſſ. Syr. אתכלל *coronatus fuit.* Chald. Pſalm. 21. תְּעַטְּרֵהוּ, Targum תְּכַלְלִנֵּה *coronabis eum.* Syr. 2. Timoth. 2. *non* מִתְכַּלַּל *coronatur.* Arab. Pſalm. 5. כַּלַּלְתַּנָא *coronaſti nos beneplacito.*

IV. Chald. שַׁכְלֵל *fundavit.* Paſſ. אשתכלל *fundatus fuit.* Ezræ 4. *muros ejus* שכללו *fundarunt.* Ibidem. *& muri ejus* יִשְׁתַּכְלְלוּן *fundabuntur.* 1. Reg. 5. לְיַסֵּד, Targ. לְשַׁכְלָלָא *ad fundandum domum.* ¶ Item *perfecit.* Gen. 2. וַיְכֻלּוּ, Targ. וְאִשְׁתַּכְלָלוּ *& perfecti ſunt cœli.*

Nom. שִׁכְלוּלִין *fundamenta.*

כלא. כָּלָא, Chal. כְּלָא, Syr. כלי *clauſit, concluſit, arcuit, cohercuit, impedivit, cohibuit, inhibuit, prohibuit:* 1. verbis. 2. actu. 3. includendo. Nū. 11. *Domine mi Moſes,* כְּלָאֵם, Targ. אֱסָרִנּוּן *prohibe eos.* Pſalm. 40. *ecce labia mea non* אֶכְלָא Targ. אֶמְנַע *prohibebo.* Jerem. 32. v. 3. *ubi* כלאו Targ. אַסְרֵהּ *concluſerat eum.* 1. Sam. 25. v. 33. *quæ* כְּלִתַנִי, Targ. מְנַעְתִּינִי *prohibuiſti me hodie, ne venirem in ſanguines:* more quieſcentium Lamed He, quo quater reperitur; 1. Sam. 6. v. 11. *& vitulos eorum* כָּלוּ *concluſerunt in domo.* Gen. 23. *ſepulcrum ſuum non* יִכְלֶה, Targum יִמְנַע *prohibebit à te.* Chald. Eſa. 33. וְעֹצֵם, Targ. וְכָלֵי *& claudens oculos ſuos.* Prov. 30. v. 7. *ne* תִּמְנַע, Targ. תִּכְלֵי *prohibeas à me.* Syr. Luc. 18. v. 16. *nec* תִכלון *prohibeatis eos.* Matth. 5. v. 42. *ne* תִכליוהי *deneges ipſi.* Niphal נִכְלָא, Chald. אִתְכְּלִי, Syr. אתכלי *clauſus, concluſus, cohibitus, prohibitus fuit.* Exod. 36. וַיִּכָּלֵא *& prohibitus fuit populus, ne afferret.* Targ. וּפְסַק *& ceſſavit.* Gen. 8. וַיִּכָּלֵא, Targ. וְאִתְכְּלִי *& cohibita fuit pluvia.* Num. 16. וַתֵּעָצַר, Targum וְאִתְכְּלִי *& cohibita fuit plaga.* Syr. Hebr. 1. v. 13. ואתכלית *& prohibitus fui hactenus.* ¶ כולא עורב *prohibens corvum:* in ſecundo templo erat imago abigens ex templi tecto corvos, vel alias aves, ne ſuper illud volarent, & aliquid immundi injicerent.

Nom. כלא & כלוא *clauſtrum, carcer:* Plur. כְּלָאִים *clauſtra, carceres.* 2. Reg. 25. *mutavit veſtes* כִּלְאוֹ, Targum אסורה *carceris ſui.* 1. Reg. 22. *ponite hunc in domum* הַכֶּלֶא *carceris.* Targ. אֲסִירִין *vinctorum.* ¶ מִכְלָה *caula*, locus, ubi oves concluduntur: Plu. מִכְלָאוֹת *caulæ, ovilia.* Hab. 3. *abſciſſa eſt* מִמִּכְלָה *à caula ovis.* Pſalm. 78. *& eum* מִמִּכְלְאֹת צֹאן *de caulis ovium.* Targ. מִן עֶדְרֵי *de gregibus.*

כִּלְאַיִם *mixtum ex diverſis ſpeciebus:* duæ animalium ſpecies coëuntes: duæ ſeminum ſpecies ſimul ſatæ, ſemen mixtum ex duobus granorum generibus. Item, duæ

duæ arborum ſpecies inſitæ. veſtis mixta A
ex lana & lino. Levit. 19. כִּלְאַיִם, Targum
עֲרוּבִין *mixta*.
Syr. כָּלִית & כִּלְיָן *prohibitio, obſtaculum*. ✠
כּוֹלִיּוֹת *collectio*.

כלב duo ſignificata habet. I. כלב, Chald. & Syr. כַּלְבָּ, Arab. כַּלְב kelb *canis*: Plur. כְּלָבִים, Chald. & Syr. כַּלְבִּין, Arab. כִּלְאב kilib *canes*. Prov. 26. כְּכֶלֶב שָׁב עַל קֵאוֹ, Targ. הֵיךְ כַּלְבָּא דְהָפַךְ עַל תִּיוּבֵהּ. Arab. 2. Pet. 2. כאלכלב אלדי עאד אלי קיהִ *ſicut canis, qui redit ad vomitum ſuum*. 2. Samuel. 9. *reſpicis ad* הַכֶּלֶב *canem mortuum*. Targ. גְּבַר הֶדְיוֹט *hominem idiotam*: hominem vilem. B 2. Sam. 3. *an caput* כֶּלֶב *canis ego?* nullius precij. 1. Reg. 14. *mortuum Jeroboam in urbe comedent* הַכְּלָבִים *canes*. 8. Æneid.
canibus data præda Latinis,
Alitibusq; jaces. & Catull.
Pro quo dilaceranda feris dabor, alitibusq;
Præda: nec injecta tumulabor mortua arena.
Homer. Iliad. 6. πολλὰς δὲ κύνες καὶ γύπες ἔδονται. Pſalm. 22. v. 14. *quia circumdederunt me* כְּלָבִים *canes*: hoſtes crudeles & impudẽtes. C Diogenes appellat⁹ fuit *canis*, quòd mordax eſſet & maledicus. Eſa. 56. *omnes iſti* כְּלָבִים *canes muti, neſciunt latrare*: falſi doctores, cùm pro re & tempore loqui debeãt, metu aut gratia victi tacent: ſuo officio deſunt. Syr. Phil. 3. *videte* כַּלְבֵּא *canes, videte malos operarios*. Rabb. כלב נַשְׁכָן *canis mordax*.
כּוֹלֵב *idiota*, vilis ut canis. Talmud. כלבא לכפניה גללי׳ מבלע פי׳ הכלב לרעבונו אוכל צאתו שנ׳ נפש רעבה כל מר מתוק: (Prov. 27. v. 7.)
Arab. כֻּלֵיבַה culeiba *canicula*: Pl. כֻּלֵיבָאת culeibit *canicula*. D כַּלְבְ אַלְמַא kelb alma *canis aquæ*. כַּלְבְ אַלְבַחַר kelb albahar *canis marinus*: piſcis. כַּלְבְ אַלְבַקַר kelb albacar *canis pecuarius*. כַּלְבְ אַלְגַנַם kelb alganam *canis gregis*: moloſſus.
כַּלְבִי kelbi *caninus*: Plur. כַּלְבִיין kelbijn *canini*.
אַלְכַלְבּ *rabies*. רא אַלְכַלְבּ *canina mania*.
Verb. כַּלַבּ *rabuit, factus eſt rabioſus*.
In Avic. כלב אלורד keleb alvard *canis roſarum*; vermis. E כלב אלחגל kelb alhagel *canis perdicum*.
Propr. כָּלֵב *Caleb*, nomen viri, qui cum Joſua ingreſſus eſt terram promiſſam. ¶ Deinde regionis. 1. Sam. 30. *& ad meridiem* כָּלֵב *Caleb*.
Inde כָּלִיבִי ex illa regione oriũdus. at כָּלִבִּי dicitur oriundus ex familia כָּלֵב. 1. Sã. 25. v. 3. *& ipſe erat* כָּלִבִּי, Targ. מִדְבֵית כָּלֵב *ex familia Caleb*. LXX. ἄνθρωπος κυνικός ein hündiſcher ſarger Mann: deduxerunt à כלב *canis*.
II. כְּלוּב, Chald. כְּלִיבָה *chors, aviarium, saginarium, gallinarium*. locus aſſeribus ſeu parietibus incluſus, ubi paſcuntur & sagina[ntur] aves aut gallinæ. Jerem. 5. כִּכְלוּב [...] *chors plena eſt avibus, ſic domus ipſorum [ple]næ ſunt fraude*. hoc eſt, divitijs fraude pa[rtis]. Targ. כְּבֵית פִּטְמָא *ſicut domus ſaginationis* [...], ſaginarium. ¶ Deinde, *corbis* ex aſſeribus in quo reponuntur, aut aves captæ aut collecti fructus. Amos 8. v. 1. *& ecce* כְּלוּב [...] *corbis æſtivarum*. Targ. [...] מְלֵי פֵּירֵי קַיְטָא *plenum fructibus æſtivus*.
Chald. כּוּלָב *ſecuris*: Plur. כּוּלָבִין *ſecur[es]*.
Arab. כַּלְאב *forceps*: Plur. כַּוַאלב *forc[ipes]*.

כלד. Chald. כָּלִיד *calix, ſcyphus*: Plur. [...]לִידִין *ca[l]ices, ſcyphi*.
כַּלְדִּי *Chaldæus, aſtrologus*: Plural. כַּלְדָּאִין [...] *Chaldæi, aſtrologi*. Act. 7. כַּלְדָיֵא χαλδαίων.

כלה quinq; ſignificata habet. I. כָּלָה *con[ſummatus, ab]ſolutus, perfectus, conſummatus, conſ[umptus]*, *completus, confectus, finitus fuit*. Eſa. 21. [...], Targ. וִיסוּף *& finietur gloria Kedar*. 1. Sam. [2]0. verſ. 7. *quòd* כָּלְתָה *abſolutum eſſet malu[m] ab illo*: definitum. 1. Reg. 16. *vas farinæ* [...] תִכְלָה, Targum יִגְמַר *conſummabitur*. Gen. [..]. וַיְכֻלּוּ, Targum וּשְׁלִימוּ *& conſumta fuer[unt a]quæ*. 1. Reg. 6. כָּלָה, Targum אִשְׁתַּכְלַל [...] *ta fuit domus*. Job. 33. verſ. 21. יִכֶל, Targum יִשְׁתֵּיצֵי *conſumetur caro ejus*. Exod. 39. [ו]תֵּכֶל *& abſolutum fuit omne opus*. Pſalm. 71. [...] Targum כַּד יִפְסַק *cum conſumta fuerit* [...] *mea*. Piel כִּלָּה *abſolvit, perfecit, complevit, [con]ſummavit, finivit*. Thren. 3. כִּלָּה, Targ[um] סַף *finivit Dominus iram ſuam*. Pſalm. 90. v. 9. כִּלִּינוּ, Targum שֵׁיצִינָא *conſumſimus dies [no]ſtros ut ſermonem*. Gen. 2. וַיְכַל, Targ. [...] *& perfecit Deus die ſeptimo opus ſuum*. Exod. [..]. כַּלּוּ, Targ. אַשְׁלִימוּ *perficite opera veſtra*. Gen. 24. וַתְּכַל, Targ. וְשֵׁיצִיאַת *& finivit potare [&] dixit, etiam camelis tuis hauriam, donec* [...] *verint bibere*. Targ. יִסְפְּקוּן *ſat habuerint* [...] biberint. LXX. πάσαι πίωσι *omnes bib[ant]*. Gen. 6. *& ad cubitum* תְּכַלֶּנָּה, Targ. [...] *perficies eam ſupernè*. tectum facies curv[um] in medio, cubito non altius uno. Affix[um] נָּה ad Foem. תֵּיבָה *arcam* refertur: no[n ad] maſc. צֹהַר *feneſtram*. Abſolutè. Jud. [..] [...] Targ. שֵׁיצִי *finem fecit offerendi munera*. [Sa]muel. 10. v. 13. וַיְכַל, Targ. וּפְסַק *& ceſſ[avit] prophetare*. Pual. כֻּלָּה *conſummatus, perfe[ctus], abſolutus, finitus fuit*. Gen. 2. v. 1. וַיְכֻלּוּ, T[arg.] וְאִשְׁתַּכְלָלוּ *& perfecta ſunt cœlum & terra*.
Nom. כְּלִי *inſtrumentum*, quo aliquid [...]ratur, conſummatur & perficitur, *org[anum], vas, utenſile, ſupellex, apparatus, ornat[us]* [cu]juſcũq; generis: Pl. כֵּלִים *inſtrumenta, [..]na, vaſa, utenſilia, arma, ornamenta*. Num[..]. כְּלִי, Targ. מָאן *vas apertum*. Jerem. 25. [...]

detis כִּכְלִי חֶמְדָּה *ſicut vas deſiderij* : deſidera- A
bile, precioſum. In proſperitate veſtra nunc cadetis & frangemini, ſicut vas criſtallinum. Contrarium. Hoſ. 8. v. 8. *nunc fuerunt inter gentes* כִּכְלִי אֵין חֵפֶץ בּוֹ *ſicut vas, non voluntas in eo.* Targum כְּמָאנָא דְלֵיה צְרוֹךְ בֵּהּ *ſicut vas in quo nulla eſt neceſſitas* : inutile; matula, laſanum : in חפץ vide. 1. Sam. 17. *& factus eſt ipſi* נֹשֵׂא כֵלִים *portans vaſa* : armiger. 1. Reg. 6. *omne* כְּלִי בַרְזֶל *vas ferri non fuit auditum in domo* : inſtrumentum ferreum. 2. Paral. 30. בִּכְלֵי עֹז *in vaſis roboris* : tubis. Ezech. 12. כְּלֵי גוֹלָה *vaſa exilij* : ſunt מַקֵּל *baculus*, תַּרְמִל *pera*, כּוֹס *calix*, כַּד *cadus*, B
קְעָרָה *patina*. Zachar. 11. כְּלִי רֹעֶה *vas paſtoris ſtulti*. Eſt ſicut ſaccus, in quo reponit paſtor panem, quem edit, calicem, ex quo bibit, & res alias, quibus indiget in deſerto, cùm paſcit oves. Et paſtor ſtultus his corruptis & perditis ſævit in oves. Deut. 22. *non ſit* כְּלִי *vas viri ſuper muliere*. Targum תִּקּוּן זַיִן *ornatus bellicus*. Eſa. 61. *& ſicut ſponſa, quæ adornabit* כֵלֶיהָ *vaſa ſua*. Targum בְּתִקּוּנַהָא *in ornatu ſuo*. 1 Samuel. C
21. *ſicut* כְּלֵי הַנְּעָרִים *vaſa puerorum ſancta*: corpora, per metaphoram. ſic, 1. Theſſ. 4. *ſciat unusquiſq; veſtrûm vas poſſidere in ſanctificatione & honore*: corpus. Gen. 27. v. 3. *ſume* כֵלֶיךָ *vaſa tua* : venationis inſtrumenta, pharetram & arcum, ut ſequitur. Targ. זֵינָךְ *arma tua*. Gen. 49. v. 5. כְּלֵי חָמָס *vaſa violentiæ*: gladij ipſorum. Lxx. *συντέλεσαν conſummaverunt iniquitatem*. legerunt כלו *perfecerunt*, ob literarum י ו ſimilitudinem. Jud. 9. *ad puerum portantem* כֵּלָיו, Targ. זֵינֵהּ *arma* D
illius. ¶ Rabb. כְּלֵי הַזֶּרַע *vaſa ſpermatica*.

כָּלָה *conſummatio, perfectio*. Adverbialiter, *omnino, in univerſum*, allzumal. Gen. 18. v. 21. *videbo, an juxta clamorem, qui venit ad me, fecerint* כָּלָה, Targ. גְּמִירָא *conſummationem*: omnino. Hieron. *opere compleverint*. Exod. 11. v. 1. *cùm dimiſerit*, כָּלָה, Targ. גְּמִירָא *conſummatione ejiciendo ejiciet vos inde*. Lxx. *σὺν πάσῃ cum omni ejectione ejiciet*. omnes ſeu omnino vos ejiciet. 1. Sam. 20. v. 33. *& cognovit Jonathan quòd* כָּלָה הִיא *conſummatio eſſet* E
à patre ſuo, occidere Davidem. Eſſe nomen, ex fœmin. הִיא apparet. verbum ponitur, v. 7. *ſcito quòd* כָּלְתָה הָרָעָה *conſummatum eſt malum ab illo*: omnino decretum : completum.

תַּכְלִית & תִּכְלָה *conſummatio, perfectio, finis*. Rabb. *cauſa finalis*. Pſalm. 119. *omnis* תִּכְלָה *conſummationis vidi finem* : conſummationis omnium rerum. Pſalm. 139. תַּכְלִית *perfectione odij odi eos*: perfecto odio.

מִכְלוֹת *inſtrumenta, vaſa, arma*. 2. Paral. 4. מִכְלוֹת זָהָב *conſummationes auri*: vaſa auri, ſeu aurea. aut, univerſa ex auro.

Syriacè תַּכְלָא *fimbria*, veſtis terminus & complementum : Plur. תַּכְלָן *fimbriæ*.

II. In malum, כָּלָה *conſumtus, abſumtus, perditus, diſſipatus fuit, defecit, ceſſavit*. Eſa. 1. verſ. 28. *deſertores Domini* יִכְלוּ, Targ. יִשְׁתֵּיצוּן *conſumentur*. Job. 33. v. 21. יִכֶל, Targ. יִשְׁתֵּיצֵי *conſumetur caro ejus*. Pſalm. 37. כָלוּ בֶעָשָׁן כָּלוּ *conſumti ſunt, ſicut fumus conſumti ſunt*. Piel כִּלָּה *conſumſit, perdidit, deſtruxit, occidit*. Pſal. 90. v. 9. כִּלִּינוּ, Targ. שֵׁיצֵינָא *conſumſimus dies noſtros ut ſermonem*. Pſalm. 59. verſ. 14. כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה *perde, in ira perde, & non ipſi*. Hoſ. 11. v. 6. וְכִלְּתָה, Targ. וְתִקְטוֹל *& occidet fortes ejus*. Deut. 29. עַד כַּלּוֹתוֹ, Targ. עַד דִּי שֵׁיצֵי *donec conſumat te*: perdat.

Nom. כִּלָּיוֹן & כָּלָה *conſumtio, perditio*. Eſa. 28. v. 22. *quia* כָּלָה *conſumtionem & exciſionem audivi*. Ezechiel. 11. v. 13. כָּלָה, Targum גְּמִירָא *conſumtionem tu facis cum reſiduo* (reliquijs) *Iſraelis*: das garauß ſpielen. Plur. כָּלוֹת *conſumtiones*. Deut. 28. *& oculi tui videntes*, וְכָלוֹת *& conſumtiones ad eos tota die*. potiùs, *conſumuntur* : præ deſiderio : ut ſit à ſingulari כָּלֶה *conſumtus*. ☞ Rabb. תַּכְלִית *ſtatus*.

III. Per metonymiam, כָּלָה, Chald. כְּלָא *ſperavit, ſpectavit, expectavit, expetivit*: quod præ nimio deſiderio & expectatione animus ſeu oculi conſumantur, quando nihil obtinetur. maximam ſpectandi & expectandi attentionem denotat. Pſalm. 84. v. 3. כָּלְתָה, Targ. לְחוּר תְּאֵבַת *vehementer deſideravit anima mea*. Pſal. 119. v. 73. כָּלְתָה, Targ. רְגִיגַת *deſideravit anima mea*. Ibidem. *oculi mei* כָּלוּ, Targum סְבָרוּ *ſperant in ſalutem tuam*. Pſalm. 69. כָלוּ *conſumti ſunt oculi mei* מְיַחֵל *præ expectare* (ſperare) *in Deum meum*. Targ. מִן לְאוֹרְכָא *ob perſeverantiam in oratione*. Chald. Pſalm. 31. *ſed ego in Dominum* בָּטַחְתִּי, Targum כְּלֵיתִי *confidi*. Ibidem. הַמְיַחֲלִים, Targum דִּכְלַן *qui ſperant in Dominum*. Piel וַתְּכַל כִּלָּה *deſideravit*. 2. Samuel. 13. verſ. 39. *& deſideravit David rex egredi ad Abſalonem*. Targ. וַחֲמִידַת נַפְשָׁא *& cupijt anima Davidis*. ut conſtructio referatur ad intellectum : ſicut dicitur, 2. Sam. 23. v. 15. וַיִּתְאַוֶּה *& deſideravit David, & dixit*. Lxx. *καὶ ἐκόπασε τὸ πνεῦμα & ceſſavit ſpiritus regis*. Latin. *ceſſavitq; rex perſequi Abſalonē*. Hoſian. non correxit. acceperunt ſignificatione ſecunda. Germ. höret auff außzuziehen wieder Abſalom.

Nom. כְּלָיוֹת, Chald. כֻּלְיָן & כָּלְיָן, Arab. כֻּלְיָתִין כֻּלְיַת kelit: Dual. כֻּלְיָתַאן kelitin, & *renes*: in quibus eſt deſideriū ſeu concupiſcentia, & libido : à ſingulari כִּלְיָה. Arab.

כליה keliaren. Levit. 3. *& duos* הַכְּלָיֹת, Targum כָּלְיָן *renes.* ¶ Per ſynecdochen, *affectus & cogitationes interiores & occultæ, cupiditates.* Pſalm. 7. v. 10. *probans corda* וּכְלָיוֹת *& renes:* affectus. Jerem. 12. *propinquus tu in ore ipſorum, ſed remotus* מִכִּלְיוֹתֵיהֶם *à renibus ipſorum.* ¶ Deinde per metaphoram, *grana frumenti* aut *tritici*, quæ renum formam imitantur. Deuter. 32. *cum adipe* כִּלְיוֹת חִטָּה *renum tritici:* granorum. quia renes adipe operti ſunt.

Chald. כָּלְיָא & כליות *ſpes, expectatio.*

Rabb. כליות *varices.*

IV. כָּלָה, idem quod כָּלָא, *clauſit, concluſit:* literis א ה permutatis. 1. Sam. 6. *& filios ipſorum* כָּלוּ *clauſerunt in domo.*

V. Chald. & Syriacè כְּלָא & כלי: Hiphil אַכְלִי *præ deſiderio clamavit, vociferatus eſt, ſonuit, perſonuit.* Chaldaicè Eſa. 22. וַיִּקְרָא, Targum וְאַכְלִי *& clamavit Dominus in die illa.* Pſalm. 18. וַיַּרְעֵם, Targ. וְאַכְלִי *& ſonuit in cœlo.* Syr. Matth. 3. Johannes verò כָּלֵא הֲוָא *clamabat ad eum.*

Nom. אַכְלָיוּת *clamor, ſonus, tonitru.*

כלח. כלח *ſenium*, ſenectutis tempus. Job. 5. *venies* בְּכֶלַח *in ſenectute in ſepulcrum.* ubi כלח in numeris 60. efficit. Targ. בְּשָׁלְמוּת שְׁנָיךְ בְּכוּכָא לִקְבוּרְתָּא *in fine annorum tuorum in fovea ad ſepulcrum.* Expreſſit כלח & כָּלָה. Job. 30. v. 2. *ſuper illis periit* כָּלַח *ſenium.* Targ. כוך *fovea.* Accipiunt enim quidam pro fovea. L x x. συντέλεια *perfectio.* acceperunt pro כָּלָה: ob literarum ה ח ſimilitudinem.

כלם duo ſignificata habet. I. כָּלַם. Inde Niphal נִכְלַם, Chald. אִתְכְּלִם *pudefactus, confuſus eſt, puduit, rubuit.* Numer. 12. *an non* הִכָּלֵם, Targum הִתְכְּלִם *pud. fuis:* Eſa. 45. *non* נִכְלַמְתִּי, Targ. אִתְבְּהֵתִית *pudefactus fui.* Pſalm. 38. *pudefient*, וְיִכָּלְמוּ, Targ. וְיִכַּסְפוּן *& ignominia afficientur.* Hiphil הִכְלִים, Chald. אַכְלֵם, Arab. אכלם aclam *pudefecit, ignominia, injuria, damno affecit, confudit, nocuit.* 1. Sam. 20. v. 34. *quod* הִכְלִמוֹ *ignominia illum affeciſſet pater illius.* 1. Sam. 25. verſ. 7. *non* הִכְלַמְנוּם *ignominia affecimus illos:* non fecimus illis ullum malum, in quo ipſis ſit ignominia. Et ה pro ה punctis permutatis ante ſcheva quieſcens. Targum אנוקנונון *nocuimus illis.* damno illos affecimus. L x x. ἀπεκωλύσαμεν αὐτοὺς *prohibuimus illos.* acceperunt, pro כָּלָא *prohibuit.* Abſolutè. Jerem. 6. *etiam* הַכְלִים *confundi non noverunt:* non ſentiunt pudorem, quo quis eos afficit, ob malitiam. Hophal הָכְלַם *ignominia affectus fuit.* 1. Sam. 25. *nec* הָכְלָמְנוּ *ignominia affecti fuimus.* Arab. Pſalm. 89. *nec* אַכְלִם *nocebo in veritate mea.* ✠ מַכְלוּם maclum *ignominia affectus:* Plural. מַכְלוּמִין maclumin *ignominia affecti.*

Nomen כְּלִמָּה *pudor, confuſio, ignominia:* Plural. כְּלִמּוֹת *ignominiæ.* Pſalm. 4. *filij viri, uſq; quo gloria mea* לִכְלִמָּה *in ignominiam?* L x x. βαρυκάρδιοι· ἱνατί, *graves corde? quare*, &c. legerunt כִּבְדֵי לֵב לָמָּה *graves corde, quare:* ob literarum כ ב ſimilitudinem, & unam dictionem pro duabus acceperunt.

Rabb. כלום, quaſi כָּל־מוּם, *aliquid, quicquam, penitus.* ✠ כְּלַמָּא *quaſi nihilum, fere.* ✠ כַּלְמִי *ſepes, maceria.* ✠ Arab. כלמא *quodcunq.*

II. Arab. כלם callam; Paſſ. אתכלם atcallam, & תכלם *locutus, allocutus, collocutus, fabulatus, concionatus fuit, dixit, diſſeruit, cecinit.* Pſalm. 89. כַּלַּמְתָּ *locutus es prophetis tuis.* Pſal. 2. *tunc* יְכַלִּמְהֻם *alloquetur eos in ira ſua.* Pſalm. 85. יְתַכַלַּם *loquetur pacem.* Gen. 18. *ſi ego* כַּלַּמְתּ תכלמת *locutus fuero.* Cap. Joſeph. כלמה *allocutus eſt eum.* Alcor. 3. לא תכלם אלנאס תלתה איאם אלא רמזא *non alloqueris hominem tribus diebus, niſi nutu.*

Nomen כָּלָם: Fœmin. כלמה *vox, verbum, dictio, ſermo, oratio, fabula:* Plur. כלאם calim: Fœmin. כַּלְמַאת calmit *ſermones, fabulæ.* Johan. 1. *in principio erat* אלכלמה *verbum.* Muhammediſtæ fatentur Chriſtum כלמה אללה *verbum Dei*, & natum è virgine Maria ſine patre in terris. עשרה כלמאת aſchara calmit *decem verba*, Decalogus.

מתכלם mutacallim *eloquens, diſertus, facundus, concionator, theologus:* Plur. מתכלמין mutacallimin *diſerti, concionatores.*

כלן. Chald. כַּלָּן *pallium.* Gen. 27. כְּאַדֶּרֶת, Targ. כְּכַלָּן *ſicut pallium hiſpidum.*

Arab. כלאני *cucurbita.*

Propr. כַּלְנֵה vel כַּלְנוֹ *urbs Babyloniæ.*

כלס. Arab. כלס *dealbavit:* in כלש quære.

כלף tria ſignificata habet. I. Inde כֵּלַפּוֹת inſtrumenta, quibus lapides conteruntur, *mallei, bipennes.* Pſalm. 74. v. 6. *ſecuri* וְכֵלַפּוֹת *& malleis conquaſſabunt.*

Rabbin. כְּלַפֵּי *è regione, verſus:* ad פי refertur.

II. Arabicè Piel כַּלַּף callaf *preſſit, compreſſit, conſtrinxit, impedivit, impulit, urſit, coëgit, juſſit.* Marci 6. verſ. 45. ואלוקת כלף לאמידה אן ירכבוא אלספינה *& ſtatim juſſit diſcipulos ſuos, ut conſcenderent navim.* Galat. 6. *illi ſunt, qui* יכלפונכם *cogunt vos circumcidi.* 1. Pet. 4. verſ. 5. *qui* יכלפון *cogentur rationem reddere.* Alcor. 2. לא תכלף נפס. Paſſ. אתכלף atcallaf *preſſus, compreſſus, colliſus, concuſſus fuit.*

Nom.

Nomen כַּלְפָּה culfa, & תַּכְלִיף taclif *preſſio, compreſſio, conſtrictio:* Plur. כְּלָאף culif *compreſſiones.* A

כַּלאף calif, & מַכְלִף *compreſſor.*

III. Arab. כלף calaf, & אַתְכַלִּף atcallaf *curavit, commiſit, commendavit.*

Nom. כַּלְפָּה culfa *cura, cogitatio:* Plur. כְּלָאף culif *cura, cogitationes.*

כלף calaf *pannus faciei:* in Avic.

כלש. Syr. Piel כַּלֵּשׁ, Arab. כַּלַּס callas *dealbavit, candidavit.* Chald. מְכַלַּשׁ, Arab. מְכַלַּס mucallas *dealbatus:* Plur. מְכַלְּשִׁין, Arabicè מְכַלְּסָה *dealbati.* Hiphil. Syr. אַכְלֵשׁ *dealbavit.* מְכַלַּשׁ *dealbatus.* Matth. 23. v. 27. קַבְרָא מְכַלְּשָׁא, Arab. קבור אַלְמְכַלְּסָה *ſepulcra dealbata.* B

Nom. Syr. כַּלְשָׁא *calx,* aut *incruſtamentum,* quo parietes dealbantur.

Rabb. אַכְלוּשִׁין *bajuli, geruli.* ‏‎רב‎ כלשהוא, & כָּלְשֶׁהוּ *quantulumcunq;.*

כמם. Arab. כמאם *phylacteria.*

1. Corinth. 10. v. 9. *non* תכמם *capiſtrabis bovem.*

כמא quære in כְּמוֹ.

כמד. Arab. כָּמַד camad *vaporatus fuit, fomentavit, fucavit.*

Nom. כָּמֵד camad *fuſcus.*

כְּמוּדָה camuda, & תַּכְמִיד tacmid *vaporatio, fomentatio, fuſcatio, obfuſcatio, obſcuritas:* Plur. כְּמָאדָאת & תַּכְמִידָאת *vaporationes.*

כמה duo ſignificata habet. I. כָּמַהּ, cum ה mappic, *concupivit, deſideravit, amavit.* ſemel tantùm. Pſalm. 63. כָּמַהּ, Targ. רגג *deſideravit ad te caro mea.* Lxx. πολλαπλῶς *quàm multipliciter.* acceperunt pro כמה *quantum.* D

II. כַּמָּה, cum ה ſine mappic, Syr. כְּמָא, Arab. כם cam *quot? quoties? quantus? quamdiu?* quærit de quantitate magna. Pſalm. 119. כַּמָּה *quot dies ſervi tui?* Job. 21. כַּמָּה *quamdiu lucerna impiorum extinguetur?* Eſt autem כ *ſicut,* & מה *quid:* ſicut לָמָּה: ut apparet ex eo, quòd כמה ſcribitur. Zach. 7. *ſicut feci* כַּמָּה *tot annis.*

Rabb. כַּמִּיָּה, Arab. כמיה: & כַּמָּה & כַּמּוּת, Arab. כם cam *quantitas* ſeu *magnitudo:* & *prædicamentum Quantitatis.* Arabicè אלכם אלמתצל *quantitas continua.* פכם באלחרי *quanto magis.* E

כַּמְהוֹת, Arab. כמאה, Matth. kema, alchamech, kamech *fungi, ſpongia, tubera.*

כמו. כְּמוֹ, Chald. כְּמָא & כְּמָה, ex כ & מוֹ, *ſicut, ſecundùm, quando.* cum affixis, כָּמוֹנִי, Chald. כְּמָתִי *ſicut ego.* כְּמוֹהוּ *hujuſmodi.*

Rabbin. רכמה *qualitas, ſimilis.* ‏רב‎ Arab. כְּמָא *ſicut.*

כמז. Inde כּוּמָז *ornamentum pudendorum muliebrium.*

Rabb. כָּמוּז *latens, abſconditum.*

כמל. Arab. כָּמַל camal, & כַּמַּל cammal: Hiphil אַכְמַל acmal *implevit, complevit, ſupplevit, integravit, effecit, perfecit, concluſit, finivit, conſummavit.* Genef. 1. ואכמל אללה פי אליום אלסאדס עמלה *& perfecit Deus in die ſexto opera ſua.* Ibidem. v. 1. וכמלת אלסמא ואלארץ *& perfecta ſunt cœlum & terra.* Matth. 3. v. 15. ינבגי לנא אן נכמל כל אלבר *oportet nos implere omnem juſtitiam.* Rom. 7. *afflictio* יכמל *efficit patientiam.* Galat. 5. אלאימאן אלדי יכמל באלחב *fides qua operatur per dilectionem.* Paſſ. תְכַמַּל, & אנכמל, & אסתכמל *completus, integratus fuit.*

Nom. כאמל camil *integer, perfectus:* Pl. כָאמְלִין camilin *integri, perfecti.*

כָּמַאל camil *integratio, completio, ſupplementum, concluſio orationis.* באלכמאל *plenius, integrè.*

אכמאל icmil *integritas.* ‏רב‎ כאמלה *perfectio.*

כמן duo ſignificata habet. I. כַּמּוֹן, Chald. כַּמּוֹן, Arab. כמון cumun vel camun κύμινον *cyminum* Kümmel. Arab. כמון אסוד *cuminum nigrum, nigella.* C

II. מכמן *theſaurus:* Plur. מִכְמַנִּים *theſauri, abſconditi.* Dan. 11. *& dominabitur* בְּמִכְמַנֵּי הַזָּהָב *in abſconditis auri:* theſauris.

Verb. Chald. כְּמַן *occultavit, abſcondit, occultè inſidiatus eſt, inſidias ſtruxit.* Pſalm. 9. *rete quod* טָמָנוּ, Targ. כְּמַנוּ *abſconderunt.* Exod. 21. *qui* צָדָה, Targ. כמן *inſidiatus eſt.* Job. 31. *& juxta oſtium proximi mei* אָרָבְתִּי *inſidiatus fui.* Targum כמנת. ‏רב‎ Rabb. בהכמנה *per inſidias, inſidioſè.* Arab. Pſalm. 10. וְכָאמִן פִי חָפִיָה כאלאסד פי מכמנה *& inſidians in abſcondito, quaſi leo in ſpelunca ſua.* Pſal. 59. *quia* כָּמְנוּא *inſidiati ſunt animæ meæ.*

Nom. Chald. כְּמַן & כמון, Syr. כְּמָאן & כְּמָנוּת, Arab. כמין camin, & כמנא *inſidiæ.*

Arab. מַכְמַן *latibulum, ſpelunca.* ‏רב‎ מִתְכַּמְנָא *inſidiator.*

כמס. Inde כָּמוּס *abſconditus, reconditus, latens:* Deut. 32. v. 34. *nonne ipſe eſt* כָּמוּס *abſconditus mecum?*

Rabb. כָּמָס *cauda ſpicarum.*

Arab. כימוס χύμος, in Avic.

כמץ. Chald. קוֹמֶץ *fovea:* in נומץ quære.

כמר duo ſignificata habet. I. כָּמַר, Chald. כְּמַר: Niphal נכמר *incaluit, calefactus, aduſtus fuit:* & quia aduſta contrahuntur & denigrantur, per metalepſin, *contractus, convolutus, denigratus, fuſcatus fuit.* Gen. 43. v. 30. *quia* נִכְמְרוּ, Targ. אתגוללו *convoluta ſunt viſcera ejus:* incaluerunt. Lxx. συνεστρέφετο *revoluta ſunt.* Pſal. 77. v. 10. אִם קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו *ſi con-*

ſi contraxit in ira miſerationes ſuas. Targum. *ſi aſcendit in ira ſua* מן לְמִכְמַר רַחֲמוֹי *ne incaleſcant miſericordiæ ejus.*

A

Nom. כֹּמֶר, Chald. כּוּמֶר, Syr. כּוּמַר *camillus, ſacerdos* gentilis, miniſter ſacrorum. Plur. כְּמָרִים, Chald. כּוּמְרִין *ſacerdotes.* præſertim idolorum, fuſcis aut nigris veſtibus induti, *camilli, phanatici.* Macrob. lib. 3. cap. 8. *camilli & camillæ flaminicarum & flaminum preminiſtra.* 2. Reg. 23. *& abolebo* הַכְּמָרִים *ſacerdotes:* camillos. Jud. 17. *& factus eſt ei* לְכֹהֵן, Targum לְכוּמְרָא *in ſacerdotem.* Hoſ. 10. verſ. 5. וּכְמָרָיו *& ſacerdotes ejus qui ſuper illis exultaverunt.* L x x. καὶ καθὼς παρεπίκρανον αὐτὸν *& ſicut irritaverunt eum.* acceperunt pro מָרַר *amarus fuit.*

B

מִכְמֹרֶת & מִכְמָרֶת & מִכְמוֹר & מִכְמָר: Foem. *rete,* quo piſces aut feræ concluduntur & retinentur: Plur. מִכְמָרִים *retia.* Pſal. 141. *cadent* בְמַכְמֹרָיו, Targ. בִּמְצָדְתֵהּ *in retia ſua improbi ſimul.* Eſa. 19. *qui expandit* מִכְמֹרֶת, Targ. מְצָדָן *retia ſuper faciem aquarum.* Habac. 1. v. 16. *& ſuffitum faciet* לְמִכְמַרְתּוֹ, Targ. לִמְצוּדְתֵהּ *reti ſuo.*

C

Syr. כּוּמָרוּת *ſacerdotium.*

Rabb. כּוּמְרִי *monachus:* כּוּמְרִית *monialis.*

כִּמְרִירִים, litera ר geminata, *vapores,* quos calor diurnus elicit ex locis humidis, ac in aërem attollit, ut lucem diurnam impediant. Job. 3. *Terreant eum* כִּמְרִירֵי יוֹם *vapores diei.* Latin. *& involvatur amaritudine.* Legit בִּמְרִירִים *in amaritudinibus;* à מָרַר *amarus fuit.*

D

II. Per metaphoram, Syriacè כְּמַר *ater, triſtis, mæſtusq; fuit, luxit.* Paſſ. אֶתְכְּמַר *contriſtatus fuit.* Marc. 10. *ille verò* אֶתְכְּמַר *contriſtatus fuit verbo illo.* Matth. 26. verſ. 37. *& cœpit* לְמֶתְכְּמָרוּ *contriſtari.*

Nom. כְּמִיר *triſtis, atrox:* Plur. כְּמִירִין *triſtes.* Luc. 24. verſ. 17. καὶ ἐστὲ σκυθρωποί; Syr. וּכְמִירִין *& triſtes vos eſtis?*

כְּמִירוּת *habitus lugentium.* ✠ כְּמִירָאִית *triſtè, atrè.*

כמש. Inde כְּמוֹשׁ *Camos,* nomen idoli, quod Moabitæ colebant. Jer. 48. v. 46. *væ tibi Moab, perijt populus* כְּמוֹשׁ *Camos.* Num. 21. v. 29. *væ tibi Moab, periiſti* עַם כְּמוֹשׁ *popule Camos.* Targ. עַמָּא דְפָלְחִין לִכְמוֹשׁ *popule ſervientium Camos.*

E

Rabb. כָּמַשׁ *palluit.* ✠ כְּמוּשָׁה in arbore eſt נוֹבֶלֶת. ✠ כִּמְשׁוֹן *urtica.*

כנן tria ſignificata habet. I. Inde כִּנִּים *pediculi.* Exod. 8. *& erat* לְכִנִּים, Targ. לְקַלְמְתָא *in pediculos.* Ibidem. *ut producerent* הַכִּנִּים, Targ. קַלְמְתָא *pediculos.* legendum videtur קַמְלְתָא; nam Arab. קמלה câmla eſt *pediculus:* & in Talmud קַמְלִין *pediculi.*

Cum ם heemanthi כִּנָּם *pediculus,* eſt collectivum. Exod. 8. v. 17, & 18. *& factus eſt* הַכִּנָּם *pediculus.* Targ. קַלְמְתָא *pediculus.*

Rabb. כֵּן: Foem. כִּנָּה *pediculus:* ut cum dicunt, הַהוֹרֵג כִּנָּה בְשַׁבָּת *occidens pediculum in Sabbatho.*

II. כֵּן: Foemin. כַּנָּה *baſis,* orbiculus cui vaſa imponuntur: per metaphoram, *locus, ſedes,* locus habitationis, idem quod מָכוֹן. Exod. 30. *& facies labrum æneum* וְכַנּוֹ, Targ. וּבְסִיסֵהּ *& baſin ejus.* Gen. 40. v. 13. *& reſtituet te ſuper* כַּנֶּךָ *locum tuum:* מְקוֹם מוֹשָׁבְךָ שֶׁהָיִיתָ נָכוֹן בּוֹ מִתְּחִלָּה. Targum שִׁמּוּשָׁךְ *officium tuum.* L x x. ἀρχιοινοχοΐαν *principatum pincernatus tui.* Dan. 11. *& ſtabit de ſurculo radicum ejus* כַּנּוֹ *locus ejus.* Ibidem. *& ſtabit ſuper* כַּנּוֹ *loco ſuo contemtus.* Pſalm. 80. וְכַנָּה, Targ. וְנִצְבְּתָא *ſurculum, quem plantavit dextra tua.* ſequitur: *& ſuper* בֵּן *filium, quem roboraſti tibi.* ubi & בֵּן *ramum* denotat. ſignificat autem templum, de quo, Exod. 15. v. 17. *& plantaſti eos in monte hæreditatis tuæ:* מָכוֹן *locum habitationis tuæ, feciſti Domine: ſanctuarium, Domine, paraverunt manus tuæ.* כ ſuſpenſum, templi devaſtationem innuit, poſtquam tranſierint 20. anni ſuper 400. annos, inter durationem templi prioris & poſterioris, juxta Hebræos. Aliqui accipiunt, pro גַּנָּה *horto:* literis ג"כ permutatis ob cognationem.

Rabb. כְּנוּנִית χαρτὴς in manu.

III. Arab. מכנון *diſcoopertus, abſconditus, ignotus:* Plur. מכנונת *abſconditi.*

ٯ כנאן cinan *velum:* Plur. אַכְנָאן acnan, & אַכְנָה *vela.* Alc. נַגְ֗עַלְנָא עָלַי קְלוּבְּהֻם אַכְנָה *poſuimus ſuper corda ipſorum velum.*

כַּאנוּן canun *focus:* Plural. כַּוָאנִין cavinin *foci.*

כְּנוּנִיָּה cenunia, Talm. כְּנוּנָא *panis ſubcinericius,* ſicut Græcis ἐγκρυφίας *focarius panis:* Plur. כְּנוּנָאת cenunit *panes ſubcinericij.*

כִּנָּנָה cinina *pharetra:* Plut. כְּנָאִין cenein *pharetræ.*

מַכְנִין macnin *carduelis:* Plur. מְכָאנִן macanin *cardueles.*

כנה. Piel כִּנָּה, Chald. & Syr. כַּנִּי *texit & occultavit alicujus nomen* honoris cauſa, *nominavit, denominavit, cognominavit, cognomen impoſuit* ab eventu aliquo extrinſeco, *occulto nomine appellavit.* Eſa. 44. v. 5. *& in nomine Iſrael* יְכַנֶּה *nominabit.* Targ. יִתְקְרֵי *vocabitur.* L x x. βοήσεται *clamabit.* Eſa. 45. v. 4. אֲכַנְּךָ *nominabo te, & non noſti me.* Targum אַחְסְנָךְ. Job. 32. v. 21. *& ad hominem non* אֲכַנֶּה *nominabo.* Targ. אִשְׁתְּמוֹדַע *innoteſcam.* Paſſ. Chal. אִתְכְּנֵא, Syr. אֶתְכַּנִּי *nominatus, cognominatus, appella-*

appellatus fuit. Syr. Act. 4. v. 3. דְּאִתְכְּנִי *qui cognominatus fuit Barnaba.* A

Rabb. כנוי *pronomen affixum*, quod vice nominis ponitur: Plur. כנוים *pronomina affixa:* quæ quidem omnia hac ipſa dictione comprehenduntur. ¶ שֵׁם כִּנּוּי, Syr. כּוּנָיָא, Rabb. שֵׁם כִּנּוּי, Arab. כוניה cunia *cognomen, agnomen:* Plur. Arab. כּנִיאת cunijt *cognomina.*

Arab. כנה *nurus.* ✠ לכנה *veruntamen.*

Chald. כְּנָא & כְּנָוָה, Syr. כְּנָוָא *ſocius cognominis, ſocietas.*

Propr. כָּנְיָה *Conjah*, idem quod יְהוֹיָכִין *Jehojacin*, per diminutionem. Jer. 22. כָּנְיָה *Conjah, filius* יְהוֹיָקִים *rex Juda.* pro quo habetur, 2. Reg. 25. יְהוֹיָכִין *rex Juda.* B

כנז. Arab. כנז canaz *collegit, congeſſit, repoſuit, recondidit, theſaurizavit*, cum Chaldæo גנז literis ג'כ permutatis, & Hebræo כָּנַס mox ſequente, convenit. Matth. 6. verſ. 19. לא תכנזוא לכם כנוזא פי אלארץ *non theſaurizetis vobis theſauros in terra.* Jacob. 5. v. 3. כְּנַזְתֻּמוּהָ *congeſſiſtis illud ad diem ultimum.* Alcor. וַאלַּדִין יַכְנִזוּן אלדהב ואלפצה: C

Nom. כַּנְז canz: Fœm. כַּנְזָה *theſaurus, ærarium:* Plur. כנוז cunuz *theſauri.*

כָּאנִז caniz *theſaurarius:* Plur. כָּאנִזִין canizin *theſaurarij.*

כַּנִיזָה caniza *collectio.*

כנם. Talm. כְּנִימָה, Chald. כְּנִמָא *curculio.*

כנס duo ſignificata habet. I. כָּנַס, Chald. & Syr. כְּנַס & כְּנַשׁ *collegit, congregavit, coacervavit:* Syr. abſolutè, *congregatus fuit, convenit, converſatus eſt.* Eſther 4. verſ. 16. *vade,* כְּנוֹס, Targum כנס *congrega omnes Judæos.* Eccl. 2. כָּנַסְתִּי, Targ. כנשת *congregavi mihi etiam argentum & aurum.* Syr. Luc. 5. v. 1. *cum* כְּנַשׁ *congregaretur ad eum turba.* Piel כִּנֵּס, Chald. כַּנֵּס, Syr. כַּנֵּשׁ *idem.* Ezech. 22. וְכִנַּסְתִּי, Targ. וְאֲכַנֵּשׁ *& colligã eos.* Ezech. 39. v. 28. וְכִנַּסְתִּים, Targum וְכַנֵּשְׁתִּנוּן *& congregavi eos ad terram ipſorum.* Hithpael הִתְכַּנֵּס, Syriacè אֶתְכְּנֵשׁ *congregatus fuit.* Eſa. 28. *& opertorium anguſtum* כְּהִתְכַּנֵּס *poſtquam collectum fuerit.* Syr. 1. Cor. 14. v. 23. *ſi ergo* תֶּתְכַּנְּשַׁי *congregata fuerit tota Eccleſia.* Niphal. Rabbin. נִכְנַס, Chald. אִתְכְּנִשׁ *congregatus fuit, convenit:* de loco, *ingreſſus eſt:* de muliere, *congreſſus eſt, coivit:* de alijs rebus, *incluſus* vel *comprehenſus fuit.* Hiphil הִכְנִיס, Chald. אַכְנֵשׁ *introduxit, ad propoſitum duxit.*

Nom. מִכְנָסַיִם, Chal. מִכְנְסִין: Fœm. מִכְנְסָן *ſubligar, fœmoralia:* quibus membrum colligitur aut includitur: duale, ob duas oras.

Rabb. כְּנֵסֶת & כְּנֵסִיּוֹת, Chal. & Syr. כְּנִשְׁתָּא, & כְּנוּשְׁתָּא, & כְּנִישָׁא, Arab. כַּנִיסָה caniſia *conſeſſus, concilium, collectio, congregatio, conventus, cœtus, eccleſia, turba:* Plur. Chald. כְּנִישִׁין, Syr. כְּנוּשְׁין: Fœm. כְּנוּשָׁן, Arab. כַּנָאִים canais *turba, eccleſia.* בֵּית הַכְּנֶסֶת, Syr. בֵּית כְּנוּשְׁתָּא *domus congregationis*, locus in quẽ conveniũt Judæi, orationis & Legis ſeu doctrinæ audiendæ cauſa, ſingulis Sabbathis, *ſynagoga*, locus templo ſimilis. אנשי כנסת הגדולה *viri magnæ Synagogæ:* Ezra, Zorobabel, Joſua filius Jozedec, & horum ſocij.

Syr. כּוּנָשְׁיָא *conjunctio Solis & Lunæ.*

כְּנוּשָׁאֵי *compedes, vincula.*

הַכְּנִיסָה *dies conventus*, dies ſecundus & quintus, quo conveniunt ex pagis in arces ad orandum & legendum in Lege.

Chald. כּוּנְשׁ *umbilicus:* non כּוּנְשֵׁר.

II. Talm. כָּנַשׁ, Arab. כַּנַס canas *verrit, everrit,* ſcopis purgavit, mundavit. Luc. 15. v. 8. תְּכַנֵּשׁ בַּיְתָהּ וְתִבְעֵהּ *& verret domum ſuam, & quæret eã.* Luc. 11. *Invenit eam* מְכַנְּשָׁא *ſcopatã.*

Nom. כַּנְס cans, & כַּנִיס canis *verriculum, everriculum, rutabulum.*

מַכְנַסָה macneſa *ſcopæ, peniculus, ſpongia,* quocunq; aliquid extergitur: itẽ *aſpergillũ,* ſcopis ſimile: hyſſopus ad aſpergendum: Plu. מַכָּאנִס macinis *ſcopæ, peniculi, aſpergilla.*

כַּנָּאס cannis *ſcoparius ſervus*, qui ſcopis purgat: Fœm. כַּנָּאסָה *ſcoparia.*

Talmud. כְּנִישָׁא *purgatio.*

כנע. כָּנַע. Inde Niphal נִכְנַע, Chald. אִתְכְּנַע *curvatus, incurvatus, depreſſus:* Metaph. *humiliatus.* Chald. *ignominia affectus fuit.* Levit. 26. v. 41. *vel tunc* יִכָּנַע *humiliabitur cor ejus.* Targ. יִתְּבַר *frangetur.* Chald. Eſa. 50. *nec* נִכְלָמְתִּי, Targ. אִתְכְּנַעֲית *ignominia affectus ſum.* 1. Reg. 21. v. 29 נִכְנַע, Targ. אִתְכְּנַע *humiliatus eſt Achab.* Hiphil הִכְנִיעַ, Chal. אַכְנַע *humiliavit.* Pſal. 81. *inimicos eorum* אַכְנִיעַ *humiliabo.*

Nom. Chald. אִתְכְּנָעוּת *humiliatio, dejectio.* Rabb. *ſubmiſſio vocis.*

Propr. כְּנַעַן *Canaan*, quartus filius Chã, filij Noah: à quo nomen accepit, quam ipſe occupavit, terra כְּנַעַן *Canaan.* Deinde, ab ipſo propagati, iſtius terræ incolæ, ſeptem populi, *Cananæus, Amorræus, Gergeſæus, Hettæus, Hevæus, Jebuſæus.* Et quia hujus terræ incolæ lucro intenti & mercaturæ dediti erant, כנען pro *mercatore* uſurpatur: Plural. כְּנַעֲנִים *mercatores.* Eſa. 23. v. 8. כִּנְעָנֶיהָ *mercatores ejus honorati terræ.*

כְּנַעֲנִי *Chananæus* & *mercator:* Plur. כְּנַעֲנִים *mercatores.* Zach. 14. v. 21. *nec erit* כְּנַעֲנִי, Targ. עָבֵד תַּגְרָא *mercator in domo Domini.* Job. 40. v. 30. *divident eum inter* כְּנַעֲנִים, Targ. תַּגָּרַיָּא *mercatores.*

כִּנְעָה *mercatura.* Jerem. 10. v. 16. *aufer de terra* כִּנְעָתֵךְ, Targum סְחוֹרְתִּךְ *mercaturam tuam*

tuam. Lxx. *ὑπὸ ςενοῖνου.* Hieron. *confuſionem tuam:* ex Chaldæo. Eſa. 19. *loquentes labio* כְּנַעַן *Chanaan:* linguâ ſanctâ: quam habuerunt Chananæi, quamq; uſurparunt Iſraelitæ terram Chanaan incolentes. vel Chanaan pro *terra Iſrael.* ſic, Sophon. 1. v. 11. *quia occiſus eſt omnis populus* כְּנַעַן *Chanaan terra Iſrael.* Quia præcedit, *habitatores* הַמַּכְתֵּשׁ *pila.* Gen. 38. v. 2. *& vidit ibi* Juda *filiam viri* כְּנַעֲנִי *Chananæi.* Targ. תַּגָּרָא *mercatoris.* Lxx. *χαναναίου.* 1. Paral. 2. verſ. 3. *ex filia ſua* הַכְּנַעֲנִית *Chananæa.* duxit ergò alienigenam.

כנף duo ſignificata habet. I. כָּנַף, Chald. כְּנַף, idem quod כָּנַס, *collegit, congregavit.* Chald. Pſ. 41. יִקְבָּץ, Targ. יִכְנַף *congregabis iniquitatem ſibi.* Niphal נִכְנַף, Chald. אִתְכְּנַף *collectus, congregatus, conſociatus fuit.* Eſa. 30. v. 20. *& non* יִכָּנֵף *colligetur amplius doctor tuus, & erunt oculi tui videntes doctorem tuum:* auferetur, occultabitur.

Nom. כָּנָף, Chald. כְּנַף *ala* avis, qua volat: Dual. כְּנָפַיִם, Chal. כַּנְפִין: Plur. Foem. כְּנָפוֹת *ala.* Geneſ. 1. *& omnem avem* כָּנָף *ala.* Targ. דְּפָרַח *qua volat.* Lxx. *πτερωτὸν alatam.* Gen. 7. *omnis avis, & omnis* כָּנָף *ala.* Targ. דְּפָרַח *qua volat.* Lxx. *πτερωτὸν pennatum.* Ezech. 39. *omnis* כָּנָף *ala:* omne alatū. Targ. נוֹדֵד כָּנָף דִּי פָרַח *quod volat.* Eſa. 10. *& non erit* נֹדֵד כָּנָף *movens alam.* aves pugnant alis. Eſa. 31. *ſicut aves volantes, ſic proteget Dominus exercituū* Jeruſalem. aves, ut defendant fœtus ſuos, nidos ſupervolant. 4. Eſdr. 1. *collegi vos, ut gallina pullos ſuos.* Matth. 23. *ſicut gallina congregat pullos ſuos ſub alas.* imminēte ſcil. milvo. Pſal. 17. *in umbra* כְּנָפֶיךָ *alarum tuarum abſcondes me.* ¶ Per metaphoram, *extremitas cujuslibet rei.* 1. ala veſtis, in partes tanquam alas diviſæ, *ora, fimbria,* ſummitas veſtis, extremitas veſtis inferior. Et per ſynecdochen, *veſtis.* Num. 15. v. 38. *& dabunt ſuper fimbriam* הַכָּנָף, Targ. דְּגַדְפָּא *ala, filum hyacinthinum.* 1. Sam. 24. *& abſcidis* כְּנַף הַמְּעִיל *alam pallij Saulis:* fimbriam. Jerem. 2. *etiam* בִּכְנָפַיִךְ *in alis tuis inventus eſt ſanguis:* in alis tuarum veſtium. Targ. בְּסִתְרָא *in occulto.* Hagg. 2. *ecce accipiet vir carnem ſanctitatis* בִּכְנַף בִּגְדוֹ *in ala veſtis ſua, & tanget* בִּכְנָפוֹ *alâ ſuâ ſuper panem & pulmentum.* Targ. בִּכְסוּתֵהּ *veſte ſua.* Deut. 22. *ſuper quatuor* כַּנְפוֹת כְּסוּתְךָ *alis tegumenti tui:* veſtis diviſa, quaſi alata eſt. Ruth. 3. *expandes* כְּנָפֶךָ *alas tuas ſuper ancillam tuam:* alas veſtium tuarum. ¶ 2. ala navis, *velum.* Eſa. 18. verſ. 1. *va terra umbra* כְּנָפָיִם *alarum:* velorum: opacæ velis, ob multitudinem navium in ea. Cùm enim expanduntur vela, alis ſunt ſimilia, & naves procedunt, ſicut aves alis ſuis volantes; & vela umbram faciunt. Virg. *velorum pandimus alas.* ¶ 3. Ala, *latera exercitus, equitum ordines,* qui alarum inſtar, pedeſtres copias utrinq; obtegunt. Eſa. 8. v. 8. *& erit extenſio* כְּנָפָיו *alarum ejus, impletio latitudinis terra tua.* ¶ 4. Ala, terræ extremitas, *plaga, pars orbis.* Eſa. 24. מִכְּנַף הָאָרֶץ *ex ala terra cantilenas audivimus:* extremitate, loco remoto. Quia terra rotunda eſt, & quaſi alata. Eſa. 11. v. 12. *& diſperſos Juda colliget ex quatuor* כַּנְפוֹת הָאָרֶץ *alis terra.* Targum רוּחֵי אַרְעָא *ventis* (plagis) *terra.* Job. 38. *ut apprehendas* בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ, Targum בִּסְטְרֵי אַרְעָא *in lateribus terra.* Job. 37. v. 2. *& lux ejus ſuper* כַּנְפוֹת הָאָרֶץ *alis terra.* Targum סִיפֵי אַרְעָא *extremitatibus terra.* ¶ 5. Ala ſolis & auroræ, *lux,* quæ ſub ortum, tanquam ala, ſuper terram expanditur; ſicut dicitur, Joel. 2. כְּשַׁחַר *ſicut aurora expanſa ſuper montibus.* Targum כִּנְהוֹר צַפְרָא *ſicut lux aurora.* Malach. 4. verſ. 2. *& orietur vobis timentibus nomen meum, ſol juſtitia, & ſanitas* בִּכְנָפֶיהָ *in alis ejus.* Pſalm. 139. *accipiam* כַּנְפֵי שָׁחַר, Targum צִיצִין *alas aurora, habitabo in poſtremo maris.* Contrà, Æneid. 8. *Nox ruit & fuſcis tellurem amplectitur alis.* ¶ 6. *Ala venti;* quia celiter in cuncta diſcurrit, vel terram amplectitur. Pſalm. 18. *& volavit ſuper* כַּנְפֵי רוּחַ *alis venti.* ¶ Syr. כֶּנְפָא extremitas veſtis, fluminis, ædificij; *fimbria, ripa* ſeu *littus, pinnaculum.* Marci 6. *ut* לְכֶנְפָא *fimbriam veſtis ejus attingerent.* Actor. 27. כֶּנְפָא *littus unum maris.* Matth. 4. verſ. 5. *ſtatuit eum ſuper* כֶּנְפָא *pinnaculum templi.* pars templi, alarum ſpeciem habens.

Rabbin. בַּת כַּנְפָא *vultur:* quòd alis excellat.

כְּנוּפְיָא *congregatio, ſocietas, tripudium.*

II. Arab. כנף canaf: Hiphil אכנף acnaf, & אכתנף actanaf *congregavit, circuivit, circumdedit, complexus fuit.* Pſalm. 17. *inimici mei animam meam* אַכְתַּנְפוּנִי *circumdederunt.* Pſ. 48. ואכנפוהא *& complectimini eam.* Pſal. 59. ויכתנפון *& circumibunt civitatem.* Pſalm. 106. ואכנפהם *& complexus eſt eos miſericordia.* 2. Corinth. 11. verſ. 13. יכתנפני *circumſident me quotidie.* ¶ Deinde, כנף canaf *ſubjectus fuit.* Piel כנף cannaf *ſubjecit, ſubmiſit, coëgit.* Marci 6. כנף *coëgit diſcipulos ſuos aſcendere navim.*

כנר. כִּנּוֹר, Chald. כִּנַּר & כִּנָּר, Arab. כינאר cinar *κινύρα cithara, pſalterium:* Plu. כִּנּוֹרִים: Foemin. כִּנֹּרוֹת, Chald. כִּנָּרִין *κινύραι cithara.* Gen. 4. כִּנּוֹר, Targ. כִּנּוֹרָא *cithara & organum.*

כִּנֶּרֶת *χενερέθ,* Chald. גִּינוֹסַר, &, ex his duobus corruptum, *Γεννηζαρέθ Cinneret,* urbs in tribu Naphtali, quâ Herodes magnificis orna-

ornavit ædificijs; atq; in honorem Tibe- A
rij Cæſaris, Tiberiadem nominavit. Inde
nomen acceperunt, cùm circumjacens
regio admodum pinguis, tractus nimi-
rum ille juxta Capernaum & Bethſaida;
tum & lacus. Deuter. 3. מִכִּנֶּרֶת, Targum
מִגִּינוֹסַר *à Cinnereth uſq; ad mare planiciei*. Lxx.
ἀπὸ μαχαναρὲθ *à Macheneret*. Præpoſitio-
nem מ, pro Heemanthi acceperunt. Joſ.
11. v. 2. *Meridies* כִּנְּרוֹת, Lxx. ἀπέναντι χε-
νερὲθ *è regione Ceneroth*. 1. Reg. 15. *& omnē*
כִּנְּרוֹת, Targ. גִּינוֹסַר *Cinnereth, ſuper omnem* B
terram Napthali. Quia terra illa pinguiſſi-
ma diviſa erat in plures partes. Joſeph. 18.
Antiq. 3. *Herodes Tetrarcha receptus in amici-
tiam Tiberij, de ipſius nomine urbem à ſe condi-
tam vocavit Tiberiada, electo ad hoc optimo a-
gro Galilææ, in ora lacus Genezarethici*. Num.
34. *Juxta littus* יָם כִּנֶּרֶת, Targum גִּינוֹסַר *Cin-
nereth*. Marc. 6. v. 53. *venerunt in terram γε-
νησαρὲθ*, Syr. גֶּנֵּסַר *Genneſar*. 1. Macchab. 11.
Aqua γεννησὰρ *Gennazar*. Matth. 4. *Ambu-* C
lans juxta mare Galilææ. Joh. 6. *Trans mare
Galilææ, quod eſt Tyberiadis*. Ob magnitudi-
nem autem & tempeſtates, maris nomē
obtinuit. Luc. 5. *Stabat juxta ſtagnum Geneſa-
reth*. Plin. 5. cap. 15. *Jordanis in lacum ſe fun-
dit, quem plures Geneſaram vocant: 16. millia
paſſuum longitudinis, 6. millia latitudinis; amœ-
nis circumſeptum oppidis*.

כנש. Chald. & Syr. כְּנַשׁ *collegit, congregavit*: in
כְּנַס invenies. D

כסס duo ſignificata habet. I. כְּסַס *numeravit,
ſupputavit*. Exod. 12. v. 4. *Secundum comede-
re ſuum* תָּכֹסּוּ *numerabitis ad agnum*. Targum
תִּתְמְנוּן *numerabimini*.

Nom. מֶכֶס, Syr. מַכְסָא *annuus cenſus, ve-
ctigal, tributum*: quod certo numero acci-
pitur à tranſeuntibus, prout moris fue-
rit, vel quinta, vel ſexta, vel decima pars.
Num. 31. *& accipies* מֶכֶס, Targum נְסִיבָא *mu-
nus ipſi Domino à viris belli*. Rom. 13. v. 7. τῷ
τὸ τέλος τὸ τέλος, Syr. לְמַן דְּמַכְסָא מַכְסָא *cui tri-* E
butum tributum. Rabb. בֵּית הַמֶּכֶס, Arabicè
תַּמְכִּים tamcis *telonium*. Luc. 5. *Sedentem ad*
אֶלתַּמְכִּים *telonium*.

Rabb. מוֹכֵס, Syr. מָכֵס *telonarius, vectiga-
lium præfectus, publicanus*, vectigal accipiens,
vectigalia publica & tributa ſui quæſtus
cauſa conducens; ut מ ſit radicale: Plur.
מוֹכְסִים, Syr. מָכְסִין *publicani*. Syr. Matth. 5.
Etiam מָכְסָא *publicani hoc faciunt*. Matth. 9. v.
9. *Sedentem* ἐπὶ τὸ τελώνιον *juxta telonium*. Sy-
riacè. *Ad* בֵּית מָכְסָא *domum publicanorum*.
II. Chald. & Syr. כְּסַס: Inde Hiphil. אַכֵּס *ar-
guit, redarguit, corripuit, jurgavit, objurgavit,*
caſtigavit. Chald. Pſalm. 118. v. 18. יַסֹּר יִסְּרַנִּי, A
Targum מַכְּסָא אַכְּסְנַנִי *arguendo arguit me*: ca-
ſtigavit. Syr. Joh. 16. v. 8. *Cùm venerit* נְכַסְּיוּהִי
arguet Mundum de peccato. Galat. 4. *In faciem*
אַכְּסְתֵּהּ *corripui eū*. Paſs. Syr. אִתְכַּסּ & אִתְכְּסַס
argutus, objurgatus fuit. Joh. 3. v. 20. *Ne* נֶתְכַּסְּסוּן
arguantur opera ipſius.

Nom. Chald. מַכְסְנוּת *redargutio*.

כסא. כִּסֵּא, Chald. כֻּרְסֵי, Syr. כּוּרְסְיָא, Arabicè
כרסי curſi, Foem. כָּרְסְיָה *ſolium, thronus, ſedes,
ſella, ſubſellium, ſcamnum, tribunal, ſuggeſtum,* B
pulpitum: Plur. כִּסְאוֹת, Chald. כָּרְסָוָן, Arab.
כראסי curiſi *throni, ſellæ, ſcamna*. Per meto-
nymiam, *regia poteſtas & autoritas, regnum*.
1. Reg. 1. *Ipſe ſedebit ſuper* כִּסְאִי *throno meo*.
Targum כּוּרְסֵי מַלְכוּתִי *ſolio regni mei*. Zach.
6. *& ſedebit & dominabitur ſuper* כִּסְאוֹ *ſolio ſuo;
& erit ſacerdos ſuper* כִּסְאוֹ *ſolio ſuo*. ſummus Sa-
cerdos Joſua ſedebit ſuper ſolio ſacerdo-
tali. Pſalm. 45. כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים *thronus tuus
(thronus) Dei in ſeculum & æternum*. Eſa. 66.
v. 1. *Cælum eſt* כִּסְאִי *thronus meus, & terra ſca-* C
bellum pedum meorum. comparat Deum re-
gi ſedenti ſuper throno, & pedes ponen-
ti in ſcabello. 1. Reg. 10. *& fecit rex* כִּסֵּא
שֵׁן *ſolium dentis magnum, & obduxit auro pu-
ro*. Habebat hoc ſolium ſex gradus, &
quilibet gradus duos leones, dextrum &
ſiniſtrum: ſupernè caput rotundum in
poſtica parte: & duo fulcra, quibus bra-
chia incumbunt; & juxta hæc, duos leo-
nes, ut tradunt Hebræi. In leonum in
gradibus collocatorum manibus inſcri- D
pti erant verſus biblici, regem de judicijs
commonefacientes. Reperitur & כֵּסֶה,
literis ה'א permutatis. Job. 26. *Tenens fa-
ciem* כֵּסֶה *throni, expandit ſuper eo nubem ſuam*.
Thronum vocat aërem ſuperiorem, quē
Deus conſolidat, ut nubes continere
poſſit. aut ſic vocat cœlum, quod ipſius
virtute conſiſtit. Et per apocopen, כֵּס: Ex-
od. 17. verſ. 16. *Quia* יָד עַל כֵּס יָהּ *manus ſuper
throno Domini, bellum Domini in Amalec*.
Targum כּוּרְסֵי יְקָרָא *throno gloriæ*. Deus ma- E
nu ſuper ſolium gloriæ extenſa juravit,
bellum Domino fore perpetuum contra
Amalecitas. Lxx. ἐν χειρὶ κρυφαίᾳ *in manu
occulta*. tranſpoſitis & confuſis vocabulis,
legerunt עַל יָד כְּסוּיָה *ſuper manu abſcondita:*
à כָּסָה *abſcondit*. Hieron. *manus ſolij Domini*.
Particulam עַל *ſuper* neglexit. Quidam li-
bri habent, *ſolium*: lege, ſolij. Rabbin. בֵּית
הַכִּסֵּא *domus ſedis*. בֵּית הַכִּסְאוֹת לְהִפָּנוֹת שָׁם *do-
mus ſellarum, ubi venter exoneratur*. vel po-
tius à latendo, ſicut Latinis *latrina*, heimlich gemach. כִּסֵּא כָבוֹד *thronus gloriæ*, cui Deus
inſidet. Hunc ante mundum eſſe crea-

tùm Judæi fingunt. Arab. כראסי אלחכם *throni judicij*, tribunalia. In Geogr. כראסי *ſedes quatuor, Roma, Antiochia, Alexandria, & Domus ſanctuarij.* כרסי *ſedes maxima eſt Roma.* A

כֶּסֶא, &c, literis ה׳א permutatis, כֶּסֶה *lunæ abſconſio, ſilentium, novilunium*: quod in conjunctione, lunâ ſole rectâ, non conſpiciatur: ut conveniat cũ ſequente כָּסָה *operuit, texit*. Pſalm. 81. *Clangite in novilunio cornu,* בַּכֶּסֶה *in interlunio ad diem feſti noſtri*. Targum בִּירְחָא דְמִתְכַּסֵּי *in luna abſcondita*: menſe abſcondito. Prov. 7. *Ad diem* הַכֵּסֶא *interlunij veniet domum ſuam.* Targum דְעִדָּנָא *temporis.* B

Verbum Chald. כְּסָא *operuit*: in כָּסָה invenies.

כסב. Arab. כַּסַב cesb *fæx*. כסב אלְחִרוָע kesb alcherva *fæx ricini*, quæ remanet, cũ ex granis ejus contritis exprimitur oleum: in Avicen.

Verb. כסב *acquiſivit, comparavit, lucratus fuit.* Eph. 5. v. 29. ליכסב *ut lucretur auditoribus.* 1. Tim. 3. v. 13. יכסבון *acquirent ſibi gradũ bonum.* Mat. 25. ואכתסב *& lucratus eſt quinq, talenta alia.* 1. Cor. 10. v. 20. ואכתסבהם *& compararem eos.* מכתסב *acquiſitus*: in Avicenna. C

אִכְתִסַאב *acquiſitio*: in Avicen.
כסב *lucrum.* עִירכסאב *inutilis.*
מַכְסַב: Plur. מַכַאסב in Geograph.
Alcor. מַא תַכסבון *quid cogitetis?*

כסה. כָּסָה, Chald. כְּסָא *texit, operuit, abſcondit, occultavit.* Prov. 12. v. 23. *Homo aſtutus* כֹּסֶה *abſcondens ſcientiam.* Lxx. θρόνος *ſolium*: acceperunt pro כִּסֵּא *ſolium*. Niphal. נִכְסָה *tectus, opertus, abſconditus fuit.* Jerem. 51. v. 42. *In multitudine fluctuum ejus* נִכְסָתָה *operta fuit.* Piel כִּסָּה, Syr. כַּסִּי, Arab. כסא *operuit, texit, abſcondit, veſtivit, induit.* Num. 9. v. 15. כִּסָּה, Targum חֲפָא *operuit nubes.* Pſalm. 143. v. 9. *Ad te* כִסִּתִי *abſcondi*: tibi revelavi, quod homines celavi. Exod. 15. v. 5. יְכַסְיֻמוּ *operient eos.* pro יְכַסּוּמוּ. mutatur ה in י, & dages ex ס perditur; ac מוּ in מוּ, ut reſpondeat י præcedenti. Levit. 9. הַמְכַסֶּה, Targum וְחָפֵי *& operiens inteſtina.* Ezech. 31. v. 5. כִּסֵּתִי *operui ſuper ipſo abyſſum*: effeci, ut abyſſus ſe operiret ſacco, & lugeret. Syr. Joh. 19. וְכַסִּיוּהִי *& operuerunt eum veſte purpurea.* Matth. 11. דְכַסִּית *quod abſconderis hæc a ſapientibus.* Mat. 25. v. 36. *Fui nudus* וְכַסִּיתוּנִי, Arab. וכסיתמוני *& operuiſtis me*: veſtiviſtis. Arab. Matth. כסאה *veſtit illud Deus.* Gen. 3. v. 21. וכסאהמא *& induit eos duos*: Adam & Evam. Pual. כֻּסָּה *tectus fuit.* Gen. 7. וַיְכֻסּוּ, Targ. ואתחפיו *& operti ſunt omnes montes excelſi.* Hiphil. Arab. D E

אכסא *acſi veſtivit.* Hithpael הִתְכַּסָּה, Chal. אִתְכַּסִּי, Syr. אֶתְכַּסִּי, Arab. אכתסא actaſi *ſeipſum operuit, opertus, tectus, veſtitus fuit.* Geneſ. 24. *Et accipiebat peplum* וַתִּתְכָּס, Targum ואתכסיאת *& ſe operiebat.* Syr. Matth. 6. *Ne quidem Salomon* אֶתְכַּסִּי *amictus fuit ita.* Luc. 19. אֶתְכַּסִּי *abſconditum eſt ab oculis tuis.* A

Nom. כְּסוּי, & כְּסוּת, & מִכְסֶה, & מְכַסֶּה, Chal. תַּכְסִיתָא, Syr. כְּסָיָא, Arab. כסוה ceſua *operimentum, tegumentum, veſtis, veſtitus.* Num. 4. *Et dabunt ſuper eum* כְּסוּי עוֹר, Targum חוֹפָאָה דְמַשַׁךְ *operimentum pellis.* Deuter. 22. *Super quatuor alas* כְּסוּתְךָ, Targum כסותך *veſtis tuæ, quæ* תְּכַסֶּה, Targum תִּתְכַּסֵּי *veſtieris.* Num. 4. v. 5. וְכִסּוּ, Targ. ויכסון *& operient illos* במכסה עוֹר, Targum בְּחוֹפָאָה דְמַשַׁךְ *operimento pellis.* Gen. 21. *Ecce ille erit tibi* כסות *operimentum oculorum.* Targum כסות דִיקָר *operimentum gloriæ.* velamen honoris. Ipſe defendet te contra calumniam, quod mecum fueris. B

Syriacè בְּכַסְיָא & בְּכַסְיָאית *in occulto, clàm, tectè.* C

מִכְסָה *numerus*: permutata ſignificatione cum כָּסַס *numeravit*: pro, מִכְסַת. Exod. 12. בְּמִכְסַת נְפָשׁוֹת, Targ. כְּמִנְיַן נַפְשָׁתָא *juxta numerum animarum.*

Chald. מְכַסְּיָא *tectum, difficile, abſtruſum.*

Rabb. בֵּית הַכִּסֵּא *latrina*: ſicut Latinis a latendo.

כסח כָּסַח, Chald. כְּסַח: Piel כִּסַּח *excidit, ſuccidit, amputavit.* Eſa. 33. v. 12. *ſpinæ* כְּסוּחִים *ſuccisæ igni comburentur.* Chald. Levit. 25. *Nec* תִזְמֹר, Targum תִכְסַח *amputes.* Job. 24. v. 6. *& vineam impij* יְלַקֵּשׁוּ, Targ. יְכַסְחוּן *amputabunt.* D

Nom. כְּסוּחָה, Chald. כְּסִיחָא, Rabb. כְּסוּחַ *ſuccisio, amputatio, exterminatio.* Eſa. 5. v. 25. *& erit cadaver eorum* כַּסּוּחָה *excisum.* Quidam caph ſervile faciunt, & ad rad. סָחָה referunt.

כסל duo ſignificata habet. I. כְּסִיל *ſtultus, inſipiens, varius, mobilis, levis, inconſtans*: Plur. כְּסִילִים, Chald. כְּסִילִין *ſtulti.* Pſalm. 49. *Simul* כְּסִיל *ſtultus & brutus peribunt.* Eccl. 4. *Non eſt voluntas* בַּכְּסִילִים *in ſtultis.* Prov. 15. verſ. 20. וּכְסִיל אָדָם *& ſtultus homo contemnit matrem ſuam.* Homo adultus, qui eſt ſtultus. ¶ Deinde, per metaphoram, כְּסִיל *Ceſil*, nomen ſyderis, quod oriens mare & terras tempeſtatibus variè turbat: Plur. כְּסִילִים *ſtellæ, illi ſyderi conjunctæ.* Benjamin Judæus in Itinerario: *Fretum Sin, eſt interdũ æſtuoſiſſimũ, aſtro* כסיל *Ceſil ſubjectum, cujus vi tantus nonnunquam excitatur ventus, ut nulli mortalium navigando ſuperari poſſit, aut effugi: intrudit enim navigia in ipſas maris anguſtias* E

unde

A *unde extricari non poſſunt.* R. D. in 13. Eſa. ſcribit, eſſe ſtellam quam Arabes vocent כואל (al. סחיל vel סהיל. al. סוהיל) *Suel.* In globo autem cœleſti, vocatur Suel *canopus.* Aben Ezra ſcribit eſſe כְּסִיל *Cor ſcorpij:* & כְּסִילִים *ſtellas polis vicinas* (perpetuæ apparitionis & occultationis:) Ideoq; inconſtantes & mobiles. Hieronymus *Orionem* tranſtulit. Amos 5. *Faciens* כִּימָה וכסיל *Plejades & Oriona.* Plejades in Tauro, & Cor ſcorpij opponuntur. Eſa. 13. v. 10. *Quia ſtella cæli* וכסליהם, Targ. ונפיליהון *& ſydera eorum non ſplendebunt.*

B כסלו nonus Hebræorum menſis; quo illud ſydus oritur, *November.* Zachar. 7. *Quarto die menſis noni* בְּכִסְלֵו *in Cisleu.* Hujus menſis dies 20. dicitur *dies ignis*, qui datus fuit Nehemia ſacrificante. Ejuſdem die 25. celebrant Judæi חַג הַחֲנֻכָּה *feſtum dedicationis:* de quo in חָנַךְ vide.

כסל: Fœmin. כִּסְלָה & כסילות, Chaldaicè כִּסְלוּת *inconſtantia, levitas.* Eccleſ. 7. v. 26. *ut ego ſcirem iniquitatem*, כסל *ſtultitiam.* Pſalm. 85. v. 9. *& non redeant* לכסלה *ad ſtul*C*titiam.* Targum לְשְׂאוֹרָא *ad fermentum:* inflatio. ¶ Per antiphraſin, *conſtantia, ſpes, confidentia, fiducia.* Job. 8. verſ. 14. *Cujus tabeſcet* כסלו *fiducia ejus, & domus araneæ confidentia ejus.* Job. 31. verſ. 24. *Si poſui aurum* כסלי *fiduciam meam.* Pſalm. 78. v. 7. *& poſuerunt in Deum* כִּסְלָם, Targum סוּבְרֵיהוֹן *ſpem ſuam.* Proverb. 3. v. 26. *Quia Dominus erit* בְכִסְלֶךָ, Targum בְּסַעֲדָךְ *in auxilio tuo.* ¶ Deinde, כֶּסֶל *ile*, inter coſtam & pubem: Plural. כְּסָלִים *ilia* ſub lumbis, & *lumbi.* Job 15. D v. 27. *Et fecit pinguedinem ſuper* כָּסֶל *ilijs.* Levit. 3. verſ. 4. *Sed duos renes, & adipem, qui eſt ſuper illis, qui eſt ſuper* הַכְּסָלִים, Targum גִּסְסַיָּא *ilijs.* Pſalm. 38. *Quia* כְּסָלַי *ilia mea impleta ſunt contemtu.* hoc eſt, lumbi. Rabb. צִדֵּי הַכְּסָלִים *latera ilium*, hypochondria. & ſimpliciter, כְּסָלִים *idem.* עצם הכסל *os ilij.* כָּסוּל *habens fæmur alterum altius.* ✠ כְּסִיל *cucurbitula.*

II. Arab. כסל *piger, negligens, inutilis fuit, cunctatus eſt.* Matth. 22. v. 5. פתכאלסוא *& neglexerunt & abierunt.*

E Luc. 19. v. 22. כסלאן *piger:* inutilis. ✠ כסל *pigritia, ocium:* in Avicen. ✠ מתכאסלין *pigri, tardi.*

כסם. כָּסַם: Piel כסם *totondit, tondendo aquavit.* Ezech. 44. כָּסוֹם יִכְסְמוּ, Targum סַפָּרָא וּסַפְּרוּן *tondendo tondebunt capita ſua.*

Nom. כֻּסֶּמֶת *ſpelta:* Plur. כֻּסְּמִים, Chald. כֻּסְּמִין *ſpelta.*

כסן. Chald. & Syr. כְּסַן: Piel כַּסֵּן: Hiphil. אַכְסֵן

& מְכַסֵּן, ut מ Heemanthi fiat radicale, *arguit, redarguit, corripuit.* Chald. Job. 4. יִסְּרתָּ, Targum כַּסֶּנְתָּ *arguiſti multos.* Pſalm. 6. v. 2. *Non in ira tua* תוכיחני, Targ. תְּכַסְּנִינַנִי *arguas me.* Pass. אִתְכְּסַן *correptus fuit.*

Nom. מַכְסָנוּת *correptio, increpatio:* Plural. מַכְסְנִין *increpationes.*

כסנין *placenta.* ✠ Arab. כסון *diameter.*

כסף duo ſignificata habet. I. כָּסַף, Chal. כְּסַף, ſignificat תאוה וחשק, *deſideravit, concupivit, appetijt.* Job. 14. *Opus manus tuæ* תִכְסֹף, Targum תְּרַגְּרַג *concupiſcet.* Niphal. נִכְסַף *deſiderio captus fuit.* Pſalm. 74. v. 8. נִכְסְפָה, Targum רְגִינַת *deſiderio capta eſt anima mea.* Gen. 31. v. 30. *Quia* נִכְסֹף נִכְסַפְתָּה, Targum חֲמָרָא חֲמַדְתְּ *appetendo appetiviſti domum patris tui.* Infinitivus præterito ſimilis.

Nom. כֶּסֶף, Chald. כְּסַף *argentum*, quod ab omnibus appetitur. per ſynecdochen, *pecunia:* Plur. כְּסָפִים, Chald. כַּסְפִּין *pecuniæ, nummi.* Pſalm. 12. כסף, Targum סִימָא *argentum conflatum in ſublimatorio terræ.* Eſa. 48. v. 10. *Ecce excoxi te, ſed non* בְכֶסֶף *in argento.* כְּמַצְרֵף הַכֶּסֶף *in vaſe in quo argentum coquitur* ad removẽdas ſcorias. Geneſ. 44. v. 8. *Et quomodo furabimur ex domo domini tui* כסף או זָהָב *argentum aut aurum?* Targum מָנִין דִּכְסַף אוֹ מָנִין דִּדְהַב *vaſa argentea aut aurea.* ¶ Cum nominibus numeralibus, כסף ſignificat *monetam argenteam*, *argenteum denarium:* Chaldæus reddit, *ſiclum argenti.* Geneſis 20. verſ. *Ecce dedi mille* כסף *argenteos fratri tuo.* Targum סִלְעִין דִּכְסַף *ſiclos argenti.* Lxx. δίδραχμα *didrachma.* Deuter. 22. *Et multabunt ipſum centum* כֶּסֶף *argenteis.* Targum סִלְעִין דִּכְסַף *ſiclis argenti.* Lxx. σίκλους *ſiclis.* Ibidem. *Et dabit vir ille concumbens cum ea, patri puellæ quinquaginta* כֶּסֶף *argenteos.* Targum סִלְעִין דִּכְסַף *ſiclos argenti.* Lxx. δίδραχμα ἀργυρίου *didrachma argenti.* Budæus argenteum unum, ex illis triginta, quibus Chriſtus fuit venditus, eſſe ſcribit Pariſijs, in æde divi Johannis Lateranenſis, pondere didrachmi. Geneſ. 23. v. 16. *Quadringentos ſiclos* כסף עֹבֵר לַסֹּחֵר *argenti tranſeuntis ad mercatorem.* Targum כְּסַף דִּמְתְקַבַּל בִּסְחוֹרְתָא בְּכָל מְדִינְתָּא *argenti quod accipitur pro mercimonijs in omni provincia.* Lxx. δοκίμου ἐμπόροις *probati mercatoribus.* 2. Reg. 12. v. 5. *& dicebat Joas ad ſacerdotes, omne* כסף *argentum ſanctitatum, quod infertur in domum Domini:* כסף עוֹבֵר *argentũ tranſiens* ſeu *tranſeuntis, vir* כֶּסֶף נַפְשׁוֹת *argentum animarum æſtimationis ejus, omne* כסף *argentum, quod aſcendet ſuper cor viri, ut inferat illud in domum Domini.* ubi triplex ponitur argentum: 1. כסף עובר *argentum tranſeuntis*, eſt ſemiſiclus, quem perſolvebat quotannis o-

Digitized by Google

nis omnis עֹבֵר *tranſiens* per recenſitos h. e. numeratus. Exod. 30. 2. כֶּסֶף נַפְשׁוֹת *argentum animarum*, quod quilibet pro redẽtione animæ ſuæ ſolvebat. 3. כֶּסֶף *argentum*, quod quis ſponte offerebat. Hanc pecuniã regina Othalia à templo transtulerat ad cultum Baal.

Rabb. כּסוּפָא *voluptas, deſiderium*.

אַכְסִיפָא & כּסיפא *arca in quam argentum vel pecunia reponitur*.

כּוּסְפָא *genus menſuræ*.

כֻּסְפָּן *id quod remanet de olivis, expreſſo oleo*.

Syr. כְּסַף רֵישָׁא *argentum capitis*, tributum. Luc. 23. v. 2. *& vetantem Cæſari φόρους tributa dare*. Syr. כסף רישא *argentum capitis*.

II. Chald. כְּסַף: PAſſ. אִתְכְּסַף, per antiphraſin, *puduit, pudefactus, confuſus fuit, præ pudore palluit, lividus fuit*. Pſalm. 38. *Pudeſcent* וַיִּכָּלְמוּ, Targum וְיִכַסְפוּן *& confundentur*. HIPHIL. אַכְסֵף *pudefecit, ignominia, probris affecit*. Pſal. 44. וַתַּכְלִימֵנוּ, Targum וְאַכְסַפְתָּנָא *& ignominia affeciſti nos*.

NOM. כּסופא *pudor, probrum, convicium*.

כסר. Arab. כָּסַר caſar *fregit, confregit, trivit, contrivit, naufragium fecit, incidit, corrupit*. Pſalm. 29. *Dominus* יכסר *confringet cedros*. Matth. 10. v. 20. קַנְיָא מְרַצְּצָא לָא יִכְסַר *calamum quaſſatum non franget*. PAſſ. אִנְכְּסַר ancaſar *fractus, confractus fuit*. Pſalm. 34. *unum ex his non* תנכסר *conteretur*. Pſalm. 37. ותנכסר קסיהם *& confringatur arcus ipſorum*. Act. 4. v. 25. אנכסרת *fracta eſt mihi navis*.

NOM. כַּסְר caſar *fractura, fragmentum*.

כסרה caſra, & אִנְכִּסַאר incaſir *fractio*.

כָּסִיר caſir *fractor*: naufragus.

כָּאסִר caſir *frangens*. כָּאסר אַלְעִטָאם *aquila oſſifraga*.

מַכְסוּר macſur, & מִנְכַּסַר *fractus*: PL. מַכְסוּרִין macſurin *fracti*. אַלְמִנְכַּסְרָה קלובהם *contriti corde*.

כסארה *corruptio*. ✠ כָּסוּר caſur *naufragium*.

✠ כַּכְּסַר *ſolidus*: in Avicen.

כסת. כסתות *pulvinaria, culcitra*. Ezech. 13. *væ conſuentibus* כְּסָתוֹת *pulvinaria*. Rabb. כֶּסֶת *culcitra, pulvinar*, quod capiti ſubjicitur, & cui incumbunt Iſmaelitæ, quando comedunt. כסת הַסַּבָּלִים *culcitra bajulorum*: quam vel capiti vel humero imponunt.

כֻּסְת *tumor*. ✠ כּוּסְתָן *gibboſus, incurvus*.

כְּסִיתָא & כַּסְתָא *ſtramen jumentorum*. ✠ *coralium*.

כעב. Arab: תַּכְעָב *circuitio*. ✠ כָּעָב *clavicula*.

כַּעְבַּיִן *duo lumbi*: in Avic. Item *tibia*: Alc.

✠ כָּעוּב *nodi*.

מכעב *cubus*. עדד מְכַעַב *numerus cubicus*. ✠ Alc. כַּעְבָּה *menſa*.

A כעד. Arab. כָּאעַד cagad *charta, pergamenum*.

כעך. Rabb. כַּעַךְ, Syr. בוכא, Arab. כעך caach *placenta, tortella*: PLur. כַּעֲכִין, &, abſorpto, כַּכִּים *placenta, tortella*, Kuchen.

VErb. Arab. כעך caac *ſinuavit, curvavit*.

PAſſ. אתכעך arcaac *curvatus eſt*.

NOM. תכעכה tacica *curvatio*. ✠ מתכעך, caac *ſinuoſus, contractus, convolutus*.

כען. Chald. כְּעַן *nunc*. מִכְּעַן *deinceps*. עד כען & עַד־כְּעַן *huc uſq.* Gen. 3. וְעַתָּה, Targum וּכְעַן *& nunc maledictus tu*. Gen. 18. *Si* נָא, Targ. כְּעַן *nunc inveni gratiam*.

B Chald. כְּעֶנֶת *ſalus*. Ezræ 4. v. 10, & 11. & 7. v. 12. vel; *& ut nunc*.

כעס. כָּעַס, Chald. כעס *iratus, indignatus fuit, ægrè tulit*. Pſalm. 112. *Impius videbit* וְכָעָס, Targum ויכעס *& iraſcetur*: indignabitur præ magna invidia. PIel. כַּעֵס: HIPHIL. הִכְעִיס *irritavit, ad iram commovit, provocavit, laceſſivit*. PIel. Deut. 32. כעסוני *irritaverunt me in vanitatibus ſuis*. Targ. ארגיזו קדמי *commoverũt coram me*. 1. Sam. 1. v. 6. וְכִעֲסַתָּה, Targ. ומרגזא לה *& irritabat eũ hoſtis ejus*. HIPH. Ezech. 32. וְהִכְעַסְתִּי,
C Targ. ואזיע *& commovebo cor populorum multorum*. Deuter. 32. *In abominationibus* יַכְעִסֻהוּ, Targ. ארגזו קֳדָמוֹהִי *irritabunt eum*.

NOM. כַּעַס, &, literis שס permutatis, כַּעַשׂ *ira, indignatio, dolor, mæror*: PLur. כְּעָסִים *iræ*. Job. 6. v. 2. *Ponderabitur* כַּעְשִׂי *ira mea*. Eccl. 7. כַּעַס, Targ. רתחא *ira in ſinu ſtulti*. Job. 17. מִכַּעַס, Targ. מן רגזי *ab ira*.

Rabb. כַּעְסָן *iracundus*.

D כעק. Syr. כְּעַק *volvit*. PIel כַּעֵק *volutavit*. PAſſ. אתכעק *volutatus fuit*.

כער. Rabb. & Chald. כַּעַר *fœdavit, deturpavit*. כָּעוּר & מְכֹעָר ſeu מכוער *fœdatus, turpis*. Hab. 2. *& poſui te* כְּרָאִי *tanquam ſtercus*. Targum מְכֹעָרָא *fœdatum*.

כעש. כַּעַשׂ *ira*: in כעס habetur.

כפף duo ſignificata habet. I. כְּפַף, Chald. כְּפַף *curvavit, incurvavit, recurvavit, flexit, reflexit, inclinavit*. Eſa. 58. v. 5. הֲלָכֹף *an ad incurvandum ſicut juncus caput ſuum?* Pſalm. 57. כָּפַף *incurvavit animam meam*. NIPH. נִכַּף *incurvatus fuit*. Mich. 6. אִכַּף *incurvabor Deo excelſo*.
E Targ. אשתעבד *ſubjectus ero*. pro אִכַּף. Syr. Rom. 14. *Mihi* תכוף *incurvabitur omne genu*.

NOM. כָּפוּף, Chald. כפיף *curvus, incurvatus, reflexus*: PLur. כפופים, Chald. כפופין *curvi, incurvati*.

כַּף *curvitas*. Dicitur de varijs rebus. 1. curvitas, cavum, cõcavum, *vola* manus vel pedis. DuAl. כַּפַּיִם *volæ, manus*: PLur. FOEM. כַּפּוֹת *plãta*. Gẽ. 40. *& dedi ſcyphũ ſuper* כַּף, Targ. יְדָא *manũ Pharaonis*. 2. Reg. 11. v. 12. וַיַּכּוּ־כָף, Targum

Targum וּספַחוּ & *percuſſerunt manum:* applauſerunt præ lætitia. Ezech. 21. *Et percute* כַּף אֶל כַּף *manum ad manum:* complode manus, in ſignum triſtitiæ & planctus. Job. 13. verſ. 21. כַּפְּךָ *manum tuam à me remove:* plagam. Ibidem. *Et animam meam ponam* בְכַפִּי *in manu mea.* Targum מסרית כעל כף ידי לאהקטלא *tradidi, quaſi ſuper manum meam, ut interficiatur:* periculo expoſui. Geneſ. 8. *& non invenit columba requiem* לְכַף רַגְלָהּ, Targum לפרסת רגלה *pro ungula pedis ſui.* Pſalm. 26. verſ. 6. *Lavabo in innocentia* כַּפָּי *manus meas.* Pſalm. 78. v. 72. *Et in prudentijs* כַּפָּיו *manuum ſuarum deducet eos.* Quia paſtor gubernat gregem baculo manus ſuæ. Joſuæ 3. *Cum requievissent* כַּפּוֹת *plantæ pedum ſacerdotum.* Ezech. 1. וְכַף *& planta pedum ejus* כְּכַף *ſicut planta pedis vituli.* LXX. καὶ πτερωτοὶ *& pennati pedes eorum.* q. כָּנָף *penna.* Levit. 11. verſ. 27. *& omne ambulans ſuper* כַּפָּיו, Targ. ידוהי *manibus ſuis in omni beſtia, ambulante ſuper quatuor.* pedibus in digitos diviſis inſtar manuum. Arab. כף ceff *manus, planta:* Plur. כפוף cufuf *manus, plantæ.* כיף *ala:* ad כוף. ¶ 2. *Cavitas vaſis, in quo thus ponebatur:* & per ſynecdochen, *vas ipſum, cochlear:* Plur. כַּפּוֹת *cochlearia.* Numer. 7. כַּף, Targum בּוּכָא *cochlear unum.* Jeremiæ 52. v. 18, & 19. *Et* הַכַּפּוֹת *patinæ parvæ:* quibus imponebantur thymiamata & thus. ¶ 3. *Curvitas fundæ, corium* cui lapis excutiendus imponitur, *ſcutale.* 1. Sam. 25. *& anima inimicorum tuorum circumvolvetur in medio* כַּף *curvitatis fundæ.* ¶ 4. *Curvitas lancis;* per ſynecdochen, *lanx,* volæ ſimilis. Proverbium Rab. כַּף זְכוּת *lanx juſtitiæ,* & כַּף חוֹבָה *lanx iniquitatis.* ¶ 5. *Curvitas ſinus coxæ,* cui pars ſumma fœmoris inſeritur, *cotyle:* os enim, cui os fœmoris inſeritur, eſt curvum. Geneſ. 32. *Et tetigit* בְּכַף *in cavitate fœmoris ejus.* Targum בכפתי *in latitudine.* LXX. τοῦ πλάτους *latitudinem.* Rabb. כף הירך *pixis coxæ, cotyle,* ſinus concavitasq; coxæ, in qua fœmoris caput vertitur. ¶ 6. *Curvitas nubis;* per ſynecdochen, כַּפַּיִם *nubes:* quia nubes initio parva eſt, ut manus. Job. 36. *Super* כַּפַּיִם *nubes operuit lucem.* Exod. 33. verſ. 23. *Et removebo* כַּפִּי *nubem meam, & videbis poſteriora mea.* aut ſimpliciter: *manum meam:* per metaphoram.

כִּפָּה *ramus abſciſſus;* quòd ſit curvus: Plural. כַּפּוֹת *rami.* Job. 15. v. 32. וְכִפָּתוֹ *& ramus ejus non eſt viridis.* LXX. ῥάδαμνος. Lat. *Et manus ejus.* Eſa. 9. *& abſcidit Dominus ab Iſrael caput & caudam,* כִּפָּה *ramum & juncum.* Levit. 23. כַּפֹּת תְּמָרִים, Targum לוּלְבִין *ramos palmarum.* תם חריות שבוקל כשיצמחו קודם

שיפרדו העלין לכאן ולכאן אלא שיהא כמו שרביט והוא הנקרא לולב:

Rab. 1. כִּפָּה *fornix:* Plur. כפיפין *fornices* in cavitatem diſpoſitæ. 2. *cœlum,* fornicis inſtar convexum. 3. *carcer,* ex lapidibus, ut fornix, extructus. 4. *fornax.* 5. *ſacellum.* 6. *vitta.* 7. Syr. *manipulus.*

כפיפה *caniſtrum* ex ſalicibus factum. כְּפִיפָא *idem.*

כפיפות *peripheria rotarum, abſides.* חֹלי הַכְּפִיפָה *epilepſia.*

Verb. Arab. כָּפַף caffaf *volam impegit, volâ percuſſit.*

כפה cuffa *ſporta:* Pluralit. כפאף cifef *ſportæ.*

תַּכְפִּיף tacfif *ala tecti, protectum:* Plural. תַּכָאפִף tacifif *ſubgrundia,* quæ ſtillicidium arcent.

II. Arab. כָּפַף cafaf *ceſſavit, deſtitit, deſijt, abſtinuit, prohibuit, retraxit.* Luc. 22. וכפפן *& deſierunt in Sabbatho.* Pſalm. 37. אַכְפַף *deſine ab ira.* Actor. 40. v. 15. *Non* כְּפוּא *ceſſaverunt verberare Paulum.* Luc. 7. v. 45. לא תכפף מן תקביל קדמי *non ceſſat clamare coram me.* יכף *abſtineat:* in Avicen. 1. Petr. 3. v. 10. וליכפף *& prohibeat linguam ſuam à malo.* Alcor. וְהוּ אַלְדִי כַּף אֵידִיהֶם *& ipſe eſt, qui retraxit manus ipſorum.*

כפא. Chald. כְּפָא *operuit:* in ſequente כְּפָה habes.

כפה tria ſignificata habet. I. כְּפָה, Chal. כְּפָא *operuit, cooperuit, ſtravit.* Prov. 21. v. 14. *Donum in abſcondito* יִכְפֶּה *operiet* (יַשְׁקִיט *ſedabit*) *iram: & munus in ſinu, furorem fortem.*

Rabb. כָּפָה *ligavit, ſtrinxit, compreſſit, ſuppreſſit, diſſimulavit, coëgit:* de muliere, *ſubagitavit.* Talm. כופין את הבן לזון את האב *cogunt filium alere parentem.*

כְּפוּי *qui aliquid operit,* ſupprimit, diſſimulat. כפוי טובה *diſſimulans bonum:* ingratus. כפו בטובתו של אברהם *ingrati fuerunt erga Abrahamum.* כפוי טובה *ingratitudo.*

כופה *vitta,* qua caput operitur. כופות *caniſtrum.*

כיפי *ſcutella.*

Deinde, כָּפָה & כְּפָא *epilepſia correptus eſt.*

נכפה *epilepticus:* Plur. נִכְפִּים & נכפין *epileptici.* Talm. לא יִשָּׂא אָדָם אִשָּׁה לא מִמִּשְׁפַּחַת נכפין ולא ממשפחת מצורעין *non ducat homo uxorem, nec ex familia epilepticorum, nec ex familia leproſorum.*

כפיאה & כפיה *epilepſia, convulſio.*

II. Syr. כְּפָא, idem quod כפף, *incurvavit, inclinavit.* Luc. 24. verſ. 5. וְכַפִּי *& inclinarent facies ſuas.*

Chald.

Chaldaicè אַכְפָא, pro אתכפא *intereſt*, *juvat*. A

III. Arab. כפא caſi, & אכתפא *contentus fuit*, *ſatis habuit*, *ſuffecit*, *ſatis fuit*. Matth. 6. verſ. 34. ויכפי כל יום שרה *& ſufficit omni diei malitia ejus*. Luc. 3. v. 14. ואכתפוא בארזאקכם *& contenti eſtote ſtipendijs veſtris*. Alcor. bell. וכפי באללה וכילא *& ſufficiens eſt in Deo tutela*. 2. Corinth. 8. יכפיכם *ſufficit vobis*. Johan. 5. יכפיהם *ſufficiet eis*. Piel כאפי *ſatisfecit*, *retribuit*. Luc. 14. v. 14. לאן ליס להם מא יכאפונך *quòd non eſt eis, quod retribuant vobis*. Matth. 6. v. 18. יכאפיך *reddet tibi in manifeſto*. Alcor. כפינאך. B

Nom. כפי *ſufficientia*.

כאפי *ſufficiens*. In Precat. יא אללה כאפי אלחסנאת *o Deus ſufficiens bonorum*: Sat bonorum habens. אלכאפי alcafi *Deus*, qui ſeipſo contentus eſt, & nullius rei indiget, & ſufficientiam præbet. Item *ſuperior*. ¶ Matth. 2. v. 3. וכאפה *& omnis Jeruſalem cū eo*.

כפיה caſia *verſus*: Plural. כואפי cavafi *verſus*.

כפא caſa *cervix*, *collum*. C

כפח Rabb. כֵּפֵחַ *calvus* in ſyncipite.

כופח *focus* ſeu *furnulus*.

כפל tria ſignificata habet. I. כָּפַל, Chald. כְּפַל *duplicavit*, *geminavit*, *replicavit*, *repetivit*. Exod. 26. וְכָפַלְתָּ, Targum ותעיף *& duplicabis cortinam*. Niphal. נִכְפַּל, Chald. אתכפל *duplicatus fuit*. Ezech. 21. וְתִכָּפֵל, Targum ותתכפל *& duplicetur gladius*.

Nom. כֶּפֶל, Chald. כּוּפָל: Foem. כִּפְלָא *duplum*, *duplicatio*, *geminatio*, *replicatio*, *repetitio*: Dual. כִּפְלַיִם, Chald. כפלין *duplicia*. Eſa. 40. כִּפְלַיִם *duplicia in omnibus peccatis ejus*. pro ſuis & ſuorum patrum peccatis: dupli pœna. Targum על חד תרין *pro uno duo*: duplum. D

מַכְפֵּלָה, Chald. כפלא *duplicitas rei*. Geneſ. 23. *Spelunca* הַמַּכְפֵּלָה, Targum כפלתא *duplicitatis*. Ibidem. *Et ſtetit ager Ephron*, *qui erat* בַּמַּכְפֵּלָה *in duplicitate*. Ibidem. *Ager & duplicitas*. Eſt ergo nomen loci, *Machſela*: in quo ager: à duplici valle. Benjamin Judæus: *Hebron antiqua in monte fuit. In valle vero ager eſt*, *in quo eſt duplicitas*, *hoc eſt*, *gemina velut vallicula. In ipſo vero duplicitatis agro*, *antiquæ domus patris noſtri Abrahæ monumenta adhuc extant*, *& viſuntur*; *& fons ante illam ſcaturit*. ܟܦ בן הכפל *ſpecies reptilis*. E

Arab. כפלא *dupli*, *ſponſores*.

II. Arab. כפל caſſal *declaravit*: in Avicen.

III. יכפלה *nutriet eum*. Alc. יכפלונה *nutrient eum*. ויכפלהא *& nutriet eam*: Alcor. 3.

כפן duo ſignificata habet. I. כָּפַן, Arab. כפן caſan, eſt כָּנַף, literis tranſpoſitis, *collegit*, *congregavit*, *contraxit*. Ezech. 17. *& ecce vitis illa* כָּפְנָה *collegit radices ſuas ad illam*. Targum כפנת *incurvavit*. Arab. Act. 8. v. 11. וכפנוה *& contraxerunt eum*.

Nom. כָּפָן, Chald. כפן *fames*, *penuria*, *anguſtia annonæ*. tempus, quo omnia ſunt collecta, contracta, rara & cara. Job. 29. *In penuria* וּבְכָפָן, Targum ובאולצנא *& in fame*. Lat. *annona compreſſa*.

Inde Verbum Chald. & Syr. כפן: Piel כפן *eſuriyt*. Gen. 42. וַתִּרְעַב, Targum וכפנת *& eſuriebat omnis terra*: famelica erat. Matth. 12. verſ. 3. *Cùm* כפן *eſuriyt*. Joh. 6. v. 35. *Non* נכפן *eſuriet*. Hiph. אכפן *eſurire fecit*.

Nom. Chald. כפן & כפין *eſuriens*, *famelicus*: Plur. כפינין *famelici*. Foemin. כפינא *famelica*.

כפניות *dactyli*, nunquam matureſcentes.

II. Arab. כפן caſan *contudit*.

Nom. כפן caſan *mortarium*: Plur. אכפאן acſan *mortaria*: item, *amiculum ferale*.

כפס. Inde כָּפִיס *tignum*, (*laquearium*,) quod ad continendos parietes in medio ſtructuræ ponitur: *cantari*. Victruv. Hab. 2. v. 11. וכפיס *& tignum ex ligno reſpondebit ei*. Targ. שיפא *putamen*: ſeu *ſegmentum lignorum cæſorum*: aut *laquearium*. Lxx. καὶ κάνθαρος *& ſcarabæus*. accepit pro Arabico חנפס, ex Hebræo חפושית *ſcarabæus*. quod Rabbini כנפוס ſcribunt.

Rabb. כפים *ſemilater*: Plur. כפיסין *ſemilateres*.

Chald. כפיסן *columna*. ܟܦ Syr. כפסא *menſtruum*.

כפע. Rabb. Hiphil. אכפיע *findere*, *ſcindere*.

כפר quatuor ſignificata habet. I. כָּפַר, Chald. כפר *texit*, *operuit*, *linivit*, *oblinivit*, *obturavit*. Gen. 7. v. 14. וְכָפַרְתָּ, Targum ותחפי *& oblinies eam intus & foris* בַּכֹּפֶר, Targ. בכפרא *bitumine*. Lxx. ἀσφαλτώσεις τῇ ἀσφάλτῳ *bituminabis bitumine*.

Nom. כֹּפֶר, Chald. כופר, Arab. כאפור chafur, quod Rabbini קפר ſcribunt, *camphora*, ſpecies bituminis: *materia glutinoſa*, qua aliquid oblinitur tegiturq; , *pix*, *bitumen*. Arab. כאפור הנד *camphora Indica*. Geograph. שגר אלכאפור לונה אסור Ibid. אלכאפור הוא צמעאלשגר ישכה שגר אלצפצאף:

Arab. כפרה cafra *bitumen*, *aſphaltum*. כפרה אליהור *aſphaltum Judaicum*.

כַּפֹּרֶת, Chald. כפורא *tectorium*, *operculum arcæ*: tabula, qua arca ſuperius operta erat & tecta, tota aurea, cubitis duobus cum dimidio longa: & cubito ac dimidio lata, ſicut os arcæ. craſſicies ejus non exprimitur

Digitized by Google

mitur in Sacris literis, ſed à Rabbinis traditur fuiſſe unius palmi. Et corona arcæ ſuper hanc eminebat. Lxx. reddiderunt A
ἐπίθεμα *ſuperpoſitionem*, quod arcæ imponeretur. Et ἱλαστήριον *propitiatorium*, peccati operimentum, ex ſecunda verbi כפר ſignificatione. unde & Apoſtoli ἱλαστήριον appellant. Exod. 25. *Et facies* כַּפֹּרֶת, Targum כפורתא *operculum auri puri.* Lxx. ἱλαστήριον ἐπίθεμα, *propitiatorium ſuperpoſitionem.* Ex duabus verſionibus; quarum altera ἱλαστήριον, altera ἐπίθεμα habuit.

כפור *pruina*, quæ terram tegit. Pſal. 147. כְּפוֹר *pruinam ut cinerem ſparget*. Exod. 16. B
כַּכְּפֹר, Targum כִּגְלִידָא *ſicut pruina ſuper terra.* ¶ Deinde *ſcyphus*, habens operculum: Pl. כפורים *ſcyphi.* Ezræ 1. v. 10. כְּפוֹרֵי זָהָב *ſcyphi aurei triginta.* al. *pelves.*

II. Piel כִּפֶּר per metaph. *operuit, texit, abſcondit ne videatur, amovit, removit, abolevit, abſtulit, ſuſtulit:* de facie ſeu ira, *placavit, reconciliavit:* de peccato, *remiſit, condonavit, expiavit:* de ſordibus, *expurgavit.* de alijs, *abſtulit, abolevit, removit*. Conſtruitur cum C
accuſativo vel cum עַל. De ira: Gen. 32. אֲכַפְּרָה פָנָיו *operiam faciem ejus*. Targ. אֲנַחְנָה לְרוּגְזֵיהּ *placabo iram ejus munere*. Proverb. 16. *Ira regis, nuncij mortis: ſed vir ſapiens* יְכַפְּרֶנָּה *placabit eam.* Targum נִדְעֲכִנָּה *extinguet eam.* De peccato: Pſalm. 65. פְּשָׁעֵנוּ *transgreſſionem noſtram tu* תְכַפְּרֵם *remittes eas.* Pſalm. 78. *Et ipſe miſericors* יְכַפֵּר עָוֺן *condonabit iniquitatem.* Et abſolutè cum עַל vel ל *ſuper, erga: propitius fuit.* Deut. 21. v. 8. כַּפֵּר לְעַמְּךָ *propitius eſto erga populum Iſrael.* Lxx. ἵλεως γενοῦ D
propitius eſto. Pſalm. 79. v. 9. וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ *& eſto propitius ſuper peccata noſtra.* Deut. 32. וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ, Targum וִיכַפַּר עַל אַרְעֵהּ וְעַל עַמֵּהּ *& propitius erit ſuper terram ſuam & ſuper populum ſuum.* Levit. 16. וְכִפֶּר *& expiabit* בַּעֲדוֹ *pro ſe,* וּבְעַד *& pro domo ſua.* De alijs rebus. Eſa. 47. v. 11. *Et cadet ſuper te* הֹוָה *calamitas, non poteris* כַּפְּרָהּ, Targum לְאַעֲדָיוּתַהּ *removere eam:* avertere. Pual כֻּפַּר *remiſſus, expiatus, abolitus fuit.* Eſa. 22. v. 14. *Si* יְכֻפַּר, Targum יִשְׁתְּבֵק *remittetur iniquitas illa vobis* עַד תְּמוּתוּן *donec moriamini.* Inde Judæis morientibus E
dicendum eſt: תְּהֵא מִיתָתִי כַּפָּרָה לְכָל חַטֹּאתַי וּלְכָל עֲוֺנוֹתַי וּלְכָל פְּשָׁעַי וכו׳. Eſa. 6. *& peccatum tuum* תְּכֻפָּר *remittetur.* Eſa. 28. וְכֻפַּר, Targum וִיבַטַּל *& abolebitur fœdus veſtrum cum morte.* Hithpael הִתְכַּפֵּר *expiatus, placatus, remiſſus fuit.* 1. Sam. 3. verſ. 14. *Si* יִתְכַּפֵּר, Targum יִשְׁתְּבְקוּן *remittetur peccatum domus Eli.*

Nom. כֹּפֶר. Chald. כּוֹפֶר *precium* aut *munus* quod quis dat, ut vel judicis animum,

vel hoſtis iram, & vitam redimat, aut periculum præſens & certum evitet. Quæ redemtitia pecunia Græcis λύτρον & ἄποινον, Italis *taiton*, Gallis *ranzon* redemtio vocatur. 1. Sam. 12. *Aut de cujus manu accepi* כֹּפֶר *munus, ut eo obcæcarer.* Targum מָמוֹן דִשְׁקַר *pecuniam iniquitatis.* Exod. 21. *Si* כֹּפֶר *precium ponetur ſuper eo, & dabit redemtionem animæ ſuæ.* Targum מָמוֹן *pecunia.* Exod. 30. *& dabunt quilibet* כֹּפֶר, Targum פֻּרְקָן *redemtionem animæ ſuæ.* Pſalm. 49. *Frater non poterit redimere fratrem, neq; dare Deo* כָּפְרוֹ, Targum פֻּרְקָנֵהּ *redemtionem ejus.* Eſa. 43. *Dedi* כָּפְרְךָ, Targum כּוֹפְרָךְ *precium tuum Aegyptum, Aethiopiam & Saba pro te.* explicatio. Proverb. 21. v. 18. כֹּפֶר, Targum שַׁלְחוֹפָה *precium pro juſto impius.*

כִּפֻּרִים, Chald. כִּפּוּרִין *reconciliationes, remiſſiones, condonationes, expiationes.* Levit. 23. v. 27. *Sed in decimo menſis ſeptimi iſtius* יוֹם הַכִּפֻּרִים, Targum יוֹמָא דְכִפּוּרַיָּא *dies expiationum eſt, convocatio ſanctitatis erit vobis, & affligetis animas veſtras.* Levit. 13. verſ. 30. *In menſe ſeptimo, in decimo menſis affligetis animas veſtras, & omne opus non facietis,* &c. *quia in die iſto* יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם *propitius erit erga vos, ut mundet vos ab omnibus peccatis veſtris, coram Domino mundabimini.* ubi ratio nominis additur. Hunc decimum ſeptembris diem Judæi celebrant, in memoriam remiſſi peccati, quod in vituli adoratione perpetrârunt. Illo die nec edunt, nec bibunt, nec agunt quicquam, nec lavant, nec ungũtur, nec calceos ligant, nec חֲמִשִּׁים הַמִּטָּה perficiunt, nec legunt niſi triſtia, ut threnos Jeremiæ, uſque ad Solis occaſum & ſtellarum exortum. Niſi enim Heſperum exortum videant &c. Inde vocatur & יוֹם צוֹם *dies jejunij*, & צוֹם הַגָּדוֹל *jejunium magnum*, & יוֹם צוֹם כִּפּוּר *dies jejunij expiationis*, & צוֹם הַכִּפּוּרִים *jejunium expiationum.* Actorum 27. verſ. 9. dicitur periculoſam fuiſſe navigationem, quia præterijſſet ἡ νηστεία *jejunium:* Syr. יוֹמָא דְצוֹמָא *dies jejunij Judæorum.* Illo menſe Plejades coſmicè occidunt, ac mare tempeſtuoſum & navigationi incommodũ reddunt. Hoc die tantum ſummus Sacerdos ingrediebatur quotannis Sanctum ſanctorum. Hebr. 9. verſ. 25. Pontificalibus veſtibus indutus, univerſo populo jejunante, præcipuum quoddam ſacrificium faciebat, quo Sanctuarium à labibus populi, cæteriſq; peccatis purgabat. Unde Joſippus de bello Judaico: *Cum adveniſſet* יוֹם צוֹם כִּפּוּר *dies jejunij propitiationis, feſtinavit Hircanus*

Digitized by Google

A canus ire in Hieruſalem, ad cultum iſtius diei, quod Sacerdos magnus eſſet, ingreſſus domum Sancti ſanctorum, ut adoleret incenſum, & quæreret miſericordiam, pro filiis ſuis & pro exercitu. Targum in Threnos Jerem. cap. 1. *Puella ejus plorant, quia ceſſant egredi 15. die Ab, &* ביומא וכפוריא *in die expiationum, qui eſt decimus dies Tiſri, ad ducendum choreas.* Feſtis enim diebus choreas ducunt.

Rabb. כפורת, Chal. בית כפוריא *domus expiationum*, eſt *Sanctum ſanctorum*. 1. Reg. 6. ודביר, Targum ובית כפוריא *& domus expiationum in medio domus.*

B כפיר *leunculus*, qui גור *catulus* eſſe deſijt, nec multum è latibulo progreſſus eſt, ſed in hoc tectus latuit: Plur. כפירים *leunculi*. Pſalm. 17. v. 12. וככפיר *& ſicut leunculus, ſedens in latibulis.* Mich. 5. וככפיר, Targ. וכליתא *& ſicut leo inter greges ovium.* Pſalm. 34. v. 11. כפירים *leunculi egebunt & eſurient.* Targum בני אריוא *filij leonum.* Lxx. πλούσιοι *divites*: die Reichen. ¶ Unde per metaphoram, transfertur ad *reges & principes*, ad *homines ſævos & rapaces*. Ezech. 38. *& omnes* כפיריה *leunculi ejus.* Targum מלכהא *reges ejus.* ſicut leo eſt rex beſtiarum. Nahum. 2. וכפיריך *& leunculos tuos comedet gladius.* Targum כפרנך *villas tuas.* ſicut, Nehem. 6. *veni, & conveniemus ſimul* בכפירים *in villis.* permutata ſignificatione cum ſequente.

כפר, Chald. כפרן *villa, pagus.* 1. Sam. 6. *uſq; ad* כפר *villam non munitam*: Plur. כפרים & כפירים *villæ.*

כפרי *villicus, ruſticus*: Pl. כפריים *villici, ruſtici.*

כפרים, Chald. כפרין *cyperi.*

Propr. Syr. כפר נחום *Capernaum*: urbs in regione Geneſar, non procul à lacu Geneſareth, à carmelo monte diſtans quatuor leucis, amœniſſima. ubi habitavit Chriſtus, ideoq; ἰδίαν πόλιν ſolvit. Bethlehem peperit, Nazareth educavit, Capernaum domicilium præbuit. unde: *venit in civitatem ſuam.*

Rabb. כופר *ramus*: ab operiendo. ❧ Et Verbum כפר *ramis percuſſit.*

כופרי *tempus totum, quo fructus eſt adhuc immaturus.*

כפר כנה ibi ſepultus Jonas, filius Amithai, in vertice montis.

כאפור *camphora*: Alc.

III. Chald. & Syr. כפר, Arab. כפר cafar *texit* rem vel factum aliquid, *negavit, abnegavit, diſſimulavit.* Chald. Prov. 30. וכחשתי, Targum ואכפר *& negabo Deum meum.* Syr. Johan. 1. verſ. 20. *& confeſſus eſt, nec* כפר *negavit.* Matth. 10. *Qui* נכפור *negaverit me coram hominibus*, אכפור בה *negabo eum & ego coram Patre cæleſti.* Arab. Act. 5. v. 13. וכפרתם בה *& abnegaſtis eum.*

Nom. Syr. כפור *ingratus*, qui beneficium acceptum negat: Plur. כפורין *ingrati.*

Rabb. כופר, & כפרן, & כפאר, Arab. כאפר cafir *negans Deum, impius, infidelis, incredulus, hæreticus, apoſtata, epicureus*: Plur. כופרין, Arab. כאפרין cafirin *increduli, hæretici, apoſtatæ.* כופר בעקר *abnegans Deum.*

כפירה, Arab. כפר cufr, & כפרה cafra *incredulitas, hæreſis, apoſtaſia.*

Syr. כפורא *abnegatio Sathanæ*, quæ fit in baptiſmo.

Rabb. כפר בטובה *negavit bonum*, ingratus fuit.

Verb. Arab. כפר cafar *hæreticus fuit.* Roman. 10. כפר *prævaricati ſunt filij Iſrael.* Arab. כאפרא אלנעמה *negatores beneficij.* ingrati. Alcor. 2. יכפר *abnegabit.*

IV. Chal. Piel כפר *terſit, abſterſit, delevit.* Prov. 10. *Edit* ומחתה, Targum וכפרא *& abſterſit os ſuum.*

C **כפש**. Inde Hiphil. הכפיש *polluit.* Thren. 3. v. 16. הכפישני *polluit me in cinere.* Targum כבש יתי *humiliavit me*: ut cum כבש *ſubegit* conveniat. Rabb. הכפש *pollutus fuit.*

כפישא *menſura 43. ovorum*: item *caniſtrū magnum.* ❧ כפושה *menſura exuberans.*

כפת. Chald. כפת: Piel כפת *ligavit, vinxit.* Dan. 3. לכפתא *ad ligandum Schadrach.* Ibidem וכפיתו *& ligati ſunt.* Pſal. 118. אסרו, Targum כפתו *ligate agnum.*

D Rabb. כפת *farina hordeacea*: Item, *ambra, ſuccinum.*

כפיתא *capitalis collectio ramorum palmæ.*

כצף. Geograph. כצפה.

כרר tria ſignificata habet. I. כרה, idem quod כרה & באר, *fodit, transfodit, ſcidit, abſcidit, excidit.*

Inde כר *locus paſcuus, pratum, campus* ſeu *planicies*, ubi pecora paſcuntur, & gramina abſcindunt. Eſa. 30. *& depaſcet pecus tu-*
E *um in die illo* כר נרחב *pratum dilatatum.* Plural. כרים *prata.* Pſalm. 65. *Induta ſunt* כרים *paſcua ovibus, & valles operientur frumento.* Lxx. *Induti ſunt* οἱ κριοὶ *arietes.* acceperunt ſignificatione ſecunda. ¶ Deinde, כר *aries, vervex*: Plur. כרים *arietes, verveces, oves pingues.* Eſa. 16. verſ. 1. *Mittite* כר *arietem, dominatorem terræ ex petra in deſertum*: ducem, principem: per metaphoram. 2. Reg. 3. verſ. 4. *& reddidit regi Iſrael centies mille* כרים, Targum תורין ופטימא *tauros ſaginationis.* Pſalm. 37. *& inimici Domini* כיקר כרים

A כְּרִים *ſicut precioſum arietum conſumti ſiunt in fumo:* precioſum arietum eſt חֵלֶב *adeps* qui offertur ſuper altari, & igne abſumtus in fumum abit. Targ. הֵיךְ יְקַר פַּלגְסִין רמן אִילָא מַחְפְּטמִין וסופיהון מתנכסין *ſicut precioſum agnorum, qui ſaginantur, & in fine mactantur.* 1. Sam. 15. v. 9. *Et veſtium, &* הַכָּרִים *vervecum.* L x x. καὶ ἀμπελώνων *& vinearum.* quaſi הַכְּרָמִים. ¶ Per metaphoram, כָּרִים *duces & principes:* item, *arietes ferrei* ad feriendum murum, tormenta bellica. Ezechielis 4. verſ. 2. *& pone contra eos* כָּרִים *arietes.* Targum כַּרְקוֹם *vallum.* Ezech. 21. verſ. 27.

B *Ad ponendum* כָּרִים *arietes.* Targum אִיפְרוּרִין *principes:* duces exercitus. L x x. χάρακα *vallum.* ☧ כָּרִי, pro כָּרִים *duces.* 2. Regum 11. verſ. 4. *Accipe principes centuriones* לַכָּרִי *ad duces & ad curſores.* Targum לְגַבָּרַיָּא. ¶ Tertiò, כַּר *clitella*, ſella doſſuaria cameli, ad onera commodius geſtanda, & in qua cubatur. Geneſ. 31. *& poſuit eos* בְּכַר, Targum בַּעֲבִיטָא *in clitella cameli, & ſedit ſuper illos.*

Rabb. כַּר *pulvinar, cervical.*

C מְכֵרָה *culter, gladius, machæra*; ad formam מְגִלָּה *volumen:* Plur. מְכֵרוֹת *gladij.* Gen. 49. verſ. 5. *Simeon & Levi fratres, vaſa injuriæ* מְכֵרֹתֵיהֶם *gladij ipſorum.* Zere includit dages: ideo non mutatur, & radicem indicat. Targum. *In terra* תּוֹתָבוּתְהוֹן *habitationis eorum fecerunt potentiam.* acceperunt pro מְגוּרֹתֵיהֶם, ob literarum ג״כ affinitatem & permutationem. L x x. ἐξ αἱρέσεως αὐτῶν *ex propoſito ſuo.* legerunt מִבְּחוֹתֵיהֶם, à בָּרָה *elegit:*

D ob literarum ב״כ ſimilem figuram; & מ heemanthi pro præpoſitione.

II. Piel כִּרְכֵּר *ſaltavit, ſubſilivit.* 2. Sam. 6. v. 14. *& David* מְכַרְכֵּר *ſubſiliens in omni robore coram Domino.* Targ. מְשַׁבַּח *laudans.*

כִּרְכָּרוֹת *cameli.* Eſa. 66. v. 20. וּבַכִּרְכָּרוֹת *& in camelis ſuper monte ſanctitatis meæ:* equi gradarij.

III. Arab. כַּרַר carrar *iteravit, repetijt, replicavit, reduxit, reparavit, refecit, inſtauravit, refocillavit, firmavit.* יֻכַּר *iterabitur:* in Avicen. Luc. 22. v. 59. כרר עליה אלקול אחר *firmavit ſuper eo vox alia.*

E תכריראת *iterationes.* ☧ תכראר ticrar *repetitio, replicatio.* ☧ תכריר *ratio, proportio.*

כַּרָה אחרי *vice altera.* כרתין *duæ vices.* פי כרתין *bis.* ☧ כַּרָּה *reditus.*

כרא. Chald. כְּרָא in כָּרָה quære.

כרב tria ſignificata habet. I. כְּרוּב *cherub, figura,* dictio comprehendens omnes imagines; Imago ſimilis juveni, qui Chaldæis רְבִי dicitur: Pl. כְּרוּבִים, Chal. כְּרוּבִין, Arab.

A כּארובין carubin *cheruvin, imagines* (angelorum, & angeli, humanam formam & alas habentes.) Sic autem vocantur duæ puerorum imagines, quas operculum arcæ continebat, ex auro ſolido factas, utroq; ex latere ſtantes, pedibus ita conſtitutis, ut continere ſeſe poſſent, brachiorũ loco alis præditas, quas altera imago contra alteram ita tendebat, ut operculum ſuperius obtegentes, ſedilis formam pararent: atq; hæc Dei ſedes erat. Exod. 25. *& facies duos* כְּרֻבִים, Targ. כרובין *Cherubinnari.* Ibidem. *Et fac* כְּרוּב, Targ. כְּרוּבָא *Cherubinum.* Exod. 26. *Faciet illud* כְּרֻבִים *cherubim.*

B Velum erit acupictum figuris cherubim. Geneſ. 3. *& collocavit ab oriente horti Eden* הַכְּרֻבִים, Targ. כְּרוּבַיָּא *Cherubim.* Angelos inviſibiles, quos Moſes ita appellat, accõmodans ſe ad captum populi, cui noti erant Cherubim arcæ in tabernaculo. Pſ. 80. *Habitator* הַכְּרוּבִים *Cherubim, appare*. 2. Sam. 22. *Et vectus fuit* כְּרוּב *Cherub, & volavit: & apparuit ſuper alis venti:* ſuper nube.

Rab. כְּרוּב *milliare.* Item כרוב *caules, braſſica.*

C II. Syr. כְּרַב *aravit.* ☧ כרוב *aratrum.* ☧ כְּרָבַיָּא *ſulci, qui fiunt arando.*

כָּרוֹב *arator.* 1. Cor. 9. v. 10. לְכָרוֹבָא וְנִכְרוֹב *aratorem arare*.

III. Arab. כַּרַב carab *preſſit, compreſſit, anxit, afflixit, ſolicitavit, contriſtavit, aggravavit, tribulavit, defatigavit.* Gen. 18. *& peccatum eorum* כַּרַב *aggravatum eſt.* Pſalm. 61. *Cùm* כרב *anxiaretur cor meum.* Matth. 7. v. 14. ואכרב *& arcta via.*

D Nom. כַּרְב carb *compreſſio, afflictio, angor, anguſtia, ægritudo, cura, ſolicitudo, triſtitia:* Plur. כְּרוּב curub *angores, curæ.* כַּרְב אַלְקַלְב *compreſſio cordis.*

מַכְרוּב macrub *anguſtiatus, ſolicitus, æger, triſtis:* Plur. מַכְרוּבִין macrubin *afflicti.*

כֻּרְבָּה corba *angor, defatigatio animi:* Plur. כֻּרְבַאת corbit *angores.*

מֻכַּרִּב mucarib *malus.*

כַּרִיב carib *linter, cimba, navis vectoria:* Pl. כַּוָארִב cavarib *cymbæ.*

כִּרִיב crib *cribrum.*

E **כרג**. Chald. כְּרַג *tributum, cenſus.* Thren. 1. *Facta eſt* לָמַס *in tributum.* Targum וּלְמִתַּן כְּרָגָא *& dare tributum.*

Arab. כַּרְג *onus, ſarcina, clitella.*

כרד. Arab. כַּרְד card *meritum.*

כרה quatuor ſignificata habet. I. כְּרָה, Chald. כְּרָא *fodit, effodit, excidit, concidit.* Pſalm. 7. *Foveam* כָּרָה, Targum חֲפַר *fodit.* L x x. ὤρυξεν *fodit.* Exod. 21. *Aut ſi* יִכְרֶה *foderit quis foveam.* Proverb. 16. *vir Belial* כֹּרֶה,

Targum חֲפַר *fodit malum*: Metaphora; excogitat, ſtruit. Job.6.v.27. *Etiam ſuper pupillum projicietis* (ſortem, ut inveniatis médacia) וְתִכְרוּ *& fodietis contra proximum veſtrum.* Targum ותחשלון *& ſortiemini.* Pſal. 40. *Aures* כָּרִיתָ *perfodiſti mihi*: aperuiſti, ut obediam voci tuæ. NIPHAL. נִכְרָה *foſſus, effoſſus fuit.* Pſalm.94. *Donec* יִכָּרֶה *fodiatur impio fovea.*

NOM. מִכְרֶה *excifio, fovea, fodina.* Zoph.2. וּמִכְרֵה מֶלַח *& fodina ſalis.* Targ. וּמַחְפּוּרִין דִּמְלַח *& foſſa ſalis.*

כְּרוֹת locus à paſtoribus effoſſus, ut ibi greges claudantur, *caula.* Zophon.2. כְּרוֹת רֹעִים *foſſa paſtorum.* Alij: ut conviventur ibi paſtores, ſicut pecora ipſorum in caulis: ex ſequenti. B

II. Per metaphoram, כָּרָה: HIPHIL. הִכְרָה *ſcidit, paravit cibum, apparavit, inſtruxit convivium, epulatus eſt*: quod ad convivia multæ beſtiæ cædantur & mactentur. 2. Reg. 6. v. 23. וַיִּכְרֶה *& ſcidit illis* כֵּרָה *ſciſſionem magnam.* Targum ואתקין להון שירו *& paravit eis convivium, & comederunt & biberunt.* Job.40. v. 25. יִכְרוּ *ſcindent ſuper eo mercatores.* Targum יַעְבְּדוּן שֵׁירוּתָא *facient convivium.* C

NOM. כֵּרָה *convivium, cibus.*

III. Ex uſu Arabum כָּרָה, Arab. כרי cari: HIPHIL. אכרי achri, & אכתרי achtari *emit, mercatus fuit, acquiſivit, poſſedit, conduxit.* In emtionibus enim ſeu contractibus junguntur dextræ contrahentium, poſtea ab aliquo aſtante dirimuntur & quaſi diſcinduntur. Deut. 2. v. 6. *& aquas* תִּכְרוּ, Targ. תִּזְבְּנוּן *emetis ab eis.* LXX. μέτρῳ λήψεσθε *menſura accipietis.* Hoſ.3. v.2. וָאֶכְּרֶהָ *& emi eam mibi quindecim argenteis.* LXX. ἐμισθωσάμην *conduxi.* Geneſ.50.v.5. *In ſepulcro, quod* כָּרִיתִי *emi mihi in terra Chnaan.* Targ. אַתְקֵינִית *paravi.* LXX. ὤρυξα, Hieron. *fodi.* Ex prima ſignificatione. Hoſiander non correxit. ſequitur, v.13. *Sepelierunt eum in ſpelunca duplici, quam* קָנָה *emerat Abraham cum agro*, &c. 2. Paral. 16. v. 14. *Et ſepelierunt eum in ſepulcris ejus, quæ* כָּרָה *emerat ſibi in urbe Davidis.* Deuter.20.v.7. Joſ.3.v.2. Job.16.v.27. Arab. Act. 50. v. 19. וַאכְתַרֵי *& conduxit ſibi Paulus domum.* Alc. לָא אַכְרָאָה אַכְרָהְתָּנָא עָלֵיהּ. E

NOM. Arab. כרי chri *emtio, elocatio, penſio, cenſus*: PLURAL. אַכְרִיָה achria *emtiones, reditus.*

מְכָרִי mucharri, & מכתרי muchtari *emtor, conductor, tributarius, inquilinus.*

כרויא carvia *carum.*

IV. Chald. Syr. & Arab. כְּרָא & כְּרִי, ſæpius, cum ה mappic, כְּרָה; Arab. כרה carah *brevis, abbreviatus, decurtatus fuit*, vel corpore, *doluit, ægrotavit*: vel animo, *contriſtatus eſt, abhorruit.* Cum א ad corpus, cum י ad animum. Chald. Prov. 14. קְצַר רוּחַ *brevis ſpiritu.* Targum מָאן דכריה רוחה *cujus brevis eſt ſpiritus.* Syr. Joh. 16. v. 20. *& vobis* תכרא *ægritudo erit.* Johan. 4. דְּכָרֵה *cujus ægrotabat filius.* Luc. 18. v. 23. כְּרִיָּא לֵהּ *moleſtum erat ei.* Matth.14. וּכְרִיַת *& diſplicuit hoc ei.* PASSIV. Chald. אִתְכְּרִי, Syr. אתכְּרִי *ægrotus fuit.* Rom. 4. v. 19. *Nec* אתכרא *infirmatus eſt in fide*. Actor. 9. v. 37. אתכריתה *ægrota erat.* Chald. Dan. 7. אתכרית *contriſtatus eſt ſpiritus meus.* Prov.23. *Percuſſerunt me, nec* חָלִיתִי, Targum אִכְרַהִית *dolui.* PIEL Syr. כַּרִּי *abbreviavit.* Marci. 13. *Niſi Dominus* כַּרִּי *abbreviaſſet dies iſtos.* PASS. אתכרי *abbreviatus fuit.* Matth. 24. *& niſi* אתכריו *abbreviati eſſent dies iſti.* Ibidem. *Propter electos vero* נתכרון *abbreviabuntur dies.* HIPHIL. Syr. אַכְרִי *ægrefecit, contriſtavit, dolore affecit.* 2. Corinth. 2. *Cui ego* אַכְרִית *ægrè feci?*

NOM. Chald. כְּרִי & כריה *infirmus, ægrotus*: PLUR. כריהין *ægroti.*

כְּרִיהָא, & כריהות, & כְּרְהָן *infirmitas, morbus*: PLUR. כְּרְהָנִין *morbi.*

כריא & כְּרִיוּת *triſtitia, dolor, mœror.*

כריא & תכרית *contriſtatio.* ﺍﻛﺮ כְּרַון *acervi.*

Arab. In Avicen. יכרהון *abhorrent.*

כריה *moleſtus, horribilis*: PLUR. כריהה *horribiles.* כריהה אלטעכם *horribilia guſtu*: ingrata guſtu. כריה אלראיחה *horribilis odoris.* ﻛﺮ כר *moleſtia.*

Alcor. 4. כְּרְהְתֻמוּהֻן.

D כרז Chald. & Syr. כְּרַז, Arab. כרז caraz: HIPHIL. אַכְרִז, in Daniele הַכְרִזוּ *clamavit, vociferatus eſt, prædicavit, promulgare juſſit*: convenit cum Græco κηρύζω. Chald. Jon.3. וַיִּקְרָא, Targum וְאַכְרֵז *& prædicabat, & dicebat.* Zachar.6. וַיַּזְעֵק, Targum וְאַכְרֵז *& clamavit ſuper me.* Dan.5. וְהַכְרִזוּ *& prædicabant de eo.* Syr. Matth.10. אַכְרִזוּ *prædicate, & dicite*. Matth. 12. v. 18. *& judicium populis* נַכְרֶז *prædicabit.* 2. Tim. 2. v.15. ὀρθοτομοῦντα *qui rectè ſecet ſermonem veritatis.* Syr. דְּמַכְרֶז תְּרִיצָאִית *qui prædicet rectè.* Arab. Matth. 3. v. 1. וּחַנָּא אלמעמדאן יכרז פי בריה יהודא *Johannes baptiſta prædicabat in deſerto Judæ.* PASS. Syr. אתכרז *prædicatus fuit.* Matth.24. תתכרז *prædicabitur Evangelium.*

NOM. Chald. כָּרוֹז & מַכְרוֹז, Syr. מַכְרְזָנָא *præco, prædicator, concionator.*

כרוז, & כְּרוּזָא, & אַכְרָזָא, Syr. כרוזות, Arab. כְּרִיזָה cariza *prædicatio, proclamatio, præconium, vox, clamor.*

Rabb. כרז *matala.*

כרח duo ſignificata habet. I. Rabb. כָּרַח: HIPHIL.

Phil. הִכְרִיחַ *vim fecit, vi adegit, coegit, neceſſitatem attulit.* A

הֶכְרֵחַ *vis, coactio, neceſſitas.* בהכרח *neceſſario.* אין בהכרח *non neceſſario, contingenter.* ℞ הֶכְרֵחִי *neceſſarius.*

בעל הכרח, & מוּכְרָח *coactus.*

על כָּרְחוֹ *invitus ipſe.* בְּעַל כָּרְחָם *invitis ipſis*, ita ut eos oporteat. 1. Sam. 2. *& accipiam* בְחָזְקָה *in fortitudine*. Targ. בְּעַל כָּרְחָךְ *te invito.*

Chald. כַּרְחָ *morbus*, qui invitos homines affligit. Prov. 18. *Spiritus hominis ſuſtentat* מַחֲלֵהוּ, Targum כרחה *morbum ejus.* B

Verb. אִכְּרַח *ægrotavit*. Prov. 23. *Non* חָלִיתִי, Targ. אִכְּרַחַת *morbo affectus fui.*

II. Arab. אִסְתַּכְרַח aſtachrach *abhorruit, odit, vitavit.*

מַכְרוּה macruh, & מסתכרח muſtacrah *odioſus, invi ſus, abominabilis, deformis, fœdus.*

כַּרְחָה carha *tædium, fœditas, odium.*

אסתכראה iſticrah *vitatio.* ℞ תַּכְרִיח *putredo:* in Avicen.

כרך. Inde תַּכְרִיךְ *involucrum, velamen.* Eſth. 8. C וְתַכְרִיךְ *& involucrum byſſi.*

Chald. & Syr. Verb. כְּרַךְ *involvit, complicavit, colligavit, circumdedit, velavit, ligavit, munivit.* Chald. 2. Sam. 19. *Rex* לָאַט, Targ. כרך *involvit faciem ſuam.* 2. Sam. 15. חָפוּי, Targ. כרכו *involverunt quilibet caput ſuum.* Gen. 37. מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים, Targ. Hieroſ. מְכָרְכִין כירוכין *colligantes manipulos.* Syr. Matth. 27. וְכַרְכֵהּ *& involvit illum.* Luc. 2. v. 7. וְכַרְכַתְּה *ac involvit eum faſciis.* Paſs. Syr. אֶתְכְּרֵךְ *circuivit, perluſtravit.* Matth. 4. v. 23. וּמִתְכְּרֵךְ הֲוָא *& circuibat Jeſus totam Galilæam.* Actor. 13. v. 6. *& cùm* אֶתְכַּרְכוּהָ *perluſtraſſent eam.* Hiphil. אַכְרֵךְ *circumdedit, obvertit.* D

Nom. מְכָרַךְ & כְּרִיךְ *involutus, tectus, circumdatus, munitus:* Pl. כְּרִיכִין *muniti.* Foem. כְּרִיכָן *munita.*

כְּרַךְ *arx, munitio.* Plur. כְּרָכִין *arces, oppida munita.* 1. Reg. 17. *& emit* הָהָר *montem.* Targum כַּרְכָּא *arcem.*

כַּרְכֵי, Syr. כְּרָכָא *involucrum* libri, aut inſtrumenti muſici. 2. Tim. 4. v. 13. *maximè autem membranam.* Syr. כְּרָכָא דַמְגַלָּא *involucrum librorum.* E

כרך *volumen complicatum.*

כּוּרְכִין, Arab. כַּרָאכִי *grues:* per onomatopœiam.

Rabb. תַּכְרִיכֵי הַמֵּת vel תַּכְרִיכִים, Chald. תַּכְרִיכִין *involucra mortuorum.*

Deinde, Rabb. כָּרַךְ *circuivit menſam, accubuit, comedit:* item, *iterum atq; iterum de eadem re quæſtionem movit, urgendo reſtitit.*

כְּרִיכָא lignum illud, circa quod volvitur ſtamen, aut tela, dum texitur, *liciatorium*, cui ſtamina obvolvuntur.

A כוּרְכָא *genus locuſtæ* involutum, vermis.

כְּרִיכַת נָחָשׁ *involutio ſerpentis.* נָחָשׁ כָּרוּךְ *ſerpens involutus.*

כרם tria ſignificata habet. I. כֶּרֶם, Chald. כְּרַם, Arab. כַּרְם carm *vinea*, locus ubi multæ ſimul ſunt conſitæ vites, oleæ, aut aliæ arbores, *vinetum, olivetum, arboretum.* Græcis *ἀλωά*. Plur. כְּרָמִים, Chal. כַּרְמִין, Arab. כְּרוּם curum *vinea.* Gen. 9. v. 20. *Et plantavit* כָּרֶם, Targum כַּרְמָא *vineam:* vitem ſylveſcentem arte ſativam fecit, viniq; uſum mortalibus monſtravit. Antea ſeorſim vites plantabantur, ſed Noë cœpit plantare vitium ordines. Jud. 15. v. 5. *& uſq; ad* כֶּרֶם זָיִת *vineam oleæ:* olivetum. ubi multæ ſimul plantatæ ſunt oleæ. Jerem. 6. *& ſuper* בית הַכֶּרֶם *domum vineæ tollite ſigna.* Turris, quæ extruebatur in vinea aliqua alta, ſeu in medio vinearum, ad circumjacentium vinearum cuſtodiam. Lxx. *Βηθαχαρμά*: acceperunt pro proprio loci nomine. Alijs eſt *vicus in monte ſitus.* Cant. 1. v. 14. בְּכַרְמֵי עֵין־גֶּדִי *in vineis Engedi.* de arboribus multis ſimul plantatis. B C

כּוֹרֵם, Arab. כַּרָּאם carram *vinitor*, cuſtos vinearum: Plur. כּוֹרְמִים, Arab. כַּרָּאמוּן carramun *vinitores.*

Arab. כַּרְמָה carma *vitis:* Plur. כַּרְמִאת carmith *vites.* Matth. karm, karin, harin. Pſal. 80. v. 9. אַלְכַּרְמַה מִן מִצְר אַחְרַגְתְּ *vitem ex Aegypto eduxiſti.* In Avicen. אַלְכַּרְם אַלְבַּרִי וַאַלְגַבַלִי *vitis ſylveſtris & montana.* כַּרְמַה בַיְצַה carma baida *vitis alba.* כַּרְמַה סוּדַה carma ſeude *vitis nigra.* D

II. Chald. אכרום *fuligo, nigror, livor.*

כרום יַמָּא *fuligo maris*, dicitur *amathyſtus:* item, *color carmeſinus.*

Verb. כְּרַם, & כַּרְכֵּם, & אִתְכַּרְכַּם *obſcuratus, obfuſcatus fuit, palluit.*

Rabb. כָּרוּם *carum*, avis marina.

כֶּרֶם *gymnaſium, ſchola, ſtudium.*

כֶּרֶם *ſanguiſuga.*

E III. Arab. כַּרַם caram: Hiph. אַכְרַם acram *honoravit, reveritus fuit, nobilitavit, magnifecit.* Pſalm. 91. וַאַכְרִמְהּ *& honorabo eum.* Matth. 15. v. 4. אַכְרִם אבאך ואמך *honora patrem tuum & matrem tuam.* Alc. כַּרַמְתְּ *honoraſti.*

Nom. כַּרִים carim *honorabilis, reverendus, generoſus, celebris, nobilis:* Plur. כִּרָאם ciram *nobiles.*

כַּרָאמַה caramah *honor, reverentia, inſigne, fama, gloria:* Plur. כַּרָאמַאת caramit *honores, honoraria.*

מַכְרוּם macrum, & מֻכַּרַּם mucarram *honoratus, in precio habitus, precioſus.*

מֻכְרִים mucrim, & מֻכְרַם mucram *honorabilis, amabilis.*

כרן. Chald. כְּרַן *ipſemet, corpus, articulus*. Gen. 7. A בְּעֶצֶם, Targum בִּכְרַן *in eo ipſo die*.

Syr. כּוּרְנְיָא *ſqualidus, ſiticuloſus*.

Arabicè אַכְרַן aeran *univit boves aut mulas*.

מַכְרוּן macrun *unitus, junctus*.

אִכְתִּרַאן ictiran *unio*.

כרס. Chald. כּוּרְסְיָא *thronus*: in כִּסֵּא quære.

כְּרַס, Arabicè כרס eres *venter*: in כְּרֵשׂ habes.

Syr. כַּרְסָא *anſer*. ✠ כּוּרָסָא *quaternio*. B

כרע duo ſignificata habet. I. כָּרַע, Chal. כְּרַע, ſignificat כריעת הראש עם קצת הגוף *curvationem capitis cum aliqua parte corporis; incurvatus fuit, genuflexit*. Pſal. 19. *Ipſi* כָּרְעוּ, Targ. גחינו *incurvati ſunt, & ceciderunt*. Eſa. 46. כָּרַע, Targum חָמִיט *incurvatus eſt Bel*. Job. 31. verſ. 10. *& ſuper ea* יִכְרְעוּן, Targum יחמטון *incurvabuntur alieni*: cum ea coibunt. Plautus: *Inclinabo me cum libertatus*. Martialis: *Incurvabat Hylam poſito Thyrintius arcu*. Chaldaicè Gen. 41. וַיִּקֹּד, Targum וּכְרַע *& incurvatus fuit vir*. Hiphil. הִכְרִיעַ, Chal אַכְרַע *curvavit, incurvavit, proſtravit, depreſſit, humiliavit*. Pſal. 17. הַכְרִיעֵהוּ *incurva eum*: deprime, proſterne. Pſalm. 78. *Juvenes Iſrael* הִכְרִיעַ, Targ. אַחְמַט *humiliavit*. C

Nom. כְּרָעַיִם, Chald. כַּרְעִין, Foemin. כַּרְעָן, Arab. כראע & אכארע *crura*, pedes animalium, quæ curvantur flexis genibus, *genua*.

Rabb. כֶּרַע *crus, genu*: metaphoricè, *pes lecti*. D

הכרעה *volutatio in cunis*. ✠ Chald. כְּרִיעָא *incurvatio*.

Arab. מכרע macra *pedum, virga incurva, palus, vallus, rutabulum*: Plur. מכארע macari *pali*.

II. Rabb. הכריע *curvavit*, vel *inclinavit lancem trutinæ, præponderavit, in alteram partem inclinavit* ſeu *propendit, diſcrevit*.

הֶכְרֵעַ *diſcretio, deciſio, ratio*.

Arab. כרוע cherva: huc, quæ in קיק habentur, refer. E

כרף. Rabb. כָּרַף *remiſit, relaxavit*.

כְּרוֹפִיתָא *vendentes aromata*.

כרץ. Rabbin. כַּרְצָא *lumbricus*, vermis inteſtinorum.

כרש. Rabb. כְּרֵשׁ *porrum*. ✠ כַּרְשׁ *genus piſcis*. ✠ כַּרְשִׁנִין *vicia*, genus leguminis. ✠ כְּרוּשִׁיתָא *cruſtula, placenta*. ✠ כַּרְשְׁתִּינָא *veſpertilio*.

Propr. כֹּרֶשׁ *Cyrus*. Eſa. 44. v. ult. *Dicens* לְכֹרֶשׁ *ad Cyrum, paſtorem meum*. Hæc Eſaias prædixit 210. annis ante ætatem Cyri. Perſis eſt *canis*, juxta Rabbinos. Plut. in Artoxerxe: *Cyrum vocant Perſæ Solem*. Suidas: *Cyrus dictus eſt, quod per luſum inter adoleſcentes regni autoritatem (quod Græcis κῦρ@ eſt) adeptus eſſet*. Cum Hebræo חֶרֶס *Sol* nomine convenit. A

כרש. כְּרֵשׂ, Chald. כַּרְסָא & כְּרֵסָה, Rabb. כָּרֵס; Arab. כרס kars *venter, uterus, ventriculus*. Jerem. 51. v. 33. *Implevit* כרשו *ventrem ſuum delicijs meis*. Targum בית אוצרה *domum theſauri ſui*. Pſalm. 22. *Quia tu extractor meus* מִבֶּטֶן אִמִּי, Targum מִכַּרְסֵית דְּאִמִּי *ex utero matris meæ*. Joh. 9. v. 1. *cæcum* דְּמִן כְּרֵס אִמֵּה *ab utero matris ſuæ*. B

Rabb. פִּי כְּרֵיסָא *os ſtomachi, orificium ventriculi*.

כרת. כָּרַת, Chald. כְּרַת *ſcidit, excidit, abſcidit, incidit, præcidit, recidit, amputavit*; ſicut ramus abſcinditur ab arbore. 1. Sam. 31. verſ. 9. וַיִּכְרְתוּ, Targum וּפְסַקוּ *& abſciderunt caput*. Exod. 4. וַתִּכְרֹת, Targum וגזרת *& abſcidit præputium filij ſui*. LXX. περιέτεμε *circumcidit*. Exod. 34. *& lucos ejus* תִּכְרֹתוּן, Targum תְּקַצְּצוּן *abſcindetis*. Numer. 13. וַיִּכְרְתוּ, Targ. וּקְצוּ *& abſciderunt ibi palmitem*. ¶ Cum nomine בְּרִית *fœdus*, eſt *icere, percutere, ferire fœdus, paciſci*. Fœdus enim facientes primo jurabant, poſtea tranſibant inter partes pecudis: quaſi dicerent: diſcindatur, dividantur ejus membra, fiat ſicut pecus iſtud, qui juramentum violaverit. Sicut habetur, Jerem. 34. v. 18. *& dabo viros iſtos, transgredientes* בריתי *fœdus meum, qui non ſtabiliverunt verba* הַבְּרִית *fœderis, quod* כָּרְתוּ *ferierunt coram me: vitulum quem* כרתו, Targum פַּסְקוּ *ſciderunt in duo, & tranſierunt inter partes ejus*. Sic fœderis faciendi morem deſcribit Livius 1. Decad. lib. 100. *Sacerdos feriebat porcum ſilice, dicens: Sic à Jove feriatur is, qui ſanctum hoc fregerit fœdus, ut ego hunc porcum ferio*. Genel. 15. *In die illa* כָּרַת, Targum גְּזַר *ſcidit Dominus cum Abrahamo* בְּרִית, Targum קְיָם *fœdus*. ubi Abrahamus, à Deo juſſus, quædam animalia diſſecabat. Et ſæpius nomen בְּרִית ſubintelligitur. 1. Sam. 20. וַיִּכְרֹת *& pactus eſt Jonathan cum Davide*. Targum וּגְזַר קְיָם *& ferijt fœdus*. 1. Reg. 7. *Quibus* כָּרַת *pactus erat Dominus cum filijs Iſrael, cum egrederentur ex terra Ægypti*. Targum *ſuper illis* (tabulis) *ſcripta erant decem verba* קְיָמָא דִּגְזַר *fœderis, quod percuſſerat Dominus* &c. Eſa. 57. וַתִּכְרָת־לְךָ *& pactus es tibi ab illis*. Niphal. נִכְרַת *excisus, exterminatus, è medio ſublatus fuit*. Genel. 16. ונכרתה, Targum וְיִשְׁתֵּצֵי *& perdetur anima illa*. Jerem. 7. *Perijt fides* וְנִכְרְתָה, Targum ואתמנעת *& prohibita eſt ab ore ipſorum*. Joel. 1. *Super muſto, quia* נִכְרַת, Targum אִתְמְנַע *ſublatum eſt ab ore veſtro*. Geneſ. 9. v. 13.

9. v. 13. *nec* יִכָּרֵת, Targ. יִשְׁתֵּצֵי *perdetur omnis caro amplius ab aquis diluvij.* Hiphil הִכְרִית *excidit.* 1. Sam. 24. v. 22. תַּכְרִית, Targum תְּשֵׁצֵי *perdes ſemen tuum.* 1. Samuel. 20. *non* תַּכְרִית, Targ. תִּפְסֹק *finies miſericordiam tuam.* Pual כֹּרַת & כֻּרַּת: Hophal הָכְרַת *exciſus fuit.* Jud. 6. *& ecce lucus* כֹּרָתָה *exciſus erat.* Ezech. 16. *non* כָּרַּת *praciſus eſt umbilicus tuus.* Joel. 1. הָכְרַת *exciſum eſt ſacrificium.*

Nom. כֶּרֶת *ſecuris*, qua excinduntur arbores. Eſa. 14. *non aſcendet* הַכֹּרֵת *ſecuris ſuper nos.* Aut, *caſor lignorum*: quia præcedit, בְּרוֹשִׁים *abietes.*

B כְּרִיתוּת *excidium*: metaphoricè, *repudium*: quo uxor ex mariti familia exterminatur, eiq; fit poteſtas eundi, quò velit; & nubendi, cui velit. Plural. כְּרִיתֻתִים *repudia.* Deut. 24. v. 1. *& ſcribat ei* סֵפֶר כְּרִיתֻת *librum exciſionis* (id eſt, repudij,) *& det in manum ejus, & dimittat eam ex domo ſua.* Targ. גֵּט פִּטּוּרִין *ſchedam dimiſſionum.* Lxx. βιβλίον ἀποστασίου *libellum repudij.* Forma libelli hæc erat: *Ego N. volui ex animo, atq; citra ullam coactionem, dimiſi & ejeci hanc N. quæ hactenus fuit uxor mea, & concedo illi licentiam & poteſtatem, ut pro libitu ſuo vadat, quò voluerit, ducíq; poſſit ab omni viro, nec quiſquam eam prohibere præſumat. In cujus rei teſtimonium dedi illi libellum repudij,* &c. Juxta Legem autem Moſaicam, maritus poterat dimittere uxorem, ſi eam odiſſet: ſed uxor non poterat dimittere maritum aut deſerere. ſicut Salomith à Cuſtobaro impetravit libellum repudij, mandante id rege Herode. Joſeph Ben Gorion. lib. 5. cap. 22.

D כְּרֵתִי *Crethi*, certa familia in Palæſtina: Plur. כְּרֵתִים *Crethim, Philiſtæi.* 1. Sam. 30. v. 14. *irrupimus ad meridiem* הַכְּרֵתִי *Creti, quæ eſt contra Judam.* ſequitur, v. 16. *ſuper omni ſpolio magno, quod acceperant ex terra* פְּלִשְׁתִּים *Philiſtinorum, & ex terra Juda.* Ezech. 25. *extendam manus meas ſuper Philiſtæos, & excindam* הַכְּרֵתִים *Cretim, & auferā reliquias portus maris.* Zophon. 2. *ve habitatoribus ad tractum maris, genti* כְּרֵתִים *Cretim.* Lxx. κρητῶν. Ex iſta familia ſeu gente bellicoſiſſima habuit David ſatellites, ſeu corporis ſui cuſtodes. 2. Sam. 15. *& omnes ſervi ejus tranſibant juxta manum ejus, & omnes* הַכְּרֵתִי *Crethi.* Targ. קַשְׁתַּיָּא *ſagittarij.* Lxx. χερεθί.

E כְּרֻתוֹת *tabulata, tigna.* 1. Reg. 7. כְּרֻתוֹת אֲרָזִים *tabulata cedrina.* Targ. קְרוּתְהוֹן אַרְזַיָּא.

Rabb. כָּרֵת *exterminium*; cùm quis præmatura morte inter vigeſimum & ſexageſimum annum à Deo è medio tollitur, ita tamen ut relinquat liberos. כְּרִיתָה *ſectio.*

A מְכֹרָת *abſciſſus*: dicitur de nomine abſoluto, non conſtructo.

Chald. כַּרְתִּין *porra ſectilia*, quæ in multas cæſuras ſecantur, Num. 16. *&* הֶחָצִיר, Targ. כַּרְתִּין *porra.*

כַּרְתָּן *praſinus color*, viriditatem porri referens: Plur. כַּרְתָּנִין *praſini.*

Arab. כֻּרַאתָה cum ח punctato, *porrum ſectile.* Matth. curat, kurat *porrum capitatum*: Plur. כֻּרַאת curath *porra.* צפרא כראתי *bilis porrina*, praſina. אלתום אַלְכֻּרַאתִי *allium porrinum*: in Avic.

B Rabb. כַּרְתִּית *ſaccus ex corio factus, capiens ſatum.*

כשא. Syr. כשא *accumulavit, colligavit, compegit in faſciculos.*

כְּשִׁית *compoſitio, continuatio.*

כשב. כֶּשֶׂב idem quod כֶּבֶשׂ, per metatheſin, *ovis, agnus anniculus*: ſed qui anno major, dicitur אַיִל: Plur. כְּשָׂבִים *agni.* Fœmin. כִּשְׂבָּה *agna.* Gen. 30. וְהַכְּשָׂבִים, Targ. וְאִמְּרַיָּא *& agnos diviſit Jacob.*

C **כשד.** כֶּשֶׂד *Ceſed*, filius Nachor ex Melcha. Gen. 23. v. 20. cujus poſteri dicuntur כַּשְׂדִּים *Chaldæi*, qui occupârunt terram, quæ inde אֶרֶץ כַּשְׂדִּים *terra Chaldæorum* vocatur: &, quòd ab Aſſur fundata eſſet, olim אַשּׁוּר *Aſſyria*, hodie בָּבֶל *Babyloniam*, & כַּשְׂדִּים *Chaldæam* complectitur. Hieron. *Chaſdim, quaſi dæmones.* accepit כְּ *ſicut*, שֵׁד *dæmon.* Mutato ש in ל, fit inde כַּלְדִּים *Chaldæi.* Et quia Chaldæi aſtronomiam judiciariam invenerunt, hinc כַּשְׂדִּים *Chaldæi* fue-
D runt appellati *omnes mathematici, genethliaci, magi*, &c. qui hanc artem profitentur.

Arab. כשארה.

כשה. כָּשָׂה, idem quod כָּסָה, *texit, operuit, linivit, complanavit*: literis ס ש permutatis. Deut. 32. *pinguefactus es, denſatus es,* כָּשִׂיתָ *tectus es.* Aut: contexiſti cor tuum pinguedine, ut nihil intelligas.

כשה. Arab. כשי *firmus.*

E **כשט.** Chald. כשט *proſper fuit.* Hiphil אַכְשֵׁט *ornavit.* Joſ. 1. v. 7. *Tum* תַּשְׂכִּיל, Targ. תַּכְשֵׁט *proſper eris.*

תַּכְשִׁיט *ornamentum*: Plur. תַּכְשִׁיטִין *ornamenta.*

Arab. כשט *excoriatus fuit.* Alcor. *complicatus fuit.*

כַּשְׁטָה *excoriatio*: in Avic.

כשך. Arab. כֶּשֶׁךְ kiſch *ptiſana*, hordeum fractum. כשך אלשעיר *ptiſana hordei.*

כשל. כָּשַׁל, Chald. & Syr. כְּשַׁל & תְּקַל *impegit, offendit* pede aut pedibus: metaphoricè, *infirmatus eſt*, potentia aut viribus *debilitatus eſt*,

A *tus eſt, ruit, cecidit, peccavit, erravit.* Pſalm. 31. כָּשַׁל, Targ. תְּקַל *debilitatum eſt in iniquitate mea robur meum.* Job. 4. *& genua* כּוֹשְׁלוֹת, Targ. רָעְלוּ *labaſcunt.* Chald. Deut. 7. v. 25. תִּוָּקֵשׁ, Targ. תִּתְקַל *impinges in eo.* Deut. 12. verſ. 30. *ne fortè* תִּנָּקֵשׁ, Targ. תִּתְקַל *capiaris.* Syr. Luc. 4. verſ. 11. *ne* תִּתְקַל *offendas pedem tuum in lapide.* Niphal. נִכְשַׁל, Chald. אִתְקַל, Syr. אֶתְכְּשֵׁל & אֶתְתְּקֵל *offenſus fuit.* Pſalm. 9. verſ. 4. יִכָּשְׁלוּ *impingent & peribunt à facie tua.* Chald. Hoſ. 14. כָּשַׁלְתָּ, Targ. אִתְקַלְתָּא *offenſus es in peccato tuo.* Syr. Johan. 15. *hæc dixi vobis, ne* תֶּתְכַּשְׁלוּן *offendamini.* B Luc. 7. verſ. 25. *qui non* נִתְכְּשֵׁל *offendetur in me.* Rom. 9. verſ. 32. אֶתְתְּקְלוּ *offenderunt enim ad lapidem.* Hiphil הִכְשִׁיל, Syr. אַכְשֵׁל *offendit, labefactavit, debilitavit.* Malach. 2. הִכְשַׁלְתֶּם *offendiſtis multos in Lege.* Thren. 1. v. 14. הִכְשִׁיל *labefactavit robur meum:* infirmavit. 2. Paral. 25. יַכְשִׁילְךָ *debilitabit te Deus:* ſubintellige, פֶּן *ne forte.* Syr. 1. Cor. 8. v. 13. *ne* אַכְשֵׁל *offendam fratrem meum.* Matth. 18. *omnis* דְּנַכְשֵׁל *qui offenderit aliquem ex illis.* Matth. 5. C מַכְשְׁלָא *offendens te oculus tuus.*

NOM. מִכְשׁוֹל, FOEM. מַכְשֵׁלָה: & כִּשָּׁלוֹן, Chald. תַּקָּל, & תּוּקָל, & מַתְקַל, Syr. כְּשָׁלָא, & מַכְשְׁלָא, & מַכְשׁוֹל, & תּוּקְלָא *offenſio, offendiculum, ſcandalum, ruina, cauſa exitij, laqueus, pedica:* PLUR. מִכְשׁוֹלִים, FOEM. מַכְשֵׁלוֹת, Chald. תַּקְלִין & תַּקָּלִין, Syr. מַכְשׁוּלִין *offendicula:* cujuſmodi ſunt in itinere eminentia ſaxa, & pedicæ per inſidias collocatæ. Eſa. 3. v. 5. וְהַמַּכְשֵׁלָה *& offendiculum iſtud ſub manu tua.* D Targ. וּמַנְבִּיתָא *& tributum:* mulcta. LXX. τὸ βρῶμα *eſca.* acceperunt pro הַמַּאֲכָלָה, ab אָכַל *edit.*

כַּשִּׁיל *ſecuris, bipennis, falx, malleus magnus:* PLUR. Chald. כַּשִּׁילִין *ſecures.*

כשף quatuor ſignificata habet. I. Piel כִּשֵּׁף *præſtigias, maleficia, aut magiam exercuit,* mutavit aliquid naturale ad aſpectum oculi, ut aliud appareat, quàm eſt. 2. Paral. 33. *& auguria,* וְכִשֵּׁף *& præſtigias exercuit.*

NOM. מְכַשֵּׁף *præſtigiator:* PLUR. מְכַשְּׁפִים E *præſtigiatores.* FOEMin. מְכַשֵּׁפָה *præſtigiatrix.* Exod. 7. *& vocavit etiam Pharao ſapientes* וְלַמְכַשְּׁפִים, Targum וּלְחָרָשַׁיָּא *& præſtigiatores.* Exod. 22. מְכַשֵּׁפָה, Targ. חָרָשָׁא *præſtigiatricem non ſines vivere.* quia ejuſmodi res frequentius reperiuntur in mulierculis. Num. 18. *Ariolus* וּמְכַשֵּׁף, Targ. וְחָרָשׁ *& præſtigiator.*

כְּשָׁפִים *præſtigia.* ✠ כַּשָּׁף *præſtigiator, magus.* ✠ Rabb. כִּשּׁוּף *Magia.*

II. In bonam partem, Syr. כַּשֵּׁף: PAſſ. אֶתְכַּשַּׁף *meditatus eſt, muſſitavit, oravit, precatus eſt, ſupplicavit, rem ſacram peregit, ſacrificavit:* ſicut præſtigiatores quædam muſſitant aut geſticulantur. Actor. 4. v. 31. וְאֶתְכַּשַּׁפוּ *& auſpicati fuiſſent preces.* 1. Theſſ. 3. *coram Deo* נֶתְכַּשַּׁף *precabimur.*

NOM. כּוּשָׁף, & תַּכְשְׁפָא, & מֶתְכַּשְׁפָנוּת *oratio, precatio, ſacrorum operatio.*

Rabb. כַּשָּׁף *prunum.* ✠ כּוּשְׁפַּן *acupicta.*

III. Arab. כַּשַׁף caſchaf: Hiphil. אַכְשַׁף achſchaf. Hebr. חָשַׂף, *detexit, retexit, revelavit, manifeſtavit, diſcooperuit, denudavit.* Matth. 11. v. 27. ומן יריד אלאבן יכשף לה *& cui voluerit filius revelare.* Pſal. 37. אַכְשַׁף *revela Domino viam tuam.* ¶ Alcor. אַכְשַׁף עַנַּא *aufer à nobis.* PAſſ. אִנְכַּשַׁף ancaſchaf *revelatus fuit.* Pſal. 18. ואנכשפת *& revelata ſunt fundamenta terræ.* 2. Corinth. 2. v. 10. ינכשף *revelabitur:* nudabitur.

NOM. מכשוף macſchuf *revelatus manifeſtus.*

כשפה cuſchfa, תַּכְשִׁיף taſchif, & אִנְכִּשָׁאף inceſchif *diſcoopertio, denudatio.*

מכשף mucaſchſchif *nudator, revelator.*

תכשיפה taſchifa *detectio domus:* PLUR. תכשאף taſchaif *detectiones domorum.*

כשפה אלמאל cuſchfa almil *publicatio bonorum.*

IV. Arab. כשף caſchſchaf, & אכשף aſchef *arguit, reprehendit.*

תכשיף taſchif, & אנכשאף inciſchef *reprehenſio.*

כשר כָּשַׁר, Chald. כשר *rectum, aptū, conveniens, dignum fuit, decuit, placuit.* Chald. Eccl. 11. *ubi iſte* יִכְשַׁר *rectus erit?* Chald. Jer. 18. v. 4. *ſicut* יָשַׁר, Targ. כשר *rectum fuerit in oculis figuli.* Hiphil הִכְשִׁיר, Chald. אַכְשַׁר *rectum fecit.*

NOM. כָּשֵׁר, Chald. כשר *rectus:* PLURAL. כשרים, Chald. כַּשְׁרִין *recti.*

כִּשְׁרוֹן, Chald. כִּשְׁרָא & אַכְשָׁרוּת *rectitudo, convenientia, congruentia.* Rabb. *licentia.*

כִּשּׁוּר, Chald. כִּנְשַׁר & כּוּשָׁר *verticillum,* quo fuſus dirigitur. Rabbin. *ſpondylus.* Prov. 31. v. 19. *manus ſuas miſit* בַּכִּישׁוֹר *in fuſum.* LXX. *ad* συμφέροντα *utilia.* acceperunt pro כָּשֵׁר *rectus, conveniens.* Lat. *fortia:* ex Chaldaico ¶ כשור der Rocken: פלך *fuſus* Spindel.

כּוֹשָׁרוֹת, idem quod קְשׁוּרִים, *vincula, compedes:* literis כ״ק permutatis. Pſalm. 68. v. 7. *educens vinctos* בַּכּוֹשָׁרוֹת *compedibus.*

Chald. כשור *trabs:* PLUR. כְּשׁוּרִין *trabes.*

Rabb. כֶּשֶׁר & מְכַשּׁוּר *fruſtum, fractio:* ex Arabico כסר ſuperiùs poſito.

כִּשְׁרָא *oleum conſperſum aromate.*

כשת in קשה invenies.

כתת כָּתַת & כַּת *contudit, contrivit, comminuit.* Pſalm. 89. וְכַתּוֹתִי, Targ. וְאַשּׁוּף *& contundam à facie*

à facie ejus inimicos ejus. Deut. 9. וָאֶכֹּת, Targ. A
וּשְׁפֵית כתת *& contudi illum molendo bene.* Piel כתת *idem.* 2. Reg. 18. verſ. 4. וכִתַּת *& contudit ſerpentem æneum.* Targum וּפְסַק *& abolevit.* Eſa. 2. v. 4. וכתתו, Targ. וִיעַפְּפוּן *& contundent gladios ſuos.* Hiphil הכת *idem.* Num. 14. v. 45. וַיַּכְּתוּם *& contuderunt eos.* Targum וּמְרַדוּן *& expulit eos.* Lxx. καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς *& percuſſerunt eos.* acceperunt pro נָכָה *percuſſit.* Hophal הוכת *contuſus fuit.* Mich. 1. *omnia ſculptilia veſtra* יֻכַּתּוּ *contundentur.* Job. 4. v. 20. *à manè ad veſperam* יֻכַּתּוּ, Targ. מִשְׁתַּפְּפִין B *contunduntur.*

Nom. כָּתִית *contuſus.* Exod. 27. v. 2. *& tollent tibi oleum olea purum* כָּתִית, Targum כְּתִישָׁא *contuſum pro luminari*: purum, abſq; fæcibus. cótuſum, quod ex olivis in mortario contuſis educitur, & lucernis convenit, atq; ellychnijs inſtillatur. Quod verò poſtea ex eiſdem prelo aut molæ ſubjectis colligitur, ad oblationes adhibetur. C

מְכִתַּת *contuſio, comminutio.*

Rabb. כְּתִית *frustum panni.*

כְּתִיתָא *puſtula, apoſtema.*

Chald. כת: Foem. כִּתָּה *ſecta, ſocietas, cœtus*: Plur. כִּתִּין · Foem. כִּתּוֹת *ſecta.* ¶ Deinde כת *deciduum*: Plur. כִּתִּין *decidua,* grana, quæ inter metendum decidunt. Lev. 25. סְפִיחַ, Targ. כִּתֵּי *decidua meſſis tuæ.* ✠ כְּתִיתִין *delicia.*

Propr. כִּתִּים *Cittim,* filius Javan: unde כִּתִּים *Cetei.* Suidas ſcribit Ceteos in Italiam ductos à Latino. Inde *Romani* etiam & *Itali* hoc nomine indicantur, non tantùm *Macedones.* 1. Maccab. legitur, Alexandrum Macedonem è Cethina terra ad ſubigendos reges egreſſum eſſe. D

כתב. כָּתַב, Chald. & Syr. כְּתַב, Arab. כַּתַב catab *ſcripſit, deſcripſit.* Exod. 32. *dele me, obſecro, ex libro tuo, quem* כָּתָבְתָּ, Targ. כְּתַבְתָּא *ſcripſiſti.* Syr. Luc. 20. *Moſes* כתב *ſcripſit nobis.* Arab. Joh. 8. v. 7. כַּתַב בִּאִצְבְּעָה עַלֵי אַרְץ *& ſcripſit digito ſuo ſuper terram.* Alcor. 2. לִלְּדִין יִכְתְבוּן אַלְכִּתַּאב בְּאַידִיהִם *qui ſcribent librum manibus ſuis.* Niphal נִכְתַּב, Chald. אִתְכְּתַב, E Syr. אֶתְכְּתֵב, Arab. כֻּתִב cutab, & אִכְתַּתַב actatab *ſcriptus, deſcriptus fuit.* Pſal. 102. תִּכָּתֵב *ſcribatur hoc ad ætatem alteram.* Syr. Luc. 2. v. 1. דְּנֶתְכְּתֵב *ut deſcriberetur populus omnis.* Arab. Pſalm. 69. *& non* יִכְתְבוּן *ſcribantur cum juſtis.* Matth. 2. *ſic* כתב *ſcriptum eſt per Prophetam.* Piel כִּתֵּב, Chald. כַּתֵּב *ſcripſit.*

Nom. כָּתוּב, Chald. כְּתִיב *ſcriptus*: Plur. כְּתוּבִים, Chald. כְּתִיבִין *ſcripti.* Num. 11. *& ipſi erant* בַּכְּתֻבִים, Targ. בִּכְתִיבַיָּא *inter ſcriptos.* Erant de 70. illis ſenioribus, qui omnes erant conſcripti. ¶ Rabb. מִכְתָּב A *Scriptura,* ſacra ſcripta: in quibus Dei volūtas perſcripta eſt. In Maſoret, כְּתִיב *quod ſcribitur.* כתובים *libri ſcripti* בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ *per Spiritum ſanctum,* non בִּנְבוּאָה *per prophetiam*: Hagiographa: tertia pars Bibliorum. Eſt autem Spiritus ſanctus, cùm quis integris manentibus ſenſibus, ut alius homo, loquitur: ſed excitat ipſum Spiritus exceſſus, & ſuggerit linguæ ipſius verba laudis & confeſſionis erga Deum. De B Prophetia in נבא vide.

כְּתָב & מִכְתָּב: Foem. כְּתֹבֶת, Arab. כִּתַּאב citib, & כִּתְבָּה citbe *ſcriptura, ſcriptum, epiſtola, liber, ſcheda, codicillus*: Plur. Syr. כְּתָבִין, Arab. כֻּתוּב cutub *libri.* 2. Paral. 21. v. 12. *& venit ad ipſum* מִכְתָּב *epiſtola ab Elia propheta, dicendo.* Poſtquam aſcendit in cœlum, venit illi epiſtola illa prophetiæ iſtius. Luc. 20. verſ. 42. ἐν βίβλῳ, Syr. בַּכְתָבָא *in Libro pſalmorum.* Levit. 19. v. 28. וּכְתֹבֶת *& ſcripturam impreſſionis non dabitis in vobis*: ſtigma. C
לא תתנו כתובת קעקע בבשרכם הוא שישרטט על בשרו וימלא מקום השריטה כחול: זה היה מנהג הגוים שרושמין עצמן וכותבים שם ע"ז בבשרם:

Arab. כַּאתִב *ſcriba, notarius.* כַּאתִב אַלְסִר catib al ſirr *ſecretarius.*

כתאב cattab *Mercurius,* qui ſcripturæ præeſt.

כתאב אַלְלֻגָה kitib alloga *dictionarium, vocabularius.* ✠ כְּתָאבְנָא *liber noſter.* ✠ מַכְתוּב mactub *ſcriptus.*

Rabb. כַּתָּב *ſcriba*: item, *homo facetus,* qui D dicteria inſcribebat valvis principum, aut plateis, ne innoteſceret autor. ✠ כַּתָּבוּת *facetia.*

כְּתוּבָּה, Chald. כְּתוּבָא *inſtrumentum dotale; dos ipſa, munus,* per ſynecdochen.

כְּתִיבַת יָד *manuſcriptum.* ✠ כְּתָבָן *Lex ſcripta.*

מִכְתָּב *graphium,* ſtylus, quo ſcribitur.

Syr. מַכְתְּבָנוּת *deſcriptio.*

כּוֹתֶבֶת *dactylus*: & *menſura* inſtar olivæ.

בֵּית כְּתָבָא *domus librorum,* penula.

כתל. כֹּתֶל, Chald. כּוֹתֶל & כְּתַל *paries*: Plural. E כְּתָלִים, Chald. כְּתָלִין & כּוֹתְלִין *parietes.* ſemel. Cant. 2. *ecce ipſe ſtat poſt* כָּתְלֵנוּ, Targ. אֲשׁוּתָנָא *parietem noſtrum*: muros noſtros. Chald. Levit. 1. *juxta* קִיר, Targ. כּוֹתֶל *parietem altaris.*

כתם tria ſignificata habet. I. כָּתַם Inde Niphal נִכְתַּם *ſignatus, inſignitus, notatus, impreſſus, inſculptus fuit.* Tantùm, Jerem. 2. v. 22. נִכְתָּם *ſignata eſt iniquitas tua coram me.* Targ. הָא כְּרוֹשֶׁם כִּתְמָא דְלָא דְכֵי *ecce quaſi nota maculæ, quæ non mundatur.*

Nom. כֶּתֶם & מִכְתָּם res inſignis & precioſa,

כּוֹתֶרֶת *coronis*: Plur. כּוֹתָרוֹת *coronides*.
Chald. כּוּתְרָא & כּוּתְרָן *figura palmæ*.
Syr. מַכְתְּרִיָא *res quæ expectatur eventura*.
מַכְתְּרָן *permanens, diuturnus*.

II. Arab. cum ה punctato, כְּתַר cathar *multiplicatus fuit*. Gen. 3. אִנְמוּא וְאִכְתְּרוּא *creſcite & multiplicamini*. Pſalm. 3. *quàm* כְּתַר *multiplicati ſunt*. Pſalm. 106. וְכִתְרַת *& multiplicata eſt ruina*. Piel כַּתַּר catthar, & Hiphil אַכְתַּר acthar *multiplicavit*. Geneſ. 3. לאכתרן אחזאנך *multiplicabo dolores tuos*. Pſalm. 18. אַכְתַּר *multiplicavit fulgura*. Pſalm. 71. אַכְתַּרְתְּ *multiplicaſti gentem*. Matth. 6. verſ. 17. *non* תַּכְתְּרוּא *multiplicetis verba*.

A

Nomen. כְּתִיר cathir *multus, contentus*: Plur. כְּתִירָה & כְּתִירִין *multi*.

כִּתְרָה kithra, & הכאתר *multitudo, copia, abundantia, frequentia*: Plur. כתראת kitharat *multitudines*. באלכתיר *multùm, multoties, copioſè, abundanter*. כְּתִירָא *idem*. אכתר *magis, plus*. אכתר מן *plus quàm*: circumlocutio comparativi.

אסתכתאר iſtacthir *multitudo*.

מְכַתַּר mucthir *copioſus, abundans*.

B

כתש duo ſignificata habet. I. כָּתַשׁ, Chald. כְּתַשׁ *contudit, contrivit, fregit, friavit*. Prov. 27. *ſi* תִּכְתּוֹשׁ *contuderis ſtultum* בַּמַּכְתֵּשׁ *in mortario, in medio ptiſanorum*. decorticantur quidem ptiſana, ſed ſtultitia non detrahitur.

C

Nom. מַכְתֵּשׁ *mortarium, pila*, vas concavum, in quo antiqui ſiccata frumenta ponebant, ac contundebant. In exemplo præcedente. ¶ Per metaphoram, *caverna*, cui dens quilibet infixus eſt, quam à ſimilitudine, *mortariolum* Latini dixerunt. Jud. 15. v. 19. *& rupit Deus* הַמַּכְתֵּשׁ *mortariolum in maxilla, & exiverunt ex illo aqua*. Targ. כֵּיפָא *petram*. accepit מַכְתֵּשׁ pro *ſcopulo* ſeu *petra* mortario ſimili, in loco, qui לְחִי *maxilla* poſtea vocatus fuit: quòd illam Deus ruperit, & aqua profluxerit, ſicut in deſerto. In alio libro reperitur, כָּכָא רִבְלוֹעָא *foramen ſeu dentem in maxilla*. Lxx. τὸ τραῦμα *vulnus*. acceperunt ea ſignificatione, quam habet apud Chaldæos מַכְתֵּשׁ *contuſio, vulnus, plaga*: Plur. מַכְתְּשִׁין *plagæ, contuſiones*. Exod. 12. נֶגַע, Targ. מַכְתֵּשׁ *plaga*. Hieron. *dentem molarem*. Zophon. 1. *ululate habitatores* הַמַּכְתֵּשׁ *mortarij*. Targ. בְּנַחֲלָא דְקִדְרוֹן *in valle Kidron*. alijs *locus* aut *platea urbis Jeruſalem*, à profunditate & mortarij ſimilitudine, ubi forum rerum venalium erat, & mercatores confluebant. Hieronymus *pila*. Alijs, *Tyberia* reliquâ terrâ profundior.

D

II. Per metaphoram, Syriacè כְּתַשׁ: Paſſiv.

E

אתכתש אֶתְכַּתַּשׁ *certavit, contendit, pugnavit, colluctatus, altercatus, conatus fuit*. 2. Tim. 4. *certamen bonum* אֶתְכַּתְּשֵׁת *certavi*. Luc. 13. v. 24. אֶתְכַּתְּשׁוּ *contendite introire per portam*. Luc. 14. verſ. 31. *aut quis rex proficiſcitur in bellum* לְמֶתְכַּתָּשׁוּ *ad pugnandum cum rege ſocio ſuo?*

Nom. תְּכְתּוּשׁ *certamen, pugna, colluctatio*: Plur. תְּכְתּוּשִׁין *certamina*.

מַתְכַּתְּשָׁן *pugnax, pugnator*.

QUADRATA.

כפתר tria ſignificata habet. I. כַּפְתֹּר *pomum, globus, ſphærula*: Plural. כַּפְתֹּרִים *poma, globi*. Exod. 25. וְכַפְתֹּר, Targ. וְחִזּוּר *& pomum pro duobus calamis*. Ibidem כַּפְתֹּרֵיהֶם, Targum חֲזוּרֵיהוֹן *poma ipſorum, & calami ipſorum*.

II. כַּפְתֹּר *ſuperliminare, limen ſuperum, capitellum poſtibus incumbens*, pomis aut globorum imaginibus exornatum. Amos 9. *percute* הַכַּפְתּוֹר *ſuperliminare, ut moveantur poſtes*. Lxx. ἱλαστήριον *propitiatorium*. Acceperunt pro כַּפֹּרֶת, ob vocum ſimilitudinem. Zophon. 2. *onocrotalus & ericius* בְּכַפְתֹּרֶיהָ *in ſuperliminaribus ejus pernoctabunt*. Targ. בִּפְתוּחַ תַּרְעָא *in oſtio portæ*.

III. כַּפְתֹּר *Caphtor*, nomen regionis, unde כַּפְתֹּרִים *populi, Cappadoces*. Deut. 2. כַּפְתֹּרִים הַיֹּצְאִים מִכַּפְתֹּר, Targum קַפּוֹטְקָאֵי דִּנְפַקוּ מִקַּפּוֹטְקִיָּא *Cappadoces, qui egreſſi ſunt ex Cappadocia*.

כִּרְבֵּל *operuit, involvit*. 1. Paral. 15. *& David* מְכֻרְבָּל *opertus pallio lineo*.

Chald. כַּרְבַּלָּא *involucrum capitis, capitium*: item, *criſta galli*: Plur. כַּרְבְּלִין *capitia*. Dan. 3. v. 21. *veſtes ipſorum* וְכַרְבְּלָתְהוֹן *& capitia eorum*. Rabb. כַּרְבַּלְתָּא דְתַרְנְגוֹלָא *criſta galli*.

כִּרְכֵּב *circuitus, ambitus*. Exod. 27. *& pones ipſum ſuper* כַּרְכֹּב, Targ. סוֹבְבָא *circuitum*.

כַּרְכֹּם, Chald. כּוּרְקוּם exponitur *crocus*: ut videatur כרכם ſcribendum eſſe. Cant. 4. *Nardus* וכרכם *& crocus*.

כַּרְמֶל. 1. Mons agris, veneis, oleis & arbuſtis feracibus conſitus. Eſt autem mons *Carmelus* duplex: unus ad meridianam plagam, in tribu Juda, juxta Seir montem, non procul ab Hebron in deſerto Maon, in quo Nabal habitavit. 1. Sam. 25. *& vir in Maon, opus ejus* בַּכַּרְמֶל *in Carmel*. Jerem. 2. v. 7. אֶרֶץ הַכַּרְמֶל *terra Carmelus*: in qua ſunt agri, vineæ & arbores. Jerem. 46. וכּכרמל *& ſicut Carmel, in mare veniet*. ſicut arbores Carmeli in mare afferuntur ſeu adducuntur: ita ducent illos captivos. Al-

Digiti

vos. Alter ad ſeptentrionem, Tyrum ver- A
ſus, mari ſeu lacui Galilææ imminens, in
quo Elias propheta habitavit, in finibus
Iſaſchar & Zabulon, juxta Aco ſeu Pto-
lemaidem. 1. Reg. 18. v. 42. *& aſcendit Elias*
in cacumen הַכַּרְמֶל *Carmeli*. In ipſo monte E- B
liæ prophetæ antrum viſitur, juxta quod
Chriſtiani ſacellum conſtruxerunt, S.
Eliæ dictum. In ſummo verò montis dor-
ſo veſtigium extat altaris diruti & com-
buſti in diebus Achab, cujus in Eliæ hi- C
ſtoria illuſtris fit mentio. ſub monte ipſo
ad latus, Chiſon flumen deſcendit. Ben-
jamin in Itinerario. ¶ Deinde uſurpatur
pro *quavis regione* aut *valle frugifera*. Eſa. 32. D
& erit deſertum לַכַּרְמֶל *in Carmelum*, וְהַכַּרְמֶל *&*
Carmelus in ſylvam reputabitur. ¶ Tertiò
כַּרְמֶל eſt *ſpica tenera & recens*, quæ toſta ſeu

fricata comeditur. Levit. 23. *& panem, &*
toſtum וְכַרְמֶל *& ſpicam non comedetis*. Targ.
וּפֵרוּכָן *& ſpicas*: manipulos. ¶ Quartò כַּרְמֶל
& כַּרְמִיל eſt תוֹלַעַת הַשָּׁנִי, coloris ſpecies, *car-*
meſinum. Cant. 7. *caput tuum ſuper te* כַּכַּרְמֶל
ſicut carmeſinum. 1. Reg. 18. וְכַרְמִיל *& car-*
meſinum.

כרסם, Chald. קַרְסֵם *excidit, ſuccidit*. Pſal. 80.
וְכַרְסְמֶנָּה *excindet eam aper de ſylva*. Targum
יְנוּבְרִנָּה *roſtro fodiet eam*.

כַּרְפַּס *color carbaſinus*. Eſther 1. v. 6.

כסבר. Matth. kuzbara, kuſbor, kaſbera
coriandrum. כַּסְבַּר אַלְבִּיר Cuſbar albir,
Matth. kulbarc albir *coriandrum*
putei: adiantum.

FINIS
LITERÆ CAPH.

LITE-

Digitized by Google

LITERA
ל Lamed.

DUODECIMA Alphabeti litera, nominatur Hebraicè לָמֶד *Lamed*, Syr. לָמַד *Lomad*, Arab. לאם *Lam*, Græcè λάμεδ, & λάμδα, & λάμβδα, Latinè *El*. Eſt autem לָמַד idem quod מַלְמַד *ſtimulus*; quem figura ל refert. Et quia eminet ſupra reliquas literas, harumque in medio conſiſtit, *regina literarum* vocatur. ¶ Poteſtas ejus alia in Orthographia eſt, alia in Etymologia. In Orthographia valet λ græcum, *l* latinū. ¶ In Etymologia modò radicalis eſt, modò ſervilis. Seruit autem in principio tantùm. Et valet Hebr. & Chald. præpoſitionem אל *ad, in*: vel עַל *ſuper, apud, juxta, propter*: pro natura orationis. Geneſ. 21. וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם *& dicebat ad Abrahamum.* ¶ Denotat quoq; *motum ad aliquid*, idē quod לְהְיוֹת. Gen. 2. v. 22. *& ædificavit coſtam* לְאִשָּׁה *in fœminam*: לִהְיוֹת אִשָּׁה. Jud. 8. v. 27. *& faciebat illud Gideon* לְאֵפוֹד *in Ephod*: לִהְיוֹת אֵפוֹד 2. Sam. 4. *& unxerunt Davidem* לְמֶלֶךְ *in regem.* Targ. לְמֶהֱוֵי מַלְכָּא *ut eſſet rex.* 1. Reg. 14. v. 2. *ipſe dixit ſuper me* לְמֶלֶךְ *in regem ſuper populum iſtum.* Targ. לְמֶהֱוֵי מַלְכָּא *eſſe regem.* ¶ Notat etiam *commodum & incommodum*, cum affixis pronominibus. Gen. 12. *& dicebat Dominus ad Abrahamum* לֶךְ־לְךָ *vade tibi ex terra tua*: in tuum commodum & bonum. Pſal. 120. *multum habitat* לָהּ *ſibi anima mea*: in meū malum. Pſalm. 123. *multum ſatiata eſt* לָהּ *ſibi animis noſtra ſubſannatione.* Geneſ. 20. *dic* לִי, Targum עֲלַי *ſuper me, frater meus eſt*: de me. Exod. 14. *& dicebat Pharao* לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, Targ. עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל *ſuper filijs Iſrael.* Lxx. περὶ τῶν υἱῶν *de filijs Iſrael.* Jud. 9. *ne fortè dicat* לִי *ſuper me, fœmina occidit eum*: de me. ¶ Infinitivo importat ſignificationē temporis futuri. Gen. 3. *& ejecit eum Deus ex horto Eden* לַעֲבֹד *ad colendum terram*: ut coleret. Eundem jungit alteri verbo, ſenſum aut voluntatem ſignificanti. Et ſine altero verbo modum potentialem efficit: ac valet idem, quod *licet, decet, oportet, convenit, neceſſe eſt, dignum eſt, debet, poteſt.* ſicq; notat permiſſionem, excitationem, &c. Jud. 1. verſ. 19. *quia non* לְהוֹרִישׁ *ad expellendum habitatores vallis.* Targ. יְכָלוּ לְתָרָכָא *poterant expellere.* Hoſ. 9. *& Ephraim* לְהוֹצִיא *ad producendum ad occiſorem filios ſuos*: cogitur producere. Pſal. 32. *chamo & freno* עֶדְיוֹ *maxillam ejus* לִבְלוֹם *ad conſtringendum*: conſtringere oportet. 2. Sam. 4. *cui* לְתִתִּי *ad dandum me?* Targum וַהֲוָה מְדַמֵּי לְמִתַּן. Lxx. ἔδει με δοῦναι *oportebat me* (præmia) *dare.* Eſther 9. *& legem ejus* לְהֵעָשׂוֹת *fieri oportet.* Eccl. 3. v. 14. אֵין לְהוֹסִיף *non ad addendum.* Targ. לֵית רְשׁוּ לִגְבַר לְאוֹסָפָא *non eſt licentia viro addere.* Eſther 6. *quid* לַעֲשׂוֹת *ad faciendum viro illi?* Targum חֲזֵי לְאִתְעֲבָדָא *dignum eſt fieri.* Mich. 7. עַל הָרַע כַּפַּיִם לְהֵיטִיב. Pſal. 49. וְצוּרָם לְבַלּוֹת. 2. Paral. 26. לֹא לְךָ לְהַקְטִיר. 2. Paral. 13. הֲלֹא לָכֶם לָדַעַת. Joſ. 5. v. 13. הֲלָנוּ אַתָּה, Targ. הַלְסַעֲדָנָא אַתְּ אַתְיָא. ¶ vel notat *tempus*. Joſ. 2. v. 5. *& erat porta* לִסְגּוֹר *ad claudendum.* Targ. עִדָּן לְמֵיחַד *tempus ad claudendum portam.* Exod. 14. לִפְנוֹת *ad reſpiciendum manè.* Targ. לְעִדָּן *ad tempus matutinum.* ¶ Interdum abundat, & ſine ratione ponitur. Eſa. 32. וּלְשָׂרִים לְמִשְׁפָּט יָשֹׂרוּ *& domini juxta judicium dominabuntur.* Eſa. 63. v. 2. אָדֹם לִלְבוּשֶׁךָ *rubrum veſtimentum tuum.* ¶ Sæpe ſemel poſita, repetēda eſt. Gen. 41. *& expoſuit* לָנוּ *nobis ſomnia noſtra*, אִישׁ *cuilibet juxta ſomnium ejus expoſuit.* pro לְאִישׁ. Deut. 33. *Legem præcepit* לָנוּ *nobis Moſes: poſſeſſionem* קְהִלַּת *cœtui Jacob.* pro לִקְהִלַּת. ¶ Præpoſita nominibus tēpus ſignificantibus pluralibus, *diſtributionem* importat: לַבְּקָרִים *ſingulo manè.* לִרְגָעִים *ſingulis momentis*: omni hora. ¶ Apud Syros eſt *articulus accuſativi caſus.* ¶ Apud Arabes præpoſita futuro tertiæ perſonæ *imperativum* efficit. Pſ. 68. לִיְקֻם אַלְלָהּ *exurgat Deus.* In oratione Dominica: לִיתְקַדַּשׁ *ſanctificetur nomen tuum.* Gen. 1. *& dicebat Deus* לִינְבִתָן *producat terra herbas.* ¶ vel valet *ut*. Pſalm. 91. v. 11. *Angelis ſuis mandavit ſuper te,* לִיְחַפְּטוּךְ *ut cuſtodiant te.*

Digitized by Google

ללב. in לבב habes. A

לא. in לוא quære.

לאב. Inde תַּלְאֻבוֹת *ſiccitates, loca ſicca*. Hoſ. 13. *ego novi te, in deſerto, in terra* תַּלְאֻבוֹת *ſiccitatum*. Rabb. לְאַב *ſiccitas, ſitis*.

לאה. לָאָה, Chald. & Syr. לְאָה & לְאָא *laboravit, labore fatigatus, defeſſus fuit* corpore & animo: metaphoricè, occupatus fuit ſtudio alicujus rei, *ſtuduit, operam dedit*. Geneſ. 19. verſ. 11. וַיִּלְאוּ, Targum וּלְאִיו *& laborârunt* (defatigati ſunt) *invenire januam*. Job. 14. *nonne ſi tentaverit aliquis loqui ad te* תִּלְאֶה, B
Targum חִשְׁתְּלֵהי *defatigabitur?* Syr. Luc. 5. *Totam noctem* לָאֵין *laborantes nihil cepimus*. Johan. 4. *in quos non* לאיתון *laboraſtis, alij verò* לאיו *laborârunt*. Niphal נִלְאָה *defatigatus fuit, faſtidivit*. Jerem. 9. *iniquè agendo* נִלְאוּ *defatigati ſunt*. Targ. טְעוֹ *erraverunt*. Exod. 7. verſ. 18. וְנִלְאוּ, Targum וְיִלְאוֹן *& defatigabuntur Aegyptij bibere aquam è flumine*. Lxx. οὐ δυνήσονται *non poterunt*. ſequitur v. 21. *non* יָכְלוּ *potuerunt bibere*. Pſalm. 68. v. 10. וְנִלְאָה, pro C
וְאִם נִלְאָה: vide. Hiphil הֶלְאָה, Syr. אַלְאִי *defatigavit, moleſtia affecit*. Eſa. 7. v. 13. *an parum à vobis* הַלְאוֹת *defatigare homines, ſi* תַּלְאוּ *defatigabitis etiam Deum meum?* Job. 16. *veruntamen nunc* הֶלְאָנִי *defatigavit me*. Syr. Matth. 24. *ne multis* נַלְאִיךְ *moleſti ſimus tibi*. Matth. 26. *quare* מַלְאִין *moleſti eſtis mulieri?*

Nom. תְּלָאָה *defatigatio, moleſtia*. Exod. 18. verſ. 8. *& omnem* הַתְּלָאָה *moleſtiam, quæ invenit eos in via*. Targum עָקְתָא *anguſtiam*. Lxx. τὸν μόχθον *laborem*. Malach. 1. v. 12. D
& dixiſtis, ecce מַתְּלָאָה *quæ moleſtia*. pro מָה הַתְּלָאָה *quid defatigatio?* aut duplex heemanthi. Targ. Jonath. הא דאיתינא מליאותנא: ut ita exponendum ſit, מַתְּלָאָה *ab afflictione*: מ cum chirek; ſed ejus loco patach poſitum eſt, ſicut in חלקו מַחֲמָאֹת & לְמַבָּרִאשׁוֹנָה, פִּיו; Pſalm. 55. v. 22.

Chaldaicè לָאֵי & לָטֵי *laborans, fatigatus*. Deut. 25. *laſſus* וְיָגֵעַ, Targum וְלָאֵי *& laborans*. Talm. לא לאי לא לעס *non laborans non* E
comedens.

לָאוּת, & לְעוּת, & לְעָא, Syr. לאוא *labor, defatigatio, opera*. Pſalm. 7. v. 17. *redeat* עֲמָלוֹ, Targ. ליעותה *labor ejus in caput ejus*.

לאט. לָאַט idem quod לוט *involvit, operuit, velavit, abſcondit*. 2. Sam. 19. v. 5. *& rex* לָאַט, Targ. כרך *involvit faciem ſuam*. præ pudore, more lugentium. ¶ Abſolutè: *involutum eſt, latet*. Job. 15. v. 11. *& verbum* לָאַט *latet tecum*. Targ. בְּנִיחַ *in quiete*: pedetentim. Accepit pro לְאַט, de quo אטט vide.

Nom. לָאט & לָט, abjecto א, vel ad לוט referendum, *abſconditum, arcanum, occultum*. Jud. 4. v. 41. *& venit ad eum* בַּלָּאט, Targ. בְּרָז *in ſecreto*. Lxx. λάθρᾳ *clam*. Ruth. 3. v. 8. *& venit* בַלָּט *clam*. 1. Sam. 18. v. 21. *loquimini ad Davidem* בַּלָּט, Targ. בְּרָז *clam*: Plur. לָטִים & לְהָטִים, literis ה א permutatis, *abſcondita, arcana, ſecreta murmura, incantationes, veneficia*: opera enim præſtigiatorum fiunt in occulto ab hominibus. bis: Exod. 27. *& fecerunt ſic magi Aegypti* בְּלָטֵיהֶם, Targum בְּלַחֲשֵׁיהוֹן *per incantationes ſuas*. quas faciebant clam homines. Ibidem. verſ. 12. בְּלַהֲטֵיהֶם.

לאך. Inde מַלְאָךְ, Chald. מַלְאַךְ, Syr. מַלְאַךְ, Arab. מלאך melec *miſſus, legatus, nuncius*: Plur. מַלְאָכִים, Chald. מַלְאָכִין, Syr. מַלְאַכִין, Arab. מַלָאִיכָה & מַלִיכָה melike *miſſi, nuncij, legati*. ¶ Eſt autem duplex nuncius: Primo miſſus ab homine, *humanus legatus*. 1. Sam. 23. v. 27. וּמַלְאָךְ, Targum וְאִזְגַּדָּא *& nuncius venit ad Saulem, dicens*. Prov. 13. verſ. 17. מַלְאָךְ, Targ. שְׁלִיחַ *legatus improbus cadet in malum*. Deut. 2. *& miſi* מַלְאָכִים, Targ. אִזְגַּדִּין, Lxx. πρέσβεις *legatos ex deſerto Kedemoth*. Eſa. 33. v. 7. מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם *nuncij pacis amarè flebunt*: legati ad petendam aut nunciandam pacem miſſi: Targ. אזגדי עַמְמַיָּא דַּאֲזַלוּ לְבַסָּרָא שְׁלָם *nuncij populorum, qui abierunt ad annunciandum pacem, reverſi flebunt*. Nulla erit pax, cùm dominabitur regnũ Aſſur. Eſa. 14. v. 32. *& quid reſpondebis* מַלְאֲכֵי גוֹי *legatis gentis?* Lxx. *reges gentium*. legerũt מַלְכֵי. Nah. 2. v. 13. *nec audietur amplius vox* מַלְאָכֵכֵה *legatorum tuorum*. pro כֶה. Lxx. τὰ ἔργα σου *opera tua*. Eſa. 44. *& conſilium* מַלְאָכָיו, Targ. שְׁלִיחוֹהִי *legatorum ſuorum ipſe perficiet*. 2. Reg. 19. v. 23. *in manu* מַלְאָכֶיךָ *nunciorum tuorum*. pro quo habetur, Eſa. 32. v. 24. עֲבָדֶיךָ *ſervorum tuorum*. ¶ 2. Miſſus à Deo, qui propriè *angelus*. Geneſ. 16. *& invenit eam* מַלְאַךְ יְהוָה, Targ. מַלְאֲכָא דַיְיָ *angelus Dei juxta fontem aquarum*. Exod. 23. *ecce ego mitto* מַלְאָךְ, Targum מַלְאֲכָא *Angelum coram te, ut cuſtodias te in via*. Hic angelus eſt Michael princeps magnus. Ita autem vocat Chriſtum Daniel 12. *ſtabit Michael princeps magnus pro filijs populi ſui*. Eſa. 63. verſ. 8. וּמַלְאַךְ פָּנָיו *& angelus faciei ejus ſervavit eos*. Targum וּמַלְאַךְ שְׁלִיחַ מִן קֳדָמוֹהִי *& angelus miſſus ab ipſo*. Malach. 3. וּמַלְאַךְ הַבְּרִית *& angelus fœderis, quem vos deſideratis, ecce venit*. Inde Judæi in circumciſione ſellam collocant, in qua credunt ſedere Eliam, & ſpectare fœdus circumciſionis, ut rite adminiſtretur. ¶ Deinde, *prophe-*

Digitized by Google

propheta. Eſa. 42. *& ſurdus* כְּמַלְאָכִי *ſicut nuncium meum* (quem) *mittam*: propheta. Rabbin. מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת *angeli miniſterij*, qui Deo miniſtrant. Poſt captivitatem Babylonicam in veteri Teſtamento nominantur quidam angeli ab officijs: גַּבְרִיאֵל Gabriel *fortitudo Dei*. מִיכָאֵל Michael *quis Deo ſimilis?* רְפָאֵל Raphael *medicus Dei*. אוּרִיאֵל Uriel *lux Dei*. Attulerunt enim nomina angelorum ex Babylonia, ſicut nomina menſium. שְׂרָפִים & כְּרוּבִים *Cherubim & Seraphim* ſunt angelorum agmi-
B na. מַלְאָךְ הָרַע *angelus malus*, diabolus. Arabice מַלְאַךְ חָפִיט malec haſid *angelus cuſtos*, bonus. Prec. יָא מַן גַעַל מַלָאִיכָה רֻסְלָא *ô qui poſuit angelos nuncios*. מַלְאֲכָהָ *angeli ejus*. Geograph. כניסה אלמליכה אללדין בשרוא אלרעאה במולד אלסיד אלמסיח *ſynagoga angelorum, qui annunciârunt paſtoribus nativitatem Domini Chriſti*. ✠ מַלְאָכִי melici *angelicus*. מלאיכה רייס *princeps angelorum*: archangelus.

C מַלְאֲכוּת *legatio, miſſio*. Hag. 1. בְּמַלְאֲכוּת יְהוָה, Targum בִּשְׁלִיחוּת *in legatione Domini ad populum*.

מְלָאכָה pro מַלְאָכָה, quieſcente א, & מְלָאכֶת, & א omiſſo, מְלָכָה *opus, induſtria, ars, artificium* quicq; homo facere poteſt ſua poteſtate: ſicut legatus eſt in poteſtate mittentis: per Metonymiam, omnis res induſtriâ, arte & labore parta, *opes, facultates*: Plur. מְלָאכוֹת *opera*. Rabb. *artes*. Levit.
D 16. *omne* מְלָאכָה, Targum עֲבִידָא *opus non facietis*. Geneſ. 2. *& perfecit Deus ſeptimo die* מְלַאכְתּוֹ, Targ. עֲבִידְתֵּהּ *opus ſuum*. 1. Paral. 26. verſ. 29. לַמְּלָאכָה הַחִיצוֹנָה *ad opus externum*. quod erat extra urbem: ad cædendum ligna in ſylvis, ad ſcindendos lapides, & ad arandum agrum. Jerem. 7. *ut faciant placentas* לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם *operi cæli*. Targum לְכוֹכְבַת שְׁמַיָּא *ſtellis cæli*. ſtellis, quæ ſunt opus Dei, aut Soli, planetarum regi. Jerem. 44. *& quia nos ſuffitum facimus* לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם *operi cælorum*: ſtellis. 1. Sam. 15. v. 10. *& omne* מְלָאכָה *opus contemtum*: pecus. Gen. 33.
E v. 14. *juxta pedem* הַמְּלָאכָה *operis quod eſt coram me*: ovium, gregis; in cujus acquiſitione homo totus occupatur. Exod. 22. v. 8. *an non miſerit manum ſuam* בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ *in opus proximi ſui?* Targ. בְּמָא דִּמְסַר לֵהּ חַבְרֵהּ *in id quod tradidit ipſi proximus illius*: in depoſitum: ut ſunt divitiæ, ſupellex, pecora. ¶ Rabb. מְלָאכָה & מלאכה *ars*: Plur. מְלָאכוֹת *artes*. ✠ מְלָאכִי & מְלַאכוּתִי: Fœm. מְלָאכוּתִית *artificialis*. ✠ מלאכותות *artificiales res*.

לאם. לְאֹם *populus*: in אֻמָּה quære.

לאע in לוע habes.

A **לבב** tria ſignificata habet. I. לְבַב, לְבַב, Chald. לְבַב *cor*: Plural. לְבָבִים, Chaldaicè לִבְבִין: Fœm. לְבָבוֹת *corda*. ✠ לֵב: Fœm. לִבָּה & לַבַּת, punctatis permutatis. Plur. לִבִּים: Fœm. לִבּוֹת, Syr. לְבוֹן *idem*. ¶ Significat autem primò, *membrum illud in corpore animantis*. Gen. 6. *& omne figmentum cogitationum* לִבּוֹ, Targ. לִבֵּהּ *cordis ejus*. Exod. 3. v. 2. בְּלַבַּת־אֵשׁ *in corde ignis ex medio rubi*. pro לִבַּת, punctis permutatis. aut pro לֶהָבַת *flamma*. Targ. בְּשַׁלְהוֹבִית *in flamma*. Lxx. ἐν φλογὶ.
B 2. Sam. 18. v. 14. *& infixit eas* בְּלֵב *in cor Abſalonis*. Ezech. 16. v. 30. *quàm exitioſum* לִבָּתֵךְ *cor tuum*: Lxx. *dabo* θυγατέρας σου *filias tuas*. acceperunt pro בַּת *filia*, & ל ſervili. ¶ 2. per metaphoram, *medium* & interius cujuſq; rei, ſicut cor eſt interius in corpore animantis: in medio pectoris. Jonæ 2. *& projeciſti me in profundum* בִּלְבַב יַמִּים *in corde marium*. Targum בְּגוֹ *in medio*. Deut. 4. verſ. 11. *& mons ille ardebat in igne uſq; ad*
C לֵב *cor cæli*. Targum צִית *ſummitatem*. 2. Samuel. 18. verſ. 14. *adhuc vivebat* בְּלֵב *in corde quercus*. Targum בְּגוֹ *in medio*. Pſalm. 45. בְּלֵב *in corde inimicorum regis*: in medio. Jerem. 51. verſ. 1. *& ſuper habitatores* לֵב *cordis adverſariorum*: habitantes in medio hoſtium meorum. Exod. 4. *& lætabitur* בְּלִבּוֹ, Targ. בְּלִבֵּהּ *in corde ſuo*. Lxx. ἐν αὐτῷ *in ſe ipſo*: intra ſe. Eſa. 63. verſ. 4. *dies vindictæ* בְּלִבִּי *in corde meo*. Targum קֳדָמַי *coram me*.
D Ezech. 28. *habito* בְּלֵב יַמִּים *in corde marium*. Maria ambiunt me, & ſum in loco forti & ſecuro. Pſalm. 46. *aut cùm movebuntur montes* בְּלֵב יַמִּים *in cor marium*. Targ. כְּפִילְגוֹס *in pelagus*. Syr. Matth. 12. v. 40. *ſic erit filius hominis* ἐν καρδίᾳ, Syr. בְּלִבָּהּ *in corde terræ*. Marc. 2. v. 6. *cogitantes* ἐν καρδίαις αὐτῶν, Syr. בְּלִבְּהוֹן *in cordibus ſuis*. pro quo, v. 8. *quod ita cogitarent* ἐν ἑαυτοῖς, Syr. בְּנַפְשְׁהוֹן *apud ſe*. ¶ Tertiò, per ſynecdochen, omnia, quorũ ſedes eſt in corde, *mens, animus, voluntas, cogitatio, ingenium, ſapientia, intellectus, motus animi, affectus, ſenſus, animoſitas, animi robur, ſtudium, conſilium*. 1. Sam. 16. *Dominus autem*
E *videt* לַלֵּבָב *in cor*. Targ. מַחְשֶׁבֶת לִבָּא *cogitationes cordis*. 2. Reg. 5. v. 26. *nonne* לִבִּי *cor meum abijt?* cogitatio mea. Targum בְּרוּחַ נְבוּאָה אִתְחֲזָא לִי *in ſpiritu prophetico indicatum eſt mihi*. 2. Reg. 10. *juxta omnia, quæ fuerunt* בִּלְבָבִי *in corde meo, feciſti*. Targ. בִּרְעוּתִי *in voluntate mea*. Num. 15. *& oberraſtis poſt* לְבַבְכֶם *cor veſtrum*. Targ. הִרְהוּר לִבְּכוֹן *cogitationem cordis veſtri*. Prov. 8. *diſcite ſimplices aſtutiam, & ſimplices intelligite* לֵב *cor*. Targum חָכְמַת לִבָּא *ſapientiam cordis*. Pſalm. 12. בְּלֵב וָלֵב *corde & corde loquuntur*: duplici animo: aliud

Digitized by Google

aliud dicunt, aliud ſentiunt. Proverb. 15. verſ. 32. *audiens correctionem, acquirit* לֵב *cor.* Targ. חָכְמְתָא *ſapientiam.* Geneſ. 42. *exiit* לִבָּם *cor ipſorum.* Targum מַדַּע לִבְּהוֹן *ſcientia cordis eorum.* 1. Sam. 24. *& percuſſit* לֵב *cor Davidis ipſum.* Targ. *& doluit David* בְּלִבֵּהּ *in corde ſuo.*

Propr. לִבַּי *Lebbæus* Apoſtolus: q. corculum.

Verb. Niphal נִלְבַב *cordatus, ſapiens, prudens factus eſt.* Job. 11. verſ. 12. *& vir acutus* יִלָּבֵב *cordabitur:* cor & ſapientiam aſſequetur. Targum יִתְחַכַּם לִבָּה *ſapiens fiet corde ſuo.* Al. יָדִיק *attendet.* Piel לִבֵּב *cor abſtulit, corde privavit.* Cant. 4. verſ. 9. לִבַּבְתִּינִי *corde privaſti me, ſoror mea:* ſponſa; abſtuliſti aut vulneraſti mihi cor. Targ. קְבִיעַ עַל לוּחַ לִבִּי רְחִמְתָּךְ *infixus eſt ſuper tabula cordis mei amor tuus.* L x x. ἐκαρδίωσας *ſtupefeciſti.* ¶ Sed Chaldaicè & Syr. לַבֵּב *cordatum reddidit, roboravit, conſolatus, exhortatus, gratulatus fuit.* Syr. 1. Theſſ. 5. v. 14. וְלַבְּבוּ *& conſolamini puſillanimes.* Paſſ. אֶתְלַבַּב *cordatus, bono animo fuit.* Joh. 6. v. 33. אֶתְלַבַּבוּ *bono animo eſtote.*

Nom. Syr. לוּבָּב & לִבּוּיָא *exhortatio, conſolatio, animi promtitudo.*

II. לְבִיבָה *laganum, placenta* è ſimilaginea farina in oleo frixa: Plur. לְבִיבוֹת *lagana.*

Verb. לִבֵּב *laganavit,* lagana paravit & coxit. 2. Sam. 13. verſ. 6. וּתְלַבֵּב, Targum וְתַחֲלֵט *& parabit ante oculos meos duo* לְבִבוֹת, Targ. חֲלִיטָתָא *lagana, ut comedam ex manu ejus.* ❧ Arab. לבאב *buccella.*

III. Chald. לַבְלֵב: Paſſ. אִתְלַבְלַב *germinavit.* ex radice arboris pullulante: ex corde arboris ſeu medulla *pullulavit:* Eſt enim medulla quaſi καρδία *cor* arboris. Pſalm. 92. *Juſtus ut palma* יִפְרָח, Targum יְלַבְלֵב *germinabit.*

לַבְלְבִין & לוּלְבִין *germina, flores, propagines, ſurculi.*

לוּלָב *medulla arboris fructuve:* Plu. לוּלְבִין & לוּלְבָן *rami ſuperiores,* qui ſunt in capite arboris palmarum, *frondes palmæ.*

Rabb. לַבְלְבָא *epiglottis.*

Arab. לב *medulla arboris:* לבוב lubub *medulla arborum;* nuclei: in Avic.

לבלאב lebleb *tithymallus.*

לבא. לָבִיא, Arab. לבו lebu *leo major,* לֵב *corde* præditus: Plur. לְבָאִים *leones.* Fœmin. לְבִיאָה & לְבִיָּא, Arab. לובה leuba *leæna:* Plu. לְבָאוֹת, Arab. לובאת leubit *leænæ.* Gradus ætatis, quibus leonis robur augetur, hi ſunt: גּוּר *catulus,* כְּפִיר *leunculus,* אַרְיֵה *leo,* לָבִיא & לַיִשׁ *leo.* Geneſ. 49. גּוּר אַרְיֵה *catulus leonis Juda, à præda, fili mi, aſcendiſti; curvatus eſt,* *procubuit* כְּאַרְיֵה *ſicut leo,* וּכְלָבִיא *& ſicut leo: quis excitabit eum?* Hoſ. 13. verſ. 8. *& comedam eos ibi* כְּלָבִיא *ſicut leo.* L x x. *& comedent eos ibi catuli canum.* legerunt כְּלָבִים, à כֶּלֶב *canis.* Ezech. 19. verſ. 2. *& dices, quid mater tua* לְבִיָּא *leæna, inter* אֲרָיוֹת *leænas cubuit: in medio* כְּפִרִים *leunculorum educavit* גּוּרֶיהָ *catulos ſuos? & adduxit unum* מִגֻּרֶיהָ *de catulis ſuis,* (qui) *factus fuit* כְּפִיר *catulus.* Pſalm. 57. *anima mea in medio* לְבָאִם *leonum.* Targ. שַׁלְהוֹבִין *flammarum.* Accepit pro לְהָבִים *flammæ.* aut ſicut לַבַּת אֵשׁ.

לבד. Rabb. לִבֵּד *conjunxit, connexuit.* Paſſiv. נִתְלַבֵּד *conjunctus, connexus fuit.*

Arab. לבד labad *genus panni vel veſtis.*

לְבִידָה *velum,* quod ſuper caput ponitur: Plur. לְבָדִין *vela.*

לבד lebd *pannalis,* quo pueri paſcuntur: Plur. לבאד libid *pannales.*

לבח. Arab. לבח labach *boreas, aquilo.*

לבט. לָבַט. Inde Niphal נִלְבַט *irretitus, implicatus, captus fuit.* Prov. 10. verſ. 10. *& ſtultus in labiis* (ſuis) יִלָּבֵט, Targum מִתְתַּבַּר *rejicitur.* Hoſ. 4. v. 14. *& populus non intelligens* יִלָּבֵט *implicabitur:* ut neſciat, quid faciendum. ¶ Arab. Marci 9. v. 26. ולבטה כתירא *& diſcerpſit eum multoties.* Luc. 9. ולבטה בגוד *& elidit ipſum impetu.*

לבך. Chald. & Syr. לְבַךְ *arripuit, apprehendit, tenuit, retinuit, continuit, abſtinuit, cuſtodivit.* Prov. 31. *& manus ejus* תָּמְכוּ, Targ. לָבְכָן *apprehendunt fuſum.* Syr. Tit. 1. וּלְבִיךְ *& continens ſe à cupiditatibus.* Hebr. 6. v. 19. דְּלָבְכָא *quæ retinet animam noſtram.*

Nom. מְלַבְּכָא *anſa, capulus,* quo aliquid apprehenditur.

לבן duo ſignificata habet. I. לָבָן. Inde Hiphil הִלְבִּין, Chald. אַלְבֵּן *albavit, dealbavit, candidavit;* Abſolutè, *albuit.* Pſalm. 51. *& præ nive* אַלְבִּין, Targ. אֶחְוַר *albeſcam.* Eſa. 1. *& ſicut nix* יַלְבִּינוּ, Targum יְחַוְּרוּן *albeſcent.* Hithpael הִתְלַבֵּן *dealbatus fuit.* Daniel. 12. *mundabuntur* וְיִתְלַבְּנוּ *& dealbabuntur.*

Nom. לָבָן *albus, candidus:* Plur. לְבָנִים *albi.* Fœm. לְבָנָה *alba:* Plur. לְבָנוֹת *albæ.* Levit. 13. *& pilus in plaga verſus fuit* לָבָן, Targ. לְמִחוַר *in album:* lepra à colore.

לְבֶן *idem.* Gen. 49. וּלְבֶן־שִׁנַּיִם *& albus dentes præ lacte.*

לְבָנָה *luna,* quæ alba ſeu candens apparet, & candidos gignit, juxta Aſtrologos, λευκοβάτα. Eſa. 24. v. 23. *& pudefiet* הַלְּבָנָה *luna.* Targum דְּפָלְחִין לְסִיהֲרָא *qui colunt lunam.* L x x. καὶ τακήσεται ἡ πλίνθος *& liqueſiet later.* Acceperunt pro לְבֵנָה *later.* Cant. 6. verſ. 9. *pulcra* כַּלְּבָנָה *ut luna.* ¶ Deinde, *albedo.* Exod.

Exod. 24. verſ. 10. *& ſub pedibus ejus ſicut* A
opus לִבְנַת הַסַּפִּיר *albedinis ſapphiri.* ſapphirus
albus, eſt criſtallus.

לִבְנֶה, Arab. לובני arbor habens album
corticem, *betula* vel *populus alba*, Græcis
λεύκη. Gen. 30. *& accepit Jacob baculum* לִבְנֶה,
Targ. דְּלִבְנָן *betulæ.*

לְבוֹנָה, Chald. לְבוֹנְא, Arab. לִבַאן libin λί-
βανος *thus*, arbor & hujus reſina, à cando-
re. Arab. שַׁגַר אַלְלִבַאן *arbor thuris.* לִבַאן דַּכַר
libin dacar *thus maſculum*, ſubalbum. לובני
ſtyrax. In Arabia Felice regio eſt thurife-
ra Saba, ſylvam habens, cujus arbores B
ſunt abieti ſimiles, & circa canis ortum
inciſæ edunt humorem ſpumeum, qui
concretus, aut decidit in ſolum, unde
queat colligi, aut cortici adhæreſcens
depectitur.

לְבָנוֹן, Chald. לִבְנָן & אוּלְבָנִין *Libanus*, à
candore niviũ; ſicut Latinis *Alpes.* Mons
Syriæ adeo altus, ut media etiam æſtate,
circum altiſſima juga ſua nivibus tectus
longè ſpectetur. Unde etiam in Tyrum C
deferuntur & venduntur nives, quibus
temperant æſtiva pocula. Dividitur in
Libanum, ubi Damaſcus: & Antiliba-
num, ubi Zidon eſt. Jerem. 18. verſ. 14.
an relinquet ex petra (pro מִצּוּר מַיִם) *agri*
nivem לְבָנוֹן *Libani?* An deſeret quis ſiti la-
borans aquas defluentes ſeu exeuntes ex
petra in agris venientes ex nive Libani,
quæ ſunt frigidæ, ut non bibat eas die-
bus æſtivis? Aut: *an deficiet ex petra nix Li-*
bani? Cant. 4. verſ. 11. *ſicut odor* לְבָנוֹן *Liba-* D
ni. Hoſ. 14. v. 7. *& odor ipſi* כַּלְּבָנוֹן *ſicut Li-*
banus. Qualis eſt odor Libani ex arbori-
bus perpetuò virentibus, & plantis odo-
ratis. Targum כְּרֵיחַ קְטֹרֶת בּוּסְמַיָּא *ſicut odor*
ſuffitus aromatum. Accepit pro לְבוֹנָה *thus.*
Ibidem. *odor ejus* כְּיֵין לְבָנוֹן *ſicut vinum Li-*
bani. vinum ejus montis eſt laudatiſſi-
mum. Zachar. 11. *aperi* לְבָנוֹן *Libane, januas*
tuas. Templum cedris Libani extructum.
¶ Interdum pro *tota Judæa* ponitur, per
ſynecdochen: item per metaphoram, E
pro *proceribus regni.*

Arab. לַבַן laban *lac*; ab albedine. לַבַן
בַּקְרִי *lac vaccinum.* לבן שׁאתי *lac ovium.* לַבַן
אלמאעז *lac caprinum.* לבן אלחיל *lac equinum.*
לבן אלגמל *lac camelinum.* לבן אלאתאן *lac aſi-*
ninum.

Verb. לַבַן *lacteus fuit.* לבניה ‍‍labania
lacticinitas.

מֻלַבַּן mulabban, & לבני labani *lacteus.*
לבאן אללנאר אלבריד libni alnar albirid
lactura marina, eſula, tithymallus.

A Rabb. לָבַן *albuit, albus, candidus fuit*, vel
factus eſt.

לֹבֶן *albedo, candor:* item, *ſperma viri* album,
unde oſſa, nervi, ungues: ſicut mulie-
ris אֹדֶם *rubedo:* ut cùm dicunt הולד נוצר
מדם הַנְּקֵבָה ומלובן האיש *infans formatur ex*
ſanguine fœminæ, & ex ſpermate viri. לובן
הַבֵּיצָה *albumen ovi, ovi albor.*

לִבּוּן *pannus albus menſtruatæ.*

טיפה של לבנונית *gutta ſpermatis.*

לְבָנָה ſeu לֵיחָה הַלְּבָנָה *phlegma, humor*
albus.

B II. לְבֵנָה, Chaldaicè לְבֵנְתָא & לְבֵנָא, Ara-
bicè לבאן libin *later*, ex terra, aut argil-
la ad ſolem ſiccatus, vel igne coctus,
ideoque albus: quia ignita candent, &
igne cocta albicant: Plur. לְבֵנִים, Chal-
daicè לִבְנִין *lateres.* Ezech. 4. *accipe tibi*
לְבֵנָה *laterem.* Targ. אַבְנָא *lapidem.* Eſa. 65. *& ſuf-*
fientes ſuper הַלְּבֵנִים *lateribus.* Quando co-
quunt lateres, his imponunt ſuffitum
pro idolis.

Verb. לָבַן *laterificavit, lateres fecit.* Gen.
C 11. verſ. 3. נִלְבְּנָה לְבֵנִים, Targum נִרְמֵי לִבְנִין
Arab. נלבן לבנא *laterificabimus* (parabimus)
lateres.

Nomen מַלְבֵּן *laterificina, lateraria officina,*
caminus, fornax vel *locus*, ubi lateres fiunt,
coquuntur, excoquuntur. Al. *locus lu-*
toſus, unde accipiunt lutum ad lateres.
Item, *forma lateris, modulus, typus.* Jerem.
43. verſ. 9. *& abſconde eos* בַּמֶּלֶט *in malta,*
בַּמַּלְבֵּן *in lateraria.* Nahum. 3. *Calca in luto, ap-*
prehende מַלְבֵּן *formam laterum.* 2. Sam. 12.
D verſ. 37. *& traduxit eos* בַּמַּלְבֵּן *per caminum.*
combuſſit eos in loco, ubi lateres urun-
tur. Targ. גְּרַר *traxit* (Al. גְּרַד *laceravit*) *il-*
los בְּשׁוּקַיָּא *in plateis.* ſcilicet lateritijs, late-
re inſtratis. hat ſie geſchleiffet. ſcribitur
autem in textu מַלְכֵּן, quod & idem quod
מַלְכָּם, literis מ׳ן permutatis, & מוֹלֶךְ; quod
per illum ignem traduxerit. ¶ Rabbin.
מַלְבֵּן *forma* qua fiunt lateres: Metaphori-
cè מַלְבֵּנוֹת *areolæ* typis laterum ſimiles.

E Verb. לָבַן *ignitus fuit*, quòd ignita al-
beſcant. לַבַן *ignitus, candens.*

לבס. Arab. in לבש ſequente.

לבש. לָבַשׁ & לְבֵשׁ, Chald. & Syr. לְבֵשׁ, Arab.
לַבַס labas: cum ב, *indutus fuit:* cum accu-
ſativo, *induit.* Eſther. 6. *& afferent veſtem,*
qua לָבַשׁ בּוֹ *indutus fuit rex.* Jon. 3. וַיִּלְבְּשׁוּ
& induerunt ſaccos. Targum וְאַסַּרוּ *& accin-*
xerunt. Eſa. 3. *& veſtem noſtram* נִלְבַּשׁ *in-*
duemus ¶ Per metaphoram, *ornatus* vel
decoratus fuit, cujuſcunque rei acceſſio-
ne: ſicut veſtis corpus ornat. Pſalm. 93.

Dominus regnavit, magnificentiam לָבֵשׁ *induit.* Pſalm. 65. לָבְשׁוּ *induerunt prata oves.* Job. 7. לָבַשׁ, Targ. לְבֵשׁ *induit caro mea vermem.* Syr. Matth. 6. *non ſitis ſoliciti, quid* תֶּלְבְּשׁוּן *induatis.* Arab. Pſalm. 35. לַבִסת *indutus ſum ſacco.* Galat. 4. *& Chriſtum* לַבִסתם *induiſtis.* Pſal. 71. וַלְיַלְבַּס *& induantur confuſione.* Matth. 11. verſ. 8. אַלַדִין יַלְבַּסוּן אַלתִיאַב אַלנַאעמַא *qui induti ſunt veſtibus amœnis.* Piel לַבֵּשׁ: Hiphil הִלְבִּישׁ, Chald. & Syr. אַלְבֵּשׁ, Arab. אַלְבַּס albas *induit, veſtivit.* Geneſ. 3. verſ. 21. *fecit Dominus Deus homini & uxori ejus tunicas pelliceas* וַיַּלְבִּשֵׁם, Targum וְאַלְבֵּשִׁנוּן *& induit eos.* Job. 10. verſ. 11. *cute & carne* תַּלְבִּישֵׁנִי *indues me.* corpus veſtis eſt, & anima homo. Eſa. 50. אַלְבִּישׁ, Targum אֲכַסֵּי *induam cœlos nigredine.* Syriacè Marc. 15. וְאַלְבְּשׁוּהִי *& induerunt eum purpura.* Matth. 6. *Deus ſic* מַלְבֵּשׁ *veſtit ea.* Arab. Pſalm. 30. וַאלְבַּסתַנִי סרור *& induiſti me lætitia.*

Nom. לָבוּשׁ, Chald. לְבִישׁ: מַלְבַּשׁ, Chal. מַלְבַּשׁ, Arab. לַאבִס labis *induens, indutus.*

לְבוּשׁ, Syr. לְבָשׁ, Arab. לִבְס libis *indumentum, veſtis, amictus, habitus:* Plural. לְבוּשִׁים, Chald. לְבוּשִׁין, Syr. לְבוּשִׁין, Arab. לִבַאס libis *veſtes.* Malach. 2. verſ. 16. *& operiet iniquitas* עַל־לְבוּשׁוֹ *ſuper veſtem ejus.* L x x. ἐπὶ τὰ ἐνθυμήματά σου *ſuper cogitationes tuas.* ſed fortè legendum ἐνδύματα. Pſalm. 22. *& ſuper* לְבוּשִׁי *indumento meo projicient ſortem.* Job. 24. *abſq;* לְבוּשׁ, Targ. כְּסוּתָא *veſte.*

מַלְבּוּשׁ, Arab. מַלְבַּס: Plural. מַלְבּוּשִׁים *idem.* ⁂ תלבשת *idem.* Arab. לבאס מבטן libis mubattan *veſtis obducta.* ⁂ מְלַבַּס mulabbas *veſt. tus.*

Rabb. & Chald. הַלְבָּשׁוּשׁ τὸ ἔνδυμα *induvium*, cortex arboris & tritici: & *cicatrix*, exterior veluti cruſta: Plural. הַלְבְּשׁוּשִׁין *cicatrices.* Pſalm. 38. *computruerunt & fœtuerunt* חַבּוּרֹתָי, Targum הַלְבְּשׁוּשַׁי *cicatrices meæ.*

Arab. לבסאן *marrubium.*

לבת. Arab. לַבַת labath, cum ת punctato, *moratus, commoratus fuit, manſit, permanſit.* Actor. 21. verſ. 11. פלבתוא *manſeruntq; anno illo toto.* Actor. 33. verſ. 9. *ut* ילבת *maneret cum illis.* Alcor. פלבת פיהם *& moratus eſt inter eos mille annos.* Cap. Joſeph. וַלַבִתפִּי אַלסִּגְן *& manſit in carcere novem annos.*

Nom. לבת labth *mora, commoratio.*

לגג. Arab. לגג lagag *inſtitit, urſit, coëgit.* Actorum 22. ילגון *inſtabunt.* Luc. 23. verſ. 23. וכאנוא ילגון באצואת *& erant inſtabant clamoribus.*

Nom. לגאגה *importunitas.*

לגג *abyſſus, profundum.* Pſalm. 78. כאללגג

אלעטימה *ſicut abyſſus multa.* Pſalm. 107. פילגג אלבחר *in profundo maris.*

Alcor. לַאגִר *ſentiens.*

לגא. Arab. לגא lagi: Paſſ. אלתגי altâgi *venit ad alterum, confugit, ſupplicavit.* Pſal. 143. *quia ad te* לגאת *confugi.* Act. 27. v. 6. אלתגוא *confugerunt in oppida Lycaoniæ:* duale.

Nom. מלגא malaga *refugium.* מלגא כל מטרוד *refugium omnis perſecutionem patientis:* Dei epitheton.

מלגי mulgi *ſupplicans, mendicus.*

לגיה *mendicitas, indigentia, defectus.*

Item, לגא lagi *indignatus fuit.*

לגו. Rabbin. לָגוּ *decacuminavit.*

מַלְגּוּ inſtrumentum pectini ſimile, *furca* qua ſtramen accipitur aut movetur. Talm. אוחזין במלגו ולוגין בכרכר *apprehendunt furcam & decacuminant.*

Arab. לַגְוּ *ſtylus:* Plur. לְגוּוּ lugus *ſtyli.*

לגם duo ſignificata habet. I. Rabbin. לָגַם *guſtavit, comedit.*

לוּגְמָא *guſtus, res guſtu grata.*

לְגִימָה λόγχμα *negocium, res:* item *irriſio.* ⁂ לגומא *gena.*

II. Arab. לַגַם lagam: Hiphil אלגם algam *frænavit, infrænavit, refrænavit, cohibuit.* Jac. 3. verſ. 2. ילגם *fræno moderabitur corpus ſuum.* Jac. 1. v. 26. ילגם *cohibeat linguam ſuam.*

Nom. לגם ligim *frænum* equi aut muli: Plur. אלגאם *fræna.* בלא לגם bila ligim *infrænatus, effrenis.*

תַּלְגִימָה talgima *frænatio, cohibitio:* Plur. תַּלְגִימַאת talgimat *cohibitiones.*

לגם. לָגַם *balbus.*

לגר. Arab. לגר lagar *lateribus ſtravit.*

מְלַגַּר mulaggar *lateribus ſtratus*, pavimentum lateritium.

לַגוּרָה lagora *later:* Plur. לגור lagor *lateres.* ⁂ לוגַיגוּרָה lugaigura *laterculus.*

לגש. Rabb. לֶגֶשׁ *cortex cedri arboris inſtar lanæ mollis.*

לדד. Arab. לדד ladal, & לד ladd *jucundus, ſuavis, delicatus eſt* vel *fuit: delectavit, placuit, oblectavit.* Pſalm. 104. וַיַלַד *& jucundum ſit ipſi eloquium meum:* placeat. Luc. 16. verſ. 19. וַילַד *& ſuaviter vivebat quotidie:* delicatè vivebat. Paſſ. אתלדד *delectatus fuit.*

Nom. לַדִיד ladid *jucundus, ſuavis, dulcis:* Plural. לדאד lidid *jucundi.* לַדִיד אַלטַעַם *dulcis guſtu.*

לַדָּה ladda *delectatio, ſuavitas, voluptas, ſapor:* Plu. לַדַאת laddath *deliciæ, oblectationes.*

לדן. Arab. לדן *tempus.*

לאזן

לֶאדֶן leden *unguentum, gummi, ſtorax, ladanum.* A

Chald. לָחַן *vagina.*

לדע. Arab. לַדַע, cum ד punctato, *momordit.* ﬞ *mordicatio.*

לָדִיעַ & לָדוּעַ *mordicans:* in Avic. ﬞ מַלְדוּעַ *mordicatus, morſus.*

להה duo ſignificata habet. I. לָהָה, Chal. לְהָא & לְהִי, idem quod לָאָה, *laſſus, feſſus fuit* corpore vel animo, præ laſſitudine neſcivit quid ageret, *inſanivit, furijt, amens fuit.* Geneſ. 47. verſ. 13. וַתֵּלַהּ *& defatigata fuit terra Aegypti.* pro תֵּלְהֶה, poſteriori ה abjecto, prius mappicatur, ac ſcheva ac hirec in zere (תֵּ) contrahuntur. Targum וְאִשְׁתַּלְהִי עַמָּא דְאַרְעָא *& defatigatus fuit populus terræ:* neſcivit quid ageret. Lxx. ἐξέλιπε *defecit.* Hithpael הִתְלַהְלַהּ *defeſſus fuit.* Prov. 26. v. 18. כְּמִתְלַהְלֵהַּ *ſicut defeſſus jaculans flammas, ſagittas, & mortem;* furioſus, neſciens quid agat; maniam ſimulans. Chald. Hiphil. אַלְהִי *defatigavit.* Malach. 2. הוֹגַעְתֶּם, Targum אַלְהִיתוּן *defatigaſtis Dominum verbis veſtris.* Piel per protheſin, שַׁלְהִי *idem.* Paſs. אִשְׁתַּלְהִי *fatigatus eſt, defecit.* B C

לְהִי & מְשַׁלְהִי *laſſus:* Plur. לְהַן *feſſi.* Foem. מְשַׁלְהָיָא *laſſa:* מְשַׁלְהַן: *laſſa.*

שַׁלְהִי *defectus, finis.* ﬞ אִשְׁתַּלְהָיוּת *defectio, anxietas.*

II. Arab. אתלהי athali, & אתלהא *ludificatus, jocatus, cavillatus fuit, irriſit, fefellit, decepit.*

מלהי mulhi, & מתלהי muthlahi *jocator, cavillator, ſcurra, paraſitus, vaniloquus, impoſtor, illuſor.* D

תלהי telehi *illuſio, ludibrium, jocus, vanitas, vaniloquium, impoſtura.*

Alcor. אַלְחַיָּה אַלְדֻנְיָא לַעַב וְלַהוּ *vita hujus mundi eſt ludus & jocus.* ﬞ לַהֲוָן *comeſſatio.*

להאה *uvula:* in Avicen.

להב. לְהַב, Chald. לְהוֹב, Arab. להיב lahib *flamma:* Plur. לְהָבִים *flammæ.* Jud. 13. v. 20. *cum aſcenderet* הַלַּהַב *flamma de altari in cœlum, aſcendit etiam angelus* בְּלַהַב *in flamma altaris.* Eſa. 13. *facies* לְהָבִים *flammarum, facies eorum.* Suffunduntur rubore & erubeſcunt: quos enim pudet, eorum facies rubeſcunt. ﬞ לַהֶבֶת & לֶהָבָה, per ſyncopen, לַבַּת *idem:* Plur. לְהָבוֹת *flammæ.* Exod. 3. *& viſus eſt angelus Domini* בְּלַבַּת, Targ. בְּשַׁלְהוֹבִית *in flamma ignis.* ¶ Deinde per metaphoram, *lamina* aut *acies gladij* ſeu *teli*, inſtar flammæ micans, *ferrum.* Jud. 3. *& etiam ingreſſus eſt capulus poſt* הַלַּהַב, Targum שִׁנָּנָא *aciem, & clauſit adeps pro* הַלַּהַב *acie, quia non extraxit gladium ex ventre illius.* Job. 39. לַהַב *la-* E

mina haſta, & ſcutum. 1. Sam. 17. וְלַהֶבֶת *& lamina haſtæ ipſius.* ¶ Per proſtheſin, שַׁלְהֶבֶת, Chald. שַׁלְהוֹב, Syr. שַׁלְהֶבִיתָא *flamma.* Job. 15. *Surculum ejus areſaciet* שַׁלְהֶבֶת *flamma.* Cant. 8. שַׁלְהֶבֶתְיָה *flamma Domini:* vehementiſſima. יָה intendit ſignificationem.

Verb. Chald. שַׁלְהֵב & צַלְהֵב *inflammavit, arſit, combuſſit:* metaphoricè, *limavit, polivit, ſplenduit.*

מְשַׁלְהַב *inflammatus.* ﬞ צָלְהוּב *acies* vel *ferrum gladij.*

Arab. Verb. להב lahab: Paſs. אלתהב altahab: Hiphil. אלהב alhab *inflammatus eſt, arſit, flagravit.* Pſalm. 73. *Quia* להב *inflammatum eſt cor meum.* Pſal. 18. אלתהבת אלנאר *exarſit ignis à facie ejus.* Gen. 3. סיפא אלתהבא *gladium flammantem.*

להיב *ardor, calor.*

אלתהאב iltehib *inflammatio:* in Avicen.

להב *feſtuca, palea*, quæ facilè inflammatur.

Propr. לְהָבִים *Lehabim*, filius Mizraim: & terra, quam is occupavit, *Lybia.* Et ה eliſo, לוּבִים & לִיבִים *populi Lybiæ.*

להג. לַהַג *meditatio, ſtudium, doctrina importuna,* qua quis ſe, & auditorem gravat. Eccl. 12. וְלַהַג *& meditatio multa, defatigatio ſpiritus.*

Syr. לְהָגָא *vapor,* res vaniſſima: & *calor:* ſicut הֶבֶל ſuprà.

להר, in Avicenna.

להז. Syr. אֶתְלְהִז *abbreviatus eſt.* 1. Cor. 7. אֶתְלְהִז *abbreviatum eſt tempus.*

להט. לָהַט, Chald. לְהַט *flammavit.* Pſalm. 104. *Miniſtros ſuos ignem* לֹהֵט, Targum מְצַלְהֲבָא *flammantem:* fulgura diſcurrentia. Pſalm. 57. *Cubabo* (in medio) לֹהֲטִים *flammantium.* Targ. שַׁלְהוֹבִין *flammarum.* Piel לַהֵט, Chald. לַהֵט *inflammavit, combuſſit:* Abſolutè, *arſit, refulſit.* Deut. 32. v. 22. וַתְּלַהֵט *& inflammavit fundamenta montium.* Targum וְשֵׁצִי *& perdidit.* Malach. 4. v. 1. וְלִהַט *& inflammabit eos dies veniens.* Targum וְיִלְחַךְ *& lambet.*

Nom. לַהַט *flamma:* Metaphoricè, *acies*, lamina polita & fulgens, aut flammam emittens, ſi hinc inde vertatur gladius politus & ſplendens eſt flammæ ſimilis. Geneſ. 3. *Et* לַהַט, Targum שְׁנַן *aciem gladij verſatilis.* flammâ gladij vertentis ſe in quamvis partem, & metum incutientis aſpicientibus.

Rabb. לָהוּט *inflammatus, ardens:* Metaphoricè, *percupidus veneris, libidinoſus, guloſus:* Foem. להוטה *libidinoſa, pruriens.* Talmud. דומין לכלב שהוא להוט אחר הנבלה *ſimiles ſunt cani, qui inflammatus eſt poſt cadaver.* אתם להוטים אחריו *vos eſtis inflammati poſt eum.*

בְּלַהֲטֵיהֶם: לַהַט *magia*; ex illo, Exod. 7. v. 11. A
de quo in לָאַט vide.

להם duo ſignificata habet. I. לָהַם. Inde Hithp. הִתְלַהֵם eſt הָלַם, *percuſſit, pulſavit, vulneravit.* Prov. 18. v. 8. & 26. v. 22. *verba delatoris* כְּמִתְלַהֲמִים *ſicut percutientium*: blanditiæ, quas nemo ſentit.

Nom. מַהֲלֻמוֹת *verbera.* Prov. 18. v. 6. *& os ejus* לְמַהֲלֻמוֹת *ad verbera clamabit.*

Rabb. לְהַם *ſuſurravit, blanditus eſt.*

II. Arab. להם *recordatus eſt, meminit.* Philip. 2. v. 20. *Deus enim ipſe* יהלמכם *recordabitur veſtri.* Pass. אלתהם altaham *memor factus eſt.* Hiphil. אלהם alham *in memoriam redegit, admonuit, recenſuit.* B

אלתהאם iltihem *recordatio, memoria, reminiſcentia, anima,* qua recordamur.

להק. Inde eſt לַהֲקָה, קְהִלָּה, *congregatio, cœtus,* per metatheſin. 1. Sam. 19. *Qui cum vidiſſet* לַהֲקַת הַנְּבִיאִים *cœtum prophetarum.* Targum סִיעַת סָפְרַיָּא *cœtum ſcribarum.* Diſcipuli ſapientum vocantur סוֹפְרִים *ſcribæ.* C

להר. Inde Chald. Hiph. אַלְהַר *procubuit.* 2. Reg. 4. v. 34. וַיִּגְהַר, Targ. וְאַלְהַר *& procubuit ſuper eo.*

Arab. להת *latravit.* Alc.

לוא duo ſignificata habet. I. לוֹא, frequentius, ו deficiente, לֹא, Chald. לָא, Syr. לָא & לֵי, Talm. לאו, Arab. לא la & לם lam *non.* ¶ Cum verbis, *prohibendi & negandi adverbium.* Gen. 3. לֹא, Targum לָא *non comedetis ex omni arbore agri.* Pſalm. 1. *Qui* לֹא, Targ. לָא *non ambulavit in via impiorum.* ¶ Cũ nominib. verò adjectivis, *adverbium privandi.* Hoſ. 13. *Filius* לֹא חָכָם *non ſapiens:* inſipiens. ¶ Cum ſubſtantivis, *ſine, abſq;.* 1. Paral. 2. *& mortuus eſt Seled* לֹא בָנִים *abſq; filijs.* 2. Sam. 23. v. 4. *Manè* לֹא עָבוֹת *ſine nubibus.* Etiam ב intercedente. Eſa. 45. v. 13. *Et captivitatem meam dimittet* לֹא בִמְחִיר וְלֹא בְשֹׁחַד *ſine precio & abſq; munere.* ¶ In principio verſus poſitum, in ſequentia ſpargitur. Pſal. 9. *Quia* לֹא *non in perpetuum oblivioni tradetur pauper: expectatio pauperum peribit in æternum.* vel repetendum eſt; ut Hoſeæ 3. v. 3. לֹא *non fornicaberis*, וְלֹא *neq; eris viro:* (apud virum) *& etiam ego* אֵלַיִךְ *apud te* (non) *ero.* ¶ Quindecim Maſoritæ obſervârunt loca, ubi לֹא in textu ſcribitur, & לוֹ legitur: literis א״ו permutatis. Exod. 21. *Si mala fuerit in oculis Domini ſui*, אֲשֶׁר־לֹא *qui ſibi deſpondit eam.* Targ. דִּיקַיְּמַהּ לֵהּ *qui deſponderit eam ſibi.* Lev. 11. אֲשֶׁר לֹא, Targ. דְּלֵהּ *cui ſunt duo crura.* Levit. 25. *In urbe* אֲשֶׁר לֹא *cui eſt murus.* ſequitur: אֲשֶׁר אֵין לָהֶם *quibus non eſt murus.* 1. D E

Sam. 2. וְלוֹ *& ipſi fabricata ſunt* עֲלִילוֹת *opera.* 2. Sam. 16. לוֹ *ipſius ero, & cum ipſo manebo.* 2. Reg. 8. *& dic* לוֹ *ipſi, vivendo vives.* Eſa. 9. v. 3. *multiplicaſti gentem hanc,* לוֹ *ipſi magnificaſti lætitiam.* ſequitur: *lætantur coram te juxta lætitiam in meſſe.* Eſa. 63. *In omni anguſtia eorum,* לוֹ *ei anguſtia eſt.* Pſalm. 100. *Ipſe fecit nos,* וְלוֹ *& ipſius nos ſumus.* ſicut, Pſal. 95. אֲשֶׁר לוֹ *cujus eſt mare, & ipſe fecit illud.* Pſalm. 139. *Dies formati ſunt,* וְלוֹ *& ipſi unus ex illis.* Job. 13. *ecce occidet me,* לוֹ אֲיַחֵל *in ipſum ſperabo.* Job. 41. לוֹ *ei tacebo propter potentiam ejus.* Prov. 26. v. 2. *Maledictio immerita* לוֹ *ipſi veniet.* Prov. 10. *Sermones* לוֹ *ipſi ſunt.* Eſræ 4. וְלוֹ *& ipſi nos ſacrificamus.* ¶ Duo ſunt de quibus dubitatur ſeu controvertitur. Eſa. 49. v. 5. *& Iſrael* לוֹ *ad ipſum congregabitur.* Targ. לְדַחְלְתֵהּ *ad timorem ejus:* ad cultũ ejus. 1. Paralip. 12. וְלוֹ *& ipſi nomen inter tres.* ¶ Et bis contrà ſcribitur, לוֹ in textu, & לֹא legendum eſſe in margine annotatur. 1. Sam. 2. v. 16. וְאָמַר לוֹ *& dicebat, non, ſed tu dabis.* 1. Sam. 20. *Ecce* לוֹ *non faciet pater meus verbum magnum.* His addi poteſt, Job. 6. *Quia fuiſtis* לוֹ *non.* Quia autem in Targum ejuſmodi reddũtur, ſicut leguntur; inde apparet, iſtam diverſam lectionem tempore iſtorum interpretum fuiſſe, nec a Maſoritis primùm traditam. ¶ Porrò aliæ particulæ dictioni לֹא præponuntur. 1. וְלֹא *& non*, valet, *potius quàm.* Hoſeæ 6. *Pietatem volui* וְלֹא *& non ſacrificium.* Targ. מִדְּבַח *magis quàm ſacrificium.* ſequitur: *& ſcientiam Dei* מֵעֹלוֹת *præ holocauſtis.* Sic, Matth. 5. *Prodeſt tibi ut pereat unum membrorum tuorum,* καὶ μὴ, Syr. וְלָא *& non totum corpus projiciatur in Gehennã:* magis quam ut. Sed quando accentu diſtinctivo Zaceph gadol à ſequentibus dirimitur, valet וְלֹא idem quod וְאִם לֹא *ſi autem non, quod ſi non.* 2. Sam. 13. v. 25. *& dicebat Abſalom* וְלֹא *& non eat, quæſo, nobiſcum Amnon:* quod ſi tu non potes, vel ſi tu nolueris ire nobiſcum. 2. Reg. 5. v. 17. *& dicebat Naëman* וָלֹא *& non, detur quæſo ſervo tuo:* quod ſi nolueris accipere. Geneſ. 24. v. 49. וְאִם לֹא, Targum וְאִם לָא *& ſi non, indicate mihi.* ¶ הֲלֹא, Chald. הֲלָא *annon? nonne?* Hæc interrogatio vehementer aſſeverat. q. d. certiſſimè. Gen. 12. הֲלֹא, Targ. הֲלָא *annon tota terra coram te?* Deut. 32. הֲלֹא, Targum הֲלָא *nonne ille eſt pater tuus?* Joſ. 10. v. 13. הֲלֹא *nonne hoc ſcriptum eſt ſuper libro recti?* Semel ſcribitur הֲלֹה, literis ה״א permutatis. Deut. 2. הֲלֹה, Targum הֲלָא *nonne ille eſt in Rabbath filiorum Ammon?* Et ſemel uſurpatur הֲלֹא pro הֲלָאָה vel הֲלֹם *huc.* Judicum 4. *Annon ad occupandum nos, vocaſti nos?* הֲלֹא,

הֲלֹא, Targum הֲלָכָא *huc?* ſæpè etiam ה ſubintelligitur, & לא *non*, pro הלא ponitur. Exod. 8. *Ecce ſacrificabimus abominationem Aegypti ante oculos eorum,* ולא *& non lapidabunt nos?* Targum הֲלָא *nonne?* Job. 3 לא *nonne felix eram,* ולא *& nonne tranquillus eram,* ולא *& nonne quietus eram, & venit commotio?* Thr. 1. v. 12. לוא *annon ad vos omnes tranſeuntes viam?* nihilne ad vos pertinet? nihilne curatis? Targum אֲשְׁבַּעַת *adjuro vos tranſeuntes viam.* Accepit pro אָלָה *juravit.* L x x. *οὐ πρὸς:* heu. Alij: *non vobis eveniat, quod mihi evenit:* ut ſit malum deprecantis formula. ¶ בְּלֹא, Chald. בְּלָא *in non, ſine, abſq.* B
Num. 35. v. 22. *Et ſi ſubito* בְּלֹא, Targ. בְּלָא *abſq. inimicitia impulit eum, aut projecerit ſuper eum omne vas* בְּלֹא, Targum בְּלָא *abſq. inſidijs.* Job. 15. v. 32. בלא יומו *abſq. die ſuo excindetur:* cum nondum dies ejus venerit. Deinde, in eo quod non eſt. Deut. 32. *Ipſi ad æmulationem me provocârunt* בלא אל, Targ. בְּלָא וַהֲלָא *in eo quod non eſt Deus: & ego ad æmulationem provocabo* בְּלֹא־עָם, Targum בְּלָא עַם *in eo quod non eſt populus.* Thren. 4. בלא *in non potuerunt.* pro עד שלא *quo ad.* A- C
rab. בְּלָא bila *abſq.*, efficit compoſita privativa: ut, בלא קדרה *abſq. potentia, impotens.* ¶ ללא & לאין *cui non, quibus non.* Eſa. 65. v. 1. *Quæſitus ſum* ללא *illis qui non interrogârunt: inventus ſum* ללא *illis, qui non quæſiverunt me.* Job. 26. *Quid auxiliaris* ללא *illi cui non eſt robur? quid conſulis* ללא *illi cui non eſt ſapientia?* Eſa. 40. ולאין אונים *& cui non ſunt vires, robur multiplicat.* Arab. לִילָא *ut non.* ¶ עַד לֹא *nondum, priuſquam.* Prov. 8. v. 26. עַד־לֹא *antequam fecit terram.* D

II. לוא, & לָא, & א abjecto, לו, Chald. & לְוַי & אִלּוּ *aliquando, ſi aliquando, forſitan, fortaſſis, fortè, utinam.* Eſa. 63. לוא *ſi rumperes cælos & deſcenderes.* Targum לָא *non.* legit לוא per cholem. Hieron. *utinam.* Eſaiæ 48. לוא *ſi attendiſſes ad præcepta mea.* Gen. 17. לו, Targum לְוַי *utinam fiat juxta verbum tuum.* Geneſ. 50. לו, Targum וּלְמָא *forſitan adverſabitur nobis Joſeph.* Ezech. 14. לו, Targum מאים *ſi beſtiam malam traduxero per terram.* Num. 32. לו, Targum אלו *ſi ſapuiſſent.* E
Jud. 13. לו, Targum אלו *ſi voluiſſet Dominus.* Geneſ. 23. v. 13. *Si tu* לו *quaſò* (utinam) *audi me.* Targ. עֲבִדלִי טִיבוּ *facis mihi bonum.* Poteſt לו, ſicut Chald. לְוַי, referri ad לָוָה: ut א ſit paragogicum.

Rabbin. לו *ſuum:* Prædicamentum habitus.

לולא (compoſitũ ex לו *ſi*, & לא *non*) Chal. אלולי *niſi.* Gen. 43. v. 10. *Quia* לולא *niſi retardati fuiſſemus.* Targum אִלּוּ לָא פוֹן־בְּרָא. Pſal. 27. verſ. 13. לוּלֵא, Targum אִלּוּלֵי די *niſi credidiſſem videre in bono Domini.* Notatur punctis: ideoq; exponunt; ſcio quod des mercedem juſtis in futuro ſeculo: ſed ego neſcio, an mihi ſit pars cum illis, necne.

Arab. לולו *corallum.*

לוב. לוּבִים, idem quod לְהָבִים, *Lyby.* Nahum. 3. v. 9. *Phut* וְלוּבִים *& Lyby.* 2. Paral. 12. v. 3. *Venerunt cum ipſo ex Aegypto* לוּבִים *Lyby, Succiim & Cuſchim.* Duplex autem eſt Lybia, inferior & ſuperior, ambæ in occidua Ægypti parte. Regio illa tota propriè Africa.

Arab. מלולב *involutus.*

לוג. לוג *log*, menſura liquidorum, continens juxta Hebræos, ſex ova communia, Latinis *Hemina*, $1\frac{1}{2}$ ſextarij Romani, ein halb nöſſel. Si in vas aqua plenum ſex ova conijciantur, quantum de aqua effluxit, tanta eſt menſura לוג *log.* Levit. 14. ולוג, Targum ולוגא *& log unum olei.* Porrò ita deſcribitur: ſi conſtituatur vas quadratũ, quatuor digitos longum, & totidem latum, & duos digitos cum $\frac{7}{10}$ digiti altum, *log* vocatur.

לוד. לוד *Lud*, filius Mizraim. Ind: לוּדִים, & לוּדִיִּים, & Chald. לוּדָאֵי *Lydy*, in minori Aſia. Geneſ. 10. *Et Mizraim genuit* לוּדִים, Targum לוּדָאֵי *Lydios.* Targum Hieroſol. מָרְיוֹטָאֵי *Mauri.* ¶ Alius fuit לוד filius Sem: ibidem.

לוה quatuor ſignificata habet. I. לָוָה, Chald. לְוָא *additus, adjunctus, copulatus, ſociatus, aſſociatus fuit.* Niphal. נִלְוָה *ſocius factus eſt, aſſociatus, adjunctus, copulatus fuit.* Geneſ. 29. *Nunc* יִלָּוֶה, Targum יִתְחַבַּר *aſſociabitur mihi maritus meus.* Eſa. 56. v. 3. הַנִּלְוָה, Targum דְּמִתּוֹסַף *qui additus eſt populo Domini.* Numer. 18. *Tribum patris tui aſſumas tecum* וְיִלָּווּ, Targum וְיִתּוֹסְפוּן *& adjungantur ſuper te, & miniſtrent tibi.* Jerem. 50. v. 5. *venite,* ונלוו *& adjungite vos Domino.* Imperativus præterito ſimilis.

Nom. לִוְיָה *additamentum, ornamentum,* quod capiti additur ornatus gratia. Proverb. 1. *Erunt* לִוְיַת־חֵן *ornamentum gratia capiti tuo.* L x x. *στέφανον coronam.* Targ. יָאוּתָא וְחִסְדָּא *pulcritudinem & gratiam.* ¶ Deinde, לִוְיָה, idem quod אֲלִיָּה, *luctus:* mutata ſignificatione ex אָלָה *luxit.* Job. 3. *maledicant ipſum maledictores diei, parati excitare* לִוְיָתָן, Targum אֱלָיְיתְהוֹן *luctum ſuum.* Qui dicuntur, Amos 5. יוֹדְעֵי נֶהִי *ſcientes lamentum:* Et, Jerem. 9 חֲכָמוֹת & מְקוֹנְנוֹת. Eſt autem לִוְיָתָן pro לִוְיָתָם, literis ן מ permutatis. L x x. *τὸ*

μέγα

Digitized by Google

μέγα κῆτος magnum cetum. Lat. *Leviatan.* A
Sed refertur ad præcedens: *maledicentes diei.* Jun. *Qui parati ſunt excitare balenam.*

לויות *additiones.* 1. Reg. 7. v. 29. *Subter leones & boves erant* לויות *additamenta:* ornamenta.

לויתן *Leviathan*, nomen draconis marini, *delphinus, draco marinus, cete.* Pſal. 104. לויתן *cete iſte, quem formaſti ad ludendum in eo.* ſc. mari. ¶ Deinde per metaphoram, *princeps, rex.* Pſal. 74. *Tu contriviſti capita* לויתן *Leviathan:* proceres Pharaonis. Eſa. 27. v. 1. *In die illo viſitabit Dominus gladio ſuo duro, & magno, & forti ſuper* לויתן *ſerpentem tortuoſum,* B *& occidet draconem, qui eſt in mari.* Qui ob ſuam magnitudinem tanquam vectis, ab una extremitate ad alteram pertingit, & ſua longitudine tortuoſus eſt. Intelligit regem Aſſyrium & Ægyptium: quorum alter ad Euphratem, alter ad Nilum imperabat.

Proprium לוי *Levi*, filius Jacobi, ita appellatus, quod Jacob adjunctus ſit uxori ſuæ Leæ, poſtquam hunc filium peperiſſet. Geneſ. 29. *Nunc hac vice* ילוה, Targum C יתחבר *aſſociabitur maritus meus mihi, quia peperi illi tres filios: ideo vocavit nomen ejus* לוי *Levi.* ¶ Inde *tota poſteritas* ſeu *tribus Levi* (Levitarum) dicta eſt. Ut enim ab Aharone pontificum & Sacerdotum: ſic per reliquos Levi filios, Levitarum genus eſt propagatum. Levi habuit tres filios, Gerſon, Cahat, & Merari. Cahat Amram; hic Moſen & Aharonem. Tribus autem Levi partem terræ promiſſæ, ut reliquæ, D non habebat: ſed ſacerdotia, primitias, decimas, oblationes & victimas: præterea ſex urbes refugij, & alias in omnibus tribubus diſperſas, ita ut 45. civitates incolerent, una cum ſuburbanis ipſorum locis, quibus jumenta ſuſtinere propria poſſent. Sed factâ poſt Salomonis obitum populi diviſione, cum Hieroboam decem tribus ad ſimulacra converteret, Levitæ urbes, quas in decem tribubus incolebant, reliquerunt, ſeque in tribum Juda & Benjamin contulerunt, ac E viciniores templo facti, ſacra munia obierunt. Erant autem Levitæ cuſtodes & janitores, portas Sanctuarij aperiebant & claudebant: canebant quotidie ad oblationem, & non dicebant canticum, niſi ore, abſq; inſtrumento. 2. Paral. 11. Hi portabant arcam, velum, menſam, cortinas, tectum tabernaculi, tentorium, funiculos, vaſa, tabulas, veſtes, columnas, baſes, totam ſupellectilem uſq; ad tempora Davidis. Sublato autem arcæ ferendæ onere, David conſtituit alios ſacerdotum & templi miniſtros, alios cantores, alios janitores, alios ſcribas, alios judices. Sacerdotum & Templi miniſtri, 1. aquam lignaq; aſportabant ad tabernaculum, & decimas recipiebant. 2. templum & vaſa ejus purgabant, ſi quando contaminata forent. 3. ex exedris, ubi erant, ſacrificia ſacerdotibus aſportabant, & in horum pellibus detrahendis, inq; alijs, quæ opus eſſent quotidie, aut Sabbatho aut feſtis diebus eoſdem adjuvabant. 4. Videbant ne quis impurus, aut quovis modo indignus tabernaculum ingrederetur. Cantores canebant hymnos Davidis, Aſaph &c. & voce & organis, quæ erant tubæ, cymbala, pſalteria, citharæ. Janitores, ad januas templi excubabant, & ſacras arculas obſervabant. Scribæ Legē ſeu Sacras literas explicabant & interpretabantur. Judices controverſias dirimebant. His miniſtrabant Nathanæi ex Gibeonitis propagati: cædentes ligna & haurientes aquas.

Arab. ליה *cauda quadrupedum*, cujus extantia podici eminet: *oſſis Sacri extremitas, ἱερὸν ὀστοῦν*: Plur. ליאות *nates, clunes.*

II. לוה Per metaph. *mutuatus eſt, mutuo accepit*: qui enim mutuo accipit, alteri adjungitur & devincitur. Pſalm. 37. v. 21. לוה, Targum מוזיף *mutuatur impius, & nō reddit.* Deuter. 28. v. 12. והלוית, Targum ותוזיף *& mutuo dabis gentibus multis, tu vero non* תלוה, Targ. תוזיף *mutuo accipies.* Hiphil. הלוה *mutuo dedit.* Deut. 28. v. 44. *Ipſe* ילוך, Targ. יוזפך *mutuo dabit tibi, tu verò non* תלונו, Targ. תוזפניה *mutuo dabis illi.* Exod. 22. v. 24. *Si argentum* תלוה, Targ. תוזיף *mutuo dederis.* Item Nehem. 5. v. 4.

Nom. מלוה *mutuās, fænerator.* Prov. Pſ. 112. v. 5. Prov. 19. v. 17. & 22. v. 7. Eſa. 24. v. 2.

III. לוה, Chald. & Syr. Piel לוי: Hitpah. *ſocium ſe præbuit, comitatus eſt, deduxit.* Eccl. 8. *& hoc* ילונו, Targum ילוינה *comitabitur eum in labore ſuo.* Chald. Gen. 12. v. 20. ושלחו, Targ. ולויו *& deduxerunt.* Syr. Act. 15. *& comitata eſt Eccleſia.* Act. 20. v. 38. *& comitati ſunt eum:* deduxerunt eum. Syr. *comitatus eſt.* Act. 17. *qui comitati erant Paulum.*

Nom. Chal. לויה, Syr. לויתא *comitatus.* Lucæ 2. v. 44. *Putantes eum eſſe ἐν τῇ συνοδίᾳ,* Syr. עם בני לויתון *in comitatu.*

Rabb. לוה *valedixit.*

IV. Arab. alvi, & altavi *torſit, contorſit, revolvit, pervertit, avertit, diruit, excutere ...*

auteravit. Pſalm. 18. עם מלתו מלהויא *cum perverſo perverſus eris.* A

לז & אלתוא *torſio, contorſio.*

מלתוי *revolutus, contortus, perverſus.*

לוז לוז & ליז *receſſit, diſceſſit, deflexit, declinavit, aberravit, à via recta aberravit, perverſus, protervus fuit.* Niphal. נלוז *deflexus, diſtortus, perverſus fuit.* Part. נלוז *perverſus:* Pl. נלוזים *perverſi.* Prov. 3. v. 32. *Quia abominatio Domini* נלוז *perverſus.* Prov. 14. v. 2. ונלוז דרכיו *& perverſus vijs ſuis, contemnit eum.* Lxx. σκολιάζων *tortuoſe incedens.* Eſa. 30. v. 12. *& confidiſtis in injuria* ונלוז *& perverſo:* re perverſa. B Lxx. καὶ ὅτι ἐγόγγυσας *& quia murmuraſti.* Hieron. *& tumultu.* legerunt נלון, à לון *murmuravit:* ob ן ז ſimilitudinem. Prov. 2. v. 14. ונלוזים, Targum ומפחלין *& perverſi in viis ſuis.* Hiphil. הליז *pervertit:* Abſolute, *receſſit.* Prov. 4. v. 21. *Ne* יליזו *recedant ab oculis tuis.* pro יליזו, per reſolutionem vocalis longæ in brevem & dages.

Nom. לוז, Arab. לוזה leuze. Mat. lauz, nauz, jauz *amygdalus & amygdala;* arbor & fructus: Plur. Chald. לוזין, Arab. לוז leuze C *amygdala.* Dual. Arab. לוזתין *amygdala in ore:* in Avicen. Arab. לוז אלחלו ואלמר *amygdala dulcis & amara.* לוז אלקי leuz alkei *nux vomica.* לוז אלהנדי leuz alhindi *nux Indica.*

מלוז mulavvas *amygdalinus.*

Propr. לוז *Luz,* vel לוזה *Luza,* urbs Chananææ in tribu Benjamin ab amygdalorum copia ſic vocata, quam alio nomine Jacob appellavit בית־אל *Bethel.* Geneſ. 28. v. 19. *Et vocavit nomen loci illius* בית־אל *Bethel,* ואולם לוז, Targum ברם לוז D *& verè Luz nomen urbis prius.* Lxx. καὶ Οὐλαμμαὺς *& Ulammaus.* duas dictiones pro una urbis appellatione acceperunt.

לוח לוח, Arab. לוח loh *tabula:* Arab. *pergula, menſa in qua ponuntur vendibilia:* Plural. לוחות & לוחים: & hinc compoſitum Duale, לחתים, Chald. לוחין, Syr. לוחין, Arab. אלואח alvah *tabulæ: naves* factæ ex duabus tabulis: Arab. *tabella, tituli, pugillares* ad ſcribendum. Proverb. 3. v. 3. *Scribe ea ſuper* לוח *tabula cordis tui.* Lxx. πλάτος *latitudine.* Lege πλακὸς *tabula.* Eſa. 30. *ſcribe ea ſuper* לוח *tabula coram eis.* Lxx. ἐπὶ πυξίου *ſuper buxo.* Hieron. *in buxum.* materia E pro tabula, qua utebantur ſcriptores. Nam antiquitus in buxo elementa formabant ob materiæ firmitatem. Buxi lignum adeo durum eſt, ut cariem non ſentiat, & leve ac aptum literis. Plin. 35. cap. 10. *ut pueri ingenui ante omnia diagraphicem, hoc eſt, picturam in buxo docerentur.* Deuter.

9. v. 9. *ut acciperem* לוחת, Targum לוחי *tabulas lapidum,* לוחת *tabulas fœderis.* Ezech. 27. v. 5. *Ex abietibus de Senir ædificârunt tibi omnes* לחתים *tabulas:* naves ex tabulis factas. Forma dualis ob bina navis latera, & ob proram & puppim. Hieron. *tabulatum maris* legit לחות ים duas dictiones. Lxx. τὰνιδας σανίδων *corona tabularum.* pro כל legerunt כליל *corona.*

Arab. Verb. לוח lavah *tabulavit, contabulavit, coaſſavit.*

מלוח mulavah *tabulatus, ſuggeſtum.*

תלויחה talvicha *tabulatio, contabulatio, coaſſatio:* Plural. תלואח talvah *coaſſationes.*

לאיחה luajah *tabella.*

Rabbin. לוח השנה *tabula anni,* calendarium.

Propr. לוחית *Luhith,* locus altus, ad quem aſcendebatur. Eſa. 16. מעלה הלוחית *aſcenſio Luhith.*

לוט duo ſignificata habet. I. לט & לוט, idem quod לאט. Inde Hiphil. הליט *involvit, operuit, texit, occultavit.* 1. Reg. 19. v. 14. וילט, Targum וכרך *& involvit faciem ſuam cum ſuo pallio.* 2. Sam. 15. לוטה, Targum מכרכא *involuta veſtimento.*

Nom. לוט *involucrum.* Eſa. 25. v. 7. *& devoravit in monte iſto faciem* הלוט הלוט *involucri involuti ſuper omnes populos.* Prius nomẽ eſt, poſterius Paul. pro לוט, punctis ו & ו permutatis. ¶ Deinde לוט *ſtacte, maſtix.* Geneſ. 37. v. 24. *Portantes reſinam* ולוט, Targ. ולטום *& ſtacten.* Alijs, *caſtanea.* Præterea, Gen. 43. v. 11.

Rabb. לט *murmur magicum.* לטים *incantationes,* quæ occultè fiebant.

II. Chald. & Syr. לט & לוט: Piel ליט *maledixit, execratus eſt.* Chald. Levit. 19. *Patrem ſuum & matrem ſuam* קלל, Targum לט *maledixit.* Geneſ. 5. v. 29. *De terra quam* אררה, Targ. לטיה *maledixit eam Dominus.* Num. 23. *Non* קבה, Targum לטיה *maledixit eum Dominus.* Syr. Marci 11. *Ficus, quam* לטת *maledixiſti, exaruit.* Act. 23. v. 5. *Principi populi tui non* תלוט *maledices.*

Nom. ליט *maledictus.*

לוטא. Syr. לוטא *maledictio:* Plur. לוטין & לוטין *maledictiones.*

לול duo ſignificata habet. I. Inde לולים *cochlea, ſcala cochlides,* ſcalæ in gyrum aſcenſiles. 1. Reg. 6. verſ. 8. ובלולים, Targum ובמסבתא *& per cochleas aſcendent ad medium.*

ללאות cum additione א, *funiculi,* quibus auleæ conjungebantur, *nodi ſchleiflein.* Exod. 26. v. 5. *Et quinquaginta* ללאות *ſcoelos facies.* Targum ענובין, potius ענובין *nodos.*

Rabb.

Digitized by Google

Rab. לול *cataracta, feneſtra.* לולשל תַרְנְגוֹלִים *gallinarium.* A

Syr. לוליא & לולית λαλία *inanis loquacitas, ludibrium, ſubſannatio.* ✠ לָלָא λάλ@ *garrulus, fatuus.* ✠ לוליגית *tonſura capitis.*

Arabicè לולו *corallium.* ✠ Alia in לוא quære.

II. לַיִל & לֵיל, paragogicè לַיְלָה, Chald. לֵילְי, Fœmin. לֵילְיָא, Arab. לַיְלָה leile *nox*, qua ululant beſtiæ: ut mutuetur ſignificationem à יָלַל *ululavit:* PLur. לילות, Chald. לֵילְוָן *noctes.* Arab. ליל & ליאלי *noctes.* Eſa. 16. *Pone* כַלַּיִל *ut noctem umbram tuam in medio meridiei.* Geneſ. 1. *& obſcuritatem vocavit* לָיְלָה, Targum ליליא *noctem.* Joſ. 8. v. 3. *& miſit eos* לָיְלָה, Targum בְּלֵילְיָא, LXX. νυκτὸς *noctu.* Geneſ. 19. *& potabant etiam* בַּלַּיְלָה הַהוּא *iſta nocte patrem ſuum vino.* Inde apparet eſſe לַיְלָה maſculinum, & ה paragogicum; ſicut etiam ex accentu in penultima. Arabicè אויל אלליל avil alleil *initium noctis*, prima nox, prima vigilia. נצף אלליל nuzf alleil *medium noctis*, media nox, vigilia ſecunda. חלות אלליל thuluth alleil *tertia pars noctis*, tertia vigilia: quæ & שַׁחַר *aurora*, ſeu *vigilia matutina.* Sunt igitur tres vigiliæ, & ſingulæ quatuor horas æquales continent. B C

לילית *infauſtum quoddam nocturnum monſtrum*, puerperis infeſtum. Al. *lamia, ſtrix, tenebrio.* Vel nomen dæmoniſſæ occidentis infantes. Unde Judæi in quatuor parietibus cameræ, ubi puerpera decumbit, ſcribunt: אָדָם חַוָּה חוץ לילית *Adam, Eva, foras dæmoniſſa.* Eſa. 34. v. 14. *Etiam ibi quieſcet* לילית *dæmoniſſa:* PLur. Chald. לילין *noctuæ, ſpectra nocturna.* D

לוּם. Arab. לום & לאם *reprehendit, objurgavit, accuſavit.* Actor. 43. v. 15. *Quare* ילומונה *accuſent eum.*

Nom. לום leum *reprehenſio, objurgatio.* בלא לום bila leum *abſq; reprehenſione*, irreprehenſibilis, inculpatus. מלום *accuſatus.* עירלום *inculpatus, inaccuſabilis.*

לואמה *rea:* Alc. ✠ מָלוּם *reus.* ✠ מלאמה *culpa, cauſa.*

לאמי λαμβδοειδὴς *habens figuram* לאם *lamde*, pro quo corruptè legitur in Avicenna latino, *os laude.* E

לוּן quatuor ſignificata habet. I. לון & לָן *manſit per* לַיִל *noctem unam, pernoctavit, hoſpitatus eſt, moratus, commoratus fuit.* dicitur de brevi tempore, ut puta, noctis unius, & de longiori tempore. Et etiam de inanimis. Metalepticè, *quievit*, quod noctu omnia opera intermittantur. Gen. 32. v. 21. *& ipſe* לָן, Targ. בת *pernoctabat nocte illa in caſtris.* Geneſ. 31. v. 54. וַיָּלִינוּ, Targum ובתו *& pernoctabant in monte.* Eſa. 10. verſ. 29. *Tranſierunt vadum Geba, in diverſorio* לָנוּ *pernoctarunt.* Alij, *nobis*: per metalepſin. Zach. 5. וְלָנָה *& pernoctavit in medio domus ejus.* pro יָלִין וְלֶנֶה ſegol pro cametz. Eſa. 1. *Juſtitia* יָלִין *pernoctabis in ea:* manebit. Job. 41. *In collo ejus* יָלִין *pernoctabit robur:* manebit. Pſal. 49. v. 13. *& homo in honore non* יָלִין *permanebit.* LXX. συνῆκε *intellexit.* legerunt יָבִין, à בון *intellexit.* Job. 17. verſ. 2. *& ipſis rebellantibus* תָּלַן *quieſcet oculus meus.* Hiphil. הלין *pernoctare, manere ſivit.* Job. 24. v. 7. *Nudum* יָלִינוּ *pernoctare ſinent abſq; veſtimento.* Jer. 4. *Quamdiu* תָּלִין *manere ſines in medio tui cogitationes iniquitatis tuæ?* Pſ. 59. v. 16. *Si non ſaturabuntur* וַיָּלִינוּ *& pernoctabunt.* LXX. γογγύσουσι *murmurabunt:* ſignificatione ſecunda. Hithpael התלונן *pernoctavit, commoratus eſt.* Pſalm. 91. v. 1. *In umbra omnipotentis* יִתְלוֹנָן *commorabitur.*

Nom. מָלוֹן, Foem. מלונה *locus pernoctationis, pernoctatorium, diverſorium.* Gen. 42. *ut daret pabulum aſino ſuo* בַּמָּלוֹן, Targum בית מבתא *in domo pernoctationis:* diverſorio. 2. Reg. 19. *& ingrediar* מלון קִצּה *diverſorium finis ejus, ſylvam Carmeli ejus.* Sic vocat Jeroſolymam propter templum, quod erat Dei diverſorium. Et addit, *finis ejus:* quia hæc urbs fuit finis terræ Iſraeliticę, & nondum capta. Pro quo habetur, Eſa. 37. *& ingrediar* מְרוֹם קִצּוֹ *celſitudinem finis ejus?* Tēplum ſitū in loco excelſo, in monte Moriah. Eſa. 1. *& relinquetur filia Zion, ſicut tugurium in vinea,* כִּמְלוּנָה *ſicut diverſorium in cucumerario:* in quo cuſtos cucumerū commoratur interdiu propter aves, noctu ꝑpter fures: ubi cucumeres collecti fuerint, iſtud diverſorium ſuum cuſtos relinquit, & abit. Eſa. 24. v. 20. *& movebitur* כַּמְּלוּנָה, Targum כארולא *ſicut diverſorium:* ſicut tugurium. tugurium in monte ex levibus lignis conſtructum, vento hinc inde impellitur & movetur, nec tamen corruit.

לן *pernoctans:* PLur. לנים *pernoctantes.*

II. Niphal. נִלּוֹן cum על *contra*, idem quod יָלַל, *ululavit, murmuravit, querulatus eſt, conqueſtus eſt, murmure indignationem oſtendit.* Joſ. 9. v. 9. וַיִּלֹּנוּ, Targum ואתרעמו *& murmurabant totus cœtus.* Hiphil. הֵלִין *idem.* Numer. 18. *Quod* הֲלִינֹתֶם, Targum אתרעמתון *murmuraſtis contra me.* Num. 14. v. 36. וַיַּלִּינוּ, Targ. ואתרעמו *& murmurarunt contra Moſen.* pro וַיָּלִינוּ, vocalis longa, in brevem & dages reſolvitur, ob diverſam ſignificationem. Et Activè. Numer. 18. וַיַּלִּינוּ, Targum ואר[illegible]

. ואדעמו *& murmurare fecerunt populū*. Præter-ea;Exod.15.v.24.&16.v.2.&7.&8.&9.& 12.item 17.v.3. A

Nom. תְּלוּנוֹת *ejulatus, murmura, querela.* Numer. 14. v.2. תְּלֻנּוֹת *murmura filiorum Iſrael, quæ ipſi* מַלִּינִים *murmurant contra me, audivi.*

III. Arab. לון & לאן *tener, mollis, lenis fuit.* Mat. 24. ארא לאנו אעצאנהא *cum teneri fuerint rami ejus.* Pſalm. 55. כלאמהם אלין מן אלדהן *ſermones eorum molliores oleo.* Pais. אתלין at-lajan, & אסתלין *lenitus fuit.*

Nom. לין lein *mollis, tener.*

ליין lajan *mollivit, lentum, pigrū effecit, blanditus eſt, lenivit, demulcivit.* B

מלין *lentivum.* ܐ תליינא *lenificatio.* ܐ תלין *lenitas.*

IV. Arab. לאון laven *coloravit, aptavit coria.*

לואן & לון *color, ſpecies.* Alcor. מא אלונהא *quis color ejus?* אלואן *colores, ſpecies.* בלא לון bila leun *abſq; colore*, decolor, pallidus. אחמר אללון *rubeus color.*

מלואן mulavan *coloratus.* ܐ מלונה *diverſi.* לון *pro, propter.* לוני *propter me.*

לוע duo ſignificata habet. I. לוּעַ & לִיעַ, Syr. לְאַע, idem quod יָלַע, *lambit, ſorbuit, abſorbuit, deglutivit.* Metaph. *perdidit, corrupit, deſtruxit.* Obad. 1. v.16. *Et bibent*, וְלָעוּ *& abſorbebunt:* ſorbillando abſument. Job. 6. v.3. *Propterea verba mea* לָעוּ *abſorpta ſunt:* corrupta, vana ſunt; abſolutè. Piel לוֹעַע, & priori ע tráſpoſito (quia duo ע difficulter proferuntur) עִלְּעַ *abſorbuit.* Job. 39. *& pulli ejus ſanguinem* יְעַלְעוּ, Targum גְּמַעֲן *abſorbent.* pro יְלוֹעֲעוּ. Hiphil. הֵלִיעַ *idem.* Prov. 20. *Laqueus hominis* יָלַע *abſorbebit ſanctum:* corrumpet. C

Nom. לוֹעַ *faux, gula.* Prov. 23. *& pones cultellum* בְּלֹעֶךָ *in gula tua.*

II. Syr. לוּעַ *hauſit.* Joh. 2. לועו *haurite nunc & afferte.*

לוף. Arab. לוף luf, Matth. luf, alluf *dracontium, ſerpentaria*, dragōtea herba. אצל אללוף azal alluf *radix dragontea, dracunculus major.* D

Rabb. ליף *villus.* ܐ ליפא *villoſus.* Arab. ליף עצבאני *villus nervoſus.* ערוק אלליפיה *venæ capillares:* in Avicenna.

אתלאף itlif *deſtructio.* Sed hoc fortè ad תלף referendum. E

לוץ duo ſignificata habet. I. לִץ & לוּץ *riſit, irriſit, deriſit, luſit, illuſit, deluſit, cavillatus eſt.* Prov. 9. *Si ſapuiſti, ſapuiſti tibi:* וְלַצְתָּ *& deriſiſti, ſolus ſuportabis.* Hiphil. הֵלִיץ *riſit, deriſit.* Prov. 19. v.27. *Teſtis iniquus* יָלִיץ, Targum מְמִיק *deridet judicium.* Prov. 14. v.9. *Stulti* יָלִיץ *loquetur* (loquentur) *culpam.* Pſalm. 119. *Superbi* הֱלִיצֻנִי, Targum מְמִיקְנִין לִי *illudunt mihi*

valde. Proverb. 3. v. 34. *Si* לַלֵּצִים יָלִיץ *deriſoribus illudet.* Targum נסתח *ſubvertet.* Hithpael הִתְלוֹצֵץ, Chald. אתלוצץ *illuſit ſeipſum.* Eſa. 28. v.22. *& nunc ne* תִּתְלוֹצָצוּ *illudatis vobis ipſis.* Targ. תִּתְרַשְׁעוּן *impiè agatis.*

Nom. לֵץ *deriſor*, homo qui verba irriſionis & ſubſannationis loquitur: Plur. לֵצִים *deriſores.* Proverb. 20. לֵץ הַיַּיִן *deriſor vini:* qui bibit vinum. Pſalm. 1. *& in cathedra* לֵצִים, Targ. מְמִיקָנִין *deriſorum non ſedit.* Lxx. λοιμῶν *peſtium:* peſtilentium hominum.

לָצוֹן *illuſio, deriſio.* Eſa. 28. *viri* לָצוֹן *irriſionis, dominatores populi.* Targum רַשִׁיעַן *impij.*

Rabb. לְצָנוּת *irriſio.* דֶּרֶךְ לְצָנוּת *per modum irriſionis:* per ironiam.

II. הֵלִיץ in bonam partem, *diſpoſuit, ratiocinatus eſt, ordine locutus, elocutus, interpretatus eſt.* Job. 23. v.23. *Si fuerit ſuper eum angelus* מֵלִיץ *eloquens unus ex mille.*

Nom. מֵלִיץ *interpres, advocatus,* חוכה דבר והטענה. Plural. מְלִיצִים *interpretes, advocati.* Gen. 42. *Quia* הַמֵּלִיץ, Targum מְתוּרְגְמָן *interpres erat inter eos.* Job. 16. מְלִיצַי *interpretes mei ſunt ſodales mei.* Targum פְּרַקְלִיטַי *advocati mei.* Eſa. 43. וּמְלִיצֶיךָ *& interpretes tui prævaricati ſunt in me.* Targ. וּמַלְפָךְ *& doctores tui.*

מְלִיצָה *interpretatio, elocutio, elegantia.* Prov. 1. *Ad intelligendum proverbium* וּמְלִיצָה *& elegantiam.* Rabb. מְלִיצָה נִמְרֶצֶת *proſopopœia.*

הֲלָצָה *Rhetorica*, & oratio, qua quid eleganter dicitur.

לָצִי *oratorius, rhetoricus.* טַעַם הַלָּצִי *ratio oratoria.*

לוק. Arab. לוק & ליק, cum ב, *decet, convenit, dignum eſt, pertinet, meretur.* Mat. 3. v.8. אעמלוא אלאן תמרה תליק באלתובה *facite ergo fructus, qui decent pœnitentiam.* Matth. 3. v. 15. *Sic enim* יליק בנא *decet nos implere omnem juſtitiam.* Epheſ. 6. v.3. *Sicut* יליק באלטהאר *decet ſanctos:* pertinet ad ſanctos. Pſal. 33. v. 1. *Rectos* יליק *decet collaudatio.* מא יליק בה *quod convenit ipſi:* quod meretur. מא הו אליק בה *quod magis meretur.*

לוש duo ſignificata habet. I. Hebr. & Chal. לָשׁ & לוּשׁ *miſcuit, commiſcuit* farinam cum aqua, *fermento imbuit, conſperſit, pinſuit, ſubegit.* Gen. 18. v.6. לוּשִׁי, Chal. לוּשִׁי *pinſe, & fac uſtulatas.* 2. Sam. 13. v.8. *& accipiebat maſſam* וַתָּלָשׁ, Targ. וְלָשַׁת *& pinſebat.* Chald. Eſa. 9. מְגֹלָלָה, Targ. וּמְלוּשָׁא *volutata in ſanguine.*

Nom. לַיִשׁ, Chald. לֵיתָא, Arab. ליס leis, & ליוס luius, Græcè λῖς *leo*, prædam ſubigens. Job. 4. v.14. לַיִשׁ *leo perit abſq; præda.* Chald. Gen. 49. *Sicut leo*, וּכְלָבִיא, Targum וּכְלֵיתָא *& ſicut leo.*

Chald. לֵישָׁא *paſta*, farina ſubacta, maſſa.

Rr . . . 2. Sam.

2.Sam.13.*& accepit* הַבָּצֵק, Targ. לִישָׁא *paſtam:* A
maſſam.

II. Arab. לושה leuſcha *viſcus*, quo aves capiuntur; & *cæmentum:* Plur. לוש leuſch *cæmenta.*

מלואש mulavaſch *ſtratus cæmento.*

לות. Chald. לְוַת, idem quod אֶל, *ad.* Geneſ. 2. *& adduxit* אֶל, Targum לְוַת *ad hominem.* ¶ מִלְּוָתֵהּ, idem quod מֵאֵלָיו, *ab ipſo.*

Syr. לְוַת *conjunxit, conſociavit.* Paſs. אתלות *conjunctus, conſociatus fuit.*

מְלוּתָא *conjunctio.*

מלותאית *conjunctim.* B

לוז. Syr. לז. Inde Hiphil. אלז *perturbavit quietem alicujus, moleſtiam attulit.*

לזג. Arab. לזג *viſcoſus.*

לזונה *viſcoſitas:* Plur. לזונאת *viſcoſitates.*

לזה. Inde לזות *perverſitas.* Prov. 4. v. 24. לזות *perverſitatem labiorum remove abs te.*

לז *iſte & iſta*, communis generis. Zach. 2. *Puer* הַלָּז *iſte.* 2. Reg. 4. *Sunamitis* הַלָּז *iſta.* ¶ Et per paragogen, הַלָּזֶה *iſte.* Foem. הַלֵּזוּ *iſta.* Gen. 24. *vir* הַלָּזֶה *iſte.* Ezech. 36. C
Terra הַלֵּזוּ *iſta devaſtata.*

לזם tria ſignificata habet. I. Arab. לזם lazam *adhæſit, adjunctus fuit, adhibitus fuit, conſecutus fuit, tenuit, apprehendit.* Pſalm. 119. in Daleth. לזמת *adhæſi teſtimoniis tuis.* Ibidem אלזם לזמתני *adhæſit mihi defectio.* Act. 14. v. 4. אלזם *adhæreſce currui.* Actor. 31. v. 19. *Quidam ex illis* לזמוה *adjunxerunt ſe illi.* Pſalm. 2. אלזמוא *apprehendite disciplinam.* ילזם *conſequens eſt:* in Avicenna. ☧ אלמלאזמין *qui adhibentur.*

Nom. מלזם malzam *emplaſtrum:* Plur. מלאזם melazim *emplaſtra.* D

לזים *continuus, inſeparabilis.*

לזאום *concomitantia.* ☧ לזאומה *inſeparabiles.*

II. Arab. לזם lazzam *obligavit, impoſuit, oneravit, tributarium reddidit, mulctavit.* ילזמה *obligat illum, debet:* in Avicen. אלתזם altazam *obligatus fuit pro debito.*

אלתזאם iltizem *obligatio pro debito.* ☧ מלתזם multazim *obligatus.* ☧ תלזאם tilſam *incantatio.*

Verb. תלזם talzam *incantavit.*

III. לזם lazam *momordit.*

לזמה lezma *morſus, bolus, bucella:* Plural. לזמאת lezmit *bucellæ.*

לזאם lazzā *mordax.* ☧ מלזום malzum *morſus.* E

לזק. Inde מלזק *ingroſſativus, ſpiſſus:* in Avicen.

לזר. Inde לאזורי *Laſuri.*

לחח duo ſignificata habet. I. Inde לַח *humidus, viridis:* Plur. לַחִים *humidi.* Gen. 30. *& accepit ſibi Jacob baculum populi* לַח *viridem:* humidum. Num. 6. *& uvas* לַחִים, Targ. רְטִיבִין *humidas aut aridas non comedes.* Jud. 16. *Si ligaverit me ſeptem funibus* לַחִים, Targ. רְטִיבִין *humidis:* qui facti ſunt ex baculis viridibus.

לֵחַ, Foem. לֵחָה, & לחות, & לחלוחית *humor.* לחות שרשי *humidum radicale.* Plural. לחות *humores.* Deut. 34. v. 7. *Nec fugit* לֵחֹה *humor ejus.* Targum שְׁנָא זִיו יְקָרָא דְאַפּוֹהִי *mutatus fuit ſplendor gloriæ faciei illius.* LXX. *non corrupta ſunt* τὰ χελώνια *labia ejus.* acceperunt pro לְחִי *maxilla.* Hieron. *Nec dentes illius moti ſunt.* Hoſiand. *maxilla ejus.* Rab. הלחות השרשי *humor radicalis.* ארבעת לחות ליחה לבנה ושחורה וירוקה והדם *humor albus, & niger, & flavus, & ſanguis.*

לחלח *pullulavit*, produxit herbam virentem. התלחלח *humectatus fuit.*

II. Arab. לחח lahah *ſplenduit, fulſit, luxit, albuit.*

לחלחה lahlaha *flamma.*

Sed לחח lachach, cum ח punctato, *illaqueavit, complicavit.*

לח lach *laqueus:* Plur. לחוח luchuch *laquei.*

תלחוח talachuch *illaqueatio, implicatio.*

לחאני lahhani *Grammaticus malus.*

לחוד. Chald. לחוד *tantùm.* Gen. 6. רַק, Targum לחוד *tantùm malum.* Exod. 16. *Quinq. cortina* לְבַד, Targ. לחוד *tantùm.*

בלחוד, Syr. בלחוד *tantummodo, ſolùm.* Lev. 13. בָּדָד, Targum בִּלְחוֹדוֹהִי *ſolus habitabit.* Thr. 1. *Habitat* בָּדָד, Targum בִּלְחוֹדָהָא *ſola.* ¶ Job. 19. אַף, Targum לחוד *etiam tu diſſipabis timorem.*

לחה. Inde לְחִי, Arab. לְחְיָה lahia *maxilla, mandibula, gena, mentum* & *barba:* Rabb. *ferrum freni*, quod maxillæ equi inſeritur: Duale לְחָיַיִם, Chald. לְחַיָּן, Arab. לחה *maxilla, menta, barba, gena.* 1. Reg. 22. *& percuſſit Micheā ſuper* הַלְּחִי, Targum לִסְתָּה *maxillam:* alapam impegit. Thren. 3. *Dabit percuſſori ſuo* לְחִי *maxillam, ſaturabitur opprobrio.* Chriſtus: *Si quis te percuſſerit ſuper maxillam, porrige & alteram.* Pſalm. 3. v. 8. *Quia percuſſiſti inimicos meos* (ſuper) לְחִי *maxillam:* in ignominiam: per ludibrium. Targ. לִסְתְּהוֹן *genas ipſorum.* L X X. ματαίως *ſine cauſa.* lege μάλας, h. e. *maxillas.* Job. 16. *Cum opprobrio percuſſerunt* לְחָיָי *ſuper genas meas.* Jud. 15. *& invenit* לְחִי, Targ. לועא *mandibulum aſini.*

Propr. לְחִי *maxilla.* & רָמַת לְחִי Ramath lechi *collis mandibulæ.* Al. יְרִיָּה *projectio maxillæ*, locus in tribu Juda, ubi Samſon mandibula aſini 1000. Philiſtinos trucidavit.

Arab.

Arab.אלתיס לַחְיָה lahaja altis *barba hirci*, A barba caprina, *ciſtus* herba. Geograph. רגאלהם לַא לַחְא לַהֻם *viri ipſorum non eſt eis barba*.

Verb: אלְחַחי *barbeſcere*.

מֻלְתַּחִי multahi *barbatus*. ※ לַחְיָאנִי lahajeni *idem*. ※ לחו *cortex*.

לחט. Arab. לחטארת *palpebra*.

לחך לַחַךְ, Chald. & Syr. לְחַךְ: Piel לַחֵךְ, Chald. לַחֵךְ *lambit, linxit, lambendo depaſtus eſt, abſumpſit*. Num. 22. v. 4, *Nunc* יְלַחֲכוּ *lambent iſta congregatio omnes qui ſunt in circuitu noſtro*, כִּלְחֹךְ *ſicut lambit bos gramen agri*. Prius Piel, B poſterius Cal. Targ. יְשֵׁיצוּן *perdent* (conſumabunt) *cætus hic omnia quæ in circuitu noſtro ſunt*, כְּמָא דִמְלַחֵךְ *ſicut depaſcitur*, &c. 1. Reg. 18. v. 38. *& aquas, quæ erant in aquaductu* לִחֵכָה *lambit*: areſecit. Boves gramen comeſturi, lingua id apprehendunt. Flamma ſpeciem linguę imitatur, & lambere videtur, quæ comburit. Mich. 7. v. 17. יְלַחֲכוּ עָפָר *lambent pulverem, velut ſerpens*. Targum יִשְׁתַּטְחוּן עַל אַפֵּיהוֹן עַל אַרְעָא *proſternent ſe ſuper facies ſuas ſuper terra*. ſic, Pſalm. C 72. v. 9. *& inimici ejus pulverem* יְלַחֵכוּ *lingent*: proſternent ſeſe, ita ut pulverem lambere videantur honoris cauſa. Chald. Jud. 7. *Omnis qui* יָלֹק, Targum לְחַךְ *linget lingua ſua ſicut* יָלֹק, Targum מְלַחֵךְ *lingit canis*. Syr. Luc. 16. מְלַחֲכִין *lingentes ulcera ejus*.

לחם quatuor ſignificata habet. I. לָחַם *cibum ſumſit, edit, comedit*. Proverb. 23. *Ne* תִּלְחַם, Targum תֵּיכֻל *comedas panem oculi mali*. Ibidem. *Quando ſederis* לִלְחוֹם, Targum לְמֵיכַל D *ad comedendum cum dominatore*. Pſalm. 141. *Nec* אֶלְחַם, Targum אֶסְעַר *comedam in delicijs eorum*.

Nom. לֶחֶם, Chald. לְחֵם, Arab. לחם *cibus, omnis eſca, victus, epulum, convivium*. Pſalm. 136. *Qui dat* לֶחֶם, Targum מְזוֹנָא *eſcam omni carni*. Lxx. τροφὴν. Eſa. 65. v. ult. *Pulvis erit* לַחְמוֹ, Targum מְזוֹנֵהּ *cibus ejus*. Hoſ. 2. *Dantes* לַחְמִי, Targum מֵיכְלִי *cibum meum & potum meum*. 1. Reg. 5. v. 9. *ut dem* לֶחֶם בֵּיתִי, Targ. מְזוֹן לֶאֱנָשׁ בֵּיתִי *cibum viro domus meæ*. 2. Sam. 9. *eritq; filio Domini tui* לֶחֶם, Targ. מְזוֹן *cibus, & comedet illud*. Quicquid ex agris colle- E geris, illud erit Micha, filio domini tui, & de illo ipſe vivet. Dominus autem tuus Mephiboſet comedet panem de menſa mea, ſicut filij regis. Num. 14. v. 9. לַחְמֵנוּ *cibus noſter ſunt*: comedemus illos, ut cibũ. Targum בִּידָנָא מְסִירִין *in manus noſtras traditi ſunt*. Ezech. 24. לֶחֶם אֲנָשִׁים *cibum virorum non comedes*. Targ. לְחֵם אַבְלִין *cibum lugentium*. Sicut alij lugentes, quibus mittunt vicini eorum cibum. Lugens enim tenetur prima vice in convivio edere cibum aliorũ. ¶ Caret plurali numero: quando igitur jungitur numeralibus, ſignificat *tortam panis, aut placentam*. 1. Reg. 14. v. 3. *Decem* לֶחֶם, Targ. טוּלְמִין דִּלְחֵם *tortas panis*: placentas. Levit. 8. *& placentam* לֶחֶם *panis olei*. h. e. fricti in oleo. Exod. 25. v. 30. *& dabis ſuper menſam illam* לֶחֶם פָּנִים *panem facierum*. Ex eo quod immediatè ſequitur: לְפָנַי תָּמִיד *juxta faciem meam ſemper*. Quòd autem ſemper coram Domino proponebantur, dicebantur *panes propoſitionis*: item, לֶחֶם הַתָּמִיד *panis perpetuus*: Et ſimpliciter, פָּנִים. unde Numer. 4. v. 7. שֻׁלְחַן הַפָּנִים. 1. Sam. 21. v. 4. לֶחֶם קֹדֶשׁ, ſunt לַחְמֵי תוֹדָה, quos poterat alienus edere in mundicia. Al. (v. 6.) לֶחֶם הַפָּנִים. die Sabbathi removebantur frigidi, & apponebantur calidi. Chal. Dan. 6. *Rex fecit* לְחֵם *convivium magnum*. Arab. 1. Cor. 9. v. 15. *Non comedam* אללחם *cibũ illum*. ¶ Deinde κατ' ἐξοχὴν, לֶחֶם *panis, cibus hominis præcipuus, communis & quotidianus*. Gen. 14. *& Melkiſedec proferebat* לֶחֶם, Chald. לְחֵם *panem & vinum*. Gen. 25. *& Jacob dedit ipſi Eſau* לֶחֶם, Targ. לְחֵם *panem & cocturam lentium*. Gen. 45. *Decem aſinos portantes frumentum*, וָלֶחֶם *& panem & cibum*. ¶ Tertio per metonymiam, לֶחֶם, ſicut אֹכֶל, *fruges, frumentum, hordeum, triticum*; ex quo panis conficitur: quando de terra uſurpatur. Gen. 41. *& in tota terra Aegypti erat* לֶחֶם, Targ. לַחְמָא *frumentum*. Lxx. σῖτος. Job. 28. *Terra ex illa egredietur* לֶחֶם *frumentum*. Eſa. 28. v. 28. לֶחֶם, Targ. עֲבוּרָא *frumentum comminuetur, quia non in æternum triturando triturabit illud*. Eſa. 37. *Terra* לֶחֶם *frumenti & vinearum*. Targum חַקְלִין *agrorum*: in quibus fruges proveniunt. ¶ Quartò, לֶחֶם *fructus*: quando de arbore dicitur. Jerem. 11. נַשְׁחִיתָה עֵץ בְּלַחְמוֹ *perdamus arborem cum fructu ſuo*. Et לֶחֶם hic ſignificare פְּרִי *fructum*, teſtatur Abenezra in Exod. 16. Et R. D. exponit: בְּפִרְיוֹ *in fructu ſuo*. Targ. נִרְמֵי סַמָּא דְמוֹתָא בְּמֵיכְלֵהּ *projiciemus venenum mortis in cibum ejus*. Accepit נַשְׁחִיתָה pro נָשִׁיתָה *ponemus*, litera ח abſorpta; & עֵץ pro *ligno*, & quidem *venenato taxi*: & לֶחֶם pro *cibo*. Et hanc expoſitionem R. S. & R. D. amplectuntur. & Lxx. ἐμβάλωμεν ξύλον εἰς τὸν ἄρτον αὐτοῦ, Hieron. *Mittamus lignum in panem ejus*. ¶ Quintò, לֶחֶם *caro*, quando de animantibus ſeu ſacrificijs dicitur: & *ipſum ſacrificium*. Levit. 3. verſ. 11. *& incendet illud ſacerdos ſuper altari* לֶחֶם *carnem igniti Domino*. Numer. 28. *oblationem meam*, לַחְמִי *carnem meam, ad ignita mea*. Targum

לְחֶם סָדוּר לְקָרְבָּנִי *carnem ordinatam ad oblationem meam.* Comprehendit carnem & תרומות. Lev. 21. v. 7. *Quia* לחם, Targum קָרְבַּן *ſacrificium Dei tui ille offert.* Levit. 22. מִלֶּחֶם *de carne patris ſui comedet.* Hoſeæ 9. *Quia* לַחְמָם *caro ipſorum pro anima ipſorum.* Targum קָרְבָּנֵיהוֹן *ſacrificia eorum.* Pſalm. 78. *An etiam* לחם *carnem poterit dare : ſi parabit* שְׁאֵר *carnem populo ſuo.* idem diverſis vocabulis. Job. 6. v. 7. *Renuit attingere anima mea : ſunt* כִּדְוֵי לַחְמִי *quaſi debilitates carnis meæ.* Lev. 21. v. 6. *Quia ignitas Domini,* לֶחֶם *carnem deorum ipſorum ipſi offerunt.* Targum קָרְבַּן *ſacrificium.* B

Semper autem apud Arabes לָחַם laham *caro*, in animante vivo: Plur. לחום luhum *carnes.* Diminut. לְחַיְמָה luhaima *caruncula.* Pſalm. 27. *ut comedant* לחמי *carnem meam.* Geneſ. 2. לחם מן לחמי *caro de carne mea.* לחם בלא עטם באללחם *in carne*, carnaliter. *caro abſq; oſſibus*, oſſa, maſſa carnis in modum pultis redacta. לחם אלוחשי laham alvahſchi *caro ferina.* לחם בקרי laham baccari *caro bubula.* לחם חמלי laham hamli *caro ovilla.* לחם מעזי laham maazi *caro caprina.* Geograph. אללחום מן אלבקר ואלחמלאן ואלמעז *carnes bubulæ, ovilla & caprina.* לחם אלאפעי *caro tyri.* h. e. ſerpentis in Palæſtina. C

לחמי lahmi *carnalis*: Plur. לחמין lahmijn, & לְחְמִיָּה *carnales.* ☧ Et אֶלְלַחְמִי *hypoſarca.*

מלחם mulahim *incarnans*, carnem inducens, conſolidans.

אלתחם altaham *incarnatus, conſolidatus fuit.* Item: *carnificatus, in fruſta diſſectus fuit.* D

מלתחם multahim *carnificatus.*

אלתחאם altiham *carnificatio.*

לחום *comeſtus, abſumtus*: Plur. לחומים *comeſti.* Deut. 32. v. 24. וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף, Targum וַאֲכִילֵי עוֹף *& comeſti ab ave.* morbo calido inſtar carbonis. ¶ Deinde לחום *caro, truncus, corpus, cadaver.* Job. 20. v. 23. *& pluet ſuper ipſum* בִּלְחוּמוֹ *carne ſua.* Targum בִּשְׁלַדֵּיהּ *trunco ſuo.* Zoph. 1. v. 17. *Effundetur ſanguis eorum, ut pulvis;* וּלְחֻמָם, Targum וּנְבִלַתְהוֹן *& cadaver ipſorum, ſicut ſtercora.* Sicut ſtercora in fimetum effunduntur. Hieron. *corpora ipſorum.* LXX. καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν *& carnes ipſorum.* E

Rabbin. לְחְמָנִיּוֹת *cibaria, fercula*, quæ poſtremo apponuntur, *tragemata.*

Propr. בֵּית־לֶחֶם Bethlehem *domus panis.* Alia fuit in tribu Juda. Jud. 19. v. 18. מִבֵּית־לֶחֶם יְהוּדָה *ex Bethlehem Juda, uſq; ad latera montis Ephraim.* Sic, Matth. 2. *Bethlehem Judæ.* Alia fuit in tribu Zabulon, id eſt,

A Galilæa inferiori. Joſ. 19. v. 15. *& Jidalah* וּבֵית־לָחֶם *& Bethlehem.* Geograph. [illegible] בית לחם [illegible] ובין אלקדם סתה אמיאל

II. Per metaphoram, לָחַם *bellavit, pugnavit, prædatus, adverſatus eſt, conſumſit.* In bello enim gladius nunc hunc, nunc illum edit & abſumit. Sicut, 2. Sam. 11. dicit David, *Quia ſic & ſic* תֹּאכַל *comedet gladius.* Targum תִּקְטֹל *occidet.* Kal. Pſalm. 35. v. 1. לְחַם *pugna contra* לֹחֲמָי *pugnatores meos.* Targ. סְדַר קְרָב *ordina bellum contra* בַּעֲלֵי קְרָבוּתִי *autores belli mei.* Jud. 5. לְחֶם *impugnavit portam:* ſecundū B R. Jona, ut ſit formæ כְּבַשׁ. Niphal *idem.* qui enim pugnat, verberat & vapulat: plagas infert & accipit. Jerem. 21. verſ. 5. וְנִלְחַמְתִּי, Targ. וַאֲגִיחַ *& pugnabo ego vobiſcum.* Pſalm. 109. וַיִּלָּחֲמוּנִי, Targum וְאַגִּיחוּ עִמִּי *& pugnarunt mecum.* Num. 21. v. 24. וַיִּלָּחֶם, Targum וַאֲגִיחַ קְרָבָא *& pugnavit in Iſrael.*

Nom. לחמה & מִלְחָמָה *bellum, pugna, prælium.* Gen. 14. v. 2. עָשׂוּ מִלְחָמָה *fecerunt bellum.* Targum סְדַרוּ קְרָבָא *ordinârunt bellum cum Bera rege Sodomæ.* 2. Sam. 11. v. 7. *& de pace* C הַמִּלְחָמָה *belli:* de heroibus belligerantibus. de pace heroum belligerantium. Targ. עָבְדֵי קְרָבָא *facientium bellum.* 1. Reg. 20. v. 29. וַתִּקְרַב הַמִּלְחָמָה *& appropinquabat bellum.* Targum עָבְדֵי קְרָבָא *facientes bellum.*

Jud. 5. verſ. 8. *Tunc* לָחֶם *bellum in portis*, ſcil. *fuit.*

III. Syr. Pael. לַחֵם: Paſs. אֶתְלַחַם *inſidiatus, minatus fuit.* Marc. 16. v. 19. לְחִימָא הֲוָת *inſidiatur ei.* Actor. 4. verſ. 21. וְאֶתְלַחְמוּ *& comminati ſunt eis.* D

לוּחָם: Plur. לוּחָמִין *inſidia, mina.*

IV. Per contrarium, Syr. לְחַם *conſenſit, congruit, reſpondit, convenit, decuit.* Piel לַחֵם *aptavit, concinnavit, comparavit.*

Nom. מְלַחְמָן *concinnator, artifex.*

מְלַחְמוּת *concinnitas.* ☧ לְחֻמְשִׁירוּת *apte, concinne, recte.*

לחן. Inde Chald. לְחֵנָא & לְחֵנְתָא *concubina.* Pl. לְחֵנָתָא. Gen. 35. פִּלֶגֶשׁ, Targ. לְחֵנַת *pellicem patris ſui.*

לחס. Arab. לָחַס lahas *linxit.* Pſ. 72. *& inimici* E *ejus* ילחסון *lingent pulverem.* Luc. 16. verſ. 21. אלכלאב כאנת תלחס קרוחה *canes veniebant & lingebant ulcera ejus.*

לחף. Matth. 27. מִלְחָפָה *ſindon.*

לְחָף lahaf *culcitra*: Plur. אֶלְחָאף *culcitræ.*

לחץ. לָחַץ *coarctavit, preſſit, compreſſit, oppreſſit, vim intulit.* Exod. 22. *& peregrinum non* תִלְחָץ *opprimes.* Targ. תְעִיקוּן *angetis.* Jud. 1. וַיִּלְחֲצוּ, Targ. וּדְחָקוּ *& anxerunt Amorrhæi filios Dan.* Num. 22.

Num. 22. וַתִּלָּחֵץ, Targum וּדְחַקַת *& preſſit pedem Bileam ad parietem.* Niphal. נִלְחַץ *preſſus fuit.* Num. 22. v. 25. וַתִּלָּחֵץ, Targum וְאִתְחַקַת *& preſſa fuit ad parietem:* coarctavit ſe.

Nom. לַחַץ *preſſura.* 1. Reg. 22. *Cibate eum pane anguſtiæ, & aqua* לַחַץ *preſſuræ.* Targum בִּדְחוּק *in preſſura:* exiguo pane, & exigua aqua: ut ſolet dari afflictis.

Rabb לְחִיצָה *caſus.*

לחק. Arab. לחק lahac, idem quod Hebr. לָקַח, *accepit, adeptus eſt, ſecutus, aſſecutus, potitus fuit, impetravit, obtinuit, apprehendit, ſortitus, nactus, conſecutus eſt.* Luc. 7. v. 16. ולחקהם רוּף *& accepit eos timor.* Pſalm. 119. in zade: *Tribulatio & anguſtia* לחקתני *apprehenderunt me.* Pſal. 48. ולחקתהם *& apprehendit eos timor.* Matth. 4. v. 19. ולחקארה *& ſecuti ſunt eum:* Duale. 1. Theſſ. 4. v. 15. *Non* נלחק *præveniemus eos, qui obdormierunt.* Johan. 12. ולילחק כי *& adhæreat mihi:* ſequatur me. Cap. Joſeph. וַאלְחִקְנִי בְּאַלְצַאלְחִין *& aſſocia me bonis.*

Nom. אלחק *aſſecutio.*

לאחק *accidentia corporũ naturalium,* ut motus & locus: in Avicenna.

לחש. לָחַשׁ, Chald. & Syr. לְחַשׁ *muſſitavit, obſcurè, ſubmiſſè, clanculùm & tacitè locutus eſt, ſuſurravit.* Nehem. 3. v. 12. *Juxta illum inſtauravit Sallum filius* הַלּוֹחֵשׁ *muſſitantis:* incantatoris vel oratoris. Piel לִחֵשׁ, Chald. & Syr. לַחֵשׁ *idem.* Pſalm. 58. *Non audit vocem* מְלַחֲשִׁים, Targum חָרָשַׁיָּא *incantatorum.* Incantatores enim tacitè loquuntur, ne ipſis ſerpentes noceant. Syr. Luc. 12. v. 3. *In aures* לְחִשְׁתּוּן *ſuſurraſtis.* Hithpael הִתְלַחֵשׁ *tacitè ſecum locutus eſt.* Pſalm. 41. *Contra me* יִתְלַחֲשׁוּן, Targum מְמַלְּלִין בַּחֲשַׁי *loquuntur tacitè.* 2. Sã. 12. v. 19. *Servi ejus* מִתְלַחֲשִׁים, Targ. מְלַחֲשִׁין *muſſitabant.*

Nom. לַחַשׁ *tacita & ſubmiſſa locutio, muſſitatio.* ¶ Per metonymiam, *ſermo demiſſus & modeſtus,* ars dicendi & argumentandi *oratoria, facundia, eloquentia.* Eſá. 3. verſ. 3. *Et intelligentem* לָחַשׁ *eloquentiæ.* ¶ 2. *Precatio,* quæ fit muſſitando. Eſa. 26. v. 16. *Effuderunt* לַחַשׁ *precationem.* ¶ 3. *Incantatio,* quæ fit murmure, *incantamentum,* quod voce ſummiſſa fieri ſolet, ne prophani percipiant. Eccleſ. 10. v. 11. *Si mordebit ſerpens abſq;* לָחַשׁ *incantatione.* vel *murmure,* id eſt, ſibilo.

לְחָשִׁים *inaures.* Eſa. 3. v. 20. וְהַלְּחָשִׁים *& inaures.*

Chald. לַחֲשָׁא, & לְחִישָׁא, & לְחִישׁוּת *incantatio.*

Rabb. לָחוּשׁ *rubeũ.* ※ לוחשות *inflammata.*

A לחת. Rabb. מַלְחִית *latrans, repugnans.*

Chald. לְחַת *flexit, inclinavit.* 2. Reg. 4. v. 34. וַיִּגְהַר, Targum וְאִלְחַת *& incubuit ſuper eo.*

לטט. Chald. לְטַט: Piel לַטֵּט, idem quod לוּט, *maledixit.* Job. 3. v. 1. וַיְקַלֵּל, Targ. וּלְטַט *& maledixit diem ſuum.*

לטא. Inde לְטָאָה *lacerta.* Nũ. 14. וְהַלְּטָאָה, Targ. וְהַלְטְתָא *& lacerta.* Onkelos ת emphaticum accepit pro ה radicali.

B לטה. Arab. לאטי *demiſſus, declivus.*

ילטי *declive teneat:* in Avicen.

לטח. Arab. לטח cum ח punctato, *linivit, illinivit.*

לטוח *linimentum:* Plur. לטוחאת *linimenta:* in Avicenna.

לטם duo ſignificata habet. I. Chal. לְטָם ſpecies aromatica, *ſtacte.* Gen. 37. *Reſinam* וָלֹט, Targ. וּלְטֹם *& ſtacten.*

C Rabb. לוּטָם *glans.*

II. Arab. לַטַם latam *dedit alapam, pugnis aut colaphis cecidit, percuſſit, depalmavit, colaphum impegit.* Matth. 5. v. 39. מַן לַטַמַךְ עַלִי חַדִּךְ אלאימן *qui percuſſerit te ſuper maxillam tuam dextram.* Mat. 26. verſ. 67. וַלַטַמוּה *& ceciderunt eum colaphis.*

Nom. לַטְמָה latma *alapa:* Plur. לַטַמַאת latmat *alapæ.*

Rabb. לִטְמָא *pugillus, faſciculus, manipulus.*

לטע. Arab. לַטִיעָה, in Geograph.

לטף. Arab. לטף *levis, alleviatus, ſubtilis fuit.* ילטף *alleviabitur:* in Avicenna. לַטַּף lattaf *ſubtilavit.*

D Nom. לַטִיף *levis, ſubtilis:* in malum, *malus.* לַטִיף אַלצַנע *ſubtilis opere.* לַטִיף אַדַן latif adan *levis cogitatione,* ſuſpicax.

מלטף mulattif *ſubtiliativum.*

לַטַפָה *ſubtilitas.* ※ תַלטיף *ſubtilatio.*

לְטַף lutf *pejoritas.* ※ לטף *pejor factus eſt morbus.*

לטש duo ſignificata habet. I. לָטַשׁ, Chaldaicè לְטַשׁ: Piel לַטֵּשׁ *acuit, deterſit* gladi-

E um, ut micet & ſplendeat ad terrorem, *polivit* inſtrumenta ferrea aut ænea: Per metaph. *dua.* 1. Sam. 13. *& deſcenderunt omnes Iſraelitæ ad Philiſthæos* לִלְטוֹשׁ, Targum לְחָרָפָא *ad acuendum quiſq; vomerem ſuum.* Pſal. 17. *Gladium ſuum* יִלְטוֹשׁ, Targum שְׁחַז *acuit.* Piel *idem.* Pſalm. 52. *Sicut novacula* מְלֻטָּשׁ, Targum חָרִיף *acuta.* Metaphoricè. Job. 16. v. 9. *Hoſtis meus* יִלְטֹשׁ *acuet oculos ſuos contra me:* aſpiciet me terribilibus oculis: oculo malo. q. d. fulgurabit &

terrebit. Gen.4.v.21. *Ipſa peperit Tubalcain* לוטש *acuentem omnem fabrum æris & ferri.* metaph. *erudientem.* Targ. רַבְּהוֹן דְּכָל יָדְעֵי עֲבִידַת נְחָשָׁא *magiſtrum omnium ſcientium opus æris & ferri.*

II. Arab. לָטִישׁ *vagabundus*: in Avic.

ליל & לִילִית quære in לול.

ליש quære in לוש.

לכך. Rabb. לַךְ & לִכְלֵךְ *miſcuit, polluit, inquinavit, maculavit, contaminavit.* מְלֻכְלָךְ *inquinatus.*

ללוך & לכלוך *inquinatio.* לִכְלוּךְ פֶּה *fœtor oris.*

לָכֵן *idcirco, ideo.*

B

לכד. לָכַד ſignificat idem quod צוד, item אחד & כבש *cepit, apprehendit, comprehendit*: de loco aut urbe, *expugnavit, occupavit.* Pſalm.38. *Rete quod abſcondit*, תִּלְכְּדוֹ, Targum תְּצִידֵיהּ *capiet eum.* Amos 3. וְלָכוֹד לֹא יִלְכּוֹד, Targum ומיחד לָא אחיד *& comprehendendo non comprehendet.* Joſ.15. v.17. וַיִּלְכְּדָהּ *& cepit eam Othniel.* Targum וכבשה *& ſubegit eam.* Deut. 2. וַנִּלְכֹּד, Targum וכבשנא *& ſubegimus omnes civitates ejus.* Proverb.5.v.22. *Iniquitates ipſius* יִלְכְּדֻנוֹ, Targum קְטָטִין לֵהּ *comprehendunt eum impium.* Joſ.7. verſ.15. *& familia, quam* ילכדנה *ceperit eam Dominus*: forte aut arca prætereuntes apprehendente. Lxx. *ἐνδείξῃ demonſtraverit.* Niphal. נִלְכַּד *captus fuit.* Prov.6. נִלְכַּדְתָּ, Targum אתצידתא *captus fuiſti verbis oris tui.* Joſ.7. וַיִּלָּכֵד, Targum ואתאחד *& capta fuit tribus Juda.* forte aut arca prætereuntes apprehendente. Lxx. *ἐνεδείχθη oſtenſa fuit.* Hithpael התלכד *apprehendit ſe.* Job.39.v.33. יִתְלַכְּדוּ *apprehendunt ſe, & non ſeparabuntur.*

C

Nom. לֶכֶד & מַלְכֹּדֶת *rete* aut *laqueus*, quo feræ aut aves capiuntur. Prov.3. *Et cuſtodiet pedem tuum* מִלֶּכֶד *à reti.* Job.18. ומַלְכֻּדְתּוֹ *& rete ejus juxta viam.*

D

Rabb. לְכִידָה *captio.*

לכן. Arab. לכן *percuſſit.* Act.22.v.7. לכן *percuſſit latus Petri.*

לם. Arab. לם lamam, idem quod לום. *culpavit, accuſavit, reprehendit, convitiatus eſt.*

E

לום leum *reprehenſio.*

לם lam *non*, cum futuro. Pſalm.107. לם יערפוא *non cognoverunt viam.* Luc.12. v.27. לם ילבס *nō indutus fuit.* אלם-אל *annon? nonne?*

למא. Chald. למא *vanitas.* 1.Sam.12. *Quia* תהו, Targum לְמָא *vanitas ipſi.* Amos 7. *& Betheleris* לְאָוֶן, Targum לְלְמָא *in vanitatem.* ¶ Deinde Chald. לְמָא, idem quod לָמָּה *quare?* potius לְמָה ſcribendum.

A

למד. לָמַד, Chald. לְמַד, Arab. למד, cum ל punctato, *didicit, aſſuevit.* Eſa.26.v.19. *Juſtitiam* לָמְדוּ, Targum יְתַלְּפוּן *didicerunt incolæ terræ.* Deut.17. *ut* יִלְמַד, Targum יֵילַף *diſcat timere Dominum Deum ſuum.* Jerem.10. *Ad viam gentium ne* תִּלְמָדוּ *aſſueſiatis.* 1. Paral.5. ולמודי מלחמה *& aſſueti belli.* Piel לִמֵּד *docuit, aſſuefecit.* 2.Sam.1. *& juſſit* לְלַמֵּד, Targum לְאַלָּפָא *docere filios Juda arcum.* Deut. 4. *Quæ ego* מְלַמֵּד, Targ. מַלִּיף *doceo vos facere.* Ibidem. *Ecce* לִמַּדְתִּי, Targ. אַלֵּפִית *docui vos præcepta.* Hoſ.10. *Et Ephraim vitula* מְלֻמָּדָה *aſſuefacta.* ſc. ad trahendum jugum. Pual. לֻמַּד *doctus, aſſuefactus fuit.* Jerem.31.v.18. *Sicut vitulus non* לֻמָּד *aſſuefactus.* ſcil. ad jugum.

B

Nom. לִמּוּד *doctus, edoctus, aſſuetus, exercitatus, peritus, expertus*: Plur. לִמּוּדִים *docti, exercitati.* Jerem.2. *Onager* לִמֻּד מִדְבָּר *aſſuetus deſerti.* Targ. רְמַדוֹרֵהּ *cujus habitatio deſertum.* Eſa.50. *Dominus dedit mihi* לְשׁוֹן לִמּוּדִים *linguam doctorum*: virorum in lingua exercitatorum.

C

בלמד רכלתך לִמֹּד *idem.* Ezech.27. *Aſſur* *tanquam peritus negociationis tuæ.* Filij Aſſur ſunt aſſuefacti ut afferant tibi merces.

תַּלְמִיד, Arab. תלמיד tilmid, cū̄ punctato, *diſcipulus, ſcholaris.* Rabb. תַּלְמִיד חָכָם *diſcipulus ſapiētis*, pro ſapiēte; vitandæ arrogantię cauſa: ſicut, Philoſophus potius, quàm *σοφός*. Pl. תַּלְמִידִים, Chal. תַּלְמִידִין, Arab. תַּלַאמְד talamid: Dual. תַּלְמִידַיָּא *diſcipuli.*

D

Inde Verbum Syr. תַּלְמֵד, Arab. תלמד talmad *docuit*: Abſolutè, *diſcipulus fuit.* Syr. Mat.28.v.19. תַּלְמִדוּ, Arab. תלמדוא כל אלאמם *docete omnes gentes.* Paſs. Syr. אֶתְתַּלְמַד, Arab. אתלמד atlammad *doctus, eruditus fuit.* Luc. 1.v.4. ראתתלמדת *quibus eruditus fuiſti.*

מְלַמֵּד *præceptor.*

מַלְמָד *ſtimulus, baculus*, cujus capiti infixum eſt ferrum, quod dicitur דָּרְבָן *cuſpis*, qua arator pungit bovem, quaſi docens ipſum arare. Jud.4. *Et percuſſit de Philiſtæis ſexcentos viros* בְּמַלְמַד הַבָּקָר, Targ. בְּפַרֵשׁ תּוֹרַיָּא *ſtimulo bovis.*

E

Rabb. תַּלְמוּד, Syr. תּוּלְמָד *doctrina, diſciplina, doctrinalis farrago.* Inde תַּלְמוּד *Talmud*, ingens opus, in quo omnis generis doctrinæ tractantur. q. corpus doctrinæ. Dividitur autem in duas partes: in מִשְׁנָה *Miſna*, Chald. מַתְנִיתָא: Plur. מִשְׁנָיוֹת: Et גְּמָרָא *Gemara.* מִשְׁנָה *Miſna*, *δευτέρωσις lex iterata* ſeu *ſecunda*, dicitur, quam Deus Moſi in monte Sinai tradiderit oretenus, tanquam explicationem Legis ſcriptæ in duabus tabulis, & in Pentateucho. Eā autem in ſcripta redegit primus רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא, qui & Rabbi הַקָּדוֹשׁ *Haccados*, anno

A anno mundi 3949, poſt devaſtationem templi anno 120. qui gratia valens apud imperatorem Antoninum, ex omnibus regionibus ſapientes ad id congregavit. גְּמָרָא *complemētum* ſeu *deciſio*, eſt ipſius מִשְׁנָה *Miſna* expoſitio ſeu gloſſa, in obſcurioribus. Eam ad Miſna addiderunt Rabbi אַשִׁי *Aſche*, & רַבִּינָא *Rabbina* anno mundi 4174. poſt templi vaſtationem 358. qui valens gratia apud regem Perſarum, ex omnibus regionibus congregavit Iſraëlitarum ſapientes. Hæc autem duo מִשְׁנָה *Miſna*, ipſe texus, & גְּמָרָא *Gemara*, gloſſa, ſi-
B mul vocantur תַּלְמוּד Talmud, & quidem Babylonicum. Sæpe etiam ſola Miſna Talmud vocatur, ut cum dicitur, *Gemara & Talmud:* vel ſola Gemara, cùm dicitur *Miſna & Talmud.* Dividitur autem in ſex סְדָרִים *ordines*, partes ſeu libros. 1. זְרָעִים *ſeminum*, de terræ naſcentibus. 2. מוֹעֵד *feſti*, de anni temporibus. 3. נָשִׁים *mulierum*, de matrimonio. 4. נזיקין *damnorum*, de cauſis & judicijs. 5. קָדָשִׁים *ſanctificatorum*, de ſa-
C crificijs. 6. טְהָרוֹת *purificationum*, de mundatione contaminatorum. Quo ordine quatuor priores in Exodo, & duo poſteriores in Levitico continentur. Quilibet porrò סֵדֶר *ordo* ſeu *liber* dividitur in plures מַסֶּכְתּוֹת ſeu מַאֲמָרִים *connexiones*, *orationes* ſeu *tractatus*, qui denominantur à materia. Quilibet מסכת *tractatus*, in פְּרָקִים *capita*, quæ à primis dictionibus denominantur. capita auté in minora הֲלָכוֹת *conſuetudines*, *ritus*. Et quælibet הֲלָכָה *lex*, *jus*,
D ſeu *ritus* notatur numero per Alphabeti literas. ut primus סדר *ordo* זְרָעִים *ſeminum*, qui eſt de terræ naſcentibus, habet undecim מַסֶּכְתּוֹת *tractatus*, quorum primus eſt מַסֶּכֶת בְּרָכוֹת *benedictiones:* de benedictionibus ſeu precationibus: & dividitur in novem פְּרָקִים *capita*, quorum primum à primis vocibus appellatur מאימתי קורין *quando vocant.* Et quando ex Talmud aliquid citat autor libri Aruch, dicit בברכות
E בפרק הרואה *in benedictionibus in capite videns.* hoc eſt, in tractatu de benedictionibus, in capite cujus initium eſt הרואה: quod eſt caput iſtius tractatus nonum. Recens acceſſerunt פירושים *commentaria* Ramban ad Miſna, & R. Simſon ad Miſna & Gemara. atque ita excuſum eſt Venetijs & Baſileæ.

תַּלְמוּדִיִּים *Talmudiſta*, Talmudici doctores. ✠ תַּלְמוּד לוֹמַר *cùm Talmud dicat.* ✠ לִמּוּדִי *doctrinalis.*

לָמְדִי habens figuram literæ ל in Avic. *os* לָמְדִי corruptè *os lauda*, pro *lambda.*

A **למח**. Arab. לַמַּח lammach, cum ח punctato, *lutavit, luto oblinivit, in lutum demerſit, polluit, inquinavit, maculavit.*

מְלַמַּח mulammach *lutoſus, cœnoſus, maculatus.*

למס duo ſignificata habet. I. Arab. לַמַס lamas *tetigit, attigit, contigit, palpavit.* Matth. 7. v. 15. ולמס ידהא *& tetigit manum illius.* 1. Joh. 1. v. 1. וְלַמַסתָה *& palpârunt illud manus noſtra:* Duale. Joh. 19. *ne* תַּלְמַסִינִי *tangas me.* Pſal. 7. *aut* לַמַסְתּ *tetigi manibus meis iniquitatem.* Pſalm. 115. *manus habent, & non*
B תַּלְמַס *palpabunt.* Pſalm. 104. *ne* תַּלְמַסוּא *tangatis chriſtos meos.* Alc. וְלַמַסוּה *& tetigerunt eum.* מְלַמַּס mulammas *tactus.*

Nom. לַמְס lams *tactus, contactus.* בָּארִד אַלְלַמְס barid allamas *frigidus tactu:* in Avic.

II. Per metaphoram, אלְתַמַס altamas *quaſivit.* Marci 8. verſ. 12. יַלְתַמַס הַדָא אַלְגִיל אַיָה *quarit hac generatio ſignum.* 1. Pet. 5. verſ. 8. יַלְתַמַס *quarit quem devoret.*

למע. Arab. למע lama *ſplenduit, fulſit.* Luc. 9.
C תלמע כאלברק *refulgebat ſicut fulgur.*

Nomen למע lama *ſplendor, flamma.*

לנט in Geograph.

לסב. Arab. לַסַב laſab *momordit.* Geograph. de ſcorpionibus, ארא לסבת אחרא מאת לחינה *ſi momorderit aliquem, moritur ſtatim.*

לַסְבָּה *morſus.*

לסע. Inde לסוע *morſus:* in Avic. ✠ לַסְעָה *idem,* ✠ מַלְסוּע.

לעע quære in לוע.

D **לעא**. Chald. in לאה vide.

לעב. Inde Hiphil הלעיב *riſit, irriſit, laſcivyt, luſit, illuſit, ſubſannavit, decepit, contemſit.* 2. Paral. 36. verſ. 16. *& erant* מַלְעִיבִים *ridentes nuncios Dei, & contemnebant verba ejus.* LXX. μυκτηρίζοντες *ſubſannantes.* Hithpael Chal. אִתְלַעַב, Syr. אתלַעַב *irriſit, ſubſannavit.* Pſal. 59. תִּלְעַב, Targ. תִּתְלַעַב *deridebis omnes gentes.* Syr. Jac. 5. ואתלעבתון *& laſciviiſtis:* voluptate affecti fuiſtis. Arab. לעב laab *riſit, luſit,*
E *jocatus fuit.* 1. Cor. 11. v. 7. *ſurrexerunt* ללעב *ad ludendum.* Alcor. יַלְעַבוּן *irridebunt.* ¶ אלעב alab *decurrit in hoplomachia.*

Nom. Chald. לְעִיב & תַּלְעוּבָא, Arab. לעב & לעאב liab *riſus, deriſio, ſubſannatio, jocus, luſus, mimeſis, ſpectaculum, ſaltatio.* Plur. Arab. לעבאת liabit *ſpectacula.*

Arab. לאעב laib *jocator, geſticulator, luſor, mimus, hiſtrio, laſcivus, ſalax.* Plural. לאעבין laibin *luſores.*

מלעב malab *theatrum*, ubi luditur. Plu. מלאעב malaib *theatra.*

לִעָאב אלקצב liab al caſab *ludus in cannis.*

¶ Deinde לעז *ſaliva, mucilago*. Matth. Iahab. סילאן אללעאב *fluxus ſalivæ*: in Avic.

לעג . לַעַג, Chald. לְעַג, & ע abſorpto לְגַלֵּג *irriſit, ſubſannavit*. Pſ. 2. *Dominus* יִלְעַג, Targ. יְחַיֵּךְ *ridebit ſuper eis*. Pſal. 59. תִּלְעַג, Targ. תְּחַלְטֵב *ſubſannabis omnes populos*. Prov. 1. וְאֶלְעַג, Targum וְאֶחֱיָךְ *& ridebo, cùm venerit timor ipſorum*. Hiphil הִלְעִיג *idem*. Pſal. 22. *omnes videntes me* יַלְעִגוּ לִי *ſubſannabunt me*. Niphal נִלְעַג. Inde participium נִלְעַג *balbutiens, blæſus*. Eſa. 33. v. 19. נִלְעַג לָשׁוֹן *blæſum lingua, ſine intelligentia*: ridiculus lingua: utens peregrina lingua, quæ non intelligentibus videtur riſus. Chald. אִתְלַגְלַג *contempſit*. Eſther 1. לְהַבְזוֹת, Targ. לְאִתְלַגְלָגָא *ut contemnant maritos ſuos*.

Nom. לַעַג, Foem. לְעָגָה *ſanna, ſubſannatio*: Plur. לְעָגִים *ſubſannationes*. Pſ. 44. v. 14. לַעַג, Targ. מַחְכָּא *riſum & contemtum ijs, qui ſunt in circuitu noſtro*. Eſa. 28. v. 11. בְּלַעֲגֵי שָׂפָה *per ſubſannationes labij*. quia peregrinus ſermo non intellectus, ſubſannatio videtur. Targ. בְּשִׁנּוּי מַמְלַל *per diverſitatem ſermonis*. Pſ. 35. v. 16. בְּחַנְפֵי לַעֲגֵי מָעוֹג *cum hypocritis ſubſannationum uſtulatæ*: placentæ. qui ſubſannant ob uſtulatam ſeu placentam ventris cauſa. Eſa. 37. v. 22. לָעֲגָה *ſubſannatio tibi, virgo filia Zion*. Targ. מְעִיקָא *tribulavit* (anxit) *te*. lege מְמִיקָא *deridet*: ad Sennacherib. Rabb. דֶּרֶךְ לַעַג *per ironiam* ſeu *ludibrium*.

לעה . Arab. לֻעָה luga, cum ע punctato, *lingua, idioma, dialectus*: Plur. לֻעָאת lugat *linguæ, idiomata*. Geneſ. 11. *tota terra erat* לֻעָה *lingua una*: idioma unum.

לַעְוָה *contumelia*. Alc. 29. לָא יַסְמְעוּן פִיהָא לַעְוָא אִלָּא סַלָאמָא *non audient in eo contumeliam, ſed pacem*.

לעז . לָעַז. Inde לוֹעֵז loquens alia, quam ſancta, lingua, *barbarus*. Pſal. 114. v. 1. *domus Jacob de populo* לֹעֵז, Targ. בַּרְבְּרֵי *barbaro*. Eſt autem Chaldaicũ בַּרְבְּרַי *extraneus, peregrinus, ignotus*. à בַּר *extra*: per geminationem. unde & בַּרְבַּר *barbaria*. &, 1. Cor. 14. *barbarus*, de eo, qui utitur lingua peregrina & ignota, Außländisch. Rabb. לוֹעֲזִים *Judæi, qui linguam ſanctam ignorant*.

לַעַז *omnis lingua, quæ non eſt Hebræa*. unde בְּלַעַז *in lingua vulgari*, aut *vernacula, vulgò*, dicunt Judæi & interpretes Hiſpani, Galli & Itali, cùm dictionem aliquam Hebræam exponunt dictione ipſis vernacula, Gallica, Italica vel Hiſpanica. Germani autem ferè dicunt בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז *in lingua Germanica*.

Verbum. Rabb. לָעַז *oblocutus eſt, detraxit*. Item. *vernaculè dixit*.

A לַעַז *oblocutio, detractio*.

לעט . לָעַט. Inde Hiphil הִלְעִיט *fecit edere, cibavit, pavit*. Gen. 25. v. 30. הַלְעִיטֵנִי, Targum אַטְעִימְנִי *ciba me de ruffo iſto*.

לעם . Syr. לְעַם *cibum ſumſit*. Matth. 9. לָעֵם *cibum ſumit magiſter veſter*.

Chald. סַלְעֵם, per protheſin, *abſorpſit, perdidit*. Paſſiv. אִסְתַּלְעַם *abſorptus, perditus fuit*. Eſa. 28. נִבְלְעוּ, Targum אִסְתַּלְעֲמוּ *abſorpti ſunt à vino*.

B **לען** duo ſignificata habet. I. לָעַן. Inde לַעֲנָה, Chald. לַעַנְתָּא *abſinthium, amaritudo, rhododendron*, ingratiſſimi ſaporis herba. Metaphoricè, *res ingrata, moleſta, difficilis, noxia, damnum, pœna*. Prov. 5. v. 4. *& poſtremum ejus* כַּלַּעֲנָה, Targ. הֵיךְ גִּידָא *ſicut abſinthium*. Jer. 9. v. 15. *ecce ego cibo populum iſtum* לַעֲנָה *abſinthio*. pœna denotatur gravis & moleſta. Targ. *adducam ſuper populum iſtum* עָקָא מְרִיר כְּגִידִין *anguſtiam amaram ſicut abſinthium*. Hoſ. 5. *vertentes* לְלַעֲנָה *in abſinthium judicium*: Judicium

C oppreſſis eſt abſinthium: res amara. Judicium bonum eſt dulce: perverſum eſt amarum.

לְעִינִין *bleta*, herba.

II. Arabicè לָעַן laan *maledixit, blaſphemavit*. Marc. 11. v. 21. הָדִא אַלְתִּינָה אַלְּתִי לַעַנְת *iſta ficus, quam maledixiſti, exaruit*. Marc. 14. v. 17. פַּבְדָא יַלְעַן וְיַחְלַף *& cœpit maledicere & jurare*. Matth. 5. *& benedicite illis, qui* יַלְעֲנוּכֻם *maledixerint vobis*. Pſal. 61. וְיַלְעֲנוּן *& maledicent in cordibus ſuis*. Pſal. 109. *ipſi* יַלְעֲנוּ *maledicent,*

D *& tu benedices*. Geneſ. 3. לַעֲנַת אַלְאַרְץ בְּעַמַלְךְ *maledicta terra in opere ſuo*. Gen. 12. וַאַלְעַן מַן לַעַנְךְ *& maledicam, qui maledicunt te*. Geogr. פִרְעוּן לַעֲנַת אַללָּה *Pharao, cui maledixit Deus*. Alc. 2. לַעֲנַהֻם *maledixit illos Deus*.

Nom. לָאִין lain *maledicus, blaſphemus*. Pl. לָאִינִין lainin *maledici, blaſphemi*.

מַלְעוּן malum *maledictus*: Plural. מַלְעוּנִין malunin, & מַלָאעִין *maledicti*. Foem. מַלְעוּנָה maluna *maledicta*.

לַעֲנָה laana *maledictio, blaſphemia*.

E **לעס** . Rabb. לָעַס, Chald. & Syr. לְעַס *maſticavit, edit, comedit*. לֹא לָאֵה לֹא לוֹעֵס *non laborans, non manducans*. Chald. Eccleſ. 12. *& ceſſabunt* הַטּוֹחֲנוֹת *molares*. Targ. *dentes molares oris tui, ut non poſſint* לְמִלְעַס *maſticare*. Syr. Matth. 15. v. 20. *ſi verò homo* נִלְעַס *comederit*.

Rabbin. לְעִיסָה *maſticatio*: Metaphoricè, *præparatio, ſubornatio*.

Et ע abſorpto, לֵיסָא *maxilla, gena*: Plu. Rabb. לְסָתוֹת *maxillæ, genæ*.

לעף . Arab. לְעִיף *fortis*.

לעק . Arab. לַעַק laac *lambit, linxit, deglutivit*.

Nom

NOM. לְוֹק looch, & לְעָקָה laaca *lambitio*, ἔκλειγμα eclegma *illinctum*, quod lambendo illingitur: *electuarium*, quod lambitur. Eſtque medicamentum thoracicum & pulmonicum: PLur. לעוקאת & לעקאת laacat *electuaria*.

מַלְעָקָה *cochleare*. ✠ לעוקא *deglutita*: in Avicen.

לפף Chald. לְפַף & לַף: Piel לַפֵּף, Arab. לפף lafaf, & לף laf *conjunxit, complexus eſt, convolvit, involvit, conglomeravit, ligavit*. Chald. Exod. 28. חִבֵּר, Targ. לפף *conjunxit unam cum altera*. Arab. Marc. 15. *& emit* לפאפה *ſindonem*, *& involvit eum in ea.* ולפה בהא Joh. 8. פלפאה פי אלפאיף *& involverunt illud in linteis*. Matth. 27. v. 59. ולפה בלפאיף נקיה *& involvit ipſum in involucris mundis*. PAſſ. Chald. אִתְלְפַף, Arab. אלתף altaff *involutus fuit*. ילתף *involvatur*: in Avic.

NOM. Chald. לִפּוּף, Arab. לפאפה lafafa *involucrum, faſcia, ſindon*: PLural. Arab. לפאיף lafaif *involucra, faſciæ, linteamenta*.

Arab. לף laf: FOEM. לפה laffa *involutio, glomeratio*: PLural. לפוף lufuf *glomerationes*.
✠ מלפוף *involutus*.

Rabb. לופי *conjunctio*.

לף *infans*, à menſe ad annum, qui adhuc faſcijs involvitur.

לפלוף *ſtercus oculi*.

לפד. Inde לַפִּיד, Syr. לַמְפִּיד *lampas, tæda, fax, facula*: PLur. לַפִּידִים, FOEMin. לַפִּידוֹת, Syr. לַמְפִּידִין *lampades*. Zach. 12. v. 6. וּכְלַפִּיד *& ſicut lampadem ignis in manipulo*. ſcilicet ſpicarum. Vulg. *faciem*, lege *facem ignis in fæno*. Hoſiander non correxit. Eſa. 62. *& ſalus ejus* כְּלַפִּיד, Targ. כִּבְעוֹר *ſicut fax ardeat*. fax ſcilicet quæ procul conſpicitur. Nahum 2. v. 4. *facies ipſorum* כַּלַּפִּידִים, Targ. כִּבְעוּרִין *ſicut lampades*. Aſpectus facierũ ejus erit ruber: præ pudore erubeſcent, Fewerroth werden. Job. 12. v. 5. לַפִּיד, Targ. אוּרָא *titio, deſpectus*: lignum ardens igne. Exod. 20. v. 18. *videntes voces &* הַלַּפִּידִים, Targum בָּעוּרַיָּא *lampades*: per imaginationem, ac ſi viderent. Al. *fulgura*: lampades ardentes.

Rabb. הִתְלַפֵּד *fulſit*.

לִפְדָא *coctio* ſeu *pulmentum ex ficubus confectum*. ✠ לִפְדָא *olla*.

לפח. Inde לפאח lafaha *camelæ recens fœta*: in Avicen.

לפט. Arab. לפטה lafda *dictio, vocabulum*. PL. אלאלפט alfad *dictiones, vocabula*. אלחמסה אלפאט *quinq. voces*: quinq; prædicabilia. ✠ ילפט *loquetur*.

אלתפט altafad *ſeducere, irretire, implicare*.

לפס. Arab. לפסן *marrubium*.

לפת duo ſignificata habet. I. לָפַת *inclinavit, ſubvertit*. Jud. 16. v. 29. וַיִּלְפֹּת *& inclinavit Simſon duas columnas*. Targ. וְאַחַד *& apprehendit*. NIPhal נִלְפַּת *inclinatus fuit*. Ruth. 3. v. 8. *& territus fuit vir* וַיִּלָּפֵת *& inclinatus* (converſus) *eſt*. Job. 6. v. 18. יִלָּפְתוּ *inclinabuntur ſemitæ viæ ejus*.

II. Arab. אתלפת atlafat, & אִלְתַפַת altafat *recõverſus fuit, convertit ſe, redyt, retroſpexit, reſpexit, reverſus fuit, viſitavit*. Matth. 16. v. 23. ואלתפת וקאל לבטרס *& converſus fuit, & dixit ad Petrũ*. Gen. 4. v. 5. ולם ילתפת אלי קאין ורבאיחה *& non reſpexit ad Kain & ſacrificia ejus*.

NOM. אִלְתִפַאת iltifet *reverſio, retroſpectus, reverentia, viſitatio, ſcopus, meta*.

מלתפת multafid *viſitator*.

Rabbin. לפת, Arab. לפתה lafta, *rapa*: PLu. לְפָתוֹת, Arab. לפת left *rapa*. ✠ לפיתה lufaita *rapunculus*.

Rabb. לִפְתָן *cujus caput eſt rapæ ſimile*, deorſum undiq; latum. Item, *obſonium*.

לצץ duo ſignificata habet. I. לָצַץ, idem quod לוץ, *riſit, deriſit*. Hoſ. 7. *traxit in manu ſua cum* לוֹצְצִים *deriſoribus*. Targ. סִיעַת שָׁקְרִין *cœtu falſorum*.

II. Arab. לץ laz *latro, fur, abactor, raptor*: PLur. לצוץ luzuz: DuAl. לִצָּן & לִצָּאן *latrones, fures*.

לצאץ liziz *cuneus*.

לצל. Geogr. אלנאר לצלת.

לצק. Arab. לַצַק lazac *adhæſit, junctus, conjunctus, adjunctus, compactus fuit*. Pſalm. 44. וְלַצְקַת *& adhæſit terræ venter noſter*. Pſal. 101. *non* יִלְצַק *adhærebit mihi cor pravum*: adjunget ſe. Matth. 19. v. 5. ויִלצק באמראתה *& adhærebit in uxore ſua*. Geogr. ואלמא לאצק בהא *& aqua hæret in ea*. PAſſ. אִלְתַצַק altazac *compactus, conglutinatus, ſolidatus fuit*. HIPhil אַלְצַק alzac *compegit, glutinavit, ferruminavit, conglutinavit, ſolidavit*.

NOM. מַלְצוּק malzuc *junctus, adjunctus, compactus*.

אִלְצַאק ilzac, & תַּלְצִיק talzic *junctura, plicatura, compactio, ſolidatio, ferruminatio, conglutinatio*.

לֻצַקָה luzaca *ferrumentum auri*: & לֻצָקָה אלדהב luzaca aldeheb *capiſtrum auri, borax*, nitri ſpecies, qua ferruminant aurum.

מלתצק multazic *plicabilis*. ✠ מַלְצַק *junctura*: in Avic.

לקק. לָקַק: Piel לִקֵּק *linxit, lambit*. 1. Reg. 21. *ubi* לָקְקוּ, Targ. לְחַכוּ *linxerunt canes ſanguinem Naboth*, יָלֹקּוּ, Targ. יְלַחְכוּן *lingent canes ſanguinem tuum*. Jud. 7. *qui* יָלֹק, Targ. מְלַחֵךְ *lambet lingua ſua ut canis*.

לקב. Matth. 26. אלמלקב dictus Judas Iſcariotes. A
1. Corinth. 19. v. 13. ſi אלקבה dimicavi
contra beſtias.

לקה tria ſignificata habet. I. Chald. לְקָה
& לְקָא caſus, percuſſus, paſſus fuit, vapulavit.
Exod. 19. v. 31. & linum & hordeum נֻכָּתָה,
Targ. לְקוֹ percuſſa fuerunt. Exod. 5. וַיֻּכּוּ, Tar-
gum ולקו & percuſſi fuerunt lictores. Hiphil
אַלְקִי percuſſit, verberavit dominationis aut
diſciplinæ cauſa. Jer. 30. percuſſione hoſtis
הִכִּיתִיךָ, Targ. אַלְקִיתִיךְ percuſſi te. 1. Sam. 15.
וַיַּךְ, Targ. וְאַלְקִי & percuſſit eos.
Nom. לְקִי percuſſus, claudus. B
מַלְקוֹת & אַלְקָאוֹת cædes, percuſſio, flagellum,
tortura. Rabbin. מַלְקוֹת אַרְבָּעִים verberatio
quadraginta ictuum: & ſimpliciter, מַלְקוֹת
idem.
לְקוֹי vapulatio: item ecclipſis: quaſi ſolis
& lunæ percuſſio ſeu paſſio. מלאקי ☧
tangens.
II. Arab. לְקָא laca jecit, injecit, immiſit, abjecit,
projecit. Pſalm. 2. ונלקי & projiciamus à nobis
jugum ipſorum. Pſalm. 55. אלק המך אלי אללה
proyce curam tuam ſuper Deum. Alcor. 30. C
אַלְקִיהָא יָא מוּסִי וַאַלְקִיהָא וַאִדָא הִי חַיַּה projice il-
lum, ô Moſe; & projecit eum, & ecce erat ſerpens.
Paſſiv. לְקָא projectus fuit. Matth. 5. וַתְּלְקִי פִּי
אַלְנַאר & projicietur in ignem. Matth. 4. v. 18.
ילקיאן שבכהמא פי אלבחר projiciebant retia
ſua in mare: Duale. Gen. 2. v. 21. פאלקי &
projecit Dominus Deus ſuper Adam ſomnum.
Hiphil אלקי alci. Pſalm. 22. אלְקִית proje-
ctus ſum ſuper te. Geograph. ואדא אלקית פי
אלנאר & quando projicitur in ignem. אַלְקֵינָא D
abjecimus, demſimus: in Euclide. אסתלקי a-
ſtalci projecit ſe.
Nom. אסתלקא iſtalca projectio, reſupinatio.
III. Arab. לקא occurrit, obviam factus eſt, in-
ventus eſt, incidit: à jactu ſortium, ſicut נָפַל.
Joh. 11. ubi לקיתה occurrerat ei Martha. Pſ. 85. v.
11. Juſtitia & veritas תלאקיא obviârunt ſibi.
Luc. 22. פסילקאכמא & occurret vobis vir.
Phil. 2. v. 7. ואלקי & inventus eſt habitu ut ho-
mo. 2. Corinth. 8. v. 4. וילקונכם & inveni-
ent vos imparatos. Pſalm. 125. ילקיהם adducet E
eos Dominus. Alc. מַלַאקִיכם aſſequitur vos. Al-
cor. פַתַלַקִּי אָדַם מִן רַבֵּה כַלִאמַאת. Alc. וַיִלְקוּא
אַלַיכם אַלסַלַם & offerent vobis pacem. Paſſ.
אלתקי altaci congreſſus eſt cum hoſtibus. 1.
Cor. 18. v. 15. ונלקי & inveniemur. ילקאה
occurrit ei. אלקאיה ibo obviam ei.
Nom. לָקְוָה lacua paralyſis, tremor, tortura:
in Avicen.
מסתלקי ſupinus.
מסתלאקית occurrentia ſibi invicem.

לקח quinq; ſignificata habet. I. לָקַח cepit,

accepit, datum ſumſit, tulit, abſtulit, prehendit,
tetigit. Deuter. 16. non תִקַּח, Targum תְקַבֵּל
accipies munus. Geneſ. 24. qui לְקָחַנִי, Targ.
דְּבָרַנִי accepit me de domo patris mei. Sæpe ac-
cipitur pro duobus, accepit & attulit, ſeu
poſuit. Geneſ. 15. v. 9. קְחָה־לִי accipe ad me.
Targ. קָרֵב קֳדָמַי affer coram me vitulam. Gen.
48. v. 9. קָחֶם־נָא אֵלַי, Targ. קָרֵבִנּוּן כְּעַן לְוָתִי
adduc eos, quaeſo, ad me. Lxx. [illegible] adduc
mihi eos. pro קָחֵם, ob virgulam Maccaph.
Hoſ. 11. v. 3. קָחָם accipere eos ſuper brachia
ſua. pro לְקַחַת אוֹתָם: aut pro לְקָחָם ſcilicet
Moſes. Gen. 36. & Eſau לָקַח, Targ. נְסַב acce-
pit uxores: duxit in matrimonium. Gen. 30.
an parum קַחְתֵּךְ accepiſſe te maritum meum,
וְלָקַחַת & accipere etiam mandragoras filij mei?
Et vis accipere. utrumq; infinitivus. ſic,
Malach. 2. verſ. 13. וְלָקַחַת. 1. Samuel. 20.
וַיִּקָּחוּ & acceperunt eum ad Davidem. Tar-
gum ואיתיו & adduxerunt. Geneſ. 14. & ſi
אֶקַּח, Targum אֶסַּב accepero de omnibus quæ
tibi ſunt. Exod. 22. v. 11. וְלָקַח & accipiet do-
minus ejus, & non reddet. Targum וִיקַבֵּל מָרֵהּ
מִנֵּהּ מוֹמָתָא & accipiet dominus ejus ab illo ju-
ramentum: præcedit, juramentum domini erit
inter ambos. Et dominus depoſiti acceptа-
bit juramentum, depoſitarius autem
non reddet. Joſ. 11. וַיִּקַּח & cepit Joſua o-
mnem terram. Targum כְּבַשׁ ſubegit. Pſalm.
49. verſ. 16. יִקָּחֵנִי accipiet me. Jud. 7. verſ. 8.
וַיִּקְחוּ & accipiebant viaticū populi in manus ſuas.
Trecenti iſti viri acceperunt viaticum
reliqui populi, & tubas eorum. Ex lite-
ra ſchevata, ob crebrum uſum, dages ex-
cidit. 2. Sam. 18. v. 17. & Abſalom לָקַח acce-
perat, & ſtatuerat ſibi in via ſua ſtatuam. cepe-
rat ſecum id conſilij, ut nominis ſui me-
moriam relinqueret: ut ſui memoriam
conſervaret. ſic, Num. 16. וַיִּקַּח & accepit
Coreh. ſcilicet id conſilij. vel ſocios acce-
pit, & conſultavit. ſequitur, וַיָּקֻמוּ coram
Moſe. Targ. וְאִתְפְּלִיג & ſeparatus fuit. ſcilicet
à cœtu reliquo: fecit ſchiſma: accepit ſe
à cœtu. Gen. 5. verſ. 22. & non ipſe, quia
לָקַח accepit illum Dominus. Targum לָא אֲמִית
non ſivit mori. Lxx. μετέθηκεν tranſtulit. מיתה
הצדיקים נאמר בלשון לקיחה. Eccl. 49. Henoch
receptus eſt à terra. Hebr. 11. v. 5. fide Enoch
translatus eſt, ne videret mortem, & non inve-
niebatur. Translatus fuit in cœlum, & im-
mortalitate donatus. 2. Reg. 2. verſ. 5.
noſtin' quòd hodie Dominus לֹקֵחַ accipit domi-
num tuum à capite tuo? de Elia, qui fuit tranſ-
latus in cœlum per tempeſtatem. Joſeph.
9. Antiq. 1. de Elia & Enocho in Sacris li-
bris legimus quidem exemtos eſſe ex conſuetudi-
ne mortalium, mortuos tamen eſſe, nemini un-
quam

quam fuit cognitum. Sic Chriſtus in cœlum fuit translatus. Et Chæremon cum conjuge in cœlum ſubduci, à magna hominũ turba fuit conſpectus. Sed Ezech. 24. v. 17. *ecce ego* לֹקֵחַ *auferoà te deſiderium oculorum tuorum:* occido. ſequitur, וַתָּמָת *& mortua eſt uxor ejus.* 1. Reg. 19. *& quæſiverunt animã meã* לְקַחְתָּהּ *ad auferendum eam.* Targ. לְמִקְטְלַהּ *ut occidant eam.* Jerem. 15. *ne ob longitudinem iræ tuæ* תִּקָּחֵנִי *auferas me:* occidas me. Niphal נִלְקַח *captus fuit, acceptus, ablatus fuit.* 1. Sam. 4. v. 11. *& arca* נִלְקָחָה, Targ. אִשְׁתְּבִי *capta eſt.* Pual לֻקַּח *acceptus, ſumtus fuit.* Gen. 3. v. 23. *ut coleret terram,* לֻקַּח *acceptus eſt:* ſumtus fuit. Targ. אִתְנְסַב Gen. 2. verſ. 23. *quia ex viro* לֻקֳחָה, Targ. אִתְנְסִיבַא *accepta eſt:* deſumta eſt. pro לֻקְּחָה. Ex litera ק ſchevata dages perditur, & in hujus compenſationem præcedẽtis literæ ל vocalis Kibbuts producitur virgula meteg, poſt quam pro ſcheva ſimplici ponitur compoſitum, & quidem ֳ poſt Kibbuts, ſicut poſt ָ parvum, ob horum punctorum cognationem. Hophal הֻקַּח *acceptus fuit.* Gen 18. v. 4. יֻקַּח *accipiatur, quæſo, parum aquæ.* Targ. יִסְּבוּן *accipiant.* Hithpael הִתְלַקַּח *aſſumtus fuit.* Exod. 9. v. 24. *& ignis* מִתְלַקַּחַת *aſſumtus in medio grandinis.* Targ. מִשְׁתַּלְהֲבָא *ardens:* ſeſe accendens. L x x. φλογίζον. Ezech. 1. v. 4. *& ignem* מִתְלַקַּחַת *ſeſe accendentem.*

Nom. מִקָּח *acceptio.* 2. Paral. 19. *non eſt apud Deum proſopolepſia,* וּמִקַּח־שֹׁחַד *& acceptio muneris.*

מַלְקוֹחַ *captura, præda* quæ capitur, hominum & animalium. Eſa. 49. הֲיֻקַּח *nunquid auferetur à forti* מַלְקוֹחַ, Targ. דִּבְרְתָא *præda?* Num. 31. הַשְּׁבִי וְאֶת הַמַּלְקוֹחַ וְאֶת הַשָּׁלָל *captivitatem, prædam & ſpolium.* שְׁבִי de hominibus, מַלְקוֹחַ de pecudibus, שָׁלָל de veſtibus & ſupellectile.

Duale מַלְקוֹחַיִם *palatum, fauces,* partes oris ſupra & infra linguam, quibus accipitur cibus in maſticatione. Pſalm. 22. *lingua mea agglutinata eſt* (ad) מַלְקוֹחָי, Targ. מוֹרִינַי *fauces meas.*

מֶלְקָחַיִם *forceps,* duabus conſtans laminis, qua aliquid capitur. Eſa. 6. verſ. 6. בְּמֶלְקָחַיִם *forcipe accepit carbonem de altari.* L x x. τῇ λαβίδι. ¶ Item *emunctorium,* quo funiculi ſeu fila ex oleo accipiebantur, & collocabantur in orificio lucernarum. Exod. 25. v. 28. וּמַלְקָחֶיהָ, Targ. וְצִבְתָהָא *& emunctorium ejus.*

II. Per metonymiam, לָקַח *accepit,* in contractibus, *emit, acquiſivit, comparavit:* ſicut מָכַר *tradidit & vendidit.* Prov. 31. *excogitavit eum* וַתִּקָּחֵהוּ *& accepit eum.* L x x. ἐπρίατο *emit.* 1. Reg. 10. v. 28. יִקְחוּ *accipient veſtem precio.* Targ. זַבְנִין *emunt.* 2. Sam. 4. v. 6. *& ecce venerunt uſq; ad medium domus* לֹקְחֵי חִטִּים *acceptores tritici.* Targ. כְּזַבְנֵי חִטִּין *quaſi* (tanquã) *emtores frumenti:* כ ſubintellecto. Jun. *bajulantes triticum.* Pual לֻקַּח *acceptus fuit* in contractibus, *emtus eſt.* Eſa. 52. *quia* לֻקַּח *acceptus eſt populus meus gratis.* Targ. אִזְדַּבַּן *venditus eſt.* præcedit, v. 3. חִנָּם נִמְכַּרְתֶּם *gratis venundati eſtis.*

Nom. מַקָּחוֹת *merces,* quæ emuntur. Nehem. 10. verſ. 31. *& populus terræ afferebant* הַמַּקָּחוֹת *merces, & omne frumentum in die Sabbathi ad vendendum, non* נִקַּח *emerimus ab eis in ſabbatho.*

Rabb. מִקָּח *emtio, merces.*

III. Metaphoricè, לָקַח ſignificat קָנִין הַחָכְמָה *cepit, accepit, percepit doctrinam, intellexit, didicit:* accipere enim eſt diſcipuli, ſicut dare præceptoris. Prov. 1. v. 3. לָקַחַת, Targum לְקַבָּלָא *ad accipiendum diſciplinam prudentiæ.* L x x. δέξασθαι *excipere.* Prov. 4. *audi, fili mi,* וְקַח *& diſce verba mea.* Job. 22. קַח, Targ. גְּמַר *diſce, quæſo, ex ore illius legem.*

Nom. לֶקַח *doctrina,* quæ accipitur, excipitur, diſcitur. Job. 11. verſ. 4. *munda eſt* לִקְחִי, Targ. אוּלְפָנִי *doctrina mea.* Prov. 9. *& addet* לֶקַח, Targ. מַדְּעָא *ſcientiam.* Prov. 4. v. 2. *quia* לֶקַח, Targ. יִלְפָנָא *doctrinam bonam dedi vobis.* Prov. 7. v. 21. *flexit eum multitudine* לִקְחָהּ *doctrinæ* (ſcientiæ) *ſuæ.* Targ. מִלְּתָהּ *verborum ſuorum.* L x x. ὁμιλίᾳ *confabulatione.*

IV. לָקַח ex ſignificatione nominis לֶקַח proximè præcedentis, denotat מֶתֶק הַמַּאֲמָר *ſuaviloquentiam,* & ſignificat, *docuit, flexit, allexit, delectavit.* Prov. 6. v. 25. *nec* תִּקָּחֲךָ *capiat te palpebris ſuis:* alliciat. Job. 15. v. 12. *quid* יִקָּחֲךָ, Targ. יַלְפִנָּךְ *docebit te cor tuum?* Prov. 11. וְלֹקֵחַ *& accipit animas ſapiens:* flectit. Jerem. 23. v. 31. הַלֹּקְחִים *accipientes lingua ſua:* allicientes, blandientes. Qui docent linguam ſuam loqui falſum.

V. Arab. לקח lacah *germinavit, pullulavit, repullulavit, fruticavit, crevit,* renovata fuit arbor aut herba.

Nom. לקחה lacha *pullulatio, repullulatio,* renovatio herbæ aut arboris, *germen, ſurculus:* Plur. לקאח licah *ſurculi, turiones.*

לקט לָקַט, Chal. & Syr. לְקַט, Arab. לקט lacat *collegit, coëgit.* ſpicas, fructus, aut alia diſjecta. Gen. 31. לִקְטוּ, Targ. לְקוּטוּ *colligite lapides.* Cant. 6. וְלִלְקֹט *& ad colligendum roſas.* Exod. 16. וַיִּלְקְטוּ, Targ. וּלְקַטוּ *& collegerunt multiplicans & minuens:* de manna. Syr. Matth. 7. *an* לָקְטִין *colligunt ex ſpinis uvas?* Arab. יַלְקֹט *colliget quis?* Piel לִקֵּט *idem.* Ruth. 2. אֲלַקֳּטָה, Targ. אֶצְבַּר *colligam, quæſo, & congregabo inter mani-*

manipulos. 1. Samuel. 20. וַיְלַקֵּט *& colligebat* A
puer Jonathæ ſagittas. Jud. 1. *& fuerunt* מְלַקְּטִים *colligentes ſub menſa mea.* Targ. מְלַקְּטִין לַחְמָא *colligentes panem.* Syr. Actor. 17. v. 18. מְלַקֵּט מִלָּא *colligens verba:* ſpermologus. Pual לֻקַּט *collectus fuit.* Hithpael הִתְלַקֵּט *collegit ſe.* Jud. 11. verſ. 3. וַיִּתְלַקְּטוּ, Targ. וְאִתְכְּנַשׁוּ *& collecti ſunt ad Jephte viri vacui.*

Nom. לֶקֶט, Chald. לְקָט *collectio, ſpicilegium*, comprehendit ſpicas unam atq; alteram, non autem tres in meſſe remanentes ſeu decidentes, quæ pauperibus relinquebantur. Levit. 19. לֶקֶט, Targum B
וּלְקָטָא *& collectionem meſſis tuæ non* תְלַקֵּט *colliges.*

יַלְקוּט *pera*, in quam colligit, aut reponit paſtor aut viator eſcam, aut fundibularius lapides. 1. Sam. 17. *& poſuit eos in vas paſtorum, quod habebat,* וּבַיַּלְקוּט *& in peram.* L x x. *καὶ εἰς συλλογὴν & ad collectionem.* Hieronym. omiſit. Hoſiander non animadvertit. ¶ Inde יַלְקוּט *Jalcut*, inſcripſit R. Simeon Francofurdenſis ſuum opus, in quo tanquam in pera paſtorali, colle- C
git quicquid bonarum explicationum in Vetus Teſtamentum habetur in omnibus ſcriptis Talmudicis.

Chald. לְקִיט *flos collectus.* 1. Reg. 6. פֶּרַח, Targ. לְקִיט *flos lilij.*

מַלְקֵט *forceps:* à colligendo: Plur. מַלְקְטִין *forcipes.* Exod. 25. v. 38. מַלְקָחֶיהָ, Targ. Jonath. מַלְקְטַיְהָא *forcipes ejus.*

Rabb. לְקָטָה & לְקָטָא *fimus*, qui colligitur in veſicula gutturis avis. D

מַלְקוּט שֶׁל בָּקָר *vas coriaceũ, quo colligitur fimus bovis triturantis*, ne triticũ corrumpat.

מַלְקֵט & מַלְקֶטֶת *linteum*, quo humeris circumpoſito, tonſores decidua capillitij præſegmina colligunt: involucre.

לְקִיטָה *collectio*

Arab. מלקט mulaccit *collector, legulus*, qui uvas aut oleas colligit: Plur. מלקטין, mulaccitin *collectores.*

לקאטא *colus*, ligatura lanæ.

לקם. Arab. לְקְמַה lacma *buccella, fruſtum pa-* E
nis, bolus: Plur. לְקָם *buccellæ.*

לְקִימָה locaima *buccellæ:* Plur. לְקִימָאת locaimit *buccellæ.*

יַלְתַקָם *intromittatur:* in Avic.

Alcor. אַלְתַקַם *abſorbuit.*

לקן. Arab. Matth. 14. v. 8. ואנהא תלקנת מן אמהא *ipſa autem monita fuerat à matre.*

Chald. לְקְנָא *lagena.*

לקף Arab. לקף lacaf *recepit, confugit, munivit.* Alc. תַלַקַף.

לקש. לִקֵּשׁ *ſerotinavit*, tardè & ſerò unus vel collegit ſegetem, vel demeſſuit, poſteriores in anno fructus collegit. Job. 24. v. 6. *in agro ſuo non metent, & vineam* יְלַקֵּשׁוּ *ſerotinabunt:* ſerò colligunt fructus vineæ. vindemia fit anno deſinente. Targ. יִכְסְחוּן *ſuccident:* amputabunt.

Nom. לֶקֶשׁ *fœnum ſerum, cordum;* fœnum quod jam reſectum rurſus creſcit. Amos 7. *initio cùm aſcenderet* הַלָּקֶשׁ *cordum, & ecce* לֶקֶשׁ *cordum poſt detonſiones regis.*

מַלְקוֹשׁ, Chald. לְקִישׁ *pluvia ſera*, quæ in Niſan ſeu Martio decidens, ſuper ſpicas & cucumeres poſtrema ante meſſem verno tempore ſupervenit. Deut. 11. *& dabo pluviam terræ veſtræ in tempore ſuo tempeſtivam,* וּמַלְקוֹשׁ, Targ. וּלְקִישׁ *& ſeram.* Joel. 2. v. 23. וּמַלְקוֹשׁ בָּרִאשׁוֹן, Hieron. *& ſerotinum ſicut in principio.* Targ. וּלְקִישָׁא בְּיַרַח נִיסָן *& ſerotinam in menſe Niſan.* ¶ Deinde, *tempus illud ſerum, quo opus eſt ſegetibus illa pluvia.* Totum autem illud tempus, quo in ſinu terræ continentur ſemina, uni diei comparatur. Zach. 10. v. 1. *poſtulate à Domino pluviam tempore* מַלְקוֹשׁ, Targ. לְקִישׁ *ſeri.* Prov. 16. v. 15. *& voluntas ejus ſicut nubes* מַלְקוֹשׁ *ſeri.* Targ. בְּבִירִיאָתָא *in ſerenitate.*

Chald. לְקַשׁ *tardavit.*

לְקִישׁ *tardus, ſerotinus:* Plur. לְקִישִׁין *tardi, ſerotini.*

לְקִישׁוּת *tarditas, ſerum, mora.*

Arab. לקשה locſcha *fomes:* Plur. לקש locaſch *fomites, fragmenta & aſſulæ ligni*, quæ diſſiliunt.

לשא. Syr. לְשָׁא *delevit, abſumſit, perdidit.*

לשר. לְשַׁד *humor:* in שָׁדָה quærito.

לשך. Inde לִשְׁכָּה, Chal. לִשְׁכָּא *concluve, cubiculum, gazophylacium, exedra, cœnaculum:* Plural. לְשָׁכוֹת, Chald. לִשְׁכָּן *cubicula, cœnacula, penetralia.* 1. Sam. 9. verſ. 22. *& introduxit eos* לִשְׁכָּתָה, Targ. לְאַסְחְרוּתָא *in cœnaculum.* Jer. 36. v. 10. *& legit Baruch in libro verba Jeremiæ in domo Domini* בְּלִשְׁכַּת *in exedra Gemarjahu.* Erant autem conclavia in atrio ſecundi templi ſtructa, cũ ad theſauros, vaſa, atq; ſupellectilem aliam ſervandam, tum ad Sacerdotum & Levitarum cuſtodiam & commorationem. In illis primitiæ & decimæ Levitarum reponebantur, & fiebant conventus. משכן autẽ ſeu בית המקדש *domus ſanctuarij*, (ut id obiter addatur,) non fuit in planicie, ſed מְשׁוּפָּע *declivis* & quadrata, & in omni latere habuit 500. cubitos, & 73. כִּיפִין *fornices* ſeu ſpeluncas. Habuit item portas: unam ad occidentem, unam ad orientem, unam ad ſeptentrionem, & duas ad meridiem. Habuit inſuper

Digitized by Google

per עזרה גדולה *atrium magnum*, ante quod A in oriẽte erat עזרת הנשים,& quatuor לשכות in ejus מקצעות *angulis*: videlic. לשכת הנזירים, ubi radebant capillos ſuos, & coquebant ſua שְׁלָמִים: & לשכת העצים, ubi ſacerdotes videbant ligna, an eſſet in ipſis utilitas: לשכת המצורעים, & לשכת שמן ויין. Ex הֵיכָל aſcendebatur ad עזרת נשים per 12. gradus: Et inde ad עזרת ישראל per 15. gradus. Et inter לשכות atrij Iſraelis erat, 1. לשכת מלח, in qua reponebatur ſal ad ſacrificia. 2. B לשכת הפרוה, ubi מסלחים pelles ſacrificiorum. 3. לשכת הגזית, ubi ſedebat ſynedrium magnũ. 4. לשכת הגולה, ubi erat גוּר ex quo implebãt הגולה. 5. לשכת העץ. 6. לשכת פנחס המלביש. 7. לשכת עושה חביתין. Ex atrio Iſraelis aſcendebatur לעזרת הכהנים. Et quidẽ in atrio ſacerdotum erat אולם & altare. Et aſcendebatur ad אולם per 12. gradus. היכל autem & דביר erant plana cum אוּלָם. Et quilibet gradus ex dictis erat altus dimidium cubitum. C

לשם. לֶשֶׁם *ligurius*. ¶ Propr. לֶשֶׁם civitas *Dan*: à ligurio, quem in חשן habebant, & ibi invenerant. aliâs לַיִשׁ *Lais*: Ptolomæo πάνιον Panias, Paneas: Hebr. פמיאס *Pamias*, & פניים *Panias*, & בלינוס *Belinas*. poſita eſt ad radices mõtis Libani, in ea valle, quæ רחב dicitur: ubi præcipuus Jordanis fons eſt.

לשן. Inde לָשׁוֹן, Chald. לִשָּׁן, Syr. לֶשָּׁן, Arab. לְסַאן liſin: Foem. לסנה *lingua*: Plur. לשׁנות Chald. לִשָּׁנִין, Syr. לֶשָׁנִין, Arab. אַלְסַאן, & D Foem. לסנאה *linguæ*. Propriè eſt membrũ corporis. eſtq, communis generis. Pſ. 12. לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת *linguam loquentem magna*. Job. 27. ולשוני *& lingua mea, ſi* יֶהְגֶּה *meditabitur fallaciã*, dolum. Pſal. 20. מִלְּשׁוֹן רְמִיָּה *à lingua doloſa*. Arab. Matth. 1. v. 21. *quod dixit Dominus* בלסאן *in lingua prophetæ*: per prophetam. לִסַאן אלערבי *lingua Arabica*. ¶ Figuratè, 1. per metonymiam, pro *loquela, ſermone*, cujus inſtrumentũ eſt lingua aptiſſimũ. Prov. 21. לָשׁוֹן רַכָּה *lingua mollis frãget os*. Targ. מִלְּתָא *vox*: ſermo. Eſa. 57. v. 4. תַּאֲרִיכוּ לָשׁוֹן *prolon-* E *gabitis linguam*. Targ. תַּסְגּוּן לְמַלָּלָא רַבְרְבָן *multiplicabitis loqui magna*: geſtus ſubſannantiũ. ¶ Rabb. לָשׁוֹן *ſignificatio, expoſitio, interpretatio*: cùm minus notũ per notius declaratur. לשון תורה לעצמו לשון חכמים לעצמו: Paranomaſia ſeu alluſio vocabulorum circumſcribitur. h. m. לָשׁוֹן נוֹפֵל עַל הַלָּשׁוֹן לְצַחוּת *dictio cadens ſuper dictionem ad elegantiam*. לְשׁוֹן זָכָר *ſignificatio maſculi*, maſculinum. לְשׁוֹן יָחִיד *ſingulare*, &c. ¶ Deinde pro *ſermonis differentia, forma, dialecto, idiomate*: ſicut lingua Græca & Latina. Eſth. 1. v. 22. *& ad populũ*

& populum כלשונו *juxta linguam ejus*. Targ. כְּמַמְלָלֵהּ *juxta ſermonem ejus, ut ſit omnis vir dominans in domo ſua, & loquens* כלשון עמו, Targ. כְּמַמְלַל עַמֵּהּ *juxta idioma populi ſui*. ¶ Per metaphoram, pro *re qualibet oblonga & anguſta* linguæ exertæ figuram habente. 1. *clynodiũ oblongum*. Joſ. 7. וּלְשׁוֹן זָהָב *& linguam auri unam*: virgam auream, baculũ, ſceptrum. ¶ 2. *flamma*. Eſa. 5. v. 24. *ſicut devorat ſtipulã* לְשׁוֹן אֵשׁ *lingua ignis*: flamma. Sic, Actor. 2. *apparuerunt illis diſpertitæ* γλῶσσαι ὡσεὶ πυρὸς *linguæ tanquam ignis, ſederuntq, ſuper ſingulos eorum*. h. e. flammulæ quædam, quales ſunt ignis. Et Jac. 3. καὶ ἡ γλῶσσα τὸ πῦρ. ¶ 3. *Promontorium*, anguſta terræ portio, quæ in mare excurrit. Joſuæ 15. v. 5. à מִלְּשׁוֹן הַיָּם *lingua maris*. Targ. מִכֵּיף *à petra*: ſcopulo, promontorio oblongo ſeu monte in mare excurrente. Ibid. v. 2. *ab extremitate maris ſalis* מִלָּשׁוֹן *à lingua reſpiciente ad meridiem*. Targum מִן כֵּיפָא *à petra*: ſcopulo. Alijs, *oſtium fluvij*, vel potius *ſinus maris in terram excurrens*, anguſtior maris pars, quæ in continentem linguæ ſpecie excurrit. Eſa. 11. *& anathematiſabit Dominus* לְשׁוֹן יָם מִצְרַיִם *linguã maris Aegypti*: fluvium Ægypti, qui vocatur Sichor, aut Nilus. ¶ 4. *natio*. Eſa. 66. v. 18. *ad congregandum omnes gentes* וְהַלְּשֹׁנוֹת *& linguas*. Ezech. 36. v. 3. *& traducemini ſuper* שְׂפַת לָשׁוֹן *labio linguæ*: nationis. ſequitur: *& fama populi*. ¶ Uſurpatur etiã לָשׁוֹן pro לשון הרע *lingua mala, oblocutione, obtrectatione, delatione, calumnia*. ſicut & apud Latinos *lingua*. Cic. ad varronem lib. 9. 2. *tibi autem idem conſilij do, quod mihimet ipſi, ut vitemus oculos hominum, ſi linguas minus facilè poſſimus*. Prov. 25. v. 25. *& facies iratas* (efficit) לשון סתר *lingua occultationis*: abſconſionis, lingua clam detrahens. delatio occulta. Jer. 18. v. 18. *venite* וְנַכֵּהוּ בַלָּשׁוֹן *& percutiemus eum lingua*: deferemus eum apud regem, qui occidat ipſum. Targ. ונסהדנה סָהֲדָוָן דִּשְׁקַר *& teſtificabimur contra eum teſtimonijs falſis*. Eccl. 10. *& non eſt præſtantia* לְבַעַל הַלָּשׁוֹן *viro linguæ*: lingua prædito. Targum לִגְבַר אָכֵל קֻרְצִין *viro detractori*: obtrectatori. Pſalm. 140. איש לָשׁוֹן *vir linguæ, nequaquam ſtabilis erit in terra*. Targum גְּבַר דְּמִשְׁתָּעֵי לִשָּׁן תְּלִיתַי *vir qui loquitur* (narrat) *lingua tertia*: lingua triplici aut triſulca. Eſt autem Chaldæis lingua tertia, מספר ג' לשונות *narrãs tribus linguis*, רָכִיל aut בַּעַל רְכִילוּת *delator, obtrectator, ſycophanta*: qui ideo ſic vocatur, quod delatio interficiat tres animas, מְסַפֵּר *narrãtis*, מְקַבֵּל *accipientis*, וּמִי שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו *& ejus, de quo dicitur*. ut Doeg Idumæus, ejectus fuit ob delationem, ſacerdotes necati, & Saul graviter

viter punitus. Aut juxta Baſilium in qua- A
dam Epiſtola: *Calumniator tribus perſonis ea-
dem opera nocet: nam delatum injuria afficit, &
auditorem veritate privat, & conſcientiam ſuam
atrociter ſauciat.* Eccl. 28. v. 16. *lingua tertia
multos commovit, & diſperſit illos de gente in* B
gentem. In Græco Baſileenſi: *γλῶσσα διοσὴ
lingua duplex.* Job. 36. יַגִּיד עָלָיו רֵעוֹ *annuncia-
bit de ipſo proximus ejus.* Targ. יְחַוֵּי לִשָּׁן תְּלִיתַי
בְּחַבְרֵיהּ *annunciabit lingua tertia in proximum
ejus.* Juxta Rabbinos: הַלָּשׁוֹן דוֹמֶה לְשָׁלֹשׁ קְלִשִׁין C
lingua ſimilis eſt tribus cuſpidibus, aut *aciebus*:
triſulca.

Inde VERbum Piel לִשֵּׁן & לוֹשֵׁן: HIPhil
הִלְשִׁין, Chald. אַלְשִׁן *oblocutus eſt, obtrectavit,
detraxit, lingua detulit, accuſavit, prodidit*: ſi- D
cut Græcis *ἀγλωσσεῖν traducere*, & *κατα-
γλωττίζειν conviciari.* Piel. Pſal. 101. מְלוֹשְׁנִי
deferens in occulto ſocium ſuum. Targ. וּמְשַׁתֵּעֵי
לִשָּׁן תְּלִיתַי *qui loquitur lingua tertia contra proxi-* E
mum ſuum. in שלש vide. HIPhil. Prov. 30.
ne תַּלְשֵׁן *deferas ſervum ad dominum ipſius.*

Chald. לִשָּׁן & מַלְשִׁינוּת *delatio, accuſatio,
proditio.*

A מַלְשִׁין *proditor, γλωσσώδης.*
Syr. אַלְשִׁן *torſit, concuſſit, obtudit.*

לתת. Arab. לַתַּת latat *involvit.*
לחת, cum ה punctato, *gingivæ*: in Avic.

B לתח. Inde מַלְתָּחָה *theca*, ubi veſtimenta re-
ponuntur. ſcrinium veſtium, *veſtiarium,
arca.* 2. Reg. 10. v. 22. *qui erat ſuper* הַמֶּלְתָּחָה,
Targ. קוּמְטְרַיָּא *veſtiario*: præfectus veſtium
ſacerdotalium.

C לתך. לֶתֶךְ *dimidium Cori*, 15. Sata. Rabb. *occaſio.*
Syr. לְתַךְ: HIThpael אִתְלַתַּךְ *malicioſè, do-
loſè egit.*

לתם. Syr. לְתַם *mutire.*

D לתע. Inde מַלְתָּעוֹת *molares* aut *majores dentes*,
quibus cibus comminuitur. Pſalm. 59.
v. 7. מַלְתְּעוֹת כְּפִירִים *molares leunculorum con-
fringe, Domine.*
VERb. NIPhal נִתַּע *comminutus fuit.* Job.
E 4. *& dentes catulorum* נִתָּעוּ *evulſi ſunt.*

לתה. Inde in Avic. *arbores* לתוה *madefactæ*:
putreſcentes: cum ה punctato.

FINIS
LITERÆ LAMED.

LITE-

Google

LITERA

ם Mem.

TRedecima Alphabeti li- A
tera, nominatur Hebraicè
מם *Mem*, Syriacè & Arabi-
cè מִים *Mim*, Græcè *μῦ* per a-
pocopen, Latinè *Em*. Eſt au-
tem מם idem quod מוּם *ma-*
cula, qualem volâ manus impreſſam, fi-
gura מ refert.

Poteſtas ejus alia in Orthographia eſt, B
alia in Etymologia. In Orthographia va-
let *μ* Græcum, *m* Latinum.

In Etymologia modò radicalis eſt,
modò ſervilis. Servit autem in principio
& in fine. In principio tria habet officia.
1. format trium poſteriorum conjugatio-
num participia; ut, in Piel מְפַקֵּר, in Hiphil
מַפְקִיר, in Hithpael מִתְפַּקֵּר. Apud Arabes
etiam Paul Cal; ut, מַמְלוּךְ *emtus*. Apud C
Chaldæos infinitivum Cal; ut, מִפְקַר *viſi-*
tare. מִכְתַּב *ſcribere*. ¶ 2. format nomina ver-
balia; ut, מִשְׁפָּט *judicium*. ¶ 3. valet præpo-
ſitionem מִן, *à, ab, è, ex*: ut, מִבַּיִת *ex domo*.

In fine ſimiliter tria habet officia. 1. ם
præcedente chiree magno, ים eſt termi-
natio pluralis numeri, in participijs, &
nominibus maſculinis; ut, מְלָכִים *reges*:
& præcedente jod mobili, ◌ָי dualis: ut, D
עֵינַיִם *oculi duo*. Eſt etiam terminatio plura-
lis in pronominibus ſeparatis, אַתֶּם *vos*, &
הֵם *illi*: & affixis, כֶם הֶם & : & terminatio-
ne præteriti תֶם. ¶ 2. ם eſt pronomen af-
fixum, cum verbis *eos*, cum nominibus *eo-*
rum: ut, פְּקָדָם *viſitavit eos*. מַלְכָּם *rex ipſorum*.
¶ 3. ם format pauca nomina adverbiali-
ter ſignificantia; ut, אָמְנָם *certè, verè*.

Porrò מ præpoſitionis vis, hæc eſt. 1. E
Infinitivo verborum importat ſignifica-
tionem tēporis futuri, ſed negativè, aut
privativè. Gen. 31. verſ. 29. *Cave tibi* מִדַּבֵּר,
Targ. מִלְּמַלָּלָא *à loquendo cum Jacobo à bono ad*
malum. pro quo habetur, verſ. 24. פֶּן תְּדַבֵּר,
Targ. דִּלְמָא תְּמַלֵּל *ne fortè loquaris*. Prov. 28.
v. 9. *removens aurem ſuam* מִשְּׁמֹעַ *ab audiendo*
Legem. Targ. וְלָא נִשְׁמַע *ut non audiat*. ¶ Sic &
cum nominibus, negationem, privatio-nem & defectum denotat. 1. Sam. 15. v. 23. *& rejecit te* מִמֶּלֶךְ *à rege*. Targ. מִלְּמֶהֱוֵי מַלְכָּא *ne ſis rex*. pro quo habetur, 1. Sam. 16. v. 1. *& ego rejeci illum* מִמְּלֹךְ *à regnando*. Targ. מִלְּמֶהֱוֵי מַלְכָּא *ne ſit rex*. Pſalm. 52. v. 7. *& transferet te* מֵאֹהֶל *à tabernaculo*. Targ. מִלְּמִתַּב בְּמַשְׁכְּנָא *ne habites in tabernaculo*. Jerem. 40. v. 42. *& abolebitur Moab* מֵעָם *à populo*. Targum מִלְּמֶהֱוֵי עַם *ut non ſit populus*. Mich. 3. verſ. 6. *propterea nox vobis erit* מֵחָזוֹן *à viſione, & caligo erit vobis* מִקְּסֹם *à divinando*: ne ſit viſio; nec poſſitis divinare. 1. Reg. 15. verſ. 13. *& removit eam* מִגְּבִירָה *à domina*: ne eſſet domina. Targ. מִמַּלְכוּתָהּ *à regno ipſius*. Jerem. 48. verſ. 45. *in umbra Hesban ſubſtiterunt*, מִכֹּחַ *à robore fugientes*: abſq; robore: quod non eſſent vires. Hieron. *de laqueo*. legit, מִפַּח, à פַּח *laqueus*. ob literarum כפ ſimilem figuram. Thren. 4. v. 9. *conſumti* מִתְּנוּבוֹת *à proventibus agri*: quòd non eſſent agri proventus. Hieron. *à ſterilitate terræ*. ſenſum expreſſit. ¶ Per Ellipſin, מ aliquando ſubintelligitur. Exod. 19. v. 12. *cavete vobis* עֲלוֹת *aſcendere in montem*. pro מֵעֲלוֹת *ne aſcendatis*. Targum מִלְּמִסַּק. ¶ Repetitur ex præcedentibus, aut unum מ pro duobus ponitur. Jerem. 47. מֵרַעַשׁ *præ commotione equitatus ejus*, הֲמוֹן (præ) *tumultu rotarum ejus*. pro מֵהֲמוֹן. ¶ 2. Poſt nomina adjectiva efficit *comparativum gradum*, ſeu vim comparativi habet; inque comparationibus & collationibus exceſſum denotat, & מ *exceſſus* vocatur. Pſal. 19. הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ *deſiderabilia præ auro & obryzo multo, & dulcia præ melle*: magis quàm aurum & obryzum; & magis quàm mel. Sic & poſt verba. Habac. 1. verſ. 8. וְקַלּוּ מִנְּמֵרִים *& velores erunt præ pardis equi ejus*, וְחַדּוּ מִזְּאֵבֵי עֶרֶב *& acuti erunt præ lupis veſperæ*. Hoſ. 6. verſ. 6. *quia miſericordiam volui, & non ſacrificium: & notitiam Dei* מֵעֹלוֹת *præ holocauſtis*. Geneſ. 29. verſ. 30. *& dilexit etiam Rachelem* מִלֵּאָה

præ Lea. magis quàm Leam. Jud. 5. תְּבֹרַךְ מִנָּשִׁים *benediceris præ mulieribus*. Pſalm. 45. verſ. 8. *unxit te oleo gaudij* מֵחֲבֵרֶיךָ *præ ſocijs tuis*. Targ. יַתִּיר מִן חַבְרָךְ *magis quàm ſocios tuos*. [A]

3. Inter duo ſubſtantiva *adjectivum* efficit. Pſal. 80. v. 14. *vaſtavit eam* חֲזִיר מִיָּעַר *ſus ex ſylva:* ſus ſylveſtris, aper. ¶ Sic Arabes adjectiva circumloquuntur per מִן, quod ſemper integrum uſurpant, ſicut Syri מִן plærunq;. Pſalm. 2. v. 9. *reges eos* בְּשֵׁבֶט מִן חֲדִיד *virga ex ferro:* ferrea.

4. Cum nominibus temporis, valet *poſt*. Gen. 4. v. 3. *& factum eſt* מִקֵּץ *à fine dierum:* poſt finem anni. ſicut Latini dicunt: *à menſa: à lectione*. [B]

5. Sæpe ſignificat cauſam, *propter*. Pſal. 68. v. 30. מֵהֵיכָלֶךָ עַל יְרוּשָׁלָ͏ִם *propter templum tuum, propter Jeruſalem adducent reges munus*. Prov. 20. verſ. 4. מֵחֹרֶף *propter hyemem piger non arabit*. Targum מִתַּחְצַר *ob meſſem*. Pſal. 12. v. 6. מִשֹּׁד *propter vaſtationem miſerorum*, מֵאַנְקַת *propter gemitum pauperum, nunc ſurgam*. plura in מְנָה.

ממן Chald. מָמוֹן *divitiæ, opes, facultates, pecunia, fortuna, bona:* quaſi מַאֲמִין: divitijs enim fidunt homines. Pſalm. 44. *vendes populum tuum* בְּלֹא־הוֹן, Targ. מַגָּן דְּלָא מָמוֹנָא *gratis abſq; pecunia:* precio. Prov. 15. v. 27. *turbat domum ſuam* בּוֹצֵעַ בָּצַע, Targ. מְכַנֵּשׁ מָמוֹן דְּשִׁקַּר *qui congregat divitias mendacij:* iniquitatis. Inde *Mammon injuſtitiæ:* in Novo Teſtamento. [C]

ממק. Chald. מְמַק *deriſit, illuſit*. מְמַקְנִין *deriſores*. Pſalm. 1. *& in ſede* לֵצִים, Targ. מְמַקְנִין *deriſorum non ſedit*. [D]

ממקנות *deriſio:* Plur. מְמַקְנִין *deriſiones*.

ממש. Chald. ממוש *palpatio*.

מַמָּשׁ *certum, exploratum, firmum:* à מְמַשׁ *palpavit, exploravit*.

מאא. Syr. מָאָא *centum*, in מֵאָה; & Chald. מָא *quid?* in מָה habes.

Arab. מָא *aqua:* in מַיִם vide.

Arab. מָא *non*. רבמא *nullo modo*.

מאב. Propr. מוֹאָב *Moab*, filius Lòth, ex filia grandiori natus. Gen 19. v. 37. *& vocavit nomen ejus* מוֹאָב *Moab*. Lxx. μωάβ. & addunt, quod non eſt in Hebræo: λέγουσα ἐκ τοῦ πατρός μου *dicens ex patre meo*. Acceperunt pro מֵאָב *ex patre*. ¶ Deinde, *populus inde ortus*. Ibidem. *Ipſe eſt* אֲבִי מוֹאָב *pater Moab uſq; ad hunc diem*. Targ. אֲבוּהוֹן דְּמוֹאֲבָאֵי *pater Moabitarum*. Num. 21. *væ tibi* מוֹאָב *Moab, perijſti popule* כְּמוֹשׁ *Camos*. Targ. *væ vobis* מוֹאֲבָאֵי *Moabitæ, perijſtis popule colentium Camos*. Erat enim Camos Moabitarum deus. ¶ Tertiò, *terra, ſeu regio Moabitarum*. Eſa. 11. v. 14. [E]

Edom וּמוֹאָב *& Moab miſſio manus ipſorum*. ¶ Quartò, רַבַּת מוֹאָב urbs in finibus Arabiæ petreæ, quæ & עָר, & poſtea *Areopolis*.

מוֹאָבִי *Moabites*. Foem. מוֹאֲבִיָּה *Moabitis*.

מאר. מְאֹד *multitudo, copia, abundantia*. Deut. 6. verſ. 5. *& in omni* מְאֹדֶךָ *copia tua:* quam vehementer, & quantum potes. Targ. נִכְסָךְ *divitijs tuis*. 2. Reg. 23. verſ. 24. *& in omni* מְאֹדוֹ *copia ſua:* quantum poterat. ¶ Adverbialiter, מְאֹד *multùm, copioſè, abundãter, valde, majorem in modum, admodum*. Jud. 12. *vir litis fui cum populo meo & cum filijs Ammon* מְאֹד *valde*. ¶ Et cum nomine adjectivo efficit *ſuperlativũ*. Gen. 1. *& ecce* טוֹב מְאֹד, Targ. תַּקִּין לַחֲדָא *bonum valde:* optimum. ¶ Cum ב adverbiaſcit: בִּמְאֹד *in multitudine, multùm*. Et ſine ב, *idem*. & geminatum. Exod. 1. *& multiplicati ſunt* בִּמְאֹד מְאֹד, Targ. לַחֲדָא לַחֲדָא *valde, valde*. Et cum עַד *uſq;*. עַד מְאֹד *uſq; adeo, mirum in modum*. Pſalm. 119. *ne derelinquas me* עַד מְאֹד *valde:* in perpetuum: quoad vixero. cohæret cum præcedente: *ſtatuta tua cuſtodiam*. Eſa. 64. *ne iraſcaris, Domine,* עַד מְאֹד *vehementer:* quaſi in perpetuum.

Rabb. מְאֹרִים *frequentes*. ✠ מאריות *frequentia*.

Arab. מָאר, in מור quære.

מאה. מֵאָה, Chald. מְאָה, Syr. מְאָא, Arab. מאיה mia *centum*, & *centeſimus*. Duale מָאתַיִם, Chald. מָאתַן & מָאתָן, Syr. מָאתַין, Arab. מיתאן mitan *ducenti:* Plur. מֵאוֹת, Chald. מָאוָן, Syr. מוֹאָתָא *centum*. Geneſ. 50. *& moriebatur Joſeph filius* מֵאָה, Targum מְאָה *centum & decem annorum*. Geneſ. 5. *& vixit Adam triginta* וּמְאַת שָׁנָה *& centum annos*. Ibidem. *& fuerunt dies Adam, poſtquam genuit Seth, octies* מֵאוֹת *centum anni:* octingenti. 2. Reg. 11. *& accepit principes* הַמֵּאוֹת *centum*. ubi tamen הַמֵּאיוֹת ſcribitur: *centuriones* à numero, cui in militia præerant. 2. Sam. 16. מֵאָה קַיִץ, Targum מְנַן דְּכַלְתָּא *libras fructuum æſtivorum*. ¶ Sæpe numeratum ſubintelligitur. Prov. 17. *quàm percutere ſtultum* מֵאָה *centum*. ſcilicet מַכּוֹת *plagis*. ſeu פְּעָמִים *vicibus:* centies. Eccl. 6. *ſi genuerit quis* מֵאָה *centum*. Targ. מְאָה בְנִין *centum filios:* multos: per hyperbolen. Eccl. 8. v. 12. *& facit malum* מְאַת *centum*. Targ. מְאָה שְׁנִין *centum annis:* aut diebus: centies. Lxx. ἀπὸ τότε *ex eo*. legerunt מֵעַתָּה *ex hoc nunc*.

מאך. Chald. מְאַךְ *depreſſit:* in מוּךְ invenies.

מאם. Inde מְאוּם, &, cum ה paragogico, מְאוּמָה, & א eliſo, מוּם *aliquid, quicquam:* in malum, *aliquod vitium, macula, corruptio, defectus, vituperium*. Job. 31. v. 7. *& in mànibus*

meis ad-

A meis adhaſit מאום aliquid. Targ. מִדַּעַם חֲבוּלָא aliquod vicium. Dan. 1. pueros, in quibus non eſt omne מאום aliquid: vicium. Num. 22. num potero loqui מְאוּמָה, Targum מִדַּעַם aliquid? Deuter. 13. & non adherebit in manu tua מְאוּמָה, Targ. מִדַּעַם aliquid de anathemate. Geneſ. 39. & non prohibuit à me מְאוּמָה, Targum מִדַּעַם quicquam. Ibidem. non princeps carceris videbat omne מְאוּמָה aliquid in manu ejus: ullum vicium. Targum סִרְחָן iniquitatem. Gen. 22. non facias ei מְאוּמָה, Targum
B מִדַּעַם quicquam. Levit. 21. in quo erit מוּם, Targum מוּמָא aliquid: vicium. Deut. 17. verſ. 1. non ſacrificabis Domino Deo tuo bovem, aut ovem, in quo erit מוּם, Targ. מוּמָא aliquid, omnis res mala: explicatio. Cant. 4. ומום, Targum ומחת & macula non eſt in te. Proverb. 9. verſ. 7. ſed arguens impium מוּמוֹ vituperium ſuum: ſeipſum vituperat: efficit ut impius revelet ipſius vicium. 2. Corinth. 8. v. 20. ne quis nos μωμήσηται vituperet. Syr. נסים בן מומא ponat in nobis maculam.
C
Rabb. מוּמִין vicia. מוּמֵי הַיְצִירָה vicia creationis, quæ quis habet ab utero: ut, שָׂרוּעַ & קָלוּט. מוּמֵי הַמִּקְרֶה vicia accidentis: ut, עִוֶּרֶת cæcitas, fractura, ſcabies, &c.

Chald. מָאִים ſi fortè, fortaſſis. Gen. 16. v. 2. אוּלַי, Targ. מָאִים fortaſſis ædificabor ex ea.

מאן. מָאֵן, Chald. מָאֵן, Syr. מאן & מָאֵן: Piel מֵאֵן renuit, recuſavit, noluit, faſtidivit, tædio affectus eſt, piguit, moleſtè tulit, contatus eſt. Jerem. 3. מֵאַנְתְּ, Targum סְרֵבְתְּ noluiſti pudeſieri. Exod. 7. מֵאֵן, Targum סָרֵב recuſat dimittere. Exod. 22. ſi מָאֵן יְמָאֵן renuendo renuerit pater ejus. Targum מִצְבָּא לָא יִצְבֵּי volendo non voluerit. Exod. 4. verſ. 22. וַתְּמָאֵן & noluiſti dimittere. pro וְאִם תְּמָאֵן & ſi nolueris. 2. Samuel. 2. וַיְמָאֵן & renuit diſcedere. Targum וְלָא אֲבָא & non voluit. Prov. 1. verſ. 24. quoniam vocavi וַתְּמָאֵנוּ & renuiſtis. Targum ולא הימנתון & non credidiſtis. Inde apparet מָאֵן & אָמֵן eſſe contraria. Jerem. 15. & plaga mea deſperata, מֵאֲנָה recuſavit
E ſanari: Metaphora. Lxx. πόθεν unde ſanabitur? Acceperunt pro מֵאַיִן unde? Syr. Gal. 6. v. 9. האמאן לן tædio erit nobis: א inſerto. Hebr. 3. v. 10. מאנת tædium fuit mihi.

Nom. מָאֵן renuens, nolens: ad formam שֹׁבֵחַ laudans. Exod. 7. ſi מָאֵן nolens tu dimittere.

מֵאֵן idem: ad formam עִוֵּר cæcus. Jer. 13. מֵאֲנִים renuentes obtemperare verbis.

Syr. מְאָנָא & מְאֵינוּת tædium, moleſtia.

מאס duo ſignificata habet. I. מָאַס, Chald. מאס abjecit, rejecit, repulit, ſprevit, contemſit, noluit, odit. 1. Samuel. 15. מָאַסְתָּה, Targum קְצַתְּא rejeciſti verbum Domini, וַיִּמְאָסְךָ, Targum וְרַחְקָךְ & rejecit te Dominus. Jerem. 14. הֲמָאֹס מָאַסְתָּ, Targum הֲמִרְטַשׁ רְטַשְׁתָּא an rejiciendo rejeciſti Judam? Proverb. 3. v. 11. diſciplinam Domini, fili mi, ne תִּמְאָס, Targum תְּסְלֵי ſpernas. Hoſ. 4. v. 6. quoniam ſcientiam מָאַסְתָּ וְאֶמְאָסְאָךְ, Targum קְצַתְּא וארחקנך faſtidiviſti, & ego reyciam te. א abundat. Niphal נִמְאַס rejectus, ſpretus, faſtiditus fuit.

II. נִמְאַס liquefactus fuit: ut idem ſit quod מסס permutata ordinum ſignificatione. vel א loco literæ duplicatæ poſitum eſt. Pſal. 58. v. 8. יִמָּאֲסוּ, Targ. יִתְמַסְּון liqueſient ſicut aqua. Lxx. ἐξουδενωθήσονται ſpernentur. Ex ſignificatione prima. Job. 7. v. 5. cutis mea tremuit וַיִּמָּאֵס, Targ. וְאִתְמְסִי & liquefacta eſt: diſſoluta, putrefacta.

מאר. Inde Hiphil הַמְאִיר maleſecit, dolore affecit, punxit, nocuit: convenit cum מָרַר amarus fuit. Ezech. 28. verſ. 24. ſpina מַמְאִיר pungens: dolore afficiens. Lxx. πικρίας amaritudinis. Hieron. amaritudinis. pro מָרַר acceperunt. Levit. 13. v. 51. lepra מַמְאֶרֶת, Targ. מְחַסְּרָא minuens: nocens.

מאש. Chald. מָאַשׁ quære in מוּשׁ receſſit.

מבו. Arab. Pſalm. 112. וימבו & diſponet ſermones ſuos.

מבח. Arab. אמבח ambah recordatus fuit, meminit.

מבר. Arab. מכרא ſuggeſtum.

D **מגד**. מֶגֶד res laudabilis, optimum, præſtantiſſimum & precioſiſſimum in quocunq; genere fructuum, metallorum, auri, argenti, gemmarum, veſtium: Plur. מְגָדִים, Foemin. מִגְדָּנוֹת, Chald. מגדין & מִגְדָּנִין fructus optimi & amæni, poma dulcia. Deuter. 33. וּמִמֶּגֶד, Targum ומטוב & de bono collium ſeculi. Ibidem. וממגד, Targum ומטוב & de bono terræ & plenitudinis ejus. Geneſ. 24. וּמִגְדָּנוֹת, Targum וּמִגְדָּנִין & precioſos fructus dedit fratri ejus: poma.

Arab. Verbum מָגַד magad glorioſus, glorificatus fuit. 2. Corinth. 2. verſ. 16. quod glorioſum eſſet. Matth. 6. לִימַגְדוּא ut מגדת glorificentur. Piel מַגַּד maggad glorificavit, laudavit. Pſalm. 15. יְמַגֵּד glorificabit timentes Dominum. Pſalm. 50. וְתמגדני & glorificabis me. Matth. 9. verſ. 8. וְמַגְדּוּא אֱלָהָא & glorificârunt Deum. Paſſivum אתמגד & אֶתְמַגַּד glorificatus, gloriatus fuit, ſuperbijt. Pſalm. 31. וְיִתְמַגְּדוּן & glorificabuntur. Matth. 3. verſ. 9. וְתִתְמַגְּדוּ ותקולא פי נפוסכם & non gloriemini, & dicatis intra vos.

Nom. מַגד magd gloria, laus, honor: Plur. מַגָאִר dignitates.

תַּמְגִיד tamgid *glorificatio, laus, hymnus:* A
Plur. תַּמְאִגִיד tamagid *laudes, hymni.*

תַּמְגִידִיאת tamgidid *glorioſa, laudabilia.*

מְגִיר & מגורה *glorioſus, laudabilis.* Galat. 1. אֱלָהִי לֵהּ אֲלַמְגַר אֲלִי אִבַד אַלְאַבַאר *cui gloria in ſecula ſeculorum.*

Rabb. מַנּוּר *paxillus, armarium.*

מַנְדִין nomen *porta in cælo.*

מנה. Inde מָאנִי magi *adducens, producens.*

מנל. מַגָּל *falx:* in נגל vide.

Rabb. מוגלא *pus.*

מגן Inde Piel מִגֵּן *cinxit, concluſit, dedit, addidit.* Geneſ. 14. *qui* מִגֵּן *concluſit inimicos tuos in manum tuam.* Targ. מְסַר *tradidit.* L x x. παρέδωκε *tradidit.* Hieron. *quo protegente, hoſtes ſunt in manibus tuis.* Reſpexit ad מָגֵן *clypeum, protectio.* Hoſ. 11. *quomodo dabo te, Ephraim? אֲמַגֶּנְךָ tradam te, Iſrael?* Targum אֲשֵׁיצִנָךְ *perdam te?* Lxx. ἀφοπλίσω σε *auferam à te ſcutum?* Al. ὑπερασπιῶ; Hieronym. *protegam te?* Reſpexerunt ad מָגֵן *ſcutum.* Prov. 4. verſ. 9. *corona decoris* תְּמַגְּנֶךָּ *cinget te.* L x x. ὑπερασπίσῃ σου *protegat te.* C

Chald. & Syr. מַגָּן, Arab. מגאנא *gratis.* Gen. 29. *& ſervies mihi* חִנָּם, Targum מַגָּן *gratis.* Exod. 20. verſ. 7. *non aſſumes nomen Domini Dei tui* לַשָּׁוְא, Targ. לְמַגָּן *in vanum:* temerè.

מנס. Chald. מְנִיסָא *patina:* Plur. מְנִיסִין *patinæ.*

מנוסין *buccella.*

מנץ. Alcor. מניץ.

מגר. מְגַר, Chald. מְגַר *cecidit.* Piel מַגַּר, Chald. מַגַּר *dejecit, detraxit, præcipitavit, deſtruxit, colliſit.* Pſalm. 89. v. 45. *& thronum ejus in terram* מִגַּרְתָּה *dejeciſti.* Chald. Gen. 49. v. 17. וַיִּפֹּל, Targ. וִימַגַּר *& dejiciet aſcenſores eorum retrorſum.* Ezech. 39. v. 3. *& ſagittas tuas ex manu dextra tua* אַפִּיל, Targ. אֲמַגַּר *dejiciam.* Jerem. 51. v. 25. וְגִלְגַּלְתִּיךָ, Targ. וַאֲמַגְּרִנָךְ *& præcipitabo te ex petris.* Ezræ 6. יְמַגַּר *deſtruat omnem regem.* מְגוּר *dejectus.* D

מנש. Rabb. מָנַשׁ *innuit.*

מְנוּשָׁה & אֲמוּנְשָׁה *nutus.*

מָנוּשׁ & אַמְגּוּשׁ *magus:* Plur. Syr. מְגוּשָׁא *magi.* ܡܓܘܫܐ Arab. מגוס magus *gentilis.* E

מדד quatuor ſignificata habet. I. מַד & מָדַד *menſus eſt, menſuravit* quantitatem continuam. Deut. 21. וּמָדְדוּ, Targum וִימְשְׁחוּן *& metientur.* Ruth. 3. וַיָּמָד, Targ. וְכַל *& menſus eſt ſex hordei ſata.* Exod. 16. וַיָּמֹדּוּ, Targum וְכָלוּ *& menſi ſunt in Homer.* Eſa. 40. *qui* מָדַד, Targum כָּל *menſus eſt pugillo ſuo aquas.* Eſa. 65. verſ. 7. וּמַדּוֹתִי פְעֻלָּתָם *& metiar opus eorum.* Targum וְאִתֵּן אֲגַר עֲבִידְתְהוֹן *& dabo mercedem operum ipſorum, primum* (an-

tiquum, priſtinum) *in ſinum eorum.* Chriſtus: *menſuram plenam & refertam dabunt in ſinum veſtrum.* L x x. ἀποδώσω *reddam.* Niphal נִמַּד *menſuratus.* Jerem. 33. *& non* יִמַּד, Targum יִתְכִּיל *menſurabitur arena.* Jerem. 31. *ſi* יִמַּדּוּ *menſurabuntur cæli.* Targum דִּיְדַע אֱנָשׁ מְשַׁחַת שְׁמַיָּא *ſi ſcit homo menſuram cæli.* Piel מִדֵּד & מוֹדֵד *menſus fuit.* Pſalm. 60. *& vallem Succoth* אֲמַדֵּד *dimetiar:* dividam. Habac. 3. v. 6. *ſtetit* וַיְמֹדֶד *& menſus eſt terram.* L x x. καὶ ἐσαλεύθη *& mota eſt terra.* Hithpael התמודד *menſuravit ſeipſum.* 1. Reg. 17. וַיִּתְמֹדֵד *& menſus eſt ſe ſuper puero tribus vicibus:* poſuit ſe in menſura pueri, quaſi extenderetur ſuper eo. Targ. וְאִתְמְתַח *& extenſus eſt.*

Nom. מִדָּה & מַד *dimenſio, menſura* quantitatis continuæ. Plural. מִדּוֹת & מִדִּים, & מְמַדִּים *menſura:* Levit. 19. *non facietis falſitatem* בַּמִּדָּה בַּמִּשְׁקָל וּבַמְּשׂוּרָה *in dimenſione, in pondere & menſura.* ubi ponuntur tres ſpecies שַׁעַר vel שִׁיעוּר *menſuræ.* מִדָּה *dimenſio* pertinet ad quantitatem continuam ſeu rerum magnitudinem: מִשְׁקָל *pondus,* & מְשׂוּרָה ad diſcretam ſeu rerum multitudinem. quarum hæc aridas coacervatas, aut liquidas confuſas circumſcriptione vel comprehenſione: illa verò appenſas gravitate aut levitate metitur. ¶ Porrò מִדָּה *dimenſionis* ſpecies ſunt quinque, à membris humani corporis appellatæ: 1. גודל *pollex,* ſeu אֶצְבַּע *digitus.* 2. טֶפַח *palmus,* qui eſt quatuor digitorum. 3. זֶרֶת *ſpithame,* 3. palmorum ſeu 12. digitorum. 4. אַמָּה *cubitus,* 2. ſpithamarij ſeu. 6. palmorum. 5. גֹּמֶד *ulna.* His ſexta additur קָנֶה *arundo* ſeu calamus menſorius, ſex אַמּוֹת *cubitorum.* Quæ ſingula ſuis locis videantur. Pſalm. 39. verſ. 5. וּמִדַּת יָמַי *& dimenſio dierum meorum quæ eſt?* longitudo. 1. Paralip. 11. *& iſte percuſſit virum Aegyptium* אִישׁ מִדָּה *virum dimenſionis:* ingentis ſtaturæ. Eſa. 45. verſ. 15. *& negociatio Aethiopiæ & Sabæorum* אַנְשֵׁי מִדָּה *viri dimenſionis:* ſublimes, dimenſione præſtantes. Targum וּסְחוֹרָא *negociationis:* mercaturæ. Num. 13. v. penult. *& omnis populus, quem vidimus in manu ejus,* אַנְשֵׁי מִדּוֹת, Targum אֱנָשִׁין דִּמְשַׁחַן *viri menſurarum:* proceri. Jerem. 22. *ædificabo mihi* בֵּית מִדּוֹת *domum menſurarum:* altam, magnam. Jerem. 13. verſ. 24. *hæc eſt pars* מִדַּיִךְ *menſurarum tuarum.* Targ. אַחְסַנְתִּךְ *hereditatis tuæ.* menſura, qua menſus fuiſti, menſus ſum tibi. Job. 38. verſ. 5. *Quis poſuit* מְמַדֶּיהָ, Targum מְשַׁחְתַּהָא *menſuras ejus?* terminos ejus.

מָדוֹן, pro מָדוֹן, ſicut חַלּוֹן, *idem.* 2. Sam. 21. *& fuit* אִישׁ מָדוֹן: pro quo habetur, 1. Paral. 20.

20. איש מִדָּה *vir menſura*: magnæ ſtaturæ. A
Targ. וּמִשְׁחָן *menſurarum*. LXX. ἐκ μαδών: acceperunt pro nomine loci. Nehem. 5. מִדַּת הַמֶּלֶךְ *juxta tributum regis*: ad מִדָּה pertinet. ¶ Rab. מִדָּה כנגד מִדָּה *menſura pro menſura*: par pari referre. בְּמִדָּה *cum menſura*: moderatè. ¶ Deinde Rabb. מִדָּה *proprietas*, *attributum, mos, conſuetudo, conditio, circumſtantia, modus*: Plur. מדות *proprietates*, *mores*, *virtutes*. מדות טובות *mores boni*, רָעוֹת *mali*, מִגֻנּוֹת *turpes*, הַפְּחוּתוֹת *viles*, *abjecti*. מדות הַגּוּף *proprietates corporis*. ✠ מִדִּי *modus*. B

מִדִּידוּ *dimenſio*.

מַד & מַדּוֹ cum ו paragogico, *veſtis, indumentum* commenſuratum corpori, μανδύας *mandij* Perſis. Plural. מַדִּים, & מַדְוִים, ſervato ו, & dages ex litera ſchevata abjecto, & מִדּוֹת *veſtes*. Levit. 6. *& induet ſacerdos* מַדּוֹ בַד, Targum לְבוּשִׁין דְבוּץ *veſtes lini*. Pſalm. 109. *& induit maledictionem* כְּמַדּוֹ, Targum הֵיךְ לְבוּשָׁא *tanquam veſtem*. Jud. 3. *& accinxit eum ſubter* לְמַדָּיו, Targum ללבושוהי *veſtes ſuas*. 2. Sam. 10. v. 4. *& abſcidit* מַדְוֵיהֶם *veſtes eorum*. Pſalm. 133. v. 2. *Super oram* מִדּוֹתָיו *veſtium ejus*. C

Arab. מדה mudde *ſpacium* temporis aut loci. *tempus, numerus*.

מד mudd *modius*: Plural. אמדאד amdid *modij*.

מדיד medid *aquarium*.

II. Per metaphoram, Rabb. מָדַד *menſus, emenſus, permenſus fuit* vel terram vel mare, *peragravit, peregrinatus, profectus eſt; natavit, navigavit*.

III. Arab. מדד madad *tendit in diverſas partes*, D
extendit in longum, accentuavit. Pſalm. 60. *Super Idumæam* אמד *extendam calceamentum meum*. Matth. 26. אמדד ידך ומדהא *extende manum tuam, & extendit eam*. Matth. 26. v. 51. מד ידה *extendit manum ſuam*. Pſalm. 80. ומד אמתדת *extendit palmites ſuos*. Pſalm. 104. *& extendit cœlos ut pellem*. Alc. תמדוא *extendetis*. Alcor. וְיָמֻדְהֻם פי טעיאנהם יעמהון *& extendent eos*. Paſs. אמתדד amtadad *extenſus fuit in longum, extenſus jacuit* vel dormiens vel mortuus. E

Nom. מדה madda, & תמדיד tamdid, & אמתדאד imtidid *tenſio*, *extenſio*, *tenor*, *accentus*: Plur. מדאד medit *extenſiones*.

תמדד *tetanus*: in Avicenna.

ממדוד mamdud *extenſus jacens*, dormiẽs, vel mortuus.

מידאד midid *atramentum ſcriptorium*.

מדוד *præſepe*.

IV. Arab. מדד madad *putrefecit*.

מדה midda *pus*, *ſanies*, *apoſtema*: Pl. מדאד *apoſtemata*.

ממדד mumeded *putridus*. ✠ מדד *materia*.

מדא. Arab. מדי madi *perdidit, amiſit*.

מאדי *periens*. ✠ מַמְדִי mumdi *errabundus*, *amiſſus*.

Syr. מְדָא & מְדִי: Hiphil. אַמְדִי *fugit, effugit*, *evaſit*. 1. Theſſ. 5. v. 3. *Nec* נִמְדוּן *effugient*: evadent.

Propr. מָדַי *Madi*, filius Japhet: Geneſ. 10. à quo *Media* & *Medi* in Aſia.

מדח. Arab. מדח madah *laudavit, celebravit, cõmendavit, prædicavit, blanditus, adulatus fuit*. Pſalm. 145. *Generatio & generatio* ימדחון *laudabunt opera tua*. 2. Corinth. 2. v. 26. נַמְדְּחִכֻם *commendamus vos ipſos*. Hebr. 2. verſ. 12. ואמדחך *& glorificabo te in medio Eccleſiæ*. Paſs. אמתדח amtadah *glorificavit*. Rom. 11. v. 13. *ego* אמתדח *glorifico miniſterium meum*. Luc. 16. v. 8. וּמְדַח אָלְרַב וָכִיל אָלְטָלִם *& laudavit Dominus diſpenſatorem*.

Nom. מִדְח madh: Foem. מִדְחָה madhah *laus, gloria, hymnus* in laudem alicujus, *adulatio*.

מַדָּאח maddah *laudans, blandiens, adulator*: Plur. מַדָּאחִין maddahin *adulatores*.

מדך. Syr. מְדַךְ: Piel מַדֵּךְ *ſalivit, condivit, aſperſit*. Coloſſ. 4. v. 6. *Sermo ſale* ἠρτυμένος, Syr. מְמַדְּכָא *conditus*.

מדל. Rabb. מָדַל *evulſit*.

מַדְלָא *ſubſtantia, opes*.

מדס. Arab. מדס madas *pilum*: Plur. אמדאס amdis *pila*: item *miſſile, jaculum*.

מדר. Syr. מְדְרָא, Arab. מדרה madra *gleba* & *globus terræ durior*: Plur. מדר madar *glebæ, fruſta terræ*. Æthiop. modorna *terra noſtra*. Diminut. מדירה mudaira *glebula*. ✠ ממדר mumadar *glebeſus*. Syr. Matth. 13. *Non habebat* מְדְרָא *glebam multam*.

מדרת. Ad Galat. 6. v. 1. *Si* אמתדרת *occupatus quis fuerit*.

מהה מָהָה. Inde Hithpael הִתְמַהְמַהּ *turbatus*, *cunctatus, moratus fuit*: tertia radicis ה abjecta, prima & ſecunda geminantur, & ſecunda ה in fine mappicatur. Geneſis 13. וַיִּתְמַהְמָהּ, Targum וְאִתְעַכַּב *& moratus eſt*: expectavit.

Nom. מָה, Chald. & Syr. מָא, Arab. מא ma *quid?* interrogantis, quæ & qualis res ſit, *qualiter? quomodo? quàm?* Syr. *certè, quinimo*. Jud. 18. מַה־אַתֶּם *quid vos?* ſcil. dicitis. Zach. 5. מָה אַתָּה *quid tu vides?* Ibidem. מָה הַיּוֹצֵאת *quid egrediens illud?* 2. Sam. 21. מָה אֶעֱשֶׂה *quid faciam vobis?* וּבַמָּה אֲכַפֵּר *& in quo expiabo?* ¶ Sæpius per virgulam maccaph ſequenti dictioni copulatur, mutato ca-

to camez in patach, & dages ſequenti literæ impreſſo. Geneſ. 2. v. 19. *ut videret* מַה־יִּקְרָא *quid vocaret ei*: quod ipſi nomen imponeret. Luc. 1. v. 62. *Quid vellet eum vocari.* Prov. 15. *& verbum in tempore ſuo* מַה טּוֹב *quàm bonum*? Targum סַגִּי *multum bonum.* Pſalm. 39. מַה־קִּוִּיתִי *quàm expectavi Dominum.* 2. Sam. 19. v. 24. מַה־לִּי וְלָכֶם *quid mihi & vobis*? nihil mihi vobiſcum negocij eſt. Jud. 11. מַה־לִּי וָלָךְ *quid mihi & tibi*? quid negocij mihi tecum, & tibi mecum? Eſa. 5. v. 4. מַה־לַּעֲשׂוֹת *quid faciendum amplius vineæ meæ*? ¶ Ante indageſſabiles אח״ר redit patach in camez. Pſalm. 8. מָה אַדִּיר *quàm præclarum nomen tuum*! Pſalm. 3. v. 2. *Domine,* מָה רַבּוּ *quàm multiplicati ſunt hoſtes mei*! Et ante יְהוָה, quod אֲדֹנָי legitur: ut, Pſalm. 89. v. 47. עַד־מָה־יְהוָה. ¶ Ante ח״הע camezatas, mutatur patach in ſegol. Exod. 32. *Non novimus* מֶה־הָיָה *quid factum ſit illi.* Pſal. 39. מֶה־חָדֵל *quàm ceſſans ego.* Etiam ſine maccaph & aliâs. 2. Reg. 1. v. 9. מֶה מִשְׁפַּט *quod eſt judicium viri iſtius*? 2. Reg. 4. וּמֶה לַעֲשׂוֹת *& quid faciendum illi*? 1. Regum 14. verſ. 14. וּמֶה גַּם *& quid etiam nunc*? q. d. levis hæc eſt afflictio, paulatim majores venient afflictiones ſuper Iſraelem. Jerem. 8. v. 9. וְחָכְמַת־מֶה *& ſapientia cujus ipſis*? Targum וְחֵלֶק בְּחָכְמְתָא לֵית לְהוֹן *& pars in ſapientia non eſt eis.* Quæ eſt utilitas in ſapientia eorum, ſi non eſt ipſis lex? ¶ Rarò cum dictione, cui per maccaph copulatur, coaleſcit, literâ ה abjectâ. Exod. 4. מַזֶּה *quid illud in manu tua*? pro מַה זֶּה. Eſa. 3. verſ. 15. מַלָּכֶם *quid vobis, ut atteratis populum meum*? pro מַה־לָּכֶם. Ezech. 8. v. 6. מֵהֶם (pro מָה־הֵם) *quid illi*? Malach. 1. *Ecce* מַתְּלָאָה (pro מַה־תְּלָאָה) *quid defatigatio*? 1. Par. 15. v. 13. לְמַבָּרִאשׁוֹנָה (pro לְמַה־בָּרִאשׁוֹנָה) *ad quod in principio.* ¶ In diſtinctionibus, quando alia vox non adjungitur, valet *quicquid, quodcunq;.* 2. Sam. 18. *& erit* מָה *quodcunq;, curram & ego*: fiat quicquid fuerit, nihilominus curram. Job. 13. *& tranſeat ſuper me* מָה, Targ. מִדְּעַם *aliquid.* Quodcunq; tranſierit ſuper me, ego non curo.

Deinde præpoſitiones præponuntur: לָמָּה & לְמָה vel ל *propter.* עַל־מָה & עַל־מֶה, על & לְמָה, Chald. לְמָה, Arab. לאמא lama *propter quid*: *quamobrem*? *quare*? Job. 13. עַל־מָה *quare porto carnem meam dentibus meis*? Eſa. 1. עַל־מֶה *quare percutiemini*? Pſal. 42. v. 10. לָמָה *quare oblitus es mei*? לָמָּה *quare niger ambulabo*? 1. Sam. 1. לָמֶה *quare ploras*? וְלָמֶה *& quare non comedis*? Gen. 25. v. 22. אִם כֵּן לָמָּה זֶּה *ſi ſic, cur illud ego*? Si tantus eſt dolor, quare ego deſideravi & petij conceptionem?

A B C D E

Porrò ſcribitur לָמָּה ante literas אה״ע gutturales. Pſalm. 22. לָמָה עֲזַבְתָּנִי *quare dereliquiſti me?* Et ante nomen Dei יְהוָה, quod אֲדֹנָי legitur. Exod. 32. v. 11. לָמָה יְהוָה *quare, Domine, exardeſcet ira tua*? Sed לָמָּה ante literas alias. Pſalm. 2. לָמָּה רָגְשׁוּ *quare fremuerunt gentes?* quæ aliter ſe habent, mendoſa videntur. ¶ Et interdum מָה, valet לָמָה *quare*, litera ל ſubintellecta. Jon. 1. מַה־זֹּאת *quare hoc feciſti?* Job. 3. v. 12. *Quare prævenerunt me genua?* וּמַה־שָּׁדַיִם *& quare ubera, quia ſugam?*

בַּמָּה & בַּמֶּה, Chald. בְּמָא *in quo?* Gen. 15. בַּמָּה, Targum בְּמָא *in quo cognoſcam, quod hereditabo terram?* Eſa. 2. בַּמֶּה *in quo reputatus eſt ille?* LXX. ἐν τίνι *in aliquo.*

כַּמָּה, Chal. כְּמָא *tot: quot? quoties?* Gen. 47. כַּמָּה *quot ſunt dies annorum vitæ tuæ?* Zach. 7. *Sicut feci* כַּמֶּה *tot annis.*

עַד־מָה & עַד־מֶה *uſquequo: quouſq;?* Pſalm. 89. v. 47. עַד־מָה *quouſq;, Domine, abſconderis?* עַד וּמַן מָה. Pſalm. 4. עַד־מֶה *uſq; quo gloria mea in ignominiam?*

Rab. מָה יֵשׁ עַל כֵּן *quapropter?* מַהוּ Chald. *quid eſt?*

מַהוּת, Arab. מאהיה *qualitas, quidditas, quantitas, exiſtentia.*

בְּמָה *in quantum, quatenus.* מִמָּה Chald. *ex quo.*

Chald. וּלְמָא *in vanum.* Chald. וּלְמָא *ut non, ne fortè.* Chald. כִּלְמָא *quaſi nihilum.* Syr. עַד מָא *uſq;, donec.*

מִי, Chal. מַן & מָן, ſine punctis מאן, & מַנִּי, & מַנּוּ, Arab. מן man *quis*: *quæ*? interrogantis de perſona, utriuſq; generis & numeri. Pſal. 34. v. 13. מִי הָאִישׁ *quis eſt vir, qui vult vitam*? Gen. 21. מִי, Targ. מַן *quis dixit Abrahamo?* Geneſ. 27. מִי אָתָּה, Targum מַן *quis tu, fili mi?* Ruth. 3. מִי אַתְּ *quæ tu es?* Joſ. 9. מִי אַתֶּם *qui vos eſtis?* Gen. 33. v. 5. מִי־אֵלֶּה, Targ. מַן *quis illi tibi?* Ibidem v. 8. מִי לְךָ *quis tibi omne agmen illud?* Mich. 1. v. 5. מִי *quis eſt transgreſſio Jacobi, nonne Samaria?* וּמִי *& quis eſt excelſa Judæ? nonne Jeruſalem?* Quis eſt cauſa & occaſio transgreſſionis ſeu peccatorum & excelſorum? quis cauſam attulit ſeu occaſionem præbuit, ut facerent excelſa in urbibus Judæ? reges Jeruſalem. Exod. 32. מִי אֲשֶׁר *quis qui peccavit contra me?* Jud. 13. מִי שְׁמֶךָ *quis nomen tuum?* Quod perſonæ convenit, uſurpatur de nomine, quo perſona ſignificatur. ¶ Sæpè autem *negationem, difficultatem, impoſſibilitatem, raritatem denotat.* Eſa. 14. v. 27. *Quia Dominus conſuluit,* וּמִי *& quis irritum faciet? & manus ejus extenta eſt,* וּמִי *& quis reducet eam?* Targum וְלֵית *& non eſt qui eam reducat.* Proverb. 20. *virum fidum* מִי *quis inveniet?*

LXX. *ἔργον ἐστὶ opus invenire*: hic labor, hoc opus. Exod. 15. מִי *quis ſimilis tibi inter deos, Domine?* מִי *quis ſicut tu honorabilis?* q. d. nemo. Inde מִיכָאֵל. 1. Paral. 5. Pſalm. 106. מִי יְמַלֵּל *quis loquetur potentias Domini?* יַשְׁמִיעַ *prædicabit laudem ejus?* ubi, ut ſæpe, in principio verſus poſitum, in ſequentibus repetitur: pro, וּמִי יַשְׁמִיעַ *& quis prædicabit?* Targum מַן יָכֵל לְמַלָּלָא *quis poterit loqui?* q. d. nemo. ¶ Et poſtpoſitum nominibus aut particulis, *obliquos caſus* denotat. 1. Sam. 12. וְאֶת־מִי *cujus bovem accepi? & quē* שׁוֹר מִי *defraudavi?* 1. Sam. 17. בֶּן מִי *cujus filius eſt ille*

B *adoleſcens?* Job. 26. וְנִשְׁמַת־מִי *cujus halitus egreſſus eſt ex te?* Geneſ. 32. v. 17. לְמִי־אַתָּה, Targum דְּמַן אַתְּ *cujus es tu? & quo ibis?* וּלְמִי־אֵלֶּה, Targum וּלְמַן אִלֵּין *& cujus ſunt illi?* Pſal. 27. מִמִּי *à quo timebo?* q. d. à nemine. 1. Sam. 17. וְעַל־מִי *& ſuper quo reliquiſti paucas oves?* Ezech. 31. אֶל־מִי *ad quem ſimilis es?* cui? 2. Sam. 18. v. 12. *Obſervate* מִי *quis, in puero in Abſalone?* Targ. לִי *mihi.* præcedit, v. 5. לְאַט לִי *quietè mihi* (propter me) *puero Abſalon.*

C מהג. Arab. מַהֲגָה mahaja *via publica*: Pl. מְהָאנִית mahagit *via publica.*

מהד. Arab. מַהַד mêhed *cuna*: Plur. מְהוּד muhud *cuna.*

מְהָאר mihad *forica, latrina.*

מְהָרָא *planicies.*

מהט. Rabb. מָהַט *emunxit.*

מוֹהַט *emunctorium.*

מהל tria ſignificata habet. I. מָהַל *miſcuit.* Eſa. 1. verſ. 22. *& vinum tuum eſt* מָהוּל, Targ. מְעָרַב *mixtum vino.* tantùm.

D II. Chald. מְהַל *circumcidit*: in מוּל habes.

III. Arab. מְהַל mahal *ſiluit, tacuit, patiens fuit.* Pſalm. 85. *Deus ne* תִּמְהַל *ſileas.* Matth. 18. v. 29. יָא רַב תִּמְהַל עֲלַי *ô Domine, patiens ſis erga me.*

Nom. אִמְהָאל *ſilentium, patientia.*

מַהְלָה mahala *locus, ſtativa, caſtra, exercitus*: Plur. מַהְלָאת mahalit *caſtra.*

Geograph. בַּחְרוֹא מַהוּל וְעַמִק *mare ejus ſilens & profundum.*

מְהַל *fumus, ignis*: Alcor.

E מהר tria ſignificata habet. I. מָהַר, Chald. מְהַר *feſtinavit, velox, celer, promtus, expeditus fuit.* Pſalm. 16. v. 4. tantùm: *Multiplicentur dolores eorum* (qui ad) *alium* (Deum) מָהָרוּ *feſtinarunt.* Piel מִהֵר *feſtinavit, acceleravit, celeriter arripuit, perfecit, ſecutus, rem aggreſſus fuit.* Proverb. 1. וִימַהֲרוּ, Targum וּמִסְתַּרְהֲבִין *& feſtinant effundere ſanguinem.* Eſa. 5. יְמַהֵר, Targum יוֹחֵי *feſtinabit.* ¶ Alteri verbo additum, *adverbialiter* ſignificat. Geneſ. 27. *Quomodo* מִהַרְתָּ *feſtinaſti invenire?* citò in-

A veniſti? Geneſ. 45. וּמִהַרְתֶּם *& feſtinabitis, & deducetis patrem veſtrum huc*: citò adducetis. Deuter. 6. *& perdet te* מַהֵר *feſtinando.* Targum בִּפְרִיעַ *citò.* ¶ Cum accuſativo pro duobus ponitur, ut לָקַח *accepit.* Eſa. 49. v. 17. מִהֲרוּ בָּנָיִךְ *accelerarunt filios tuos.* ſcil. adducere: celeriter adduxerunt. Targum יוֹחוּן *feſtinabunt.* Sequitur, verſ. 22. וְהֵבִיאוּ בָנַיִךְ *& adducent filios tuos.* Geneſ. 18. מַהֲרִי *accelera tria ſata farina*: celeriter affer. 1. Reg. 22. v. 9. *& dixit* מַהֲרָה *accelera Micham filium Jimla.* Targum אוֹחִי תְבַע *feſtina, quære.* Nahum. 2. v. 6. יְמַהֲרוּ *feſtinabunt murum ejus.* Targum יוֹחוּן יִכְבְּשׁוּן *feſtinabunt, occupabunt.* Eſther 5. מַהֲרוּ *accelerate Haman*: celeriter adducite.

Nom. מָהִיר & מַהֵר, Syr. מְהִיר *feſtinus, velox, celer, expeditus, promtus, ſtrenuus, exercitatus.* Zophon. 1. *Propinquus* וּמַהֵר *& feſtinus valde.* Eſdr. 7. *& ipſe erat ſcriba* מָהִיר *feſtinus in Lege Moſis.* Eſa. 16. v. 5. וּמְהִר צֶדֶק *& feſtinus juſtitia.* Targum וְעָבֵד *& faciens juſtitiam.*

Subſtant. מְהֵרָה, Chald. מְהִירוּת *feſtinantia, celeritas, promtitudo.* Cum verbis adverbiaſcit. Eccleſ. 3. בִּמְהֵרָה, Targum בִּמְהִילוּ *ſtatim rumpetur.* Et ב ſubintellecto; Pſalm. 37. verſ. 2. *Quia ſicut fœnum* מְהֵרָה *citò ſuccidentur.*

II. Metaphoricè מָהַר ſignificat מַתַּן וְשִׁלּוּחַ, *promtus, liberalis fuit, feſtinanter, celeriter, citò & promtè dedit, donavit, dotavit, munera miſit.* Exod. 22. v. 15, & 16. מָהוֹר יִמְהָרֶנָּה *dotando dotabit eam.* Præterea, 1. Sam. 18. v. 15.

Nom. מֹהַר *dos, donum.* Geneſ. 34. verſ. 12. *Multiplicate ſuper me valde* מֹהַר *dotem & munus.* Complectitur munera, quæ ſponſus mittit ſponſæ ante nuptias. Plural. Chald. מָהְרִין *dotes.* Arab. מַהר mâhar *dos*: Plur. מְהוּר muhur *dotes.*

III. Transfertur ad animum. Niphal נִמְהַר *citò, inconſideratè, temerè egit omnia, præceps, ſtultus, inſipiens, infatuatus fuit*, inconſideratus, celer & præceps fuit in conſilijs & actionibus. Job. 5. v. 12. *& conſilium pravorum* נִמְהָרָה *temerarium* ſeu *infatuatum eſt*: evertitur. Omne conſilium feſtinanter factum ſeu captum, eſt ſtultitia. Feſtinus enim in operibus ſuis non intelligit quid agat.

נִמְהָר *præceps, præproperus, ſtultus*: Plur. נִמְהָרִים *præcipites, ſtulti.* Fœmin. נִמְהָרָה *ſtulta.* Hab. 1. *Gens amara* וְהַנִּמְהָר *& ſtulta.* Eſa. 35. *Dicite ad* נִמְהֲרֵי לֵב *feſtinos corde, confortamini, ne timeatis*: ad puſillanimes.

Syr. מְהַר *præceps, moleſtus fuit.* Marc. 14.

מוג duo ſignificata habet. I. מָג & מוּג *diſſolvit, reſolvit,*

Digitized by Google

reſolvit,liquefecit: ſemper metaphoricè. Eſa.64.v.7. וַתְּמוּגֵנוּ *& liquefeciſti nos in manu iniquitatis noſtræ.* Targum וּמְסַרְתָּנָא *& tradidiſti nos.* LXX. *καὶ παρέδωκας ἡμᾶς & tradidiſti nos.* Acceperunt pro מגן *tradidit.* Aliâs abſolutè, *diſſolutus fuit.* Pſalm. 46. *Dedit in voce ſua,* תָּמוּג *diſſolvetur terra.* Amos 9. *Qui tangit in terra,* וַתָּמוֹג *& liquefacta eſt.* In terræ motu, terra aquis illum in ſequentibus, quaſi liqueſcit. Ezech. 21. לָמוּג *ut liqueſcat cor.* Targum לְמִתְבַּר *ut frangatur:* conſternetur. Niphal. נָמוֹג *reſolutus, liquefactus fuit.* Joſ.2.v.8. נָמֹגוּ *reſoluti ſunt omnes incolæ terræ.* Targum אִתְּבָרוּ *conſternati ſunt.* Jerem. 49. *Audiverunt* נָמֹגוּ *liquefacti ſunt.* Targum אִתְּבָרוּ דְחִלָא *conſternati ſunt timore.* Pſalm. 75. נְמֹגִים, Targum מִתְמַסְּסִין *liquefacti terra, & omnes incolæ ejus.* Piel מוגג *liquefecit, humectavit.* Pſalm.65. *Guttulis* תְּמוֹגְגֶנָּה *humectabis eam:* liquefacies. Hithpael הִתְמוֹגֵג, Chal. אִתְמוֹגֵג *reſolutus fuit.* Amos 9. *Omnes colles* תִּתְמוֹגַגְנָה *diſſolventur.* Targum יִתְפַּלְּחָן *diſcindentur.* præ copia lactis fluentis ex ovibus: ſicut in fine Joëlis.

II. Arab. מואג mavag *ferbuit, æſtuavit, fluctuavit mare, inundavit.*

Nom. מוג & מוּגָה mauga *fluctus, unda:* Plural. אמואג amueg, & מואיג mauaig *fluctus, unda.* Alcor. מוג מן פוקה מוג *unda ſemper unda.*

תמואג & תמוג tamuig *æſtus, fervor maris.*

ממוג mumaueg *fluctuoſus, undoſus.*

Rabb. מוג & מוגי *complexio, univerſitas.*

מוד. Arab. מוד mod, & מאד mid *motus fuit.* Pſ. 107. *Turbati ſunt* ומארו *& moti ſunt.* D

Nom. מאידה maida *menſa:* Plur. מואיד mauâid *menſa.*

מאדה mida *materia:* Plur. מואד meued *materiæ.*

מאדי *materialis:* Plur. מאדיה *materiales.*

מוד mod *læſio, nocumentum.* ﬡ מודי *nocivus:* in Avicenna.

מוז. Arab. מוז, & מאז, & מיז majaz *ſeparavit, diſcrevit, probavit, ſcrutatus eſt, cognovit, luſtravit exercitum.* Matth. 13. וימיזון *& ſeparabunt bonos à malis.* Matth. 25. פימיזהמא *& ſeparabit eos invicem.* Act. 30. v. 12. ימיזון *ſcrutarentur ex Scripturis.* Eph. 5.v.10. תמיזון *probetis quid Deo placeat.* Act.30.v.14. *ut* ימיזון *ſcrutarentur Scripturas.* Alc. 3. ימיז אלחבית מן אלטיב *ſeparabit malum à bono.* Piel מיזוא *diſcernite.* E

מיז mujaz *cognitus fuit.*

Nom. מיז meiz, & תמיז temiz *cognitio, notitia, diribitorium.*

ממיז mumejez *notus, cognitus, inſignis, nobilis.*

מיז mez *ſerum lactis,* quod ſeparatur.

יתמיז *ſeparatur.* ﬡ מתמיז *ſeparatus:* in Avicenna.

אמתיז *ſuctio.* ﬡ Chald. מוזא *palea:* in מוץ habes.

מוט. מוט & מט *motus eſt loco, nutavit, vacillavit, ſubverſus, lapſus eſt, cecidit.* Deuter. 32. *Quo tempore* תָּמוּט *movebitur pes ipſorum.* Levit.25. וּמָטָה, Targum וּתְמוּט *& mota fuerit manus ejus tecum.* Et extendet manum ſuam, ut eam apprehendas, & auxilium tuum experiatur. Eſa. 54. *Quia montes tranſibunt, & colles* תְּמוּטֶינָה *movebuntur, ſed miſericordia mea à te non recedet, & fœdus pacis meæ non* תָמוּט *movebitur.* Niphal. נָמוֹט *motus fuit.* Pſalm. 10. *Ego dixi in corde meo non* אֶמּוֹט, Targum אזוע *movebor.* Pſalm. 15. *Non* יִמּוֹט, Targum יזוע *movebitur in æternum.* Jer.10. *Non* יָמוּט, Targum יִטַּלְטֵל *nutabit.* Hiphil. הֵמִיט *movit loco, ſubvertit, proſtravit.* Pſalm. 55.v.4. *Quoniam* יָמִיטוּ, Targum יְגַרוּן *movebunt ſuper me iniquitatem.* Hithpael הִתְמוֹטֵט, Chaldaicè אִתְמוֹטֵט *movit ſe.*

Nom. מוט *motus, lapſus, caſus.* Pſalm. 21. *Ne det* לַמּוֹט *in motum pedem tuum:* lapſum. Pſalm.55.v.23. *Non dabit in æternum* מוט *motum juſto.* ¶ Deinde מוט *vectis, baculus, clavus, pertica,* à motu. Num. 4.v.10. *& dabunt ſuper* הַמּוֹט, Targum אַרִיחָא *vectem.* Nahum. 1.v.13. *Frangam* מֹטֵהוּ *vectem ejus:* jugum. LXX. *τὴν ῥάβδον αὐτοῦ virgam ejus.* Acceperunt pro מַטֶּה *virga.* Fœm. מוֹטָה *jugum,* aut *lignum oblongum, quod transfigit jugum:* Plur. מֹטוֹת *juga, vectes* in jugo. Jerem.27.v.2. *Fac tibi lora* וּמֹטוֹת, Targum וְנִירִין *& juga.* Levit.26. v.13. *& fregi* מֹטֹת עֻלְּכֶם *vectes jugi veſtri.* Targum נִיר עַמְמַיָּא מִנְּכוֹן *jugum populorum à vobis:* ſervitus impoſita populo Iſraëlitico ab hoſtibus. Ezech. 30. *Cum ego frangerem ibi* מֹטוֹת *vectes Aegypti.* Targ. תְּקוֹף *robur.* Eſa.58. *& omne* מוֹטָה *jugum dirumpatis.*

Rabb. מוטה *os duplex in gallina.*

מוך. מוּךְ & מָךְ, Chald. מְאַךְ *depreſſus, dejectus, ſubjectus, attenuatus, ad inopiam redactus, pauper factus eſt.* Levit. 25. verſ. 25. *Si* יָמוּךְ, Targum יִתְמַסְכַּן *pauper factus fuerit frater tuus.* LXX. *πένηται.* Chald. Jud. 6. וַיִּדַּל, Targum וּמְאַךְ *& attenuatus fuit Iſrael valde.* Hiphil. אַמְאַךְ *depreſſit, oppreſſit, dejecit, ſubjecit, humiliavit.*

Nom. מָךְ *oppreſſus, pauper.*

Syr. מָאַךְ *oppreſſor, improbus, injurioſus.*

מַאכוּרת *oppreſſio, injuria.*

Rabb. נָמוּךְ *depreſſus, declivis, ſubmiſſus.*

נְמִיכוּת *depreſſio, ſubmiſſio.* ſcil. vocis. קוֹל נָמוּךְ *vox ſubmiſſa.*

מוּך

Digitized by Google

מוך *omne molle*, ut lana.

מוכין *raſura, & pluma panni.*

מוכין *therma.*

Propr. מִיכָה *Micha*, propheta fuit ex Mareſa, urbe tribus Judæ. Joſ. 15. ¶ Alius מִיכָא filius Mephiboſeth. 2. Sam. 9. *filio domini tui; Micha filio Mephiboſeth, erit frumentum: pater verò Mephiboſeth comedet mecum.* ¶ מִיכָיהוּ filius Jimli, fuit diebus Achab. 1. Reg. 22.

מול duo ſignificata habet. I. מול & מַל, Chald. מְהַל *circumcidit, præcidit, excidit, ſuccidit, ſecuit, reſecuit, circumſecuit.* Gen. 17. וַיָּמָל, Targum וּגְזַר *& circumcidit carnem præputij ipſorum.* Deuter. 30. וּמָל *& circumcidet Dominus Deus tuus* לְבָבְךָ *cor tuum, & cor ſeminis tui.* Targum וְיַעְדִּי *& auferet Dominus Deus tuus* טַפְשׁוּת לִבָּא *ſtultitiam cordis tui,* & טַפְשׁוּת לְבַךְ *& ſtultitiam cordis filiorum tuorum.* LXX. περικαθαριεῖ *mundabit*: per metaphoram. Duplex eſt circumciſio, corporis & cordis. Corporis eſt pelliculæ, qua glans virgæ tegitur, amputatio: ſed cordis eſt ſtultitiæ, qua cor occupatum eſt, ablatio. Niphal. נִמּוֹל *circumciſus, ſucciſus fuit.* Levit. 12. v. 3. *& in die octavo* יִמּוֹל, Targum יִתְגְּזַר *circumcidetur caro præputij ejus.* ut puer robuſtior fiat octidui ſpacio ad tolerandam circumciſionem; & quod plurimi ante octavum diem intereant. Juxta hanc legem & Chriſtus fuit circumciſus, eiq; nomen impoſitum die octavo. Luc. 2. v. 21. Turcæ circũcidunt non die, ſed anno octavo aut ſeptimo, quo puer jam ſermonis eſt peritus, & verba confeſſionis, *non eſt Deus niſi Deus, Muhammed nuncius Dei,* recitare poteſt. Talmud habet: ביום השמיני אפילו בשבת *in die octavo, etiam in Sabbatho.* Juxta hanc traditionem, licet circumciſione violare Sabbathum, ſi octavus dies in illud incidat. Unde & Chriſtus: Johan. 7. verſ. 21. *& Sabbatho circumciditis hominem. Si circumciſionem accipit homo Sabbatho, ut non ſolvatur Lex Moſis.* Pual מוּלַל *ſucciſus fuit.* Pſalm. 90. *Ad veſperam* יְמוֹלֵל *ſuccidetur, & areſcet.* Hiphil. הֵמִיל *ſuccidit.* Pſalm. 118. *In nomine Domini* אֲמִילַם *ſuccidam eos.* Targum אתשנון *proſternam eos.* Hithpael התמולל *ſucciſus fuit.* Pſal. 58. v. 8. *Tendet ſagittas ſuas, quaſi* יִתְמֹלָלוּ *ſuccidentur.*

Nom. מוּל *circumciſus, circumſectus*: Plur. מולים & מֻלִים *circumciſi.* Jerem. 9. v. 25. *& viſitabo contra omnem* מוּל בְּעָרְלָה *circumciſum in præputio.* Targum עַמְמַיָּא עַרְלַיָּא *populos præputiatos.* Joſ. 5. v. 5. *Quia* מֻלִים *circumciſi fuerunt.*

מולות *circumciſiones.* Exod. 4. verſ. 26. *Tunc dicebat, ſponſus ſanguinum* לַמּוּלֹת *propter circumciſiones.* Per metaphoram, ſponſus vocatur puer tempore circumciſionis, quia tum primùm Dei populo adjungitur per fuſionem ſanguinis, de qua dolebat: ſicut ſponſus dicitur de initio conjugij.

Rabbin. מִילָה, Chald. מְהוּלָא *circumciſio.* הַמּוֹהֵל *qui circumcidit.* הַמָּהוּל *qui circumciditur.* משתה הַמִּילָה *convivium, quod in die circumciſionis datur.* Porrò in circumciſione Judæi tria faciunt. 1. præputium amputant acuta novacula. 2. Relictam poſt præputij ablationem, pelliculam, quæ glandem tegit, digito diſtendunt, & retro cogunt, ut עטרה *mentulæ corona* appareat; quod eſt פריעה *denudatio.* unde vocantur recutiti & apellæ. hoc eſt, cute & pelle carentes. 3. Is, qui infantem circumcidit, ſugit ore ſuo ſanguinem à membro ſauciato; quod eſt מְצִיצָה *ſuctio.* In Succah, in Sabbatho: עושין כל צרכי מִילָה מוהלין ופורעין ומוצצין ומתקנין לאליהו כסא לישב כי הוא מקנא ברית: Talmud in tractatu repudij dicit, quod tribus quis recipiatur in cœtum Iſraelis: במילה ובטבילה ובקרבן *circumciſione; baptiſmo & munere ſeu oblatione.* Vide in טָבַל & קָרַב ſuo loco. Circumciſum autem, ubi ſanatus fuerit, baptiſant. Fœmellæ recipiebantur baptiſmo tantùm & oblatione. Item dicunt, tria eſſe ſigna Judaiſmi & fidei, מִילָה שַׁבָּת וּתְפִלִּין *Circumciſionem, Sabbathum & Phylacteria.* quibus, tanquam notis, diſcernuntur ab alijs populis. de his enim tribus dicitur; *erit* לְאוֹת בְּרִית *in ſignum fœderis.* Gen. 17. v. 11.

Particula מוּל, & מוֹל, & מואל cum א redundante, *circum, circa, erga, ante, è regione.* אֶל-מוּל *juxta, contra, adverſus.* מִמּוּל *è regione, contra.* Exod. 18. *Eſto tu populo* מוּל הָאֱלֹהִים *erga Deum.* Targum תָּבַע אֻלְפַן מִן קֳדָם יְיָ *quærens doctrinam à Domino.* Numer. 22. *& ipſe manet* מִמֻּלִי, Targum מִקֳּבְלִי *è regione mei.* Joſ. 9. *Qui habitant* אֶל-מוּל, Targum לָקֳבֵל *è regione montis*: juxta montem.

Rabb. מִיל, Arab. מיל mil *milliare Italicum,* iter ſabbathi: Plur. Arab. אמיאל amijl *milliaria.* אַרְבַּע מִיל *leuca.*

II. Arab. מול & מאל mil *inclinavit, declinavit, acceſſit, adjunctus fuit.* Gal. 2. *ut etiam Barnabas* מאל *declinaret ad eos.* Pſalm. 55. מאלוא *declinaverunt ſuper me iniquitates.* Pſal. 27. *Nec* תמל *declines in ira tua à ſervo tuo.* Pſ. 119. in He. אמל *inclina cor meum in teſtimonia tua.* Hiph. אמיל *inclinavit, convertit.* 2. Tim. 4. v. 4. וימילן *& conver-*

A *convertent ad fabulas.* Gal. 1. ותמילונאלי בשרי אחרי *& declinetis ad Evangelium aliud.* Joh. 18. ואמאל ראסה *& inclinavit caput ſuum.*

Nom. מַאיל *declinans, inclinatus, depreſſus, humilis:* Plur. מאילין mijlin: Dual. מאילאן mijlan *declinantes, inclinati, demiſſi.*

מיל mil *inclinatio.*

Deinde מַאל, Foem. מילה mila *poſſeſſio, bona fortuna, opes, divitiæ, theſaurus, fiſcus, pecunia, Mammon, proſperitas:* Plur. אַמְוַאל amvil *poſſeſſiones, divitiæ, pecuniæ.* מַאל אַלְסֻלְטָאן mil alſolthan *fiſcus regis.*

מְמַוַאל mumevel *proſper, fortunatus.*

B מול mul *ſalmo*, piſcis.

מואל inavel *hoſpes, dominus.*

מום. מום *macula*: in מְאֻם quære.

Chald. מום in יְמָא *juravit.*

Arab. מום mum *cera.*

מון Inde תמונה *figura, imago, ſimilitudo.* Rabb. *figura ſyllogiſmi.* Exod. 20. *& omnem* תְּמוּנָה, Targ. דְּמוּתָא *ſimilitudinem.*

מין *ſpecies, ſimilitudo.* Gen. 1. למינו, Targum לזנה *juxta ſpeciem ſuam:* quod ipſi ſit ſimile,

C & ita diſpoſitum.

Rabb. מִין *prædicabile, ſpecies:* Plur. מִינִים *ſpecies, genera.*

מִינִי & מין, ſine punctis מינאי *hæreticus:* Plur. מִינִין *hæretici.* ✠ מינות *hæreſis.*

Arab. מואן mavan *condivit.*

מוין mavin *theca pectinaria.*

אלמינא *portus.*

מוס Arab. מאיוס *de quo non eſt ſpes.*

מיסא *ſerum:* in Avicenna. ✠ מואסין *jumenta.*

D מאס mis *adamas.* ✠ מוס vel מאס *tetigit:* in מוש invenies.

מוע מיעה *ſtorax.* מיעה סאילה *ſtorax liquida.*

מוף. Proprium מוף, idem quod נוף, literis מן permutatis: ex utroq; fit *Memphis*, addita terminatione Græca, & *n* in *m* ante *p* mutato: regia antiquitus Ægypti, cujus ambitus 150. ſtadia. h. e. 19. millia paſs. Eſa. 19. v. 13. *Principes* נוף, Targ. מַפִּים *Memphis.* Hoſ. 9. v. 6. מֹף, Targ. מַפִּים *Memphis ſepeliet eos.*

E מוץ duo ſignificata habet. I. מוץ & מַץ, Arab. מצמץ mazmaz: Hiph. הֵמִיץ *ſuxit, exuxit, mulſit, emulſit.*

Inde Nom. מַץ & מֵיץ *exuctor, emulgens.* Eſa. 16. *Defecit* הַמֵּץ *emulgens.* Targ. מְעִיקָא *angens: affligens.* Prov. 30. *Quia* מִיץ *emulſor lactis educet butyrum,* ומיץ *& emulſor naſi educet ſanguinem,* ומיץ *& emulſor iræ, educet litem.*

מוץ, Chald. מוץ & מוז *palea*, grani folliculus. Pſ. 1. *Sed* כַּמּוֹץ, Targ. כמוצא *ſicut palea, quã impellit ventus:* quæ nulli eſt uſui homini-

A bus, & à vento impulſa faciem & oculos offendit, ædeſq; contaminat. Hoſ. 13. כְּמֹץ *ſicut palea, quæ rapitur ex area.* Targ. כְּמוֹצָא *ſicut palea, quam rapit ventus ex area.* Zoph. 2. כמוץ *ſicut palea, tranſijt dies.* ſicut palea tranſiens à facie venti. ¶ Deinde per metaphorã, *res minutiſſima, pulvis.* Eſa. 17. כמץ *ſicut pulvis mõtium ante ventum.* ¶ Rab. מוץ *capus caparum.*

Arab. תמצמצה tamazmoza *ſuctus.*

II. Arab. מאץ, cũ ץ punctato, *vadit.* Luc. 22. v. 22. אבן אלאנסאן מאץ *filius hominis vadit.*

מוק. In Hiphil. המיק *tabuit, contabuit.* Pſal. 37. יָמִיקוּ *tabeſcent & loquentur in malo:* p̄ labore.

B Chald. & Syr. מֵיק *riſit, deriſit.* Syr. Luc. 6. ממיקין *irridentes ipſum.* Chal. Pſal. 1. *& in ſede* לֵצִים *deriſorum non ſedit.* Targ. ממיקני (lege ממיקין) *deriſorum.* Pſ. 119. v. 51. *Superbi* הֱלִיצוּנִי *deriſerũt me.* Targ. מְמַקְנִין (lege מְמִיקִין) *illudentes mihi.*

Arab. מיק *coagulum*, quod lac coagulat.

מאקין *anguli in oculo.* ✠ מוק *lacrymales.*

מיקארת in Geograph.

מור duo ſignificata habet. I. מור. Inde Hiph.

C הֵמִיר, Chal. אֲמִיר *mutavit, commutavit, permutavit.* Jerem. 2. הַהֵימִיר *an extulit gens deos, & ipſi non ſunt dij? & populus meus* המיר *mutavit gloriam ſuam, in quod non proderit?* prius à יָמַר *magnificavit*, poſterius à מור *mutavit.* Levit. 27. *& ſi* הָמֵר יָמִיר, Targ. חַלָּפָא יַחֲלִף *commutando commutaverit jumentum.* Hoſ. 4. v. 7. *Gloriam eorum in ignominiam* אָמִיר *mutabo.* Pſ. 15. *Jurat proximo ſuo, nec* יָמִיר *mutabit.* Ezech. 48. *Nec* יָמֵר, Targ. יְחַלֵּף *permutabit.* Priſcorum commercia, non in moneta, ſed mutua

D rerum permutatione conſtabant. Pſalm. 106. וַיָּמִירוּ, Targum וּפְרַגוּן *& commutárunt gloriam ſuam.*

Nom. תמורה *mutatio, commutatio, permutatio.* Job. 15. v. 31. תְּמוּרָתוֹ, Targ. פְּגוּרֵהּ *permutatio* (precium) *ejus.*

Rabb. המיר דָּת, & ſimpliciter המיר *mutavit fidem* aut *religionem.* Talm. מוּמָר vulgò מוּמָרִים *Maranus*, qui fidem mutavit; Judæus baptiſatus, qui tamen in ſua manet fide, apoſtata.

II. Arab. מור & מאר mir *tranſijt, præterijt.* Pſal.

E 129. מארה *prætereuntes.* Joh. 9. v. 1. הו מאר *ipſe præteriens vidit.*

ממר אלשמס *tranſitus Solis:* in Geogr.

מיאר majar *agaſo:* Item, *vinarius*, vini venditor.

מְמַיְרָה mamavra *noctua:* Plur. מְמַיְרָאת mamairith *noctuæ.*

Act. 34. v. 14. יְמַצְרוּן *rebellarent.*

מוש tria ſignificata habet. I. מוש vel מָשׁ *receſſit, diſceſſit, remotus fuit.* ponitur primò abſolutè. Zach. 14. וּמָשׁ *& diſcedet medietas montis ad Aqui-*

zed by Google

ad Aquilonem. Targum וִיתְלַשׁ *& evelletur*. A
Eſa.22.v.25.תָּמוּשׁ,Targ.יְעָדֵי *diſcedet clavus, fixus in loco firmo*. ¶ Deinde conſtruitur cũ מִ *à,ab*. Prov.17. *Non* תָּמוּשׁ *recedet malum à domo ejus*. Targum תִפְסֹק *ceſſabit*. Joſ.1. *Non* יָמוּשׁ, Targ.יְעָדֵי *recedet liber Legis iſtius ab ore tuo*. ¶ Tertiò, ſemel conſtruitur cum אֶת, & trãſitivè ſignificat *removit*. Zach.3.וּמַשְׁתִּי, Targum וְאַעְדֵי *& removebo iniquitates terræ iſtius in die una*. L x x. καὶ ψηλαφήσω *& contrectabo*. Ex ſignificatione ſecunda. Hiphil. הֵמִישׁ *removit, abſtulit*: cum מִ *à,ab*. Mich. 2. *nõ* תָמִישׁוּ, Targ. תַעְדוּן *removebitis inde colla veſtra*: ſubducetis. Ibidem. *Quomodo* יָמִישׁ *auferet mihi*? Job.23. *Præceptum labiorum ejus, & non* אָמִישׁ *removebo*. ¶ Et abſolutè, *diſceſſit*. B
Exod.33. *Non* יָמִישׁ, Targum עָדֵי *recedebat è medio tabernaculi*. Exod.13. *Non* יָמִישׁ, Targ. עָדֵי *recedebat columna nubis interdiu*. Jer.17. *& non* יָמִישׁ *diſcedet à faciendo fructum*. Targ. יִפְסֹק *ceſſabit*.

II.מוּשׁ, Arab.מאם, idem quod מָשַׁשׁ, *palpavit, tetigit, attigit, contigit, attrectavit, contrectavit*: permutata ſignificatione ordinum, Gen. C
27.v.12. *Fortaſſis* יְמֻשֵּׁנִי, Targum יְמוּשְׁנַנִי *palpabis me pater meus*. Ibidem. v.21. *Accede, quaſò*, וַאֲמֻשְׁךָ, Targum וְאֵמוּשִׁנָּךְ *& palpabo te, mi fili*: contrectabo. Hiphil. הֵמִישׁ, Chald. אֲמִישׁ *idem*. Pſalm. 115. *Manus habent, nec* יְמִישׁוּן, Targum יְמַשְׁמְשׁוּן *palpabunt*. Jud.16. v.26. *Relinque me*, וַהֲמִישֵׁנִי *& ſine me palpare colũnas*: contrectare. ¶ Et abſolutè: Exod.10.v.24. וְיָמֵשׁ חֹשֶׁךְ *& palpabitur caligo*. Significantur tenebræ adeo denſæ, ut Ægyptij eas palpent manibus ſuis: quales ſæpe in Oceano oriuntur, ut per quinq; dies nulla ſint diei & noctis diſcrimina. L x x. ψηλαφητὸν σκότος *palpabiles tenebræ*. Hieron. *tenebræ denſa, ut palpari queant*. Targ. בָּתַר דְיֶעְדֵי קְבַל לֵילְיָא *poſtquam præterierit caligo noctis*: poſt noctis tenebras. Acceperunt in ſignificatione prima יָמִישׁ *recedet*. D

Nom. מָמוּשׁ, pro מִשְׁמוּשׁ, *tactus, attactus, palpatio*.

Arab. מאם & תמאם *tactus*. [Arab.] ממאסה *tangentes*. [Arab.] מְתַמָּאסִין *tangibiles*. ממוסאה *tãgibilia*.

III. Per metaphoram, Syr. מַשׁ *ſcrutatus eſt, exploravit, quæſivit, inquiſivit, exquiſivit*. Rom. E
11.v.33. *Nemo* מַשׁ *ſcrutatus eſt judicia ejus*. Roman.8. רָמַאשׁ *qui ſcrutatur corda*.

מות מוּת & מֵת, Chald. & Syr. מִית, Arab. מוּת mut, & מאת mit *mortuus eſt*: morte naturali *obijt*: vel violenta, *occiſus, peremtus fuit*. Gẽ. 7. *ex omnibus, quæ in ſicco* מֵתוּ, Targ. מִיתוּ *mortua ſunt*. Gẽ.2. *Quo die cõederis ex ea* מוֹת תָּמוּת, Targ. מְמָת תְּמוּת *moriendo morieris*. Eris mortalis & morbis omnibuſq; maledictionib. obnoxius. Gen.26. *Ne fortè* אָמוּת *moriar propter eam*. Targ. אִתְקְטֵל *occidar*. Job.12. *Vobiſcũ* תָּמוּת *morietur ſapiẽtia*. Targ. יְסוּף *finietur*. Job. 14. יָמוּת *morietur caudex ejus*. Targ. יְסוּף *finem habebit*. Gen.47.v.19. *Quare* נָמוּת *moriemur ante oculos tuos, tam nos quàm terra noſtra*? Terra eſt mortua, quando vaſtata nõ producit herbam, nec arbores & fructus uſitatos. Eſa.6.v.1. *In anno quo* מוֹת *mortuus fuit rex Uzias*: quo factus eſt leproſus. Nã leproſus morbo alijſq; malis mortuo ſimilis habetur. Syr. Luc.20. *Si quis* נְמוּת *morietur*. Arab. Pſ.41. *Quando* יָמוּת *morietur, & peribit nomen ejus*? Alc.3. מִתֶּם *mortui eſtis*. Piel מוֹתֵת *morte affecit, occidit*. Jud.9. *Extrahe gladiũ tuum* וּמוֹתְתֵנִי *& occide me*. 1.Sam.14. v.13. *& armiger ejus* מְמוֹתֵת *occidebat à tergo*. Lxx. ἐπεδίδου *porrigebat*. q. נָתַן. Pſal.34.v.21. תְּמוֹתֵת *occidet impiũ malitia*. Targ. מְמִיתָא רְשִׁיעָיָא בִּישָׁא, Lxx. θάνατος ἁμαρτωλῶν πονηρὸς *mors peccatorum mala*. legerunt תְּמוּתַת, à תְּמוּתָה *occiſio*: abſentibus punctis. Hiphil. הֵמִית, Chald. & Syr. אָמִית, Arab. אמאת *interemit, necavit, occidit, interfecit*. 1.Sam.20. הֲהָמֵת תְּמִיתֵהוּ, Targum הֲמִקְטַל קַטְלוֹהִי *an occidendo occidit eum*? 2.Sam. 14.v.32. *& nunc videbo faciem regis, & ſi eſt in me iniquitas* וְהֱמִיתָנִי *& interficiat me*. Eſt præteritum, quod per ו in futurum convertitur. Luth. So tödte mich. Prov.19. וְאֶל הֲמִיתוֹ *& ad occidere eum, ne eleves animã tuam*. Infinitivus loco nominis. Syr. Mat.26. דְנַמִיתוּנָיְהִי *ut occiderent eum*. Arab. Pſ.105. וְאַמָאת *& occidet piſces ipſorum*. Alc.2. תם ימיתכם *poſtea occidet vos*. Hophal. הוּמַת *interfectus fuit*. Exod. 21. *Qui percuſſerit patrem ſuum, aut matrẽ ſuam, moriendo* יוּמָת, Targ. יִתְקְטֵל *occidatur*. Gẽ.26. *Qui attigerit virum iſtum, aut uxorem ejus* מוֹת יוּמָת *morte moriatur*. Targ. אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל *interficiẽdo interficiatur*. Lxx. θανάτῳ ἔνοχος ἔσται *mortis reus erit*. Arab. אסתמות *intermortuus fuit*.

Nom. מֵת, Chald. מָאֵת, Arab. מִית & מַאִית meit *moriens, mortuus*, corpus hominis mortui, *cadaver*: Plural. מֵתִים, Chaldaicè מֵיתִין, Arab. אמואת amvat *morientes, mortui*. Foemin. מֵתָה, Chald. מֵיתָא *mortua*. Geneſ.23. *& ſepeliam* מֵתִי, Targum מִיתִי *mortuum meum*: de Sara; moritur enim corpus, non anima. Ezech. 24.v.17. מֵתִים *mortui ſunt, luctum ne facias*. Lxx. ὀσφὺς *lumbi*. acceperunt pro מָתְנַיִם *lumbi*. ¶ Deinde, מֵת *homo reus mortis*. Gen.20. *Ecce tu* מֵת, Chald. מָאֵת *moreris ob mulierem, quam accepiſti*: morieris, præſens pro futuro: reus es mortis. Deut.17. *In ore duorum aut trium teſtium occidatur* הַמֵּת, Targum דְּחַיָּב קְטוֹל *qui reus eſt mortis*. Pſalm.106. *Et comederunt ſacrificia* מֵתִים *mortuorum*: idolorum; quæ ſunt

Te homi-

hominum mortuorum ſimulacra: quemadmodum è contrà Deus dicitur, *Deus vivus*. De quo, Num. 25. *& invitarunt populum ad ſacrificia* אלוהיהן *deorum ſuorum.* A

Subſt. מוֹת, cum ה parag: מוֹתָה, & cum מ Heemanthi, מְמוֹת, Chald. מוֹתָא, Arab. מַוּת maut, & מִיתָא mita *mors, morbus lethalis, peſtis, lues, venenum mortiferum, pernicies, calamitas, afflictio, malum*: Plur. מוֹתִים & מְמוֹתִים *mortes*. Syr. מוֹתָנִין *peſtes*. 2. Sam. 22. *Circumdederunt me procellæ* מוֹת *mortis*. Exod. 10. *& auferat à me tantùm* הַמָּוֶת, Targ. מוֹתָא *mortem iſtam*: perniciem. 2. Reg. 4. v. 40. *& dicebant* מוֹת *mors in olla*: venenum. Prov. 26. *Qui jaculatur ignis, ſagittas* וָמָוֶת *& mortem*. Ezech. 28. v. 8. מוֹתֵי עֲרֵלִים *mortib. in circumciſorũ morieris*. Ibidem v. 6. וָמַתָּה ממותי חָלָל *& morieris mortibus interfecti*. Jerem. 9. מְמוֹתֵי תַחֲלֻאִים יָמוּתוּ *mortibus morborum morientur.* B

תמותה *occiſio, interfectio*. Pſalm. 102. *Ad ſolvendum* בְּנֵי תְמוּתָה *filios occiſionis*. Targum בְּנַיָּא דִּמְסִירִין לְמִיתְתָא *filios traditos ad interfectionem*: morti vicinos.

Rabb. מִיתָה *mors, ſupplicium*: Plural. מִיתוֹת *mortes, ſupplicia*. מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם *mors per manus cœli*. hoc eſt, Dei, mors repẽtina. Talmud. ארבע מִיתוֹת נמסרו לבית דין סקילה שריפה הרג וחנק על עשה ועל לא תעשה *quatuor ſupplicia tradita ſunt domui judicij; lapidatio, combuſtio, occiſio & ſuffocatio: quæ pro præceptis affirmativis & negativis*. Quæ vide ſuo loco ſingula in סקל, in שרף, in הרג, & in חנק. Targ. in Ruth. 1. לָנָא אַרְבְּעָה דִּינֵי מוֹתָא לְחַיָּבַיָּא רְגִימַת אַבְנָא וִיקִידַת נוּרָא וּקְטִילַת סַיְפָא וּצְלִיבַת קֵיסָא *nobis ſunt quatuor judicia mortis pro reis: obruitio lapidis, & combuſtio ignis, & occiſio gladij, & crucifixio ligni*. In locum חנק *ſuffocationis* ſeu *ſtrangulationis*, ſucceſſit crucifixio ſub Romanis, qui vivos in crucem agebant. in צלב vide. C D

Arab. מַוְתִי mauti *morta*[illegible] *mortalitas*: in Avicen.

מוז. Arab. מז *acidus*.

Chald. מָזִז, & מְזִ, & מְזְמָז *movit, agitavit, tremuit*.

מזג Inde מֶזֶג, Chal. & Syr. מְזַג, Arab. מִזָאג mizig *mixtio, commixtio, complexio, temperamentum: vinum aqua mixtũ*, ita ut duæ ſint partes aquæ, una vini. Cant. 7. *Umbilicus tuus crater rotundus, qui nunquam deficiet* הַמָּזֶג *mixtione*: vino aqua mixto. Tantùm. E

Verb. Rabb. מָזַג, Chald. מְזַג, Arab. מָזַג mazag, & Hiphil. אַמְזַג amzag *miſcuit, temperavit aqua, pocillatus eſt, infudit, propinavit, potavit, bibere dedit*. Chald. Pſalm. 102. *Fletu* מָסָכְתִּי, Targum מְזַגִית *miſcui ſtratum meum*. Prov. 9. וּמָסְכָה, Targum וּמְזַגַת *& miſcuit vinum ſuum*. Rabbin. יַיִן מָזוּג *vinum aqua mixtum*: temperatum. נִמְזָג *temperatus, complexionatus.*

Syr. מְזַג *cauponatus eſt*. 2. Corinth. 2. v. 17. דִּמְמַזְגִין *cauponantes verbum Dei*. 1. Corinth. 12. *Deus enim* מְזַגֵהּ *miſcuit illud corpus*. Arab. Pſal. 102. *& lacrymis* מֻזִג *miſcetur potus meus.*

Nom. Chald. מְזַג & מָזוּג, Arab. מַאזג mazig *pincerna, pocillator*, qui vinum convivis miſcet & infundit: Pl. מְזוּגִין, Arab. מָאזִגִין mazigin *pincernæ*.

מְמֻזָּג, Chald. מְמַזַּג, Arab. מַמְזוּג mamzug *mixtus, temperatus*.

Syr. מְזָגָא & מוּזָגָא, Arab. אִמְתִזַאג imtizag *mixtura liquorum, temperatio*.

Arab. אִמְתְזַג amtazag *miſcuit*. מְמְתַזִג *mixtus, complexionatus*.

אַמְזַגֵה amzagi *humores ſecundi permixti*: in Avicenna.

Rabb. מֶזֶג, Arab. מִזַג, Foem. מְזִגָּה *complexio, temperamentum*: Plural. מְזָגִים, Arab. מְזַאגַאת *complexiones*.

Arab מְזַאג *temperatus, mixtus*.

מזד. Arab. מִזְוַדָא *pera*.

מזה. Inde מְזֵה *exuſtus*: Plur. מְזִים *exuſti*: Conſtruct. מְזֵי. Deut. 32. מְזֵי רָעָב *exuſti fame*. Targ. נפיחי *inflati*.

Chald. מזא *incendit*.

מזח מֵזַח, & מְזַח, & מְזִיחַ *cingulum*: per metonymiam *robur, vires*, quia cingulo lumbi præcinguntur, & in illis robur augetur. Job. 12. וּמְזִיחַ אֲפִיקִים *& cingulum torrentium remiſſum facit*. Targ. ותקוף *& robur torrentium* מְחַלֵּש *debilitat*: vires robuſtorum.

מזל. Arab. מְזָלָה *conſequentia*.

מָזַל mazal *ſuxit, guttatim exhauſit, guttavit*.

תַּמַיְזָלָה tamaizala *guttula*.

מזק. Arab. מזק mazaq *ſeparavit, ſcidit, diſcidit, rupit in diverſas partes, dirupit, fregit, diſſipavit, dilaniavit*. Pſalm. 68. מזק *diſſipa gentes, quæ bella volunt*. Pſalm. 147. וימזק *& ſparget pruinam, ſicut cinerem*. Mat. 26. *Tunc* מזק *ſcidit princeps ſacerdotum veſtimenta ſua*.

Nom. מַזְקָה mazca *ruptio, abbreviatura*.

תַּמְזִיקָה tamzica *dilaniatio*: Plur. תַּמָאזִיק tamâzic *dilaniationes*.

מְמַזַּק mumazac *dilaniatus, diſciſſus*.

מזר. Inde מַמְזֵר, idem quod זָר *extraneus, ſpurius*, ex ſcorto natus: ut מ utrumq; ſit Heemãthi. Deut. 23. *Non ingrediatur* מַמְזֵר *ſpurius in cœtũ Domini*. ¶ Deinde *alienigena*, alio loco natus. Zach. 9. *& habitabit* מַמְזֵר *alienigena in Aſdod*. nomen gentis; aut זָר *alienus*. Hieron. *ſeparator*.

Verbum Chal. מְזַר *ventilavit*, & מְזָרִים *venti*

venti aquilonares; unde illud, Job. 37. v. 9. *ex* A
commotione veniet tempeſtas, וממזרים *& ex diſ-*
perſionibus frigus. Aut *nomen ſtellarum*, in זרה:
& מזרות *ſigna cœleſtia*, in נזל invenies.

Arab. מיזר & מאזר *tapetum*.

מזר & מזורא *pera, ſaccus*, in quo commeatus per viam portatur.

מזרה *chlamys*. מאזר in Geograph.

מחח. Inde מח, Arab. מח much, cum ח puncta-to, *medulla* oſſium, capitis, ovi, arboris: *cerebrum, vitellus, cor*: Plur. Arab. מחאח michach, & אמחאח amchach *medulla, cerebella*. Job. 21. v. 24. ומח, Targ. מוקרא *& medulla* B
oſſa ejus rigabitur. quodlibet oſſiũ ejus implebitur medulla, præ copia pinguedinis.

מח *medullatus, medulla præditus, pinguis*: Pl. מחים *medullati, pingues*. Pſalm. 66. v. 15. *Holocauſta* מחים *medullatorum offeram tibi*: arietum medulla & pinguedine præditorũ. Targ. שמנין *pinguium*. Eſa. 5. v. 17. *& deſerta* מחים *pinguium* גרים *peregrini comedent*: divitum deſerta abſument pauperes. Paul in Piel ממחים *medullati, pinguefacti*. Eſa. 25. v. 6. *Pinguedinum* ממחים *medullatarum*. Ac- C
centus in ultima oſtẽdit eſſe plurale: pro ממחיים, ne duo jod concurrant. Et factũ eſt ex ה radicis מחה, permutata ordinum ſignificatione.

Rab. רקי מח *vacui cerebro*, amentes, ſtulti, inſenſati. מח עצמות, Arab. מח אלעטאם, Mat. moch al hadam *medulla oſſium*.

מומח *cerebro præditus*, ſapiens, autenticus.

Arab. מח אלביץ *medulla ovi*, vitellum.

מחי mochi *vitellinus*: Foem. מחיה *vitelli-* D
na. אלמרה אלמחיה *bilis vitellina*: in Avicen.

Dim. מחיחה mochaicha *cerebellum*: Pl. מחיחאת mochaichit *cerebella*.

מחה muche *mamma, uber*: Plur. מחאת muchit *mãma, ubera*. Dim. מחיחה muchaicha *mammilla, papilla*: Pl. מחיחאת mucheichit *mammillæ, papillæ*.

מחא. Chald. מחא *terſit*: in מחה habes.

מחג. Rabb. מחג *innuit, digitis ſignificavit*.

מחוג *nutus*.

מחה ſeptem ſignificata habet. I. מחה, Chald. מחא, Arab. מחא *terſit, deterſit, abſterſit, abluit* E
aqua oculos, os, patinam, ollam vel ſcripturam, *delevit, raſit, abraſit, eraſit*. Eſa. 25. ומחה, Targ. וימחי *& abſterget Deus lacrymam ab omnibus faciebus*. Judæi hoc dictum recitant, quando manus lotas abſtergunt. Apoc. 7. v. ult. *Abſterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum*. Prov. 30. ומחתה, Targ. ומכפרא *& abſtergit os ſuũ*. Num. 5. v. 23. ומחה, Targ. וימחוק *& abradet in aquas amaras*. ſcripturam abraſam aquis miſcebit. 2. Reg. 21. v. 13. *& abſtergam Jeruſalem, ſicut* (quis) ימחה *abſterget patinam* מחה *abſterſione, & vertit ſuper faciem ejus*. Exod. 32. מחני *dele me, quæſo, ex libro tuo, quem ſcripſiſti*. Arab. Pſ. 9. מחות *& deleviſti nomen ipſorum*. Pſal. 109. וימחא *& deleatur nomen ejus*. Pſalm. 69. ימחו *deleantur ex libro viventium*.

Nom. מחה *abſterſio*.

II. Per metaphoram, מחה *abſterſit, delevit, abolevit, removit, deſtruxit, evertit, perdidit, corrupit, prohibuit, vetuit, remiſit de peccato*. 2. Reg. 21. v. 13. ומחיתי *& abſtergam Jeruſalem, ſicut* (quis) *abſterget patinam* מחה *abſterſione*: ubi metaphora explicatur. Gen. 7. v. 3. ומחיתי, Targum ואמחי *& delebo omnem ſubſtantiam, quam feci*. Ibidem. וימח, Targ. ומחא *& delevit omnem ſubſtantiam, quæ erat ſuper facie abyſſi*. pro וימחה, per apocopẽ, & mutato in-ante ה: atq; ita in libris correctioribus habetur. Eſa. 44. v. 22. מחיתי *delevi ut nubẽ tranſgreſſiones tuas, & ſicut nebulam peccata tua*: quæ orto ſole diſſipatur. Eſa. 43. *Ecce ego ſum* מחה *delens tranſgreſſiones tuas propter me*. Targum שבק *remittens*. Pſalm. 51. מחה, Arabicè אמח *abſterge tranſgreſſiones meas*. Targ. שבק *remitte*. Arab. Gen. 6. לאמחן אלדי עמלת עלי וגה ארץ *delebo quod feci ſuper facie terræ*. Niphal, נמחה, Chald. אתמחא *abſterſus, deletus fuit*. Gen. 7. וימחו, Targ. ואתמחיו *& deleta ſunt ex terra*. Hiph. המחה, Arab. אמחי amhi *delevit, abluit*. Neh. 13. *& ne* תמח *deleas miſericordias meas, quas feci in domo Dei mei*. pro תמחה per apocopen. Jer. 18. *& peccatum ipſorum à facie tua non* תמחי *deleas*: pro תמח, cum י paragogico, manente accentu in penultima. Prov. 31. v. 3. *Ne des mulieribus robur tuum: & vias tuas* (ne des) למחות *ad delendos reges*. pro להמחות, eliſo ה charactere. Targ. לבנת *filiabus regum*. R. Don Joſeph. להשחית *ad corrũpendum conſilia*; ut ſint מלכין *conſilia*. Venus & corporis & animi vires debilitat.

Nom. מחי *aries*, machina bellica, qua muri deleantur, vel evertũtur. Ezech. 26. ומחי *& arietem contra eum*: ponet contra muros ejus. Alij, *percuſſionem arcus ſui*.

III. מחה & מחא per metaphorã, de manibus, arboribus & fluminibus, *comploſit, plauſit manibus*: quod in comploſione aut plauſu, manus quaſi abſtergantur. Ezech. 25. יען מחאך יד, Targ. בדיל דטפחת ידא *propterea quod abſterſeris manum*: plauſeris præ lætitia. Eſa. 55. *& omnia ligna agri* ימחאו כף *plaudent manu*. Targ. ישעונן בענפיהון, Lxx. ἐπικροτήσει τοῖς κλάδοις *plaudent* (applaudẽt) *ramis ſuis*. Pſ. 89. *Flumina* ימחאו כף *plaudẽt manu*. Targ. ימחון חפיא אידא *percutiẽt tympana manu*. Pſ. 98. v. 8.

IV. מָחָה *admovit, pertigit, pervenit, diffudit, porrexit* in longum & latum: de finium diviſione. Numer. 34. v. 11. וּמָחָה, Targ. וְיִמְטֵי *& pertinget uſq; ad latus maris.* ſemel.

V. Chald. & Syr. מְחָא *cecidit, percuſſit.* Chald. Dan. 2. v. 34. וּמְחַת *& percuſſit ſtatuam.* Exod. 9. הִכָּה, Targum מְחָא *percuſſit grando.* Exod. 32. v. 35. וַיִּגֹּף, Targum וּמְחָא *& percuſſit Dominus.* Syr. Matth. 26. דְאֶמְחָא *quod percutiam paſtorem.* Matth. 5. דְּמָחֵא *qui percutit te ſuper maxillam.* Luc. 10. v. 30. וּמַחְאוּהִי *& percuſſerunt eum.* Niphal. אִתְמְחָא *percuſſus fuit.* Ezræ 6. *Et ejectus* יִתְמְחֵא *cadatur.* Piel מַחָא *percuſſit.* Dan. 4. v. 32. *Nec eſt qui* יְמַחֵא *percutiat in manum ejus.*

Nom. מַחָא *plaga, vulnus*: Plur. מַחְוָן & מַחָן *plagæ.*

Alcor. מַחוּנָא *& poſuimus ſignum.*

VI. Syr. מְחָא *cinxit, præcinxit.* Johan. 13. v. 14. מְחָא *cinxit lumbos ſuos.* Joh. 21. *Accepit tunicam ſuam,* מְחָא *cinxit lumbos ſuos.*

VII. Chal. מְחָא *texuit, reſarcivit,* ut ſutores ſolent. Exod. 28. *Opus* אוֹרֵג, Targum מָחָא *textoris.*

מחז. Chald. מָחוֹז *terminus, meta, portus:* in חוז habes.

Arab. מַחָאזָה mahaza *ſtrigil.*

מחט. Rabbin. מַחַט *abortivit:* cum חָטָא convenit.

מַחַט *acus,* in חוט habes.

Arab. מַחַט machat, cum ח punctato, quod ch valet; *munxit, emunxit, abſterſit, purgavit nares:* item, *mungendo ſonuit.*

מַחְטָה machta *mucus narium:* Plur. מַחָאת machat *muci.*

מַחָאטִי machati, & מְמַחַט mumâchat *mucoſus, mucilaginoſus.*

מחך. Chald. מְחוֹך *ornamentum muliebre:* Plur. מַחְכִין *ornamenta muliebria.*

Arab. Pſalm. 139. *Quia* תמאחכון *dicitis In conjugationibus.*

מחל. Rabb. מָחַל *pepercit, remiſit, expiavit:* in חָמַל quære.

מוֹחְלָן *propitius.*

Syr. מְחַל. Inde מְחִיל *debilis, infirmus, miſer.* אֶתְמְחַל *infirmatus eſt.* מְחִילוּתָא *miſeria.*

Arab. מחל mohal *impoſſibilis & impoſſibilitas.*

מחאלה *dubium.* לא מחאלה *abſq; dubio.*

Pſalm. 68. יצמחלון יצמחל *deficiant, ſicut deficiet fumus.*

מאחלא *præter.*

מחן Ar. מַחַן mahan, & אמחן amhan, & אמתחן amtahan *tentavit, probavit.* Pſal. 26. ואמתחן *& tenta cor meum.* Pſal. 139. ואמתחני *& proba me.* Gal. 6. וליםתחן *& probet quiſq; opus ſuum.* 2.

A Cor. 6. v. 2. *Permultum* אמתחנוא *probati ſunt afflictionib.* 1. Theſſ. 5. v. 21. אמתחנוא אלאשיא כלהא ותמשכוא באחסנהא *omnia probate, & retinete quod bonū fuerit.* Alc. אמתחן אללה קלובהם *probavit Deus corda ipſorum.*

Nom. מַחַן mahan, & מִחְנָה mîhna *tentatio.* אמתחאן *probatio.*

מחץ quatuor ſignificata habet. I. מְחַץ, Chal. מחץ *transfodit, transfixit, ſauciavit, vulneravit, cruentavit, infecit.* Num. 24. וּמָחַץ *& transfodiet duces Moab.* Targ. וִיקַטֵּל *& occidet.* Pſalm. 68. *ut* תִּמְחַץ *cruentes* (inficias) *pedem tuum in ſanguine.* Targ. יְמַסְּוּן *contaminent pedes ſuos.* B Job. 26. *& in intelligentia ſua* מָחַץ, Targ. מְחָא *percuſſit Rahab:* urbē Ægypti, aut Ægyptum. Alludit ad interitum Pharaonis. Pſal. 110. מָחַץ *percuſſit in die iræ ſuæ reges.*

Nom. מַחַץ *transfoſſio, vulnus.*

Rabb. מַחַץ *ſignum.*

II. Arab. מַחַאץ, cum ץ & ח punctatis, *dolores.* Matth. 24. v. 8. וכל הדא אול אלמחאץ *& hoc omne initium dolorum.* אמתחץ *peperit cum dolore.* Pſalm. 7. אמתחץ *peperit iniquitatem.*

C מחוצה *partus, generatio.*

Alc. מַחִיץ *menſtruum.*

III. מַחַץ machad *vadavit, trajecit flumen.*

Nom. מחאצה mochada *vadum fluminis aut aquæ.*

מחיץ *lac acetoſum:* in Avicen.

IV. Hebr. 10. v. 11. *ut* תמחץ *expiet peccatum.*

מחק. מָחַק, Chald. מְחַק, Arab. מַחַק mahac *terſit, abſterſit, deterſit, raſit, abraſit, removit, amovit, abſtulit.* Jud. 5. verſ. 26. מָחֲקָה *raſit caput illius.* Chald. Num. 5. v. 23. וּמָחָה, Targ. D וְיִמְחַק *& abradet in aquas amaras.* Arab. Pſal. 83. אנמחקוא *perierunt in Endor.*

Nom. Rabb. מחק *hoſtorium:* lignum quo amovetur in modio redundans.

מַחוֹק *raſorius culter.*

Arab. מַחֲקָה mahâca *exterſio:* Plur. מַחַק mahac *exterſiones.*

מחר duo ſignificata habet. I. מָחָר & מָחֳרָת, Chal. מְחַר *dies craſtinus.* לְמָחָר & לְמָחֳרַת *in craſtinum:* & ל omiſſo, מָחָר *cras.* מִמָּחֳרָת *de craſtino.* Gen. 19. *& factū eſt* מִמָּחֳרָת *à craſtino:* Targ. E בְּיוֹמָא דְבַתְרוֹהִי *in die poſtero.* ¶ Deinde notat *aliud, vel proximè, aut paulò poſt ſequens tempus.* Exod. 13. v. 14. *Si interrogaverit te filius* מָחָר, Targum לְמָחַר *cras:* poſt longum tempus. LXX. *μετὰ ταῦτα poſt hæc.* Deuter. 6. *Si interrogaverit te filius tuus* מָחָר, Targ. מְחַר *cras.*

Arab. מַחָרָה mahâra *concha marina, murex.* מַחָרַה אלחות mahara alhut *concha piſcis.*

מְמַהַר mumahar *fucatus.*

II. מחיר *commutatio, precium, æſtimatio rei:* Plur. מְחִירִים *precia.* Deuter. 23. v. 18. *Non inferes mercedem*

A *mercedem meretricis, nec* מְחִיר, Targum חֲלָפַן *permutationem canis in domum Domini.* LXX. *ἀλλάγμα precium.* 2. Sam. 24. *Emam abs te* בִּמְחִיר *precio.* Pro quo habetur, 1. Paral. 21. v. 24. בְּכֶסֶף מָלֵא *pecunia plena.* 1. Reg. 21. *Dabo tibi argentum* מְחִיר זֶה *precium iſtius.* ſcil. כֶּרֶם *vineæ.*

מטא. Chald. & Syr. מְטָא *venit, advenit, pervenit, evenit, accidit, acceſſit, attigit, pertigit, contigit, pertinuit.* Chald. Ezech. 7. הִגִּיעַ, Targum מְטָא *advenit dies.* Dan. 4. *Omne* מְטָא *venit:* evenit. Num. 34. v. 10. וּמָחָה, Targ. וְיִמְטֵי *& pertingit ad latus maris.* B Syr. Luc. 1. v. 9. מְטִיהִי *accidit ei.* Act. 18. v. 19. וּמְטוֹ *& pervenerunt Epheſum.* Matth. 24. דְּמְטָא *quod advenit æſtas.* Luc. 15. v. 12. דְּמָטְיָא לִי *quæ pertinet ad me ex domo tua.* Luc. 21. *Nondum* מְטָת *advenit finis.* PAſs. אֶתְמְטִא *idem.* Piel Syr. מַטִּי *invaſit.* 1. Corinth. 10. v. 13. *Tentatio non* מַטְיָבוּן *invaſit vos:* evenit vobis. ¶ מְטָא בְּאִידַי *venit ad manus meas:* poſſum, valeo. Hebr. 11. v. 19. דְּמָטְיָא *quod venit in manu Dei;* quod poteſt C Deus. HIPHIL. אַמְטִי *admovit, applicavit, adduxit, obtulit.* Levit. 9. וַיַּמְצִיאוּ, Targ. וְאַמְטִיוּ *& adduxerunt filij Aharon ad ipſum.*

NOM. Syr. מַטְיָא *facultas.*

Arab. מטא *ſuperpoſitio.*

חמטי *alices:* in Avicen.

מטל. Inde מְטִיל, Chaldaicè מַטְלָן *virga, baculus.* Job. 40. *Oſſa ejus* כִּמְטִיל *ſicut baculus ferri:* ferreus.

Chald. מטול & אֲמְטוּל, Syr. מְטוּל *propter, quia, quoniam.* מְטוּלָךְ & אמטולָךְ *propter te.* מְטוּל הָיְכַנָא *propterea.* Prov. 7. עַל כֵּן, Targum D מְטוּל הָיְכַנָא *propterea exivi.*

Arab. מטל matâl *denegavit, recuſavit.*

מטל madal, cum ט punctato, *pervenit:* in Avicenna.

מטע. Arab. מטע: PLur. אמטאע amta *bona.*

מטר. מָטַר, Chald. מְטַר, Arab. מַטַר *pluit, deſtillavit.* Arab. Geneſ. 2. *Deus* לם מַטַר *non pluerat ſuper terram.* Matth. 5. v. 45. וַיַּמְטַר עַלֵי אַלְצִיקִין וְאַלְטָאלְמִין *& pluet ſuper juſtos & impios.* NIPHAL. נִמְטַר *compluetus fuit.* Amos 4. *Pars una* תִּמָּטֵר *complutur.* Targum יְחוֹת עֲלָהּ מִטְרָא *de-* E *ſcendet ſuper eam pluvia.* HIPHIL. הִמְטִיר, Chaldaicè אַמְטַר, Arabicè אַמְטַר amtar *fecit vel ſivit pluere, pluviam demiſit, dedit.* Gen. 19. *& Dominus* הִמְטִיר, Targum אַמְטַר *pluit ſuper Sodomam.* Gen. 2. *Quia non* הִמְטִיר, Targum אַחֵת מִטְרָא *demiſerat pluviam Dominus.* Exod. 15. *Ecce* מַמְטִיר *pluo panem ex cælo.* Targ. מְחַת *demitto.* Arab. Pſalm. 68. *& cæli* אַמְטַרת *deſtillaverunt.* Pſalm. 11. יַמְטֵר *pluet ſuper peccatores laqueos.* Jacob. 5. v. 17. *oravit, ne* תמטר *plueret.* v. 18. *& rurſum oravit,* פאמטרת אלסמא *& dedit*

A *cælum pluviam.* Alcor. וַאַמְטַרְנָא עַלַיְהָא חִגָּארָה *& depluimus ſuper eam lapides.*

NOM. מָטָר, Chald. מְטַר, Arab. מטר matar *pluvia:* PLur. מְטָרוֹת, Chal. מִטְרִין, Syr. מַטְרִין, Arab. אַמְטָאר amtar *pluvia.* Deut. 11. *Non erit* מָטָר, Targum. מִטְרָא *pluvia.* Levit. 11. *& dabo* גִּשְׁמֵיכֶם, Targum מִטְרֵיכוֹן *pluvias veſtras.* Arab. אַרץ מַטִירָה ard matira *terra pluvioſa.*

Rabb. מִטְרְתָא *ſaccus magnus.*

Arab. מַטְרִין *duæ metretæ.*

מטש. Arab. מַטִישָׁה matiſcha *oſcillum,* os par- B vum: PLur. מַטָאִשׁ mataiſch *oſcilla.*

מים. A ſingulari Hebræis inuſitato מָה, ſed uſitato Chaldæis מוֹי, & Arab. מָא ma *aqua* fit DUALE מַיִם, Chald. מַיִן, Arab. PLural. אמיאה emije *aquæ.* Forma autem Duali ſignificantur aquæ duplices; ſuperiores in cœlo, & inferiores in terra; quas firmamẽtum ſeu aër interjectus diſtinguit. Superiores in cœlo ſunt nubes; inferiores in terra ſunt mare, fontes & flumina. Ge- C neſ. 1. v. 2. *& ſpiritus Dei movebatur ſuper faciè* הַמָּיִם, Targum מַיָּא *aquarum.* ubi denotat aquas totum terræ globum tunc ambientes ſeu operientes. Ibidem. *Et fecit Deus firmamentum, & diviſit inter* הַמַּיִם *aquas, quæ ſunt ſub firmamento; & inter* הַמַּיִם *aquas, quæ ſunt ſupra firmamentum.* Pſalm. 104. v. 6. *Abyſſum tanquam veſte operuiſti eum: ſupra montes ſtabunt* הַמָּיִם *aquæ.* Aquæ totam terram operientis ſeu ambientis partem evexit in cœlum, ſeu ſupra aërem: alteram partem infra cœlum ſeu aërem relictam, in unum D locum congregavit. ¶ De aquis ſuperioribus ſeu nubibus dicitur, Pſalm. 104. v. 3. *contignat* בַּמַּיִם *in aquis cœnacula ſua:* in nubibus. ſequitur: *Qui ponit* עָבִים *nubes vehiculum ſuum.* Et, *Rigans montes* מֵעֲלִיּוֹתָיו *ex cœnaculis ſuis:* ex loco, ubi ſunt nubes. Pſalm. 18. *Obſcuritas* מַיִם *aquarum:* denſæ nubes. ſicut ſequitur, עָבֵי שְׁחָקִים *denſitates nubium.* Pſal. 29. *vox Domini ſuper* הַמָּיִם *aquas:* nubes. Pſ. 148. וְהַמַּיִם *& aquæ quæ ſunt ſuper cælo.* Targ. וְחִלִּין מִטְלוֹי שְׁמַיָּא *quæ ſuſpenſa ſunt ſupra cælum.* E ¶ De inferioribus. Gen. 1. v. 9. *Congregentur* הַמַּיִם *aquæ ſub cælo, in locum unum, & appareat arida.* Ibidem. *Et congregationem* הַמַּיִם *aquarum vocavit* יַמִּים *maria.* ¶ Et p ſynecdochen, מַיִם ſignificat *aquam quamcunq,* ex mari per fontes aut flumina ortam. Gen. 7. *& invaluerunt* הַמַּיִם, Targum מַיָּא *aquæ.* Numer. 24. *Defluet* מַיִם *aqua ex hauſtro ejus.* 2. Sam. 17. *Tranſite citò* הַמַּיִם *aquas.* Targ. יַרְדְּנָא *Jordanem.* ſequitur: *tranſierunt* יַרְדֵּן *Jordanem.* Ezech. 26. *& operient te* הַמַּיִם *aquæ multæ:* maris fluctus. 2. Reg. 3. *Qui fudit* מַיִם *aquas ſuper manus Eliæ.* Targ. דְּשַׁמֵּשׁ *qui miniſtravit Eliæ.*

A Uſurpatur autem pro pluribus, figuratè. 1. pro *potu quolibet*, ſicut לחם *panis* pro *quolibet cibo*. Hoſ. 2. *Dantes panem meum* ומימי *& aquas meas*. Targum *cibum meum*, ומשתי *& potum meum*. Eſa. 3. *& omne fulcrum* מים *aquæ*. Targum משתי *potus*. ¶ 2. pro *multitudine & copia*. Pſalm. 22. כמים *ſicut aqua effuſus ſum*. Pſalm. 79. *Effuderunt ſanguinem eorum* כמים *ſicut aquam*. Apocal. 17. *Aquæ multa, populi multi*. 2. Georg.

Manè ſalutantum totis vomit ædibus undam.

B ¶ 3. pro *populo forti*, ſeu *exercitu*. Jerem. 47. מים *aquæ aſcendunt ex Aquilone*. Targ. עממיא אתן *populi veniunt*: exercitus Chaldæorum. Eſa. 8. *Ecce Dominus adducit ſuper vos* מי הנהר *aquas fluminis*. Targum עממיא משרית דסגיאין כמי נהרא *exercitus populorum, qui multi ſunt ſicut aquæ fluminis*. hoc eſt, Euphratis, ſequitur: *Regem Aſſur, & omnem gloriam ejus*. ¶ 4. pro *adverſis & adverſarijs, afflictionibus, miſerijs, ærumnis, calamitatibus, periculis publicis, hoſtibus*. Eſa. 43. v. 2. *Si tranſieris* במים *per aquas, tecum ſum*. Pſalm. 144. v. 7.

C *& eripe me* ממים *ex aquis multis*: hoſtibus fortibus. Sequitur: *ex manu* בני נכר *filiorum alienigenarum*. ¶ 5. pro *ſemine*, ſicut עין *fons*, & מקור *ſcaturigo*. Eſa. 48. v. 1. וממי יהודה *& ex aquis Juda egreſſi ſunt*. Targ. ומזרעית *& ex ſemine*: poſteritate. ¶ 6. pro *lacrymis*. Thr. 1. *oculus meus, oculus meus demittit* מים *aquas*. Targ. *uterq; oculus meus deſtillat* דמעתא *lacrymas*.

Deinde dicuntur מים חיים *aquæ vivæ*, quas fontes effundunt, perpetuò manantes, nec deficientes unquam, perennes. Levit. 14. ובמים חיים *& in aquis vivis*. Targum ובמי מבוע *& in aqua fontis*. fontana: ex fonte accepta. Jer. 2. *Me deſeruerunt*, מקור מים חיים *fontem aquarum vivarum*. Targ. מבוע דמין דלא פסק *fontem aquæ nunquam deficientis*: omnis boni & felicitatis autorem. Geneſ. 26. *Invenerunt ibi puteum* מים חיים *aquarum vivarum*. Targum דמין נבעין *aquarum ſcaturientium*: emanantium, ¶ 2. מים קדושים *aquæ ſanctæ*, aquæ הכיור *lutris*, quibus prius ſanctificatis, manus & pedes lavabant ſacerdotes ſacrificaturi.

E Num. 5. *& accipiet ſacerdos* מים קדושים *aquas ſanctas in vaſe teſtaceo*. Targum מי כיור *aquas lutris*. ¶ 3. מי נדה *aqua ſeparationis*, & מי חטאת *aquæ expiationis*: per quam expiabantur ab alijs ſeparati ob contractam immunditiem. De cinere vaccæ combuſtæ ponebatur paululum in vaſe fictili, & aqua ſancta ſuperinfundebatur. Numer. 19. verſ. 9. *& erit cœtui filiorum Iſrael in cuſtodiam* למי נדה *ad aquas remotionis*: ſeparationis. Targum אדיותא *aſperſionis*. LXX. *ῥαντισμοῦ*.

Acceperunt pro Chaldæo נזה, ex Hebræo נזה *aſperſit*. Numer. 8. v. 7. *Aſperge ſuper eos* מי חטאת *aquas expiationis*. quæ adhibebantur ad expiationem peccati. ¶ 4. מים המאררים *aquæ maledicentes*, quæ maledictos reddebant homines. Numer. 5. *& intrabunt* המים המאררים *aquæ maledicentes illa in viſcera ejus*. Porrò pro מים dicitur in regimine מי, & interdum מימי: cum affixis autem ſemper מימי, vel per geminationem, vel ut ex מים fiat מימים, & ם radicale. Gen. 7. מי המבול *aquæ diluvij erant ſuper terra*. Exod. 7. *Et extende manum tuam ſuper* מימי מצרים *aquas Aegypti*. Exod. 23. *& benedicet panem tuum, &* מימיך *aquas tuas*. Targ. *cibum tuum*, ומשתיך *& potum tuum*. Quidam tradunt per מימי *aquas potabiles*, per מי *non potabiles aquas* ſignificari. ¶ 5. מימי רגלים *aquæ pedum*, urina, quæ ad pedes projicitur. 2. Reg. 18. v. 27. שיניהם, quod legitur in margine מימי רגליהם, Targ. מימי רגליהון *aquam pedum ſuorum*: urinam ſuam.

Rabb. מימור *aqua*. בית מים *domus aquæ*: locus urinæ.

מימי, Arab. מאי mai *aqueus, aquoſus, aquaticus*: Plur. מימיים *aquatici*. ¶ Item מים *ſuccus*. מי רמון *ſuccus malogranatorum*.

Arab. מאוי mavi *aquæ miſcuit, inaquavit*.

ממאוי mumavi *aquatus, aqua mixtus, abſtemius*.

מא אלחיא מא חראה *aqua calida*, thermæ. ma alhaje *aqua viva*. מא מבדור ma macidor *aqua ſentina*.

מאוי *aquoſitas*.

D **מיך**. Arab. מיכה Mecha, quod Hebræi מיכה ſcribunt, quòd apud Arabes ק ut כ proferatur. Nomen urbis in Arabia, prope quam in pago Jetrib, natus fuit Muhammedes: & in qua peregrini Iſmaëlitæ, ex remotiſſimis regionibus, Æthiopia, utraq; India, Perſide & Syria ad feſtivitatem quotannis conveniunt: quod ibi ſit domus Dei, quam Adam ex Paradiſo ejectus extruxerit, & quæ locus orationis fuerit uſq; ad Abrahamum, Iſmaelem & Muhammedem.

מכך. מכך, Chald. מך & מכך *depreſſus, oppreſſus, proſtratus, humiliatus fuit*. Pſal. 106. וימכו *& depreſſi fuerunt in iniquitate ſua*. Niph. נמך *depreſſus fuit*. Eccl. 10. *Pigritijs* ימך *deprimetur contignatio*. Hophal. הומך *idem*. Job. 24. v. 24. והמכו *& deprimentur*. pro הומכו. Syr. Hiphil. אמך & אמכך *depreſſit, humiliavit*. Hithpael Chal. אתמכך, Syr. אתמכך *humiliatus fuit*. Matth. 25. *Qui ſe exaltat* נתמכך *humiliabitur: & qui* נמך *humiliabit ſe, exaltabitur*.

Nom.

Nom. מַכּוֹת *contuſa tritica.* 2. Paral. 2. *& ecce cæſoribus lignorum dedi* חִטִּים מַכּוֹת *tritica contuſa.* pro quo habetur, 2. Reg. 5. *& Salomoh dedit ipſi Hiram mille coros,* מַכֹּלֶת *cibum pro domo ipſius.* pro מַאֲכֹלֶת. facile fieri potuit ut מַכֹּלֶת in מַכּוֹת depravaretur, literis ל ו permutatis: de quo in אכל vide.

Adj. Chald. מַכִּיךְ, Syr. מכך *humilis, afflictus, modeſtus, lenis:* Pl. מַכִּיכִין, Syr. מַכְּכִין *depreſſi, humiles.* Rabb. מַיִם מַכִּיכִין *aquæ parvæ.*

Subſtant. מַכִּיכָא & מַכִּיכוּת *demiſſio, humilitas.*

מכב *Maccabai.* Habuit in vexillo ſuo ſcriptum מִי כָמוֹכָה ב׳.

מכה. Arab. מכי maci *uva apiana, muſcatella.*

מכן. Arab. מַכַן macan *poſſibilis fuit, fieri potuit.* לא ימכן אן תנקסם *non fieri poteſt ut dividatur:* non poteſt dividi: in Avic. Marc. 7. verſ. 12. ולא תמכנוה *& non dimittitis eum facere patri ſuo.*

מֻמכן mumcin *poſſibilis.* Matth. 26. *ſi eſt* ליס ממכן ממכנא *poſſibile, ut tranſeat calix iſte* *non poſſibilis*, impoſſibilis. ליס ימכנה *non eſt poſſibile.* מא אמכן *quantum poſſibile.*

אמכאן imcen *poſſibilitas.*

Cap. Joſeph. וְכַּדָלִךְ מַכַּנָא לִיוֹסֵף פִי אַלְאַרְץ *& ſic Joſeph terram præbuimus:* dedimus.

מתמכן *locatus:* in Avicen.

מכן macan *admiſſarius equus.*

מכס מֶכֶס *numerus,* & מֹכֵס *telonarius,* in כָּסַס habes.

מכר. quatuor ſignificata habet. I. מְכַר, Chal. מְכַר *dedit, tradidit,* conſtructum cum בְּיַד *in manum.* Jud. 2. v. 14. וַיִּמְכְּרֵם, Targ. וּמְסָרִנוּן *& tradidit eos in manu hoſtium ipſorum.* Deut. 32. v. 30. *quia rupes ipſorum* מְכָרָם, Targum מְסָרִנוּן *tradidit eos.* Jud. 4. v. 9. *quia per (in) manum mulieris* יִמְכֹּר, Targ. יִמְסַר *tradet Dominus Siſaram.* Ezech. 30. v. 12. וּמָכַרְתִּי, Targ. וְאֶמְסַר *& tradam terram in manum malorum.* Hithpael הִתְמַכֵּר *dedit ſeipſum:* infra.

II. מָכַר *vendidit:* res enim vendita emtori traditur. Joel. 3. v. 8. וּמָכַרְתִּי *& tradidi filios veſtros, & filias veſtras* בְּיַד *in manum filiorum Juda,* וּמְכָרוּם, Targ. וְיִזַבְּנוּנוּן *& vendent eos Sabæis.* Levit. 25. v. 27. *qui* מָכַר, Targ. זַבִּן *vendidit ei.* Geneſ. 25. v. 31. מִכְרָה, Targ. זַבִּן *vende hodie primogenituram tuam mihi.* Ibidem. v. 33. וַיִּמְכֹּר, Targ. וְזַבִּן *& vendidit primogenituram ſuam Jacobo.* Gen. 37. verſ. 27. *venite* וְנִמְכְּרֶנּוּ, Targ. וּנְזַבְּנִנֵּהּ *& vendemus illum Iſmaelitis.* Ibidem. v. 28. וַיִּמְכְּרוּ, Targ. וְזַבִּנוּ *& vendiderunt Joſephū Iſmaelitis.* Amos 2. v. 6. עַל מִכְרָם *propterea quod vendiderint argento juſtum.* Al. *quod emerint.* Quia alibi, לִקְנוֹת. Arab. מַכַרְתֻמוּהֻנִי *vendidiſtis eum mihi.*

A Niphal נִמְכַּר, Chald. אִתְמְכַר *venditus fuit.* Exod. 22. וְנִמְכַּר, Targ. וְיִזְדַּבַּן *& vendatur ob furtum ſuum.* Hithp. הִתְמַכֵּר *venundatus fuit.* 1. Reg. 21. v. 24. *qui* הִתְמַכֵּר *venundatus fuit ad faciendum malum:* totum ſe peccatis dedidit. Ibidem. v. 20. יַעַן הִתְמַכֶּרְךָ *pro eo quod venundatus es ad faciendum malum.* Targum חֲלָף דְּחַשַּׁבְתָּא *pro eo quod cogitaſti facere malum.*

Nom. מֶכֶר & מִמְכָּר, Foem. ממכרת *venditio, res venalis & vendita, merx:* Plu. ממכרים *venditiones.* Num. 20. v. 19. *& dabo* מִכְרָם, Targ. דְּמֵיהוֹן *precium ipſorum.* Ezech. 7. *quia*
B הַמּוֹכֵר *venditor, ad* הַמִּמְכָּר *venditionem non redibit.* Sicut in terra Iſrael mos erat redeundi ad poſſeſſionem ſuam anno Jubilæo. Deut. 18. verſ. 8. *præter* מִמְכָּרָיו *precia (venditiones) ejus juxta patres:* paternas familias. Targ. בַּר מִמַּטַּרְתָּא דְיֵיתֵי בְּשַׁבְּתָא דְכֵן אַתְקִינוּ אֲבָהָתָא *præter id quod per vices Sabbathi ei venerit, ſicut patres conſtituerunt.*

מכורה eſt מגורה, *habitatio.* Ezechiel. 16. מְכֹרֹתַיִךְ (pro מְגוּרוֹתַיִךְ) *habitationes tuæ.*

III. Chald. & Syr. מְכַר *deſpondit, deſponſavit, in uxorem dedit:* per metaphoram. Syr. 2.
C Corinth. 11. v. 2. מְכַרְתְּכוֹן *deſpondi vos uni viro.* Luc. 1. verſ. 27. דִּמְכִירָא *deſponſatam viro.* Matth. 1. *poſtquam* מְכִירָא הֲוָת *deſponſata fuit Maria mater ejus Joſepho.* Eccl. 7. v. 27. *inde trade filiam, & perfeceris opus magnum:* deſponde. Niphal. Chald. אִתְמְכַר *deſponſatus fuit.* Prov. 19. *& à Domino uxor prudens.* Targ. *& à Domino* אִתְמַכְרָא לְגַבְרָא *deſponſatur viro.*

Nom. Syr. מָכַר *ſponſus.* מְכִירָא *ſponſa.* Luc. 2. v. 5. *cum Maria* מְכִירְתֵהּ *ſponſa ſua.*

D IV. Arab. מכר macar *doloſè, fraudulenter, callide, aſtutè egit, malefecit.* Pſalm. 14. מַכְרוּא *doloſè egerunt, linguis ſuis detraxerunt.* Pſal. 105. *nec* תַּמְכֻרוּא *doloſè agatis ergà prophetas meos.* Alc. לִיַמְכֻרוּא *ut callide agerent.*

Nom. מַאכִר macir *doloſus, aſtutus, ſagax:* Plur. מַאכִרִין macirin *doloſi.*

מַכְּר, & מַכִּירָה, & מכרא *doloſè.*

תַּמְכִּירָה tamcira *dolus, fraus, malignitas:* Plural. תַּמַאכִר & מַכַּאִיר *doli, fraudes, inſidiæ.* כַּאלְמַכַּארָה *fraudulenter.*

E מכת Arab. מכת macath, cum ת punctato, *manſit, permanſit, moratus fuit, expectavit.* Matth. 26. v. 38. אמכתוא *manete hic & vigilate mecum.* Joh. 4. פַּמַכַּת עִנְדְהֻם *& manſit apud illos.*

Nom. מַכְּת macth *mora.*

מלל tria ſignificata habet. I. מָלַל. Inde Piel מִלֵּל, Chald. & Syr. מַלֵּל *locutus eſt, dixit.* Prov. 6. v. 13. *innuens oculis ſuis,* מֹלֵל *loquens pedibus ſuis, ſignificans digitis ſuis.* Lxx. *innuens ſignificat.* Targum חָכֵס *terens* Piel.

 Gen.

Gen. 21. *quis* מלל *dixit ad Abrahamum?* Tar- A
gum מהימן ראמר *fidelis qui dicat?* Lxx. *λαγγελεῖ nunciavit.* Pſalm. 106. *quis* יְמַלֵּל *loquetur potentias Domini?* Targ. יכל לְמַלָּלָא *poterit*
loqui? Pſal. 58. *juſtitiam* תְּדַבֵּרוּן, Targ. תְּמַלְּלוּן
loquemini. Syr. Matth. 10. דְּתְמַלְּלוּן *quod loquamini.* Hithpael. Chald. אִתְמַלַּל, Syr.
אֶתְמַלַּל *locutus fuit.* Ezech. 2. v. 2. *& audivi*
מִדַּבֵּר, Targ. דְּמִתְמַלַּל *loquentem.* Syr. Matth.
26. נתמלל *dicetur etiam de hoc quod fecit.*

Nom. מִלָּה, Chald. מִלָּא, Syr. מֶלְּא *loquela, verbum, ſermo, dictum*, dictio ore prolata, *eloquium:* Plur. מִלִּים, Chald. מִלִּין *ver-*
ba, ſermones, dicta. Pſ. 139. *non eſt* מִלָּה, Targ. B
מִלְּתָא *verbum in lingua mea.* 2. Reg. 7. דְּבָרִים,
Targ. מִלִּין *verba non recta.*

הֲמוּלָּה הֲמוּלָּה *loquela.* Jer. 11. v. 16. *ad vocem*
loquelæ magna. Lxx. περιτομῆς *circumciſionis.*
acceperunt pro מִילָה *circumciſio.*

Rabb. מִלָּה *dictio conſignificativa*, tertia orationis pars: quæ eſt aut מִלַּת הַטַּעַם *dictio*
ſenſus ſeu *ſignificationis*, quæ ſignificationem verbi & nominis auget, ſeu declarat: ut, pronomen, adverbium, interje- C
ctio, συγκατηγόρημα: aut מִלַּת הַדִּבּוּק *dictio cohæſionis*, quod nomen & verbũ connectit;
ut, conjunctio & præpoſitio, σύνδεσμος.

Chald. מלול & מְמַלַּל *locutio, ſermo, clamor:*
Plur. מִלּוּלִין *clamores.*

Syr. מְמַלְּלָן *dicibilis, effabilis.* לָא מִתְמַלְּלָן *ineffabilis.*

מְלִילָא τὸ λογικὸν *ratione præditum.*

מְלִילוּת *ratio, prudentia.*

II. מְלִילוֹת, Chald. מְלִילָן *ſpicæ*, ſic dictæ, quòd
fricentur, confricentur. Deut. 23. *& evel-* D
les מְלִילוֹת, Targ. מְלִילָן *ſpicas.*

Verb. Rabb. מָלַל *fricavit, confricavit, friavit, contudit:* ut conveniat cum מול *circumcidit.*

Rabb. מְלַל *cirrus*, id quod textor dimittit in capite panni.

מְמַל *rota*, qua olivæ contunduntur.

מְלוּלִין *confricationes.*

מְמִילִין *galla.*

מלילין *abjecti, humiles.*

מְלָלָא *aurum ex fodina eductum*, non co- E
latum.

III. Arab. מָלַל malal *faſtidivit, tæduit, odit, defecit, defatigatus fuit.* Pſalm. 36. *& à malo* לֹא
יִמְאָס *non faſtidit:* odit. Gal. 6. לָא נִמַּל *ne faſtidiamus.* Luc. 18. v. 1. *ut orarent omni tempore*
וְלָא יִמְלוּא *& non faſtidirent:* deficerent, defatigarentur. 2. Cor. 3. v. 12. *non* נִמַּל *deficimus.* Act. 5. v. 23. תמלל *excindetur anima illius ex populo ſuo:* ex Hebræo מול *excîdit.*

Nom. מַלְאַל melel *faſtidium.*

מל mul *mullus*, piſcis: Plur. אַמְלַאל amlal *mulli.*

וּמַן יַרְעַב עַן מִלַּת אִבְרָהִים מִלַּת *ſecta.* Alcor.
& qui quærit de ſecta Abrahami.

מלא quatuor ſignificata habet. I. מָלֵא &
מָלָא, Chald. מְלָא, Arab. מַלָא mali, omnem abundantiam ſignificat. abſolutè, *plenus, impletus fuit:* activè de vaſe aut loco, *implevit, replevit, complevit, ſupplevit:* de tempore, *finivit:* de opere, *abſolvit:* de verbo, *perfecit, præſtitit.* Abſolutè. Gen. 29. *da uxorem meam quia* מָלְאוּ *impleti ſunt dies mei.* Targ. שְׁלִימוּ *abſoluti dies ſervitutis meæ.* Exod. 10. וּמָלְאוּ, Targ. וְיִתְמְלוּן *& implebuntur domus tuæ.* Deut. 34. *& Joſua filius Nun* מָלֵא, Targum אִתְמְלִי *impletus fuit ſpiritu ſapientiæ.* Eſa. 2. *quia* מָלְאוּ *pleni ſunt ab oriente.* ſunt pleni à ſapientia orientalium. hoc eſt, Syrorum. impleti ſunt כְּשָׁפִים *præſtigijs*, præ oriente: præ Syris in oriente habitantibus. Syria eſt ad orientem terræ Iſraelis. ſequitur, וְעֹנְנִים *& harioli ſicut Philiſtæi.* Exod. 15. תִּמְלָאֵמוֹ *implebitur (ab) eis anima mea.* Targ. תִּשְׂבַּע מִנְּהוֹן *ſatiabitur ab illis.* Activè. Gen. 1. *creſcite & multiplicamini* וּמִלְאוּ, Targum ומלו *& replete aquas in maribus.* Exod. 40. *& gloria Domini* מָלֵא, Targum אתמלי *implevit tabernaculum.* Eſther 7. verſ. 5. *quod* מְלָאוֹ *implevit eum cor ejus.* Targ. *quòd* אַמְלְכֵנֵּה *conſuluit ipſi.* Job. 37. *judicium impij* מָלֵאתָ *implevisti.* Targum אַשְׁלַמְתָּא *perfeciſti.* Exod. 32. *& dixit Moſes* מלאו *implete manus veſtras hodie Domino.* Targum קָרִיבוּ *afferte manibus veſtris* קֻרְבָּנָא *oblationem hodie coram Domino.* Syriacè Johannis 6. v. 13. וּמַלִּיו *& impleverunt duodecim cophinos.* Arabicè Pſalmo decimotertio תמלאני *implebis me lætitia.* Niphal נִמְלָא, Chal. אִתְמְלִי, Syr. אֶתְמְלָא, Arab. אמתלא amtali *impletus, completus fuit.* Exod. 1. verſ. 6. וַתִּמָּלֵא, Targ. וְאִתְמְלִיַת *& impleta fuit terra ab illis.* Job. 15. v. 32. *in non die ſuo* תִּמָּלֵא *complebitur:* ejus finis aderit. Hebræi accipiunt pro תִּמָּלֵל *excindetur:* permutata ordinum ſignificatione. Lxx. φθαρήσεται *interibit.* Judæis: zeitig werden. 2. Sam. 23. verſ. 7. יִמָּלֵא *implebitur ferro & ligno haſtæ:* munietur. Ezechiel. 26. אִמָּלְאָה *implebor.* ſcilicet divitijs Jeroſolymæ devaſtatæ. Syr. Marc. 4. *propè erat* דְּתִתְמְלָא *ut impleretur.* Arab. Pſalm. 8. ואמתלאת *& impleta eſt terra illis.* Pſalm. 64. ותמתלי *& implebitur anima mea.* Pſalm. 123. אמתלאנא *impleti ſumus deſpectione.* Piel מִלֵּא, Chaldaicè מַלֵּא, Syriacè מַלִּא & שַׁמְלִא *replevit, implevit, explevit, complevit, perfecit, executus eſt.* 1. Reg. 1. v. 14. ומלאתי *& implebo verba tua.* Targ. וַאֲקַיֵּם *& confirmabo:* ſtabiliam, exequar, perficiam. Gen. 21. וַתְּמַלֵּא, Targ. וּמְלַת *& implevit lagenam aquis.* Pſalm.

Pſalm. 20. *& omne conſilium tuum* יְמַלֵּא *implebit*. Targ. יְשַׁלֵּם *perficiet*: præſtabit. Ibidem. יְמַלֵּא *implebit Dominus cunctas petitiones tuas*: præſtabit. Gen. 29. v. 26. מַלֵּא *imple ſeptimanam iſtius*. Targ. אַשְׁלֵם. Exod. 23. *numerum dierum tuorum* אֲמַלֵּא, Targ. אַשְׁלֵם *complebo*. Jer. 4. *clamate* מַלְאוּ *congregamini & dicite*. Targ. אַסְגוּ *multiplicate*: clamate plena voce, plenè, fortiter. 2. Reg. 9. v. 24. *& Jehu* מִלֵּא *implevit manum ſuam arcu, & percuſſit Joram*: manu arripuit, & extendit arcum totis viribus ſuis. 8. Æneid. A

Atq; manum pinu flagranti fervidus implet. B

Zachar. 9. *quia calcavi mihi Judam, arcum* מִלֵּאתִי *implevi Ephraim*: tanquam arcum extendi Ephraim. Exod. 31. v. 5. *& in artificio lapidis* לְמַלֹּאת *ad implendum*. Targum לְאַשְׁלָמָא *ad includendum*: in capſulas ſeu palas, quæ gemmis inſertis implentur tanquam foſſæ. Exod. 39. וַיְמַלְאוּ, Targ. וְאַשְׁלִמוּ *& impleverunt in eo quinque ordines lapidum*. Cant. 5. verſ. 14. *manus ejus, annuli aurei*, מְמֻלָּאִים *impleti tarceſis*: cui incluſi ſunt gemmæ. 2. Paral. 29. *nunc* מִלֵּאתֶם *implevi-* C *ſtis manus veſtras Domino, accedite & afferte ſacrificia*. 2. Paral. 13. verſ. 9. *omnis veniens* לְמַלֵּא *ad implendum manum ſuam juvenco filio bovis, & arietibus ſeptem, ut ſit ſacerdos non dei*. Exod. 28. *& unges eos* וּמִלֵּאתָ *& implebis manum eorum, & ſanctificabis ipſos, & miniſtrabunt mihi*. Targ. וּתְקָרֵב יָת קֻרְבָּנֵיהוֹן *& offeres ſacrificia eorum*. Jud. 7. v. 12. וַיְמַלֵּא *& implevit Micha manum Levitæ, & factus eſt ipſi puer in ſacerdotem*: חִינּוּךְ. Qui ad ſacerdotium initiabantur, ordinabantur, conſecra- D bantur & introducebantur, in illorum manus ſacrificiorum particulæ, caro & ſanguis tradebantur. Sicut in Romana Eccleſia ordines traditione conferuntur. Presbyteratus traditur per calicis cum vino, & patinæ cum pane porrectionem. Diaconatus verò per libri Evangeliorum dationem. Subdiaconatus per calicis vacui, cum patina vacua ſuperpoſita, traditionem. Deut. 1. *eò quod* מִלֵּא אַחֲרֵי E יְהוָה *implevit poſt Dominum*: plenè ſecutus eſt Deum, Dei voluntatē perfecit. Targ. *poſt timorem Domini*. Num. 32. v. 11. *quia non* מִלְאוּ אַחֲרַי *impleverunt poſt me*. Targ. אַשְׁלִימוּ בָּתַר דַּחַלְתִּי *plenè ſecuti ſunt me*. Syr. Matth. 3. *decet nos* דְּנְמַלֵּא *ut impleamus omnem juſtitiam*. Actor. 13. v. 33. שַׁמְלִיה *implevit illud Deus*. Hithpael הִתְמַלֵּא, Syr. אֶתְמְלִי & אֶשְׁתַּמְלָא *impletus fuit*. Syr. Matth. 1. דְּנֶתְמַלֵּא *ut impleretur quod dictum eſt*. Joh. 15. וְתִשְׁתַּמְלֵא *& implebitur gaudium veſtrum*. Hiphil. Arabicè אַמְלָא amli *implevit*.

Nom. Adiect. מָלֵא, Chald. & Syr. מְלֵי & מְלֵא, Arab. מלי mali *plenus, impletus*: Pl. מְלֵאִים *pleni*. Fœmin. מְלֵאָה, Chald. מַלְיָא *plena*: Plur. מְלֵאוֹת *plenæ*. Gen. 23. *pro argento* מָלֵא, Targ. שְׁלִים *pleno dabis illa mihi*. Lxx. τοῦ ἀξίου *digno*. Num. 1. *devorati ſunt ſicut ſtipula arida* מָלֵא *plena*. Targ. סַגִּי *multa*. Jerem. 6. *cum* מְלֵא יָמִים *pleno dierum*: annis, ætate pleno. Targ. רְשַׂבַע *qui ſatur eſt dierum*. Jer. 4. *ventus* מָלֵא *plenus præ illis veniet mihi*: plenus robore ſuo: vehementior, quàm ventus ille, quo frumentum ventilatur & purgatur. Pſal. 73. וּמֵי מָלֵא *& aquæ pleni exugentur ipſis*. ſcilicet כּוֹס *calicis*.

מָלֵא *implens*. Jer. 23. *nonne cœlum & terram ego* מָלֵא *implens* (ſum) *dicit Dominus*. Eccl. 11. *ſicut tu non noſti, quæ ſit via venti, ſicut umbra in utero* הַמְּלֵאָה *plena: ſic non ſcies opus Dei, quod faciet*. Targ. דְאִמֵּהּ מְעַבְּרָא *matris ejus gravidæ*: gravidæ mulieris. Lxx. τῆς κυοφορούσης. Talm. אֵין יוֹדֵעַ אָדָם מַה בִּמְעַבֶּרֶת שֶׁל אִשָּׁה Juſtinus hiſtoricus, lib. 13. *virginem à Deo repletam quatuor pueros peperiſſe*. Græcis πληρῶσαι *gravidam reddi*. Hieron. *in ventre prægnantis*. Eſa. 1. v. 20. מְלֵאֲתִי *plena judicio*. י eſt paragogicum: quia cum י affixo מְלֵאָתִי diceretur. Continet autem hæc dictio numerum ſynagogarũ in Jeruſalem 1480.

Subſtant. מְלֹא & מְלוֹ, Chald. מְלִיָא, & מְלִיּוּת, & שׁוּמְלָא, Syr. מְלָאי *plenitudo, repletio*. Exod. 16. *da illuc* מְלֹא הָעֹמֶר *plenitudinem omer mannæ*: tantum mannæ, quantum capit menſura omer. Levit. 2. *& tollet inde* מְלֹא קֻמְצוֹ *plenitudinem pugilli ſui*: quantum pugillo ſuo continere poteſt. Num. 22. *ſi dederit mihi Balac* מְלֹא בֵיתוֹ *plenitudinem domus ſuæ*: quicquid eſt in domo ipſius. Mich. 1. *terra* וּמְלֹאָהּ *& plenitudo ejus*: terra Iſrael, & populus, qui eſt in ea. Eſa. 34. *audiat terra* וּמְלֹאָהּ *& plenitudo ejus*. Lxx. καὶ οἱ ἐν αὐτῇ *& qui ſunt in ea*. 1. Samuel. 28. *& cecidit* מְלֹא קוֹמָתוֹ *plenitudine ſtaturæ ſuæ*: tota ſtatura: quantus ſtatura erat. Pſalm. 24. *Domini eſt terra* וּמְלוֹאָהּ *& plenitudo ejus*: omne quod implet terram: quicquid in ea continetur; homines, pecora, herbæ, ſtirpes, fruges. Targ. וּבְרִיָּתָהּ *& creatura ejus*. ſequitur: *orbis, & habitantes in eo*. Eſa. 42. v. 10. *deſcendentes in mare* וּמְלֹאוֹ *& plenitudinem ejus*. ſequitur: *inſulas & habitatores ejus*: declaratio.

מִלֻּאָה & מִלֻּאת *impletio, gemmarum incluſio*. Exod. 28. v. 17. וּמִלֵּאתָ בוֹ מִלֻּאַת אֶבֶן *& implebis in eo impletionem lapidis*. Cant. 5. *ſedentes ſuper* מִלֵּאת *impletione*: incluſione. oculi columbarum pulcri ſunt, quia ſicut gemmæ palis incluſæ, nec prominent, nec depreſ-

depreſſi ſunt: Plur. מְלֹאִים, Fœm. מִלּוּאוֹת *impletiones*. Exod. 25. וְאַבְנֵי מִלֻּאִים *& lapides impletionum ad Ephod*. Targ. *& lapides impletionis* לְשַׁקָּעָא *ad includendum in Ephod*. In auro fiunt capſulæ ſeu foveæ, quibus gemmæ inſeruntur, eaſq́, implent: unde *lapides impletionum* vocātur. Exod. 28. בְּמִלּוּאֹתָם *in impletionibus ſuis*. Exod. 29. v. 31. *&* אֵיל הַמִּלֻּאִים *arietem impletionum accipies, & coques carnem ejus in loco ſancto. Et comedet Aharon & filij ejus carnem iſtius arietis, & panem qui eſt in cophino.* Sic dicitur aries, qui immolabatur in conſecratione ſummi ſacerdotis. Et ejus carne ſimul ac pane manus eorū, qui conſecrabantur, implebantur. Ibid. v. 34. *& ſi relinquetur de carne* הַמִּלֻּאִים *impletionum, & de pane uſq; ad manè*. Lxx. τῆς θυσίας τῆς τελειώσεως *ſacrificij conſecrationis*. Porrò conſecratio iſta deſcribitur, Lev. 8. quòd de ariete mactato adipem & alia, ex cophino autem placentam & panem acceperit, idque omne dederit ſuper manus Aharonis & filiorum ejus, rurſus inde accepta adoleverit, & obtulerit in altari, & quod fuerint מִלֻּאִים *impletiones* boni odoris. Ibid. v. 33. *donec impleantur dies* מִלֻּאֵיכֶם *conſecrationis veſtræ: quia* (in) *ſeptem dies* יְמַלֵּא *implebit manū veſtram*. ſcilicet de ſacrificijs.

Syr. מְשַׁמְלְיָאִית & מַלְיָאִית *plenè, perfectè*.

מַלִּין *tumores, eminentiæ*.

מַלְאָא & מְמוּלָא *inundatio, diluvium*; ab aquarum copia. Græcis πλήσμη.

Rabb. מְלֹא *plenilunium*. ☩ מִלּוּי *repletio*.

Arab. אִמְתִּלָא imtili *completio, repletio ſtomachi*.

ממלי mumli, & ממלו *plenus*. ☩ מלוין *pleni*. ☩ ממתלי mumtali *idem*.

מַאלִי mali *ſcriptor qui aliquid componit*.

II. מָלָא: Piel מִלֵּא *collegit, congregavit, contraxit*: quod rebus collectis impleantur loca. Jer. 51. v. 11. *acuite ſagittas*, מִלְאוּ *congregate peltas*: colligite & parate ad bellum. Jer. 4. v. 5. *clamate* וּמַלְאוּ *& congregamini, & dicite*. Targ. אַסְגוּ *multiplicate*. Hithp. הִתְמַלֵּא. Job. 16. *ſimul contra me* יִתְמַלָּאוּן *cōgregabuntur*.

Nom. מְלֹא & מָלֵא *collectio, congregatio, multitudo, congregatio ad perſequendum alios*. Jer. 12. *etiam ipſi clamabunt poſt te* מָלֵא *congregationem*: ut congregentur homines, & te inſequantur. Targ. מִלִּין בִּישִׁין *verba mala*. Lxx. ἐπισυνήχθησαν *congregati ſunt*. Eſa. 31. v. 4. *contra quem vocabitur* מְלֹא *collectio paſtorum, à voce eorum non terretur*: multitudo paſtorum, qui poſt leonē congregantur. Targ. דִּיר *caula*. Hieron. *multitudo*. Gen. 48. v. 19. *& ſemen ejus erit* מְלֹא *collectio gentium*: multitudo. Targum. *& filij ejus erunt* שַׁלִּיטִין *dominatores inter populos*. Lxx. εἰς πλῆθος *in multitudinem*.

Arab. מלא mele *multitudo*. פי אלמלא *in multitudine*: inter multos.

מְלֵאָה *congregatio, fructus*, qui congregantur ex agro & vinea, frumentum, ac muſtum & oleum, proventus ſeminis maturus. Exod. 22. v. 29. מְלֵאָתְךָ *collectionem tuā, & lacrymam tuam ne differas*. Targ. בִּכּוּרָךְ *primitias tuas*. Lxx. ἀπαρχὰς ἅλωνος *primitias areæ*. Num. 18. v. 27. *ſicut frumentum ex area*, וְכַמְלֵאָה *& ſicut collectio ex lacu*: muſtum & oleum. Deut. 22. v. 9. *ne contamines* הַמְלֵאָה *collectionem, ſemen quod ſeminas, & proventum vineæ*.

מִלֹּא, Chald. מִלָּא *acervus, cumulus, vallus, agger*, ex congregato pulvere factus: vel à congregatione hominum, quæ ibi fiebat. Locus vicinus muro amplus, ſic dictus, quod ibi populus congregaretur ſeu cōveniret; vicinus Jeroſolymæ. *propugnaculum*. Eſa. 37. *& non fundet juxta ipſam* סֹלְלָה, Targ. מְלִיתָא *aggerem*. 2. Sam. 5. *& ædificavit David* סָבִיב *circuitū ab* הַמִּלּוֹא *aggere & intrinſecus*. pro quo habetur, 1. Paral. 11. *& ædificavit urbem* מִסָּבִיב *à muro, ab* הַמִּלּוֹא *aggere, & uſq; ad* הַסָּבִיב *murum, & Joab reſtauravit reliquum urbis*. סָבִיב eſt *murus urbis*. מִלּוֹא erat *mons altus* ex pulvere congeſtus, à muro remotus, & in ejus vertice turris, quā fecerunt Jebuſæi, ut ibi pugnare poſſent cum hoſtibus; undiq; declivis & inferiùs murus, qui pulverem continebat, ne dilaberetur. Et Joab inſtauravit reliquam urbem, & refecit tempore belli diruta.

III. מִלֵּא *implevit, infudit*. Eſa. 65. verſ. 11. וְהַמְמַלְאִים *& infundentes ipſi Meni mixtum*. Targ. וּמְמַזְגִין *& miſcentes*.

Chald. & Syr. מְלָא *hauſit*: quia vaſa aquis hauſtis replentur. Chal. Gen. 24. *inde* יִשְׁאֲבוּ, Targ. מָלִין *hauriunt pueri*. 2. Sam. 33. וַיִּשְׁאֲבוּ, Targ. וּמְלוֹ *& hauſerunt aquam è fonte*. Gen. 23. וַתִּשְׁאַב, Targ. וּמְלַת *& hauſit pro omnibus camelis ipſius*. Syr. Joh. 4. v. 7. דְּתִמְלָא *ut hauriret aquam*.

Rabb. מִלּוּי *hauſtio, hauſtus*.

IV. Syr. מַלָּא, idem quod מִלֵּל, *locutus eſt*: permutata ſignificatione ordinum. Joh. 11. v. 19. דְּנִמַלּוּן *ut loquerentur in corda ipſorum*: ut conſolarentur.

Nom. מַמְלָא *locutio, conſolatio*.

מלג. Rabb. מָלַג, Syr. מְלַג *evulſit pilos, ſetas* aut ſimile, *depilavit*. Syr. Mar. 2. v. 23. וּמָלְגִין *& evellentes ſpicas*.

מְלוּגָא *faſciculus*. ☩ מְלוּג *ſermo*.

מלח. מָלָה idem quod מָלָא, *impletus fuit*: literis א״ח per-

אה permutatis. Ezech. 28. מלו *impleverunt medium tuum rapina.* pro מלאו *impleverunt.* Targum אתמליו *impleti fuerunt theſauri tui rapina.* Piel. Job. 8. *donec* יְמַלֵּה *impleat riſus os tuum.* pro ימלא *implebit.* A

Nom. מְלוֹ (pro מְלֹא) *plenitudo:* in מְלֹא vide.

מלו. Syr. מלו *læſit, nocuit.*

מלח quatuor ſignificata habet. I. מָלַח. Inde ממלח *miſcuit, commiſcuit, conjunxit.* Paul ממלח *mixtus, commixtus.* Exod. 30. v. 35. מְמֻלָּח, Targ. מְעָרַב *mixtum, purum, ſanctum.* B

Nom. מַלָּח *nauta, remex,* qui mare ſeu aquas remo miſcet & verrit. Plur. מַלָּחִים, Chald. מַלָּחִין, Arab. מלחן *nauta,* qui gubernant navim in mari, quod eſt מלוח *ſalſum.* Jon. 1. *& timebant* הַמַּלָּחִים, Targum סַפָּנַיָּא *nauta.*

II. מָלַח, Chald. & Syr. מלח, Arab. מלח malah *ſalivit,* ſale condivit: quæ enim ſaliuntur, miſcentur. Levit. 2. *& omne munus oblationis tuæ ſale* תִּמְלָח *ſalies.* Niphal. Arab. Matth. 5. *ſi corruptum fuerit* אלמלח *ſal, quo* ימלח *ſalietur?* Hophal המלח *ſalitus fuit.* Ezechiel. 16. והמלח לא המלחת, וְהָמְלֵחַ לֹא Targ. ובמלחא לא אתמלחת *& ſaliendo non ſalita fuiſti.* Sal cutem infantis duriorem reddit. Rabb. מולחין הילד בשבת *ſaliunt infantem in Sabbatho.* Chal. אתמלח. Syr. אתמלח *ſalitus fuit.* Luc. 14. v. 34. *quo* התמלח *ſalietur?* C

Nom. Adj. Arab. מא מאלחא *aqua ſalſa.*

Subſtantiv. מֶלַח, Chaldaicè מְלַח, Arab. מלח malh, Matth. melech, melha *ſal:* Plural. Arab. אמלאח amlah *ſales.* Levit. 2. בַּמֶּלַח, Targ. בְּמִלְחָא *ſale ſalies.* Geneſ. 19. *& facta eſt* נְצִיב מֶלַח, Targ. קְמָא וּמִלְחָא *ſtatua ſalis.* uxor Loth fuit de Sodomitarum poſteris, & retroſpexit, ut videret, quidnam fieret cum familia ſua paterna. Ideo corpus ipſius converſum fuit in lapidem ſeu cumulum, ſtatuæ figura, ſalis verò ſapore præditum: qui adhuc inter mare mortuum & oppidum Segor conſtat, & à gregibus aliquando lambendo imminutus, denuò ad priſtinam creſcit molem, & permanet uſq; ad tempus, quo futura eſt mortuorum reſurrectio. Sapientiæ 10. *incredulæ animæ monumentum ſtans* στήλη ἁλὸς *ſtatua ſalis.* Gen. 14. *ipſa eſt* יָם הַמֶּלַח, Targum יַמָּא דְמִלְחָא *mare ſalis.* In יָם vide. Num. 18. ברית מלח, Targ. *pactum ſalis in perpetuum coram Domino:* pactum firmum. quia ſal à corruptione conſervat. Jud. 9. v. 42. *ſubvertit urbem, & conſperſit eam* מלח *ſale:* ne ſcilicet agri coli, aut vineæ plantari ibi poſſent. Sal enim ſterilitatem inducit immodicum. Ezech. 47. לְמֶלַח *in ſalem da-* D E

ta ſunt. Targ. לְמַחְפּוּרִין דִּמְלַח יְהוֹן *in fodinas ſalis redigentur.*

מַלּוּחַ, Arab. מַלּוּחָה malha *halimus,* vel *halimum:* herba ſalſa & amara. Eſt ſicut rhamnus, & folia ejus comeduntur, ut olera: juxta Avic. Job. 30. *evellentes* מַלּוּחַ *halimum pro herba.* Targ. *qui evellunt* הובי *ſpinam pro herba comeſtili.* præ inopia herbam inſipidam comedunt. כל Plu. Chald. מַלּוּחִין *ſpina.* Zophon. 2. *excurſio* חָרוּל, Targ. מַלּוּחִין *urticarum.*

מְלֵחָה, Arab. מלוחה maluha *ſalſugo,* terra ſalſa, arida, ſterilis, in qua nihil creſcit. Pſalm. 107. *terram frugiferam* לִמְלֵחָה *in ſalſuginem:* in terram ſalſam, quæ nihil germinat. Targ. *in terrā* צַדְיָא הֵיךְ סְדוֹם דְאִתְהַפְכַת *devaſtatam, inſtar Sodomæ ſubverſæ.* Job. 39. v. 6. *& manſiones ejus* מלחה *ſalſuginem.* Targ. אַרְעָא צַדְיָא *terram vaſtatam.* Aut, *corruptam:* ex ſignificatione tertia. Locus, cujus pulvis eſt ſiccus & ſalſus.

Arab. מלוחיא molochia *malva.* מלוחיא אלבחרי molochia albachari *atriplex marinus.*

מאלחא *ſapor ſalſus.*

מלח ברוד malh barud *ſal petroſus,* nitrum.

מְמַלַּח mumallah *ſalſus.* כל מאלח milalı *idem.*

תַּמְלִיחָה tamliha *ſalſamentum.*

מַלָּאח mallah *ſalinum.*

מַלָּאחָה mallaha *locus ubi nitrum provenit.*

Rabb. מליחות *ſalſedo.*

מָלִיחַ *piſcis ſalitus.*

III. Niphal נִמְלַח *corruptus, perditus, devaſtatus, conſumtus, attritus fuit.* Eſa. 51. v. 6. *quia cœli inſtar nubis* נִמְלָחוּ *corrupti ſunt.* Targ. יַעְדוּן *tranſibunt.*

Nom. מְלָחִים *panni attriti,* vetuſtate corrupti. Jerem. 38. v. 12. *pone, quæſo, pannos tractos* בְּלוֹיֵ הַסְּחָבוֹת וּמְלָחִים, Targ. כְּלָאֵי טַפְסַן וְשַׁחְקַן *vetera panni fruſta ſciſſa & trita ſub axillis tuis.*

Verb. Chald. מְלַח *corrupit, deſtruxit, vaſtavit.* Ezræ 4. מלח *vaſtationem templi* מְלַחְנָא *vaſtavimus.*

Arab. אַמְלַח amlach *evulſit, avulſit, extirpavit.*

מלחה *delumbatio.* כל מְמְלוֹח mamloch *delumbis.*

IV. Arab. מלח malih *formoſus, pulcer, civilis.*

מַלָאחָה malaha *formoſitas, pulcritudo, forma, civilitas, urbanitas.*

Cum ח punctato, מַלְחָה malcha *ramus:* Plur. מלחאת malchat *rami.*

מלח mulch *lacertus in brachio:* Pl. אַמְלָאח amlach *lacerti, muſculi.*

מלט duo ſignificata habet. I. מָלַט, idē quod פלט.

מלט, literis מף permutatis. Inde Niphal A
נמלט *ereptus, liberatus fuit, evaſit.* 1. Sam. 22.
v. 1. וַיִּמָּלֵט, Targum ואשתיזב *& liberatus eſt*
ad ſpeluncam: evaſit. 1. Sam. 20. v. 29. אִמָּלְטָה
evadam, quæſo, & videbo fratres meos: celeri-
ter ibo. Jud. 3. *& Ehud* נִמְלַט, Targum
אשתיזב *evaſit:* liberatus eſt. Rab. נִמְלַט *evaſit*
ex morbo, convaluit. Piel מִלֵּט *eripuit, libera-*
vit. Jerem. 39. v. 18. *quia* מַלֵּט אֲמַלֶּטְךָ, Targ.
שֵׁיזָבָא אֲשֵׁיזְבִנָּךְ *liberando liberabo te.* Hiphil
המליט *idem.* Eſa. 31. v. 5. *& liberabit tranſilien-*
do, והמליט *& eripiendo.* B

II. מִלֵּט & הִמְלִיט *liberavit.* hoc eſt, *peperit, in*
lucem emiſit, edidit. Eſa. 34. verſ. 15. *ibi ha-*
bitabit ericius, וַתְּמַלֵּט, Targ. ותשיזב *& libera-*
bit: pariet, pullos excludet. pulli enim
gallinarum & avium ex ovis incubando
liberantur & emittuntur. Eſa. 66. verſ. 7.
anteveneriṫ dolor ei וְהִמְלִיטָה *& liberavit maſcu-*
lum: peperit. Lxx. ἐξέφυγε καὶ ἔτεκεν *effugit*
& peperit. ex duabus verſionibus. Hithpael
התמלט *ereptus fuit.* Job. 19. verſ. 20. C
וָאֶתְמַלְּטָה *& ereptus ſum cum cute dentium meo-*
rum. Targum ואשתארת *& relictus ſum tan-*
tùm in pelle dentium meorum. Non eſt in me
cutis integra, præter eam, quæ dentium
meorum radicibus adhæret. Job. 41. *ſcin-*
tilla ignis יִתְמַלָּטוּ *eripientur:* erumpent, egre-
dientur, emittentur.

Nom. מֶלֶט, Arab. מלאט, Rabb. הַמַּלְטָא,
Lat. malta *cementum, calx.* arena & aqua
ſubacta, *lutum* unde fiunt lateres. Jerem.
43. verſ. 9. *& abſcondes eos* בַּמֶּלֶט בַּמַּלְבֵּן *in* D
luto, in lateraria. Targum בְּטִפַּל בְּנְיָנָא *in luto*
ædificij.

Rabb. הַמְלָט *excuſatio.* על צד ההמלט *excu-*
ſationis cauſa. המלטה *partus.*

Arab. מלוטה molôta *cucullus:* Plu. מלאט
malat *cuculli.*

מלך quatuor ſignificata habet. I. מָלַךְ, Chal.
מְלַךְ. Arab. מַלַךְ malac *regnavit,* conſilio,
prudentia & legibus *rexit, gubernavit, im-*
peravit, dominatus fuit. Gen. 36. v. 31. *& iſti*
ſunt הַמְּלָכִים, Targum מַלְכַיָּא *reges, qui* מָלְכוּ,
Targ. מְלַכוּ *regnârunt in terra Edom* לִפְנֵי מְלָךְ־ E
מֶלֶךְ, Targ. קֳדָם דִּימְלַךְ מַלְכָּא *antequam regnaret*
rex ſuper filios Iſrael. Pſalm. 96. v. 10. *dicite*
inter gentes, Dominus מָלָךְ *regnavit.* Juſtinus
Martyr in colloquio cum Tryphone Ju-
dæo, atq; id teſte quodam antiquo Pſal-
terio, legit: *dicite in gentibus, regnavit à ligno*
Dominus. Tertull. in libro adverſus Ju-
dæos: *ipſe David regnaturum ex ligno Domi-*
num dicebat. In Pſalmodia Romana quo-
que habetur: *regnavit à ligno Deus:* Chri-
ſtiana devotione additum. Unde Theo-
dulphus: *dicens in nationibus: regnavit à li-*

gno Deus. Quod aliqui tradunt ita quoq;
haberi in Pſalterio Hebraico Anglica-
no. Jerem. 22. הֲתִמְלֹךְ *an regnabis?* an putas
te futurum regem? Hiphil. הִמְלִיךְ, Chal.
& Syr. אַמְלֵךְ, Arab. אמלך amlac *regnare fe-*
cit, regno præfecit, regem creavit, fecit, conſti-
tuit. 1. Reg. 1. verſ. 43. *ſed dominus noſter rex*
David הִמְלִיךְ *regem conſtituit Salomonem.* Syr.
Rom. 5. v. 14. אַמְלֵךְ *regnavit mors ab Adam*
uſq; ad Moſen: abſolutè. Hophal הָמְלַךְ *rex*
conſtitutus fuit. Dan. 9. v. 1. *qui* הָמְלַךְ *rex con-*
ſtitutus fuit ſuper מַלְכוּת *regnum Chaldæorum.*

Nomen מֶלֶךְ, Chaldaicè מְלַךְ, Arabicè
מֶלֶךְ melec *rex, imperator,* omnis domina-
tor, qui vel ditioni, vel etiam urbi alicui
dominatur, *gubernator, dux, præfectus, conſul:*
Plur. מְלָכִים, Chald. מַלְכִין, Arab. מְלוּךְ mu-
luc *reges, imperatores, dominatores.* Foemin.
מַלְכָּה, Chald. מַלְכְּתָא, Arab. מַלְכָּה melca *regi-*
na, imperatrix, domina: Plur. מְלָכוֹת, Chald.
מַלְכָן, Arab. מַלְכָּאת melcet *regina.* Gen. 14.
v. 2. *contra Bera* מֶלֶךְ סְדֹם, Targ. מַלְכָּא דִסְדוֹם
regē Sodomæ. Ibid. 18. *& Melchiſedec,* מֶלֶךְ שָׁלֵם,
Targ. מַלְכָּא דִירוּשְׁלֵם *rex Salem:* urbis Jero-
ſolymæ. Deut. 17. v. 14. *ponam ſuper me* מֶלֶךְ,
Targ. מַלְכָּא *regem, ſicut omnes gentes, quæ ſunt*
in circuitu meo. Lxx. ἄρχοντα *principem.* Pſal.
24. v. 9. *& ingrediatur* מֶלֶךְ הַכָּבוֹד *rex gloriæ.*
ſic, *Deus gloriæ,* Act. 7. v. 2. &, *Dominus glo-*
riæ, 1. Corinth. 2. v. 8. Job. 18. v. 14. *& dedu-*
cat eum לְמֶלֶךְ בַּלָּהוֹת *ad regem conturbationum:*
Metaphora: præſtantiſſimum, fortiſſi-
mum. Eſa. 6. v. 5. *quia* הַמֶּלֶךְ *regem, Dominum*
Zebaoth viderunt oculi mei. Targ. מֶלֶךְ עָלְמַיָּא
regem ſeculorum. Tobiæ 13. *exaltate regem ſecu-*
lorum. Jer. 51. v. 46. *dicit* הַמֶּלֶךְ *iſte rex, Domi-*
nus Zebaoth, nomen ejus. Pſ. 48. v. 3. *urbs* מֶלֶךְ
regis magni: Dei. ſic, אַמְלָךְ emlac *regem* vo-
cant *Deum* Æthiopes: & poëtæ, *regē Olym-*
pi. Ezech. 26. v. 7. מֶלֶךְ מְלָכִים *rex regum:* Na-
bugdonoſor. ſic Darius, *rex regum:* & Cleo-
patra, *regina reginarū,* dici volebant. Amos
1. v. 15. *& ibit* מַלְכָּם *rex eorum in captivitatem,*
ipſe & principes ejus ſimul. Hieron. *Melchom.*
Accepit pro מלכם *idolo* Ammonitarum.
Jer. 49. v. 3. *quia* מַלְכָּם *rex eorum in captivita-*
tem ibit, ſacerdotes ejus, & duces ejus ſimul. Lxx.
μελχὸμ, Hieron. *Melchom:* ut in præceden-
te. Zophon. 1. v. 5. *jurantes* בְּמַלְכָּם *per regem*
ſuum. Targ. בְּשׁוּם טַעֲוָתְהוֹן *in nomine idolorum*
ſuorum. per nomen idoli ſui, quod ſuper ſe
conſtituerunt regem: accepit pro מלכם
Milcom idolo. Amos 5. v. 26. *& portaſtis Sic-*
cuth מַלְכְּכֶם *regem veſtrum:* idolū veſtrum.
in סכות vide. Gen. 14. v. 17. *ad vallem Save,*
quæ eſt vallis הַמֶּלֶךְ *regis:* regia, publica &
adeo plana, ut regijs exercitijs apta eſſet.

Targ.

A Targ. הוא אתר בית ריסא דמלכא *iſta eſt locus domus ſtadij regis*. ubi reges ludebant & ſe exercebant. Num. 21. v. 22. *in via* המלך, Targ. מלכא *regis ibimus*: regia, publica, recta, plana. 2. Sam. 14. v. 25. *in lapide* המלך *regis*: in pondere regio, publico, communi. ſic, Deut. 3. v. 11. אמה איש *cubitus viri*: cujuſq; hominis. Targ. אמא דמלך *cubitus regis*: communis, vulgaris. ſic, Jacob. 2. v. 8. *ſi tamen legem praſtatis regiam*. Rabbin. מלך העולם *Rex ſeculi*, vel *ſempiternus*. Et, מלך מלכי מלכים *Deus*. B

Subſt. מלוכה, Arab. מלך mulc, & מלכה mulca *regnum, imperium, dominatio, ditio, dominium*: Plur. Arab. אמלאך amlic *regna*.

מלכות, Chald. מלכו *idem*: Plur. מלכיות, Chald. מלכון *regna*. Pſalm. 45. *ſceptrum rectitudinis, ſceptrum* מלכותך *regni tui*. Eſth. 5. v. 1. *& induit Eſther* מלכות *regnum*. Targ. לבושי מלכותא *veſtes regni*: regias. pro quo, cap. 6. v. 10. *adferant* לבוש מלכות *veſtem regni*: regiã. Targ. לבוש ארגונא *veſtem purpuræ*: de rege. C

ממלכה, Arab. ממלכה mamlaca *idem*: Pl. ממלכות, Arab. ממאלך mamâlic, & ממלכאת mamlacat *regna*. ☧ ממלכת *idem*. Deut. 17. verſ. 18. *cùm ſederis ſuper throno* ממלכתו *regni ſui*. Lxx. τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ *principatus ſui*. ☧ ממלכות *idem*.

Proprium מלך *Molech*, & cum ם heemanthi, מלכם *Milcom*, Syr. מלכום *Malcum*, idolum Ammonitarum, aſtrum regium, Saturnus. ſtella magna in cœlo, quæ eſt מלך *rex* aliarum: Et eſt שמש *ſol*. cujus cultus erat talis: D pater filium tradebat ſacerdotibus, qui faciebant duos rogos magnos, & inter hos puerum nudis pedibus incedentem traducebant. Et quidam moriebantur, quidam ſuperſtites manebant. ac putabant, ſi pater unum ex filijs traduceret, reliquos fore ſalvos, ac patrem in omnibus felicem. Fuit autem hujus idoli apud Ammonitas templum in Gebal, in eoq; ſimulacrum lapideum auro obductũ, & ſellæ inſidens: utrinq; autem duo fœminea ſimulacra, etiam ſedentia: E ante ipſum ara, in qua ſacrificia & ſuffitus fiebant. ſic juxta Diodor. Sicul. lib. 20. Cartaginenſes Saturno excellentiores ex filijs ſuis ſacrificabant. Levit. 18. v. 21. *de ſemine tuo dabis ad traducendum* למלך *ipſi Molech*. Traditionem notat לא תתן *non dabis*: traductionem להעביר *ad traducendum*. Lxx. τῷ ἄρχοντι *principi*. Acceperunt מולך pro מלך *rex, princeps*. 2. Reg. 23. v. 10. *ne quis traduceret filium ſuum, aut filiam ſuam per ignem* למלך *ipſi Molech*. 1. Reg. 11. v. 5. *abijt Salomo poſt* מלכם *Milcom, abominationem Ammonitarum*.

A Lxx. ὀπίσω βασιλέως αὐτῶν *poſt regem ipſorum*. pro מלכם acceperunt. Idem cum מלך *Molech*, eſſe videntur אדרמלך & ענמלך idola, de quibus, 2. Reg. 17. v. 31. *& Sepharvaim comburebant filios ſuos igni*, לאדרמלך וענמלך *Adrammelech & Anammelech, dijs Sepharvimæorum*.

אבימלך *Abimelech* pater regis, generale nomen erat regum Palæſtinorum: ſicut Cæſar imperatorum Romanorum. Et ſinguli alioqui ſua habebant nomina. B Abimelech tempore Davidis dicitur Achis. 1. Sam. 21. v. 11. *& ſurrexit David, & fugit in die illo à facie Saulis, & venit ad* אכיש *Achis, regem Gath*. Pro quo habetur, Pſalm. 34. v. 1. *cùm mutaret ſenſum ſuum coram* אבימלך *Abimelech*.

מלכי־צדק Melchiſedec *rex juſtitiæ*, rex Salem: Gen. 14. qui putatur fuiſſe Sem, & condidiſſe urbem שלם, quæ poſtea dicta fuit *Jeruſalem*.

C II. מלך, Chald. & Syr. מלך *cogitavit, putavit, exiſtimavit, ſuaſit, conſuluit, conſilium dedit, deliberavit*; ex uſu Chaldæorum. Jer. 22. v. 15. התמלך *an cogitabis, quod tu miſcearis cum cedris?* Targ. האת מדמי *an tu cogitas?* putas? 1. Reg. 12. verſ. 13. *& reliquit* עצת, Targ. מלכא *conſilium ſeniorum, quod* יעצהו, Targ. מלכוהי *conſuluerunt ei*. 2. Sam. 17. v. 14. ועצת, Targ. ומלכא *& conſilium Achitophel, quod* יעץ, Targ. מלך *conſuluit*. 1. Reg. 1. v. 12. *& nunc veni* איעצך נא עצה, Targ. אמלכנך כען מלכא *conſulam tibi, quaeſo, conſilium*. D Joſ. 15. v. 18. ותסיתהו *& incitavit ipſum*. Targ. ומלכתה *& cōſulu::* ſuaſit. Syr. Joh. 18. v. 14. דמלך *qui conſilium dederat Judæis*. Niphal נמלך, Chald. אתמלך, Syr. אתמלך *conſilium inijt, conſultavit, deliberavit*. Nehem. 5. v. 6. וימלך *& conſultavit cor meum*. Lxx. ἐβουλεύσατο. Chald. 1. Reg. 12. v. 8. ויועץ, Targ. ואתמלך *& conſultavit cum pueris*. Syr. Matth. 26. v. 4. ואתמלכו *& conſilium inierunt adverſus Jeſum*.

Nom. Adj. Chald. מלך & מלך. Syr. מלוך *conſiliarius*: Plur. מלכין & מלכין *conſiliarij*.

Subſt. מלך, Foem. מלכא, Syr. מלכא & E מליכות *conſilium*: Pl. מלכין, Foem. מלכן *conſilia*. Dan. 4. v. 24. מלכי *conſilium meum placeat tibi*. Syr. Matth. 12. v. 14. ומלכא *& conſilium ceperunt*. Syr. בעל מלכא *conſiliarius*.

III. Syr. מלך *promiſit, pollicitus fuit*. Hebr. 13. verſ. 23. דמלך *qui promiſit nobis*. Niphal אתמלך *promiſſus fuit*. Hebr. 11. v. 9. דאתמלכת *quæ promiſſa fuerat ei*. Galat. 3. verſ. 6. אתמלך *promiſſa eſt promiſſio*. Hiphil אמלך *promittere coëgit*.

Nom. Adject. מליך *promiſſus*: Foemin. מליכא *promiſſa*.

Subſtant. מולכן *promiſſio:* Plural. מולכנין *promiſſiones.* A

IV. Arab. מלך malac *accepit, nactus, adeptus eſt, poſſedit, acquiſivit, vendicavit, emit, habuit.* Geneſ. 12. *& omnes animas, quas* מלכוא malacu *acquiſiverant in Haran.* Ibidem. ומלך *& acquiſivit boves & oves.* Matth. 10. verſ. 9. לא תמלכוא דהבא ולא פצה *non poſſideatis aurum, neq; argentum.* 1. Corinth. 8. v. 6. *tanquam non poſſideant.* Precat. יא מן הו מאלך יום *ô qui eſt poſſidet diem judicij.* Piel מלך mallac *mancipavit, vendidit, tradidit.* Alc. Aranea: לא ימלכון לכם רזקא *non dabunt vobis victum.* B

Nom. מאלך malic *accipiens, naniſcens, adipiſcens, poſſeſſor:* Pl. מאלכין malicin *poſſeſſores.*

ממלך mumelec *patrimonialis.*

ממלוך mamluc *acquiſitus, emtus, mancipatus, mancipium, miniſter:* Plur. ממלוכין *emti, mancipia.* Inde ממלוכין *Mamlucin*, pueri Chriſtiani, vel à Chriſtianis parentibus nati, qui à Chriſtianis emti aut capti circumcidebantur, & fidem Chriſtianam abnegabant, Muhamedanam amplectentes. C In genere autem talis apoſtata, qui à fide Chriſtiana deſcivit *Mamluc* appellatur. Cum Tartari in poteſtatem ſuam redegiſſent aliquot Armeniæ minoris urbes, vendiderũt pueros Chriſtianorum. Hos Melech Sala Ægypti Sultanus comparavit magno numero, ipſosq; in militari diſciplina educari, atq; in armis inſtrui curavit, ac vocavit *Mamluchos*, h. e. *emtos* ſeu *ſervos.* D Poſt mortem Sultani Melech Sala, cœperunt Mamluchi ex ſuo collegio, q ſolis Chriſtianis apoſtatis conſtabat, regẽ conſtituere, anno Chriſti 1252. ut autem initiũ ſumpsêre Mamluchi ſub Friderico ſecundo, ita extirpati ſunt à Selymo Ægyptum occupante, anno Chriſti 1516. Sultanus & Mamluci cœlibes vixere. Ac Sultano erant quatuor אמיר כביר emir quibir *magni admirales*, ex quorum numero per Mamlucos eligebatur Sultanus. Omnes hi erant Chriſtiani abnegati, aut Chriſtianorum filij, ut & Janiſſari. E Et magna ipſorum pars conſtabat Hiberis & Circaſſis, commorantibus ad fluviũ Phaſin: quos Tartari capiebant & vendebant Emiris, emtos educantibus, atq; Mamluchos efficientibus. Erantque omnes viri ſtrenui, atq; in armis exercitatiſſimi, præſertim in re equeſtri: legis Mahometicæ cultores.

Subſt. מלך milc *poſſeſſio, hæreditas, patrimonium, facultas:* Pl. אמלאך amlic *facultates.*

מלכה *habitus:* in Avic.

תמלוך tamaluc *venditio, traditio.* Ide̅ ממלך mumelic *idem.*

מלס. Arab. Piel מלס *planavit aſperum, planum fecit, æquavit, levigavit, polivit.* אתמלס *levigatus, politus fuit.*

Nom. ממלס mumallas *levigatus.*

אמלס amals *politus, planus, lubricus, declivis:* Plur. מלס muls *plani.* Geogr. אחגאר מלס *lapides politi:* læves.

מלאסה mulaſa *lubricitas, levitas.* Ide̅ ממלסה mamlaſa *idem.*

תמליסה tamlîſa *levigatio:* Plur. תמאלס tamâlis *levigationes.*

מלף. Arab. מלף malf *lana, pannus.*

מלאף mallaf *pannifex, lanarius.*

מלץ. מלץ. Inde Niphal נמלץ *dulcuit, dulcis factus eſt.* Pſal. 119. v. 103. *quam* נמלצו, Targ. חלין *dulceſcunt palato meo verba tua, præ melle ori meo!*

Rabb. המליץ *interpretatus eſt.*

מליצה *interpretatio, diſpoſitio orationis, menſura, oratio.*

מלק. מלק, Chald. מלק *rupit, abrupit ungue, decerpſit digitis, avulſit.* Levit. 1. ומלק, Targum וימלק *& abrumpet caput ejus.* ſcilicet ungue aut digitis.

Arab. מלק mallac *abalienavit.*

אתמלק atmalac *admiratus fuit.* Jacob. 1. v. 16. ויתמלקון *& admirantur perſonas.*

מילק mailac *coticula.*

מלר. Arab. מלורה mallôra *merula:* Pl. מלואר mallavir *merulæ.*

מנן. Arab. מנן manan *imputavit, exprobravit.*

מנאן manin *exprobratio.*

מנא. Chald. מנא *numeravit:* in מנה habes.

מנד. Arab. מנד *à, abſq; hinc:* cum verbo, *poſtquam.*

מנה tria ſignificata habet. I. מנה, Chald. מנא *numeravit, ſupputavit.* Num. 23. *quis* מנה *numeravit pulverem Jacob?* Targ. יכל למימני *poterit numerare?* Eſa. 65. ומניתי *& numerabo vos ad gladium:* numeratos objiciam vos gladio. Targ. ואמסר *& tradam.* LXX. παραδώσω. Jer. 33. v. 13. *adhuc tranſibunt oves ſuper manibus* מונה *numerantis.* Solet paſtor numerare oves, an aliqua ex illis deſit. Targum יתכנשון עמא על ידי משיחא *congregabunt populum ſuper manibus Meſſiæ.* comparatur populus Iſrael ovibus, & paſtor eſt rex Meſſias. Chald. 1. Reg. 20. ויפקד, Targ. ומנא *& numeravit pueros ducum urbium.* 2. Sam. 24. *poſtquam* ספר, Targ. מנא *numeravit populum.* Dan. 5. מנא מנא תקל ופרסין *numeravit, numeravit, ponderavit, & dividunt.* Niphal נמנא, Chaldaicè אתמני, Syr. אתמני & אתמני

ואחמני *numeratus fuit*. Gen. 13. *ſi poterit quis* A
למנות, Targ. לממני *numerare pulverem terræ,*
etiam ſemen tuum ימנה, Targ. *etiam filij tui*
יתמנון *numerabuntur*. Eſa. 53. *& cum transgreſ-*
ſoribus נמנה *numeratus eſt*: tranſgreſſoribus annumeratus eſt: in numerum peccatorum relatus eſt. Lxx. ἐλογίσθη, *reputatus eſt*. Atq; ita citat Marcus, cap. 15. Chaldaicè Exod. 38. *qui* פקד *numeratus eſt ſuper manus Moſis*. Targ. דאתמנין *qui numerati fuerunt*. Syr. Act. 1. ואתמני *& numeratus eſt cum undecim Apoſtolis*: in ipſorum numerum relatus: illis annumeratus.

NOM. SUBſtant. מָנֶה, Syr. מני μνᾶ *mina*, B
eſt *libra, pondo*, nomen ponderis & monetæ habentis centum זוזים *denarios*. 1. Reg. 10. *tres* מָנִים *minæ auri aſcendebant ſuper clypeum unum*. Pro quo habetur, 2. Paral. 9. *trecenti* זָהָב *auri puri aſcendebant ſuper peltãmunam*. ubi זָהָב cum numero ſignificat *aureum*, ſeu *auri denarium, ungaricum*. Inde conſtat, *Minã* eſſe 100. *ſiclos auri*. Atq; hæc fuit Mina ſacra dupla, ad profanam, 50. tantùm olim ſiclos continentem. Tempore autem E- C
zechielis aucta fuit parte ſexta, ut ſacra 120. profana. 60. ſiclos contineret. Ezech. 45. PLural. מָנִים, Chald. מָנִין, Foemin. מָנָן *minæ*.

מָנָה, Chald. מְנָא, Arab. منة *portio, pars, particula, numerus, donum*: PLural. מָנוֹת, & מְנָאוֹת, & מְנָיוֹת, Chald. מָנָן, Syr. מנון *partes, dona*. Exod. 29. *& ſit tibi* לְמָנָה, Targ. לְחֹלָק *in partem*. Pſalm. 63. מְנָת שׁוּעָלִים *pars vulpium erunt*. Targum מֵיהָבִית *donum*: occumbent gladio, & vulpes aliæq; beſtiæ ipſos de- D
vorabunt. 1. Sam. 1. *deditq; Pheninnæ uxori ſuæ, & cunctis filijs ejus, & filiabus ejus* מָנוֹת, Targ. חֻלָקִין *partes*: de שלמים *ſacrificijs*, quæ offerebat. Ezræ 9. *& mittere* מָנוֹת, Targ. דורין δῶρα *munera, quilibet proximo ſuo*. Apoc. 11. v. 10. *incolæ terræ gaudebunt ſuper illis, & lætabuntur, & munera mittent alij alijs*. Nehem. 8. *& mittite* מנות *partes ijs, quibus nihil eſt paratum*. ¶ Sæpe ſubintelligitur. 2. Sam. 16. v. 1. *& centum* קַיִץ *æſtivos fructus*. Targum מָנָן E
דבלתא *minas* (libras, partes) *caricarum*.

מֹנִים *partes temporis, vices*: quæ numerantur. Gen. 31. *mutavit mercedem meam decem* מֹנִים, Targ. זִמְנִין *vicibus*: decies. Lxx. ἀμνῶν: retinuerunt Hebræum μνῶν, quod depravatum fuit in ἀμνῶν, litera α addita. Aliqui ergò pro ἀμνῶν accipientes, decem agnis inter Labanum & Jacobum conveniſſe putaverunt.

מְנִי *numerus & multitudo idolorum*. Alijs, numerationis Deus, *Mercurius*: aut *numerus & multitudo ſtellarum*, ſeptem planetæ. Eſa. 65. *implentes* לַמְנִי *numero idolorum mixtum*. Targ. לְטַעֲוָתְהוֹן *idolis ſuis*. Lxx. τῇ τύχῃ *fortunæ*. Hieron. in 65. Eſaiæ: *in Aegypto, ultimo die anni ponunt menſam refertam varij generis epulis, poculum mulſo mixtum, futuri anni fertilitatem auſpicantes. Hoc & Iſraelitæ faciebant*.

Rabb. מנה *conditio*. על מנה *hac conditione*: ut, *colit Deum* על מנה לקבל פרס *ea conditione, ut accipiat mercedem*.

Chald. מִנְיָן *numerus*: PLur. מִנְיָנִין *numeri*.

PARticula מִן & מִ, Syriacè מִן, Arab. مِن min *à, ab, è, ex, de*. Gen. 2. *& vapor aſcendebat* מִן־הָאָרֶץ *ex terra*. Deut. 33. *percute* (in) *lumbis inſurgentes contra eum, & odientes ipſum* מִן יְקוּמוּן, Targ. דְּלָא יְקוּמוּן *ne reſurgant*. Lxx. μὴ ἀναστήτωσαν *non reſurgant*. importat privationem; ſicut מ cum infinitivo. ¶ Interdum præponitur ל vel אל *ad*, ſine ſignificatione, *emphaſeos cauſâ*. 2. Sam. 7. לְמִיּוֹם *à die, quo eduxi filios Iſrael ex Aegypto*. pro quo habetur, 1. Paral. 17. מִן־הַיּוֹם *à die, quo eduxi filios Iſrael*. Ibidem. וּלְמִיָּמִים *& à diebus, quibus conſtitui judices ſuper populum meum Iſrael*. pro quo habetur, 2. Sam. 7. וּלְמִן הַיּוֹם *& à die, quo conſtitui judices*. Job. 5. וְאֶל־מִצִּנִּים *& ex ſpinis accipiet illum*. Jerem. 25. לְמִן עוֹלָם *à ſeculo*. ¶ Interdum habet י paragogicum, מִנִּי & מִנֵּי. Eſa. 30. *recedite* מִנֵּי־דֶרֶךְ *à via, declinate* מִנֵּי־אֹרַח *à ſemita*. Pſalm. 44. *& declinaſti greſſus noſtros* מִנִּי אָרְחֶךָ *à ſemitis tuis*. ¶ Pro hac particula uſurpatur prior litera מ, Syr. מ ſequente dages: ut initio literæ Mem dictum eſt. Arabes ſemper integrum מן uſurpant, etiam cum affixis: Syri plærunque, ut Arab. منه *ab eo*, منك *à te*. מני pro מִנִּי, *à me*. מִן הַרְזֶל *ex ferro*. Syr. מִן לְבַר *præter*. מִן לְוָת *abſq;*. Chald. בר מני *præter me*. Rabb. מנלן *unde nobis?* מנן *unde?*

II. מָנָה per metaphoram, *quaſi ad numerum exhibuit*. Piel מִנָּה, Chald. מַנִּי, cum accuſativo, *ordinavit, diſpoſuit, deputavit, paravit, præparavit, fecit*. Cum על, *præfecit, præpoſuit, conſtituit*. 1. Reg. 20. v. 24. *& tu* תִּמְנֶה *parabis tibi exercitum*. Dan. 1. v. 5, & 10. Mich. 7. v. 12. 1. Paral. 9. v. 29. Jonæ 4. v. 6. וַיְמַן, Targ. וזמן *& paravit Dominus cucurbitam*. Lxx. προσέταξε *ordinavit*. Chald. Dan. 2. *quem* מַנִּי *conſtituerat rex ad interficiẽdum ſapientes*. Gen. 39. וַיַּפְקִדֵהוּ, Targ. ומניה *& conſtituit eum* על *ſuper domum ſuam*: præfecit domui ſuæ. Job. 7. v. 3. *& noctes laborem* מִנּוּ *præparârunt mihi*. Ezræ 7. מַנִּי *ordina judices*. Dan. 1. v. 10. *Timeo ego dominum meum regem, qui* מִנָּה *ordinavit cibum veſtrum, & potum veſtrum*. Pſal. 61. v. 8. *pietatem & veritatem* מַן *præpara*, (quæ) *cuſtodiãt me*. pro מַנֵּה מַן per apocopen. Lxx. τίς ἐκζητήσει

ζητεῖς quis requires? Acceperunt מַן ea ſignificatione, quam habet apud Chaldæos, *quis?*

ממנה, Chald. מְמַנָּא *conſtitutus, præfectus:* Plur. מְמֻנִּים, Chald. מְמַנַן *præfecti.* 1. Paral. 9. v. 3. מְמֻנִּים *conſtituti ſuper vaſa.* 2. Reg. 25. *ut ſit* פָּקִיר, Targ. מְמַנָּא *præfectus.*

מָן, Chald. מַנָּא, Syr. מַנְנָא, Arab. מן man, & אַלְמַן *Manna*, cibus à Deo paratus & donatus: quo Iſraelitæ fuerunt nutriti 40. annos in deſerto. Erat autem *Manna* rotundum, ſicut ſemen coriandri aut ſynapi, & album ſicut criſtallus: Et quamvis diſperſum deciderit, facilè colligebatur: poterantq; illud edere, quale erat; & tunc ſaporē habebat ſimilæ aut placentæ mellitæ. molere item in mola, indeq; placentas conficere: aut piſtillo contundere, & coquere in olla; & tunc ſaporem habebat ſucci pinguis. deſcendebatq; in locum mundum, quem prius ros abluerat. ad ſolem liqueſcebat, & noctu putreſcebat. ſicut Num. 11. ſcribitur. Quod verò nunc in officinis *Manna* vocatur ob ſimilitudinem, illud *ros Syriacus* eſt, maſtichæ aſſimilis, qui herbis, arboribus, & lapidibus interdum adhærere invenitur; Græcis *ἀερομέλι aërium mel*, Perſis תַּרְנְגְבִין *tarnagabin.* Illud 1. non decidit in deſerto Sinai, ſed in monte noto. 2. decidit in Martio & Aprili, nec cæteris menſibus. 3. poſitum ad ſolem non liqueſcit. 4. noctu non putreſcit. 5. non eſt durum, ut mola aut piſtillo comminui oporteat ad parā das placentas. 6. poſitum ſuper linguam liqueſcit. 7. non ſaturat, nec gignit bonū ſanguinem: tantùm medicamentis miſcetur. Exod. 16. *& videbant filij Iſrael, & dicebant vir ad fratrem ſuum*, מָן, Targum מַנָּא *Manna eſt, quia non noverant* מַה *quid eſſet.* Ignorantes quid eſſet, quodve nomen ejus, *Dei donum*, aut cibum divinitus cœlitusve datum ſeu paratum nominabant. Lxx. *τί ἐστι τοῦτο quid eſt hoc?* Hieron. *Manhu, quod ſignificat, quid eſt hoc?* Acceperunt מָן, ea ſignificatione, quam habet apud Chaldæos & Arabes, quibus מַן eſt pronomen interrogativum de perſona, ſicut Hebræis מִי *quis?* Non igitur de re poteſt hìc uſurpari: nec Iſraëlitæ tunc Chaldaicè fuerunt locuti. decepti autem fuerunt eo, quod ſequitur: *non noverant* מַה־הוּא *quid eſſet.* Num. 11. v. 6. *anima noſtra arida* אֵין כֹּל, Targ. לֵית כָּל מִדַּעַם *non eſt quicquam:* בִּלְתִּי אֶל־הַמָּן עֵינֵינוּ, Targum אֱלָהֵן לְמַנָּא עֵינָנָא *præterquam (quod) ad Manna iſtud oculi noſtri*, ſcilicet reſpiciunt. conciſa oratio, ob affectum animi mœrentis: oculi ipſorum intenti erant ad Man ex cœlo decidens manè ac veſperi. Pſalm. 78. *& pluit ſuper ipſos* מָן *Manna ad edendum: & frumentum cœli dedit eis. Panem angelorum edit homo: victum miſit illis ad ſatietatem.* Tria מַתָּנוֹת *dona* dedit Deus Iſraëlitis in deſerto, הבאר הענן והמן *puteum, nubem & Manna.* de puteo, Num. 21. v. 16. Eſdræ 9. וּמַנְךָ *& Manna tuum, non prohibuiſti ab ore ipſorum.* dages ex reſolutione camez: aut מַנְן. Syr. Joh. 6. v. 31. *patres noſtri comederunt* מַנְנָא *μάννα.*

Chald. & Syr. מָאן & מָן *vas, inſtrumentum, quo aliquid paratur:* Plural. מָאנִין & מָנִין *vaſa, inſtrumenta, arma, veſtes.* Num. 19. כְּלִי, Targum מָן *vas apertum.* Exod. 22. *argentum aut* כֵּלִים, Targum מָנִין *vaſa.* ſcilicet argentea. Daniel. 5. מָנֵי דַהֲבָא *vaſa aurea.* Ezræ 4. מָנֵי בֵּית אֱלָהּ *vaſa domus Dei.* Matth. 12. verſ. 19. *καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ*, Syr. וּמָאנוֹהִי *& vaſa ejus diripere:* res & ſupellectilem. ¶ Deinde, מַן *quis?* interrogativum de perſona. Exod. 18. verſ. 8. מִי וָמִי, Targ. מַן וּמַן *quis & quis abeunt?* Gen. 32. לְמִי, Targ. דְּמַן *cujus vos eſtis?* Dan. 4. וּלְמַן *& cui voluerit, dabit illud.*

III. Arab. מנא. Inde אתמנא atmeni *appetivit, deſideravit.*

מתמני mutmeni *deſiderabilis.*

תמני temeni *appetitus.*

מני *ſperma:* Dual. מנין *ſpermata.*

מנח duo ſignificata habet. I. Inde מִנְחָה, Chald. מִנְחָא *munus, donum:* Plur. מְנָחוֹת, Chald. מִנְחָן *munera, dona.* Gen. 32. מִנְחָה, Chald. תִּקְרוּבְתָּא *munus pro Eſau fratre ſuo.* Gen. 43. *& deferte viro* מִנְחָה, Targ. תִּקְרֻבְתָּא *munus:* donum. 1. Sam. 10. v. 27. *& ſpernebant eum, nec afferebant ipſi* מִנְחָה *munus.* Moris eſt, regi munera afferre cum inauguratur. ſic munera obtulerunt magi Chriſto regi nato. Targum *nec venerunt* לְמִשְׁאַל בִּשְׁלָמֵהּ *ad ſalutandum ipſum.* 2. Sam. 8. *& factus eſt Moab Davidi in ſervos portantes* מִנְחָה, Targ. פְּרַס *munus.* ¶ Deinde, מִנְחָה *munus* quod Deo offertur, *oblatio.* Gen. 4. *& attulit Cain de fructu terræ* מִנְחָה, Targum תִּקְרוּבְתָּא *munus.* Amos 5. *quia ſi offeretis mihi holocauſta,* וּמִנְחֹתֵיכֶם *& oblationes veſtras non acceptabo.* ¶ Porrò in Lege Moſis ſignificat oblationem ſeu ferculum, quod fiebat ex ſimila. h. e. farina tritici puriſſima, cum oleo & thure. Et in clibano, ſartagine, aut craticula coquebatur. Aut frumentum, quod igni torrebatur. Pars autem ejus incēdebatur, pars ſacerdotibus tradebatur. Proinde quinq; hujus oblationis ſpecies commemorantur, Levit. 2.

מנחה

מִנְחַת סֹלֶת. מִנְחַת מַרְחֶשֶׁת. מַחֲבַת. חַלּוֹת. רְקִיקִין. A
vide ibi. Et ritus offerendi deſcribitur,
Levit. 7. Dicitur & ſacrificium illud תָּמִיד
juge, quod quotidie & quidem veſperi,
cum ſol declinare inciperet, offerebatur.
unde & מִנְחַת עֶרֶב *oblatio veſpertina* dicitur:
nec non, Exod. 29. v. 39, &c. מִנְחָה pro *tem-
pore veſpertino*, quo offertur, accipitur. cō-
ſtabat autem oblatio veſpertina ex ſimila
& vino. Pſalm. 141. v. 2. *dirigatur oratio
mea* (ſicut) *ſuffitus coram te: elevatio manuum
mearum* (ſit) מִנְחַת עֶרֶב *oblatio veſpertina.*
Dan. 9. v. 21. *cùm adhuc loquerer in precatio-
ne, ille vir Gabriel citò volans attigit me in tem-* B
pore מִנְחַת עֶרֶב *oblationis veſpertinæ.* Ezræ 9.
verſ. 5. *& ego ſedebam triſtis uſq;* לְמִנְחַת הָעֶרֶב
ad oblationem veſpertinam. Ibidem. וּבְמִנְחַת
הָעֶרֶב *& in oblatione veſpertina ſurrexi à jejunio
meo.* 1. Reg. 18. verſ. 29. *& factum eſt cùm
tranſiſſet meridies, & prophetârunt, quoad offe-
retur* הַמִּנְחָה *oblatio:* uſq; ad tempus obla-
tionis veſpertinæ. Ibidem. 36. *& factum
eſt cùm offerretur* מִנְחָה *oblatio.* ¶ Inde Rabb.
תְּפִלַּת מִנְחָה *oratio oblationis veſpertinæ:* oratio, C
quæ fit tempore iſtius oblationis: quæ fit
die declinante, cum de die ſuperſunt 2½
horæ temporales. vel certè, tempore æ-
quinoctionali, hora tertia ante occaſum
ſolis, veſpera. Illa eſt hora nona, quæ Act.
3. v. 1. vocatur *ὥρα τῆς προσευχῆς hora preca-
tionis:* quod & ſacrificio veſpertino &
precationi eſſet deſtinata. Act. 10. v. 30.
eram jejunus, & hora nona precabar domi meæ.
Judith. 9. *erat nuper oblatum in Jeruſalem in
domum Domini τὸ θυμίαμα incenſum veſperæ* D
illius. & clamavit voce magna Judith, ac dixit.
Quidam autem precationem hanc ve-
ſpertinam tribuunt Iſaaco, de quo ſcri-
bitur, Gen. 24. quòd egreſſus fuerit ora-
tum in agro, declinante veſpera. Id tem-
pus poſteà fuit in Eccleſia Chriſti deſti-
natum precibus veſpertinis. Porrò tres
erant apud Judæos diurnæ precationes:
אברהם תקן זמן ג׳ תפלות: 1. תְּפִלַּת בֹּקֶר *matutina,*
horà tertia. 2. תְּפִלַּת צָהֳרַיִם *meridiana*, ho-
ra ſexta. 3. תְּפִלַּת עַרְבִית *veſpertina*, hora E
nona. ſicut Danielis 6. dicitur: *tribus vi-
cibus in die orabat orationem ſuam.* Actor. 10.
*aſcendit Petrus in ſuperiora ut oraret circa ho-
ram ſextam.* hoc eſt, in meridie. Hinc Ec-
cleſia Chriſtiana habuit tria orandi tem-
pora: 3. 6. 9. horam, quæ die æquino-
ctionali ſunt nobis, 9. 12. 3. Hieronymus
in Danielem: *Saraceni quinquies in die orant.*
¶ Interdum מִנְחָה vocatur & *ſacrificium*
תָּמִיד *juge* illud, quod manè fiebat. 2. Reg.
3. בַּבֹּקֶר *manè cùm offerretur* מִנְחָה *ſacrificium.*

Num. 28. v. 8. כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר *ſicut ſacrificium
matutinum.*

Arab. Verb. מנח manah *dedit, donavit.*
Luc. 11. v. 13. *benefacitis*, אן תמנחוא אבכאכם
אלעטאיא *ſi datis filijs veſtris dona bona.* Joh.
10. *ſicut* אמנח *dat mundus.*

II. Arab. מַנַּח manach, cum ח ſupernè pun-
ctato, (errant igitur qui referunt ad He-
bræum מָנָה *numeravit*) *ſolarium, horologium
ſolis, horarium & calendarium:* Plur. מַנַאחַאת
manachit *horaria, calendaria.* Inde אַלְמַנַח al-
manach *calendarium*, ephemerides.

מַנְחָה mancha *lepra.*

מנט. Arab. מנוט *alligatus.*
מנאוט *alligationes.*

מנך. Chald. מָנִיךְ & הַמְנִיכָא *torques:* Plu. מָנִיכִין
torques.

Arab. מנאך *ibi.*

מנע duo ſignificata habet. I. מָנַע, Chald.
מְנַע, Arab. מנע mana *prohibuit, cohibuit, coher-
cuit, continuit, impedivit, compeſcuit, refrenavit,
ſubtraxit, recuſavit, denegavit.* Gen. 30. *an pro
Deo ego,* אֲשֶׁר מָנַע, Targ. דִּמְנַע *qui prohibuit à te
fructum ventris:* qui te privavit liberis? Prov.
3. v. 27. *ne* תִּמְנַע, Targ. תְּכַלֵּי *prohibeas bonum
à dominis ejus:* ne deneges beneficia illis,
qui ea accipiunt. Chal. Gen. 39. *nec* חָשַׂךְ,
Targ. מְנַע *prohibuit à me quicquam.* Gen. 11.
וַיַּחְדְּלוּ, Targ. וּמְנַעוּ *& ceſſarunt ædificare urbem.*
Deut. 4. *nō addetis ſuper verbum, quod ego præ-
cipio vobis, nec* תִגְרְעוּ, Targ. תִמְנְעוּן *prohibebitis
abeo:* diminuetis, ſubtrahetis. Arab. Pſal.
66. וּמְנַע *& prohibuit à lapſu pedes meos.* Pſ. 119.
מנעת *prohibui pedes meos ab omni via mala.*
Matth. 19. v. 4. וְלָא תמנעוהם אן יאתוא אלי *&
non prohibete illos, ut veniant ad me.* Matth. 5.
v. 4. פמנעה *& prohibebat eum.* Niphal נִמְנַע,
Chald. אִתְמְנַע, Arab. אמתנע amtana *impe-
ditus, impoſſibilis, remotus, ablatus fuit.* Num.
22. *ne, quaſo,* תִּמָּנַע, Targ. תִּתְמְנַע *prohibearis ab
eundo ad me.* Chald. Exod. 26. *non* יִגָּרַע,
Targ. יִתְמְנַע *diminuetur.* Arab. Cap. Joſeph,
מֻנִעַ מִנָּא אלכיל *nobis interdicitur menſura.* Matth.
3. verſ. 14. וכאן ימתנע יוחנא מנה *& prohibebat
(ſc) Johannes ab ipſo.* 1. Cor. 7. verſ. 22. *nec*
תמתנעוא *prohibeamini ab injurijs linguæ.* Rom.
15. v. 22. אמתנעת *prohibitus ſum ſæpe, venire ad
vos.* Gal. 2. אמתנע מן ולך *ablatus fuit ab illis:*
ſubduxit ſc. ימתנע וגודה *impoſſibilis eſt inven-
tio ejus:* in Avic.

Nom. Rabb. מְנִיעָה, Arab. מַנִיעַה *prohibi-
tio, contentio.*

נִמְנַע *prohibitus, impoſſibilis.* ☞ הַמּוֹנָעִים *im-
pedimenta.*

Arab. בלא מאנע *abſque prohibente:* nemi-

 ne pro-

ne prohibente. אַל מִמְתְנַע *prohibitus.* A
אִמְתְנָאַע *prohibitio:* in Avic.

מִנְעָה mana *locus prohibitus, inacceſſus, munitio, præſidium, propugnaculum.* מִמְתְנַע *munitus.* אַל גִּבַאל מַנִיעַה *montes prohibiti*, inacceſſi, muniti: Geograph.

Verb. מְנַע *munivit, defendit, protexit.*

II. Per antiphraſin, Syr. Piel מַנַע *acceſſit, pervenit, devenit.* Act. 27. v. 2. *ſperavit* דְנִמַטְוּן *quod perventuræ ſint.* Ibidem. *non inveniebant* דְנִמְטוּן *ut pervenirent & declinarent ad portum.* Actor. 28. וּמַטְיַן *& pervenimus in regionem.*

מנף Rabbin. מְנִפָא *flabellum*, ad נוּף, vel אַנַף pertinet. B

מנת. Syr. מַנְתָא *capillus.* Luc. 21. וּמַנְתָא *& capillus non cadet de capite veſtro.* Matth. 5. מַנְתָא חֲדָא בְּסַעְרָא *capillus unus in crine.*

מסס duo ſignificata habet. I. מָסַס & מַס *ſolvit, reſolvit, diſſolvit concreta*, liquidum & fluidum reddidit, *liquavit, liquefecit:* per metalepſin, *putrefecit;* putreſcentia enim liquefiunt. Eſa. 10. v. 18. *& erit* כִּמְסֹס *ſicut liqueſcit fugiens:* ſignifer terretur, timet, metuit. Infinitivus loco nominis. Targ. תָּבִיר *fractus & profugus.* Hieron. *profugus terrore.* Job. 6. v. 14. לַמָּס *diſſoluto à proximo ſuo beneficentiam:* qui langueſcit in benefaciendo proximo. Niphal נָמַס, Chal. אִתְמְסַס *diſſolutus, reſolutus, liquefactus, putrefactus fuit, contabuit.* Exod. 16. verſ. 21. *& cum incaleſceret ſol* וְנָמָס *& liquefiebat.* Targ. וּמְהוֹמִשְׁתְּאַר מִנֵּהּ עַל אַפֵּי חַקְלָא בָּתַר חֲמַם עֲלוֹהִי שִׁמְשָׁא פָּשַׁר *& quod relictum erat de eo ſuper facie agri, poſtquam incaluit ſol, liquefactum fuit.* ¶ Per metaphoram. Jud. 15. וַיִּמַּסּוּ *& diſſolvebantur vincula ejus de manibus ejus.* quod liquida dilabi & diffluere ſoleant. Eſa. 34. verſ. 3. וְנָמַסּוּ *& liquefient montes à ſanguine ipſorum.* L x x. *καὶ βρεχήσονται & rigabuntur.* Joſ. 7. v. 5. וַיִּמַּס *& liquefactum eſt cor populi, & factum eſt in aquam:* ut inſtar aquæ difflueret. Pſalm. 22. *factum eſt cor meum ſicut cera* נָמֵס, Targum מְתַמְסֵי *liquefactum eſt in medio viſcerum meorum:* præ metu cor liqueſcit. Eſa. 13. v. 17. *& omne cor hominis* יִמָּס *liquefiet.* homines animo erunt remiſſo. Targ. אִתְבַר *fractum eſt.* L x x. *δειλιάσει timebit.* Deut. 20. *& non* יִמַּס *liqueſiat cor fratrum ipſius.* L x x. *δειλιάνῃ terreat.* terror ſeu metus ſudorem invehit vehementiſſimum. Ovid. de Ponto. Eleg. 9. C D E

Sic mea perpetuis liqueſcant pectora curis.

animoſitas eſt in corde. 1. Sam. 15. v. 9. *& omne pecus vile* וְנָמֵס, Targum וּבְסִיר *& ſpretum.* idem quod נִמְאָס, permutata ordinum ſignificatione. Jun. *tabeſcens.* Chald. Pſalm. 75. נְמֹגִים, Targ. מִתְמַסְסִין *diſſoluti ſunt terra, & incolæ ejus.* Hiphil הֵמַס, Chald. אַמֵּס *liquefecit, diſſolvit.* Deut. 1. *fratres noſtri* הֵמַסּוּ *liquefecerunt cor noſtrum.* Targum תַּבְרוּ *fregerunt.* L x x. *ἀπέστησαν averterunt.* Hieron. *terruerunt.*

Nom. Foem. מַס, לְמַסָּה *liquefactio, diſſolutio:* metaphoricè, *terror, timor, metus.* Eſa. 31. *& adoleſcentes ejus* לָמַס *in liquefactionem* (diſſolutionem) *erunt.* Targum לְתָבָר *in fractionem:* conſternationem. præ metu cor ipſorum liqueſiet. L x x. *εἰς ἥττημα.* Hieron. *vectigales.* accepit מַס pro *tributo.* Hoſiand. non correxit. Job. 9. לְמַסַּת נְקִיִּם *ad diſſolutionem innocuorum ridebis.* Targum בָּר מִתְמַסְמְסִין *poſtquam diſſoluti fuerint:* poſtquam conſternati fuerint innocui. ¶ Deinde מַס, Chaldaicè מַס *contributio, tributum, vectigal:* Plur. מִסִּים, Chald. מִסִּין *tributa.* Deut. 20. *erunt tibi* לָמַס *in tributum, & ſervient tibi.* Targ. לְמַסְקֵי מִסִּין *in offerentes* (adducentes) *tributa.* Thren. 1. *principiſſa inter provincias facta eſt* לָמַס *in tributum:* tributaria, vectigalis. Cum patah in Arnach & Soph paſuc, ad differentiam לָמָס מֵרֵעֵהוּ חָסֶר: Job. 6. v. 14. quod aliam habet ſignificationem: vide. Gen. 49. v. 15. *& factus eſt* לְמַס עֹבֵד *in tributum ſerviens:* tributarius. L x x. *ἀνὴρ γεωργὸς vir agricola.* 1. Reg. 4. עַל הַמַּס *collector tributorum:* qui tributum colligebat ex Iſrael, & ſuſtentabat regem uno menſe. Joſ. 6. *& fuit* לְמַס עֹבֵד *in tributum ſerviens.* Targ. לְמַסְקֵי מִסִּין פָּלְחִין *in adducentes tributum ſervientes.* Exod. 1. *& poſuit ſuper eos principes* מִסִּים *tributorum:* exactores tributorum, quæ regi dabantur.

מִסָּה, Chald. מִסָּא, Syr. מֵסָא ex uſu Chaldæorum, *ſufficientia, exigentia, multum ſatis, tantum.* Deut. 16. v. 10. מִסַּת נִדְבַת יָדְךָ *ſufficientia voluntatis manus tuæ, quod dabis:* oblatio. Levit. 12. v. 8. דֵּי שֶׂה, Targ. כְּמִסַּת אִמְּרָא *in ſufficientia ovis.*

מִסְתִּי, Syr. מִסְתָּן, Arab מַס *ſufficiens, multus.* ¶ Ex מִסָּה volunt eſſe latinum *Miſſa.* ſed ſi Hebraicum, & inde ab Apoſtolorum temporibus in Eccleſia uſurpatum eſſet, & Græci patres eo uſi fuiſſent: ſed nuſquam uſi fuerunt. vox igitur latina eſt, à participio formata. ſicut *collecta*, q. *miſſio populi*, ab ultimis verbis: *ite, miſſa eſt.* quibus populus dimittitur.

תֶּמֶס *liquefactio.* Pſalm. 58. v. 8. *ſicut limax* תֶּמֶס *liquefactionis abit:* qui liquefactus abſumitur. Targ. דְּמָאִס *qui liqueſcit.* Limax ex domuncula ſua egreſſus, cū incedit, fluores emittit, atq; ita liqueſcit & moritur.

המס

מְסָם *idem*: Plur. הֲמָסִים *liquefactiones*. Eſa. 64. *Ignis* הֲמָסִים *liquefactionum*: qui omnia liquefacit & diſſolvit. A

Rabb. מְסָם *ſtomachus*: aut potius χυλὸς *liquor*.

מָסָא & מֵסָא *cibus, ferculum*.

II. Arab. מסם *tetigit*: in מָשַׁשׁ invenies.

מסא. Chal. מְסָא *liquefactus eſt*: in מָסָה ſequente invenies.

מסה duo ſignificata habet. I. מָסָה, Chal. מְסָא, idem quod מָסַס, *liquavit, liquefecit, diſſolvit*. Hiphil. הִמְסָה, Chald. אַמְסִי *idem*. Pſalm. 6. *Lacryma mea lectum meum* אַמְסֶה *liquabo*: diſſolvam. Targum אַטְמֵשׁ *lavabo*; In Venet. אַשְׁמֵט. Joſ. 14. הִמְסִיו *liquefecerunt cor populi*. pro הִמְסוּ, forma Chaldaica: ה in י, poſt quod movetur ו. Targum תַּבְרוּ *fregerunt*. ſignificat *animi firmitudinem diſſolvi*, ſicut cera ad ignem liqueſcit. Pſalm. 147. v. 17. *Mittet verbum ſuum* וְיַמְסֵם *& liquefaciet ea*. nivem & pruinam calore Solis aut pluvia delente. Niph. Chald. אִתְמְסִי & אִתְמַסִּי *liquefactus, reſolutus fuit*. B

Nom. Chald. מְסֵי *liquefactus, reſolutus, putridus*.

Syr. תְּמְסוּרת *putredo*.

II. Syr. אִתְמְסָא *intumuit*. Act. 28. v. 6. מִתְמְסָא *intumeſcens*. C

מסח quatuor ſignificata habet. I. Arab. מסח maſah *abſterſit, clarum, limpidum reddidit*: item, *hoſtivit*, abſtreichen. Johan. 11. וּמְסַחַת *& abſterſit pedes ejus capillis*. Luc. 7. v. 38. ותמסח המא בשער ראסהא.

Nom. מַסְחָה mâsha *claritas*: item, *hoſtorium*. D

מסוח muſuh *cilicia, facci*: ex Græco μάσχος.

תמסח *draco, crocodilus*: Plur. תַּמָסאח *crocodili*.

II. Arab. מסח maſach, cum ח ſupernè pũctato, *inſipidus fuit*.

מַסִיח maſich *inſipidus*, non habens ſaporem.

מִסְחָה miſcha *inſipiditas*.

III. Arab. מסח *unxit*: in מָשַׁח invenies.

IV. Arab. מסח *menſus fuit, hoſtivit*: in מָשַׁח invenies. E

מסך tria ſignificata habet. I. מָסַךְ, Chal. מְסַךְ, idem quod מָזַג, literis ו'ס, & ג'ך permutatis, *miſcuit, commiſcuit, temperavit*. ſcil. vinum cum aqua: vel alia. Pſalm. 102. v. 10. *Fletu* מָסָכְתִּי, Targum מְזַגִית *miſcui potum meum*. Et quia in illis regionibus oriẽtis calidioribus vinum non bibebatur niſi probè dilutum, inde uſurpatur pro *bibere*. Eſa. 5. v. 22. לִמְסֹךְ *ad bibendum ſiceram*.

Nom. מֶסֶךְ *mixtio, mixtura* vini & aquæ,

A *dilutum*. Pſalm. 75. v. 9. *calix in manu Domini, & vinum turbidum eſt, plenus eſt* מסך *diluto*.

מִמְסָךְ *mixtio, locus* aut *vas*, in quo vinum cum aqua miſcetur. Prov. 23. v. 30. *Qui moram trahunt apud vinum, & veniunt ad explorandum* ממסך *mixtionem*. Targ. בֵּית מְזָגָא *domum mixtionis*. Eſa. 65. v. 12. *Qui preparatis ipſi Gad menſam, & impletis ipſi Meni* מִמְסָךְ *mixtionem*. Targ. אַגָנִין *phialas*.

II. Arab. מסך moſch, quod Rabbini מוסק ſcribunt, *muſcus, moſchus*. Geogr. ודאב אלמסך והי ענז ברית בגבאל אלמרינרה באחון *beſtia Moſchi; eſtq; ea capra ſylveſtris in montibus regionis Bachun*. Eſt ſanguis concretus in gutture beſtiæ notæ in India, ſimilis damæ. Tempore æſtus & caloris magni, cum incedit inter arbores, ſcalpit ſeu ſcabit tumorem iſtum, & ſanguis exit concretus. Plural. Rabb. מוּסְקִין: ut, מברכין על חרין מוסקין מכרך אשר נתן ריח טוב בבשמים: B

III. Arab. מסך maſac *traxit, adhæſit*: in מָשַׁךְ invenies.

מסם. Arab. מסאם *pori*. מַסְמַאֵה *poroſi*: in Avicenna. C

מסן. Chald. מְסַן *calceus*: Plur. מְסָנִין *calcei*. Gen. 14. *Corrigiam* נַעַל, Targ. מְסָנָא *calcei*. Joſ. 9. v. 5. וּנְעָלוֹת, Targ. וּמְסָנִין *& calcei veteres*.

Arab. מסן meſen *cotis, coticula*: Plural. מסנאת meſnet *cotes*. Geograph. פִּי גַּבַל רוֹדִי חַגַר אַלְמַסַן *in monte Rodi lapis cotis*.

מסק. Rabb. מָסַק *preſſit, compreſſit, expreſſit*: metaphoricè, *vexavit, afflixit*.

Nom. מסוק *compreſſio, expreſſio*.

D מַסָק *ſpecies locuſtæ*, latinum *Muſca*: Plur. מַסִיקִין *muſcæ*.

מוסיקה *muſica*.

Arab. מַסִיק *excuſſio olivarum*.

מוסק *muſcus*: in מסך quære.

מסר tria ſignificata habet. I. מָסַר, Chald. מְסַר *dedit, tradidit, dedidit, ſubdidit*. Num. 31. v. 16. לִמְסָר *ad dandum fallaciam in Domino*. Chald. Gen. 39. נָתַן, Targum מְסַר *tradidit in manum ejus*. 1. Sam. 24. *Quod* סִגְּרַנִי *concluſit me Dominus in manum tuam*. Targ. מְסָרַנִי *tradidit me*.

E Rabb. Adam מָסַר *tradidit* omnem ſapientiam ſuam filio ſuo Seth, & ab illis pervenit ad Noë, Abraham & poſteros eorum, uſq; ad datam Legem. Tunc Deus מְסָרָהּ *tradidit* eam manifeſtè Moſi, & toti Iſraëli. Et inde pervenit ad omnes ætates, uſq; in hunc diem. Et ideo patres vixerunt diu, ut diſcerent & docerent. Niphal. נִמְסַר, Chald. אִתְמְסַר *datus, traditus fuit*. Numer. 31. v. 5, & 16. וַיִּמָּסְרוּ *& traditi ſunt ex millibus Iſraëlis*. Targ. וְאִתְבְּחַרוּ *& electi ſunt*.

Nom. Rabbin. מְסוֹרָה & מָסוֹרֶת *traditio*,

doctrina per manus à majoribus tradita, & ſine literis ad poſteros tranſmiſſa: doctrina, quam quis ab alijs diſcit, & viciſſim docet: ſicut Pythagoræi & Druides. cujus correlativum eſt קַבָּלָה *doctrina accepta*. Sic autem appellarunt notas, ſeu Scholion Bibliorum marginale, quo ſingularum dictionum ſcriptio & lectio, cæteræque affectiones grammaticæ, & quot locis reperiantur, notantur. Deinde, Lex à Deo Moſi, à Moſe deinceps populo Iſraëlitico oretenus tradita. Inde Actor. 6. *& mutabit inſtituta, quæ tradidit nobis Moſes*. Et παράδοσις *traditio*. Matth. 15. verſ. 3. *Vos transgredimini τὴν ἐντολὴν mandatum, per παράδοσιν traditionem veſtram*. Mandatum autem & traditio, ita diſcernuntur, Mat. 15. v. 5. Mandatum erat; *Honora patrem tuum & matrem tuam*. Traditio; cum quis dicit patri aut matri: *Korban eſt, quo juvari debebas à me*. ¶ מָסוֹרֶת הַמָּסוֹרֶת *traditio traditionis*, inſcribitur liber Eliæ Levitæ, in quo Scholiorum iſtorum notæ explicantur. בַּעֲלֵי הַמָּסוֹרֶת *Maſoritæ*, notarum iſtarum marginalium autores, & Bibliorum correctores.

מוֹסֵר *traditor, proditor*: Plur. מוֹסְרִים *proditores*. ✠ Chald. מְסִיר *traditus*.

מָסוֹרֶת, pro מַאֲסֹרֶת, *vinculũ*: in אָסַר repies.

II. Syr. Hiphil. אַמְסַר *abjecit, ſprevit, contemſit, non curavit*. Hebr. 12. v. 2. *& ignominiam* אַמְסַר *contemſit*.

Arab. מַיְסִר *alea, latrunculi*.

III. Chald. מְסַר *ſerravit*, ſerra diſſecuit: in נָשַׁר habes.

מעע Arab. מַע *cum*, in עָמַם quære.

מעא in מעה quære.

מעד duo ſignificata habet. I. מָעַד *mutavit, vacillavit, titubavit, motus, ruinam minatus, lapſus, inconſtans fuit*. Titubare dicuntur, qui nequeunt pedibus inſiſtere, gleiten / daumeln. Pſalm. 26. *In Domino confido, non* אֶמְעָד, Targ. אֶזְדַּעְזַע *movebor*. Hiphil. הֶמְעִיד *nutare fecit, commovit*. Pſalm 69. *& lumbos eorum ſemper* הַמְעַד *fac nutare*. Targ. תְּזַעְזַע *commovebis*. Ezech. 29. וְהַעֲמַדְתָּ *& nutare facies ipſis omnes lumbos*. pro וְהַמְעַדְתָּ, per tranſpoſitionem. Pual מוּעַד *motus fuit*. Inde Benoni Foem. Prov. 25. verſ. 19. *dens malus, & pes* מוּעָדֶת *nutans*: vacillans, titubans.

Nom. מוֹעֵד *nutatio*: Pl. מוֹעֲדִים *nutationes*. Job. 12. *Paratus* לְמוֹעֲדֵי רָגֶל *ad nutationes pedis*.

II. Ar. מַעַד maad *abacus*, tabula calculatoria.

מַעֲדִי *contagioſus*.

מַעְדָּה miâda *ſtomachus, ventriculus*: Plur. מַעֲדָאת miadit *vẽtriculi*. דְּכַם אַלְמַעְדָה ducam almiada *œſophagus*. מָרִיץ מִן אַלְמַעְדָה marid min almiada *ægrotus ob ſtomachũ, ſtomachicus*. Roman. 5. מַעֲאַד אַלְלָה *parcat Deus*: abſit.

מעה tria ſignificata habet. I. מֵעָה. Inde מֵעַי (alij ad מוּה vel עֵיה referunt) Arab. מעא *inteſtinũ*, & Arab. *ſphynctir*: Duale מֵעַיִם, Chal. מְעִין, Arab. אמעא ama *viſcera, exta, membra interiora, utriuſq; ventris*: medii, quæ ſunt affectuum & animæ rationalis ſedes: ut, *cor, pulmo*: Et infimi, quæ nutritioni & generationi inſerviunt: ut, *epar, ventriculus, inteſtina*. 2. Sam. 16. *Qui egreſſus eſt* מִמֵּעַי *ex viſceribus meis*. Targ. דְּאוֹלֵדְתּ *quem genui*. 2. Sam. 7. *Qui egredietur* מִמֵּעֶיךָ *ex viſceribus tuis*. pro quo habetur, 1. Par. 7. *Qui erit* מִבָּנֶיךָ *ex filijs tuis*. Gen. 15. *Sed qui egredietur* מִמֵּעֶיךָ *ex viſceribus tuis*. Targ. בַּר דְּתוֹלֵיד *filius, quem gignes*. Semen enim ex organis generationis egreditur. Jer. 4. מֵעַי מֵעַי *viſcera mea, viſcera mea*. Targ. מְעַי בְּבִין לִי *viſcera mea mihi dolent*. præ dolore clamantes, ſolent ingeminare nomen ejus membri, quod dolet. ¶ Per ſynecdochen, מֵעַיִם *cor*, viſcerũ præcipuũ: &, quorum cor ſedes eſt, *intellectus & affectus, amor, miſericordia*. Pſalm. 40. *Lex tua eſt in medio* מֵעַי *viſcerum meorum*: cordis mei. Job. 30. *Efferbuerũt* מֵעַי *viſcera mea*. Lxx. καρδία μου *cor meũ*. Sic, Joh. 7. *Flumina fluent ex ventre ejus*: ex corde. Eſa. 63. v. 14. *Multitudo* מֵעֶיךָ *viſcerum tuorum*. Targ. טְבוּתָךְ *bonitatum tuarum*. Lxx. ἐλέους σου *miſericordia tua*. Sic, Luc. 1. *Per σπλάγχνα viſcera miſericordiæ Dei noſtri*. ¶ Item, *venter, uterus*. Cantic. 5. מֵעָיו *viſcera ejus ſicut politum ebur*. venter, in quo ſunt viſcera: ſynecdoche. ¶ Per metaphorã, Foem. מְעוֹת, à ſing. מְעָה, *viſcera maris*, lapilli. Eſa. 48. v. 19. *Et fuiſſet ſicut arena ſemen tuũ* וְצֶאֱצָאֵי מֵעֶיךָ כִּמְעֹתָיו *& genimina viſcerum tuorum ſicut viſcera ejus*. Targ. וּבְנֵי בְנָךְ כְּפְרוּרוֹהִי *& filij filiorum tuorum ſicut petræ (lapilli) ejus*. lapilli admixti arenæ. Sunt qui *piſces maris* intelligant: ſicut γῆς ἔντερα *terræ inteſtina* vocantur *terræ vermes*. aut lapilli obolis ſimiles: ut ſequens מְעוֹת *oboli*. ¶ Chald. Geneſ. 29. פְּרִי בְּטֶן *fructus ventris*. Targum וְלַד מְעִין *puer viſcerum*. Gen. 3. v. 14. *Super* גְּחֹנְךָ *ventre tuo ambulabis*. Targ. מְעָךְ *viſcera tua*. Rabb. מְעִי עִוֵּר *inteſtinum cæcum*. מֵעַיִם בְּנֵי מֵעַיִם *inteſtina*. מֵעַיִם הָעֶלְיוֹנִים הֵם ג׳ קְטַנִּים *inteſtina ſuperiora ſunt tria parva*: gracilia. מֵעַיִם הַגַּסִּים *inteſtina craſſa*, ſunt יָשָׁר *rectum*, &c. חֹלִי מֵעַיִם, Syr. כְּאֵב מְעַיָּא *dolor viſcerum*; dyſenteria. Arab אלמעא אלאתני עשרי *inteſtinum duodenum*: in Avicen. אעור *cæcum, monoculum*. אלמסתקים *rectum*. צאים *jejunum*. קולון *colon*. לפאיף אלרקיקה *involuta, tenuia*.

II. Rabb. מָעָה, Chal. מְעָא *ſexta pars denarii*; 16. grana hordei, *obolus argenteus*: Pl. מָעִים, Chald.

A Chald. מְעִין, Foem. מָעוּת, Chald. מָעִין *oboli.* Talmud. לְעוֹלָם יְשַׁלֵּשׁ אָדָם מְעוֹתָיו שְׁלִישׁ בְּקַרְקַע שְׁלִישׁ בִּפְרַקְמַטְיָא שְׁלִישׁ תַּחַת יָדוֹ *ſemper homo in tres dividat obolos ſuos: una ſit in fundo, altera in negociatione, tertia ſub ipſius manu.* Exod. 30. *viginti* גֵּרָה, Targ. מָעִין *oboli.*

III. Arab. מִיעָה *galbanum, ſtyrax.* מִיעָה אַלְסָאִילָה *ſtyrax liquida.* Matth. miha, mehaba.

מעז. Chald. מְעַז, Arab. מעז *capra:* in עֵז invenies.

מעט. מָעַט *parum, paucum, modicum, minus, minor, diminutus fuit.* Exod. 12. *& ſi* יִמְעַט *paucior fuerit domus, quam ut ſit ab agno.* Targum יִזְעַר *minor erit domus, quam ut numeretur ſuper agno.* B Lxx. *pauci fuerint in domo, ut non ſufficientes ſint ad agnum.* Nehem. 9. v. 13. *Ne* יִמְעַט *parum ſit coram te:* ne contemnas. Piel מִעֵט *idẽ.* Eccl. 10. *& ceſſabunt molares, quia* מִעֲטוּ *pauci facti ſunt:* parũ moliunt: non poſſunt multum cibi commolere. Hiphil. הִמְעִיט *minuit, diminuit, parum, modicum fecit.* Pſal. 107. *& animalia ipſorum non* יַמְעִיט *minuet.* Rabb. נִתְמַעֵט *diminutus eſt.*

C Nom. מְעַט & מְעָט, Rabb. מִיעוּט *parum, pauxillum, exiguum, paucitas:* Plur. מְעַטִּים *pauci.* Gen. 30. הַמְעַט, Targum הַזְעֵר *an parum eſt, quod accepiſti maritum meum?* Lxx. οὐχ ἱκανόν σοι *non ſatis tibi?* Deut. 7. *Quia vos* מְעַט *paucitas præ omnibus gentibus.* Lxx. ὀλιγοστοὶ *pauciſſimi.* ¶ Cum verbo adverbiaſcit. Pſalm. 8. *& deficere feciſti eum* מְעַט, Targum קְלִיל *parum à Deo.* ¶ מְעַט מְעַט *paulatim, pedetentim, parum abeſt.* Exod. 23. v. 30. מְעַט מְעַט *paulatim eijciam eum.* Lxx. κατὰ μικρόν. ¶ כִּמְעַט *ferè, fermè, propemodum.* D Pſalm. 2. *Quia exardeſcet* כִּמְעַט *propemodum ira ejus.* Lxx. ἐν τάχει *citò.* Gen. 26. כִּמְעַט, Targum כִּזְעֵר פּוֹן *fermè concubuiſſet unus populi cum uxore tua.* Lxx. μικροῦ. Eſa. 1. v. 9. *Niſi Dominus exercituum reliquiſſet nobis reſiduum,* כִּמְעַט *propemodum ſicut Sodoma facti fuiſſemus.* Accentus diſtinctivus, ad ſequentia pertinere oſtendit.

Rabb. עַל מְעַט *rarò.* דָּבָר מוּעָט *res parva, exigua.*

מִיעוּט הָאֱמוּנָה ὀλιγοπιστία *paucitas fidei.*

מעך. Inde Paul מָעוּךְ *compreſſus teſticulos.* Foem. מְעוּכָה *impreſſa, infixa.* E Levit. 22. v. 24. וּמָעוּךְ, Targ. וּמְרִיס *& compreſſum & contuſum.* 1. Sam. 26. *& lancea ejus erat* מְעוּכָה, Targum נְעִיצָא *infixa in terrã.* Pual מֹעַךְ *compreſſus fuit.* Ezech. 23. v. 2. *Ibi* מֹעֲכוּ *compreſſa ſunt ubera tua.* ſcil. ab amatoribus. Lxx. ἔπεσον.

Nom. Propr. מַעֲכָה *Maacha*, ea Syriæ pars, quæ *Comagene* dicitur, à Nahori filio ſic appellata.

Rabb. מָעוּךְ *mamillare*, amiculum, quo

A mammas adſtringunt: Pl. מְעִיכִין & מְעוּכִין *ornamenta pectoris,* quibus mammillæ comprimuntur, ut elegantiores appereant, *mammillaria.*

מְעִיכָה *compreſſio.*

מעל. מָעַל *prævaricatus, transgreſſus, mentitus eſt, negavit.* Prov. 16. v. 10. *Non* יִמְעַל, Targum נִגְדּוֹל *mentietur os ejus.* Joſ. 7. v. 1. וַיִּמְעֲלוּ, Targum וְשַׁקַּרוּ *& fallaciter egerunt filij Iſrael* מַעַל, Targum שְׁקַר *fallacia in anathemate:* negarunt. Levit. 5. v. 15. *Anima cum* תִמְעֹל מַעַל *prævaricabitur.* Targum יְשַׁקַּר שְׁקַר *mentietur mendacium.* B Lxx. λάθῃ αὐτὸν λήθῃ *latuerit eam oblivione.* Acceperunt pro עלם, literis tranſpoſitis. Hieron. *prævaricans ceremonias.* Hoſiand. non correxit.

Nom. מַעַל *prævaricatio, transgreſſio.*

מְעִיל *pallium,* veſtis ſumma, longior, ſine manicis, ornatior & honoratior. 1. *veſtis ſacra ſacerdotum.* Exod. 28. v. 31. 2. *regum & prophetarum,* qualis Latinis *toga.* Plural. מְעִילִים *pallia.* Job. 1. v. 20. *& ſurrexit Job, & ſcidit* מְעִילוֹ *pallium ſuum:* in ſignum luctus. C 1. Sam. 28. v. 14. *& es opertus* מְעִיל *pallio.* In quo ſepultus fuerat Samuel.

Rabb. מַעֲלָה *tunica:* Plur. מַעֲלוֹת *tunicæ,* quæ ſuper alias veſtes honoris & decoris gratia induebantur.

מען. מַעַן & לְמַעַן in עָנָה quære.

Arab. מָעוּן maun *inſtrumentum chirurgicum & muſicum.*

ממען *non ceſſans:* in Avicen.

מַעְיָן maajan *faſcinavit, incantavit,* viſô noxio exitium attulit: ab עַיִן *oculus.*

D **מעס**. Syr. מְעַס *diſcerpſit, dilaniavit.*

מעץ. Arab. מְעַץ, cum ץ ſupernè punctato, *dolor pungitivus:* in Avicen.

מער. Inde מְעָרָה *ſpelunca:* in עָרָה invenies.

Arab. מַגְרָה magra *lutum rubrum,* rubrica fabrilis & ſinopica: Rabbini מַגְרָא ſcribunt.

מפס. מפס *Memphis.*

מפץ. Syr. מְפַץ *innoxius fuit.*

מצץ duo ſignificata habet. I. מָצַץ, Chald. מצץ & מַץ, Arab. מץ maz, & מצמץ mazmaz, & E אַמְתַּץ *ſuxit, exuxit, mulſit, emulſit, expreſſit, emunxit, comprimendo elicuit.* Eſa. 66. v. 11. *ut* תָּמֹצּוּ *ſugatis & deliciemini.* Hieronymus, *mulgeatis.*

Nom. מֵץ *compreſſor.* Eſa. 16. v. 4. *Finem habet* הַמֵּץ, Targum מְעִיקָא *compreſſor, tribulator, hoſtis.* Hieron. *pulvis.* Accepit pro מוֹץ *palea, pulvis.*

מַצָּה *placenta non fermentata,* ex ſola farina & aqua, *azymum:* Plur. מַצּוֹת *azyma:* à compreſſione.

preſſione. Rabb. חג המצות *feſtum azymorum.* A
Luc. 22. ἑορτὴ τῶν ἀζύμων *feſtum azymorum, quod dicitur paſcha.* Paſcha dicitur dies, in quo agnus occiditur; reliqui, azymorum dies.

Arab. אלעריק אלמצאצה *vena emulgentes.* מצאצה *ſuctio.*

II. Arab. מצץ, cum צ ſupernè punctatis, *colluit.* אתמצמץ *collutus fuit.*

Nom. מצמץ & מצמצה *collutio oris.*

מצא duo ſignificata habet. I. מָצָא *invenit, reperit, comperit, caſu nactus eſt, labore ſibi paravit & acquiſivit, ſtudio aut opportunè deprehendit,* B
incidit, contigit, evenit. Gen. 18. *Si* אֶמְצָא, Targum אַשְׁכַּח *invenero in Sodoma quinquaginta juſtos.* Ruth. 1. וּמְצֶאןָ, Targum וְחַשְׁכַּחוּ *& inveniatis requiem.* Jerem. 10. v. 17. *& anguſtias efficiam illis* לְמַעַן יִמְצָאוּ *ut inveniant:* deprehendant. Sie ſolten es befinden. Targum בְּדִיל דִּיקַבְּלוּן פּוּרְעָנוּת חוֹבֵיהוֹן *ut accipiant vindictam peccatorum ſuorum.* Deut. 31. מְצָאוּנִי *invenerunt me mala iſta.* accidentia hominem inveniunt, & ipſe illa invenit. Targ. עָרְעוּנִי *evenerunt mihi.* Exod. 18. v. 8. *omnem* C
laborẽ, qui מְצָאָתַם *invenit eos in via.* Lxx. τὸν γενόμενον αὐτοῖς *qui evenit ipſis.* Jud. 14. v. 12. *Si annunciando annunciabitis illud mihi, ſeptem diebus convivij,* וּמְצָאתֶם *& inveneritis.* Ibidem v. 18. *Niſi araſſetis vitula mea, non* מְצָאתֶם *inveniſſetis ænigma meum.* Gen. 19. מָצָא, Targ. אַשְׁכַּח *invenit ſervus tuus gratiam in oculis tuis.* 2. Sam. 18. *Non erit: ibi evangelium* מוֹצֵאת *inveniens.* quod te inveniat, tibi contingat. Targum מִתְיְהַב *quod tibi detur.* Joſ. 2. v. 23. D
הַמּוֹצְאוֹת, Targum דְּעַרְעָא *quæ evenerunt ipſis.* Lxx. τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς. Jerem. 2. v. 34. *Non in foſſione* מְצָאתִים (pro מְצָאתִי אוֹתָם) *inveniſti eos.* Sicut, ſi in foſſione יִמָּצֵא *invenietur* vir, & percuſſus moriatur, non ſunt ei ſanguines. Sed tu non inveniſti eos in foſſione. h. e. furantes: quare igitur occidiſti eos innocentes? Gen. 32. v. 19. בְּמֹצַאֲכֶם *cum inveneritis illum.* pro בְּמָצְאֲכֶם ut - producatur in ו, poſt quod ſchevâ mobile ante א in צ mutatur, ne duo ſcheva mobilia concurrant. Geneſ. 41. v. 38. E
הֲנִמְצָא, Targ. הֲנַשְׁכַּח *an inveniemus ſimilem huic?* Niphal. נִמְצָא *inventus, repertus, deprehenſus, præſens fuit, extitit.* ubi enim res invenitur, ibi eſt vel adfuit. Eſa. 39. *& omne quod* נִמְצָא *inventum fuit in theſauris ejus.* Lxx. ὅσα ἦν *quæcunq; erant.* נִמְצָא ſignificat *promtum, paratum.* Pſ. 46. *Deus nobis refugium & robur: auxilium in anguſtiis,* נִמְצָא מְאֹד *inventus valde:* præſens, promtus & paratus: Maſc. ad Foem. עֶזְרָה nequit referri. Caſtalio: *præ-*

A *ſidium præſentiſſimum.* Jerem. 15. v. 16. נִמְצְאוּ *inventi ſunt ſermones tui.* vel *inventa ſunt verba tua:* poſtquam inventa ſunt. Lxx. ὑπὸ τῶν ἀθετούντων *à reprobantibus ſermones tuos.* acceperunt pro נִאֲצוּ *ſpreverũt.* Deut. 21. v. 17. *In omni quod* יִמָּצֵא *invenietur ei:* præſens erit. Jerem. 2. v. 25. *Sicut pudefit fur cum* יִמָּצֵא *invenietur.* Lxx. ἁλῷ *captus fuerit.* Gen. 19. *& duas filias tuas* הַנִּמְצָאוֹת *inventas.* Lxx. ἃς ἔχεις *quas habes.* Hiphil. הִמְצִיא *invenire fecit, obtulit, tradidit, exhibuit, porrexit, tribuit, attribuit.* Levit. 9. וַיַּמְצִאוּ, Targ. וְאַמְטִיוּ *& porrexerunt filij Aharon ipſi ſanguinem.* Lxx. προσήνεγκαν. 2. Sam. 3. v. 8. *& non* הִמְצִיתִךָ, Targum מְסַרְתָּךְ *tradidi te in manum Davidis.* Lxx. ηὐτομόλησα *transfugi.* ubi י pro א ſcribitur. Zach. 11. v. 6. *Ecce ego* מַמְצִיא, Targum מַגְרֵי *trado homines, quemlibet in manus proximi ſui.* Lxx. παραδίδωμι *trado.*

Nom. Rabb. מְצוּי *inventus, præſens.*

מְצִיאָה & מְצִיאוּת *eſſentia, exiſtentia, præſentia, eſſe.*

נִמְצָא *ens, exiſtens, præſens:* Plur. נִמְצָאִים,
C Foem. נִמְצָאוֹת *entia,* ea quæ ſunt, res exiſtentes, præſentes: ut, הַנִּמְצָאוֹת שְׁלֹשָׁה חַי צוֹמֵחַ וְדוֹמֵם *entia ſunt tria, vivum, creſcẽs & ſilens:* animal, planta & lapis. ¶ נִמְצָא *præſens:* &, הַמְדַבֵּר אֶל הַנִּמְצָא *loquens ad præſentem,* prima perſona Verborum.

הַמְצָא *inventio.*

II. מצא *invenit, potis fuit, polluit, potuit, licuit, ſuffecit.* Facultatem, licentiam, copiam & ſufficientiam ſignificat. Num. 31. *Offerimus itaq; ſacrificium ipſi Domino, quilibet quod*
D מָצָא, Targum אַשְׁכַּח *invenit:* poteſt. Jud. 17. v. 8. *ut peregrinaretur, ubi* יִמְצָא *inveniret:* poſſet. 1. Sam. 10. v. 7. *Fac tibi, quod* תִּמְצָא *inveniet manus tua.* Hieron. *quod potueris.* Job. 32. v. 3. *Non* מָצְאוּ *invenerunt reſponſum.* Lxx. οὐκ ἠδυνήθησαν ἀποκριθῆναι *non potuerunt reſpondere.* Sic, Luc. 5. *Et non invenientes, qua parte illum inferrent.* Pro quo habetur, Marc. 2. *Cum non poſſent offerre eum illi.* ¶ Conſtructum cum ל, *ſufficit.* Numer. 11. verſ. 22. *Nunquid oves & boves mactabuntur pro eis,* וּמָצָא לָהֶם, Targum
E הֲיִסְפְּקוּן לְהוֹן *an ſufficient eis?* Jud. 21. verſ. 14. *Sed non* מָצְאוּ לָהֶם, Targum סְפַקוּ לְהוֹן *ſufficiebant ipſis ita.* Puellæ illæ 400. non ſufficiebant pro 600. Benjamitis reliquis. de puellis præcedit: de reſiduis ſequitur. Pſalm. 21. תִּמְצָא לְכָל *ſufficiat manus tua omnibus hoſtibus tuis:* ſit illis potentior. Niphal. Joſ. 17. verſ. 16. *Non* יִמָּצֵא לָנוּ, Targum יִסְפַּק לָנָא *ſufficiet nobis mons iſte.* Zach. 10. *Nec* יִמָּצֵא לָהֶם, Targum יִסְפַּק לְהוֹן *ſufficiet eis.* Syr. Hebr. 4. verſ. 15. דְּלָא מָצֵא *qui non poſſet*

non poſſet. 1. Corinth. 10. v. 13. *Quam* למיצין *poteſtis vos perferre* אתמצאתון *potuit.* Eph. 6. *Quo* דתמצון תהוון *poſſitis extinguere.*

A

Nom. Syr. מציא *potis, pollens*, qui poteſt: Plural. מצין *potentes.*

לא מתמציא *impoſſibile.* מציא *poſſe.*

מצב Arab. אלמצאבה *inſana.*

מצבה muziba *calamitas, infortunium, exitium:* Plur. מצאב mazaib *calamitates.*

מצד מצד, Fœm. מצודה & מצודה, Chald. מצדא *munitio, arx magna, aſylum*, locus firmus & tutus: in צוד vide.

מצה duo ſignificata habet. I. מצה, idem quod מצץ, *expreſſit, compreſſit, ſuxit, exuxit ore.* Jud. 6. וימץ *& expreſſit rorem ex vellere.* Targ. ונפץ *& excuſſit.* Pſalm. 75. *Veruntamen faces ejus* ימצו *exugent:* bibent. Niph נמצה, Chal. אתמצי *expreſſus, exuctus fuit.* Pſal. 73. ומי מלא ימצו להם *& aquæ pleni (calicis) exprimentur eis.* Lxx. καὶ ἡμέραι πλήρεις εὑρεθήσονται ἐν αὐτοῖς *& dies pleni invenientur in eis.* Acceperunt ימי pro ומי *dies:* & ימצאו pro ימצו *invenientur.*

B

Nom. Syr. מתמצירו *defuctio, guſtus.*

Rabb. תמצית *ſuccus.* מצה *corium rude.*

C

II. Arab. מצא & מצי modi, cum צ supernè pũctato, *ivit, vadit, tranſijt, præterijt, abijt, profectus eſt.* Gen. 18. ומצי *& ibat Abraham cum illis.* Matth. 5. ואמצי *& vade cum eo duo millia-ria.* Mat. 8. v. 21. *Permitte mihi* אן אמצי אולא *ut vadam prius.* 2. Timoth. 4. v. 10. ומצי *& profectus eſt Theſſalonicam.* 1. Johan. 2. *Tenebræ* מצת *præterierunt.* Job. 1. v. 10. *Sicut flos herbæ* מצי *præteribit.* Gal. 1. *Poſt annos tres* מציה *redij Jeroſolymam.*

D

Nom. מאצי *præteriens:* אלמאצי almadi *præteritum:* Plural. מאציה *tranſeuntes.* מצית *præterita.*

ממצי mumdi *errabundus, erro.*

מצח מצח *frons:* Plur. מצחות *frontes.* Exod. 24. *& eris ſuper* מצח *fronte Aharonis. Frons* autem *dura* aut *robuſta, ſeveritatem & conſtantiam:* & in malũ, *pertinaciam, contumaciam, impudentiam & ſuperbiã* ſignificat. Ezech. 3. v. 8. *Ecce dedi faciem tuam robuſtam contra faciem ipſorum, &* מצחך *frontem tuam fortem contra* מצחם *frontem ipſorum:* ſeveritas, conſtantia. Lxx. τὸ νῖκός σου *victoriam tuam.* acceperunt pro נצח *victoria:* ob vocum ſimilitudinem. Ibidem. *Quia tota domus Iſrael* חזקי מצח *robuſti fronte.* Targum תקיפי אפין *impudentes facie.* Eſa. 48. ומצחך *& frons tua ænea.* Targum ובית עיניך *& domus oculorum tuorum dura inſtar æris.* Jerem. 3. ומצח *& frons mulieris meretricis fuit tibi.* Targum וחוצף *& impudentia.* quam non pudet fornicatio-

E

nis. ¶ Fœm. מצחה *lamina frontalis*, quam puellæ in fronte geſtabant, *frontale.* 1. Sam. 17. v. 6. ומצחת נחשת *& frontale æris ſuper pedes ejus.* Lamina ænea ſuſpenſa erat ſuper pedibus ejus, ut eos tegeret: ſicut puellæ geſtare ſolent laminam auream aut argenteam in ſuis frontibus.

מצל Chald. מצילא *tridens.* מצילת קצריא *tridens fullonum.*

Arab. מציאל mazil *vallis, convallis.*

Propr. אלמוצל *Muſal*, urbs magna ad Tigrim flumen verſus occaſum ſita, olim אשור *Aſſur magna:* inter quam & Niniven antiquam, pons tantum intereſt. vide אשור.

מצע duo ſignificata habet. I. Chald. מצע *dimidiavit, in duo diviſit, per medium partitus eſt.*

Nom. מצע, & מציע, מצע, & מציעות, Syr. מצעיא, & מציעות, Rabb. אמצע *medium:* Plur. מציעין *media.* Pſalm. 48. בקרב, Targum במצע *in medio templi tui.* Gen. 2. בתוך, Targ. במציעות *in medio aquarum.*

מציעי, Syr. מצעי, Rabb. אמצעי *μέσ@ medius, mediator:* Plur. מציעאין, Rabb. אמצעיים *medij, mediatores.* Exod. 26. *Vectis* התיכון, Targum מציעאה *medius.*

Rabb. אמצעות, Syr. מצאיות, litera ע abſorpta, *mediatè.* מבלי אמצעי *abſq. medio*, immediatè.

II. Arab. מצג madag, צ ע supernè punctatis, *maſticavit, mandit, comedit.*

מצגה madga *manſum*, quod nutrices in os infantibus ingerunt: Pl. מצגאת madgat *manſa.*

ממצוג mamdug *maſticatus.* מצג madg *maſticatio:* in Avicen.

מצר מצרים *loci anguſti*, unde nõ poteſt quiſpiam effugere: in צרר invenies.

מצרים *Mizraim*, filius Cham. Is poſt patrem Cham, Ægyptum occupavit & incoluit, primuſq; ejus rex fuit: Et juxta Nili ripas urbem magnã condidit, quæ, ſicut & tota regio, inde מצרים appellatur. Regio ipſa neq; pluviam, neq; gelu, neq; nives unquam vidit, calore verò nimio exæſtuat. Nilo irrigatur in menſe Auguſto, & toto Septembri. Multis annis major eſt in Ægypto frumenti copia, quàm in alijs regionibus: in quibus ſi eſt fames, homines in Ægyptum migrant, aut inde frumentum petunt. Urbs verò nova (antiqua enim tota vaſtata & deſerta eſt) nunc קאהרה *Cahira*, & אלקאהר *Alcahir* vocatur: de quo in קהר vide. Numer. 23. *Deus eduxit eos* ממצרים *ex Aegypto.* Hoſ. 11. וממצרים

Digitized by Google

ומִמִּצְרַיִם *& ex Aegypto vocavi filium meum.* A Matth. 2. v. 15. ad Chriſtum ex Ægypto in Galilæam redeuntem accommodat: quia populus Iſraëliticus fuit typus Chriſti: Et, ubi ſimiles ſunt eventus, ex generalibus ſententijs fiunt particulares. Eſa. 19. v. 20. *In die illo erit altare Domino in medio terræ* מִצְרַיִם *Aegypti.* Hoc dicto Onias, filius Simeonis Sacerdotis, cum in Ægyptum fugiſſet, uſus, impetravit à Ptolemæo Philometore, facultatem ædificandi domum ſanctuarij in Alexandria, ubi altare, ſacrificia, panes propoſitionis, B & innumeras ſcholas habuerunt Judæi, qui cum Jeremia & Baruch in Ægyptum abducti, cùm Nebucadnezar Ægyptum & Tyrum cepiſſet, ibi manſerunt ſuperſtites, & floruerunt uſq; ad Alexandri tempora.

מִצְרִי, Syr. מִצְרָיָא *Aegyptius.* Foem. מִצְרִית, Syr. מִצְרָיִית *Aegyptia.*

Arab. מצר mezr *Aegyptus*, regio & urbs: Plur. אמצאר *regiones.* Iſidorus lib. 9. *Aegyptij lingua Hebraica interpretantur affligentes, eo* C *quod afflixerint Dei populum.* Reſpexit ad צָרַר *afflixit:* quaſi מצרים *affligentes.* Sed Grammatica hoc non admittit: & nomen hoc fuit ante iſtam populi afflictionem. Eſt igitur tantum alluſio.

מקק duo ſignificata habet. I. מָקַק, Chal. מְקַק & מַק *liquefecit, diſſolvit.* Inde Niphal. נָמַק, Chald. אִתְמְקַק *liquefactus, diſſolutus fuit:* per metaphoram, *corruptus, putrefactus, debilitatus fuit.* Ezech. 24. v. 23. וּנְמַקֹּתֶם, Targum D וְתִתְמְסוּן *& liquefietis in iniquitatibus veſtris:* tabeſcetis. Levit. 26. *Relicti inter vos* יִמַּקּוּ, Targum יִתְמְסוּן *liquefient.* Pſalm. 38. נָמַקּוּ, Targum אִתְמְסִּסוּ *diſſoluta ſunt cicatrices meæ:* putrefactæ. Hiphil. הֵמַק *diſſolvit, liquefecit, putrefecit, corrupit.* Zach. 14. הָמֵק *tabeſcendo carnem ejus, etiam ipſo ſtante ſuper pedibus ſuis, oculi ejus* תִּמַּקְנָה *tabeſcent in foraminibus ſuis, & lingua ejus* תִּמַּק *tabeſcet in ore ipſorum.* Targum יִתְמְסֵי *diſſolvetur:* putreſcet, decidet.

Nom. מַק *diſſolutio, putredo, fœtor.* Eſa. 3. *& erit pro odore* מַק *fœtor.* ¶ Rab. *tinea*, quæ libros aut lintea corrumpit. E

Rabb. מוק *ſoccus, crepida.*

II. Arab. מקק *offenſus fuit.* Pſal. 95. *Quadraginta annos* מקת *offenſus fui.*

מק muqq *fungus*, quod in lucernis concreſcit circa ellychnium: Plural. אמקאק amquiq *fungi.*

מק moq *mucus.*

מקט. Arab. מקט maqt *avaritia, aſſervatio.*

מאקט maquit *avarus, parcus.*

A מקטה macta *tela.*

מקל. מַקֵּל *baculus, virga* abſq; folijs & floribus. Gen. 30. *& accepit ſibi Jacob* מַקַּל לִבְנֶה *baculum populi:* betulæ. Targ. חוטרין *baculos:* virgas.

מַקֵּל *idem:* Plur. מַקְלִים, Foem. מַקְלוֹת *baculi, virga.* Num. 22. v. 27. *Percutiens aſinum* בַּמַּקֵּל, Targum בְּחוּטְרָא *baculo:* virga. Geneſ. 32. v. 10. *Quia* בְּמַקְלִי *in baculo meo tranſivi Jordanem.* Targum יְחִידַי *ſolus:* unicus. Nihil habui niſi baculum, quo me in itinere contra canes defenderem, nihil auri, nihil argenti, nihil pecoris: paupertas. E- B zech. 39. v. 9. וּבְמַקֵּל יָד *& in baculo manus.* Targum וּבְאָעֵי מוּרְנִין *& in lignis lancearum:* in haſtili, aut ſcapo haſtæ, qui manu tenetur. Jun. *jacula*, quæ non arcu emittuntur, ſed manu. Jer. 48. מַקֵּל *baculus decoris.* Targ. שׁוּלְטָן *poteſtas:* metaphora.

Rabb. מקלה *muſculus oculi.*

Arab. מקלה mucala *cutis.*

מקל mochal *bedellium.* מקל אליהוד ומכי *bedellium Judaicum & Mechaicum:* in Avicen. Matth. mochel, mochol, molochal.

C **מקם**. Arab. מאקים *angularis.*

מקת. Arab. מַקַת *abominatus eſt.* Pſalm. 107. ומקתת נפוס הם כל טעאם *& abominata eſt anima ipſorum omnem cibum.* Pſalm. 2. *Dominus* יַמְקֻתְהֻם *ſubſannabit eos.*

מרר quatuor ſignificata habet. I. מָרַר, Chal. מְרַר & מַר *amarus, acerbus factus fuit:* Per metaphoram, *exacerbatus, iratus, irritatus, contriſtatus, mœrore, ſolicitudine & dolore animi* D *affectus eſt, triſtitiam ex miſeria & calamitate contraxit.* 1. Sam. 30. *Quia* מָרָה *amara facta erat anima populi:* exacerbata, contriſtata. Niphal. נָמַר *amarus factus eſt.* Eſa. 24. יֵמַר *amara fiet ſicera bibentibus eam.* Jerem. 48. v. 11. *& odor ejus non* נָמַר *mutatus eſt:* נתחלף. idem quod מור, permutata ordinum ſignificatione. Targum פַּג *remiſit.* Piel מֵרַר, Arabicè מַרַר marrar, Chaldaicè מָרְמַר *amaricavit, amarum, inſuavem, moleſtum reddidit:* metaphoricè, *exacerbavit, irritavit, contriſtavit, moleſtavit, mœrore & dolore affecit.* Exod. 1. וַיְמָרְרוּ, Targum וְאַמְרוּ *& exa-* E *cerbarunt vitam eorum.* Geneſ. 49. וַיְמָרְרֻהוּ *& exacerbârunt eum.* de inſidijs, quas Joſephi vitæ ſtruxerunt fratres ejus. Eſa. 22. אֲמָרֵר *contriſtabor in fletu:* Abſolutè. Hiphil. הֵמַר, Chald. אַמְרַר, Syr. אַמַּר *idem.* Job. 27. *& Omnipotens* הֵמַר, Targum אַמְרַר *exacerbavit animam meam:* contriſtavit, afflixit. Abſolutè: Exod. 24. *Ne* תַּמֵּר *acerbus ſis erga eum.* Zach. 12. וְהָמֵר *& contriſtabuntur ſuper eo,* כְּהָמֵר *ſicut contriſtantur ob primogenitū.*

Nom.

NOM. Adject. מַר, Chald. מְרִיר מָרִיר & מְרִירָי, Arab. מר marr, & מריר marir *amarus, acerbus, auſterus, triſtis, mæſtus, ſævus, iratus, difficilis, importunus*: PLur. מָרִים, Chald. מְרִירִין *amari*. Foemin. מָרָה, Chald. מְרִירָא, Syr. מְרִירָא *amara, & res amara, ingrata, adverſa*: PLur. מָרוֹת, Chald. מְרִירָן *amara*. Ezech. 3. v. 14. *& ibam* מַר *amarus*: eſt מַר נֶפֶשׁ. Eſa. 5. v. 20. *Ponentes* מַר *amarum in dulce, & dulce* לְמַר *in amarum*. Exod. 15. *Quia* מָרִים, Targum מְרִירִין *amari ſunt*. Geneſ. 27. *Clamor magnus* וּמָרָה, Targum וּמְרִירָא *& amarus*. Jud. 18. *viri* מָרֵי נֶפֶשׁ *amari anima*: iracundi. Lxx. *κατώδυνοι exaſperati*. ¶ Subſtantivè & abſolutè. מַר, Foemin. מָרָה *amaritudo*; & cum verbis, *amarè*. Eſa. 38. v. 15. *Propter* מַר *amaritudinem animæ meæ*. Eſa. 33. *Legati pacis* מַר *amarè flebunt*. Numer. 5. v. 24. *& bibere ſinet iſtam mulierem* מֵי הַמָּרִים *aquas amaritudinum maledictas; & intrabunt in eam aquæ maledictæ* לְמָרִים *ad amaritudines*. Maledictio aquas dulces reddebat amaras.

מרור, Chal. מְרַר: Item מֶמֶר, & מָרָה, & מְרָרָה, & מְרִירוּת, Chald. מְרִירָא, Syr. מְרִירוּת, Arab. מראר marara, & מרה marra *amaror, amaritudo, triſtitia, mæſtitia, dolor*: PLural. מְרוֹרִים, Chaldaicè מְרָרִין; & מְרִירִים, & מַמְרוֹרִים: Foemin. מְרוֹרוֹת *amaritudines, herba amara, lactuca agreſtes*. Proverb. 17. וּמֶמֶר *& amaritudo genitrici ſuæ*. Geneſ. 24. *& fuerunt* מֹרַת רוּחַ *amaritudo ſpiritus Iſaaco & Rebeccæ*. Exod. 12. v. 8 *ſuper* מְרֹרִים, Targ. מְרָרִין *amaris comedent eum*. Lxx. *ἐπὶ πικρίδων cum herbis amaris*, amarulentis, ſubacerbis. Hieron. *lactucis ſylveſtribus*. Job. 13. *Scribis contra me* מְרֹרוֹת *amaritudines*: flagitia dolorem parientia.

מור, Arabicè מר mur, mor *myrrha*, quæ eſt amara, & deſtillat ex arbore terebintho ſimili. Cantic. 5. *Decerpſi* מוֹרִי *myrrham meam*. Exod. 30. v. 23. מָר־דְּרוֹר *myrrha libera*: in דרור vide.

מְרֵרָה & מְרוֹרָה, Chaldaicè מְרִירָא & מְרָרָא, Arabicè מַר marr, & מְרָארָה marara, & מרה marra *fel, bilis, & venenum ſerpentis*: ab amaritudine. Job. 16. *Effundet in terram* מְרֵרָתִי *fel meum*. Quod eſt vicinum epati. Job. 20. מְרוֹרַת פְּתָנִים *fel aſpidum intra eum*. Targum אַרְסָא *venenum*. Arabicè מָרָה צַפְרָא marra zafra *bilis flava*. מָרָה סוּדָא marra ſeudi *bilis nigra*. מָרָה מַחִיָּה *bilis vitellina*. Matth. merara מָרְתִין marratin *duæ cholera*.

Syr. מַרְמְרָנָא *exacerbatio*. מַמְרְמְרָן *exacerbator*. מְרִירָאִית *amarè*.

Rabb. המרה *veſica fellis*.

A II. מָר idem quod מור, *mutavit*: permutata ordinum ſignificatione. Inde Niphal. נָמַר *mutatus fuit*. Jerem. 48. verſ. 10. *& odor ejus non* נָמָר *mutatus eſt*. Targum פַּג *exiyt*: exhalavit, ceſſavit.

III. Hithpael. הִתְמַרְמֵר *elevavit ſe, ſublatus fuit*: convenit cum מָרָא, permutata ordinum ſignificatione. Dan. 11. וַיִּתְמַרְמַר *& elevabat ſe contra eum, & percutiebat arietem*: attollebat ſe.

Nomen. מַר *gutta, ſtilla*, quæ ex hauſtro elevato deſtillat. Eſa. 40. verſ. 15. כְּמַר, Targum כְּטִפָּא *ſicut gutta ex hauſtro*.
B Sicut gutta מרה quæ deſtillat ex fundo vel extremitate hauſtri: eſtq; res minima reſpectu aquarum, quæ ſunt in hauſtro.

תַּמְרוּרִים *eminentia, cumuli lapidum, tumuli*. Jeremiæ 31. verſ. 21. *Pone tibi* תַּמְרוּרִים *cumulos*: ſtatuæ altæ, ſigna. Hoſ. 12. v. 14. *Ad indignationem provocat Ephraim* (cum) תַּמְרוּרִים *cumulis*: altaribus, quę ſimilia ſunt cumulis.

C IV. Arab. מָרָה marra: PLur. מְרָאר mirar, & מְרָארַת marrat *vices*. מַרְתַי martai *bis, duplo*. בַּעַד מְרָאר boad mirar *per vices, viciſſim*. פִּי אַכְתַר מְרָארָא כַּתִירָה *vicibus multis*, ſæpè. אַלְמַר *idem*. מָרָה וַאחְדָה *vice una*, ſemel. מרוא *idem*. עַשְׂרָה מְרָאר aſchara mirar *decem vicibus*, decies. מָרָה אַוְלָה marra avila *vice prima*. מָרָה תָאנִיָה *vice ſecunda*, iterum.

D מרא tria ſignificata habet. I. מְרִיא idem quod בְּרִיא, quòd literæ ב"מ cognatæ: *animal pingue domi ſaginatum, & altile*, ut ſunt oves & boves pingues: PLuralis מְרִיאִים *animalia pinguia domi ſaginata, altilia*. 2. Sam. 6. *& ſacrificavit bovem* וּמְרִיא, Targum וּפַטִּים *& ſaginatum*. Eſa. 1. *& omnem adipem* מְרִיאִים, Targum פַּטִּימִין *pinguium*. Amos 5. *& retributionem* מְרִיאֵכֶם *pinguis veſtri*. Lxx. *ἐπιφανείας ὑμῶν apparitionis veſtræ*. quaſi מראה.

Verbum הַמְרִיא *elevavit ſe, ſublatus fuit*. Job. 39. verſ. 21. *Quando in excelſo* תַּמְרִיא
E *elevabit* ſeu *exaltabit ſe*. Targ. מְטַסָּא *volat*. Lxx *ὑψώσει efferet*.

Nom. Rab. מְרִיא *dæmon*: PLur. מְרִיאִים & אַמְרִיאִים *dæmones*.

Propr. מַמְרֵא *Mamre*, quercetum juxta Hebron, à Mamra Amorrhæo. capitur pro ipſa Chebron.

II. Chaldaicè & Syriacè מָרֵא, & מָרִי, & מָרָן, cum litera ן paragogica, *dominus, magiſter*,

giſter, autor: Plur. מָרִין *domini.* Foem. מָרְאא A *domina.* Ex Hebræo, ut videtur, מוֹרֶה *doctor:* quod in ירה vide: ut מ ſervile fiat radicale. Geneſ. 37. בַּעַל, Targum מָרֵי *magiſter ſomniorum.* Exod. 21. v. 28. בַּעַל, Targum מָרֵי *Dominus bovis.* Dan. 5. מָרֵא *Dominus cœli.* מָרֵא עָלְמָא *dominus mundi:* Deus. מָרָן דְּבִשְׁמַיָּא *Dominus qui eſt in cœlo:* Deus. מָרָנָן *dominus noſter.*

מְרוּ & מָרָן *dominium, imperium.*

Syr. מָרוּתָא *domini.* אֶתְמְרַן *dominatus eſt.*

Rabb. מר *doctor* in Babylonia promotus. Hinc, 1. Corinth. 16. v. 22. μαρὰν-ἀθὰ, B quod eſt מָרַן אָתָא *Dominus venit.* ſcil. ad judicium: juxta illud Judæ v. 14. & 15. *Ecce ἦλθε κύριος cum ſanctis millibus ſuis, ut ferat judicium adverſus omnes,* &c. q. d. videat ſibi quiſq; Dominus certè venit ſeu adeſt, & nunc reſtat judicium. Apud Rabbinos eſt הַשֵּׁם אָתָא, & contractè שַׁמְתָּא *Dominus venit:* anathematis ſpecies. Judæi tamen exponunt, שָׁם מִיתָה *ibi mors:* reus mortis.

III. Arab. מַר mar *vir, maritus:* Foemin. מַרְאָה C mara *mulier, uxor.* Dual. אַמְרָאתַין *duæ uxores.* Geneſ. 2. *vocavit* אַמְרָאה *mulierem: quia ex* אַלְמַר *viro ſumta eſt.* מַרְאָה מֻחְתַּרְמַה mara mutarima *mulier honorata;* matrona. אמראה ולד amrat vildi *noverca.* אמראה ולד amrat veled *nurus.* אלמראה אלמסלסלה almara almuſalſala *fœmina catena,* Andromeda: in globo cœleſti. אמראתה *uxor ejus.* Dimin. מֻרַיְאַה muraja *muliercula:* Plur. מֻרַיְאַאת murajat *mulierculæ.*

אמראיה amria, & אסתמרא iſtamira *mulieroſitas, libido:* in Avicen. D

מרג quatuor ſignificata habet. I. מוֹרַג *tribula,* inſtrumentum ligneum, cum ferro in capite, quo triturant frumentum: quo frumenti grana excutiuntur, ferbicht holg. Eſa. 41. *Ecce poſui te* לְמוֹרַג *in tribulam acutam novam.*

מוֹרִיג *idem:* Plural. מוֹרִגִים, Chal. מוֹרִגִין *tribula.* Aſſeres perforati, & in illis clavi lignei aut ferrei, quibus fruges triturantur: inſtrumenta triturationis.

II. Chald. מוֹרִג *faux, palatum.* Pſalm. 22. *Adhæſit* לְמַלְקוֹחָי *faucibus meis.* Targum לְמוֹרִגִי *palato meo.* E

III. Chald. מְרַג *impulit.* Nithpahal. אִתְמְרַג *impulſus fuit.*

Syr. מֶרְגָא *habitationes.*

IV. Arab. מַרג marg *pratum, paſcuum, ager, campus, campeſtre, herboletum:* Plural. מרוג murug *prata, campi.* Luc. 6. verſ. 17. וקף עלי מוצע מרג *& ſtabat ſuper loco campeſtri.* Pſal. 23. אלמראגי *paſcuum.* Dimin. מריג murajag *agellus.*

מרגי margi *pratenſis, campeſtris, agreſtis.*

מַרְגַאן morgan, Matth. mergen, morgran *corallium, frutex marinus:* Plur. מַרַגִין *corallia.* Benjamin in Itinerario: Juxta Drepanum in mari corallinus lapis effertur.

מארג *flamma.* Alcor. וְחַלַף אַלְגַאן מִן מַארִג מִן נאר *& creavit diabolum ex flamma ignis.*

מָרַג *repreſſit.*

מרד duo ſignificata habet. I. מָרַד, Chaldaicè מְרַד *defecit, rebellis fuit.* Gen. 14. *& anno decimotertio* מָרָדוּ, Targum מְרַדוּ *defecerunt:* rebelles fuerunt. Lxx. ἀπέστησαν *deſciverunt.* ¶ Conſtruitur, 1. cum בְּ *in.* Joſ. 22. לִמְרָדְכֶם הַיּוֹם בַּיהוָה *ut rebelles ſitis hodie in Dominum.* 2. cum עַל *contra.* Nehem. 2. הַעַל הַמֶּלֶךְ אַתֶּם מֹרְדִים *an contra regem vos rebelles eſtis?* 3. cum אֶת tranſitivè. Joſ. 22. אַל תִּמְרֹדוּ וְאֹתָנוּ אַל תִּמְרֹדוּ *ne rebelletis, & nos ne rebelles faciatis.* Chald. 2. Reg. 3. *Rex Moab* פָּשַׁע, Targ. מְרַד *rebellis fuit contra me.*

Nom. מֶרֶד & מַרְדוּת, Chald. מְרַד & מְרוֹד *defectio, rebellio.*

Syr. מָרִיד, Arab. מָארִד *rebellis:* Plural. מָרְדִין, Arab. מרדה *rebelles, increduli.* Foemin. מָרְדָא *rebellis.*

Rabb. מָרוֹד *apoſtata, dæmon,* qui à Deo defecit.

מְרוֹדָא *onager,* rebellis ac intractabilis.

Propr. נִמְרוֹד *Nimrod,* qui fuit rebellis, & mundum reddidit rebellem. Mich. 7. אֶרֶץ נִמְרֹד eſt *Babylonia,* ſicut præcedit אַשּׁוּר *Aſſyria.*

II. מָרַד *afflictus, humilis, pauper, querulus fuit.* Inde מָרוּד: Plural. מְרוּדִים *queruli, afflicti, pauperes, exules, expulſi,* ac ſi rebelles eſſent. Eſa. 58. verſ. 7. *& pauperes* מְרוּדִים *querulos.* Targ. מְטַלְטְלִין *vagos introducas in domum tuam:* exules. Hieron. *vagos.* Lxx. ἀστέγους *qui ſunt ſine tecto.* Abſolutè, *exilium, demigratio.* Thren. 3. v. 19. *Recordare afflictionis meæ* וּמְרוּדִי *& exilij mei:* querelæ meæ. Thren. 1. v. 7. *Recordata eſt Jeruſalem afflictionis ſuæ* וּמְרוּדֶיהָ *& exiliorum* (migrationum) *ſuorum.* Targum כַּפְנַהּ *famis ſuæ.*

Arab. מְרוּד *inceſſus.*

מרה duo ſignificata habet. I. מָרָה, idē quod מוּר, *mutavit, variavit dictum, fœdus* aut *præceptum alterius, non paruit dictis, inobediens, rebellis fuit, offendit.* Conſtruitur, 1. cum אֶת accuſativo. 1. Reg. 13. v. 26. *Qui* מָרָה אֶת־פִּי *mutavit os Domini:* non fecit quod Dominus præceperat. Lxx. παρεπίκρανε *exacerbavit.* acceperunt pro מַר *amarus fuit.* Jer. 4. *Quia*

Digitized by Google

Quis מִי הֵמִיר *me mutavit, inquit Dominus: verbum meum per prophetas ipſis factū.*

¶ 2. Abſolutè. Pſalm. 5. *Quia* מָרוּ, Targum מְרוֹד *rebelles fuerunt contra te.* Thren. 3. *Peccavimus* וּמָרִינוּ, Targum וְסַרְבְנָא *& rebelles fuimus:* inobedientes. HIPHIL. הֵמִיר *mutavit.* Joſ. 1. v. 8. *Omnis qui* יַמְרֶה *mutabit os tuum.* Ezech. 5. v. 6. וַתֶּמֶר, Targum וְאַשְׁנִית *& mutavit judicia meam improbitatem.* LXX. καὶ ἐρεῖς *& dices.* reſpexerunt ad אָמַר *dixit.* Ezech. 20. v. 8. וַיַּמְרוּ־בִי *& rebelles fuerunt erga me domus Iſrael.* Eſa. 3. v. 7. לְמְרוֹת *ad mutandum oculos gloria ejus.*

NOM. מוֹרֶה *mutabilis, inobediens.* PLURAL. מוֹרִים & מַמְרִים *mutabiles, inobedientes.* Deuter. 21. *Cum fuerit alieni deſertor* וּמוֹרֶה, Targ. וּמָרוֹד *& mutabilis:* rebellis, cōtumax. 2. Reg. 14. v. 26. *vidit Dominus afflictionem Iſraelis* מֹרֶה *mutabilem valde:* variam & immodicā, diſcedentem à communi more. Targum תַּקִּיף *vehementem.*

מְרִי *mutatio, mutabilitas, defectio.* Num. 17. *filijs* מְרִי *mutabilitatis.* Targum *populo* מְרֹבְנָא *inobedienti.* Ezech. 44. *& dices ad* מְרִי *mutabilitatem.* Targum עַמָּא־סָרְבָנָא *populum inobedientem.* Nehem. 9. *ut redirent ad ſervitutem ſuam* בְּמִרְיָם *in mutabilitate ſua.*

מֹרָה *idem.* Gen. 26. *& erant* מֹרַת רוּחַ *mutabilitas ſpiritus.* Targum מְסָרְבָן וּמְרָגְזָן *rebelles & litigantes.*

DUAL. מְרָתַיִם *mutationes.* Jerem. 50. *ſuper terram* מְרָתַיִם *mutationum aſcende.* Targum עַמְמָא דְמָרְדִין *populi rebellis.* Hieron. *dominantium.* Accepit pro מָרֵא *dominus.*

מוֹרָה, Chald. מַסְפַּרְיָא *novacula*, quæ caput mutat, crines tollendo. Jud. 13. וּמוֹרָה, Targum וּמַסְפַּר *& novacula non aſcendat ſuper caput ejus.*

Arab. מָרָא *lis, contentio.* ✠ ממאראה *contentiones.*

מְרִי meri *æſophagus, gula.*

Rabbin. מוּמָר *apoſtata.* Inde *Maratus* Judæus baptizatus, qui tamen in ſua manet fide.

II. Syr. מְרָא & מְרִי *imitatus fuit.* Hebr. 13. מַמְרְיָן *imitator.*

מרז Inde Arab. מארזא *cinctoria.* Gen. 3.

מרח tria ſignificata habet. I. מָרַח *circumligavit* מְרִיחָה, *faſcijs involvit, cataplaſmavit, impoſuit.* Eſa. 38. v. 21. *Tollant maſſam ficorū* וְיִמְרְחוּ *& imponant ſuper ulcus.* Al. contundant & contuſam imponant. Targum וְיִשׁוּפוּן *& incidant.* LXX. καὶ τρῖψον καὶ κατάπλασαι, *& tere & emplaſtrum impone* pro quo, 2. Reg. 20. *& acceperūt* וַיָּשִׂימוּ *& poſuerunt ſuper ulcere.*

NOM. מְרוֹחַ *ligatus, compreſſus.* Levit. 21. A מְרוֹחַ אָשֶׁךְ, Targum מְרִיס פַּחְדִּין *contuſus teſticulis.*

II. Syr. מְרַח, Chald. HIPHIL. אַמְרַח *auſus fuit temerè.* Syr. Matth. 22. *Neque* אַמְרַח *auſus fuit amplius interrogare eum.*

Chald. מָרִיחַ *audax, temerarius.* ✠ מַרְחוּתָא *audacia.* ✠ Syr. מַרְחָאִית *audacter, temerè.*

Rabb. מֵרַח *ventilavit.* ✠ מְרִיחָה *ventilatio, purgatio frumenti.* omnia ex רוּחַ *ſpiritus, ventus.*

III. Arab. מרח marach, cum ח ſupernè punctato, *inunxit, mollificavit.* וַאִתְמְרוּחֵיה *inungentur.* ✠ מרוחא *inunctus.* ✠ תמריח *inunctio.*

B

מרט duo ſignificata habet. I. מָרַט, Chaldaicè מְרַט *radicitus evulſit pilos, plumas*, aut *cutem traxit, depilavit, decalvavit, deplumavit, ſcalpſit, excoriavit.* Ezræ 9. v. 3. וָאֶמְרְטָה *& evulſi de pilo capitis mei.* præ mœrore aut indignatione animi. Nehem. 13. v. 25. *& percuſſi ex eis viros* וָאֶמְרְטֵם *& evulſi eos:* pilos ipſorum, depilavi eos. Eſa. 50. v. 6. *corpus meum dedi percutientibus, & genas meas* לְמֹרְטִים *depilantibus:* quia pilus eſt circa genas. Ezech. 21. v. 18. *& omnis humerus eſt* מְרוּטָה *excoriatus.* cutis humeri evellitur multorum dierū oneribus, quæ humeris geſtantur. NIPHAL. נִמְרַט, Chald. מְרִיט *evulſus fuit.* Levit. 13. v. 40. *Et vir cum* יִמָּרֵט *evelletur caput ejus:* pilus capitis ejus, depilabitur. Vir de cujus capite pili excident. Targum יִתַּר *defluet.* Chald. Dan. 7. v. 4. מְרִיטוּ *evulſæ ſunt alæ ejus.* PUAL. מֹרָט *expilatus* ſeu *depilatus fuit:* per metaphoram. Eſa. 18. v. 2. *Ite legati celeres ad gentem diſtractam* וּמוֹרָט *& evulſam:* expilatam, omni præſidio ſpoliatam.

C

NOM. מָרוּט *depilatus:* PLUR. מְרוּטִים, Chal. מְרִיטִין *depilati.*

Chald. מְרַט *calvicies.* Ezech. 7. *In omnibus capitibus eorum* קָרְחָה, Targum מְרַט *calvicies.*

Rabb. מֵירוּט, Arab. תַמְרִיט *depilatio*, pilorum detruncatio.

D

II. Per metaphoram, מָרַט *deterſit rubiginem, terſit, defricavit, polivit, expolivit ferrum* aut *æs*, quod fuit æruginoſum: quòd extractis pilis cutis nitidior reddatur. Ezech. 21. v. 14. *Gladius acutus & etiam* מְרוּטָה *terſus:* politus & fulgore ſuo terrens homines. PIEL מֵרַט *idem.* 1. Reg. 7. v. 45. *Æs* מְמֹרָט *politum:* mundum & purum ab omni ærugine & ſcoria. Targum טָבָא *bonum.* Pro quo habetur, 2. Paral. 4. מָרוּק *terſum.* PUAL. מֹרָט *politus fuit.* Ezech. 21. v. 15, & 16. *Gladius* מֹרָטָה *expolitus.*

E

מרן Chald. מוּרְנִיתָא *haſta:* PLUR. מוּרְנִין *haſtæ.* מוּרְנָא *vermis.* ✠ מוּרְנִין *abies*, ſpecies cedri.

מרס. Chald. מְרַס, Arab. מַרַס maras *trivit, contrivit, compreſſit, contudit, fricavit, confricavit, liquefecit manibus*. מְרִיס *contuſus*. Levit. 22. וּמָעוּךְ, Targum וּמְרִיס *& contuſus*. A

Nom. מוּרְסָא & מָרְסָן *compreſſio*. Item, *cortex tritici* ex attritione remanens.

Rabb. מוּרְסוֹת *apoſtemata*.

מרע duo ſignificata habet. I. Chald. מְרַע: Niphal אִתְמְרַע *ægrotavit, infirmus fuit*. 2. Reg. 13. v. 14. *& Eliſæus* חָלָה אֶת חָלְיוֹ, Targum מְרַע יָת מַרְעֵהּ *ægrotabat morbum ſuum*. 1. Reg. 17. חָלָה, Targ. אִתְמְרַע *ægrotabat filius mulieris*.

Nom. מַרְעָא *morbus*: Plur. מַרְעִין *morbi*. 2. Reg. 8. *An convaleſcam* מֵחֳלִי *ex morbo iſto?* Targum מִמַּרְעִי *ex morbo meo*. accepit י pro affixo. Ad ſequens מְרַץ referri poſſet: literis ץ ע permutatis. B

II. Arab. מרע mara *manſuvit, permanſuvit*.

מארע mari *manans*.

מרע mara *fontanal*, locus fontium.

מרץ duo ſignificata habet. I. מְרַץ. Inde Niphal. נִמְרַץ *roboratus, confortatus, robuſtus, validus, vehemens fuit*. Job. 6. v. 25. *Cur* נִמְרְצוּ *roborati ſunt ſermones rectitudinis?* ad perſuadendum validi. Targum בְּסִימִין הִנּוּן *dulces ſunt*: ſuaves. accepit pro מְלַץ *dulcis fuit*: literis ל ר permutatis. Mich. 2. v. 10. *Surgite & abite, hæc non eſt requies, propter immunditiem* (quæ) *corrumpet, & corruptionem* נִמְרָץ *validam*. 1. Reg. 2. v. 8. *Qui maledixit mihi maledictione* נִמְרֶצֶת *valida*. Targum לְוָטִין מְרִירָן *maledictionibus acerbis*. Hiphil. הִמְרִיץ *roboravit, confortavit*. Job. 16. v. 3. *Quàm* יַמְרִיצְךָ *confortabunt te, ſi reſponderis!* Targ. יְבַסְּמִנָּךְ *ſuaviter afficient te*. C D

II. Arab. מַרַץ marad, cum ץ supernè punctato, *ægrotavit, infirmus, debilis fuit*: ut cum Chald. מְרַע conveniat. Pſalm. 68. מַרְצַת *infirmata eſt, tu verò roboraſti eam*. Matth. 25. מְרַצְת *infirmus fui, & viſitaſti me*. Actor. 17. v. 6. *Hæc* מְרִצַת *infirma fuit diebus illis*.

Nom. מְרִיץ marid *infirmus, ægrotus*: Plur. מַרְצִי mardi *ægroti*. מְרִיץ מִן אַלְקַלְב marid min alcalb *laborans corde*: cardialgia. מְרִיץ מִן אַלְרַאס marid min arras *dolens caput*.

מַרַץ marad *morbus, infirmitas, ægritudo, dolor*: Plural. אַמְרַאץ amrad *morbi, ægritudines*. E

מרק tria ſignificata habet. I. מְרַק, Chaldaicè מְרַק *terſit, abſterſit, fricavit, defricavit, abraſit*. מרק & פרק idem, literis מ פ permutatis. Eſaiæ 65. verſ. 4. יִמְרַק *abſterget ſordes vaſorum ipſorum*. Targum וּרְמַף *& abſterſit*. Quia וּפְרַק ſcribitur, & יִמְרַק legendum eſſe in margine notatur. Pual. מֹרַק, Chaldaicè

אִתְמְרִיק, Syr. אֶתְמְרַק *abſterſus, defricatus fuit*. Levit. 6. v. 28. *Aut ſi in vaſe æreo cocta fuerit* וּמֹרַק, Targum וְיִתְמְרִיק *& defricabitur, & lavabitur aquâ*.

Nom. מָרָק, Arab. מַרַק marac, Fœmin. מַרְקָה marca *jus, juſculum, brodium*; aqua, in qua coquitur caro; ſic dicta, quòd illa abſtergitur caro, & ex hac quod elicitur. Jud. 6. verſ. 19. וְהַמָּרָק *& jus poſuit in ollam*. Targ. וְתַבְשִׁילָא *coctionem*: pulmentum. ¶ Rabbin. מָרָק *vinum abſterſum & percolatum, ideoq; ſapidum*.

תַּמְרוּק *terſio, abſterſio*: Plural. מְרוּקִים & תַּמְרוּקִים *abſterſiones*. Item, *mundus muliebris*, quo ſordes carnis abſtergunt. Prov. 20. v. ultim. *Livores vulneris* תַּמְרוּק *abſterſio in malo*. Eſther 2. v. 12. תַּמְרוּקֵי הַנָּשִׁים *abſterſiones mulierum*. Ibidem v. 3. *& dando* תַּמְרוּקֵיהֶן *abſterſiones earum*. Targ. סַמְתַּר מְשִׁיחֵיהוֹן *medicinam unguentorum ipſarum*. ¶ Rabb. תַּמְרוּק *medicina abſterſiva*.

מרוקא *os dactylorum*, quo fricatur, & lenitur charta.

מַרְקָא *lutum cum albumine ovi mixtum, quo rimæ vaſorum obturantur*.

מרוק *abſterſio, deletio*.

Arab. מרק אלמלח marc almalah *ſalſugo, muria*.

ממרק mumarrac *ſucculentus, ſuccoſus*.

מַראק mirach *pars corporis ſub coſtis notis*.

II. Per metaphoram, מָרַק *terſit, abſterſit rubiginem, polivit, expolivit ferrum* aut *æs*. Jerem. 46. v. 4. מִרְקוּ, Targ. צַחְצוּ *expolite lanceas*: abſtergite ab ærugine, & polite eas. 2. Par. 4. v. 16. *Ex ære* מָרוּק *polito*.

III. מְרַק *nauſeavit, tædio affectus eſt, abhorruit, repudiavit*. Prov. 3. v. 11. *Nec* תָּקֹץ, Targ. תַּמְרִיק *tædio afficiaris in caſtigatione ejus*: ad ריק referri poteſt.

מרש Propr. מָרֵשָׁה urbs Judæ. Inde Micheas cap. 1. v. 1. הַמֹּרַשְׁתִּי *Moraſthæus* appellatur. Mich. 1. v. 15. *Adhuc* הַיֹּרֵשׁ *poſſeſſorem adducam tibi, quæ habitas* מָרֵשָׁה *Mareſa*. adducam tibi hoſtem, qui poſſideat terram tuam, & te inde abducat. Joſ. 15. v. 44. ſcribitur מָרֵאשָׁה at, 2. Paral. 14. v. 9. מָרֵשָׁה, ut & apud Micheam.

Chald. & Syr. מְרַשׁ *culpavit, accuſavit*.

מְרִישׁ *trabs*: Plur. מְרִישׁוֹת *trabes*.

מררת. Syr. מְרַת *monuit*.

Arab. מרת marrath, cum ת supernè pūctato, *injuriatus fuit verbis, probris affecit*.

משש duo ſignificata habet. I. מְשַׁשׁ, Chald. & Syr. מְשַׁשׁ & מַשׁ, Arab. מַסַּ masas, idem quod מוּשׁ, *palpavit, tetigit, attigit, contrectavit, tangendo tentavit, exploravit, intentavit, ſcruta-*

ſcrutatus eſt. Arab. Marc. 5. *Si* מַסַּח *tetigero veſtimentum ejus*. Ibidem. *Quis* מַסּ *tetigit veſtimentum meum?* Matth. 9. v. 20. וַמַסַּח טַרַף תּוֹבַה *& tangebat fimbriam veſtis ejus*. Alcor. יַמַסּהֻם *attingent eos*. יַמַסּה *tanget eum*. Alc. 3. וַלַא יַמַסַּנִי בַּשַׁר *& non attinget me vir*. Piel מִשֵּׁשׁ, Chald. מַשֵּׁשׁ & מַשְׁמֵשׁ, Arab. מַסַּ idem. Gen. 31. v. 34. וַיְמַשֵּׁשׁ, Targum וּמַשֵּׁשׁ *& palpavit Laban totum tabernaculum*: attigit, exploravit. Lxx. ἠρεύνησε *inveſtigavit*. Ibid. מִשַּׁשְׁתָּ *palpaſti omnia vaſa mea*. Targ. פַּשְׁפַּשְׁתְּ *exploraſti*. Deut. 28. מְמַשֵּׁשׁ *palpans in pariete*, *ſicut* יְמַשֵּׁשׁ *palpabit cæcus*. Hiphil. Chaldaicè אַמֵּשׁ.

Nom. מַמּוּשׁ pro מַשְׁמוּשׁ, *palpatio*.

מַמָּשׁ pro מַשְׁמָשׁ, *ſimpliciter*, ita ut palpari poſſit, *propriè, præciſè: ſolidum, firmum, certum, ſubſiſtens*. item, *ſubſtantia* & *aliquid tactu perceptibile*.

Arab. מַסוּס maſus *inſipidus*. ✠ מַס *multus*.

II. Arab. מַשָׁאשִׁיה *ſpongioſi*. item *concavitas*. מַשְׁמַשׁ *chryſomela*. ✠ מַשׁוּשׁ *inordinatus*.

מָשָׁה tria ſignificata habet. I. מָשָׁה *eduxit, traxit, extraxit, removit*. Exod. 2. v. 10. *Et vocavit nomen ejus* מֹשֶׁה *Moſe, ac dixit, quia ex aquis* מְשִׁיתִהוּ, Targ. Onkelos. שְׁלַחְתֵּהּ *eduxi eum*. Targum Jeroſol. דְּלִיתֵהּ *extraxi eum*. Lxx. αὐτὸν ἀνειλόμην *ipſum tuli*. Filia Pharaonis quod Ægyptiacè protulit, Moſes Hebraicè expreſſit. Rabb. de Moſe: מָשׁוּךְ גּוֹאֵל וּמָשׁוּי מַיִם. Hiphil. הִמְשָׁה *idem*. 2. Sam. 22. v. 17. & Pſalm. 18. v. 16. יַמְשֵׁנִי *extrahet me ex aquis multis*. Liberabit me ex multis anguſtijs: metaphora.

Nom. מֶשִׁי *ſericum*, quod egreditur ex corpore vermis, *ſérica blatta*, quòd à Seribus vermiculis texatur in fila ductum.

Propr. מֹשֶׁה *Moſe*, qui fuit ex aquis extractus. Natus fuit anno Creationis 1368. anno 37. poſt mortem Levi, in die quarto ſeptimi menſis Adar, tertia diei hora. Fuit olim ſcriptum, titulo פְּטִירַת מֹשֶׁה *dimiſſio Moſis ex hac vita*; Græcè, ἀνάληψις μωσέως, in quo continentur, quæ in Epiſtola Jacobi de Moſis corpore citantur.

II. Arab. מַשָׁא maſchi *meavit, inceſſit, ivit, vadit, ambulavit, venit, progreſſus eſt, profectus fuit*. Pſalm. 26. *In innocentia mea* מַשַׁיְתֻ *ambulavi*. Pſal. 115. *Pedes habent, & non* תַּמְשִׁי *ambulabunt*. Alcor. וַיַמְשִׁי פִי אַלְאַסְוַאק *& ambulat in plateis*. Pſal. 12. *In circuitu impij* יַמְשׁוּן *ambulant*. Paſs. אִתְּמַשִׁי atmaſchi *obambulavit, deambulavit, perambulavit, penetravit, trajecit*. 1. Pet. 5. v. 8. אַלשַׁיְטַאן חַצְמְכֻם יַתְּמַשִׁי *Satanas hoſtis veſter obambulat*.

Nom. מַאשִׁי maſchi *ambulans, ambulator, viator*. אַלחַיְוַאן אַלְמַאשִׁי עַלַי אַרְבַּע *animal ambulans ſuper quatuor*: quadrupes.

מַאשִׁיַה *animal, pecus*: Plur. מַוַאשִׁי *animalia, pecora*.

מַמְשִׁי mamſchi *ambulacrum ſubdiale, porticus, xyſtum*: Plur. מַמַאשִׁי mamiſchi *xyſta*.

מַשְׁיַה meſchia *ambulatio, inceſſus, profectio, adventus*: Plural. מַשְׁיַאת meſchiat *ambulationes*.

III. Arab. מַשִׁי maſchi *voluit*. Pſalm. 26. מַשִׁיתֻ *volui veritatem tuam*.

Nom. מַשִׁיַה *voluntas, conſilium*. בַּאלְמַשִׁיַה *voluntariè*.

תַּמְשִׁיַה tamſchia *contributio, ſymbolum*.

Verb. מַשִׁי maſchi *contribuit ſymbolum*.

מָשַׁח tria ſignificata habet. I. מָשַׁח, Chald. & Syr. מְשַׁח, Arab. מַסַח maſah *unxit oleo*. Geneſ. 30. *ubi* מָשַׁחְתָּ, Targum מְשַׁחְתָּא *unxiſti ſtatuam*. de quo, Gen. 28. v. 18. *& poſuit illum* (lapidem) *ſtatuam: Et fudit oleum ſuper caput ejus*. Eſa. 21. v. 5. *Surgite principes* מִשְׁחוּ *ungite clypeum*. olim in bellis clypei pinguedine ungebantur, ut nitida clypei ſuperficies non facilè jacula & ictus armorum quoſq; ſuſciperet. 10. Æneid. *& tergo decutit haſtas*. Targum מְרִיקוּ וְצַחְצִיחוּ זַיְנַיָּא *tergite & polite arma*. Syr. Joh. 11. v. 2. דְּמַשְׁחַת *quæ unxerat pedes ejus*. Matth. 6. v. 17. וּמְשׁוּח *& unge caput tuum*. Arab. Luc. 4. v. 18. מַסַחַנִי *unxit me, & miſit me, ut evangelizem pauperibus*. Jacob. 5. verſ. 14. יַמְסַחוּה *ungant eum oleo*.

II. Quia dominium in Iſrael penes unctos erat, regem videlicet & ſacerdotem magnum; ſicq; unctio Sacri unguenti nomen ac poteſtatem regiam conferebat, מָשַׁח per Metonymiam ſignificat, *regem, ſacerdotem magnum*, aut *dominum conſtituere, ordinare, inaugurare, præficere*. non autem reges & ſacerdotes tantùm, ſed magnates quoque & prophetæ ungebantur. Pſalm. 45. *Propterea* מְשָׁחֲךָ, Arabicè מַסַחַךְ *unxit te Deus*. Targum רַבְּיָךְ *conſtituit te dominum*. Jud. 9. verſ. 8. לִמְשֹׁחַ *ad ungendum regem*. Targum לְמַנָּאָה *ad conſtituendum*. 1. Regum 1. verſ. 34. וּמָשַׁח *& unget eum ibi Zadoc ſacerdos, & Nathan propheta, in regem ſuper Iſraelem*. 1. Sam. 9. verſ. 16. וּמְשַׁחְתּוֹ *& unges eum* לְנָגִיד *in ducem ſuper populum meum Iſrael*. Targum לְמֶהֱוֵי מַלְכָּא *ut ſit rex*. Num. 35. *uſque ad mortem ſacerdotis magni, quem* מָשַׁח *unxit Deo ſanctitatis*. Targum רַבִּי *conſtituit*. Eſa. 61. verſ. 1. *Propterea quod* מָשַׁח *unxit Dominus me*. Targum רַבִּי *ordinavit*. Exod. 40. וּמָשַׁחְתָּ, Targum וּתְרַבִּי *& unges eos, ſicut* מָשַׁחְתָּ, Targum רַבִּיתָא *unxiſti*

 patrem

patrem ipſorum, & miniſtrabunt mihi, & fiet ut ſit ipſis מְשִׁחָתָם, Targum רבותהון *unctio ipſorum in miniſterium æternum.* 1. Reg. 19. v. 17. *Jehu, filium Nunſchi* תִּמְשַׁח *unges in regem ſuper Iſraëlem: Et Eliſa, filium Saphat de Abel Meholà* תִּמְשַׁח *unges in prophetam pro te.* Ungebantur autem reges cornu, ſeu vaſculo ad id deſtinato, ut in קֶרֶן habes, à ſolis Prophetis. Et talis erat unctio: Fundebatur de unguento primùm ſuper caput regis: deinde in formam coronæ inter ſupercilia oculorum ejus ungebatur: tandem, quod in vaſe erat reliquum infundebatur ejus capiti: quia vas erat plenum, ut inde ungi & fundi poſſet. Deinde ungebantur reges domus Davidis, & patris uncti ſucceſſores non ungebantur. David unctus fuit ſibi & ſuis poſteris. Unctus autem fuit Salomo à Zadoc ſacerdote, præſente propheta Nathan, ob ſeditionem fratris Adoniæ. Et שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה *oleum unctionis*, erat unum & idem pro regibus & ſacerdotibus, conſtans quatuor aromatibus: quæ erant מֹר *myrrha*, קִנָּמוֹן *cinnamomum*, קָנֶה *calamus*, & קִדָּה *caſia*. Exod. 30. Niphal. נִמְשַׁח *unctus fuit*. 1. Paral. 14. *Et audiverunt Philiſtæi, quòd* נִמְשַׁח *unctus eſſet David in regem ſuper totum Iſraëlem.*

Nom. מָשׁוּחַ *unctus*: Plur. מְשׁוּחִים *uncti*. 2. Sam. 4. v. 2. al. 3. verſ. ultim. *Et ego hodie tener* וּמָשׁוּחַ *& unctus rex.* ¶ מְשׁוּחַ מִלְחָמָה *unctus belli.* Sacerdos ad hoc unctus, ut exercitum comitetur, & milites exhortetur: ut ſcribitur, Deut. 20.

מָשִׁיחַ, Chald. מְשִׁיחַ, Arab. מסיח maſih *μεσσίας unctus*: Plur. מְשִׁיחִים *uncti*. 2. Sam. 1. *Clypeus Saulis* בְּלִי מָשִׁיחַ *non unctus oleo.* ita cecidit, ac ſi non eſſet unctus oleo in regem. Levit. 4. *& accipiet Sacerdos* הַמָּשִׁיחַ *unctus ex ſanguine juvenci:* inauguratus. Targum רַבָּא *magnus*. 1. Sam. 24. v. 6. *Si fecero verbum hoc domino meo* לִמְשִׁיחַ יְהוָה *uncto Domini, ut mittam manum meã in eum, quia* מְשִׁיחַ יְהוָה *unctus Domini eſt.* ¶ Et quia ungebantur reges, ſacerdotes ſummi, & prophetę, inde omnes Deo ſacri & dignitate conſpicui מְשִׁיחִים *uncti* dicebantur. Eſa. 45. *Sic dixit Dominus* לִמְשִׁיחוֹ *ad unctum ſuum*: ad Cyrum. Pſalm. 105. *Ne tangatis* בִּמְשִׁיחָי *chriſtos meos*: patres, qui fuerunt magni, inſtar regum oleo unctorum. ¶ Per excellentiam autem מָשִׁיחַ Meſſias, præcipuus ille *rex ſimul & ſacerdos magnus* dicitur, qui expectabatur, & cujus typus reges & ſummi ſacerdotes erant. Dan. 9. *uſq; ad* מָשִׁיחַ *Meſſiam ducem.* Ibid. *excindetur* מָשִׁיחַ *Meſſias, & non ipſi.* Inde in Novo Teſtamento, Joh. 4. v. 25. *Scio quòd μεσσίας venit, qui dicitur χριστὸς.* Luc. 2. *Qui eſt Chriſtus Dominus in civitate David.* Joh. 1. v. 42. *Invenimus μεσσίαν*, Syr. למשיחא, *quod eſt interpretatum χριστός.* Fit autem *μεσσίας* ex מָשִׁיחַ, Chald. מְשִׁיחָא, mutato ש in *σσ*, & ח in terminationem *ας* Græcam. Auguſtin. Tom. 9. ſuper 8. Johan. Punicè meſſch *unxit*. Nam lingua Hebræa, Syra & Punica ſunt cognatæ. Arab. כפר אלדין קאלוא אן אללה הו אלמסיח אבן מרים *increduli ſunt, qui dicunt quod Deus ſit, Chriſtus Mariæ filius.* Alcor. אלמסיח עיסי אבן מרים *Chriſtus Jeſus filius Mariæ.* Alc. מא אלמסיח אבן מרים אלא רסול *quid eſt Chriſtus filius Mariæ, niſi nuncius?* Porrò in multis Veteris Inſtrumenti locis, de Chriſto intelligendis, Chaldæa paraphraſis habet additum nomen מְשִׁיחָא *Meſſias*. Gen. 49. *Donec veniat* שִׁילֹה *Siloh.* Targ. משיחא *Meſſias*. Numer. 24. *Et ſurrexit* שֵׁבֶט *baculus ex Iſrael.* Targum. *Et conſtituetur* מְשִׁיחָא *Meſſias*. Mich. 5. *Ex te mihi egredietur, ut ſit dominans in Iſrael.* Targ. *Ex te coram me egredietur* מְשִׁיחָא *Meſſias*. Eſa. 53. *Ecce intelliget* עַבְדִּי *ſervus meus.* Targum עַבְדִּי מְשִׁיחָא *ſervus meus Meſſias.* Exod. 12. v. 42. *Nox cuſtodiarum.* Targ. Jeroſol. *Moſes egredietur ex deſerto,* וּמַלְכָּא מְשִׁיחָא *& rex Meſſias ex* רוֹמִי *Roma.* Cant. 4. שְׁנֵי שָׁדַיִךְ *duo ubera tua.* Targ. תְּרֵין פָּרִיקַיִךְ מָשִׁיחַ בַּר דָּוִד וּמָשִׁיחַ בַּר אֶפְרַיִם *duo redemptores tui, Meſſias filius Davidis, & Meſſias filius Ephraim.* Et Meſſias, filius Ephraim dicitur etiam מָשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף ex poſteritate Joſeph oriũdus. In Talm. משיח בן יוסף ימות קודם ביאת משיח בן דוד *Meſſias filius Joſeph morietur ante adventũ Meſſiæ filij Davidis.*

מְשִׁיחִיִּים *Chriſtiani.* Sic vocantur Antiochiæ. Act. 11. v. 26. Antea tantùm *diſcipuli*: vel per contemtum, *Nazaræi & Galilæi.* Apocal. 1. Chriſtiani vocantur *βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς reges & ſacerdotes*, ſicut Chriſtus.

Arab. אלמסיח אלכדאב *Meſſias falſus*, Antichriſtus. מסיחון כדאבון *antichriſti.* Pl. ממסוח manſuh *unctus*.

מִשְׁחָה & מָשְׁחָה, Arab. מַסְחָה *unctio, unguentum.*

Chal. מְשַׁח *oleum*, quo ungitur. Gen. 28. *& fudit* שֶׁמֶן, Targ. מִשְׁחָא *oleum ſuper caput ejus.* Exod. 27. שֶׁמֶן, Targ. מְשַׁח *oleum olivæ.*

II. מָשַׁח *pinxit, formavit, delineavit*: quia in pingendo manus ſuper re aliqua ducitur ſeu trahitur, ſicut in ungedo. ¶ Inde ſemel, Jer. 22. v. 14. וּמָשׁוֹחַ, Targ. וּמְצַיַּר *& pictus ſinopide.* Nomen eſt adjectivum, ſicut קָרוֹב *propinquus.*

מִמְשַׁח *pictura.* Ezech. 28. verſ. 14. *Tu cherub* מִמְשַׁח *pictura obtegens.* Hier. *extentus* q. מָשַׁךְ *traxit.*

III. Rabb.

III. Rabbin. מְשׁוֹחָאָה *menſor fundorum*, geometer. A

Chald. מְשַׁח, Arab. מסח *menſuravit, menſus fuit, hoſtivit*. Ezech. 40. מָדַר, Targum משׁח *menſus fuit longitudinem ejus*. Num. 35. וּמַדוֹתֶם, Targ. וּמְשַׁחוּן *& metiemini extra urbem*.

Nom. מְשַׁח, Foem. מְשַׁחָא, Arab. מסאח *menſura, ſors*: Plur. Foemin. מִשְׁחַן, Arab. מסאחה *menſura*. Gen. 20. מִדָּה, Targ. מְשַׁח *menſura una*. Ezech. 40. כְּמִדַּת הַשַּׁעַר, Targ. כְּמִשְׁחַת תַּרְעָא *juxta menſuram portæ*.

Arab. מִסְחָה masha *hoſtorium, hoſtimentū*. מסחתא *bilanx*. B

משט. Arab. משט maſchat *pexuit, depexuit caput, pectinavit, carminavit lanam*.

Nom. מאשטה maſchita *calamiſtra, coſmeta, concinnatrix ſponſæ, pronuba*: Pl. מואשט mavaſchit *calamiſtræ*.

משט maſchat *pecten*, quo pectuntur comæ hominis & equi: item *pecten lini & fullonum*. משט אלכף *pecten manus*, metacarpium.

משך duo ſignificata habet. I. מָשַׁךְ, Arab. C מַסַךְ maſach *traxit, pertraxit*, Arab. *prehendit, apprehendit, tenuit, retinuit, continuit, prohibuit, retraxit*. Conſtruitur, 1. cum accuſativo. Jerem. 38. וַיִּמְשְׁכוּ, Targ. וּנְגַדוּ *& traxerunt Jeremiam funibus*. Hoſ. 7. v. 5. מָשַׁךְ, Targ. נְגַד *traxit manum ſuam cum illuſoribus*. ¶ 2. cum ב *in*. Deut. 21. v. 3. *quæ non* מָשְׁכָה בְּעֹל, Targ. נְגַדַת בְּנִיר *traxit in jugo*: aſſuefacere, exercere. Eccleſ. 2. *deliberavi* לִמְשׁוֹךְ *trahere* (exercere) *carnem meam* בַּיַּיִן *in vino*. 1. Reg. D 22. v. 34. *& quidam* מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת *trahebat in arcu*: tendebat, jaculabatur. ¶ 3. cum אל & ל *ad* Pſal. 36. מְשֹׁךְ *trahe bonitatem tuam* לְיֹדְעֶיךָ *ad noſcentes te*: inclina. Et ל ſubintellecto. Jer. 31. v. 3. *propterea* מְשַׁכְתִּיךְ *traxi* (ad) *te bonitatem*. pro מְשַׁכְתִּי אֵלַיִךְ. ¶ 4. Abſolutè ponitur. Geneſ. 37. וַיִּמְשְׁכוּ, Targ. וּנְגַדוּ *& trahebant, & adducebāt Joſephum ex ciſterna*. Exod. 12. v. 21. מִשְׁכוּ, Targ. אַתְנַגַדוּ *trahite & accipite vobis ovem*. Lxx. ἀπελθόντες *euntes accipite*. Jud. 4. v. 6. *vade* וּמָשַׁכְתָּ *& trahe in monte* E *Tabor, & accipe tecum*: trahe ad te populum, Targ. וְתִתְנַגַד *& extendere*. Ibidem. verſ. 7. וּמָשַׁכְתִּי *& traham ad te in vallem Kiſon*. Targ, וְאַתְכֵּב *& excitabo*. Jud. 20. v. 37. וַיִּמְשֹׁךְ *& trahebat inſidiator*. ſcilicet buccina. Arabicè Act. 23. *qui* יַמְסַךְ *traheret manum ſuam*: duceret. Pſalm. 37. *Dominus* מָאסַךְ *apprehendit manu ſua*. 1. Cor. 12. v. 15. פַּאמסכוא *& retrahite*: inhibete. Joh. 20. *& cui* אמסכתמוהא עַליה מסכת *retinueritis ea, retenta ſunt*. Johan. 7. v. 32. לִיַמְסְכוּהָ *ut apprehenderent eum*. Rom.

14. v. 22. תמסך *retine fidem tuam*. 1. Pet. 3. v. 10. וימסך *& prohibeat labia ſua, ne loquantur dolum*: contineat. Niphal נִמְשַׁךְ *tractus, pertractus fuit*. Eſa. 14. *& dies ejus non* יִמָּשְׁכוּ *trahentur*. Targ. יִתְרַחֲקוּן *elongabuntur*. Ezech. 12. *quodcunq; locutus fuero verbum, illud fiet, non* תִּמָּשֵׁךְ *trahetur*: protrahetur, differetur. Targ. יִבְטַל *irritum erit*.

Arab. אתמסך atmaſach *adhæſit*. Gen. 18. ויתמסכוא *& adhærebunt in opere juſtitiæ*. Mat. 6. v. 24. יתמסך *adhærebit uni*. Phil. 2. v. 16. תתמסכון *adhæreatis in ſermone vitæ*. Piel מִשֵּׁךְ: Eſa. 18. v. 2. *ad gentem* מְמֻשָּׁךְ *tractum & depilatam*. Prov. 13. v. 12. מְמֻשָּׁכָה *tracta infirmitas* (dolor) *cordis*.

Nom. מוֹשֵׁךְ *trahens, tractor*: Plur. מוֹשְׁכִים *trahentes, tractores*. Foem. Plu. מוֹשְׁכוֹת *tractus*. Amos 9. *& concurret arator cum meſſore, & calcans uvas* בְּמֹשֵׁךְ הַזָּרַע *cum tractore ſeminis*. Targ. בְּמַפֵּק בַּר זַרְעָא *cum exportatore ſeminis*. qui portat ſemen in agrum, ut illud ſeminet. Jud. 5. מֹשְׁכִים *trahentes in baculo ſcribæ*. Targ. כָּתְבִין *ſcribentes*. Eſa. 66. v. 19. מוֹשְׁכֵי קֶשֶׁת *tractores arcus*: qui arcum tendunt, Thraces, Turcæ. Lxx. μοσὸχ. Job. 38. *aut* מוֹשְׁכוֹת *tractus orionis aperies*. Targum אֲשְׁלֵי רְנְגְרִין *funes trahentum*.

מֶשֶׁךְ *tractus*. Al. שיעור מועט *menſura parva, parum*. Job. 28. וּמֶשֶׁךְ *& tractus* ſeu *parum ſapientiæ ſupra margaritas*: precium. ¶ Deinde, מֶשֶׁךְ *traha*, ἑλκηθρον, genus vehiculi, quod trahitur, rotis carens. Pſal. 126. v. 6. *portans* מֶשֶׁךְ *traham ſeminis*: parum.

Rabbin. הַנִּמְשָׁךְ *tractum*, quod adhæret, quod ſequitur. אות נִמְשָׁךְ *litera ſequens*. כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ *vis attractiva*. בְּמֶשֶׁךְ זמן מעט *intra parvum tempus*. בְּמֶשֶׁךְ שנה *intra annum*. תוֹךְ מֶשֶׁךְ עֶשֶׂר שָׁנִים *intra decennium*.

מְשִׁיכָה, Chal. משיכות *protractio, conſecutio*. מַשְׁכּוֹכִית *pecus cum tintinnabulo, præcedens & poſt ſe trahens oves*.

Chald. מֶשֶׁךְ μέσκ@ *pellis, cutis*: Plural. מַשְׁכִּין, Syr. מַשְׁכִין *pelles*.

Arab. ממסך *obſtans, ſuſtinens*.

מסאכה, & אמסאך, & אסתמסאך *retentio*.

Propr. מֶשֶׁךְ *Meſch*, filius Japhet. Inde gens ab hoc orta, *Maſchi* vel *Moſchobitæ*, quaſi מוֹשְׁכֵי קשת *tractores arcuum*, quibus adhuc utuntur. Pſalm. 120. v. 5. *væ mihi, quia* גַּרְתִּי *habito* (inter) מֶשֶׁךְ *Meſech*. Targ. אוסאי *Aſiaticos*. quia filij Japhet minorem Aſiam occupârunt. Lxx. ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη *incolatus meus prolongatus eſt*: quaſi גרותי מֶשֶׁךְ.

מַשְׁכִּים *Tuſci*.

משל duo ſignificata habet. I. מְשַׁל, Chald. מְשַׁל *dominatus eſt, jus, autoritatem, poteſtatem*

 habuit

habuit in rem vel perſonam aliquam: per Synecdochen, *eminuit, excelluit.* Conſtruitur, 1. cum ב *in.* Geneſ. 37. אם משול תמשל בנו *ſi dominando dominaberis nobis.* Targ. או שולטן את סבר למשלט בנא *aut dominus tu putas dominari nobis.* Jud. 8. משל־בנו, Targ. מלך עלנא *regna ſuper nos.* Geneſ. 3. *& ipſe* ימשל־בך *dominabitur tibi.* ¶ 2. abſolutè. Exod. 21. v. 8. *non* ימשל *poteſtatem habebit vendendi eam.* Targ. ליה לה רשו *non eſt ei poteſtas.* Geneſ. 1. למשל, Targ. למשלט *ad dominandum in die & in nocte.* Hiphil המשיל *dominum conſtituit, poteſtatem dedit, præfecit.* Pſal. 8. v. 7. תמשילהו *conſtitues eum dominum ſuper opera manuum B tuarum.*

Nom. מושל *dominans, dominator, dominus:* Plu. מושלים *domini.* Foem. מושלה *domina.* 2. Sam. 23. מושל *dominator inter homines:* ut ſim dominator. Mich. 5. v. 2. *ex te mihi egredietur, ut ſit* מושל *dominans in Iſrael.* Targum משיחא למהוי עבד שלטן *Meſſias, ut ſit faciens poteſtatem.* Meſſias enim fuit ex ſemine Davidis, qui fuit ex Bethlehem.

ממשל, Foemin. ממשלה & ממשלת *dominium, poteſtas:* Plural. ממשלים, Foemin. ממשלות *dominia, poteſtates.*

II. משל, Chald. & Syr. מתל *aſſimilavit, comparavit, contulit, exemplificavit, ſimilitudines dixit, parabolicè locutus eſt:* figuratè enim & ſcitè dicta, velut authoritatem habent, & in ſermone dominantur. Ezech. 12. v. 23. *& non* ימשל *parabolicè loquentur illud ampliùs in Iſrael.* Lxx. *εἴπωσι τὴν παραβολὴν dicent parabolam.* Niphal נמשל, Chald. אתמתל *aſſimilatus, comparatus, ſimilis factus fuit.* Eſa. D 14. v. 10. *nobis* נמשלת, Targ. דמית *ſimilis fuiſti.* Pſalm. 49. v. 12. נמשל *ſimilis factus eſt, ſicut jumenta.* Pſalm. 28. v. 1. ונמשלתי *& ſimilis ero* (comparabor) *cum deſcendentibus in lacum.* idem. Pſal. 143. v. 7. Piel משל *proverbia fecit.* Ezech. 21. *an non* ממשל משלים *proverbiator proverbiorum ipſe?* Hiphil המשיל, Chald. & Syr. אמתל *aſſimilavit, comparavit, ſimilitudines, proverbia dixit.* Eſa. 46. v. 5. *cui* ותמשלוני *aſſimilabitis me, & æquabitis,* תדמיוני *& comparabitis me?* conferetis. Lxx. *ὁμοιώσατε.* Syr. Matth. 13. *aliam* מתלא אמתל *parabolam propoſuit illis.* Hithpael התמשל *comparatus fuit.* Job. 30. v. 19. ואתמשל *& comparatus ſum ſicut pulvis & cinis.* Arab. Alc. 29. פתמתל להא בשר סויא *aſſimilatus fuit ipſi homo verus.*

Nom. משל, Chald. & Syr. מתל, Arab. מתל mathâl, cum ת ſupernè punctato, *ſimilitudo ſeu comparatio* rei ad rem aliam, *parabola, proverbium, ſermo figuratus & obſcurus, brevis & trita ſententia, typus, exemplum,* A quod damus aut capimus, *imago, effigies, apographum, fabula:* Plural. משלים, Chald. & Syr. מתלין, Arab. אמתאל amthal *proverbia, parabola, ſententia.* 1. Sam. 10. verſ. 12. *propterea factum fuit* למשל *in proverbium: an etiam Saul inter prophetas?* 1. Reg. 4. v. 32. *& locutus fuit tria millia* משל *proverbiorum, & erant cantica ejus quinq; & millia.* Hodie extant tantùm 800. verſus. Illi igitur libri perierunt in captivitate Iſraelis, ſicut & libri phyſici de animalibus, avibus, reptilibus, piſcibus, & omnibus quæ ſunt ſub ſphæra Lunæ. Job. 13. *recordationes veſtra ſunt* משלי־אפר *proverbia cineris.* hoc eſt, nullius momenti. Lxx. *ἴσα σποδῷ ſimilia cineri.*

משל *idem.* Job. 41. *non eſt ſuper pulvere* משלו *comparatio ejus.* qui ipſi ſit ſimilis in terra.

מושל, Chald. מתל *proverbia loquens.*

Chald. מתיל *comparatus, ſimilis:* Plural. מתילין *comparati, ſimiles.*

אמתל *ratio* vel *indicium rei.* Rabb. דרך משל *figuratè, metaphoricè.*

C Arab. תמתאלה tamtila *aſſimilatio, repræſentatio, imago, ſimilitudo:* Plural. תמתאל tamthil, & תמאתיל *repræſentationes, imagines.*

ממתל mumatthil *repræſentator, hiſtrio:* Plural. ממתלין mumattilin *hiſtriones.* ✠ מתאל *ſimilitudo.*

מתל matil *ſicut.* מתלך *ſicut tu.* במתל *quemadmodum.* במתלה *ſimilis ei.* מתל מא *quemadmodum.* עלי מתל מא *quemadmodum.* מאתל mathil *ſimilis.* במתל ולך *ſimiliter.* D

משם. Arab. משמש *lotus* arbor.

משימה *ſecundina.* ✠ משימי *ſecundina cerebri,* pia mater: in Avicen.

משע. Arab. אמשע *abſterſit.*

תמשיע *abſterſio, mundatio.*

משק. Hebr. ממשק *exitus.* Zophon. 2. verſ. 9. ממשק חרול *exitus urtica.* Targ. משמש מלוחין *deſertum ſpinarum.*

משק *procurator:* in שקק *excurrit,* vide.

E Arab. משקה *dolor.*

מתת. Arab. אתמתת atmatat *ſperavit, expectavit, moratus, tardatus fuit.*

מתג. מתג *frenum,* ferrum quod ori jumenti imponitur ſeu inſeritur, ad illud gubernandum & dirigendum. Pſalm. 32. במתג, Targum בזממא *in freno & habena os eorum obturare oportet.* Eſa. 37. *& ponam annulum meum in naſo tuo,* ומתגי *& frenum meum in labijs tuis, & reducam te.* Sicut quis freno dirigit jumentum, ita dirigam te.

¶ Meta-

Digitized by Google

¶ Metaphoricè, *directio, gubernatio*. 2. Sam. A 8. v. 1. *& accepit David* מֶתֶג הָאַמָּה, Targum תְּקוֹן אַמְּתָא *directionem rivi de manu Philiſtæorum*. Urbs aut regio ſic dicta ab æquæductu. Fortaſſis fuit rivus aquarum per urbem tranſiens; hunc direxit, ut extra urbem decurreret. pro quo habetur, 1. Paral. 18. v. 1. *& accepit David Gath, & filias ejus*. Baculus dominans in tota Palæſthina, metropolis regum. Non invenimus in omnibus ſatrapis Philiſtinorum nomen regni, ſed in Gath invenimus *Achis rex Gath*. vide. ¶ Rabb. מֶתֶג virgula *Meteg*, B accentus rhetoricus, quo ſyllaba retinetur & producitur. ✠ מְתִינָה *productio, retentio ſyllabæ*.

מתה. Inde מְתִים *homines, viri*. eſt generale, cõprehendens viros, mulieres & parvulos. Deut. 2. v. 34, & 3. v. 6. *& anathematiſavimus omne oppidũ* מְתִם, Targ. גֻּבְרַיָּא *viros & mulieres*. Al. *viros urbis*: hypallage. Lxx. ἑξῆς *deinceps*. Acceperunt pro Chaldaico, מִתַּם *inde*. Pſalm. 17. v. 14. מִמְתִים *ab hominibus* (qui ſunt) *manus tua, Domine*, מִמְתִים C *ab hominibus*. ſcilicet libera animam meam. pro מִמְּתִים, ex litera ſchevata dages perditur, & in hujus compenſationem, præcedens מ producitur virgula Meteg, poſt quam מ recipit chateph patach pro ſcheva ſimplici. Geneſ. 34. v. 30. *ego verò* מְתֵי מִסְפָּר *homines numeri*. Targ. עַם דִּמְנַיַן *populus numeri*: numerabilis, exiguus. Job. 19. *omnes* מְתֵי סוֹדִי, Targ. אֱנָשֵׁי רָזִי *viri ſecreti mei*. Eſa. 5. v. 13. *& gloria ipſorum* מְתֵי רָעָב *viri famis*: famelici. Targ. מֵיתוּ דְּכַפְנָא *mortui* D *ſunt fame*. Lxx. νεκρῶν διὰ λιμὸν *mortuorum ob famem*. q. מֵתֵי abſq; punctis. Deut. 33. v. 6. *& ſint* מְתָיו מִסְפָּר *homines ejus numerus*: numerabilis, pauci. Repetendum eſt אַל *non*. Lxx. καὶ μὴ ἀποθανέτω *& non moriatur*. q. à מוּת *mortuus fuit*. Deut. 26. *peregrinatus eſt ibi* בִּמְתֵי מְעָט *cum hominibus paucitatis*. Targ. בְּעַם זְעֵר *in populo parvo*. Lxx. ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ *in numero pauciſſimo*. Eſa. 41. v. 14. *ne timeas, vermis Jacob*, מְתֵי יִשְׂרָאֵל *viri Iſrael*. Tar- E gum זַרְעִיתָא *poſteritas Iſraëlis*. R. S. *numerus Iſraelis*: qui pauco es numero. Lxx. ὀλιγοστὸς *parvule Iſrael*. Vulg. *qui mortui eſtis ex Iſrael*. ¶ Rabb. מְתִים *ſingularia, individua*.

מְתֹם nomen collectivum de *viris*. Jud. 20. verſ. 48. *ex urbe* מְתֹם *homines uſq; ad jumentum*.

Particula מָתַי *quando?* & עַד מָתַי, עַד אֵימָתַי. Arab. מתי & חתי מתי *quouſq;? quamdiu? uſq; quò?* Pſalm. 6. *& tu Domine*, מָתַי *quouſque?* quamdiu? ſcilicet finis me affligi: Apoſiopeſis. אַחֲרֵי מָתַי *poſtquam*. אֵי מָתַי, Chald.

לְמָתַי, Syr. אֵימַת & אֵימָתַי *quando?* Chal. אֵימָתַי לְאֵימַת *quando?* Pſalm. 41. v. 6. מָתַי, Targ. אֵימָתַי *quando morietur?* Jer. 13. v. ult. אַחֲרֵי מָתַי עֹד *poſtquam adhuc es immunda*. Targ. עַד כְּעַן לָךְ אַרְכָּא יוֹמִין סַגִּיאִין *adhuc tibi longitudo dierum multorum*. כָּל אֵימָתַי *quotieſcunq;*. ¶ Rabb. מָתַי prædicamentum *quando*.

מתח duo ſignificata habet. I. מְתַח, Chald. & Syr. מְתַח *tetendit, extendit, expandit*. Eſa. 40. וַיִּמְתָּחֵם, Targ. וּפְרַסְנוּן *& expandit eos ſicut tentorium*. Chald. Eſa. 40. v. 22. הַנּוֹטֶה, Targ. דִּמְתַח *qui extendit ut pellem cœlos*. Jer. 46. *omnes* דֹּרְכֵי קֶשֶׁת *calcantes arcum*. Targ. מָתְחֵי קַשְׁתָּא *tendentes arcum*. Syr. Act. 22. v. 25. *cumq;* מַתְחוּהי *extendiſſent eum loris*.

Nomen אַמְתַּחַת & אַמְתַּחַת *ſaccus*, qui expanditur, dum impletur ſeu repletur: Plur. אַמְתְּחוֹת *ſacci*. Gen. 44. *& aperuerunt quisq;* אַמְתַּחְתּוֹ *ſaccum ſuum*. Targ. טוֹעֲנֵיהּ *ſarcinam ſuam*.

Chald. מְתִיחַ מֵתַח *extenſus, & filum extenſum* in texendo, *ſtamen*.

Rabb. מְתִיחָה, Chald. מְתִיחוּת *tenſio, extenſio, expanſio*. מְתִיחַת הַקַּוִּים *extenſio linearum*, lineatio.

Syr. מַתְחָא *vis videndi, ſcopus, ſpacium*.

II. Per antiphraſin, Syr. מְתַח *aſtrinxit, conſtrinxit*.

מתל. Chald. & Syr. מְתַל, Arab. מתל mathal, cum ת ſupernè punctato, *ſimilis fuit*: in משל quæras.

מתם. מְתֹם *integritas*: in תָּמַם habes. at מְתֹם *viri*, in מָתָה.

Syriacè, מְתוֹם *aliquando, ſemper, ſeculum*. מִן מְתוֹם & מִמְּתוֹם *à ſeculo*.

מְתוּמִי *ſempiternus, æternus*. ✠ מְתוּמָאִית *perpetuò*.

מתן quatuor ſignificata habet. I. מָתְנַיִם, Syr. מַתְנָתִין *lumbi*, pars corporis, quinq; inferiores ſpinæ vertebras cõplectens. Exod. 28. *ut operiat carnem nuditatis* מִמָּתְנַיִם, Targ. מֵחַרְצִין *à lumbis & uſq; ad fæmora erunt*. Ezech. 47. *& traduxit me* מֵי מָתְנָיִם *aquas lumborum*: ad lumbos uſq; pertingentes. ¶ Et quia in lumbis eſt robur ac virtus: inde pro *robore* accipitur. Job. 40. כֹּחוֹ בְמָתְנָיו *robur ejus in lumbis*. Eſa. 21. *ideo pleni ſunt* מָתְנַי *lumbi mei infirmitate*. Eſa. 45. מָתְנֵי מְלָכִים *lumbos regum aperiam*: robur eorum infringam & debilitabo. Quia cingulum lumborum, eſt expeditio roboris. Lxx. ἰσχὺν βασιλέων διαῤῥήξω *fortitudinem regũ frangam*. Plaut. in Sticho: *ei ego verbo lumbos defractos velim*. Ea parte fracta aut luxata, corporis vigor omnis, ac firmitas interit. Pſalm. 69. וּמָתְנֵיהֶם *& lumbi eorum ſemper fac ut nutent*. Labe-

Labefac robur ipſorum. ¶ Deinde *lum-* A
bos accingere eſt, *præparare ſe ad iter*, accinge-
re ſe itineri, ut quis celeriter ac expeditè
eat. Exod. 12. מָתְנֵיכֶם *lumbi veſtri accincti*:
tanquam iter ingreſſurorum. Prov. 31.
accipit robore מָתְנֶיהָ *lumbos ſuos*: ſtrenuè agit.
Luc. 12. v. 35. *ſint lumbi veſtri præcincti.*
Rabb. מָתֶן *lumbus.* B

II. Chald. מְתַן, in Hiphil אַמְתֵּן *expectavit, præ-
ſtolatus, cunctatus, moratus fuit, diſtulit.* Pſal.
52. *ſicut* קִוּוּ, Targ. מְתִינוּ *expectárunt.* Job. 32.
& Elihu חִכָּה, Targ. מְתַן *expectabat Jobum.*
Pſal. 52. וַאֲקַוֶּה, Targ. וְאַמְתֵּן *& expectabo no-
men tuum.*

Nom. Rabb. הַמְתָּנָה, Chald. מְתִינָא *ex-* C
pectatio, pœnitentia.

Chald. מתינות *tarditas, pedetentim.*

III. Arab. מְתַן *gratificatus fuit.* Act. 45. v. 16.
ut יְמַתֵּן *gratificaretur* Judæis. מְתָאֵן *gratificans.*
¶ Deinde מְתַן & מְתִין *ſpiſſus.* אמתן *ſpiſſior.*
מְתָאנָה *ſpiſſitudo.* ¶ Et cum ה ſupernè pun- D
ctato, מְתָאנָה, à maſcul. מְתָאן mathan *veſi-
ca*: in Avic.

IV. Rabb. מְתַן *humectavit, udum reddidit.*
מתונא *humidum, udum.*
מְתָנָא *funis.* ⁂ מָתְנַן *Baſan* regio. ⁂ מְתוּנָא
macer, languidus.

מתע. Arab. מתע mata, Foem. מתעה *vas, far-* E
cina: Plur. אמתאע amta *vaſa, ſarcinæ, arma,
armamenta.* Luc. 11. אמתעתה *arma ejus.* Cap.
Joſeph. פְּלַמָּא פְּתַחוּא מְתָאעָהֻם *& poſtquam a-
peruerunt ſarcinas ſuas.* Ibidem. ענד מתאענא *a-
pud vaſa noſtra.*

מתק. מָתַק, Chald. מְתַק *dulcuit, dulcis fuit*, vel
factus eſt. Exod. 15. וַיִּמְתְּקוּ, Targ. וּבְסִימוּ *&
dulces factæ ſunt aquæ.* Prov. 9. v. 17. יִמְתָּקוּ,
Targ. חֲלַיִן *dulces ſunt aquæ furtivæ.* Hiphil
הִמְתִּיק *dulcoravit, edulcavit, dulce fecit, reddi-
dit.* Pſalm. 55. *qui ſimul* נַמְתִּיק *dulce facieba-
mus ſecretum.* Targ. נְתָרֵין *dirigebamus.* q. d.
nullum fuit ſecretum ſeu conſilium dul-
ce (bonum,) niſi tecum communicarem.

Nom. מָתוֹק, Chald. מְתִיק *dulcis*: Plur.
מְתוּקִים, Chald. מְתִיקִין *dulces.* Foem. מְתוּקָה,
Chald. מְתִיקָא *dulcis*: Plur. מְתוּקוֹת, Chald.
מְתִיקָן *dulces.*

מָתוֹק *idem.* Jud. 14. *quid eſt* מָתוֹק, Targ.
חֲלֵי *dulce præ melle?* Eccleſ. 11. וּמָתוֹק *& dulcis
eſt lux*: metaphora.

Subſt. מֶתֶק & מֹתֶק, Chald. מְתִיקוּת *dulce-
do, dulcor.* Jud. 9. *num relinquam* מָתְקִי, Targ.
חֲלָיִי *dulcedinem meam?*

מַמְתַּקִּים *dulcia, dulciaria*, cibi dulces, bo-
ni. Nehem. 8. v. 10. *comedite pinguia, & bibi-
te* מַמְתַּקִּים *dulcia.*

Rabb. מתקחא *dulce.*

Arab. מיתאק *fœdus.*

מתר. Syr. מַתְרָא *cadus*, βάτος.

QUADRATUM.

מַרְחֶשְׁוָן *October*: Joſepho *μαρσουαὶν Marſuane*,
litera ח eliſa: quia Græci in medio a-
ſpirationes non uſurpant.

FINIS LITERÆ MEM.

LITE-

LITERA
נ Nun.

Decimaqvarta Alphabeti litera, nominatur Hebraicè, & Syriacè, & Arabicè נון *Nun*, Græcè νῦ per apocopen, Latinè *En*. Eſt autem נון idem quod נין *infans*: quem ſedentem figura נ refert. A

Poteſtas ejus alia in Orthographia eſt, alia in Etymologia. In Orthographia, valet ν Græcum, *n* Latinum. In Etymologia, modò radicalis eſt, modò ſervilis. B

Servit autem in principio & fine. In principio quatuor habet officia. 1. format primam futuri perſonam pluralem, communis generis; ut, נפקד *viſitabimus*. 2. format nomina verbalia: ut, נִפְּחוֹחַ *flos*. 3. format paſſivum primæ conjugationis; ut, נִפְקַד *viſitatus fuit*. 4. Apud Syros & Talmudicos format etiam tertiam futuri perſonam ſing. maſc. ut, נִפְקוֹד *viſitabit*. C ¶ In fine quatuor quoq; habet officia. 1. format nomina verbalia: ut, קָרְבָּן *oblatio*. 2. eſt pronomen affixum tertiæ perſonæ, Plur. Foem. Cum nominibus valet *earum*; ut, דְּבָרָן *verbum earum*: Cum verbis, *eas*: ut, פְּקָדָן *viſitavit eas*. 3. Apud Chaldæos & Syros, eſt terminatio pluralis numeri in participijs & nominibus, præcedente chirec magno ין maſculini, præcedente cametz ן. fœminini generis: ut, מַלְכִין *reges*, מַלְכָן *reginæ*. D ¶ Apud Arabes tantùm maſculini generis, præcedente chirec magno ין, aut vau ſchurec ון: ut, פַּאקְדִין & פַּאקְדוּן *viſitantes*. Et pluralis numeri, præcedente Aleph אן, vel jod ין: ut, אֲנָסַאן *homines*, מרתין maratin *duæ vices*. 4. Apud Syros ן & נן, eſt pronomen affixum primæ perſonæ, plur. communis: ut, נַפְשַׁן *anima noſtra*, אֲבוּנָן *pater noſter*. E

נא tria ſignificata habet. I. נָא, Arab. אן an, literis tranſpoſitis, *nunc, ita, ideo*. Gen. 18. *& dicebat, ecce* נָא, Targ. כְּעַן *nunc cœpi loqui ad Dominum meum*. Cant. 3. *ſurgam* נָא *nunc, & circuibo civitatem*. ¶ Deinde habet vim precandi, obſecrandi & hortandi, *quæſo, obſecrò, amabò*. Gen. 18. *ne* נָא *quæſo, iraſcatur Dominus meus*. Num. 12. verſ. 13. *Deus* נָא, Targum בְּבָעוּ *obſecro, ſana* נָא, Targum כְּעַן *nunc eam*.

II. נָא, Arab. ני nei, literis permutatis, *crudus, non coctus, ſemicoctus, non ſatis aſſatus, indigeſtus*: Plur. Arab. ניין neiin *crudi, non cocti*. Exod. 12. v. 9. *ne comedatis ex illo* נָא, Targ. כַּד חַי *crudum*. LXX. ὠμὸν.

III. נֹא *No*, vetus urbs, quam cepit rex Aſſyriorum, cùm ad Niniven proficiſceretur, quæq; ſemper Ægypti metropolis fuit, eo loci ſita, ubi nunc Alexandria eſt, ab Alexandro Macedone, poſtquam Ægyptum occupaſſet, condita & denominata. Ibi fuerunt regum Ægypti domus, & templum Serapidis, ejuſq; ſimulacrum. Nahum. 3. *num melius habebis* מִנֹּא *quàm No adminiſtratoris, quæ habitat in rivis aquæ circa illam?* Jerem. 46. v. 25. *ecce ego viſito ad* אָמוֹן מִנֹּא *adminiſtratorem ex No, & ſuper Pharaonem*. אָמוֹן eſt *rex* urbis, quæ No vocatur. Targ. עַל אתרגושת אֲלֶכְסַנְדְּרִיָא *contra tumultum Alexandriæ*. Accepit אָמוֹן pro הָמוֹן, ob literarum א״ה ſonum cognatum. Ezech. 30. v. 15. אֶת־הֲמוֹן נֹא *multitudinem No*. Targ. אֲלֶכְסַנְדְּרִיָא *Alexandriæ*. LXX. μέμφεως.

נאד. נאד *uter*, in נוד invenies.

נאה. נָאָה. Inde נַאֲוָה, ſicut נאוה, ut ה geminetur: & נָאוָה, ut א quieſcat. Pſ. 33. v. 1. נָאוָה תְהִלָּה. Pſalm. 93. v. 5. נַאֲוָה: in margine, נאוה, vide.

Rabb. נָאֶה, Chald. נָאֵי *pulcer, elegans, decorus, decens, aptus, congruus*: Plur. נָאִים *pulcri, elegantes*. Inde, נָאִים וְיָפִים. Foem. נָאָה *pulcra, decora*. בִּלְתִּי נָאָה *inconveniens, incongruum, indecorum*.

נוי & נאי *pulcritudo, congruitas*: Plur. נָיוֹת *pulcritudines*.

הִתְנָאָה *pulcer factus eſt*.

הִתְנָאוּת *honeſtas, convenientia, congruitas*.

cum יָאָה conveniunt.

נאם

נאם. נָאַם ſignificat דִבּוּר, *dixit, locutus, elocutus fuit.* ſemel: Jerem. 23. v. 31. וַיִּנְאֲמוּ נְאֻם, A
Targ. וְאָמְרִין כֵּן אָמַר *& dicunt ſic dicit.* L x x. *καὶ νυστάζοντας & dormiturientes:* nictentes. Acceperunt pro נוּם *dormiturijt.*

Nom. נאם *dictum, verbum, ſermo, oratio:* nomen formæ גבול *terminus:* aut Paul נְאוּם, cum ſequente nomine conſtructum Geneſ. 22. *& dicebat, per me juravi* נְאֻם. Targ. אָמַר *dicit Dominus:* ſermo Dei eſt. Deut. 24. נאם, Targ. אֲמַר *dixit Bileam, filius Beor,* ונאם, Targ. וַאֲמַר *& dixit vir.* Suidas: *Pythagoras, ut orationi ſuæ & vitæ autoritatem conciliaret, in congreſſibus ajebat, αὐτὸς ἔφα ipſe dixit.* hoc eſt, non meus, ſed Dei ſermo eſt. B

Rabb. נְאָמָן *orator, rhetor.* Job. 12. v. 20. *auferens labium* לִנְאֱמָנִין *oratoribus.* Al. *veracibus:* vera loquentibus.

נאף duo ſignificata habet. I. נָאַף, Chald. נְאַף *mæchatus eſt, adulteravit, adulterium commiſit.* Exod. 20. *non* תִּנְאָף, Targ. תִּנּוּף *mæchaberis.* Piel נִאֵף, Chald. נָאֵף *idem.* Hoſeæ 4. *& ſponſæ veſtræ* תְּנָאַפְנָה, Targ. נָיְפָן *adulteria committent:* alios in amorem ſui allicient. Jer. 9. *quia omnes* מְנָאֲפִים, Targ. נָיְאפִין *ſcortatores ſunt:* mœchi. C

Nom. נאף *adulter, mæchus:* Plur. נאפים *mæchi.* Fœm. נֹאֶפֶת *adultera:* Plur. נוֹאֲפוֹת *adulteræ.*

נאפים & נַאֲפוּפִים *adulteria.*

II. Per metaphoram, נָאַף *idola coluit:* ſicut enim mulier adulterium committens ſub marito ſuo, alios: ita Iſrael adulterium committit ſub Deo, qui eſt maritus ejus, accipiens alios deos ad colendum eos. D
Jerem. 3. וַתִּנְאַף *& adulterium commiſit cum lapide & cum ligno.* Targ. וּטְעָת *& erravit.*

נאץ. נָאַץ *abjecit, reprobavit, ſprevit, contemſit, flocci fecit, indignatus, averſatus, aſpernatus fuit.* Proverb. 5. *& correptionem* נָאַץ, Targ. אַסְלִי *aſpernatum eſt cor meum.* Pſalm. 107. v. 11. *& conſilium altiſſimi* נָאָצוּ, Targum רְחִקוּ *averſati ſunt.* Proverb. 1. נָאֲצוּ, Targ. אַסְלִיו *ſpreverunt omnem correptionem meam.* ¶ De Deo, *indignatus eſt,* כַּעַס. Deut. 32. *& vidit* E
Deus וַיִּנְאָץ *& indignatus fuit.* Targum וּתְקֵף רוּגְזֵיהּ *& invaluit ira ejus.* Piel נִאֵץ, Chald. נַאֵץ *irritavit, ad iram provocavit, convicijs, contumelijs affecit, blaſphemavit.* 2. Samuel. 12. נִאֵץ נִאַצְתָּ *irritando irritaſti inimicos Domini.* Targ. *aperiendo aperuiſti os odientium populum Domini.* Num. 14. *uſq; quò* יְנַאֲצֻנִי *irritabunt me populus iſte?* Targum יְהוֹן מַרְגְּזִין קֳדָמַי *erunt irritantes coram me.* 1. Sam. 2. *quia* נִאֲצוּ, Targum בְּזוֹ *ſpreverunt munus Domini.* Hithpael הִתְנָאֵץ, ex Pual compoſitum. Eſa. 22. *& jugiter tota die nomen meum* מִנֹּאָץ, pro מִתְנָאֵץ *blaſphematur.* A

Nom. נְאָצָה, Chald. נאוצא *contemtus, contumelia:* Plur. נְאָצוֹת, &, camets pro patach & dages, נֶאָצוֹת *contumeliæ.*

נאק. נָאַק *clamavit, gemuit, ſingultus edidit,* ut ſolent moribundi aut alias triſtes. Ezech. 30. v. 24. וְנָאַק נַאֲקוֹת חָלָל *& gemet gemitus vulnerati coram eo.*

Nom. נְאָקָה *clamor vulnerati* aut *interfecti:* Plur. נַאֲקוֹת *clamores.*

נאר. נָאַר: Piel נֵאֵר *elongavit, removit, projecit ex corde, oblitus eſt.* Thren. 2. v. 7. נֵאֵר *aſpernatus eſt ſanctuarium ſuum.* Pſalm. 89. v. 39. B
נֵאַרְתָּה *oblitus es pactum ſervi tui.* Targ. אַשְׁנִיתָא *mutaſti.* Niphal נֵאַר *remotus fuit.* Malach. 3. *vos* נֵאָרִים *remoti.*

Nom. נָאוֹר *removens.* Pſalm. 76. נָאוֹר *removens tu.*

נבב. נָבוּב *perforatus,* in בוב quære. ¶ Rabbin. הַנָּבוּב *vena cava.*

נבא. נָבָא, Chald. נבא. Inde Niphal נִבָּא, Arab. נַבִּי: Hithpael. הִתְנַבֵּא, Chal. אִתְנַבִּי, C
in Daniele הִתְנַבִּי, Syr. אִתְנַבִּי, Arab. תְּנַבָּא tanabba, תְּנַבִּי & אתנבי *dixit* בא *futurum, prophetavit, vaticinatus eſt, prædixit, prænunciavit, indicavit.* In Niphal ſignificat acceptionem prophetiæ à Deo, & mandatum loquendi ad alios. In Hithpael uſurpatur ferè de prophetia falſa, ſeu fictitia pro natura iſtius conjugationis. Niphal. Ezech. 37. וְנִבֵּאתִי *& prophetabam, ſicut juſſus eram.* Ezechiel. 13. *fili hominis,* הִנָּבֵא *propheta contra* נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל *prophetas Iſraëlis* הַנִּבְּאִים *prophetantes.* 1. Sam. 19. *cœtus* הַנְּבִיאִים נִבְּאִים *prophetarum prophetantium.* Targum מְשַׁבְּחִין *laudantium:* Deum celebrantium. dicebant carmina & laudes Deo per Spiritum ſanctum. 1. Paral. 25. הַנִּבְּאִים *prophetantes in citharis & nablis.* Filij Aſaph ludebant in inſtrumentis muſicis pſalmos. Hithp. 1. Sam. 19. וַיִּתְנַבְּאוּ *& prophetabant etiam ipſi:* cantica & laudes dicebant Deo. 1. Reg. 18. וַיִּתְנַבְּאוּ *& prophetabant.* Targum וְאִשְׁתַּטִּיו *& inſaniebant:* inſaniam ſimulabãt, ſtulta loquebãtur. 1. Sam. 18. וַיִּתְנַבֵּא *& prophetabat in medio domus:* de Saule. Targum וְאִשְׁתַּטִּי *& inſaniebat:* loquebatur verba ſtulta. propheta & inſanus loquuntur res ignotas. Syr. Matth. 7. *in nomine tuo* אִתְנַבִּין *prophetavimus.* Act. 2. וְנִתְנַבּוֹן *& prophetabunt filij veſtri.* Arab. Matth. 7. *in nomine tuo* תְּנַבָּאנָא tanabbana *prophetavimus.* Alc. מַן נַבָּאנִי *quis indicavit tibi?* נַבָּאתַ *indicaſti.* אַנְבָאךְ *indicavit mihi.* יְנַבָּאכֻם *indicabit vobis.* נבא nabi *rogavit.* Piel נַבִּי nabbi *annunciavit, divinavit,*

Digitized by Google

navit, prophetavit. Pſalm. 66. לְאַנְבִּיכֻם *& annunciem vobis, quanta fecerit mihi.* 1. Corinth. 14. verſ. 20. *ego* מֻנַבִּיכֻם *annuncio vobis.* Alcor. וַנַבִּיהֻם *& manifeſta illis.* תנבא *propheti za.*

NOM. נָבִיא, Chald. נביא & נְבִי, Arab. נבי nabi *propheta, vates, doctor, ſcriba:* PLUR. נְבִיאִים, Chald. נביאין & נְבִיִין, Arab. אנביא anbia, & נְבִיִין, נביין *propheta.* FOEM. נְבִיאָה, Chald. נְבִיָא, Arab. נביה nabia *propheti ſſa:* PLUR. נביאות, Chald. נְבִיאָן, Arab. נבאת nabiat *propheti ſſa.* Propheticum autem munus conſiſtebat, vel in docendo, vel in regẽdis Eccleſiæ actionibus. Docendi munus duplex erat, in Schola videlicet & Eccleſia. Inde propheta pro *doctore, gubernatore.* Gen. 20. *redde uxorem viri, quia* נָבִיא, Targ. נְבִיָא *propheta eſt.* Jerem. 29. *excitavit nobis Dominus* נְבִיאִים *prophetas.* Targum מַלְפִין *doctores.* Exod. 7. v. 4. *& Aharon frater tuus erit* נְבִיאֶךָ *propheta tuus.* Targum מְתוּרְגְמָנָךְ *interpres tuus.* Sicut propheta loquitur populo à Deo miſſus, ita ipſe loquetur quæ dixeris ipſi. Ezech. 13. *& dices* לִנְבִיאֵי מִלִּבָּם *ad prophetas ex corde ipſorum.* Targum לְמִתְנַבְּן בִּרְעוּת לִבְּהוֹן *ad illos qui prophetant in voluntate cordis ſui.* 1. Samuel. 10. *num etiam Saul* בַּנְּבִיאִים *inter prophetas?* Dicebatur de homine infimæ conditionis ad dignitatem aliquam evecto. 1. Samuel. 10. *occurres cætui* הַנְּבִיאִים *prophetarum.* Targum סָפְרַיָּא *ſcribarum.* Erant ſtudioſi ſacrarum literarum, diſcipuli prophetarum. 2. Reg. 2. verſ. 3. *& egreſſi ſunt* בְנֵי הַנְּבִיאִים *filij prophetarum, qui erant in Bethel.* Targum תַּלְמִידֵי נְבִיַּיָא *diſcipuli prophetarum.* Non tantum in Bethel & Jericho, ſed etiam in alijs multis urbibus fuerunt prophetarum diſcipuli, qui Iſraëlitas arguebant: ſed ipſorum prophetia fuit momentanea, ideo non eſt conſcripta. Prophetæ iſti autem fuerunt eo tempore ab Eli uſque ad Davidem, Elkana, Samuel, Gad, Nathan, Aſaph, Heman, Jedutun. horum ſapientum diſcipuli dicuntur סופרים *ſcribæ.* Deinde נְבִיאִים רִאשׁוֹנִים *prophetæ priores* vocãtur prophetæ templi primi: ſed נְבִיאִים הָאַחֲרוֹנִים *prophetæ poſteriores,* vocantur prophetæ templi ſecundi, Haggæus, Zacharias, Malachias, & ipſorum ſocij. ¶ Et נְבִיאִים *prophetæ* dicuntur *libri prophetici:* quos faciunt רִאשׁוֹנִים *priores,* & אַחֲרוֹנִים *poſteriores.* priorum initium faciunt à Samuele: ſicut, Act. 3. v. 24. *omnes prophetæ à Samuele, & ijs, qui deinceps fuerunt.* Priores autem ſunt libri, Joſuæ, Judicum, Samuelis & Regum. Poſteriores, Eſaias, Jeremias, Ezechiel, & duodecim Prophetæ minores.

Arab. אלנבי alnabi *propheta* מֻחַמַּד *Muhammed:* & מדינת אלנבי medinath alnabi *Medina urbis prophetæ,* ubi eſt ſepulcrum Muhammedis: diſtans à מכה *Mecha,* 40. milliaribus Germanicis. de quo plura in radice דין reperies.

נְבוּאָה, Chald. נְבִיוּת, Arab. נבות nubua *prophetia, vaticinium, prædictio, prognoſticon:* PLUR. נבואות, Arab. נבואת nubuath *vaticinia, prognóſtica.* ¶ Inter נְבוּאָה *prophetiam* autem, & inter רוּחַ הַקֹּדֶשׁ *Spiritum ſanctum,* Hebræi hoc diſcrimen tradunt: נְבוּאָה *prophetia* eſt, quæ venit ſuper hominem in ſomnio; aut ſi vigilat, omnes ſenſus & vires ejus auferuntur, ut abreptus videat in viſione quaſi virum ſecum loquentem hæc vel illa, aut imagines: aut non videat ullam imaginem, ſed audiat vocem ſecum loquentis. ſed רוח הקדש *Spiritus ſanctus* eſt, cum non aboletur ullus ſenſuum in homine, ſed is loquitur more aliorum hominum, ſed excitatus à Spiritu excelſo. Anno ſecundi templi 40. mortui ſunt Haggæus, Zacharias & Malachias prophetæ, die 10. Tebeth, & tranſlata fuit prophetia ab Iſrael. Et tunc ingreſſus eſt Alexander Joroſolymam.

נבג. Rabb. נָבַג *ſcaturivit, ebullivit.*

מַבְּגָא *ſcaturigo, ſcatebra.* ✠ נָבוּג *foràs educens.*

נְבוּגָא *ebullitio, ambitio, faſtus intumeſcens.*

נִבְגָא *virgultum, virga, ramus, ſurculus.*

אַנְבַג *menſura* quædam liquidorum.

נבד. Arab. נָבִיד nabid, cum ד ſupernè punctato, *mulſum,* vel *decoctum fructuum,* quo utuntur Arabes pro vino & melle in calidis regionibus.

אַנְתְבַד *mulſum confecit.* item, *diſceſſit.* In Geograph. אלרוזא מנהא ינתבדון וישרבון *oriza, ex illa mulſum conficiunt, & bibunt.* Alc. 29. פַּאנְתַבַדַת בה מַכַאנָא קַצִיָא *& diſceſſit cum eo in locum longinquum:* aufugit. Alc. וַאַחַדְנָאה וגנודה ונבדנאהם פי אליַם *& accepimus eum, & exercitus ejus, & ſubmerſimus eos in mari.* ¶ ינבדנאה *& extraximus eum.*

נבה. Arab. נַבַה naba: HIPHIL אנבה anbach *ſuſcitavit, excitavit dormientem, admonuit.* Alcor. 2. יַא אַדַם אַנְבִיהֻם בַּאַסְמַאיהֻם *ô Adam, excita ipſos nominibus eorum.* ינבה *excitabit.* ✠ מנבהה *excitans.* ✠ אתנבאה *excitatio:* in Avic. PASS. אַנְתְבַה *excitatus fuit.*

נַאבַה nabih *excitatus,* habens apertos oculos, videns: PL. נאבהה nabiha *excitati.*

מַנְבוּה manbuh *inſomnis, pervigil:* Plur. A מַנְבוּהִין manbubin *inſomnes.*

נבו. נְבוֹ civitas in terra Moab, in tribu Ruben. Eſa. 15. verſ. 2. *contra* נְבוֹ *Nabo, & contra Medba.* ædificata à filijs Ruben. Num. 32. verſ. 38. ¶ Deinde, נבו *Nabo,* mons Moabitarum. ¶ Tertiò, *idolum.* Eſa. 46. verſ. 1. *cur natus eſt Bel, & abſciſſus* נבו *Nabo?*

נְבָיוֹת *Nabajoth*, primogenitus Iſmaelis. Gen. 25. v. 13. ¶ Ab hoc omnis regio ab Euphrate, uſq; ad mare rubrum, uſque hodie *Nabathena* dicitur: quæ eſt pars Arabiæ Petreæ. B ſolitudo frugum inops, plena pecorum. Chald. & Arab. נבט. Eſa. 60. verſ. 7. אֵילֵי נְבָיוֹת, Targ. דכרי נְבַט *arietes Nabathai.* Juvenalis: *Et quos depoſuit Nabathao belua ſaltu.*

נבח נָבַח, Chald. נְבַח, Arab. נַבַח nabah *latravit ut canis, gannivit ut vulpes.* Eſa. 56. v. 10. *canes muti, qui non poſſunt* לִנְבֹּחַ, Targum לְמִבַּח *latrare.*

Nom. Rabb. נְבִיחָה, Arab. נַבְחָה nabha *latratus, gannitus:* Plu. Arab. נַבְחָאת *latratus.* C נַבְחָן *canis latrans:* ſimulacrum.

נבט. נָבַט. Inde Piel, alijs Niphal, נִבַּט: & Hiphil הִבִּיט *aſpexit, ſuſpexit, reſpexit, circumſpexit:* quando per Metaphoram ab oculis ad intellectum transfertur, ſignificat, *conſideravit, curavit.* Piel. Eſa. 5. v. 30. וְנִבַּט *& reſpexit ad terram.* Hiphil variè conſtruitur. 1. abſolutè ponitur. 1. Sam. 17. v. 44. וַיַּבֵּט, Targ. ואִסתְּכֵי *& reſpiciebat Philiſthæus, & videbat Davidem.* Pſalm. 91. *ocu-* D *lis tuis* תַּבִּיט *videbis.* 2. cum accuſativo. Num. 23. *non* הִבִּיט *aſpexit iniquitatem in Jacob.* 3. cum אֶל vel לְ *ad.* Exod. 3. *quia timebat* מֵהַבִּיט אֶל *reſpicere ad Deum.* Jon. 2. verſ. 3. *non addam* לְהַבִּיט אֶל *aſpicere ad templum ſanctitatis tuæ:* לְהִתְפַּלֵּל. Pſal. 74. הַבֵּט לַבְּרִית *reſpice ad pactum.* 4. cum בְּ *in,* ſignificat, *cum voluptate aſpicere.* Pſalm. 92. וַתַּבֵּט *& aſpexit oculus meus* בְּשׁוּרָי *in hoſtibus meis.* 5. cum מ *ex.* Pſalm. 71. מִשָּׁמַיִם הִבִּיט *ex cælo reſpe-* E *xit Dominus.* Targum אִסְתַּכַּל *conſideravit.* 6. cum אַחֲרֵי *poſt.* Gen. 19. תַּבִּיט אַחֲרֶיךָ *reſpicias poſt te.*

Nom. מַבָּט & מֶבָּט *aſpectus, reſpectus, fiducia:* perſona aut res, ad quam quis reſpicit, confugit, in ea ſpem ponit. Eſa. 20. verſ. 5. *ab Aethiopia* מַבָּטָם *reſpectu eorum.* Targum בֵּית רְחָצָנֵיהוֹן *domo ſpei ipſorum.* L x x. ἐφ' οἷς ἦσαν πεποιθότες *in quibus fuerant confiſi.* Hieronymus, *ſpe ſua.* Ibidem. verſ. 6. *ecce ſic* מַבָּטֵנוּ *reſpectus noſter, quò confugimus ob auxilium.* Targum בֵּית רְחָצָנָא *do-* A *mus ſpei noſtræ.* Zach. 9. verſ. 5. *pudefacta eſt* מֶבָּטָהּ *fiducia ejus.* L x x. ἐπὶ τῷ παραπτώματι αὐτῆς *propter ſcelus ſuum.* acceperunt מ pro præpoſitione, & בָּטָה. Rabb. כְּלֵי הַמַּבָּט *inſtrumenta obſervationis.*

Arab. מִסְתַּנְבֵּט *in facie terræ:* in Geogr.

Propr. Chald. נבט *Nabathea regio.*

נבל tria ſignificata habet. I. נָבֵל vel נָבַל *marcuit, emarcuit, elanguit, aruit* propter æſtum aut frigus: dicitur de folijs arborum, floribus & fructibus flacceſcentibus & decidentibus, poſtquam omnem humorem amiſerunt: Item de cadaveribus. B Pſalm. 1. v. 3. *& folium ejus non* יִבּוֹל *flacceſcet.* Targum *folia ejus non* נָתְרִין *decidunt.* Reſpexit ad נָפַל *cecidit, decidit.* aut quod folia marcida decidant. Pro hoc habetur, Jerem. 17. verſ. 12. *& erit folium ejus* רַעֲנָן *viride.* Eſa. 40. verſ. 7. *areſcit fœnum,* נָבֵל *marceſcit.* Targum נְתַר *decidit.* Pſalm. 18. verſ. 46. *filij alieni* יִבֹּלוּ *marceſcent.* Targum יְסוּפוּן *conſumentur.* L x x. ἐπαλαιώθησαν *inveterati ſunt.* legerunt יִבְלוּ, ſine dages; à בָּלָה *in-* C *veteratus fuit.* Eſa. 34. verſ. 4. כִּנְבֹל *ſicut flacceſcit folium ex vite.* Targum כְּמִתַּר *ſicut decidit.* Pſalm. 37. *& ſicut viror herbæ* יִבּוֹלוּן *marceſcent.* Targum יִנַּתְרוּן *decident.* Eſa. 1. verſ. 30. *& eritis ſicut quercus* נֹבֶלֶת עָלֶהָ *marceſcens folijs ſuis.* cujus folia marceſcunt. Targum דִּי מְנַתַּר טַרְפוֹהִי *dejiciens folia ſua.* L x x. ἡ ἀποβεβληκυῖα τὰ φύλλα *quæ depoſuit folia.* Jerem. 8. וְהֶעָלֶה נָבֵל *& folium marceſcit.* Eſa. 34. verſ. 4. וּכְנֹבֶלֶת, Targum וּכְנִבְלָא *& ſicut carica ſeu folium marceſcens* D *de ficu.* ¶ נוֹבְלוֹת *fructus ex arboribus decidentes.*

Nomen נְבֵלָה, Chald. נִבְלָא *cadaver beſtiæ & hominis non naturaliter mortui,* omne corpus mortuum. Deut. 14. *ne comedatis omne* נְבֵלָה *cadaver.* L x x. θνησιμαῖον *morticinium.* Quod vitam exhalat, ſine legitimo ritu mittendi ſanguinis. In Actis videtur dici τὸ πνικτὸν *ſuffocatum.* Pſalm. 79. *dederunt* נִבְלַת עֲבָדֶיךָ *cadaver ſervorum tuo-* E *rum cibum avibus cæli.* Targum גּוּשְׁמֵי עַבְדָךְ *corpora ſervorum tuorum:* quod tamen à forma נְבֵלָה eſt. Eſa. 26. verſ. 19. *vivent mortui tui,* נְבֵלָתִי *cadaver meum ſurgent.* Hieron. *interfecti mei.* cum cadavere meo ſurgent mortui iſti tui. Mecum reſurgent multi alij juſti: ut præpoſitio עִם *cum* ſubintelligatur.

נֵבֶל & נֶבֶל tria ſignificat. 1. נֹאד הָעוֹר *utrem ex corio,* vas pelliceum, vas coriaceum, vas vile. 1. Sam. 1. verſ. 24. וְנֵבֶל, Targum וְגַרְב *& utrem vini.* Jerem. 13. *omnis* נֵבֶל, Targum גַּרְב *uter implebitur vino.* ſicut

utres implentur vino, ita vos implebimini calamitatibus. Plural. נְבָלִים *utres.* 1. Sam. 25. *& duos* נִבְלֵי יַיִן *utres vini.* Job. 38. verſ. 37. וְנִבְלֵי שָׁמַיִם *& utres cœli quis compeſcet?* Targum וְעַנְנַיָּא דִמְתִילִין לְזִקַּיָּא *& nubes, quæ ſunt utribus ſimiles:* nubila. Sunt nubes plenæ aquis, ut utres vino. Lat. *&* A
concentum cœli. accepit pro *nablis*, inſtrumentis muſicis. ¶ 2. *vas teſtaceum, teſtam, cadum figuli, lagenam, urceum.* Eſa. 30. *& fractio ejus, ſicut fractio* נבל יוצרים *urcei ſigulorum.* Targum מָן דְּחַסַף *vaſis teſtacei.* B
ſimilitudo in textu explicatur. Plural. נְבָלִים *urcei.* Thren. 4. *quomodo reputati ſunt* לְנִבְלֵי חֶרֶשׂ *in urceos teſtaceos*, opus manuum figuli? ¶ 3. כְּלִי הַזֶּמֶר *inſtrumentum muſicum, utri ſimile, & habens chordas quæ pulſantur.* Inſtrumentum in quo ſunt decem foramina, *Nablum:* נבל שבו כל מיני זמר. Plural. נְבָלִים, Chaldaicè נִבְלִין *nabla.* Pſalm. 144. בְּנֵבֶל עָשׂוֹר *in nablo decachordo pſallam tibi.* Eſa. 14. v. 11. הֶמְיַת נְבָלֶיךָ *ſonitus nablorum* C
tuorum. Targ. וְזָמָרָךְ *muſica tua.* Hieron. *concidit cadaver tuum.* accepit pro הֵמִית *occidit*, & נְבֵלָה *cadaver.*

Chald. נִבְלָא & נבל *ficus ſiccata, aut à vento dejecta.*

II. Per metaphoram, נָבֵל *vilis, ignobilis, abjectus, ſpretus, contemtus, rejectus, corruptus, viribus deſtitutus, defatigatus fuit.* Cicero De claris orator. *flacceſcit oratio, quæ nullas habet dicendi vires.* de animo; *deſipere.* Eſa. 34. *omnis exercitus ejus* יִבּוֹל *flacceſcet:* viribus deficiet. Targum יְסוּפוּן *peribunt.* Eſa. D
24. verſ. 4. אָבְלָה נָבְלָה *luxit, emarcuit terra, exciſus eſt,* נָבְלָה תֵבֵל *emarceſcet orbis:* paranomaſia. Targum חֲרֵבַת *devaſtatus eſt.* L x x. ἐφθάρη *corrupta eſt.* Exod. 18. verſ. 18. נָבֹל תִּבֹּל *emarceſcendo marceſces.* Targum מִלְאָה תִלְאֵי *defatigando defatigaberis.* Nahum. 3. verſ. 6. Jerem. 14. verſ. 21. Pſalm. 18. verſ. 46. *filij hypocritæ* יִבֹּלוּ *emarceſcent.* Targum יְסוּפוּן *deficient.* L x x. ἐπαλαιώθησαν *inveterati ſunt.* Acceperunt pro בָּלָה *inveteratus eſt.* ſemel de animo: Proverb. 30. verſ. 34. *ſi* נָבַלְתָּ, Targum תִּמְפַּשׁ E
ſtolidus fueris. Niphal. נָבֵל *emarcuit, marcidus factus eſt.* Eſa. 64. verſ. 6. וַנָּבֶל *& emarcuimus ſicut folium nos univerſi.* Targum וְאִתַרְנָא *& decidimus.* pro וַנִּנָּבֵל: poſt נ ethan, נ radicale abjicitur, & ob ו converſivum, retracto ad penultimam accentu, ultima corripitur. Piel. נִבֵּל *vilipendit, rejecit, ſprevit, abominatus eſt, contumelia affecit, irritavit.* Deuter. 32. verſ. 15. וַיְנַבֵּל, Targum וְאַרְגִּיז *& irritavit petram ſalutis ſuæ.* Mich. 7. verſ. 6. *filius* מְנַבֵּל *vilipendit* (con-

tumelia affecit) *patrem.* L x x. ἀτιμάζει *inhonorat.*

Nomen נָבָל *nebulo, homo vilis, abjectus, perditus, nequam, impius, parcus, illiberalis, ſtultus, fatuus:* Plural. נְבָלִים *homines viles & contemti, illiberales, fatui.* Fœmin. נְבָלוֹת *fatua.* Deut. 32. *in populum* נָבָל, Targ. טַפְּשָׁא *ſtultum.* 2. Sam. 3. *nunquid, ut moritur* נָבָל *nequam, moritur Abner?* Targ. רַשִּׁיעִין *impius.* Pſalm. 14. *dixit* נָבָל, Targ. שַׁטְיָא *fatuum in corde ſuo.* Eſa. 32. v. 5. *non dicetur amplius* לְנָבָל נָדִיב *ad illiberalem, munificus.* Prov. 30. וְנָבָל *& illiberalis cum ſatiabitur pane.*

נְבָלָה & נבלות *fatuitas, ſtultitia* cum ſcelere conjuncta, *nequitia, contumelia, flagitium* abominandum, turpe, indecorum, ut ſtuprum, ſacrilegium, res turpis, & fœda, *nefas.* Eſa. 32. verſ. 6. נָבָל נְבָלָה *nequam nequitiam loquetur:* ſtultus ſtultitiam. Geneſ. 34. *quòd* נְבָלָה *fatuitatem feciſſent in Iſrael.* Targ. קְלָנָא *ignominiam:* דבר כעור ומגונה. L x x. ἄσχημον *turpe:* indecorum. Joſ. 7. *& quia fecit* נְבָלָה *fatuitatem.* Targ. דְּלָא כָשַׁר *quod non eſt rectum.* L x x. ἀνόμημα. Job. 42. v. 8. *non faciam vobiſcum* נְבָלָה *flagitium:* pœnam flagitij.

מַבּוּל *diluvium*, in quo omnia נָבְלוּ *emarcuerunt*, corrupta & vaſtata ſunt. Gen. 7. *& fuit* הַמַּבּוּל, Targ. טוֹפָנָא *diluvium quadraginta diebus ſuper terram.* Diluvium vocantur iſtæ pluviæ, quæ quadraginta dies durârunt, & poſt quas creverunt aquæ, & loco moverunt arcam, & ſupra terram exaltârunt.

Propr. נָבָל *Nabal*, maritus Abigail, Carmelita. 1. Sam. 25. v. 25. *ne, quaſo, ponat Dominus meus cor ſuum ad virum* הַבְּלִיַּעַל *nequam,* Targ. שַׁטְיָא *fatuum iſtum, ad* נָבָל *Nabal; quia ſicut nomen ejus, ſic ipſe eſt,* נָבָל *Nabal eſt nomen ejus,* וּנְבָלָה, Targum וְטַפְשׁוּתָא *& ſtultitia cum eo.*

III. Arab. נבל nebel *ſagitta.* Pſalm. 45. נבלך מסנונה *ſagitta tua acuta.*

מנאבל menebel *venabulum:* Pl. מנאבלאת menebelit *venabula.*

נבל nebl *tragula:* Pl. נבאל nibel *tragula.* נבל אלקוי.

נבלי nebli *ſpecies falconum.*

נבע tria ſignificata habet. I. נְבַע, Chald. & Syriacè נְבַע, Arabicè נבע naba *ſcaturivit, ebullivit, abundanter & continuè manavit, emanavit aqua ſeu rivus ex fonte.* Proverb. 18. verſ. 4. (ſicut) *torrens* נֹבֵעַ *ſcaturiens vena ſapientiæ.* Proverb. 30. *fluvius* נוֹבֵעַ, Targ. דְנָבִיעַ *emanans fons ſapientiæ.* Syr. Johan. 4. verſ. 14. *aqua* דְּנָבְעִין *ſcaturientes in vitam æternam.* Arab. Jacob. 3. verſ. 11. *fons unus*

חנבע *ſcaturit aquas amaras & dulces.* ינבוע *ſcaturiet.*

Nom. מַבּוּעַ, Syr. נַבְעָא, Arab. נאבע & מנבע *fons, ſcatebra, origo:* Plur. מַבּוּעִים, Chal. מַבּוּעִין, Arab. מנאבע *fontes.* Eccleſ. 12. v. 6. *& confringetur cadus ſuper* (juxta) הַמַּבּוּעַ *fontem.* כַּד *cadus*, eſt *veſica fellis*, & מַבּוּעַ eſt *epar:* fons ſanguinis. Chaldaicè. Joel 4. וּמַעְיָן, Targum וּמַבּוּעַ *& fons ex domo Domini egredietur.* Proverb. 13. מקור חַיִּים, Targum מַבּוּעַ דְחַיִּין מַיִן נָבְעִין *fons vitæ os juſti.* Chald. *aquæ ſcaturientes.* Arabicè in Geograph. מיאה נאבעה מן נבל *aquæ ſcaturientes ex monte.* Hiphil הִבִּיעַ *emanare fecit, effudit.* Eccl. 10. v. 1. *muſcæ mortis putreſcere faciet,* יַבִּיעַ *effundet unguentum pigmentarij.*

II. Per metaphoram, Hiphil הִבִּיעַ, Chald. אַבִּיעַ *evomuit, eructavit verba, fudit, effudit voces, dicta: copioſè dixit, locutus eſt:* cum transfertur ad ſermonem, qui ex ore fluit magna copia, ſicut aqua continuè ex fonte. Virg. *Talia fundebat lacrymans.* Pſalm. 78. verſ. 2. אַבִּיעָה *eructabo ænigmata.* Pſalm. 19. verſ. 3. *nox nocti* יַבִּיעַ, Targum מְחַוֵּי *annunciat verbum.* Proverb. 15. *& os ſtultorum* יַבִּיעַ *eructabit ſtultitiam.* Lxx. *ἀναγγέλλει nunciat.* Prov. 1. v. 23. אַבִּיעָה *eructabo vobis ſpiritum meum:* indicabo vobis mentem meam.

III. Arab. נבע naba, & אנבע *reſurrexit.* Matth. 26. *poſtquam* אנבעא *reſurrexero.*

אנבעה *reſurrectio.*

נבעאת *idem.*

נבץ. Arab. נבץ *anhelitus.*

נבץ *pulſus:* in Avicen.

נבק. Arab. אלנבק alnabic, & אלאנביק *alembicum*, idem quod אַבִּיק, *fiſtula* vel *canna*, per quam aqua fluit in balneum: in Avicen. In Geograph. אלנבק nabach *lotus* arbor.

נבר Chaldaicè נְבַר *fodit, effodit* roſtro inſtar porci. Pſalm. 80. verſ. 14. יְכַרְסְמֶנָּה *excindet eam aper de ſylva.* Targum ינוברנה *fodiet eam.* In Talm. חזיר שהיה נובר באשפה והתיז *ſus quæ fodit ſimetum & excindit.*

Nom. נְבַר & נִבְרָא *radix effoſſa.*

Arabicè מנבר manbar *pulpetum, ſuggeſtum, tribunal:* Plural. מנאבר manabir *pulpita, tribunalia.*

In Geograph. אלנבר *nomen animalis.*

נבש. Arab. נבש nabaſch *ſcalpſit, roſit, extraxit defoſſum,* aut *ſepulcrum refodit.* נבש אלקבור *refodit ſepulcra,* mortuos.

Nom. נבש nebſch *refoſſio.*

נבת. Arabicè נַבַת nabat *ortus, natus, productus fuit:* de plantis & ſimilibus. Luc. 8. *cùm* נַבַת *ortum eſſet, aruit.* Piel נַבַּת nabbat *idem.* Pſalm. 104. אַלְמֻנְבִּת *producens fœnum jumentis.* Hiphil אַנְבַת anbat *produxit, protulit, emiſit extrà.* Geneſ. 2. ואנבת *& produxit Dominus Deus ex terra.* Geneſ. 3. יֻנְבִתְא לך *producet tibi ſpinas.* Geneſ. 1. verſ. 11. לתנבת אלארץ אַשׁגַר *producat terra arbores.* Jacob. 5. verſ. 18. וַאַנְבַתַת *& protulit terra fructum ſuum.* Alcoran. ינבת *producet.* Alcoran. אַלַם יְרַוְא אִלַי אַלארץ כַמַא אַנְבַתְנַא פִיהַא מִן כֻל זַוְג כַרִים *an non vident ad terram, quomodo produxerimus in ea ex omni par nobile?*

Nom. נִבְתַּה nubita *frutex* ex radice arboris naſcens, *ſurculus, germen, planta, ſtolo, ramus:* Plur. נבאת nubit *germina, ſurculi.*

מַנְבַת manbat *productio, origo:* Plural. מַנָאבִת manabit *productiones, origines.*

מנבות *productus, natus:* Pl. מַנְבוּתִין manbutin *producti.* ¶ נַבַּת אַלשַׁעַר *produxit crines,* crinivit. נַבַּת אַלְאַסְנָאן *produxit dentes.*

נַבָאת אַלְאַסְנָאן *nativitas dentium*, dentitio.

נגא. Arabicè נגא nagi *liberavit ex periculo, ſervavit, eripuit, redemit, ſalvavit.* Pſalm. 34. *& ex omnibus afflictionibus* נַגַּאהֻם *liberavit eos.* Pſalm. 18. *tu* הנני *ſalvum facies populum.* Pſalm. 91. *ipſe* יְנַגִּינִי *liberabit me à laqueo.* Pſal. 120. *ô Deus,* נג נפסי *libera animam meam.* Matth. 6. verſ. 13. לכן נַגִּנָא מן אלשריר *ſed libera nos à malo.* Alcor. פַנַגַּינַאךְ *& liberavimus te.* פַאַנְגַּינַאכֻם *& liberavimus vos.* נַגַּינַאכֻם *liberavimus vos à Pharaone.* Paſſ. אתנגי atnagi *liberatus fuit ex periculo.* Pſalm. 116. *& nos* נַגּוּנָא *liberati ſumus.* Johan. 3. verſ. 17. ליגני *ut ſalvetur mundus per eum.* Epheſ. 5. verſ. 2. ובנעמתה נגאנא *& gratia ejus ſalvati ſumus.* Alc. נַגַּנִי מִן אַלְקוֹם אַלטַאלִמִין *liberatus es à gente malorum.*

Nom. נאגי nagi *redemtor.*

נגוא, & נגוי, & נגאה *redemtio, liberatio.*

מנגי mungi *ſalvatus:* Plur. מנגין mungijn *ſalvati.*

מְנַגִּי munaggi *liberator, ſalvator.*

מנגא manga *liberatio.*

נגב נגב, ex uſu Chaldæorum, *terra ſicca, locus ſiccus, aridus & deſertus.* Pſalm. 126. *converte, Domine, captivitatem noſtram, ſicut fluctus* בַּנֶּגֶב *in terra ſicca.* Targ. בְּבַצוֹרְתָא *in tempore ſiccitatis.* terram ſiccam ſi tranſierint fluctus aquarum, erit id commodum. Jud. 1. verſ. 15. *quia terram* הַנֶּגֶב *ſiccitatis dediſti mihi, & dabis mihi ſcaturigines aquarum.* Lxx. *νότου auſtri.* Dederat filiæ terram: ideo petit ſibi quoque dari agrum, in quo ſint fontes

fontes aquarum, ut illam terram aridam A
poſſit rigare. Eſa. 21. *ſicut turbines* בַּנֶּגֶב *in terra ſicca.* ¶ Per metonymiam, נגב *meridies*, plaga mundi meridionalis, ob æſtum ſolis arida. Gen. 24. *& ipſe habitabat in terra* הַנֶּגֶב, Targum דָרוֹמָא *meridiei*. 1. Sam. 20. verſ. 41. *& David ſurgebat* מֵאֵצֶל הַנֶּגֶב *à latere meridionali.* Eſa. 30. *onus beſtiarum* נגב *meridiei*: Ægypti, quia terræ ſanctæ Ægyptus eſt ad meridiem. נֶגְבָּה *ad meridiem.* אֶל מִנֶּגֶב *ad locum, qui erat in meridie.*

Arab. נגאבין *Aethiopes.*

נגיב *camelus Arabicus.* B

Verbum Chald. נְגַב: Paſſ. אִתְנְגֵב *aruit, exaruit, exiccatus eſt* vel *fuit.* Geneſ. 8. חָרְבוּ, Targum נְגַבוּ *exiccata ſunt aquæ.* Job. 14. v. 7. *& fluvius* יֶחֱרַב, Targ. אִתְנְגֵב *exiccatur.*

Nom. נְגוּב, & נגב, & נְגוּבָא *ſiccitas, æſtus, cauma.*

Rabb. מְנַגֵּב *arefaciens.* מְנֻגָּב *arefactus.*

נגד duo ſignificata habet. I. נֶגֶד. Inde Hiphil הִגִּיד *nunciavit annunciavit, indicavit* res novas coràm. Geneſ. 3. *quis* הִגִּיד, Targum חַוִּי *indicavit tibi, quòd nudus ſis?* Pſalm. 51. C
& os meum יַגִּיד, Targum יְחַוֵּי *narrabit laudem tuam.* Pſalm. 38. verſ. 17. *quia iniquitatem meam* אַגִּיד, Targum אֲחַוֵּי *indicabo.* Zach. 9. verſ. 12. *etiam hodie* מַגִּיד *nuncians duplicia.* L x x. *una die παροικίας σου peregrinationis tuæ.* q. מָגוּר, ob ד״ר ſimilitudinem. Hophal הֻגַּד *indicatum fuit.* Geneſ. 22. וַיֻּגַּד Targum וְאִתְחַוִּי *& annunciatum fuit Abrahamo.*

Nomen נָגִיד, Chaldaicè נְגִיד & נגוד, Sy- D
riacè נָגוֹד *capitaneus, dux, princeps, præſul, antiſtes*; ad quem ſemper reſpicit, & omnia refert populus; qui alijs præeſt. Plural. נְגִידִים; Chaldaicè נְגִידִין, Syriacè נגודין *duces, principes*: Item, *verba bona & præſtantia,* ſeu *excellentia.* 2. Sam. 7. *& ungas eum* לְנָגִיד *in ducem ſuper populum meum.* Targum לִמְהוֵא מַלְכָּא *ut ſit rex.* Pſalm. 76. *cohibebit ſpiritum* נְגִידִים *principum.* Prov. 8. *audite, quia* נְגִידִים *excellentia loquar.* Targ. שְׁרִירוּתָא *veritatem.* L x x. *σεμνὰ gravia*: ſelecta, rara. E

Particula נגד & נֶגְדָּה *coram, ante, contra, è regione, ex oppoſito.* Geneſ. 31. נגד, Targum קֳדָם *coram fratribus meis.* ¶ Aſſumit literas ſerviles. Geneſ. 2. *faciamus ei adjutorium* כְּנֶגְדּוֹ, Targum כְּקִבְלֵה *coram eo*: juxta coram eo. ut duæ particulæ connectantur: quod ſemper ei præſtò ſit, ac miniſtret. Vulg. *ſimile ſibi*: pro, illi. L x x. *κατ' αὐτὸν juxta illum.* ¶ לְנֶגֶד *erga, è regione, ex adverſo.* 2. Reg. 1. *& incurvabatur ſuper genua ſua* לְנֶגֶד *erga Eliam.* ¶ מִנֶּגֶד eſt מֵרָחוֹק *procul, eminus, è loco oppoſito & objecto.* Pſalm. 38. *Amici mei & ſocij mei* מִנֶּגֶד *è regione plagæ meæ ſtabunt: & proximi* מֵרָחוֹק *ex longinquo ſteterunt*: explicatio. Deut. 32. מִנֶּגֶד *procul videbis terram.* ¶ Rab. בנגד *reſpectu, viciſſitudo.* נֶגֶד כֻּלָּם *tantundem.* נְגָדִים & מִתְנַגְּדִים *oppoſita, repugnantia.* הִתְנַגְּדוּת *pugnantia, oppoſitio.* מִתְנַגֵּד *oppoſitus, pugnans.* מִנֶּגֶד לְטֶבַע *contrarium naturæ.* נגדי ﬡ *oppoſitus.* Foem. נגדיית *oppoſita.*

הַגָּדָה, Chaldaicè אַגָּדְתָּא *annunciatio, narratio, prædicatio, myſteriorum expoſitio.* ſic vocant illa, quæ in nocte Paſchatis ſeu diei 15. menſis Niſan patres annunciare filijs ſuis oportet, juxta illud, Exod. 13. verſ. 8. וְהִגַּדְתָּ, Targum וּתְחַוֵּי, L x x. *καὶ ἀναγγελεῖς & annunciabis filio tuo in die illa, dicens.* Sunt autem tria potiſſimum, פֶּסַח *paſcha*, מָרוֹר *herba amara*, & מַצָּה *azymus.* quorum hæc eſt expoſitio vel ſignificatio: פסח indicabat, quòd Deus tranſiliverit ædes Iſraëlitarum, cùm in Ægypto primogenita trucidaret: מָרוֹר indicabat amaram ſervitutem, qua Ægyptij amaram reddiderunt vitam Iſraëlitis: מַצָּה indicabat Iſraëlitarum liberationem divinam; quòd redemti eſſent. Sic Paulus, 1. Corinth. 11. *mortem Domini καταγγέλλετε annunciate*: recolite. Et Juſtinus Martyr in colloquio cum Tryphone Judæo: *panem nobis noſter Chriſtus tradidit, ad commemorationem corporis aſſumti propter credentes in eum, propter quos & paſſibilis natus eſt: & poculum in memoriam ſanguinis ſui cum gratiarum actione ſumendum dedit.*

Arabicè נַוָאגִד navagid *dentes molares ultimi.*

נַגְדָה פִּי אַלְחָרוּב *fortitudo in bello.*

נַאגְד *charta*: in Avic.

II. Chald. & Syriacè, נְגַד: Piel נגד *traxit, protraxit, diſtraxit, diduxit, diſtendit, flagellavit, cecidit.* Chald. 1. Reg. 22. מָשַׁךְ, Targum נגד *traxit in arcu.* Syr. Johan. 6. verſ. 44. *niſi* נִגְדֵה *traxerit eum Pater.* Johan. 12. אגד *traham omnes ad me.* Johan. 19. *Pilatus* נגדיה *flagellavit eum Jeſum.* Matth. 20. verſ. 19. וְנִנְגְּדוּנָיְהִי *& flagellabunt eum.* Paſſiv. Syriacè אֶתְנְגֵד *tractus, diſtractus, cæſus, occiſus fuit.* 2. Cor. 11. verſ. 25. *ter virgis* אֶתְנְגְדֵת *cæſus ſum.*

Nom. נְגַד & נגוד: Foem. נְגִידוּת & נגדות *protractio, extenſio, longitudo.*

נִגְדָּא *flagrum, plaga.* ﬡ מְנַגְּדָן *tortor.* ﬡ נַגְּדִין *aratores.*

נגדין *tractus*, latæ & liberæ campi planicies & ſuperficies.

נגיד *ductile aurum*, aut *aliud metallum*, quod malleo extendi & diduci poteſt.

נגיר *macilentus, gracilis*, quaſi diſtentus: A
qui vix oſſibus hæret: Plu. נגירין *macilenti.*
נגרא *traha ſementis*, genus vehiculi, in quo ſementis ad agrum trahitur: Plur. נגרין *trahæ.* ܐܠ נגר *ruſticus.*
Arab. נאגר *papyrus.*
III. Chald. נגר & אתנגר *expiravit, mortuus fuit.* Pſalm. 88. ונוע, Targ. ונגר *& expirans à pueritia.* Pſalm. 110. *auferes ſpiritum eorum* יגועון, Targ. יתנגרון *expirabunt.*
Nom. נגר *moribundus.*
Danielis 7. v. 10. *fluvius ignis* נגר (erat) *ante-ſtans.* à נגר.

נגה duo ſignificata habet. I. נגה, Chald. & Syr. נגה *ſplenduit, fulſit, luxit, illuxit.* Job. 18. verſ. 5. *nec* יגה, Targ. ינהר *lucebit illis ſcintilla ignis.* Eſa. 9. v. 2. *lux* נגה, Targ. אזהר *illuxit illis:* tantùm. Syr. Luc. 6. *& cum* נגהת *illuxiſſet.* Luc. 23. v. 54. *& ſabbathum* ἐπέφωσκε, Syr. נגהת *illuceſcebat.* jam incipiebat, luce paraſceves deſinente. Hiphil הגיה *illuſtravit, illuminavit.* 2. Sam. 22. *& Dominus* יגיה *illuminabit obſcuritatem meam:* ex afflictione me liberabit. afflictio eſt obſcuritas, & liberatio ex ea lux. C
Nom. נגה *ſplendor, lux.* Rabbin. *Venus planeta.* Plural. נגוהות *ſplendores.* Eſa. 62. v. 1. *donec egrediatur* כנוגה, Targ. כשפרפרא *ſicut aurora juſtitia.* Lux ſolis ſubinde manè accreſcens & augeſcens.
Chald. נגיה *fulgor, ſcintilla.*
Rabb. מגיה *illuſtrator, interpres, corrector libri.* מגה *correctus liber.*
הגהה *illuſtratio, interpretatio, annotatio, correctio libri.* D
Syr. נגהא *tempus matutinum, aurora.* ܐܠ נגוה *inſula.*
II. נגה *retardavit, tardè venit.* ¶ אגה *pernoctavit:* Luc. 6. v. 12.

נגח tria ſignificata habet. I. נגח, Chald. נגח, ſignificat דריסה ומכה בקרן, *cornu petiit* aut *feriit, percuſſit, impetiit,* de animantibus. Exod. 21. *etſi* יגח *cornu percuſſerit bos virum aut fœminam.* LXX. κερατίσῃ. Piel נגח *idem.* 1. Reg. 22. verſ. 11. *fecit ſibi Zedekias cornua ferrea, dixitque, cum his* תנגח *feries Syros.* Targum תקטל *occides.* LXX. κερατιεῖς. Ezech. 34. verſ. 21. *& cornibus veſtris* תנגחו *ferietis omnes ægras.* E
Nom. נגח κερατιστής *cornupeta,* qui ferit cornibus. Exod. 21. verſ. 29, & 36. *aut notum fuerit, quod bos* נגח *cornupeta ſit.* Rabb. איל המנגח *aries percutiens:* inſtrumentum bellicum.
II. Per metaphoram, Chald. Hiphil אגח, & Hithpael. Hebr. התנגח, Chald. אתגח *ma-*

nus conſeruit, bellum intulit, præliatus eſt, dimicavit. Dan. 11. v. 40. *& in tempore finis* (finali) יתנגח *feriet* (præliabitur) *cum eo rex meridiei:* cornibus decernet. LXX. συγκερατισθήσεται. Exod. 7. verſ. 1. *nec potuit* להלחם, Targum לאגחא *præliari contra eam.* 1. Reg. 20. verſ. 23. נלחם, Targum נגיח *pugnabimus cum eis.* Dan. 6. מגיחין *præliantes contra mare magnum.* Et ſæpe additur, קרבא *bellum.* Exod. 9. וילחם, Targ. ואגח קרבא *& pugnavit cum Iſraele.*
Nom. אגיחות & אגחות *prælium, bellum.*
B III. Arab. מנגוח mangoh *puer expoſititius, projectitius.*
אנגאח *curavit.*
אנגח *procede:* in Avic.

נגל. Inde מגל, Chaldaicè מגל, Arab. מנגל mangal *falx* meſſoria & fœnaria, *ſecula:* Plural. מגלים, Chald. מגלין, Arab. מנאגל managil *falces.* Joel. 4. *mittite* מגל *falcem.* Rabbin. מגל קציר *falx meſſoria.* Arab. מנגל אלזביר mangál alzabir *falx putatoria,* arboraria. מנגל חציר mangal hacid *falx meſſoria.* ܐܠ Dimin. מניגל muneigel *falcula.*

נגם. Arab. נגם nagam *ſtella & ſydus, aſtrum, conſtellatio, corona cæli, & cometa:* Plur. נגום nugum *ſtella.* Matth. 2. v. 2. ראינא נגמה פי אלמשרק *vidimus ſtellam ejus in oriente.*
מנגם munaggam *ſtellatus.*
מנגם munaggim *aſtrologus:* Plu. מנגמין *aſtrologi.*
תנגים *aſtronomia divinatrix, aſtrologia.*
אלעלם אלנגומי *ſcientia ſyderalis,* aſtronomia. אחכאם אלנגום *judicia aſtrorum.*
נגם nagam *gramen.*

נגן. נגן, Chald. נגן *pſallit,* manu pulſavit fides aut inſtrumentum muſicum, ad inſtrumentum muſicum *cecinit.* Pſalm. 68. *præcedunt cantores, poſtea* נגנים *pſallentes:* inſtrumentiſtæ. Piel נגן *idem.* 1. Sam. 19. verſ. 9. *& David* מנגן ביד *pſallebat manu.* Hinc verbi hujus ſignificatio propria apparet. 1. Sam. 16. ונגן בידו *& pſallat manu ſua.* 2. Reg. 3. *afferte mihi* מנגן *pſallentem.* Targ. גברא דידע לנגנא בכנורא *virum qui novit ludere cithara.* Benjamin in Itinerario: *in Bagdad eſt Rabbi Eliezer ben Zamach, qui genealogiam ſuam ducit uſque ad Samuelem prophetam. Hic & fratres ejus norunt* לנגן הזמירות *pulſare inſtrumenta, ſicut cantores ludebant eo tempore, quo domus Sanctuarij ſtabat.*
Nom. מנגינה & נגינה, Chald. נגון & נגינא *muſica modulatio, canticum, ſymphonia:* Plur. נגינות, Arab. נגין *ſymphonia.* Pſalm. 77. *Recordabor* נגינתי *muſica mea in nocte.* Thren. 3. *Factus ſum riſus toti populo,* ונגינתם *& muſica ipſo-*

Digitized by Google

ea ipſorum quotidie. Ibidem. *Ego ſum* מַנְגִּינָתָם *muſica ipſorum*. Job. 30. *& nunc* נְגִינָתָם *muſica eorum factus ſum*. In ſubſannationem factus ſum ipſis. Pſalm. 69. *Loquentur de me ſedentes in porta:* וּנְגִינוֹת *& cantica* (loquētur) *bibentes ſiceram*. ℞ Rabb. חָכְמַת חִבּוּר הַנִּגּוּנִים *Muſica.*

A

נגס duo ſignificata habet. I. נְגַס *maſticavit, manducavit*. Talmud. לא לעי לא אנגס *non laborans, non manducans*. Idem: 2. Theſſ. 3. *Si quis noluerit laborare, non edat*.

B

II. Arab. נגס nagas *polluit, contaminavit, inquinavit, cloacavit*. Pſalm. 79. וְנִגְּסוּ *& polluerunt templum ſanctum tuum*. Pſalm. 68. *Nec* אנגס *polluam teſtamentum meum*. Matth. 12. v. 5. פִּי אֶלְהֵיכַל יְנַגְּסוּן אֶלְסַבְּת *in templo polluunt ſabbathum*. Matth. 15. v. 1. *Non quod intrat os* יְנַגֵּס אֶלְאִנְסַאן *contaminat hominem*. PAſſiv. אִתְנַגַּס atnagas *pollutus, contaminatus fuit, polluit ſe*. 1. Corinth. 9. v. 7. *Conſcientia ipſorum infirma* תְּתְנַגַּס *polluit ſe*.

C

NOM. נֶגֶס nags *inquinatio, pollutio*: PLur. נגאס negis *pollutiones*.
נגאסה nagaſa *pollutio, immundicia*: PLur. נגאסאת *immundicia*.
נגס *immundus*: PLur. נגסה *immundi*.

נגע duo ſignificata habet. I. נְגַע, Chald. נְגַע *tetigit, contigit, attigit, pertigit, pervenit*: In malum, *attrectavit, percuſſit, ferijt, læſit, afflixit, nocuit*. 1. ſignificat *tangere*. 2. *percutere* ſeu *vulnerare*. 3. *incommodo afficere, nocere*. ¶ Variè conſtruitur, 1. cum ב *in*. Geneſ. 32. v. 25. וַיִּגַּע בְּכַף, Targum וּקְרַב *& tetigit in cavitate fœmoris ejus*. Geneſ. 26. הַנֹּגֵעַ בָּאִישׁ *tangens in viro iſto*. Targum דְּיָנִיק לְגַבְרָא *qui nocebit viro iſti*. Pſal. 105. *Ne* תִּגְּעוּ בִמְשִׁיחָי *tangatis in unctis meis: & prophetis meis ne malefaciatis*. poſterius membrum explicat prius. Zach. 2. v. 2. הַנֹּגֵעַ בָּכֶם נֹגֵעַ בְּבָבַת עֵינוֹ *tangens in vobis, tangit in pupillam oculi ſui*. Targum. דְּמָנִיק בְּכוֹן כְּמוֹשִׁיט יְדֵהּ לְמִקְרַב בִּגְלַגְלֵי עֵינוֹהִי *qui lædit vos, eſt quaſi extendens manum ſuam, ut tangat in pupillis oculorum ſuorum*. ¶ 2. cum אל *ad*, vel על *ſuper*, vel עד *uſque ad*. Jon. 3. וַיִּגַּע, Targum וּמְטָא *& tetigit res illa ad regem*; pertigit, pervenit. Geneſ. 20. *Non permiſi tibi* לִנְגֹּעַ אֵלֶיהָ *tangere ad eam*. Targum לְמִקְרַב לְוָתַהּ *accedere ad eam*: coire cum illa. tactus, acceſſus virorum, contactus virilis. Jud. 20. *Quod* נֹגַעַת עֲלֵיהֶם *tangebat ſuper eos malum*. Targum קְרִיבָא דְּתֵיתֵי לְהוֹן *propinquum eſſet, ut veniret illis*. Mich. 1. v. 9. נָגַע עַד *tetigit uſque ad portam populi mei*. pertigit, pervenit. ¶ 3. cum את accuſativo. Geneſ. 26. *Quemadmodum* נְגַעֲנוּךָ *tetigimus te*. Targum אֲנִיקְנָךְ *læſimus te*. Ruth. 2. v. 9.

Nonne præcepi pueris לְבִלְתִּי נָגְעֵךְ *ut non tangant te?* lædant te? NIPHAL. נִגַּע *tactus, læſus, caſus, percuſſus fuit*. Joſ. 8. v. 15. וַיִּנָּגְעוּ *& percutiebantur*: ſimulabant ſe cædi & fugere, ut eos avellerent ab urbe. Targum ואתברו *& conterebantur*. PIEL נִגַּע *tetigit, percuſſit*. Gen. 12. v. 17. וַיְנַגַּע *& percuſſit Dominus Pharaonem* נְגָעִים *plagis multis*. Targum ואיתי *& adduxit Dominus ſuper Pharaonem* מַכְתָּשִׁין *plagas multas*. LXX. ἤτασεν *cruciavit*. PUAL. נֻגַּע *percuſſus fuit*. Pſalm. 73. *& cum homine non* יְנֻגָּעוּ *percutientur*: plagis afficientur. HIPHIL. הִגִּיעַ *fecit attingere, admovit, adhibuit, applicavit, perduxit*. Exod. 4. v. 25. וַתַּגַּע, Targ. וְקָרֵבַת *& admovit ad pedes ejus*. Exod. 12. verſ. 22. וְהִגַּעְתֶּם *& applicabitis ad limen*. Targ. וְתַדּוּן *& aſpergetis*. Abſolutè, *pertigit, pervenit, advenit*. Pſalm. 88. *& dies mei ad infernum* הִגִּיעוּ, Targum מטו *pertigerunt*. 1. Sam. 14. *Silete quoad* הַגִּיעֵנוּ, Targum דנמטי *perveniamus ad vos*. Eſther 6. *Eunuchi regis* הִגִּיעוּ, Targum מטו *advenerunt*. ¶ Rab. בלתי מגיע *negativum nomen*.

NOM. נֶגַע *plaga, læſio, percuſſio, nocumentum*: PLur. נְגָעִים *plagæ, flagella*. Exod. 11. *Adhuc* נֶגַע, Targum מכתש *plagam unam adducam ſuper Pharaonem*. Levit. 13. v. 4. *& includet ſacerdos* הַנֶּגַע, Targum מכתשא *plagam ſeptem diebus*: leproſum. 2. Sam. 7. v. 14. וּבְנִגְעֵי בְּנֵי אָדָם *& in plagis filiorum hominis*. Targum וּבְמַרְדּוּת *& in caſtigatione*. Eſa. 53. *Propter ſcelus populi mei* נֶגַע לָמוֹ *plaga ſuper eo*: caſtigatio. LXX. ἤχθη εἰς θάνατον *adductus eſt ad mortem*. acceperunt pro נגע *adductus fuit*, & לָמוֹ pro לָמָוֶת *ad mortem*. ¶ Deinde, interdū per ſynecdochen, נֶגַע *plaga*, eſt נֶגַע צָרַעַת *plaga lepræ*, lepra. Levit. 13. נֶגַע *lepra eſt*.

D

נָגוּעַ *tactus, percuſſus*. Eſa. 53. v. 4. *Et nos putavimus eum* נָגוּעַ *percuſſum*. Hieron. *quaſi leproſum*: ex ſecunda nominis נגע ſignificatione.
Rabb. נגיעה *tactus*. אֶבֶן מְנַגְּעָה *lapis tactus*, grando. ℞ נגע *ulcus*.
II. Arab. נגע *profuit, contulit, valuit*.
אלנגעה alniegia *proficua*: in Avicen.

E

נגף נְגַף, Chald. נגף ſignificat רחיפה, *percuſſit, ferijt, læſit, cecidit* ad mortem, interdum citra mortem: Abſolutè, *impegit, offendit, vapulavit, percuſſus fuit*. Exod. 32. וַיִּגֹּף, Targ. ומחא *& percuſſit Dominus populum*. Exod. 21. וְנָגְפוּ, Targum וימחון *& percuſſerint mulierem gravidam*. unus eorum percuſſerit. Abſolutè. Pſalm. 91. *Ne forte* תִּגֹּף *offendat in lapide pes tuus*. Proverb. 3. *& pes tuus non* יִגּוֹף, Targ. תִּתְקַל *offendet*: impinget. NIPHAL נִגַּף *percuſſus, caſus fuit*. Levit. 26. verſ. 17. וְנִגַּפְתֶּם *& percutiemini coram inimicis veſtris*.

Digitized by Google

Targum וְתִתַּבְרוּן *& conſternabimini.* Hithpael הִתְנַגֵּף, Chald. אִתְנַגַּף *percuſſus fuit, offendit.* Jerem. 15. *& priuſquam* יִתְנַגְּפוּ *offendant pedes veſtri.*

Nom. נֶגֶף *percuſſio lethalis, plaga, peſtis, ruina.* מַגֵּפָה *idem*: Plural. מַגֵּפוֹת *plagæ.* Exod. 12. *& non erit in vobis* נֶגֶף *plaga ad interitum.* Targum מוֹתָנָא *mors*: peſtis.

Rabb. מַנְגְּפִים *calcaria, dentes raſtri.*

נגר quatuor ſignificata habet. I. נְגַר, Syr. נְגַר, idem quod גְּרַר, *traxit, detraxit, attraxit, protraxit.* Levit. 11. v. 7. גֵּרָה לֹא־יִגָּר *attractionem non attrahit.* ſcil. ad os. Targ. פִּשְׁרָא לָא פָּשַׁר *ruminationem non ruminat.* Hiphil. הַגִּיר, Syr. אַגַּר *idem.* Mich. 1. verſ. 6. וְהִגַּרְתִּי *& traham in vallem lapides ejus*: הִסְחַבְתִּי *devolvam.* Targum וְאַרְמִי *& projiciam.* Syr. Matth. 18. v. 26. μακροθύμησον, Syr. אַגַּר עֲלַי רוּחָא *produc ſuper me ſpiritum.* hoc eſt, ſis vel eſto longaminis. Johan. 6. v. 44. *Niſi* נְגַרֵה *traxerit eum Pater meus.* Act. 18. v. 20. דִּנְגַר *ut commoraretur apud eos.* Act. 20. v. 7. וְאַגַּר *& produxit ſermonem.*

מַגְּרַת & נְגִיר רוּחָא *lõganimis.* ⁂ נְגִירוּת רוּחָא *longanimitas.*

II. Per metaphoram, נְגַר, Arab. נגר nagar, ſignificat נזילה, *tractim fluxit, defluxit, effuſus fuit*; cum transfertur ad res liquidas, quæ ex ſummo ad imum defluunt, ut aqua, lacrymæ, ſanguis, vinum. Arab. Pſal. 104. *Et inter montes* נגרי *fluunt aquæ.* Niphal. נִגַּר *tractus fuit.* Pſalm. 77. *Manus mea noctu* נִגְּרָה *tracta eſt*: plaga morbi mei fluxit: הַחכה וחילה. Thren. 3. v. 49. *Oculus meus* נִגְּרָה *effuſus eſt.* Targum זָלְגַת *defluxit.* 2. Sam. 14. v. 14. *& veluti aqua* הַנִּגָּרִים, Targum דְּמִתְאַשְׁדִין *effuſa in terram, quæ non colliguntur.* Quæ colligi nequeunt, ubi effuſæ fuerint in loco declivi: ſic animæ in corpus non redeunt, niſi in mortuorũ reſuſcitatione. Job. 20. *Migrabit proventus* (ex) *domo ejus*, (ſicut) נִגָּרוֹת, Targum מוֹרְדָן *effuſæ* (aquæ) *in die iræ ejus.* Hiphil. הִגִּיר *fudit, effudit.* Pſal. 75. v. 9. וַיַּגֵּר *& fudit inde.* Pſalm. 63. v. 11. יַגִּירֻהוּ *& effuderunt eum per manus gladij.* In occidendo enim ſanguis per manus gladij effunditur. Targum יִתְחַלְּוּנֵהּ *timebunt eum ob percuſſionem gladij.* Acceperunt pro יָגוּר *timebit.* Ezech. 35. v. 5. וַתַּגֵּר *diſperſiſti, effudiſti filios Iſrael ſuper manus gladij.* Eſt effuſio ſanguinis. Targum וְתַבְכְּתָא *& tradidiſti.* Jerem. 18. v. 21. וְהַגִּרֵם *& effunde eos ſuper manibus gladij.* Targum וְתַבְבִנוּן *& trade eos.* Mich. 1. v. 4. *Aquæ* מֻגָּרִים, Targum רְאַשִׁירִין *effuſæ in præceps*: ex ſummo ad imum.

Nom. נַר & נְגַר *rivus* ex fonte defluens.

⁂ Rabb. הֲגָרָה *fluxus.* Item *detractio, devolutio.* Item, *provocatio urinæ.* הגרת המעי בכיס *devolutio inteſtinorum in ſcrutum*: ramex.

Arab. נגיראות *fluenta, ſtagna.*

III. Chald. נְגַר, Arab. נְגַר nagar *dolavit ligna, dedolavit, lævigavit, fabricavit: roſit, corroſit, arroſit, abraſit.*

Inde נַגָּר, Arab. נַגָּאר *dolator ligni & ferri*, artifex lignarius, faber lignarius. Plur. נַגָּרִין, Arab. נַגָּארִין *fabri, carpentarij, abietarij.* Exod. 35. v. 35. חָרָשׁ, Targum נַגָּר *faber.*

Arab. מנגרה mangara *lignaria ars & officina*: Plur. מַנָאגִר managir *officinæ.*

נַגָּרוּת, Arab. נִגָּרָה *dedolatio, lævigatio, artificium, magiſterium*: Plur. Arab. נִגָּאר nigar *dedolationes, lævigationes*, &c.

נַגְּרָא *vectis*: Plur. נַגְּרִין vel נִגְּרִין *vectes, peſſuli.*

Arab. in Geogr. וּשְׂעָרוֹ ינגר *& capillus ejus abraditur.* ⁂ נגרה nagara *arroſio.*

אַנְגָּרָה angara *urtica.* ⁂ נְגִיר nagir *gramen, verbena.*

מֻנַגַּר munaggar *graminoſus.*

נגיר אַלְרְנָב *genus leguminis.*

IV. Chald. נְגַר, Arab. נגרה nagra *graculus, monedula*: Plural. Arab. נגר nagar *monedulæ.* Chaldaicè נְגַר טוּרָא *monedula montana*, Auerhan.

נגש Cum puncto dextro, נָגַשׁ *acceſſit, appropinquavit, attigit.* Gen. 27. גְּשָׁה, Targ. קְרַב *accede nunc & contrectabo te.* Ibid. וַיִּגַּשׁ, Targum וּקְרַב *& acceſſit Jacob ad Iſaacum.* Eſa. 49. *eſt anguſtus mihi locus*, גְּשָׁה לִּי *accede mihi, ut habitare queã.* Targ. רַוַּחלִי *fac ſpacium mihi.* Lxx. ποίησόν μοι τόπον *fac mihi locum*: cede mihi, cedò. 1. Sam. 9. v. 18. וַיִּגַּשׁ *& acceſſit Samuel Saulum.* Exod. 19. *Ne* תִּגְּשׁוּ, Targ. תִּקְרְבוּן *accedatis ad uxorem*: coitus. Niphal. נִגַּשׁ uſurpatur pro נָגַשׁ inuſitato in præt. *adductus fuit, acceſſit.* Gen. 33. *Et poſtea* נִגַּשׁ, Targum קְרַב *acceſſit Joſeph.* Amos 9. v. 13. וְנִגַּשׁ *& attinget aratio meſſem.* 2. Sam. 11. *Quare* נִגַּשְׁתֶּם, Targ. אִתְקְרֶבְתּוּן *acceſſiſtis?* Hiphil. הִגִּישׁ *adduxit, attulit, admovit, adhibuit.* Gen. 29. הַגִּישָׁה, Targ. קָרֵב *affer mihi, & comedam.* Exod. 21. v. 6. וְהִגִּישׁוֹ, Targ. וִיקָרְבִנֵּהּ *& adducet eum herus ejus ad judices.* Hoph. הֻגַּשׁ *adductus fuit.* 2. Sam. 3. v. 34. *& pedes tui nõ in ære* הֻגָּשׁוּ, Targ. אִתְקָרַבוּ *adducti fuerunt.* Hithpael הִתְנַגֵּשׁ *acceſſit.*

נגש. Cũ puncto ſiniſtro, ſignificat לחץ וריחוק, *adegit ad opus faciendum & ad ſolvendum, coëgit, exegit, impulit, repetijt aliquid, afflixit.* Deut. 15. *Non* יִגֹּשׂ, Targum יִתְבַּע *exiges à proximo ſuo.* Eſa. 58. *& omnes dolores veſtros* תִּנְגֹּשׂוּ *exigetis*: opes veſtras dolore & labore partas. Targum אַתּוּן מְקָרְבִין *vos offertis.* legerunt תִּגְּשׁוּ, cum puncto dextro.

Lxx.

Digitized by Google

A LXX. ὑπονόστων. 2. Reg. 23. v. 34. *Quilibet juxta aſtimationem ſuam* נָגַשׂ *exegit argentum & aurum.* Adegit populum terræ, ut daret argentum & aurum. Niphal. נִגַּשׂ *adactus, coactus, impulſus fuit.* 1. Sam. 13. v. 6. *Quia* נִגַּשׂ, Targum אִדְּחִיק *coactus fuit populus:* impulſus. Eſa. 29. v. 13. *Propterea quod* נִגַּשׂ *adactus eſt populus iſte, ore ſuo & labiis ſuis honorant me.* Videntur ſibi eſſe magnates & exactores ſuper reliquum populum ad glorificandum Dominum ore ſuo. Alia lectio cum puncto dextro, נִגַּשׁ *accedit & honorat me.* Piel. Eſa. 3. v. 5. וְנִגַּשׂ *& affligit populus, vir fratrem ſuum.*

B Nom. נוֹגֵשׂ *exactor*, qui ab inferiori ſubdito aliquid exigit, *tributorum collector.* Plur. נוֹגְשִׂים *exactores.* Job. 3. *Non audiunt vocem* נוֹגֵשׂ *exactoris.* LXX. φορολόγου *tributorum collectoris.* Job. 39. *& oppreſſionem* נוֹגֵשׂ *exactoris non audiet.* Targum דְּרָדֵי *dominatoris.* Zach. 10. *ex ipſo egredietur omnis* נוֹגֵשׂ *exactor pariter.* Targum שִׁלְטוֹן *poteſtas.* Exod. 5. *& præcepit Pharao in die illo* הַנֹּגְשִׂים *exactoribus in populo.* Targum שִׁלְטוֹנֵי *principibus populi.* Exod. 3. *Clamorem ipſorum audivi propter* נֹגְשָׂיו *exactores ejus.* Targ. מְפַלְחֵיהוֹן *ſervitute prementes illos.* LXX. ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν *propter operum præfectos.* Eſa. 14. v. 2. *& dominabuntur* בְּנֹגְשֵׂיהֶם, Targ. בְּמִשְׁעַבְדֵיהוֹן *in exactoribus ſuis.* Eſa. 60. verſ. 17. וְנֹגְשַׂיִךְ, Targum וְשִׁלְטוֹנַיִךְ *& principes tui.* principes enim à populo exigendi jus habent. ንጉሥ Æthiopicè נגוש *rex, princeps.*

Arab. נגש *iniquitas, rapina.*

D **נדד** duo ſignificata habet. I. נְדַד vel נַד, Chal. נְדַד, idem quod נוּד, *motus, remotus, elongatus fuit, fugit, aufugit, receſſit, celeriter migravit.* Dan. 6. *& ſomnus ejus* נַדַּת *remotus fuit ab ipſo.* Pſalm. 31. *videntes me foris* נָדְדוּ, Targ. עֲרַקִין *fugiunt à me.* Nahum. 3. *Quicunq; viderit te* יִדּוֹד, Targum יִתְרְחַק *removebitur à te.* Pſalm. 68. v. 13. *Reges exercituum* יִדֹּדוּן יִדֹּדוּן *fugient, fugient.* pro יִדֹּדוּ, ob pauſam, & prius ad poſterius ſeſe accommodat. Targ. אִטַּלְטְלוּ *moti ſunt.* LXX. τοῦ ἀγαπητοῦ *dilecti.* Hoſiander, *valde diligunt.* Eodem errore acceperunt pro יְדִיד *dilectus.* Proverb. 27. v. 8. *Si-*

E *cut avis* נוֹדֶדֶת, Targum דְּמִשְׁנְיָא *diſcedens ex nido ſuo, ſic eſt vir* נוֹדֵד, Targum דְּמִשְׁנֵי *qui migrat ex loco ſuo.* Jerem. 49. *Et non eſt qui colligat* לַנֹּדֵד *elongatum.* Targum לִמְבַדְּרַיָּא *diſperſos.* Hiphil. הֵנֵד, Syr. אַנֵּד *removit, fugavit.* Job. 18. v. 17. *& ex orbe* יְנִדֻּהוּ *removebunt eum.* Targ. יַגְלוּנֵהּ *transferent eum.* Hophal. הֻנַּד *amotus fuit.* Job. 20. וְיֻדַּד *& amovebitur.* Targ. וְיִגְלֵי *& abducetur.*

Nom. נְדֻדִים *remotiones.* Job. 7. *& ſatiabor* נְדֻדִים *remotionibus uſq; ad crepuſculum.* Targ. בְּנִדּוּדֵי שִׁנְתָּא *remotione ſomni.*

נִדָּה *remotio*, quicquid propter immundiciem removetur: quod omnes fugiunt & averſantur: per Metonymiam, *menſtruum*, quo mulier à templo & marito removetur, ut ſola degat. 2. Paral. 29. *& educite* הַנִּדָּה *remotionem ex templo:* contaminationem, immundiciem. Thren. 1. v. 17. *Facta eſt Jeruſalem* לְנִדָּה *in remotionem:* in abominationem. Targ. לְאִתְּתָא מְרַחֲקָא *in mulierem menſtruatam.* LXX. εἰς ἀποκαθημένην *in menſtruatam.* ubi paulò poſt ſcribitur, נִידָה *commoti*). Ezech. 7. *& aurum ipſorum* לְנִדָּה *in remotionem erit:* ut removeant illud ex ædibus ſuis. Targum לְבוּסָן *in contemtum.* Ezech. 18. *Ad mulierem* נִדָּה *remotionis ne acceſſeris.* Targum מְסָאֲבָא *immundam.* Zach. 13. *Et habitatoribus Hieruſalem in peccatum* וּלְנִדָּה *& in remotionem.* LXX. εἰς τὸν ῥαντισμὸν *in aſperſionem.* Acceperunt ſignificatione Chaldaica, נְדָה idem quod נָזָה, *aſperſit.* Sic & Num. 19. v. 9. לְמֵי נִדָּה *in aquas remotionis.* quæ erant neceſſariæ ad remotionem: ad immundiciem. quæ ob cineres vaccæ ruffæ extra caſtra removebantur. Targum לְמֵי אַדְּיוּתָא *in aquas aſperſionis.* LXX. ὕδωρ ῥαντισμοῦ *aqua aſperſionis.* Levit. 15. *ſeptem diebus erit* בְּנִדָּתָהּ, Targ. בְּרִחוּקַהּ *in menſtruo ſuo.*

Rab. דַּם הַנִּדּוּת *ſanguis menſtruus.* יְצִיאַת הַנִּדּוּת *fluxus menſtruus.*

II. Per metaphoram, Syr. נְדַד & נַד *fugit, averſus, averſatus, abominatus, execratus, aſpernatus fuit.* 2. Corinth. 4. v. 14. *Neq;* נְדִיתוּן *execrati eſtis.*

Nom. נְדִיד *abominabilis, averſione dignus.* Luc. 16. v. 15. *Coram Deo* נְדִיד *abominabilis eſt.*

נְדִידָא & נְדִידוּת *abominatio*, res fœda & abominanda.

נדא. Chald. נְדָא, & Arab. נדא nadi *aſperſit, humectavit:* in נָזָה invenies.

נדב duo ſignificata habet. I. נָדַב *ſponte*, *voluntariè, liberè & libenter largitus eſt, dedit, donavit, obtulit Deo & hominibus de ſuo* quantum & quando convenit, *liberalis, beneficus, munificus fuit.* Exod. 35. v. 21. *& omnis cujus* נָדְבָה *ſpontaneus ſpiritus ejus cum eo.* Targum אַשְׁלְמַת *tradiderit.* LXX. καὶ οἷς ἔδοξεν τῇ ψυχῇ αὐτῶν *& qua viſa fuiſſent animæ ipſorum.* Ibidem v. 29. *Omnis vir aut fœmina, quorum cor* נָדַב *impulerit ipſos.* Targum רְאִתְרְעִי *quorum voluerit cor ipſorum.* Exod. 25. v. 2. *omnis vir quem* יִדְּבֶנּוּ *impulerit ipſum cor ipſius.* Targum דְּיִתְרְעֵי לִבֵּהּ *cujus cor voluerit.* LXX. οἷς ἂν δόξῃ τῇ καρδίᾳ *quibus viſum fuerit corde.* Hithpael

התנדב

התְנַדֵּב *liberalem ſe exhibuit, ſponte aliquid conceſſit, fecit.* Ezræ 7. הִתְנַדְּבוּ *ſponte obtulerunt Deo Iſrael.* A

Nom. נָדִיב *voluntarius, liberalis, beneficus, animo liberali præditus, & largiens libenter:* Plur. נְדִיבִים *liberales, benefici.* Foemin. נְדִיבָה *benefica:* Plur. נְדִיבוֹת *benefica.* Exod. 35. *Omnis* נְדִיב לִבּוֹ *beneficus corde ſuo afferet.* Targum דְּיִתְרְעֵי לִבֵּהּ *cujus voluerit cor ejus.* Pſalm. 51. *& ſpiritus* נְדִיבָה *liberalis ſuſtentabit me.* ¶ Per Metonymiam, נָדִיב *princeps*, quem decet liberalitas in alios, & beneficentiæ nomine clarus eſt. Prov. 17. *Non eſt decorum ſtulto labium excellentiæ, quanto minus* לְנָדִיב, B Targ. לְשַׁלִּיטָא *principi labium fallaciæ.* Proverb. 19. *Multi precabuntur faciem* נָדִיב *principis.* Lxx. βασιλέως *regis.* Pſalm. 113. *ut collocet eum cum* נְדִיבִים *principibus, cum* נְדִיבֵי עַמּוֹ *principibus populi ſui.* Targum רַבְרְבַיָּא *magnatibus.* Pſalm. 47. verſ. 10. נְדִיבֵי עַמִּים *principes populorum congregati ſunt.* Lxx. ἄρχοντες. Job. 21. v. 28. *ubi eſt domus* נָדִיב, Targum אַרְכוֹנָא *principis?* Græcis εὐεργέτης *beneficus.* Luc. 22. v. 25. *& qui poteſtatem habent ſuper eas,* εὐεργέται *benefici vocantur.* C Ptolomæus Ægyptiorum rex, qui Philadelpho ſucceſſit, à maximis ſuis in civitates Græcas meritis appellatus fuit εὐεργέτης *beneficus.*

Subſtant. נְדָבָה, Chal. נִדְבָא & הִתְנַדְּבוּת *ſpons ntis, voluntas, liberalitas.* Deut. 16. v. 10. *contributio* נִדְבַת יָדְךָ *liberalitatis manus tuæ.* בִּנְדָבָה *ſponte, voluntariè, libenter.* Pſalm. 54. v. 8. בִּנְדָבָה *ſponte ſacrificabo tibi.* Lxx. ἑκουσίως. Targum בִּנְסִיבְתָּא *cum oblationibus.* Et D ב ſubintellecto. Hoſ. 14. *Diligam eos* נְדָבָה, Targum בִּנְדָבָא *ſponte.* Lxx. αὐτομάτως. ¶ Deinde, נְדָבָה, Chald. נִדְבָא *oblatio voluntaria, donum, munus:* Plur. נְדָבוֹת, Chald. נִדְבָן *oblationes voluntariæ, dona, munera.* Deut. 23. v. 23. *Sicut vovisti Domino Deo tuo* נְדָבָה *donum.* Lxx. δόμα *donum.* Levit. 22. v. 18. *Pro omnibus* נִדְבוֹתָם, Targum נִדְבָתְהוֹן *donis eorum quæ offerent Domino.* Pſalm. 110. v. 3. *populus tuus* נְדָבוֹת *oblationes voluntariæ.* populus tuus erit ſpontaneus, ut veniat tibi in auxilium, cum opus eo habueris, ut egrediatur tecum in bellum contra hoſtes. E Lxx. ἡ ἀρχὴ *principium.* Reſpexerunt ad נָדִיב *princeps.*

Chald. אִתְנַגִּיב *princeps factus eſt.*

II. Arab. נדב nadab *vocavit, appellavit, compellavit, invitavit.*

נאדב nadib *compellans.*

נדבה nudbah *appellatio, invitatio, convivium, epulum.* נדבה לאלמנצרבה nudba lialmudariba *invitatio ad prælium.*

A מנדוב mandub *appellatus, invitatus.* ☙ ינתדב *invitabitur.*

אנדאב *foramina:* in Avicenna.

נדה duo ſignificata habet. I. Inde Piel נִדָּה *removit, expulit, fugavit, relegavit, abominatus eſt.* Eſa. 66. v. 5. *Oſores veſtri* מְנַדֵּיכֶם *expellentes vos propter nomen meum.* Hieron. *abjicientes vos.* Amos 6. v. 3. הַמְנַדִּים *removentes diem malum.* qui longinquum faciunt diem malum ſuper ipſos venturum. quaſi dicerent: Et poſt longa tempora veniet.

B Nom. נֵדֶה *donum abominandum, merces quæ ſcorto datur.* Ezech. 16. *omnibus meretricibus dabunt* נֵדֶה *donum.* Lxx. μισθώματα *mercedes.* ☙ נֵדֶן, Chal. נְדַן *idem:* Plur. נְדָנִים *dona.*

מִנְדָּה, Chald. נְדִי *tributum*, quod regi datur. Ezræ 4.

Rabb. נְדוּנְיָא & נְדוּנְיָא *dos mulieris.*

נִדּוּי *remotio, excommunicatio*, ejectio ex cœtu piorum, illa anathematis ſpecies, qua quis immundus ab hominum contubernio: C aut qua aliquis ex cœtu Eccleſiaſtico removetur ad tempus à lege præſcriptum. *proſcriptio.* Exemplum Cain: Gen. 4. v. 12.

מְנַדֶּה *profligans.* ☙ מְנֻדֶּה *profligatus, relegatus, proſcriptus.* ☙ נִדְיָן *locuſta.*

II. Arab. נאדי *clamavit, prædicavit, vocavit, dixit.* Matth. 3. v. 3. יְנָאדִי *clamat in deſerto.* Roman. 4. תְנַאדִי *dices, non furaberis.* Gen. 3. v. 9. פְּנַאדִי *& vocavit Deus Adam.* Alcor. 29. D נַאדִי רַבָּה נִדָאא חַפִיָּא *clamavit dominus ejus clamore ſecreto.* Ibidem. פְּנַאדִי הֻא *& dixit illi.* Ibidem. נַאדַיְנָאהּ *allocuti ſumus eum.* יְנַאדוּנַךְ *vocabunt te.*

Nom. נִדָא nida *clamor.* ☙ מְנָאדִי *præco.*

מֻנָדֶה munede *Vocativus caſus.*

Deinde נדה nada *accidit, evenit.*

תנדוה *locus mammillarum in viris.*

נדח. נָדַח, Chaldaicè נְדַח, Arabicè נטח natah *pepulit, impulit, propulit, expulit, ejecit, repulit, amovit, truſit, cornu ferijt.* Deuter. 20. *Non perdas lignum ejus* לִנְדֹּחַ *ad impellendum ſuper illud ſecurim.* Targ. לְאַרְמָא E *ad elevandum.* 2. Samuel. 14. *ut non* יִדַּח *impellat ab ipſo* נִדָּח *impulſum.* Targ. לְבַדָּרָא *diſpergat ab eo* בְּדוּרָא *diſperſionem.* Niphal. נִדַּח *pulſus, impulſus, propulſus, expulſus, ejectus fuit.* Job. 6. *Et proſperitas* נִדְּחָה *propulſa eſt à me.* Targum אִתְבַּדְּרַת *fugata eſt.* Jerem. 40. *Ex omnibus locis, ad quæ* נִדְּחוּ *expulſi ſunt.* Targum אִתְבַּדַּרוּ *diſperſi ſunt.* Deuter. 4. וְנִדַּחְתָּ *& impellaris & incurveris.* Targum וְתִטְעֵי *& errabis.* Deut. 19. וְנִדַּח, Targum

Digitized by Google

Targum וְתִתְמֹה & *impellatur manus ejus in ſecuri.* 2. Sam. 14. *ut redacat rex* נִדּחוֹ *expulſum ſuum.* Targum בְּדְחִיהּ *diſperſionem ſuam.* A
Deuter. 22. *Bovem vel ovem ejus* נִדָּחִים *propulſos.* Targum רָטְשָׁן *errantes.* Hiphil. הִדִּיחַ, Chald. אַדַּח *impulit, expulit.* 2. Sam. 15. v. 14. וְהִדִּיחַ *& impellet ſuper nos malum.* Targ. וְיִכְבַּן *& inſidiabitur.* Deut. 13. וַיַּדִּיחוּ *propulerunt habitatores urbis.* Targum וְאַטְעִיוּ *& errare fecerunt:* à recta via depulerunt.

נִדָּח, & מַדּוּחַ & מְדוּחַ *impulſus, expulſus, ejectus.*

מַדּוּחִים *impulſiones.* Thren. 2. *viderunt tibi prophetias vanitatis,* וּמַדּוּחִים *& impulſiones.* Targum וּמִלֵּי טָעוּתָא *& verba errorum.* B

נִדָּח *propulſio.* Deut. 30. *Si fuerit* נִדָּחֲךָ (zere in ſcheva, & hoc in patach ante ־) *propulſio tua in extremitate cœli.* Si ex patria repulſus fueris remotiſſimè. Targum גָּלוּתָךְ *exilium tuum.* LXX. διασπορά *diſperſio.*

Arab. נְטְחַה nâtha *impulſio, repulſio, rejectio.* ✠ נטאח nattah *cornupeta.* ✠ נטח nath *impulſus.*

אנטח antâh *annixus, innixus, ſuffultus fuit.* C

נדל Arab. מנדיל mandil *mantile, mappa,* pannus lineus aut laneus: item, *emunctorium, muccinium,* Schnuptuch: Plur. מַנַאדִל manidil *mantilia, mappæ, muccinia.* מנדיל אלערק mandil alaraq *mantile ſudoris,* ſudarium. Cap. Jon. מַנַאדִל. Diminut. מניל munaidal *panniculus:* Plur. מנידלאת munaidalit *panniculi.*

Rabb. נָדָל *reptile multipes, centipeda.* D

נדם Arab. נדם nadam *pœnituit, pœnitentia ductus fuit.* Pſalm. 106. ונדם *& pœnituit.* Pſalm. 35. *Iniquè egerunt, nec* ינדמוא *pœnitebunt.* Pſalm. 4. v. 5. אנדמוא עליה *pœniteat vos ejus in cubilibus veſtris.* 2. Corinth. 5. *Non* אנדם *pœnitebo.*

Nom. נאדם nadim *pœnitens:* Plural. נאדמין nadimin *pœnitentes.* ✠ נדאמה *pœnitentia.*

נדן נָדָן, Chald. נְדַן & לְדַן, in Daniele נִדְנֶה, *vagina,* in qua gladius eſt reconditus. 1. Paral. 21. *& reduxit gladium ſuum in* נְדָנוֹ *vaginam ejus.* ¶ Per metaphoram, נְדַן *corpus,* cui anima, tanquam gladius vaginæ, ineſt. E

נדס Inde הנדסה *Geometria.*

נדע Alcor. 3. נְדַע.

נדף נָדַף, Chald. נְדַף, Syr. נְדַף *pepulit, impulit, propulit, propulſavit, diſſipavit, ſparſit, diſperſit.* Pſalm. 1. v. 4. *Sed ut ſtipula quam* תִּדְּפֶנּוּ Targum תשקפנה *propellet eam ventus.* Niphal. נִדַּף, Syr. אֶתְנְדַף *impulſus, propulſatus fuit.* Levit. 26. v. 36. *Et perſequetur eos ſonitus folij* נִדָּף, Targum דְּשָׁקִיף *impulſi.*

Nom. Chald. נְדִיף *ſparſus, diffuſus.* Cant. 4. *& odor unguentorum tuorum* נְדִיף *diffuſus præ omnibus aromatibus:* fragrans: quod odor diffuſus percipiatur.

Rabbin. מַדַּף שֶׁל דְּבוֹרִים *illud quo aves ab alveario propulſantur & fugantur:* vel *vas fumigatorium:* vel *tabula ante alveorium poſita:* vel *quodvis operimentum.*

נדר duo ſignificata habet. I. נָדַר, Chald. נְדַר, Arab. נדר nadar, & אנדר andir *vovit, promiſit Deo.* Geneſ. 26. וַיִּדַּר, Targum וְקַיֵּם *& vovit Jacob* נֶדֶר, Targum קְיָם *votum.* Jud. 11. נִדְרוֹ, Targum נִדְרֵהּ *votum ſuum quod* נָדַר, Targum נְדַר *voverat.* Arab. Pſalm. 132. ונדר *& vovit Deo Jacob.* Alcor. 29. נַדַרְתּ לִלְרַחְמַן צוֹמא *vovi Miſericordi jejunium.*

Nom. נֶדֶר & נֵדֶר, Chald. נְדַר, Arab. נַדְר nadr *votum:* Plur. נְדָרִים, Chald. נִדְרִין, Arab. נדור nudur, & אנדאר andar *vota.*

Arab. נדיר nidir *donarium:* Plur. נַואדִיר navadir *donaria.*

מַנְדּוּר mandur *voto promiſſus Deo.*

II. Arab. נדר nadar, & אנדר andir, cum ר ſupernè punctato, *indicavit, nunciavit, annunciavit, dixit, prædixit, prædicavit, portendit, prognoſticavit.* Pſalm. 81. פאנדרך *& indicabo tibi.* Cap. Jonas. לתנדר קומא מא אנדר אבאוהם *ut prædices genti, quod prædicabo patribus ipſorum.* וינדרונכם *& indicarent vobis.*

Nom. נאדר nadir, & מנאדר munadir *prædicans, portendens, prognoſticans.*

אנדיר indir *indicatio, prædicatio.* Luc. 11. *Pœnitentiam egerunt* באנדאר *in prædicatione Jonæ.*

פי אלנאדר & נאדירא *rarò.*

אנדר andar *area:* Pl. אנאדיר anâdir *areæ.*

נדיר nidir *dictum gratioſum:* Plur. נַואדִיר navadir *facetiæ.* צאחב נדיר *facetus.*

נהא vel נהה tria ſignificata habet. I. נָהָה. Inde Niphal. נִנְהָה, Chald. אִתְנְהִי *collectus fuit.* 1. Sam. 7. v. 2. וַיִּנָּהוּ, Targum וְאִתְנְהִיוּ *& collecti ſunt omnis domus Iſrael poſt Dominum.* Al. *lamentati ſunt.* Chald. Jerem. 3. וְנִקְווּ, Targ. וְיִתְנְהוּן *& congregabuntur ad eam.*

Arab. אנתהי antahi *venit, pervenit, pertigit.* Johan. 13. *& cum* אנתהי *veniſſet ad Simonem.* Johan. 18. *Cùm* אנתהוא *veniſſent ad Jeſum.* Johan. 11. *Cùm* אנתהת *veniſſet Maria.* Pſalm. 36. *& veritas tua* ינתהי *pertingit uſq; ad cœlos.*

II. נָהָה *lamentatus eſt, queſtus fuit.* Mich. 2. וְנָהָה נְהִי נִהְיָה *& lamentabitur lamentum lamentabile:* Futurum. Ezech. 32. נְהֵה *lamentare ſuper multitudine Aegypti:* Imperativus.

Nom.

Digitized by Google

Nom.נהי,Foemin.נהיה,& נהי,& נהי *lamentum, querela.* Ezech.7.v.11. *Et non erit* נה *lamentum inter eos.* Lxx. ὡραϊσμὸς *pulcritudo.* pro נוה *pulcer* acceperunt. Hieron. *requies.* accepit pro נוח *quievit:* ob literarum ה ח ſimilitudinem. Ezech. 27. v. 31. *& levabunt ſuper te* בניהם *in lamentatione ſua planctum.* Lxx. οἱ υἱοὶ αὐτῶν, Hoſiand. *filij eorum.* ex Luthero, qui habet: ihre Kinder. acceperunt pro בניהם. Amos 5. v. 16. *Et ad planctum* (vocate) יודעי נהי *ſcientes lamentum:* præficæ, &c. A

III. Arab. נהה vel נהא *prohibuit, correxit.* Marc. 2. פנהאה *& prohibuit eum.* Ibidem. ינאהם *prohibebat eos.* Luc.17. ואנהה *& corrige eum:* prohibe. Alcor. ינהיכם *prohibebit vobis.* ינתהי *probibebitur, terminabitur.* נאהי *prohibens.* B

אתנהי atnahi *marceſcere, flacceſcere.*

מנתהי & אנתהי intihe *finis, terminus, extremitas, concluſio orationis.*

מתנאהי *finitus:* Plur. מתנאהיה *finiti.* ע׳ר מתנאהיה *infiniti.* C

ניה nia *conſcientia, voluntas rationalis:* Pl. ניאת niat *conſcientia.* ניתך *mens tua.* בי נהאיה *pro.*

נחו nahu *Grammatica.* נחוי *grammaticalis.*

נהב Arab. נהב, & אנהב anhab, & אנתהב antahab *diripuit, ſpoliavit, profanavit ſacrum.* Marc.3. v. 27. וינהב מאעה *& diripiet vaſa ejus.* Roman. 4. תנתהב *ſpolias domum ſanctuarij.*

נהג. נהג *duxit, deduxit, abduxit, abegit* oves vel pecora: Per metaphoram, *aſſuefecit, conſuefecit, rexit, gubernavit, inſtituit, docuit,* cum ad homines transfertur: Abſolutè, *pedetentim inceſſit, aſſuevit, conſuevit, ſolitus fuit.* Geneſ.31. וינהג, Targ. ודבר *& abduxit omne pecus ſuum.* Pſal. 80. נוהג *ducens velut gregem Joſeph:* gubernans. Ecclеſ. 2. *& cor meum* נהג *ducens in ſapientia.* Eſa.60. *ut adducant ad te divitias gentium, & reges earum* נהוגים *ductos.* Targum וקיקין *compediti.* Solent reges, quando iter faciunt, deduci à principibus honoris ergò. Mos regum eſt, quando eunt in via, ut equitent, aut pedibus incedant, & honoris ergò ducantur. Piel נהג *idem.* Geneſ. 31. ותנהג, Targum ודברת *& abduxiſti filias meas.* Nahum. 2. v. 7. *Et ancillæ ejus* מנהגות *ingemiſcunt, ſicut vox columbarum.* R. D. *ducunt eam, & vox earum, &c.* Hiphil. Rabb. הנהיג *aſſuefecit, rexit, gubernavit.* מנהיג *rector, gubernator.* Hithpael. Rabb. התנהג *aſſuefactus fuit, conſuevit.* D E

Nom. מנהג, Arab. מנהאג *ductus, deductus, mos, conſuetudo, inſtitutum vitæ.* Rabb. שלא כמנהג *præter morem.*

נהוג *conſuetus, ſolitus.*

הנהגה *gubernatio, regimen, diæta.*

מנהיגין *remi,* quibus navis regitur. ✠ נהגות *conſuetudines.* ✠ מתנהג *uſitatus.*

Syr. נהג *rugivit,* in נהק quære.

נהד. Arab. נהד nahad, & תנהד tanahad *gemuit, fremuit, ſuſpiravit, anhelavit.* Marc. 7. v. 34. ותנהד וקאל *& ſuſpirabat, & dicebat.* Johan. 11. v. 33. ותנהד באלרוח *& fremebat ſpiritu.* 2. Corinth. 5. v. 16. נתנהד *ſuſpiramus & deſideramus.*

Nom. תנהד tanhad, & תנהודה tanhuda *ſuſpirium, anhelatio:* Plur. תנאהוד tanahud *ſuſpiria.*

נהל duo ſignificata habet. I. Inde Piel נהל *duxit, leniter adduxit,* paſcendi cauſa, ut paſtor gregem; *tulit, detulit, portavit:* Per metaphoram, *ſublevavit, ſuſtentavit, educavit.* Eſa. 40. *Fœtas* ינהל, Targ. בנית מדבר *leniter ducet.* Lxx. παρακαλέσει *conſolabitur.* legit ינחם, à נחם *conſolatus eſt.* Geneſ. 47. verſ. 17. וינהלם, Targum וזננון *& pavit eos pane, pro omni pecore ipſorum.* Lxx. ἐξέθρεψεν αὐτοὺς *enutrivit eos.* Eſa. 51. *Non eſt* מנהל *ductor ei, ex omnibus filijs quos genuit.* Targum מנחם *conſolator.* Lxx. ὁ παρακαλῶν σε *conſolans te.* ſequitur; *nec apprehendens manum ejus:* metonymia. deſcriptio conſolatoris, qui lugentem ducit, & manu apprehendit. Hithpael התנהל *ductus fuit, comitatus eſt.* Gen. 33. v. 14. *& ego* אתנהלה, Targ. אדבר *ducar ad pedem operis.*

Nom. נהללים *dumeta.*

II. Rabb. נהל *cribravit ſubcerniculo.*

Arab. נהיל nahil *decolor, pallidus.* ✠ נהולה *decoloratio.* ✠ נהלה nihila *dos.*

נהם. נהם, Chald. & Syr. נהם *rugijt,* propriè de hominibus, per metaphoram de alijs, *fremuit, gemuit.* Eſa. 5. וינהם *& rugiet, & apprehendet prædam.* Targum ויכלי *& clamabit.* Proverb. 5. verſ. 11. ונהמת *& fremes in noviſſimo tuo.* Lxx. μεταμεληθήσῃ *pœniteat te.* acceperunt pro נחם *pœnituit,* ob literarum ה ח ſimilem figuram. Proverb. 28. *Leo* נהם *rugiens.* Chald. Eſa. 5. v. 30. *Sicut leo* ישאג, Targum ינהם *rugiet.* Eſa. 38. אהגה, Targ. ונהמת *& clamavi ut columba.* Syr. 1. Pet. 5. *Sicut leo* נהם *rugiens.* Ezech. 24. v. 23. ונהמתם *& fremetis quiſq; ad fratrem ſuum.* Lxx. καὶ παρακαλέσετε *conſolabimini.* legerunt נחם *conſolatus eſt:* ob ה ח ſimilitudinem.

נהץ. Arab. נהץ, cum ץ punctato, nahad *ſurrexit,*

Digitized by Google

vexit, ambulavit, inceſſit. Pſalm. 20. *Nos verò* נהגנא *ſurreximus.* Matth. 26. אנהצוא *ſurgite, abite.* Luc. 4. v. 39. ונהצרו והומהם *& ſurgebat, miniſtrabat illis.* Act. 15. v. 8. ונהץ *& ſurrexit Saul de terra.* A

Nom. נהוץ *ambulatio, inceſſus.*

נואהץ *pulli qui volant:* in Avicen.

ינהץ *ambulabit.*

נהק. נָהַק, Syr. נהַק, Arab נהק nahâq, idē quod נאק, *clamavit, rugivit:* proprium aſini, *rudere.* Job. 6. v. 5. הֲיִנְהַק *an rudet aſinus?*

נהר tria ſignificata habet. I. נָהַר *cucurrit ad placitum, decurrit, procurrit celeriter & copioſè.* Eſa. 2. ונהרו *& current ad ipſum omnes gentes.* Lxx. ἥξουσι *venient.* Mich. 4. v. 1. וְנָהֲרוּ *& congregabuntur:* ſicut flumina in mare. Jerem. 51. v. 44. *& non* ינהרו *current ad eum amplius gentes.* Targ. ישתמעון *obedient.* B

Nom. נָהָר, Chald. נְהַר, Arab. נהר nahr *curſus* aut *decurſus aquæ multæ, fluvius, rivus, flumen*, locus ubi aquæ celeriter & copioſè decurrunt: Plural. נְהָרִים, Chald. נַהְרִין, Arab. אנהאר anhar: Foem. נְהָרוֹת, Chald. נַהֲרָן: Duale נַהֲרַיִם, Arab. נהרין *fluvij, flumina.* ¶ *Copiam* primò ſignificat & *abundantiam:* deinde, *celeritatem.* Geneſ. 2. וְנָהָר, Targum ונהרא *& fluvius egrediebatur ex Eden.* Eſa. 48. *& fuiſſet* כַּנָּהָר *ſicut fluvius pax tua.* Sicut aquæ fluvij, quæ ſunt multæ. Targum כשטף נהר פרת *ſicut inundatio fluvij Euphratis.* Sic, Eſa. 59. *Cùm veniet* כַּנָּהָר *ſicut fluvius, hoſtis.* Eſa. 18. *Diripuerunt* נהרים *flumina terram.* Targum עממיא *populi.* Pſalm. 137. *Juxta* נַהֲרוֹת בָּבֶל *flumina Babylonis ſedimus.* de quo, 2. Reg. 17. v. 6. *& collocavit eos in Halah & in Habor* נְהַר גּוֹזָן *flumine Gozan.* Geogr. נהר עסל והו חלו ומנה שרב אהל אלמדינה *fluvius mellis, qui eſt dulcis, & inde bibunt incolæ regionis.* ¶ κατ' ἐξοχὴν, נָהָר, *fluvius, Euphrates*, qui fuit terminus Terræ ſanctæ, eamq; circuivit, nec eo majus flumen Judæis notum, ſicut dicitur, Geneſ. 15. v. 18. *uſq; ad* הַנָּהָר *fluvium magnum* נְהַר פְּרָת *fluvium Euphratem.* Geneſ. 31. *& ſurgebat & tranſibat* הַנָּהָר *fluvium.* Targum פרת *Euphratem.* Joſ. 24. *Trans* הַנָּהָר *flumen.* Targum פרת *Euphratem habitârunt patres veſtri.* Pſalm. 72. ומנהר *& à flumine uſq; ad fines terræ.* Targum מִן פְּרָת *ab Euphrate.* Zach. 9. מִנָּהָר *à flumine uſq; ad fines terræ.* A flumine egrediente ex Paradiſo, qui eſt initium Orientis, uſq; ad extremitates terræ, quæ ſunt terminus occidentalis. C D E

אֲרַם נַהֲרַיִם *Syria duorum fluviorum*, regio inter Euphratem & Tigrim concluſa. Lxx. μεσοποταμία *medamnis, interamnis.* Geneſ. 24. *& abijt in* אֲרַם נַהֲרַיִם *Syriam duorum fluviorum ad urbem Nahor.* Targum ארם דעל פרת *Syriam, quæ eſt juxta Euphratem.* Sunt qui putent ſic dici דַּמֶּשֶׂק *Damaſcum*, quæ duo nobiliſſima flumina אֲמָנָה *Amana*, & פַּרְפַּר *Parpar* habuit: 2. Reg. 5.

Rab. נהר דעא *νάαρδα fluvius ſcientiæ*, urbs Babyloniæ juxta Euphratem ſita, & eo cincta. in qua habitârunt ſapientes Babyloniæ, qui ex ore prophetarum captivorum didicerunt; & horum diſcipuli. Et ibi manſit Schola ſapientum, etiam poſtquam cum Zorobabele & Ezra multi aſcenderunt Hieroſolymam, ibiq; Scholam conſtituerunt. Ibi etiam, & in Niſibe vicina didrachma deponebant Judæi Babyloniam incolentes, & inde Hieroſolymam tranſmittebant. Joſephus Antiq. 18. 12.

Chald. מַנְהֲרוּת *obſequium, ſervitus voluntaria.*

Arab. נהרי nahari *fluviatilis.*

II. נָהַר, Chald. & Syr. נְהַר, ex uſu Chaldæorū, *luxit, illuxit, ſplenduit, illuminatus, clarus, perſpicuus fuit.* Pſalm. 34. v. 6. *Reſpexerunt ad eum* ונהרו *& illuminati ſunt.* Eſa. 60. v. 5. *Tunc videbis* וְנָהַרְתְּ, Targ. ותתנהרין *& illuminaberis.* Chald. Geneſ. 44. *Manè* אור, Targum נְהַר *illuxit.* Syr. Matth. 5. v. 16. *Sic* נֶנְהַר *luceat lux veſtra.* Matth. 18. *Juſti* נַנְהֲרוּן *fulgebunt ut Sol.* Hiphil. Chald. & Syr. אַנְהַר *illuminavit, illuſtravit, accendit.* Chaldaicè Geneſ. 1. לְהָאִיר, Targum לְאַנְהָרָא *ad illuminandum ſuper terra.* Num. 6. v. 24. יָאֵר, Targum יַנְהַר *illuminet Dominus faciem ſuam ſuper vos.* Syr. Luc. 2. *& gloria Domini* אַנְהֲרַת *illuminabat ſuper illis.* Luc. 11. *Nemo* מַנְהַר *accendit lucem.* Act. 16. ואנהר *& accēdit lucernam.* Hithpael. Syr. אתנהר *illuminatus fuit.* 2. Corinth. 4. דְנִתְנְהַר *ut illuminetur in ſcientia.*

Nom. נְהָרָה *lux, aurora, dies.* Job. 3. v. 4. *Nec ſplendeat ſuper eum* נהרה *lux.* Targum שְׁפַרְפָּרָא *aurora.* Lxx. φέγγος *lumen.*

מִנְהָרוֹת *ſpelunca, foveæ* in petris, feneſtrā habentes ſuperius, per quam lux illabitur; unde & ſic dicuntur, Jud. 6. v. 2. *Fecerant ſibi filij Iſrael* הַמִּנְהָרוֹת, Targ. מְטְמוֹרְיָתָא *ſpeluncas quæ erant in montibus.*

Chal. נְהוֹר, Syr. נוּהָר, Arab. נֻהַר *lumen:* Pl. נהורין *lumina.* נַהִיר *lucidus.*

נְהִירוּ, & אַנְהָרָא, & אַנְהָרוּת *illuſtratio, ſplendor.*

מַנְהַר & נְהַר *feneſtra.*

Syr. נַהִירָאִית *clarè, dilucidè, perſpicuè.*

Arab. נהר nahâr *dies:* Plur. אנהאר anhar *dies.* נהר אכבר nahar acbar *dies major*, ſolſtitium. נהר אצגר nahar azgar *dies minor*, bruma. Dim. נהירה nuhaira *diecula.*

 III.

III. Per metaphoram, Chald. & Syr. נְהַר, Arab. נהר *mente illuminatus, commonefactus, edoctus, recordatus fuit, didicit.* Hiph. אַנְהַר, Arab. אנהר & אנתהר antahar *illuminavit, commonefecit, increpavit, docuit.* Arab. Pſalm. 119. in Gimel: אנתהר *increpa ſuperbos.* 1. Tim. 5. v. 1. *Nec* תנתהר *increpes ſeniores.* Luc. 4. נהרהם *increpabat eos.* Luc. 8. ואנתהר *& increpavit ventum.* Luc. 18. *Diſcipuli* נהרוהם *increparunt eos.* Matth. 7. v. 26. ואנתהר אלריח *& increpabat ventos.* Matth. 19. v. 13. פנהרהם *& increpabat eos.* אנתהרהם *increpavit eos.*

Syr. נְהִירוּת & מַנְהַרְנוּת *commonefactio, doctrina, ſcientia, reminiſcentia.*

נהש Arab. נהש nahaſch *momordit.* Actor. 49. v. 21. פנהשת *& momordit manum ejus.*

נְהַשָׁה *morſus, morſio, punctio,* & *frequentia ſpiritus:* in Avicen.

נוא Inde Hiphil. הֵנִיא *fregit, confregit, infregit, labefactavit, irritum fecit, impedivit* verba, cogitationes, conatus, *retractavit, refutavit, annihilavit.* Num. 30. *& ſi* הֵנִיא *fregit pater ejus eam.* Targ. אַעְדִּי *abſtulit,* amovit. Nu. 32. *ut quid* תְנִיאוּן *frangetis cor filiorum Iſrael, ne tranſeant ad terram?* Targ. תונון *affligetis.* accepit pro הונה *oppreſſit.* Pſalm. 33. הֵנִיא *fregit cogitationes populorum.* Targum בַּטֵּל *irritas fecit.* Pſalm. 141. *Minimè* יָנִי *franget caput meum.* Targum יְבַטֵּל *labefactabit.* pro יָנִיא, deficiente א.

Nom. תְּנוּאָה *fractio, labefactatio:* Plural. תְּנוּאוֹת *fractiones.* Num. 14. v. 34. *& cognoſcetis* תְּנוּאָתִי *fractionem meam.* quòd avertiſtis cor à me: quòd mea verba feciſtis irrita. Targum דְּאִתְרַעַמְתּוּן עֲלָי *quòd murmuraſtis contra me.* Job. 33. v. 10. *Ecce* תְנוּאוֹת *fractiones contra me inveniet.* Targum תְּרְעוּמְתָּא *murmurationes:* עֲלִילוֹת דְּבָרִים *occaſiones verborum:* confutationes.

Arab. נאיון *peregrinantes.*

נוב tria ſignificata habet. I. נוב & נב, Arab. נאב *germinavit, crevit, fructificavit, fructus produxit, procreavit, natus, auctus fuit.* Pſal. 92. v. 15. *Adhuc* יְנוּבוּן *germinabunt in ſenio.* Targum יַעְבְדוּן בְּנִין *procreabunt liberos.* Pſalm. 62. v. 11. חיל יפרח *Pecunia ſi* יָנוּב *creverit, ne apponatis cor.* יִשְׁבַּח או ינדל: *creverit* metaphoricè. Targ. *laudaverit aliquis vos.* Ex ſignificatione ſequente.

II. נוב vel נב, cùm per metaphoram transfertur ad ſermonem, qui eſt labioru ſeu linguæ germen atq; fructus (terræ enim modo ſermonem labia abundè producunt) ſignificat, *locutus fuit, protulit.* Proverb. 10. v. 31. *Os juſti* יָנוּב *germinabit ſapientiã.* Targ. מַפִּיק *profert.* Lxx. ἀποστάζει *deſtillat.* Acceperunt

pro יָנוּף, ob literarum ב ף ſimilem ſonum. Arab. ינוב *naſcetur:* in Avicen. Piel נוֹבֵב *germinare, loqui fecit.* Zach. 9. v. 17. *Frumentum juvenes, & muſtũ* יְנוֹבֵב *loqui* (ſeu canere, præ gaudio ſcilicet) *faciet virgines.* Hieron. *germinans.* Hoſiander non correxit. Lxx. εὐωδιάζων *boni odoris.*

Nom. נִיב *fructus, proventus.* Eſa. 57. v. 19. *Creo* נִיב *fructum labiorum.* Targ. מַלָּל, Lxx. λόγον *ſermonem.* Malach. 1. v. 12. וְנִיבוֹ *& fructus ejus deſpectus ut comedat eum.* ſcil. cibum. Sermo ejus ſc. ſacerdotis, qui offert, & dicit eſſe נִבְזֶה *deſpectum* cibum ejus.

תְּנוּבָה *idem:* Plur. תְּנוּבוֹת *fructus.* Eſa. 27. *& replebuntur ſuperficies orbis* תְּנוּבָה *fructu.* Targum בְּנֵי בְנִין *filius filiorum.* Ezech. 31. תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה, Targum עֲלָלַת חַקְלָא *proventus agri.* Thren. 4. v. 9. מִתְּנוּבוֹת שָׂדָי *à proventibus agri:* quòd nulli eſſent.

Rabb. נִבִּין *germina, flores.*

נִבָּא *lens* ndis, pediculorum germen.

יָנִיב *vermis* in lino creſcens.

Chald. נִיב *dens:* נִיבִין *dentes.* Arab. נָאב neb *dens caninus.* אַנְיַאב *dentes.*

Propr. נוב *Nob,* urbs ſacerdotum, quam percuſſit Saul. In ea habitabant Gibeonitæ: ideo ſcribitur occidiſſe Gibeonitas. 2. Sam. 21.

III. Arab. נוב nub *poſuit in ſuo loco, ſubſtituit, delegavit.*

נָאִיב naib *ſubſtitutus, delegatus, advocatus, prorex:* Pl. נָאִיבִין naibin *ſubſtituti.* נָאִיב אַלְקָדִי naib alcadi *cenſor.*

נוב neub *febris tertiana.*

נַוְבָה neuba *paroxiſmus:* Plur. נואיבה *paroxiſmi.*

נְאִיבָה niebe *viaticum:* Plur. נאיבאת niebet *viatica.*

נובא *juxta vigilias, per ſubſtitutionem.*

נוב nub *conſtat:* de precio.

נוכה *morus in oculo.*

נוד tria ſignificata habet. I. נוד & נד *motus, agitatus, vagatus eſt, fugit, profugit, migravit, exulavit.* Jerem. 4. v. 1. *Nec* תָנוּד, Targ. תְּטַלְטַל *moveberis.* Pſal. 11. נוּדִי *migra* (in) *montem veſtrum* (ſicut) *avicula:* ut ibi ſerveris. 1. Reg. 14. v. 15. *Cur* יָנוּד *movebitur arundo in aquis?* Pual. נוֹדַד *fugatus fuit.* Nahum. 3. *Sol ortus eſt* וְנוֹדַד *& fugatus eſt.* Hiphil. הֵנִיד, Chald. אָנִיד *movit, commovit, terruit, agitavit, fugavit, in exilium ejecit.* 2. Reg. 21. *Et non addam* לְהָנִיד *movere pedem Iſraelis ex terra.* Job. 18. *& ex orbe* יְנִדֻּהוּ *fugabunt eũ.* pro יְנִידוּהוּ, reſoluto chirec magno in parvum & dages. Targ. יַגְלוּנֵהּ *abducent eum.* Jerem. 18. v. 16. *Omnis tranſiens ſuper ea obſtupeſcet,* וְיָנִיד *& movebit in capite:* præ admiratione. Lxx. κινήσουσι *movebunt.* Sic, Matth.

Matth. 27. v. 39. *κινοῦντες moventes capita ſua.* A HITHPAEL התנודד *movit ſe:* Eſa. 24. והתנודדה *& movebis ſe ſicut tuguriolum.* Targum ותהי אזלא ואתיא *& eris vadens & veniens.* Jerem. 31. *Audivi Ephraim* מתנודד *moventem ſe:* præ dolore. Pſalm. 64. יתנודדו *movebunt ſe omnis videns eos:* præ terrore & perturbatione; qui ruinam ipſorum cum dolore ſpectát. Jerem. 48. *Quia propter vias tuas in eo* תתנודד *movebis te:* præ gaudio. Sicut gaudens de re aliqua & exultans præcedit enim שחק *riſus.*

B NOM. נָד, Chald. נָאד *mobilis, vagus, inſtabilis, profugus, exul.* Gen. 4. *mobilis* וָנָד, Targum וְגָלֵי *& vagus eris ſuper terra.* LXX. *στένων καὶ τρέμων ſuſpirans & tremens.* Acceperunt נָד de *motu corporis, & membrorum hujus.* Hinc ſignum in Cain putát quidam fuiſſe, ſuſpiria & tremorem.

נוד *motio, fuga, vagatio, exilium.* Pſal. 56. v. 9. נדי *fugam* (migrationem) *meam numeraſti tu.* Targum יומי טַלְטוּלִי *dies exilij mei.* Cùm quis exilij cauſa ſolū vertit. LXX. *τὴν ζωήν μου ἐξήγγειλά σοι vitam meam annunciavi tibi.* C ¶ Et נוד *Nod*, nomen regionis, in qua Cain exulavit. Gen. 4. *& habitavit in terra* נוד *Nod, in anteriore parte Eden.* LXX. *ναὶδ Naid.* Joſeph. Antiq. 1. 3. *Cain multas regiones unà cum uxore emenſus, tandem Naida condidit, id loci nomen eſt: atq; illic ſedem optavit, ubi etiam liberos procreavit.* Targum גָלֵי וּמְטַלְטַל *vagus & exul.* Hieron. *profugus.* Proprium acceperunt appellativè.

ניד, FOEM. נִידָה idem quod appellativū נוד, *motio.* D Thren. 1. v. 8. *Errore erravit Iſrael, ideo* לְנִידָה *in motionem facta eſt:* in motionem capitis, in ſubſannationem. Targ. בְּטַלְטוּל *in motione.* Job. 16. וניד *& motio labiorum meorum obſcurabitur:* ſermo meus, quo conſolatus ſum vos.

מָנוֹד *idem.* Pſalm. 44. v. 14. *Pones me proverbium inter gentes:* מְנוֹד ראש, Targ. טַלְטוּל *motionem capitis inter populos:* geſtus ſubſannantium.

E נוד & נאד, א loco ו quieſcente, *uter, pellis,* qua vinum aut oleum deferri ſolet; quòd de loco in locum moveatur: PLUR. נאדות *utres.* Pſalm. 119. *Factus ſum* כנאד *ſicut uter in fumo.* comparat autem cutem carnis ſuæ utri in fumo; qui eſt ſiccus, aridus. 1. Sam. 16. *& tollens Iſai aſinum panis,* ונאד *& utrem vini:* vino plenum. Pſalm. 56. *Pone lacrymas meas* בְנֹאדֶךָ *in utre tuo.* Sicut utres aquis implentur.

נֵד *cumulus, acervus.* Eſa. 17. verſ. 11. נֵד קָצִיר *acervus meſſis in die plagæ.* יסופון במהרה בנד קציר. Hieron. *ablata eſt meſſis.* accepit

A pro verbo נד vel נדד. Pſalm. 78. *& conſtituit aquas ſicut* נד *cumulum.* Targum צְרִירִין הֵיךְ זִיקָא *conſtrictas ceu utrem.* Exod. 15. *ſteterunt ſicut* נד *acervus.* ut veluti cumuli, aut montes erigerentur. Targum כשור *ſicut murus.* Pſalm. 33. v. 7. *colligens* כַּנֵּד *tanquam cumulum aquas maris.* Targum הֵיךְ זִיקָא, LXX. *ὡσεὶ ἀσκὸν quaſi utrem.* pro נאד acceperunt.

Rabb. ניד *motus.* ניד עין *nutus oculi.*

נודי *aſcites, hydrops* diſtendens ſolum ventrem, qui percuſſus in morem utris reſonat.

B Syr. נוּדָא *lamentatio,* in qua caput commovetur.

II. נוד per metonymiam, *doluit, condoluit, compaſſus, commiſeratus, conſolatus fuit:* quòd motu & geſtu capitis (הניע ראש) dolor ex alterius infortunio, & miſerijs perceptus indicetur. Al quòd conſolatores fugent dolorem ex corde & expellant. Al. quod moveantur ex locis ſuis unus hinc, alter illinc. Cum ל conſtruitur, Jerem. 48. v. 17. C נֻדוּ לוֹ *condolete ipſi omnes in circuitu ejus.* Targ. נוּדוּ עֲלוֹהִי *dolete ſuper ipſo.* Eſa. 51. v. 19. *Quis* יָנוּד לָךְ, Targum יְנוּד עֲלָךְ *dolebit ſuper te.* LXX. *λυπηθήσεταί σοι contriſtabitur tibi:* קִינָה & תַּנְחוּמִין. Job. 42. v. 12. וַיָּנֻדוּ לוֹ *& condolebant ipſi, & cōſolabantur ipſum.* Pſalm. 69. v. 21. *& expectabam* לָנוּד *ad condolendum, & nemo erat, & ad conſolatores, & non inveni.* LXX. *συλλυπούμενον qui contriſtaretur.* præterea tantùm Job. 2. v. 11. Jer. 15. v. 5: 16. v. 5: 22. v. 10: 31. v. 17. Nahum. 3. v. 7.

D III. Arab. נוד nud, & נאד nid *appropinquavit.* Actor. 18. v. 16. ונאדוא *& appropinquârunt.*

נוה duo ſignificata habet. I. נָוָה *reſedit, manſit, permanſit, habitavit.* Hab. 2. v. 5. *Sed vinum imponit viro ſuperbo, nec* יִנְוֶה, Targum יִתְקַיָּם *permanebit.* manebit in domo regni tui. LXX. *περανῇ.* HIPHIL. הנוה *habitationem paravit, habitaculū ædificavit:* Abſolutè, *habitavit.* Exod. 15. v. 2. *Iſte Deus meus,* וְאַנְוֵהוּ *& habitabo* (cum) *eo:* corde & anima. E Targum וְאֶבְנֵי לֵהּ מַקְדָּשׁ *& ædificabo ei ſanctuarium:* ædificabo ſeu extruam ei habitaculum.

NOM. נוה, FOEM. נָוֶה *manſio, habitatio, habitaculum:* de paſtoribus & gregibus, *tugurium, caſa, caula:* PLURAL. נָוִים, FOEMIN. נָווֹת &, literis וא permutatis, נְאוֹת *habitacula:* item, *tuguria, caſæ, caulæ,* & totæ illæ manſiones, quas paſtores ſibi procul ab urbe in deſerto deligunt, loca paſcuoſa. 2. Samuel. 7. *& accepi te ab* הַנָּוֶה, Targum מִדִּירָא *habitaculo* (tugurio, caula) *ſequentem greges.* Eſa. 27. verſ. 10. נָוֶה *habitaculum dimiſſum,* &

ſum, & derelictum inſtar deſerti. Hoſ. 9. *Plantatur* בנוה *in habitaculo.* Eſa. 35. בנוי תנים, Targ. במדור תנין *in habitaculo draconum collocavit eam.* Exod. 15. *Duxiſti in fortitudine tua* אל נוה קדשך, Targum לדירא דקדשך *ad habitaculum ſanctitatis tuæ.* Proverb. 3. *Maledictio Domini in domo impij* ונוה צדיקים, Targum ומעמרהון דצדיקיא *& habitaculum juſtorum benedicet.* Job. 5. *& viſitabis* נוך *domum tuam:* familiā tuam. Job. 8. v. 6. *& retribuet* נות צדקך *domum juſtitiæ tuæ.* Hieron. *habitaculum.* h.e. filios, opes, divitias amiſſas. Jerem. 3. הנוה *habitationi & delicatæ aſſimilavi filiam Zion.* Fœminæ habitanti in habitaculo ſuo: tranquillæ & delicatæ. Pſalm. 68. ונות בית *& habitatio domus dividet ſpolia.* Fœmina habitans ſeu manēs ſemper in ſua habitatione: ſynecdoche οἰκουρός. Lxx. τῇ ὡραιότητι. q. נאה, à pulcritudine. Sophon. 2. *& erit tractus maris* נות כרות רעים *habitacula excisionum paſtorum.* Locus ubi excindunt paſtores ad coercendas oves. Joel. 1. *Ignis devoravit* נאות מדבר, Targ. דירת דמדברא *habitacula deſerti:* tuguria, caſas paſtorum. Joel. 2. v. 22. *Quia viruerunt* נאות מדבר, Targ. מדורי *habitacula deſerti.* Hieron. *ſpecioſa.* q. amœniora loca: ad נאוה reſpexit. Ezech. 34. *& in montibus altitudinis Iſrael erit* נוהם, Targum משריהון *habitatio eorum.*

Propr. נות & ניות *Nevoth*, locus urbi Rama vicinus, in quo filij prophetarum habitabant, & diſcebant coram Samuele. Fuit Schola prophetarum prope Rama, ubi Samuel habitabat. Ibi convenerunt ad Samuelem multi ſcripturæ exponendæ ſtudio ſe dicantes, quibus ille præfuit: atq; ex eis aliquot Deus excitavit, qui prophetæ officium exercerent. 1. Sam. 19. v. 18. dicitur de Davide & Samuele, quod habitaverint בנוית, Targum בבית אולפנא *in domo doctrinæ.* 1. Sam. 19. v. 19. *Ecce David* בניות ברמה *in Najoth in Rama.* Ramah eſt nomen montis, & Najoth, loci.

נינוה *Nineve, Ninus*, q. Nini domus ſeu habitaculum. condita ab Aſſur, & à Nino, Semiramidis marito, Beli filio ampliata, ad ripam Tigris, magna & opulenta.

II. Arab. נוא navi *nubilavit.* נו neu *nubilatio.* מנוי munavi *nubilatus.* אנואי *nubes.*

נוא & נוי *nuclei.*

אנוי anvi *promiſit.*

נוז Rabb. נוז *texuit.*

נוח tria ſignificata habet. I. נוח & נח, Chald. ניח *quievit* ab opere, negocijs, laboribus, afflictionibus, *requievit, ceſſavit, deſijt.* Exod. 20. וינח, Targ. ונח *& quievit die ſeptimo.* pro quo habetur, Gen. 2. וישבת, Targ. ונח *& quievit:* ceſſavit. Exod. 23. *& in die ſeptimo* תשבת, Targ. תנוח *quieſces, ut* ינוח, Targ. ינוח *quieſcat bos tuus.* 1. Sam. 2. *& locuti ſunt omnia verba iſta cum Nabal,* וינוחו *& quieverunt.* Targum ופסקו *& ceſſarunt:* deſierunt loqui. Hiphil. הניח, Chald. & Syr. אניח *quieſcere fecit, quietavit, poſuit, repoſuit, depoſuit, ſuppoſuit, reliquit, demiſit, quietum reddidit, recreavit, refecit, refocillavit.* Exod. 17. *Et poſtquam* יניח, Targ. מנח *demitteret manum ſuam.* Eſa. 63. v. 12. *Spiritus Domini* תניחנו *quietabit eum.* Prov. 29. *Caſtiga filium tuum* ויניחך *& quietabit te:* recreabit. ¶ Cum ל, *quietem dedit, præſtitit.* Exod. 33. v. 14. *Facies mea ibunt* והנחתי לך, Targ. ואניח לך *& quietem dabo tibi.* Vulg. *& requiem dabo tibi.* Hoſiander correxit, *& deducam te:* ſed malè. Accepit pro הנחיתי, ab הנחה *deduxit.* Syr. Matth. 11. *& ego* אניחכון *reficiam vos.* Coloſſ. 3. v. 8. אניחו *deponite à vobis hæc omnia.* Hebr. 4. v. 8. *Joſua* אניח *quietavit eos.* Hoph. הונח *quietatus fuit.* Thren. 5. *nec* הונח לנו *quies data fuit nobis.* Hithpael. Syr. אתתניח *requievit, contentus fuit.* Matth. 26. *Dormite* ואתתניחו *& requieſcite.* Rom. 15. ואתתניח *& requieſcat in vobis.*

Nom. נוח, Foem. נחת, Chald. ניח, & נייח, & נחות, Syr. נחירת *quies, requies, recreatio, refocillatio, demiſſio.* 2. Paral. 6. *& nunc ſurge, Domine Deus,* לנוחך *ad requiem tuam.* Eſa. 30. v. 15. *In converſione* ובנחת *& quiete ſalvabimini.* Job. 17. *Si ſimul ſuper pulvere* נחת *requies.* Job. 36. v. 16. ונחת *& quies menſæ tuæ plena pinguedine.* res (quicquid) quæ menſæ imponitur. Eccleſ. 9. v. 17. *verba ſapientum* בנחת *in quiete audiuntur:* ſummiſsè.

ניחוח *thymiama*, recreans hominem, ideoq; gratum. Plur. ניחוחים, Chald. ניחוחין *thymiamata.* Gen. 8. *& odoratus eſt Dominus odorem* הניחח *quietis:* recreationis, gratum. Lxx. εὐωδίας *ſuavitatis.* Ezech. 20. *Odor* ניחחיכם *thymiamatum veſtrorum.*

מנוח, Chal. מנח, Foem. מנוחה *quies*, locus quietis, ubi quid quieſcit: Plur. מנוחים, Foem. מנוחות *quietes.* Gen. 8. *& non invenit columba* מנוח, Targ. מנח *quietem pro planta pedis ſui:* locū. Num. 10. *ut exploraret ſibi* מנוחה *quietem.* Targum אתר בית משרין *locum domus caſtrorum:* ubi caſtra poneret. Ruth. 1. *Det Dominus ut inveniatis* מנוחה *requiem.* non enim eſt mulieri requies, niſi nubat. Sic Plutarchus *matrimonium* vocat *portum juventutis.* Mich. 2. *Surgite, abite, quia non iſta eſt* המנוחה *requies.* Targum בית ניחא *domus quietis.* Pſal. 95. *Non venient ad* מנוחתי *requiem meam.* ad requiem, quam dedi illis. Eſt autem terra Iſrael, in qua vitam quietam duxe-

duxerunt, cum patres ipſorum fuerint vagi. Zach. 9. *& Damaſcus* מְנֻחָתוֹ *requies ejus*, שְׁכִינַת כְּבוֹדוֹ. Lxx. *θυσία αὐτοῦ ſacrificium ejus.* Jerem. 51. v. 58. *& Serajah* שַׂר מְנוּחָה *princeps quietis.* qui requieſcenti regi aderat, & cum eo colloquebatur & delitiabatur. Targum רַב תִּקְרוּבְתָּא *princeps muneris.* accepit pro מִנְחָה *munus.* Eſt enim מִנְחָה Chald. תִּקְרוּבְתָּא. Lxx. *δώρων munerum.* 2. Sam. 14. *Erit nunc verbum Domini mei regis* לִמְנֻחָה, Targum לְנִיחָא *in requiem:* in recreationem, ut recreer in dolore meo. Lxx. *εἰς θυσίαν in ſacrificiũ.* acceperunt pro מִנְחָה *oblatio.* Hieron. *Sicut ſacrificium.* Ex Græco: ubi legit *ὡς ſicut*, pro *εἰς in.* Judic. 20. v. 43. מְנוּחָה *quietè incedere ſiverunt eum:* pedetentim. pro בִּמְנוּחָה. Alij, inter quos & Junius, eſſe volunt pro מִמְּנוּחָה *à Menucha:* ut ſit propriũ. Pſalm. 23. *Juxta* מֵי מְנוּחוֹת *aquas quietum deducet me:* recreationum. ſedatas, placidè fluentes.

הֲנָחָה *requies.* Eſther 2. v. 8. וַהֲנָחָה *& requiẽ provinciis fecit:* tributum remiſit.

Propr. נֹחַ *Noe*, idem quod נַחְמָן *Nahmã*, à נחם *conſolatus fuit:* litera מ abjecta. aut quòd conſolatio ſit quies, recreatio. Geneſ. 5. *Vocavit nomen ejus* נֹחַ *Noa, dicens: iſte* יְנַחֲמֵנוּ *conſolabitur nos ab opere noſtro.* Fuit decimus ab Adam, & decimæ ætatis autor; hoc ordine: Adam, Seth, Enos, Kenan, Mahalaleel, Jared, Henoch, Mathuſalem, Lamech, Noe. Sic etiam enumerat Lucas in fine 3. cap. Sed 2. Petr. 2. v. 5. *Octavum juſtitiæ præconem cuſtodivit.* Quòd Noe cum ſeptem alijs ſit ſervatus à diluvio per arcam: vixit annos 950.

Syr. מְנַח *manſuetus.* Ꝑ מְנִיחָן *miniſter.*

מְנִיחָנוּת *ſervitus, obſequium.*

II. נוּחַ idem quod חָנָה, *ſedit, conſedit, reſedit, manſit, caſtrametatus eſt:* permutata ſignificatione ordinum. 2. Sam. 17. וְנַחְנוּ, Targ. וְנִשְׁרֵי *& conſedebimus* ſeu *caſtrametabimur contra eum:* Lxx. *καὶ παρεμβαλοῦμεν & caſtrametabimur.* Eſa. 7. נָחָה *conſedit Syria juxta Ephraim.* Targ. אִתְחַבַּר *ſociata eſt.* Lxx. *συνεφώνησεν.* Caſtra conjunxerunt Syri & decem tribus. Hieron. *requievit Syria ſuper Ephraim.* accepit ſignificatione prima, נוּחַ *quievit.* Hoſiander non correxit. Exod. 10. וַיָּנַח, Targ. וּשְׁרָא *& conſedit* (habitavit) *in omnibus terminis Ægypti.* Pſalm. 125. *Non* יָנוּחַ *manebit ſceptrum improbitatis ſuper ſorte juſtorum.* Eſa. 7. v. 19. *& venient* וְנָחוּ *& ſedebunt omnes in vallibus.* Sicut apes ſedent ſuper ſuis examinibus. Gen. 8. וַתָּנַח, Targ. וּנְחַת *& quievit arca in menſe ſeptimo.* Lxx. *καὶ ἐκάθισεν & ſedit.*

Nom. Eſa. 30. v. 29. וְנַחַת זְרוֹעוֹ *& demiſſionem brachij ſui oſtendet.*

A III. Arab. נוח noh *lamentatus fuit plorando, flevit cum voce.* Luc. 7. וְנִחְנָא *& lamentavimus vobis, & non planxiſtis.* Joh. 16. וְתֵנוּחוּן *& ululabitis:* lamentabimini.

מְנָיח munajah *lacrymoſus, fletu plenus, gemebundus, lugubris.* Ꝑ נוח *gemitus.*

ניח niah *planctus, elegia.* Convenit cum Hebræo אָנַח *ingemuit:* aut נְהִי *lamentatio.*

מַנְיוּה manjoh *ſuppoſititius.*

נוט. נוֹט idem quod נוּד, *nutavit, motus, commotus, territus fuit.* Pſal. 99. תָּנוּט, Targ. יְזוּעַ *moveatur terra.*

B נול. duo ſignificata habet. I. Chald. נְלִירָה, & נוֹלִי, & נְלוּרָה, & נוֹלוֹ *inquinatio, ſtercus, fimus; ſordes, latrina.* Dã. 3. *& domus ejus* נְוָלִי *ſtercus fiet.*

Rabb. נִוֵּל *deturpavit.* Ꝑ מְנֻוָּל *deturpatus, ſordidatus, turpis.*

נִוּוּל *deturpatio, conſpurcatio, ſordes.*

נִוָּל *abominabilis.* Ꝑ מְנֻוְּלָא *abominatio, concupiſcentia mala.*

Deinde, Rab. מְנוֹל *trama, liciũ.* Ꝑ נוּל *texuit.*

II. Arab. נול nul, & נאל nil *cepit, accepit, percepit, recepit, prehendit, apprehendit, comprehẽdit.* Joh. 3. ינאל אלחיאה אלאבדיה *accipiet vitam æternã.*

C Joh. 2. וְנָאולוּא *& afferte architriclino.* 1. Corinth. 6. v. 9. *Non* ינאלון מלכות אללה *accipient regnum Dei.* 2. Corinth. 10. *Aut* נלתם *accepiſtis ſpiritum alterum, quàm quem* נִלְתֻמוּה *accepiſtis eum.* Gen. 3. v. 6. ונאולת *& dedit marito ſuo.* Ibidem v. 12. *Illa* נאולתני *dedit mihi.* Eph. 1. v. 7. *In quo* נִלְנָא *habemus redemtionem.* Avic. לא ינאלאן באלחם *non percipiuntur ſenſu.*

Nom. נְוִילָה navila *receptaculum, tugurium, caſa, hara.* נְוִילָה לגדיאן navila lagidien *ſtabulum*

D *hædorum*, hœdile.

תַּנְאוּל *acceptio.* Ꝑ יתנאול *accipietur.*

ניל *precm.*

נום. duo ſignificata habet. I. נוּם & נָם. Chal: & Syr. נָם, Arab. נום & נאם, verbũ eſt inchoativum, aut deſiderativum, *proclivis ad ſomnum fuit, dormiturijt, paululum dormivit; dormitavit.* Pſalm. 121. v. 3. *Non* יָנוּם, Targ. נָאֵם *dormitabit cuſtos tuus.* Eſa. 56. v. 10. *Diligentes* לָנוּם, Targ. לְמִדְמַךְ *dormire.* Syr. Mat: 25. v. 5. *ἐνύσταξαν*, Syr. נָמִי *nictârunt* (dormitâverunt) *omnes, & dormierunt.* Arab. Pſal:

E 3. *Dormivi* וְנִמְתּ *& ſoporatus ſum.* Pſalm. 57. נִמְתּ *dormivi inter leones.* Pſalm. 13. *Ne* אנאם *obdormiam in morte.*

Nom. נָם, Chal. נָאֵם, Arab. נאים *dormituriens:* Plur. נָמִים, Chal. נָיְמִין, Arab. נִיאָם *dormiturientes.*

נוּמָה & תְּנוּמָה, Chal. נִיּוּמָא & נִימִית, Arab. נומה & נום *dormitatio, ſomnus:* Pl. תְּנוּמוֹת, Arab. נְוַם nem *dormitationes.* Prov. 23. v. 21. *veſtib. laceris induetur* (veſtiet ſe) נוּמָה *dormitatio:* ſomnolentus.

Arab. מנאם manim, & מנאמה manima *ſomnium*. Geograph. ראי פי אלמנאם rai fi almanim *vidit in ſomno:* ſomniavit. A

אלמנומאת almaneumat *ſomnum inducentia, ſoporifera.*

II. Chald. נים *filum, chorda, pilus:* Plur. נימין *fila, chordæ, pili.* ✠ Rabb. נימה *funiculus.*

נומא, Syr. נומא *νομὴ ulcus depaſcens.*

נם *docuit, didicit:* à Græco *νόμος lex.*

נון duo ſignificata habet. I. נין *filius*. Gen. 21. v. 23. *Si fallaciam feceris mihi* ולניני, Targ. ולברי *& filio meo.* Lxx. *τῷ σπέρματί μου ſemini meo.*

מנון *filiatio*, jus filiorum. Prov. 29. *Qui delicatè à pueritia educat ſervum, & poſtremum ejus erit* מנון *filiatio:* cupiet eſſe quaſi filius. Targum מכסה *extirpatio.* B

Verbum נון *filiatus, propagatus, perpetuatus fuit*, velut quadam ſucceſſione filiorũ parentibus aſſiduè ſuccedentium. Pſalm. 72. v. 17. *Coram ſole* ינון *filiabitur nomen ejus.* propagabitur, innovabitur per ſucceſſionem temporum. vel ינין in margine. Lxx. *διαμενεῖ permanet.* Targum מזמן הוה *paratum fuit.* ✠ Inde Rabbin. ינון nomen *Meſſiæ.* C

הנין *filios ſuſcepit, propagavit.*

Arab. נאנה nena *nutrix.* ✠ מנין.

II. Chald. נון *piſcis:* Plur. נונין, Syr. נונין *piſces.* Jon. 1. דג, Targum נונא *piſcis magnus.*

נוס. נוס & נס *fugit, aufugit, confugit*. Geneſ. 14. *In montem* נסו, Targ. ערקו *fugerunt.* 1. Sam. 4. *Ex acie* נסתי, Targum אפכח *fugi.* 1. Reg. 20. וינסו, Targum ואפכו *& fugerunt.* Eſa. 10. v. 3. *Ad quem* תנוסו *fugietis propter auxilium.* Zach. 14. ונסתם *& fugietis per vallem montium, ſicut* נסתם *fugiſtis à terræmotu.* Lxx. *καὶ ἐμφραχθήσεται & obturabitur vallis.* In margine annotatur legendum, ונסתם, à סתם *obturavit.* Deut. 34. v. 7. *& non* נס *fugit humor* (viror) *ejus:* receſſit. Targum שנא *mutatus fuit:* metaphora. fugiens enim ex uno loco in alterum diſcedit. 2. Sam. 24. *Si tres menſes* נסך *fugere te coram hoſtibus tuis.* pro quo habetur, 1. Paral. 21. v. 12. נספה *conſumtus:* perditus diſceſſit. Hiphil. הניס *fugavit, fugere juſſit.* Exod. 9. הניס *fugere juſſit ſervos, & pecus ſuum in domos.* Targum כנש *congregavit:* coëgit. Lxx. *συνήγαγε.* Deut. 32. v. 30. *& duo* יניסו, Targ. יערקון *fugabunt decem millia.* D E

Nom. מנוס, Foem. מנוסה *fuga, refugium*, locus in quem confugitur. Pſal. 141. *Periit* מנוס *fuga à me.* Eſa. 52. ובמנוסה *& cum fuga non ibitis.* Pſalm. 59. *Dominus exaltatio mea*, ומנוס *& refugium in die anguſtiæ meæ.* Targ. ורחצני *& fiducia mea.*

ניסן *Niſan*, menſis primus à fuga Iſraëlitarum ex Ægypto, *Martius.*

Rabb. ניסין *characteres.*

A Syr. נוסא *vaoi templi.*

נוע duo ſignificata habet. I. נוע & נע *motus, vagatus eſt, diſceſſit ex aliquo loco.* Eſa. 7. וינע, Targum וזע *& commotum fuit cor ejus, & cor populi,* כנוע *ſicut commoventur arbores ſylvæ à vento:* territus fuit. Thren. 4. נעו, Targ. אתנטלו *vagati ſunt cæci in plateis.* Jud. 9. v. 9. לנוע *moveri ſuper ligna:* arbores. Targ. למעבד מלכו *facere regnum.* Lxx. *ἄρχειν dominari.* Pſalm. 59. *Ipſi* ינועון, Targum יטלטלון *vagabuntur ad edendũ.* Niph. נוע *motus, agitatus fuit.* Amos 9. *Quẽadmodum* ינוע *agitabitur in cribro.* Targ. מחררין *circumvolvunt.* Nahũ. 3. *Si* ינועו *agitabuntur & cadent in os comedentis.* Hiphil. הניע *movit, agitavit, quaſſavit, concuſſit, vagũ reddidit.* Amos 9. והניעותי *& agitabo inter omnes gentes domum Iſrael.* Targ. ואבדר *& diſpergam.* Lxx. *λικμήσω ventilabo:* cribrabo. Num. 32. ויניעם *& vagari ſivit eos in deſerto.* Targ. ואחרנון *& retardavit eos.* 2. Sam. 15. *Hodie* אניעך, Targum אטלטלנך *movebo te nobiſcum ad eundum.* Pſal. 59. הניעמו *vagos eos redde potentia tua.* Targ. טלטל יתהון מן בתיהון *move illos ex domibus ipſorum.* Pſalm. 22. יניעו *movebunt caput.* geſtus admirantis, irridentis vel dolentis calamitatem alterius. 7. Æneid. B C

Tum quaſſans caput, hæc effundit pectore dicta.

Job. 16. ואניעה *& movebo ſuper vos in capite meo:* cõdolebo. Sicut quis movet caput ſuũ ſuper magnitudine calamitatũ amici ſui. Thr. 2. *Sibilaverũt* ויניעו *& moverũt caput.* Eſa. 37. הנעועה. *movit & pervertit.* ſc. urbes iſtas. Targum הלא טלטלנון ואגליאנון *nonne tranſmigrare fecit eos, & in captivitatem abduxit?* Lxx. *Ἀνὰ καὶ Ἀβα.* Hier. *Ana & Ava.* acceperunt pro nominibus urbium. D

Nom. נע *mobilis, vagus.* Gen. 4. v. 12. נע ונד *vagus & profugus in terra.* Lxx. *στένων.*

מנענעים *inſtrumenta muſica*, ad quorum ſonum movet corpus ſuum homo, & ſaltat. 2. Sam. 6. *In tympanis* ובמנענעים, Targ. ובריביעין *& in ſiſtris.* Erant tabulæ tenues, quæ pulſabantur ad lætitiam & ad luctũ.

Rabb. תנועה *motus, exercitium, motio, vocalis*, qua movetur ſeu legitur litera: Plural. תנועות *motiones*, גדולות *magnæ*, & קטנות *parvæ.* תנועה המקומית *motus localis.* תנועה הרצונית *motus voluntarius.* ✠ מניע *movens, motor.* ✠ נענעים *moti, incitati.* ✠ נענוע *motiva vis.* ✠ נענועין *commotiones.* ✠ מתנועע *mobilis.* E

ניע *mucus, pituita.*

ניעא *pectus*, à motu thoracis. ✠ נעא *idem.*

II. Arab. נוע nava *formavit.*

Nom. נוע nava *forma, decor, typus, modulus.* Logicis *ſpecies:* Pl. אנואע anua *formæ, ſpecies.* נועי navai *ſpecialis:* Pl. נועיין navijn *ſpeciales.*

מונוע munava *formas*. אמנאע אלמותחלפה‎ *ſpecies diverſa*: in Avic.
נעאנע *gula*.
נענע ni va, Matth. nahanaha *menta*.
Syr. נגנעא *idem*.
נואע *impoſitio*.

נוף duo ſignificata habet. I. נף & נוף. Inde Piel נופף, & Hiphil הניף, Chald. אניף ſignificat הנועה אילך אילך או מוליך ומביא *levavit*, *elevavit*, & *elevatum huc illuc*, *& circumquaque agitavit*: ut in ſecandis lignis fit ſerra, & cùm quis percutitur. Piel. Eſa. 10. 32. ינפף *movebit manum ſuam* (ad) *montem filiæ Zion*. ut ſcil. percutiat. vel, contemtus. Lxx. παρακαλεῖται *advocabit*. Hiphil. Eſa. 13. verſ. 3. הניפו, Targ. אפיגו *levate manum, ut veniant*. Lxx. παρακαλεῖτε τῇ χειρὶ *advocate manu*. Levat manum vel percutiens vel adjuvans. Qui ſunt remotiores, quàm ut vocem vocantis audire poſſint, illi levatione & agitatione manus advocantur. 2. Reg. 5. verſ. 11. והניף *& movebit manum ſuam ad locum*. manu contrectabit locum affectum lepra. ¶ Cum על, *percuſſit*. Exod. 20. verſ. 25. *Quia cultrum tuum* הנפת, Targ. ארימתא *elevabis* עליה *ſuper eo*. Zach. 2. *Ecce ego* מניף, Targ. מרים *elevo manum meam* עליהם *ſuper eos*. ſcil. ad percutiendum. Eſa. 10. verſ. 15. *Si gloriabitur ſerra contra* מניפו *agitantem eam*, כהניף *ſicut agitant baculum*. Targum דנגד בה *qui trahit in ea*. Num. 8. verſ. 11. והניף, Targ. וירים *Et levabit Aharon Levitas*, תנופה *levationem coram Domino*. filiis Iſrael offeret oblationem. Exod. 35. *Et omnis vir*, *qui* הניף תנופת זהב *levaverit levationem auri*: obtulerit. Nam oblationes elevando & agitando offerebantur. Syr. אניף *levavit* ſcil. manum: manu mota aut levata ſilentium innuit & indixit. Act. 26. verſ. 1: 19. verſ. 33. Sic, 12. Æneid.

Significatq; manu, & magno ſimul incipit ore.
Hophal הונף *agitatus fuit*. Exod. 29. verſ. 27. *Et armum elevationis*, *qui* הונף, Targum אתרם *levatus fuit*.

Nom. נוף duo ſignificat. 1. נוף, Fœm. נפה & נפת *terminus*, *clima*, *regio*, *provincia*. Pſalm. 48. 3. יפה נוף *pulcer climate*, *gaudium totius terræ mons Zion*. Joſ. 11. ובנפות דור, Targum ובפלכי דור *& in provinciis Dor*. Lxx. νεφθαδώρ. 1. Reg. 4. 11. נפת דור *provincia Dor*. Joſ. 17. verſ. 11. *Tres* הנפת, Targ. פלכין *provinciæ*. Plural. Rabb. שבעה נפות עולם שהעולם נחלק בהם *ſeptem climata mundi in qua mundus dividitur*. ¶ 2. נוף *Noph*, idem quod מוף, *Memphis*, nunc *Alcair*, urbs Aegypti celeberrima, & antiquitus regia, ad Nilum ſita. Nam literæ מ & נ mutantur, & ex utroque נוף & מוף fit Memphis, addita terminatione Græca. Jerem. 2. *Etiam filii* נף, Targ. מפים *Memphis*. Memphitæ.

נפה *ſubcerniculum*, quo farina excernitur, & remanent furfures. Eſa. 30. verſ. 28. להנפה, Targ. לארמא *ad agitandum gentes* בנפת שוא *in ſubcerniculo vanitatis*. In cribro agitatur frumentum, ut purgetur à paleis. Sed illud cribrum, in quo agitabit Deus gentes Aſſyriæ, erit cribrum inutile: quod non relinquetur eo quicquam utile. Rabb. כברה לתבואה נפה לקמח *cribrum ad frumentum*, *ſubcerniculum ad farinam*.

הנפה *agitatio*: loco infinitivi ponitur in exemplo præcedente.

תנופה *levatio*, *agitatio*. Eſa. 19. *Et timebit propter* תנופת *levationem manus Domini Zebaoth*, *quam ipſe* מניף *levat ſuper eos*. percuſſio. Eſa. 30. 32. *Et in bellis* תנופה *elevationis præliabitur in eis*. levationis ſcil. manus, qua convocantur hoſtes remotiſſimi. ¶ Deinde, תנופה *levatio*, *agitatio*, cæremoniæ genus inter ſacrificandum, cùm pectus victimæ in omnem partem agitatum, & quaqua verſùm motum, attollitur: *Motio circumcirca*. Exod. 29. והנפת, Targ. ותרים *Et levabis illud* (pectus) תנופה, Targ. ארמא *levationem coram Domino*.

II. נוף: Hiphil הניף *agitavit*, *agitando demiſit*, *fudit*, *effudit*, *aſperſit*, *ſtillavit* unguentum aut pluviam. Prov. 7. verſ. 17. נפתי, Targum רפת *aſperſi cubile meum myrrha*, *aloe & cinnamomo*: ſtillavi. Pſalm. 68. verſ. 10. *pluviam voluntariam* תניף *ſtillabis*, *Deus*.

Nom. נפת *favus*, *cella apum*, *mel ſtillans*, *ſtillatio*, fluxus favi, cùm ſtillat mel. mel quod ex favo defluit. vel à cribri ſimilitudine. Pſalm. 19. verſ. 11. *Et dulcia præ melle*, ונפת צופים *& favo favorũ*: *ſtillatione favorum*. Targum וכובריתא חליתא *favo dulci*. Et צוף ſubintellecto: Cant. 4. verſ. 11. נפת *favum deſtillant labia tua*. & Prov. 5. verſ. 3.

Rabb. הניף *deſtillavit*. תנופה *deſtillatio*. כלי התנופה *inſtrumentum deſtillationis*: Alembicum.

מניפה & מנף *ventilabrum*, *flabellum*, inſtrumentum, quo adducimus auram, *follis*.

Syr. נפא *ſtercus*, quod demittitur.

נוץ נץ & נצץ *emiſit*, vel *plumas*, quod eſt *plumeſcere*, *plumare*, plumis veſtiri vel impleri, pennatum fieri: per metonymiam, *volare*, vi pennarum enim avis volat. Vel *flores*, quod eſt *efflореſcere*, *pullulare*, *germinare*. Primò autem ſignificat, *floruit*: Deinde, *plumatus fuit*: quod in avibus plumæ enaſcantur & emergant, ut flores & herbæ ex terra.

De plumis & volatu: Thren. 4. v. 15. נצו A גם נעו *plumis impleti ſunt, etiam moti ſunt*: produxerunt plumas ad evolandum ex locis ſuis in captivitatem, celeriter abierunt. De floribus: Hiphil. הניץ *floruit*. Cant. 6. v. 10. הנצו *floruerunt malogranata*. Eccl. 12. וינאץ *& florebit amygdalus*: א abundat.

Nom. נוצה *pluma*, quæ ex corpore avis enaſcitur, ut herbæ ex terra, & qua volat. Ezech. 17. *Aquila magnis alis, plena* הנוצה *pluma*. Targ. *tecta* בגפין *alis*. Lxx. ὀνύχων *unguibus*. Lev. 1. *Et tollet veſicam ejus* בנוצתה *in pluma ejus*. B Targ. באוכלה *in cibo ejus*. Accepit de cibo indigeſto, qui veſica continetur. Reliqua in נצץ vide.

נוק. Rabb. נוק, idem quod ינק, *ſuxit*. Inde Hiphil. הניק *lactavit*. ✤ תנוק *puer lactens*.

מניק *calamus*, quo vinum ſugendo attrahitur, *ſiphon*. ✤ ניקא *genus monetæ*.

Arab. נוק nuc, & נאק niq *inequitavit mulierem*, rem cum muliere habuit.

נאיק naiq *eques*. ✤ ניק niq *equitatio*, de C muliere.

נור quatuor ſignificata habet. I. ניר, & ניר, & נר, Arab. ניר nir, & נור nur *candela, lucerna, lychnus & ellychnium lucens, luminare, lampas*. Et filum ardens, & vas cui illud (filum, ellychnium ſeu funiculus) cum oleo imponitur: Plur. נרות, Arab. ניראן niran, & אנואר anvar: Dual. נירין & נורין *candelæ, lucernæ, ellychnia, lampades*. Prov. 13. נר, Targ. שרגא *lucerna impiorum extinguetur*: felicitas. Pſ. 119. נר *lucerna pedibus meis verbum tuum*. Targ. היך D שרגא די מנהרא *tanquam candela quæ lucet*. Sicut ambulans in tenebris, ſi habet ante ſe lucernam, non impingit in via ſua: ſic ego nõ offendo in actionibus meis. Pſ. 18. *Quia tu illuminabis* נרי *lucernam meam*: omnia felicia & fauſta mihi concedes. Pſ. 132. *Ordinavi* נר, Targ. שרגא *lucernam Chriſto meo*. Cyril. 1. c. 7. in Johannem: *Quem Pſalmiſta lucernã Chriſto præparatam nominavit, Hic venit in teſtimonium, ut teſtimonium perhiberet de lumine, de Verbo videlicet ac Filio Dei*. ¶ Significat item *regnum*. 2. Sam. 21. *Ne extinguas* נר *lucernam* E *Iſrael*. Targ. מלכותא *regnum*. Regnum veluti lucerna eſt, populo lumẽ præbens: & rex populi lumen. 2. Reg. 15. *Propter David dedit Jehovah Deus ejus ipſi* ניר *lucernã Iſrael*. Targ. מלכו *regnum*. Al. *Semen, quod regnet in Iſrael*. Semen, poſteritas, ſucceſſores: ſicut lumẽ à lumine accenditur. Lxx. κατάλειμμα *reliquiæ*. Prov. 20. v. 27. נר, Targ. שרגא *lucerna Domini, anima hominis: ſcrutans penetralia ventris*. Quia anima ſeparata eſt de luce ejus, & ſedes ejus in capite, unde illuminat intellectum, & ſcrutatur penetralia cordis.

A Anima hominis eſt divinę lucis particula ſeu radius. Jer. 25. *Et lucem* נר *lucernæ*. in domo convivij multæ lucernæ accendũtur. Apoc. 18. *Et lux lucernæ non apparet in te amplius*. 1. Sam. 3. ונר *& lucerna Dei antequam extingueretur*: ante aurorã. quia lucernæ candelabri ardebant à veſpera uſq; ad tempus matutinum. Targ. ובוצין *& ellychnia*. Ex. 25. *Et imponas* נרותיה *lucernas ejus*. Targ. בוצינהא *ellychnia ejus*. Ex. 39. 37. נרות המערכה *lucernæ ordinationis*: ordinatæ, diſpoſitæ.

B מנורה, Chald. מנרא, Arab. מנארה manara *candelabrũ*, cui ניר *candela* imponitur, *lychnuchus*, à lucernis, quas continet ardentes: Plural. מנורות, Chald. מנרן, Arab. מנאראת manarit *candelabra*. Ex. 25. *Et facies* מנרת זהב *candelabrum auri puri, integro opere fiat* המנרה, Targ. מנרתא *candelabrum*. Ex. 35. מנורת המאור *candelabrum luminaris*. in quo ſemp lux erat.

Arab. Verb. נור & נאר *illuminavit*. Gen. 1. v. 14. ליניר עלי אלארץ *ut luceant ſuper terra*: Dual. Pſalm. 13. אנר *illumina oculos meos*. Pſal. C 18. תניר *illuminabis tenebras meas*.

Syr. נור, Arab. נאר nar *ignis, infernus, gehenna*. Itẽ, *focus, rogus, pyra*. Dimin. נאירה nuaira *igniculus*. נאר מחרקה *ignis ſuccẽſus*. Geograph. אלנאר אלמחיטה באלהוא *ignis ambiens aerem*.

נארי *igneus*: Fœm. נאריה *ignea*, & *igneitas*.

מניר *illuſtris*: item *luminare*. ✤ נירא *lucidus*.

מנור *illuminans*.

אסתניר aſtenir *illuminatus fuit*. Eph. 1. v. 18. ליסתניר *ut illuminentur oculi mentis veſtræ*.

D נורה nura; Matth. nura, nure, horah, *calx*.

ניר nir *color cæruleus, glaſtum, iſatis*. ✤ מניר munajar *cæruleus*.

נור *claritas*. ✤ נורא *lux*.

II. נור, Chald. נר: in Hiphil. הניר *aravit, agrum coluit*, & quaſi lucidum reddidit: per metaphoram, *cogitavit*, corde aravit. Jer. 4. v. 3. Et Hoſ. 10. v. 12. נירו לכם ניר *arate vobis arvum, nec ſeminate in ſpinas*. pro הנירו, per aphæreſin. Agricolæ arant terram in æſtate, ut radices herbarum interimant, nec ager producat ſpinas tempore ſementis E in autumno: Etiam vos emendate in multis opera veſtra, antequam ſuperveniat vobis malum. Al. fit aratio ante ſementem, & in illa ſpinæ & herbæ malæ evelluntur, ut fiat ager ad ſementem accommodatus: ita præparãdum eſt cor ad perceptionẽ Verbi divini, ne cadat inter ſpinas, nec creſcat. Lxx. in Hoſea: φωτίσατε ὑμῖν φῶς γνώσεως *illuſtrate vobis lumẽ ſcientiæ*. Acceperũt נירו & ניר ſignificatiõe prima; & ſequens עת ועת *& tempus*, acceperũt p דעת *ſcientia*; & conjunxerunt cũ præced. neglecto accentu

Digitized by Google

accentu atnach. Chald. 1. Sam. 8. verſ. 12. A
לַחֲרשׁ חֲרִישׁוֹ, Targum לְמִגַר נִירֵהּ *ad arandum arationem ſuam.*

Nom. נִיר *ager cultus, arvum, ſulcus.* Prov. 13. verſ. 23. *multum cibi* נִיר *ager* (aratio) *pauperum.* pro בְּנִיר *in aratione* vel *in agro pauperum.* Prov. 21. verſ. 4. נִר *aratio impiorum peccatum:* cogitatio cordis.

III. Chald. & Arab. נִיר *jugum:* metaphoricè, *ſervitus:* Plural. נִירִין *juga.* Num. 19. *Aſcendit ſuper eam* עֹל, Targ. נִירָא *jugum.* בר ניר *filius jugi, parvum jugum,* quo juvenci aſſueſiunt.

Rabb. נִירָה *licium textoris.* בַּת נִירָא *radius textoris.*

נִיר *charta, operimentum.*

מָנוֹר *liciatorium*, lignum jugi ſimile, *jugum* cui ſtamina obvolvuntur. 1. Sam. 17. verſ. 7. *Et lignum haſtæ ejus* כִּמְנוֹר אֹרְגִים *ſicut liciatorium textorum.* 2. Sam. 21. v. 19. 1. Paral. 11. verſ. 23. Et 20. verſ. 5.

IV. Arab. נואר navar: Foem. נוארה navara *flos arboris, hyacinthus:* Plural. אנואר anvar *flores.* Dimin. נויורה nuvaivara *floſculus.*

מנואר מְנוּאָר munavar *floridus:* Plural. מְנוּאָרִין munavarin *floridi.* C

תנור tenaur *ſimulatio.*

נוש. נוּשׁ idem quod אָנַשׁ, *ægrotavit.* Pſalm. 69. verſ. 21. *opprobrium fregit cor meum* וָאָנוּשָׁה *& ægrotavi:* dolui.

Chald. & Syr. נָשׁ *homo:* in אֱנָשׁ invenies.

נוז. Rabb. נָז *fregit.* Deriv. נִיז *fractura.*

Arab. נזה *paludoſi.*

נוא. in נוה vide.

נוב. Arab. נַזְבָה nazba *præda:* Plur. נַזְבָאת nazbat *prædæ.* D

נזד. נָד idem quod זוּד. Inde Hiphil הֵזִיד *coxit.*

Nom. נָזִיד *coctio, pulmentum.* Gen. 25. verſ. 29. וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד, Targum וּבַשֵּׁל יַעֲקֹב תַּבְשִׁילָא *& coxerat Jacob pulmentum.* Pro וַיָּזִד patach & dages in cametz contrahuntur, & accentus ex ultima ad penultimam retrahitur ob ו converſivum; & ultima corripitur. Aut potius pro זוּד à יָזִד *coxit.* E

נזה duo ſignificata habet. I. נָזָה, Chald. נְדָא, Arab. נדא nadi *ſparſit aquam* vel *ſanguinem, aſperſit, exſperſit, roravit, humectavit.* Levit. 8. יִזָּה, Targ. יַדֵּי *ſparget de ſanguine ejus.* Abſolutè, *ſparſus, aſperſus fuit, diffluxit, inundavit, ſtillavit.* 2. Reg. 9. 33. יִזַּ, Targ. וּנְדָא *& ſpargebatur de ſanguine ejus ad parietem, & ad equos.* Hiphil. הִזָּה, Chald. אַדִּי *aſperſit.* Exod. 29. וְהִזֵּיתָ, Targ. וְתַדֵּי *& aſperges ſuper Aharonem.* Eſa. 52. verſ. 15. *ſic* יַזֶּה *aſperget multas gentes:* Targ. יְבַדֵּר *diſperget.*

Nom. Rabbin. הַזָּיָה & הַזָּאָה, Chald. אַדָּיוּת *aſperſio.*

Arab. נְדוָה nadvah *aſperſio, ros, humiditas, lentor, humor tenax:* Plur. נְדוָאת nadvit *humiditates.*

מנדי munedi *humidus, roſcidus, roratus, aſperſus:* Plural. מְנַדִּיִין munediin *humidi.*

נַדִי nadi *locus humoroſus.* Deriv. נַדְאוּה *ros.*

אתנדא atnadi *humidus fuit* vel *factus eſt.*

נַוָי *nucleus.* Deriv. נַוִיתָא *urceus, cadus.*

II. Arab. נוהה *hortus.* נוהה אלמשתאק *hortus cultus:* titulus Geographiæ univerſalis.

מנוההאת *hortuli.* Deriv. מנוהין *hortulani.*

B **נזח.** נָזַח idem quod נָסַח, literis ס et ז permutatis, *translatus, loco motus, evulſus, avulſus, dirutus, abruptus fuit.* Exod. 28. verſ. 29. *Et non* יִזַּח, Targ. יִתְפְּרֵק *abrumpetur pectorale.*

Arab. נְזִיהָה neziha *feria*, feſtum anniverſarium: item *juſtus, æquus.*

נזל duo ſignificata habet. I. נָזַל, Chald. נְזַל, Syr. נְזַל, Arab. נזל nazal *fluxit, defluxit, influxit, ſtillavit, deſtillavit, inſtillavit, infudit, demiſit, depreſſit, deſcendit, ex alto decurrit:* propriè de aquis, metaphoricè de alijs dicitur. Pſalm. 147. verſ. 18. *Flabit ventus ejus* יִזְּלוּ, Targ. וְלַחִין *fluent aquæ.* Eſa. 63. *Montes* נָזֹלּוּ *fluxerunt.* Targ. זָעוּ *commoti ſunt.* Deut. 32. 2. תִּזַּל *fluat ut ros verbum meum.* Lxx. *καταβήτω deſcendat.* Activè, *demiſit, effudit.* Eſa. 45. 8. *Et nubes* יִזְּלוּ *demittent juſtitiam.* Targ. יַנְדְּרוּן *effundent.* Jer. 9. v. 18. *Et palpebræ noſtræ* יִזְּלוּ, Targ. יַנְדְּרוּן *effundent aquam:* lacrymas. Syr. Luc. 10. verſ. 34. וּנְזַל *& infudit in ea vinum.* Arab. Pſalm. 72. יְנַזֵּל *deſcendet ſicut pluvia in vellus.* Pſalm. 18. *Inclinavit cælos* וְנָזַל *& deſcendit.* Piel Arab. נַזַּל nazzal *demiſit, deoneravit, detraxit arma, veſtes, calceos.* Hiphil. הִזִּיל, Arab. אַנְזַל anzal *deduxit, fluere fecit, produxit aquas, demiſit.* Eſa. 48. verſ. 21. *Et aquam de petra* הִזִּיל, Targ. אַפֵּק *produxit illis:* effudit. Arab. Pſalm. 22. *In pulverem mortis* אַנְזַלְתַּנִי *deduxiſti me.* Pſalm. 78. וְאַנְזַל *& demiſit manna.* Geneſ. 7. *Ego* אַנְזִל מַטַר עַלִי אַלְאַרְץ *demittam pluviam ſuper terram.* In Alc. אַנְזַלְנָא עַלֵיךְ אַלְקֻרְאָן *demiſimus ad te Alcoranū.* Cap. Joſ. אַנְזַלְנָאהּ קֻרְאָנָא עַרַבִּיָּא *miſimus ipſi Koranum Arabicum.* אַנְזַלְתֻּמוּהָ *demiſiſtis eam.* Alc. 3. נַזַּל עַלֵיךְ אַלְכִּתָאב בִאלְחַק *demiſit ſuper te librum verè.* Pass. אֻנְזִל *demiſſus fuit:* idem. שַׁהְר רַמַצָאן אַלְּדִי אֻנְזִל פִיהִ אַלְקֻרְאָן *menſis cinerum in quo demiſſus fuit Alcoranus.* מִתְנַזּוֹל.

Nom. נוֹזְלִים *fluenta.* Pſalm. 78. *Et eduxit* נוֹזְלִים *fluenta ex petra.* Lxx. *ὕδωρ aquam.*

מַזָּלוֹת, & literis ל et ר permutatis, מַזָּרוֹת.

Chald.

Chald. מַזָּל & מַזָּרִין *planeta*, ab influentia, quam habent in hæc inferiora. 2. Reg. 23. *Suffitum facientes ipſi Baal, Soli & Lunæ,* וְלַמַּזָּלוֹת *& planetis, & omni exercitui cæli.* Job. 38. *An educes* מַזָּרוֹת *planetas in tempore ſuo?* LXX. *μαζουρὼθ.* Inde Suidas: *μαζουρὼθ ſigna Zodiaci, aut Sydereus canis.* ¶ Rab. מַזָּלוֹת *duodecim ſigna Zodiaci.* גַּלְגַּל הַמַּזָּלוֹת *ſphæra ſignorum,* Zodiacus. תְּרֵיסַר מַזָּלִין אוֹ מַזָּרִין *duodecim ſigna Zodiaci:* quæ ſunt, טָלֶה *aries,* שׁוֹר *taurus,* תְּאוֹמִים *gemini,* סַרְטָן *cancer,* אַרְיֵה *leo,* בְּתוּלָה *virgo,* מֹאזְנַיִם *libra,* עַקְרָב *ſcorpius,* קֶשֶׁת *ſagittarius,* גְּדִי *capricornus,* דְּלִי *aquarius,* דָּגִים *piſces.* חַכְמֵי מַזָּלוֹת *aſtrologi.* B

מַזָּל *ſtella, influentia, fatum, fortuna, felicitas, opes.* מַזָּל טוֹב *fortuna bona,* Jupiter. מַזָּל רַע *fortuna mala.* אין לך עשב ועשב מלמטה שאין לו מזל ברקיע ומכה אותו המזל ואומר לו גדל *non eſt tibi ulla herba infernè, cui non ſit ſtella in firmamento, & ferit ipſam illa ſtella, & dicit ei, creſce.*

נְזִילָה *catarrhus.* ✠ נְזוּלִים & נְזָלִים *catarrhi.* ✠ הֲזָלָה *fluxibilitas.*

Arab. נזול nuzul *deſcenſus, demiſſio, humilitas.* ✠ נַזְלָה nazla *idem.* C

מַנְזוּל manzul *depreſſus, imus, infimus, humilis.*

נַזְלָה & מַנְזַל nazla *defluxus, catarrhus:* plur. נְזָלָאת & נַוָאזִל *catarrhi.*

אִסְתַּנְזַל aſtanzal *depreſſus, humiliatus fuit.*

II. Arab. נַזַל nazal *divertit, in hoſpitium ſe recepit, caſtra metatus eſt, manſit, habitavit.* Geneſ. 19. וְאִנְזְלוּא *& manete ibi:* dual. Hebræos 11. verſ. 9. וְנַזַל *& habitavit in tabernaculis.* Luc. 11. verſ. 7. חית נַזְלוּא *ubi diverterent:* dual. Actor. 29. verſ. 22. אִנְזִלוּא פִי מַנְזִלִי *manete in habitatione mea.* Piel נַזַּל nazzal *hoſpitio excepit.* D

Nom. נְזִילָה nizila, & תַּנְזִיל tanzil, & מַנְזַל manzal: Foem. מַנְזַלָה manzala: & נִזְל *diverſorium, hoſpitium, jus hoſpitij, camera, manſio, habitatio, metatio:* Plur. מַנָאזִל manazil *hoſpitia.*

נָאזִל nazil, & מֻנַזִּל munazzil *hoſpes, menſor, deſignator diverſoriorum, metator,* qui militibus diverſoria aſſignat. E

נֻזוּל nuzul *caſtra, hoſpitium.* ¶ בְּמַנְזִלָה *in habitatione, in ſimilitudine, in loco, tanquam, inſtar, quemadmodum.* Geogr. במנזלה חגר *quemadmodum lapis magnetes trahit ferrum.*

נזם נזם *monile, ornamentum argenteum, aureum aut gemmeum naſi* vel *auris.* illud dependet ex filo fronti alligato, hoc auris lobo inſeritur, eique ſic appendet. Lat. *inauris.* Plural. נְזָמִים *monilia.* Geneſ. 24. *Et accepit vir* נֶזֶם, Targum קְדָשָׁא *monile aureum.* Proverb. 11. נֶזֶם *monile aureum* בְּאַף *in naſo porci, mulier pulcra & perverſa moribus.* Proverb. 25. verſ. 11. נזם *monile aureum & torques aureus corripiens ſapientem* עַל אֹזֶן *ſuper aure audiente.* Geneſ. 35. *Et dederunt Jacobo omnes deos alienos, qui erant in manibus ipſorum, &* הַנְּזָמִים, Targum קְדָשַׁיָּא *monilia quæ erant in auribus ipſorum.* Tempore illo monilia erant parata, ut inde idola fierent, & peculij loco haberentur. Sicut ex monilibus vitulum fecit Aharon: Exod. 32. Et Ephod Gideon: Judic. 8. Ideo Jacob ſimul cum idolis monilia abſcondit. Eſa. 3. verſ. 20. *Annuli* וְנִזְמֵי הָאָף *& monilia naſi.* ¶ חָח *in aure:* נֶזֶם *in naſo:* טַבַּעַת *in digito:* כּוּמָז *in brachio.*

נזע duo ſignificata habet. I. Arab. נַזַע naza (cum נסע convenit) *tulit, ſuſtulit, evulſit, extraxit.* Pſalm 129. verſ. 6. מִן קְבַל אַן יַנְזַע יַנְף *priuſquam evellatur exareſcit.* אִתַּנְזַע *idem:* item *ſublatus fuit.* Joh. 15. יִנְתַזְעֻה *tollet eum.* Eph. 5. verſ. 31. פַלְתַּנְזַע *& tollatur à vobis.* Pſalm. 30. תְּנְזַע נִזְעַת *ſuſtuliſti ſaccum meum.* Pſalm. 51. *Nec* תנזע *auferas à me Spiritum ſanctum.* Matth. 21. v. 43. מַלְכוּת אַלְלָה תַנְזַע מִנְכֻם *regnum Dei auferetur à vobis.* Alcor. 3. וְתַנְזַע אַלְמֻלְךְ מִמַּן תַּשָׁא *& auferes regnum à quo volueris.* Hiphil. אַנְזַע *extraxit.* Alcor. וְנַזַעְנָא מַא פִי צֻדוּרִהִם *Et ſuſtulimus à cordibus ipſorum.* Matth. 28. אנזעוה *exuerunt eum chlamide.*

Nom. מַנְזוּע manzu *ablatus.*

נִזָּעַאת *extractiones.*

II. נזע cum ע punctato, *miſcuit:* in Alcor. cap. Joſeph. Cap. Filij Iſrael. אַלְשַּׁיְטַאן יַנְזַע בַּיְנַהֻם *ſatan miſcebitur inter eos.*

נזף duo ſignificata habet. I. Chald. נְזַף, cum ב *in, increpavit, reprehendit;* Et ſine ב, *corrupit, deſtruxit.* Cum ב. Gen. 37. וַיִּגְעַר בּוֹ, Targum וּנְזַף בֵּהּ *& increpavit eum pater ipſius.*

Nom. מַזּוֹפִית *tempeſtas.*

נְזִיף *increpandus, objurgandus, perditus.*

Rabb. נְזִיפָה *increpatio, objurgatio.*

II. Arab. נְזִיף דַּם nezif dem, & נַזַף אַלְדַּם nazafaldam *fluxus ſanguinis,* ſputum ſanguinis.

Alcor. יֻנְזִפוּן *inebriabunt.*

נזק Inde נֵזֶק, Chald. נְזַק, & אֲנוּיִקָא, & הֶזֵּק *læſio, nocumentum, damnum, multa.* Eſther 7. בְּנֵזֶק, Targum בְּאֲנוּיִקָא *in damno regis.*

Verb. Chald. נְזַק: Piel נַזֵּק: Hiphil אַנְזִק, in Dan. הַנְזִק *læſit, nocuit, damno affecit.*

Ezra

Ezræ 3. *Reges* תְּהַנְזִק *lædes*. Gen. 12. הַנּוֹגֵעַ *attingens virum iſtum*. Gen. 26. *Non* נְגַעֲנוּךָ *tetigimus te*. Targ. אַנְזִקְנָךְ *læſimus te*. Pass. אִתְנְזִק *damno affectus fuit*. נְזִיק *læſus, damno affectus*.

מַזִּיק *dæmon*, nocens hominibus: Plur. מַזִּיקִין *dæmones*. Pſal. 78. *Et filias ſuas* לַשֵּׁדִים, Targ. לְמַזִּיקַיָּא *dæmonibus*.

Rabb. Hiphil. הִזִּיק *mulctavit; nocuit*. Hophal. הֻזַּק *mulctatus, damno affectus fuit*. Niphal. נִזַּק *punitus, multatus*.

הֶזֵּק *damnum, mulcta, nocumentum*.

נזר נָזַר, Chald. נְזַר *ſeparavit*. Inde Niphal נִזַּר *ſeparatus, ſegregatus, exemtus fuit*. Levit. 22. 2. וְיִנָּזְרוּ, Targum וְיִפְרְשׁוּן *& ſeparabuntur à ſanctis filiorum Iſrael*. Zach. 7. verſ. 3. *Nunquid flebo in menſe quinto* הִנָּזֵר *ſeparari?* ut ſim ſeparatus à deliciis & cibo, tantumque fleam. Targum הַאֶמְנַע נַפְשִׁי מִן תַּפְנוּקִין *an continebo animam meam à voluptatibus?* Ezech. 14. verſ. 6. וְיִנָּזֵר *& ſeparabitur à poſt me*. Targ. וְיִסְטֵי *& declinabit à poſt cultum meum*. Lxx. ἀπαλλοτριωθῇ *abalienatus fuerit*. Acceperunt pro זָר *alienus fuit*. Hoſ. 9. verſ. 10. וַיִּנָּזְרוּ *Et ſeparati ſunt ad ignominiam*: ad idolum. conſecrârunt ſe. Targ. וּטְעוֹ *& erraverunt*. Lxx. καὶ ἀπηλλοτριώθησαν *& abalienati ſunt*. Acceperũt pro זוּר *alienus fuit*. Hiphil. הִזִּיר *ſeparavit, ſegregavit*. Levit. 15. verſ. 31. וְהִזַּרְתֶּם, Targ. וְתַפְרְשׁוּן *& ſeparabitis filios Iſrael ab immundicia ipſorum*. Lxx. εὐλαβεῖς ποιήσετε *pios facite*. Num. 6. v. 2. *vir ſive mulier ſi ſingulare votum* נָזִיר *naziræi vovere voluerit*, לְהַזִּיר, Targ. לְמִזַּר *ad ſeparandum Domino*. verſ. 3. *A vino & ſicera* יַזִּיר, Targ. יִזַּר *ſeparabit*.

Nom. נָזִיר *Naziræus, ſeparatus* à mundanis negocijs, & ab uſu vini, capilloſque nutriens: Plur. נְזִירִים *ſeparati, Naziræi*. Abſtinebant à tribus: 1. ab omni; quod vitis producit: à vino, uvis recentibus & ſiccis, acinis & folliculis: quòd vinum lætificet cor hominis: item, à ſicera. 2. à tonſione. Nutriebant capillos capitis, ſeu comam. 3. ab immundo. nec cadavera tangebant aut accedebant, nec funeribus intererant. Idque omne, ut Legi & meditationi rerum divinarum incumberent, ad certum tempus; quod poſtea 30. diebus ſeu menſe uno definiverunt Magiſtri: ſicut Abſalon trigeſimo die ſuam cæſariem tondebat: quamvis & hunc numerum ſignificatum putent dictione יִהְיֶה, cùm dicitur, Num. 6. verſ. 5. לַיהוָה קָדֹשׁ יִהְיֶה *Domino ſanctus erit*. Hoc tempore completo, caput, præmiſſis oblationibus, in oſtio oracularis tabernaculi radebant, & cæſariem igni victimæ pro ſalute ſuppoſito injiciebant: atque ita votum abſolvebatur. Quòd ſi cadaveribus pollui eos contigiſſet, caput tondebant, & denuò capillos nutriebant, ac dies 30. numerabant. Sic Paulus, Act. 18. & 21. cùm totondiſſet caput Hieroſolymis, (habebat enim votum,) aſſumtis quatuor alijs votum habentibus, ingreſſus eſt templum, denuncians expletionem dierum ſanctificationis, uſque dum oblata fuit pro unoquoque oblatio. Tres autem apud Hebræos fuerunt perfecti Naziræi: 1. Samſon, non ex voto, ſed angeli ſeparatione. Jud. 13. 2. Samuel. 1. Sam. 1. ex voto matris. 3. Jacobus juſtus frater Domini; juxta Clementem Alexandrinum. His annumerari poteſt Johannes Baptiſta. Chriſtus verò non נָזִיר *Naziræus* à voto: ſed נָצְרִי *Nazarenus*, à נָצְרַת *Nazareth* urbe appellatur. Num. 6. verſ. 2. *Vir aut mulier, ſi voverint votum* נָזִיר *ſeparati*: Naziræi. Lxx. ἁγνισμοῦ *ſanctimoniam*: Amos 2. verſ. 11. *Et potaſtis* הַנְּזִרִים *Naziræos vino*. Thren. 4. *candidi fuerunt* נְזִירֶיהָ *Naziræi ejus præ nive*. quia albis veſtibus erant induti. ¶ Deinde, denotat *dignitatem ſecularem*. Gen. 49. verſ. 26. *Super caput Joſeph, & ſuper verticem* נְזִיר אֶחָיו *Naziræi fratrum ſuorum*. Targum וּלְגַבְרָא פְּרִישָׁא דַּאֲחוֹהִי *& ſuper virum ſeparatum fratrum ſuorum*. Lxx. ὧν ἡγήσατο *quibus præfuit*: princeps. Amos 2. *Et ſuſcitabo ex filiis veſtris ad prophetas, & ex adoleſcentibus veſtris* לִנְזִרִים *ad Naziræos*. Targum לְמַלְפִין *ad doctores*. ¶ Tertiò, נָזִיר vocatur *vitis* quæ non colitur, non foditur, non putatur; ſeparatur & inculta relinquitur. Levit. 25. *Et uvas* נְזִירֶךָ *ſeparationis tuæ non vindemiabis*. Targ. שִׁבְקָךְ *relictionis tuæ*. Ibidem. *Nec vindemiabitis* נְזִירֶיהָ *ſeparationes ejus*. Targ. שִׁבְקָהָא *relictiones ejus*.

Chald. נְזִירוּת *ſeparatio*.

נֵזֶר & נֶזֶר tria ſignificat. 1. *Separatio, ſanctificatio*. Numer. 6. *Omnibus diebus* נִזְרוֹ; Targ. נִזְרֵהּ *ſeparationis ſuæ*. Lxx. τοῦ ἁγιασμοῦ αὐτοῦ *ſanctificationis ſuæ*. ¶ 2. *cæſaries, capillus longior*, ſine cultura creſcens: qualem Naziræi geſtabant, non tondentes eum: Plural. Chald. נִזְרִין *cincinni*. Jerem. 7: *Tonde* נִזְרֵךְ *cæſariem tuam, & abjice*. cæſariem tuam; quæ tibi ornamento eſt; tonde & projice in pulverem, ad luctum. Lxx. κεφαλήν σου. ¶ 3. per metaphoram; *corona, diadema*, inſigne regis aut ſummi ſacerdotis, quo dignitas ejus ſignificatur. Prov. 27. *Et ſi* נֵזֶר *corona in generationem & generationem*: dominium, regnum. 2. Sam. 1. *Accepi* נֵזֶר; Targum כְּלִילָא *coronam, quæ erat ſuper* capitẽ

capite ejus. 2.Reg.11. *Et educens filium regis, impoſuit ei* נֵזֶר, Targ. כְּלִילָא *coronam & teſtimonium:* veſtes regias. Levit. 21. *Quia* נֵזֶר, Targum כְּלִיל *corona olei unctionis Dei ipſius ſuper eo.* Exod. 29. *Et dabis* נֵזֶר, Targum כְּלִילָא *coronam ſanctitatis ſuper vittam.* Lxx. τὸ πέταλον *laminam.* Numer. 6. *Quia* נֵזֶר, Targ. כְּלִילָא *corona Dei ejus ſuper capite illius.* Zachar. 9. ult. *Quia* אַבְנֵי נֵזֶר *lapides ſeparationis:* coronæ. gemmæ coronæ incluſæ aut inſitæ.

מִנְזָרִים *ſeparati, coronati, in dignitate conſtituti.* dages in litera ז ſchevata euphoniæ cauſa. Nahum. 3. verſ. 17. מִנְּזָרַיִךְ *ſeparati tui ſunt quaſi locuſta:* primates. Lxx. φύλακες, Hieron. *cuſtodes.* acceperunt pro נָצַר *cuſtodivit:* ob literarum צ"ז cognationem.

מַזָּרוֹת *planeta*, in נזל habes.

Arab. אנזרות *ſarcocolla.*

נזח Arab. Pſal. 59. *cucurri* ונזחת *& direxi.*

נחא. Syr. נַחְזֵא in invenies.

A **נחב** Arab. אִנְתַחֵב *diſcrevit, elegit.* Marc. 3. verſ.14. פְאִנְתַחֵב אִתְנֵי עֲשַׂר *& elegit duodecim.* Pſalm. 68. *Dum* אִנְתַחֵב *diſcernit Dominus gentes.* Joh. 6. verſ. 71. אִנְתַחֵבְתְּכוֹן *elegi vos.* Pſal. 4. וְאִנְתַחֵב *& elegit ſanctum ſuum.*

מִנְתַחֵב *electus.*

נחב *ſcamur.*

נחה tria ſignificata habet. I. נָחָה, Chald. נְחָא *duxit, deduxit.* Geneſ. 24. נָחַנִי, Targum דַּבְּרַנִי *duxit me Deus.* Pſalm. 5. נְחֵנִי, Targum דַּבְּרִינִי *deduc me in juſtitia tua.* Hiphil. הִנְחָה, Chald. אַנְחִי *idem.* Proverb. 6. *cùm ambulaveris* תַּנְחֶה אֹתָךְ *deducet te.* Exod. 13. לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ, Targum לְדַבָּרוּתְהוֹן בְּאָרְחָא *ad ducendum eos in via.* pro לְהַנְחוֹתָם בַּדֶּרֶךְ, per ellipſin. Lxx. δεῖξαι αὐτοῖς *ad oſtendendum eis viam.*

Rabb. בנחת *leviter*, ſine labore.

II. נָחָה idem quod נוּחַ: Hiphil. הִנְחָה idem quod הֵנִיחַ, *poſuit, depoſuit, collocavit, reliquit:* permutata ordinum ſignificatione. 1. Sam.22. וַיַּנְחֵם, Targ. וְאַשְׁרִינוּן *& collocavit eos in urbibus curruum.* pro quo habetur, 2. Paral. 1. וַיַּנִּיחֵם *& reliquit eos.* 2. Reg.18. וַיַּנְחֵם *& collocavit eos in Halah & Habor, flumen Goſan, & urbibus mediæ.*

III. Arab. נְחָא nahi *ſeparavit, ſecrevit, disjunxit.* Act. 47. verſ.17. וְאַנְחִיךְ *Et ſeparavi te ex gente Judæorum:* ſelegi.

נַחְיָה nahia *ſeparatio.* מְנַחִי munahi *ſeparator.*

נאחי *pars:* נאחיה & נואחי *partes.* נאחיתין *duæ partes.*

נחו & נחון אלי *ferè, quaſi, circiter.*

B

C

D

E

נחל duo ſignificata habet. I. נָחַל *hæres fuit, hæreditate ſeu hæreditariò accepit, poſſedit.* Exod. 23. וְנָחַלְתָּ, Targ. וְתַחְסֵן *& poſſidebis terram.* Ex. 33. וּנְחַלְתָּנוּ *& hæreditabis nos:* ut ſimus hæreditas tua. Piel נִחֵל: Hiphil. הִנְחִיל *hæredem conſtituit, hæreditatem dedit, poſſidendum tradidit.* Piel. Num. 34. לְנַחֵל, Targ. לְאַחְסָנָא *ad hæreditare faciendum filios Iſrael in terra Chanaan.* Hiphil. Prov. 5. לְהַנְחִיל, Targ. וְאֵרוּת *ut hæredes conſtituam amicos meos.* Proverb.13. *Bonus* יַנְחִיל, Targum מוֹרֵת *hæredes conſtituit filios filiorum.* Hophal. הָנְחַל *hæres factus eſt.* Hithpaël הִתְנַחֵל *idem.* Numer. 33. verſ. 54. וְהִתְנַחַלְתֶּם, Targum וְתַחְסְנוּן *& poſſidebitis terram per ſortem.*

Nom. נַחֲלָה *hæreditas, poſſeſſio*, quicquid alicui gratis cedit in poſſeſſionem. Gen. 31. *Adhuc partitio* וְנַחֲלָה, Targ. וְאַחְסָנָא *& hæreditas in domo patris noſtri.*

נַחַל, & cum ה paragogico, נַחְלָה, Syr. נַחְלָא *vallis* locus in alvei ſpeciem depreſſior: ſive aquis coopertus ſit, ſive humore careat. item, *fluvius è pluviis natus, torrens,* qui à pluvijs, vel de montibus in vallem deſcendit, & in mare procurrit: æſtate ſiccatur, aquis verò hyemalibus inundatur: Plur. נְחָלִים, Dual. נַחְלַיִם *valles & torrentes.* Vallis: Geneſ. 26. *Et demiſit ſe* בְּנַחַל, Targum בְּנַחְלָא *in valle Gerar.* Joel. 3. נַחַל *vallis Sittim.* Targum מֵישַׁר *planicies.* 2. Reg. 3. וְהַנַּחַל *& vallis iſta implebitur aquis.* Syrac. Luc. 3. *omnis* נחלא *vallis implebitur.* Torrens: Proverb. 18. נַחַל נֹבֵעַ *vallis ſcaturiens:* torrens. Amos 6. ult. *uſq; ad* נַחַל *torrentem planiciei:* Nilus. 1. Reg. 17. מֵהַנַּחַל *ex torrente libes.* ¶ Torrentis autem nomine plura ſignificantur: 1. *copia rerum bonarum aut malarum.* Eſa. 30. *Et ſpiritus ejus* כְּנַחַל *ſicut torrens ſulphuris.* Pſalm. 36. וְנַחַל *& torrente voluptatum tuarum potabis eos.* ¶ 2. *Subitus eventus, ſubitum damnum.* Pſalm. 124. נַחְלָה *torrens tranſiit ſuper animam noſtram.* Pſalm. 18. verſ. 5. וְנַחֲלֵי בְלִיַּעַל *& torrentes Belial terruerunt me.* Targum וְסִיעַת טְלוֹמַיָּא *& cœtus malignorum.* Aquarum inundationi comparatur tyrannorum perſecutio.

נְחִילוֹת *inſigne inſtrumentum muſicum*, olim notum. Pſal. 5. v. 1.

II. Arab. cum ח ſuprapunctato, נַחַל nachal *cribravit.* Pass. אִנְתַחַל antachal *cribratus fuit.*

Nom. מַנְחוּל manchul *cribratus.*

נֻחָאלָה nochala *furfur:* Plural. נֻחָאל nochal *furfures.*

נַחְלָה nachla, Matth. nachal, machla *palma:* Plur. נַחִיל nachil *palmæ.* Pſalm. 92. אלבאר יעלו מתל אלנחלה *juſti florebunt ut palma.*

Ale-

Alc. 2. עַסַל אַלְנַחִיל נְחָל מִן נַחִיל *palmetum.* עסל אלנחיל eſel alnachil *mel dactylorum.*

נַחְלָה nachla *apis:* Plur. נַחְל nachil *apes.* Pſal. 118. אחתפוני כאלנחל *circumdederunt me ſicut apes.* פַרְח אלנַחְל farch alnachal *examen apum.* Rabb. נְחִיל שֶׁל דְבוֹרִים *idem.*

נַחְלָה *vertex capillorum.*

נחם tria ſignificata habet. I. נְחַם, Chald. נחם *doluit* vel ſuis vel alterius rebus. Et quia dolor eſt paſſio, ideo uſurpatur in Niphal נִחַם, & Hithpaël הִתְנַחֵם, Chald. אִתְנְחַם *doluit* ſuo vel dicto vel facto, *pœnituit, pœnitentia ductus fuit, piguit, ſententiam mutavit* in bonum aut malum. 1. Sam. 15. *Dominus* נִחַם *doluit, quòd regem conſtituiſſet Saulem:* Dominum pœnituit. Exod. 13. *Ne fortè* יִנָּחֵם *doleat populus.* Targum יזוען *commoveantur.* Geneſ. 6. וַיִּנָּחֶם *& doluit Dominus, quòd feciſſet hominem.* Targum וְתָב *& pœnituit.*

B

II. Niphal. נִחַם *doluit alterius vicem & infortunium, condoluit, miſertus, commiſeratus fuit.* Jud. 2. verſ. 19. *Quia* יִנָּחֵם *commiſeratus erat Dominus propter ſuſpiria eorum.* Ezech. 24. *Non parcam nec* אֶנָּחֵם, Targum ארחם *miſerebor.* Piel. Eſa. 12. verſ. 1. *Avertetur ira tua* וּתְנַחֲמֵנִי, Targum וּתְרַחֵם עֲלַי *& miſereberis ſuper me.*

III. Per antiphraſin, Niphal נִחַם *dedoluit, dolore ſe privavit, dolere deſiit, conſolationem invenit, admiſit, accepit.* Geneſ. 24. וַיִּנָּחֵם, Targum וְאִתְנְחֵם *& conſolationem accepit Iſaac poſt matrem ſuam:* poſtquam mortua fuerat ipſius mater. 2. Sam. 13. *Quia* נִחַם *conſolationem accepit ſuper Ammon mortuo.*

D

Piel נִחַם, Chal. נַחֵם *conſolatus eſt, conſolationem dedit.* Geneſ. 5. verſ. 29. *Iſte* יְנַחֲמֵנוּ; Targum יְנַחֲמִנַּנָא *conſolabitur nos.* Lxx. διαναπαύσει ἡμᾶς *requieſcere faciet nos.* Acceperunt pro נוּחַ *quievit.* Eſa. 40. verſ. 1. נַחֲמוּ נַחֲמוּ *conſolamini, conſolamini.* Targum אִתְנַבָּאוּ תַנְחוּמִין *prophetate conſolationes.* Pual נֻחַם, & Hithpael הִתְנַחֵם *conſolatione affectus fuit.* Geneſ. 37. *Sed noluit* לְהִתְנַחֵם, Targ. לְקַבָּלָא תַנְחוּמִין *accipere conſolationem.* Geneſ. 27. *Ecce Eſau frater tuus* מִתְנַחֵם לְךָ *ſolatur ſe de te, ut occidat te.* Hæc eſt ejus conſolatio, ut poſſit te occidere. Targum כָּמַן לָךְ *inſidiatur tibi.*

E

Nom. נִחַם, נֹחַם, Foem. נֶחָמָה, Chald. נֶחָמְתָא & תַנְחוּמָא *conſolatio:* Plur. נִחֻמִים, Chald. נִחֻמִין, תַנְחוּמִין & תַנְחוּמִין, Foem. תַנְחוּמוֹת, Chald. תַנְחוּמִין *conſolationes.* Jerem. 16. verſ. 7. *Nec potabunt eos* כּוֹס תַּנְחוּמִים *calice conſolationum.* Chald. נֶחָמְתָא, Syr. נוחם *reſurrectio mortuorum*, plena conſolationis. Hoſ. 6. *vivificabit eos* מִיֹּמַיִם *poſt biduum.* Targum לְיוֹמֵי נֶחָמְתָא *ad dies re-*

A

ſurrectionis. Joh. 11. verſ. 24. *Surget* ἐν τῇ ἀναστάσει, Syr. בנוחמא *in reſurrectione.* Talm. יום הנחמה *dies reſurrectionis.*

Syr. מְנַחְמָן *conſolator.*

Propr. נחום *Nahum*, propheta: cujus ſepulcrum eſt in עין שפתה *Enſiphta.*

מנחם *Menahem*, nomen Meſſiæ.

נַחְמָנִי *Nahmani*, nomen cujuſdam viri.

נחן Arab. נחן *corroſio.* in Avic.

נחס. Arab. נחס nachas, cum ח punctato, *punxit, compunxit, ſtimulavit.* Hiphil. אנחס anchas *idem.*

B

Nom. נאחס nachis *pungens.*

נַחְסָה nachſa *punctio*, quæ fit calcaribus, *ſtigma:* נחסאת nachſat *punctiones.*

מנחס manchas *calcar ſtimulus*, *cuſpis:* Plur. מנאחס manachis *ſtimuli, calcaria.*

נחס כנחס אלאבר *punctura ſicut punctura acus:* in Avic.

נחס nachas *proxeneta.*

נחע. Arab. נחאע nucha *medulla ſpinalis.* נֻחָאע אלענק *nucha colli.*

ליגחע אלדם *ut ſecretur ſanguis:* in Avic.

C

נחף Arab. נחיף *minutus.* נחיפא *macer:* in Avic.

נחץ נְחַץ, Chald. נְחַץ *feſtinavit, ſolicitavit, urſit, prævaluit.* 1. Sam. 21. *Quia erat ſermo regis* נָחוּץ, Targ. בְּבְהִילוּ *acceleratus:* feſtinus, velox. Rabb. *feſtinò, celeriter.*

Arab. נחדה nachda *feſtinantia, celeritas, impetus.*

נחר נַחַר, Foem. נַחֲרָה, Arab. נחארה nachara *rhonchus, attractio*, quæ fit per nares, *fremitus narium, ſternutatio* quæ fit naribus. Job. 39. verſ. 20. *Decor* נַחְרוֹ *rhonchi ejus, formido.* Jerem. 8. verſ. 17. *A Dan auditus eſt* נַחְרַת סוּסָיו *rhonchus equorum ejus.*

D

Rabb. נְחִיר, Chald. נְחִיר *naſus.* Job. 40. *An penes juncum* באפו; Targum בנחירה *in naſo ejus?* נְחִירַיִם, Chald. נְחִירִין *nares*, duo naſi foramina. Job. 41. מנחיריו, Targ. מֵאַפּוּהָה *ex naribus ejus egredietur fumus.*

Rabb. נְחַר, Arab. נחר nachar, cũ ח punctato *fremuit, rhonchiſſavit, naribus ſonitum edidit:* per metonymiam, *iratus fuit, increpavit:* quòd narium ſonitu ira declaretur. Talm. נחר בהון *increpavit eos.* Arab. Pſal. 112. *Dentibus fremet*, וינאחר *& iraſcetur:* increpabit.

E

מְנַחֵר muniachar *iratus.* Ar. נֻחָאר nachchar *fremens.* Ar. מַנְחַר manchar *naſus hominis:* Plur. מְנָאחִר manachir: Dual. מנחרין mancharin *nares.*

מְמַנְחַר mamanchar *naſutus, naſo.* Ar. מנחריה *ſorna*, quæ fit naribus.

Rabb. נָחַר *raucus, aſper, exaſperatus fuit.* הִנְחִיר *exaſpe-*

exaſperavit. מַנְחִיר *exaſperans.* נְחִירָא *ira.* A
נְחִירוּת קוֹל *aſperitas vocis*, raucedo.
Deinde, Arab. נחר, ſine ח punctato, נחר אלבחר *fœtor.* נחר פי אלפם *fœtor in ore.* *fœtor maris:* in Geogr.

Rabb. נחר *fluxit* aut *ſtillavit ſanguinem ex naribus.*

נוחר, Foemin. נוחֶרֶת *ſtillans ſanguinem ex naribus.*

נְחִירָה *ſtillatio.* דָּם נְחִירָה *ſanguis ex naribus ſtillans.* B

נחש נָחַשׁ. נְחַשׁ, Chald. נְחַשׁ. Inde Piel נִחֵשׁ *ſcrutatus, expertus, ominatus fuit, inquiſivit, inveſtigavit, exploravit, tentavit, probavit.* Geneſ. 30. נִחַשְׁתִּי, Targum נְסֵיתִי *expertus ſum, quòd benedixerit me Dominus propter te.* Gen. 44. v. 5. נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ, Targ. בַּדָּקָא מְבַדֵּק *ſcrutando ſcrutabitur.* Dominus meus, cùm veniunt in domum ejus multi homines, quos non novit, ſolet eos hoc ſcypho probare, an fideles ſint, an fures. Al. *quæret ex auguribus de eo,* quis eum abſtulerit. Levit. 19. *Non* תְנַחֲשׁוּ, Targum תְּנַחֲשׁוּן *ſcrutabimini:* per figuras, per baculos, per dies & horas. 1. Reg. 20. verſ. 13. *Et viri iſti* יְנַחֲשׁוּ *inquirebant.* ſcil. ſermone. C

Nom. מְנַחֵשׁ *ſcrutator, divinator,* qui dies vel horas explorat, indeque conijcit & prædicit.

נַחַשׁ *ſcrutatio, divinatio:* Plural. נְחָשִׁים, Chal. נַחְשִׁין *ſcrutationes, auguria.*

נָחָשׁ *ſerpens, coluber, draco:* Plur. נְחָשִׁים *ſerpentes.* Geneſ. 3. וְהַנָּחָשׁ, Targum וְחִוְיָא *Et ſerpens erat callidus præ omni beſtia agri.* Serpens loqui poterat, & erectus incedebat, D Deus ei vocem & pedes ademit. Ibidem הַנָּחָשׁ, Targum חִוְיָא *ſerpens decepit me.* Rabb. נָחָשׁ הַקַּדְמוֹנִי *ſerpens antiquus,* qui vocatur סמאל *Samal.* Apocal. 12. verſ. 19. *Ejectus fuit draco ille magnus, ſerpens ille antiquus, qui vocatur Diabolus & Satanas, qui ſeducit totum terrarum orbem.* Job. 26. *Formavit manus ejus* נָחָשׁ בָּרִיחַ *ſerpentem vectem.* Targum לִוְיָתָן דְּמָתִיל לְחִוְיָא מְעַקֵּם *Leviathan, qui ſimilis eſt ſerpenti mordenti.* Amos 9. *Et ſi abſcondent ſe ab* E *oculis meis in fundo maris, inde præcipiam* הַנָּחָשׁ *ut mordeat illos.* Eſt Leviathan ſerpenti ſimilis: draco marinus. Jerem. 46. *vox ejus* כַּנָּחָשׁ *ſicut ſerpens ibit:* vox clamoris Aegyptiorum ibit procul, ſicut vox ſerpentis. Targum קָל נְקוֹשׁ זֵינֵיהוֹן כְּחִיוָן זָחֲלִין *vox concuſſionis armorum ejus ſicut ſerpentes repentes.*

נְחֹשֶׁת, Chald. נְחָשׁ, Arab. נחאס nohas *æs* æris, *cuprum.* Jerem. 6. *Sunt* נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל *æs & ferrum:* qui miſcent acuta & dura: ſicut æs cum ferro mixtum bene ſecat.

Targum כְּמָא דִמְעָרַב נְחָשׁ עִם בַּרְזֶל *ſicut miſcetur æs cum ferro.* per æs autem hîc *chalybem* intelligunt. ¶ Per Synecdochen, *vinculum* ex ære factum, *catena, compes.* Thren. 3. verſ. 7. *Aggravavit* נְחָשְׁתִּי *æs meum:* vinculum meum. Duale נְחֻשְׁתַּיִם *compedes, catena area,* quæ binis pedibus applicantur atque accommodantur. Jud. 16. *Et ligabant ipſum* בַּנְחֻשְׁתַּיִם, Targum בְּשַׁלְשְׁלָן דִּנְחָשׁ *catenis æreis.* 2. Sam. 3. *Manus tua non ſunt* לִנְחֻשְׁתַּיִם, Targum לְזִקִּין דִּנְחָשׁ *in compedes æris adducta.* ¶ Deinde, נְחֹשֶׁת inferius, aut inferior pars fœminæ, *pudendum.* Ezech. 16. verſ. 35. *Propterea quod effunditur* נְחֻשְׁתֵּךְ *pudendum tuum, & revelata eſt nuditas tua.* LXX. τὸν χαλκόν σου *æs tuum.*

נָחוּשׁ *æneus:* Foemin. נְחוּשָׁה *ænea,* & Substantivè, *æs.* Job. 6. *Aut caro mea eſt* נָחוּשׁ *ænea.* Targum קְרִים בִּנְחָשָׁא *obducta ære.* 2. Sam. 22. *Et dejectus eſt arcus* נְחוּשָׁה *æneus.* Job. 40. *Oſſa ejus* אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה *flumina æris.* Targum תַּקִּיפִין הֵיךְ פְּצִירֵי נְחָשָׁא *robuſta ut rivi æris.* Levit. 26. verſ. 19. *Et terram veſtram* כַּנְּחֻשָׁה *velut æs.* Targum חֲסִינָא כִּנְחָשָׁא דְּלָא מַעְבְּדָא פֵירִין *duram inſtar æris, ne faciat fructus.*

נְחֻשְׁתָּן *æneus: parum æris: ſerpens æneus,* qui nihil erat niſi æs; qui erat merum cuprum; nihil virium, nihil opis, nihil commodi, nihil divinitatis habens. per contemtum, q. *aheneus deus.* 2. Reg. 18. *Et contudit* נְחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת, Targum חִוְיָא דִנְחָשָׁא *ſerpentem aneum, quem fecerat Moſes, quia uſque ad illos dies erant filij Iſrael ſuffientes illi; vocavitque eum* נְחֻשְׁתָּן *æneum.* LXX. νεεσθάν: per contemtum. Serpens iſte æneus, à tempore Moſis erat reſervatus, in memoriam miraculi, quòd intuentes ipſum convaluiſſent, ſicut urna mannæ. Ezechias verò, cum reliquis idolis eum combuſſit; quòd ſui parentis tempore illi cultum præſtitiſſent ſicut idolis, quamvis bono animo, ut iſtius miraculi recordarentur. Sed Ezechiæ melius fuit viſum, miraculum oblivioni tradi, quàm filios Iſraël ad idololatriam declinare. Tria facta Ezechiæ laudabilia: 1. Quòd fregit ſerpentem æneum. 2. Quòd recondidit librum medicum à Salomone factum. 3. ששיגר דלת של היכל למלך אשור.

Arab. נחאס מחרק *æs aduſtum.* נחאס אלאצפר *æs flavum,* orichalcum. זהרה אלנחאס *flos æris.*

נחת נְחַת, Chald. & Syr. נחת *deſcendit.* Pſal. 38. v.

38. verſ. 3. וַתִּנְחַת *& deſcendit ſuper me manus tua.* Jerem. 21. verſ. 13. *Quis* יֵחַת *deſcendet ſuper nos?* Chald. 1. Sam. 12. *Non* יֵרֵד, Targum נחת *deſcendit in domum ſuam.* Syr. Joh. 2. *Poſt hæc* נחת *deſcendit Capernaum.* Joh. 4. דְנחות *ut deſcenderet & ſanaret filium.* Niphal נִחַת *demiſſus fuit.* 2. Sam. 22. verſ. 35. וְנִחֲתָה *& depreſſus eſt arcus æreus.* Pſalm. 38. verſ. 3. *Quia ſagittæ tuæ* נִחֲתוּ *demiſſæ ſunt in me.* Piel נִחַת *depreſſit.* Pſalm. 65. verſ. 10. נַחֵת *deprime ſulcos ejus.* Hiphil. הַנְחִית, Chaldaicè & Syriacè, אַחֵת & חֲחֵת *demiſit, dejecit, depoſuit, proſtravit.* Joel. 4. *Ibi* הַנְחַת *proſterne, Domine, fortes tuos.* Syriacè, Matth. 5. וּמַחֵת *& demittens pluviam ſuper juſtos.* Hophal. הָנְחַת *depoſitus fuit.* Dan. 4. הָנְחַת *depoſitus fuit de ſolio.*

Nom. נְחִיתִים & נְחִתִּים *demiſſi.* 2. Reg. 6. verſ. 9. *Quia Syri illuc* נְחִתִּים *demiſſi:* proſtrati. Targ. בְּמָן *abſconditi.*

Chald. נְחָתָא, & נְחוּתָה, & מַחְתָּא, & מַחֲתִית, & מַחְתָּן *deſcenſus, demiſſio.*

Syr. נחת *veſtis demiſſa, longa, talaris:* Plur. נַחְתִּין *veſtes talares.*

Rabb. נְחוּתָא *caniſtrum, & tabulæ fruſtum.* ✠ נחותים *ſitus.*

Arab. אַנְחַת anhat *detumuit.*

מַנְחוּת manhut *defumtus.*

Matth. 27. verſ. 60. נחותה פי צורה *exciderat illud in petra.*

נטה נָטָה *inclinavit, declinavit, extendit, diſtendit, expandit.* 1. Sam. 22. וַיֵּט, Targum וְארְכִּן *& inclinavit cælos.* Eſa. 40. verſ. 22. הַנּוֹטֶה, Targum דְּמָתַח *qui extendit tanquam tenuiſſimum* (pellem) *cælos:* וַיִּמְתָּחֵם *& expandit eos tanquam tentorium.* Tentorium refert hemiſphærium. Et nos cœli hemiſphærium nunc videmus ſuper terra, alterum ſub eadem intelligimus. Eſa. 42. *Creans cælos,* וְנוֹטֵיהֶם, Targum וּתְלַנּן *& extendent eos, ſicut tentorium ſuper terra.* Jod ex ה factum. Primò creavit cœlum tanquam velum, poſtea expandit ſuper terra inſtar tentorij. Pſalm. 21. verſ. 12. *Quoniam* נָטוּ *extenderunt ſuper me malum.* Targum חֲשִׁילוּ *cogitarunt.* 1. Paral. 21. *Tria ego* נוֹטֶה *extendo ad te.* pro quo habetur, 2. Sam. 24. נוֹטֵל *porto.* Geneſ. 39. וַיֵּט, Targum וּנְגַד *& extendit ad eum miſericordiam.* Lxx. καὶ κατέχεεν *& effudit.* ¶ Abſolutè, *declinavit, deflexit, receſſit, extenſus; porrectus fuit, pertigit, tetendit.* Geneſ. 38. verſ. 1. וַיֵּט, Targum וּסְטָא *& declinavit ad virum.* Lxx. καὶ ἀφίκετο *& pervenit.* Al. Extendit tentorium ſuum cum ovibus ſuis: quoad

veniret Odollam. Numer. 21. *Et effuſio torrentium, quæ* נָטָה *extenditur uſque ad habitationem Ar.* Jerem. 14. *Et ſicut viator* נָטָה *deflexit ad peregrinandum.* Job. 15. *Et non* יִטֶּה *extendetur ad terram radix eorum.* Jud. 19. עַד נְטוֹת הַיּוֹם *uſque quo inclinaret dies:* die inclinante. Dies vocatur tempus, quo Sol eſt ſuper terra. Et dies inclinare dicitur, cùm Sol ad occaſum declinat vel vergit. Jud. 9. וַיֵּט *Et inclinabat cor eorum poſt Abimelech.* Targum וְאִתְפְּנִי *& convertebatur.* 1. Reg. 2. verſ. 28. נָטָה *inclinavit poſt Adoniam.* Targum אִתְפְּנִי *converſus eſt:* ſecutus eſt partes Adoniæ. Niphal נִטָּה *inclinatus, extenſus fuit.* Jerem. 6. *Quia* יִנָּטוּ, Targum גְּנוּ *extenſæ ſunt umbræ veſpertinæ.* Hieron. *longiores factæ ſunt.* Zachar. 1. *Et amuſſis* יִנָּטֶה, Targum יִתְמְנַר *extendetur ſuper Jeruſalem.* Numer. 24. verſ. 6. *Sicut flumina* נִטָּיוּ *extenſi ſunt.* Hiphil. הִטָּה *inclinare fecit,* (הַטּוּ מִנִּי הַיּוֹשֶׁר) *declinavit à via recta, pervertit, detorſit, extendit.* Exod. 23. *Ne* תַּטֶּה מִשְׁפַּט, Targum תַּצְלֵי *inclines judicium pauperis tui:* detorqueas. Lxx. διαστρέψεις *pervertas.* Et ſubintellecto מִשְׁפָּט *judicio:* Ibidem verſ. 2. לִנְטֹת *ut inclines poſt multos,* לְהַטֹּת *ad detorquendum.* Targum שְׁלָם דִּינָא *dare judicium.* Lxx. ἐκκλῖναι κρίσιν *declinare judicium.* Ezech. 7. *Floruit* הַמַּטֶּה *inclinans:* detorquens, pervertens rectum. Malach. 3. verſ. 5. וּמַטֵּי גֵר *& inclinantes peregrinum.* Targum מַסְטְנִין *pervertentes judicium peregrini.* Eſa. 10. לְהַטּוֹת *ad declinandum à judicio pauperes.* Proverb. 21. verſ. 1. *Quo volet* יַטֶּנּוּ, Targum נִרְכַּן לֵהּ *inclinabit illud.* Joſ. ult. וְהַטּוּ, Targum וְאַפְנוּ *& advertite cor veſtrum.* Eſa. 44. *Cor ejus ſtultum* הֲטָהוּ *inclinavit eum.* Targum אַטְעֲיֵהּ *ſeduxit eum.* Eſa. 54. verſ. 2. *cortinas tabernaculorum tuorum* יַטּוּ *extendent:* ut dilatent illa. Proverb. 7. הִטַּתּוּ *inclinavit eum multitudine ſermonis ſui.* Lxx. ἀπεπλάνησε *ſeduxit.* Amos 2. *Et ſuper veſtes oppigneratas* יַטּוּ *reclinabunt.* ſcilic. ad edendum aut bibendum. Targum מִסְתַּחֲרִין *diſcumbunt.* diſcubitus in convivio erat reclinatio. quilibet enim ante altaria idolorum convivans ſiniſtræ ſuæ innitebatur. Job. 23. *Viam ejus cuſtodivi, nec* אָט, Targum צְלֵאִית *declinavi:* ſoleo declinare. Hoſ. 11. וְאַט *& inclinabo ad eum cibum.*

Nom. מַטֶּה *baculus,* quo quis nititur, & qui extenditur; *virga.* Plur. מַטִּים, Form. מַטּוֹת *baculi, virgæ.* Ex. 4. *Et dixit* מַטֶּה, Targ. חוּטְרָא *baculus eſt.* Num. 17. *Et accipe ab ipſis*

מַטֵּה מְנַשֶּׁה, Targum חוּטְרָא חוּטְרָא *baculum; baculum, juxta domum patris, à cunctis principibus eorum, juxta domum patrum ſuorum, duodecim* מַטּוֹת, Targ. חוּטְרִין *baculos; uniuscujusque nomen ſcribes ſuper* מַטֵּהוּ, Targum חוּטְרֵיהּ *baculo ipſius. Et nomen Aharonis ſcribes ſuper* מַטֵּה לֵוִי, Targum חוּטְרָא דְלֵוִי *baculo Levi, quia* מַטֶּה, Targ. חוּטְרָא *baculus unus pro domo patrum ipſorum.* Ibidem. *Et ecce germinaverat* מַטֵּה אַהֲרֹן *baculus Aharonis pro domo Levi.* Baculus Aharonis produxit primò פֶּרַח *flores*, poſtea צִיץ *protruſionem fructuum.* poſtquam flores deciderunt: tandem שְׁקֵדִים *amygdalas*, quas גָּמַל *perfecit*, ut agnoſcerentur. ¶ Cùm B autem baculus ſit fulcrum hominis infirmi, per metaphoram, מַטֶּה baculus notat: 1. quo quis tanquam baculo nititur, fulcitur, & ſuſtentatur, *auxilium, fulcrum, ſubſidium.* Lev. 26. *Cùm fregero vobis* מַטֵּה לֶחֶם *baculum panis:* מִסְעָד, Targ. סְעַד מֵיכְלָא *fulcrum cibi.* Lxx. *στήριγμα fulcimentum.* Cùm ademero vobis omnem cibum, quo vita hominis fulcitur, reficitur ac ſuſtentatur, ſicut debilis baculo. Ezech. 14. *Et fregi ipſi* מַטֵּה C לֶחֶם *baculum panis.* Lxx. *στήριγμα αὐτοῦ firmamentum ejus.* legerunt לָהֶם *ipſorum:* ob ה״ח ſimilitudinem. Pſalm. 105. *Omnem* מַטֵּה לֶחֶם *baculum panis fregit.* Targum סְעַד מֵיכְלָא *fulcrum cibi.* ¶ 2. *robur, potentia, poteſtas, dominium, regnum, gubernatio.* Eſa. 14. verſ. 5. *Fregit Dominus* מַטֵּה רְשָׁעִים *baculum impiorum.* Targum תְּקוֹף *robur.* Eſa. 9. מַטֵּה שִׁכְמוֹ *baculum humeri ejus.* Targum שׁוּלְטַן עָקְתֵהּ *poteſtatem anguſtiæ ejus.* Eſa. 10. verſ. 24. וּמַטֵּהוּ *Et virgam ſuam elevabit ſuper te.* Targum וּמַרְוָתֵהּ *Et* D *dominium ſuum.* Pſalm. 110. מַטֵּה עֻזְּךָ *baculum potentiæ tuæ emittet Dominus ex Zion:* regnum. quia rex eſt paſtor, & populus eſt grex. ¶ 3. *Tribus ſeu familia:* quia tribuum nomina baculis inſcripta fuerant. Num. 17. Joſ. 20. v. 10. מִמַּטֵּה מְנַשֶּׁה *de baculo Manaſſe.* Targ. מִשִּׁבְטָא *de tribu.* Num. 2. *Et caſtrametantes juxta illum* מַטֵּה יִשָּׂשכָר *baculus Iſachar.* Targ. שִׁבְטָא *tribus.*

מִטָּה *κλίνη lectus reclinatorius ſeu cubicularis, diſcubitorius & tricliniaris, ſtygius*, lectus in E quo reclinat, decumbit, ſe extendit & jacet ſomnum capiens, ægrotus aut mortuus: lectus dormientium, cibum capientium, ægrotantium & cadaverum; *thorum, pheretrum, loculus.* accubitum *ἀνακλιντήριον*, lectulus, in quo interdiu quieſcitur. ab כִּנְחָלִים נִטָּיוּ, Num. 24. verſ. 6. quod eſt פְּשִׁיטָה וּמְתִיחָה: Plur. מִטּוֹת *lecti.* decumbit ægrotus, diſcumbit cibum capiens. cubabant antiqui veſcentes. 2. Reg. 4. *Et ponemus ei ibi* מִטָּה *lectum & menſam:* ſpondam.

A Geneſ. 47. *Et incurvavit ſe Iſrael ſuper caput* הַמִּטָּה, Targum עַרְסָא *lecti.* Lxx *καὶ προσεκύνησεν Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ & adoravit Iſrael ad ſummitatem virgæ.* Et ita citatur, Hebræos 11. Acceperunt pro מַטֶּה *baculus*; punctis deſtituti. Et de ſuo addiderunt *αὐτοῦ*, ut ad Joſephum referatur. Hieron. *Adoravit Iſrael Dominum, converſus ad lectuli caput.* Oravit ad Deum, ad caput lectuli, in quo decumbebat. Sed ſenſus eſt, quòd Jacob, cùm planè aſſurgere non poſſet ex lecto, in quo jacebat & decumbebat, ad hujus ſummitatem ſeu cervical ſe incurvabat, & prono vultu in formam precantis ſe componebat. Sicut de Davide, 1. Reg. 1. v. 47. *Et adorabat rex ſuper* הַמִּשְׁכָּב *lecto.* Amos 3. *Et qui ſedent in Samaria* בִּפְאַת מִטָּה *in angulo lecti, & in Damaſco in grabbato.* Aegroti enim decumbentes, adventante hoſte, occultant ſe in aliquo lecti angulo. Lxx. *κατέναντι φυλῆς contra tribum.* Acceperunt pro מַטֶּה *tribus:* deſtituti punctis. Ezech. 23. *Et ſedebas ſuper* מִטָּה *lecto glorioſè, & menſa erat inſtructa coram eo.* ſcil. lecto; idololatria. Solent cibum capientes diſcumbere ſuper lectis, in latus ſiniſtrum inclinati, ad menſam rotundam. Qui diſcubitus vocatur הֲסִבָּה שְׂמֹאל, in סבב vide. 2. Sam. 3. verſ. 10. *David ibat poſt* הַמִּטָּה, Targum עַרְסָא *lectum.* Lxx. *τῆς κλίνης:* feretrum, loculum, capulum. Martiali, *lectus ſtygius*, lectulus in quo mortui efferuntur. Virg. *orcina ſponda.* 2. Reg. 11. בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת *in penetrali lectorū.* Quod erat in atrio Levitarum aut Sacerdotum.

מֻטֶּה *declinatio, detorſio:* Plur. Foem. מֻטּוֹת *extenſiones.* Ezech. 9. *Et urbs plena eſt* מֻטֶּה, Targ. אַסְטָיוּת *declinatione:* detorſione judicij: judicio perverſo. Eſa. 8. *Et erit* מֻטּוֹת כְּנָפָיו *extenſiones alarum ejus repletio latitudinis terræ ejus.* Lxx. *ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ caſtra ejus.* Sic, Ezech. 17. *Aquila grandibus alis:* denotat *regem cum exercitu magno.*

מַטָּה & לְמַטָּה *infrà, inferius, deorſum.* מִלְּמַטָּה *ab infrà.* Prov. 15. v. 24. *via vitæ* לְמַעְלָה *ſuperius intelligenti, ut diſcedas à ſiniſtra* מָטָּה, Targum לְתַחְתָּיָא *inferius.* pro לְמַטָּה. Ez. 1. *Et à viſione lumborū ejus* וּלְמַטָּה *& inferius.* Deut. 28. v. 43.

Rabb. נוֹטֶה *obliquus, declinabilis.* בִּלְתִּי נוֹטֶה *non obliquus:* Plur. שֵׁמוֹת נוֹטִים *obliqua nomina.* ☞ נְטִיַּת שֵׁמוֹת *declinatio.* ☞ מַטּוּת *depreſſio, averſio.*

נמח. Alcor. נְמִיחָה.

נטל tria ſignific. habet. I. נְטַל, Chal. נְטַל *levavit, elevavit geſtandum, geſtavit, portavit, tulit, ſuſtulit, detulit, abſtulit, accepit.* 2. Sam. 24. v. 12.

Tria

Tria ego נוטל *porto ad te.* Targ. רָמֵי *proijcio ſuper* A *te.* Hieron. *Trium optio tibi datur.* pro quo habetur, 1. Paral. 21. נוטה *extendo.* Thren. 3. verſ. 10. נָטַל *portavit* ſeu *projecit ſuper eo.* Eſa. 40. *Ecce inſulas tanquam pulverem* יִטּוֹל *auferet:* proijciet. Chald. 1. Reg. 2. נְשָׂאתָ, Targum נְטַלְתָּא *portaſti arcam Domini.* Ruth. 1. verſ. 4. וַיִּשְׂאוּ, Targum ונְטַלוּ *& acceperunt ſibi uxores.* Gen. 29. v. 1. וַיִּשָּׂא, Targ. ונטל *& levavit Jacob pedes ſuos.* Dan. 4. v. 31. *Oculos meos in cœlum* נטלת *ſuſtuli.* Piel נִטֵּל, Chald. נַטֵּל *idem.* Eſa. 63. v. 9. וַיְנַטְּלֵם, Targ. ונַטְלִנּוּן *& portavit eos.* Chal. מְנַטַּל *elevatus.* B Hiphil Chal. אַטֵּל *ejecit, projecit.* Hophal הֻטַּל *projectus fuit.*

Nom. נֵטֶל, Chald. נְטַל, & מַטּוֹל, & מַטַּל *onus*, quod portatur. Prov. 27. v. 3. tantùm: נֵטֶל *onus* (pondus) *arenæ.*

נְטִיל *bajulus:* Plur. נטילים *bajuli.* Zoph. 1. v. 11. נְטִילֵי כֶסֶף *bajuli argenti.* Targ. עֲתִירֵי נִכְסַיָּא *divites pecuniis.*

Rabb. נְטִילָה *elevatio.* נְטִילַת יָדַיִם בִּתְפִלָּה *elevatio manuum in precatione.*

אַנְטַל *hauſtrum, ſitula.* C

II. Chald. נְטַל *movit, abijt, diſceſſit, migravit, profectus eſt:* idem quod טוּל, permutata ordinum ſignificatione. Geneſ. 33. *Et Jacob* נָסַע, Targ. נְטַל *profectus eſt in Succoth.* Joſ. 3. תִּסְעוּ, Targ. תִּטְּלוּן *proficiſcemini.* Dan. 7. v. 4. ונְטִילַת *& ſublatum fuit è terra.* Hiphil. אַטֵּל *promovit, proficiſci juſſit.* Exod. 15. v. 22. וַיַּסַּע, Targ. וְאַטֵּל *Et proficiſci juſſit Moſes Iſraelem.*

Nom. מַטּוֹל & מַטְלָן *profectio, migratio:* Plur. מַטְלָנִין *profectiones.* D

III. Arab. נְטוֹל & נְטוּלָה natula *embroca:* נטולאת natulat *embroca.* אנטיל *embrocatio.*

נטם Arab. נטם, cum ט punctato, nadam, & אנטם andam *diſpoſuit, compoſuit, ordinavit.*

Nom. נַטְם nadm *ordo, diſpoſitio, compoſitio, verſus, metrũ, rythmus:* Plur. אַנְטָאם *ordines* &c. in Geogr. אַלְנַטְם מִן אַלְזֻגָאג *ordo vitrorum.*

מַנְטוּם mandum *rythmicus.*

נָאטִם nadim *ſcriptor*, qui componit aliquid, *orator, componiſta, muſurgus.*

מֻנְתַּטַם *compoſitus, ordinatus.*

נטע duo ſignificata habet. I. נָטַע, Chald. נְטַע E *fixit, infixit in parietem* aut *terram.* Dicitur, 1. de clavis. Eccl. 12. v. 11. *Et clavi* נְטוּעִים *infixi (ſunt) viri collectionum.* ¶. 2. de arboribus, vitibus & oleis, *plantavit.* Gen. 2. וַיִּטַּע, Targ. ונְצַב *& plantavit Dominus Deus hortum in Eden.* Levit. 19. v. 23. *Si veneritis in terram* וּנְטַעְתֶּם, Targ. וְתִצְּבוּן *& plantaveritis omnem arborem ejus.* Deut. 20. *Et quis eſt vir, qui* נָטַע Targ. נְצַב *plantavit vineam?* Judas initurus prælium cum Nicanore, juſſit in caſtris proclamari: *Vir qui plantavit vineam* &c. Deut. 6 *Vineas & oleas, quas non* נָטַעְתָּ, Targ.

A נְצַבְתָּא *plantaſti.* Sic de aure plantam referente: Pſalm. 94. v. 9. הֲנֹטַע *an plantans aurem annon audiet?* ¶ 3. per metaphoram, de hominibus, qui in terra ſtabiles, florentes & felices permanent: ſicut planta terræ infixa, cùm immota & ſtabilis manet, paulatim creſcit & augeſcit. Exod. 15. *Introduces eos,* וְתִטָּעֵמוֹ *& plantabis eos in monte hæreditatis tuæ.* Targ. וְתַשְׁרֵינוּן *& collocabis eos.* 2. Sam. 7. v. 10. *Et ponam locũ populo meo Iſrael* וּנְטַעְתִּיו *& plantabo eum, & habitabit ſub eo, nec movebi-* B *tur.* Targ. וְאַקִּימִנּוּן *& ſtabiliam eos.* Pſalm. 44. v. 3. *Tu manu tua gentes expuliſti,* וַתִּטָּעֵם *& plantaſti eos.* Ut non transferantur ex terra ſua: ſicut arbor loco ſuo non dimovetur. Amos 9. v. 15. וּנְטַעְתִּים *Et plantabo eos ſuper terra ipſorum, & non* יִנָּתְשׁוּ *evellentur amplius è terra ſua.* ¶ Item de *locis deſertis.* Ezech. 36. verſ. 36. *Aedificavi diruta,* נָטַעְתִּי *plantavi devaſtatum:* inſtauravi. ¶ 4. de *tentoriis*, cùm paxillis terræ infigitur, quando extenditur. Dan. 11. v. 48. וְיִטַּע *& plantabit tentoria* C *ornamenti ſui inter maria.* Eſa. 51. verſ. 16. *Et in umbra manus meæ protexi te,* לִנְטֹעַ *ad plantandum cœlos,* וְלִיסֹּד *& ad fundandum terram.* ut plantem cœli hemiſphærium, tentorij inſtar, quod terræ incumbit. pro quo præcedenti verſu 13. dicitur, נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיֹסֵד אָרֶץ *extendens cœlum, & fundans terram.* Lxx. *quâ* ἔστησα *ſtatui* ſeu *conſtitui cœlum, & fundavi terram.* Niphal נִטַּע *plantatus fuit.* Eſa. 40. verſ. 24. *Etiam non* נִטָּעוּ *plantati fu-* D *erunt:* de hominibus.

Nom. נֶטַע *planta, plantatio:* Plur. נְטָעִים *plantæ.* נֶטַע *idem.* Eſa. 17. v. 11. *In die* נִטְעֵךְ *plantationis tuæ.* Job. 14. v. 5. *Et faciet ramum ſicut* נֶטַע *planta.* Lxx. νεόφυτον. Inde νεόφυτος in Novo Teſtamento.

נָטִיעַ *idem:* Plur. נְטִיעִים *plantæ.* Pſal. 144. v. 12. *ut ſint filij noſtri* כִּנְטִיעִים *ſicut plantulæ.* Lxx. νεόφυτα *novellæ plantæ.*

מַטָּע *idem:* Plur. מַטָּעִים *plantæ.*

II. Syr. נְטַע *portavit, ſuſtulit,* Matth. 8. v. 17. *Et infirmitates noſtras* נטען *ſuſtinebit.* ſed hoc ad נטל fortè referendũ. Arab. נטע *balbutire.*

E **נטף** tria ſignificata habet. I. נָטַף, idem quod טוּף, *guttavit, guttatim fluxit, defluxit, ſtillavit, deſtillavit.* Jud. 5. *Cœli & nubes* נָטְפוּ, Targum נְגַרוּ *ſtillaverunt aquas.* Joel. 4. v. 10. יִטְּפוּ, Targum יְדִבּוּן *ſtillabunt montes muſtum.* Elias legit, ירבון *multiplicabunt.* Pſal. 68. v. 9. *Etiam cœli* נָטְפוּ *ſtillabant à facie Dei.* Targ אַטִּפוּ טַלָּא *deſtillârunt rorem.* Hiphil. הִטִּיף, Chald. אַטֵּף *ſtillare, inundare fecit.* Amos 9. v. 13. וְהִטִּיפוּ, Targ. וְיִדִּבוּן *& ſtillabunt montes muſtum.*

Nom. נֶטֶף, Chald. נְטוֹף *gutta, ſtilla:* Plur. נְטָפִים *guttæ.* κατ' ἐξοχὴν, *ſtacte, liquor, ſuccus*

 deſtil-

deſtillans ex myrrha ſeu arboribus inci- A
ſis, *pulvis, reſina, gummi, opobalſamū*. Job. 36. v. 27. *Ipſe minuet* בְּנִטְפֵי־מָיִם *guttas aquæ*. Ex. 30. v. 34. *Accipe tibi aromata* נָטָף, Targ. נְטוֹפָא *ſtacten:* opobalſamum.

נְטִיפוֹת, Chald. נְטוֹפְתָּא *ornamenta aurea*, in quibus geſtabant balſamum: *Vaſcula aurea*, in quib. נטף continebatur. Eſa. 3. v. 19. הַנְּטִיפוֹת, Targ. ענקיא *collaria*. itē, Jud. 8. v. 26.

Arab. נַטְפָה nadfa *ſperma*, guttatim deſtillans: Item, *embryo*.

II. Per metaphoram, נָטַף, Chald. נְטַף: Hi- B
phil. הִטִּיף, Chald. אַטֵּיף *ſtillavit* in aurem, inſtillavit, *locutus eſt, prædicavit, prophetavit:* Cùm ad ſermonem, prophetiam & doctrinam, quæ pluviæ aut roris inſtar fluit & ad aures pervenit, transfertur. Sicut dicitur, Deuter. 32. *ſtillet ut pluvia doctrina mea, & fluat ut ros verbum meum*. Horat. lib. 1. Epiſt. 8. *Subinde Præceptum auriculis hoc inſtillare memento*. Job. 29. *Et ſuper illis* תִּטֹּף *ſtillabit ſermo meus*. Targum תִּשְׁפַּר *pulcer erit*. Hi- C
phil. Ezech. 21. v. 2. וְהַטֵּף *& ſtilla*. Targ. וְאַלֵּיף *& doce ad ſanctuaria*. Mich. 2. v. 6. *Ne* תַּטִּפוּ יַטִּיפוּן *ſtilletis, ſtillabunt*. Targum תִּתְנַבּוּן *prophetetis*. Ibidem, verſ. 11. *Et erit* מַטִּיף *ſtillator populi iſtius:* propheta.

III. Arab. נַטַף, cum ט punctato, *mundus fuit*. ינטף *mundabitur:* Avic. נַטִּיף nadif *mundus, formoſus:* Plural. נטאף *formoſi*.

מנטף *mundatus*. אסתנטאף *mundificatio*.

נטק duo ſignificata habet. I. Arab. נַטַק nataq *locutus, fabulatus eſt*. Pſalm. 118. נטק *locutus* D
Deus in ſanctis. Pſal. 58. *Et juſtitiam* תַּנְטִקוּן *loquemini*. Luc. 6. v. 45. אַלְפַם יַנְטִק בִּפַצְל מַאפִי אַלְקַלְב *os loquitur in abundantia ejus quod eſt in corde*. Gen. 18. *ut* אַנְטִק *loquar cum Domino*. Alcor. מַא לַכֻם לַא תַנְטִקוּן *quid vobis, non loquemini?*

Nom. מַנְטִק mantiq *ſermo, logica ſcientia*. Alc. Formica. עֻלִּמְנַא מַנְטִק אַלְטַיְר *edocti ſumus ſermonem avium*.

מַנְטִקִי mantiqui *logicus*. נַאטִק natic *loquens, rationalis*. נַפְס נַאטִקָה *anima rationalis*.

נַטְק *fauces, palatum, larynx*. Pſalm. 119. in מ. E
In נַטְקִי *palato meo*.

II. Arab. אַנְטַק *cinxit, accinxit*.

מַנְטַקָה mantaca *cingulum, zona:* Plur. מַנַאטִק manatiq *cingula, zonæ*. Matth. 3. v. 4. מנטקה מן גלד עלי חקויה *cingulum pelliceum ſuper lumbis ejus*. מַנְטַקָה אַלְבֻרוּג *cingulum ſignorum*, Zodiacus: in Geogr. ſimpliciter מַנְטַק mantac, & נִטַק *idem*.

אַתְמַנְטַק atmantaq *accinctus fuit*. Pſal. 65. וְתַתְמַנְטַק אלאכאם באלסרור *& accingentur colles exultatione*.

נטר duo ſignificata habet. I. נָטַר, Chald. & Syr. נְטַר *cuſtodivit, ſervavit, aſſervavit, conſer-* A
vavit; obſervavit. Cant. 1. v. 6. *Poſuerunt me* נֹטֵרָה *cuſtodientem vineas, vineam meam, quæ mihi eſt, non* נָטָרְתִּי *cuſtodivi*. Chald. 1. Reg. 2. *Et non* שָׁמַרְתָּ, Targ. נְטַרְתָּא *cuſtodiviſti mandatum Domini*. Pſal. 119. *Quia mandata tua* נָצָרְתִּי, Targ. נטרת *cuſtodivi*. Syr. Joh. 15. v. 20. *Si ſermonem meum* נטרו *ſervârunt, etiam veſtrum* נטרון *ſervabunt*. Matth. 25. *Omne quod dixerint vobis* הֲווֹ נָטְרִין מוֹ *ut ſervetis, ſervate*. § Plerunq; autem ſumitur in malum, & per ellipſin B
inimicitias in corde contra aliquem, *iram, odium, invidiam, & injuriæ retentionem memoriamve denotat*. Lev. 19. *Nec* תִטֹּר *obſervabis filios populi tui*. Targ. תִּטַּר דְּבָבוּ *obſervabis inimicitiā filij populi tui*. Jer. 3. v. 5. הֲיִנְטֹר *an obſervabit in æternum?* Targ. הַאֶפְשַׁר דְּיִתְנַטְרוּן לָךְ חוֹבָיךְ *an poſſibile eſt, ut retineantur tibi peccata tua?* Pſal. 103. v. 9. *Non perpetuò rixabitur, nec in æternum* יִטּוֹר *aſſervabit*. Targ. יִטַּר דְּבָבוּ *ſervabit odium*. Lxx. *comminabitur*. Pass. Syr. אֶתְנְטַר *conſervatus fuit*. Matth. 9. *Et ambo* מִתְנַטְרִין *con-* C
ſervantur.

Nom. מַטָּרָה, Chald. מַטְּרָא duo denotat: 1. *cuſtodiam*, locum ubi captivi cuſtodiuntur. Jer. 38. *Et ſedit Jeremias in atrio* הַמַּטָּרָה *cuſtodiæ:* ubi cuſtodes ſtabant: & in quo captivi aſſervabantur. Targ. בֵּית אֲסִירַיָּא *domus captivorum*. § 2. *ſcopum*, quem obſervant ſagittarij, ſignum vel metam: rem, ad quā ſagittæ emittuntur. Job. 16. v. 12. *Et erexit me ſicut* לְמַטָּרָה, Targ. לְפַלְנְסָא, Lxx. *εἰς σκοπὸν* D
in ſcopum. 1. Sam. 20. *ut mittant mihi* לְמַטָּרָה *ad ſcopum*. Lxx. *εἰς τὴν ἀματαραί*. Al. *ἀματταραὶ* Hebræum retinuerunt.

Nom. נוֹטֵר, Chald. נָטַר, Syr. נָטוֹר *cuſtos:* Plur. נוֹטְרִים, Chald. נָטְרִין, Syr. נָטוֹרִין *cuſtodes*. Nah. 1. v. 2. וְנוֹטֵר *& obſervat ipſe hoſtibus ſuis*. Lxx. *καὶ ἐξαίρων & tollens*. legerunt נוֹטֵל, à נָטַל *ſuſtulit*, ob ל ר ſimilitudinem.

Chald. סַנְטַר *idem:* Plur. סַנְטוֹרִין *cuſtodes*.

נטיר *cuſtoditus, obſervatus*.

מַטָּר & מִמְטָר *cuſtodia*. בֵּית מַטְּרָא *domus cuſtodiæ*, carcer: Plur. מַטְּרָן *cuſtodiæ, excubiæ*.

Syr. נְטוּרוּת *obſervatio*. מְנַטְרָן *cuſtos*.

חַמְרָא *fex*, vinum conſervans. חמיר E
fæculentus.

Rabb. נְטִירָה *vindicta*.

II. Arab. cum ט punctato, quod ut ד profertur, נטר nadar *vidit, reſpexit, conſideravit, deliberavit, curavit, notavit, obſervavit, expectavit*. Gē. 2. v. 19. לינטר מא יסמיהם *ut videret quomodo appellaret ea*. Pſalm. 48. *Ipſi* נטרוא *viderunt*. Pſal. 11. *Recti* ינטרון *videbunt faciem ejus*. Pſalm. 10. *Super pauperem oculi ejus* תנטראן *obſervabunt*. Pſalm. 21. אנטר *reſpice in me*. Matth. 6. verſ. 26. אנטרוא אלי טיור אלסמא *reſpicite*

reſpicite ad aves cæli. Luc. 9. v. 38. *Rogo* אן תנטר אלי אבני *ut reſpicias ad filium meum*. Alc. 2. ואנתם תנטרון *& vos vidiſtis*. Paſs. אנתטר antadar *attentus, cautus, circumſpectus fuit, animadvertit, aſpexit, ſpectavit, intuitus eſt, ſperavit, expectavit*. Luc. 7. v. 26. אם ננתטר אחר *an expectabimus alium?* Galat. 5. ננתטר אלרגא *expectabimus ſpem*.

Nom. נַטַר nadâr *ſpecula, nota, ſignum, obſervatio*.

נַטְרָה nadra *ſcopus, meta, intuitus, aſpectus*: Plur. נַטְרָאת nadrat *ſcopi, metæ*.

מַנְטַר mandar *viſus, viſio, aſpectus, locus unde videmus, ſpecula, ſpectaculum*: Plur. מַנָאטִר manadir *viſiones, ſpectacula*. עִלְם אלמנטר *ſcientia viſionis* ſeu *aſpectus*: perſpectiva.

מַנְטוּר mandur *circumſpectus, cautus, aſtutus*.

נטארה nadâra *intuitus*. ☞ נטר אלי אלונוה *reſpectus perſonæ*. ☞ מתנאטר *reſpiciens, oppoſitus*.

אנתְאטַר intidar *ſpes, expectatio, fiducia*. ☞ מִנְתַטִר *expectans*.

נטאירה & מנאטרה *quæſtio*. ☞ תנאטר *theorema*. ☞ נַטִירָה *reſpectus*.

נטר *theoria*. אלטב ינקסם אלי נטר ועמל *medicina dividitur in theoriam & practicam*: in Avicen. ☞ נטרי nadri *theoricus*.

נטיר *ſimilis*. Pſalm. 89. *Non eſt in nubibus* נטיר אללה *ſimilis Deo*: ſicut Deus. Pſal. 119. in Ain. *Fac cum ſervo tuo* נטיר רחמתך *ſecundùm miſericordiam tuam*. ¶ Item נַטִיר nadir *reſpiciens, oppoſitus*: Inde *Nadir* punctum verticem reſpiciens eiq; oppoſitum: Item *gradus loco Solis oppoſitus*.

נטרון *nitrum*. מען אלנטרון *fodina nitri*: in Geograph.

נַטּאר *nauclerus*.

נטש tria ſignificata habet. I. נָטַשׁ, Chald. נְטַשׁ eſt עזב, *reliquit, dereliquit, deſeruit humi projectum, ſivit, miſit, dimiſit, permiſit, curam abjecit*. Gen. 31. *& non* נְטַשְׁתַּנִי, Targum שְׁבַקְתַּנִי *reliquiſti me ad oſculandum filios meos*: permiſiſti mihi: ſiviſti me. Numer. 11. וַיִּטֹּשׁ *& reliquit juxta caſtra*. Targum וּרְמָא *& projecit*. 1. Sam. 10. v. 2. נָטַשׁ, Targum שְׁבַק *reliquit pater tuus aſinos*. 1. Sam. 12. *Quia non* יִטֹּשׁ *relinquet Dominus populum ſuum*. Targum יִרְחַק *abominabitur*. Prov. 1. *& ne* תִּטֹּשׁ *dimittas legem matris tuæ*. Targum תַּטְשֵׁי *obliviſcaris*. Exod. 23. *& ſeptimum dimittes* וּנְטַשְׁתָּהּ, Targum וְתַרְטְשִׁנַּהּ *& relinques eum*. ¶ Abſolutè, *relictus, dimiſſus fuit*. 1. Sam. 4. וַתִּטֹּשׁ *& dimiſſum fuit bellum*. Hoſ. 12. *& ſanguis ejus ſuper ipſo* יִטּוֹשׁ *relinquetur*. Targ. יְתוּב *revertetur*. Niph. נִטַּשׁ: Pual. נֻטַּשׁ *dimiſſus fuit*.

II. Niphal. נִטַּשׁ *dimiſſus, remiſſus, laxatus, extenſus, expanſus fuit*. 2. Sam. 5. *& Philiſtæi venerũt* וַיִּנָּטְשׁוּ, Targum וְאִתְרְטִשׁוּ *& dimiſſi ſunt in valle Rephaim*. Pro quo habetur, 1. Paral. 14. וַיִּפְשְׁטוּ *& diffuſi ſunt*. Eſa. 16. v. 8. *Propagines ejus* נִטְּשׁוּ *extenderunt ſe*. Eſa. 33. נִטְּשׁוּ *extenſi ſunt funes tui*. Laxati ſunt funes, quibus malus firmatur, & velum extenditur, nautis de ſalute deſperantibus.

Nom. נְטִישׁוֹת *radices, rami* ſeu *palmites vitis*, qui extenſi ſunt ſeu diffunduntur. qui à radice ſtatim ſe hinc inde longè lateq; diffundunt.

III. נָטַשׁ, idem quod נָתַשׁ, *evulſit*: literis ט ת permutatis. Jerem. 23. וְנָטַשְׁתִּי *& evellam vos & urbem iſtam*.

ניןּ vide in נון.

ניק quære in נוק.

ניר in נור.

נכא Chald. נכא *percuſſit*: in נכה habes.

נכב. Inde Arab. מַנְכַב *humerus*: Plur. מַנָאכב *humeri*.

נַכְבָּה nacba *poſticum*: Plur. נכאב nicab *poſtica*. Pſalm. 68. מנכבאהא *poſteriora dorſi ejus*. Luc. 14. *Tollit ſuper* מנכביה *humeros ſuos*.

נכד. Inde נֶכֶד *nepos*. Gen. 21. *ut non fallaciam intendas mihi & filio meo* וּלְנֶכְדִּי *& nepoti meo*. Targum וּלְבַר בְּרִי *& filio filij mei*. Lxx. τὸ ὄνομά μου.

Arab. נכד *labor*. Pſalm. 107.

נכה. Inde Niphal. נִכָּה & נְכָא, Chal. אִתְנְכִי: & Pual. נֻכָּה *percuſſus fuit*. Niphal. 2. Sam. 11. *& retrocedetis ab eo*, וְנִכָּה *& percutiatur & moriatur*. Job. 30. v. 8. נִכְּאוּ *percuſſi ſunt à terra*. Targum יִשְׁתַּחְפוּן *contererentur*. Pual. Exod. 9. *& hordeum* נֻכָּתָה, Targum לְקִי *fuit percuſſum*. Ibidem. *triticum & ſpelta non* נֻכּוּ, Targum לָקְאָה *fuerunt percuſſa*. Hiphil. הִכָּה, Chal. אַכִּי *percuſſit, ferijt, verberavit, cecidit*: de homine, *occidit, perdidit*: de urbe, *oppugnavit* & *expugnavit*: de populo aut exercitu, *vicit, ſuperavit*. Exod. 9. *& omnem herbam agri* הִכָּה, Targ. מְחָא *percuſſit grando*. Horat. *Non verberata grandine vineæ*. Exod. 12. *& Dominus* הִכָּה *percuſſit omne primogenitum in terra Ægypti*. Targum קְטַל *occidit*. Geneſ. 4. לְבִלְתִּי הַכּוֹת *ut non percuteret eum omnis inveniens eum*. Targum דְּלָא לְמִקְטַל *ut non occideret*. Jerem. 30. מַכַּת אוֹיֵב הִכִּיתִיךְ *percuſſione inimici percuſſi te*. Targum אַלְקֵיתִיךְ *verberavi te*. Pſalm. 121. *Per diem Sol non* יַכֶּכָּה *percutiet te*. Lxx. *uret te*. 1. Sam. 24. וַיַּךְ *& percutiebat cor Davidis ipſum*. cor ipſius percutiebat eum, ob peccatum commiſſum: & ſolicitus erat ne ipſe & Iſrael propterea puniretur. Targum וְחָשׁ וִיר בְּלִבּוֹ *& dolebat David in corde ſuo*. Ezech. 21. v. 13. וְהַךְ, Targum וּטְפַח *& percute manum ad ma-*

ad manum: inſtar hominis dolentis. Sed 2. Reg. 11. ויכו, Targum ומפחו *& percuſſerunt manum, & dixerunt, vivat rex:* gaudentium eſt. Zach. 9. v. 4. והכה *& percutiet in mari exercitum ejus.* Targum ויִרמי *& projiciet.* Num. 11. *Si fortè potero* נכה־בו *percutere in eo.* Targ. לאגחא בהקרבא *pugnare cum eo:* Infinitivus Piel. Deut. 25. v. 3. *Si* בן הכות *filius percutiendi eſt improbus:* filius percuſſionis: infinitivus loco nominis. Targum בר חיב לאלקאה *filius reus percuſſionis.* LXX. ἄξιος πληγῶν *dignus plagis.* ſequitur: *quadragies* יכנו *percutiet eum, non addet.* Iſta eſt מלקות ארבעים *percuſſio quadraginta* ictuum. Pœna apud Judæos, poſt quadruplex mortis genus. pro ratione delicti, & prout reus ferre poſſet, ne occideretur, plagæ erant graviores aut leviores, pauciores aut plures, non tamen ultra 40. Al. Semper tamen ad quadraginta uſq;, ſeu quadraginta, una minus, nunquam plures. Flagellandus judice jubente denudabatur uſq; ad cor, & ſatelles ſtans à tergo ejus ſuper lapide, habensq; lorum vitulinum tam longum, ut ad ventrem ejus pertingeret, percutiebat una manu totis viribus quadraginta vicibus, una minus. Una autem plaga remittebatur, in ſignificationem miſericordię. Hodie percutiunt reum ſuo quemq; cingulo. Et ad hunc locum alludit Paulus, 2. Corinth. 11. v. 24. *A Judæis accepi plagas quadragenas, una minus.* Muhammedes ſtatuit pœnam 40 ictuum ebrietati, ut Arabes natura calidos ab uſu vini arceret, & facilius in officio retineret. Apud Turcas verò pœna blaſphemiæ ſunt 50 ictus fuſtium. 2. Reg. 3. ויכו בה, Targ. ומחו *& percuſſerunt in ea.* ſcil. urbe. ita legendum eſſe in margine notatur. Sed in textu ſcribitur, ויבאו *& venerunt.* Geneſ. 37. *Non* נכנו *percutiamus eum anima:* מכה נפש. Targ. נקטלנה *occidemus eum anima:* ut vitam ei eripiamus. Jerem. 18. v. 18. *Venite* ונכהו *& percutiemus eum lingua:* deferemus eum. Targ. *teſtes falſos contra eum producemus.* Hoſ. 14. v. 6. ויך *& percutiet radices ejus ſicut Libani.* ſcil. ros, ut creſcat, vel, ut radicetur, ejuſq; radices expandantur in longinquum. Hophal. הֻכָּה *percuſſus fuit.* Ezech. 33. הֻכְּתָה *percuſſa fuit urbs.* Targum אתְחֲרַבַת *deſtructa fuit.* Hieron. *vaſtata eſt.* Pſalm. 102. הוכה *percuſſum eſt ut herba, & aruit cor meum.* Sicut Sol percutit herbam viridem, quoad exareſcat, ita cor meum mœſtitia affectum areſcit, humore nativo exiccato.

NOM. נָכֶה *percuſſus, læſus, afflictus, debilis.* 2. Sam. 4. v. 4. *& Jonathæ filio Saulis erat filius* נכה רגלים, Targ. לקי בתרתין רגלוהי *percuſſus duabus pedibus ſuis:* læſus, claudicans. Eſa. 66. v. 2. *Ad quem reſpiciam? ad humilem* ונכה רוח *& percuſſum ſpiritu:* afflictum animo. PLur. נְכָאִים, mutato ה in א, *percuſſi, læſi, afflicti.* Eſa. 16. v. 7. *Gement etiam* נכאים *afflicti.*

נכה *idem:* PLur. נכים *læſi, afflicti.* Pſal. 35. v. 15. *Congregati ſunt contra me* נכים *afflicti, miſeri, abjecti, viles.* Targum רשיעיא *impij.* LXX. μάστιγες (quaſi מכה) *flagella.* FOEmin. נכאה *afflicta.* Prov. 15. v. 13. *& in triſtitia cordis, ſpiritus* נכאה *afflictus.* ¶ Inde Pharao נכו, qui erat נכה רגלים *afflictus pedibus:* claudus. 2. Reg. 24. *Contra exercitum Pharaonis* נכו, Targum חגירא *claudi, regis Aegypti.* 2. Reg. 23. v. 28. *In diebus ejus aſcendit Pharao* נכה, Targ. חגירא *claudus, rex Aegypti, contra regem Aſſyriæ.*

מכה, FOEm. מכה *percuſſio, ictus, plaga, vulnus, & flagellum:* PLur. מכים, FOEm. מכות *plaga, & flagella, verbera & vulnera.* Num. 11. *& percuſſit eos* מכה *plaga magna:* peſte. 2. Reg. 8. *ut ſanaretur in Jeſreel à* המכים *vulneribus.* Quibus ipſum affecerant Syri. Deut. 28. *&* מכות *plagas magnas.* 2. Paral. 2. *caſorib. lignorũ dedi triticum* מכות *plagarum:* in אבל quære. Rabb. עשר מכות במצרים או אשר לקו מצרים
דם: צפרדע: כנים: ערב: דבר: שחין: ברד: ארבה:
חושך: מכת בכורים:

Rabb. הכאה *verberatio, plaga.*

Arab. אנכא anqui *exulceravit, laceſſivit, ſollicitavit, irritavit, moleſtavit, moleſtus fuit.* PASS. אנתכא antaqui *exulceratus, offenſus fuit.* Item, *iratus, conqueſtus fuit.*

נכאיה naquia *exulceratio, offenſio, ira, moleſtia, cardialgia, animi percuſſio, horror.*

מנכי munqui *exulceratus, iratus, moleſtus.*

נאכי naci *moleſtator.* ✠ נְכָיָה *idem.*

II. Syr. נְכָא *læſit, nocuit, adverſatus eſt.* Gal. 5. *Caro deſiderat* דנכא *quod noceat ſpiritui.* Act. 10. v. 38. דאתנכיו *qui læſi erant à viro.* ✠ נכא *adverſarius.*

Arab. נכהה *anhelitus.*

נכח duo ſignificata habet. I. Inde נָכֹחַ *rectus, directus, obvius, promtus, paratus:* PLur. נכחים *recti.* FOEm. נכחה *recta:* PLur. נכחות *recta.* Eſa. 57. *Ambulans* (in) נכחו *rectitudine ſua:* abſtractè. Exod. 19. *& ſitis* נכחים *recti ad diem tertium.* Targum זמינין *parati.* 2. Sam. 15. *verba tua ſint bona* ונכחים *& recta.* Amos 3. *& non ſciunt facere* נכחה *rectum.* LXX. ἐναντίον αὐτῆς *coram ipſa:* legerunt נִכְחָהּ, cum ה mappic, & acceperunt pro נכח *coram.* Eſa. 26. v. 9. *In terra* נכחות *rectitudinum injuſtè aget.*

נכח & נכח *ante, coram, rectà, è regione, ante oculos.* Ex. 14. נכחו, Targ. לקבלה *coram ipſo caſtra metabũtur juxta mare.* Exod. 26. *& lucerna* נכח, Targ. לקבל *corã menſa.* ¶ לנכח *directè, pro.* Gen. 25.

Gen. 25. *& oravit Iſaac Dominum* לְנֹכַח, Targ. A
לָקֳבֵל *pro uxore ſua, quia ſterilis erat.* Lxx. περὶ.
Geneſ. 30. לְנֹכַח *ante oves.* Rabbin. לְנֹכַח *ad eum qui eſt coràm:* ſecunda perſona ſingularis maſculini.

נְכֹחוּת *rectitudo.* נִכְחִיּוּת הָרֹאשׁ *oppoſitio capitis* punctum verticale.

II. Arab. נכח nach, idem quod לָקַח, literis נ & ל & כ ק permutatis. Matth. 19. v. 8. ונכח אחרי *& accipit aliam:* ducit. Alcor. תַּנְכִּחוּא *ducetis.* Idem, *ut* אנכחך *ducat te una filiarum mearum.* Idem. פַאנכחוא מַא טַאב לָכֻם מן אַלנִסַא *& ducite quaeſitum bonum vobis ſit de mulieribus.* B

נכל נְכַל, Chald. & Syr. נְכַל ſignificat מחשבת רעה התקועה בלב ויהירה ממנה המעשה בערמה: *doloſè, callidè, fraudulenter egit, excogitavit malum, machinatus, inſidiatus fuit.* Malach. 1. v. 14. *& maledictus* נוֹכֵל *fraudulenter agens.* Hieron. *doloſus.* Lxx. ὃς ἦν δυνατὸς *qui erat potens.* reſpexerunt ad יָכֹל *potuit.* Chald. Jerem. 8. עָקֹב, Targ. נְכַל *doloſum cor.* Syr. Luc. 11. וּנְכְלִין *& inſidiantes ipſi.* Piel. נַכֵּל, Chald. נַכֵּל *idem.* Numer. 25. *Quia hoſtes ſunt vobis* בְּנִכְלֵיהֶם *in dolis ſuis, quos* נִכְּלוּ, Targ. נַכִּילוּ *doloſè egerunt vobiſcum.* Lxx. δολιοῦσι. Hithpael הִתְנַכֵּל, C
Chald. אִתְנַכַּל *idem.* Geneſ. 37. וַיִּתְנַכְּלוּ *& fraudulenter agebant cum eo, ut occiderent ipſum.* Targum וְהַשִּׁיבוּ *& cogitabant de ipſo.* Pſalm. 105. *vertit cor ipſorum, ut odiſſent populum ipſius,* לְהִתְנַכֵּל *ad doloſè agendum in ſervis illius.* Targum לְחַשְׁבָא בִישָׁן *ad cogitandum mala.*

Nom. נְכָלִים *calliditates, doli, inſidiae.*

Chal. נְכַל, Syr. נְכְלָא, & נְכִילָא, & נְכִילוּת & נִכְלָן *dolus, fraus, aſtutia, calliditas, cogitatio mali in corde.* Plural. נִכְלִין, Syriacè נִכְלָנִין *verſutiae.* D

נְכִיל, Syr. נְכוּלְתָן *fraudulentus, doloſus, aſtutus.* Foem. נְכִילְא *aſtuta.*

Arab. נִכַּאל *compedes.*

נכס tria ſignificata habet. I. נְכַס. Inde נְכָס, Chald. נְכַס *facultas,* comprehendit fundos & mobilia, aurum, argentum, veſtes, pecora: Plur. נְכָסִים, Chald. נִכְסִין *facultates, opes, divitiae.* Eccl. 2. *Divitias* וּנְכָסִים, Targum E
וְנִכְסִין *& facultates.* Deut. 6. *& in omni* מְאֹדֶךָ, Targum נִכְסָךְ *facultate tua.* Joſ. 22. בִּנְכָסִים, Targum בְּנִכְסִין *cum divitiis multis.* Deut. 8. הַחַיִל *facultas iſta.* Targum נִכְסַיָּא *divitiae illae.* Ibidem. *Et in tota* מְאוֹדוֹ *facultate ſua.* Targum נִכְסוֹהִי *divitiis ſuis.* Mich. 8. *Coram Domino* בִּצְעָם *facultas eorum.* Targum נִכְסֵיהוֹן *divitiae ipſorum.*

II. Chald. & Syr. נְכַס *mactavit, jugulavit, occidit, ſacrificavit.* 2. Reg. 25. v. 21. שָׁחַט, Targum נְכַס *mactavit in Ribla.* 1. Reg. 8. v. 63. וַיִּזְבַּח, Targ. וּנְכַס *& ſacrificavit Salomo* זֶבַח הַשְּׁלָמִים

A *ſacrificium retributionum.* Targ. נִכְסַת קוּדְשָׁא *ſacrificium ſanctitatis, quae* זָבַח, Targum נְכַס *ſacrificavit coram Domino.* Geneſ. 43. v. 16. וּטְבֹחַ טֶבַח, Targum וּכְס נִכְסְתָא *& macta mactationem.* Exod. 22. v. 1. וּטְבָחוֹ, Targ. וְיִכְסִנֵּהּ *& mactet eum, aut vendat eum.* Syr. Luc. 15. v. 30. נְכַסְתְּ *mactaſti ei taurum pinguem.* Act. 10. *Surge* כּוּס *macta, ede.* Niphal. Syr. אֶתְנְכֵס *mactatus fuit.* 1. Cor. 5. v. 7. דְאֶתְנְכֵס *qui mactatus eſt pro nobis.*

Nom. נָכוֹס *mactator.* Foemin. נָכוֹסְ *mactatrix.*

B נִכְסָא *mactatio, caedes, immolatio, victima:* Plur. נִכְסִין, Foem. נִכְסָן *victimae.*

III. Arab. נכס nacas *reclinavit, declinavit, demiſit, convertit.* Luc. 42. v. 5. ונכסן וגוהחן *& declinabant facies ſuas in terram.* Alcor. תֻם נכסוא רוסהם *reclinati fuerunt ſuper capita ſua.* Cap. Jonas. נְנַכִּסֵהּ *reddemus ipſum breviorem.* ינכס *convertitur.*

Nom. נַכְס *reclinatio, converſio.* מֻנְכִס *reclinans, curvans.* מנתכס *inverſus.* מֻנְכוּס *infixus,* ut clavus.

C תַנְכִּים אַלְרַאס *demiſſio capitis:* in Avicen.

נכף. Syr. נְכַף *erubuit, verecundus, modeſtus, temperans, ſobrius, caſtus, ornatus, honeſtus fuit.* Hebr. 11. v. 16. *Non* נְכַף *erubeſcit Deus vocare.* Niphal. אֶתְנְכַף *modeſtum, ſobrium, caſtum ſe praebuit.*

Nom. נְכַף & מְנַכְּפָא *modeſtus, ſobrius, honeſtus, comis, moribus praeditus, caſtus, ornatus, decorus, verecundus, ſubmiſſus.*

נִכְפוּת & נוּכְפָא *verecundia, modeſtia, ſobrietas, caſtitas.*

D נכץ נַאכִץ *reflectens ſe:* in Avicen.

נכק. Pſalm. 88. *Nec* אנכק *egrediar:* in נפק vide.

נכר duo ſignificata habet. I. נָכַר. Inde Niphal. נִכַּר *notus, agnitus, cognitus fuit.* Job. 34. *Nec* נִכַּר, Targum אִשְׁתְּמוֹדַע *agnitus fuit dives coram paupere.* Prov. 26. *In labiis ſuis* יִנָּכֵר *agnoſcetur oſor.* Hiphil. הִכִּיר *novit, agnovit, cognovit, diſcrevit, dijudicavit.* Job. 34. יַכִּיר *cognoſcet opera ipſorum:* dijudicabit. Gen. 42. וַיַּכֵּר, Targum וְחַכִּים *& agnovit Joſeph fratres* E
ſuos. Geneſ. 27. *& non* הִכִּירוֹ, Targ. אִשְׁתְּמוֹדְעֵהּ *agnovit illum.* Deut. 21. v. 17. *Quia primogenitum, filium odioſae* יַכִּיר *agnoſcet, ut det ei partem duorum.* Targum יַפְרֵשׁ *ſeparabit:* diſcernet. Hithpael. הִתְנַכֵּר *cognoſcendum ſe exhibuit, agnitus fuit.* Proverb. 20. v. 11. *Etiam in ſtudiis ſuis* יִתְנַכֶּר, Targ. מִתְיְדַע *cognoſcitur puer.* Lxx. συμποδισθήσεται *impedietur.* q. יִתְנַכֵּל.

Nom. הַכָּרָה *notitia, agnitio, cognitio, diſcretio.* Eſa. 3. v. 9. הַכָּרַת פְּנֵיהֶם *agnitio facierum ipſorum teſtatur contra eos.* Ex facie apparet ipſorum natura: Lxx. ἡ αἰσχύνη *turpitudo.* Accepe-

Accepũt pro בָּאַר *turpis fuit*. aut Ar. חצר: vide A
מַכָּר *notus, cognitus, familiaris*: Plur. מַכָּרִים
noti. 2. Reg. 12. *Accipiant ſibi ſacerdotes, quili-
bet à noto ſuo*: ab Iſrael noſcente ipſum. Ib.
Ne accipiatis argentum à מַכָּרֵיכֶם *notis veſtris*.

II. Per contrarium, נָכַר, Chald. נְכַר *ignotus, in-
cognitus, alienus, extraneus fuit*. Piel נִכֵּר *igno-
tum, incognitum, alienum reddidit, abalienavit,
occultavit, negavit, abnegavit*. Jerem. 19. וַיְנַכְּרוּ
& abalienârunt locum iſtum. Targum וְסָאִבוּ *&
polluerunt*. ſcil. dijs alienis. 1. Sam. 23. v. 7.
נִכַּר *ignotum reddidit eum Deus in manum meã*.
Targum מְסַר *tradidit*. Notitiam ab illo re- B
movit, ut ita in manus meas incideret.
Job. 21. v. 29. *& ſigna eorum non* תְנַכֵּרוּ *occulta-
bitis*: negabitis. Hithpael הִתְנַכֵּר, Chald.
אִתְנַכַּר *ignotum, alienum ſe ſimulavit, aut ver-
bis & factis oſtendit*. Geneſ. 42. v. 7. וַיִּתְנַכֵּר
& alienus factus eſt erga illos. ſimulavit ſe ali-
enum. Targum וְחָשִׁב מָה יְמַלֵּל עִמְּהוֹן *& cogita-
bat quid loqueretur cum illis*. Hieron. *quaſi ad a-
lienos durius loquebatur*. Lxx. ἠλλοτριοῦτο ἀπ' αὐτῶν *abalienatus eſt ab eis*. 1. Reg. 14. *ſtatim i-
pſa* מִתְנַכֵּרָה *alienam* (ignotam) *ſe ſimulabat*. C
Targ. מִשְׁתַּנְיָא *mutabatur*. ¶ Arab. נַכַר nacar,
& אנכר ancar *negavit, denegavit*. Johan. 1. *&
confeſſus eſt, nec* נכר *negavit*. Matth. 10. v. 33.
ומן אנכרני קדאם אלנאס אנכרתה קדאם אבי
אלדי פי אלסמואת *& qui negavit me corã homine,
negavi eũ corã Patre meo, q eſt in cœlis*. Alc. 3. מנכר.

Nom. נֵכֶר & נֹכֶר *alienatio, exilium, calamitas*.
Job 31. v. 3. וְנֶכֶר, Targ. ותבירא *& calamitas ope-
rantib. iniquitatẽ*. Obad. v. 12. *& ne rideas in die
fratris tui, in die* נָכְרוֹ, Targ. תבירה *calamitatis ejus*.

נֵכָר & נָכְרִי, Chal. נֻכְרִי *nothus, ignotus, inco-* D
gnitus, alienus, externus, alienigena, gentilis, qui
alterius eſt gẽtis, quã Iſraeliticæ. Pl. נָכְרִים,
Chal. נֻכְרָאִין *alieni*. Foem. נָכְרִיָּה, Chal. נֻכְרִיָא
aliena. Pl. נָכְרִיּוֹת, Chal. נֻכְרִין *aliena*. Syr. נוכְרָיָא
ſpurij. Gẽ. 17. *Ab omni* בֶּן נֵכָר *filio alieno, qui non
eſt de ſemine tuo*. Targ. בַּר עַמְמִין *filio populorum*:
gentili. Gen. 35. v. 2. *Removete* אֱלֹהֵי הַנֵּכָר *deos
alienos, q ſunt in medio veſtri*. Targ. טַעֲוַת עַמְמַיָּא
idola populorum. Idola, quę ex domo Sichem
acceperant, & quæ ſecum retinebãt mu- E
lieres & parvuli ex Sichem abducti, jubet
Jacob removere & tollere. Exod. 12. *O-
mnis* בֶּן־נֵכָר *filius alienus non cõedet ex eo*. Targ.
בַּר יִשְׂרָאֵל דְּאִשְׁתְּמַד *filius Iſrael, qui factus eſt apo-
ſtata*: qui fidem abnegavit. Hebræi intelli-
gũt נר *proſelytum*, qui ſervat præcepta Noe:
de quo in גור habes. Lxx. ἀλλογενὴς *alienige-
na*. Jud. 19. *Non divertamus in urbẽ* נָכְרִי *alienã*.
Targ. בְּנֵי עַמְמַיָּא *filiorum populorum*. Quæ non
eſt de filijs Iſrael. Ruth. 2. *& ego* נָכְרִיָּה *aliena*:
ex populo alieno: ex filiabus Moab, non
Iſraelis. 1. Reg. 11. *& rex Salomo dilexit mulieres*

A נָכְרִיּוֹת *alienas*. Targ. בְּנַת עַמְמִין *filias populo-
rum*. ☧ Rab. נָכְרִית *res aliena à vero, abſurda*.
Arab. נָאכִר naquir *negator*: Plur. נָאכִרִין
naquirin *negatores*.
נַכַר nacar, & נֻכְרָאן nucrã *negatio, abnegatio*.
נכר *filius abdicatus, exhæredatus*.
Cap. Joſeph. פַּהֻם לַהֻ מֻנְכִרוּן *& ipſi ei igno-
ti*. ☧ מֻנְכַר *alienus, horribilis*.
נכר *capparis*. פרוס אלנכר *cappares*.

נכש Rabb. נָכַשׁ *evulſit malas herbas è medio bo-
narum*. ☧ מנכש *evulſor*.

נכת duo ſignif. I. נְכֹת *theſaur⁹, res deſiderabilis, pre-
ciosa*. 2. Reg. 20. v. 13. *& oſtendit eis totã domũ* B
נְכֹתֹה *rei ſuæ precioſæ*. Targ. גִּנְזוֹהִי *theſaurorũ ſuo-
rũ*. Lxx. Νεχωθᾶ: Hebręũ retinuerũt. ¶ Sed
נְכֹאת, cũ א abũdante, *cera*. Gẽ. 37. v. 25. *Ca-
melos portãtes* נְכֹאת, Targ. שְׁעַף *ceram & reſinã*.
II. Chald. נְכַת *momordit*: in נָשַׁךְ invenies.
Alcor. וְמַן נַכַּת וְאַנַּמָא יְנַכַּת עַלֵי נַפְסֶה *omnis
autem mendax ſibi mentietur*.

נלה. Inde Hiph. הִנְלָה *perfecit, conſummavit*. E-
ſa. 33. v. 1. כַּנְּלֹתְךָ *cum conſummaveris tu præva-
ricari*. pro כְּהַנְלוֹתְךָ.
C Nom. מִנְלָה *conſũmatio, pfectio*. Job. 15. v. 27.
Nec extendet in terrã מִנְלָם *conſummationẽ eorũ*.
Arab. לאוה *meditatio*.

נמם. Arab. נַמַם namam *obtrectavit, detraxit,
murmuravit*.
Nom. נַמִימָה namîma *detractio, obtrectatio*,
q̃ fit verbis: Pl. נַמָאִים namaim *obtrectatiões*.
נַאמִם namim *obtrectator, detractor*.
נַמָאם *ſymbrium, ſerpillum*.

נמה. Arab נַמִי & נַמַא nami *crevit, multiplicatus,*
D *auctus fuit*. Gen. 1. אִנְמוּא *creſcite & multiplica-
mini*. Ibid. אִנְמִיָא *creſcite*. Dual. Eph. 2. וְיִנְמִי
& creſcet templũ Dei. Marc. 4. v. 8. וצער ונמי *&
aſcendebat, & creſcebat*. Hiph. אַנְמִי anmi *au-
xit, multiplicavit*.
Nom. נַמוּ & נַמָה nama *multiplicatio, augmẽ-
tatio, incrementum*. נַמוּ וְרִבוּל *augmentatio & di-
minutio*. סִן אַלְנַמוּ *ætas augmentationis*, adole-
ſcentiæ. ☧ מֻנַמִּי *augmentatus*.
Rabb. נמיה *beſtia parva, feli ſimilis*.

E **נמז**. Ar. נמז nẽz *viverra*: Pl. נמוז numuz *viverræ*.

נמח Inde נמיח *liquefactio*.

נמך Rab. נָמוּךְ *depreſſus, declivis*. קוֹל נָמוּךְ *vox re-
miſſa, ſubmiſſa*.
נְמִיכוּת *depreſſio, ſubmiſſio*. ſc. vocis. Cum
מוך convenit.

נמל נָמַל idẽq; מוּל, *abſcidit, pſcidit, circũcidit, excidit*.
Gẽ. 17. וּנְמַלְתֶּם, Targ. וּתְגוּרוּן *& circũcidetis carnẽ
præputij veſtri*. Niph. נִמַּל *circũciſus fuit*. Gẽ. 17.
הִמּוֹל, Targ. מִגַּזַר *circũcidi vobis omnẽ maſculũ*. Ib.
& fili⁹ octo dierũ יִמּוֹל, Targ. יִגְזַר *circũcidetur vobis*.
Nom. נְמָלָה, Arab. נַמְלָה nãla *formica*, quæ
ſemina

ſemina arrodit, ne excreſcant: Pluralit. A
נמלים, Arab. נאמל nemel *formica*. Plin. lib. 11. cap. 30. *Semina arroſa condunt formicæ, ne rurſus in fruges exeant è terra.*

Arabicè תנמול tenemul *formicaro*, Ital. vide.

Rabb. נמל *portus*, ubi naves appellunt. Græcum λιμὴν inverſum.

נמן. Rabb. נמן *ſuffragia dare*: Græcum νέμειν.

נמס Chald. נימוס, Arab. נאמוס, eſt Græcum νόμος *lex*: Plur. נימוסין *leges, ſtatuta, judicia*. Pſalm. 1. *Sed* בתורת יהוה, Targ. בנימוסא דיי B *in lege Domini voluntas ejus*.

נמק Rabb. נמוק & נמוק *animadverſio, annotatio, ſcholion*: Plur. נמוקים *ſcholia*: qualia Elias Levita adjecit libro Radicum Kimhi.

Arab. תנמיק.

נמר. Inde נמר, Chal. נמר, Arab. נמר namr, beſtia maculis reſperſa, animal maculoſum, ferox & celerrimum, *pardus, pardalis, panthera*: Plur. נמרים, Chald. נמרין, Arab. נמור numur *pardi, panthera*. Lat. *varia*. Eſa. 11. C
ונמר, Targum ונמרא *& pardus cum hœdo cubabit*. Dan. 5. *& ecce alia* כנמר *ſicut pardus*. Jerem. 13. v. 22. *Num mutabit Aethiops cutem ſuam,* ונמר *& pardus maculas ſuas?* Pellis pardina ad rubedinem tendit, nigris maculis interpoſitis. Pardus non deponit pellis maculas, neq; Æthiops nigrorem. Nazianz. *Inolitos mores fruſtra conamur deponere*. Habac. 1. *Celeriores ſunt* מנמרים, Targ. מנמריא *præ pardis equi ejus*. Cant. 4. נמרים *pardorum*: D
quos Leopardi incolunt. Mons leopardorum diſtat à Tripoli 4000, à Libano 2000. paſſ. aſſurgens in rotundam altitudinem.

Chald. נמור & מנמר *maculoſus, variegatus, varius, varicolor, punctatus*, punctis ſeu maculis reſperſus: Plur. נמורין *maculoſi*. Foem. נמורא *maculoſa*: Plur. נמורן *maculoſa*. Geneſ. 40. נקוד, Targum נמור *punctatus*, & *ligatus*.

Propr. נמרים *Nimrim*, nomen fluminis. Jerem. 48. *Etiam* מי נמרים *aqua Nimrim in vaſtationes erunt*. E

נמש Rabb. נמש *exquiſivit*.

נמושה *exquiſita*: Plur. נמושות *exquiſita*.

נמישות הלשון *extenuatio linguæ*.

Arab. נמשה namaſcha *macula, nævus, lentigo*: Plur. נמש nemeſch *macula*.

מנמש munemeſch *lentiginoſus*: Plural. מנמשין munemeſchin *lentiginoſi*.

נסס duo ſignificata habet. I. נסס. Inde Piel נוסס *levavit, elevavit, erexit, exaltavit*. Cal. Eſa. 10. v. 18. *& erit ſicut liquefactio* נוסס *elevantis vexilliferi*. Sicut, cum timet ſignifer, totus exercitus timet. Rabb. נוסס *vexillifer*. Piel. Eſa. 59. v. 19. *Spiritus Domini* נוססה *elevat* ſeu *elevavit in eo*. Hithpael התנוסס *exaltatus, agitatus fuit*. Pſalm. 60. v. 6. *Dediſti timentibus te* נס להתנוסס *vexillum ad exaltandum*: ut exaltetur & agitetur contra hoſtes noſtros. Lxx. τοῦ φυγεῖν *ſignificationem ut fugiant*. Acceperunt pro נוס *fugit*. Zach. 9. v. 16. *Quia lapides ſeparationis* מתנוססות *elevantur ſuper terra ejus*.

Nom. נס, Syr. נס & נסא *ſignum, vexillum*, quod in altum elevatur ſeu erigitur. Metaphor. *velum*, vexillum nauticum. 1. *convocatio*. 2. *victoria*. Plur. Chald. נסין *ſigna, miracula*. Eſa. 5. v. 26. *& levabit* נס, Targum את *ſignum ad gentes è longinquo*: convocabit. Jerem. 51. v. 10. *Super muris Babel elevate* נס *vexillum*. Solent victores in urbium captarum muris & turribus vexilla erigere ſeu ſuſpendere, ut in ſua poteſtate eos eſſe oſtendant. Jerem. 4. *Quouſq; videbo* נס *ſignum, audiam vocem tubæ*? Solent ſpeculatores in turribus & montibus altis conſtituti elevare vexillum, & inflare tubas, hoſte adventante, ut populus præmoneatur. Ezech. 27. *Byſſus in variegatura ex Aegypto fuit expanſio tua, ut eſſet tibi* לנס *in ſignum*: in velum. Exod. 17. v. 15. *& vocavit nomen ejus, Dominus* נסי *vexillum meum* Lxx. καταφυγή *meum refugium*. Acceperunt pro נוס *fugit*. Targum דעבד להון נסין *qui fecit ipſi ſigna*: miracula. Hieron. *exultatio mea*: lege, *exaltatio*. ob miraculum, quod fecerat Dominus. Num. 21. *Et pone illum ſuper* נס *vexillo*. Targum את *ſigno*: ſtipite erecto. Eſa. 33. v. 23. Syr. Matth. 24. *Tunc apparebit* ניסא *ſignum Filij hominis in cœlo*.

II. Per antiphraſin, Chald. נס & נסס *turbatus, triſtis, contriſtatus, infirmus, inſanus fuit*. Geneſ. 34. ויתעצבו, Targum ונסיסו *& contriſtati ſunt viri*. Piel נסס *contriſtavit, moleſtia affecit*. 1. Reg. 17. *Ne* תשלה *fallas me*. Targum תנסס *contriſtes*. Hithpael אתנסיס *triſtitia affectus fuit, moleſtè tulit*. 1. Sam. 20. *Ne fortè* יעצב, Targum יתנסיס *contriſtetur*.

Nom. נסיס *triſtis, infirmus*: Plur. נסיסין *triſtes*. Foem. נסיסא *infirma*: Plur. נסיסן *infirma, triſtes*.

נס *triſtitia*. Dan. 2. בנס *in triſtitia & ira magna*.

נסיסות *infirmitas*. Cum Græco νόσος *morbus* conveniunt.

Rabb. נסס *irradiavit*.

Chald. נסים *verruca*. Levit. 22. *Aut* יבלת, Targ. נסים *verruca*.

נסא

נסא Chald. נִסְּא in נְסָא & נַסֵּה quære.

Arab נסא naſa *oblitus fuit*, in נָשָׁה habes.

נסב duo ſignificata habet. I. Chald. & Syr. נְסַב *accepit, ſuſcepit, tulit, abſtulit*. Geneſ. 40. וְלָקַחַת, Targum וּלְמִסַּב & *accipere dudaim filij mei*. Gen. 6. קַח, Targ. סַב *accipe tibi*. Gen. 14. אִם אֶקַּח, Targ. אִסַּב *accipiam ex omni, quod habes*. Gẽ. 19. נָשָׂאתִי, Targ. נְסֵבִית *accepi faciẽ tuã*. Syr. Rom. 8. v. 15. *Non enim* נְסַבְתּוּן *accepiſtis ſpiritũ*. Joh. 1. *De plenitudine ejus omnes* נְסַבְן *accepimus*. Paſs. Syr. *acceptus, ablatus fuit*. Luc. 10. ult. *Quæ non* תֶּתְנְסֵב *accipietur ab ea*: auferetur.

Nom. נְסִיב, Fœm. נְסִיבָא *acceptum, vectigal, tributum, cenſus, donum, oblatio*: Plur. נְסִיבִין, Fœm. נְסִיבָן *accepta, tributa, dona, oblationes*. Num. 31. מֶכֶס, Targ. נְסִיבָא *tributum Domino*. Pſalm. 54. בִּנְדָבָה, Targum בִּנְסִיבְתָא *cum oblatione ſacrificabo tibi*.

מַסַּב *acceptio, emtio*. ✠ Syr. מַסַּב בְּאַפָּא *acceptio perſonarum*.

Rabb. נְסִיוּבִי *ſerum* ex caſeo expreſſum.

II. Arab. נִסְבָּה *computatio, comparatio, proportio*.

מַנְסוּב *computatus, comparatus*. ✠ מנאסבה *convenientes*. ✠ מנאסבאת *proportionalitas*.

נסג tria ſignificata habet. I. נְסַג *retroceſſit, retroactus fuit*. Eſa. 59. וְנָסוֹג & *retrocedere à poſt Deum noſtrum*. Hiphil הִסִּיג *retroëgit, tranſtulit*. Deut. 19. *Ne* תַסִּיג *transferas terminum proximi tui*. Targum תְּשַׁנֵּי *mutes*. Hoſ. 4. כְּמַסִּיגֵי גְבוּל *ſicut translatores termini*. Hophal. הֻסַּג *retroactus fuit*. Eſa. 59. v. 14. וְהֻסַּג & *agetur retrorſum judicium*.

II. idem quod נָשַׂג, *apprehendit*. Mich. 2. v. 6. יִסַּג *apprehendet ignominias*. Targ. מְקַבְּלִין *accipiunt*. pro יַשִּׂיג *apprehendet*: literis ש ס permutatis ob cognationem, & Kal pro Hiphil. Mich. 6. v. 14. וְתַסֵּג & *apprehendet, & non emittet*. Fœmina concipiet, & non pariet: ſed morietur fœtus in utero ejus. pro וְתַשֵּׂג, ſicut & in margine legendum eſſe notatur. literis ש ס permutatis. Jun. & *amovebis, ſed non liberabis*. Hieron. & *apprehendes, & non ſalvabis*. Lut. *idem*.

III. Arab. נַסַג naſag *texuit, intertexuit*. Paſs. אַנְתַּסַג antaſag *textus fuit*.

מַנְסוּג manſug, & מנתסג *textus, contextus*. מנסוגה מן אלדהב *texta ex auro*.

נַסְגָה naſga *textura, tela*: Plur. נסאג neſig *tela*. Pſal. 89. כתל נסג אלענכבות *ſicut telæ aranei*.

נַסְג neſg *radius textoris*: Plur. נְסוּג nuſug *lancea* ſeu *radij textoris*.

מַנְסַג manſag *licium*: Plur. מַנָאסַג manaſig *licia & præcordia*.

נסה נְסָה Chald. & Syr. נְסָא, idem quod נְשָׂא. Piel נַסָּה, Chald. & Syr. נַסֵּא & נַסִּי *tentavit*: in bonum, *periculum fecit, expertus eſt, probavit, exploravit*. in malum, *ad malum ſollicitavit, facto temerario Deum provocavit*. Pſalm. 4. v. 7. נְסָה *eleva ſuper nos lumen vultus tui, Domine*. pro נְשָׂא, literis ס ש & א ה permutatis. Lxx. ἐσημειώθη *ſignatum eſt*. Acceperũt pro נֵס *ſignum*. Job. 4. הֲנִסָּה *an levabimus verbum ad te?* an colloquemur tecum? pro הֲנִשָּׂא, eadem ratione. Piel. Geneſ. 22. v. 1. & *Deus* נִסָּה, Targum נַסִּי *tentavit Abraham*. Deut. 6. v. 16. *Non* תְנַסּוּ, Targum תְנַסּוֹן *tentabitis Dominũ Deũ veſtrũ, quemadmodũ* נִסִּיתֶם, Targ. נַסִּיתוּן *tentaſtis* בַּמַּסָּה *in Maſſa*. Eccl. 2. v. 1. *Dixi ego in corde meo, veni quaeſo* אֲנַסְּכָה *tentabo te in omni gaudio, & vide in bono*. pro אֲנַסֶּה אֹתְךָ *tentabo te*. Targ. וְאֶבְחָנָךְ & *tentabo*. Syr. Matth. 4. *Non* תְנַסֵּא *tentabis Dominum Deum tuum*. 1. Cor. 10. *Non* נְנַסֵּא *tentemus Chriſtum, ſicut illi* נַסִּיו *tentarunt*. Hithpael Syr. אֶתְנַסִּי *tentatus fuit*. Matth. 4. v. 1. דְּנֶתְנַסֵּא *ut tentaretur à Diabolo*.

Nom. מְנַסֶּה, Syr. מְנַסְּיָנָא & מְנַסְּיָן *tentator*.

מַסָּה *tentatio*: Plur. מַסּוֹת *tentationes*. Deut. 4. v. 34. הֲנִסָּה *an tentavit Deus*. Targ. נִסִּין עֲבַד *miracula fecit, venire, accipere ſibi gentem è medio gentis* בְּמַסֹּת *in tentationibus?* Targ. בְּנִסִּין *in ſignis*: miraculis.

Chald. נִסָּה & נִסְיוֹן, Syr. נֶסְיָן & נֶסְיוֹן *tentatio, probatio, experientia*: Plur. Syr. נֶסְיוֹנֵא *tentationes*. ✠ מְנַסֵּי *tentatus*.

Propr. מַסָּה *Maſſa*. Exod. 17. & *vocavit nomen iſtius loci* מַסָּה וּמְרִיבָה *Maſſa & Meriba*. Targum נִסֵּיתָא וּמַצּוּתָא *tentatio & rixa: propter* רִיב *rixam filiorum Iſrael, & propter* נַסֹּתָם, Targ. דְּנַסִּיוּ *tentare ipſos Dominum*.

Rabb. נִסִּין *miraculum, prodigiũ, portentum*.

✠ נִסְיוֹנוֹת *experimenta*.

דָּבָר בָּרוּר וּמְנֻסֶּה *res clara & probata*. בָּחוּן וּמְנֻסֶּה *probatum & expertum*.

נסח נְסַח, Chald. נְסַח *è loco in locum tranſtulit, extirpavit, eruit, direxit, evertit, deſtruxit*. Prov. 15. *Domum ſuperborum* יִסַּח *transferet*. Targ. יִסְחַר *deſtruet Dominus*. Lxx κατασπᾷ *demolitur*. Pſ. 52. וְיִסָּחֲךָ, Targum וִיטַלְטְלָךְ & *transferet te de tabernaculo*. Abſolutè, *tranſlatus fuit*. Prov. 2. *Improbi autem de terra* יִסְּחוּ *transferentur*. Targum נֶתְעַקְרוּן *extirpabuntur*. Niphal. נִסַּח, Chald אִתְנְסַח *tranſlatus, evulſus fuit*. Deuter. 28. v. 63. וְנִסַּחְתֶּם, Targum וְתִטַּלְטְלוּן & *transferemini ex terra*. Chald. Ezræ 6. יִתְנְסַח *tollatur lignum ex domo ejus*. Jud. 14. וַיִּרְדֵּהוּ, Targ. וּנְסַחֵהּ & *tranſtulit illud ad manus ſuas*.

Nom. מַסָּח *evulſio, extirpatio*; nomen loci, ubi erat cuſtodiæ deſtructio. 2. Reg. 11. & *cuſtodietis cuſtodiam domus* מַסָּח *Maſſah*. Targum מְרַשְׁלֵי *ne relinquat*. pro מַסָּח *à tranſlatione*: ne mentem ſuam transferat ad aliud,

liud, quàm cuſtodiam regis: ut ſit מ præpoſitio, cum patach pro chirec.

Rabb. נֹסַח *liber ex altero tranſcriptus, exemplar libri, copia, codex, volumen:* Pl. נוסחאות *exemplaria, volumina.*

הִסִּיחַ דַּעַת *tranſtulit ſcientiam:* ab uno negocio ad aliud animum tranſtulit.

Arab. cum ח punctato, נסח naſach, & אנסח anſach *tranſcripſit, deſcripſit librum.*

נַסָּאח naſſach *tranſcriptor, librarius:* Plur. נַסָּאחִין naſſachin *tranſcriptores, librarij.*

נסחה naſcha *tranſcriptio, & tranſcriptum.* Item, *originale* unde tranſcribitur: Plur. נסחאת naſchat, & נסח nuſach *tranſcripta & originalia.*

נסך generaliter duo ſignificata habet. 1. idē quod סוך, *fudit.* 2. idem quod סכך & יָסַךְ, *operuit:* ſed ſpecialiter in quinq; ſignificata dividitur. I. נָסַךְ, Chal. נסך *fudit, effudit, profudit, perfudit liquore aliquo.* Eſa. 29. v. 10. *Quia* נָסַךְ *effudit ſuper vos Dominus ſpiritum ſoporis.* Targ. רְמָא *projecit.*

Syr. נַסְכַיָּא *cataractæ,* per quas aquæ effunduntur.

II. נָסַךְ *libavit, obtulit Deo liquida,* aquam, vinum aut oleum, q̃ profundebantur. Hoſ. 9. *Non* יִסְּכוּ *libabunt Domino vinū.* Ex. 30. וְנֶסֶךְ לֹא תִסְּכוּ *Et libamen non libabitis ſuper illo.* Lxx. καὶ σπονδὴν οὐ σπείσετε. Piel נִסֵּךְ, Chal. נַסֵּךְ: Hiph. הִסִּיךְ *idem.* 1. Par. 11. *Et noluit David bibere eas,* וַיְנַסֵּךְ *ſed libavit eas Domino.* pro quo habetur, 2. Sam. 23. וַיַּסֵּךְ *& libavit.* Num. 28. *In ſanctuario* הַסֵּךְ נֶסֶךְ *liba libamen ſiceræ Domino.* Pſal. 16. *Nō* אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם *libabo libamina ipſorū de ſanguine.* Chal. Dan. 2. v. 46. *Jubebat* לְנַסָּכָה *libare ei.* Hoph. הֻסַּךְ *fuſus, libatus fuit.* Ex. 25. v. 29. *Et pelves, quib'* יֻסַּךְ, Targ. יִתְנַסַּךְ *funditur:* libatur.

Nom. נֶסֶךְ, & נֵסֶךְ, & נָסִיךְ, Chal. נְסַךְ & נסוך *fuſio, libatio,* quæ liquidorū erat, ſicut מִנְחָה aridorum, *libamen:* Plur. נְסָכִים, Chal. נִסְכִּין & נסוכין *libamina.* Num. 15. *Et vinum* לְנֶסֶךְ Targ. לְנִסְכָּא *ad libamen quarta pars Hin.* Num. 28. v. 7. נֶסֶךְ שֵׁכָר *libamen de vino inebriante:* de ſicera. Deut. 32. v. 37. *Ubi dij eorum, quorum adipem in ſacrificijs comederunt, & biberunt* יֵין נְסִיכָם *vinum libaminis eorum?* Inde יֵין נֶסֶךְ, & יֵין עֲבוֹדָה זָרָה *vinum libaminis* ſeu *libamen idoli:* quod gentes libabant idolis, & Judæis bibere erat vetitum. Et, ne vinum hujusmodi à gentibus propinaretur, ſapientes in univerſum interdixerunt Judęis, ne bibāt יין גוי *vinum gentium,* ſeu quod gentes attigerint. יין הגוים שאין אנו יודעים אם נתנסך אם לא אסור בשתייה ובהנאה. Ut autem vinum gentium, ita quoq; panem aut cibum ab illis coctum & paratum, ne comederent, prohibuerunt. Sicut dicitur in Daniele: *Et poſuit Daniel ſuper corde ſuo, ut non pollueretur in portione cibi regis, & in vino convivij ejus.* Et, Tob. 1. *Omnes fratres mei edebant de panibus gētium: ego vero cuſtodivi animam meam, ne manducarem.* Hodie Judæi Chriſtianorum cibum non edunt, ſed ſuū Chriſtianis præbent. Lev. 23. *Oblationem, ſacrificium,* וּנְסָכִים, Targ. וְנִסּוּכִין *& libamina.* Vinum & oleum, quæ offeruntur cum ſacrificio, dicuntur נְסָכִים *libamina:* ſed ſimila ſola vocatur מִנְחַת נְסָכִים *oblatio libaminum.*

III. נָסַךְ idem quod סוּךְ, *perfudit, unxit, ordinavit, cōſtituit, inauguravit:* quòd regēs & ſacerdotes ungerentur. Pſ. 2. v. 6. *Ego autē* נָסַכְתִּי *unxi regem meum.* Targ. רַבִּית *evexi regem meū* וּמַנִּיתֵהּ *& conſtitui eum.* Lxx. κατεστάθην *conſtitui.* Niph. נִסַּךְ *unctus, conſtitutus fuit.* Prov. 8. v. 23. *Ab æterno* נִסַּכְתִּי *conſtitutus fui.* tantùm.

Nom. נָסִיךְ *ordinatus, princeps:* Plur. נְסִיכִים *ordinati, conſtituti, principes.* Joſ. 3. נְסִיכֵי סִיחוֹן *principes Sichon.* Pſ. 83. *Et ſicut Zeba, & ſicut Zalmunna, omnes* נְסִיכֵמוֹ *principes eorum.* Lxx. ἄρχοντας αὐτῶν. Mich. 5. *Et conſtituam ſuper eos ſeptem paſtores, & octo* נְסִיכֵי אָדָם *principes hominis.* hoc eſt, ex vulgo. Lxx. δήγματα *morſus.* reſpexerunt ad נָשַׁךְ *momordit.*

IV. Per Metaphoram, נָסַךְ *fudit ex metallo ſtatuam aliquam,* ſeu *idolum.* Eſa. 40. v. 19. *Idolum* נָסַךְ, Targ. אתך *fudit artifex.* Eſa. 44. verſ. 10. *Quis formavit deum, & ſculptile* נָסָךְ *fudit?*

Nom. נֶסֶךְ *fuſile, ſtatua* ex metallo aliquo ad fornacem fuſa: Pl. נְסָכִים *fuſilia.* Jer. 10. *Quia mendacium* נִסְכּוֹ *fuſile illius.* Eſa. 41. *Ventus & vanitas* נִסְכֵּיהֶם *fuſilia ipſorum.* Targum שִׁשׁתּוּנֵיהוֹן *cogitationes ipſorum.*

מַסֵּכָה *idem:* Plur. מַסֵּכוֹת *fuſilia.* Nahum 1. *Excindam ſculptile* וּמַסֵּכָה *& fuſile.* 1. Reg. 14. *Et feciſti tibi deos alios* וּמַסֵּכוֹת *& fuſilia.*

Rabb. נסכא *moneta fuſa,* aut *lamina.*

Arab. מנסך manſach *ſimulacrum:* Plur. מנאסך *ſimulacra.*

V. נָסַךְ metaphoricè idem quod סָכַךְ, *texit, operuit, abſcōdidit:* quaſi effundere aliquid, quo quis tegatur. Eſa. 25. v. 7. וְהַמַּסֵּכָה הַנְּסוּכָה *& operimentum opertum ſuper omnes gentes.* Eſ. 30. v. 1. וְלִנְסֹךְ מַסֵּכָה *& ad operiendum operimento:* ut ſit conſiliū arcanum. Ex. 37. 16. Job. 38. v. 8.

Nom. מַסֵּכָה *operimentum, ſtragulum,* veſtis, quæ lecto imponitur, *linteum.* Eſa. 28. וְהַמַּסֵּכָה *& operimentum anguſtum.*

מַסֶּכֶת *licium, liciatorium,* lignū in quo textor expandit ſtamen. Jud. 16. v. 13. *Si texueris ſeptem cincinnos capitis mei cum* הַמַּסֶּכֶת *liciatorio.* ¶ Rabb. מַסֶּכֶת *pannus mulieris texentis, pannus textus.* יְרִיעָה הַנֶּאֱרֶגֶת *cortina texta, tela.* ¶ מַסֶּכֶת *tractatus Talmudicus.* Dividitur enim תַּלְמוּד *Talmud* in ſex סְדָרִים *ordines.*

dines. סדר *ordo* quilibet in plures מסכתות *tractatus.* מַסֶּכֶת *tractatus* in plura פְּרָקִים *capita.* פרק *caput* in plures הֲלָכוֹת *leges.* הֲלָכָה *lex* quælibet notatur numero 1. 2. 3. 4. ut fiant מסכתות *tractatus* 61. & פְּרָקִים *capita* 532. מסכתות *tractatus* denominantur à materia: ſed פְּרָקִים *capita*, à primis dictionibus.

נסל. Arab. נסל naſal *genuit, generavit, regeneravit, produxit.* Hiphil. אנסל anſal *gignere fecit, ſuſcitavit.* Jac. 1. v. 15. *Peccatum* נסלת *producit mortem.* Gen. 4. אנסל אללה לי נסלא אחר *produxit Deus mihi ſemen aliud.* Alcor. יֻנְסְלוּן *ſuſcitabuntur.*

Nom. נַסְל naſal *generatio, regeneratio, genus, progenies, ſemen:* Plur. אַנְסָאל anſal *generationes.* Gen. 3. v. 15. בין נסלך ונסלהא *inter ſemen tuum & ſemen ejus.*

מֻנְסִל muneſil *genitor.*

מֻנְסַל munaſal *genitus, productus.*

תַּנָאסֻל teneſul *generatio, productio.*

נסם. Arab. נסם & נסים naſim *aer:* in נָשַׁם invenies.

נסע נָסַע *loco motus, profectus eſt, abijt, receſſit, diſceſſit, iter fecit.* Gen. 32. נָסְעוּ, Targ. נְטַלוּ *profecti ſunt inde.* Gen. 12. וַיִּסַּע, Targ. ונטל *& profectus eſt Abraham, eundo* וְנָסוֹעַ, Targ. ונטל *& proficiſcendo ad meridiem.* Gen. 33. נִסְעָה, Targ. טול *proficiſcere, & ibimus:* Imperat. ¶ Active, *amovit, dimovit, tranſtulit, abſtulit.* Jud. 16. *Et apprehendit valvas portæ civitatis, & duos poſtes,* וַיִּסָּעֵם, Targ. ונטלנון *& tranſtulit eos cum vecte.* Eſa. 33. *Nemo* יִסַּע *dimovebit clavos ejus in æternum.* Targ. משתלפן *extrahuntur.* Niphal. נִסַּע *amotus, translatus, ablatus fuit.* Eſa. 38. *Habitatio mea* נִסַּע *ablata eſt.* Job. 4. *Nonne* נִסַּע *ablata eſt excellentia eorum?* Hiphil. הִסִּיעַ *tranſtulit.* Exod. 15. וַיַּסַּע, Targ. ואַטֵּל *& tranſtulit Moſe filios Iſrael à mari.* Job. 19. וַיַּסַּע *& evulſit ſicut arborem ſpem meam:* eradicavit. 1. Reg. 5. וַיַּסִּעוּ *& tranſtulerunt lapides magnos.* Targ. וַעֲקַרוּ *& evulſerunt.*

Nom. מַסָּע *profectio, translatio, tranſmiſſio, amotio:* Plur. מַסָּעִים *profectiones, itinera.* 1. Reg. 6. v. 7. *Et domus, cum ædificaretur, lapide integro,* מַסָּע *translatione ædificata fuit.* lapidibus integris, ſicut ex monte avulſi fuerant. Job. 41. v. 17. *Attinges eum gladio, non figetur: lancea (&)* מַסָּע *funda, & lorica:* ἀσύνδετον. Targum וְקַלְעָא דמטלא אבנא *& funda, quæ proijcit lapidem.* Gen. 13. *Et ibat* לְמַסָּעָיו, Targ. לְמַטְלָנוֹהִי *ad profectiones ſuas.* LXX. *ex uno loco in alium.*

Rabb. מַסָּעוֹת בנימין *profectiones Benjamin.* Itinerarium Benjamini Judæi Tudelenſis, ex Navarræ provincia: qui vixit anno Mundi 4933. Christi 1173.

נסף Arab. אַנְסַף *ſtipẽ dedit, pœnam perſolvit, pẽdit.*

A אנסאף *ſtips.* נַסָּאף ﬠל naſſaf *qui ſtipẽ accipit.*

Alc. אלגבאל נֻסִפַת *montes eradicabuntur.*

Alc. Manna. יַנְסִפְהָא רַבִּי נַסְפָא *eradicabit eam radicitus.* Vide נסף.

נסק duo ſignificata habet. I. נְסַק, Chald. & Syr. נְסַק *aſcendit.* Pſ. 139: *Si* אסק *aſcendero cœlum, tu ibi es.* Chal. Num. 13. עָלֹה נַעֲלֶה, Targ. מִסַּק נִסַּק *aſcendendo aſcendemus.* Ex. 24. עֲלֵה, Targ. סַק *aſcende ad Dominum.* Syr. Matth. 13. דְנִסַּק *ut aſcenderet & ſederet.* Hiphil. Chal. & Syr. אַסֵּק, in Daniele הַסִּיק & הַנְסִיק *fecit aſcẽdere, extraxit, adduxit, eduxit, impoſuit altari, obtulit.* Chal. 1. Sam. 12. *Qui* הֶעֱלָה, Targ. אַסֵּק *eduxit*

B *patres veſtros ex Aegypto.* Dan. 3. *Qui* הַסִּיקוּ *extraxerunt eos.* Syr. Matth. 13. *Et cum impleta fuerit,* אַסְקוּהָ *extrahunt eam.* Hophal הֻסַּק *eductus, extractus fuit:* in Daniele.

Nom. מַסַּק, & מַסְקָא, & מַסְקָן, & מַסוּקִית *aſcenſus, gradus, clivus;* Rabb. *ſumma rei:* Plur. מַסוּקִין & מַסוּקִין *aſcenſiones, gradus.*

II. Chald. נְסַק *accendit:* in נְשַׂק quære.

נסר Arab. נַסֶר naſar *aquila:* in נֶשֶׁר quære.

Rabb. נְסֹרֶת *limatura,* in נָשַׂר habes; ſicut

C & Syr. & Arab. נְסַר *ferravit.*

נעא. Chald. נְעָא in נָעָה habes.

Chald. נַעֲוִין *torcularia.*

נעב Syr. נְעָב *corvus:* Plur. נְעָבִין *corvi.* Luc. 12. *conſiderate* בְנֻעָבָא *corvos.*

נעג Arab. נעגה *ovis, agnus:* Plur. נִעָאג *oves:* in Avic.

נעט Arab. cum ט punctato, נעט *erexit.* ינעט *eriget:* in Avic.

אנעאט *erectio virgæ, pecten.*

D

נעל duo ſignificata habet. I. נְעַל, Chald. נְעַל *clauſit* ſera, peſſulo aut loro, *obſeravit, conſtrinxit.* 2. Sam. 13. וּנְעוֹל, Targ. ואַחֵד *& claude oſtium.* Jud. 3. v. 24. *Et clauſit januam cœnaculi pro ſe,* וַיִּנְעֹל, Targ. ואַחֵד *& clauſit:* non ſera, ſed peſſulo.

Nom. מַנְעוּל *ſera, peſſulus:* quo janua clauditur: Plur. מַנְעוּלִים *ſeræ.*

מִנְעָל *compes* hominem claudens & detinens: Plur. מִנְעָלִים *compedes.*

Rabbin. נְעִילָה *obſeratio.* נַעֲלָא ﬠל *locuſtæ genus.*

E II. נָעַל, Arab. נַעַל: Hiph. הִנְעִיל *calceavit, calceis induit.* Ezech. 16. v. 9. וָאֶנְעָלֵךְ *& clauſi te taxo:* calceavi. Targ. וִיהָבִית מְסָאנִין דִיקַר בְּרַגְלֵיכוֹן *& dedi calceos precioſos in pedibus eorum.* Hiph. 2. Paral. 28. *Et veſtiebāt eos,* וַיַּנְעִלוּם *& calceabāt eos.* Arab. Eph. 6. v. 15. ואנעלוא *& calceate pedes veſtros.* ¶ Arab. itẽ נעל *ſternere calceos ſoleis.*

Nom. נַעַל, Arab. נעלה naâla *calceus, pero, ſolea* pedẽ, & *chirotheca* manum claudens & conſtringens. Dual. נַעֲלַיִם: Plural. נְעָלִים,

Foem.

A FOEM.נְעָלוֹת, Arab.נעליך *calcei*. Gen.14. *corrigia* נַעַל, Targ.מְסָנָא *calcei*. Pſal.60. *Super Edom proyciam* נַעֲלִי *calceum meum*. redigam in meã poteſtatem, ut ſit conculcatio pedum meorum. Deut. 25. v. 9. *Et ipſa detrahet* נַעֲלוֹ *calceum ipſius de pede illius*. poteſtas nubendi alteri. Ibid. v. 10. *Et vocabitur nomen ejus in Iſrael, domus extracti* הַנָּעַל *calceum*. Amos 2. *Eò quòd vendiderit argento juſtum, & egenum propter* נַעֲלָיִם *par calceorum*: viliſſimo precio. Ruth. 4. *Detrahebat quis* נַעֲלוֹ *calceum ſuum, & dabat proximo ſuo*. Targ. נַרְתְּקַ יְדֵיהּ יְמִינָה *chirothecam dextræ ſuæ*. Ibid. *Et detrahebat* נַעֲלוֹ *calceum*

B *ſuum*. Targ. *Et detrahebat Boaz* נַרְתְּקַ יְדֵיהּ יְמִינָה *chirothecam dextra ſuæ, & emebat ab ipſo*. Dubitatur, 1. quis chirothecam alteri tradiderit, venditor, an emtor? 2. quam, dextrã an ſiniſtram? Targum de emtore & dextra intelligit. Secundùm alios venditor emtori chirothecam ſuam dextrã tradebat, his verbis: Sicut ego trado & vendo tibi hanc chirothecam, ita & iſtam hæreditatem, agrum, vineam vel mercem.

C **נעם** duo ſignificata habet. I. נְעַם, Chal. נְעַם *amœnus, jucundus, amabilis, pulcer, decorus, gratus fuit*. Gen. 49. *Et terram, quod* נָעֵמָה *amœna eſſet*. Targ. מַעַבְדָא פֵירִין *faciens fructus*. 2. Sã. 1. v. 26. נָעַמְתְּ, Targ. חֲבִיבַת *amabilis fuiſti mihi vehementer*. Prov. 2. *Et ſcientia animæ tua* יִנְעָם, Targ. יִבְסַם *dulcis erit*: animum delectabit.

NOM. נָעִים *amœnus, jucundus, gratus, pulcer*: PL. נְעִימִים *pulcri*. FOEM. נְעִימָה *pulcra, & pulcritudo*: PL. נְעִימוֹת *pulcra, & jucunditates*. Pſ. 133. *Ecce quàm bonum*, וּמַה-נָּעִים *& quàm pulcrum!*

D נֹעַם, Chald. נְעִימוּת *pulcritudo, decor, jucunditas*. Rabb. *tonus, melodia*.

נַעֲמָנִים *jucunditates*. Eſa. 17. v. 10. *Plantaſti plantationes* נַעֲמָנִים *jucunditates*. Hieron. *fidelem*. q. נֶאֱמָנִים.

מַנְעַמִּים *jucunda, accepta, voluptates*.

PROPR. נָעִים *Naim*, oppidum Galilææ, ſitum ad torrentis Ciſon rivum alterum, qui in mare Galilææ exoneratur.

Chald. נַעֲמָא & נְעָמִית, Arab. נעאמה naâma *ſtruthio, ſtruthiocamelus*: à cantus inſuavitate; per antiph. PL. נַעֲמָנִין & נַעֲמִין, Arab.

E נעאם *ſtruthiocameli*. Lev. 15. *Filia* הַיַּעֲנָה, Targ. נַעֲמִיתָא *ſtruthy*. Thren. 4. v. 3. כַּיְעֵנִים, Targ. כִּנְעָמַיָּא *ſicut ſtruthy in deſerto*.

II. Arab. נעם naam *bonus, jucundus, hilaris, lætus, gratus, gratulatus fuit*. Gal. 4. אנעמי *lætare ſterilis*. Rom. 15. v. 10. תנעמוא *gaudete gentes*. PAſ. אתנעם *delectatus fuit*. Luc. 15. v. 29. אתנעם בה מע אצדקאי *ut delectarer in eo cum amicis meis*: hilaris eſſem. Pſ. 35. ותתנעם *& delectabitur in ſalute ſua*. HIPH. אנעם anam *benefecit, delectavit, donavit, promiſit, compromiſit*. Pſalm. 119. in Aln. אנעם *benefac ſervo tuo*. Pſalm. 49. *confitebor tibi, cum* אַנְעַמְתְּ *benefeceris mihi*. 1. Cor. 8. v. 1. אנעם *benefecit mihi Deus*. Alc. 2. יא בני אסראיל אדכרוא נעמתי אלתי אנעמת עליכם *ô filij Iſrael, recordamini bonitatis meæ, qua benefeci vobis*.

NOM. נעמה niama *bonitas, benignitas, beneficentia, gratia, donũ, dos, beneficiũ*: PLU. נעאם *beneficia*. Gal. 1. אלנעמה מעכם ואלסלאם *gratia vobiſcum & pax*. ‏אק נעמא *bene, multùm*.

נעים naim *bonus*. ‏אק נעאם *gratioſus*. ‏אק נעם נעם *bonum bonum, placet placet, ita ita, utiq*.

מנעם *beneficus*. ‏אק מנעם *beneficio affectus*. ‏אק אנעאם inam *promiſſio*. ‏אק עיר אלמנעמין *ingrati*.

נעס. Ara. נעס naas *dormivit, obdormivit*. Pſ. 76. נעס *dormivit currus & equus*. Matth. 25. v. 5. נעסן כלהן ונמן *dormiebãt omnes illæ & nictebant*.

נאעס *dormiens, ſomnolentus*: PLur. נאעסין naiſin *ſomnolenti*.

נעס noas *ſomnus, ſomnolentia*. ‏אק נעאסא *dormitatio*.

נעאס naas *lectus, feretrum*. Luc. 7. v. 14. פלמס אלנעס *& tetigit feretrum*. Alc. נעאס.

נעץ. Inde נַעֲצוּץ, litera צ geminata, *ſpina acuta*, quæ hominis carni infigitur: Plur. נַעֲצוּצִים, Chal. נַעֲצוּצִין *ſpina acuta, dumeta*. Eſa. 7. v. 19. *Et in omnibus* הַנַּעֲצוּצִים *ſpinis*.

VERb. Rab. נָעַץ, Chal. נְעַץ *fixit, infixit, defixit*. Gen. 28. v. 12. *Et ecce ſcala* מֻצָּב, Targ. נְעִיץ *infixa in terra*. 1. Sã. 21. *Et haſta ejus* מְעוּכָה, Targ. נְעִיצָת *infixa erat in terra*. Jud. 5. וְתִצְנַח, Targ. וּנְעִיצַת *& defixa fuit in terra*: demiſſa. נעץ רגליו בחומה. PASS. אִתְנְעִיץ *infixus, defixus fuit*. נָעוּץ נְעִיץ *fixus, infixus*. Rabb. נְעִיץ *fovea*, infixæ & rurſus evulſæ ſtatuæ aut vexilli veſtigium: Plur. נְעִיצִין *foveæ*.

נעק. Alcor. ינעק.

נער duo ſignificata habet. I. נָעַר, Chal נְעַר *movit de loco in locum, volvit, agitavit, concuſſit, diſcuſſit, excuſſit, dejecit, evacuavit*. Nehem. 5. v. 12. *Etiam ſinum meum* נָעַרְתִּי *excuſſi*. Eſa. 33. v. 15. נֹעֵר *excutiens manus ſuas, ne apprehendant munus*. Targ. מְנַע *prohibens*: continens. Ibidem v. 9. וְנֹעֵר *& excutiens Baſan & Carmel*: חַשְׁנַק *ſuffocans fruges & fructus eorum*. NIPHal נִנְעַר *agitatus, excuſſus fuit*. Pſal. 109. verſ. 23. נִנְעַרְתִּי *excuſſus ſum ſicut locuſta*. Targ. אִטַּלְטְלֵית *agitatus ſum*: ex uno loco in alterum inſtar locuſtæ, quæ non habet nidũ, ſed ex uno ſæpe in alium excutitur: ita mihi non eſt certus & tutus locus, Saule me perſequente: hinc inde vagor. Job. 38. v. 13. וְיִנָּעֲרוּ *& excutientur impŷ ex illa*. Targ. וִיטַלְטְלוּן *& dimovebantur*. Jud. 16. *Egrediar hac vice, ſicut alia vice*, וְאִנָּעֵר *& excutiar*. ſc. ex ſõno: evigilabo. Targ. וְאֶתְגַּבַּר *& prævalebo*. cõfortabor, ſu-

bor,ſuperabo. Piel נִעֵר *excuſſit*. Pſ.136.v.15. וְנִעֵר *& excuſſit Pharaonem & exercitum ejus:* dejecit in mare: ſicut habetur, Ex.14.v.27. וַיְנַעֵר *& excuſſit Dominus Aegyptios in medio maris*. Targ. וְשַׁנֵּק *& ſubmerſit*; ſuffocavit. Hithpael הִתְנַעֵר *excuſſit ſe*. Eſa. 52. הִתְנַעֲרִי, Targ. אִתְנַפְּצִי *excute te de pulvere*.

Nom. נַעַר *infans*, qui movetur in utero materno ad exitum, & inde in mundum excutitur, vel in lucem editur: & poſtea, *puer, adoleſcens*, totam enim ætatem tenerã complectitur: Plur נְעָרִים *pueri*. Foem. נַעֲרָה *puella*: Plur. נְעָרוֹת *puellæ*. Gen.19. מִנַּעַר, Targ. מֵעוּלֵימָא *à puero & uſque ad ſenem*: tam pueri quàm ſenes. Gen.37. *Joſeph filius ſeptendecim annorum erat, paſcens cum fratribus ſuis gregem, & ipſe erat* נַעַר, Targ. רְבֵי *puer*. Lxx. αὐτὸς *exiſtens juvenis*. 1. Reg 3. *Ego autem ſum* נַעַר *puer parvus*. Natus enim duodecim annos unctus fuit rex Salomo. 1. Sam. 1. וְהַנַּעַר נַעַר, Targum וְרַבְיָא הֲוָה יָנִיק *& puer erat juvenis*. natus 24. menſes, parvus & tener, & modo ablactatus. Exod. 24. v. 5. *Et miſit* נַעֲרֵי, Targ. בּוּכְרֵי *pueros filiorum Iſrael, & offerebant holocauſta, & ſacrificabant ſacrificia*. Primogenitos, qui ante Aharonis filios ſacerdotio fungebantur. Job.1.v.19. *Et cecidit ſuper* הַנְּעָרִים *pueros*: filios. ¶ Deinde, נַעַר *puer*, ætate minor duorum, aut *junior altero*, & *miniſter*, quia minor majori ſolet miniſtrare & obſequi, etiamſi & ipſe ſit ætate grandis: item *diſcipulus*: Contra, אִישׁ *vir* eſt אָדוֹן *Dominus*. Foem. נַעֲרָה *puella, ancilla*. 2. Reg. 9. *Et abiit* הַנַּעַר הַנַּעַר, Targ. עוּלֵימָא תַּלְמִידָא *puer diſcipulus prophetæ*. Eſth. 2. v. 2. *Et dicebant* נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ *pueri regis, miniſtri ejus*: explicatio. Eſa. 37. *Ne timeas à verbis, quæ audiviſti, quibus blaſphemarunt* נַעֲרֵי מֶלֶךְ *pueri regis Aſſyriæ me*. Lxx. οἱ πρέσβεις *legati*. Prov.31. verſ.12. *Et demenſum* לְנַעֲרוֹתֶיהָ *puellis ſuis*. Lxx. ταῖς θεραπαίναις *ancillis*. Syr. Luc 1. v. 54. *Suſcepit Iſrael puerum ſuum*. Syr. עַבְדֵּה *ſervum ſuum*. Contrà, עֶבֶד *ſervus*, Lxx. reddunt παῖς *puer*. Gen. 24. *Et dixit Abraham ad* עַבְדּוֹ *ſervum ſuum*. Lxx. τῷ παιδὶ αὐτοῦ *puero ſuo*. Geneſ. 44. verſ. 10. *Apud quem invenietur, erit mihi* עֶבֶד *ſervus*. Lxx. παῖς *puer* ¶ Tertiò, נַעַר *puer ſenſu & intellectu puerilis, ſimplex, imperitus rerum*. Jerem. 1. *Ecce ego non novi loqui, quia* נַעַר. Targum רְבֵי *puer ego*. Eccl. 10. verſ. 16. *Væ tibi terra, quòd rex tuus eſt* נַעַר *puer*: ſimplex, fatuus. Eſa. 3. verſ. 3. *Et dabo* נְעָרִים *pueros, principes ipſorum*. ¶ Quartò, נַעַר *puer* transfertur ad bruta, & ſignificat *pecus tenellum ac ſtolidum*; ſicut Arab. פַּתִי. Zach. 11. v. 16. *Ecce ego ſuſcito paſtorem in terra; qui læſa non viſitabit*, הַנַּעַר *puerum non inquiret*: pecus tenellum & ſtolidum, quod errat, & ad caulam redire neſcit: טלה *agniculus, ovis parva & tenella* errans. Targ. דִּי אִשְׁתַּלְּלוּ *qui vagantur*. Lxx. τὸ ἐσκορπισμένον, Hier. *diſperſum*: reſpexerunt ad נִעֵר *excuſſit*. Hoſ. non correxit.

נְעוּרִים, Foem. נְעוּרוֹת *pueritia, juventus*, totam ætatem teneram complectitur, infantiam, pueritiam & adoleſcentiam, uſque ad annum 25 ætatis. Pſal. 127. *Sic filij* הַנְּעוּרִים *juventutis*: quos in juventute ſua quis procreavit. Targum טַלְיָא *adoleſcentes*. Lxx. ἐκτετιναγμένων *excuſſorum*. acceperunt pro Paul נָעוּר *excuſſus*. Plur. נְעוּרִים *excuſſi*. Eſa. 54. *Et uxorem* נְעוּרִים *juventutis, ſi faſtidiatur*: quam quis adoleſcens duxit. Joel. 1. v. 8. *Luge ſicut virgo accincta ſacco propter* בַּעַל נְעוּרֶיהָ *maritum juventutis ſuæ*: cui adoleſcentula nupſit. Prov. 7. *Derelinquens* אַלּוּף נְעוּרֶיהָ *maritum adoleſcentiæ ſuæ*. Gen. 8. *Quoniam figmentũ cordis humani malum* מִנְּעֻרָיו, Targ. מִזְּעוּרוּהִי *à pueritia ejus*: ab eo momento, quo fuit in lucem editus. Jer. 31. *Portavi opprobrium* נְעוּרַי *pueritiæ meæ*: facinora, quæ in juventute mea admiſi, & quæ mihi exprobrantur. ¶ Deinde per metaphoram, *tempora priora* & *antiquiora*; ſicut pueritia prior eſt adoleſcentia & ſenectute. Jer. 3. *Dux* נְעוּרַי *pueritiæ meæ tues*. Intelligit tempus egreſſionis ex Aegypto: ubi tanquam puer fuit populus inſtitutus in doctrina de Deo. ſicut dicitur, Hoſ. 2 *Sicut diebus* נְעוּרֶיהָ *pueritiæ ſuæ, & ſicut die, quo aſcẽdit ipſa ex Aegypto*.

נֹעַר *idem*. Pſ. 88. v. 16. *Afflictus ego & expirans* מִנֹּעַר *à pueritia*. ¶ Deinde, *ſtoliditas*. Job. 36. v. 14. *Morietur* בַּנֹּעַר *in pueritia anima ipſorum*: in inſipientia & ſtoliditate.

נְעֹרֶת *lini ſtupa*, id quod lino excutitur, dum aptatur. werck. Jud. 16. v. 9. *Sicut rumpitur* פְּתִיל הַנְּעֹרֶת *filum tortum ſtupæ, cum olfecerit ignem*. Targ. חוּטָא דִכְתּוּנָא *filum lini*. Vulg. *filum de ſtupa tortum ſputamine*. lege, *filum tortum de ſtupæ putamine*. Eſt enim ſtupa quaſi putamen lini. Eſa. 1. *Et erit præſidium* לִנְעֹרֶת *in ſtupam, & opus ejus in ſcintillam, & ardebunt ambo ſimul, & nemo extinguet*. ubi ſcintilla ſtupam corripuerit, citò extinguuntur ambo: quia ſcintilla non eſt ignis durabilis.

Chal. עוּר, abjecto נ, *palea*, q̃ de ſtramine excutitur. Dã. 2. כְּעוּר *ſicut palea ex areis æſtivis*.

Rabb. נְעֹרֶת הַפִּשְׁתָּן *ſtupa lini*, werck. ※ נַעֲרוּת *pueritia*. ※ נִעוּר *infantia, nativitas*. ※ נִיעוּר מִשֵּׁנָה *excuſſio ex ſomno*.

II. נָעַר, Arab. נַעַר naar *fremuit, frenduit, murmuravit*. De leone; *rugiit*. de bove & vacca, *mugivit*. de aſino, *rudit*. de ove, *balavit*. de ſuc, *grunnivit* de elephanto, *barrivit*. Semel, Jer. 51. v. 38. נָעֲרוּ *rugierunt ut catuli leonum*.

Nom.

Nom. Arab. נערה nara *fremitus, rugitus, ruditus, balatus, grunnitus, barritus:* Plu. נעראת & נעאר naar *fremitus.* ✠ נעאר nair *grunnitor.* A

Rabb. נעיר *rugitus.*

נפג. Arab. נפג nafag *erupit.* Gal. 4. אנפגי *erumpe, quæ non parturis.*

אנפגה anfage *coagulum.* מא יתכון אלגבן ען אלאנפגה *ſicut fit caſeus ex coagulo:* in Avic.

נפד. Arab. cum ד punctato, נפד *tranſivit, penetravit, colavit, fixit, transfixit, transfodit.* Marc. 6. verſ. 27. ואנפד סיאפא *& miſit ſpiculatorem.* Marc. 12. ואנפד *& miſit ad operarios ſervum.* Pſ. 27. *Sagittæ tuæ* נאפדה *infixæ ſunt:* tranſeũt. B 1. Cor. 15. v. 8. *Et ſciẽtia* ינפד *trãſibit:* interibit.

Nom. מנפד *tranſitus, meatus, foramen, ſpiramentum,* per quod tranſit ſpiritus: Plur. מנאפד manafid *meatus, ſpiramenta.* מנאפד מחסוסה *foramina ſenſibilia:* in Avic.

תנפיד tanfid, & תנפדה *penetratio.*

מנפוד manfud *transfoſſus, transfixus gladio.*

מנפד munefid *ſpecillum vulnerarium,* quo vulnerum altitudo pertentatur.

מנפודה manfuda *tranſitus.* ✠ נפוד *idem.* Luc. 15. v. 14. *Et poſtquam* נפד *conſumſit omnia.* C Joh. 2. *Cũ vinũ* נפדת *conſumtũ eſſet:* deficeret.

נפה vel נפא, Arab. נפי nafi. Hiphil. אנפי anfi *jecit, ejecit, exterminavit, relegavit, proſcripſit, deportavit.* Pass. אנתפי antafi *ejectus, deportatus, relegatus fuit.*

Nom. מנפי munfi *ejectus, deportatus, exul, extorris:* Plur. מנפיין munfiin *exules.*

נפי nefi *ejectio in exilium.*

נפח tria ſignificata habet. I. נפח, Chald. & Syr. נפח, Arab. cum ח punctato, נפח nafach *flavit, afflavit, inflavit, ſufflavit, ſpiravit, inſpiravit, follicavit, tumefecit, extendit.* Gẽ. 2. v. 7. D ויפח, Targ. ונפח *Et ſpiravit in nares ejus anhelitum vitæ.* Arab. ונפח פי וגהה נסמה אלחיאה *& ſpiravit in faciem ejus halitum vitæ.* Alcor. de Maria: ונפחנא פיה מן רוחי *& ſpiravi in ipſum de ſpiritu meo.* Virtutis communicatio. Eſa. 54. v. 16. *Ecce ego creavi fabrum* נפח *ſufflantem in igne carbonem.* Targ. נפח *ſufflans ignem in carbonibus.* Jer. 1. *Ollam* נפוח *ſufflatam ego video:* ferventem, aut ſufflantem ſive emittentẽ halitus: Cũ enim fervet, emittit halitus: ſicut qui flat in ignem, educit halitum ex ore ſuo, quãdo flat. Lxx. ὑποκαιόμενον *ſuccenſam:* ad prunas ſufflatas poſitam, ideoq; effervescentem. Job. 41. *Ex naribus ejus egreditur fumus, ſicut ex olla* נפוח *ſufflata.* Olla fervens emittit fumũ. Syr. Joh. 20. נפח *flavit in eos, & dixit.* Arab. ונפח פיהם *& flavit in eos.* E Alc. נפח. ¶ Abſolutè, Chald. נפח, Arab. נפח *inflatus fuit, tumuit, intumuit, turſit.* Deut. 32. וצבתה *& intumeſcet venter ejus.* Targ. ויפחון *&*

inflabuntur viſcera ejus: turgebunt. Niphal Arab. אנתפח antafach *inflatus fuit.* 1. Cor. 15. v. 12. *cum* נפיח *inflatum fuerit cornu ultimũ.* Pual. נפח *ſufflatus fuit.* Job. 20. *devorabit eum ignis non* נפח *ſufflatus.* Targ. *Ignis gehennæ, qui non* נפיח *ſufflatur.* Hiphil. Chal. אפח & אנפח *inſpiravit, tumefecit, extendit.* Num. 5. לצבות, Targ. לאפחא *ad tumefaciendum ventrem.*

Nom. מפוח & מפח *follis.* Jer. 6. v. 29. *Exuſtus eſt* מפח *follis ab igne.* ob continuam ſufflationem.

Chald. מפוחא *uter inflatus.*

נפח *inflatio, tuber.* ✠ נפח *faber ferrarius.*

Chal. נפח & מפחן *ſufflator:* Pl. נפחין *ſufflatores.* נפיח & מנפח *ſufflatus, inflatus, tumidus:* Plur. נפיחין *inflati.*

נפחה *flatus ventris.*

Syr. מפוחית *afflatus, inflatio.*

Arab. נפחה nafcha *flatus, ſpiritus, inflatio, tumor, extenſio:* Plur. נפחאת nafchat *tumores, inflationes.*

נפח nafch *tumor ex humore congelato, hernia: & bucca inflata:* item *ſpaſmus in facie.*

מנפוח manfuch *inflatus, hydropicus, ſpaſticus in facie.* נפח אלבטן nafch albatan *inflatio ventris,* hydrops. ✠ נפאח אלקרן naffach alcarn *inflator cornu,* buccinator.

אנתפאח intafach *tumor, tuber.* ✠ נפאחה *veſica, puſtula.*

Rabb. נפוח בטן *inflatus vẽtre,* hydropic⁹.

נפיחה *flatus, crepitus ventris.* item *cachexia.*

נפח הביצים *inflatio* ſeu *tumor ſcroti,* hernia.

✠ תפיחה *inflatio.*

Prop. נפח. Num. 21. v. 30. עד נפח אשר עד מידבא *uſque ad Nophah, uſque ad Medba.* Lxx. ἔτι προσεξέκαυσαν πῦρ ἐπὶ μωάβ *adhuc accenderunt ignem ſuper Moab.* Legerunt עוד & נפח verbum, אש *ignis.*

II. Per Metonymiam, נפח *ſuſpiravit, doluit, triſtis fuit, nauſeavit, faſtidivit, ſprevit:* quia dolor, nauſea, faſtidium & tædium flatu, ſpiratione, gemitu, & quaſi animę efflatione ſignificantur. Jer. 15. v. 9. נפחה *doluit anima ejus.* Targ. הוו למפחת נפש *fuerunt in exhalationem animæ.* Hag. 1. *Et quod inferetis in domũ* ונפחתי בו *& flavi in illud:* præ faſtidio, contemtu. Hiphil. הפיח *ſuſpirare fecit, contriſtavit, dolore, faſtidio affecit.* Job. 31. *Et animam dominorum ejus* הפחתי, Targ. אפחת, Lxx. ἐλύπησα *ſuſpirare feci:* contriſtavi. Malach. 1. והפחתם *& faſtidiviſtis illud.* Targ. ושנקתון יתה *& ſuffocaſtis illud.* Alijs: *projeciſtis in terram.* 1. Sam. 3. ולאדיב, Targ. ולאפחא *& ad contriſtandum animam tuam.*

Nom. מפח *ſuſpiriũ.* Job. 11. 20. *Et expectatio eorũ* מפח נפש, Targ מפיחות נפש *ſuſpiriũ* ſeu *cõtriſtatio aĩæ:* dolor, triſtitia. Lxx. ἀπώλεια *perditio.*

A III. Per metaphoram, Arab. אנתפח antafach *inflatus, arrogans, præſumtuoſus fuit.*

נפחה nafcha *arrogantia, præſumtio.*

נַפְחִי nafchi *arrogans, præſumtuoſus.* ✠ מַנְפּוּח manfuch *idem.*

נפט Chald. נפט & נַפְטָא, Arab. נַפְט naft *νάφθα, πετρόλαιον, naphta, petroleum,* bitumen è ſaxis defluens, ad olei ſimilitudinem liquidum. Benjamin in Itinerario: *Puteolis fons ſcaturit, in quo bitumen invenitur, petroleum vulgo dictum, quod ex aquis, quibus innatat, colle-* B *ctum, ad medicinæ uſus reponitur.*

נַפְטוִי *vendens petroleum.*

Arab. נפט naffat *ampullavit.*

נַפָאטָה nafata *ampulla:* Plur. נפאטאת nafatit. ¶ Itẽ נפאטה nofata *veſica ignis:* נפאטאת nafatit *veſicæ.* ✠ תנפט *veſicatio.*

נפט naft *bombarda:* Plural. אנפאט anfat *bombardæ.*

נפאט naffat *tribunus armamentarij,* Büchſenmeiſter.

נפך Inde נֹפֶך lapis precioſus, *ſmaragdus:* Ez. C 28. v. 13. Exod. 28. v. 18. נפך, Targ. אִזְמַרְגְּדִין *ſmaragdi.* In Geogr. ינפך אלבנאבהא.

נפל. נָפַל & נְפַלל, Chald. & Syr. נפל *ruit, irruit, corruit, lapſus, proſtratus eſt, cecidit, procidit, concidit, incidit, decidit* ex loco ſuperiori in inferiorem, *deſcivit, transfugit, intercidit, occidit, occubuit, mortuus, interfectus fuit.* per ſynecdochen, *jacuit, procubuit, manſit.* Deut. 21. v. 1. נפל, Targ. רְמִי *jacens in agro.* Gen. 24. וַתִּפֹּל D *& ipſa cadebat de camelo.* Targ. אִתְרְכִינַת *inclinata fuit:* demiſit ſe, delapſa fuit. Lxx. *κατεπήδησεν deſilijt.* Gen. 4. וַיִּפְּלוּ *& ceciderunt facies ejus.* Targ. אִתְכְּבִשׁוּ *dejectæ* ſeu *demiſſæ fuerunt:* puduit ipſum. Gen. 25. v. 18. *Juxta faciem omnium fratrum ſuorum* נָפָל *cecidit.* Targ. שְׁרָא *habitavit.* Lxx. *κατῴκησε.* Jud. 7. verſ. 12. נֹפְלִים *cadunt in valle.* Targ. רְמַן *jacent.* Lxx. *παρεμβεβλήκασιν,* חוֹנִים *caſtra metati ſunt.* Gen. 14. v. 10. וַיִּפְּלוּ *& cadebant illuc:* ibi in valle Sittim caſtrametati. Targ. וּנְפַלוּ *& conſederunt.* Pſal. 5. v. 11. יִפְּלוּ *cadent à cogitationibus ſuis.* Targ. יִתְבַּטְּלוּן *irriti fient:* fallentur. E Rom. 9. v. 6. *Non quod ἐκπέπτωκεν,* Syr. מְטֻל נֶפְלַת *exciderit verbum Dei.* Ezech. 1. וָאֶפֹּל *Et cecidi ſuper faciem meam.* Targ. וְאִשְׁתַּטְּחִית *& proſtratus fui.* 1. Sam. 17. *Non* יִפֹּל *cadat cor illius hominis.* Targ. יִתְּבַר *frangatur.* 1. Reg. 9. *Non* נָפַל *cecidit ullum verbum.* Targ. בטל *irritum fuit.* Num. 6. verſ. 12. *Dies priores* יִפְּלוּ *cadent.* Targ. יִבַּטְלוּן *irriti erunt.* Lxx. *ἄλογοι ἔσονται.* Jud. 18. *Quærens ſibi hæreditatem ad habitandum, quia non* נָפְלָה *ceciderat ipſi, ad illum uſque diem.* Targ. אִתְפְּלִגַת *diviſa fuerat.* projectis ſortibus terram dividebant. Numer. 34.

A *Terra, quæ* תִּפֹּל *cadet vobis in hæreditatem.* Targum תִּתְפְּלַג *dividetur.* ſorte obveniet. Eſth. 7. *Et Haman* נֹפֵל, Targ. גָּחִין *jacebat ſuper lecto.* Exod. 21. וְנָפַל, Targ. וְיִטַּלַק *& projectus fuerit in lectum.* Jer. 21. v. 9. וְנָפַל *& cadet ad Chaldæos.* Targ. וְיִשְׁתְּמַע *& dedet ſe Chaldæis.* 1. Sam. 29. v. 3. *A die* נָפְלוֹ *cadere ipſiũ* ad me. Targ. דְּאִתְפְּרַשׁ *quo ſeparatus fuit:* defecit, transfugit. Eſa. 54. *Qui peregrinatur tecũ* עָלַיִךְ יִפּוֹל *ad te cadet.* Lxx. *ἐπὶ σε καταφεύξονται ad te confugient.* Sicut על פְּנֵי אֶחָיו נָפָל: Gen. 25. verſ. 18. 2. Reg. 7. וְנִפְּלָה B *Et cademus ad caſtra Syrorum.* Targ. נִשְׁתְּמַע *dedemus nos.* Job. 12. v. 3. & 13. v. 2. *Non* נֹפֵל *cado à vobis.* Targ. פְּרִישׁ *ſeparatus ſum:* deficio. ſum inferior. Lxx. *ἀσυνετώτερος εἰμὶ ὑμῶν inconſultior ſum vobis.* Jud. 15. וְנָפַלְתִּי *& cadam in manum incircumciſorum.* Targ. וְאִתְמְסַר *& tradar.* Joſ. 8. וַיִּפְּלוּ *Et ceciderunt omnes juxta gladium.* Targ. וְאִתְקְטָלוּ *& interfecti ſunt.* Aeneid 10. *Aeneæ magni dextrâ cadis.* Job. 20. וְנָפְלוּ *Et cadent gladio.* Targ. וְיִתְקַטְלוּן *& inter-* C *ficientur.* 1. Par. 21. וַיִּפֹּל *& cecidit ex Iſrael ſeptuaginta millia.* pro quo habetur, 2. Sam. 24. וַיָּמָת *& mortuus fuit.* 1. Sam. 26. *Et nunc* יִפֹּל *cadat ſanguis meus in terram.* Targ. יִתְּשַׁד *effundatur.* Jer. 36. v. 17. *Fortaſſis* תִּפֹּל *cadet ſupplicatio eorum coram Domino.* Targ. תִּתְקַבַּל *accepta erit.* Jer. 37. v. 20. תִּפָּל־נָא *cadat quaſo ſupplicatio mea coram te.* Jer. 42. v. 2. Job. 1. וַתִּפֹּל *& irruit Saba, & abſtulit eos.* Ruth. 3. v. 18. *Quomodo* יִפֹּל *cadet verbum.* Targ. יִתְפְּרַשׁ *ſeparabitur.* 2. Sam. 20. *Et ipſe (Joab) egrediebatur* וַתִּפֹּל *& cadebat.* ſcil. D gladius ex vagina, quem manu ſiniſtra comprehẽdebat. ut videret Amaſa, quòd eum tolleret, ac in vaginam reconderet. Targ. וּפְסַע *& incedebat.* ad Joab refert. Sed תפל ad חרב fœmininum refertur. Lxx. *Et egreſſus eſt gladius, καὶ ἔπεσε & cecidit.* Sed יָצָא maſculinum eſt. Num. 5. וְנָפְלָה *& cadet fæmur* (latus) *ejus.* Targ. וְתִתְמְסֵי *& colliqueſcet.* 1. Sam. 17. *Non* יִפֹּל *cadat cor hominis propter illum:* non timeat. Syr. Matth. 2. v. 11. וּנְפַלוּ *& prociderunt adorarunt.* Matth. 7. *In ignem* נָפֵל *cadit:* proijcitur. Matth. 5. וְתִפֵּל *& cadas in domum vinctorum:* proijciaris. Hiphil. הִפִּיל, E Chald. אַפֵּל *coëgit cadere, jecit, dejecit, injecit, projecit, proſtravit, diruit, occidit.* Gen. 2. וַיַּפֵּל, Targ. וּרְמָא *& jecit Dominus ſomnum ſuper Adamum.* Jer. 38. v. 26. מַפִּיל אֲנִי *projcio ego ſupplicationem meam coram rege.* Jer. 42. v. 9. לְהַפִּיל *ut projcerem precationem veſtram coram ipſo.* 1. Sam. 18. *Saul cogitabat* לְהַפִּיל *injcere Davidem in manus Philiſtæorum.* Targ. לִמְמְסַר *tradere.* Joſ. 13. *Tantum* הַפִּלֶהָ *projce illam filijs Iſrael:* in hæreditatem. Targ. פַּלֵּיגְנַהּ *divide eam.* Joſ. 23. הִפַּלְתִּי *projeci vobis gentes.* Targ. פַּלֵּגִית *diviſi:* jacta ſcil. ſorte. Jud. 2. *Non* הִפִּילוּ *projecerunt*

ex

ex operibus ſuis: nihil remiſerunt. Targum שבקין derelinquunt. Pſal. 37. להפיל ut proſternant pauperem. Targ. למקטל ut occidant. Eſa. 34. Et ipſe הפיל jecit ipſis ſortẽ, & manus ejus diviſit eã illis. 1. Sam. 14. v. 43. הפילו jacite inter me & inter Jonathan filium meum. Targ. רמו עדבין jacite ſortes. 1. Sam. 3. Nec הפיל cadere ſivit ex omnibus verbis ſuper terram. Targum בטל irritum fecit. Jerem. 3. אפיל cadere ſinam faciem meam in vos. Targum אשלח רגזי mittam iram meam. Job. 29. Lucem faciei meæ non יפילון projicient: deijcient. Eſther 3. Non תפל abycias verbum ex omnibus, quæ dixiſti. Targum תמנע prohibeas: impedias. Eſa. 26. v. 19. & terra mortuos תפיל projiciet: eijciet. Sicut אשה מפלת: vide. הארץ תשליך המתים חוץ לה terra mortuos projiciet extra ſe. Id confirmat וארץ. Non enim ו habet cametz, niſi ante accentum diſtinctivum; qui hîc eſt Tiphcha, mutans א in אָ, & dictionem à ſequente dirimens. Nec in regimine niſi ארץ uſurpatur. Sic, 4. Ezræ 7. v. 32. Reddente eos terra, qui dormiunt in ipſa: & pulvere eos, qui in ſilentio habitant: & cellis reddentibus cadavera, quæ ſibi fuerint commendata. HITHpael התנפל proſtravit ſe. Deuter. 9. v. 25. ואתנפל, Targum ואשתטחית & proſtravi me coram Domino. LXX. καὶ ἐδεήθην precatus ſum: humilis precantium habitus. Geneſ. 43. v. 18. ולהתנפל & ut proſternat ſe ſuper nos. Targum ולאסתקפא & ut cauſam quærat contra nos. LXX. καὶ ἐπιθέσθαι ἡμῖν & ut imponat nobis.

NOM. נפל, Chald. נפילא ἔκβολον, fœtus quem mulier eijcit; fœtus ex utero materno excidens, nondum maturus, imperfectus, in utero materno mortuus, abortivus. Pſalm. 58. v. 9. נפל אשת abortivus mulieris, non viderunt ſolem. LXX. ἐπέπεσε πῦρ cecidit ignis. legerunt, נפל אש cecidit ignis. Targum היך נפילא ואשותא ſicut abortivus & talpa, quæ cæca ſunt, nec viderunt ſolem. Acceperunt אשת pro אשותא talpa, Chaldæis & Rabbinis. Job. 3. v. 16. Aut כנפל טמון ſicut abortivus occultatus non fuiſſem: quem mater ipſius occultat. Eccl. 6. v. 3. Melior illo eſt הנפל abortivus. Tantùm.

מפל deciduum. Amos 8. v. 6. ומפל בר & deciduum frumenti vendemus. Quod ſub cribrum decidit, quando triticum cribatur: furfur. Targum ומפרת עבורא & furfures frumenti. LXX. καὶ ἀπὸ παντὸς & ab omni. legerũt ומכל: ob פ כ ſimilitudinem. PLur. מפלים decidua, fruſta. Job. 41. מפלי בשרו decidua carnis ejus adhærent: partes in alijs piſcibus disjunctæ. Targum שלדי בסרה ſpina carnis ejus.

מפלה, & מפלה, & מפלת, Chal. מפלא, Syr. מפולא ruina, caſus, excidium, pernicies: item cadaver, corpus quodcunq; mortuum. Eſa. 17. & erit acervus מפלה ruina. acervus lapidum, qualis eſſe ſolet in ruinis. Jud. 4. ut videret מפלת, Targ. פגרא cadaver leonis. Ezech. 26. A voce מפלתך ruina tua.

נפילים gigantes, homines inuſitatæ magnitudinis: ſic dicti, quòd reliquum vulgus coram illis, præ admiratione & terrore, quaſi cadere ſeu concidere videretur. ſicut dicitur, Numer. 13. Ibi vidimus נפילים, Targum גבריא gigantes, & fuimus in oculis noſtris quaſi locuſtæ, & ſic fuimus in oculis ipſorum. Gen. 6. הנפילים, Targ. גבריא gigantes erant in terra, in diebus illis.

Rab. הפיל abortivit. אשה מפלת mulier abortiens.

נפול ſpecies locuſtæ. ☧ נפלא Orion. ☧ נפילין ſtella.

תפול & חלי הנופל morbus caducus, quo correpti cõcidunt, epilepſia. ¶ הלשון נופל על לשון היה, ſunt vocabula cognata ſeu ejuſdem ſignificationis. חוה נופל על לשון חיה Havva cognatum eſt vocabulo חיה beſtia.

Syr. נפילין occiſi, vulnerati.

Arab. נפל nefel cotyledum, umbilicus Veneris.

נפן Rabb. נפן egeſſit, exoneravit alvum. potius נפנה in פנה quære.

נפס duo ſignificata habet. I. Chald. נפס ventilavit, quaſſavit & excuſſit linum. ☧ נפוסא ventilabrum.

Rabb. נפס prophanavit, abominandum reddidit. ☧ נפס abominabile.

נפוס napus, paſtinaca.

II. Arab. נפס nefs anima: & נפס nafas peperit: in נפש quære.

נפע Arab. נפע nafa, & אנתפע antafa, & אסתנפע aſtanfa juvit, adjuvit, commodavit, providit, ſuppeditavit, ſubminiſtravit, profecit, commodus, utilis fuit, profuit. Rom. 4. Non נפע prodeſt, ſi impleveris legem. Marc. 7. v. 11. כל קרבאן אלדי מני ינפעך omne donum, quod eſt à me, proderit tibi. Matth. 16. Quid ינתפע proderit homini? Gal. 6. לא ינפעכם ענד מסיח non proderit vobis apud Chriſtum. Alcor. ולא תנפעה & non proderit illi.

מנפע manfa commodum, utilitas: PLural. מנאפע manafi commoda, juvamenta.

נפעה, & מנפעה, & נאפע nafi idem.

מנפע munafi adjuvativus, commodus, utilis.

נפע nifi fæniculum. נפע גבלי nifi gebeli fæniculum ſylveſtre.

נפץ duo ſignificata habet. I. נפץ, Chal. & Syr. נפץ ſparſit, diſperſit, excuſſit; eliſit, fudit, profudit, projecit: diſperſio cum fractione ſignificatur. Jud. 7. v. 19. & impreſſerunt in tubas

ונפצו & diſperſerunt cados. Abſolutè, diſperſus fuit. Genel.9. & ex illis נָפְצָה diſperſa eſt tota terra. Targum אִתְבַּדַּרוּ diſperſi ſunt in tota terra. pro quo habetur, Gen.10. Ex illis נפרדו ſeparata ſunt gentes in terra. 1.Sam. 13. vidi quòd נָפַץ diſperſus eſſet populus à me. Gen.24. וַתְּעַר, Targum ונפצת & effudit cadum. LXX, ἐξεκένωσεν evacuavit. Syr. Marc. 6. Diſpergite pulverem de pedibus veſtris. Piel נִפֵּץ, Chald. נַפֵּץ diſperſit, fregit, colliſit: quia fracta diſperguntur ſeu diſſiliunt. 1.Reg.5. וְנִפַּצְתִּים & diſpergam eas ibi. Targum וְאַרְמִנּוּן & proyciam eas. Rates in mari euntes, colligatæ ſunt: ſed ubi inde eductę fuerint, ſolutis vinculis hinc inde diſperguntur trabes. Pſalm.2. Sicut vas figuli תְּנַפְּצֵם, Targum תְּתָרְעִנּוּן diſrumpes eos. Jerem.51. וְנִפַּצְתִּי, Targum וְאֶבַדַּר & diſpergam inter te gentes. Pſalm.137. וְנִפֵּץ & diſperget infantes tuos ad petram: collidet. Chald. Eſth. 1. מְנַפְּצִן עֲמַר וּכִתָּן excutientes lanam & linum.

Nom. נַפָּץ diſperſio, fulgetrum diſpergens. Eſa. 30. נֶפֶץ fulgetrum, & tuber, & lapis grandinis.

מַפֵּץ & מַפָּץ malleus, quo petræ & lapides franguntur, ut diſſiliant. Jerem. 51. מַפֵּץ malleus tu mihi es: de Dario. Ezech. 9. & vir inſtrumentū מַפָּצוֹ mallei ſui in manu ejus.

II. Arab. cum ץ punctato, נַפַּץ nafad quaſſavit, concuſſit, excuſſit, expulit, ejecit, projecit, minuit, comminuit, diminuit. Matth. 10. v.14. אנפצוא עבאר ארגלכם excutite pulverem pedum veſtrorum. Alcoran. יַנְפִצוּן quaſſabunt. Pass. אנתפץ antafad expulſus, concuſſus fuit rigore.

Nom. נאפץ concuſſio, rigor febrilis, tremor: in Avicen.

נַפְץ nafd expulſio, pulſus. נפץ אלמסתוי pulſus æqualis & inæqualis: in Avic.

נַפְצָה nafda concuſſio. ꟷ נַפְצָאן nafdan diminutio. ꟷ אנפצא ſeparatio.

נפק Chald. & Syr. נְפַק, idem quod פוק, exivit, egreſſus eſt, prodiit, provenit, proceſſit. Dan. 2. v.11. & decretum נֶפְקַת exijt: promulgatum fuit. Gen. 28. וַיֵּצֵא, Targum וּנְפַק & egreſſus eſt Jacob. Gen. 24. unde תֵּצֵא, Targum נָפְקַתְּ egreſſus es? Syr. Matth. 5. Non תִּפּוּק egredieris inde. Johan. 8. וּנְפַק & exivit ex templo. Piel נַפֵּק. Hiphil אַפֵּק, & in Daniele הַנְפֵּק, Arab. אנפק anfaq exire coëgit, eduxit, extulit, produxit, protulit, expulit, expendit, erogavit, inſumſit, prodegit, profudit, ſumtus fecit neceſſarios aut non neceſſarios, ſumtus ſuggeſſit, nutrivit, educavit, gubernavit. Dan. 5. Quæ הַנְפֵּק extulerat. Syr. Johan. 2. & omnes iſtos אַפֵּק expulit ex templo. Luc.8. v.43. Totam ſubſtantiā ſuam אַפְּקַת erogaverat in medicos. Act.21. v.24. וְאַפֵּק & expende pro eis. Arab. Luc 8.v.43. אַנְפַקַת גמיע מאלהא אלאטבא erogaverat omnem ſubſtantiā

A ſuam medicis. Alcor. ולא ינפקונהא פי סביל אללה & non expenderunt in via Dei. Alc. אלדין ינפקון אמואלהם פי סביל אללה & expēderunt opes ſuas in via Dei.

Nom. נִפְקָא, Syr. נַפְקָא, Arab. נַפְקָה nafaca expenſa, impenſa, ſuſtentatio, ſumtus: Plur. Arab. נַפְקַאת nafcat ſumtus. Ezræ 6. וְנִפְקְתָא & ſumtus ex domo regis dabitur.

Arab נַאפַק נפאק naffac promus, diſpenſator, emtor cibariorum. ꟷ אנפאק profuſio, prodigalitas.

Chald. נִפְקָא, & נְפָקוּתָא, & אַפְּקוּתָא, & מַפְקָנָא, & מַפְּקָן, & מַפְקְנוּתָא exitus, egreſſio, proceſſus, egeſtio, ſtercus & anus. Plural מַפְקָנִין

B & מַפְקָן egeſtiones: item, expenſæ, ſumtus. Deut. 33. & teges צֵאָתֶךָ, Targ. מַפְקָתָךְ ſtercus tuum. בֵּית מַפְקוּתָא domus egeſtionis: latrina.

נָפֵק בַּר egrediens foràs: vagus, cinædus: Foem. נַפְקַת בָּרָא egrediens foràs, vaga, meretrix, ſcortum publicum: quòd ex domo egrediatur, diſcurrat, & vagetur: ſicut dicitur, Prov.7.v.11. In domo non manent pedes ejus: Cum honeſta fœmina debeat eſſe οἰκουρὸς domus cuſtos: aſſidua domi: 1.Tim.2.

C Genel.34. הַכְזוֹנָה, Targ. הַכְנַפְקַת בָּרָא an ſicut meretrix, fiet cum ſorore noſtra. 2. Reg. 14. Etiam קָדֵשׁ, Targ נָפְקֵי בָרָא cynædus erat in terra. Arabes verò ad omne peccati genus trāsferunt. Inde נִפָאקָא excurſio, diſcurſio, adulterium, omne peccatum, impietas, infidelitas.

מְנַאפֵק munafiq peccator, infidelis, paganus, impius: Plur. מְנַאפְקִין munaficin impij, ſeditioſi. Marc.15. v.7. אַסִירָא מַע אַלְמְנַאפְקִין qui vinctus erat cum ſeditioſis.

אִנְפָאק infaq ſeditio, factio, bellum.

D Rabbin. נָפַק exit, excipitur à regula. אַפֵּק eduxit, è regula excepit. ꟷ אַפּוֹקִין exceptiones.

מַפֵּק educens, proferens punctum literæ ה, quam profert, ſeu proferendam eſſe indicat.

Syr מַפְּקָא tralatio, traductio ex una lingua in aliam.

נָפֵיק procedens; epitheton Spiritus ſancti. אִתְנְפֵק ברוחא eductus fuit in ſpiritu; excuſavit. ꟷ מַפֵּק ברוחא excuſatio, effugium.

בַּר נָפֵק בֵּהּ לְאַפּוֹקֵי & לְאַפּוֹק præter, extra. ꟷ quaſi exiens in ipſo: ſimilis ipſi.

E **נפר**. Arab. נָפַר nafar fugit, abominatus eſt, territus fuit. תנפר ענה אלדבאב fugiet ab eo muſca. נַפַּר naffar, & תַנַפַּר tanaffar fugavit, terruit. אסתנפר aſtanafar fugatus fuit.

נפור fuga, abominatio.

נָפַר nafar tuba: Plur. אַנְפַאר anfar tubæ. ꟷ נַפַּאר naffar tubicen.

נַפִיר תַנְפִיר tanfir nidus cuniculorū. ꟷ Alc.4.

נפש duo ſignif. habet. I. נפש. Inde Niph. נִפַּשׁ animatus, recreatus fuit, animū recepit, reſpiravit, quievit,

quievit, requievit, animo tranquillo fuit. Exod A
31. v. 17 *& in die ſeptimo ceſſavit* וַיִּנָּפַשׁ *& reſpiravit.* Targum וְנָח *& quievit.* Lxx. *κατέπαυσε requievit.* Exod. 23. וְיִנָּפֵשׁ, Targum וְיִשְׁקוֹט *& quieſcat filius ancillæ tuæ.* Lxx. *ἀναψύξῃ reſpiret.* 2. Sam. 16. v. 14. וַיִּנָּפֵשׁ, Targum וְנָח *& requievit ibi.* Lxx. *ἀνέψυξαν reſpiraverunt.* Pihel Syr. נַפֵּשׁ: Hiphil. אַנְפֵּשׁ, Arab. אַנְפַּס *inſpiravit, animavit, recreavit, tranquillum reddidit, animum reddidit.* ¶ Arab. נַאפַּס nafas *ſpiravit, expiravit, vaporavit, evaporavit, halavit.* 1. Cor 15 ותנאפסוא *ut ſpiretis ad dona ſpiritus.* Tit. 2. v. 14. נתנאפס *ſiu leamus bonis operibus.* 1. Tim. 5. v. 10. וְנַפְּסַת *& recreavit afflictos.* B

Nom. נֶפֶשׁ, Chald. נְפַשׁ, Syr. נְפַשׁ, Arab. נַפְס nafs *anima.* Plur. נְפָשׁוֹת, Chald. & Syr. נַפְשִׁין, Arab. נפוס nufus: Foemin. נַפְשׁוּת, Chald. נַפְשָׁא *anima.* ¶ Plura autem vocabulo נֶפֶשׁ *anima* ſignificantur: 1. *halitus oris, anhelitus, ſpiritus, flatus, ventus.* Gen. 1. *In quo eſt* נֶפֶשׁ *anima vitæ:* halitus. Job. 41. נַפְשׁוֹ *anima ejus carbones inflammabit,* וְלַהַב *& flamma ex ore illius egredietur:* halitus ex naribus & ore C ejus egrediens. Jerem. 15. *Spiravit* נַפְשָׁהּ *animam ſuam:* anhelitum. ¶ 2. *vita,* quæ in motu & ſenſu conſiſtit. Geneſ. 9. *Veruntamen* בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ *in anima ejus, ſanguinem ejus, non comedetis.* cum ejus ſanguine, qui eſt vita ejus. Levit. 17. *Quia* נֶפֶשׁ *anima carnis in ſanguine eſt.* Ibidem. נֶפֶשׁ *anima omnis carnis ſanguis ejus.* In ſanguine eſt ſedes vitæ: quia ex ſanguine generantur ſpiritus vitales, & inde animales, ſenſus & motus inſtrumenta. Geneſ. 9. *Requiram* נֶפֶשׁ *animam ho-* D *minis.* Exod. 4. *Quærentes* נַפְשֶׁךָ *animam tuam.* Targum. *Qui volebant* לְמִקְטְלָךְ *occidere te.* Thren. 5. v. 9. בְּנַפְשֵׁנוּ *in anima noſtra afferemus panem noſtrum.* Targum בְּסַכָּנַת נַפְשָׁנָא *in periculo animæ noſtræ:* cum vitæ periculo. 1. Paral. 11. v. 19. *Quia* בְּנַפְשׁוֹתָם *in animabus ſuis attulerunt eas:* cum vitæ periculo. ſic &, 2. Sam. 23. v. 17. Eſth. 7. *Detur mihi* נַפְשִׁי *anima mea.* Targum שֵׁיזָבוּת נַפְשִׁי *liberatio vitæ meæ.* Jerem. 40. v. 14. *Ad percutiendum te* נֶפֶשׁ *a-* E *nima:* lethaliter. Gen. 37. v. 21. *Percutiamus eum* נֶפֶשׁ *anima:* ut vitam amittat: moriatur. pro מַכֵּה נֶפֶשׁ *lethaliter.* ¶ 3. *Anima rationalis,* quæ eſt altera & principalior pars hominis. Gen. 2. *& factus eſt homo* לְנֶפֶשׁ חַיָּה *in animam vivam.* Targum לְרוּחַ מְמַלְּלָא *in ſpiritum loquentem.* id eſt, rationalem. Hebræis enim מְדַבֵּר *loquens,* eſt λογικὸν rationale. Geneſ. 35. v. 18. *Cum egrederetur* נַפְשָׁהּ *animæ ejus, quia moriebatur.* ¶ 4. *Corpus animatum, animal, brutum.* Gen. 1. *Producat terra* נֶפֶשׁ *animam vivam juxta ſpeciem ejus; jumentum;*

& reptile, & beſtiam terræ juxta ſpeciem ejus. ¶ 5. *Homo;* quia anima, non corpus homo eſt, & corpus animæ domicilium. Geneſ. 17. v. 14. *Exterminetur* הַנֶּפֶשׁ *anima iſta ex populo ſuo.* Targum אֱנָשָׁא *homo.* Gen. 12. v. 5. *& omnem* הַנֶּפֶשׁ *animam, quam fecerant in Haran.* Homines, quos Abraham & Sara in Haran comparaverant: familiam. Targum נַפְשָׁתָא דְשַׁעְבִּידוּ לְאוֹרַיְתָא *animas, quas ſubjecerant Legi:* quas ad Dei cultum perduxerant. Geneſ. 14. *Da mihi* הַנֶּפֶשׁ *animam.* Lxx. *τοὺς ἄνδρας viros.* Geneſ. 36. *& omnes* נַפְשׁוֹת *animas domus ſuæ.* Lxx *τὰ σώματα perſonas.* Exod. 12. *Quia omnis comedens fermentum, & excindetur* הַנֶּפֶשׁ *anima illa ex Iſrael.* Targum אֱנָשָׁא *homo ille.* Ezech. 17. *Ad excindendum* נְפָשׁוֹת *animas multas:* homines. Targum מְדִינָן *urbes:* provincias. ¶ 6. *Corpus,* vel *animatum* vel *exanime, cadaver:* quia cauſa mortis eſt ſeparatio animæ à corpore. Animatum. Pſalm. 106. *& miſit maciem* בְּנַפְשָׁם *in animam ipſorum.* Pſal. 105. *In ferrum venit* נַפְשׁוֹ *anima ejus.* Eſa. 58. *Afflximus* נַפְשֵׁנוּ *animam noſtram, & non cognoſces.* Pſalm. 57. נַפְשִׁי *anima mea in medio leonum.* Targum גְּשְׁמִי *corpus meum.* Ezech 27. *Isti ſunt mercatores tui* בְּנֶפֶשׁ אָדָם *in anima hominis.* Adducebant homines, quos vendebant in ſervos: mancipia. Inanimatum. Levit. 19. v. 28. *& inciſionem* לָנֶפֶשׁ *ſuper animam non dabitis in carne veſtra.* Targum עַל מִית *propter mortuum.* Levit. 21. לְנֶפֶשׁ *ob animam non contaminentur in populo ſuo.* Targ. עַל מִית *propter mortuum.* Numer. 6. v. 6. *Ad* נֶפֶשׁ *animam mortui non veniet.* Ibid. v. 11. *Propterea quod peccavit ſuper* הַנָּפֶשׁ *anima.* Targ. מִיתָא *mortuo.* Levit. 22. v. 4. *Attingens omnem* טְמֵא נֶפֶשׁ *contaminatum animæ:* pollutum tactu cadaveris. Hag. 2. v. 14. *Si attigerit* טְמֵא נֶפֶשׁ *contaminatus anima in omnibus iſtis:* tactu cadaveris pollutus. Num. 5. *& omnis contaminatus* לָנֶפֶשׁ *ſuper anima:* cadavere. Levit. 21. v. 11. *& ſuper omnibus* נַפְשֹׁת מֵת *animabus mortui non veniet:* cadaveribus. ¶ 7. *Animus, mens, voluntas, affectus, deſiderium.* Exod. 23. *& vos noſtis* נֶפֶשׁ *animam peregrini:* quomodo affectus ſit. Geneſ. 23. *ſi eſt cum* נַפְשְׁכֶם *animæ veſtræ.* Targum רְעוּתָא בְנַפְשְׁכוֹן *voluntas in anima veſtra.* Pſalm. 27. v. 12. & 41. v. 3. *Ne tradas me* בְּנֶפֶשׁ *in animam inimicorum meorum.* Targum כִּרְעוּת *in voluntatem.* Pſalm. 17. v. 8. *Inimici mei* בְּנֶפֶשׁ *in anima circumdederunt me.* Targum בִּרְעוּת נַפְשְׁהוֹן *in voluntate animæ ſuæ.* Deuter. 21. *& dimittes eam* לְנַפְשָׁהּ *juxta animam ipſius.* Lxx. *ἐλευθέραν liberam:* ut eat quo voluerit. 1. Reg. 19. *& ibat* אֶל־נַפְשׁוֹ *juxta animam ſuam.* Hieron. *quocunq; eum ferebat vo-*

bat voluntas. Targum לשזבא נפשה *ad liberandum animam ſuam.* 2. Reg. 7. *& fugiebant* אל נפשם *juxta animam ſuam:* quo volebant. Targum לשזבא נפשהון *ad liberandum animã ſuam.* Eſa. 56. v. 11. *Canes* עזי נפש *robuſti anima, neſcientes ſatiari:* præſtantes appetitu cibi, edaces, voraces. Pſalm. 78. *ut peterent cibum* לנפשם *pro deſiderio ſuo.* Jerem. 34. v. 16. *Quos dimiſeratis liberos* לנפשם *ad animam ſuã:* ad deſiderium ſuum. § 8. *Perſona cujusq.* Amos 6. *Juravit Dominus exercituum* בנפשו *per animam ſuam:* per ſeipſum: ſicut dicitur, בי *per me juravi.* Targum במימרה *per verbum ſuum.* Eſa. 46. v. 2. נפשם *anima ipſorum in captivitatem abijt.* LXX. αὐτοὶ *ipſi captivi abducti ſunt:* ipſimet. Arab בנפסה *per ſeipſum.* פי נפסה *in ſe.* מעגפסה *ſecũ.* פי נפוסהם *in ſemetipſis.* Syr. Matth. 4. *Mitte* נפשך *animam tuam deorſum.* Græcè, σεαυτὸν *teipſum.* Matth. 9. *Dicebat enim* בנפשה *in anima ſua.* Græcè ἐν ἑαυτῇ *intra ſeipſam.* A B

Rabb. Tres ſunt נפשות *anima* in homine: הצומחת *vegetativa,* הבהמית *brutalis,* & נפש החכמה *anima ſapientiæ,* quæ & משכלת ſeu השכלית *intellectiva.* Et הבהמית *brutalis* cõplectitur המרגשת *ſenſitivam,* & המתנועעת vel התנועה *motivam.* § Item Rabb. נפשות *domus,* quæ ædificantur ſuper ſepulcra. C

נפשי & נפשני, Arab. נפסאני nafsani *animalis:* PL. Arab. נפסאניה & נפסאנין *animales.*

Chald. מנפש *animatus, anima præditus.*

Syr. נפשא & נפאשא *recreatio, requies:* & *dolor,* qui anhelitu ſignificatur.

Arab. תנפס *inſpiratio, anhelitus.*

נפס nefs *perſona:* PL. אנפאס anfas *perſonæ.* D
נפס עלה *ipſe morbus:* Avic. *perſonalis.*

Deinde, Arab. נפס *concubuit, fœtificavit, mixus, enixus fuit, peperit, ſtuduit:* ab anhelitu. נפס nufis *natus fuit.* מנפוס manfus *genitus.* נפסא nafiſa *enixa,* quę peperit. נפאס nafas *partus, enixatio.* וקת אלנפאס *hora partus.* תנפס tanfas *idem.*

II. Arab. נפש nafaſch *carminavit,* tenuavit pectine lanam, *mollivit lectum.*

נפש nafſch *carminatio, mollities.* מנפוש mãfuſch *mollitus* נאפש nafiſch *carminator.*

Pſ. 105. ואנתפשת *& edidit terra ipſorũ ranas.* E

נפת. Arab. cum ת punctato, נפת nafath *ſpuit, expuit.*

נפת nafth *ſputum, ſaliva.* נפת אלדם *ſputum ſanguinis.*

מנפת *ſpuere faciens.* אנתפאת *expuitio:* in Avicenna.

מנפת manfat *porus, ſpiramentum:* PLural. מנאפת manafit *pori.*

נצץ duo ſignif. habet. I. נצץ idẽ q. נוץ, *floruit, effloruit, flores produxit, germinavit, pullulavit.*

NOM. נץ: FOEM. נצה *flos.* Gen. 40. v. 10. *Aſcendit* נצה *flos ejus.* Eſa. 18. *& uva immatura erit* נצה *flos ejus.* Job. 15. *Projiciet ſicut olea* נצתו *florem ſuum.* Targ. לבלבה *germen ſuum:* immatura morte peribit: ſicut arborum flores ventis decutiuntur.

נצן *idem:* PLur. נצנים, Chald. נצנין *flores.* Cãt. 2. הנצנים *flores apparuerunt in terra.* Aut à ציץ, ut *Nun* ſit Heemanthi.

נץ *niſus,* accipiter. Levit. 11. ואת הנץ *& accipitrem cum ſpeciebus ſuis.*

II. Per metaphoram, נצץ, Chald. נצץ & נצנץ *ſplenduit, emicavit, ſcintillavit.* Ezech. 1. v. 7. ונוצצים, Targum ומנצצין *& ſcintillantes, ſicut color æris politi.* LXX. ἐξαστράπτων *fulgurans.*

NOM. ניצוץ *ſcintilla,* quæ ex ſilice, igniario, aut ferro fervente emicat. Eſa. 1 *& factor ejus* לניצוץ *in ſcintillam:* vanitas, consũtio.

Rab. ניצוץ *radius.* נציצו *ſtrictura, ſcintillatio.* נץ החמה *emicatio ſolis,* cùm oritur incipit, & quaſi ſcintillat: *punctũ egreſſionis ſolis.*

נצא. נצא idem quod נוץ, *volavit, avolavit.* Jerem. 48 *Date alam Moab* נצא תצא *volando volet:* celeriter abeat, ac ſi alas haberet & volaret. metaphor. Targ. מגלא תגלי *migrando migret.* נצא pro תצא: aut à יצא *exivit:* ut idem ſit יצא & נצא, permutata ſignificatione ordinum.

Arab. cum צ punctato, נצא *exivit.* אנתצא *eduxit.* Joh. 18. v. 10. *habẽs* סיף *gladiũ,* ואנתצאה *& eduxit eum.* Marc. 14. v. 47. אנתצי סיפא *eduxit gladium, & percuſſit.*

נצב duo ſignificata habet. I. נצב. Inde נציב *ſtatua, tumulus:* PL. נציבים *ſtatuæ.* Gen. 19. *& facta eſt* נציב, Targ. קמא *ſtatua ſalis.* LXX. στήλη. in מלח vide. § Per metaphorã, *antiſtes* conſtitutus ſuper populũ aut rem aliquam, *dux exercitus* in capite populi conſtitutus, *capitaneus, præfectus, præpoſitus, præſes.* Item: *præfectura & præſidiũ,* præſidiarij milites. 1. Reg. 4. ונציב *& præfectus unus, qui erat in terra.* In omni regione, cujus meminit, erat præfectus unus, conſtitutus ſuper duodecim pręfectos, ut colligeret à ſingulis pecuniã ad regem ſuſtentandum. 1. Par. 11. ונציב *& præfectus Philiſtæorum erat tunc in Bethlehem:* duces ſeu præfecti exercitus. pro quo habetur, 2. Sam. 23. מצב *ſtatio:* milites in ſtatione poſiti, præſidium. 2. Sam. 8. *& poſuit in Edom* נציבים *præſides.* Targ. אסטרטיגין *ſtratiotas.* LXX. φρουρὰς *præſidia.* 1. Sam. 10. v. 5. *ubi ſunt* נצבי פלשתים *præſidia Philiſtæorum?* Targ. אסטרטיגי *ſtratiota.*

VErb. Chald. & Syr. נצב, Arab. נצב: Hiphil. אנצב *ſtatuit, cõſtituit, poſuit, impoſuit, fixit, infixit, inſeruit, plantavit.* Deut. 28. *vineã* תטע, Targ. תצב *plantabis.* Deut. 6. *Quam non* נטעת, Targum

Targum נִצְבָה *plantatti*. Pſalm. 1. *Sicut arbor* שָׁתוּל, Targum דְנָצִיב *quæ plantata eſt juxta rivos*. 1. Sam. 13. וְלִתְקוֹעַ, Targum וּלְאַנְצָבָא & *ad infigendum ſtimulum*. Syr. Matth. 15. v. 13. *Omnis* נִצְבְתָא *planta, quam non* נְצַבָה *plantavit eam Pater meus*. Arab. Gen. 17. ואנצבך *& ponam te in populos*. Hebr. 8. v. 2. נצבהא *fixit illud Dominus*. Paſs. אתנצב, Syr. אתנצב *plantatus, inſertus fuit*. Rom. 6. v. 5. אתנצבן *plantati ſumus*: inſerti ſumus.

Nom. נִצְבָא *poſitio, inſitio, plantatio, planta*. ﭏ Arab. מנצוב *conſtitutus*.

II. Arab. נְצִיב nacib *pars, portio, & ſors pro parte*.

נִצְבָּה nazba *præda, ſpolium*.

נצב nacab *derivativum*.

נִצְבָה & אנצאב *præparatio*: Plur. נצבאות *præparationes*.

Verb. נצב *poſuit, inclinavit*. item *oppoſuit, reſtitit, certavit*. Pſalm. 17. ונצבוא *& inclinarunt oculos ſuos*. Ibidem. אנצב *inclina ad me aurem tuam*. ינצב *ponetur*. נאצב *reſtitit*. Pſalm. 59. *Qui* ינאצבונני *reſiſtunt mihi*. Luc. 21. *Qui* ינאצבונכם *opponunt ſe vobis*: reſiſtunt, perſequuntur. 1. Col. 4. v. 12. ויינצב *& certat omni tempore precationibus*. 1. Timoth. 5. v. 17. *Qui* ינצבון *laborant in ſermone & doctrina*.

נצב *labor*. ﭏ אנצבה anciba *plantatio*.

אנצאב, cum צ punctato, *latrunculi, ſcaci*.

נצג. Arab. cum צ punctato, נצג nadag *coxit, maturavit, digeſſit*. לינצג *ut maturet*. ﭏ נַצִיג *coctus, digeſtus*.

נִצְג, & אנצאג, & אנצגה andaga *coctio, maturatio, digeſtio*.

אנצג *idem*. ﭏ עיר תאם אלנצג *imperfectus coctione*, non ſatis coctus.

נצר. נָצִיר & מִנְצוֹר.

נצה tria ſignificata habet. I. נָצָה, Chald. נְצָא idem quod נוץ, *germinavit, pullulavit*, herbas & gramina produxit. Jerem. 4. v. 7. *urbes tuæ* תִּצֶּינָה *germinabunt*: gramina producent. Targum יִצְדְיָן *deſerta erunt abſque habitatore*. urbes enim devaſtatæ, & loca vaſta, ubi homines non obambulant, producunt gramina & herbas. ut, 1. Maccab. 4. v. 38. *viderunt in atrijs plantas natas ut in ſylva: velut in uno montium*. Ovid.

Jam ſeges eſt, ubi Troja fuit, reſecandaque falce

Luxuriat Phrygio ſanguine pinguis humus.

Lxx. καθαιρεθήσονται *ſubvertentur*. Chald. Numer. 17. *& ecce* פָּרַח, Targum נְצָא *germinavit baculus Aharonis*. Niphal. נִצָּה *gramine obductus fuit*. 2. Reg. 19. v. 25. & Eſa. 37. v. 26. *Cumuli* נִצִּים *gramine obducti, urbes munitæ*. ſcil. erunt. Cumuli terræ, in quibus

A creſcunt herbæ. Targum יְצִיאוּ *qui devaſtati ſunt*. Lxx. apud Eſa. redd. ἐξερημῶσαι *ut deſolarem gentes in munitionibus*. Tantùm.

II. Per metaphoram, נָצָה *plumavit*, plumas & pennas produxit, *volavit, avolavit, celeriter abijt*. quòd in avibus plumæ enaſcantur, ut herbæ ex terra. Thren. 4. v. 15. *Quia* נָצוּ *avolarunt*.

נֵץ, Chal. נִצָּא *accipiter*, plumis abundans, & volatu præſtans.

נוֹצָה *penna*, qua avis volat. Ezech. 17. v. 7. *Multus* נוֹצָה *plumâ*.

III. Niphal. נִצָּה, Chald. אִתְנְצִי *volavit, involavit*, invectus fuit in aliquem ſermone

B ſeu quodam ſermonis impetu, *litigavit, contendit, rixatus, jurgatus fuit, pugnavit*: qui enim contendit cum aliquo, in illũ quaſi involat ſeu invehitur. 2. Sam. 14. v. 6. וַיִּנָּצוּ, Targum וְאִתְנְצִיו *& rixati ſunt*. Lxx. ἐμαχέσαντο *oppugnârunt*. Deut. 25. v. 11. *Si* יִנָּצוּ, Targum יִנְצוּן *rixabuntur viri ſimul, vir & frater ejus*. Exod. 20. v. 13. &, 21. v. 22. Levit. 24. v. 10. Chald. Exod. 16. וַיָּרֶב, Targ. וּנְצָא *& ri-*

C *xatus fuit populus*. Gē. 26. *& non* רָבוּ, Targ. נְצוֹ *rixati ſunt ſuper illo*. Syr. Joh. 6. v. 52. נְצִין הוו *rixabantur Judæi*. Hiphil. הִצָּה *idem*. Num. 26. v. 9. *Qui* הִצּוּ, Targum אִתְכַּנְשׁוּ *congregati ſunt contra Moſen, & contra Aharon, in cœtu Korah*, בְּהַצֹּתָם, Targ. בְּאִתְכַּנְשׁוּתְהוֹן *cum congregarentur contra Dominum*. Lxx. ἐπισυστάντες *concurrentes*. Pſalm. 60. v. 2. בְּהַצּוֹתוֹ *cum rixaretur cum Syria fluviorum*. Lxx. ὅταν ἐνεπύρισε *quando ſuccendit Syriam*. Acceperunt pro יָצַת *ſuccenſus fuit*, הִצִּית *ſuccendit*. Hoſiander non

D correxit.

Nom. נִצִּים *jurgantes*.

מַצָּה & מַצּוּת *lis, contentio, rixa, jurgium, controverſia, pugna*: Plur. מַצּוֹתִים, Chal. מַצּוּתִין *lites, rixæ*.

נצח duo ſignificata habet. I. נֶצַח Inde Niph. נִצַּחַת *perpetua, æterna*. Jerem. 8. *Quare averſus eſt populus iſte, Hieruſalem averſione* נִצַּחַת *perpetua?* Hieron. *contentioſa*. accepit pro נָצָה *litigavit*. Piel נִצַּח, Chald. נַצַּח *urſit*, impulit alios ad agendum & perficiendum, *coëgit, inſtitit*: Et per conſequens, *finivit, vicit, triumphavit*. Dicitur autem, 1. de operarijs,

E qui ad laborandum; 2. de muſicis, qui ad canendum; 3. de militibus, qui ad pugnandum & vincendum impelluntur. 1. Paral. 15. *In citharis ſuper octava* לְנַצֵּחַ *ad urgendum*. Lxx. ἐπινίκιον. ¶ Inde מְנַצֵּחַ *præfectus, executor operarum*: Plur. מְנַצְּחִים, Chald. מְנַצְּחִין *præfecti*. 2. Paral. 2. וּמְנַצְּחִים *& executores ſuper eos tria millia*. pro quo habetur, 1. Reg. 5. v. 16. נִצָּבִים *præfecti*. Lxx. οἱ ἐπιστάται. Ibidem. *Tria millia & ſexcentos* מְנַצְּחִים, Chald. מְנַצְּחִין *execu-*

executores, ut ad laborem impellerent populū. In A
titulis Pſalmorum לַמְנַצֵּחַ *præfecto.* ſc. cantorum, ad cujus imperium Pſalmi decantabantur, cōmiſſus fuit Pſalmus, ut decantaretur. Scribitur autem לַמְנַצֵּחַ pro לְמְנַצֵּחַ forma Emphatica, quæ ſolis nominibus & participijs in nomina tranſeuntibus convenit. Pſalm. 4. לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת. Pſalmus iſte datus fuit illi, qui cōſtitutus erat ſuper inſtrumenta muſica: *præfecto.* Habac. 3. v. ultim. לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתָי ר"ל שזאת ההודאה היא נעשית למי שהוא מנצח על נגינותיו ושירותיו שהוא סבת שירותיו ותושבחותיו:

Nom. נֵצַח & נֶצַח *victoria, robur, excellentia,* B
diuturnum tempus, perpetuitas, æternitas: Pl. נְצָחִים *robora.* 1. Sam. 15. v. 29. *& etiam* נֵצַח *robur Iſraelis non fallet.* Dei epitheton. Eſa. 34. v. 9. לְנֵצַח נְצָחִים, Targ. לְעָלַם עָלְמַיָּא *in ſecula ſeculorum nemo tranſit per eam.* Lxx. *εἰς χρόνον πολὺν in tempus multum.* ¶ עַד נֶצַח & לָנֶצַח *in æternum, perpetuò, omnino, prorſus.* Eſa. 13. v. 20. *Non habitabis* לָנֶצַח, Targ. לְעָלַם *in ſeculum:* perpetuò. Et ל ſubintellecto. Pſal. 13. *Obliviſceris mei* נֶצַח *perpetuò.* ¶ Deinde, נֵצַח C
robur, ſanguis, qui eſt robur & vita corporis. Eſa. 63. v. 3. *& aſperſus eſt* נִצְחָם *ſanguis eorum ſuper veſtes meas.* Lxx. *τὸ αἷμα αὐτῶν.* Ibidem. *Et deijciam in terram* נִצְחָם *ſanguinem ipſorum.*

Rabb. נצח *vicit.* Chald. מְנַצַּח *roboratus, victus, ſuperatus, triumphans.*

נְצָחוֹן & נִצְחוֹנוּ & נְצוּחַ *victoria, triumphus:* Plur. נִצְחָנִין *victoriæ.* נַצִּיחַ *victorioſus.*

נִצְחִי *æternus:* Plur. נִצְחִיִּים *æterni.*

Syr. Philip. 1. v. 27. מִתְנַצְּחִיתוּן *certatis ſimul pro fide.* Compoſitum ex participio & D
præterito.

II. Arab. נצח idem quod נזה. *ſparſit, aſperſit.* Pſ. 51. אנצח עלי זופך *aſperge ſuper me hyſſopo tuo.*

1. Pet. 1. v. 2. נצח *aſperſio.*

נצח niazach *ſtella comata.*

Alcor. נאצחון *ſuſcipientes.*

נצל duo ſignificata habet. I. Piel נִצֵּל ſignificat הפרה ושלילה, *ſpoliavit, rapuit, ſurripuit, diripuit, removit, abſtulit.* Exod. 12. v. 36. וַיְנַצְּלוּ, Targum וְרוֹקִינוּ *& ſpoliabant Aegyptum.* Exod. 3. v. ultim. וְנִצַּלְתֶּם, Targum וּתְרוֹקְנוּן *& ſpoliabitis Aegyptum.* Hiphil. הִצִּיל *ſeparavit,* E
ademit. Geneſ. 31. v. 16. *Quas* הִצִּיל, Targum אַפְרֵשׁ *ſeparavit Deus à patre veſtro:* ademit patri. Lxx. *ἀφείλετο abſtulit.* 2. Sam. 20. v. 6. וְהִצִּיל עֵינֵינוּ *& rapiat* (diripiat) *oculos noſtros:* ne videamus. Targ. וְיָעִיק לָנָא *& anguſtiam* (moleſtiam) *afferat nobis.* rapiat nobis viſum & notitiam, ut neſciamus in qua ſit urbe, ſi poſt ipſum non feſtinemus. pro מֵעֵינֵינוּ *ab*

A *oculis noſtris.* Lxx. *καὶ σκιάσει & inumbret:* q. à צֵל *umbra.* Hoſ. 2. וְהִצַּלְתִּי *& auferam lanam meam & linum meum.* Gen. 31. v. 9. וַיַּצֵּל, Targum וְאַפְרֵשׁ *& ſeparavit Deus pecus patris veſtri, & dedit mihi.* Hithpael הִתְנַצֵּל *ſpoliavit ſe.* Exod. 33. v. 6. וַיִּתְנַצְּלוּ, Targ. וְאַעְדִּיו *& removerunt filij Iſrael ornamentum ſuum.* ut non induerent ampliùs.

II. נָצַל *liberavit.* Niphal. נִצַּל *ſeparatus, liberatus, ereptus fuit ab hoſte* aut *malo.* Jerem. 7. *& dixiſti* נִצַּלְנוּ, Targum שְׁזֵיבְנָא *liberati ſumus.* Eſa. 37. *& tu* תִּנָּצֵל *liberaberis.* Targ. מְדַמֵּי לְאִשְׁתֵּיזָבָא *putas te liberatum iri.* Pſalm. 69. v. 15. אִנָּצְלָה *e-*
B *ripiar ab oſoribus meis.* Deut. 23. *Qui* יִנָּצֵל, Targum יִשְׁתֵּיזֵב *eripietur ad te à Domino ſuo:* ſeparabitur, evadet, confugiet. Piel נִצֵּל *eripuit, liberavit.* Ezech. 14. *Ipſi per juſtitiam ſuā* יְנַצְּלוּ *liberabunt animam ſuam.* Hiphil. הִצִּיל *liberavit & eripuit.* Jerem. 39. v. 17. וְהִצַּלְתִּיךָ, Targ. וְאֲשֵׁיזְבִנָּךְ *& liberabo te.* Joſ. 10. v. 26. וַיַּצֵּל, Targum וְשֵׁיזֵב *& liberavit eos.* Pſal. 31. v. 3. *Feſtina* הַצִּילֵנִי, Targum שֵׁיזְבִינִי *libera me.*

Nom. מַצִּיל *liberator.* מֻצָּל *ereptus, libera-*
C *tus:* Amos 4. v. 11. Zach. 3. v. 2. הַצָּלָה *liberatio.*

Rab. הִתְנַצֵּל *excuſavit ſe.* הִתְנַצְּלוּת *excuſatio, evaſio, effugium:* item, *refutatio.*

נצל *caro mortui coagulata.*

נצולה *gurges, lacus.*

Syr. נְצַל *inſtillevit, infudit:* in נזל quære.

Arab. נצל *amplitudo.* נצאל *jacula.*

תַּנְצִיל tancil *cratela:* Plur. תַּנָאצִל tanacil *cratela.*

D נצע Arab. נצע *clarus fuit.*

נאצע *clarus, lucidus.* ליר נאצע *non clarus.*

נאצעה *claritas:* in Avicen.

נצף quatuor ſignificata habet. I. Chaldaicè נְצַף eſt צִפְצֵף, *garrivit, muſſitavit.* Eſa. 8. הַמְצַפְצְפִים, Targ. דִּמְנַצְּפִין *garrientes.* Zoph. 2. *Nox* יְשׁוֹרֵר *cantabit in feneſtra.* Targum צוֹפָא דִּמְנַצֵּף *avis garrientis.*

Nom. נִצְפָּה *capparis.*

II. Arab. נצף naſſaf *dimidiavit, bipertivit, diviſit in duas partes.* Paſſ. אַנְתַּצַף antaſſaf *dimidiatus fuit.* Item, *mediator fuit, interceſſit.* Joh. 7. v. 14. ולמא אנתצף איאם אלעיד *& cum dimidiati*
E *eſſent dies feſti.* Matth. 25. ואנתצף *& mediata eſt nox.* Act. 10. v. 39. ואנתצף *& interceſſit.*

Nom. נַצַף nazf *medium, dimidium, pars:* Plur. אַנְצַאף anſaf *partes.* נצף אלנהאר *medium diei,* meridies. נצף אלליל *medium noctis,* nox media.

מתנצף *dimidiatus, dimidius.*

III. Arab. אַנְצַף anſaf *perſolvit, contribuit, collegit, pendit, ſtipem dedit.*

אִנְצַאף inſaf, & נַצַף naſaf *tributum, penſio, pœna.*

Digitized by Google

pœna. item, אַנְצָאף unſat *ſtips.* חַלָּאף נַצַף chalef naſaf *ſolutio debiti.* A

IV. Arab. cũ צ punctato, נַצַף nadaf *mundavit.* Mat. 23, תְנַצְפוּן חַארִג אַלְכַאס *mũdatis foris calicẽ.*

נַצִיף nadif *mundus, pulcer, formoſus, elegans, gratioſus.*

נַצָפָה nadafa *mundicies, pulcritudo, gratia, forma.*

נצר duo ſignificata habet. I. נצר, Arab. נַצַר nazar *ſervavit, præſervavit, aſſervavit, conſervavit, obſervavit, cuſtodivit, munivit, protexit, defendit, curavit.* Deut. 32. יִצְּרֶנְהוּ, Targ. נְטַרְנוּן *cuſtodiet eos, ſicut pupillam oculi ejus.* Pſal. 119. *Quia mandata tua* נָצָרְתִּי, Targ. נְטַרִית *cuſtodivi.* B Arab. Pſal. 86. *Quoniam tu Domine* נַצַרְתַּנִי *cuſtodiviſti me:* adjuviſti. Pſal. 20. יְנַצְּרָךְ *protegat* (cuſtodiat) *te nomen Dei Jacob.* Alcor. *Et non ipſi* יֻנְצַרוּן *defendentur.*

Nom. נוֹצֵר, Arab. נַאצִר nazir *cuſtos, defenſor, protector.* Plur. נוֹצְרִים, Arab. נַאצִרִין naziri *cuſtodes, protectores, ſpeculatores.* Job. 27. *Et ſicut tugurium* (quod) *fecit* נוֹצֵר *cuſtos.* cuſtos ficorum & vinearum, quod non durat. 2. Reg. 17. v. 9. *A turre* נוֹצְרִים *cuſtodum, uſque ad urbem munitionis,* ubi cuſtodes ſeu ſpeculatores ſtabant. Targ. תַּקִּיף *forti.* C Jer. 31. *Quia eſt dies, clamarunt* נֹצְרִים *cuſtodes in monte Ephraim, ſurgite ut aſcendamus in Zion.* Speculatores in montibus Ephraim, aut in turri ſtabant, & incolis villarum prædicabant, ut aſcenderent Zion, & Deo agerent gratias pro bonorum multitudine.

נִצְרָה, Arab. נצרה nuzra *conſervatio, protectio, defenſio, victoria.* Pſ. 141. v. 3. *Pone Domine* שָׁמְרָה *cuſtodiam ſuper os meum,* נִצְּרָה, *conſervationem ſuper januam labiorum meorum.* D

נֵצֶר *ſurculus, ramus parvus,* planta tenera & novella, quæ cuſtoditur. Eſa. 11. וְנֵצֶר *& ſurculus ex radicibus ejus creſcet.* Targ. וּמְשִׁיחָא *& Meſſias ex filiis filiorum ejus.* Lxx. ὁ ἄνθος *flos.* Acceperunt pro נֵץ *flos:* litera ר neglecta. Ad hoc dictum alludit, Matth. 2. *ut impleretur, quod dictum eſt per prophetam, quia Nazaræus vocabitur.* ¶ Chriſtus autem dictus fuit יֵשׁוּ הַנָּצְרִי *Jeſus Nazaræus,* à נֵצֶר, Syr. (ת adjecto) נָצְרַת *Ναζαρέθ,* urbe Galilææ, in tribu Zabulon, in monte ſita, diſtante à Jeroſolyma 16¼ milliaribus, verſus ſeptentrionem, ubi Chriſtus fuit conceptus & educatus. E Unde & *Galilæum,* per contemtum, vocavit Julian⁹ Apoſtata. Et qui primùm ejus μαθηταὶ *diſcipuli,* poſtea dicti fuerunt נָצְרִים, Syr. נָצְרָיָא, Arab. נצארי *Ναζωραῖοι Nazoræi & Galilæi,* & tandem χριστιανοὶ *Chriſtiani* Antiochiæ, ſub Claudio Cæſare Romano. Act. 11. v. 26. ¶ Et *Nazaræi* hæretici, qui circumciſionem Judæorum, & baptiſmum Chriſtianorum habebant: ſicut Chriſtus

A & circumciſus & baptizatus fuit. Servabant item Sabbathum, & feſtivitates omnes. Victimas non mactabant, nec animatis veſcebantur. Eſa. 14. *Tu autem projectus es ex ſepulcro tuo* כְּנֵצֶר *tanquam ſurculus abominabilis:* tanquam ſurculus, qui plantatus, non feliciter creſcit, ideoq; radicitus evellitur & projicitur. Targ כְּחָיט *ſicut abortivum.* Lxx. *ſicut* νεκρὸς *mortuus.* Eſa. 60. וְנֵצֶר *& ſurculus plantationum ejus.* Targ. נִצְבָא *planta.* Lxx. φυλάσσων *cuſtos.* legerunt נֹצֵר, punctis deſtituti.

Plur. Rabb. נְצָרִים *baculi; flagella.* B

נצר *nomen diei feſti.*

Arab. אנצאר & נואציר *fiſtulæ.*

נָצוּר *ſervatus, conſervatus:* Plur. נְצוּרִים *conſervati.* Fœm. נְצוּרָה *conſervata:* Plur. נְצוּרוֹת *conſervata.* Ezech. 6. *Et relictus* וְנָצוּר *& ſervatus fame morietur.* ſc. in urbe Jeruſalem. Eſa. 48. *Feci te audire nova &* נְצֻרוֹת, Targ. נְטִירָן *ſervata:* aſſervata in theſauris meis. Lxx. τὰ κρυπτὰ *abſcondita.*

Arab. מנצור manzur *conſervatus, victor, victorioſus.* C

מתנצר mutnazar *converſus, transfuga.*

נצראני Nizrani *Nazaræus,* Chriſtiãus. נָצְרִי Nazrania *Chriſtianitas.* נצראניה Rab. נָצְרִי *Chriſtianus:* Plu נָצְרִים, Arab. נצארי *Chriſtiani.*

II. Per antiphraſin, נָצַר *quod munitum erat deſtruxit, excidit, devaſtavit, deſolavit.* Nah. 2. v. 2. *Aſcendit diſſipator contra faciem tuam* נָצוֹר *deſtruere munitionem.* Jer. 4. v. 16. נֹצְרִים *devaſtatores veniunt ex terra longinqua.* Exercitus נְבוּכַדְנֶצַּר *Nebucadnezer:* ad cujus nomen alluditur. Targ *exercitus populorum, rapientes* כְּקָטוֹפִין *inſtar vindemiatorum.* D Accepit pro בֹּצְרִים, ob literarum ב כ figuram ſimilem. Lxx. συστροφαὶ, Hier. *cuſtodes.* Ex ſignificatione prima. Eſa. 65. v. 4. *Qui ſedent in ſepulcris* וּבַנְּצוּרִים *& in deſtructis pernoctant:* in locis deſertis noctu, ut videāt dæmones Lxx. ἐν τοῖς σπηλαίοις *in ſpecubus.* Eſa. 49. v. 6. וּנְצוּרֵי יִשְׂרָאֵל *& deſertos Iſraelis, ut reducas:* vaſtitates, ſolitudines. Lxx. διασπορὰν *diſperſionem.* Eſ. 1. v. 8. *Sicut urbs* נְצוּרָה *deſerta:* vaſtata. Quę ſoluta obſidione deſeritur. Targ *ſicut civitas* דְּצַיְרִין עֲלַהּ *quam obſident.* retulit ad צוּר *anxit, obſedit.* vel בְּצוּרָה legit, ob literarum ב כ E ſimilitudinem. Prov. 7. וּנְצֻרַת לֵב *& deſtructa corde:* quæ omni caret prudentia.

נצת Arab. נַצַת nazat *intendit, attendit, auſcultavit, audivit.* Pſal. 5. אַנְצֵת *intende voci orationis meæ.* Pſa. 31. אַנְצֵת *intende mihi aurem tuam.* Pſ. 49. וַאנְצִתוּא *audite incolæ orbis.* Gen. 4. וַאנְצִתָא *& attendite verbis meis:* Duale. Ibidem אַנְצִתָא מַלָאמִי *auſcultate ſermones meos.*

נקק נָקַק. Inde נָקִיק *concavitas, caverna, foramen.*

Plur. נְקִיקִים *foramina*. Eſa. 7. וּבִנְקִיקֵי הַסְּלָעִים *& in cavernis petrarum*. Targ. בִּשְׁקִיפֵי *in cavernis*. Intelligit urbes in montibus aut ſcopulis ſitas. Jer. 16. v. 16. וּמִנְּקִיקֵי הַסְּלָעִים, Targ. וּמִשְׁקִיפֵי *& de cavernis rupium*: de ſcopulis.

נקא. נְקִיא in נָקָה habes.

נקב duo ſignificata habet. I. נָקַב, Chal. נְקַב, Arab. נַקַב nacab *fodit, perfodit, effodit, transfodit, foravit, perforavit, terebravit, cuniculos egit, cavavit, excavavit, fixit, confixit*. 2. Reg. 18. v. 21. & Eſa. 36. v. 6. וּנְקָבָהּ, Targ. וְיִבְזְעִנַּהּ *& perforabit eam*. 2. Reg. 12. v. 10. וַיִּקֹּב Targ. וּנְקַב *& fodiebat foramen in janua ejus*. Job. 40. v. 19. *Laqueis* יִנְקָב־אָף *perforabit naſum*. Ibid. v. 21. *Et cuſpide* תִּקֹּב *perfodies maxillam ejus*. Lxx. τρυπήσεις *perforabis*. tantùm. Arab. Pſal. 22. נַקַבוּא *foderunt manus meas & pedes meos*. Matth. 6. v. 19. חיתֻ יַנְקֻב אַלְסַארִקוּן *& ubi fures effodiunt*. Matth. 24. *ut domus ſua* ינקב *perfodiatur*.

Nom. נָקוּב *excavatus, perforatus*. Hag. 1. v. 6. *Reponit mercedem in ſacculum* נָקוּב *perforatum*. Lxx. τετρυπημένον.

נְקֵבָה, Chald. נוּקְבָא & נְקֵבָא, Syr. נְקַבְתָּא *fœmina*, q. perforata; foramine, quo à maſculo diſcernitur, prædita. Plur. Syr. נְקְבָן *fœminæ*. Gen. 1. *maſculum* וּנְקֵבָה, Targ. וְנוּקְבָא *& fœminam creavit eos*. Jer. 31. נְקֵבָה *fœmina circumdabit virum*.

מַקֶּבֶת *malleus, terebra, terebellum*, quo ligna & lapides perforantur: Plur. מַקָּבוֹת, Chal. מַקּוֹבִין & מַקְבִין *mallei, terebræ, terebella*. Jud. 4. *Et poſuit* מַקֶּבֶת, Targ. אַרְזַפְתָּא *terebellum in manu ſua*. Lxx. σφῦραν *malleum*. ¶ Deinde, מַקֶּבֶת *foramen, fovea*. Eſa. 51. *Reſpicite ad petram unde exciſi eſtis, & ad* מַקֶּבֶת בּוֹר *foveam ciſternæ, qua eruti (effoſſi) eſtis*: de Sara.

נְקָבִים, Chald. נִקְבִין *fiſtulæ* multis foraminibus præditæ, *tibiæ*. Ezech. 28. v. 13. *Opus tympanorum tuorum* וּנְקָבֶיךָ *& tibiarum tuarum eſt apud te*.

Chald. נְקִיב *perforatus*.

Rab. נֶקֶב *corp⁹ habens multa foramina, meatus, porus*. Plur. נְקָבִים, Chal. נִקְבִין *foramina, meatus, pori*: Et per quę ſtercus & urina egeruntur. נְקָבִים גְּדוֹלִים *foramina magna*, ſtercus. נְקָבִים קְטַנִּים *foramina parva*, urina.

נְקִיבָה *penetratio*.

Arab. נַקַב nacab *foſſa ſubterranea, cuniculus*: Pl. אַנְקַאב ancab *cuniculi*. ✠ חנקב *perforatio*.

נַקְבָה nacba *poſticum*: Plur. נַקְבָאת nacbat *pinnæ murorum*. ✠ נקאב *idem*.

II. Per Metaphoram, נָקַב fodit, perfodit, cōfodit aliquem dictis vel bonis, vel malis: Bonis, *nominavit, nuncupavit, expreſſit, protulit, declaravit, expoſuit, deſignavit*: Malis, *maledixit, blaſphemavit, conviciatus eſt*. Blaſphemans eum quodāmodo transfigit, quem conviciatur. Bonis: Eſa. 62. v. 2. *Imponet tibi nomen novum, quod os Domini* יִקֳּבֶנּוּ, Targ. יְפָרְשִׁנֵּהּ *exprimet illud*. Lxx. ὀνομάσει αὐτό *nominabit illud*. Lev. 24. v. 11. וַיִּקֹּב, Targ. וּפָרֵשׁ *& expreſſit filius mulieris Iſraeliticæ ipſum* הַשֵּׁם *nomen, & maledixit*. Lxx. καὶ ἐπονομάσας *& nuncupavit*. Protulit nomen יְהוָה, quod in mōte Sinai audiverat, ſuis literis, & maledixit. Inde שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ *nomen expoſitum* ſeu *expreſſum*, dicitur nomen יְהוָה quando profertur ſicut ſcribitur. Ibidē 16. וְנֹקֵב, Targ. וְדִיפָרֵשׁ *& qui expreſſerit nomen* יְהוָה *Domini, morte moriatur*. Lxx. ὀνομάζων *nominans*: proferens & maledicens. Amos 6. v. 2. נְקֻבֵי רֵאשִׁית *nominati primitiarum gentium*. Inter gentes præcipuas inclyti, celebres. Lxx. ἀπετρύγησαν *vindemiarunt principatus gentium*. lege, ἀπετρύγησαν. Gen. 30. v. 27. *Et dicebat*: נָקְבָה, Targ. פָּרֵשׁ *nuncupa mercedem tuam*. Lxx. διάστειλον *diſtingue*: exprime, deſigna. Niph. נִקַּב *nuncupatus, nominatus fuit*. Num. 1. v. 17. *Accepit Moſes & Aharon viros illos, qui* נִקְּבוּ, Targ. אִתְפְּרַשׁוּ *expreſſi ſunt nominibus*. Lxx. ἀνακληθέντας *vocatos ex nomine*. Ezræ 8. v. 20. *omnes* נִקְּבוּ *expreſſi fuerunt nominibus*. Malis: Num. 22. v. 11. קָבָה־לִּי, Targ. לוּט־לִי *maledic mihi illum*. Num. 23. verſ. 11. *Quid* אֶקֹּב, Targum אֲלוּטֵהּ *maledicam (eum, quem) non* קַבֹּה, Targum לָטֵהּ *maledixit eum Deus?* Proverb. 24. v. 24. Prov. 11. v. 26. *Qui prohibet frumentū* יִקְּבֻהוּ, Targ. לִיטוּנֵהּ *maledicunt ipſum populi*. Job. 3. v. 8. יִקְּבֻהוּ, Targ. יְלַטְּטוּנֵהּ *maledicant eum maledicentes diei*. Job. 5. v. 3. וָאֶקּוֹב *& maledixi habitationem ejus ſubitò*. Lxx. ἐβρώθη.

Rabb. נקב *nuncupatio*. ✠ נְקִיבָה *blaſphemia*. ✠ נָקוּב *maledictus, futilis*.

Alcor. נַקִיב *præco*.

נקד tria ſignificata habet. I. נָקֹד. Inde נָקֹד *punctus, punctatus*: Plur. נְקֻדִּים *puncti, punctati*. Foem. נְקֻדּוֹת *punctata*. Gen. 30. v. 32. *Omne pecus* נָקֹד, Targ. נְמוֹר *punctatum*. Quod habet punctorum inſtar notas ſeu maculas nigras vel albas. Ibid. v. 39. *Et pariebat grex ligatos* נְקֻדִּים, Targ. נְמוֹרִין *punctatos & maculoſos*. Ibid. *Et omnes capras* הַנְּקֻדּוֹת, Targ. נְמוֹרְתָא *punctatas*. Cant. 1. *Ornamenta aurea faciemus tibi, cum* נְקֻדּוֹת *punctis argenteis*. Lxx. στιγμάτων *emblematis*.

נִקֻּדִים *puncta, notæ, maculæ*. Joſ. 9. v. 12. *Et panis viatici ipſorum aridus, erat* נִקֻּדִים *puncta*, Al. *mica*. Erat punctis aſperſus. hoc eſt, mucidus. panis enim mucidus, multis coloribus, tanquam punctis, varius eſt: punctis varij coloris, rubris, flavis & nigris inficitur.

ficitur. Targ. כִּיסְנִין *ut oblea ſeu placenta*. ob a- A
riditatem. Lxx. *βεβρωμένοι comeſti*. 1. Reg.
14. v. 3. *Et accipies in manum tuam decem panes*
וְנִקֻּדִים, Targ. וְכִיסְנִין *& placentas*. Lxx. *κολλύρια*
collyria: buccella facta cum aromatibus.

נֹקֵד *punctor, punctator, pecuarius*, qui pecora habet magna ex parte punctata ſeu maculoſa: qui re pecuaria occupatur, habetque ſub ſe paſtores, à quibus pecora paſcuntur: Pl. נֹקְדִים *pecuarij*. 2. Reg. 3. v. 4. *Et Meſa rex Moab erat* נֹקֵד *pecuarius*. Targ. מָרֵי נִיתִין *dominus pecorum*: greges ovium nutriebat innumeros. Lxx. *ἐν νωκὴδ*: lege, *νωκὴδ*: He- B
bræum retinuerunt. Amos 1. v. 1. *Verba Amos, qui fuit* בַּנֹּקְדִים *inter pecuarios*. Targ. מָרֵי נִיתִין *dominos pecorum*. Lxx. *ἐν νακαρεὶμ*: lectio depravata ex *νακαδεὶμ*. vel legerunt בַּנֹּקְרִים, ob literarum ר ד ſimilem figuram.

Rabb. נִקֵּד *punctavit, punctis notavit, puncta aſſcripſit*.

נְקוּדָּה, Foem. נְקוּדָה *punctum, centrum*. נְקוּד הָרֹאשׁ *punctum capitis*, verticale. מַעֲשֵׂה נָקוּד *opus varium*. הארץ היא בנקודה בתוך העגולה.

Hinc & נַקְדָן *punctator*, punctorum aſcri- C
ptor. מְנֻקָּד *punctatus*, punctis reſperſus.

נַקְדוּר *opilio*.

II. Per antiphraſin, Rabb. נִקֵּר *puncta & maculas removit, mundavit, emundavit, purgavit*.

מְקֻרָה *emaculata, purgata*: item, *regina Saba*.

Syr. נקר *purum, liquidum*. Matth. 27. *Sindon* נְקִרָא *munda*. 1. Pet. 2. *Ad lac* נְקִרָא *purum*.

מְקִירָה *crater teſtaceus*.

נְקִיד, potius נגיד *Angelus divitijs præſidens*.

III. Arab. נַקַד nacad, cum ד punctato, & אַנְקַד
ancad *liberavit, eripuit, abripuit, ſervavit, ſal-* D
vum fecit, redemit. Pſal. 10. וַאַנְקְדָנִי *& eripuit me*. Pſal. 26. אַנְקִדְנִי *libera me, Domine*. Matth. 6. v. 13. אַנְקִדְנָא מִן אַלְשִׁריר *libera nos à malo*. Gal. 1. v. 4. לִינְקִדְנָא מן אלעאלם אלרדי *ut liberaret nos ab hoc ſeculo malo*. Tit. 2. v. 14. לִינְקִדְנָא *ut redimeret nos ab omni peccato*. אִסְתַנְקַד aſtancad *liberatus, redemtus fuit*. 1. Pet. 1. v. 18. *Non argento & auro* אסתנקדתם *redemti eſtis*. Gen. 15. ואסתנקד *& liberavit omnem ſubſtantiam*: redemit. Alcor. 3. וַאַנְקְדָכֻם *& liberavit vos ex ea*. וַיִנְקְדוּן: Alc. Paſſ. אנתקד antacad.

Nom. אנתקאד inticad *ereptio, extractio,*
explicatio. E

נקה tria ſignificata habet. I. נָקָה, Chald. נְקָא, Arab. נַקָא naqui *vacuus, purus, mundus, clarus, politus, limpidus fuit*: per metaphoram, *innocens, immunis, inſons, juſtus fuit*. Jer. 49. v. 12. נִקֹּה *mundando mundaberis*. tantùm. Lxx. *ἀθωωμένη innocens*. Arab. Pſa. 51. ואנקא *& mundabor*. Niphal נִקָּה *vacuus, mundus, innocens, innoxius factus fuit*. Gen. 24. וְנִקִּיתָ, Targum וּתְהֵי זַכָּאָה *& eris innocẽs* (innoxius) *à juramento meo iſto*. Lxx. *ἀθῷος ἔσῃ abſolutus eris*: liberatus. Ibid. *Tunc* תִּנָּקֶה, Targ. תְּהֵי זַכֵּי *eris innocens à juramento meo*. Jer. 25. v. 29. וְאַתֶּם הִנָּקֵה, וְאַתּוּן מִדְמָן דְמוּכָא תְּזְכּוּן לָא תִנָּקוּ, Targ. תִּנָּקוּ לֹא תִנָּקוּ *& vos putatis prorſus eſſe immunes? non eritis immunes*. Item Jer. 49. v. 12. niſi quòd in Hebræo ſit ſingularis numeri. Ex. 21. v. 19. וְנִקָּה, Targ. וִיהֵי זַכָּאָה *& erit innocent percuſſor*. 1. Sam. 26. v. 9. *Quis enim miſit manum ſuam in unctum Domini*, וְנִקָּה *& innocens fuit?* Eſa. 3. v. 24. וְנִקָּתָה *& vacua erit, ſuper terra ſedebit*. vacua erit (ab) hominibus ſeu incolis, quia nemo in ea habitabit. Zach. 5. v. 3. *Quia omnis fur hinc ſicut illud*, נִקָּה *vacuus eſt, & omnis perjurans hinc ſicut illud*, נִקָּה *vacuus eſt*: deſtructus, everſus. Targ. לְקִי *percuſſus*. Accepit pro נִכָּה *percuſſus fuit*: ob literarum כ ק ionum ſimilem. Lxx. *ἐκδικηθήσεται punietur*. Hier. *judicabitur*. Kimhi in Rad. *Volumẽ erat ſcriptum antè & retro. In latere uno erat ſcripta maledictio furis*; videlicet, omnis furans exciſus eſt. *Et in latere altero maledictio jurantis falſo*: videlicet, omnis jurans excindetur. Et hoc notat מִזֶּה וּמִזֶּה *hinc & hinc*, ex utroq; latere. Et כָּמוֹהָ *ſicut facies una voluminis, & ſicut facies altera. quia in utraque, atque ſic de utroq; ſcriptũ erat*, ונקה *& evacuatus eſt*; ex hoc mundo ſcil. Piel נִקָּה, Chald. נַקִּי, Arab. נַקַּי naccai *evacuavit, mundavit, purgavit, expurgavit, abſterſit, ejecit, ſarrivit, ſarculavit, putavit arbores, cribravit, ſecrevit, deſquamavit piſcem*. de vitibus, *pampinavit*. de lapidibus, *elapidavit, polivit*. Per metaphoram, *innocentem pronunciavit, impunem dimiſit, abſolvit*. Deut. 5 *Non* יְנַקֶּה, Targ. יְזַכֵּי *impunem dimittet eum Dominus*. 1. Reg. 2. *Et nunc ne* תְּנַקֵּהוּ, Targ. תְּזַכֵּנֵּה *ſinas ipſum impunitum*. Jer. 46. v. 28. *Et caſtigabo te cum judicio*, וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ *& evacuando non evacuabo te*. ſcil. ex hoc mundo. Targum וְשֵׁיצָאָה לָא אֲשֵׁיצֵנָךְ *& perdendo non perdam te*. Qui enim excinditur, eo mundus evacuatur. Arab. Pſ. 51. ונקני *& munda me à peccato meo*. Matth. 3. v. 12. וביךה אלרפש ינקי בה אנדרה *& in manu ejus ventilabrum, purgabit eo aream ſuã*. Matth. 23. v. 25. לאנכם תנקון חארג אלכאס *quòd vos purgatis foris calicem*. 1. Joh. 4. v. 18. אלמחבה אלתאמה תנקי אלמחאפה *charitas perfecta expurgat timorem*: eijcit. Joh. 15. ינקיה *purgabit eam, ut ferat fructum*.

Nom. adject. נָקִי, & cũ א paragogico, נָקִיא, Chald. נַקִּי & נְקָא, Arab. נקי naqui *vacuus, mundus, purus, clarus, limpidus*: metaphoricè, *innocens, inſons, innoxius, juſtus*: Plural. נְקִיִּם, Chal. נַקְיָן, Arab. נקיין naquiin *puri, innocentes*: Pl. Arab. אנקיא, Foem. נקיה na-

 quiſ-

quia *pura*. Deut. 24. *Non egredietur in militiam, ſed* נָקִי *vacuus erit domi ſuæ.* Targum פַּנִּי A
ocioſus: immunis à muneribus publicis. 1. Reg. 15. *Et rex Aſa congregavit omnem Judam,* אֵין נָקִי *nullus erat immunis.* etiamſi eſſet ſponſus, aut novus maritus. Deut. 26. *Sanguis* נָקִי, Targ. זַכַּי *innocens*, juſtus. Pſal. 24. נְקִי כַפַּיִם *purus manibus*: qui nullum ſcelus perpetravit.

SUBSTANT. נִקָּיוֹן, Arab. נַקָאוָה nacava *vacuitas, mundicia, puritas*: metaphoricè, *innocentia*. Amos 4. v. 6. *Et etiam ego dedi vobis* נִקְיוֹן שִׁנַּיִם *vacuitatem dentium in omnibus urbibus veſtris.* periphraſis famis & inopiæ: ſicut ſequitur, וְחֹסֶר לֶחֶם *& defectum cibi in omnibus locis veſtris.* Deficiente enim cibo B
dentes ſunt vacui & mundi. Targ. אַקְהָיוּת *ſtuporem.* Acceperunt pro קָהָה *obtuſus fuit.* LXX. γομφίασμον *ſtuporem.* Gen. 20. *In integritate cordis mei,* וּבְנִקְיוֹן כַּפַּי, Targ. וּבְזַכָּאוּת יְדַי *& in innocentia manuum mearum feci iſtud.* furum & homicidarum manus inquinatæ eſſe dicuntur: illius igitur manus ſunt puræ, qui nullum ſcelus perpetravit. Pſ. 26. C
Lavabo בְּנִקָּיוֹן *in innocentia manus meas.* mos erat abluere manus expiationis cauſa, in hominum cædibus, alijsq; mactationib⁹. Jac. 4. v. 8. *Emundate manus veſtras, peccatores.* Hoſ. 8. *Quouſq; non poterunt* נִקָּיוֹן *innocentiam?* mundiciē. Nomen pro Infinitivo. Targ. לְמִזְכֵּי *innocētes eſſe?* LXX. καθαρισθῆναι *mundari?*

מְנַקִּיּוֹת *calami* inter panes propoſitionis poſiti, eos mundantes, ne fierent mucidi. Exod. 32. וּמְנַקִּיֹּתָיו *& calamos ejus.* Targum וּמְכִילָתֵהּ *& menſuras ejus.* accepit pro menſuris bonis & juſtis. D

Arab. תַּנְקִיָה tanquia *purificatio, politio, putatio vitium, dropax*: PLur. תַּנָאקִי tanaqui *purificationes.*

מְנַקִּי munâqui *purgans, mundans*: PLural. מְנַקִּיִּין munaquiin *mundantes.*

מְנַקִּי munaquai *purificatus, limpidatus, decorticatus.* ✠ נָאקִי *quod expurgatur.*

מְנַקָּה munacca *dentiſcalpium.* מְנַקָּה אַלְאֻרְנִי munacca aludnei *auriſcalpium.*

מַנְקִיָה manquia *clepſydra.*

Rabb. נִקּוּי *evacuatio.* ✠ נְקִיָה *reverentia.*

II. Syr. PIel נַקִּא *immolavit, libavit.* PAſſ. אֶתְנַקִּא E
immolatus fuit. Phil. 2. v. 17. אֶתְנַקֵּא *immolor ego.*

NOM. נְקָה, & נִקְיָא, & נְקִיָּא *ovis fœmina*: ab innocentia: PLur. נְקָן & נִקְיָן *oves.*

נִיקְיָא *immolatio, victima.*

III. Arab. נַקָה *convaluit.*

נָאקִה naqui *convaleſcens*: PLur. נָאקִיִּין *convaleſcentes.*

Deinde, נַקִי *remanſit.* ✠ נָאקִי *remanens.* ✠ נַקְוָאן *eminentia.*

נָאקָה *camela*, *camelus* ad onera idoneus, duos habens gibbos.

נְקָאוָה nacava, herba medica, *trifolium.*

נקד Syr. נְקַד idem quod נָקַד, *punctavit*: literis ד ו permutatis.

NOM. נוּקְדָּא *punctum*: PLur. נוּקְדִין *puncta.*

נקט tria ſignificata habet. I. נְקַט, Chald. נְקַט, idem quod קוּט, *tædio, moleſtia affecit, languefecit, offendit.* Job. 10. v. 1. נָקְטָה *tædet animam meam vita mea.* Targ. אִתְקְטַת *exciſa eſt anima mea.* Job. 19. *Quamdiu* תּוֹגְיוּן, Targ. תְּנַקְטוּן *affligetis animam meam.*

Rabb. בְּנִקִיטַת חֵפֶץ *cum tædio voluntatis.*

II. Chald. נְקַט idem quod לְקַט, *collegit, accepit, tenuit, detinuit, obtinuit, vicit.* Eſther 5. נְקַט *accepit eum.*

נְקִיטָאִין *collecti.* ✠ נְקִיטָא *detentio, victoria.* ✠ מַנְקְטָא *armilla.*

III. Arab. נקט nacat idem quod נָקַד, *punctavit, punxit*: literis ט ד permutatis.

מנקט munaccat *punctatus.*

נְקוּט *virga*: ſtimulus pungens.

נקטה nocta *punctus*: per metaphoram, *gutta cadens, ſtilla,* & *morbus caducus, epilepſia*: item, *deſtillatio, nubes oculi*: Plur. נקט nocat *puncta, ſtillæ.* DIMIN. נְקִיטָה nocaita *punctulus, guttula.*

VERbum נקט nacat *ſtillavit, deſtillavit, guttatim decidit.*

נקל Arab. נָקַל nacal *tranſtulit* ex uno loco in alium, *tranſpoſuit, permutavit, tranſplantavit, vexit, vectavit, geſtavit.* Pſal. 52. v. 7. וַיַנְקְלָךְ מִן מַסְכְּנָךְ *& transferet te ex tabernaculo ſuo.* Pſ. 80. נָקַלְת *tranſtuliſti vineam ex Aegypto.* 1. Cor. 13. v. 2. *Adeo ut* אַנְקֵל *transferam montes.* Coloſſ. 1. v. 13. וְנַקַלְנָא אִלֵי מַלְכוּת אִבְנִהֵ אַלְחַבִיב *& tranſtulit nos in regnum filij ſui dilecti.* PAſſ. אִנְתַקַל *translatus, permutatus fuit, locum mutavit, declinavit, in alium ſe locum contulit.* Pſ. 10. אִנְתַקְלִי *migra in montem.* Matth. 12. v. 9. *Et cum* אִנְתַקַל *tranſiiſſet Jeſus inde.* Joh. 5. v. 13. *Jeſus enim* אִנְתַקַל מִן אַלְגַמְע *declinaverat à turba.* ננתקל *tranſeamus, redeamus*: in Avic.

NOM. נַקְל *translatio, metaphora*: item, *remotio à lacte, ablactatio.*

נַקְלָה nacla *vectura.*

נִקָאל *cophinus*, qui aſino ferendus imponitur.

אִנְתִקָאל intical *mutatio, vectio, translatio, ablactatio*: Plur. אִנְתִקָאלַאת *mutationes.*

מַנְקָלָה *abacus.* ✠ מַנְקוּל mancul *vectus.*

תַּנְקִיל tanquil *migratio*: Plur. תַּנָאקֵל tanâquil *migrationes.*

נַקְלָה nacla *planta*: Plur. נַקְלַאת naclat *plantæ.*

נקם.

נקם נְקַם, Chal. נְקַם, Arab. אנתקם antacam *ultus eſt, vindicavit, vindictam ſumſit, punivit, defendit*. Num. 31. v. 2. נְקֹם נִקְמַת, Targum אִתְפְּרַע פּוּרְעָנוּת *vindica vindictam filiorum Iſrael*. 1. Sam. 24. וּנְקָמַנִי, Targ. וְיִתְפְּרַע *& vindicabis me Dominus de te*. L X X. *ἐκδικήσει με*. Joſ. 10. *Donec* יִקֹּם, Targ. אִתְפְּרַע *vindicaret gens inimicos ſuos*. Arab. Pſalm. 74. *Exurge, Domine,* ואנתקם *& vindica cauſam meam*. Pſal. 10. *Non* לינתקם *ulciſcetur*. Luc. 11. v. 50. ינתקם עקום גמיע אלאנביא *ut vindictam ſumas de ſanguine omnium prophetarum*. Luc. 18. v. 3. אנתקם לי מן ו׳ צמי *vindica me ab adverſario meo*. Niph. נִקַּם *vindicavit ſe, ſeipſum ultus eſt*. Exod. 21. נָקֹם יִנָּקֵם, Targum אִתְרְנָא יִתְּרַן *vindicando vindicabit ſe*. Jerem. 50. הִנָּקְמוּ בָהּ, Targum אִתְפְּרָעוּ מִנַּהּ *vindicate vos in ea*. Piel נִקֵּם *vindicavit*. 2. Reg. 9. וְנִקַּמְתִּי *& vindicabo ſanguines ſervorum meorum*. Hophal יֻקַּם *vindicatus fuit*. Geneſ. 4. *Omnis qui occiderit Cain, ſeptuplum* יֻקָּם *vindicabitur*. Targ. יִתְפְּרַע מִנֵּהּ *vindicta ſumetur ab eo*. Hithpaël. הִתְנַקֵּם *ſeipſum vindicavit*. Jerem. 5. *Non* תִּתְנַקֵּם נַפְשִׁי *vindicabit ſe anima mea*. Targ. אִתְפְּרַע מִנְּהוֹן כִּרְעוּתִי *vindicabor ab ipſis juxta voluntatem meam*.

Nom. נָקָם, Foem. נְקָמָה, Arab. נקאם nacam, Foem. נַקְמָה nacâma, & אנתקאם inticam *vindicta, vindicatio, punitio, ultio, pœna talionis*: Plur. נְקָמוֹת, Arab. נקמאת nacmat *vindictæ, ultiones*. Deut. 32. v. 35. *Apud me eſt* נָקָם, Targ. פּוּרְעָנוּתָא *vindicta & retributio*. Ibidem verſ. 43. *Quis ſanguinem ſervorum ſuorum* יִקּוֹם, Targum יִתְפְּרַע *vindicabit*: וְנָקָם, Targum וּפוּרְעָנוּתָא *& vindictam reddet hoſtibus ſuis*. Jud. 16. verſ. 28. וְאִנָּקְמָה נְקַם אַחַת *& ulciſcar ultionem unius ex duobus oculis meis de Philiſtæis*. quia נְקַם eſt regimen & maſcul. Targum וְאִתְפְּרַע פּוּרְעָנוּתָא חֲדָא, L x x. *καὶ ἐκδικήσω ἐκδίκησιν μίαν*, Hieron. *& ulciſcar ultionem unam*. Hoſiand. non correxit.

מִתְנַקֵּם, Arab. מנתקם mintacim *ultor, vindex, defenſor*.

Rabb. נְקִימָה *genus veſtis*.

נקס. Arab. נַקַס nacas *campana*: in נָקַשׁ invenies.

נקע duo ſignificata habet. I. נָקַע idem quod יָקַע, *abalienatus fuit*. Ez. 23. v. 18. נָקְעָה *abalienata eſt anima mea à ſorore ejus*. Targ. רְחֵיק מֵימְרִי *abalienatum eſt verbum meum*. L x x. *ἀπέστη*. Ibidem v. 22. *A quibus* נָקְעָה *abalienata eſt anima tua*.

II. Arab. נַקַע naca *infudit, maceravit*.

מסתנקע *infundibulum, pellis*.

אנקע anqua *humectavit, madefecit, lavit, intinxit, intrivit*. Paſſ. אנתקע antaca *humectatus fuit*.

נַקַע, Foem. נַקְעָה *maceratio, madefactio*.

מַנְקוּע mancu, & מֻנְתַקַע muntaca *infuſus, madefactus, maceratus, parum contritus*: in Avicenna.

נַקַע *foſſa*, in qua aquæ congregantur. ☧ Syr. נְקַעְיָן *fovea*. Matth. 8. *vulpibus* נְקָעָא *fovea*.

נקף duo ſignificata habet. I. נָקַף, Chal. נְקַף. Inde Piel נִקֵּף, Arab. נקף *cecidit, decidit, decuſſit, excuſſit, percuſſit, jugulavit, truncavit*. Eſa. 29. v. 1. *Feſta* יִנְקֹפוּ *decidentur*: ſacrificia ad feſta mactabuntur, aut frondes decutientur. Eſa. 10. v. 34. וְנִקַּף *& decutiet frondes ſylvæ ferro*. Job. 19. v. 26. *Et poſtquam pellem meam* נִקְּפוּ *deciderint illud*: contriverint & roſerint vermes hoc. ſcilic. corpus meum. נשכרו נשחתו. Arab. Marc. 14. v. 65. וינקפונה *& cædebant eum*: percutiebant.

Nom. נֹקֶף *decuſſio, excuſſio*. Eſa. 17. v. 6. כְּנֹקֶף, Targ. כְּבִיעוּר *ſicut excuſſio oleæ*. quando quis excutit oleam, relinquuntur paucæ olivæ, & non decidunt ipſo excutiente: ita pauci remanebunt. L x x. *ἐὰν τις καλαμήσηται* *ſi quis excutiat oleam*. Idẽ, Eſa. 24. v. 13.

מנקוף & נִקְפָּה, Chald. נְקוֹפָא *excuſſio, expulſio, exciſio, percuſſio*.

Arab. נקיף *ſolutus, fortis*.

אסתנקף aſtanquaf *vitavit*.

1. Cor. 10. v. 7. וינקף *& alit ſeipſum*.

II. Syr. נְקַף idem quod יָקַף, *circuivit, circumdedit, adhæſit, ſecutus fuit*. Matth. 8. נְקַפוּהִי *circumdederunt eum turba multa*: ſecutæ ſunt. Marc. 10. וּנְקַפְנָךְ *& ſecuti ſumus te*. Marc. 9. v. 38. *Quòd non* נָקֵף *adhæreat nobis*. Hiph. אַקֵּף *copulavit, connexit, ſubjunxit, incepit* ſequentia cum præcedentibus connectendo. Act. 1. v. 2. רָאקֵף *qui exorſus eſt à baptiſmate*. Paſſivum אֶתְנְקֵף *adjunxit ſe*. Actor. 9. *Volebatq;* לְמֶתְנַקָּפוּ *adjungere ſe diſcipulis*.

Nom. נָקִיף *adjunctus*. ☧ נְקִיפוּת *conſequentia*, ſeries orationis.

נקץ duo ſignificata habet. I. Arab. נַקַץ nacaz *minutus, diminutus, imminutus fuit, defecit, defuit, indiguit, caruit*. Paſſ. אנתקץ & אנתקץ antacas *diminutus, ſejunctus fuit*. Piel נַקַּץ naccas. Hiph. אנקץ ancas *minuit, diminuit, imminuit*: de lege, *abrogavit, antiquavit, ſuſtulit, ſolvit, delevit*. Matth. 26. ינקץ *deſtruet templũ Dei*. 1. Cor. 21. v. 17. *Quod* אסתנקצתמוני *deeratis mihi*. 2. Cor. 3. v. 15. *Hoc corpus* ינתקץ *deſtruetur*: diſſolvetur. 2. Cor. 1. v. 3. אנתקצתם *inferiores eſtis aliis*. 1. Cor. 1. v. 7. *Ut vos non* תנקצוא *deficiamini ullo bono*. Gen. 18. *Quod ſi* נקצוא *defecerint de quinquaginta, quinque*. Pſal. 8. נקצתה *minuiſti eum pauliſper ab angelis*. Pſal. 89. ונקצת *& minuiſti teſtamentum ejus*. Pſal. 109. *Sicut locuſta* נקצת *imminutus ſum*. Alcor. 29.

Digitized by Google

וְלָא תְנַקְצוּן מְכַאל וְאַלְמִיזָאן *& non minuatis* A
menſuram & pondus. Matth. 19. v. 20. *Quid ad-*
huc ינקצני *deficit mihi?* Matth. 5. v. 19. *Qui* נקץ
ſolvit unum ex his mandatis. Joh. 7. *Ne* תנתקץ
ſolveretur Lex.

Nom. נקץ nacs, & נקיצה *defectus, indigen-*
tia, declinatio febris.

נאקץ naquis *indigens*. נאקץ אלראי *deficiens*
conſilio, ſtultus, imprudens. נאקץ אלפהם *de-*
ficiens intelligentia. נאקץ אלאימאן *modica fidei*.
נקצאן *diminutio*.

II. Arab. cum ץ punctato, נקץ nacad *conqui-*
ſivit, collegit, exegit. Marc. 12. v. 28. *Audiverat*
illos (quò) יתנאקצון *conquirerent*. Luc. 19. v. 23. B
ואנקצהא מע ארבאחהא *& exegiſſem illud cum u-*
ſuris illius. Alc. Zoar. 1. אלדין ינקצון עהד אללה
qui inquirunt pactum Dei.

Nom. אנקצא inquida *terminus, finis, meta*.
אתנאקץ *conqueſtus fuit*.

נקר נְקַר Chald. & Syr. נְקַר, Arab. נקר nacar *ef-*
fodit, excidit, de oculis propriè: *roſit, corroſit*.
Prov. 30. יִקְּרוּהָ, Targ. נַקְּרוּנֵהּ *effodient eum cor-*
vi torrentis. ſcil. oculum. 1. Sam. 11. בִּנְקוֹר,
Targ. בִּמְנַקַר *effodiendo vobis omnem oculum de-* C
xtrum. Piel נִקֵּר *idem*. Num. 16. *An oculos viro-*
rum iſtorum תְּנַקֵּר *effodies?* Targ. תְּשַׁלַּח לְעַוִּירָא
mittes in cæcitatem: excæcabis. Putas totam
iſtam multitudinem eſſe cæcam? Job. 30.
v. 17. *Nocte oſſa mea* נִקַּר *effodit*: corroſit. Pual.
נֻקַּר *effoſſus fuit*. Eſa. 51. *Et cavernam unde*
נֻקַּרְתֶּם, Targ. אִתְפְּסַלְתּוּן *exciſi eſtis*.

Nom. נִקְרָה, Arab. נקרה nâcra *foſſa, fovea,*
foramen, cavitas, caverna, ſpelunca: Plur. נְקָרוֹת,
Chald. נִקְיָן *caverna, ſpelunca*. Ex. 33. v. 22. *Et*
ponam te בְּנִקְרַת הַצּוּר, Targ. בִּמְעָרַת *in ſpelunca* D
petræ. Eſa. 2. v. 21. *ut ingrediantur* בְּנִקְרוֹת הַצֻּרִים
in foveas petrarum: in petris factas. Syriac.
Matth. 27. *Monumentum novum* נְקִיר *exci-*
ſum in petra.

Rabb. נְקִירָא *pannus corroſus*.

מוֹקְרָא *roſtrum*: ab effodiendo.

מוֹקַר *cerebrum, medulla*, quæ eruitur.

Arab. מנקור mancur *effoſſus, exciſus*.

מנקאר mancar *roſtrum* avis, aut alterius
animalis. Item, *naſus aquilinus* roſtro ſimi-
lis, & *veru*, ac *ſcalprum*: Item, *ſtella* in mandi-
bula ceti. Plur. מנאקר manacir *roſtra*. Gen. E
8. ופי מנקארהא *& in roſtro ejus foliū oleæ*. מנקאר
אלגראב mancar algorab *roſtrum cornicis* aut
corvi: oſſis nomen. מנקאר אלכנזיר mancar
alchanzir *roſtrum ſuis*.

מנקירה mancaira *ſtiva*, aratri manica.

נקרה nacra *cavitas* inter ſcapulas.

נקר nachar *corroſio, marcor*. גיר אלנקר gair
alnachar *non corroſus à vermibus*. נקר אלכשב
nuchar alchaſcheb *corroſio lignorū*, marcor.

נאקר naquir *tympaniſta*, qui tympanum

quaſi fodit. Fœm. נאקרה naquira *tympani-*
ſtria. Plur. נקאר nucar (comm.) *tympaniſta*.
נקירה nucaira *tympaniſatio*.

נקר nacar *cornu ferijt*: nā & id eſt fodere.

נקש נְקַשׁ duo ſignificata habet. I. נְקַשׁ, Chal. נְקַשׁ i-
dem quod יקש. Pſ. 9. *In opere manuum ſuarum*
נוֹקֵשׁ *ruit impius*. Chald. Jud. 4. וַתִּתְקַע, Targ.
ונקישת *& impegit clavum in tempora ejus*: inſi-
xit. Dan. 5. *Hoc ad illud* נָקְשָׁן *colliduntur*. Syr.
Matth. 7. קוּשׁוּ *pulſate, & aperietur vobis*. Act.
12. v. 13. ונקש *& pulſavit in janua atrij*. Niphal.
נקש *colliſus, concuſſus, impulſus fuit, mutuò ſe pul-*
ſavit, percuſſit, impegit, compegit, offendit, ruit,
corruit. Deut. 12. *Cave ne* תִּנָּקֵשׁ, Targ. תִּתְקַל
impingas poſt eos: corruas. Lxx. ἐκζητήσῃς
inquiras. Acceperunt pro תִּבַּקֵּשׁ *inquiras*:
ob literarum ב נ ſimilitudinem. Piel נִקֵּשׁ
colliſit, concuſſit, impulit, incuſſit, infixit, adegit,
proſtravit. Pſalm. 38. verſ. 13. וַיְנַקְשׁוּ *& con-*
cuſſerunt, quærentes animam meam. Lxx. ἐξε-
βιάζοντο *& impulerunt*. Targum וּפְרַסוּ פַחִין *&*
fecerunt laqueos. Acceperunt pro יָקַשׁ *illa-*
queavit, irretivit: permutata ſignificatione
ordinum. Pſalm. 109. verſ. 11. יְנַקֵּשׁ *concu-*
tiat fœnerator omne quod eſt ei: proſternat.
Targum יְנַבֵּב *colligat*. Lxx. ἐξερευνησάτω
ſcrutetur. Acceperunt pro יְבַקֵּשׁ *inquiret*:
ob literarum ב נ ſimilem figuram. Hithpaël
התנקש *impulit ſe ipſum*. 1. Sam. 28. *Qua-*
re tu מִתְנַקֵּשׁ *impelleris contra animam meam, ut*
occidas me? Targum מִתְגָּרֵי *concitatus es*: inci-
tatus. Lxx. παγιδεύεις *illaqueas*. acceperunt
pro יָקַשׁ *illaqueavit*: permutata ſignificatio-
ne ordinum.

Nom. Chald. נְקוּשׁ *colliſio, concuſſio, & ſo-*
nus inde ortus.

Rabb. נָקְשָׁן *collidens invicem genua*.

Syr. אִתְנְקַשׁ *pulſatur, fidibus canitur, cithari-*
zatur.

נַקְשָׁא *ſyllaba*, à compingendo.

Rabb. נְקִישׁוּת *nola, campana*, à collidendo
& ſonando.

Arab. נַקַם nacas *nola, campana, tintinabu-*
lum, cymbalum, quod colliſum edit ſonū. Plu.
נואקס navaquis *nolæ, campanæ, tintinabula*.

נואקסי navaquiſi *qui campanas facit*.

צארב אלנקס darib alnacas *qui campanam*
pulſat, nolæ curator, cymbaliſtes.

II. Arab. נַקַשׁ nacaſch, & אנקש ancaſch *ſcul-*
pſit, dolavit lapides, calavit, incīdit, cavavit, exca-
vavit, ſarrivit, ſarculavit, acupinxit. Actor. 31.
verſ. 14. *Lapis* אלמנקושׁה *ſculptus*. Geograph.
חשב אלמנקוש *lignum ſculptum*.

Nom. מנקש mancaſch *cælum, celtes, cu-*
neus, inſtrumentum ſculptorium, ſarculum, ra-
ſtrum: Plur. מנאקש manaquiſch *inſtrumen-*
ta ſculptoria, ſarcula.

מנקוש

מנקוש mancuſch *calatus.* A
מנקש munacciſch *ſculptor, calator.* ✠ נקש
nacſch *ſarculatio.*
נקאש naccaſch *ſarculator:* Plur. נקאשין
naccaſchin *ſarculatores.*
נקשה nacſcha *calatura, ſculptura, inciſio.*

נרג. Syr. *ſecuris.* Matt. 3. v. 10. נרגא *ſecuris poſita eſt ad arborem.*

נרד. נרד *nardus:* Plur. נרדים *nardi.* Rabbinicè, שבלת נרד *ſpica nardi.* Nardum mittit India. Eſt autem frutex in folia & ariſtas excreſcens. Et præcipuus ejus uſus eſt in folijs & ariſtarum cacuminibus, quas ſpicas vocant. Matth. 26. *Nardus piſtica.* hoc eſt, vera & genuina, ex ſpica nardi Indicæ facta. B
Arab. נרד nard *teſſera, taxilli.*

נרע. Arab. 1. Corinth. 6. v. 7. ויגארע *& accendet odium.*
מנארעה *contentio.*

נרק. Arab. נרקה naraqua *buſo:* Plur. נרקאת naraquat *buſones.*

נשש. נשש & נש idem quod נשה, *oblitus fuit, & oblivisci fecit.* Genes. 41. *& vocavit Joſeph nomen primogeniti* מנשה *Manaſſe: quia* נשני, Targum אנשיני *oblivisci fecit me Deus omnis laboris mei: & omnis domus patris mei.* C
Nom. Propr. מנשה *Manaſſe*, cujus etymon in præcedenti dicto habetur; niſi quòd מנשה *oblivisci faciens*, non à נשש, ſed à נשה ejuſdem ſignificationis derivatur.

נשא duo ſignificata habet. I. נשא cum puncto dextro, innuit פתוי & הסתה. Inde Niphal. נשא *perſuaſus, incitatus:* in malum, *ſeductus, deceptus, falſus fuit.* Eſa. 19. נשאו, Targum טעו *decepti ſunt filij Noph:* errârunt. Lxx. ὑψώθησαν *elevati ſunt.* Hieron. *Emarcuerunt.* accepit pro נשה. Hiphil. השיא *ſuaſit, perſuaſit, incitavit:* in malum, *ſeduxit, decepit, fefellit.* Conſtruitur, 1. cum accuſativo. Gen. 3. *Iſte ſerpens* השיאני, Targ. אטעיני *decepit me, & comedi.* Apocal. 2. *Diabolus ſeductor mundi.* Abdiæ 1. *Superbia cordis tui* השיאך, Targum אטעיך *ſeduxit te.* Lxx. ἐπῆρέ σε, Lat. *extulit te.* Acceperunt pro נשא, cum puncto ſiniſtro. Hoſiander non correxit. ¶ 2. cum על vel ל. Eſa. 36. v. 14. *Non* ישיאו לכם, Targum יטעון לכון *decipiant vos ſervi Ezechia.* Pſal. 55. ישי *decipiat mors* עלימו *eos.* pro ישיא. Lxx. ἐλθέτω *veniat.* ¶ 3. cum ב. Pſalm. 89. v. 23. *Non* ישיא, Targum יטעי *decipiet inimicus* בו *eum.* D E
II. נשא idem quod שאה, *deſtructus, deſolatus, devaſtatus fuit.* 2. Reg. 19. להשות (pro להשאות) *ad deſtruendum cumulos vaſtatos.* pro quo habetur, Eſa. 37. להשאות *ad deſtruendum:* quod ad שאה pertinet. Thren. 3. השאת *deſtructio & contritio.* Infinitivus loco nominis. A
Nom. משאות & משואות *deſtructiones.* Ezech. 17. v. 9. למשאות אותה *ad deſtruendum eam.* Nomen loco Infinitivi. Pſal. 73. v. 18. *Projeciſti eos* למשואות *in deſtructiones:* in præcipitia. Lxx. ἐν τῷ ἐπαρθῆναι *dum allevarentur.* Acceperunt pro נשא *elevavit.* Pſ. 74. v. 3. *Eleva plantas tuas* למשאות *ſuper devaſtationes.*
משאון *devaſtatio.* Prov. 26. v. 26. *Tegetur odium* במשאון *in deſtructione.*
נשא *aroma depilatorium.*
Rab. נשא *ſocer.* ✠ נשוי *uxoratus.* ✠ השיא *nuptui dedit.* derivantur à נשים *mulieres, uxores.* In נשה vide.

נשא. נשא cum puncto ſiniſtro, Chald. נשא & נסא *levavit, elevavit, ſublevavit, evexit, tulit, ſuſtulit, abſtulit, cepit, accepit, tenuit, ſuſtinuit, ſumſit, aſſumſit ad portandum:* Et per conſequens, *portavit, geſtavit, toleravit, paſſus eſt, ſuſtentavit.* Geneſ. 7. v. 17. *Et multiplicata ſunt aquæ* וישאו, Targum ונטלו *& elevarunt arcam.* Geneſ. 29. וישא, Targum ונטל *& elevavit Jacob pedes ſuos, & abijt.* geſtus eſt iter ingredientis & properãtis. Gen. 23. וישא *& elevavit Jacob oculos ſuos, & vidit.* Targum וזקף *& erexit.* geſtus eſt circumſpicientis. Geneſ. 31. וישא, Targum ונטל *& elevavit liberos & uxores ſuas ſuper camelos.* Exod. 10. וישא, Targum ונטל *& abſtulit locuſtam.* Exod. 23. *Non* תשא, Targ. תקבל *accipias rumorem falſum.* Exod. 18. ונשאו, Targum ויסוברון *& portabunt tecũ.* Lxx. καὶ συναντιλήψονταί σοι *& auxiliabuntur tibi.* Eſa. 5. v. 26. ונשא, Targ. ויזקף *& elevabit vexillum ad gentes.* Gen. 13. *& non* נשא, Targum סוברת *ferebat eos terra.* Lxx. ἐχώρει *capiebat.* Pſalm. 24. ישא, Targum יקבל *accipiet benedictionem à Domino.* Job. 32. *Neſcio an brevi* ישאני *tollat me factor meus:* tollat è medio. Job. 21. שאוני, Targ. סבלוני *tolerate me, & ego loquar.* Deut. 1. *Quẽadmodũ* ישא, Targ. מסובר *ſuſtentat pater filium ſuum.* Joſ. 3. v. 3. *& ſacerdotes Levita* נשאים *portantes eam.* ſcil. arcam. Job. 41. v. 16. משתו *ab elatione ejus timebunt fortes.* א deficit. Niphal. נשא *levatus, elevatus, exaltatus fuit.* Eſa. 3. ונשא *& exaltabitur præ collibus.* 1. Paral. 14. *Quia* נשאת *exaltatum erat ſurſum regnum ejus.* Piel נשא & נשא *elevavit, exaltavit, evexit.* 2. Sam. 5. v. 12. *& quòd* נשא *exaltâſſet regnum ejus.* 1. Reg. 9. *& Hyram rex Syria* נשא, Targum סובר *ſuſtentabat Salomonem lignis cedrinis.* 2. Sam. 19. v. 42. *Si* נשאת נשא לנו, Targum מתנא מני *munus conſtituit nobis.* Hithpael התנשא, Chaldaicè, אתנשא *exaltavit ſe, ſuperbivit, jactitavit.* 1 B C D E

A Reg. 1. & *Adonias, filius Haggit* מִתְנַשֵּׂא. Targum מִתְרַבְרַב *exaltabat ſe:* evehebat ſe. Num. 16. *Quare* תִּתְנַשְּׂאוּ, Targ. אַתּוּן מִתְרַבְרְבִין *vos exaltamini contra cœtum Domini?*

Nom. נָשִׂיא *ad dignitatem evectus, prælatus, princeps, dux,* alijs altior & ſublimior, ſuperior: Plur. נְשִׂיאִים *principes, duces, prælati.* Gen. 23. *Audi nos, mi Domine,* נְשִׂיא אֱלֹהִים, Targum רַב קֳדָם יְיָ *princeps Dei tu es in medio noſtri.* Lxx. βασιλεὺς *rex à Deo.* Exod. 22. וְנָשִׂיא, Targum וְרַבָּא *& principem in populo non maledices.* Lxx. ἄρχοντα. Geneſ. 17. *Duodecim* נְשִׂיאִם, Targ. רַבְרְבִין *principes gignet.* B Lxx. ἔθνη *gentes.* Rabbin. נָשִׂיא *princeps* eſt רֹאשׁ הַגּוֹלָה, Chald. רֵישׁ גָּלוּתָא *caput captivitatis.* In Babylone primus נָשִׂיא *princeps* fuit יְהוֹיָכִין *Jehojacin,* poſt paucos dies mortuus in Babylonia. Ei ſucceſſit filius *Saaltiel:* Et huic filius *Zarubabel.* ¶ Deinde, נְשִׂיאִים *exhalationes,* quæ ex aquis, & locis humidis elevantur in aërem, ibiq; denſatæ in nubes convertuntur. Jerem. 10. & Pſalm. 135. *Qui elevat* נְשִׂיאִים *vapores de extremitate terræ.* Extremitas terræ eſt mare: C vel plaga ſeptentrionalis & meridionalis. Targum עֲנָנִין *nubes.* pro materia effectus. Lxx. νεφέλας *nubes.* Prov. 25. נְשִׂיאִים *nubes, & ventus, & pluvia.* Porrò נְשִׂיאִים *vapores* ex terra aſcendentes duo ſunt: Unus humidus, qui vocatur אֵיד *vapor,* ἀτμὶς: unde generatur pluvia. alter ſiccus, qui vocatur קִיטוֹר *fumus,* καπνὸς; unde generatur ventus. Hæc Hebræi.

שִׂיא, & שְׂאֵת, & שֵׂאת *elevatio, altitudo,* D *ſublimitas, excellentia, dignitas, tuber, tumor, puſtula.* Job. 20. *Si aſcenderit in cœlum* שִׂיאוֹ, Targum זִקְפְּתֵהּ *altitudo ejus.* Levit. 13. שְׂאֵת *elevatio* vel *ſcabies:* tumor ex aduſtione, puſtula. Job. 41. v. 16. מִשֵּׂתוֹ *ab elatione ejus timebunt fortes.* Pſalm. 62. v. 5. מִשְּׂאֵתוֹ *ob elationem ejus:* dignitatem, excellentiam.

מַשָּׂא, Foem. מַשְּׂאָה, & מַשָּׂאָה, & מַשְׂאֵת *onus,* quicquid portatur, *pondus, donum:* Pl. מַשְּׂאוֹת *onera, dona.* Deut. 1. *Laborem veſtrum* וּמַשַּׂאֲכֶם *& onus veſtrum.* Targum וְעִסְקֵיכוֹן *& negocia veſtra.* Hoſ. 8. מִמַּשָּׂא *ab onere regis.* Targum מִפְּרוּת *à dominio.* 2. Regum 5. v. 17. E *Detur ſervo tuo* מַשָּׂא, Targum מְטוּן *onus duorum mulorum de terra:* quantum duo muli queunt geſtare. 2. Sam. 11. v. 8. מַשְׂאַת הַמֶּלֶךְ *donum regis:* de Uria. Verb. 2. Sam. 19. v. 42. vide ſupra in Piel.

Rabb. נוֹשֵׂא *ſuſtinens, ſubjectum,* quod ſuſtinet accidentia נוֹשְׂאִים *ſubjecta.* נָשׂוּא *ſuſtentatum, prædicatum.* מַשָּׂאִי *formalis.*

Porrò quia hoc verbum, & inde derivata nomina plurimas phraſes gignunt, præcipuas ordine recenſebimus. Dicitur enim hoc verbum, I. de קוֹל *voce,* clamore, דָּבָר *ſermone,* cantico, מָשָׁל *proverbio,* vaticinio, שֵׁמַע *rumore,* חֶרְפָּה *convicio,* קִינָה *nenia,* doctrina, תְּפִלָּה *precatione,* & ſignificat *ſublata voce proponere, proferre, referre, loqui, eloqui, proloqui, edicere, ediſſerere, prædicare:* quòd in ſermone vox elevetur, aut quòd ore portetur. 2. Æneid. *Clamores ſimul horrendos ad ſydera tollit.* Jerem. 7. *& ne eleves pro illis* רִנָּה & תְּפִלָּה. Ezech. 19. *& tu* שָׂא קִינָה *leva lamentationem ſuper principes Iſrael.* 2. Reg. 9. *& Jehovah* נָשָׂא *levavit contra eum* הַמַּשָּׂא *prophetiam iſtam.* Eſa. 14. v. 4. וְנָשָׂאתָ *& levabis proverbium illud contra regem Babyloniæ.* Job. 21. יִשְׂאוּ *levabunt in tympano & cithara, & gaudebunt ad vocem tibiæ.* Job. 2. וַיִּשְׂאוּ *& levabant vocem ſuam, & flebant.* Et ſæpè קוֹל *vox* ſubintelligitur. Eſa. 42. *Non clamabit, nec* יִשָּׂא *elevabit.* ſcil. vocem. Targum יָכְלֵי *vociferabitur.* Eſa. 3. v. 7. יִשָּׂא *levabit* (vocabit) *in die illo dicens: non ero princeps.* Targum יָתִיב *reſpondebit.* Lxx. ἀποκριθεὶς *reſpondens.* Eſa. 42. יִשְׂאוּ *levabunt deſertum, & urbes ejus.* Targ. יְשַׁבַּח *laudabit.* Ezech. 39. וְנָשׂוּ *& levabunt ignominiam ſuam.* ſcil. in oribus ſuis: recordabuntur. pro וְנָשְׂאוּ. Job. 27. v. 1. *& addidit Job* שְׂאֵת *levare parabolam ſuam:* proponere. Job. 4. הֲנִסָּה דָבָר *an levabo verbum ad vos?* pro הֲנִשָּׂא, literis ס & ש permutatis. Pſalm. 15. וְחֶרְפָּה *& convicium non* נָשָׂא *levavit contra proximum ſuum.* Eſa. 37. וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה *& levabis orationem pro reliquiis.* Targum וְתִתְחַנַּן בִּצְלוֹ *& ſupplicabis precatione.*

Nom. מַשָּׂא λῆμμα *aſſumtio, propoſitum, ſermo, reſponſum, doctrina, prophetia.* Eſa. 14. v. 28. *In anno, quo mortuus fuit Achaz, factus fuit* הַמַּשָּׂא *ſermo iſte.* Targ. מַתַּל נְבוּאֲתָא *onus prophetiæ.* Lxx. ῥῆμα *verbum.* Malach. 1. מַשָּׂא *ſermo verbi Domini.* Lxx. λῆμμα *aſſumtio;* ſermo qui traditus eſt ei, ut perferret ad Iſraëlitas. Proverb. 31. *verba Lemuel regis:* מַשָּׂא *ſermo, quem docuit ipſum mater ejus.* Lxx. χρηματισμὸς *reſponſum divinum:* oraculum. Thr. 2. v. 14. *& viderunt tibi* מַשְׂאוֹת שָׁוְא, Targ. נְבוּאָת *prophetias vanitatis.* Eſa. 13. מַשָּׂא *prophetia Babel.* Lxx. ὅρασις *viſio.* 2. Reg. 9. *& Dominus* נָשָׂא *levavit ſuper te* הַמַּשָּׂא *onus illud:* prophetiam illam. quòd ore hominis portetur, feratur.

II. de שֵׁם *nomine,* aut בְּרִית *fœdere* Dei: & ſignificat *jurare, mentionem facere, uſurpare.* Exod. 20. v. 7. & Deut. 5. v. 10. *Non* תִשָּׂא שֵׁם *aſſumes nomen Domini Dei tui in vanum.* Targum. *Non* תֵימֵי בִשְׁמָא *jurabis per nomen*

nomen Domini Dei tui fruſtra. pro quo habe- A
tur, Levit. 19. *& non* תִשָּׁבְעוּ בִשְׁמִי *jurabitis per*
nomen meum falsò. Exod. 20. v. 7. *Quia non*
inſontem habebit Dominus eum, qui יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ
aſſumſerit nomen ejus in vanum. Targum יֵימֵי
בִשְׁמֵה *jurabit per nomen ejus falsò.* Pſalm. 50. v.
16. וַתִּשָּׂא בְרִיתִי *& aſſumſiſti fœdus meum ſuper*
os tuum. Targum וְתֵימֵי בִשְׁמִי וְתִדְכַּר קְיָמִי *& ju-*
rabis per nomen meum, & recordaberis fœderis
mei, ſuper ore tuo. Pſal. 16. *Nec* אֶשָּׂא אֶת שְׁמוֹתָם
aſſumam nomina eorum ſuper labia mea: non ju-
rabo per ipſorum nomina. Targum. *Non*
אִדְכַּר *mentionem faciam nominum ipſorum.* Sed, B
Exod. 28. וְנָשָׂא, Targum וִיטַּל *& portabit A-*
haron nomina filiorum Iſrael in pectorali. Ibi ſim-
pliciter *geſtare* ſignificat.

III. de עָוֹן *peccato:* & ſignificat מחילה סליחה
כפרה, vel *remittere & condonare*, vel *luere*
& dare pœnas. Remiſſio peccati, eſt ejus ab-
latio ab homine. ¶ Remittere cum ac-
cuſativo. Geneſ. 4. v. 13. *Magnum eſt pec-*
catum meum מִנְּשֹׂא *præ tollendo:* majus, quàm
ut tolli poſſit. Targ. מִלְּמִשְׁבַּק *præ remittendo:*
majus, quàm ut remitti poſſit. LXX. *τ͂ ἀφε-* C
θῆναί με quàm ut remittatur mihi. Jun. *Major*
eſt pœna mea, quàm ut ſuſtinere poſſim. Gen.
50. שָׂא *tolle, quæſo, transgreſſionem fratrum tuo-*
rum, & peccatum ipſorum. Targum שְׁבֹק *re-*
mitte. LXX. *ἄφες dimitte.* Exod. 10. v. 17.
& nunc שָׂא *tolle, quæſo, peccatum meum.* Tar-
gum שְׁבֹק *dimitte.* Levit. 10. לָשֵׂאת אֶת עֲוֹן,
Targ. לְסַלָּחָא עַל חוֹבֵי *ad parcendum ſuper pec-*
cato. ¶ Cum ל. Num. 14. v. 19. *& quemad-*
modum נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה, Targum שְׁבַקְתְּ *dimi-*
ſiſti populo iſti ab Ægypto & huc uſq. Pſal. 25. D
v. 18. וְשָׂא לְכָל *& ignoſce omnibus peccatis meis.*
Targum וּשְׁבֹק *& dimitte.* Joſ. 24. v. 18. *Ipſe*
non יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם וּלְחַטֹּאתֵיכֶם *parcet trans-*
greſſioni veſtræ, & peccatis veſtris. Targ. יִשְׁבֹּק
dimittet. Interdum עָוֹן *iniquitas* ſubintelli-
gitur. Eſa. 2. v. 9. *& non* תִּשָּׂא לָהֶם *dimit-*
tas ipſis. Geneſ. 18. *&* תִשָּׂא, Targum תִשְׁבֹּק *re-*
mittes iſti loco. Pſalm. 99. v. 8. נֹשֵׂא *remittens*
fuiſti לָהֶם *illis.* Hoſ. 1. v. 16. *Quia* נָשֹׂא אֶשָּׂא
לָהֶם, Targum אִם מִשְׁבַּק אֶשְׁבֹּק לְהוֹן *ſi remit-*
tendo remiſero eis. Hier. *obliviſcar eorum.* ac-
cepit pro נָשָׁה *oblitus fuit.* Pſalm. 32. *Beatus* E
נְשׂוּי פֶשַׁע *levatus peccato.* cui remiſſum eſt
peccatum. pro נָשׂוּא *levatus.* Eſa. 33. *Popu-*
lus habitans in ea, eſt נְשֻׂא עָוֹן *levatus peccato.*
LXX. *ἀφέθη αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία dimiſſum eſt eis*
peccatum. Geneſ. 4. *Nonne ſi benefeceris, eſt*
שְׂאֵת *levatio.* Targum יִשְׁתְּבֵק לָךְ *remittetur ti-*
bi. ¶ Luere & pœnas dare. Exod. 28. *&*
non יִשְׂאוּ: *portabunt peccatum* (pœnam pecca-
ti) *& morientur:* luent. Targum יְקַבְּלוּן *acci-*
pient. Levit. 5. וְנָשָׂא *& portabit peccatum ſuum.*

A Targum וִיקַבֵּל *& accipiet.* Ezech. 18. *Quare*
non נָשָׂא *portat filius ob peccatum patris.* Targ.
לָקֵי *percutitur.*

IV. de igne, qui ſua natura in ſublime fer-
tur: item de elevatione fumi: & ſignifi-
cat *arere, adurere, comburere.* 2. Sam. 5. v. 21.
וַיִּשָּׂאֵם *& levavit eos David ac viri ejus.* Targ.
וְאוֹקֵדִנּוּן *& combuſſit eos.* Pro quo habetur, 1.
Paral. 14. וַיִּשָּׂרְפוּ בָאֵשׁ *& combuſti ſunt igne.*
Nahum 1. v. 5. וַתִּשָּׂא *& levabatur terra:* cō-
burebatur. Targum וְחָרוֹבַת *& devaſtata fuit.*

Nom. מַשָּׂאָה & מַשְׂאֵת *flamma, incendium.*
B Eſa. 30. v. 27. *& gravis* מַשָּׂאָה *flamma:* fumo,
שְׂרֵפָה. Jerem. 6. v. 1. שְׂאוּ מַשְׂאֵת *elevate flam-*
mam: incendium. Alij, *attollite ſigna.* Targ.
סִמָּנִין *ſigna.* Jud. 20. v. 27. *ut aſcendere face-*
rent מַשְׂאֵת *flammam fumi.* Targum עַמּוּד *co-*
lumna. Ibidem v. 39. וְהַמַּשְׂאֵת *& flamma inci-*
piebat aſcendere ex urbe: columna fumi. Tar-
dum יִבְמָנָא *& inſi lia.*

V. De ſtirpibus, quæ creſcentes elevantur,
in ſublime feruntur, attolluntur ſeu con-
ſurgunt: & ſignificat *creſcere, adoleſcere, pro-*
C *venire:* & tranſitivè, *producere, proferre.* E-
zech. 17. לַעֲשׂוֹת עָנָף וְלָשֵׂאת פֶּרִי *ut faciat ramū,*
& producat fructum. Pro quo ibidem, וְנָשָׂא
עָנָף וְעָשָׂה פֶרִי *& producet ramum, & faciet fru-*
ctum.

Arab. נשא naſcha *crevit, adolevit, prove-*
nit: literis שש permutatis. Pſal. 92. וינשוא
& creſcent ut cedrus Libani. 1. Pet. 22. לתנשוא,
Al. להנסוא *ut creſcatis* (adoleſcatis) *ad ſalu-*
tem. Luc. 2. אלצבי פכאן ינשא *puer autem cre-*
ſcebat. Actor. 41. v. 3. ונסאת *& educatus ſum in*
D *hac urbe.* Alcor. ואנשאנא *& produximus poſt*
illos ſeculū aliud. אנשאתם *produxiſtis.* מנשון *pro-*
ducentes.

Nom. נשו *incrementum.*

אנשא *productio.* Matth. 25. *Ante* אנשא
אלעלם *productionē mundi.* Ex Hebræo נָשָׂא
elevavit: quę enim creſcunt, in ſublime fe-
runtur.

נְשָׂאָה *productio, factura.*

VI. De capite vel ſuo, vel alterius. *Levare ca-*
put ſuum eſt animum erigentis & gauden-
tis, animoſi: In malum, ſuperbientis, ar-
E rogantis, audacis, præſumentis, glorian-
tis. Job. 20 *Si juſtus ſum, non* נָשָׂאתִי *elevo caput.*
Pſalm. 83. v. 2. *& oſores tui* נָשְׂאוּ רֹאשׁ, Targ.
זְקִיפוּ *elevarunt caput.* Jud. 8. *& non addiderunt*
לָשֵׂאת רֹאשָׁם *elevare caput ſuum.* Luc. 21. v.
28. *Attollite capita veſtra, quia appropinquat*
redemtio veſtra. ¶ *Levare caput alterius,* eſt e-
vehere, ſuperiorem reddere, honore affi-
cere, priſtinæ dignitati reſtituere. Gen.
40. v. 13. יִשָּׂא *elevabit Pharao* רֹאשֶׁךָ *caput tuum,*
& reſtituet te ſuper officium tuum. Targ. יִדְכְּרִנָּךְ
recor-

recordabitur tui. Lxx. *μνησθήσεται τῆς ἀρχῆς σου recordabitur principatus tui.* Sed v. 19. ישא, Targum יעדי *auferet Pharao* ראשך *caput tuum à te,& ſuſpendet te ſuper ligno:* ab officio removebit. Jerem. 52. נשא *elevavit Avilmerodach rex Babylonia in anno regni ſui* ראש *caput Joacin, regis Juda, & eduxit eum ex domo carceris.* A

VII. de facie, vel ſua vel alterius. *Levare faciē ſuam ad alterum*, eſt reverentiæ: in malum, audaciæ, impudentiæ. Deuter. 28. v. 50. *Quæ non* ישא פני *levat faciem ſuam ad ſenem:* quæ ſenem non reveretur. 2. Sam. 2. v. 23. *& quomodo* אשא פני *levabo faciem meā ad Joab fratrem tuum?* Job. 11. *Tunc* תשא פניך *levabis faciem tuam abſq; macula.* ¶ *Levare faciem alterius*, eſt ejus perſonam accipere, reſpicere, honorare, admirari, ſuſpicere, & in gratiam alicujus aliquid facere. Geneſ. 19. v. 21. *Ecce* נשאתי פניך, Targum נסבת אפך *levavi faciem tuam, etiam de hac re.* Lxx. *ἐθαύμασα admiratus ſum.* Levit. 19. *Non* תשא פני־דל *accipies faciem pauperis.* Lxx. *λήψῃ πρόσωπον.* pro quo habetur, Exod. 23. *& pauperem non* תהדר *honorabis in lite ejus.* Targum תרחם *miſereberis* Job. 32. *Non* אשא פני איש *aſſumam faciem viri:* ullius. Lxx. *βροτὸν αἰσχυνθῶ hominem reveritus fuero.* B C

Nom. נשוא פנים *levatus facie*, honoratus, quem populus honorat & veretur. Eſa. 3. v. 2. *Principem quinquaginta*, ונשוא פנים *& levatum facie.*

משא פנים *levatio faciei*, acceptio perſonæ. 2. Par. 19. *Non eſt apud Deum* משא פנים *acceptio perſona, nec acceptio muneris.*

VIII. De manu: & ſignificat *jurare, orare, benedicere, ſignum dare:* vel eſt geſtus jurantis, orantis, benedicentis, ſignum dantis. Jurantis. Exod. 6. *& ducam vos in terram, pro qua* נשאתי את־ידי *levavi manum meam, ut darem eam Abrahamo.* Targum קימית במימרי *juravi in verbo meo.* Pſalm. 106. וישא ידו *& levavit manum ſuam eis, ut proſterneret eos in deſerto.* Targ. addit: בשבועה *in juramento.* 12. Æneid. — *deinde Latinus* D

Suſpiciens cælum, tenditq; ad ſidera dextram:
Hæc eadem, Aenea, terram, mare, ſidera juro.

¶ Orantis. Pſalm. 28. בנשאי ידי *cùm elevo manus meas ad oraculum ſanctitatis tuæ.* Targ. בד אפרש ידי בצלו *cùm expandero manus meas in oratione.* 2. Æneid. E

Suſtulit exutas vinclis ad ſidera palmas.

Nom. Pſalm. 141. משאת כפי *elevatio manuum mearū, oblatio veſpertina:* reputetur pro ſacrificio veſpertino. ¶ Benedicentis. Pſ. 134. שאו ידיכם *levate manus veſtras in ſancto, & benedicite Dominum.* Sacerdos ambas manus levat, cùm populo benedicit: cū imponere nequeat ſingulis, ſicut in manuū impoſitione uſitata ſapientibus. ¶ Signū dantis, & indicantis aliquid. Eſa. 49. *Ecce* אשא *levabo ad gentes* ידי *manum meam, & ad populos exaltabo vexillum meum, ut adducant filios tuos.*

Nom. משאת *ſignum.* Jerem. 6. שאו משאת *levate levationem.* Targ. סמותא *ſigna.* ut longinqui videant flammā & fugiant. ¶ Percutientis manum, aut vim inferentis. 2. Sam. 18. v. 27. *Qui* נשאו ידם *levarunt manum ſuam in domino meo rege.*

IX. de נפש *anima* ſua vel alterius: & *levare animam ſuam* ſignificat, inhiare, intentū eſſe, expetere, expectare, ſperare, adſpirare, anhelare, concupiſcere. Deut. 24. *& ad illam ipſe* נשא את־נפשו *levat animam ſuā.* Lxx. *καὶ ἐν αὐτῷ ἔχει τὴν ἐλπίδα & in eo habet ſpem.* Pſal. 25. *Ad te, Domine,* נפשי אשא *animam meā levabo.* Jerem. 22. *& ſuper terram, ad quam ipſi* מנשאים את נפשם *elevant animam ſuam, ut eò redeant, illuc non redibunt:* ad quā redire maximè cupiunt. Pſal. 24. *Qui non* נשא *levavit ad vanum* נפשו *animam ſuam.* Pſ. 142. v. 8. *Quia ad te* נשאתי נפשי *levavi animam meam.*

Nom. משא נפש *levatio animæ*, ſpes, cupido. Ezech. 24. *&* משא נפשם *levationem animæ ipſorum, filios & filias eorum.* Targum חבוב נפשהון *dilectionem animæ ipſorum.* ¶ *Levare animum alterius*, eſt erigere ejus animum in ſpem, ſpē facere, promittere. 2. Sam. 14.

X. de *corde*, quod *levatur*, aut *levat homines.* Levatur in precatione, ſicut manus. Thr. 3. נשא לבבנו *levabimus cor noſtrum ſuper manibus ad Deum in cælis.* Levat homines, ut ſponte aliquid faciant. Ex. 35. *omnes mulieres, quas* נשא לבן *levaverat cor ipſarum* אתנה *illas.* Lxx. *αἷς ἔδοξε τῇ διανοίᾳ αὐτῶν quibus viſum eſt in mente earum.*

XI. de donis, muneribus, epulis, debito, cēſu, tributis, portionibus, quæ deferuntur, offeruntur aut portantur. 1. Reg. 9. v. 11. *Hirā rex Tyri* נשא, Targ. סובר *ſuſtentabat:* Al. *donabat Salomonem lignis cedrinis.* Ezech. 20. ובמשאת *& in levando dona veſtra.* 2. Sam. 19. *& comedendo comedimus de rege, ſi* נשאת נשא לנו *levando levavit nobis.* Targum מתנא מני לנא *donum dedit nobis.*

Nom. משאה: Plur. משאת *dona, portiones.* Gen. 43. וישא משאת, Targ. ונטל חלקין *& tulit partes à facie ſua ad eos, & multiplicata fuit* משאת בנימין, Targum חלקא דבנימן *portio Binjamin.* ממשאת, Targ. מחלקי *pra portionibus omnium ipſorum, quinq; partibus.* Ezech. 20. *& primitias* משאותיכם *donorum veſtrorum omni ſanctitate veſtra.* 2. Samuel. 11. *& ſecutum eſt ipſum*

ipſam מַשְׂאוֹת הַמֶּלֶךְ *donum regis*. Targ. סְעוּדָתָא A
cibus. Jerem. 40. *& dedit ei princeps laniorum*
viaticum, וּמַשְׂאֵת *& munus*. Targum וּנְבִזְבַּן *&*
donum. duæ donorum ſpecies. 2. Paral. 24.
ut afferrent de Juda & Jeruſalem מַשְׂאַת *onus Mo-*
ſis. Sic vocat Siclos à Moſe populo impo-
ſitos, qui afferri per præconem jubeban-
tur. Amos 5. וּמַשְׂאַת בַּר *& onus frumenti ac-*
cipitis ab eo: tributum. Prov. 22. *Inter ſpon-*
dentes (pro) מַשָּׂאוֹת *oneribus debitis*. Gen. 49.
v. 3. שְׂאֵת *dono:* ſacerdotio excellens ſeu
præſtans.

נשב duo ſignificata habet. I. נְשַׁב, Chald. & B
Syr. נְשַׁב & נְתַב *flavit, efflavit, ſufflavit, per-*
flavit, ſpiravit, inſpiravit. Eſa. 40. v. 7. *Quia*
ſpiritus Domini נָשְׁבָה, Targum נַשְׁבַת *ſpiravit*
in eo. Syr. Johan. 6. *Ventus magnus* נַשְׁבַת *ſpira-*
bat. Chald. Pſalm. 129. v. 6. *venit ventus o-*
rientalis וְנָתַב *& flat in illud*. ſcil. fœnum te-
ctorum. Piel Chald. נַשֵּׁב *flavit*. Gen. 1. *&*
ſpiritus Domini מְרַחֶפֶת *movebatur ſuper facie a-*
quæ. Targum מְנַשְּׁבָא *flabat*. Hiphil. הִשִּׁיב,
Chald. אַנְתֵּב *flavit, afflavit*. Geneſ. 15. v. 11.
וַיַּשֵּׁב אֹתָם *& afflavit* (diſflavit) *eas Abraham:* C
flatu abegit aves. Targum וְאַפְרַח *& evolare*
fecit. Al. וְאָתִיב יַתְהוֹן *& reducebat eas*. ſcil. par-
tes animalium: removebat. LXX. *καὶ συνε-*
κάθισεν αὐτοῖς & ſedit cum eis. legerunt וַיֵּשֶׁב
אִתָּם *& ſedit:* punctis deſtituti. Pſalm. 147.
v. 18. יַשֵּׁב, Targum יְנַתֵּב *flare ſinet ventum ſu-*
um, fluent aquæ.

Nom. נְשַׁב & נְשׁוּב, Arab. נַסְבַּה naſba *re-*
te, laqueus, quo capti ſpirant & ſufflant præ
dolore: Plur. נְשׁוּבִין, Arab. נְסָאב niſab *retia,* D
laquei. Proverb. 6. *Sicut capreolus* מִיַּד *ex manu*.
Targum מִן נִשְׁבָא *ex laqueo*.

Chaldaicè & Syriacè, מַשַּׁב *ventus, fla-*
tus, & *follis*.

Rabbin. נְשִׁיבַת הָרוּחַ *ſpiratio venti*.

II. Arab. נשב naſchab *ſpiravit, locutus fuit*. Pſ.
73. v. 8. ונשבוא *& locuti ſunt iniquitatem*.

נשיבה naſchiba *cognata*. Luc. 1. *Eliſabet*
נשיבתך *cognata tua*.

נשג. Inde Hiphil. הִשִּׂיג *attigit, apprehendit, aſ-*
ſecutus eſt, acquiſivit, conquiſivit, applicavit. Joſ.
2. הִשִּׂיגוּם, Targum תַּדְבְּקוּנוּן *comprehendetis* E
eos. Job. 22. *Terminos* יַשִּׂיגוּ *transferent*. Tar-
gum יְשַׁנּוֹן *mutabunt*. pro יַסִּיגוּ, à נָסַג *retroceſ-*
ſit: literis ש ס permutatis, ob ſoni ſimili-
tudinem. Gen. 31. וַיַּשֵּׂג, Targum וְאַדְבְּקַ *&*
apprehendit eum in monte Gilead: aſſecutus
eſt. Levit. 25. *& ſi* תַּשִּׂיג *apprehenderit manus*
peregrini: ſi poterit. manus pro facultate.
Unde & Rabb. כְּפִי אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדִי *juxta quod*
apprehendet manus mea: quantum potero,
pro facultate. 1. Paral. 21. *& gladius inimi-*

corum tuorum לְמַשֶּׂגֶת *ad apprehendendum*. Par-
ticipium pro Infinitivo. pro quo habetur,
1. Samuel. 24. וְהוּא רוֹדֵף *& ipſe perſequi-*
tur te.

Nom. שִׂיג *apprehenſio, occupatio, negocium*.
1. Reg. 18. *Aut meditatio, aut* שִׂיג *negocium*
eſt illi. Aut perſequitur hoſtes ſuos, ut il-
los comprehendat. Targ. אִשְׁתַּתְּפָא אִשְׁתַּתַּף
negocium habet cum altero: à שָׁתַף, literis ר״ת
permutatis.

Rab. הִשִּׂיג *evenit*. ☙ הַשָּׂגָה *apprehenſio*. ☙
מַשִּׂיגִים *eventus, accidentia*.

מַשָּׂג *acquiſitus*.

נשה duo ſignificata habet. I. נָשָׁה, Chald. נְשָׁא
& נְשִׁי, Arab. נְסָא naſi, idem quod נָשָׁא, *obli-*
tus fuit, dedidicit. Jer. 23. v. 39. וְנָשִׁיתִי אֶתְכֶם
נָשֹׁא *& obliviſcar vos obliviſcendo*. vel, *& diſlo-*
cabo vos diſlocando. pertinet ad נָשָׁה *diſloca-*
tus. Targum וְאַרְטֵשׁ *& derelinquam vos*. Hie-
ron. *& tollam vos portans*. Accepit pro נָשָׂא
tulit, cum puncto ſiniſtro. Jerem. 51. v. 30.
נָשְׁתָה, Targum אִתְּבְרַת *contrita eſt potentia i-*
pſorum, facti ſunt in fœminas. Deuter. 32. v.
18. *Petram, quæ genuit te,* תֶּשִׁי, Targ. אַתְנְשִׁיתָא
oblitus fuiſti. pro תִּשֶּׁה. Præterea, Ezech. 39.
v. 26. Thren. 6. v. 22. 2. Paral. 6. v. 22. A-
rab. Pſalm. 9. נסוא *obliti ſunt Dei*. Pſalm. 13.
Quare תנסאני *obliviſcèris me*. Pſalm. 42.
Nec ינס *obliviſcetur clamorem pauperis*. Marc. 8.
v. 15. ונסוא אן יאחדוא מעהם חבזא *& obliti*
ſunt accipere ſecum panem. Precat. יָאמַן לָהּ דְּכַר
לא ינסי *ô cui eſt memoria, non obliviſcetur*. Luc.
8. *Quia non* ינסיהא *oblitus eſſet eam*. Niphal.
נִשָּׁה, Chald. אִתְנְשִׁי *oblitus fuit*. Eſaiæ 44. v.
21. *Tu Iſrael ne* תִנָּשֵׁנִי *obliviſcaris me:* aut *obli-*
vioni tradaris à me. Targum תִתְנְשֵׁי דַּחְלְתִי *obli-*
viſcaris timoris mei. Judic. 3. וַיִּשְׁכְּחוּ, Targum
וְאִתְנְשִׁיו *& obliti ſunt Domini Dei ſui*. Hiphil.
הִשָּׁה, Chald. אַנְשֵׁי *oblivioni tradidit, obliviſci*
fecit. Job. 39. v. 17. *Quia* הִשָּׁהּ *obliviſci eam fecit*
Deus ſapientiam. Job. 11. v. 6. *& ſcito quòd* יַשֶּׁה
obliviſci faciet tibi Deum. Geneſ. 40. v. 23.
וַיִּשְׁכָּחֵהוּ, Targum וְאַנְשְׁיֵהּ *& oblitus eſt eum*.

Nom. נָשֶׁה *oblitus*. Gen. 32. *Ideo non come-*
dunt filij Iſrael גִּיד הַנָּשֶׁה *nervum oblitum*. ſcil.
ſui loci: loco motum. Targ. גִּידָא דְּנַשְׁיָא vide
in גוד, ubi habes Plural.

נְשִׁיָּה, Chald. מַנְשְׁיָא, Arab. מַנְסִיָּה manſia
oblivio. Pſalm. 88. v. 13. *Nunquid cognoſcen-*
tur in tenebris miracula tua, & juſtitia tua in
terra נְשִׁיָּה *oblivionis?* in ſepulcro, ubi mor-
tui traduntur oblivioni: ſicut præcedit,
dormientes in ſepulcro, quorum non recordaris
amplius.

נָשִׁים *mulieres*, in quibus nomen fami-
liæ oblivioni traditur. Tranſeunt enim
in familiam viri, cujus & forum, & digni-
tatem

tatem ſequuntur. Eſa. 3. v. 12. וְנָשִׁים. Micheæ 2, נְשֵׁי עַמִּי *mulieres populi mei expelles.* Lxx. ἡγούμενοι *duces.* acceperunt pro נָשִׂיא *dux.* Inde Rabb. נָשָׂא *in uxorem duxit.* שְׁלֹמֹה גִּייֵר נָשִׁים וּנְשָׂאָן *Salomo proſelytas fecit mulieres, & duxit eas uxores.* הִשִּׂיא *in uxorem dedit, nuptui dedit.* ☧ נָשׂוּי *uxoratus.* ☧ נִשּׂוּאִין *nuptiæ, conjugium.* ☧ נָשׂוּא *ſocer.*

Arab. נָאסִין *obliviſcentes.*

נסיאן nuſien *oblivio,* ἀμνησία, & *lethargus morbus.*

מַנְסִי munſi *obliviosſus* & *lethargicus.* מַנְסִי אַלְקַלְב munſi alcalb *obliviosſus.*

II. נָשָׁה *mutuavit, mutuo* vel *mutuum accepit* aut *petiit, debuit,* ſine ב: at cum ב *mutuum dedit, fœnori dedit.* Sine ב tamen poſitum, pro natura orationis ſæpe exponitur. Jerem. 15. v. 10. לֹא נָשִׁיתִי וְלֹא נָשׁוּ בִי *non mutuo accepi, nec mutuo dederunt mihi.* Eſa. 24. v. 21. *& erit* כַּנֹּשֶׁה כַּאֲשֶׁר נֹשֶׁה בוֹ *ſicut mutuum accipiens, ſicut qui mutuo dat ei:* creditor ſicut fœnerator. Pſal. 109. *Concutiat* נוֹשֶׁה, Targ. מָזוּפָא *fœnerator omne quod habet.* 2. Reg. 4. v. 1, & 7. נֹשֶׁה, Targum רְשִׁיָא *fœnerator venit, ut tollat duos filios meos.* Hiphil. הִשָּׁה *mutuum dedit, fœnori dedit,* cum ב conſtructum. Deut. 24. v. 10. *Si* תַשֶּׁה בְרֵעֲךָ, Targ. תַרְשֵׁי בְחַבְרָךְ *fœnori* ſeu *mutuo dederis proximo tuo.* Targ. רְשׁוּת מַשָּׁאת מְאוּמָה *mutuum aliquod.* Ibidem. *Et vir cui tu* נֹשֶׁה בוֹ, Targ. רָשֵׁי בֵהּ *mutuum dediſti ei.* Præterea, Exod. 22. v. 24. 1. Sam. 23. v. 2.

Nom. נֹשֶׁה *mutuans* & *fœnerans, mutuator, fœnerator:* Plur. נֹשִׁים *mutuatores* & *fœneratores.*

מַשֶּׁה *mutuum.* Deut. 15. v. 2. *ut remittas omnis* בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ, Targum גְּבַר מָרֵי רְשׁוּ *habens mutuum manus ſuæ, qui* יַשֶּׁה בְרֵעֵהוּ, Targ. יַרְשֵׁי בְחַבְרֵהּ *mutuum dabit proximo ſuo.*

מַשָּׁאָה *mutuum, debitum:* Plur. מַשָּׁאוֹת *mutua, debita.*

נְשִׁי *debitum.* 2. Reg. 4. *& perſolve* נִשְׁיֵךְ *debitum tuum.* Targum לְמָרֵי חוֹבָתָךְ *debitoribus tuis.* legit נֹשַׁיִךְ, ſicut legendum eſſe in margine notatur.

נשט נָשַׁט *palpavit:* in Aruch.

Arab. ינשט *voluntarium* ſeu *ſpontaneum efficiet:* in Avicenna.

נָשִׁיט *promtus:* Matth. 26.

נשך duo ſignificata habet. I. נָשַׁךְ, Chald. & Syr. נְכַת *momordit, admordit.* Num. 21. v. 9. *Quando* נָשַׁךְ, Targ. נְכַת *mordebat ſerpens hominem.* Hab. 2. *Annon repente ſurgent* נֹשְׁכֶיךָ *mordentes te?* vermes. Nũ. 21. v. 10. *Omnis* הַנָּשׁוּךְ, Targ. דְיִתְנְכֵת *qui morſus fuerit.* Prov. 23. v. 32. *Noviſſimum ejus ut ſerpens* יִשָּׁךְ, Targ. יִנַּכֵּת *mordebit.* Amos 5. v. 19. וּנְשָׁכוֹ, Targ. וְתִכְּתִנֵּהּ *& mordebit eum ſerpens.* Syr. Act. 28. v. 3. וּנְכַתַת *& momordit manũ ejus.* Piel נִשֵּׁךְ *momordit.* Nũ. 21. v. 6. *Miſit Dominus in populum ſerpentes urentes* וַיְנַשְּׁכוּ, Targ. וּנְכַתוּ *& mordebant populum.* Præterea tantùm, Gen. 49. v. 17. Eccleſ. 10. v. 8, & 11. Amos 9. v. 3.

II. Per metaphoram, נָשַׁךְ momordit, admordit, arroſit, corroſit, corrupit alterius facultates, *uſuram exercuit, fœneratus eſt, damno, moleſtia affecit.* Pecunia fœnori data mordet & vorat: dum ſingulis annis uſurã parit. Uſura alterius ſubſtantiam mordet ac diminuit. Plaut. in Pſeudolo, 20. 19. *Habet argentum, jam admordere hunc mihi lubet.* Et *vorax uſura:* Lucan. 1. 37. Chal. חֲבוֹל, quod alterius facultates corrumpat: de quo in חבל vide. Deut. 23. v. 19. נֶשֶׁךְ, Targ. רִבִּית *uſura ullius rei, quæ* יִשַּׁךְ *mordebit.* Targ. מִתְרַבֵּי *uſuram exercet.* Hiph. הִשִּׁיךְ *idẽ.* Deut. 23. v. 19. *Non* תַשִּׁיךְ, Targ. תְרַבֵּי *uſurabis fratrẽ tuũ* נֶשֶׁךְ, Targ. רִבִּית *uſura argenti.* Ibid. *Alieno* תַשִּׁיךְ, Targ. תְרַבֵּי *uſurabis, ſed fratri tuo non* תַשִּׁיךְ, Targ. תְרַבֵּי *uſurabis.* Hinc Judæi colligunt Lege uſurã non ꝓhiberi, niſi erga Iſraelitam, ſed erga alienum concedi. Quia uſura aufert alterius opes ipſo ſciente & volente, ideo conceſſa, nec furto aut rapinæ ſimilis. Et Iſraelitæ tenentur benefacere Iſraelitis; non autẽ alienis, quia ipſis ſunt inviſi. Mutuatio autem eſt maximũ beneficiũ: adeo ut aliqui malint mutuo, quàm dono accipere. Si aũt Iſraẽlita à gẽtili beneficiũ accipiat, tenetur ipſi rependere.

Nom. נֶשֶׁךְ, Chald. נְכוֹת *morſus, uſura,* mordens & diminuens alterius facultates. Pſ. 15. *Pecuniam ſuam non dedit* בְּנֶשֶׁךְ *in uſura.* Hîc Judæi dicunt, Davidem non prohibere in univerſum, quod conceſſerit Moſes ex Dei mandato, cui nec addendũ, nec detrahendũ: etiamſi inter Iſraẽlitam & gentilem non diſtinguat. Intelligendũ igitur locum de ſolis Iſraẽlitis, etiamſi alter alteri hoc modo benefaciat.

נִשְׁכָּה eſt לִשְׁכָּה *cubiculum,* literis נל permutatis: Plur. נִשְׁכוֹת *cubicula.* In לשך vide.

נשל נָשַׁל, Arab. נשל naſchal, idem quod שָׁלַל, *detraxit, extraxit, exuit, depulit, ejecit.* Joſ. 6. שַׁל *detrahe calceamentũ tuũ.* Targ. שְׁרֵי *ſolve.* Lxx. λῦσον. Deuter. 17. וְנָשַׁל, Targ. וִיתָרֵךְ *& expellet gentes multas.* Arab. Pſal. 18. ונשלני *& extraxit me de aquis multis.* ¶ Abſolutè, *detractus fuit.* Deut. 19. וְנָשַׁל, Targ. וְיִשְׁתְּלִף *& detrahetur ferrũ de ligno.* Lxx. ἐκπεσὸν *excidet.* 2. Par. 29. *Mei filij nũc ne* תִּשָּׁלוּ *detrahamini:* ſubtrahatis vos. Deut. 28. *Quia* יִשַּׁל *detrahetur oliva tua.* Targ. יִתְרוּן *defluent olivæ tuæ:* decident. Piel נִשֵּׁל *detraxit, expulit.* 2. Reg. 16. וַיְנַשֵּׁל, Targ. וְתָרֵךְ *& expulit Judam.* Hiph. הִשִּׁיל *detraxit.* Job. 27.

Quia

Quia יְשַׁל, Targ. יַנְתַר *detrahet Deus animam* A *meam*: adimet. pro יַשֵּׁל: aut potius pro יְשַׁלֵּה, permutata ſignificatione ordinum.

Nom. Rabb. נְשִׁילַת אֵבָרִים *extractio* ſeu *diſſolutio membrorum*. paralyſis.

נשם נָשַׁם *anhelavit, anhelitum emiſit, animam eduxit, attraxit ſpiritum*. Jer. 18. v. 16. יִשֹּׁם *anhelabit & movebit caput ſuum*. Jer. 49. *Omnis tranſiens ſuper ea* יִשֹּׁם *anhelabit & ſibilabit*. Targum יְכְלֵי *clamabit*. Eſa. 42. v. 14. *Sicut parturiens clamabo*, אֶשֹּׁם *anhelabo & reſpirabo*. 1. Reg. 9. v. 8. *Omnis tranſiens juxta eam* יִשֹּׁם *anhelabit & ſibilabit*. ſcil. præ ſtupore & admiratione. B יִשְׁתּוֹמֵם *obſtupeſcet*.

Nom. נְשָׁמָה, Chald. נִשְׁמָא, Arab. נַסְמָה naſima *ſpiritus* ex ore egrediens, *halitus, anhelitus, flatus, anima*. Uſurpatur de homine tantùm, & animam hujus ratione præditam denotat. Plur. נְשָׁמוֹת, Chald. נִשְׁמָן *halitus*. Deut. 20. *Non ſines vivere omnem* נְשָׁמָה, Targ. נִשְׁמָא *animam*. Gen. 2. *Et inſlavit in nares ejus* נִשְׁמַת חַיִּים *halitum vitæ*. Lxx. πνοὴν ζωῆς. Per nares aër attrahitur, quo vita in corde conſervatur, & calor cordis evehitur. C

תִּנְשֶׁמֶת nomẽ avis & reptilis, *noctua & talpa*.

Arab. נַסְמָה אַלְחַיָאה *halitus vitæ*.

נְסִים naſim *aër, frigus, frigiditas*. ſed נַשְׁמַה naſchama *populus nigra*. ﬞ נשם naſchã *ulmus*.

Rabb. נְשִׁימָה *attractio aëris*.

נשע. Arab. נשאעה in Geograph.

נשף duo ſign. habet. I. נָשַׁף, idẽ q. נָשַׁב, *flavit, afflavit, ſufflavit, impulit, circumegit, circumflexit*. Ex. 15. נָשַׁפְתָּ *flaviſti ſpiritu tuo, operuit ipſos mare*. Eſa. 40. *Et etiã* נָשַׁף *flavit in eos, & exaruerũt*. D

Nom. נֶשֶׁף *caligo, tenebræ*. Jer. 13. v. 15. *Et antequam conſternentur pedes veſtri ſuper* הָרֵי נֶשֶׁף *montibus caliginis*. 2. Reg. 7. *Surrexerunt* בַּנֶּשֶׁף, Targ. בְּקִבְלָא *in tenebris, ut venirent ad caſtra Syrorum*. ¶ Deinde, נֶשֶׁף *crepuſculum*, aut *matutinum* ante ſolis exortum; aut *veſpertinum*, ante ejuſdem occaſum: pro natura orationis, *noctis initium* aut *finis*. Job. 7. *Et ſatiatus fui inſomnÿs uſq; ad* נֶשֶׁף *crepuſculum*. Targ. עִדָּן שַׁפְרְפָרָא *tempus auroræ*. Prov. 7. v. 9. בְּנֶשֶׁף *in crepuſculo, in veſpera diei*. Targ. בְּרַמְשָׁא *in veſpera*. Pſ. 119. *Præveni* בַנֶּשֶׁף *in crepuſculo, & clamavi*. Targ. בְּשַׁפְרְפָרָא *in aurora*. Job. 3. E v. 9. *Obſcurentur ſtellæ* נִשְׁפּוֹ *crepuſculi ejus*. ſtellæ majores, quæ ſub finem noctis conſpiciuntur; ut urſa major & minor. 1. Sam. 30. מֵהַנֶּשֶׁף *à crepuſculo & uſque ad veſperam ad craſtinum eorum*: à veſpera iſtius diei, uſq; ad veſperam diei ſequentis, & toto illo die uſque ad craſtini manè.

יַנְשׁוּף *veſpertilio*, in crepuſculo circumvolitans.

Rabb. מַנְשְׁפָן *revolutiones volubiles*.

Syr. נְשַׁף *piſtillo fregit, contudit*: cũ שׁוּף convenit, permutata ſignificatione ordinũ. A

II. Arab. נַשַּׁף naſchaf *exuxit, exiccavit, mulſit, emulſit, imbibit, imbibitus fuit*. Hiph. אַנְשַׁף anſchaf *ſuxit, exuxit, exiccavit ad ventum, deſiccavit*. Joh. 3 וּמְנַשְּׁפָהוֹמָא *& extergebat eos*: duos.

נְשׁאף *imbibitio, exiccatio*.

מַנְשַׁף manſchaf *exiccativum*: Plur. מַנָאשִׁף maniſchif *exiccativi*.

מִנְשָׁפָה *linteum*. ﬞ אִסְתַּנְשַׁף *attraxit*.

נשק. נָשַׁק, Chald. & Syr. נְשַׁק *oſculatus fuit* alterius vel os, vel genam, vel manum, vel humerum, amoris, reverentiæ, obedientię, ſalutationis, valedictionis ergò. Cum B ל *manum* aut *humerum*; ſine ל *os*. Conſtruitur, 1. cum accuſativo nominis aut pronominis. 1. Sam. 20. וַיִּשְּׁקוּ *& oſculabantur vir proximum ſuum*. Gen. 33. *Et irruit in collum ejus* וַיִּשָּׁקֵהוּ *& oſculabatur eum*. Puncta monent non fuiſſe oſculum ex toto corde. Cãt. 1. יִשָּׁקֵנִי *oſculetur me de oſculis oris ſui*. Hoſ. 3. *Vitulos* יִשָּׁקוּן *oſculabuntur*. Idola oſculabantur ipſorũ cultores. Targ. נָכְסִין *mactant*. Prov. 24. v. 26. *Labia* יִשָּׁק *oſculabitur, reſpondens verba* C *recta*. Tam charus eſt, acſi oſcula præberet. ¶ 2. cũ עַל vel ל *ſuper*. Gen. 41. וְעַל פִּיךָ יִשַּׁק *& ſuper os tuum oſculabitur omnis populus meus*. Targ. וְעַל מֵימְרָךְ יִתְּזַן *& juxta verbum tuum armabitur*. Reſpexit ad נֶשֶׁק *armatura*. Al *nutrietur*. הִנֵּה כְמוֹ כֵן מַשְׁק. Lxx. ὑπακούσεται *obediet*. oſculum enim obedientiæ ſignum. Hier. *Ad tui oris imperium cunctus populus obediet*. 1. Reg. 19. *Et omne os, quod nõ* נָשַׁק לוֹ *oſculum præbuit ipſi*. Idolorum ſtatuas oſculari ſolebãt. D Ibid v. 20. אֶשְּׁקָה־נָּא לְאָבִי *oſculum, quæſo, præbebo patri meo, & matri meæ*. valedicam. Oſculantur enim ſe invicem adeuntes, cõgredientes, diſcedentes & abeuntes. Job. 31. וַתִּשַּׁק, Targ. וּנְשַׁקַת *& oſculata eſt manus mea* לְפִי *os meum*. Multi olim adorabant luminaria ſeu ſydera: Et venerationis cauſa manum oſculabantur, ac caput demittebãt. Vel: clauſi os meũ manu mea, ne fortè egrederetur inde ſermo malus. Ruth. 1. v. 9, & 14. וַתִּשַּׁק *& oſculata eſt*. Syr. Matth. 26. דְנָשֶׁק *quem oſculor ego*. Ibid. וּנְשַׁקֵה *& oſculatus eſt eum*. Piel נַשֵּׁק, Syr. נַשֵּׁק *oſculatus fuit*. E Pſal. 2. v. 12. נַשְּׁקוּ בַר *oſculamini filiũ*. in honorẽ & obedientiã. Targ. קַבִּלוּ אוּלְפָנָא *accipite doctrinã*. Lxx. δράξασθε παιδείας *apprehendite diſciplinã*. Acceperunt pro נַשְּׁקוּ *apprehẽdite*: ob literarũ ש ש & נ ק ſimilẽ ſonum. Et בַּר pro *puritate*, doctrina pura. Syr. Act. 20. וּנְשַׁק *& oſculat⁹ eſt eos*. Hiph. הִשִּׁיק *oſculat⁹ fuit*. Ezech. 3. *Et vox alarũ beſtiarum* מַשִּׁיקוֹת *quæ oſculabãtur quælibet ſororẽ ſuam*: occurrentiũ, per metaphorã: ſicut, Pſ. 85. *Juſtitia & pax* נָשָׁקוּ *oſculatæ ſunt*:

d by Google

ſunt: occurrerunt. Targ. אִרְבְּקוּ *copulatæ ſunt.* A

Nom. נְשִׁיקוֹת, Chald. נְשָׁקָן *oſcula.*

נֶשֶׁק *bellum*, in quo homines ſe invicem oſculantur: ſibi occurrunt. Pſalm. 140. *Texiſti caput meum in die* נֶשֶׁק, Targ. קְרָבָא *belli:* in die, quo armis invador hoſtium. ¶ Deinde נֶשֶׁק *armatura bellica.* Eſa. 22. *Reſpexiſti in die illo ad* נֶשֶׁק, Targ. זִין *armaturam domus ſylva.* 1. Reg. 10. *Et veſtes,* וְנֶשֶׁק *& armaturam.* Targ. וּמָנֵי זֵינָא *& inſtrumenta armaturæ.* Lxx. *τὰ ὅπλα arma*

Inde Verbum נָשַׁק *armatus fuit.* Pſ. 78. v. 9. *Filij Ephraim* נוֹשְׁקֵי-רוֹמֵי-קֶשֶׁת *armati jaculatores arcu:* jaculantes ſagittas arcu. Targ. B בְּזֵינֵי קְרָבָא וְגִבָּרִין נָטְלֵי קַשְׁתָּא *cum armis bellicis, & fortes geſtantes arcum.* 1. Paral. 2. נֹשְׁקֵי קֶשֶׁת *armati arcu & ſagittis.* aut, *applicantes arcum.*

נשק נָשַׂק. Inde Niph. נִשַּׂק, Chald. אִתְּסַק *accenſus fuit.* Pſal. 78. *Ignis* נִשְּׂקָה, Targ. אִתְּסִקַת *accenſus fuit in Jacob.* Hiph. הִשִּׂיק, Chald. אַסֵּק *accendit.* Eſa. 44. *Et etiam* יַשִּׂיק, Targ. צָוָא *accendit, & coquit panem.* Ezech. 39. וְהִשִּׂיקוּ *& accendent in armatura.*

Nom. הֶסֵּק *ſuccenſio.* C

Arab. אִסְתַּנְשַׁק *attractus fuit vapor.*

אִסְתִּנְשַׁאק אַלְנַּסִים *attractio aëris*, ſpiritus.

✠ מִסְתַּנְשָׁקָה *qua attrabitur.*

אִסְתִּנְשַׁאק *ſuffumigatio.*

אִסְתַּנְשַׁק *odoratus fuit.*

נשר duo ſignificata habet. I. נָשַׁר. Inde nomen נֶשֶׁר, Chald. & Syr. נְשַׁר, Arab. נִסְר naſar, avium regina, *aquila:* item, *vultur:* Plur. נְשָׁרִים, Chald. נִשְׁרִין, Syr. נִסְרִין, Arab. נְסוּר *aquilæ & vultures.* Sic dictus, quòd pennæ & D plumæ ejus decidant veteres, & novæ repullulent quotannis; atq; ita renovetur, vitamq; producat ad centeſimum uſque annum, in quo tanquam nuda abſq; plumis moritur. Pſ. 103. v. 5. *Innovabitur* כַּנֶּשֶׁר, Targ הֵיךְ נִשְׁרָא *ut aquila juventus tua.* quæ ſc. quotannis innovat pennas. Mich. 1. v. 16. *Dilata calvicium tuum* כַּנֶּשֶׁר *ſicut aquila.* Targ. כְּנִשְׁרָא דְנִשְׁרִין נִרְפוֹהִי *ſicut aquila, cujus pennæ exciderunt, ſic multiplica evulſionem in capite tuo.* Eſa. 40. v. 30. *Expectantes Dominum permutabunt robur, producent alas* כַּנְּשָׁרִים *ſicut aquilæ.* Targ. *Innovabuntur ad adoleſcentiam ſuam, ſicut* E *pennæ aquilarum repullulant.* Quotannis mutant aves pennas, & quodammodo renovari videntur. Id autem, quia in rapacibus, & aquilis & accipitribus, præcipuè animadvertitur, ideo aquilæ ſimilitudine Scriptura utitur. Sic ſerpētes juveneſcere dicuntur, cùm quotannis pellem veterem exuerint. Ambroſius ſermone 54. Tom 3. *Aquila longam ætatem ducit, dum vetuſtis plumis fatiſcentibus nova pennarum ſucceſ-*

ſione juveneſcit. Deut. 28. *Quæ advolabit* כַּנֶּשֶׁר *ut aquila.* Volat aquila reliquis avibus celerius & altius, leniter tamē, quaſi non moveatur. Ex. 19. *Portavi vos ſuper alis* נְשָׁרִים *aquilarum.* Aquila volat ſup omnes aves, & portat pullos ſuos ſuper alis ſuis, ut cuſtodiat eos. Matth. 24. v. 28. אֵיכָא דְּאִיתָיהּ פַּגְרָא תַּמָּן נֶתְכַּנְּשׁוּן נִשְׁרֵא *ubicunq; enim erit cadaver, illuc congregabuntur aquilæ:* Ex Job. 39. v. ult. *Et ubi ſunt* חֲלָלִים *occiſi, ibi eſt.* Habac. 1. *Volabunt* כְּנֶשֶׁר *ſicut aquila feſtinans ad edendum.* feſtinans volare ad interfectos, quos procul videt.

Rabb. Verbum נָשַׁר *cecidit, decidit, defluxit.* ut cum dicunt, שִׁבֳּלִים הַנּוֹשְׁרִים בִּשְׁעַת קָצִיר *ſpicæ quæ decidunt tempore meſſis.* יִנְשׁוֹר הַשֵּׂעָר *defluet capillus.* שֶׁנָּשַׁר שְׂעַר הָרֹאשׁ *cui defluxit capill^o.*

נְשִׁירָה *alopecia*, capillorum defluvium.

נֶשֶׁר *altus.*

נְשִׁירָא herba naſcens inter ſpinas.

II. Arab. נִשַׁר naſchar *tetendit, extendit, expandit:* itē, *ſparſit.* יַנְתַשַׁר *expādi tur.* Alc. נַנְשַׁר nunſchir *extendemus.* מַנְשׁוּר manſchur *extenſus.*

אִנְתִשַׁאר *ſparſio*, expāſio virgæ, mydriaſis.

נִשָׁרָה naſchâra *ſalinum.*

מִנְשַׁאר manſchar *armarium.* Alia in ſequente נשר vide.

נשר נָשַׁר cum puncto ſiniſtro, Chald. & Syr. נְסַר, Arab. נשר naſchar: Hiph. הִשִּׂיר, Chald. אַנְסַר, Arab. אנשר anſchar *ſecuit, diſſecuit, ſcidit in partes, incidit, intercidit ſerra, ſarravit.* 1. Paral. 20. v. 3. *Et populum, qui erat in ea, eduxit* וַיָּשַׂר *& diſſecuit ſerra.* pro וַיַּשֵּׂר: ex Hiphil; dages & patach in camez contractis. ꝑ quo habetur, 2. Sam. 12. וַיָּשֶׂם *& poſuit.* Chal. Pſ. 29. חוֹצֵב, Targ. מְנַסַּר *diſſecans flammas ignis.* Arab. Hebr. 11. v. 37. *Alij* נְשׁרוּא באלמִנְסַאר *diſſecti ſunt ſerra.* Syr. אִתְנַסַּרוּ *ſunt diſſecti. Plurimi referunt ad Eſaiam, quem ſerratum eſſe à Manaſſe ſerra lignea, apud Hebræos certiſſima traditio eſt:* Hieron.

Nom. מַשּׂוֹר, Chald. מַסָּר, Arab. מִנְשַׁאר manſchar *ſerra:* Plur. Chald. מַסָּרִין, Arab. מַנַאשִׁר manaſchir *ſerræ.* Eſa. 10. v. 15. *Si magnificabitur* הַמַּשּׂוֹר *ſerra contra agitantem eam.* Dimin. Arab. מְנַיְשַׁאר munaiſchar *ſerrula.*

Inde Verbum Chal. מְסַר: Piel מַסַּר *ſerravit:* ut מ fiat radicale. 2. Sā. 12. וַיָּשֶׂם בַּמְּגֵרָה *& poſuit in ſerra.* Targ. וּמַסַּר יָתְהוֹן בְּמַסָּרִין *& diſſecuit illos ſerris.* 1. Reg. 7. מְגֹרָרוֹת בַּמְּגֵרָה, Targ. מְמַסְּרָן בְּמַסָּרִין *diſſectos ſerra.*

Rabb. נְסוֹרֶת, Chal. נְסוֹרָא, Arab. נִסָרָה naſara, & נִשָׁארָה nuſchâra *ſerrago, ſerratura ſcobs,* quod ſerra de ligno deteritur: Plur. Arab. נִשַׁאר nuſchar *ſerragines.*

Ch. נְסִירוּ *inciſio* in materia dura, *ſculptura.* נְסַר *aſſer:* Plur. נִסְרִין *aſſeres.* ✠ לוּחוֹת נְסוּרִים *tabulæ ſerratæ*, tabulæ ſectiles.

Arab.

Digitized by Google

Arab. מַנְשׁוּר manſchur *priſma, ſerratile:* Plur. מַנְשׁוּרִין *priſmata, duo ſerratilia.* ✠ מַנָאשִׁיר manaſchir *idem.* A

מנשאר *turris theſauri ligneus.*

נשׁר *revolutus fuit.* ✠ Alc. נשׁור.

נשׁת נָשַׁת eſt יָבֵשׁ, *defecit, perijt, perditus fuit.* Jer. 51. v. 30. נָשְׁתָה *defecit robur ipſorum.* Targum אִתְבְּרַת *contrita eſt.* Eſa. 41. *Lingua eorum ſiti* נָשָׁתָּה *defecit.* dages Euphoniæ. Niph. נִשַּׁת *perditus fuit.* Eſa. 19. וְנִשְּׁתוּ *& defecerunt aqua ex mari.*

נתב duo ſignificata habet. I. נָתַב. Inde Nom. נָתִיב, Fœm. נְתִיבָה *ſemita:* Plur. נתיבות *ſemitæ.* B
Job. 18. v. 10. *Et decipula ejus juxta* נָתִיב *ſemitã.*
II. Chald. & Syr. נתב *flavit:* in נָשַׁב invenies.

נתג. Arab. נתג & נתינה. in Avic.

נתה. Arab. נתו *eminentia.* ✠ נאתי *eminens:* in Avicenna.

לחם אלותרי אנתיין cum ה punctato, *teſticuli.* ואלאנתיין *caro mammillaris & teſticularis.*

נתז Chald. נְתַז *aculeum infixit.* Deut. 1. *Et perſecuti ſunt vos, ſicut* תַּעֲשֶׂינָה *facere ſolet apes.* Targ. נָתְזָן *aculeum infigunt:* aut examinant. Job. 3. וַיִּתְּכוּ *& fluxerunt ut aqua rugitus mei.* Targ. וְנָתְזָן *& confluxerunt.* C

נְתַזְיָה nomen proprium Viri.

Rabb. התיז *amputavit.*

נתח נָתַח. Inde Piel נִתַּח *in fruſta concidit, membratim diviſit.* Jud. 19. v. 29. וַיְנַתְּחֶהָ. Targum וְהַדְמָהּ *& concidit eam juxta membra ſua, in duodecim* נְתָחִים *fruſta.* Targ. אֵבָרִין *membra.* Exod. 29. *Et arietem* תְּנַתֵּחַ לִנְתָחָיו, Targ. תְּפַלֵּג לְאֵבָרוֹהִי *divides in membra ejus.*

Nom. נֵתַח *fruſtum, pars, membrum:* Plur. נְתָחִים *fruſta.*

Rabb. נְתִיחָה *fruſtum.*

נִתּוּחַ *ſectio.* נִתּוּחַ הָאֵבָרִים *conciſio membrorum,* Anatomia. חָכְמַת הַנִּתּוּחַ *ars anatomica.* נִתּוּחַ הָרֹאשׁ *ſectio capitis.*

נתך נָתַךְ, Chald. נְתַךְ, ſemper metaphoricè, *fuſus, effuſus fuit.* Jer. 42. תִּתַּךְ *effundetur ira mea ſuper vos.* Targ. יָחֵל *manebit.* Job. 3. וַיִּתְּכוּ *& effuſi ſunt ſicut aquæ.* Jer. 7. *Ira mea* נִתֶּכֶת *effuſa.* quia ira eſt ignis. Targ. חָל *manet.* copioſè & celeriter veniet, inſtar rei fuſæ. 2. Paral. 34. *Magnus eſt furor Domini, qui* נִתְּכָה *effuſus eſt in vos.* Pro quo habetur, 2. Reg. 22. נִצְּתָה *accenſus eſt.* Dan. 9. v. 11. וַתִּתַּךְ *& effuſa eſt ſuper nos maledictio.* Veniet ut res liquefacta. Lxx. ἐπῆλθεν *venit.* Niph. נִתַּךְ *effuſus fuit.* Ex. 9. *Et pluvia non* נִתַּךְ אַרְצָה *effuſa eſt in terram.* ſcil. ex nubibus. Targ. מְטָא עַל אַרְעָא *pervenit ſuper terram.* Lxx. ἔσταξεν *ſtillavit.* 2. Sam. 21. *Donec* נִתַּךְ מַיִם *effuſa eſt aqua ſuper eos è cœlo.* Targum נְחַתְּ מִטְרָא *deſcendit pluvia.* Nahum 2. *Ira ejus* E

נִתְּכָה *effuſa eſt ſicut ignis.* Aut, *furor ejus; igni ſimilis, eſt diffuſus.* Hoph. הֻתַּךְ *fuſus fuit.* Ezech. 22. כְּהִתּוּךְ *ſicut funditur argẽtũ in medio* כּוּר *fornacis, ſic* תֻּתְּכוּ *fundemini in medio ejus.* Targum תִּתְמַסּוּן *liquefietis.* Sicut argentum igne liqueſcit & funditur. Sicut res fuſæ perdũt figuram ſuam; ita vos peribitis fame, gladio, peſte. Hiph. הִתִּיךְ, Chald. אַתִּיךְ *fudit, effudit, liquefecit.* 2. Reg. 22. הִתִּיכוּ *fuderunt ſervi tui argentum.* Targ. נַסִּיכוּ *ordinarunt.* Job. 10. *Nonne ſicut lac* תַּתִּיכֵנִי *fundes* ſeu *liquefacies me?* Targ. סַנְנְתָא יָתִי *percolaſti me.* Semen mulieris initio liquidum, poſtea calore naturali coagulatur. Ezech. 22. *Ad ſufflandum ſuper illis ignem* לְהַנְתִּיךְ, Targ. לְאַמְסָיוּתֵהּ *ad liquefaciendum illud.* Chald. Exod. 38. לָצֶקֶת, Targ. לְאַתָּכָא *ad fundendum columnas ſanctitatis.* Joſ. 7. וַיַּצִּקוּם, Targ. וְאַתִּיכוּנוּן *& effuderunt eos coram Domino.* B

Nom. הִתּוּךְ & הַנְתּוּךְ, Chal. הִתּוּךְ *fuſio.*

Chald. מְתַךְ *fuſus.* Fœm. מַתְכָא *fuſa:* Plur. מַתְכָן *fuſa:* idola ex metallo fuſo facta. ✠ אתכות *fuſura.*

Rabb. נִתַּךְ *reſolutus fuit.* הִתִּיךְ *reſolvit.* מַתִּיךְ *diſſolvens, reſolvens.* ✠ הַתָּכָה *reſolutio.* C

מַתֶּכֶת *metallum:* Plur. מַתָּכוֹת, Chald. מַתְכָן *metalla,* ut זָהָב *aurum,* כֶּסֶף *argentum* &c. ✠ מַתִּיךְ *fuſor,* metallarius.

הַנְתּוּכִין *concavitates, excavata fovea:* item, *trabes excavatæ.*

Ex. 38. *vitulus* מַסֵּכָה, Targ. מַתְּכָא *fuſionis.*

נתל. Syr. נתל *dedit:* quære in נָתַן ſequente; quia literæ נ ל permutantur.

נתן duo ſignificata habet. I. נָתַן, Chal. נְתַן, Syr. נתל *dedit, præbuit, addidit, exhibuit.* Genes. 14. תֶּן-לִי, Targ. הַב לִי *da mihi animas.* Gen. 3. *Iſta mulier, quam* נָתַתָּה, Targ. יְהַבְתְּ *dediſti mihi, ipſa* נָתְנָה, Targ. יְהָבַת *dedit mihi.* Gen. 4. *Non adijet* תֵּת, Targ. לְמִתַּן *dare vim ſuam.* Gen. 28. *Tibi* אֶתְּנֶנָּה, Targ. אֶתְּנִנַּהּ *dabo eam.* Gen. 15. *Quid* תִּתֶּן, Targ. תִּתֵּן *dabis mihi?* Jer. 8. וָאֶתֵּן *& dedi illis transgredientur illa.* Dedi illis Legem & præcepta, quæ ipſi tranſgreſſi ſunt: ideoque ea pœna afficientur. Chald. Prov. 26. *Ne* תַּעַן *reſpondeas ſtulto juxta ſtultitiam illius,* Targ. תִּתֵּל פִּתְגָמָא *dabis ſermonem.* Syr. Mat. 4. v. 9. *Hæc omnia* אֶתֵּל *dabo tibi.* Niph. נִתַּן *datus, traditus fuit.* Gen. 38. *Et ipſi non* נִתְּנָה, Targ. אִתְיְהִיבַת *data fuit ipſi in uxorem.* Eſther 9. v. 13. יִנָּתֵן *detur etiam cras Judæis:* concedatur, permittatur. Eſa. 51. v. 12. חָצִיר יִנָּתֵן *fœnũ dabitur.* Targ. דִּכְעִסְבָּא חֲשִׁיב *qui ſicut fœnum reputatur:* pro fœno habetur, fœno comparatur. Hoph. 2. Sam. 18 וַיֻּתַּן *& datus eſt inter cœli & terrã.* Targ. וְאִתְּלִי *& ſuſpẽſus fuit.* ¶ Variè autem conſtruitur. 1. pro מָסַר *tradidit,* cõ-

D

E

ſtructum cum יַד. Gen. 39. נָתַן *dedit*. Targ. מְסַר *tradidit in manum tuam*. ¶ 2. Quando non conſtruitur cum יָד *manus*, utplurimum, ſequente tamen præpoſitione, uſurpatur pro שׂוּם *poſuit*, *impoſuit*, *appoſuit*. Gen. 1. וַיִּתֵּן, Targ. וִיהַב *& dedit ea Deus in firmamento cæli*. Lxx. καὶ ἔθετο *& poſuit*. Gen. 9. *Arcum meum* נָתַתִּי, Targ. יְהָבִית *dedi in nube*. Lxx. τίθημι *pono*. Gen. 15. וַיִּתֵּן, Targ. וִיהַב *& dedit quamlibet partem è regione alterius*. Lxx. καὶ ἔθηκεν *& poſuit*. Gen. 18. וַיִּתֵּן, Targ. וִיהַב *& dedit coram eis*. Lxx. καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς *& appoſuit illis*. ¶ 3. Conſtructum cum infinitivo, præcedente לֹא *non*, pro *conceſſit*, *permiſit*, *ſivit*, *paſſus fuit*. Jud. 4. *Nec* נָתְנוּ *dederunt quenquam tranſire*. Targ. שְׁבַקוּ *ſiverunt*. Exod. 12. *Et non* יִתֵּן *dabit exterminatorem ingredi*. Targ. יִשְׁבּוֹק *ſinet*. Lxx. ἀφήσει *permittet*. Gen. 20. v. 26. *Nō* נְתַתִּיךָ *dedi te attingere eam*. Targ. שְׁבַקְתָּךְ *ſivi te*. Lxx. ἀφῆκά σε *dimiſi te*. Pſal. 16. *Non* תִתֵּן *dabis ſanctum tuum videre foveam*: ſines, patieris. ¶ 4. Pro *fecit*, *effecit*. Ezech. 6. v. 14. וְנָתַתִּי *& dabo terram iſtam deſertam & deſolatam*: efficiam, reddam. Pſalm. 44. v. 11. תִּתְּנֵנוּ *dabis nos ſicut gregem cibi*. ¶ 5. Pro מִנָּה *conſtituit*. Gen. 41. *Ecce* נָתַתִּי *dedi te ſuper omnem terram Aegypti*. Targ. מַנִּיתִי *conſtitui*. Hoſ. 13. v. 10. תְּנָה לִּי *da mihi regem*. Targ. מַנִּי עֲלַי *conſtitue ſuper me*. ¶ 6. Pro *docuit*. Prov. 9. v. 9. תֵּן *da ſapienti, & ſapiet amplius*. Targ. אַלֵּף *doce*. Lxx. δίδου σοφῷ ἀφορμὴν *da ſapienti occaſionem*. Magiſtri eſt dare ſermones ſeu docere: diſcipuli eſt accipere ſeu diſcere: ut in לָקַח habes. Horat. lib. 2. Satyra 8. *Da, ſi grave non eſt*. Buc. *Sed tamen iſte deus, qui ſit, da, Tytere, nobis*. ¶ 7. Pro *exiſtimare*, *reputare*, *comparare*. Gen. 42. וַיִּתֵּן, Targ. וִיהַב *& dedit nos quaſi exploratores terræ*. 1. Sam. 1. v. 16 *Ne* תִּתֵּן *des ancillam tuam coram filia Belial*: ne habeas loco mulieris temulentæ. ¶ 8. מִי יִתֵּן *quis dabit?* pro, utinam: vellem: Num 11. v. 29. מִי יִתֵּן *quis dabit totum populum prophetas?* Targ. רַעֲוָא דְּפוֹן דִּיהוֹן *vellem totum populum eſſe prophetas*. 2. Sam. 19. מִי יִתֵּן מוּתִי *quis dabit mori me pro te?* Targum לְוַי דְּמִיתִית אֲנָא *utinam mortuus eſſem ego pro te*. Deut. 5. v. 29. מִי יִתֵּן וְהָיָה *quis dabit ut ſit cor eorum iſtud ipſis?* Targ. לְוַי דִּיהֵי *utinam ſit cor hoc ipſis*. Deut. 28. *Manè dices* מִי יִתֵּן *quis dabit veſperam? Et in veſpera dices*, מִי יִתֵּן *quis dabit manè?* utinam adveſperaſceret; utinam dieſceret: Exod. 16. מִי יִתֵּן מוּתֵנוּ *quis dabit mori nos in manu Domini?* Targ. לְוַי דְּמִיתְנָא *utinam mortui eſſemus*:

Nom. מַתָּן. Chal. מַתַּן. Foem. מַתָּנָה, Chal. מַתְּנָא *donum*: Plur. מַתָּנוֹת, Chald. מַתְּנָן, Foem. מַתְּנָן *dona*. Deut. 16. *Quilibet* כְּמַתְּנַת יָדוֹ *juxta donum manus ſuæ*. Lxx. κατὰ δύναμιν *juxta facultatem*. Ezech. 20. v. 26. *Et polluam eos* בְּמַתְּנוֹתָם *in muneribus eorum*. Lxx. ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν *in dogmatibus ſuis*. lege δόμασιν. מַתַּת ח״ב *idem*.

נְתִינִים, Chal. נְתִינִין ναθιναῖοι *Nathinei*, *principes*, *duces Gibeon*, & ad hanc pertinentium vicorum: ſic appellati, quòd Joſua illos dederit aut donaverit domui Dei: ſicut dicitur, Joſuæ 9. v. 27. וַיִּתְּנֵם, Targ. וּמַנִּינוּן *& dedit illos Joſua in die illo cæſores lignorum & hauſtores aquæ pro cætu & pro altari Domini, uſque in hunc diem*. Aut prius nominati גִּבְעוֹנִים *Gibeonitæ*, poſtea dicti fuerunt נְתִינִים *Nathinæi*, cùm David illos dedit ſeu conſtituit, ut Levitis, ſicut Levitæ Sacerdotibus, operam miniſterij præberent, eisq; neceſſaria porrigerent. ſicut habetur, Ezræ 8. *Et de* הַנְּתִינִים *Nathinæis*, שֶׁנָּתַן *quos dedit David principes ad miniſterium Levitarum*. Ezræ 7. *Cantores, janitores*, נְתִינַיָּא *Nathinæi*. Lignatores & aquatores cœtui atq; arcæ Dei dediti & mancipati. Toti cœtui, quandiu fuit in caſtris, ante terræ diviſionem: domui Dei, templo extructo.

C II. Arab. נתן natan *fœtuit*, *male oluit*. Pſal. 38. נתנת ועפנת נראחי מן אל גהלי *fœtent & putridæ ſunt cicatrices meæ ob ſtultitiam meam*. Joh. 11. יָא סִירִי קַד נַתַן *Domine, nunc fœtet*.

Nom. נַתַּן natan, Foem. נתונה nutuna *fœtor*, malus odor, *virus*. לא נתן לה *non fœtor eſt ei*: malo caret odore. נתן פי אלאנף *fœtor in naſo*, ozæna. נְתוּנַה אַלְמַנְחַר nutunat almanchar *idem*. נְתוּנַה אַלְכִבְרִית nutunat alcibrit *fœtor ſulphuris*, putor terræ, quem ſulphureæ aquæ effundunt, *Memphitis*. נְתוּנַה אַלְמָעִס nutunat almaas *fœtor hirci*. נְתוּנַה אַלְאבִט nutunat alibt *fœtor alarum*, virus. נְתוּנַה אַלְדּוּקַם nutunat alducam *fœtor oris*.

נָתִין natin *fœtidus*, *viroſus*: Plur. נָתִינִין natinin *fœtidi*. מֻנְתִּין ח״ב muntin *idem*.

נַתִּינִי natini *libellus famoſus*, per metaphoram: Plur. נַתִּינָאת natinit *libelli famoſi*.

שֵׁי אַנְתַן ſchei jentan *res fœtida*.

נתס נָתַס *rupit*, *diſrupit*, *deſtruxit*. Job. 30. נָתְסוּ *deſtruxerunt ſemitas meas*. Targum צָדִיו *vaſtatæ ſunt*.

E **נתף** duo ſignificata habet. I. Syr. נְתַף *impulit*, *circumegit*. Paſſ. אִתְּנְתַף *impulſus*, *circumactus fuit*. מְתַנְתַּף *circumactus*. Cum נְקַף convenit: literis ר״ת permutis. Jacob. 3. *parvo ligno* מִתְנַתְּפָן *circumaguntur*. Matth. 9. *ut non* תְּתוּף *inflectatur beatitudo ejus*.

II. Arab. נתף nataf *evulſit pilos aut plumas*, *depilavit*, *deplumavit*, *glabravit*. Paſſ. אִנְתַתַף antataf *depilatus*, *deplumatus*, *glabratus*, *glaber fuit*, *capillos* aut *plumas amiſit*. מַנְתּוּף mantuf *depilatus*,

depilatus, deplumatus, implumis. נתף אלשׁער natafalſchaar *depilavit.* שׁער אלמנתוף *pilus evulſus:* in Avic.

A

נתץ נָתַץ: Piel נִתֵּץ *fregit, confregit, diruit, deſtruxit, demolitus fuit.* CAL. Lev. 14. וְנָתַץ, Targ. וְיִתְרַע *& deſtruet domum.* Jer. 1. לִנְתוֹץ *ad deſtruendum.* Targ. לְמֶעֱקַר *ad extirpandum.* Niph. נִתַּץ: Pual נֻתַּץ: Hoph. הֻתַּץ *deſtructus fuit.* Jer. 4. *Et omnes urbes ejus* נִתְּצוּ, Targ. צְדִיאָה *devaſtata ſunt.* Jud. 6. *Quia* נֻתַּץ, Targ. אִתְּרַע *diruit altare Baal.* 2. Reg. 11. וַיִּתְּצֻהוּ, Targ. וּסְתַרוּהִי *& deſtruxerunt eum.*

נתק נָתַק, Chald. נתק *rupit, abrupit, avulſit, evulſit, tranſtulit, ſparſit frangendo.* Jer. 22. *Quia inde* אֶתְּקֶנְךָ *evellam te.* נ epentheticum. Niph. נִתַּק, Chald. אִתְנְתֵק *abruptus, avulſus fuit.* Eſa. 5. *Nec* נִתַּק, Targ. תִּתְפְּסַק *rumpetur corrigia calceorum ipſius.* Joſ. 4. נִתְּקוּ, Targ. אִתְּנְגִידָא *avulſa ſunt plantæ pedum ſacerdotum.* ſcil. ab aquis vicinis ad ſiccitatem. Job. 17. *cogitationes meæ* נִתְּקוּ *avulſa ſunt.* Targ. אִתְבַּטְּלוּ *irrita facta ſunt.* Jer. 4. *Et mali non* נִתָּקוּ *avulſi ſunt.* ſcil. à ſua malitia. aut, à bonis ſeparati. Piel נִתֵּק *rupit, diſrupit.* Jud. 16. וַיְנַתֵּק, Targ. וּפְסַק *& diſrupit funes, quemadmodum* יִנָּתֵק, Targ. מִתְפְּסַק *diſrumpitur filum ſtuppæ.* Pſ. 2. נְנַתְּקָה, Targ. נִתְרַע *abrumpemus vincula ipſorum.* Hiph. הִתִּיק, Chal. אַתֵּק *avulſit.* Joſ. 8. הִתִּיקֻנוּ, Targ. נְגַד *evellamus eos ab urbe.* Jer. 12. הַתִּיקֵם, Targ. אַתְּקִנּוּן *avelle eos, ſicut ovem ad mactationem.*

C

NOM. נֶתֶק, Chal. נתק *avulſio, ruptura,* macula nigra in loco pilorum, *ſcabies,* lepræ ſpecies.

D

אַתִּיק *angulus:* PLUR. אַתִּיקִים *anguli.* Ezech. 41. v. 15. וְאַתִּיקֵהָא *& anguli ejus.* Pro וְאַתִּיקֶיהָ, ׳ plurale omittitur, & א poſt camez exprimitur. Ibidem v. 16. Item 42. v. 3, & 5.

נתר duo ſignificata habet. I. נָתַר *loco ſuo motus fuit, ſaltavit, tranſilijt, tranſlatus fuit.* Job 37. v. 1. וַיִּתַּר, Targ. וְיִטְפּוּ *& tranſiliet de loco ſuo.* Piel נִתֵּר, Chald. נתר *loco movit, tranſtulit, evulſit, excuſſit, decuſſit.* Lev. 11. v. 21. לְנַתֵּר, Targum לְקַפְּצָא *ad tranſiliendum in eis ſuper terra.* de locuſtis. Hiph. הִתִּיר, Ch. אַתַּר *idem.* Pſal. 105. v. 20. *Miſit rex* וַיַּתִּירֵהוּ, Targ. וּשְׁרֵיה *& ſolvit eum.* LXX. ἐλυτρώσατο. Pſa. 146. v. 7. *Dominus* מַתִּיר, Targ. רָשֵׁרֵי *qui ſolvit vinctos.*

NOM. נֶתֶר, Chald. נֶתֶר *nitrum,* ſaliens petra. Jer. 2. *Si laveris te* בַּנֶּתֶר *nitro.* Si egeris pœnitentiam: ſicut nitro maculæ eluuntur ex veſtibus. Nitrum ſali non diſſimile, ob acrimoniam olim ad veſtes lavandas adhibebatur. Prov. 25. v. 20. *Acetum ſuper* נָתֶר *nitro.* Nitrum aceto irritatur: ita exhortationes præmordent.

Rabb. הַתָּרָה *ſolutio.*

II. Chald. נתר idem quod נָשַׁר, convenit cum priore, *defluxit, decidit, decuſſus, evulſus fuit;* de folijs arborum, ſegetibus & capillis. Eſa. 40. נָבֵל, Targ. נְתַר *defluxit flos.* Levit 13. יִמָּרֵט, Targ. יִתַּר *defluet pilus capitis ejus.* Pſal. 1. *Et folium ejus non* יִבּוֹל *marceſcet.* Targ. יִתַּר *defluet.* Hiph. אַתַּר *dejecit, decuſſit, detraxit.* Dan. 4. אַתַּרוּ *excutite (decutite) ramos ejus.* Ruth. 2. *Etiam* שׁוֹל תָּשֹׁלּוּ, Targ. מַתַּר תַּתִּירוּן *detrahendo detrahetis ipſi.* Arab. PASS. אנתתר antadar, cum ת punctato, *dejectus, decuſſus fuit, decidit.* Pſal. 1. *Folium ejus non* ינתתר *decutietur.* Jacob 1. v. 11. וינתתר *& decidet flos ejus.*

B

NOM. Arab. אנתתאר *caſus, defluxus.* אנתתאר אלאשׁעאר *caſus pilorum,* alopecia. נתר nathar *proſa, ſoluta oratio.* & מנתור manthur *proſaicus.*

נתשׁ נָתַשׁ, Chald. נתשׁ *evulſit, eradicavit, extirpavit:* de arboribus propriè, de alijs metaphoricè. 1. Reg 14. וְנָתַשׁ, Targ. וְיַעֲקַר *& extirpabit Iſraelem.* Deut. 29. וַיִּתְּשֵׁם, Targum וְטַלְטְלִנּוּן *& evulſit eos Dominus ex terra ipſorum:* tranſtulit. Niph. נִתַּשׁ *evulſus, exſtirpatus fuit.* Jer. 18. *Si* יִנָּתְשׁוּ *derelinquentur aquæ peregrinæ frigidæ.* Aquæ vivæ ſcaturientes, quæ ſunt peregrinæ huc uſque omni homini, & frigidæ. Idem quod נָטַשׁ *dereliquit:* literis ט׳ת permutatis. Hoph. הֻתַּשׁ *evulſus fuit.* Ezech. 19. v. 12. וַתֻּתַּשׁ, Targ. וְאִתְעֲקַרַת *& evulſa fuit in ira, in terram projecta fuit.*

QUATUOR LITERARUM.

נשׁתון *ſcriptura expreſſa.*

E

נבחן *canis.*

נקרס Rabb. *podagra.*

FINIS LITERÆ NUN.

Digitized by Google

LITERA

ס SAMECH.

DECIMA quinta Alphabeti litera, dicitur Hebræis & A Chaldæis סָמֶךְ *Samech*, Syr. סֶמְכַת *Semchat*, Arab. סִין *Sin*. Quæ enim Hebræis eſt litera שִׂין *Sin*, ipſi שִׁין *Schin* figurâ ſimilis, eam Arabes pro *Samech* uſurpant. Unde & Græcam literam *Sigma*, Avicenna אַלְסִין *alſin* vocat. Græcis σίγμα Jonicè, & σὰν Doricè. Eſt autem סָמֶךְ *continuatio*, continua figura aut corona, quam figura ס refert.

Poteſtas alia in Orthographia eſt, alia in Etymologia. ¶ In Orthographia valet B σ Græcum, ſ Latinum.

In Etymologia eſt perpetuò radicalis. ¶ Et apud Syros & Arabes quibuſdam radicibus præponitur: ut, סַבְרֵל Syr. *percuſſit*. ¶ Porrò ש Hebræorum, Chaldæi, Syr. & Arab. in ס ubique ferè mutant: ut, שָׁאַל, Arab. סַאַל ſaal *poſtulavit*: Et plurima alia â ס incipientia; eapropter in ש ſunt quærenda.

סאב. Chald. PIEL סַאֵב, Syr. סַיֵּב *polluit, contaminavit, violavit*. Gen. 34. *Quod* טִמֵּא, Targum C סַאֵב *polluiſſet Dinam*. Lev. 13. יְטַמְּאֶנּוּ, Targ. יְסַאֲבִנֵּהּ *polluit eum ſacerdos*. Syr. Act. 20. וְסַיְּבֵה *& polluit iſtum locum*. NOM. מְסָאַב *pollutus*: PL. מְסָאֲבִין *polluti*. FOEM. מְסָאֲבָא *polluta*: PLUR. מְסָאֲבָן *polluta*.

סָאוֹבָא, &, א abſorpto, סוֹבָא *pollutio, menſtruum*. סָאֲבוּת, & סִיבוּת *idem*.

Syr. סָאֵב *ſenuit*, in שׂוּב invenies.

סאה. סְאָה. Inde סְאָה, Chald. סְאָה, Syr. סָאתָא σάτον *ſatum, ſeſquimodius*: PLUR. סְאִים, Chald. סְאִין & סָאִין, FOEM. סָאוֹן, Dual. סָאתַיִם, Chald. סָאתָן *ſata, modii*. Eſt autem ſatum D menſura aridorum, continens ſex קַבִּים *cabos*: Et cabus, quatuor לוֹגִין *ſeſquimodium*. Gen. 18. v. 6. *Feſtina tria* סְאִים, Targ. סָאִין *ſata farinæ ſimilæ*. LXX. μέτρα *menſuras*. Matth. 13. v. 33. *Simile eſt regnum cælorum fermento, quod acceptum mulier abſcondit in farina σάτα ſatis tribus*. Syr. סָאִין. 2. Reg. 7. v. 1. *Circa tempus craſtinum* סְאָה *ſatum ſimilæ pro ſiclo*, וְסָאתַיִם *& duo ſata hordei pro ſiclo in porta Samariæ*. LXX. μέτρον *menſura*: & δίμετρον *duæ menſuræ*. 1. Reg. 18. v. 32. *Et fecit aquaductum* כְּבֵית סָאתַיִם *quaſi domum duorum ſatorum ſeminis, circum altare*. quaſi locum, qui capit duorum ſatorum ſementem. Et בֵּית סְאָה eſt *ſpacium quinquaginta cubitorum in quadro*, juxta Hebræos. Fecit foveam circa altare, in qua aquæ decurrerent. Et poſito tantùm numero, סְאָה *ſatum* ſubintelligitur. Hagg. 2. *Venit ad acervum* עֶשְׂרִים *viginti*. ſcil. סְאָה *ſatorum*. Ad acervum tritici, unde viginti ſata menſurari debebant. LXX. *cùm mittebatis in modium* εἴκοσι σάτα *viginti ſata*.

Duplicatum סַאסְּאָה, Chald. סָאסְּא *menſura*. Eſa. 27. v. 8. בְּסַאסְּאָה *in menſura, in dimittendo eam, caſtigabis eam*: in menſura iſta, & non ſuprà. Job. 20. v. 22. *Cùm impletur* שִׂפְקוֹ *ſufficientia ejus, anguſtum erit ipſi*. Al. *cùm implebitur menſura ejus*. Targ. סָאתֵהּ *menſura ejus*. Talm. לא אתמלא סאתם *non impleta eſt menſura ipſorum*. Matth. 23. *Implete menſuram patrum veſtrorum*: Addite quæ deſunt. סְאָה C בִּסְאָה, idem quod מִדָּה בְּמִדָּה *menſura pro menſura*.

סאל. Arab. סאל in שָׁאַל habes.

סאן. סָאַן. Inde סוֹאֵן *bellator, prælians*.

סְאוֹן *bellum, prælium*. Eſa. 9. *Quia omne* סְאוֹן *prælium præliantis* (fit) *cum ſtrepitu*. hoc loco tantùm: ideo pro natura orationis exponendum.

VERB. Syr. סָאֵן *calceavit*, calceos induit. Act. 12. וְסָאֵן *& indue talaria*. Gal. 6. v. 15. וְסָאנוּ *& calceate pedes veſtros*. Luc. 15. v. 22. וְאַסְאנוּהי *& calceate eum*. Marc. 6. נְסָאנוּן *calcearentur ſandaleis*. in סון vide.

סאר. סְאוֹר *fermentum*, in שְׂאֹר & in שָׂאַר quære.

סבב. סַב & סָבַב tria ſignif. habet. I. סְבַב, Chal. *circuitu* ſeu *circulo ſedit* aut *ſtetit, circundedit, cinxit, ambivit, gyravit*. Metaphoricè, *vertit, retrovertit*. Joſ. 6. וַיָּסֹבּוּ, Targ. וְאַסְחַרוּ *& circuiverunt*

Digitized by Google

verunt urbem. Pſal. 118. סַבּוּנִי גַם־סְבָבוּנִי, Targ. A
אַקִיפוּן *circuiverunt me, etiam circumdederunt*
me. Imperfectum eſt neutrum, *circuit:* per-
fectum eſt activum, *circumdedit.* Pſal. 113.
Jordanis יִסֹּב, Targum חֲזַר *converſus eſt retror-*
ſum. 2. Sam. 18. וַיָּסֹבּוּ *& circumdederunt decem*
pueri portantes arma: circa ipſum ſteterunt.
Niphal. נָסַב *circumdatus, cinctus, circumver-*
ſus, converſus, revolutus fuit. Jerem. 31. v. 39.
וְנָסַב *& convertetur ad Goath.* Jud. 19. *Viri Be-*
lial נָסַבּוּ *circumdati fuerunt ad domum.* Targ.
אַקִפוּ *circumdederunt.* Pſal. 71. v. 21. וְתִסֹּב,
Targum וְתַחֲזַר *& converteris & conſolaberis*
nos: iterum, rurſus conſolaberis. Gen. 43. B
וַיִּסֹּב, Targum וְאִסְתְּחַר *& averſus eſt ab eis, &*
flevit. Piel סַבֵּב & סוֹבֵב *circumvertit, circum-*
dedit. 2. Sam. 14. *Ad* סַבֵּב *vertendam faciem*
ſermonis: is figuratam iſtam locutionem
ſuggeſſit. Pſalm. 26. וַאֲסֹבְבָה *& circumdabo*
altare tuum. Jerem. 31. *Fœmina* תְּסוֹבֵב *circum-*
dabit virum: quæret, cui nubat: contra
morem, quo vir quærit fœminam; popu-
lus Iſrael quæret Deum. 1. Reg. 21. וַיַּסֵּב *&*
convertit faciem ſuam. ſcil. ad parietem. Hi- C
phil. הֵסֵב *circumdedit, circumduxit, reduxit, con-*
vertit. 1. Par. 13. וְנָסֵבָּה *& reducemus arcam Dei*
ad nos. 2. Reg. 23. וַיַּסֵּב *& circumvertit nomen*
ejus Jehojakim. Targ. וְשַׁוִּי *& poſuit.* Hophal.
הוּסַף *circumdatus, circumductus fuit.* Eſa. 28. *&*
rota plauſtri ſuper cimminum יוּסָּב *circumducetur.*

Nom. סָבִיב *circulus, circuitus, circuitio:* Pl.
סְבִיבִים, Fœmin. סְבִיבוֹת *circuitiones.* Uſur-
patur autem & ſingulare & plurale ad-
verbialiter, pro *in circuitu, circà, circùm, cir-*
cumcirca, circulariter, circumquaq;: ſubintel- D
lecta ſcil. præpoſitione ב *in.* Gen. 23. *& o-*
mnem arborem, quæ erat in agro, quæ erat in o-
mni termino ejus סָבִיב (in) *circuitu.* Targum
סְחוֹר סְחוֹר *circumcirca.* Exod. 16. *& manè erat*
ſtrata roris סָבִיב (in) *circuitu ad caſtra.* Targ.
סְחוֹר סְחוֹר *circumcirca.* Pſal. 50. וּסְבִיבָיו *& circa*
illum tempeſtas erit valde. Pſalm. 76. *Vovete,*
& reddite Domino Deo, omnes (qui eſtis) סְבִיבָיו
(in) *circuitu ejus.* Exod. 7. *& foderunt omnes*
Aegyptij סְבִיבֹת הַיְאֹר, Targ. סַחֲרָנֵי נַהֲרָא *cir-*
cuitiones fluminis. Numer. 11. *& conſtituit eos*
סְבִיבֹת הָאֹהֶל, Targum סְחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁכְּנָא *cir-* E
cumcirca tabernaculum. Ezræ 1. v. 6. *& omnes*
סְבִיבוֹתֵיהֶם *circuitus eorum:* vicini ipſorum:
metonymia. Geneſ. 35. *& fuit timor Dei ſu-*
per urbes, quæ erant סְבִיבוֹתֵיהֶם, Targ. סַחֲרָנֵיהוֹן
in circuitu ipſorum. ¶ מִסָּבִיב *ex circuitu, ex omni*
parte. Numer. 16. *Diſcedite* מִסָּבִיב, Targum
מִסְּחוֹר סְחוֹר *ex circuitu tabernaculi Koreh.* Jer.
17. v. 28. *& venient ex urbibus Juda* וּמִסְּבִיבוֹת
יְרוּשָׁלַםִ *& ex circuitibus Jeruſalem:* ex locis
circum Jeruſalem.

A מְסִבָּה *circulus:* Plural. Job. 37. v. 12. *& ipſe*
מְסִבּוֹת *circulos:* circumvolutiones ſphæ-
rarum. vide.

Chald. סוֹבֵב *gyrus, circulus, rota.* ✠ מְסִבָּא
cochlea: Plur. מְסִבָּן *cochleæ.*

Rabbin. סִבּוּב *periodus, revolutio, ambitus.*
סִבּוּב הָרֹאשׁ *vertigo, capitis rotatio.* ✠ סִבּוּבִי:
Foem. סִבּוּבִית *circularis.*

II. Metaphoricè, סָבַב *circuivit, circumdedit men-*
ſam, circulariter conſedit ad edendum, diſcubuit.
1. Sam. 16. v. 11. *Non* נָסֹב, Targum נִסֹּב *diſcum-*
bemus donec veniat. ſcil. ad edendum. Lxx.
κατακλιθῶμεν. Iſtis enim temporibus ha-
B bebant menſas rotundas, in quarum cir-
cuitu in lectis jacebant ſiniſtræ innixi,
cibum capientes. Sarraceni ſuper terra
in corijs jacentes, ſine mappis mandu-
cant.

Nom. Pſal. 128. *Filij tui ſicut plantulæ oli-*
varum סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ *in circuitu menſæ tuæ:* con-
vivij, accubitus: quòd ibi antiquitus per
gyrum ſederetur.

מֵסַב *circulus, diſcubitus circularis, convivium.*
C Cant. 1. v. 12. *Donec rex* בִּמְסִבּוֹ *in diſcubitu ſuo.*
ſcil. ad menſam rotundam: in convivio
ſuo. Lxx. *ἐν ἀνακλίσει αὐτοῦ in accubatione*
ſua. Hieron. *Dum adhuc rex in accubitu ſuo.*
Luth. Da ſich der König herumb wandte. R.
S. עַל שֻׁלְחָן מְסִיבַּת חוּפָּתוֹ. 1. Reg. 6. verſ. 29.
vide.

Chald. מְסַבִּין *diſcumbentes.*

Rabb. הֲסִבָּה & מְסִבָּה *reclinatio, diſcubitus,*
reclinatorium, domus convivij.

III. סָבַב *circuivit, occaſionem & cauſam quæſivit*
D vel *præbuit, cauſavit,* in cauſa aut culpa fuit,
ut cauſa effecit. Semel: 1. Sam. 22. v. 22.
Ego סַבֹּתִי *circuivi in omni anima domus patris*
tui. Targ. גְּרָמִית אִסְתַּקְפָא *præbui occaſionem.*

Nom. סִבָּה, & נְסִבָּה, & מְסִבָּה *occaſio, cauſa:*
Plur. סִבּוֹת & מְסִבּוֹת *occaſiones.* 1. Reg. 12.
Quia fuit סִבָּה *cauſa à Domino, ut confirmaret*
verbum ſuum. Targum פְּלוּגְתָּא *contentio:* lis.
pro quo habetur, 2. Par. 10. *Quia erat* נְסִבָּה
occaſio à Deo, ut confirmaret Dominus verbum
ſuum. Job. 37. v. 12. *& ipſe* מְסִבּוֹת, Targum
תּוּסְקְפָתָא *occaſiones mutat in ſapientia ſua.*

Rabb. סִבָּה *cauſa.* פּוֹעֵל *efficiens,* חֹמֶר *mate-*
E *ria,* צוּרָה *forma,* תַּכְלִית *finis.* יְדִיעַת כָּל דָּבָר בִּידִיעַת
אַרְבַּע סִבּוֹתָיו חָמְרִית צוּרִית פּוֹעֶלֶת תַּכְלִיתִית
cognitio omnis rei (conſiſtit) *in cognitione qua-*
tuor cauſarum: materialis, formalis, efficientis &
finalis. סִבַּת הַסִּבּוֹת *Cauſa cauſarum:* Deus.

סִבֵּב *cauſavit, cauſam præbuit.* מְסַבֵּב *cauſans.*
מְסֻבָּב *cauſatus,* effectus. בְּסוּר הַסִּבָּה יָסוּר מְסֻבָּב.
remotâ cauſâ removetur effectus. ✠ סִבָּה
הָרִאשׁוֹנָה *cauſa prima.* סִבָּה קְרוֹבָה *cauſa propinqua,*
רְחוֹקָה *remota.*

Arab. סַבַב ſabbab *cauſavit, accuſavit, cauſam dedit, ſuffragatus fuit, voto ſuo adjuvit.* 1. Pet. 2. v. 23. *Qui* יסב ולא יסב *accuſabatur, ſed non accuſabat.* A

סבב ſebeb *cauſa, occaſio, reſpectus, motiva:* Plur. אסבאב aſbib: Dual. סבבאן *occaſiones, cauſæ.* כסבב *propter.* בסבב אלחרכה *propter motum:* in Geogr. בסבבה *propter eum.* פי סבבכם *propter vos.* סבב מן חראג *cauſa intrinſeca.*

מסבב muſabbib *cauſator:* Plur. מסבבין muſabbin *cauſatores.* סבב אלפאעלי *cauſa efficiens,* סבב אלמארי *cauſa materialis,* סבב אלצורי *cauſa formalis,* סבב אלתמאמי *cauſa finalis.*

סבאבה ſebbeba *index, digitus.* B

סבא. סְבָא, Chald. סבא *potavit, bibit, hauſit.* Eſa. 56. v. 12. ונסבאה *& potabimus ſiceram.* Targum ונחרוי *& inebriabimur.* Lxx. οἰνοφλυγήσωμεν μεθύω. Deut. 21. v. 4. *Filius noſter comeſſator,* וסובא *& potator.* Targ. וְתָבִי חֲמַר *& potator vini.* Lxx. καὶ οἰνοφλυγεῖ *& ebriatur.* Proverb. 23. *Ne ſis* בְּסֹבְאֵי־יָיִן *inter potatores vini.* Nahum. 2. *& ſicut potu ſuo* סבואים *potati:* erunt ſimiles ebrijs, qui in terra jacent, nec poſſunt ſe defendere contra hoſtes. C

Nom סֹבֶא *potus, vinum* vel *ſicera.* Eſa. 1. v. 22. וְסָבְאֵךְ *& potus tuus mixtus eſt cum aqua.* Targum וְחַמְרָךְ *& vinum tuum:* vinum quod vẽditur in cauponis ſeu tabernis, ubi homines inebriãtur. Hoſ. 4. *Receſſit* סָבְאָם *potus eorum.* Rab. *Qui dicit alteri,* בספך הירה ליסנים*, ille audis,* סבאך מהול במים: proverbium.

Jezech. 23. v. 42. סָבָאִים *potatores.* ☧ Rab. מסבא *caupo,* qui potum vendit.

Propr. סְבָא *Seba,* Chuſi filius. Gen. 10. v. 7. Filij autem Chus occupârunt Mauritaniam. Inde סְבָא *Saba,* India intermedia, inter majorem & minorem, in ſeptẽ regna diviſa: regio Æthiopiæ, & hujus metropolis, ab eo ædificata, quam nunc tenet Præſtegan, vulgò Preſbyter Joannes. Eſt autem פרסתגאן *rex Apoſtolicus,* à פרסת *rex,* & גאן *apoſtolus, legatus:* in lingua Perſica. corruptè, פריטי יואן *Prete joan.* Eſa. 43. v. 3. *Dedi precium tuum Aegyptum, Aethiopiam* וּסְבָא *& Sabam pro te.* D

סְבָאִים *illius regionis incola.* Eſa. 45. v. 14. *Labor Aegypti, & merx Aethiopiæ,* וּסְבָאִים *& Sabæorũ, virorũ* מִדָּה *menſura.* Targ. דסחורא *negociationis.* ¶ Deinde ejuſdem Cuſi ex filio רַעְמָה *Rahma* nepos שְׁבָא *Saba.* Inde שְׁבָא *gens & urbs regalis Aethiopiæ,* quam Chambiſes rex, *Meroen,* ex ſororis vocabulo cognominavit, Nili fluvij inſula. Ezech. 27. v. 22. *Negociatores* שבא ורעמה *Saba & Rahma.* Ideo סבא & שבא conjunguntur. Pſal. 72. *Reges* שבא וסבא *Schaba & Saba munus adducẽt.* 1. Reg. 10. v. 1. וּמַלְכַּת שְׁבָא *& regina Saba audiens famam Salomonis.* A Chriſto, Mat. 20. vocatur *regina Auſtri.* Syr. מַלְכְּתָא דְתֵימְנָא *reginæ meridiei:* quia Palæſtinæ meridionalis fuit Æthiopia. unde quoq; מלכות ימן & מלכות תימן. Illa autẽ regina Meroes, tempore Salomonis vocabatur ניקולארה *Nicaula:* tempore verò Tyberij Imperatoris, *Candace,* altero oculo capta: inde aliæ reginæ Æthiopiæ ſic appellatæ. Actor. 8. v. 27. *Dynaſtes* κανδάκης τῆς βασιλίσσης Αἰθιόπων. Syr. קנדק מלכתא דכושיא *Candaces reginæ Aethiopum.* Eam perdomuit P. Petronius, præfectus Ægypti, ab Auguſto miſſus. Meroeni parebãt fœminis, ſicut Aſſyrij Semiramidi, Liburni Theutæ, Afri Didoni. Geogr. מדינת סבא מנהא בקליס זוגה סלימאן בן דאוד *regio Saba, ex illa Baclis, uxor Salomonis, filij David.* ¶ Alius fuit שְׁבָא *Seba,* Abrahæ & Kethuræ, ex filio Jaſchan, nepos. Gen. 25. *Filij autem Kethuræ diſperſi ſunt in felicem Arabiam.* Inde שְׁבָא *Saba,* Arabiæ felicis regio, & metropolis, in monte ſita. Job. 1. *& irruit* שְׁבָא *Saba, & accepit eos.* Eſa 60. v. 6. *Dromedarij Midjan & Epha, omnes iſti* מִשְּׁבָא *ex Saba venient, aurum & thus portabunt.* ubi filij Kethuræ conjunguntur. *Ibi enim Caſia paluſtribus locis naſcitur; ex arboribus myrrha & thura leguntur; ex fruticibus cinamomum reſcinditur; prata ſua ſponte nardum gignunt:* Arrianus. Pſalm. 72. *& dabit ei* מִזְּהַב שְׁבָא *de auro Saba.* Jer. 6. *Thus* מִשְּׁבָא *ex Saba veniet.* Ezech. 27. v. 23. *Haran, & Canne, & Eden mercatores* שְׁבָא *Arabiæ.* Ex hac Saba, non ex illa, de qua, Pſal. 72. ſuprà; veniſſe videntur magi, qui venerunt ab Oriente. Nam filij Abrahæ ex Kethura, Orientalem regionẽ, ubi utraq; eſt Arabia, occupârunt. Et hoc dona ibi provenientia atteſtantur. Joel. 3. *& vendiderunt eos* לִשְׁבָאִים *Sabæis.* Lxx. εἰς αἰχμαλωσίαν *in captivitatem.* Reſpexerunt ad שְׁבִי *captivitas.*

סבג Arab. אלסבג eſt שבו.

סבה. Arab. סבה in שבה quære.

סבח Arab. סבח in שבח habes.

סבט Arab. סבט ſabt *baculus:* in שֵׁבֶט quære.

סבט *planum fecit.* Alcor. 2. וַיִּסְבֹּט.

סבוטה *planicies, lenitas:* opponitur criſpo. E

סבך duo ſignif. habet. I. סָבַךְ idem quod שָׂבַךְ *intricatus, perplexus, implicatus, complicatus fuit.* Nah. 1. *Ad ſpinas* סְבֻכִים *perplexas.* Pual. סֻבַּךְ *complicatus fuit.* Job. 8. v. 17. *Radices ejus* יְסֻבָּכוּ *complicabuntur.* Targ. חַרְשִׁין *condenſantur.*

Nom. סְבַךְ, & סֹבֶךְ, & סבוך *perplexitas, perplexum, intricatum:* Plur. סְבָכִים, Chal. סִבְכִין *perplexitates.* Gen. 22. v. 13. *& ecce aries retrò detinebatur* בַּסְּבַךְ *in perplexitate.* Targ. בְּאִילָנָא *in arbore.*

arbore. LXX. ἐν φυτῷ σαβεκ *in planta Saber.* A
Ex duabus verſionibus: quarum una סְבָךְ interpretatur, altera retinuit. Jerem. 4. *Aſcendit leo* מִסֻּבְּכוֹ *ex perplexitate ſua.* dages Euphoniæ. Ex perplexitate ramorum ſeu arborum. ex umbraculo, tabernaculo, latibulo, in quo perpetuò cubat. ex ramis aut lignis perplexis facto. LXX. ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ *ex cubili ſuo.* Pſal. 74. v. 5. בִּסְבָךְ־עֵץ *in perplexitate ligni:* arborum. Eſa. 9. v. 18. *& arſit* בְּסִבְכֵי הַיַּעַר *in perplexitatibus ſylvæ:* arboribus perplexis.

Chald. סְבִיךְ *ramus, frons* dis.
סִבְכִין *ornamenta reticulata.* B
Rabb. סָבָךְ *ſura, pulpa.*
סַבְּכָא σαμβύκη *ſambuca.*
הִסְתַּבַּךְ *implicatus fuit.*

II. Arab. סָבַךְ ſabac *purgavit.* Pſal. 12. מסכוכה *probatum argentum.* Geograph. אן תסבך בנאר *ſi probetur in igne.*

סבל סָבַל, Chald. & Syr. סבל *tulit, ſuſtinuit, geſtavit, portavit, bajulavit* ſuper humeris. Geneſ. 49. *& inclinavit humerum ſuum* לִסְבֹּל *ad portandum.* Eſa. 46. *& uſq; ad ſenium ego* אֶסְבֹּל C *portabo.* Eſa. 53. *& iniquitates noſtras ipſe* יִסְבֹּל *portabit.* Chald. Exod. 19. וָאֶשָּׂא, Targum וְסַבְלֵית *& portavi vos ſuper alis aquilarum.* Syr. Marc. 5. *& multa* סַבְלַת *tulerat à medicis:* perpeſſa erat. Piel סַבֵּל, Chald. סובל *oneravit.* Pſal. 144. *Boves noſtri* מְסֻבָּלִים *onuſti.* LXX. παχεῖς *pingues.* Hithpael הִסְתַּבֵּל *oneratus, oneri fuit,* ita ut quis portare nequeat. Eccl. 12. וְיִסְתַּבֵּל *& onerierit locuſta.* LXX. παχυνθῇ *pingueſcet.*

Nom. סַבָּל *bajulus,* qui aliquid portat aut geſtat humero. Nehem. 4. *Debilitatus eſt omnis* הַסַּבָּל *bajulus.* 2. Paral. 2. *& numeravit ſeptem millia virorum* סַבָּל *bajulos.* Sumitur autem plærunq; abſtractè, pro *onere.* 1. Reg. 5. *& erant Salomoni ſeptem millia portans* סַבָּל *bajulus.* Targum בְּכַתְפָא *in humero:* portans onus in humeris ſuis. portantes lapides in monte ex loco in locum. bajuli, qui humeris ſuis deferebant lapides ad locum, in quem veniebant currus, qui non poterant montem aſcendere.

סֵבֶל & סבל *onus, geſtamen,* id quod humero geſtatur. Pſalm. 81. *Removi* מִסֵּבֶל *ab onere humerum ejus.* Targum מִשִּׁעְבּוּדָא *à ſervitute.*

סִבְלוֹת *onera.* Exod. 1. *& vidit* בְּסִבְלֹתָם *in oneribus ipſorum.* Targum בְּפָלְחָנְהוֹן *in ſervitute ipſorum.*

סבלת, Arab. סֻנְבֻּל *ſpica:* in שבל quære.

Rabb. סִבְלֹת, Syr. סובל συμβολὴ *ſocietas, congregatio convivarũ,* qui cibum & potum comportant.

סִבְלוֹנוֹת *munera,* quæ ſponſus mittit ſponſæ, *peculium.*

סובל *contingens, contingenter.*
Syr. אַסְבֵּל *fecit, commiſit, patravit.*
Arab. סְבִיל *via;* in שְׁבִל habes.

סבן Rabb. סֻבָּן *cortex nucis.*
סובני *ſindon, linteamen.* ג״א סְבָנִית *linteum balnei.*

סבם Syr. סְבִים *varium, denſum, frequens.*

סבע Chald. סְבַע *ſatiatus fuit:* in שָׂבַע invenies.

Arab. סבע *ſeptem:* in שֶׁבַע habes.
סַבַע *beſtia rapax, fera,* ut lupus, leo, tigris: Plur. סִבָאע *beſtia.* אלסבע *lupus in cœlo.* סָבַע אַלְבַּחַר *lupus marinus,* phoca, vitulus marinus. Gen. 3. v. 14 ומן גמיע סבאע אלארץ *& præ omni beſtia terræ.* סבאע אלבר *beſtia agri.* ג״א סבעי ſebai *lupinus.*

Cum ע ſupra punctato, סבע *ſuavis fuit.* Pſalm. 109. *Miſericordia tua eſt* סאבעה *ſuavis.*

סבק. Arab. סבק ſabac *præceſſit, anteceſſit, anticipavit, antevertit, prævenit, præfinivit.* Pſalm. 68. *Aethiopia* יסבק *præveniet manibus ſuis.* Matth. 14. v. 22. ויסבקוה אלי אלעבר *& præcedent ipſum ad littus.* Matth. 21. v. 32. יסבקונכם אלי מלכות אללה *præcedent vos in regnum cœlorum.* Joh. 19. וסבק *& præcedebat diſcipulus alius.* ¶ Et cum altero verbo, valet adverbium *prius.* Gal. 3. סבק ובשר אברהים *prævenit & nunciavit Abrahamo.* h.e. prius nunciavit. Pſalm. 37. סבק פראי *prævenit & vidit diem ſuum:* prævidit, proſpexit. Eph. 1. v. 12. סבקנא ורגונא *prævenimus & ſperavimus in Chriſto.* Geograph. סאבק דכרהא *præcedit memoria ejus:* antea commemoravimus. In Libello precũ: יָא מַן סַבְקַת רַחְמַתָהּ עַצְבָהּ *ô cujus antevertit miſericordia iram ejus.*

סבר duo ſignificata habet. I. Chald. סְבַר *ſperavit:* in שבר quære.

II. Chald. סַבַּר *nunciavit:* in בְּשַׂר habes.

סגא. Chald. סְגָא *auctus fuit:* in שְׂגָה quære.

סגב. Arab. סַגַב ſagab *condemnavit.* Rom. 3. *In eo* תסגב *condemnabis animam tuam:* teipſum. Roman. 7. *omnes homines* סַגְבוּא *condemnati fuerunt.*

Nom. סַגְבָא *condemnatio.*

סגד. סְגַד, Chald. & Syr. סגד, Arab. סַגַד ſagad *proſtravit ſe ſuper faciem, ingeniculatus eſt, flexit, incurvavit, inclinavit ſe, reverſus fuit, coluit, adoravit, rogavit.* Eſa. 44. *Fecit inde ſculptile* וַיִּסְגָּד־לָמוֹ *& incurvavit ſe erga illud.* Targ. וּבְעָא מִנֵּהּ, LXX. κάμπτει αὐτῷ. Chald. Dan. 2. *& Danielem* סְגִד *adoravit.* Geneſ. 18. וַיִּשְׁתַּחוּ, Targum וּסְגִד *& proſtratus fuit ſuper terram.*

terram. Syr. Luc. 24. v. 52. *Ipſi autẽ* προσκυνή-σαντες αὐτὸν, Syr. סְגִדוּ לֵהּ *adoraverunt eum.* Joh. 4. *patres noſtri in hoc monte* סְגִדוּ *adoraverunt.* Arab. Pſ. 106. וְסַגַדוּא *& adoraverunt ſculptile.* Pſ. 5. אַסְגֻד *adorabo ad templum tuum.* Pſal. 29. אסגדוא *adorate Dominum.* Matth. 2. וַאֲתֵינָא לְנִסגֻד לֵהּ *& venimus ut adoraremus eum.* Alc. 2. וַאִד קֻלְנָא לִלְמַלָאִיכַה אֻסְגֻדוּא לְאָדַם פַסַגַדוּא אִלָּא אִבְלִיס אַבִי וַאסתַכבַּר וַכָאן מִן אלכאפרין *& ecce, diximus angelis, adorate hominem; & adoraverunt, niſi Diabolus, quòd ſuperbiret, & eſſet ex apoſtatis.* Cap. Fil. Iſrael. וַאִד קֻלְנָא לִלְמַלָאִיכַה אֻסְגֻדוּא לְאָדַם פַסַגַדוּא אִלָּא אִבְלִיס קַאל אַאַסְגֻד לִמַן חַלַקְת טִינַא:

Nom. Chald. סְגִידוּ & סִגְדָא, Syr. סֻגְדָא, Arab. סֻגוּד & סֻגַד ſugud *ingeniculatio, proſtratio ſuper faciem, humilitas, reverentia, adoratio.*

מַסְגִד maſgid & מַסְגְדָא maſgida *locus adorationis, templum, eccleſia:* Pluralit: מַסָאגִד maſagid *templa.* Eſt autem מַסְגְדָא maſgida templum è lignis fabricatum: גַמאע *guma* verò, ex lapidibus. Alcor. מַסְגִד אַלְחַרַאם *Mecha.*

סָאגִד *adorans, inclinatus, humilis.*

Syr. סָגוּד *adorator:* Pluraliter סָגוּדִין *adoratores.*

אֶבֶן סִגְדָא *lapis adorationis*, imago, ſimulacrum.

סגל. Inde סְגֻלָּה, Chald. סְגֻלָּא *peculium, proprium, ſingulare, theſaurus, facultates; res chara*, aurum, argentum & gemmæ. Rabbin. *proprietas, conditio, vis innata, virtus, proprium* in Dialectica: Plural. סְגֻלּוֹת *peculia, theſauri.* Deut. 6. *ut ſis ei populus* סְגֻלָּה *peculij.* Targum חֲבִיב *dilectus.* Eccel. 2. וּסְגֻלַּת מְלָכִים, Targ. וּטִמְּבְרֵי מַלְכִין *& theſauri regum.* Exod. 19. *& eritis mihi* סְגֻלָּה *peculium ex omnibus populis.* Targum חֲבִיבִין *dilecti.* Lxx. λαὸς περιούσιος *populus peculiaris.*

Rabb. Verb. סָגַל *lucratus eſt.* מִסְגַל *lucrum.* מְסֻגָּל *excellens.*

Chal. סגול: Foem. סְגוּלָא eſt אֶשְׁכּוֹל, *botrum* Plur. סגולין *botri.*

סְגִילִין *mandragoræ*, botris ſimiles.

Deinde, סגול *ſegol*, punctum vocale (∴) quod botrum uvæ refert: & סְגוֹלָא vel סגולתא *ſegolta* (∴) accentus.

סגן duo ſignificata habet. I. סָגָן. Inde Nom. Plur. סְגָנִים, Chald. סִגְנִין *magnates, præpoſiti, præfecti.* Eſa. 41. *& veniet* (ſuper) סְגָנִים *magnates, ſicut* (ſuper) *lutum.* Jerem. 51. *Principes* וּסְגָנִים, Targum וְטוּרְנִין *& ſatrapæ.*

Chald. סְגַן & סְגָן *præfectus.* Jerem. 29. *ut ſit* פָּקִיד *præpoſitus in domo Domini.* Targ. סְגַן מְמַנָּא כַּהֲנַיָּא *conſtitutus præfectus ſacerdotum:* Sacer-

A dos à magno ſacerdote ſecundus, præfectus ſacerdotum: Joſias. 2. Reg. 23. *& præcepit rex Hilkia, ſacerdoti magno, &* כֹּהֲנֵי הַמִּשְׁנֶה *ſacerdotibus ſecundis.* Targum סְגַן כַּהֲנַיָּא *præfecto ſacerdotum.* Erant enim duo adhoc ordinati, ut ſummi ſacerdotis vices obirẽt, ſi quid vitioſum ipſi accidiſſet. Jerem. 52. v. 24. *& accepit princeps militum, Sarajam ſacerdotem ſummum, & Zephaniam* כֹּהֵן הַמִּשְׁנֶה *ſacerdotẽ ſecundum.* Targ. סְגַן כַּהֲנַיָּא *præfectum ſacerdotum.*

II. Arab. סַגַן ſagan, & סִגְן ſign *carcer.* Johan. 3. *Nondum erat Johannes miſſus* פִי אַלסִגְן *in carce-*

B *rem.*

סַאגִין ſagin *carcerarius*, carceris præfectus, *ergaſtulus;* Plur. סַאגִנִין ſagininin *incarcerati.*

מַסְגוּן maſgun *incarceratus, captivus:* Plur. מַסְגוּנִין maſgunin *incarcerati.*

Verb. אַסְגַן aſgan *incarceravit.*

סגע duo ſignificata habet. I. סָגַע *multiplicatus fuit:* in שְׂגָא quære.

II. Arab. סגע ſaga *incogitans, audax, temerarius,*

C *ſtultus fuit, temerè egit, auſus fuit:* in bonum, *magnanimus, fortis, potens fuit.*

Nom. סַאגִע ſagi *incogitans, audax, temerarius, ſtultus:* in bonum, *magnanimus, fortis:* Pl. סַאגִעִין ſagijn *audaces.*

סַגַע ſaga *incogitantia, audacia, temeritas, ſtultitia.*

סגף. Chald. & Syr. סְגַף, Piel סַגֵּף, Hiph. אַסְגֵּף *afflixit, moleſtavit, nocuit, damnoſum fuit.* Paſs. אִסְתַּגַּף. Chal. Eſa. 58. *Diem* עַנּוֹת, Targ. דְּמִסַּגֵּף *quo affligit homo animam ſuam.* Syr. Actor. 14.

D וְסָגִיף *& afflictus erat pedibus ſuis.*

Nom. סִגּוּף *afflictio, moleſtia, damnum.*

מְסַגְּפָן *noxius, maleficus.*

סגר quatuor ſignificata habet. I. סָגַר, Chald. סְגַר *clauſit, incluſit, occluſit, coërcuit.* Geneſ. 19. *& oſtium* סָגַר, Targ. אֲחַד *clauſit poſt eum:* abſq; ſera & peſſulo. Gen. 2. וַיִּסְגֹּר *& claudebat carnem pro ea.* Targum וּמְלָא *& implebat.* Lxx. καὶ ἀνεπλήρωσε. Jud. 4. וַיִּסְגֹּר *& claudebat adeps.* וּטְכַטִּם *& obthurabat.* Eſa. 37. וַיִּסְגֹּר *& clauſit Dominus pro eo.* Targum אֲגֵן *& cinxit:* protexit, defendit. Malach. 1. v. 10. וְיִסְגֹּר, Tar-

E gum וִיגוּף *& claudet januas.* 2. Reg. 4. וַתִּסְגֹּר, וְאַגִּפַת *& claudebat pro eo.* Joſ. 9. *Jericho erat* סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת *claudens & clauſa.* hoc eſt, multipliciter clauſa & munita. vel, claudens incolas ne exirent, & clauſa hoſtibus, ne intrare poſſent. Joſ. 2. *& erat porta* לִסְגּוֹר *ad claudendum.* Targum עִדָּן לְמֵיחַד *tempus claudendi portam.* Lxx. ὡς ἡ πύλη ἐκλείετο, *poſtquam autem porta erat clauſa.* Johannis 20. *venit Jeſus* τῶν θυρῶν κεκλεισμένων.

Digitized by Google

κεκλεισμένων, Syr. בר אחידין תרעיא *poſtquam clauſa* A
eſſent januæ. Exod. 14. סגר, Targum אחד *clauſit ſuper illis deſertum:* clauſit viam, ne poſſint tranſire. Niphal. נסגר, Chald. אסתגר *clauſus fuit*. Numer. 12. v. 14. תסגר, Targ. תסתגר *claudatur per ſeptem dies extra caſtra*. Piel סגר *clauſit*. 1. Sam. 26. סגר *clauſit Deus hodie*. Targ. מסר *tradidit inimicum tuum in manum tuam*. Pual. סגר *clauſus fuit*. Jerem. 13. *urbes meridie* סגרו, Targum אתאחידו *clauſa ſunt*. ſcil. præ timore hoſtium. vel, quòd vaſtatæ ſint, nec quis illas ingrediatur. Hiphil. הסגיר, Chald. אסגר *claudere fecit, concluſit*. Deut. 23. v. 15. *Non* תסגיר *concludas ſervum ad Dominum ipſius*. Targum תמסר *tradas*. Lxx. *παραδώσεις*. Pſalm. 31. v. 9. *Nec* הסגרתני *concluſiſti me in manum inimici*. Targum מסרתני *tradidiſti me*. Deut. 32. v. 30. *& Dominus* הסגירם *concluſit eos*. Targum אשלמנון *tradidit eos*. Levit. 13. v. 11. *Non* יסגרנו *includet eum, quòd immundus ſit*. Lxx. *ἀφοριεῖ αὐτὸν ſeparet eum*. Alcor. מסגור *clauſus*.

Nom. סגור & סוגר *clauſura, clauſtrum, cuſtodia*. Rabbin. *capiſtrum*. Hoſ. 13. *& diſrumpam* C סגור לבם *clauſuram cordis eorum:* pericardion. Targum. *Et frangam* רשע *impietatem*. Lxx. *συγκλεισμὸν concluſionem*. Leo unguibus & dentibus diſcerpit corpus uſq; ad cor, quod devorat, ejuſq; ſanguinem bibit. Sæviſſimum mortis genus.

סגור item armorum genus, *gladius, σάγαρις acinaces*. Pſal. 35. v. 3. *Evacua* חנית וסגור *haſtam & gladium*. Accentus Tiphcha oſtendit hæc duo vocabula conſtrui: ſignificat igitur gladij genus: cum ſcuti mentionem habeat verſus præcedens. Lxx. D *καὶ σύγκλεισον & conclude*. Pro Imperativo acceperunt. Job. 29. v. 15. *Non dabitur* סגור *clauſura pro ea*. Targum דהב סנין *aurum purum*. res enim precioſæ recludi & in theſauris recondi ſolent. Ezech. 19. *& poſuerunt eum* בסוגר *in clauſtro:* in cuſtodia. Targ. בקולרין *in compedibus*.

סגור *clauſus*. 1. Reg. 6. *Operuit ipſum auro* סגור *clauſo*. Targum טבא *bono*. quod precioſa occludi & recondi ſoleant. pro quo habetur, 2. Par. 3. טהור *mundo*.

מסגר, Foemin. מסגרת *clauſura, circumferentia, corona, clauſtrum, carcer:* Plur. E מסגרות *circumferentia*. Eſa. 24. יסגרו על מסגר *& clauduntur ſuper clauſura*. Lxx. *εἰς δεσμωτήριον in carcerem*. Pſalm. 142. *Educ* ממסגר *ex clauſtro animam meam*. Lxx. *ἐκ φυλακῆς ex cuſtodia*. Exod. 25. v. 24. *& facies ipſi* מסגרת, Targ. גדפנא *peripheriam*. Lxx. *στεφάνην coronam*. Mich. 7. *commovebuntur* ממסגרותיהם *ex clauſtris ſuis:* carceribus. Targum מבירניתהון *ex palatijs ſuis*. ¶ Deinde מסגר homo magnæ exiſtimationis ob artem, *nobilis, inſignis artifex*. 2. Reg. 24. & Jerem. 24. *& omnem fabrum* והמסגר *& artificem*. Targum תרעיא *janitores:* qui cuſtodiunt murum, & claudunt ejus portas. Alij: *Qui clauſtra & claves facit*.

סגריר *pluvia, imber*, homines domi concludens ne prodire poſſent. Proverb. 27. *In die* סגריר *pluviæ*. Rabbin. כירור סגריר *ſphæra aëris*, ubi generatur pluvia, & alia meteora aquoſa. נולד ביום סגריר *natus in die pluviæ:* infeliciter natus.

B II. סגור *bonus, precioſus*. ✡ סגור *res precioſa*. ✡ מסגר *inſignis artifex:* exempla habes in proximè præcedentibus.

III. Chald. סגיר *clauſus, leproſus*, qui ſeptem dies includebatur, ne prodiret in vulgus, & alijs noceret. ſicut habetur, Num. 12. v. 14. תסגר *ſecludatur ſeptem dies extra caſtra*. Ibidem v. 15. ותסגר *& ſecluſa fuit Maria extra caſtra ſeptem dies*. Et Levit. 13. והסגיר, Targ. ויסגר *& includet ſacerdos plagam ſeptem dies*. Pl. סגירין *leproſi*. Levit. 13. *Homo* צרוע, Targ. סגיר *leproſus*.

סגירותא *lepra*. 2. Reg. 5. *Fortis miles* מצרע, Targum לקי בסגירותא *percuſſus lepra*.

IV. Arab. סגר ſagar, & אסתגר aſtagar *auſus fuit*. Marc. 12. v. 34. ולם יסתגר אחד *& non audebat quis ipſum interrogare*. Alcor. סגר.

סד. Inde סד *cippus*. Job. 13. v. 27. *& ponet* בסד *in cippo pedes meos*. Lxx. *ἐν ξύλῳ in ligno*.

Arab. סדד & סדה *oppilatio*. ✡ אנסד *clauſus fuit:* in Avicenna.

סדיד ſadid *pus, ſanies, apoſtema, vomica*.

סדב. Arab. סדב & סדאב *ruta*. סדאב אלברי *ruta agreſtis:* in Avic. Matth. ſedab, ſadeb.

סדג Arab. סאדג ſadig *ſingularis, ſimplex*. סאדג הנדי *folium Indum*.

סדם. סדם *Sodoma*, metropolis earum urbium, quas Deus, ob incolarum libidinem in mares, ſubvertit. Illarum autem fuerũt quinq;: סדם *Sodoma*, עמרה *Gomorrha*, אדמה *Adma*, צביים *Zeboijm*, & בלע *Bela:* quæ dicuntur *Pentapolis*. Geneſ. 19. *& Dominus pluit ſuper* סדם *Sodomam*, *& ſuper* עמרה *Gomorrham*. Eccl. 10. *Qui fugiebat deſcendentem ignem πεντάπολις Quinq; urbium*. Zophon. 2. *Quia Moab* כסדם *ſicut Sodoma erit, & filij Ammon* כעמרה *ſicut Gomorrha:* erit devaſtatio æterna.

סדן Inde סדין, Chald. סדין, Syr. סדין *ſindon, linteum, amictus lineus:* Plur. סדינים, Chald. סדינין *ſindones*. Proverb. 31. סדין *ſindonem fecit, &*

cit, *& vendidit*. Targ. אשׁוּחָא *coopertorium*: A
lectum. Jud. 14. *Si inveneritis*, *dabo vobis triginta* סְדִינִים *ſindones*. Targum פְּלִיסִין *lintea*: tegumenta noctis. Pſalm. 104. *Operiens lucem* כַּשַּׂלְמָה *tanquam veſtem*. Targ. הֵיךְ סְדִינָא *tanquam ſindonem*. Luc. 19. v. 20. *Habui ſepoſitam ἐν σουδαρίῳ*, Syr. בְּסוּדָרָא *in ſudario*.

Chald. סַדָּן *rota figuli*. Jer. 18. *Faciens opus ſuper* הָאָבְנָיִם, Targ. סַדְנָא *rota*.

Rabbin. סַדָּן *centrum* & *polus*. הַסַּדָּן הַדְּרוֹמִי *polus auſtralis*, צְפוֹנִי *ſeptentrionalis*: Pluraliter הַסְּדָנִים *poli*.

סַדָּן *incus*. ❧ סַדְנָא *truncus* vel *radix arboris*.

סוּדָן *vas*, in quo fit cereviſia. ❧ סַדָּן *compes*. ❧ סַדְנָא *faber ejus*.

סרס Arab. סרוס *ſericum*. Alcor. סְרָס *veſtes ſerica*.

סארס *ſextus*: in שֵׁשׁ quære.

סדק. Chald. & Syr. סְדַק & סְתַק: Hiphil. אַסְדֵּק *fidit*, *ſcidit*, *diſcidit*, *diviſit*, *laceravit*. Chald. 1. Reg. 11. וַיִּקְרָעֶהָ, Targum וּסְדִיקָהּ *& diſcidit eam in duodecim partes*. Lev. 11. *Omne* מַפְרֶסֶת, Targum וּסְדִיקִין *quod findit ungulam*. Ibidem. C *Non ipſum* בִּפְרִים, Targum אַסְדֵּק *dividit*. Syr. Joh. 19. *Ne* נִסְדְּקִיהּ *ſcindamus eam*. Piel. Syr. סַרֵּק *ſcidit*. Actor. 14. סַדְּקוּ *ſciderunt veſtimenta ſua*. Paſſivum אֶסְתְּדֵק *ſciſſus fuit*. Marc. 1. *vidit quòd* אֶסְתַּדְּקוּ *ſciſſi ſunt cœli*.

Nomen. סְדִיק *ſciſſus*, *fiſſus*: Plur. סְדִיקִין *ſciſſi*.

סֶדֶק *ſciſſura*, *ſciſſio*, *opinionum diviſio*, *ſchiſma*, *hæreſis*: Plur. סְדָקִין, Syr. סִדְקִין *ſciſſura*, *ſchiſmata*.

Rabb. סִדּוּק *ſciſſura*.

סדר duo ſignificata habet. I. Inde Nom. סֵדֶר, Chald. סִדְרָא *ordo*, *ſeries*, *acies*. Rabb. *proportio*. Plur. סְדָרִים, Chald. סִדְרִין *ordines*. Job. 10. *Sicut caligo umbræ mortis*, *& non* סְדָרִים *ordines*. quòd nihil eſt in terra ordinatum.

מִסְדְּרוֹן locus, in quo eſt ordinata ſediliũ diſpoſitio, ut ibi ſedeant homines regem conventuri, *exedra*, *veſtibulum*. Jud. 3. v. 23. *& egreſſus eſt Ehud* הַמִּסְדְּרוֹנָה, Targ. לְאַכְסַדְרָא *in exedram*: veſtibulum.

Chald. Verb. סַדַּר, Piel Rab. סִדֵּר, Chal. סַדַּר *ordinavit*, *diſpoſuit*, *inſtruxit*. Job. 32. *& non* E עָרַךְ, Targum סַדַּר *ordinavit ad me verba*. Gen. 22. וַיַּעֲרֹךְ, Targum וְסַדַּר *& ordinavit ligna*.

סִדּוּר *ordinatio*, *diſpoſitio*.

סוּדָר, Syriacè סוּדָרוֹן *ſudarium*, *velamen*, *linteum*.

Rab. סֵדֶר & סִדְרָא *ordo*, *ſectio*. In cujuſmodi סְדָרִים vel סִדְרִין *ordines* vel *ſectiones* diviſa eſt lex vel Moſes 52, quot ſunt anni ſabbatha, quibus ſingulæ in ſynagogis Judæ-

orum leguntur: & Talmud in ſex, qui ſunt, 1. סֵדֶר מוֹעֵד *ordo ſolennitatis ſeu feſtorum*, 2. נָשִׁים *mulierum*, 3. נְזִיקִין *damnorum*, 4. זְרָעִים *ſeminũ*, 5. טְהָרוֹת *purificationum*, 6. קָדָשִׁים *ſanctificationum*.

II. Arab. סדר *ſcotomia*.

יסדר *ſcotomiam patietur*: in Avicen.

סהה Arab. Marc. 3. v. 21. אנה סאהי צלקלב *quòd ipſe vecors*.

סהד. Chald. סָהֵד *teſtatus eſt*: in שָׂהֵד quære.

סהל Arab. סהל *ſolvit*, *præparavit*, *direxit*, *facile planum reddidit*. יסהל *ſolvet*. אסהל *facilius*. Johan. 2. סהלו טריק אלרב *explanate* (facilem reddite, ſeu dirigite) *viam Domini*. Mat. 3. v. 3. וסהלו סבילה *& planate viam ejus* Mat. 11. v. 10. ליסהל טריקך קדאמך *ut præparet viam tuam ante te*. Matth. 19. v. 24 דחול אלגמל פי תרם אלאברה אסהל מן עני ידחל מלכות אללה *ingreſſio cameli in foramen acus facilior eſt*, *quàm ut dives ingrediatur regnum Dei*. 1. Cor. 21. v. 12. *Quando* יסהל לה *commodum erit ei*.

אסהאל *ſolutio ventris*, *inanitio*. ❧ מסהל *ſolutivus*: in Avicenna.

תסהיל *facilitas*. ❧ סהל *facilis*, *celer*, *citò*.

סהולה *facilitas*, *benignitas*. ❧ סהלא *facilis*, *planus*. ❧ סהול *plana regiones*.

אסתאהל *expetivit*.

סוהיל *Suhel*, ſtella vicina polo meridionali, quam intuentes cameli moriuntur: *Canopus*.

סהם. Arab. סַהֵם ſahm *ſagitta*, *telum*: Pluralit. אַלְסהם *ſagitta in cœlo*, telum. סהאם ſiham *ſagitta*, *tela*. D מסהום maſhum *ſagittatus*, *protelatus*. רמיה סהם *jactus ſagittæ*, diſtantia.

סַהְמָה *axis*: מַרְכָּז *centrum*: סְהָמִים *circumferentia* in ſphæra: in Avicenna.

סהר. Inde Nom. סַהַר *rotunditas*. Cant. 7. *umbilicus tuus ſicut crater* הַסַּהַר *rotunditatis*.

סֹהַר *carcer*, inſtar crateris rotundus, habens ſuperius januam, per quam lumen illabitur. Gen. 39. *Miſit eum in domum* הַסֹּהַר *carceris*. Targ. אֲסִירִין *vinctorum*.

Chal. סִהֲרָא, Syr. סַהְרָא *luna* rotunda. Joel. 2. *Sol* וְיָרֵחַ, Targ. וְסִהֲרָא *& luna*.

סַהֲרֹנִים שַׂהֲרוֹנִים, Chald. סַהֲרוֹנִין & סַהֲרָנִין *ſpecula mulierum*, inſtar lunæ rotunda. & *conſpicilia*. Aut ornamenti genus, *ampullæ* in cingulis rotundæ, ſpangen / literis שׂ ס permutatis. Eſa. 3. v. 18. וְהַשַּׂהֲרֹנִים *& ſpecula*. Targ. וְשַׁבְכַיָּא *& reticula*: & torques. LXX. πλόκιον καὶ μηνίσκους *lunulas*. Jud. 8. v. 26. *Præter* הַשַּׂהֲרֹנִים, Targ. סַהֲרוֹנַיָּא *ſpecula*: lunulas. Al עִנְקַיָּא *torques*. LXX. σιρώνων: Hebraicum retinuerunt.

Rabb. אֶסְתְּהַר quaſi אֶסְתְּהַר *pulcra ut luna*.

סו. Arab. סו *malus*.

d by Google

סוב. Chal. & Syr. סָב *conſenuit*: in שׂוב habes. A

סוג duo ſignificata habet. I. סוּג & סָג *receſſit, retroceſſit, retrò diſceſſit, rediit, reverſus, averſus fuit*: per metaphoram, *abalienatus, extraneus fuit*. Pſalm. 53. v. 4. *Omnis ille* סָג *retroceſſit*. pro quo habetur, Pſalm. 14. *Omnis* סָר *receſſit*. Pſalm. 80. *& non* נָסוֹג, Targum נזור *retrocedemus à te*. Prov. 14. v. 14. *A viis ſuis ſatiabitur* סוּג לֵב *averſus corde*. Lxx. θρασυκάρδιος *audax corde*. Niphal. נָסוֹג *retroactus, averſus fuit*. Pſalm. 44: *Non* נָסוֹג *retroactum eſt retrò cor noſtrum*. Pſalm. 40. v. 14. *Quærentes animam meam ad perdendum eam* יִסֹּגוּ *retroagentur retrò*. Targum יזורון *recedent*. Hoph. הוּסַג *retroactus fuit*.

Nom. סִיג *ſcoria*, quicquid de argento, aliove metallo, dum igne coquitur, expurgatur: Plur. סִיגִים *ſcoriæ*, metalli fæces vel ſordes. Ezech. 22. v. 17. *Facti ſunt mihi domus Iſraël* לְסִיג, Targ. לִפְסוּלָא *in ſcoriam: omnes illi cuprum, & ſtannum, & ferrum, & plumbum, in medio fornacis* סִיגִים *ſcoriæ argenti facti ſunt*: quaſi ſcoria. Eſa. 1. *Argentum tuum factum eſt* לְסִיגִים, Targ. לִפְסוּלָא *in ſcorias: potus tuus mixtus aqua*. Inde apud Rabb. *Qui dicit alteri:* כַּסְפֵּךְ הָיָה לְסִיגִים *argentum tuum factum eſt ſcoria: ille audit;* סָבְאֵךְ מָהוּל בַּמָּיִם *potus tuus mixtus eſt aquis*. Qui, quę vult, dicit, quæ nō vult, audit. ¶ Rabb. סִיג *terra*, quæ eſt ſupra radices oleris.

סוגיין *conſuetudo*. ✠ סוג *genus:* סוגים *genera*.

II. סוג. Inde Foem. סוּגָה *ſepta, vallata, terminata*. Cant. 7. v. 3. *venter tuus acervus tritici*, סוּגָה *vallatus liliis*. Lxx. πεφραγμένη *vallatus*. D

Verb. Chal. סָג; Piel סַיֵּג *ſepivit, ſepto clauſit, munivit, terminavit*.

סִיג, Arab. סיאג: Plur. סיאגאת *ſepes, maceries*. Prov. 24. וְגֶדֶר, Targ. וסיגא *& ſepes lapidum ejus deſtructus*. Arab. Matth. 21. v. 33. ואחאט בה סיאג *& circumdedit eam ſepe*. ¶ סִיגִים *ſtatuta*, quæ ſunt quaſi ſepes Legis divinæ. Rabbi Akiba dicebat: מָסֹרֶת סְיָג לַתּוֹרָה *Maſoreth eſt ſepes Legis*: מַעַשְׂרוֹת סְיָג לָעֹשֶׁר *decimæ ſunt ſepes divitiis*: נְדָרִים סְיָג לִפְרִישׁוּת *vota ſunt ſepes oblationi primitiarum*: סְיָג לַחָכְמָה שְׁתִיקָה *ſepes ſapientiæ eſt ſilentium* ſeu taciturnitas: inſtar ſepis munit & conſervat.

Rabb. סִיגִים *vaſa*, in quibus reſervantur fruges.

Syr. סִיגָן *ſeptum* illud, in quo paſtores de nocte includunt ſuas oves in campis.

סוד quatuor ſignificata habet. I. סוֹד, 1. *ſecretum, arcanum, myſterium*. 2. *conſultatio, conſilium*, q. ſecretum eſſe debet. 3. *concilium*: cœtus hominum conſulentium ſeu conſultantium. Pſ. 55. *Qui ſimul communicabamus* סוֹד *ſecretum*. Lxx. ἐδέσματα *cibos*. pro סֹעַד *cibus*, acceperunt: ob ſonum ſimilē. Amos 3. *Niſi revelaverit* סוֹדוֹ, Targ. רָזֵיהּ *ſecretum ſuum ſervis ſuis prophetis*: res ignota eſt, niſi Deus per prophetas revelaverit. Prov. 3. *Et cum juſtis* סוֹדוֹ *ſecretum ejus*. Targ. שׂוּעִיתֵיהּ *meditatio ejus*. Gen. 49. בְּסוֹדָם, Targum. בְּרָזְהוֹן *in ſecretum eorum non tranſibit anima mea*. Jerem. 6. *Et ſuper* סוֹד *concilio juvenum*. Targum סִיעַת *cœtu*. Lxx. συναγωγῇ *congregatione*. Cœtus puerorum, qui aſſociantur ſimul in conſilio ſuo.

B Verb. Hoph. הוּסַד *conſultavit*. 2. Paral. 6. הוסד *conſultavit Salomo ædificare domum Dei*.

II. Arab. סוד ſud, & סאד ſid *dominatus fuit*. Matth. 20. verſ. 25. רוסא אלאמם יסודונהם *principes gentium dominabuntur eis*. Pſal. 130. מלכה יסוד עלי אלכל *regnum ipſius dominabitur ſuper omnes*.

Nom. סִיד ſajid *dominus, heros*, vir virtute excellens: Dual. סַיִּדִין ſaijdin: Plur. סאדאת *domini, heroes*. Foem. סַיִּדָה ſajida *domina, herois*: Pl. סאדאת ſudut *dominæ*. סיד אלסאדאת *dominus dominantium*. In Geograph. אלסיד אלמסיח ואלסידה מרים ואלדתה *dominus Chriſtus, & domina Maria genetrix ejus*. In Precat. & Alcor. סַיִּדְנָא מֻחַמַּד *dominus noſter Muhammed*. C

סיאדה ſiêda *dominium*: Plur. סיאדאת ſiodat *dominia*.

III. Arab. סוד ſud *niger fuit*. סואד ſavad; & אסואד aſavad *nigrum fecit, denigravit, fuſcavit*. Paſſ. אתסואד atſavad *denigratus fuit*.

Nom. סוד ſeud *niger*: Plur. סודאן ſeudin *nigri*. Foem. סודה ſeuda *nigra*. בלאד אלסודאן *regio nigrorum*: in Geogr.

סואד ſevid, & סודא ſeudi *nigredo, bilis nigra, melancholia*. In Geograph. להם כאנת אלואנהם סודא לשדה אלחר ואלחראק אלשמס *ipſis eſt color ipſorum nigredo, ob vehementiam caloris & uſtionis ſolis*.

סודאוי ſeudavi, & סודאני *niger, melancholicus*: item, avis nigra, *ſturnus*. Foem. סודאויה *melancholica*.

IV. Chald. סָד *in calcem redegit*, & סִיד *calx*: in שׂוּד habes.

E **סוה** duo ſignificata habet. I. סָוָה. Inde Nom. מַסְוֶה *velum, velamen, peplum*. Exod. 34. *Et dedit ſuper faciem ſuam* מַסְוֶה *velum*. Targ. בֵּית אַפִּין *domum faciei*. Lxx. κάλυμμα *velamen*. quo reſpicit Paulus, 2. Cor. 3. Vide.

II. Syr. סוה & סְוָא: Piel סַוִּי *voluit, cupiit, expetivit, deſideravit, optavit*. Rom. 1. v. 11. *Vehementer* סָוֵא *opto videre vos*. Rom. 15. סְוָאחוית *cupidus fui*.

Nom. סָוְיָא *cupidus*. ✠ מְסַוִּי *cupiens*.

שויא *voluntas, animi promptitudo.* A
Alcor. חַסְוִי.

סוה. Syr. סוה idem quod סָוָה, *voluit, cupiit, appetiit.* Matth. 12. v. 18. דְּסָוְחַרַת בֵּה *quo delectatur anima mea.* Johan. 8. v. 50. *Abraham pater veſter* מסוה *deſiderabat videre diem meum.*

Rabb. סָוָה *mutavit.*

Arab. Luc. 11. v. 21. מתי חסאח אלקוי *cùm armatus fuerit fortis.*

סוט. Rabb. סוט & סָט *agitavit, excuſſit.*

סיט *menſura 4. digitorum.*

Arab. סוט *flagellum* in שוט invenies.

סוך tria ſignificata habet. I. סוך idem quod נָסַךְ, *unctus fuit:* de corpore. Levit. 14. *& unguento non* תָסוּךְ *ungaris.* Targum תִתּוֹשְׁחוּן *leniamini.* Deut. 28. *Oleæ erunt tibi in omni termino tuo, & oleo non* תָסוּךְ *ungaris.* Targ. תְשׁוּף. Ruth. 3. *& lavabis* וָסַכְתְּ *& ungêris.* Priſci, in gaudij ſignum, ſolebant ungere capita poſt lotionem. Dan. 10. *Panem deſiderabilem non comedi, & caro & vinum non venit ad os meum,* וְסוֹךְ לֹא סָכְתִּי *& ungendo non fui unctus.* deſcribitur luctus trium ſeptimanarum. ¶ Tranſitivè. Ezech. 16. וָאֲסֻכֵךְ *& ungam te oleo.* Hiphil. הֵסִיךְ *unxit.* 2. Sam. 12. *& lavit* וַיָּסֶךְ, Targum וְשַׁף *& ungebatur:* intranſitivè. B C

Nom. אָסוּךְ *vas,* in quo eſt oleum, & unde ungitur, *lecythus.* 2. Reg. 4. *Non eſt ancillæ tuæ domi quicquam, niſi* אָסוּךְ, Targ. מָנָא *vas olei.*

סוכך *nomen olei optimi,* quo reges ungi ſolebant: ut כ geminetur intendendæ ſignificationis ergò. Ezech. 28. v. 12. *Tu* כרוב ממשח הסוכך *Cherub unctionis olei.* Et v. 14. כְּרוּב הַסּוֹכֵךְ *Cherub olei.* D

Rabb. סִיכָה *unctio.*

כִּכְסֵךְ *confudit, miſcuit.*

סַךְ *ſumma.* Syr. *omnino, finis.* Matth. 5. *Non jurabis* סַךְ *omnino.* 1. Timoth. 1. v. 4. דְּסָכָא לֵית לְהוֹן *quibus non eſt ſumma:* infinita.

II. סוך idem quod סָכַךְ, *operuit, texit.* Inde Hiphil. הֵסִיךְ *operuit, texit.* Jud. 3. v. 24. *Certè* מסיך *operiens ipſe pedes ſuos.* Targum עָבֵד הוּא צָרְכֵהּ *facit neceſſitatem ſuam.* 1. Sam. 24. v. 3. לְהָסֵךְ *ad tegendum pedes ſuos.* Targum לְמֶעְבַּד צָרְכֵהּ *ad faciendum neceſſitatem ſuam:* ad purgandum ventrem: à geſtu cacantis. Quãvis forma סָכַךְ referat. Job. 3. v. 23. וַיָּסֶךְ, Targum וְטַלֵּל *& operuit Deus circa eum:* protexit. E

Nom. מוּסָךְ *tectum tabernaculi* factum ad umbram, ad ſedendum ſub eo in atrio die Sabbathi. 2. Reg. 17. *&* מוּסַךְ הַשַּׁבָּת *operimentum ſabbathi.*

III. Arab. סוך *fricavit.* Paſſ. אָסְתָאךְ *fricatus fuit.*

A Nom. מסאויך & סואך *fricationes:* in Avic.

סול. Arab. סול ſul, & סאל ſil *fluxit, diffluxit, effluxit.* Pſal. 105. וַסָּאלַת *& fluxerunt aquæ.* Luc. 4. *Qui* יסיל *fluebat ab eo.*

סיאל *fluidus, liquidus.*

סילאן ſilan *fluxus, fluxibilitas, inundatio, diluvium particulare:* Pl. סילאנאת *inundationes.*

סאיל ſail *aquaductus, torrens, eluvio, alluvio.*

סיל *fluxus.*

סום. Chald. סָיֵם *poſuit:* in שום habes.

Rab. Piel. סַיֵּם *ceſſavit, terminavit, finivit, abſolvit, complevit, perfecit.* Paſſ. אִסְתַּיֵּם *finitus, completus fuit.* De Pſalmo 1. & 2. quos pro uno habent, dicunt, פתח בה באשרי וסיים בה באשרי *incipit in* אשרי, *& finit in* אשרי. B

Nom. סִיּוּם *ceſſatio, finis, abſolutio, perfectio.*

Syr. סִימָא *hiatus.*

Alcor. מְסוּמִין & מְסוּמָא.

סון Chald. סוּן, & סֵין, & סָאן, & סִין *lutum, cœnum.* 2. Sam. 22. כְּטִיט, Targ. כְּסִין *ſicut lutum platearum.*

סִין *galerus, pileus.* סֵינָא *nigrum.*

מְסָאן, & מְסָן, & מַסַּן, & מְסָנִין & מְסָנִין C *calceus:* Pl. מְסָנִין & סֵינָךְ *calcei.* Exod. 3. *Detrahe* נְעָלֶיךָ, Targum סֵינָךְ *calceos tuos.* Exod. 12. נַעֲלֵיכֶם, Targ. מְסָנֵיכוֹן *calcei veſtri in pedibus veſtris.*

סִיוָן *Majus,* menſis Hebræorum tertius, Majo noſtro reſpondens. Ejus die ſexto celebratur חַג הַשָּׁבוּעוֹת *feſtum hebdomadum,* Pentecoſte.

Propr. סְוֵנֵה, Arab. אסואן *Aſvan,* Græc. συήνη (Græci *v* conſonante carent) *Syene:* urbs Ægypti in confinibus Æthiopiæ, ſupra Alexandriam, verſus meridiem ſita, ſub Cancro: ideo in medio Solſtitij die nullam habet umbram. Ezech. 29. v. 10. *A turre* סְוֵנֵה *Syenes uſq; ad terminum Aethiopiæ.* vide Geograph. D

סוס tria ſignificata habet. I. Inde Nom. סוּס *equus:* Plur. סוּסִים, Chal. סוּסִין, Foem. סוּסְוָן *equi.* Prov. 21. סוּס *equus paratus ad diem belli.* Targ. סוּסְיָא *equi.* Pſal. 33. *Fallax* הַסּוּס, Targ. סוּסְיָא *equus ad ſalutem:* apparatus bellicus. 2. Reg. 23. *& ſuſtulit* הַסּוּסִים *equos, quos dederant reges Judæ Soli.* Reges Judæ coluerunt Solẽ, & in illo loco collocaverãt equos, ad illã idololatriã deſtinatos, ut illis inequitãtes præcederent obviam Soli manè orienti, ab introitu domus Dei, uſq; ad exedram Nechan Melech &c. Zach. 10. כְּסוּס *ſicut equus gloriæ ejus in bello:* cujus robur in bello cõſpicitur. 2. Par. 1. וּמוֹצָא הַסּוּסִים *& exitus equorum, qui erat Salomoni ex Aegypto.* Pharao dabat ipſi ſumtus & lucrũ in equis, quos ipſi mittebat, ut venderet mercatoribus. E

Digitized by Google

סוסה *equorū multitudo & congregatio.* Cant. A
1. לְסֻסָתִי *equis in curribus Pharaonis comparavi te, amica mea.* Jod eſt paragogicum. ¶ Deinde, סוס & סיס *grus*, equo ſimilis ſtatura, proceritate, voce. Eſa. 38. v. 14. כְּסוּס *ſicut grus & anſer gemebam.* Jerem. 8. v. 7. *Turtur* וְסִיס *& grus, & hirundo cuſtodiunt tempus adventus ſui.* Targum כּוּרְכְּיָא: lege, וכורכיא *& grues*. ſicut & Arabicè כַּרַאכִי curaci *grues*: à voce, quam edunt.

II. סָס, Arabicè. סוס, Græcè σὴς *tinea, blatta, vermiculus*, qui veſtes aut libros erodit. Eſa. 51. *& ſicut lanam conſumet eos* סָס *tinea.* Matthæi 6. *ubi* σὴς, Syr. סָסָא *tinea corrumpit.* B

Arab. סוסה ſuſa *vermis* ligni, dentis, aut frumenti, *teredo, coſſus, caries, gurgulio* ſeu *curculio*: Plur. סוס *coſſi.*

מסואס muſavas *carioſus, gurgulioſus.*

חסוס *à vermibus perforatur*: in Avicenna.

III. Arab. סוס ſus *liquiritia, glycerriza.* ערק אלסוס *radix dulcis.* עצארה אלסוס *ſuccus liquiritiæ*: in Avicenna.

Verb. סוס vel סאס *deduxit, continuit.* Pſal. 78. סאסהם *deduxit eos.* Pſalm. 28. וססהם *& deduc eos.* C

סיס ſajas *domuit feram, manſuefecit, ſubjugavit.*

סאיס ſais *domitor equi, ſtrator, equiſo*, equorum magiſter & moderator: Plur. סָאִיסִין ſaiſin *equiſones.*

סיאסי *moralis.*

סוע duo ſignificata habet. I. סוּע. Inde סֵעָה *congregatio.* Pſalm. 55. *A vento* סֹעָה *congregationis*, h. e. turbine, qui eſt ventus congregatus, contortus. D

II. Rabb. Piel סַיַּע, Chald. & Syr. סַיַּע *auxiliatus, opitulatus eſt, juvit, adjuvit.* Pſalm. 116. *Dominus* הוֹשִׁיעַ, Targum סַיְּעַנִי *adjuvit me.* Pſal. 20. v. 3. *& ex Zion* יִסְעָדֶךָּ *fulciet te.* Targ. יְסַיְּעִנָךְ *auxiliabitur tibi.* Paſſ. אִסְתַּיַּע *adjutus, delectatus fuit.*

Nom. מְסַיַּע *auxiliator, cooperator.*

סוע & סיע *auxilium.* ¶ Deinde, סִיעָ, Foem. סִיעָא *cœtus, ſocietas, grex, conventus*: Plural. סִיעָן *ſocietates.* Pſalm. 1. ובמושב *& in ſede deriſorum non ſedit.* Targum ובסיעת *& in ſocietate.* E

Verb. אִסְתַּיַּע *cōvenit, conſociatus fuit.* Hoſ. 1. *& in domo meretricis* יִתְחַבְּרוּ, Targ. מִסְתַּיְעִין *conveniunt.*

Syr. סִיעָא *navis*: Plur. סִיעָן *naves.*

Arab. אתסאע *dilatatio, amplitudo.*

סוע *delectari*: in Avicen.

סוף Hebr. Chald. & Syr. סוּף & סָף *finitus, terminatus, conſumtus, completus fuit, deſijt, ceſſavit.* Eſther 9. *& memoria ipſorum non* יָסוּף *finietur.* Chald. Dan. 4. *ſermo ille* סָפַת *completus eſt.* Deut. 2. *Donec* תּוֹם, Targum סָף *conſumta fuit tota generatio.* Thren. 3. *Quia* כָלוּ, Targum סָף *conſumſit iram ſuam.* Syr. Galat. 5. *Ne invicē* תסופון *conſumamini.* Hiph. הֵסִיף, Chald. & Syr. אסיף *finivit, complevit, conſumſit, ſuſtulit, perdidit.* Jerem. 8. v. 13. אָסֹף אֲסִיפֵם *conſumendo conſumam eos.* Targ. שֵׁיצָאָה אֲשֵׁיצֵנּוּן *perdendo perdam eos.* ubi סוף & אסף idē. Chal. Dan. 2. v. 44. וְתָסֵף *& conſumet omnia.* Syr. 2. Theſſal. 2. נסיפיוהי *perdet eum.* Luc. 9. v. 54. וְתָסִיף *& conſumat eos.*

Nom. סוֹף, Chald. סֵיף *finis, terminus*: Pl. Chald. סֵיפִין, Syr. סוֹפִין *fines, termini.* Eccl. 7. סוֹף *finis omnis hominis.* Eccl. 12. סוֹף *finem rei omnis audiamus.* Arab. Logicè, מסאפה *locus, ſpacium.* אַלְ סוף *profectò, tandem.*

סוּף *juncus, carex*: in ripis & littoribus, item in fundo maris creſcens, carectum. à fragilitate, quòd citò conſumatur. Strabo 16. *In littore creſcunt arbores ſub aquis, olearum & palmarum ſpecie, tanquam junci.* Exod. 2. *& poſuit* בַּסּוּף, Targum בְּגוֹ יַעְרָא *in carecto, juxta littus fluminis.* ¶ Inde יַם סוּף *mare junci*, aut *juncoſum*, ad cujus littora copioſiſſima ſunt carecta. Exod. 10. v. 19. *& projecit eam* יָמָּה סוּף, Targum לְיַמָּא דְסוּף *in mare junci.* Et יָם ſubintellecto: Deut. 1. מוֹל סוּף *juxta juncum.* Targum לָקֳבֵיל יַם־סוּף *juxta mare junci.* LXX. πλησίον τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης *prope rubrum mare.* Dicitur mare rubrum à colore fundi, qui rubeus apparet per aquas perſpicuas. eſt autē ſinus Arabicus, Indici Oceani ſinus ad Damiatam vergens. Porrò Benjamin in Itinerario tradit, dici יַם סוּף *mare finis*, quòd ſit ים האחרון *mare ultimum* Terræ ſanctæ.

סוּפָה *turbo*, ventus commovens & conſumens obvia quæq;: Plur. סופות *turbines.* Job. 21. *& ſicut palea abſtulit eam* סוּפָה, Targ. זִיקָא *turbo.* Eſa. 5. *& rota ejus* כַּסּוּפָה *ſicut turbo*: ſicut palea, quæ turbine raptatur. Pſal. 83. v. 16. וּבְסוּפָתְךָ, Targum וּבְעַלְעוֹלָךְ *& in turbine tuo conturbabis eos.* LXX. καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου *& in ira tua.*

Rab. סַיִף, Chal. סֵיף, Arab. סיף ſaif, Græc. ξίφος *gladius, machæra*: Plur. Chal. סַיְפִין & סַיְפָן, Arab. סיוף ſujuf: Dual. סיפאן *gladij.* Jud. 20. *Extrahens* חֶרֶב, Targum סַיְפָא *gladium.* Arab. Matth. 26. v. 52. ארדד סיפך אלעמדה *repone gladium tuum in vaginam ſuam.*

Verbum Arab. סיף ſajaf *obtruncavit, amputavit caput, capite plexit.* מְסַיַּף muſajaf *obtruncatus.*

חְסִיף taſiif *obtruncatio.*
סַיָּאף *obtruncator, carnifex:*

סוק. Arab. סוק *forum:* in שוק invenies. Syr. סָק *hauſit:* ibidem.

סור duo ſignificata habet. I. סור & סָר *ceſſit, receſſit, diſceſſit, declinavit, vertit ſe, divertit, deflexit, pervenit, attigit, translatus, ablatus fuit.* Geneſ. 49. *Non* יָסוּר, Targ. יַעְדֵי *recedet ſceptrum à Juda.* Exod. 32. סָרוּ, Targum סְטוֹ *declinarunt feſtinanter* מִן הַדֶּרֶךְ *à via, quam præcepi illis.* Deuter. 17. *ut non* סוּר מִן הַמִּצְוָה *deflectat à mandato ad dextram aut ſiniſtram:* ¶ Et nomine דֶּרֶךְ *via*, aut מִצְוָה, ſubintellecto: ut ex ſequentibus videre. Pſalm. 34. v. 13. סוּר, Targ. זוּר *diſcede à malo, & fac bonum.* Exod. 3. אָסֻרָה, Targum אִתְפְּנֵי *divertam & videbo viſionem hanc magnam.* 1. Reg. 15. *& excelſa non* סָרוּ, Targum עֲטַרוּ *ablata ſunt.* 1. Sam. 14. v. 32. *certè* סָר *receſſit amaritudo mortis.* Nũc diſceſſit à me, & ex corde meo amaritudo mortis: non cupio vivere diutius. Targ. רִבּוֹנִי *domine.* accepit pro שַׂר *princeps.* Hoſ. 4. v. 18. סָר *receſſit potus eorum.* ſcil. à vero modo, à via: exceſſit modum. iſt vbermeſſig. Targum בְּאֵשׁ *fœtet.* LXX. *ᾐρέτισε fœtet.* Acceperunt pro Chaldæo סְרִי *fœtuit:* quod ex Hebræo סָרַח eſt. Hieron. *ſeparatum eſt.* Pſalm. 14. v. 3. סָר *declinavit.* ſcil. à via bona. diſceſſit à Deo & lege ejus. Targum זָרוּ לַאֲחוֹרָא *receſſerunt retrorſum.* pro quo habetur, 53. *omnis* סָג *retroceſſit.* Amos 6. וְסָר *& recedet vociferatio luxurioſorum:* auferetur. Joſ. 7. יָסוּרוּ בִי *diſcedent à me:* adverſabuntur mihi. Idem quod סָרַר, permutata ordinum ſignificatione. LXX. *παιδευθήσονται ἐν ἐμοὶ erudiiti ſunt à me.* Acceperunt pro יָסַר *erudivit.* Deuter. 11. *Ne fortè erret cor veſtrum*, וְסַרְתֶּם, Targ. וְתִסְטוּן *& deflectatis, & colatis deos alienos.* 1. Samuel. 13. *& non* תָּסוּרוּ *deflectatis: quia poſt inane.* Non deflectatis eundo poſt deos alienos: quia ambulantes poſt illos ambulant poſt inane. Deuter. 17. *& non multiplicet ſibi uxores, nec* יָסוּר *deflectat cor ejus.* Targ. יִטְעֵי *erret.* 2. Reg. 22. *& ambulavit in omni* דֶּרֶךְ *via Davidis patris ſui, nec* סָר *deflexit ad dextram aut ſiniſtram.* Hiph. הֵסִיר *removit, amovit, abſtulit.* Job. 36. וַיְסִירוּ, Targ. וְעַדִּיוּ *& removerunt ducem.* Gen. 8. וַיָּסַר, Targ. וְאַעְדִּי *& removit Noë tectum arcæ.* Exod. 14. v. 25. וַיָּסַר, Targum וְאַעְדִּי *& removit rotam curruum ejus.* LXX. *καὶ συνέδησε & colligavit.* reſpexit ad אָסַר *ligavit:* permutata verborum ſignificatione. 1. Samuel. 18. וַיְסִרֵהוּ, Targum וְאַפְנְיֵהּ *& removebit eum* (Davidem) *Saul à ſe, & poſuit eum ſibi chiliarcham.* 1. Samuel. 28. *& Saul* הֵסִיר, Targum פַּלִּי *remove-*

A *rat Pythones:* ſuſtulerat. Joſ. 11. *Sic fecit Joſua, nec* הֵסִיר *removit verbum ullum de cunctis, quæ præceperat Dominus Moſi.* Targum בַּטֵּל *omiſit.* 2. Paral. 36. וַיְסִירֵהוּ *& removit eum rex Ægypti in Jeruſalem.* pro quo habetur, 2. Reg. 23. וַיַּאַסְרֵהוּ *& incarceravit eum Phareh Necho in Ribla, in terra Hamath, ne regnaret in Jeruſalem.* Proverb. 28. מֵסִיר *removens aurem ſuam, ne audiat.* Targum דִּמְסַכֵּר *qui claudit.* 1. Sam. 21. *Panes facierum* הַמּוּסָרִים, Targ. דְּמִתְעֲדָן *qui remoti erant.* Hophal. הוּסַר *remotus, ablatus fuit.*

B Nom. סָר *recedens:* Plur. סָרִים *recedentes.* Jer. 6. *omnes illi* סָרֵי סוֹרְרִים, Targ. רַבְרְבֵיהוֹן סָרְדִין *principes rebellorum.* pro שָׂרֵי *principes:* literis ש'ס permutatis.

סוּר, Foem. סוּרָה *recedens:* Plur. סוּרִים *recedentes.* Jerem. 17. וְסוּרַי *& recedentes à me, in terra ſcribentur, quia reliquerunt fontem aquæ vivæ, Dominum.* pro סוּרִים מִמֶּנִּי *qui diſceſſerunt à me.* Eſa. 49. v. 21. *& ego ſum orba, ſolitaria, exul,* וְסוּרָה *& diſcedens:* quæ diſceſſit ex loco ſuo. Jer. 2. סוּרֵי הַגֶּפֶן *amotiones vitis alienæ:* pal-

C mites vitis degeneres, qui, tanquam inutiles, à vite removentur.

סִיר, Foem. סִירָה *olla:* Plur. Foem. סִירוֹת *ollæ:* ſed maſcul. סִירִים *ſpinæ.* Jerem. 52. *&* הַסִּירוֹת *lebetes:* vaſa, in quibus reponebatur cinis, ex altari ablatus, ollis ſimilia. Zach. 14. *Sicut vox* הַסִּירִים, Targum כּוּבִין *ſpinarum ſub* הַסִּיר, Targum דּוּדָא *olla.* Exod. 16. v. 3. *cùm ſederemus juxta* סִיר, Targum דּוּד *ollam carnis.* Pſalm. 58. *Priuſquam ſentiant* סִירֹתֵיכֶם *ollæ veſtræ rhamnũ:* priuſquam ſentiãt ollę ignẽ

D rhamni ſubjecti, & incaleſcant. quia ignis ille non durat, nec caro in ollis coquitur, ſed manet cruda: ita illi ſubitò peribunt. Nahum. 1. v. 10. *Quia uſq; ad* סִירִים *ſpinas perplexi ſunt.* Quæ loco dimoveri nequeunt, ſed ibidem comburũtur. Præterea ſpinæ: Eccleſ. 7. v. 8. Eſa. 34. v. 13. Hoſ. 2. v. 6. Amos 4. v. 2. *Tollet* (hoſtis aut inimicus) *vos contis, & poſteros veſtros* וְאַחֲרִיתְכֶן בְּסִירוֹת *in ollis piſcationis.* LXX. *εἰς λέβητας.* Hieron. *in ollis ferventibus.* Hoſiand. non correxit. Targum בְּרַגּוּגִין צַיָּדִין *in navibus piſcatorum:* quòd navi-

E cula ollam referat. דוגיות קטנות דומות לסירות:

Propr. סוּר *Sur*, nomen portæ. סִירָה *Sira*, nomen putei. בֶּן סִירָא nepos Jeremiæ ex filia.

II. Arab. סוּר ſur, & סאר ſir *ivit, ambulavit, progreſſus eſt, perrexit, inceſſit, aſcendit.* Pſalm. 89. *& non* יָסִירוּא *ambulabunt in judiciis meis.* Marc. 1. verſ. 19. ולמא סאר קלילא *& inde ivit* (progreſſus eſt) *pauxillum.* Johan. 10. v. 1. בל יתסור מוצע אחר *ſed aſcendit per lo-*

Digitized by Google

per locum alium. Johan. 12. וְסִירוּא *& ambulate in luce.*

Nom. סירה *ambulatio, profectio.* אֲשׁוּר Hebræis eſt *via, greſſus.* ⁂ מְסִיר, Foem. מְסִירָה *idem.* ⁂ סְאִיר *altitudo.*

סוּרָה ſura, ſicut Rabb. הֲלָכָה *lex, ritus, tractatus.* In Alcorano: סוּרַת מַרְיָם ſurath Marjam *lex Mariæ.* vulgò Azoara *tractatus, capitulum.* ⁂ סִיר *corrigia.*

סות. Inde Hiphil. הֵסִית *hortatus fuit, ſuaſit, conſuluit, incitavit, illexit, adduxit:* in malum, *ſeduxit, fefellit, decepit.* Joſ. 15. v. 18. וַתְּסִיתֵהוּ *& ipſa ſuaſit illi, ut peteret à patre:* incitavit eam. accepit ab ipſo conſilium & rationem. Ipſa enim non ipſe petijt. Targum וְאַמְלְכַתֵּהּ *& conſuluit illi.* Deut. 13. v. 6. *Si* יְסִיתְךָ *incitaverit te frater tuus.* Targum יְמַלְכִנָּךְ *conſuluerit tibi.* Job. 2. v. 3. וַתְּסִיתֵנִי *& incitaſti me contra illum, ut percuſſerim illum ſine cauſa.* Targ. וְגָרֵיתָא מֵימְרִי *& irritaſti verbum meum.* 1. Reg. 21. v. 25. *Quòd* הֵסַתָּה, Targ. אַטְעִיאַתֵּהּ *fefelliſſet eum:* Jeſabel. pro הֵסִיתָה: dages pro vocali longa. Eſa. 36. *Ne fortè* יַסִּית, Targum יַטְעֵי *ſeducat vos Ezechias.* Lxx. ἀπατάτω *decipiat.* pro יְסִית: dages pro vocali longa. 2. Paral. 18. וַיְסִיתֵם *& incitavit illos Deus ab illo:* ſuaſit illis ut ab illo recederent, deſinerent. removit, avertit.

Nom. סוּת *operimentum, velum, velamen.* Geneſ. 49. *Lavit in vino veſtem ſuam, & in ſanguine uvarum* סוּתֹה *operimentum ſuum.*

מְסִית *ſeductor.* ⁂ מוּסָת *ſeductus.*

Rabb. הַסָּתָה *incitare,* ⁂ אַסְתָּא *irritatrix, provocatrix.*

סחא. Chald. סְחָא & סְחִי *lavit:* in שְׂחָה invenies.

סחב duo ſignificata habet. I. סְחַב *tractavit, rapuit, traxit, diſtraxit, detraxit, in terra traxit,* ſicut canes faciunt, quando aliquid ore portare nequeunt. גְּרִירָה וְהַמְשִׁיכָה בְּקַרְקַע. Jer. 15. v. 3. *& conſtitui ſuper vos quatuor ſpecies, dicit Dominus, gladium ad occidendum, & canes* לִסְחֹב *ad trahendum.* Solent canes trahere cadaver, cùm id devorant. Jerem. 22. v. 19. *Sepultura aſini ſepelietur* סָחוֹב *trahendo & projiciendo extra portas Jeruſalem.* Targum יִתְגְּרַר *trahetur.* Jerem. 50. v. 45. יִסְחָבוּם *trahent eos parvuli gregis.* 2. Sam. 17. v. 13. וְסָחַבְנוּ *& trahemus eam in vallem.* Targum נֶעְקַר *exſtirpabimus.* Lxx. συρῶμεν. Arab. Act. 30. v. 7. סחבוא *traxerunt Jaſonem.*

Nom. סְחַב *tractus:* inde Plur. סְחָבוֹת *tractæ,* panni, qui pedibus trahuntur & protruduntur. fruſta panni veteris, huc illuc tracta in terra & in fimo. Jerem. 38. *& accepit inde veteramenta* הַסְּחָבוֹת *pannorum tractorum.* Targ. מַפְסָן.

Arab. סחב ſahab, Foem. סחאבה ſihâba *aër, nubes, imber, nimbus:* Pl. סְחָאב, & אסחאב aſhab, & סחאיב ſahaib *nubes, umbres, apparitiones igneæ,* ut lanceæ, columnæ. Dimin. סחאיבה ſuhajaba *nubecula.*

מסחב muſahab *nubilus, nubiloſus.*

II. Arab. 2. Cor. 4. v. 8. *Sed non* נסחב *deſperamus.* ¶ Actor. 49. v. 16. *Ne* יתסחבוא *enatarent.*

סחג Arab. סחג *excoriavit.*

סחגא *excoriatio, dyſenteria,* inteſtinorum excoriatio.

מְסַחֵג *faciens raſuram inteſtinorum:* in Avicenna.

סחה duo ſignificata habet. I. סָחָה. Inde Piel. סִחָה *verrit, ſcopavit, abraſit* lutum, pulverem aut ſordes à pavimento. Ezech. 26. *& demolientur muros Tyri, & diruent turres ejus,* וְסִחֵיתִי *& abradam pulverem ejus ab ea, & dabo ipſam in ſiccitatem petræ.* Targum וְאֶעְקַר *& exſtirpabo.* Tyrus extructa fuit ſuper petra in medio maris, & operuerunt petram pulvere ad neceſſitatē habitationis, & poſtquam operuit eam aqua maris tempore excidij ejus, inde tractus & projectus fuit pulvis ejus, & relicta fuit petra ſicca, ſicut fuit ab initio. Lxx. λεπτυνῶ *purgabo.*

Nom. סְחִי & סוּחָה, (à forma סוּת, ſicut שׁוּבָה) Chald. סִיחָא & סְחִיתָא *purgamentum, cœnum, ſtercus, ſordes* quæ abraduntur à pavimento. Eſa. 5. *& factum eſt cadaver ipſorum* כַּסּוּחָה *ſicut cœnum in medio platearum.* Lxx. ὡς κοπρία. Thren. 3. סְחִי *purgamentum & abominationem pones me in medio populorum.*

II. Arab. סחה & סחא: Paſſivum אסתחא aſtaha *reveritus fuit.* Matth. 21. v. 37. לַעֲלְהֹם יסתחון מן אבני *forſitan ipſi reverebuntur filium meum.* Luc. 18. אסתחי *reverecor homines.* ¶ אסתחי aſtahi *erubuit, veritus fuit.* 2. Cor. 8. v. 4. וְנסתחי *& pudeſiamus.* Rom. 1. *Non* אסתחי *pudeſio ob Evangelium.*

מסתחי muſtahi *verecundus.*

אסתחה iſtiha *verecundia.*

סחט duo ſignificata habet. I. Arab. סְחַט ſachat, cum ח punctato, *iratus, indignatus, irritatus fuit.* Pſal. 2. *Ne quando* יִסְחַט *iraſcatur Dominus.* Pſalm. 60. סְחַטְתְּ *iratus fuiſti, & miſertus es.* Geneſ. 18. *Ne* תסחט עַלַי *indigneris mihi.* Hiphil. אַסְחַט aſchat *irritavit, ad iram concitavit.* Pſalm. 78. וְאַסְחַטוּא *& irritârunt excelſum.* Pſalm. 10. *Quare* יַסְחַט *irritabit impius Deum?*

Nom. סְחַט *ira:* Plur. סאחטא *iræ, ſimultates.*

II. Chaldaicè סחט *expreſſit*: in שחט reperies.

סחל. Arab. סאחל ſhihil *littus*: Plur. סואחל ſavihil *littora, maritima*. Matth. 4. סאחל בחר *littus maris*. סחל ſahal, & אסחל ashil *purgavit*. Paſſ. אנסחל anhaſal *purgatus fuit*.

מסחל mushil *purgatio*. Fœm. אסהאל *fluxus ventris*.

סחאלה cum ה punctato, *limatura*.

Pſalm. 93. *ſanguinem innocentem* יסחחלון *condemnabunt*.

סחם. Arab. סחאם ſihem *trabs, tignus*: Plur. סחום ſuhum *trabes, tigni*.

סחן. Arab. סחן ſachan *incaluit*: in שחן invenies.

סחנה, cum ה punctato, *forma*. Fœm. מסחן *conveniens*.

Verb. סחן *implevit, oneravit*. Geneſ. 1. v. 26. ואסחנוא *& implete terram*. Dual. ibid. ואסחנוא מא אלבחאר *& implete aquam maris*.

Nom. סחנא *onus*.

סחף duo ſignificata habet. I. סחף, Chald. & Syr. סחף, idem quod סחב, quia ב & ף permutantur, *traxit, detraxit, diſtraxit, raptavit, diſſipavit, deſtruxit, dejecit, ſubvertit, ſchleiffen*. Proverb. 28. *vir pauper, & opprimens inopes, eſt pluvia* סוחף *raptans, & nullus panis*: pluvia ſecum omnia trahens & raptans. Chald. Proverb. 10. *Et calamitas impiorũ* יֶהְדּוֹף, Targum נסחף *impelletur*. Syr. Luc. 19. v. 44. ἐδαφιοῦσί *ſolo aquabunt te*. Syr. ונסחפונכי *& trahent te*: ſubvertent. Niphal. נסחף, Chald. אסתחף *tractus, raptatus fuit*. Jerem. 46. v. 15. *Quare* נסחף *tractus eſt fortis tuus, nec ſtetit*: tanquam traxiſſet ipſum pluvia, ut per ſe nõ poſſit conſiſtere. ſicut pluvia trahit ſemina & arbores. Targ. תבירו *contriti ſunt fortes tui*? Chald. Prov. 14. *In malitia ſua* יִדָּחֶה, Targum אסתחף *ſubverſus fuit impius*. Piel. Syr. סחף *traxit, ſubvertit*. Matth. 21. וסחף *& ſubvertit menſas nummulariorum*. Paſſ. אֶתְסְחַף *ſubverſus fuit*.

Nom. Chal. סחף & סוחף *impetus, impulſio, repulſio, ſubverſio, deſtructio*.

סחף *impetuoſus*. Fœm. סחיף *impulſus*.

מסחף inſtrumentum bellicum, quo hoſtis repellitur, & in terram proſternitur, *ſcutum, lancea*.

Rab. מסחפא *ſtatera, bilanx, & menſa* ſuper quam venditur caro.

Arab. סחאף *phthiſis*: in שחף vide.

II. Arab. סחיף ſahif, cũ ה punctato, *rarus*. אסחף *rarior*. Fœm. סחאפה *raritas*.

2. Cor. 2. v. 25. *Non* נסחחף *ſegneſcimus in hoc miniſterio*.

A **סחק** Rabb. סחק *redundavit*.

סחר quatuor ſignif. habet. I. סחרחר & סחר, Chald. סחר *circuivit, in circuitu ivit, reverſus, converſus eſt, rediit, iter fecit*. Jer. 14. סחרו *circuiverunt ad terram, & non ſciverunt*. Pſal. 35. *cor meum* סחרחר *circumit*: præ anguſtiarũ multitudine. Chald. Deut. 34. ונסב, Targ. ויסחר *& circumdabitur vobis terminus*. Niph. Chal. אסתחר *reverſus fuit*. Hiphil. Chal. אסחר *circumdedit, vertit, avertit, convertit*. Exod. 13. ויסב, Targ. ואסחר *& vertit Deus*. Joſ. 6. ויסבו, Targ. ואסחרו *& circundederunt urbem*.

B Nom. סחרה *clypeus, ſcutum rotundum*. Pſal. 91. *clypeus* וסחרה, Targum ועגילא *& ſcutum*.

סחרת *lapis precioſus*, quo uſi ſunt in pavimentis ſternendis.

Chald. סחור סחור *circumquaq.*

סחרן, Fœm. סחרנות *circuitus*: Pl. סחרנין *circuitus*. Exod. 7. סביבות, Targ. בסחרנות *in circuitu rivi*.

II. Per metonymiam, vel etiam metalepſin, סחר, Chald. סחר *circuivit emendi* vel *vendendi cauſa, mercaturam exercuit, mercatus, negociatus eſt, diſtraxit, vendidit*. Gen. 14. *Habitate* ועברו בה סחורתא וסחרוה *& circuite eam*. Targ. *& facite in ea mercaturam*. Gen. 24. *Pecunia tranſiens* לסוחר *ad mercatorem*. Targ. *quæ accipitur* בסחורתא *in negociatione*.

Nom. סוחר, Chal. סחור *mercator*, qui circuit regiones, abiens & rediens. circumforaneus: Plur. סוחרים *mercatores*. Fœm. סוחרת *negociatrix*. Eſa. 23. סֹחֲרֶיהָ, Targum תגרהא *mercatores ejus principes*.

D סחר, & סחר, & מסחר: Fœm. סחורה, Chal. סחורא *negociatio, mercatura*.

סחרת *lapidis genus*. Eſther 1. v. 6.

III. Chald. Niphal. אסתחר: Hiphil. אסחר *circumdedit menſam, ſedit ad menſam rotundam, circulariter conſedit* ad edẽdum, diſcendum, aut conſultandum, *accubuit, diſcubuit*. vide נטה & סבב. Gen. 37. וישבו, Targum ואסחרו *& ſederunt ad edendum*. Pſalm. 1 *& in ſede deriſorum non* ישב, Targum אסחר *ſedit*. 1. Sam. 20. *& ego* ישוב אשב, Targum אסחרא אסחר *ſedendo ſedebo cum rege ad edendum*.

E אסחרות *conſeſſus circularis, accubitus, diſcubitus*. בירה אסחרותא *domus accubitus*, locus ubi comedunt homines, *cænaculum, triclinium*. Jerem. 35. *& introduxit eos* לשכה, Targum לאסחרותא *in cænaculum*.

Syr. סחרא *palatium*: Plur. סחרן *palatia, ædificia magnifica*.

IV. Arab. סחר ſahar, & אסחר ashar *faſcinavit, ligavit veneficiis*. Geogr. יסחרון אלחיואן *faſcinant ſerpentes*: adjurant.

Nom.

Nom. סאחר ſahir, & סָחַאר ſahar *magus, veneficus, præſtigiator, nigromanticus*: Plur. סחארין ſaharin *magi*. Foem. סָאחִרָה ſahira, & סַחַארָה ſahâra *venefica*. A

סִחְר ſihr, Foem. סחרה ſahara *veneficium, illuſio, præſtigiæ, magia, p[...]ntia mala, nigromantia, geomantia, divinatio, pluitrum*: Plu. אַסְחַאר ashar *illuſiones*. Matth. 2. v. 16. למארא׳ הירודס אַלְמַגוּס סחריה *poſtquam vidit Herodes illuſiones magorum*. ℞ מַסְחוּר mashur *faſcinatus*.

סחר באלריח ſihr barrih *divinatio per aërem*. סחר באלמא ſihr balma *divinatio per aquam*.

Alcor. מִסְחַר *interpoſitus*. B

Arab. סחר *aurora*: in שַׁחַר habes.

סחר ſachar *angariavit*: Item, *incubuit*. Alc.

סחש. סָחִישׁ *ſponte naſcens*, quod ex radice ſeminis naſcitur. 2. Reg. 19. v. 29. *Et in anno ſecundo* סָחִישׁ *ſponte naſcens*. pro quo habetur, Eſa. 37. שָׁחִיס, permutatis literis.

סטט. Inde Syr. אסט *vilipendit, contemſit*.

סטא. Chald. סְטָא *declinavit*: in שָׂטָה habes.

סטח. Arab. סטח ſith *ſuperficies*: in שָׁטַח quære. C

סטם. Rabb. סָטַם in סָתַם quære.

סטן. Chald. סְטַן *adverſatus eſt*: in שָׂטַן invenies.

סטע. Avic. ראיחה סאטעה *odor gravis*.

סטר. Chald. סְטַר *abſcondit*: in שָׁטַר quære.

Arab. כתאב מַסְטוּר *liber lineariter ſcriptus*. יַסְטֻר *lineabit*. ℞ מַסְטוּר *lineatus*.

Alcor. אַסַאטִיר.

סיב in שוב habes. סיג in סוג. סיר in שור. סִיץ in סוּת. סִית in סוּת. סיר in כור. סיף in סוף. סִיף in סוּט. D

סכך duo ſignificata habet. I. סָכַךְ, Chald. סְכַךְ & סַךְ *operuit, texit, obtexit, protexit, contexit, velavit, obduxit*; ut rem opertam non attingat. Exod. 40. וְסַכּוֹתָ, Targ. וְתַטֵּל *& operies ſuper arcam velum*. Exod. 25. סוֹכְכִים *operientes alis ſuis*. Thren. 3. סַכּוֹתָה *operuiſti nube pro te*. Hiphil הסך *operuit, texit*. 1. Sam. 24. v. 4. לְהָסֵךְ *ad operiendũ pedes ſuos*. Targ. למסבר צרכה *ad faciendum neceſſitatem ſuam*: à geſtu ventrem exonerantium, qui in genua procumbunt, & veſtibus pedes ſuos tegunt; verecundiæ cauſa. Job. 38. וַיָּסֶךְ, Targ. וּטְלַל *& operuit valvis mare*. Pſalm. 5. וְתָסֵךְ, Targ. וְתַטֵּל *& operies ſuper eos*. E

Nom. סוֹכֵךְ *protegens, protectorium*: Plur. סוככים *protegentes*. Ezech. 28. *Et auferam te, Cherub* סוֹכֵךְ *protectionis, è medio lapidum ignis*. Nahum. 2. *Feſtinabunt ad murum ejus, parata eſt* הַסּוֹכֵךְ *protectio*. Operimentum ſeu tectum ex aſſeribus factum, & pellibus opertum, ſub quo milites in oppugnatione urbium deliteſcunt, dum muros invadunt & ſuffodiunt; & tuti ſunt contra lapides, qui ex muro projiciuntur. Cæſ. *Tabulatum è materia, cilicijs corijſque rudibus contextum, adverſus flammas & ſaxa, ſub quo tutus miles muros tentabat*.

סך, Foem. סֻכָּה *tegumentum, tugurium, latibulum, tabernaculum, protectio*: Plur. Foem. סכות *tuguria, tabernacula*. Jer. 25. *Dereliquit ut leo* סֻכּוֹ *tabernaculum ſuum*. Sicut leo deſerit ſuum latibulum, quòd ibi prædam non inveniat: ſic Deus dereliquit Sanctuarium ſuum, quòd non amplius ibi inveniat, quo delectetur. Pſal. 27. v. 5. *Quia abſcondet me* בְּסֻכֹּה *in tugurio ſuo, in die mali*. Pſal. 10. *Inſidiabitur in abſcondito, ſicut leo* בְּסֻכֹּה *in latibulo ſuo*. Eſa. 1. *Et relicta eſt filia Zion* כְּסֻכָּה *ſicut tugurium in vinea*. in quo cuſtos pernoctat, & quod relinquit factâ vindemiâ. Sic vacua erit Jeruſalem, quia incolæ ejus in captivitatem abducentur. Amos 9. *Erigam* סֻכַּת דָּוִד *tabernaculum David collapſum*. Targum מַלְכוּתָא *regnum*. quia regnum protegit populum. Gen. 33. *Et Jaacob proficiſcebatur* סֻכֹּתָה, Targ. לְסֻכּוֹת *in Succoth, & ædificavit ſibi domum, & pecori ſuo fecit* סכות, Targ. מַטְלָן *tuguria*; *propterea vocavit nomen loci iſtius* סכות *Succoth*. 1. Reg. 20. v. 16. *Et Benhadad bibens & ebrius* בַּסֻּכּוֹת *in tugurijs*. Quæ fecerat ipſis ob æſtum ſolis. Lev. 23. חַג הַסֻּכֹּת *feſtum tabernaculorum ſeptem diebus Domino*. Lxx. ἑορτὴν σκηνῶν. Deut. 16. v. 13. ἑορτὴν τῶν σκηνῶν ποιήσεις. Zach. 14. *Quæ non aſcendent ad celebrandum* חַג הַסֻּכּוֹת *feſtum tabernaculorum*. Lxx. τῆς σκηνοπηγίας. Sic & Joh. 7. Dicitur & ſimpliciter סוכה. Hoc feſtum Judæi celebrant die 15. menſis ſeptimi, qui eſt תִּשְׁרִי *Tiſri*: quòd Iſraëlitæ in tabernaculis habitaverint in deſerto 40. annos, poſtquam ex Ægypto exiviſſent: Et quidem initium fecerunt in menſe תשרי *Tiſri* ob frigus. Habent autem tabernacula ſub dio, & in his agunt, edunt, bibunt ac dormiunt dies ſeptem. Primo die accipiunt פְּרִי עֵץ הָדָר *fructum arboris honoratæ*, Targ. פְּרִי אִילָנָא אֶתְרֹגִין *fructum arboris citrorum* ſeu citrinum, pomum citrium: כַּפּוֹת תְּמָרִים *ramos palmarum*, Targ. לוּלְבִין *ſpatulas* ſeu *frondes palmarum*, quæ folijs adhuc in ſurculo deliteſcentibus, ſceptri præ ſe formam referunt: עֲנַף עֵץ עָבֹת *ramum arboris denſæ*, Targ. הֲדַסִּין *myrtos*, & עַרְבֵי נַחַל *ſalices torrentis*. Ex his quatuor arborum ſpeciebus tribus poſterioribus, ramis palmæ, myrti & ſalicis, faciunt faſciculum: & hunc dextra, citrinum verò ſiniſtra manu geſtant & circumferunt manè, nec comedunt priuſquam circumportaverint. Stante templo, cir-

plo, circumgeſtabant in templo omnibus A ſeptem diebus, & extra hoc, tantùm primo. Nunc verò circumferunt in omnib⁹ locis per dies ſeptem: Et ſeptimo die acclamant, אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה *obſecro, Domine, ſalva quaſo: obſecro, Domine, proſpera.* unde faſciculū ipſum vocant הוֹשַׁעְנָא *Hoſanna*, ab iſta acclamatione, & לוּלָב *ſpatulam*, à præcipuo, quod eſt frons palmæ, ſceptri habens ſpeciem. Septimo quoq; anno, qui erat שְׁמִטָּה *dimiſſionis*, primo hujus feſti die, Rex (alijs Pontifex) Legem è ſublimi ſuggeſto, unde à tota multitudine exaudiri poſſet, legebat coram populo, B ad id tubis, per totam Jeroſolymam convocato, & neq; mulieres neq; pueri ab auſcultando arcebantur. ſemper autem eo feſto legunt קהלת *Eccleſiaſten*.

מָסָךְ *velum, tegumentum, aulæum*. 2. Sam. 17. *Et poſuit* מָסָךְ, Targ. פְּרָסָא *velum ſuper faciem putei*. Exod. 26. *Et facies* מָסָךְ, Targ. חוֹפָאָה *velū*. In tabernaculo ſeu templo fuit triplex מָסָךְ *velum*. Primum erat intimum, obtentum inter Sanctum ſanctorū & Sanctum, C & pendebat ex quatuor columnis, quarū capitella erant aurea, & baſes argenteę. id vocatur à Moſe פָּרֹכֶת *aulæum*; & פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ *aulæum veli*. Secundum erat medium, quod Sanctum claudebat, & januæ vice erat, & pendebat ex quinq; columnis, quarū capita erant aurea, & baſes argenteæ. id vocatur à Moſe מָסָךְ לְפֶתַח *velum januæ tabernaculi*. Tertium claudebat הֶחָצֵר *atrium*, tertiā tabernaculi partem, & erat vice januæ atrij, & pendebat ex quatuor columnis, D quarū capitella erant argentea, & baſes æreæ. id vocatur à Moſe מָסָךְ לְשַׁעַר *velum portæ atrij*: Exod. Rabb. מָסַךְ הָרֵיאָה *velum pulmonis*. diaphragma pulmonis.

מְסֻכָּה *tegumentum, operimentū*. Ezech. 28. *omnis lapis precioſus* מְסֻכָתֶךָ *operimentum tuum*.

Propr. סכות *Succoth*. Gen. 33. *Et Jacob proficiſcebatur* סֻכֹּתָה, Targ. לְסֻכּוֹת *in Succoth*: ſuprà. Et ita quoq; appellatus fuit locus iſte tēpore datę Legis, & poſt illud, ad confirmādam hiſtoriæ hujus veritatē. ¶ Urbs סכות *Succoth*. Joſ. 13. aſſignatur tribui Gad. Et Jud. 8. v. 5. Gideon à viris סכות *Succoth* petit panem pro militibus ſuis reficiendis; quos denegantes poſtea ſpinis & ſcorpionibus ulciſcitur, & interficit, ac turrim Penuel deſtruit. Pſ. 60. v. 8. *Et vallē* סכות *Succoth metiar*. Lxx. *τὴν σκηνῶν tabernaculorum*. Acceperunt propriū pro appellativo. ¶ Deinde, סכות *Succoth* loci nomē in Ægypto, ubi prima fuit Iſraëlitarū manſio, poſtquā ſedes Raemſis reliquiſſent: Nū. 33. v. 5. ¶ Tertiò,

סכות *Succoth*, regio Aethiopię ſub Ægypto, in ſinum Arabicū (mare rubrum) vergēs, cujus incolæ antra & caſas pro domibus ſubeuntes סכיים, Græcis *τρωγλοδύται*, & regio ipſa *τρωγλοδῦτις*, dicuntur. 2. Par. 12. *Et non erat numerus populi, qui venerat cum ipſo ex Aegypto, Lyby*, סכיים *Troglodytæ*, *& Aethiopes*. Alia in שׂוך & שׂכך quære.

Arab. סאכך *ſotularis*: in Avic.

II. סכסך *miſcuit, confudit*. Eſa. 9. *Et inimicos ejus* יְסַכְסֵךְ, Targ. יְעָרֵב *miſcebit*: ut ſe mutuò lædāt. Eſ. 19. v. 2. וְסִכְסַכְתִּי *& miſcebo Aegyptū cum Aegypto, & pugnabūt quilibet cū fratre ſuo, & quilibet cū pximo ſuo*: confundet ipſos inter ſe.

Nom. סָךְ *commixtio, frequentia*. Pſ. 42. v. 5. *Quando tranſibo* בַּסָּךְ *cum frequentia?* in comitatu magno ad feſta aſcendentium peditum. Lxx. *ἐν τόπῳ σκηνῆς in loco tabernaculi*. Acceperunt pro סֻכָּה *tabernaculum*.

Rabb. סך *ſumma, numerus, univerſitas*. Syr. *omnino*. Matth. 5. *Non jurabis* סך *omnino*. סַךְ חֶשְׁבּוֹן *ſumma computationis*.

סכא. Chald. סכא *intuitus fuit*: in שׂכה invenies.

סכל duo ſign. habet. I. סָכַל. Inde Niph. נִסְכַּל, Chald. אִסְתַּכַּל *inſanivit, inſanus, ſtultus, fatuus fuit, ſtultè egit*. 1. Sam. 13. נִסְכָּלְתָּ, Targ. טְפַשְׁתְּ *ſtult⁹ fuiſti*. 2. Sam. 24. *Quia* נִסְכַּלְתִּי *ſtultus fui*. Lxx. *ἐματαιώθην*. Piel סִכֵּל *infatuavit, inſanū, ſtultū reddidit*: Abſolutè, *ſtultè egit, erravit, peccavit*. 1. Sam. 17. סַכֶּל *infatua conſiliū Achitophel*. Targ. קַלְקֵל *vile redde*. Hiph. הִסְכִּיל, Chald. & Syr. אַסְכֵּל *infatuavit*: Abſolutè, *ſtultè egit, erravit, peccavit*. Gē. 31. הִסְכַּלְתָּ, Targ. אַסְכַּלְתָּא *ſtultè egiſti faciendo*. Syr. Matth. 18. v. 15. *Si verò* אַסְכֵּל *peccaverit in te frater*.

Nom. Adj. סָכָל, סָכָל, Chal. סכל *ſtultus, inſanus, fatuus*: Pl. סְכָלִים, Ch. סכלין *ſtulti, fatui*. Jer. 4. *Et nō intellexerūt filij* סְכָלִים, Targ. טַפְשִׁין *ſtulti*.

Subſt. סֶכֶל, שׂכל, Foem. סִכְלוּת & שִׂכְלוּת, Chal. סִכְלוּת, Syr. סְכוּלָא & סַכְלְתָנוּ *ſtultitia, inſania, error, peccatum*: Plur. Chald. סַכְלָן *ſtultitiæ*.

Syr. מַסְכְּלָן *peccans, injurioſus*: Plur. מַסְכְּלָנִין *peccantes*. Adv. סַכְלָאִית *ſtultè*.

Rabb. בוכרא סכלא *primogenitus ſtultus*, qui non fert nomen patris.

II. Ch. סַכַּל & אִסְתַּכַּל *cōſideravit*: in שׂכל invenies.

סכם. Chal. סכם *numeravit, computavit, ſupputavit*. Syr. *formavit, finxit*.

Nom. סכום *numerus, ſumma*: Plur. סְכוּמִין *ſummæ*. Exod. 2. וְתֹכֶן, Targ. וסכום *& numerus laterum*. Pſ. 141. *Numerans* מִסְפָּר, Targ. סְכוּם *ſummam ſtellarum*.

Rab. סָכַם: Hiph. הסכים *deliberavit, ſtatuit, cōſenſit, cōvenit*. Adj. מסכים *cōveniens, conformis*.

הַסְכָּמָה & סְכָמָה, Chal. אַסְכָּמוּת & אַסְכֵּימָא *convenientia, conſenſus, conformitas, concordia, adſtipulatio, modeſtia, ſimilitudo, ſpecies, figura, σχῆμα*.

σχῆμα. Syr. *habitus monaſticus.* בְּהַסְכְּמָה A
univocè.

אֶסְכְּמָא *ornamentum.* אסתכם *coarctatus, deprehenſus fuit.*

סכן quatuor ſignificata habet. I. סָכַן *profuit, contulit, conduxit, convenit, utilis, commodus, aptus, conveniens, decens fuit.* Job. 35. v. 3. *Quid* יִסְכָּן לָךְ, Targ. יְהַנֵי לָךְ *proderit tibi? quid utilitatis capiam ex peccato meo?* Job. 15. verſ. 3. *Arguere verbo non* יִסְכֹּן *proderit: & verbis non utilitas eſt in eis.* ſequitur, יוֹעִיל. Vide. Job. 22. v. 2. *An Deo* יִסְכָּן- *proderit vir? ſed* יִסְכֹּן *proderit illi prudens.* Targ. יְאַלֵּף *docebit.* Prius יוֹעִיל, poſterius לִמּוּד. 1. Reg. 1. v. 2. *Et ſit ipſi* סוֹכֶנֶת (מחממת) B
commoda: utilis, conveniens: propter frigus, quod regem invaſerat: ſicut ſequitur, *& calefiat domino meo.* Targ. קְרִיבָא *proxima.* quaſi שׁוֹכֶנֶת. Lxx. *θάλπουσα calefaciens.* Lat. *Et foveat eum.* ut mater ſcil. infantem: ex Arabico. Hiph. הִסְכִּין, Chald. אַסְכֵּן *utilem, commodum, aptum, convenientem reddidit, aſſuefecit:* Abſolutè, *aſſuetus fuit, conſuevit.* Num. 22. הַהַסְכֵּן הִסְכַּנְתִּי, Targ. הֲמֵילַף אֲלִיפְנָא *an conſueſcendo conſuevi facere tibi ita?* Job. 22. C
v. 21. הַסְכֶּן- *conſueſce quaſo cum illo, & ſis pacificus.* Pſal. 139. v. 2. *Et omnes vias meas* הִסְכַּנְתָּה, Targ. אַסְכֵּנְתָּא *aſſuefeciſti:* aſſueſti, ſemper noviſti.

II. Per antiphraſin, & quidem ex uſu Chaldæorum, Niph. נִסְכַּן *incommodum paſſus, periclitatus, omnibus commodis deſtitutus, pauper, miſer fuit.* Semel. Eccl. 10. verſ. 9. *Findens ligna* יִסָּכֶן בָּם *incommodum patietur.* Lxx. *κινδυνεύσει periclitabitur.* Hier. *vulnerabitur ab eis:* præcedentia confirmant. Alij, *calefiet.* D
Piel סִכֵּן *ad paupertatem redegit.* Eſa. 40. הַמְסֻכָּן (Junius in manuſcripto, מְסֻכָּן regim.) *ad paupertatem redactus oblatione.* Qui eſt pauper, nec poteſt facere idolum ex auro & argento, ad oblationem ſculptilis ſui eliget lignum, quod non putreſcit.

Nom. Adj. מִסְכֵּן, Chald. מִסְכֵּן, Syr. מְסְכִּין, Arab. מִסְכִּין maſquin *inops, pauper, ſordidus, miſer:* Plur. Chald. מִסְכְּנִין. Arab. מַסָכִינִין & מַסָאכִין maſacin *inopes, pauperes.* Foem. Arab. מִסְכִינָה *paupera.* Dimin. Arab. מְסֵיכִין muſaicin *pauperculus.* Eccl. 4. *Puer* מסכן *pauper.* E

Substant. מִסְכֵּנוּת, Arab. מַסְכָּנָה maſcana *inopia, paupertas, penuria.*

Inde Verb. Chald. מַסְכֵּן *pauperem fecit, depauperavit.* 1. Sam. 2. *Dominus* מוֹרִישׁ, Targ. מְמַסְכֵּן *pauperem facit & ditat.* Paſſ. אִתְמַסְכַּן, Syr. אתמסכן *pauper factus fuit.* Chald. Prov. 30. v. 9. *Ne fortè* אִוָּרֵשׁ, Targ. אִתְמַסְכַּן *pauper fiam.* Levit. 25. *Si* יָמוּךְ, Targ. יִתְמַסְכַּן *pauper fiet frater tuus.* Syr. 2. Corinth. 8. *Propter vos* אִתְמַסְכַּן *pauper factus eſt.*

Rabb. סָכַן, Chald. אִסְתַּכַּן *periclitatus fuit.* Pſal. 119. *Anima mea* בְכַפִּי *in manu mea ſemper.* Targ. מִסְתַּכְּנָא *periclitatur ſup manibus meis.*

Nom. סַכָּנָה & מִסְכְּנוּת, Chald. סַכַּנְתָּא *periculum.* Thren. 5. v. 9. בְּנַפְשֵׁנוּ *in anima noſtra afferemus panem.* Targ. בְּסַכָּנַת נַפְשָׁנָא *in periculo anima noſtra.*

מְסֻכָּן, Foem. מְסֻכֶּנֶת, Chald. מסכן *periclitatus, exiſtens in periculo, periculoſus.* מְקוֹם סַכָּנָה *locus periculi,* periculoſus.

III. סָכַן. Inde, ab utilitate, סוֹכֵן *theſaurarius,* theſaurorum præfectus. Eſa. 22. v. 15. *Vade, ingredere ad* הַסֹּכֵן *theſaurarium iſtum, ad Sebna, qui eſt ſuper domo.* Targ. פַּרְנָסָא *diſpenſatorem:* gubernatorem. Lxx. *παστοφόριον tabernaculum.* Hieron. *Ad eum, qui habitas in tabernaculo.* acceperunt pro שָׁכַן *habitavit:* ob מש cognationem.

מִסְכְּנוֹת *theſauri, apotheca, granaria.* Exod. 1. verſ. 11. *Et ædificavit urbes* מִסְכְּנוֹת, Targ. בֵּית אוֹצְרָא *domum apothecarum Pharaoni.* urbes, ubi theſauri regis reconderentur. Lxx. *ὀχυρὰς munitas:* arces, præſidia. Coacti ſunt Judæi ædificare duas urbes, Pithon & Raemſes, in quibus rex habebat ſuas cellas penarias & vinarias. Hieron. *tabernaculorum.* accepit pro מִשְׁכְּנוֹת, ob literarum שס cognationem. 2. Paral. 16. *Et omnes* מִסְכְּנוֹת *theſauros urbium Naphtali.* 2. Paral. 32. וּמִסְכְּנוֹת *& apothecas, ad proventum frumenti, & muſti, & olei:* explicatio.

Syr. סוּכָן *gubernaculum.*

Chald. & Arab. סַכִּין *culter:* in שָׂכִין quære.

IV. Arab. סכן ſacan *quievit, tranquillus, lenis, mitis, pacificus, ſedatus, manſuetus fuit, ceſſavit, tacuit, ſiluit.* Pſal. 107. *Increpavit procellam,* פסכן *& quievit.* Pſal. 77. *Terra tremuit* וַסְכַנַת *& quievit.* Matth. 14. verſ. 32. סַכַנַת אַלְרִיחַ *quievit ventus.* Rom. 9. *Qui non* יסכן *quieſcet ex corde meo:* ceſſabit. Geog. וסכן חַר אַלְשַׁמְס *& remittit æſtus ſolis:* ceſſat. Paſſ. אתסכן *lenitus, mitigatus fuit.* Piel סַכַּן ſaccan *quietavit, compeſcuit, mitigavit, pacificavit:* de feris, *cicuravit:* de iratis ſeu furioſis, *delenivit, demulſit, ſedavit, manſuefecit, conſolatus eſt.* Pſal. 85. סַכַּנְתָּ *mitigaſti omnem iram tuam.* Pſal. 89. *Tu* תְּסַכֵּן *quietabis motum ejus.* 1. Theſſ. 2. verſ. 2. נְסַכֵּן קְלוּבְכֻם *quietabimus corda veſtra:* conſolabimur vos.

Nom. סָאכֵן *tacens, quieſcens.*

סכון ſucun *quies, pax, pacificatio, manſuetudo, tranquillitas maris, fluſtrum.* סכנה *idem.*

Foem. סְכוּנָה ſacuna, & סַכִינָה *tranquillitas:* Plur. סְכוּנָאת ſacunat.

סַתְכִין אַלְקַלְבּ *quietatio cordis,* ſolatium. תַּסַכּוּן taſacun *ſedatio.* מְסַכֵּן muſaccin *pacificator.*

סכף. Rabb. סְכַף idem quod סָגַף *afflixit, moleſtus fuit, corrupit.* A

סכופין *moleſtia, injuria, obtrectationes.*

סַכְפָּא *fames*. ℵ. אַסְכַּפְּא *limen.*

סכר duo ſignificata habet. I. סָכַר, Chald. & Syr. סְכַר, idem quod סָגַר *clauſit, obſtruxit, obthuravit.* Syr. Marc. 1. סְכוֹר *claude os tuum & exi ab eo.* Niph. נִסְכַּר, Chald. אִסְתְּכַר, Syr. אסתכר *clauſus fuit.* Gen. 8. וַיִּסָּכְרוּ, Targum ואסתכרו *& clauſi ſunt fontes abyſſi.* Pſalm 63. *Quia* יִסָּכֵר, Targ יִסְתַּכַּר *claudetur os loquentium falſum.* Syr. Rom. 4. *ut omne os* נִסְתְּכַר *claudatur.* Piel סכר, Syr. סַכַּר *clauſit.* Eſa. 19. וְסִכַּרְתִּי *& claudam* (ſicut סגר) *Aegyptios in manu tua.* B Targ. וְאַמְסַר, Lxx. καὶ παραδώσω *& tradam.* Syr. Act 7. וסכרו *& clauſerunt aures ſuas.* Hiphil Chald. אַסְכַּר *obthuravit, obſeravit.* Prov. 28. מֵסִיר *removens aurem ſuam ne audiat legem.* Targ. דְּמַסְכַּר *qui claudit.*

Nom. Rabb. סוֹכָר *repagulum.*

סְכַר *ſepulcrum*, cui cadaver includitur.

II. Ezræ 4. וְסֹכְרִים *& conducebant contra illos conſiliarios:* כש permutantur. C

Arab סִיכְרָאן *juſquiamus.*

Arab. סכר *inebriatus fuit:* in שָׁכַר reperies.

סכת כָּכַת. Inde Hiph הִסְכִּית *auſcultavit, attendit.* Deut. 27. הַסְכֵּת, Targ אֲצֵית *auſculta & audi, Iſrael.* Lxx. σιώπα *tace.*

Nom. סִכּוּת *Siccut*, idoli nomen. Amos 5. *Et geſtabatis* סִכּוּת מַלְכְּכֶם *Siccut regem veſtrum.* cui, tanquam regi, paretis, eumque veneramini. idolum, quod pro rege habetis. ſtellæ nomen. Lxx. σκηνὴν τοῦ μολὸχ, Hier. D *tabernaculum Moloch.* Et ita citatur, Act. 7. Acceperunt סכות pro סֻכַּת *tabernaculum*: Et מַלְכְּכֶם pro מֹלֶךְ, (quod idem cum מֶלֶךְ. unde & Syrus מַלְכּוֹם habet.) uno כ neglecto.

Rabb סִסְכַּת *pannus*, quem mulier textura ante ſe ponit.

Arab סכת in שתק habes.

סלל סָלַל *elevavit, exaltavit, altè diſpoſuit*: de via, *ſtravit lapidibus*, qui eminent. Job. 19. וַיָּסֹלּוּ, Targ. וכבשו *& ſtraverunt ſuper me viam ſuam.* Pſalm 68. סֹלּוּ *ſternite equitanti in mixturis.* E Targ. קַלְּסוּ *laudate.* Lxx. ὁδοποιήσατε *viam facite*: incedite. Jer. 50. *Aperite horrea ejus* סָלּוּהָ *ſternite* (calcate) *eam velut acervos.* Calcate ſuper illam in via, ſicut calcant ſuper acervos ad triturandum illos. Piel. סַלְסֵל, Chald. סַלְסֵל *extulit laudibus.* Prov. 4. verſ. 8. סַלְסְלֶהָ *extolle illam, & exaltabit te.* Targum חַבְּבָהּ *dilige eam.* Hithpael הִסְתּוֹלֵל *elevavit, exaltavit ſe.* Exod. 9. verſ. 17. *Adhuc tu* מִסְתּוֹלֵל *elevas te in populo meo:* inſoleſcis, ut eum non dimittas. Targum כבישתלה *via ſtrata tibi contra populum meum:* Viam ſternis populo meo. Lxx. ἐμποιῇ *retines.*

Nom. סַל, Arab. סלה ſalla *corbis, ſporta, cophinus, ciſta, calathus, caniſtrum*: item, *folliculus.* Plur. סַלִּים, Chald. סַלִּין, Arab. סלאל ſalel *corbes, cophini.* Gen. 40. וּבַסַּל, Targ. וּבְסַלָּא *& in cophino ſuperiori.* Ibidem. *Tres* סַלִּים, Targ. סַלִּין *cophini, tres dies ſunt.* Arab. סַלָּה אַלְחוּת ſellet alhut *ciſta ad piſces.*

Arab. סַלָּאל ſallil *ciſtifer*. ℵ. סְלֵילָה ſuleila *ciſtula.*

סַלְסִלּוֹת, Chald. סַלְסְלִין *ſportæ.* Jerem. 6. *Reduc manum tuam ſicut vindemiator ſuper* סַלְסִלּוֹת *ſportas.* Quilibet hoſtium dicet ad ſocium ſuum, reduc manum tuam ad diripiendum & ſpoliandum, ſicut vindemiator ponit in ſportas, & manum ſuam reducit ſubinde, quoad totam vitem racemaverit.

סוֹלְלָה *agger, munitio, tumulus* ex terra congeſtus, terra exaltata, in altum congeſta: Plur. סוֹלְלוֹת *aggeres.* 2. Sam. 20. *Et fuderunt* סוֹלְלָה, Targ. מְלִיתָא *aggerem ad urbem*: ſchanß-korb. congeſſerunt terram ad murum & turres, ut ſuper ea extruerent propugnaculum. Vel סוללה eſt *impletio fovearum*, quæ ſunt circa urbem; ut fiat ex pulvere cumulus altus, & inde aſcendant in urbem ſeu murum. Jerem. 32. *Ecce* הַסּוֹלְלוֹת *aggeres venerunt* (ad) *urbem ad capiendum eam.* Jerem. 33. *Et contra domus regum Juda, deſtructas ad* הַסֹּלְלוֹת *aggeres, & ad gladium.* Quidam exponunt *baliſtas, catapultas*, quibus lapides in muros urbis projiciuntur.

מַסְלוּל & מְסִלָּה eſt דֶּרֶךְ כְּבוּשָׁה *via ſtrata* lapidibus & eminens, λιθόστρωτος: Plur. מְסִלּוֹת *via ſtrata.* Num. 20. בַּמְסִלָּה, Targum בְּאוֹרַח כְּבִישָׁא *in via ſtrata ibimus.* Prov. 16. מְסִלַּת יְשָׁרִים, Targ שְׁבִילָא *via rectorum eſt, diſcedere à malo.* Pſalm 84. מְסִלּוֹת *via in cordibus eorum.* Targ רְחֲצָנוּתָא *ſpes:* expectatio, cogitationes de agnitione Dei.

סִלּוֹן *ſpina:* Plur. סַלּוֹנִים *ſpinæ.*

Rabbinicè סִלְסוּל *elatio, præſtantia, imperium:* item, *capillus elevatus, criſpus, concinnatus.*

סַלְּלָא *pecten*, quo capillus elevatur & concinnatur.

Verb. סלסל *concinnavit.*

סְלִיל inſtrumentum ligneum, quo leproſi ſonant, *crotalum, crepitaculum.*

Arab. סל ſall *tabes, phthiſis.*

מַסְלוּל maſlul *tabidus, phthiſicus.* Plur. מַסְלוּלִין *phthiſici.* ℵ. מתסלסל *ſucceſſivus.*

Arab. סלל *eduxit*, in שָׁלַל vide.

Digitized by Google

סלא Chald. סְלָא *ſprevit*, in סְלָה quære.

סלב. Arab. סלב ſalab, idem quod שְׁלַף, *ſpoliavit, depredatus fuit, expilavit*. 2. Cor. 10. v. 8. וְסַלְבַת *& ſpoliavi alias eccleſias*. Coloſſ. 2. v. 8. *Ne quis* יְסַלְבְכֹם *depredetur vos per Philoſophiam*. Actor. 36. v. 15. *Neque* יְסַלְבוּא *expilârunt templum*. Luc. 10. v. 30. וְסַלְבוּהִ *& deſpoliârunt eum*.

סלד. סָלַד. Inde Piel סִלֵּד *ſolidavit, conſolidavit, roboravit, confortavit*: abſolutè, *roboratus fuit*. Semel. Job. 6. v. 10. *Et erit amplius conſolatio mea*, וַאֲסַלְּדָה *& confortabor in dolore*. Targum ואבוּשׁ בְּרְתִיחָא *& caleſiam in fervore*.

Rabb. סָלַד *calefactus fuit, incaluit*. Item Rabb. סלד *mordicavit*.

Arab. סָלַד ſuled *ferrum*.

סלה tria ſignificata habet. I. סָלָה *calcavit, conculcavit, ſtravit, proſtravit*. Pſal. 119. verſ. 118. סָלִיתָ *conculcaſti omnes aberrantes à ſtatutis tuis*. Targ. כְּבַשְׁתָּא *ſubegiſti*. Piel סִלָּה *conculcavit*. Thren. 1. verſ. 15. סִלָּה *conculcavit* ſeu *ſtravit omnes fortes meos*. Targ. כְּבַשׁ *ſubegit*. Jer. 50. v. 26. סָלּוּהָ *calcate eam ſicut acervos*. cùm ſcil. triturantur in horreis. Piſc. werffet ſie auff; ex Junio: *contumelate eam*. quaſi à סָלַל.

Nom. סֶלָה *Selah*, nec regularem nominis formam, nec ſignificationem habet, ſed muſicæ aut melodiæ inſervit, & tanquam vox enclitica metrum complet: dictio ſine ſenſu.

II. Per metonymiam, Piel סִלָּה *comparavit, æſtimavit, laudavit*: quia merces venales & æſtimandę ante oculos humi ſternuntur. Thren. 4. *Filij Zion precioſi*, הַמְסֻלָּאִים, Targ. דְמְתִילִין *comparati cum auro optimo*. Pual סֻלָּה *comparatus, æſtimatus, permutatus fuit*. Job. 28. verſ. 16. *Sapientia non* תְסֻלֶּה *comparabitur cum maſſa auri*. Targ. תִשְׁתַּלַּחַף *permutabitur*.

III. Per metaphoram, Chald. & Syr. סְלָא & סְלִי: Piel סַלִּי: Hiph. אַסְלִי *ſprevit, deſpexit, rejecit, execratus, abominatus fuit, refutavit, refellit, abrogavit*. Chald. Prov. 15. v. 32. מוֹאֵס, Targ. מְסַלֵּי *abominatur anima ejus*. Ibidem v. 5. *Stultus* יִנְאַץ, Targ. מְסַלֵּי *ſpernit diſciplinam*. Syr. Matth. 21. verſ. 42. דְאַסְלִיו *quem rejecerunt ædificantes*. Niph. Syr. אֶסְתְּלָא *reprobatus fuit*. Luc. 9. verſ. 22. וְנֶסְתְּלָא *& reprobabitur à ſenioribus*.

Nom. מְסַלֵּי *rejectus, execrabilis, abominandus*.

מְסַלְּיוּת & מִסְתְּלְיוּת *rejectio, abominatio, refutatio*.

סוּלָאן & מְסַלְיָא *rejectamentum, ſordes, ſcoria*. ⁂ סליא *limax*.

סַלְיוֹן *vilis, fatuus, inſanus*. ⁂ סַלְוִי *ſylva, ſpina*: Latinum.

A **סלח** duo ſignificata habet. I. סָלַח, Chald. סְלַח *pepercit, propitius fuit, condonavit, ignovit, remiſit debitum, peccatum*. Jerem. 31. אֶסְלַח, Targum אִשְׁבּוֹק *remittam peccata eorum*. 2. Reg. 5. *Propter hanc rem* יִסְלַח *ignoſcat dominus ſervo ſuo*. propter adorationem, ad quam cogor. Propterea quòd dominus meus mihi innititur, & illo adorante me etiam adorare oportet in domo Rimmon. Chald. Num. 18. תִּשְׂאוּ, Targum תִסְלְחוּן *remittetis peccatum*. Niphal נִסְלַח *remiſſus fuit*. Lev. 4. וְנִסְלַח, Targ. וְיִשְׁתְּבֵק *remittetur eis*.

B Nom. סַלָּח *parcens, ignoſcens, propitius*.

סְלִיחָה, Chald. סְלִיחוּת *condonatio, venia, indulgentia*: Plur. סְלִיחוֹת *condonationes*.

II. Arab. סָלַח in שָׁלַח invenies. ⁂ סַלִיחָה ibidem.

סלט. Arab. סלט in שָׁלַט quære.

סלך Arab סלך ſalac *cucurrit, ivit, inceſſit, ambulavit*. Pſal. 119. in Dal. *In via mandatorum tuorum* סַלְכֵת *cucurri*. Pſal. 82. *In tenebris* יְסַלְכוּן *ambulabunt*. Epheſ. 2. verſ. 10. לְנִסְלַךְ *ut ambulemus in eis*. Alc. וְסַלַּךְ לְכֹם פִּיהָא *& vias præbuit*

C *vobis in ea*.

Nom. סְלוּךְ ſuluc *curſus, iter*: Plur. סְלוּכָה *itinera*.

מַסְאלַךְ maſalic *itinera, via, meatus*.

סְלוּכִי ſuluci *canis venaticus*.

סלם. סֻלָּם, Chald. סֻלָּם, Arab. סֻלּוֹם ſullum *ſcala*: Plur. Arab. סַלָלִים ſalilim *ſcala*. Gen. 28. verſ. 24. *Et ecce* סֻלָּם, Targ. סֻלְמָא *ſcala infixa in terra*.

Arab. סלמיאת *oſſa digitorum*: Avicenna.

D Arab. סלם *tradidit*, in שלם invenies.

סלן. סלון *ſpina*: ſuprà in סָלַל habes.

סלס. Arab. סלס *lenitas, flexibilitas*.

יסלס *figurabit*. ⁂ סלס *fluxus*.

סלע duo ſignificata habet. I. סֶלַע, Chald. סְלַע *rupes, grande ſaxum, petra montium*: Plur. סְלָעִים, Chald. סִלְעִין *rupes, ſaxa*. Jerem. 49. *In cavernis* סֶלַע, Targ. כֵּיפָא *petra*. Numer. 20. *Et loquemini ad* הַסֶּלַע, Targ. כֵּיפָא *rupem coram oculis eorum, & dabit aquas ſuas, & educes eis aquam ex* הַסֶּלַע, Targ. כֵּיפָא *rupe*. Amos 6. *An currens* בַּסֶּלַע *in petra equi, ſi arabitur bobus?* ſcil.

E in petra. quaſi dicat: non eſt moris. ¶ Per Synecdochen, סֶלַע *petra, turris, arx*, munitio in rupe aut monte extructa. 2. Reg. 14. *Et cepit* הַסֶּלַע *petram*. Targ. כְּרַכָּא *arcem*. Num. 24. *Et ponet* בַּסֶּלַע *in petra nidum ſuum*. Targum בִּכְרַךְ תַּקִּיף *in munitione forti*. ¶ Per metaphoram, סֶלַע *petra*, locus inacceſſus, inexpugnabilis, firmus & tutus ab omni periculo, *refugium, præſidium, auxilium*. Propter hoſtes enim ſolent homines & feræ

in ru-

in rupes & montes confugere. Pſal. 104. A
Montes excelſi damis, סְלָעִים *petra refugium cuniculis*. Pſalm 18. *Dominus eſt* סַלְעִי *petra mea.* Targ. תָּקְפִּי *fortitudo mea:* robur, præſidium. Pſal. 42. v. 10. *Dicam Deo* סַלְעִי *petra mea.* Targ. רְחִצָנִי *ſpes mea.* Eſa. 31. וְסַלְעוֹ *& petra ejus à timore tranſibit*. Targ. וְשִׁלְטוֹנוֹהִי *& principes ejus*. Jer. 51. *Et devolvam te ex* הַסְּלָעִים *petris:* de turribus altis.

Propr. סֶלַע *Sela*, nomen urbis in petra ſitæ, in finibus Arabiæ, in regno Moab, ejusq; metropolis: unde Petrea nuncupatur Arabia. Eſa. 16. v. 1. *Mittite agnum, dominatorem terræ* מִסֶּלַע מִדְבָּרָה *ex petra in deſertū, ad* B
montem filiæ Zion. Hieron. *de petra deſerti:* neglexit ה locale: aut erit paragogicum. Inde Latinis ea urbs *Petra deſerti* vocatur. urbi enim vicinum erat deſertum. Hanc tantùm retinuerunt Arabes, poſtquam à Turcis pulſi ſuis urbibus in deſerta confugerunt. Munita eſt circùm montibus inacceſſis, & plurimo deſerto. Intus ſita eſt urbs in loco plano convallis, paulo minus 2. m. paſſ. fluvio interfluente.

C
סֶלַע הַמַּחְלְקוֹת *Petra diviſionum:* mons in tribu Juda. ab eventu: quòd David & Saul ibi dividerentur. 1. Sam. 23. v. 29. *Et reverſus fuit Saul à perſequendo poſt Davidem, & ivit in occurſum Philiſthæorum: propterea vocaverunt locum iſtum* סֶלַע הַמַּחְלְקוֹת *Petram diviſionum.* Saul factus eſt dubius, an Davidem perſequi pergeret, an ad Philiſthæos ſe converteret. Targ. בֵּית פַּלְגוּתָא צִתְרָא דְאִתְפַּלֵּיג בֵּהּ לִבָּא דְמַלְכָּא לְמֵיזַל לְכָא וּלְכָא *Petra diviſionis, locus, in quo diviſum fuit cor regis ad eundum huc* D
& illuc.

II. Per Synecdochen, Chald. סֶלַע *pondus* ex lapide factum *integra argenti uncia*, ſeu quatuor denarij, duplex ſiclus. In Targum tamen uſurpatur pro *ſiclo*, ſeu *dimidia uncia argenti*. Exod. 30. *Dimidium* הַשֶּׁקֶל, Targum סִלְעָא *ſicli*, בְּשֶׁקֶל, Targum בְּסִלְעֵה *in ſiclo ſanctuarij* Et omne כֶּסֶף *argentum*, per סִלְעִין דִּכְסַף redditur. Gen. 20. v. 16. *Mille* כֶּסֶף *argenti fratri tuo*. Targ. סִלְעִין דִּכְסַף *ſiclos argenti*. Et interdū per סִלְעִין, ut: *viginti* כֶּסֶף Targ. סִלְעִין *ſiclos.*

Rabb. סַלְעָה, Arab. סלעה *glandula.*

Arab. סלע *nodi.* ✱ סַלְעָא *podagra:* in Avic. E

סלף duo ſignificata habet. I. סֶלֶף. Inde Piel סִלֵּף, Chald סַלֵּף *pervertit, ſubvertit, evertit, detorſit, deflexit*. Job. 12. v. 19. *Et pertinaces* יְסַלֵּף *ſubvertet*. Targ. מְקַלְקֵל *contemnit*. Deut. 16. verſ. 19. וִיסַלֵּף *& pervertet verba juſtorum.* Targ. וִיקַלְקֵל *& contemnet*. Prov. 13. v. 6. *Sed impietas* תְּסַלֵּף *pervertet peccatum*. Targum מְטַלְטֵל *movet*. Paſſ. Chald. אִסְתַּלַּף *perverſus fuit*.

A Nom. סֶלֶף *perverſitas*. ✱ Chald. סָלִיף *perverſus, ſtultus.*

II. Arab. סלף *præterijt, præmiſſus fuit*. Pſalm 143. *Dies* סאלפה *præteriti.*

סלאפה *muſtum.*

סלק tria ſignificata habet. I. Chald. & Syr. סְלִק & סְלֵק, Arab. סלק ſalac *aſcendit, conſcendit*. Dan. 2. v 27. *Cogitationes tuæ ſuper cubili tuo* סְלִקוּ *aſcenderunt*. Gen. 49 עָלִיתָ, Targum סְלִקְתָּא *aſcendiſti cubilia patris tui*. Syr. Gal. 2. *Ante quatuordecim annos* סלקת *aſcendi Jeroſolymam*. Joh. 2. וּסְלֵק *& aſcendit in Jeruſalem*. Paſſ. Chald. אִסְתַּלַּק, Syr. אֶסְתַּלַּק, Rabb. נִסְתַּלֵּק *aſ-*
B *ſumtus, translatus, ſublatus, ablatus, remotus fuit*. Chald. Gen. 17. וַיַּעַל *& aſcendit Deus ab Abraham*. Targ. וְאִסְתַּלַּק *& ſublatus eſt*. Syr. Act. 1. verſ. 2. *die, quo* אסתלק *aſſumtus fuit*. Piel סַלֵּק *ſubvexit, ſuſtulit, amovit*. ✱ Arab. אסתלק *aſcendit.*

Nom. סְלִיקָ, & סוּלָק, & סְלוּק *aſcenſio, translatio, remotio.*

הסתלקות *abſentia.*

Arab. אסתלקא *reſupinatio.*

C II. Chald. סְלֵק *finivit, abſolvit, ceſſavit, ſiluit, tacuit*. Jud. 4. *Et dicebas* הַס, Targ. סליק *tace*. Amos 8. verſ. 3. *Projice*, הַס, Targum וּסְלֵק *& ſile.*

Nom. סליק *finitus.*

סלוק *finis, accentus* finem periodi, aut diſtinctionem perfectam denotans: item, *carmen*, quod dicunt Judæi 18. die ante ſanctificationem.

III. Rabb. & Arab. סלק *elixavit.*

D מסלוק maſluc *elixatus*. ✱ סלאקאת *elixationes, decoctiones.*

סלאק *in palpebris*. ✱ סלק *holus, beta.*

סלת. סֹלֶת, Chald סוּלְתָא *farina* ſubtiliter molita, *ſimila, ſimilago:* ad סול pertinet. Gen. 18. v. 6. *Tria ſata farinæ* סֹלֶת, Targ. דְסוּלְתָא *ſimilæ.* Levit. 29. v. 2, & 40.

Rabb. סָלַת *ſcidit lignum in fruſta.*

סְלִית *evulſio filiorum palmæ*, ex qua egreditur pulvis veluti farina.

Arab. סָלְת ſult, Matth. ſult *ſecale, farrago, ocymum*, quod ex pluribus ſatis pabuli cauſa datur jumentis.

E מסלהאן *pyramides.*

סמם duo ſignificata habet. I. סַמִּים *aromata, odoramenta*, quorum uſus eſt, non in cibis condiendis, ſed in unguentis & ſuffitu. Ex. 30. v. 7. *Sume tibi* סַמִּים, Targ. בּוּסְמִין *aromata*. Rabbin. סַמִּים פְּשׁוּטִים *aromata ſimplicia.*

II. Chald. סַם, Arab. סם ſumm *aroma & venenum:* ſicut Græcis Φαρμακὸν *medicamentum & venenum:* Plural. Arab. סְמוּם ſumum *venena.*

Digitized by Google

venena. Geograph. אַלְסַם אַלְקָאתֵל מִן סָאעָתִהִ A
venenum interficiens ſtatim: lethale. Marc. 16. v. 18. *Si θανάσιμόν τι*, Syr. סַמָּא דְמוֹתָא *venenum mortiferum biberint*. Rabb. סם החיים *aroma*. סַם הַמָּוֶת, Chald. סַמָּא דְמוֹתָא *venenum lethale*. ✠ סַמִּימוֹת *venena*.

Arabicè מסמום maſmum *venenatum, peſtilens*. אלטעאם מסמום *cibus veneno infectus*.

Verb. סמם ſammam *veneno infecit, venenavit*.

סמוסירת in שֻׁמָם vide.

סמא Chald. & Syr. סְמָא & סמי *cacutivit, cacus fuit*. Syr. Joh. 10. v. 19. *Et qui vident* נֶסְמוֹן *caci fiant*. Niph. אִסְתְּמָא *cacutijt, hallucinatus eſt*. Piel Syr. סַמִּי *excacavit*. 1. Joh. 2. סַמִּי *excacat oculos ejus*. B

Nom. סמא & סמי *cacus:* Plur. סַמְיִין *caci*. Chald. Levit. 21. *Vir* עִוֵּר, Targ. סמא *cacus*. Syr. Joh. 9. *Quòd* סמא *cacus natus eſt*.

Subſtant. סוּמָא & סַמְיוּת *cacitas*. ✠ מְסַמְּיָא *excacans*.

סַמְיָא *cicatrix*.

סמד. Arab. סָמִיד ſamid *farina* tritici pura, *ſimila, ſimilago*. C

סָאמְרִין *ludum facientes:* Alc.

סמה. Rabb. סָמָה *abſcondit*, & ab oculis avertit, *obſcuravit*. ✠ סָמוּי *abſconditum*.

Arab. סמי *nominavit:* in שמה quære.

סמח. Arab. סמח *fœdus fuit:* in Avic.

סמט. Arab. סמאט.

סמך סָמַךְ, Chald סמך *innixus, impoſitus, junctus, conjunctus, vicinus, propinquus eſt* vel *fuit*, *incubuit, imminuit, impendit, pependit ſuper aliquid, appropinquavit, acceſſit, non procul abfuit, adhaſit, cohaſit:* tranſitivè, *deſuper ſuſtinuit, labentem excepit, corruere non ſivit, fulcivit* re, fortuna, fide, *ſuſtentavit, aluit, fovit, junxit, conjunxit*. ¶ Conſtruitur 1. cum accuſativo. Pſalm. 37. verſ. 17. וְסוֹמֵךְ, Targ. וְחָמֵךְ *& ſuſtentans juſtos Dominus:* ne corruant. Gen. 37. *Frumento & muſto* סְמַכְתִּיו, Targ. סְעַדְתֵּהּ *ſuſtentavi eum*. Lxx. ἐστήριξα αὐτὸν *ſtabilivi eum*. Eſa. 59. v. 16. *Juſtitia ipſius, ipſa* סְמָכָתְהוּ *ſuſtinuit eum*. Targum סְעַדְנוּן *fulcivit eos:* juvit. Lxx. ἐστηρίσατο *confirmavit*. ¶ 2. Cum אל *ad*, ſemel tantùm. Ezech. 24. v. 2. סָמַךְ *vicinus eſt rex Babylonia* אֶל *ad Jeruſalem:* appropinquavit, acceſſit. Inde Rabb. frequentiſſimè: עֶרֶב שַׁבָּת סָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה *veſpera Sabbathi vicina eſt tenebris*. ¶ 3. Cum עַל *ſuper*, *incubuit alicui*, non ſuſtentandi, ſed premendi gratia. Pſal. 88. v. 8. עָלַי סָמְכָה, Targ. סְמַכַת *ſuper me incubuit ira tua*. Vide etiam Ezech. 24. v. 2. Exod. 29. וְסָמַךְ, Targ. וְיִסְמְכוּן *& ſuſtinebunt Aharon & filij ejus manu ſua* עַל *ſuper capite juvē*- D E

ci: imponent capiti. Deut. 34. *Et Joſua filius Nun impletus fuit ſpiritu ſapiētiæ, quia* סָמַךְ, Targū סְמַךְ *ſuſtinuerat manus ſuas* עָלָיו, Targ. עֲלוֹהִי *ſuper eo:* impoſuerat ei manus. Lxx. ἐπέθηκε *impoſuerat*. Nū. 27. v. 23. Lev. 24. וְסָמְכוּ, Targ. וְיִסְמְכוּן *& ſuſtinebunt omnes, qui audiverint manus ſuas* עַל *ſuper capite ejus:* imponent. Imponebantur manus pecudibus deſtinatis ad ſacrificium, & hominibus ad pœnam vel miniſteriū publicum: qui ritus & in Novo Teſtamento fuit obſervatus. Syr. Luc. 9. v. 18. דְנִסְמוֹךְ *ut reclinet caput ſuum*. Niph. נִסְמַךְ, Chal. אִסְתְּמֵךְ, Syr. אֶסְתְּמֵךְ *innixus, vicinus, ſuſtentatus, conjunctus fuit, adhaſit, cohaſit*. Syr. *diſcubuit*. Pſ. 71. *Super te* נִסְמַכְתִּי *innixus ſub ab utero*. pro quo habetur, Pſal. 22. הָשְׁלַכְתִּי *projectus ſum*. Eſa. 48. *Et ſuper Deo Iſrael* נִסְמָכוּ *ſuſtentati ſeu innixi ſunt*. Targ. רְחִצָנְהוֹן *ſpes ipſorum*. Chald. Gen. 18. v. 4. וְהִשָּׁעֲנוּ, Targum וְאִסְתְּמִכוּ *& reclinate ſub arbore*. Syr. Matth. 8. v. 11. וְנֶסְתַּמְכוּן *& diſcumbent cum Abrahamo*. Joh. 6. וְאִסְתְּמִכוּ *& diſcubuerunt*. Piel סַמֵּךְ *ſuſtinuit, ſupernè poſuit*. Cant. 2. v. 5. סַמְּכוּנִי *ſuſtinete me floribus:* fulcite. Hiph. Syr. אַסְמֵךְ *diſcumbere fecit*. Luc. 9. v. 14. אַסְמְכוּ *ſinite diſcūbere eos*.

Nom. Rabb. סָמוּךְ, Chal. סְמִיךְ *vicinus, conjunctus, cōſtructus, quod regit:* נִסְמָךְ *quod regitur*.

סְמִיכוּת & סְמִיכָה *vicinitas, conjunctio vocabulorum, conſtructio, regimen*. ¶ Deinde, *manuum impoſitio*, uſitata ſacerdotibus & ſapientibus in benedictionibus, & magiſtrorum creatione; niſi quòd ſacerdotes manus attollunt, cum ſingulis imponere nequeant: ut Spiritus ſanctus transferatur in eos, quibus manus imponuntur. ¶ Tertiò, *prædicamentum Relationis*.

Inde Verb. סָמַךְ *manus impoſuit*. נִסְמָךְ *cui manus imponuntur*. Sic in Novo Teſtamento impoſitio manuum fuit uſurpata in deſignatione diſcipulorum ad dona Spiritus ſancti excipienda, vel ad publicam functionem miniſterij Eccleſiaſtici.

Chald. סְמַךְ & סְמָךְ, Arab. סמך *fulcrum, appodiamen, ſuſtentaculum, baſis, confirmatio:* metaphoricè, *auxilium, ſubſidium:* Plur. סַמְכִין & סַמְכַיָּא *fulcra, baſes*. Exod. 26. *Talentum* לָאָדֶן, Targ. לְסַמְכָא *ad columnam*.

סוּמָךְ, Arab. סמך *denſitas, ſpiſſitudo, altitudo, profunditas, craſſicies*. ¶ סוּמְכִין *rami denſi*.

סַמְכוּא *Aratia*.

Rabb. סְמִיכָה, Chald. סְמָכָא, Syr. סְמָכָא *accubitus, diſcubitus, convivium*. Eſth. 1. *Fecit ipſis* סְמָכָא *convivium*. Syr. סְמִיכִין *diſcumbentes*. רֵישׁ סְמָכָא *architriclinus*.

סְמִיךְ *denſus, ſpiſſus*.

II. Arabicè, סָמַךְ ſamac, Fœmin. סמכה ſamaca *piſcis:* Plur. סְמִיכָאת: Duale סַמְכְתָאן *piſces*.

Geneſ. 1. *Et dominamini ſuper* סְמַךְ *piſcem maris.* אַלְסַמְכָּה alſamca *piſces*, ſignum Zodiaci. אַלְסַמַךְ דִי אַלְצַדַף *piſces habentes teſtudinem*, oſtraca.

סמל. סֶמֶל *ſimile, ſimilitudo, imago, idolum.* Ezech. 8. *ubi erat ſedes* סֶמֶל, Targ. צֶלֶם *imaginis.* Ibid. סֶמֶל הַקִּנְאָה *imago quam colebant, & qua Deum ad iram provocabant.* Deut. 4. v. 16. סָמֶל, Targ. צוּרָא *effigiem cujuſcunq; ſimulacri.*

Chald. & Arab. סְמָאל *ſiniſtra*: in שְׂמֹאל invenies.

סַמָּאֵל eſt *Aſmodai*, nomen dæmonis: ראש הַסָּמָנִים *Lucifer, Beelzebub.*

A Rabb. סַמְלוֹן *clavus ligneus, qui eſt in jugo.*

סמן duo ſignificata habet. I. סָמַן. Inde Niph. נִסְמָן *ſignatus*, loco ſigni & termini poſitus. Eſa. 28. v. 25. *Et hordeum* נִסְמָן *ſignatum.* Targ. עַל סוּמָנִין *juxta terminos*: ſignum, terminus.

Rabb. Piel סִמֵּן *ſignavit, obſignavit, inſignivit.*

Nom. סִימָן σημεῖον *ſignum, nota, terminus, capitulum*: Plur. סִימָנִין: Foem. סִמָּנִין *ſigna.*

סְמָנִין *certi & ſignati termini, in quos ſemina ſparguntur.*

הַסַּמָּנִים *ſignati quidam effectus ex odoribus*, quales ſunt thuris & myrrhæ.

סַמְמָנִין *ſinopis, rubrica*, qua aliquid ſignatur.

II. Arab. סמן *pinguis fuit*: in שָׁמַן quære.

סמס Arab. סאמוס *ſatyriaſis.*

סמע Arab. סמע *audivit*: in שָׁמַע quære.

סמק. Chald. & Syr. סְמַק, Arab. סמק ſamach *rubuit.* Chald. Thren. 4. v. 7. אָדְמוּ, Targum סְמַקוּ *rubuerunt oſſa.* Syr. Matth. 16. v. 2. סָמְקָה *rubet enim cælum.*

Nom. סָמוֹק & סוּמָק *rubeus, ruffus*: Plur. סוּמְקִין *rubei*: Foem. סוּמְקָן *rubea.*

סַמְקָן *rubinus, ſardius.*

Rab. סוּמְקִי *ſplen*, & *fruſtum carnis macilēta.*

Arab. סֻמָאק ſumach, Rabb. סומק *rhus coriaria, viburnum, erythros*, quo coria parantur & concinnantur. סֻמָאק אַלְצַבָּעִין ſumach aldehagin *erythros coriariorum.*

סמר duo ſignificata habet. I. סָמַר *horruit, horrorem habuit, horripilavit, exhorruit, cohorruit, ſtupuit, obſtupuit*, ita commotus & territus fuit, ut pili erigantur, & ſtent ut clavi. In terrore enim ſubito ſanguis ad cor refugit, & externis membris frigeſcentibus, pori cutis comprimuntur, atq; ita pili eriguntur. Pſal. 119. v. 120. סָמַר, Targ. מִצַּלְהַב *horret à pavore tuo caro mea, & à judicijs tuis timui.* Piel סמר *idem.* Job. 4. v. 15. תְּסַמֵּר, Targ. מְצַלְהֲבָא *exhorruit pilus carnis meæ*: timor, ſubitaque perturbatio.

Nom. סָמָר *horridus, hiſpidus.* Jer. 51. v. 26. *Adducite equos tanquam bruchum* סָמָר, Targ. מְצַלְהַב *horridum*: multitudo ſignificatur.

מַסְמֵר, Chald. מסמר *clavus*: Plur. מַסְמְרִים & מַסְמְרִים, Chald. מַסְמְרִין: Foem. מַסְמְרוֹת & מַסְמְרוֹת *clavi* ferrei. Eſa. 41. v. 7. *Et roborat illud* בְּמַסְמְרִים, Targ. בְּמַסְמְרִין *clavis.* Eccl. 12. v. 11. מַשְׂמְרוֹת, cum ש pro ס.

Rabb. סַנְדָּל מְסֻמָּר *calceus clavatus*, clavis munitus.

Arab. מסמר maſmar *clavus* ferreus, *ſpina* ferrea: Item *carbunculus*, apoſtema: Plur. מסאמיר maſamir *clavi* ferrei, *murices.*

B Verb. סַמַּר ſammar *clavo fixit, confixit, pauxit, junxit.* Pſal. 38. וסמרוא נסרי *& confixerunt corpus meum.*

מסמר muſammar *clavatus*, clavis compactus. In Geogr. אמראכב אלמסמרה באלחריד *naves compactæ ferro.*

סמור *horripilationes.*

II. Chald. סְמַר, Arab. סמר ſamar *cuſtodivit*: in שָׁמַר habes.

סמת. Arab. סָמַת & סאמת *oppoſitus fuit.* יְסָאמת *opponetur ſol capiti.*

C Nom. מסאמתה *oppoſitio.*

סַמְת אַלְרוּס ſemt alros *oppoſitio capitis*, punctum verticale, vertici oppoſitum. corruptè, *Zenith capitis.* Avic. לִקְרב אלשמס מן סמת אלרוס *ob propinquitatem ſolis ad oppoſitionem capitis*: ad punctum verticale.

סנן tria ſignificata habet. I. Chal. סַנַן: Hiph. אַסֵן *colavit, percolavit, per colum indidit, infudit, purgavit, probavit*: ſicut aurum purgatur & probatur igne. Job. 10. *Sicut lac* תַּתִּיכֵנִי, Targ. D צָרַפְתָּנִי. סַנַּנְתָּא יָתִי *percolaſti me.* Pſalm 17. צְרַפְתַּנִי, Targum סַנַּנְתָּא לִי *probaſti me, non inveniſti.*

Nom. סנין *purus, expurgatus.*

מְסַנָּן *aurum probatiſſimum.*

Rabb. סַן *colum.*

סנון & סנונית *grus*, avis.

II. Arab. סן *ætas*: Plur. אַסְנָאן aſnan *ætates.* סן אלצבי *ætas puerilis.*

מסן muſan *decrepitus*, ætate præditus.

סֻנָּה ſunna *doctrina, ſtatutum, lex eccleſiaſtica, ceremonia, canon, jus canonicum*: Plur. סֻנַן *ſtatuta, ceremoniæ.* כתאב סנה *liber legis Muhammedicæ.*

סֻנִּי ſunni *canoniſta*: Plur. סנין ſunniin *canoniſtæ.*

III. Arab. סן ſanan *acuit*: in שָׁנַן vide. חגר אלמסן *lapis acuens*, cotis.

סנא. Chald. סְנָא *odit*: in שָׂנֵא quærito.

סנד. Arab. אסתנד *innixus, reclinatus fuit.* סנד *principium.* סַנְדָא עַלַי *protectio.* Luc. 9. *Quo* יסנד *reclinet caput ſuum.*

מסנד

מסנר *infixus.* A

סנה. סנה & הסנה, Chald. סני, Syr. סניא & אסנא, *rubus, ſpina, dumetum.* Exod. 3. v. 2. *Et apparuit Angelus Domini ei in flamma ignis ex medio* הסנה, Targ. אסנא *rubi: & vidit & ecce* הסנה, Targ. אסנא *rubus ardebat igne*, והסנה, Targ. ואסנא *& rubus non conſumebatur.* Deut. 33. v. 16. *Et voluntas habitatoris* סנה *rubi, veniat ſuper caput Joſephi.* Targ. *Et voluntas ejus, cujus habitatio eſt in cœlis, & Moſi apparuit* באסנא *in rubo Dei.* Talm. סניא דאפיק וורדא *ſpina quæ producit roſam.*

סיני *Sinai* mons, ſic dictus à סנה *rubo* ardente, in quo Deus Moſi apparuit: & quòd in eo lapides inveniuntur, quorum, ſi frangantur, partes habent imaginem הסנה *rubi.* ה in י mutatur. Deut. 33. v. 16. *Dominus* מסיני *ex Sinai venit.* Habet autem duo cacumina: quorum occidentale חורב *Horeb*, orientale סיני *vocatur.* In hoc monte fuit Lex data Moſi: Exod. 19. ¶ Inde מדבר סיני *deſertum Sinai*, deſertum illud, in quo filij Iſrael 40. annis vagati fuerunt; habês varia nomina à locis adjacentibus. Ex. 19. C *In die illo venerunt* מדבר סיני *in deſertum Sinai.* Hodie mons iſte *S. Catharinæ* dicitur. ¶ Deinde, סיני dicitur *Deus*, qui in iſto monte Moſi apparuit. Pſal. 68. *Montes ſtillaverunt à facie Dei: iſte eſt* סיני *Sinai, à facie Dei, Dei Iſrael.* Ibid. *Dominus in eis,* סיני *Sinai in ſanctitate.*

סינים *Sinai*, dicti à סיני *Sini*, filio Chanaan: Gen. 10. Eſa. 49. v. 12. *Illi à ſeptentrione & à mari, & illi ex terra* סינים *Sinæorum.* Targum דרומא *meridiei.* Habitârunt in ſeptentrionali Arabiæ deſertæ parte, & Jeroſolymæ D verſus meridiem. Lxx περσῶν *Perſarum.*

סנסנים *rami.* Cant. 7. v. 8 *Aſcendam in palmam, quæ apprehendit* בסנסניו *in ramis ſuis.*

Rabb. סיני *textualis.*

סנה *annus:* in שנה invenies.

סנח. Inde מסנח.

סנט. Chald. סנט in שטן quære.

סנם. Arab. סנאם *adeps in gibbo cameli.*

סנע. Arab. סנע *clamavit.* Act. 40. v. 1. *Tunc* סנעוא *clamaverunt.*

E **סנף.** Rabb. סנף *junxit, conjunxit.* ✠ סניפין *junctura.*

סנוף *turpe, obſcœnum:* טנוף potiùs.

סנק duo ſignificata habet. I. סנק *laboravit, defatigatus fuit.*

סנוק *defatigatus, laſſus.*

סנוק *labor, defatigatio.*

II. Syr. סנק. Paſſ. אסתנק *indiguit, opus habuit, neceſſe fuit.* Matth. 3. *Ego* סניק *opus habeo, ut baptiſer à te.* Marc. 2. v. 17. *Non* סניקין *indigent validi medico.* Joh. 3. *Nec* סניק *indigebat, ut quis eum admoneret.* Marc. 13. *Quid fecit David, cùm* אסתנק *indiguit?* 1. Theſſ. 1. *Ne* נסתנק *opus ſit nobis, ut dicamus.* Ibid. *Ne cujusquam* תסתנקון *indigeatis.*

Nom. סניק *egenus, inops.*

סניקות & סונקן *neceſſitas, inopia, indigentia, opus.* Matth. 6. *Da nobis* לחמא דסונקנן יומנא *panem indigentiæ noſtræ quotidie.*

סנר. Arab. סנור ſinnaur *felis:* in שנר invenies.

Alc. מסנר *parieti infixus.*

B **סנת.** Arab. סנתה ſunta *corrigia:* Plural. סנאת ſunat *corrigiæ.*

Verbum סנת ſannat *conglomeravit.*

סעא. Syr. סעא *inceſſit:* in סעה habes.

סעד tria ſignificata habet. I. סעד, Chald. סעד, Arab. סעד *fulcivit, ſtabilivit, firmavit:* metaphoricè, *roboravit, confortavit, refecit, recreavit, adjuvit:* abſolutè, *firmus, fortis fuit.* Pſ. 20. *Et ex Zion* יסעדך *fulciet te.* Targ. יסייענך *juvabit te.* Gen. 18. v. 5. וסעדו, Targ. וסעדו *& fulcite cor veſtrum.* Pſal. 104. *Et panis cor hominis* יסעד *fulciet.* Chald. 1. Sam. 7. v. 12. *Huc uſque* עזרנו, Targ. סעדנא *adjuvit nos Dominus.* Gen. 27. *Frumento & muſto* סמכתיו, Targ. סעדתה *fulcivi illum.* Arab. Pſal. 94. *Quis* יסאעדני *juvabit me contra malignos?*

Nom. מסעד *fulcrum, baſis.* 1. Reg. 10. *Et fecit rex ligna almugim,* מסעד, Targ. סעיד *fulcrum ad domum Domini, & ad domum regis.* In gradibus, quibus ex domo Domini aſcendebatur in domum regis, fecit quaſi מעקה *peribolum*, ut eo fulciretur & niteretur quicunque per illos gradus aſcenderet. Pro quo habetur, 2. Paral. 9. מסלות *ſtrata:* pavimentum lapideum aut gradus. Pl. מצעדים pro מסעדים, literis צ ס permutatis, *fulcra.* Dan. 11. *Et Lybij & Aethiopes* במצעדיו *in fulcris ipſorum:* auxilijs.

Arab. סאעד ſaid *cubitus, brachium:* item, *cyperus:* Plur. סואעד *cubiti, brachia.* ✠ מסאעדה *adjutorium.*

II. סעד, Chald. & Syr. סעד *edit, comedit, ſumſit cibum,* quo quis fulcitur aut reficitur. 1. Reg. 13. v. 7. *Veni mecum domum,* וסעדה, Targ. וסעד *& comede.* pro סעדה, à סעד, ob pauſam. Lxx. καὶ ἀρίστησον *& prande.* Syr. Luc. 22. *Qui ex illis paratus eſſet* למסעד *ad edendum.*

Nom. Rabb. סעודה, Chald. סעודא *cibus, convivium:* Plur. סעודות *convivia.* Ruth 2. *ad tempus* האכל, Targ. סעודתא *cibi.* Ruth 2. v. 14. *Et intinges* פתך *buccellam tuam.* Targum סעדך *cibum tuum.*

III. Arab. סעד ſaad *felix, beatus fuit.* Paſſ. אנסעד anſaad *fortunatus fuit.*

Digitized by Google

סאיר & סאער ſaid *felix, beatus, fortunatus.* A
مسعود מסעוד maſud *idem.*
סעד ſaad *fortuna bona, felicitas, beatitudo, fatum.*
מסעד muſiid *fatidicus.*

סעה. סָעָה. Inde סֹעָה *impetus.* Pſalm 55. *à vento* סֹעָה *impetus*: impetuoſo.

Syr. סעא *cum faſtu ingreſſus eſt* ſeu *inceſſit; citus, incitatus fuit ad aliquid agendum, aggreſſus, conatus fuit.* Piel סעא *loco movit, tranſtulit.* Col. 2 v. 18. דסעא *qui innititur eis, quæ nõ videt.*

Arab. סעא & סעי *cucurrit, ambulavit, inceſſit.* Pſalm. 50. סְעֵית *cucurriſti cum eo.* Rom. 8. *Sic nos quoque* נִסְעֵי *ambulemus in vita nova.* Coloſſ. 1. verſ. 10. לְחַסעוֹא *ut incedatis ſicut dignum eſt.* Marc. 2. v. 2. *ut non* יסעהם *caperet eos locus.*

Nom. סעי *curſus, ambulatio:* Avic. ساعي סאעי *ambulans.*
סעה *latitudo*, locus ſpacioſus.
סעה *hora*: in שָׁעָה quære.

סעט. Arab. סעט *caput purgavit, ſternutationem fecit.*
סעוט *caputpurgium*: Plur. סעוטאת *caputpurgia.* C

סעל. Arab. סעל *tuſſivit*: itẽ *tuſſis*: in שעל habes.

סעף tria ſignificata habet. I. סָעַף. Inde סְעִיף, Arab. סעף ſaaf *ramus, ſummitas* ſeu *prominentia arboris*: Plur. סְעִפִּים, & שְׂעִפִּים, & שַׂרְעַפִּים per epentheſin: Fœm. סַרְעַפּוֹת & סְעִפּוֹת *rami arborum.* Eſa. 27. *Et abſumet* סְעִפֶיהָ *ramos ejus.* Eſa. 17. v. 6. *Quatuor aut quinque* בִּסְעִפֶיהָ *in ramis ejus.* LXX. ἐπὶ τῶν κλάδων. Ezech. 31. v. 6. בִּסְעַפֹּתָיו *in ramis ejus nidulabuntur aves.* D Ezech. 31. v. 8. *non ſimiles ſunt* כְּסְעַפֹּתָיו *ramis ejus.* Ibid. v. 5. *& multiplicati ſunt* סַרְעַפֹּתָיו *rami ejus.* Arab. סעף אלנחל *rami palmarum.*

Inde Verb. Piel סֵעֵף *deramificavit*, ramos in arbore ſuccidit. Eſa. 10. v. 33. *Ecce Dominus Deus exercituum* מְסָעֵף *ramos abſcindit.*

Rabb. הִסְתָּעֵף *originem traxit*, ſicut ramus à caudice oritur.

II. סְעִיף per metaphoram, *prominentia petræ* ſeu *rupis, ſcopulus* ramum altæ arboris referens, *promontorium*, pars rupis longius excurrens. Scopulus ſe habet ad rupem, ſicut ramus ad arborẽ; ſicut Plinius dicit: *montem Cambalidum eſſe Caucaſi ramum*: libro. 6. c. 27. 9. Jud. 15. v. 8. *Et habitavit* בִּסְעִיף סֶלַע, Targ. בִּשְׁקִיף כֵּיף *in ſcopulo*, ſeu *prominentia petræ Etam.* Eſa. 57. verſ. 5. *Sub* סְעִפֵי הַסְּלָעִים, Targ. שְׁקִיפֵי כֵיפִין *ſcopulis petrarum.* E

III. סְעִיף *cogitatio*, quæ in corde eſt, ſicut ramus in arbore hinc inde diffuſus. Job. 20. *Ideo* סְעִפַּי, Targ. רַעְיוֹנַי *cogitationes meæ reduxerunt me.* Job. 4. בִּשְׂעִפִּים, Targ. בְּמַחְשְׁבָתָא *in cogitationibus à viſionibus noctis.* 1. Reg. 18. v. 21. *Quamdiu claudicatis in duas* הַסְּעִפִּים *cogitationes?* Targ. פְּלָגוּן *partes*: ſectas. Pſ. 94. *In multitudine* שַׂרְעַפַּי, Targ. מַחְשְׁבָתָא *cogitationum in medio meo* Pſalm. 139. *Proba me, & cognoſce* שַׂרְעַפָּי, Targ. רַעְיוֹנַי *cogitationes meas.*

Inde סֵעֵף *cogitans mala* ſeu *vana*: Plural. סֵעֲפִים *cogitantes mala.* Pſal. 119. סֵעֲפִים, Targ. דְּחָשְׁבִין מַחְשְׁבָן סְרִיקָן *qui cogitant cogitationes vanas, odi.* Aut ſimpliciter, *cogitationes.* LXX. παρανόμους *iniquos.*

Verb. Chald. סרעף *cogitavit.*
Arab. סעוף *puſtula capitis.* سعفة סעפה *achores.*

סעק. Arab. סעאקא *contradictio.*

סער duo ſignificata habet. I. סָעַר, Chald. סְעַר *turbavit, conturbavit, deturbavit, movit, commovit*: idem quod שָׂעַר. Haba. 3. v. 14. יִסְעֲרוּ *turbabunt ad diſpergendum me.* Eſa. 54. v. 11. *Paupercula* סֹעֲרָה *turbata* (tempeſtate obruta) *non conſolata.* Niph. נִסְעַר, Chald. אִסְתְּעַר *turbatus fuit.* 2. Reg. 6. וַיִּסָּעֵר *& turbatum fuit cor regis Syriæ.* Zachar. 7. וְאֵסָעֲרֵם (pro וְאֶסְעָר עִמָּם) *& turbabor cum ipſis ſuper omnes gentes.* Targum וְאֲבַדְּרִנּוּן *& diſpergam eos.* legit, וְאֶסְעָרֵם *& turbabo eos.* diverſa enim eſt lectio. Piel סֵעֵר & סֹעֵר *deturbavit.* Hoſ. 13. v. 3. *Sicut palea* (quam) יְסֹעֵר *deturbabit ex area.* Targ. דְּנַסְבָה רוּחָא *quam accipit ventus*: aufert. aut abſolutè, *deturbabitur.* LXX. ὡς χνοῦς ἀποφυσώμενος *ſicut pulvis flatus ex area.*

Nom. סַעַר, Fœm. סְעָרָה, Chald. אַסְעָרוּת *turbo, tempeſtas*: Plur. סְעָרוֹת *tempeſtates.* Jon. 1. סַעַר, Targ. נַחְשׁוֹל *tempeſtas magna.* 2. Reg. 2. *Cùm auferret Dominus Eliam* בַּסְּעָרָה *in tempeſtate in cælum.* Introduxit eum in Paradyſum cum corpore, ſicut fuit homo prim⁹ antequam peccaret. Et ſic eò inductus fuit Henoch. Et tradunt decem Paradyſum ingreſſos eſſe vivos. Pſal. 148. v. 8. רוּחַ סְעָרָה *ventus turbinis.* qui deijcit arbores, & ædificia alta, & frangit naves in mari. Jerem. 23. *Ecce* סַעֲרַת יְהוָה, Targ. עוּלְעוּלָא *tempeſtas Domini.* Zach. 9. בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן *in tempeſtatibus meridiei*: vẽtis veniẽtibus ex Meridie.

II. Chald. & Syr. סְעַר: Hiph. אַסְעַר *viſitavit, inviſit, curavit, operatus eſt, egit, fecit, effecit, agilis, mobilis fuit.* Cum שְׂעַר convenit. Chald. Exod. 20. פֹּקֵד, Targ. מַסְעַר *viſitans iniquitatem patrum.* 1. Sam. 14. פִּקְדוּ, Targ. סְעָרוּ *viſitate, quaſo, & videte.* Syr. Luc. 7. וַסְעַר *& viſitavit Deus populum ſuum.* Matth. 25. verſ. 36. וּסְעַרְתּוּנַי *& viſitaſtis me.* ¶ Luc. 22. v. 23. *Quis vellet hoc* לְמֶסְעַר *facere?* Rom. 9. *Nec* נֶסְעָרוּן *faciemus bona aut mala.*

Nom. סַעוֹר *viſitator, curator, epiſcopus.*
סוּעֲרָן & סֻעְרָן *viſitatio, actio, opus, res, negociũ.*

סער

סֶטֶר *efficax.* ✠ סוטראית *actualiter, reipſa.* A

Arab. אסטאר *victualia.* Alia, ut & סער *pilus*, in שֵׂעָר quære.

סעת. Arab. סעת *turbatus, commotus fuit.* Actor. 40. verſ. 4. וחסעת *& commota eſt tota civitas.* Piel סעת *turbas excitavit.* Actor. 45. verſ. 18. סעתוא *turbas excitarunt in me.*

Nom. סעת *tumultus, turba, rixa.*

ספף. סָפַף. Inde סַף *limen*: Plur. סִפִּים, Chald. סִפִּין *limina*, ſuperius & inferius. Ezech. 40. *Et menſus fuit* סַף *limen portæ.* Amos 9. *Et movebuntur* הַסִּפִּים *limina.* Jud. 15. *Et manus ejus ſuper* הַסַּף *limine.* 1. Reg. 4. *Ipſa venit* בְּסַף *in limen domus, & puer mortuus fuit*: limen portæ domus. 1. Paral. 9. שׁוֹמְרֵי הַסִּפִּים *cuſtodes liminum*: qui non ſinebant quenquam ingredi tabernaculum teſtimonij, niſi ſacerdotes ad miniſterium ſuum. B

Inde Verb. הִסְתּוֹפֵף *in limine portæ ſedit.* Pſal. 84. *Elegi* הִסְתּוֹפֵף *ad limen ſedere in domo Domini, magis quàm habitare in tabernaculis impietatis.* Targ. לְאִרְבְּקָא *adhæreſcere.*

Syr. סִפָּא *veſtibulum, janua.* Matth. 26. v. 71. *Exeunte illo εἰς τὸν πυλῶνα*, Syr. לְסִפָּא *in veſtibulum.* C

Deinde, סַף *pelvis, crater, ſcyphus, calix*: Pl. סִפּוֹת & סִפִּים *pelves.* Zachar. 12. v. 2. *Ecce ego pono Jeruſalem* סַף־רַעַל *pelvim tremoris omnibus populis*: calicem. Exod. 12. v. 22. *De ſanguine, qui eſt* בַּסַּף *in pelvi.* Targ. בְּמָנָא *in vaſe*: Lxx. *παρὰ τὴν θύραν juxta januam.* Hieron. *in limine.* Acceperunt ſignificatione prima: ſed contextus orationis facilè tollit ambiguitatem. 2. Sam. 17. verſ. 28. *Cubile* וְסַפּוֹת *& pelves.* 2. Reg. 12. סִפּוֹת, Targum סִפִּים קוּלִין *pelves argenti.* Jerem. 52. verſ. 19. סִפִּים *pelves*: quibus colligitur ſanguis ſacrificiorum, cum mactantur. D

Tertiò per ſynecdochen, סַף *omnis generis vas, ſupellex.* 2. Reg. 12. v. 9. שׁוֹמְרֵי הַסַּף, Targ. אַמַּרְכְּלַיָּא *cuſtodientes vaſa domus ſanctuarij.* Eſth. 2. v. 21. *Cuſtodes* הַסַּף, Targ. מָנַיָּא *vaſorum*: ſupellectilis.

Arab. ספופאת ſefufet *collyria.*

Rabb. ספוף *hoſpitium.* ✠ סָפַף *hoſpitatus eſt.*

ספא. סְפָא. Inde מִסְפּוֹא *pabulum*, omnis cibus jumentorum, præter paleam. Gen. 24. *Et dedit paleam* וּמִסְפּוֹא, Targ. וְכִסְתָּא *& pabulum pro camelis.* E

ספג. Rabb. סָפַג *terſit, abſterſit*: item, *inſtar ſpongiæ ſuxit.*

סְפוֹג & אֶסְפּוֹג, Arabicè סְפַנְגָּה ſefengi *ſpongia*, lana marina abſorbens & abſtergens omnia: item, *linteum abſterſivum.*

נִסְתַּפֵּג *ſpongioſus.* ✠ סְפוֹגִי *idem.* סְפוֹגִים *ſpongioſi.*

A Arab. אלספנגה אלבחירי alſefengi albahiri *ſpongia marina.* Matth. aſfengi albairi. חגר אלספנגה hagar alſefengi *lapis in ſpongia.*

Rabb. ספוניות *denſitas.*

אַסְפּוֹג *laganum*: Plur. אַסְפּוֹגִין *lagana.* ✠ סְפָנִי *fons.*

ספד. סְפַד, Chald. ספד *planxit, ferijt ſeipſum, ferijt, cecidit, percuſſit pectus*, percuſſione pectoris, capitis, vultus, aliorumve membrorum, dolorem indicavit. Pectus enim percutere, eſt dolentis, ægrèq; ferentis aliquid. Iliad. 6. Ancillæ Achillis, audito de Patrocli nece nuncio, ad Achillem cucurrerũt, B *χερσὶ δὲ πᾶσαι Στήθεα πεπλήγοντο manibus autem omnes pectora percuſſerunt.* Ovid. *Nudaque marmoreis percuſſit pectora palmis.* Apul. lib. 9. aſini aurei: *Mæſtaque crines pendulos quatiens, & interdum pugnis obtundens ubera.* Virg. *Unguibus ora ſoror fœdans, nunc pectora pugnis.* Propriè de geſtu lugentium mortuos dicitur. Eſa. 32. v. 14. עַל־שָׁדַיִם סֹפְדִים, Targum עַל דַּדִּין סָפְדִין *ſuper ubera percutientes.* Omnes fœminæ percutient pectus ſuum ob agros deſiderabiles. Lxx. *καὶ ἐπὶ τῶν μαστῶν κόπτεσθε & ſuper ubera percutite*; plangite. Hier. C *ſuper ubera plangite.* Id correxit Hoſiander malè: *ſuper agros plangite.* ſequutus Lutherum, qui reddidit, Man wirdt klagen umb die ecker. Accepit שָׂדִים pro *agri*, puncto dextro & ſiniſtro neglecto. Junius, *plangentes propter ubera*; ad lactentes refert: quòd ubera ſint ſiccata præ fame. Sed in præcedentibus de mulieribus agitur. Dicitur autem סופדים de mulieribus, per enallagen generis: ſicut in verſu præcedẽte חרדו *contremiſcite.* Ez. 24. *Et non* תִסְפֹּד *planges, nec* תִבְכֶּה *flebis, nec veniet* דִּמְעָתֶךָ *lacryma tua.* Gẽ. 23: v. 2. *Et venit Abraham* לִסְפֹּד, Targ. לְמִסְפַּד *ad plangendum ſuper Sara, & ad deflendum eam.* Niph. נִסְפַּד *planctus fuit.* Jerem. 16. *Non* יִסָּפְדוּ *plangentur, nec ſepelientur.* D

Nom. מִסְפֵּד & מִסְפַּד *pectoris percuſſio, planctus*, pompa funebris. Amos 5. *In omnibus plateis* מִסְפֵּד *planctus, & in omnibus plateis dicent, ho, ho* (væ, væ:) *Et vocabunt agricolam ad luctum,* וּמִסְפֵּד *& planctum ad ſcientes lamentum.* Hypallage: pro, *& ſcientes lamentum*: præficos ſeu præficas vocabunt ad planctum. Hieron. *Et ad planctum, eos qui ſciunt plangere.* Pſal. 30. v. 12. *Vertiſti* מִסְפְּדִי, Targ. אִילְוָיִי *planctum meum in gaudium.* E

Rabb. סַפְדָּנִין *ad planctum conducti.*

Arab. ספיד אלראס in Geogr. ספר ſaſud, in שׁפר quære.

ספה duo ſignificata habet. I. סָפָה, idem quod סוף *finivit, perfecit*: in malum, *conſumſit, abſumſit, perdidit*: abſolutè *perijt, abſumtus fuit.*

Gen. 18. v. 23. *An etiam* תִּסְפֶּה, Targ. תְּשֵׁיצִי *perdes juſtum cum impio?* Pſal. 40. v. 4. *Quærentes animam meam* לִסְפּוֹתָהּ, Targum לְמִגְמְרָהּ *ad perdendum eam*. Eſa. 7. v. 20. *Et etiam barbam* תִּסְפֶּה *abſumes*: perdes. Jer. 12. v. 4. סָפְתָה *conſumtum eſt jumentum & volatile*. Niph. נִסְפָּה, Chald. אִסְתְּפֵי *finitus, conſumtus, perditus fuit*. 1. Sam. 12. *Et vos & rex veſter* תִּסָּפוּ, Targum תִּשְׁתֵּיצוּן *perdemini*. Gen. 19. v. 17. *Eripe te, ne fortè* תִּסָּפֶה *perdaris*. Targ. תִּלְקֵי *percutiaris*. 1. Paral. 21. v. 12. *Si tres menſes* נִסְפֶּה *conſumtus à facie hoſtium tuorum*. pro quo habetur, 2. Sam. 24. v. 10. נֻסְךָ *fugere te coram hoſtibus tuis*. Eſa. 13. v. 15. *Et omnis* הַנִּסְפֶּה *conſumtus cadet in gladio*: cui tempus moriendi imminet. Al. *qui collectus fuerit in urbem*: אסף.

Nom. Chald. סְפָיָא *perditio, exitium*.

II. סָפָה idem quod יָסַף *addidit, auxit*. Jerem. 7. v. 21. *Holocauſta veſtra* סְפוּ, Targum אוֹסִיפוּ *addite*: augere. Deut. 29. v. 19. לְמַעַן סְפוֹת, Targ. בְּדִיל לְאוֹסָפָא *propterea ut addat ebriam cum ſitiente*. Hiph. הִסְפָּה, Chald. אַסְפִּי *addidit*. Deut. 32. v. 23. אַסְפֶּה, Targ. אֲסַף *addam ſuper illos mala*.

ספח. סָפַח, Chald. ספח *junxit, adjunxit, conjunxit, congregavit*. 1. Sam. 2. v. 36. סְפָחֵנִי *congrega* ſeu *adjunge me, quaſo, ſuper ſacerdotium*. Targ. מַנֵּינִי *conſtitue me*. Niph. נסְפַּח *adjunctus fuit*. Eſa. 14. verſ. 2. וְנִסְפְּחוּ, Targum וְיִסְתַּמְכוּן & *adjicientur ad domum Jacob*. Piel סִפַּח *adjecit*. Hab. 2. verſ. 15. *Væ propinanti ſocio ſuo*, מְסַפֵּחַ *adjicienti iram ſuam*. Pual סֻפַּח *adjunctus fuit*. Job. 30. verſ. 7. *Sub ſpina* יְסֻפָּחוּ, Targum מִתְחַבְּרִין *congregantur*. Hithpaël הִסְתַּפֵּחַ *adjunxit ſe*. 1. Sam. 26. verſ. 18. *Quia expulerunt me hodie* מֵהִסְתַּפֵּחַ *ne adjungam me in hereditate Domini*. Targ. מִלְּמִדַּר *ne habitem*.

Nom. סָפִיחַ *quod ſponte germinat*, & ad præteriti anni meſſem adjungitur: quod ſine aratione & ſatione ex granis in meſſe decidentibus naſcitur: Plur. סְפִיחִים *germina per ſe orientia*. 2. Reg. 19. *Comedes hoc anno* סָפִיחַ *ſponte naſcens*. Targ. כָּתִין *frumenta voluntaria*. Levit. 25. v. 5. סְפִיחַ קְצִירְךָ, Targum כָּתָא וְחֲצָדָךְ *ſponte naſcens meſſis tuæ non demetes*. Job. 14. verſ. 19. *Lapides comminuunt aqua, diluent* סְפִיחֶיהָ, Targ. כָּתְהָא *decidua ejus pulverem terra*. ſic vocant ſtillicidia, quæ pluviam ſequuntur.

סַפַּחַת, & מִסְפַּחַת, & מִסְפַּחַת *plaga quadam lepra*, cuti adhærens & tumida, *ſcabies, puſtula*.

¶ Rabb. סַפַּחַת *calvities, impetigines*.

מִסְפָּחוֹת *velamina, linteola*, quibus mulieres velabant faciem: ſic dicta, quòd capiti adhærerent ſemper.

Chald. סַפַּחְתָּא *tumor, callus, exuberantia*.

Arab. נבגלא סאפחה, & ספח נבל, in Geogr. ספחה ſufaha *petra, ſcopulus*: Plur. ספאח ſufah *petra, ſcopuli*.

Alcor. 4. מַסְאפִחָה.

ספט. Arab. ספט ſaphat *cantharus*.

ספך. Arab. ספך ſafac *fudit*: in שָׁפַךְ habes.

ספל. ספל *phiala, lagena, hydria, uter pelliceus*: Plural. Chald. ספלין *phiala*. Jud. 5. v. 25. בְּסֵפֶל *in phiala magnatum attulit butyrum*.

Rabb. ספלי & סופלי *nucleus, granum fructuum*.

ספס. Chald. ספס, in שָׁפַס quære.

ספן. סָפַן, Chald. סְפַן idem quod צָפַן, *texit, protexit, operuit, obduxit, recondidit, laqueavit, tabulavit, contignavit*. 1. Reg. 6. וַיִּסְפֹּן, Targ. וְטַלֵּל & *texit domum imbricibus & tabulatis*. Lxx. ἐκοιλοστάθμησε.

Nom. סָפוּן *tectus, opertus, reconditus, tabulatus*: Plur. ספונים *tecti, operti*. Deut. 33. v. 21. *Quia ibi portio ſcribæ* סָפוּן *tecti*: reconditi. Targ. *Moſis ſcriba magni Iſraelis* קְבִיר *ſepulti*. Ibidem v. 19. וּשְׂפֻנֵי טְמוּנֵי חוֹל & *tecti, abſconditi arenæ*. ס & ש permutatis. 1. Reg. 7. וְסָפוּן בָּאֶרֶז & *tecta cedro*. Targ. וַחֲפִי נְסָרִין דְּאַרְזָא & *obducta aſſeribus cedrinis*. Hag. 1. v. 4. *Ad habitandum in domibus veſtris* סְפוּנִים *tectis*. Targum דִּי מְטַלְּלִין בְּכִיוֹרֵי אַרְזַיָּא *qua obducta ſunt aſſeribus cedrorum*. Lxx. κοιλοστάθμοις.

סִפּוּן *tegumentum, tabulatum, laquear*. 1. Reg. 6. *A pavimento domus, uſq; ad parietes* הַסִּפֻּן *lacquearis*: tabulati.

סְפִינָה, Chald. & Syr. סְפִינָא, Arab. ספינה ſapina *navis tecta, navigium*: Plur. Chald. סְפִינָן & סְפִינִין, Arab. ספן ſafan: Dual ספינתין *naves, claſſes*.

Chald. סַפָּן *nauta*: Plur. סַפָּנִין *nauta*.

Syr. סֻופְנָא *gubernacula navis*.

Arab. ספין ſufejen *navicula, arcula thuris*: Plur. ספינאת ſufejenet *navicula*.

ספןאלריס ſefen alrais *navis capitanei* ſeu navarchæ, navis prætoria.

ספני ſafni *navalis*: Plur. ספניין ſafniin *navales*.

Rabb. ספון *piſcis*, cujus ſanguine fit hyacinthus.

ספון *ſapo*. סופינא ✠ σιβύνη *lancea*.

ספס Rabb. ספסא *ſcelus, nefas, pollutio*.

ספע Rabb. ספע *influxit, diffluxit, abundavit*: in שָׁפַע quæras.

ספק ſex ſignificata habet. I. סָפַק, Chald. סְפַק *percuſſit volam ad volam, adverſas manus colliſit invicē, plauſit, complosit* pre gaudio, admiratione aut dolore: *manibus percuſſit, pulſavit*. Præ gaudio. Thren. 2. סָפְקוּ, Targum שְׁפַקוּ *comploſerunt ſup me man⁹, omnes tranſeūtes viā*.

Præ

Præ dolore, in lamentatione & luctu. Numer. 4. *& iratus fuit Bileam*, ויספק *& comploſit manus ſuas.* Jerem. 31. v. 18. ספקתי *percuſſi ſuper fœmur.* Ezech. 21. *Propterea* ספק, Targ. ספח *percute ſuper fœmur.* LXX. κρότησον *pulſa.* Jerem. 48. וספק *& plaudat Moab in vomitu ſuo*: manus collidat præ anguſtijs ſuis. Aut, corpus ad terram allidat, ſicut ebrius: qui, ubi evomuerit vinum, quod bibit, in eo hinc inde volutatur, & à ſobrijs deridetur. exponitur ergo hoc loco, התגלל והתהפך. Job. 34. *Pro impijs* ספקם *percuſſit eos in loco videntium.* Ibid. *Si addiderit ſupra peccatum ſuum transgreſſionem, inter nos* יספוק *percutietur*: abſolute. A B

II. ספק, Chald. & Syr. ספק *ſufficit.* Matth. 19. v. 12. דנספק נספק *qui poteſt capere, capiat.* Johan. 6. *Non* ספק *ſufficit ipſis*: in שפק vide.

III. Chald. ספק: Hiphil. אספק *finivit, complevit.* Geneſ. 13. *Quoad* כלו, Targ. יספקון *finirent bibere.*

IV. Rabb. ספק: Paſſ. אסתפק *dubitavit, dubitatum fuit.*

C ספקות *dubitatio, ambiguitas.*

ספק *dubius, ambigens.* ספקה *dubia.*

מספקין *dubij, ambigentes.*

מספקות *dubitationes.* בלי ספק *abſq; dubio*, procul dubio.

V. Rabb. ספק & ספיקות *ſententia, judicium.* ספוק *analogia.* מספק *analogus.* שמות מספקות *nomina analoga*, cùm uno nomine ſignificantur res diverſæ, ſed proportionales ad unum principium, aut ad unum agens, vel finem unum.

VI. Syr. ספק: Paſſ. אסתפק *vacuus, inanis fuit, caruit, eguit.* Piel. ספק *evacuavit.* D

Nom. ספיק *inanis.* ספיקות *vacuitas.* ספיקאית *vacuè, inaniter.* Contrarium ſignificationi ſecundæ.

ספר ſex ſignificata habet. I. ספר *numeravit: res per numeros recenſuit, collegit, diſcrevit, menſus eſt.* Geneſ. 15. וספר, Targum ומני *& numera ſtellas, ſi potes* לספר, Targum למימני *numerare.* 2. Sam. 24. ספר, Targum מנא *numeravit populum.* Piel. ספר *idem.* Pſalm. 22. v. 18. אספר *numerabo omnia oſſa mea*: numerare poſſum. Pſalm. 48. v. 13. ספרו, Targum E מנו *numerarunt turres ejus.* Niphal. נספר *numeratus fuit.* Geneſ. 32. *& ponam ſemen tuum ſicut arenam maris, quæ non* יספר, Targ. יתמנון *numerabitur præ multitudine.*

Nom. ספר *numerus, numeratio, ſumma.*

ספרה *idem.* Plur. מספרים *numeri.* Pſalm. 147. v. 4. *Qui numerat* מספר *numerum ſtellis.* Targum סכום *ſummam.* Gen. 41. *Donec ceſſaret* לספר, Targum מלמימני *numerare, quia non erat* מספר, Targum מנין *numerus.* erat innumerum frumentum: innumerabile. ¶ Contrà, quia pauca citò & facilè numerari poſſunt, *paucitatem* denotat in his phraſibus: Geneſ. 34. v. 29. *& ego* מתי מספר *homines numeri.* Targum עם דמנין *populus numeri*: facilè numerabilis. LXX. ὀλίγος ἐν ἀριθμῷ *pauciſſimus numero.* Numer. 9. v. 20. *Erat nubes* ימים מספר *diebus paucis ſuper tabernaculo.* Deuter. 4. v. 27. *& reliqui eritis* מתי מספר, Targum עם דמנין *homines numeri inter gentes*: pauci. Deut. 33. v. 6. *&* (non) *ſint* מתיו מספר *homines ejus numerus*: pauci. Ezech. 12. *& relinquam ex illis* אנשי מספר *viros numeri à gladio, à fame & à peſte*: paucos. Job. 16. v. 22. *Quia* שנות מספר *anni numeri venient*: pauci. Hieron. *breves anni tranſeunt.* Hoſiander correxit: *anni numerati*: malè. Eſa. 10. v. 19. *& reliquum lignum ſylvæ ejus* מספר *numerus erunt, & puer deſcribet ea*: pauca. Numer. 23. v. 10. *Quis* מנה *numeravit pulverem Jacob,* ומספר *& numeravit quartam partem Iſraelis?* Nomen loco Infinitivi, qui eodem cum præcedente מנה, tempore exponitur. Id oſtendit את ſequens. Eccl. 5. v. 17. מספר *numerare dies vitæ ſuæ.* quia non eſt regimen. Eccleſ. 2. v. 3. מספר *numerus* (ſunt) *dies vitæ ipſorum*: pauci & mali. Luth. So lang ſie leben.

ספרות *numeri.* Pſalm. 71. *Quia non novi* ספרות *numeros.* ſcil. ipſorum. Targ. מניינהון *numerum eorum.* ſcil. juſtitiæ & ſalutis tuæ. LXX. *γραμματείας literaturam.* Ex ſignificatione tertia.

Rabb. ספירה & ספירו *numeratio.* ſed Arab. ספרה zefira *ziphra*, eſt defectus, privatio, nulla, οὐδὲν, figura nihil ſignificans.

ספיר, Chal. אספר *ſapphirus, R. adamas*: Pl. ספירים *ſapphyri.*

II. Piel. ספר ſignificat הגיד, numeravit dictū aut factū aliq., enumeravit, *recenſuit, narravit, nunciavit, retulit.* Pſ. 119. *Labijs meis* ספרתי *enumeravi omnia judicia oris tui.* Pſalm. 44. v. 2. *Patres noſtri* ספרו, Targum תנו *narraverunt nobis.* Pſalm. 19. *Cœli* מספרים *narrant gloriam Dei.* Metaphora ab homine: divinam ſapientiam & potentiam oſtendunt. Pſal. 69. v. 27. *& ſuper dolore interfectorum tuorum* יספרו *narrabant.* LXX. προσέθηκαν *addiderunt.* q. יספו. Hoſiander non correxit. Gen. 24. ויספר, Targum ואשתעי *& narravit ſervus Iſaaco, omnia quæ fecerat.* Pual. ספר *narratus fuit.* Pſalm. 22. יספר *narrabitur de Domino in ætatem.*

Nom. מספר *narratio, enumeratio, relatio.* Jud. 7. v. 15. *Cùm audiret Gedion* מספר החלום, Targum שועי *narrationem ſomnij, & interpretationem ejus.* LXX. διήγησιν *narrationem.*

præcedit: & ecce vir מְסַפֵּר *narrans ſocio ſuo ſomnium.* A

Rabb. סִפּוּר *narratio, hiſtoria, prædicatio, prædicatum:* Plur. סִפּוּרִין *narrationes, hiſtoriæ:* מְסֻפָּר *narratum.*

III. סָפַר ſignificat כְּתִיבָה, *ſcripſit, deſcripſit, notavit, annotavit rem aliquam.* Pſalm. 56. *Fugam meam* סְפַרְתָּה *ſcripſiſti:* annotaſti. Targ. *Dies exilij mei* מְנִיתָא *numeraſti.* Ex ſignificatione ſecunda. Sequitur: *an non* בְּסִפְרָתֶךָ *in libro tuo?*

Nom. סוֹפֵר, Chal. סָפַר *ſcriba:* Pl. סוֹפְרִים, Chald: סָפְרִין *ſcribæ.* Pſalm. 45. *Lingua mea calamus* סוֹפֵר *ſcribæ.* ¶ Deinde, סוֹפֵר *notarius,* B
ſcriba publicus, qui ſcribendo operam magiſtratui præſtat, & res geſtas, acta publica, cenſus & reditus conſcribit. Eſa. 36. *& Sebna* הַסּוֹפֵר *ſcriba.* Lxx. ὁ γραμματεὺς τῆς δυνάμεως *ſcriba exercitus.* 2. Reg. 12. *& aſcendit* סוֹפֵר *ſcriba regis.* Eſther 3. *& vocaverunt* סוֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ *ſcribas regis.* Targum לִבְלָרִין *librarios.* ¶ Tertiò, סוֹפֵר *ſcriba ſacer,* cujus officium erat Legem deſcribere & interpretari, *legis peritus & interpres* ſeu *doctor.* E- C
ſther 7. *& hic Ezra aſcendit à Babylone, qui erat* סוֹפֵר *ſcriba expeditus in Lege Moſis.* Lxx. γραμματεὺς. Suidas: *legis peritiſſimus, libros, qui deſiderabantur, è memoria depromtos, conſcripſit, gētiq; ſuæ tradidit.* Alij: Veteris Inſtrumenti libros Hebraicos deſcripſit Aſſyrijs ſeu Chaldaicis, ſicut Origenes Grçcis, qui antea Hebræorum literis erant ſcripti: quòd eas Iſraelitæ ex captivitate Babylonica reverſi callerent, ut quas in exilio didicerant. Illi ſunt characteres, qui- D
bus nunc utimur: priſci autem Hebræorum characteres apud Samaritanos remanſerunt. Alij: puncta, accentus & Maſoret ordinavit. Unde in Novo Teſtamēto ſcribæ vocantur legis periti, ſive legis interpretes ſeu doctores, qui Legem deſcriptam habebant & interpretabantur. Matth. 22. & Luc. 10. ¶ Quartò, Rabb. סוֹפְרִים, Chald. סָפְרִין *ſcribæ,* dicuntur *diſcipuli prophetarum & ſapientum, ſcholaſtici.* 1. Sā. 10. *An etiam Saul* בַּנְּבִיאִים *inter prophetas?* Targum בְּסָפְרַיָּא *inter ſcribas.* Jerem. 26. *& audiverunt ſacerdotes* וְהַנְּבִיאִים *& prophetæ.* E
Targ. וְסָפְרַיָּא *& ſcribæ.* 1. Reg. 5. *In manus omnis* נָבִיא *prophetæ.* Targ. סָפַר *ſcribæ.* Eſa. 3. *Judex* וְנָבִיא *& propheta.* Targ. וְסָפַר *& ſcriba.* Atq; ita Chaldaicè redditur נָבִיא *propheta,* quādo in genere ponitur, nec certū aliquem prophetam denotat.

סֵפֶר, Chald. סְפַר, Arab. ספר ſiphr: Fœm. סִפְרָה *quævis ſcriptio longa* aut *brevis, ſcriptura, literatura, ſcheda, catalogus, epiſtola, litera:* Plur.

סְפָרִים, Chald. סִפְרִין, Arab. ספור ſufur, & אַסְפָאר asfar *libri, catalogi, epiſtolæ.* Deut. 21. סֵפֶר, Targ. סִפְרָא *liber Legis.* Deut. 24. *& ſcribet illi* ספר *librum repudij.* Targ. גט *ſchedā:* inſtrumentum: in פֶּרֶת vide. 2. Sam. 11. v. 15. *& ſcripſit David* ספר *librum ad Joab.* Targ. אִגְּרָא *epiſtolā.* 2. Reg. 10. *& ſcripſit Jehu* סְפָרִים *libros.* Targ. אִגְּרָן *epiſtolas.* Pſal. 56. v. 9. *Nonne omne* בְּסִפְרָתֶךָ *in libro tuo?* Targ. בְּחֻשְׁבָּנָךְ *in computatione tua?* Accepit ſignificatione ſecunda. Gen. 5. *Iſte eſt* סֵפֶר, Targ. סְפַר *liber generationum Adami:* catalogus, genealogia. Sic, Mat. 1. *Hic eſt liber generationis Jeſu Chriſti.* Dan. 9. *ego Daniel intellexi* בַּסְּפָרִים *in libris numerum annorum:* quos ſcil. ſcriptos reliquit Jeremias. Dan. 1. v. 4. *Ad docendum eos* סֵפֶר *ſcripturam & linguam Chaldæorum:* ut docerent eos ſcribere & legere. Daniel didicit ſcripturam & linguam Chaldæorum. Potuit igitur legere & intelligere in pariete, quorum ſcriptura erat Hebraica, lingua Chaldaica. illam ſapientes ignorabant. Exod. 32. *Dele me, quæſo,* מִסִּפְרְךָ *ex libro tuo, quem ſcripſiſti.* Apocal. 3. v. 5. *Neq; delebo eum ex libro vitæ.* Luc. 10. v. 20. *Gaudete quòd nomina veſtra ſunt ſcripta in cœlis.* Jer. 32. *Accipe* הַסְּפָרִים, Targ. שְׁטָרַיָּא *ſchedas illas,* סֵפֶר הַמִּקְנָה, Targ. שְׁטָרָא *ſchedam emtionis iſtam, &* הֶחָתוּם *obſignatū, &* סֵפֶר הַגָּלוּי *ſchedam apertā.* Tres erant libelli: Liber contractus obſignatus annulo publico: libellus הַמִּצְוָה *mandati* & conſtitutionis illius temporis. Liber erat in quo ſcribebatur conditio venditionis, & conſuetudinū tunc uſitatarū in contractibus. Et libellus emtionis apertus, quem videre & legere poterant, manente altero obſignato. Joſ. 10. *Nonne hoc ſcriptum eſt* בְּסֵפֶר הַיָּשָׁר *in libro recti:* Moſis. Targ. דְּאוֹרַיְתָא *Legis.* Juxta illud, Ex. 34. v. 10. *Coram populo tuo faciā miracula.* Sed, 2. Samuel. 1. v. 17. *ecce ſcriptum eſt ſuper* ספר הַיָּשָׁר *libro recti,* non poteſt intelligi de libris Moſis, cujus tempore iſta non contigerunt. Fuit igitur liber in captivitate amiſſus: ſicut, ob crebra exilia, alij multi, qui non extāt amplius: ut, סֵפֶר מִלְחֲמוֹת יְהוָה *Liber bellorum Domini,* Num. 21. דִּבְרֵי נָתָן וְעִדּוֹ *verba Nathan & Iddo.* דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל *verba dierū de regibus Iſrael.* & שִׁירוֹת *Cantica Salomonis,* וּמְשָׁלָיו *& Proverbia ejus.* Et סֵפֶר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה *Liber verborum Salomonis.* 1. Reg. 11. Scripſit Salomo libros de naturis & proprietatibus animalium, herbarum & gemmarū: quos tradunt Hebrçi Alexandrum, capta Jeroſolyma, præceptori ſuo Ariſtoteli tranſcribendos conceſſiſſe. Et Suidas: *Fuit Salomonis remediorum Liber cujuſvis morbi,*

veſti-

veſtibulo templi inciſus. Eū evellit Ezechias, A quòd populus, neglecto Deo, inde ſanationem morborum peteret. In Talmud traditur Ezechias tria feciſſe laudabilia; גנז ספר רפואות *recondidit* ſeu *aſſervavit librum medicinarum.* כתת נחש הנחושת שעשה משה *cōminuit ſerpentem æneum, quem Moſes fecerat.* גרר עצמות אביו על מטה של חבלים *traxit oſſa patris ſui ſuper lecto funium.*

Propr. קרית ספר *Urbs literaturæ.* Lxx. *πόλις γραμμάτων* *Urbs literarū* ſeu Academiæ. Xenophon: *vetus Phœnicum gymnaſium.*

IV. Per metaphoram, Chald. & Syr. ספר: Piel ספר *totondit, detondit, raſit, abraſit.* Geneſ. 41. B וַיְגַלַּח, Targum וְסַפַּר *& totondit.* ſcil. caput ſuum. Job. 1. וַיָּגָז, Targum וְסַפַּר *& totondit caput ſuum.* 2. Sam. 19. *Non* עָשָׂה *fecerat labrum ſuum.* Targum סַפַּר *totonderat.* Syr. Actor. 18. v. 18. *Cùm* סַפַּר *totondiſſet caput ſuum.* Paſſivum. Syr. אֶסְתַּפַּר *raſus, tonſus fuit.* 1. Cor. 11. *Fœmina etiam* תֶּסְתַּפַּר *tondeatur.* Ibid. v. 6. *Si fœdum eſt mulieri* לְמֶסְתַּפָּרוּ *tonderi.*

Nom. מַסְפַּר *novacula.* Jud. 13. וּמוֹרָה, Targum וּמַסְפַּר *& novacula non aſcendet ſuper caput* C *ejus.*

Syr. סוֹפָר & סְפוּרָא *tonſio, abraſio.*

Rabb. סַפָּר *tonſor, raſor.*

תִּסְפּוֹרִין & מְסַפְּרַיִם *forfices.*

Arab. סִפְרָה ſifra *novacula raſorum, ſcalpellum, cultellus ſcriptorius, ſcalprum ſutorium:* Pl. סַפָּאר *ſcalpella.*

Rabb. תִּסְפּוֹרֶת *raſura, roſio:* quæ in luctu intermittitur 30. diebus. Talmud. ג׳ לְבָכִי שִׁבְעָה לְהֶסְפֵּד שְׁלשִׁים לְגִיהוּץ וּלְתִסְפּוֹרֶת.

V. Chald. סְפַר *terminus, limes, portus, ſtatio.* Gen. D 41. לְחוֹף, Targum עַל סְפַר *juxta portum maris.* Sophon. 2. חֶבֶל, Targum סְפַר *portus maris.*

Rab. ספירייי *lucidus.* מים ספיריים *aqua pellucida*, cryſtallinæ.

סַפְרָן & סַפְרָא *crocus:* in צָפַר vide.

VI. Arab. ספר ſafar: Piel סאפר *profectus eſt, vadit, ambulavit, iter fecit, abijt, diſceſſit, tranſijt, peregrinatus eſt, trajecit, navigavit.* Matth. 25. v. 15. וסאפר אלוקת *& profectus eſt ſtatim.*

מְסָאפַר muſafir *iter faciens, viator.*

ספר ſaphar *diſceſſus, profectio, peregrinatio,* E *navigatio:* Plur. אַסְפַּאר asfar *navigationes.*

טיב אלספר tajab alſafar *navigabilis.*

סֻפְרָה ſufra *tabula luſoria.*

Suffara *lumbricus.*

ספרת. Rabbinicè ספרת *incidit, intinxit, connexuit.*

סקק. Chal. סַק *ſaccus:* in שק quære.

Arab. סקק *bibit:* in שָׁקַק habes.

סקב. Rabb. סָקַב *ulceravit, vulneravit.*

סקד. Rabb. סָקַד *pupugit:* in שָׁקַד vide.

סקה. Arab. סקא ſacci *quaſivit, interrogavit, percontatus eſt, ſcrutatus fuit.*

תַּסְקָה taſacca *percontatio.*

סקט. Arab. סקט ſacat *ruit, corruit, cecidit, procidit, proſtratus, lapſus fuit.* Pſalm. 20. *Obligati ſunt* וסקטוא *& ceciderunt.* Pſalm. 10. *Inclinabit ſe* וַיִּסְקַט *& cadet.* Matth. 12. v. 11. ואן יסקט פי חפרה *& ſi cadet in foveam Sabbatho.* Matth. 21. v. 14. ומן סקט עלי הדא אלחגר *& qui cecidit ſuper iſtam petram.* Galat. 5. וסקטתם מן אלנעמה *& cecidiſtis ex gratia.* Paſſ. אתסאקט *cecidit.* Matth. 24. ואלכואכב תתסאקט מן אלסמא *& ſtella cadent de cælo.* Piel. סקט ſaccat *dejecit, decerpſit.* Alc. 29. תסאקט עליך רטבא גניא *dejiciet ſuper te recentem dactylum.*

Nom. סקט, Fœm. סקטה *caſus, ruina, excidium, proſtratio.*

סקט ſict, & אסקאט *abortus*, fœtus excidens ex utero.

סאקט אלורק ſacit alvarac *pampinator, decerptor foliorum.*

סקל duo ſignificata habet. I. סָקַל *lapidavit, lapidibus obruit.* Exod. 17. *Adhuc parum* C וּסְקָלֻנִי, Targum ויִרגמנני *& lapidabunt me.* Exod. 8. ולא יסקלנו *& non lapidabunt nos.* Targ. הלא יימרון למרגמנא *annon cogitabunt lapidare nos?* Joſ. 7. v. 25. וַיִּסְקְלוּ *& lapidabunt eum.* Targ. בתר דרגמו *poſtquam lapidârunt.* Deuter. 13. וּסְקַלְתּוֹ בָאֲבָנִים, Targum ותרגמנה באבניא *& lapidabis eum lapidibus, ut moriatur.* Niphal. נסקל *lapidatus fuit.* Exod. 19. *Sed* סָקוֹל יִסָּקֵל, Targum אתרגמא יתרגם *lapidando lapidabitur.* Piel. סקל *lapidavit.* 2. Sam. 16. וַיְסַקֵּל, Targum ומרגם *& lapidabat lapidibus Davidem:* lapides in ipſum proijciebat. Pual. סקל *lapidatus fuit.* 1. Reg. 21. סֻקַּל, Targ. אתרגם *lapidatus fuit Nabath, & mortuus eſt.*

Nom. Chal. סקול *mors, pernicies.* Gen. 42. *Ne accidat ei* אָסוֹן, Targ. סקול *pernicies.*

Rabbin. סְקִילָה *lapidatio*, unum quatuor ſuppliciorum, quo afficiebantur illi, de quibus, Levit. 20. & Johan. 8. v. 5. de adultera. Lapidabantur autem octodecim, 1. concumbens cum matre. 2. concūbens cum uxore patris. 3. concumbens cum nuru. 4. concūbens cum puella deſponſata. 5. concumbens cū maſculo. 6. concumbens cum jumento. 7. ſuccuba, quæ ſuccūbit cū jumento. 8. blaſphemus. 9. idololatra. 10. dans de ſemine ſuo ipſi Molech. 11. habens Pythonē. 12. hariolus. 13. prophanās ſabbathū. 14. maledicens patri ſuo aut matri. 15. incitans ad idololatriā. 16. impellens ad idololatriā. 17. prǣſtigiator. 18. filius ꝓtervus & rebellis.

II. Per

II. Per antiphraſin, Piel. סקל *elapidavit, lapidibus purgavit, lapides removit.* Eſa. 5. v. 2. *& ſepivit eam* ויסקלהו *& elapidavit eam, & plantavit eam:* lapidibus purgavit vineã, ut plantari poſſet. Non poteſt eſſe, *ſepivit lapidibus,* quia præcedit ויעזקהו *& ſepivit eam.* Eſa. 62. v. 16. סקלו *elapidate,* ſeu *purgate à lapidibus.* Lxx. τὰς λίθους διαῤῥίψατε *lapides amovete.* Kimhi exponit, *proijcite in viam lapides propter lutum* aut *cœnum.* elapidate viam ſtratam, & proijcite lapides offendiculi ad latera, ne ſit ibi lapis.

Rabb. סקלי *magiſter, artifex, opifex.*

סקילות *artificium, ars, elegantia.* B

סקם duo ſignificata habet. I. Syr. סקם *direxit, aptavit, conſentaneum fecit, explicavit, declaravit.* cum סכם convenit.

סקימין & סקמיון *declaratio, probatio.*

II. Arab. סקם ſacam *morbus, infirmitas, languor:* Plur. אסקאם *infirmitates.* Marc. 1. v. 32. בהם סקם *in quibus erat infirmitas.* Pſal. 103. v. 3. ומשפי כלי אסקאמך *& ſanans omnes infirmitates tuas.*

סקים ſacim *infirmus:* Plur. סקימין ſacimin *infirmi.* ✠ אסקמן *valde infirmus:* in Avicen. ✠ מסקים *male habens.* C

סקן. Rab. סקן: Hiphil. הסקין *conſenſit:* cum סכם convenit.

מסקן *conſenſus.*

סקס. Rabb. סקוס & סקס *tortuoſus, ſcabroſus,* & nodus in ligno.

Arab. תסקסה taſacſa *tormentum, quæſtio.*

סקף duo ſignificata habet. I. Chald. סקף *murmuravit, doluit.* Paiſ. אסתקף *machinatus eſt clanculum, adinvenit, excogitavit, occaſionẽ quæſivit.* Geneſ. 43. ולהתנפל, Targ. ולאסתקפא *& ut occaſionem habeat contra.* Numer. 11. v. 1. כמתאוננים, Targ. כד מסתקפין *tanquam machinantes malum.* D

Nom. תסקפא *machinatio, occaſio:* Pl. תסקופין *adinventiones, occaſiones.*

תסקוף & אסתקפא *machinatio, occaſio.*

II. Arab. סקף ſacf *tectum, ſtega,* locus in navi contectus: Plur. סקוף *tecta.* Marc. 2. v. 4. *& perforârunt* סקף אלבית *tectum domus.*

Verb. סקף ſacaf *texit domum, tecto operuit.* E

סקיפה ſacifa *ambulacrum, tectum, porticus, veſtibulum:* Plur. סקאיף ſacaif *ambulacra, veſtibula.* Alcor. סקפא מן פצה *tecta argentea.* Alc. ונאלנא אלסמא סקפא מחפוטא *& poſuimus cœlum tectum optimum.*

סאקף ſacif, & אסקוף aſcuf *epiſcopus, abbas, pontifex:* Plur. סאקפה ſacifa, & אסאקפה aſacifa *epiſcopi:* ad שקף pertinet.

מסקף *crotalum:* Pl. מסאקף maſacif *crotala.*

סקר. Chald. סקר *vidit:* & סקרא *rubeus color:* in שקר habes.

Rabb. סקר *ſaltavit, ſubſilivit.*

סיקר *ſicarius, tyrannus.* ✠ סיקורא *ſecuris.*

Arab. אסתקר *habitavit, moratus fuit, fixus permanſit.* Pſalm. 101. *Non* יסתקר *habitabis in domo mea.*

מסתקר *locus, ubi quis moratur:* in Avic. Alc. 2. ולכם פי אלארץ מסתקר *& vobis in terra habitatio.*

סרר tria ſignificata habet. I. סרר & סר *receſſit à via* ſeu *conſuetudine recta, perverſus, averſus, pravus, rebellis, contumax, intractabilis, indiſciplinabilis, incredulus fuit.* Hoſ. 4. *Quia ſicut vacca* סוררה סרר *intractabilis* (contumax) *fuit contumax Iſrael.* Thr. 3. *vias meas* סורר, Targ. סרב *pervertit:* deflexit. R. S. *ſpinis opplevit:* à סירים *ſpina.*

Nom. סורר *perverſus, contumax:* Pl. סוררים *perverſi.* Foem. סוררה & סוררת *perverſa.* Deut. 21. *Si fuerit alicui filius* סורר, Targum סטי *perverſus, contumax.* Jerem. 6. *Principes* סוררים, Targ. מרדין *rebellium.*

סר *rebellis, triſtis, iratus.* Foem. סרה *rebellis, perverſa.* 1. Reg. 20. v. ultim. *Abijt verò rex Iſrael* סר, Targ. *iratus & furens:* רוחו סרה 1. Reg. 21. *Qualis eſt iſte ſpiritus* סרה, Targ. מסנו סטיא *perverſus:* contumax. Prov. 11. וסררת טעם *& perverſa moribus.* ¶ Et ſubſtantivè, סרה *averſio, inobedientia, contumacia.* Eſa. 1. v. 5. *Addetis* סרה, Targ. למחטי *peccare.* Deut. 13. *Quia locutus eſt* סרה, Targ. סטיא *averſionem contra Dominum.* ¶ Sed סר pro שר, *princeps:* Plur. סרים pro שרים, *principes.* Jer. 6. סרי סוררים, Targ. רברביהון מרדין *principes rebellium:* literis ס ש permutatis.

II. Arab. סרר ſarar *gaviſus, lætatus, delectatus fuit, voluit, benevoluit, placuit, gratũ fuit:* ſignificatio Hebraicæ contraria. Pſalm. 44. *Quia* סררת *delectatus fuiſti illis.* Pſal. 9. אסר *lætabor in te.* Pſalm. 117. *Exultemus* ונסר פיה *& lætemur in eo.* Matth. 3. v. 17. הדא הו אבני אלחביב אלדי בה סררת *hic eſt filius meus dilectus in quo delector.* Piel סרר ſarrar *lætificavit, exhilaravit, refecit:* Pſalm. 30.

Nom. סר ſirr *gaudium, jocus, paraſitatio, ludus, facetia, gratia:* Plur. סרור ſurur, & אסראר aſrar *gaudia.*

מסרה maſarra *voluntas, benevolentia, placitum:* item, *medicamentum cor lætificans.*

מסרר miſrar *facetus, gratioſus:* item, *hiſtrio,* qui homines delectat, *jocoſus, paraſitus.* ✠ באלמסרה *libenter.*

מסרור maſrur *lætus, voluntarius, alacris:* Pl. מסרורין maſrurin *læti, alacres.*

III. Arab. סר ſirr: Foemin. סרה ſarra, & סרירה *ſecretum, arcanum, myſterium, occultum, cogita-*

Digitized by Google

cogitatio, conſilium: Plur. סרור ſurur, & סראיר ſarair, & אסראר aſrar *ſecreta, myſteria, cogitationes, conſilia.* Matth. 6. v. 4. *& pater tuus* אלדי ירי אלסר *qui vides abſconditum.* Alcor. 30. יעלם אלסר ואלכפי *novit ſecretum & occultum.*

Alc. 2. מא יסרון ומא יעלנון *quid occultent & quid manifeſtent.*

סראא & באלסריררה *occultè, clam.* Matth. 1. *Cogitabas dimittere eam* סרא *occultè:* ſecretò.

סריר ſirir *lectus, grabbatum:* Plur. סֻרֻר ſurur, & אַסִרַּה aſarra *lecti, grabbatha.* Marc. 2. v. 11. אחמל סרירך ואמשי *tolle grabbathum tuum, & ambula.* B

סרא. Chald. & Syr. סְרָא & סְרִי *fœtuit, corruptus fuit.* Pſalm. 38. הִבְאִישׁוּ, Targ. סְרִיו *corrupti ſunt.* Exod. 7. וּבָאַשׁ, Targ. וּסְרִי *& fœtuit fluvius.* Syr. Johan. 11. v. 19. *Jam* סְרִי לֵה *fœtet.* Jacob. 5. *Corruptũ eſt,* וּסְרִי *& computruit.* Hiph. אסרי *fœtidum reddidit.*

Nom. סְרוּת *fœtor.* ✠ Talm. סְרִיוּת *ſuperfluitas.*

סרב. Inde סָרָבִים *rebelles, pertinaces, contumaces.* Ezech. 2. v. 5. *Quoniam* סָרָבִים *rebelles & ſpina erunt juxta te.* Alij, *ſentes:* quibus homines contumaces ſeu pertinaces comparantur. C

Verb. Chald. סְרַב: Piel. סָרֵב *rebellis, pertinax, contumax fuit, renuit, recuſavit, noluit.* Exod. 7. מֵאֵן, Targum סָרֵב *recuſavit dimittere populum.* Jerem. 5. מֵאֲנוּ, Targum סָרִבוּ *renuerunt accipere diſciplinam.* Thren. 2. *Peccavimus* וּמָרִינוּ, Targum וְסָרְבְנָא *& rebelles fuimus.* Activè. Thren. 3. *vias meas* סוֹרֵר, Targum סָרֵב *pervertit.* Ibidem לְעַוֵּת, Targ. לְסָרְבָא *ad* D *pervertendum hominem in lite ejus.*

Nom. Adject. סַרְבָן *rebellis, contumax:* Pl. סַרְבָנִין *rebelles, contumaces.*

Subſt. סַרְבָנוּת *rebellio, contumacia.* ✠ מְסָרֵב *rebellans.*

Arab. סרב *plumbum:* in Avicen. ✠ Alc. סראב *nebula.*

סרג. Chald. סְרַג *intricavit,* in שָׂרַג: & Arab. סְרַג *candela,* in שרג quære.

Arab. סְרַג ſarg *ſella equi,* aut *mulæ, ephippium:* Plural. סרוג *ephippia.* סְרַג אַלְפַרַס *ſella equi.* E

סַרַאג ſarrag *qui ephippia facit.*

סרד. Syr. סְרַד *trepidavit, propulit, expulit.*

Nom. סוּרָד *trepidatio, expulſio:* Plur. סוּרָדִין *trepidationes, expulſiones.*

Rabb. סֶרֶד *clypeus.*

סְרִידָא *pila, piſtrinum,* in quo fit panis.

Chald. סְרָדָא *cribrum* & *cortina.* Exod. 27. v. 4. *& facies tibi* מִכְבָּר, Targum סְרָדָא *cribrum.*

A **סרה**. Inde סִרְיָן *lorica:* Plural. סִרְיוֹנוֹת *loricæ.* Rabbin. סִרְיָה *idem.* Jerem. 51. *& non aſcendat* בְּסִרְיֹנוֹ *in lorica ejus.* Jerem. 46. הַסִּרְיֹנוֹת *loricas.*

Chald. סְרְיָא *filum circum pupillam oculi.*

Arab. סאריה *trabes.* Luc. 6. ואלסארית *& trabem non vides in oculo tuo.*

Alc. Filij Iſrael. אסרי *ſuſtulit.*

Arab. אסתרי *emit, redemit.* Galat. 3. ליסתרי *ut redimeret, qui ſunt ſub Lege.* 1. Cor. 6. v. 20. *vos* אסתריתכם *redemti eſtis precio abſoluto.* Gal. 2. אסתרנא אלמסיח מן לענה אלנאמוס *redemit nos Chriſtus à maledictione Legis.* 2. Petr. 2. v. 1. *Abnegabunt Dominum, qui* אסתראהם *redemit eos.*

סרי *empticius.*

סרא *emptio, mercatura, contractus.* Sed hæc potius ad שרה ſunt referenda.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

סרח tria ſignificata habet. I. סָרַח, Chal. סְרַח *ſuperfluis, exceſſit* in longitudine & latitudine, *excrevit, ſupercrevit, ſuperabundavit, ſuperfluit, diffuſus, extenſus fuit, ſuperfluxit, luxuriavit.* Exod. 26. v. 12. וְסֶרַח, Targ. וּסְרְחָא *& extenſio excedens in cortinis tabernaculi, dimidium cortinæ excedentis* תִּסְרַח *extendas ſe ſuper poſteriora tabernaculi.* Ezech. 17. *& floruit, & facta eſt in vitem* סֹרַחַת *excedentem:* extendentẽ ſe, diffuſam. Exod. 26. *Sit* סְרוּחַ, Targ. סְרִיחַ *ſuperfluum ſuper latera tabernaculi hinc inde.* Amos 6. וּסְרֻחִים *& extenſi* (vel extenſiones ſeu exceſſus) *ſuper grabbathis ipſorum.* Targ. וְעוּסְקִין *& aulæa.* Ibidem. *& recedet vociferatio* סְרוּחִים *extenſorum:* gaudium luxurioſorũ. Ezech. 23. סְרוּחֵי טְבוּלִים *exceſſus tinctorum in capitibus eorum:* exceſſus tiararum varijs coloribus infectarum. Babylonij geſtant in capitibus ſuis tiaras coloratas, & poſt ipſos excedentes, ſicut Turcæ.

Nom. סֶרַח *ſuperfluitas, extenſio:* ſuprà.

II. Niphal. נִסְרַח *corruptus fuit, putruit, fœtuit.* Jerem. 49. v. 7. נִסְרְחָה *corrupta eſt ſapientia ipſorum.* Targ. אִתְקַלְקְלַת *infatuata eſt.* ¶ Chal. & Syr. *corrupit, abolevit, vitiavit, nocuit, pervertit, peccavit.* 2. Sam. 19. *Quod* הֶעֱוָה, Targ. סְרַח *peccavit ſervus tuus.* 1. Reg. 8. רָשָׁעְנוּ, Targ. סְרַחְנָא *peccavimus.* Syr. Luc. 4. v. 35. *Non* סְרַח בֵּה *corrupit in eo quicquam:* non nocuit. Rabb. Hiphil. הִסְרִיחַ *fœtidum reddidit.*

Nom. סְרוּחָא & סִרְחוֹן *fœtor.*

סִרְחָן *peccatum, culpa.*

Rab. סָרוּחַ *fœtidus, ſordidus.* טִפָּה סְרוּחָה *gutta ſordida;* ita vocant *ſemen.*

Propr. תִּמְנַת סֶרַח idem quod תִּמְנַת חֶרֶס. Joſ. 19. v. 50.

III. Arab. סרח ſarrah *ſolvit, diſſolvit, ſeparavit, disjunxit, effrænavit, decapiſtravit, liberavit à catenis.*

מסרח

מְסָרַח muſarrah *diſſolutus, effrænatus, inobediens.* A

סרוחה *effrænatio, licentia.*

תַּסְרִיח *anatomia, diſſectio.*

Arab. סארחה.

סרט. Arab. סרט *legio, milites, regnis exercitus.* Reliqua in שָׂרַט quære.

סרך. Chald. סְרַךְ in שָׂרַךְ quære.

Alcor. מְסָרְכָן.

סרם. Arab. סרם ſaram *inteſtinum rectum.*

סרן. Inde סְרָנִים *principes, duces.* Sic autem ſuos principes appellârunt Philiſthæi: quorum habuerunt quinq; juxta urbes celebriores, quas rexerunt. Quinq; autem iſta loca ſeu urbes magnæ, in quibus dominabantur, erant Aſdod, Gazza, Gad, Aſcalon, Ekron. Joſ. 13. v. 3. *Quinq;* סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים *principes Philiſthæorum, Azzathæus, Aſdodæus, Aſcalonæus, Gitthæus & Ekronæus;* vel Ekronenſis, Gitthæenſis, &c. ¶ Deinde, סְרָנִים *axes rotæ.* 1. Reg. 7. v. 30. וְסַרְנֵי נְחֹשֶׁת *& aſſeres* ſeu *axes æreæ.* B

סרס. Inde סָרִיס *eunuchus eviratus,* cui execti ſunt teſtes: Plur. סָרִיסִים *eunuchi.* Eſa. 56. *Ne dicat* הַסָּרִיס *eunuchus, ecce ego lignum aridum: quia ſic dicit Dominus* לַסָּרִיסִים *ad eunuchos, qui cuſtodiunt Sabbatha mea.* ¶ Deinde, סָרִיס *princeps, præfectus, miniſter regius, nobilis aulicus, cubicularius:* quia in Ægypto, Babylonia & Perſia miniſtri regum erant plærunq; caſtrati, ut de fide continentiæ minus ſuſpecti eſſent: & mulieres vel uxores regis cuſtodiebant, eiſq; miniſtrabāt: vel erant pincernæ, dapiferi, cubicularij, &c. Gen. 37. *Potiphari* סָרִיס, Targum רַבָּא *principi Pharaonis.* 2. Reg. 8. v. 6. *& dedit ipſi rex* סָרִיס, Targ. גַּוְזָה *eunuchum unum.* Quāvis prohibita erat in Iſrael caſtratio, habebant tamen reges Iſrael eunuchos, vel à gentibus acceptos, vel naturæ origine, vel morbo & clade corporis tales effectos. Gen. 40. *& iratus fuit Pharao contra duos* סָרִיסָיו *eunuchos ſuos, contra principem pincernarum, & contra principem piſtorum.* Targ. *contra* רַבְרְבָנוֹהִי *principes ſuos.* Eſth. 2. *Per manum Hege* סְרִיס הַמֶּלֶךְ *eunuchi regis, cuſtodientis mulieres.* Joſeph ben Gorion lib. 5. cap. 18. *Tres eunuchi, quorum unus erat* מַשְׁקֶה *pincerna regis, alter inferebat paropſides ante eum, & tertius cuſtodiebat lectum ejus.* Jerem. 28. וְסָרִיסִים *& eunuchi, principes Juda & Jeruſalem.* Targum וְרַבְרְבַיָּא *& principes.* Dan. 1. *Quem conſtituerat* שַׂר הַסָּרִיסִים *principes eunuchorum ſuper Danielem:* Magiſter palatij ſeu aulæ, qui præeſt eunuchis. C D E

Propr. רַב־סָרִיס *Rabſaris.* 2. Regum 18. v. 27. A

Rabb. Verb. סָרַס *caſtravit, evulſit.*

מְסֹרָס *caſtratus, exectus.*

סֵירוּס *parenthesis,* quaſi ſententiæ interſectio, qua conſtructio dirimitur. מִקְרָא מְסֹרָס *lectio interſecta.* Exempli gratia: Levit. 10. *& fratres veſtri, tota domus Iſrael, deflebunt incendium.* Ibi, inter *& fratres veſtri deflebunt,* quaſi per parentheſin inſeritur, *& tota domus Iſrael:* atq; ita oratio interſecatur.

סַרְסוּר *proxeneta, licitator,* qui inter emtorem & venditorem agit mediatorem.

סַרְסוּרָא *licitatio.* Talmud. עֵינָא וְלִבָּא תְּרֵין סַרְסוּרֵי דְחַטָּאָה *oculus & cor duo licitatores peccati.* B

סרע. Arab. סרע ſara, & אסרע aſra *feſtinavit, cucurrit, celeriter venit, citus, velox fuit.* Pſalm. 16. *Poſtea* סריעוּא *feſtinarunt.* Pſalm. 19. *Qui* יסרע *curret viam ſuam.* Pſalm. 106. אסרעוּא *feſtinârunt obliti ſunt.* Gen. 18. וַסָרַע אֲלֵיהֶם *& feſtinavit ad illos:* cucurrit. Joh. 19. ואסרעת *& cucurrit illa & venit.* Alc. יִסָרְעוּן *feſtinabunt.*

מְסָרַע *currens:* מסרעין *currentes.* C

סריעא *citò, velociter.*

סרעה *celeritas, velocitas.*

מסרעת *citus, velox, feſtinans.*

סרע ſura *feſtinantia, impetus.* מסרע *impetuoſus.*

אסרע וקת *momentum temporis.*

סרף. Inde in Piel. מְסָרֵף *avunculus,* frater matris: præcipuus ex cognatis, qui parabat regi rogum, cum reges olim comburerētur: ut conveniat cum שָׂרַף *incendit.* Amos 6. *& tollet eum patruus ejus,* וּמְסָרְפוֹ *& avunculus ejus, ut efferat oſſa ex domo.* Targ. מִיקִידָא *ab incendio.* Hieron. *& comburet eum.* acceperunt pro שָׂרַף *incendit.* D

Chald. סְרַף *incendit:* & סְרָפִין *Cherubim;* in שָׂרַף invenies.

Rabb. סְרַף *gummi.*

Alcor. וְלָא תְסָרְפוּא אִנָּה לָא יְחִב אַלְמֻסְרִפִין *ne ſitis ſuperflui, quia ipſe non amat prodigos.*

סרק quinq; ſignificata habet. I. Syr. סְרַק: Piel סָרַק, cum רוק convenit, *evacuavit.* אֶסְתַּרַק *evanuit, inanis factus eſt.* Philipp. 2. v. 6. *Sed ſeipſum* סַרַק *exinanivit.* Rom. 1. אֶסְתַּרְקוּ *exinaniti ſunt.* E

Chald. סְרִיק *inanis, vacuus, vanus, ſterilis, levis:* Plur. סְרִיקִין, Syr. סְרִיקִין. Prov. 31. וְהֶבֶל, Targ. וּסְרִיק *& vana eſt pulcritudo.* Jud. 9. *viri* רֵקִים, Targ. סְרִיקִין *vacui: leves.*

סְרִיקָא & סְרִיקוּת *inanitas, vanitas, ſterilitas.* Pſalm. 2. *Meditantur* רִיק, Targ. סְרִיקוּתָא *vanitatem.*

Syr. סְרִיקָאִית *inaniter, fruſtra, in vanum.*

שׁלט

אילני סרק *arbores infructuoſæ & ſteriles.* Arab. סרקין *evacuationes:* in Avicen.

II. Chal. סרק סְרַק *pectinavit:* & סְרַק *pinxit, minio coloravit,* in שָׂרַק quære.

III. Arab. סרק ſarac *furatus fuit, rapuit, ſurripuit, expilavit.* Mat. 6. v. 20. *ubi effodiunt* אלסארקין *fures & furantur.* Matth. 25. *Ne veniant diſcipuli ejus* וַיִסְרְקוּהָ *& furentur ipſum.*

Nom. סאֹרק ſaric *fur, latro.* Pl. סֻרָּק ſurrac *raptores.* Menſa: אלסארק ואלסארקה פאקטעוא אידיהם *furum manus abſcindite.*

סַרְקָה ſarca *furtum, rapina:* Plur. סַרְקָאת ſarcit *furta, rapinæ.*

סאֹרק אלמא ſaric almi *harpagium, ſiphon.*

Rabb. סַרְקִי *Arabs, Saracenus:* Plur. סַרְקִין, Chald. סַרְקָאין *Saraceni, Iſmaëlitæ, Arabes,* furtis & rapinis dediti. Geneſ. 37. *& ecce comitatus* יִשְׁמְעֵאלִים *Iſmaëlitarum.* Targum עַרְבָאֵי *Arabum.* Targum Hieroſol. דְסַרְקָאין *Saracenorum.* Gen. 39. *De manu* הַיִּשְׁמְעֵאלִים *Iſmaëlitarum.* Targum דַעֲרָבָאֵי *Arabum.* Targum Hieroſol. דְסַרְקָאֵי *Saracenorum.* ut citat Aruch. Talm. כאהלים של סרקין *ſicut tabernacula Arabum:* Saracenorum; quæ ex uno loco in alium transferuntur.

IV. Arab. אתסרק *obſervavit.* Marc. 3. v. 2. יתסרקון *obſervabant an ſanaturus eſſet.* ¶ 2. Corinth. 11. v. 33. אֶסְתָרַקְתְּכֶם *conſtrinxi vos dolo.*

V. Rabb. סָרַק *pectinavit:* in שָׂרַק vide.

סרת. Chald. סְרַת in שְׂרַת quæras.

סתת. Syr. סתת *fundavit:* in שתת quære.

Rabbin. סְתַת *cadere lapides.* Pl. סַתָּת *lapicida.*

סתו. Inde סְתָו, Chald. & Syr. סתו & סתוא, Arab. שתא ſchiti, & שַׁתְוָה ſchetva, ex uſu Chaldæorum, *hyems, tempeſtas, pluvia.* Pl. Syr. סִתְוִין, Arab. אשתיאה aſchtia, & שתואת ſchatuit *tempeſtates, pluviæ.* Cant. 2. v. 11. *Quia ecce* הַסְּתָו *hyems præteriit.* Targum. *Tempus ſervitutis, quod comparatur* לְסִתְוָא *hyemi.* Syr. Matth. 24. *Cavete ne fuga veſtra fiat* בְּסִתְוָא, Arab. שתא *in hyeme.*

Verb. Syr. סתא & אסתא, Arab. שתא ſchatti *hybernavit, hyeme conſtitit, manſit.* 1. Cor. 16. v. 6. *Aut* אסתא *hybernabo apud vos:* hyemabo. Actor. 27. ונסתון *& hybernârunt in portu.* Act. 28. דאסתית *quæ hybernabat in inſula.* Arab. Actor. 48. v. 12. *ut* ישתי *conſiſteret hyeme.*

Arab. שַׁתְוִי ſchetavi *hybernus.*

מְשַׁתִּי muſchatti *hybernans.*

Rabb. סִתְוָנִיּוֹת *uvæ hybernæ.* quæ in vite relinquuntur usq; in hyemem, ut inde fiat acetum.

A **סתם.** סְתַם, Chald. סתם *clauſit, obturavit, obſtrinxit:* de literis, *ſignavit, obſignavit.* 2. Par. 32. v. 30. *& ipſe Ezechias* סָתַם *obſtruxit exitum aquarum.* Dan. 12. *& tu Daniel* סְתֹם *claude iſta verba, & obſigna iſtum librum.* Ezech. 28. *Omne* סָתוּם *clauſum non clam te eſt.* Targum רז *ſecretum.* Pſalm. 51. v. 8. וּבְסָתֻם *& in clauſo ſapientiam notam feciſti mihi.* Targum ובטמור לִבָּא *& in abſcondito cordis:* in corde, quod eſt abſconditum. Niphal. נִסְתַּם, Chal. אסתתם *clauſus fuit.* Nehem. 4. v. 7. *Quod cœpiſſent ruptiones* לְהִסָּתֵם *claudi.* Eſther 9. וְנֶחְתָּם, Targ. B ואסתתם *& obſignatum eſt annulo.* Piel. סִתֵּם *occluſit.* Gen. 26. סִתְּמוּם, Targ. טַמְּמוּנוּן *occluſerunt eos Philiſthæi.*

Nom. Chald. סתימור *clauſio, obſignatio.*

Rab. סתם & סְתָם *ſimpliciter, abſolutè:* cùm quid ſimpliciter ſuppreſſo nomine proprio dicitur: ut, fluvius pro Euphrate, Cantor pro Davide. Antonomaſia.

סטום *ſigillum mercatorium,* quo impreſſo merces occluduntur.

נִסְתָּם *abſolutè.*

C סְתָמִי & סָתוּם *occultus, indefinitus:* סְתָמִיִּם *indefiniti.*

Syr. סוּטָם *clauſtrum, vinculum:* Pl. סוטמין *clauſtra, vincula, compedes.*

Rabb. סְתִימָה *oppilatio.*

סתק. Chald. סְתַק idem quod סְרַק *ſcidit, diſcidit.*

סתר duo ſignificata habet. I. סְתַר, Chal. סְתַר, Arab. סתר ſatâr *abſcondit, velavit, operuit, texit, protexit, defendit, celavit, occultavit:* ne ſci-
D atur, videatur, lædatur aut curetur. Arab. Pſal. 91. ואסתרה *& protegam eum.* Pſ. 85. סתרת *abſcondiſti omnia peccata ipſorum.* Niph. נִסְתַּר, Arab. אסתתר aſtatar *abſconditus fuit, latuit.* Gen. 31. v. 49. *Si* נִסָּתֵר, Targ. נִתְכְּסֵי *abſcondetur vir à proximo ſuo.* LXX. ἀποκρυβησόμεθα *diſcedemus.* Eſa. 28. *& in mendacio* נִסְתָּרְנוּ *abſcondimus nos.* Hier. *Protecti ſumus:* protectionem quæſivimus. Arab. Pſalm. 36. *Sub umbra alarum tuarum* יסתתרון *abſcondentur.* Gen. 3. v. 8. פאסתתר אדם וזוגתה *& abſcondit ſe Adam & uxor ejus.* Piel. סתר: Hiphil. הִסְתִּיר *abſcondit,*
E *occultavit.* Pſalm. 10. הִסְתִּיר, Targum טְמַר *abſcondit faciem ſuam.* Eſt averſantis, negligentis, deteſtantis habitus. LXX. ἀπέστρεψε *avertit.* Irati ſolent faciem abſcondere ſeu avertere, dedignantes aſpectu eos, quibus ſunt infenſi. Deuter. 31. הַסְתֵּר אַסְתִּיר *abſcondendo abſcondam faciem meam:* negligā, averſabor. Exod. 3. וַיַּסְתֵּר, Targ. וְכַבְשִׁינוּן *& abſcondit Moſes faciem ſuam.* Jerem. 36. וַיַּסְתִּירֵם *& abſcondit eos Dominus.* Targ. וְאַגֵּן עֲלֵיהוֹן *& protexit ſuper eos.* Hithpael הסתתר *abſcon-*

A *abſcondit ſe.* Eſa. 45. v. 15. *verè tu es Deus* מִסְתַּתֵּר *abſconditus, Deus Iſraëlis Salvator.* LXX. καὶ οὐκ ᾔδειμεν *& non novimus.* Actor. 17. v. 23. θεῷ ἀγνώστῳ *Deo incognito.* 1. Tim. 3. *Lucem habitans inacceſſibilem, quem vidit nemo hominum.*

Nom. סֵתֶר, Foem. סִתְרָה, & מִסְתָּר, & מִסְתָּר, & מִסְתּוֹר *abſconſio:* actio & locus.

Arab. סתר ſatar *abſconſio, latebra, latibulum;* ubi ſe feræ occultant aut homines; *perfugium, præſidium, tegumentum, velum, taberna, tabernaculum:* Plur. מִסְתָּרִים, Arab. אסתאר aſtar *latibula, tabernacula.* Jud. 4. *verbum* סתר *abſconſionis eſt mihi ad te, ô rex:* occultum, ſecretum. Prov. 25. v. 25. *ventus ſeptentrionalis pariet pluviam, & faciem iratam lingua* סֵתֶר *abſconſionis:* lingua clàm detrahens. Eſa. 32. v. 2. וְסֵתֶר *& latibulum imbris.* ubi quis latet tempore imbris aut tempeſtatis. Pſal. 18. v. 12. *Ponet tenebras* סִתְרוֹ *latibulum ſuum.* pro quo habetur, 2. Sam. 22. סְבִיבוֹתָיו סֻכּוֹת *circum ſe tabernacula.* Deut. 32. v. 38. *& ſit ſuper vos* סִתְרָה *abſconſio.* Targ. מָגֵן *clypeus:* protectio. 1. Sam. 25. v. 20. *& deſcendebat* בְּסֵתֶר *in abſcōdito montis.* eſt locus obſcurus deſcendentibus in latere altero. Non vidit Davidē, quoad in ipſum incidit. Targ. בִּסְטַר *in latere* ◡. accepit pro Chaldæo סְטַר *latus:* ob literarum ת ט ſimilem ſonum. LXX. ἐν σκέπῃ *in tegmine.* Hier. *ad radicem.* Dicitur סתר vallis interjecta duobus montib. oppoſitis: quòd à montibus occultetur, nec conſpiciatur. Ipſa deſcendit ex uno laterē, David ei occurrit è regione.

B

C

Syr. סוּתְרָא *abſconſio.*

D Rabb. מִסְתּוֹרִין *myſteria, ſecreta.*

הַנִּסְתָּר *abſconditus, abſens, tertia perſona:* itē, *enthymema,* in quo altera præmiſſarum occultatur. בֵּית הַנִּסְתָּרִים *domus abſconditorum.* locus corporis ſecretior.

Arab. סאתר ſatir *protector.*

סתאר ſattar *receptator,* qui fures aut ſervos recipit, eorumq; furta occultat.

סתארה ſitâra *locus tormentorum, carnificina:* Plur. סתאיר ſatair *carnificinæ.*

A מִסְתַּתֵּר *occultus.*

Alcor. אַלְגִּבַּאל סֻתִּרַת *montes deſtruentur.*

II. Chald. & Syr. סְתַר: Piel סַתַּר ſignificat נְסַח ſeu נתץ, *deſtruxit, diruit, demolitus eſt,* quòd deſtructa occultentur. Chald. Ezræ 5. v. 13. *& domum iſtam* סַתְרֵהּ *deſtruxit eam.* Prov. 15. v. 25. *Domum ſuperborum* יִסַּח, Targ. נְסַתַּר *diruet Dominus.* 2. Reg. 11. v. 18. *& venerunt totus populus terræ in domum Baal* וַיִּתְּצֻהוּ, Targ. וְסַתְרוּהִי *& deſtruxerunt eam.* Syr. Luc. 12. v. 18. אֶסְתּוֹר *diruam horrea mea.* Paſs. Syr. אֶסְתְּתַר *deſtructus fuit.* Matth. 24. v. 2. *Qui non* תֶּסְתְּתַר *deſtruatur.*

B Rabb. סתר *oppoſuit.*

סוֹתֵר, & סוֹתֵר, & סְתוֹרָה, & סְתִירָה *contradictio, oppoſitio, deſtructio:* Pl. סוֹתְרִים & סְתוֹרִים *contradictoria.*

Syr. סְתַר *retrò.* לְבַסְתַּר *retrorſum,* in oppoſitum.

מַסְתּוּרִית *infirmitates quadam.*

QUADRATA.

C סְמָדַר eſt *uva minutula,* quæ primùm, decuſſo flore, apparet, ſed imperfecta: poſtea acerba adhuc, ſed matureſcens dicitur בסר *omphax:* Et poſtquam maturuit עֵנָב *uva.*

סַנְוֵרִים *cæcitas oculi & cordis.* Gen. 19. v. 11. *Percuſſerunt* בַּסַּנְוֵרִים, Targum בְּשַׁבְרִירַיָּא *cæcitatibus.*

סנפיר *pinnula piſcis.*

D סְפָרַד *Hiſpania.* Obad. 1. *& tranſmigratio Jeruſalem, quæ eſt* בִּסְפָרַד *in Hiſpania.* Judæi ſentiunt Veſpaſianum aut Hadrianum tranſtuliſſe captivos in Hiſpaniam. Aliqui exponunt Boſphorum; ob ſoni ſimilitudinem: Sed ב ſervilis eſt, nec radicalis fieri poteſt.

סִרְפַּד *urtica.*

סַרְאבִּיל Alcor. *camiſia.*

סַנְסִנִּים *rami.* Cant. 7. v. 8. בְּסַנְסִנָּיו *in ramis ejus:* apprehendam ramos ejus.

FINIS
LITERÆ SAMECH.

LITE-

LITERA

ע AIN.

DECIMA ſexta Alphabeti litera, dicitur Hebræis & Chaldæis עַיִן *Ain*, Syris עֵ *E*, Arabibus עַיְן *Ain*. Eſt autem עַיִן *oculus*, quem figura ע refert. A

Poteſtas ejus alia in Orthographia eſt, alia in Etymologia.

In Orthographia, valet ſpiritum denſiſſimum: quem LXX. expreſſerunt modò per γ, ut in עֲמֹרָה *γομόῤῥα Gomorrha*. צֹעַר *σηγὼρ Segor*. פְּעוֹר *Φηγὼρ Phegor*. modò per ſpiritum ſuum denſum, qui Latinis *h*, ut: עֵבֶר *ἕβερ Heber*. ob difficilem igitur pro- B
nunciationem dicunt Hebræi ſufficere, ut punctum adjectum audiatur.

Apud Arabes autem abſq; puncto, quibuſdam ſpiritus tenuis, quibuſdam *h*, ut: עַטַם adam vel hadam *os*. עֹסַג auſig vel hauſig *rhamnus*. עֻצַץ hadad *licium*. ¶ Sed puncto ſupernè notatum עֿ, *g* valet; & עַיְן *gajin* appellatur; ac ſignificationem vocabulorum variat. Rabbini eapropter ע per א ſcribunt, ut: עַטא ati vel hati C
dedit: עַטא gati *operuit*, *texit*. עַסֵל aſel *mel*: עַסַל gaſal *lotio*, *balneum*. עַסוֹל gaſol, quod Raban נְסוֹל ſcribit, *borith*. דמוע dumu *lacryma*: דמאע dimag *cerebrum*. בַּגַל, quod R. D. בנאל ſcribit in יֵמִים, *mulus*. עֲאנה, Ben. נְאנה. ſic בְּעִראר, Ben. בִּנְרָאר.

In Etymologia eſt perpetuò radicalis. ¶ Apud Arabes initio additum radicibus, nomina multa conſtituit quadrata, ut: עצפר azafir vel haſafir *avis*. עֻצְרוּף gazruf *cartilago*. D

עבב. Inde עָב *denſitas*. עָבִים *denſitates*. Exod. 19. בְּעָב, Targum בְּעָבָא *in denſitate nubis*. Ezech. 41. v. 26. ſ. ult. *& latera domus* וְהָעֻבִּים *& denſitates*: trabes.

עבא. Chald. עֲבָא, in עוב & חָבַב quære.

עבד duo ſignificata habet. I. עָבַד, Chald. עֲבַד, Arab. עבד abad, & אִתְעֲבַד *ſervÿt Deo*, *homini* aut *terra*. Deo, adorando & venerando, *adoravit*, *veneratus eſt*, *religioſè coluit*. Homini, operando, vel operâ & officijs, *ſubjectus fuit*. Terræ, laborando, arando, ſementem præparando, *aravit*, *coluit*, *exercuit*. DEO, cum אֶת & לְ. Deut. 6. v. 13. *Dominum Deum tuum timebis*, *& ipſum* תַעֲבֹד, Targum תִּפְלַח *coles*. Eſa. 19. v. 23. וְעָבְדוּ *& colent Aegyptus cum Aſſur*. ſcil. Dominum: Et Iſrael erit tertius in cultu Dei. Jud. 2. v. 12. וַיַּעַבְדוּ *& coluerunt idola*. Deuter. 12. *ubi* עָבְדוּ *coluerunt gentes*, *quas vos expelletis*, *deos ſuos*. Arab. Pſalm. 2. אעבדוא *ſervite Domino*. HOMINI, 1. Sam. 4. *Ne fortè* תַעַבְדוּ *ſerviatis Hebrais*, *ſicut* עָבְדוּ *ſervierunt vobis*. 1. Regum 12. *Si hodie fueris* עֶבֶד *ſervus populo iſti*, וַעֲבַדְתָּם *& ſervieris ipſis*: humilis. pro pro quo habetur, 2. Paral. 10. *Si fueris* לְטוֹב *in bonum populo iſti*, וּרְצִיתָם *& acceptaveris ipſos*: faveris. Geneſ. 25. *& major* יַעֲבֹד *ſerviet minori*. Targum יִשְׁתַּעְבַּד *ſubjectus erit*: Gen. 15. v. 13. וַעֲבָדוּם *& ſervient eis*: Iſraëlitæ Ægyptijs. ¶ Cum ב conſtructum, *ſerviliter & duriter tractavit*, *in ſervitutem redegit*, *ſubjecit*, *afflixit*, *ſervitute oppreſſit*, *durus fuit*, *dominatus fuit*, *imperavit*. Ezech. 34. *A manu* הָעֹבְדִים בָּהֶם *imperantium eis*. Jerem. 22. v. 13. בְּרֵעֵהוּ יַעֲבֹד *in proximum ſuum durus erit ſine cauſa*: dominabitur. Jerem. 34. v. 9, & 10. עֲבָד־בָּם *durus ſit erga eos*. Sed Oſeæ 13. וַיַּעֲבֹד *& ſervÿt Iſrael* בְּאִשָּׁה *propter mulierem*. ſicut, Geneſ. 29. *Annon* בְּרָחֵל *pro Rachel* עָבַדְתִּי *ſervivi tecum?* apud te. Arab. Matth. 6. v. 24. לם יקדר אחד אן יתעבד לשירין *non poterit quis ut ſerviat duobus dominis*. Joh. 8. v. 33. ולם יסתעבדנא אחד קט *& non ſervivimus ulli unquam*. Alc. אֲעְבֻדְנִי *& cole me*. Terræ, 2. Sam. 9. וְעָבַדְתָּ, Targum וְתִפְלַח *& coles ipſi terram*: arabis. Deut. 32. *vineas plantabis* וְעָבַדְתָּ *& coles*. NIPHAL. נֶעֱבַד *cultus fuit*, *aratus fuit*. Deuter. 21. *In vallem aſperam*, *in qua non* יֵעָבֵד, Targum יִתְפְּלַח *arabitur*.

Digitized by Google

Eccl. 5. *Rex propter agrum* נֶעֱבָד *colitur*. hoc eſt, rex non colitur niſi propter agrum, ex quo percipit, quo paſcat exercitū. Pual. עֻבַּד *ſerviliter tractatus, actum fuit*. Eſa. 14. v. 3. *& ex ſervitute dura, qua* עֻבַּד־בָּךְ *ſerviliter actum fuit erga te*. Deut. 21. v. 4. *In qua non* עֻבַּד, Targum אִתְפְּלַח *ſerviliter actum fuit*. Hiphil. הֶעֱבִיד *ſervire coëgit, ſervire fecit, in ſervitutem redegit*. Exod. 1. v. 13. וַיַּעֲבִדוּ *& ſervire fecerunt Aegyptij filios Iſrael duriter*. ¶ Chald. & Syr. per proſtheſin ש literæ, שַׁעְבֵּד, Arab. אסתעבד *in ſervitutem redegit, coëgit, ſubjecit, afflixit*. Syr. Epheſ. 1. v. 22. וְשַׁעְבֵּד *& ſubjecit omnia ſub pedes ejus*. Gal. 2. v. 4. דְּנְשַׁעְבְּדוּנָנִי *ut in ſervitutem redigat me*. Gal. 4. *& denuò vultis* לְמִשְׁעְבְּדוּ *ſervire illis*. Arab. Pſalm. 106. ואסתעבדהם *& afflixit eos*. Gal. 2. *ut* יסתעבדונא *in ſervitutem redigerent nos*. Paſsiv. Chald. אִשְׁתַּעְבַּד, Syr. אֶשְׁתַּעְבַּד *in ſervitutem redactus, ſubjectus, ſubditus fuit*. Chald. Gen. 16. וְהִתְעַנִּי *& humilia te ſub manu ejus*. Targ. וְאִשְׁתַּעְבְּדִי *& ſubjicias te*. Gen. 27. v. 29. יַעַבְדוּךָ, Targum יִפְלְחוּנָךְ *ſervient tibi populi*, וְיִשְׁתַּחֲוּ *& incurvabuntur tibi nationes*. Targum וְיִשְׁתַּעְבְּדוּן *& ſubjicientur tibi regna*. Syr. Roman. 16. v. 18. אֶשְׁתַּעְבַּדְתּוּן *ſubjecti eſtis juſtitiæ*. Luc. 2. מְשַׁתְּעְבַּד *ſubjectus erat illis*. Rabb. שִׁעְבֵּד אֶת עַצְמוֹ *ſubjecit ſeipſum*. מְשֻׁעְבָּד *ſubjectus*.

Nom. עוֹבֵד *ſerviens, colens, arans*: Pl. עוֹבְדִים *cultores, aratores*.

עֶבֶד, Chal. עֲבַד. Arab. עבד abd *ſervus, mancipium, miniſter*: Plur. עֲבָדִים, Chal. עַבְדִין, Arab. עֲבָאד & עביד abid *ſervi*. Foemin. Arab. עבדה abda *ancilla*. Geneſ. 4. *& Cain erat* עֹבֵד *cultor terræ*: agricola. 1. Reg. 12. *Si fueris* עֶבֶד *ſervus populo iſti*: humilis erga eos. Eſa. 52. v. 13. *Ecce prudenter aget* עַבְדִּי *ſervus meus*. Targum עַבְדִּי מְשִׁיחָא *ſervus meus Meſſias*. ob formam ſervi, quam aſſumſit: Phil. 2. Mich. 6. *& ex domo* עֲבָדִים *ſervorum liberavi te*: Ex loco ubi fuiſtis ſervi. Sic Exod. 20.

עֲבֹדָה & עֲבוֹדָה, Arab. עֲבָאדָה ibada, & עֻבוּדִיָּה ubudia *ſervitus, ritus, cultus, adoratio*: Pluraliter. Arabicè עֲבָאדָאת ibadit *ſervitutes*.

Chald. שִׁעְבּוּד *ſervitus*. ❧ Rabb. עֲבוֹדָה זָרָה *cultus alienus*: idololatria. cultus angelorum, ſtellarum aut Dæmonum. עֲבוֹדָה זָרָה conſiſtebat in 4. rebus: 1 המזבח *altare*. 2. הקטר *ſuffitorium*. 3. השתחוה *incurvatio* ſeu *adoratio*. 4. הַמְנַסֵּךְ *libatio*. Arab. עֲבָאדַה אַלְאַוְתַאן ibadat alavthan *cultus idolorum*. עֲבָאדַה אַלְאַצְנַאם ibadat alaznam *idem*.

עֲבִיד abid *cultor Dei, religioſus, monachus*: Foem. עֲבִידָה abida *monialis*.

מתעבד *ſervituti addictus, cultor, religioſus*: Plur. מתעבדין *religioſi*. Foem. מתעבדאת *religioſæ*.

עֲבֻדָּה *cultus, cultura* fundorum, agrorum, vinearum. Et *proventus terræ cultæ*. Bis tantùm. Geneſ. 26. *& fuit ei pecus ovium, & pecus armenti*, וַעֲבֻדָּה, Targ. וּפוּלְחָנָא *& cultura multa*. LXX. γεωργία *agricolationes*. Job. 1. וַעֲבֻדָּה, Targum וּפוּלְחָנָא *& cultura magna valde*.

Propr. עֹבַדְיָה *Obadja, Obadjas*, qui pavit centū prophetas in ſpecubus. 1. Reg. 18. v. 4. ¶ Et *propheta coævus Jeremiæ*, cujus ſepulcrum juxta Heliſçi & Johannis baptiſtæ ſepulcra in urbe Samaria habetur.

II. עָבַד, Chald. & Syr. עֲבַד *operatus eſt, fecit, effecit, egit, paravit*. Exod. 20. *Sex dies* תַּעֲבֹד, Targ. תִּפְלַח *operaberis & facies opus tuum*. Eſa. 19. v. 21. וְעָבְדוּ *& facient ſacrificium & oblationem*: parabunt. Eccl. 5. v. 11. *Dulcis ſomnus* הָעֹבֵד *operantis*. LXX. τοῦ δούλου *ſervi*. legerunt הָעֶבֶד *ſervus*: abſentibus punctis. Eſa. 19. v. 9. *& pudefient* עֹבְדֵי פִשְׁתִּים *factores lini*. Chal. Dan. 3. *Imaginem quam* עַבְדֵת *feci*. Geneſ. 6. *Quod* עָשָׂה, Targum עֲבַד *feciſſet hominem*. Syr. Mat. 3. עֲבֶדוּ *facite ergo fructus dignos*. Paſ. Chald. אִתְעֲבֵד *factus, effectus fuit*. Dan. 2. v. 5. *Membra* תִּתְעַבְדוּן *fieri*: efficiemini. Exod. 35. תֵּעָשֶׂה, Targ. תִּתְעֲבֵד *fiet opus*.

Nom. עֶבֶד & מַעֲבָד, Chald. עוֹבָד, Syr. עֲבָד: Foemin. עֲבוֹדָה, Chald. עֲבִידְתָּא *opus, factum*: Plur. עֲבָדִים & מַעֲבָדִים, Chald. עוֹבָדִין & מַעֲבָדִין, Syr. עֲבָדִין *opera*. Job. 34. *Propterea cognoſcet* מַעְבָּדֵיהֶם *opera ipſorum*: facta eorum. Eccl. 9. וַעֲבָדֵיהֶם *& opera ipſorum à manu Dei*. punctis differt ab עַבְדֵיהֶם *ſervi ipſorum*. Chald. Exod. 18. v. 20. הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן, Targ. עוֹבָדָא דִּי יַעַבְדוּן *opus quod facient*.

Syr. מַעְבַּד הֲוָא *opus erat*: neceſſe erat, oportebat.

עֲבוּד *factor, opifex*.

מַעְבְּדָנוּת *operatio, efficacia, effectus*.

מַעֲבָד & מַעְבְּדָן *effector*. Verbum אַעְבַּד *effecit, facere procuravit*.

עֲבִיד *factus*. בִּאשׁ עֲבִיד *male affectus*.

Arabicè, עבדן *qui præparat pelles*.

עבה duo ſignificata habet. I. עָבָה, Syr. עֲבָא *denſus, craſſus fuit* vel *factus eſt, condenſatus eſt*. 1. Reg. 12. *Parvus meus* עָבָה *craſſus eſt, præ lumbis patris mei*. quia קֹטֶן maſcul. Deuter. 32. *Impinguatus es*, עָבִיתָ *incraſſatus es*: condenſatus es. Paſ. Syr. אִתְעַבִּי *condenſatus fuit*. Actor. 28. verſ. 27. אִתְעַבִּי *incraſſatum eſt cor populi*.

Nom. עָב, Arab. עאב *denſum, denſitas, craſſicies cujuslibet rei*: Plural. עָבִים, Foem. עבות *denſitates*: ea autem omnia, quæ nō mutant, ad עוֹב referuntur. 1. Reg. 7. *& columnas*

lumnas וְעָב *& denſitatem ſuper faciem ipſarum.* A Tria autem hoc nomine vocantur à condenſatione: 1. Nubes. 1. Reg. 18. *& ecce* עָב, Targum עֲנָנָא *nubes parva, ſicut vola viri, aſcendit ex mari.* Lxx. νεφέλη. Job. 30. וּכְעָב *& ſicut nubes tranſijt ſalus mea.* Eſa. 44. *Delevi* כָעָב *ſicut nubem transgreſſiones tuas.* nubes facilè diſſipatur, & oriente ſole non apparet ampliùs. Eſa. 60. *Quæ ſunt iſta,* כָּעָב *ſicut nubes volabunt.* Targum דְּאָתְן בִּגְלֵי כַּעֲנָנַיָּא קְלִילִין *quæ veniunt celeriter ut nubes leves.* Exod. 19. *ecce ego veni ad te* בְּעַב הֶעָנָן, Targ. בְּעֵבָא *in denſitate nubis.* Lxx. ἐν στύλῳ *in columna.* pro quo B habetur, Exod. 13. עַמּוּד *columna.* Jud. 5. *etiam* עָבִים *nubes deſtillârunt aquas.* Pſalm. 77. *Effuderunt aquas* עָבוֹת *nubes.* Targ. עֲנָנֵא שְׁמַיָּא *nubes cœli.* ¶ 2. עָבִים condenſa ſylvæ, *arbuſta.* Jer. 4. *Ingreſſi ſunt* בֶּעָבִים, Targ. בְּחוּרְשַׁיָּא *in ſylvas:* in ſylvas denſas ſeu perplexas, ut ibi ſe abſconderent. Lxx. εἰς τὰ ἄλση *in nemora.* ¶ 3. terræ denſitas, *argilla.* 2. Paral. 4. *In regione Jordanis fudit ea rex* בַּעֲבִי הָאֲדָמָה *in denſitatibus terræ.* pro quo habetur, 1. Reg. 7. בְּמַעֲבֵה הָאֲדָמָה *in denſitate terræ.* Targum C בְּעוֹבִי גַרְגִּשְׁתָּא *in denſitate argillæ.* Lxx. ἐν τῷ πάχει *in craſſamento.* Ex argilla aut terra argilloſa, gleba vel creta parantur vaſorũ fundendorum formæ.

עֳבִי & עֲבִי & מַעֲבֶה *denſitas.* Job. 15. v. 26. בַּעֲבִי *in denſitate tergorum clypeorum ejus.*

Rabb. עִבּוּי *condenſatio.*

II. Arab. עבא abi *obtendit, prætexuit, compoſuit, in ordinem digeſſit.*

תעביה taabia *compoſitio,* digeſtio in ordinem. D

עביה ubia *ſtrues, acervus lignorum.*

עבט duo ſignificata habet. I. Inde Piel עַבֵּט *moratus eſt, tardus fuit, manſit.* Semel. Joel. 2. v. 7. *Nec* יְעַבְּטוּן, Targum מְעַכְּבִין *morantur in vijs ſuis.*

Nom. עֲבוֹט *pignus,* quod in alterius poteſtate detinetur & moratur. Deuter. 24. *Proferet ad te* הָעֲבוֹט, Targum מַשְׁכּוֹנָא *pignus foràs.* Ibid. *Non cubabis* בַּעֲבֹטוֹ, Targ. בְּמַשְׁכּוֹנֵהּ *in pignore ejus.*

Inde Verbum עָבַט *oppigneravit, pignoris loco dedit, mutuo accepit pro pignore.* Deuter. E 24. v. 10. לַעֲבֹט עֲבֹטוֹ *ad oppignerandum pignus illius.* Targum לְמִסַּב מַשְׁכּוֹנֵהּ *ad accipiendum pignus ejus.* Deuter. 15. *Tu verò non* תַעֲבוֹט, Targum תְּוִיף *oppignerabis:* mutuo accipies, non dabis illis pignus. Hiphil. הֶעֱבִיט *pignus dare coëgit, mutuo dedit pro pignore.* Deut. 15. v. 6. וְהַעֲבַטְתָּ, Targ. וְתוֹזִיף *& mutuo dabis multis gentibus.*

Chal. עֲבִיטָא *onus* vel *clitella,* quæ imponitur camelo. Gen. 31. בְּכַר, Targ. בַּעֲבִיטָא *in clitella cameli.*

A Syr. עֲבִיט & עַבּוּט *denſus, umbroſus, opacus.*

Rabb. עֲבִיטָא *matula, urinale, pelvis.*

עַבְטִיט compoſitum ex עָב *denſus,* & טִיט *lutum:* vel ט geminatur ad augendam ſignificationem. Hab. 2. v. 6. *& aggravans ſuper ſe* עַבְטִיט *lutũ denſum.* aut, periculum magnum.

II. Arab. עבט *æmulatus fuit.* Pſal. 36. *Ne* תעבט *æmuleris in malignantibus.*

B אלה אלמעבוט מעבוט *beatus.* 1. Tim. 1. v. 11. *Deus beatus.*

עבטה *beatitudo.* Gal. 4. ואין עבטתכם *& quæ beatitudo veſtra?*

עבט *periculum.*

Luc. 22. *Sicut ſanguis* אלעביט *concretus.*

Pſalm. 31. *Qui* יעתבטון *obſervant vanitates.*

עבל. Arab. עבל abal *inceſſit, ambulavit cum pompa.* Pſalm. 22. ויעבלון *& convertentur ad Dominum.*

C תעבולה taſabula *ambulatio cum pompa.*

עבאל *groſſi.*

עבן. Arab. עבן aban *aſſignavit, conſignavit.*

עבאן uban *aſſignatio:* item, *ſpecies.*

מעאבן *aſcella.*

עבס. Arab. עבס abas *mæſtus, triſtis fuit, contriſtatus eſt.* Gen. 4. ותעבס וגהה *& triſtis fuit facies ejus.* Matth. 6. v. 16. יעבסון וגוהם *triſtes erunt facies ipſorũ.* Marc. 10. v. 29. פעבס לאגל אלכלאם *& contriſtatus fuit propter ſermonem iſtum.* יַעְבֵּס D *triſtitia afficietur.*

Nom. עבוס *triſtitia, mæſtitia.* Benjamin in Itinerario: אמיר אלמומנין אלעבאסי amir almumanin alabaſi *princeps credentium triſtem vitam agentibus.* Potiùs Abaſæus, à familia.

עבף. Chald. עֲבוּף *viridis, frondoſus.* Deut. 2. *Lignum* רַעֲנָן, Targ. עֲבוּף *viride.*

עבץ. Chald. עֲבַץ *erubuit, pudefactus fuit.* Pſal. 34. *& facies ipſorum non* יֶחְפָּרוּ, Targ. עֲבַצוּ *pudefactæ ſunt.*

Propr. יַעְבֵּץ *Jabez:* in עצב quære.

עבק. Arab. עֲבַק abac *ſorbuit, abſorbuit.*

E עֻבָקָה ubaca *ſorbitio rei liquidæ:* Pl. עֻבָקָאת ubaquit *ſorbitiones.*

Item, עָאבַק *complexus fuit.*

עבר ſex ſignificata habet. I. עָבַר, Chald. עֲבַר, Arab. עבר abar *præterijt, tranſijt, transgreſſus fuit.* Variè uſurpatur. 1. eſt *ſimpliciter præterire.* Geneſ. 15. v. 17. *Qui* עָבַר, Targum עֲדָא *tranſijt inter partes illas.* Deut. 29. לְעָבְרְךָ *ut tranſeas in fœdere.* In fœdere ſanciendo tranſibant per partes pecudis aut

 avis

Digitized by Google

avis mactatæ. Jerem. 2. *& dixiſti, non* אעבר *A*
tranſibo. ſcil. in fœdere tuo. Eſa. 51. *Per vincula* יַעֲבֹרוּ, Targum יַעְדוּן *tranſibunt.* Eſa. 33. *Non* יַעַבְרֶנּוּ, Targum תְּגוּזִנֵּהּ *tranſibit eum.* Eſa. 43. v. 2. *Si* תַעֲבֹר *tranſieris per aquas, tecum ego.* Geneſ. 31. וַיַּעֲבֹר, Targum וַעֲבַר *& tranſivit fluvium.* Deut. 24. *& non tranſibit ſuper eum, ad omnem rem.* Lxx. *& non injungitur ei ulla res,* ל abundat. non cogitur ad bellum pertinentia curare: ut ſunt, aquam & cibum afferre, vias parare, &c. Jerem. 5. v. 28. *Etiam* עָבְרוּ *tranſierunt verba mali:* ſeu *malorum:* ſuperârunt. plus mali fecerunt, quàm reliqui homines mali. Pſalm. 81. v. B
7. *Manus ejus ab olla* תַּעֲבֹרְנָה *tranſibant.* Lxx. ἐδούλευσαν *ſervierunt.* legerunt תַּעֲבֹדְנָה, ab עָבַד *ſervijt:* ob literarum ד״ר ſimilem figuram. Thren. 3. in Samech: *obduxiſti nubem tibi* מֵעֲבוֹר *ne penetret oratio.* Lxx. ἕνεκεν *propter orationem.* acceperunt pro בַּעֲבוּר. Pſalm. 8. עֹבֵר *tranſiens vias maris.* ſcil. navibus. ſua induſtria faciens naves, & his iter per mare. de homine, cui mare eſt navigabile. Geneſ. 23. *Quadringentos ſiclos argenti* עֹבֵר *tranſeuntis ad mercatorem.* C
Targum דְּמִתְקַבַּל סְחוֹרָא בְּכָל־מְדִינְתָּא *quod accipiebatur in mercatura per omnem urbem:* quod à mercatoribus accipitur & expenditur. Sed, 2. Reg. 12. *Argentum* עֹבֵר *tranſiens.* ſcil. juxta numerum fortium. Cant. 5. *Myrrha* עֹבֵר *tranſiens.* Exod. 30. *Omnis* הָעֹבֵר *tranſiens ad recenſitos.* à cœtu numerandorum ad cœtum numeratorum. Syr. Matth. 8. *ut nemo* נֶעְבַּר *tranſiret per viam iſtam.* Johan. 8. וַעֲבַר *& tranſijt inter eos, & abijt.* D
Marc. 6. v. 53. ולמא עברוא *& poſtquam transfretârunt, venerunt ad terram Geneſareth.* Arab. Pſalm. 89. *Nec* אַעֲבֹר *tranſibo, quæ egrediuntur ex ore meo.* Pſalm. 18. v. 30. אעבר *transgrediar murum.* Hiphil. הֶעֱבִיר, Chal. אַעְבַּר *tranſire fecit* aut *juſſit, traduxit, trajecit, tranſtulit, abſtulit, ſuſtulit, removit.* Geneſ. 32. v. 23. *& accepit eos* וַיַּעֲבִרֵם, Targ. וְאַעְבְּרִנּוּן *& tranſire eos ſivit fluvium,* וַיַּעֲבֵר, Targ. וְאַעְבַּר *& traduxit quæ habebat.* Deut. 2. *& noluit Sihon rex Heſbon* הַעֲבִרֵנוּ בּוֹ *ſinere tranſire me per eum:* tranſitum præbere mihi. Targ. E
לְמִשְׁבְּקָנָא לְמֶעְבַּר בִּתְחוּמֵהּ *permittere nobis, ut tranſiremus per terminum ejus.* Geneſ. 47. v. 20. *& populum* הֶעֱבִיר אֹתוֹ לֶעָרִים *tranſtulit eum in urbes:* ex agris ſcil. Targum אַעְבַּר יָתֵהּ מִקְּרִי לִקְרִי *tranſtulit eum ex urbe in urbem.* Lxx. κατεδουλώσατο ἑαυτῷ εἰς παῖδας *ſubjecit ſibi in ſervos.* legerunt הֶעֱבִיד, ab עָבַד *ſervijt:* ob literarum ד״ר figuram ſimilem. Deinde, לַעֲבָדִים in ſervos: litera ב ex verbo præcedente aſſumta, & ד pro ר. Tertiò,

אֹתוֹ, quod ad הָעָם *populum* pertinet, ad Joſephum retulerunt: quod verbum הֶעֱבִיר non patitur. Exod. 13. וְהַעֲבַרְתָּ, Targum וְתַעְבַּר *& traduces omne aperiens vulvam Domino:* ſeparabis ac conſecrabis. Lxx. καὶ ἀφοριεῖς *& ſeparabis.* Sicut, Levit. 27. v. 32. de vitulis & ovibus: *Omnis decima armenti & gregis, omne quod* יַעֲבֹר *tranſibit ſub virga, decimum erit ſanctum Domino:* vide שֵׁבֶט. 1. Samuel. 2. v. 24. *Non eſt bonus rumor quem ego audio,* מַעֲבִירִים *abducentes populum Dei.* ne veniat ſcil. in templum ad ſacrificium. vel מַעֲבִירִים *traducentes* ſeu *traducunt populus Dei.* hoc eſt, quem traducit aut ſpargit populus Dei. ſicut, Levit. 25. וְהַעֲבַרְתָּ, Targum וְתַעְבַּר *& traduces cornu clangoris in menſe ſeptimo.* Lxx. μὴ δουλεύειν *ut non ſerviat populus.* legerunt מֵעָבְדָם *à ſerviendo illos:* ob literarum ד״ר ſimilem figuram: & מ characteriſticam participij, acceperunt pro litera bachlam, ſeu מ præpoſitione. Jon. 3. וַיַּעֲבֵר, Targum וְאַעְדִּי *& tranſtulit veſtem ſuam:* depoſuit, removit. 1. Regum 15. וַיַּעֲבֵר, Targum וּפַלִּי *& ſuſtulit ſcorta.* Zachar. 13. *& ſpiritum immundiciæ* אַעֲבִיר *transferam ex terra.* Targum אֲבַטֵּל *abolebo.* Eſther 8. לְהַעֲבִיר, Targum לְבַטָּלָא *ad abolendum malum Hamanis.* 2. Regum 16. *etjam filium ſuum* הֶעֱבִיר בָּאֵשׁ *traduxit per ignem.* Pater traducebat filium ſuum per duas pyras, ſeu ignis ordines, donec combuſtus moreretur. Et putabant, ſi pater unum ex filijs ſuis traduceret, reliquos fore ſalvos & ſuperſtites, patremq; felices in omnibus habiturum ſucceſſus. Levit. 18. v. 20. *& de ſemine tuo dabis* לְהַעֲבִיר, Targum לְאַעְבָּרָא *ad traducendum ipſi Moloch,* ſcilicet per ignem. Lxx. λατρεύειν *ut ſerviat:* legerunt לְהַעֲבִיד, ab עָבַד *ſervijt:* ob literarum ד״ר figuram ſimilem. Aut intellexerunt de traductione à cultu Dei, ad cultum iſtius idoli, cum mentio ignis non addatur. 2. Samuel. 12. וְהֶעֱבִיר *& traduxit eos* בַּמַּלְבֵּן *in laterificina:* combuſſit eos in loco, ubi lateres fiunt. Targum וּגְרַר *& traxit eos in plateis.* Hithpael הִתְעַבֵּר *tranſijt.* Prov. 14. v. 16. *Sed ſtultus* מִתְעַבֵּר *tranſit, & eſt confidēs.* vel impletur עֶבְרָה *ira.* Targ. מִתְחַלַּט *miſcetur.* Lxx. μίγνυται ἀνόμῳ *miſcetur iniquo.* legerunt מִתְעָרֵב, ab עָרַב *mixtus fuit;* literis tranſpoſitis. ¶ 2. עָבַר eſt *interire, perire, evaneſcere, mori:* quæ enim præterierunt, non amplius exiſtunt. Qui naſcuntur, veniunt; qui moriuntur, abeunt & tranſeunt, & ex hoc mũdo transferuntur. Pſal. 37. verſ. 36. וַיַּעֲבֹר *& tranſijt, & ecce, non ipſe.* Targum וּפְסַק מִן עָלְמָא *& defecit ex mundo.*

Pſalm-

Pſalm. 18. *A ſplendore coram ipſo, nubes ejus* A
עָבְרוּ *tranſierunt:* evanuerunt. Job. 34. v. 20.
Percellentur populi, וְיַעֲבֹרוּ *& tranſibunt:* peri-
bunt, morientur. Job. 37. *Gladio* יַעֲבֹרוּ *tranſ-
ibunt:* peribunt. Eſa. 31. verſ. 9. *Nam præda
ejus præ formidine* יַעֲבוֹר *tranſibit:* evaneſcet.
Eſther 1. verſ. 19. *Egrediatur verbum regni à
facie ejus, & ſcribatur in ſtatutis Perſæ & Medi,
& non* יַעֲבֹר *tranſeat.* Targum יִתְבַּטֵּל *irritum
fiat:* violetur, aboleatur illud decretum.
1. Reg. 22. *A tempore quo ſpiritus Domini* עָבַר
tranſijt à me. Targum אִסְתַּלַּק *ablatus eſt.* Eſa.
29. verſ. 5. *Et ſicut palea* עֹבֵר *tranſiens, multitu-
do fortium tuorum:* evaneſcens. Arab. Pſalm. B
102. *Mutabis eos,* ויתעברון *& mutabuntur.* ¶ 3.
Cum עַל vel לְ, *negligere, contemnere, diſſimula-
re, connivere, non punire, condonare.* Amos 7.
verſ. 8. *Non addam amplius* עֲבוֹר לוֹ *præterire ſu-
per ipſo.* Targ. לְמִשְׁבַּק לֵהּ *condonare ipſi.* Mich.
7. *Auferens iniquitatem* וְעֹבֵר עַל *& tranſiens ſu-
per tranſgreſſione:* condonans. Proverb. 19.
verſ. 11. *Prudentia hominis prolongat iram ejus:
& decus ejus eſt* עֲבוֹר עַל *tranſire ſuper tranſgreſ-
ſionem:* diſſimulare, condonare. Eſa. 40. C
verſ. 27. *Et à Deo meo judicium meum* יַעֲבוֹר
tranſibit: negligetur. ¶ 4. Quando de Deo
dicitur, ſemper *plagas* & *adverſa* ſignificat:
Cum בְּ. Amos 5. verſ. 17. *Quia* אֶעֱבֹר *tranſ-
ibo per medium tui.* Ut malefaciam tibi: ſic-
ut tranſivi per terram Ægypti. Exod. 12.
וְעָבַרְתִּי *& tranſibo per terram Aegypti in nocte
illa, & percutiam omne primogenitum Aegypti.*
Targum ואתגלי *& revelabor.* Nahum 1. *Quia
non addet* לַעֲבָר־בָּךְ *tranſire per te Belial, totus ex-
ciſus eſt.* ¶ 5. Quando dicitur de mandato, D
pacto, dicto, edicto, juramento, ſignificat
tranſgredi, violare, peccare: Cum accuſativo.
Joſ. 7. verſ. 12. *Etiam* עָבְרוּ *tranſgreſſi ſunt fœ-
dus meum:* violarunt. עָבַר בְּרִית eſt *violavit:*
ſed בִּבְרִית *ferijt.* Pſalm. 17. *Cogitationes meas
non* יַעֲבָר *tranſibit os meum.* Numer. 22. *Non
potero* לַעֲבֹר, Targum לְמֶעְבַּר *tranſire os Domi-
ni:* mandatum Domini. Jerem. 8. *Et dabo
eis* (præcepta) יַעַבְרוּם *tranſgredientur ea.* ¶ 6.
Eſt *ſuperare, vincere.* Jerem. 23. *Et ſicut vir*
עֲבָרוֹ *tranſijt eum vinum:* quem vinum ſupe-
ravit, vicit. pro עָלָיו *ſuper eo,* & inebriavit E
eum. 2. Sam. 18. וַיַּעֲבֹר *& tranſijt Cuſeum:* cur-
ſu ſuperavit, antevertit. Jerem. 5. *Tranſie-
runt verba mali:* ſuperârunt res malorum.
plus mali fecerunt, quàm mali alij.

Nom. עֵבֶר & עֵבֶר, Chald. עֵבַר *tranſitus, la-
tus, pars & regio ulterior,* ultra flumen, Jorda-
nem aut Euphratem ſita, ad quam tranſi-
tur: aut *regio citerior,* pro loci circumſtan-
tia. Plur. עֲבָרִים, Chald. עִבְרִין, Syr. עברין *la-
tera, partes ulteriores.* 1. Sam. 26. וַיַּעֲבֹר *& tranſ-
ijt David* הָעֵבֶר *illud latus:* partem ulterio-
rem. 1. Reg. 4. *Quia ipſe dominabatur in omni*
עֵבֶר *regione ulteriori fluminis, à Tiphſah uſque ad
Azza, in omnibus regibus* עֵבֶר *regionis ulterioris
fluminis.* Exod. 32. *Tabulæ erant ſcriptæ in duo-
bus* עבריהם, Targum עבריהון *lateribus ſuis.* Ut
in utroque latere legi poſſent. 1. Sam. 14.
verſ. 4. *Erit dens petræ* מֵהָעֵבֶר *ex latere altero.*
ex hac & altera parte. Ibidem verſ. 43.
Vos ſitis לְעֵבֶר *in latus unum: & ego & Jonathan
filius meus erimus in latus unum:* in partem u-
nam. Lxx. εἰς δουλείαν *in ſervitutem.* q. ד. Eſa.
47. *Quilibet* לְעֶבְרוֹ *ad latus ſuum errârunt.* Lxx.
καθ' ἑαυτὸν *in ſemetipſo.*

עַל עֵבֶר & אֶל עֵבֶר *ad tranſitum, è regione.* E-
zech. 1. אֶל עֵבֶר *ad latus faciei ejus:* latus, quod
erat è regione faciei ejus. Exod. 25. verſ.
37. *Et illuminabunt* עַל עֵבֶר, Targum לָקֳבֵל *è
regione faciei ejus.* ¶ בְּעֵבֶר *in latere, in parte ulte-
riori, aut citeriori, trans, è regione, citra, ultra,
contra.* Deuter. 1. verſ. 1. *Quæ dixit Moſes ad
totum Iſraëlem* בְּעֵבֶר, Targum בְּעִבְרָא *in latere
Jordanis.* Lxx. πέραν τοῦ ἰορδάνου *trans Jorda-
nem.* Joſ. 24. verſ. 2. בְּעֵבֶר הַנָּהָר *trans flumen
habitârunt patres veſtri olim.* Targum. *trans*
פְּרָת *Euphratem:* in Meſopotamia. Eſa. 7.
In die illa radet Dominus novacula conducta
בְּעֶבְרֵי נָהָר *in ulterioribus fluminis.* in regioni-
bus ultra Euphratem ſitis. ſequitur enim,
in rege Aſſyriæ. Lxx. ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐ-
τῶν *ex ambabus partibus ipſorum.* Et ב ſubin-
tellecto, עֵבֶר *trans, ultra.* Eſa 9. *Per viam maris*
עֵבֶר *trans Jordanem.* Lxx. πέραν. ¶ מֵעֵבֶר *ex la-
tere, trans* vel *citra.* Job. 1. *Ecce ventus magnus
venit* מֵעֵבֶר, Targum מִסִּטְרֵי *ex lateribus deſer-
ti.* Joſ. 24. verſ. 3. *Et accepi patrem veſtrum A-
brahamum* מֵעֵבֶר הַנָּהָר *ex trans flumen:* ex Me-
ſopotamia. 2. Sam. 10. מֵעֵבֶר *trans Jorda-
nem.* Terra Iſraëlis tres habebat regio-
nes; terram Juda trans Jordanem, & Ga-
lilæam. Jerem. 22. verſ. 20. *Et clama* מֵעֲבָרִים
à lateribus: ex omni latere. Targ. עַל מְגִזָּתָא
juxta vada. legit מַעְבָּרִים, à מַעְבָּר *vadum.*

עֲבָרָה *ratis, navis tranſitoria, navicula, ſcapha,*
qua Jordanem tranſibant. 2. Sam. 19. v.
18. וְעָבְרָה הָעֲבָרָה לַעֲבִיר *& tranſijt navis* (סְפִינָה
ratis) *ut traduceret familiam regis.* Targum. *Et
tranſire fecerunt* מְגוּתָא *ſcapham ad traducendum
domum regis.* Al. *populus,* qui Jordanem
tranſierat. Quidam, pro החברה *ſocietas.*
Lxx. καὶ ἐλειτούργησαν τὴν λειτουργίαν *& publi-
cè obierunt miniſterium publicum.* legerunt,
ועבדה העבודה: ob literarum ד ר ſimilitudi-
nem. ¶ Rabb. הַעֲבָרָה *translatio, metaphora.* עַל
דֶּרֶךְ הַעֲבָרָה *per metaphoram.*

מַעֲבָר, Fœm. מַעֲבָרָה *tranſitus, vadum,* locus
minus profundus, per quem pedibus

A vadere licet: ubi aquæ non ſunt tam profundæ, quàm alijs in locis, ut homines tranſire poſſint. Plur. Foem. מַעְבָּרוֹת & מַעְבָּרוֹת *vada*. Gen. 32. v. 22. וַיַּעֲבֹר אֵת מַעֲבַר יַבֹּק *& tranſijt vadum Jabboc*. Eſa. 10. verſ. 29. עָבְרוּ מַעְבָּרָה *tranſierunt vadum*. Jud. 3. verſ. 28. *Et occuparunt* מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן *vada Jordanis ipſi Moab: & non dabant virum* לַעֲבֹר *tranſire*. Targum מְגִיזַת עִבְרָאֵי יַרְדְּנָא *vada Hebræorum Jordanis*. Jerem. 51. וְהַמַּעְבָּרוֹת *& vada occupata ſunt*: pontes ſeu vada aquarum in ingreſſu urbis, in quibus erant turres ad arcendum hoſtes, urbem ingredi volentes.

B עֲבוּר, Chald. עִבּוּר *frumentum* ſuperioris ſeu præteriti, ſicut תְּבוּאָה venientis anni. Joſ. 5. *Et comederunt* מֵעֲבוּר הָאָרֶץ, Targ מֵעִבּוּרָא דְאַרְעָא *de frumento terræ poſt paſcha*. Chald. Gen. 27. דָּגָן, Targum עִבּוּר *frumentum & muſtum*. Gen. 42. *Quòd eſſet* שֶׁבֶר, Targ. עִבּוּר *frumentum in Aegypto*. Gen. 41. אֹכֶל *cibum agri urbis*. Targ. עִבּוּר *frumentum*. Job. 37. *Augeſcent* יְבוּל, Targ. בְּעִבּוּר *in frumento*. Amos 8. בַּר, Targ. עִבּוּר *frumentum domus ejus*.

C Partic. בַּעֲבוּר *pro, propter, propterea quòd, ideo, ut*. Gen. 3. *Maledicta terra* בַּעֲבוּרֶךָ, Targ. בְּדִילָךְ *propter te*. Lxx. ἐν τοῖς ἔργοις σου *in operibus tuis*. Hier. *in opere tuo*. Legerunt בַּעֲבוּרֶךָ, ab עֲבוּר *opus*: ob literarum ד ר ſimilitudinem. Sic, Jer. 14. בַּעֲבוּר הָאֲדָמָה *propter terram*. Lxx. καὶ τὰ ἔργα τῆς γῆς *& opera terræ*. Pſ. 132. בַּעֲבוּר דָּוִד *propter Davidem ſervum tuum*. Amos 2. v. 5. *Eò quòd vendiderunt argento juſtum, & pauperem* בַּעֲבוּר *propter calceos*: pro calceis. viliſſimo precio. Gen. 27. בַּעֲבוּר תְּבָרֶכְךָ *ut benedicat te anima mea*. Et per proſtheſin τοῦ ל. Exod. D 20. לְבַעֲבוּר נַסּוֹת *ut tentet vos, venit Deus*.

Propr. עֲבָרִים *Abarim*, mons Moabitarum: ſic dict⁹, vel ob duos, quos habebat, tranſitus, unum ad Kades, alterũ ad montem, in quo erant ſepulcra fratrum: vel, quòd Iſraelitę iſthac tranſierint. Alio nomine dicitur נְבוֹ *Nebo, Nebo*. Numer. 27. הַר עֲבָרִים *montem Abarim iſtum, montem* נְבוֹ *Nebo, qui eſt in terra Moab*. Num. 21. *Et caſtra metati ſunt* בְּעִיֵּי הָעֲבָרִים *in cumulis Abarim*. Fuit penultima manſio Iſraelitarum ex Ægypto proficiſcentiũ, ultima in planicie Moab E ad Jordanem. Targ. בִּמְגִיזַת עִבְרָאֵי *in vadis Hebræorum*. Jerem. 22. *vocifera* מֵעֲבָרִים *de Abarim: quia contriti ſunt omnes amatores tui*. Targum עַל מְגִיזָתָא *ſuper vadis*. legit מַעְבָּרִים *vada*.

עֵבֶר *Eber*, filius Sala. ¶ Inde עִבְרִי *Hebræus*, ab Eber oriundus: Plur. עִבְרִים *Hebræi*, filij aut poſteri Eber. Gen. 10. *Et Sala genuit* עֵבֶר *Eber*. Ibidem v. 21 *Et Sem natus fuit ipſi patri omnium filiorum* עֵבֶר *Eber, fratri* Japhet *majori*.

A Gen. 14. *Et venit qui evaſerat, & indicabat Abrahamo* הָעִבְרִי, Targ. עִבְרָאָה *Hebræo*. Lxx. τῷ περάτῃ *tranſitori*. juxta eorum opinionem, qui exiſtimant Abrahamum ita appellatum ab עֵבֶר *trans*, quòd trans Euphratem in Meſopotamia habitaverit, indeque in terram Chanaan tranſierit: indeque appellatos *Hebræos*, juxta illud, Joſ. 24. *Ego tuli patrem veſtrum Abraham* מֵעֵבֶר *ex trans flumen*. Gen. 40. *Quia furtim ſublatus ſum ex terra* הָעִבְרִים, Targ. עִבְרָאֵי *Hebræorum*. Et ſemel plenum. Exod. 3. verſ. 18. *Deus* הָעִבְרִיִּים *Hebræorum*, Targ. דִיהוּדָאֵי *Judæorum apparuit* B *nobis*. Hebræi poſtea, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל *filij Iſrael*, & יְהוּדִים dicti. 1. Sam. 13. v. 3. *Audient* הָעִבְרִים *Hebræi*. Lxx. οἱ δοῦλοι *ſervi*. legerunt עֲבָדִים, ob ד ר ſimilitudinem. Jon. 1. עִבְרִי *Hebræus ego ſum*. Lxx. δοῦλος κυρίου *ſervus Domini*. q. עֶבֶד יְיָ, ob ד ר ſimilit. Foem. עִבְרִיָּה & עִבְרִית *Hebræa*: Pl. עִבְרִיּוֹת *Hebrææ*. Rabb. לְשׁוֹן עֵבֶר *lingua Eber*: & לְשׁוֹן עִבְרִית lingua illa prima, quam in confuſione linguarum retinuit & propagavit Heber: quòd is inter turris conditores nõ C fuerit, nec in eorum conſilium conſenſerit. כַּשְׂ עִבְרָאִית. Arab. עִבְרָאנִיָּה *Hebraicè*.

Rabb. עֲבֵרָה, Chald. עֲבֵרָא transgreſſio mandati divini, *peccatum*: item, transgreſſio verecundiæ, *obſcœnitas*. כַּשְׂ עֲבַרְיָן *peccator*.

Syr. עִבְרָא *extremitates, fines, termini*.

II. Hithpaël הִתְעַבֵּר *iratus fuit, furijt, impletus fuit ira, ira exarſit*: q. ex ſe ivit aut tranſijt. iratos enim dicimus exiſſe de poteſtate, de conſilio, de ratione, de mente. Pſal. 78. v. 62. *Et in hereditatem ſuam* הִתְעַבָּר, Targum D אִרְגֵז *iratus fuit*. Ibidem v. 21. & 59. וַיִּתְעַבָּר. Deut. 3. v. 26. וַיִּתְעַבֵּר, Targum וּרְגֵז *& iratus eſt Dominus in me*. Prov. 26. v. 17. *Qui apprehendit aures canis*, עֹבֵר מִתְעַבֵּר, Targum נָצֵי וּמִתְגְּרֵי *litigat & rixatur in cauſa non ſua*. Prov. 20. verſ. 2. *Rugitus ſicut leonis eſt terror regis*: מִתְעַבְּרוֹ (pro מִתְעַבֵּר בּוֹ) *irritans eum, peccat in animam ſuam*. Pſalm. 89. verſ. 39. הִתְעַבַּרְתָּ, Targum אִרְגֵּיזְתָּא *iratus es cum Meſſia tuo*. Prov. 14. v. 16. *Sapiens timet, & diſcedit à malo: ſed ſtultus* מִתְעַבֵּר *iraſcitur, & confidit*. Targum מִתְחַלֵּט *miſcetur*. Lxx. μίγνυται ἀνόμῳ *miſcetur iniquo*. acceperunt pro מִתְעָרֵב, ab עָרַב *miE ſcuit*: ob vocum עָרַב *miſcuit*, & עָבַר *tranſijt* ſimilitudinem. Tantùm.

Nom. עֶבְרָה, Chald. תַּעֲבוּר *ira, furor, indignatio*: Plur. עֲבָרוֹת *iræ*. Zophon. 1. *Dies* עֶבְרָה, Targ. יוֹם תַּעֲבוּר *iræ*. Jerem. 48. *Ego novi* עֶבְרָתוֹ. Gen. 49. וְעֶבְרָתָם, Targum וְחֵימַתְהוֹן *& ira ipſorum quia dura eſt*. Pſ. 7. v. 7. *Elevare* בְּעַבְרוֹת צוֹרְרָי *in furoribus hoſtium meorum*. Targum בְּרוּגְזָא *in ira*. Lxx. ἐν τοῖς πέρασι *in finibus*: acceperunt pro עֲבָרִים *latera, termini*, fines,

fines, extremitates. Job. 40. *Diſſipa* עברות, A
Targ. רוגזתא *furores iræ tuæ*.

III. Piel עבר *trajecit*. ſcil. ſemen: *coivit, gravidavit, impregnavit, generavit, propagavit*: de fœmina, *concepit*. Job. 21. v. 10. עבר, Targ. מבטן *impregnavit*, *& non projecit ſemen*.

Nom. Chald. עבור *conceptio*: Rabb. *intercalatio, emboliſmus*, cùm fiunt 13. menſes, & אדר geminatur.

Inde Verbum עבר *intercalavit*.

Rabbin. עוברה, & מעברת, & מתעברה, & נתעברת *gravida, impregnata*.

עובר *fœtus in utero*.

Chald. עוברא *propago, palmes, ramus*: Plur. עוברין *propagines, rami*. Num. 13. זמורה, Targ. עוברתא *palmes, & botrus, & uva*. Ezech. 17. *Et emiſit* פארות, Targ. עוברן *ramos*. B

IV. Piel עבר: Hiph. העביר, Chald. אעבר trajecit vectem aut peſſulum ab una extremitate ad alteram, *vecte* aut *peſſulo clauſit, obfirmavit, repagulavit, cohercuit catenis*. 1. Reg. 7. ויעבר, Targum ואעבר *& repagulavit catenis aureis*. Exod. 26. לבריח, Targum לאעברא *ad repagulandum in medio aſſerum*. Ibidem מבריח, Targum מעבר *vecte claudens ab extremitate ejus*. C

Nom. Chald. עבר *vectis, peſſulus*, ab uno latere ad alterum tranſiens: Plur. עברין & עברין *vectes, peſſuli*.

V. Arab. עבר abbar, & אעתבר atabar *conſideravit, contemplatus eſt, interpretatus eſt ſomnia, divinavit per ſomnia*. Cap. Joſeph. *Si ſomnium meum* תעברון *interpretabimini*. מעתבר *quod conſideratur*. מעתברה *conſiderata*.

אעתבאר jarbar *conſideratio, reſpectus*: Plur. אעתבאראת *conſiderationes, contemplationes*, θεωρίαι. D

עבארה ibâra *ſignificatio*: item, *ſtylus dicendi*: Plur. עבאראת ibârat *ſignificationes*.

VI. Cum ע punctato, עבר gobar *meſpilus*. ✠ עאברא gubera *cornus, ſorba*.

Alcor. עאברין *ſenes*. ✠ עבאר *pulvis*: in עפר habes.

עבש. עבש idem quod Rabb. עפש *putruit, computruit, putridus, mucidus factus eſt*. Joel. 1. עבשו, Targum אתמסיו *computruerunt grana ſub glebis ſuis*. Lxx. ἐσκίρτησαν *exultarunt*. E

Nom. Rabb. עפוש *putrefactio*.

עפוש & מעפש *putrefactus, mucidus*. דם מעפש *ſanguis putrefactus*. יין נעפש *vinum mucidum*.

עבת. עבת. Inde Piel עבת *complicavit, ligavit, colligavit, conſtrinxit*. Mich. 7. verſ. 3. ויעבתוה *& complicârunt eam*. Targum וקלקלוהא *qui depravârunt eam*.

Nom. עבות *complicatus, perplexus, intricatus*; de folijs, & ramis folijs abundantibus. Fœm. עבתה *perplexa, intricata*: Plur. עבותים *frondes*; à perplexitate. Levit. 23. *Et ramum* עץ עבות *arboris perplexæ*. Targum והדסין *& myrtos*. Judæi dicunt eſſe הדס *myrtum*, à foliorum multitudine. Ezech. 31. verſ. 3. *Et inter* עבותים *ramos fuit frons ejus*. Lxx. νεφελῶν *nubes*. Acceperunt pro עבות *nubes*. Ezech. 6. *Ilex* עבתה, Targum מעפיא *perplexa*. Ezech. 19. verſ. 11. *Et elevata fuit ſtatura ejus ad inter* עבותים *frondes*. ¶ Abſolutè עבות *funis*, factus ex tribus funiculis complicatis, ideoque fortis: Plural. עבותים, Fœm. עבותות *funes*. Pſalm. 129. v. 4. *Dominus juſtus: abſcidit* עבות רשעים *funem impiorum*. Targum שושלי *catenas*. Jud. 15. *Et ligaverunt eum duobus* עבותים, Targum גדילן *funibus*. Hoſ. 11. בעבתות *funibus dilectionis*. ¶ עבות *funis* unico conſtans funiculo. Exod. 28. *Facies eos opere* עבת, Targum גדילו *funis*: perplexionis.

עגג. Arab. עגיג agig *clamor, celeuſma*.

אעוגאג *incurvatio*. אעוגאג ענק אלגמל *curvatio colli cameli*. In עוג vide.

עגב duo ſignificata habet. I. עגב *amavit, adamavit laſcivè, concupivit, libidinoſus fuit, amatoria dixit, luſit*. Ezech. 23. ותעגב *& laſciva fuit erga amatores ſuos*. Ibidem עגבה *laſciva fuit in omnibus idolis ſuis*. Jerem. 4. *Abominationem habuerunt in te omnes* עגבים *amatores*. Targum רחמך *amici tui*.

Nom. עגב, Fœm. עגבה *ludus, luſus*: Plur. עגבים *ludi, luſus, amatoria*. Ezech. 33. verſ. 31. *Quia* עגבים, Targum חולעבא *luſus ore ſuo faciunt*. Ibid. v. 32. *Et ecce tu illis ſicut cantus* עגבים *luſuum*. Targum אבובין *fiſtularum*.

עוגב *inſtrumentum muſicum* quo luditur, *organum*. Gen. 4. verſ. 21. *Pater omnis tractantis citharam* ועוגב *& organum*. Targum ואבובא *& fiſtulam*.

עגבה *concupiſcentia, libido*.

Rabb. עגבות *nates*.

Arab. עגב ageb *placuit, gratus fuit*.

מעגב muagib *placens, gratus, formoſus*.

עגב *gratia, gratitudo*.

II. Arab. עגב agab *admirabilis fuit*. Pſal. 8. *Quàm* עגב *admirabile eſt nomen tuum!*

תעגב taagab & אתעגב atagab *miratus, admiratus fuit, obſtupuit*. Matth. 8. verſ. 10. *Et cùm audiſſet Jeſus*, תעגב *miratus fuit*. Joh. 3. verſ. 13. *Ne* תעגבוא *miremini ſi mundus oderit vos*.

Nom. עגיב agib *mirabilis*: Plur. עגיבה *mirabiles*.

עגב *miraculum, prodigium, monſtrum*: Plur. עגאב, & עגאיב agaib, & עגיבה *miracula, monſtra*.

מעגב muagib *admirabilis, monſtroſus*.

תעגבא *admiratio*. ✠ בעגב biagab, & באלעגב *mirabi-*

mirabiliter, *mirè*. עַלְמָא פְּלִאֵי *miracula mundi*. A

ענה עָנָה *tardavit*, *retardavit*, *moratus fuit*. Inde fut Niph. Ruth. 1. verſ. 13. *Et ad illos* תֵּעָגֵנָה *mor bimini*. pro תֵּעָגֵינָה. Aut potius pro רְעָגנה, ab עָגַן de quo infrà. Targ. יָתְבָן עֲגִימָן *ſedctus triſtes*.

עגל duo ſignificata habet. I. עָגַל. Indè עָגוֹל *rotundus, teres, orbicularis, circularis; volubilis:* Pl. Foem. עֲגֻלּוֹת *rotunda*. 1. Reg. 7. v. 23. *Et fecit mare fuſum* עָגוֹל *rotundum in circuitu*. Ibid. *Et os ejus* עָגוֹל, Targum סְגַלְגַּל *rotundum*. Ibid. *Et circumferentia ejus quadratæ*, *non* עֲגֻלּוֹת *rotundæ*. 1. Reg. 10. verſ. 19. *Et caput* עָגֹל *rotundum throno*. Lxx. *Et eminentia* μόσχων *vitulorum ſolio*. Acceperunt pro עֵגֶל *vitulus*: B punctis deſtituti.

עָגִיל *inauris orbicularis*, circulus ex capite ſuper aures dependens: Plur. עֲגִילִים *inaures*. Ezech. 16. *Et dabo monile ſuper naſum tuum*, וַעֲגִילִים *& inaures* (circulos) *ſuper aures tuas*.

עֵגֶל, Chald. עֵגֶל, Arab. עגל agal *vitulus ſaginatus*, ideoq; teres & rotundus, qui olim C plauſtris vehendis adhibebatur. Plural. עֲגָלִים, Chal. עגלין, Arab. עגול ugul, & עגאגיל agagil *vituli*. Foem. עֶגְלָה, Chal. עֶגְלָא, Arab. עגלה *vitula, juvenca:* Plur. עֲגָלוֹת, Chald. עגלן *vitulæ*. Lev. 9. *Accipe tibi* עֵגֶל, Targ. עֵגֶל *vitulũ*, *filium armenti, pro peccato*. Exod. 32. *Et fecit eũ* עֵגֶל *vitulum fuſilem*. Ad ſimilitudinem Mnevis bovis, qui in Ægypto Heliopoli colebatur, nutritus in ſepto quodam. Apud Ægyptios & Apis, mirificus vitulus, cultum habuit divinum: & vaccarum ſimula- D cra inſignia fuerunt: Herod. lib. 2. Quæ quidẽ ad Lunæ venerationem pertinuerunt. 1. Reg. 12. *Et fecit duos* עֶגְלֵי זָהָב *vitulos auri*. Fecit vitulos exemplo Aharonis. Et quidem duos, ne totus populus uno in loco conveniret cum moleſtia. Collocavit unum in Bethel, quem locum Jacob ſacrum fecerat: alterum in Dan terræ Iſraëliticæ termino. Tob. 1. *Et omnes tribus, quæ receſſerant, ſacrificabant* τῇ Βάαλ τῇ δαμάλει *Baal vaccæ*. Pſ. 68. *Cœtum fortium* בְּעֶגְלֵי עַמִּים *in vitulis populorum*: in principibus. ſunt divites E & potentes. Gen. 15. *Accipe tibi* עֶגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת *vitulã triplicatã*. Targ. עֶגְלִין תְּלָתָא *vitulos tres*. Jer. 48. *A Zoar uſq; ad Horonaim* עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה *vitulam tertiam*: magnam aut triennẽ, quæ eſt bona. Targ. עֶגְלַת תְּלָתוּת רַבְתָא *vitulam tertiam magnam*. Jud. 14. *Niſi araſſetis* בְּעֶגְלָתִי *vitula mea*. Targ. *Niſi ſcrutati eſſetis* בְּאִתְּתִי *per uxorem meam*: niſi uxoris meæ opera uſi fuiſſetis. Num. 7. *Sex* עֶגְלוֹת צָב *vitulas vehiculi* ſeu *plauſtri*. Eſt ſpecies de ſpeciebus boum tra-

hentium plauſtra, aut vehicula operta ſeu tecta. Targ. עֶגְלָן כַּד מְחַפְיָן *vitulas quando teguntur*. tectas, coopertas. quòd צָב *currum opertum* ſignificet.

עֲגָלָה, Chald. עֲגָלְא, Arab. עגלה agala *rota rotunda*; per ſynecdochen, *plauſtrum*, quod rotis rotundis volvitur, *currus*, *carruca*, *carpentum*. Plur עֲגָלוֹת, Arab. עגאל agel *plauſtra*. Dimin. Arab. עֻגַילָה ugaila *parvus currus*, *rheda*, *curriculum*. Num. 7. עֲגָלָה, Targ. עֲגָלְתָא *plauſtrum pro duobus principibus*. Geneſ. 46. בַּעֲגָלוֹת, Targ. בַּעֲגָלְתָא *in plauſtris*, *quæ miſerat Pharao*. ¶ Deinde, Pſal. 46. עֲגָלוֹת *ſcuta comburet igni*. Targ. תְּרִיסַיָא עֲגִילִין *clypeos rotundos*. Lxx. θυρεὺς *ſcuta*. Hîc enim de armis agitur: de haſtis, arcubus & ſcutis. *currus* verò, quorum uſus in bello erat, רְכָבִים dicũtur. Hoſiander correxit: *Et currus*. malè.

מַעְגָּל *orbita*, veſtigium decurrentis in via rotæ: per ſynecdochen, *via*, qua plauſtrũ agitur, via plauſtro trita & habens orbitas, *actus*: Plur. מַעְגָּלִים, Foem. מַעְגָּלוֹת *actus*, *via*, quibus plauſtra aguntur. Pſ. 140. *Expanderunt manus* לְיַד מַעְגָּל *ad manũ actus*. Targ. לִסְטַר אָרְחָא *ad latus viæ*: ad locum, ubi fuit greſſus meus. Prov. 2. v. 9. *Omnem* מַעְגַּל טוֹב *actum boni*. Targ. שְׁבִילֵי *ſemitas*. Pſal. 65. v. 12. וּמַעְגָּלֶיךָ *& actus tui ſtillabunt pinguedinem*. Nubes ſtillabunt pluviam. vocantur enim nubes, Dei currus & equi. Et pluvia terrã pinguefacit & fœcundat. Targ. וְכִבְשֵׁי אָרְחָךְ *& ſtrata via tua*. Pſal. 17. *Suſtenta greſſus meos* בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ *in actibus tuis*. Targ. בְּהִלְּכָתָךְ *in vijs tuis*. Eſa. 59. *Et non eſt judicium* בְּמַעְגְּלוֹתָם, Targ. בְּמַהְכֵיהוֹן *in vijs ipſorum*. ¶ Deinde, מַעְגָּל *gyrus caſtrorum*, qui fit ex curribus, equis & cuſtodibus: unde nemo abſq; ducis licentia exire poſſit: *vallum*. locus, ubi milites circulatim conſederunt. locus caſtrorum orbicularis & rotundus, ut adventantes ex omni parte videantur hoſtes. 1. Sam. 17. *Et venit* הַמַּעְגָּלָה, Targ. לְכַרְקוֹמָא *in vallum*: locum caſtrorum. 1. Sam. 26. v. 6. *Et Saul jacebat* ſeu *dormiebat* בַּמַּעְגָּל *in vallo* ſeu *caſtro*, *& populus* חֹנִים *jacebant in circuitu ejus*.

Chald. טְגִיל & טְגוֹל *clypeus*, *ſcutum rotundũ*: Plur. עֲגִילִין. Pſal. 35. *Apprehende ſcutum* וְצִנָּה, Targ. וּטְגִיל *& clypeum*. ✠ עֲגָלָא *orbita*.

Rabb. עָגָל *locus circularis* ſeu circulus hominum cœtibus deſtinatus.

עָגוּל *circulus*: item *rota torcularis*; *panis ficuum rotundus*; *buccella rotunda*; *vas rotundum*, pelvis. רְבִיעַ הָעִגּוּל *quadrans circuli*. עֲגוֹל קָטוֹן *plauſtrum minus*, Urſa minor.

עֵין עֶגְלָא *oculus vituli* ſeu *tauri*, gemma quędã, *beryllus*. רֵישָׁא דְעֶגְלָא *caput vituli* ſeu *tauri*; id quod in Zodiaco inter arietẽ & taurũ eſt.

II. Piel.

A II. Piel. Syriacè עַגֵּל & עַרְגֵּל *volvit, revolvit, advolvit*. Matth. 27. verſ. 60. וְעַגְּלוּ *& volverunt lapidem magnum*.

Per Metaphor. Arab. עגל & אסתעגל *feſtinavit, acceleravit*. 1. Cor. 4. verſ. 5. *ut accelleretis judicia*. Galat. 1. verſ. 6. תעגלוא העגלון באלרנוען אלאימן *transferamini citò à fide*. עַגַלְנָא *feſtinavimus*.

עַגּוּל *impetuoſus, celer, levis*. מִסְתַּעַגְּלִין *præcipites, feſtini*.

Syr. עַגַּל, & בְּעַגַל, & בְּעַגְלָא, Arab. עאגלא *velociter, citò, celeriter, brevi*. Syr. Matth. 5. *Eſto placabilis adverſario tuo* עַגַּל *celeriter*. Arab. Pſal. 31. עאגלא *celeriter eruas me*.

עגם. עֲגַם, Chald. עֲגַם & אֲגַם *doluit, triſtis, mæſtus, ſolicitus, triſtatus, diſcruciatus fuit*. Job. 30. עָגְמָה, Targum עגמת *triſtata fuit anima mea propter pauperem*. Chald. Pſalm. 119. דָּלְפָה *ſtillavit anima mea*. Targum עגמת *triſtis fuit*.

Nom. Chald. עָגִים *triſtis*: Plur. עֲגִימִין, Foem. עֲגִימָן *triſtes*.

Rabb. עָגְמָה *triſtitia, mæſtitia*. עָגְמַת נֶפֶשׁ *triſtitia animæ*.

Arab. עגם agim *Barbaria*. ארץ אלעגם ard alagem *terra Barbariæ*, regio Barbarorum.

אעגמי agami *barbarus, peregrinus, Græcus*: Plur. אעגמיין agamijn *barbari*. ¶ מגוון אלעגם *enucleatus*: in Avicenna.

עגן duo ſignificata habet. I. Rabb. & Chald. עֲגַן *clauſit, occluſit*.

Rabb. עָגוּן, Chald. עֲגִין *clauſus*. Foemin. עֲגוּנָה *mulier à mariſo ſeparata aliiſque clauſa*, quæ diu domi moratur abſque marito.

עֲגִנָה, Chald. עֲגִנְנָא *clauſura, carcer*.

עֲגַן *anchora*, qua navis in mari affigitur: Plur. עֲגוּנִין *anchoræ*.

עֲגִינָה *retardatio, mora*. Inde Judæi exponunt, Ruth. 1. תֵּעָגֵנָה, pro תֵּעָגַנָּה: & hoc pro תִּתְעַגֵּנְנָה (dages poſt vocalem longam in pauſa diſſimulatur) *tardabimini*: morabimini. Targum יְהָבָן עֲגִימִן *ſedetis triſtes*.

II. Arab. עגן agan *ſubegit farinam, confecit medicamentum*. Pass. אנעגן anagan *ſubactus, confectus fuit*.

עגין aggin *pharmacopæus*: Plur. עֲגִינִין agginin *pharmacopæi*.

עגן agn: Foemin. עגנה agne *maſſa*, in genere: *paſta, conſperſio*: Plural. עגנאת agnit *maſſæ*.

מעגון maagun *confectio, conſerva, electuarium*. מעגון אלגוז maagun algeuz *electuarium nucis*: nux muſcata.

מַעֲגֵנָה maagena *pharmacopæum*, &, *ubi farina ſubigitur*.

מַעֲגַן maagin *pharmacopolium*: Plur. מַעֲאגִן *pharmacopolia*: *officina, taberna*. מַעֲאגִן אלדקיק *officina farinæ*: ubi farina ſubigitur.

עגף. Arab. עגיף agif *extenuatus, macilentus*: Plural. עגאף *macilenti*, vel *macilenta*. cap. Joſeph.

עגר. עָגוּר *hirundo*; aliis, *anſer ferus*. Eſa. 38. *Sicut grus* עָגוּר (&) *anſer ſic ſtridebo*. ut ſit aſyndeton. Targum דְּאָחִיד *qui apprehenditur & ſtridet*. accepit pro Paul radicis עגר inuſitatæ. ſicut grus gutture apprehenſus ſtridet. Jer. 8. *Et grus* וְעָגוּר, Targum וּסְנוּנִיתָא *& anſer*.

B עגש. Rabb. עָגַשׁ *cornupetiit*.

עדד quatuor ſignificata habet. I. עָדַד. Inde Piel עוֹדֵד *ſuſtentavit, confirmavit, adjuvit, confortavit*. Pſal. 146. verſ. 9. *Dominus cuſtodit advenas, pupillum & viduam* יְעוֹדֵד, Targum יִסְבַּר *ſuſtentabit*. Pſal. 147. verſ. 6. מְעוֹדֵד *ſuſtentans humiles Dominus*. Hithpael הִתְעוֹדֵד *ſuſtentatus, confirmatus, roboratus, confortatus fuit*. Pſal. 20. verſ. 9. *Ipſi ſuccubuerunt & ceciderunt, nos autem ſurreximus* וַנִּתְעוֹדָד, Targum וְאִתְחֵילְנָן *& confortati ſumus*. Job. 29. verſ.

C 11. Arab. Matth. 25. v. 36. ומריצא פעדתמוני *& ægrotus fui, & viſitaſtis me*.

Nom. עִדִּים *panni vetuſtate detriti*, qui deponuntur & abjiciuntur: ut conveniat cum עָדָה *abiit, ablatus, abjectus fuit*, præſertim Chaldæis: permutata ordinum ſignificatione. ſicut uſurpatur, Proverb. 25. מַעֲדֶה, Targum דְּשָׁקֵל *qui aufert veſtimentum in die frigoris*. Eſa. 64. *Et ſicut veſtis* עִדִּים *pannorum detritorum omnes juſtitiæ noſtræ*.

D II. Arab. עַד adad: Hiph. אעד & אעד *paravit, præparavit, ordinavit, aptavit, accommodavit*. Pſal. 40. ואעדדת *& præparaſti mihi corpus*. Pſ. 78. *Num* יעד *parabit nobis menſam in deſerto?* Pſal. 57. אעדוא *paraverunt laqueum pedibus meis*. Matth. 3. verſ. 3. אעדוא טריק אלרב *parate viam Domini*. Actor. 26. verſ. 5. *Qui* אעדוא *ordinati fuerunt ad vitam æternam*. Rom. 8. *Nec* תעדוא *accommodetis corda veſtra*. אסתעד *paratus fuit*.

Nom. מעד & מסתעד *paratus, promtus, proclivis, aptus, accommodatus*: Plur. מסתעדין *parati*. עיר מסתעד *ineptus*.

E אסתעדאר & מסתעדה *promtitudo, proclivitas; bellum*.

מעדוד *ens, exiſtens*.

III. Arab. עדד adad *numeravit, computavit per numeros, æſtimavit*. Gen. 15. ואעדד *& numera ſtellas ejus*. Philip. 3. verſ. 7. עדדתהא *æſtimavi illud damnum*. Actor. 36. verſ. 5. תעד *æſtimabitur tanquam nihil*: Paſſ.

Nom. עדד adad, & עִדָּה idda *numerus, ſumma, computatio*: Plural. אעדאד *numeri*.

עדד

עדד מכעב *numerus cubicus*. מהכב *compoſitus*. A מנסם *ſolidus*. צרב *multiplicans*. מצרוב *multiplicatus*. חאצל *productus*: in Euclide. עדדא *numero*. תעדיד *numeratio*.

IV. Arab. עדד *tranſgreſſus eſt*. Matth. 15. v. 2. למא רא תלאמידך יתעדון וציה אלמשיחה *quare diſcipuli tui tranſgrediuntur mandatum ſeniorum?* Ibid. *Et quare vos* תתעדון וחית אללה *tranſgredimini mandatum Dei?* ¶ Item עדד adad *ſtrinxit, conſtrinxit, coarctavit, obthuravit, condenſavit, infercivit, premendo junxit*.

Nom. עדה udda *tormentum æneum*: Plur. עדאד udad *tormenta ænea*.

B Cum ע punctato, עדד *glandula*: in Avicenna.

עדא. Chald. Syr. & Arab. עֲדָא, in עָדָה quærito.

עדב tria ſignificata habet. I. Chald. עֲדַב *ſors*: Plur. עִדְבִין *ſortes*. Lev. 16. גוֹרָל, Targ. עִדְבָא *ſors una in Domino*. Ibidem. *Super duos hircos* גוֹרָלוֹת, Targ. עִדְבִין *ſortes*.

עִדְבָא *funis, reſtis*.

II. Arab. עדב cum ד punctato, *afflixit, cruciavit*, C *torſit, tormento affecit, quæſtionem de aliquo habuit, fatigavit, punivit*. Item, *afflictus, cruciatus, tortus fuit, tormento affectus fuit*. Matth. 8. v. 29. לתעדבנא קבל אלוקת *ut affligas nos ante tempus*. Matth. 17. v. 15. יעדב גדא פי רווס אהלה *affligitur in principijs menſium*. Joh. 10. *Quouſque* תעדב *affliges animam noſtram?* Alc. 3. יְעַדִּבְהֻם, & in ſecunda perſona תְעַדִּבְהֻם. Cap. fil. Iſr. אִן יַשַׁא יְעַדִּבְכֻם *ſi voluerit, affliget vos*. Hiphil. Pſal. 78. *In ſculptilibus ſuis* אַעְדַבוּהָ *excruciarunt illum*. Paſſ. אַתְעַדַּב ataddeb, & אִנְעַדַב anaddab D *tortus, cruciatus fuit*. 2. Corinth. 3. verſ. 4. וְנְנעַדַב *& affligimur, ſed non deſperamus*.

Nom. עַדַאב adib *paſſio animæ, pathos, conturbatio, tormentum, pœna, cruciatus, ſupplicium, afflictio*: Plur. עַדַאבַאת adabit *tormenta, ſupplicia*. עַדַאב אַלשַׁרִיט adeb aſcharit *tormentum chordæ*; Hiſpanis, *trato de cuerda*: tormenti genus, quo reus rejectis in tergum manibus fune ſuſpenſus in præceps demittitur. פַבַשִּׁרְהֻם בְעַדַאב אַלִים *& annuncia ipſis de cruciatu doloroſo*.

מֻעַדִּב muaddib *tortor*: Plur. מֻעַדִּבִין muaddibin *tortores*. E

מֻעַדַּב muaddab, & מֻתַעַדַּב *tortus, cruciatus, vexatus, dolens*. רוּח מֻעַדַּב ruh muaddab *anima cruciata*, quæ in inferno torquetur.

III. Arab. עדב *dulcis*. עדב מאוה *dulcis eſt aqua ejus*. מא עַדְבָה *aqua dulcis*. ועגדהם נהר צגיר עדב *& apud eos flumen parvum dulce*.

עדה ſex ſignificata habet. I. עָדָה *adhibitus, applicatus, indutus, ornatus, adornatus, decoratus fuit*. Tantùm. Eſa. 61. v. 10. *Sicut ſponſa* תַּעְדֶּה, Targ. דִמְתַקְשְׁטָא *quæ ornata eſt*. Ezech. 23. v. 40. וַעָדִית עֶדִי *& ornatus fuiſti ornatu*. Hoſ. 2. v. 13. וַתַּעַד, Targ. וַאִתְקִינַת, Lxx. καὶ περιετίθετο *& ornata fuit inaure ſua & monili ſuo*. Jer. 31. v. 4. *Adhuc* תַּעְדִּי, Targ. תִתְקְנִין *ornaberis tympanis tuis*. Jer. 4. v. 30. *Quia* תַעְדִּי עֲדִי *ornaberis ornatu aureo*. Ezech. 16. v. 10. וָאֶעְדֵּךְ עֶדִי *& ornavi te ornatu*: tranſitivè. Ibid. verſ. 12. וַתַּעְדִּי *& ornata fuiſti auro & argento*. Job. 40. v. 5. עֲדֵה, Targum אִתְקַן, Lxx. ἀνάλαβε *ornare, quæſo, eminentia & celſitudine*.

B Nom. עֲדִי *ornatus, ornamentum*: Dual. עֲדָיִים *ornamenta*. Ezech. 16. *Et veniſti* בַּעֲדִי עֲדָיִים *in ornatu ornamentorum*: in pulcerrimo ornatu. Lxx. εἰς πόλεις πόλεων *in urbes urbium*. legerunt בְּעָרֵי עָרִים, ab עִיר *urbs*: ob literarum ד ר figuram ſimilem. Eſa. 49. *Quia omnibus iſtis* כַּעֲדִי *tanquam ornamento indueris*. Targum כִּלְבוּשׁ *tanquam veſte*. Exod. 33. *Et nemo poſuit* עֶדְיוֹ *ornatum ſuum ſuper ſe*. Targ. תִּקּוּן זֵינֵה *ornatum ſupellectilis ſuæ*. ¶ Deinde, עֲדִי *os*. Pſal. C 32. v. 9. עֶדְיוֹ *os ejus conſtringere oportet*. Targ. תִּקּוּנֵהּ *ornatum ejus*. accepit ſignificatione præcedente. Lxx. τὰς σιαγόνας αὐτοῦ *maxillas ejus*. Pſal. 103. v. 5. *Satians bono* עֶדְיֵךְ *os tuum*. Targ. יוֹמֵי סִיבוּתָיְכִי *dies ſenectutis tuæ*. reſpexit ad עֲדִים *panni detriti*. Lxx. τὴν ἐπιθυμίαν σου *deſiderium tuum*.

Partic. עַד *ad, uſq;*: indicans locum, tempus aut rem, cum nomine aut particula. Obad. 1. עַד הַגְּבוּל *ad terminum dimiſerunt te*. Deut. 4. עַד לֵב *ad cor cœli*. Ibidem verſ. 30. *Et redibis* עַד יְהוָה *ad Dominum Deum tuum*. Targum D לְדַחְלְתָא דַייָ *ad cultum Domini*. pro quo habetur, Deut. 30. *Si redieris* אֶל יְהוָה *ad Dominum Deum tuum*. ¶ Quando repetitur, valet *articulariter*, vel, *tam & quàm*. 1. Sam. 18. *Et dedit eam Davidi* וּמַדָּיו וְעַד חַרְבּוֹ וְעַד קַשְׁתּוֹ וְעַד חֲגֹרוֹ *& pallium ſuum, & gladium ſuum, & arcum ſuum, & cingulum ſuum*. Geneſ. 7. *ab homine* עַד בְּהֵמָה עַד רֶמֶשׂ וְעַד עוֹף *ad jumentum, ad reptile, & ad avem cœli*. ¶ In conſtructione ſæpe, cum affixis ſemper literam י aſſumit, & formam nominis maſcul. plur. induit. Job. 7. *Et ſatiatus fui vigilijs* עֲדֵי נָשֶׁף *ad crepuſculum*. Pſal. 147. *Humilians impios* עֲדֵי אָרֶץ *ad terram*. Num. 24. *Et poſtremum ejus* עֲדֵי אֹבֵד *ad pereuntem*. Targum לְעָלְמָא יֵיבַד *in æternum peribit*. Pſal. 69. עָדֶיךָ *ad te omnis caro venient*. Num. 23. verſ. 18. *Auſculta* עָדַי *ad me* (verba mea) *fili Zippor*. Targ. לְמֵימְרִי *ad verbum meum*. ut referatur ad עֲדִי *os*, ex quo ſermo egreditur. Amos 4. *Et non reverſi eſtis* עָדַי *ad me*. Job. 32. v. 12. וַעֲדֵיכֶם *& ad vos* (verba veſtra) *intelligam*. Mich. 7. וְעָדֶיךָ *& ad te venient*. Lxx. καὶ αἱ πόλεις σου *& urbes tuæ*.

Recipit

Digitized by Google

Recipit poſt ſe, & ante ſe varias parti- A
culas. Particulæ quæ ei poſtponuntur
ſunt, 1. הֵנָּה & הֵם *illi*. עַד הֵנָּה *adhuc, adhuc*. עַד הֵם
ad illos. 1. Paral. 12. וְעַד־הֵנָּה *& adhuc multi-
tudo eorum, cuſtodiunt cuſtodiam domus Saulis.*
pro quo ſcribitur per Synæreſin עֲדֶנָּה, &
per apocopen עֲדֶן. Eccleſ. 4. *Qui ſunt vi-
vi* עֲדֶנָּה *adhuc*. Ibidem. *Qui* עֲדֶן *adhuc non
fuit*. Rabbini ſcribunt עֲדַיִן *adhuc*. 2. Reg.
9. *Venit nuncius* עַד הֵם *ad illos, & non rediyt.*
¶ 2. מְאֹד *valde*. עַד מְאֹד *uſque valde, admodum
valde, nimis valde*. Geneſ. 27. *Et clamavit
clamore magno & amaro* עַד מְאֹד *admodum val-
de*. Sic, Pſalm. 147. עַד מְהֵרָה *admodum cele-* B
riter curret ſermo ejus. ¶ 3. אֲשֶׁר *quod*. עַד אֲשֶׁר
& עַד שֶׁ *uſque, quoad, donec*: Cum verbis,
Joſ. 1. verſ. 15. עַד אֲשֶׁר יָנִיחַ *quoad quietem
præſtet Dominus fratribus veſtris, ſicut vobis.*
Geneſ. 28. *Quia non deſeram te* עַד אֲשֶׁר אִם
עָשִׂיתִי, Targum עַד דִּי אַעְבֵּד *quoad fecero, quod
locutus ſum tibi*. Jud. 4. עַד אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ *quoad
exciderunt Jabin regem Canaan*. Numer. 32.
verſ. 17. עַד אֲשֶׁר אִם הֲבִיאֹנֻם, Targum עַד
דְּנַעֲלִנּוּן *donec adduxerimus eos ad locum ipſorum.* C
Cant. 2. עַד שֶׁיָּפוּחַ *quoad flet dies*: antequam.
Sæpiſſimè autem cum verbis præt. & fut.
אֲשֶׁר ſubintelligitur: quia non niſi cum
nomine aut particula cohæret. Joſ. 2.
verſ. 21. עַד שׁוּבוּ *donec reverſi fuerunt perſe-
quentes*. Hoſ. 10. עַד יָבוֹא *donec veniat, &
monſtret juſtitiam vobis*. Eſa. 22. *Si remitte-
tur peccatum hoc vobis* עַד תְּמֻתוּן *donec moria-
mini*. Rabbin. *Mors erit vobis expiatio*. 2.
Sam. 10. *Manete in Jericho*, עַד יְצַמַּח *donec cre-
ſcat barba veſtra, poſtea redibitis*. Pſalm. 110. D
verſ. 1. עַד אָשִׁית *donec ponam inimicos tuos ſca-
bellum pedum tuorum*. Eſa. 42. עַד יָשִׂים *donec
ponat in terra judicium*. Sic cum infinitivo.
Joſ. 7. verſ. 13. עַד הֲסִירְכֶם *donec removeatis
anathema ex medio veſtri*. Jerem. 1. עַד תֹּם,
Targum עַד חֲשְׁלִימָא *donec conſumeretur unde-
cimus annus Zedekiæ*. Jud. 3. *Et expectârunt*
עַד בּוֹשׁ *donec puderet*. Exod. 22. עַד בֹּא *donec
occidat ſol, reſtitues eam illi*. LXX. πρὸ δυσμῶν
ante occaſum ſolis. Geneſ. 48. עַד בֹּאִי, Tar-
gum עַד מֵיתִי *priuſquam veni ad te in Aegy-
ptum*. Geneſ. 3. verſ. 19. עַד שׁוּבְךָ, Targum
עַד דְּתְתוּב *donec redeas in terram*. Joſ. 2. verſ. E
15. עַד שׁוּב *donec revertantur perſequentes*. Eſt
autem nota certi temporis, quo finito, res
mutari debeat. Sæpe autē ſignificat con-
ſequentiam temporis infiniti, ut ex eo,
quod prius factum non eſt, colligamus
rem nunquam eſſe factam. Sic, Matth. 1.
verſ. 25. *Et non cognovit eam, donec pepe-
riſſet filium ſuum primogenitum*. ¶ 4. Par-
ticula כִּי *ſi*. עַד כִּי *donec*. Geneſ. 49. עַד כִּי־יָבֹא

Targum עַד דְּיֵיתֵי *donec veniat Silo*. ¶ 5. אָן *ubi?*
עַד אָן *uſque quo?* quamdiu? Job. 8. עַד אָן *quam
diu loqueris illa?* ¶ 6. אֶל & לְ *ad*. עַד אֶל & עַד לְ
uſque ad. 2. Reg. 9. בָּא עַד אֲלֵיהֶם *venit uſque
ad eos, & non reverſus fuit*. 1. Paral. 28. עַד
לַשָּׁמַיִם *uſque ad cælum pertigis*. ¶ 7. לֹא *non*.
עַד לֹא *adhuc non, antequam, priuſquam, non-
dum*. Proverb. 8. עַד לֹא עָשָׂה *nondum fecerat
terram & plateas*: priuſquam fecit. Eſa. 47.
עַד לֹא שַׂמְתְּ *nondum poſueras iſta in corde tuo*:
priuſquam poſuiſti. Uſitatiſſimum Chal.
& Syr. עַד לָא. Exod. 1. verſ. 18. בְּטֶרֶם,
Targum עַד לָא *priuſquam veniat ad eas obſte-
trix*. Matth. 6. verſ. 8. עַד לָא *priuſquam peta-
tis ab illo*. ¶ 8. מָה *quid?* & מָתַי *quando?* עַד מָה &
עַד מָתַי *uſque quo?* Pſal. 80. v. 5. עַד מָתַי *uſq; quo
iratus fuiſti?* Pſal. 89. v. 46. עַד־מָה *uſq; quo, Do-
mine, abſconderis in æternum?* ¶ 9. כֹּה *ſic*. עַד כֹּה
hucuſq;. Gen. 22. v. 5. *Et ego, & puer ibimus* עַד כֹּה
uſq; huc. ¶ 10. עַתָּה *nunc*. עַד עַתָּה *hactenus*.

Particulæ, quæ ei præponuntur,
ſunt: 1. בְּ *in*. בְּעַד *in, pro, per, antè, circa*. Joſ. 2. v.
14. *Et demiſit illos fune* בְּעַד הַחַלּוֹן *per feneſtram*.
Gen. 20. v. 18. *Quia claudendo clauſerat Domi-
nus* בְּעַד כָּל, Targ. בְּאַפֵּי *ante omnem vulvam do-
mus Abimelech*. LXX. ἔξωθεν *deforis*. 2. Sam. 20.
Ecce caput ejus projicitur בְּעַד הַחוֹמָה *per murum*.
Eſa. 32. *Et munitio facta eſt* בְּעַד מְעָרוֹת *pro ſpe-
luncis*. Et cum affixis. Pſal. 139. *Et nox eſt
lux* בַּעֲדֵנִי *circa me*. LXX. ἐν τῇ τρυφῇ μου *in deli-
ciys meis*. Acceperunt pro בַּעֲדֵנִי, ab עֵדֶן *volu-
ptas*: punctis abſentibus. Gen. 7. *Et clauſit
Dominus* בַּעֲדוֹ, Targ. עֲלוֹהִי *pro eo*. LXX. ἔξωθεν
αὐτοῦ *deforis ejus*. 2. Reg. 4. v. 4. *Et claudas janu-
am* בַּעֲדֵךְ וּבְעַד בָּנַיִךְ *pro te, & pro filiys tuis*. Ibid. *&
claudebat januam* בַּעֲדָהּ וּבְעַד בָּנֶיהָ *pro ſe, & pro fi-
liys ſuis*. ¶ Sæpe ponitur עַד pro עַל, etiam
cum בְּ. Joel 2. v. 9. בְּעַד *per feneſtras ingredien-
tur, ſicut fur*. ¶ 2. בַּל *in, ad*. בִּלְעֲדֵי, Syr. בְּלְעַד *exce-
pto, præter*. Gen. 14. בִּלְעָדַי, Targ. בַּר *excepto,
quod comederunt pueri*. ¶ Et מִבַּלְעֲדֵי *præter*. Pſal.
18. verſ. 30. *Quis Deus* מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה *præter Do-
minum?* ¶ Et מִבַּעַד *ab, extra, extrinſecus*. Cant.
4. verſ. 3. מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ *extrinſecus ſuper capilli-
tium tuum*.

Deinde, עַד idem quod עוֹד, *adhuc, dum*:
permutata ordinum ſignificatione. Jonæ
4. עַד הֱיוֹתִי *adhuc eſſe me in terra mea*: dum eram
in terra mea. Job. 1. עוֹד זֶה מְדַבֵּר *adhuc iſte loque-
batur*. idem cum præcedentibus, עוֹד זֶה מְדַבֵּר
adhuc iſto loquente. Jud. 4. *Et Ehud evaſit* עַד
הִתְמַהְמְהָם *adhuc cunctantibus ipſis*.

Tertiò, עַד, & in majori diſtinctione
cum vaf וָעֶד, ſemper ſegol; *æternitas*: notat
temp⁹ longius quam עוֹלָם *ſeculum*: æternū,
perpetuum, aſſiduū. Exod. 15. *Dominus re-
gnabit* לְעוֹלָם וָעֶד *in ſeculum & æternitatē*. Hier.

Digitized by Google

in ſeculum & ultrà. accepit pro עַד *ad.* Targ. A
לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא *in ſeculum & in ſecula ſeculorum.* ac puncto ſegol differt ab עֵד *teſtis.* Jerem. 19. הַיּוֹדֵעַ וָעֵד *ſciens & teſtis.* Tantùm. Hab. 3. הַרְרֵי עַד *montes æternitatis.* Pſalm. 83. *Pudefiant & conturbentur* עֲדֵי עַד *in æternum.* Pſalm. 132. *Hæc requies mea* עֲדֵי עַד *in ſeculum.* Eſa. 26. *Confidite in Domino* עֲדֵי עַד *in æternum.* Targum לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא *in ſeculum & in ſecula ſeculorum.* Eſa. 45. *Et non ignominia afficiemini* עַד עוֹלְמֵי עַד *in ſecula æternitatis.* Eſa. 57. verſ. 15. שׁוֹכֵן עַד *habitator æternitatis.* Pſalm. 19. *Sermo Domini mundus, permanens* לָעַד *in æternum.* Amos 1. verſ. B
11. *Et retinuit* לָעַד *in perpetuum iram ſuam.* L x x. εἰς μαρτύριον *in teſtimonium.* acceperunt pro עֵד *teſtimonium.* Pſalm. 111. verſ. 8. *Suſtentati* לָעַד לְעוֹלָם *in æternum, in ſeculum.* Job. 20. *An hoc ſcis* מִנִּי עַד *à ſeculo?*

II. Per antiphraſin quidem, ſed tamen ex uſu linguæ Chald. & Syr. עֲדָה, Chald. & Syr. עֲדָא *abijt, receſſit, declinavit, tranſijt, præterijt, pervenit, abjectus, remotus fuit.* Job. 28. C
verſ. 8. *Non* עָדָה, Targum זָר *tranſijt ſuper ipſum leæna:* declinavit ad eum. tantùm. Chald. Dan. 3. *Et odor ignis non* עֲדָת בְּהוֹן *tranſijt per illos.* Geneſ. 19. *Qui* עָבַר, Targum עֲדָא *tranſijt per partes.* Geneſ. 49. *Non* יָסוּר, Targum יַעְדֵּי *recedet ſceptrum à Juda.* Jud. 6. *Non* תָמוּשׁ, Targum תַעְדֵּי *recedes inde.* Syr. Actor. 20. verſ. 19. יַעֲדִין חֲוֵו *quæ tranſierunt ſuper me:* acciderunt mihi. Hiphil. הֶעְדָּה, Chald. & Syriacè אַעְדִּי, in Daniel הַעְדִּי *tranſtulit, removit, depoſuit, abjecit,* D
abſtulit, arripuit, ſpoliavit, exuit. Proverb. 25. verſ. 20. מַעֲדֶּה, Targum וְשָׁקֵל *auferens veſtem in die frigoris:* removens, deponens: tantùm. Chald. Dan. 2. מְהַעְדֵּא *transferens reges.* Job. 34. verſ. 20. וְיָסִירוּ אַבִּיר, Targum וְיַעְדוּן *& removebunt principem.* 1. Sam. 28. *Et Saul* הֵסִיר, Targum אַעְדִּי *removerat.* Gen. 27. וּפָרַקְתָּ *& abrumpes jugum ejus.* Targum וְתַעְדֵּי *& removebis.* Syr. Act. 24. *Ex manibus noſtris* אַעְדְּיֵהּ *tranſtulit eum:* abſtulit. Luc. 9. v. 39. *Spiritus* עָדֵא *arripit eum.*

Nom. עַד, Chald. עֲדָא, & עֲדִי, & עֲדִית *præda.* E
Gen. 49. v. 27. *Manè comedet* עַד *prædam.* Lxx. ἔτι *adhuc.* acceperunt pro עוֹד *adhuc.* Zoph. 3. v. 8. *Ad diem quo ſurgam* לְעַד *ad prædam.* Eſa. 33. v. 23. *Tunc diviſa fuit* עַד־שָׁלָל *præda ſpolij multa.* aut, *præda & ſpolium:* ut ו ſubintelligatur per ellipſin. Chald. Deut. 20. שְׁלַל, Targ. עֲדָא *ſpolium hoſtium tuorum.* Eſa. 10. v. 6. וְלָבֹז בַּז, Targ. וּלְמֶעְדֵּי עֲדָאָה *& ad prædandum prædam.* Jerem. 30. verſ. 16. *Eruntque deprædatores tui* לִמְשִׁסָּה, Targ. לַעֲדֵי *in prædam.*

Chald. עֲדֵי *viator.*

עֲדִיָּא *gryphus,* avis rapax.

III. Metaphoricè, Chald. & Syr. עֲדָא, & עֲדִי *tranſijt, coivit, concepit:* ſicut עָבַר apud Hebræos. Geneſ. 20. *Et ingreſſus eſt ad Hagar,* וַתַּהַר, Targ. וַעֲדִיאַת *& ipſa concepit, & vidit quod* הָרָתָה, Targum עֲדִיאַת *concepiſſet:* gravida facta eſſet.

Nom. מְעַדְיָא *gravida, impregnata:* Plural. מְעַדְיָן *gravidæ.* Gen. 34. *Et ecce* הָרָה, Targ. הִיא מְעַדְיָא *ipſa gravida eſt.* Eſa. 7. v. 14. *Ecce virgo* הָרָה, Targ. מְעַדְיָא *gravida eſt.*

עֲדִי & עֲדִית *conceptio:* Plur. עִדּוּיִין *conceptiones.*

עֲדִי & עֲדִית *puſtula,* ſcabiei genus.

IV. Arab. עדא adî *odit, diſconvenit, adverſatus, indignatus eſt, inimicus, hoſtis fuit.* Piel עדא vel עדי addi *inimicos fecit.* Paſſ. אתעדא vel אתעדי ataddi *inimicus factus eſt.* Hiphil. אעדי *coëgit.* Hebr. 10. v. 28. *Qui* תעדי *abjecerit Legem Moſis.* Alc. 2. ולא תעתדוא אן אללה לא יחב אלמעתדין *& non inimici ſitis, quia Deus non diligit adverſantes.* Alc. עאדיתם.

Nom. עדו adu *inimicus, hoſtis:* Plur. עדא *hoſtes, inimici.* Foem. עדוה *inimica.*

מעדי muaddi *hoſtilis, indignatus:* Plural. מעדין muadijn *hoſtiles.* ע̈ עדאוה adiva *inimicitia, odium:* Plur. עדאואת *inimicitiæ.*

עדואן *indignans.*

V. Arab. עדא, cum ע̈ punctatis, *nutrivit.* Paſſ. אתעדי agtadi, & אתעדי *nutritus fuit.* אלעטם יעדוא כתירא מן אלחיואנאת *oſſa nutriunt multa animalia.* אלריה תעתדי מן אסחן אלדם *pulmo nutritur calidiori ſanguine.* במא יתעדי בה *quo nutritur.*

עדא *nutriens:* Plur. אעדיה *nutrientia, cibi.*

מעתדי *quod nutritur.*

תעדיה *nutritio.*

אעתדא *nutrimentum:* in Avicenna.

VI. Arab. cum ע̈ puncto, עדא & עדי gadi, & עדאה *manè, cras.* באלעדאה *manè, diluculo.* Matth. 20. v. 1. חרג באלעדאה *exijt manè.* פי אלעד fi algaad *altera die.* ע̈ מתעאדין *manicantes.*

עדא *prandium.*

עדל tria ſignificata habet. I. Syr. עֲדַל, Paſſ. אֶתְעֲדַל & אֶתְעֲדֵל *conqueſtus eſt de aliquo, reprehendit, arguit, vituperavit, criminatus eſt.* Marc. 7. ואתעדלו *& vituperaverunt.*

Nom. עֲדִיל & עֲדַל *ſons, reus, noxius, pravus.*

עֶדְלֵי *querela, reprehenſio, culpa, negocium.* דְּלָא עִדְלֵי & דְּלָא עֲדִילוּת *abſq; reprehenſione:* inculpatè.

Rabb. עדל *raphanus.*

II. Arab. עדל & עאדל adal *direxit, ordinavit, paravit, diſpoſuit, compoſuit, emendavit, correxit, æquavit,*

Digitized by Google

aquavit, temperavit, condivit, reparavit, renovavit, juſtificavit. Paſſ. תעאדל *temperatus fuit.* A
Matth. 11. verſ. 19. ועדלה אלחכמה מן בניהא *& juſtificata eſt ſapientia à filijs ſuis.* Joh. 5. verſ. 18. ויעאדל נפסה באללה *& æquat ſe Deo.* 2. Cor. 9. verſ. 12. *Qui* יעדלון *commendant ſeipſos.* Pſalm. 48. אַעדלוא *dirigite corda veſtra.* Coloſſ. 4. verſ. 1. אלארבאב אַעדלוא עלי עבידכם *vos domini æqui ſitis erga ſervos veſtros.*

Nom. עדל adal *æquitas, juſtitia.* באלעדל *rectè, juſtè.*

עאדל & עדיל adil *æquus, juſtus, dignus, par, æqualis:* Plur. עדול udul *juſti.* B

עדלה & תעדיל taadil *æquatio, correctio, temperatio, diſpoſitio, directio, condimentum.* בתעדיל bitaadil *emendatè.*

מעדל אלנהאר *æquatio diei: æquinoctium.*

מעדל muaddil *æquator, corrector, emendator.* מעדל muaddal, & מעתדל muatadal *æquatus, diſpoſitus, emendatus, temperatus, conditus, mediocris.*

אעתדאל atidel *æqualitas, temperatio, modeſtia, rectitudo, æquinoctium, uniformitas.* C אלזמן בהא אבהא אעתדאל הוא *temperatio aëris.* מעתדל אלחר ואלברד *tempus in quo ſemper temperatus eſt calor & frigus:* Geogr.

עדל idal *ſaccus:* Plur. עדאל *ſacci.*

III. Per Antiphraſin, Arab. עדל *declinavit.* Pſalm. 119. ולם אעדל *& non declinavi à Lege tua.* Gen. 19. אעדלא *declinate ad domum ſervi veſtri:* duale.

עדם. Arab. עדם adam *caruit, expers, privatus fuit, defecit, vacavit, non habuit.* Piel עדם D addam *privavit.* Pſalm. 84. יַעדמהם *privabit eos bonis.*

Nom. עדם & עדימה *carentia, privatio, defectus, vacuitas.* עדם אלמות *vacuitas mortis:* immortalitas. עדם אימאן *carentia fidei:* incredulitas.

עדים adim *carens, expers.* Pſalm. 78. מכאן עדים אלמא *locus carens aqua:* inaquoſus. עדים אלחס *expers ſenſus.*

עדן tria ſignificata habet. I. עָדַן. Inde Hithpaël הִתְעַדֵּן, Chald. אתעדן *deliciatus, delectatus, oblectatus, voluptate potitus* aut *affectus* E *fuit, delicatè vixit.* Nehem. 9. *Comederunt, ſaturati ſunt, impinguati ſunt,* וַיִּתְעַדְּנוּ *& deliciati ſunt in bono tuo magno.*

Nom. עֵדֶן, Foem. עֶדְנָה, Chald. עדון ἡδονή *voluptas, jucunditas, delectatio:* Plur. עֲדָנִים, Chald. עדונין *voluptates, deliciæ.* Gen. 18. v. 12. *Poſtquam conſenui, erit mihi* עֶדְנָה *voluptas:* actus conjugalis. Targum עלמו *adoleſcentia.* Lxx. ἕως τοῦ νῦν *uſque nunc.* Acceperunt עֶדְנָה, ab עד הנה *adhuc.* 2. Sam. 1. *Qui veſtiebat vos cocco cum delicijs* עֲדָנִים. Lxx. κόσμῳ ὑμῶν *ornatu veſtro.* Targum וּמֵיכַל לְכוֹן תַּפְנוּקִין *& paſcens vos delicatis cibis.* Alij: *cum* עֲנָקִים *torquibus:* literis transpoſitis. Pſal. 36. *Et torrente* עֲדָנֶיךָ *deliciarum tuarum potabis eos.*

עֲדִינָה *delicata, voluptuaria.* Eſa. 47. *Et nunc audi hoc, delicata, quæ habitas ſecurè.*

מַעֲדַנִּים, Foem. מַעֲדַנּוֹת *voluptates, deliciæ, cibi delicati, oblectamenta.* Proverb. 29. מַעֲדַנִּים *voluptates animæ tuæ.* Geneſ. 49. verſ. 20. *Et ipſe dabit* מַעֲדַנֵּי מֶלֶךְ *delicias regis.* Lxx. τροφὴν *cibum.* lege τρυφὴν *voluptatem.* 1. Sam. 15. *Acceſſit ad eum Agag* מַעֲדַנּוֹת *(in) delicijs:* cum gaudio. quia malebat mori, quam vivere. Al. *Manus ejus erant ligatæ.* Job. 38. verſ. 31. *An ligabis* מַעֲדַנּוֹת *delicias Pleiadum,* verni temporis amœnitatem & pulchritudinem; cum omnia germinant & creſcunt. Lxx. δεσμὸν *nodum.* reſpexerunt ad ענד *ligavit.*

Chald. עדן & מעדן *voluptuoſus, delicatus.*

Propr. עֵדֶן, & quinquies עֶדֶן *Eden:* amœniſſima Orientis regio, ubi Deus initio hortum homini plantavit. Gen. 2. *Et plantavit Deus* גַּן בְּעֵדֶן *hortum in Eden ab Oriente:* ex plaga orientali. Vulg. *hortum voluptatis à principio.* accepit appellativè: ſed ב indicat eſſe proprium. Ibidem. *Et fluvius egrediebatur* מֵעֵדֶן *ex Eden, ad rigandum* הַגָּן *iſtum hortum.* Ibidem. *Et accepit Dominus Deus hominem, & collocavit eum* בְגַן עֵדֶן *in horto Eden.* Eſa. 51. *Et poſuit deſertum ejus* כְּעֵדֶן *ſicut Eden, & campeſtre ejus* כְּגַן *ſicut hortum Domini.* Ezech. 28. בְּעֵדֶן גַּן אֵל *in Eden horto Dei fuiſti.* Joel. 2. כְּגַן־עֵדֶן *ſicut hortus Dei terra ante eum.* ¶ Rabbinicè per Metaphoram, גַּן עֵדֶן hortus Eden, *Paradiſus,* ſedes, locus & felicitas beatorum poſt hanc vitam, *cœlum:* ſicut Gehenna, infernus & damnatorum ſupplicium. תְּהִי נַפְשׁוֹ בְּגַן עֵדֶן *ſit anima ejus in horto Eden.* Chriſtus: *hodie mecum eris in Paradiſo.* ¶ Deinde, עֶדֶן *Eden,* urbs, Syriæ regia. Ezech. 27. *Haran & Canne* וָעֶדֶן *& Eden.* Amos 1. *Extirpabo habitatorem Aven, & tenentem ſceptrum* מִבֵּית עֶדֶן *ex domo Eden.* Lxx. *Ex viris* χαῤῥὰν. legerunt ערן, ob literarum ד ר figuram ſimilem: & ע per χ expreſſerunt.

II. Chald. עִדָּן, Syr. עדן eſt עֵת, *tempus, occaſio, opportunitas:* Plur. עִדָּנִין *tempora.* Gen. 29. *Non eſt* עֵת, Targ. עִדָּן *tempus, ut colligantur.* הָעִדָּנָא & בְּעִדָּנָא *hoc tempore, nunc.* מֵעִדָּן *ex hoc tempore, poſthac.*

III. Arabicè עדן. Inde מעדן maadan *fodina metalli:* Pluraliter מעאדן maadin *fodinæ.*

fodina. מעאן אלוהב מעדן אלמלח *fodina ſalis.* A
ואלפצה ואלחדיד ואלונג ואלנשאר *fodina auri, & argenti, & ferri,* &c. in Geogr.

ממען & מעדני mumaadan *mineralis, metallicus.* מעדניה *mineralia.*

עדס Arab. עדס *lens:* in עדש quære.

עדף עדף *exceſſit, exuberavit, ſuperfuit, ſuperabundavit.* Inde עודף: Foem. עודפת *ſuperabundans:* Plur. עודפים *ſuperabundantes.* Exod. 16. *Et omne* העודף, Targ. מותרא *ſuperabundans reponite vobis in cuſtodiam.* Num. 3. העודפים, Targ. דיתירין *qui ſuperſunt ſuper Levitas.* Hiph. העדיף *ſuperfuit, ſuperabundavit.* Exod. 16. *Et non* העדיף, Targ. אותר *abūdavit, qui multū collegerat.* B

Chald. עדיף *excellens, præſtans.*

Arab. עדף אלואר *exundantia fluminis.*

עדק Rabb. עדק *ſpongia:* item, *crater.*

Chald. עדק *ſeparavit.*

עדר ex ſignificata habet. I. עדר. Inde Niph. נעדר *privatus, detractus, deſideratus, diminutus fuit.* 1. Sam. 30. v. 19. *Nec* נעדר, Targ. שנא *defuit illis quicquam.* Eſa. 4. *Vir non* נעדר *deſideratus.* Targ. מתעכב *retardatus.* Eſa. 59. v. 15. *Et facta eſt veritas* נעדרת *privata:* deficiens. Piel עדר C *detraxit, privavit, deeſſe ſivit.* 1. Reg. 4. v. 26. *Nec* יעדרו דבר *detrahebant* ſeu *deeſſe ſinebant verbum:* nihil ſinebant deeſſe eorum, quæ ad menſam regis erant neceſſaria. Targ. מעכבין כרעם *impediebant quicquam.* Præterea, 2. Sam. 17. v. 22. Zoph. 3. v. 5. Eſa. 40. v. 26: 34. v. 16.

Rab. עדר & הנדר *privatio, deſtructio:* itē, *mors.*

II. Per antiphraſin, עדר *digeſſit, diſpoſuit, ordinavit, inſtruxit.* 1. Par. 12. v. 38. עדרי מערכה *ordinantes aciem.* pro quo præcedit: עורכי מלחמה D *ordinantes bellum.* Ibid. ולעדר *& ad ordinandum:* ad inſtruendum aciem.

Nom. עדר, Chal. עדר, Arab. עדר *ordo animalium* majorum & minorum, *grex:* Pl. עדרים, Chald. עדרין *ordines animalium, greges.* Jer. 13. *Quia captivus abductus eſt* עדר *grex Domini.* Targ. עמא *populus.* Jer. 31. *Et proficiſcentur* בעדר *in grege.* Targ. בסיען *cum cœtibus:* ſicut paſtores cum ſuo grege ex uno loco in alium tranſeunt. Cant. 4. *Capillus tuus* כעדר העזים *ſicut grex caprarum:* ſicut pilus gregis caprarum. 2. Par. 32. v. 29. ועדרים *& ordines pro præſepibus.* Joel. 1. *Perplexi ſunt* עדרי בקר *greges boū, quia non eſt pabulum eis: etiam* עדרי צאן *greges ovium devaſtati ſunt.* ¶ Per Synecdochē עדרים, Chal. עדרין *caulæ,* quibus greges includuntur. Eſa. 7. *Derelictæ civitates Aroër* לעדרים *in caulas erunt.* Targ. לבית משרי עדרין דען *in domū habitationis gregum ovium.* Pſal. 50. verſ. 9. ממכלאתיך, Targ. מן עדרך *ex caulis tuis hircos.* Arab. מן אלעדר *ex ordine.*

Propr. Mich. 4. מגדל עדר eſt turris Davidis, ſic dictus, quòd Iſrael gregi ovium comparetur, & in Jeruſalem quotannis ter congregabatur, ſicut grex in caula.

III. Per Metaphoram, עדר. inde Niphal. נעדר *foſſus, ſarculatus, ſarritus, paſtinatus fuit:* de agro & vinea. Tantùm, Eſa. 5. v. 6. *Non putabitur, nec* יעדר *paſtinabitur.* Eſa. 7. v. 25. *Et omnes montes, qui* במעדר יעדרון *ligone fodientur.* Targum יתפלחון *colent.*

Nom. מעדר *ligo, ſarculum,* quo ager aut vinea foditur.

Rabb. עדר *ſarculavit.*

IV. Syr. עדר *juvit, adjuvit:* in עזר invenies.

V. Arab. עדר adar, cum ד punctato, *excuſavit, defendit.* אסתעדר aſtaadar, & אעתדר *excuſavit ſe, defendit ſe, recuſavit, denegavit.* 2. Cor. 11. v. 36. *Nos* נעתדר *defenſione utemur.* Alcoran. לא תעתדרוא *non excuſetis.*

Nom. עדר udar *excuſatio, ratio, cauſa, occaſio, defenſio.*

אעתדארא & אתעדאר *excuſatio, defenſio, recuſatio.*

עדרה *effugium.*

עדרי adari, & עדרא adara *virgo, pediſſequa:* Plur. עדארי adari *virgines.* Matth. 1. v. 23. *Ecce* עדרי *virgo concipiet.*

עדריה udria *virginitas, caſtitas.*

תעדר *difficilis, impoſſibilis.*

VI. Arab. cum ע punctato, עדר gadar *prævaricatus, mentitus eſt, fefellit, doloſè egit, aſtutus, ſagax fuit.* Pſ. 78. פעדרוא *& prævaricati ſunt.* Act. 8. v. 9. *ut* תעדר *mentiaris in Spiritum ſanctum.* Pſal. 109. עדרוא בי *detrahunt mihi.*

Nom. עדר gadar *dolus, fraus, fallacia, proditio, techna.*

עאדר gadir *doloſus, aſtutus, ſagax, proditor:* Plur. עאדרין *doloſi.*

עדיר gadar *lacus, lacuna, palus, ſtagnum:* Dual. עדראן gadran *ſtagna.* מא עדראן *aqua paludum.*

תעדר tagdor *lanx, diſcus, patella:* Pl. תעדראת tagdorath *patella.* ¶ תעדר אלסלוך *dolus viarū.*

עדרה gudra *vitis:* Plur. עדאר *vites.*

עדש עדש. Inde Plur. עדשים *lentes.* Gen. 25. *Et coctur am* עדשים, Targ. טלופחין *lentium.* Rabb. עדש, Arab. עדס hadas *lens* ntis, *vicia,* & *cognatæ ſpecies:* Plur. עדשין *lentes.* איש עדשן *homo lenticuloſus:* qui q. lentibus perfuſus apparet. Arab. עדס אחצר hadas ahdar *lens viridis.* E

עדסיה צפרא adaſia zafra *adeſia citrina:* flava: cibus ex lentibus & croco coctus; ideoque flavus: Matth. hades.

עהד tria ſignificata habet. I. Syr. עהד *memor fuit, meminit, recordatus eſt.* Joh. 15. v. 20. עהדו *mementote ſermonis quem dixi.* Luc. ועהד *& recordatus eſt teſtamenti ſui.* Matth. 16. v. 9. *Non* עהדין

Digitized by Google

וְעֲהֶדּתֻּוהִי מְעַהַדִּין *meminiſtis vos.* Hebr. 2. v. 6. A
quòd memor es ejus. Hiph. אַעְהַר *monuit, admonuit, commonefecit, ſuggeſſit.* Joh. 14. verſ. 26.
וְנַעֲהַדְכוּן *& commonefaciet vos.* Paſſ. אֶתְעֲהַר *monitus, admonitus fuit, mentionem fecit.*

Nom. עֲהִיד & מְתַעֲהְנָן *admonitus, memor.*

עוּהְדָּן *mentio, recordatio, memoria:* item, *commentator.*

II. Per Metalepſin, Syr. עֲהַד, Arab. עַהַד ahad *teſtatus eſt, teſtimonium dixit, fidem dedit, vovit, promiſit.* Arab. Pſal. 89. עַהַדְת עַהְדָא *teſtatus es teſtamentum.* 1. Cor. 8. v. 3. עַהַדְת *teſtatus ſum vobis.* Pſal. 83. וְתְעַאהַדוּא *& teſtati ſunt contra te.*

Nom. Arab. עַהַד *teſtimonium, teſtamentum, pactum, fœdus, promiſſio, votum:* item, *tempus:* Plur. עֻהוּד uhud *teſtamenta, pacta, vota.* B
אלעהד אלגדיד *Teſtamentum novum.* חָפֵט עֻהוּדְהֻם *ſervat fœdera ipſorum:* in Geogr.

מֻעַהַד muahid *teſtis.* ✠ אויל מעהד avil muhaid *protomartyr.*

III. Arab. תעהד taahad *viſit, inviſit, viſitavit.* Pſal. 80. וְתעהד *& viſita vineam iſtam.* Pſ. 106. ותעהדנא *& viſita nos in ſalutari tuo.* Pſal. 27. ואתעהד *& viſitabo templum ejus.* Luc. 7. v. 16. C
ותעהד *& viſitavit Deus populum ſuum.* ¶ Phil. 4. v. 16. תעהדתמוני *miſiſtis mihi.* ¶ תעהד *aſſuetus fuit:* in Avicenna.

עהן. Syr. עֲהַן *commodus, aptus, utilis fuit, congruit, convenit.* Act. 27. v. 12. *Non* עָהֵן *commodus erat.* Phil. 1. v. 10. דַעֲהִינָן *quæ commodiora ſunt.*

עַהְנָאִית *commode, utiliter.*

עַהְן *luna.* Alcor.

עוא. Chald. עֲוָא in עֲוָה *invenies.*

Arab. עוא avi *ululavit, latravit, gannivit.* D

עוב tria ſignificata habet. I. עוב. Inde הֵעִיב *obnubilavit, obſcuravit, obtexit.* Thren. 2. v. 1. *Quomodo* יָעִיב *obſcurabit Dominus in furore ſuo filiam Zion?* Targ. יְקוּץ *faſtidiet.* Lxx. ἐγνόφωσεν *obſcuravit.*

Nom. עָב *nubes:* Plur. עָבִים, Fœm. עָבוֹת *nubes.* Ezech. 41. v. 25. וְעָב עֵץ *& denſitas ligni ſuper faciem portici.* Targ. סְקֻפְתָּא *trabs.* Ibidem וְהָעֻבִּים *& trabes magnæ.* Pſal. 18 עָבֵי שְׁחָקִים *denſitates nubium.* Pſal. 77. *Fluxerunt* מַיִם עָבוֹת *aquæ nubium.*

עָב *ſylva denſa.* Syr. עָבִין *ſylva.*

Chald. עוּב *ſinus.* ✠ עֵיב *caligo, obſcuritas.* E

Arab. עוב *occultatus fuit.* מעיב *occultatus:* in Avic. 1. Cor. 5. v. 6. *Vos* תעאבון *occultatis adulterium:* diſſimulatis.

II. Arab. עַאיב ajeb *reprehendit, notavit, taxavit.*

Nom. עיב ib *vitium, macula, nocumentum, mendum, error, crimen:* Plur. עֻיוּב ujub *maculæ.* ✠ מעיוב *maculatus.*

עַיב *maculavit.* Jac. 3. v. 6. יעיב *maculabit totum corpus.*

III. Arab. cum ע punctato עַאב & מעיב *remotus.*

עיב *arcana cordis.*

Alc. 2. עַיב אלסמואת ואלארץ *diſtantia cœli & terræ.*

עוג duo ſignificata habet. I. עוּג *uſſit, aduſſit, uſtulavit, coxit panes* ſuper vel ſubter prunis, *pinſuit.* Ezech. 4. v. 12. tantum. וְעֻגַת שְׂעֹרִים, Targ. וְחָרָרָא דִלְחֵם *& placentam hordei comedes, & illa ſuper excrementis ſtercoris hominis,* תְּעֻגֶנָּה, Targ. תֶּחֶרְרִנַּהּ *uſtulabis eam ante oculos ipſorum:* coques. pro תְּעוּגֶנָּה, omiſſo dages. Lxx. ἐγκρύψεις αὐτά *abſcondes ea.*

עֻגָה & עֻגָּה *panis ſuper prunis coctus, panis ſubcinericeus, placenta:* Plur. עֻגוֹת & עֻגֹת *panes in prunis cocti, placentæ.* Hoſ. 7. *Ephraim factus eſt* עֻגָּה *placenta non verſa:* quæ citò & ſemiuſta voratur: ſicut ſequitur, *devorant alieni facultates ejus.* 1. Reg. 19. *Et ecce ad caput ejus* עֻגַת רְצָפִים *placenta prunarum:* cocta in prunis. Gē. 18. *Subigito paſtā* וַעֲשִׂי עֻגוֹת, Targ. וּגְרִיצָן *& placētas.*

מָעוֹג *idem.* 1. Reg. 17. *Vivit Dominus Deus tuus, ſi eſt mihi* מָעוֹג *placenta.* Targ. מִדָּעַם *quicquam:* quicquam coctum: fruſtum panis magnum aut parvum. Pſ. 35. v. 15. *cum hypocritis ſubſannatoribus* מָעוֹג *placentæ:* propter placentam: cibi cauſa. Paſcebantur enim delatores ab illis, quibus alios deferebāt.

Rabb. עוּגִית *ſylcus.*

II. Arab. עוג. Inde עַאוג aveg *curvavit, incurvavit, arcuavit, flexit, inflexit, reflexit, torſit, contorſit, obliquavit.* Paſſ. אתעאוג atavég *incurvatus fuit.*

מְעַוַּג muaveg *incurvatus, tortus, obliquus.* מעוג אלסקי muaveg alſacai *curvus cru.ra,* var°.

עוג, & עִוג ivig, & עַואג *curvatura, contorſio, incurvatio.* ¶ Inde עוג *aux:* Avic. *Sol eſt circa* עוגה *augem ſuam.*

תעויג taavig *obliquatio.*

אעוגאג אלמסתקים *curvitas, pravitas* אעוגאג *tortura recti.* Matth. 16 *Generatio* אלאעוג *perverſa.*

עאג ag *ebur:* à curvitate. עַטאם אלעאג *os elephantis.* חגר אלעאגי hagar alagi *lapis eburneus.*

עוד quatuor ſignificata habet. I. עוּד. Inde Hiph. הֵעִיד, Arab. עאוד avad *teſtatus, teſtificatus eſt, compromiſit.* Per metalepſin, *obteſtatus eſt, monuit, admonuit.* qui enim admonet alterum, id facit coram teſtibus, ne negare poſſit poſtea: ſicut Chriſtus jubet, Matth. 18. Conſtruitur cum ב *in, cum.* Gen. 43. v. 3. הָעֵד הֵעִד בָּנוּ, Targ. אַסְהָדָא אַסְהַד בַּנָא *conteſtando conteſtatus eſt nos vir ille:* monuit, hortatus eſt. Et cum accuſativo. 1. Reg. 21. v. 10. וִיעִדֻהוּ, Targum וִיסַהֲדוּנֵהּ *& teſtabuntur* (בּוֹ *contra*) *ipſum dicentes.* verſ. 13. וַיְעִדֻהוּ, Targum

 ואסהדו

וְאַסְהִדוּ & *teſtabantur* (בּוֹ *contra*) *eum viri Belial:* teſtimonium contra ipſum dicebant. A Jerem. 6. *Ad quem loquar* וְאָעִידָה *& conteſtabor, ut audiant?* Hoph. הוּעַד *admonitus fuit*. Exod. 21. וְהוּעַד, Targ. וְאִסְתְּהַד *& admonitus cum domino ſuo non cuſtodierit*.

Nom. עֵד, Foem. עֵדָה *teſtis*, qui teſtatur de veritate & re comperta: Plur. עֵדִים *teſtes*. Dicitur, 1. de perſona. Lev. 5. v. 1. *Et anima ſi peccaverit, & audiverit vocem juramenti, & ipſe eſt* עֵד, Targ. סָהִד *teſtis, aut vidit aut cognovit*. Jer. 29. *Et ego ſciens* וָעֵד *& teſtis, inquit Dominus*. Eſa. 55. verſ. 4. *Ecce* עֵד *teſtem populis dedi illum*. Targ. רַב *principem*. ſequitur enim: *ducem & præceptorem populis*. B ¶ 2. de re. Geneſ. 31. עֵד, Targ. סָהִד *teſtis eſt cumulus iſte*, וְעֵדָה, Targum וְסָהֲדָא *& teſtis ſtatua iſta*. Job. 10. *Renovas* עֵדֶיךָ *teſtes tuos contra me*. plagas tuas, quæ teſtentur contra me, quòd peccaverim. ¶ Item עֵד *teſtimonium*. Exod. 20. *Non dices contra proximum tuum* עֵד שָׁקֶר *teſtimonium falſitatis*: mendacij. Targ. סָהֲדוּתָא *idem*.

עֵדָה *teſtimonium:* Pl. עֵדוֹת *teſtimonia*. Gen. 21. *Et ſint mihi* לְעֵדָה, Targ. לְסָהֲדוּ *in teſtimonium*. C Deuter. 4. *Iſta ſunt* הָעֵדֹת, Targ. סָהֲדְוָתָא *teſtimonia, & ſtatuta, & judicia*. Pſal. 94. *cuſtodiverunt* עֵדֹתָיו *teſtimonia ejus*.

עֵדוּת *idem:* Plur. עֵדְוֹת *teſtimonia*. Significat autem עֵדוּת *teſtimonium* quatuor: 1. *doctrinã*, qua Deus de ſe & de voluntate ſua eſt teſtatus, & quæ eſt teſtimoniũ inter Deum & populum Iſraël, quòd is populum acceperit in peculium, & populus ipſum in Deum. Pſ. 19. עֵדוּת *teſtimonium Domini fidele*. ¶ 2. *Decalogum* duabus tabulis inſculptũ: & D *arcam*, in qua decalogus: deniq; & *tabernaculum* in quo arca, & ipſum oraculũ erant repoſita. Exod. 34. *Duæ tabulæ* הָעֵדֻת, Targ. סָהֲדוּתָא *teſtimonij in manu Moſis*. Exod. 40. *Et pones ibi* אֲרוֹן הָעֵדוּת *arcam teſtimonij*. in qua decalogus duabus tabulis inſcriptus erat repoſitus. Ibid. *Et dedit* הָעֵדוּת *teſtimonium in arcam:* tabulas decalogi. Exod. 25. *Et dabis in arcam* הָעֵדֻת *teſtimonium, quod dabo tibi*. Exod. 17. *In tabernaculo teſtimonij extra velum, quod eſt juxta* הָעֵדֻת *teſtimonium:* juxta דְּבִיר *oraculũ*, ubi arca teſtimonij erat repoſita. Exod. 16. v. 34. *Et repoſuit illum Aharon coram* הָעֵדֻת E *teſtimonio:* coram arca. Lev. 6. *Et operiat nebula ſuffitus operculum, quod eſt ſuper* הָעֵדוּת *teſtimonio:* ſuper arca. Num. 1. *Et tu conſtitue Levitas ſuper* מִשְׁכַּן הָעֵדֻת *habitaculum teſtimonij*. in quo erat arca, & in hac tabulę decalogi. Num. 17. *Et pones eos in tentorio teſtimonij, corã* הָעֵדוּת *teſtimonio:* corã arca: Synecdoche. 2. Reg. 11. & 2. Par 23. *Et producens filium regis, impoſuit ei coronam* וְהָעֵדוּת *& teſtimonium:* librum Legis, in quo rex debeat die noctéq; legere. Al. *veſtes regias:* ut cum עֵדָה conveniat. Cum affixis mutat ו in ו. Pſ. 132. *Si cuſtodiverint filij ejus pactum meum* וְעֵדֹתִי *& teſtimonium meũ, quod docebo eos:* Legem. 1. Reg. 2. *Et judicia ejus* וְעֵדְוֹתָיו *& teſtimonia ejus*. 2. Reg. 17. *Et* עֵדְוֹתָיו *teſtimonia ejus, quæ* הֵעִיד *teſtatus fuit*.

II. עוּד. Inde תְּעוּדָה *mos, conſuetudo*. Ruth. 4. *Et hoc erat conſuetudo in Iſraël*. Eſa. 8. *cuſtodi* תְּעוּדָה *conſuetudinem:* ſerva morem. vel teſtimonium: doctrinam.

Syr. עוּד vel עַד *conſuevit, ſolitus fuit*.

מְעַד *ſolitus:* Plur. מְעַדִין *ſoliti, conſueti*. Marc. 10. *Sicut* דַּמְעַד הֲוָא *ſolitus erat:* conſueverat. Act. 3. v. 2. דַּמְעַדִין הֲווֹ *qui ſoliti erant eum ferre*.

עִידָא *conſuetudo*. ✠ אֶתְעַיַּד *conſuevit*. ✠ עִידָנָי *conſuetus*.

Arab. עאדה ada *mos, uſus, ordo, conſuetudo:* Plural. עאדאת adat, & אעואד avaid *conſuetudines*. גיר עאדה gair adah *præter morem*. ✠ עיאדה *viſitatio*.

אסתעוד aſtaaved *aſſuefactus, habilis, aptus, rectus fuit*.

מסתעוד muſtaaved *conſuetus, uſitatus*. גיר מסתעוד gair muſtaved *inuſitatus*. ✠ מעיאד *ſolitus*.

עיד id *feſtum:* Plur. אעיאד ajed *feſta*. ✠ עיד אלאשתהי id aliſchtihe *feſtum deſiderij:* Paſcha. עיד חמסאני id chamiſini *feſtum pentecoſtes:* quod & עיד נזול רוח אלקדוס id nuzul roh alcudus *feſtum deſcenſionis Spiritus ſancti*.

עידי jedi *ad feſtum pertinens*.

III. עוֹד, Arab. עוד ſignificat אורך ימים *additionẽ rei, aut temporis: adhuc, dum, amplius, deinceps, iterum, ſecundò*. Gen. 7. *Quia ad dies* עוֹד *adhuc ſeptem, ego pluam ſuper terram*. poſt ſeptẽ dies. Jon. 3. עוֹד *adhuc quadraginta dies, & Ninive ſubvertetur*. 1. Reg. 12. עוֹד *adhuc tres dies, & redite ad me*. ſequitur: *redite ad me die tertio*. Gen. 8. *Non addam maledicere* עוֹד *amplius terram:* perpetuò. ¶ Interdum idem quod עַד *diu*. permutata ordinum ſignificatione. Gen. 46. *Flebat ſuper collo ejus* עוֹד *diu*. Jer. 2. *Propterea* עוֹד *diu litigabo vobiſcum:* longo tempore. ¶ בְּעוֹד *intrà, dum, adhuc*. temp⁹ præſens. Amos 4. בְּעוֹד *dum adhuc tres menſes ad meſſem*. Eſa. 7. v. 8. וּבְעוֹד *& intra 65. annos*. Targ. בְּסוֹף *& in fine 65. annorum*. Lxx. καὶ μετ *& poſt*. Jer. 28. בְּעוֹד *intra duos annos ego reducam ad locum iſtum omnia vaſa domus Domini*. Targ. בְּסוֹף *in fine biennij*. ¶ מֵעוֹד *quamdiu*. Gen. 48. v. 15. *Qui paſcit me* מֵעוֹדִי, Targ. מִדְּאִיתָנִי *quamdiu ſum*. Lxx. ἐκ νεότητός μου *à juventute mea*. Num. 22. v. 30. *Equitaſti ſuper me* מֵעוֹדְךָ. Targum מִדְּאִיתָךְ *quamdiu es, uſq; ad hunc diem*. Jerem. 40. וְעוֹדֶנּוּ לֹא יָשׁוּב *& adhuc ipſe non redibat*. aut *redire volebat*. Adhuc Jeremias non dixerat ipſi

A ipſi ſe rediturum: indicavit ſeu ſignificavit igitur Nebuſaradan, ſuam mentem eſſe, ut rediret, & dixit illi, & redi ad Gedaliam. Thren. 4. v. 17. עודינה *adhuc nos, conſumentur oculi noſtri.* pro עודנו, literis ה׳ו permutatis. Lxx. ἔτι ὄντων ἡμῶν *adhuc exiſtentibus nobis.* Job. 27. v. 2. *Quia* כל־ עוד *omni tempore* (quo) *anima mea eſt in me.*

Arab. Verb. עוד *redijt, reverſus eſt.* Pſal. 7. עוד *revertetur in caput ejus.* Luc. 1. עארת *reverſa eſt in domum ſuam.* Johan. 8. *Ne* תעודי *revertaris ad me.* Gal. 1. עדרת *reverſus ſum Damaſcum.* Gen. 3. v. 19. חתי תעוד אלי אלארץ *donec redeas in terram.*

B Gen. 4. פלא תעוד אן יעטיך קותהא *& non redibit, ut det tibi robur ſuum.* עדתם *reverſi eſtis.* עדנא *ſumus reverſi.* Alcor. Manna. ופיהא נעידכם *& in illam reducet vos.* Hiphil. אעאד aid *reduxit, retulit, reddidit.* Matth. 27. v. 3. ואעאד אלתלתין אלפצה *& retulit triginta argenteos ad principes ſacerdotum.* ¶ Item, עוד & אתעאד *contendit, certavit.* 2. Corinth. 5. v. 15. ונעוד *& contendamus animis noſtris.* 1. Cor. 10. v. 24. *Qui* יתעאדון *certant in ordinibus arena.*

C עוד haud *lignum,* & *xyloaloë,* lignum balſami: Plur. עידאן *ligna:* in Avicen. עוד ניר *lignum bonum,* aroma. עוד אלעוד *arbor aloës.* עוד אלחיה *lignum ſerpentis:* quod impoſitum latibulo ſerpentis eum expellit. עוד אלקמארי & עוד אלנגפי in Geograph. עוד הינדי *lignum aloës.*

IV. עוּד. Inde Piel. עוד (ab עד præda; ex uſu Chald.) *diripuit, expoliavit.* Pſalm. 119. *Funes impiorum* עִוְּדֻנִי *ſpoliarunt me.* Targum *cohortes impiorum* אתכנשו עלי *congregati ſunt contra me.*

D

עוה duo ſignificata habet. I. עָוָה *curvus, obliquum, contortus, pravus, perverſus;* metaphoricè, *malus, iniquus, malitioſus fuit, iniquè* aut *perverſè egit:* quando ad animum & actiones transfertur, ſicut Latini *curvos mores* dicunt. 1. Reg. 8. *Peccavimus* וְהֶעֱוִינוּ, Targ. ואטפשנא *& ſtultè egimus.* Dan. 9. v. 5. *Peccavimus* וְעָוִינוּ *& iniquè egimus.* Eſther 1. *Non contra regem ſolum* עָוְתָה *iniquè egit Vaſti regina, ſed contra omnes principes.* Targ. סרחת *peccavit.*

E Lxx. ἠδίκησεν *injuſtè egit.* Niphal. נַעֲוָה *curvatus, incurvatus, depravatus fuit:* metaphoricè, *perverſus, iniquus, malus factus eſt.* Eſa. 21. v. 3. נַעֲוֵיתִי *incurvatus ſum propter auditum:* eò quòd audivi. Pſal. 38. נַעֲוֵיתִי *incurvatus ſum & humiliatus vehementer.* Targum עקמת *curvus factus ſum.* Prov. 12. נַעֲוֵה לֵב *pravus corde erit contemtui.* Lxx. νωθροκάρδιος *piger corde.* 1. Sam. 20. v. 30. *Filius* נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת *pravæ* (ſcil. matris) *rebellione.* Piel. עִוָּה, Chald. עַוִּי *curvavit, incurvavit, depravavit, pervertit.* Thren. 3. *Semitas meas* עִוָּה *pervertit.* quæ ſcil. planæ erant & rectæ. Eſa. 24. v. 1. וְעִוָּה *& pervertet faciem ejus:* dabit illi aliam faciem, priore mutatâ: ut non inveniatur in ea ullũ animal. Eſa. 34. *Movit* וְעִוָּה *& pervertit.* ſc. urbes iſtas. Targ. וְאַגְלֵי אִנּוּן *& in captivitatem abduxit eos.* Lxx. καὶ ἄβα. Acceperunt pro nomine urbis proprio. Hiph. הֶעֱוָה, Chald. אַעֲוִי *curvavit, pervertit, depravavit.* Job. 33. *ego dixi, erravi* וְיָשָׁר הֶעֱוֵיתִי *& rectum incurvavi.* Targ. קלקלית. Jer. 3. *Quia* הֶעֱווּ, Targ. קַלְקִלוּ *perverterunt vias ſuas.* Abſolutè, *iniquè egit, peccavit.* 2. Sam. 19. *& non recorderis eorum, quæ* הֶעֱוָה, Targ. סרח *peccavit ſervus tuus.* 2. Samuel. 7. בְּהַעֲוֺתוֹ, Targ. אם יסרח *ſi peccaverit, caſtigabo eum.* Pſalm. 106. הֶעֱוִינוּ *iniquè egimus, impiè fecimus.*

Nom. עַוָּה *incurvatio, inclinatio, declinatio.* Ezech. 21. עַוָּה *incurvationem ponam illam.*

עָוֺן, Chald. עַוְיָא *pravitas, perverſitas, malitia, vicium, peccatum:* Plural. עֲוֺנִים, Formin. עֲוֺנוֹת, Chald. עֲוָיָן *pravitates, iniquitates.* dicitur autem de *culpa,* & metonymicè, de *pœna.* De culpa. Pſal. 51. *Ecce* בְּעָוֺן *in iniquitate conceptus ſum.* Ibid. *& oẽs* עֲוֺנֹתַי *iniquitates meas dele.* 1. Par. 21. *Remitte, quaſo,* עֲוֺן עַבְדְּךָ *iniquitatem ſervi tui.* Ezech. 21. v. 25. *In tempore* עֲוֺן קֵץ *iniquitatis finis:* peccatum, ob quod venit finis ejus. Targum עִדָּן שַׁלָּמַת חוֹבוֹהִי *tempus retributionis peccatorum ſuorum.* 1. Sam. 25. v. 24. *In me ego, Domine,* הֶעָוֺן *iniquitas.* Iniquitas, quam tu facere vis, ad me pertingat, non ad te. Joſ. 22. *An parum vobis eſt* עֲוֺן פְּעוֹר *iniquitas Peor?* idololatria. ¶ De pœna. Geneſ. 15. *Quia non perfecta* עֲוֺן הָאֱמֹרִי *iniquitas Amorrhæi.* Eſa. 53. וַעֲוֺנֹתָם *& iniquitates ipſorum ipſe portabit.* Ibidem. *Poſuit in eo* עֲוֺן כֻּלָּנוּ *iniquitatem omnium noſtrûm.* Pſalm. 31. v. 11. *Infirmata eſt* בַּעֲוֺנִי *in iniquitate mea anima mea.* Lxx. ἐν πτωχείᾳ *in paupertate.* legerunt עֳנִי *paupertas.* 1. Samuel. 28. *Si accidet tibi* עָוֺן *iniquitas ob remiſſam.*

עִי & מְעִי *acervus, cumulus, tumulus:* à curvitate: Plur. עִיִּים *acervi, cumuli.* Mich. 1. *& ponam Samariam* לְעִי *in acervum agri.* Targum לְיָגַרִין *in cumulos.* vaſtitas. ædificium enim deſtructum fit acervus lapidum. Job. 30. *veruntamen non* בְּעִי *in acervum mittet manum.* ut ſervet mortuum acervo lapidum obrutum. Targum בִּרְתִחָא *in fervore.* Accepit pro בְּעִי, à בָּעָה *ebullijt,* & ב ſubintellexit. Pſal. 79. *Poſuerunt Jeruſalem* לְעִיִּים, Targum לְיָגָרִין *in acervos.* Urbs everſa fit lapidum & calcis acervus, & locus inhabitabilis. Eſa. 17. *& erit* מְעִי *acervus ruina.* Quando diruuntur ædificia, lapis ſuper lapidem

dem ponitur, & fiunt acervi. Alij ad עִיר referunt.

Propr. עִיִּים *Iim*, quarta Iſraëlitarum manſio, in Moabitarum finibus. Num. 33. v. 45. *& profecti ſunt* מֵעִיִּים *ex Iim, & caſtrametati ſunt in Dibon Gad.* Targum מִמְגִיזָתָא ex tráſ. præcedit v. 44. *& caſtrametati ſunt* בְּעִיֵּי הָעֲבָרִים, Targ. בִּמְגִיזַת עִבְרָאֵי *in limite Moab.*

עִוְעִים *incurvationes, vertigo, amentia.* Eſa. 19. *Dominus miſcuit in medio ejus ſpiritũ* עִוְעִים *incurvationum:* morbus inſaniæ. Targ. דְּטְעוֹ *qui erraverunt.*

II. Rabb. Chald. Hiph. אַעְוֵי *per nares reſpiravit.* מַעְוֵי *per nares reſpirans.*

Syr. עָוָא *gemuit, lamentatus eſt, clamavit.*

עוז duo ſignificata habet. I. עוז. Inde הֵעִיז *coëgit, congregavit, compulit*, מנוסתו ואסיפה א׳ העיר: ut conveniat cum אוּץ *feſtinavit.* Exod. 9. v. 19. הָעֵז, Targ. כְּנֹשׁ *congrega pecus tuum.* ſequitur: *& non* יֵאָסֵף, Targ. יִתְכְּנֵשׁ *cõgregabitur domum.* Et v. ſequenti 20. *&* הֵנִיס, Targ. כְּנַשׁ *congregavit ſervos ſuos & pecus ſuum in domos.* Abſolutè: *congregatus, coactus fuit: fugit, aufugit, confugit.* Eſa. 10. v. 30. *Fugit Madmena, habitatores Gebim* הֵעִיזוּ *aufugerunt.* Lxx. παρακαλεῖτε *conſolamini.* Ex Arabico עָזָה *conſolatus eſt.* Targ. גְּלוֹ *migrârunt.* Hieron. *cõfortamini:* deducens ab עָז. Hoſiand. non correxit. Jerem. 4. v. 6. הָעִיזוּ, Targ. גְּלוֹ *migrate, ne ſtetis.* Jer. 6. v. 1. הָעִיזוּ, Targ. גְּלוֹ *migrate, filij Benjamin, è medio Jeruſalem:* date vos in fugam: aufugite.

II. Arab. עוז *defuit, defecit.* Pſal. 23. *& nihil* יֵעוֹזֵנִי *deerit mihi.* Luc. 18. v. 22. ואחרה העוזך *& unũ deeſt tibi.* Ibidem 27. v. 35. הלא עֲזוּתְכֶם שׁיא *an indiguiſtis ulla re?*

Nom. עוז & עוזא *inopia, defectus.* מעוזין *debiles.*

עוט. Inde הֵעִיט *volavit, involavit.* 1. Sam. 25. v. 14. וַיָּעַט *& involabat in eos.* inſtar avis rapacis in illos erat durus & crudelis. Al. *& abigebat eos.* ſc. verbis. Verbis ſuis malis impetũ in illos faciebat. Targ. וְקַץ *& ſpernebat eos.* Lxx. καὶ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῶν *& declinavit ab eis.* q. נטה. 1. Sam. 14. v. 33. וַיַּעַט *& volavit populus ad ſpoliũ.* סור & נטה. Targ. וְאִתְפְּנִי *& converſus eſt.*

Nom. עַיִט *volatile, avis.* Gen. 15. v. 11. *& deſcendit* הָעַיִט, Targ. עוֹפָא *avis ſuper cadavera.* Eſa. 46. v. 11. *vocans ab ortu* עַיִט *avem:* velocem & rapacẽ: Cyrum cum ſuo exercitu ob velocitatem. Jer. 12. v. 9. הָעַיִט צָבוּעַ *an avis tincta eſt hereditas mihi,* הָעַיִט *an avis circũcirca contra eã?* Avis tincta, eſt avis quædã diſcolor, aut noctua rubris maculis aſperſa, ad quã devorandam omnes aves congregantur, quod illam oderint. Ezech. 39. v. 4. לְעַיִט צִפּוֹר, Targ. לְעוֹפָא. Rab. עיט הדורס *avis rapax.*

¶ Deinde per ſynecdochen, עט *penna avis,* & *calamus, ſtylus.* Jer. 8. v. 8. *ecce ad mendacium* עֵט שֶׁקֶר, Targ. קוּלְמוֹס *ſtylum mendacij ſcribarũ.* Pſal. 45. v. 2. *Lingua mea eſt* עֵט סוֹפֵר, Targum קוּלְמוֹס *calamus ſcribæ velocis.* Jer. 17. v. 1. *Peccatum Juda ſcriptum eſt* בְּעֵט בַּרְזֶל *calamo ferri.* ut non poſſit deleri ex corde ipſorum. quod enim ſtylo ferreo lapidi inſcribitur, perpetuò durat.

Arab. עיט *querela.*

עאיט, cum ע punctato, *ſtercus, fimus.*

עוק. Syr. עַוֵּק: Piel. עַוֵּק *remoratus eſt, impedivit, obſtitit.* 1. Theſſ. 1. v. 18. עַוְּקַנִי *impedivit me Satanas.* Paſs. אִתְעַוַּק *impeditus fuit.*

עול tria ſignificata habet. I. עוּל idẽ quod עוֹלֵל, *lactens*, puer qui lactatur, *parvulus;* & *fœtus*, qui adhuc in utero geſtatur: Pl. עוּלִים *lactentes,* parvuli hominum & beſtiarũ. Eſa. 49. v. 15. *An obliviſcetur mulier* עוּלָהּ *parvuli ſui?* Targ. בְּרָהּ *filij ſui?* Eſa. 65. v. 20. *Quia non erit inde amplius* עוּל, Targ. יָנִיק *lactens dierum, & ſenex.* Lxx. ἄωρος *immaturus.*

עֲוִיל, Syr. עוּל *idem:* Plur. עֲוִילִים *parvuli.* Job. 19. v. 18. *etiam* עֲוִילִים, Targ. יַנְקַיָּא *parvuli ſpreverunt me.*

עָלוֹת *lactantes oves* aut *vaccæ,* fœmellæ uterum geſtantes, vel partu etiam exoneratę & lactantes ſuos parvulos: à quibus ita denominãtur. Gen. 33. v. 13. *Greges & armenta* עָלוֹת, Targ. מֵינִיקָתָא *lactantia apud me.*

II. עָוַל. Inde Piel. עִוֵּל *perverſus fuit, injuſtè, iniquè egit, fraudavit, injuria affecit.* Eſa. 26. v. 10. *In terra ſanctorum* יְעַוֵּל *injuſtè aget.* Pſalm. 71. *Ex manu* מְעַוֵּל *injuria afficientis.* Hiphil Syriacũ, אַעֲוֵל *injuſtè egit.* 2. Cor. 7. v. 2. *Non* אַעֲוֵלְן *injuſtè egimus in quenquam.*

Nom. עָוֵל & עַוָּל, Syr. עַוָּל *iniquus, injuſtus, injurioſus, fraudulentus:* Plur. עַוָּלִים *injuſti.* Zophon. 3. *Nec novis* עַוָּל *perverſus pudorem.* Job. 16. *Concludet me Deus ad* עֲוִיל *injuſtum.*

Subſt. עָוֶל & עֶוֶל: Foem. עַוְלָה, & per metatheſin, עֹלָה, & עוֹלָה, & per paragogen, עַוְלָתָה & עֹלָתָה, Chal. עֲוַל, Foem. עַוְלָא & עַוְלְתָא *iniquitas, injuria, fraus:* Plur. עוֹלוֹת cũ ו quieſcente. Levit. 19. *Non faciatis* עָוֶל, Targ. שְׁקַר *injuriam in judicio:* ab עָוֶל. Pſalm. 7. v. 4. *Si eſt* עָוֶל, Targ. טְלוּמָא *injuria in manibus meis.* Ezech. 28. בְּעֶוֶל *in fraude negociationis tuæ.* Ezech. 18. בְּעַוְלוֹ *in injuſtitia ſua, quam fecit, morietur.* 2. Sam. 7. *& non addent filij* עַוְלָה *iniquitatis affligere eum.* Hoſ. 10. *Contra filios* עַלְוָה *iniquitatis.* Targ. סְלִיקוּ *aſcẽſionis:* q. עלה. Ezech. 28. *Donec inventa eſt* עַוְלָתָה *iniquitas in te.* Job. 5. וְעֹלָתָה *& iniquitas contraxit os ſuum.* Pſ. 58. *etiam in corde* עוֹלוֹת *iniquitates operabuntur.* ¶ Rabb. עוּל *lingua ſtateræ.*

Arab.

Arab. עויל *ululatus.* מעאויל *ſecures.*

עִיל *pullus aſini:* in עור vide.

III. Chal. Syr. & Arab. עול, idem quod Chal. עֲלַל, *venit, advenit, ingreſſus eſt.* Chald. Gen. 6. *Finis omnis carnis* בָּא, Targum עָאל *venit ante me.* Geneſ. 28. *Quia* בָּא, Targum עָאל *ingreſſus erat Sol:* occiderat. Syr. Luc. 18. *Non* נֵעוּל *intrabis in illud.* Arab. Mat. 22. ותעאלוא *& veniatis ad nuptias.* Actor. 23. עאלהם *duxit eos per deſertum.* לא יעולון *non veniunt:* in Geograph. Pſalm. 88. אתעאלוא *venite, & perdamus eos.*

עולה aule *proventus, annona, commeatus.*

B Arab. cum ע̈ punctato, מתעאילה *attenuata, tenues:* in Avicen. שער אלעול ſchaar algol *capillus veneris.* ראס אלעול ras algol *caput Meduſæ.*

עאילה *malicia.* עֻול *tenuitas, defectus.*

עום. Arab. עום um *lavit in aqua, balneatus fuit, natavit.*

עואם avam *natator, urinator.*

עום avam *natatio.* מוצעאלעום mauda alaum *piſcina natatoria*, natabulũ. עאמתאלכאם: in Geograph. C

עאום avam *ſolvit navim.*

עאם *annus:* DuAl. עאמי amai *biennium.* in Geograph: פי עאם עשרה וחמס מאירה מן סני אלהגרה *in anno* 510. *annorum Hegiræ.*

עון quatuor ſignificata habet. I. עון *habitavit.* Eſa. 14. וְעָנָה אִיִּים *& habitabunt cercopitheci in palatiis ejus.* ut ſit fœm. עָנָה *habitavit*, cum ו converſivo וְעָנָה *& habitabit.* Et referatur ad ſingulare אִיָּה *cercopithecus*; vel nomini plurali verbum ſingulare junctum diſtri- D butivè de quolibet ex pluribus intelligatur: *& habitabit ibi quilibet cercopithecorum.*

Nom. מָעוֹן, Foem. מעונה *habitaculum, cubile*: Plur. מְעוֹנִים cum ſchurec; Foem. מעונות *habitacula, caveæ.* 1. Sam. 2. v. 29. *& in ſacrificio meo, quod præcepi* מָעוֹן (in) *habitaculo.* Targum לְקָרְבָא קֳדָמַי בְּבֵית מַקְדְּשִׁי *ad offerendum ante me in domo ſanctuarii mei.* Lxx. ἀναιδεῖ ὀφθαλμῷ *impudenti oculo.* legerunt מַעַיִן, & acceperunt pro עַיִן *oculus.* Pſalm. 90. v. 1. *Domine*, מָעוֹן *habitaculum tu fuiſti nobis.* Lxx. καταφυγὴ *refugium.* Deut. 26. *Proſpice* מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ *ex habitaculo ſanctitatis tuæ:* ex cœlo. E Targum ממדור *ex habitaculo.* Zachar. 2. ultim. מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ *de habitaculo ſanctitatis ſuæ.* Lxx. ἐκ νεφελῶν *ex nubibus.* quaſi עָנָן. Jer. 9. *& dabo Jeruſalem in acervos*, מְעוֹן תַּנִּים, Targum מְדוֹר יְרוֹדִין *habitationem draconum.* Amos 3. v. 4. *An dabit leunculis vocem ſuam* מִמְּעֹנָתוֹ, Targ. מִמְּרְבּוּעְתֵּהּ *ex cubili ſuo?* Zophon. 3. *Nec excindetur* מְעוֹנָהּ *habitaculum ejus.* Lxx. *ne pereant* ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτῆς *ex o-*

A *culis ejus.* legerunt מֵעֵינָהּ, ab עַיִן *oculus*, ob ו י ſimilitudinem.

עוֹנָה, Chald. עוֹנָא *tempus ſtatutum*, determinatum & deſtinatum ad coitum, & *coitus* ipſe; tanquam cohabitatio. Exod. 21. v. 10. *& alimentum ejus, & tegumentum ejus*, וְעֹנָתָהּ, Targum וְעוֹנָתָהּ *& tempus ejus non detrahet:* concubitum ejus. Rabb. לבא עליה בדרך כל הארץ. Inde dicunt Hebræi: *diſcimus, maritum uxori debere* שאר *alimentum*, כסות *veſtem*, וְעוֹנָה *& concubitum.* Juxta Scribas verò ſeptem: 1. ut curet ægrotam. 2. ut redimat captivam. 3. ut ſepeliat mor- B tuam. 4. ut ſuſtentetur ex facultatibus ejus, & habitet in dòmo ejus, quàm diu eſt vidua. 5. ut ejus filiæ ſuſtententur ex bonis ejus, donec deſponſentur. 6. ut filij ejus &c.

Propr. מָעוֹן *Maon*, urbs Judæ.

II. עין. Inde Nom. עַיִן, Chald. עֵין, Arab. עין ajin *oculus:* DuAl. עֵינַיִם, Chald. Plur. עֵינִין, Syr. עַיְנִין, Arab. עיון *oculi.* Ex. 21. עַיִן תַּחַת עַיִן, Targ. עֵינָא חֲלָף עֵינָא *oculus pro oculo.* Zach. 14. וְעֵין C יְמִינוֹ, Targum וְעֵינֵהּ יְמִינָא *& oculus dextra ejus.* Proverb. 22. v. 9. טוֹב עַיִן *bonus oculo, benedicetur: quia dedit de pane ſuo pauperi:* beneficus. Targum מִן דְּטָבָא הוּא עֵינֵהּ *cujus bonus eſt oculus:* bono oculo prẹditus. Contrariũ, Prov. 23. *Ne comedas panem* רַע עָיִן *mali oculo.* Targ. עִם גַּבְרָא דְּבִישָׁא עֵינֵהּ *cum viro cujus oculus malus eſt.* qui oculo malo præditus eſt. Lxx. *ne cœnes cum viro* βασκάνῳ *invido.* Cic. *oculi indices animi.* Plin. *in oculis animus habitat.* עַיִן autem ab altero regi, oſtendit ge- D neris diverſitas: quia עַיִן fœmininum eſt. Prov. 18. *Præceps ad divitias, vir* רַע עָיִן *malus oculo.* Deut. 15. וְרָעָה עֵינְךָ *& malus erit oculus tuus erga fratrem tuum, nec dabis illi.* quòd invidia aſpiciendo aliena bona incitetur. Matth. 20. *An oculus tuus malus eſt?* Eſa. 52. v. 8. עַיִן בְּעַיִן *oculo in oculo videbunt.* Targ. בְּעֵינֵיהוֹן *oculis ſuis.* Prov. 20. *Auris audiens*, וְעַיִן רֹאָה *& oculus videns.* 2. Sam. 16. *Fortaſſis videbit Dominus* בְּעֵינִי *in oculum meum.* ſecundùm literas בְּעֲוֹנִי *in afflictionem meam.* pro E בְּעָנְיִי. Targum דִּמְעַת עֵינִי *lacrymam oculi mei.* Deut. 13. *& parcat* עֵינְךָ *oculus tuus ſuper eo.* Eſa. 3. v. 7. *Ad mutandum* עֵינֵי כְבוֹדוֹ *oculos gloriæ ejus.* Lxx. ἐταπεινώθη *humiliata eſt gloria ejus.* acceperunt pro עָנָה *humiliatus eſt.* Ezech. 10. *& venit* לְעֵינַי *ad oculos meos.* Targ. *& ego* חָזֵי *video.* 2. Sam. 20. v. 6. *& rapiat* עֵינֵנוּ *oculos noſtros.* auferat viſum noſtrum, ne ſciamus, quo pervenerit. Targ. וְיָעִיק לַנָא *& moleſtus ſit nobis.* Numer. 10. *& eris nobis* לְעֵינָיִם *pro oculis.* monſtrabis nobis viam bonam: ſicut oculi monſtrant homini viam ejus.

ejus. Exod. 8. *Sacrificabimus abominationem Aegyptiorum* לְעֵינֵיהֶם *ad oculos ipſorum*. Targ. וְאִנּוּן חָזַן יָהוֹן *& ipſi videbunt*: ipſis aſpicientibus. Pſal. 79. *Notum fiat in gentibus* לְעֵינֵינוּ *coram oculis noſtris*. Targum לְמֶחֱמֵינָא *ut nos videamus*. Levit. 10. *Num bonum erit* בְּעֵינֵי יְהוָה *in oculis Domini?* Targum קֳדָם יְיָ *coram Domino*. Exod. 9. לְעֵינֵי פַרְעֹה *ad oculos Pharaonis*. Targum קֳדָם *coram Pharaone*. Geneſ. 38. *& malum fuit* בְּעֵינֵי יְהוָה *in oculis Domini*. Targum קֳדָם יְהוָה *coram Domino*. Pſal. 90. *Mille anni* בְּעֵינֶיךָ *in oculis tuis, ſicut dies heſternus*. Targum מִתְחַשְׁבִין קֳדָמָךְ *reputantur coram te*. Prov. 26. *Ne ſit ſapiens* בְּעֵינָיו *in oculis ſuis*. Targ. וְלָא נִסְבַּר בְּנַפְשֵׁהּ *ne cogitet in anima ſua, quod ſit ſapiens*. Eſa. 5. v. 21. *ve* חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם *ſapientibus in oculis ſuis*: ſua opinione. Job. 30. עֵינָיו *oculi ejus ſuper vias hominis*: providẽtia. Lxx. *αὐτὸς ὀφθαλμὸς ἐστὶν ἔργων ἀνθρώπων ipſe inſpector eſt operum hominum*. Pſalm. 73. v. 7. *Exivit præ adipe* עֵינֵימוֹ *oculorum ſuorum*. ſcil. impius. Nam יָצָא *exivit*, cum עֵינַיִם *oculi*, nec genere, nec numero convenit, & etiã accentum diſtinctivum יָצָא habet. Lxx. *ἡ ἀδικία αὐτῶν iniquitas eorum*. acceperunt pro עָוֹן *iniquitas*: ob ו׳י ſimilitudinem. Zach. 9. *Apud Dominum* עֵין אָדָם *oculus hominis*. Targ. *coram Domino revelata ſunt* עוֹבָדֵי בְּנֵי אֱנָשָׁא *opera filiorum hominis*. reſpectus, expectatio & ſpes omnis hominis, erit Domini. Pſal. 101. v. 16. עֵינַי *oculi mei in fidelibus terræ*. 1. Reg. 9. v. 3. *& erunt* עֵינַי *oculi mei, & cor meum ibi omnibus diebus*. 1. Reg. 8. v. 29. *ut ſint* עֵינֶיךָ *oculi tui aperti ſuper domum iſtam die & nocte*. Targ. *ut placeat tibi* לְאַגָּנָא *protegere domũ iſtã*. Ruth. 2. עֵינַיִךְ *oculi tui erũt in agro*. Targ. תְּהֵא מִסְתַּכְּלָא *eris contemplans in agro*. Pſal. 34. עֵינֵי יְהוָה *oculi Domini ad juſtos*. Gen. 44. *& ponam* עֵינִי *oculũ meum ſuper eum*: vel *ſuper eo*. ut ipſi benefaciã: ipſum curem ex cõmiſeratione. Lxx. *καὶ ἐπιμελήσομαι αὐτοῦ & habebo curam ejus*. Gẽ. 46. *& Joſeph ponet manum ſuam ſuper* עֵינֶיךָ *oculos tuos*. Joſeph omnia tibi ſuppeditabit, quæ deſideras, abſq; tua cura & ſolicitudine. Aut, tibi moriẽti oculos claudet. ſicut apud Ovid. Penelope ad Ulyſſem de filio Telemacho: *Ille meos oculos comprimat, ille tuos*. Et 9. Æn. Euryali mater: *Nec te, tua funera, mater, Produxi, preſſive oculos*. Euripides in Hecuba de Polydoro: *ζῇ, ἐ θανόντος ὄμμα συγκλείσει τὸ σὸν Vivit, & morienti oculos claudet tibi*. ¶ Per ſynecdochen, עַיִן *oculus, viſus, aſpectus*, quia aſpectus eſt in oculo: *color*, qui in oculos incurrit, *forma, facies, ſuperficies*. Exod. 10. v. 5. *& operiet* עֵין הָאָרֶץ *oculũ terræ*. Targ. שִׁמְשָׁא *ſolem*. Lxx. *ὄψιν aſpectum*: ſuperficiem. Num. 11. v. 7. וְעֵינוֹ כְּעֵין הַבְּדֹלַח, Targ. וְחֵיזוּהּ כְּחֵיזוּ *& aſpectus ejus ſicut aſpectus bdellij*. Etiã plur. Gen. 38. *& ſedebat* בְּפֶתַח עֵינַיִם *in apertione oculorum*. In propatulo ubi ibant & redibant homines: in publico. Aut ſignificat hîc עַיִן *ſemitam, viam*. ſicut v. 21. בָּעֵינַיִם *in bivio*. Targum בְּעֵינַיִן: tanquam proprium. Lxx. *ἐν Αἰνάν*. Levit. 13. v. 5. *& ecce plaga ſtetit* בְּעֵינָיו *in oculis ſuis*. Targum כְּדִי הֲוָה *ſicut fuit*. Piſc. ſeines trachtens. Jun. *judicio ejus*. Præterea, Levit. 37. v. 55. Ezech. 1. v. 4: 8. v. 2: 10. v. 9. Prov. 23. *Cùm dabit in calice* עֵינוֹ *aſpectum ſuum*: colorem & odorem.

III. Per metaphoram, עַיִן & מַעְיָן *fons*, ex quo, tanquam ex oculo, aqua defluit; *ſcaturigo aquarum*, oculo hominis ſimilis; oculus terræ: ſicut dicitur, Cãt. 7. עֵינַיִךְ *oculi tui* (ſicut) *piſcina in Heſbon*: Pl. עֲיָנוֹת & מַעְיָנִים: Foem. מַעְיָנוֹת *fontes*. Ex fonte aquæ, ex oculo lacrymæ manant. Gen. 24. v. 13. *ecce ego conſiſto juxta* עֵין הַמָּיִם *fontem aquæ*. Gen. 49. v. 22. *Filius fructificans juxta* עָיִן *fontem*. Exod. 15. *Duodecim* עֵינֹת, Targ. מַבּוּעִין *fontes aquarum*. Deut. 8. עֲיָנֹת *fontes & abyſſi exeunt in valle & in monte*. Targ. מַבּוּעֵי עֵינָן *ſcaturigines fontium*. Pſal. 84. מַעְיָן *fontem ponent illam*. Iſraëlitæ quotannis ter ibant Jeroſolymam, & tranſibant per vallẽ, & inveniebant fontes ad ſitim. Pſ. 114. לְמַעְיְנוֹ מָיִם *in fontẽ aquarum*: ו paragogicum. 1. Reg. 10. *vade in terra ad omnes* מַעְיְנֵי הַמַּיִם, Targ. מַבּוּעֵי מַיָּא *fontes aquarum*. Gen. 7. *Rupti ſunt oẽs* מַעְיְנוֹת, Targ. מַבּוּעֵי *fontes abyſſi*. Pſal. 78. *Omnes* מַעְיָנַי *fontes mei in te*. Lxx. *ἡ κατοικία habitatio*. accepeṙũt pro מָעוֹן *habitatio*: ob literarum ו׳י figurã ſimilem. Deut. 33. v. 28. עֵין יַעֲקֹב *fons Jacobi, ad terram frumenti & muſti*. Targ. כְּעֵין *ſicut fons benedictionis, qua benedixit eos Jacob pater ipſorum*. Hieron *oculus Jacob*: accepit ſignificatione præcedẽti. Holiander nõ correxit.

Verb עִין, Chald. עִין *vidit, aſpexit, intuitus fuit, obſervavit, conſideravit*. 1. Sam. 18. v. 9. *& erat Saul* עֹוֵין *obſervans in die illo*. Targ. כָּמִן *inſidians*. Lxx. *ὑποβλεπόμενος turbatè intuẽs*. ſcribitur per ו, ſed per י legitur. Job. 8. *Domum lapidum* יֶחֱזֶה, Targ. יְעַיֵּין *aſpiciet*. Pſ. 87. v. 7. *oẽs* מַעְיָנַי *cõſiderationes meæ in te*: intẽtiones, ſpes. ¶ Rab. Piel. עִיֵּן & אִיֵּן, Arab. עאין ajen *vidit, advertit, conſideravit, ſignavit, ſignificavit, monſtravit*. עַיֵּן שָׁם *vide ibi*.

Nom. עִיּוּן *conſideratio, ſpeculatio, theoria, attentio, ſtudium*.

עִיּוּנִי *theoricus, contemplativus, ſpeculativus*.

עִיּוּנִית *theoria, contemplativa, ſpeculativa cognitio*.

עֵינוּת *proſpectus, è regione, verſùs*.

Arab. Matth. 5. v. 8. ואנהם יעאינון אללה *& ipſi videbunt Deum*. Pſal. 27. אעאין *videbo*

bona

bona Domini. Pſalm. 36. *In lumine tuo* נִעְלִין *videbimus lumen.* Pſalm. 108. *Ipſi* עאינוא *viderunt opera Domini.* Johan. 2. *Ego* עאינרת *vidi & teſtificor.* מעין *deſignatus.*

מסתעינין *oculis obſervantes*, attendentes.

מלעיאן *ſpeculationes.*

מעין maajen *faſcinavit.*

תמעיון temaajun *faſcinatio.* Virg.
Neſcio quis teneros oculus mihi faſcinat agnos.

IV. Arab. עָון avan: Hiphil. אעאן *juvit, adjuvit, auxiliatus eſt, profuit.* Paſs. אִסְתָעין *adjutus fuit.* אעני *juva me.* Pſalm. 19. *Dominus* עוִנהם *adjutor eorum.* Pſalm. 89. *Non* תענה *juvabis eum.* Ibidem. *Manus mea* אעאנתה *adjuvat eum.* Pſalm. 31. ותעינני *& juvabis me.* Rom. 8. *Spiritus ipſe* יָעין *adjuvat infirmitatem noſtrã.* Luc. לִיַאתוא פִיעִינוהם *ut adjuvarent eos.* Joh. 12. *Non* תענון *proficitis quicquam.* Alc. 2. אִסְתָעינוא באלצבר ואלצלוה *adjuti ſunt patientia & precatione.*

Nom. עון, & עָון, & מעואן, & מעינא *adjumentum, auxilium, remedium:* Plural. מעאנה *auxilia, remedia.* בעון אללה *cum auxilio Dei.*

מֻעין muain, & מֻסתעין muſtain *adjutor.*
עאנה *fæmur:* in Avicenna.

עוף tria ſignificata habet. I. עוף & עָף *volavit, avolavit, involavit*; eſt avium. Deut. 4. *Imaginem omnis avis alatæ* אֲשֶׁר תָּעוּף, Targum דִפָרַח *quæ volat in cœlo:* in aëre. Job. 20. v. 8. *ſicut ſomnus* יָעוּף, Targ. יְטוּס *avolabit.* ¶ Metaphoricè de ijs, qui cito curſu & impetu avium more feruntur, aut immittuntur. Eſa. 6. v. 6. וַיָּעָף, Targ. ואשתדי *& volavit ad me unus ex Seraphim.* LXX. *καὶ ἀπεστάλη & miſſus eſt.* Eſa. 11. v. 14. וְעָפוּ *& volabunt in humerum Philiſthæorum.* Targ. וְיִתְחַבְרוּן *& ſociabuntur.* Pſalm. 91. *A ſagitta* יָעוּף, Targum דְשַׁדִי *quæ volat interdiu.* Piel. עוֹפֵף *volare fecit, celeriter movit, vibravit.* Ezech. 32. v. 10. בְּעוֹפְפִי *cùm movero* (vibravero) *gladium meum ſuper eos:* cùm minatus fuero interfectionem. Targum בְּאַיְתָיוּתִי *cùm adduxero.* ¶ Abſolutè, *volitavit.* Gen. 1. v. 20. וְעוֹף יְעוֹפֵף, Targ. וְעוֹפָא יְפָרַח *& avis volitet ſuper terra:* in aëre ſcil. Accentus diſtinctivus Athnach, oſtendit eſſe alterum membrum de avibus, quas ex terra formatas eſſe, in capite ſecundo per exegeſin ſcribitur. LXX. & Vulg. hanc diſtinctionem neglexerunt. Unde piſces & aves ex eadem materia, aqua nimirum, productas eſſe, multi diſputârunt. Eſa. 14. v. 29. *& fructus ejus ſerpens* מְעוֹפֵף *volitans:* ex uno loco in alium ſaltitans. Hiphil. הֵעִיף *volare fecit, vibravit.* Proverb. 23. הֲתָעִיף *an vibrabis* (Al. *duplicabis*) *oculos tuos in eo, & non ipſe: quia faciendo faciet ſibi alas, ſicut aquila* יָעוּף *volabit in cœlum.* Targum אִן תְצַר *ſi alligaveris.* Hithpael הִתְעוֹפֵף *avolavit.* Hoſ. 9. כָּעוֹף יִתְעוֹפֵף *ſicut avis avolabit gloria ipſorum.*

Nom. עוֹף *avis, volatile*, quicquid volat (ut apes, veſpæ, locuſtæ) aut vibratur. Levit. 14. *& illa abominabimini de* הָעוֹף, Targum עוֹפָא *volatili.* Ibidem. *Omne* שֶׁרֶץ הָעוֹף *reptile volatile, quod incedit ſuper quatuor, abominatio eſt vobis.* Quia עוף *avis* duobus incedit pedibus & collo erecto.

יְעָף *volatus.* Dan. 9. בִּיעָף *in volatu tetigit me, circa tempus oblationis veſpertinæ.*

עַפְעַפַּיִם *palpebræ*, pelles oculis obductæ; à celeri motu & vibratione. Prov. 6. v. 4. *Ne des ſomnum oculis tuis, & nutationẽ* לְעַפְעַפֶּיךָ, Targum לְגְבִינָיךְ *palpebris tuis.* in ſomno enim palpebræ claudunt oculos. Ibidem v. 25. *& ne capiat te* בְּעַפְעַפֶּיהָ, Targ. בגביניתהא *palpebris ſuis.* Ex palpebris amor & libido apparet. ¶ Per metaphoram, *radij diluculi*, qui jugiter moventur, donec ad extrema orbis diffundantur: *initium auroræ* parùm lucentis. Job. 3. v. 9. *Nec videat* בְּעַפְעַפֵּי שָׁחַר, Targum כְּחָמוּרֵי קְרִיצְתָא *in palpebris auroræ.* Job. 41. v. 10. *& oculi ejus* כְּעַפְעַפֵּי שָׁחַר *ſicut palpebræ auroræ:* ſicut radij diluculi.

Rabb. מַבִּיט בְּעוֹפוֹת *augur*, qui aves conſiderat.

II. עוף idem quod יָעַף & עָיֵף, *defatigatus, laſſus fuit, viribus defecit:* permuta ordinum ſignificatione. Jud. 4. *& ipſe ſomno oppreſſus fuit,* וַיָּעַף *& defecit viribus, & mortuus eſt.* 1. Sam. 14. v. 31. וַיָּעַף, Targum וְאִשְׁתַּלְהִי *& defatigatus fuit populus.* Ubi in ultima eſt patach, differentiæ cauſa: quia in præcedente ſignificatione eſt camets parvum. Syr. Matth. 15. v. 32. *Ne* נִעוּפוּן *deficiant in via.* ¶ Per metaphoram, *obſcuratus, obtenebratus fuit.* Job. 11. v. 17. תָּעֻפָה *obſcuraberis, ùt diluculum eris.* Targum וּפִנּוּעַ דְקְבָלָא *& obſcuritas tenebrarum, quaſi lux matutina erit.*

עֵיפָה & מָעוּף *caligo.* Amos 4. v. 13. *Faciens auroram* עֵיפָה *caliginem.* qui ex luce matutina facit tenebras.

מוּעָף *obſcuratus.* Eſa. 9. v. 1. al. 8. v. ult. *Quia non* מוּעָף *obſcuratus.* ei ſcil. Hieron. *Non poterit avolare de anguſtia ſua.* reſpexit ad עוף *volavit.*

III. עוף *duplicatus, complicatus, involutus fuit.* Zach. 5. v. 1, & 2. *& vidi, & ecce volumen* עָפָה *complicatum:* duplicatum. ſequitur enim ejus longitudo & latitudo. Chald. Hiphil. אֲעִיף *duplicavit.* Exod. 26. וְכָפַלְתָּ, Targum וְתַעִיף *& duplicabis cortinam.* עִיף *duplicatum.* Syr. Hebr. 1. v. 12. *Sicut amictum* ſeu pallium תְּעוּף *involves eos:* eſt Cal.

Syr. אַעִיפָאִית *dupliciter.* עִיפָא *linteum.*

Rabb.

Rabb. עוף *duplicavit.* A

Eſa. 2. וכתתו, Targum ויעפפון *& contundent gladios ſuos in falces.*

עוץ tria ſignificata habet. I. עוץ idem quod יעץ, *conſuluit.* Eſa. 8. עצו עצה *conſulite conſilium.* Targum אתמליכו מלך *inite conſilium.*

Nom. Propr. עוץ Uz, unus ex poſteris Eſau: Gen. 36. v. 28. Unde *terra* עוץ Uz, regio inter Idumæam & Arabiam ſita; vel certè in Idumæa Arabiæ proxima: in qua Jobus vixit. Job. 1. Thren. 4. Al. Urbs Armeniæ.

II. Syr. עוץ & עץ *coëgit, vim intulit, rixatus eſt:* de canibus, *latravit:* ut cum עצה conveniat. B

III. Arab. עוץ, cum ץ punctato, *reſtitutio, pro, loco.* עוצה *loco ejus:* in Avicen.

Sed cum עץ punctatis, עוץ gud *iratus, indignatus fuit.* עאץ gajad *irritavit, ad iram provocavit, laceſſivit.* Matth. 22. ואעתאץ *& iratus eſt.* Matth. 26. ואעתאצו *& indignati ſunt.*

עיץ gaid *ira, furor, furia, odium, tædium.*

עיצה gaida *ſylva, nemus, frutetum:* Plural. עיצאן gaidat, & עיאץ *ſylvæ.* עיצה מן רבע gaida min rabae *viridarium, floretum, herboletum.* C

Cum ע punctato, עוץ *profunditas.*

יעוצונפי אלבחר *proyciunt in mare:* in Geographia.

עוק עוק & עק. Inde Hiphil. העיק, Chal. אעיק, Syr. אעיק *anxit, arctavit, anguſtiavit, preſſit, afflixit, moleſtus fuit, vexavit:* Abſolutè, *arctatus, preſſus, afflictus fuit.* Amos 2. v. 13. *ecce ego* מעיק *premens pro vobis: ſicut* תעיק *premitur plauſtrum plenum ſibi manipulo.* prius tranſitivum, poſterius abſolutum. Chal. Gen. 28. קצתי, Targ. עקתי *moleſtor in vita mea:* tædet me vitæ. 2. Reg. 6. v. 1. *Locus, ubi nos habitamus coram te* צר, Targum עק *anguſtus eſt nobis.* Joſ. 14. *Quia* אץ, Targum עק *anguſtus eſt tibi mons Ephraim.* Num. 20. ותקצר *& abbreviata fuit anima populi.* Targ. ועקת *& afflicta fuit.* Exod. 22. v. 21. *& non* תלחצנו *affliges eum.* Targum תעיקון לה *moleſti eritis ei.* Syr. אתעיק *anguſtiatus fuit.* Matth. 26. ולמתעקו *& angi.* 2. Cor. 7. דאתעיקתון *quod angimini propter Deū.* Arab. 1. Cor. 10. v. 12. *Ne* נעוק *impediamus Evangelium.* 1. Theſſ. 2. v. 18. ועיקני *& impedivit me Satanas.* E

Nom. עקה, Chal. עקא, Arab. עאקה *anguſtia, tribulatio, moleſtia, paupertas:* Plur. עקתין & עקן *anguſtiæ.* Pſal. 55. *Propter* עקת רשע *moleſtiā impij:* quam ille alijs affert. Chald. Pſal. 54. *ex omni* צרה, Targum עקא *anguſtia.*

מועקה *idem.* Pſal. 66. v. 11. *Poſuiſti* מועקה *anguſtiam in lumbis noſtris.* Targ. שושלתא (Al. שושלתא) *afflictionem.*

Chal. מעיק *affligens, hoſtis:* Pl. מעיקין *hoſtes.*

Rabb. עוק *torſit.* Al. עויק *contractio nervorum, ſpaſmus.*

עוקים *gradus ſcalæ.*

יעיקם *contrarium erit ipſis.*

עוקא *fovea anguſta.*

Syr. עקין *monitia.* Al. מעיקנותא *moleſtia.*

Arab. עאק *impietas.*

עור quatuor ſignificata habet. I. עור & ער *vigilavit, evigilavit, excitatus fuit.* Pſal. 44. עורה *evigila, quare dormies, Domine?* dormiens nihil facit: Deus igitur dormire videtur, quando non fert opem. ¶ Tranſitivè, *excitavit* vel *ſuſcitavit.* Job. 41. v. 1. *Non* (eſt tam) *ferox, quia* יעורנו, Targ. יעירנה *ſuſcitabit eum.* Pſalm. 7. ועורה *& excita mihi judicium* (quod) *mandaſti.* Targ. ואסרהב *& accelera.* Niph. נעור, Chald. אתער, Syr. אתתעיר *excitatus, ſuſcitatus, expergefactus fuit.* Zach. 4. ויעירני *& excitabat me, ſicut virum, qui* יעור *excitabitur à ſomno ſuo.* Zach. 2. v. 16. *Quia* נעור *excitatus eſt ex habitaculo ſanctitatis ſuæ.* Targum אתגלי *revelatus eſt.* Jerem. 6. *& gens magna* יעור *excitabitur à lateribus terræ.* Targum ייתון בגלי *venient apertè.* Chald. Jerem. 31. ויקץ, Targum ואתער *& excitatus fuit.* Syr. Matth. 24. v. 42. אתתעירו *vigilate ergò.* Piel. עורר & ערער *excitavit.* 2. Sam. 23. v. 18. *& ipſe* עורר *excitavit lanceam.* Targ. חברין *contorſit.* Cant. 2. אם תעירו ואם תעוררו *ſi expergefacietis, & ſi excitabitis dilectam quoad voluerit.* Eſa. 23. v. 13. *Erexerunt fortalitia ejus,* עוררו *excitârunt palatia ejus.* Targ. פגרו *deſtruxerunt:* diruerunt. ut ſit idem quod ערו *vaſtate, uſq; ad fundamentum in ea:* Pſal. 137. permutata ordinum ſignificatione. Sic, Jer. 51. ערער התערער *vaſtando devaſtabitur.* Targ. אתחפרא יתחפרון *ſuffoſſione ſuffodientur.* Eſa. 15. v. 5. *clamorem contritionis* יעערו *excitabunt.* pro יעוררו, aut יעררו, ut loco ר geminetur ע: aut ער geminatis, prius ר abijciatur. Hiphil. העיר, Chald. אער, Syr. אער *excitavit, hortatus eſt.* Eſa. 41. v. 2. *Quis* העיר *excitavit ab oriente?* Targum איתי בגלאי *adduxit apertè.* Deut. 32. *Sicut aquila* יעיר *excitabit nidum ſuum.* Targum ומחיש *qui feſtinare facit.* Et abſolutè, *excitatus fuit.* Pſalm. 35. העירה *excitare & expergiſcere.* Job. 8. *Quia nunc* יעיר *excitabitur contra te.* Targum יתגבר *prævalebit.* Syr. Matth. 8. *Acceſſerunt diſcipuli ejus* דנעירוהי *ut excitarent eum.* Hithpael התעורר *evigilavit, excitatus fuit:* ad animum transfertur. aut idem quod התרעע. Job. 31. התעוררתי *excitatus ſum, quando invenit ipſum malum:* commotus ſum ad gaudendum. Targum יבבית *jubilavi.* q. רוע. Ibidem 17. v. 8. *& inculpatus contra hypocritam* יתעורר *excitabitur.*

Digitized by G

citabitur. Targum יִתְגַּבַּר *prævalebit*. Eſa. 64. A
Non eſt invocans in nomine tuo מִתְעוֹרֵר *excitatus ad apprehendendum te*. Targ. מִתְרְעֵי *volens apprehendere te*. Rabb. כֹּחַ הַמִּתְעוֹרֵר *vis vegetativa.*

Nom. ער *excitatus, vigilans.* Cant. 5. *Ego dormio, ſed cor meum* עֵר *vigilans.* Malach. 2. ער ועֹנֶה *vigilem & reſpondentem.* Vivum, qui reſpondeat vocāti: ſicut mortuus dicitur dormiens. Non relinquetur in domo ejus vivus: ut non ſit in domo ejus, qui reſpondeat vocanti. Targum בַּר וּבַר בַּר *filium & nepotem.* Lxx. διδάσκαλον καὶ τὸν μαθητὴν
B
preceptorem & diſcipulum.

עִיר *vigil, angelus* perpetuò vigilans, nunquam dormiens: Plur. עִירִים *vigiles, angeli.* Dan. 4. *& deſcendit* עִיר *vigil, & ſanctus de cælo.* Ibidem. *In ſententia* עִירִים *vigilum decretum eſt.* Clemens Alexand. 2. Pædogo. 9. *Seipſos aſſimilantes angelis, quos nos ἐγρηγόρους.* h. e. *vigilantes vocamus.*

עָר *hoſtis*, qui odium excitat in mundo: Plur. עָרִים *hoſtes.* Aut ex uſu Chaldæorū, quibus עָר idem eſt, quod Hebręis צַר *hoſtis:* C
literis צ ע permutatis. Dan. 4. *Somnium ſit oſoribus tuis, & interpretatio ejus* לְעָרָיךְ *hoſtibus tuis.* 1. Sam. 28. v. 16. *& Jehovah diſceſſerit à te, & factus ſit* עָרֶךָ *hoſtis tuus.* Targum בְּעֵל דְּבָבָךְ. Lxx. μετὰ τοῦ πλησίον σου *cum propinquo tuo:* quaſi רֵעֶךָ. Eſa. 14. v. 21. *& impleant faciem orbis* עָרִים, Targum בַּעֲלֵי דְבָב *hoſtibus.* Lxx. πολέμων. Hieron. *civitatum.* Hoſiand. non correxit. Pſalm. 139. v. 20. *extolluntur fruſtra* עָרֶיךָ, Targum בַּעֲלֵי דְבָבָךְ *hoſtes tui.* Lxx. *accipient in vanitatem* τὰς πόλεις σου *civitates tuas.* D
quaſi עִיר *urbs.* Mich. 5. *& perdam* עָרֶיךָ *hoſtes tuos.* ✠ Jer. 15. v. 8. *cadere feci ſuper eam ſtatim* עִיר *hoſtem.*

עַיִר, Chal. עֵיל, literis ל ר permutatis, *pullus aſini* domeſtici & feri: Plural. עֲיָרִים & עֲיָרִם, Chald. עִילִין *pulli.* Job. 11. וְעַיִר *& pullus onagri naſcetur homo.* Gen. 49. v. 11. *Ligans ad vitem* עִירֹה *pullum ſuum.* Jud 10. v. 4. *Super triginta* עֲיָרִים, Targum עִילִין *pullis, & triginta* עֲיָרִים, Targ. קִרְוִין *urbes erant ipſis.* poſterius pro עָרִים, ob correſpondentiā & elegantiam. Eſa. 30. *Portabunt ſuper humero* עֲיָרִים E
pullorum divitias eorum.

עִיר, 1. *urbs* extructa, urbs quæ ædificijs exurgit, quæq; muris excitatur, turribus & domibus, nec non hominum operis & actionibus: *civitas.* 2. *habitatores, cives:* Plur. עָרִים, Rabb. עֲיָרוֹת *urbes, civitates.* Gen. 4. *& ædificabat* עִיר, Targum קַרְתָּא *urbem, & vocabat nomen* הָעִיר, Targum וְקַרְתָּא *iſtius urbis, juxta nomen filij ſui Hanoch.* Eſa. 25. v. 2. *Quia poſuiſti* מֵעִיר *urbem in tumulum:* acervum, locum qui fuit עִיר *urbs.* Uſurpatur autem utroq; genere. Foemin. Geneſ. 10. *Ipſa eſt* הָעִיר הַגְּדֹלָה *urbs iſta magna.* Maſcul. Levit. 26. וְעָרֵיכֶם יִהְיוּ *& urbes veſtræ erunt vaſtitas.* 2. Samuel. 5. verſ. 7. *& habitavit David, & vocavit eam* עִיר דָּוִד *urbem David.* Arx Zionis olim in ſupremo Jeroſolymorum ſita, quę non fuit ſubacta, antequam David veniret. 1. Regum 8. verſ. 1. מֵעִיר דָּוִד *ex urbe Davidis, ipſa eſt Zion.* 2. Samuel. 6. *& adduxit arcam Dei ex domo Obed Edom in* עִיר דָּוִד *urbem Davidis:* in arcem Zionis. 1. Regum 2. verſ. 10. *David ſepultus eſt in* עִיר *urbe Davidis.* In Zion monte fuit ſepulcrum Davidis, Salomonis, & aliorum ex Davidis familia, regum Juda. Unde & Hieruſalem urbs Davidis dicitur. 1. Macab. 2. *In Jeruſalem urbe David.* Eſa. 48. מֵעִיר קֹדֶשׁ *ex urbe ſanctitatis vocantur:* ex Jeruſalem: ob principatum in religione Sic, Matth. 4. *duxit eum diabolus in ſanctam urbem.* pro quo habetur, Luc. 4. verſ. 9. *in Jeruſalem.* Pſalm. 48. בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ *in urbe Dei noſtri.* Targum בִּירוּשְׁלֵם קַרְתָּא דֶאֱלָהָנָא *in Jeruſalem urbe Dei noſtri:* ubi Deus colebatur. Jerem. 50. *& ſuccendam ignem* בְּעָרָיו *in urbibus ejus.* Lxx. ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς *in ſylva ejus.* acceperunt pro יַעַר *ſylva.* Geneſ. 13. verſ. 11. *& Lot habitabat* בְּעָרֵי הַכִּכָּר *in urbibus planiciei:* in una ex illis. ¶ Per ſynecdochen, עִיר *urbs, patria,* ubi quis natus & educatus eſt: ubi quis degit, habitat. Jud. 8. *Gideon collocavit illud* בְּעִירוֹ בְּעָפְרָה *in urbe ſua in Ophra.* 1. Sam. 20. v. 6. *Poſtulavit à me David, ut iret in Bethlehem* עִירוֹ *urbem ſuam.* Sic, Luc. 2. *Qui eſt Chriſtus Dominus in civitate David:* in Bethlehem. Matth. 9. *venit Jeſus in civitatem ſuam:* Capernaum. Et Johan. 1. verſ. 45. Bethſaida dicitur *urbs Andreæ & Petri,* qui ibi habebant domicilium. 2 Sam. 12. v. 26. *& cepit* עִיר הַמְּלוּכָה *urbem regni:* urbem in qua rex habitabat. Ibid. v. 27. *etiam cepi* עִיר הַמָּיִם *urbem aquarum:* urbem, in qua erant aquæ. In Rabba filiorum Ammon erant duæ conjunctæ urbes: una minor, in qua rex habitabat, & urbs regis dicebatur: altera major, in qua populus habitabat, & dicebatur *Urbs aquarum;* quòd multæ in ea eſſent aquæ. illam cepit Joab, hanc David.

Per ſynecdochen quoq; *cives* ſeu *incolæ urbis* dicuntur עִיר. Mich. 6. *vox Domini* לָעִיר *ad urbem clamabit:* ad incolas urbis. Rabbinicè עִיר שֶׁל זָהָב *Urbs aurea,* corona aurea ad formam urbis Jeruſalem, quam capiti impoſitam geſtabant fœminæ.

עִירָנִי, Syr. עִיר *urbanus, oppidanus, civis, civilis.* Foem. עִירָנִיתָא *oppidana.* A

עֵרָה, & עִירוּתָא, & אִתְעִירוּתָא *excitatio mentis.* ✠ Syr. עִירָאִית *vigilanter.*

Chald. עוּר *ſtupa:* in נְעֹרֶת habes.

Propr. עָר *Ar*, nomen urbis Moabiticæ. Num. 21. v. 28. *Devoravit* עָר *Ar.* Lxx. *ἕως ὑſq; ad Moab.* quaſi עַד: ob literarum ר ד ſimilitudinem.

II. Per metaphoram, עוּר idem quod עָרָה, *nudavit, denudavit:* Abſolutè, *denudatus fuit.* Eſa. 32. v. 11. וְעֹרָה, Targum ואתערטלו *& denudamini.* pro עוֹרְנָה, ut ה pro נָה ponatur. Niphal. נֵעוֹר *denudatus fuit.* Habacuc 3. verſ. 9. *& nuditate* עֶרְיָה תֵעוֹר *nudabitur arcus tuus.* B

Nom. עוֹר *cutis*, à nuditate; *pellis*, ſive à corpore detracta ſive non. Plur. עוֹרוֹת, Foem. עוֹרוֹת *cutes, pelles.* Exod. 29. עוֹר תַּחַת עוֹר *cutis pro cute.* Targum אֵבְרָא קְטוֹל אֵבְרָא *membrum pro membro.* Job. 19. v. 20. בְּעוֹר, Targum בְּמַשְׁךְ *in cute dentium meorum.* Gen. 3. *& fecit Dominus Deus homini & uxori ejus* כָּתְנוֹת עוֹר *tunicas pellis.* Lxx. *δερματίνους pelliceas.* Targum לְבוּשִׁין דִּיקָר עַל מְשַׁךְ בִּסְרֵיהוֹן *veſtes gloriæ ſuper cutem carnis eorum:* quibus cutem nudam tegerent. Job. 19. v. 26. וְאַחַר עוֹרִי *& poſt* (putrefactionem) *cutis meæ.* Job. 18. v. 13. *Comedet vectes* עוֹרוֹ *cutis ejus:* carnis ejus. oſſa. Exod. 22. v. 27. *Ipſa eſt veſtis ejus* לְעֹרוֹ, Targum לְמַשְׁכֵּהּ *ſuper cutem ejus.* Lxx. *ἀσχημοσύνης αὐτοῦ turpitudinis ejus.* acceperũt pro עֶרְוָה *pudendum.* C

מָעוֹר *nuditas:* Plur. מְעוֹרִים *nuditates.* Habac. 2. v. 15. *ut reſpiciat ſuper* מְעוֹרֵיהֶם *nuditates ipſorum.* Lxx. *ſuper σπήλαια αὐτῶν ſpeluncas ipſorum:* acceperunt pro מְעָרָה *ſpelunca.* quod ipſum fortè huc quoque referendum. D

III. עִוֵּר. Inde Piel. עִוֵּר, Chald. & Syr. עַוַּר *excæcavit, excæcavit, luminibus privavit, oculos eruit.* Jerem. 52. v. 11. *& oculos Zedechiæ* עִוֵּר, Targ. עַוַּר *excæcavit.* Exod. 23. *Munus* יְעַוֵּר פִּקְחִים *excæcabit videntes.* Targum מְעַוַּר חַכִּימִין *excæcat ſapientes.* largitione mentes excæcãtur. Syr. Johan. 12. v. 40. דְּעַוַּר *quòd excæcati ſunt oculi eorum.* Paſs. אִתְעַוַּר *excæcatus fuit.* Rom. 11. v. 7. אתעורו *obcæcati ſunt corde ſuo.* E

Nom. Adj. עִוֵּר, Chald. עַוִּיר, Arab. עואר avar *cæcus, luſcus:* Plural. עִוְרִים, Chald. עַוִּירִין *cæci.* Foem. עִוֶּרֶת *cæca:* Plur. עִוְרוֹת *cæca.* Levit. 19. *& coram* עִוֵּר *cæco non pones offendiculum.* Targum דְּלָא חָזֵי *qui non videt.* Levit. 21. v. 18. *vir* עִוֵּר, Targum סַמְיָא *cæcus.* Levit. 22. v. 22. עַוֶּרֶת *cæcum aut fractum.* ſcil. בְּהֵמָה *pecus.* 2. Sam. 5. v. 6. *Niſi abſtuleris tu* הָעִוְרִים וְהַפִּסְחִים *cæcos & claudos.* Targum חַטָּאַיָּא

וְחַיָּבַיָּא *peccatores & reos.* Aliqui *deos tutelares* intelligunt: idola cæca & clauda. Thren. 4. in nun, v. 14. *vagi fuerunt* עִוְרִים *cæci in plateis.* Lxx. *οἱ ἐγρήγοροι vigiles.* acceperunt pro עֵר *vigil.*

Subſtant. עִוָּרוֹן, Chald. עַוִּירוּתָא *cæcitas.* Deuter. 28. *Percutiet te Dominus ignorantia* וּבְעִוָּרוֹן, Targum וּבְסַמְיוּתָא *& cæcitate.*

IV. Arab. עור avar *mutavit, mutuavit, mutuum dedit, credidit.* Luc. 9. v. 29. תעירמנטר ונחה *mutatus eſt aſpectus vultus ejus.* Pſalm. 89. *Non* אעיר *mutabo, quæ egrediuntur ex ore meo.* יתעיר *mutabitur.* B

תעאיר *mutatio:* תעיראת *mutationes.*

Sed cum ע punctato, עור gor, & עאר *contriſtatus fuit, invidit, æmulatus eſt, zelatus fuit.* Pſalm. 37. *Ne* תעאיר *æmuleris in malignantibus.* Pſalm. 73. *Ego* ערת *zelatus ſum ſuper iniquos.* Piel. עיר gajar *contriſtavit, exprobravit, probris affecit.* Matth. 5. v. 11. אדא עירוכם *cùm exprobraverint vobis.* Pſalm. 74. *Quouſq;* יעירנא *exprobrabit nobis inimicus?* Pſalm. 55. *Si inimicus* עירני *exprobraſſet mihi.* Matth. 26. עיראת *exprobrabant ipſi:* duale. Paſs. אתעיר atgajar *triſtis fuit.*

Nom. מתעאיר *æmulus.* ✠ עירה *æmulatio, invidia, injuria.* ✠ עיור & עיאר *zelotes.* C

מעיר *exprobrans.* ✠ מעירה *exprobratio.*

עארי *opprobrium.* ✠ מעיר gajar *triſtis.*

עיר gair *præter, abſq; ſine.* עיר עאלם gair alim *neſcius.* עיר מרחומה *non dilecta.* עיר אלמומנן *non credentes:* infideles. עירה *abſq; illo, præter illum.* לא עיר *non præterea, tantummodo.* מן עיר *abſq; hoc, præterquam, excepto.*

עויר *profunditas:* Plur. אעואר *loca profunda:* in Avicenna. D

עיר gajar *libramen.*

עאר gar *laurus.*

עוש duo ſignificata habet. I. עוּשׁ & עִישׁ *congregatus fuit.* Joel. 4. עוּשׁוּ, Targ. יִתְכַּנְּשׁוּן *congregamini, & venite omnes gentes.*

Nom. עָשׁ & עַיִשׁ *congregatio* ſtellarum: eſt ſidus ſeptentrionale, *urſa major*, conſtans ſeptem ſtellis, quæ conſtituunt *Plauſtrum*, & in fine earum eſt *Arcturus.* Job. 9. v. 9. *Faciens* עָשׁ *Arcturum, Orionem & Plejades.* Job. 38. v. 32. וְעַיִשׁ *& Arcturum juxta filios ejus deduces eos.* Targum וְגַנְתָא עַל אַפְרֻחָהָא *& gallinam juxta pullos ipſius.* Intellexit de ave, non de ſtella. Lxx. *Heſperum cum coma ſua.* Eſt ſtella magna ſemper conjuncta cum ſtellis parvis, quas deducit ſicut pater ſuos filios. ¶ Sed עָשׁ *tinea:* in עשש quærito. E

II. Arab. עוש uſch, & עאש iſch *vixit, ſuperſtes fuit.* Pſalm. 117. לא אמות אעיש ואקצץ אעמאל אלרב *non moriar, ſed vivam, & narrabo opera Domini.*

A *Domini.* Matth. 4. v. 4. ליש בלחמא בלחודוהי יחיא אנשא *non in ſolo pane vivet homo.* Marc. 5. v. 23. ותחלץ ותחיא *& roborabitur* (cõvaleſcet) *& vivet.* Roman. 8. *Si* עשתם *vixeritis juxta carnem.*

עיש iſch *vivens, vita.* ✠ מעיש *victus.*

מעישה *vita:* Plur. מעאיש *victualia.*

עוה duo ſignificata habet. I. עוה. Niphal. נעוה *curvatus, pravus, perverſus fuit.* 1. Sam. 20. *Filius* נעות המרדות *perverſus defectione:* ob defectionem. Piel. עוה *curvavit, pravavit, pervertit.* Job. 8. *Num Deus* יעות *pervertet judiciũ?* Lxx. *ἀδικήσει injuriam faciet judicans?* Thren.

B 3. לעות *ad pervertendum hominem in lite ſua.* Pſalm. 119. *Qui falsò* עותוני *perverterunt me.* Targum לסרבא. Eccl. 7. *Quis poterit rectificare, quod ille* עותו *curvavit illud?* Job. 19. *Scitote quòd Deus* עותני *pervertit me.* Targ. תקפני *confortavit me.* Hithpael. התעות *curvatus fuit.* Eccl. 12. והתעותו *& curvabuntur viri roboris.*

Nom. עותה *curvatio, perverſio.* Thren. 3. *vidiſti, Domine,* עותתי *curvationem meam:* perverſitatem meam.

C II. Arab. עות *dives fuit.* עאית *ditavit.* אסתעית *ditatus fuit.* יסתעיתון *diteſcent.*

מסתעית *ditatus, dives.* מעית *ditans.* ✠ אסתאעתה *ditatio.*

עזז עזז & עז *robuſtus, fortis, firmus, roboratus fuit.* Pſalm. 9. v. 20. *Ne* יעז, Targum יתעשן *roboretur vir.* Jud. 3. v. 10. ותעז, Targum ותקפת *& robuſta fuit manus ejus ſuper Cuſan.* ¶ Transitivè, *roboravit, confirmavit.* Pſalm. 68. v. 29. עוזה *robora, Deus:* confirma. Proverb. 8.

D v. 28. בעזוז *cùm firmaret fontes Abyſſi.* Hiphil. העז, Arab. אעז *roboravit, confirmavit, confortavit.* Prov. 7. v. 13. העזה פניה, Targ. חציפת אפהא *obfirmavit faciem ſuam, & dixit.* pro העזה. Lxx. *ἀναιδεῖ δὲ προσώπῳ impudenti autem vultu.* ſignificat faciei immutabilitatem, quæ eſt impudentia, audacia, procacitas. impudenter locuta eſt. Pudor enim mutat vultum, ut quis erubeſcat. Sic, Prov. 21. v. 29. העז *roborat impius* בפניו *in facie ſua:* dat robur in facie ſua impudens eſt. Targum מחציף אפוי *pertinacem reddit faciem ſuam.* Lxx. *ἀναιδῶς ὑφίσταται*

E *προσώπῳ procaciter obfirmatur facie* ſeu *vultu.* Syr. אתעשן *roboratus fuit, fremuit.* Johan. 11. v. 33. אתעשן *fremuit ſpiritu.* Arab. Pſalm. 10. *In te* יתעזז *confortabitur pauper.* Pſalm. 68. אתעזזו *confortati ſunt inimici noſtri.* Pſal. 139. עזת *confortatus eſt principatus eorũ.* Cap. Jonas. עזזנא.

Nom. עז, Chal. עזיז, Arab. עזיז aſis: Foemin. עזיזה *fortis, robuſtus, nobilis, honoratus:* Pl. Arab. אעזא *fortes, potentes.* Pſalm. 24. *Dominus* עזוז *robuſtus & potens.*

עז *idem:* Plur. עזים *fortes, robuſti.* Foem. עזה *fortis, robuſta:* Plur. עזות *fortes, robuſta.* Num. 13. *Niſi quòd* עז, Targum תקיף *robuſtus populus iſte.* Deut. 28. *Populus* עז פנים, Targ. תקיף אפין *robuſtus facie:* impudens, audax, omnis humanitatis & clementiæ expers. Eſa. 56. *& canes* עזי נפש *fortes anima, neſciunt ſatietatem:* præſtantes appetitu, voraces, edaces. Prov. 18. *& dives reſpondebit* עזות *fortia:* dura, audacia, ſæva. ¶ Semel abſtractè, עז *robur, potentia, poteſtas, dominium.* Gen. 49. *& excellens* עז *robore.* per ◦ in pauſa. Targ. מלכותא *regno.*

עזוז *fortitudo, robur.*

עוז, & עז, & מעוז, Arab. מעז *robur, fortitudo:* Plur. מעוזים, &, נ pro dages inſerto, מעוזנים *fortitudines.* Eſa. 45. v. 24. *Tantum in Jehovah, de me dicit, juſtitiæ* ועוז *& fortitudo.* Judic. 9. *& turris* עז *roboris erat in medio urbis.* Proverb. 18. *Turris* עוז *roboris nomen Domini.* 2. Paral. 29. בכלי עז *in inſtrumentis roboris:* in tubis. Eccl. 8. ועז פניו *& robur faciei ejus mutabitur:* impudentia, ſuperbia, audacia ejus. Pſal. 60. *& Ephraim* מעוז *robur capitis mei.* Pſalm. 31. *Eſto mihi* לצור מעוז *in petram roboris.* Ibid. *Quia tu es* מעזי *robur meum.* ¶ Deinde, עז, Arab. עז *robur, potentia, dominium, imperium, regnum.* Pſalm. 8. *Ex ore infantium & lactentium fundaſti tibi* עז, Targ. עושנא *robur:* regnum. Pſalm. 28. *Dominus* עזי *robur meum & clypeus meus.* Ibidem v. 8. *Dominus* עז *regnum eſt ipſi,* ומעוז *& munitio ſalutum, eſt Meſſias ejus.* Sic in lingua Arabica עז & עזה *imperium.* 1. Pet. 5. v. 11. *Ipſi gloria* ואלעז *& imperium.*

מעוז *fortalitium, munitio.* Jud. 6. v. 26. *& ædificabis altare ſuper vertice* המעוז *munitionis iſtius.* Targum תוקפא *roboris.* Lxx. *τοῦ μαωζ ὄρους petra.* de qua dicitur in præcedentibus: *& depone ſuper* הסלע *petra iſta.* Eſa. 25. v. 4. *Quia fuiſti* מעוז *munitio exhauſto,* מעוז *munitio egenti in anguſtia ipſius.* Dan. 8. *& prophanabunt* המקדש המעוז *ſanctuarium munitionem:* appoſitio. Templum, quod erat arx & munitio hujus populi, ob cultum divinum, & doctrinam cœleſtem. Ibid. ולאלה מעזים *& Deum munitionum ſu[per] loco ſuo honorabit.* Lxx. *καὶ θεὸν μαωζεὶν.* ✠ Inde *Mauſim* quidam cũ *Miſſa* conferunt. Eſa. 23. v. 10. *ut perdat* מעוניה *munitiones ejus.* Oppida Tyri probè munita. pro מעזיה: pro dages inſeritur נ ad faciliorem pronunciationem. ¶ Sic עזניה, pro עזיה *aquilæ ſpecies,* à forti volatu.

Arab. עזה izza *nobilitas, generoſitas, honor.*

עזז azez *honoravit.*

עז, Arab. עז as, & ענז ans, & ענזא anſi, & מעז maas, *αἴξ caper & capra:* Plural. עזים,

 Chald.

Chald. עִיזָא, Arab. עַנְזַ unus, & עִיזָאֵי *capri* & *capra*. Arab. עַנְז vel מַעְזְבָרִיָּה *capra ſylveſtris*, dama: in Geograph. ¶ Per ſynecdochen, עִזִּים *lana caprina*. Exod. 26. *& facies cortinas* עִזִּים *caprarum*. Targum דִמְעֲזֵי. Lxx. *Saga cilicina*. Exod. 25. *& byſſum* וְעִזִּים *& capras:* lanam caprarum. Targum וּמְעֲזֵי. Exod. 35. *& nebant* הָעִזִּים *capras*: pilum caprarum. Targum מַעֲזַיָּא. Ezech. 25. *Byſſum* וְעִזִּים *& capras*. Lxx. καὶ τρίχας αἰγίας *& pilos caprinos*. A

Arab. עַאנְזִי anis *caprarius*: Plur. עַאנְזִין aniſin *caprarij*.

מַעֲזִי maazi *caprinus*: Plur. מַעֲזִין maaſijn *caprini*. B

Syr. עַזִּיז *dignitate praditus*.

עַזִּיזוּת *vigor, vehementia*.

עַזִּיזָאִית *pertinaciter, impudenter*.

Rabb. עַזּוּת פָּנִים *impudentia, audacia*.

Propr. עַזָּה, Lxx. γάζα *Gaza*, ut ע per g exprimatur. Græci enim pro ע, γάμμα ſcripſerunt, ad repręſentandam ejus literæ anhelatam vocē. Urbs Palæſtinæ munita juxta Ægyptum, olim in Judæ tribu fuit. Zigl. *Hazza antiquior eſt annis non minus 530. expeditione Cambyſis: Ex Hebræa voce denſæ aſpirationis, Gaza.* Pomponius Mela libr. 1. *Cæterùm in Palæſtina eſt ingens & munita admodum Gaza (ſic Perſæ ærarium vocant) & inde nomen eſt, quòd cùm Cambyſes armis Ægyptum peteret, huc belli opes & pecuniam intulerat.* Sed quod Syris & Perſis ærarium ſignificat, id גַּזָּא *gazza* ſcribitur. literarum igitur ע גּ ſono ſimili deceptus fuit Mela. C

עֲזָאזֵל *Azazel*, ab עֵז *caper*, & אָזַל *abijt*: mons ita dictus, quòd in illum in deſerto ſitum abiret עֲזָאזֵל *caper emiſſarius*. D

עזב עָזַב quatuor ſignificata habet. I. עָזַב *deſeruit, reliquit, dereliquit* eum quem tueri aut juvare debebat, *tueri* aut *juvare noluit, omiſit, dimiſit*, commiſit, reliquit alicui curandum. Pſal. 22. v. 1. אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי, Targ. אֱלָהִי אֱלָהִי לְמָא שְׁבַקְתָּנִי *Deus meus, Deus meus, quare dereliquiſti me?* Chriſtus in cruce uſus eſt Chaldaico: quod Matthæus 27. v. 46. ita ſcribit: ἠλὶ, ἠλὶ, λαμὰ σαβαχθανί; Vulg. *Eli, Eli, lamma ſabacthani:* at Marcus 15. v. 34. ἐλωὶ ἐλωὶ, λαμᾶ σαβαχθανί; Vulg. *Eloi, Eloi, lamma ſabacthani?* 1. Regum 6. *Nec* אֶעֱזֹב, Targ. אַרְחֵק *abominabor populum meum Iſrael*. Gen. 2. *Propterea* יַעֲזָב, Targum יִשְׁבּוֹק *deſeret homo patrem ſuum, & matrem ſuam*. Geneſ. 24. *Qui non* עָזַב *deſeruit bonitatem & veritatem ſuam à Domino meo.* Targum מְנַע *prohibuit*: removit. Ezech. 8. *Non Dominus videt nos*, עָזַב *deſeruit Dominus terram*: nulla eſt Providentia. Exod. 23. v. 5. *ſi videris aſinum hoſtis tui cubantem ſub onere ſuo* וְחָדַלְתָּ מֵעֲזֹב לוֹ, Targ. וְתִתְמְנַע מִלְמִשְׁבַּק לֵהּ *& ceſſabis à deſerendo eum*: עָזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ *deſerendo deſeres cum eo*: relictis alijs negocijs, ſis cum eo. Targum מִשְׁבַּק תִּשְׁבּוֹק מַה־דִבְלִבָּךְ עֲלוֹהִי וְתִפְרוֹק עִמֵּהּ *deſerendo deſeres quod eſt in corde tuo contra illum, & liberabis eum*: Job. 10. v. 1. Geneſ. 39. וַיַּעֲזֹב, Targ. וּשְׁבַק *& reliquit omne, quod erat ſibi, in manu Joſephi*: commiſit, permiſit. Pſal. 10. v. 14. *Super te* יַעֲזֹב *derelinquet pauper*: tibi ſe committet. Job. 39. v. 14. *Quia* תַּעֲזֹב *relinquet ſuper terra ova ſua*. Deut. 32. *& abſq;* עָצוּר וְעָזוּב *concluſo & derelicto*. ¶ עָצוּר *domi ſervatus*: עָזוּב *in agro derelictus*. עָצוּר *divitiæ in domibus concluſæ*: עָזוּב *pecus in agro relictum*. Niphal. נֶעֱזַב *derelictus, inhabitabilis, incultus fuit*. Pſal. 37. *& non vidi juſtum* נֶעֱזָב *derelictum*: victu & amictu deſtitutum: ſicut Jacobo victum & amictum petenti, dicit Deus: *non* אֶעֱזָבְךָ *derelinquam te*: Gen. 28. Eſa. 62. *& tu vocaberis Quæſita urbs, & non* נֶעֱזָבָה *Derelicta*. Targ. *quæ* אִתְרַחֲקַת *abominabilis eſt*. Pual. עֻזַּב *derelictus fuit*.

Nom. עִזָּבוֹן. Inde plural. עִזְבוֹנִים *negociatio, merces & emporia*. Ezech. 27. *Dederunt* עִזְבוֹנַיִךְ *merces tuas*. Targ. בְּבֵית גִּנְזָךְ *in domum theſaurorum tuorum*.

Rabb. עָזוּב & עֲזִיבָה *turpe, abominabile*.

מְזִיבָא *pavimentum*. אֲזָב עֲזַב *ſtruit*.

II. Per antiphraſin, עָזַב *auxiliatus, opitulatus eſt, ſublevavit, inſtauravit, inceptum continuavit*. Nehem. 3. v. 8. וַיַּעַזְבוּ *& inſtaurarunt* Jeroſolymam, *uſq; ad murum latiorē*. Impleverunt eam pulvere uſq; ad murū, ut eam munirent: Jerem. 49. v. 25.

III. Arab. עַזִיב azib *calebs, viduus*: Fœm. עַזְבָּה azba *virgo, puella*.

עֻזְבִיָּה uzbiah *virginitas, viduitas, deſertio*.

IV. עַזַּב gazab, cum ע punctato, *tulit, ſuſtulit, vi rapuit, furatus eſt, tyrannizavit, violavit, corrupit, ſtupravit*. Hiphil. אַעְזַב agzab *idem*.

Nom. עַזְב gazb *ſublatio, furtum, tyrannis, violatio*.

עַאזִב gazib *fur, tyrannus, violator, ſtuprator*.

E עזה. Arab. עַזָּא vel עַזִּי azi *conſolatus fuit*. Pſal. 86. *Adjuviſti me* וַעֲזִיתַנִי *& conſolatus es me*. Pſalm. 23. *Virga tua & baculus tuus* עַזִּיאַתְנִי *conſolata ſunt me*: Duale. Pſalm. 90. וְעַזִּ *& conſolare ſervos tuos*. Pſalm. 135. *& ſervos ſuos* יְעַזִּי *conſolabitur*. Johan. 11. v. 19. לִיְעַזּוּהְמָא בִּפִי אַחוּהְמָא *ut conſolarentur eas de fratre ipſarum*: Pron. duale. אַתְעַזִּי atazzi *conſolatione affectus fuit*. Matth. 2. v. 18. וְלָא תְרִיד אַן תִּתְעַזַּי *& non vult conſolatione affici*. Coloſſ.

Digitized by Google

A Coloſſ. 2. ולְהִתְעַזֵּי *ut conſolationem accipiant corda veſtra.*

Nom. עוּיָא & תְּעוּיָה *conſolatio.* ✠ מִתְעַזִּין *conſolati.*

Alcor. 3. עְזִי.

עזל duo ſignificata habet. I. Chald. & Syr. עֲזַל & עֲזַל, Arab. cum ע punctato, עזל gazal *implicavit, nexuit, nevit, filavit, penſum traxit.* Arab. עזּל gazzal *volvit, involvit, vertit, convertit.* Exod. 35. *Manibus ſuis* טָווּ, Targum מַעזְלָן *nebant & afferebant.* Syr. Luc. 12. v. 27. *Neq;* עָזְלָן *nent,* Arab. לא יתעבו ולא יעזל *non laborant neq; nent.*

B Nom. עזול *tela aranea.* ✠ עֲזִילָא *idem.*

מַעֲזָל, Arab. מעזל magzal, quod in Aruch מַגְזָל ſcribitur, *fuſus*, inſtrumentum quod mulieres nendo digitis volvunt: item, *axis*, circum quem volvitur rota: &, *fuſus torcularis*, trabs torcularis, prelum: Plur. מַעֲזְלִין, Arab. מַעַאזל magaſil *fuſi.*

Algazel *virgo in Zodiaco,* tanquam fuſus ſit, non ſpica, quod geſtat.

עוזל *hinnulus cervorum.*

C Arab. cum ע punctato, עזלאן *ibices, damæ;* &, עזאל gaſelle *dorcas.*

Arab. עזילה gazila *vertex, verticulum, turbo:* Plur. עזאיל gazail *vertices.*

עזל gazal *rete, circulus:* item, *clavicula.*

✠ Rabb. עזלי *retia.*

II. Syr. עֲזַל, Arab. עזל azal, & אעתזל, idem quod אָזַל *abiit, diſceſſit, ſeparatus fuit.*

Arab. עזל azzal *tulit, ſuſtulit, ſepoſuit.* Paſs. אעתזל. Piel. עַזֵּל azzel *ſeparavit, dijudicavit.* Gen. 13. *Poſtquam* אֶעזַל *diſceſſit ab eo Loth.*

D Actor. 13. v. 7. וְאֶעתְזַל *& ſeceſſit præfectus.* Alc. וְאִנְלַם יַעְתָזִלוּכֻם *& ſi non diſceſſerint à vobis.* Alcor. וְאַעתָזִלוּן *& diſcedite.* 1. Cor. 21. v. 2. פליעזל *& ſeparet domi:* ſeponat. 1. Cor. 7. v. 10. תעתזל *diſcedat uxor à conjuge:* ſeparetur. Alcor. אעתזלוא *ſeparent.*

מעתזל muatazil *irregularis,* qui à regula diſcedit.

אעתזל jatizel *irregularitas,* cùm à regula diſceditur.

עזם duo ſignificata habet. I. Chal. עזם *ungue diſſecuit.* Levit. 2. וּמָלַק, Targ. Hieroſol. וְיַעְזֵם *& ungue diſſecabit caput ejus.*

E II. Arab. עזם azam *cogitavit, deliberavit, definivit, determinavit; obſecravit, rogavit conjurando, conjuravit, incantavit.* Joh. 6. v. 15. אנהם עזמוא אן יתחטפוה *quòd ipſi cogitarent, ut raperent eum.* Actor. 35. v. 3. ויעזמון *& imperabant malis ſpiritibus.* Alcor. 2. ואן עזמוא אלטלאק *& ſi cogitarunt repudium.*

Nom. עַזְמָה azma *cogitatio, deliberatio:* Pl. עזמאת azmat *deliberationes.*

A עַזִימָה azima *conjuratio cum verbis:* Pluraliter. עזאים azaim *conjurationes, voluntates.*

תעזים *incantatio.*

עזן. Syr. עזנא *ſpina:* Plur עזנין *ſpinæ.*

עזע. Pſalm. 39. *Nec* תעזעני *moveas me manus peccatoris.*

עזף. Arab. מעאזף *Pſalterium.*

עזק. Inde עזק *ſepivit, maceria munivit.* Eſa. 5. v. 2. וַיְעַזְּקֵהוּ *& munivit eam.* LXX. καὶ φραγμὸν περιέθηκα.

B Chal. עִזְקָא, Syr. עזקא *annulus, ſigillum:* Plural. עזקן *annuli, ſigilla.* Gen. 38. חֹתָמְךָ, Targum עִזְקְתָךְ *annulus iſte.* Exod. 28. לְמַחְבַּרְתּ, Targum לְעִזְקָתָא *ad annulum unum.*

עִזְקִין *compedes.* Jer. 40. *& ipſe erat ligatus* בָּזִקִּים, Targ. בְּעִזְקַיָּא *compedibus.*

Rabb. תעזיק *pavimentum.*

עזר duo ſignificata habet. I. עָזַר, Syr. עֲדַר *juvit, adjuvit, auxiliatus fuit, opitulatus eſt, profuit,*

C *lucratus eſt.* 1. Sam. 7. *Huc uſq;* עֲזָרָנוּ, Targum סַעֲדָנָא *adjuvit nos Dominus.* Pſalm. 116. *Dominus* עֲזָרָנִי, Targum סַיְעַנִי *adjuvit me.* Joſuæ 1. וַעֲזַרְתֶּם, Targum ותסעדון *& adjuvabitis eos.* Syr. Matth. 15. v. 25. *Domine,* עֲדַרַיְנִי *adjuva me.* Marc. 8. v. 36. *Quid* ὠφελήσει, Syr. מתעדר *juvat hominem?* prodeſt. Luc. 5. *ut* נֶעְדְּרוּן *adjuvarent eos.* 1. Corinth. 12. v. 7. *Sicut* אתעדר *prodeſt illi.* Niphal. נֶעֱזַר, Syr. אתעדר *adjutus fuit.* Pſal. 28. *In ipſo confidit cor meum,* ונעזרתי *& adjutus fui.* Syr. Marc. 5. *& nihil*

D אתעדרת *adjuta fuerat.* Luc. 9. verſ. 25. *Quid* מתעדר *juvatur homo?* prodeſt homini. Hiph. העזיר *adjuvit.*

Nom. עֵזֶר, Foemin. עֶזְרָה, Syr. עודרן *adjutorium, adjuvamen, auxilium, commodum, utilitas.* Geneſ. 2. *Faciam ei* עֵזֶר *adjutorium coram eo.* Targum סמך *fulcrum.* LXX. βοηθὸν. uxor maritum adjuvat, eiq; miniſtrat.

Syr. מַעַדְרָנוּת *opitulatio.* ✠ Item Syr. עזור *faſcia:* Plur. עזורין *faſciæ.*

E עֲזָרָה, Chaldaicè עֲזָרְתָא *atrium mulierum* in templo, ubi erat בִּימָה *ſuggeſtus ligneus.* עזרה הוא בית תפלה, atrium eſt, in quo congregabantur Iſraëlitæ, in domo ſanctuarij, ut ibi orarent. Et Deus audiebat eos, ועוזרם *& juvabat eos:* ideo עֲזָרָה vocatur. Erat autem atrium duplex, ſacerdotum videlicet, & populi. Populi rurſus virorum & mulierum. ſicut & hodie in Judæorum ſynagogis, mulieres ſeorſim orant à viris. Inter atrium virorum & mulierum

Digitized by Google

erant quindecim gradus, dimidium cubitum alti ſinguli, per quos aſcendebatur ex atrio mulierum in atrium virorũ. Vide in בום & חָצֵר. 2. Paral. 4. *& fecit* חָצַר *atrium ſacerdotum*, וְעֲזָרָה *& atrium magnum*. h. e. Iſraëlis.

Propr. אֶבֶן עֵזֶר Eben-Ezer *lapis auxilij*. locus inter Senam & Mizpam, quem ita appellavit Samuel, poſt felicem Iſraëlitarum cum Paleſtinis gentibus pugnam. 1. Sam. 7. *& accipiebat Samuel lapidem unum, ponebatq́ inter Mizpa & Sen, & vocabat nomen ejus* אֶבֶן הָעֵזֶר *lapidem auxilij, & dicebat: huc uſq;* עֲזָרָנוּ *adjuvit nos Dominus.* L x x. *αἰβενέζερ, quod ſignificat λίθος τοῦ βοηθοῦ lapis auxilij.*

אֱלִיעֶזֶר *Eliezer*, filius Moſis. Exod. 18. *& nomen unius* אֱלִיעֶזֶר *Eliezer, quia* אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי *Deus patris mei in auxilio meo.*

עֶזְרָא *Ezra*, qui erat ſcriba expeditus in Lege Moſis. Eſd. 7. Fuit peritiſſimus Legis, eamq; deſcripſit characterib. Aſſyriacis, quos nunc habemus: cùm antea alij eſſent Hebræi. Ejus ſepulcrum eſt in Samura Perſiæ urbe, ubi Hieroſolymis ad Artaxerxem regem legatus veniens fuit mortuus, anno 1000. exitus ex Ægypto, decimo die menſis טבת *decembris*.

רַבִּי אַבְרָהָם אבן עֶזְרָא בר מאיר Rabbi Abraham Aben Ezra *filius Ezræ*; à familia. patris enim ipſius nomen מאיר *Meir*. ſcripſit commentarium in 24. libros Veteris Teſtamenti, & librum התכונה *Aſtrologiæ*. mortuus eſt anno mundi 4908. ætatis 75. in קלאהורה *Calahorra*, Hiſpaniæ oppido. Sunt qui dicant fuiſſe mortuum anno 4928. & ſepultum in terra Iſrael.

Arab. עָזַר azar *Lazarus*. مُعَزّر מְעַזֵּר muazzir *adjuvans*.

II. Arab. עזר gazar, cum ע punctato, *exuberavit, abundavit, multus fuit*. Pſal. 86. חָזֵיר *multa eſt miſericordia tua*.

עָזִיר *multus*: Plur. עֻזִירָה *multi*.

תַּעֲזִיר tagzir *exuberatio, abundantia*.

עחב. Arab. Pſalm. 59. *Tu Domine* תעתב מנהם *deridebis eos*. Gal. 4. מתעתב מנכם *conſilij inops ſum in vobis*.

עחק Syr. עחק *preſſit dolore, doluit*. Marc. 10. *cùm doleret ipſi* עָחִיקָא.

עחר. Arab. עחירה ahira *ſcortum, meretrix*: Pl. עואחיר *ſcorta*.

עטא. Syriacè & Arab. עטא *operuit*: in עָטָה quære.

עטב. Arab. עטב *prohibitio*. מן אלעטב אלמהלך: in Geograph.

A עָטָה quatuor ſignificata habet. I. עָטָה, Arab. עטא cum ע punctato, quod g profertur, gati *texit, obtexit, operuit, velavit, induit, celavit, abſcondit, recondidit, involvit, convolvit, glomeravit*. Jerem. 43. וְעָטָה *& operiet terram Aegypti, ſicut* יַעְטֶה *operiet paſtor veſtem ſuam*. בגו שלל. Ipſe colliget omne ſpolium Ægypti, ſicut paſtor præ frigore nocturno operit & involvit ſe ſua veſte. diripient omne ſpolium: ſicut involvit paſtor veſtem ſuam propter frigus nocturnum. Pſalm. 84. *Etiam piſcinas* יַעְטֶה *operiet pluvia*.

B Eſa. 22. וְעֹטְךָ עָטֹה *& operiens te operiendo*. Arab. Pſalm. 104. תעטי *operiet terram*. ¶ Abſolutè, *opertus fuit*. Levit. 13. *& ſuper labritia* יַעְטֶה *operietur*. ſcil. veſtibus ſuis. Targum כְּאַבְלָא יִתְעֲטֵף *ſicut lugens obtegetur*. labrum ſive myſtacem velabant priſco ritu lugentes: ſicut nunc pallio. Mich. 3. וְעָטוּ *& operientur ſuper labro univerſi*. Pſalm. 71. יַעֲטוּ, Targum יִתְעַטְּפוּן *operientur opprobrio & ignominia*. 1. Sam. 28. *& ipſe* עֹטֶה, Targ.

C עָטִיף *opertus pallio*. quod Samuel geſtare fuerat ſolitus. aut, in quo fuerat ſepultus. unde quidam colligunt etiam ſic reſurrecturos mortuos. Piel. עָטָה *operuit*. Ezech. 23. *Super omnes portas ejus dedi ſplendorem* (terrorem) *gladij: heu factus eſt in fulgurem*, מְעֻטָּה *opertus ad mactationem*. Targum אִשְׁתַּנִינַת *acutus factus eſt*. Non occurrit alibi in hac ſignificatione. Hiphil. הֶעֱטָה, Arab. אעטא agti *operuit*. Pſalm. 89. הֶעֱטִית *operuiſti ſuper eum pudorem*. Arab. Geneſ. 7.

D ואגטא *& operuit omnes montes*. Pſalm. 69. אעטא *operuit confuſio faciem meam*. Marc. 14. v. 65. ויעטון וגהה *& operiebant faciem ejus*. Luc. 8. פיעטיה באנא *& operit eam vaſe*. مغطّى מעטי mugatti *tectus*.

Nom. מַעֲטֶה *operimentum, pallium*. Eſa. 61. מַעֲטֵה תְהִלָּה *operimentum laudis pro ſpiritu triſti*.

Arab. עטא gita, & אעטיא agtia, & תעטיא tagtia *operimentum, cooperculum*, lectuli ſtragulum: Plur. תעאטי tagati *operimenta*.

II. עָטָה idem quod עוט, *involavit, feſtinavit, declinavit*. Eſa. 22. v. 17. וְעֹטְךָ עָטֹה *& volare te faciet volando*. volare te faciet ut avem in exi-

E lium. Cant. 1. *Quare ero* כְּעֹטְיָה *quaſi involans ſupra greges ſociorum meorum?* declinãs, recedens. pro כְּעֹטָה, mutato ה radicali in י. 1. Sã. 14. וַיַּעַט *& involavit populus ad ſpolium*. Targum ואתפני *& converſus fuit*. 1. Samuel. 15. וַתַּעַט *& involaſti ad ſpolium*. Targ. וְאִתְפְּנֵיתָא *& converſus fuiſti*.

III. Arab. עטא ſine ע punctato, *dedit, tradidit, donavit, conceſſit*. Pſalm. 14. *Quis* יעטי *dabit ex Zion ſalutem?* Geneſ. 4. אן יעטיך קותהא *ut det tibi*

det tibi robur ſuum. Niph. עְטִי *datus fuit.* Luc. 8. *Et juſſit ut* תֶּעְטִי *daretur.* Hiph. אעטי *dedit, tradidit, donavit.* Pſal. 18. אַעְטְאַנִי *dedit mihi protectionem.* Matth. 6. verſ. 11. חבונא כפאפנא אַעְטְנָא פי אליום *panem noſtrum quotidianum da nobis hodie.* 2. Corinth. 12. verſ. 13. אַעְטְאַנִיהָ *dedit mihi illam Deus:* duo affixa. Joh. 6. verſ. 27. יעטיכמוה *dabit vobis eum.* Luc. 9. ואעטאהם *& dedit illis poteſtatem.* Galat. 4. *Deus* אעטי *donavit Abrahamo, quod* עַטָאהָ *donavit ei.* Deut. 5. *Quam* אַעְטָאךְ *dedit tibi Deus.* Gen. 13. *Ego* מָעְטִיכַהַא *do tibi eam:* duo affixa. Hophal. אעטי *datus, donatus fuit.* Matth. 7. *Petite* תֻעְטוא *donabimini.* ſed hoc potiùs Niphal. A B

Nom. עאטי ati, & מֻעְטִי *dator, donator, liberalis, munificus.* Precat. יָא מֻעְטִי אַלְמַסוּלָאת *ô dans poſtulationes:* petitiones.

עטיה atia *donum, munus, beneficium:* Plur. עטאיה itajah *dona, munera.*

IV. Syr. עְטָא per metalepſin, *operuit, obduxit litura, delevit, abolevit, excidit, perdidit.* Coloſſ. 2. verſ. 14. וַעְטָא *& delevit chirographum.* Jacob. 5. וְעָטָא *& operiens multitudinem peccatorum.* Paſſ. אתעטא *deletus fuit.* Actor. 3. verſ. 19. דְּנֶתְעַטוּן *ut deleantur peccata veſtra.* C

Nom. עֲטָיָא עֻטְיָא *deletio, exitium.* עַטוֹיָא *deletor.*

עטא *conſilium:* in יעץ invenies.

עטל. Chald. עֲטַל *piger fuit:* Et Arab. עטל atal *diſſipavit:* in עצל invenies.

עטם, Chald. עֲטַם, & Arab. עטם, cum ט punctato: in עצם invenies.

עטן עָטַן. Inde Nom. עָטִין *mulctrum, mulctrale:* vas excipiendo lacti, dum mulgetur, accommodum: Plur. עטינים *mulctra, mulctralia.* Job. 21. עֲטִינָיו *mulctralia ejus plena ſunt lacte.* Targum בִּזוי *ubera ejus.* Quia ſequitur; *& medulla oſſium ejus rigabitur.* D

Rabb. עָטַן *repoſuit.*

עוטן & מַעֲטָן *tina*, vas, in quo aliquid reponitur. מַעֲטָן שֶׁל זֵיתִים *vas in quo reponuntur olivæ.*

עטס. Arab. עטס atas *ſternutavit:* in עטש invenies.

עטף quatuor ſignificata habet. I עָטַף, Chal. עֲטַף *involutus, opertus, tectus, indutus, amictus fuit.* Pſal. 65. verſ. ult. *Valles* יַעַטְפוּ, Targum יִתְחַפְיָן *operientur frumento.* Lxx. περιβαλοῦσι. Pſal. 73. יַעֲטָף *operietur (ceu) veſtimento violentia ipſorum.* Sicut quis operitur veſtibus ſuis: ita ponent ipſi violentiam quotidie. Job. 23. verſ. 9. יַעְטֹף *operietur dextra, & non videbo.* Chald. 1. Sam. 28 *Et ipſe* עֹטֶה, Targum עֲטִיף *opertus pallio.* Niph. E

Chald. אִתְעֲטַף, Syr. אֶתְעַטַף *opertus fuit.* Lev. 3. *Et ſuper labritio* יַעְטֶה, Targum יִתְעֲטַף *operietur.* Eſther 5. וַחֲפוּי ראש *& opertus caput.* Targum וּמִתְעֲטַף עַל רֵאשֵׁה כַּאֲבִלָא *& opertus ſuper capite ſuo inſtar lugentis.* Syr. Actor. 12. אֶתְעַטַף *operi te indumento tuo.*

Nom. מַעֲטָפוֹת *operimenta, tapeta.* Eſa. 3. *Paludamenta* וְהַמַּעֲטָפוֹת *& tapeta.*

Chald. עֲטַף *ſinus.* Eccleſ. 7. *Ira* בְּחֵיק, Targum בְּעֲטַף *in ſinu ſtultorum.* Exod. 3. *Infer, quaſo, manum tuam* בְּחֵיקֶךָ, Targum בְּעִטְפָךְ *in ſinum tuum.*

עֲטוּפָא, Syr. עֲטִיפָא *amictus, involucrum.* Rabbin. עֲטִיפַת הָרֹאשׁ *involutio capitis, in luctu.*

Rabb. item עָטַף *copulatio.*

II. Per Metaphoram, עָטַף involutus, coopertus, obtectus & obrutus fuit afflictionibus & miſerijs; ſicut aliquis ſe veſte contegit. *anxius, afflictus, delaſſatus, animi deliquium paſſus fuit:* cum ad animum ſeu cor transfertur. Pſal. 102. verſ. 1. *Oratio miſeri cùm* יַעֲטֹף *operietur.* Targum מִשְׁתַּלְהֵי *delaſſatur:* animi deliquium patitur. Lxx. ἀκηδιάσῃ *anxietate afficietur.* Pſal. 61. verſ. 4. בַּעֲטֹף, Targum בְּאִשְׁתַּלְהָיוּת *dum affligitur cor meum.* Eſa. 57. *Quia ſpiritus ex facie mea* יַעֲטוֹף *operietur:* affligetur. Lxx. ἐξελεύσεται *exibit.* Niphal נעטף opertus fuit miſerijs, *afflictus fuit.* Thren. 2. verſ. 11. בֵּעָטֵף *cum affligeretur puer & lactens in plateis urbis.* pro בְּהֵעָטֵף, Zere in ſegol ante gutturalem camezatam. Lxx. ἐν τῷ ἐκλείπειν. Hithpaël התעטף *afflictus fuit.* Thren. 2. verſ. 12. בְּהִתְעַטְּפָם *cùm deficerent ſicut vulneratus in plateis urbis.* Targum כַּד הֲווֹ צָחִין *cùm eſſent ſitientes.* Pſalm. 77. וְתִתְעַטֵּף *& afflictus eſt ſpiritus meus.* Lxx. ὠλιγοψύχησε.

Nom. עָטוּף *afflictus:* Plur. עֲטוּפִים *afflicti.* Thren. 2. verſ. 19. הָעֲטוּפִים *afflicti fame in capite omnium platearum.*

III. עֲטֻפִים *ſerotina*, quæ ſunt afflicta, debilia, roboris expertia. quæ tardiùs concipiebant ob vires corporis diſſipatas in Tiſri. Gen. 30. v. 42. *Et erant* הָעֲטֻפִים, Targum לַקְשַׁיָא *ſerotina ipſi Laban.*

Inde Verbum Hiphil העטיף *ſerotinavit*, tardè concepit in ſeptembri: in ſecunda commiſſura. Geneſ. 30. וּבְהַעֲטִיף, Targum וּבְלַקְשׁוּת *& cum ſerotinaret grex.*

IV. Arab. עַטַף ataf, & אַנְעַטַף anataf, & אִתְעַטַף *flexus, reflexus, converſus, reverſus fuit, reſpexit.* Pſalm. 25. עטף *reſpice in me, & miſerere mei.* Pſal. 6. תעטף *revertaris ad me, Domine.* Pſalm. 41. *Beatus qui* יתעטף *reſpiciet ſuper egenum.* Gen. 18. אנעטפא *converſi ſunt viri illi:* Duale. ינעטף *flectetur:* in Avicenna.

עטוף *converſus, reſpiciens.*
אנעטאף *ſeparatio, reflexio.*

עטר tria ſignificata habet. I. עָטַר, Chald. טַטַר *coronavit*, in modum coronæ circumdedit. Pſal. 5. *Quaſi ſcuto, benevolentia* תַּעְטְרֶנּוּ, Targ. תַּכְלְלִנֵּה *coronabis eum:* circumdabis eum. 1. Sam. 23. verſ. 27. *Et Saul, & viri ejus* עֹטְרִים *coronabant ad Davidem, & ad viros ejus, ut comprehenderent eos:* circumdabant montem coronæ inſtar. Targ. כְּמָנִין *inſidiabātur*. Chal. Pſal. 73. עֲנָקַתְמוֹ, Targ. טַטְרַתְהוֹן *circumdedit eos ſuperbia*. Piel. עִטֵּר *coronavit*. Pſal. 65. עִטַּרְתָּ, Targ. אַכְלֶלְתָּא *coronaſti annum bonitate* B *tua:* magnificè ac largiter cumulaſti. Pſal. 8. *Gloria & honore* תְּעַטְּרֵהוּ *coronabis eum*. Cant. 3. verſ. 11. בַּעֲטָרָה שֶׁעִטְּרָה-לּוֹ *in corona, quam circumdedit ei mater ejus, in die nuptiarum ejus*. Hiphil הֶעְטִיר *coronavit*. Eſa. 23. *Quis conſuluiſſet hoc de Tyro* הַמַּעֲטִירָה *coronante?* quæ dat coronam regi & populo ſuo, ob multitudinem divitiarum & magnificentiæ. L x x. *μὴ ἥσσων ἐστὶν an minor eſt?* legerunt הַמְעַט *an parum?* & divulſerunt.

C Nom. עֲטָרָה & עטרת, Chald. עטורא *corona:* Plural. עֲטָרוֹת *coronæ*. Proverb. 17. עטרת *corona ſenum, filij filiorum:* honor, decus, lætitia. Eſa. 62. verſ. 2. *Et eris* עטרת *corona decoris in manu Domini: & cidaris regni in manu Dei tui*. coronam olim alij in capite, alij in collo, alij in manu geſtabant. Tertullianus De corona militis: *Laurea & de manu claruit:* Chriſtiani primitivæ Eccleſiæ coronas manu geſtabant.

D Rabb. עֲטָרָה *pellicula glandis in haſta virili;* coronam referens, amputato præputio: corona glandis.

עֶטֶר *coronis*, ſummitas alicujus ſtructuræ; ædificium rotundum. Item, *inſtrumentum contractus*.

II. Chald & Syr. עֲטַר *fumavit:* cum קָטַר convenit. Exod. 19. *Et mons Sion* עָשַׁן, Targum Jeroſ. עֲטַר *fumabat*.

Nom. עִטְרָא, Syr. עִטְרָא *fumus, vapor, halitus*.

E עִטְרָן *pix*. Talm. *Arabes non ſolent portare, niſi* עורות ריח רע ועטרן *pelles, odorem malum & picem*.

Arab. עָטַר atar *oluit, redoluit*.

עֲטָארָה atara *aroma, merces, unguentum, odor*.

עִטְרִי atri *aromaticus*.

עַטָּארִין *aromatarij*, qui aromata aut medicinas vendunt.

III. Chald. עטר *abijt, receſſit, diſceſſit*. 1. Reg. 22. v. 44. *Excelſa non* סָרוּ, Targ. עֲטָרָא *receſſerunt*.

Rabb. עִטּוּר סוֹפְרִים *diſceſſio ſcribarum*.

A **עטש** duo ſignific. habet. I. עָטַשׁ. Inde עֲטִישׁוֹת *ſternutationes*. Job. 41. v. 9. עֲטִישֹׁתָיו, Targ. זירירי *oſcitationes ejus illuſtrabunt lucem*.

Rabb. עָטַשׁ: Hithpael הִתְעַטֵּשׁ, Arab. עטס atas *ſternuit, ſternutavit*.

עטוש, Arab. עטאס utas, Foem. עטסה utſa, & עטאסה, & תעטיס taatis *ſternutatio*. Rabb. המתעטש בתפלה סימן יפה לו: עיטוש סימן יפה לחולה: ששה דברים יפים לחולה עיטוש ויעה שלשול עטוש קרי שינה וחלום *ſex res pulcræ ſunt ægroto:* 1. עטוש *ſternutatio*. 2. זֵיעָה *ſudor*. 3. שלשול *ſedes ſeu egeſtio*. 4. קרי *pollutio nocturna*. 5. שֵׁינָה *ſomnus*. 6. חֲלוֹם *ſomnium*. עטוש מלמטה *ſternutatio* B *inferior*, crepitus ventris. עטוש מלמעלה ex narib' & ore. ✠ עֲטִישַׁת הַסּוּסִים *fremitus equorū*. מְעַטֵּשׁ מלמטה *ſternutans inferius*. Talm. *Poſtquam ſenuit Iſaac, uſque ad dies Jacobi, homo* עוטש *ſternutabat & moriebatur*. Arabicè מֻעַטֵּס muattis *faciens ſternutare:* in Avicenna.

II. Arab. עָטַשׁ ataſch *ſitijt, ſiti laboravit*. Pſ 107. *Eſurierunt* וְעָטְשׁוּא *& ſitierunt*. Matth. 5. verſ. 6. ויעטשוי *& ſitient juſtitiam*. Matth. 25. verſ. 35. וַעֲטֵשְׁת פַּסְקִיתְמוּנִי *& ſitivi, & potaſtis me*.

C Nom. עַטַשׁ atſch, & עַטְשִׁי atſchi, & תַּעֲטִישׁ taatiſch *ſitis*.

עָאטֵשׁ atiſch *ſitiens*, bibendi cupidus: Plur עָאטְשִׁין atiſchin *ſitientes*.

עַטְשָׁאן & מְעַטֵּשׁ *ſiticuloſus*. ✠ מעטשה *dypſas*.

עַטָּאשׁ attaſch *ſitibundus*.

עטת Pſalm. 16. ועטתני *& increpuerunt me renes mei*.

D **עיה**. Inde עִי, quod eſt חרבה & שממה. de hoc, quæ reperiuntur in עוה, huc refer.

עים. Inde עָיִם *robur, fortitudo*. Eſa. 11. v. 15. *Et elevabit manum ſuam ſuper flumen* בַּעְיָם *in fortitudine ſpiritus ſui*. hoc eſt, iræ ſuæ.

עיף. עָיֵף idem quod עוף & יָעַף, *defatigatus, feſſus, laſſus fuit*. Per metonymiam, *ſitijt:* laſſitudinem enim ſitis comitatur. Jer. 4. *Væ mihi, quia* עָיְפָה *defatigata eſt anima mea:* ob occiſores. L x x. *ἐκλείπει defecit*

E Nom. עָיֵף *defatigatus, laſſus, feſſus, ſitiens:* Plur. עֲיֵפִים *defatigati, laſſi, ſitientes*. Foem. עֲיֵפָה *laſſa, feſſa, ſitibunda*. Geneſ. 25. *Et venit Eſau de campo & erat* עָיֵף, Targum מְשַׁלְהֵי *defatigatus*. Eſa. 29. verſ. 8. *Et ecce* עָיֵף *ſitit*. Pſal. 143. verſ. 6. *Anima mea in terra* עֲיֵפָה *laſſa ad te*. Sicut terra ſiticuloſa, quæ expectat à te pluviam: ita anima mea ſitit, & expectat ad te. Targum הֵיךְ אַרְעָא רְצַחְיָא לְמַיָּא מוריקא לָךְ *ſicut terra, quæ indiget aqua, reſpicit ad te*. L x x. *ὡς γῆ ἄνυδρος ſicut*

A *ſicut terra ſine aqua.* Eſa. 32. verſ. 2. *ſicut umbra petræ grandis in terra* עֲיֵפָה *laſſa.* hoc eſt, ſoli expoſita.

עכך. Arab. עך ach *ſitis.*

עכב. Rabb. עָכַב, Chal. עֲכַב: Paſſ. אִתְעֲכַב, Rabb. נִתְעַכֵּב *moram fecit, diſtulit, tardavit, retardavit, impedivit*: cum עָקַב convenit. Geneſ. 13. וַיִּתְמַהְמָהּ, Targum ואִתְעַכַּב *& moram faciebat.* Geneſ. 45. *Deſcende ad me, ne* תַּעֲמוֹד *ſtes.* Targum תִּתְעַכַּב *cuncteris.* Numer. 11. verſ. 23. *An manus Domini* תִּקְצָר *abbreviabitur?* Targum תִּתְעַכַּב *impedietur?* Jerem. 17. *Et ego non* אַצְתִּי *feſtinavi* ſeu *arctavi.* Targum עַכְּבִית
B *impedivi.* contraria ſignificatione accepit. Rabb. עֲוֹנוֹת מְעַכְּבִין בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ *peccata retardant adventum Meſſiæ.*

Nom. עִכּוּב *mora, impedimentum.* בְּלֹא עִכּוּב *abſque mora.*

עַכּוּבִית *arbor ſpinoſa, dumetum:* Plur. עַכּוּבִיּוֹת *tribuli.*

Arab. עכבות *aranea:* in עַכָּבִישׁ invenies.

עכה. עַכָּה. Inde עַכּוֹ *Acco*, Arab. עכא vel עַכָּה, *ἀκὴ* Ace *Acon:* Phœnicum urbs, non procul à Tyro, in tribu Aſer, poſtea *Ptolomais*
C dicta, diſtans à Tyberiade biduum parvum. Eſt Aſer tribus terminus, Iſraëlitidiſque regionis initium, ad mare magnum ſita, triangularem habens formam, cujus duo latera junguntur mari, tertium terræ planiciem reſpicit. Inſignis portu, capaci ab Auſtro multarum navium: quo Chriſtiani omnes Jeroſolymam navigijs petentes, excipiuntur. Jud.
D 1. verſ. 31. *Aſſer non expulit habitatores* עַכּוֹ, Targum עַכּוֹ *Acco, & habitatores Sidon.* Lxx. *ἀκχώρ.* Actor. 21. verſ. 7. *πτολεμαΐς*, Syr. עַכּוֹ *Aco.* Joſeph ben Gorion lib. 6. cap. 67. *Venerunt* תַּלְמִירָה הִיא עַכּוֹ *Ptolomaida, quæ prius Acco dicebatur.* 3. Maccab. in fine: *Cùm veniſſent in Ptolomaidem, vocatam ob loci proprietatem ῥοδοφόρον roſiferam.*

עכל. Rabb. עָכַל *digeſſit.* הִתְעַכֵּל *digeſtus fuit cibus in ventriculo.*

עִכּוּל *digeſtio & cibus digeſtus, chylus.* כֹּחַ הַמְעַכֵּל *vis digeſtiva.*

עוּכְלָא *menſura parva.*

E **עכן**. Rabbin. עַכְנָה & עַכְנָא *ſerpens in ſpira jacens.*

עכס duo ſignificata habet. I. עֶכֶס *compes, crepida, calceus ornatus:* Plur. עֲכָסִים *compedes, calcei ornati, ornamenta tinnientia,* quę geſtant mulieres in pedibus. Proverb. 7. *Sicut bos ad mactationem veniet:* וּכְעֶכֶס *& ſicut compes ad diſciplinam ſtulti.* Compedes, quibus ligatur & cohercetur ſtultus, ipſi ornamentum videntur, cumque initio delectant, poſtea moleſti ipſi ſunt. Targum וְהֵיךְ כַּלְבָּא *& ſicut canis.* unde Hebræi exponunt כלב *canem*, qui ornamentis tinnientibus prædıtus eſt. Eſa. 3. verſ. 18. *In die illa removebit Dominus gloriam* הָעֲכָסִים, Targum מְסָנַיָּא *calceamentorum.*

Inde Verbum עכס *ornavit pedes*, vel *tinnitum fecit ornamentis pedum.* Eſa. 3. verſ. 16. *Et in pedibus ſuis* תְּעַכַּסְנָה *ornamenta ponent.* Aut, *tinnitum facient*, per monilia calceamentis affixa. Targum מְרַגְּזָן *provocantes: irritantes.* Accepit pro כַּעַס *ad iram provocavit:* literis כ״ע transpoſitis.

Rabb. עִכְסָה *nomen mulieris formoſæ.*

II. Arab. אנעכס *reflexus fuit.*

עכס *reflexio, converſio, contrarium.* באלעכס *è converſo, è contrà.*

אנעכאס *reflexio, retroceſſio:* in Avicenna.

עכף Alcor. 2. ואנתם עאכפון מעכוף.

עכר. עָכַר, Chald. עֲכַר, Arab. Piel. עַכַּר accar *turbavit, commovit* ordinem, quietem aut animum *conturbavit, perturbavit:* turbavit aquam, *miſcuit cum luto.* de pictura, *illuminavit.* Syr. *impedivit.* Geneſ. 34. *Et dixit Jacob ad Simeonem* עֲכַרְתֶּם, Targum עכרתין *turbaſtis me.* Joſ. 7. *Quia* עֲכַרְתָּנוּ יַעְכָּרְךָ *turbaſti nos, turbet te Dominus hodie.* Proverb. 15. עֹכֵר *turbat domum ſuam, qui ſtudet avaritiæ.* Targum מוֹבֵד *perdit.* Niph. נֶעְכַּר, Arab. תַעֲכַּר *turbatus, conturbatus eſt.* Pſal. 39. *Dolor meus* נֶעְכָּר *turbatus.* Targum מִתְרְגַשׁ *commotus.* Arabicè Pſal. 31. תעכרת *conturbatus eſt oculus meus.*

Nom. Propr. עָכוֹר *Achor*, nomen vallis ad ſeptentrionem Jericho, non procul à Gilgal, ubi lapidibus obrutus & igne combuſtus fuit עָכָן *Achan*, qui furto ſuo עָכַר *turbaverat* populum. Joſ. 7. *Propterea vocavit nomen loci iſtius* עֵמֶק עָכוֹר *vallem Achor.* Lxx. *ἐμεκαχώρ.*

Rabbin. עֲכִירוּת *turbulentia & commotio aëris.*

עֲכִיר *tignum*, vel *rota*, qua olivæ premuntur.

Nom. Arab. עֻכַר ucar, Rabb. עֲכִירוּת *turbidum*, fæx cujuscunque rei. Avicenna: עֻכַר אַלְדַּם הוּ פִּי אַלְטַחַאל *fæx ſanguinis eſt in ſplene.* עֻכַר אַלְזַיְת *fæx olei.*

עַכְרַי & עכרא *turbidus, fæculentus.*

עכש. Inde Rabb. עַכְשָׁיו *modò, nunc.* item, *tantùm:* מֵעַכְשָׁיו *à modo.*

עלל quinque ſignificata habet. I. עָלַל, Chal. עֲלַל. Inde Piel. עוֹלֵל, & Hithpaël הִתְעוֹלֵל & הִתְעַלֵּל, Syr. אֶתְעֲלַל *molitus, machinatus, conatus, operatus fuit aliquid, ſtuduit, egit, fecit, effecit, patravit, deſignavit, cauſam* vel *occaſionem quæſivit,*

Digitized by Google

quæſivit, cauſa vel *occaſio rei alicujus fuit:* in ma- A
lam partem, *in contemtum alterius fecit, de-*
honeſtavit, contemſit, deriſit, illuſit, injuria af-
fecit, corrupit, ludicrè, injuſtè egit. Cum ב
conſtr. Job. 16. וְעֹלַלְתִּי, Targum וּפַלְפַּלְתְּ *&*
inquinavi (dehoneſtavi) *in pulvere cor meum:*
fœdavi. Thren. 1. v. 22. וְעוֹלֵל, Targ. וְתַסְהֵק
& fac illis, quemadmodum עוֹלַלְתָּ לִי, Targum
אסתקפתּ עלי *feciſti mihi:* occaſionem quæ-
ſiviſti contra me. Pſalm. 142. verſ. 4. *Ne*
declines cor meum ad rem malam לְהִתְעוֹלֵל עֲלִילוֹת
ad operandum operationes in impietate. Tar-
gum לְמַחְשַׁב מַחְשְׁבָן *ad cogitandum cogitatio-*
nes. Jerem. 39. verſ. 9. *Ne fortè tradant me in* B
manus ipſorum, וְהִתְעַלְּלוּ, Targum וְיִתְלַעֲבוּן *&*
illudant mihi. Exod. 10. *utque narres in auribus*
filij tui, & nepotis tui, ea quæ הִתְעַלַּלְתִּי *feci in Ae-*
gypto. Targum יָת נִסִּין דַּעֲבַדִית *ſigna quæ feci.*
Numer. 22. *Et dixit Bileam ad aſinam, quia*
הִתְעַלַּלְתְּ *egiſti in me.* Targum חַיֵּכְתְּ *illuſiſti*
mihi. 1. Sam. 6. verſ. 6. *An non ſicut* הִתְעַלֵּל
egit cum ipſis? Targum אִתְפְּרַע מִנְּהוֹן *vindictam*
ſumſit de illis. Jud. 20. verſ. 25. וַיִּתְעַלְּלוּ, Tar-
gum וְאִתְלַעֲבוּ *& illuſerunt eam.* C

Nom. עוֹלֵל, & מְעוֹלֵל, & עוֹלָל, & תַּעֲלוּל *puer,*
parvulus recens ablactatus, qui nunc inci-
pit loqui, cogitare, conari, agere, ludere:
ſicut תִּינוֹק *lactens*, qui adhuc ſugit ubera
matris, & עוּבָּר qui adhuc eſt in utero ma-
terno. Plur. עוֹלְלִים, & מְעוֹלְלִים, & עוֹלָלִים, &
תַּעֲלוּלִים *pueri, parvuli* paulò majores lacten-
tibus. 1. Sam. 15. v. 4. מֵעוֹלֵל *à parvulo uſq; ad la-*
ctentem. Targum מֵעוּלֵם *ab adoleſcente.* Pſal. 8.
Ex ore עוֹלְלִים *parvulorum & lactentium.* Job. 3.
כְּעוֹלְלִים *ſicut parvuli qui non viderunt ſolem:* D
mortui ſtatim atq; nati fuerunt. Eſa. 3. v.
11. *Populus meus exactores ejus* מְעוֹלֵל *puer.* Lxx.
popule mi, exactores tui καλαμῶνται ὑμᾶς *deme-*
tunt vos: ſpoliant. Vulg. *Populum meum exa-*
ctores ſui ſpoliaverunt. Hoſiander non cor-
rexit. Acceperunt pro verbo עוֹלֵל *injuria*
affecit, ſpoliavit. Sequitur: *Et* נָשִׁים *mulieres*
dominantur ei. Ibidem verſ. 3. *Et dabo pueros*
principes eorum, וְתַעֲלוּלִים *& parvuli dominabun-*
tur eis Jerem. 6. verſ. 11. *Effunde ſuper* עוֹלָל
parvulum in platea, ſuper cœtum juvenum. So-
lent enim pueri in plateis ludere, juvenes
in foro. Joel. 2. *congregate* עוֹלָלִים *parvulos &* E
ſugentes ubera.

תַּעֲלוּלִים *illuſiones, injuriæ.* Eſa. 66. verſ. 4.
Etiam ego eligam בְּתַעֲלוּלֵיהֶם *in illuſionibus eo-*
rum. Targum בִּתְבָרְהוֹן *in contritione eorum:*
calamitatibus.

עֲלִילָה, & עֲלִילִיָּה, & מַעֲלָל *ſtudium, conatus,*
opus: plærunq; in malum, *fraus, vicium, tur-*
pitudo, contemtus: Plur. עֲלִילוֹת, & מַעֲלָלִים,
Chald. מַעֲלְלִין *ſtudia, opera.* Pſal. 9. *Annuncia-*

te in populis עֲלִילוֹתָיו, Targum עוֹבָדוֹי *opera eius.*
Zophon. 3. *corruperunt omnes* עֲלִילוֹתָם *cogi-*
tationes ſuas. Lxx. *corruptus eſt omnis* ἡ ἐπι-
φυλλὶς αὐτῶν *racemus eorum.* Ex ſignif. ſecun-
da. 1. Sam. 25. verſ. 3. *Et vir ille erat durus &*
malus מַעֲלָלִים, Targum עוֹבָדִין *operibus.*

Rabb. עִלָּה, Chald. עִלָּא, Arab. עלה illa,
cauſa quæ efficit aliquid, *occaſio, crimen, vi-*
cium animi vel corporis, *dolor, morbus:* Plu-
ral. עִלּוֹת, Arabicè עלל alel *cauſa, excuſationes.*
Dan. 6. verſ. 4. *quærebant* עִלָּה *cauſam, ut in-*
venirent Danielem extra regnum. עִלַּת הָעִלּוֹת
Cauſa cauſarum, Deus.

עָלוּל *cauſatum:* item, *aptum, diſpoſitum* ad a-
liquid recipiendum. הִטִּיל *accuſavit.* Arab.
אלעלה אלמדכורה *cauſa memorata.*

Verb. Syr. אִתְעַלַּל *cauſam, occaſionem quæ-*
ſivit.

Arab. עתל *excuſavit.* Pſal. 141. פיעתל בעלל
& excuſabit excuſationes.

עֲלִילִי alili *accuſatus, condemnatus.* עֲלִילִי
באלמות alili balmaut *condemnatus ad mortẽ.*

Syr. עֲלַלְתָּנִית *prætextus.*

II. Per Metaphoram, עוֹלְלוֹת, Chald. עוֹלְלִין *ra-*
cemi, botri parvi, qui perfecta vindemia re-
manent in vitibus, latitantes poſt palmi-
tes, infantibus ſimiles: ſicut יונקות *lactentes*,
dicuntur ſurculi. עוֹלְלוֹת ſe habent ad reli-
quos botros, ſicut pueri ad viros. Eſa. 17.
v. 6. *Et relinquentur in eo* עוֹלְלוֹת *racemi:* pa-
rum: ſicut poſt vindemiam relinquuntur
racemi. Jud. 8. v. 2. *Meliores ſunt* עוֹלְלוֹת אֶפְרַיִם
racemi Ephraim, quàm vindemia Abiezer. Targ.
Infirmi domus Ephraim, quàm fortes domus Ab-
iezer. Eſa. 24. v. 12. כְּעוֹלֵלֹת *ſicut racemi, cum fi-*
nita fuerit vindemia. Sic pauci relinquen-
tur. racematio, vindemiarum reliquiæ:
ſicut meſſibus peractis ſupereſt ſpicilegi-
um aut ſtipula.

Inde Verb. עוֹלֵל *racemavit*, racemos ſeu
parvos botros poſt vindemiam reliquos
collegit & abſcondit: per metaphoram,
ex clade priori reſiduos perdidit aut *corrupit*, ut
omnia in totum diripiantur & excidan-
tur. Lev. 19. v. 10. *Vineam tuam non* תְעוֹלֵל,
Targum תְעַלֵּל *racemabis:* non tolles inde
racemos. Deut. 24. v. 21. *Si vindemiaveris*
vindemiam tuam: non תְעוֹלֵל, Targum תְעַלֵּל *ra-*
cemabis poſt te. ¶ Metaph. Eſa. 61. עוֹלֵל יְעוֹלְלוּ
racemando racemabunt, ſicut vitem, reliquias
Iſraëlis. Sicut qui racemant vitem poſt
vindemiam, qui redeunt ad racemos re-
lictos, eosque decerpunt: ſic facient
hoſtes. quia reliquiæ Iſraëlis ſimiles
ſunt racemis in vite. Targum habet:
אִתְבָּזָזָא יִתְבַּזְזוּן כְּמָה דִמְהַלְּכִין עַל שׁוּלֵי גֻפְנָן לְמִקְטַף
שְׁאָרָא דְיִשְׂרָאֵל *deprædando deprædabuntur,*
ſicut

Digitized by Google

ſicut qui eunt juxta funiculos vitis, ut decerpant reliquias Iſraelis. Jud. 20. verſ. 45. וַיְעוֹלְלֻהוּ & racemârunt eum in vijs. reſiduos Benjamin, quotquot in vijs invenerunt, interfecerunt. Targum ואשׁפרו & abſconditi ſunt. ad עָלָם reſpexit. Jer. 6. v. 9: 49. v. 9. Obad. 1. v. 5. Mich. 7. v. 1.

III. עָלַל idem quod עָלָה, aſcendit, altus, elevatus fuit: permutata ordinum ſignificatione.

Inde Nom. עֲלִיל vas, in quo argentum excoquitur & ſublimatur, catinum. Pſalm. 12. verſ. 7. Argentum probatum בַּעֲלִיל, Targ. בכוּרָא in catino ſuper terra: in catino terreo. Ejuſmodi enim vaſa ex optima terra conficiuntur.

עֹל jugum, quod עָלָה aſcendit ſuper cervices jumentorum. Numer. 19. Super quam non עָלָה aſcendit עֹל, Targum נִירָא jugum. ¶ Figuratè, dominium, ſervitus, onus. Eſa. 14. Et recedet ab ipſis עֻלּוֹ jugum ejus. Targum מָרוּתֵהּ dominium ejus. Eſa 47. Aggravaſti עֻלֵּךְ jugum tuum valde. Targum מָרוּתֵךְ imperium tuum. Jerem. 5. Fregerunt עֹל jugum. Targum. Deſciverunt à אוֹרַיְתָא Lege.

מַעַל elevatio. Nehem. 8. Et reſpondebat omnis populus, amen, amen, בְּמֹעַל in elevatione manuum ſuarum.

עִלִּי, Chald. עִלַּי, Syr. עלי idem quod עֶלְיוֹן, altus, elevatus, excelſus, ſupremus: Plur. Chal. עִלָּאִין excelſi. Foem. עִלִּית alta: Plur. עִלִּיּוֹת alta, elevata. Jud. 1. Et dedit ei Caleb ſcaturigines עִלִּית ſuperius, & ſcaturigines inferius. Joſ. 15. Et dedit ei ſcaturigines עִלִּיּוֹת ſuperiores, & ſcaturigines inferiores. in loco alto & declivi. ut referatur ad agrum, in quo erant ſcaturigines.

Syr. עֶלְתָא altare. Actor. 17. Inveni עֶלְתָא altare unum.

Chald. עִלָּא, & עֵל, & עִלָּא ſuper. לְעֵל & לְעֵיל ſuper. מִלְּעֵל ſupernè. מִן עֵל ſuprà.

Sed Chald. & Syr. עֲלַל & עַל idem quod בּוֹא, venit, advenit, introivit, ingreſſus fuit; de ſole, occidit. Dan. 2. verſ. 14. Et Daniel עַל ingreſſus eſt, & petijt à rege. Dan. 5. Tunc עָלְלִין ingrediebantur harioli. Numer. 19. Omnis הַבָּא, Targum דְעָאֵל qui venit ad tabernaculum. Syr. Joh. 4. Diſcipuli ejus עלו ingreſſi erant urbem. Luc. 3. Non poſſibile eſt דנעול ut ingrediatur in regnum cœlorum. Hiph. אַעֵל, in Daniele, הַנְעֵל & הַעֵל adduxit, obtulit, induxit, introduxit. Dan. 2. הַעֵלְנִי introduc me in conſpectum regis. Ibidem הַנְעֵל introduxit Danielem. Gen. 43. וַיָּבֵא, Targum וְאַעֵל & introduxit homo viros iſtos. Syr. Matth. 6. Nec תַעֲלַן inducas nos in tentationem. Hoph. in Dan. הֻעַל & הֻנְעַל introductus fuit. Dan. 5. Tunc הֻעַל introductus

A fuit Daniel ad regem. Hithpaël אִתְעַל introductus fuit. Gen. 43. Nos מוּבָאִים, Targum מִתְעָלִין introducti ſumus.

Nom. עָלַל, & מֵעַל, & מֵעָלָן adventus, ingreſſus: de ſole, occaſus: Plur. מֵעָלִין & מֵעָלְנִין ingreſſus. Jud. 1. מְבוֹא, Targum מֵעָלְנָא introitus urbis.

עֲלַל, Foem. עֲלַלְלָא proventus, fructus ex terra proveniens: Plur. עֲלָלִין, Arab. עלאת fructus, fruges. Lev. 19. ut addat vobis תְּבוּאָתוֹ, Targum עללתה proventum ſuum. Levit. 29. Et terra dabit יְבוּלָהּ, Targum עֲלַלְתַּהּ fructum ſuum.

B IV. Rabbin. & Arab. עלל alal ægrotavit, infirmus fuit.

Rabbin. עָלוּל æger. עִלָּה morbus: עִלּוֹת ægritudines.

Arab. עליל alil æger, infirmus: Plur. עְלִילִין alilin infirmi.

עִלָּה illa dolor, morbus, ægritudo: עִלָּאל ægritudines.

מעלל באליַרקן muallal baljaracan laborans hydrope: Plural. מְעַלְלִין muallalin laborantes.

C עִלָּה טאחל עלה אלסל illat aſſel phthiſis, tabes. עִלָּה טאחל illa tahal morbus lienis. Matth. 14. Et ſanavit עלאתהם languores ipſorum.

לְעֵל nunquid?

V. Arab. עלל galal, cum ע punctato, ligavit, vinxit. מַעְלוּל maglul ligatus.

אַעְלָאל vincula. Pſalm. 2. Dirumpamus אַעְלָאלהם vincula ipſorum.

עִלָּה galla manipulus: Plural. עְלָאת gallat manipuli. Luc. 12. עלאתי manipulos meos.

Item עלל galal invidit.

D עִל gill, & עִלָּא invidia, malicia. Alc. 3. יָעֵל & יָעֳלל.

עלא Chald. עֲלָא aſcendit: in עָלָה vide.

Arabicè, Pſalm. 65. עלאני conculcavit me homo.

עלב duo ſignificata habet. I. Chald. & Syr. עֲלַב: Paſſ. אִתְעֲלַב, Syr. אתעלב abuſus eſt, vituperavit, afflixit, per calumniam & falſam delationem eripuit, extorſit, fraudavit. Syr. Luc. 19. verſ. 8. Et homini id דעלבת quod eripui, reddo. 2. Corinth. 7. Neminem עֲלַבְן fraudavimus. Chald. Jud. 19. וַיִּתְעַלְּלוּ, Targum

E ואתעלבו & abuſi fuerunt ea. 1. Reg. 12. תִּתְעַלַּב תהיה עבר eris ſervus populo iſti. Targum ſubjectus ſeu afflictus eris erga populum iſtum.

Nom. Adject. עֲלִיב afflictus, miſer, pauper: Plur. עֲלִיבִין miſeri.

Subſtant. עֶלְבָּן injuria, contumelia, afflictio, miſeria. Gen. 29. Quia vidit Deus בְּעָנְיִי, Targum עוֹלְבָּנִי afflictionem meam.

Syr. עלוב avarus: Plur. עֲלוּבִין avari.

עֶלְבּוֹן abuſus, contemtus.

עלובות

Digitized by Google

עַלְבוֹנוּת & עֲלוּבוּת *avaritia, pleonexia, lucrum, quæſtus.* A

Arab. עַלוּבִין *nudi.*

תַּעְאלַב *vulpes.*

II. Arab. עָלַב galab, cum ע punctato, *vicit in prælio* aut *luſu, ſuperavit, debellavit.* Pſal. 51. תֶּעְלַב *& vincas in judicio.* Luc. 11. verſ. 21. וְאִנְהָ יַעְלְבֵהּ *& ſi ipſe vicerit eum, tollit arma e-jus.* Joh. 16. verſ. 33. אֲנָא עַלְבֵּת אַל עָאלַם *ego vi-ci mundum.* Joh. 11. פַיַעְלְבוּן *& debellabunt gentem noſtram.* Luc. 4. verſ. 19. פתעלב עַלַיהִם הֻמוּם הָדָא אַלְדַּהַר *& vincunt ſuper illis curæ hujus ſeculi.* Rom. 12. verſ. ult. אַעְלִבוּא *vincite ma-lum, faciendo bonum.* 1. Joh. 4. verſ. 4. *Et* עַלַבְתוּהֻם *viciſtis eos.* Alcoran. עֻלִב *victus fuit.* B

Nom. עָאלִב galib *victor, ſuperior.* עָאלִבָה galiba *victrix.*

מַעְלוּב *victus.* In prec. יָא עָאלִב עַיְר מַעְלוּב *ô victor invictus.*

עַלְב galb: Foem. עַלְבָה galba *victoria, ſu-perantia.* Item, *præmium*, quod victori confertur in ludis: *bravium.* תַּעְלִיב taglib *idem.*

עלג duo ſignificata habet. I. עָלַג. Inde Nom. עִלֵּג *balbus, indiſertus*, qui non poteſt eleganter loqui: contrarium politè & eleganter loquentis: Plur. עִלְּגִים *balbi, indiſer-ti.* Eſa. 32. *Et lingua* עִלְּגִים *balborum feſtinabit loqui elegantia.* Targum דַּהֲוָה בְלִים *quæ fuit ligata.* C

II. Arab. עָלַג alag *medicatus eſt, medicinam ad-hibuit, ſanavit infirmos, curavit ægrotos.* Geo-graph. ויתעאלגון בהא *& curantur ea.* D

Nom. עִלַאג ileg *medicatio, ſanatio, cura æ-grotorum:* Plur. עִלַאגַאת *medicationes.* אַלעִלַאג עִלַאג באליד *medicatio per manum*, chirurgia. עִלַאג באלדוא *medicatio per medicamenta*, therapeutica.

עַלְג hilleg *vivificator.*

מְעָאלְגוּן mualigun *qui curant morbos*, qui medicamenta adhibent. יְתְעָאלְגוּן *cura-buntur:* Geogr.

עלה duo ſignificata habet. I. עָלָה, Chald. עֲלָא, Arab. עַלַא ali *ſcandit, aſcendit, conſcendit, tranſ-cendit, in altum tetendit* ſeu *ingreſſus eſt, exal-tatus, elatus, elevatus, impoſitus fuit.* Numer. 13. עָלֹה נַעֲלֶה, Targum מִסַּק נִסַּק *aſcendendo aſcendemus.* Niphal נַעֲלָה, Chaldaicè אִתְעֲלָא *elevatus, exaltatus, ſublatus fuit.* Pſalm. 97. *Vehementer* נַעֲלֵיתָ, Targum אִתְעֲלֵיתָ *exalta-tus es ſuper omnes Deos.* Pſalm. 47. *Valdè* נַעֲלָה, Targum אִתְעֲלָא *exaltatus eſt.* ſcilic. Deus. Exod. 40. *Et ſi non* יֵעָלֶה, Targum מִסְתַּלַּק *ſublata fuerit nubes, & non proficiſcentur* E

uſque ad diem הֵעָלֹתוֹ, Targum אִסְתַּלָּקוּתֵהּ *quo tollitur.* 2. Sam. 2. *Niſi locutus fuiſſes, quia tunc à manè* נַעֲלָה *ſublatus fuiſſet populus vir à fratre ſuo:* ſe ſubduxiſſet, diſceſſiſſet. Exod. 16. הֵעָלוּ, Targum אִסְתַּלַּקוּ *ſubducite vos à cir-cuitu tabernaculi Coreh.* ſequitur: סוּרוּ *diſce-dite, quæſo, à tentorio iſtorum virorum.* Jerem. 37. וַיֵּעָלוּ *& tranſlati ſunt à Jeruſalem.* Hiphil. הֶעֱלָה, Chaldaicè אַסֵּיק, Arabicè אַעְלַא aali *aſcendere fecit, juſſit, coëgit, impoſuit, evexit, exal-tavit, extraxit, eduxit, adduxit, obtulit, ſacrifica-vit, abſtulit, removit.* Jud. 11. v. 31. וְהַעֲלִיתִיהוּ *aut offeram illud.* ו pro או *aut.* Erit Deo ſa-crum, ſi offerri non potuerit: aut offeram in holocauſtum, ſi offerre licuerit. Exod. 25. וְהֶעֱלָה *& imponet lucernam ejus.* Targum וְיַדְלִיק *& accendet.* quòd flamma aſcendat, ſurſum feratur. Exod. 27. verſ. 20. לְהַעֲלוֹת, Targum לְאַדְלָקָא *ad accendendum lucernam.* Jerem. 48. verſ. 35. מַעֲלֶה בָמָה *of-ferens excelſum.* Targum מְקָרֵיב קֻרְבָּן עַל בָּמְתָא *offerens munus ſuper excelſo.* Jerem. 46. verſ. 8. אַעֲלֶה *adducam, operiam terram.* ſcilicet exercitum. ſequitur verſ. 9. עֲלוּ *aſcendite, ô equi.* Geneſ. 37. *Et traxerunt* וַיַּעֲלוּ, Targum וְאַסִּיקוּ *& eduxerunt Joſephum ex ciſterna.* Geneſ. 8. וַיַּעַל, Targum וְאַסֵּק *& obtulit holo-cauſta in altari.* ſacrificia enim altari imponuntur. 2. Reg. 2. בְּהַעֲלוֹת *cùm tolleret Do-minus Eliam in turbine.* Pſalm. 102. verſ. 25. *Ne* תַּעֲלֵנִי *tollas me in medio dierum meorum.* Targum. *Ne* תְסַלְּקִנַּנִי מִן עָלְמָא *auferas me ex mundo.* Eſa. 40. verſ. 30. יַעֲלוּ אֵבֶר *producent plumas:* plumeſcent. LXX. πτεροφυήσουσιν *alas aſſument.* Aquila plumas renovat: in נֶשֶׁר. Targum וְיִתְחַדְּתוּן לְעוּלְמֵיהוֹן כְּצִמַּח דְּסָלִיק עַל גַּדְפֵּי נִשְׁרִין יְרַהֲטוּן *renovabuntur juventuti ſuæ, ſicut germen quod creſcit: ſuper alas aquila-rum current.* Ezech. 14. *Viri illi* הֶעֱלוּ *addu-xerunt idola ſua ſuper cor ſuum.* Ezech. 19. verſ. 3. וַתַּעַל *& educavit unum ex catulis ſuis, leuncu-lus factus fuit.* Arab. Pſalm. 105. אַעְלַאהֻ *e-vexit eum.* Hophal הָעֳלָה *adductus, oblatus, abductus fuit.* Arabicè תַּעַאלַא *exaltatus fuit.* Jud. 6. *Et juvencus ſecundus* הֹעֲלָה *oblatus eſt ſu-per altari ædificato.* Nahum. 2. verſ. 8. *Et Huz-zab tranſlata eſt* הֹעֲלָתָה *ſubducta*, al. *exciſa eſt.* impoſita eſt currui, ut abducatur in exilium. 2. Par. 20. *Qui* הֹעֲלָה *adductus eſt ſuper li-brum regum Iſraëlis.* Hithpael הִתְעַלָּה, Syr. אֶשְׁתַּעְלִי, Arab. אסתעלא aſtaali *elevavit ſe, ex-celluit, ſupereminuit.* Jerem. 51. יִתְעַל *exaltabitur in lorica ſua.* Syr. Actor. 10. וְאִתְעְלִי *& ele-vatum eſt in cœlum.* Luc. 14. אִתְעַלַּא *aſcen-de ſurſum.* Rabbinicè יִתְעַלֶּה הָאֵל הַשֵּׁם & הָאֵל יִתְעַלֶּה שְׁמוֹ. ¶ De varijs autem rebus dicitur. 1. de loco. Num. 13. *Et dicebat ad eos* עֲלוּ, Targ.

Digitized by Google

Targum סקו *aſcendite illic in meridie*, וַעֲלִיתֶם, A
Targum וְתִסְקוּן *& aſcendetis* (in) *montem*.
Numer. 19. *Super quam non* עָלָה *aſcendit ju-
gum:* impoſitum eſt. Lev. 19. v. 19. *Et veſtis
non* יַעֲלֶה *aſcendat ſuper te:* induaris. Jerem. 8.
Quare non עָלְתָה *aſcendit medicina filiæ populi
mei?* impoſita eſt. Numer. 21. verſ. 17.
עֲלִי בְאֵר, Targum סַקִי בֵירָא *aſcende, putee*.
Lxx. ἐπὶ τοῦ φρέατος *ſuper puteo*. legerunt
עֲלֵי, quod eſt עַל *ſuper*. Exod. 19. *Et Moſes* עָלָה
Targum סְלֵק *aſcendebat ad Deum*. ¶ 2. de *di-
gnitate, honore, eminentia, excellentia*. Pro-
verb. 31. verſ. 29. *Multæ filiæ fecerunt virtu-
tem: at tu* עָלִית *aſcendiſti ſuper omnes iſtas:* e- B
minuiſti; excellis, ſuperas. Zachar. 14.
וְעָלְתָה *& aſcendit manus ejus ſuper manum pro-
ximi ipſius:* ſuperior erit. ¶ 3. de *terra na-
ſcentibus*, quæ creſcendo efferuntur, ſeu
in altum tendunt, quando exoriuntur,
creſcunt & germinant. Geneſ. 40. עָלְתָה
aſcendebat flos ejus, וַתָּנֵצָה *& germinabat*. Eſa.
53. וַיַּעַל *& aſcendit ſicut ſurculus coram ipſo, &
ſicut radix ex terra arida*. Amos 7. *Initio*
עֲלוֹת *aſcenſionis cordi*, ſeu *cùm aſcenderet cor-* C
dum. Targum צְמוּת *germinationis*. Hoſ. 10.
Spina & tribulus יַעֲלֶה *aſcendet ſuper altaribus eo-
rum:* creſcet. Præterea de alijs rebus au-
geſcentibus. 1. Reg. 22. וַתַּעַל *& aſcen-
debat bellum:* creſcebat, invaleſcebat. ¶ 4.
de *aurora*, quæ ſupra horizontem aſcen-
dit, quando manè oritur. Geneſ. 19. *Et
poſtquam aurora* עָלָה *aſcendiſſet:* orta eſſet.
Lxx. ὄρθρος ἐγένετο *diluculum factum eſt*.
Geneſ. 32. *Dimitte me, quia* עָלָה, Targum
סְלֵק *aſcendit aurora:* orta eſt: luceſcit. ſequi- D
tur: וַיִּזְרַח *& ortus fuit ipſi Sol, poſtquam tranſ-
ijt Penuel*. Sicut Virg. *Oceanum intereà ſur-
gens aurora reliquit*. Nehem. 4. מֵעֲלוֹת *ab a-
ſcenſu auroræ uſque ad* צֵאת *exitum ſtellarum:*
ab ortu auroræ, uſq; ad ortum ſtellarum.
à manè uſque ad veſperam. ¶ 5. de *re-
bus aëreis, ſpiritualibus* & *alijs* quæ attollun-
tur è loco ſuo, evaneſcunt, diſcedunt, au-
feruntur, excinduntur, diſparent, pere-
unt. Geneſ. 17. וַיַּעַל *& aſcendit Deus ab A-
brahamo:* ſublatus eſt. Exod. 14. verſ. 16.
וַתַּעַל, Targum וּסְלֵקַת *& aſcendit ſtrata roris:*
ſublata fuit. Ezech. 11. verſ. 24. וַיַּעַל *&* E
aſcendit à me viſio, quam videram. Ibidem
verſ. 23. וַיַּעַל *& aſcendit gloria Domini ex me-
dio urbis*. Amos 3. הֲיַעֲלֶה *an aſcendet laque-
us ex terra, & non ceperit?* attolletur. Job. 5.
verſ. 26. כַּעֲלוֹת *ſicut aſcendit acervus in tem-
pore ſuo:* aufertur, abit. Jerem. 48. verſ.
15. *Vaſtatus eſt Moab, & urbes ejus* עָלָה *aſcen-
derunt*. Targum חֲרִבָא *vaſtatæ ſunt:* exci-
ſæ ſunt. הֲמוֹן עֲרֵיהָ נִפְסַק *vulgus urbium ejus*

ſublatus eſt. tolli è medio, excindi, evane-
ſcere fumi & vaporis inſtar. Zachar. 14.
verſ. 13. Nahum 2. verſ. 7. Geneſ. 46.
verſ. 4. Pſalm. 102. verſ. 25. Johan. 12.
verſ. 32. *Cùm exaltatus fuero ex terra:* mor-
tuus fuero. ¶ 6. de *cogitationibus*, quæ a-
ſcendunt ſuper לֵב *cor*, aut רוּחַ *ſpiritum:*
quando homini incidunt, aut in men-
tem veniunt. Ezech. 38. *In die illo* יַעֲלוּ דְבָרִים
*aſcendent verba ſuper cor tuum, & cogitabis co-
gitationem malam*. Targum. *Aſcendunt* הִרְהוּרִין
cogitationes. ubi phraſis explicatur. E-
zech. 20. וְהָעֹלָה *& aſcendens ſuper ſpiritum
veſtrum*. Targum וּדְאַתּוּן מְהַרְהֲרִין *& quod
vos cogitatis:* mente concipitis. 2. Reg. 12.
Omne argentum quod יַעֲלֶה *aſcendet ſuper cor
hominis, ut afferat in domum Domini:* quod
cogitaverit afferre. Targum דְּמִתְנַדַּב *quod
ſponte offertur*. Jerem. 7. *Quod non præcepi,
nec* עָלְתָה *aſcendit ſuper cor meum*. Targum
רְעוּא קֳדָמַי *voluntas coram me*. ¶ 7. de *ira*,
quæ in אַף *narem* aſcendit, ibique appa-
ret. 2. Sam. 11. *Si* תַּעֲלֶה *aſcenderit* חֲמַת הַמֶּלֶךְ
ira regis. Targum יִדְלַק *accenſa fuerit*. ſicut,
Pſalm. 18. עָלָה *aſcendit fumus* בְּאַפּוֹ *in nare
ejus:* ira. Ezech. 38. תַּעֲלֶה *aſcendet ira mea
in nare meo*. Targum יִדְלַק *exardeſcet*. Et
אַף *naſus*, pro *ira*. Pſalm. 78. verſ. 21. *Et
etiam* אַף *ira* עָלָה *aſcendit in Iſrael:* exarſit.
aſcendit fumus in ira ejus. Ibidem verſ.
31. וְאַף *& ira Dei* עָלָה *aſcendit in eis*. ¶ 8. de
brutis maſculis, quæ fœmellas aſcendunt,
quando coëunt. Geneſ. 31. verſ. 10. *Et vi-
di omnes hircos* הָעֹלִים *aſcendentes ſuper capras*.
¶ 9. de *inanimatis*, & ſignificat, *invaluit, au-
ctus fuit*. 2. Reg. 22. verſ. 35 וַתַּעֲלֶה *& a-
ſcendebat bellum:* invaleſcebat. Pſalm. 74.
verſ. 23. *Strepitum hoſtium tuorum* עוֹלֶה *aſcen-
dentem jugiter:* augeſcentem. Arab. Pſalm.
57. *Quia* עָלָה *aſcendit ad cælos miſericordia
tua*. Pſalm. 7. וְאַעֲלוּ *& exaltare in finibus ini-
micorum*. Pſalm. 13. *Quouſque* יַעֲלוּ *exaltabitur
inimicus meus ſuper me?* Pſalm. 75. וַיַּעֲלוּ קֶרֶן
צַדִּיק *& exaltabitur cornu juſti*.

Nom. עָלֶה *folium*, quod eſt in ſummi-
tate arboris aut herbæ: Plural עָלִים *fo-
lia*. Geneſ. 3. *Et conſuebant* עֲלֵה תְאֵנָה *fo-
lium ficus, & faciebant ſibi cinctoria:* colle-
ctivè, *folia*. Eſa. 64. *Et marcuimus* כֶּעָלֶה *ſic-
ut folium omnes nos*. Proverb. 14. וּמֵעָלָיו
& ex folijs ſuis, vir bonus. ſcilicet, ſatia-
bitur.

עוֹלָה, Foem. עוֹלָה, Chald. עֲלָא *aſcenſus,
aſcenſio, gradus, dignitas:* Plural. Foem. עֲלוֹת
aſcenſiones. Ezech. 40. *Et ad latus extra*
לָעוֹלָה *aſcenſum*. 1. Paral. 26. *Et in ſtrata*
הָעוֹלָה *aſcenſione*. 1. Reg. 10. וְעֹלָתוֹ, Targ עֲלָתֵהּ

Digitized by Google

& aſcenſum ejus, quo aſ...ndebat in domum Domini. Pro quo habetur, 2. Paral. 9. וַעֲלִיָּתוֹ *& gradum* ſeu *cœnaculum ejus.* מסילות עליתו אשר יעלה עליהם מביתו לבית יהוה *gradus*, quos artificiosè fecerat, *ut aſcenderet ex domo ſua in domum Domini.* L x x. ὁλοκαύτωσιν αὐτοῦ; ex ſecunda ſignificatione. Ezech. 20. *Et gradus ſeptem* עֲלוֹתָיו *cœnacula ejus.* Pſalm. 64. *Scrutabuntur* עולת *aſcenſiones*: cogitationes.

Deinde, עוֹלָה, Chald עֲלָא *holocauſtum, hoſtia*, quæ, detractis extis, integra aræ imponebatur, & tota, præter pellem, comburebatur: Plur. עולות, Chald. עֲלָוָן & עֲלָן *holocauſta.* Gen. 22. וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה, Targum וְאַסְּקֵהּ קֳדָמַי תַּמָּן לַעֲלָתָא *& offer eum ibi in holocauſtum.* 2. Reg. 3. verſ. 27. וַיַּעֲלֵהוּ עֹלָה *& offerebat ipſum holocauſtum ſuper muro.* Rex Moab Meſa proprium ſuum filium, Abrahæ exemplo adductus, Deo obtulit.

עֱלִי *piſtillum*, quod ſubinde attollitur & deprimitur in contundendo, vel, dum eo feritur, quod in mortario tunditur: Plur. עלות *piſtilla.* Prov. 27. *Si contuderis ſtultum in mortario inter legumina*, vel *in medio ptiſanorum* בַּעֱלִי *cum piſtillo.* 2. Paral. 24. *vaſa miniſterij* והעלות *& piſtilla*: aut, *aſſeres*, ſuper quibus diſſecabant carnes.

עֲלִיָּה, Chald. עִלִּיָּא, Syr. עֶלִית, Arab. עֲלִיָּה *cœnaculum*, locus in ſuperiore ædium parte: ſuperior domus pars, ad quam ſcalis aſcendebatur, ubi antiquit[us] cœnabatur, ὑπερῷον, ſuperior contignatio, conclave ſuper domo. החדר שעל הבית נקרא כן מפני שהארם עולה אליו: Plural. עֲלִיּוֹת *cœnacula.* Jud. 4. *Et ipſe ſedebat* בַּעֲלִיַּת הַמְּקֵרָה *in cœnaculo refrigerij*: æſtivo. Ibidem. *Et claudebat oſtia* הָעֲלִיָּה *iſtius cœnaculi.* 2. Reg. 4. *Faciamus, quæſo,* עֲלִיַּת קִיר *cœnaculum parietis*: Extructum parietibus lapideis aut lateritijs. 2. Sam. 18. verſ. 32. *Et aſcendebat ſuper* עֲלִיַּת הַשַּׁעַר *cœnaculum portæ & flebat.* In porta urbis erat cœnaculum, ſupra portam & tectum, in illo cœnaculo ſtabat ſpeculator. Pſalm. 104. *Qui contignat aquis* עֲלִיּוֹתָיו *cœnacula ſua.* nubes mediæ regionis: quæ ſunt quaſi contignatio ſuper terram. ſequitur: *rigans montes* מֵעֲלִיּוֹתָיו *ex cœnaculis ſuis.* Syr. Marc. 14. verſ. 15. *Vobis indicabit ἀνώγεον*, Syr. עליתא *cœnaculum.* Arabicè in Geograph. עליה אלתי אכל פיהא אלסיד אלמסיח מע אלתלאמיד ופיהא אלמאידה באקיה *cœnaculum, in quo edit Dominus Chriſtus cum diſcipulis, in eoq́; menſa permanens.*

מַעֲלָה, Foem. מַעֲלָה *elevatio, aſcenſio, gradus, cochlea, dignitas, eminentia*: Plural. מַעֲלוֹת *aſcenſiones, gradus*, per quos aſcenditur. Joſ. 10. *Et perſecutus eſt eos verſus* מַעֲלֵה בֵית חֹרוֹן, Targum מַסְקָנָא *aſcenſum domus Horon.* Ezech. 11. וּמַעֲלוֹת *& aſcenſiones ſpiritus veſtri ego novi.* Targum וְרִי אַתּוּן מְהַרְהֲרִין *& quod vos cogitatis.* 1. Reg. 10. *Sex* מַעֲלוֹת, Targum דַּרְגִּין *gradus ſolio.* Pſalm. 120. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת *canticum graduum* ſeu *aſcenſionum.* Pſalmi iſti decantati fuerunt alta voce, & in quolibet eorum vox elevata. Nehem. 9. *Et ſtabat ſuper* מַעֲלֵה הַלְוִיִּם *gradu Levitarum.* Gradus erant, ubi ſtabant Levitæ ſuper illis, cùm dicerent cantica. Eſa. 38. v. 8. *Ecce ego reducam umbram* הַמַּעֲלוֹת *graduum.* Targum אֶבֶן שָׁעַיָּא *lapidis horarum, quæ deſcendit* בְּמַעֲלוֹת, Targum בְּמַסְקָנָא *in aſcenſione Achas in ſole retrorſum decem* מַעֲלוֹת *gradus*, Targum שָׁעִין *horas. Et reverſus eſt Sol decem* מַעֲלוֹת *gradus*, בַּמַּעֲלוֹת *in gradibus*, Targum בְּצוּרַת אֶבֶן שָׁעַיָּא *in figura lapidis horarum, quæ deſcenderat* בְּמַעֲלוֹת, Targum בְּמַסְקָנָא *in gradibus Achas retrorſum decem gradus.* Achas ædificaverat מַעֲלוֹת *gradus.* hoc eſt, aſcenſum ſive cochleam. In hac cochlea erant מַעֲלוֹת *gradus* ſeu *lineæ*, ſignatæ in lapide quodam, ex quibus diſcebatur hora diei, ſole ſplendente. hoc eſt, ſolarium lapidi inciſum. Umbra ſolis aut gnomonis, qua horarum diſcrimina ſeu interſtitia deſignantur & dignoſcuntur, progreſſa fuerat decem gradus. Et retractus fuit Sol retrorſum, ut umbra ad primum gradum rediret. retractus igitur fuit Sol decem gradibus, qui faciunt gradus cœleſtes 150. hoc eſt, ſigna quinque. atque ita dies prolongatus fuit decem horis. 2. Paral. 32. verſ. 33. *Et ſepelierunt eum* בְּמַעֲלֵה קִבְרֵי *in loco præſtantiori ſepulcrorum filiorum Davidis.* Jun. *in ſuperiori parte.* 1. Paral. 17. הַמַּעֲלָה *iſta eſt dignitas.* ſcil. inter homines, cùm quis propter opera ſua evehitur. 1. Paral. 20. *Ad magnificandum* לְמַעְלָה *ad dignitatem.* Sunt ergò מַעֲלוֹת, 1. *cochlea.* 2. *ſolarium.* 3. *linea, gradus.* Item מַעֲלָה *dignitas.*

Deinde, מַעְלָה, Foem. מַעְלָה *ſupra, ultra*; quantitatis & temporis. 1. Sam. 10. *Et eminebat præ omni populo ab humero ſuo* וָמָעְלָה *& ſuprà*: ultra, deinceps. 1. Paral. 17. הַמַּעֲלָה *qui ſuprà es, Domine Deus.* Exod. 20. *A filio viginti annorum* וָמָעְלָה, Targum וּלְעֵלָּא *& ſuprà.* 1. Sam. 16. *A die illo* וָמָעְלָה *& ultrà*: deinceps. ¶ Et cum ל ſervili, לְמַעְלָה *ſurſum.* Exod. 25. *Et erant Cherubin expandentes alas ſuas* לְמַעְלָה, Targum לְעֵלָּא *ſurſum.* 2. Paral. 16. *Et uſque* לְמַעְלָה *ſurſum morbus ejus.* Tumor pedum ejus aſcendebat à planta pedis ejus, uſque ad verticem capitis. Al. *invaleſce-*

Digitized by Google

valeſcebat morbus. ¶ Et inſuper cum מ ſervili, מִלְמַעְלָה *supernè.* Exod. 25. *Et dabis operculum ſuper arcam* מִלְמַעְלָה, Targum מִלְעֵלָּא *ſupernè.* Sed Jud. 8. *Et reverſus eſt Gideon è bello* מִלְמַעֲלֵה הֶחָרֶס *ſupernè Sol.* cùm adhuc Sol eſſet ſupra horizontem. vel, cùm Sol aſcenderet. hoc eſt, oriretur. Targum עַד לָא מֵעַל שִׁמְשָׁא *ante occaſum ſolis.* ut ſit מַעֲלֵה *ingreſſus, occaſus:* ſicut Chald. עֲלַל *ingreſſus fuit.* Lxx. ἀπὸ ἀναβάσεως ἀρὲς *ab aſcenſione Ares.* Retinuerunt Hebræum, tanquam proprium loci. A

מַעַל. Inde מִמַּעַל *ſupernè.* Geneſ. 22. verſ. 9. *Et poſuit ipſum ſuper altare* מִמַּעַל לָעֵצִים. Targum מֵעַל לְאָעַיָּא *ſupernè ſuper ligna.* Eſa. 7. *Seraphim ſtabant* מִמַּעַל לוֹ *juxta eum.* Et abſolutè, 1. Regum 8. verſ. 25. *Non eſt ſicut tu, Deus, in cælo* מִמַּעַל *ſupernè, & ſuper terra infernè.* B

תְּעָלָה *aquæ ductus, rivus aquæ,* qui ex piſcina deducitur: *canalis,* per quem aqua aſcendit & ſurſum ducitur: *fovea* ad recipiendum aquam. Plural. תְּעָלוֹת *rivi.* 1. Reg. 18. verſ. 32. *Et fecit* תְּעָלָה, Targum מְזִיקְתָּא *aquæductum.* C Ibidem 35. *Etiam* הַתְּעָלָה *aquæductum impleverunt aquis:* foveam circa altare, in qua aquæ fluebant. Eſa. 36. *Et ſtabat* בִּתְעָלַת הַבְּרֵכָה *in aquæductu piſcinæ ſuperioris in via agri fullonis.* Erat rivus piſcinæ vicinus, in quem deducebant aquas ex piſcina, quando volebant rigare aut lavare pannos. בְּרֵכָה *piſcina,* erat fovea lapidibus & calce ædificata, quam aquæ ingrediebantur. תְּעָלָה *rivus,* erat fovea piſcinæ vicina, in quam deducebant aquas ex D piſcina, quando volebant rigare, aut lavare veſtes. מְסִלָּה erat *via ſtrata lapidibus,* ut in ea poſſent ſtare tempore pluviarum. Et in illo loco ſtabant lavantes in rivo. Et in שָׂדֶה *agro* expandebant veſtes ad ſolem, ut ſiccarentur: bleiche. ¶ Deinde, תְּעָלָה *emplaſtrum,* quod imponitur. Jerem. 30. verſ. 13. *Medicinæ* תְּעָלָה *emplaſtri non ſunt tibi.* Targum אָסוּ לָא סַלְקַת־לָךְ *medicina non eſt impoſita tibi.* juxta illud, Jerem. 8. verſ. 22. לֹא עָלְתָה אֲרֻכַת בַּת עַמִּי *non impoſitum eſt emplaſtrum filiæ populi mei.* Lxx. ἀνέβη ἴασις *aſcendit medela.* Lat. *eſt obducta cicatrix.* E Et Jerem. 30. verſ. 17. *Quia* אַעֲלֶה אֲרֻכָה לָךְ *imponam emplaſtrum tibi.* Jerem. 46. verſ. 11. *Fruſtra multiplicaſti medicinas,* תְּעָלָה *emplaſtrum non eſt tibi.* Targum אָסוּ. Lxx. ὠφέλεια οὐκ ἔστι *utilitas.* Hier. *ſanitas.* Acceperunt pro תְּעָלָה, à יָעַל *profuit.*

עֶלְיוֹן *excelſus, ſublimis, ſuperior.* Foemin. עֶלְיוֹנָה *excelſa, ſuperior:* Pluralit. עֶלְיוֹנוֹת *excelſa, ſuperiores.* Geneſ. 40. *utque det te* עֶלְיוֹן, Targum עִלָּאָה *excelſum ſuper omnes gentes.* 1. Reg. 9. verſ. 8. *Et domus iſta* יִהְיֶה עֶלְיוֹן *erit excelſa, omnis tranſiens ſuper eam obſtupeſcet & ſibilabit.* Targum דַּהֲוָה עִלַּי יְהֵי חָרוּב *quæ fuit excelſa, erit vaſtata.* Pro quo habetur, 2. Paral. 7. verſ. 21. *Et domus iſta* אֲשֶׁר הָיָה עֶלְיוֹן *quæ fuit excelſa, omnis tranſiens* &c. ſublimis, magnifica. ¶ Deinde, עֶלְיוֹן *excelſus,* Deus, qui eſt altus ſuper omnia: juxta illud, Pſal. 97. *Quia tu, Domine,* עֶלְיוֹן *excelſus ſuper omnem terram: valde* נַעֲלֵיתָ *exaltatus es ſuper omnes Deos.* Pſalm. 73. *Et dixerunt; quomodo ſcit* אֵל *Deus, & eſt ſcientia* בְּעֶלְיוֹן *in excelſo?* Pſalm. 91. *Habitans in latibulo* עֶלְיוֹן *excelſi.*

עָל idem quod עֶלְיוֹן, *altus.* 2. Sam. 23. verſ. 1. *Dixit David filius Iſai, & dixit vir, qui erectus eſt* עָל *altus, Meſſias Dei Jacob.* qui conſtitutus fuit rex & excelſus. qui eſt evectus ad tantam dignitatem, ut ſit rex unctus à Deo Jacob. Targum דִּמְרַבָּא לְמַלְכוּ *qui unctus eſt ad regnum.* Accentus diſtinctivus עָל à ſequente dirimit. non igitur eſt præpoſitio. ¶ Deinde, עָל *Deus,* qui eſt altus ſuper omnia. Hoſ. 7. verſ. 16. *Convertentur* (ſed) לֹא עָל *non* (ad) *excelſum.* ſicut præcedit: *Et non* שָׁבוּ *converſi ſunt ad Dominum Deum ſuum.* Hoſ. 11. וְאֶל עָל *& ad excelſum vocabit eum.* Lxx. καὶ πρὸς ζυγὸν *& ad jugum.* legerunt עֹל, punctis deſtituti.

Deinde, עַל, Arab. עלי ale, præpoſitio, quæ pro natura orationis exponitur, *ſuper, ſupra, juxta, contra, apud, ad, verſus, in, ad, propter.* Jerem. 22. עַל הָאָרֶץ אַחֶרֶת *ſuper terram aliam.* Thren. 1. v. ult. Eſa. 2. v. 12. וְעַל כָּל־נִשָּׂא *& contra omnem exaltatum & humilem.* Ibid. v. 13. וְעַל כָּל *& contra omnes cedros Libani.* Ibid. v. 14, & 15. cum accentu proprio Gen. 41. v. 32. וְעַל הִשָּׁנוֹת *& propter iterari ſomnium.* Aliàs uſitatiſſimum eſt, ut abjecto accentu, per virgulam maccaph, ſequenti dictioni copuletur. Gen. 1. *Et tenebræ* עַל־פְּנֵי *ſuper faciе abyſſi.* Pſal. 1. *Et erit ſicut arbor plantata* עַל פַּלְגֵי *juxta rivos aquarum.* Pſalm. 2. עַל יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ *contra Dominũ, & contra Unctũ ejus.* Gen. 38. *Et aſcendit* עַל־גֹּזְזֵי *ad tonſores ovium.* Jerem. 23. *Ecce ego* עַל־הַנְּבִיאִים *contra prophetas.* ut ſcil. eos perdam. Amos 1. v. 3. עַל־דּוּשָׁם *eò quòd trituraverint.* Amos 2. verſ. 6. עַל מִכְרָם *eò quòd vendiderint.* Eſa. 53. verſ. 8. עַל לֹא *eò quòd non injuriam fecerit.* ¶ Et cum plurali: Pſal. 92. עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל *ſuper decachordo, & ſuper nablo.* ¶ Cum pronominibus affixis. Gen. 41. *Ego audivi* עָלֶיךָ *ſuper te.* Lxx. περὶ σοῦ *de te.* Pſ. 3. *Multi ſurgentes* עָלָי *contra me.* Pſal. 4. *Attolle* עָלֵינוּ *ſuper nos lucem faciei tuæ, Domine.* Pſal. 7. וְעָלֶיהָ *& propter illam in*

altum

altum redi. Jud. 16. *Philiſtini* עָלֶיךָ *ſuper te, Simſon.* ſcil. בָּאִים *veniunt.* Targum אתו עֲלָךְ *venerunt ſuper te.* Gen. 27. עָלַי *ſuper me maledictio tua, fili mi.* Si tibi maledixerit, id mihi eveniat: ego feram. 1. Sam. 9. וְהֶעָלֶיהָ *& quod ſuper ea:* וְהֵירֵךְ אֲשֶׁר עָלֶיהָ. Targum וְיַרְכֵיה *& femur ejus.* ¶ Interdum cauſam importat. Jerem. 51. verſ. 35. *Injuria mea, & caro mea* עַל־בָּבֶל *ſuper Babel, dicet habitatrix Zion; & ſanguis meus* אֶל־יֹשְׁבֵי *ſuper habitatores Chaldææ, dicet Jeruſalem.* Babylonij & Chaldæi cauſa ſunt, & illis imputabunt Zion & Jeruſalem injurias & cædes, quas paſſæ ſunt. Gen. 16. v. 4. חֲמָסִי עָלֶיךָ *injuria mea ſuper te:* injuriæ, quam patior, tu cauſa es. LXX. ἀδικοῦμαι ἐκ σοῦ *injuriam patior ob te.* Pſal. 16. טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ *bonum meum nequaquam ſuper te:* Quicquid boni facio aut efficio, non ad te pertinet, ſed ad ſanctos, qui ſunt in terra. LXX. τῶν ἀγαθῶν μου οὐ χρείαν ἔχεις *bonorum meorum non eges.* Pſalm. 56. עָלַי נְדָרֶיךָ *ſuper me, Deus, vota tua:* meum eſt perſolvere ea, quæ tibi vovi, ô Deus. Jud. 19. *Omnis defectus tuus* עָלַי *ſuper me:* mihi curæ erit. Ezræ 10. עָלֵינוּ *ſuper nos facere:* nos oportet, nobis convenit, noſtrum eſt facere. 1. Sam. 23. וְלָנוּ *& ſuper nos tradere eum in manum regis.* pro עָלֵינוּ: noſtrum eſt, nobis convenit. Alc. וְמַא עָלֵי אַלְרַסוּל *& quid eſt legati?* quid pertinet ad legatum?

Chald. עִלְעוּל & עִלְעָלָא *tempeſtas:* PLural. עִלְעוּלִין *tempeſtates.*

VErb. עַלְעֵל *commovit, agitavit.*

Rabb. עִלּוּי & מַעֲלָה *ſummus gradus, celſitudo, excellentia, dignitas, æſtimatio, precium.* ✠ עָלֶיךָ *ſuper te:* tua intereſt.

Syr. עֲלוֹת *ara:* PLur. עֲלָוָן *aræ.*

Arab. עַאלִי ali *altus, excelſus.* ✠ מתעלי *idem.*

עִלְיָה ilia, & עִלוּ, & עליוה aliva *altitudo, cacumen:* PLURAliter עליאת aliat *cacumina.*

VErb. עַלִּי alli *faſtigiavit, cacuminavit.*

אסתעלא iſtiile *eminentia, excellentia.*

מא עליך *quod ſuper te?* quod debes? Matth. 5. *Donec reddideris* אחר מא עליך *poſtremum quod eſt ſuper te:* quod debes. quadrantem.

II. Arab. cum ע punctato, עַלַא gali *bullivit, ebullivit, ſcatuit, emanavit, ferbuit, coctus fuit.* עַאלִי *idem.* PAſſ. אִתְעַלִּי atgalli *fervefactus fuit.* יַעְלִי *ebulliet, coquetur:* in Avicenna. Alc. כַּאלְמהל יַעְלִי פִי אַלְבְטוּן *velut ignis fervebit in ventribus.* ✠ מַא מַעְלִי *aqua ebulliens, fervens.* ✠ עַאלִי gali *ebulliens, fervens.*

תַעְלִיָה taglia *ſcatebra, ebullitio, fervor.* ✠ עַלְיַאן galaien *idem.*

עַלְיָה galja *fervor.* ✠ מעלאה *bullitus.*

A עַלְוָה *ſtadium.* עלוה סהם *jactus ſagittæ.*

עלז. עָלַז *lætus fuit, exultavit.* Pſal. 28. וַיַּעֲלֹז *& exultavit cor meum.*

NOM. עָלֵז *exultabundus.*

עַלִּיז *lætus:* PLur. עַלִּיזִים *læti:* FOEM. עַלִּיזָה *læta.*

עלח. Arab. עלח ilch *transfuga:* PLural. עלוח uluch *transfugæ.*

עלט. עָלַט. Inde עֲלָטָה *caligo*, tenebræ noctis. Gen. 15. *Sol occiderat* וַעֲלָטָה, Targum וְקַבְלָה *& caligo erat.*

Arab. cum ע punctatis, עָלַט galad *coagulatus, congelatus; condenſatus, incraſſatus, obeſatus fuit.* Pſalm. 119. in Tet. עַלַטַת קְלוּבְהֻם מַתְל אללבן *coagulata ſunt corda ipſorum ſicut lac.* Matth. 13. v. 15. עלט קלב הדא אלשעב *incraſſatum eſt cor iſtius populi.*

עַלִיט galid *craſſus, denſus, groſſus:* אַעְלַט *groſſior.* בחר עַלִיט *mare congelatum*, glaciale. אלסמן אלעלט *pinguedo craſſior.*

עַלְט gilad *craſſicies.* Alc. עַלִיט אלקלב.

Sed cum ע tantùm punctato, עַלַט *erravit.* יַעְלַט *errabit:* in Avicenna.

C עלך. Arab. עַלְךְ ilc *gluten, viſcus*, quo capiuntur aves.

מְתַעֲלֵךְ & מַעֲלוּךְ mutaalic *viſcoſus*, qui extenditur ut viſcus. עֶלֶךְ אַלְבְטָם *gluten albotim.* עלך אַלאַמבאט ilc alambat *terebinthina.*

אלעלך *forſan.*

עלם tria ſignificata habet. I. עָלַם, Chald. עֲלַם. Inde Niph. נֶעְלַם *abſconditus, occultatus fuit.* Levit. 4. verſ. 13. וְנֶעְלַם, Targum וִיהִי מְכַסָּא *& erit abſconditum ab oculis cœtus.* Levit. 5. verſ. 2. וְנֶעְלַם, Targum וִיהִי מְכַסָּא *& erit abſconditum ab eo, & ipſe reſciverit.* Pſal. 26. *Et cum* נַעֲלָמִים *abſconditis non ingrediar:* occultè peccantibus, vel, quorum nomen eſt occultum: אנשי בלי שם ששמם נעלם ומכוסה. LXX. παρανομούντων *iniqua gerentibus*, 1. Reg. 10. *Verbum* נֶעְלָם, Targum מִתְכַּסֵּי *quod abſconditur:* res occulta. Nahum 3. *Eris* נַעֲלָמָה (pro נֶעֱלָמָה) *muta:* non loquens, tacita. Hiphil הֶעְלִים, Chald. אַעְלֵם *abſcondit, occultavit, celavit.* Levit. 20. *Et ſi* הַעְלֵם יַעְלִימוּ, Targum מִכְבַּשׁ יִכְבְּשׁוּן *abſcondendo abſconderint.* Eſa. 1. אַעְלִים *abſcondam oculos meos à vobis:* dedignabor vos aſpicere; quod irati ſolent. LXX. ἀποστρέψω *avertam.* 1. Sam. 12. verſ. 3. *Aut de cujus manu accepi munus,* וְאַעְלִים *ut abſconderem oculos meos in eo?* ut ipſi connivere m. Targum וְכַבְשֵׁית עֵינַי בְּדִינָא מִנֵּהּ *& abſcondi oculos meos in judicio ab illo.* LXX. καὶ ὑπόδημα; ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ *& calceamentum: reſpondete de me.* legerunt נַעֲלַיִם *calcei*, & ענו *reſpondete.* Pſalm. 10. תַּעְלִים *abſcondes in tempore anguſtiæ.* ſcilic. oculos tuos.

tuos. Aut abſolutè, *abſconderis*. Hithpael A
הִתְעַלֵּם *abſcondit ſe*. Deut. 22. וְהִתְעַלַּמְתָּ, Targ.
וְתִתְכַּבֵּשׁ *& abſcondes te ab eis*. Eſa. 58. verſ. 7.
Et à carne tua ne תִתְעַלָּם *abſcondas te*. Targum
תִּכְבּשׁ עֵינָךְ *abſcondas oculos tuos*. LXX. ὑπερόψῃ *deſpicias*. Job. 6. *Super illos* יִתְעַלֶּם *abſcondetur nix*. Targum יִתְחִיל *invaleſcet*. Accepit ſignificatione Chaldæorum ſequente.

Nom. עֶלֶם, Chald. עֲלֵם, Syr. עלים, Arab. cum ע punctato, עֻלַאם gulam *adoleſcens*, *juvenis*, ad ætatem refertur: *miniſter*: Plur. עֲלָמִים, Chald. עֲלֵמִין, Arab. עֻלְמָאן & עִלְאמַה *adoleſcentes*. Foem. עַלְמָה, Chald. עֻלֵמְא, Syr. עלימא, Arab. עֻלאמא gulama *puella*, *virgo*, innupta aut nupta: Plur. עֲלָמוֹת, Chald. עֻלְמָן, B
Syr. עלימן *puellæ*, *virgines*. Ita enim olim educabantur puellæ, ut domi apud matres deliteſcerent, nec prodirent in publicum, niſi neceſſitas, vel cultus divini ratio poſtularet. quem morem veterum attingit Heſiodus 2. ἔργων· ἥτε δόμων ἔντοσθε φυλάσσει παρὰ μητέρι μίμνει. Et Joſephus de Maccab. 18. *Caſta virgo genita ſum, neq;* ὑπερέβην *πατρικὸν οἶκον exceſſi patriam domum*. 2. C
Maccab. 3. *Incluſæ virgines, aliæ quidem concurrebant ad januas, aliæ vero ad muros, quædam autem per feneſtras aſpiciebant*. 3. Maccab. 1. *Incluſæ virgines in cubiculis, cum matribus egreſſæ ſunt*. 1. Sam 17. *Cujus filius eſt iſte* הָעֶלֶם *adoleſcens?* Eſa. 7. *Ecce* הָעַלְמָה *virgo gravida eſt, & pariet filium*. LXX. παρθένος *virgo*. Gen. 24. הָעַלְמָה *puella egrediens ad hauriendum*. Exod. 2. *Et ibat* הָעַלְמָה, Targ. עֻלֵמְתָא *puella & vocabat matrem pueri*. Proverb. 20. *Via viri* בְּעַלְמָה *in puella*. affectus viri erga puellam D
quam adamat. Pſalm. 68. *In medio* עֲלָמוֹת *puellarum timpanizantium*. Pſalm. 46. *Super* עֲלָמוֹת *puellis canticum*. Nomen inſtrumenti muſici.

עֲלוּמוֹת, Chald. עֲלֵמוּת *adoleſcentia*, *juventus*. Pſal. 48. *Ipſe deducet* (reget) *nos* (ſicut) עֲלָמוּת *adoleſcentiam*. ſicut deduxit nos in adoleſcentia noſtra. Aut, ſicut quis deducit puerum parvum. Targum בְּיוֹמֵי טַלְיוּתָנָא *in diebus adoleſcentiæ noſtræ*. LXX. εἰς τοὺς αἰῶνας *in ſecula*. acceperunt pro עֹלָמוֹת *ſecula*: abſentibus punctis. Maſoritæ legerunt duas dictiones עַל־מוּת *ad mortem*: quoad E
moriamur. Sicut, Pſalm. 9. verſ. 1. עַל־מוּת לַבֵּן *ſuper morte Labben*. qui fuit unus ex ducibus gentium Iſraëlem affligentium. Aut, Goliad אִישׁ הַבֵּנַיִם: quod inter duas acies conſiſteret.

עֲלוּמִים *adoleſcentia*, *juventus*, ætas juvenilis. Pſalm. 89. *Abbreviaſti dies* עֲלוּמָיו *adoleſcentiæ ejus*. Job. 20. *Oſſa ejus implevit* עֲלוּמָיו *adoleſcentia ejus*: peccata adoleſcentiæ ejus. Eſa. 54. verſ. 4. *Confuſionis* עֲלוּמַיִךְ *adoleſcentiæ tuæ oblita fueris*. LXX. *æterna*. quaſi עוֹלָם. Pſalm. 90. *Poſuiſti iniquitates noſtras in conſpectum tuum*, עֲלֻמֵנוּ *adoleſcentiam noſtram in lucem faciei tuæ*: peccata adoleſcentiæ noſtræ. Jod plurale deficit. Aut eſt ſingulare, *abſconditum noſtrum*: peccatum noſtrum occultum. Arab. סֵן אלעלאמיה *ætas adoleſcentiæ*, quouſque barbeſcat.

עוֹלָם, Chald. & Syr. עָלַם, Arab. עאלם *ævum*, *ſeculum*, certum temporis ſpacium: longum tempus præteritum aut futurum: tempus, cujus duratio eſt abſcondita: duratio finita juxta ſubjectam materiam, de qua agitur. עולם של לויים חמשים שנה *Levitis erant quinquaginta anni*. ¶ *Aeternitas*, cùm Deo tribuitur. ſæpe non perpetuum, ſed longum tempus ſignificat: quod tamen inſigni quapiam rerum converſione tandem interrumpatur: Plural. עוֹלָמִים, Chald. & Syr. עָלְמִין, Arab. עַאלָמִין *ſecula*. Geneſ. 49. *Colles* עוֹלָם *ſeculi*. Targum דְּמִן עָלְמָא *qui ſunt à ſeculo*. Pſalm. 24. *Et elevamini portæ* עוֹלָם *ſeculi*: manſuræ in ſeculum. duraturæ quamdiu templum durabit. Gen. 21. *Et vocavit ibi in nomine Domini, Dei* עוֹלָם, Targum עָלְמָא *ſeculi*: æternitatis. perpetuùm exiſtentis. Baruch. 4. *Clamo* πρὸς τὸν αἰώνιον *ad æternum in diebus meis*. Deut. 32. *Recordare dies* עוֹלָם *ſeculi*: priſcos, antiquos. Targum דְּמִן עָלְמָא *qui ſunt à ſeculo*: qui fuerunt olim. Eſa. 61. *Et ædificabunt ſolitudines* עוֹלָם *ſeculi*: priſcas. Prov. 22. *Ne transferas terminum* עוֹלָם *ſeculi*, *quem fecerunt patres tui*. Eccleſ. 12. *Quia homo vadit ad domum* עוֹלָמוֹ *ſeculi ſui*: priſtinam, unde primùm egreſſus eſt. Targum קְבוּרְתֵּיהּ *ſepultura ſua*. Inde Chaldaicè בֵּית עָלְמָא *domus ſeculi*, ſepulcrum. Eſa. 14. *Cubant cum gloria, quilibet* בְּבֵיתוֹ *in domo ſua*. Targum בְּבֵית עָלְמֵהּ *in domo ſeculi ſui*. ſequitur: *Tu verò projectus fuiſti ex ſepulcro*. מֵעוֹלָם *jam olim*. Rabbinicè הָלַךְ לִמְקוֹם עוֹלָמוֹ *abijt in domum ſeculi ſui*. id eſt, ſepulcrum. Tob. 3. *præcipe abſolvi me de neceſſitate* εἰς τὸν αἰώνιον τόπον *in æternum locum*. Ezech. 26. verſ. 20. *Et deducam te cum deſcendentibus in lacum, ad* עַם עוֹלָם *populum ſeculi, & collocabo te in terra inferiori*: ad illos qui olim fuerunt mortui. Geneſ. 17. *Erit pactum in carne veſtra, in pactum* עוֹלָם *ſeculi*: quamdiu duraverit Lex. Exod 21. verſ. 6. *Et ſerviat ei* לְעוֹלָם *in ſeculum*. Deut. 15. v. 17. *Et erit tibi ſervus* עוֹלָם *ſeculi*. Targ. פָּלַח לְעָלַם *ſerviens in ſeculum*: omnibus diebus uſq; ad annum jubilæi. Deut. 32. v. 15. *Colles* עָלַם *ſeculi*. Targum דְּלָא פָסְקִין *qui non ceſſant*.

Digitized by Google

A ceſſant. Geneſ. 6. *Et hi fuerunt fortes* מֵעוֹלָם *à ſeculo*: ab antiquo. 1. Sam. 1. *Et maneat ibi* עַד עוֹלָם *uſque in ſeculum*: omnibus diebus vitæ ſuæ. Pſalm. 90. וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם *antequam mundus eſſet, & ad finem ejus*. 1. Reg. 8. *Locum, ubi habites* עוֹלָמִים *ſecula*. Inde Rabb. בֵּית עוֹלָמִים *domus ſeculorum*. Templum Salomonis, ex quo non fuit tranſlata arca, ſicut ex Gilgal, Siloh, Nob & Gibeon. מִשְׁכָּן fuit in Gilgal, tēpore ſubactionis & diviſionis terræ, annos 24. In Siloh uſq; ad mortē Eli, annos 369. Poſt mortem Eli vaſtata eſt Siloh, & tranſlatū in Nob, ubi manſit uſque ad mortem Saulis, annos 13.
B In Gibeon, uſq; ad abſolutionem templi Salomonici, annos 50. Poſtea non licuit offerre niſi in domo electa. Rabb. עוֹלָם *mundus*. שני עוֹלָמוֹת עוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלָם הַבָּא *duo mundi, mundus hic, & mundus futurus*. Deinde, עולם גדול וקטן *mundus magnus & parvus*: mundus, & homo; microcoſmus. Et שלש עוֹלָמוֹת *tres mundi*: עוֹלָם הַשָּׁפָל הוּא זֶה עוֹלָם *mundus inferior, qui eſt hic mundus*: videlicet ארץ *terra*. עוֹלָם הַתִּיכוֹן הוּא עוֹלָם הַגַּלְגַּלִּים
C *mundus medius, qui eſt mundus ſpherarum* & ſtellarum: videlicet שָׁמַיִם *cæli* ſive regio aërea. עוֹלָם הָעֶלְיוֹן הוּא עוֹלָם הַמַּלְאָכִים *mundus ſuperior, qui eſt mundus angelorum*, & אלהים *Dei*, & נפשות *animarum*. Et עוֹלָם הַשָּׁפָל *mundus inferior*, tres habet partes: יָם *mare* & flumina, מדבר *deſertum*, & ישוב *habitationem*. ישוב dividitur in tres partes, juxta tres Noë filios, qui occuparunt; שם *Sem* Aſiam, Japhet Europam, Cham Africam. Harum Aſia maxima; Africa ditiſ-
D ſima, ob aurum; Europa ſplendidiſſima.

Syr. עָלְמִי, & עָלְמָן, & עָלְמָנִי, Arab. עָאלְמִי: Plur. עָאלְמִיָּה *ſecularis, laicus*.

תַּעֲלֻמָה *abſconditum*: Plur. תַּעֲלֻמוֹת *abſcondita*. Pſal. 44. *Quia ipſe novit* תַּעֲלֻמוֹת *abſcondita cordis*.

Propr. עֵילָם *Elam*, filius Sem, & ab hoc dicta *regio Perſidis*, in qua fuit maxima urbs שׁוּשַׁן הַבִּירָה *Suſa habira*, Aſſueri regis pallatium, & ſepulcrum Danielis. Inde *Elamitæ*, Judæi incolæ Elam. Actor. 2. Et 1. Maccab 6. ἐν Ἐλύμαις *in Elymis*: in Perſide.

E II. Chald עֲלַם *fortis fuit*.

עֲלִים *fortis*: Plural. עֲלִימִין *fortes*: in חָלַם quære.

III. Arab. עלם alam *novit, ſcivit, certus fuit*. Pſal. 40. *Et tu* עָלִמְתָּ *noviſti juſtitiam meam*. Pſalm. 4. אִעְלְמוּא *ſcitote, quoniam mirificavit Dominus ſanctum ſibi*. Geneſ. 3. עָלֵם אַלְחִיר ואלשר *ſciet bonum & malum*. עלם מנקבל *præſcivit, prævidit*. Geneſ. 18. verſ. 19. עָלִמְתּ *ſcio, quod præcepturus eſt filiis ſuis*. יַעְלַם *cognoſcet*. Alcor. Prec. יָא עָאלֵם אַלְחַפִיאת *ô ſciens abſcondita*. Piel עַלָּם allam *notum fecit, indicavit, monſtravit, ſignificavit, docuit, edocuit, informavit, aſſuefecit*. Pſalm. 51. עַלַּמְתַּנִי *docuiſti me*. Pſalm. 18. יְעַלֵּם *docebit manus meas ad bellum*. יעלם *docebit*: Alc. Alcor. 2 לָא עִלְם לָנָא אִלָּא מָא עַלַּמְתַּנָא *non eſt doctrina nobis, niſi quod docuiſti nos*. Matth. 5 וְיעַלֵּם *docet homines*. Paſſ. אִתְעַלַּם atallam, & תעלם *aſſuefactus, doctus fuit, didicit, deprehendit, cognovit, ſtuduit, operam dedit*. Pſalm. 119. in Teth. לאתעלם *ut diſcam mandata tua*. Pſalm. 106. וּתְעַלְּמוּא *& didicerunt opera ipſorum*. Galat. 1. תַּעַלַּמְתְּהָא *didici illud*. אסתעלם *diligenter didicit*. Matth. 2. verſ. 7. ואסתעלם *& diligenter didicit ab illis tempus*. Pual. עֻלִּמְתָּ *edoctus fuiſti*. Hiph. אַעְלַם aalam, idem quod Piel עַלַּם. Gen. 3. verſ. 11. *Quis* אעלמך *indicavit tibi?*

Nom. עִלְם ilm *ſcientia, ſapientia, doctrina, ars, prudentia*: Plur. עֻלוּם ulum *ſcientiæ, doctrina, artes*. עלם אלטביעי *ſcientia naturalis*, Phyſica. עלם מא בַעְד אַלְטַבִיעָה *ſcientia ejus quod eſt poſt phyſicam*, Metaphyſica. אלעלם אלאלהי *Theologia*.

עִלְמִי *ſcientialis*.

עָאלִם alim, & עָלִים alim, & עַלָּאם *ſciens, prudens, ſapiens, doctus, literatus*, ἐλῦμας. Precat. אלה עָלִים בִּדָאת אַלְצֻּדוּר *Deus novit ſubſtantiam pectorum*.

מַעְלוּם maalum *notus, ſignatus*, in bonum & malum, *cognitus, certus, inſignis*.

תַּעְלִים taalim *doctrina, informatio, ſtudium, diſciplina, tractatus*: Plural. תַּעָאלִים taalim *doctrinæ, ſcientiæ, ſtudia*. ☩ תַּעְלִימִי *doctrinalis*.

מֻעַלִּם muallim *doctor, magiſter, rabbi, præceptor, artifex, faber, mechanicus*: Plur. מֻעַלִּמִין muallimin *doctores, artifices*.

מעלם muallam *doctus*. ☩ מעלמאן *ad docendum aptus*.

מֻתַעַלִּם mutaallam *diſcipulus, ſtudioſus*.

עָ׳יר עאלם gair alim *neſcius, inſipiens, ſtupidus, ineptus*.

עַלַאמָה alema *nota, ſignum, vexillum, inſigne, documentum*: Plur. עַלָאמַאת alemet *ſigna, vexilla*. ☩ מַעָאלִם *vexilla*.

בִעלם bilm *ſapienter*. ☩ בִּתַעְלִים bitaalim *ſtudioſè*.

עלן Arabicè עַלַן alan *revelavit, manifeſtavit, patefecit*. Marc. 4. v 22. וַלָא מַכְתוּם אִלָּא סַיֻעְלַן *& non eſt occultum, quod non reveletur*. Epheſ. 5. verſ. 13. *Omnia* תעלן *revelantur*. Galat. 1. ליעלן לי *ut revelaret mihi filium ſuū*. 1 Corinth. 2. verſ. 10. אעלן *revelavit nobis Deus*. Alc. 2.

מא יסרון

A מַא יִכרון וַמַא יִטלְעון *quid occulerent, & quid manifeſtent*. PAſs. אִעתלן & אִסתהלן *revelatus, manifeſtatus, patefactus fuit, apparuit*. Luc. 2 *Lumen quod* אִסתהלן *revelatum eſt gentibus*. Coloſſ. 1. v. 26 *Nunc* אִעתלן *patefactum eſt ſanctis*. 1. Johan. 1. v. 2. *vita* אִסתעלנת *patefacta eſt*. 1. Joh. 3. v. 8. לדלך אִסתעלן יסוע אבן אללה ליבטל עמאל אלשיטאן *ad hoc apparuit Jeſus filius Dei, ut deſtruat opera Sathanæ*.

Nom עַלָאנִיָה & עַלָנָה *manifeſta*.

אעלאן *declaratio*. כַ״ אִסתִעלאן *manifeſtatio*. כַ״ עלאנאת *revelationes*.

סִרוַעַלַאנִיַה *clam & palam*: Alc. Alcor. 2.

B סִרַאוַעַלַאנִיַה *occultè & manifeſtè*.

עלס עָלַס *exultavit*. Job. 20. *& non* יַעְלֹס *exultabit*. Niphal. נֶעְלַס *idem*. Job. 39. *Ala pavonis* נֶעֱלָסָה *exultavit*. LXX. *τέρπεται*. Hithpaël הִתְעַלֵּס *idem*.

Arab. cum ע punctato, עַלַס galas, ſeu עָלַס gulas *aurora*. כַ״ עלסא *mane*, in aurora.

עלע Job. 39. יְעַלְעוּ: in לוע invenies.

עלף quatuor ſignificata habet. I. עָלַף. Inde Piel. עִלֵּף *involvit, operuit, texit*. Cant. 5. v. 14. *Venter ejus polities eboris* מְעֻלֶּפֶת *operta ſapphiris*.

C Hithpael הִתְעַלֵּף *involvit, operuit ſe*. Gen. 38. v. 14. *& operiebat ſe peplo*, וַתִּתְעַלַּף *& involvebat ſe*. peplum capiti circumdabat, quoad facies tegeretur. Targ. וְאִתְקַנַת *& ornabat ſe*.

II. Per metaphoram, Pual. עֻלַּף: Hithpael הִתְעַלֵּף obtectus fuit mœrore, animo velut contectus & involutus fuit, *debilitatus, mœſtus, conſternatus, turbatus fuit*, & ita anxius, ut nequeat conſiſtere, & exanimis concidat.

D Eſa. 51. v. 20. *Filij tui* עֻלְּפוּ, Targ. יְהוֹן מְטַרְפִין *erunt conturbati*. LXX. *οἱ ἀπορούμενοι indigentes*. Ezech. 31. v. 15. *& omnia ligna agri ſuper eo* עֻלְפֶּה *mœſta fuerunt*. pro עֻלַּף, & ה paragogicum. Jonæ 4. v. 8 *& ferijt Sol ſuper caput Jona*, וַיִּתְעַלָּף *& turbatus fuit*. Targ. ואִשְׁתַּלְהִי *& animi deliquiū paſſus eſt*. LXX. *ὠλιγοψύχησε factus eſt puſillanimus*. Amos 8. v. 13. *In die illo* תִּתְעַלַּפְנָה *turbabuntur virgines pulcræ*. Targum יִשְׁתַּלְהוֹן *defatigabuntur*: animi deliquium patientur.

Rabb עַלְפ *ſyncope*, animi deliquium.

E III. Arab. עַלַף alaf *cibavit, ſaginavit animalia*.

מַעְלוּף maaluf, & מִתעלף *ſaginatus*: Plur. מַעְלוּפַה *ſaginati*. Luc. 15. *vitulus* מַעלוף *ſaginatus*. Matth. 22. v. 4. וַעֻגוּלִי אַלְמַעְלוּפָה *& vituli mei ſaginati, mactati ſunt*.

מַעְלַפַה maalefa *ſaginarium*: Plur. מַעֲאלִף maalif *ſaginaria*.

עַלְפַה & אעלאפי *ſaginatio*.

IV. Cum ע punctato. Cap. Joſeph. וַעַלְּפַת אַלַאבוּאב *& clauſit januas*.

עְלַף *panniculus, cooperimentum*. עלאף אלקלב *capſula cordis*: in Avic. Alc. 2. קְלוּבְנַא עֻלְף *corda noſtra panniculus*.

Meth. עַלְף *craſſus, hebes, tardus*.

עלץ עָלַץ eſt חָדָה ברח, *lætatus fuit, exultavit*. Pſalm. 25. v. 2. יַעַלְצוּ, Targum יֶחְדוֹן *gaudebunt inimici mei*. Pſalm. 5. v. 12. וְיַעְלְצוּ, Targum וִיבַדְחוּן *& exultabunt in te amatores nominis tui*.

Nom. עֲלִיצוּת *exultatio*.

עלק tria ſignificata habet. I. עָלַק. Inde עֲלוּקָה, Chald עֲלוּקָא, Arab עלקה alaca *ſanguiſuga, hirudo*. Plur. Arab עַלַק alac *ſanguiſugæ*. Proverb. 30. לַעֲלוּקָה *ſanguiſugæ ſunt duæ filiæ*.

II. Arab. עלק *pependit, adhæſit, appenſus, ſuſpenſus fuit*. Matth. 18. v. 6. אַן יעלקפי ענקה חגר אלרחי *ut ſuſpendatur in collo ejus lapis molaris*. Galat. 3. כל מן עלק עלי חשבה מלעון *maledictus omnis, qui ſuſpenſus fuerit in ligno*. Piel. עַלַּק allac *ſuſpendit* furem, aut aliud quodvis. Item, *compegit*. Actor. 40. v. 4. עַלַקְתֻּמוּה *ſuſpendiſtis eum in cruce*. Pſalm. 136. וַעַלַּקְנַא *& ſuſpendimus organa noſtra*. יעלק *ſuſpenditur*.

Nom. עלאקה alaca, & מעלקה, & תַעְלִיק taalic *ſuſpenſio, appenſio*: Plur. עַלַאיק *ſuſpenſiones*.

מַעלוּק maaluc *ſuſpenſus, furcifer*.

מֻתַעַלִּק mutaalic *penſilis*.

עֻלַיְקָה ulaica, Matth halcich, buleich *rubus, ſpinetum*: Plur. עַלַאיק alaic *rubi*. Item, *uvæ penſiles*.

תַעַלַאקה *pera, marſupium*, quod appenditur: in quo viatores portant victualia.

עליק אלכלב *rubus canis*, cynoſbatus.

עלק alec. Foem. עַלְקַה *coagulum, viſcus, materia viſcoſa, glutinoſa*. Alc חַלַק אַלאִנסַאן מן עַלַק *creavit hominem ex viſco*. id eſt, luto.

עלקה alca *ſanguis congelatus*: in Avicen.

תעלק *adhæſit*.

III. Arab. cum ע punctato, quod ג ſonat עַלַק galac. Hiphil. אַעְלַק aglac *clauſit, occluſit, incluſit, obſeravit*. Luc. 10. אַעְלַקְתּ באבי *clauſi oſtium meum*. Matth. 6. v. 6. וַאַעְלַק באבך עליך *& claude januam tuam ſuper te*. Matth. 23 v. 13. תעלקון מלכות אלסמואת *vos claudatis regnum cœlorum*. PAſs. עְלַק & אנעלק angalac *clauſus fuit*: de vulnere, *ſolidatum fuit, cicatricem egit*. Luc. 4. *Quando* עְלַקַת *clauſum fuit cœlum*.

Nom. עַלְק galc *clauſio, obſeratio, clauſtrum, ſera*: Plural. אַעלאק *clauſtra, ſeræ, vectes*. עַלְק אלגרחה galc algarha *conſolidatio vulneris*. אַעלאק אלחדיד *vectes ferrei*.

אנעלאק ingilac *clauſio, contractio, conſolidatio*.

עלש Chal. עוּלְשִׁין herbæ amaræ, cum quibus agnus

 agnus

agnus legalis comedebatur, *cicorea:* non- A
nullis *naſturtium*. Rabb. עולשי שדה *endivia.* Cant. 2. in Targum: ויאכלין ית נכסת חגא טוי נורא על חמכה ועולשין ופטירין *qui comedunt mactationem feſti, aſſatum igne juxta marrubium, & cicoreas, & azymos.*

עלת Arab. עלאת in Geograph.

עמם tria ſignificata habet. I. עמם, Chald. עמם, & עמם, & עמעם *operuit, texit, abſcondit, obſcuravit, obtenebravit.* Ezech. 31. v. 8. *Cedri non* עממהו *operuerunt eum in horto Dei.* Ezech. 28. v. 3. *Omnia obſignata, non* עממוך, Targum יתכסא מנך *abſcondita ſunt à te.* pro B עממו ממך, per ellipſin: abſolutè. גחלים עמומות *carbones extincti:* obſcuri, nigri. Hophal. הועם *obſcuratus fuit.* Thren. 4. v. 1. *Quomodo* יועם *obſcurabitur aurum?* opertus eſt ſplendor ejus. ¶ Chal. שעמם & אשתעמם *ſtupuit, obſtupuit, ſtupefactus, admiratus eſt.* ¶ Arab. אעתמם *gravatus fuit.* 2. Corinth. 1. v. 8. *Nos* אעתממנא עמא *gravati ſumus onere gravi.*

Nom. עם & עם, Arab. עאמה *populus,* C *plebs, conſociatio, multitudo* hominum: per metaphoram, aliorum animalium, terrã tegens & operiens: Plur. עמים & עממים, Chal עמין & עממין, Arab. אעמאת *populi.* Gen. 11. *Ecce* עם, Chald. עמא *populus unus.* Pſal. 47. v. ult. עם *populus Dei Abraham.* Lxx. *cum Deo Abraham.* legerunt עם *cum,* abſentibus punctis. Job. 12. *vos eſtis* עם *populus.* Targum חבריא *ſocij.* Lxx. ἄνθρωποι *homines.* Exod. 21. לעם נכרי *populo alieno non erit poteſtas vendendi eam.* Targum לגבר אחרן *viro* D *alieno.* Jerem. 48 *Perdetur Moab* מעם *à populo.* Targum מלמהוי *ut non ſit populus.* Jerem. 46. *& dixerunt, ſurge, revertemur ad* עמנו *populum noſtrum, & ad terram nativitatis noſtræ.* Peregrini, qui ob famem ex alijs regionibus in Ægyptũ confugerunt, adventante exercitu Nebucadnezer, ita dicent unus ad alterum. Levit. 4. v. 16. *& ſi anima una peccaverit per errorem* מעם הארץ *ex populo terræ:* aliquis ex vulgo. Hinc Judæi עם הארץ vocant *hominem indoctum* & illiteratum, qui planè nihil ſcit, nihil novit. Levit. 20. E v. 4. *& ſi abſcondendo abſconderint* עם הארץ *populus terræ.* Targum עמא דבית ישראל *populus domus Iſrael.* 1. Sam. 2. v. 29. *Omnem oblationẽ Iſrael* לעמי *pro populo meo.* Lxx. ἔμπροσθέν μου *ante me.* legerunt לעמי. Eſa. 3. *& ſtat ad judicandum* עמים *populos.* hoc eſt, multos. Sicut, Deut. 33. v. 19. עמים הר יקראו *populi montem vocabunt:* multi. Jud. 11. עמי ישראל *populi Iſraël.* cùm ob ingentem multitudinem, tum ob tribus duodecim, Sic, Actor. 4. v. 27. καὶ λαοῖς Ἰσραήλ *& populus Iſraël.* ¶ Dicitur etiam de formicis, locuſtis, cuniculis. de formicis: al. locuſtis, Prov. 30. עם לא עז *populus non fortis, & parant in æſtate cibum ſuum.* de locuſtis, Joel. 2. עם רב *populus multus.* de beſtijs, Eſa. 43. v. 21. עם *populus iſte, quem formaſti.* 3. Georg. de ovibus: *priusquam Dira per incautum ſerpant contagia vulgus.* ¶ Uſurpatur utroq; genere. Maſcul. Joel. 2. עם רב *populus multus.* Foemin. Exod. 5. וחטאת עמך *& peccavit populus tuus.*

Arab. עמי amini *communis, vulgaris, laicus, illiteratus, idiota:* Pl. עמיין ammijn *idiotæ.*

B עמה umma *communitas, ſynagoga, academia, cœtus.*

יעם *fient communia:* Avic. אתעמם *communicavit.*

Propr. עמון *Ammon,* filius Loti, & inde orti *Ammonitæ,* gens Arabiæ Petrææ; eorum metropolis eſt רבה *Rabba.* Geneſ. 19. v. 38. *& vocavit nomen ejus* בן־עמי ben ammi *filius populi mei.* Lxx. ἀμμὼν, υἱὸς τοῦ γένους μου *filius generis mei.* ¶ Deinde, עמון urbs Ara-
C biæ nobilis, quam Loti filius ex ſe appellavit. 2. Paral. 20. *venerunt filij Moab, & filij* עמון, *& cum ipſis* מהעמונים *ex Ammonitis.* Et Amalechitis, qui Ammonitæ vocabantur, quod eundem haberent cum Ammonitis veſtitum, & linguam eandem.

Particula עם, Syr. עם, Arab. מע ma *cum, apud.* Pſalm. 39. v. 13. *Peregrinus ego* עמך *tecum.* Targum גבך *apud te.* Gen. 26. *& litigabant paſtores Gerar* עם *cum paſtoribus Iſaac.*
D Job. 10. *Quia hoc* עמך *tecum.* Lxx. πάντα δύνασαι *omnia potes.* ¶ Interdum valet ב *in.* Deut. 8 *& ſcies* עם *cum corde tuo:* in corde tuo. 1. Regum 1. *Non fuerunt* עם *cum Adonia.* Targum בעצת אדניה *in conſilio Adoniæ.* Joſ. 1. *ſit Dominus Deus tuus* עמך *tecum.* Targ. בסעדך *in auxilio tuo, ſicut fuit* עם *cum Moſe.* Targum בסעדיה דמשה *in auxilio Moſis.* Gen. 26. *& ero* עמך *tecum, & benedicam te.* Targum ויהי מימרי בסעדך *& erit verbum meum in auxilio tuo.* Eſa. 7. *& vocabit nomen ejus* עמנואל *nobiſcum Deus.* Targum בסעדנא אלהא *in auxilio noſtro Deus.* Matth. 1. ἐμμανουήλ, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. ¶ Aliquando עם
E ſignificat סמוך *prope, vicinum.* Joſ. 7. *Quæ eſt* עם *cum Bethaven:* vicina. ¶ Interdum ו *&.* 1. Sam. 16. *Ruffus* עם *cum pulcro oculis:* Et pulcer oculis. ¶ עמי, Syr. עמי; Arab. מעי *mecum.* עמכם, Arab. מעכם *vobiſcum.*

Arab. מעא *ſimul.*

II. Arab. עמם amam *tetigit, attigit, tactu percepit.* Paſs. אתעמם *tactus fuit.*

עם amin *vitricus:* Plur. עמום *vitrici.*

Foemin.

Foem. עַמָּה amma *amita*: Plur. עַמָּאת *amitæ*. ולד עַמִּי vel ed ammi *patruelis*. A

III. Arab. cum ע, עַמָּאם *nubes*. Gen. 9. אני נאעל קוסי פי אלעַמָּאם *ego pono arcum meum in nubibus*. Alcor. 3. תֻם אַנְזַל עַלַיכֻם מִן בַּעְדְ אלעַמָּאם אלמַנַּה *poſtea demiſit ſuper vos ex nube manna*.

מַעְמוּנִין *triſtitia*. מַעְמוּם *ſuffocatus*. עַמּ *triſtes*. עַמּוּם *conſtrictus*.

Prec. יָא מְפַארִג כֻל מַעְמוּם *ô lætificans omnem contriſtatum*.

עמא. Chald. עֲמָא *cæcus fuit*: in עָמָה invenies.

עמד tria ſignificata habet. I. עָמַד eſt קוּם, *ſtetit*: עכב *ſubſtitit, conſtitit, perſtitit, manſit, permanſit, duravit, moratus eſt, perſeveravit*: פסק *deſijt*: חקף *ſtabilis, firmus fuit*. ſignificat item, *miniſtrare*, *reſiſtere*. Jud. 4. *& dicebat ad eam* עֲמֹד, Targum קוּמִי *ſta ad oſtium tabernaculi*. Infinitivus pro Imperativo; aut pro לַעֲמֹד *ut ſtaret*. Gen. 19. *& ne* תַּעֲמֹד, Targum תְּקוּם *ſtes in tota planicie*. Geneſ. 45. *deſcende ad me, ne* תַּעֲמֹד *ſtes*. Targum תִּתְעַכַּב, Lxx. *μείνῃς moreris*. Geneſ. 29. וַתַּעֲמֹד, Targ. וְקָמַת *& ſtetit à pariendo*: deſijt, deſtitit parere. Geneſ. 30. *& vidit Lea, quòd* עָמְדָה, Targ. קָמַת *ſtetiſſet à pariendo*: parere deſtitiſſet. 2. Reg. 4. וַיַּעֲמֹד *& ſtetit oleum*. Targum ופסק *& ceſſavit*: deſijt effundi. Jon. 4. וַיַּעֲמֹד *& ſtetit mare à furore ſuo*. Targum וְנָח *& quievit*. Job. 32. v. 16. עָמְדוּ *ſteterunt, non reſpondent amplius*. Targum שְׁתִקוּ *ſiluerunt*. Numer. 9. עִמְדוּ *ſtate, & audiam*. Targum אוֹרִיכוּ *expectate*. Eſther 3. *ut videret* הֲיַעַמְדוּ, Targum הֲיִתְקַיְּמוּן *an conſtarent res Mardochæi*. Exod. 9. *& non addatis* לַעֲמֹד *ſtare*. Targum לְאִתְעַכָּבָא *morari*. Lxx. *μένειν manere*. 2. Reg. 13. *& percuſſit tribus vicibus* וַיַּעֲמֹד *& ſtetit*. Targum ופסק *& ceſſavit*. Ezech. 22. v. 14. הֲיַעֲמֹד *an ſtabit cor tuum?* Targum הֲיִתְקַף *an forte erit?* firmum erit. Pſal. 33. *Ipſe mandavit*, וַיַּעֲמֹד, Targum ואתקים *& ſtetit*. pro quo habetur, Pſalm. 148. v. 5. *Quia ipſe mandavit*, וְנִבְרָאוּ *& creata ſunt*. Exod. 8. *Terram Goſen, ſuper qua populus meus* עֹמֵד *ſtat*. Targ. שָׁרֵי *habitat*. 1. Reg. 1. וְעָמְדָה *& ſtabit coram rege*. Targum ותשמש *& miniſtrabit*. ſequitur: וַתְּהִי לוֹ סֹכֶנֶת *& miniſtrabat ei*. Deuter. 17. v. 12. *ut non obediat ſacerdoti* הָעֹמֵד לְשָׁרֶת *ſtanti ad miniſtrandum ibi Domino*. Deut. 18. v. 5. לַעֲמֹד לְשָׁרֵת *ad ſtandum ad miniſtrandum nomini Domini*. v. 8. *Inter omnes fratres ſuos Levitas* הָעֹמְדִים *ſtantes ibi corā Domino*. Targum ומשמשין *qui miniſtrant*. 1. Paral. 21. v. 15. *& angelus Domini* עֹמֵד *ſtabat cum area Arauna*. pro quo habetur, 2. Sam. 24. הָיָה *erat*. Sic Stephanus vidit Chriſtum ſtantem ad dextram Dei. hoc eſt, verè exiſtentem: in Act. 7. Deut. 1. *Joſua filius Nun* הָעֹמֵד *qui ſtat coram te*. Hieron. *miniſter tuus*. Zach. 3. v. 7. *& dabo tibi ambulationes inter* הָעֹמְדִים *ſtantes illos*: inter angelos, qui Deo miniſtrant. Joſ. 21. *& non* עָמַד *ſtetit quiſquam* בִּפְנֵיהֶם *in facie ipſorum*: nemo illis reſtitit. Jud. 2. v. 16. לַעֲמֹד *ad ſtandum coram inimicis ipſorum*. 1. Reg. 18. *vivat Deus, coram quo* עָמַדְתִּי *ſto*. al. בתפלה. Targ. משמשנא *miniſtro*: ſervio. 1. Sam. 16. v. 22. יַעֲמֹד *ſtabit coram eo*. Targum יְשַׁמֵּשׁ *miniſtrabit*. Hiphil. הֶעֱמִיד *fecit ſtare, ſtatuit, conſtituit, collocavit, ſtabilivit, firmavit*. 2. Reg. 8. וַיַּעֲמֵד *& ſtatuit faciem ſuam*. Targum ואחזר *& vertit*. Dan. 8. v. 18. וַיַּעֲמִידֵנִי עַל עָמְדִי *& conſtituit me ſuper ſtatione mea*: ubi initio ſtabam. Exod. 9. *propter hoc* הֶעֱמַדְתִּיךָ, Targum קַיֵּמְתָּךְ *conſtitui te*. 1. Regum 15. לְהַעֲמִיד *ad firmandum Jeruſalem*: ad inſtaurandum. Hophal. הָעֳמַד *conſtitutus fuit*. 1. Reg. 22. *& rex erat* מָעֳמָד *conſtitutus in curru, contra Syros*. pro quo habetur, 2. Paral. 18. מַעֲמִיד *firmans ſe*, ne Syri viderent ipſum eſſe vulneratum. Hithpael. Arab. אעתמד *firmus, innixus fuit, confidit, prævaluit*. Pſalm. 52. ואעתמד *& prævaluit in vanitate ſua*. Pſalm. 62. Ne תעתמדוא *confidatis in iniquitate*. Pſalm. 119. in Vav: *In judicijs tuis* אעתמדת *ſperavi*.

Nom. עַמּוּד, Arab. עמוד amud *ſtatua, columna*, quæ ſtat in domo, eamq; ſtabilit. Item Arab. *perpendiculum*, linea perpendicularis, *vectis, clava*: Plur. עַמּוּדִים, Arab. עֻמַּאר amed *columna, ſtatua*. Jerem. 1. וּלְעַמּוּד *& in columnam ferream*. Jud. 16. *Sine me palpare* הָעַמֻּדִים *columnas*. ¶ Per metaphoram, res columnæ ſimilis. Exod. 13. עַמּוּד *columna nubis*. Ibidem. וְעַמּוּד *& columna ignis*. Una & eadem erat columna, quæ operiebat eos, interdiu ut nubes contra æſtum, noctu ut ignis, ne indigerent lucernis aut candelis. Jud. 20. *cæpit aſcendere de civitate* עַמּוּד, Targum יָמוּר *columna fumi*. עַמּוּד הַשַּׁחַר *columna auroræ*: lux ortum ſolis præcedens. 2. Regum 11. *& rex ſtabat juxta* הָעַמּוּד *columnam, juxta morem*. pro quo habetur, 2. Paral. 23. עַמּוּדוֹ *columnam ſuam*. Sella, in qua ſedebant principes. 2. Reg. 22. *& ſtabat rex juxta columnam*. pro quo habetur, 2. Paral. 34. *Super* עָמְדוֹ *ſtatione ſua*: in loco ubi ſtare aut eſſe ſolebat.

עֶמְדָּה, Arab. עמדה, & עמארא, & אעתמאר *ſuſtentatio, firmamentum, defenſio*. Mich. 1. *Accipiet à vobis* עֶמְדָּתוֹ *ſuſtentationem ſuam*: שכר עמידתו.

Rabb. העמידה *conſiſtentia*.

מַעֲמָד *ſtatio, ordo, officium, miniſterium*. 1. Regum 10. וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָיו *& ſtationem miniſtrorum*.

Digitized by Google

rum. Targum וּמְקָם *& ſtationem*: ordinem. A
Eſa. 22. *propulſabo te de ſtatione tua* וּמִמַּעֲמָדְךָ,
Targum וּמִשִּׁמּוּשָׁךְ *& de miniſterio tuo.*

Pſalm. 69. v. 3. *& non eſt* מָעֳמָד *ſtatio.* Targum אֲתַר לְמִקוּם *locus adſtandum*: locus ubi ſtare poſſim. idem quod מַעֲמָד.

Rabb. מַעֲמָד locus, ubi ſtabant lugentes in funeribus, ibiq; eos alij accedebant & conſolabantur.

Rabb. עוֹמֵד *perpendiculum*: & פֹּעַל עוֹמֵד *verbum ſtans*: intranſitivum. ✠ הָעֲמָדָה *firmitas, inhibitio.*

Arab. עמד *pactum.* ✠ אעמד *patientia.*

PARTicula עִמַּד *cum.* Geneſ. 3. *Mulier, quam dediſti* עִמָּדִי, Targum עִמִּי *mecum.* Non B occurrit, niſi cum י affixo.

II. Syr. עֲמַד, Arab. עמד amad *baptiſatus, in aquam immerſus, tinctus, lotus fuit*: ſtabant enim qui baptiſabantur. Matth. 3. דְּנֶעְמַד *ut baptiſaretur ab eo.* Luc. 11. v. 38. *Quod non prius* עֲמַד *baptiſatus eſſet ante prandium*: ſeſe abluiſſet. Marc. 10. וּמַעְמוּדִיתָא *& baptiſmate, quo* עָמֵד *baptiſor ego,* תעמדון *baptiſabimini.* NIPHAL. Syr. אֶתְעֲמַד, Arab. אעתמד *baptiſatus, ſubmerſus fuit*: de ſole, *occidit.* Matth. 3. *Ego opus habeo, ut à te* אתעמד *baptiſer.* Arab Joh. 3. *& veniebāt* C ויעתמדון *& baptiſabantur.* Actor. 12. v. 11. *Simon magus quoq; credidit,* ואעתמד *& baptiſatus fuit.* PIEL. עַמַּד ammad *baptiſavit.* Matth. 3. v. 6. וכאן יעמדהם פי נהר אלארדן *& erat baptiſabat eos in flumine Jordanis.* Matth. 28. v. 19. ועמדוהם באסם אלאב ואלאבן ורוח אלקדם *& baptiſate eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti.* Marc. 1. v. 8. אנא אעמדכם באלמא והו יעמדכם ברוח אלקדס *ego baptiſo vos* D *aquis, ſed ipſe baptiſabit vos Spiritu ſancto.* HIPHIL. אַעְמַד, Arab. אעמד aamad *baptiſavit, merſit, immerſit, tinxit, intinxit.* 1. Corinth. 1. v. 14. *Neminem ex vobis* אעמדת *baptiſavi.*

NOM. עמד. & מַעְמוּדִיתָא, & מַעְמוּדִיתָא, Arab. מעמודיה *baptiſmus*: PLur. עִמָּדָא *baptiſmi.*

מַעְמְדָן & מַעְמְדָנָא, Arab. מעמד & מעמד *baptiſta.* Arab. Matth. 3. v. 1. *Johannes* אלמעמדאן *baptiſta.*

Rabb. עמידא *matella, urinale.*

III. Arab. cum ע punctato, עמד gamd *theca leguminis, frumenti, gladij; repoſitorium, arca,* E *vagina*: PLur. אעמאד agmad *theca.* Joh. 18. *Mitte gladium* פי עמדה *in vaginam ejus.* Mat. 26. v. 52. ארדד סיפך אלי עמדה.

עמה. Chal. עֲמָא, Arab. עמא ami *obſcuratus fuit, cæcus factus fuit.* Thren. 4. v. 1. *Quomodo* יוּעַם, Targum עֲמָא *obſcuratum eſt aurum?* Levit. 13. *& ecce* עָמְיָא מַכְתָּא *obſcurata eſt plaga.* Arab. Johan. 9. v. 39. ואלדין יבצרון יעמון *& qui vident, cæci fiant.* 2. Corinth. 2. v. 20. עמית *excæcata ſunt corda ipſorum.* PIEL. Arab. עמא ammi, & עמי, & עמם, & אעמי *cæcavit, obcæcavit, obſcuravit.* Alcor. ואעמי אבצארהם *& excæcavit oculos eorum.* Alcor. יעמהון. 2. Corinth. 2. v. 28. *Deus* עמי *excæcavit corda ipſorum.* Alcor. Ang. אלאעמי ואלבציר *cæcus & videns.*

NOM. Arab. עֻמִי umi *cæcus*: & *contorſio oculorum.*

עמיאן umian *cæcitas.*

Cum ע punctato, עמיה *triſtitia.*

עמז. Arab. cum ע punctato, עמז gamaz *luſit, illuſit, irriſit, ſubſannavit, præſtigiatus eſt, innuit oculis.* Pſalm. 35. v. 18. ויתעאמזון *& innuunt oculis.*

NOM. עמזה gamza *geſtus cum viſu.*

עמאזאן gamazan, & עמז *preſſio, compreſſio.*

מעמוז *compreſſus*: in Avicen.

עמט. Syr. עֲמַט *tenebricoſus fuit.*

NOM. עַמְטָנָא *tenebræ.*

עמל duo ſignificata habet. I. עֲמַל, Chald. & Syr. עֲמַל *laboravit, defatigatus fuit* corpore & anima, *male habuit, doluit.* Jon. 4. *In quo non* עָמַלְתָּ, Targum עֲמַלְתָּא *laboraſti.* Pſalm. 127. *Fruſtra* עָמְלוּ *laboraverunt ædificatores ejus in ea.* Syr. Luc. 7. *Domine, ne* תֶּעְמַל *labores.* HIPH. Syr. אַעְמַל *labore aut moleſtia affecit.* Marc. 5. *Quare igitur* מַעְמֵל *labore afficis tu magiſtrum?* es ei moleſtus?

NOM. Adject. עָמֵל *laborans, laborioſus*: PL. עֲמֵלִים *laborantes, laborioſi.* Prov. 16. *Anima* עָמֵל עָמְלָה *laborantis laboravit ipſi*: ad neceſſitatem ejus.

SUBſt. עָמָל *labor* corporis & animi, *malum, dolor, moleſtia, injuria, calamitas, miſeria, afflictio, ærumna, periculum.* Eccl. 2. *Quia cor meum lætum fuit de omni* עֲמָלִי *labore meo.* Ibid. וּבְעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי *& in labore, quem laboravi facere.* Job. 5. *Quia homo* לְעָמָל *ad laborem natus eſt*: ad miſeriam. ¶ Quando jungitur cum און, idem ſignificat. Pſal. 55. וְאָוֶן וְעָמָל *& iniquitas & labor in medio ejus.*

Rab. עֲמִילָן eſt ἄμυλον *placentæ genus,* quod ex tritico fiebat.

II. Arab. עמל amal *operatus eſt, fecit, effecit, perfecit, abſolvit, peregit, fabricavit.* Pſalm. 1. *& omne, quod* יעמל *faciet, proſperabitur.* Geneſ. 1. v. 26. לנעמל בשרא לצורתנא *faciamus hominem ad imaginem noſtram.* Matth. 1. v. 24. עמל *fecit, ut præceperat ipſi Angelus.* NIPHal. עמל umil *factus eſt.* HITHPAËL אתעמל & אסתעמל aſtaamal *negociatus fuit, negocia tractavit, exercuit, adminiſtravit, ſtuduit, operam dedit, contemplatus fuit.* Jacob. 2. v. 2. *Ne* תסתעמלוא *operemini.*

NOM.

Digitized by Google

Nom. עמל amal *factum, opus, ſtudium*: Pl. A
אעמאל *opera, facta*.

עאמל amil *faber, operarius, fabricator*: Plur. עאמלין amilin *fabri*. עאמל מענא *συνεργὸς ἡμῶν collega noſter*.

מעמול mamul *fabricatus, factus, fictus*: item, *puer ſuppoſititius*.

עמאל ammal *factor*: Plural. עמאלין *factores*.

מעמל muammil *tractator negociorum*.

מסתעמל muſtaamil *exercens, exercitatus*.

אסתעמאל iſtiamel *exercitium*.

עמלי *operativus, practicus*.

עמלה amla *forma, modulus*: Plur. עמלאות *moduli*. B

דאר עמל dar amel *officina*, figlina.

מעמלה muamala *contractus*.

עמן. Propr. עמון filius Lot. 2. Par. 20. מהעמונים ſunt עמלק qui veſtitu & lingua Ammonitarum utebantur. Ammonitis erant ſimiles.

עמס duo ſignificata habet. I. עמס *oneravit*, impoſuit onus. Conſtruitur cum על & ל. C Geneſ. 44. ויעמס *& impoſuit quilibet ſuper aſinum ſuum*. Targum ורמו *& projecerunt*. Pſal. 68. *Quotidie* יעמס־לנו *imponet nobis*. ſcil. bonum. dabit nobis ſalutem, prout portare poterimus. Nehem. 4. עמשים *imponentes*: onerantes: literis ש ס permutatis. Hiphil. העמיס *impoſuit*. 1. Regum 12. *& nunc pater meus* העמיס עליכם *impoſuit ſuper vos jugum grave*.

Nom. מעמסה *onus*. Zach. 12. *& ponam Jeruſalem, lapidem* מעמסה *oneris*: onerosum: D qui portantibus eſt magno oneri.

Propr. עמוס *Amos*, Propheta: oneratus lingua, blæſus.

Rabbin. מעמסה הלילות *onus nocturnum*: incubus.

II. Arab. cum ע punctato, עמס gamas *tinxit, intinxit, merſit, immerſit*.

מעמוס magmus *intinctus, merſus, infuſus*.

מנעמסה *intincti*.

עמץ Rabbin. עמץ, Syr. עמץ, Arab. cum ע punctatis, עמץ gamad *clauſit, obthuravit*. ſcil. oculos. Syr. Matth. 13. v. 15. *& oculos ſuos* עמצו *clauſerunt*. Arab. ועמצוא עיונהם לילא יבצרוא בעיונהם *& clauſerunt oculos ſuos, ne videant oculis ſuis*. Alc. 2. תעמצוא. E

Nom. תעמיץ tagmid *clauſio oculorum*.

עמק עמק, Chald. עמק, Arab. cum ע punctato עמק gamac *profundus*: metaphoricè, *magnus, multus*, quantitate cōtinua & diſcreta, *immenſus, incomprehenſibilis fuit*: ſicut profundum ab homine non attingitur. Pſal. 92. *Valde* עמקו *profunda fuerunt cogitationes tuæ*. Piel. Syr. עמק. Luc. 6. *Fidit* ועמק *& profundavit*. Hiphil. העמיק, Chald. אעמק, Arab. אעמק agmac *profundavit, profundum fecit* aut *reddidit*: metaphoricè, *magnum, multum, immenſum reddidit*. Eſa. 33. העמיקו *profundarunt defectionem*. Targum. *Quia* אסגיתון *multiplicaſtis peccare*. Hoſ. 9. v. 9. העמיקו *profundarunt corruperunt*. Targ. אסגיו *multiplicârunt corruptionem*. LXX. *κατέπηξαν confixerunt*. Acceperunt pro העמיקו, à מעך *confixit*: ob vocum ſimilitudinem. Hoſ. 5. *& mactare apoſtata* העמיקו *profundârunt*. Targ. מסגן *multiplicant*. Eſa. 7. העמק שאלה *profunda petere*: aut, *petitionem*. Targum שאל די יתעבד לך נס על ארעא *pete ut fiat tibi ſignum ſuper terra*. *Aut extolle* למעלה *ſurſum*. Targum או תתחזי לך את בשמיא *aut videatur* (appareat) *tibi ſignum in cælo*. pete ſignum in cœlo aut in terra. Jerem. 49. *Fugite, vertimini* העמיקו *profundate habitare*. Targum ארחקו *averſamini*: contemnite. Arab. Pſalm. 7. ואעמקהא *& profundam effecit eam*.

Nom. Adj. עמוק, Chal. עמיק, Arab. עמיק gamic *profundus*: metaphoricè, *magnus, multus*: Plur. עמקים, Chald. עמיקין, Arab. עמאק gimac *profundi*. Fœmin. עמקה *profunda*: Pluraliter עמקות, Chal. עמיקן *profunda*. Levit. 13. עמוק, Targum עמיק *profunda præ cute caro ejus*. Eccl. 7. ועמק עמק *& profundus profundus*: *quis inveniet eum?* Job. 12. *Revelans* עמקות *profunda ex tenebris*. Eſa. 33. v. 19. עמקי שפה *profundi labio*. quorum ſermo eſt obſcurior, quàm ut intelligi poſſit: eſt ab עמק *profundus*.

עמק, Chald. עומק, Arab. עמק gamc: Fœmin. עמוקה gumuca *profunditas, abyſſus*: Pl. עומקין, Arab. אעמאק agamic: Fœm. עמוקאת gumucat *profunditates, abyſſi*.

עמק, Arab. עמק gamc *vallis*, locus profundior: Plural. עמקים *valles*. Genes. 14. ועמק *& vallis*. Targum ומישר *& planicies agrorum*. Geneſ. 14. עמק שוה *vallis æquata*: repurgata ab arboribus, & omni offendiculo. Job. 39. *Effodiunt* בעמק, Targum בגלימא *in valle*. Ibidem: *Colet* עמקים, Targum גלמתא *valles*. Jerem. 31. העמק *vallis cadaverum*: locus ubi ceciderunt cadavera caſtrorum Sennacherib. ubi cadavera projiciebantur. Jerem. 21. v. 13. ישבת העמק *habitatrix vallis*. Jeruſalem, quæ erat excelſa, & in circuitu habebat vallem. Eſa. 28. v. 21. כעמק בגבעון *ſicut vallis in Gibeon*: ſicut bellum Joſuæ in Gibeon. Jerem. 47. *Reſiduum* עמקם *vallis ipſorum*: habitantium in ipſorum vallibus.

מעמקים

by Google

A מִמַּעֲמַקִּים מַעֲמַקִּים *profunditates.* Pſal. 130. מִמַּעֲמַקִּים *ex profunditatibus invocavi te, Domine:* ex magnis periculis. Pſal. 69. *Veni* בְּמַעֲמַקֵּי־מַיִם *in profunditates aquarum.*

עֲמָקִין *lectus,* vel *aulaum* magni lecti.

Chald. עמקא *diverſus color* ex maculæ profunditate.

Rabb עֲמַק *nomen villa.*

עֲמוּקָה, ibi ſepultus Jonathan, Uzielis filius.

Proprium עֲמֶק יְהוֹשָׁפָט *vallis Joſaphat* regis: inter urbem Jeroſolymam & montem Olivarum interjacet. Ibi oſtenditur B ſepulcrum regis Joſaphat, & manus Abſalonis.

עמר quatuor ſignificata habet. I. עֹמֶר, Chald. עוּמַר *manipulus,* faſciculus ſpicarum, *merges:* Plur. עֳמָרִים, Chal. עוּמְרִין *manipuli.* ܥܡܝܪ עֲמִיר, Chald. עֲמִיר, Syr. עֲמִיר *idem:* & Syr. *herba, gramen, fœnum.* Levit. 23. *& afferes* עֹמֶר *manipulum, primitias meſſis ad ſacerdotem.* Die 14. Niſan celebrant Paſcha, & 15. offerunt עוֹמֶר: vide. Ruth. 2. *& colligam* בָּעֳמָרִים. Targum C בֵּאלוּמַיָּא *inter manipulos, poſt meſſores.* Jerem. 9. *& cadet cadaver hominis, ſicut ſtercus ſuper facie agri,* וכעמיר *& ſicut manipulus poſt meſſorem, & non eſt colligens.* cujus oblitus eſt meſſor, & qui relictus eſt poſt illum, & non eſt qui illum colligat. Sic erunt cadavera quaſi oblivioni tradita in ſuperficie agri, nec erit, qui ea ſepeliat. Mich. 4. *Quis congregavit eos* כֶּעָמִיר *ſicut manipulum in horreum.* Sicut quis congregat manipulos agri in horreum, ut eos trituret: ſic D congregabit Deus gentes contra Jeruſalem & Iſraëlem, & triturabunt eos ibi. Zach. 12. v. 6. *& ſicut lampadem ignis* בְּעָמִיר *in manipulo.* ſcil. ſpicarum. Vulg. *in fœno.* Syr. Matth. 6. v. 30. *Quod ſi* לְעַמִירָא *gramen agri.* ¶ Deinde, עֹמֶר *gomer,* genus menſuræ, continens decimam partem Epha. hoc eſt, cabum unum, & ½ & ⅕ cibus diurnus hominis. Exod. 16. וְהָעֹמֶר, Targum וְעֻימְרָא *& Gomer decima pars Epha eſt.* Targ. *decima pars trium ſatorum.*

Verb. עִמֵּר *manipulos collegit.* Pſalm. 129. E *Quo non implet manum ſuam meſſor, nec gremium ſuum* מְעַמֵּר *manipulos colligens.* Hithpaël הִתְעַמֵּר *lucrum fecit, lucri cauſa proſtituit, pro mercede ſervijt.* Deuter. 21. v. 14. *& vendendo non vendes pro argento, neque* תִתְעַמֵּר *lucrum facias cum ea.* Targum תִתַּגַּר *negocieris:* mercaturam exerceas. Deut. 24. v. 7. וְהִתְעַמֶּר, Targum וְיִתַּגַּר *& negociabitur in eo, & vendiderit eum.*

II. Syr. עֲמַר, Arab. עמר amar *habitavit, incoluit, manſit.* Syr. Matth. 4. v. 13. עֲמַר *habitavit in Capernaum.* Act. 7. *Priusquam veniret & נֶעְמַר habitaret in Chanaan.* Hebr. 6. v. 23. *Mortui ſunt, nec* יעמרון *permanſerunt.* Arab. Cap. Jonas. וַמַן נֻעַמִּרְהָ *& quem ſinemus diu vivere.*

Nom. עוּמַר & מַעֲמַר, Arab. עמר omr, & עמארה amara *habitatio.* Item Arab. *ſeculum, ætas, vita hominis,* tempus quo in hoc mundo habitat: Plur. עמאר *ſecula, ætates.* אחר אלעמר *finis vitæ.* טוילא אלאעמאר *longævi.* Pſalm. 12. אוסעת אעמר אבני אלבשר *dilataſti habitationem filiorum hominis.* B

עָמוּר, Arab. עאמר amir, & עמאר ammar *habitator, incola.*

מַתְעַמְרָנִית, Arab. מעמורה maamura, ἡ οἰκουμένη *orbis terrarum habitabilis.*

מַעֲמוּר maamur *colonia.* ܐܣ עמארת *hoſpitalia.* ܐܣ אעמירא *habitationes.*

Deinde, Arab. עמר amar *agrum proſcidit.*

עֲמָאָרָה amara *novale,* ager novalis: item, *luſus latrunculorum:* Plur. עֲמָאִיר amair C *agri novales.* ܐܣ עמר *miniſterium.*

עמור *caro inter dentes rubra.*

עֲמַר ammar *elevavit, erexit, tulit, ſuſtulit.*

Geneſ. 1. v. 2. עלי עמר אלמיאה *ſuper facie aquarum.*

Roman. 7. עמרתני *ſeduxit me valde ad mortem.*

Alcor. 2. אַעְתַמַר. ܐܣ Alc. 2. עַמְרָה.

III. Chald. עֲמַר *lana:* in צמר quære.

IV. Arab. cum ע punctato, עֲמַר gamar *ſubmerſit.*

D מַעְמוּר magmur *ſubmerſus.*

Precat. יַא מֻנְגִי אַלְעַמַרָאת *ô liberans ſubmerſiones.*

עַמְרָה gamra *anguſtia, dolor:* Plur. עַמְרָאת gamrat *dolores.*

עמש. Arab עַמַשׁ amaſch *lippus fuit, cæcutijt.*

עאמש amiſch *lippus, cæculus, cæcutiens.*

עֻמוּשָׁה umuſcha *lippitudo, ſuffuſio.*

עמת. Inde nomen עֲמִית *ſocius, proximus,* qui eſt לְעֻמַּת *propè.* Levit. 5. *& mentitus fuerit* בַּעֲמִיתוֹ, Targum בְּחַבְרֵהּ *contra ſocium ſuum.* E Zachar. 13. *Gladie, excitare contra paſtorem meum, & contra virum* עֲמִיתִי *ſocium meum:* quem mihi aſſociavi, ut oves meas cuſtodiat. LXX. πολίτην μου *civem meum:* popularem meum. reſpexerunt ad עַם *populus.* Hieron. *cohærentem mihi.* ad עָמַּה *reſpexit.*

Particula עֻמַּת *ſicut.* Eccleſ. 5. *Omne* עֻמַּת *ſicut venit, ita abit.* ¶ לְעֻמַּת *è regione, contra, juxta, prope.* Exod. 25. לְעֻמַּת, Targum לָקֳבֵל *è regione clauſuræ.* Ezech. 1. *& rota ele-*

te elevabantur לְעֻמָּתָם, Targ. לְקִבְלֵיהוֹן *è regione ipſorum.* A

ענן tria ſignificata habet. I. עָנַן. Inde Piel עִנֵּן, Chald. עֲנַן *obnubilavit, nubem obduxit.* Gen. 9. *& erit* בְּעַנְנִי עָנָן, Targum בְּעַנָּנוּתִי עֲנָנָא *cùm obduxero nubem ſuper terram.* pro בְּעַנְנִי: ex litera ſchevata נ dages perditur, & in ejus compenſatione præcedens patach producitur virgula Meteg, poſt quam litera נ geminata recipit ‥ pro ſcheva.

Nom. עָנָן, Fœmin. עֲנָנָה, Chald. עֲנָן *nubes, nebula, fumus, caligo.* ſignificatur, 1. nubes. 2. nidor. 3. calamitas. 4. multitudo: Plural. עֲנָנִים *nubes.* 1. Reg. 8. וְהֶעָנָן *& nubes implebat domum Domini.* Hoſ. 6. כַּעֲנַן בֹּקֶר *ſicut nubes matutina.* quæ ſcil. orto Sole evaneſcit: res inſtabilis. Levit. 16. *& operiet* עֲנַן הַקְּטֹרֶת *nubes ſuffitus operculum:* fumus, nebula, nidor, vapor. Ezech. 30. *Dies* עָנָן *nubis, tempus gentium erit:* calamitas. Ezech. 34. verſ. 12. *In die* עָנָן *nubis & caliginis.* Ovid. *Tempora ſi fuerint nubila, ſolus eris.* Ezech. 30. עָנָן *nubes operiet illam.* Targum. מֶלֶךְ בְּמַשְׁרְיָתֵהּ יַחְפְּנַהּ כַּעֲנָנָא דְסָלֵק וְחָפֵי יָת אַרְעָא *rex exercitibus ſuis operiet eam, ſicut nubes, quæ aſcendit & operit terram.* Exod. 14. v. 5. *Et Dominus ibat ante illos interdiu in columna* עָנָן *nubis, ut duceret eos in via.* Tempore Moſis præcedebat illos nubes viam monſtrans, arca verò poſt duo vexilla ſequebatur. Mortuo Moſe, ablata fuit nubes, & præceſſit illos arca viam oſtendens, quam ſacerdotes & Levitæ geſtabant. Jerem. 4. *Ecce* כַּעֲנָנִים *quaſi nubes aſcendit.* scil. ex terra. Targum כַּעֲנָנָא דְסָלֵק וְחָפֵי יָת אַרְעָא *ſicut nubes, quæ aſcendit & tegit terram:* celeritas, copia & multitudo ſignificatur. Livius: *Peditum equitumq́ nubes.* Epiphanius: *Nubes muſcarum.* Hieron. ad Jovianum: *Nubes locuſtarum.* Hebr. 12. verſ. 1. *Nubes martyrum.* Copiam ſignificant & multitudinem circumfuſam: metaphoricè.

B

C

D

II. עָנַן ex contemplatione cœli aut nubium, earumq; colore & motu futura prædixit, *ariolatus, auguratus eſt.* ¶ Inde Participium עוֹנֵן *obſervator nubium:* Plur. עוֹנְנִים *obſervatores nubium.* Fœmin. עוֹנְנָה *obſervatrix nubium.* Eſa. 2. וְעוֹנְנִים *& obſervatores ſicut Philiſthæi.* Eſa. 57. v. 3. *Accedite huc, filij* עוֹנְנָה *obſervatricis.* L x x. ἄνομοι *iniqui.* acceperunt pro עָוֹן *iniquitas.* Piel. עוֹנֵן, Chald. עֲנַן *auguratus fuit.* Levit. 19. *Non augurabimini, neq;* תְעוֹנֵנוּ, Targum תְעַנְּנוּן *ariolabimini.* Particip. מְעוֹנֵן, Chald. מְעַנַּן. Deuter. 18. מְעוֹנֵן *obſervator & augur.* Mi-

E

cheæ 5. וּמְעוֹנְנִים *& divinatores non erunt tibi.* L x x. καὶ ἀποφθεγγόμενοι *& qui loquantur.* reſpexerunt ad עָנָה *reſpondit.*

Rabb. עִנְנִית *auricula.*

III. Syr. עֲנַן ־ אֶ *confabulatus eſt:* cum עָנָה convenit.

Nom. עֲנִינָא *ſermo, confabulatio, familiaritas.* בַּר עֲנִינָא *familiaris.*

Arab. Luc. 8. *Ne* תען *affligas magiſtrum.*

עִנִּין annin *impotens ad generandum.*

עִנָן inin *habena, retinaculum.*

עַן an à, *ab, de, præ:* efficit comparativum. אלנסא אקצר ען אלרכור *fœminæ breviores maſculis:* Avicenna.

ענא. Chaldaicè, עֲנָא *reſpondit:* in עָנָה habes.

ענב tria ſignificata habet. I. עֵנָב, Chald. עִנְבָּא, Arab. עִנַבֵּה inaba, Matth. haineb *uva, botrus, bacca:* Plural. עֲנָבִים, Chald. עִנְּבִין, Syr. עֶנְבִין, Arab. עִנַב inab, & אַעֲנַאבּ *uvæ, baccæ:* ſingula ſcil. גַּרְגְּרִים *grana.* Deuter. 32. *Et ſanguinem* עֵנָב *uvæ bibes:* vinum rubrum in Terra ſancta. Gen. 40. *& maturas faciebant botri ejus* עֲנָבִים, Targum עִנְּבִין *uvas.* Hoſ. 3. v. 1. *& diligentes* אֲשִׁישֵׁי עֲנָבִים *ſcyphos uvarum:* vini ex uvis expreſſi: metonymia. Horat. lib. 1. Ode 20. *& prelo domitam Caleno, tu bibis uvam.* Contrà, תִּירוֹשׁ *muſtum* pro *uva.* Eſa. 65. *Sicut invenitur* הַתִּירוֹשׁ *muſtum in botro:* uva. Mich. 6. *Calcabis olivam, & non ungêris oleo,* וְתִירוֹשׁ *& muſtum, & non bibes vinum:* uvam. Hoſ. 9. כַּעֲנָבִים *ſicut uvas in deſerto, inveni Iſraelem.* Sicut gratæ ſunt uvæ, quæ inveniuntur in locis inhabitabilibus & deſertis. Arab. ענב אלדיב inab aldib *uva lupi,* ſolanum. ענב אלתעלב inab altaaleb *uva vulpis,* doricinum, ſolatrum. ענב אלכלב inab alkelb *uva canis,* roſa ſylveſtris, cynoſbatus. ענבה גבליה inaba gebelia *uva montana,* labruſca.

Rabb. ענבייה, Arab. ענביה *uvea:* in Avicenna.

Verb. ענב anab *bibit vinum.*

II. Chald. עֲנַב *ligavit.* Exod. 28. וְיִרְכְּסוּ, Targum וְיַחְזוּן, Targ. Jeroſol. וְיֶעֶנְבוּן *& ligabunt pectorale.*

עֲנוּבִין *nodus, vitta:* Pluraliter, עֲנוּבִין *vitta.*

Rabb. ענוב *ocellus,* ut ille, qui fit in diploide.

עֲנִבְרָא *farina hordeacea.* ܥ ܢ ܒ ܐ עִנְבָא *albugo.*

III. Arab. cum ע punctato, אַעֲנַב *oblocutus fuit.* Pſalm. 69. אעגאבוני *loquebantur adverſum me.*

ſum me. Pſalm. 44. מְעַנְּאַב *obloquentes.* A

ענג עָנַג, Chal. עֲנַג. Inde Piel. עִנֵּג *delicatus, deliciatus fuit.* Jer. 6. *Amœna* וְהַמְּעֻנָּגָה *& delicata:* delicatè educata. HITHPAËL הִתְעַנֵּג *deliciatus, oblectatus, delectatus fuit* corpore vel animo. Eſa. 66 וְהִתְעַנַּגְתֶּם *& deliciabimini ex univerſitate gloriæ ejus.* Eſa. 57. *Contra quem* הִתְעַנָּגוּ *deliciabimini.* Lxx. ἐντρυφήσατε *inſultaſtis.* Hieron. *luſiſtis.*

NOM. Adject. עָנֹג *delicatus:* FOEM. עֲנֻגָּה *delicata.*

Subſt. עֹנֶג *delicium.* B

תַּעֲנוּג *idem:* PLUR. תַּעֲנוּגִים: FOEM. תַּעֲנֻגוֹת *deliciæ.*

Rabb. עָנֵג eſt עָגַן, *tardavit.* עֲגוּנָה *tarda, ultima.*

ענד duo ſignificata habet. I. עָנַד *ligavit, alligavit, colligavit.* Prov. 6. עָנְדֵם *liga eos ſuper gutture tuum.* Targum וכרוך אנון *& colliga ea.* Job. 31. אֶעֶנְדֶנּוּ, Targum אֲכַרְכְנֵהּ *alligabo eum, tanquam coronas, mihi.* Arab. Galat. 5. v. 23. *Non* יענדהם *obligat illos Lex.* C

II. Syriac. עֲנַד *peregrinatus eſt, abijt, receſſit, diſceſſit.* 2. Corinth. 5. עָנִידִינַן *peregrinamur à Domino.* ¶ Metaphoricè, ut & Græcis ἀπέρχομαι, ex hac vita migravit aut diſceſſit, abijt, *mortuus eſt.* Piel. עַנֵּד *abſtulit, è medio ſuſtulit.*

NOM. עָנִיד & עָנוּד *peregrinus, defunctus.* שַׁבָּא דְעָנִידַיָּא *dominica defunctorum.*

עוֹנְדָן *obitus, mors.*

PARTIC. Arab. ענד ind *apud, prope, circa:* עִנְדָהּ *apud eum.* ענדהם *apud illos.* ענד ילך *tunc, propterea.* ענד בנא *cum.* מן ענדי *à meipſo.* D

ענה tria ſignificata habet. I. עָנָה, Chald. עֲנָא. *alternis locutus fuit, recitavit* aut *cecinit, vocem edidit* aut *reddidit,* ita, ut ubi unus deſijt, inde alter ordiatur: ſicut in choris & choreis ſolent, ſive, qui loquitur, ſermonem ordiatur, ſive reſpondeat. Significat igitur primò, החל־הדבור *ſermonē* aut *cantum ordiri,* aut *continuare*, ſine præcedente interrogatione, tum propriè, cùm tacitæ objectioni occurritur, & velut reſpondetur. Hoſ. 3. v. 15. וְעָנְתָה *& canet ibi, ſicut in diebus adoleſcentiæ ſuæ.* Lxx. ταπεινωθήσεται *humiliabitur.* Acceperunt ſignificatione ſecunda. Al. *& habitabit ibi.* ut עָנָה & עון permutentur: Rectè. Exod. 15. וַתַּעַן לָהֶם, Targum וּמְעַנְיָא לְהוֹן *& canebat illis Miriam: Canite Domino* &c. præcinebat. Lxx. ἐξῆρχε δὲ αὐτῶν *incepit autem illis:* præcinit. Num. 21. עֱנוּ לָהּ, Targum שַׁבְּחוּ לַהּ *canite illi:* laudate. Lxx. ἐξάρξατε *incipite canere:* præcinite. Pſalm. 147. עֱנוּ, Targum. שַׁבְּחוּ *canite coram Domino in confeſſione.* 1. Sam. 18. v. 7. וַתַּעֲנֶינָה *& canebant* (alternis ſcil.) *mulieres ludentes, & dicebant: percuſſit Saul* &c. 1. Sam. 21. *Annon de iſto* יַעֲנוּ *canebant* (alternis) *in choreis, dicendo: Saul percuſſit?* Job. 3. *poſtea aperuit Job os ſuum, & maledixit diem ſuum:* וַיַּעַן *& locutus eſt Job, & dixit.* Jerem. 23. *Quid* עָנָה *locutus eſt Dominus, & quid* דִּבֶּר *dixit Dominus?* Ibidem. *Quid* עָנָךְ *locutus eſt tecum Dominus, & quid dixit Dominus?* Targum אֲתִיבָךְ. Deut. 26. וְעָנִיתָ *& loqueris, & dices coram Domino Deo tuo.* Sic in Novo Teſtamento: *Et reſpondit Jeſus, & dixit.* ¶ 2. *vocem reddere, ſermonem* aut *cantum excipere, & reſpondere*; idq; ut plurimùm. Eſa. 36. v. 20. *& tacebant, & non* עָנוּ, Targ. אֲתִיבוּ *reſpondebant ipſi verbum: quia mandatum regis erat, dicendo: non* תַעֲנֻהוּ *reſpondebitis ei.* Eſther 7. וַתַּעַן *& reſpondebat Eſther regina, & dicebat.* Targ. וְתַקְפַת *& confortata fuit.* legit וַתָּעָז, ab עָזַז *fortis fuit:* ob literarum ע ז ſimilitudinem. Prov. 26. *Ne* תַּעַן *reſpondeas ſtulto juxta ſtultitiam ejus.* Targ. תְּהַלְפַתְנְמָא *reddas verbum.* Al. שַׁבַּח *lauda.* hîc & Pſalm. 119. in Tau. תַּעַן *laudet lingua mea verbum tuum:* &, וַתַּעַן לָהֶם מִרְיָם: Exod. 15. Geneſ. 23. וַיַּעֲנוּ, Targum וַאֲתִיבוּ *& reſponderunt filij Heth Abrahamo, dicendo ad ipſum.* ¶ 3. Per metonymiam, *ſermonem* ſeu *vocem alterius audire, exaudire*: qui enim reſpondet alteri, ipſius vocem audivit. 1. Sam. 7. *& clamabat Samuel ad Dominum pro Iſraële,* וַיַּעֲנֵהוּ *& exaudiebat eum.* Targum וְקַבֵּל צְלוֹתֵהּ *& accipiebat precationem ejus.* 1. Reg. 8. *Quia* תַעֲנֵם *exaudies eos.* Targum. תְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן *accipies orationem ipſorum.* Eſa. 65. *Quia vocavi, & non* עֲנִיתֶם *exaudiſtis; locutus ſum, & non audiviſtis.* Ibidem. *Priuſquam invocabunt, & ego* אֶעֱנֶה *exaudiam: adhuc ipſis loquentibus audiam.* Hoſ. 2. *In die illo* אֶעֱנֶה *exaudiam.* Targ. אֲקַבֵּל צְלוֹתְכוֹן *accipiam orationem veſtram, dicit Dominus:* אֶעֱנֶה *exaudiam cœlos, & ipſi* יַעֲנוּ *exaudient terram.* Targ. אֲפַקֵּד יָת שְׁמַיָּא וְאִנּוּן יַחְתוּן מִטְרָא עַל אַרְעָא *præcipiam cœlis, ut demittant pluviam ſuper terram. Et terra* תַּעֲנֶה *exaudiet.* Targum תַּרְבֵּי *multiplicabit frumentum, muſtum & oleum: & illa* יַעֲנוּ *exaudient Jezreel.* Efficient ut Jezreel habitetur. Cœli concluſi à Deo petent pluviam, terra à cœlo, Jezreel à terra, & exaudientur, &c. Pſal. 22. *Et à cornibus unicornium* עֲנִיתָנִי *exaudiviſti me:* exaudiens liberaſti me. Targum קַבֶּלְתָּא צְלוֹתִי *accepiſti orationem meam.* Lxx. τὴν ταπείνωσίν μου *humilitatem meam.* acceperunt pro nomine ſecundæ ſignificationis. Eccleſ. 10. *& argentum* יַעֲנֶה *reſpondebit omnia:* efficiet, E

ciet, ſuppeditabit, offeret. Habac. 2. v. 11. A
Lapis ex pariete clamabit, & tignum ex ligno
יַעֲנֶנָּה *reſpondebit ei.* ſcil. lapidi. aut, *teſti-*
monium ei feret. ¶ 4. Cum ב, eſt *teſtificari,*
teſtimonium dicere. Geneſ. 30. וְעָנְתָה־בִּי,
Targum וְתַסְהֵד בִּי *& teſtificabitur pro me juſti-*
tia mea. Exod. 20. תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ, Targum
תַסְהֵד *teſtaberis contra proximum tuum teſtis*
falſus. Jerem. 14. *Peccata noſtra* עָנוּ בָנוּ, Tar-
gum אַסְהִדוּ בְנָא *teſtantur contra nos.* Numer.
35. *Non* יַעֲנֶה בְנֶפֶשׁ, Targum יַסְהֵד בְּאֱנָשָׁא
teſtabitur contra hominem. Ruth. 1. *Dominus*
עָנָה בִי *teſtatus eſt contra me.* Chald. Dan. 2.
עֲנוֹ *reſponderunt ſecundo.* Syr. Matth. 25. B
נֶעְנוּן *reſpondebunt & ipſi.* ¶ Arab. עני ani *di-*
xit, ſignificavit: &, אעני *dicam, volo dicere:*
pro, ſcilicet, hoc eſt. ונעני *& dicemus, volu-*
mus dicere, ſignificamus, intelligi volumus:
pro, hoc eſt, ſcilicet: in Avicen. Geneſ.
9. אעני *cœpit Noë eſſe agricola.* Johan. 2. פעני
& ſignificabat templum corporis ſui. מעני *ſi-*
gnificatio: Plur. מַעָאנִי maani *ſignificationes.*
ענה *locutio reſonans.* Part. עַן à, *ad, a-*
pud. שי עַן אחר ſchai an achar *unum pro al-* C
tero. Niphal. נַעֲנָה *exauditus fuit.* Ezech.
14. *Ego Dominus* נַעֲנֵיתִי לוֹ *exauditus fui ipſi:*
reſponſum accepi. Targum מִשְׁתְּאַל *inter-*
rogatus: ad loquendum provocatus. Ibi-
dem v. 6. *Ego Dominus* נַעֲנֶה־לוֹ *exauditus i-*
pſi in me: de me, propter me. Job. 11. *An*
multitudo verborum non יֵעָנֶה *reſpondebitur?*
reſponſum accipiet? ad multiloquium
non reſpondebitur? Piel. עִנָּה *reſponſavit:*
eſt elevare vocem cantico. Eſa. 27. v. 2.
In die illo vinea vini, עַנּוּ לָהּ *cecinerunt de ipſa.* D
Targum שַׁבַּחוּ *cecinerunt.* Lxx. ἐξάρχετε
αὐτῆς. Pſalm. 88. v. 1. *Super Mahalat* לְעַנּוֹת
ad decantandum: alta voce canendum, ad
cantandum alternatim. Ibidem v. 8. *&*
omnes fluctus tuos עִנִּיתָ *ſiviſti vocem edere:*
ſtrepere. Exod. 32. *& dicebat, non eſt vox*
עֲנוֹת *cantionis fortitudinis.* Targum גִּבָּרִין
דְּנָצְחִין בִּקְרָבָא *fortium, vincentium in bello:*
& non eſt vox עֲנוֹת *cantionis debilis.* Targum
חַלָּשִׁין דְּמִתַּבְּרִין *debilium, qui conteruntur, vo-*
cem עַנּוֹת *cantionis.* Targum דִּמְחַיְכִין *gauden-*
tium ego audio: infinitivi loco nominum. E
Hiphil. הֶעֱנָה *reſpondere coëgit.* Job. 20.
& ſpiritus ex intelligentia mea יַעֲנֵנִי *coget me re-*
ſpondere.

Nom. מַעֲנֶה *reſponſum, ſermo, loquela.*
Job. 32. *Propterea quod non inveniret* מַעֲנֶה,
Targum מִלְּתָא *ſermonem.* Proverb. 15.
מַעֲנֶה, Targum מִלְּתָא *ſermo mollis ſedabit i-*
ram. Mich. 3. *Quia non eſt* מַעֲנֵה אֱלֹהִים *re-*
ſponſum Dei. Targum לֵית בְּהוֹן רוּחַ נְבוּאָה
מִן קֳדָם יְיָ *non eſt in eis ſpiritus prophetiæ à Do-*
mino. Lxx. ὁ εἰσακούων αὐτῶν *qui exaudiat eos.*
legerunt אֲלֵיהֶם *ad eos.*

Hinc לְמַעַן, pro לְמַעֲנֵה, *ut, propterea, pro-*
pter, eò quòd, ut, quando ſequitur infiniti-
vus, futurum aut præteritum. Joſ. 4. v.
23. לְמַעַן דַּעַת *ut ſciant omnes populi terræ ma-*
num Domini, quia fortis eſt: לְמַעַן יְרָאתֶם *ut ti-*
meatis Dominum Deum veſtrum omnibus die-
bus. Exod. 10. v. 1. לְמַעַן שִׁתִי, Targum
בְּדִיל לְשַׁוָּאָה *ut ponam ſigna mea iſta in medio e-*
jus. Pſalm. 51. לְמַעַן תִּצְדַּק *ut juſtificeris, quan-*
do loqueris. Pſalm. 130. *Quia apud te propi-*
tiatio לְמַעַן תִּוָּרֵא *ut timearis.* ¶ *Propterea, eò,*
cum ſequitur אֲשֶׁר *quòd.* Geneſ. 18. לְמַעַן
אֲשֶׁר יְצַוֶּה, Targum בְּדִיל דִּיפַקֵּד *propterea, quòd*
præcipiat filiis ſuis. ¶ *Propter,* cum ſequitur
nomen aut affixum. Geneſ. 18. *& non re-*
mittes iſti loco לְמַעַן, Targum בְּדִיל *propter*
quinquaginta juſtos. Eſa. 62. v. 1. לְמַעַן *pro-*
pter Zion non ſilebo, וּלְמַעַן *& propter Jeruſalem*
non tacebo. Eſa. 48. v. 9. לְמַעַן שְׁמִי *propter no-*
men meum prolongabo iram. Proverb. 16. v. 4.
Omnia operatur Dominus לַמַּעֲנֵהוּ *propter ſemet-*
ipſum: & etiam impium ad diem malum. Hinc
apparet מַעַן ex מַעֲנֶה eſſe. Eſa. 48. v. 11.
לְמַעֲנִי לְמַעֲנִי *propter me, propter me faciam.* E-
ſa. 37. לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד *propter me, & propter Da-*
videm ſervum meum.

Foemin. מַעֲנָה & מַעֲנִית *ſulcus,* lacuna
vomere facta. 1. Sam. 14. v. 14. *Quaſi in*
dimidio מַעֲנָה *ſulci, jugerum agri.* dimidium
miliare. Pſalm. 129. v. 3. *In longum pro-*
traxerunt לְמַעֲנִיתָם *ſulcum ſuum.* Targum
לְמוֹרְדְיוּתְהוֹן *arationem ſuam.* non dederunt
nobis requiem à ſervitute ipſorum. quo
longiores ducuntur ſulci, eò major eſt
boum labor.

יַעֲנָה *ſtruthio, ſtruthiocamelus,* avis Afra:
Plural. יְעֵנִים *ſtruthiones:* à voce & plan-
ctu ferali, quo ſibi invicem reſponſant,
fame vel ſiti laborantes. Levit. 11. verſ.
16. וְאֵת בַּת הַיַּעֲנָה, Targum בַּת נַעֲמִיתָא
filiam ſtruthionis. Job 30. *Frater fui draconi-*
bus, & ſocius לִבְנוֹת יַעֲנָה *filiabus ſtruthio-*
nis. voce ſcilicet lugubri, quam ſtru-
thionis pulli à matribus derelicti e-
dunt, fame laborantes. Pulli ſtruthio-
nis lugent ob defectum ciborum, quan-
do matres in mundo circumvolitant,
eoſq; derelinquunt. mœſtitia ſignifica-
tur & vaſtitas.

יַעַן, pro יַעֲנֶה, *quia, propter, eò quòd.* Eſa.
61. יַעַן מָשַׁח *eò quòd unxit Dominus me.* Ezech.
13. יַעַן דַּבֶּרְכֶם *propter loqui vos vanitatem: eò*
quòd loquimini. Joſ. 14. v. 14. יַעַן אֲשֶׁר מִלֵּא *eò*

quod implevit poſt Dominum. Geneſ. 22. יַעַן A אֲשֶׁר עָשִׂיתָ, Targum חֲלָף דִּי עֲבַדְתְּ *propterea quod feciſti rem iſtam.* 1.Reg. 13. v. 21. יַעַן כִּי מָרִיתָ *eo quod tranſgreſſus es os Domini.* ¶ Interdum geminatur ad majorem emphaſin: יַעַן וּבְיַעַן *eo & propterea quod.* Ezech. 13. יַעַן וּבְיַעַן הִטְעוּ *eo & propterea quod ſeduxerunt populum meum.*

עוֹנָה *reſponſio, colloquium, converſatio, commercium, concubitus.* Exod. 21. v. 10. *Si alteram acceperit ſibi, cibum ejus, operimentum ejus,* וְעוֹנָתָהּ, Targum וְעוֹנָתַהּ *& concubitum ejus, non minuat.* Lxx. ὁμιλίαν αὐτῆς *converſationem ejus*: conſuetudinem ejus: commercium. B de actu venereo. Inde dicunt Hebræi, maritum debere ſuæ uxori, שְׁאֵר וּכְסוּת וְעוֹנָה *alimentum, veſtitum & concubitum.* Et Dan. 13. in hiſtoria Suſannæ: *ſic enim faciebatis filijs Iſrael: ſed illa timentes ὡμίλουν ὑμῖν reſpondebant vobis.* hoc eſt, rem habebant vobiſcũ: vobiſcum concumbebant. Plural. עוֹנוֹת *ſulci.* Hoſ. 10. *Cum ligant ad duos* עוֹנוֹתָם *ſulcos ipſorum.* intelligit duo regna, Ephraim & Judæ. C

Rabb. עוֹנָה *paroxiſmus*: Plur. עוֹנוֹת *paroxiſmi.*

II. עָנָה *afflictus fuit, humiliatus, depreſſus, oppreſſus fuit jugo ſervitutis* aut *tyrannide.* Activè, *afflixit.* Hoſ. 5. וְעָנָה, Targum וְיִמְאַךְ *& deprimetur ſuperbia Iſraelis.* Lxx. ἐ ταπεινωθήσεται *humiliabitur.* Eſa. 25. v. 5. *Exc ſio fortium* יַעֲנֶה *humiliabitur.* præceſſit, תַּכְנִיעַ: vide. Eſa. 31. v. 4. *& à multitudine ipſorum non* יַעֲנֶה *humiliabitur*: affligetur. Targum מִזְדַעְזַע *commovetur.* Hieron. *pavebit.* Eccl. 1. v. 13. *Hanc* עִנְיַן *afflictio-* D *nem malam dedit Deus filijs hominis* לַעֲנוֹת בּוֹ, Targum לְסַנְפוּתְהוֹן *ut affligantur in ea*: ut ea occupentur. Eccl. 3. v. 10. *Quod dedit Deus filijs hominis* לַעֲנוֹת בּוֹ *ut occupentur in ea.* Pſal. 119. *Priusquam* אֶעֱנֶה, Targum אסתגף *affligerer, ego errabam.* Pſalm. 116. *credidi, quia locutus ſum, ego* עָנִיתִי *afflictus fui valde.* Targum שַׁבַּחַת *laudavi.* Accepit ſignificatione prima: ſed aliud evincit, quod ſequitur: *Ego dixi* בְחָפְזִי *in feſtinatione mea.* Zach. 10. יַעֲנוּ *affligentur, quia non eſt paſtor.* ¶ Activè, Ruth. 1. v. 21. *& Dominus* עָנָה בִי *afflixit me.* Arab. E Marc. 4. v. 38. יענין אמרנא *curæ eſt tibi de rebus noſtris*: affligunt te res noſtræ. Marc. 5. v. 35. לָם תעני אלמעלם *ne vexes magiſtrum.* Luc. 10. *Non* יענין *gravat te*: moleſtat. Luc. 10. v. 34. ועני באמרה *& ſolicitus fuit de eo.* Luc. 8. v. 49. *Ne* תען *vexes magiſtrum.* ⁂ ענא *afflictio, dolor.* ⁂ ענאיה *cura, ſolicitudo.* Niph. נַעֲנָה *afflictus fuit.* Exod. 10. *uſquequo renuis* לֵעָנוֹת (pro לְהֵעָנוֹת,) Targum לְאִתְכַּנָּעָא *humiliari coram me.* Lxx. ἐντραπῆναί με *revereri me.* Pſalm. 119. v. 107. נַעֲנֵיתִי, Targum אִסְתַּגַּפְת *afflictus ſum uſq; valde.* Eſa. 58. v. 10. *& animam* נַעֲנָה *afflictam ſatiaveris.* hoc eſt, eſurientem: quod oſtendit verbum *ſatiare*, & præcedens לָרָעֵב *famelico.* Piel. עִנָּה, Chald. עַנִּי *afflixit, oppreſſit, humiliavit.* Dicitur a. de varijs rebus: 1. de ſervitute aut tyrannide: eſtq; *premere, male tractare.* Gen. 16. וַתְּעַנֶּהָ, Targum וְעַנִּיתַהּ *& affligebat eam Sara.* Geneſ. 15. וְעִנּוּ, Targum וִיעַנּוּן *& affligent eos quadringentis annis.* Pſalm. 119. in Jod: עִנִּיתָנִי, Targum סַגַּפְתַּנִי *afflixiſti me.* Zoph. 3. *Ecce ego facio omnes* מְעַנַּיִךְ, Targ. מְשַׁעְבְּדַיִךְ *ſervitute prementes te.* Lxx. ἕνεκέν σου *propter te.* Acceperunt pro מַעַן & לְמַעַן *propter.* ¶ 2. de puella aut fœmina menſtruata: eſtq; *comprimere, viciare, ſtuprare, vim inferre nolenti.* Deut. 22. *Propterea quod* עִנָּה, Targum עַנִּי *compreſſeris uxorem proximi ſui.* 2. Sam. 13. *Quòd* עִנָּה *compreſſiſſet Thamar ſororem ſuam*: ſtuprâſſet. Ezech. 22. v. 10. *Immundam menſtruo* עִנּוּ *compreſſerunt in te.* Ibidem verſu 11. *& quilibet ſororem ſuam, filiam patris ſui* עִנָּה *compreſſit in te.* ¶ 3. de נפש *anima*; *eſtq;* חסרין אכילה *jejunare, eſurire.* Hæc afflictio erat, quod abſtinebant omnibus rebus corpus delectantibus, cibo, potu, unctione, lotione, veſtibus nitidis, coitu, &c. Exod. 16. v. 29. תְּעַנּוּ, Targum תְּעַנּוּן *affligetis animas veſtras*: jejunabitis. Pſalm. 35. עִנֵּיתִי *afflixi in jejunio animam meam.* Et נפש *anima* ſubintellecta. Deut. 8. וַיְעַנְּךָ, Targum וְעַנְיָךְ *& afflixit te, & ſivit te eſurire, & cibavit te manna.* Pual עֻנָּה *afflictus fuit.* Pſalm. 119. in Teth. *Bonum mihi quod* עֻנֵּיתִי *afflictus ſui.* Hiphil. הֶעֱנָה *afflixit.* Pſalm. 55. *Audiet Deus,* וְיַעֲנֵם *& affliget eos.* Hithpaël הִתְעַנָּה *afflixit ſe, humiliavit ſe.* Gen. 16. *Revertere ad dominam tuam,* וְהִתְעַנִּי, Targum וְאִשְׁתַּעְבְּדִי *& humilia te ſub manibus ejus.* Eſd. 8. v. 21. *& indixi jejunium juxta flumen Ahava,* לְהִתְעַנּוֹת *ad affligendum coram Domino*: ad jejunandum.

Nom. עָנִי, Chald. עַנִּי *afflictus, humiliatus, oppreſſus, afflicta fortuna homo, miſer, pauper*: Plur. עֲנִיִּים, Chal. עַנְיַן *afflicti, pauperes.* Foemin. עֲנִיָּה, Chald. עַנְיָא *afflicta, miſera.* Zach. 11. *& cognoverunt* כֵּן עֲנִיֵּי הַצֹּאן *ſic afflicti gregis.* Lxx. οἱ Χαναναῖοι *Chananæi.* acceperunt duas dictiones כֵּן עֲנִיֵּי, pro una כְּנַעֲנִי.

עָנָו *afflictus, humilis, modeſtus, manſuetus*: Pluraliter. עֲנָוִים *afflicti, humiles, manſueti.*

עֳנִי, & עֳנִי, & עֲנָוָה, & עֲנוּת, Chald. עַנְוָא *afflictio, oppreſſio, humiliatio, paupertas*: ut ſit triplex afflictio, facultatum, carnis & mentis. Deuter. 16. *Septem diebus comedes ſuper eo azymos, panem* עֳנִי *afflictionis.* cibum, qui vobis

vobis in memoriam revocat afflictiones, quas in Ægypto fuiſtis perpeſſi. Exod. 3. *videndo vidi* עֳנִי, Targum שִׁעְבּוּד *oppreſſionem populi mei*. Pſalm. 107. *vincti* עֳנִי וּבַרְזֶל *afflictione & ferro*: fune & compede: ut עֳנִי ſignificet *funem*, & בַּרְזֶל *compedem*.

Chald. עַנְוְתָן *afflictus*: Plural. עַנְוְתָנִין *afflicti*.

עַנְוְתָנוּת *afflictio*.

עִנְיָן *afflictio, cura, occupatio* moleſta & anxia. Rabb. *negocium, res, ſignificatum, ſignificatio, diſpoſitio*: Plur. עִנְיָנִים *negocia, ſignificationes, diſpoſitiones*. Transfertur ad omne negocium & occupationem, imò & rem quamcunq; ſignificandam, כָּל עִנְיָן *unumquodq*; ענְיְנֵי הַגּוּף *diſpoſitiones corporis*.

תַּעֲנִית *afflictio, jejunium*: Plur. Rabbin. תַּעֲנִיּוֹת *jejunia*. Eſdr. 9. *Surrexi* מִתַּעֲנִיתִי *ab afflictione mea*: à jejunio meo. Rabb. תַּעֲנִית אֶסְתֵּר *jejunium Eſther*: quod Judæi celebrant 13. die menſis Adar. hoc eſt, 26. Febr. Nam 13. dies deſtinatus fuerat occiſioni gentis Judaicæ: ſed Judæi interfecerunt Ethnicos. תַּעֲנִית צִבּוּר *jejunium cœtus*: Et ſimpliciter תַּעֲנִית, eſt nonus dies אָב *Ab*. שני וחמשי תענית בשבת *ſecundus & quintus dies, jejunium in Sabbatho*. Secundo enim, ut ajunt, Moſes aſcendit in montem Sinai, quinto deſcendit.

Rabbinicè ענוי *ſtuprum*. ✠ עֲנוּרָה *farina*.

III. Arab. cum ע punctato, עֲנִי gani *dives fuit*. Alcor. 3. תַּעֲנִי. Joh. 12. v. 19. *Non* תענון *proficietis quicquam*. Gen. 15. *Ego* עֲנִית *ditavi Abrahamum*. Hiphil. אַעְנִי agni *ditavit*. Pſalm. 65. *& in multitudine* אַעְנֵיתָהָא *ditaſti eum*. Alcor. אַעְנִי *profuit*. Hithpaël. אִסְתַּעְנִי aſtagni *ditatus fuit, abundavit*. 2. Corinth. 6. v. 9. לְתַסְתַעְנוּא *ut ditaremini*. 1. Tim. 6. v. 18. ויסתענוא *& divites ſint operibus bonis*.

Nom. עֲנִי gani *dives*: Plur. אַעְנִיָא agnia *divites*. ✠ מענון *divites, potentes*.

עֲנָא gina *divitiæ, opes*. ✠ מן ענארה *opulenter*.

Deinde, עֲנִי gani *cecinit avis* aut *homo*.

עִנָא goni *cantus*. עני טיור goni tujur *cantus avium*. אלענא אלטיב *cantilena dulcis*: in Avicenna.

אנעניה ingine *dedicatio eccleſiæ*.

ענז. Arabicè עַנְז unz *caper*: in עֵז invenies.

ענט. Arab. cum ט punctatis, ענט *iratus fuit*. Pſalm. 112. *videbit peccator* ויענאט *& iraſcetur*.

ענם. Arab. cum ע punctato, עֲנִימָה ganîma *præda, ſpolium*: Plur. עֲנָאִים ganâim *ſpolia, manubiæ, exuviæ*. Luc. 11. *& dividet* עֲנִימַתֵה *ſpolium ejus*.

Verb. אַעְנַם agnam *ſpoliavit hoſtes, rapuit, ſurripuit, compilavit*.

עַאנִם ganim *raptor*: Plur. עַאנְמִין ganimin *raptores*.

Alcor. פענר אללה מעאנם כתירה *& cum Deo ſpolia multa*. ſingulare eſt מַעְנַם.

Deinde, עַנַם ganam. Foem. עַנְמָה ganama *ovis, grex, pecus minus*: Plur. אענאם agnam, Foemin. עֲנָאִים ganaim *oves, greges, pecora*. Geneſ. 4. ובאן האביל ראעי ענם *& erat Habel paſtor pecoris*. Pſalm. 44. נעלתנא מאכלה כאלענם *poſuiſti nos eſcam ſicut oves*.

ענמי ganamî *ovillus*: Plur. ענמיין ganamijn *ovilli*.

ענס. Arab. תענים *mulcta*: in ענש invenies.

ענף. Inde עָנָף, Chald. עֲנַף *ramus arboris parvus*: Plural. עֲנָפִים, Chald. עַנְפִין *rami*. Item, *proſperitas, filij, familia*. Ezech. 17. *ut faceret* עָנָף *ramum, & portaret fructum*. Malach. 4. *Qui non relinquet vobis radicem* וְעָנָף *& ramum*. Targum *filium*, ובר בר *& filium filij*: nepotem. radici filius, & ramo nepos cōparatur. Syrac. 10. *Poſteri impiorum non multiplicabunt* κλάδους *ramos*. Pſalm. 80. *Operti ſunt montes umbrâ ejus*, וַעֲנָפֶיהָ *& ramis ejus, cedri Dei*.

עֲנַף *idem*. Ezech. 36. *& vos, montes Iſrael*, ענפכם *ramum veſtrum dabitis*. Targum אִבְּכוֹן *fructum veſtrum*.

עָנֵף. Inde Foem. ענפה *ramoſa*. ramis longis prædita. Ezech. 19. *Fructifera* וַעֲנֵפָה *& ramoſa*.

Arab. עַנִיף *fortis, durus*. חרכה עניפה *motus fortis*.

Verb. עַנַף *duriter egit*. ✠ ענף *laborioſus*.

תעניף *pudefactio*: in Avicen.

ענץ. Rabbinicè עֲנִיץ *penſum lini pectinati parvum*.

ענק. עֲנָק, Chald. עֲנַק *torques, collare, circulus aureus, flexibilis*: colli ornamentum & ſummi pectoris: Plur. עֲנָקִים, Chald. עַנְקִין, Foemin. עֲנָקוֹת *torques, ornamenta*. Cant. 4. *per unum* עֲנָק *torquem ex collo tuo*.

Per ſynecdochen, Chald. עֲנָק, Arab. עַנְק ank *cervix, faux, guttur, collum*, eò quòd ornari ſoleat, ſic dicitur. Plur. ענקין, Arab. אַעְנַאק *colla, cervices*. Pſalm. 102. *Exaruit* גְּרוֹנִי, Targ. עֲנָקִי *guttur meum*.

Verb. עָנַק, Arab. עַנַק annac, & אעתנק *ut torques circumdedit, coronavit, complexus, amplexus fuit, fovit*. Pſalm. 73. *Propterea* עֲנָקַתְמוֹ *circumdedit eos ſuperbia*. Targum

וְאִתְעַנְקָה עֲטַרְתְּהוֹן *coronavit eos*. Arab. Luc.15. A
& complexus eſt eum: in collum ejus irruit. מעַנַק muannac *complexus, fotus*. Hiphil. הֶעֱנִיק *honoravit de ſuis facultatibus, honorarium dedit*. Deuter. 15. *Non dimittes eum vacuum*, הַעֲנֵיק תַּעֲנִיק לוֹ *honorando honorarium dabis ei*. Targum אַפְרָשָׁא תַפְרֵשׁ לֵה *ſeparando ſeparabis illi de grege tuo*, &c. L x x. ἐφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν *viaticum ſuppeditabis ei*. Hieron. *dabis ei viaticum*.

Propr. עֲנָק *Anac*, gigas, filius אַרְבַּע *Arba:* Unde עֲנָקִים *Anakim*, & יְלִדֵי & בְּנֵי עֲנָק *gigantes*. Joſ. 14. v. 15. *& nomen Hebron, prius urbs* אַרְבַּע, *homo ille magnus* בָּעֲנָקִים *in-* B
ter gigantes erat עֲנָקִים quaſi *torquati:* torque enim viri celebres ornabantur. Joſ. 15. v. 13. *urbem* אַרְבַּע *Arba, patris* הָעֲנָק *Anac, ipſa eſt Hebron*. Ibid. v. 14. *& expulit inde Caleb tres filios* הָעֲנָק *Anac*, שֵׁשַׁי *Seſai, &* אֲחִימַן *Ahiman, &* תַּלְמַי *Talmai, natos* הָעֲנָק *Anac*. Deuter. 1. *Etiam filios* עֲנָקִים, Targum גִּבָּרַיָּא *gigantum vidimus ibi*. Fuit igitur עֲנָק primus illius ſtirpis parens. Benjamin Judæus in Itinerario: *In Damaſco, urbe Iſmaëlitarum, eſt* C
pallatium, intra quod vidi hominis coſtam, unius ex עֲנָקִים *Anacim, novem Hiſpanicorum palmorum longitudine, duorum vero palmorum latitudine. Dicitur autem ille fuiſſe ex antiquiſſimis regibus* עֲנָק *Anak, nomine Abchamaz, ut ex ſepulcri illius lapide inſcripto eſt indicatum: in quo ſcriptum etiam eſt, illum toto orbe regnaſſe.*

Rabb. עוניק *torques, collare*.

Syr. עֲנָקָא *ſurculi, propagines*.

ענש עֲנַשׁ, Chald. עֲנַשׁ *mulctavit, mulctam impo-* D
ſuit, mulctam exegit, punivit, condemnavit, damno affecit. Deut. 22. וְעָנְשׁוּ אֹתוֹ *& mulctabunt eum centum argenteis*. Targum וְיִגְבּוֹן מְנֵה *& exigent ab eo centum argenteos*. Chald. Ezra 7. לַעֲנָשׁ נִכְסִין *mulctare facultatibus*. Niphal. נֶעֱנַשׁ *mulctatus fuit*. Exod. 21. עָנוֹשׁ יֵעָנֵשׁ, Targum אִתְגְּבָאָה יִתְגְּבֵי *mulctando mulctabitur:* condemnabitur, punietur. Proverb. 22. *Sed imperiti prætereunt*, נֶעֱנָשׁוּ *mulctantur*. Targ. חָסְרִין *damno afficiuntur*. Hiphil. Rabb. הֶעֱנִישׁ *punivit*.

Nom. עֹנֶשׁ, Arab. תענים taanis *mulcta*, E
pœna, damnum. 2. Reg. 23. *Deditq;* עֹנֶשׁ, Targ. מַגְבִּיתָא *mulctam ſuper terram*.

Rabb. עֹנֶשׁ *condemnatio*.

ענת. Syr. עֲנַת *abſurdus, importunus, flagitioſus fuit*.

Nom. עֲנָת *abſurdus*. ✠ עֲנָתוּת *inſolentia, imperitia*.

Arab. עַנַּת *concuſſit, injuria affecit*. Luc. 3. v. 14. לא תעַנְּתוּ אחדא *ne concutiatis quenquam*.

Alcor. 2. עַנַּתְכֻם.

Propr. עֲנָתוֹת *Anathoth*, una ex ſacerdotum urbibus. 1. Reg. 2. *& ad Ebjathan ſacerdotem dixit rex*, עֲנָתֹת *Anathoth, vade ad agros tuos*. pro, אִישׁ עֲנָתוֹת: hæc enim erat ipſius patria. Sic, דַּמֶּשֶׂק Eliezer, pro אִישׁ דַּמֶּשֶׂק. Jun. *Hanathothas*.

עסס. עָסַס & עַס *calcavit, preſſit, compreſſit, contudit*. Malach. 4. וְעַסּוֹתֶם *& calcabitis impios*. Targum וּתְדוּשׁוּן *& triturabitis*. L x x. καταπατήσετε.

Nom. עָסִיס *muſtum* calcando expreſſum ex uvis aut granatis. Joel. 1. *& ululate omnes vinipotores* עָסִיס, Targum חֲמַר מֵרַת *vinum muſti*. L x x. εἰς μέθην *in ebrietatem*. accentus diſtinguit.

Rabb. עָסוּס *herba quædam*. ✠ עֲסָסִיּוֹת genus *leguminis*.

Syr. עֲסוּסָא *argutiæ, ſubtilitates*.

עסא. Chald. & Syr. עֲסָא: Piel. עַסֵּי *dentibus frenduit, fremuit, ſtriduit, dentes compreſſit*. Pſalm 112. v. 10. *Dentibus ſuis* יַחֲרֹק, Targum יְעַסֵּי *ſtridebit*. Thren. 2. v. 16. וַיַּחַרְקוּ, Targum וְעַסִּיו *& ſtriduerunt dente*. pro, dentibus ſuis. Hiphil. אַעְסָא *fecit ſtridere, frendere, fremere*. Luc. 9. v. 39. וּמַעְסֵה *& ſtridere fecit eum*.

Rabb. עִסּוּי *compreſſio*. ✠ עֲסִיּוֹת *coctio quædam*, vel, *frumenta decocta*.

Arab. Matth. 19. עסי *propè eſt*.

עיסי Iſa *Jeſus*. עִיסִי אִבְן מַרְיַם *Jeſus filius Mariæ*.

עסג Arab. עוֹסַג auſig, Matth. nauſig, nauſegi *rubus, rhamnus*. Matth. 7. v. 16. וּמִן אַלְעוֹסַג תִּין *& de rubo ficus*.

עסל duo ſignificata habet. I. Arab. עַסַל aſal *mellificavit*.

Nom. עסיל aſel, Matth. hael, haſel *mel apum*. Matth. 3. v. 4. *&* עסל אלברי *mel ſylveſtre*. Pſalm. 19. וחלא מן אלעסל *& dulcia præ melle & favo*. עסל אלורד aſel alverd *mel roſarum*. עסל אלנחל aſel alnechal *mel dactylorum*. עסל מַצְפִּי *mel deſpumatum*. Geograph. אלסמן ואלעסל ואללבן *butyrum, mel & lac*.

II. Arab. עַסַל gaſal, & אעסל, cum ע punctato, *lavit, abluit, fricavit*. Matth. 6. verſ. 17. ואעסל ונהך *& lava faciem tuam*. Pſalm. 51. verſ. 9. אעסלני פאבין *lava me, & albabor*. Pſalm. 78. עסלה *lavi manus meas*. Geneſ. 19. ואעסלא *& lavate pedes veſtros:* duale. Matth. 15. v. 2. אד לא יעסלון אידיהם *quod non lavarent manus ſuas*. Paſſ. אעתסל agtaſal *lotus, ablutus fuit* in balneo, *balneatus eſt*. Johan. 8. ואעתסל *& lavare*. 1. Corinth. 6. v. 11. אעתסלתם *abluti eſtis*.

Nom.

Nom. עְסוּלָה gaſula, & אִסְתַּסַאל igtiſel A
ablutio: Plur. עְסוּלָאת *ablutiones.*
מַעְסוּל magſul *lotus.*
עֲסַל & מַעְסַל magſal *balneum, lavacrum, baptiſterium*: Plur. מַעְאסִיל magaſil *lavacra.*
עַאסִל gaſil *lotor panni, fullo.*
עָסוּל, Ramb. בּוֹרִית *borith.*

עסם. Arab. עַסַם *injuria affectus fuit.*
עַסַם *avaritia.*
עַאסִם aſim *avarus, doloſus*: Plur. עַאסְמִין *avari, doloſi.*
אַעְסַם *aridus manu, mutilus.*

עסף. Arab. עַסַף *anguſtioſus.* B

עסק. Chald. עֲסַק *vacavit, occupatus fuit*: in עָשַׁק vide.

עסר duo ſignificata habet. I. Chaldaicè עֲסַר *decem*, in עֶשֶׂר habes.

II. Arab. עַסַר *durus, difficilis fuit.* Marc. 10. *Eſt* עַסֵר *difficile introire in regnum cælorum.* Matth. 16. *Non* יַעְסַר עֲלֵיכֻם שַׁי *erit difficile vobis quicquam.* Luc. 18. *Quàm* מָא אַעְסַר *difficile eſt?*
עַסִיר *difficilis.* Luc. 2. *Apud Deum nulla res* עַסִיר *difficilis.* C
Alc. 2. עֻסְרָה *difficultas.*
אַלְעַסַר alaſar *veſpera, hora veſpertina.*
Item עַסַר azar *paravit.*
עֻסָרָה *furfures.*

עפף tria ſignificata habet. I. Chald. עֲפַף & עַף *duplicavit.* Exod. 26. וְכָפַלְתָּ, Targ. וְתֵעוּף *& duplicabis cortinam.*
Nom. עָפִיף & עִיף *duplicatus, duplex.* עִיף אִעְפָּא *duplum.*
Syr. עַאף *duplum.* אַעִיפָאִית *dupliciter, copioſè.* D

II. Chald & Syr. עֲפַף *contudit, conflavit.* Eſa. 2. וְכִתְּתוּ, Targum וְיַעְפְּפוּן *& contundent gladios ſuos.*
מְעוּפָף *decoctus.*
עִיפָא *linteum, pallium.*

III. Arabicè עַפִיף afif *modeſtus, ſana mentis, probus.*
עִפָּה & עַפָאף *modeſtia.*
עַף of *mos, conſuetudo.*
אִסְתַּעַפַף *modeſtè ſe egit.* Alcoran. quarto: אִסְתַּעְפַף.

עפא duo ſignificata habet. I. Inde עָפְיָא, Chald עֲפִי, Syr. עוּפִי *ramus, frons ndis, folium, flos*: Plural. עֳפָאִים, Chald. עַפְיִין *rami, frondes, folia.* Pſalm. 104. verſ. 12. *Ex medio* עֳפָאִים, Targum עֲנָא *ramorum dabunt vocem*. א quieſcente. Lxx. τῶν πετρῶν *petrarum.* Dan. 4. v. 11. *Diſpergite* עָפְיֵהּ *frondem ejus*: folia ejus. E
Chald. מְעַפֵּי *ramoſus, frondoſus, denſus.*
Syr. Verb. עַפָּא *floruit.*

Arab. עִפָּא *pullus.*

II. Arab. עַפָא *condonavit, pepercit.* Epheſ. 5. v. 32. וְלִיעָף *& condonet unus alteri, ſicut* עָפָא אַללָה עַנְכֻם *condonavit Deus vobis.* Luc. 13. *Rogo* תַּעְפִינִי *parcas mihi.* Alcor. 2. תֻּם עַפוּנָא עַנְכֻם *poſtea condonavimus vobis.* וְעָפָא עַנְכֻם. Joh. 5. verſ. 14. קַד עוּפִית *ſanus factus eſt.* Marc. 5. verſ. 34. וְתַכוּנִין מֻעָאפָאה מִן דָאִיךְ *& eſto ſana à plaga tua.* יֻעָאפִי *ſanabitur*: in Avic. עֻפִי *ſeparatus eſt*: Ibidem.
עָפִי & עָאפִיָה afia *ſanitas, ſanus.* Prec. יָא עַטִים אַלעָפוּ *ô magnus ſanitate.*
מֻעַאפִי muafi *ſalutaris*: Plur. מֻעַאפִיִין muafijn *ſalutares.*
אִסְתַּעְפִי aſtaafi *renunciavit dignitati, recuſavit.* Luc. 13. יִסְתַּעְפוּן *recuſabant*: excuſabant ſe.

עפל duo ſignificata habet. I. עֹפֶל *locus altus*, excelſus inſtar montis aut collis, in quo eſt ædificium aliquod: *locus munitus, munitio, arx, turris.* 2. Reg. 5. *Et venit ad* הָעֹפֶל *munitionem.* Targum לְאַתַר כְּסִי *ad locum abſconditum.* accepit pro אֹפֶל *caligo*; locus caliginoſus & obſcurus: ob literarum ע & א ſimilem ſonum. Eſa. 32. עֹפֶל *arx & munitio erit pro ſpeluncis.* Mich. 4. *Et tu turris gregis*, עֹפֶל *arx filia Sion ad te veniet.* Hieron. *nebuloſa*: ¶ Plur. עֳפָלִים, quod טְחֹרִים legitur, *vitia ſedis, procidentia ani, mariſca, ficus*, tuberculum in ano, ad ficus ſimilitudinem. 1. Sam. 5. *Et percuſſit eos* בַּעֳפָלִים: legitur בִּטְחֹרִים *in anis ſeu mariſcis.*
Verbum Pual עֻפַּל *efferus, elatus, ſuperbus, audax, præſumtuoſus factus eſt.* Habacuc 2. *Ecce* עֻפְּלָה *audax facta eſt, non recta eſt anima ipſius in eo.* Hiph. הֶעְפִּיל *elevavit ſe, roboravit ſe, impetuoſus, conſtus fuit, contendit.* Num. 14. verſ. 44. וַיַּעְפִּלוּ, Targum וְאַרְשִׁעוּ *& auſi fuerunt aſcendere.* Lat. *Et contenebrati aſcenderunt*; quaſi אֹפֶל pro quo habetur, Deuter. 1. וַתָּהִינוּ *& contendiſtis aſcendere in montem.* Targum וְשָׁרֵיתוּן *& cœpiſtis.* Ibidem 43. וַתָּזִדוּ, Targum וְאַרְשַׁעְתּוּן *& contendiſtis aſcendere.*

II. Arab. עַפַל gafal, & עַאפַל, & תַּעַאפַל *abſconditus fuit à re aliqua, ignoravit, neglexit, deſpexit, contemſit.* Pſalm. 119. *Ne* תַּעְפַל *abſcondaris à laude mea.* Pſalm. 10. תַּעַאפַלְתּ *negligis in opportunitatibus.* Matth. 23. וְעַפַלְתֻּם *& neglexiſtis graviora.* Hebr. 12. verſ. 5. תַּעְפַל *neglexeris caſtigationem Domini.* 2. Pet. 3. verſ. 5. וְיִתַעַאפַלוּן *& abſcondentur ab illo*: ignorabunt illud: latebit eos. Ibidem verſ. 8. *Et hoc unum* תַּעַאפַלוּא עַנָה *abſcondemini ab eo*: latebit vos.
Nom. עַפְלָה gâfla *negligentia.* פִּי עַפְלָה *negligenter.*

Digitized by Google

מִתְעָאפְלִין *contemtores.* A

עפן. Arab. עָפַן afan *putruit, computruit, putrefa-ctus, corruptus fuit, tabuit.* Pſalm. 38. עפנו *computruerunt cicatrices meæ.*

Nom. עֲפַן afin, & עֲפוּנָה afuna, & תַּעֲפִין taafin *putredo, putrefactio.*

עָפוּן afun, & מַעֲפוּן maafun *putridus, putre-factus, tabidus, mucidus.*

עפץ duo ſignificata habet. I. עָפַץ *conſtrinxit, in anguſtiam redegit.*

עֶפֶץ *ſapor ponticus.* עֲפִיצָה *ponticitas.*

עֲפֵצָה *galla:* Plural. עָפֵץ *gallæ.* עָפֵץ אֲחַצַר *gal-læ virides:* in Avicenna. Matth. hafs, ha-fus. B

II. Arabicè עָפַץ gafaz, cum ע punctato, *ob-viavit.*

עָפַץ cum עץ punctatis, *ſubitò irruit.*

עפק duo ſignificata habet. I. Syr. עֲפַק *comple-xus fuit.* Act. 20. v. 10. ועפקה *& complexus eſt eum.* cum חָבַק convenit.

II. Arabicè עפק *curvavit, incurvavit.* מַעֲפַק *in-curvatus.*

עפר duo ſignificata habet. I. עָפַר. Inde Piel עִפֵּר *pulverem excitavit, ſparſit.* 2. Sam. 16. וְעִפַּר בֶּעָפָר *& pulveriſabat cum pulvere.* Targum וּמְשַׁרֵי עַפְרָא *& proyciens pulverem.* C

Nom. עָפָר, Chald. עֲפַר, Arab. cum ע punctato עבאר *gobar* minutiſſima terræ pars, pura & ſicca, *pulvis:* Pl. עֲפָרוֹת, Chal. עַפְרוּתִין *pulveres, terra mineralis.* Geneſ. 1. *Et formavit Deus hominem* עָפָר, Targum עַפְרָא *pulverem ex terra:* ex pulvere terræ. Gen. 18. *Et ego ſum* עָפָר וָאֵפֶר *pulvis & cinis.* Ex pul-vere creatus in cinerem redigor. Numer. D 19. verſ. 17. מֵעֲפַר שְׂרֵפַת הַחַטָּאת *a pulvere com-buſtionis peccati.* Sic vocatur אֵפֶר *cinis.* Job. 19. verſ. 28. *Super* (habitatores) עָפָר *pul-veris ſtabit.* ut det eſſentiam omni in pul-vere præſenti. Job. 41. verſ. 25. *Non eſt ſuper* עָפָר *pulvere ſimilitudo ejus.* Habac. 1. verſ. 10. *Et congregavit* עָפָר *pulverem.* Targum מְלִיתָא *aggerem, & cepit eam:* cumulum excelſum ante murum, unde pugnent contra ur-bem. munimentum terreum caſtrorum, arcis, oppidi. ¶ Plura autem hac voce ſi-gnificantur. 1. per metaphoram, *infima ho-minum ſors & conditio,* infimus gradus ſive E ordo: ſicut pulvis minutiſſima & viliſſi-ma terræ pars eſt. Pſ. 113. v. 7. 1. Sam. 2. v. 8. *erigens* מֵעָפָר *ex pulvere inopem.* ¶ 2. *Innumera-bilis multitudo:* ſicut pulvis menſura caret. Pſal. 78. v. 27. *Et pluit ſuper eos* כֶּעָפָר *ſicut pul-verem, carnem.* Gen. 13. *Et ponam ſemen tuum* כַּעֲפַר הָאָרֶץ *ſicut pulverem terræ: ſi quis poterit numerare pulverem terræ, etiam ſemen tuum nu-merabitur.* explicatur metaphora. Targ. *Et ponam filios tuos* סַגִּיאִין כְּעַפְרָא *multos ſicut pulve-rem terræ.* Num. 23. *Quis numeravit* עֲפַר יַעֲקֹב *pulverem Jacob?* Targum רַעְדְּקַיָּא *parvulos do-mus Jacob, de quibus dictum eſt: multiplicabuntur ſicut pulvis terræ.* Zophon. 1. *Et effundetur ſan-guis eorum* כֶּעָפָר *ſicut pulvis.* qui ſcilicet ma-gna copia ſine ulla affectione effunditur. Habac. 1. v. 10. *Et congregavit* עָפָר *pulverem:* populum multum inſtar pulveris. Targ. מְלִיתָא *aggerem.* ¶ 3. *Homo mortuus* in pulve-rem redactus. Pſalm. 30. *An confitebitur tibi* עָפָר *pulvis?* Pſalm. 22. verſ. 16. לַעֲפַר מָוֶת *in pulverem mortis collocabis me.* Ezech. 26. *Et ligna* (rudera) *tua,* וַעֲפָרֵךְ *& pulverem tuum in medio aquæ ponent:* pulverem ædificij. ¶ 4. *Demiſſio, ſubmiſſio, reverentia, timor.* Pſal. 72. *Coram ipſo incurvabuntur inſulæ: & hoſtes ejus* עָפָר *pulverem lingent:* proſternent ſe, & de-mittent capita ſua in terram, adeo ut vi-deantur pulverem lingere, honoris cau-ſa. Eſa. 49. v. 23. *Facie ad terram incurvabuntur tibi,* וַעֲפַר רַגְלַיִךְ *& pulverem pedum tuorum lin-gent.* Thren. 3. v. 29. *Dabit* בֶּעָפָר *in pulvere os ſuum:* ſubmiſsè loquetur. Mich. 7. verſ. 17. *Lingent* עָפָר *pulverem ſicut ſerpens.* ſequi-tur: *terrebuntur & timebunt.* Pſalm. 44. verſ. 24. *Quia incurvata eſt* לֶעָפָר *ad pulverem ani-ma noſtra.* ¶ 5. *Miſeria.* Eſa. 47. verſ. 3. *De-ſcende & ſede ſuper* עָפָר *pulvere, puella filia Ba-bel.* Pſalm. 22. verſ. 27. *Coram ipſo incur-vabuntur omnes* יוֹרְדֵי עָפָר *deſcendentes* (in) *pul-verem.* Cujus contrarium, *excutere pulve-rem.* Eſa. 52. verſ. 2. *Excuta te* מֵעָפָר *ex pulve-re, ſurge, ſede, filia Hieruſalem.* ¶ 6 pulvis in capite, *luctus, indignatio.* Joſ. 7. verſ. 6. *Et imponebant* עָפָר *pulverem ſuper caput ſuum.* Job. 2. *Et ſpargebant* עָפָר *pulverem ſuper capita ſua in cœlum.* Sic, Apoc. 18. v. 19. *Miſerunt pul-verem ſuper capita ſua.* Joſeph Ben Gorion: *Reus ſtans coram judicio, ſtabat pullatus, & ca-pillos capitis pulvere & cinere plenus, ut veni-am peteret delicti perpetrati.* Virg. 10. Aeneid. *Caniciem immundo deformat pulvere.* Catull. *Caniciem terra atque infuſo pulvere fœdans.*

עָפְרָה *pulverarium,* locus pulveris. Mich. 1. *In domo* לְעַפְרָה *ad pulverarium,* עָפָר *pul-vere voluta te:* Paranomaſia. Potius no-men urbis Benjamin. Joſuæ enim 18. עָפְרָה & בֵּית עָפְרָה numeratur inter urbes tri-bus Benjamin, vicinas urbi Hieroſo-lymæ.

עֹפֶרֶת, Chald. אֲבָרָא, Arabicè אֲעֲבָאר abar *plumbum,* quod ex pulvere ſeu terra eruı-tur, & multum terræ habet. Jeremiæ 6. *Exuſtus eſt follis ab igne, conſumtum eſt* עֹפֶרֶת *plumbum, in vanum conſlavit con-flando.*

Digitiz

flando. Aurifaber volens fundere argentum, huic plumbum addit. Et dicit, quòd plumbum ſit conſumtum, nondum autem argentum malum ſit liquefactum. Quo ſignificantur Iſraëlitæ mali. Job. 14. *Cum ſtylo ferri* ועֹפֶרֶת *& plumbo.* Solebant veteres ex plumbeis tabulis libros componere.

Arab. אבארי *plumbeus.*

עֹפֶר *hinnulus, dama:* Plural. עֳפָרִים *hinnuli, dama.*

Propr. עֵפֶר *Epher,* filius Madian, unde nomen accepit Aphrica, tertia orbis pars: in qua una cum filijs & nepotibus ille habitavit.

Rabb. מַעֲפֹרֶת, Chald. מַעֲפוֹרָא *vitta, velamen faciei,* quo utebantur, ut oculos munirent adverſus pulverem. Item: ein Hartuch.

Arabicè מֻעַבַּר mugabbar *pulverulentus.* תַּעֲבִיר tagbir *pulveratio.*

עַבַּר gabbar *in pulverem redegit, pulveravit, infriavit.* עֻבַאר דַהַב gobar deheb *pulvis auri,* aurum in pulvere. עֻבָארָה gebara *pulvis mole.*

Rabb. עָפָר elementum *terra.* עֲפָרִי *terreus:* עֲפָרִיִּים *terrei.*

II. Arab. עַפַר gafar, cum ע punctato, quod ג profertur, *remiſit, condonavit, veniam dedit, indulſit, abſolvit, propitius fuit.* Pſalm. 85. עָפַרת. *remiſiſti iniquitates plebis tuæ.* Pſalm. 78. *Ipſe* יעפר *propitius erit peccatis noſtris.* Joh. 20. עָפִרת *remiſſa ſunt ei peccata multa.* 2. Corinth. 1. verſ. 31. *ut* תַּעְפְרוּא לה *condonetis illi.* Matth. 6. verſ. 12. וַאעְפַר לַנָא חטאיאנא כמא נַעְפַר נחן למן אחטא אלינא *& remitte nobis peccata noſtra, ſicut remittimus nos ei, qui peccavit contra nos.* Prec. לַא יַעְפַר *ô remittens peccata.* יַא עַאפִר אַלְחַטִיאַת אַלְרַנוּב אַלַא הו *non remittit peccata niſi ipſe.* Alcor. 2. נַעְפַר לַכֻם חַטַאיַאכֻם *remittemus vobis peccata veſtra.* אַמַנַא וַאעְפַר לַנַא דְנוּבַנַא *credimus, & condona nobis peccata noſtra.* Paſſ. אֻסְתַעְפַר *remiſſus fuit, veniam impetravit.* Pſal. 106. *Stetit Phinees* ואסתעפר להם *& remiſſum eſt eis.* אסתַעְפַר *precatus eſt:* Alc.

Nom. עַפוּר gafur, & עַפַאר gaffar *indulgens.*

עֻפְרַאן gofran, & מַעְפִרָה magfira, & תַּעְפִיר tagfir *remiſſio culpæ, abſolutio, venia, indulgentia, pœnitentia.* נַהַאר אַלְעֻפְרַאן *dies indulgentiæ.* אַהל עֻפְרַאן ehal gofran *dignus venia:* remiſſibilis.

עפש. Rabb. עִפּוּשׁ *mucidus, putrefactus, corruptus.* יַיִן נִטְפַּשׁ *vinum corruptum.* דָם מְעֻפָּשׁ *ſanguis corruptus.*

עִפּוּשׁ *putrefactio, putredo.* Cũ עָבַשׁ convenit.

A עפרת. Arab. עַאפת *eupatorium.*

עץ in עֵצָה invenies.

עצץ tria ſignificata habet. I. Inde נַעֲצוּץ herba viliſſima, amara, odoriſque peſſimi, *ſaliuncula:* Plural. נַעֲצוּצִים *ſaliunca.* Eſa. 55. verſ. 13. *Pro* הַנַּעֲצוּץ *ſaliunca, aſcendet abies.* Alijs *fruticetum.*

Rabb. עָצִיץ *vas teſtaceum fractum.*

Arab. עַצעַצי *cuculus.*

II. Arab. cum צ punctato, עָצַץ & עַץ *momordit, admordit, punxit, ſtrangulavit cibus.* יַעֻצֹּה כלב *mordebit eum canis:* in Avicenna. מעצוץ *admorſus.*

B עַץ, Foem. עַצָּה, & מַעַץ *morſus, punctio.* עַץ אלרתילא *morſus retbila* ſeu *aranei:* Plur. עֻצוּץ *punctiones.*

Avicenna: עַצַּץ hadad *lycium.*

Sed & cum ע punctato, עַץ gad *recens, tener:* Plur. עצַין *recentes, teneri.*

III. עָצַץ *texit.* Alcoran. יַעֻצַּן *tegant oculos ſuos.*

עצא duo ſignificata habet. I. Arab. עַצַא *virga, baculus, haſta, lancea, pertica, palus, fuſtis.* עַצַא

C אַלְרַאעִי *virga paſtoris:* in Avicenna. Alc. 30. הִי עַצַאי *eſt baculus meus:* Plural. עֻצִי uci *virga, fuſtes.*

עֻצַיָּה uſaja *lancea parva, haſtile.*

עַצַּא aſſa *qui lanceas* ſeu *haſtas facit:* Plur. עַצַּאִין aſſain.

II. Arab. cum ע punctato, עֻצו *membrum:* Plural. אַעְצַא *membra.* אלאַעְצַא אלרייסה *membra principalia.* אלאצליה *radicalia.* אלאַעְצַא אלבסיטה *membra ſimplicia:* אלמרכבה *compoſita.*

D עַצַאיָה *lacerta.*

עצב quatuor ſignificata habet. I. עָצַב *doluit* animo aut corpore, *triſtis, contriſtatus, anxius fuit:* Activè, *dolore affecit, contriſtavit.* 1. Paral. 4. verſ. 10. לְבִלְתִּי עָצְבִּי *ut non doleam:* contriſter. Activè, 1. Reg. 1. verſ. 6. *Nec* עֲצָבוֹ *contriſtavit eum pater ipſius.* Targum אַכְלִימֵהּ *ignominia affecit eum.* Lxx. ἀπεκώλυσεν αὐτὸν *prohibuit eum:* reprehendit, caſtigavit: quod malè faceret: הַכְּעִים. Eſa. 54. verſ. 6. *Quoniam ſicut mulierem* עֲזוּבָה *derelictam,* וַעֲצוּבַת רוּחַ *& contriſtatam ſpiritu, vocavit te Dominus.* Lxx. ὀλιγόψυχον *parvo animo*

E *præditam.* Paranomaſia. Niphal נֶעֱצַב *dolore affectus, contriſtatus fuit.* 1. Sam. 20. *Non ſciat hoc Jonathan, ne* יֵעָצֵב, Targum יִתְנְסַס *contriſtetur.* Eccleſ. 10. *Qui transfert lapides,* יֵעָצֵב *dolore afficietur in eis:* percutietur, vulnerabitur, lædetur: Metonymia. Lxx. παροξυνθήσεται *exacerbabitur.* Piel עִצַּב *contriſtavit, irritavit, ad iram provocavit.* Eſa. 63. verſ. 9. ועצבו *& contriſtârunt ſpiritum ſanctitatis ejus.* Targum אַרְגִּיזוּ *irritârunt.* Hiphil הֶעֱצִיב *contriſtavit,*

triſtavit, irritavit. Pſalm. 78. יַעֲצִיבוּהוּ *contriſtaverunt eum in ſolitudine.* Targum יְרַגְּזוּן קֳדָמוֹי *irritârunt eum.* Jerem. 44. verſ. 19. *Nunquid ſine viris noſtris fecimus ei placentas,* לְהַעֲצִבָהּ, *ad contriſtandum eam?* ה debet habere mappic, ſicut in margine, לְהַעֲצִיבָהּ, legendum eſſe annotatur: *ad commovendum eam ad miſericordiam:* לשמחה על ורך הבנוי. Targum לְטַעֲוָתָא *ad idola.* acceperunt pro עֲצַבִּים *idola.* Hithpaël הִתְעַצֵּב *contriſtavit ſe.* Gen. 34. וַיִּתְעַצְּבוּ, Targ. ואתנסיסו *& contriſtati ſunt.*

Nom. עֶצֶב & עֹצֶב, Foem. עַצֶּבֶת *dolor* capitis & animi, *triſtitia, anxietas, labor:* Plural. עֲצָבִים *dolores, labores:* Et per metonymiam, *opes* ſeu *facultates* dolore & labore partæ. Gen. 3. בְּעֶצֶב, Targ. בְּצַעַר *in dolore paries filios.* Prov. 10. *Benedictio Domini, ipſa ditat: & non addit* עֶצֶב, Targ. כִּיבָא *dolorem ſecum.* Prov. 15. v. 1. *Et verbum* עֶצֶב *doloris ſuſcitat iram.* Targ. דְּעָוִיָא. Prov. 15. verſ. 13. וּבְעַצְּבַת לֵב *& in dolore cordis ſpiritus percuſſus.* dages צ Euphoniæ. Pſalm. 127. *Comedentes panem* הָעֲצָבִים *dolorum:* labore partum. Prov. 5. v. 10. וַעֲצָבֶיךָ, Targum וְלַעְיָךְ *& labores tui in domo alieni.* Lxx. *πόνοι labores:* opes. Eſa. 58. v. 3. *Et omnes* עַצְּבֵיכֶם *dolores veſtros exigetis:* ממון *divitias* veſtras. Targ. תַּקְלָתֵיכוֹן *offendicula veſtra.*

עֹצֶב *idem:* Plur. עֲצָבִים *dolores.* Pſalm. 139. v. ult. *Et vide, ſi via* עֹצֶב *doloris eſt in me:* eſt קְרִי *rebellio.*

עַצֶּבֶת *idem:* Plural. עַצְּבוֹת *dolores.* Pſalm. 147. *Et qui emplaſtrum imponit* לְעַצְּבוֹתָם *doloribus eorum:* plagis aut vulneribus: à dolore ſic dictis.

עִצָּבוֹן *idem.* Gen. 3. בְּעִצָּבוֹן *in dolore comedes eam.* Targum בְּעָמָל *in labore.* Ibidem. *Multiplicando multiplicabo* עִצְּבוֹנֵךְ, Targ. צַעֲרִיכִי *dolorem tuum & conceptionem tuam:* moleſtias fluxus menſtrui. ✠ מַעֲצֵבָה *idem.*

Propr. יַעְבֵּץ *Jabetz,* per metatheſin. 1. Par. 4. *vocavit mater ejus nomen ejus* יַעְבֵּץ *Jabetz; dicens, quia peperi ipſum* בְּעֹצֶב *in dolore.* Poſtea ſequitur alluſio: *ſi effeceris propter malum* לְבִלְתִּי עָצְבִּי *ut non doleam:* ut non contriſter ob calamitates & miſerias.

Chald. עֲצִיב *triſtis.*

עַצְבוֹנִית *genus ſpinarum.*

Rabb. עֶצֶב *operimentum curtus, & phalera equorum.*

Rabb. עצב, Arab. עצב atſab *nervus.* Plur. עֲצָבִים *nervi.* עַצְבֵי הַחוּשׁ *nervi ſenſus.* עַצְבֵי הַתְּנוּעָה *nervi motus.* Arab. עצב אלחרכה *nervus motivus.* עצב אלחס *nervus ſenſitivus.*

עצבי, & עצבאני, & מְעַצַּב muaſſab *nervoſus:* Plur. עצביה *nervoſi.*

תַּעַצִּיב taacib *nervoſitas:* in Avic.

Rabb. עַצְבִי *nervoſus.*

II. Per Metonymiam, Piel עִצֵּב *magno dolore, labore, diligentia & arte fecit, elaboravit, formavit, conformavit, aptavit.* Syr. *Sanavit vulnus.* Job. 10. *Manus tuæ* עִצְּבוּנִי, Targum צַיְּרוּנִי, Lxx. *ἔπλασάν με formarunt me.* Deus vim formatricem indidit ſemini. Pſalm. 56. *Tota die verba mea* יְעַצֵּבוּ *formabunt.* Targum מְעַוְּתִין *elaborant:* detorquent & calumnioſè depravant.

Nom. עָצָב *ſimulacrum* ex ligno aut lapide formatum, *imago* ad alicujus rei formam facta, *idolum.* Jer. 22. v. 28. הַעֶצֶב *nunquid idolum contemtum & diſperſum, eſt vir ille?* Qui enim agnoſcit idolum eſſe vanum & inutile, illud abjicit & frangit.

עֹצֶב *idem.* Eſa. 48. v. 5. *Ne fortè diceres* עָצְבִּי, Targum טַעֲוָתִי *idolum meum fecit iſta.* Lxx. *εἴδωλά μου idola mea.*

עֲצַבִּים *imagines, idola* arte elaborata. Hoſ. 8. *Aurum ſuum & argentum ſuum fecerunt ſibi* עֲצַבִּים, Targum צַלְמָנִין, Lxx. *εἴδωλα idola.* Eſa. 10. v. 11 *Sic faciam Jeroſolymæ* וְלַעֲצַבֶּיהָ *& idolis ejus.* Targum וּלְצַלְמָנַיָּא דִּי בַהּ *& idolis, quæ ſunt in ea.* 2. Sam. 5. verſ. 21. *Et reliquerunt ibi* עֲצַבֵּיהֶם *idola ſua.* Pro quo habetur, 1. Paral. 4. אֱלֹהֵיהֶם *deos ſuos.* Mich. 1. verſ. 7. *Et omnia* עֲצַבֶּיהָ *idola ejus ponam ſolitudinem:* ædes idolorum: præcedit enim וְכָל־פְּסִילֶיהָ יֻכַּתּוּ *& omnia ſculptilia ejus contundentur:* conterentur.

Rabb. עִצֵּב *membra aptavit, ligavit faſciâ,* de infantibus recens editis: quorum membra efformantur ligando & tractando. Syr. *faſcia obligare, obvincire, mederi.* Luc. 10. *Et acceſſit* וְעַצֵּב *& ligavit vulnera ejus.*

III. Arab. cum צע punctatis, עצב gadab *iratus, ira incenſus fuit, furijt.* Pſalm. 17. *Quia Dominus* עָצַב *iratus eſt.* Pſal. 4. אעצבוא *iraſcimini & nolite peccare.* Matth. 2. *Herodes* עצב חרא *iratus fuit valde.* Matth. 5. v. 22. כל מן עצב עלי אחיה *omnis qui iraſcitur fratri ſuo.* Hiph. אַעְצַב agdab *irritavit, laceſſivit.* Pſal. 106. אַעְצַבוּא *irritarunt Moſen in caſtris.* Epheſ. 6. v. 4. *Ne* תְּעַצְבוּא *provocetis ad iram liberos veſtros.* תְּעַצַּב tagadab *irritatus fuit.*

Nom. עַצַב gadab *ira, furor.*

עָצִיב gadib, & עַצַּאב gaddab *iratus, infenſus, furioſus, laceſſitus.* ✠ מַעְצוּב magdub *idem.*

מַעְצְבָן *iracundus, zelotes.* ✠ מַעְצְבָה *irritatio, zelus, invidia.*

IV. Arab. cum ſolo צ punctato, עַצַב gatſab *rapuit, vim intulit, damno affecit, calumniatus eſt.* Matth. 11. verſ. 12. מלכות אלסמואת תעצב ואלעצבין יחתטפונהא *regnum cœlorum vim patitur, & raptores rapiunt illud.* Luc. 19. verſ. 8. ומן עצבתה שיא אעטיתה צעף *& cui rapui aliquid, reddo ipſi duplum.* 1. Corinth. 6. verſ. 8.

verſ. 8. תַעַצְבוּן *damno afficietis fratres.* Matth. A
6. ויעתצבכם *& calumniabuntur vos.* Matth. 5.
verſ. 44. ויעתצבכם *& rapient vos.*

Nom. עַאצבין *raptores, avari.*

עתצאבא *rapina, calumnia.*

עצד duo ſignificata habet. I. עצד. Hinc מַעֲצָד *ſecuris*, inſtrumentum, quo ſecatur ferrum aut lignum, *ſcil. dolabra* Eſa. 44. *Et fabricabatur ferrum* בַּמַּעֲצָד, Targum בְּחַצִּינָא *in ſecuri.* Jerem. 10. *Opus manuum fabri* בַּמַּעֲצָד *in ſecuri.*

II. Arab. cum צ punctato, עצד *ſuſcepit, aſſumſit, defendit, opitulatus eſt, juvit, adjuvit, confirmavit.* Pſalm. 41. יעצדה *opitulabitur ei Deus.* Pſal. B
119. in Samech. אעצדני *confirma me:* juva me. Pſalm. 20. *Ex Zion* יעצדך *tueatur te.* Luc. 1. verſ. 54. עצד אסראייל פתאה *ſuſcepit Iſrael puerum ſuum.*

Nom. מעצדה *adjuvantia.*

עצד *humerus:* Plur. עצדאת & עצאדה: dual. עצדתין *humeri.*

עצה duo ſignificata habet. I. עצה *clauſit*, ſcil. oculos, *oculis innuit, obſtruxit, obthuravit.* Prov. C
16. עֹצֶה עֵינָיו *claudens oculos ſuos ad cogitandum perverſa.* Targum רָמֵז בְּעֵינוֹי *innuens oculis ſuis.*

Nom. עָצֶה, Chald. עצי *ſpina dorſi, & dorſum ipſum.* Levit. 3. *Caudam integram juxta* הָעָצֶה, Targum שִׁזְרְתָא *ſpinam removebit.*

עֵץ, Foem. עֵצָה, Chald. אָע *lignum viride* ſeu arbor, & *aridum:* Plural. עֵצִים, Chald. אָעִין *ligna, arbores.* Ezech. 20. *Omne* עֵץ לַח *lignum viride, & omne* עֵץ יָבֵשׁ *lignum aridum.* Jerem. 6. verſ. 6. *Caedite* עֵצָה *lignum, & fundite contra Jeruſalem aggerem.* ¶ Varia autem notat. 1. *Lignum aridum.* Pſalm. 74. *In denſitate* עֵץ *ligni.* Targum. קֵיסָא *lignorum.* Job. D
41. לְעֵץ, Targum. לְקֵיסָא *pro ligno putredo.* Job. 3. כָּעֵץ, Targum. הֵיךְ קֵיסָא *ſicut lignum ſpes mea.* Geneſ. 22. *Ecce ignis* וְהָעֵצִים, Targum. וְאָעַיָּא *& ligna.* Joſuæ 2. *Et operuit eos* בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ *in linis ligni.* Pro, in lignis lini: hypallage. In ſcapis ſeu calamis lini, quos in lecto ſiccabat. Targum. בִּמְשׁוּנֵי כִתָּנָא *in faſciculis lini.* ¶ 2. *Lignum viride, arbor.* Pſalm. 1. *Eritque* כְּעֵץ *ſicut lignum plantatum juxta rivos aquarum.* Targum. כְּאִילָן *ſicut arbor.* Geneſ. 2. E
Ex omni עֵץ, Targum. אִילָן *arbore comedetis,* וּמֵעֵץ, Targum. וּמֵאִילָן *& de ligno ſcientiæ boni & mali.* Targum. *cujus fructibus veſcentes diſcernunt inter bonum & malum.* Geneſ. 3. *Et accipiat etiam* מֵעֵץ, Targum. מֵאִילָן *ex arbore vitæ.* cujus fructibus veſcentes ſunt vivaces, longævi. Sequitur enim: *& comedat & vivat in ſeculum.* Sic, Proverb. 3. עֵץ, Targum. אִילָנָא *arbor vitæ eſt ipſa.* ſcilicet ſapientia.

Apocal. 2. *Dabo comedere ex ligno vitæ.* Pſal. 96. *Tunc jubilabunt omnia* עֲצֵי יַעַר *ligna ſylvæ:* ſteriles & infructuoſæ arbores: quæ Rabbinis עצי סרק dicuntur. Pſalm. 104. verſ. 16. *ſatiabuntur* עֲצֵי יְהוָה *ligna Domini.* Targum. אִילָנַיָּא דִּבְרָא יְיָ *arbores, quas creavit Dominus.* ſicut ſequitur: *cedri Libani, quas plantavit.* Quæ proveniunt abſque cultura humana, ut abies, pinaſter, &c. Jud. 9. *Et dicebant* הָעֵצִים *ligna.* Targum. אִילָנַיָּא *arbores ad ficum.* Eſa. 41. וְעֵץ שָׁמֶן *& arbor pinguedinis.* arbor unde egreditur pix, *pinus.* Job. 19. *Et tranſtulit* כָּעֵץ *ſicut arborem ſpem meam.* Sicut arborem evulſam & aridam, quæ non germinat. ¶ 3. *Res quæcunque lignea, tabula lignea.* Ezech. 37. verſ. 17. *Et accipe* עֵץ *lignum unum, & ſcribe ſuper eo.* Targum לוּחָא *tabulam unam.* Ovid. 2. de Ponto: *Mendaces lignis impoſuiſſ. notas.* Lignum vocant Juriſconſulti Teſtamentum, quod ligneis tabulis deſcribi ſolebat. ¶ 4. *Idolum ligneum.* Jer. 2. *Dicentes* לָעֵץ *ad lignum.* Targum לְצַלַם אָעָא *ad ſimulacrum ligneum.* Hoſ. 4. *Populus meus* בעצו *in ligno ſuo interrogat.* Targum בצלם אעיה *in ſimulacro ligni ſui.* vel, *in idolo ſuo ligneo.* Lxx. ἐν συμβόλοις: lege, ἐν συμβουλαῖς *in conſiliis.* Acceperunt pro עצות *conſilia*, ab עצה *conſilium.* ¶ 5. *Crux lignea, patibulum.* Geneſ. 40. *Suſpendet te ſuper* עֵץ *ligno.* Targum צְלִיבָא *cruce.* Cruce diſcerpi, primum fuit ſupplicium Joſ. 8. verſ. 29. *Et regem Ai ſuſpendit ſuper* הָעֵץ *ligno.* Targum צְלִיבָא *cruce uſque ad tempus veſpertinum.* Lxx. *ſuper* ξύλου διδύμου *ligno gemino.* ¶ 6. *Vas aut inſtrumentum ligneum.* Exod. 7. verſ. 21. *Et erit ſanguis in tota terra Aegypti,* וּבָעֵצִים *& in lignis, & in lapidibus.* Targum וּבְמָנֵי אָעָא *& in vaſis ligneis, & in vaſis lapideis.* Lev. 15. *Et omne* כְּלִי עֵץ, Targum מָן דְּאָע *vas ligni.* 2. Sam. 6. verſ. 5. עֲצֵי בְרוֹשִׁים, Targum אָעֵי בְרָוִין *ligna abietum:* inſtrumenta muſica ii. de confecta. ¶ 7. *Haſtile, ſcapus haſtæ.* 2. Sam. 21. וְעֵץ *& lignum haſtæ ejus, ſicut liciatorium texentium.*

Chald. אָעִין *cancelli*, ligna perforata, per quæ reſpicimus.

II. Chald. & Syr. עצר & עצא, Piel עַצִּי, Arab. עצי aci, & אסתעצי aſtaaci *oppreſſit, vim fecit, contradixit, reſtitit, repugnavit, rebellavit, rixatus eſt, contentioſus fuit, impedivit, obſtitit, offendit, odit, contumax fuit.* Levit. 19. *Non* תַעֲשֹׁק *defraudabis mercedem mercenarii.* Targum תעצון *impedietis.* Arab. Pſalm. 18. *Nec* עצין *impie geſſi à Deo meo.* Roman. 3. *Illi qui* יעצון *contentioſi ſunt.* Deuter. 5. *Eorum qui* יעצוני *oderunt me:* vide Targum. Alcor. לא יעצון אללה *non reſiſtunt Deo.* Alcor. 2. סמענא ועצינא *audivimus & repugnavimus.*

Nom.

Nom. עָצִין & מַעֲצִין *contentioſi.* A

עֵצָה, & עֲצִינָא, & עֲצִין *injuria, contentio, impedimentum.*

Arab. עָצִי aci *rebellis, contumax, inobediens, peccator:* Plur. עָצִין *rebelles.*

מעצי muacci *offenſus.*

עצאה acia, & עציאן iſian, & מעציה maacia *rebellio, contentio, odium.* אֲלַ Alc. עֲצִיָּה.

עצל quatuor ſignificata habet. I. עָצַל. Inde Niph נֶעְצַל *pigruit, piger, tardus fuit.* Jud. 18. v. 9. *Ne* תֵּעָצְלוּ *pigri ſitis:* nolite cunctari, ut eatis. Targ. תִּתְחַרְשְׁלוּן *ceſſetis:* negligentes ſitis. Hithpaël Rabb. הִתְעַצֵּל *ignavia torpuit.* B

Nom. עָצֵל, Chald. עַטְלָא *piger, tardus* corpore & ingenio, *rudis, ſtupidus, negligens, ſegnis, ſtultus.* Prov. 6. *Abi* עָצֵל, Targ. עַטְלָא *piger ad formicam.*

Substant. עַצְלָה & עַצְלוּת, Chald. עַטְלוּת, Syr. עַטְלְיָא *pigritia, ſegnities, negligentia, inſipientia.* Prov. 31. *Et panem* עַצְלוּת, Targ. חֲבִינָאוּת *pigritiæ non comedet.*

Duale. עֲצַלְתַּיִם *pigritia gemina:* vel, manus utriuſq;. Eccl. 10. בַּעֲצַלְתַּיִם *in prigritys incurvatur contignatio.* Targ. בְּחַלְשׁוּת *in debilitate.* C

II. Syr. עַטֵל *imprudens, ſtultus, difficilis.* Marc. 7. *Num & vos* עַטְלִין *imprudentes eſtis?* Luc. 1. v. 37. *Nihil* עַטֵל *difficile eſt coram Deo.* Luc. 18. *Quàm* עַטְלָא *difficile eſt illis?*

III. Arab. עַטַּל *abolevit, diſſipavit.* Pſ. 119. in Ain. עַטְּלוּא *diſſipârunt Legem tuam.* Rom. 2. *Sed* תַּעַטְלוּא *inanes facti ſunt in cogitationibus ſuis.* 1. Tim. 1. verſ. 19. יַעְתַטְלוּא *diſſipati ſunt à fide.* Gal. 5. תַּעַטַּלְתֻּם מִן אַלְמַסִיח *otioſi facti eſtis à Chriſto.* 1. Cor. 1. v. 18. *Ne* יַתַעַטַּל *exinaniatur crux Chriſti.* Alc. עֻטַּל *diſſipatus fuit.* D

Nom. עַאטַל atil *otioſus.*

עֻטְלָה utla *ceſſatio, vacatio, interturbatio, impedimentum, inſtitium.*

מעטל muattal *diſſipatus.*

Deinde, עַטַל atal *obtudit, hebetavit ferrum.*

Paſſ. אַתְעַטַל atatal *hebetatus fuit.*

Nom. מעטל muattil *obtundens, hebetans.*

תַעְטִיל taatil *obtuſio, hebetatio.*

עַטְלָה מִן חַדִיד atele min hadid *vectis ferrea.*

IV. Arab. cum צ punctato, עַצַל, Foem. עַצְלָה *muſculus* ex carne & nervis conſtans, *lacertus:* Plur. עַצְלאת *muſculi.* עַצַל אַלְמַקְעַדָה *muſculus podicis*, ſphincter. Avic. אַלעַצַל הוּ אַקַל חרארה מִן אַללחם *muſculus eſt minus calidus, quàm caro.* אֲלַ Alc. 2. תַעֲצְלוּהֻן. Alc. 4. תַעַצְלוּא. E

עצם quatuor ſignificata habet. I. עָצַם *robuſtus, fortis, ſolidus, roboratus, corroboratus fuit, auctus fuit* robore aut numero, qualitate aut quantitate, *multus factus eſt.* Pſal. 69. עָצְמוּ, Targum תְּקִפוּ *roborati ſunt conſtringentes me.*

Jer. 15. v. 8. עָצְמוּ, Targ. סְגִיאָן *multiplicatæ ſunt coram me viduæ.* Gen. 5. עָצַמְתָּ, Targ. תְקִפְתָּא *fortior es me.* Pſ. 40. עָצְמוּ *plures ſunt, quàm ut enumerari poſſint.* Ibid. עָצְמוּ *plures ſunt, quàm pili capitis mei.* Pſal. 139. verſ. 17. עָצְמוּ *multa ſunt ſumma eorum.* Targum אִתְחֲיָלוּ *roborati ſunt principes eorum.* Lxx. ἐκραταιώθησαν *roborati ſunt principatus ejus.* ſequitur: אֶסְפְּרֵם *numerabo eos.* Hiph. הֶעֱצִים *roboravit, corroboravit.*

Nom. עָצוּם *robuſtus, fortis:* Plur. עֲצוּמִים *robuſti, rixoſi.* Gen. 18. *Et Abraham erit in gentem magnam*, וְעָצוּם *& fortem.* Lxx. καὶ πολὺ *& multam.* Proverb. 18. *Lites ſedat ſors: & inter* עֲצוּמִים *rixoſos ſeparat.* Pſalm. 10. verſ. 10. *Et cadet* בַּעֲצוּמָיו *in robore ejus cœtus pauperum.* Targum בְּתַקּוֹף כְּמָנוֹי *in robore inſidiarum ejus.* Amos 5. וַעֲצֻמִים *& multa peccata veſtra.* Hier. *fortia.*

עֹצֶם & עָצְם, Foem. עָצְמָה *robur, fortitudo, multitudo.* Job. 21. *Hic moritur* בְּעֶצֶם, Targ. בְּתְקוֹף *in robore integritatis ſuæ.* Job. 30. בְּעֹצֶם, Targum בְּאַלְמוּת *in robore manus tuæ adverſaris mihi.* Eſa. 40. *Et cui non ſunt vires* עָצְמָה *robur multiplicat.* Lxx. λύπην *mœrorem.* Acceperunt pro עָצְמָה עַצְּבָה *triſtitia:* ob literarum מ ב affinitatem in ſono: quia ſunt ejusdem organi. Eſa. 47. v. 11. בְּעָצְמַת חֲבָרַיִךְ *in multitudine divinatorum tuorum.* ¶ Deinde,

עֶצֶם & עָצֶם, Syr. עַטְם, Arab. עַצְם adam *os ſolidum, crus;* per ſynecdochen, *membrum, corpus*, & rei cujuscunq; *ſubſtantia, res ipſa, eſſentia:* Plur. עֲצָמִים, Foem. עֲצָמוֹת, Syr. עַטְמִין, Arab עִצָאם idam *oſſa*, in quibus conſiſtit robur corporis, *membra, corpora.* Gen. 2. *Hoc nunc eſt* עֶצֶם מֵעֲצָמַי, Targ. גַּרְמָא מִגַּרְמַי, Arab. עַטְם מִן עִטָאמִי *os de oſſibus meis.* Pſal. 139. *Non occultatum fuit* עָצְמִי, Targ. גַּרְמִי, Lxx. τὸ ὀστοῦν μου *os meum abs te.* Eccleſ. 11. כַּעֲצָמִים *ſicut oſſa in ventre plenæ:* ſicut embryo in ventre gravidæ. Joſ. 9. עַצְמְכֶם *os veſtrum ſum.* Targum קָרִיבְכוֹן *propinquus veſter.* Pſalm. 35. *Omnia* עַצְמוֹתַי *oſſa mea.* Targum אֵבָרַי *membra mea.* Pſalm 53. *Quia Deus diſperſit* עַצְמוֹת חֹנָךְ *oſſa obſidentium te.* Targum תְּקוֹף *robur.* Joſ. 10. v. 27. *Uſq; ad* עֶצֶם, Targ. כֵּן *articulum diei hujus.* Gen. 7. בְּעֶצֶם, Targum בִּכְרַן *in ſubſtantia diei iſtius.* Lxx. ἐν καιρῷ *in tempore.* Job. 2. *Tange* אֶל עַצְמוֹ, Targum לִגְרְמֵהּ *ipſummet.* Exod. 24. verſ. 10. וּכְעֶצֶם *& ſicut ſubſtantia cœli ad mundiciem.* Targum וּכְמֶחֱזֵי, Lxx. καὶ ὥσπερ εἶδος *& ſicut ſpecies:* forma. ¶ Rabb. עֶצֶם & עַצְמוּת *ſubſtantia, entitas, eſſentia, ſubſtantia Prædicamentum.* שֵׁם הָעֶצֶם *nomen ſubſtantivum.* אֲלַ עַצְמִי *ſubſtantialis, eſſentialis:* Plur. עַצְמִיִּים *ſubſtantiales, eſſentiales.* עַצְמוֹ *ipſemet.* עַצְמָם *ipſimet.* בִּפְנֵי עַצְמָם *per ſe ipſos*, ſeorſum. ¶ Arab. עַטָאם מַחַרִיקָה idam machariche *oſſa combuſta.*

עַטִים

עֲצָיִם udajem *oſſiculum*.

מַעֲצָמָה maadama *oſſarium*: Plur. מַעֲצָמִים maadim *oſſaria*.

II. Foem. עֲצֻמָה *fortis probatio, firma ratio, argumentum, cauſa*: Pluraliter עֲצֻמוֹת *probationes*. Eſa. 41. verſ. 20. *Adducite* עֲצֻמוֹתֵיכֶם, Targ. חֻשְׁבָּנֵיכוֹן *rationes veſtras*: argumenta veſtra, quæ putatis eſſe fortiſſima & validiſſima, robora litis veſtræ, confirmationes veſtras. Lxx. αἱ βουλαὶ ὑμῶν *conſilia veſtra*. reſpexerunt ad עֵצָה *conſilium*.

Rabb. עָצַם *confirmavit*. ✠ נִתְעַצֵּם *rationibus firmis uti*.

III. עָצַם *fortiter compreſſit, clauſit oculos* ne videat, *& aures* ne audiat. Eſa. 33. verſ. 15. וְעֹצֵם *& claudens oculos ſuos, ne videant malum*. Targ. וְכָלֵי *& prohibens*. Piel עִצֵּם, Syr. עַצֵּם *idem*. Eſa. 29. v. 10. וַיְעַצֵּם *& clauſit oculos veſtros*: tantùm. Syr. Matth. 13. verſ. 15. *Oculos ſuos* עַצְמוּ *clauſerunt*. Sed Jerem. 50. *Et iſte noviſſimus* עִצְּמוֹ *exoſſavit eum*. Fregit oſſa ejus, ut nihil in eo ſit reliquũ: ab עֶצֶם *os*, ſignificatione cõtraria. Targ. אַסֵּיפִנּוּן *conſumſit eos*.

Arab. עָצַם *ſurdus*. ✠ Alc. 3. יַעְצְמוּ.

IV. Arab. עָטַם adam *gravus factus eſt, excelluit, magnificavit, exaltavit*. Luc. 1. v. 46. תְּעַטֵּם נַפְסִי אַלְרַב *magnificat anima mea Dominum*. Pſ. 12. *Linguam noſtram* נְעַטֵּם *magnificabimus*. Pſalm. 30. אֲעַטְּמָךְ *exaltabo te, Domine*. Paſſ. אִתְעַאטַם *magnificatus, exaltatus, nobilitatus fuit, ſuperbijt*. Pſal. 131. *Non* יִתְעַאטַם *exaltatum eſt cor meum* Epheſ. 1. verſ. 18. *Quæ* עַטַם *excellit in vobis*. Phil. 2. verſ 9. *Ideo* עַטַּמַהּ *exaltavit eum Deus*.

Nom. עַטִים adim *magnus, multus, grandis*: Foem. עַטִימָה adima *magna, multa*. אַעְטַם *major*.

עַטְמָה adama *magnitudo, majeſtas, ſuperbia*. בְּעַטְמָה biadama *in magnitudine*: magnificè. עַטָאִים *magnalia*. ✠ מְעַטֵּם *magnificans*. מִתְעַטֵּם *ſuperbiens*: Plur. מִתְעַטְּמִין *ſuperbi*. תְּעַאטַם אַלְקַלְב *magnitudo cordis*, ſuperbia. עַטְמָאן *Othman*, regum nomen, à magnificentia.

עָצַן. Arab. cum צ punctato, עַצַּן gaſſan *ramavit, ramos produxit*.

עִצְן gaſan *ramus arboris, palmes*: Pluralit. עֻצוּן guſun, & אַעְצָאן agſan *rami, arbuſta*. Dimin. עֻצַיְן guſajen *ramuſculus*.

מְעַצַּן mugaſſan *ramoſus, umbra ramorum, umbraculum*.

עָצַף. Arab. עַצְף *vehementia, vis, violentia*.

עָאצִף *tempeſtas*: Plur. עוֹאצִף & עַאצְפָה *tempeſtates, procellæ*.

עַצוּף *turbo*. ✠ עָאצִף acif *ventus vehemens, Auſter, Africus*.

A עָצַר quatuor ſignificata habet. I. עָצַר *clauſit, concluſit, cohercuit, cohibuit, detinuit, continuit, retinuit, retardavit, impedivit, coëgit*. Gen. 16. עֲצָרַנִי *clauſit me Dominus, ne pariam*. Targum מַנְעַנִי *prohibuit me*. 1. Reg. 18. *Nec* יַעֲצָרְכָה, Targ. יְעַכְּבִנָּךְ *remoretur te pluvia*. Jud. 13. verſ. 16. *Si* תַּעְצְרֵנִי, Targ. תְּחַדְּנַנִי *detinueris me, non edam*. Gen. 20. *Quia* עָצֹר עָצַר, Targ. מֵחַד אֲחַד *claudendo clauſerat Dominus*: ſteriles reddiderat. Job. 14. וַעֲצֹר, Targ. וּלְמֵעַכְּבָא *& impedire verbis, quis poteſt?* 2. Reg. 4. *Ne* תַּעֲצָר־לִי, Targ. תְּדוֹחֵק עָלַי *cogas me equitare*. 2. Reg. 17. וַיַּעַצְרֵהוּ, Targ. וְאַחֲדֵהּ *& cepit eum rex Aſſur*. Abſolutè. Eſa. 66. v. 10. *An ego parere faciens*, וְעָצַרְתִּי *& claudar? Hier ſterilis ero?* Lxx καὶ ϛεῖραν ἐποίησα *& ſterilem feci*. Niph. נֶעְצַר *clauſus, concluſus, prohibitus fuit*. Num. 16. וַתֵּעָצַר, Targ. וְאִתְכְּלֵי *& cohibita fuit plaga*. 1. Sam. 21. verſ. 8. *Et ibi erat quidam de ſervis Saul, in die illo* נֶעְצָר *concluſus coram Domino, & nomen ejus Doeg*. Targ. כָּבִישׁ *abſconditus*. Lxx. συνεχόμενος νεσσαρὰν: Ex duabus verſionibus, & poſterius ex Hebræo vocabulo. Concluſerat ſeipſum ante tabernaculum Teſtimonij, ut ſtudio Legis occuparetur.

Nom. עֹצֶר & עֶצֶר *clauſtrum*, locus, ubi quis clauditur, *carcer, cohibitio, impedimentum*. Prov. 30. וְעֹצֶר רָחַם *& cohibitio matricis*. ſterilitas: quòd ſteriles ſint laſciviores. Eſa. 53. v. 8. מֵעֹצֶר *ex carcere & judicio ſublatus eſt*.

מַעְצָר & מַעֲצוֹר *concluſio, cohibitio, difficultas*. 1. Sam. 14. *Non eſt Domino* מַעְצוֹר *difficile*.

Rabb. עוֹצֶר גְּשָׁמִים *prohibitio pluviarum*: penuria.

D עֲצָרָה & עֲצֶרֶת *cætus*, collectio hominum in unum locum, ubi aliquandiu detinentur, *conventus*: Plur. עֲצָרוֹת *cætus*. 2. Reg. 10. *Sanctificate* עֲצָרָה, Targ. כְּנִשְׁתָּא *congregationem ipſi Baal*. Ut omnis populus coram Baal conveniat. Jer 9. v. 1. עֲצֶרֶת, Targ סִיעַת *cætus prævaricatorum*. ¶ Deinde, *feſtum* quo populus ad preces conveniens retinetur, & ab opere ſervili prohibetur. Sic autem dicitur *dies octavus feſti tabernaculorum, & ſeptimus Paſchatis*. Septimum paſchatis diem duplicant, ſicut & primum: quia exactè novilunium, quod eſt feſti initium, ſcire nequeunt. Feſto tabernaculorum, quod ſeptem conſtabat diebus, dies addebatur octavus, quo populus, ut ſacrum faceret, adhuc detinebatur. Et quidẽ plures eo die, quàm alijs feſti diebus, Iſraëlitæ ab omni opere ſuo feriantes, confluebãt ad precationes: unde inprimis celebris erat & ſanctus: & *magnus dies feſti* vocatur, Joh. 7. ubi feſtũ tabernaculorum ita deſcribitur, v. 2. *Erat autem prope feſtum Judæorum*, ἡ σκηνοπηγία.

verſ. 14.

verſ. 14. *Feſto autem jam medio.* hoc eſt, circiter quartum diem. verſ. 37. *Vltimo autem die illo magno ſtetit Jeſus.* hoc eſt, octavo, qui fuit æquè celebris ac primus, quia utrumq; Lex ſanctum nominavit. Et poſt diei octavi meridiem, Judæi ex tabernaculis exeuntes, domum redeunt. Lev. 23. *In die octavo convocatio ſanctitatis erit vobis, & offeretis ſacrificium Domino,* עֲצֶרֶת *congregatio eſt.* Targum כְּנִישִׁין תֶּהֱוֹן *congregati eritis.* LXX. ἐξόδιον *exitus eſt:* dies egreſſionis ex tabernaculis, & terminus ſeu finis feſti. Aut quòd celebraretur in memoriam exitus ex Ægypto. Paſcha celebrabatur 14. primi menſis. ſequens dies 15. & paſcha, & prima azymorum vocabatur: quia paſcha incidebat in 14. & in 15. deſinebat. Inde ſeptima ab illa, nempe 21. erat ſeptima azymorum, quam עצרת *collectam* vocabant. Deut. 16. *Sex diebus comedes azyma, & in die ſeptimo* עצרת *cœtus coram Domino.* LXX. ἐξόδιον, ἑορτὴ, *exitus, feſtum.* Amos 5. *Non olfaciam* בְּעַצְּרֹתֵיכֶם *in conventibus veſtris.* Targum *Non acceptabo oblationes* כְּנִישָׁתְכוֹן *congregationum veſtrarum.*

A

עָצוּר *clauſus, concluſus.* 1. Reg. 14. verſ. 10. *Excindam de Jarobam mingentem ad parietem,* עָצוּר וְעָזוּב *concluſum & relictum in Iſraël.* Concluſus, captus, qui eſt in poteſtate alicujus: relictus, qui eſt alteri commiſſus. ut nullus ſit concluſus aut derelictus: omnes peribunt. Targum אָחִיד וּשְׁבִיק *clauſum & derelictum.* Deut. 32. עָצוּר וְעָזוּב *divitiæ domi concluſæ, & pecora in agro relicta.*

Rabb. עֹצֶר & עֲצִירָה *retentio.* עוֹצֶר השתן *lotij retentio,* iſchuria, difficultas urinæ.

II. עָצַר *cohercuit legibus ſubditos,* ne quid agant ſine permiſſione, *poteſtatem habuit, imperavit, dominatus eſt, prævaluit.* 1. Sam. 9. v. 17. *Iſte* יַעְצֹר *dominabitur in populo meo:* regnabit. Targum יַעְדֵּי מָרוּתָא *removebit dominium à populo meo.* ſcilicet aliorum. 2. Paral. 14. verſ. 10. *Ne* יַעְצֹר *dominetur tecum homo.*

Nom. עֶצֶר *dominium, imperium, regnum.* Jud. 18. v. 7. *Poſſidens* עֶצֶר *regnum.*

מַעְצָר *idem.* Prov. 25. *Non eſt* מַעְצָר *dominium ſuper ſpiritu ejus.*

III. Chald. עֲצַר, Arab עצר aſar *preſſit, compreſſit, conſtrinxit, expreſſit* premendo vinum ex uvis, oleum ex olivis. Geneſ. 40. וָאֶשְׂחַט, Targum וְעַצְרִית *& expreſſi eas.* Jud. 6. וַיָּמֶץ, Targum וַעֲצַר *& exprimebat rorem.*

Nom. עֲצִירִין *azymi,* qui exprimuntur.

עצור *cortex uvarum:* item, *calcator vini.*

מַעְצַרְתָּא, Arab. מעצרה maaſara *torcular,* ubi uvæ aut olivæ exprimuntur. 2. Reg. 13. *Ex* הַיֶּקֶב, Targum מַעְצַרְתָּא *torculari.* Arabicè, Matth. 21. verſ. 33. וחפר פיה מעצרה *& fodit in ea torcular.* Pluraliter Arabicè מעאציר maaſir *torcularia.* אַלְמַעְצָרָה almaaſara *torcular in cerebro,* concavitas cerebri, in quam meatus deſinunt: in Avicenna.

עַצָּאר aſſar *expreſſor olivarum.*

עָצִיר acir *vindemia, autumnus.*

עַצָארָה aſara *ſuccus expreſſus, muſtum:* Plural. עצאראת aſarit *ſucci expreſſi.* Marc. 14. *De* עציר *ſucco vitis.* עַצָארָה אַלְוַרְד ... *ſuccus roſarum.*

מעצראת *nubes.*

B

IV. Arabicè cum עׂ punctatis, עׂצרון *cartilago.*

עׂצָאר *vitreatum.*

עׂצארה *ſcutella:* in Avicenna.

עקק. Inde Chald. עֲקִיק *gemmæ nomen.*

עקב quinque ſignificata habet. I. עָקוֹב *curvitas, obliquitas, pravitas:* recto & plano opponitur. Eſa. 40. verſ. 4. *Et erit* הֶעָקֹב לְמִישׁוֹר *curvum in planiciem:* via curva & difficilis. Targum כְּפַלְיָא *duplicitas.* LXX. τὰ σκολιὰ *obliqua.*

C

עָקֵב, Arabicè עקב acheb *calx, calcaneum,* pars extrema pedis, à figura curva: *veſtigium:* Plur. עֲקֵבִים, Chaldaicè עִקְבִין, Formin. עֲקֵבוֹת, Syriacè עֶקְבָן, Arabicè אעקאב *calces, tali, veſtigia.* Geneſ. 3. *Et tu conteres eum* (in) עָקֵב *calce.* Pſalm. 56. *Obſervant* עֲקֵבַי *veſtigia mea.* Targum אַסְתּוֹרַי *ſemitas meas.* Pſalm. 49. *Iniquitas* עֲקֵבַי *calcium meorum circumdabit me:* finis operum meorum: vel pedum meorum, qui ad malum percurrunt. Pſalm. 77. וְעִקְּבוֹתֶיךָ *& veſtigia tua non ſunt cognita.* dages Euphoniæ. Targum וְרוּשְׁמַת פְּסִיעָתָךְ *& ſigna greſſuum tuorum.* Jud. 5. verſ. 22. עִקְּבֵי, Targum טִפְרֵי *ungulæ equi.* Syriacè, 1. Pet. 2. *ut vos* בְּעֶקְבָתֵה *in veſtigijs ejus ambuletis.*

D

עֵקֶב *idem.* Et per metaphoram, *finis, meta, terminus:* quia calx eſt poſtrema corporis pars, ejusque finis, ſicut caput initium. Pſalm. 119. in He. *Et cuſtodiam illam* עֵקֶב (in) *finem.* ל ſubintellecto. Targum עַד גְּמִירָא *uſque ad conſummationem.* uſque ad finem mundi aut vitæ meæ. Ibidem in Nun. *Inclinavi cor meum ad faciendum ſtatuta tua in ſeculum* עֵקֶב (in) *finem.* Targum עַד סוֹפָא *uſque in finem.* ¶ Deinde, *merces,* quæ eſt finis operis, in bonum & malum, *præmium, pœna.* Pſal. 19. *In obſervatione ipſorum* עקב *merces multa.* LXX. ἀνταπόδοσις *retributio.* ¶ Sæpe importat cauſam finalem alicujus actionis, & degenerat in præpoſitionem; *propter, propterea, eò quod,* בשכר *in mercede.* Eſa. 5. verſ. 23.

E

verſ. 23. *Juſtificantes impium* עֵקֶב, Targ. חֲלַף *propter munus*. Gen. 22. v. 18. עֵקֶב, Targ. חֲלָף *propterea quòd obedivisti voci meæ*. q. mercedis loco. Gen. 26. עֵקֶב כִּי, Targ. חֲלָף דִּי *propterea quòd audiverat*.

VERB. Hoſ. 12. v. 3. *In utero* עָקַב *calce tenuit fratrem ſuum*. Al. *fefellit* ſeu *decepit fratrem ſuum*. Ex ſignificatione ſequenti.

PROPR. יַעֲקֹב *Jaacob*, ſic dictus, quia calcaneum fratris Eſau manu tenuit, cùm naſceretur. Geneſ. 25. *Et poſtea exivit frater ejus, & manus ejus apprehendebat* בַּעֲקֵב עֵשָׂו *in calcaneo Eſau, & vocavit nomen ejus* Jaacob. Prophetæ Iſraëlitas vocant filios Jacobi, non Abrahami, nec Iſaaci: quia ſolus Jacob habuit ſemen ſanctum. Abraham habuit Iſaac & Iſmaelem: Iſaac Jacobum & Eſau. In Novo autem Teſtamento dicuntur filij Abraham.

Arab. עלי עקאבהם *ſuper veſtigia ipſorum*: retrorſum. פי עקאבה *in fine*: tandem. אלעקאבה *poſtea*.

II. Per Metaphoram, עָקֹב *pravus, doloſus, fraudulentus, fallax*. Jerem. 17. עָקֹב *pravum eſt cor præ omni*. Targum נְכִיל *fraudulentum*. FOEMIN. עֲקֻבָּה. Hoſ. 6. *Gilead urbs facientium iniquitatem* עֲקֻבָּה מִדָּם *prava præ ſanguine*. LXX. ταράσσουσα ὕδωρ *conturbans aquam*. legerunt מים *aqua*. Hieronimus *ſupplantata*.

עָקְבָּה, Arabicè עקבה *pravitas, dolus, fraus*. 2. Reg. 10. verſ. 20. *Et Jehu fecit* בְּעָקְבָּה, Targ. בְּחָכְמָא *in fraude*: fraudulenter, callidè.

עָקֵב *dolus, inſidia*. Joſ. 8. verſ. 13. *Et* עֲקֵבוֹ, Targ. כְּמָנֵיהּ *inſidiam ſuam à mari ad urbem*: quia inſidia eſt fallacia. Aut, *extremam caſtrorum partem*. LXX. τὰ ἔσχατα αὐτοῦ *noviſſima ejus*. Pſalm. 41. v. 10. *Magnificavit ſuper me* עָקֵב *dolum*. Targum לְחָכְמָא *callidè agere*.

Inde VERB. עָקַב *fraudavit, fefellit, decepit, inſidiatus eſt*. Gen. 27. verſ. 30. *An quia vocatur nomen ejus* יַעֲקֹב *Jaacob*, וַיַּעְקְבֵנִי, Targ. וְחַכְּמַנִי *& fraudavit me duabus vicibus?* callidè egit mecum. Jerem. 9. verſ. 4. עָקוֹב יַעְקֹב, Targum מְכְמַן כָּמֵן *inſidiando inſidiatur mihi*. tantùm.

III. PIEL עִקֵּב, Syr. עַקֵּב, Chald. עַכֵּב, literis כ ק permutatis, *retardavit, moratus, remoratus eſt, retinuit, detinuit*: quia calx eſt poſtremum corporis. Job. 37. verſ. 4. *Nec* יְעַקְּבֵם, Targ. יְעַכְּבִנּוּן *remorabitur eos*. tantùm.

NOM. עִקְּבוֹת *moræ, tarditates*. Pſalm. 89. *Qui conviciantur* עִקְּבוֹת *moras uncti tui*. Targ. איחור *tarditatem*. Qui dicunt Meſſiam nunquam venturum.

Rabb. עֲכָבָה *retentio*.

עַקְבָּא *ſpongia*, aquam hauriens & retinens.

Arab. עאקבה *reliquia*. עקיב ל *poſt*.

IV. Syr. PIEL עַקֵּב, Arab. עאקב *inveſtigavit*, per veſtigia quærendo invenit, *indagavit, quæſivit, inquiſivit, ſcrutatus, perſcrutatus eſt, examinavit*. Syr. Luc. 22. v. 23. *Et cœperunt* דְנַעְקְבוּן *ut quærerent inter ſe*. Matth. 2. verſ. 3. *Ite* עַקֶּבוּ *exquirite diligenter de puero*. Arabicè Act. 22. verſ. 19. עאקב *perſcrutatus eſt cuſtodes*. יעקבהמא *ſuccedet eis*: in Avic. PASS. אתעקב *inveſtigatus fuit*. Roman. 11. verſ. 33. *Et viæ ejus non ſunt* מֶתְעַקְּבָן *perveſtigabiles*. Arabicè יעקב *inveſtigabitur*. Precat. יא מן לא יעקב אלחכמה *ô cujus non inveſtigabitur judicium ejus*.

NOM. עוקב & עקבא *inveſtigatio, inquiſitio*.

V. Arab. עאקב icab *judicavit, condemnavit, punivit, reformavit*. Hebr. 13. verſ. 4. *Deus* יעאקבהם *judicabit eos*. Rom. 4. *ſecundùm Legem ſuam* יעאקבון *judicabuntur*.

NOM. עאקב icab *judicium, ſupplicium, pœna, mulcta, vindicta, ultio*.

עאקבה ociba *idem*. Matth. 5. *Dignus eſt* אלעקאב *judicio*: condemnatione. Marc. 3. verſ. 29. אלעקאב אלדאים *pœna æterna*. Alc. ואללתשריר אלעקאב.

תעקב taacab *inſtauratio, reparatio*.

תעאקב *viciſſitudines*.

מעקב muacib *reformator*.

עוקאב ucab *gryphus*, ſpecies aquilæ.

Alc. 3. עאקבה.

עקד tria ſignificata habet. I. עָקַד, Chaldaicè עֲקַד *vinxit, ligavit, alligavit, colligavit, ſtrinxit, conſtrinxit*. Geneſ. 22. וַיַּעֲקֹד, Targum וַעֲקַד *& colligavit filium ſuum Iſaacum*: manibus & pedibus poſt tergum revinxit: ſicut ligantur oves tondendæ aut mactandæ.

עָקֹד *ligatus*, pecus maculoſum in talis, ubi ligari ſolet: PLUR. עֲקֻדִּים *ligati*. Gen. 30. verſ. 35. *Et removebit in die illo hircos* הָעֲקֻדִּים *ligatos*. Targ. רְגוֹלַיָּא *varios pedibus*: maculatos: habentes talos albos circa loca ubi colligari ſolent, quando tondentur. FOEMIN. עֲקֻדּוֹת *ligata, variegata*.

עָקֹד *ligatura*. Gen. 30. v. 40. *Et dabat faciem ovium ad* עָקֹד *ligaturam*. Targ. *Et dabat in capite ovium omne* רגול *variegatum*.

עקד & עקד *ligatio, tonſio*. 2. Reg. 10. v. 12. *Ipſa eſt* בית עקד *domus ligationis paſtorum in via*. locus ubi paſtores ligant oves, cùm eas tondent. Targ. כְּנִישַׁת *congregationis*. ubi paſtores conveniunt ad oves tondendas.

Rabbin. עֲקִידָה *ligatio*, manuum & pe-

 dum

dum ſimul. עֲקֵידַת יִצְחָק *ligatio Iſaaci.* Targ. in A
1. Cant. וּדְכִיר יְיָ לְהוֹן עֲקֵידַת יִצְחָק כְּבַפְּתֵהּ אֲבוּי בְּטוּר מוֹרִיָּה עַל מַדְבְּחָא *& recordatus eſt Dominus ipſis ligationem Iſaac, cùm ligaret eum pater ejus in monte Moria ſuper altari.*

Arab. עֻקְד *nodus:* Dual. עֻקְדְתִין *duo nodi interſectionis.* ✠ תַעְקִד *nexus.*

II. Chald. עֲקַד *inclinatus fuit, proſtravit ſe.* Exod. 4. verſ. 31. וַיִּקְּדוּ, Targ Hieroſol. וְעָקְדוּ *& inclinabant ſe.* Job. 2. וַיִּקֹּד, Targ. וְעָקַד *& inclinatus fuit in terram.*

III. Arab. עַקַד aquad *nodavit, nodum fecit, coëgit, coagulavit, condenſavit, ſpiſſavit, contraxit,* B *compegit.* Passivum אִנְעַקַד & אִתְעַקַד atacad *coactus, congelatus, coagulatus fuit:* de herba, *nodoſus fuit.* Pſalm. 17. תַעֲקִדַת *condenſatus eſt adeps ipſorum* Epheſ. 4. v. 16. וְיִנְעַקִד *& compactum eſt.*

עֲקִיד aquid, & אִנְעִקַאד & אִתְעִקַאד *coagulum, coagulatio, condenſatio.*

מַעְקוּד maacud *congelatus.* אַלְבַחַר מַעְקוּד albahar maacud *mare congelatum.*

מִנְעַקִד *compactus, contractus.*

עַקְד acd *apocha, codicillus:* Plur. עֻקוּד ucud C *codicilli.*

מְעַקַּד muacad *nodoſus.*

עֻקְדָה ucde nodus herbarum in caule, *articulus, geniculum, artus, membrum:* Plural. עֻקַד uqued *articuli.* בְּלָא עֻקְדָה bile uqde *ſine nodo:* enodis, planus.

עֲנְקוּד ancud *racemus, botrus:* Plur. עֲנַאקִיד aniquid *racemi, botri.*

בֵּיצִי מַעְקַד bedi muacad *ovum coagulatum,* quod pulleſcit.

עַקַּד acad *caſeus* ex lacte coagulato. D

עֲקִידָה *opus.* ✠ עֲקִדָה *menſa.* ✠ עֲקוּד *pacta.*

עקה. Inde מַעֲקֶה *peribolum,* paries tecti plani, in circuitu ejus factus, ne quis inde cadat, decem palmos altus. Plana enim erant tecta ædium in terra Iſrael. Unde Chriſtus: *prædicate in tectis.* Deut. 22. verſ. 8. *Et facies* מַעֲקֶה, Targum תִּיקָא, Lxx. *στεφάνην coronam tecto tuo:* cancellos, ſepimentum.

Alc. 2. עֲקִי. Alia in עוק vide.

עקל duo ſignificata habet. I. עֲקַל. Inde Piel E עַקֵּל, Chald. עֲקַל *pervertit, torſit, contorſit.* Habacuc 1. *Improbus circumvenit juſtum: ideo egreditur judicium* מְעֻקָּל *perverſum.* Lxx. *διεστραμμένον.*

Nom. עֲקַלְתוֹן *tortuoſus.* Eſa. 27. *Serpens* עֲקַלָּתוֹן *tortuoſus:* qui in gyros torquetur.

עֲקַלְקַלּוֹת *tortuoſitates, perverſitates, obliquitates.*

Syr. מְעַקַּל *perverſus.*

Rabb. עֲקוּל *tortuoſus locus in flumine.*

עוֹקֶל *rudens,* funis nauticus: à tortuoſitate.

עֲקָל *tina,* in qua olivæ comprimuntur.

עֲקָלִין *ornamenta brachiorum.*

Arab. עֲקִיל aquil *funis:* Plur. עֻקָאל ucal *funes.*

עֲקַל ocal *contorſio.*

Verb. עֲקַל *ſtrinxit, conſtrinxit.* Pſal. 119. in Heth. עֲקָלֻנִי *conſtrinxerunt me funes impiorum.*

מַעְקְלוֹן *vincti.* ✠ מַעְתְקְלָא *vinctus.*

II. Arab. עֲקַל aqual *prudens fuit, intellexit, ſapuit, ſenſit.* 2. Corinth. 4. verſ. 3. *Si ſumus* עָקְלָא *prudentes,* מַעְקְלָא *& intelligentes ſumus.* Pſalm. 94. *Stulti aliquando* תַעְקְלוּן *ſapite.* 1. Pet. 4. verſ. 7. וַאעְקְלוּא *& prudentes ſitis.* Pſalm. 58. *Priuſquam* יַעְקְלוּא *intelligant ſpinæ veſtræ rhamnum.* Alcoran. וַיַעְקְלוּן, & עַקְלוּהָ.

Nom. עָאקֶל *prudens, intelligens, manſuetus.*

עַקְל aql *prudentia, intelligentia, mens, ratio, ſenſus, intellectus:* Pluralit. עֻקוּל ucul *mentes.*

עַקְלִי acli *rationalis:* Plur. עַקְלִיין aclijn *rationales.* Foem. עַקְלִיָּה aclia *rationalis.*

קִלַּת עַקְל quillat acal *imprudentia, ſtultitia.*

בְּעַקְל *in prudentia:* prudenter.

עקם duo ſignificata habet. I. Chald. & Syr. עֲקַם *incurvatus, obliquus fuit.* Piel עַקֵּם *incurvavit, torſit, pervertit, depravavit, avertit.* Eſa. 59. *Semitas ſuas* עִקְּשׁוּ, Targum עַקִּמוּ *perverterunt.* Mich. 3. *Rectum* יְעַקֵּשׁוּ, Targum מְעַקְמִין *depravant.* Syr. Act. 13. v. 28. דְּנַעְקְמִיוּהִי *ut averteret eum à fide.*

Nom. עֲקִים & עוּקְמָן *perverſus.*

עֲקִימוּת & עוּקְמָא *perverſitas, depravatio.*

מְעַקֵּם *pervertens.* מְעֻקָּם *perverſus.*

Rabb. עֲקָם *obliquitas, concavitas.* מְעֻקָּם *perverſus.*

עִקּוּם *torſio.* עִקּוּם פֶּה *tortura oris.* ✠ עֲקָם *obſidio.*

II. Arab. עֻקְם *ſterilitas.*

עֲקִימָה aquima *mulier infœcunda,* ſterilis: item, *vacca ſterilis,* taura: Plur. עֲקִימָאת aquimit *ſteriles mulieres* aut *vaccæ.*

עקס. Rabb. עֲקָס *angulus:* item, *ſcorpionis* vel *apis punctura.*

Syr. עֲקַס *punxit, ſtimulavit, fodicavit.*

עוּקְסָא & עוּקָס *ſtimulus:* Pluralit. עוּקְסִין *ſtimuli.* Actor. 9. *Calcitrare* לְעוּקְסָא *ad ſtimulos.*

עקף. Rabb. עֲקַף *calliditas,* ✠ עֲקִיפִין *doli.*

עֲקַף *callidè egit.*

Arab.

Digitized by Google

A Arab. עָקַף ſicut Hebr. עָקַב, *curvus, recurvus fuit.* מַעְקוּף *incurvatus, flexus.* تعقف *curvitas.*

עַאקְפַה מֻתַקִּן עַאקִף aquif *curvus, recurvus.* aquifa mutaquin *curvam rectificans.*

עקץ. Rabb. עָקַץ, Syr. עקס *pupugit.*

עוֹקֶץ *aculeus* ſcorpij aut ſpinæ, *acus, acies.* 2. *verruca mammillæ.* 3. *ſpina dorſi*, aut hujus *caudæ.* 4. *apex.* 5. *rei extremitas*: Pluralit. עוֹקְצִים & עוֹקְצִין *apices, extremitates.* ut cùm dicunt: litera ב habet duos עוֹקְצִין *apices*, unum ſupra, alterum infra poſt ſe. litera ה in dextra ſua habet עוֹקֶץ *apicem.* ד habet
B עוֹקֶץ *apicem* poſt ſe; quo à ר diſtinguitur. De ejuſmodi apicibus, quibus literæ exornantur & diſtinguuntur, intelligendum eſt illud, Matth. 5. *Iota unum, aut unus neguia apex non tranſibit de Lege.* ¶ Deinde, עוֹקֶץ תְּמָרִים & עוֹקְצֵי תְאֵנִים *apex palmularum.* עוֹקֶץ עֲנָבִים *apex uvarum*, pediculus, à quo uva dependet in vite. ¶ עוֹקְצִים *ſquinancia.*

עֲקִיצָה *punctio, mordicatio, apertio.*

C Verb. עָקַץ *extrema præcidit.*

Arab. עֻקַץ uquis *baculus, ſcipio, fuſtis.*

עקר. עָקַר, Chald. & Syr. עקר *evulſit, eradicavit*, à radice & fundamento ſubvertit, radicitus perdidit. ¶ Arab. עקר acar *mactavit.* Eccl. 3. *Et tempus* לַעֲקוֹר *evellendi plantatum.* Jer. 31. לִנְתוֹשׁ, Targ. למעקר *ad evellendum.* Proverb. 14. *Manibus ſuis* תֶּהֶרְסֶנָּה, Targum עָקְרַה *deſtruit illam.* Syr. Matth. 13. verſ. 29. *Ne* תֶּעֶקְרוּן *evellatis cum illis triticum.* Niphal
D נֶעֱקַר *evulſus fuit.* Zophon. 2. עֶקְרוֹן תֵּעָקֵר *Ekron eradicabitur*: funditus evertetur. metaphora & paranomaſia. Piel עִקֵּר, Chald. עַקַּר *evulſit.* Gen. 4. *Et in voluntate ſua* עִקְּרוּ *eradicarunt bovem.* Targum תְּרַעוּ *deſtruxerunt*: perdiderunt. Joſ. 10. *Et equos ipſorum* עִקֵּר *deſtruxit*: עקר פרסאותא. à genu & infra incidit, ne poſſent incedere, & hoſti auxilio eſſe. occidere noluit, tanquam innocuos: diripere noluit, ne eis Iſrael fideret. Paſſ. Chaldaicè אִתְעֲקַר, Syriacè אתעקר *eradicatus fuit.* Dan. 7. אִתְעֲקַרָא *evulſa fuerunt à prioribus.* Matth. 15. *Omnis plantatio, quam non plantavit Pater meus* תִּתְעֲקַר *eradicabitur.*

עָקָר, Chaldaicè עקר, Arabicè עאקר & מעקר *ſterilis*: Fœmin. עֲקָרָה & עקרה, Chaldaicè עֲקַרָא *ſterilis.* Arabicè עאקרא aquira *ſterilis.* Alcor. 29. וכאנת אמראתי עאקרא *eſtque uxor mea ſterilis.* عقر עקר icar *ſterilitas.* Geneſ. 11. *Et Sara erat* עֲקָרָה, Targum עֲקַרָא *ſterilis*: nullus ei filius. Steriles fuerunt ſanctæ mulieres, 1. Sara. 2. Rebecca.

3. Rachel. 4. Hanna, mater Samuelis. 5. Eliſabeth, mater Johannis. Sed poſt ſterilitatem omnes ſanctum ediderunt partum. Abraham & Sara 75. annos, Rebecca 20, Rachel 14, Hanna 19. annos, & ſex menſes, fuerunt ſteriles: ut eſſent 1. preces ipſorum ardentiores. 2. majus gaudium. Pſalm. 113. *Qui habitare facit* עֲקֶרֶת הַבַּיִת *ſterilem domus, matrem filiorum lætantem.*

עֵקֶר *ethnicus, gentilis*, qui nunquam factus eſt proſelytus, ſed ex familia proſelyti ortus; & quaſi radices egit in populo Dei. Levit. 25. verſ. 47. *Aut* לְעֵקֶר, Targum לַאֲרַמִּי *gentili, ex familia proſelyti.* qui eſt ex Lege Iſraël. qui totus eſt idololatriæ deditus. Sic in Novo Teſtamento אֲרַמִּי dicitur *Ethnicus*: in ארם vide.

Chaldaicè עִקַּר, Syriacè עקר *radix, fundamentum, origo, cauſa, principium*: Pluralit. עִקָּרִין *radices, fundamenta, principia.* Job. 19. וְשֹׁרֶשׁ, Targum וְעִקַּר *& radix verbi inventa eſt in eo.* Job. 36. וְשָׁרְשֵׁי הַיָּם, Targum וְעִקְּרֵי יַמָּא *& radices maris operuit.* Jonæ 2. verſ. 7. לְקִצְבֵי הָרִים *ad extremitates montium.* Targum לְעִקְּרֵי טוּרַיָּא *ad radices montium.* Pſalm. 12. verſ. 5. *Lingua noſtra prævalebimus.* Targum מָאן דְּכָפְרִין בְּעִקָּרָא *qui negant fundamentum, qui dicunt lingua noſtra prævalebimus.*

Rabb. הֶעְקֵר *everſorius locus.*

Chald. עקירות *everſio, eradicatio.*

Rabb. עִקָּרִים *fundamenta, principia* ſeu *articuli fidei*: quales Judæi habent tredecim, ſed qui ad quatuor revocari poſſunt. כּוֹפֵר בָּעִקָּר *negans Deum.* גוי עִקָּרִי *gentilis fundamentalis*, qui articulos fidei complectitur.

Propr. עֶקְרוֹן *Ekron, Accaron*, una ex quinque Philiſthinorum urbibus: quæ μυίαγρον deum coluiſſe legitur: de quo in זבוב vide. Zophon. 2. עֶקְרוֹן תֵּעָקֵר, LXX. ἐκριζωθήσεται: Paranomaſia. funditus evertetur.

Arab. עקריון ucurion *ſenecio*, herba.

עקר *ulcus*: in Avicenna.

E **עקש**. עִקֵּשׁ *pervertit.* Job. 9. verſ. 20. *Integer ego*, וַיַּעְקְשֵׁנִי *& pervertit me.* Niphal נֶעְקַשׁ *perverſus fuit.* Prov. 28. v. 18. וְנֶעְקַשׁ דְּרָכַיִם *& perverſus duabus vijs, cadet in una.* Piel עִקֵּשׁ *pervertit.* Eſa. 59. v. 8. *Semitas ſuas* עִקְּשׁוּ, Targ. עַקִּימוּ *perverterunt.* Mich. 3 *Omne rectum* יְעַקֵּשׁוּ Targ. מְעַקְמִין *pervertunt*: curvant.

Nom. עִקֵּשׁ *perverſus, verſutus*: Pluralit. עִקְּשִׁים *perverſi, verſuti.* Pſalmo 101. verſiculo 4. *Cor* עִקֵּשׁ *perverſum recedet à me.*

 Prov. 2.

Digitized by Google

Proverb. 2. *Quorum viæ ſunt* עִקְּשִׁים *perverſa.* A

עִקְּשׁוּת *perverſitas, verſutia.* Proverb. 4. *Remove à te* עִקְּשׁוּת, Targum עַמּוּקָא *perverſitatem.*

מַעֲקַשִּׁים *perverſitates, perverſa, obliqua, curva.*

עקת. Arab. עקת aquat *ſolidavit, opplumbavit, ferruminavit.*

תעקת taaquit *ferruminatio, plumbatio.*

עקת *libertas.*

ערר. עָרַר. Inde Piel עַרְעֵר *diruit, deſtruxit.* Hɪᴛʜpaël הִתְעַרְעֵר *idem.* Jerem. 51. *Murus Babylonis lata* עַרְעֵר תִּתְעַרְעַר *deſtruendo deſtruetur.* B

Nᴏᴍ. עֲרִירִי *unicus, ſolitarius, abſque liberis,* qui vel nullos procreat liberos vel vivens amittit: Pʟᴜʀᴀʟ. עֲרִירִים *ſteriles.* Gen. 15. verſ. 2. *Cum ego abeam* עֲרִירִי, Targum בְּלָאוֹלַד, Lxx. ἄτεκνος *ſine prole:* abſque liberis. Levit. 20. עֲרִירִים, Targum בְּלָאוֹלַד, Lxx. ἄτεκνοι *ſine prole morientur.* Rabbin. עונש ערירים *pœna ſterilium:* cum quis ſine liberis vivit aut moritur.

עַרְעָר arbor ſpinoſa, *myrica.* Jerem. 17. *Et erit* כְּעַרְעָר, Targum כְּעֲכוּבִית *ſicut myrica in campeſtri.* Lxx. ὡς ὄνος ἄγριος *ſicut onager.* legerunt עָרוֹד *onager:* ob ד ר ſimilitudinem. Pſalm. 102. *Reſpexit Dominus ad orationem* הָעַרְעָר *myricæ.* Targum דְמִצְחֲרִין. vide. Lxx. τῶν ταπεινῶν *humilium:* afflictorum; eorum, qui deſtruuntur. Jerem. 48. verſ. 6. *Et ſitis* כַּעֲרוֹעֵר *ſicut myrica in deſerto.* Lxx. *ſicut* ὄνος ἄγριος *aſinus agreſtis.* legerunt עָרוֹד *onager.* C D

Arab. עררה irâra *juniperus:* Pʟᴜʀᴀʟ. עראר irar *juniperi.*

Rabb. עִרְעֵר, Chald. עַלְעֵל *fregit, deſtruxit, vaſtavit, litigavit.*

עִרְעוּר, Chaldaicè עַלְעוּל *prælium, certamen.*

Syr. עַרְעוּר *turbo, procella.* ¶ Item Rabb. עִרְעֵר, Arabicè ערער gargar *gargariſavit.* ☞ ערערה *gargariſmi.*

ער *gryphus,* avis rapax.

ער arr *impudens, inverecundus, turpis, fœdus.*

Alc. 3. עֲרוֹר. E

ערא. Arab. ערא, in עֲרָה invenies.

ערב quatuor ſignificata habet. I. עָרַב. Inde Hɪᴛʜpaël הִתְעָרֵב, Rabb. נִתְעָרֵב, Chald. אִתְעָרַב *mixtus, admixtus, commixtus fuit.* Proverb. 24. *Et cum ſeditioſis ne* תִּתְעָרָב *commiſcearis.* Proverb. 20. *Et ad blandientem labijs ne* תִתְעָרָב, Targum תִּתְחַלַּט *admiſcearis,* ſeu *admiſceas te.* Pſalm. 106. וַיִּתְעָרְבוּ, Targum וְאִתְעָרְבוּ *& miſcuerunt ſe inter gentes.* Chald. Piel עָרֵב *miſcuit.* Dan. 2. מְעָרַב *mixtum teſta luti.*

Syr. עָרֵב *cribravit, ventilavit.* Luc. 22. v. 31. דנערובכון *ut cribret vos.*

Nᴏᴍ. עֵרֶב & עֶרֶב *miſtio, mixtura.* Uſurpatur, 1. de filo, quod ex tranſverſo ſtamini immiſcetur & *ſubtegmen* vocatur. Levit. 13. אוֹ בִשְׁתִי אוֹ בָעֵרֶב *aut in ſtamine aut in ſubtegmine.* Inde Judæi שְׁתִי וָעֵרֶב *ſtamen & ſubtegmen* vocant Chriſtum crucifixum: hæc enim duo fila crucem efficiunt. ¶ 2. de miſtione diverſorum populorum, & ſignificat, *vulgus promiſcuum, turbam populorum,* alijs populis admixtam: populus ex multis populis collectus. Exod. 12. *Et etiam* עֵרֶב *mixtura multa aſcendit cum ipſis.* Targum נֻכְרָאִין *alieni multi.* qui ex alijs populis collecti, Iſraelitis ſe admiſcuerunt. Jerem. 50. verſ. 37. *Et omnem* הָעֶרֶב *mixturam.* Targum סוֹמְכְוָתָא *Arabiam.* Sicut, 1. Reg. 10. verſ. 15. *Et omnes reges* הָעֶרֶב, Targum סוֹמְכְוָתָא *Arabiæ.* pro quo habetur, 2. Par. 9. verſ. 14. מַלְכֵי עֲרַב *reges Arabiæ.* Jerem. 25. v. 25. *Et omnes reges* עֲרַב *Arabiæ, & omnes reges* הָעֶרֶב, Targum עַרְבָאֵי *Arabum, habitantes in deſerto.* Ezech. 30. verſ. 5. *Aethiopia, Phut & Lud, & omnis* הָעֶרֶב, Targum סוֹמְכְוָתָא *Arabia.* notat populos Arabum, hinc inde alijs populis admixtos. Nehem. 13. *Et ſeparârunt omnem* עֵרֶב *mixturam ex Iſrael:* alienigenas uxores. ¶ 3. de miſtione diei cum tenebris, & rerum, ut cognoſci & diſcerni nequeant: Et ſignificat *veſperam,* tempus veſpertinum, diei finem, noctis initium, cùm Sol occidit, & ſtellæ oriuntur, & omnia ita miſcentur, ut unum ab altero dignoſci & diſcerni nequeat. 1. Reg. 22. *Et moriebatur* בָּעֶרֶב *in veſpera.* pro quo habetur, 2. Par. 18. לְעֵת בּוֹא הַשָּׁמֶשׁ *ad tempus quo ſol occidebat.* Geneſ. 1. *Et fuit* עֶרֶב, Targum רְמַשׁ *veſpera, & fuit manè, dies unus.* Veſperam præponit, quia tenebræ fuerunt priores. Inde diei naturalis initium nox. ¶ Et per Synecdochen, veſpera *noctem,* manè *diem artificialem* denotat. Significat etiam *tempus initium noctis antecedens.* Geneſ. 19. *Et veniebant duo angeli Sodomam* בָּעֶרֶב, Targ. בְּרַמְשָׁא *in veſpera, & Lot ſedebat in porta Sodomæ.* Exod. 16. *Et fuit* בָּעֶרֶב, Targ. בְּרַמְשָׁא *in veſpera, & aſcendit coturnix.* Quæ de nocte non poſſunt intelligi. Et illud, Ex. 16. בָּעֶרֶב, Targ. בְּרַמְשָׁא *in veſpera comedetis azymos:* ita interpretantur Talmudiſtæ, ut jubeant id fieri ab initio horæ decimæ, & deinceps. h. e. duabus horis ante ſolis occaſum. Dᴜᴀʟ. עַרְבַּיִם *veſpera*

Digitized by Google

veſpera dua, una quando Sol ad occaſum A declinat: altera, quādo jam occidit, necdum tamen ſunt tenebræ, & durat ad $1\frac{1}{2}$ horam. Cùm Sol occidit, & cùm ſolis occidentis lux in nubibus relicta evaneſcit: ſpacium horæ cum $\frac{1}{2}$: Aben Ezra. Al. Tēpus pomeridianum, cùm Sol ad occaſum inclinat, nondum tamen occidit. ab hora ſexta uſq; ad noctem. Exod. 16. v. 12. *Inter* הָעַרְבַּיִם *veſperas comedetis carnem*. Targum שִׁמְשַׁיָּא *Soles*: occidentem & orientem.

מַעֲרָב, Foemin. מַעֲרָבָה, Syr. מַעְרְב, Arab. מַגְרִב magrab *occidens*, occaſus Solis, cœli B regio, ubi Sol occidit. Dan. 8. *Ecce hircus caprarum veniebat* מִמַּעֲרָב *ab occidente*. Ægyptus & Aſſyria ſunt occidentales terræ Iſraël.

Rabbin. עֶרֶב הַשַּׁבָּת *veſpera Sabbathi*. Syr. עֲרוּבְתָּא *dies veneris*, paraſceve. Marc. 15. *Paraſceve, quod eſt ante Sabbathum*: vide שָׁבַת *quievit*. עֶרֶב הַפֶּסַח *veſpera paſchatis*, paraſceve. Syr. עֲרוּבְתָּא דְפִצְחָא *idem*.

Arab. גַרְב garb *occidens*. ☧ גַרְבִּי garbi *occidentalis ventus*, Africus. C

Syr. מַעַרְבָי *veſpertinus*. ☧ עַרְבִירת *veſpertina oratio*.

Inde עָרַב *adveſperavit*. Jud. 19. *Ecce, quaſò, remiſtit dies* לַעֲרוֹב, Targum לְמֶעְרַב *adveſperaſcendo*. Eſa. 24. עָרְבָה *adveſperavit omne gaudium*: obſcuratum eſt. Targum שְׁלִימַת *completum eſt*. L x x. *πέπαυται ceſſavit*. finem habet: Metaphora. Hiphil הֶעֱרִיב *veſperavit, veſperi aliquid egit*. 1. Sam. 17. *& accedebat Philiſthæus manicando* וְהַעֲרֵב *& veſperando*. Targum וּמַחְשֵׁךְ *& obſcurans*. ¶ Syr. עֲרַב D *occidit Sol*. Eph. 4. *Sol ſuper ira veſtra ne* נֶעְרַב, Arab. תַּגְרב *occidat*. Arab. Luc. 4. v. 10. לַמָּא גַרְבַת אלשמס *cùm occidiſſet Sol*.

Syr. עִירוּב *mixtio*. ☧ עֲרִיבָא *ſenectus*.

עָרֹב *mixtura beſtiarum* ex multis ſpeciebus. Exod. 8. v. 17. *& implebantur domus Aegyptiorum* הֶעָרֹב *mixtura*: diverſi generis beſtiis, lupis, vulpibus, &c. qui devorabant victualia ipſorum in ædibus, & in agro pecora.

עֹרֵב, Chald. עוֹרֵב, Arab. cum ע punctato, גראב gorab *corvus*: à nigredine: Plur. עֹרְבִים, Chald. עָרְבִין, Arab. גִרְבָאן girbin E *corvi*. Levit. 11. *Omnem* עֹרֵב, Targum עָרְבָא *corvum juxta ſpeciem ſuam*. Quo nomine, cornix, graculus, & aliæ id genus aves comprehenduntur. Cant. 5. *Cincinni ejus nigri* כָּעוֹרֵב *ſicut corvus*. Hinc apparet qualis avis ſignificetur. Pſalm. 147. *Qui dat jumento cibum ejus, pullis* עֹרֵב *corvi, qui clamant*. Job. 38. v. 41. *Quis parat* לָעֹרֵב *corvo cibum ejus, cùm pulli ejus ad Deum vociferantur, oberrantes ſine cibo?* Pulli corvorum jam A excluſi (ut narratur) plumis albis ſunt præditi ad ſeptimum uſq; diem, & poſtea nigreſcunt. Interim verò parentes pro ſuis eos non agnoſcunt, ſed tanquam ſpurios negligunt & deſerunt, nec cibum illis afferunt. Deus ipſorum miſertus, efficit ut in roſtra ipſorum aperta muſcæ & ros incidant: vel, juxta alios, vermes ex ſtercore ipſorum & incrementis generati ſe ingerant, quibus nutriuntur. Sed cùm nigreſcere cœperunt, à parentibus aluntur. B Verùm pullis recens excluſis, quia clamare & oberrare, ut Job loquitur, non convenit, rectiùs intelliguntur corviculi ſeu pulli jam adulti, qui nidis ejecti ob cibi penuriam hinc inde clamitantes volitant. Corvus enim pullos ſuos, cùm jam poteſtas volandi eſt, nido expellit, ut ad vivendum neceſſaria ipſi inquirant. Ælianus: *Corvi pullos ſuos, cùm jam poteſtas volandi eſt, primùm nido ejiciunt, deinde regione tota expellunt.* Hi igitur inedia affecti huc C & illuc vagantur, queruloſq; in aëre clamores fundunt. Unde & pro eo, quod Chriſtus dicit, Matth. 6. *Reſpicite volatilia cœli*, habetur Luc. 12. *Conſiderate corvos*. 1. Reg. 17. *&* הָעֹרְבִים, Chald. עָרְבַיָּא *corvis præcepi ut ſuſtentent te*. Poſui in corde ipſorum, ut tibi quotidiè bis cibum afferant. Ibidem. וְהָעֹרְבִים *& corvi afferebant panem & carnem mane, & panem & carnem veſperi*. Sunt qui exponunt הָעֹרְבִים *mercatores*: ex ſignificatione ſecunda. Sed præcedit: *&* D *abſcondes te in valle Kerith*, ne quis ſcil. de te ſciat. Inde conſtat, ſimpliciter de avibus iſtis intelligendum. Sic Paulus, primus Anachoreta, miniſtros ſibi & familiares corvos in Eremo habuit. Prov. 30. *Oculum ejus, qui ſubſannat patri, & contemnit doctrinam matris ſuæ, effodient* עֹרְבֵי נַחַל *corvi torrentis*. Corvi erga pullos ſuos ſunt crudeles, & cadaverum oculos omnium primos ſolent invadere & effodere. atq; ita crudelis erga parentes, punitur per crudeles erga pullos, & per aquilas pios erga E pullos. Arab. גֻרָב אֲלבַחְר gorab albachar *corvus marinus*, mergulus. ¶ אֲלְגֻרָב algorab *corvus in cœlo*, ſignum cœleſte.

II. Per metaphoram, עָרַב, Chald עֲרַב *fidejuſſit, fidem interpoſuit, ſpopondit*: cùm ad pacta & mercimonia transfertur: propter mixturam, quæ fit in ſponſionibus & mercimonijs. *negociatus, mercatus eſt*: quia mercatores in emendo & vendendo miſcent unum cum alio. permutant, fidejubent.

Proverb. 6. v. 1. *Si* עָרַבְתָּ *ſpopondiſti pro ſocio tuo.* Lxx. ἐγγυήσῃ *ſponponderis.* Geneſ. 44. v. 32. *Quia ſervus tuus* עָרַב, Targum מְעָרַב *ſpopondit pro puero.* Nehem. 5. *Agros noſtros & vineas noſtras* עֹרְבִים *oppigneramus.* Ezech. 27. לַעֲרֹב מַעֲרָבֵךְ *ad negociandum negociationem tuam.* Targum מֵיתַן סְחוֹרָא *adducentes mercimonium.* Ibidem. וְעֹרְבֵי מַעֲרָבֵךְ *& negociantes negociationem tuam.* Gen. 43. v. 9. *Ego* אֶעֶרְבֶנּוּ, Targum מְעָרְבְנָא בֵהּ *ſpondeo pro ipſo.* Hithpaël הִתְעָרֵב *fidejuſſit, fidejuſſorem* vel *vadem dedit.* Eſa. 36. הִתְעָרֶב נָא *ſponde, quaſò, domino meo regi:* fidejube, vadem promitte, da obſides. B

Nom. עֵרֶב & מַעֲרָב *negociatio, contractus, mercatura, commercium: & locus in quo exponuntur merces.* Ezech. 27. *Dederunt* מַעֲרָבֵךְ *commercium tuum.* Targum בַּחֲנוּתֵךְ *in tabernas tuas.* Jerem. 50. v. 37. *& ad omnem* הָעֶרֶב *negociationem, quæ eſt in medio ejus.* pro אַנְשֵׁי הָעֶרֶב *mercatores, negociatores.* Lxx. τὸν σύμμικτον *vulgus.*

עֹרְבִים *negociatores, mercatores:* qui ſpondent & fidejubẽt alter alteri, dum emunt & vendunt. C

עֲרֻבָּה & עֵרָבוֹן, Arab. עֵרְבָאן urban *arrabo, pignus, vadimonium:* Plur. הָעֲרֻבּוֹת *arrabones.* Geneſ. 38. *Si dede[...]* עֵרָבוֹן, Targum מַשְׁכּוֹנָא *pignus.* 1. Samuel. 17. v. 18. עֲרֻבָּתָם *pignus ipſorum afferes.* Targum טֵיבֵיהוֹן *famam eorum.* Jubet pater Davidem reddere fratribus pignus, quod ad ipſum miſerant, fidem faciendi cauſa, cùm per nuncium peterent ad vivendum neceſſaria aut ſi quid oppigneraverint pro alimentis. D Lxx. ὅσα ἂν χρήζωσι *quibus indigeant.* Legerunt צָרְכָּם. Lat. *cum quibus ordinati ſunt.* legit עֶרְכָּתָם, ab עָרַךְ *ordinavit, diſpoſuit.* Hoſiand. correxit: *Et mandata eorum:* ex Germanico, was ſie dir befehlen. 2. Reg. 14. וּבְנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת *& filios oppignerationem.* obſides, qui tuendæ fidei cauſa, alterius poteſtati traduntur. Targum רַבְרְבַיָּא *principes:* filij principum, qui dati erant regi, pignoris loco, ne deficerent.

Rabb. עֲרֵבוּת *fidejuſſio.* ✠ Syr. עָרוֹבָא *fidejuſſor.*

III. עָרַב. Syr. אֲרַב *miſtus, temperatus, aptus, congruus, jucundus, dulcis, gratus, rectus fuit, congruit, placuit, conſenſit.* Jerem. 31. verſ. 25. E *Somnus meus* עָרְבָה לִּי *dulcis fuit mihi.* Targum הֲנָתֵי *profuit mihi.* Proverb. 3. verſ. 24. וְעָרְבָה, Targum וְתִבְסַם *& dulcis erit ſomnus tuus.* Pſalm. 104. verſ. 34. יֶעֱרַב, Targum יִבְסַם *jucunda erit ſuper me meditatio mea.* Pſalm. 119. verſ. 122. Proverb. 13. v. 19. Eſa. 38. v. 14. Hoſ. 9. v. 4. *Non* לֹא יֶעֶרְבוּ לוֹ *placebunt ei.* Targ. לָא יִתְקַבְּלוּן לְרַעֲוָא *non accipientur cum beneplacito.* Lxx. ἡδύνονται. Ezech. 16. עָרַבְתְּ עֲלֵיהֶם *profuiſti.* Activè, *aptavit, direxit.* Jerem. 30. v. 21. *Quis eſtiſte qui* עָרַב *aptavit* (direxit) *cor ſuum, ut accedat ad me? dicit Dominus.* Targum דְּאִתְרְעִי לִבֵּהּ *cujus cor voluerit accedere.* Eſa. 38. v. 14. עָרְבֵנִי *tempera me:* mitiga mihi morbum. Aut, *dirige me.* Jerem. 6. v. 20. *& ſacrificia veſtra* עָרְבוּ לִי *placuerunt mihi.* Targum יִתְקַבְּלוּן קֳדָמַי *accepta erunt coram me.* Syr. Actor. 24. v. 9. וְאַרִיבוּ *conſenſerunt ſuper ipſo, etiam Judæi.*

Arab. עָארַב arib *conſtruxit.*

Nom. עָרֵב, Syr. אֲרִיב *dulcis, ſuavis, gratus.* Prov. 20. v. 17. עָרֵב לָאִישׁ *dulcis eſt viro panis mendacij.*

עֲרָבָה *planicies*, terra campeſtris: Plur. עֲרָבוֹת *planicies.* Joſ. 3. *Mare* הָעֲרָבָה, Targum דְמֵישְׁרָא *planiciei.* Deuter. 1. v. 1. בָּעֲרָבָה, Targum בְּמֵישְׁרָא *in planicie, è regione junci.* hoc eſt, maris juncoſi. Deut. 8. v. 14. *Tempore conſtituto coram* הָעֲרָבָה *planicie.* Lxx. *juxta faciem* τῆς ἐνέδρας *inſidiarum.* Acceperunt pro אֹרֶב *inſidia:* ob literarum א״ע ſimilem ſonum. Jerem. 50. *Deſertum, ſiccitas* וַעֲרָבָה *& planicies.* Targum וְחָרוּב *& vaſtitas.* Jer. 5. *Lupus* עֲרָבוֹת *vaſtabit eos.* Lxx. ἕως τῶν οἰκιῶν *uſq; ad domos.* legerunt עַד בָּתִּים, ob literarum ר״ד & ר״י ſimilitudinem. Jerem. 39. דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה *verſus deſ[e]rtum.* Eſa. 51. v. 3. וְעַרְבָתָהּ, Targum וּמֵישְׁרַהּ *& planiciem ejus ſicut hortum Domini.* Numer. 22. verſ. 1. בְּעַרְבוֹת מוֹאָב, Targum בְּמֵישְׁרַיָּא *in planiciebus Moab.* Lxx. ἐπὶ δυσμῶν *in occaſu.* q. עֶרֶב *veſpera.*

Deinde, עֲרָבוֹת *primum mobile*, nona ſphæra, quæ eſt plana, & ἄναστρον *ſine ſtellis:* & reliquas ſphæras ambit & circumducit. Al. *Cæli*, boni & dulces hominibus. Pſal. 68. *Equitanti* בָּעֲרָבוֹת *in ſphæris.* ſicut eques equum, ita Deus ſphæras circumducit.

עֲרָבִים, Chaldaicè עַרְבִין *ſalices.* Pſalm. 137. verſ. 2. *Juxta* עֲרָבִים *ſalices in medio ejus.* Præter. Levit. 23. verſ. 40. Job. 40. verſ. 22. Eſa. 15. verſ. 12. 44: v. 4. Arab. עַרָב garab *ſalix.* ✠ Rabb חַג עֲרָבָה *feſtum ſalicis*, dies octavus feſti tabernaculorum, in quo ſalicum, aliarumq; arborum ramos & faſciculos frõdium geſtantes circumeunt Judæi.

עֲרָב *Arabia*, gens ex varijs mixta, quæ incertas ſedes paſcuorum cauſâ pervagatur, tentoria pro domibus habet, dromedarios & camelos ad vecturam & onera geſtanda alit, comas tondet, &c.

2. Paral.

2. Paral. 9. *& omnes* מַלְכֵי עֲרָב *reges Arabiæ.* A
pro quo 1. Reg. 10. עֶרֶב ſcribitur. בְּנֵי עֲרָב, Alcor. אַעְרָאב *Arabes.* Eſa. 21. *Onus* בַּעְרָב *in Arabia.*

Gentile, עַרְבִי *Arabs:* Plural. עַרְבִיִּים ἄραβες *Arabes.* Eſa. 13. *Non figet ibi tentorium* עֲרָבִי *Arabs.* Jerem. 3. v. 2. *Juxta vias ſediſti ipſis* כַּעֲרָבִי *ſicut Arabs in deſerto:* שׁוֹכְנֵי בַּעֲרָבָה. Arabes in deſerto habitantes, ſolent ſedere juxta vias, & expectare prætereuntes mercatores, ut illis vendant, vel ab eis emant. Lxx. ὡσεὶ κορώνη ἠρημωμένη *ſicut cornix deſerta.* Acceperunt pro עֹרֵב *corvus, cornix, graculus.* Hieron. *ut latro:* accepit de B
Arabibus, qui velut latrunculi occupant itinera, & prætereuntes operiuntur, ut eorum fortunas populentur. Porrò triplex eſt Arabia: 1. סֶלַע *Petra* ſeu *Petræa*, finitima Judææ & Ægypto: ſic dicta à Petra, urbe regia ſeu metropoli, cui vicinum eſt deſertum. alio nomine נְבָיוֹת *Nabathæa.* In hac eſt terra Madian & mons Sina. 2. שְׁבָא *Sabæa*, Arabia felix: thurifera, ob ſylvam; & dives, ob auri magnam copiam. inter ſinum Perſicum & Arabicum. C
3. קֵדָר *Cedar*, Arabia deſerta, arenoſa & ſterilis, Scenitis. quæ ſuis locis vide. Hodie omnes Arabiarum gentes dicuntur Saraceni, habentq; celebrem urbem Mecham.

Syr. עַרְבָא *ovis:* Plur. עַרְבָא *oves.*

Rabb. עֲרוּבָא & עֲרִיבָא *piſtrinum.*

עֲרִיבוֹת *navigia*, ex ſalicibus aut ſcirpis facta.

IV. Arab. cum ע punctato, עֲרַב garab *diſceſſit, receſſit, abijt, profectus, peregrinatus eſt, abalienatus, extraneus fuit.* Matth. 4. v. 11. אֲעְרָב עַנִּי *abi à me, Satana.* יַעְרַב *extraneum erit:* in Avic. Piel. עַרַּב garrab *extraneum fecit.* Paſs. אִתְעֲרַב atgarrab *extraneus factus eſt.* Pſalm. 105. וַתְּעָרַב *& peregrinatus fuit Jacob in terra Cham.* Hiphil. אַעְרַב *repulit.* Rom. 10. *Deus* אַעְרַב *repulit populum ſuum.* מַעְתַּרְבִין *abalienati.* D

Nom. עֲרִיב garib *peregrinus, exterus, proſelytus, advena, extraneus:* Plur. עֲרִיבִין garibin, & עַרְבָא *peregrini.* Pſalm. 119. in Gimel. עֲרִיב אנא *peregrinus ego in terra.*

עֲרָב garb, & עֻרְבָה gorba *peregrinatio.* E

עָרַג duo ſignificata habet. I. עָרַג *clamavit:* propriè de cervis dicitur, præ ſiti aquarumve deſiderio clamantibus: poſtea tamen transfertur & ad alias beſtias. Pſalm. 42. v. 2. *Quemadmodum cervus* תַּעֲרֹג *clamat ad torrentes aquarum.* Targum מְרַגְ, Lxx. ἐπιποθεῖ *deſiderat.* Cervi ſunt in deſerto, loco aquis carente: ideo aquas appetunt. Item, cervi ſi comederint ſerpentes, quos corpus ſuum expurgaturi inveſtigant, & narium ſpiritu ex cavernis renitentes extrahunt, incaleſcunt, & appetunt aquas, quibus refrigerentur. Adhæc, quando canes inſectantur, cervi ingrediuntur flumina, ut tuti ſint à canibus. Joel. 1. v. 20. *Etiam beſtiæ agri* תַּעֲרוֹג *clamat ad te.* Targum מְסַבְּרָא, Lxx. ἀνέβλεψαν *reſpicit.*

Nom. עֲרוּגָה *ſulcus, linea*, quam faciunt hortum ſerentes, *area, porca agri:* quæ pluviam appetit. area, quæ fit in hortis, ut poſtea conſpergantur ſemina. Plural. עֲרוּגוֹת *lineæ, areolæ.* Cant. 5. v. 13. כַּעֲרוּגַת בֹּשֶׂם *ſicut areola aromatis.* Cant. 6. v. 2. Ezech. 17. v. 7. & 10. שׁוּרָה inter תְּלָמִים.

II. Arab. עָרַג arag *declinavit, tortuoſus fuit, claudicavit.* In Geogr. תתערג עלי אליסאר *poſtea declinabis ad ſiniſtram.*

תַּעְרִיג *tortuoſitas:* in Avicen.

עָרַג arag *claudus, paralyticus:* Plur. עֻרוּג orog *claudi.*

עֹרְגָה oroga *claudicatio.* Pſalm. 18. וּצְאַרְוּ עֻרְגָא *& facti ſunt claudi.*

Alcor. מַעְאַרְג.

עָרַד duo ſignificata habet. I. עֲרוֹד, Chald. עָרוֹד & עֲרָד *onager:* Plural. Chald. עֲרָדִין & עֲרוֹדִין *onagri.* Job. 39. *& vincula* עָרוֹד *onagri quis aperiet?*

II. Arab. עָרַד arad *lectionem recitavit diſcipulus.* עָרַאר ✠.

Sed cum ע punctato, עָרַד garrad *garrivit.*

תַּעְרִיד tagarid *garritus avium.*

עָרָה quatuor ſignificata habet. I. עָרָה. Inde Piel. עֵרָה, Chald. עַרִּי *nudavit, denudavit, revelavit, retexit, diſcooperuit.* Eſa. 3. *& Dominus comam earum* יְעָרֶה *denudabit.* Zophon. 2. *Quia cedrinum* עֵרָה *nudavit.* Arab. Matth. 26. וְעָרוּהוּ *& exuerunt eum.* Hiphil. הֶעֱרָה, Chal. אַעְרִי *idem.* Levit. 20. *Quia propinquam carnem ſuam* הֶעֱרָה, Targ. גַּלִּי *revelavit.*

Nom. עֶרְיָה, & עֶרְוָה, & מַעַר, Chald. עַרְיָא & עֶרְוָא, Arab. עוּרָה aura *nuditas, denudatio, revelatio:* Plur. Chald. עַרְיָן, Arab. עוּרָאת aurat *nuditates.* ¶ Per antiphraſin, *verenda, pudenda:* quæ nunquam nuda, ſed tecta eſſe debent, pudoris gratiâ. *res fœda, turpis, obſcœna.* Geneſ. 42. *Ad videndum* עֶרְוַת הָאָרֶץ *nuditatem terræ veniſtis.* Targum בִּדְקָא *rimam terræ.* ſciſſuram, partem terræ infirmiorem, & minus munitam. Deuter. 23. *Nec videat in te* עֶרְוַת דָּבָר *nuditatem rei.* Targ. עֲבֵירַת פִּתְגָם *tranſgreſſionem rei:* rem fœdam & turpem. Deuter. 24. *Quia invenit in ea* עֶרְוַת דָּבָר *nuditatem rei, ſcribat ei librum repudij.* Mich. 1. v. 11. עֶרְיָה-בֹשֶׁת eſt גלויה בירת הבושת.

Digitized by

הבושת. Eſa. 47. v. 4. *Revelabitur* ערותך *nu-* A
ditas tua. Targ. בהתתך *pudenda tua.* Exod. 28.
Facies illis ſubligacula linea ad tegendum carnem
ערוה, Targum ערייא *nuditatis.* Levit. 11. ערות
אביך *nuditatem patris tui, & nuditatem matris*
tuæ, non revelabis: non concumbas cum u-
xore patris tui. Ezræ 4. v. 14. וערות מלכא
& nuditatem regis non convenit nobis videre:
בזיון *contemtum.* 1. Sam. 20. *& in pudorem*
ערות אמך *nuditatis matris tuæ.* Targum וקלן *i-*
gnominia. Omnes audientes te amare ho-
minem mihi exoſum, dicent te non eſſe
meum filium, eritq; hoc ignominioſum
tuæ matri, quaſi hæc adulterium commi- B
ſerit. Nahum. 3. *& oſtendam gentibus* מערך
nuditatem tuam: pudendum tuum. Ezech.
16. *& tu nudus* ועריה *& nuditas.* ¶ Rabb. ערוה
inceſtus.

Arab. עריאן urian *nudus.* Matth. 25. ועריאן
וכסותמוני *& nudus, & veſtiviſtis me.*

מערה, Chald. מערא, Arab. מעארה *ſpelunca,*
caverna: Plur. מערות, Arab. מעאיר *caverna,*
ſpelunca. Gen. 19. *& habitabat* במערה, Targ.
במערתא *in ſpelunca, ipſe & duæ filiæ ipſius.* Ge-
neſ. 23. *& dedit mihi* מערת המכפלה *ſpeluncam* C
duplicitatis. Quia camets in regimine non
mutatur, inde apparet ad ערר eſſe, aut ad
עור referendum. Jerem. 7. המערת הפריצים
an ſpelunca latronum domus iſta? præterea: E-
ſa. 32. v. 15. Arab. Geograph. אלמעארה אלתי
ולרבהא אלמסיח.

II. Per metalepſin, *evacuavit, fudit, effudit:*
quia evacuando ſeu effundendo vas, alia-
ve res nudatur: quia res effuſa revelatur
& apparet: vel, quia effuſo liquore evacu- D
antur vaſa. Pſalm. 137. *Dicentibus* ערו ערו *e-*
vacuate, evacuate uſq; ad fundamentum in ea.
Pro ערו: poſterius in pauſa, prius, quia
transfertur accentus ex ultima in penul-
timam, ob vicinitatem alterius accentus.
Al. & quidem rectius, Piel. poſterius
Millel, ob pauſam: & prius fit poſterio-
ri ſimile. Targum צרו *vaſtate.* Habacuc
3. ערות *evacuando fundamentum uſq; ad collum.*
Arab. Luc. 5. v. 9. *Quia timor* אעתראה *inva-*
ſerat eum. Niphal. נערה *evacuatus, effuſus fuit.*
Eſa. 32. v. 14. *Donec* יערה *effundatur ſuper eos* E
ſpiritus ex alto. Lxx. ἔλθῃ *veniat.* Piel. ערה *e-*
vacuavit, effudit. Gen. 24. v. 20. ותער, Tar-
gum ונפצת *& evacuabat cadum ſuum in cana-*
lem: effundebat. Lxx. ἐξεκένωσε. Pſal. 141.
v. 8. *In te ſperavi, ne* תער, Targum תרוקן
evacues animam meam. cum enim anima ex
corpore exit ſeu diſcedit, ex eo quaſi ef-
funditur. Ne ſinas me perire citò. 2. Pa-
ral. 24. verſ. 11. *& veniet ſcriba regis, & præ-*
fectus ſacerdotis ſummi, ויערו *& evacuabunt ar-*

A *cam.* Hiphil. הערה *idem.* Eſa. 53. v. 12. *eo*
quod הערה *effudit ad mortem animam ſuam.*
Targum מסר *tradidit.* Lxx. παρεδόθη *tradi-*
ta eſt. Hithpaël. התערה *evacuatus, effuſus*
fuit. Thren. 4. v. 21. *etiam ad te tranſibit calix,*
inebriaberis ותתערי, Targum ותתרוקיני *& eva-*
cuaberis. per vomitum reddes: vomes. E-
brij enim vomere ſolent.

III. Hithpael התערה *humectatus fuit, pullula-*
vit, viruit, graminavit. Pſalm. 37. v. 35. *& vi-*
di improbum prævalidum ומתערה *& diffuſum:*
pullulantem, humectum. Targ. וחסין *&*
robuſtum.

B Nom. מערה *locus humectus, graminetum,*
planicies. Jud. 20. v. 33. *& inſidiator Iſraël eru-*
pit de loco ſuo ממערה גבע *ex gramineto Geba.*
Targum ממישר *ex planicie Geba.* Lxx. ἀπὸ
δυσμῶν *ab occidente.* legerunt ממערב, à
מערב *occidens.* R. D. *Locus vicinus Geba, gra-*
minibus & oleribus abundans.

ערות *humectationes, germina & olera vi-*
rentia. Eſa. 19. v. 7. ערות *gramineta juxta flu-*
vium.

C IV. Piel. ערה *applicavit, conjunxit.* Eſa. 22. v.
6. *& Kir* ערה *applicavit clypeum.* Targ. רבקו *ap-*
plicârunt.

מער *applicatio, conjunctio.* 1. Reg. 7. v. 36.
Cherubim, leones & palmas, כמער איש *juxta con-*
junctionem cujuſque. Al. juxta adhæſio-
nem viri, cùm uxorem complectitur bra-
chijs.

Arab. Menſ. ואעריגא *& immiſimus hoſtili-*
tatem inter eos.

ערא giri *gluten.* ערא אלכלב אלבחר giri al-
D kelb albachar *gluten canis marini.* quod ex i-
ſto piſce ſumitur. ערא אלנגארין *gluten car-*
pentariorum.

מערי *conglutinativus.* ❧ תעריה *glutina-*
tio.

ערז. Inde Arab. cum ע punctato, עריזה gari-
za *natura.*

עריזי *naturalis:* Plural. עריזיה *naturales.* ❧
מערוז *innatus.*

ערך duo ſignificata habet. I. ערך, Chald. ערך
E *ordinavit* ratione & proportione, *digeſ-*
ſit, diſpoſuit, inſtruxit quidvis. Levitici 6.
verſ. 5. וערך, Targum ויסדר *& ordinabit*
ſuper eo holocauſtum. Jerem. 50. verſ. 9.
וערכו-לה *& ordinabunt contra ipſam.* Tar-
gum ויסדרון עלה קרבא *& ordinabunt contra*
eam bellum: inſtruent aciem. Jerem. 15.
ערכו *inſtruite contra Babel.* Job. 6. verſ. 4.
יערכוני *inſtruent mecum bellum:* vide. Signi-
ficat autem primò, *inſtruere aciem.* ſecun-
dò, *orationem* ſeu *diſputationem.* tertiò, *men-*
ſam.

ſam. Job. 32. *Nec* עָרַךְ, Targum סדר *ordinavit* A *adverſus me verba.* 1. Sam. 4. וַיַּעַרְכוּ *& ordinârunt Philiſthæi.* Targum וְסַדַרוּ קְרָבָא *& ordinârunt bellum.* Gen. 22. וַיַּעֲרֹךְ, Targum וְסַדַּר *& ordinabat ligna.* Prov. 9. *Etiam* עָרְכָה *ordinavit menſam ſuam:* omnis generis cibo inſtruxit. Job. 37. *Non* נַעֲרֹךְ *ordinabimus præ tenebris.* non poſſumus inſtituere coram eo orationem. præcedit: נֹאמַר. Abſolutè, *ordinatus fuit.* Pſalm. 5. *Manè* אֶעֱרָךְ־לְךָ *ordinabor ad te.* Job. 33. v. 5. עֶרְכָה *ordinare coram me, ſta, quæſo.* Aut ſubintelligitur, oratio vel diſputatio. Pſalm. 50. *Arguam te* B וְאֶעֶרְכָה *& ordinabor ante oculos tuos.*

Nom. עֵרֶךְ & עֶרֶךְ *ordo, ordinatio, diſpoſitio.* Judic. 17. *Dabo tibi decem argenteos per annum,* וְעֵרֶךְ *& ordinem veſtium.* Targum וזוג *& par.* Ordinatio enim hominis in veſtibus eſt gemina, una ad æſtatem, altera ad hyemem.

מַעֲרָכָה & מַעֲרֶכֶת, Arab. מערכה *ordo, diſpoſitio, acies, bellum:* locus ubi acies inſtruitur: Pl. מַעַרְכוֹת & מַעֲרָכִים *inſtructa, ordines, acies, bella.* 1. Sam. 4. *Ex* הַמַּעֲרָכָה, Targ. סִדְרָא וְקְרָבָא C *ordine belli fugi:* acie. Jud. 6. *& ædificabis altare Domino Deo tuo ſuper vertice petræ, quæ eſt* בַּמַּעֲרָכָה, Targ. בסדרא *in ordine.* In loco plano, qui eſt in vertice petræ, ut poſſit ibi diſponere lapides altaris. in loco ubi diſpoſuerat ignem, ligna & lapides. Prov. 16. *Homini ſunt* מַעַרְכֵי לֵב *diſpoſitiones cordis.* Targ. תַּרְעִיתָא *voluntas:* cogitationes: quod cogitat. Rabb. מַעֲרֶכֶת הַכּוֹכָבִים *poſitus ſtellarum,* influentia. Et מַעֲרָכָה *fatum:* מַעֲרָכוֹת *diſpoſitiones cæli.* D

עָרוּךְ *ordinatus.* Ezech. 23. *& menſa* עָרוּךְ *inſtructa coram eo.* ſcil. lecto, omnibus cibi ſpeciebus. ¶ Item Rab. עָרוּךְ *ordinatus,* juxta ordinem Alphabeti ſcriptus. Inde ספר הֶעָרוּךְ *liber Aruch,* in quo juxta Alphabeti ordinem collecta & digeſta ſunt vocabula difficiliora, quæ in Talmud occurrunt. Ejus autor dicitur בַּעַל עָרוּךְ *Autor libri Aruch,* qui fuit Rabbi Nathan Romanus, mortuus anno Mundi 4866. Chriſti 1106. Elias Grammaticus: 944.

עֶרְכָאוֹת *ſordes diſpoſitæ, judicia, tribunalia.* E

עָרִיךְ *laganum.* ☙ מַעֲרוֹךְ *baculus teres,* cum quo fiunt lagana.

II. Per metonymiam, עָרַךְ *collatus, comparatus, æſtimatus fuit.* Pſalm. 89. v. 7. *Quis in cælo* יַעֲרֹךְ *comparabitur Domino?* Targ. מִשְׁתְּוֵי *ſimilis eſt?* Pſalm. 40. *Non eſt* עֲרֹךְ אֵלֶיךָ *comparatio ad te:* qui poſſit tibi comparari. Eſa. 40. v. 18. *& quam imaginem* תַּעַרְכוּ לוֹ *comparabitis ei.* Targ. אַתּוּן מְסַדְּרִין *vos ordinatis.* Job. 28. v. 13.

A *Non* יַעַרְכֶנָּה *comparabitur ei aurum.* Targ. יַעְלְנַהּ *ſuperabit eam.* Hiph. הֶעֱרִיךְ *rem cum re contulit, comparavit, æſtimavit, taxavit, cenſuit, cenſum impoſuit:* ordine enim aliud juxta aliud ponitur, quod æſtimatur: & olim res pro rebus dabantur. Levit. 27. וְהֶעֱרִיךְ, Targ. וִיפַרְּס *& æſtimabit eum ſacerdos.* 2. Reg. 23. v. 36. *Etiam* הֶעֱרִיךְ *taxavit terram.* Targ. רְמָא מַסְּקִנָתָא *egit cenſum ſuper populum terræ.* ut ſinguli pro ratione parum aut multum ſolverent.

Nom. עֵרֶךְ *comparatio, proportio, ſimilitudo.* B Pſalm. 55. *& tu homo* כְּעֶרְכִּי *juxta proportionem meam.* Targum דִּדְמֵי לִי *qui ſimilis eſt mei.* Levit. 27. בְּעֶרְכְּךָ, Targ. בפורסן *in æſtimatione animarum,* ךָ redundat: aut refertur ad ſacerdotem. in æſtimatione, quam tu imponis, ſic erit. Job. 28. v. 13. *Neſcit homo* עֶרְכָּהּ, Targum עִלוּיָהּ *excellentiam ejus:* preciũ ejus. 2. Reg. 23 v. 36. *Quilibet* כְּעֶרְכּוֹ *juxta æſtimationem ſuam.* Targ. כְּרַחֲזֵי *ſicut dignus erat.* Rabb. בְּעֵרֶךְ *in collatione, reſpectu.*

ערל עָרַל, Chal. עֲרַל ſignificat סתימה וכסוי, *clau-* C *ſus, obthuratus, tectus, abſconditus, opertus fuit.* Levit. 19. *& ſi veneritis in terram, & plantaveritis omnem arborem eſus,* וַעֲרַלְתֶּם עָרְלָתוֹ *& obthurabitis obthurationem ejus,* (nempe) *fructũ illius, tribus annis vobis* עֲרֵלִים *obthurati, non comedetur.* Erunt fructus clauſi, abſconditi & nulli uſui. Excutite flores, & horum folliculos, nec ſinite fructus creſcere. Jubet Lex flores trium primorũ annorum decerpere & abijcere: ne ex conſitis arboribus aliquid ante quartum annum at- D tingerent. Fructus autem quarti anni erant Domino conſecrati, & comedebantur à ſacerdotibus. Et quinto anno profana fiebat arbor, & poterat plãtator veſci ejus fructibus. ☙ Niph. נֶעֱרַל pro נִרְעַל, per metatheſin, *tremefactus eſt, tremuit, titubavit.* Habac. 2. *Bibe etiam tu* וְהֵעָרֵל *& tremefias:* titubes.

Nom. Adject. עָרֵל & עָרֵל *obthuratus, tectus, opertus,* qui habet glandem membri virilis tectam, *præputiatus:* Plur. עֲרֵלִים, Chald. עַרְלִין *præputiati,* præputium habentes. Foe- E min. עֲרֵלָה *præputiata.* ¶ Subſt *omnis res ſuperflua & gravis,* digna quæ removeatur & abijciatur.

עָרְלָה, Chald. עָרְלָא, Syr. עורלות, Arab. ערלה *obthuratio,* pellicula glandem membri virilis, vel ſupremam penis partem tegens, *præputium;* ſic dictum, quod præputabatur: Plur. עֲרָלוֹת *præputia.* ¶ Poſtea hæc transferuntur ad obthurationem cordis, auris, oris, labiorum. Deut. 10. *& circumcidetis* עָרְלַת לְבַבְכֶם *præputium cordis veſtri.*

veſtri. Targ. *Et removebitis* טַפְשׁוּת *ſtultitiam cordis veſtri.* Levit. 26. *Tunc humiliabitur cor ipſorum* הֶעָרֵל *obthuratum* : præputiatum. Targum טַפְשָׁא *ſtultum.* Ezech. 31. *In medio* עֲרֵלִים *præputiatorum jacebis.* Targum חַיָּבַיָּא *peccatorum.* Ezech. 28. *Mortibus* עֲרֵלִים *præputiatorum morieminis.* Targ. רַשִׁיעִין *impiorum.* qui ſunt graves peccatis. quorum cor gravatum eſt carne, & pinguedo operit illud, ut non poſſint intelligere. Exod. 6. *Ecce ego* עֲרַל שְׂפָתַיִם *præputiatus labijs.* Targum יַקִּיר מַמְלַל *gravis loquela.* qui multa profert ſuperflua, antequam perveniat ad illud, quod cupit proloqui. Jerem. 6. עֲרֵלָה *præputiata eſt auris eorum*: obthurata eſt, ne audiat. Targum אִטַּפְּשַׁת *ſtulta facta eſt.* Jerem. 4. *& removete* עָרְלוֹת לְבַבְכֶם *præputia cordis veſtri.* Targ. רִשְׁעָ *impietatem.* Joſ. 5. v. 3. *& circumcidit filios Iſraël apud* גִּבְעַת הָעֲרָלוֹת *collem præputiorum.* Targ. *In colle, vocavitq; eum* גִּבְעַת עֻרְלָתָא *collem præputiorum.* quòd ibi circumciſa fuerint præputia. Rabb. היו מקבצים כל הערלות אל מקום אחד עד שנעשה גבעה והיו מכסין בעפר על זה אמר בלעם מי מנה עפר וגו׳ על כן מכסין בעפר:

ערם quatuor ſignificata habet. I. עָרַם, Chal. עֲרַם denotat תחבולות וחכמה, *callidus, aſtutus, verſutus fuit; callidè, aſtute, fraudulenter egit.* ſemel. 1. Sam. 23. v. 22. *Quia dictum eſt mihi* עָרוֹם יַעְרִם *callide agendo callidè aget.* Hiphil. הֶעֱרִים *callidum reddidit.* Pſalm. 83. *Contra populum tuum* יַעֲרִימוּ, Targum נְכִילוּ *callidum reddent ſecretum.* Abſolutè: *callidus fuit.* Proverb. 19. *& ſimplex* יַעְרִם *callidus erit.*

Nom. Adject. עָרוּם, Chald. עֲרִים *callidus, aſtutus*: Plur. עֲרוּמִים, Chald. עֲרוּמִין *aſtuti, callidi.* Geneſ. 3. *& ſerpens erat* עָרוּם, Targum חַכִּים *callidus ſuper omnem beſtiam agri.* Job. 5. *Diſſipans cogitationes* עֲרוּמִים *callidorum.*

Subſt. עֹרֶם, Foem. עָרְמָה, Chal. עֲרִימָא & עֲרִימוּת *calliditas*, in laude & vitio, *prudentia* honeſta & mala, *calliditas fraudulenta, dolus.* Joſ. 9. *& fecerunt etiam ipſi* בְעָרְמָה *in calliditate.* Targum בְּחָכְמְתָא *in ſapientia.* Exod. 21. *& ſi præſumſerit aliquis contra proximum ſuum, occidere eum* בְעָרְמָה *in aſtutia.* Targ. בִּנְכִילוּ *in fraude*: dolo.

Rabb. בַּעֲרוּמִימוּת *in fallacijs.*

II. עָרוֹם per cholem, *nudus*, non indutus veſtibus, ſine tegmine: Plural. עֲרֻמִּים, mutato cholem in kibbuts & dages, *nudi.* Foemin. עֲרֻמָּה *nuda.* Job. 1. עָרוֹם, Targum עַרְטִילַי *nudus egreſſus ſum ex ventre matris meæ*, וְעָרוֹם *& nudus revertar illuc.* Geneſ. 2. *& erant ambo* עֲרוּמִּים, vel עֲרוּמִים, ut ante dages י quieſcens retineatur. Targum עַרְטִילָאִין *nudi.* 1. Samuel. 19. *& cecidit* עָרוֹם *nudus tota die illa & nocte*: depoſito ſuperiore & honeſtiore veſtitu. vel, ſicut prophetæ extra ſe rapti. veſtes exuebat, & totam diem nudus jacebat, ut interim David poſſet effugere. Amos 2. *Et robuſtus corde inter heroes* עָרוֹם *nudus fugiet in die illo.* Targ. עַרְטִילָא וְלָא זַיִן *nudus ſine armis.* Abijciet arma, aut veſtes ſuperiores exuet, ne ipſi ſint oneri, & ut poſſit celerius fugere. Job. 22. v. 6. *& veſtes* עֲרֻמִּים *nudorum exuiſti.* à conſequente.

עֵרוֹם, & cum י quieſcente, עֵירוֹם *idem*: Plural עֵירֻמִּים *nudi.* Geneſ. 3. *Quia* עֵירוֹם, Targum עַרְטִילַי *nudus ego.* ☞ מַעֲרֻמִּים *nudi.*

III. עָרַם. Inde Niphal. נֶעֱרַם *coacervatus, accumulatus fuit.* ſemel. Exod. 15. v. 8. *& in ſpiritu naſi tui* נֶעֶרְמוּ *coacervatæ fuerunt aquæ, ſteterunt, ſicut moles, fluctus.* factæ ſunt acervi. ſteterunt ſicut acervus altus. Targum חַכִּימוּ *callidè egerunt.* Accepit ſignificatione prima, עָרַם *callidus fuit.* Lxx. *διέστη* *diviſa ſunt.* ſenſum expreſſerunt.

Nom. עֲרֵמָה, Chald. עֲרֵמְתָא *acervus, cumulus*: Plural. עֲרֵמִים, Foemin. עֲרֵמוֹת *acervi, cumuli.* Hag. 2. verſ. 16. *Venit ad* עֲרֵמַת עֶשְׂרִים *acervum viginti, & factus eſt decem.* Jerem. 50. verſ. 26. *Calcate eam ſicut* עֲרֵמִים *acervos.* Targum *Sicut* מְנַפְּרִין יַת עֲרֵמַת עֲבוּרָא *conſumunt acervos frumenti.* calcabunt ſuper ea, ſicut calcantur acervi, cùm triturantur. Lxx. *Sicut* *σπήλαιον* *ſpeluncam.* acceperunt pro מְעָרָה *ſpelunca*: ob vocum ſimilitudinem.

עַרְמוֹן *caſtanea*, arbor: Plur. עַרְמוֹנִים *caſtaneæ.* Gen. 30. v. 37. *& amygdali,* וְעַרְמוֹן *& caſtanea.* Targ. וְדַלּוּב *& platani.*

עָרְמָא *loca invia.*

IV. Arabicè cum ע punctato, quod g valet, עָרַם garam *tribuit, contribuit, ſymbolam dedit, ſolvit, pendit.* Piel. עָרַם garram *exhibuit, tributarium reddidit.*

עֹרֶם gorm *tributum, ſymbolum, penſio, acciſa, ſtipes, multa, cenſus.*

מַעְרַם magram *idem*: Plur. מַעְאָרִם magarim *tributa.* Matth. 17. *Magiſter veſter non dedit* אַלְמַעְרַם *tributum.*

עָרִים garim *tributarius.*

עַרְאָם garram *debitor*: עֲרִימָאן *debitores duo.*

ערס duo ſignificata habet. I. עָרַס. Inde Nomen עֲרִיסוֹת *paſtæ.* Numer. 15. verſ. 20. *Primitias* עֲרִסֹתֵיכֶם, Targum אֲצְוָתְכוֹן *paſtarum veſtrarum.*

Rabb.

Rab. עריסה *conſperſio*, farina cum aqua. A
VERbum ערס *pinſuit*. עריס *ramus*.
ערקן *genus farris*, aut *hordeum decorticatum*.
ערסא *vicus, vicinia*.
Chald. ערס *lectus*, in ערש quærito.

II. Arab. cum ע punctato, ערס garas *punxit*.
ערסה gorſa *punctum*: PLural. ערסאס goras *puncta*.
ערס gars *piſtillum*: PL. ערוס goros *piſtilla*.
Deinde, ערס garas *plantavit*. Geneſ. 2. וערס *& plantavit Deus paradyſum in Eden*. Matthæi 15. v. 13. כל ערס לא יערסה *omnis plantatio, quam non plantavit Pater meus cæleſtis*. Rom. 8. ערסנא *plantavimus cum eo omnes*. מערוס *inſitus*. B

ערע. Chald. ערע & ארע *occurrit, accidit, contigit, evenit*. Gen. 28. ויפגע, Targ. וערע *& occurrit in locum*. Num. 13. ויקר, Targ. וערע *& occurrit Dominus*. NIPhal. אתערע *inventus fuit*.
NOM. מערע *accidens*: PLur. מערעין *accidentia, eventus*.
ארעורו *idem*: PLur. ארעין *accidentia*.
Rabb. דרך עראי *per accidens*. C

ערף quinq; ſignificata habet. I. ערף *cervix*, poſterior colli pars. Jerem. 18. ערף *cervice, & non* פנים *facie videbo eos, in die calamitatis ipſorum*. ubi cervix & facies opponuntur. Jerem. 2. *verterunt ad me* ערף *cervicem, & non* פנים *faciem*. non reſpicientes ad vocantem ſe. ¶ Cervix autem varia denotat: 1. dura & indomita, *contumaciam, protervitatem*, & *rigorem mentis*: ſumta metaphora ab equis & alijs animantibus aut feris, quæ domari nequeunt. Exod. 32. D *Ecce populus* קשה ערף, Targ. קשי קדל *durus cervice eſt*. Deuter. 10. וערפכם, Targ. וקדלכון *& cervicem veſtram ne* תקשו, Targ. תקשון *induretis amplius*. Eſa. 48. v. 4. *& nervus ferreus eſt* ערפך *cervix tua*. Targ. *&* קשי *dura, ut ferrum*, קדלך *cervix tua*. Deut. 32. ערפך הקשה *cervicem tuam duram novi*. ¶ 2. obverſa hoſti, aut hujus manu prehenſa, *fugam*: ſicut Latinis, *terga dare* aut *vertere*. Omnis enim fugiens cervicem ſuam hoſti inſequenti obvertit. Exod. 23. verſ. 27. *& dabo omnes hoſtes tuos ad te* ערף *cervicem*. Targum מחזרי קדל *vertentes cervicem*. fugient coram te. Joſ. 7. *vertit Iſraël* ערף *cervicem coram hoſtibus ſuis*: ut fugiant. Pſalm. 18. verſ. 41. *& hoſtes meos dediſti mihi* ערף *cervicem*. Geneſ. 49. *Manus tua* בערף *in cervice inimicorum tuorum*. Targum ידך תתקף על בעלי דבבך *manus tua prævalebit inimicis tuis*. Jerem. 48. *Quomodo vertit* ערף *cervicem Moab?* in fugam ſe conjecit. E
Arab. ערף orph *juba*, crines animalis à collo dependentes.
מערף muarraf *jubatus*.
Inde VErb. ערף *decervicavit, cervicem incidit, torquendo fregit, jugulavit, mactavit*. Metaphoricè, *diruit, demolitus eſt, deſtruxit*. Deut. 21. v. 4. וערפו *& decervicabunt ibi vitulam*. Targ. וינקפון *& truncabunt*. LXX. νευροκοπήσουσι *cadent*. Eſa. 66. *Sacrificans agnum*, ערף *decervicans canem*. Targum כנקף *ſicut jugulans*. Hoſ. 10. v. 2. *Ipſe* יערף *decervicabit altaria ipſorum*: diruet, confringet. Quia altaria ut cornua, ita & cervices ſuas habent. Targ. יחורקדלהון *vertet cervices ipſorum*. LXX. κατασκάψει *ſubvertet*. vide etiam, Exod. 13. v. 13.

II. ערף, Chald. ערף idem quod רעף, *ſtillavit, fluxit*: per metatheſin. Deut. 32. v. 2. יערף *ſtillet, ut pluvia, doctrina mea*. Targ. יבסם *dulcis ſit*. accepit pro ערב *gratus fuit*: ob literarum ב פ ſimilem ſonum, vel cognationem. Deut. 33. v. 28. *Etiam cæli ejus* יערפו *ſtillabunt rorem*. LXX. συννεφής, Hieron. *caligabunt*. legerunt יערבו, ab ערב *adveſperaſcit*: ob ב פ cognationem.
NOM. ערפים *cæli*: ſic dicti, quòd ſtillent pluviam. Eſa. 5. v. 30. *Obtenebrata eſt* (terra) בעריפיה *in cælis ſuis*. Vulg. *In caligine ejus*. accepit pro ערפל *caligo*.
PRopr. ערפה *Orpha*, Moabitis, nurus Noomi; quam Rabbini eandem eſſe volunt cum Haraba, matre Goliath, ob vocabulorum ſimilitudinem. Inde eſt quòd dicitur, Davidem eſſe natum ex Ruth, ſed Goliath ex Orpha. Sed hæc ex levi vocum ſimilitudine colligi nequeunt.

III. Arab. ערף araf *didicit, novit, cognovit, ſcivit*. Pſalm. 65. לנערף *ut cognoſcamus in terra viam tuam*. Pſalm. 20. *Num* ערפת *cognovi?* Gal. 1. *& non* יערפני *cognoſcet me*. Matth. 7. v. 16. מן תמארהם תערפונהם *ex fructibus eorum cognoſcetis eos*. Joh. 13. v. 18. *Quia ego* אערף *novi, quos elegerim*. Cap. Joſeph. פערפהם *& novit eos*. PAſſivum ערף urif *cognitus fuit*. Roman. 1. v. 1. וערף *& cognitus eſt filius Dei*. PIel. ערף arraf *notum fecit, ſignificavit, docuit*. Pſalm. 25. וערפני *& doce me ſemitas tuas*. 2. Pet. 1. verſ. 16. פערפנאכם *& notum fecimus vobis*. יתערף *cognoſcetur*: in Avicen. PAſſ. אתערף ataraf, & אתעארף *cognovit ſe*. Matth. 1. v. 18. מן קבל יתעארפא *antequam ſeſe cognoſcerent*: duale. אעתרף *faſſus, cōfeſſus fuit*. Item, *dehoneſtavit, opprobrijs affecit, expoſuit, conviciatus eſt*: ut חרף Hebræis, lit. ע ח permutatis. Rom. 14. v. 11. *Et mihi* יעתרף *confitebitur omnis lingua*. Mat. 10. v. 32. וכל מן יעתרף בי קדאם אלנאס אעתרף בה קדאם אבי אלדי פי אלסמואת *& omnis qui confeſſus fuerit me coram*

coram hominibus, confitebor eum coram Patre meo, qui eſt in cœlis. Pſalm. 32. אֲעַתְרַף *confitebor iniquitatem meam.* A

Nom. מַעְרֵפָה maarêfa, & תַּעְרִיף *ſcientia, notitia, cognitio, cognomen:* Plur. מַעַארִף maârif. Geneſ. 3. שׁגרה מערפה ואלחיר ואלשר *arbor ſcientia boni & mali.* נקדמה מערפה *prænotio, præcognitio.*

מַעְרוּף maaruf *notus, cognitus, ſcitus, manifeſtus, ſpectatus, certus, notorius:* Plur. מַעְרוּפִין maarufin, & מַעְרוּפָה *noti, certi.* ¶ Inde Rabb. מַעֲרִיף *notus, cognitus, ein bekanter.*

אֶעְתְרָאף atiraf *confeſſio.*

מַעְרוּף *idem.* Alcor. 2. מַעְרוּף וְמַעְרִפָה חיר מן צְדָקָה *confeſſio & remiſſio melior eleemoſyna.* B

מְעְתְרִף muatarif *confeſſor.*

מֻעְתְרַף muatarraf *confeſſus.*

עֻרְף urf *ordo, ſeries.*

עַארִף arif *tibicen, choraulus:* item, *ædilis.*

מַעְרִיפָה maarifa *dictator.*

עַרְף arf *ſapor,* & מַעְרוּפָא *gratum:* ad עָרַב pertinent: literis ב ף permutatis, ob ſoni ſimilitudinem.

עראף *Aſſyria.* C

IV. Arab. cum ע punctato, עֻרְפָה gurfa *cœnaculum, conclave, cubiculum, cella, camera:* item, *lagena:* Plur. עֻרַאף goraf *conclavis, cellæ.* Marc. 14. v. 15. וְהוּ יְרִיכֻם אֵל עֻרְפָה כְּבִירָה מַפְרוּשָׁה *& ipſe oſtendet vobis cœnaculum magnum ſtratum.*

מַעְרֵפָה magrâfa *cochlear:* Plur. מַעָארִף magârif *cochlearia.* מַעְרֵפָה כְּבִירָה מִן חַדִיד magrafa quibra min hadid *cochleare magnum ex ferro.*

V. Syr. עָרַף *trapezyticam exercuit.* D

מְעָרְפָן & מְעָרְפָא *trapezyta:* Plur. מְעָרְפָנִין *trapezyta:* cum עָרַב conveniunt.

עוּרְפָן *pecunia.* Matth. 12. v. 41. *Quemadmodum turba mitteret χαλκὸν εἰς.* Syr. עוּרְפָנָא *pecuniam in gazophylacium.*

עָרַץ duo ſignificata habet. I. עָרַץ eſt שבר ſeu חרם, *conſternatus, contritus fuit:* de corde, *pavit, timuit,* cum מִן. Tranſitivè, *terruit, perculit,* cum accuſativo. Job. 2. v. 16. *Ne fortè* תַּעֲרֹץ, Targ. תִּדְחַל *timeas:* conſterneris. Pſalm. 10. *Non addet amplius* לַעֲרֹץ *terrere homo de terra.* Deut. 1. *Ne* תַּעַרְצוּ, Targ. תִּתְּבְרוּן *conſternamini ab eis.* Tranſitivè. Job. 13. v. 15. *Num folium impulſum* תַּעֲרֹץ, Targ. תִּתְבַר *conteres?* Eſa. 2. v. 18. *Cùm ſurget* לַעֲרֹץ, Targ. לְמִתְבַר *ad conterendum terram.* Niphal. נַעֲרָץ *terribilis fuit.* Hiphil. הֶעֱרִיץ *timuit, reformidavit.* Eſa. 18. *& timorem ejus, ne timeatis, neq;* תַּעֲרִיצוּ *expaveſcatis.* Eſa. 29. *& Deum Iſraelis* יַעֲרִיצוּ *timebunt.* Targ. יֵימְרוּן תַּקִּיף *dicent fortem.* E

Nom. Adject. עָרִיץ *terribilis, timendus, truculentus,* ſemper in malum. qui potentia ſua alijs eſt formidabilis, qui alios premit, *tyrannus, prædo, fortis:* Plur. עָרִיצִים *fortes, tyranni.* Pſalm. 37. *vidi impium* עָרִיץ, Targ. תַּקִּיפָא *fortem.* Eſa. 25. *Gentes* עָרִיצִים, Targ. חֲסִינִין *robuſtæ.*

Subſt. מַעֲרָץ *terror, pavor.*

מַעֲרָצָה *truculentia, robur.* Eſa. 10. v. 33. *Deramificans frondem* בְּמַעֲרָצָה *cum truculentia:* magno robore, vi magna. Judæi: mit der harten. Targ. כְּבַעְט בְּמַעְצַרְתָּא *ſicut calcans in torculari.* legit בְּמַעֲצָרָה, literis צ ר tranſpoſitis.

עָרוּץ, R. D. עֵרוּץ *fiſſura, ſciſſura.* Job. 30. בַּעֲרוּץ נְחָלִים *in fiſſura torrentium ad habitandum.* Fiſſura & confractio fluminis, rima aut hiatus terræ, quem facit torrens. Alij exponũt, בַּעֲרוּץ *cùm invaleſcunt torrentes,* & diffunduntur.

Syr. עָרָץ *advena:* Plur. עָרְצָא *advenæ.*

Arab. מַעְרֵץ *vectis.* & Alcor. עָרְצָה.

II. Arab. cum ע punctato, עָרַץ arad *dilatavit.* Matth. 23. v. 5. יַעְרְצוּן אַרְדִיתְהֻם *dilatant phylacteria ſua.* מסתערץ *dilatatus.*

עַרְץ arad *latitudo.* & עָרִיץ arid *latus.*

Deinde, עָרַץ arad, & אִעְתְרַץ atarad *accidit, contigit, evenit, obvenit, incubuit.* Avic. אַלָּא יַעְרַץ להם נפאף *& non accidat eis ſiccitas.* Marc. 10. *Quod* עָרַץ לה *accidet ei.* 1. Corinth. 11. v. 11. *Quæ* עָרְצַת *evenerunt illis.* Gen. 13. *Surge* ואערץ *& perambula terram.* ¶ יְעַרְץ *dirigit:* מַעְתַרְץ *directus:* in Avicen.

Nom. עָרַץ arad *accidens.* באלערץ bialarad *per accidens:* Plur. אַעְרַאץ & אוערץ *accidentia, ſymptomata.*

עַרְצִי ardi *accidentalis.*

עארץ *accidens, contingens.*

עָרִיצָה arida *ariſta.*

Sed cum ע punctatis, עַרַץ garad *propoſitum, intentio.* Luc. 23. v. 24. חכם אן יכון עַרַצְהֻם *ſeivit quod eſſet propoſitum ipſorum:* Pl. אַעְרַאץ *intentiones.*

עָרַק tria ſignificata habet. I. ex uſu ſermonis Syri, עֲרַק, Chald. & Syr. עֲרַק *fugit, aufugit.* Job. 30. v. 3. הָעֹרְקִים *fugientes in ſiccitate.* Lxx. οἱ φεύγοντες. Chald. Job. 14. v. 2. וַיִּבְרַח, Targ. וַעֲרַק *& fugit velut umbra.* Gen. 14. *In montem* נָסוּ, Targ. עֲרַקוּ *fugerunt.* Syr. Luc. 8. v. 34. *Paſtores* עֲרַקוּ *fugerunt.* Rom. 2. v. 3. תֶּעֱרוֹק *effugies judicium Dei?*

Nom. עָרְקִים *venæ pulſatiles, arteriæ,* à perpetuo motu ſeu pulſu. Rabb. עוֹרֶק *vena.* עֹרְקִים דּוֹפְקִים וּבִלְתִּי דוֹפְקִים *arteria* ſeu *venæ pulſatiles & non pulſatiles.* אוֹ עֹרְקִים הַנָּחִים *quieſcentes venæ.* Job. 30. וְעֹרְקַי *& arteria mea non cubabunt:* non quieſcent, ob calorem alienum in corde.

Arab.

Arab. עִרְק irq, Fœm. עִרְקָה arqua : Pl. A
עֻרוּק uruc *vena, fibra*, radices arboris aut herbæ. עֻרוּק אַלסַאכִנָה *vena quieſcentes*, non pulſatiles. עֻרוּק אַלצֿוַארִב *vena percutientes ſive pulſatiles*, arteriæ. עֻרוּק אַללִיפִיָה *vena capillares*: Avicen. אַלעִרְק אַלעַטִים אַלטַאלע מִן חַדְבַּה אַלכַּבִד *vena grandis aſcendens ex gibbo epatis*: vena cava. עִרְקֻ הָרוּח erque ravah *vena ſpiritus*, arteria. עֻרוּק אַלצַפר *vena citrina*. עֻרוּק אַלצַבַאעִין *vena tinctorum*, chelidonium majus. עִרְק אַלנַסַא *vena ſciatica*, iſchias, vermis latus, in quo eſt dolor, qui eſt interdum in junctura anchæ, & deſcendit retro ad coxam. B

מֻעַרְּק muarraq *nervoſus*. ܐ̈ تَعْرِيق taariq *nervoſitas*.

עֻרוּק סוּס uruc ſus *radix dulcis*, glyceriza.

Chal. עַרְקָא *zona, faſcia, corrigia*. Gen. 14. שְׂרוֹךְ, Targ. עַרְקַת *corrigiam calcei*: Plur. Syr. עַרְקָא *lora*.

Rabb. בֵּית עֲרוּקִין *domus profugorum*, aſylum.

עַרְקָא *gramen, germen, pratum*: item, *limus, cœnum*.

עִרְק *lamina*: item, *genus caniſtri*.

II. Arab. עַרַק arac *ſudavit*.

עַרַק araq *ſudor*. Gen. 3. וּבְעַרְקִ וַגְהִךְ תַאכֻל חֻבְזַךְ *& in ſudore vultus tui comedes panem tuum*. Luc. 22. *& factus eſt* עַרַקֻה *ſudor ejus*. עִרְק אַלאִבט araq aibt *ſudor alarum ſeu axilla*. fœtor, hircus.

תַעְרִיק *ſudatio*, ſudoris eductio.

Deinde, עַרַק araq *ſubegit, calcavit, pedibus conculcavit, contrivit, decorticavit*. ܐ̈ עַרְק arq *ſubactio*. D

עֻרָקָה uraqua *eruca, bruchus*.

III. Arab. cum ẏ punctato, quod גַרַק garaq legitur, *merſus, immerſus, ſubmerſus fuit*. 2. Pet. 3. v. 6. *& in ea* (aqua) עַרַק *ſubmerſus eſt mundus & periit*. Geograph. פִּי הַרַא אַלבֻּחַר עֻרְקַ פַרְעוּן לַעַנַהֻ אַללַה Matth. 14. v. 30. *& tum* יַעְרַק *mergebatur*. Ibid. 18. v. 6. וַיַעְרַק פִּי אַלבַחר *& mergebatur in mare*. Piel. עַרַּק garraq *merſit, demerſit, ſubmerſit, demiſit, fudit*. Hebr. 11. v. 29. וַעַרַּק *& merſit in eo Ægyptios*. Pſalm. 135. וַעַרַּק *& ſubmerſit Pharaonem*. Matth. 24. v. 39. *Donec venit diluvium* וַעַרַּק גַמִיעַהֻם *& ſubmerſit omnes illos*. Hiphil אַעְרַק agraq *demerſit*. Pſalm. 69. *Nec* אַעְרַקְנִי *demerſit me*. Alcor. אַעְרַקְנַא *& ſubmerſimus Pharaonem*. אַעְרַקוּא *ſubmerſi ſunt*: Alc. נֻעְרִקְהֻם *ſubmergemus eos*. לִתֻעְרִק *ut ſubmergas*. E

Nom. עַרְק garq *ſubmerſio, diluvium*. ܐ̈ מֻעַרַּק mugarraq *demerſus*.

עַרִיקִי : Geograph.

עֶרֶשׂ. עֶרֶשׂ, Chald. & Syr. עַרְסָא, Arab. עַרְשׁ *lectus, ſtratum, grabbatum*: metaphoricè, *feretrum*, loculus mortuorum. Et Rabb. *cunabulum*: Plural. עֲרָשׂוֹת, Chald. עַרְסָן *lecti*. Rabb. עֲרִיסוֹת *cunabula*. Pſalm. 6. *& lacrymis meis* עַרְשִׂי, Targ. עַרְסִי *lectum meum liquefaciam*. Amos 3. *Qui ſedent in Samaria in angulo lecti, & in Damaſco* (in) עֶרֶשׂ *grabbato*. Coram idolis in lecto diſcumbentes convivabantur: in שכב vide. Marc. 2. v. 4. *Demiſerunt κράβαττον*, Syr. לְעַרְסָא *grabbatum*. Luc. 7. v. 14. *Tetigit τῆς σορῶ*, Syr. לְעַרְסָא *loculum*.

Arab. עַרְשׁ arſch *ſedes, ſella, thronus*: Pl. עֻרוּשׁ *ſella* in Prec. יַא מַן הוּ עַרְשֻׁהֻ עַטִים *ô cujus eſt thronus ejus magnus*.

Syr. עַרְשָׁא *dentes*.

Alcor. עַרְשׁ.

עָשַׁשׁ tria ſignificata habet. I. עָשֵׁשׁ & עַשׁ *corroſus, conſumptus fuit*. Pſalm. 6 עָשְׁשָׁה *corroſus eſt præ ira oculus meus*. Targ חֲשׁוּכַת *obſcuratus eſt*. Facies mea facta eſt ſimilis veſti a tineis arroſæ, præ angore. Pſal. 31. *& oſſa mea* עָשֵׁשׁוּ *conſumta ſunt*. Ibidem: עָשְׁשָׁה *conſumtus eſt oculus meus*. Targ בְּלַאת *inveteratus eſt*.

Nom. עָשׁ & עַשׁ *tinea*, veſtes corrodens. Eſa. 50. v. 9. *Quaſi ſicut veſtem edet ipſos* עָשׁ *tinea*. Job. 4. v. 19. *Comminuent eos* לִפְנֵי עָשׁ *ante tineam*. Targ. לִפְנֵי וְהִלָּא *antequam illos comminuunt vermes*. Alij: ante conſumtionem, & virium defectum naturalem. Alij: & dabunt in eſcam vermibus. Alij: quàm diu vermes fuerint. Hoſ. 5. *& ego ero* כָעָשׁ *tanquam tinea ipſi Ephraim*. Sicut tinea arrodit veſtes, ita conſumam eos. Pſalm. 39. v. 12. *& liquefeciſti* כָעָשׁ *ſicut tinea, precioſum ejus*: adipem ejus. Targ. הֵיךְ עֲמַר רְאִתְנַגְּדִים גֻּשְׁמֵהּ *ſicut lanam textorum corpus ejus*.

עַשְׁשִׁית *lamina, lampas*.

II. Arab. עַשַּׁשׁ aſchaſch *nidulavit, nidificavit*. Pſalm. 104. *Ibi* עַשַּׁשַׁת *nidificant aves*.

עֻשׁ uſch *nidus*, & *vivarium*, ubi aves aluntur: Plur. עֻשָׁאשׁ aſchiſch *nidi*.

עַשִׁישָׁא *fœnum*.

III. Cum ẏ punctato, עַשַׁשׁ gaſchaſch *miſcuit, permiſcuit, adulteravit, falſificavit*.

מַעְשׁוּשׁ *permixtus, adulteratus*.

עַשׁ gaſch *fallacia, dolus*.

עשא in עשה quære.

עֵשֶׂב. עֵשֶׂב, Chald. עִשְׂבָּא & עִשְׂבָּא, Syr. עֶסְבָּא. Arab. עֻשְׁבַּה oſchba *herba, gramen, virgultum, frutex*: Plural. עֲשָׂבוֹת, Arab. עֻשָׁאב uſcheb *herba, gramina, virgulta*. Pſalm. 104. וְעֵשֶׂב *& herbam ad opus hominum*. 2. Reg. 19. verſ. 25. *Facti ſunt* עֵשֶׂב שָׂדֶה *herba agri*: quæ non movetur loco ſuo. Continet autem עֵשֶׂב *herba*, יֶרֶק *olus*, & חָצִיר *fœnum*. Deinde,

Digitized by Google

שבשורים continet בר *frumentum*, & A
קטנית *legumen*: de quibus ſuo loco.

Arab. עשיב aſchib *herbarius*.

עשה tria ſignificata habet. I. cum puncto ſiniſtro, עָשָׂה *fecit, effecit, perfecit, abſolvit, ad certum uſum aptavit, diſpoſuit.* ¶ Dicitur autem de varijs rebus. 1. de opere bono aut malo, & eſt *operari*. Gen. 1. *& videbat Deus omne quod* עָשָׂה, Targum עֲבַד *fecerat, & ecce bonum valde*: operatus erat. Eſa. 43. v. 7. *Omnis qui vocatur nomine meo, & ad gloriam* בְּרָאתִיו *creavi eum*, יְצַרְתִּיו *formavi eum, etiam* עֲשִׂיתִיו *feci eum.* ubi trium verborum differentia B
conſpicitur. ברא *produxit ad eſſe*: יצר *conſtituit rem in forma ſua*: עשה *perfecit*, diſpoſuit. Pſalm. 101. verſ. 3. עֲשֹׂה *facere deflectentium odiſti*: factum. Ruth. 2. *ubi collegiſti hodie, & ubi* עָשִׂית *feciſti?* operata es. Eſther 2. יֵעָשֶׂה *fieret in illa*. Eſther 6. *Sic* יֵעָשֶׂה *fiet viro illi*. Matth. 20. *Hi ultimi unam horam* ἐποίησαν *fecerant*. 1. Reg. 20. *& erat ſervus tuus* עֹשֶׂה *faciens huc & illuc*. Targum מִתְפְּנֵי *converſus*. L x x. περιεβλέπετο *circumſpexit*: occu- C
patus fuit. Geneſ. 36. *Omne quod* עֹשִׂים *faciebant ibi, ipſe erat* עֹשֶׂה *faciens*. Non faciebant quicquam ſine ipſius mandato. Targum על מימריה הוה מתעבד *juxta mandatum ejus fiebat*. Eſa. 44. עָשָׂהוּ פָסֶל *fecit illud ſculptile*: fecit ex eo ſculptile. fecit ut ex eo ſculptile fieret. Hoſ. 2. v. 8. *& aurum* (quod) עָשׂוּ *fecerunt Baali*. ¶ 2. de frugibus, & fructibus arborum, & eſt *producere, proferre*. Gen. 41. וַתַּעַשׂ *& faciebat terra in ſeptem annis ſaturitatis ad acervos*. Targum וּכְנַשׁוּ דַיָּרֵי אַרְעָא D
& congregarunt incolæ terræ in ſeptem annis ſaturitatis עִבּוּרָא לְאוֹצְרִין *frumentum in theſauros*: in horrea. accepit ſignificatione quarta. Eſa. 37. v. 31. וְעָשָׂה *& faciet fructum ſurſum*. Eſa. 5. *& expectavi* לַעֲשׂוֹת *facere uvas*, וַיַּעַשׂ *& fecit labruſcas*. Ibid. *Decem jugera vinearum* יַעֲשׂוּ *facient Bathum unum, & ſemen Homer* יַעֲשֶׂה *faciet Epha*. Hab. 3. *& ager non* עָשָׂה *fecit cibum*. Pſalm. 1. *& omne quod* יַעֲשֶׂה *faciet*. ſcil. arbor iſta, *proſperabitur*. pro quo habetur, Jerem. 17. verſ. 12. *& non recedet* מֵעֲשׂוֹת פֶּרִי *à faciendo fructum*. Matth. 7. v. 17. E
Omnis arbor bona bonos facit fructus. ¶ 3. de feſto, ſacrificio, pecore, officio, eſtq; *obſervare, celebrare, parare, præparare, apparare, aptare, ornare, ordinare, diſponere, conſtituere, præficere, provehere ad dignitatem*. Ezech. 46. v. 2. וְעָשׂוּ *& facient ſacerdotes ſacrificium ejus*. 2. Samuel. 12. וַיַּעֲשֶׂהָ *& faciebat illud viro, qui venerat*. Joſ. 5. וַיַּעֲשׂוּ *& fecerunt paſcha*. Matth. 26. *Apud te faciam paſcha cum diſcipulis meis*. ſequitur: *Et paraverunt paſcha*. Exod. 34.
v. 22. *Et feſtum hebdomadum* תַּעֲשֶׂה *facies tibi*. Deuter. 16. v. 13. *Feſtum tabernaculorum* תַּעֲשֶׂה *facies tibi ſeptem diebus*. Deuter. 5. verſ. 21. *Ideo præcepit tibi Dominus Deus tuus* לַעֲשׂוֹת, Targum לְמֶעְבַּד *facere diem Sabbathi*: celebrare. Deuter. 16. וְעָשִׂיתָ *& facies paſcha*. Pſalm. 66. אֶעֱשֶׂה *faciam boves cum hircis*. L x x. ποιήσω σοι *offeram tibi*. 1. Sam. 25. v. 18. *& quinq; oves* עֲשׂוּיֹת *factas*: præparatas, coctas. Targ. מְכַבְּרָא *ſaginatas*. Gen. 18. v. 7. *& feſtinavit* לַעֲשׂוֹת *facere eum*. Et v. 18. *& filium bovis, quem* עָשָׂה *fecerat*. Exod. 29. v. 38. *& hoc eſt, quod* תַּעֲשֶׂה, Targ. תַּעֲבֵד *facies ſuper altari*: offeres. Deut. 21. וְעָשְׂתָה *& faciet ungues ſuos*: præcîdet. Targ. וְתִרְבֵּי *& alet*: ſinet creſcere, ut fiat deformis & abominabilis. Accepit ſignificatione ſecūda. 2. Samuel. 19. *& non* עָשָׂה *fecerat pedes ſuos*. Non præciderat ungues pedum. Targ. שְׁטַף *laverat*. Ibidem. *Nec* עָשָׂה *fecerat barbam ſuam*. Targ. סַפַּר *totonderat*: raſerat. Eſa. 44. יַעֲשֵׂהוּ *faciet illud cultellis*. Targ. קָנֵי לֵהּ *radit illud*. Gen. 12. וְאֶעֶשְׂךָ *& faciam te in gentem magnam*. Jerem. 37. *Quia* עָשׂוּ *fecerant eum ſuper domum carceris*: præfecerant. Hieron. *præpoſuerant carceri*. 1. Regum 12. וַיַּעַשׂ *& fecit ſacerdotes ex quibuſdam populi*. 1. Reg. 21. *Tu nunc* תַּעֲשֶׂה *facies regnum ſuper Iſrael*. Targ. תַּצְלַח *proſperabis*. Pſalm. 100. v. 3. *Ipſe* עָשָׂנוּ *fecit nos*: גדלנו ורוממנו *evexit nos*. Deut. 32. v. 6. *Ipſe* עָשְׂךָ *fecit te*: magnificavit. v. 15. *& deſeruit Deum* (qui) עָשָׂהוּ *fecit illum*. Targ. דַעֲבָדֵהּ. 1. Sam. 12. v. 6. *Dominus qui* עָשָׂה *fecit Moſen & Aharonem, & qui eduxit patres veſtros ex terra Aegypti*. evexit & conſtituit: magnificavit. Eſa. 44. עֹשֶׂךָ *factor tuus*: qui te evexit & docuit. Pſalm. 118. *Hæc eſt dies illa, quam* עָשָׂה *fecit Dominus*: dies, quam Dominus ſolennem inſtituit. Judic. 20. v. 9. *ut acciperet viaticum populo* לַעֲשׂוֹת *ad faciendum, ad veniendum in Geba Benjamin*: להכין *ad præparandum* ſibi, coquendum, ubi venerint in Gibea. 1. Samuel. 8. v. 16. *Servos veſtros & ancillas veſtras, ac juvenes veſtros bonos, & aſinos veſtros accipiet*: וְעָשָׂה *& faciet ad opus ſuum*: accommodabit. Eccl. 5. *Qui neſciunt* לַעֲשׂוֹת רָע *facere malum*: corrigere quod malum eſt. ¶ 4. de familia, facultatibus, divitijs: eſtq; *parare, comparare, quærere, acquirere, colligere, poſſidere, lucrari*. Geneſ. 12. v. 5. *& animam, quam* עָשׂוּ *fecerant in Haran*. L x x. ἐκτήσαντο *poſſederant*: familiam, ſervos & ancillas. Targum. *& animas, quas* שַׁעֲבִידוּ לְאוֹרַיְתָא *ſubjecerant Legi*. Et Targ. Hieroſ. *& animas* גִּיּוֹרִין *proſelytorum*. Juxta Veteres Hebræos; qui ſentiunt, ab Abrahamo viros, & à Sara mulie-

mulieres inſtitutas fuiſſe ad veri Dei agnitionem & cultum. Gen. 31. *& ex eis, quæ ſunt patris noſtri* עשׂה את כל־הַכָּבֹד *fecit omnem gloriam iſtam*. Targ. קנא נִכְסַיָּא *acquiſivit omnes divitias iſtas*. Ezech. 28. ותעשׂ *& feciſti aurum & argentum in theſauris tuis*. Targ. וּכְנַשְׁתְּא *& congregaſti*. Deut. 8. v. 17. *Manus mea* עשׂה *fecit mihi hoc* חַיִל *robur*. Targ. כנש *congregavit mihi hæc* נִכְסַיָּא *divitias*. Ibid. כח לַעֲשׂוֹת חָיִל *vis ad faciendũ robur*. Targ. עֵצָה לְמִקְנֵי נִכְסִין *conſilium ad acquirendum opes*. Malach. 3. *& erunt mihi ſeu mei, dicit Dominus Zebaoth, ad diem quo ego* עֹשֶׂה סְגֻלָּה *facio peculium*. Accentus indicat cohærentiam. 1. Sam. 14. v. 46. *Qui* עשׂה *fecit ſalutem hanc maximam in Iſrael*: comparavit. Niphal. נעשׂה *factus fuit*. Geneſ. 34. *& ſic non* עשׂה *fiet*: fieri debebat. Targ. כָּשַׁר לְאִתְעֲבָדָא *rectum eſt ut fiat*.

Nom. מַעֲשֶׂה *opus, facinus, factum, effectus, res geſta, hiſtoria*: Plur. מעשׂים *opera, facta*. Gen. 44. *Quod eſt* המעשׂה, Targ. עוֹבָדָא *factum iſtud, quod* עשׂיתם, Targ. עֲבַדְתּוּן *feciſtis?* Habac. 3. *Mentitum eſt* מעשׂה זַיִת *factum oleæ*. productio aut fructus oleæ. 1. Sam. 25. ומעשׂהו *& opus ejus in Carmelo*. Targ. וְנִכְסוֹי *& opes ejus*: עָאנָא וּבְקַר *pecora*. Jerem. 48. v. 7. *Quia confidiſti* בְּמַעֲשַׂיִךְ *in operibus tuis*. Targ. בְּאוֹצְרָךְ *in theſauris tuis*. 1. Sam. 20. *In die* הַמַּעֲשֶׂה *operis*. Targ. חוֹלָא *profano*: quo fiunt opera. R. D. *videtur fuiſſe moris, ut nihil operis facerent initio menſis ob ſacrificium, ſicut nunc mos eſt mulierum*. Ezech. 46. *Erit clauſa ſex diebus* המעשׂה *operis, & in die Sabbathi aperietur*: werckel tage. מעשׂה יהוה *opus Domini*, res naturalis; quicquid naturâ exiſtit, non arte.

Propr. עֵשָׂו *Eſau*, qui, cùm naſceretur, fuit נעשׂה *factus* & perfectus pilis, tanquam multorum annorum puer.

Rabb. עשׂאו *fecit*. cum affixis עשׂאו *fecit eum*.

מַעֲשִׂיּוּת *operatio*. Adj. מַעֲשִׂירי *practica*. Adj. עֲשִׂיָּה *operatio, actio, effectus*. Adj. מַעֲשֶׂה *praxis*. Adj. מַעֲשִׂי *practicus*. מַעֲשִׂירי *practica*.

II. עשׂה idem quod עסס & עסה, *preſſit, compreſſit*: literis שׂס propter affinitatem permutatis. Zophon. 3. *Ecce ego* עשׂה *premo omnes affligentes te*. Targ. אעבד גמירא *faciam conſummationem*. Ezech. 23. v. 21. בעשׂות *cùm comprimerent ex Aegypto ubera tua*. Piel עִשָּׂה *idem*. Ezech. 23. v. 3. *& ibi* עשׂו *compreſſerunt ubera virginitatis ipſarum*. Pual. Pſalm. 139. v. 15. *Cùm* עֻשֵּׂיתִי *compreſſus fui in abſcondito*: in utero materno.

Nom. Rabb. עִשּׂוּי *compreſſio*.

III. Arab. cum ע punctato, & ש dextro, עשא gaſchi *operuit, texit, protexit, obtexit, contexit, obſcuravit, incruſtavit, obduxit*. Luc. 23. v. 44. ...

A 44. חֲשׁוֹכָא עֲשָׁה עַל אַרְעָא כֻּלָּהּ *caligo operuit terram univerſam*. Pſalm. 44. עשׂיתנא *operuiſti nos umbrâ mortis*. Pſalm. 25. וְעַשׂוּנִי *& contexerunt me tenebræ*. Alc. ואעשׂינאהם *& operuimus eos*. יַעֲשִׂי *operiet*. Luc. 1. עֲשִׂיה *operuit eum timor*: invaſit. Precat. פאעשׂינאהם והם לא יבצרון *& operuimus illos, & ipſi non videbuntur*. Alcor. אסתעשׂוא *operiuntur*. Alcor. 3. יַעְשִׂי *operiet*.

Nom. עשׁא giſchi *panniculus, cruſta, tegmen, tela granati*.

B עֲשִׂיה gaſchia *veſpera, ſerum, tenebræ, obſcuritas*. R. D. in גנז ſcribit, גשׁאוה אלקלב *opertio cordis*. Adj. מעשׂא *opertus*.

עשׂי giſchi, & עשׂיא *ſyncope*. Adj. מַעְשִׂי *ſyncopalis*.

עַשָּׂאוּת *pannus*. Adj. עשׂי *pannicularis*.

עשׂא *nyctilopa*.

עשׂי ſine puncto, *moratus fuit*.

עשׂי aſchi *cœna*. Adj. אתעשׂי araſchi *cœnatus eſt*.

עשׁם. Syr. עשׁם *vim intulit, oppreſſit*: in חסם quære.

C עשׁן duo ſignificata habet. I עָשַׁן *fumavit*: metonymicè, *iratus fuit*, quòd irati ex commotione humorum & ſpirituum incaleſcant & ſpirent, ut videantur naribus fumum emittere. Et ira eſt quaſi ignis quidam. Exod. 19. *& mons Sinai* עשׁן, Targ. תָּנֵן *fumabat*. Pſalm. 104. *Tanget montes* וְיֶעֱשָׁנוּ *& fumabunt*. Targ. וּמַפְקִין תְּנָנָא *& emittunt fumum*. Mittet in eos ignem iræ ſuæ, & ex illis aſcendet fumus, ſicut aſcendit fumus ex re, quæ igni conſumitur. Deut.

D 29. *Quia tunc* יעשׁן *fumabit ira Domini*. Targ. יִתְקַף *invaleſcet*: exardeſcet. Pſalm. 74. *Quouſq;* יעשׁן *fumabit ira tua in oves paſcuæ tuæ?* Pſal. 80. v. 5. *Quouſq;* עשׁנת *fumaſti in orationem populi tui?* exarſit ira tua.

Nom. Adj. עָשֵׁן *fumans*: Plur. עשׁנים *fumantes*.

Subſtant. עָשָׁן & עשׁן *fumus*. Exod. 19. *& aſcendebat* עשׁנו, Targum תננה *fumus ejus*, כעשׁן, Targ. כִּתְנָנָא *ſicut fumus furni*. ¶ Plura autem, ſed 4. præcipuè fumo ſignificantur. 1. *incendium*; quia non eſt fumus ſine igne, nec ignis ſine fumo. fumus eſt

E ignis indicium. Eſa. 34. *Perpetuò aſcendit* עשׁנו *fumus ejus*: incendium impiorum erit perpetuum. Apocal. 19. *Fumus aſcendit in ſecula ſeculorum*. ¶ 2. *denſa nubes*. Eſa. 4. *Nubem interdiu*, ועשׁן *& fumum*: nubem denſam. Eſaiæ 6. verſ. 4. *Et domus impleta fuit* עשׁן *fumo*. Targum עֲשָׁמְתָא *caligine*: nube denſa: majeſtate Dei. ¶ 3. *res*

 inanis,

tæ atq; expurgatæ erant. Ante omnia verò dabatur ſacerdotibus pars quinquageſima. Hæc dicebatur ראשית *primitiæ*, & תרומה גדולה *oblatio magna*. Ex reſiduo poſtea tres decimæ dictæ ſeparabantur. Exemplum ſolutionis decimarum eſt, Tob. 1. In Græco: *Primam decimam dabam filijs Aharon, miniſtrantibus in Jeruſalem. at ſecundam decimam vendebam, & ibam, & expendebam illa in Hieruſalem per ſingulos annos: & tertiam dabam quibus conveniebat.* Sed in Latino: *Omnia primitiva ſua & decimas ſuas fideliter offerens, ita ut in tertio anno proſelytis & advenis miniſtraret omnem decimationem.* In Hebræo: *Decimam quoq; ſecundam aut tertiam dedi peregrinis, pupillis & viduis*, &c.

Arab. מעשר moaſchſchar *decimatus: & figura decem angulorum.*

עשרון *decima.* ✠ עשאר aſchſchar *decimator, publicanus*: Plur. עשארין aſchſcharin *publicani.* ✠ תעשיר *telonium.*

עשר *vectigal*: item, *taxus*: Plural. עשור *vectigalia.*

מעשר *congregatio, plebs, gens.* מעשר אלדין *quicunq;.* ✠ עשירה *genus.*

מעאשרה *habitatio.* ✠ עשאר *loca, villa.* ✠ עושר *byſſus.*

עשת duo ſignificata habet. I. עשת *candidus & nitidus fuit.* Jerem. 5. *Pinguefacti ſunt*, עשתו *nitidi facti ſunt.* præ pinguedine nitet cutis carnis ipſorum.

Nom. עשת & עשתות *candor, nitor, puritas.* Cant. 5. *Venter ejus* עשת שן *nitor dentis.* ſicut vas ex ebore factum, candidus. Lxx. *Sicut* πύξιον *pyxis parva.*

עשות *candidus, nitidus, purus, politus.* Ezech. 27. *Ferrum* עשות *nitidum*: politum.

II. Per Metaphoram transfertur ad animum, עשת, Chald. עשת *cogitavit.* Chald. Dan. 6. *Et rex* עשית *cogitabat eum conſtituere ſuper totum regnum*: volebat, regi placebat. Hithpael התעשת, Chald אתעשת *cogitavit, voluit, placuit.* Jon. 1. v. 6. *Fortaſſis* יתעשת *cogitabit Deus de nobis.* Targ. ירחם vel יתרחם *miſerebitur noſtri.* Chald. Joſ. 10. חרשתם *araſtis impietatem.* Targ אתעשתתון *cogitaſtis.*

Nom. עשתות & עשתונות, Chald. עשתונין *cogitationes.* Pſal. 146. *In die illo perierunt omnes* עשתנתיו *cogitationes ejus.* Eſa. 59. מחשבותיהם, Targ. עשתוניהון *cogitationes eorum, cogitationes iniquitatis.*

עשתי עשר *undecim*: quia eſt cogitatio de numero.

עתת. עתת *oportunè ſeu tempeſtivè locutus eſt, dixit aut egit aliquid.* Eſa. 50. verſ. 4. *ut ſciam* לעות *oportunè loqui cum laſſo verbum*: dicere aliquid ſuo tempore. pro לעת, ſicut לבור *ad purgandum.* Eccl. 7. Targ. לאלפא *docere laſſum verbum.* Lxx. ἡνίκα δεῖ εἰπεῖν λόγον *quando oporteat loqui verbum.*

Nom. עת *tempus oportunum* ſeu *idoneum, opportunitas, occaſio, inſtans momentum*: Plural. עתים, Foem עתות *tempora.* Eccl. 3. עת *tempus ad plantandum.* Targ. עדן בחיר *tempus electum*: idoneum. 1. Reg. 20. v. 6. כעת *circa hoc tempus cras.* Lxx. ταύτην τὴν ὥραν *hac hora.* Gen. 18. כעת חיה *circa hoc tempus vitæ.* Targ. בעדן דאתון קימין *circa tempus vitæ.* Targ. בעדן דאתון קימין *circa tempus quo vos vivitis.* 1. Paral. 12. *Ex filijs Iſſachar, ſcientes intelligentiam* לעתים *ad tempora, ut ſciret, quid faceret Iſraël.* qui poterant conſilium ex re & tempore capere & dare. Eſther 1. *Peritos* העתים *temporum.* qui noverant tempora rerum & negociorum. ¶ Sæpius in malum accipitur. Jerem. 27. *Donec* vel *quoad veniat* עת *tempus terræ ejus.* Quo venient Darius Medus & Cyrus, ac vaſtabunt terram ejus. Targ. עדן תבר *tempus contritionis*: calamitatis. Eſa. 13. v. 23. *Et appropinquat venire* עתה *tempus ejus.* Targ. עדן תברה *tempus interitus ejus.* 1. Par. ult. והעתים *& tempora, quæ tranſierunt ſuper illum*: עתי צרה *tempora anguſtiæ.* calamitates, quas fuit perpeſſus. Pſal. 9. v. 10. לעתות בצרה *omni tempore, quo eſt in anguſtia*: vide. Pſal. 81. verſ. 16. *Et ſit* עתם *tempus eorum in ſeculum*: calamitas ipſorum, pœna. Pſal. 31. verſ. 16. *In manu tua* עתתי *tempora mea*: mala mea, afflictiones meæ. Lxx. κλῆροί μου *ſortes meæ.* Legendum καιροὶ *tempora.*

עתי *tempeſtivus, oportunus, paratus.* Levit. 16. verſ. 21. *Et mittet per manum viri* עתי *tempeſtivi in deſertum.* Targ. זמין למהך *qui paratus eſt ire.* & qui ſæpius eò ire ſolet. Lxx. ἑτοίμου *parati.*

עתה *nunc, jam.* q. hoc tempore, in præſentia. Prov. 4. ועתה *& nunc.* Targ. וכען *& nunc, filij.* מעתה *ex hoc tempore*, poſthac.

Rabb. עתים *interdum.*

עתא. Rabb עתא *pervertit, depravavit.*

Syr. עתא *perverſitas, malitia.*

Alcor. ולאתעתוא.

עתב. Arab. עתב atab *obtudit, hebetavit*, de ferro: per metaphoram, *debilitavit, reprehendit, arguit, redarguit, nocuit, infeſtavit.* Matth. 18. verſ. 15. *Vade* ואעתבה *& corripe eum.* Paſſ. אתעתב atadab *hebetatus, debilitatus fuit.*

Nom. עתב atab *hebetudo, debilitas.*

מעתוב maatub *debilis, flaccidus.*

עתבה ataba *limen oſtij ſuperius*: Plur. עתאב utab *limina.*

מעתב muattib *reprehenſor.* ✠ עתב itab *reprehenſio.*

עתד. עָתַד, Chaldaicè עֲתַד, Syriacè עְתַד *ſte-* A
tit, inſtitit, imminuit, futurus, paratus fuit. A-
rabicè עַתָדַא. Piel עַתֵּד, Chald. & Syr.
עַתַּד *inſtitit, urſit, paravit, præparavit, apparavit,*
Prov. 24. *Para foris opus tuum,* וְעַתְּדָהּ *& urge*
illud in agro tibi. Syr. Actor. 23. verſ. 23.
עַתְּדוּ *parate viros.* 2. Corinth. 9. וְנַעַתְּדוּן *& pa-*
rarent benedictionem. Epheſ. 3. verſ. 11. דְעַתַּד
quæ futura erat à ſeculo. Chald. Geneſ. 28. *Do-*
minus נִצָּב, Targ. מְעַתַּד *ſtabat juxta eum.* Exod.
34. וְנִצַּבְתָּ, Targ. וְתִתְעַד *& ſtabis coram me.*
Hithpaël הִתְעַתֵּד, Chald. אִתְעֲתַד. Job. 15.
Qui עֲתִדוֹת הִתְעַתְּדוּ *parati fuerunt ad cumulos:* immi- B
nebant. Exod. 8. verſ. 16. וְהִתְיַצֵּב, Targ.
וְהִתְעַתַּד *& ſtetit coram Pharaone.* Proverb. 9.
חָצְבָה *excidit columnas ſuas ſeptem.* Targum
וְעַתְּדַת *& paravit.* Alc. וְלָא תַעֲתְדוּא עַן אַלְלָה
לַאִיחַב אַלְמִעְתַּדִין.

Nom. עָתִיד, Arab. עַתִיד *inſtans, futurus, pa-*
ratus, imminens, promtus, intentus: Pluralit.
עֲתִידִים, Chald. עֲתִידִין *futuri, parati.* Foemin.
Plural. עֲתִידוֹת *parata.* Eſther. 3. *Et eſſent*
עֲתִידִים, Targ. זְמִינִין *parati ad diem illum.* Eſa.
10. verſ. 13. וַעֲתִידוֹתֵיהֶם *& parata eorum depræ-* C
datus ſum; quicquid ipſis promtum & pa-
ratum eſt de peculio, in theſauris. Lxx.
τὴν ἰσχὺν *fortitudinem.* Hieron. *& principes eo-*
rum. Accepit pro עַתּוּדִים *hirci.* Deuter. 32.
verſ. 35. *Et feſtinat* עֲתִדוֹת לָמוֹ *futura ipſis.*
Targ. דַעֲתִיד לְהוֹן *quod futurum eſt illis:* quod
imminet. Hieron. *Et adeſſe feſtinant tempo-*
ra. accepit pro עִתּוֹת *tempora.* Hoſiander
non correxit. ¶ Rabb. עָתִיד לָבוֹא *futurum.*
Et cum ל: לֶעָתִיד לָבוֹא *in futuro ſeculo.*

Syr. עֲתִידָאִית *paratè, promtè, libenter.* ✠. D
עוּתָדָא *præparatio.*

עַתּוּדִים *hirci, & arietes magni:* Metaphori-
cè, *duces, gubernatores populi:* qui populum
præcedunt, ſicut hirci gregem. Zachar.
10. verſ. 3. *Et ſuper* הָעַתּוּדִים *hircos.* Targum
שִׁלְטוֹנַיָּא *principes viſitabo.* Geneſ. 31. *Et ecce*
הָעַתֻּדִים, Targ. תֵּישַׁיָּא *hirci qui aſcendebant ſu-*
per oves: hirci & arietes. Jerem. 50. verſ. 8.
Eſtote כְּעַתּוּדִים *ſicut hirci ante gregem:* ſine
pavore & timore. Targ. כְּרַבְרְבִין *ſicut duces*
in principio populi. Lxx. ὥσπερ δράκοντες *quaſi*
dracones. Lege τράγοι *hirci.* Eſa. 14. verſ. 9. E
Omnes עַתּוּדֵי אָרֶץ *hircos terræ:* reges populo-
rum.

Arab. עַתוּד atud *hircus, caper, cervus:* Plur.
עַתָאוִד ativid *hirci, cervi.*

עתר. Arabicè cum ע״ת punctatis, עַתַר *nau-*
ſeavit.

עַתִירַאן *nauſea.* ✠ עָתִיר *faciet nauſeam:* in Avi-
cenna.

Rabb. עָתַר *reprehendit, arguit.*

עתל. Arab. עַתְלָה atala *vectis:* Plur. עַתָאל atel
vectes. עַתְלָה מִן חַדִיד atala min hadid *vectis*
ferreus.

עתם. עָתַם. Inde Niphal נֶעְתַּם *obſcuratus, ob-*
tenebratus fuit. Eſa. 9. verſ. 19. *In ira Domini*
Zebaoth נֶעְתַּם *obſcurata fuit terra.* Quia אֶרֶץ
etiam cum maſculino conſtruitur. Targ.
חָרְבַת *vaſtata fuit.* legendum חָרְכַת *aduſta eſt.*
Lxx. συγκέκαυται. ¶ Metaphoricè de *tene-*
bris calamitatum dicitur.

Arab. עַתַם atam *caligavit, obſcuratus, con-*
triſtatus fuit, luxit. 2. Cor. 12. verſ. 3. וְאֶעְתַּם
& lugeam multum ſuper illis. Matth. 26.
וְאֶעְתַּמוּ *& contriſtati ſunt valdè.*

Nom. עַתְמָה ateme *caligo, tenebræ, crepu-*
ſculum, matutina hora.

עַתְמִי atemi *matutinus.*

עתק quatuor ſignificata habet. I. עָתַק, Chal.
עֲתַק, Arab. עַתַק ataq *veteravit, inveteravit,*
ſenuit, conſenuit. II. *denſus, craſſus, durus, ſoli-*
dus, robuſtus, fortis, durabilis, diuturnus fuit, per-
ſeveravit. III. in malum, *antiquatus, abolitus,*
evacuatus, amotus, remotus, loco motus, avulſus,
tranſlatus, abrogatus, mutatus, irritus factus
fuit. Mercerus: 1. *denſus, robuſtus fuit:* Job. 21.
verſ. 7. 2. *Vetus, antiquus fuit:* quæ enim ro-
buſta ſunt, durant, ætatem ferunt. 3. *loco*
motus fuit, &c. Job. 21. verſ. 7. עָתְקוּ *conſe-*
nuerunt, etiam aucti ſunt robore. Al. נִתְחַזְּקוּ *con-*
fortati ſunt. Targ. אִתְקְפוּ. Job. 14. verſ. 18. *Et*
petra יֶעְתַּק *amovebitur ex loco.* Targum מִסְתַּלַּק
transfertur. Pſalm. 6. verſ. 8. *Corroſus eſt à tri-*
ſtitia oculus meus, עָתְקָה, Targum אִתְבַּלְיָאַת
inveteratus eſt in omnibus hoſtibus meis. Arab.
Pſalm. 18. *Filij alieni* עַתְקוּ *inveterati ſunt.* Pſal.
16. וְתַעְתַּקְתְּ *& inveteravi inter inimicos.* Hi-
phil הֶעְתִּיק, Syr. אַעְתַּק *tranſtulit è loco.* Job. 9.
Ipſe הַמַּעְתִּיק *transfert montes.* Proverb. 25.
verſ. 1. *Etiam hæ ſunt ſententiæ Salomonis, quas*
הֶעְתִּיקוּ *tranſtulerunt viri Hiſkia.* Targ. כְּתַבוּ
tranſcripſerunt. Lxx. ἐξεγράψαντο. Absolutè,
remotus, tranſlatus fuit, diſceſſit. Gen. 12. verſ.
8. וַיַּעְתֵּק, Targ. וְאִסְתַּלַּק *& tranſlatus fuit inde in*
montem. Lxx. καὶ ἀπέστη *& receſſit.* vel, *tranſ-*
tulit inde אֹהֶל *tentorium.* Job. 32. verſ. 16.
הֶעְתִּיקוּ *tranſlata ſunt ab eis verba:* remota.
Rabb. הֶעְתִּיק *librum tranſcripſit:* item, *ex lin-*
gua in linguam tranſtulit.

Nom. עָתָק, & עָתֵק, & עָתִיק, & עַתִּיק *vetus,*
antiquus, durabilis, magnus, fortis: quæ enim
durant & ætatem ferunt, ſunt magis vali-
da, robuſta. 1. Sam. 2. verſ. 3. *Egredietur*
עָתָק *durum.* Targum תַּקִּיף *forte ex ore veſtro.*
Pſalm. 31. verſ. 19. *Quæ loquuntur contra ju-*
ſtum עָתָק *durum:* verba dura, aſpera. Targ.
עוֹפְרָן

Proverb. 6. v. 1. *Si* עָרַבְתָּ *ſpopondiſti pro ſocio tuo.* Lxx. ἐγγυήσῃ *ſponponderis.* Geneſ. 44. v. 32. *Quia ſervus tuus* עָרַב, Targum מְעָרַב *ſpopondit pro puero.* Nehem. 5. *Agros noſtros & vineas noſtras* עֹרְבִים *oppigneramus.* Ezech. 27. לַעֲרֹב מַעֲרָבֵךְ *ad negociandum negociationem tuam.* Targum מֵיתַן סְחוֹרָא *adducentes mercimonium.* Ibidem. וְעֹרְבֵי מַעֲרָבֵךְ *& negociantes negociationem tuam.* Gen. 43. v. 9. *Ego* אֶעֶרְבֶנּוּ, Targum מְעָרְבְנָא בֵהּ *ſpondeo pro ipſo.* Hithpaël הִתְעָרֵב *fidejuſſit, fidejuſſorem* vel *vadem dedit.* Eſa. 36. הִתְעָרֶב נָא *ſponde, quaſo, domino meo regi:* fidejube, vadem promitte, da obſides. A

B

Nom. עֵרֶב & מַעֲרָב *negociatio, contractus, mercatura, commercium:* & *locus in quo exponuntur merces.* Ezech. 27. *Dederunt* מַעֲרָבֵךְ *commercium tuum.* Targum בחנותך *in tabernas tuas.* Jerem. 50. v. 37. *& ad omnem* הָעֶרֶב *negociationem, quæ eſt in medio ejus.* pro אַנְשֵׁי הָעֶרֶב *mercatores, negociatores.* Lxx. τὸν συμμικτον *vulgus.*

עֹרְבִים *negociatores, mercatores:* qui ſpondent & fidejubẽt alter alteri, dum emunt & vendunt. C

עֲרֻבָּה & עֵרָבוֹן, Arab. עֻרְבָאן urban *arrabo, pignus, vadimonium:* Plur. תַּעֲרֻבוֹת *arrabones.* Geneſ. 38. *Si dederis* עֵרָבוֹן, Targum מַשְׁכּוֹנָא *pignus.* 1. Samuel. 17. v. 18. עֲרֻבָּתָם *pignus ipſorum afferes.* Targum טֵבֵיהוֹן *famam eorum.* Jubet pater Davidem reddere fratribus pignus, quod ad ipſum miſerant, fidem faciendi cauſa, cùm per nuncium peterent ad vivendum neceſſaria: aut ſi quid oppigneraverint pro alimentis. D Lxx. ὅσα ἂν χρήζωσι *quibus indigeant.* Legerunt עֲרֻכָּתָם. Lat. *cum quibus ordinati ſunt.* legit עֲרוּכָתָם, ab עָרַךְ *ordinavit, diſpoſuit.* Hoſiand. correxit: *Et mandata eorum:* ex Germanico, was ſie dir befelen. 2. Reg. 14. וּבְנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת *& filios appignerationem.* obſides, qui tuendæ fidei cauſa, alterius poteſtati traduntur. Targum רַבְרְבַיָא *principes:* filij principum, qui dati erant regi, pignoris loco, ne deficerent.

Rabb. עֲרֵבוּת *fidejuſſio.* ✠ Syr. עָרְבָא *fidejuſſor.*

III. עָרֵב, Syr. אֲרַב *miſtus, temperatus, aptus, congruus, jucundus, dulcis, gratus, rectus fuit, congruit, placuit, conſenſit.* Jerem. 31. verſ. 25. E *Somnus meus* עָרְבָה לִי *dulcis fuit mihi.* Targum הֲנָתִי *profuit mihi.* Proverb. 3. verſ. 24. וְעָרְבָה, Targum וְתִבְסַם *& dulcis erit ſomnus tuus.* Pſalm. 104. verſ. 34. יֶעֱרַב, Targum יִבְסַם *jucunda erit ſuper me meditatio mea.* Pſalm. 119. verſ. 122. Proverb. 13. v. 19. Eſa. 38. v. 14. Hoſ. 9. v. 4. *Non* לֹא יֶעֶרְבוּ לוֹ *placebunt ei.* Targ. לָא יִתְקַבְּלוּן לְרַעֲוָא *non accipientur cum beneplacito.* Lxx. ἥδυναται. Ezech. 16. עָרַבְתְּ עֲלֵיהֶם *profuiſti.* Activè, *aptavit, direxit.* Jerem. 30. v. 21. *Quis eſtiſte qui* עָרַב *aptavit* (direxit) *cor ſuum, ut accedat ad me? dicit Dominus.* Targum דְּאִתְרְעֵי לִבֵּהּ *cujus cor voluerit accedere.* Eſa. 38. v. 14. עָרְבֵנִי *tempera me:* mitiga mihi morbum. Aut, *dirige me.* Jerem. 6. v. 20. *& ſacrificia veſtra* עָרְבוּ לִי *placuerunt mihi.* Targum יִתְקַבְּלוּן קֳדָמַי *accepta erunt coram me.* Syr. Actor. 24. v. 9. אֲרִיבוּ *conſenſerunt ſuper ipſo, etiam Judæi.*

Arab. עָארַב arib *conſtruxit.*

Nom. עָרֵב, Syr. אֲרִיב *dulcis, ſuavis, gratus.* Prov. 20. v. 17. עָרֵב לָאִישׁ *dulcis eſt viro panis mendacij.*

עֲרָבָה *planicies,* terra campeſtris: Plur. עֲרָבוֹת *planicies.* Joſ. 3. *Mare* הָעֲרָבָה, Targum מֵישְׁרָא *planiciei.* Deuter. 1. v. 1. בָּעֲרָבָה, Targum בְּמֵישְׁרָא *in planicie, è regione junci.* hoc eſt, maris juncoſi. Deut. 8. v. 14. *Tempore conſtituto coram* הָעֲרָבָה *planicie.* Lxx. *juxta faciem* τῆς ἐνέδρας *inſidiarum.* Acceperunt pro ארב *inſidia:* ob literarum ע"א ſimilem ſonum. Jerem. 50. *Deſertum, ſiccitas* וַעֲרָבָה *& planicies.* Targum וְחָרוּב *& vaſtitas.* Jer. 5. *Lupus* עֲרָבוֹת *vaſtabit eos.* Lxx. ἕως τῶν οἰκιῶν *uſq; ad domos.* legerunt עַד בָּתִּים, ob literarum, ד"ר & רי ſimilitudinem. Jerem. 39. דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה *verſus deſertum.* Eſa. 51. v. 3. וְעַרְבָתָהּ, Targum וּמֵישְׁרַהּ *& planiciem ejus ſicut hortum Domini.* Numer. 22. verſ. 1. בְּעַרְבוֹת מוֹאָב, Targum בְּמֵישְׁרַיָּא *in planiciebus Moab.* Lxx. ἐπὶ δυσμῶν *in occaſu.* q. עֶרֶב *veſpera.*

Deinde, עֲרָבוֹת *primum mobile,* nona ſphæra, quæ eſt plana, & ἀναστρον *ſine ſtellis:* & reliquas ſphæras ambit & circumducit. Al. *Cœli,* boni & dulces hominibus. Pſal. 68. *Equitanti* בָּעֲרָבוֹת *in ſphæris.* ſicut eques equum, ita Deus ſphæras circumducit.

עֲרָבִים, Chaldaicè עַרְבִין *ſalices.* Pſalm. 137. verſ. 2. *Juxta* עֲרָבִים *ſalices in medio ejus.* Præter. Levit. 23. verſ. 40. Job. 40. verſ. 22. Eſa. 15. verſ. 12. 44: v. 4. Arab. עַרַב garab *ſalix.* ✠ Rabb חַג עֲרָבָה *feſtum ſalicis,* dies octavus feſti tabernaculorum, in quo ſalicum, aliarumq; arborum ramos & faſciculos frõdium geſtantes circumeunt Judæi.

עֲרָב *Arabia,* gens ex varijs mixta, quæ incertas ſedes paſcuorum cauſâ pervagatur, tentoria pro domibus habet, dromedarios & camelos ad vecturam & onera geſtanda alit, comas tondet, &c.

2. Paral.

Digitized by Google

2. Paral. 9. *& omnes* מַלְכֵי עֲרָב *reges Arabiæ.* A
pro quo 1. Reg. 10. עֶרֶב ſcribitur. בְּנֵי עֲרָב,
Alcor. אַעְרָאב *Arabes.* Eſa. 21. *Onus* בַּעֲרָב *in Arabia.*

Gentile, עַרְבִי *Arabs:* Plural. עַרְבִיִּים ἰ-ρεμβοὶ *Arabes.* Eſa. 13. *Non figet ibi tentorium* עֲרָבִי *Arabs.* Jerem. 3. v. 2. *Juxta vias ſediſti ipſis* כַּעֲרָבִי *ſicut Arabs in deſerto:* שׁשׁוכן בַּעֲרָבָה. Arabes in deſerto habitantes, ſolent ſedere juxta vias, & expectare prætereuntes mercatores, ut illis vendant, vel ab eis emant. Lxx. ὡσεὶ κορώνη ἠρημωμένη *ſicut cornix deſerta.* Acceperunt pro עֹרֵב *corvus, cornix, graculus.* Hieron. *ut latro:* accepit de B
Arabibus, qui velut latrunculi occupant itinera, & prætereuntes operiuntur, ut eorum fortunas populentur. Porrò triplex eſt Arabia: 1. סֶלַע *Petra* ſeu *Petræa,* finitima Judææ & Ægypto: ſic dicta à Petra, urbe regia ſeu metropoli, cui vicinum eſt deſertum. alio nomine נְבָיוֹת *Nabathæa.* In hac eſt terra Madian & mons Sina. 2. שְׁבָא *Sabæa,* Arabia felix: thurifera, ob ſylvam; & dives, ob auri magnam copiam. inter ſinum Perſicum & Arabicum. C
3. קֵדָר *Cedar,* Arabia deſerta, arenoſa & ſterilis, Scenitis. quæ ſuis locis vide. Hodie omnes Arabiarum gentes dicuntur Saraceni, habentq; celebrem urbem Mecham.

Syr. עַרְבָא *ovis:* Plur. עַרְבָא *oves.*

Rabb. עֲרִיבָא & עֲרוּבָא *piſtrinum.*

עֲרִיבוֹת *navigia,* ex ſalicibus aut ſcirpis facta.

IV. Arab. cum ע punctato, עָרַב garab *diſceſſit, receſſit, abijt, profectus, peregrinatus eſt, abalienatus, extraneus fuit.* Matth. 4. v. 11. אַעְרַב D
עַנִּי *abi à me, Satana.* יַעְרַב *extraneum erit:* in Avic. Piel. עַרַּב garrab *extraneum fecit.* Paſſ. אַתְעַרַּב atgarrab *extraneus factus eſt.* Pſalm. 105. וַחֲעַרַב *& peregrinatus fuit Jacob in terra Cham.* Hiphil. אַעְרַב *repulit.* Rom. 10. *Deus* אַעְרַב *repulit populum ſuum.* מִתְעַרְבִין *abalienati.*

Nom. עָרִיב garib *peregrinus, exterus, proſelytus, advena, extraneus:* Plur. עָרִיבִין garibin, & עֻרְבָא *peregrini.* Pſalm. 119. in Gimel. עָרִיב אנא *peregrinus ego in terra.* E

עַרְב garb, & עֻרְבָה gorba *peregrinatio.*

ערג duo ſignificata habet. I. עָרַג *clamavit:* propriè de cervis dicitur, præ ſiti aquarumve deſiderio clamantibus: poſtea tamen transfertur & ad alias beſtias. Pſalm. 42. v. 2. *Quemadmodum cervus* תַּעֲרֹג *clamat ad torrentes aquarum.* Targum מְרַנֵּג, Lxx. ἐπιποθεῖ *deſiderat.* Cervi ſunt in deſerto, loco aquis carente: ideo aquas appetunt. Item, cervi ſi comederint ſerpentes, quos corpus ſuum expurgaturi inveſtigant, & narium ſpiritu ex cavernis renitentes extrahunt, incaleſcunt, & appetunt aquas, quibus refrigerentur. Adhæc, quando canes inſectantur, cervi ingrediuntur flumina, ut tuti ſint à canibus. Joel. 1. v. 20. *Etiam beſtiæ agri* תַּעֲרוֹג *clamat ad te.* Targum מְסַבְּרָא, Lxx. ἀνέβλεψαν *reſpicit.*

Nom. עֲרוּגָה *ſulcus, linea,* quam faciunt hortum ſerentes, *area, porca agri:* quæ pluviam appetit. area, quæ fit in hortis, ut poſtea conſpergantur ſemina. Plural. עֲרוּגוֹת *linea, areola.* Cant. 5. v. 13. כַּעֲרוּגַת בֹּשֶׂם *ſicut areola aromatis.* Cant. 6. v. 2. Ezech. 17. v. 7, & 10. שׁוּרָה inter תְּלָמִים.

II. Arab. עַרַג arag *declinavit, tortuoſus fuit, claudicavit.* In Geogr. תם תערג עלי אליסאר *poſtea declinabis ad ſiniſtram.*

תעריג *tortuoſitas:* in Avicen.

עַרַג arag *claudus, paralyticus:* Plur. עֻרוּג orog *claudi.*

עֻרְגָה oroga *claudicatio.* Pſalm. 18. וצארוא ערגא *& facti ſunt claudi.*

Alcor. מֻעְארג.

ערד duo ſignificata habet. I. עָרוֹד, Chald. עֲרוֹד & עֲרָד *onager:* Plural. Chald. עֲרָדִין & עֲרוֹדִין *onagri.* Job. 39. *& vincula* עָרוֹד *onagri quis aperiet?*

II. Arab. עַרַד arad *lectionem recitavit diſcipulus.* עֲרָאד.

Sed cum ע punctato, עַרַּד garrad *garrivit.*

תעריד tagarid *garritus avium.*

ערה quatuor ſignificata habet. I. עָרָה. Inde Piel. עֵרָה, Chald. עָרִי *nudavit, denudavit, revelavit, retexit, diſcooperuit.* Eſa. 3. *& Dominus comam earum* יְעָרֶה *denudabit.* Zophon. 2. *Quia cedrinum* עֵרָה *nudavit.* Arab. Matth. 26. וערוה *& exuerunt eum.* Hiphil. הֶעֱרָה, Chal. אַעְרִי *idem.* Levit. 20. *Quia propinquam carnem ſuam* הֶעֱרָה, Targ. גַּלִּי *revelavit.*

Nom. עֶרְיָה, & עֶרְוָה, & מַעַר, Chald. עַרְיָא & עֶרְוָא, Arab. עוּרָה aura *nuditas, denudatio, revelatio:* Plur. Chald. עַרְיָן, Arab. עוּרָאת aurat *nuditates.* ¶ Per antiphraſin, *verenda, pudenda:* quæ nunquam nuda, ſed tecta eſſe debent, pudoris gratiâ. *res fœda, turpis, obſcœna.* Geneſ. 42. *Ad videndum* עֶרְוַת הָאָרֶץ *nuditatem terræ veniſtis.* Targum בִּדְקָא *rimam terræ.* ſciſſuram, partem terræ infirmiorem, & minus munitam. Deuter. 23. *Nec videat in te* עֶרְוַת דָּבָר *nuditatem rei.* Targ. עֲבֵירַת פִּתְגָם *tranſgreſſionem rei:* rem fœdam & turpem. Deuter. 24. *Quia invenit in ea* עֶרְוַת דָּבָר *nuditatem rei, ſcribat ei librum repudij.* Mich. 1. v. 11. עֶרְיָה־בֹשֶׁת eſt גלויה בית הבושת.

הבושת. Eſa. 47. v. 4. *Revelabitur* עֶרְוָתֵךְ *nuditas tua*. Targ. בְּהַתְתֵךְ *pudenda tua*. Exod. 28. *Facies illis ſubligacula linea ad tegendum carnem* עֶרְוָה, Targum עַרְיָא *nuditatis*. Levit. 18. עֶרְוַת אָבִיךָ *nuditatem patris tui, & nuditatem matris tuæ, non revelabis*: non concumbas cum uxore patris tui. Ezræ 4. v. 14. וְעַרְוַת מַלְכָּא *& nuditatem regis non convenit nobis videre*: בִּזְיוֹן *contemtum*. 1. Sam. 20. *& in pudorem* עֶרְוַת אִמֶּךָ *nuditatis matris tuæ*. Targum קְלָן *ignominia*. Omnes audientes te amare hominem mihi exoſum, dicent te non eſſe meum filium, eritq; hoc ignominioſum tuæ matri, quaſi hæc adulterium commiſerit. Nahum. 3. *& oſtendam gentibus* מַעְרֵךְ *nuditatem tuam*: pudendum tuum. Ezech. 16. *& tu nudus* וְעֶרְיָה *& nuditas*. ¶ Rabb. עֲרָיוֹת *inceſtus*.

Arab. עֻרְיָאן urian *nudus*. Matth. 25. וַעֻרְיָאן וְכַסוּתמוּנִי *& nudus, & veſtiviſtis me*.

מְעָרָה, Chald. מְעַרְתָּא, Arab. מַעָארה *ſpelunca, caverna*: Plur. מְעָרוֹת, Arab. מַעָאיר *caverna, ſpelunca*. Gen. 19. *& habitabat* בַּמְּעָרָה, Targ. בִּמְעַרְתָּא *in ſpelunca, ipſe & duæ filiæ ipſius*. Geneſ. 23. *& dedit mihi* מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה *ſpeluncam duplicitatis*. Quia camets in regimine non mutatur, inde apparet ad עָרָה eſſe, aut ad עוּר referendum. Jerem. 7. הַמְעָרַת פָּרִיצִים *an ſpelunca latronum domus iſta?* præterea: Eſa. 32. v. 15. Arab. Geograph. אַלְמַעָארַה אַלְּתִי וֻלִדְ בְהָא אַלְמַסִיח.

II. Per metalepſin, *evacuavit, fudit, effudit*: quia evacuando ſeu effundendo vas, aliave res nudatur: quia res effuſa revelatur & apparet: vel, quia effuſo liquore evacuantur vaſa. Pſalm. 137. *Dicentibus* עָרוּ עָרוּ *evacuate, evacuate uſq; ad fundamentum in ea*. Pro עָרוּ: poſterius in pauſa, prius, quia transfertur accentus ex ultima in penultimam, ob vicinitatem alterius accentus. Al. & quidem rectius, Piel. poſterius Millel, ob pauſam: & prius fit poſteriori ſimile. Targum צַדּוּ *vaſtate*. Habacuc 3. עָרוֹת *evacuando fundamentum uſq; ad collum*. Arab. Luc. 5. v. 9. *Quia timor* אעתראה *invaſerat eum*. Niphal. נַעֲרָה *evacuatus, effuſus fuit*. Eſa. 32. v. 14. *Donec* יֵעָרֶה *effundatur ſuper eos ſpiritus ex alto*. Lxx. ἔλθῃ *veniat*. Piel. עֵרָה *evacuavit, effudit*. Gen. 24. v. 20. וַתְּעַר, Targum וּנְפַצַת *& evacuabat cadum ſuum in canalem*: effundebat. Lxx. ἐξεκένωσε. Pſal. 141. v. 8. *In te ſperavi, ne* תְּעַר, Targum תְּרוֹקֵן *evacues animam meam*. cum enim anima ex corpore exit ſeu diſcedit, ex eo quaſi effunditur. Ne ſinas me perire citò. 2. Paral. 24. verſ. 11. *& veniet ſcriba regis, & præfectus ſacerdotis ſummi*, וִיעָרוּ *& evacuabunt ar*-

cam. Hiphil. הֶעֱרָה *idem*. Eſa. 53. v. 12. *eo quod* הֶעֱרָה *effudit ad mortem animam ſuam*. Targum מְסַר *tradidit*. Lxx. παρεδόθη *tradita eſt*. Hithpaël. הִתְעָרָה *evacuatus, effuſus fuit*. Thren. 4. v. 21. *etiam ad te tranſibit calix, inebriaberis* וְתִתְעָרִי, Targum וְתִתְרוֹקְנִי *& evacuaberis*. per vomitum reddes: vomes. Ebrij enim vomere ſolent.

III. Hithpael הִתְעָרָה *humectatus fuit, pullulavit, viruit, graminavit*. Pſalm. 37. v. 35. *& vidi improbum prævalidum* וּמִתְעָרֶה *& diffuſum*: pullulantem, humectum. Targ. וְחָסִין *& robuſtum*.

Nom. מַעֲרֶה *locus humectus, graminetum, planicies*. Jud. 20. v. 33. *& inſidiator Iſraël erupit de loco ſuo* מִמַּעֲרֵה גָבַע *ex gramineto Geba*. Targum מִמֵּישַׁר *ex planicie Geba*. Lxx. ἀπὸ δυσμῶν *ab occidente*. legerunt מִמַּעֲרָב, à מַעֲרָב *occidens*. R. D. *Locus vicinus Geba, graminibus & oleribus abundans*.

עָרוֹת *humectationes, germina & olera virentia*. Eſa. 19. v. 7. עָרוֹת *gramineta juxta fluvium*.

IV. Piel. עֵרָה *applicavit, conjunxit*. Eſa. 22. v. 6. *& Kir* עֵרָה *applicavit clypeum*. Targ. רַבְקוּ *applicârunt*.

מַעַר *applicatio, conjunctio*. 1. Reg. 7. v. 36. *Cherubim, leones & palmas*, כְּמַעַר אִישׁ *juxta conjunctionem cujusque*. Al. juxta adhæſionem viri, cùm uxorem complectitur brachijs.

Arab. Menſ. וַאַעְרֵינָא *& immiſimus hoſtilitatem inter eos*.

עִרָא giri *gluten*. עִרָא אלכלב אלבחר giri alkelb albachar *gluten canis marini*. quod ex iſto piſce ſumitur. עִרָא אלנג׳ארין *gluten carpentariorum*.

מַעְרִי *conglutinativus*. ¶ תַּעְרִיה *glutinatio*.

עָרַז. Inde Arab. cum ע punctato, עַרִיזה garīza *natura*.

עַרִיזִי *naturalis*: Plural. עַרִיזִיה *naturales*. ¶ מַעְרוּז *innatus*.

עָרַךְ duo ſignificata habet. I. עָרַךְ, Chald. עֲרַךְ *ordinavit* ratione & proportione, *digeſſit, diſpoſuit, inſtruxit quidvis*. Levitici 6. verſ. 5. וְעָרַךְ, Targum וִיסַדַּר *& ordinabit ſuper eo holocauſtum*. Jerem. 50. verſ. 9. וְעָרְכוּ לָהּ *& ordinabunt contra ipſam*. Targum וִיסַדְרוּן עֲלַהּ קְרָבָא *& ordinabunt contra eam bellum*: inſtruent aciem. Jerem. 15. עִרְכוּ *inſtruite contra Babel*. Job. 6. verſ. 4. יַעַרְכוּנִי *inſtruent mecum bellum*: vide. Significat autem primò, *inſtruere aciem*. ſecundò, *orationem ſeu diſputationem*. tertiò, *menſam*.

ſum. Job. 32. *Nec* עָרַךְ, Targum סְדַר *ordinavit* A
adverſus me verba. 1. Sam. 4. וַיַּעַרְכוּ *& ordinârunt Philiſthæi.* Targum וּסְדַרוּ קְרָבָא *& ordinârunt bellum.* Gen. 22. וַיַּעֲרֹךְ, Targum וְסַדַּר *& ordinabat ligna.* Prov. 9. *Etiam* עָרְכָה *ordinavit menſam ſuam:* omnis generis cibo inſtruxit. Job. 37. *Non* נַעֲרֹךְ *ordinabimus præ tenebris.* non poſſumus inſtituere coram eo orationem. præcedit: נֹאמַר. Abſolutè, *ordinatus fuit.* Pſalm. 5. *Manè* אֶעֱרָךְ־לְךָ *ordinabor ad te.* Job. 33. v. 5. עֶרְכָה *ordinare coram me, ſta, quæſo.* Aut ſubintelligitur, oratio vel diſputatio. Pſalm. 50. *Arguam te* וְאֶעֶרְכָה *& ordinabor ante oculos tuos.* B

Nom. עֵרֶךְ & עֶרֶךְ *ordo, ordinatio, diſpoſitio.* Judic. 17. *Dabo tibi decem argenteos per annum,* וְעֵרֶךְ *& ordinem veſtium.* Targum וְזוּג *& par.* Ordinatio enim hominis in veſtibus eſt gemina, una ad æſtatem, altera ad hyemem.

מַעֲרָכָה & מַעֲרֶכֶת, Arab. מערכה *ordo, diſpoſitio, acies, bellum:* locus ubi acies inſtruitur: Pl. מַעֲרָכִים & מַעֲרָכוֹת *instructa, ordines, acies, bella.* 1. Sam. 4. *Ex* הַמַּעֲרָכָה, Targ. סִדְרָא וְקְרָבָא *ordine belli fugi:* acie. Jud. 6. *& ædificabis altare Domino Deo tuo ſuper vertice petræ, quæ eſt* בַּמַּעֲרָכָה, Targ. בְּסִדְרָא *in ordine.* In loco plano, qui eſt in vertice petræ, ut poſſit ibi diſponere lapides altaris. in loco ubi diſpoſuerat ignem, ligna & lapides. Prov. 16. *Homini ſunt* מַעַרְכֵי־לֵב *diſpoſitiones cordis.* Targ. תַּרְעִיתָא *voluntas:* cogitationes: quod cogitat. Rabb. מַעֲרֶכֶת הַכּוֹכָבִים *poſitus ſtellarum,* influentia. Et מַעֲרָכָה *fatum:* מַעֲרָכוֹת *diſpoſitiones cæli.* C D

עָרוּךְ *ordinatus.* Ezech. 23. *& menſa* עָרוּךְ *inſtructa coram eo.* ſcil. lecto, omnibus cibi ſpeciebus. ¶ Item Rab. עָרוּךְ *ordinatus,* juxta ordinem Alphabeti ſcriptus. Inde סֵפֶר הֶעָרוּךְ *liber Aruch,* in quo juxta Alphabeti ordinem collecta & digeſta ſunt vocabula difficiliora, quæ in Talmud occurrunt. Ejus autor dicitur בַּעַל עָרוּךְ *Autor libri Aruch,* qui fuit Rabbi Nathan Romanus, mortuus anno Mundi 4866. Chriſti 1106. Elias Grammaticus: 944.

עֶרְכָּאוֹת *ſordes diſpoſitæ, judicia, tribunalia.* E

עָרִיךְ *liganeum.* ✠ מָעוֹךְ *baculus teres,* cum quo fiunt lagana.

II. Per metonymiam, עָרַךְ *collatus, comparatus, æſtimatus fuit.* Pſalm. 89. v. 7. *Quis in cælo* יַעֲרֹךְ *comparabitur Domino?* Targ. מִשְׁתְּוֵי *ſimilis eſt?* Pſalm. 40. *Non eſt* עֲרֹךְ אֵלֶיךָ *comparatio ad te:* qui poſſit tibi comparari. Eſa. 40. v. 18. *& quam imaginem* תַּעַרְכוּ לוֹ *comparabitis ei.* Targ. תְּתַקְּנוּן מִסְדָּרִין *vos ordinatis.* Job. 28. v. 13.

Non יַעַרְכֶנָּה *comparabitur ei aurum.* Targ. יַעְלְנַהּ *ſuperabit eam.* Hiph. הֶעֱרִיךְ *rem cum re contulit, comparavit, æſtimavit, taxavit, cenſuit, cenſum impoſuit:* ordine enim aliud juxta aliud ponitur, quod æſtimatur: & olim res pro rebus dabantur. Levit. 27. וְהֶעֱרִיךְ, Targ. וִיפָרֵס *& æſtimabit eum ſacerdos.* 2. Reg. 23. v. 36. *Etiam* הֶעֱרִיךְ *taxavit terram.* Targ. רְמָא כְּנָבִיתָא *egit cenſum ſuper populum terræ.* ut ſinguli pro ratione parum aut multum ſolverent.

Nom. עֵרֶךְ *comparatio, proportio, ſimilitudo.* Pſalm. 55. *& tu homo* כְּעֶרְכִּי *juxta proportionem meam.* Targum דְּדָמֵי לִי *qui ſimilis eſt mei.* Levit. 27. בְּעֶרְכְּךָ, Targ. בְּפֻרְסָן *in æſtimatione animarum,* ךָ redundat: aut refertur ad ſacerdotem. in æſtimatione, quam tu imponis, ſic erit. Job. 28. v. 13. *Neſcit homo* עֶרְכָּהּ, Targum עִלּוּיָהּ *excellentiam ejus:* preciũ ejus. 2. Reg. 23. v. 36. *Quilibet* כְּעֶרְכּוֹ *juxta æſtimationem ſuam.* Targ. כְּדַחֲזֵי *ſicut dignus erat.* Rabb. בְּעֵרֶךְ *in collatione, reſpectu.* B

עָרַל עָרֵל, Chal. טְרַל ſignificat סתימה וכסוי, *clauſus, obthuratus, tectus, abſconditus, opertus fuit.* Levit. 19. *& ſi veneritis in terram, & plantaveritis omnem arborem eſus,* וַעֲרַלְתֶּם עָרְלָתוֹ *& obthurabitis obthurationem ejus,* (nempe) *fructũ illius, tribus annis vobis* עֲרֵלִים *obthurati, non comedetur.* Erunt fructus clauſi, abſconditi & nulli uſui. Excutite flores, & horum folliculos, nec ſinite fructus creſcere. Jubet Lex flores trium primorũ annorum decerpere & abijcere: ne ex conſitis arboribus aliquid ante quartum annum attingerent. Fructus autem quarti anni erant Domino conſecrati, & comedebantur à ſacerdotibus. Et quinto anno profana fiebat arbor, & poterat plãtator veſci ejus fructibus. ✠ Niph. נֶעֱרַל pro נִרְעַל, per metatheſin, *tremefactus eſt, tremuit, titubavit.* Habac. 2. *Bibe etiam tu* וְהֵעָרֵל *& tremefias:* titubes. C D

Nom. Adject. עָרֵל & עָרֵל *obthuratus, tectus, opertus,* qui habet glandem membri virilis tectam, *præputiatus:* Plur. עֲרֵלִים, Chald. עַרְלִין *præputiati,* præputium habentes. Foemin. עֲרֵלָה *præputiata.* ¶ Subſt. *omnis res ſuperflua & gravis,* digna quæ removeatur & abijciatur. E

עָרְלָה, Chald. עָרְלָא, Syr. עורלות, Arab. עֻרלה *obthuratio,* pellicula glandem membri virilis, vel ſupremam penis partem tegens, *præputium;* ſic dictum, quod præputabatur: Plur. עֲרָלוֹת *præputia.* ¶ Poſtea hæc transferuntur ad obthurationem cordis, auris, oris, labiorum. Deut. 10. *& circumcidetis* עָרְלַת לְבַבְכֶם *præputium cordis veſtri.*

veſtri. Targ. *Et removebitis* טַפְשׁוּת *ſtulti-* A
tiam cordis veſtri. Levit. 26. *Tunc humiliabitur cor ipſorum* הֶעָרֵל *obthuratum* : præputiatum. Targum טַפְשָׁא *ſtultum.* Ezech. 31. *In medio* עֲרֵלִים *præputiatorum jacebis.* Targum חַיָּבַיָּא *peccatorum.* Ezech. 28. *Mortibus* עֲרֵלִים *præputiatorum moriemini.* Targ. רַשִׁיעִין *impiorum.* qui ſunt graves peccatis. quorum cor gravatum eſt carne, & pinguedo operit illud, ut non poſſint intelligere. Exod. 6. *Ecce ego* עֲרַל שְׂפָתַיִם *præputiatus labijs.* Targum יַקִּיר מַמְלַל *gravis loquela.* qui multa profert ſuperflua, antequam perveniat B
ad illud, quod cupit proloqui. Jerem. 6. עֲרֵלָה *præputiata eſt auris eorum*: obthurata eſt, ne audiat. Targum אִטְפְּשַׁת *ſtulta facta eſt.* Jerem. 4. *& removete* עָרְלוֹת לְבַבְכֶם *præputia cordis veſtri.* Targ. רֶשַׁע *impietatem.* Joſ. 5. v. 3. *& circumcidit filios Iſraël apud* גִּבְעַת הָעֲרָלוֹת *collem præputiorum.* Targ. *In colle, vocavitq; eum* גִּבְעַת עָרְלָתָא *collem præputiorum.* quòd ibi circumciſa fuerint præputia. Rabb. היו מקבצים כל הערלות אל מקום אחד
C עד שנעשה גבעה והיו מכסין בעפר על זה אמר כלשם מי מנה עפר וגו׳ על בן מכסין בעפר:

ערם quatuor ſignificata habet. I. עָרַם, Chal. עֲרַם denotat תחבולות וחכמה, *callidus, aſtutus, verſutus fuit; callidè, aſtutè, fraudulenter egit.* ſemel. 1. Sam. 23. v. 22. *Quia dictum eſt mihi* עָרוֹם יַעְרִם *callidè agendo callidè aget.* Hiphil. הֶעֱרִים *callidum reddidit.* Pſalm. 83. *Contra populum tuum* יַעֲרִימוּ, Targum נְכִילוּ *callidum reddent ſecretum.* Abſolutè: *callidus fuit.* Proverb. 19. *& ſimplex* יַעְרִם *callidus erit.* D

Nom. Adject. עָרוּם, Chald. עֲרִים *callidus, aſtutus*: Plur. עֲרוּמִים, Chald. עֲרוּמִין *aſtuti, callidi.* Geneſ. 3. *& ſerpens erat* עָרוּם, Targum חַכִּים *callidus ſuper omnem beſtiam agri.* Job. 5. *Diſſipans cogitationes* עֲרוּמִים *callidorum.*

Subſt. עֹרֶם, Foem. עָרְמָה, Chal. עֲרִימָא & עֲרִימוּת *calliditas*, in laude & vitio, *prudentia* honeſta & mala, *calliditas fraudulenta, dolus.* Joſ. 9. *& fecerunt etiam ipſi* בְעָרְמָה *in calliditate.* Targum בְּחָכְמְתָא *in ſapientia.* Exod. 21. *& ſi præſumſerit aliquis contra proximum ſuum, occidere eum* בְעָרְמָה *in aſtutia.* E
Targ. בִּנְכִילוּ *in fraude*: dolo.

Rabb. בְּעָרְמִימוּת *in fallacijs.*

II. עָרוֹם per cholem, *nudus*, non indutus veſtibus, ſine tegmine: Plural. עֲרֻמִּים, mutato cholem in kibbuts & dages, *nudi.* Foemin. עֲרֻמָּה *nuda.* Job. 1. עָרוֹם, Targum עַרְטִילַי *nudus egreſſus ſum ex ventre matris meæ*, וְעָרוֹם *& nudus revertar illuc.* Geneſ. 2. *& erant ambo* עֲרוּמִּים, vel עֲרוּמִים,

A ut ante dages ו quieſcens retineatur. Targum עַרְטִילָאִין *nudi.* 1. Samuel. 19. *& cecidit* עָרוֹם *nudus tota die illa & nocte*: depoſito ſuperiore & honeſtiore veſtitu. vel, ſicut prophetæ extra ſe rapti. veſtes exuebat, & totam diem nudus jacebat, ut interim David poſſet effugere. Amos 2. *Et robuſtus corde inter heroes* עָרוֹם *nudus fugiet in die illo.* Targ. עַרְטִילָא וּדְלָא זַיִן *nudus ſine armis.* Abijciet arma, aut veſtes ſuperiores exuet, ne ipſi ſint oneri, & ut poſſit celerius fugere. Job. 22. v. 6.
B *& veſtes* עֲרֻמִּים *nudorum exuiſti.* à conſequente.

עֵרֹם, & cum י quieſcente, עֵירוֹם *idem*: Plural עֵירֻמִּים *nudi.* Geneſ. 3. *Quia* עֵירוֹם, Targum עַרְטִילַי *nudus ego.* ‖ מַעֲרֻמִּים *nudi.*

III. עָרַם. Inde Niphal. נֶעֱרַם *coacervatus, accumulatus fuit.* ſemel. Exod. 15. v. 8. *& in ſpiritu naſi tui* נֶעֶרְמוּ *coacervatæ fuerunt aquæ, ſteterunt, ſicut moles, fluctus.* factæ ſunt acervi. ſteterunt ſicut acervus altus. Targum חַכִּימוּ *callidè egerunt.* Accepit ſignificatio-
C ne prima, עָרַם *callidus fuit.* Lxx. διέστη *diviſa ſunt.* ſenſum expreſſerunt.

Nom. עֲרֵמָה, Chald. עֲרֵמְתָא *acervus, cumulus*: Plural. עֲרֵמִים, Foemin. עֲרֵמוֹת *acervi, cumuli.* Hag. 2. verſ. 16. *Venit ad* עֲרֵמַת עֶשְׂרִים *acervum viginti, & factus eſt decem.* Jerem. 50. verſ. 26. *Calcate eam ſicut* עֲרֵמִים *acervos.* Targum *Sicut* מְנַפְּרִין יָת עֲרֵמַת עֲבוּרָא *conſumunt acervos frumenti.* calcabunt ſuper ea, ſicut calcantur acervi,
D cùm triturantur. L x x. *Sicut* σπήλαιον *ſpeluncam.* acceperunt pro מְעָרָה *ſpelunca*: ob vocum ſimilitudinem.

עַרְמוֹן *caſtanea*, arbor: Plur. עַרְמוֹנִים *caſtaneæ.* Gen. 30. v. 37. *& amygdali,* וְעַרְמוֹן *& caſtaneæ.* Targ. וְדוּלְבּ *& platani.*

עַרְמָא *loca invia.*

IV. Arabicè cum ע punctato, quod g valet, עָרַם garam *tribuit, contribuit, ſymbolum dedit, ſolvit, pendit.* Piel. עַרַּם garram *exhibuit, tributarium reddidit.*

עֹרֶם gorm *tributum, ſymbolum, penſio, acciſa, ſtipes, mulcta, cenſus.*

E מַעֲרָם magram *idem*: Plur. מַעְאָרִם magarim *tributa.* Matth. 17. *Magiſter veſter non dedit* אֶלְמַעֲרָם *tributum.*

עָרִים garim *tributarius.*

עַרָּאם garram *debitor*: עֲרִימָאן *debitores duo.*

ערס duo ſignificata habet. I. עָרַס. Inde Nomen עֲרִיסוֹת *paſta.* Numer. 15. verſ. 20. *Primitias* עֲרִסֹתֵיכֶם, Targum אַצְוָתְכוֹן *paſtarum veſtrarum.*

Rabb.

Rab. עְרִיסָה *conſperſio*, farina cum aqua. A
Verbum עָרַס *pinſuit*. Syr. עָרִיס *ramus*.
עַרְסָן *genus farris*, aut *hordeum decorticatum*.
עַרְסָא *vicus, vicinia*.
Chald. עַרְס *lectus*, in עֶרֶשׂ quærito.

II. Arab. cum ע punctato, עָרַס garas *punxit*.
עָרְסָה gorſa *punctum*: Plural. עִרָאס goras *puncta*.
עָרְס gars *piſtillum*: Pl. עָרוּס goros *piſtilla*.
Deinde, עָרַס garas *plantavit*. Geneſ. 2. וְעָרַס *& plantavit Deus paradyſum in Eden*. Matthæi 15. v. 13. כל עַרְס לא יַעַרְסָה *omnis plantatio, quam non plantavit Pater meus cæleſtis*. Rom. 8. B
עַרְסנא *plantavimus cum eo omnes*. Syr. מַעְרוּס *inſitus*.

ערע. Chald. עֲרַע & אֲרַע *occurrit, accidit, contigit, evenit*. Gen. 28. וַיִּפְגַּע, Targ. וְעָרַא *& occurrit in locum*. Num. 13. וַיִּקָּר, Targ. וְעָרַע *& occurrit Dominus*. Niphal. אִתְעֲרַע *inventus fuit*.
Nom. מַעֲרַע *accidens*: Plur. מַעַרְעִין *accidentia, eventus*.
אַרְעוּת *idem*: Plur. אַרְעִין *accidentia*.
Rabb. דֶּרֶךְ עֲרַאי *per accidens*.

--- C

ערף quinq; ſignificata habet. I. עֹרֶף *cervix*, poſterior colli pars. Jerem. 18. עֹרֶף *cervice, & non* פָּנִים *facie videbo eos, in die calamitatis ipſorum*. ubi cervix & facies opponuntur. Jerem. 2. *verterunt ad me* עֹרֶף *cervicem, & non* פָּנִים *faciem*. non reſpicientes ad vocantem ſe. ¶ Cervix autem varia denotat: 1. dura & indomita, *contumaciam, protervitatem*, & *rigorem mentis*: ſumta metaphora ab equis & alijs animantibus aut feris, quæ domari nequeunt. Exod. 32. D
Ecce populus קְשֵׁה עֹרֶף, Targ. קְשֵׁי קְדָל *durus cervice eſt*. Deuter. 10. וְעָרְפְּכֶם, Targ. וְקַדַלְכוֹן *& cervicem veſtram ne* תַקְשׁוּ, Targ. תַקְשׁוּן *induretis amplius*. Eſa. 48. v. 4. *& nervus ferreus eſt* עָרְפֶּךָ *cervix tua*. Targ. *&* קְשֵׁי *dura, ut ferrum*, קְדָלָךְ *cervix tua*. Deut. 32. עָרְפְּךָ הַקָּשֶׁה *cervicem tuam duram novi*. ¶ 2. obverſa hoſti, aut hujus manu prehenſa, *fugam*: ſicut Latinis, *terga dare* aut *vertere*. Omnis enim fugiens cervicem ſuam hoſti inſequenti obvertit. Exod. 23. verſ. 27. *& dabo omnes hoſtes tuos ad te* עֹרֶף E
cervicem. Targum מְחַזְרֵי קְדָל *vertentes cervicem*. fugient coram te. Joſ. 7. *vertit Iſraël* עֹרֶף *cervicem coram hoſtibus ſuis*: ut fugiant. Pſalm. 18. verſ. 41. *& hoſtes meos dediſti mihi* עֹרֶף *cervicem*. Geneſ. 49. *Manus tua* בְּעֹרֶף *in cervice inimicorum tuorum*. Targum יְדָךְ תִּתְקַף עַל בַּעֲלֵי דְבָבָךְ *manus tua prævalebit inimicis tuis*. Jerem. 48. *Quomodo vertit* עֹרֶף *cervicem Moab*? in fugam ſe conjecit.
Arab. עֹרֶף orph *juba*, crines animalis à collo dependentes.
מְעַרַּף muarraf *jubatus*.
Inde Verb. עָרַף *decervicavit, cervicem incīdit, torquendo fregit, jugulavit, mactavit*. Metaphoricè, *diruit, demolitus eſt, deſtruxit*. Deut. 21. v. 4. וְעָרְפוּ *& decervicabunt ibi vitulam*. Targ. וְיִנְקְפוּן *& truncabunt*. Lxx. νευροκοπήσουσι *cadent*. Eſa. 66. *Sacrificans agnum*, עֹרֵף *decervicans canem*. Targum כְּנָקֵף *ſicut jugulans*. Hoſ. 10. v. 2. *Ipſe* יַעֲרֹף *decervicabit altaria ipſorum*: diruet, confringet. Quia altaria ut cornua, ita & cervices ſuas habent. Targ. יְהַדֵּר קְדָלְהוֹן *vertet cervices ipſorum*. Lxx. κατασκάψει *ſubvertet*. vide etiam, Exod. 13. v. 13.

II. עָרַף, Chald. עֲרַף idem quod רְעַף, *ſtillavit, fluxit*: per metatheſin. Deut. 32. v. 2. יַעֲרֹף *ſtillet, ut pluvia, doctrina mea*. Targ. יְבַסַּם *dulcis ſit*. accepit pro עָרַב *gratus fuit*: ob literarum בּפ ſimilem ſonum, vel cognationem. Deut. 33. v. 28. *Etiam cæli ejus* יַעַרְפוּ *ſtillabunt rorem*. Lxx. συννεφῆ, Hieron. *caligabunt*. legerunt יַעַרְבוּ, ab עָרַב *adveſperaſcit*: ob בּפ cognationem. C
Nom. עֲרִיפִים *cæli*: ſic dicti, quòd ſtillent pluviam. Eſa. 5. v. 30. *Obtenebrata eſt* (terra) בַּעֲרִיפֶיהָ *in cælis ſuis*. Vulg. *In caligine ejus*. accepit pro עֲרָפֶל *caligo*.
Propr. עָרְפָּה *Orpha*, Moabitis, nurus Noomi; quam Rabbini eandem eſſe volunt cum Haraba, matre Goliath, ob vocabulorum ſimilitudinem. Inde eſt quòd dicitur, Davidem eſſe natum ex Ruth, ſed Goliath ex Orpha. Sed hæc ex levi vocum ſimilitudine colligi nequeunt. D

III. Arab. עָרַף araf *didicit, novit, cognovit, ſcivit*. Pſalm. 65. לְנַעֲרִף *ut cognoſcamus in terra viam tuam*. Pſalm. 20. *Num* עָרַפְתְּ *cognovit?* Gal. 1. *& non* יַעְרִפְנִי *cognoſcet me*. Matth. 7. v. 16. מִן תְּמַארְהֻם תַּעְרִפוּנְהֻם *ex fructibus eorum cognoſcetis eos*. Joh. 13. v. 18. *Quia ego* עָארִף *novi, quos elegerim*. Cap. Joſeph. פַּעְרָפְהֻם *& novit eos*. Paſſivum עֻרִף urif *cognitus fuit*. Roman. 1. v. 1. וְעֻרִף *& cognitus eſt filius Dei*. Piel. עַרַּף arraf *notum fecit, ſignificavit, docuit*. Pſalm. 25. וְעַרִּפְנִי *& doce me ſemitas tuas*. 2. Pet. 1. verſ. 16. פַּעַרְפְּנָאכֻם *& no-* E
tum fecimus vobis. יתעריף *cognoſcetur*: in Avicen. Paſſ. אִתְעָרַף ataraf, & אתעארף *cognovit ſe*. Matth. 1. v. 18. מן קבל יתעארפא *antequam ſeſe cognoſcerent*: duale. אעתרף *faſſus, cōfeſſus fuit*. Item, *dehoneſtavit, opprobrijs affecit, expoſuit, conviciatus eſt*: ut חֵרֵף Hebræis, lit. ע ח permutatis. Rom. 14. v. 11. *Et mihi* יעתרף *confitebitur omnis lingua*. Mat. 10. v. 32. וְכֻל מַן יַעְתַרִף בִּי קדאם אלנאס אעתרף בה קדאם אַבִי אַלְּדִי פִי אַלְסַמָוַאת *& omnus qui confeſſus fuerit me*

coram hominibus, confitebor eum coram Patre meo, qui eſt in cœlis. Pſalm. 32. אֶתְּרַף *confitebor iniquitatem meam.* A

Nom. מַעֲרֶפָה maarêſa, & תַּעֲרִיף *ſcientia, notitia, cognitio, cognomen:* Plur. מַעָארִף maârif. Geneſ. 3. שגרה מערפה ואלחיר ואלשר *arbor ſcientiæ boni & mali.* נקדמה מערפה *prænotio, præcognitio.*

מַעְרוּף maaruf *notus, cognitus, ſcitus, manifeſtus, ſpectatus, certus, notorius:* Plur. מערופין maarufin, & מַעְרוּפָה *noti, certi.* ¶ Inde Rabb. מַעֲרִיף *notus, cognitus, ein bekanter.*

אִעְתִּרָאף atiraf *confeſſio.*

מַעְרוּף *idem.* Alcor. 2. מַעְרוּף וַמַעְרִפָה חַיר מִן צְדָקָה *confeſſio & remiſſio melior eleemoſyna.* B

מֻעְתַרִף muatarif *confeſſor.*

מֻעְתַרַף muatarraf *confeſſus.*

עֻרְף urf *ordo, ſeries.*

עָארִף arif *tibicen, choraulus:* item, *ædilis.*

מַעֲרִיפָה maarifa *dictator.*

עַרְף arf *ſapor,* & מַעְרוּפָא *gratum:* ad עָרַב pertinent: literis ב ף permutatis, ob ſoni ſimilitudinem.

עראף *Aſſyria.* C

IV. Arab. cum ע punctato, עֻרְפָה gurfa *cœnaculum, conclave, cubiculum, cella, camera:* item, *lagena:* Plur. עֻרָף goraf *conclavia, cellæ.* Marc. 13. v. 15. וְהוּ יְרִיכֻּמְא עֻרְפָה כַּבִירָה מַפְרוּשָׁה *& ipſe oſtendet vobis cœnaculum magnum ſtratum.*

מַעְרַפָה magrâfa *cochlear:* Plur. מַעָארִף magârif *cochlearia.* מַעְרַפָה כַּבִירָה מִן חַדִיד magrafa quibra min hadid *cochleare magnum ex ferro.*

V. Syr. עָרַף *trapezyticam exercuit.* D

מְעָרְפָנִין & מְעַרְפָן *trapezyta:* Plur. מְעָרְפָנִין *trapezytæ:* cum עָרַב conveniunt.

עוּרְפָן *pecunia.* Matth. 12. v. 41. *Quemadmodum turba mitteret* χαλκὸν *εἰς.* Syr. עוּרְפָנָא *pecuniam in gazophylacium.*

ערץ duo ſignificata habet. I. עָרַץ eſt שבר ſeu הרם *conſternatus, contritus fuit:* de corde, *pavit, timuit,* cum מִן. Tranſitivè, *terruit, perculit,* cum accuſativo. Job. 2. v. 16. *Ne fortè* תַּעֲרוֹץ *timeas:* Targ. תִּרְחַל conſterneris. Pſalm. 10. *Non addet amplius* לַעֲרֹץ *terrere homo de terra.* Deut. 1. *Ne* תַּעַרְצוּן, Targ. תִּתְּבְרוּן *conſternamini ab eis.* Tranſitivè. Job. 13. v. 15. *Num folium impulſum* תַּעֲרֹץ, Targ. תִּתְּבַר *côteres?* Eſa. 2. v. 18. *Cùm ſurget* לַעֲרֹץ, Targ. לְמִתְבַּר *ad conterendum terram.* Niphal. נַעֲרָץ *terribilis fuit.* Hiphil. הֶעֱרִיץ *timuit, reformidavit.* Eſa. 18. *& timorem ejus, ne timeatis, neque* תַּעֲרִיצוּ *expaveſcatis.* Eſa. 29. *& Deum Iſraelis* יַעֲרִיצוּ *timebunt.* Targ. יֵימְרוּן תַּקִּיף *dicent fortem.* E

Nom. Adject. עָרִיץ *terribilis, timendus, truculentus,* ſemper in malum. qui potentia ſua alijs eſt formidabilis, qui alios premit, *tyrannus, prædo, fortis:* Plur. עָרִיצִים *fortes, tyranni.* Pſalm. 37. *vidi impium* עָרִיץ, Targ. תַּקִּיפָא *fortem.* Eſa. 25. *Gentes* עָרִיצִים, Targ. חֲסִינִין *robuſta.*

Subſt. מַעֲרָץ *terror, pavor.*

מַעֲרָצָה *truculentia, robur.* Eſa. 10. v. 32. *Deramificans frondem* בְּמַעֲרָצָה *cum truculentia:* magno robore, vi magna. Judæi: mit der harten. Targ. כְּבָעַט בְּמַעְצַרְתָּא *ſicut calcans in torculari.* legit בְּמַעֲצָרָה, literis צ ר tranſpoſitis.

עָרוּץ, R. D. עָרוּץ *fiſſura, ſciſſura.* Job. 30. בַּעֲרוּץ נְחָלִים *in fiſſura torrentium ad habitandum.* Fiſſura & confractio fluminis, rima aut hiatus terræ, quem facit torrens. Alij exponũt, בַּעֲרֹץ *cùm invaleſcunt torrentes,* & diſtunduntur.

Syr. עָרֵץ *advena:* Plur. עָרְצָא *advenæ.*

Arab. מערן *vectis.* Alcor. עָרְצָה.

II. Arab. cum ע punctato, עָרַץ arad *dilatavit.* Matth. 23. v. 5. יערצון ארדיתהם *dilatant phylacteria ſua.* מסתערץ *dilatatus.*

עַרְץ arad *latitudo.* עריץ arid *latus.*

Deinde, עָרַץ arad, & אתערץ atarad *accidit, contigit, evenit, obvenit, incubuit.* Avic. פלא יערץ להא נפאף *& non accidat eis ſiccitas.* Marc. 10. *Quod* יערץ לה *accidet ei.* 1. Corinth. 11. v. 11. *Quæ* ערצת *evenerunt illis.* Gen. 13. *Surge* ואערץ *& perambula terram.* ¶ יתערץ *dirigit:* מעתרץ *directus:* in Avicen.

Nom. עָרַץ arad *accidens.* באלערץ bialarad *per accidens:* Plur. אעראץ & אוערץ *accidentia, ſymptomata.*

ערצי ardi *accidentalis.*

עארץ *accidens, contingens.*

עריצה arida *ariſta.*

Sed cum ע׳ץ punctatis, עָרַץ garad *propoſitum, intentio.* Luc. 23. v. 24. חכם אן יכון ערצהם *ſcivit quod eſſet propoſitum ipſorum:* Pl. אעראץ *intentiones.*

ערק tria ſignificata habet. I. ex uſu ſermonis Syri, עֲרַק, Chald. & Syr. עֲרַק *fugit, aufugit.* Job. 30. v. 3. הָעֹרְקִים *fugientes in ſiccitate.* Lxx. οἱ φεύγοντες. Chald. Job. 14. v. 1. וַיִּבְרַח, Targ. וַעֲרַק *& fugit velut umbra.* Gen. 14. *In montem* נָסוּ, Targ. עֲרַקוּ *fugerunt.* Syr. Luc. 8. v. 34. *Paſtores* עְרַקוּ *fugerunt.* Rom. 2. v. 3. תֶּעֱרוֹק *effugies judicium Dei?*

Nom. עֹרְקִים *venæ pulſatiles, arteriæ,* à perpetuo motu ſeu pulſu. Rabb. עוֹרֶק *vena.* עֹרְקִים דוֹפְקִים וּבִלְי דוֹפְקִים *arteriæ* ſeu *venæ pulſatiles & non pulſatiles.* או עורקים הַנְּחִים *quieſcentes venæ.* Job. 30. וְעֹרְקַי הַשּׁוֹקְטִים *& arteriæ meæ non cubabunt:* non quieſcent, ob calorem alienum in corde.

Arab.

Arab. עִרק irq, Form. עִרקַה arqua: Pl. עֻרוּק uruc *venæ, fibræ*, radices arboris aut herbæ. עֻרוּק אַלסַאכִּנַה *venæ quieſcentes*, non pulſatiles. עֻרוּק אלצוארב *venæ percutientes* ſive *pulſatiles*, arteriæ. עֻרוּק אלליפיה *venæ capillares*: Avicen. אלערק אלעטים אלטאלע מן חדבה אלכבד *vena grandis aſcendens ex gibbo epatis*: vena cava. עִרקֻ הֲרוּח erque ravah *vena ſpiritus*, arteria. עֻרוּק אלצפר *venæ citrinæ*. עֻרוּק אלצבאעין *venæ tinctorum*, chelidonium majus. עִרק אלנסא *vena ſciatica*, iſchias, vermis latus, in quo eſt dolor, qui eſt interdum in junctura anchæ, & deſcendit retro ad coxam.

מֻעַרק muarraq *nervoſus*. תַעְרִיק taariq *nervoſitas*.

עֻרוּק סוּס uruc ſus *radix dulcis*, glyceriza.

Chal. עַרְקָא *zona, faſcia, corrigia*. Gen. 14. שְׂרוֹךְ. Targ. עַרְקַת *corrigiam calcei*: Plur. Syr. עַרְקָא *lora*.

Rabb. בֵּית עֲרוּקִין *domus profugorum*, aſylum.

עַרְקָא *gramen, germen, pratum*: item, *limus, cœnum*.

עֶרֶק *lamina*: item, *genus caniſtri*.

II. Arab. עַרק arac *ſudavit*.

עַרק araq *ſudor*. Gen. 3. ובערק וגהך תאכל חבוך *& in ſudore vultus tui comedes panem tuum*. Luc. 22. *& factus eſt* עַרקַה *ſudor ejus* אלאבט עַרק araq alibt *ſudor alarum* ſeu *axillæ*. fœtor, hircus.

תַעְרִיק *ſudatio*, ſudoris eductio.

Deinde, עַרק araq *ſubegit, calcavit, pedibus conculcavit, contrivit, decorticavit*. עַרק arq *ſubactio*.

עֻרָקַה uraqua *eruca, bruchus*.

III. Arab. cum ע punctato, quod גרק garaq legitur, *merſus, immerſus, ſubmerſus, fuit*. 2. Pet. 3. v. 6. *& in ea* (aqua) עַרק *ſubmerſus eſt mundus & periit*. Geograph. פי הראה אלבוצע עַרק פרעון לסנה אללה Matth. 14. v. 30. *& tum* ויערק *mergebatur*. Ibid. 18. v. 6. ויערק פי אלבחר *& mergebatur in mare*. Piel. עַרַּק garraq *merſit, demerſit, ſubmerſit, demiſit, fudit* Hebr. 11. v. 29. וַעַרַק *& merſit in eo Aegyptios*. Pſalm. 135. וַעַרַּק *& ſubmerſit Pharaonem*. Matth. 24. v. 39. *Donec venit diluvium* וַעַרַק גמיעהם *& ſubmerſit omnes illos*. Hiphil אַעְרַק agraq *demerſit*. Pſalm. 69. *Nec* אַעְרַקְנִי *demerſit me*. Alcor. אַעְרַקְנַא *& ſubmerſimus Pharaonem*. אַעְרַקוּא *ſubmerſi ſunt*: Alc. נַעְרַקְהֻם *ſubmergemus eos*. לִתֻעְרַק *ut ſubmergas*.

Nom. עַרק garq *ſubmerſio, diluvium*. מֻעְרַק mugarraq *demerſus*.

עַרִיקי: Geograph.

עָרַשׂ. עֶרֶשׂ, Chald. & Syr. עַרְס, Arab. עַראַש *lectus, ſtratum, grabbatum*: metaphoricè, *feretrum*, loculus mortuorum. Et Rabb. *cunabulum*: Plural. עֲרָשׂוֹת, Chald. עַרְסַן *lecti*. Rabb. עֲרִיסוֹת *cunabula*. Pſalm. 6. *& lacrymis meis* עַרְשִׂי, Targ. עַרְסִי *lectum meum liquefaciam*. Amos 3. *Qui ſedent in Samaria in angulo lecti, & in Damaſco* (in) עֶרֶשׂ *grabbato*. Coram idolis in lecto diſcumbentes convivabantur: in שכב vide. Marc. 2. v. 4. *Demiſerunt κράββατον*, Syr. לַעַרְסָא *grabbatum*. Luc. 7. v. 14. *Tetigit τῆς σοροῦ*, Syr. לַעַרְסָא *loculum*.

Arab. עַרשׁ arſch *ſedes, ſella, thronus*: Pl. עֻרוּשׁ *ſellæ*. In Prec. יא מן הו ערשה עטים *ô cujus eſt thronus ejus magnus*.

Syr. עַרְשָׁא *dentes*.

Alcor. יַעְרִשׁוּן.

עשש tria ſignificata habet. I. עָשַׁשׁ & עָשׁ *corroſus, conſumtus fuit*. Pſalm. 6 עָשְׁשָׁה *corroſus eſt præ ira oculus meus*. Targ חֲשׁוּכַת *obſcuratus eſt*. Facies mea facta eſt ſimilis veſti a tineis arroſæ, præ angore. Pſal. 31. *& oſſa mea* עָשֵׁשׁוּ *conſumta ſunt*. Ibidem: עָשְׁשָׁה *conſumtus eſt oculus meus*. Targ בְלִאַת *inveteratus eſt*.

Nom. עָשׁ & עֵשׁ *tinea*, veſtes corrodens. Eſa. 50. v. 9. *Qui ſicut veſtem edet ipſos* עָשׁ *tinea*. Job. 4. v. 19. *Comminuent eos* לִפְנֵי עָשׁ *ante tineam*. Targ. לִפְנֵי זַחְלָא *antequam illos comminuunt vermes*. Alij: ante conſumtionem, & virium defectum naturalem. Alij: & dabunt in eſcam vermibus. Alij: quàm diu vermes fuerint. Hoſ. 5. *& ego ero* כָעָשׁ *tanquam tinea ipſi Ephraim*. Sicut tinea arrodit veſtes, ita conſumam eos. Pſalm. 39. v. 12. *& liquefeciſti* כָעָשׁ *ſicut tinea, precioſum ejus*: adipem ejus. Targ. הֵיךְ עֲמַר דְאִתְנַדְּדִים גְשַׁמֵּה *ſicut lanam textorum corpus ejus*.

עַשְׁשִׁית *lamina, lampas*.

II. Arab. עַשַּׁשׁ aſchaſch *nidulavit, nidificavit*. Pſalm. 104. *Ibi* עַשְׁשִׁר *nidificant aves*.

עֻשׁ uſch *nidus*, & *vivarium*, ubi aves aluntur: Plur. עַשַׁאשׁ aſchiſch *nidi*.

עַשִׁישָׁא *fœnum*.

III. Cum ע punctato, עַשַּׁשׁ gaſchaſch *miſcuit, permiſcuit, adulteravit, falſificavit*.

מַעְשׁוּשׁ *permixtus, adulteratus*.

עַשׁ gaſch *fallacia, dolus*.

עשא in עשה quære.

עשב. עֵשֶׂב, Chald. עִשְׂבָּא & עִסְבָּא, Syr. עֶסְבָּא. Arab. עֻשְׁבַּה oſchba *herba, gramen, virgultum, frutex*: Plural. עִשְׂבּוֹת, Arab. עשאב uſcheb *herbæ, gramina, virgulta*. Pſalm. 104. וְעֵשֶׂב *& herbam ad opus hominum*. 2. Reg. 19. verſ. 25. *Facti ſunt* עֵשֶׂב שָׂדֶה *herba agri*: quæ non movetur loco ſuo. Continet autem עֵשֶׂב *herba*, יֶרֶק *olus*, & חָצִיר *fœnum*. Deinde,

עשב מורי ע ורע continet דגן *frumentum* , & A קטנית *legumen:* de quibus ſuo loco.

Arab. עשיב aſchib *herbarius.*

עשה tria ſignificata habet. I. cum puncto ſiniſtro, עשה *fecit, effecit, perfecit, abſolvit, ad certum uſum aptavit, diſpoſuit.* ¶ Dicitur autem de varijs rebus. 1. de opere bono aut malo, & eſt *operari.* Gen. 1. *& videbat Deus omne quod* עשה, Targum עבד *fecerat, & ecce bonum valde:* operatus erat. Eſa. 43. v. 7. *Omnis qui vocatur nomine meo, & ad gloriam* בראתיו *creavi eum,* יצרתיו *formavi eum, etiam* עשיתיו *feci eum.* ubi trium verborum differentia B conſpicitur. ברא *produxit ad eſſe:* יצר *conſtituit rem in forma ſua:* עשה *perfecit,* diſpoſuit. Pſalm. 101. verſ. 3. עשה *facere deflectentium odiſti:* factum. Ruth. 2. *ubi collegiſti hodie, & ubi* עשית *feciſti?* operata es. Eſther 2. יעשה *fieret in illa.* Eſther 6. *Sic* יעשה *fiet viro illi.* Matth. 20. *Hi ultimi unam horam* ἐποίησαν *fecerant.* 1. Reg. 20. *& erat ſervus tuus* עשה *faciens huc & illuc.* Targum מתפני *converſus.* Lxx. περιβλέπτο *circumſpexit:* occupatus fuit. Geneſ. 36. *Omne quod* עשים C *faciebant ibi, ipſe erat* עשה *faciens.* Non faciebant quicquam ſine ipſius mandato. Targum על מימרה הוה מתעבד *juxta mandatum ejus fiebat.* Eſa. 44. עשהו פסל *fecit illud ſculptile:* fecit ex eo ſculptile. fecit ut ex eo ſculptile fieret. Hoſ. 2. v. 8. *& aurum* (quod) עשו *fecerunt Baali.* ¶ 2. de frugibus, & fructibus arborum, & eſt *producere, proferre.* Gen. 41. ותעש *& faciebat terra in ſeptem annis ſaturitatis ad acervos.* Targum וכנשו דיירי ארעא D *& congregarunt incolæ terræ in ſeptem annis ſaturitatis* עבורא לאוצרין *frumentum in theſauros:* in horrea. accepit ſignificatione quarta. Eſa. 37. v. 31. ועשה *& faciet fructum ſurſum.* Eſa. 5. *& expectavi* לעשות *facere uvas,* ויעש *& fecit labruſcas.* Ibid. *Decem jugera vinearum* יעשו *facient Bathum unum, & ſemen Homer* יעשה *faciet Epha.* Hab. 3. *& ager non* עשה *fecit cibum.* Pſalm. 1. *& omne quod* יעשה *faciet.* ſcil. arbor iſta, *proſperabitur.* pro quo habetur, Jerem. 17. verſ. 12. *& non recedet* מעשות פרי *à faciendo fructum.* Matth. 7. v. 17. E *Omnis arbor bona bonos facit fructus.* ¶ 3. de feſto, ſacrificio, pecore, officio, eſtq; *obſervare, celebrare, parare, præparare, apparare, aptare, ornare, ordinare, diſponere, conſtituere, præficere, provehere ad dignitatem.* Ezech. 46. v. 2. ועשו *& facient ſacerdotes ſacrificium ejus.* 2. Samuel. 12. ויעשה *& faciebat illud viro, qui venerat.* Joſ. 5. ויעשו *& fecerunt paſcha.* Matth. 26. *Apud te faciam paſcha cum diſcipulis meis.* ſequitur: *Et paraverunt paſcha.* Exod. 34.

v. 22. *Et feſtum hebdomadum* תעשה *facies tibi.* Deuter. 16. v. 13. *Feſtum tabernaculorum* תעשה *facies tibi ſeptem diebus.* Deuter. 5. verſ. 21. *Ideo præcepit tibi Dominus Deus tuus* לעשות, Targum למעבד *facere diem Sabbathi:* celebrare. Deuter. 16. ועשית *& facies paſcha.* Pſalm. 66. אעשה *faciam boves cum hircis.* Lxx. ποιήσω σοι *offeram tibi.* 1. Sam. 25. v. 18. *& quinq; oves* עשוית *factas:* præparatas, coctas. Targ. תבבירא *ſaginatas.* Gen. 18. v. 7. *& feſtinavit* לעשות *facere eum.* Et v. 18. *& filium bovis, quem* עשה *fecerat.* Exod. 29. v. 38. *& hoc eſt, quod* תעשה, Targ. תעבד *facies ſuper altari:* offeres. Deut. 21. ועשתה *&* B *faciet ungues ſuos:* præcîdet. Targ. ותרבי *& alet:* ſinet creſcere, ut fiat deformis & abominabilis. Accepit ſignificatione ſecūda. 2. Samuel. 19. *& non* עשה *fecerat pedes ſuos.* Non præciderat ungues pedum. Targ. שטף *laverat.* Ibidem. *Nec* עשה *fecerat barbam ſuam.* Targ. ספר *totonderat:* raſerat. Eſa. 44. יעשהו *faciet illud cultellis.* Targ. מגני לה *radit illud.* Gen. 11. ואעשך *&* C *faciam te in gentem magnam.* Jerem. 37. *Quia* עשו *fecerant eum ſuper domum carceris:* præfecerant. Hieron. *præpoſuerant carceri.* 1. Regum 12. ויעש *& fecit ſacerdotes ex quibuſdam populi.* 1. Reg. 21. *Tu nunc* תעשה *facies regnum ſuper Iſrael.* Targ. תצלח *proſperabis.* Pſalm. 100. v. 3. *Ipſe* עשנו *fecit nos:* גדלנו ורוממנו *evexit nos.* Deut. 32. v. 6. *Ipſe* עשך *fecit te:* magnificavit. v. 15. *& deſeruit Deum* (qui) עשהו *fecit illum.* Targ. דעבדה. 1. Sam. 12. v. 6. *Dominus qui* עשה *fecit Moſen & Aharonem, &* D *qui eduxit patres veſtros ex terra Ægypti.* evexit & conſtituit: magnificavit. Eſa. 44. עושך *factor tuus:* qui te evexit & docuit. Pſalm. 118. *Hæc eſt dies illa, quam* עשה *fecit Dominus:* dies, quam Dominus ſolennem inſtituit. Judic. 20. v. 9. *ut acciperet viaticum populo* לעשות *ad faciendum, ad veniendum in Geba Benjamin:* להכין *ad præparandum* ſibi, coquendum, ubi venerint in Gibea. 1. Samuel. 8. v. 16. *Servos veſtros & ancillas veſtras, ac juvenes veſtros bonos, & aſinos veſtros accipiet:* ועשה *& faciet ad opus ſuum:* accommodabit. Eccl. 5. *Qui neſciunt* לעשות רע *fa-* E *cere malum:* corrigere quod malum eſt. ¶ 4. de familia, facultatibus, divitijs: eſtq; *parare, comparare, quærere, acquirere, colligere, poſſidere, lucrari.* Geneſ. 12. v. 5. *& animam, quam* עשו *fecerant in Haran.* Lxx. ἐκτήσαντο *poſſederant:* familiam, ſervos & ancillas. Targum. *& animas, quas* שעבידו לאוריתא *ſubjecerant Legi.* Et Targ. Hieroſ. *& animas* גיורין *proſelytorum.* Juxta Veteres Hebræos; qui ſentiunt, ab Abrahamo viros, & à Sara mulie-

mulieres inſtitutas fuiſſe ad veri Dei a- A
gnitionem & cultum. Gen. 31. *& ex eis, quæ ſunt patris noſtri* עָשָׂה אֵת כָּל־הַכָּבֹד *fecit omnem gloriam iſtam.* Targ. קְנָא *acquiſivit omnes* נִכְסַיָּא *divitias iſtas.* Ezech. 28. וַתַּעַשׂ *& feciſti aurum & argentum in theſauris tuis.* Targ. וּכְנַשְׁתְּ *& congregaſti.* Deut. 8. v. 17. *Manus mea* עָשָׂה *fecit mihi hoc* הַחַיִל *robur.* Targ. כְּנַשׁ *congregavit mihi has* נִכְסַיָּא *divitias.* Ibid. כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חָיִל *vis ad faciendũ robur.* Targ. עֵצָה לְמִקְנֵי נִכְסִין *conſilium ad acquirendum opes.* Malach. 3. *& erunt mihi* ſeu *mei, dicit Dominus Zebaoth, ad diem quo ego* עֹשֶׂה סְגֻלָּה *facio peculium.* Accentus indicat cohærentiam. 1. Sam. 14. v. B
46. *Qui* עָשָׂה *fecit ſalutem hanc maximam in Iſrael:* comparavit. Niphal. נַעֲשָׂה *factus fuit.* Geneſ. 34. *& ſic non* יֵעָשֶׂה *fiet:* fieri debebat. Targ. כָּשַׁר לְאִתְעֲבָדָא *rectum eſt ut fiat.*

Nom. מַעֲשֶׂה *opus, facinus, factum, effectus, res geſta, hiſtoria:* Plur. מַעֲשִׂים *opera, facta.* Gen. 44. *Quod eſt* הַמַּעֲשֶׂה, Targ. עוֹבָדָא *factum iſtud, quod* עֲשִׂיתֶם, Targ. עֲבַדְתּוּן *feciſtis?* Habac. 3. *Mentitum eſt* מַעֲשֵׂה זַיִת *factum oleæ.* productio aut fructus oleæ. 1. Sam. 25. C
וּמַעֲשֵׂהוּ *& opus ejus in Carmelo.* Targ. וְנִכְסוֹי *& opes ejus:* צָאן וּבָקָר *pecora.* Jerem. 48. v. 7. *Quia confidiſti* בְּמַעֲשַׂיִךְ *in operibus tuis.* Targ. בְּאוֹצָרָךְ *in theſauris tuis.* 1. Sam. 20. *In die* הַמַּעֲשֶׂה *operis.* Targ. חוּלָא *profano:* quo fiunt opera. R. D. *videtur fuiſſe moris, ut nihil operis facerent initio menſis ob ſacrificium, ſicut nunc mos eſt mulierum.* Ezech. 46. *Erit clauſa ſex diebus* הַמַּעֲשֶׂה *operis, & in die Sabbathi aperietur:* wercktage. מַעֲשֵׂה יְהוָה *opus Domini,* res naturalis; quicquid naturâ exiſtit, non arte. D

Propr. עֵשָׂו *Eſau,* qui, cùm naſceretur, fuit נַעֲשָׂה *factus* & perfectus pilis, tanquam multorum annorum puer.

Rabb. עֲשָׂא *fecit.* cum affixis עֲשָׂאוֹ *fecit eum.*

עֲשִׂיָּה *operatio.* ☞ מַעֲשִׂית *practica.* ☞ מַעֲשִׂיּוּת *operatio, actio, effectus.* ☞ מַעֲשֶׂה *praxis.* ☞ מַעֲשִׂי *practicus.* מַעֲשִׂית *practica.*

II. עָשָׂה idem quod עָסַס & עָסָה, *preſſit, compreſſit:* literis שׂס propter affinitatem permutatis. Zophon. 3. *Ecce ego* עֹשֶׂה *premo omnes affligentes te.* Targ. אֶעְבֵּד גְּמִירָא *faciam conſummationem.* Ezech. 23. v. 21. בַּעֲשׂוֹת *cùm comprimerent ex Ægypto ubera tua.* Piel. עִשָּׂה idem. Ezech. 23. v. 3. *& ibi* עִשּׂוּ *compreſſerunt ubera virginitatis ipſarum.* Pual. Pſalm. 139. v. 15. *Cùm* עֻשֵּׂיתִי *compreſſus fui in abſcondito:* in utero materno. E

Nom. Rabb. עִשּׂוּי *compreſſio.*

III. Arab. cum ע punctato, & ש dextro, עַשָׁא gaſchi *operuit, texit, protexit, obtexit, contexit, obſcuravit, incruſtavit, obduxit.* Luc. 23. v.

A 44. טְלָמָה עַשַׁת אֱלְאַרְץ כֻּלְּהָא *caligo operuit terram univerſam.* Pſalm. 44. עַשִׁיתְנָא *operuiſti nos umbrâ mortis.* Pſalm. 25. וְעַשִׁיתְנִי *& contexerunt me tenebræ.* Alc. וַאֲעְשֵׁינָאהֻם *& operuimus eos.* יַעְשִׁי *operiet.* Luc. 1. עַשִׁיַת *operuit eum timor:* invaſit. Precat. פַאַעְשֵׁינָאהֻם וְהֻם לָא יֻבְצִרוּן *& operuimus illos, & ipſi non videbuntur.* Alcor. אַנְתַעְשָׁא *operiuntur.* Alcor. 3. יַעְשִׁי *operiet.*

Nom. עִשָׁא giſchi *panniculus, cruſta, tegmen, tela granati.*

עַשִׁיַה gaſchia *veſpera, ſerum, tenebræ, obſcuritas.* R. D. in גנן ſcribit, גִאשִׁיַת אֱלְקַלְב *opertio* B *cordis.* ☞ מַעְשָׁא *opertus.*

עַשִׁי giſchi, & עַשִׁיָא *ſyncope.* ☞ מַעְשִׁי *ſyncopalis.*

עַשָׁאוָה *pannus.* ☞ עַשָׁאִי *panniculāris.*

עַשְׁוָא *nyctilopa.*

עַשִׁי ſine puncto, *moratus fuit.*

עַשִׁי aſchi *cœna.* ☞ אתעשׁי ataſchi *cœnatus eſt.*

עשם. Syr. עֲשַׁם *vim intulit, oppreſſit:* in חָסַם
C quære.

עשן duo ſignificata habet. I עָשַׁן *fumavit:* metonymicè, *iratus fuit,* quòd irati ex commotione humorum & ſpirituum incaleſcant & ſpirent, ut videantur naribus fumum emittere. Et ira eſt quaſi ignis quidam. Exod. 19. *& mons Sinai* עָשַׁן, Targ. תָּנַן *fumabat.* Pſalm. 104. *Tanget montes* וְיֶעֱשָׁנוּ *& fumabunt.* Targ. וּמַפְקִין תְּנָנָא *& emittunt fumum.* Mittet in eos ignem iræ ſuæ, & ex
D illis aſcendet fumus, ſicut aſcendit fumus ex re, quæ igni conſumitur. Deut. 29. *Quia tunc* יֶעְשַׁן *fumabit ira Domini.* Targ. יִתְקַף *invaleſcet:* exardeſcet. Pſalm. 74. *Quouſq;* יֶעְשַׁן *fumabit ira tua in oves paſcuæ tuæ?* Pſal. 80. v. 5. *Quouſq;* עָשַׁנְתָּ *fumaſti in orationem populi tui?* exarſit ira tua.

Nom. Adj. עָשֵׁן *fumans:* Plur. עֲשֵׁנִים *fumantes.*

Subſtant. עָשָׁן & עֲשַׁן *fumus.* Exod. 19. *& aſcendebat* עֲשָׁנוֹ, Targum תְּנָנֵהּ *fumus ejus,* כְּעֶשֶׁן, Targ. כִּתְנָנָא *ſicut fumus furni.* ¶ Plura autem, ſed 4. præcipuè fumo ſignificantur. 1. *incendium;* quia non eſt fumus ſi-
E ne igne, nec ignis ſine fumo. fumus eſt ignis indicium. Eſa. 34. *Perpetuò aſcendit* עֲשָׁנָהּ *fumus ejus:* incendium impiorum erit perpetuum. Apocal. 19. *Fumus aſcendit in ſecula ſeculorum.* ¶ 2. *denſa nubes.* Eſa. 4. *Nubem interdiu,* וְעָשָׁן *& fumum:* nubem denſam. Eſaiæ 6. verſ. 4. *Et domus impleta fuit* עָשָׁן *fumo.* Targum אֲמִיטְתָא *caligine:* nube denſa: majeſtate Dei. ¶ 3. *res inanis,*

inanis, vanida, brevis. Pſalm. 68. *Sicut propellitur* עָשָׁן *fumus, propelles.* Æneid. 5. *& tenues fugit ceu fumus in auras.* ¶ 4. *infortunium*, calamitas, res moleſta. Eſa.14. v.31. A
Quia ab Aquilone עָשָׁן *fumus venit.* Targ. פּוּרְעָנוּתָא *ultio:* ut fumus moleſta & gravis, vel: *exercitus magnus.*

II. Chald. & Syr. עֲשַׁן *robuſtus, roboratus fuit, invaluit:* cum חֲסַן convenit. Syr. Luc.23.v.23. וְעָשְׁן *& invaleſcebat vox eorum.* Hiphil. אַעֲשֵׁן *roboravit.* Paſs. אִתְעֲשַׁן *roboratus fuit.* Proverb.8. בַּעֲזוֹז, Targum כַּד מַעֲשַׁן *poſtquam roboravit fontes abyſſi.* Pſalm.68. *Ne* יָעֹז, Targum יִתְעֲשַׁן *roboretur homo:* invaleſcat. B

Nom. Adj. עָשִׁין & עָשׁוֹן *robuſtus.*

Subſt. עוּשָׁן *robur.*

עשק duo ſignificata habet. I. cum puncto dextro, עָשַׁק, Syr. עֲשַׁק *oppreſſit, vim fecit, quavis injuria affecit, vexavit, bona aliena occupavit, defraudavit, mutuum, depoſitum* aut *mercedem negavit, nec reddidit.* Jerem. 7. *& viduam non* תַעֲשֹׁקוּ, Targum תוֹנִיסוּן *defraudetis.* Pſalm. 119. in Ain. *Ne* יַעַשְׁקֻנִי, Targum יְשַׁלְמוּנִי, Al. יְשַׁלְמוּנִי *defraudent me ſuperbi.* C
Eſa.38.v.14. עָשְׁקָה־לִּי *vim intulit mihi.* ſcil. מַחֲלָתִי *infirmitas mea.* Syr. Luc.3. *Neminem* תֶעֶשְׁקוּן *defraudetis.* Piel. מְעַשְּׁקָה. Eſaiæ 32. verſu 12.

Nom. Adject. עָשׁוּק *oppreſſus, bonis privatus:* Plural. עֲשׁוּקִים *oppreſſi.* Prov.28. v.17. *Homo* עָשֻׁק *oppreſſus in ſanguine animæ:* ob cædem perpetratam. Targum דְּחָשֵׁשׁ *qui angitur;* ſolicitus eſt.

Subſt. עֹשֶׁק, Chal. עוּשְׁקָא, Foem. עֲשֻׁקָה *fraus, & res fraude parta.* Eſa. 59. *Loqui* עֹשֶׁק *fraudem & rebellionem.* Levit. 5. *& reſtituet rapinam quam rapuit, aut* הָעֹשֶׁק אֲשֶׁר עָשָׁק *fraudem quam defraudavit.* Pſal. 62. *Ne confidatis* בְעֹשֶׁק *in fraude:* in rebus fraude partis. D

מַעֲשַׁקּוֹת *fraudes.*

II. Arab. עשק aſchaq *amavit, benè voluit, reconciliavit.* ¶ אתעשק ataſchaq *requiſivit.*

עשיק aſchiq *amans, amator.*

מעשוק maaſchuq *reconciliatus, amicus, amaſius, benevolus, probus.* Foemin. מעשוקה *amaſia.*

עשק, Foem. עשקה iſchqua *amor,* in malum: item, *furor ex amore.* E

עשאק oſchſchaq *ſolanum,* herba. Matth. haſce, thymum.

Rabbin: עשק *carum & magni precij fuit.*

עשק cum puncto ſiniſtro, עָשַׂק, Chald עֲסַק. Inde Hithpaël הִתְעַשֵּׂק, Chald אִתְעֲסַק *litigavit, contendit, certavit, rixatus, jurgatus fuit.* Gen. 25. הִתְעַשְּׂקוּ, Targ. אִתְעֲסָקוּ *rixati ſunt paſtores Gerar cum paſtoribus Iſaac.*

Nom. Subſt. עֵשֶׂק, Chald. עֵסֶק *lis, contentio, jurgium.* Geneſ. 26. *& vocavit nomen putei* עֵשֶׂק, Targ. עֵסֶק, quòd הִתְעַשְּׂקוּ, Targum אִתְעַסְּקוּ *litigaſſent cum ipſo.*

Rabb. נתעסק *occupatus fuit negocio* aut *ſtudio alicujus rei.*

עסק *negocium, tractatus:* Plural. עֲסָקִין *negocia.*

עסקן *occupatus in re aliqua.*

התעסקות *occupatio, operatio.*

עשר cum puncto dextro, עָשַׁר, Chald. & Syr. עֲתַר *dives, ditatus, locupletatus fuit.* Hoſ. 12. *& dicebat Ephraim, certè* עָשַׁרְתִּי *dives factus ſum, inveni opes mihi.* Job. 15. *Non* יֶעְשַׁר *ditabitur, nec ſtabit robur ejus.* Syr. 1. Corinth. 1. v. 6. *Quod in omni re* עֲתַרְתּוּן *ditati eſtis.* Piel. Chald. עַתַּר *ditavit.* Geneſ. 14. *Ego* הֶעֱשַׁרְתִּי, Targum עַתְּרִית *ditavi Abrahamum.* Hiphil. הֶעֱשִׁיר, Chald. אַעְתַּר *ditavit, locupletavit.* 1. Sam.17. יַעְשְׁרֶנּוּ, Targum יַעְתְּרִנֵּהּ *ditabit eum rex* עֹשֶׁר, Targum עוֹתַר *divitijs magnis.* Abſolutè, *ditatus fuit.* Pſalm.49. *Ne timeas, quando* יַעֲשִׁר, Targum אִתְעַתַּר *diteſcit vir.* Hithpaël הִתְעַשֵּׁר, Chald. אִתְעַתַּר *ditavit ſeipſum, divitem ſe ſimulavit, putavit,* aut *jactavit.* Prov. 13. *Eſt* מִתְעַשֵּׁר *ditans ſeipſum, & non quicquam.* Targum וּמִתְעַתַּר נַפְשֵׁהּ *qui ditat ſeipſum.*

Nom. Adject. עָשִׁיר, Chald. עֲתִיר *dives, opulentus, locuples:* Plur. עֲשִׁירִים, Chald. עֲתִירִין *divites.* Prov.12. הֶעָשִׁיר, Targ. עַתִּיר *dives non multiplicabit.*

Subſt. עֹשֶׁר, Chald. עוּתַר *divitiæ, opes.* Jer. 9. *Nō glorietur* עָשִׁיר בְּעָשְׁרוֹ, Targ. עַתִּירָא בְּעוּתְרֵהּ *dives in divitijs ſuis.*

Syr. עַתִּירָאִית *opulenter, abundè, affatim.*

עשר cum puncto ſiniſtro, עֲשָׂרָה, Chald. עַסְרָא, Arab. עשרה aſchara, Foemin. עֶשֶׂר, Chald. עֲשַׂר & עֲסַר, Arab. עשר aſchar *decem, decas,* Gen.18. v.32. *Si invenientur ibi* עֲשָׂרָה, Targ. עַסְרָא *decem: & ajebat, non perdā propter* הָעֲשָׂרָה, Targ. עַסְרָא *iſtos decem.* Chal. תְּרֵיסַר & תְּרֵי עֲסַר *duodecim.* Talm. שִׁיתְסַר *ſedecim.* חֲמֵיסַר *quindecim.* ¶ In compoſitione, ubi alteri numero ſubjungitur, Maſc. עָשָׂר, Foemin. עֶשְׂרֵה *decem,* uſurpatur: ut maſc. אַחַד עָשָׂר, Foem. אַחַת עֶשְׂרֵה *undecim.* 1. Reg. 19. *& ipſe* בִּשְׁנֵים הֶעָשָׂר *inter duodecim.* ¶ In conſtructione, ubi numerato præponitur, uſurpatur maſcul. עֲשָׂרָה, vel mutato ה in ת, עֲשֶׂרֶת; Foemin. עֶשֶׂר: ut, Eſa. 5. עֲשֶׂרֶת צִמְדֵּי כֶרֶם *decem jugera vineæ.* Gen. 45. *& patri ſuo miſit* עֲשָׂרָה חֲמֹרִים *decem aſinos, portantes de bono Aegypti, &* עֶשֶׂר אֲתֹנֹת *& decem aſinas geſtantes frumentum.* ¶ Et interdum accipitur pro *multis:* quia denarius eſt abſolutus & perfectus numerus, unitatum ut maxima, ita finis,

finis, & denariorum initium: aut etiam quia decem ſunt præcepta Legis. Lev. 3. *Et coquent* עֶשֶׂר נָשִׁים *decem mulieres panem veſtrum in clibano uno:* multæ. Geneſ 31. *Et mutavit mercedem meam* עֲשֶׂרֶת מֹנִים *decem vicibus:* multoties. Plur. עֶשְׂרִים, pro עֲשָׂרִים (Chald. עֶשְׂרִין & עֶסְרִין, Arab. עשרין aſcharin, & עשרון aſcherun) ut cum reliquis pluralibus conveniat, *bis decem, viginti.* Gen. 18. *Si inventi fuerint ibi* עֶשְׂרִים *viginti.* Gen. 37. verſ. 28. *Et vendiderunt Joſephum Iſmaelitis* בְּעֶשְׂרִים *viginti.* Vulg. *triginta.* Hoſiander non correxit. A

Ordinale עֲשִׂירִי, Chal. עֲשִׂירָאָה & עֲשִׂירִי, Arab. עאשר aſchir *decimus.* Foem. עֲשִׂירִית & עֲשִׂירִיָּה *decima, decima pars.* Geneſ. 8. verſ. 5. *uſque ad menſem* הָעֲשִׂירִי, Targ. עֲשִׂירָאָה *decimum.* B

עָשׂוֹר *decimus dies*, quando ad menſem refertur. Levit. 16. *In menſe ſeptimo* בֶּעָשׂוֹר *in decimo menſis.* ¶ Deinde, *decem menſes*, cùm ad annum refertur. Gen. 24. verſ. 55. *Maneat puella nobiſcum* יָמִים *dies, aut* עָשׂוֹר, Targum עַסְרָא יַרְחִין *decem menſes.* Ubi יָמִים *dies, annum* denotant. C Tempus duodecim menſium inter ſponſalia & nuptias intercedebat. LXX. ἡμέρας ὡσεὶ δέκα, Hieron. *ſaltem decem dies.* Hoſiander non correxit. ¶ Tertiò, *decachordum*, decem chordas, inſtrumentum muſicum. Pſalm. 92. *Super* עָשׂוֹר, Targum כִּנּוֹרָא דְעַסְרֵי נִימִין *cithara decem chordarum.* Pſal. 33. בְּנֵבֶל עָשׂוֹר *in nablo decem chordarum.* Targ. דְּעַסְרֵי נִימִין *decem chordarum.*

עִשָּׂרוֹן *menſura*, quæ eſt decima pars Epha: Plural עֶשְׂרֹנִים *decimæ.* D

Rabbin. עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע סִפְרֵי מִכְתַּב הַקֹּדֶשׁ, Chald. Targ. 5. Cant. עֶסְרִין וְאַרְבְּעָה סִפְרִין דְּאוֹרַיְתָא *viginti quatuor libri Veteris Inſtrumenti.* de quibus Joſephus lib. 1. contra Apionem: *Infiniti libri non ſunt apud nos: ſed ſolummodò duo & viginti libri. Horum quinque ſunt Moſeos. A morte verò Moſeos, prophetæ ſuorum temporum res geſtas conſcripſerunt in tredecim libris. Reliqui verò quatuor hymnos in Deum, & vitæ humanæ præcepta noſcuntur continere.* Porrò viginti quatuor libri antiquiores ita numerantur: dividuntur in תּוֹרָה *Legem*, נְבִיאִים *Prophetas*, & כְּתוּבִים *Hagiographa.* E Lex continet quinque libros Moſis. Prophetæ ſunt, alij רִאשׁוֹנִים *priores*, alij אַחֲרוֹנִים *poſteriores.* Priores ſunt quatuor; Joſuæ, Judicum, Samuelis & Regum libri. Poſteriores ſunt quatuor; Eſaias, Jeremias, Ezechiel, & liber תְּרֵיסַר vel תְּרֵי עֲסַר *duodecim* Prophetarum, quos minores vocant. Hagiographa ſunt undecim; Pſalterium, Proverbia, Job, חָמֵשׁ מְגִלּוֹת *quinque volumina*, Canticum canticorum, Ruth, Threni, Eccleſiaſtes & Eſther. Deinde, Daniel, Ezra & Paralipomena. Qui verò numerant viginti duos, quot ſunt & Alphabeti literæ, Ruth cum Samuele, & Threnos cum Jeremia conjungunt.

Verb. עָשַׂר, Chald. עֲסַר, Arab. עשר aſchar *decimavit*, unum ex decem, aut decimam partem accepit, vel detraxit. 1. Sam. 18. *Et oves veſtras* יַעְשֹׂר *decimabit.* Targ. יִסַּב חַד מִן עַסְרָא *accipiet unam de decem.* Arab. Matth. 23. verſ. 23. *Vos* תעשרון *decimabitis mentam.* Piel. עִשֵּׂר, Chald. עַסַּר, Arab. עשר aſchſchar *decimavit*, decimam ſeparavit & dedit. Geneſ. 28. verſ. 22. *Omne, quod dederis mihi,* עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ *decimando decimabo.* Targum חַד מִן עַסְרָא אַפְרְשִׁנֵּיהּ *unum ex decem ſeparabo illud.* Hiph. הֶעְשִׂיר, Chald. אַעְסַר *idem.* Deut. 16. *Cùm perfeceris* לַעְשֵׂר, Targum לְעַסְּרָא *decimare omnem decimam proventus tui.* Hithpaël Syr. אתעסר *decimatus fuit.* Hebr. 7. *Etiam ipſe* אתעסר *decimatus eſt.*

Nom. מַעֲשֵׂר, Chald. מַעְסַר, Arab. עשר uſchur *decima*, unum de decem: Pluralit. מַעַשְׂרוֹת *decimæ.* Gen. 14. *Et dedit ipſi* מַעֲשֵׂר *decimam de omnibus.* Targ. חַד מִן עַסְרָא *unum de decem.* Dabatur autem in Lege decima vel decima pars ex terra & pecudibꝰ. Ex terra de frugibus & fructibus, frumento, muſto, oleo, ficubus, malogranatis. Ex pecudibus de armento & grege: Eratque triplex: Primò dabatur Levitis in ipſorum alimoniam: Numer. 18. verſ. 20. Hæc dicebatur מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן *decima prima.* Et ex hac decima, decimam partem Levitæ dabant ſacerdotibus filijs Aharon. Hæc dicebatur מַעֲשֵׂר מִן הַמַּעֲשֵׂר *decima ex decima.* Deinde quilibet Iſraëlitarum ex reſiduo ſeparabat ſibi ipſi decimam, quam comederet, cùm aſcenderet Jeroſolymam ad templum, & invitaret Levitas ad convivia, & ſacerdotes in veſtibulo templi: Deuter. 14. Hæc dicebatur מַעֲשֵׂר שֵׁנִי *decima ſecunda.* Tertiò, tertio quoque anno, ab anno remiſſionis, præter primam, loco ſecundæ, vel ſecundâ omiſſâ, decima dabatur pauperibus, Levitis, peregrinis, viduis & pupillis. Hæc dicebatur מַעֲשֵׂר שְׁלִישִׁי *decima tertia:* & מַעְשַׂר עָנִי *πτωχοδεκάδα, decima pauperis.* Et annus ipſe tertius שְׁנַת הַמַּעֲשֵׂר *annus decimæ:* Deut. 26. verſ. 12. Anno remiſſionis primo & ſecundo ſeparabant decimam primam & ſecundam: ſed tertio, primam & tertiam omiſſâ ſecundâ. Dabantur autem decimæ, ubi fruges in horreum collectæ, & trituratæ atq;

tæ atq; expurgatæ erant. Ante omnia verò dabatur ſacerdotibus pars quinquageſima. Hæc dicebatur ראשית *primitia* , & תרומה גדולה *oblatio magna*. Ex reſiduo poſtea tres decimæ dictæ ſeparabantur. Exemplum ſolutionis decimarum eſt, Tob. 1. In Græco: *Primam decimam dabam filijs Aharon, miniſtrantibus in Jeruſalem. at ſecundam decimam vendebam, & ibam, & expendebam illa in Hieruſalem per ſingulos annos: & tertiam dabam quibus conveniebat.* Sed in Latino: *Omnia primitiva ſua & decimas ſuas fideliter offerens, ita ut in tertio anno proſelytis & advenis miniſtraret omnem decimationem.* In Hebræo: *Decimam quoq; ſecundam aut tertiam dedi peregrinis, pupillis & viduis*, &c. A

Arab. מעשר moaſchſchar *decimatus: & figura decem angulorum.*

עשרין *decima.* ✠ עשאר aſchſchar *decimator, publicanus:* Plur. עשארין aſchſcharin *publicani.* ✠ תעשיר *telonium.*

עשר *vectigal:* item, *taxus:* Plural. עשור *vectigalia.*

מעשר *congregatio, plebs, gens.* מעשר אלדין *quicunq;.* ✠ עשירה *genus.*

מעאשרה *habitatio.* ✠ עשאר *loca, villa.* ✠ עשור *byſſus.*

עשת duo ſignificata habet. I. עשת *candidus & nitidus fuit.* Jerem. 5. *Pinguefacti ſunt*, עשתו *nitidi facti ſunt.* præ pinguedine nitet cutis carnis ipſorum. B

Nom. עשת & עשתות *candor, nitor, puritas.* Cant. 5. *Venter ejus* עשת שן *nitor dentis.* ſicut vas ex ebore factum, candidus. Lxx. *Sicut πύξιον pyxis parva.*

עשות *candidus, nitidus, purus, politus.* Ezech. 27. *Ferrum* עשות *nitidum:* politum.

II. Per Metaphoram transfertur ad animum, עשת, Chald. עשת *cogitavit.* Chald. Dan. 6. *Et rex* עשית *cogitabat eum conſtituere ſuper totum regnum:* volebat, regi placebat. Hithpael התעשת, Chald אתעשת *cogitavit, voluit, placuit.* Jon. 1. v. 6. *Fortaſſis* יתעשת *cogitabit Deus de nobis.* Targ. ירחם vel ירחם *miſerebitur noſtri.* Chald. Joſ. 1. חרשתם *craſtis impietatem.* Targ אתעשתון *cogitaſtis.* C

Nom. עשתות & עשתונות, Chald. עשתונין *cogitationes.* Pſal. 146. *In die illo peribunt omnes* עשתונתיו *cogitationes ejus.* Eſa. 59. מחשבותיהם, Targ. עשתוניהון *cogitationes eorum, cogitationes iniquitatis.*

עשתי עשר *undecim:* quia eſt cogitatio de numero.

עתת . עתת *opportunè ſeu tempeſtivè locutus eſt, dixit aut egit aliquid.* Eſa. 50. verſ. 4. *ut ſciam* לעות *opportunè loqui cum laſſo verbum:* dicere aliquid ſuo tempore. pro לעות, ſicut לבור *ad purgandum.* Eccl. 7. Targ. לאלפא *docere laſſum verbum.* Lxx. ἡνίκα δεῖ εἰπεῖν λόγον *quando oporteat loqui verbum.* A

Nom. עת *tempus opportunum ſeu idoneum, opportunitas, occaſio, inſtans momentum:* Plural. עתים, Foem עתות *tempora.* Eccl. 3. עת *tempus ad plantandum.* Targ. עדן בחיר *tempus electum:* idoneum. 1. Reg. 20. v. 6. כעת *circa hoc tempus cras.* Lxx. ταύτην τὴν ὥραν *hac hora.* Gen. 18. כעת חיה *circa hoc tempus vitæ.* Targ. כעדן דאתון קימין *circa tempus vitæ.* Targ. כעדן דאתון קימין *circa tempus quo vos vivitis.* 1. Paral. 12. *Ex filijs Iſaſchar, ſcientes intelligentiam* לעתים *ad tempora, ut ſciret, quid faceret Iſraël.* qui poterant conſilium ex re & tempore capere & dare. Eſther 1. *Peritos* העתים *temporum.* qui noverant tempora rerum & negociorum. ¶ Sæpius in malum accipitur. Jerem. 27. *Donec* vel *quoad veniat* עת *tempus terræ ejus.* Quo venient Darius Medus & Cyrus, ac vaſtabunt terram ejus. Targ. עדן תבר *tempus contritionis:* calamitatis. Eſa. 13. v. 23. *Et appropinquat venire* עתה *tempus ejus.* Targ. עדן תברה *tempus interitus ejus.* 1. Par. ult. והעתים *& tempora, quæ tranſierunt ſuper illum:* עתי צרה *tempora anguſtiæ.* calamitates, quas fuit perpeſſus. Pſal. 9. v. 10. לעתות בצרה *omni tempore, quo eſt in anguſtia:* vide. Pſal. 81. verſ. 16. *Et ſit* עתם *tempus eorum in ſeculum:* calamitas ipſorum, pœna. Pſal. 31. verſ. 16. *In manu tua* עתותי *tempora mea:* mala mea, afflictiones meæ. Lxx. κλῆροί μου *ſortes meæ.* Legendum καιροὶ *tempora.* B C

עתי *tempeſtivus, opportunus, paratus.* Levit. 16. verſ. 21. *Et mittet per manum viri* עתי *tempeſtivi in deſertum.* Targ. דזמין למהך *qui paratus eſt ire.* & qui ſæpius eò ire ſolet. Lxx. ἑτοίμου *parati.* D

עתה *nunc, jam.* q. hoc tempore, in præſentia. Prov. 4. ועתה *& nunc.* Targ. וכען *& nunc, filij.* מעתה *ex hoc tempore,* poſthac.

Rabb. עתים *interdum.*

עתא. Rabb עתא *pervertit, depravavit.*

Syr. עתא *perverſitas, malitia.*

Alcor. ולא תעתו.

עתב. Arab. עתב atab *obtundit, hebetavit*, de ferro: per metaphoram, *debilitavit, reprehendit, arguit, redarguit, nocuit, infeſtavit.* Matth. 18. verſ. 15. *Vade* ואעתבה *& corripe eum.* Paſſ. אתעתב atadab *hebetatus, debilitatus fuit.* E

Nom. עתב atab *hebetudo, debilitas.*

מעתוב maatub *debilis, flaccidus.*

עתבה ataba *limen oſtij ſuperius:* Plur. עתאב utab *limina.*

מעתב muattib *reprehenſor.* ✠ עתב itab *reprehenſio.*

עתד

Digitized by Google

עתד. עֲתַד, Chaldaicè עֲתַד, Syriacè עתד *ſtetit, inſtitit, imminuit, futurus, paratus fuit.* Arabicè אעתתא. Piel עִתֵּד, Chald. & Syr. עתד *inſtitit, urſit, paravit, præparavit, apparavit.* Prov. 24. *Para foris opus tuum,* וְעַתְּדָהּ *& urge illud in agro tibi.* Syr. Actor. 23. verſ. 23: עתדו *parate viros.* 2. Corinth. 9. וְנַעְתְּדוּן *& pararent benedictionem.* Epheſ. 3. verſ. 11. דַּעֲתִד *quæ futura erat à ſeculo.* Chald. Geneſ. 28. *Dominus* נִצָּב, Targ. מְעַתַּד *ſtabat juxta eum.* Exod. 34. וְנִצַּבְתָּ, Targ. וְתִתְעַד *& ſtabis coram me.* Hithpaël הִתְעַתֵּד, Chald. אִתְעַתַּד. Job. 15. *Qui* הִתְעַתְּדוּ *parati fuerunt ad cumulos:* imminebant. Exod. 8. verſ. 16. וְהִתְיַצֵּב, Targ. וְהִתְעַתַּד *& ſtetis coram Pharaone.* Proverb. 9. חָצְבָה *excidit columnas ſuas ſeptem.* Targum וְעַתִּידַת *& paravit.* Alc. וְלָא תַעֲתְדוּא מִן אֲלָלָה לָא יִחַב אַלְמְעַתְּדִין.

Nom. עָתִיד, Arab. עתיד *inſtans, futurus, paratus, imminens, promtus, intentus:* Pluralit. עֲתִידִים, Chald. עֲתִידִין *futuri, parati.* Foemin. Plural. עֲתִידוֹת *parata.* Eſther. 3. *Et eſſent* עֲתִידִים, Targ. זְמִינִין *parati ad diem illum.* Eſa. 10. verſ. 13. וַעֲתִידוֹתֵיהֶם *& parata eorum deprædatus ſum;* quicquid ipſis promtum & paratum eſt de peculio, in theſauris. Lxx. [illegible] *fortitudinem.* Hieron. *& principes eorum.* Accepit pro עַתּוּדִים *hirci.* Deuter. 32. verſ. 35. *Et feſtinas* עֲתִידוֹת לָמוֹ *futura ipſis.* Targ. דַּעֲתִיד לְהוֹן *quod futurum eſt illis:* quod imminet. Hieron. *Et adeſſe feſtinant tempora.* accepit pro עִתּוֹת *tempora.* Hoſiander non correxit. ¶ Rabb. עָתִיד לָבוֹא *futurus.* Et cum ל; לֶעָתִיד לָבֹא *in futuro ſeculo.*

Syr. עֲתִידָאִית *paratè, promtè, libenter.* ܀ עוּתָדָא *præparatio.*

עַתּוּדִים *hirci, & arietes magni:* Metaphoricè, *duces, gubernatores populi:* qui populum præcedunt, ſicut hirci gregem. Zachar. 10. verſ. 3. *Et ſuper* הָעַתּוּדִים *hircos.* Targum שִׁלְטוֹנַיָּא *principes viſitabo.* Geneſ. 31. *Et ecce* הָעַתֻּדִים, Targ. תֵּישַׁיָּא *hirci qui aſcendebant ſuper oves:* hirci & arietes. Jerem. 50. verſ. 8. *Eſtote* כְּעַתּוּדִים *ſicut hirci ante gregem:* ſine pavore & timore. Targ. כְּרַבְרְבִין *ſicut duces in principio populi.* Lxx. [illegible] *quaſi dracones.* Lege [illegible] *hirci.* Eſa. 14. verſ. 9. *Omnes* עַתּוּדֵי אָרֶץ *hircos terræ:* reges populorum.

Arab. עתוד atud *hircus, caper, cervus:* Plur. עֲתָוִד ativid *hirci, cervi.*

עתרת. Arabicè cum ח'ע punctatis, עתרת *nauſeavit.*

עתיאן *nauſea.* ܀ יעתי *faciet nauſeam:* in Avicenna.

Rabb. עתק *reprehendit, arguit.*

עתל. Arab. עתלה atala *vectis:* Plur. עתאל atel *vectes.* עֲתַלָה מִן חַדִיד atala min hadid *vectis ferreus.*

עתם. עָתַם. Inde Niphal נֶעְתַּם *obſcuratus, obtenebratus fuit.* Eſa. 9. verſ. 19. *In ira Domini Zebaoth* נֶעְתַּם *obſcurata fuit terra.* Quia אֶרֶץ etiam cum maſculino conſtruitur. Targ. חָרְבַת *vaſtata fuit.* legendum חֲרִיכַת *aduſta eſt.* Lxx. [illegible]. ¶ Metaphoricè de *tenebris calamitatum* dicitur.

Arab. עתם atam *caligavit, obſcuratus, contriſtatus fuit, luxit.* 2. Cor. 12. verſ. 3. ואעתם *& lugeam multum ſuper illis.* Matth. 26. ואעתמו *& contriſtati ſunt valdè.*

Nom. עַתְמָה ateme *caligo, tenebræ, crepuſculum, matutina hora.*

עַתְמִי atemi *matutinus.*

עתק quatuor ſignificata habet. I. עָתַק, Chal. עֲתַק, Arab. עתק ataq *veteravit, inveteravit, ſenuit, conſenuit.* II. *denſus, craſſus, durus, ſolidus, robuſtus, fortis, durabilis, diuturnus fuit, perſeveravit.* III. in malum, *antiquatus, abolitus, evacuatus, amotus, remotus, loco motus, avulſus, translatus, abrogatus, mutatus, irritus factus fuit.* Mercerus: 1. *denſus, robuſtus fuit:* Job. 21. verſ. 7. 2. *Vetus, antiquus fuit:* quæ enim robuſta ſunt, durant, ætatem ferunt. 3. *loco motus fuit,* &c. Job. 21. verſ. 7. עָתְקוּ *conſenuerunt, etiam aucti ſunt robore.* Al. נתחזקו *confortati ſunt.* Targ. אִתְקְפוּ. Job. 14. verſ. 18. *Et petra* יֶעְתַּק *amovebitur ex loco.* Targum מִסְתַּלַּק *transfertur.* Pſalm. 6. verſ. 8. *Corroſus eſt à triſtitia oculus meus,* עָתְקָה, Targum אִתְבְּלִיאַת *inveteratus eſt in omnibus hoſtibus meis.* Arab. Pſalm. 18. *Filij alieni* עתקו *inveterati ſunt.* Pſal. 16. ותעתקת *& inveteravi inter inimicos.* Hiphil הֶעְתִּיק, Syr. אַעְתֵּק *tranſtulit è loco.* Job. 9. *Ipſe* הַמַּעְתִּיק *transfert montes.* Proverb. 25. verſ. 1. *Etiam hæ ſunt ſententiæ Salomonis, quas* הֶעְתִּיקוּ *tranſtulerunt viri Hiſkia.* Targ. כְּתַבוּ *tranſcripſerunt.* Lxx. [illegible]. Abſolutè, *remotus, translatus fuit, diſceſſit.* Gen. 12. verſ. 8. וַיַּעְתֵּק, Targ. וְאִסְתַּלַּק *& translatus fuit inde in montem.* Lxx. [illegible] *& receſſit.* vel, *tranſtulit inde* אֹהֶל *tentorium.* Job. 32. verſ. 16. הֶעְתִּיקוּ *translata ſunt ab eis verba:* remota. Rabb. העתיק *librum tranſcripſit:* item, *ex lingua in linguam tranſtulit.*

Nom. עָתֵק, & עָתָק, & עַתִּיק, & עָתִיק *vetus, antiquus, durabilis, magnus, fortis:* quæ enim durant & ætatem ferunt, ſunt magis valida, robuſta. 1. Sam. 2. verſ. 3. *Egredietur* עָתָק *durum.* Targum תַּקִּיף *forte ex ore veſtro.* Pſalm. 31. verſ. 19. *Quæ loquuntur contra juſtum* עָתָק *durum:* verba dura, aſpera. Targ. גִּיוּפִין

נזופין *probra.* Lxx. *ἀνομίαν.* Pſalm.75. verſ. A 6. *Nec loquamini in collo.* ſcil. extento, עָתָק *durum:* aſperum, ſuperbum. Eſa. 23. verſ. 18. *Ad comedendum ad ſaturitatem, & ad induendum* עָתִיק, Targ. יַקִּיר *precioſum.* Plur. עַתִּיקִים, Chal. עַתִּיקִין *amoti, avulſi:* item, *fortes.* Foem. Syr. עַתִּיקָן *vetera.* 1. Par. 4. v. 22. *Verba* עַתִּיקִים *antiqua:* nota per Cabalam, & tranſlata oretenus. Eſa. 28. v. 9. עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם *tranſlati ab uberibus.*

Syr. עַתִּיקוּת *vetuſtas.*

Rabbin. עֶתֶק *mutatio.* ✠ נֶעְתַּק *tranſlatitium.*

B הַעְתָּקָה *tranſlatio, tranſcriptio, copia, exemplum.*

מַעְתִּ ק *tranſlator.*

IV. Arab. עתק ataq *liberatus, redemtus, liber factus fuit.* 1. Corinth. 8. verſ. 15. *Mortuo marito* תעתק *libera erit.* Rom 7. עתקת *libera facta eſt à marito ſuo.* Hiph אעתק *liberavit, redemit, liberum fecit.* Joh. 8 verſ. 36. *Et ſi* אעתקכם אלאבן צרתם אחראר אתקא *liberavit vos Filius, facti eſtis verè liberi.*

Nom. עתיקא *libertas.*

עתק itc *liberatio.*

מעתיק matuc *liber* quocunq; modo.

מעתק muattac *liberator.*

עאתק *humeri.*

עתר tria ſignificata habet. I. עָתַר *multiplicavit,* propriè, verba fortia in oratione, verba fudit magna copia, ut fit in precibus: *oravit, rogavit, precatus, deprecatus fuit, ſupplicavit.* Conſtruitur cum אל vel ל *ad.* Jud. 13. v. 8. וַיֶּעְתַּר, Targ. וְצַלִּי *& oravit Manoe ad Dominum.* D Gen. 25. v. 21. וַיֶּעְתַּר. Targ. וְצַלִּי *& oravit Iſaac ad Dominum.* Niphal נֶעְתַּר *exoratus fuit, exaudivit preces, precibus placatus fuit.* Gen. 25. וַיֵּעָתֶר לוֹ *& exoratus fuit ipſi.* Targum וְקַבֵּל צְלוֹתֵהּ *& accepit orationem ejus.* Lxx *καὶ εἰσήκουσεν αὐτοῦ & exaudivit eum.* 2. Sam ult. וַיֵּעָתֵר *& placatus eſt Dominus terræ.* Targ וְקַבֵּל יְיָ צְלוֹתָא דְיָתְבֵי אַרְעָא *& accepit Dominus orationem habitatorum.* Eſa. 19. v. 22. וְנֶעְתַּר לָהֶם *& placabitur eis.* Targ. וִיקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן *& ſuſcipiet orationem ipſorum.* Prov. 27. v. 6. וְנַעְתָּרוֹת *& multa* (multiplicata ſunt) *oſcula oſoris.* Hiph. הֶעְתִּיר E *multiplicavit verba, oravit.* Ezech. 35. וְהַעְתַּרְתֶּם, Targ. וְאַסְגֵּיתוּן *& multiplicaſtis contra me verba veſtra, quæ ego audivi.* Job. 22. v. 27. תַּעְתִּיר אֵלָיו, Targ. תְּצַלֵּי קֳדָמוֹי *orabis coram ipſo, & audiet te.* Exod. 8. הַעְתִּירוּ, Targ. צַלּוֹ *orate ad Dominum.*

Nom. עָתָר *multitudo, copia, denſitas.* Ezech. 8. וַעֲתַר *& denſitas nubis ſuffitus aſcendebat.* Targ. וְתִמּוֹר *& columna.*

עֲתֶרֶת *idem.* Jer. 33. *Et revelabo eis* עֲתֶרֶת *copiam pacis & veritatis:* multitudinem.

Propr. עֲתָרַי. Zoph. 3. v. 10. עֲתָרַי *Athara filia Puzai.* Nomen gentis aut familiæ, trans flumina Aethiopiæ.

II. Arab. cum ה punctato, עתר athar *offendit, impegit, vacillavit, caſpitavit, ruit.* Pſal. 91. *Ne* תעתר בחגר רגלך *offendas ad lapidem pedem tuum.* Geograph. אן עתר עלי רגל *ſi offenderit pede.*

Nom. עתרה athara *ſcandalum, ruina:* Plur. עתראת atharat *ſcandala, delicta.*

Deinde, צעתר daathar *ſupploſit, exploſit, ſtrepitum fecit pedibus.*

עתר athar *supploſio, ſtrepitus:* item, *veſtigium pedis:* Plur. עתור othor *exploſiones.*

צעתר zahtar *ſerpillum.*

III. Chald. עֲתַר *ditatus fuit:* עֲשַׁר *invenies.*

QUATUOR
LITERARUM.

עבטיט eſt עָב *denſum,* & טִיט *lutum.*

C **עַכְבָּר**, Chald. עַכְבְּרָא *mus:* Plur. עַכְבָּרִים, Chald. עַכְבְּרִין *mures.* עַכְבַּר בַּיְתָא וְיַעַר *mus domeſticus & ſylveſtris.*

עַכָּבִישׁ, Chald. עַכְבִּיתָא, Arab. ענכבותה anquabuta, Matth. hamdebut, hanchebut, *aranea, & tela aranea:* Plur. ענכבות anquabut, & ענאכב anaquib *aranea.* Job. 8. *Et domus* עַכָּבִישׁ, Targ. סַטְוִיתָא *aranea, fiducia ejus:* infirma. Vita laborioſa: ſpes inanis. Eſa. 59. *Et telas* עַכָּבִישׁ *araneæ texent.* Arab. Pſal. 39. D כעש *ſicut tinea.* Arab. מתל אלענכבות *ſicut aranea.* Pſalm. 89. מתל נשג אלענכבות *ſicut tela aranea.*

עכשוב, Chald. עַכְּבִית *aſpis.*

עטלף *veſpertilio.*

עקרב, Arab. עקרב acrab *ſcorpio:* Plur. עַקְרַבִּים, Chald. עַקְרַבִּין, Arab. עקארב acarib *ſcorpiones.* Deuter. 8 *Serpens urens* וְעַקְרָב *& ſcorpio.* Targum וְעַקְרַבִּין *& ſcorpiones.*

Deinde, עַקְרַבִּים genus ſpinarum, *rubi aculeati, ſentes.* 1. Reg. 12. *Sed ego caſtigabo vos* בְּעַקְרַבִּים *ſcorpionibus.*

Propr עַקְרַבִּים *Acrabbim,* locus ejuſmodi E ſpinis abundans, qui fuit terminus tribus Judæ, & totius terræ Canaan, à meridie verſus orientem. Numer. 34. *Ad aſcenſum Acrabbim.* Lxx. *ἀκραβίν.* Et Ziglerus ſcribit, Acrabim eſſe civitatem Galilææ ſuperioris, in finibus Emoræorum: 1. Machab. 4.

Arab. אלעקרב alacrab *ſcorpius,* ſignum Zodiaci. ¶ Deinde, עקרב acrab *cancer.*

מעקרבה *capiſtrum.*

עֲרָפֶל *caligo denſa.* A

עַשְׁתְּרוֹת *oves fœminæ:* ſic dictæ, quaſi מְעַשְּׁרוֹת *ditantes* ſuos dominos lana, lacte & agnis. Deuter. 7. וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ *& oves gregis tui.* Targ. וְעֶדְרֵי עָנָךְ *& greges ovium tuarum.* Lxx. *τὰ ποίμνια τῶν προβάτων.* ¶ Inde עַשְׁתָּרוֹת *Aſtharot*, imagines factæ ad figuram ovium. 1. Sam. 31. *Et poſuerunt arma ejus in domo*

עַשְׁתָּרוֹת *Aſtaroth.* pro quo habetur, 1. Par. 10. אֱלֹהֵיהֶם *deorum ſuorum.* ¶ Singulare עַשְׁתֹּרֶת *Aſtoreth*, idolum Zidoniorum. Venerem, cui *Aſtarete* nomen eſt, Sidonij maximè coluerunt. 1. Reg. 11. *Et abijt Salomo poſt* עַשְׁתֹּרֶת *Aſtoret.* deus Zidoniorum. Lxx. *τῆς ἀστάρτης.*

Propr. עַשְׁתָּרוֹת *urbes duæ*, una in Carnaim: altera in Edrei regione.

FINIS LITERÆ AIN.

LITE-

LITERA

פ PE.

DECIMA ſeptima Alphabeti litera, dicitur Hebræis, Chaldæis & Syris פא *Pe*, Arabibus פא *Phe*. Eſt autem פא idem quod פה, *os* ris: quod apertum figura פ refert. ¶ Poteſtas ejus alia in Orthographia eſt, alia in Etymologia. ¶ In Orthographia valet *p*, vel, ùt Arabes ſemper proferunt, *ph* vel *f*. ¶ In Etymologia eſt perpetuò radicalis: niſi quòd Arabibus initio dictionis interdum eſt ſervilis, & idem valet, quod ו conjunctio, *&*: ob ſimilitudinem figuræ & ſoni in ſcriptura Arabica. Pſ. 68. *Exurgat Deus*, פליתפרקוא *& diſſipentur inimici tui*. ¶ Ac ſæpe ponitur ornatus cauſâ, ſine ulla ſignificatione.

A

פאה. פְּאָה. Inde פְּאָה. Chald. פְּאָא & פְּאתָא *angulus*: Plur. פאות: maſcul. פְּאתִים, ex conſtructo פְּאַת, ut ת fiat radicale, *anguli*. Exod. 27. *Centum cubitorum longitudo* לִפְאַת *angulo uni*. Exod. 25. *Super quatuor* הַפֵּאֹת, Targ. זָוְיָתָא *angulos*. Amos 3. verſ. 12. בִּפְאַת מִטָּה *in angulo lecti*. Targum בִּתְקוֹף שׁלְטָן *in robore dominij*. legit מַטֶּה *baculus*: regnum. Exod. 27. לִפְאַת יָם *ad angulum maris*. Targ. לְרוּחַ מַעַרְבָא *ad plagam occidentalem*. ¶ Per Metaphoram, *extremitas & finis* cujusq; rei. 1. *agri*. Levit. 19. *Non perdes* פְּאַת שָׂדְךָ, Targ. פָּאתָא רְחַקְלָךְ *angulum agri tui demetendo*. Extremitates agrorum in meſſe non demetebantur, ſed pauperibus relinquebantur. ¶ 2. *terræ*; plaga. Exod. 27. v. 9. לִפְאַת נֶגֶב *ad angulum meridiei*. Targ. לְרוּחַ *ad plagam*. Nehem 9. *Et diviſiſti eos* לְפֵאָה *in angulum*: diſperſiſti eos in varias terræ partes. ¶ 3. *capitis*: illa extremitas, quæ frontem, tempora, & partem poſt aurem circumſcribit. anguli enim capitis ſunt tempora. Lev. 13. *Et ſi* מִפְּאַת פָּנָיו *ab angulo faciei ejus depilabitur caput ejus*: circa tempora. Targ. מִקֳּבֵל אַפּוֹהִי *è regione capitis ejus*. Levit. 19. *Non* תַקִּפוּ *circumdabitis* פְּאַת רֹאשְׁכֶם *angulum capitis veſtri*: circumtondebitis. Prohibetur æquari tempora poſt aures & frontem, ut circulus rotundus caput ambeat, vel ut raſura temporum fronti æquetur, & caput ſphæræ habeat figuram. Jerem. 9. *Et ſuper omnes* קְצוּצֵי פֵאָה *præciſos angulo, habitantes in deſerto*. Targum מַפְקֵי פָּאתָא *circumdatos angulo*. Hier. *Qui attonſi ſunt comam*. Sunt Arabes, de quibus Herodotus in Thalia: *circumtondunt undique & tempora radunt*. Alijs: *extremati angulo*: diſperſi in omnes angulos. Aut, *extremi in orbe habitabili*: eſt enim, ut dictum, angulus finis cujusque rei. *longè diſſiti*: ut conveniat cum קֵץ *finis*, & קָצֶה *extremitas*. ¶ 4. *barba*: myſtax, labrum ſuperius, & in eo nati pili. Levit. 19. *Nec perdas* פְּאַת זְקָנֶךָ *angulum barbæ tuæ*: myſtacem. ut barba in mento nutriatur. Et litera א deficiente, Eſa. 3. verſ. 17. *Et decalvabit Dominus verticem filiarum Zion: & Dominus* פָּתְהֵן *comam earum denudabit*. pro פְּאַת רֹאשֵׁיהֶן *angulum capitum ipſarum*.

B

Per metaphoram item פְּאָתִים *anguli, duces populi*, optimates qui populum continent. Numer. 24. *Et transfiget* פַּאֲתֵי מוֹאָב *angulos Moab*. Targ. רַבְרְבֵי *principes*. LXX. *ἀρχηγὰς*.

C

VERB. הִפְאָה *angulavit*, in omnes angulos aut partes mundi disjecit. Deut. 32. v. 26. אַפְאֵיהֶם *angulabo eos*: in varias terræ partes eos diſpergam. Targ. אֲשֵׁיצִנּוּן *perdam eos*. LXX. *διασπερῶ αὐτὰς diſpergam eos*. Jun. *angulatim profligem eos*. Sicut, Nehem 9. v. 22. וַתַּחְלְקֵם לְפֵאָה *& diviſiſti eos in angulum*. Jun. *quos diſpertitus es angulatim*. Hieron. *ubinam ſunt?* legit אַף אַיֵּהֶם *etiam ubi ipſi?* aut אֵיפֹא הֵם, pro אַפְאֵיהֶם. Hoſiander non correxit. Luth. wo ſindt ſie?

D

Rabb. מִפְּאַת *ex parte, propter*. ¶ פֵּאָה *coma*: item, *mulier alienam cæſariem geſtans*, & *granum coccineum*.

Syr. פְּאָא *ornamentum, decus*. פָּאֵיא *pulcrum, congruum, decens*.

פאס

פאם. Arab. פאם *ſecurus.*

פאר. Inde Piel פֵּאֵר *decoravit, ornavit, glorificavit, laudavit.* Eſa. 60. *Domum iſtam decoris mei* אֲפָאֵר *decorabo.* Targ. אֲשַׁבַּח *laudabo.* Pſalm. 149. יְפָאֵר *decorabit pauperes in ſalute.* Lxx. ὑψώσει *exaltabit.* Hithpaël הִתְפָּאֵר *gloriatus fuit, glorioſus factus eſt.* Exod. 8. verſ. 9. הִתְפָּאֵר עָלַי *da tibi ipſi gloriam ſuper me.* Jud. 7. *Ne fortè* יִתְפָּאֵר *glorietur contra me Iſraël.* Targum יִתְרַבְרְבוּן *ſuperbiant.* Eſa. 44. *Quoniam redemit Dominus Jacob, & in Iſrael* יִתְפָּאָר *glorificabitur.* Targ. יִשְׁתַּבַּח *laudabitur.* Lxx. καυχήσεται.

Nom. פְּאֵר *decor, ornatus:* Per Metonymiam, *corona, mitra, tiara, pileus, galerus, galea* hominem ornans, capiti ejus impoſita. inſigne capitis ornamentum, quale hodie Turcis in uſu eſt: Plur. פְּאֵרִים *tiaræ, mitræ, coronæ.* Eſa. 61. v. 3. *Ad dandum illis* פְּאֵר, Targ. כְּלִיל *coronam pro* אֵפֶר *cinere:* lætitiam pro luctu: Paranomaſia. Ezech. 24. פְּאֵרְךָ *tiaram tuam alliga ſuper caput tuum.* Non ſerves, cùm mortua fuerit uxor tua, morem lugentium, qui remotis tiaris, aperto ſeu nudo capite incedunt. Targ. טֹטָפָתָךְ *phylacteria tua.* ſequitur Rabbinos, qui תְּפִלִּין interpretantur. Et quòd prohibita ſint lugentibus phylacteria & calceamenta. Ezech. 44. פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים, Targ. קוֹבָעִין דְבוּץ *tiaræ byſſinæ erunt ſuper capite ipſorum.*

תִּפְאָרָה & תִּפְאֶרֶת *pulcritudo, decor, ornatus, ſplendor, gloria.* Eſa. 28. verſ. 5. *Et in diadema* תִּפְאָרָה *decoris.* Pſal. 96. *Fortitudo* וְתִפְאֶרֶת *& decor in ſanctuario ejus.* Eſa. 28. verſ. 1. *jucunditas* תִּפְאַרְתּוֹ *ornatus ejus, qui eſt ſuper capite vallis pinguium.* ¶ Rabb. תִּפְאֶרֶת הַקְּרִיאָה *elegantia lectionis:* Euphonia.

פֹּארָה *ramus* exilior, qui ex בַּד *ramo* craſſiori, ceu vecte, enaſcitur: ſic dictus, quòd ſit decus arboris: *frons* ndis. Ovid. *turpe ſine frondibus arbor.* Et Georg. 2. *Frigidus & ſylvis Aquilo decuſſit honorem.* Græcis κάλλος *pulcritudo* & *ramus:* Plur. פֹּארוֹת *frondes.* Eſa. 10. *Dominus exercituum deramat* פֻּארָה *frondem.* Lxx. τὰς ἐνδόξους *glorioſos.* q. פְּאֵרָה *gloria.* Hier. *lagunculam.* q. פָּרוּר *olla.* Hoſiand. corr. malè, *majeſtatem.* Ezech. 17. verſ. 6. *Et fecit* בַּדִּים *ramos, & emiſit* פֹּארוֹת, Targ. עוֹבְּכִין *frondes.* Ezech. 31. v. 6. *Et ſub* פֹּארֹתָיו *frondibus ejus pepererunt omnes beſtiæ agri.* Gen. 49. *Joſeph* בֵּן פֹּרָת *filius ramorum:* planta multis ramis prædita, vitis. Innuit duas tribus, Ephraim & Manaſſe, ex Joſepho ortas.

Inde Verb. Piel, פֵּאֵר *frondavit, frondes removit, abſtulit.* Deut. 24. v. 20. *Si excuſſeris oleam tuam, non* תְּפַאֵר, Targ. תְּפַלֵּי *auferas frondes poſt te, peregrino, orphano & viduæ erit.* Non tollas, quod in ramis relinquitur: non auferas fructus omnium ramorum. Per patach, ad differentiam prioris ſignificationis.

פָּארוּר *decor, ſplendor:* geminata tertia radicis litera ר, ad augendam ſignificationem, ſicut סַגְרִיר *pluvia.* Joel. 2. v. 6. *Omnes facies collegerunt* פָּארוּר *ſplendorem:* ne extendatur ſeu eluceat. Triſtitia ſignificatur. Targum אִתְחֲפִיו אכרום אוּכָמִין כְּקִדְרָא *opertæ ſunt nigredine, nigra ut olla.* Sequitur Rabbinos, qui פָּארוּר accipiunt pro פָּרוּר *olla,* & *olla* ad ignem poſitæ *nigredine:* ut א poſt longam vocalem inſeratur, ad illam producendam.

פגג. פַּגָּג. Inde פַּגִּים *ficus immaturæ, groſſi.* Cant. 2. *Ficus protrudit* פַּגֶּיהָ *groſſos ſuos.* Ficus producit groſſos, loco florum, quos edunt aliæ arbores. ¶ Rabb. פג *omnis fructus immaturus.* In Bereſchit rabba: עַד וְהִיא פַגָּה אַפְקַת כּוּבִין; quod exponitur, בְּעוֹד שֶׁהָיְתָה רַכָּה הוֹצִיאָה קוֹצִים *cùm adhuc fuit tenera, produxit ſpinas.* ad illud: *Etiam in operibus ſuis agnoſcitur puer.* פַּגִּים *immaturi.*

בֵּית פַּאגֵי Beth fage *domus groſſorum:* vicus extra Hieruſalem in monte Oliveti ſitus, ſtadio diſtans à via, quæ à Bethania ducit Hieroſolymam, à qua diſtat itinere Sabbathi.

Arab. פַּג fag *crudus,* non bene coctus, fructus recens. Foem. פַּגָּה *cruda.* אַלְפַג הוּ אלבלעם *ipſum crudum, eſt phlegma:* in Avic. אלזיתון אלפג *olivæ immaturæ.*

מְפַגֵּג *crudum faciens.* ☞ תַּפְגִּיג *crudifactio.*

פגה *puer,* parvus. ☞ פגאה *ſubitus.*

Rabb. פַּג *talea, gena, maxilla,* & *frænum* in maxilla, *lupatum.*

Alcor. פגאגא *valles.*

פגד. Inde Syr. פַּגְדָא & פַּגּוּדָא *frænum:* Plural. פַּגּוֹדִין *fræna.*

פגז. Inde Chald. פַּגָּז & פגוז *aries,* genus tormenti ſeu machinæ bellicæ, quo muri & turres concutiuntur: Pluralit. פגוזין *arietes.*

פגל duo ſignificata habet. I. פָּגַל Inde Nom. פִּגּוּל *fœtor carnis, caro putrida,* quia & colorem & odorem mutavit: Metaphoricè, *res abominabilis & immunda:* Plur. פִּגֻּלִים *carnes putridæ.* Lev. 7. פִּגּוּל, Targ. מְרַחַק *abominatio erit.* Ezech. 4. verſ. 14. *Et non venit in os meum caro* פִּגּוּל *putrida.* Eſaiæ 65. verſ. 4. *Et juſculum* פִּגֻּלִים *carnium putridarum:* abominabilium.

II. Rabbinicè פּוּגְלָא *raphanus:* Pluraliter פוגלין

פוּגְלִין *raphani*. Arab. פֻגְלָה fugla *raphanus*, A herba & radix: Plur. פגול fugul, & פִּגַאל. Matth. fugel, fegiel. פגל ברי fugel birri *raphanus ſylveſtris*.

פִּגַאל *ruta*.

פגם Rabb. פגם *fregit, ſcidit, conſcidit, incidit, infecit*. Paſſ. אתפגם *fractus, ſciſſus, inciſus, pollutus, maculatus fuit*.

פָּגוּם, Chaldaicè פְּגִים *conciſus, maculatus*.

פְּגִימָא, & פְּגִימוּת, & פִּגְמָא *fractura, ſciſſura, macula*.

פִּיגָם *ruta*.

B פָּגוּם *rete*, vel inſtrumentum ad capiendum aves, ex arundinibus factum.

פגימה *fractio*.

פגן. Chald. פְּגַן *clamavit, vociferatus eſt*.

Nom. פגינא & פגינות *clamor, vociferatio*. Pſal. 10. וְשַׁוְעָתִי, Targ. וּפְגִינָתִי *& clamor meus ad te veniat*.

Arab. פגן fagan *contudit, conculcavit*.

פגון fugun *piſtillum*.

פיגן *ruta*.

C פגנה fagna *braſilium*.

פגון *congelantur*: in Avicenna.

Rabb. פֻּגָּן *acinum uvæ*.

פגן & פַּגָּנִין *paganus, idiota*.

פגע duo ſignificata habet. I. פָּגַע, Chald. & Syr. פְּגַע *occurrit caſu*, vel occidendi aut deprecandi cauſa, *obviam factus eſt, incidit in aliquem, irruit, incurrit, invaſit, impetum fecit, aggreſſus eſt. gladio occidit*. Conſtruitur cum ב *in*. Gen. 32. v. 1. וַיִּפְגְּעוּ בוֹ, Targ. וַעֲרָעוּ בֵהּ *& occurrerunt ei angeli Dei*. Amos 5. וּפְגָעוֹ, Targ. D וְיִעְרְעִנֵּהּ *& occurrit ei urſus*. Chald. Prov. 16. *Dives & pauper* נִפְגָּשׁוּ, Targ. פְּגְעִין חַד בְּחַד *occurrunt unus alteri*. Syr. Luc. 8. v. 27. פְּגַע *occurrit ei quidam*. Jud. 8. verſ. 21. *Surge tu*, וּפְגַע בָּנוּ *& irrue in nos*: eſt irruere in aliquem gladio ad occidendum. Targ. ושלט בנא *& dominare nobis*: occide nos. Jud. 15. *Ne fortè* תִּפְגְּעוּן בִּי *irruatis in me*. Targ. תִּשְׁלְטוּן בִּי *dominemini mihi*. Lxx. ἀποκτείνητέ με *occidatis me*. Mox ſequitur: *non occidemus te*. ¶ Cum את, vel accuſativo, ſignificat *obviam habere*. Exod. 5, v. 20. וַיִּפְגְּעוּ את *& obvios habuerunt Moſem & Aharonem*: inciderunt in. Hiph. הִפְגִּיעַ *fecit incur-* E *rere*. Eſa. 51. *Et Dominus* הִפְגִּיעַ בּוֹ *fecit incurrere in eum, iniquitatem omnium noſtrûm*.

Nom. פֶּגַע & מִפְגָּע, Chald. פְּגַע *occurſus, impetus, eventus, accidens*.

Rab. פְּגִיעָה *impetus*. פְּגִיעַת חרב *impetus gladij*.

פַּגְעִין *dæmones* hominibus occurrentes.

מַפְגִּיעַ *animal parvum*, quod clamans ſub pedibus leonis, eum terret vehementer.

פַּגְעִין *prunum*.

A II. Per Metaphoram, פָּגַע *intercurrit, interceſſit*, occurrit verbis ſeu corpore deprecandi cauſa, *interpellavit, precatus eſt, oravit, petijt, rogavit, ſupplicavit, evaſit*. Jer. 7. verſ. 16. *Nec* תִּפְגַּע בִּי, Targ. תִּבְעֵי מִן קֳדָמַי *ores coram me*. Job. 21. v. 15. *Quid prodeſt ſi* נִפְגַּע בּוֹ, Targ. נְצַלֵּי *oraverimus eum*. Gen. 23. verſ. 8. וּפִגְעוּ לִי בְּעֶפְרוֹן, Targ. וּבְעוֹ לִי מִן עֶפְרוֹן *& orate pro me ab Ephron*: intercedite pro me apud Ephronem. Semel cum accuſativo. Eſa. 47. verſ. 3. *Et non* אֶפְגַּע אָדָם *accipiam* (admittam) *interceſſionem hominis*: אקבל תפלת אדם. Hiph. Jer. 36. v. 25. הִפְגִּיעוּ בַמֶּלֶךְ, Targ. בְּעוֹ מִן מַלְכָּא *petiverunt à re-* B *ge, ne combureret volumen*. Eſa. 59. v. 16. *Et admiratus eſt, quòd non ſit* מַפְגִּיעַ *interceſſor*. Targ. דִּיקוּם וְיִבְעֵי עֲלֵיהוֹן *qui ſurgeret & oraret pro ipſis*. Lxx. ἀντιληψόμενος *defenſor*. Job. 36. *Et mandavit ſuper ea* בְּמַפְגִּיעַ *propter interceſſorem*. Targum מְטוּל מְצַלֵּי *propter orantem*. Eſa. 53. verſ. 12. וְלַפֹּשְׁעִים יַפְגִּיעַ *& pro transgreſſoribus intercedet*.

פגר duo ſignificata habet. I. פָּגַר, Chald. פְּגַר. Inde Piel פִּגֵּר, Chald. פַּגַּר *piger, tardus, laſſus,* C *debilis factus eſt*. Metaph. Chald. *dirutus, deſtructus fuit*. Et Tranſitivè, *diruit, deſtruxit*. 1. Sam. 30. v. 10, & 21. *Qui* פִּגְּרוּ *pigri fuerunt, ut non ſequerentur Davidem*: laſſi, debiles. Targ. אתמנעו *prohibiti fuerunt*. Eſa. 14. *Et urbes ejus* הָרַס הָרוֹס תְּהָרְסֵם, Targ. פַּגַּר *diruit*. Exod. 23. הָרֹס תְּהָרְסֵם, Targ. פַּגָּרָא תְפַגְּרִנּוּן *deſtruendo deſtrues eos*.

Nom. פֶּגֶר, Chal. פִּגְרָא *cadaver*, corpus exanime. Syr. etiam *corpus vivum*: Plural. פְּגָרִים, Chald. פִּגְרִין, Syr. פַּגְרִין *cadavera, corpo-* D *ra*. 1. Sam. 17. *Et dabo* פֶּגֶר, Targ. פגול *cadaver caſtrorum Philiſthæorum hodie avibus cæli*. Geneſ. 15. *Et deſcendit turba avium ſuper* הַפְּגָרִים *cadavera*. Targ. פַּלְגַיָּא *partes*. Lxx. σώματα *corpora*. Jerem. 31. *Et tota vallis* הַפְּגָרִים *cadaverum*. locus ubi projiciebantur cadavera & cineres. Targ. *ubi ceciderunt* פִּגְרֵי *cadavera exercitus Aſſyriorum*: caſtra Sennacherib.

Chald. פַּגְרָא *pigritia, ſocordia*. ܀ פִּגּוּר *deſtructio*.

Rabb. מפגרים *pigri, tardi*.

Syr. פַּגְרָן *corporeus*. ܀ פַּגְרָנָאִית *corpore, corporaliter*.

E II. Arab. פַגַר fagar *rupit, dirupit, erupit*. Pſalm. 73. פַּגַרְתָּ *dirupiſti fontes*. Alc. פַּגַּרְנָא אַלְאַרְץ עִיוּנָא *& rupimus terram fontibus*: terræ fontes aperuimus. Paſſ. אִתְפַּגַר atfagar *ruptus fuit*. פגר *idem*. Alc. 2. וַאנְפַגְרַת מִנְהוּ אַתְנַתָא עַשְׂרָה עַיְנָא *& aperti ſunt ex ea duodecim fontes*. Alc. יַתְפַּגַר *rumpetur*. מֻנְפַגַר *diruptus, apertus*.

פגר fagar *apertio oris*.

אנפגאר אלדם *eruptio ſanguinis*.

פַגְר *aurora*. כוכב אלפגר *ſtella auroræ*, lucifer.

Deinde,

Deinde, *iniquitas, peccatum*: Plural. פגור *peccata*.

פַגָּאר faggar, & פָאגִר *peccator, impius, adulter*. Form. פָאגִרָה *peccatrix, adultera*: Plural. פָוָאגִר *adulteræ*.

פגש. פָּגַשׁ, Chald. פְּגַשׁ *occurrit, obviavit, obviam habuit*. Construitur cum accuſativo. Geneſ. 33. *Quis tibi tota turma iſta, quam* פָּגָשְׁתִּי, Targ. עֲרַעִית *obviam habui?* cui obviavi. 1. Sam. 25. וַתִּפְגֹּשׁ אֹתָם, Targ. וַעֲרַעַת יַתְהוֹן *& ipſa obviabat ipſis*. ¶ Semel cum ב *in*. Prov. 17. פָּגוֹשׁ *occurrere urſum orbatum* בְּאִישׁ *in virum*. Niph. נִפְגַּשׁ *obviam factus fuit*. Pſal. 85. *Pietas & veritas* נִפְגָּשׁוּ, Targ. אִרְעוּן *ſibi obviam factæ ſunt*. Piel פִּגֵּשׁ *obviam habuit*. Job. 5. *Interdiu* יְפַגְּשׁוּ *obviam habebunt caliginem*.

Rabb. פְּגוּשׁוֹת *ſagitta lata*.

פדד. Inde Arab. פִדוּדָה *vermis*: Pſal. 22.

Rabb. פַּדְרָא *anſa, manubrium*.

פדה. פָּדָה, Arab. פדי *redemit, liberavit* ex ſervitute, anguſtia, periculo aut captivitate. Exod. 13. *Omne aperiens vulvam aſinæ* תִּפְדֶּה, Targ. תִּפְרוֹק *redimes* בְּשֶׂה *ove*. Lxx. ἀλλάξεις αὐτὸ *mutabis illud*. Deut. 9. *Et hæreditatem tuam, quam* פָּדִיתָ, Targ. פְּרַקְתָּא *redemiſti*. Niph. נִפְדָּה, Arab. אנפדי anfadi *liberatus, redemtus fuit*. Hiph. הִפְדָּה, Arab. אפדא afdî *fecit redimere, redemit* ſervum captivum aut pignus, *repigneravit*. Pſalm. 49. verſ. 8. *Frater non redimendo* יִפְדֶּה, Arab. יפדי *redimet virum*. Hophal הָפְדָּה *redemtus fuit*. Levit. 19. verſ. 20. וְהָפְדֵּה לֹא נִפְדָּתָה, Targum וְאִתְפְּרָקָא לָא אִתְפְּרִקַת *& redimendo non fuerit redemta argento*.

Nom. פָּדוּי *redemtus*.

פְּדוּת, & פִּדְיוֹן, & פִּדְיוֹם, Arab. פִדְיָה fidia *redemtio, liberatio*: item, λύτρον *redemtionis precium*. Pſal. 49. *Et precioſa erit* פִּדְיוֹן *redemtio animæ ipſorum*.

Arab. פדא fidi λύτρον. Matth. 6. *Quem dabit homo* פדא *redemtionem pro anima ſua?* λύτρον. ¶ Alc. הַפְּדוּיִם.

פדח. Inde Rabb. פַּדַּחַת *frons*.

פדן. Inde אַפַּדֶן *palatium*.

פַּדַּן אֲרָם *Meſopotamia*, campeſtris Syria.

Chald. & Syr. פַּדָּן *jugum*, par boum: Pl. פַּדָּנִין *juga*, boum paria. 1. Sam. 11. *Et accepit* צֶמֶד, Targ. פַּדָּן *jugum boum*. ¶ Deinde, Chal. פַּדָּנִין *vomeres*.

פדס. Inde Rabb. פְּדִיס *dolium*.

פדע. פָּדַע idem quod פָּדָה, *redemit, liberavit*. Job. 33. v. 24. פְּדָעֵהוּ, Targ. פְּרוֹק יָתֵיהּ *libera eum*.

Chald. פִּדְעָא *vulnus*: in בֶּצַע invenies.

פדר. Inde פֶּדֶר *adeps, reticulum, diaphragma*: ſic dictum quaſi פֶּרֶד: quia diſtinguit ſuperiora & inferiora viſcera. Lev. 1. v. 8. *Caput &* הַפָּדֶר, Targ. תַּרְבָּא *adipem*. Ibid. v. 12. *Caput &* פִּדְרוֹ, Targ. תַּרְבֵּהּ *adipem ejus*.

Chald. פְּדַר *ſparſit*: in פזר quærito.

Rabb. פַּדְרָא & אַפַּדְרָא *menſa marmorea*.

אַפּוּדְרָא *ſtercus ovium induratum*, ex quo fiunt tecta ruſtica.

פה. פה tria ſignificata habet. I. Inde Nom. פֶּה, conſtructum פִּי, Arab. פא fe, & פוהה *os* ris, concavum illud, intra quod ſunt lingua & dentes: Plur. פִּים, & פִּיּוֹת, & פֵּיוֹת, & per geminationē, פִּיפִיּוֹת, Arab. אפואה & פוהאה *ora*. Pſ. 115. פֶּה *os eſt illis, nec loqui poſſunt*. Prov. 10. *Fons vitæ*, פִּי צַדִּיק *os juſti*: וּפִי רְשָׁעִים *ſed os impiorum celabit iniquitatem*. Mich. 3. *Et qui non dederit ſuper* פִּיהֶם *os ipſorum*. Targ. *Et qui non* מוֹכִיל לְהוֹן *paſcit illos*. Gen. 25. v. 28. *Quia venatio ejus* בְּפִיו *in ore ejus*. Targ. מִצֵּידֵיהּ הֲוָא אָכִיל *de venatione ejus comedebat*. Lxx. *venatio ejus* βρῶσις αὐτῷ *cibus ejus*. Pſ. 78. *Adhuc cibus eorum* בְּפִיהֶם *in ore ipſorum*. Eccl. 6. *Omnis labor hominis* לְפִיהוּ *propter os illius*. Targ. בְּדִיל מְזוֹן פּוּמֵיהּ *propter eſcam oris ejus*. Gen. 45. v. 12. *Quod* פִּי *os meum loquitur ad vos*. Targ. בְּלִישָׁנְכוֹן אֲנָא מְמַלֵּל *juxta linguam veſtram ego loquor*: loquor vobiſcum ſine interprete: Hebraicè. Nemo enim inter gentes linguam hanc tunc diſcere dignabatur. 2. Sam. 13. *Quia* עַל פִּי *ſuper ore Abſalonis erat inſidia*. Targ. בְּלִבָּא *in corde*. ¶ 2. Per Metonymiam, פֶּה *os*, oratio ſeu verba ore prolata, *ſermo, dictum, edictum, decretum, mandatum, ſententia, conſilium, conſenſus*. Gen. 43. *Enunciavimus ei* עַל פִּי הַדְּבָרִים *juxta os verborum iſtorum*. Targ. עַל מֵימַר *juxta ſermonem verborum iſtorum*: עַל שִׁיעוּר *juxta modum*. Gen. 47. v. 12. עַל שִׁיעוּר eſt לְפִי הַטָּף. Gē. 45. *Juxta* פִּי *os Pharaonis*. Lxx. τὰ εἰρημένα dicta. Exod. 4. v. 16. *Ipſe tibi erit* לְפֶה *in os*. לְמֵלִיץ. Targ. לִמְתוּרְגְּמָן *in interpretem*. pro quo habetur, capite 7. נְבִיאֶךָ *propheta tuus*. Targum מְתוּרְגְּמָנָךְ *interpres tuus*. Deut. 17. v. 6. *Juxta* פִּי *os duorum teſtium*. Targ. מֵימַר *ſermonem*. Exod. 4. *Gravis* פֶּה *ore*. Targ. מַמְלַל *loquela*. Num 12. פֶּה אֶל פֶּה *ore ad os loquar illi*. Tar. מַמְלַל עִם מַמְלַל *loquela cum loquela*: ſine mediatore: coram. Gen. 24. *Interrogabimus* פִּיהָ *os illius*. Targ. *Audiemus* מָה הִיא אָמְרַת *quid ipſa dicat*. 2. Sam. 17. v. 5. *ut audiamus quid* בְּפִיו *in ore ejus*. Targ. מָה דְּיֵימַר *quid dicat*. Num. 18. *Quare vos tranſgredimini* פִּי *os Domini?* Targ. גְּזֵרַת *decretum*. Jer. 15. v. 19. כְּפִי *ſicut os meum erit*: q. ego ſtatuero, tu irritum facies. Exod. 17. v. 1. *Juxta* פִּי *os Domini*. Lxx. διὰ ῥήματος *ſecundum verbum*. Joſ. 9. *Et congregati ſunt ſimul, ut pugnarent cum Joſua & cum Iſraël* פֶּה אֶחָד *ore uno*. Targ. סִיעָא חֲדָא *cœtu ſeu auxilio uno*: ſocietate una: הַסְכָּמָה *conſenſu*. Hier. *animo*. 2. Chron. 18.

 verſ. 12.

A verſ.12. *Ecce verba prophetarum* אֶחָד פֶּה *ore uno bonum*. Joſ.9. *Et* פִּי *os Domini non interrogavit*. Targ. וְאוּלְפַן *& doctrinam à Domino non petiverunt*. ¶ 3. Per Metaphoram, פֶּה *os, orificium*, vaſis os ſummũ, *ora veſtis*, *oſtium, introitus, aditus, foramen*. Geneſ. 29. *Et lapis magnus ſuper* פִּי, Targ. פּוּמָא *ore putei*. Geneſ. 42. *Et ecce erat* בְּפִי, Targ. בְּפוּם *in ore ſacci ſui*. Joſ. 10. *Ponite lapides magnos ſuper* פִּי *os ſpeluncæ*. Pſalm. 133. *Quod deſcendit ſuper* פִּי, Targum אִמְרָא *oram veſtis ejus*. בית הצואר של בגד העליון: in tunicis inconſutilibus eſt ſupernè os anguſtum, per quod induuntur, ſicut in-
B duſia, ad collum. Exod. 39. וּפִי *& os interulæ in medio ejus*, כְּפִי *ſicut os loricæ: labium* לְפִיו *ad os ejus in circuitu, ne rumpatur*. foramen, ora. Prov. 8. *Ad manum portarum* לְפִי *ad os urbis*. Eſa. 19. *Juxta* פִּי *os rivi*: oram, litus. ¶ 4. Per Metaphoram, פֶּה *os* terræ, gladij, raſtri, acies. Gen. 4. *terra, quæ aperuit* פִּיהָ, Targum פּוּמַהּ *os ſuum, ut acciperet ſanguines fratris tui, ex manu tua*. Gen. 34. *Hamor, & Sichem filium ejus occiderunt* לְפִי *ad os gladij*. Targ. לְפִתְגָם *ad*
C *verbum*. Prov. 5. v. 4. *Acutum ſicut gladius* פִּיּוֹת *acierum*. Targ. תְּרֵין פּוּמִין *duarum acierum*. Lxx. δίστομος *ancipitis*: utrinq; acuti. Sicut gladius ex utraq; parte acutus. Jud. 3. *Et fecerat ſibi Ehud gladium, & illi duo* פִּיּוֹת *ora*: duo latera acuta. Pſ. 149. *Et gladius* פִּיפִיּוֹת *acierum in manu ipſorum*. Targ. דִּיוּסְטְרָא *duorum laterum*: biceps. Eſa. 41. *Ecce poſui te in raſtrum acutum novum*, בַּעַל פִּיפִיּוֹת *habens ora*. Targ. מְלֵי כְּסַפּוּרִין *plenum aciebus*. 1. Sam. 13. verſ. 21. *Et facta fuit* פְּצִירָה פִּים *lima acierum in vomerem*: lima
D multis oribus ſeu aciebus prædita. ¶ 5. פֶּה *locus*, idem quod פֵּאָה *angulus*. Eſa. 9. verſ. 12. *Et comederunt* ſeu *conſumſerunt Iſraelem in omni* פֶּה *ore* ſeu *angulo*. בכל אתר *omni modo*. Targ. אֲתַר *loco*. Lxx. στόματι: Hieron. *toto ore*. Luth. mit vollem maul. Præcedit: *Syri ab oriente, & Philiſthæi ab occidente*. Hoſiand. non correxit. 2. Reg. 10. v. 21. *Et repleta fuit domus Baal* פֶּה לָפֶה *ore ad os*. Targ. כְּפָא בִכְפָא *angulus in angulo*. 2. Reg. 21. v. 16. *Donec replevit Hieroſolymam* פֶּה לָפֶה, Targ. כְּפָא בִכְפָא *limen ad limen*. ¶ 6. פֶּה *os, pars, portio, menſura*, ſicut os pars eſt
E faciei. Deut. 21. v. 17. *ut det illi* פִּי שְׁנַיִם *partem duorum*: quantum duo accipiunt. Targum תְּרֵין חֻלָקִין *duas partes*. Jus primogenituræ erat, ut primogenitus acciperet duas partes. Si tres erant filij, dividebantur bona paterna in quatuor partes, & harum duas accipiebat primogenitus. Si duo, in tres. & ſic deinceps. 2. Reg. 2. *Et ſit, obſecro*, פִּי שְׁנַיִם *pars duorum in ſpiritu tuo ſuper me*: duæ portiones, ſicut in jure primogenituræ: quia primogenitus ſum inter diſcipulos ſuos,

A hoc eſt, primus, quem in ſcholam tuam recepiſti. duplo igitur majorem vim ſpiritus tui conferas mihi, quàm uni reliquorum tuorum diſcipulorũ. Condiſcipulos ſuos, non magiſtrum excellere cupiebat. Lxx. διπλᾶ *duplicia*. Zach. 13. *Et erit in omni terra, ait Dominus*, פִּי שְׁנַיִם *pars duarum in ea, excindentur & expirabunt: tertia verò (pars) relinquetur in ea*. Targ. תְּרֵין חֻלָקִין דְּבַהּ *duæ partes quæ ſunt in ea*: duæ partes ex illis. Lxx. τὰ δύο μέρη *duæ partes*. ¶ 7. פִּי eſt particula expletiva, & additur literis ſervilib⁹ כל tantùm, ut hæ dictionem ſeparatam effi-
B ciant. Exod. 16. *Quilibet* לְפִי אָכְלוֹ *juxta cibum ſuum*. Num. 6. כְּפִי *juxta votum ſuum, quod vovebit, ſic faciet*. Job. 33. v. 6. *Ecce ego* כְּפִיךָ, Targ. כְּוָתָךְ דִּכְוָתָךְ *ſicut tu apud Deum*. Malach. 2. v. 9. כְּפִי אֲשֶׁר *ſicuti vos non cuſtoditis vias meas*. pro כַּאֲשֶׁר *quemadmodum*. Job. 30. v. 18. כְּפִי *juxta tunicam meam accinget me*. Targ. אֲגַב *ſuper*. Gen. 47. v. 12. לְפִי הַטָּף *juxta parvulos*: כְּשִׁיעוּר *ſecundùm modum*. Sic cum præpoſitione integra עַל. Prov. 22. *Imbue puerum* עַל פִּי *juxta viam ipſius*. Targ. לְקֳבֵל *juxta*, ad præſcri-
C ptum, rationem, modum, &c.

Rabb. פֶּה פָּתוּחַ פֶּה סָתוּם *tempus loquendi, & tempus tacendi*. פֶּה שֶׁל מַעְלָה וּפֶה שֶׁל מַטָּה *os ſuperius, & os inferius*. Plautus in Aulul. *Etiamne obthuras inferiorem gutturem (anum,) nequid animæ emittat dormiens?* פִּי הַטַּבַּעַת *os podicis*: foramen anus.

פֶּה *vermis* quem producunt ficus.

לְפִי כָּךְ *propterea*. לְפִי חֶרֶב *ad gladium*. אַל פִּי *è regione*, contra, verſus. אַף עַל פִּי *etiamſi*.

D Propr. פִּי בֶסֶת *Bubaſtus*, urbs Aegypti, in qua templum habuit Bubaſti. h.e. Dianæ.

II. פֹּה, & literis אהוי permutatis, פּוֹ & פּא, adverbium loci, *hîc* & *huc*. Gen. 22. *Manete vobis* פֹּה, Targ. הָכָא *hîc*. 1. Sam. 16. *Non diſcumbemus donec venias* פֹּה *huc*. Job. 38. verſ. 11. עַד פֹּה *uſque huc venies, & non addes*, וּפֹא *& hîc ponet in elatione fluctuum tuorum*.

Arab. פִּי fi, eſt præpoſitio, *in*. Matth. 1. *apparuit ipſi Angelus Domini* פִּי אלחלם *in ſomnis*. Matth. 3. v. 10. *Et projicietur* פִּי אלנאר *in ignem*. פִּיַּ *in me*. פִּיהִ fihu *in eo*. פִּיהָא *in ea*. פִּי הַדָא *in hoc*.

E III. Syr. פְּהָא & פְּהִי *immoratus, diſtractus, attonitus, ſuſpenſus, in re aliqua occupatus fuit*. Luc. 12. verſ. 29. *Nec* נִפְהָא *immoretur mens veſtra in eis*.

Nom. פָּהִי *ſegnis, tardus, perturbatus, diſtract⁹*, פְּהָיָא *admiratio, occupatio animi, cura, ſolicitudo*.

Arab. Matth. 3. v. 3. *Et rectam* פַּהוּא *facite viam ejus*.

פהד. Arab. פהד fahad *lynx, leopardus*: in Avic.

פהל. Arab. פהל fahal *taurus:* Plur. פחול fahul *tauri.*

פהם. Arab. פהם faham *intendit, conſideravit, intellexit.* Pſ. 2. תפהמוא *intelligite, reges.* Pſal. 28. *Non* יפהמוא *intelligent opera Domini.* Pſal. 92. *Vir ſtultus non* יפהם *intelliget.* Paſſ. אתפהם atfaham, & תפהם *intellexit.* Pſ. 73. ואתפהם *& intelligam in noviſſimis eorum.* Matth. 13. v. 14. סמעא תסמעון ולא תפהמון *audientes audietis, & nõ intelligetis.* Luc. 24. v. 45. ליפהמוא אלמכתוב *ut intelligerent quod ſcriptum eſt.* Piel פהם faham *docuit.* Pſ. 94. *Qui* פהם *docet hominem ſcientiam.* Hiphil אפהם atham *docuit.* Pſal. 102.
B
אפהמני *doce me dies meos.* Pſal. 16. *Qui* אפהמני *tribuit intellectum mihi.*

Nom. פהם fehèm *intentio, conſideratio, intelligentia, mens, judicium, ingenium.* בפהם bifehem *intentè, conſideratè, prudenter.* ✠ תפהם *idem.*

פהים fahim *intentus, intelligens, prudens, ingenioſus.* ✠ מתפהם *idem.*

מפהום mafhum *conſideratus, intellectus.*

אלנאקץ אלפהם *ἄνους ſtultus.*

C
פהק Rabb. פהק *oſcitavit.*

פיהוק *oſcitatio:* כפהקת ומעטשת.

פהר. Arab. פהר *manica:* in Avicenna.

פוא. Arab. פואה & פוה fuah *rubia.* פוה אלצבאעין fùhe alzabbàgin *rubia tinctorum.*

פוג. פג & eſt חלש & רפה, *remiſſus, debilis fuit, ceſſavit, quievit, ſiluit:* Metaphoricè, *hæſitavit, dubitavit, vacillavit,* cùm ad animum transfertur. Gen. 45. v. 26. ויפג *& remittebat cor ejus:* intermittebat, ceſſabat, quieſcebat: nec pulſabat ſeu palpitabat. Ceſſabat
D
motus cordis ſeu pulſus; ut fit in ſubito gaudio ſeu ſubitis ejusmodi alijs affectibus, cùm cor nimium dilatatur, & calor naturalis diſpergitur. Targ. והוו מליא פיגן על לבה *& erant verba illa dubia in corde illius.* Lxx. ἐξέστη τῇ διανοίᾳ *ſtupefactus eſt mente.* Pſ. 77. v. 3. *Plaga mea noctu detracta eſt, nec* תפוג *ceſſabit.* Habac. 1. v. 4. *Propterea* תפוג *ceſſabit lex, nec egredietur in finem judicium:* abolebitur. Chald. 1. Sam. 25. v. 37. כד פג, כצאת, Targ. *cùm exiſſet vinum à Nabal:* ceſſaſſet. Syr. Matth. 24. נפוג *remittet charitas multorum:*
E
refrigeſcet. Niph. נפוג *debilitatus fuit.* Pſ. 38. נפוגותי *debilitatus ſum & contuſus valde.* Hiph. Chald. אפיג *remiſit, debilitavit, remiſſum fecit.*

Nom. פוגה, & פוגה, & תפוגה *remiſſio, intermiſſio, ceſſatio, quies, pauſa, relaxatio:* Plur. הפגות *remiſſiones, intermiſſiones, relaxationes.* Thren. 2. *Ne des* פוגת *intermiſſionem tibi:* ceſſationem ſc. oculi à lacrymis: ob regiminis formam. ſicut ſequitur: *non ſileat pupilla oculi tui.* Targ. תנחומין *conſolationes.* Thren. 3.

Oculus meus detractus eſt, nec ſilebit, quòd non ſint הפגות *remiſſiones:* finis lacrymarum.

Chal. פאג & פיג *remittens, palpitans, dubius.*

Rabb. פיג eſt מעין *fons.*

פונא & פינא *nomen fluvij.*

Arab. פיג faiag *faſciavit, faſcijs involvit:* פיגה faiga *faſcia.*

פור tria ſignificata habet. I. Inde פיר *contritio, calamitas, afflictio, infortunium, eventus malus, exitium, interitus, ruina.* Prov. 24. v. 22. *Quia ſubitò exurget calamitas eorum,* ופיד *& exitium amborum quis novit?* Targ. וספותא *& labia.* legit פי *os:* literâ ד neglectâ. Lxx. λαμπάδας *ſupplicia.* Job. 30. *Si* בפידו *in exitio illius ipſis clamor.* Targum בערן צערה *in tempore afflictionis ejus.* Lxx. ἐν πτώματι αὐτοῦ *in ruina ejus.*

Rabb. פור & פר *eruit vel comedit roſtro,* more gallorum aut gallinarum.

II. Syr. פור *aberravit, fruſtratus eſt.*

Nom. פורא *error.*

פארין *fruſtratio ſpei.*

III. Arab. פור & פאר ſid *contentus fuit, accepit, acquiſivit, lucrifecit, lucratus eſt, utilis fuit, profuit.* Paſſ. אתפאר & אתפור *idem.* 1. Cor. 10. v. 20. לאסתפיר *ut acquiram vobis:* lucrifaciã. Rom. 8. *Sed* אסתפרתם *accepiſtis ſpiritum.* יתפור *acquires.* Hiph. אפיר afid *dedit, contulit, profuit, auxiliatus eſt.* Rom. 1. ואפירכם *& dem vobis donum.* ✠ יפיר *proderit.* ✠ יפירך *auxiliabitur tibi:* proderit tibi: in Avicenna.

מסתפיר *acquiſitus, conferens, auxilians.*

פאידה faida *auxilium, commodum, utilitas, precium:* Plur. פואיר fevaid *commoda.*

מפיר mufid *commodus, utilis.*

פואד אלקלב *ſuperius orificium ventriculi.*

פוה. Arab. פוה fave *rubia:* in פוא quære.

פוח. Inde Arab. מפאוה & מפאוה קלילה: in Geog. Alcor. פיג *munus.*

פוח tria ſignificata habet. I. פוח & פח idem quod נפח, *flavit, perflavit, afflavit, ſufflavit, ſpiravit, ſuſpiravit, inſpiravit, inflavit.* tantùm Cant. 2. v. 16. עד שיפוח *donec ſpiraverit dies, & fugerint umbra:* ventus diei. Quia ſub ortũ diei ventus ſpirare ſolet. Hiph. הפיח *idem.* Cant. 4. הפיחי *perfla hortum meum, ſtillabunt aromata.* Pſal. 10. v. 5. *Omnes inimici ejus* יפיח בהם *flabit in eos.* Targ. יזעוף *iraſcetur:* Flatu oris indignationẽ animi ſui indicabit. Aut, *contemnet;* deſpiciet. Ezech. 21. v. 30. *In igne furoris mei* אפיח *ſpirabo contra te.* Targ. אתקף *iraſcar:* indignabor. Eſa. 42. v. 22. הפח *ſufflantur juvenes omnes:* contemnuntur. ſicut præcedit: *populus ſpretus.* Infinitiv. per præterit. exponitur. Lxx. παγίς, Hier. *laqueus.* Jun. *illaqueant juvenes.* Hoſ. non correxit. Pſ. 12. v. 6. יפיח לו *flabit in illum:* contemnet.

A Nom. פִּיחַ *favilla*. Exod. 9. v. 8. *Capite vobis plenitudinem volarum veſtrarum* (id eſt, plenas volas veſtras) פִּיחַ (è) *favilla fornacis*. Et v. 10. *Et tulerunt* אֶת־פִּיחַ *favillam* ſive *cinerem fornacis*.

II. פוח per Metonymiam, *locutus fuit*, ſed confidenter, audacter & liberè: ſicut Latinis *ſpirare*: quòd in flatu oris ſermo conſiſtat. Prov. 14. v. 7. וְיָפִיחַ *& qui ſpirat mendacium*. Targ. וּדְמַלֵּל *& qui loquitur*. Prov. 6. verſ. 19. יָפִיחַ *ſpirabit mendacium teſtis falſus*. Targ. דְּמַלֵּל *qui loquitur*. Lxx. ἐκκαίει legit יַפִּיחַ, à נפח *accendit*: abſentibus punctis. Prov. 29.

B verſ. 8. *Viri deriſionis* יָפִיחוּ *ſpirabunt* (in) *urbe*. Targum מְמַלְּלִין כְּדָבָא *loquuntur mendacium*. Prov. 19. וְיָפִיחַ *&* (qui) *ſpirabit mendacia, peribit*. Targ. וּמַפִּיק *& qui profert*. Hab. 2. וְיָפֵחַ *& ſpirabit de fine, & non mentietur*: loquetur. Prov. 12. יָפִיחַ *loquetur veritatem, annunciabit juſtitiam*. Targ. מָאן דִּמְמַלֵּל *qui loquitur*.

Rabb. נִתְפַּח *intumuit*: à נפח.

III. Arab. פוח foh, & פאח fih *oluit, redoluit, fragravit*: item, *olfecit, odoratus eſt*. Piel פַּאיַח fajah *odorem dedit* aut *fecit*.

C Nom. פִּיחָה faiha *odor, frangrantia*: Plur. פיוח fojoh *odores*. פוח אלמעז foh almaas *oluit hircum*.

Deinde, פָּאַח favah *oſcitavit*, os aperuit præ ſomno aut tædio.

Nom. פוח feveh, & תְּפוּחָה tefeveha *oſcitatio*.

פָּח faah *ſingultus*.

פוט. Nom. Proprium פוט *Phut*, tertius filius Cham; & inde פוט dicta regio, quam is incoluit. Olim autem ita appellabatur tota

D Africa, nunc verò occiduæ Africæ partes, videlicet Mauritania Tingitana, à Tingi urbe ſic dicta, ubi regnum Feſæ, ſeu Lybia eſt: & fluvius, illam ambiens, adhuc hodie פוטי *Phuti*; & regio Phutenſis. Nahum 3. v. 9. פוט וְלוּבִים *Fut & Lubim fuerunt in auxilio tuo*. Targ. פוטאי *Futai*: Aphri.

Rabb. פִּיֵּט *obſecravit, deprecatus eſt*.

פִּיּוּט *deprecatio, poëſis, carmen*.

פַּיְטָן *poëta*: Plur. פַּיְטָנִין *poëta*. Ex latino: ut videtur.

E פוך. פוּךְ *antimonium, ſtibium*, quo ad tingenda nigrore cilia, ſeu ad venuſtandos oculos, peculiariter utebantur. color ſubniger ex pulveribus ſtibij confectus. 1. Reg. 9. v. 31. *Et compoſuit* בַּפּוּךְ, Targ. בִּצְרִירָא *fuco oculos ſuos*. Jer. 4. v. 30. *Si aperueris* בַּפּוּךְ, Targ. בִּצְרִירָא *ſtibio oculos tuos, fruſtra decorabis te*. ſtibio oculi dilatari quodammodo videntur. ¶ Deinde, פוך *lapis* ſtibij colorem habens, ſeu *marmor nigrum*, ex quo pavimenta conficiuntur. Eſa. 54. v. 11. *Ego ſtern* בַּפּוּךְ, Targum בִּצְרִירָא *ſtibio lapides tuos*. 1. Par. 29. v. 2. *Lapides* פוך *ſtibij*.

Arab. פוּאכָה fuache *fructus*.

פול. פול, Arab. פוּלָה fula *faba*: Plur. Rabb. פּוּלִין, Arab. פול *faba*. 2. Sam. 17. וּפוֹל *& faba & lentes*. Rabbin. פול הַמִּצְרִי *faba Aegyptiaca*. Benjamin in Itinerario: ארץ פוליא היא ארץ פול *Apulia regio, ſic dicta à pul*. id eſt, fabis.

Arab. מַפּוּאֵלָה mafuêla *faberium*.

Verb. Arab. פַּיְאל fejel *ſparſit, aſperſit: fudit, diffudit, profudit bona, perdidit*.

תְּפֵיוּלָה tefejula *fuſio* in diverſas partes, *transfuſio, profuſio, perditio*.

Rabb. Chald. & Arab. פיל fil, & פילה fila *elephantus, barrus*: Plur. Arab. אפיאל afiel *elephanti*. Cant. 7. *Sicut turris* הַשֵּׁן *dentis*. Targ. שֵׁן דְּפִיל *dentis elephanti*. שֵׁן הַפִּיל, Arab. סן אלפיל ſen alphil *dens elephanti*: ebur. חֳלִי הַפִּיל, Arab. דא אלפיל di alphil *elephantia, elephantiaſis*. lepræ ſpecies, ob cutis aſperitatem, corio elephanti non abſimilem, ſic dicta.

פִּילִי fili *elephantinus*.

רול אלפיל dual alphil *pes elephanti*, herba. Et ex Arab. אֲלְפִיל videtur factum Græcũ ἐλέφας. Talmud פיל שבלע קפיפה מצרית והקיאה *elephantus, qui deglutivit caniſtrum Aegyptiacum, & evomuit illud*. לאפילא דעייל בקיפא. quod eſt: לא אפיל נכנס בנקב המחט; non *ingreditur elephas per foramen acus*. Chriſtus pro hoc dixit *camelum*, qui erat in Judæa notior.

Chald. פַּיְיל *phiala*.

פום. Chald. פום, Arab. פם fom, idem quod פה, *os*: Plur. Chald. פּוּמִין *ora*. Exod. 3. *Quis poſuit* פה, Targ. פּוּמָא *os homini?* Prov. 8. *Verba* פִּי, Targ. פּוּמִי *oris mei*. Hebr. Plur. פִּיּוֹם *ora*, plur. à פֶּה *os*. pro פִּיּוֹם. Pſal. 17. v. 10. פִּימוֹ *oribus ſuis loquuntur in ſuperbia*. R. D. *adipe ſuo clauſerunt ora ſua, ideo loquuntur in ſuperbia*. ¶ Arab. פם חות fom haut *os Piſcis*: ſtella in ore Piſcis.

אפאמרה *demonſtratio*: in Avicenna.

Foem. פִּימָה idem quod פיות, *orium multitudo*: ut ם fiat radicale. Job. 15. v. 27. *Et fecit* פִּימָה *orium multitudinem ſuper ilijs*. ſic vocantur rugæ, quæ fiunt in ventre hominis obæſi. Targ. רוטבא *humiditatem*.

Arab. פום *allia*: Alc.

פון. פּוּן *conſternatus fuit, dubitavit, haſitavit*. Pſal. 88. verſ. 16. *Portavi terrorem tuum* אָפוּנָה *conſternabor*: timebo, ne mihi hoc vel illud eveniat.

Partic. פֶּן idem quod שֶׁלֹּא, *ne quando, ut ne, ut non, ne fortè*, cum futuro. Gen. 3. פֶּן, Targ. דִּלְמָא *ne quando moriamini*.

Chald.

Digitized by Google

A Chald. פון *ſi, utinam, ſtatim.*

Rabb. פין *dens, clavis, peſſulus.*

Arab. פאן *quia, etenim.*

פוינה favina *roſa ſylveſtris:* Plur. פואין favain *roſæ ſylveſtres.*

פוס duo ſignificata habet. I. Rabb. פוס, & פַס, & פיס *acquievit, contentus, perſuaſus fuit.* Piel. Chald. פַיֵס Eſther 8. וַתִּתְחַנֶּן, Targ. וּפַיְסַת *& precata eſt eum.* Hiphil. Syr. אַפִּיס *contentum reddidit, perſuaſit, ſatisfecit, poſtulavit, petiyt, precatus fuit.* Matth. 27. v. 20. *& ſeniores* אַפִּיסוּ *perſuaſerunt turbis.* Hithpael Chal. אִתְפַּיַּס, Syr. אתְפִּיס *perſuaſus, inductus fuit, obedivit.* B Prov. 7. *& non* יֹאבֶה *volet.* Targ. מִתְפַּיַּס *perſuadetur:* placatur. Syr. Actor. 5. v. 29. *Deo oportet* לְמִתְטְפַּסוּ *obedire.*

Nom. מְפַס & מתטפיס *perſuaſus, certus, obediens:* Plur. מְפַסִין *perſuaſi.* Rom. 8. v. 38. מְפַס *perſuaſus ego ſum.* Joh. 3. *& qui non* מתטפיס *obedit Filio.* Luc. 1. *Quibus* מְפַסִינַן *perſuaſi nos ſumus.*

Rabb. פיוס, Syriac. פִּיסָא, & מַפְסָנוּת, & מַפִּיסָנוּת, & מִתְטְפִּיסָנוּת *perſuaſio, certitudo, inductio, obedientia, petitio, poſtulatio.* C

מְפִיסָנִית *reconciliatrix, patrona:* de Maria.

פַּסִיאִית *perſuaſiſſimè, efficaciter, appoſitè.*

פִּיס *tributum, angaria.*

פיס *ſors.*

Arab. פאס *ſecuris.*

II. Chald. פַס, Hiphil. אַפִּיס *profanavit, contaminavit, polluit.* Eſa. 43. v. 28. וַאֲחַלֵּל, Targ. וְאַפִּיס *& pollu im principes ſanctitatis.*

Nom. מְפַסָה *profana.* ✠ מְפַסִין *profanantes.* D

Syriac. אַפֵּס *permittere.* ✠ מַפָּס *permiſſio.*

פוץ duo ſignificata habet. I. פוץ & פַץ *ſparſus, diſperſus, diſſipatus fuit.* Gen. 11. *Ne fortè* נָפוּץ, Targ. נִתְבַּדַּר *diſpergamur ſuper facie totius terræ.* 1. Sam. 11. v. 11. וַיָּפֻצוּ, Targum וְאִתְבַּדַּרוּ *& diſperſi ſunt, nec relicti fuerunt in eis duo ſimul.* Zachar. 13. *Percute paſtorem,* וּתְפוּצֶיןָ *& diſpergentur oves.* Niphal. נָפוֹץ *diſperſus fuit.* Geneſ. 10. *& poſtea* נָפֹצוּ, Targum אִתְבַּדַּרוּ *diſperſæ ſunt familiæ Chananæi.* Piel. פוצץ & פִּצְפֵּץ *diſperſit frangendo.* Jerem. 23. *&* E *ſicut malleus* (qui) יְפוֹצֵץ *diſperget petram:* franget. cùm enim petra frangitur, fragmenta hinc inde diſperguntur. Job. 16. *& apprehendit cervicē* וַיְפַצְפְּצֵנִי *& diſſipavit me:* concuſſit. Hiphil. הפיץ *idem.* Gen. 11. *Inde* הֱפִיצָם, Targ. בַּדַּרִינוּן *diſperſit eos.* Ibidem: וַיָּפֶץ, Targ. וּבַדַּר *& diſperſit Dominus eos inde ſuper faciem totius terræ.* Exod. 5. וַיָּפֶץ, Targ. וְאִתְבַּדַּר *& diſpergebatur populus in tota terra Aegypti.* Aut, *diſpergebat.* ſcil. Pharao. Jerem.

A 23. *vos* הֲפִצֹתֶם *diſperſiſtis oves meas.* Abſolutè: 1. Sam. 13. וַיָּפֶץ, Targ. וְאִתְבַּדַּר *& diſperſus eſt populus ab eo.* Hithpaël. הִתְפּוֹצֵץ *diſperſus fuit.* Habac. 3. וַיִּתְפֹּצְצוּ *& diſſipati ſunt montes æternitatis:* confracti ſunt. Cùm montes franguntur, fragmenta ejus diſperguntur aut diſſiliunt.

Nom. פוץ *diſperſus:* Plur. פוּצִים *diſperſi.* Zophon. 3. v. 10. *Filia* פוּצַי *diſperſorum meorum afferent munus meum:* cœtus mei populi in captivitate diſperſi: vide נָפַץ.

מֵפִיץ *diſperſor.* Nahum. 2. v. 1. *Aſcendit* מֵפִיץ *diſperſor ſuper faciem tuam.* Lxx. ἐμφυσῶν B *inſlans.* legerūt מֵפִיחַ, à פוּחַ *flavit.* ¶ Deinde, *malleus,* à frangendo & diſſipando. Prov. 25. מֵפִיץ *malleus & gladius.*

תְּפוּצָה *diſperſio:* Plur. תְּפוּצוֹת *diſperſiones.* Jerem. 25. v. 34. וּתְפוֹצוֹתִיכֶם *& diſſipationes veſtræ:* venerunt dies veſtri ad mactandum & ad diſpergendum in captivitatē. pro וּתְפוּצוֹתֵיכֶם: cholem pro ſchurec, & chirec pro zere.

II. Per metaphoram, פוץ *fuſus, effuſus, diffuſus* C *fuit, diffluxit, effluxit, inundavit, exundavit, redundavit.* Prov. 5. יָפוּצוּ *diffundantur* ſeu *ſpargantur fontes tui foràs.* Targ. נשפעון *exundent.* Lxx. ὑπερεκχείσθω *effundantur.* Zach. 1. v. 17. *Adhuc* תְּפוּצֶינָה *ſpargentur urbes meæ præ bono:* redundabunt. Targ. יִתְמַלְיָן *replebuntur urbes populi mei bono.* Hieron. *affluent.*

Arab. cum ץ punctato, פץ fad, & פאץ fid *diffuſus, effuſus fuit* præ copia, *exundavit, redundavit, abundavit, ſuperabundavit, ſuperavit, excelluit, copioſus fuit.* Luc. 6. פאיץ *ſuperabundans* D *menſura:* cumulata. Rom. 7. *Quia* יַפִּיץ *effuſa eſt ſuper corda veſtra dilectio Dei.* Pſalm. 78. וּפאצת אלאוריה *& inundàrunt torrentes rivi.* Pſalm. 45. פאצת *diffuſa eſt gratia in labiys tuis.* Ibidem. פאץ *eructavit cor meum verbum bonum.* In Geograph. הרג אלניל ופאץ *egreditur Nilus, & exundat.* Piel. פַאיַץ fajad *cumulavit menſuram.* Hiphil. אַפַאץ afid *fudit, diffudit, effudit.* Tit. 3. v. 6. אַפַאצה *effudit eum ſuper vos copioſè.* Mat. 26. v. 7. פַאפַאצְתָה *& ipſa effudit illud* עַלַי רַאסָה *ſuper caput ejus.*

Nom. פַיַאץ fajad *abundans.* ✠ פַאיץ faid *a*E*bundantia, exundatio,* auctarium in pondere & menſura.

פוק tria ſignificata habet. I. פוק & פַק idem quod Chald. נְפַק, *exivit, egreſſus eſt.* Inde Hiphil. הֵפִיק *eduxit, produxit, protulit, depromſit, deſumſit.* Prov. 3. v. 13. *& homo* (qui) יָפִיק *profert intelligentiam.* Targ. דְּמַבִּיַע *qui eructat:* loquitur. Prov. 12. v. 2. Pſalm. 140. v. 9. *cogitationem eorum ne* תָּפֵק *proferas:* in lucem ſcilicet: ne ſinas proferre. Targ. תַּפְּפַק

 perſi-

perficias. Eſa. 58. v. 10. וְתָפֵק *& proferas eſurienti animam* (benevolentiam) *tuam, & animam afflictam ſaties:* largiaris ei panem liberaliter, ut intelligat te voluntariè ipſi dare. Lxx. *Si dederis eſurienti panem ex anima tua.* Prov. 18. v. 21. וַיָּפֶק *& depromit benevolentiam à Domino.* Targ. וּמְקַבַּל *& accipis.* Pſal. 144. v. 13. *Penuaria noſtra plena,* מְפִיקִים *depromentia cibum ad cibum.* Lxx. ἐξερευγόμενα *eructantia.*

Rabb. פוּקִיר *ſingultus.*

II. פוק & פק *halucinatus eſt, impegit, offendit, nutavit, vacillavit, haſitavit, dubitavit, incertus fuit, erravit.* Eſa. 27. v. 7. פָּקוּ *impegerunt* (in) *judicio.* Targ. טְעוֹ *errârunt judices ejus.* Hiphil. הֵפִיק *idem.* Jerem. 10. v. 4. *& malleis roborabit illa, ut non* יָפִיק, Targ. יִצְטְלֵי *vacillet:* inclinet. Aut, *egrediatur ex loco ſuo:* ex ſignificatione præcedente: Junius.

Nom. פִּיק & פוּקָה *nutatio, vacillatio, colliſio.* Nahum. 2. v. 11 וּפִיק, Targ. וְנָקוּשׁ *& colliſio genuum:* in magno terrore genua colliduntur. 1. Sam. 25. *Non ſit tibi hoc* לְפוּקָה *in nutationem.* Targ. לְיִצְפָּא *in dolorem.*

III. Arab. פק, & פאק, & פיק fiq *excitatus eſt à ſomno, experrexit:* item, *recordatus fuit, meminit.*

Piel. פַּאֵיק fajaq *excitavit à ſomno, commovit.*

פאיק faiq *expergefactus,* incitatus.

פואק favac *ſingultavit.*

פואק favaq *ſingultus,* cõvulſio vẽtriculi.

פאקה *dolor, anxietas, cardiaca, tremor ſtomachalis.* ✠ פיקיה fiquia *fruges.*

Deinde, פוק fauq *altus, ſuperior, ſummus fuit, excelluit.* Phil. 4. v. 7. *Pax Dei, quæ* פוק *ſuperat omnẽ intellectũ.* תפוק *ſuperat, excellit:* in Av.

לפוק lifauq *in altum,* ſurſum. מן פוק *ſuperius.* אלי פוק *ad ſummum.* פוקה *ſuper eo.*

פאיק faiq *excellẽs, bonus.* ✠ פוקאני *ſupremus.*

פאקה *defectus.*

פור duo ſignificata habet. I. פור & פר idem quod פרר *fractus, confractus, contritus, comminut⁹ fuit,* zubröcklen. Eſa. 24. v. 18. פוֹר הִתְפּוֹרְרָה *conterendo contrita fuit terra.* Piel. פורר & פרפר, Chal. פַּרְפַּר *fregit.* Pſal. 74. v. 13. פּוֹרַרְתָּ *fregiſti in fortitudine tua aquas maris.* Targ. גְּזַרְתָּא *diviſiſti.* Job. 16. v. 12. *Felix fui* וַיְפַרְפְּרֵנִי *& cõtrivit me.* Hiph. הֵפִיר, Arab. אפאר aphir *fregit, confregit, diſſipavit:* Metaphoricè, *irritavit, irritũ fecit, abolevit.* Pſ. 33. v. 10. *Dominus* הֵפִיר, Targ. תְּבַר *fregit conſilium gentiũ:* irritũ fecit. 2. Sam. 25. וְהֵפַרְתָּ *& franges mihi conſiliũ Achitophel.* Targ. וּתְקַלְקֵל *& diſſipabis.* Pſ. 89. *& bonitatem non* אָפִיר, Targ. אֲבַטֵּל *irritũ faciam ab eo.* Arab. Gal. 4. *Nec* יפיר *mutabit quicquã.* Hophal. הוּפַר *fractus fuit, irritus factus eſt.* Eſa. 8. v. 10. *Conſulite conſiliũ,* וְהֻפָר *& irritũ fiet.* Hithpaël. התפורר, Chald. אִתְפַּרְפַּר *confractus fuit.* Syr. אִתְהַפִּיר *indignatus fuit.*

Nom. Perſicum פור *ſors:* Pl. פורים *ſortes.* Eſth. 3. v. 7. *fecit* פור הוא הגורל *Pur, hoc eſt, ſortẽ.* Coram Hamano quiſpiam miſit ſortem, ut exquireret, quo menſe & die Judæorũ gens penitus deleri poſſet. Eſther 9. v. 26. *Propterea vocârunt dies illos* פורים *purim, juxta nomen* הַפּוּר, Targ. פַּיְסָא *ſortis.* à ſortibus, quæ tempore Eſther & Mardochæi in urnas fuerunt miſſæ. Lxx. Φρουραί. Ibid. v. 28. וִימֵי הַפּוּרִים *& dies ſortium.* v. 31. *ut obſervarent* יְמֵי הַפֻּרִים *dies ſortium iſtos* בִּזְמַנֵּיהֶם *in temporibus ſuis.* Targ. בַּאֲדָר בָּתְרָאָה בִּזְמַן עִבּוּרָא *in Adar poſteriori, tempore intercalationis.* Ibid. v. 21. *ut obſervarent duos illos dies ſingulis annis.* Sunt 14. & 15. menſis אדר, nobis 27. & 28. Febr. quibus Judæi legunt hiſtoriã Eſther; Et quoties mentio fit Hamani, pugnis & malleis pulſant ſcamna in ſynagogis, ac ſi caput Hamani ferirent.

פּוּרָה *torcular,* in quo uvæ aut olivæ calcando conterũtur: ex ſignificatione פרר. Eſa. 63. v. 3 פּוּרָה *torcular calcavi ſolus.* Hagg. 2. v. 17. *veniens ad lacum, ut hauriat quinquaginta* פּוּרָה, Targ. גַּרְבִּין *lagenas, & erunt viginti:* bathos ſeu amphoras in torculari.

II. Arab. פואר favar *manavit, permanavit.* in Geograph. פוארה מא *manat aqua.*

פאר *mus:* Plur. פארין firin *mures.*

פוראן *calor.*

פוש duo ſign. habet. I. פוש & פשׁ *multiplicatus, auctus fuit, crevit.* Habac. 1. v. 8. וּפָשׁוּ, Targ. וְיִרְבּוּן *& multiplicabuntur equites ejus.* Jer. 50. *Quia* תָפוּשׁוּ *augeſcetis ſicut vitulus triturans:* pingueſcetis. Targ. תִּרְוְצוּן *gaudebitis:* laſcivietis. Malach. 4. v. 2 וּפִשְׁתֶּם *& augeſcetis, velut vituli ſaginæ:* pingueſcetis. Niph. נפוש *multiplicatus, auctus fuit.* Nahum. 3. v. 18. נָפֹשׁוּ *multiplicati ſunt populus tuus ſuper montibus tuis, nec eſt qui congreget.* Targ. אִתְבַּדַּרוּ *diſperſi ſunt.* Accepit cũ Hebræis interpretib. נָפֹצוּ, à פוץ *diſperſit:* literis שׁ צ permutatis. Et hãc expoſitionẽ confirmat ſequẽs: *& non eſt* מְקַבֵּץ *colligens.* Hiph. Chal. אַפִּישׁ *multiplicavit, auxit, produxit.*

Nom. פֶּשַׁע *multitudo, multiplicatio.* Job. 35. *Neq; cognitionem habet* בַּפַּשׁ, Targ. לְאַפּוּשֵׁי (infinitivus Talmudic⁹) *in multiplicatione nimia.*

פִּישׁוֹן *Phiſon,* unus ex quatuor fluvijs Paradyſi, *Ganges,* in toto orbe maximus: patet, qua maximè anguſtus eſt, ad centum ſtadia: deſcendit ex montibus Æthiopiæ, & Indiã circuit, & in illud mare ſe exonerat. Sic dictus à multiplicatione ſeu multitudine aquarum: quia creſcit æſtate, & proxima rigat, inſtar Nili, Euphratis, & Tigris, ac Indiam reddit fertilem. Syrach. 24. *Qui implet quaſi* Φισῶν *omnia ſapientiã.* Gen. 2. *Nomen unius* פִּישׁוֹן *Piſon.*

פישן *multi.* A

II Syr. פוש *quievit, manſit, remanſit.* Luc. 2. v. 43 *Jeſus autem puer,* פָּש *remanſit Jeroſolymæ.* ☧ פָּאש *remanens.*

פּוּשָׁא *pauſa, mora.*

Arab. פש *dilatatus, expanſus fuit.* יפשוא *expandentur:* in Avicen.

פות duo ſignificata habet. I. Inde פותות *cardines oſtij.* 1. Reg. 7. וְהַפֹּתוֹת *& cardines pro valvis domus interioris.*

פֹּת *turpitudo, pudendum.* Eſa. 3. v. 17. *& Dominus* פָּתְהֵן *pudendum earum denudabit:* ut nudæ incedant ante hoſtem pro פֹּ תְהֶן, mutato cholem in camets parvum. B

II. Arab. פות fut, & פאת fit *moratus, tardatus fuit.* ☧ פואת favet *tardavit.* ☧ פאוית favit *tarditas.* ☧ לא־יפות *non tardabit.* ☧ אפואת afuet *tardior.*

פזז. פָּזַז & פָּז *roboravit, fortificavit:* ſemel. Geneſ. 49. v. 24. וַיָּפֹזּוּ *& roborata ſunt brachia manuum ejus.* Targ בכן יתרמא דְהַב *propterea imponetur aurum ſuper brachia ejus.* reſpexit ad פָּז *aurum.* Lxx. καὶ ἐξελύθη, Hieron. *diſſoluta ſunt vincula.* q. פוז: Piel. פִּזֵּז *fortiter ſaltavit.* C 2. Sam. 6. *& videbat regem David* מְפַזֵּז, Targ. מרקד *ſaltantem.*

Nom. מוּפָז *robuſtus, ſolidus:* participium paſſivum. Hiphil. 1. Reg. 10. v. 18. *& obduxit illud auro* מוּפָז *ſolido.* Targ. טָבָא *bono.* Pro quo habetur, 2. Paral. 9. טָהוֹר *mundo,* מוקק.

פָּז *aurum* optimum, & percolatum ſeu purificatum, quod eſt ſolidius. Pſalm. 21. *Impones capiti ejus coronam* פָּז, Targ. דְהַב סְנִינָא *auri colati:* purificati, puriputi. Pſalm. 19. *præ auro* וּמִפָּז, Targ. ומן אובריזין *& præ obryzo.* D auro obryzo.

אוּפָז locus auro optimo abundans, Uphaz: Jer. 10. v. 9.

Rabb. פזוי *aureus.*

פָּזִיז *durus, difficilis, obſtinatus.*

Arab. אסתפז *jecit, ejecit, projecit.*

פזע. Arabic. פזע faza *pavit, timuit, exhorruit, formidavit, territus fuit, ſtupuit, obſtupuit.* Piel. פזע fazza *terruit, perterrefecit, ſtupefecit, conturbavit.* Pſalm. 18. פזעתני *conturbârunt me.* Paſs. אתפזע atfazza *territus fuit, properavit.*

Nom. פזע faza *pavor, timor, ſtupor, ecſtaſis.* E

פזאע fazza *pavidus, ſocors.*

מפזע mufazza *territus.*

פזר. פָּזַר idem quod בָּזַר, *ſparſit, diſperſit, disjecit.* Jerem. 5. v. 17. *Grex* פְּזוּרָה *diſperſus Iſrael* (quē) *leones fugarunt.* Niphal. נִפְזַר *diſperſus fuit.* Pſalm. 141. נִפְזְרוּ *diſperſa ſunt oſſa mea.* Piel. פִּזַּר *ſparſit, diſperſit.* Pſalm. 112. v. 9. פִּזַּר *ſparſit, dedit pauperibus.* Targum בְּדַר מָמוֹנֵה *diſperſit divitias ſuas.* Jerem. 3. וַתְּפַזְּרִי *& ſparſiſti vias ad alienos, ſub omni arbore frondoſa.* A Targum וְקַלְקַלְתְּ *& corrupiſti.*

Rabbin. פְּזוֹרָא *virga, & punctum* baculo erectum.

פַּזְרָנִית *prodiga.*

פחח Inde Heb. & Chald. פַּח, Arab. cum ח punctato, פח fachch *laqueus, decipulum, rete,* inſtrumentum, quo aves aut feræ capiuntur. Plur. פַּחִים, Chal. פַּחִין, Arab. פחאח fichach *laquei.* bis tantùm. Amos 3. v. 5. *An cadet avis* עַל פַּח *ſuper laqueū terræ?* Targ. בְּקוֹלָא עַל אַרְעָא *in laqueum* ſeu *rete ſuper terram.* Pſalm. 11. *Pluet ſuper eos* פַּחִים, Arab. פחאחא B *laqueos.* ¶ Deinde, פַּחִים *lamina.* Exod. 39. v. 3. *& extendebant* פַּחֵי הַזָּהָב, Targ. טַסֵּי דַהֲבָא *laminas auri.* quæ ſunt expanſæ inſtar laqueorum. Num 16. v. 38. *& facient eas* (id eſt, ex eis) רִקֻּעֵי פַחִים *extenſiones laminarum.* hoc eſt, extenſas laminas. Targ טַסִּין רְדִידִין *laminas ductiles.*

פֶּחָה *dux, princeps:* fœmininum terminatione, ſicut שַׁמָּה *deſolatio;* ſed ſignificatione maſculinū. patach in ſegol, ante gutturalem cametſatam, & dages abjecto. C Plur. פַּחוֹת & פַּחֲווֹת, Chal. פַּחֲוָן *duces, principes.* Nehem. 13. *Panem* הַפֶּחָה *principis non comedi:* dignum, qui à principe comedatur. Haggæi 1. *Ad Zerubabel filium Sealtiel* פַּחַת יְהוּדָה *principem Juda.* In templo ſecundo qui dominabantur, non vocabantur מְלָכִים *reges,* ſed פַּחוֹת *duces,* quia erant ſub poteſtate gentiū. at ex familia Haſmonæorū ac Herodis, qui dominabantur, non erant ex tribu Juda. Lxx. ἐκ φυλῆς *ex tribu* D *Juda.* legerunt מִמִּשְׁפַּחַת. Nehem. 5. *Qui mandavit mihi ut eſſem* פֶּחָם *princeps eorum in terra Juda.* pro פֶּחָתָם, ut ה fœmin. non mutetur in ת, ſed abijciatur. 1. Reg. 10. v. 15. וּפַחוֹת הָאָרֶץ *& principes terræ.* Aliqui libri habent פַּחוֹת: ut dages puncto camets compenſetur.

Chaldaicè, פַּחִין *nudi,* laceris veſtibus induti.

פחד. פָּחַד *pavit, expavit, timuit, territus fuit.* Eſa. 12. v. 2. אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד *ſperabo nec timebo:* paranomaſia. Conſtruitur vel cum מ à. Pſal. E 27. *Deus eſt munimentum meum* מִמִּי אֶפְחָד *à quo expaveſcam?* Targ. אֶדְחַל *timebo?* vel cum אֶל *ad.* Eſa. 19. *omnis qui recordatus fuerit illius* אֵלָיו יִפְחָד *ad ipſum expaveſcet.* Targ. יְזוּעַ *commovebitur.* Jerem. 36. פָּחֲדוּ *expaverunt quilibet ad proximum ſuum.* Targ. תְּוַהוּ *obſtupuerunt.* Piel פִּחֵד *idem.* Eſa. 51. v. 13. וַתְּפַחֵד, Targum ודחלתא *& expaviſti jugiter omni die ab ira tribulantis.* Hiphil. הִפְחִיד *expaveſcere fecit, terruit.* Job. 4. v. 14. *& multitudinem oſſium meorum*

rum הִפְחִיד *expaveſcere fecit:* terruit. Lxx. A
συνέσεισε concuſſit.

Nom. פַּחַד, Foem. פַּחְדָּה *pavor, timor:* Pl. פְּחָדִים *pavores, terrores.* Pſalm. 31. v. 12. וּפַחַד *& pavor* (eram) *notus meis.* Jerem. 2. v. 19. *& non eſt* פַּחְדָּתִי *timor meus apud te.* ¶ Per metonymiam, 1. *Deus* expaveſcendus & timendus, h. e. reverenter colendus. Geneſ. 31. v. 42. *Deus Abrahã* וּפַחַד *& pavor Iſaac.* Targ. וּדְדָחֵיל לֵהּ *& quem timuit Iſaac*, quia timuit ſeu metuit Deũ, & ſeipſum tradidit ad עֲקֵידָה *ligationem.* Inde in precibus Judæorum: עֲנֵנוּ פַּחַד יִצְחָק *exaudi nos, pavor Iſaac.* ¶ 2. *malum ſubitum* pavoris cauſa, *calamitas, pernicies*, quã B quis metuit. Prov. 1. *Cum venerit* פַּחְדְּכֶם *timor veſter:* malum, quod metuitis. Prov. 3. v. 25. *Ne timeas* מִפַּחַד *a pavore repente:* à malo repentino. Pſal. 53. *Ibi* פָּחֲדוּ פַחַד *paverunt pavorem*, (ubi) *non erat* פָּחַד *pavor.* malum pavoris cauſa. ¶ 3. פַּחְדִּים. Chal. פַּחְדִּין *teſticuli.* pavoris ſedes. Job. 44. v. 12. *Nervi* פַּחֲדָיו *teſticulorum ejus implicati ſunt.*

Chald. פחיד *territus.*

Arab. cum חו punctatis, פחד fachad *coxa, fœmur:* Pl. אפחאד afchad *fœmora.* פחד מן C חנזיר *coxa porcina*, perna. עַטְם אלפחד *os coxæ*, coxendix. Rabb. פַּחַד הַיָּרֵךְ *coxa.*

פחה. פֶּחָה *princeps:* in פחח habes.

פחז. פְּחַז Chald. פְּחַז, idem quod חֲפַז, *levis, velox, mobilis fuit, ſubſiliit, ſaltavit.* Jud. 9. *& conduxit illis Abimelech viros vacuos* וּפוֹחֲזִים *& leves.* ſcil animo: temerarios, futiles. Targ. וּבְסִירִין *& contemtos.* Zophon. 3. *Propheta ejus ſunt* פֹּחֲזִים *leves* ſcil. ſcientiâ.

Nom. פַּחַז *levis, præceps, temerarius.* Geneſ. D 49. פַּחַז *levis fuiſti ſicut aqua:* proclivis ad libidinem, ſicut aqua inundans.

פַּחֲזוּת eſt קַלּוּת *levitas, temeritas*, animi inconſtantia.

פחל. in Avicen. אלחיום אלפחולה.

פחם tria ſignific. habet. I. פֶּחָם, Chal. פַּחְמָא, Arab. פחמה fahma *carbo extinctus.* Prov. 26. פֶּחָם *carbo ad prunas, & ligna ad ignem.*

Rabb. פחם *niger fuit* vel *factus eſt*, inſtar carbonis. In Geneſi majori, ad dictum, *Relinquet homo* &c. בשעה שעלה נחמיה מן הגולה E נתפחמו פני הנשים מן השמש והניחו אותן ונשאו נשים נכריות *quando aſcẽdit Nehemias ex captivitate, denigratæ ſunt facies mulierũ à Sole, & demiſerunt eas, & duxerunt fœminas alienigenas.* פַּחְמִי *carbonarius.*

Arab. פחאם faham *carbonarius:* Plural. פַחַאמִין fahamin *carbonarij.* יתפחם *in carbonem convertetur:* in Avicen.

II. Syr. פחם *ſimilis fuit.* Piel. פַּחֵם *aſſimilavit, comparavit, contulit, animo volvit:* abſolutè, *ſimilis, æqualis fuit.*

A Nom. פַּחְמָא *æqualis.*

פוחם & פחם *comparatio, collatio.* Prov. 3. v. 15. *Non* ישוו *æquabuntur.* Targ. פחים *æquale eſt ipſi.* Phil. 2. v. 5. *ut eſſes* פַּחְמָא *æqualis Deo.* 2. Cor. 10. דנפחם *ut comparemus nos cum illis.* 1. Cor. 3. v. 13. *Spiritualia* מפחמינן *comparamus.* Luc. 2. v. 19 וּמְפַחְמָא *& conferebat in corde ſuo.*

III. Arab. cum ח punctato, פחים fachim *notabilis, triumphalis, inſignis, celebris, famoſus:* Pl. פחימין fachimin *celebres.*

פחמה fachâma *celebritas, fama, triumphus.* בפחמה bifachama *notabiliter.*

פחן Syr. פְּחַן *laqueum ſtruxit:* à פח *laqueus.*

B פחס. Rab. פָּחַס *contudit, contrivit, confregit, compreſſit:* item, *inundavit.*

פחץ. Arab. פחץ fahaz, idem quod חָפַשׂ, *quæſivit, inquiſivit, requiſivit, conquiſivit, ſcrutatus eſt, inveſtigavit, probavit, viſitavit.* Pſalm. 44: *Nonne Deus* יפחץ *requiret?* Pſalm. 77. ופחצת *& ſcrutatus ſum ſpiritu meo.* Pſalm 139. פחצת *inveſtigaſti ſemitam meam.* Matth. 10. אפחצוא *inquirite diligenter.* Philip. 2. v. 29. פחצוהם באלכראמה *habete eos in precio.* 1. Pet. 1. v. 10. C ופחצוא ענה *& ſcrutati ſunt eam.* Matth. 10. v. 11. אפחצוא *inquirite, quis in ea dignus ſit.*

Nom. פַאחץ fahiz *conquiſitor.*

פחץ fahz *quæſtio, viſitatio.*

פחץ fahs *ager, campus, planicies, paſcuum:* Pl. פחוץ fohoz *agri, campi.*

פחצי fahſi *agreſtis.*

פחיץ fahâis *agellus.*

פחר duo ſign. habet. I. Chal. פחר *teſta, figlinum.* פֶּחָר Arab. cum ח punctato, פַּחַאר fachar, D (quod Rabbini ſcribunt כבאר: R. David in libro Rad. 2. Dan.) & פאחורי *figulus:* Plur. פַּחַארִין facharin *figuli.* Pſalm. 2. פחל אנרה אלפחאר תחקהם *ſicut vas figuli comminues eos.* חַלַק אַלְאִנְסַאן מִן צַלְצַאל כַּאלְפַחַאר פחאר מוגג *figulus vitriarius.* Alc. *creavit hominem ex luto, ſicut figulus.*

II. Arab. cum ח punctato, פחר fachar. Inde אפתחר aftachar *gloriatus fuit, jactavit ſe, ſuperbivit, oſtentavit ſe, triumphavit.* Geograph. הו יפחר בהא *ipſe gloriatur in eo:* ſuperbit. Epheſ. 2. v. 9. *Ne quis* יפתחר *glorietur.* Pſal. 34. *In Domino* תפתחר *gloriabitur anima mea.* Pſalm. 52. E *Quid* יפתחר *gloriabitur in malicia?*

מפתחר *glorians:* Pl. מְפְתַחַרִין *gloriantes, ſupbi.*

פחר fachar *triumphus.* מפתחר muftachir *triumphalis.*

פחר & אפתחרה *gloria, faſtus.*

אפתחאר iftichar *ſuperbia, jactantia, gloriatio, vana gloria.*

Syr. פוחר *convivium.*

פחש. Arab פחש *extendit:* in Avicen.

Chald. פחוש *ſimus naſum:* aut, *habens compreſſa labia.* Alc.

A Alcor. 2. פַּחְשָׁא & פַּאחְשָׁה *res mala, ſcelus.*

פחת duo ſignificata habet. I. פַּחַת, Chald. פְּחַת *fovea profunda & magna, foſſa:* Pl. פְּחָתִים *fovea.* Jerem. 48. v. 44, & 45. פַּחַד *pavor* וָפַחַת, Targ. וכומצא *& fovea;* וָפָח *& laqueus, ſuper te, ô habitator Moab, dicit Dominus. Fugiens propter* הַפַּחַד *pavorem, cadet in* הַפַּחַת *foveam, & aſcendens ex* הַפַּחַת *fovea, capietur* בַּפָּח *in laqueo* &c. Ibidem v. 28. *& ſitis ſicut columba, quæ nidificat in lateribus oris* פָּחַת *foveæ:* in ulterioribus foraminibus foveæ. Columba B nidificat in lateribus foveæ, ne homines illam cum pullis ſuis tollant. Nam propter foveam ad eam tranſire nequeunt. 2. Sam. 17. *Abſconditus eſt* בְּאַחַת הַפְּחָתִים, Targ. קומצַיָא *fovearum.* 2. Sam. 18. v. 16. *& projecerunt eum in ſylva in* הַפַּחַת הַגָּדוֹל *foveam magnam.* Ex hac conſtructione, & ex terminatione plurali, apparet ת eſſe radicale, & nomen maſculinum.

II. פָּחַת. Inde פַּחַתַת *defectus, diminutio lepræ.* Levit. 13. פַּחַתַת *defectus eſt in calvicie ejus.* Targ. C תַּבְרָא *contritio:* diminutio.

Rabb. פָּחַת *minuit, diminuit.*

פָּחוּת *parvus, vilis, abjectus, humilis:* Plural. פְּחוּתִים *viles, abjecti.*

פְּחִיתוּת *vilitas, contemtus, deſpectio.* ‫לְפָחוֹת‬ *ad minus.* לְכָל הַפָּחוֹת *ad minimum.* ‫מְפָחִיתִית‬ *imminutio.*

Chald. פַּחְתָּן *vallicula:* vel, *diverſus color* ex valliculis in cute conſurgens.

פַּחְתִּי *infimus, rejectus.*

פטט Rabb. פָּטַט & פַּט in בָּטָא quære. D

Arab. פַּטָּא.

פטד Inde פִּטְדָה *ſmaragdus.*

פטם duo ſignificata habet. I. Chald. פְּטַם *pinguefecit, impinguavit, ſaginavit.*

מְפַטָּם *pinguefactus, ſaginatus:* Plur. מְפַטְמִין *ſaginati.* Prov. 15. מִשּׁוֹר אָבוּס *præ bove ſaginato.* Targ. מִן תּוֹרִין מְפַטְמִין *præ bobus* ſeu *tauris ſaginatis.* Paſs. אִתְפַּטַּם *ſaginatus fuit.*

Nom. Adject. פְּטִים *pinguis, ſaginatus:* Pl. פְּטִימִין *ſaginati.* Foem. פְּטִימָא *ſaginata:* Plur. פְּטִימָן *ſaginatæ.*

Subſt. פִּטּוּמָא *ſaginatio, pinguefactio.* בֵּית E פִּטּוּמָא *domus ſaginationis, ſaginarium,* locus ubi ſaginantur aves.

פּוּטְם *pinguedo.*

פִּטְמָא & פִּטְמָה *papilla,* capitulum mammæ, & ejus acumen. Item, *acumen caparum, cedrorum, malogranatorum* ex parte floris.

II. Arab. פַּטַם fatam, & אַפְטַם aftam *ablactavit.*

פְּטִים fatim *ablactatus, pinguis.* Pſ. 131. v. 12. כְּמוֹ אֶלְפְּטִים מִן אֻמַּה *ſicut ablactatus à matre ſua.*

A אִפְטָאם iftam *ablactatio.*

מַפְטוּם *ablactatus, ſaginatus.* Pſalm. 59. עֶגֶל מַפְטוּם *vitulus novellus, ablactatus.*

Propr. פַּטִּימָא *Fatime,* filia Muhammedis ex Aiſche Abubeceri filia, quam duxit Hali, & ex cujus ſemine oriundos, dicebatur פַּאטִימִי *Fatimi:* Plur. פאטמיין fatimijn *Fatimai,* reges Ægypti ex Fatime orti. quorum primus fuit מעז לדין אללה *Muez ladin allah:* anno Hegiræ 362. Chriſti 974. duodecimus & ultimus verò עאצר לדין אללה *Azar ladin allah:* anno Hegiræ 556. Chriſti B 1156.

פטן. Arab. פַּטַן *diſcrevit, animadvertit.* תַּפְטֵן *animadvertes:* in Avic. Matth. 7. v. 3. ולא תפטן באלחשבה אלתי בעינך. Luc. 6. *Trabem in oculo tuo non* תפטן *animadvertes.*

פטס. Rabb. פָּטַס *pavit.*

פִּיטָס *πίθος cadus, dolium.*

פטק. Chald. פִּטְקָא *hypotheca, liber, epiſtola:* Plur. פִּטְקִין *epiſtolæ.*

Rabb. לְפִטְקָא *ad cœtum.*

C **פטר**. פָּטַר, Chald. & Syr. פטר *miſſus, emiſſus, apertus, aperiendo dimiſſus, laxatus, ſolutus, liberatus fuit, exivit, rupit, erupit,* ſicut infans ex utero, cùm naſcitur: captivus ex carcere, cuſtodia ſeu vinculis, cùm liberatur: anima ex corpore, ſeu homo ex hac vita, cùm moritur: uxor à marito, cùm repudiatur. Tranſitivè, *miſit, emiſit, dimiſit, ſolvit, liberavit, repudiavit.* 1. Paral. 9. v. 33. *Iſti ſunt cantores capita patrum Levitis in conclavibus* פְּטוּרִים *dimiſſi.* Habitabãt in conclavi- D bus, liberi ab omni onere, tantùm canentes cantica. 1. Sam. 19. v. 10. וַיִּפְטַר, Targ. וְאִתְפְּטַר *& dimiſſus fuit à facie Saul.* Lxx. *ἀπέϛη abiit.* Chald. Targ. 1. Cant. *Cùm venit tempus Moſis* לְמִפְטַר מִן עָלְמָא *ut exiret ex hoc mundo:* ut dimitteretur, ut moreretur. Syr. Phil. 1. v. 13. *Cupio* לְמִפְטַר *dimitti, & eſſe cum Chriſto:* ἀπολῦσαι. ſicut qui ex carcere & vinculis dimittuntur. Corpus enim animæ tanquam carcer eſt. Luc. 2. v. 29 *Nunc* ἀπολύεις *dimittis ſervum tuum, Domine.* Tob. 3. *Præcipe recipere ſpiritum meum, ut* ἀπολυθῶ E *dimittar, & fiam terra.* Ibidem. *Dixi* ἀπολύσαι *dimittere me ex terra.* Num. 21. *Quòd* גָּוַע *expiráſſet Moſes.* Lxx. *ἀπελύθη dimiſſus eſſet.* Tranſitivè. 2. Paral. 23. v. 8. *Quia non* פָּטַר *dimiſit Jehojada ſacerdos cohortes.* Lxx. *κατέλυσεν.* Prov. 17. v. 14. פּוֹטֵר *emittens aquam initium eſt contentionis.* Piel Chald. פַּטַּר *dimiſit.* Gen. 43. וְיִשַׁלַּח, Targ. וִיפַטַּר *& dimittet vobis fratrem veſtrum.* Jerem. 3. *Ecce* יְשַׁלַּח, Targ. יְפַטַּר *dimittet vir uxorem ſuam:* repudiabit. Pſal. 34. v. 1. וַיְגָרְשֵׁהוּ *& expellebat eum, & abibat.* Targ.

by Goog

bat. Targ. וּפַטְּרֵהּ *& dimittebat eum*. Paſſiv. אִתְפְּטַר *dimiſſus fuit*. Geneſ. 43. *& viri* שֻׁלְּחוּ, A
Targ. אִתְפְּטַרוּ *dimiſſi fuerunt*. Hiphil. הִפְטִיר *emiſit*. Pſalm. 22. יַפְטִירוּ *emittent in labio*. per labia. ſcil. verba. Lxx. ἐλάλησαν *locuti ſunt*. Alc. אִנְכַּפְטַר *ſeipſum aperuit*.

Nom. פֶּטֶר, Foem. פִּטְרָה *ruptura, eruptio, emiſſio, dimiſſio: primogenitum*, quod primum ex utero hominis aut animantis exit: homo vel animal matricem aperiens & perrumpens. Exod. 13. *Sanctifica mihi omne* בְּכוֹר *primogenitum*, פֶּטֶר *emiſſionem omnis matricis*. Targ. פָּתַח *aperiens omnem matricem*. Lxx. διανοῖγον *aperiens*. quod citatur, Luc. 2. v. 23. διανοῖγον *adaperiens*. Exod. 34. פֶּטֶר, Targ. בְּכַר *primogenitum bovis*, וּפֶטֶר, Targ. וּבוּכְרָא *& primogenitum aſini, redimes ove*. Lxx. πρωτότοκον. B
Num. 8. *Pro omni* פִּטְרַת כָּל־רֶחֶם *apertione omnis matricis*.

Chald. פָּטִיר *primogenitus*, vulvam aperiens. ¶ Deinde, פְּטִיר, Arab. פטיר fatir *azymus*: Plur. פְּטִירִין, Arab. פטאיר fatair *azymi*. Levit. 2. מַצָּה, Targ. פְּטִיר *azymus erit*.

פְּטוּר *dimiſſio, repudium*: Plur. פִּטּוּרִין *repudia*. Inde גֵּט פִּטּוּרִין *liber repudii*. Deut. 24. v. 1. C
סֵפֶר כְּרִיתוּת, Targ. גֵּט פִּטּוּרִין *liber repudii*.

Rabb. Niph. נִפְטַר *dimiſſus, liberatus, mortuus fuit*.

פְּטִירָה & פִּטְרָא *dimiſſio, liberatio, mors*. פְּטִירַת מֹשֶׁה *dimiſſio Moſis*, ἀνάληψις μωσέως: liber, inter apocrypha locum habens, in quo de morte Moſis agitur. Hoc continentur, quæ in Epiſtola Judæ de corpore Moſis citantur: quòd videlicet de hoc, Michaël archangelus cum diabolo diſputans, altercatus fuerit. D

שְׁטַר פְּטוּר *ſcheda ſolutionis, apocha, quietantia*.

הַפְטָרָה *dimiſſio*, lectio propheticarū ſabbathica, quæ Moſaicæ, cui ſimilis eſt, ſubjungitur, & qua abſoluta, populus dimittitur. מַפְטִיר *qui lectionem illam propheticam poſtremò legit*. אֵין מַפְטִירִין *non dimittunt*: non ceſſant.

פְּטִירֵי *azymorum dies*.

נִפְטִיר *laterna*.

פטראורת *ſtercora*.

Rab. פטריות, Arab. פטר, Matth. father, hatar *fungi*. E

Alc. Angel. פָּאטִר אלסמאוארת *creator cœlorum*. ※ Cap. Jonas. *qui* פַּטְרַנִי *creavit me*. Cap. Iſr. *qui* פַּטַרְכֶם *creavit vos*.

פאטר *tempus carnis*.

פטר *detumuit*.

פטש. Inde Nom. פַּטִּישׁ *malleus magnus*, quo laminæ ſuper incude percutiuntur. Jer. 23. v. 29. וּכְפַטִּישׁ *& ſicut malleus diſſipabis petram*. Jerem. 50. v. 23. *& fractus eſt* פַּטִּישׁ *malleus totius terræ*. Babylonia omnia frangens & diſſipans. Sequitur enim: *Quomodo facta eſt in vaſtitatem Babylonia inter gentes?* Targ. מַלְכָּא דַּהֲוָה מְזִיעַ לְכָל אַרְעָא *rex qui commoverat totam terram*. A

Chald. פַּטִּשִׁין *fæmoralia, caligæ*.

פיד habes in פּוּד. פִּיחַ in פּוּחַ. פִּיל in פִּילֶגֶשׁ. פִּים in פּוּם. פִּיס in פּוּס. פִּית in פָּתַח & פּוּתִם.

פכך. Syriac. פַּךְ, Arab. פכּ *mandibula, maxilla*. Pl. פַּכִּין *mandibulæ, maxillæ*. Syr. Joh. 18. *Percuſſit ſuper* פַּכֵּהּ *maxillam ejus*. Arab. אלפך אלאספל *mandibula inferior*. ※ אנפכאך *ſeparatio*. B

פכה. Inde Piel פִּכָּה *exivit, egreſſus fuit*. Ezech. 47. *& ecce aquæ* מְפַכִּים, Targ. נָפְקָן *egredientes ex latere dextro*.

פַּךְ *lenticula, vas*, unde oleum educitur ſeu effluit. 1. Sam. 10. v. 1. *& accepit Samuel* פַּךְ הַשֶּׁמֶן *lenticulam olei*. Targ. מָנָא *vas*. 2. Reg. 9. *& accipe* פַּךְ הַשֶּׁמֶן *lenticulam olei iſtam in manum tuam*. Hac lenticula uncti fuerunt Saul & Jehu, quorum regnum non fuit diuturnum, ſicut Davidis & Salomonis, qui uncti fuerunt בְּקֶרֶן *cornu*: de quo ſuo loco. Nec fuit hoc oleum unctionis: quia eo ungebantur ſoli reges de domo Davidis, ſed fuit balſamum. C

Arab. פַּכָּא *diſtorſio nervi*.

פָּאכִהָה & פכאהת *poma*.

פכח. Rabb. פָּכַח *ſolvit, remiſit intenſum*.

פכן. Arab. Luc. 3. ריס אלדבע פכאן *tetrarcha*.

פכר tria ſignificata habet. I. פֹּכֶרֶת *Pochereth*, ſervus Salomonis, ab aliquo eventu ſic appellatus. D

Chald. & Syr. פְּכַר *vinxit, ligavit, complicavit, implicavit, convexit*. Syr. Actor. 22. v. 29. דְּפַכְרֵהּ *quod vinxerat eum*. Paſs. אִתְפְּכַר, Syr. אִתְפְּכַר *ligatus, vinctus, implicatus fuit*. Prov. 6. *& funibus peccati ſui* יִתָּמֵךְ *tenebitur*, Targ. נִתְפְּכַר *implicabitur*: ligabitur. 2. Tim. 2. וּמִתְפַּכַּר *& implicabitur deſideriis mundi*.

Nom. פִּכְרִין *vincula*.

II. Per antiphraſin, Chald. פְּכַר, idem quod פָּרַק *rupit, abrupit, diſrupit*. Exod. 32. פָּרְקוּ, Targum פְּכַרוּ *abruperunt inaures aureas*. Eccl. 3. *Tempus* לִפְרוֹק *ad rumpendum*. Targ. *Tempus electum* לְפַכָּרָא בִנְיָנָא *ad rumpendum ſeu deſtruendum ædificium*. E

III. Arab. פַּכַר facar, & אִפְתַּכַר aftacar *cogitavit, meditatus, ratiocinatus, imaginatus, opinatus, contemplatus fuit, conſideravit, cenſuit, intellexit*. Pſalm. 21. וּפַכְּרוּא *& cogitaverunt conſilia*. Pſalm. 77. פַּכַּרְתּ *cogitavi dies antiquos*. Marc. 8. v. 33. *Non* תַּפְכַּר *cogitas quæ Dei ſunt*. Matth. 1. v. 10. *& cùm* אִפְתַּכַר *conſideraret hæc*.

Gene-

Digitized by Google

Geneſ.6. וַתְּפַכַּר פִּי קַלְבָהּ *& cogitabat in corde ſuo*. Alcor. 2. תַּתְפַכְּרוּן *cogitabitis*. יְתַפַכְּרוּא *cogitabunt*. A

Nom. פִּכְר ficr: Foem. פִּכְרָה ficra, & תַּפַכַּר tafacar *cogitatio, ratiocinatio, imaginatio, meditatio, opinio, conſilium, ſententia*: Plur. אַפְכַּאר *cogitationes, conſilia*.

מֻפַכִּר muſaccir, & מֻתַפַכִּר mutafaccir *cogitans, contemplator, contemplativus, imaginarius*: Plur. מֻפַכִּרִין muſaccirin *cogitantes*. מֻפַכִּר אַלשַׁר muſaccir alſchar *cogitans malum*, ſuſpicans.

פכש. Chald. פּוּכְשָׁא *palmus*: item, *buxus*. B

Rab. פִּיכוּשׁ *verticillum*, quo mulier nens utitur.

פלל duo ſignificata habet. I. פָּלַל. Inde Piel. פִּלֵּל, idem quod פָּלָא & פָּלָה, *ſeparavit, diviſit, ſecrevit, diſcrevit, disjunxit*: de cauſa & lite, *cognovit, conſideravit, inquiſivit, indicavit, dijudicavit, ſtatuit, decrevit, putavit, arbitratus fuit*. Gen. 48. v. 12. *videre faciem tuam, non* פִּלָּלְתִּי, Targ. סְבִירִית *putavi*. 1. Sam. 2. v. 25. וּפִלְלוֹ *& judicabit eum deus*: magiſtratus. Targ. וְיִפְלֵי C בֵּינֵיהוֹן *& diſcernet inter eos*: à פלה. Pſ. 106. v. 30. *Stetit Phinehas* וַיְפַלֵּל, Targ. וְצַלִּי *& oravit*. Ezech. 16. v. 11. *Quæ* פִּלַּלְתְּ *judicaſti ſororem tuam*. Targ. בָּעֵירִית *oraſti pro ſorore tua*. Niph. Ezech. 28. v. 23. *& mittam in illam peſtem, ac ſanguinem in plateis ejus*, וְנִפְלַל *& judicabitur vulneratus in medio ejus*. Hithpael הִתְפַּלֵּל *interpellavit, oravit, precatus fuit*, cauſam ſuam ad Deum detulit, eiq; dijudicandam permiſit. Eſa. 37. וַיִּתְפַּלֵּל. Targ. וְצַלִּי *& oravit Ezechias*. ¶ Conſtruitur, 1. cum אֶל, & עַל, & D לְ. Geneſ. 20. וַיִּתְפַּלֵּל, Targ. וְצַלִּי *& orabat Abraham* אֶל *ad Deum*. 1. Sam. 2. v. 25. מִי יִתְפַּלֵּל לוֹ *Quis orabit pro eo?* Targ. מִמַּן יִבְעֵי וְיִשְׁתְּבַק לֵהּ *à quo petet, ut remittatur ei?* ¶ 2. cum בְּעַר *pro*. Gen. 20. וְיִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ, Targ. וִיצַלִּי עֲלָךְ *& orabit pro te, & vives*.

Nom. פְּלִילִים *judices, arbitri*, qui cauſas cognoſcunt: à ſingul. פְּלִילִי *judicatus, judicandus, judicialis*: excidente י gentili. Deuter. 32. *Etiam inimici noſtri ſunt* פְּלִילִים, Targum דַּיָּנַיָּא *judices*. Exod. 21. *& dedit* בִּפְלִלִים *juxta judices*. Targ. מִן מֵימַר דַּיָּנַיָּא *ex ſententia judicum*. Job. 31. v. 11. *& eſt* עָוֹן פְּלִילִים *iniquitas judicum*: digna, quæ judicetur & puniatur. ſequitur v. 28. גַּם הוּא עָוֹן פְּלִילִי *etiam hæc iniquitas judicanda*. E

פְּלִילָה & פְּלִילִיָּה *judicium*. Eſa. 16. *Facite* פְלִילָה *judicium*. Targ. עֵצָה *conſilium*. Eſa. 28. v. 7. *Impegerunt* פְּלִילִיָּה (in) *judicio*. Targ. דַּיָּנֵיהָא *judices ejus*. q. ה.

תְּפִלָּה *oratio, precatio*: Pl. תְּפִלּוֹת *orationes, precationes*. Pſalm. 109. *Ego autem* תְּפִלָּה *oratio*: orationi deditus. Targ. אֲצַלִּי *orabo*. Eſa. 56. v. 7. *Domus mea* בֵּית תְּפִלָּה, Targ. בֵּית צְלוֹ *domus orationis*: oratorium. LXX οἶκος προσευχῆς. Ibid. וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי, eſt עָזְרָה. ¶ Inde Rabb. בֵּית תְּפִלָּה, Chald. & Syr. בֵּית צְלוֹתָא, Græci, προσευχὴ *proſeucha*, & προσευκτήριον *precatorium*, locus ubi convenire ſolebant ad precationes: precationis domus extra urbem. Joſephus in vita ſua: *ſequenti igitur die, populus convenit in Proſeucham, quam vocant, precationis domum, amplam & capacem tanta multitudinis*. Ibidem. *Eò* (Tyberiada) *veniens offendi congregatum jam in Proſeucha populum*. Ibid. *In proſeucham ad precandum conveni. Jamq; nobis precationes inceptantibus* &c. Epiphanius Tom. 2. lib. 3. cap. 80. *Fuerunt antiquitus orationum loci tum inter Judæos extra civitatem, tum inter Samaritas: velut etiam in Actibus Apoſtolorum invenimus*, &c. *Sed & orationis locus eſt in Sicimis, quæ nunc appellatur Neapolis, extra urbem, in campeſtri regione, duorum fermè ſignorum diſtantia*. Hucuſq; Epiphanius. Proſeuchæ igitur fuerunt domus orationis extra urbem: Meſgidæ. Actor. 16. v. 13. *Die autem Sabbathorum egreſſi ſumus foràs*, (extra portam urbis) *juxta flumen*, οὗ ἐνομίζετο προσευχὴ εἶναι *ubi videbatur* ſeu *ſolebat proſeucha* (locus orationis) *eſſe*, & *ſedentes loquebamur mulieribus, quæ convenerãt*. Syr. *conſpiciebatur*, ſeu *apparebat* בֵּית צְלוֹתָא *domus orationis*. Ibid. *Factum eſt autem euntibus nobis* εἰς προσευχὴν *in proſeuchã*. Syr. לְבֵית צְלוֹתָא *in domum precationis*. Sic accipiendũ videtur, Luc. 6. v. 12. *& erat pernoctans* ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ *in proſeucha Dei*. Syr. בִּצְלוֹתֵהּ דַּאלָהָא *in oratione Dei*. Sicut, Matth. 21. v. 12. *Ingreſſus eſt Jeſus in ſanctuarium Dei*. Talis proſeucha fuit in Mizpa: de quo in צפה vide.

Rabb. תְּפִלִּין *oratoria*, membranæ, quas oraturi Judæi applicant capiti & manui ſiniſtræ, ſeu fronti & brachio ſiniſtro: de quibus in טוף vel טפף vide. Talm. תפלין הן השתים של ראש ושל יד בהשירה:

Rabb. פִּלְפֵּל *acuit ingenium, frequenter aliquid egit, lectionem repetyt*.

מְפַלְפֵּל *acutus homo, judicio præditus*.

פִּלְפּוּל *judiciũ, acrimonia ingenij, aſtutia, adinventio in judicio, ingeniũ exercitatũ*. ut geminatio intendat ſignificationẽ verbi פלל *judicavit*. Elias in Tiſchbi putat verbũ hoc factũ eſſe ex nomine aromatis פִּלְפֵּל *piper*: q. acutũ & acre eſt. ערבי Eſt. n. Arab. פלפל filfel, & פולפול fulful *piper*: arbor & fruct⁹. In Geogr. בְּגְזִירַת מַלִי יַנְבֵּת שַׁגַר אַלְפִלְפִל *in inſula Meli naſcitur arbor piperis*. פולפול אביץ fulful abiad *pipalbũ*. ערבי אלפולפולי alfulfuli *diapeon*. ערבי מְפַלְפַל

 muſalfal

mufalfal *piperatus*. פִלְפּוּל אַלְמָא fulful alma A
piper aquæ. פּוּלְפּוּל אַסְוַאר fulful aſved *piper ni-*
grum. דַאר פּוּלְפּוּל dar fulful *piper longum*. In
Geograph. *Capilli ipſorum* מתפלפלה *denigra-*
ti, ſicut פלפל *piper*.

II. Arab. פַּלַל falal *rimas egit*, de vaſe: meta-
phoricè, *hebetatus fuit*.

פִלָּה filla *rima, fiſſura*.

מִפַלַּל mufallal *rimoſus, hebetatus*.

תַפְלִיל *hebetatio*.

Deinde, פַּלַל fallal *auguratus fuit, ominatus eſt*.

פִל fill *augurium, divinatio, omen*. B

פלא פָּלָא idem quod פָּלַל. Inde Niphal. נִפְלָא
ſeparatus, diviſus, disjunctus fuit, vel à cogni-
tione, ratione, ſcientia, intelligentia, ſen-
ſuq; : vel ab actione & viribus hominum:
captum, ſapientiam, intelligentiam & facultatem
humanam ſuperavit; mirabilis, gravis, arduus,
difficilis factu, impoſſibilis, occultus, excellens fuit
quantitate aut qualitate, ut ratione quis
aſſequi, aut re præſtare nequeat, כסוי ועלמת
occultum, impoſſibile fuit. Deut. 17. v. 8. *ſi* הַדָּבָר
יִפָּלֵא, Targ. יִתְפְּרַשׁ *ſeparatum fuerit verbum*: C
res ardua, gravis, difficilis. Lxx. ἀδυνατήσῃ
impoſſibilis fuerit. 2. Sam. 13. וַיִּפָּלֵא *& ſeparatum*
erat in oculis Ammon, facere ei quicquam. Targ.
הֲוָה מְכַסְּיָא *erat abſconditum*. Geneſ. 18. v. 14.
הֲיִפָּלֵא מֵיהוָה *an ſeparabitur à Deo verbũ?* Targ.
הֲיִתְכַּסֵּי *an occultabitur?* Lxx. ἀδυνατεῖ *impoſſi-*
bile erit? Deut. 10. *Quia præceptum illud, quod*
ego tibi præcipio hodie, non נִפְלֵאת, Targum
מְפָרְשָׁא *ſeparatum eſt à te*: ut non poſſis face-
re. Lxx. ὑπέρογκόν *grave*. Piel. פִּלֵּא. Hi- D
phil הִפְלִיא *arduũ fecit*. Piel. Num. 17. לְפַלֵּא,
Targ. לְאַפְרָשָׁא *ad ſeparandum votum*: ad ſin-
gulare votum faciendum. Hiphil. Levit.
27. v. 2. *Si* יַפְלִא, Targ. יַפְרִשׁ *ſeparabit votũ*:
votum ſingulare fecerit. Lxx. μεγάλως εὔ-
ξηται *egregie voverit*. Pſal. 31. *Benedictus Do-*
minus, quia הִפְלִיא *ſeparavit pietatem ſuam mi-*
hi: egregiam miſericordiã exhibuit mihi.
Joel. 2. *Qui fecit vobiſcum* לְהַפְלִיא *ſeparando*.
Targ. פְרִישָׁן *ſeparata*: mira, ardua. Jud. 13. v. 19.
וּמַפְלִיא *& arduus erat faciendo*. ſc. angelus, q
nomen ſuũ dicit eſſe פֶלְאִי *arduum*. Lxx. *Do-*
mino mirabilia facienti. Non poteſt referri E
ad לַיהוָה, à quo accentu diſtinguitur, ſic-
ut etiam ו copula. Eſa. 29. v. 14. *Propterea e-*
go addam לְהַפְלִיא *ſeparare populum iſtum* הַפְלֵא
וָפֶלֶא *ſeparando & ſeparatione*: excelſum red-
dere. 2. Par. 2. *Quia domus, quam ego ædifico,*
magna וְהַפְלֵא *& mirabilis*. Quicunq; illã vi-
debit, mirabitur ſplẽdorem ejus. Hithpaël הִתְפַּלֵּא *arduum ſe exhibuit*. Job. 10. *& re-*
dibis, תִּתְפַּלָּא *arduũ te facies in me*. tua mirabi-
lia oſtendes. Targ. תְּדִין *judicabis*: litigabis.

Accepit ſignificatione פלל *judicavit*. & re-
ctè; ſequitur. n. *renovabis teſtes tuos contra me*.

Nom. פֶּלֶא *arduus, mirabilis, ardua & mira-*
bilia faciens. Eſa. 9. *& vocavit nomen ejus* פֶּלֶא
mirabilis, arduus, conſiliarius. ¶ Alijs in locis o-
mnibus, פֶּלֶא *res ardua, mirabilis*. Exod. 15. *Fa-*
ciens פלא *mirabile*. Targ. פרישן *mirabilia*. Pſal.
77. *memor ero ab antiquo* פִּלְאֶךָ *mirabilium tuo-*
rum. Plur. פְּלָאִים, Foem. פְּלָאוֹת *mirabilia*.
Thren. 1. *& deſcendit* פלאים *in ardua, non eſt*
conſolator ei: mirum in modum. Pſalm. 119.
in Pe: פְּלָאוֹת *mirabilia ſunt teſtimonia tua*.

פִּלְאִי *arduus, occultus*. Jud. 13. *Cur ſic quæris de* B
nomine meo, quod eſt פלאי, Targ. מְפָרַשׁ *ſepara-*
tum: arduum, tectum & occultum, ut ne-
queas id cognoſcere. Angeli apparebant
in ſimilitudine hominum, nec patefacie-
bant ſe eſſe angelos, ideo nomina ſua non
indicabant. Legitur autem פֶּלִי, literâ א
quieſcente.

פְּלִיאָה *ardua*. Pſal. 139. פְּלִיאָה *ardua eſt ſcien-*
tia præ me: difficilior, quàm ut eam poſſim
comprehendere.

C נִפְלָאוֹת & מִפְלָאוֹת *ardua, excelſa, mirabilia*.

פְּלוֹנִי cum nomen rei non exprimitur,
certus aliquis homo aut *locus*, cujus nomẽ oc-
cultat, ejus mentionem faciens, etiamſi
illud nõ ignoret. Ruth. 4. v. 1. *Sede hic* פְּלֹנִי
אַלְמֹנִי *aliquis*. 1. Sam. 21. *& pueris notum feci ad*
locum פְּלוֹנִי אַלְמוֹנִי, Targ. כְּסֵי וּטְמִיר *occultum &*
tectum. ¶ Chal. פְּלוֹנִי, Syr. פְּלָן, Arab. פַּלַאן *qui-*
dam. Foem. Syr. פְּלָנִית *quædam*. ¶ Et ex פְּלוֹנִי
אַלְמֹנִי compoſitum פַּלְמֹנִי *quidam*. Dan. 8. *&*
dixit unus ſanctus לַפַּלְמוֹנִי *ad quendam loquen-*
D *tem*. Lxx. τῷ φελμουνί. ¶ Inde Rabb. אֲבָנִים
מְפֻלָּמוֹת *lapides occultos* vocant materiam
primam, quaſi fundamenta rerum occul-
ta, quæ non incurrunt in oculos, donec
formæ rerum introducantur: idq; ſumũt
ex אַבְנֵי בֹהוּ: quia per בהו intelligunt *primã*
materiam, & per lapides, *fundamenta*, ſicut in
ædificijs. ¶ Eſt & פלוני *Pelonites*, gentile. 1.
Paral 11. v. 27. חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי *Helez Pelonites* ſeu
Pelonæus. pro quo habetur, 2. Sam. 23. v. 27.
חֶלֶץ הַפַּלְטִי *Helez Paltites* ſeu *Paltita*. Figuræ ט
& ני ſimiles ſunt. facilè igitur depravari
E potuit.

מַפְלָא *mirabilior, major*.

Chal. פְּלָאָה, Syr. פלאה *parabola, ſimilitudo,*
cõparatio, ænigma: Pl. פְּלָאָן *parabolæ, ænigmata*.
Joh. 10. *Ipſe autem* פְּלַאֲתָא *ſimilitudinem dixit*.

פלג duo ſignificata habet. I. פְּלַג, Chal. & Syr.
פְּלַג, Arab. פַּלַק falaq *diviſit, dimidiavit, diſſe-*
cuit, fidit, ſeparavit. Syr. Rom. 12. v. 3. *Sicut*
דִּפְלַג *diviſit Deus*. Matth. 24. v. 51. וּנְפַלְגִיוּהִי *&*
dividet eum. Joh. 7. *Cùm verò* פלגו *dimidiatæ eſ-*
ſent dies feſti. Arab: Pſalm. 135. *Qui* פַּלַק *divi-*
ſit mare

ſit mare rubrum. Pſalm. 42. פלקרה *diviſa eſt anima mea:* diſtracta, conturbata. Niphal. נפלג, Chald. אתפלג, Arab. אַתְפַלַק atfalaq, & אַנְפַלַק anfalaq *diviſus fuit.* Gen. 10. *Nomen unius* פלג, *quia in diebus ejus* נִפְלְגָה, Targum אתפלגת *diviſa fuit terra.* Refertur ad diviſionem linguarũ & habitationum, de qua, Gen. 11. Habitatores terræ cœperunt uti varijs linguis, ideoq; & diverſa terræ loca occuparunt & incoluerunt, circa annum Mundi 1790. Alcor. וְאַנְפַלַק *& diviſus fuit.* Piel. פלג, Chald. פַּלֵג, Arab פַלַק fallaq *diviſit, fidit ligna.* Job. 38. v. 25. *Quis* פִּלַּג *diviſit imbri alveum?* Pſalm. 55. v. 10. פַּלֵּג *divide linguam ipſorum.* Gen. 15. v. 10. וַיְבַתֵּר, Targ. וּפַלֵּג *& diviſit ea per medium: & aves non* בָתַר, Targum פַּלֵּג *diviſit.* Paſs. Arab. אַתְפַלַק atfallaq *diviſus fuit.*

A

B

Nom. פלג & פלוג, Chald. פְּלַג, Syr. פּוּלָג *diviſio:* Plur. פְּלָגִים, Foem. פְּלַגּוֹת *diviſiones.* ſic a. Hebræi vocant rivos, in quos aquæ dividuntur, & qui huc illuc deflectuntur. Pſalm 65. v. 10. פלג *rivus Dei plenus eſt aquis:* fluvius magnus. Eſa. 30. v. 25. פְּלָגִים, Targum פְּצִירִין *rivi, ſcaturigines aquarum.* Pſalm. 1. *Sicut arbor plantata juxta* פַּלְגֵי מָיִם, Targum טוּפֵי מַיָּא *rivos aquarum.*

C

פְּלֻגָּה & פְּלַגָּה, Chald. פלינא & פלגא *diviſio:* Plur. פְּלֻגּוֹת, Chald. פְּלֻגַן & פַּלְגַן *diviſiones.* 2. Paral. 35. v. 5. *& ſtate in ſanctitate* לִפְלֻגַּת *ad diviſionem domus patrum:* למשמרת. ſequitur enim, v. 12. לְמִפְלַגּוֹת *ad diviſiones domus patrum.*

Chald. פַּלְגָא & פַּלְגוּת, Syr. פַּלְגָא *medietas, medium, dimidium, fragmen.*

D

Rabb. מְפַלְגַן *diviſor.*

מְפֻלָּג *ſeparatus.* ſcil. ab hominibus ſui ſeculi: excellens.

הַפְלָגָה *exceſſus, hyperbole.* בְּהַפְלָגָה *excellenter.* דֶּרֶךְ הַפְלָגָה *hyperbolicè.* הַפְלָגַת רִבּוּי *ſuperfluitas.*

פָּאלֵג & פלוג *paralyſis.*

Syr. מִתְפַּלְגָנוּת *diviſibilis.*

Arab. תַּפְלִיק taſliq, Foem. תַּפְלִיקָה taſliqua *diviſio, fiſſio,* quæ fit cuneis.

מְפַלַּק mufallaq *diviſus, fiſſus.*

פַּלְקָה falâqua *fax,* ex ligno ſæpius diſſecto: Plur. פַּלָאִיק falâiq *faces.*

פלקין *duæ partes.*

E

Propr. פֶּלֶג *Pheleg.* Eo anno, quo natus eſt, abierunt in varias colonias, diviſo invicem orbe, filij Noë, anno circiter 340. poſt diluvium.

II. Per metaphoram ad animum transfertur Syr. פַּלֵג *diviſit in diverſas ſententias* ſeu *opiniones,* veluti partes. Virg.

Scinditur incertum ſtudia in contraria vulgus,
Atq; animũ nunc huc celerẽ, nunc dividit illuc,
In partesq; rapit varias, perq; omnia verſat.

Matth. 10. דאפלוג *ut dividam virum contra patrem ſuum.* Paſs. אתפלג & אֶתְפַּלַג *diviſus fuit animo, diſſedit, diſſenſit, anceps fuit, dubitavit, haſitavit.* Matth. 14. *Puſillæ fidei, quare* אתפלגת *dubitaſti?* Luc. 12. v. 53. נֶחְפַּלַג *diſſidebit pater contra filium.* Marc. 21. v. 21. *Neq;* תתפלגון *dubitaveritis.* Act. 22. ואתפלג *& diviſus eſt populus.* Matth. 12. *Omne regnum* דְּתֶתְפַּלַג *quod diviſum fuerit ſuper ſe.*

Nom. פּוּלָג. Foem. פּוּלָגָא, & פלוגא, & פַּלְגוּת *diſſenſio, diſſidium, lis, jurgium, dubitatio, ambiguitas:* Plur. פַּלְגִין *diſſidia.* דְּלָא פוּלָגָא *abſq; dubio, planè, omnino.*

פְּלִיג *dubius, haſitans.*

פלד. Inde פְּלָדוֹת *lampades:* à לַפִּיד *lampas:* per metatheſin.

Arab. פולאד fulad *chalybs.*

פלה פָּלָה, idem quod פָּלָא, *ſeparavit, diviſit, ſelegit.* Inde Niphal. נִפְלָה *ſeparatus fuit, arduus, excellens factus eſt.* Exod. 33. v. 16. ונפלינו *& excellentes fiemus ego & populus tuus:* erimus ſeparati. Lxx. ἐνδοξασθήσομεθα *glorificabimur.* Targ. וְיִתְעַבְדָן לָנָא פְּרִישָׁן *& fient nobis mirabilia, mihi & populo tuo.* Pſalm. 139. *Confitebor tibi, quia mirabilibus* נפליתי *excellens factus ſum.* Hiphil. הִפְלָה *ſeparavit, ſegregavit, ſelegit.* Pſal. 4. v. 4. *& ſcitote, quòd* הִפְלָה, Targ. פְּרַשׁ *ſeparavit Dominus ſanctum ſibi:* ſelegit. Me ſolum à populo Iſraël ſeparavit, & regẽ cõſtituit. Exod. 8. v. 22. וְהִפְלֵיתִי, Targ. וְאַפְרֵשׁ *& ſeparabo in die illa terrã Goſen.* ſc. à terra Ægypti. Pſ. 17. הַפְלֵה, Targ. פְּרֵשׁ *ſepara miſericordias tuas, ſervans confidentes.* Piel. Chal. פַּלִּי in malũ, *ſeparavit, removit, abſtulit, è medio ſuſtulit, extirpavit.* Deut. 17. וּבִעַרְתָּ, Targ. וּתְפַלֵּי *& auferes malũ è medio tui.* 1. Sam. 28. *& Saul* הֵסִיר *removit Pythones.* Targ. פַּלִּי *extirpavit.* Deut. 24. *Non* תְּפָאֵר, Targ. תְּפַלֵּי *removeas poſt te.*

Nom. מַפְלִי *mirabilis.*

פְּלִיָּא *ulula.*

פלז Rabb. פְּלִיזָא *aurichalcum.*

פלח duo ſignificata habet. I. פָּלַח, Chal. פלח *ſcidit in fruſta* ſeu *partes, conſcidit, ſecuit, diſſecuit, fidit, diffidit.* Pſalm. 141. v. 7. *Sicut* פֹּלֵחַ, Targ. פָּלַח *findens & dirumpens in terra.* ſcil. ligna, quæ diſſiliunt hinc inde: diſpergũtur. Piel. פִּלַּח *idem.* 2. Reg. 4. וַיְפַלַּח *& concidit in ollam coctionis.* Targ. ופרסורמא *& fregit & conjecit.* Job. 16. יְפַלַּח, Targ. יְקַטַּע *ſcindet renes meos, & non parcet.* Job. 39. *Incurvabuntur, infantes ſuos* תְּפַלַּחְנָה *diſcindent:* fiſſâ & apertâ tandem matrice edent. Prov. 7. v. 23. *Donec* יְפַלַּח *diſcindat ſagitta jecur ejus.* Targ. *& ſicut cervus* דְּמַפְרִיחַ גִּירָא בְּכַבְדֵּהּ *in cujus jecur volat ſagitta.*

Nom. פְּלַח, Chald. פַּלְחָא *pars diſſecta, fruſtum, fragmen, dimidium.* 1. Sam. 30. v. 12. *& dederunt ei* פֶּלַח, Targ. פִּילַח (vel, ſi lectio depravata,) פִּילַג *fruſtum caricæ:* maſſam. Jud. 9. פֶּלַח, Targ. פַּלְגוּת *fruſtum molæ ſuperioris.* Job. 41. *& robuſtus erit* כְּפֶלַח *ceu fragmen inferioris.* ſcil. molæ. Eſt lapis inferior de duobus molæ lapidibus. A

II. Chald. & Syr. פְּלַח, Arab. cum ח punctato, פלח *proſcidit terram aratro, aravit, coluit, operatus eſt, fecit, ſervivit, miniſtravit* in eccleſia vel bello, *ſacrificavit, militavit:* ſicut עָבַד. Chald. Dan. 7. *& omnes linguæ ipſi* יִפְלְחוּן *ſervient.* 2. Reg 10. *Achab* עָבַד, Targ. פְּלַח *coluit Baal parùm, ſed Jehu* יַעַבְדֶנּוּ, Targ. יִפְלְחִנֵּהּ *colet eum multùm.* Geneſ. 29. וַיַּעֲבֹד, Targ. וּפְלַח *& ſervijt Jacob pro Rachel.* Syr. Joh. 6. *Non* תִּפְלְחוּן *operemini cibum, qui pereat.* Luc. 1. v. 74. *ut* נִפְלוּח *ſerviamus coram ipſo.* 1. Cor. 9. v. 7. דְּפָלַח פָּלְחוּתָא *qui militat militiam.* Arab. Geneſ. 2. *Homo non erat, ut* יִפְלַח *coleret terram.* Luc. 13. v. 8. וְאֶפְלְחִיהּ *& fodiam eam.* Alc. 2. תְּפַלְחוּן. B

Nom. פְּלַח & פָּלַח, Arab. פלאח fallach *cultor, agricola, ruſticus, miles:* Plur. פָּלְחִין, Arabicè פלאחון fallachun *agricola.* C

פָּלְחָן & פָּלְחוּת, Arab. פלחה filacha *cultus, cultura, agricultura, georgica, opus, opificium, ſervitus, militia, functio.* Gen. 26. & Job. 1. עֲבֻדָּה, Targ. פָּלְחָנָא *agricultura multa.* Exod. 5. *Aggravetur* הָעֲבֹדָה, Targ. פָּלְחָנָא *ſervitus:* opus.

Arab. פלח filch *piſtillum.*

פלחה filcha *muſtela, vulpes.*

פלט. פלט, Chald. פְּלַט, Arab. פלת falat *exivit, evaſit, effugit, elapſus, ereptus, erutus, liberatus fuit* ex periculo aut malo. De fœtu cùm dicitur, ut & פלט, ſignificat *emittere, eniti, parere,* in partu proijcere. Ezech. 7. וּפָלְטוּ פְּלִיטֵיהֶם *& evadent evaſores eorum.* Hoc loco tantùm reperitur Cal. Arab. Pſalm. 33. *Non* יִפְלַת מלך בכתרה נגורה *evadet rex per multam virtutem:* exercitum. Matth. 23. *Quomodo* תִּפְלְחוּן *fugietis à judicio Gehennæ?* 1. Theſſ. 5. v. 3. *Nec* יִפְלְחוּן *effugient.* Piel. פִּלֵּט, Chald. פַּלֵּט, Arab. פלת fallat *ejecit, projecit, emiſit, expulit, eripuit, liberavit.* Pſalm. 22. *Speraverunt,* וַתְּפַלְּטֵמוֹ *& liberaſti eos.* Pſalm. 18. v. 3. וּמְפַלְטִי, Targ. וּמְשֵׁיזִיב יָתִי *& liberans me.* Pro quo habetur, 2. Sam. 22. וּמוֹצִיאִי *& educens me.* Pſal. 56. v. 8. *Propter iniquitatem* פַּלֶּט לָמוֹ *ejice illos.* Targ. רוֹקֵן יָתְהוֹן *evacua illos.* Lxx. σώσεις αὐτοὺς *ſalvos facies illos.* Alijs interrogatio: An ob iniquitatem, quam faciunt, erit ipſis evaſio? ut ſit infinitivus loco nominis. ſicut, Pſalm. 32. v. 7. רָנֵּי פַלֵּט *jubilis liberationis circumdabis me.* Lxx. τοῦ λυτρώσασθαί D E

με λύτρωσαί με *exultatio mea erue me.* Job. 21. v. 10. תְּפַלֵּט *emittet.* Targ. תְּשֵׁיזִיב *paris vaccæ ejus, nec abortiet.* Chald. וּפְלַטְא *& expuit ſeu evomuit Jonam.* Targ. וּפְלַט *& emiſit:* ejecit. Syr. Actor. 12. וּפַלְטַנִי *& eripuit me ex manibus Herodis.* Actor. 23. וְנַפְלְטוּנֵיהּ *& producerent eum ad Felicem.* Hiphil. הִפְלִיט *eripuit, abſtulit è* in malum, *ſpoliavit,* ſicut נִצֵּל. Eſa. 5. *& apprehendet prædam;* וְיַפְלִיט *& auferet ſeu ſpoliabit,* (וְאֵין מַצִּיל) *& non eſt liberans.* Mich. 6. v. 14. *& concipies, nec* תַּפְלִיט *paries, & quod* תְּפַלֵּט *paries, gladio dabo.* Non edes in lucem, ſed morietur in utero. Lxx. *& non* [illegible] *ſalvaberis.* Hithpael Syr. אֶתְפַּלַּט *ereptus, liberatus fuit.* 2. Cor. 12. וְאֶתְפַּלְטֵת *& liberatus ſum ex manibus eorum.*

Nom. פָּלִיט *evaſor,* qui evaſit & effugit ex bello, aliove periculo aut clade, *fugitivus:* Plur. פְּלִיטִים & פְּלֵטִים *evaſores fugitivi.* Gen. 14 *& venit* הַפָּלִיט, Targ. מְשֵׁיזְבָא *evaſor* (liberatus) *& nunciavit Abrahamo.* Talmudici פָּלִיט intelligunt מִיכָאֵל angelum, quẽ Deus eripuerit, cùm סמאל è cœlo ejectus, ejus veſtem apprehendens, eum ſimul detrahere vellet. Obad. v. 14. *ut perderes* פְּלִיטָיו *evaſores ejus.* Targ. מְעָרְקוֹהִי *fugitivos ejus.* Num. 21. *Dedit filios ejus* פְּלֵיטִם *evaſores.* Targ. זִירִין *legatos.* Jud. 12. פְּלִיטֵי אֶפְרַיִם *evaſores Ephraim.* Qui ex prælio evaſerant: fugitivi, viles & abjecti in Ephraim. Eſa. 45. *& accedite pariter* פְּלִיטֵי גּוֹיִם *evaſores gentium.* Activè: *qui gentes liberaſtis.*

פְּלֵיטָה & פְּלֵטָה *evaſio, liberatio, & multitudo liberatorum:* actio & res. Gen. 32. *& erit turma reſidua* לִפְלֵיטָה, Targ. לְשֵׁיזָבָא *in evaſionem.* 2. Paral. 30. v. 6. *& redibis ad* הַפְּלֵיטָה *evaſionem relictam vobis à manu regum Aſſyriæ* pars populi relicta. Eſa. 10. v. 20. וּפְלֵיטַת בֵּית יַעֲקֹב *& evaſio domus Jacob.* ea pereuntis populi pars, quæ ſuperſtes manſit. מִפְלָט *idem.*

Arab. פלתה falta *fuga, evaſio.*

Rabbin. פָּלַט *ejecit.* פְּלָטָא *vomitus.*

פַּלְטוֹרִין *platea.*

פלך. Inde, פֶּלֶךְ, Chald. פִּלְכָּא *ſcipio, baculus,* quo vel infirmus, vel alius quiſpiam nititur. 2. Sam. 3. v. 29. *& apprehendens* בַּפֶּלֶךְ. Targum בְּאַגָּה *in baculo.* Incedens baculo ob morbum pedum, aut infirmitatem corporis, podagricus. Lxx. σκυτάλης, Lat. *fuſum:* Ex ſignificatione ſecunda. Et quæ ibi imprecatur David domui Joab, ipſius poſteris evenerunt. Fuit enim Rehabeam זָב *fluxum patiẽs:* Uſias leproſus: Aſa podagricus: cadenè gladio Joſias: indigens panè Jojacim. ¶ Deinde, פֶּלֶךְ, Rabb. פלכה baculus mulieris, ad nendum deſtinatus, *colus,*

Prov. 31. v. 19. *& manus ejus tenent* פֶּלֶךְ, Targ. A
מְטוּלְא *colum.* ¶ Tertiò per metaphoram, & quidem ex uſu Chald. *tractus urbis*, regio quinq; aut ſex urbium, *provincia*. Nehem. 3. v. 9, & 12. *Medietas* פֶּלֶךְ *regionis Jeruſalem*. Plur. Chald. פלכין *regiones, pagi.*

Arab. פלך falac *rotundus fuit*. יפלך *rotundabitur*: in Avicen.

פֶּלֶךְ feleq *diameter, circulus, ſphæra, polus Mundi, firmamentum, cœlum*: Pl. אפלאך aflaq *circuli, ſphæra, poli.* פלך אַלְקַמַר *ſphæra lunæ.* ברהן אלפלך barhan alfelec *peritus ſphæræ*, aſtrologus. פלך אלברוג *circulus ſignorum*, Zodiacus. B

פלכה falca *rotula genu, verticillum.*

Deinde, פֻּלְךְ *arca, navis*: Plur. פְּלוּךְ fuluc *arca, naves*. Gen. 7. וְתָרְחַל אַלְפֻלְךְ *& ingrediaris arcam.*

פלכה falqua *oſſis ſacri extremitas, caudula.*

Rabb. פַּלְכִין πέλεκυς *ſecuris.*

פלם. Rabb. פָּלַם *fortificavit, roboravit.*

מְפֻלָּם *roboratus, fortis*: Plur. מְפֻלָּמִין *fortes.*

פְּלוּמָא. fortè eſt latinum *flumen*, *vallis cœnoſa*, unde incidens enatare nequit. C

פִּילַם *ſiclus.*

פלן Rabb. פְּלוֹן aut פִּילוֹן *ſpecies quædam aromatica.*

פִּילוֹן πύλη *porta.*

פֶּלֶן *via, ſemita, introitus.*

פַּלְנֵיָא *ſubligacula.* פִּילִינוֹן *pedilium.*

Syr. פְּלָן *quidam*: in פְּלָא invenies.

פלס duo ſignificata habet. I. פָּלַס. Inde Piel. פִּלֵּס, Chald. פַּלֵּס *æquavit, direxit, rectificavit* viam aut ſemitam, *regulavit, trutinavit, ponderavit, expendit, conſideravit, modum ſervavit*, non plus ſapuit, quàm oportuit. Pſal 78. יְפַלֵּס *regulabit ſemitam, pro ira ſua.* Pſalm. 58. *Iniquitatem manus veſtræ* תְּפַלֵּסוּן *regulabitis*. Targ. תַּתְקְנוּן *dirigetis*. Prov. 6. פַּלֵּס *dirige ſemitam pedis tui*: pondera. Arab. 1. Cor. 6. v. 2. אַפְלַסְתֻּם *digni eſtis.* D

Nom. פֶּלֶס *directio ponderum, regula, trutina, campana*, quæ conſtat ſcapo, punctis librarum diſcrimina notantibus, *diſtinctio, ſtatera*. Prov. 16. v. 11. פֶּלֶס, Targ. רִנְיָא *trutina & lances, judicium Domini.* E

מִפְלָשִׂים *libramenta*: literis שׂס permutatis. Job. 37. v. 9. *An cognoviſti de* מִפְלְשֵׂי עָב *libramentis nubis?*

Rab. פֶּלֶס *forma aliqua nominum*, ad quam alia ſimilia expenduntur.

פלס eſt שקל *ſiclus.*

Arab. פַּלְסִין *dipondium*, duo minuta.

תַּפְלִיס *baculus ferreus ſignatus*, quo ponderant cum lapide ponderis, Schnellwage.

II. Rabb. פָּלַס *fregit, comminuit, commolitus eſt.*

פִּלַּס *fragmen.*

פּוּלְסָא *flagellum, ferula, palus.*

פִּילוּסִין *veſtimentum.*

פִּילְסָא nomen urbis, *Rabamaſes.*

Arab. פלוס *moneta.*

פלע. Inde Syriacè פֶּלְעָא *opportunitas, opportunum tempus, occaſio, licentia, facultas*. Luc. 22. *& quærens* פֶּלְעָא *opportunitatem, ut traderet eum.*

פלץ duo ſignific. habet. I. פָּלַץ. Inde Hithpael הִתְפַּלֵּץ, Arab. אִנְפַלַשׁ anfalaſch *territus fuit, tremuit, contremuit, obſtupuit, timuit*. Job. 9. *& columnæ ejus* יִתְפַּלָּצוּן, Targ. מִתְרוֹפְפִין *tremũt.*

Nom. פַּלָּצוּת *horror*, tremor membrorũ, & timor animi. Job. 21. *& apprehendet carnem meam* פַּלָּצוּת. Targ. רְתִיתָא *tremor.*

תִּפְלֶצֶת idem. Jerem. 49. v. 16. תִּפְלַצְתְּךָ *tremor tuus decepit te*. Targ. טַפְשׁוּתָךְ *ſtultitia tua*. Hieron. *arrogantia.*

מִפְלֶצֶת *idolum*: per contemtum. q. inane terriculamentum. 1. Reg. 15. *Quæ fecerat* מִפְלֶצֶת *terriculamentum pro luco*. Targ. טַעֲוָתָא *idola.*

Rabb. פְּלַץ *tremuit, concuſſus fuit.*

II. Arab. פְּלַץ fels *ceſſio bonorum.*

מְפַלֵּץ muflis *pauper, cedens bonis.*

פלק. Arabicè פָּלַק falaq *diviſit*: in פָּלַג invenies.

Arab. פלק *compes.*

Aruch: פלקה eſt חסון.

פלש duo ſignific. habet. I. פָּלַשׁ. Inde Hithpaël הִתְפַּלֵּשׁ *volutavit* aut *involvit ſe cinere* aut *pulvere*, ita ut tegatur ſeu operiatur: unde per metonymiam, *opertus fuit*. Jer. 25. v. 34. *vociferamini* וְהִתְפַּלְּשׁוּ *& volutamini*. Targ. וְחוּפוּ רֵישֵׁיכוֹן בִּקְטָמָא *& operite capita veſtra cinere*: luctus ſignificatur. Jer. 6. הִתְפַּלְּשִׁי בָאֵפֶר *volutare in cinere, luctum unigeniti fac tibi*. Ezech. 27. *& in cinere* יִתְפַּלָּשׁוּ *volutabuntur*. Targ. יְהוֹן חֲפִיפִין *erunt operti*. Mich. 1. *Pulvere* הִתְפַּלָּשִׁי *involve te*. Ita legitur: ſed ſcribitur הִתְפַּלָּשְׁתִּי *volutatus ſum*. Et tunc ſunt verba Prophetæ.

Nom. Propr. פְּלִשְׁתִּים Philiſtim *Philiſthæi, Palæſtini*, nati ex filijs Mizraim, filij Nimrod. Gen. 10. *unde egreſſi ſunt* פְּלִשְׁתִּים, Targ. פְּלִשְׁתָּאֵי *Philiſthæi*. Sic dicti à פְּלֶשֶׁת *Palæſtina* regione maritima, ad occidentem Judææ, quam tenuerunt. Et in qua quinq; ſunt urbes ſeu metropoles, aut ſatrapiæ: עַזָּה *Azza*, אַשְׁדּוֹד *Aſchdod*, אַשְׁקְלוֹן *Aſcalon*, עֶקְרוֹן *Accron*, & גַּת *Gath*. Et tot etiam סְרָנִים *ſatrapæ* aut *præſides*: toparchæ. Joſuæ 13. verſ. 3. חֲמֵשֶׁת סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים הָעַזָּתִי G
וְהָאַשְׁדּוֹדִי הָאֶשְׁקְלוֹנִי הַגִּתִּי וְהָעֶקְרוֹנִי *quinque ſatrapæ*

trapa Philiſthaorum, Azzatam & Aſdodæum; Aſcalonam, Gitthæum & Acronam. Nunc generali appellatione Palæſtina, Terræ ſanctæ pars, Idumæam, Samariam & Galilæam continet. Pro פלשתים Lxx. habent ἀλλόφυλοι *alienigenæ, advenæ, barbari:* commune pro proprio. 1. Sam. 13. *& deſcenderũt omnis Iſraël* הפלשתים, Targ. לארעא פלשתאי *in terram Philiſthaorum.*

II. Chald. & Syr. פלש *fodit, effodit, perfodit, quæſivit, ſcrutatus eſt.* Chald. Gen. 31. v. 35. ויחפש, Targ. ופלש *& quæſivit, nec invenit.* Syr. Mat. 6. *Quos fures* פלשין *effodiunt & furantur.* Paſs. Syr. אתפלש *foſſus, perfoſſus fuit.* Matth. 24. v. 43. *Non cõcedit* דנתפלש *ut perfodiatur domus ſua.*

B

Rabbin. פלש *aperuit, patuit.* ✠ מפלש *apertum.*

Arab. פלש falaſch *terruit:* in פלץ invenies.

פלש. Job. 37. v. 16. *Super* מפלשי עב *diviſiones nubis.* vide פרש.

פלת. Arab. פלת falat *evaſit:* in פלט invenies.

C

פנן. Inde Nom. פן, Foem. פנה *angulus exterior ædificij, pinna:* Plur. פנים, Foem. פנות *anguli, arces.* Pſalm. 118. *Lapis, quem rejecerunt ædificantes, factus eſt in caput* פנה *anguli.* Metaph. qui lapis ſummum angulum, vel faſtigium anguli complexus eſt. Prov. 7. v. 8. *Tranſit per plateam juxta* פנה *angulum ejus.* Prov. 21. *Bonum eſt habitare juxta* פנת גג *angulum tecti.* Targ. קרנא *angulum.* Job. 1. *& tetigit quatuor* פנות, Targ. זוין *angulos domus.* Zophon. 1. v. 16. *& ſuper* הפנות *angulos.* Turres robuſtæ, ſicut anguli domus. Targ. רמתא *colles ſublimes.* Zach. 14. v. 10. *uſq; ad portam* הפנים *angulorum.* ubi erat angulus muri. ¶ Deinde per Metaphoram, *dux, princeps, rex,* qui eſt robur populi, ſicut angulus domus. Zach. 10. v. 4. *Ex eo* פנה *angulus.* Targ. מלכה *rex ejus, ex illo clavus.* Jud. 20. v. 2. *& ſteterunt* פנות *anguli totius populi.* Targ. רישי *duces:* magnates. ſicut anguli ædium ex majoribus conſtant lapidibus. 1. Sam. 14. v. 39. *Accedite huc omnes* פנות *anguli populi.* Targ. רישי *duces.* vide etiam Eſa. 19. v. 13.

D

E

Nom. Pl. פנינים *margarita, gemmæ.* Prov. 3. *Precioſa eſt* מפנינים *præ gemmis.* Targ. מן כיפי טבתא *præ lapidibus bonis.* Lxx. ὑπὲρ τὰ ἐσώτατα *ſuper intima.* Acceperunt pro פנימים *interiora.*

אופן circumferentia rotæ, *canthus:* per Metonymiam, *tota rota:* Plur. אופנים *rotæ.* Prov. 20. *Diſpergit impios rex ſapiens: & reducit ſuper eos* אופן *rotam:* ſupplicium rotæ. vel,

A

reddit ſuper ipſos juxta opera manuum ipſorum. Exod. 14. *& removit* את אפן מרכבתיו *rotam currui ejus.* Targ. גלגלי רתיכיהון *rotas currуum ipſorum.* Prov. 25. *verbum dictum ſuper* אפניו *rotis ſuis:* circũſtantijs ſuis: Metaphora. ubi cholem in camets parvum: pro אופניו. Interpres Hebræus reddidit, למד *doctrina.* ¶ Hinc Rabb. אופן *circumſtantia, modus, cauſa.* בשום אופן *ullo modo.*

Arab. פן fen *doctrina,* materia locutionis, & eſt cõmunior, quàm אלפן אלאול *ſumma prima:* doctrina prima, caput primum. Plur. פנון funun *doctrinæ.*

B

מפנן muſennin *delicatus.* ✠ תפנן teſennun *delitiæ.*

פנה fenna *articulus, particula:* Plur. פנן funun *articuli, particulæ.*

פנא in פנה vide.

פנג. Inde פנג *balſamum, oleũ balſami.* Ezech. 27. ופנג *& balſamum & mel.* Al. nomina locorum.

פנד. Arab. פניד finid, & פנאד fannid *dulciarius piſtor.*

C

מפנד muſinnid *dulciarius panis.*

Alcor. תפנדון *credetis.*

Rabb. פונדא *cingulum, zona.*

פנה tria ſignificata habet. I. פנה, Chald. & Syr. פנא *vertit faciem, vertit ſe, converſus fuit ab uno ad alterum, reverſus, converſus fuit ad aliquid, vertendo ſe ad aliquid vidit, advertit, reſpexit, adſpexit, inclinatus fuit, declinavit, rediјt.* Jerem. 32. ויפנו, Targ. ואחזרו *& verterunt ad me cervicem.* Deut. 31. ופנה *& reſpiciet ad deos alienos.* Num. 16. *Ne* תפן *reſpicias ad ſacrificium ipſorum.* Targ. *Ne* תקבל ברעוא *accipias benevolè.* Gen. 18. v. 22. ויפנו *& reverſi* ſeu *converſi ſunt inde viri.* Lxx. καὶ ἀποστρέψαντες *& reverſi.* Gen. 24. ואפנה *& convertam me ad dextram vel ſiniſtrã.* Lxx. ἀποστρέψω *revertar.* Jer. 6. *& aſcendemus in meridie: væ nobis, quòd* פנה, Targ. פנא *vertit ſe dies, quia inclinantur umbræ veſpertinæ.* Al. Targ. אסתכי *reſpexit.* Exod. 14. לפנות בקר *cùm reſpiceret manè.* Targ. לעדן צפרא *ad tempus auroræ.* ante ſolis exortum. Contrar. Gen. 24. v. 64. *& exivit Iſaac ad orandum in agro* לפנות ערב *cùm reſpiceret veſpera:* imminente ſolis occaſu. 1. Reg. 10. ותפן *& converſa eſt, & abijt in terram ſuam.* pro quo habetur, 2. Par. 9. ותהפך *& converſa eſt.* Job. 6. v. 28. פנו, Targ. אסתכלו *aſpicite me:* cõſiderate. Job. 24. *Non* יפנה, Targ. יסכי *aſpiciet.* Lev. 26. ופניתי אליכם *& reſpiciam ad vos.* Targ. ואתפני *& convertar in verbo meo ad benefaciendum vobis.* Syr. Luc. 12. v. 36. *Quando* נפנא *revertetur à nuptijs.* Mat. 10. *Pax veſtra ad vos* נפנא *revertetur.* Matth. 15. v. 23. *Ipſe verò non* פניה *reſpondit*

D

E

ſpondit ei verbum. Niphal Chald. אִתְפְּנִי, Syr. A
אֶתְפְּנִי & אִתְפְּנִי *converſus eſt.* Pſalm. 102. פָּנָה.
Targ. אִתְפְּנִי *converſus eſt ad orationem myricæ:*
reſpexit. Jud. 9. verſ. 3. וַיֵּט, Targ. וְאִתְפְּנִי *&*
inclinavit cor eorum poſt Abimelech. Syr. Luc.
9. אתפני *reſpice ſuper me.* Actor. 9. verſ. 35.
ואתפנין *& converſi ſunt ad Deum.* 1. Timoth. 2.
verſ. 4. ונתפנון *& convertemur ad ſcientiam veritatis.* Matth. 13. verſ. 15: *Et ἐπιστρέψωσι,* Syr.
ונתפנון *& convertantur:* reſipiſcant. Hiphil
הִפְנָה, Chald. & Syr. אַפְנִא & אפני *vertit, convertit, reduxit, reſtituit, retulit, reddidit, reſpondit, inclinavit.* Jud. 15. verſ. 4. וַיֶּפֶן *& convertit caudam ad caudam.* Targ. וּקְטַר *& ligavit.* B
LXX. καὶ συνέδησε *& colligavit.* Jerem. 48.
Quomodo הִפְנָה עֹרֶף *vertit cervicem Moab?*
Abſolutè, aut ſubintellecto עֹרֶף. Jerem.
46. *Quia etiam ipſi* הִפְנוּ *converſi ſunt, fugerunt ſimul:* verterunt cervicem. Jerem. 46. verſ.
5. *Fugerunt, & non* הִפְנוּ *converſi ſunt:* reſpexerunt: non verterunt faciem retrò ad perſequentes, ſed fugerunt totis viribus. Jerem. 49. verſ. 22. הִפְנְתָה *converſa eſt ad fugiendum:* vertit cervicem. Hophal הָפְנֶה C
verſus, converſus fuit. Jerem. 49. verſ. 8. *Fugite,* הָפְנוּ *vertimini.* Syr. Actor. 1. *Num tu illo tempore* מַפְנֵא *reſtituis regnum Iſraelis?* Luc. 1.
verſ. 16. נַפְנֵא *convertet cor parentum ad filios.*
Matth. 5. אַפְנָא *adverte illi etiam alteram.*

Nom. פָּנִים plurale tantùm, à ſingulari פָּנֶה inuſitato: *facies* in homine ita collocata, ut in quamvis partem verti & reſpicere poſſit: pluresque habens partes, & ſingulas geminas ſeu binas, ut ſupercilia, oculos, genas, nares, labia, dentes, &c. Eſaiæ 25. verſ. 11. *Et abſterget Dominus Deus* D
lacrymam ab omnibus פָּנִים *faciebus.* Jerem. 50.
verſ. 5. דֶּרֶךְ הֵנָּה פְּנֵיהֶם *huc verſus facies ipſorum:* eò pergent, proficiſcentur. Gen. 31.
Et poſuit פָּנָיו *faciem ſuam (ad) montem Gilead.*
2. Reg. 12. *Et poſuit Hazael* פָּנָיו *faciem ſuam, ut aſcenderet Jeroſolymam.* Luc. 9. verſ. 53. *Quòd facies ejus eſſet proficiſcentis Jeroſolymam.* Jerem.
2. *Quia* פָּנוּ, Targ. אַחֲזַרוּ *verterunt ad me* עֹרֶף
cervicem, & non פָּנִים *faciem.* Exod. 33. *Et loquebatur Dominus ad Moſen* פָּנִים אֶל פָּנִים *facie ad faciem, ſicut loquitur vir ad proximum ſuum.* Deut. 5. פָּנִים בְּפָנִים *facie ad faciem locu-* E
tus eſt nobis Dominus: præſens, coràm, immediatè. Geneſ. 40. *Quare* פְּנֵיכֶם רָעִים *facies veſtræ malæ?* Macies corporis in facie apparet. Exod. 25. *Et dabis ſuper menſam*
לֶחֶם פָּנִים לְפָנַי תָּמִיד *panem facierum coram me jugiter.* Etymologia: coram Domino appoſiti. Numer. 4. *Et ſuper menſa* פָּנִים *faciei expandent veſtem.* Targ. דְּלְחֵם אַפַּיָּא *panis faciei.* Erant panes quadranguli, numero duodecim, qui duobus ordinibus, ſeu ex adverſo ſeſe reſpicientes, in aurea menſa Sabbatho manè proponebantur, & permanebant uſque in proximè ſequens Sabbathum, & tunc Sacerdotibus in cibum dabantur. Hoſ. 5. *Et humiliabitur ſuperbia Iſrael* בְּפָנָיו *in facie ejus.* Targ. וְאִנּוּן חָזַן *ut ipſi videant.* ¶ Per Metaphoram, à corpore humano ad alia: ut, cœlum, terram, agrum, mare, montem, &c. transfertur: & ſignificat primùm, illud quod nobis obvertitur, apparet & cernitur, quod in re quacunque intuemur, *ſuperficiem, externam ſpeciem, formam.* Genel. 1. verſ. 2. *Et tenebræ ſuper* פְּנֵי תְהוֹם *facie abyſſi: & Spiritus Dei movebatur ſuper* פְּנֵי הַמָּיִם *facie aquarum.* Ibidem. *Et volucre volet ſuper terra, juxta* פְּנֵי רְקִיעַ *faciem firmamenti cœlorum:* proximè cœlum, in aëre. 1. Sam. 14. *Et erat mel ſuper* פְּנֵי הַשָּׂדֶה *facie agri.* 2. Sam. 17. *Et expandit velum ſuper* פְּנֵי הַבְּאֵר *facie putei.* Targ. אַפֵּי בֵירָא: quod eſt putei facies. Ezech. 1. verſ. 11. וּפְנֵיהֶם *& facies eorum.* ſcil. erant, ut ſuprà deſcriptæ. Accentus Zakeph indicat referri debere ad לְמַעְלָה. Facies eorum erant, ut ſuprà dictum eſt. Vide. Ezech. 4. *Et venit ad portam,* אֲשֶׁר פָּנָיו *cujus facies ad ortum.* Targum דְּפִתְחַהּ *quæ aperta erat verſus ortum.* ¶ Deinde, per Metonymiam, פָּנִים *facies externa,* ſignificat *internam,* ſeu animum, cujus ſignum in facie apparet & conſpicitur. hoc eſt, *iram, triſtitiam, lætitiam, hilaritatem, benevolentiam, favorem, gratiam; impudentiam, pertinaciam, feritatem.* Gen. 32. verſ 20. אֲכַפְּרָה פָנָיו *placabo* ſeu *removebo faciem ejus.* Targ. אֲנַחֲנָה לְרוּגְזֵהּ *ſedabo iram ejus.* Levit. 20. *Et dabo* פָּנַי *faciem meam contra ipſum.* Targum רוּגְזִי *iram meam.* 1. Sam. 1. verſ. 18. וּפָנֶיהָ *& facies ejus non erat ipſi amplius.* Targ. וְאַפִּין בִּישִׁין *& facies malæ:* triſtitia. Job. 9. verſ. 27. *Deſeram* פָּנַי, Targ. רוּגְזִי *iram meam.* Ezech. 15. *Et dabo* פָּנַי *faciem meam inter eos.* Targ. פּוּרְעָנוּתִי *ultionem meam.* Jerem. 3. verſ. 12. *Non cadere ſinam* פָּנַי *faciem meam in vobis.* Targ. *Non mittam* רוּגְזִי *iram meam.* Gen. 31. *Et vidit Jacob* פְּנֵי לָבָן *faciem Laban, & non erat cum ipſo ſicut heri & nudiuſtertius.* Targum סְבַר אַפֵּי *aſpectum faciei:* vultum. Pſalm. 21. verſ. 10. *Ad tempus* פָּנֶיךָ *faciei tuæ.* Targum רוּגְזָךְ *iræ tuæ.* Thren. 4. verſ. 16. פְּנֵי יְהוָה *facies Domini diviſit eos:* ira. Prov. 16. *In lumine* פְּנֵי מֶלֶךְ *faciei regis vita:* in favore & gratia regis. Pſalm. 4. *Eleva ſupra nos* אוֹר פָּנֶיךָ *lumen vultus tui.* Job. 14. *Mutans* פָּנָיו *faciem ſuam.* Targum קְלַסְתְּרֵהּ *vultum ſuum.* Proverb. 27. *Et vir acuet* פְּנֵי רֵעֵהוּ *faciem proximi ſui:* vitam, mores, ſtudia. 2. Sam. 14. *Quia ut verterem*

A פְּנֵי הַדָּבָר *faciem verbi*. ¶ Tertiò, פָּנִים facies, *prior pars cujusq; rei*, ſicut eſt facies in homine. 2. Sam. 20. *Et videns Joab, quòd eſſet ante eum* פָּנִים וּמֵאָחוֹר פְּנֵי הַמִּלְחָמָה *facies belli antè & poſt*. Facies belli ſunt heroes, qui antecedunt reliquam aciem. Eſa. 63. v. 8. *Et angelus* פָּנָיו *faciei ejus, ſervavit eos*. Targ. שְׁלִיחַ מִן קֳדָמוֹהִי *miſſus ab ipſo*. Ezech. 2. v. ult. *Et erat ſcriptum* פָּנִים וְאָחוֹר *ante & retrò*: in latere anteriori & poſteriori. Latus in quo ſcribitur, quod eſt faciei hominis oppoſitum, vocatur פָּנִים, & oppoſitum ejus, אָחוֹר. Jer. 1. v. 13. *Ollam ferventem ego video*, וּפָנָיו *& facies ejus à ſeptentrione*: latus, unde effunditur. Exod. B 33. וּפָנַי *& facies mea non videbitur*. Targum וּדְקֳדָמַי *& quæ ſunt ante me, non videbuntur*. ¶ Inde אֶל פָּנִים *ad faciem*, & עַל פָּנִים *juxta faciem*: loci, & temporis. & לְפָנִים *antè, olim*, temporis præt. & fut. *coràm, è regione, verſus*. Num. 16. v. 43. *Et venit Moſes & Aharon* אֶל פְּנֵי אֹהֶל *ad faciem tabernaculi*. Targ. לָקֳדָם *ante tabernaculum*. Num. 20. *Et congregarunt Moſes & Aharon cœtum* אֶל פְּנֵי הַסָּלַע *ad faciem rupis*. Targ. לָקֳדָם *ante rupem*. Job. 21 *Quis annunciabit* עַל פָּנָיו, C Targ. קֳדָמוֹי *coram ipſo viam ejus?* Deut. 2. *Gigantes* לְפָנִים *antè habitabant in ea*: anteà. Targ. מִלְּקַדְמִין *ab antiquo*: antiquitus, olim. Ibidem *Et in Seir habitabant Horæi* לְפָנִים *antè*. Targ. מִלְּקַדְמִין *anteà*: prius. Job. 41. *Et omnes qui noverant ipſum* לְפָנִים *antè*. Lxx. *τὸ πρότερον prius*. Pſ 102 לְפָנִים *antè terram fundaſti*: olim. 1. Sam. 8. v. 20. *Et egrediatur* לְפָנֵינוּ *ante nos*. Targ. בְּרֵישָׁנָא *in principio noſtri*. Gen. 11. v. 28. *Et moriebatur Haran* עַל פְּנֵי תֶּרַח *juxta faciem Tareh patris ſui*: coram. Targ. Compl. בְּחַיֵּי תֶרַח D *in vita Tare*: vivente adhuc Tareh. Num 3. v. 4 *Et Sacerdotio fungebatur Eleazer & Ithamar* עַל פְּנֵי אַהֲרֹן *juxta faciem Aharonis patris ſui*: vivente adhuc Aharone. 1. Sam. 3. v. 1. *Et puer Samuel miniſtrabat Domino* לִפְנֵי עֵלִי *ante Eli*. Targ. בְּחַיֵּי עֵלִי *in vita Eli*: adhuc vivente Eli. Sic, Exod. 20. *Non erunt tibi dij alieni* עַל פָּנַי *ante ſeu coram me*: me vivente ſeu exiſtente: quàm diu vixero: in æternũ. Targ. בַּר מִנִּי *præter me*. Deut. 21. v. 16. *Non poterit primogenitum conſtituere filium dilectæ* עַל פְּנֵי בֶן *juxta faciem filij odioſæ*: vivente adhuc odioſæ filio. E 1. Sam. 19. *Et erat* לְפָנָיו *corã ipſo*. Targ. מְשַׁמֵּשׁ קֳדָמוֹהִי *miniſtrans coram ipſo*. 2. Reg. 5. v. 2. *Et ipſa erat* לִפְנֵי אֵשֶׁת *coram uxore Nahaman*. Gen. 13. *Annon tota terra* לְפָנֶיךָ *coram te?* in tua poteſtate. Gen. 20. *Ecce terra mea* לְפָנֶיךָ *corã te*. Deut. 2. *Hoc omne dedit Dominus Deus noſter* לְפָנֵינוּ *ante nos*: in noſtram poteſtatem. Ibid. *Ecce cœpi dare* לְפָנֶיךָ *coram te Sihon, & terram ipſius*. Job. 4. *Comminuent eos*, vel, *comminuentur ipſi* לִפְנֵי עָשׁ *ante tineam*: quamdiu tinea

A fuerit: vel, prius quam tinea. Pſ. 102. *Semẽ ipſorũ* לְפָנֶיךָ *coram te firmabitur*: quam diu tu fueris: in æternũ. Pſ. 72. *Timebunt te cũ ſole* וְלִפְנֵי יָרֵחַ *& coram luna*: quam diu Sol & Luna fuerint. Ibid לִפְנֵי שֶׁמֶשׁ *coram Sole propagabitur nomen ejus*: quã diu Sol fuerit. Joel. 1. *Sicut hortus Eden (erat) terra* לְפָנָיו *ante eum, & poſt eum deſertũ vaſtum*: ante ejus adventũ. ¶ Interdum ל ſubintelligitur: ut, Eſ. 1. v. 12. *Si veneritis* לֵרָאוֹת פָּנַי *ut appareatis coram me*. pro לְפָנַי. Sic, Ex. 23. v. 15. *Et non* יֵרָאוּ פָנַי *appareant corã me vacui*. Targ. יִתְחֲזוּן קֳדָמַי. ſequitur v. 17. יֵרָאֶה אֶל פְּנֵי הָאָדֹן. ¶ מִפְּנֵי *a facie, à, propter*. Pſ. 3. B *cùm fugeret* מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם *à facie Abſalonis*: propter Abſalonem: vel, metu Abſalonis. ¶ Quartò, פָּנִים *facies, perſona*. 2. Sam. 17. v. 11. וּפָנֶיךָ *& facies tua eat in præliũ*. Targ. וְאַתְּ תֵּיזִיל בְּרֵישׁ כֻּלָּנָא *& tu ibis in principio omniũ noſtrûm*. Ipſemet ibis, nõ mittes aliũ tuo loco. Deu. 4. v. 37. *Et eduxit te* בְּפָנָיו *facie ſua, in robore magno ex Aegypto*. Tar. בְּמֵימְרֵהּ *verbo ſuo*: præſentia ſua. Ex. 33. v. 14 פָּנַי *facies mea ibit, & quietẽ dabo vobis*. Targ. שְׁכִנְתִּי *præſentia mea*. Lxx. *αὐτὸς ipſemet ibo*. 2. Reg. 5. *Vir magnus coram* C *Domino ſuo* וּנְשֻׂא פָנִים *& elevatus perſona*: magnæ authoritatis. Prov. 24. *Cognoſcere* פָּנִים *faciẽ ſeu perſonam in judicio, non eſt bonũ*. Gẽ. 19. *Ecce accepi* פָּנֶיךָ, Targ אַפָּךְ *perſonã tuam*. In נָשָׂא vide plura. ¶ Rabb. פָּנִים *forma, modi*. לְפָנִים *in anterioribus, in ſequentibus, infrà*. מִפְּנֵי *eò quod*. עַל כָּל פָּנִים *omnibus modis*. עַל שְׁנֵי פָנִים *duobus modis*. שֶׁלְּפָנֶיךָ *q̃ eſt coram te*: q. ſequitur.

Propr. פְּנִיאֵל & פְּנוּאֵל *Phanuel, facies Dei*, urbs contigua Tripoli, ubi mons Libanus D deſinit. Gen. 32. *Et vocavit Jacob nomen iſtius loci* פְּנִיאֵל *Paniel*: *quia vidi* אֱלֹהִים *Deum*, פָּנִים אֶל פָּנִים *facie ad faciem*. Jud. 8. *Et turrim* פְּנוּאֵל *Panuel deſtruxit, & occidit viros urbis*.

A פָּנִים *facies*, derivatur פְּנִימִי *interior*; ut פ fiat litera radicalis: Plur. פְּנִימִים *interiores*. Foem. פְּנִימִית *interior*: Pl. פְּנִימִיּוֹת *interiores*. Eſth. 4. v. 11. *Ad atrium* הַפְּנִימִית, Targ. גַּוָּאָה *interius*. Ezech. 8 v. 3. *Janua portæ* הַפְּנִימִית *interioris*. ſcil. החצר *atrij*.

מִלְּפָנִים. & מִפְּנִימָה, & לִפְנִימָה, & פְּנִימָה *intrinſec⁹ idem*. Pſ. 45. v. 14. *Tota gloria filiæ regis* פְּנִימָה *intrinſecus*: ſtans intrinſecus in palatio. E Ezech. 41. v. 3. *Et ingreſſus eſt* לִפְנִימָה *intrò*. Sic, à לִפְנֵי *ante*, derivatur לִפְנַי *anterior*; ut ל fiat radicalis. 1. Reg. 6. v. 16. *Hoc eſt templum* לִפְנַי *anterius*: ante Sanctum ſanctorum.

II. Piel פִּנָּה, Chald. פַּנִּי בְּעַר eſt, obſtacula aut ſordes purgando & evacuando è conſpectu removit, *purgavit, evacuavit, everrit, paravit, preparavit*. Gen. 24. v. 31. *Et ego* פִּנִּיתִי. Targ. פַּנִּיתִי *expurgavi domum*. Zophon. 3. verſ. 15. פִּנָּה. Targ. פַּנִּי *evacuavit hoſtem tuum*: removit,

Digitized by Google

removit, ſuſtulit, ne ſit tibi amplius. Pſal. A
80. verſ. 10. פִּנִּיתָ *expurgaſti ante eam.* Eſa. 40. verſ. 3. פַּנּוּ *purgate viam Domini.* Eſa. 57. verſ. 14. פַּנּוּ *purgate viam, tollite offendiculum.* Eſa. 62. verſ. 10. Malach. 3. verſ. 1. tantùm. Niphal Rabb. נִפְנָה *evacuatus fuit, cacavit.*

מִפְנָא *purgatus, æquatus.*

Arab. פְּנִי feni *defecit, ablatus, deſtructus, mortuus fuit.* Pſalm. 12. *Quia* פְּנִי *defecit ſanctus.* Pſalm. 18. *Donec* יִפְנוּ *deficiant:* auferantur. Pſalm. 72. *Donec* יִפְנִי *auferatur luna.* Pſalm. 117. פְּנִית *defecerunt animæ ipſorum.* Luc. 12. verſ. 33. *Et theſauros in cœlo, qui non* תִּפְנִי *deficiant.* Hiphil אַפְנִי afni *deſtruxit.* Pſ. B
9. וְאַפְנַיְתָ *& deſtruxiſti civitates eorum.* Galat. 5. *Ne* יִפְנִי *conſumat unus alterum.* Prec. בָּאקִיָא לָא יִפְנִי *ò permanens, qui non deficiet.*

Nom. פְּנָא *deſtructio, interitus, mors.*

מִפְּנִי *deſtructus, interfectus.* ✠ פְּנִי fêni *mortuus.*

מְפַנִּי *mundificat:* in Avicenna.

III. Rabb. פָּנָה converſus fuit ab omnibus negocijs, *vacavit, ocioſus fuit.*

פָּנוּי *vacuus, ocioſus, cælebs,* qui non habet C
uxorem. Foemin. פְּנוּיָה *non habens maritum.*

פְּנַאי *vacuitas, ocium.* אֵין לִי פְּנַאי *non eſt mihi ocium.*

פנת. Rabb. פָּנַת *cuſtodivit, reſervavit.*

Arab. פנאת.

פנך. Chald. פְּנַךְ *fremuit* ut equus. ✠ מְפַנֵּךְ *fremens.*

פִּנּוּךְ & פְּנִיכָא *fremitus, clamor.*

Arab. אנפאך.

פנם. Inde פְּנִימִי *interior:* in פָּנָה vide. D

פנק. פְּנַק, Chald. פְּנַק & אִתְפְּנַק, Piel פַּנֵּק *delicatus, tener fuit:* tranſitivè, *delicatè nutrivit.* Prov. 29. מְפַנֵּק *delicatè paſcens à pueritia ſervum ſuum.* Chald. Deut. 28. וְהֶעָנֹג, Targ. וּדְמְפַנַּק *& delicatus valde.*

Nom. Chald. פִּנּוּק & תַּפְנוּק *voluptas, deliciæ:* Plur. תַּפְנוּקִין *deliciæ.*

Rabb. פְּנוּקְיָא, Syr. פּוּנִיקִי φοινίκη *Phœnicia;* ab elegantia.

פנר. Arab. פְּנַר fanâr *laterna:* Plur. פְּנָרִית fanaria *laterna.*

פסס tria ſignificata habet. I. פְּסַס *finitus, conſumtus fuit, defecit.* Pſal. 12. verſ. 2. *Quia* פַּסּוּ, Targ. סָפוּ *finiti ſunt fideles à filijs hominis.*

Nom. פַּסִּים *fila,* Gen. 37. *Et fecit ipſi tunicam* פַּסִּים *filorum.* Varijs filis, ſeu licijs verſicoloribus contextam: quodlibet filum peculiarem habebat colorem: tunicam polymitam.

פִּסָּה, Chald. פִּסָּא *pars, fruſtum, particula, extremitas.* Pſal. 72. *Et erit* פִּסַּת בַּר *particula frumenti in terra, in vertice montium agitabitur ut Libanus.* Si quis ſeminaverit pugillum frumenti in montibus: multiplicabitur fructus ejus, & movebitur, ut arbores Libani. Seminabit homo volam frumenti, etiam in cacumine montium, & fient inde ſpicæ optimæ. 1. Reg. 18. verſ. 44. כְּכַף, Targ. כְּפִסַּת יְדָא *ſicut particula manus viri, aſcendit ex mari.* Dan. 5. פַּס יְדָא *particula manus ſcribentis.*

Syr. פַּסְּא *planta pedis.* ✠ Rab. פַּסַּת הַיָּד *vola manus,* & פַּסַּת הָרֶגֶל *vola pedis.*

Arab. פַּס fas *vitellus:* Plur. פְּסוּס fuſus *vitelli.*

Rabb. פִּסְפֵּס *concidit, contrivit, dolavit.* ✠ מְפֻסְפָּס *lapis dolatus.*

II. Chald. Hiphil אַפֵּס *profanavit, contaminavit, polluit, blaſphemavit.* Eſa. 47. חִלַּלְתִּי, Targ. אַפֵּסִית *pollui hæreditatem meam.*

מְפַסַּס *profanatus.* ✠ מְפַסְּסִין *profanantes.*

III. Syr. פְּסַס *licitum & permiſſum fuit.* Hiphil אַפֵּס *permiſit, conceſſit, acquievit, contentus fuit.* Johan 19. verſ. 38. וְאַפֵּס *& permiſit Pilatus, ut tollerent.* Matth. 9. אַפֵּס *permitte mihi ut prius vadam.*

Nom. פְּסִיסָא *res licita.*

מַפְסָנוּת *permiſſio, licentia.*

Item אַפֵּס *ſortitus fuit.* Joh. 19. v. 24. נַפֵּס *ſortiemur ſuper ea.* In פוס vide.

פְּסָא *ſors:* item, *vallum.*

פסג duo ſignificata habet. I. פְּסַג. Inde Piel פִּסֵּג *exaltavit.* Pſalm. 48. verſ. 14. פַּסְּגוּ *exaltate mœnia ejus:* ſpectate mœnia ejus, quæ alta apparent ſicut פִּסְגָּה *Piſga.*

Nom. Propr. פִּסְגָּה *Piſga,* mons Moabitarum. Deuter. 3. *Aſcende in cacumen* הַפִּסְגָּה *Piſgæ.*

II. Chald. פְּסַג, Piel פַּסֵּג *diviſit, diſſecuit, diſtribuit, ſeparavit.* Gen. 15. וַיְבַתֵּר, Targ. וּפַסֵּג *& diviſit ea per medium.* Ibid. חָתְכֵהּ לִנְתָחָיו, Targ. וִיפַסֵּג לְפִסּוּגוֹי *diſſecabit in ſectiones ejus.*

Nom. פִּסּוּג *diviſio, ſectio, fruſtum:* Plural. פִּסּוּגִין *diviſiones, ſectiones.*

Rabbin. פְּסִיגָה *botrus,* à quo aliquot uvæ ſunt reſectæ.

E פסד. Chald. פְּסַד *perdidit.* Pſalm. 44. *Afflixiſti populos* וַתְּשַׁלְּחֵם *& expuliſti eos.* Targ. וּפְסַדְתְּנוּן *& perdidiſti eos:* tantùm. Rabb. Hiphil הִפְסִיד *idem.*

Nom. פְּסַד, & פְּסִידָה, & הֶפְסֵד *perditio, corruptio, damnum.* הַהֲוָיָה וְהַהֶפְסֵד *generatio & corruptio.*

נִפְסַד *corruptus:* Plur. נִפְסָדִים *corrupti.*

פְּסָרִיּוֹת *pulvinaria.*

Arab. פְּסַד faſad, Hiphil אַפְסַד afſad *corrupit,*

corrupit, perdidit, deſtruxit, deformavit, viciavit, violavit. Pſalm. 14. אַפְסְדוּ *corrupti ſunt & abominabiles facti ſunt.* Pſal. 80. אַפְסְדָהּ *corrupit eam aper de ſylva.* Alcor. תָּפְסְדוּ *perdetis.* A
Paſſ. אַנְפְסַד anfaſad *corruptus, perditus fuit.*

Nom. פָאסֵד faſid *damnoſus, maleficus.*

פְסָאד fiſad, & תָּפְסַד taffad *corruptio, perditio, deſtructio, damnum, jactura, calamitas, clades, ſtuprum, luxuries, fax.* ✠ פְסָדָה faſada *idem.*

מַפְסוּד maſſud *corruptus.*

מֻפְסִד mufaſſid *corrumpens.* ✠ מַפְסְדָא *peſtilens.*

פסה. Arab. פסא *obthuravit.* Pſ. 95. *Et non* תִפְסוּ *obthurabitis corda veſtra.* Pſal. 78. וּפְסוּא *& obliti ſunt benefactorum ejus.* B

פסח tria ſignificata habet I. פָּסַח *tranſijt, tranſilivit.* Exod. 12. v. 23. וּפָסַח *& tranſiliet Dominus ſuper oſtiū.* Targ. יָחוּס *parcet.* Exod. 12. v. 13. וּפָסַחְתִּי *& tranſilibo ſuper vos.* Tar. וְאֵחוּס *& parcā vobis.* Eſa. 31. v. 5. פָּסוֹחַ *tranſilire & liberare.*

Nom. פֶּסַח, Chal. פִּסְחָא & פַּסְחָא, Syr. פֶּצְחָא, Arab. פצח paſach πάσχα paſcha *tranſitus, tranſilitio.* Significat autē quatuor: 1. *Tranſitum angeli,* qui Ægyptios percutiens, Iſraëlitarum domunculas tranſilijt, eiſque pepercit. Ex. 12. v. 27. *Sacrificium* פֶּסַח *tranſitus eſt coram Domino, qui* פָּסַח *tranſilijt ſuper domos filiorum Iſraël in Aegypto.* ¶ 2. Metonymicè, זֶבַח *ſacrificium,* ſeu שֶׂה *agnum,* qui mactabatur eo tempore in memoriam hujus liberationis. Exod. 12. v. 21. *Et mactate* הַפֶּסַח, Targ. פִּסְחָא *paſcha.* ¶ 3. חַג *feſtum,* vel *dies,* quo agnus mactabatur: videlicet 15. primi menſis. 2. Par. 35. *Et fecerunt filij Iſraël, qui aderant,* הַפֶּסַח *paſcha in tempore illo.* ¶ 4. עֲבוֹדָה *cultum, ceremoniam, actionem, celebritatem feſti octiduanam, epulas,* quæ tum inſtituebantur. Exod. 12 *Et ſic comedetis eum, lumbi veſtri cincti* &c. Sic in Novo Teſtamento: Marc. 14. τὸ πάσχα *mactārunt:* agnum. Joh. 6. *Erat proximum Paſcha, dies feſtus Judaeorum.* Porrò Paſcha celebrant Judæi, in memoriam exitus de Ægypto: Chriſtiani, in memoriam reſurrectionis Chriſti: Saraceni, in memoriam arietis oſtenſi Abrahamo in ſacrificium, loco filij Iſaac. Plur. פְּסָחִים *paſchata, agni paſchales, ſacrificia.* 2. Par. 30. *Et Levitæ ſuper mactatione* הַפְּסָחִים *paſchatum.* Rab. עֶרֶב הַפֶּסַח *veſpera paſchatis:* paraſceve: qua parant ad feſtum neceſſaria. C D E

II. פָּסַח *claudicavit:* claudus enim, dum incedit, ſubſultat. 1. Reg. 18. v. 21. *Quamdiu vos* פֹּסְחִים *claudicatis in duas partes?* Claudicans utroq; pede, neſcit quo pede nitatur & ſtet: ita vos neſcitis, quem pro deo habeatis, Deum, an Baal. Targ. פְּלִיגִין *diviſi eſtis?* accepit pro פסח *diviſus fuit:* ob literarū ס ש ſonum ſimilē: Aut, ſenſum expreſſit. Niph. וַיִּפָּסֵחַ *claudus factus eſt.* 2. Sam. 4. v. 4. וַיִּפָּסֵחַ Tar. וַחֲגַר *& claudus factus eſt.* Piel פִּסַּח *claudicavit, ſubſilivit.* 1. Reg. 18 v. 26. וַיְפַסְּחוּ *& claudicabant circa altare.* Targ. וּמִשְׁתַּטִּין *& inſaniebant.*

Nom. פִּסֵּחַ *claudus:* Plur. פִּסְחִים *claudi.* Levit. 22. *Cæcus aut* פִּסֵּחַ *claudus.* 2. Sam. 9. *Et erat* פִּסֵּחַ, Targ. לְקֵי *claudus utroq; pede ſuo.* pro quo dicitur in præcedentibus, נְכֵה רַגְלָיִם.

III. Arab. cum ח punctato, פסח faſach *contudit.* ✠ מַפְסַח *contundens.* ✠ פְּסוּחָא *contuſio.*

Sine ח punctato, תַּפְסִיחַ *dilatatio.* נִפְסַח *dilatabit:* in Avic. Alc יַפְסַח *ampliabit.*

פסט. Rabb. פָּסַט *inſidiatus eſt.*

פִּסְטוֹן, & פִּסְטִין, & פִּסְטִין *inſidia.*

פסך. Chald. פְּסַךְ *incidit, abſcidit.*

מְפַסְּכִין *abſciſi.*

פסל פָּסַל, Chald. פְּסַל *dolavit, dedolavit,* dolabra materiæ aſperitatem complanavit, *ſculpſit* lapidem vel lignum, & imaginem aliquā inde effecit, *exculpſit.* 1. Reg. 5. וַיִּפְסְלוּ *& dedolabant ædificatores Salomonis, & ædificatores Hiram, & Giblei, & parabant ligna & lapides, ad ædificandum domum.* Ex. 34. וַיִּפְסֹל, Targ. וּפְסַל *& dedolavit duas tabulas lapideas.* Deut. 6. *Et ciſternas* חֲצוּבִים, Targ. פְּסִילָן *exciſas, quas non* חָצַבְתָּ, Targ. פְּסַלְתָּא *excidiſti.* Paſſ. Chald. אִפְּסַל, pro אִתְפְּסַל, *exciſus fuit.* Eſa. 51. *Et ad cavernā, unde* נֻקַּרְתֶּם, Targ. אִתְפְּסַלְתּוּן *exciſi eſtis.*

Nom. פֶּסֶל *ſculptile, imago* ex ligno aut lapide ſculpta, *idolū.* Hab. 2 *Quid prodeſt* פֶּסֶל, Targ. צַלְמָא *imago, quod* פְּסָלוֹ *ſculpſit eam plaſtes ejus?* ✠ Pl. פְּסִילִים *ſculptilia:* à פָּסִיל inuſitato. Jer. 50. *Quia terra* פְּסִילִים, Tar. צַלְמָנַיָּא *imaginū eſt.* ¶ Deinde, פְּסִילִים *latomia, lapicidina,* locus ubi lapides cædebantur ex monte, & dolabantur. Jud. 4. *Et reverſus fuit à* פְּסִילִים, Targ. מֵחַצְּבַיָּא *lapicidinis.*

Chald. פַּסָּל *ſculptor, cæſor:* Plur. פַּסָּלִין *cæſores, ſculptores.*

פִּסַל *fruſtum, inciſio.*

מַפְסֶלֶת *ſecuris, dolabra.*

Rabb. פְּסוֹלֶת, Chald. פְּסוֹלָא *ſcobs:* eſt id quod ab aliqua materia minutiſſimum decidit, dū vel dedolatur, vel limatur, vel ſerratur: itē, *fax, faces cibi, excrementa, palea ſcoria, furfur.* פְּסוֹלֶת הַכֶּסֶף *fax argenti:* ſcoria. Ezec. 22. *Facta eſt mihi domus Iſrael* לְסִיג, Targ לִפְסוֹלָא *in ſcoriam.* Eſa. 1. *Argentum tuum factum eſt* לְסִיגִים, Targ. פְּסוֹלָא *ſcoria.* ¶ Per Metaph. פְּסוּל *res vilis & abominabilis, incōmoda, inidonea, inutilis, contēta.* Lev. 15. פִּגּוּל, Tar. פְּסוּל *abominatio erit.*

Rabb. פָּסוּל *rejectus, reprobatus.*

Verb. נִפְסַל *inutilis, inidoneus fuit.*

פסע. Chald. פְּסַע *inceſſit:* in פשע quærito.

פסק quatuor ſigni. habet. I. Rab. פָּסַק, Chal. פְּסַק *ceſſavit, quievit, pauſavit, deſijt, defecit, perfectus,*

By Google

fectus, completus, finitus fuit. Geneſ. 18. חָדַל, A
Targ. פְּסַק ceſſavit Sara eſſe juxta viam mulierum. Joſ. 5. וַיִּשְׁבֹּת, Targ. וּפְסַק & ceſſavit manna. Deut. 5. Voce magna, & non יָסָף, Targ. פְּסַק ceſſavit.

Rabb. פָּסוּק verſus, periodus, integra & completa ſententia. סוֹף פָּסוּק finis verſus, accentus.

הֶפְסֵק & הַפְסָקָה pauſa, ceſſatio.

מַפְסִיק accentus pauſans, pauſam aut ceſſationem conſtituens.

פְּסוּקִים & פִּסְקִין ſententiæ.

פּוֹסֵק finiens, finitum. מַאֲמָר הַפּוֹסֵק oratio finita. B

II. Chald. & Syr. פְּסַק ſcidit, incidit, conſcidit, diſcidit, abſcidit, excidit, amputavit. 1. Sam. 24. וַיִּכְרֹת, Targ. וּפְסַק & abſcidit alam veſtimenti. 1. Reg. 3. גִּזְרוּ, Targ. פְּסוּקוּ ſcindite puerum vivum in duas partes. Syr. Matth. 18. verſ. 8. פְּסוּקִיה abſcinde illum. Marc. 6. verſ. 16. פִּסְקֵת amputavi caput ejus. Paſſ. Syr. אֶתְפְּסֵק præciſus, amputatus fuit. Luc. 3. verſ. 9. מֶתְפְּסֵק amputatur. Piel Syr. פַּסֵּק ſcidit, rupit. Luc. 8. verſ. 29. וְמְפַסֵּק הֲוָא & ſcindens erat vincula: ruperat. C

Nom. פִּסְקָא conciſio, excidium, amputatio, repudium.

פְּסִיק habens teſticulos abſciſſos, aut naſum inciſum. Lev. 22. Aut חָרוּץ, Targ. פְּסִיק inciſus. ſcil. labijs.

בִּפְסִיקָא conciſè, breviter.

פִּסְקָא ſpacium ubi oratio abrupta. Al. פּרנסא.

III. Per Metaphoram, Chald. & Syr פְּסַק decidit, decrevit, determinavit, ſtatuit, conſtituit, D præcepit. 1. Reg. 20. verſ. 40. חָרָצְתָּ, Targ. פְּסַקְתְּ decidiſti judicium tuum. Joh. 9. verſ. 22. פְּסַקוּ conſtituerant enim Judæi. Luc. 6. Nec תִּפְסְקוּן decernatis eum.

Nom. פְּסַק & פְּסִיק deciſio, decretum, ſententia.

פְּסִקִית faſcia.

פְּסִיקָא cingulum, quo caligæ ligantur, ligula cruralis.

IV. Arab. פִּסְק adulterium, intemperantia, paupertas, miſeria.

פָּאסִקָה faſika adultera. Alcor. פַאסִקִין adulteri. E

פַּסַק faſac adulteravit. Rom. 4. Et dices, non פְּשַׁק adulteret, וַתִּפְסַק & adulteraris. Cum יִפְסַק confer.

פִּסְק peccatum.

פסר. Arab. פַּסַר faſar interpretatus fuit: in פְּתַר invenies.

פעה. פָּעָה. Chald. פְּעָא clamavit, ut agni ſolent, be, be. Eſa. 42. Sicut parturiens אֶפְעֶה clamabo, אֶשֹּׁם וְאֶשְׁאַף ſuſpirabo & anhelabo pariter. Parturientis voces & gemitus exprimuntur tribus iſtis verbis. Junius: ut parturientem viperam, deſolabo exhauriamque pariter. Verbum אֶפְעֶה accipit pro nomine, idq; conjungit cum præcedente, à quo genere diſcrepat: & totam ſententiam depravat.

Nom. אֶפְעֶה, Arab. אַפְעַי af hai ſerpens, vipera, aſpis: Plur. Chald. אַפְעִין, Arab. אַפָאעִי viperæ, aſpides. Job. 21. Linguæ אֶפְעֶה, Targ. חִוְיָא ſerpentis. Rabb. אפא idem: literâ ע abſorptâ. In Matthiolo: labane alfahai. lege לַחַם אַלְאַפְעִי laham alafai caro viperæ.

Rabb. פְּעִיָּה clamor ovium, balatus.

Chald. פַּעְפַּע obſcuravit. Alia in בְּצַע invenies.

פעל. פָּעַל, Chald. פְּעַל, Arab. פַעַל faal operatus eſt, egit, fecit. Num. 23. Quid פָּעַל, Targ. עֲבַד fecit Deus? Pſalm. 7. cadet in foveam, quam יִפְעָל, Targ. עֲבַד fecit. Arab. Gen. 19. Non נפעל faciemus. Pſalm. 15. Qui יפעל faciet hoc. Pſalm. 7. Si פָּעַלְתִּי feci hoc. Paſſ. Arab. אַנְפַעַל anfaal paſſus fuit. יפעל וינפעל agit & patitur. C

Nom. פּוֹעֵל, Arab. פָאעֵל fail operator, factor, autor: Plur. פּוֹעֲלִים, Arab. פָאעִלִין failun factores.

פֹּעַל, Arab. פִעְל faal opus, operatio, actio, & actionis merces. Plur. Arab. אַפְעַאל operationes, opera. Pſalm. 44. פֹּעַל פָּעַלְתָּ opus operatus fuiſti in diebus eorum. ¶ Per Metonymiam, fructus ſeu merces operis, quæ pro labore ſeu operatione datur. Jerem. 22. verſ. 5. וּפֹעֲלוֹ & opus ſuum non dabit illi. Targ. וְאַגְרֵיהּ D & mercedem ſuam. Job. 7. verſ. 2. Et ſicut mercenarius expectat פָּעֳלוֹ opus ſuum. Targ. סְטִרֵיהּ denarium ſuum: mercedem.

פְּעֻלָּה idem: Plural. פְּעֻלּוֹת opera. Prov. 10. פְּעֻלַּת צַדִּיק opus juſti ad vitam. Pſalm. 109. Hoc eſt פְּעֻלַּת שֹׂטְנַי opus adverſariorum meorum: merces. Eſa. 40. Ecce שְׂכָרוֹ merces ejus cum ipſo, וּפְעֻלָּתוֹ & opus ejus ante ipſum. Lev. 19. v. 13. Non pernoctabit פְּעֻלַּת שָׂכִיר, Targ. אַגְרָא דַאֲגִירָא merces mercenarij tecum uſque ad manè. pro quo habetur, Deuter. 24. In ipſo die dabis שְׂכָרוֹ mercedem ejus. Eſa. 49. verſ. 4. וּפְעֻלָּתִי & opus E meum cum Deo. Targ. וְאַגַר עוֹבָדַי & merces operis mei.

מִפְעָלִים, Foem. מִפְעָלוֹת opera.

Arab. פָאעֵל fail activum: מנפעל paſſivum.

[?] נפעל patitur.

פָאעִלִי efficiens: Plur. פָאעִלִיָּה efficientes.

אנפעאל inſial paſſio. באלפעל in effectu: actualiter. [?] חפאעל actio & paſſio.

אפעל afal Verbum: pars orationis.

Rabb. פָּעַל מִתְפָּעֵל patiens. הִתְפַּעֲלוּת paſſio. פעל ותתפעל

שיתפעל והתפעל *agit & patitur*. שיפעל *actionis*, & *paſſionis prædicamentum*. פועל *agens*, cauſa efficiens. בפעל *in actu*. Plur. פעולות *operationes*.

A

פעם פעם ſignificat שבר וכתות, *impulit, concuſſit, perculit, pulſavit, turbavit terram, movit, agitavit*. Jud. 13. verſ. 25. *Et cœpit ſpiritus Domini* לפעמו *impellere eum*: agitare. Infinit. ad formam פעל, Targ. להקפותה *roborare eum*: contrarium Niph. נפעם *impulſus, perculſus, motus, agitatus, raptus, concuſſus, turbatus, territus fuit*. Notat virium ablationem, & membrorum contritionem: ſicut in Prophetis Gen 41. v. 8. ותפעם, Targ. ומטרפא *& concuſſus fuit ſpiritus ejus*. LXX ἐταράχθη *turbatus fuit*. Pſ. 77. v. 8. נפעמתי, Targ. אטרפת *perculſus ſum, nec loqui poſſum*. Hithpaël התפעם *idem*. Dan. 2. v. 1, & 3. *Vidit Nebucadneſer ſomnium*, ותתפעם *& perculſus eſt ſpiritus ejus*.

B

Nom. פעם *malleus minor*: quo metallum in laminas diducitur. alijs, *incus*. Eſa. 41. v. 7. *Percuſſuram* פעם *mallei minoris*. Præcedit פטיש *malleus major*. Targ. בקורנסא *in malleo*. ¶ Deinde, פעם *nunc, hac vice, hoc tempore, ictu uno, ſemel*. Dual. פעמים *duabus vicibus, bis*: Plural פעמים *vices multæ*. Gen. 2. *Hac* הפעם, Tar. זמנא *vice os de oſſibus meis*. Gen. 18. *Et loquar tantum* הפעם, Targ. ובנא הדא *vice hac*. LXX. ἔτι ἅπαξ *adhuc ſemel*. Joſ. 6. v. 3. *Circuite urbem* פעם, Targ. זמנא חדא *vice una*: ſemel. Gen. 15. *Decepit me* פעמים, Targ. תרין זמנין *duabus vicibus*. LXX. δὶς *bis*. Gen. 33. *Et incurvavit ſe in terram ſeptem* פעמים, Targ. זמנין *vicibus*. LXX. ἑπτάκις *ſepties*. Rabb. לפעמים & בפעמים *aliquando*. ¶ Dicuntur etiam פעמים *plantæ*: & per Synecdochen, *pedes*, quibus terra quatitur & pulſatur. ab inuſitato פעם *pes*. Pſ. 17. v. 5. *Nequaquam moti ſunt* פעמי, Tar. רגלי *pedes mei*. LXX. διαβήματά μου *greſſus mei*. Pſal. 58. פעמיו *pedes ſuos lavabit in ſanguine impij*. Ezech. 41. *Trium & triginta* פעמים *pedum*: menſura. Cant. 7. *Quam pulcri ſunt* פעמיך *pedes tui in calceis?* Et Foem. פעמות *pedes aliarum rerum, anguli, veſtigia*. Exod. 25. *Super quatuor* פעמתיו, Targ. זויתה *angulis ejus*. Jud. 5. v. 28. 2. Reg. 19. v. 24.

C

פעמון *campana, nola, tintinnabulum*; quòd impellatur, concutiatur, & perſonet ferro, quod eſt intra ipſum: Plur. פעמונים *tintinnabula*. Ex. 29. פעמן, Targ. זגא *tintinnabulũ aureum*. Ex. 39. *Et facient* פעמני זהב *tintinnabula auri*. Targ. זגין *tintinnabula*.

D

פער פער, Chal פער *aperuit*, os ſcil. Eſa. 5. ופערה, Targ ופתחת *& aperuit os ſuum ſine modo*. Job. 16. פערו, Targ. פתחין *aperiunt contra me os ſuũ*. ¶ Rabb. פער aperuit os ſeu foramen podicis, *cacavit, egeſſit*.

E

Nom. Propr. פעור *Peor*, & בעל פעור *Baal-peor*, deus Moabitarum: ſic dictus, quòd coram ipſo פוערין *aperirent* os ſeu foramen podicis, & egererent ſtercus. Alij, *Priapum*: Alij, *Saturnum* fuiſſe putant. ¶ Deinde, פעור *Peor*, mons in Moabitarum regione: ubi fuit ביתפעור *domus Peor*, templum & cultus iſtius idoli. Num. 25. *In die plagæ propter negocium* פעור *Peor*. Num. 23. *Et accepit Balac Bileam in verticem* הפעור, *qui reſpicit deſertum*. Deut. 34. *Et ſepelivit eum in valle, in terra Moab, è regione* ביתפעור *domus Peor*. ¶ Syr. פערא *caverna*, aperta & hians: Plur. פעריא *cavernæ*.

פצץ. Arab. cum צץ punctatis, פצץ. Inde Nom. פצה ſidda *argentum, pecunia*. Pſal. 15. *Nec dabit* פצתה *pecuniam ſuam in uſuram*. Pſal. 115. דהב ופצה *aurum & argentum*.

פצץ ſaddad *inargentavit*. Pl. מפצץ muſaddad *inargentatus*.

פצאוי ſiddavi *ceruſſa*.

Alc. 3. אנפציא.

פצץ ſine צץ punctatis. Inde לחם מפצץ: in Geograph.

פצד. Chald. פציד *fovea, foſſa*: item, *alveus, rivus*: Plur. פצידין *foveæ, foſſæ*. Eſa 6. *Aqua* מגבא, Targ. מכפציד *ex fovea*. Joſ. 4 *Super omnes* גדותיו, Targ. פצידוהי *rivos ejus*.

Arab. אפצד afzad *phlebotomavit, minuit ſanguinem*.

פצד fazd *phlebotomia, minutio ſanguinis*.

פצאד fazzad *phlebotomus*. Pl. יפתצד *phlebotometur*: in Avicenna.

פצה tria ſignificata habet. I. פצה, Chald. פצא *aperuit*, os ſcil. Job. 35. v. 16. *Et Job fruſtra* יפצה, Targ. יפצא *aperiet os ſuum*. Deut. 11. v. 6. פצתה, Targ. פתחת *aperuit terra os ſuum*. Jud. 11. v. 35. *Et ego* פציתי, Targ. פתחית *aperui os meum in voto*. Pſ. 66 v. 14. *Quæ* פצו, Targ. פתחו *aperuerunt labia mea, & dixit os meum*: protulerunt. Eſa. 10 v. 14. *Et non fuit movens alam*, ופוצה פה *& apertiens os*. Targ. וממלל מלא *& loquens verbum*. Gallinæ pro ovis, quibus incubant, pugnant alis, roſtro & voce.

II. פצה, Chal. & Syr. פצא, ex uſu Chaldæorũ, & quidem per Metaphoram, *ſolvit, redemit, liberavit*: qui enim aliquem liberat, vincula aperit vel ſolvit. Pſ. 144. v. 7. פצני, Targ. פצי יתי *libera me, & eripe me*. v. 10. הפוצה, Targ. דפצי *qui liberat David ſervum ſuum à gladio*. Chald. Pſal. 7. *Ab omnibus perſecutoribus meis* והצילני, Targ. ופצא יתי *& libera me*. Ibidem. חלצה, Targ. פצי *libera animam meam*. Syr. Piel פצי *liberavit*. Matth. 6. פצן *libera nos à malo*. Rom. 7. verſ. 24. *Quis* נפצני *liberabit me à corpore?* Paſſ. Chald. אתפצי, Syr. אתפצא *liberatus fuit*. Chald. Prov. 6. להצילך *ut liberet te à via mala*. Targ. ותתפצי *ut libereris*. Pſal. 60. יחלצון,

יחלצון, Targ. יתפצון *liberabuntur dilecti tui.* Syr. A
Rom. 5. v. 33. *Et per ipſum* נתפצא *liberabimur ab ira.*

Nom. Syr. פצא *λύτρον mulcta.*

פצין *latera, pagina.*

פיצא eſt פיסא, *ſors:* literis צ׳ס permutatis.

III. Arab. אפצי *confudit.* Pſal. 44. ואפציתנא *& confudiſti nos.* Actor. 36. v. 5. ינפצי *periclitatur hæc res.*

Cum צ punctato, פצא *ſpacium, receptaculum:* Plur. אפציה *ſpacia.*

יפצי: in Geograph.

פצח tria ſignificata habet. I. פצח, Chald. פצח B
elevavit vocem, clamavit, cecinit, gaviſus, lætatus, exhilaratus fuit, exultavit: quia gaudium læta voce declaratur. Pſ. 98. v. 4. פצחו, Tar. בועו *gaudete & ovate.* ¶ Alijs in locis activè cum רנה. Eſa. 49. v. 13. ופצחו, Tar. ודוצו *& gaudete montes* רנה *ovatione:* edite ovationem: perſonate. Paſſ. Syr. אתפצח *exultavit, exhilaratus fuit.* Rom. 4. ואתפצחי *& exulta.* Piel פצח *aperuit.* Mich. 3. v. 3. *Et oſſa ipſorum* פצחו *aperuerunt.* Alijs, *fregerunt:* quòd fractio oſſium fiat quodam ſonitu. C

Nom. Syr. פציחות & פצחות *gaudium, lætitia, hilaritas.*

פצחא *paſcha,* ab hilaritate; vel literis צ׳ס permutatis.

פציח *lætus, amœnus, urbanus, civilis.*

Alc. אפצחמן לסאנא *expeditioris linguæ.*

II. Per Metaphoram, Chald. פצח *illuminavit, illuſtravit.* ℞ פציח *candens.*

פצחא *villa, caſtellum,* oppidum non munitum: Plur. פצחין *villæ.* D

פצחיתאי *villici, oppidani.*

פציחין *maculoſi.*

III. Arab. cum צ punctato, פצח. Inde אפצח afdah *contempſit, præteriit, neglexit, ignominia, probro affecit, pudefecit.* Rom. 2. יפצחוא *ignominia afficient.* 1. Cor. 14. v. 5. חפצחון *& contemnitis tenuiores.* Marc. 8. v. 36. פאבן אלאנסאן יפצחה *& filius hominis ignominia afficiet eum.* Paſſ. אתפצח atfadah, & אפתצח aftadah *contemtus, ignobilis fuit.* 2. Cor. 8. v. 4. תפתצחון *eritis ignobiliores.* 2. Cor. 9. v. 8. *Non* אפ תח *pudebit me illius.*

Nom. מאצחה *ignominia, probrum.* E

Sed cum ח punctato, פצח fazach *imitatus fuit falſando ſcripturam* ſeu *rationem, falſavit, derogavit, caſſavit.*

מפצח mufzich *falſator, caſſator.*

אנפצאח infizach *falſitas.*

פצל tria ſignificata habet. I. Piel פצל *decorticavit, corticē ligno adhuc viridi detraxit, deraſit.*

Nom. פצלות *cortices:* id quod remanet detracto cortice. Gen. 30. v. 36. ויפצל, Targ. וקלף *& decorticavit in eis* פצלות, Targ. קלפין *cortices albos:* incîdit inciſuras albas. Ibid. *Et poſuit baculos, quos* פצל, Targ. קלף *decorticaverat, in canales.*

Rabb. פצול *furcula:* Plur. פצולים *furculæ.*

II. Arab. פצל fazal, Hiph. אפצל afzal *amputavit, abſcidit, ſeparavit, ſegregavit, diſcrevit, ſecrevit, diviſit, diſtinxit.* Gen. 1. וליפצל *& dividat aquam & aquam.* Gen. 1. v. 6. ופצל *& diviſit Deus inter aquas.* Rom. 14. v. 6. *Si quis* פצל *diſtinguit diem:* ſeparat, ordinat. Paſſ. אנפצל anfazal *ſeparatus, diviſus fuit.*

Nom. פצל fazl *ſeparatio, differentia, diviſio, diſtinctio, ſectio, caput, punctum mediæ ſententiæ, paragraphus:* Plur. פצול fuzul *diſtinctiones, capita.* Item, *tempora:* in Avic. Dual. פצלאן *duo capita.* אלפצל אלאול *caput primum.*

תפציל tafzil, & אנפצאל infiſal *diſtinctio, diſcrimen, ordinatio.*

מפצל *junctura:* Plur. מפאצל *juncturæ.*

מנפצל munfazil *ſepar.bilis.* עיר מנפצל gair munfazil *inſeparabilis, continuus.*

III. Arab. cum צ punctato, פצל fadâl *ſeparatus fuit ab alijs, excelluit, antecelluit, ſuperavit, præeminuit, ſuperfluxit, abundavit, ſuperabundavit.* אתפאצל *abundavit.* Matth. 5. v. 20. אן לם יפצל עדלכם עלי עדל אלכתבה *ſi non excelluerit juſtitia veſtra ſuper juſtitiam ſcribarum.* 2. Cor. 8. v. 12. *Sed* יפצלהם *reddit eos ex... tes.* Rom. 7. *Domum Dei multiplicabitur,* ותפצל *& excellet.* Joh. 5 *Fragmenta, quæ* פצלת *ſuperfuerunt.* Alcor. 2. פצלתכם עלי אלעאלמין *ſeparavi vos in ſecula.* פצלנא *ſeparavimus.* במא יפצל פיה *quod ſuperfluit in eo.* ℞ מפצל mufaddal *excellens.*

Nom. פצל fadl *excellentia, bonitas, virtus:* Plur. אפצאל afdal, & פצאיל fadail *virtutes, excellentia.*

פצילה *excellentia.* ℞ פצלה *excellenter.*

פאצל fadil *excellens, bonus, virtuoſus.*

פצל *ſuperfluitas:* Plur. פצול fudul *ſuperfluitates.*

פצלי fadli *ſuperfluus.* ℞ מתפצלון *abundantes.*

אפצל afdal *melior, plusquam, magis.* Matt. 6. v. 26. *Anima* אפצל מן אלטעאם *plus eſt quā cibus.*

פצלה fadla *analecta, reliquiæ menſæ, auctarium:* Plur. פצלאת fadlat *reſidua.*

פצל *merces, lucrum, quæſtus, corollarium.*

Verb. פצל faddal *lucrum dedit.*

פצלי fodoli *edax.*

פצם. פצם, Chald. פצם *aperuit, ſcidit, fidit, rupit, diſrupit.* Pſal. 60. *Commoviſti terram,* פצמתה, Targ. פרקתא יתה *aperuiſti eam:* rupiſti. In terræ motu, terra aperitur ſeu rumpitur. Piel Chald. פצם *idem.* Jer. 22. וקרע, Targum ופצם *& ſcidit ſibi feneſtras:* diſcidit, dilatavit.

Nom. Chald. פצים *pagina, folium libri:* Plur. פצימין *paginæ.*

פצע פָּצַע, Chald. פְּצַע, & בְּזַע, & פְּרַע, Syr. פְּעַע A
ſcidit, rupit, fregit, transfixit, ſauciavit, vulneravit, percuſſit uſq; ad ſanguinis effuſionem: quia in vulnere caro rumpitur. Cant. 5. *Percuſſerunt me*, פְּצָעוּנִי *vulnerârunt me*. 1. Reg. 20. *Percutiendo* פָּצוֹעַ וּפָצֹעַ *& vulnerando*. Targ. מְחָאֵהּ וּפְרָעֵהּ *& vulneravit eum*. Chald. Jud. 5. מָחֲצָה, Tar. בְּזַעַת *vulneravit & transfixit tempora ejus*.

Nom. פָּצוּעַ, פְּצוּעַ, Syr. פְּעִיעַ *vulneratus*. Deut. 23. v. 1. *Non ingrediatur* פְּצוּעַ דַּכָּא *vulneratus contuſione*. Targ. דִּפְסִיק *abſciſſus*: contritus teſticulis. Quidam enim eunuchi fiebant teſticulorum attritione: & dicebantur *Thlibiæ*. Lxx. θλαδίας. Syr. Actor. 19. v. 16. וּפְעִיעִין *& ſaucij fugerunt*. B

Nom. פֶּצַע, Chald. פִּצְעָא & פְּרַע & בּוֹזְעָא, Syr. פְּעַע *vulnus*: cùm videlicet ſanguis egreditur: חַבּוּרָה, cùm non. Plur. פְּצָעִים, Chald. פִּרְעִין & פּוֹזְעִין, Syr. פְּעִיעִין *vulnera*. Exod. 21. v. 25. פֶּצַע תַּחַת פָּצַע, Targ. פִּרְעָא חֲלָף פִּרְעָא *vulnus pro vulnere*. Job. 9. *Et multiplicabit* פְּצָעַי *vulnera mea gratis*. Targ. הַלְכְּשׁוּשַׁי *cicatrices meas*.

Rabb. פִּצְעַץ *excoriatio*.

Arab. פִּרְעָא *inciſio, ſeparatio*. C

Rabb. פִּצְעַץ *bifurcavit*, in duos ramos diſcriminavit.

Arab. פִּצְעָה.

פצר פָּצַר *coëgit, vim fecit, ſuperavit, praevaluit, verbis perſuaſit*. Conſtruitur cum ב *in*. Gen. 33. וַיִּפְצַר-בּוֹ, Targ. וְאַתְקֵף בֵּהּ *& praevaluit in eo, ut acciperet*. Hiph. הִפְצִיר *idem*. 1. Sam. 15. v. 25. *Et idololatria eſt* הַפְצַר *cogere*. pro הַפְצַר infinit.

Nom. פְּצִירָה *ſerratio aciei*: ut cum cultellus in ferræ ſpeciem depravatur: *lima*. 1. Sam. 13. v. 21. *Et erat* הַפְּצִירָה פִים *lima multis oribus praedita in aratrum*. Lxx. ὁ τρύγητος *vindemia*. Acceperunt pro בְּצִירָה *vindemia*: ob בפ cognationem. D

Rabb. פְּצִירִין *antra*.

פקק Chald. פְּקַק & פַּק *obthuravit, clauſit, abſcondit*: abſolutè, *obmutuit*. Syr. *murmuravit, muſſitavit, multiloquus fuit, ineptè garrivit*. Pſal. 31. v. 19. תֵּאָלַמְנָה, Targ. תִּתְפַּקְּקָן *obmuteſcant labia mendacij*. Job. 30. *Cutis mea* שָׁחַר *denigrata eſt ſuper me*. Targ. גַּרְמַי מִתְפַּקְּקִין *oſſa mea obthurata ſunt*. Syr. Matth. 6. v. 7. *Non ſitis* מְפַקְּקִין *muſſitantes*. E

פַּאקָא *mutus*.

פִּיקָא & פְּקוּת *cervix*.

Arab. פַּקַק faquaq *luxavit membrum*.

מַפְקוּק mafcuq, & מֻפַּק mufacc *luxatus*.

פַּק feqq, Foem. פַּקָּה facca *luxatio*.

פקד פָּקַד, Chal. פְּקַד, Arab. פקד facad ſignificat הַשְׁגָּחָה & זְכִירָה *recordationem & providentiã*: *viſitavit* in bonum vel malum. In bonum

variè: 1. פָּקַד *viſit, inviſit, recordatus fuit, reſpexit, inſpexit, curavit, ſolicitus fuit de aliquo, providit*. Pſ. 8. v. 5. *Et filius hominis, quòd* תִפְקְדֶנּוּ, Targ. תַּסְעַר עֲלוֹי *viſitabis eum*. Gen. 21. v. 1. *Et Dominus* פָּקַד *viſitavit Saram*. Targ. דְּכִיר *recordatus fuit Saræ*. 1. Sam. 17. *Et fratres tuos* תִּפְקֹד, Targ. תִּסְעַר *viſitabis*. 1. Sam. 15. פָּקַדְתִּי *recordatus ſum, quid fecerit Amalec Iſraëli*. Jer. 23. *Nec* פְקַדְתֶּם, Targ. תְּבַעְתּוּן *quaeſiviſtis illas* ſcil. oves: curâſtis. Jer. 27. *uſq; ad diem* פָּקְדִי *quo viſitabo eos*. Targ. דְּיֵעוֹל דָּכְרָנְהוֹן קֳדָמַי *quo veniet memoria ipſorum coram me*. ¶ 2. פָּקַד ſignificat חִסָּרוֹן, & quidem in Kal ter tantùm: quaeſivit, requiſivit, id quod abeſt vel deeſt, *deſideravit*. Eſt in mentem veniendo viſitare, & aliquando viſitando requirere, numerare, recenſere, praeficere, praeponere. 1. Sa. 20. v. 6. *Si* פָּקֹד יִפְקְדֵנִי *viſitando viſitabit me pater tuus*. Targ. מִבְעָא יִבְעֵנַנִי *quaerendo quaeret me*: deſiderabit. Eſa. 34. *una alteram non* פָקָדוּ *requiſiverunt*: deſiderarunt. Praecedit: *una ex illis non* נֶעְדָּרָה *defuit*. 1. Sam. 25. v. 5. *Nec* פָקַדְנוּ *requiſivimus quicquam*. Tar. שְׁנָא לָנָא *defuit nobis*. Niph. נִפְקַד *requiſitus, deſideratus fuit, defuit*. 1. Sam. 25. v. 7. *Nec* נִפְקַד *deſideratum fuit eis quicquam*. Targ. שְׁנָא *defuit*. Ibid. *Nec* נִפְקַד, Targ. שְׁנָא *defuit de omnibus, quae habet, quicquam*. 1. Sam. 20. v. 18. *Cras erit novilunium*, וְנִפְקַדְתָּ, Targ. וְתִתְבְּעֵי *& requirêris*: deſideraberis. Jud. 20. לְהִפָּקֵד *ut deſideretur hodie tribus una*. Jer. 23. v. 4. *Non conſternentur, nec* יִפָּקֵדוּ *requirentur*: deſiderabuntur. Targ. יְזוּעוּן *commovebuntur*. 1. Sam. 20. v. 18. *Quia* יִפָּקֵד *deſiderabitur ſeſſio tua*. Targ. יְהֵא מְרוּחַ בֵּית אַסְחָרוּתָךְ *erit ſpacium locus diſcubitus tui*: ſpacioſus, vacuus. Ibid. וַיִּפָּקֵד *& deſiderabatur locus Davidis*. Targ. *Et erat locus Davidis* מְרוּחַ *ſpacium*: erat vacuus. 2. Sam. 2. v. 30. וַיִּפָּקְדוּ, Targ. וּשְׁנוֹ *& defuerunt de ſervis Davidis decem & novem viri*: deſiderati ſunt. Sic in Pual. Eſa. 38. v. 10. פֻּקַּדְתִּי *deſideratus ſum à reſiduo dierum meorum*: נַחְסַרְתִּי מִשְּׁאָר שְׁנוֹתַי *defectum patiar reſidui annorum meorum*: privor, diminuor. ¶ 3. פָּקַד *numeravit, recenſuit, luſtravit exercitum*. 1. Sam. 13. וַיִּפְקֹד, Targ. וּמְנָא *& numeravit Saul populum*. 2. Sam. 24. וּפִקְדוּ *& numerate populum, ut ſciam numerum populi*. pro quo habetur, 1. Paral. 21. סִפְרוּ *numerate Iſraëlem*. Piel מְפַקֵּד פִּקֵּד *idem*. Eſa. 13. *Dominus exercituum* מְפַקֵּד, Targ. מְמַנֵּי *numerat exercitum praelij*: ut numerum ipſorum ſciat. Hithpaël הִתְפַּקֵּד *numeratus fuit*. Jud. 20. וַיִּתְפָּקְדוּ, Targ. וְאִתְמְנִיו *& numerati ſunt filij Benjamin*. Num. 2. v. 33. *Et Levitae non* הָתְפָּקְדוּ, Targ. אִתְמְנִיו *numerati fuerunt*. ¶ 4. פָּקַד, Chald. & Syr. פְּקַד *praecepit, mandavit, juſſit, diſpoſuit*. Eſræ 1. *Ipſe* פָקַד *praecepit mihi*. 2. Paral. 36. *Et ipſe* פָקַד עָלַי *demandavit mihi*

vit mihi ædificare ipſi domum. Syr. Luc. 14. v. 22. Factum eſt פְּקַדְתָּ quod mandaſti. **A** Piel Chald. & Syr. פַּקֵּד idem. Chald. Joſ. 8. v. 29. צִוָּה, Targ. פַּקֵּד mandavit Joſua. Gen. 7. Et fecit Noa juxta omne, quod צִוָּה, Targ. פַּקֵּד juſſerat ipſum Dominus. Geneſ. 12. וַיְצַו, Targ. וּפַקֵּד & mandavit de ipſo Pharao. Syr. Matth. 4. Angelis ſuis נְפַקֵּד mandabit de te. Paſſ. Syr. אֶתְפְּקֵד mandatum fuit. Act. 10. Omne דְּאֶתְפְּקֵד quod præceptum eſt tibi. Coloſſ. 4. De quo אֶתְפַּקַּדְתּוּן mandatum accepiſtis. Chald. אִתְפְּקֵד. Lev. 10. Quemadmodum צֻוֵּיתִי, Targ. אִתְפְּקֵדִית juſſus ſui. ¶ 5. פָּקַד repoſuit, depoſuit, commendavit, ad ſervandum & cuſtodiendum aliquid alicui **B** commiſit. 2. Reg. 5. וַיִּפְקֹד & repoſuit ſeu depoſuit in domo. ut abſconderet ab Eliſæo: tantùm. Hiph. הִפְקִיד idem. Jer. 1. הִפְקַדְתִּיךָ cōſtitui te hodie ſuper gentes: præfeci te gentibus. Pſ. 31. v. 6. In manum tuam אַפְקִיד, Targ. אֲמַנֵּי commendabo ſpiritum meum. Eſa. 10. v. 28. Apud Michmas יַפְקִיד deponet arma ſua. LXX. ὑποθήσει ponet. Hoph. הָפְקַד depoſitus fuit. Lev. 5. Aut הַפִּקָּדוֹן depoſitum, quod הָפְקַד, Targ. דְּאִתְפְּקֵד depoſitum fuit apud ipſum. Hier. 6. Ipſa eſt urbs **C** הָפְקַד viſitatus eſt. contra quam viſitata eſt iniquitas. urbs cujus iniquitas viſitata eſt. ¶ 6. פָּקַד inſpectorem conſtituit, præpoſuit, præfecit, ordinavit. Jer. 15. וּפָקַדְתִּי & præfeci ſuper eos quatuor familias. Gen. 40. וַיִּפְקֹד, Targ. וּמַנִּי & conſtituit princeps militum ipſum Joſeph. Niph. נִפְקַד præfectus fuit. Nehem. 7. וַיִּפָּקְדוּ & conſtituti ſunt janitores & cantores. Neh. 12. וַיִּפָּקְדוּ & præfecti ſunt die illo viri ſuper conclavia ad theſauros. Hiph. הִפְקִיד idem. 1. Sam. 29. הִפְקַדְתּוֹ, Tar. מַנִּיתֵהּ ordinaſti eum tibi. Gē. 39. וַיַּפְקִדֵהוּ, **D** Targ. וּמַנְּיֵהּ & conſtituit ipſum ſuper domum ſuam. Eſa. 62. Super muros tuos Hieruſalem הִפְקַדְתִּי conſtitui cuſtodes. ¶ In Malum de peccatis, פָּקַד viſitavit ad puniendum, punivit, vindicavit, ultus fuit. להשלמה עונש וגמול. Jer. 6. In tempore (quo) פְּקַדְתִּים viſitabo eos. Targ. דְּאַסְעַר עֲלֵיהוֹן חוֹבֵיהוֹן quo viſitabo contra eos peccata ipſorum. Hoſ. 1. וּפָקַדְתִּי & viſitabo ſanguines Jezreel. LXX. ἐκδικήσω puniam. Jer. 14. וְיִפְקֹד, Targ. וְיִתְפְּרַע & vindicabit peccata ipſorum. Jer. 5. An ſuper iſtos non אֶפְקֹד viſitabo? Targ. אַסְעַר viſitabo, ut adducam ſuper illos malum? Jer. 32. Et ibi erit עַד פָּקְדִי אֹתוֹ quoad viſitem **E** eum. Viſitatio ſuper hominem, eſt mors: biß ich vber jhn gebiete: Germ. Jerem. 50. verſ. 21. Ad habitatores פְּקוֹד viſitationis. urbs Babel, quæ ob peccata ſua ut viſitetur, tempus venit. Contextus hoc confirmat.

Nom. פָּקֵד & פָּקִיד præfectus, præpoſitus, commiſſarius, villicus, œconomus: Plur. פְּקִידִים & פְּקֻדִים præfecti. Num. 31. verſ. 14. Et iratus fuit Moſe contra פְּקוּדֵי הֶחָיִל præfectos exercitus. Tar. דִּמְמַנַּן עַל חֵילָא qui erant conſtituti ſuper exercitum. Ibidem verſ. 48. Acceſſerunt ad Moſen הַפְּקֻדִים præfecti, qui erant ſuper millia exercitus. Targ. דִּמְמַנַּן qui erant conſtituti ſuper millia exercitus. Jud. 9. וּפְקִדוֹ, Targ. וְשִׁלְטוֹנֵהּ & præfectus ejus. Jerem. 20. Et ipſe פָּקִיד, Targ. מְמַנָּא præfectus in domo Domini. ¶ Deinde, פְּקוּדִים numerati, aut numeri. Exod. 30. verſ. 13. Omnis tranſiens עַל־הַפְּקֻדִים juxta numeros: ad numeros. Targ. מִנְיָנַיָּא. Vulg. ad nomen, lege, numerum. Hoſiand. ad recenſitos.

פְּקֻדָּה viſitatio, inſpectio, officium, præfectura. Eſa. 10. verſ. 3. Et quid facietis in die פְּקֻדָּה viſitationis? Targ. דְּיִסְעֲרוּן עֲלֵיכוֹן חוֹבֵיכוֹן quo viſitabuntur contra vos peccata veſtra: quo puniam vos ob peccata. Hoſ. 9. Venerūt dies פְּקֻדָּה viſitationis. LXX. τῆς ἐκδικήσεως vindictæ. Mich. 7. פְּקֻדָּתְךָ viſitatio tua venit: viſitatio peccati tui. Jerem. 11. v. 23. Quia adducam malum ſuper viros Anatot, annum פְּקֻדָּתָם viſitationis eorum. Targ. סְעוֹר חוֹבֵיהוֹן viſitationis peccatorum ipſorum. Job. 10. וּפְקֻדָּתְךָ & inſpectio tua cuſtodivit ſpiritum meum. LXX. ἐπισκοπή σου. Eſa. 60. Ponam פְּקֻדָּתֵךְ præfecturam tuam pacem. Targ. פַּרְנָסַיִךְ gubernatores ſeu præfectos tuos. Pſal. 109. Sint dies ejus pauci: פְּקֻדָּתוֹ viſitationem, numerationem ſeu repoſitum ejus accipiat alter. Targ. מִנְיַן שְׁנוֹי numerum annorum ejus. Eſa. 15. v. 7. וּפְקֻדָּתָם & præfecturam ſeu repoſitum ejus, juxta flumen ſalicum tollent eos: divitias. Targum תְּחוּמֵיהוֹן terminos ejus: Plural. פְּקֻדּוֹת præfecturæ, depoſita. Ezech. 9. Appropinquârunt פְּקֻדּוֹת præfecturæ urbis: præfecti, qui conſtituti ſunt ſuper exercitum. Jerem. 52. Et dederunt eum in domum פְּקֻדּוֹת præfecturarum. Targ. אֲסִירִין vinctorum. ubi vincti erant commiſſi.

פִּקָּדוֹן, Chald. פִּקְדוֹן depoſitum, res quæ deponitur aut reponitur, גניזה והנחה. Geneſ. 41. Eritq; cibus לְפִקָּדוֹן, Targ. לִגְנִיזָא in depoſitum ſeu repoſitum pro terra: in theſaurum. Levit. 5. Aut הַפִּקָּדוֹן, Targ. פִּקְדוֹנָא depoſitum, quod הָפְקַד, Targ. דְּאִתְפְּקֵד quod depoſitum eſt apud ipſum.

מִפְקָד ſumma, cenſus. 2. Sam. 24. verſ. 9. Et dedit Joab numerum מִפְקַד־הָעָם ſumma populi.

פִּקּוּדִים, Chald. פִּקּוּדִין mandata.

פְּקִדֻת præfectura. Jerem. 37. verſ. 13. Et ibi erat בַּעַל פְּקִדֻת dominus præfecturæ. In porta erant conſtituti viri, qui obſervarent, ne quis ad Chaldæos egrederetur. Targum גַּבְרָא מְמַנָּא vir conſtitutus.

Chald. פִּקּוּדָא, Syr. פּוּקְדָנָא & פוקד mandatum, præceptum.

Arab. אפתקד aftacad *viſitavit, recognovit, agnovit.* Luc. 1. v. 78. *Quibus* אפתקדנא *viſitavit nos oriens ex alto.* A

מפתקד muſtacid *viſitator.*

פקד facad *caruit, deſtitutus fuit.* Avicenna: ארא פקד אלבדן אלאגדיא *cùm caret corpus nutrimento.*

פקדאן *privatio, deſtructio.*

אפתקאד iftikid *viſitatio.*

פקד *perditio.* פקיד fakid *perditus.* לפקדהם *quòd non ſint.* פקד *tantum.*

פקה. Arab. פקה faca, & פקי faci *intellexit.* Rom. 1. *Quod non* תפקה *intelliget.* Alcor. 4. פהם לא יפקהון *& ipſi non intelligunt.* Alc. Man. יפקהוא קולי *intelligant vocem meam.* Pſal. 105. ויפקה *& prudentiam doceret ſenes ejus.* B

Nom. פקה *intelligentia, theoria.*

פקי, & פאקי faquih, & פקיה אלפקיה alfachi *doctor, legis interpres, & rector populi, literatus, clericus, abbas.*

בעל התושיה eſt פקיא.

פקח duo ſignificata habet. I. פקח. Chald. פקח *aperuit* oculos vel aures. Prov. 20. פקח, Targum פתח *aperi oculos tuos, & ſatiare pane.* Eſa. 42. v. 20. פקוח *aperiendo aures, & non audiet.* C

Niph. נפקח, Chald. אתפקח *apertus fuit.* Geneſ. 3. v. 5. ונפקחו, Targ. ויתפתחן *& aperientur oculi veſtri.* Pſal. 146. *Dominus* פוקח *aperit cæcos:* cæcorum oculos.

Nom. פקח *apertus*, qui habet oculos apertos aut aures: & privativè opponitur cæco oculos, & etiam ſurdo aures clauſas habenti. Plur. פקחים *videntes.* Exod. 4. v. 13. *Quis poſuit mutum, aut ſurdum, aut* פקח, Targ פתיחא *videntem aut cæcum?* Exod. 22. *Quia munus excæcat* פקחים *videntes.* Targum חכימין *ſapientes.* D

פקחקח *apertio*: ut קוח eſt *carcer*: quo vincti accipiuntur & detinentur. Eſa. 61. *Et vinctis* פקח-קח *apertionem*: ſimpliciter; vel, *apertionem carceris*: פתוח המאסר

Rabb. פקח *curavit, ſolicitus fuit.*

II. Syr. פקח *utile, melius.* Matth. 5. v. 29. פקח לך *utile eſt tibi ut ingrediaris.*

Arab. פקאח אלכרם *ſummitates vitium.*

פקט. Chald. פקט *projecit ſemen extra vulvam.*

פקט *fæx, ſpuma*: Plur. פקטין *fæces.*

Arab. פקט *tantum.*

פקל. Rabb. פקל *decorticavit.*

פקול *linum mundum.*

פקל & פקוקלא *vermis, ramus nervi.*

פקם. Rabb. פקם *frænavit.*

אפקימא *funis de cortice avellana.*

פקס. Rabb. פקס *diſcrevit capillos.* Talm. כוחלת ופוקסת *fucans ſe, & capillos diſcernens.*

פקס *magno calcaneo præditus.*

Syr. פאקסא φαχὸς *pixis.*

פקע. Inde פקעת, Chald. פקעין *colocyntha ſeu coloquinthida.* 2. Reg. 5. *Et invenit* גפן *vitem agri, & collegit ex ea* פקעת *coloquinthidas.* Colocynthis ſeu cucurbita ſylvatica, herba eſt, quæ ſarmenta profert, & folia viti ſylveſtri non diſſimilia: & adeo amara eſt, ut *fel terræ* vocetur, ejusq; fructus vehementer amarus. Ideo non potuerunt comedere. Sed ſale diurno ſubactus dulceſcit.

פקעים *colocynthida*, figuræ colocynthidarũ, ſeu ovorum utrinq; acuminatæ. 1. Reg. 6. v. 18. *Calatura* פקעים *colocynthidarum.* Targ. חזו ביעין *ſpecies ovorum.* 1. Reg. 7. v. 24. ופקעים *& colocynthidæ ſub labio ejus.* Targ. וחזות ביעין *& figura ovorum.* Ibid. שני טורים הפקעים *duo ordines colocynthidarum.* pro quo habetur, 2. Par. 4. ודמות בקרים *& figura boum ſub illo.* depravatio ex literarum כ פ ſimili ſono. vel, facies bovem referebat. Ibid. שנים טורים הבקר *duo ordines boum.*

Rabb. פקועה *colocynthis*, cucurbita ſylvatica. שמן פקועות *oleum colocynthidarum.*

פקיעא *glomus.*

Arab. פקאע *zythus, fungi.*

פקר. Rabb. פקר *præſumſit, auſus fuit.* פוקרים *heretici.* פיקורים *Epicuræi.* מפקיר *præſumtuoſus.* ¶ Deinde, פקר *liberum fecit, expoſuit, proſtituit.* הפקר *liber, expoſitus, proſtitutus.*

Arab. פקר facar *pauper fuit.* Pas. אפתקר aftaquar *pauper factus eſt, eguit.* Pſal. 34. *Divites* אפתקרוא *pauperes facti ſunt.* Luc. 15. ואפתקר *& factus eſt pauper.* Hiph. אפקר afquar *depauperavit.*

Nom. פקר faqr *paupertas, inopia, miſeria.*

פקיר faquir *pauper, miſer*: Plur. פקרא fucarâ *pauperes.* Alc. אללה אלגני ואנתם אלפקרא *Deus eſt dives, & vos eſtis pauperes.* מתפקרין *depauperati.*

Deinde, פקרה *ſpondylus*: Plur. פקראת & פקאר *ſpondyli.*

פרר duo ſignificata habet. I. פור idem quod פור, *fregit, comminuit, friavit.* Hiph. הפר & הפר *fregit*: Metaphoricè, *labefactavit, irritum fecit.* Eſa. 33. הפר *fregit fœdus*: irritum fecit. Num. 30. והפר, Targ. ובטל *& irritum fecit votum ejus.* Ibid. *Et ſi* הפר יפר, Targ. בטלא יבטל *labefactando labefactabit eos maritus ejus.* Ibid. *Et maritus ejus* יפרנו, Targ. יבטלנון *irritum faciet illud.* Ibid. *Maritus ejus* הפרם, Targ. בטלנון *labefactavit eos.* Job. 20. *Num etiam* תפר *franges judicium meum?* Targ. תשני *mutabis.* Geneſ. 17. *Et quòd pactum meum* הפר *fregit.* Targ. אשני *mutavit.* Eccl. 12. ותפר *& frangetur voluptas*: abſolutè. E

Nom.

Nom. פְּרוּר *olla, lebes, cacabus*, in quo caro coquitur. Num. 11. verſ. 8. *Et coquebant* בַּפָּרוּר, Targ. בְּקִדְרָא *in olla*. A

פַּר *juvencus, bos junior*, qui deſijt eſſe vitulus. medius inter עֵגֶל *vitulum*, & שׁוֹר *bovem*. Plur. פָּרִים *juvenci*. Foem. פָּרָה *juvenca*: Pl. פָּרוֹת *juvencæ*. Exod. 29. *Accipe* פַּר, Targ. תּוֹר *juvencum unum, filium bovis*: bovem parvum ſeu mediocrem. Hoſ. 14. *Et retribuemus* פָּרִים *juvencos* (in) *labijs noſtris*. ב ſubintellecto: aut appoſitio. reddemus loco juvencorum confeſſionem labiorum. reddemus gratiarum actionem. labijs noſtris offeremus verba laudis, quæ tam accepta erunt, quàm juvenci in altari. Lxx. καρπὸν *fructum labiorum*. acceperunt פַּר pro פְּרִי *fructus*: Et ita citatur ad Hebræos 13. Jud. 6. *Accipe* פַּר הַשּׁוֹר *juvencum bovis*: filium bovis. B

¶ Per Metaph. *homines robuſti, potentes, divites*. Pſ. 22. v. 11. *Circumdederunt me* פָּרִים *juvenci multi*: inimici robuſti. Amos 4. v. 1. *Audite verbum hoc*, פָּרוֹת הַבָּשָׁן *juvencæ Baſan, quæ eſtis in monte Samariæ, quæ opprimitis pauperes*: mulieres potentes. Targ. עַתִּירֵי נִכְסַיָּא *divites opum*. Et inde apparet eſſe nomen ſexti ordinis: quia camets non mutat in regimine. Jer. 50. v. 27. *Occidite omnes* פָּרֶיהָ *juvencos ejus*. Vulg. *fortes ejus*. Explicavit metaphoram. Hoſiand correxit: *liberos ejus*: malè, ex Luthero, ihre Kinder. accepit pro פְּרִי *fructus, ſoboles*: ſicut & Lxx. τοὺς καρποὺς αὐτῆς *fructus illius*. C

Rabb. פַּר & פְּרִיר *fragmentum, fruſtum, mica*. פרור פֵּרוּר *fractio*.

פְּרוֹזִין *inſulæ* à continente diviſæ. D

פִּרְפּוּר *atomus*: Plur פרירים *atomi*.

II. Arab. פַּר farar *fugit, evaſit, seceſſit, receſſit, recepit ſe in bello*. Marc. 16. v. 8. ופרון מן אלקבר *& fugiebant ex ſepulcro*. Luc. 21. יפרון *diſcedant ex ea*: fugiant. Alc. פִּפְּרוּ מִנְּכֶם *& fugi à vobis*. תִּפְרוּ *fugietis*.

Nom. פַּר farr, & פאר *mus, ſorex*: Plural. פִּאָרִין *mures*.

פַּרָארָא farara *fuga*.

מִתְנַפֵּר *territus fugiens*.

פרא. Inde פֶּרֶא & פִּרְאָה *onager, aſinus ſylveſtris*: Plur. פְּרָאִים *aſini*. Job 6. *ubi in planicie rudet* פֶּרֶא *onager ſuper gramine?* Gen. 16. *Et ipſe erit* פֶּרֶא אָדָם *onager inter homines*: ב ſubaudito. Erit inter homines ſicut onager, robore prævalens. Aut, amabit deſerta ob venationem. Hoſ. 8. פֶּרֶא *onager ſolitarius ſibi*. Lxx. ἀνέθαλεν *germinavit*. q. פָּרָה. Jer. 2. v. 24. פֶּרֶה *onager aſſuetus deſerti*: ubi in planicie diſcurrere poteſt. Pſ. 104. *Frangent* פְּרָאִים *onagri ſitim ſuam*. Qui ob corporis ſiccitatem frequenter ſitim patiuntur. Jer. 14. וּפְרָאִים *&* E

onagri ſtant ſuper locis excelſis, hauriunt ventum ut dracones. Ore hiante captant frigidum aërem, præ aquæ inopia. A

פרג duo ſignificata habet. I. Chald פְּרַג Inde אִתְפְּרַג *delectatus fuit*. Pſ. 119. *Et in ſtatutis tuis* אֶשְׁתַּעֲשָׁע, Targ. אתפרג *delectabor*. Syr. *Amænus, excultus, ornatus fuit*.

אפרג *ſplendidus, excultus*.

פְּרוּגָא *pullus*: Pl. פְּרוּגַיָּא *pulli*. ערב Arab. פאריג *pulli* avium aut gallinarum: ſicut אֶפְרוֹחִים.

Arab. פְּרַג farrag *delectavit, oblectavit*. Paſſ. אִסְתַּפְרַג aſtafrag *delectatus, alacris fuit*.

Nom. פֻּרְגָה farga, & אִסְתַּפְרָאג *delectatio, oblectatio*. B

מפרג mufarrig *oblectator*. מְסַתְפְּרַג *oblectat*.

פְּרַג farg *pudendum mulieris, cunnus*: Plur. פרוג furug *muliebria*. Geograph. לא פרק בין אלרגאל מנהם ואלנסא אלא באלרכור ואלפרוג *non eſt diſcrimen inter viros & fœminas, niſi in virilibus & muliebribus*. Alc. וַיִּחְפְּטוּ אִפְרוּגְהֶם *& cuſtodiant genitalia ſua*.

פְּרַג *vacuitas*: in Avicenna.

Alc. אִסְתִּפְרָאג *ſyncope, animi deliquium*.

II. Chald. פְּרַג *mutavit, commutavit, permutavit*. Gen. 31. v. 7. וְהֶחֱלִף, Targ. וּפְרַג *& mutavit mercedem ſuam*. Pſ. 106. v. 20. וַיָּמִירוּ, Targ. וּפְרַגוּן *& mutârunt gloriam ipſorum*. C

Nom. פירוג *permutatio, precium*, quod in locum rei ſuccedit: Plur. פִּירוּגִין *precia*.

Arab. פְּרַג *ſciſſus fuit*.

פרד. פָּרַד, Chald. פְּרַד *partitus eſt, diviſit, ſeparavit, ſolvit, diſperſit*. Ezech. 1. *Et alæ ipſorum* פְּרֻדוֹת *diviſæ*. Superius ſcilicet à corpore, & expanſæ ad volandum. Chald. Prov. 4. v. 16. וְנִגְזְלָה, Targ. וּפְרִידָה *& diviſus eſt ſomnus ipſorum*. Niph. נִפְרַד, Arab. אנפרד *diviſus, ſeparatus fuit*. Gen. 2. *Et inde* יִפָּרֵד, Targ. מִתְפְּרַשׁ *dividitur*: ſeparatur. Gen. 10. *Ab illis* נִפְרְדוּ, Targ. אִתְפָּרְשׁוּ *ſeparatæ ſunt inſulæ gentiũ*. Arab. Luc. 22. v. 41. ואנפרד מנהם כרמיה חגר *& ſeparatus eſt ab illis juxta jactum lapidis*. Marc. 3. *Et cum* אִנְפָּרֵד *eſſet ſeparatus*: ſolus. Piel פֵּרֵד *ſeparavit*. Hoſ. 4. *Quoniam cum meretricibus* יְפָרֵדוּ *ſeparationem facient*: gignent ſpurios, qualis eſt פֶּרֶד *mulus*. Targ. מִסְתַּיְּעִין *conſociantur*. Hiph. הִפְרִיד, Arab. אפרד afrad *ſeparavit*. Hithpael יִתְפָּרְדוּ הִתְפָּרֵד *ſeparatus fuit*. Job. 4. *Et filij leonis* יִתְפָּרָדוּ *ſeparabuntur*. Lxx. ἔλιπον ἀλλήλους *reliquerunt ſe mutuò*. D E

Nom. פֶּרֶד *mulus*, qui eſt ſeparatus, nec cum alijs miſcetur gignendi cauſa, *burdo*: Plur. פְּרָדִים *muli*. Foem. פִּרְדָּה *mula*. Pſ. 32. *Ne fiatis ſicut equus*, כְּפֶרֶד *ſicut mulus*: ſtupidi. 2. Reg. 5. *Detur, quæſo, ſervo tuo onus par* פְּרָדִים, Targ כּוּדַנְוָן *mulorũ* (de) *terra*. de pulvere terræ, quantum par mulorũ geſtare poteſt.

פְּרֻדוֹת *grana* diviſa & diſperſa ſub terra,

 cujus-

cujuscunq; ſeminis, feſer / ſurculi. Joel. 1. v. A
17. *Computruerunt* פְּרֻדוֹת *grana ſub glebis ſuis.* Targ. גַּרְבֵּי חֲמַר *lagena vini.* Lxx. δαμάλεις *juvencæ.* legerunt פָּרוֹת *juvencæ.* literâ ד neglectâ.

Rabb. הַנִּפְרָד *ſeparabilis.* ⁜ כַּמָּה מִתְפָּרֵד *quantitas diſcreta.*

פִּירוּד & פֵּרוּד *ſeparatio, ſegregatio: mors*, quæ eſt ſeparatio animæ & corporis. עָלְמָא דִפְרוּדָא *mundus diviſionis*, homo microcoſmus.

פְּרוּדָה, Syr. פְּרָדָא *granum*, ſic dictum, quòd facillimè ab acervo ſeparetur, *bacca*.

פְּרִיר *lapillus* in litore maris: Plur. פְּרִירִין, B
Foem פְּרִירָן *lapilli*: item, *fruſta*.

פַּרְדִי *ſeparatus, ſingularis.*

פְּרִידָא & פַּרְדִינִית *devia, vagabunda, loquax.* ⁜ פְּרוּדִין *inſulæ.*

Arab. מֻנְפַרְדִין *ſeparati, ſeorſum, ſoli.*

מֻפַרַּד mufarrad, & מֻתְפַרַּד mutfarad *ſimplex, ſingularis, ſolitarius.* ⁜ מנפרד בראחהְ *ſolus per ſe.* ⁜ מנפרדא *ſeorſum.*

פַרְד fard *fiſcella, corbis vimineus*, per quem liquatur vinum, *qualus*: Plur. אַפְרָאד afrad C
quali.

פריד farid *ſolitarius.*

מִפְרַד mifrad *vita ſolitaria.*

מִפְרָדָה *ſimplicitas.*

מפרדא *ſeparatim.* ⁜ פַרְדָה farda *plica.*

פַּרְדָאנִיָּה ⁜ in Geographia. פרידה אלובאן

עַלַי אִנְפִרָאד *ſeparatim, ſecretò.*

פרה פָּרָה, Chald. פְּרָא *fructificavit, fructum protulit, fructum fecit, crevit, auctus fuit.* Geneſ. 1. פְּרוּ. Targ. פּוּשׁוּ *creſcite & multiplicamini.* Exod. D
1. פָּרוּ, Targ נְפִישׁוּ *creverunt.* Eſa. 11. *Et ſurculus de radice ejus* יִפְרֶה *fructum faciet.* Exod. 25. *Donec* הַפְרֶה, Targ. תִּסְגֵּי *creſcas.* Hiph. הִפְרָה *creſcere fecit, auxit, fertilem reddidit, fœcundavit.* Gen. 17. וְהִפְרֵתִי, Targ. וְאַפֵּישׁ *& creſcere faciam eum*: augebo. Gen. 41. *Quia* הִפְרַנִי, Targ. אַפְּשַׁנִי *auxit me Deus.* Pſal. 105. וַיֶּפֶר, Targ. וְאַפֵּישׁ *& auxit populum ſuum valde.* Hoſ. 13. v. 15. *Inter fratres* ſeu *carecta* יַפְרִיא *fructificabit.* א pro ה. Lxx. διαστελεῖ, Hieron. *dividet.* legerunt יַפְרִיד *ſeparabit.*

Nom. פָּרֶה *fœcundus.* Foem. פֹּרִיָּה & פּוֹרָה, E
& ה in ת mutato, פּוֹרָת *fœcunda, fructifera.* Pſ. 128. *uxor tua* כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה *ſicut vitis fructifera.* Gen. 49. בֵּן פֹּרָת *filius fructiferæ* (vitis) *Joſeph*, בֵּן פֹּרָת *filius fructiferæ vitis juxta fontem.* Ramus vitis fœcundæ, unde palmites pullulabunt. Targ. *filius meus, qui creſcet, Joſeph: filius meus, qui benedicetur* כְּגוּפַן *ſicut vitis plantata juxta fontem aquarum.*

פְּרִי, Chald. פֵּירָ, Syr. פְּאַר & פִּיר *fructus* terræ, arboris, uteri hominis & animalis: Pl.

A Chald. פֵּירִין *fructus, proles, liberi.* Hoſ. 9. פְּרִי, Targ. כּוֹב *fructum non facient.* Gen. 1. *Arborem* פְּרִי, Targ. פֵּירִין *fructus, facientem* פְּרִי, Targum פֵּירִין *fructum, juxta ſpeciem ſuam.* Levit. 25. *Et dabit terra* פִּרְיָהּ, Targ. אִבַּהּ *fructum ſuum.* Pſ 1. v. 3. פִּרְיוֹ, Targ. אִנְבֵּהּ *fructum ſuum dabit in tempore.* Deut. 7. *Benedicet* פְּרִי *fructum ventris tui.* Targ. וַלְדָא *fœtum*: partum. Lxx. τὰ ἔγγονα. Gen. 30. v. 2. *Qui prohibuit a te* פְּרִי-בָטֶן *fructum ventris.* Targ. וַלְדָא דִמְעִין *fœtum viſcerum.* Pſal. 21. פִּרְיָמוֹ *fructus eorum de terra auferetur, & ſemen eorum à filijs hominum.* Targum בְּנֵיהוֹן *filij ipſorum.* Pſal. 127. *Merces* פְּרִי-הַבָּטֶן
B *fructus ventris.* Targ. וַלְדָא דִמְעָא *fœtus ventris*, proles. ¶ Deinde per Metaphoram, *opus, & operum merces, præmium, commodum, utilitas.* Pſal. 58. *Et dicet homo: certè* פְּרִי *fructus eſt juſto.* Targ. אַגַר טָב *merces bona.* Jer. 6. *Ego adduco malum ſuper populum iſtum*, פְּרִי *fructum cogitationum ipſorum.* Targ תּוּשְׁלָמַת *retributionem*: compenſationem. Eſa. 10. *Viſitabo ſuper* פְּרִי *fructu magnitudinis cordis regis Aſſur.* Targ. עוֹבָדֵי *operibus.* Prov. 31. מִפְּרִי *de fructu manuum ſuarum plantavit vineam*: opere. Sic,
C Philip. 1. *Hic mihi fructus operis eſt.* Ibid. *Date ei* מִפְּרִי *de fructu manuum ejus*: opere. Pſa. 104. v. 13. מִפְּרִי *de fructu operum ſuorum ſatiabitur terra*: de pluvia deſcendente ex nubibus tuis.

אַפִּרְיוֹן *lectus.*

Rabb פֵּירוֹת *fructus.* ⁜ פַּרְיוֹן *hortus.*

Syr. מַפְּרִינָא *membrum virile.*

פּוּפְרַת *obſonium.*

Propr אֶפְרַיִם *Ephraim*, filius Joſeph. Gé. 41. *Et ſecundum vocavit Ephraim, quia* הִפְרַנִי
D *creſcere me fecit Deus in terra afflictionis meæ.* Ab hoc appellata fuit, 1. *tribus*. Jud. 12. *Et conclamatus fuit* אִישׁ אֶפְרַיִם *vir Ephraim*: de tribu Ephraim. Ibid. *Et pugnavit cum* אֶפְרַיִם *Ephraim* ¶. 2. *decem tribus*, quæ & *Iſraël*, ab eo tempore, quo diviſum fuit regnum, poſt Salomonis mortem. Et contulerunt ſe decem tribus ad Hieroboam, qui fuit ex tribu Ephraim; atq; ita regnum fuit apud tribum Ephraim. duæ verò tribus, Juda & Benjamin ad Roboam; atq; ita alterũ regnum fuit apud tribum Juda. Hoſ. 11. *ut perdam Ephraim.* Targ. בֵּית יִשְׂרָאֵל *domum Iſ-*
E *rael.* Eſa. 7. *Caſtrametata eſt Syria contra* אֶפְרַיִם *Ephraim.* ¶ 3. *Mons & urbs.* 1. Sam. 1. *Ex monte* אֶפְרַיִם *Ephraim.* Joh. 11. v. 54. *In urbem, quæ vocatur* Ἐφραὶμ, Syr. אֶפְרַיִם. Urbs in 20 milliario Æliæ juxta deſertum. 2. Sam. 13. v. 22. *Et erant tonſores Abſaloni in Baal HaZor, quod cum* (erat juxta) אפרים *Ephraim.*

אֶפְרָת *Ephrat*, uxor Caleb: à qua nomen accepit אֶפְרָת, & cũ ה locali, אֶפְרָתָה *Ephrata*, regio & urbs, quæ aliâs בֵּית לֶחֶם *Bethlehem*, à

ביתלחם

בֵּית לָחֶם filio Salma: 1. Paral. 2. v. 51. Geneſ. 48. v. 7. *Cùm adhuc eſſet ſtadium terræ, ut veniretur* אֶפְרָתָה, Targ. לאפרת *in Ephrat, & ſepelivi eam ibi in via* אפרת היא בית לחם *Ephrat, quæ eſt Bethlehem.* Mich. 5. *& tu* בֵּית לֶחֶם אֶפְרָתָה *Bethlehem Ephrata.* A

Gentile אֶפְרָתִי *Ephrataeus:* quod deducitur modò à loco אפרת, ut: 1. Sam. 17. v. 12. *& David filius viri* אפרתי *Ephrataeiſtius, ex Bethlehem Juda.* Modò à tribu & regione אפרים *Ephraim.* Judic. 12. v. 5. האפרתי *an Ephrataeus tu es?* 1. Sam. 1. v. 1. *filius Zuph* אפרתי *Ephrataei.* Ex terra Ephraim, ubi peregrinabatur. Non autem fuit de tribu Ephraim, ſed B Levita. Levitæ diſperſi erant per omnes tribus Iſraël, in 48. urbibus ipſis datis.

פַּרְוַיִם *Parvajim, Urphen.* duæ regiones, quarum una nomen *Peru* retinuit, auro & argento abundans: altera *Hiſpaniola* dici cœpit. 2. Par. 3. v. 6. וְהַבְּפַרְוָיִם *aurum Peruvianum.* Sed, 2. Reg. 23. v. 12. פרורים, vel, ut in margine habetur, פַּרְוָרִים oppidum eſt.

פרז. Inde פְּרָזוֹן urbs abſq; muro, ſita in planicie, *villa, vicus.* Jud. 5. *ceſſaverunt* פְּרָזוֹן *villa in Iſraël.* C

פְּרָזוֹת *villæ.* Zach. 2. פְּרָזוֹת *villas inhabitabit Jeruſalem.* præ multitudine hominis & jumenti. Incolæ urbis Hieroſolymæ in villis habitabunt: abſq; muro habitabunt. ſequitur: *Et ego ero ei, dicit Dominus, murus igneus.* LXX. κατακαρπ@ *frugifera.* Acceperunt pro פְּרִי *fructus.*

פְּרָזִי *villa:* שם כלל לפרזים הפתוחים. Deut. 3. v. 5. *Præter urbes* פְּרָזִי, Targ. פַּצְחַיָא *villarum.* LXX. Φερεζαίων *Phereſaeorum.* acceperunt pro proprio. D

פְּרָזִים *villici, & villæ.* Eſth. 9. *Judæi* פְּרָזִים *villici.*

Rabb. פָּרַז *elongavit, ſemovit.*

פָּרוֹז nomen avis.

אַפְרִיזָא *tabul:* ſuſtentans in muro tigna.

Arab. פָּרַז faraz *ſeparavit, ſegregavit, ſecrevit, diviſit.*

אפרז afraz *diſtinxit.* Gal. 1. *Deus qui* אֲפְרְזַנִי מן בטן אמי *ſegregavit me ab utero matris meæ.* Actor. 23. אַפְרְזוּא *ſeparate mihi Barnabam.* Actor. 19. v. 22. *Qui* אפרז *ſeparatus eſt à Deo judex.* E

מְפָרַז mufarraz *ſeparatus, anathema.* Gal. 1. ליכן מפרוזא *ſit anathema.*

פרז friz *martes.*

פרוזה feruza *cyanos, turceſius.*

פרח tria ſignificata habet. I. פָּרַח, Chal. פְּרַח, Syr. פְּרַע *germinavit, flores emiſit* aut *produxit, crevit, pullulavit.* De varijs rebus dicitur: 1. de *plantis.* Cant. 7. *videbimus an* פָּרְחָה *germinaverit vitis.* Gen. 40. *& ipſa* כְפֹרַחַת *quaſi germinans.* Targ. כַּד אַפְרַחַת *poſtquam germinavit.* Poſtquam produxit folia, aſcendit flos ejus. Tempus quo vitis emittit folia. Eſa. 66. *& oſſa veſtra, ſicut gramen,* תִּפְרַחְנָה, Targ. יְהוֹן יִפְרְחוּן *florebunt.* Num. 17. *& ecce* פָּרַח, Targ. נְעָא *floruit baculus Aharonis.* Pſalm. 92. v. 13. *Juſtus, ut palma,* יִפְרָח *germinabit.* Targ. יִלְבְּלַב פֵּירִין *producet fructum.* Pſal. 92. בִּפְרֹחַ *cùm germinant impij ſicut herba.* Hoſ. 14. יִפְרַח *germinabit ut lilium.* Syr. Matth. 24. v. 32. וּפְרַעִין *& germinant folia ejus.* Luc. 22. v. 30. *Quæ* דְּמַפְרְעִין *cùm pullularent.* ¶ 2. de *lepra,* quæ augetur, & longè lateq; diffunditur. Levit. 13. פָּרוֹחַ יִפְרַח *germinando germinaverit lepra.* Targ. מִסְגָּא תִסְגֵּי *augendo augebitur.* Levit. 14. *Si redierit plaga,* וּפָרַח, Targ. וְיִסְגֵּי *& creverit in domo.* ¶ 3. de *plumis,* quæ enaſcuntur, & quibus volatur. Unde per Metonymiam, פָּרַח, Chald. פְּרַח *volavit, avolavit, fugit, aufugit.* Ezech. 13. v. 20. *Animas* (ut ſint) לְפֹרְחוֹת *ad volantes.* Targ. לְאַבְדָא *ad perdendum.* Chal. Gen. 1. *& avis* יְעוֹפֵף, Targ. יִפְרַח *volitet.* Nahum. 3. *Sicut bruchus detraxit* וַיָּעֹף, Targ. וּפְרַח *& volavit.* Hiph. הִפְרִיחַ *germinare fecit:* abſolutè, *germinavit.* Ezech. 17. *Areſeci lignum viride,* והפרחתי *& germinare feci lignum aridum.* Prov. 14. *& tabernaculum rectorum* יַפְרִיחַ, Targ. מַפְרַע *germinat.* Syr. Hebr. 11. v. 4. *virga Aharonis* דַּאפְרַע *quæ germinaverat.* Chald. אַפְרַח *volare fecit.* Num. 11. וַיָּגָז *& tranſtulit coturnices.* Targ. וְאַפְרַח *& volare fecit.*

Nom. פֶּרַח *germen,* quod ex arborũ ſurculis naſcitur, *flos:* Plur. פְּרָחִים *germina, flores.* Numer. 17. *& produxit* פֶּרַח *germen.* Primò produxit folia, poſtea flores: contra naturam amygdali. quod miraculum auget.

פִּרְחַח *germinatio, parvuli ætate florentes.* Job. 30. v. 12. *Ad dextram* פִּרְחַח *germinatio ſurgent.* parvuli, qui adhuc in flore ſunt.

Arab. פרוע *propagines.*

אפרוחים, Chald. אֶפְרֹחִין, Arab. פראח, & פראחין, & פרארית *pulli* columbarum, & aliarum aviũ, qui jam plumas & pennas producunt, *aviculæ.* Pſalm. 84. v. 4. *ubi ponit* אֶפְרֹחֶיהָ, Targ. גוזליה *pullos ſuos.* Arab. Pſalm. 147. פראח אלערבאן *pulli corvorum.* פרחא חמאם *pulli columbarum.*

פרח farch *catulus leonis.* פרח אלנחל farch alnachal *examen apum,* nova ſoboles.

Syr. פַּרְחָא *avis:* Plur. פַּרְחֵא *aves.*

Rabbin. פִּרְחָא & פּוֹרְחָא *puer, juvenis,* cui prima lanugo creſcit in ætate florida.

פַּרְחָא *capparis:* item, *genus locuſtæ volantis, & ventus.*

II. Rabb. הַפְרִיחַ, Syr. פְּרַח *prodegit, prodigè diſperſit, profudit*. Luc. 15. v. 30. בד פרח *poſtquam prodegit poſſeſſionem ſuam*. A

Nom. מַפְרִיחָ *prodigus*. ⁂ פַּרְחַאִירת *prodigè, profuſè*.

III. Arab. פרח farach *lætatus, gaviſus fuit*. Matt. 2. פרחוא פרחא עטימא חוא *gaviſi ſunt gaudio magno valde*. Luc. 1. v. 28. אפרחי יא ממתליה נעמה אלרב מעך *Ave, ô plena gratia, Dominus tecum*. Johan. 19. אפרח יא מלך אליהוד *Ave, ô rex Judæorum*. Piel. פרח farrach *recreavit, gaudio affecit, lætificavit, gratulatus eſt*. 2. Corinth. 1. v. 26. *Quis* פרחני *lætificaret me?* Pſalm. 121. פרחת *lætatus ſum in his, quæ dicta ſunt mihi*. B Paſs אתפרח *gaudio affectus ſum, recreatus ſum*. Alcor. 3. יפרחוא.

Nom. פרח farh, & פַּרְחָה farcha *gaudium, lætitia*. ⁂ פַּארח farih *lætus*.

Item, פַּרַח farrach *examinavit*.

פרט Inde פַּרְטִים *muſici*, qui varias cantionũ ſpecies exercent. Amos 6. הַפֹּרְטִים, Targ. דְּמְנַגְּנִין *qui ludunt ſuper ore pſalterij*.

פֶּרֶט *granum* decidens, & remanens tẽpore vindemiæ, *racemus*. Collectivè, *grana*, quæ decidunt in vindemia. Lev. 19. וּפֶרֶט, Targ. וְנִתְרָא *& deciduum vineæ tuæ non colliges, ſed relinques pauperibus*. C

Rabb. פָּרַט *fregit, aperuit*. Piel. פֵּרֵט *ſpecificavit, numeravit*.

פְּרָט *individuum, particulare, ſingulare*: item, *numerus*. לִפְרָט קָטֹן *juxta numerum minorem*. בִּפְרָט & עַל פְּרָט & דֶּרֶךְ פְּרָט *particulariter, ſpeciatim*.

פרטיות *ſingularitas*. ⁂ פרטים *minutia*.

פְּרָטִי, Foem. פרטית *ſpecialis, ſingularis*. ⁂ D פְּרָטִים *ſpeciales, ſingulares*.

פרוטה & פרוטא *parva moneta, nummulus, granum, gutta*: Plur. פרוטות *nummuli*.

פְּרִיטָא *cortex*.

פריטין *ridentes*, vel *riſum præ ſe ferentes*.

פרטות *mula*.

פְּרָט *individuum*: Plur. פְּרָטִים *individua*.

Arabicè, אפרט *ſuperfluit*.

כפרט *ſuperfluus, nimius, intemperans*.

אפראט ifrat *ſuperfluitas, exceſſus, intemperantia*.

אתפרט atfarat *deformatus, inæqualis factus eſt*. E

פראט firrat *atramentum ſutorium*.

פרוטה fruta *claſſis, prælium navale*.

אלאפראט ואלתפריט *multitudo & paucitas*.

מפרט & פריט mufrat *diſſociatus, ſingularis*.

פרך Inde פֶּרֶךְ *durities, ſævitia, rigor, colliſio, comminutio*. Exod. 1. v. 13. & 14. *& ſervire fecerunt Ægyptij filios Iſraël* בְּפָרֶךְ, Targ. בִּקְשִׁיוּ *in duritie*: duriter. Lxx. *βίᾳ vi*.

פָּרֹכֶת, Chald. פְּרוֹכְתָּא *velum, cortina*: בין ארון ואהל מועד *quæ dividebat arcam à tabernaculo*. Hoc erat velum intimum, quod ſeparabat inter Sanctum, & Sanctum ſanctorum: & pendebat ex quatuor columnis, quarum capitella erant aurea, & baſes argenteæ. Rabbin. פרכת עביה טפח *velum denſitas ejus palmus*. Aliud erat מָסָךְ: de quo in סָכַךְ vide. A

Chald. & Syr. פְּרַךְ, Arab. פרך farac *fregit, confricavit, ſuccidit, excidit, ſcalpſit*. Syr. Luc. 6. וּפָרְכִין *& fricabant manibus ſuis*. Arab. Mat. 12. v. 1. יפרכון סנבלא ויאכלון *confricabãt ſpicas, & comedebant*. Luc. 6. ויפרכון *& confricabant manibus ſuis*. Paſs. אִתְפְּרֵךְ *fractus, ſucciſus fuit*. Eſa. 24. v. 7. אֻמְלְלָה *ſucciſa eſt vitis*. Targ. אִתְפַּרְכוּ *ſucciſa ſunt vites*. ⁂ כְּפָרֵךְ *exciſus*.

מַפְרֵךְ *frangens*, & *lapis* qui imponitur olivis.

פָּרִיךְ *fragilis, tener*.

פירוכן *frumentum tritum, polenta*.

פירוכין *manipuli, fructus protruſi, ſpica*.

מפרכית & פרכא *perverſitas, contrarium*.

Arab. מתפרך mutfarrac *frangibilis*.

פרכת in כַּפָּר vide.

פרם. פָּרַם *rupit in ſutura, veſtes diſrupit, diſſuit, ſcidit, diſcidit* קרע non fit in ſutura: פרומה fit in loco ſuturæ. Levit. 10. *veſtimenta veſtra ne* תִפְרֹמוּ, Targ. תְּבַזְּעוּן *rumpatis*. Levit. 13. *Veſtimenta ejus erunt* פְּרֻמִים, Targ. מְבַזְּעִין *rupta*. B

Chald. פְּרִימָא *ſciſſio, ſciſſura*.

פרום *malum*.

Syr. פירמא *hoſtia frangenda, euchariſtia*.

Rabb. פְּרִימָה *ruptura*.

פרמא *peplum, velum*. ⁂ פרומה *idem*.

Arab אפרם afram *edentulus*, qui dentes anteriores amiſit. C

פרן Rabb פָּרַן *verbis ſatisfecit*, dedit bona verba abſq; factis.

פורן *donum, dos, φερνή*.

Arab. פרן forn *fornax*: Pl. אפראן *fornaces*.

פראן farran *fornicarius, piſtor*: Pluralit. פראנין farranin *piſtores*. Foem. פראנה farrana *fornicaria*. פרן אלגיר forn algir *fornax calcaria*.

Proprium פָּרָן, Arab. פאראן *Paran*, urbs in Arabia Petrea. Inde deſertum *Paran*, huic urbi circumjectum, inter Ægyptum & Arabiam. D

פרס duo ſignificata habet. I. פָּרַס & פָּרַשׂ *fregit panem manu in fruſta, diviſit, diſtribuit*, חתיכות, ביוים. Eſa. 58. v. 7. *An non* פָּרֹס *frangere eſurienti panem tuum, & miſeros vagos introduces domum?* pro, franges. Infinit. pro Fut. Targ. תפרנס *paſces*. Lxx. *διάς dederis*. Frangere panem, eſt diſtribuere cibum, eoq; uti. E

Pro quo

Pro quo habetur, Ezech. 18. v. 7. *Panem ſuum eſurienti* יתן *dabit*. Thren. 4. v. 4. *Parvuli poſtulârunt panem,* פרש *frangens non fuit illis:* porrigens pro פרס, literis ס ש permutatis. Lxx. *ὁ διαθλῶν ἐκ ἔστιν αὐτοῖς frangens non eſt eis*. Jerem. 16. v. 7. *Nec* יפרסו להם *frangent illis propter luctum*. ſcil. panem. פריסת הלחם הנהוגה בהבראת האבלים. Judæi lugentes primo die non edunt de ſuo cibo, ſed illis mittitur ab alijs. ſcindunt panem, ſed nõ abſcindunt. poſt ſciſſionem agunt Deo gratias, & frangunt reliquum. Et ad fractionem dicunt: *Benedictus* &c. vide ברך. B
Hieron. *Mos eſt, lugentibus ferre cibum, & præparare convivium*. Lxx. *κλασθῆ ἄρτος frangetur panis*. legerunt לחם *panis*: ob ח ה ſimilitudinem. Luc. 24. *& cognoverunt eum ἐν κλάσει τοῦ ἄρτου in fractione panis*. Mich. 3. ופרשו *& fregerunt ſicut in olla*. Sicut qui vult ponere in olla carnem, oſſa, &c. ſequitur: *& ſicut caro in lebete*. Hiphil. הפריס *diviſit*. Levit. 11. v. 10. ופרסה לא הפריסה *& ungulam non dividit*. Levit. 11. *Omne* מפרסת, Targ. סריקא *dividens ungulam*. C

Nom. פרסה *ungula* diviſa, ſed non per totum, tantum ſupernè, ut in cane, cato, urſo. dicitur de animalibus, quæ digitis carent. Plur. maſc. פרסים, Fœm. פרסות. *ungula*. Exod. 10. v. 25. *Non relinquetur* פרסה *ungula*. Targ. מדעם *quicquam*.

פרס *accipiter*.

פרס *Perſa*. Chald. אפרסיא *Perſa*.

Rabb. פורס *fractor*, pater familiâs, aut authoritate valens, qui in convivio פורס *frangit* panem, precationem recitans: & convivis porrigit ac diſtribuit. D

פריסה *fractio*. פריסת כבר לחם *fractio torta panis*.

פרוסה *fruſtum* panis aut cibi, *medietas, obolus*. Talm. הנותן פרוסה לעני. Item, פרוסתו ביו ונושך ממנה.

פרס *terminus*. item, *merces*.

פרסה *milliare*. פרסין & פרסאות *milliaria*, quorum decem ſunt iter diurnum hominis mediocris.

מפרסם *publicè notum*. נתפרסם *publicè factum, vulgatum eſt*.

Syr. פרסא *demenſum*. Luc. 12. v. 42. *ut det* פרסא *demenſum in tempore ſuo*. E

פרסא *panis, cibus*. Act. 2. v. 46. *Ac frangentes domi ἄρτον*, Syr. פריסתא *panem*.

פרוס *modus*. בכל פרוס *omni modo*.

פרסי *ſpectaculum*. Coloſſ. 2. פרסי *ſpectaculum fecit principatus*.

Verb. פרס *traduxit, diffamavit*. Matth. 1. v. 18. *& noluit* דנפרסיה *ut traduceret eam*. מתפרסיא *diffamatur*.

אפרסנא *inſidia*.

II. Chald. פרס *expandit, extendit*: in פרש invenies. ¶ Item, פרס *æſtimavit, taxavit*. Lev. 27. והעריך, Targ. ויפרס *& æſtimabit Sacerdos*.

פורסן *æſtimatio*.

Syr. פרס *nudus fuit*. פורסיא *verenda*.

אתפרס *ſolvit, ſatisfecit, vindicavit*.

Arab. פרס *rapuit, rapax fuit*. אפתרס *rapaciter tenuit*.

פרס אלאסד *rapacitas leonis*.

פרע quinq; ſignificata habet. I. פרע Chald. פרע *liber, vacuus fuit*: tranſitivè, *liberavit*. ריחוקוביטול. Dicitur de capite duobus modis: 1. de remotione tegminis & apertione: & ſignificat, *denudare, diſcooperire, detegere*. Num. 5. v. 18. ופרע, Targ. ויפרע *& denudabit caput iſtius mulieris*. Lxx. *ἀποκαλύψει revelabit*. removebit peplum, quo tecta eſt, ut capillus ejus reveletur. ¶ 2. de vacuitate ſeu ceſſatione raſionis, ne capilli creſcant & augeſcant Levit. 10. v. 6. *Capita veſtra ne* תפרעו *reddatis vacua* ſeu *libera*. Targ. הרבון פירוע *augeatis* ſeu *alatis cæſariem*: ne ſinatis creſcere capillos. Nutrire ſeu alere crines, tam capitis, quàm barbæ, in luctu moris fuit Ægyptijs: Herodotus. ſimiliter Romanis. Et hodie Judæi in luctu triginta diebus abſtinent à תספרת *raſura*, & ניתוץ *levigatione* veſtium. Lugentes erant capite operto. Eſther 6. vide in אבל. Levit. 21. v. 10. *Caput ſuum non* יפרע *reddet vacuum* ſeu *liberum*. Targ. ירבי פירוע *alet cæſariem*: לא יגדל כוהן הגדול פרע. Summo ſacerdoti non licebat alere cæſariem, nec rumpere veſtes more lugentium. Tales enim ſanctuario prohibebantur. Lxx. *ἀποκιδαρώσει cidarâ nudabit*. Levit. 13. v. 45. *& caput ejus erit* פרוע, Targ. פריע *liberum*. capillis magnis præditum. Non poteſt hic intelligi caput apertum: quia ſequitur, *& labrum ſuum operiet*. Quomodo enim &c.

Nom. פרע. Chald. פירוע *cæſaries, coma, capillitium*: quod eſt à raſura liberum, & quò minus raditur, eò magis creſcit & augeſcit. Num. 6. v. 5. *Nutriendo* פרע, Targ פרוע *cæſariem, capillitium* ſeu *capillos capitis ſui*: appoſitio. Ezech. 44. v. 20. *Caput ſuum non radent*, ופרע *& cæſariem non emittent*, (creſcere ſinent,) *ſed tondendo tondent capita ſua*: æquabunt, ſollen vergleichen. unde præcedentium locorum explicatio confirmatur. Luth. Ihr haupt ſollen ſie nicht beſcheren / vnnd ſollen auch nicht die Haar frey wachſen laſſen / ſondern ſollen die Haar vmbher verſchneiden.

פרעה *Pharao*, nomen erat olim commune regum Ægyptiorum, & veteri Ægyptiorum

Digitized by Google

ptiorum lingua, ſi Joſepho credimus, regem ſignificat. Poſt Alexandrum, ab ejus nomine primo, Ptolemęo Lagi filio, dicti fuerunt *Ptolemai*. Nunc *Sultani*, poſtquam Arabes Ægyptum occuparunt. Singuli autem alioqui ſua nomina habebant. qui erat tempore Abraham, dicebatur טוטים *Tutu*: Joſephi, ריאן *Rean*: Moſis, טלמא *Talma*, in mari ſubmerſus. Jerem. 44. פרעה חפרע *Pharao Hophra*. Jerem. 46. פרעה נכו *Pharao Necho*, ſive *claudus*. Sic dicebantur à primo rege reges Romanorum, *Caſares*: Ponti, מתרדת *Mithridates*: Philiſthæorum, *Abimelech*: Tyri, חירם *Hiram*: Syriæ, *Antiochi*: Amalecitarum: אגג *Agag*: terræ Magog, *Gog*: Saracenorum, *Sultani*, & נגיד המאמינים, Arab. אמיר אלמומנין *princeps credentiū*. Primus Ægypti rex vocabatur מצרים; ſecundus קבטים; tertius קפטורים. Et translatū fuit regnū filiorū קפטורים ad nepotes קבטים. Et nonus ex illis rex fuit פוטים, & primus Pharao.

A

Rabb. פריעת ראש *apertio capitis*, quæ fit alijs honoris cauſa. Et introducta eſt à Romanis, cùm ſenatus gubernaret.

B

II. פרע ſignificat quoq; ביטול & ריחוק, liber & vacuus fuit à negocijs, laboribus & curis, *ceſſavit*: tranſitivè, *ocioſum*, omni negocio curaq; vacuū, *inutilem*, *irritum reddidit*, *ſprevit*, *removit*. Ezech. 24. v. 14. *Ego Dominus locutus ſum; veniet tempus, & non* אפרע *ero ocioſus*. Targ. אמנע *prohibebo*. Non revertar retrorſum ab eo quod decrevi. non retractabo, non irritam faciam meam ſententiam. Prov. 8. v. 33. *Audite diſciplinam & ſapite, nec ſitis ocioſi*: לא תבטלו מוסר ותשכיחוהו: תפרעו Targum תרשון *conculcemini*. lege תמשון *ſpernatis*. Proverb. 1. v. 25. ותפרעו *& irritum feciſtis conſilium meum*. Targ. ושניתון *& mutaſtis*. lege, ושטיתון *& ſpreviſtis*. LXX. καὶ ἀκύρους ἐποιεῖτε *& irrita faciebatis conſilia mea*. Proverb. 4. פרעהו *deſere eam, nec tranſeas per eam*. Prov. 13. v. 18. *Egeſtas & ignominia* פורע *ſpernens diſciplinam*. Targ. פרש, lege פריש *conculcans*. Prov. 15. v. 32. פורע *ſpernens diſciplinam, ſpernatur animam ſuam*. Targ. פרש *qui deſerit*. Exod. 32. v. 25. *& vidit Moſes populum, quòd* פרע, Targ. בטל *ocioſus eſſet*: *quia* פרעה, Targ. בטלנון *ocioſum eum reddiderat Aharon*. Niph. נפרע *liber factus eſt*. Prov. 29. v. 18. *Cùm non eſt viſio*, יפרע *ocioſus fiet populus*. Hiphil. הפריע *liberum reddidit*. Exod. 5. *Quare Moſes & Aharon*, תפריעו, Targ. תבטלון *ocioſum reddetis populum ab opere ipſius?* LXX. διαστρέφετε *evertitis*. 2. Paral. 28. v. 19. *Quia* הפריע *libertatem dederat in Juda, & prævaricando prævaricatus erat contra Dominum*.

C

D

E

Rab. לאחור פרע *retrorſum*. בפרע *citò*. לא אפרע *non deſiſtam*.

III. פרע *liber fuit*, à jugo ſervitutis, ab injurijs hoſtium: Tranſitivè, atq; id ex uſu Chald. *vindicavit*, *ultus eſt*. Jud. 5. v. 2. בפרע פרעות *cùm vindicaret vindictas in Iſrael*. Chald. & Syr. פרע *vindicavit*, *ultus fuit*, *retribuit*, *rependit*, *compenſavit*. Chal. Pſal. 7. *Si* גמלתי, Targ. פרעית *retribui pacifico meo malum*. Pſalm. 41. ואשלמה, Targ. ואפרע *& retribuam illis*. Syr. Matth. 16. v. 27. *Tunc* נפרע *rependet unicuiq; juxta opera ſua*. Matth. 6. v. 4. *Ille* נפרע *rependet tibi manifeſtè*. Matth. 18. v. 25. *Cumq; is non haberet* למפרע *ad ſolvendum*. Roman. 12. *Non* תפרעון *reddatis malum pro bono cuiquam*. Pass. Rabb. נפרע, Chald. אתפרע, Syr. אתפרע *vindicavit ſe*, *retributus fuit*, *debitum accepit*, *luit*. Chald. Num. 31. נקם נקמת, Targ. אתפרע פרענות *vindicavit vindictam filiorum Iſrael*. Syr. Luc. 6. v. 34. דתתפרעון *quod perſolvamini ab eo*: recipiatis. Luc. 23. *Nos ſicut fecimus* אתפרען *retribuimur*: recipimus.

Nom. פרעות *vindicta*. Deut. 32. v. 42. *A capite* פרעות אויב *vindictarum hoſtis*.

Chald. & Syr. פורען & פורענות *vindicta*, *ultio*, *retributio*, *compenſatio*.

פרועא *vindex*, *judex*, *retributor*, *cōpenſator*.

Rabb. פורעניות *furia*, *dæmones*, *ultrices*.

פרעון *præmium*, *merces*, *compenſatio*.

IV. Syr. פרע idem quod פרח, *germinavit*, *gemmas emiſit*, *pullulavit*, *floruit*. Luc. 21. v. 30. *Cùm jam* προβάλωσιν *emiſerint*. Syr. דפרעין *germinaverint*.

פרעא *germen*, *flos*.

Arab. פרע fara *ramus*: Plur. פרוע & אפרעא afra *rami*, *propagines*.

Verb. פרע farra *ramavit*, *ramos produxit*.

V. Arab. cū ע punctato, פרע farag, Hiph. אפרע afrag *evacuavit*, *fudit*, *diffudit*, *effudit*, *diſſipavit*, *ſeparavit*. Marc. 14. v. 3. ואפרעתה עלי ראסה *& effudit illud ſuper caput ejus*. Actor. 4. v. 12. ואפרע *& effudit hoc donum*. Luc. 10. *cùm autem* פרע *ceſſaſſet*. Alc. 2. אפרע עלינא צברא *effunde ſuper nos patientiam*. Pass. אסתפרע aſtafrag *evacuatus*, *effuſus*, *exanimatus*, *perturbatus fuit*.

Nom. פרע farag *vacuitas*, פי אלפרע fi alfarag *vacuè*.

פריע farig *vacuus*.

אסתפראע iſtifrig *evacuatio*, *exanimatio*.

מפרעה mafraga *receptaculum eorum quæ evacuantur*.

תפרע tafarrag *fuſio*.

Deinde, אפרע afrag *exanimavit*, *turbavit*, *perturbavit*. Pſal. 88. אפרעתני *turbaverunt me*.

Nom. פרעה farga *timor*.

מסתפרע muſtafrag *exanimatus*.

פרעא *inaniter*, *inane*.

פרף. Rabb. פרף *probris affecit, improperavit:* Item, *fibulavit, pallio texit.* A

פרפין *fibula.* פרופה *fibulata.*

פרץ quatuor ſignificata habet. I. פרץ, Chald. פרץ *rupit, diſrupit, perrupit, erupit, diviſit, fregit.* Eccleſ. 3. *Tempus* לפרוץ *ad rumpendum.* Targ. לפגרא בנינא *ad diruendum ædificium.* 2. Reg. 14. ויפרץ, Targ. ופרץ *& rupit in muris Jeruſalem.* 2. Sam. 6. פרץ, Targ. תרע *rupit Dominus* פרץ, Targ. תריעתא *rupturam.* 2. Sam. 5. v. 20. פרץ, Targ. תבר *fregit Dominus oſores meos.* Exod. 18. *Ne forte* יפרץ *rumpat in eis.* Targ. יקטל *occidat.* LXX. ἀπολέσῃ *perdat.* Mich. 2. B *Aſcendit* הפרץ *ruptor ante eos,* פרצו *ruperunt & tranſierunt portam, & egreſſi ſunt per eam.* Si perruperit una ovium, exieritq; prima, omnes perrumpent & exibunt, una poſt aliam. Et ſic facient Iſraelitæ. Niphal. נפרץ *ruptus fuit.* Pual. פרץ *idem.* Hithpael התפרץ *abrupit ſe.* 1. Sam. 25. *Hodie multi ſunt ſervi* המתפרצים *abrumpentes ſe quiſq; à facie domini ſui.* qui faciunt opus פריצות, & aufugiunt à dominis ſuis. Targ. דמטמרין *abſcondentes ſe.* C LXX. ἀναχωροῦντες *qui ſeparant ſe.*

Nom. Adject. פריץ *ruptor, fur, latro,* ab irrumpendo: Plur. פריצים & פריצים *fures, latrones.* Pſalm. 17. *Et cuſtodiam vias* פריץ *raptoris.* Targ. חטיפא *robuſti.* Ezech. 18. *& ſi genuerit filium* פריץ *raptorem.* qui perrumpat ſepem veritatis. Targ. רשיעא *impium.* Eſa. 35. ופריץ חיות *& ruptor beſtiarum, non aſcendet eam.* ulla mala beſtia: ruptor, qui eſt inter beſtias. Jerem. 7. *An ſpelunca* פריצים *latronum facta eſt domus iſta?* D Solent latrones, ubi quid mali fecerint, extra urbem in aliqua ſpelunca convenire, ut ibi lateant.

Subſt. פרץ, Foem. פרצה *ruptio, ruptura, diviſio:* Plur. פרצים, Foemin. פרצות *rupturæ.* Jud. 21. *Quòd feciſſet Dominus* פרץ *rupturam in tribubus Iſrael.* Targ. תריעתא *rupturam.* 1. Reg. 11. *Claudens* פרץ, Targ. תרעתא *rupturam civitatis David.* Quia David fecerat rupturam in muro Zion, ut ſi ipſi rebellarent Iſraëlitæ, ipſis inſcijs poſſent ibi elabi & fugere. Sed eam clauſit Salomo, E quia rebellionem non metuebat. Pſalm. 106. *Niſi Moſe electus meus ſtetiſſet* בפרץ *in ruptura coram ipſo.* In ipſa ruptura, quam ruperant illi, ſtetit Moſes coram Deo, & ſepivit illam: precibus ſuis ſepivit rupturam. Targ. ואתקף בצלו *& prævaluiſſet in oratione.* Ezech. 22. *& quaſivi ex eis virum, qui ſepiret ſepem, & ſtaret* בפרץ *in ruptura coram me pro terra, ne perderem eam, & non inveni.* Qui ſtaret coram me ad orandum pro terra. Ruptura eſt peccatum: & ſtans in ruptura, eſt qui ſtat coram Deo ad orandum. Ezech. 13. *Non aſcendiſtis* בפרצות *in rupturis, & feciſtis ſepem pro domo Iſraëlis.* Amos 4. ופרצים *& rupturas egredientur fœminæ:* per rupturas ad hoſtem. Job. 30. כפרץ *ſicut ruptura veniet.* ſcil. מים *aquæ.* Pſalm. 144. *Non eſt* פרץ *ruptura, neq; egrediens:* orbitas, neq; abortus.

מפרצים *ruptura,* loca rupta in urbibus.

Propr. 1 פרץ *Perez,* filius Judæ ex Thamar. de quo, Gen. 38. *& dicebat, quàm* פרצת *rupiſti ſuper te* פרץ *rupturam, & vocavit nomen ejus* פרץ *Perez.* Quàm valde rupiſti ſepem matricis, cùm premeres fratrem tuum & exires. Super te eſt judicium rupturæ iſtius, ſi morietur frater tuus, quòd ipſum preſſeris. ¶ 2. פרץ עזה *Perez Uzza.* 2. Sam. 6. *& iratus fuit David, eò quòd* פרץ *rupiſſet Dominus* פרץ *rupturam* בעזה *in Uzza, & vocavit locum iſtum* פרץ עזה *rupturam Uzza.* Targum אתרא דמית בה עזה *locū ubi mortuus fuit Uzza.* ¶ 3. בעל פרצים *Baal perazim.* de quo, 2. Samuel. 5. פרץ *rupit Dominus hoſtes meos coram me,* כפרץ *ſicut rupturam aquæ.* qualem efficiunt aquæ in exundatione, rumpentes ſepta. *Propterea vocabat nomen loci iſtius* בעל פרצים *Baal perazim.* Dominus hoſtes meos diſſipavit, ſicut ingruente diluvio aquę macerias quaſq; obvias diſrumpunt & perdunt. Targ. מישר *planicies Perez.* vocatur & הר פרצים *mons Perazim:* quòd ibi mons fuerit. Eſa. 28. v. 21. *Quia* כהר פרצים *ſicut mons Perazim ſtabit Dominus.* Sicut bellum, quod geſſit David cum Philiſthæis in Baal perazim.

Rabb. פרצן *acinus,* vel *cortex uvæ.*

II. פרץ per Metonymiam, *crevit, auctus fuit, exundavit, ruptus fuit præ copia:* quando dicitur de flumine, quod tumet, & ita augetur, ut alveum ſuperet, & aggerem aut litus rumpat & exundet. Job. 38. v. 4. פרץ *erupit fluvius ex loco habitato.* Targ. תקף *invaluit.* Prov. 3. *& muſto torcularia tua* יפרצו *erumpent.* Targ. נשפען *exundabunt.* LXX. ἐκβλύζωσιν *redundent.* ¶ Per Metaphoram transfertur ad alia, & dicitur de procreatione liberorum: item, de acquiſitione divitiarum. Gen. 30. ויפרץ *& erupit in multitudinem.* Targum ותקף *& invaluit.* LXX. ηὐξήθη *auctum eſt.* Gen. 28. v. 14. ופרצת *& erumpes ad Occidentem.* Targ. ותתקף *& invaleſces:* creſces. LXX. πληθυνθήσεται. Gen. 30. ויפרץ *& erupit vir ille valde.* LXX. ἐπλούτησεν *ditatus fuit.* Exod. 1. *Sic multiplicabatur, & ſic* יפרץ *erumpebat.* Targ. תקפין *invaleſcebant.* Job. 1. v. 10. *Et pecus ejus* פרץ *erumpebat in terra.* Targ. נפיש *auctum fuit.*

ctum fuit. Hoſ. 4. *Scortabuntur, & non* יִפְרֹצוּ *erumpent:* augebuntur. Targ. *ducent uxores, & non* יולדון בְּנִין *gignēt filios.* Pſ. 106. וַתִּפְרָץ, Targ. וְתקפת *& invaleſcebat in eis plaga.* Job. 16. יִפְרְצֵנִי, Targ. יִתְקְפִנַּנִי *ſuperabis me* פֶּרֶץ *ruptura, ſupra faciē* פָּרֶץ *ruptura.* Hoſ. 4. פָּרָצוּ *eruperunt, & ſanguines ſanguines attigerunt.* 2. Par. 31. וּכִפְרֹץ *& poſt quam erupit hoc verbum:* divulgatū fuit: dimanavit. 1. Paral. 13. נִפְרְצָה *erumpemus, mittemus ad fratres noſtros.* Niphal. נִפְרַץ *ruptus fuit.* 1. Sam. 3. *& verbum Domini erat precioſum in diebus illis, non erat* חָזוֹן נִפְרָץ *viſio rupta.* Targ. נבוּאָה גַּלְיָא *prophetia revelata:* ſparſa, diviſa. A B

III. פרץ idem quod פָּצַר per tranſpoſitionem, *coëgit, prævaluit.* 2. Sam. 13. וַיִּפְרָץ־בּוֹ *& cogebat eum, ſed noluit ire.* 2. Reg. 5. v. 23. וַיִּפְרָץ בּוֹ *& cogebat eū, & ligabat duo talenta argenti.* His duob in locis tantū 1. Sā. 28. v. 23. וַיִּפְרְצוּ בוֹ, Targ. וְאַתְקִיפוּ בֵהּ *& invaluerunt in eo ſervi ejus.*

Arab פְּרְצָה *opportunitas, occaſio.* Marc. 14. v. 11. וכאן יטלב פרצה כיף יסלמה אליהם *& quærebat opportunitatem, quomodo traderet eum illis.*

Rab פִּרְצָה *idem.* פִּרְצָה קוֹרְאָה לְגַנָּב *occaſio vocat furem.* C

IV. Arab. cum ץ punctato, פֶּרֶץ fard *unum ex ſex ſacramentis.* עשרה פראיץ aſchara faraid *decalogus.*

מַפרוץ mafrud *datum:* in Euclide.

אפרץ afrad.

פָּאַרץ *annoſus.* Alc. 2. לָא פַאר֗ץ וְלָא בִּכְר *non annoſus, nec virgo.*

Alcor. 2. פַּמַן פַּרַץ פִּיהִן פְּרִיצָה.

פרק tria ſignificata habet. I. פְּרַק, Chald. פְּרַק, Arab. פרק *rupit, abrupit, avulſit* cutem à carne, *ſeperavit, diviſit, ſolvit, diſſolvit, laceravit, fregit.* Gen. 27. v. 40. וּפָרַקְתָּ *& rumpes jugum ejus à cervice tua.* Targ. וְתַעְדִּי *& removebis.* Exod. 32. v. 2. פָּרְקוּ, Targ. פְּרִקוּ, Al. פגרו *abruperunt inaures aureas.* Pſalm. 7. פֹּרֵק *rumpens & non liberans.* Targ. יִפְשַׁח *diſcerpet:* detractio cutis à carne. Arab. Alcor. 2. פַּרַקְנָא בִּכֻם אַלבַּחַר *diviſimus propter vos mare.* Piel. פֵּרַק, Arab. פַּרַק *abrupit.* Zach. 11. *& ungulas earum* יְפָרֵק *abrumpet.* 1. Reg. 19. מְפָרֵק *diſrumpens montes, & confringens petras.* Arab. Alc. לָא נֻפַרִּק בַּין אַחַד מִנְהֻם *non dividemus inter unum ex illis:* non faciemus diſcrimen. Hithpael. הִתְפָּרֵק *abrupit ſibi.* Exod. 32. וַיִּתְפָּרְקוּ, Targ. וְאִתְפָּרִיקוּ *& abruperunt omnis populus inaures aureas.* D E

Nom. פרק *ruptura, rapina, direptio,* cùm quid ex alterius manu abrumpitur. Nahum. 3. *væ urbi ſanguinum: tota eſt mendacio* (&) פֶּרֶק, Targum כְּזָא *direptione plena, non recedet rapina.* ¶ Deinde, פרק *bivium,* via in duo capita diviſa. Obad. 1. *Nec ſtes juxta* הַפֶּרֶק *bivium.*

פֶּרֶק. Inde Eſa. 65. v. 4. וּפְרַק פִּגֻּלִים, in margine וּמְרַק, literis מ״פ permutatis. vide.

מַפְרְקוֹת & פִּרְקוֹת, Chal. מַפְרְקוֹת & מַפְרֶקֶת *os colli,* quinq; vertebris, tanquam rupturis conſtans, *pars colli poſterior, cervix:* Plur. Chald. פְּרִיקִין & פּרִיקָן *cervices.* 1. Sam. 4. *& fracta eſt* מַפְרַקְתּוֹ, Targ. פָּקוּתֵהּ *cervix ejus.*

Rabb. פרק *ſectio, diviſio, caput libri, tractatus:* Plur. פְּרָקִים *ſectiones, diviſiones, capita.* פִּרְקֵי אָבוֹת *capitula patrum, apophtegmata, ſententiæ.* Medic. פְּרָקִים *junctura oſſium:* item, *tempora.*

פירוק *ſolutio, quæſtionis explicatio.* פירוק הַחִבּוּר *ſolutio continui.*

Arab. Piel פַּרַק farrac. Hiphil אַפְרַק afrac *diviſit, ſparſit, diſperſit, diſſipavit, fudit, diffudit, diſcriminavit, diſcrevit, diſpoſuit.* Gen. 11. ופרקהם *& diviſit eos Dominus ex illo loco:* diſperſit. Gen. 9. תפרק *diſſipatum eſt ſuper univerſam terram.* Pſalm. 18. ופרקהם *& diſſipavit eos.* Pſalm. 53. *Dominus* יפרק *diſperget oſſa eorū.* Alc. *In eo* יֻפְרַק *diſcernetur.* Pass. תפרק & אתפרק atfarraq, & אפתרק *diſſipatus, diviſus fuit.* Pſal. 59. ויתפרקון *& diſpergentur ad manducandum.* Joh. 16. יתפרק *diſpergetur in eam unuſquiſq.* Actor. 27. v. 4. ואפתרק *& diviſa eſt multitudo civitatis.* Actor. 9. v. 26. *Qui erant cum ipſo* הפרקוא *diſſipati ſunt.*

Nom. פרק farc, & פארק firac, Formin. פִּרְקָה farca *ſeparatio, diviſio, ſecretio, differentia, diſcrimen.* Gal. 4. ולאפרק בינה ובין אלעביד *& non eſt differentia inter ipſum & inter ſervum.*

תפרק tafaraq *diffuſio.* תפרק אלאתצאל *ſolutio continuitatis:* in Avicen.

אַלפֻרְקָאן *titulus Alcorani.* פֻרְקָאן furcan *lex Muhammedi.* In Mahometis Theologia: *Cur dictum eſt Alfurcan? Quia diſcreta ſunt ſententiæ & figuræ ejus. Nec enim ſimul deſcendit ſuper me* (inquit) *verbum Dei; quemadmodum Lex ſimul data eſt Moſi, Pſalmi Davidi, & Evangelium Chriſto. Alcoran pedetentim poſuimus, ut homines pedetentim eum perlegant.* Cap. Filij Iſraël: וְקֻרְאָנָא פַּרַקְנָאהֻ לְתַקְרַאהֻ. In Alc. עַל אַלְנָא עַלַי מִכְּתְּ פֻרְקָאן מֻחַמַּד אַלְמֻצְטַפַי *Furcan Muhammedis electi.* Alcor. תַּבָּארַךְ אַלַּדִי נַזַּל אַלְפֻרְקָאן עַלַי עַבְדִהִ לִיַכֻון לִלְעָאלַמִין נַדִירָא *ben. dictus qui demiſit Furcan ſuper ſervum ſuum, ut ſit in ſecula nuncium.*

מפרק *diviſio.* פריקן *ſecta duæ.* מתפרק *diſperſus.*

אפתראק iftiraq *differentia, divortium, repudium.* באפתראק biiftiraq *differenter.* פריקא *partim.*

Præterea, פרק faraq, & אתפרק atfarraq

taq *ſeparatus fuit*: vel ex vita, *mortuus fuit*: vel A
unus ab altero, *migravit, aliò ſe contulit*.

אפרק afraq *ſuſpendit furē*. מפרוק mafruq *ſuſpenſus, furcifer*. תפרקון tafarcun *ſuſpenſio*.

מפרק mufarriq *deceſſor*.

אפתראק iftirac *furca*.

מפארקה *migratio, diſceſſus*.

II. Per Metaphoram, פרק, Chald. & Syr. פרק *abrupit, eripuit, ſeparavit* aliquem ab hoſtibus aut periculis, *ſervavit, ſalvavit, liberavit, redemit*. Pſalm. 136. v. 24. ויפרקנו *& eripuit nos ab inimicis noſtris*. Thren. 4. v. 30. פרק *liberans non erat à manu illorum*. bis tantùm. B
Chald. Dan. 4. *& peccata tua* בצדקה פרק *eleemoſyna redime, & iniquitates tuas miſerendo pauperum*. poſterius membrum declarat prius. Non igitur eſt פרק *abrumpe* Chaldæis: ſicut Latinis *abrumpere ſermonem*, eſt *finem imponere*. Pſalm. 7. הושיעני, Targ. פרק יתי *ſerva me ab omnibus perſequentibus me*. Syr. Matth. 14. v. 30. *Domine*, פרוקיני *libera me*. Luc. 1. דנפרקן *ut liberaret nos ab inimicis noſtris*. Paſs. Syr. אתפרק *liberatus fuit*. Luc. 1. דנתפרק *ut liberemur de manu inimicorum noſtrorum*. C

Nom. Chald. פריק & פרוק, Syr. פרוק *liberator, redemtor, ſalvator*: item, *propinquus*.

פורקן & פריקות *liberatio, redemtio, ſalus*. 1. Tim. 2. v. 6. *Semetipſum dedit ἀντίλυτρον*, Syr. פורקנא *redemtionis precium pro omnibus*.

פרוקי. Form. פרוקית *ſalutaris*.

III. Syr. פרק *ſeparatus fuit ab altero, receſſit, diſceſſit*. Matth. 26. v. 39. ופרק *& receſſit paululùm ab eis*. Act. 1. v. 4. *ut à Jeruſalem non* נפרקון *diſcederent*.

Nom. פריק *longinquus, diſſitus*. Act. 1. v. 12. D
ופריק *& diſtat ab ea*.

פריקא *receſſus*.

Arab. אתפרק atfarraq, idem: ſuprà.

מתפרק *varius*.

פרש cum puncto dextro quatuor ſignificata habet. I. פרש, Chald. & Syr. פרש *ſeparavit, ſecrevit, diſcrevit, diviſit, diſtinxit, diſtribuit*. Syr. Roman. 8. *Quis* נפרשני *ſeparabit me à dilectione Chriſti?* Actor. 13. v. 13. ופרש *& diſceſſit ab eis*. Luc. 12. verſ. 56. דתפרשון *qui diſcernitis tempora: hoc autem tempus quomodo non* פרשין *diſcernitis?* in Biblijs occurrit tantùm. Niphal. נפרש, Chald. אתפרש, Syr. E
אתפרש *ſeparatus, diſſipatus fuit*. Ezech. 34. *In die, quando ipſe fuerit in medio ovium* נפרשות *diſſipatarum*. Chald. Exod. 10. *& quod* הורם, Targ. אתפרש *ſeparatum fuerit*. Syr. Luc. 24. אתפרש *ſeparatus fuit ab illis*. Piel. Chald. & Syr. פרש *idem*. Pſalm. 18. *Quia* הפלא, Targum פרש *ſeparavit Dominus ſanctum ſibi*. Syr. Matth. 13. ונפרשון *& ſeparabunt bonos à malis*. Hiphil. Chald. & Syr. אפרש *idem*. Levit. 19. *Quia* הבדיל, Targum אפרש *diviſit Deus Iſraëlem*. Gen. 30. *& oves* הפריד, Targ. אפרש *ſeparavit*.

Nom. פרשה *ſeparatio, diſtinctio*. Eſther 4. *Et* פרשת הכסף *ſeparationem argenti, quod cogitabat Haman numerare*. Lxx. κεφάλαιον *ſummam*. Eſther 10. ופרשת *& ſeparationem magnitudinis*. Targ. רבות *excellentiam*. ¶ Sed Rabb. פרשה *diviſio magna, ſectio, caput, capitulum*: Plur. פרשיות *ſectiones*, in cujuſmodi 53. dividunt quinq; Moſis libros, & ſingulas ſingulis Sabbathis in ſynagoga legūt: ita ut ſingulis annis Legem abſolvant; ac litera פ majuſcula intra textum magno ſpacio ter poſita denotant.

פרש *excrementum*, quod ſeparatur, *ſtercus*, quod eſt in ventre animalis, *fimus*. Malach. 2. v. 3. *& ſpargam* פרש *ſtercus ſuper faciem veſtram*, פרש *excrementum feſtorum veſtrorum*. Lxx. ἤνυστρον *ventriculum*. legerunt פרש, ob כפ ſimilitudinem. Exod. 29. *&* פרשו, Targum אוכלה *fimum ejus comburet igni*.

פרשדנה *idem*. Jud. 3. *& exivit* הפרשדנה *fimus*. Targ. אוכלה שפיך *fimus ejus effuſus eſt*.

Nom. Chal. פריש *ſeparatus, ſingularis, mirabilis, nazaræus*.

פרישן *ſeparata, miracula, prodigia*.

אפרשות *munus ſeparatum, primitiæ*.

Syr. פורשן, & פרושות, & מפרשנות, Rabb. הפרש & הפרשה *diſtinctio, differentia, diſcretio, diverſitas, diſcrimen*.

פרש *ſeparatum, anathema*.

Syr. פרשאית *ſeparatim, diſtinctè*.

פרשות *oſtium*.

פרוש *Phariſæus*: Plur. פרושים *Phariſæi*: vita religioſiori ſequeſtrati ab alijs. Luc. 18. v. 11. vitæ ſanctimonia ſeparati ab aliorum conſortio. פרוש מדרכי העולם לשרת בשם בתפלה והודות לשם ... ſicut Benjamin in Itinerario deſcribit. *R. Aſer* הפרוש *Phariſæus*, שנפרש *qui fuerit ſeparatus à negocijs mundi, & incubuerit libris die noctuq, & jejunaverit, nec comederit carnem*. Sic Epiphanius, Tom. 1. lib. 1. cap. 16. *Dicebantur Phariſæi, eò quòd ſeparati eſſent ab alijs, propter ſpontaneam ſuperfluam religionem, apud ipſos receptam. Phares enim Hebraica lingua ſeparationem ſignificat*. Aliqui exponunt: הפרשים את התורה *qui interpretantur Legē*. Sed Legis interpretes & doctores, dicuntur סופרים *ſcribæ*: de quibus in rad. ספר diximus. Phariſæi autem obſervabant Legem, & hujus expoſitionem à patribus per manus traditam. Sadducæi non credebant ulli traditioni aut expoſitioni, ſed ſoli Moſis Legi.

II. Per Metaphoram, פָּרַשׁ, Syr. פְּרַשׁ *declaravit, expoſuit, interpretatus eſt, explanavit, manifeſtavit, pronunciavit, protulit, definivit, decidit.* Levit. 24. *& poſuerunt eum in cuſtodiam* לִפְרֹשׁ, Targ. עַד דְיִתְפְּרַשׁ *donec exponeretur illis juxta os Domini.* Syr. Luc. 22. v. 22. דְאִתְפְּרַשׁ *quod definitum eſt.* Piel. פֵּרֵשׁ, Chald. פָּרֵשׁ *idem.* Levit. 24. v. 11. וַיִּקֹּב, Targ. וּפָרֵשׁ *& pronunciavit nomen, & maledixit illud*: expreſſit. Nehem. 8. *& legebant in libro, in Lege Domini* מְפֹרָשׁ *expoſitum*: pronunciatum. Adverbialiter, *expoſitè, clarè.* vel, *cum expoſitione.* Syr. Actor. 11. v. 25. פְּרַשׁוּ *decreverunt mittere.* Pual. פֹּרַשׁ, Chald. אִתְפָּרַשׁ *expoſitum fuit.* Num. 15. *Quia non* פֹּרַשׁ, Targ. אִתְפָּרַשׁ *expoſitum erat, quid illi fieri deberet.*

Nom. Rabb. פֵּירוּשׁ & הַפָּרָשָׁה *expoſitio, interpretatio*: Plur. פֵּירוּשִׁים *expoſitiones, interpretationes, commentaria.* בְּפֵירוּשׁ *clarè, diſtinctè.*

מְפָרֵשׁ *interpres, commentator*: Pl. מְפָרְשִׁים. Syr. מְפַרְשָׁנִין *interpretes.* Interpretantur autem Judæi Legē quatuor modis: 1. עַל דֶּרֶךְ הַפְּשָׁט *ſimpliciter*, juxta literā. 2. עַל דֶּרֶךְ הַמִּדְרָשׁ *per modum concionis.* 3. עַל דֶּרֶךְ הַשֵּׂכֶל *per viam intellectus*, ſpiritualiter. 4. עַל דֶּרֶךְ הַקַּבָּלָה *per viam Cabala.*

שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ Schem hămephoras *nomen expoſitum*, prolatum, expreſſum, aut pronunciatū. Al. eſt nomen Dei Jehovah pronunciatum, cum ſua myſtica ſeu cabaliſtica expoſitione. Primò autem שֵׁם *nomen*, nomen Dei Jehovah ſignificat. Deinde, מְפֹרָשׁ *expoſitum*, quod exprimitur, profertur, pronunciatur, ſicut ſcribitur, vel ſicut literæ ſonant, Jehovah: cū Judæi pro eo אֲדֹנָי legere ſoleant. Hoc autē triplex Judæi faciunt. Primò, יְהוָה, ſicut ſcribitur, Jehovah pronunciârunt ſacerdotes in tēplo, cùm populo benedicerēt verbis, quę habentur, Num. 6 *Benedicat te* יְהוָה *Jehovah, & cuſtodiat te: Illuminet* יְהוָה *Jehovah faciē ſuam ſuper te, & miſereatur tui: Elevet* יְהוָה *Jehovah, faciem ſuam ſuper te, & ponat tibi pacem.* ubi ter ponitur nomen יְהוָה *Jehovah*, cujus literæ ter acceptæ, ſunt 12: ideo vocant שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ שֶׁל י״ב אוֹתִיּוֹת *nomen expreſſum duodecim literarum.* Deinde, Sacerdos magnus in die הַכִּפּוּרִים *expiationū*, ſed balbutiens aut ſibilans pronunciabat nomē יְהוָה, quod vocatur שֵׁם מ״ב אוֹתִיּוֹת *nomen 42. literarum.* Tertiò, Cabaliſtæ vocant שֵׁם בֶּן ע״ב תֵּיבוֹת הַשֵּׁם הַגָּדוֹל *nomen magnum, nomen conſtans 72. dictionibus*, quod 72. nominibus exponitur, & שֵׁם ע״ב אוֹתִיּוֹת *nomen 72. literarum.* quod deſumunt ex tribus verſibus, Exod. 12. וַיִּסַּע *& profectus eſt*,

A וַיָּבֹא *& venit.* וַיֵּט *& extendit.* Quorum ſinguli 72. conſtant literis: & conjunctim 216. Ex ſingulis igitur unam accipiunt literam, & conjungunt, ut inde 72. fiant nomina. Hoc nomen 72. literarum fabulantur ſculptum fuiſſe in baculo Moſis, quo mare diſciderit, & aquas ex petra produxerit. Inde Cant. 3. *Quod fer dies.* Targ. שְׁמָא רַבָּא מְפָרַשׁ בְּשִׁבְעִין שְׁמָהָן *nomen magnum expoſitum ſeptuaginta nominibus.* neglecto minore numero: ſicut Septuaginta interpretes: cùm 72. fuerint. Porrò
B cùm Judæi mentiuntur Chriſtum miracula feciſſe per שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ *ſchemhamphoras*, quòd hoc dixerit ſuper ægrotos, qui ſanati fuerint, & ſuper mortuos, qui revixerint, ſimpliciter intelligo de nomine יְהוָה, ſicut ſcribitur, Jehovah pronūciato. Sicut Apoſtoli miracula fecerunt in nomine Jeſu, in Actis. Et Benjamin in Itinerario ſcribit, Davidem Elroi magum, uno die dierum decem viam confeciſſe בְּשֵׁם הַמְּפֹרָשׁ *per ſchemhamphoras.*

C III. Hiphil. הִפְרִישׁ ex uſu Chald. *pupugit.* Proverb. 23. v. 32. *Sicut regulus* יַפְרִשׁ *punget*: venenum ſparget. Targ. דְּפָרַח *qui volat.*

Nom. פָּרָשׁ *eques*, qui equum pungit calcaribus, quæ in pedibus habet, quibuſq; equum ad curſum incitat. Collectivè, *equitatus*: Plur. פָּרָשִׁים, Chald. פָּרָשִׁין *equites & equi*: ſicut Latinis eques pro equo, cui homo inſidet, & in quo equitat. Virg. *atq; equitem docuêre ſub armis Subſultare ſolo*, &c.
D Gen. 50. *& aſcenderunt cum eo etiam currus, etiam* פָּרָשִׁים, Targ. פָּרָשִׁין *equites.* Jer. 4. *A voce* פָּרָשׁ וְרֹמֵה *equitis, & jaculantis arcu.* 2. Sam. וּבַעֲלֵי הַפָּרָשִׁים *& equites apprehendebant eum*: heroes in equis equitantes. 2. Reg. 2. *Currus Iſraëlis*, וּפָרָשָׁיו *& equites ejus.* qui precibus tuis plus profuiſti Iſraëli, quàm currus & & equites. ¶ Deinde, פָּרָשִׁים *calcaria, dentes raſtri*, quibus palea decutitur. Eſa. 28. v. 27. וּפָרָשָׁיו *& calcaria ejus non comminuent illud.*

Chald. פָּרָשׁ *calcar, & ſtimulus*, quo equus aut bos pungitur: Plur. פְּרָשִׁין & פִּירְשִׁין *cal-*
E *caria, ſtimuli.* Jud. 3. v. 31. בְּמַלְמַד הַבָּקָר, Targ. בְּפָרָשׁ *ſtimulo bovis.*

Arab. פָּרַס faras *equus, caballus.*

פָּארִס faris *eques*, inſidens equo: Plur. פָּארִסִין fariſin *equites.* פָּרַס אַלְבַּחַר faras albachar *equus marinus*, piſcis. פָּרַס מַחְזִי faras mochzi *equus caſtratus*, ſpado.

פַּרְסִי faraſi *caballinus.* אַלְפָּרַס אַלְעָטַם alfaras alathē *equus major* in cœlo. קִטְעַת אַלְפָּרַס cataath alfaras *ἀϛερισμὸς ἵππου*.

IV. Arab.

IV. Arab. פרש faraſch *expandit, ſtravit*: in ſequente פָּרַשׂ vide.

פרש cum puncto ſiniſtro duo ſignificata habet. I. פָּרַשׂ, Chald. & Syr. פְּרַשׂ & פְּרַס *tetendit, extendit, diſtendit, expandit supernè, expandendo operuit*. Exod. 40. וַיִּפְרֹשׂ, Targ. וּפְרַס *& expandebat tentorium ſuper tabernaculum*. Deuter. 22. וּפָרְשׂוּ, Targ. וְיִפְרְסוּן *& expandent linteū coram ſenioribus urbis*. 1. Reg. 19. וַיִּפְרְשֵׂהוּ *& expandit eam* (epiſtolam) *coram Domino*. Mich. 3. *Oſſa ipſorum confringent*, וּפָרְשׂוּ *& expanderunt, ſicut in olla*. Exod. 9. אֶפְרֹשׂ, Targ. אֶפְרוֹס *expandam manus meas ad Dominum*. Targ. בִּצְלוֹ קֳדָם יְיָ *in oratione coram Domino*. 1. Reg. 8. וַיִּפְרֹשׂ *& tendebat manus ſuas in cælum*. Manus extenduntur in precatione, & præ dolore. Sunt igitur petentis auxilium, & miſericordiam implorantis, vel dolentis ſignum. Jerem. 4. *vocem filiæ Zion, quæ ſuſpirabit* תְּפָרֵשׂ כַּפֶּיהָ *expandet manum ſuã, væ, quæſo, mihi*: præ dolore. Virg *Ingemit, & duplices tendens ad ſydera palmas*. Æneid. 5. *Auxilioq; vocat deos, & tendere palmas*. Dolentis eſt manus extendere, unam in altera. Ezech. 17. v. 20. וּפָרַשְׂתִּי *& expandam ſuper illum rete meum*. Thren 1. v. 17 *Manum ſuam* פָּרַשׂ *expandit hoſtis ſuper omnia deſiderabilia ejus*: manus intulit. Thren. 4. *Petiverunt panem, & non eſt* פֹּרֵשׂ *expandẽs eis*. Targ. מוֹשֵׁט *porrigens*. Lxx. διασκῶν *adminiſt ans*: qui aliquid largiatur. Sed de hoc in פרס vide. Joel. 2. *& lux matutina* פָּרֻשׂ *expanſa ſuper montes*. Sol alarum inſtar, expandit lucem ſuam ſuper terram. Niphal. נִפְרַשׂ *extenſus, expanſus fuit*. Ezech. 17. *& reſidui in omnem ventum* יִפָּרֵשׂוּ *expandentur*. Targ יִתְבַּדְּרוּן *diſpergentur*. Piel. פֵּרַשׂ *expandit*. Eſa. 25. v. 11. וּפֵרַשׂ *& expandet manus ſuas in medio ejus, ſicut* יְפָרֵשׂ *expandet natator ad natandum*. Eſa. 65. פֵּרַשְׂתִּי *expandi manus meas tota die ad populum incredulũ*. eſt ad ſe invitantis porrecta manu. Thren. 1. פֵּרְשָׂה, Targ. פַּרְסַת *expandit Zion manibus ſuis*: præ dolore. Zach. 2. *In quatuor ventis cæli* פֵּרַשְׂתִּי *expandi vos*: diſperſi. Pſal. 143. v. 6. פֵּרַשְׂתִּי *expandi manum meam ad te*. Eſa. 1. v. 15. וּבְפָרִשְׂכֶם *& cùm expanderitis manus veſtras*. Targ. addit, לְצַלָּאָה *ad orandũ*. ſequitur enim: *ſi multiplicabitis* תְּפִלָּה *orationem*.

Nom. מִפְרָשׂ *velum*, quod diſtenditur & expanditur vento. Ezech. 27. v. 7. *Byſſus & variegatura ex Aegypto, fuit* מִפְרָשֵׂךְ *velum tuum, ut eſſet tibi* לְנֵס *in ſignum* ſeu *vexillum*. Job. 36. v. 29. *Etiam ſi intellexerit* מִפְרְשֵׂי עָב *expanſiones nubium*.

Chald. פְּרָסָא *velamen, operculum*.

Arab. פָּרַס faras *ſignum, vexillum*.

A פָּארִס faris *ſignifer, vexillifer, anteſignanus*.

II. Arab. literis שש permutatis, פָּרַשׁ faraſch *tetendit, extendit, expandit, erugavit, ſtravit* linteis lectũ, aut lapidibus vel lateribus pavimentum Matth. 21. v 8. פְּרַשׁוּא תִיאַבְהֻם פִּי אלטָרִיק *ſternebant veſtes ſuas in via*. Act. 17. v. 3. *Surge* וְאַפְרִשׁ *& ſterne tibi ipſi*. Paſſ. אַתְפָּרַשׁ atfarraſch *ſtratus fuit*.

מַפְרוּשׁ mafruſch, & מֻפָרַשׁ mufarraſch *extenſus, ſtratus lapidibus*. Luc. 21. *Cœnaculum* מַפְרוּשַׁה *ſtratum*.

מֻנְפָרַשׁ *ſtratus, ſubſtratus*.

פַּרְשַׁה farſcha *lectus, ſtragulum, paviment-*
B *tum, ſtratum*: Plur. פְּרָאשׁ firaſch *lect. ſternia, pavimenta*. Pſalm. 132. v. 3. וְלָא אַצְעַד עַל פִּרָאשׁ מַצְגִעִי *nec aſcendam ſuper ſtrata lecti mei*. Alc. 2. אַלְּדִי גַעַל לַכֻּם אַלְאַרְץ פִרָאשָׁא *qui poſuit vobis terram pavimentum*.

פְּרָשׁ *ſtramenta*.

פַּרָּאשׁ farraſch *ſtrator, cubicularius, coſmeta*: Plur. פַּרָּאשִׁין farraſchin *cubicularij*.

מִפְרַשׁ mafraſch *craticula*: Plural מַפָארִשׁ mafariſch *craticulæ*.

C פרת. Inde פְּרָת, Arab. פָּרָאת farath *Phrath*, unus ex quatuor fluvijs Paradiſi. Gen. 2. *& fluvius quartus* הוּא פְרָת *eſt Phrath*. ex quibus duabus vocibus copulatis, factum eſt εὐφράτης *Euphrates*. De ejus origine Saluſtius: *Tam Tigris, quàm Euphratis in Armenia fontes demonſtrantur*. urbem Babylonẽ mediam interfluit, ejuſq; latitudo ſtadium occupat. Et uterq; amnis, Tigris & Euphrates, poſt ſolſtitium æſtivum, ob nives in Armeniæ montibus eo maximè tem-
D pore liquefactas, increſcunt, & rigant proxima, ut in Ægypto Nilus: niſi quòd neuter limum devehit, aut arvis inducit, ſed undis tantùm uterq; fœcundus eſt. De quo, Syrac. 24. *Qui adimplet, quaſi Euphrates, intellectũ, & quaſi Jordanis in diebus Meſſis*. Et Cicero 2. de natura deorum: *Meſopotamiam fertilem efficit Euphrates, in quam quot annis quaſi novos agros invehit*. Tanta in illis locis fertilitas eſt, ut exiles agri quinquageſimum, cultiores centeſimũ fœnus reddant. Eſt terminus terræ Iſraël: quam à
E cæteris regionibus diſtinguit orientem verſus. Gen. 15. *Semini tuo dedi terram hanc, à fluvio Aegypti uſq; ad fluvium magnum, fluvium* פְּרָת *Phrath*. Jer. 13. *& ſurge, vade* פְּרָתָה *ad Euphratem*: in Babyloniam.

פַּרְתַּם *dux* trans Euphratem habitans: Plur. פַּרְתְּמִים, Chal. פַּרְתְּמִין *duces* trans Euphratem habitantes.

Syr. פְּרַת *diſrupit, dilaceravit, diviſit*. Paſſ. אֶתְפְּרֵת *diſruptus fuit, diſſilijt, crepuit*. Act. 1. v. 18. וְאֶתְפְּרֵת *& diſruptus fuit per medium ſui*.

Nom. פְּרוּתוֹת *mica*, minutum panis fragmentum: Plur. פְּרוּתִין *micæ*. Cum פֵּרֵד conveniunt.

פְּרוּתָא *veſtis*, villoſum ſtragulum.

Chald. פַּרְתִּי *umbilicus*.

Rabb. פּוּרְתָא *idoneus, tempeſtivus*. ✠ פִּרְתָּא *lutum*.

פשש. Chald. פַּשְׁפֵּשׁ *palpavit*: Metaphoricè, *ſcrutatus fuit, exploravit, quæſivit*. Geneſ. 31. וַיְחַפֵּשׂ, Targ. ופשפש *& ſcrutatus eſt Laban*. Pſal. 139. חֲקַרְתַּנִי, Targ. פַּשְׁפַּשְׁתַּנִי *ſcrutatus es me*.

פשפוש *ſcrutatio*.

פִּשְׁפַּשׁ, Arab. פספס fasfas *cimex*.

Arab. פשש faſchaſch *mitigavit, permulſit, blanditus fuit, tractavit*.

יפש *carminabit*: in Avicen.

Rabb. פָּשׁוּשׁ *pedilium*, & *genus avis*.

פשג. Syr. פְּשַׁג *mancus* vel *mutilus fuit*. Piel פַּשֵּׁג *mutilavit*.

Nom. פְּשִׁיג *mutilus*: Plur. פְּשִׁינִין *mutili*.

Rabbin. פְּשַׁג *fugit*. ✠ פַּשְׁגָא *fuga*.

פשה. פְּשָׂה, Chald. פְּשָׂא & פְּסָא, Arab. פשא *extenſus, expanſus, diffuſus fuit*. Levit. 13. v. 5, & 6. *Non* פָּשָׂה *extenſa fuit plaga in cute*. Targ. אוֹסֵף *addidit*: aucta fuit. Ibidem v. 35. *& ſi* פָּשֹׂה יִפְשֶׂה *extendendo extenſa fuerit*. Targum אוֹסָפָא תוֹסֵף *addendo addiderit*. Hiph. Chald. אַפְשִׂי *extendit, produxit*.

פשח duo ſignificata habet. I. Inde Piel. פִּשַּׁח, Arab פַּסַּח faſſah *diſſecuit, diviſit*. Thren. 3. וַיְפַשְּׁחֵנִי, Targ. וּשְׁסַעְנִי *& diſſecuit me*. tantùm. Piel. Chald. & Syr. פַּשַּׁח *incidit, diſcerpſit, diſſecuit, divulſit, amputavit*. Chald. Pſalm. 7. v. 3. פּוֹרֵק *rumpens & non liberans*. Targ. יפשח *divides*. 1. Sam. 15. וַיְשַׁסֵּף, Targ. ופשח *& diſſecuit Samuel*. Syr. Actor. 23. v. 10. *Ne* נפשחונה, Arab. יפסחון *diſcerperent eum*. Paſs. אתפשח *amputatus fuit*. Roman. 11. v. 17. *Si ex ramis* אתפשחו *amputati ſunt*.

Rabb. פשוח *contuſio*.

II. Arab. אתפסח atfaſah *orationem habuit*.

פאסח faſih *eloquens, ſuaviloquus, rhetor*.

פַּסָּחָה faſaha *elegantia oratoria, rhetorica*.

מפסח mufaſſah *rhetoricus*.

פשט duo ſignificata habet. I. פָּשַׁט, Chald. פשט *exuit, abſtraxit, detraxit* pellem ſeu cutem à carne, aut veſtem à corpore, *excoriavit*: in malum, *ſpoliavit, expoliavit, prædatus fuit*. Levit. 6. וּפָשַׁט, Targ. וישלח *& exuet veſtes ſuas*. 1. Sam. 19. v. 24. וַיִּפְשַׁט, Targ וְאַשְׁלַח *& exuit etiam ipſe veſtes ſuas*. depoſuit veſtes regias, ut eſſet ſimilis reliquis hominibus. Jud. 9. v. 33. וּפָשַׁטְתָּ *& ſpoliabis*. Targ וְתִתְגַּר *& abſtraheris ſuper urbem*: ad ſpoliandum excurres. Job. 1. וַיִּפְשְׁטוּ *& ad ſpoliandum excurrerunt ſuper camelos, & acceperunt eos*. 1. Par. 14. *& Philiſthæi venerunt* וַיִּפְשְׁטוּ *& expanſi ſunt in valle Rephaim*. Pro quo habetur, 2. Sam. 5. וַיִּנָּטְשׁוּ *& dimiſſi ſunt*. פריצה *excurſio* ad ſpoliandum. 1. Sam. 27. אַל פשטתם *quò excurriſtis hodie*. pro אָנָה *quò* abiiſtis ad ſpoliandū. Piel. פִּשֵּׁט *idem*. 1. Sam. 13. *& venerunt Philiſthæi* לְפַשֵּׁט, Targ. לְחַלָּצָא *ad ſpoliandum interfectos*. Hiph. הפשיט *idem*. Lev. 1. v. 6. וְהִפְשִׁיט, Targ. וְיַשְׁלַח *& exuet holocauſtum*: excoriabit. Gen. 37. וַיַּפְשִׁיטוּ, Targ. וְאַשְׁלַחוּ *& exuerunt Joſepho tunicam ejus*. ſinebant aut jubebant Joſephum exuere tunicam. Mich. 3. *& pellem ipſorum ab ipſis* הפשיטו *detraxerunt*. 2. Par. 29. *& non poterant* לְהַפְשִׁיט *exuere omnia holocauſta*: excoriare. Hithpael התפשט *exuit ſe*. 1. Sam. 18. וַיִּתְפַּשֵּׁט, Targ. וְאַשְׁלַח *& exuit ſe Jonathan veſte ſua*.

II. Syr. פְּשַׁט, Arab. בסט baſat *extendit, expandit*. Syr. Rom. 10. v. 21. פשטת *extendi manum meam*. Matth. 12. פשוט *extende manum tuam*. Arab. Pſalm. 44. ובסטנא *& expandimus manum noſtras ad Deum alienum*. Marc. 11. v. 8. וכתירין בסטוא תיאבהם *& multi expandebant veſtes ſuas*. Alc. וַיִּבְסְטוּא אַלֵיכֻם אַיְדִיַהֻם וַאַלְסִנַתַהֻם *& extendent ad vos manus ſuas, & linguas ſuas*. Prec. יַא בַאסִט אַלְיַדִין בַאלְרַחְמַה *ô extendens manus in miſericordia*. Paſs. Syr. אתפשט, Arab. אנבסט *extenſus fuit*. Pſal. 73. ואנבסטת *& extenſa eſt lingua ipſorum ſuper terram*.

Nom. Syr. פְּשִׁיט, Arab. בסיט & באסט baſit *ſimplex*. Matth. 6. v. 22. *Si oculus tuus fuerit* פְּשִׁיטָא *ſimplex*.

Arab. אנבסאט *ſimplicitas*.

מנבסט *expanſus, dilatans ſe*.

בסיט *ſuperficies*. ✠ בסיטא *ſimpliciter*.

בסאט *tapetium*. ✠ Alc. בִסָטַה.

Rabb. פָּשׁוּט, & פְּשִׁיט, & מפשט *abſtractum, vulgaris, ſimplex, quicquid rectam habet lineam*. גוף פָּשׁוּט *corpus ſimplex*. פְּשׁוּטִים *ſimplices*. Literæ פשוטות *extenſa*.

הפשט *ſimplicitas, puritas*. ✠ פשיטות *idem*.

הַפְּשָׁט & פְּשִׁיטָא *ſimplex & literalis ſenſus*: explicatio ſimplex, plana & clara.

פְּשִׁיטָאִית *ſimpliciter, purè*.

פשוט *moneta ſimplex*, quæ non dividitur, *ſolidus*: Plur. פשוטין & פְּשִׁיטִין *ſolidi*.

פְּשִׁיטוּת & אִתְפַּשְּׁטוּת *extenſio, productio*.

Item Rabb. פָּשַׁט *dilatavit*.

הִתְפַּשְּׁטוּת *diaſtole, dilatatio cordis*.

פשך. Syr. פְּשַׁךְ *planſit, comploſit manibus*: item, *ambiguus fuit, dubitavit, in utramq; partem diſputavit*.

Nom. פּוּשָׁךְ *comploſio*.

מְתַפְּשְׁכָאִית *dubiè, ambiguè*.

Chald. פְּשַׁךְ & פּוּשְׁךְ *palmus*, menſura palmæ: i.

mæ: itẽ, *diſputatio*: PL. פוּשְׁכִין *palmi*. 1. Reg. 7. *& denſitas eius* טֶפַח, Targ. פוּשְׁכָא *palmus*. A

פשל . Rabb. פְּשַׁל *ſuſpendit*.

Syr. פִּשְׁלָא *filum*.

Arab. פַּשַׁל faſchal *fatigatus fuit*. PIel. פַּשֵּׁל faſchſchel *fatigavit, defatigavit, laſſavit, vexavit*.

NOM. פָּשִׁיל faſchil *fatigatus*.

פַּשְׁלָה faſchla *fatigatio*.

תַּפְשֵׁל tafſchal *ceſſatio, pauſa, quies*.

פשע duo ſignificata habet. I. Cum puncto dextro פָּשַׁע *transgreſſus eſt* voluntate, mandatum aut pactum Domini ex ſuperbia, B *ſeditioſus, rebellis fuit, defecit*. 1. Reg. 12. וַיִּפְשְׁעוּ, Targ. וּמְרָדוּ *& defecerunt à domo David*. Prov. 28. *& ob fruſtum panis* יִפְשַׁע, Targ. יחוב *peccabit vir*. Eſa. 1. v. 2. *& ipſi* פָּשְׁעוּ, Targ. מרדו *rebelles fuerunt in me*. NIphal. נִפְשַׁע *offenſus fuit*. Proverb. 18. v. 19. *Frater* נִפְשָׁע *durus eſt præ urbe roboris*.

NOM. פֶּשַׁע *transgreſſio, rebellio, defectio*: PLur. פְּשָׁעִים *transgreſſiones*. Mich. 6. v. 7. *Num dabo primogenitum meum* פִּשְׁעִי *transgreſſionem meam?* Hieronym. *pro ſcelere meo*: propter transgreſſionem meam. C

II. Cum puncto ſiniſtro, פָּשַׂע, Chald. פְּסַע *greſſus, digreſſus, ingreſſus eſt, inceſſit*. Rab. *pede trivit* equi inſtar. Eſa. 27. אֶפְשְׂעָה *incedā per eam*.

NOM. פֶּשַׂע, Chald. פְּסַע *greſſus, paſſus*. 2. Sam. 20. *Qui* כְּפֶשַׂע *quaſi paſſus inter me & inter mortem*. Targ. כִּפְסָעָא חֲדָא *quaſi paſſus unus*: intervallum parvum.

מִפְשָׂעָה *digreſſio*, pars corporis ſub natibus, ubi eſt pedum digreſſio, *pudendum*. 1. Paral. 19. *Succidit veſtimenta ipſorum in medio uſq; ad* הַמִּפְשָׂעָה *digreſſionem*. Pro quo habetur, 2. Sam. 10. שְׁתוֹתֵיהֶם *nates ipſorum*. D

Rabb. פְּסִיעָה *paſſus*: item, *mentula*.

מַפְסוּעִית *calcitratio*.

פשק duo ſignificata habet. I. Cum puncto ſiniſtro, פָּשַׂק *diduxit, aperuit*. Prov. 13. v. 13. פֹּשֵׂק, Targ. דפתח *qui aperit labia ſua, conſternatio ipſi*. PIel. פִּשֵּׂק *idem*. Ezech. 16. v. 25. וַתְּפַשְּׂקִי *& diduxiſti pedes tuos*: ut fit in coitu.

Arab. פסק *intemperantia*.

II. Cum puncto dextro. Syr. PIel. פַּשֵּׁק *interpretatus eſt, expoſuit, explicavit*. Matth. 13. פַּשֶּׁק *explica nobis parabolam iſtam*. Matth. 17. v. 3. *Dum* מְפַשֵּׁק הֲוָא *explicaret*. PAſs. אֶתְפַּשַּׁק *expoſitus fuit*. Hebr. 7. v. 2. מִתְפַּשַּׁק *exponitur nomen eius, Rex iuſtitiæ*. E

NOM. פּוּשָׁק *interpretatio, expoſitio*. 1. Cor. 12. v. 10. פוּשָׁקָא דְלֶשָּׁנָא *interpretatio linguarū*.

פְּשִׁיק *facilis*. Matth. 9. *Quid enim* פְּשִׁיק *facile ad dicendum?*

פְּשִׁיקָאִית *expreſſe, clarè, facile*. ✠ פְּשִׁיקָא *facile*.

פֻּשָּׁק *argumentum*: item, *accentus regius*.

מְפַשְּׁקָן *interpres*.

פשר quatuor ſignificata habet. I. פְּשַׁר, Chal. פְּשַׁר *expoſitio, explicatio, declaratio*: PLur. Chal. פִּשְׁרִין *expoſitiones*. Eccleſ. 7. *Quis novit* פֵּשֶׁר *interpretationem verbi?* tantùm. Chald. Dan. 2. וּפִשְׁרָא *& interpretationem indicabimus*. Ibidem. *Si non notum feceritis mihi ſomniū*, וּפִשְׁרֵהּ *& interpretationem eius*. Gen. 40. *An non apud Deum* פִּתְרֹנִים, Targ. פוּשְׁרָנָה *interpretatio eius*. Jud. 7. *Somnium &* שִׁבְרוֹ, Targ. פִּשְׁרָהּ *interpretationem eius*.

VErb. Chald. פְּשַׁר, Arab. פַּסַּר faſſar *interpretatus fuit, expoſuit, gloſſavit, commentatus eſt, declaravit, diſſeruit*. Chald. Gen. 40. *Sicut* פָּתַר, Targ. פְּשַׁר *interpretatus fuerat Joſeph*. Arab. Matth. 13. v. 36. פסר לנא מתל זואן אלחקל *expone nobis parabolam zizaniorum agri*. Luc. 24. v. 27. ובדא יפסר להם מן מוסי *& cœpit explicare ipſis à Moſe, &c.*

NOM. Chald. מִפְשַׁר *interpretatio*. Dan. 5. מִפְשַׁר חֶלְמִין *interpretatio ſomniorum*.

Arab. מֻפַסֵּר mufaſſir *gloſſator, interpres*: PLur. מֻפַסְּרִין mufaſſirin *interpretes*. מֻפַסֵּר אַלְמַנַאִים mufaſſir almaneim *interpres ſomniorum*, conjector.

תַּפְסִיר *interpretatio*. Geogr. בלהרא תפסירה מלך אלמלוך *Balhara, interpretatio eius, rex regū*.

תַּפְסַר taſſar *gloſſa*: PL. תפאסיר tafaſir *gloſſa*.

פאשרא *vitis alba*: in Avicen.

II. Chald. פְּשַׁר *ruminavit*. Levit. 11. v. 7. וְגֵרָה לֹא יִגָּר, Targ. וּפִשְׁרָא לָא פָּשַׁר *& ruminationẽ non ruminat*.

NOM. פִּשְׁרָא *ruminatio*.

Syr. פשרא *vis concoquendi cibū in ventriculo*.

III. Chald. פְּשַׁר *liquefactus, maceratus fuit, tepuit*. Exod. 16. *& incaluit Sol*, וְנָמָס, Targ. וּפָשַׁר *& liquefactum eſt*. HIph. Rabb. הִפְשִׁיר *tepefecit*. PAſs. הֻחְפַּשַׁר *tepefactus eſt*.

מַיִם פּוֹשְׁרִים *aqua tepida*. ✠ פָּשׁוּר *tepidus*. ✠ פּוֹשֶׁר *tepiditas*.

IV. Rabb. פִּשֵּׁר *reconciliavit, concordiam fecit, pacem compoſuit*. PAſs. נִתְפַּשַּׁר *concors factus eſt, in gratiam rediit*.

NOM. פְּשָׁר, FoEm. פְּשָׁרָה *reconciliatio, compoſitio*.

פשרא *ſtagnum*.

אֶפְשָׁר *poſſibile*. אין vel אִי אֶפְשָׁר *impoſſibile*. אֶפְשָׁרִים *poſſibiles*.

אֶפְשָׁרוּת *poſſibilitas*.

אֶפְשָׁרִי *res, quæ fieri poteſt*. אֶפְשָׁרִיִּים *poſſibilia*.

פשת . Inde פִּשְׁתָּה *linum*: PL. פִּשְׁתִּים *lina*. Exod. 9. וְהַפִּשְׁתָּה, Targ. וְכִתָּנָא *& linum, & hordeum fuerunt percuſſa*. Hoc magnum erat damnū Ægyptijs, qui ex lino quæſtum faciebant. Eſa. 42. וּפִשְׁתָּה *& linum obtuſum non extinguet*.

tinguet. Metonymia, ellychnium ex lino A factum, quod propè eſt ut extinguatur. Vel, quod jam jam extinguitur: imbecillitas ſignificatur. Eſa. 43. v. 17. כַּפִּשְׁתָּה *ſicut linum extincti ſunt*: ſicut ellychnium. Sindt außgangen wie ein Liecht. vel, ſubitò mortui ſunt, ſicut linum, quod ardens citò deflagrat, & extinguitur. Jud. 15. v. 14. כַּפִּשְׁתִּים *ſicut lina, quæ ardent igne.* Vulg. *ſicut ligna.* corrige, lina. Eſa. 19. *& pud fient, qui operantur* פִּשְׁתִּים שְׂרִיקוֹת *lina ſerica, & qui texunt retia.* Benjamin in Itinerario: *Incolæ Sonbat linum ferunt optimum, & retia ſive conopæa texunt: atq; hæc merx per totum or-* B *bem diſtrahitur.* Joſ. 2. *Et abſcondit eos* בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ *inter lina ligni.* pro בְּעֲצֵי הַפִּשְׁתִּים *inter ligna linorum.* Linum adhuc erat in calamis, quos ſuper tecto diſpoſuerat, ut ſiccarentur: intra illos, abſcondit exploratores. Targum בִּמְעוֹנֵי כִתָּנָא *inter faſciculos lini.*

Rabb. פִּשְׁתָּנִי *linarius, linopola.*

פתת. פָּתַת & פָּרַת, Arab. פַּתַּת fatat *fregit, in fruſta concidit, friavit, trivit, minuit, comminuit,* C *occavit.* Levit. 2. v. 6. פָּתוֹת אֹתָהּ פִּתִּים, Targum בְּצַע יָתַהּ בִּצוּעִין *frange eam fragmenta.*

Nom. פַּת *fragmentum, fruſtum* panis, non verò aliarum rerum, *buccella:* Plur. פִּתִּים, Chald. פִּתִּין, Arab. פתאת *fragmenta, torta.* 2. Sam. 12. v. 3. מִפִּתּוֹ, Targ. מִפִּתֵּהּ *ex buccella ejus comedes.* Job. 31. *& comedi* פִּתִּי, Targum טוֹלְמִי *buccellam meam ſolus.* Pſalm. 147. *Qui proycit gelu ſuum* כְפִתִּים *ſicut fragmenta.* Targ. פְּלִיגֵהֵין רְסוּקִין *diviſum inſtar buccellarum.* D grando enim fruſtatim decidit.

פתותים *fragmenta, torta.*

Arab. פְּתִיתָה fitita *mica.*

תַּפְתִּית taftit *fractio, comminutio, pulverizatio.*

מְפַתַּת mufattat *friabilis.*

פתא. Chald. & Syr. פְּתָא *latus, amplus fuit.* Hiphil. אַפְתִּי *ampliavit, dilatavit.* Chald. Geneſ. 26. *Quia* הִרְחִיב, Targ. אַפְתִּי *latitudinem fecit nobis Deus.* Syr. Matth. 23. מַפְתִּין *dilatantes phylacteria ſua.*

Nom. פְּתָא *latus, amplus.* Matth. 7. v. 13. E רְפַתְיָא אוּרְחָא *quia lata & ſpacioſa eſt via.*

פְּתָא, & פְּתָיָא, & פְּתָיוּת, & פוּתְיָא *latitudo:* Plur. פְּתָיִן *latitudines.* Dan. 3. פְּתָיֵהּ *latitudo ejus.*

פְּתָאָה *platea.*

פַּתְיָא & פַּתְוִי *latum, non rotundum habens caput:* item, *urceus.*

פַּתָּא *vermis.*

פתג. Chal. פַּתְגָּ *ſindon.* Proverb. 31. סָדִין, Targ.

A פַּתְגָּא *ſindonem fecit, & vendidit.* Pſalm. 22. *& ſuper* לְבוּשִׁי *veſte mea miſerunt ſortem.* Targ. פַּתְגִּי *ſindone mea.*

פתה. פָּתָה, Chald. פְּתָא *ſuaſus, perſuaſus, inductus fuit:* in malum, *deceptus, ſeductus fuit, erravit.* Deuter. 11. v. 16. *Ne fortè* יִפְתֶּה *perſuadeatur cor tuum.* Targ. יִטְעֵי *erret cor veſtrum.* Lxx. πλατυνθῇ *dilatetur.* Acceperunt pro Chaldæo פְּתָא præcedente. Job. 31. וַיִּפְתְּ *& perſuaſum fuit clàm cor meum:* ut cogitaret cogitationes falſas. Niphal. נִפְתָּה *perſuaſum fuit.* Job. 31. *Si* נִפְתָּה *perſuaſum fuit cor meum ſuper muliere.* Targ. אִשְׁתַּרְגַּג *concupivi.* Je- B rem. 20. *Suaſiſti mihi* וָאֶפָּת, Targ. וְאִשְׁתַּבְּשֵׁת *& perſuaſus ſum.* Piel. פִּתָּה *ſuaſit, perſuaſit, induxit:* in malum, *ſeduxit, decepit, fefellit, lactavit, illexit.* 1. Reg. 22. *Quis* יְפַתֶּה *perſuadebit Achab?* Targ. יְטָעֵי *decipiet?* Exod. 22. יְפַתֶּה, Targum יְשַׁדֵּל *perſuaſerit quis virgini.* Lxx. ἀπατήσῃ *deceperit*: ſeduxerit. Pſalm. 78. וַיְפַתּוּהוּ, Targ. וְשַׁדְּלִינוּן לֵהּ *& blanditi ſunt in ore ſuo.* 2. Sam. 3. v. 25. לְפַתֹּתְךָ, Targ. לְאַטְעָיוּתָךְ *ad decipiendum te venis.* Pual. פֻּתָּה *perſuaſus* C *fuit.* Prov. 25. *In longanimitate* יְפֻתֶּה, Targ. יִשְׁתַּדַּל *perſuadebitur princeps.* Hiphil. הִפְתָּה *perſuaſit.* Gen. 9. v. 6. יַפְתְּ, Targ. יַפְתֵּי *perſuadeat Deus ipſi Japhet, ut habitet in tabernaculis Sem.* Lxx. πλατύναι. Hieron. *dilatet.* Acceperunt ea ſignificatione, quam פְּתָא habet apud Chaldæos: quomodo & quidam Hebræorum accipiunt: Er ſoll dir weitren.

Nom. פּוֹתֶה, Foem. פּוֹתָה *perſuaſibilis, ſim-* D *plex.* Job. 5. v. 2. *Quia ſtultum occidet ira:* וּפֹתֶה Targum וְשַׁבְרָא *& ſtolidum interficiet zelus.*

פְּתִי, Arab. פֶּתָא fete *ſimplex, imperitus, ſtolidus, puer, juvenis,* cui quidvis facilè perſuadetur: Plur. פְּתָיִם, & פְּתָאִים, & פְּתָיִים, Arab. Dual. פְּתַיָאן: Plur. פתיאן fitien, & פִּתְיָה *ſimplices, ſtolidi.* τὸ νήπιον *infans,* & *ſtultus.* Proverb. 14. פֶּתִי *ſtolidus credit omni verbo:* וְעָרוּם *ſed aſtutus intelligit felicitatem ſuam.* Prov. 1. *Quamdiu,* פְּתָיִם *ſtolidi, diligetis* פֶּתִי, Targum שַׁבְרוּתָא *ſtoliditatem?* abſtractum. Sic, Prov. 9. *Relinquite* פְּתָאִים *ſtoliditates, & vivite.* Prov. 19. v. 25. וּפֶתִי, Targ. וְשַׁבְרָא *& ſtultus fiet* E *callidus.*

פְּתַיּוּת *ſtoliditas, ſimplicitas.* Prov. 9. פְּתַיּוּת *ſimplicitas non novit quicquam.*

Arab. פתי feti *animal parvum*, unius anni, adhuc ſimplex & ſtolidum, *pullus:* Pl. פתיאן *pulli,* beſtiæ novæ & ſtolidæ.

Alc. קאל מוסי לפתיה *dixit Moſes ad puerum ſuum:* miniſtrum.

סַן אַלְפַתָא ſan alfeti *ætas puerilis.*

מֻפְתִּי mufti *juris conſultus*, ſupremus interpres Alcorani.

פתאם

פִּתְאֹם *ſubitò, celeriter:* quia ſtolidi omnia A
celeriter faciunt. Pſ. 64. v. 8. *Sagitta* פִּתְאֹם
ſubitò, plagæ ipſorum. Lxx. *νηπίων parvulorum.*
legerunt פְּתָאִים *parvuli.* Eſa. 30. פִּתְאֹם,
Targum בִּתְכַף *ſubitò in caſu veniet contritio*
ejus.

Rabb. שִׂמְחָה פִּתְאוֹמִית *ſubitum gaudium.*

Propr. יֶפֶת *Japhet*, Japetus: filius Noë
natu maximus, cujus filij ſeptem Europam occupârunt.

פתח פָּתַח. Chald. פְּתַח, Arab. פתח fatah *aperuit*
clauſum vel ligatum. Niph. נִפְתַּח, Chald.
אִתְפְּתַח, Syr. אֶתְפְּתַח, Arab. פתח & אנפתח an- B
fatah *apertus fuit.* Piel פִּתַּח *aperuit.* Hithpael הִתְפַּתַּח *aperuit ſe.* Dicitur autem de varijs rebus: 1. de *ore, oculis* & *auribus*, ut quis
loqui, videre vel audire poſſit. Chal. Eſa.
50. *Dominus Deus* פָּתַח *aperuit mihi aurem.* Ezech. 33. verſ. 22. וַיִּפְתַּח *& aperuit os meum.*
1. Reg. 8. *ut ſint oculi tui* פְתֻחוֹת *aperti.* Niph.
Eſa. 35. *Et aures ſurdorum* תִּפָּתַחְנָה *aperientur.*
Piel. Eſa. 48. verſ. 8. *Etiam ab eo tempore, non*
פִּתְּחָה *aperuit* (ſe) *auris tua.* aut pro פִּ. Chald.
Prov. 20. פְּקַח, Targ. פְּתַח *aperi oculos tuos.* C
Syr. Act. 18. דְנִפְתַּח *ut aperiret os, & loqueretur.*
Arab. Pſalm. 78. אפתח *aperiam in parabolis os*
meum. ¶ 2. de *gladio*, qui in vagina clauſus
eſt, & quando educitur, aperitur ſeu recluditur. Pſalm. 37. verſ. 14. *Gladium* פָּתְחוּ
aperuerunt. Targ. שְׁלַפוּ *extraxerunt.* Ezech.
21. verſ. 33. *Gladius* פְּתוּחָה *apertus eſt.* Targ.
אִשְׁתְּלִיפַת *extractus eſt.* 1. Reg. 20. *Ne glorietur*
accinctus כִּמְפַתֵּחַ *ſicut aperiens.* ſcilicet gladium, quando victor ex bello diſcedit. ¶ 3. D
de *rebus vinctis* & *ligatis*, quæ ſolvuntur &
liberantur. Geneſ. 44. verſ. 11. וַיִּפְתְּחוּ,
Targ. וּפְתַחוּ *& aperuerunt quilibet ſaccum.* Eſa.
14. verſ. 17. *Vincto ejus non* פָתַח בָּיְתָה *aperuit in*
domum. Non ſolvit & vinculis liberavit, ut
domum ire ſeu redire poſſent. Unum
verbum pro duobus. Niph. Eſa. 5. *Et non*
נִפְתַּח *apertum eſt cingulum lumborum ejus.*
Targ. יִשְׁתְּרֵי *ſolvetur.* Piel. Job. 30 *Quia funem*
meum פִּתַּח *aperuit, & afflixit me.* Targ. מְשָׁרֵי
ſolvit. Job. 39 verſ. 5. *Et vincula onagri* פִּתַּח,
Targ. שְׁרִי *ſolvit.* Job. 12. *Vinculum regum*
פִּתֵּחַ *aperuit.* Eſa. 45. *Lumbos regum* אֲפַתֵּחַ *a-* E
periam. Targ. אֲשָׁרֵי *ſolvam.* Gen. 24. וַיְפַתַּח,
Targ. וּשְׁרָא *ſolvit camelos.* ſolvit ipſorum
capiſtra ſeu fræna. Lxx. *ἀπέσαξε deſtravit.*
Eſa. 20. וּפִתַּחְתָּ *& aperies ſaccum de lumbis tuis:*
recinges. Targ. וְתֵיסַר *& ligabis.* Jerem. 40.
פִּתַּחְתִּיךָ *aperui te à manicis.* Targ. שְׁרֵיתָךְ *ſolvi*
te. Hithpaël. Eſa. 52. הִתְפַּתְּחִי *aperi vincula*
colli tui: ſolve te. ¶ 4. de *terra*, quæ aperitur,
quando aratro proſcinditur aut ſulcatur:
vel etiam quando ad aliquid proferendum diſponitur, aut contrà, deglutiendū
diſſolvitur. Pſ. 106. v. 17. תִּפְתַּח *aperuit* (ſe)
terra, & deglutivit Dathan. pro quo habetur,
Num. 16. וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ *& aperuit terra*
os ſuum. Eſa. 45. v. 8. תִּפְתַּח *aperiatur terra, &*
germinet ſalutem. Piel. Eſa. 28. v. 23. יְפַתַּח *aperiet & occabit terram ſuam:* exarabit, diſſolvet ſulcos ejus. ¶ 5. de *argento, gemmis, are,*
aut *quavis alia materia* quæ aperitur, quando foditur, aut ei aliquid inſculpitur, vel
aliquid in ea ſignatur, cælatur, effingitur.
Piel. Exod. 28. v. 10. תְּפַתַּח *aperies duos lapides*
ſuper nomina filiorum Iſrael hypallage. Targ.
תִּגְלֹף *ſculpes.* 1. Reg. 7. verſ. 36. וַיְפַתַּח, Targ.
וּגְלַף *& ſculpſit ſuper tabulas.* Zach. 3. verſ. 9.
מְפַתֵּחַ פִּתֻּחָהּ *ſculpo ſculpturam ejus.* Lxx. *ὀρύσσω*
βόθρον fodio foveam. q. פֹּתֵחַ. ¶ 6. de *floribus.*
Cant. 7. *Si floruit vitis,* פִּתַּח *aperuit ſe gemma.*
Lxx. *ἤνθησεν floruit.* ¶ 7. de *rebus incipientibus*
fieri, quæ aperiuntur ſeu pateſcunt. Neh.
8. v. 5. וּכְפִתְחוֹ *& cùm aperiret ipſe, ſtabant totus*
populus. ſcil. os ſuum ad legendum in Lege.
aut, cùm inciperet. ſcil. legere in Lege.
Niph. Jer. 1. *Ab aquilone* תִּפָּתַח *aperietur malum ſuper omnes habitatores terræ.* Tar. תִּשְׁרֵי *incipiet.* Lxx. *ἐκκαυθήσεται exardeſcet.* acceperunt pro נָפַח: ſicut præcedit, סִיר נָפוּחַ *olla*
fervens. Rabb. פָּתַח *aperuit, incepit, inchoavit,*
exorſus, præfatus fuit: de libro. ¶ 8. de *porta, janua*, & ſimilibus. Chald. Eſa. 26. v. 2. פִּתְחוּ
aperite portas, ut ingrediatur gens juſta. 2. Reg.
15. v. 16. *Quia non* פָתַח *aperuit.* Targ. לָא פְתַחוּ
תַּרְעָא לְאַשְׁלָמָא *non aperuerat portam ad pacem*
faciendam. Gen. 41. v. 56. וַיִּפְתַּח *& aperuit Joſeph omnia, in quibus.* Targ. וּפְתַח יוֹסֵף יָת כָּל
אוֹצְרַיָּא דִּי בְהוֹן עִבוּרָא *omnia granaria, in quibus erat frumentum.* Lxx. *Omnia τοὺς σιτοβολῶνας*
horrea. Deuter. 20. *Si pacem reſponderit tibi,*
וּפָתְחָה לָךְ, Targ. וְתִפְתַּח *& aperuerit tibi.* ſcilic.
portam, ut fiat tributaria. Gen. 30. וַיִּפְתַּח
& aperuit matricem ejus. Targ. וִיהַב לַהּ עִדּוּי *&*
dedit ei conceptionem. Targ. Jeroſolymitanū:
Quatuor מַפְתְּחִין *claves traditæ ſunt Deo, quas*
ipſe non tradidit Angelo aut Seraphō. 1. clavis
דְּמִטְרָא *pluviæ:* de qua, Deut. 28. *Aperiet Dominus ſibi theſaurum ſuum bonum.* 2. clavis
פַּרְנָסָא *cibationis:* de qua, Pſ. 145. *Aperis tu manum tuam* &c. 3. clavis קִבְרַיָּא *ſepulcrorum:* de
qua, Ezech. 37. *Cùm aperuero ſepulcra veſtra.*
4. clavis עֲקָרְתָא *ſterilitatis:* de qua hîc, Gen.
30 *& aperuit* &c. Niph. Nah. 2. *Portæ fluviorum* נִפְתָּחוּ *apertæ ſunt.* Arab. Matth. 3. v. 16.
פאנפתחת לה אלסמואת *& aperti fuerunt ipſi cæli.*
¶ Rabb. פַּתָּח *puncto patach affectus.* פתחות
punctatio per patach.

פְּתִיחָא *litera patentes.*

Nom. פְּתַח & פֶּתַח *apertio, initium, principiū.* A
Plur. פְּתָחִים. Pſalm. 119. in Pe. פֵּתַח *apertio verborum tuorum illuminabit.* Targ. גליף *ſculptura.* Lxx. ἡ δήλωσις *declaratio.* ꝗ Rabbin. פְּתִיחָה, Arab. פַאתְחַה *initium, titulus, exordium, prologus libri.* unde primum Alcorani caput, Arab. פַאתְחַת אַלכִּתַאב *prologus libri*, inſcribitur. Hoſ. 2. v. 15. *Et vallem Achor* לְפֶתַח *in apertionem ſpei.* Targ. לְחַמוּרֵי נְפַשׁ *in deſiderabilia animæ.* ¶ Deinde, פֶּתַח *oſtium*, foramen januæ, per quod fit introitus & exitus, & quod ſemper eſt apertum: Plural. פְּתָחִים *oſtia.* Gen. 19. *Et egreſſus eſt ad eos Loth* הַפֶּתְחָה, Targ. לְתַרְעָא *ad oſtium*: וְהַדֶּלֶת, Targ. וְדַשָּׁא *& januam clauſit poſt ſe.* Ubi diſcrimen inter פֶּתַח & דֶּלֶת cernitur. דֶּלֶת enim eſt *tabula*, qua oſtium aperitur & clauditur. B
Gen. 4. לַפֶּתַח *ad oſtium peccatum cubat.* ¶ Et præpoſitione ל *ad*, vel ב *in* ſubintellectâ. Le. 3. *Et mactabit illū* פֶּתַח, Tar. בִּתְרַע *in oſtio tabernaculi.* Lxx. παρὰ τὰς θύρας *apud oſtium.* Jerem. 1. verſ. 16. *Et dabunt quilibet ſolium ſuum* פֶּתַח *in oſtio portarum Jeruſalem.* Targ לְקֳבֵל *juxta portas* Gen. 18. *Et ipſe ſedebat* פֶּתַח, Targ. בִּתְרַע *in oſtio tabernaculi.* Lxx. ἐπὶ τῆς θύρας *in* C
oſtio. Joſ. 8. *Et projecerunt illud ad* פֶּתַח *oſtium portæ urbis.* Targ. בְּמַעֲלָנָא *in introitu portæ.* Mich. 7. *Cuſtodi* פִּתְחֵי פִיךָ *oſtia oris tui.* Targ. מִלֵּי *verba.* Gen. 38. v. 14. *Et ipſe ſedebat* בְּפֶתַח עֵינַיִם *in oſtio oculorum.* Targ. בְּפָרָשׁוּת *in diviſione oculorum.* de quo in עַיִן vide.

פִּתּוּחַ *apertura, cælatura, ſculptura*: Plural. פִּתּוּחִים, Chald. פִּתּוּחִין *ſculptura.* Pſalm. 74. verſ 6. *Et nunc* פִּתּוּחֶיהָ *ſculpturas ejus ſimul.* Lxx. *januas ejus.* acceperūt pro פְּתָחִים *janua.* D

פְּתִחוֹת *gladij aperti, ſtricti.* Pſal. 55. *Et ſunt* (verba ejus) פְּתִחוֹת *gladij.* Targ. זֵינֵי קְרָבָא *arma bellica.* Sic exponi poteſt & illud, Mich. 5. verſ. 5. *Et terram Nimrod* בִּפְתָחֶיהָ *in gladijs ſeu armis ejus.* Quia præcedit: *Et paſcent terram Aſſur* בַּחֶרֶב *gladio.* Al. *in portis urbium ejus.* Targ בְּתֻקוֹף כְּרַכַּהָא *in robore munitionum ejus.* Lxx. ἐν τῷ τάφρῳ αὐτῆς *in fovea ipſius.* acceperunt pro פַּחַת *fovea.*

פִּתְחוֹן *apertio.* Ezech. 29. *Et dabo tibi* פִּתְחוֹן פֶּה *apertionem oris in medio ipſorum.* Targum לְאִתְרַבְרָבָא בְמִלֵּי פּוּמָךְ *ad magnificandum in verbis oris tui.* E

מַפְתֵּחַ, Chald מַפְתְּחָא, Arab. מפתאח maftih *clavis*, qua clauſa aperiuntur: Plur. Chald. מַפְתְּחִין, Arab. מפאתח mafitih *claves.* צָחִב אַלמפאתח zahâb almafitih *claviger.* Jud. 3. *Et acceperunt* הַמַּפְתֵּחַ וַיִּפְתָּחוּ *clavem & aperuerunt.* ¶ Eſa. 22. verſ. 22. *Et dabo* מַפְתֵּחַ בֵּית דָּוִד *clavem domus David ſuper humerum ejus*, וּפָתַח *& aperiet, & nemo claudet.* Poteſtatem in domo David, ut totam aulam Ezechiæ

regat: Metonymice ſignificatur, *autoritas, facultas, conſilium, poteſtas* omnis gubernationis, jubendo & vetando, expediendo ac cohercendo. Sic, Apocal. 3. verſ. 7. *Qui habet clavem Davidis*: poteſtatem in domo David, quæ eſt Eccleſia. Apocal. 1. v. 18. *Habeo claves inferni & mortis.* Matth. 16. v. 19. *Tibi dabo claves regni cælorum.* deſcribitur miniſtrorum Verbi poteſtas. Luc. 11. v. 52. *Tuliſtis clavem ſcientiæ*: poteſtatem docendi. Sic ſcribitur de R. Samuele, qui mortuus fuit ſine prole maſcula, ante vaſtationem Templi ſecundi: נָתְנוּ מפתחו ופנקסו בָּאֲרוֹנוֹ מפני שלא זכה לבן *dederunt clavē ipſius, & atramentarium* (vel pugillares) *ejus in arca, propterea quòd non habuerit filium.* Porrò מַפְתֵּחַ hîc non mutatur in regimine, ad differentiam מִפְתַּח שְׂפָתַי *apertio labiorum meorū rectitudines:* Prov. 8. v. 6. ¶ Deinde namq; מַפְתֵּחַ *apertio.* 1. Par. 9. v. 27. *Et ipſi erant ſuper* הַמַּפְתֵּחַ *apertione, & ad manè ad manè.* Ad hoc conſtituti, ut quotidie manè aperirent atrium: Al portas. Rabb. מפתח הלב *pectus.*

נפתוח *flos.* Joſ. 15. v. 9. *Ad fontem aquarum* נֶפְתּוֹחַ *floris.*

Chald. פְּתִיחַ *apertus*, qui apertos habet oculos, *videns*: opponitur cæco. Exod. 4. פִּקֵּחַ, Targ פְּתִיחָא *videns aut cæcus.* item cùm dicunt Rabbini: פתיח ובעי לסמויי *videns, qui quærit occæcari.* ¶ A Syriaco Paſſ. אֶתְפְּתַח *apertus fuit*, fit imperat. אֶפַּתַּח *adaperire.* Inde ἐφφαθά, in Marco. cap. 7. de ſurdo & muto: ἐφφαθὰ ὅ ἐστι διανοίχθητι, *& ſtatim apertæ ſunt aures ejus, & ſolutū eſt vinculum linguæ ejus.*

Arab. אנפתח anfatah *aperuit ſeipſum.* Mat. 3. v. 16. ואנפתחת לה אלסמואת *& apertum eſt ipſi cælum.* Matth. 7. v. 7. אקרעוא יפתח לכם *pulſate, aperietur vobis.* Pſ. 106. אנפתחת *& aperta fuit terra.* Gē. 4. אלתי פתחת פאהא לקבול דם אחיך *quæ aperuit os ſuum, ut acciperet ſanguinem fratris tui.*

פאתחה fataha *apertio.* פאתחת אלכתאב *apertio libri*: præfatio, prologus. Sic prima Alcorani azora inſcribitur.

פתיח fatiah *naufragus.*

אִנְפִתַאח infitah *naufragium*, in quo navis aperitur ſeu fatiſcit.

מַפְתּוּח maftuh *apertus.*

אסתפתח aſtaftah *præfatus eſt.* E

פתך Rabb. פָּתַךְ *miſcuit, commiſcuit.*
פִּתְכָא *faſcis* vel *faſciculus.*
פִּתְכִיתָא *decoratio, fucus.*
Syr. מְפַתְּכָאִית *multipliciter.*
פִּתְכָן *mixtura.* ꝗ Chald. פְּתִיכִין *mixti.* ꝗ
Syr. מְפַתַּךְ *varius.*

פתל. Inde Niphal נִפְתַּל *tortus, contortus, detortus, diſtortus fuit.* per Metonymiam, luctatus fuit: qui enim luctatur cū altero, cum

variè

variè torquet, donec eum vincat & proſternat. Gen. 30. *Et dicebat Rahel* נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים *luctationes Dei luctata ſum cum ſorore mea, etiam prævalui: Et vocavit nomen ejus* נַפְתָּלִי *Naphtali.* ¶ Per Metaphoram transfertur ad animum, & *calliditatem* ac *verſutiam* denotat. Prov. 8. *Non eſt in eis* נִפְתָּל *diſtortum* aut *perverſum.* Lxx. σκολιόν. Job 5. *Capiens ſapientes in aſtutia ipſorum: & conſilium* נִפְתָּלִים *diſtortorum præcipitatur.* Lxx. πολυπλόκων *verſutorum.* Hithpaël הִתְפַּתֵּל *diſtortus, perverſus fuit.* Pſal. 18. *Et cum perverſo* תִּתְפַּתָּל *diſtortus eris.* Pro quo habetur, 2. Sam. 22. תִּתַּפָּל, pro תִּתְפַּתָּל, abjecto ת characteriſtico, & literis פת transpoſitis.

פְּתִיל *filum retortum*, ligula ex multis filis contorta. Jud. 16. *Et rupit funes illos, ſicut rumpi ſolet* פְּתִיל הַנְּעֹרֶת, Targ. חוּטָא דִּכְתָּנָא *filum ſtupæ, cùm olfecit ignem.* ¶ Deinde, פְּתִיל *faſcia, ſudarium parvum*, quo aliqua capitis pars operitur: ſic dicta, quòd ſit brevis, inſtar fili: Plur. פְּתִילִים *faſciæ.* Gen. 38. *Annulum tuum,* וּפְתִילֶךָ, Targ. וְשׁוֹשִׁיפָךְ *& ſudarium tuum:* peplum tuum in capite. ¶ Item, פְּתִיל *operculum*, quod vaſi quaſi alligatum eſt. Num. 19. v. 15. *Omne vas apertum, ſuper quo non eſt* צָמִיד פָּתִיל *conjugatio operculum.* Targ. מְגוּפַת שְׁיָע מַקַּף *operculum luteum per circuitum:* fruſtum ſeu fragmentum panni, quo vas cooperitur.

נַפְתּוּלִים *luctationes:* Metaph. *verſutia.*

פְּתַלְתֹּל *aſtutus.* Gen. 32. *Generatio perverſa* וּפְתַלְתֹּל *& aſtuta:* prava & perverſa.

Propr. נַפְתָּלִי *Naphtali.* Gen. 30. v. 8. de quo ſuprà.

פְּתוּל, Chald. פְּתִילָא *perverſitas.* ✠ פְּתִיל *perverſus.*

Rabbin. פְּתִיל *ellychnium:* Plur. פְּתִילוֹת *ellychnia*, fila lucernarum retorta & copulata.

Arab. פתל fatal *torſit, contorſit, retorſit, inflexit, obliquavit, involvit* linum aut lanam. Paſſ. אנפתל *involutus fuit:* in Avicenna.

Nom. פתלה fatla *contorſio:* Plur. פתלאת fatlat *contorſiones.*

מַפְתַּל *mergulus, funiculus in candela, ellychnium:* Plur. מפאתל mafatil *ellychnia.*

מפתול maftul *contortus, obliquus, pravus.* מפתול אלנטרה maftul alnâdra *ſtrabo*, qui diſtortis eſt oculis.

פתל *ramex:* in Avicenna.

Rabb. פתילות *collyria.*

מְפַתִּילִים & פְּתִילִים *villi.* מְפַתִּילֵי עֲצָבִים *villi nervorum.*

פתם Propr. פִּתֹם *Pittom*, urbs Aegypti ab Iſraëlitis cõdita: Exo. 1. De qua Benjamin in Itinerario: פִּיּוֹם, *olim* פִּתֹם *Pithom: ibi viſuntur adhuc hodie, non exigua monumenta operum à patribus noſtris in illius urbis ædificatione extructorum.*

Arab. פתם *luxit.*

פתן duo ſignificata habet. I. Inde פֶּתֶן, Chald. פִּתְנָא *aſpis:* Plur. פְּתָנִים, Chald. פִּתְנִין *aſpides.* Pſal. 58. *Sicut* פֶּתֶן *aſpis, quæ obthurare ſolet aurem ſuam.* Aſpis una aure ſurda eſt, alteram verò obthurat pulvere, ne audiat incantationes ejus, qui eam adjurat, ne noceat.

מִפְתָּן *limen* inferius, quod calcatur. 1. Sam. 5. *Ideo non calcant ſacerdotes Dagon, & omnes, qui ingrediuntur domum Dagon, ſuper* מִפְתַּן דָּגוֹן *limen Dagon.* Inde Zoph. 1. verſ. 9. *Super omnem qui tranſilit ſuper* הַמִּפְתָּן *limen.* Targum *Qui ambulant in lege Philiſthæorum.* qui ſcil. non calcabant ſuper limen Dagon.

II. Arab. פַּתַן fatan *movit, commovit, turbavit, ſeditioſum reddidit, ſcandalizavit.* Luc. 23. verſ. 5. אנה יַפְתַן אשעב *hic commovet populum.* Paſſ. אתפתן atfatan *tumultuatus fuit.*

Nom. פתנה fitna *tempeſtas maris, tumultus, bellum, ſeditio, factio, contentio, ſcandalum:* Pl. פִּתַאן fitên *tumultus, bella, ſeditiones.* Alc. 2. אַלפִתְנָה אַשַׁד מן אַלְקַתל *ſeditio plus eſt bello.*

מְפַתַּן mufattin *tempeſtuoſus, ſeditioſus, factioſus, ſcandalizator:* Pl. מְפַתִּנִין mufattinin *ſeditioſi.*

פתע. Inde פֶּתַע *eventus, caſus fortuitus & ſubitus.* בְּפֶתַע *caſu, fortuitò, repente.* Num. 35. *Et ſi* בְּפֶתַע, Targ. בְּתְכֵף *fortuitò abſq. inimicitia impulerit eum.* ¶ Et ב in ſubintellecto. Proverb. 29. פֶּתַע, Targ. בְּעַגְלָא *ſubitò conteretur.* Num. 6. *Et ſi morietur mortuus ſuper eo* בְּפֶתַע פִּתְאֹם, Targ. בִּתְכֵף שְׁלוּ *repente ſubitò.*

Arab. פַּתַע idem quod פתה, *ſuaſit, perſuaſit.* Actor. 47. verſ. 28. תפתעני *perſuadebitis mihi, ut fiam Chriſtianus.* Abſolutè, *perſuaſus fuit.*

פתק. Rabb. פָּתַק *projecit, impulit, adæquavit, obthuravit.*

פִּתְקָא *hypotheca, ſcheda, ſcriptura.*

Syr. פּוּתְק *ſtabulum, hoſpitium, diverſorium.* ✠ פַּתְקִי *hoſpes.*

Arab. פתק fatac, & אפתק aftaq *ſtupravit mulierem, devirginavit.*

אפתאק iftac *ſtuprum, devirginatio.*

פתק *ruptura:* Plur. פתוק *rupturæ:* Avicenna.

פתר duo ſignificata habet. I. פָּתַר convenit cum פְּשַׁר, *interpretatus eſt, expoſuit, declaravit ſomnia.* Gen. 40. וַיִּפְתָּר-לָנוּ, Targ. וּפְשַׁר לָנָא *& interpretatus eſt nobis ſomnia noſtra.*

Nom. פִּתְרוֹן *interpretatio, expoſitio:* Plur. פתרונים *interpretationes.* Geneſ. 40. *Iſta eſt* פתרנו, Targ. פּוּשְׁרָנֵהּ *interpretatio ejus.*

Chald. & Syr. פָּתוֹר *menſa:* Plur. פָּתוֹרִין *menſæ.*

menſa. Exod. 25. *Et facies* שֻׁלְחָן, Targ. פָּתוֹרָא *menſam.*

פַּתְרָן *macilentus:* Plur. פתרנין *macilenti.*

פַּתְרָנוּת *macies.* Pſalm. 106. verſ. 15. *Et miſit* רָזוֹן, Targum פַּתְרָנוּתָא *maciem in animam ipſorum.*

נַפְתְּרָא *laterna.*

Propr. פתור *Petor*, locus & regio prope Euphratem & Meſopotamiam atque Chaldæam: ubi natus fuit & habitavit Bileam. Num. 22. v. 5. *Et miſit nuncios ad Bileam, filium Beor* פְּתוֹרָה, Targ. לִפְתוֹר אֲרָם *in Petor Syriæ, quæ eſt juxta* נָהָר *flumen.* Targ. פְּרָת *Euphratem, terram filiorum populi ſui.* hoc eſt, unde Balac erat oriundus. LXX. *Φαθούρα* acceperunt ה locale pro fœminino. Hier. *ariolum.* accepit pro appellativo, à פָּתַר *interpretatus eſt, expoſuit ſomnia.* Benjamin in Itinerario: בָּאלִיץ *Baliz, quondam* פְּתוֹרָה *Petora, juxta Euphratem fluvium, ubi in hodiernum uſque diem, manet turris Bileam, filij Peor, ad diei horarum rationes ædificata.*

II. Arab. פָּתַר fatar *ceſſavit, deſijt, liquit, reliquit, deſeruit, omiſit, intermiſit, permiſit, remiſit, ſivit, laxavit.* Eph. 1. v. 16. *Non* אפתר *deſino gratias agere.* Col. 1. v. 9. *Non* נַפְתַּר *deſinimus pro vobis orare.* ✠ יַפְתְּרוּן: Alc. 3.

אַלְמָא אַלְפָאתִר *aqua remittens*, tepida.

בְּלָא פְתִיר bile fatur *continuus.*

פַּתְרָה fatra *ceſſatio, quies.* בְּלָא פַתְרָה bile fatra *abſq; intermiſſione*, indeſinenter.

מְפַתַּר mufattir *tepidus.*

Deinde, פַּתַר fatar *jentavit.* ✠ פִּתְרָה fitra *jentaculum.*

Tertiò, אַפְתַּר aftar *mentitus eſt, blaſphemavit, maledixit.* Tit. 3. v. 2. *Nec* יַפְתְּרוּא עַלִי אַחַד *mentientur de quoquam:* maledicent. Job. 2. verſ. 7. וַיַּפְתְּרוּן *& blaſphemant nomen illud præclarum.*

אפתרא *blaſphemia.*

פתש. Arab. פַּתַּשׁ fataſch *quæſivit, inquiſivit, inveſtigavit, ſcrutatus eſt.* Joh. 5. פתשוא *ſcrutamini Scripturas.* Matth. 2. v. 8. אַמְצוּא פַתְּשׁוּא עַן אַלְצַבִּי *ite, inquirite de puero.*

Nom. פָּאתִשׁ fatiſch *ſcrutator, alicujus officialis.*

פַּתְשׁ fetſch *inveſtigatio, ſcrutinium:* item, *reſidentia.*

A

POLYSYLLABA.

פִּילֶגֶשׁ, Chald. פְּלְגָה, Græcè *παλλακή*, Lat. *pallaca, pellex.* quæ ſe maritis uxoratis miſcet puella. quæ ſolùm uni viro eſt addicta, ſed citra vinculum matrimonij. quam procreandi liberos gratia conjugatus ducebat abſq; libello dotis: ut non eſſet mater familiâs, quemadmodũ uxor: quæ primariæ uxori tanquam dominę ſubjecta erat. Vel, ut Hebræi loquũtur, ſine כְּתוּבָה וְקִדּוּשִׁין
B *ſine libello dotis & cæremonijs* ſeu *ſponſalibus.* unde & filij ejus cum filijs legitimis hæreditatem non accipiunt, ſed muneribus dotantur. Diciturq; reſpectu uxoris, cujus cum marito rem habet, non reſpectu mariti. Sic Hagar fuit pellex Abrahami. Epiphan. 3. lib. 2. cap. *Pheleg iſta; Pheleg uxor, iſta dimidia.* q. dimidium uxoris. Potius פלג *diviſa*, אִשָּׁה *uxor.* uxor ſecundaria. Plur. פִּילַגְשִׁים *pellices.* Gen. 35. v. 22. *Et abijt Ruben, & concubuit cum Bilhah* פִּלֶגֶשׁ, Targ. לְחֵנְתָּא
C *pellice patris ſui.* Gẽ. 25. *Et filijs* הַפִּילַגְשִׁים, Targ. לְחֵינָתָא *pellicum, quæ erant Abrahamo, dedit Abraham munera, & dimiſit eos ab Iſaac filio ſuo.*

פַּעְנֵחַ *Paaneah*, nomen Joſephi, à rege Ægyptiorum ipſi inditum: Gen. 41.

פַּרְדֵּס *paradiſus, pomarium*, locus arboribus pomiferis conſitus: Plur. פַּרְדֵּסִים *paradiſi.* Nehem. 2. v. 8. *cuſtos* הַפַּרְדֵּס *paradiſi:* conſtitutus ſuper ſylvas, ſaltuarius. vide.

פַּרְוָר *ſuburbium.*

פַּרְעשׁ. Arab. cum ע punctato, בַּרְעֹת bargoth
D *pulex:* Plur. Arab. בראעית baragith *pulices.* ✠ מְבַרְעַת mubargath *plenus pulicibus.* 1. Sam. 24. v. 15. *Canem mortuum perſequens, &* פַּרְעשׁ *pulicem unum:* hominem vilem.

פַּרְתְּמִים *præfectus*, habitans juxta flumen פְּרָת *Euphratem:* Plur. פַּרְתְּמִים *Euphratæi.* Turcis *Pharathbacha*, Syriæ capitaneus.

פְּתִיגִיל *cinctorium.*

פִּתְגָם *verbum.*

פַּתְשֶׁגֶן *exemplar.*

FINIS LITERÆ PE.

LITERA

צ ZADE.

DECIMA octava Alphabeti litera dicitur Hebręis & Chaldæis צָדִי *Zade*, Syris צָדָא, Arabibus צאד *zad*. Eſt autem צָדִי idem quod צוֹרָה, *hamus, furca*, quam figura צ refert.

Poteſtas ejus alia in Orthographia eſt, alia in Etymologia.

In Orthographia valet *Z* vel *ts*: niſi quòd apud Arabes, notatum puncto צׂ, valet ד *d*, & צׂאד *dad* nominatur ac ſignificationem vocabulorum variat, ut צָאפִי zafi *purus, clarus*. ſed צׂאפִי dafi *calidus*. ¶ In Etymologia eſt perpetuò radicalis. ¶ Ac צ mutant Chaldæi in ט, Arabes in ט punctatum, ut צִפֹּרֶן, Chald. טְפַר, Arab טפרה difra *unguis*. ¶ Mutant etiam Chaldæi צ in ע, ob figuræ ſimilitudinem, ut: צֹאן, Chald. עָאן, Arab. צׂאן dan *ovis*.

צאד. Syr. צְאַד *juxta, apud*: in צָדַד quære.

צאח. Arab. cum צ punctato, צׂאח.

צאל. Inde צֶאֱלִים *arbores umbriferæ* ſeu *umbroſæ, umbracula*: convenit cum צָלַל *obumbravit*. Job. 40. verſ. 16. *Sub* צֶאֱלִים, Targ. טְלָלַיָא *umbraculis cubat*. Ibid. v. 17. *Operient eum* צֶאֱלִים *arbores umbroſæ umbrâ ſuâ: circumdabunt eum ſalices torrentis*.

צאן. צֹאן *ovis*, Arab. צׂאן: in צון reperies.

צאר. Rab. צָאַר *palpavit*. ¶ Deinde idem quod צָרַר *ligavit*.

צבב tria ſignificata habet. I. צָבַב. Inde NOM. צַב, Chald. צַב *currus, plauſtrum* ſupernè tectum: *corbis doſſuaria*, pulcris pannis obducta, qua deferuntur homines ſuper dorſo animalium: PLUR. צַבִּים, Chal צַבִּין *plauſtra operta, lecticæ*. Num. 7. v. 3. *Sex* עֶגְלֹת צָב, Targ. עֶגְלָן כְּרִמְחַפְּיָן *plauſtra operta*. Eſa. 66. v. 21. *In equis, & in curribus* וּבַצַּבִּים *& in lecticis*, LXX. λαμπήναις. Targ. וּבְרְתִילָן *& in exercitibus*. ¶ Deinde, צַב *teſtudo*, ſchiltkrôt. Lev. 11. verſ. 29. *Muſtela, & mus*, וְהַצָּב, Targ וְצַבָּא *& teſtudo juxta ſpeciem ſuam*. LXX. ὁ κροκόδειλος *crocodilus*. Juxta Hebræos complectitur duas ſpecies, עָרוּד *genus ſerpentis, ex bufone & ſerpente natum*, & *ſalamandram*. ¶ Arab. cum צ punctato, צׂב dab, & צׂבי dabi *crocodilus & lacertus*.

II. Arab. צבב zabab *fudit, effudit, infudit, evacuavit, ſparſit*. תצב *infudit*. תנצב *effundetur*. Pſal. 89. צבבת *fudiſti ſuper eum confuſionem*. Pſal. 69. צב *effunde ſuper illos iram tuam*. Pſal. 108. *Effuſus eſt contemtus ſuper principes eorum*. Matth. 26. צַבַּתְה *fudit illud ſuper caput ejus*. Johan. 13. וצב מא *& fudit aquam*. Geogra. ביר עמיקה אליהא תצב מיאה אלאמטאר *ciſterna profunda, & in eam effunduntur aquæ pluviarum*. PASſ. אנצב *fuſus, infuſus fuit*. Marc. 2. verſ. 22. ולא תצב חמר גדידה פי זקאק באליה *nec infunditur vinum novum in utres veteres: ſed rumpuntur utres*, ותנצב אלחמר *& effunditur vinum*.

NOM. צב zabb *fuſio*. ¶ צב zub *ſitula*. ¶ אִנְצִבַאב *effuſio*.

מְצַב mazabb *infundibulum*.

מְנְצַב *effuſus*.

III. Arab. cum צ punctato, צׂבאב & צׂבאבה *nebula, caligo*: Plur. אַצְבָא adabba *nebulæ*.

צבא duo ſignificata habet. I. צָבָא *congregatus eſt, turmatim convenit* ad militandum, ſtetit ordine & tempore conſtituto in militia, *militavit, dimicavit, pugnavit*. Num. 31. verſ. 7. וַיִּצְבְּאוּ, Targ. וְאִתְחַיְּלוּ *& militârunt contra Midian*. Zach. 14. *Omnes populi, qui* צָבְאוּ *militarunt contra Jeruſalem*. Targ. מִתְכַּנְשִׁין וְאָתַן *congregantur & veniunt*. Numer. 31. *Quos dimidiaverat Moſes de viris* הַצֹּבְאִים *militantibus*. Targ. דִּי נְפָקוּ לְחֵילָא *qui exierant in militiam*. Eſa. 29. verſ. 7. *Multitudo omnium gentium*: הַצֹּבְאִים *militantium contra Ariel*. Targ. דְּמִתְכַּנְשִׁין *qui congregati ſunt*. Ibidem verſ. 7. *Et omnium* צֹבֶיהָ *militantium contra eam*. א deficit. Exod. 38. verſ. 8. *In ſpeculis* הַצֹּבְאֹת *militantium*, אֲשֶׁר צָבְאוּ *quæ militabant in oſtio taber-*

Digitized by Google

tabernaculi teſtimonij. Mulieres ſpecula Domini offerebant in miniſterium. Targ. נְשַׁיָּא דְאָתְיָן לְצַלָּאָה *mulierum, quæ veniebant ad orandum.* LXX. τῶν νηστευσασῶν, αἳ ἐνήστευσαν *jejunantium, quæ jejunabant.* Acceperunt pro צוּם *jejunavit.* Hiphil הִצְבִּיא *militare fecit, aciem inſtruxit, exercitum collegit.* 2. Reg. 25. verſ. 19. *Principem exercitus* הַמַּצְבִּא *qui militare faciebat ſeu jubebat populum terræ:* qui colligebat exercitum: ad cujus mandatum populus egrediebatur ad militandum. vel, qui noverat numerum cujuslibet urbis, quot poſſet viros educere ad militandum. Targum דִּכְנִשׁ *qui congregabat.*

Nom. צָבָא *militia, congregatio populi, exercitus:* Plur. צְבָאִים, Foem. צְבָאוֹת *exercitus.* Num 1. *Omnis exiens* צָבָא, Targ. חֵילָא *in militiam in Iſraël.* Zach. 9. verſ. 8 *Et caſtra metabor circa domum meam* מִצָּבָה *ab exercitu.* ה pro א. ab exercitu non timebunt. Deut. 20. *Et conſtituent principes* צְבָאוֹת, Tar חֵילָא *exercituum in capite populi.* ¶ Deinde, צָבָא, per Metaphoram, *tempus* ordinatum, determinatum, conſtitutum, *ſpacium temporis definitum.* Eſa. 40 verſ. 2. *Quoniam impletum eſt* צְבָאָהּ *tempus ejus.* quod in exilio debuit tranſigere. Hier. *malitia ejus.* lege, militia: militiæ tempus. Job. 14. v. 10. *In omnibus diebus* צְבָאִי *temporis mei expectabo.* Job 7. v. 5 *An non* צָבָא *certum tempus eſt homini ſuper terra, & ſicut dies mercenarij dies ejus?* tempus determinatum, ſtatum & præfixum temporis ſpacium. Targ. חֵילָא *militia.* Dan. 10. v. 11. וְצָבָא *& tempus dabitur ſuper jugi ſacrificio.* Præterea, Job. 10 v. 17. Dan 8. v. 12. ¶ Tertiò, צְבָא הַשָּׁמַיִם *exercitus cælorum*, dupliciter accipitur: 1. de *militia* ſeu *exercitu angelorum.* 1. Reg. 22. *Vidi Dominum ſedentem ſuper throno ſuo, & omnem* צְבָא הַשָּׁמַיִם *exercitum cælorum ſtantem juxta eum à dextris ejus, & à ſiniſtra ejus.* Sic, Luc. 2. verſ. 13. *Multitudo exercitus cæleſtis.* Dicuntur & צְבָאִים *exercitus Dei.* Pſal. 103. *Benedicite Dominum omnes* צְבָאָיו *exercitus ejus, miniſtri ejus, facientes voluntatem ejus.* 2. de *exercitu ſtellarum*, quæ quaſi milites in ſtatione ita collocatæ ſunt, ut ad imperium Dei præſtò ſint, eiq; militent. Deut. 4. v. 19 *Ne quando eleves oculos tuos in cælum, & videas ſolem, & lunam & ſtellas, omnem* צְבָא הַשָּׁמַיִם, Targ. חֵילֵי שְׁמַיָּא *exercitum cælorum.* LXX. τὸν κόσμον *ornatum.* Hier. *& omnia aſtra cæli.* Sic. Act. 7. v. 42. *ut ſervirent exercitui cæli.* Gen. 2. v. 1. *Et conſummati ſunt cæli, & terra, & omnis* צְבָאָם *exercitus eorum:* exercitus cœli ſunt ſtellæ: terræ autem, quæ in ea naſcuntur. LXX. ὁ κόσμος αὐτῶν. Hieron. *ornatus eorum.* Hoc non correxit. Acceperunt pro צְבִי *jucunditas, decus, ornamentum.* ¶ Porrò יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת *Dominus Deus exercituum*, & יְהוָה צְבָאוֹת *Dominus exercituum*, dicitur Deus, qui in illos exercitus cœleſtes & terreſtres habet imperium, illiſq; ſuam potentiam oſtendit. Et vocem Hebraicam interpretes retinuerunt. Pſ. 59. *Sed tu* יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת *Dominus Deus Zebaoth.* 2. Sam. 5. וַיהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת *& Dominus Deus Zebaoth cum ipſo* Pſal. 24. יְהוָה צְבָאוֹת *Dominus Zebaoth, i, ſe eſt rex gloriæ* Sic, Rom. 9. *Niſi* κύριος σαβαώθ *Dominus Sabaoth reliquiſſet nobis ſemen.* Et, Jacob 5. *In aures* κυρίου σαβαώθ *Domini Sabaoth ingreſſæ ſunt.*

II. Per Metaphoram, צָבָא *militavit, miniſtravit Deo*, functus eſt ſacerdotio ſeu munere Eccleſiaſtico, turmatim convenit ad cultum divinum Ad Dei enim cultum conveniebant magna multitudine, tanquam exercitus quidam. Exod. 38. v. 8. *Quæ* צֹבְאוּ *militabant ad oſtium tabernaculi.* Targ. דְאָתְיָן לְצַלָּאָה *quæ veniebant ad orandum.* LXX. τῶν νηστευσασῶν *excubantium:* vigilantium: non jejunantium. Per ſingulos dies certo tempore veniebant ad tabernaculum, ut orarent, & audirent præcepta Dei. 1 Sam. 2. *Et quod concumberent cum mulieribus* הַצֹּבְאוֹת *militantibus ad oſtium tabernaculi.* Targ. דְאָתְיָן לְצַלָּאָה *quæ veniebant ad orandum.* quæ congregatæ erant, ut offerrent ſacrificia ſua, nec tabernaculum ingrediebantur. Solebant enim, quæ pepererant, impletis puerperij & mundationis diebus, magno agmine, tanquam exercitu, hinc inde cōvenire, ut irent ad domum Dei, & munera in Lege præſcripta offerrent. Exemplo eſt Hanna mater Samuelis. Num 4. v. 24. *Et omnem ingredientem* לִצְבֹא צָבָא, Targum לְחַיָּלָא חֵילָא *ad militandum militiam, ad ſerviendum ſervitium in tabernaculo.* Ad cultum tabernaculi. LXX. λειτουργεῖν.

Nom. צָבָא *cultus & miniſterium.*

Chald. צְבָא *voluit:* habes in צְבָה ſequētē.

צבה tria ſignificata habet. I. צָבָה *tumuit, intumuit, inflatus, ſufflatus fuit.* Numer. 5. verſ. 21. וְצָבְתָה בִטְנָהּ *& intumeſcet venter ejus.* Targ. וְיִפְחוּן מְעָהָא *& inflabuntur viſcera ejus.* Hiph. הִצְבָּה *tumefecit, inflavit.* Num. 15. לַצְבּוֹת, Targ. לְאַפָּחָא *ut tumefaciant ventrem.* pro לְהַצְבּוֹת.

Nom. צָבֶה *tumidus, inflatus:* Foem. צָבָה *tumida, inflata.* Num. 5. *Et ventrem tuum* צָבָה *tumidum.* Targ. *Et viſcera tua* נְפִיחִין *inflata.*

צָבָה *exercitus:* in צָבָא quære.

II. צבה. Inde צְבִי, quod ex uſu Chaldæorum eſt תִּפְאֶרֶת וְחֶמְדָּה *jucunditas, pulcritudo, delectatio, decor, voluptas, deſiderium, voluntas.* Ezech.

Ezech. 20. v. 6. צְבִי *voluptas* ſeu *jucunditas eſt* A
vel *erat omnibus terris.* L x x. κηρίον *favus.* acceperunt pro צוף *favum.* ob literarum ב'ף cognationem. Eſa. 13. *Et erit Babel* (quæ eſt) צבי ממלכות, Tar. חֶדְוַת *gaudium regnorum.* Eſai. 4. *In die illo erit germen Domini* לִצְבִי *in pulcritudinem:* decorem. Dan. 11. *ſtabit in terra* הַצְּבִי *jucunditatis:* in Terra ſancta, Judæa. L x x. σαβείρ. Ibidem. *Mons* צְבִי *jucunditatis:* mons Zion. ¶ Unde & צְבִי pro *Terra ſancta* accipitur. 2. Sam. 1. v. 19. הַצְּבִי *ô jucunditas* ſeu *decus Iſraëlis, ſuper excelſa tua eſt vulneratus, quando ceciderunt fortes!* ô deſiderium
Iſraëlis: ô voluptas: ô terra Iſraelis. ô tu, B
quæ es terra deſiderij, quomodo factum eſt, ut ſuper excelſis tuis ceciderint vulnerati! Alijs: *O Iſrael inſtar capreæ velox:* metatheſis. הַ oſtendit ה vocativum. L x x. στήλωσον *erige monumentum ſuper mortuos tuos.* Acceperunt צבי pro צבה *intumuit*, & במות pro מֵת *mortuus.* Hier. *conſidera Iſrael.* Accepit pro צפה *ſpeculatus fuit.* Targ. אִתְעַתַּדְתּוּן *preparati eſtis.* accepit pro צבא &c. ✠ Chal.
תְּצְבִית *ornamentum.* ¶ Deinde, צְבִי, Chald. C
טְבִי, Arab. טבא, Foem. צְבִיָּה, Syr. טְבִית, Arab. טבו à pulcritudine dicitur *capreolus:* Plur. צְבָאִים & צְבִיִּים, Foem. צְבָאוֹת, Foem. Chald. טַבְיָן *capreoli.* Numer. 14. *Cervus* וצבי, Targ. וְטַבְיָא *& capreolus.* L x x. ἡ δορκάς. Inde, Act. 9. *In Joppe erat diſcipula, nomine* ταβιθά, *quæ interpretata, dicitur* δορκάς *caprea.* Eſt autem טַבִּיתָא Syrum. Cant. 2. *Adjuro vos, filiæ Jeruſalem,* בִּצְבָאוֹת *per capreas.* L x x. ἐν ταῖς δυνάμεσι *per exercitus.* Acceperunt pro צבא *exercitus.*
Arab. Geograph. *Animalia* אלמעז ואלטבא *ca-* D
per & capreolus. ✠ Rabb. צבאי *caprinus.*

V e r b. Chald. & Syr. צְבָא & צבי *voluit, comprobavit, elegit, libitum fuit.* Chal. Dan. 4. *Et cui* יִצְבֵא *voluerit, dabit illud.* Exod. 3. וַיּוֹאֶל, Targ. וּצְבִי *& voluit Moſes.* Deut. 7. *In patribus tuis* חָשַׁק, Targ. צְבִי *voluptatem habuit.* Deut. 1. *Non* אֲבִיתֶם, Targ. צְבִיתוּן *voluiſtis aſcendere.* Syr. Joh. 6. v. 21. וּצְבוֹ *& voluerunt accipere eum.* P a ſ ſ. Syr. אֶצְטְבִא *complacuit, complacitum fuit.* Luc. 3. verſ. 22. *In te* אֶצְטְבִית *complacuit mihi.*

N o m. צְבוּת, & צְבִין, & צִבְיוֹן, & מַצְבְּיָא, &
מַצְבְּיָנוּת *voluntas, placitum, beneplacitum, ani-* E
mi propenſio, inclinatio, arbitrium, decorum, res, negocium: P l u r. צִבְיָן *negocia, inſtrumenta.*

Syr. צְבָאִית *libenter, ſponte, ultro.*

III. Arab. צבא, & צבי cibi *pueritia, juventus.*

צבי ſibi, & צביא *juvenis, puer:* Plur. צביאן ſubjen *juvenes, pueri:* item, *lendes.* F o e min. צביה ſabia *puella:* Plur. צביאת ſabiat *puellæ.*

V e r b. צבי ſabi, & אצבי azbi *juvenem ſe facere, juveneſcere, repueraſcere.*

מן אלצבי *ab ætate puerili.* ✠ צביא *adhuc puer.*

צבח. Arab. צבח zabah *luxit, illuxit, inclaruit, ſplenduit, manè ſurrexit.* H i p h. אצבח azbah *illuſtravit, illuminavit, manè ſurrexit, diluculavit.* Joh. 21. v. 4. *Et cùm* אצבחוא *diluculâſſent:* manè veniſſent.

N o m. צבאח *diluculum, manè.* Geograph. פי צבאח כל יום *in diluculo omni die.*

צבח zobh *hora matutina, hora prima, manè, cras.* Gẽ. 1. v. 5. וכאן מסא וכאן צבאח יומא ואחרא *& fuit veſpera, & fuit manè, dies unus.*

מצבאח mizbah *lampas* de vitro, *lucerna:* Plur. מַצאבִיח mazabih *lampades, faces.* Mat. 25. מצאביחנא קד טפית *lampades noſtræ jam extinctæ ſunt.* Pſalm. 119. in Nun. מצאבח קולך לקדמי *verbum tuum lucerna pedibus meis.*

צבוחה zubuha *lampas* de metallo.

תצביח tazbih *aurora, matuta, diluculum.*

Deinde, צבח zabah *jentavit.* Alcoran. פאצבח פאלמדינה.

צבט. צְבַט *dedit, porrexit, præbuit, appoſuit.* Ruth. 2. וַיִּצְבָּט, Targ. וְאוֹשִׁיט *& porrexit ipſi toſtum.* tantùm.

Arab. cum ṭ punctato, צבט dabat *tenuit, obtinuit, retinuit, comprehendit.* Pſal. 139. *Dextra tua* תצבטני *tenebit me.* Actor. 48. verſ. 16. *ut* נצבט *obtineremus navem.* Matth. 26. ואצבטוה *& tenete eum:* comprehendite.

אצבט adbat *circinavit.*

צבאט dibit *circinus, circinatum tympanum:* Plur. צואבט davibit *circini.*

צבע duo ſignificata habet. I. צְבַע, Chald. & Syr. צְבַע, Arab. cum ṣ punctato, צבע zabag *tinxit, intinxit,* colore vel humore imbuit ſeu infecit, *coloravit, lavit, madefecit, rigavit, baptiſavit, immerſit.* Jer. 12. v. 9. *An avis* צָבוּעַ *tincta hæreditas mea* (eſt) *mihi: an avis circumcirca contra eam?* colorata, diſcolor, ad quam aliæ aves congregantur, ut eam devorent, quòd oderint. Periphraſis noctuæ, quæ rubris maculis diſtincta eſt. Chald. Num. 19. יְכַבֵּס, Targ. יִצְבַּע *lavabit veſtes ſuas.* Exod. 12. טְבַלְתֶּם, Targ. וְתִצְבְּעוּן *& intingetis in ſanguine.* Syr. Joh. 13. וּצְבַע *& intinxit panem.* Matth. 26. v. 23. דְּצָבַע *qui intingit manum ſuam mecum.* Luc. 16. v. 24. דִּנְצְבּוֹע *ut intingat caput digiti ſui.* Arab. Act. 1. v. 5. *Johannes* צַבַּע *baptiſavit aqua: vos autem* תצבגון *baptiſabimini Spiritu ſancto.* P i e l Chald. & Syr. צַבַּע *tinxit, infecit, coloravit, ornavit.* Chald. Dan. 4. v. 22. *Et de rore cæli te* מְצַבְּעִין *tingunt.* Syr. Luc. 7. *Lacrymis ſuis* מְצַבְּעָא *tingens pedes ejus.* Ibidem. *Hæc verò lacrymis ſuis pedes meos* צַבְּעַת *tinxit.* P a ſ ſ. Chaldaicè אִצְטְבַע, Arab. אִצְטַבַּג azṭabbag, & אנצבג anzabag

tinctus,

tinctus, immerſus, baptiſatus fuit. Dan. 4. *Et rore cœli* יִצְטַבַּע *tingetur:* lavabitur. Arab. Mat. 20. v. 23. ואלצבעהאלתיאצטבעהאתצטבענהא *& baptiſmo, quo baptiſatus ſum, baptiſabimini.* Galat. 4. *In quo* אנצבעתם *baptiſati eſtis.* Rom. 8. אנצבענא *baptiſati ſumus in Jeſu Chriſto.* 1. Cor. 1. v. 13. אנצבעתם צבעה *merſi eſtis merſione baptiſmi.* Actor. 4. v. 17. ולי ציטבע *ut baptiſetur unuſquiſque veſtrûm.* Pſal. 68. תנצבע *intingatur pes tuus in ſanguine.* A

Nom. צֶבַע, Chald. צִבְעָ, Arab. צבאע zibag *color, tinctura:* Plur. צְבָעִים *colores, rubricata.* Jud. 5. v. 30. *Spolium* צבעים *colorum Siſeræ, ſpolium* צְבָעִים *colorum, variegatura:* צבע *color variegaturarum:* veſtes rubricatæ & acu pictæ ex utraq; parte. B

אֶצְבַּע, Chald אֶצְבַּע, Syr. צְבַעְא & צבעון. Arab. אצבע izba *digitus*, quo pingitur, qui intingitur, *digitus medius:* Plur אצבעות, Chal. אצבעין, Foem. אֶצְבְּעָן, Syr. צְבַעָן & צבעונין, Arab. אַצַאבַע azabi *digiti:* qui ſunt Hebræis: 1. גרל *pollex.* 2. אצבע *index.* 3. אמה *medius.* 4. קמיצה *annularis.* 5. קְטַן אוּזֶרֶת *minimus.* Arabibus: אִבְהַאם *pollex,* סבאבה *index*, וסטי *medius,* בנצר *annularis,* חִבצר *minimus.* Levit. 4. *Et intinget ſacerdos* אֶצְבָּעוֹ, Targ. אצבעה *digitum ſuum in ſanguinem.* ſcilic. indicem. ¶ Sic quoties abſolutè ponitur. Exod. 8. v. 19. אצבע אלהים *digitus Dei eſt:* Dei potentia. Targ. מַחַא מִן קֳדָם יְיָ *plaga à Domino.* Sic, Luc. 11. v. 20. *Si autem digito Dei eijcio dæmonia.* Pro quo habetur, Matth. 14. *Per Spiritum Dei.* Deu. 9. *Duæ tabulæ lapideæ ſcriptæ* באצבע אלהים *digito Dei:* Spiritu ſancto. ut manus & brachiū, Filius: ita digitus, Spiritus ſanctus. Jer. 52. v. 21. *Quatuor* אֶצְבָּעוֹת *digitorum concavitas.* denſitas ejus excavata quatuor digitorum: in menſura גרל *pollicis.* ¶ Rabb. אֶצְבַּע *digitus, penis:* Et Verb. צַבַּע *digitus ſortitus eſt, micavit* aut illuſit. Eſth. 3. הִפִּיל, Targ. צבע *miſit ſortem.* ☧ Rabb. אֶצְבְּעוֹת יָדַיִם וְרַגְלַיִם *digiti manuum & pedum.* C D

צבעים *viperæ*, à vario colore: quarum *mas* נפרוא, *fœmina* verò אפעה vocatur. 1 Sam. 13. verſ. 8. *Qui proſpicit ſuper* גֵּי הַצְּבֹעִים, Targ. לְחֵילַת אַפְעַיָּא *vallem viperarum in deſertum.* Rabb. צבוע *viperæ, baſiliſcus.*

צְבוּעִים *homines tincti, fucati, hypocritæ*, vel *ruffi*, plærunq; malicioſi. E

בית צֶבַע *locus digiti:* ubi quid digitis apprehenditur. ☧ צבעים *tempora.*

Arab. אצאבע הרמס *digiti citrini.* אצאבע צפר *digiti Hermetis*, hermodactyl⁹. אִצְבַע אַלְחַאתם izba alchatum *digitus annularis.*

צְבַעָה zabga *merſio, baptiſmus, intinctio, tinctura, imbutio coloris:* Plur. צְבַעְאת zabgat *tinctura.*

מַצְבּוּעַ mazbug *tinctus:* Pl. מַצְבּוּעִין mazbugin *tincti.*

צַבַּאע zabbag *tinctor, infector:* Plur. צַבַּאעִין zabbagin *tinctores:* Item, *baphia, tinctoria,* loca tincturæ.

בית הצביעה *domus tinctionis.*

צבאע *ſabag*, in quo caro vel panis intingitur, *acetarium.*

II. Arab. cum צ punctato, צבע idem quod עָזַב, *reliquit, dereliquit, deſeruit.* Pſalm. 9. *Non* תצבע *derelinques quærentes te.* Pſalm. 37. *Nec* יצבע *derelinquet ſanctos ſuos.*

צבע צבע *ſeba*, animal inter lupum & canem medium, *pardales* juxta Ramban: Plural. צבעאן *pardales.*

צבר duo ſignificata habet. I. צָבַר, Chald. צְבַר *congeſſit, collegit, congregavit, coacervavit, comportavit, cumulavit, accumulavit,* in horrea ſeu granaria. Exod. 8. v. 10. וַיִּצְבְּרוּ, Targ. וּכְנַשׁוּ *& congeſſerunt eos.* Pſal. 39. v. 7. יִצְבֹּר, Targ. כָּנֵשׁ *congregat, & neſcit quis* אֹסְפָם *collector eorum:* congerit frumentum in agro paulatim, & neſcit quis collecturus ſit id in domum ſuam Chald. Eſa. 37. *Non* ישפך *fundet contra eam aggerem.* Targ. יִצְבַּר *congeret.* Ruth. 2. אֲלַקֳּטָה, Targ. אֶצְבַּר *colligam, quæſo.* Ibidem. *& ſurgebat* לְלַקֵּט, Targ. לְמִצְבַּר *ad colligendum.*

Nom. צִבֻּרִים *acervi, cumuli.* 2 Reg. 9. v. 10. *Ponite eos duos* צִבֻּרִים *acervos, in oſtio portæ uſque ad manè.* Quia erant congregati ſimul, tanquam acervi lapidum. Metaphora.

Rabbin. & Chald. צִבּוּר *collectio, congregatio, eccleſia, cœtus, univerſitas, collegium.* Pſalm. *In capite Eccleſiæ* וְעֵדָה, Targum וְצִבּוּרָא *& cœtus.*

II. Arab. צָבַר zabar *expectavit, ſuſtinuit, perſeveravit, patiens fuit, toleravit, continuit ſe, ſperavit.* 1. Corinth. 7. v. 9. *Si non* יצברוא *continebunt:* tolerabunt. Matth. 10. verſ. 22. אלדי יצבר אלי אלמנתהי יחלץ *qui perſeverârit ad finem, ſalvabitur.* Luc. 22. verſ. 28. אלדי צברתם מעי פי תגארבי *qui perſeveraſtis mecum in tentatione.* Pſal. 55. *Si inimicus maledixiſſet mihi,* וצברת *& toleraſſem.* Paſſ. אצבר azbar, & אצטבר aztabar *paſſus fuit, toleravit.* Jac. 5. v. 7. ואצטברוא *patientes igitur eſtote.* Piel צבר zabbar *conſolatus eſt verbis.*

Nom. צבר zabr *ſpes, expectatio, patientia, conſolatio.* צבר אלטויל *patientia longa*, longanimitas. בלא צבר & עַיר צבר *impatiens.*

צַבאר, & צאבר zabir, & צַבוּר zabur *patiens, longanimis.* Alcoran. וַאצְבִרוּא אן אַללָה מע אַלצַּאבִרִין *& patientes eſtote, quia Deus cum patientibus.*

מְצַבִּר muzabbir *conſolator.*

Digitized by Google

צבר zabar. Matth. ſaber, paber, ſabar A
aloe, ſuccus: in Avicenna.

צבת duo ſignific. habet. I. צְבַת. Inde צְבָתִים *faſciculi*. Ruth. 2. *Extrahendo extrahetis illi de* הַצְּבָתִים, Targ. אֱסִירַיָּא *faſciculis*: manipulis.

Rabb. צבת *ligavit, colligavit, conjunxit, ſociavit*.

בית צבת *locus ubi ſpica conteruntur*.

Chald. צְבָתָא *forceps*: Plur. צִבְתִין, Foemin: צִבְתָן *forcipites*. 1. Reg. 7. וְהַמֶּלְקָחַיִם, Targum וְצִבְתָן *& forcipites*. Exod. 25. וּמַלְקָחֶיהָ, Targ. וצבתהא *& forcipites ejus*.

Rabb. צְבָתָא *xylinon novum*.

II. Syr. צבת: Piel צַבֵּת *ornavit, praeparavit*. Tit. 2. דְנִצַבְּתוּן *ut ornent doctrinam Dei*. Matth. 23. verſ. 29. וּמְצַבְּתִין *& ornatis monumenta juſtorum*. Matth. 12. v. 44. *Scopatam* וּמְצַבְּתָא *& ornatam*. Luc. 22. *Et oblationibus* מְצַבְּתָא *exornatum*. Paſſ. אֶצְטַבַּת *ornatus fuit*.

Nom. צבות, & צִבְתָא, & תַּצְבִּית *ornatus*, & *omne genus inſtrumenti muſici*.

צגד. Arab. צגד câgat *charta bibula, papyrus*: Plural. צגוד cugud. C

צגע. Arab. cum ע punctato, אִצְטַגַע adtaga *jacuit, cubuit, accubuit*. Pſal. 3. אִצְטַגַעְתּ *cubui & dormivi*. Pſalm. 4. אִצְטַגַע *cubabo & dormiam* יִצְטַגַע *cubet*: in Avicenna.

מְצְטַגַע *jacens, decumbens*: Plur. מצטגעין *cubantes, dormientes*. ‖ אלמצטגעי אלדכור *concubitores maſculorum*.

Nom. מַצְגַע *cubile*: Plur. מַצָאגֵע *cubilia*. ‖ צגע *idem*.

אצטגאע *forma jacendi, cubitus*.

צגר. Arab. צגר ſagar *circuivit, ſubduxit ſe*. Hebr. 11. v. 38. *Qui* צגר *ſubducit ſe*. Hebr. 12. v. 3. *Ne* תצגרוא *fatiſcatis*. D

Cum צ punctato, צגר *rixatus fuit*.

Nom. צגר, Foem. צגורה *rixa, contentio*.

צדד duo ſignificata habet. I. צַד. Inde צַד, & צָד, & שַׁד, Arab. שאט, & סאט, & סט *latus*. Eſt latitudinis, ſicut צֵלַע longitudinis. Plur. צִדִּים, Chald. צִדִּין *latera*. 1. Sam. 23. verſ. 26. מִצַּד, Targ מִסְטַר *ex latere montis*. Gen. 6. *Et oſtium arcae* בְּצִדָּהּ, Targ בִּסְטְרַהּ *in latere ejus pones*. Eſa. 60. v. 4. *Et filiae tuae ſuper* צַד *latus alentur*. Targ. נסְסין *latera*. Hieron. *ad ubera*. Accepit pro שַׁד *uber*: ob literarum שׁ צ ſimilem ſonum.

צִדִּים *retia, laquei*, quibus ferae, piſces & aves capiuntur: ex ſignificatione צוּר *venatus eſt*. Jud. 2. v. 3. *Erunt vobis* לְצִדִּים *in inſidias*. ex ſignificatione צָדָה *inſidiatus fuit*: permutata ſignificatione ordinum. confirmat ſequens מוֹקֵשׁ, Targ. לְמַקְּלִין *in hoſtes*. Lxx. *εἰς συνοχὰς in anguſtias*. Hieron. *ut habeatis ho-*

ſtes. omnes legerunt לְצָרִים, ob ר ד ſimilitudinem.

לְצַד *contra, adverſus, è regione*. Dan. 7. *Et dicteria* לְצַד *contra Altiſſimum dicet*.

Rabb. צַד & צד *diſpoſitio, modus, plaga mundi*: Plur. צדדים *modi*. שום צד *aliquis modus*. ‖ מִצַּד *ſtatim, ex parte, quatenus*. מצד מה שהוא *in quantum eſt*. מצד היות *propterea quòd ſit*. ‖ צִדִּי *modalis*. ‖ על כל צד *ex omni parte*. מכל צדדין *omnibus modis*. ‖ כיצד *quomodo? qualiter?* ‖ בצדך *coram te*.

Chald. צד, Syr. צד & צאד *juxta, apud, circa, verſus, à latere*. צדוי *juxta ipſum*. 1. Cor. 16. v. 10. *Si venerit* צאידכון *ad vos*. Prov. 8. *Et fui* אצלו, Targ. צדוי *apud eum*. Dan. 6. מִצַּד *extra regnum*. B

Rabb. צדר *locavit lapides loco congruo*.

צְדָה, Chald. צדידה *ſtibium, fucus*: quo diſponunt mulieres faciem.

Arab. צדיר *rubigo*, quae naſcitur in ferro: Item, *virus, venenum*. ‖ צדירי *virulentus*.

II. Arab. cum צ punctato, צדד dadad *contrarius fuit, adverſatus eſt, reſtitit, impedivit, avertit, contendit, pugnavit, certavit, belligeratus eſt*. Galat. 5. מא יצד באלרוח *quod contrarium eſt Spiritui*. Ibidem. *Et quodlibet ex illis duobus* יצד *adverſatur ſocio ſuo*. 1. Petr. 5. verſ. 5. אללה יצאד אלמסתכברין *Deus reſiſtit ſuperbis*. Hebr. 12. v. 15. יצדונהם *avertent facies ſuas*. ‖ Alc. ſine puncto: ויצדכם עןדכר אללה *& retrahet vos à memoria Dei*. Alcoran. 4. צדוא ען סביל אללה *diverterunt à via Dei*.

מצאדד *adverſarius, contrarius, oppoſitus*: Plu. מצאדין *adverſarii*.

מצד mudidd *contentioſus, contumax, pertinax*.

צד didd *contrarietas, pertinacia*, in bono & malo, *contentio, ſtudium, certamen*: Plural. אצדאד adedde *contrarietates*.

צדאד dadid *contrarium*. מתצאדאת *contraria*. צדה *contrarium ejus*. יצאד *contrarium erit*. ‖ יתצאד *impediet*. תצאדא *impedimentum*. אמר מצאד *res oppoſita*.

צדא. Chald. צְדָא *vaſtavit*: in צָדָה ſequente habes.

Arab. צדא & צדיא *arugo*. צדא אלחדיד *arugo ferri*, ferrugo.

צדה tria ſignificata habet. I. צָדָה idem quod צוּר, *intentus fuit, diſpoſuit retia*: in malum, *inſidiatus eſt, inſidias ſtruxit*, ſed hominibus. Exod. 21. v. 13. *Et qui non* צָדָה, Targ. כְּמַן לֵהּ *inſidiatus fuerit ei*. 1. Sam. 24. v. 11. *Et tu* צֹדֶה, Targ. כָּמַן *inſidiaris animae meae*. Lxx. *δεσμεύεις ligas*: quaſi ר. Paſſ. Chald. אתצדי *inſidiis captus fuit*. Prov. 3. v. 26. *Et cuſtodiet pedem tuum* מִלָּכֶד *à captura*. Targ. דְלָא תִתְצְדֵי *ne capiaris*.

Nom. צְדִיָּה *inſidiae*. Num. 35. verſ. 20, & 22. *Aut*

21. *Aut projeceris ſuper eum* בְּצְדִיָּה, Targ בְּכְמְנָא *in inſidijs.* A

II. צָדָה. Inde Niph. נִצְדָּה ex uſu Chaldæorum, quibus frequens eſt, *vaſtatus, devaſtatus, deſertus, deſolatus fuit.* Zophon. 3. verſ. 6. נִצְדּוּ, Targ. צְדִיאָה *devaſtata ſunt urbes eorum, ut ſint abſque viro, abſque habitatore.* Chald. צְדָא: Piel צַדִּי: Hiphil אַצְדִּי *vaſtavit, devaſtavit.* 1. Sam. 5. v. 5. וַיְשִׁמֵּם, Targ. וְאַצְדִּינוּן *& vaſtavit eos, & percuſſit eos.*

Nom. צְדִי *vaſtatus*: Foem. צְדִיָּא *vaſtata.* Gen. 1. *Terra autem erat* תהו, Targ. צְדְיָא *vaſtata & vacua.*

צְדוּ & צְדִיוּת *devaſtatio, deſolatio.* B

Arab. צדא אלחדיד *arugo ferri*, ferrugo.

III. Per Metaphoram, Chald. צדא *vaſtatus eſt animo, obſtupuit, admiratus fuit.* Syr. *riſit, irriſit, ſubſannavit.* Prov. 17. לוֹעֵג, Targ. דְּמַצְדִּי *qui irridet pauperem.* Paſſ. אִצְטְדִי *irriſus fuit.*

Nom. צִדּוֹן *admiratio.*

Arab. cum ץ punctato, אצדי *perpeſſus fuit.* Marc. 5. verſ. 26. *Cùm* אצדית *perpeſſa fuit à medicis.*

צדם. Arab. צדם *irruit, incurrit, obviavit, offendit, illiſus fuit.* Luc. 6. v. 48. וצדם אלנהר *& irruit fluvius ille in domum.* Ibid. verſ. 49. *Et quando* צדמה אלנהר *irruit in illum fluvius.* C

Nom. צדמה *incurſio, obviatio, illiſio, offenſio*: in Avicenna.

מצאדם *obvians, occurrens, bellator.*

מצאדמאת *illiſiones, percuſſiones.*

צדע duo ſignificata habet. I. Arab. צדאע ſada *dolor capitis.*

מצדוע maſdu *laborans dolore capitis.*

מְצַדַּע muſaddi *faciens dolorem capitis.* Alc. D

צִדְעִין *capitis dolorem facient.*

Alc מִתְצַדַּע *diſſolutus.*

II. Arab. cum ע punctato, צֹדַע *fidit, ſcidit.* Paſſ. אנצדע *fiſſus, ſciſſus fuit.*

צַדַּע *fiſſura.*

אצדאע izdag *tempora*: Plur. אַצְדָּאעַ aſadieg *tempora.* צדאע zadieg, & צדעא *idem.*

Rabb. צְדָעִים *tempora.*

בֵּית צִדְעָא *medicamentum depilatorium.*

צדף. Arab. צָדַף zadaf *accidit, evenit.* ¶ צָאדַף *invenit, deprehendit.* 2. Cor. 2. *Quòd non* אצאדף *inveniſſem illic Titum.* יצאדפהא באלחס *deprehendet ea ſenſu*: Avic. Matth. 1. v. 18. צֻדְפַת *inventa eſt gravida.* ¶ יְצַאדַף *diſcernat*: in Avic. E

צדף ſadaf *cochlea marina, oſtraca.* אלסמך די אלצדף *oſtracum*; piſcis habens teſtam: in Avicenna.

צדיף אלחנזיר ſadîf alchanzîr *lardum porci*, ſuccidia.

צדק. צָדַק, Chald. צְדַק, Syr. זְדַק, Arab. צדק ſadac,

de verbis dicitur & actionibus. de actionibus ſive rebus, *juſtus, æquus, conveniens fuit, convenit, decuit, oportuit, neceſſe fuit, expedivit*: de ſermone, *verax, fidelis fuit, verum dixit.* Gen. 38. *Et dicebat* צָדְקָה, Targ. זַכָּאָה *juſta eſt præ me*: veracior me eſt. Job. 33. *Non* צָדַקְתָּ, Targ. זְכֵיתָ *juſtus fuiſti.* Pſal. 51. *ut* תִּצְדַּק *juſtus ſis, quando loqueris*: ut verax ſis. Eſa. 43. *Dabunt teſtes ſuos* וְיִצְדָּקוּ *& juſti erunt*: veraces. ſequitur: *Et audient & dicent veritatem.* Syr. Luc. 24. verſ. 46. *Et ſic* זָדֵק *oportebat Chriſtum pati.* Coloſſ. 1. אַיְךְ דְּזָדֵק *ſicut juſtum eſt*: ſicut decet. Arab. Pſal. 89. ויצדק *& fidele erit teſtimonium ejus.* Niphal נִצְדַּק *juſtificatus fuit.* Tantùm. Dan. 8. וְנִצְדַּק *& juſtificabitur ſanctum* ſeu *ſanctuarium*: mundabitur ab impietate & idolis. Lxx. *καθαρισθήσεται.* Piel צַדֵּק, Chald. צַדֵּק, Syr. זַדֵּק, Arab. צַדַּק zaddac *juſtificavit, juſte judicavit, juſtum, æquum, neceſſarium, utile cenſuit & pronunciavit*: de ſermone, *veracem & fidelem cenſuit, credidit, fidem habuit.* Job. 32. עַל צַדְּקוֹ *propterea quòd juſtificaret ipſe animam ſuam.* Syr. Actor 3. verſ. 13. *Cùm ipſe* זַדֵּק *æquum judicaret, ut dimitteret eum.* Luc. 16. דִּמְזַדְּקִין *qui juſtificatis animas veſtras.* Rom. 4. verſ. 25. *Et reſurrexit propterea* דַּנְזַדְּקָן *ut juſtificet nos.* Arab. Joh 12. verſ. 38. מַן צַדַּק בסמאענא *quis credidit auditui noſtro?* Matth. 24. verſ. 23. *Ecce hic eſt Chriſtus aut ibi*, וְלָא תְצַדְּקוּא *& non credatis.* Pſal. 119. in Tet: *Et mandatis tuis* צַדַּקְתְּ *credidi.* Pſal. 27. *Et ego* מְצַדֵּק *credo videre bona Domini.* צַדֵּק *confirmavit.* Paſſ. Syr. אֶתְזַדַּק *juſtificatus fuit.* Matth. 11. וְאֶתְזַדְּקַת *& juſtificata eſt ſapientia à filijs ſuis.* Rom. 4. דְּאֶתְזַדַּקְן *quòd juſtificati ſumus.* Hiph. הִצְדִּיק, Chald. אַצְדִּיק, Syr. אַזְדֵּק *idem.* 2. Sam. 15. *Omnis vir, cui erit cauſa judicialis*, וְהִצְדַּקְתִּיו *& juſtificabo eum.* Targ. וְאֶדִינֵנֵהּ בִּקְשׁוֹט *& judicabo eum in veritate*: juſtè. Deut. 25. וְהִצְדִּיקוּ, Targ. וִיזַכּוּן *& juſtificabunt juſtum, & condemnabunt improbum.* Prov. 17. מַצְדִּיק *juſtificans impium*, וּמַרְשִׁיעַ *& condemnans juſtum.* Lxx. *ὃς δίκαιον κρίνει* *qui juſtum judicat.* Qui in judicio juſtum declarat & pronunciat eſſe eum, qui impius eſt. Sic Chriſtus nos juſtificat, ſeu juſtos eſſe pronunciat, etiamſi ſimus impij. Injuſtus tamen non eſt: quia ſuam nobis juſtitiam imputat. Sic טַמֵּא & טַהֵר. Eſa. 5. v. 23. מַצְדִּיקֵי רָשָׁע *juſtificantes impium propter munus.* Exod. 23. *Quia non* אַצְדִּיק *juſtificabo impium.* Hithpaël הִצְטַדֵּק *juſtificavit ſe, purgavit, excuſavit.* Gen. 44. *Aut quid loquemur, aut quid* נִצְטַדָּק, Targ. נִזְכֵּי *juſtificabimus nos?* excuſabimus.

Nom. Adj. צַדִּיק, Syr. זַדִּיק & זָדֵק, Arab. צַדִּיק & צאדק zadic *juſtus*: de ſermone, *verax, verus, fidelis, amicus*: Plur. צַדִּיקִים, Syr. זַדִּיקִין, Arab. צדיקין *juſti, veraces.*

Suaſt.

Subſt. צֶדֶק, Chald. צְדֶק, Arab. צדק zidc *juſtitia* de ſermone, *firmitas, veritas, fidelitas.* Pſal. 15. *Ambulans integer, & quærens* צדק *juſtitiam.* Eſa. 51. *ſectatores* צֶדֶק, Targ. קוּשְׁטָא *veritatis.* Arab. Pſal. 52. *Dilexiſti* אלכדב עלי צדק *mendacium ſuper veritatem.* A

צְדָקָה, Chald. צִדְקָא, Syr. זַדְקָא, Arab. צַדָקָה zadâca *idem.* Plur. צְדָקוֹת, Syr. זַדְקָן, Arab. צדקאת *juſtitiæ.* Gen. 15. *Et credidit in Deo, & imputavit hoc ipſi* צְדָקָה, Targ. לְזָכוּ *ad juſtitiam.* Eſa. 45. v. 23. *Per me ipſum juravi: egreſſa eſt ex ore meo* צְדָקָה *juſtitia, verbum, quod non revertetur:* veritas, verum. ¶ Deinde, צְדָקָה *beneficium aut eleemoſyna*, quæ ex juſtitia & benignitate proficiſcitur, & ex qua juſti cognoſcuntur. Odyſſ. 1. Minerva Ulyſſem commovit, ut panes à procis congregaret, cognoſceretque quinam eſſent juſti, quiq; impij. Pſ. 24. v. 5. *Accipiet benedictionem à Domino,* וּצְדָקָה *& juſtitiam à Deo ſalutari ſuo:* beneficium. Lxx. ἐλεημοσύνην. Jud. 5. *Ibi narrabunt* צִדְקוֹת יְהוָה *juſtitias Domini:* beneficia. Prov. 10, & 11. & Tob. 13. *Non proſunt theſauri impietatis:* וּצְדָקָה *ſed juſtitia liberabit à morte.* Dan. 4. v. 24. *Peccata tua* בְּצִדְקָה *eleemoſyna redime, & iniquitates tuas benefaciendo pauperibus, certè erit longitudo proſperitati tuæ.* Tob. 12. *Melius eſt coram Domino, facere* צְדָקָה *eleemoſynam quotidie, quàm congregare theſauros argenti & auri.* Arab. Matth. 6. *Ne faciatis* צדקתכם *eleemoſynam veſtram.* ¶ Porrò quando conjunguntur מִשְׁפָּט וּצְדָקָה *judicium & juſtitia*, ſignificant duas judicij partes: quarũ una, מִשְׁפָּט, cõſiſtit in cõdemnatione ſeu punitione impiorũ; altera, צְדָקָה *juſtitia*, in defẽſione juſtorũ. Gen. 18. *Et cuſtodient viam Domini, ut faciant* צְדָקָה וּמִשְׁפָּט *juſtitiam & judiciũ.* B C D

Syr. זַדִּיק *eleemoſynarius, egenus*, in quẽ eleemoſyna confertur. Sed Ara צַדִּיק zadic *qui das eleemoſynam.* Et verbum צַדַּק zaddac *fecit eleemoſynam.* מְצַדִּק muzaddic *eleemoſynã dans.*

צנדוק zunduc *arca*, in quam eleemoſyna reponitur, *loculus:* Plur. צַנָאדִק zanidic *arca, loculi.* נ pro dages.

Arab. תַּצְדִּיק *fides, credulitas.*

מְצַדִּק muzaddic *credibilis.*

צְדִיק zidic *amicus, ſocius:* à fidelitate: Pl. צְדִיקִין zidicin *amici, ſocij.* Luc. 5. *Qui erant* צְדִיקֵי *ſocij Simeonis.* Ar. צדאקה *amicitia.* E

צדוק, & צדוקא, & אצדקא *miniſter forenſis, à* fidelitate, *lictor.* Inde אבובכר אלצדיק Abubecer ab zidic *ſocius* ſcil. Muhammedis, cui & in regno ſucceſſit.

Syr. זַדִּיקָאִית, Arab. באלצדק *juſtè, verè.*

Literam צַדִּי aliqui vocant צַדִּיק, ut ſit צדי abbreviatura.

Propr. צָדוֹק *Zadoc*, unde *Zadducai.* Alexandro Macedoni, Jeroſolymam obſidẽti, obviam proceſſit ſummus ſacerdos, habitu ſacerdotali indutus, unâ cum reliquis collegis & populo, utq; ab urbe Alexander cum exercitu diſcederet, petijt, ac impetravit. Hunc Joſephus lib. 12. cap. 8. Antiquit. dicit fuiſſe Jaddum. Sed Hebræi tradunt fuiſſe Simeonem, ob ſua in populum benemerita appellatũ Juſtum, qui etiam עִדּוֹ *Iddo* nominatus, ſub initium Templi ſecundi. Ex hoc Simeone Legem oretenus traditã accepit אנטיגנוס איש סוכו *Antignus Sochaus.* Hic duos habuit diſcipulos, צָדוֹק *Zadocum*, & בַּיְתוֹס *Bayethoſum.* Qui cùm ex præceptore ſuo Antigno didiciſſent, Deum nõ eſſe colendum ſerviliter, mercedis cauſâ, perversè docuerunt, nõ eſſe reſurrectionem mortuorũ, nec præmium juſtorum in altera vita. & facti ſunt hæreſiarchę, & contulerunt ſe ad templũ in monte Garizim extructum. Antignus enim illis tradiderat hæc verba: אַל תִּהְיוּ כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת הָרַב עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס אֶלָּא הֱווּ כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת הָרַב שֶׁלֹּא עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס וִיהִי מוֹרָא שָׁמַיִם עֲלֵיכֶם *Non ſitis ſimiles ſervis, qui ſerviunt domino ea conditione ut accipiant mercedem: ſed ſitis ſimiles ſervis, qui ſerviunt domino ſine conditione, ut mercedem accipiant, & ſit timor cœli* ſeu *Dei ſuper vos.* Inde duo illi ejus diſcipuli inferebant, & ſuis diſcipulis tradebant: אִלּוּ הָיוּ יוֹדְעִין אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּחִיַּת הַמֵּתִים וּמַתַּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים בָּעוֹלָם הַבָּא לֹא הָיוּ שׁוֹנִין כָּךְ *Si ſcivissent patres noſtri, quòd futura ſit vivificatio mortuorum, & donatio* ſeu *perſolutio mercedis juſtorum in mundo futuro, non ita docuiſſent.* Horum diſcipuli & ſectatores dicti fuerunt צַדּוּקִים, Syr. זַדּוּקִין, Arab. צדוקין *Sadducai*, & בַּיְתוֹסִים *Bayethoſai.* & ſinguli צדוקי *Saducaus*, & בַּיְתוֹסִי *Bathoſaus.* Docuerunt animam mori cum corpore, nullã eſſe Providentiam, nullum fatum, nullum præmiũ, nullam pœnam, nullos angelos. de Lege verò ita ſenſerunt, quòd traditio Phariſæorũ ſit afflictio in hac vita, & in vita futura nullum habeat præmium. Inde quoq; vocati ſunt קָרָאִים *Legiſtæ*, quòd neglectis traditionib⁹, tantùm מִקְרָא *Legem ſcriptam* amplecterentur. Talm. parte Sanhedrin cap. 11. *Interrogarunt* צדוקין *Zadducai R. Gamalielem, ubi docuiſſet Deus vivificationem mortuorũ? Dixit ipſis, in* תורה *Lege, in* נביאים *Prophetis, & in* כתובים *Hagiographis. In Lege: Deut. 31. Et dixit Dominus ad Moſen: Ecce, tu dormies cum patribus tuis, & ſurget populus iſte. In prophetis: Eſa. 26. Vivent mortui tui, cadavera ſurgent. In Hagiographis. Cant. 7. Et palatium tuum ſicut vinum bonum, & loquens labijs* יְשֵׁנִים.

Propr. צֶדֶק *Zedec*, urbs Jeroſolyma, propterea, quòd Jeroſolyma eſſet locus juſtitiæ: juxta illud, צֶדֶק יָלִין בָּהּ. Inde, Gen. 14. וּמַלְכִּי־צֶדֶק *& Melchiſedec rex Salem*. Joſ. 10. verſ. 1. *Cùm audiret* אֲדֹנִי צֶדֶק *Adoni Zedec, rex Jeruſalem*. Sic dicebatur olim omnis rex Jeroſolymæ: ſicut rex Ægypti Pharao.

צדר Arab. צדר zadar *provenit*. צדרעֲנּהא *provenit ex ea*: Avicenna. צאדרנא *præmiſimus*: ibidem.

Nom. צַדר zadar *pectus, thorax*: Plural. צדור zudur *pectora*. Gen. 3. *Super* צַדרך *pectore tuo ambulabis*. Pſal. 51. *Spiritum rectum innova* פי צדרי *in pectore meo*. Alc. 3. אן תחפוא מא פי צדורכם *ſi abſconderitis quod eſt in pectoribus veſtris*.

צדור *principales*. Marc. 12. verſ. 39. פי צדור אלמגאלס *in primis cathedris ſedere in ſynagogis*.

מצאדר *principium*. מצאדראת *principia*.

צֻדְרָה zudra *cartilago*. מֻצַדַּר muzaddar *cartilaginoſus*. מִצְאדר Geogr.

Syr. צַדְרָא *pectus*. צוּדְרָא *nauſea, faſtidium*.

Rabb. צדר *pannus*. צדרי *panni venditor*.

צוה. Inde צִי *navis*, quæ eſt ſicca, & ceu inſula in mari: Plur. צִיִּים & צִים *naves*. Eſa. 33. v. 21. *Non ambulabit in eo navis remi*, וְצִי אַדִּיר *& navis magnifica* ſeu *magna non tranſibit eum*. Targ. וּבוּרְנִי *& trieres*. Eſa. 23. verſ. 12. *Aſſur fundavit eam* לְצִיִּים, Targ. לְנַגְוָן *ad inſulas*: מקום הספינות *locum pro navibus*. Ezech. 30. verſ. 9. *Egredientur legati à me* בַּצִּים *in navibus*: pro בַּצִּיִּים, Targ. בְּלִיגְיוֹנִין *cum legionibus*. Lxx. ἐν σειμ *in Sim*.

צִיָּה *ſiccitas, ariditas terræ*, terra arida, inculta & deſerta: Plur. צִיּוֹת *ſiccitates*. Job. 24. צִיָּה *ſiccitas etiam æſtus rapiunt aquas nivis*. Hoſ. 2. verſ. 3. *Et ponam eam* כְּאֶרֶץ צִיָּה *ſicut terram ſiccitatis, & occidam eam ſiti*. Pſal. 105. *Ambulârunt* בַּצִּיּוֹת *in ſiccitatibus flumina*: in locis ſiccis. ¶ Inde per Synecdochen, צִיִּים, *in terra* צִיָּה *ſiccitatis*, ſeu terra ſicca, arida & deſerta, in locis deſertis *habitantes* aut commorantes, *tam homines, quàm beſtiæ*. Homines: Pſal. 72. v. 9. *Coram ipſo incurvabuntur* צִיִּים *incolæ ſiccitatis* aut deſertorum, ut ſunt Aethiopes & alij. Targ. אִפַּרְכַיָּא *duces*. Pſal. 74. *Dabis eam eſcam populo* לְצִיִּים *Aethiopibus*. Num. 24. verſ. 24. וְצִים *& Aethiopes ex manu Chittim*: pro צִיִּים, Targum וְצִיעָן יִסְתַּרְחָן *& naves venient*. Beſtiæ: Eſa. 13. *Et cubabunt ibi* צִיִּים *beſtiæ*. Targ. תַּמְוָן *cercopitheci*.

צָיוֹן *ſiccitas*. Eſa. 25. *Sicut æſtus* בְּצָיוֹן *in ſiccitate* ſeu *loco ſicco*. Targ. בְּאַרְעָא מְשַׁלְהֲיָא *in terra afflicta*. Quod tamen ad radicem צִיָּה pertinet.

A Verb. Chald. & Syr. צְהָא & צְהֵי *ſiccus fuit, aruit*: metaleptice, *ſitivit*. Matth. 25. v. 35. וּצְהֵית *& ſitivi, & potaſtis me*. Joh. 4. v. 13. *Iterum* נִצְהֵא *ſitiet*.

צְהֵי *ſitibundus*.

צְהִיָּא & צְהוּת *ſiccitas, ſitis*. צהיות & צְהוֹן *idem*.

צהב. Inde Paul Hiph. מֻצְהָב *flavo & aureo colore infectus*. Eſther 8. *Et vaſa æris* מֻצְהָב *flavi* politi.

Nom. צָהֹב *flavus, color aureus*, aut *colori auri cognatus*. Lev. 13. *capillus* צָהֹב *flavus*.
B Targ. סוּמָק *ruber*.

Rabb. צְהַב *color flavus* ſive *auri*: Item, *frons ſplendida*, qualem juvenis habet.

Et Verb. Chald צְהַב *lætatus eſt, hilaris fuit*: item, *irritavit, ad iram provocavit, contriſtavit*, quòd cùm lætitiæ, tùm triſtitiæ & iræ ſigna in fronte appareant. 1. Sam. 2. וְכִעֲסַתָּה, Targ. וּמְצַהֲבָא לַהּ *& irritabat eam*.

צהב & אצהב *aurum*.

צהר. Arab. cum צ punctato צהר. Inde אצטהר adtahad *perſecutus fuit, tribulavit, afflixit*. Pſ.
C 69. *Quoniam ipſi* אצטהרוא *perſecuti ſunt*. Pſal. 43. אצטהרני *affligit me inimicus*. Galat. 4. יצטהר *perſequebatur eum, qui erat ex ſpiritu*.

Nom. אִצְטִהַאר *perſecutio, tribulatio, afflictio*.

מֻצְטַהִר *perſecutor*: Plur. מֻצְטַהִרִין *perſecutores*.

צהל. צָהַל, Arab. צהל zahal *hinnivit*, propriè de equis. per metaphoram, *jubilavit, geſtijt, exultavit, lætatus eſt, lætitiam clara voce teſtatus eſt*, quia equus non hinnit, niſi lætus. Jer.
D 50. v. 11. וְתִצְהֲלוּ, Targ. וְתִצְהֲלוּן *& hinnietis ſicut equi*. Jerem. 5. verſ. 8. *Equi paſti manè fuerunt: quilibet ad uxorem proximi ſui* יִצְהָלוּ *hinniebant*. Equi noctu bene paſti & ſaturati, manè hinniunt. Targ. מְצַוְחִין *clamant*. Jerem. 31. verſ. 7. וְצַהֲלוּ *& hinnite in capite montium*. Targ. וּזְוּזוּ *& gaudete*. Eſa. 12. verſ. 6. צַהֲלִי *hinni & jubila*. Targ. בּוּעִי *gaude*. Eſther 8. verſ. 15. *Et urbs Suſan* צָהֲלָה *hinniebat & gaudebat*. Jun. *lucebat*. quaſi צהר. Hiph. הִצְהִיל *lætificavit, exhilaravit*. Pſalm. 104. verſ. 15. לְהַצְהִיל *ad exhilarandum faciem oleo*. Targ. לְאַנְהָרָא *ad illuſtrandum*. Legit לְהַצְהִיר. Lxx. ἱλαρῦναι.
E Junius: *nitidam efficis*.

Nom. מִצְהָלוֹת *hinnitus*. Jerem. 8. v. 16. *A voce* מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו *hinnituum equorum ejus, commota eſt omnis terra*.

Arab. צַהְלָה zahala *hinnitus*: Plur. צַהְלָאת *hinnitus*. צהל אלחיל *hinnitus equi*.

צהף. Arab. צאהף zahaf *bajulus*.

צהר. Inde Nom. צֹהַר *lumen, lux, & feneſtra*, per quam lux ſolis illabitur in conclave. Gen. 6. v. 16. צֹהַר, Targ. נְהוֹר *lumē facies arcæ*: feneſtram,

ed by Google

ſtram, per quam lumen ſeu lux diuturna illabatur. Ponitur collectivè: habuit enim feneſtras plures arca. Pro quo habetur, Gen. 8. v. 6. *& aperuit Noe* חַלּוֹן, Targ. כַּוַּת *feneſtram arcæ, quam fecerat*.

צָהֳרַיִם, Chald. טִהֲרִין, Arab. cum ט punctato, טהר dohar, & טהירה *meridies*, quæ & lucem & æſtum majorem habet: tempus, quo lux & ſplendor ſolis quam maximè viget. Arab. *hora ſexta*. Duale ob tempus antemeridianum & pomeridianum. Geneſ. 43. *Quia mecum comedent viri iſti* בַּצָּהֳרָיִם *in meridie*. Targ. בְּשֵׁירוּתָא *in prandio*. Jerem. 15. *vaſtantem* בַּצָּהֳרַיִם *in meridie*: non in nocte, ſicut fures. 2. Reg. 4. *& ſedit ſuper genubus ejus uſq; ad* הַצָּהֳרַיִם *meridiem, & mortuus eſt*. Targ. עִדָּן טִהֲרָא *tempus meridiei*. Pſalm. 55. *veſpera, & manè*, וְצָהֳרַיִם *& meridie meditabor*. Tres diei partes: 1. בֹּקֶר *manè*, quamdiu ſol jam ortus, in parte mundi orientali commoratur: cui quatuor horas tribuunt. 2. צָהֳרַיִם *meridies*, cùm ſol in medio cœli conſiſtens, orientalem & occidentalem mūdi partē colluſtrat, cui duas horas, quintam & ſextam, tribuunt. 3. עֶרֶב *veſpera*, ſex horas complectitur, uſq; ad initium occaſus ſolis. Talm. שרגא בטיהרא מאי אהני *candela in meridie quid prodeſt?*

יִצְהָר *oleum*, à luce & limpiditate, *oleum recens*, poſt calcationem, ſicut תִּירוֹשׁ *muſtum*. Zach. 4. *Iſti ſunt duo* בְּנֵי הַיִּצְהָר *filij olei, ſtantes juxta Dominū totius terræ*. Targ. רַבְרְבַיָּא *principes*. Quia uncti erant oleo unctionis Joſuæ ad regnum, & Zorobabel ad ſacerdotium.

Verb. הִצְהִיר *oleum fecit* aut *expreſſit*. Job. 24. v. 11. *Inter muros ſuos* יַצְהִירוּ, Targ. יַעְצְרוּן מְשַׁח *exprimens oleum*.

Rab. צָהַר *luxit, ſplenduit, inclaruit, innotuit, apparuit*. צָהֳרִי *lucidum*.

Chal. טִהֲרִין *dæmones* in meridie nocētes.

Arab. cum ט punctato, ad differentiam טהר *mundus fuit*, טהר dahar *ſplenduit, illuxit, claruit, apparuit, viſus fuit*. Gen. 1. v. 9. וליטהרן אליבס *& appareat arida*. Ibidem. וטהר אליבס *& apparuit arida*. Pſal. 118. *Dominus* טהר לנא *illuxit nobis*. Pſalm. 18. טהרת *apparuerunt fontes aquarum*. Pſalm. 63. *In ſancto* טהרת לך *apparui tibi*. Pſalm. 84. *Deus deorum* יטהר *videbitur in Zion*. 2. Cor. 2. v. 28. *Non* יטהר *ſplendeat illis lux Evangelij*. Phil. 2. v. 15. ואטהרוא *& lucete inter eos, ſicut luminaria in mundo*. Tit. 2. v. 11. טהרת *illuxit gratia Dei*. Hiph. אטהר adhar *oſtendit, monſtravit, demonſtravit, divulgavit, oſtētavit, manifeſtavit*. Pſ. 84. *Oſtende nobis, Domine, miſericordiā tuam*. Pſ. 107. ליטהרוא *ut manifeſtēt opera ejus*. 2. Cor. 2. v. 3. *Qui* יטהרנא *oſtentat nos: triūphat per nos*. Gal. 2. ואטהרת להם אלבשרי *& manifeſtavi illis Evangelium*.

Nom. טאהר dahir *apparens, viſibilis, clarus, pars exterior*: Plur. טאהרין dahirin *apparentes*. טוהור *apparentia*.

טהיר *manifeſtus*. טאהרא *manifeſtè*.

טהור *dorſum*. In Geogr. עלי טהור אלגמאל *ſuper dorſo camelorum*. טהר אל ארץ *ſuperficies terræ*.

צוא. Arab. cum צ punctato, צוא & ציא *luxit, ſplenduit, coruſcavit, fulſit*. Gen. 1. v. 14. וְיְצִיאן *& luceant ſuper terram*: duale. Matth. 5. v. 16. ליצי נורכם קדאם אלנאס *ut luceat lux veſtra corā hominibus*. Luc. 11. v. 36. כמא אן אלסראג יצי לך מתל אלברק *tanquam lucerna lucebit tibi, ſicut fulgur*. Matth. 24. ויצי *& ſplendebit ad occaſum*. Epheſ. 5. v. 14. *& Chriſtus* יצי לך *illuceſcet tibi*. Pſalm. 139. *& nox* יצי *ſplendebit ut dies*. Piel. ציא dajâ. Hiphil. אצי adi *illuſtravit, illuminavit*.

מציא & מצי mudi *illuminatus, ſplendidus, lucidus, clarus*. אלכוכב אלמצי alcocab almudi *ſtella lucida*, lucifer.

Nom. צוא, & ציא dia, & צו dau *ſplendor, lux, illuminatio, jubar, claritas, fulgur*. Matth. 4. v. 16. *vidit* צוא *lucem magnam*. צו אלקמר dau alcamar *lux lunæ*.

צוב. Arab. צוב, & ציב, & צאב: Hiphil. אצאב & אציב *accidit, obviavit, evenit, pervenit, attigit, paſſus, afflictus, malis affectus fuit*. Marc. 9. v. 21. אצאבה הדא *accidit ei hoc*. Luc. 13. v. 2. אדא צאבתהם הדה אלאוגאע *quis acciderunt illis hi dolores*. 1. Petr. 4. v. 15. *Ne* תצאב *affligatur quis veſtrûm*. 1. Pet. 3. v. 14. *& ſi* אצבתם *paſſi eſtis propter juſtitiam*. v. 17. *Si fuit voluntas Dei, ut* תצאבוא *malis afficeremini*. v. 18. *Chriſtus ſemel* אציב *paſſus eſt pro peccatis noſtris*. Avic. יְצִיבְהֻם *accidit eis*. Alc. פַאצָאבַה.

Deinde, ציאב zajab *torſit, contorſit, extendit*. מציאב muzajab *tortus, extenſus*.

Nom. צואב *accidentia, paſſiones*. באלצואב *rectè*.

מציב *inflammans*: in Avicen.

צאיב *perveniens, attingens*.

צוד. צוּד, Syr. צָד, Arab. צאד vel ציד & אצטאד azcad *intentus, inſidiatus fuit, diſpoſuit retia, poſuit pedicas, ſtruxit inſidias* feris, avibus aut piſcibus; venatus, aucupatus aut piſcatus fuit, venatu cepit feras, aves aut piſces. Thrē. 3. v. 51. צוֹד צָדוּנִי, Targ. כְּמָא כְמָנוּ לִי *inſidiando inſidiati ſunt mihi ſicut avi*. Gē. 27. וְצוּדָה לִּי צָיִד, Targ. וצוד לי צֵידָא *& venare mihi venationem*. Levit. 17. *Qui* יָצוּד צֵיד חַיָּה אוֹ עוֹף, Targ. ייצוד צֵידָא חֵיוְתָא אוֹ עוֹפָא *venabitur venationem beſtiæ aut avis*. Pſ. 140. יְצוּדֶנּוּ, Targ. יְצוּדִנֵּה *venabitur eum ad lapſus*: inſidiabitur illi. Prov. 3. *& uxor viri animam precioſam* תָּצוּד *venabitur*: capiet.

Syr. Luc. 5. *Super captura piſcium*, דצדו *quos ce-* A
perant. Matth. 22. *Quomodo* נצודוניהי *caperent*
eum in ſermone. Joh. 21. אצור *capiam piſces*. I-
bidem. *Afferte de piſcibus* דצדתון *quos cepiſtis*.
Arab. Pſal. 94. לציר *ut capiant animam meam*.
Johan. 21. *Ego vadam* ואציר *& piſcabor*. Luc.
5. v. 9. לאגל ציר אלחיתאן אלתי צארוא *propter ca-*
pturam piſcium, quã ceperant. Luc. 11. ויצטארונה
& caperent eum in ſermone. Niphal. Chald.
אתציר, Syr. אתחציר *captus fuit*. Chald. Prov.
6. נלכדת, Targum אתציתא *captus es in verbis*
oris tui. Syr. 2. Tim. 2. *Ex laqueo diaboli, quo*
אתחצירו *capti ſunt*. Piel. צור צוד & ציר, Chal. צַיֵּד,
Syr. צַיַּד *venatus eſt, venatu cepit*. Ezech. 13. *A-* B
nimas תצודדנה *venabimini apud populum meum*.
Chald. Pſal. 38. *Rete, quod abſcondit* חלכדו,
Targ. תציה *capiet eum*.

Nom. Hebr. & Chal. צַיָּד, Arab. צַיַּאד zai-
jad *venator, auceps, piſcator*: Pl. צַיָּדִים, Chal.
צַיָּדִין, Arab. צַיַּאדִין zaijadin *venatores, aucupes,*
piſcatores. Jerem. 16. *Et poſtea mittam ad mul-*
tos צַיָּדִים וְצָדוּם, Targ. צַיָּדִין וְצוּדוּנוּן *venatores,*
& venabuntur eos ex omni monte, & ex omni
colle, & ex foraminibus petrarum: bellum ſeu C
captivatio ſignificatur. Eſa. 19. *& lugebunt*
הַדַּיָּגִים *piſcatores*. Targ. צַיָּדֵי נוּנַיָּא *venatores*
piſcium.

צַיִד, Chal. זְוָד, Arab. צַיְד zaid: Foem. צֵידָה
& צֵדָה *venatio, aucupium, piſcatio*: actio & res:
Metonymicè, *præda* venatu capta: Meta-
phoricè, *cibus* venatione partus, aut quo-
vis modo paratus, præter panem, *viati-*
cum, commeatus, alimentum, victus, annona:
Gen. 10. *Ipſe fuit* גבור ציד *fortis venatione co-*
ram Domino. Subegit homines, ut multis D
in locis regnaret, idq; Deo intuente: De-
um nihil veritus. affectavit dominatum,
& tyrannidem exercuit. Sicut præcedit:
& explicatur, 1. Par. 1. *Ipſe cœpit eſſe* גִּבּוֹר *for-*
tis in terra: fortiter bella geſſit; regiones
non ſuas occupavit; afflixit & humiliavit
ſub ſe homines. Et ſequitur: *Initium regni*
ipſius Babel, &c. Joſ. 9. v. 11. *Accipite in manus*
veſtras צֵידָה *cibum ad viam*. Joſ. 9. v. 14. *Et ac-*
ceperunt viri מִצֵּידָם *de viatico ipſorum*: cibo,
ut fœdus facerent. Pſalm. 132. צֵידָהּ *victum*
ejus benedicendo benedicam. LXX. τὴν χήραν αὐ- E
τῆς *viduam ejus*. lege θήραν *venationem*. Job.
38. *Quis parabit corvo* צֵידוֹ *cibum ejus?* Joſ. 1. v.
11. *Parate vobis* צֵדָה *cibum*. Targ. זְוָדִין *cibos*.
Gen. 42. *& date ipſis* צֵדָה, Targ. זְוָדִין *cibum ad*
iter: viaticũ. Gen. 45. *& dedit eis* צֵדָה, Targ.
זְוָדִין *cibum ad iter*. Pro quo poſtea dicit וּמָזוֹן,
Targ. וְזוָדִין *& cibum patri ſuo ad iter*.

Inde Verb. Hithpael. הִצְטַיֵּד, Chald.
אִזְדַּוַּד *cibo ſe inſtruxit ad iter, viaticum ſumſit*.
Joſ. 9. v. 12. *Iſte panis noſter erat calidus*,

הִצְטַיַּדְנוּ, Targ. אִזְדַּוַּדְנָא *viaticum ſumſimus il-*
lum ex domibus noſtris, cùm egrederemur. LXX.
ἐφωδιάσθημεν αὐτοὺς *ſumſimus illos ad iter*. Pro
quo præcedit, v. 4. *& abierunt* וַיִּצְטַיָּרוּ, legẽ-
dum וַיִּצְטַיָּדוּ, Targ. וְאִזְדַּוַּדוּ *& viatico ſe inſtru-*
xerunt. ut ſit locus depravatus ex litera-
rum ד ר ſimilitudine. Quod confirmat
cùm Targum, tum tota narratio. Et v. 11,
& 12. Maſius: *Per paragrammatiſmum, errore*
librariorum ſic ſcriptum eſt. LXX. καὶ ἡτοιμάσαν-
το *& paraverunt*. Hieron. *& tulerunt ſibiciba-*
ria. Syriacè זַוֵּד, Arab. זַוַּד *viatico inſtruxit*. A-
ctor. 28. *Cùm egrederemur*, זַוְּדוּן *viatico inſtrue-*
bant nos. Arab. זַוְּדוּנָא.

Nom. מָצוֹד, Foem. מְצוּדָה, Chald. מְצַדְתָּא,
Arab. מַצְיָדָה. Et cum cholem, מָצוֹר, Foem.
מְצוּדָה, Chald. מְצִדְתָּא *rete, funis*, quo feræ, aves
aut piſces capiuntur: Plur. מְצוֹדִים, Chal.
Foem. מְצָדִין, Arab. מַצַאִיד *retia*, quibus capi-
untur piſces. Job. 19. וּמְצוּדוֹ *& rete ſuum ſuper*
me circumduxit. Ezech. 13. *& non ſunt amplius*
in manu veſtra לִמְצוּדָה *in rete*: ad prædam.
Ezech. 12. *Et capietur* בִּמְצוּדָתִי *in reti meo*. Ec-
cleſ. 9. *Sicut piſces, qui comprehenſi ſunt* בִּמְצוֹדָה
in reti. Chald. Ezech. 12. *Expandiq;* רִשְׁתִּי,
Targ. מְצַדְתִּי *rete meum*. Eccleſ. 7. מְצוֹדִים,
Targ. מְצָדִין *retia & ſagena cor ejus*. Eſa. 19. *&*
expandentes מִכְמֹרֶת, Targ. מְצָדִין *retia*.

Deinde, מְצָד *receptus*, locus naturâ aut
arte minutus, in quem ſe recipiunt homi-
nes tẽpore perſecutionis, & feræ tẽpore
venationis, *arx magna, munitio, caverna*: Pl.
Foem. מְצָדוֹת *receptus, arces, caverna*. 1. Paral.
11. *& habitavit David* בַּמְּצָד *in arce: ideo voca-*
runt illam urbem Davidis. Eſa. 33. מְצָדוֹת סְלָעִים
caverna petrarum receptus ejus.

מְצוּדָה *idem*: Plur. מְצוּדוֹת *arces*. 2. Sam. 5.
v. 7. *& cepit David* מְצֻדַת צִיּוֹן *arcem Zion, quæ*
eſt urbs Davidis. Targ. חַקְרָא *arcem*. Pſal. 31.
Sis mihi in petram roboris, in domum מְצוּדוֹת *re-*
ceptuum: munitionum, cavernarum.

מְצוֹדִים *idem*. Eccleſ. 9. *& ædificavit ſuper ea*
מְצוֹדִים *arces magnas*: munitiones.

Rabb. ציד הדגים והחיות והעופות *venatio*
piſcium, beſtiarum & avium.

Arab. זאד & זיד *commeatus, ciberia, victua-*
lia, penus, proviſio, copia.

Inde Verb. זוד zavad *providit, ſuppedita-*
vit. אתזואד atzavad *proviſus fuit*. Part. מזואד
muzeved *proviſus*.

מציאדה maciada *muſcipula*: Plur. מציאדות
maciadit *muſcipula*.

זֵירָן *falco*.

Propr. צִידוֹן, Arab. צידא *Zidon*, Chananæi
filius: Gen. 10. Ab hoc primo conditore
nomẽ accepit צידון *Zidon* urbs Phœnices,
tranſ-

Digitized by Google

A trans Libanum, in occiduo Palęſtinæ litore jacens, à Tyro remota 200. ſtadijs, olim metropolis: vitri inventione, & precioſis linteis clara. Fuerunt enim in ea officinæ vitrariæ, in quibus vitrum terſiſſimum conflabatur, ex arenis Beli amnis eò transvectis. Ab hoc litore & Belo amne, ferunt hodie naves venetas advehere ſaburram, officinæ vitrariæ, quæ Venetijs ad Murranum eſt, ac inde pocula planè criſtallina conflari. Joſ. 11. *uſq; ad* צִידוֹן רַבָּה *Sidonem magnā*. quia erat Sidon alia קְטַנָּה *minor* illâ.

B צִידוֹנִים *Sidonij*, Phœnices. 1. Reg. 5. *Qui poſſit cædere arbores* כַּצִּדֹנִים *ſicut Sidonij*. Erant צוֹר *Tyrus* & צִידוֹן *Sidon*, urbes vicinæ: illiſq; חִירָם dominabatur.

Deut. 3. בֵּית-צַיְדָא Bethſaida *domus piſcationis*: vicus in ripa lacus Geneſareth, à piſcium copia.

צוה. Inde Piel צִוָּה *juſſit, præcepit, mandavit, amandavit, commendavit*. Conſtruitur, 1. cū Accuſat. Gen. 7. *Quemadmodum* צִוָּה, Targ. פַּקֵּד *juſſerat Deus ipſum Noah*. Ibidem. *Et fecit* C *Noah juxta omne quod* צִוָּהוּ, Targ. פַּקְדֵּהּ *juſſerat eum Dominus*. ¶ 2. cum præpoſitionibus עַל *ſuper*, אֶל & ל *ad*. Geneſ. 2. וַיְצַו, Targ. וּפַקֵּד *& præcepit Dominus Deus* עַל *ſuper hominem*. Et cum עַל negationem includit, & *vetare* ſeu *prohibere* ſignificat. Eſa. 5. v. 6. וְעַל *& ſuper nubes* אֲצַוֶּה *præcipiam, ne pluant ſuper eum pluviam*. Gen. 50. וַיְצַוּוּ אֶל-יוֹסֵף, Targ. וּפַקִּידוּ *& præceperunt ad Joſephum, dicendo: pater tuus* צִוָּה, Targ. פַּקֵּד *mandavit ante mortem ſuam*: cum mandatis miſerūt. 2. Sam. 17. וַיְצַו אֶל- D בֵּיתוֹ *& præcepit ad domum ſuam, & ſtrangulavit ſe, & mortuus eſt*. Eſa. 38. v. 1. צַו לְבֵיתֶךָ *præcipe ad domum tuam*. Targ. פַּקֵּד עַל אֱנָשׁ בֵּיתָךְ *præcipe ſuper homine domus tuæ*. More hominis qui eſt vicinus morti, qui præcipit filijs domus ſuæ, quid poſt ipſum fieri debeat, de re familiari & hæreditate ſua. 1. Maccab. 9: *Non potuit ultra loqui ſermonem, & ἐντειλάσθαι mandare de domo ſua*. Pual צֻוָּה *juſſus fuit*. Num. 3. *Quemadmodum* צֻוָּה, Targ. אִתְפַּקַּד *juſſus fuerat*. Hithpaël. Rabb. נִצְטַוָּה *juſſus fuit*.

Nom. צַו *præceptum, mandatum*. Eſa. 28. *&* E *erit illis verbum Domini* צַו לָצָו *mandatum ad mandatum*. Eſt mādatum parvum ſeu breve, quod paulatim pueris proponitur, ut percipere poſſint. LXX. *tribulatio ſuper tribulationem*. Legerunt צַר לָצָר, ob ו׳ ר׳ ſimilitudinem. Hoſ. 5. v. 11. *Abijt poſt* צַו *præceptum*, ſcil. hominum. Targum מָמוֹן דִּשְׁקַר *divitias mendacij*. LXX. τῶν ματαίων *vanitates*. Acceperunt pro שָׁוְא *vanitate*. Hieron. *ſordes*. accepit pro צֹא *egeſtio*, à יָצָא *exivit*.

A מִצְוָה *præceptum, mandatum*, quo aliquid jubetur aut prohibetur fieri: Plur. מִצְוֹת. Chald. מִצְוָן *præcepta, mandata*. Deut. 27. *Cuſtodite omne* הַמִּצְוָה *præceptum*. Prov. 4. *Cuſtodi* מִצְוֹתַי *præcepta mea, & vives*.

Rabbin. צִוּוּי *juſſio, Imperativus modus*. צַוָּאָה הַצַּוָּאָה *mandatum*: Plural. הַצַּוָּאוֹת *mandata*. מִצְוַת עֲשֵׂה *præceptum fac*, præceptum affirmativum. מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה *præceptum ne faciat*, præceptum negativum. In Lege numerant affirmativa 248. quot ſunt membra corporis humani. qui numerus literis dictionis חרם *anathema* notatur. Negativa 365. quot ſunt nervi in corpore humano, & quot ſunt dies anni. Et conficiunt ſummam 613. Unde Targ. in 2. Ruth. אִתְפַּקַּדְנָא לְמִנְטַר שִׁית מְאָה וּתְלָת עֲסַר פִּקּוּדַיָּא *juſſi ſumus obſervare ſexcenta & tredecim præcepta*: Et præterea 10. præcepta ſeu decalogum, ſicut ſunt decem membra radicalia: cor, auris, os, cerebrum, manus, epar, fœdus circumciſionis, pedes, oculus, renes. Deinde, שבע מצוות נצטוו בני נוח דינין ברכת השם עבודה זרה גילוי עריות שפיכות דמים גזל אבר מן החי: *Septem præcepta acceperunt filij Noë: judicia, benedictio Dei, cultus alienus, revelatio nuditatis, effuſio ſanguinis, rapina, membrum de vivo*. Judicia: ut ſervarent judicium publicum, & in hoc juſtitiam. Benedictio: ut Deum benedicerent. Cultus alienus ſeu idololatria: ut non colerent idola. Revelatio nuditatum ſeu vagæ libidines: ut caverent ab inceſtu propinquorum. Effuſio ſanguinis ſeu homicidium: ut abſtinerent à cæde. Rapina: ut à rapina abſtinerent. Membrum de vivo: ne tollerent membrum de animali vivente. Horum præceptorum unum, quicunq; ex filijs Noë violabat, gladio interficiebatur. Hęc imponebantur cùm ſeptem populis in bello ſeſe dedentibus: tum proſelytis illis, qui Legem recipere & circumcidi volebant. Sic, Act. 15. gentibus ad Chriſtum converſis, non ut circumcidantur & Legem Moſis ſervent, ſed hoc præcipitur, ex decreto Apoſtolorum & Presbyterorum Jeroſolymis congregatorum, *ut abſtineant ab idolorum ſacrificijs, & à ſanguine, & à ſuffocato, & à ſcortatione*. Concilij Aurelianenſis ſecundi decretis, ab Eccleſiæ cœtibus arceantur, qui cibis idolorum cultibus immolatis utuntur, & beſtiarum morſibus, vel quolibet morbo extincto, aut caſu ſuffocato veſcuntur. Saraceni abſtinent à carne ſuilla, ſanguine & morticinio. אֵלְמִיתָה וַאלְדַם וַלְחַם אַלְחַנְזִיר. Muhāmedes jubet ſuos abſtinere à mortici-

ticinijs, porco, ſanguine, ſuffocato, combuſto, & per lupos interfecto. Menſa: A הימה עליכם אלמיתה ואלדם ולחם אלחנזיר ומא אהל לגיר אללה בה ואלמנחקה ואלמרקוזה ואלמתרדה ואלנטיחה ומא אכל אלסבע אלא מא דכיתם ומא דבח עלי אלנציב *Sunt autem vobis hæc illicita: ſanguis & morticinium, animal quodlibet nequaquam Dei nomine peremtum, & ſuffocatum, & igne combuſtum, vel ruina morti deditum, & à lupo tactum, niſi quis illud interfecit.*

צוח צְוַח, Chald. צְוַח *clamavit* præ gaudio aut dolore. Præ gaudio: Eſa. 42. *De capite montium* יִצְוָחוּ *clamabunt*. Targ. יְרִימוּן קָלְהוֹן *elevabunt vocem ſuam*. B Chald. Geneſ. 27. v. 34. וַיִּצְעַק צְעָקָה, Targ. וּצְוַח צְוָחָא *& clamavit clamore magno.*

Nom. צְוָחָה, Chald. צְוָחָא *clamor* præ dolore. Pſalm. 144. *Non eſt* צְוָחָה *clamor in plateis noſtris*. Targ. צְוָחַת בְּכִיתָא *clamor fletus*. Solebant enim clamare in plateis, cùm rumor malus de calamitate aliqua publica afferretur. Eſa. 24. v. 11. צְוָחָה *clamor ſuper vino in plateis:* ob defectum vini. Jerem. 46. v. 12. וְצִוְחָתֵךְ *& clamor tuus implevit terram:* ob ma- C lum imminens.

Rabb. אַצְוָחָא, Chald. אַצְוָחוּת *clamor, jubilatio.*

Arab צאח & ציח zih *clamavit, exclamavit, vociferatus eſt, ejulavit*. Actor. 11. v. 14. וצאחוא *& exclamaverunt voce magna*. Ibidem 36. v. 6. יציחון *clamabunt*. Joh. 13. *Non* יציח אלדיך *canet gallus*. Matth. צאח אלדיך *clamavit gallus*.

Nom. צאיח & אַצִיחָה *clamans*.

D ציאח *clamor, celeuſma, vox, teſſera vocalis, ſymbolum.*

ציאח zajah *balavit* ovis aut hœdus.

צַיָּאח *clamoſus*.

צוך Inde Arab מצאכאת *verbera*.

צול. Inde צוּלָה & מְצוּלָה, Targ. מְצוּלָא *multitudo & profunditas aquarum, abyſſus, vorago:* Plur. מצולות & מצולות *profunda, voragines*. Eſa. 44. *Qui dicit* לַצּוּלָה *ad abyſſum, exiccare*. Targ. עַל בָּבֶל *ſuper Babel*. Pſalm. 69. *Demerſus ſum in cœno* מְצוּלָה *profunditatis*. Exod. 15. *Deſcenderunt* בִמְצוֹלֹת, Targ. לְעוּמְקַיָּא *in profunditates ſicut lapis.* E

צום. צוּם & צָם, Arab. צאם *jejunavit*, à cibo & potu abſtinuit. 1. Samuel. 12. *Cùm adhuc puer viveret* צַמְתִּי *jejunavi & flevi*. 2. Samuel. 1. וַיָּצֻמוּ *& jejunabant uſq; ad veſperam*. Jud. 20. v. 26. וַיָּצוּמוּ *& jejunabant in die illo uſq; ad veſperam*. Inde Judæi jejunant à prandio, & omni cibo abſtinent uſq; ad veſperam: veſperi autem lautiùs ſe tractant, edendo & bibendo. Sicut etiam David, 2. Samuel. 3. ante occaſum Solis non guſtavit panem aut quicquam. Jejunatur autem propter precationem, pœnitentiam, aut calamitatis ſenſum, expectationem, deprecationem. Eſa. 58. *Non* תָצוּמוּ *jejunabitis in die*. Targ. תְּתְעַנּוֹן *affligemini*. Zach. 7. *Quia* צַמְתֶּם *jejunaſtis, & planxiſtis in quinto & in ſeptimo, & iſtis ſeptuaginta annis* הֲצוֹם צַמְתֻּנִי *an jejunando jejunaſtis mihi?* Chald. 2. Samuel. 12. וַיָּצָם, Targ. וְצָם *& jejunavit David*. Syr. Matth. 9. *Non poſſunt filij nuptiarum* לְמִצַם *jejunare*. Ibid. *& tunc* נְצוּמוּן *jejunabunt*. Arab. Matth. 4. וצאם ארבעין נהארא וארבעין לילא *& jejunavit quadraginta dies, & quadraginta noctes*. Matth. 6. v. 17. *Tu autem, cùm* צמת *jejunas, unge caput tuum.*

Nom. צוֹם, Chal. צוֹם, Arab. ציאם ziam *jejunium*, tempus, quo à cibis abſtinemus: Arab. *quadrageſima*. Item, *veſpera feſti*, & *inteſtinum jejunum:* Plural. צוֹמוֹת *jejunia*. Zachar. 8. *Sic dicit Dominus Zebaoth:* צוֹם הָרְבִיעִי וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי *jejunium quarti, & jejunium quinti, & jejunium ſeptimi, & jejunium decimi, erit domus Judæ in lætitiam & gaudium*. Jejunium quarti menſis, incidit in diem decimumſeptimũ menſis תַּמּוּז *Tamus*, quo rupta fuit urbs: vel primùm rupti ſunt muri urbis. de quo, Jerem. 52. וַתִּבָּקַע *& rupta fuit urbs, & omnes viri belli fugerunt, & egreſſi ſunt ex urbe noctu*. Item. צוֹם שבר לוחות: Exod. 32. צום חרבן תשעה באב. Jejunium quinti menſis, incidit in diẽ nonum menſis אב *Ab*, quo templum, ut primum, ſic etiam ſecundum, tempore Titi & Veſpaſiani, fuit incenſum & combuſtum: ob id Judæi mœrent. Jejunium ſeptimi menſis, צום גדליה incidit in diem tertium menſis תִּשְׁרִי *Tiſri*, quo occiſus fuit Godolia, filius Ahicam: de quo, 2. Reg. 25. Jerem. 41. Jejunium decimi menſis, in memoriam obſidionis Hieroſolymitanæ. עֲשָׂרָה בטבת incidit in decimum diem menſis טֵבֵת *Tebet*, quo rex Babyloniæ acceſſit ad urbem Jeroſolymam: de quo, Ezech. 42. v. 2. *Acceſſit rex Babel ad Jeroſolymam in iſto die*. Et, 2. Reg. 25. *In menſe decimo, in decimo menſis die, venit Nebucadnezer, rex Babyloniæ, ipſe & omnis exercitus ejus contra Jeruſalem:* &c. Quidam putant eſſe jejunium quinti menſis. Sed in Judæa jejunant ob factum, & in captivitate ob rumorem. Sicut dicitur: *Et factum eſt in duodecimo anno, in decimo quinto menſis captivitatis noſtræ, venit ad me* פָּלִיט *evaſor,* &c. *& audiverunt, & fecerunt diẽ rumoris, ſicut diem combuſtionis.* ☞ Chald. צָאֵם *jejunans.*

☞ Arab.

Arab. צִיָאם *jejunus*. ¶ Deinde, צוֹם *collectio, congregatio, cœtus*: quod in jejunio conveniret, per Metonymiā. 1. Reg. 21. *Indicite* צוֹם *cœtum*. Targ. תַּעֲנִית *jejuniū*. In jejunijs enim de malefactis inquirebant, & in hęc animadvertebant. Joel. 1. *Sanctificate* צוֹם *cœtum*. Sequitur, *vocate* עֲצָרָה *congregationē, colligite ſenes*, &c. Targ. תַּעֲנִית *jejunium*. Rab. צוֹם כִּפּוּר *jejunium expiationis*, quod & צוֹם הַגָּדוֹל *jejunium magnum*: in כִּפֵּר vide. צוֹם אֶסְתֵּר *jejunium Eſther*: in עָנָה vide. צוֹם חֻרְבָּן *jejunium excidij*: quod & צוֹם הַקָּטֹן *jejunium parvum*. צוֹם צִבּוּר *jejunium cœtus*, cùm totus cœtus jejunat ob calamitatem aliquam. צוֹם שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי.

צָם *inteſtinum jejunum*.

צאן. צוֹן, & literis א ו permutatis, צאן, ubi א quidem ſcribitur, ſed ו legitur; Chald. & Syr. עָן & עָאן, Arab. cum צ punctato, צאן dan *pecus minus*. Nomen collectivum comprehendens *oves & capras*, harumq; gregem ſeu multitudinem. Gen. 4. *& erat Habel paſtor* צאן, Targ. עָנָא *ovium*. Gen. 29. *Tres greges* צאן, Targ. עָן *ovium*. Pſal. 107. *& poſuit ſicut oves, familias*: multitudo ſignificatur. Pſalm. 44. *Reputati ſumus* כְּצֹאן טִבְחָה *ſicut oves mactationis*. Targ. דִּמְסִירָא לְנִכְסָא *quæ traduntur ad mactationem*. Pſal. 8. צֹנֶה *oves, & boves univerſi*. א omittitur, & ה per paragogē additur. 1. Sam. 8. צֹאנְכֶם *oves veſtras decimabit*. ubi & majora pecora complectitur. Sæpius autē de ovibus dicitur. Num. 32. *& ſepta* לְצֹנַאֲכֶם, Targ. לְעָנְכוֹן *pro ovibus veſtris*. literæ א נ tranſponuntur. ¶ Per metaphoram, *populus*. Mich. 7. *Paſce populum tuum virga tua*, צאן *oves hæreditatis tuæ*.

Arab. צָאנִי danavi *ovillus*. צָאִינָה duaina *ovicula*.

צִיּוּן *ſtatua, titulus*, ſignum, quod juxta ſepulcrum aut viam ponitur. Rabb. *ſpecula*: Plural. צִיּוּנִים *tituli, ſtatuæ*, quæ ponuntur juxta viam in ſignū. 2. Reg. 23. v. 16. *Quid* (eſt) הַצִּיּוּן *ſignum iſtud, quod ego video?* ſignum, quo ſepulcrum illud Prophetæ inter alia agnoſcebatur. Rabb. בֶּן צִיּוּן *homo celebris*.

צִיּוּנָא *tumulus qui ſepulcro imponitur*. צַיֵּן *ſignavit*.

צִין *ſpeculatus eſt*. מְצוּנִין *ſpeculatores*.

Propr. צִיּוֹן *Zion*, mons Jeroſolymæ proximus, verſus Meridiem, in cujus vertice erat arx conſtructa, quæ à Davide capta, & multis ædificijs aucta, Civitas Davidis eſt vocata, ſita in ſupremo Jeroſolymorū monte, inter ſeptentrionem & occaſum. Hæc fuit regum aula, & in hac Davidicæ familiæ ſepultura, & regum eorum, qui poſt Davidem ſurrexerunt. Deinde, in latere montis Aquilonari erat templum. Jerem. 4. *Elevate ſignum* צִיּוֹנָה *in Zion, migrate, ne ſtetis*. in turri Zion, ut videant illud procul, & in urbem fugiant. Erat enim locus excelſus, & procul videbatur. 2. Par. 5. מֵעִיר דָּוִיד הִיא צִיּוֹן *ex urbe David, ipſa eſt Zion*. ¶ Deinde, *tribus Juda & Benjamin*, habitantes in Zion: in Zacharia.

צוע. Arab. cum צ punctato, צָאע & צוע & צִיע *perijt, evanuit*. Matth. 10. אַגְרֻה לָא יְצִיע *merces ejus non peribit*. Joh. 6. v. 12. אֶלַּא לֵא יְצִיעַ שֵׁי *ne pereat quicquā*. Alc. 3. אַללָּה לָא יְצִיעַ אַגְר אַלְמוֹמְנִין *Deus non auferet mercedem credentium*. אַצָּיַע *perdidit, abſtulit*.

Nom. צַיָאע *perditio, evaneſcentia*: in Avic.

Sed cum ע punctato, צָאיִע zajih, & צִיַּע *monetarius, anaglyptes, ſculptor, gemmarius, aurifex*, qui inaurat, gemmas ſculpit.

צִיַּע zajaginauravit. צִיאגָה ziaga *inauratio*.

צוף tria ſignificata habet. I. צוּף & צָף *natavit, innatavit, enatavit, ſuperfluxit, inundavit, fluctuavit*. Thren. 3. v. 24. צָפוּ, Targ. שְׁטוֹ *natârunt aquæ ſuper caput meum*: inundârunt. Hiphil. הֵצִיף *natare fecit, fudit, deſtillavit*: abſolutè, *natavit*. Deut. 11. v. 4. *Qui* הֵצִיף *natare fecit aquas maris rubri ſuper facies eorum*. Targ. אַטִּיף *deſtillavit, fudit, inundare fecit*. 2. Reg. 6. v. 6. וַיָּצֶף, Targ. וּקְפָא *& innatabat ferrum*, vel, *innatare fecit*. ſcil. Propheta. tantùm.

Nom. צוּף *favus*, vel *placenta mellis*: *ſuavitas, ſalubritas*: Plur. צוּפִים *favi*. Prov. 16. v. 24. צוּף, Targ. כִּבְרִיתָא *favus mellis, verba jucunditatis*. Pſ. 19. v. 11. *& favus* צוּפִים *mellis fluorū*: qui ex placentis mellis defluit. tantùm.

צָפָה *fluor, fluctuatio*. Ezech. 32. v. 6. *& potabo terram* צָפָתְךָ *fluore tuo, ex ſanguine tuo ad montes, & torrentes implebuntur ex te*. terram tuam, ſuper qua aquæ natant. terrā nunc planam irrigabo interfectorum tuorum ſanguine, qui in ea aquæ inſtar fluet, & ad montes uſq; pertinget.

II. Arab. צוּף ſuph *vellus*, lana de ovibus: Pl. אַצְוַאף azvaf *lana*. צוּף אַלְּחַרוּף ſuf alcharof *lana agnina*. צוּף בִּלָא מַוִיל ſuf bile mavil *lana ſuccida*, æſypus. Matth. ſenſe ratab *lana humida*.

מְצַוַף muſaffaf *lanatus, lanoſus*, habēs longam lanam, *hirſutus, cincinnatus, criſpus*.

צַוָאף ſavaf *lanifex, lanarius, pannifex*.

צוּף zuf *gremium*.

Deinde, צֵיף *ver*. In Geogr. פִּי זְמַן אַלצֵּיף *in tempore veris*. צֵיפִי zaifi *vernus*.

צָאף *clarus*: in Avicenna.

III. Arab. cū צ punctato, צוּף dof, & צִיף dif vel dajaf *invitavit, ſuſcepit, excepit hoſpitio*. Rō. 16. *Gajus, qui* צַיַּפְנִי וְצַיַּף *ſuſcepit me, & ſuſcepit Eccleſiā*. Hebr. 13. v. 2. *Digni fuerūt ut* צַיְּפוּא *exciperent*

Digitized by Google

A *rent angelos.* Act.18.v.2. ואצאפהם *& hoſpitio excepit eos.*

Nom. ציאפה diafa *receptio, collectio, hoſpitalitas, invitatio, convivium, epulum, xenium.* Item, *cœnaculum, triclinium, hoſpitium.*

מֻצִיף mudaif *hoſpitalis, hoſpes.* ☧ צַאִיף *hoſpes.*

מֻצַיַף mudajaf *invitatus, conviva.*

מצאף *comparatio:* in Avic.

צוץ duo ſign. habet. I. צוץ & צָץ *floruit.* Ezech. 7. v. 10. צָץ *floruit baculus, germinavit ſuperbia.* Targ. צמַח *germinavit poteſtas.* Hiph. הציץ *florem produxit.* Nũ. 17. v. 23. וַיָּצֵץ ציץ, Targ. וְאַנֵיץ נָץ *& produxit florem.* Pſ. 72. v. 16. וְיָצִיצוּ *& florebunt ex urbe, ſicut herba terra.* Pſ. 90. v. 6. *Manè* יָצִיץ, Targ. יָנִיץ *florebit.* B

Nom ציץ, Foem. צִיצָה *flos:* Pl. צִצִּים *flores.* Eſa. 40. *& omnis pietas ejus* כציץ *ſicut flos agri:* brevitas caduca. Eſa. 28. *& erit* ציצת נבל *flos emarceſcentis.* ¶ Deinde, *ala* in volucre piumata, qua volat: ex ſignificatione נוץ *plumavit.* Jer. 48. *Date* ציץ *alam ipſi Moab, quia volando avolabit.* Targ. כתרא *coronã.* Accepit ꝑ ציצית ſequente. Lxx. σημεῖα *ſigna.* ¶ Tertiò, ציץ *lamina* aurea, lata duos digitos, ambiẽs C caput ab una aure ad alterã. Ex. 28. *& facies* ציץ, Targ ציצא *laminam auri puri.* vide.

ציצית *cincinnus, capillitium:* tanquã pluma capitis, aut ala veſtis. Ezech. 8. *& accepit me* בציצת, Targ. בסטר *in capillitio capitis mei.* Tanquam homo iratus rapit ſervũ capillitio in carcerẽ. ¶ Deinde, *fimbria* ex multis filis oræ veſtis aſſuta: *fila* quę fimbria veſtis dependent, frenʒel: aut fila quæ poſt texturã in panno ſeu tela relinquuntur, & inde dependent, ʒotten. Nũ. 15. v. 38. *& faciant* D *ſibi* ציצת, Targ. כרוספדין *fimbrias.* Rab. ציצית *ſcheda quadã,* in qua ſcriptũ erat: *Audi Iſrael* &c. & ponebatur ſuper fimbria veſtis. תפילין בראש ובזרוע ציצית בבגד ומזוזה בפתח.

Chald. ציצין *pinna piſcium.*

II. Per metaphoram, הֵצִיץ *apparuit,* inſtar floris exorientis, *conſpectus fuit.* tantùm Cant. 2. v. 9. מציץ *apparẽs per cancellos.* Targ. וְאִסְתַּכַּל *& proſpexit.* Lxx. ἐκκύπτων *proſpiciens.* נראה & נשקף. Pſal. 132. v. 18. *& ſuper ipſo* יָצִיץ *apparebit diadema ejus:* corona ejus.

צוק duo ſign. habet. I. צוק & צָק *adhaſit.* Pſ. 41. E *Verbum malũ* יָצוּק בו, Targ. יָתִיךְ *adhærebit illi.* Job. 41. יָצוּק *adhærebit ſuper eo, non movebitur.* Targ. יְתִיסַּר *fundabitur.* Sed in Hiph. הֵצִיק *fecit adhæreſcere.* in malũ, *anxit, anguſtavit, moleſtus fuit, afflixit, preſſit, oppreſſit, tribulavit, cruciavit, ſtrinxit, conſtrinxit, reſtrinxit, arctavit, cohercuit.* Jud. 14. v. 17. *& indicavit ipſi, quia* הֱצִיקַתְהוּ, Targ. דחקתה *anxerat eum:* afflixerat. Jud. 16. v. 16. *& factũ eſt cũ* הֵצִיקָה, Targ. אֲעִיקַת *affligeret eũ verbis ſuis:* moleſta ipſi eſſet. Job. 32. v. 18. *Quia plenus ſum verborũ,* הֱצִיקַתְנִי *anxit*

A *me ſpiritus ventris mei.* Deut. 28. *In obſidione* ובמצוק, Targ. ובעקתא *& in anguſtia, qua* יָצִיק לְךָ, Targ. יְעִיק לָךְ *qua anget te hoſtis tuus.* Jer. 19. *In obſidione* ובמצוק, Targ. ובעקתא *& in anguſtia, qua* יָצִיקוּ לָהֶם, Targ. יְעִיקוּן לְהוֹן *angent eos inimici eorũ.* Eſa. 51. v. 13. *& ubi eſt ira* הַמֵּצִיק *angentis id* oppreſſoris. Arab. Piel ציק dajac *idem.* Alcor. וְיַצִּיק *& angetur.*

Nom. צוק, Arab. ציק dic: Foem. צוּקָה, Ar. ציקה dica *preſſura, afflictio, tribulatio, anguſtia.*

מָצוֹק, Foem. מְצוּקָה *idem:* Pl. מְצוּקוֹת, Ar. מצאיק *anguſtia, coanguſtationes.* 1. Sã. 22. v. 2. *& collecti fuerunt ad ipſum omnis vir* מָצוֹק, Targ. B מעיק *afflictionis:* cui eſſet preſſura. Pſ. 25. v. 17. מִמְּצוּקוֹתַי, Targ. מִשְּׁנוּקַי *ex afflictionibus meis eduxit me.*

Arab. בְּצִיק bidic *anguſtè, arctè.* ☧ תצוק taduc *conſtrictio.*

אלציק *conſtrictio cordis, tremor cordis.* ☧ אציק *anguſtia:* in Avicen.

מציקין mudicin *vincti.*

צַאקָה dica *unitio.* ☧ צַאִיק *comprimens.*

מציקא *anxius, ſolicitus.*

C II. צוק idem quod יָצַק, *fudit, diffudit, liquefecit,* permutata ſignificatione ordinum: abſolutè, *diffuſus fuit, diffluxit.* Job. 28 *& petra* יָצוּק *diffluet æs:* liquefiet. Eſa. 26. צָקוּן *effuderunt precationem, cum caſtigatio tua illis eſſet.* Job. 29. *& petra* יָצוּק *fundet apud me rivos olei:* copia ſignificatur & abundantia.

Nom. מָצוּק *ſtatio, colũna:* Pl. מְצֻקִים *columnæ, fundamẽta.* Ex ſignificatione הֵצִיק *ſtatuit, poſuit:* in יָצַק vide. 1. Sam. 14. v 5. *Scopulus unus* מָצוּק *fundatus à ſeptentrione.* 1. Sam. 2. v. 8. *Quia* D *Domini* מְצֻקֵי ארץ *fundamenta terræ.* 2. Sam. 15. v. 24. Job. 20. v. 15: 37. v. 17.

צור quatuor ſign. habet. I. צור & צָר idem quod צרר & יָצַר, *preſſit, compreſſit, anxit, anguſtavit, cohercuit, coarctavit, colligavit, compegit, afflixit, vexavit, cruciavit, tribulavit, moleſtavit:* Abſolutè, *anguſtus, arctus, anxius, triſtis, afflictus fuit.* Eſa. 11. *Juda non* יָצֹר *affliget* ſeu *anget Ephraim.* Ezech. 5. v. 3. וצרת *& ligabis eos in alis tuis:* ut ſint cuſtoditi. קשירה גניזה. Eſa. 8. צור *liga teſtimonium in diſcipulis meis.* Targ. טר *cuſtodi:* Accepit pro נָצַר *cuſtodivit.* Exod. 23. v. 22. וְצַרְתִּי E את צֹרְרֶיךָ, Targ. וְאָעִיק לִרְמַעִיקִין לָךְ *& affligã affligentes te.* Deut. 24. וְצַרְתָּ, Targ. ותצור *& ligabis argentum in manu tua.* 2. Reg. 12. v. 10. וַיָּצֻרוּ *& colligabant & numerabant argentũ in loculos.* Cant. 8. נָצוּר *compingemus ſuper ea tabulam cedrinam.* Hiph. הֵצִיר *idem.* Deut. 2. *Ne* תָּצַר, Targ. תצור *affligas Moab.*

Nom. צַר *arctus, anguſtus.* Nũ. 22. *& ſtabat in loco* צָר, Targ. עָק *anguſto, ubi non erat via ad declinandũ ad dextram vel ſiniſtrã.* ¶ Abſolutè, *anguſtũ, anguſtia.* Pſal. 4. בַּצָּר *in anguſto latitudinem præbuiſti mihi.* Foem.

Fœm. צָרָה *anguſta*; & abſolutè, *anguſtia*, *angor*, animi vel corporis, *cruciatus*, *ægritudo*. in mœſtitia enim cor aſtringitur, & quaſi comprimitur: Plur. צָרוֹת *anguſtiæ*. Prov. 23. *Et* בְּאֵר צָרָה *ciſterna anguſta eſt aliena*. Eſa. 28. v. 20. *Et operimentum* צָרָה *anguſtum eſt*. Jerem. 4. verſ. 31. צָרָה *anguſtiam ſicut primiparæ*: quæ clamat צָרָה. Jerem. 10. *Et tranſibit per mare* צָרָה *anguſtia*: רוּחַ צָרָה *ventus anguſtiæ*. Proverb. 11. *Juſtus* מִצָּרָה *ex anguſtia liberatur*: Lxx. ἐκ θήρας *ex venatione*. Acceperunt pro צָרָה *venatio*: ob literarum רד ſimilitudinem. Gen. 42. *Propterea venit ſuper nos* הַצָּרָה, Targ. עָקְתָא *anguſtia iſta*. Ibidem. *Qui vidimus* צָרַת נַפְשׁוֹ, Targ. בְּעָקַת נַפְשֵׁהּ *anguſtiã animæ ejus*.

צֻר & צוּר *petra*, *culter*: Plur. צוּרִים, Fœm. צוּרוֹת *petræ*. Chald. & Arab. טוּר taur *petra*, *lapis*, *mons*, *collis*: Plural. Chald. טוּרִין, Arab. אַטְוָאר *petræ*, *montes*, *colles*. literis צ ט permutatis. Exod. 4. v. 25. *Et accipiebat Zippora* צֹר, Targum טִנָּרָא *petram*, *& abſcindebat præputium filij ſui*. Lxx. ψῆφον *petram*. In defectu ferri uſi ſunt lapidibus acutis. Sicut in Hiſpana inſula ferro carent: Et pro hoc utuntur cote acuto. Hodie Judæi utuntur novaculis chalybeis, quarum tamen capuli ſunt lapidei. Ante octavũ diẽ mortuos aut abortivos maſculos circumcidunt lapide fiſſili, mit einem Schieferſtein, & ſepeliunt ſeorſim, prope januam cœmeterii. Sic, Joſ. 5. verſ. 2. *Fac tibi* חַרְבוֹת צֻרִים *cultros petrarum*. Targum, אוּמְלִין חָרִיפִין *novaculas acutas*, *& circumcide* D *filios Iſraël denuò*. Lxx. μαχαίρας πετρίνας ἐκ πέτρας ἀκροτόμου *cultros lapideos ex petra acuta*: cultros ſilicum. Pſalm. 89. v. 44. *Avertiſti* צוּר חַרְבּוֹ *petram gladii ejus*: aciem. 2. Sam. 2. *Et vocatus fuit locus ille* חֶלְקַת הַצֻּרִים *ager gladiorum acutorum*. חרב חדה: quòd omnes ibi interfecti ſint gladiis. Targ. קְטִילַיָּא *occiſorum*. Lxx. τῶν ἐπιβούλων *inſidiatorum*. Eſa. 51. *Reſpicite ad* צוּר *petram*, (unde) *exciſi eſtis*. Ex patre filii, ſicut ex petra lapides, deducuntur. Ezec. 3. v. 9. *Sicut adamantem* E *durum* מִצֹּר *præ ferro dedi frontem tuã*. Chald. Exod. 18. הַר, Targ. טוּר *mons Sinai*. Job. 9. *Qui transfert* הָרִים, Targ. טוּרַיָּא *montes*. ¶ Per metaphoram, צוּר *petra*, *robur*, *fortitudo*, *arx*. Pſal. 27. v. 5. בְּצוּר *in petra exaltabit me*. Targum בִּכְרַךְ תַּקִּיף *in arce forti*. Pſalm. 61. בצור *in petram*, *quæ altior me eſt*, *deducet me*. Targ. בִּכְרַךְ תַּקִּיף דְּמִתְבְּנֵי עַל טִנָּרָם מִנִּי *in arce forti*, *quæ ædificata eſt ſupra petram me altiorem*. Eſa. 25. צוּרִי *petra mea eſt Medus*. Targ. תָּקְפִּי *robur meum*. 1. Reg. 1. *Non eſt* צוּר *petra*, *ſicut Deus noſter*. ¶ Et ipſe *Deus* per metapho-

ram: Deut. 32. הַצּוּר *iſta petra*, *integrum eſt opus ejus*. Lxx. θεὸς *Deus*. Sic & in Pſalmis ſæpe Deus petræ comparatur. Eſa. 30. צוּר *petra Iſraëlis*. Lxx. θεὸς *Deus*. Eſa. 26. v. 4. *Quia in Domino* צוּר *petra ſeculorum*. Targum תַּקִּיף. petra eſt refugiũ viatorib. à pluvia.

Propr. Jerem. 21. v. 13. צוּר הַמִּישֹׁר *petra planiciei*: Jeruſalem, quæ erat petra, & circa eam planicies. ☩ מָצוֹר *idem*: Ezech. 3.

צוֹר vel צֹר *Tyrus*, metropolis Phæniciæ, ſuper rupe ſeu petra extructa, olim inſula, ſeptingentis paſſibus diviſa à continente, ſed ab Alexandro, comportatis aggeribus, adunata continenti, ac tandẽ aquis maris obruta & obducta: juxta vaticinium: Ezech. 26. Hodie verò urbs maritima, diſtans à Tyberiade biduo magno, à Zarepta 20. mill. à Sidone 14. al. 20. m. pass. Condita à diluvio annis 1140, cujus ambitus complectitur 19. milliaria. Eſa. 23. *Aſſur fundavit eam*. Benjamin in Itinerario: *Ex Sidone itinere unico diſtat Tyrus nova*, *elegans urbs*. Sunt ibi vitrarii artifices, qui vitrum conficiunt, Tyrium dictum, præſtantiſſimum, & maximæ in omnibus gentibus æſtimationis. Invenitur etiam ibidem ſaccharum optimum & probatiſſimum. Conſcendentib. Tyri novæ muros, antiqua Tyrus conſpicitur, mari olim obruta & obducta, diſtans à nova lapidis funda emiſſi jactu. Quòd ſi quis ſcapha aut lintre mare ingredi velit, turres, fora & plateas, & palatia in fundo deſpicit. Eſt autẽ nova Tyrus mercatu publico, ad quẽ undiq; convenitur, celebris. Tyrus Herculem coluit, qui in Sacris literis ſæpe Tyrorum Deus nominatur. 2. Maccab. 4. *Portantes argenti drachmas trecentas in Herculis ſacrificium*: *in Tyro* ſcil. Pſal. 45. v. 13. וּבַת צוֹר, Lxx. καὶ θυγάτηρ Τύρου *& filia Tyri*. Targ. *& habitatores arcis muniτiſſima*. ☩ צֹרִי *Tyrius*.

צִיר *anguſtia*: Plur. צִירִים *anguſtiæ*. Eſa. 13. v. 8. צִירִים *anguſtiæ & dolores apprehendent*. Lxx. οἱ πρεσβύτεις *legati*. Eſa. 21. v. 3. צִירִים *anguſtiæ apprehẽderũt me*, כְּצִירֵי יוֹלֵדָה *ſicut anguſtiæ parturientis*. 1. Sam. 4. v. 19. *Quia converſi ſunt ſuper ea* צִירֶיהָ *anguſtiæ ejus*. Targ. חֶבְלָהָא *dolores ejus*. Eſa. 45. v. 16. Dan. 10. v. 15. ¶ Deinde, צִיר *cardo*, qui à janua circumacta premitur. Prov. 27. *Janua circuibit ſuper* צִירָהּ *cardine ſuo*, *ita piger ſuper lecto ſuo*. ¶ Tertiò per metaphorã, צִיר *legatus*, ſuper quo ceu cardine negotiũ volvitur: Plur. צִירִים, Chal. צִירִין *legati*. Prov. 13. v. 17: 25. v. 13. *Sicut frigus nivis tempore meſſis*, (ſic) צִיר נֶאֱמָן *legatus fidelis mittentibus eum*. Jerem. 49. v. 14. צִיר,

Targ.

tinctus,immerſus,baptiſatus fuit. Dan.4. *Et rore cœli* יִצְטַבַּע *tingetur:* lavabitur. Arab.Mat. 20. v. 23. ואלצבעה אלתי אצטבעהא תצטבעונהא *& baptiſmo, quo baptiſatus ſum, baptiſabimini.* Galat.4. *In quo* אנצבעתם *baptiſati eſtis.* Rom. 8. אנצבענא *baptiſati ſumus in* Jeſu *Chriſto.* 1. Cor. 1. v. 13. אנצבעתם צבעה *merſi eſtis merſione baptiſmi.* Actor.4. v.17. ולי צטבע *ut baptiſetur unuſquisque veſtrûm.* Pſal. 68. תנצבע *intingatur pes tuus in ſanguine.* A

Nom. צֶבַע, Chald. צְבַע, Arab. צבאע zibag *color, tinctura:* Plur. צְבָעִים *colores, rubricata.* Jud.5. v.30. *Spolium* צְבָעִים *colorum Siſeræ, ſpolium* צְבָעִים *colorum, variegatura:* צֶבַע *color variegaturarum:* veſtes rubricatæ & acu pictæ ex utraq; parte. B

אֶצְבַּע, Chald אֶצְבַּע, Syr. צְבָעָא & צבעון, Arab. אִצְבַּע izba *digitus,* quo pingitur, qui intingitur, *digitus medius:* Plur. אֶצְבָּעוֹת, Chal. אצבעין, Foem. אֶצְבְּעָן, Syr. צִבְעָן & צִבְעוֹנִין, Arab. אֲצָאבִע azabi *digiti:* qui ſunt Hebræis: 1. גּוֹדָל *pollex.* 2. אֶצְבַּע *index.* 3. אַמָּה *medius.* 4. קְמִיצָה *annularis.* 5. קָטָן או זֶרֶת *minimus.* Arabibus: אִבְהָאם *pollex,* סבאבה *index,* וַסְטִי *medius,* בִּנְצַר *annularis,* חִנְצַר *minimus.* Levit. 4. *Et intinget ſacerdos* אֶצְבָּעוֹ, Targ. אצבעה *digitum ſuum in ſanguinem.* ſcilic. indicem. ¶ Sic quoties abſolutè ponitur. Exod. 8. v. 19. אֶצְבַּע אלהים *digitus Dei eſt:* Dei potentia. Targ. מַחָא מִן קֳדָם יְיָ *plaga à Domino.* Sic, Luc. 11. v. 20. *Si autem digito Dei eyício dæmonia.* Pro quo habetur, Matth. 14. *Per Spiritum Dei.* Deu.9. *Duæ tabulæ lapideæ ſcriptæ* בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים *digito Dei:* Spiritu ſancto. ut manus & brachiũ, Filius: ita digitus, Spiritus ſanctus. Jer. 52. v. 21. *Quatuor* אֶצְבָּעוֹת *digitorum concavitas.* denſitas ejus excavata quatuor digitorum: in menſura גּוֹדָל *pollicis.* ¶ Rabb. אֶצְבַּע *digitus, penis:* Et Verb. צָבַע *digitis ſortitus eſt, micavit* aut *illuſit.* Eſth. 3. הִפִּיל, Targ. צבע *miſit ſortem.* ✠ Rabb. אֶצְבְּעוֹת יָדַיִם וְרַגְלַיִם *digiti manuum & pedum.* C D

צבעים *viperæ,* à vario colore: quarum *mas* אַפְעֶה, *fœmina* verò נַפְרְזָא vocatur. 1. Sam. 13. verſ. 8. *Qui proſpicit ſuper* גֵּיא הַצְּבֹעִים, Targ. לְחֵילַת אפעיא *vallem viperarum in deſertum.* Rabb. צבוע *vipera, baſiliſcus.*

צְבוּעִים *homines tincti, fucati, hypocritæ,* vel *ruffi,* plærunq; malicioſi. E

בית צֶבַע *locus digiti:* ubi quid digitis apprehenditur. ✠ צְבָעִים *tempora.*

Arab. אצאבע צפר *digiti citrini.* אצאבע הרמס *digiti Hermetis,* hermodactyl⁹. אִצְבַּע אַלְחָאתם izba alchatum *digitus annularis.*

צִבְעָה zabga *merſio, baptiſmus, intinctio, tinctura, imbutio coloris:* Plur. צִבְעָאת zabgat *tincturæ.*

מַצְבּוּע mazbug *tinctus:* Pl. מַצְבּוּעִין mazbugin *tincti.* A

צַבָּאע zabbag *tinctor, infector:* Plur. צַבָּאעִין zabbagin *tinctores:* Item, *baphia, tinctoria,* loca tincturæ.

בית הצביעה *domus tinctionis.*

צַבָּאע *ſabag,* in quo caro vel panis intingitur, *acetarium.*

II. Arab. cum צ punctato, צבע idem quod עָזַב, *reliquit, dereliquit, deſeruit.* Pſalm.9. *Non* תצבע *derelinques quærentes te.* Pſalm. 37. *Nec* יצבע *derelinquet ſanctos ſuos.*

B צבע *ſeba,* animal inter lupum & canem medium, *pardales* juxta Ramban: Plural. צבעאן *pardales.*

צבר duo ſignificata habet. I. צָבַר, Chald. צְבַר *congeſſit, collegit, congregavit, coacervavit, comportavit, cumulavit, accumulavit,* in horrea ſeu granaria. Exod. 8. v. 10. וַיִּצְבְּרוּ, Targ. וּכְנַשׁוּ *& congeſſerunt eos.* Pſal. 39. v. 7. יִצְבֹּר, Targ. כָּנֵשׁ *congregat, & neſcit quis* אֹסְפָם *collector eorum:* congerit frumentum in agro paulatim, C & neſcit quis collecturus ſit id in domum ſuam. Chald. Eſa. 37. *Non* יִשְׁפֹּךְ *fundet contra eam aggerem.* Targ. יִצְבַּר *congeret.* Ruth. 2. אֲלַקֳּטָה, Targ. אצבר *colligam, quæſò.* Ibidem. *& ſurgebat* לְלַקֵּט, Targ. לְמִצְבַּר *ad colligendum.*

Nom. צִבֻּרִים *acervi, cumuli.* 2. Reg. 9. v. 10. *Ponite eos duos* צִבֻּרִים *acervos, in oſtio portæ uſque ad manè.* Quia erant congregati ſimul, tanquam acervi lapidum. Metaphora.

Rabbin. & Chald. צִבּוּר *collectio, congregatio, eccleſia, cœtus, univerſitas, collegium.* Pſalm. D *In capite Eccleſiæ* וְעֵדָה, Targum וְצִבּוּרָא *& cœtus.*

II. Arab. צָבַר zabar *expectavit, ſuſtinuit, perſeveravit, patiens fuit, toleravit, continuit ſe, ſperavit.* 1. Corinth. 7. v. 9. *Si non* יצברוא *continebunt:* tolerabunt. Matth. 10. verſ. 22. אלדי יצבר אלי אלמנתהי יחלץ *qui perſeverârit ad finem, ſalvabitur.* Luc. 22. verſ. 28. אלדי צברתם מעי פי תגארבי *qui perſeveraſtis mecum in tentatione.* Pſal. 55. *Si inimicus maledixiſſet mihi,* וצברת *& toleraſſem.* Paſſ. אצבר azbar, & אצטבר aztabar *paſſus fuit, toleravit.* Jac. 5. v. 7. ואצטברוא *patientes igitur eſtote.* Piel צבר zabbar *conſolatus eſt verbis.* E

Nom. צבר zabr *ſpes, expectatio, patientia, conſolatio.* צבר אלטויל *patientia longa,* longanimitas. בלא צבר & עֲיר צבר *impatiens.*

צַבָּאר, & צאבר zabir, & צבור zabur *patiens, longanimis.* Alcoran. וַאצְבִרוּא אִן אַללָּה מַע אַלצָּאבִרִין *& patientes eſtote, quia Deus cum patientibus.*

מְצַבִּר muzabbir *conſolator.*

צבר

צבר zabar. Matth. ſaber, paber, ſâbar A
aloe, ſuccus: in Avicenna.

צבת duo ſignific. habet. I. צָבַת. Inde צְבָתִים *faſciculi*. Ruth. 2. *Extrahendo extrahetis illi de* הַצְּבָתִים, Targ. אֱסִירָיָא *faſciculis:* manipulis.

Rabb. צבת *ligavit, colligavit, conjunxit, ſociavit.*

בית צבת *locus ubi ſpicæ conteruntur.*

Chald. צְבַת *forceps:* Plur. צִבְתִּין, Foemin: צִבְתָּן *forcipites*. 1. Reg. 7. וְהַמֶּלְקָחַיִם, Targum וצבתיא *& forcipites*. Exod. 25. וּמַלְקָחֶיהָ, Targ. וְצִבְתָהָא *& forcipites ejus.* B

Rabb. צִבְתָּא *xylinon novum.*

II. Syr. צְבַת: Piel צַבֵּת *ornavit, præparavit*. Tit. 2. דְנַצְבְּתוּן *ut ornent doctrinam Dei*. Matth. 23. verſ. 29. וּמְצַבְּתִין *& ornatis monumenta juſtorum*. Matth. 12. v. 44. *Scopatam* וּמְצַבַּת *& ornatam*. Luc. 22. *Et oblationibus* מְצַבַּת *exornatum*. Paſſ. אצטבת *ornatus fuit.*

Nom. צבות, & צִבְתָא, & תַּצְבִּית *ornatus, & omne genus inſtrumenti muſici.*

צגר. Arab. צַגַר câgat *charta bibula, papyrus:* Plural. צגור cugud. C

צגע. Arab. cum ע punctato, אַצְטַגַע adtaga *jacuit, cubuit, accubuit*. Pſal. 3. אַצְטַגַעְתּ *cubui & dormivi*. Pſalm. 4. אַצְטַגַע *cubabo & dormiam* יצטגע *cubet:* in Avicenna.

מֻצְטַגַע *jacens, decumbens:* Plur. מצטגעין *cubantes, dormientes*. ¶ אלמצאגעי אלדכור *concubitores maſculorum.*

Nom. מַצְגַע *cubile:* Plur. מַצָאגַע *cubilia*. ¶ צִגְע *idem.*

אצטגאע *forma jacendi, cubitus.* D

צגר. Arab. צַגַר ſagar *circuivit, ſubduxit ſe*. Hebr. 11. v. 38. *Qui* צגר *ſubducit ſe*. Hebr. 12. v. 3. *Ne* תצגרוא *fatiſcatis.*

Cum צ punctato, צגר *rixatus fuit.*

Nom. צגר, Foem. צגורה *rixa, contentio.*

צדד duo ſignificata habet. I. צָדַד. Inde צַד, & צַד, & שַׁד, Arab. שאט, & סאט, & סט *latus*. Eſt latitudinis, ſicut צֶלַע longitudinis. Plur. צִדִּים, Chald. צִדִּין *latera*. 1. Sam. 23. verſ. 26. מִצַּד, Targ מִסְטַר *ex latere montis*. Gen. 6. *Et oſtium arcæ* בְּצִדָּהּ, Targ בִּסְטְרַהּ *in latere ejus ponas*. Eſa. 60. v. 4. *Et filiæ tuæ ſuper* צַד *latus alentur*. Targ. נִסְטִין *latera*. Hieron. *ad ubera*. Accepit pro שַׁד *uber:* ob literarum צש ſimilem ſonum. E

צִדִּים *retia, laquei*, quibus feræ, piſces & aves capiuntur: ex ſignificatione צוד *venatus eſt*. Jud. 2. v. 3. *Erunt vobis* לְצִדִּים *in inſidias*. ex ſignificatione צָדָה *inſidiatus fuit:* permutata ſignificatione ordinum. confirmat ſequens מוֹקֵשׁ, Targ. לְמַעִיקִין *in hoſtes*. Lxx. εἰς συνοχὰς *in anguſtias*. Hieron. *ut habeatis ho-*

ſtes. omnes legerunt לְצָרִים, ob דר ſimilitudinem.

לְצַד *contra, adverſus, è regione*. Dan. 7. *Et dicteria* לְצַד *contra Altiſſimum dicet.*

Rabb. צַד & צַד *diſpoſitio, modus, plaga mundi:* Plur. צְדָדִים *modi*. שום צד *aliquis modus*. ¶ מִצַּד *ſtatim, ex parte, quatenus*. מִצַּד מָה שהוא *in quantum eſt*. מִצַּד היות *propterea quòd ſit*. ¶ צְדָדִי *modalis*. ¶ עַל כָּל צַד *ex omni parte*. מכבל צדדין *omnibus modis*. ¶ כְּיצַד *quomodo? qualiter?* ¶ בְּצִדְּךָ *coram te.*

Chald. צד, Syr. ציד & צאד *juxta, apud, circa, verſus, à latere*. צדוי *juxta ipſum*. 1. Cor. 16. v. 10. *Si veneris* צְאדַיכוֹן *ad vos*. Prov. 8. *Et fui* אֶצְלוֹ, Targ. צדוי *apud eum*. Dan. 6. מִצַּד *extra regnum.*

Rabb. צִדֵּד *locavit lapides loco congruo.*

צִדָּה, Chald. צדידה *ſtibium, fucus:* quo diſponunt mulieres faciem.

Arab. צדיד *rubigo*, quæ naſcitur in ferro: Item, *virus, venenum*. ¶ צדידי *virulentus.*

II. Arab. cum צ punctato, צדד dadad *contrarius fuit, adverſatus eſt, reſtitit, impedivit, avertit, contendit, pugnavit, certavit, belligeratus eſt*. Galat. 5. מאיצד באלרוח *quod contrarium eſt Spiritui*. Ibidem. *Et quodlibet ex illis duobus* צד צאחבה *adverſatur ſocio ſuo*. 1. Petr. 5. verſ. 5. אללה יצאדד אלמסתכברין *Deus reſiſtit ſuperbis*. Hebr. 12. v. 15. יִצָדוּן וגוההם *avertent facies ſuas*. ¶ Alc. ſine puncto: וַיְצַדְּכֶם עַן דִכְר אַלְלָה *& retrahet vos à memoria Dei*. Alcoran. 4. צַדּוּא עַן סַבִּיל אַלְלָה *diverterunt à via Dei.*

מצאדד *adverſarius, contrarius, oppoſitus:* Plu. מֻצָאדִדִין *adverſarij.*

מצד mudidd *contentioſus, contumax, pertinax.*

צד didd *contrarietas, pertinacia*, in bono & malo, *contentio, ſtudium, certamen:* Plural. אצדאד adeddc *contrarietates.*

צָאדד dadid *contrarium*. מתצאדאת *contraria*. צִדְּה *contrarium ejus*. יֻצָאדד *contrarium erit*. ¶ יתצאדד *impediet*. תצאדא *impedimentum*. צָמַר מֻצָאדד *res oppoſita.*

צדא. Chald. צְדָא *vaſtavit:* in צָדָה ſequente habes.

Arab. צדא & צדיא *arugo*. צָדָא אַלְחַדִיד *arugo ferri*, ferrugo.

צדה tria ſignificata habet. I. צָדָה idem quod צוד, *intentus fuit, diſpoſuit retia:* in malum, *inſidiatus eſt, inſidias ſtruxit*, ſed hominibus. Exod. 21. v. 13. *Et qui non* צָדָה, Targ. כְּמַן לֵהּ *inſidiatus fuerit ei*. 1. Sam. 24. v. 11. *Et tu* צֹדֶה, Tar. כָּמֵן *inſidiaris animæ meæ*. Lxx. δεσμεύεις *ligas*. quaſi ר. Paſſ. Chald. אתצדי *inſidijs captus fuit*. Prov. 3. v. 26. *Et cuſtodiet pedem tuum* מִלָּכֶד *à captura*. Targ. דְלָא תתצדי *ne capiaris.*

Nom. צְדִיָּה *inſidia*. Num. 35. verſ. 20, &

22. *Aut projecerit ſuper eum* בצדיה, Targ. בכמנא *in inſidijs.* A

II. צדה. Inde Niph. נצדה ex uſu Chaldæorum, quibus frequens eſt, *vaſtatus, devaſtatus, deſertus, deſolatus fuit.* Zophon. 3. verſ. 6. נצדו, Targ. צדיאו *devaſtata ſunt urbes eorum, ut ſint abſque viro, abſque habitatore.* Chald. צדא: Piel צדי: Hiphil אצדי *vaſtavit, devaſtavit.* 1. Sam. 5. v. 5. וישמם, Targ. ואצדינון *& vaſtavit eos, & percuſſit eos.*

Nom. צדי *vaſtatus:* Foem. צדיא *vaſtata.* Gen. 1. *Terra autem erat* תהו, Targ. צדיא *vaſtata & vacua.*

צדו & צדיות *devaſtatio, deſolatio.* B

Arab. צדא אלחדיד *erugo ferri, ferrugo.*

III. Per Metaphoram, Chald. צדא *vaſtatus eſt animo, obſtupuit, admiratus fuit.* Syr. *riſit, irriſit, ſubſannavit.* Prov. 17. לועג, Targ. דמצדי *qui irridet pauperem.* Paſſ. אצטדי *irriſus fuit.*

Nom. צדון *admiratio.*

Arab. cum צ punctato, אצדי *perpeſſus fuit.* Marc. 5. verſ. 26. *Cùm* אצדית *perpeſſa fuit à medicis.*

צדם. Arab. צדם *irruit, incurrit, obviavit, offendit, illiſus fuit.* Luc. 6. v. 48. וצדם אלנהר *& irruit fluvius ille in domum.* Ibid. verſ. 49. *Et quando* צדמה אלנהר *irruit in illam fluvius.* C

Nom. צדמה *incurſio, obviatio, illiſio, offenſio:* in Avicenna.

מצאדם *obvians, occurrens, bellator.*

מצאדמאת *illiſiones, percuſſiones.*

צדע duo ſignificata habet. I. Arab. צדאע ſada *dolor capitis.*

מצדוע maſdu *laborans dolore capitis.*

מצדע muſaddi *faciens dolorem capitis.* Alc. D

יצדעון *capitis dolorem facient.*

Alc מתצדע *diſſolutus.*

II. Arab. cum ע punctato, צדע *fidit, ſcidit.* Paſſ. אנצדע *fiſſus, ſciſſus fuit.*

צדע *fiſſura.*

אצדאע izdag *tempora:* Plur. אצדאע aſadieg *tempora.* צדאע zadieg, & צדעא *idem.*

Rabb. צדעים *tempora.*

בת צדעא *medicamentum depilatorium.*

צדף. Arab. צדף zadaf *accidit, evenit.* ¶ צאדף *invenit, deprehendit.* 2. Cor. 2. *Quòd non* אצאדף *inveniſſem illic Titum.* יצאדפהא באלחס *deprehendet ea ſenſu:* Avic. Matth. 1. v. 18. צדפת *inventa eſt gravida.* ¶ יצאדף *diſcernat:* in Avic. E

צדף ſadaf *cochlea marina, oſtraca.* אלסמך די אלצדף *oſtracum, piſcis habens teſtam:* in Avicenna.

צדיף אלחנזיר ſadîf alchanzîr *lardum porci, ſuccidia.*

צדק. צדק, Chald. צדק, Syr. זדק, Arab. צדק ſadac,

A de verbis dicitur & actionibus. de actionibus ſive rebus, *juſtus, æquus, conveniens fuit, convenit, decuit, oportuit, neceſſe fuit, expedivit:* de ſermone, *verax, fidelis fuit, verum dixit.* Gen. 38. *Et dicebat* צדקה, Targ. זכאה *juſta eſt præ me:* veracior me eſt. Job. 33. *Non* צדקת, Targ. זכית *juſtus fuiſti.* Pſal. 51. *ut* תצדק *juſtus ſis, quando loqueris:* ut verax ſis. Eſa. 43. *Dabunt teſtes ſuos* ויצדקו *& juſti erunt:* veraces. ſequitur: *Et audient & dicent veritatem.* Syr. Luc. 24. verſ. 46. *Et ſic* זדק *oportebat Christum pati.* Coloſſ. 1. איך דזדק *ſicut juſtum eſt:* ſicut decet. Arab. Pſal. 89. ויצדק *& fidele erit teſtimonium* B *ejus.* Niphal נצדק *juſtificatus fuit.* Tantùm. Dan. 8. ונצדק *& juſtificabitur ſanctum ſeu ſanctuarium:* mundabitur ab impietate & idolis. Lxx. *καθαρισθήσεται.* Piel צדק, Chald. צדק, Syr. זדק, Arab. צדק zaddac *juſtificavit, juſtè judicavit, juſtum, æquum, neceſſarium, utile cenſuit & pronunciavit:* de ſermone, *veracem & fidelem cenſuit, credidit, fidem habuit.* Job. 32. על צדקו *propterea quod juſtificaret ipſe animam ſuam.* Syr. Actor 3. verſ. 13. *Cùm ipſe* זדק *æquum* C *judicaret, ut dimitteret eum.* Luc. 16. דמזדקין *qui juſtificatis animas veſtras.* Rom. 4. verſ. 25. *Et reſurrexit propterea* דנזדקן *ut juſtificet nos.* Arab. Joh 12. verſ. 38. מן צדק בסמאענא *quis credidit auditui noſtro?* Matth. 24. verſ. 23. *Ecce hic eſt Chriſtus aut ibi,* לא תצדקוא *& non credatis.* Pſal. 119. in Tet: *Et mandatis tuis* צדקת *credidi.* Pſal. 27. *Et ego* מצדק *credo videre bona Domini.* צדק *confirmavit.* Paſſ. Syr. אזדדק *juſtificatus fuit.* Matth. 11. ואזדדקת *& juſtificata* D *eſt ſapientia à filijs ſuis.* Rom. 4. דאזדדקן *quòd juſtificati ſumus.* Hiph. הצדיק, Chald. אצדק, Syr. אזדק *idem.* 2. Sam. 15. *Omnis vir, cui erit cauſa judicialis,* והצדקתיו *& juſtificabo eum.* Targ. ואדיננה בקשוט *& judicabo eum in veritate:* juſtè. Deut. 25. והצדיקו, Targ. ויזכון *& juſtificabunt juſtum, & condemnabunt improbum.* Prov. 17. מצדיק *juſtificans impium,* ומרשיע *& condemnans juſtum:* Lxx. *ὃς δίκαιον κρίνει qui juſtum judicat.* Qui in judicio juſtum declarat & pronunciat eſſe eum, qui impius eſt. Sic Chriſtus nos juſtificat, ſeu juſtos eſſe pronunciat, etiamſi ſimus impij. Injuſtus tamen non eſt: quia ſuam nobis juſtitiam imputat. Sic טמא & טהר. Eſa. 5. v. 23. מצדיקי רשע *juſtificantes impium propter munus.* Exod. 23. *Quia non* אצדיק *juſtificabo impium.* Hithpaël הצטדק *juſtificavit ſe, purgavit, excuſavit.* Gen. 44. *Aut quid loquemur, aut quid* נצטדק, Targ. נזכי *juſtificabimus nos?* excuſabimus.

Nom. Adj. צדיק, Syr. זדיק & זדק, Arab. צדיק & צאדק zadic *juſtus:* de ſermone, *verax, verus, fidelis, amicus:* Plur. צדיקים, Syr. זדיקין, Arab. צדיקין *juſti, veraces.*

Subſt.

Subſt. צֶדֶק, Chald. צְדֶק, Arab. צדק zidc A *juſtitia* de ſermone, *firmitas, veritas, fidelitas.* Pſal. 15. *Ambulans integer, & quærens* צדק *juſtitiam.* Eſa. 51. *ſectatores* צדק, Targ. קושטא *veritatis.* Arab. Pſal. 52. *Dilexiſti* אלכדב עלי צדק *mendacium ſuper veritatem.*

צְדָקָה, Chald. צִדְקָא, Syr. זַדְקָא, Arab. צַדָקָה zadâca *idem:* Plur. צְדָקוֹת, Syr. זַדְקָן, Arab. צדקאת *juſtitiæ.* Gen. 15. *Et credidit in Deo, & imputavit hoc ipſi* צְדָקָה, Targ. לזכו *ad juſtitiam.* Eſa. 45. v. 23. *Per me ipſum juravi: egreſſa eſt ex ore meo* צְדָקָה *juſtitia, verbum, quod non revertetur:* veritas, verum. ¶ Deinde, צְדָקָה *beneficium aut eleemoſyna,* quæ ex juſtitia & beni- B gnitate proficiſcitur, & ex qua juſti cognoſcuntur. Odyſſ. ι. Minerva Ulyſſem commovit, ut panes à procis congregaret, cognoſceretque quinam eſſent juſti, quiq; impij. Pſ. 24. v. 5. *Accipiet benedictionem à Domino,* וּצְדָקָה *& juſtitiam à Deo ſalutari ſuo:* beneficium. Lxx. ἐλεημοσύνην. Jud. 5. *Ibi narrabunt* צִדְקוֹת יְהוָה *juſtitias Domini:* beneficia. Prov. 10, & 11. & Tob. 13. *Non proſunt theſauri impietatis:* וּצְדָקָה *ſed juſtitia liberabit à* C *morte.* Dan. 4. v. 24. *Peccata tua* בְּצִדְקָה *eleemoſyna redime, & iniquitates tuas benefaciendo pauperibus, certè erit longitudo proſperitati tuæ.* Tob. 12. *Melius eſt coram Domino, facere* צְדָקָה *eleemoſynam quotidie, quàm congregare theſauros argenti & auri.* Arab. Matth. 6. *Ne faciatis* צדקתכם *eleemoſynam veſtram.* ¶ Porrò quando conjunguntur מִשְׁפָּט וּצְדָקָה *judicium & juſtitia,* ſignificant duas judicij partes: quarũ una, מִשְׁפָּט, cõſiſtit in cõdemnatione ſeu punitione impiorũ; altera, צְדָקָה *juſtitia,* in defẽ- D ſione juſtorũ. Gen. 18. *Et cuſtodient viam Domini, ut faciant* צְדָקָה וּמִשְׁפָּט *juſtitiam & judiciũ.*

Syr. צָדִיק *eleemoſynarius, egenus,* in quẽ eleemoſyna confertur. Sed Ara צַאדִק zadic *qui dat eleemoſynam.* Et verbum צַדַּק zaddac *fecit eleemoſynam.* מְצַדִּק muzaddic *eleemoſynã dans.*

צַנְדוּק zunduc *arca,* in quam eleemoſyna reponitur, *loculus:* Plur. צַנָאדִק zanidic *arca, loculi.* נ pro dages.

Arab. תַּצְדִיק *fides, credulitas.*

מְצַדִּק muzaddic *credibilis.*

צַדִיק zidic *amicus, ſocius:* à fidelitate: Pl. צַדִיקִין zidicin *amici, ſocij.* Luc. 5. *Qui erant* E צַדִיקֵי *ſocij Simeonis.* צַדָאקָה *amicitia.*

צַדוּק, & צַנדוּקָא, & אצדקא *miniſter forenſis,* à fidelitate, *lictor.* Inde אבו בכר אלצדיק Abubecer ab zidic *ſocius* ſcil. Muhammedis, cuj & in regno ſucceſſit.

Syr. זַדִּיקָאִית, Arab. באלצדק *juſtè, verè.*

Literam צָדִי aliqui vocant צַדִּיק, ut ſit צדי abbreviatura.

Propr. צָדוֹק *Zadoc,* unde *Zadducai.* Alexandro Macedoni, Jeroſolymam obſidẽti, obviam proceſſit ſummus ſacerdos, habitu ſacerdotali indutus, unâ cum reliquis collegis & populo, utq; ab urbe Alexander cum exercitu diſcederet, petijt, ac impetravit. Hunc Joſephus lib. 12. cap. 8. Antiquit. dicit fuiſſe Jaddum. Sed Hebræi tradunt fuiſſe Simeonem, ob ſua in populum benemerita appellatũ Juſtum, qui etiam עִדּוֹ *Iddo* nominatus, ſub initium Templi ſecundi. Ex hoc Simeone Legem oretenus traditã accepit אנטיגנוס איש סוכו *Antignus Sochæus.* Hic duos habuit diſcipulos, צָדוֹק *Zadocum,* & בַּיְתוֹס *Bayethoſum.* Qui cùm ex præceptore ſuo Antigno didiciſſent, Deum nõ eſſe colendum ſerviliter, mercedis cauſâ, perversè docuerunt, nõ eſſe reſurrectionem mortuorũ, nec præmium juſtorum in altera vita. & facti ſunt hæreſiarchę, & contulerunt ſe ad templũ in monte Garizim extructum. Antignus enim illis tradiderat hæc verba: אַל תִּהְיוּ כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת הָרַב עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס אֶלָּא הֱווּ כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת הָרַב שֶׁלֹּא עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס וִיהִי מוֹרָא שָׁמַיִם עֲלֵיכֶם *Non ſitis ſimiles ſervis, qui ſerviunt domino ea conditione ut accipiant mercedem: ſed ſitis ſimiles ſervis, qui ſerviunt domino ſine conditione, ut mercedem accipiant, & ſit timor cæli* ſeu *Dei ſuper vos.* Inde duo illi ejus diſcipuli inferebant, & ſuis diſcipulis tradebant: אִלּוּ הָיוּ יוֹדְעִין אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּחִיַּת הַמֵּתִים וּמַתַּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים בָּעוֹלָם הַבָּא לֹא הָיוּ שׁוֹנִין כָּךְ *Si ſciviſſent patres noſtri, quòd futura ſit vivificatio mortuorum, & donatio* ſeu *perſolutio mercedis juſtorum in mundo futuro, non ita docuiſſent.* Horum diſcipuli & ſectatores dicti fuerunt צַדּוּקִים, Syr. זַדּוּקִין, Arab. צנדוקין *Sadducæi,* & בַּיְתוֹסִים *Bayethoſæi.* & ſinguli צדוקי *Saducæus,* & בַּיְתוֹסִי *Bathoſæus.* Docuerunt animam mori cum corpore, nullã eſſe Providentiam, nullum fatum, nullum præmiũ, nullam pœnam, nullos angelos. de Lege verò ita ſenſerunt, quòd traditio Phariſæorũ ſit afflictio in hac vita, & in vita futura nullum habeat præmium. Inde quoq; vocati ſunt קָרָאִים *Legiſtæ,* quòd neglectis traditionib⁹, tantùm מִקְרָא *Legem ſcriptam* amplecterentur. Talm. parte Sanhedrin. cap. 11. *Interrogarunt* צדוקין *Zadducæi R. Gamalielem, ubi docuiſſet Deus vivificationem mortuorũ? Dixit ipſis, in* תורה *Lege, in* נְבִיאִים *Prophetis, & in* כתובים *Hagiographis. In Lege: Deut. 31. Et dixit Dominus ad Moſen: Ecce, tu dormies cum patribus tuis, & ſurget populus iſte. In prophetis: Eſa. 26. Vivent mortui tui, cadavera ſurgẽnt. In Hagiographis. Cant. 7. Et palatium tuum ſicut vinum bonum, & loquens labijs* ישנים.

A PROPR. צדק *Zedec*, urbs Jeroſolyma, propterea, quòd Jeroſolyma eſſet locus juſtitiæ: juxta illud, צדק ילין בה. Inde, Gen. 14. ומלכי־צדק *& Merkhiſedec rex Salem.* Joſ. 10. verſ. 1. *Cùm audiret* אדני צדק *Adoni Zedec, rex Jeruſalem.* Sic dicebatur olim omnis rex Jeroſolymæ: ſicut rex Ægypti Pharao.

צדר Arab. צדר zadar *provenit.* וצדר ענהא *provenit ex ea:* Avicenna. ❧ צאדרנא *præmiſimus:* ibidem.

NOM. צדר zadar *pectus, thorax:* PLURAL. צדור zudur *pectora.* Gen. 3. *Super* צדרך *pectore tuo ambulabis.* Pſal. 51. *Spiritum rectum innova* פי צדרי *in pectore meo.* Alc. 3. אן תכפוא מא פי צדורכם *ſi abſconderitis quod eſt in pectoribus*
B *veſtris.*

פי צדור *principales.* Marc. 12. verſ. 39. צדור אלמגאלס *in primis cathedris ſedere in ſynagogis.*

מצאדר *principium.* מצאדראת *principia.*

צדרה zudra *cartilago.* ❧ מצדר muzaddar *cartilaginoſus.* ❧ Geogr. מצאור.

Syr. צדרא *pectus.* ❧ צודרא *nauſea, faſtidium.*

Rabb. צדר *pannus.* ❧ צדרי *panni venditor.*
C
צהה Inde צי *navis,* quæ eſt ſicca, & ceu inſula in mari: PLUR. ציים & צים *naves.* Eſa. 33. v. 21. *Non ambulabit in eo navis remi,* וצי אדיר *& navis magnifica* ſeu *magna non tranſibit eum.* Targ. ובורני *& trieres.* Eſa. 23. verſ. 12. *Aſſur fundavit eam* לציים, Targ. לנגון *ad inſulas:* מקום הספינות *locum pro navibus.* Ezech. 30. verſ. 9. *Egredientur legati à me* בצים *in navibus:* pro בציים, Targ. בליגיונין *cum legionibus.* LXX. ἐν σειμ *in Sim.*
D
ציה *ſiccitas, ariditas terræ,* terra arida, inculta & deſerta: Plur. ציות *ſiccitates.* Job. 24. ציה *ſiccitas etiam æſtus rapiunt aquas nivis.* Hoſ. 2. verſ. 3. *Et ponam eam* כארץ ציה *ſicut terram ſiccitatis, & occidam eam ſiti.* Pſal. 105. *Ambulârunt* בציות *in ſiccitatibus flumina:* in locis ſiccis. ¶ Inde per Synecdochen, ציים *in terra* ציה *ſiccitatis,* ſeu terra ſicca, arida & deſerta, in locis deſertis *habitantes* aut commorantes, *tam homines, quàm beſtiæ.* Homines: Pſal. 72. v. 9. *Coram ipſo incurvabuntur* ציים *incolæ ſiccitatis* aut deſertorum, ut ſunt Aethiopes & alij. Targ. אפרכיא *duces.* Pſal. 74. *Dabis eam eſcam populo* לציים *Aethiopibus.* Num. 24. verſ. 24. וצים *& Aethiopes ex manu Chittim:* pro ציים, Targum וציען יצטרחן *& naves venient.* Beſtiæ: Eſa. 13. *Et cubabunt ibi* ציים *beſtiæ.* Targ. תמון *cercopitheci.*
E
ציון *ſiccitas.* Eſa. 25. *Sicut æſtus* בציון *in ſiccitate* ſeu *loco ſicco.* Targ. בארעא מטלטיא *in terra afflicta.* Quod tamen ad radicem ציה pertinet.

VERB. Chald. & Syr. צחא & צחי *ſiccus fuit, aruit:* metaleptice, *ſitivit.* Matth. 25. v. 35. וצהיית *& ſitivi, & potaſtis me.* Joh. 4. v. 13. *Iterum* נצהא *ſitiet.*

צהי *ſitibundus.*

צהיא & צהות *ſiccitas, ſitis.* ❧ צחיות & צחון *idem.*

צהב Inde Paul HIPH. מצהב *flavo & aureo colore infectus.* Eſther 8. *Et vaſa æris* מצהב *flavi:* politi.

NOM. צהוב *flavus, color aureus,* aut *colori auri cognatus.* Lev. 13. *capillus* צהב *flavus.* Targ. סומק *ruber.*

Rabb. צהב *color flavus* ſive *auri:* Item, *frons ſplendida,* qualem juvenis habet.

Et VERB. Chald צהב *lætatus eſt, hilaris fuit:* item, *irritavit, ad iram provocavit, contriſtavit,* quòd cùm lætitiæ, tùm triſtitiæ & iræ ſigna in fronte appareant. 1. Sam. 2. וכעסתה, Targ. ומצהבא לה *& irritabat eam.*

צהב & אצהב *aurum.*

צהד Arab. cum צ punctato צהד. Inde אצטהד adtahad *perſecutus fuit, tribulavit, afflixit.* Pſ. 69. *Quoniam ipſi* אצטהדוא *perſecuti ſunt.* Pſal. 43. אצטהדני *affligit me inimicus.* Galat. 4. יצטהד *vel ſequebatur eum, qui erat ex ſpiritu.*

NOM. אצטהאד *perſecutio, tribulatio, afflictio.*

מצטהד *perſecutor:* Plur. מצטהדין *perſecutores.*

צהל צהל, Arab. צהל zahal *hinnivit,* propriè de equis. per metaphoram, *jubilavit, geſtijt, exultavit, lætatus eſt, lætitiam clara voce teſtatus eſt,* quia equus non hinnit, niſi lætus. Jer. 50. v. 11. ותצהלו, Targ. ותצולון *& hinnietis ſicut equi.* Jerem. 5. verſ. 8. *Equi paſti manè fuerunt: quilibet ad uxorem proximi ſui* יצהלו *hinnient.* Equi noctu bene paſti & ſaturati, manè hinniunt. Targ. מצוחין *clamant.* Jerem. 31. verſ. 7. וצהלו *& hinnite in capite montium.* Targ. וחדו *& gaudete.* Eſa. 12. verſ. 6. צהלי *hinni & jubila.* Targ. בועי *gaude.* Eſther 8. verſ. 15. *Et urbs Suſan* צהלה *hinniebat & gaudebat.* Jun. *lucebat.* quaſi צהר. HIPH. הצהיל *lætificavit, exhilaravit.* Pſalm. 104. verſ. 15. להצהיל *ad exhilarandum faciem oleo.* Targ. לאנהר *ad illuſtrandum.* Legit להצהיר. LXX. ἱλαρῶσαι. Junius: *nitidam efficis.*

NOM. מצהלות *hinnitus.* Jerem. 8. v. 16. *A voce* מצהלות אביריו *hinnituum equorum ejus, commota eſt omnis terra.*

Arab. צהלה zahala *hinnitus:* Plur. צהלאת *hinnitus.* צהל אלחיל *hinnitus equi.*

צהף Arab. צהאף zahaf *bajulus.*

צהר Inde NOM. צהר *lumen, lux, & feneſtra,* per quam lux ſolis illabitur in conclave. Gen. 6. v. 16. צהר, Targ. נהור *lumē facies arcæ:* feneſtram,

ſtram, per quam lumen ſeu lux diuturna illabatur. Ponitur collectivè: habuit enim feneſtras plures arca. Pro quo habetur, Gen. 8. v. 6. *& aperuit Noe* חַלּוֹן, Targ. כַּוַּת *feneſtram arcæ, quam fecerat.*

צָהֳרַיִם, Chald. טִהְרִין, Arab. cum ט punctato, טהר dohar, & טְהִירָה *meridies*, quæ & lucem & æſtum majorem habet: tempus, quo lux & ſplendor ſolis quàm maximè viget. Arab. *hora ſexta.* Duale ob tempus antemeridianum & pomeridianum. Geneſ. 43. *Quia mecum comedent viri iſti* בַּצָּהֳרָיִם *in meridie.* Targ. בְּשֵׁירוּתָא *in prandio.* Jerem. 15. *vaſtantem* בַּצָּהֳרַיִם *in meridie*: non in nocte, ſicut fures. 2. Reg. 4. *& ſedit ſuper genibus ejus uſq; ad* הַצָּהֳרַיִם *meridiem, & mortuus eſt.* Targ. עִדָּן טִהֲרָא *tempus meridiei.* Pſalm. 55. *veſpera, & manè,* וְצָהֳרַיִם *& meridie meditabor.* Tres diei partes: 1. בֹּקֶר *manè*, quamdiu ſol jam ortus, in parte mundi orientali commoratur: cui quatuor horas tribuunt. 2. צָהֳרַיִם *meridies*, cùm ſol in medio cœli conſiſtens, orientalem & occidentalem mūdi partē colluſtrat, cui duas horas, quintam & ſextam, tribuunt. 3. עֶרֶב *veſpera*, ſex horas complectitur, uſq; ad initium occaſus ſolis. Talm. שרגא בטיהרא מאי אהני *candela in meridie quid prodeſt?*

יִצְהָר *oleum*, à luce & limpiditate, *oleum recens*, poſt calcationem, ſicut תִּירוֹשׁ *muſtum.* Zach. 4. *Iſti ſunt duo* בְנֵי הַיִּצְהָר *filij olei, ſtantes juxta Dominū totius terræ.* Targ. רַבְרְבַיָּא *principes.* Quia uncti erant oleo unctionis Joſuæ ad regnum, & Zorobabel ad ſacerdotium.

Verb. הִצְהִיר *oleum fecit* aut *expreſſit.* Job. 24. v. 11. *Inter muros ſuos* יַצְהִירוּ, Targ. יַעְצְרוּן מְשַׁח *exprimens oleum.*

Rab. צָהַר *luxit, ſplenduit, inclaruit, innotuit, apparuit.* Inde צָהֳרִי *lucidum.*

Chal. טִהֲרִין *dæmones* in meridie nocētes.

Arab. cum ט punctato, ad differentiam טהר *mundus fuit*, טהר dahar *ſplenduit, illuxit, claruit, apparuit, viſus fuit.* Gen. 1. v. 9. וליטהרן אליבס *& appareat arida.* Ibidem. וטהר אליבס *& apparuit arida.* Pſal. 118. *Dominus* טהר לנא *illuxit nobis.* Pſalm. 18. טהרת *apparuerunt fontes aquarum.* Pſalm. 63. *In ſancto* טהרת לך *apparui tibi.* Pſalm. 84. *Deus deorum* יטהר *videbitur in Zion.* 2. Cor. 2. v. 28. *Non* יטהר *ſplendeat illis lux Evangelij.* Phil. 2. v. 15. ואטהרוא *& lucete inter eos, ſicut luminaria in mundo.* Tit. 2. v. 11 טהרת *illuxit gratia Dei.* Hiph. אטהר adhar *oſtendit, monſtravit, demonſtravit, divulgavit, oſtētavit, manifeſtavit.* Pſ. 84. *Oſtende nobis, Domine, miſericordiā tuam.* Pſ. 107. ליטהרוא *ut manifeſtēt opera ejus.* 2. Cor. 2. v. 3. *Qui* יטהרנא *oſtentat nos: triūphat per nos.* Gal. 2. ואטהרת להם אלבשרי *& manifeſtavi illis Evangelium.*

Nom. טאהר dahir *apparens, viſibilis, clarus, pars exterior*: Plur. טאהרין dahirin *apparentes.* Inde טוהר *apparentia.*

טהיר *manifeſtus.* Inde טאהרא *manifeſtè.*

טהור *dorſum.* In Geogr. עלי טהור אלגמאל *ſuper dorſo camelorum.* טהר אל ארץ *ſuperficies terræ.*

צוא. Arab. cum צ punctato, צוא & ציא *luxit, ſplenduit, coruſcavit, fulſit.* Gen. 1. v. 14. ויציא *& luceant ſuper terram*: duale. Matth. 5. v. 16. ליצי נורכם קדאם אלנאס *ut luceat lux veſtra corā hominibus.* Luc. 11. v. 36. במא אן אלסראג יצי לך מתל אלברק *tanquam lucerna lucebit tibi, ſicut fulgur.* Matth. 24. ויצי *& ſplendebis ad occaſum.* Epheſ. 5. v. 14. *& Chriſtus* יצי לך *illuceſcet tibi.* Pſalm. 139. *& nox* יצי *ſplendebit ut dies.* Piel. ציא dajî. Hiphil. אצי adi *illuſtravit, illuminavit.*

מציא & מצי mudi *illuminatus, ſplendidus, lucidus, clarus.* אלכוכב אלמצי alcocab almudî *ſtella lucida*, lucifer.

Nom. צוא, & ציא dia, & צו dau *ſplendor, lux, illuminatio, jubar, claritas, fulgur.* Matth. 4. v. 16. *vidit* צוא *lucem magnam.* צו אלקמר dau alcamar *lux lunæ.*

צוב. Arab. צוב, & ציב, & צאב: Hiphil. אצאב & אציב *accidit, obviavit, evenit, pervenit, attigit, paſſus, afflictus, malis affectus fuit.* Marc. 9. v. 21. אצאבה הדא *accidit ei hoc.* Luc. 13. v. 2. ארא צאבתהם הדה אלאונאע *quis acciderunt illis hi dolores.* 1. Petr. 4. v. 15. *Ne* תצאב *affligatur quis veſtrûm.* 1. Pet. 3. v. 14. *& ſi* אצבתם *paſſi eſtis propter juſtitiam.* v. 17. *Si fuit voluntas Dei, ut* תצאבוא *malis afficeremini.* v. 18. *Chriſtus ſemel* אציב *paſſus eſt pro peccatis noſtris.* Avic. יְצִיבְהֻם *accidit eis.* Inde Alc. פַאצאבה.

Deinde, ציאב zajab *torſit, contorſit, extendit.* Inde מציאב muzajab *tortus, extenſus.*

Nom. צואב *accidentia, paſſiones.* Inde באלצואב *rectè.*

מציב *inflammans*: in Avicen.

צאיב *perveniens, attingens.*

צוד. צוּר, Syr. צָד, Arab. צאד vel ציד & אצטאד azṭad *intentus, inſidiatus fuit, diſpoſuit retia, poſuit pedicas, ſtruxit inſidias* feris, avibus aut piſcibus; venatus, aucupatus aut piſcatus fuit, venatu cepit feras, aves aut piſces. Thrē. 3. v. 51. צוֹד צָדוּנִי, Targ. כְּמָא דִּמְנוֹלִי *inſidiando inſidiati ſunt mihi ſicut avi.* Gē. 27. וְצוּדָה לִּי צָיִד, Targ. וצוד לי צידא *& venare mihi venationem.* Levit. 17. *Qui* יָצוּד צֵיד חַיָּה אוֹ עוֹף, Targ. דיצוד צידא חיתא או עופא *venabitur venationem beſtiæ aut avis.* Pſ. 140. יְצוּדֶנּוּ, Targ יְצוּדְנֵהּ *venabitur eum ad lapſus*: inſidiabitur illi. Prov. 3. *& uxor viri animam precioſam* תָּצוּד *venabitur*: capiet.

Syr. Luc. 5. *Super captura piſcium*, דצדו *quos ceperant*. Matth. 22. *Quomodo* נצודוניהי *caperent eum in ſermone*. Joh. 21. אצוד *capiam piſces*. Ibidem. *Afferte de piſcibus* דצדתון *quos cepiſtis*. Arab. Pſal. 94. לצִיד *ut capiant animam meam*. Johan. 21. *Ego vadam* ואציד *& piſcabor*. Luc. 5. v. 9. לאגל ציד אלחיתאן אלתי צאדוא *propter capturam piſcium, quã ceperant*. Luc. 11. ויצטאדונה *& caperent eum in ſermone*. Nifhal. Chald. אתציד, Syr. אתתציד *captus fuit*. Chald. Prov. 6. נִלְכַּדְתָּ, Targum אתצידתא *captus es in verbis oris tui*. Syr. 2. Tim. 2. *Ex laqueo diaboli, quo* אתתצידו *capti ſunt*. Piel. צור צוד & צִיר, Chal. צַיֵּר, Syr. צַיֵּד *venatus eſt, venatu cepit*. Ezech. 13. *Animas* תְּצוֹדֵדְנָה *venabimini apud populum meum*. Chald. Pſal. 38. *Rete, quod abſcondit* יִלְכְּדוֹ, Targ. תְּצִידֵיהּ *capiet eum*. B

Nom. Hebr. & Chal. צַיָּד, Arab. צַיָּאד zaijad *venator, auceps, piſcator*: Pl. צַיָּדִים, Chal. צַיָּדִין, Arab. צַיָּאדִין zaijadin *venatores, aucupes, piſcatores*. Jerem. 16. *Et poſtea mittam ad multos* צַיָּדִים וְצָדוּם, Targ. צַיָּדִין וִיצוּדוּנוּן *venatores, & venabuntur eos ex omni monte, & ex omni colle, & ex foraminibus petrarum*: bellum ſeu captivatio ſignificatur. Eſa. 19. *& lugebunt* הַדַּיָּגִים *piſcatores*. Targ. צַיָּדֵי נוּנַיָּא *venatores piſcium*. C

צַיִד, Chal. צֵיד, Arab. צֵיד zaid: Foem. צֵידָה & צֵדָה *venatio, aucupium, piſcatio*: actio & res. Metonymicè, *præda* venatu capta: Metaphoricè, *cibus* venatione partus, aut quovis modo paratus, præter panem, *viaticum, commeatus, alimentum, victus, annona*. Gen. 10. *Ipſe fuit* גִּבֹּר צַיִד *fortis venatione coram Domino*. Subegit homines, ut multis in locis regnaret, idq; Deo intuente: Deum nihil veritus. affectavit dominatum, & tyrannidem exercuit. Sicut præcedit: & explicatur, 1. Par. 1. *Ipſe cœpit eſſe* גִּבּוֹר *fortis in terra*: fortiter bella geſſit; regiones non ſuas occupavit; afflixit & humiliavit ſub ſe homines. Et ſequitur: *Initium regni ipſius Babel, &c.* Joſ. 9. v. 11. *Accipite in manus veſtras* צֵידָה *cibum ad viam*. Joſ. 9. v. 14. *Et acceperunt viri* מִצֵּידָם *de viatico ipſorum*: cibo, ut fœdus facerent. Pſalm. 132. צֵידָהּ *victum ejus benedicendo benedicam*. Lxx. τὴν χήραν αὐτῆς *viduam ejus*. lege θήραν *venationem*. Job. 38. *Quis parabit corvo* צֵידוֹ *cibum ejus?* Joſ. 1. v. 11. *Parate vobis* צֵדָה *cibum*. Targ. זְוָדִין *cibos*. Gen. 42. *& date ipſis* צֵדָה, Targ. זְוָדִין *cibum ad iter*: viaticũ. Gen. 45. *& dedit eis* צֵדָה, Targ. זְוָדִין *cibum ad iter*. Pro quo poſtea dicit וּמָזוֹן, Targ. וּזְוָדִין *& cibum patri ſuo ad iter*. D E

Inde Verb. Hithpael. הִצְטַיֵּד, Chald. אִזְדַּוַּד *cibo ſe inſtruxit ad iter, viaticum ſumſit*. Joſ. 9. v. 12. *Iſte panis noſter erat calidus*,

הִצְטַיַּדְנוּ, Targ. אִזְדַּוַּדְנָא *viaticum ſumſimus illum ex domibus noſtris, cùm egrederemur*. Lxx. ἐφοδιάσθημεν αὐτοὺς *ſumſimus illos ad iter*. Pro quo præcedit, v. 4. *& abierunt* וַיִּצְטַיָּרוּ, legẽdum וַיִּצְטַיָּדוּ, Targ. וְאִזְדַּוַּדוּ *& viatico ſe inſtruxerunt*. ut ſit locus depravatus ex literarum רד ſimilitudine. Quod confirmat cùm Targum, tum tota narratio. Et v. 11, & 12. Maſius: *Per paragrammatiſmum, errore librariorum ſic ſcriptum eſt*. Lxx. καὶ ἡτοιμάσαντο *& paraverunt*. Hieron. *& tulerunt ſibi cibaria*. Syriacè זוד, Arab. זַוַּד *viatico inſtruxit*. Actor. 28. *Cùm egrederemur,* זַוְּדוּן *viatico inſtruebant nos*. Arab. זַוְּדוּנָא.

Nom. מָצוֹד, Foem. מְצוּדָה, Chald. מְצִידָא, Arab. מִצְיַדָה. Et cum cholem, מָצוֹד, Foem. מְצוֹדָה, Chald. מְצָדָא *rete, funis*, quo feræ, aves aut piſces capiuntur: Plur. מְצוֹדִים, Chal. Foem. מְצָדִין, Arab. מְצָאיִד *retia*, quibus capiuntur piſces. Job. 19. וּמְצוּדוֹ *& rete ſuum ſuper me circumduxit*. Ezech. 13. *& non ſunt amplius in manu veſtra* לִמְצוּדָה *in rete*: ad prædam. Ezech. 12. *Et capietur* בִּמְצוּדָתִי *in reti meo*. Eccleſ. 9. *Sicut piſces, qui comprehenſi ſunt* בִּמְצוֹדָה *in reti*. Chald. Ezech. 12. *Expandit* רִשְׁתִּי, Targ. מְצָדְתִי *rete meum*. Eccleſ. 7. מְצוֹדִים, Targ. מְצָדִין *retia & ſagena cor ejus*. Eſa. 19. *& expandentes* מִכְמֹרֶת, Targ. מְצָדִין *retia*.

Deinde, מְצָד *receptus*, locus naturâ aut arte munitus, in quem ſe recipiunt homines tẽpore perſecutionis, & feræ tẽpore venationis, *arx magna, munitio, caverna*: Pl. Foem. מְצָדוֹת *receptus, arces, cavernæ*. 1. Paral. 11. *& habitavit David* בַּמְּצָד *in arce: ideo vocarunt illam urbem Davidis*. Eſa. 33. מְצָדוֹת סְלָעִים *caverna petrarum receptus ejus*.

מְצוּדָה *idem*: Plur. מְצוּדוֹת *arces*. 2. Sam. 5. v. 7. *& cepit David* מְצֻדַת צִיּוֹן *arcem Zion, quæ eſt urbs Davidis*. Targ. חַקְרָא *arcem*. Pſal. 31. *Sis mihi in petram roboris, in domum* מְצוּדוֹת *receptuum*: munitionum, cavernarum.

מְצוֹדִים *idem*. Eccleſ. 9. *& ædificavit ſuper ea* מְצוֹדִים *arces magnas*: munitiones.

Rabb. ציד החיות והעופות והדגים *venatio piſcium, beſtiarum & avium*.

Arab. זאד & זִיר *commeatus, cibaria, victualia, penus, proviſio, copia*.

Inde Verb. זאוד zavad *providit, ſuppeditavit*. אתזאוד atzavad *proviſus fuit*. Pr. מזאוד muzeved *proviſum*.

מציאדה maciada *muſcipula*: Plur. מציאדאת maciadit *muſcipula*.

צַיָּן *falco*.

Propr. צִידוֹן, Arab. צידא *Zidon*, Chananæi filius: Gen. 10. Ab hoc primo conditore nomẽ accepit צִידוֹן *Zidon* urbs Phœnices, tranſ-

Digitized by Google

trans Libanum, in occiduo Palęſtinæ litore jacens, à Tyro remota 200. ſtadijs, olim metropolis: vitri inventione, & precioſis linteis clara. Fuerunt enim in ea officinæ vitrariæ, in quibus vitrum terſiſſimum conflabatur, ex arenis Beli amnis eò transvectis. Ab hoc litore & Belo amne, ferunt hodie naves venetas advehere ſaburram, officinæ vitrariæ, quæ Venetijs ad Murranum eſt, ac inde pocula planè criſtallina conflari. Joſ. 11. *uſq; ad* צִידוֹן רַבָּה *Sidonem magnũ*. quia erat Sidon alia קְטַנָּה *minor* illâ. A

צִידוֹנִים *Sidonij*, Phœnices. 1. Reg. 5. *Qui poſſit cædere arbores* כַּצִּדֹנִים *ſicut Sidonij*. Erant צוֹר *Tyrus* & צִידוֹן *Sidon*, urbes vicinæ: illiſq; הַיָּם dominabatur. B

Deut. 3. בֵּית-צַיְדָא Bethſaida *domus piſcationis*: vicus in ripa lacus Geneſareth, à piſcium copia.

צוה Inde Piel. צִוָּה *juſſit, præcepit, mandavit, amandavit, commendavit*. Conſtruitur, 1. cũ Accuſat. Gen. 7. *Quemadmodum* צִוָּה, Targ. פַּקֵּד *juſſerat Deus ipſum Noah*. Ibidem. *Et fecit Noah juxta omne quod* צִוָּהוּ, Targ. פַּקְּדֵהּ *juſſerat eum Dominus*. ¶ 2. cum præpoſitionibus עַל *ſuper*, אֶל & לְ *ad*. Geneſ. 2. וַיְצַו, Targ. וּפַקֵּד *& præcepit Dominus Deus* עַל *ſuper hominem*. Et cum עַל negationem includit, & *vetare* ſeu *prohibere* ſignificat. Eſa. 5. v. 6. וְעַל *& ſuper nubes* אֲצַוֶּה *præcipiam, ne pluant ſuper eum pluviam*. Gen. 50. וַיְצַוּוּ אֶל-יוֹסֵף, Targ. וּפַקִּידוּ *& præceperunt ad Joſephum, dicendo: pater tuus* צִוָּה, Targ. פַּקֵּד *mandavit ante mortem ſuam*: cum mandatis miſerũt. 2. Sam. 17. וַיְצַו אֶל-בֵּיתוֹ *& præcepit ad domum ſuam, & ſtrangulavit ſe, & mortuus eſt*. Eſa. 38. v. 1. צַו לְבֵיתֶךָ *præcipe ad domum tuam*. Targ. פַּקֵּיד עַל אֱנָשׁ בֵּיתָךְ *præcipe ſuper homine domus tuæ*. More hominis qui eſt vicinus morti, qui præcipit filijs domus ſuæ, quid poſt ipſum fieri debeat, de re familiari & hæreditate ſua. 1. Maccab. 9. *Non potuit ultra loqui ſermonem, & ἐντειλάσθαι mandare de domo ſua*. Pual. צֻוָּה *juſſus fuit*. Num. 3. *Quemadmodum* צֻוֵּיתִי, Targ. אִתְפַּקַּדִית *juſſus fueras*. Hithpaël. Rabb. נִצְטַוָּה *juſſus fuit*. C D

Nom. צַו *præceptum, mandatum*. Eſa. 28. *& erit illis verbum Domini* צַו לָצָו *mandatum ad mandatum*. Eſt mãdatum parvum ſeu breve, quod paulatim pueris proponitur, ut percipere poſſint. LXX. *tribulatio ſuper tribulationem*. Legerunt צַר לָצָר, ob ו׳ ר׳ ſimilitudinem. Hoſ. 5. v. 11. *Abijt poſt* צַו *præceptum*, ſcil. hominum. Targum מָמוֹן דִּשְׁקַר *divitias mendacij*. LXX. τῶν ματαίων *vanitates*. Acceperunt pro שָׁוְא *vanitas*. Hieron. *ſordes*. accepit pro צֵא *egeſtio*, à יָצָא *exivit*. E

מִצְוָה *præceptum, mandatum*, quo aliquid jubetur aut prohibetur fieri: Plur. מִצְוֺת. Chald מִצְוָן *præcepta, mandata*. Deut. 27. *Cuſtodite omne* הַמִּצְוָה *præceptum*. Prov. 4. *Cuſtodi* מִצְוֺתַי *præcepta mea, & vives*.

Rabbin. צִוּוּי *juſſio, Imperativus modus*. הַצַּוָּאָה *mandatum*: Plural. הַצַּוָּאוֹת *mandata*. מִצְוַת עֲשֵׂה *præceptum fac*, præceptum affirmativum. מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה *præceptum ne facias*, præceptum negativum. In Lege numerant affirmativa 248. quot ſunt membra corporis humani. qui numerus literis dictionis חרם *anathema* notatur. Negativa 365. quot ſunt nervi in corpore humano, & quot ſunt dies anni. Et conficiunt ſummam 613. Unde Targ. in 2. Ruth. אִתְפַּקַּדְנָא לְמִנְטַר שִׁית מְאָה וּתְלָת עֲסַר פִּקּוּדַיָּא. *juſſi ſumus obſervare ſexcenta & tredecim præcepta*: Et præterea 10. præcepta ſeu decalogum, ſicut ſunt decem membra radicalia: cor, auris, os, cerebrum, manus, epar, fœdus circumciſionis, pedes, oculus, renes. Deinde, שבע מצוות נצטוו בני נוח דינין ברכת השם עבודה זרה גילוי עריות שפיכות דמים גזל אבר מן החי: *Septem præcepta acceperunt filij Noë: judicia, benedictio Dei, cultus alienus, revelatio nuditatis, effuſio ſanguinis, rapina, membrum de vivo*. Judicia: ut ſervarent judicium publicum, & in hoc juſtitiam. Benedictio: ut Deum benedicerent. Cultus alienus ſeu idololatria: ut non colerent idola. Revelatio nuditatum ſeu vagæ libidines: ut caverent ab inceſtu propinquorum. Effuſio ſanguinis ſeu homicidium: ut abſtinerent à cæde. Rapina: ut à rapina abſtinerent. Membrum de vivo: ne tollerent membrum de animali vivente. Horum præceptorum unum, quicunq; ex filijs Noë violabat, gladio interficiebatur. Hęc imponebantur cùm ſeptem populis in bello ſeſe dedentibus: tum proſelytis illis, qui Legem recipere & circumcidi volebant. Sic, Act. 15. gentibus ad Chriſtum converſis, non ut circumcidantur & Legem Moſis ſervent, ſed hoc præcipitur, ex decreto Apoſtolorum & Presbyterorum Jeroſolymis congregatorum, *ut abſtineant ab idolorum ſacrificijs, & à ſanguine, & à ſuffocato, & à ſcortatione*. Concilij Aurelianenſis ſecundi decretis, ab Eccleſiæ cœtibus arceantur, qui cibis idolorum cultibus immolatis utuntur, & beſtiarum morſibus, vel quolibet morbo extincto, aut caſu ſuffocato veſcuntur. Saraceni abſtinent à carne ſuilla, ſanguine & morticinio. אַלְמֵיתָה וַאלְדַּם וַלְחַם אַלְחַנְזִיר. Muhãmedes jubet ſuos abſtinere à morticici-

ticinijs, porco, ſanguine, ſuffocato, combuſto, & per lupos interfecto. Menſa: A
חיפת עליכם אלמיתה ואלדם ולחם אלחנזיר ומא אהל לגיר אללה בה ואלמנחקה ואלמרקוזה ואלמתרדיה ואלנטיחה ומא אכל אלסבע אלא מא דכיתם ומא דבח עלי אלנציב *Sunt autem vobis hæc illicita: ſanguis & morticinium, animal quodlibet nequaquam Dei nomine peremtum, & ſuffocatum, & igne combuſtum, vel ruina morti deditum, & à lupo tactum, niſi quis illud interfecit.*

צוח צָוַח, Chald. צוח *clamavit* præ gaudio aut dolore. Præ gaudio: Eſa. 42. *De capite montium* יִצְוָחוּ *clamabunt*. Targ. יְרִימוּן קָלְהוֹן *elevabunt vocem ſuam*. Chald. Geneſ. 27. v. 34. וַיִּצְעַק צְעָקָה, Targ. וּצְוַח צְוָחְתָא *& clamavit clamore magno*. B

Nom. צְוָחָה, Chald. צְוָחָא *clamor* præ dolore. Pſalm. 144. *Non eſt* צְוָחָה *clamor in plateis noſtris*. Targ. צְוָחַת בְּכִיתָא *clamor fletus*. Solebant enim clamare in plateis, cùm rumor malus de calamitate aliqua publica afferretur. Eſa. 24. v. 11. צְוָחָה *clamor ſuper vino in plateis:* ob defectum vini. Jerem. 46. v. 12. וְצִוְחָתֵךְ *& clamor tuus implevit terram:* ob malum imminens. C

Rabb. אֲצְוָחָא, Chald. אֲצְוָחוּת *clamor, jubilatio*.

Arab צאח & ציח zih *clamavit, exclamavit, vociferatus eſt, ejulavit*. Actor. 11. v. 14. וצאחוא *& exclamaverunt voce magna*. Ibidem 36. v. 6. יציחון *clamabunt*. Joh. 13. *Non* יציח אלדיך *canet gallus*. Matth. צאח אלדיך *clamavit gallus*.

Nom. צאיח & צִיחָה *clamans*.

ציאח *clamor, celeuſma, vox, teſſera vocalis, ſymbolum*. D

ציאח zajah *balavit* ovis aut hœdus.

צַיָּאח *clamoſus*.

צוך Inde Arab מצאכאר *verbera*.

צול. Inde צוּלָה & מְצוּלָה, Targ. מְצוּלָא *multitudo & profunditas aquarum, abyſſus, vorago:* Plur. מצולות & מצולות *profunda, voragines*. Eſa. 44. *Qui dicit* לַצּוּלָה *ad abyſſum, exiccare*. Targ. עַל בָּבֶל *ſuper Babel*. Pſalm. 69. *Demerſus ſum in cœno* מְצוּלָה *profunditatis*. Exod. 15. *Deſcenderunt* בִמְצוֹלֹת, Targ. לְעוּמְקַיָּא *in profunditates ſicut lapis*. E

צום צוּם & צָם, Arab. צאם *jejunavit*, à cibo & potu abſtinuit. 1. Samuel. 12. *Cùm adhuc puer viveret* צַמְתִּי *jejunavi & flevi*. 2. Samuel. 1. וַיָּצֻמוּ *& jejunabant uſq; ad veſperam*. Jud. 20. v. 26. וַיָּצוּמוּ *& jejunabant in die illo uſq; ad veſperam*. Inde Judæi jejunant à prandio, & omni cibo abſtinent uſq; ad veſperam: veſperi autem lautiùs ſe tractant, edendo & bibendo. Sicut etiam David, 2. Samuel. 3. ante occaſum Solis non guſtavit panem aut quicquam. Jejunatur autem propter precationem, pœnitentiam, aut calamitatis ſenſum, expectationem, deprecationem. Eſa. 58. *Non* תָצוּמוּ *jejunabitis in die*. Targ. תִתְעַנּוּן *affligemini*. Zach. 7. *Quia* צַמְתֶּם *jejunaſtis, & planxiſtis in quinto & in ſeptimo, & iſtis ſeptuaginta annis* הֲצוֹם צַמְתֻּנִי *an jejunando jejunaſtis mihi?* Chald. 2. Samuel. 12. וַיָּצָם, Targ. וְצָם *& jejunavit David*. Syr. Matth. 9. *Non poſſunt filij nuptiarum* לְמִצָם *jejunare*. Ibid. *& tunc* נצומון *jejunabunt*. Arab. Matth. 4. וצאם ארבעין נהארא וארבעין לילא *& jejunavit quadraginta dies, & quadraginta noctes*. Matth. 6. v. 17. *Tu autem, cùm* צמת *jejunas, unge caput tuum*.

Nom. צוֹם, Chal. צוֹם, Arab. ציאם ziam *jejunium*, tempus, quo à cibis abſtinemus: Arab. *quadrageſima*. Item, *veſpera feſti*, & *inteſtinum jejunum:* Plural. צומות *jejunia*. Zachar. 8. *Sic dicit Dominus Zebaoth:* צוֹם הָרְבִיעִי וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי *jejunium quarti, & jejunium quinti, & jejunium ſeptimi, & jejunium decimi, erit domui Juda in lætitiam & gaudium*. Jejunium quarti menſis, incidit in diem decimumſeptimũ menſis תַּמּוּז *Tamus*, quo rupta fuit urbs: vel primùm rupti ſunt muri urbis. de quo, Jerem. 52. וַתִּבָּקַע *& rupta fuit urbs, & omnes viri belli fugerunt, & egreſſi ſunt ex urbe noctu*. Item. צום שבר לוחות: Exod. 32. צום חרבן חשעה באב. Jejunium quinti menſis, incidit in diẽ nonum menſis אב *Ab*, quo templum, ut primum, ſic etiam ſecundum, tempore Titi & Veſpaſiani, fuit incenſum & combuſtum: ob id Judæi mœrent. Jejunium ſeptimi menſis, צום גדליה incidit in diem tertium menſis תִּשְׁרִי *Tiſri*, quo occiſus fuit Godolia, filius Ahicam: de quo, 2. Reg. 25. Jerem. 41. Jejunium decimi menſis, in memoriam obſidionis Hieroſolymitanæ. עֲשָׂרָה בטבת incidit in decimum diem menſis טֵבֵת *Tebet*, quo rex Babyloniæ acceſſit ad urbem Jeroſolymam: de quo, Ezech. 24. v. 2. *Acceſſit rex Babel ad Jeroſolymam in iſto die*. Et, 2. Reg. 25. *In menſe decimo, in decimo menſis die, venit Nebucadnezer, rex Babyloniæ, ipſe & omnis exercitus ejus contra Jeruſalem:* &c. Quidam putant eſſe jejunium quinti menſis. Sed in Judęa jejunant ob factum, & in captivitate ob rumorem. Sicut dicitur: *Et factum eſt in duodecimo anno, in decimo quinto menſis captivitatis noſtræ, venit ad me* פָּלִיט *evaſor*, &c. *& audiverunt, & fecerunt diẽ rumoris, ſicut diem combuſtionis*. ☞ Chald. צָאִים *jejunans*. ☞ Arab.

ﷺ Arab. צאים *jejunus*. ¶ Deinde, צום *collectio, congregatio, cœtus*: quòd in jejunio conveniret, per Metonymiã. 1. Reg. 21. *Indicite* צום *cœtum*. Targ. תַּעֲנִית *jejuniũ*. In jejunijs enim de malefactis inquirebant, & in hęc animadvertebant. Joel. 1. *Sanctificate* צום *cœtum*. Sequitur, *vocate* עֲצָרָה *congregationẽ*, *colligite ſenes*, &c. Targ. תַּעֲנִית *jejunium*. Rab. צום כפור *jejunium expiationis*, quod & צום הַגָּדוֹל *jejunium magnum*: in כִּפֵּר vide. צום אֶסְתֵּר *jejunium Eſther*: in עָנָה vide. צום חֻרְבָּן *jejunium excidij*: quod & צום הַקָּטוֹן *jejunium parvum*. צום צִבּוּר *jejunium cœtus*, cùm totus cœtus jejunat ob calamitatem aliquam. צום שני וחמישי.

צָם *inteſtinum jejunum*.

צאן צון, & literis ו א permutatis, צאן, ubi א quidem ſcribitur, ſed ו legitur; Chald. & Syr. עָן & עָאן, Arab. cum צ punctato, צאן dan *pecus minus*. Nomen collectivum comprehendens *oves* & *capras*, harumq; gregem ſeu multitudinem. Gen. 4. *& erat Habel paſtor* צאן, Targ. עָנָא *ovium*. Gen. 29. *Tres greges* צאן, Targ. דְעָן *ovium*. Pſal. 107. *& poſuit* כַּצֹּאן *ſicut oves, familias*: multitudo ſignificatur. Pſalm. 44. *Reputati ſumus* כצאן טבחה *ſicut oves mactationis*. Targ. דְּמְסִירָא לִנְכְסָא *quæ traduntur ad mactationem*. Pſal. 8. צֹנֶה *oves, & boves univerſi*. א omittitur, & ה per paragogẽ additur. 1. Sam. 8. צאנכם *oves veſtras decimabit*. ubi & majora pecora complectitur. Sæpius autẽ de ovibus dicitur. Num. 32. *& ſepta* לְצֹנַאֲכֶם, Targ. לְעָנְכוֹן *pro ovibus veſtris*. literæ נ א tranſponuntur. ¶ Per metaphoram, *populus*. Mich. 7. *Paſce populum tuum virga tua*, צאן *oves hæreditatis tuæ*.

Arab. צַאנאוי danavi *ovillus*. ﷺ צָאיְנָה duaina *ovicula*.

ציון *ſtatua, titulus*, ſignum, quod juxta ſepulcrum aut viam ponitur. Rabb. *ſpecula*: Plural. ציונים *tituli, ſtatuæ*, quæ ponuntur juxta viam in ſignũ. 2. Reg. 23. v. 16. *Quid* (eſt) הַצִּיּוּן *ſignum iſtud, quod ego video?* ſignum, quo ſepulcrum illud Prophetæ inter alia agnoſcebatur. Rabb. בן ציון *homo celebris*.

צִיּוּנָא *tumulus qui ſepulcro imponitur*. ﷺ צין *ſignavit*.

צון *ſpeculatus eſt*. ﷺ מְצַוְּנִין *ſpeculatores*.

Propr. ציון *Zion*, mons Jeroſolymæ proximus, verſus Meridiem, in cujus vertice erat arx constructa, quæ à Davide capta, & multis ædificijs aucta, Civitas Davidis eſt vocata, ſita in ſupremo Jeroſolymorũ monte, inter ſeptentrionem & occaſum. Hæc fuit regum aula, & in hac Davidicæ familiæ ſepultura, & regum eorum, qui poſt Davidem ſurrexerunt. Deinde, in latere montis Aquilonari erat templum. Jerem. 4. *Elevate ſignum* צִיּוֹנָה *in Zion, migrate, ne ſtetis*. in turri Zion, ut videant illud procul, & in urbem fugiant. Erat enim locus excelſus, & procul videbatur. 2. Par. 5. מעיר דויד היא ציון *ex urbe David, ipſa eſt Zion*. ¶ Deinde, *tribus Juda & Benjamin*, habitantes in Zion: in Zacharia.

צוע. Arab. cum צ punctato, צוע & צאע & צַיע *perijt, evanuit*. Matth. 10. אגרה לא יציע *merces ejus non peribit*. Joh. 6. v. 12. אללא יציע שי *ne pereat quicquã*. Alc. 3. אללה לא יציע אגר אלמומנין *Deus non auferet mercedem credentium*. צַיּע *perdidit, abſtulit*.

Nom. צִיאע *perditio, evaneſcentia*: in Avic.

Sed cum ע punctato, צאיע zajih, & צויע *monetarius, anaglyptes, ſculptor, gemmarius, aurifex*, qui inaurat, gemmas ſculpit.

ציע zajag *inauravit*. ﷺ ציאעה ziaga *inauratio*.

צוף tria ſignificata habet. I. צוף & צף *natavit, innatavit, enatavit, ſuperfluxit, inundavit, fluctuavit*. Thren. 3. v. 24. צָפוּ, Targ. שְׁטוֹ *natârunt aquæ ſuper caput meum*: inundârunt. Hiphil. הציף *natare fecit, fudit, deſtillavit*: abſolutè, *natavit*. Deut. 11. v. 4. *Qui* הציף *natare fecit aquas maris rubri ſuper facies eorum*. Targ. אַטִיף *deſtillavit, fudit, inundare fecit*. 2. Reg. 6. v. 6. וַיָּצֶף, Targ. וקפא *& innatabat ferrum*, vel, *innatare fecit*. ſcil. Propheta. tantùm.

Nom. צוף *favus*, vel *placenta mellis*: *ſuavitas, ſalubritas*: Plur. צופים *favi*. Prov. 16. v. 24. צוף, Targ. כְּבַרִיתָא *favus mellis, verba jucunditatis*. Pſ. 19. v. 11. *& favus* צופים *mell fluorũ*: qui ex placentis mellis defluit. tantùm.

צָפָה *fluor, fluctuatio*. Ezech. 32. v. 6. *& potabo terram* צָפָתְךָ *fluore tuo, ex ſanguine tuo ad montes, & torrentes implebuntur ex te*. terram tuam, ſuper qua aquæ natant. terrã nunc planam irrigabo interfectorum tuorum ſanguine, qui in ea aquæ inſtar fluet, & ad montes uſq; pertinget.

II. Arab. צוף ſuph *vellus*, lana de ovibus: Pl. אצואף azvaf *lanæ*. צוף אלחרוף ſuf alcharof *lana agnina*. צוף בלא מויל ſuf bile mavil *lana ſuccida*, æſypus. Matth. ſenſe ratab *lana humida*.

מְצַוֵּף muſaffaf *lanatus, lanoſus*, habẽs longam lanam, *hirſutus, cincinnatus, criſpus*.

צואף ſavaf *lanifex, lanarius, pannifex*.

צוף zuf *gremium*.

Deinde, ציף *ver*. In Geogr. פי זמן אלציף *in tempore veris*. ﷺ ציפי zaifi *vernus*.

צאף *clarus*: in Avicenna.

III. Arab. cũ צ punctato, צוף dof, & ציף dif vel dajaf *invitavit, ſuſcepit, excepit hoſpitio*. Rõ. 16. *Gajus, qui* יציפני ויציף *ſuſcepit me, & ſuſcepit Eccleſiã*. Hebr. 13. v. 2. *Digni fuerũt ut* יציפוא *exciperent*

Fœm. צָרָה *anguſta*; & abſolutè, *anguſtia, angor*, animi vel corporis, *cruciatus, ægritudo*. in mœſtitia enim cor aſtringitur, & quaſi comprimitur: Plur. צָרוֹת *anguſtiæ*. Prov. 23. *Et* בְּאֵר צָרָה *ciſterna anguſta eſt aliena*. Eſa. 28. v. 20. *Et operimentum* צָרָה *anguſtum eſt*. Jerem. 4. verſ. 31. צָרָה *anguſtiam ſicut primiperæ*: quæ clamat צָרָה. Jerem. 10. *Et tranſibit per mare* צָרָה *anguſtia*: רוּחַ צָרָה *ventus anguſtiæ*. Proverb. 11. *Juſtus* מִצָּרָה *ex anguſtia liberatur*: Lxx. ἐκ θήρας *ex venatione*. Acceperunt pro צָדָה *venatio*: ob literarum רד ſimilitu- B dinem. Gen. 42. *Propterea venit ſuper nos* הַצָּרָה, Targ. עָקְתָא *anguſtia iſta*. Ibidem. *Qui vidimus* צָרַת נַפְשׁוֹ, Targ. בְּעָקַת נַפְשֵׁהּ *anguſtiã animæ ejus*.

צֻר & צוּר *petra, culter*: Plur. צוּרִים, Fœm. צוּרוֹת *petræ*. Chald. & Arab. טוּר taur *petra, lapis, mons, collis*: Plural. Chald. טוּרִין, Arab. אַטוּאָר *petræ, montes, colles*. literis צ׳ט׳ permutatis. Exod. 4. v. 25. *Et accipiebat Zippora* צֹר, Targum טִנְרָא *petram, & abſcindebat præputium filij ſui*. Lxx. ψῆφον *petram*. In de- C fectu ferri uſi ſunt lapidibus acutis. Sicut in Hiſpana inſula ferro carent: Et pro hoc utuntur cote acuto. Hodie Judæi utuntur novaculis chalybeis, quarum tamen capuli ſunt lapidei. Ante octavũ diẽ mortuos aut abortivos maſculos circumcidunt lapide fiſſili, mit einem Schieferſtein, & ſepeliunt ſeorſim, prope januam cœmeterii. Sic, Joſ. 5. verſ. 2. *Fac tibi* חַרְבוֹת צֻרִים *cultros petrarum*. Targum, אִזְמְלִין חֲרִיפִין *novaculas acutas, & circumcide* D *filios Iſraël denuò*. Lxx. μαχαίρας πετρίνας ἐκ πέτρας ἀκροτόμου *cultros lapideos ex petra acuta*: cultros ſilicum. Pſalm. 89. v. 44. *Avertiſti* צוּר חַרְבּוֹ *petram gladii ejus*: aciem. 2. Sam. 2. *Et vocatus fuit locus ille* חֶלְקַת הַצֻּרִים *ager gladiorum acutorum*. חרב חדה: quòd omnes ibi interfecti ſint gladiis. Targ. קְטִילַיָּא *occiſorum*. Lxx. τῶν ἐπιβούλων *inſidiatorum*. Eſa. 51. *Reſpicite ad* צוּר *petram*, (unde) *exciſi eſtis*. Ex patre filii, ſicut ex petra lapides, deducuntur. Ezec. 3. v. 9. *Sicut adamantem* E *durum* מִצֹּר *præ ferro dedi frontem tuã*. Chald. Exod. 18. הַר, Targ. טוּר *mons Sinai*. Job. 9. *Qui transfert* הָרִים, Targ. טוּרַיָּא *montes*. ¶ Per metaphoram, צוּר *petra, robur, fortitudo, arx*. Pſal. 27. v. 5. בְּצוּר *in petra exaltabit me*. Targum בְּכָרַךְ תַּקִּיף *in arce forti*. Pſalm. 61. בצור *in petram, quæ altior me eſt, deducet me*. Targ. בְּכָרַךְ תַּקִּיף דְּמִתְבְּנֵי עַל טִנְרָם מִנִּי *in arce forti, quæ ædificata eſt ſupra petram me altiorem*. Eſa. 25. צוּרִי *petra mea eſt Medus*. Targ. תָּקְפִּי *robur meum*. 1. Reg. 1. *Non eſt* צוּר *petra, ſicut Deus noſter*. ¶ Et ipſe *Deus* per metaphoram: Deut. 32. הַצּוּר *iſta petra, integrum eſt opus ejus*. Lxx. θεὸς *Deus*. Sic & in Pſalmis ſæpe Deus petræ comparatur. Eſa. 30. צוּר *petra Iſraëlis*. Lxx. θεὸς *Deus*. Eſa. 26. v. 4. *Quia in Domino* צוּר *petra ſeculorum*. Targum תַּקִּיף. petra eſt refugiũ viatorib. à pluvia.

Propr. Jerem. 21. v. 13. צוּר הַמִּישֹׁר *petra planiciei*: Jeruſalem, quæ erat petra, & circa eam planicies. ⁂ מָצוֹר *idem*: Ezech. 3.

צוֹר vel צֹר *Tyrus*, metropolis Phæniciæ, ſuper rupe ſeu petra extructa, olim inſula, ſeptingentis paſſibus diviſa à continente, ſed ab Alexandro, comportatis aggeribus, adunata continenti, ac tandẽ aquis maris obruta & obducta: juxta vaticinium: Ezech. 26. Hodie verò urbs maritima, diſtans à Tyberiade biduo magno, à Zarepta 20. mill. à Sidone 14. al. 20. m. paſs. Condita à diluvio anniſ 1140, cujus ambitus complectitur 19. milliaria. Eſa. 23. *Aſſur fundavit eam*. Benjamin in Itinerario: *Ex Sidone itinere unico diſtat Tyrus nova, elegans urbs*. Sunt ibi vitrarii artifices, qui vitrum conficiunt, Tyrium dictum, præſtantiſſimum, & maximæ in omnibus gentibus æſtimationis. Invenitur etiam ibidem ſaccharum optimum & probatiſſimum. Conſcendentib. Tyri novæ muros, antiqua Tyrus conſpicitur, mari olim obruta & obducta, diſtans à nova lapidis funda emiſſi jactu. Quòd ſi quis ſcapha aut lintre mare ingredi velit, turres, fora & plateas, & palatia in fundo deſpicit. Eſt autẽ nova Tyrus mercatu publico, ad quẽ undiq; convenitur, celebris. Tyrus Herculem coluit, qui in Sacris literis ſæpe Tyrorum Deus nominatur. 2. Maccab. 4. *Portantes argenti drachmas trecentas in Herculis ſacrificium: in Tyro* ſcil. Pſal. 45. v. 13. וּבַת צֹר, Lxx. καὶ θυγάτηρ Τύρου *& filia Tyri*. Targ. *& habitatores arcis muniti ſſimæ*. ⁂ צֹרִי *Tyrius*.

צִיר *anguſtia*: Plur. צִירִים *anguſtiæ*. Eſa. 13. v. 8. צִירִים *anguſtia & dolores apprehendent*. Lxx. οἱ πρέσβεις *legati*. Eſa. 21. v. 3. צִירִים *anguſtiæ apprehenderũt me*, כְּצִירֵי יוֹלֵדָה *ſicut anguſtia parturientis*. 1. Sam. 4. v. 19. *Quia converſi ſunt ſuper ea* צִירֶיהָ *anguſtiæ ejus*. Targ. חֶבְלָהָא *dolores ejus*. Eſa. 45. v. 16. Dan. 10. v. 15. ¶ Deinde, צִיר *cardo*, qui à janua circumacta premitur. Prov. 27. *Janua circuibit ſuper* צִירָהּ *cardine ſuo, ita piger ſuper lecto ſuo*. ¶ Tertiò per metaphorã, צִיר *legatus*, ſuper quo ceu cardine negotiũ volvitur: Plur. צִירִים, Chal. צִירִין *legati*. Prov. 13. v. 17: 25. v. 13. *Sicut frigus nivis tempore meſſis*, (ſic) צִיר נֶאֱמָן *legatus fidelis mittentibus eum*. Jerem. 49. v. 14. צִיר,

A Targ. צִיר *legatus ad gentes miſſus eſt.* Obad. 1. וציר *& legatum miſit in gentes.* Lxx. περιοχὴν *obſidionem:* ex ſignificatione ſecunda. Eſa. 18. verſ. 2. *Mittens per mare* צִירִים, Targ. אִזְגַּדִּין *legatos.*

Inde Verbum הִצְטַיֵּר *legatum ſe finxit* ſeu *ſimulavit.* Joſ. 9. v. 4. *Et abierunt* וַיִּצְטַיָּרוּ *& ſimulabant ſe eſſe legatos ex longinqua terra venientes.* Targ. וְאִזְדַּוַּדוּ *& viaticum ſumſerunt.* legit וַיִּצְטַיָּדוּ, ob literarum ר״ד ſimilem figuram: ſicut & in ſequentibus ſcribitur. de quo in צוד vide. B

Rabb. ציר *polus, cardo mundi, foramen.*

צָיַר *miſſus, ablegatus fuit.*

II. Per metaphoram, צוּר *obſedit, oppugnavit,* cùm ad urbẽ transfertur. Ezech. 4. וְצַרְתָּ *& obſidebis contra illã.* Deut. 20. וְצַרְתָּ, Targ. ותצור *& obſidebis contra eam.* Ibidem. *Si* תָּצוּר, Targ. תצור *obſidebis urbem.* Jud. 9. *Et ecce ipſi* צָרִים אֶת הָעִיר *obſident urbem propter te.* ne ſcil. ingrediaris. Hiphil הֵצִיר idem. 1. Reg. 20. וַיָּצַר *& obſidebat Samariam, & pugnabat contra eam.* Niphal. נָצוֹר *obſeſſus fuit.* Eſa. 1. v. 8. C עִיר נְצוּרָה *urbs obſeſſa:* obſidione cincta. Targ. דְּצָיְרִין עֲלַהּ *quã obſident.* Prov. 7. נְצֻרַת לֵב *obſeſſa corde:* circumvallata aſtutiâ.

Nom. צַר *oppugnator, adverſarius, hoſtis:* Plur. צָרִים *adverſarij.* Foem. צָרָה *adverſaria.* Eſther 7. *Quia non eſt* הַצָּר *adverſarius.* 1. Sam. 1. v. 6. *Et irritavit eam* צָרָתָהּ *adverſaria ejus.* Eſa. 59. *Quia veniet ut fluvius* צַר *hoſtis.*

מָצוֹר, Foem. מְצוּרָה, Chald. צִירָא *obſidio, munitio, urbs munita,* quæ non niſi obſidione, fame & ſiti capitur: Plur. מְצוּרוֹת *obſidiones.* Deut. 20. *Et ædificabis* מָצוֹר, Targ. כַּרְקוֹמִין *munitionem.* Jerem. 52. & 2. Reg. D 24. *& venit urbs* בַּמָּצוֹר, Targ. בִּצְיָרָא *in obſidionem:* urbs fuit obſeſſa. 2. Reg. 19. *Et exſiccabo plantâ pedum meorum omnes* יְאֹרֵי מָצוֹר *rivos munitionis:* Ægypti munitiſſimæ: ut ad nomen מִצְרַיִם alludat. Mich. 7. *Ab Aſſur* וְעָרֵי מָצוֹר *& urbibus munitionis.* Eſa. 29. v. 3. *& erigam contra te* מצרות *obſidiones.*

Rabb. מְצָרָא *pons ſtrictus & anguſtus.*

מצרנית *in anguſtiam redigens.* E

III. צוּר, Chald. & Syr. צַיַּר, Arab. צִיר & צוּר zavar, idẽ quod יָצַר, *premendo & comprimendo finxit, effinxit, formavit* ex quacunq; materia, *figuravit,* figuram aut formam certam ac novam impreſſit aut indidit, *pinxit, depinxit, acupinxit, delineavit.* Exod. 32. v. 4. וַיָּצַר, Targ. וצר *& formavit illud ſtylo.* 1. Reg. 7. v. 1. וַיָּצַר, Targ. וְצַר *& formavit duas columnas.* Pſa. 139. *Retrò & antè* צַרְתָּנִי *formaſti me.* Chal. Pſal. 139. רֻקַּמְתִּי, Targ. אִצְטַיַּרְת *formatus ſum in inferiori terra.* Syr. Gal. 3. v. 1. דְּבִמְצַר צִיר *qui pingẽdo depictus erat.* Arab. Alc. 3. הו אלדי יצורכם פי אלארחאם כיף ישא *ille eſt qui format vos in matricibus, ſicut voluerit.* Alc. צַוַּרְנָאכֻם *formavimus vos.* Hophal הוצר *formatus fuit.* Pſal. 139. v. 16. יֻצָּרוּ *formabuntur:* diebus multis formabũtur mẽbra, non una vice. Paſſ. Chald. אִצְטַיַּר, Syr. אֶתְּחַצִּיר, Arab. אתצור *figuratus, pictus fuit.* Syr. Galat. 4. ונתחציר *ut formetur in vobis Meſſias.* Arab. חתי יתצור.

Nom. Chald. ציור *figuratio, veſtis acupicta.*

מצייר *figurator, acupictor.* ܡܨܝܪ מְצַיָּר *acupictus.*

צוּרָה, Chald. צוּרָא, Arab. צורה zora *figura, forma, imago.* Rabb. *cauſa formalis:* Plur. צורות, Chald. צוּרִין, Arab. צואר civar *figuræ, formæ, imagines.* Pſalm. 49. v. 15. וְצוּרָם *& figura ipſorum conſumatur:* pro צוּרָתָם. In ſepulcro & corpus & forma pereunt. Lxx. καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν *& auxilium eorum.* Acceperunt pro צוּר *petra:* metaphoricè, *fiducia, auxilium.* Rabb. צוּרָה בּוֹלֶטֶת *figura eminens.* צוּרָה מְשׁוּקַעַת *figura depreſſa.*

ציר *imago, idolum:* Plur. צירים *imagines, idola.* Eſa. 45. *Abierunt in ignominia* חָרָשֵׁי צִירִים *fabricatores idolorum.* Targ. פָּלְחֵי צַלְמַיָּא *cultores imaginum.* Lxx. ἐγκαινίζεσθε πρός με νῆσοι *innovamini ad me, inſulæ.* legerunt חִרְשׁוּ צִיִּים.

Arab. צורה רכן *figura angularis.*

מְצַוִּר muzauir *formans, formator, delineator.*

מְצַוַּר muzavar *formatus, figuratus.*

תצויר tazvir *delineatio futuræ picturæ.* בתצויר bitazvir *figuratè.*

צורי *formalis:* Plur. צוריה *formales.*

Per metaphoram, Rabb. ציור *imaginatio, figmentum.* ܨܝܪ צִיֵּר *imaginatus eſt, finxit mente.*

Syr. אתחציר *præfiguratus,* per figuram adumbratus fuit.

צַוָּר & צַוַּאר, Chal. צַוַּר *collum.* Collo ſignificantur, 1. *ſervitus, obedientia.* 2. *inſolentia, arrogantia.* 3. *amor, charitas:* unde *in collum ruere.* Dual. צַוָּארִים & צַוְּרֹנִים *colla,* vel *duo colli latera:* dextrum & ſiniſtrum: Plur. Fœm. צַוְּארוֹת *colla.* Jerẽ. 28. *A* צַוַּאר, Targ. צַוַּר *collo Jeremiæ.* Mich. 2. *Non removebitis inde* צַוְּרֹתֵיכֶם, Targ. צַוְּרֵיכוֹן *colla veſtra:* ſervitus. Gen. 45. v. 6. *Et cecidit ſuper* צַוְּארֵי בִנְיָמִן *colla Benjamin.* Targ. צַוְּארֵהּ *collum ejus Benjamin:* amor, charitas. Cant. 4. *In uno torque de* צַוְּרֹנָיִךְ *collo tuo.* Pſal. 75. *Ne loquamini* בְצַוָּאר *in collo durum.* Targ. בְּתוֹקְפָא וּבְגַוּוּפִין. Ne loquamini verba dura contra Deũ, cũ collo extento: cum elatione (nã collum extentũ eſt elati animi indiciũ) inſolentia, arrogãtia. Lxx. κατὰ τοῦ θεοῦ ἀδικίαν *contra Deũ injuſtitiã.* Acceperunt pro צוּר *petra:* Deus. Sic, Job. 15. *curret ad illum* בְּצַוָּאר *in collo.* ſcil. extento: cum elatione. Lxx. ἐν ὕβρει *in injuria.* ſenſum expreſſerunt.

IV. Arab.

IV. Arab. צור & צאר *factus eſt*. Gen. 3. *Adam* צאר A
כאחד מנא *factus eſt ſicut unus ex nobis*. Pſalm. 31.
צרת *factus ſum opprobrium*. Pſ. 109. *Oratio ejus*
חציר *fiat peccatum*. Pſ. 30. *Dominus* צאר *factus*
eſt mihi adjutor. Mat. 5. יציר *faciet eam mœchari*.
אֲצִיר *faciam*. ¶ Deinde, צאר *venit*. Geneſ. 19.
וצארא *& venerunt angeli* (duo) *Sodomam*. Act.
44. v. 8. *ut* יצירוא *venirent ad te*.

צות tria ſign. habet. I. צות idem quod יְצַת *arſit*. Inde Hiph. הַצִּית *ſuccendit*. Eſa. 27. *Transgrediar in eam*, אֲצִיתֶנָּה *ſuccendam eam ſimul*.

II. Chald. צות & צַת, Syr. צִית, Piel. צַיֵּת, Hiph. אַצִּית, Syr. אֲצִית *attendit, advertit, auſcultavit*, B
exaudivit. Chald. Deut. 32. הַאֲזִינוּ, Targum אציתו *auſcultate cœli*. Job. 33. הַקְשֵׁב, Targ. אֲצִית *auſculta Job, audi me*. Syr. Act. 2. וְצותו *& audite verba mea*. Joh. 3. *Qui ſtat* וְצָאֵת *& auſcultat illi*.

Nom. צַיְתִין *attendentes*.

צותא & צֵיתָא *attentio, auſcultatio*.

Rabb. צַיְתָנִי *auſcultator*. Foem. צַיְתָנִית *auſcultatrix*: ut cùm dicunt: *fœminam non factã eſſe ex aure, ne ſit* צַיְתָנִית *auſcultatrix*, ſicut fuit Sara.

צירת *ſummitas*, aut potiùs ציר *latus*: lite- C
ris ר ת permutatis. Exod. 9. *Extende manum tuam* עַל הַשָּׁמַיִם *ad cœlos*. Targ. עַל צית שְׁמַיָּא *ad ſummitatem cœli*: ad latus cœli: verſus cœlũ.

III. Arab. צות *ſonuit, vocem edidit, clamavit*. Pſalm. 115. *Nec* תצות *clamabunt in gutture ſuo*: vocem edent. 1. Corinth. 15. v. 1. *Cymbalum, quod* יְצות *ſonabit*.

Nom. צַוְת zaut *ſonus, vox, clamor*: Plural. אַצְוַאת azvat *ſoni, voces, clamores*. Precat. יָא סָאמִעַ אַצְוַאת *ò audiens voces*.

צחח duo ſign. habet. I. צָחַח & צַח, Arab. צח *mũdus, purus, limpidus, nitidus, ſplendidus, clarus*, D
politus, candidus fuit. Thren. 4. v. 7. צַחוּ, Targ. שַׁעֲשׁוּ *candidiores fuerunt lacte*. Eſa. 5. v. 13. & 18. v. 4. Cant. 5. v. 10.

Nom. צְחִיחַ, Foem. צחיחה *locus purus*, mũdus, nitidus: per metonymiam, *ſiccus*, aridus: Plur. צחיחים *loci nitidi, ſicci*. Ezech. 26. v. 4. *& dabo eos* לִצְחִיחַ, Targ. לְשַׁעֲיעוּת *in politiẽ petra*. Eſt locus altior in petra ſiccus, ſcopulus. Pſal. 68. v. 7. *& defectores inhabitabunt* צְחִיחָה *locum aridum*.

צַח *purus, mundus*. Jerem. 4. v. 11. *ventus* צַח *purus*: ſerenus. Targ. טִיהֲרִין *meridianus*. צחורת E
pura, pura: per metaphorã, *elegantia*. Eſa. 32. v. 4. *Ad loquendũ* צחות *elegantia*. Targ. בְּצַחְצָחָן *in leporibus*.

Rabb. צחות *claritas dicendi, elegantia orationis, eloquentia, rhetorica*.

צַחְצָחָן *lepores*. לְשׁוֹן צחות *elegantia*. צחות רוּךְ ♣ *paronomaſia*, alluſio vocabulorum.

צַחְצָחוֹת, Chal. צַחְצָחָן *limpiditates, ſiccitates*. Eſa. 58. v. 11. *& ſatiabit* בְּצַחְצָחוֹת *in ſiccitatibus*

A *animam tuam*. Targ. בִּשְׁנֵי בַצּוֹרְתָא *in annis ſiccitatis*: penuriæ.

Chald. צַחְצוּחַ *reſplendeſcentia, polities haſtæ*. Nahum. 3. וּבְרַק חֲנִית, Targ. וְצַחְצוּחַ מוֹרְנִין *& polities haſtæ*.

Verb. Chald. צַחְצַח *expolivit*. Jerem. 46. מִרְקוּ, Targ. צַחְצַחוּ *expolite lanceas*.

Arab. צח *ſplenduit*. 1. Corinth. 14. v. 43. *Cùm* צח *ſplendet membrum*. ♣ צחח *ſplendor*.

Syr. צַחְתָא *exemplar libri*.

II. Arab. צחח zhahah *ſanavit, integravit, firmavit, ſtabilivit, perfecit*. Mat. 12. וצחת *& ſanata eſt*.

B Nom. צחה ziha *ſanitas, ſalus, integritas*. Avic. אלצחה ואלמרץ ואסבאבהמא *ſanitas & morbus, & cauſa eorum duorum*.

צַח & צחח zhahah *ſanus, integer, firmus, certus, verus*: Plur. אצחא *ſani*.

מצחח muzahih *ſanabilis*. ♣ תצחיח *cõfirmatio*. ♣ צחיח *medici*.

צחא. Chald. צְחָא *ſitivit*: in צחה invenies.

צחב. Arab. צחב zahab *adjunxit ſe, ſocius, amicus, aſſecla, ſtudioſus alicujus rei, eiq; deditus fuit, ſocietatem, fœdus iniji, pacem fecit*. Pſ. 60. *Non* תצחב *adjunges te exercitibus noſtris*. 1. Cor. 10. v. 5. *ut*
C נסתצחב *conſociemus uxorem*.

Nom. צאחב zahib *ſocius, amicus, aſſecla, ſtudioſus, præfectus, habens, poſſidens*: Plur. אצחאב azhab *ſocij, amici*.

צֻחְבָה zohba *ſocietas, amicitia, familiaritas, reconciliatio cum inimico*. ♣ אסתצחאב *reconciliatio*. Geogr. חכי צאחב כתאב אלעגאיב אלדניא *narrat Autor miraculorũ mundi*. צאחב אלכתאב *ſocius libri*: amplectens Alcoranum: Alcor. צאחב אלעלם אלטביעי *ſtudioſus doctrinæ phyſicæ*: in Avicenna.

מְצַחַב muzahib *dæmoniacus*.
D צאחב אלעגלה *ſtudioſus curruum*, auriga. צָחַב אלדאר *præfectus domus*, paterfamiliâs.

צחה. Inde צחה *aridus, ſiccus*. Eſa. 5. v. 13. *& multitudo ejus* צחה צָמָא *arida ſiti*.

Chald. צְחָא: Hiph. אַצְחִי *aruit, ſiccus fuit*: per metonymiam, *ſitivit*. Exod. 16. וַיִּצְמָא, Targ. וּצְחָא *& ſitivit ibi populus*. Jud. 4. *Quis* צָמִיתִי, Targ. צְחֵי אֲנָא *ſitio*. Eſa. 49. *Nõ eſurient, nec* יִצְמָאוּ, Targ. יצחון *ſitient*.

Nom. צַחְיָ *ſitibundus, ſiticuloſus*. ♣ צְחוּת & צַחְוָן *ſitis*.

E Syr. צְחָא *turpiter & obſcœnè locutus eſt, conviciatus eſt, maledixit*. Joh. 10. v. 28. צַחִיוהִי *conviciati ſunt ei*. Matt. 15. v. 4. דִמְצַחֵא *qui maledixerit patri*. Act. 19. *Nec* צחיו *conviciati ſunt Deum noſtrũ*. Contrariũ eſt צחח. Paſs. אֶצְטַחִא *convicia paſſus eſt*. 1. Pet. 2. *Ipſe eſt* דְמִצְטַחֵא *qui convicia paſſus eſt, nec* מְצַחֵא *conviciatus eſt*.

Nom. צוחית, & צְוָחִית, & צוחין *obſcœnitas, ſcurrilitas, convicium, contumelia, opprobrium, turpiloquium, maledicentia*. ♣ צַחָנוּת *protervia*.

Ar.Mat.16.v.2. אלצחו מצחיה *cælū ſerenū.*
צחאיא *ſacrificia, victima.*
Cum ח punctato, צחא zacha *liberalitas.*
ꟷ צחי zachi *liberalis, largus.*

צחך Arab. צחך in צחק vide.

צחן Inde צחנה, Chald. צחנא *fœtor.* Joel. 2. *& aſcendet* צחנתו, Targ סריחה *fœtor ejus.*
Rabb. צחנא *piſciculi ſaliti.*

צחף Ar. צחף & צחיפה *charta, liber.* Alc. צחף *libri.* צחפה *paropſis.* ꟷ צחאף *patina.*
מצחפה צלא muzhâfa zala *miſſale*: Plur. מצאחף macihif *miſſalia.*

צחק צחק, Arab. cum צ punctato, & literis קך permutatis, צחך dahac *riſit*, in bonum aut malū. In bonū, riſus eſt gaudij, joci, luſus: in malū, contemtus, illuſionis, ſubſannationis aut inſultationis ſignū. vel, riſus in ore eſt gaudij, in corde ſubſannationis. Gen. 17. *Ce idit Abraham in faciem ſuam* ויצחק, Targ. וחדי *& gaviſus fuit.* Gē. 18. ותצחק, Tar. וחיכת *& ridebat Sara intra ſe.* Lxx. *ἐγέλασεν:* על דרך לעג. Nōcredebat, ſed deridebat: ideo & Deus de ea expoſtulabat, non de Abrahamo. Gen. 21. צחק *riſum*, Targ. חדוא *gaudiū fecit mihi Deus: omnis audiēs* יצחק לי *ridebit de me.* Targ. יחדי לי *gaudebit de me.* Lxx. *συγχαρεῖταί μοι congaudebit mihi:* congratulabitur mihi. Ar. Mat. 9. v. 24. וכאנוא יצחכון מנה *& erant ridebant eū.* Gen. 18. ותצחק *& riſit Sara.* יצחכון *ridebunt.* Pſ. 52. ויצחקו *& ridebunt ſuper eo.* Piel. צחק *idē.* Jud. 16. *vocate Simſonē* וישחק לנו *ut ludat nobis.* literis שצ permutatis. Ib. ויצחק *& ridebat corā ipſis:* ludebat, ridiculus erat. Gē. 39. *venit ad me ſervus Hebræus, quē adduxiſti nobis*, לצחק בי, Tar. לחיכא בי *ad ridendū in me:* ut illudat mihi. Exod. 32. *& ſurrexerunt* לצחק, Targ לחיכא *ad ridendū:* ad ludendū. Paulus interpretatur, 1. Cor. 10. v. 7. *Ne ſitis idololatræ.* Gen. 21. *& videbat Sara filiū Hagar Aegyptiæ, quē pepererat Abrahamo*, מצחק, Tar. מחאך *ridentem:* ludentem. Lxx. addunt: *cum Iſaac filio ſuo.* Solent. n. pueri majores, minores deridere. Hiph. Ar. אצחך adhac *ridere fecit.*

Nom. צחק, Arab. צחך dehq *riſus, gaudiū, jocus.* Ezech. 23. *Eris* לצחק *in riſum & in ſubſannationē.* Rab. צחוק הסקי *luſus teſſerarū.* צחוק הכדור *lus⁹ pilæ:* cuj⁹ mētionē fieri volūt, Eſa. 22.

Arab. מצחך mudhic *ridiculus, ſcopticus.*

Propr. יצחק *Iſaac*, fili⁹ Abrahæ, à riſu Saræ, aut gaudio Abrahami. Dicit̃ & ישחק *Iſaac*, literis שצ pmutatis. Amos 7. v. 9. *& deſolabuntur* במות ישחק *excelſa Iſaac.* Lxx. *γέλωτος riſus.* acceperūt p appellativo. Hier. *idoli.* ſeqtur: ומקדשי ישראל *& ſanctuaria Iſraelis.* Et v. 16 *ſuper* בית ישחק *domū Iſaac.* Lxx. *Ἰακώβ.* Et hoc ſolo in Propheta bis Iſaac uſurpatur ſicut Jacob de Judæis: aut Iſrael de Judæis; cùm alibi nuſpiam in Prophetis, ab Abrahamo, aut Iſaaco nuncupentur. Quia ſolius Jacobi filij, ejuſdem fuerunt fidei, non autem Abrahami & Iſaaci.

צחר duo ſignificata habet. I. צחר *albus, candidus.* Ezech. 27. *Et lana* צחר *alba.* camets ob pauſam. ꟷ צחורות *albæ.* Jud. 5. *Super aſinabus* צחרות *albis.* Lxx. *μεσημβρίας meridiei.* Acceperunt pro צהרים *meridies*, ob literarum הח ſimilitudinem. ꟷ Rabb. צחר *albus, candidus.*

B II. Arab. cum ח punctato צחרה zachra, & צחורה *lapis, petra, rupes, ſcopulus:* Plur. צחאר zichar, & צחור zochur, & צחראת zachrat *lapides, petræ.* צחרה פי אלבחר zachra falbachar *petra in mari*, peninſula. ꟷ צחארי *petroſus.* ꟷ צחרא *deſertum.*

Verb. צחר *piger, ſegnis fuit.* 2. Cor. 3. v. 12. *Neq,* נצחר *ſegneſcimus.* Pass. אצטחר aztachar *piger factus eſt.*

ציה. Arab. cum צ punctato, ציה & ציא di *clarus fuit, ſplenduit, luxit.* Gen. 1. ויציא עלי אלארץ *& luceant ſuper terra.* Matth. 5. v. 16. ליצי מוכב קדאם אלנאס *luceat lux veſtra coram hominibus.*
C Hiph. אצא adi *illuminavit, illuſtravit.* Pſ. 119. ציה אלרב מציה תצי כתאלאבצאר *præceptum Domini lucidum, illuminabit oculos.* Pſ. 97. אצאת *illuminata fuit terra.* Luc. 11. v. 36. כמא אן אלסראג יצי לך מתל אלברק *ſicut candela illuminabit te, quaſi fulgur.*

Nom. ציה *illuminatio.* ꟷ צו dau *lux, ſplendor, claritas.* ꟷ צוי davi *fulgur.*
מצי *lucidus, ſplēdid⁹*: Pl. מציין mudijn *lucidi.*
Hebr. ציה quod huc referendum, in צחה invenies.

D ציץ in צוץ: & ציה in צוה quære.

צלל quinq; ſignificata habet. I. צלל, Chald. טלל, & Piel טלל *operuit, texit, obtexit*, cùm quid ſupernè applicatur, *inumbravit, obumbravit.* Neh. 13. *Poſt quam* צללו *umbram fecerunt portæ Jeruſalem, ante Sabbathum.* Chald. Pſal. 140 סכות, Targ. טללת *operuiſti ſuper caput meū.* 1. Reg. 6. ויספן, Targ. וטלל *& operuit domum:* texit. Piel. Arab. טלל *operuit.* Alc. טללנא עליכם אלגמאם *& operuimus ſuper vos nubem.*
E Hiph. הצל, Chald. אטל *idem.* Ezech. 31. *Et fronde* מצל *umbram faciente.* Chal. Exod. 40. ויסך, Targ. ואטל *& texit ſeu operuit ſuper arcam teſtimonij.* Pſ. 5. ותסך, Targ. ותטל *& operies ſuper eos:* proteges eos. Dan. 5. *Sub ea* תטלל *umbram captabit.*

Nom. צל, Chald. טלל, Arab. טלאל: Item, צל, Chald. טול *umbra, tegmen:* Plur. צללים *umbra.* Gen. 19. *Propterea quòd ingreſſi ſunt* בצל, Targ. בטלל *in umbrā contignationis meæ.* Lxx. *σκέπην tegmen.* Job. 40. v. 17. *Operient eum umbracula*

braculo צִלּוֹ *umbrâ ſuâ*. Targ. בגננה *thalamo ſuo*. A
Eſa. 38. v.8. Gnomon umbram in horologijs faciens: vide.

צְלָצַל *idem*. Eſa. 18. v.1. *Va terra* צִלְצַל כְּנָפָיִם *umbra alarum*: quæ obumbrat mundũ multitudine navium, quæ ſunt in ea. ¶ Umbrę autẽ nomine ſignificantur, 1. *Protectio, tutela, defenſio*: ſicut umbra contra æſtũ tuetur. 11. Æn. *& magnum regina nomen obũbrat*. h. e. defendit, tuetur. Eccleſ. 7. *Quia* בְּצֵל הַחָכְמָה *in umbra ſapientia*, בְּצֵל הַכָּסֶף *in umbra argenti*. Pſ. 121. *Dominus eſt cuſtos tuus*, צִלְּךָ *umbra tua, juxta manum dextrã tuam*. Num. 14. v. B
9. *Diſceſſit* צִלָּם *umbra ipſorum*: Meton. Targ. תּוֹקְפְּהוֹן *robur ipſorum*. Hieron. *Omne præſidiũ ipſorum*. LXX καιρὸς *tempus* ſeu *occaſio eorũ*. ¶ 2. *Brevitas, fugacitas, inſtabilitas, evaneſcentia*: ſicut umbra brevis eſt, & celeriter declinat ſeu evaneſcit. Job. 8. *Quia* צֵל *umbra ſunt dies noſtri ſuper terra*. Pſ. 144. *Dies ejus* כְּצֵל *ſicut umbra tranſiens*: umbra avis volantis. ¶ 3. *Tenebræ* ſicut umbra eſt q̃dã tenebrarũ ſpecies. ✠ Inde צַלְמָוֶת, Ch. טוּלְמוּתָא, quaſi צֵל מָוֶת *ũbra mortis*, tẽebrę metũ mortis incutiẽtes. C
Job. 12. *& eduxit in lucẽ* צַלְמָוֶת *ũbrã mortis*. Pſ. 23 *etiãſi ambulavero in valle* צַלְמָוֶת *ũbra mortis*: in p̃iculo, in afflictiõib. graviſſimis. Jer. 2:6. *In terra ſiccitatis* וְצַלְמָוֶת *& ũbra mortis*: horrida.

II. צָלַל *motus, commotus, colliſus, concuſſus fuit, tremuit, contremuit, tinnivit, ſonuit, ſtrepuit*: de auribus & labijs. Habac. 3. v.16. צָלְלוּ, Targ. צְלָא *tremuerunt labia mea*: præ metu colliſa ſunt. Niph נִצַּל *idem*. Jer. 19. v.3. *Quod audiẽs* תְּצִלֶּנָה *tinniẽt aures ejus*: præ terrore & pavore הֵצַל *idem*. 1 Sam. 3. v.11. *Quam qui audierit*, D
תְּצִלֶּינָה *tinnient ambæ aures ejus*.

Nom. צְלִיל eſt רְעָם, *ſtrepitus*. Jud. 7. צְלִיל לֶחֶם *ſtrepitum panis hordeacei audio*. Targ. חֲרַר *placenta*: עוּגַת רְצָפִים. ex ſignificat. צָלָה.

צְלָצְלִים & צֶלְצְלִים, Fœm. מְצִלּוֹת, Chald. צִלְצְלִין & צַלְצְלִין: Dual. מְצִלְתַּיִם *tintinabula, cymbala*, ſonum edentia. Sunt duo inſtrumẽta ænea, quę colliſa edunt ſonũ Zach. 14. *In die illo erit ſuper* מְצִלּוֹת הַסּוּס *tintinabulis equi ſanctitas, & erunt lebetes in domo Domini*. Ex tintinabulis equorum fient lebetes, in quibus coquetur in domo Domini. E

Syr צֶצְלָא, Arab. צלאצל *cymbalum*.

צְלָצַל *ſpecies locuſtæ*: ſonum ſeu ſtrepitum edit, quando agminatim advenit.

III. צָלַל *depreſſus, merſus, immerſus, ſubmerſus fuit in profundũ*. Exod 15. v.10. צָלְלוּ, Tar. אִשְׁתְּקַעוּ *ſubmerſi ſunt, ſicut plũbũ*. Syr. Piel. צַלֵּל *colavit, percolavit, excolavit*: ſi. n. aquã turbantia ſubſederint, vel in p̃fundũ merſa fuerint, aqua fit pura, clara, limpida. Mat. 23. v.24. דִּמְצַלְּלִין *qui p̃colant culicẽ, & devorant camelum*.

A Nom. Rabb. צָלוּל *clarus*: Plur. צְלוּלִין *clari*. צְלִילִן *res claræ, ſapidæ & gratæ*.

IV. Arab. צלל & צל *conjunctus, continuus, continuatus fuit, adhæſit, attigit, pertigit, pervenit*. Matth. 15. יצל *pervenit in ventrem*. Marc. 7. יצל *pertingit ad cor*. 2. Cor. 5. v.8. *Vos* מתצלין *impreſſi eſtis in corde noſtro*. Joh. 7. v.34. *Vos non* תצלון אליה *pertingetis ad eum*. Hiph. אצל *continuavit*. Paſſ. אתצל *cõtinuatus, conjunctus fuit*.

Nom. מתצל *conjunctus, continuus*: Plural. מתצלה *continui*. ✠ אתצאל *continuitas*.

צאיל *ſolidavit metalla*. ✠ תצול taſul *ſolidatio*.

B V. Arab. cum צ punctato, צלל dalal, & צל *erravit, deceptus, ſeductus, falſus fuit*. Pſalm. 119. in Tav: צָלַלְתִּי כְּאַלְחֲרוּף אַלְצָּל *erravi, ſicut ovis errãs*. Pſ. 2. ותצלו *& erretis de via*. Matth. 22. v.29. צללתם ולם תערפוא אלכתב *erratis, & non ſcitis Scripturam*. Joh. 7. *Nunquid etiam vos* צללתם *ſeducti eſtis?* Hiph. אצל adall *ſeduxit, decepit, fefellit* Matth. 24. v.3. *Videte ne* יְצִלְּכֻם אַחַד *decipiat vos quiſquam*. 2. Corinth. 10. verſ. 3. *Sicut* אָצַלֵּת *decepit ſerpens Evam*. Pſalm. 107. אַצָּלְהֻם *errare fecit eos in invio*. Alcor. יַצִּל בִּהִ
C כְּתִירַא *decipiet in eo multos*. Alcor. 3. יְצִלּוּ. Item יְצִלּוּנְכֻם.

Nom. צַלָאלָה *error, ignorantia*. ✠ מצלין *ſeductores*. ✠ צאל *errans*.

צלא duo ſignificata habet. I. Chald. & Syr. צְלָא, Arab. צלי zali: Piel צַלִּי & צַלֵּא *oravit, precatus fuit*. Item Arab. *miſſam dixit* aut *celebravit*. Exod. 33. וַיִּקְרָא *& vocavit in nomine Domini*. Targ. וצלו *& orârunt*. Exod. 19. וַיִּצְעַק *& clamavit Moſes ad Dominum*. Targ. וְצַלִּי *& oravit*. Geneſ. 26. וַיֶּעְתַּר, Targ. וְצַלִּי *& oravit*
D *Iſaac pro Rebecca uxore ſua*. Gen. 20. וַיִּתְפַּלֵּל, Targ. וְצַלִּי *& orabat Abraham ad Deum*. Dan. 6. וּמְצַלֵּא *& orans*. Syr. Luc. 18. verſ. 1. *ut omni tempore* נְצַלּוֹן *orarent*. Matth. 26. *Donec vadam &* אֱצַלֵּא *orem*. Arabicè Pſalm. 5. *Ad te* אֻצַלִּי *orabo*. Matth. 5. וצלוא *& orate pro perſequentibus vos*. צל *ora*. צלוא *orate*.

Nom. Chald & Syr. צְלוֹת, Arab. צַלָוָה zalavah, & צַלָאָה zalaah *oratio, precatio*; Arab. *miſſa*: Plur. צְלוֹתִין & צַלְוָן, Arab. צַלָוָאת zalavath *orationes, preces*.

Rabb. צלונית *precatrix*.

E II. Chald. & Syr. צְלָא *motus eſt, inclinatus fuit, nutavit ad caſum, vergit ad finem*: Activè, *inclinavit*. Chald. 1. Sam. 7. וַיַּטּוּ, Targ. וצלו *& inclinârunt judicium*. Syr. Luc. 19. verſ. 12. *Cum cœpiſſet dies* לְמִצְלָא *inclinare*. 1. Tim. 3. v.8. צָלִין *proclives ad vinum*. Niph. אִצְטְלִי *inclinatus fuit*. Pſal. 21. *Non* יִמּוֹט *movebitur*. Targ. יִצְטְלֵי *inclinabitur*. Jer. 10. *Et non* יָפִיק, Targ. יִצְטְלֵי *vacillabit*. Syr. Hebr. 10. *Nec* נֶצְטְלֵא *vacillemus*. Hiphil אַצְלִי *inclinavit, declinavit*. Deut. 17. *Non* תַּטֶּה, Targ. תַּצְלֵי *inclinabis judicium*.

eiū. Pſ. 18. הַקְשֵׁב, Targ. אַצְלִי *inclina aurem tuā.* A
NOM. Syr. אַצְלָיָא *intentus, deditus, proclivis.*
Rabb. אַצְלָא *corium, coriarius.*

צלב duo ſign. habet. I. Chal. & Syr. צְלַב, Arab. צלב zalab *ſuſpendit, cruci affixit, crucifixit.* Ch. Gen. 41. *& ipſum* תָּלָה *ſuſpendit.* Targ. צְלַב *crucifixit.* Joſ. 10. *Oſſa* הַמּוֹקְעִים, Targ צְלִיבַיָּא *crucifixorum.* Syr. Joh. 19. צְלוּבָיהִי *crucifige eum.* Arab. Matth. 20. v. 19. וַיִצְלְבוּנֵה *& crucifixerūt eum.* Joh. 19. v. 16. *Tunc tradidit eū illis* לְיִצְלְבוּהָ *ut crucifigerent eum.* Niph. Syr. אֶצְטְלַב, Arab. ונצלב צלב zulib *crucifixus fuit.* Luc. 24. ונצטלב *& crucifigetur.* Arab. Gal. 2. *& cum Chriſto* צְלַבְתָּ *crucifixus ſum.* B

NOM. Chal צְלִיב, Arab. צליב&צלאב zalib *crux, patibulum:* PLUR. צְלִיבִין, Arab. צְוַאלִב zavalib *patibula.*

צְלִיבָא *crucifixio:* quæ ſucceſſit in locum חֶנֶק *ſuffocationis:* in מות vide.

צְלִיבָאִית *in modum crucis.*

Arab. צַלַּב *ſignavit ſe cruce:* itē, *tranſverſavit, ſubtexuit,* ex tranſverſo intertexuit.

תַּצְלִיב tazlib *crucifixio.*

מְצַלַּב muzallab *tranſverſus, intertextus:* item, *bivium.* C

מְצַלִּיבָה *cruces, afflictiones.* ✠ צְלוּבָא *crucifix⁹.*

II. Arab. צלב & צליב *durus:* Plur. צלאב *duri.* Avicen. אַלְעַטְםּ אַצְלַב מִן אַלְלַחַם *os durius carne.* צַלְאבַה אַלְרַחַם *durities.* צַלְאבַה *durities matricis.*

צֻלְב zulb *dorſum, lumbus:* Plur. אצלאב *humeri, ſpatulæ.* Geogr. לְהָאפִי מוּצַע אַלְבַּהָא חַדְבָה *ipſi in loco dorſi ejus gibbus:* de camelo.

צלד. Alc. צַלְדָה.

צלה צְלָה *aſſavit ad ignem ſuper prunis torruit.* 1. Samuel. 2. v. 15. *Da carnem* לִצְלוֹת, Targ. לְמֶטְוֵי *ad aſſandū ſacerdoti.* Eſa. 44. v. 16. אֶצְלֶה *aſſabo carnem, & comedam.* Ibid. 19. יִצְלֶה צָלִי, Targum מוֹטֵה מְוֵי *aſſabit aſſaturam, & ſatiabitur.* D

NOM. צְלִי *aſſatura.* ✠ Rabb. צְלִיָּה *idem.*

Arab. צְלִי *calefecit.* אצטלי *calefecit ſe.* Marc. 14. v. 14. יצטלי *calefaciebat ſe.* Joh. 18. ליצטלוא *ut calefierent.*

צלח quatuor ſignificata habet. I. צְלַח, Chal. צְלַח *ſcidit pedibus, perrupit, ſcidit, diſſecuit, diviſit, pervaſit, trajecit.* 2. Sam. 19. v. 17. וְצָלְחוּ *& ſciderunt.* Targ. וּגְזוּ *& tranſierunt Jordanem.* ſcil. pedibus. Amos 3. *Ne fortè* יִצְלַח *tranſeat ut ignis.* Targ. יִדְלַק *exardeſcat* Jud. 14. v. 6. וַתִּצְלַח *& tranſijt ſpiritus Domini ſuper eo.* Targ. וּשְׁרַת *& manſit.* 1. Sam. 18. וַתִּצְלַח *& tranſijt ſpiritus Dei malus ſuper Saulē.* Chal. 1. Sā. 6. וַיְבַקְּעוּ, Tar. וּצְלַחוּ *& diviſit ligna holocauſti.* Pſal. 136. לְגֹזֵר, Targ לִצְלַח *dividenti mare junci in diviſiones.*

NOM. צַלַּחַת *lecythus, ſcutella:* Plur. צְלָחוֹת *ſcutellæ, lebetes.*

Chald. צְלוֹחִין *diviſiones, ſectiones.*

Rabb. צִלְחָה *infirmitas capitis vehemens,* hemicrania.

II. Per Metaphoram, צְלַח, Chal. צְלַח *perrumpit feliciter, felix, proſper fuit, proſperè ceſſit, profecit, profuit, ſucceſſit feliciter, bene ſucceſſit.* Nū. 14. *Et hoc non* תִצְלָח *bene ſuccedet:* felix erit. Jerem. 13. *Et ecce corruptum erat cingulum, non* יִצְלַח *proderit ulli.* Targ. לֵית בֵהּ צְרוֹךְ *non eſt in eo utilitas.* Ezech. 15. הֲיִצְלַח *non proderit ad opus?* Targ. הֲיִכְשַׁר *an rectum erit?* conveniet, utile erit. Hiph הִצְלִיחַ, Chal אַצְלַח, in Daniele הַצְלַח *proſperavit, felicitavit, ſecundavit fortunavit:* abſolutè, *proſper, felix fuit.* Geneſ. 24. הַהִצְלִיחַ, Targ. הַאַצְלַח *an felicitaſſet Deus viam ejus?* Abſolutè: Pſ. 1. *Et omne quod faciet,* יַצְלִיחַ *proſperabitur:* quicquid arbor iſta produxerit, id feliciter creſcet.

NOM. Ch. מַצְלַח *pſper.* ✠ צַלְחוּת *pſperitas.*

III. Arab. צלח zalah: Hiph. אצלח azlah *paravit, reparavit, inſtauravit, refecit, perfecit, rectificavit.* Pſ. 11. *Deſtruxerunt quod* אצלחת *refeciſti.* Pſ. 80. ואצלחהא *& inſtaura eam.* Gal. 6. אצלחוה ברוח הדיע *inſtaurate eum ſpiritu manſuetudinis.* Matth. 3. v. 3. אצלחוא *parate viam Domini.* Matth. 4. v. 21. יצלחאן שבאכהמא *reficiebant retia ſua.* Mat. 26. ואצלחוא *& paraverūt paſcha.*

NOM. צלח *bonus, utilis, congruus.* ✠ צַלַאח *bonitas.* ✠ אסתצלאח *rectificatio.*

מַצְלַחה mazlaha *commodum, utilitas:* PL. מצאלח mazalih *commoda.*

IV. צלח zalah *pacificus, concors fuit.* Matth. 5. v. 9. *Qui* יִצַלְחוּן *pacificierunt inter homines.* Piel צלח zallah *pacavit, pacificavit, confœderatus eſt.*

צלח zolh *pax, fœdus, confœderatio, pactum, induciæ, reconciliatio.*

מְצַלח muzallih *pacificator, caduceator, legatus pacem petens, concors.*

מְצַלַח *confœderatus.* ✠ אצטלח *quietè egit.*

צלם duo ſignificata habet. I. צְלֵם, Chald. צְלֵם & צַלְמָן *imago, figura* corporea vel incorporea, *ſimulacrum:* Plur. צְלָמִים, Chald. צַלְמִין & צַלְמָנִין *imagines.* Geneſ. 1. בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים, Targ. בְּצַלְמֵהּ בִּצְלֵם מָארֵי *in imagine ſua, in imagine Dei creavit eos.* Exod. 20. *Non facies tibi* פֶּסֶל *ſculptile.* Targ. צְלַם *imaginem.* Gen. 31. הַתְּרָפִים, Targ. צַלְמָנַיָּא *imagines patris ſui.*

Rabb. צָלַם *formavit, finxit.*

E II. Per metonymiam, צֶלֶם *umbra,* quæ eſt imago corporis, *caligo, tenebræ.* imago enim, ſicut umbra, mutatur, de die in diem, de tempore in temp⁹, *res levis & fluxa.* Pſ. 39. v. 7. *Veruntamen* בְּצֶלֶם *in caligine ambulabit homo.*

Arab. cum צ punctato, צֻלְם, FOEMIN. צלמה *tenebræ, caligo.* R. D. in rad. צלם ita: צלם חושך בנקודת על הצדי, eſt.

PROP. צַלְמוֹן *Zalmon,* mons non procul à Sichē urbe, ſic dict⁹ ab umbroſitate arborum. Pſ.

rũ. Pſ. 68. *Candeſcet in Zalmon*. Dicitur mons A Zalmon hybernis nivib. ſemper albere.

צלע. צֵלָע & צֶלַע, Chal. עֲלַע, Syr. אַלַע, Arab. cũ צ pũctato, צלע dala *πλευρὰ coſta*: Plur. צְלָעִים, Chal. עִלְעִין, Ara אצלאע: Dual צלעאן, Fœm. צְלָעוֹת *coſtæ*. Gẽ. 2. *Et ædificavit Dominus Deus* הַצֵּלָע, Targ. עִלְעָא *coſtã, quã acceperat ex homine, in fœminam*. Ibidem. *Et accepit unam* מִצַּלְעֹתָיו, Tar. מֵעִלְעוֹהִי *de coſtis ejus*. ¶ Per ſynecdochẽ, צֶלַע *πλευρὸν latus cujuslibet rei*. צְלָעוֹת *latera*, dextrum & ſiniſtrũ. 2. Sam. 17. בְּצֶלַע, Targ. בִּסְטַר *in latere mõtis*. Job. 18. v. 12. *Et calamitas parata* לְצַלְעוֹ, Targ. לִסְטְרֵהּ *ad latus ejus*. Alij: *uxori ejus*. Exo. 26 וּלְצֶלַע, Targ וּלְסְטַר *& ad latus tabernaculi*. ¶ Per metaphorã, צְלָעוֹת *trabes*, quæ ſunt quaſi coſtæ domus, tanquam corporis. 1. Reg. 7. *Super* צְלָעוֹת *trabes, quæ erãt ſuper columnis*. Al. *tabulæ, aſſeres*. ¶ Deinde, צֵלָע *ædificium laterale*, quod ad latus majoris ędificii extruitur, *tabulatum, thalamus, appendix*. 1. Reg. 6. v. 8. *porta* הַצֵּלָע, Targ. מְחִיצְתָא *appendicis inferioris*. 1. Reg. 6. v. 5. *Et fecit* צְלָעוֹת, Tar. מְחִיצָא *appendices ſeu conclavia circumquaque*: conclavia parieti templi adhærentia. C

Inde צוֹלֵעַ, Fœm. צוֹלֵעָה *in alterum latus inclinans*, ſuper uno latere ſuo incedens, *claudicans*. Gen. 32. *Et ipſe* צוֹלֵעַ, Targ מְטַלַּע *claudicabat ſuper fœmore ſuo*. Mich. 4. *cõgregabo* הַצֹּלֵעָה *claudicantem*: miſeram & calamitoſam. Zophon. 3. *& ſalvabo* הַצֹּלֵעָה *claudicantem*. Targ. מְטַלְטְלָא *vagam*: profugam. Quia ſequitur: *& expulſam colligam*.

Nom. צֶלַע *inclinatio in latus, claudicatio* præ dolore membrorũ, *contritio, calamitas, lapſus, interitus*. Pſ. 38. *Ego autem* לְצֶלַע *ad claudicatio-* D *nem paratus ſum*. Targ לְתַבְרָא *ad calamitatem*. Lxx. *εἰς μάστιγας ad flagella*. Pſal. 35. וּבְצַלְעִי *& in claudicatiõe mea lætati ſunt*: in lapſu meo. Tar. וּבְתַבְרִי *& in calamitate mea*. Lxx. *καὶ κατ' ἐμοῦ & adverſum me*. acceperunt וּבְצַלְעִי, pro, *& in latere meo*. Jer. 20. שֹׁמְרֵי צַלְעִי *obſervatores claudicationis meæ*: obſervant quando labar aut offendam in re aliqua: ſpectãt calamitatẽ meam. Targ. כְּמָנִין לְאַבְאָשָׁא לִי *inſidiantur ut malefaciant mihi*.

Rabb. צלעות החסרות, Arab. אצלאע אלחלף E *coſta notha*.

מַצְלָע madla *junctura architecti*. Sed ſine puncto, צלע *calvitium*.

Prop. צֶלַע *Zela*, nomẽ loci, cujus fit mẽtio in libro Joſuæ. 2 Sam. 21. *Et ſepeliebant oſſa Saulis, & Jonathã filij ejus, in terra Benjamin*, בְּצֵלָע *in Zela, in ſepulturis patris ejus*.

צלף. Chald & Syr צְלַף: Piel. צַלֵּף: Hiphil. אַצְלֵף *percuſſit, alliſit, contudit*. Ch. Pſ. 74. יַצְלִף *percutiet ſecuri*. Syr. Mat. 5. וּמְצַלֵּף *& percutiens ſeipſũ lapidib*. Marc. 12. 4. וְצַלְּפוּהִי *& percuſſerunt eũ*.

A Rabb. צָלָף *nomen arboris*, in qua creſcunt cappares.

Arab. צלפה zulfa *vectura, merces*, quæ pro vectura ſolvitur, *naulum, portorium*.

צלק. Arab. צלק *parturivit*. Gal. 4. *Quæ non* תצלק *parturis*. Ar. צלוקה culuca *thorax*.

צמם tria ſignif. habet. I. צמם idem quod צָמָא, *ſitijt*. Ar. Inde צַמִּים *ſitibũdus*. Job. 5. *Exhauriet* צַמִּים *ſitibundus facultatem ipſorũ*: prædo ſitibundus, inhians nummis viatorũ. הצמאים לגזול ולעשוק. Job. 18. *prævalebit contra eũ* צַמִּים *ſitibundus*: prædo.

B צַמָּה *coma anterior capitis*, quã mulier cõponit, & peplo operit, *cæſaries*. Cant. 4. *Oculi tui columbarũ ex* לְצַמָּתֵךְ *coma tua anteriori*. Lxx. *ἐκτὸς τῆς σιωπήσεώς σου extra ſilentium tuũ*. Acceperunt pro Arabico צמת *ſiluit*. Eſa. 47. *Revela* צַמָּתֵךְ *comam tuam*. Fœmina enim in captivitatẽ abiens non applicat peplũ, & coma ejus revelata cadit ſuper faciẽ ejus.

II. Arab צַמַם zamam *ſurdus fuit*. Piel. צַמַּם zammam *ſurdum reddidit, exurdavit*. Paſſ. אתצמם atzammam *obſurduit*.

C אצם azamm, & צמאמה zamama, & צָמַם *ſurdus*: Plur. צמאם ſamam, & צמא *ſurdi*.

צמומה zumuma, & תצמום tazamũ *ſurditas*. Pſ. 38. צרת כאלאצם אלדי לא יסמע *factus ſum ſicut ſurdus, qui non audit*. Pſal. 58. ומתל אלאפעי אלצמא אלתי תשד אדניהא ולא תסמע *& ſicut aſpidis ſurdæ, quæ obthurat aures ſuas, & non audit*. Alcor. וַאצַמְּהֻם *& ſurdos reddidit eos*.

III. Rabb. צִמְצֵם *conſtruxit, coarctavit*.

Arab. cum צ pũctato, צמם damam *coegit, collegit, contraxit, applicavit, congregavit*.

D Matth. 23. *Sicut* תצם *congregat gallina pullos*. Act. 11. v. 20. צמוא *collegerunt Stephanum*. Alc. 30. וַאצמם ידך אלי גנאחך *& collige manum tuam in ſinum tuum*: alam tuam, veſtem.

צם damũ. Fœ צמה dama *collectio, cõgregatio*. אנצמאם *coarctatio, adjunctio* אנצמאם פם אלרחם *coarctatio oris matricis*: in Avic.

צם *detumuit*: in Avicenna.

צמא. צָמָא, Arab. צַמִּא *ſitivit*: per metaph. *vehementer cupijt, deſideravit, appetijt, expetivit*. Jud. 4. *Quia* צָמִתִי, Tar. צְחֵי אֲנָא *ſitio*. Exo. 17 וַיִּצְמָא, E Targ. וּצְחִי *& ſitivit ibi populus ad aquas*. Pſa. 63. v. 2. צָמְאָה, Targ. צְחִית *ſitivit ad te anima mea*. Pſ. 42. v. 3. צָמְאָה, Tar. צְחַת *ſitivit anima mea ad Deum*: ſicut ſitiens expetit aquas. Matt. 5. v. 6. *Et ſitientes juſtitiam*. Cic. *Nec honores ſitio, nec deſidero gloriam*.

Nom. צָמֵא, Fœm. צְמֵאָה *ſitiens*: Plural. צמאים *ſitientes, ſitibundi*.

Subſtant. צָמָא, Fœm. צִמְאָה: & צִמָּאוֹן, Arab. צַמְיָה, & צמה, & צמאן *ſitis, ariditas, ſiccitas*. Deuter. 8. v. 15. וְצִמָּאוֹן, Targ. וּבֵירָא צַחוֹנָא. Lxx. *καὶ δίψα*, Hier. *ac dipſas*.

 צמד. In-

A צמר. Inde Niphal נִצְמַר, quod ſignific. חִיבּוּר וְדִבּוּק, *ligatus, alligatus, connexus, conjunctus, ſociatus, aſſociatus fuit, adhæſit.* Num. 25. v. 3. וַיִּצָּמֶד, Targ. וְאִתְחַבַּר *& aſſociatus eſt Iſraël ad Baal Peor.* Pſalm. 106. v. 28. וַיִּצָּמְדוּ, Targ. וְאִדְבְּקוּ *& adhæſerunt ipſi Baal Peor.* Piel צַמֵּר, Chald. צַמַּר *ligavit, alligavit, connexuit, conjunxit, aſſociavit.* 2. Sam. 20. *Et ſuper illã cingulum gladij* מְצֻמֶּדֶת *alligati ſuper lumbis ejus:* dependentis ex alio cingulo. Chald. Ezech. 34. *Non* חֲבַשְׁתֶּם, Targ. צַמַּרְתּוּן *ligaſtis.* Ibidẽ. *Et fractum* אֶחֱבֹשׁ, Targ. אֲצַמַּר *ligabo.* Hiphil הִצְמִיד *idem.* Pſal. 50. *Et linguã tuâ* תַּצְמִיד B *connectes fraudem:* concinnabis.

Arab. cum ẓ punctato, צַמַּר damad *alligavit, emplaſtrum impoſuit.* Luc. 10. v. 34. וְצַמַּר גִּרַאחָתְ *& alligabat vulnera ejus.*

Nom. צֶמֶר *jugum,* par boum, copula duorum animalium ad jugum unum: Plur. צְמָדִים *juga.* Jud. 19. v. 3. *Et puer ejus cum ipſo,* וְצֶמֶד, Targ. וְזוּג *& jugum aſinorum:* par aſinorum: קְשׁוּרִים בְּמַרְדְּעוֹת. Jerem. 51. v. 23. *Agricola* וְצִמְדּוֹ, Targ. וּפַדָּנֵהּ *& par boum ejus.* 2. Reg. 5. *Detur, quæſò, ſervo tuo onus* צֶמֶד, Targ. זוּג *paris mulorum terra.* Tantum terræ, quãtum par mulorum geſtare poteſt, ut inde C extruam aram, & deinceps verum Deum colam. 1. Reg. 19. verſ. 20. *Arans duodecim* צְמָדִים *jugis:* uno ex duodecim. 2. Reg. 9. *Ego & tu equitantes* צְמָדִים *paria poſt Achab patrẽ tuũ:* unus juxta alterum, pariter. Eſa. 5. *Decem* צִמְדֵּי כֶרֶם *juga vineæ.* Locus in vinea, quãtus arari poteſt decem parib. boum die uno. Quia tẽpore arationis boves conjugãtur.

צָמִיד *armilla,* quæ ornatus gratia manui aut brachio alligatur: Plur. צְמִידִים *armillæ.* Gen. 24. *Et duas* צְמִידִים, Targ. שֵׁירִין *ar-* D *millas ſuper manus ejus.* ut cuilibet manui una applicaretur. ¶ Semel ſignificat *colligaturam* ſeu *operculum vaſis.* Num. 19. *Omne vas apertum, cui non eſt* צָמִיד *operculum.* Targ. מְגוּפַת שֵׁיעַ *tegumentum luti.*

Arab. צַמַּר damd *jugum, lorum jugi:* Plur. אַצְמַאד admad *juga.*

צִמַאד dimad, & אַצְמִדָה admada *emplaſtrum, cataplaſma:* מַצְאמִיד & אַצְמִדַאת *emplaſtra:* in Avic.

Rabbin. אִצְטַמֵּד *colligatus fuit.*

צמה. צָמָה idẽ quod צָמָא, *ſitivit.* Ruth. 2. v. 8. E וְצָמִית *& ſities, & ibis ad vaſa.* אִם צָמִית ק״ *ſi ſitieris.*

צמח. צָמַח, Chald. צְמַח: Piel צִמַּח *germinavit, pullulavit, repullulavit, crevit, natus, ortus eſt.* Syr. *ſplenduit, colluxit.* Dicitur 1. propriè de terrę naſcentib. & plantis. Gen. 2. *Et omnis herba agri antequam* יִצְמָח, Targ. צְמַח *creſceret.* Exo. 10. *Et comedet omnẽ arborẽ* הַצֹּמֵחַ, Targ. דְּצָמַח *quæ creſcit vobis ex agro.* Gen. 41. *Septem*

A *ſpicæ* צֹמְחוֹת, Tar. צָמְחָן *creſcentes poſt illas.* ¶ 2. per Metaphorã, atq; id in Piel tantùm, de pilis capitis & barbæ. Lev. 13. *Et pilus niger* צָמַח, Targ. צְמַח *crevit in ea.* 2. Sam. 10. *Quoad* יְצַמַּח *creſcat barba veſtra.* Jud. 16. v. 22. *Et cœpit pilus capitis ej⁹* לְצַמֵּחַ *creſcere, poſtquã raſus fuerat.* Ezech. 16. v. 7. *Et pilus tu⁹* צִמֵּחַ, Tar. שְׂוַח *crevit citò & copioſè.* ¶ 3. de plumis. Chal. Eſa. 40. *Producẽt* אֵבֶר *alam, ſicut aquilæ.* Targ. *Renovabũtur ad adoleſcentiã ſuã* כִּצְמוֹחַ *ſicut germinatio, quæ aſcẽdit ſuper alis aquilarũ.* ¶ 4. metaphoricè, de aliis reb. tanquã germina primùm apparẽtibus. q̃libet res nova, eſt quaſi ger- B men, quod renovatur. Eſa. 42. *Et nova ego annuncio, antequã* תִּצְמַחְנָה *germinent.* Tar. אָתְיָן *veniunt.* Eſa. 43. *Ecce ego facio novũ, nunc* תִצְמָח *germinabit.* Tar. תִתְגְּלֵי *revelabitur:* apparebit. Job. 5. *Et ex terra nõ* יִצְמַח *germinabit labor.* Tar. יִרְבֵּי *creſcet.* Hiphil הִצְמִיחַ, Chal. אַצְמַח *fecit germinare, produxit.* Gẽ. 2. וַיַּצְמַח, Targ. וְאַצְמַח *Et produxit Dominus Deus ex terra omnẽ arborẽ.* Gen. 3. *ſpinas & tribulos* תַּצְמִיחַ, Tar. תַּצְמַח *producet tibi.* Eſa. 61. *Dominus* יַצְמִיחַ *producet juſtitiam.* Pſal. 104. מַצְמִיחַ, Tar. דְּמַרְבֵּי *qui producit herbam in montibus.*

C Nom. צֶמַח, Fœm צִמְחָה, Ch. צְמַח. Syr, צֶמְחָא *germen, ſurculus:* Syr. *ſplendor, jubar.* Gen. 19. וְצֶמַח, Tar. צִמְחָא *germẽ terræ.* Hoſ. 8. צֶמַח, Tar. נִיב *germen non faciet.* ¶ Deinde, צֶמַח *germen* dicitur הַמָּשִׁיחַ *Meſſias,* qui naſcitur in mũdo, ſicut naſcitur germẽ ex agro, & creſcit atq, augeſcit. Eſa. 4. *In die illa erit* צֶמַח *germẽ Domini in jucũditatẽ.* Tar. מְשִׁיחָא *Meſſias.* Jer. 23. v. 5. *Et ſuſcitabo Davidi* צֶמַח *germen juſtitiæ.* Tar. מְשִׁיחָא *Meſſiã.* Jer. 33. *Et in tẽpore illo producam Davidi* צֶמַח *germen juſtitiæ.* Tar. מְשִׁיחָא D *Meſſiã.* Lxx. *ἀνατολὴν orientẽ.* Inde, Luc. 1:78. *ἀνατολὴ oriẽs ex alto.* Zach. 3:8. *Ecce ego adduco ſervũ meũ* צֶמַח *germẽ.* Tar. מְשִׁיחָא *Meſſiã.* Zac. 6. v. 12. צֶמַח *germẽ eſt nomẽ ejus.* Tar. מְשִׁיחָא *Meſſias.* Syr. Heb. 1. צֶמְחָא *ſplendor gloriæ ejus.*

Chald. צְמוֹחַ *germinatio, repullulatio.*

Rabb. צְמָחִים *puſtulæ, veſicæ, tumores, eminentiæ.* צוֹמֵחַ אֹזֶן *parvas habens aures.*

נֶפֶשׁ צוֹמַחַת *anima vegetativa.* צוֹמֵחַ *vegetabile,* res corporea, vivẽs, anĩa vegetativa, ſtirps.

Arab. cum ḥ punctato, צַמְאַח *concavitas.*

Rabb. צְמִיחָה *origo, exortus.*

E צמל. Rabb. צָמַל *pubeſcere.*

צמן. Arab. cum ẓ punctato צַמַן daman, & אַצְמַן adman *recepit, ſpopondit, fidejuſſit.*

צַאמִן damin *ſponſor, vas* dis.

צַמַאן daman *ſponſio, vadimonium.*

יַחְצַמֵן *colliget.* תַּחְצַמֵנָךְ *amplectitur eum:* Avicenn. תַּחְצַמֵן *comprehendit.*

מַצְמוּן madman *ſecurus.*

צמע. Rabb. צָמַע *cujus aures dependent deorſum.*

Arab.

Arab. cum ץ punctato צמג, Rabini צמג ſcribunt, *gummi:* Plural. צמוג *gumma.* צמג אלערבי *gummi Arabicum* : in Avic.

צמק. צָמַק *aruit, areſactus fuit.* Hoſ.9.v.14. *Et ubera* צֹמְקִים, Targ. יָבְשִׁין *arentia:* arida. ut infantes editi in lucem inopia lactis pereant. Rabb. הִצְטַמֵּק *exiccatus fuit.* ‫צמוק‬ *phtiſis.*

Nom. צמוקים & צִמֻּקִים, Chald. צמוקין *uvæ ſiccæ, uvæ paſſæ, paſſulæ.* 1.Sam.30.v.12. *Et duos* צִמֻּקִים, Targ. אַתְכָּלִין דְעִנְבִין יָבְשִׁין *botros uvarum ſiccarum.*

B **צמר** tria ſignificata habet. I. צֶמֶר, Chald. עֲמַר, Syr. עמִיר *lana.* 2.Reg.3.v.4. *& centies mille arietes* (cum) צָמֶר *lana:* intonſos. ellypſis τοῦ עִם *cum.* Targ. רִדְעַיָא *paſtionis.* Lanæ autem nomine ſignificatur *albedo, puritas, munditties.* Eſa.1.v.18. *Si rubuerit ut vermiculus,* כַּצֶּמֶר *ſicut lana erunt.* ſcil. alba. Targ. כַּעֲמַר נְקִי *ſicut lana munda.* Pſalm.147.v.16. *Dans nivem* כַּצָּמֶר *ſicut lanam.* Targ. חִיוַר הֵיךְ עֲמַר *albam inſtar lanæ.* Syr. Hebr.9. בְּעַמְרָא *in lana purpurea.*

C צַמֶּרֶת *ramus ſummus arboris, frons ndis, cacumen:* vel idem quod זְמוֹרָה *palmes,* unde alii עֲנָפִים enaſcuntur. Ezech. 17. *& tulit* צַמֶּרֶת הָאֶרֶז *frondem cedri.* Targ. עוֹבַרְתָּא דְאַרְזָא רָמָא *ramum cedri altum.* Rab. צַמָּר *lanificus.*

צֶמֶר genus lini cādidiſſimū, *xylon, goſſypiū.*

Chald. עֲמַר, *tinea,* lanas arrodens.

אִמַּר *agnus, ovis, pecus,* à lana: Plur. אִמְּרִין *oves.* אִמַּרְתָּא *agnicula.* Syr. Joh. 1. *Ecce* אִמְּרֵה דַאלָהָא *agnus Dei.*

D Deinde, Rabb. צָמַר *calefecit.* זומר *calor.* צְמִירָא *calculus.*

II. Arab. צמר *congregavit.* Geneſ.7. *Bina* תזמר *congregabis ad te.* Pſalm.41. ויצמרון *& congregabunt malum.*

III. Arab. cum ץ punctato, צמר *cogitavit, perpendit.* Pſalm.24. *Qui non* יצמר *cogitat ſuper animā ſuam vanū.* Hebr.11.v.18. יאצמר פי נפסה *& cogitat in anima ſua:* perpēdit ſecū. Rom. 12.v.3. *Ne* תצמר *cogitet ſuprà quàm oporteat.*

Nom. צְמִיר *cogitatio, mens, conſcientia, animus:* Plur. צְמָאִיר *cogitationes, mores.* Precat. יא מן יַעְלַם צְמִיר אַלצַאמתין *ô qui ſcit ſeu novit cogitationem mutorum.*

E **צמת**. duo ſignificata habet. I. צָמַת, Chald. צמת *deſtruxit, excidit, ſtrinxit, conſtrinxit:* ut cum צמר conveniat. Thren.3. צָמְתוּ *cōſtrinxerūt in ciſterna animam meam.* Niphal נִצְמַת *conſtrictus fuit.* Job.23. *Quia* נִצְמַתִּי *conſtrictus ſum ab obſcuritate.* Targ. אִתְגַּמְרִית *cōſumtus ſum.* Piel צִמֵּת *conſtrinxit.* Pſal.119. צִמְּתַתְנִי, Targ. הַצְמִית מְנַרְת יָתִי *cōſtrinxit me zelus tu*'. Hiphil הִצְמִית *idem.* Pſal.54. *In veritate tua* הַצְמִיתֵם *conſtringe eos.* Targ. אַמְאֵךְ יַתְהוֹן *deprime eos.* Pſal.94. *& in malitia eorum* יַצְמִיתֵם *cōſtringet eos.* Targ.

יְגַמְּרִנּוּן *conſumet eos.*

II. Arab. צמת zamat, ſicut Hebr. אלם, *conſtrictus fuit linguâ, obmutuit, ſiluit, tacuit.* Matth. 22. וצמת *& obmutuit.* 1.Cor. 14.v.17. ולתצמת *& taceat Eccleſia.* 1.Cor.15.v.8. *& linguæ* תצמת *tacebunt:* ceſſabunt.

Nom. צאמת zamit *tacens, mutus:* Plur. צָאמִתִּין *tacentes, muti.* In precation. יא מן יעלם צמיר אלצאמתין *ô qui novit cogitationem tacentium:* καρδιογνώστης.

צמת zumt *ſilentium.*

B **צנן**. Inde צִנָּה, Chald. צִנָּא & צִנָּן *frigus.* Prov. 25. כְּצִנַּת שֶׁלֶג, Targ. הֵיךְ קְרִירוּתָא דְתַלְגָא *ſicut frigus nivis in die meſſis.* ¶ Deinde, צִנָּה *ſcutum:* Plur. צִנּוֹת *ſcuta.* 1.Reg.10.v.16. *Et fecit Salomon ducenta* צִנָּה Targ. תְּרִיסִין *ſcuta.* Pſalm. 5. כַּצִּנָּה, Targ. הֵיךְ תְּרִיסָא *quaſi ſcuto, benevolentia circumdabis eum.* Pſal.35. *Apprehende ſcutum* וְצִנָּה, Targ. וְתְרִיסָא *& clypeum.* Amos 4.v.2. *Et tollet* (hoſtis) *vos* בְּצִנּוֹת *in ſcutis:* Naviculis ſcutiformibus, ob parvitatem. כספינות קטנות עשויות כמגן וצנה: ſequētia cōfirmant.

C Targ. בְּמָאנֵי זַיְנָא *inſtrumētis bellicis:* ex ſignificatione prima. Lxx. ἐν ὅπλοις *in armis:* cōtis. Contus, haſta nautica, lōga & robuſta.

צִנִּים & צְנִינִים *ſpinæ acutæ, ſudes, pali, conti, haſtæ nauticæ, fuſcinæ,* quibus piſces aut anguillæ confodiuntur. Joſ.23.v.13. וְלִצְנִנִים *& in ſpinas in oculis veſtris.* Deut.33. וְלִצְנִינִם *& in ſpinas in latere veſtro.* Job.5. *&* מִצִּנִּים *ex ſpinis eripiet eum.* Si ſemen non fuerit purgatū, ſpinæ ejus multiplicantur.

D צִנְצֶנֶת *ſcutella,* vas teſtaceum aut æneum, urna. Exod.16. *Sume* צִנְצֶנֶת, Targ. צְלוֹחִית *urnam, & pone ibi Man.*

Rabb. צָנַן *frixit.* Pas. נִצְטַנֵּן *infrigidatus fuit.*

צְנוֹן *raphanus.*

צְנוּנוֹת *arida, ſicca.*

Arab. צנאן *fætor aſcellarum:* in Avic.

צנה. צֹנֶה vel צֹנֶה *ovis:* in צאן reperies.

Arab. אצנירת *perpeſſa eſt.*

צנח. צָנַח *fixus, infixus, defixus, impactus, impreſſus fuit.* Jud. 4. *Et impreſſit clavum in tempus ejus,* וַתִּצְנַח, Targ. וּנְצַת *& defixit in terra.* clavus penetravit tempora ejus, & infixus

E fuit terræ. Absolutè, *demiſit.* Joſ.15.v.18. וַתִּצְנַח, Targ. וְאִתְרְכִינַת *& inclinata fuit in terram:* dejecit ſeipſam ex aſino. Lxx. καὶ ἐβόησεν *& clamavit.* quaſi וַתִּצְעַק.

Arab. צנח *cymbalum.*

צנאחה zanācha *caniſtrum.*

צנט. Arab. צְנְטַה zunta *corrigia.*

צֻנַּאט zunat *cingulum.*

צנם. Inde צְנֻמוֹת *parva, tenues, in multa fruſta diviſa, ſicca, arida.* Gē. 41. *Et ecce ſeptē ſpicæ* צְנֻמוֹת Tar. נְצָן *ſiccæ.* Rabb, פַּת צְנוּמָה *buccella in fruſta diviſa,*

diviſa, cui juſculum ſuperinfunditur, unde poſtea fruſtatim comeditur. A

Syr. צנם, Rabb. צונמא *petra*, ſaxũ durum & aridum.

Arab. צנאם *colles*.

צנם zanam *imago, ſtatua* ex lapide facta, *idolum*: Plur. אצנאם aznam *idola*. צנם כביר zanam quibir *ſtatua magna*, coloſſus. מעלם אלאצנאם muallé alaznam *magiſter ſtatuarum*, ſtatuarius. עבאדה אלאצנאם ibedet alaznã *cultus ſtatuarum*, idololatria. צַנָּמָה zanâma *Muſa Poetarum*. צנם אלגנה zanam alagenna *idolum hortorum*, Priapus.

צנע tria ſignificata habet. I. צנע, Chal. צנע *humilis, modeſtus, verecundus, pudicus fuit*. Prov. 11. v. 2. *& cum* צנועים *verecundis ſapientia*. tãtùm Hiph הצניע, Chal. אצנע *humiliavit*: abſolutè, *humiliatus fuit*. Mich. 6. v. 8. *& amor pietatis* והצנע לכת *& humiliari ambulando cũ Deo tuo*. Targ. והוי צניע *& eſto humilis*. Chal. Num. 17. וינח, Targ. ואצנע *& repoſuit Moſes baculos*.

Nom. Chald. צניע *humilis, verecundus*.

Rabb. צנועה & צניעות *verecundia, pudor*. בצניעה הנשים הצנועות *mulieres verecundæ*. Adv. *in abſcondito*, clàm. C

צנע *ſinus*.

II. Syr. in malum, אצטנע *humilem ſe ſimulavit, callidè & fraudulenter egit, impoſuit, circumvenit*. Actor. 7. v. 19. ואצטנע *& callidè egit in genus noſtrum*.

צניעא *aſtutia*: Plur. צנען *inſidiæ, impoſtura*. Adv. צניעאית *aſtutè*.

III. Arab. צנע zana *fecit, operatus eſt, fabricavit*. Pſalm. 11. *Juſtus autem quid* צנע *fecit*? Pſalm. 7. *Qui* צנעואני *fecerunt mihi malum*. Gen. 1. v. 16. וצנע אללה נורין עטימין *& fecit Deus luminaria magna*. Matth. 1. v. 24. וצנע כמא אמרה מלאך אלרב *& fecit ſicut juſſerat eum angelus Domini*. אצטנע *idem*. Gen. 3. v. 7. ואצטנעוא *& fecerunt cinctoria*: Duale. Matth. 23. v. 15. לתצטנעוא דכיבא ואחדא *ut faciatis proſelytum*. D

Nom צאנע zani *factor, faber, artifex*. מצנוע *factus*. צאנע כל מצנוע *factor omnium factorum*.

צַנְאעָה zanaa *opificium, artificium, ars*: Pl. צנאעאת *artes*.

צנע, Fœmin. צנעה *opus*. צנעה אלברם: R. D. pro צנעת. E

צנף duo ſignificata habet. I. צנף, Chal. צנף *volvit, involvit, circumvolvit, circumdedit*. Eſa. 22. צנוף יצנפך צנפה *circumdando circumdabit te cidari*. Honoratis viris mortuis cidaris imponebatur. Targ. יעדי סנך מצנפתא *auferet à te tiaram*. Levit. 16. v. 4. ובמצנפת בד יצנף *& cidari lineæ circumdetur*. Targ. ומצנפתא דבוצא ברישיה *& cidarim lineam imponat capiti ſuo*.

Nom. צניף, Chald. צניף *cidaris, vitta, tiara ambiens & operiens caput*, inſigne capitis ornamentum: Plur. צניפות *cidares*. Fœm. צנפה, Chald. צניפא *idem*.

מצנפת, Chald. מצנפתא *idem*.

Chal. צנפא & צנפה *ora*, veſtis extremitas.

Rabb. צניף *ſuſtentaculum*.

צנף *hinnivit equus*.

II. Arab. צנף zanf *ſpecies, genus, natio, quidam*: Plural. אצנאף aznaf, & צנוף zunuf, & צנאף: Dual. צנפאן *ſpecies*.

מצנף *ſpecialis, peculiaris*. Adv. באצנאף *in variis*.

צנק. Inde צינוק *carcer, manica ferrea*. Jer. 29. v. 26.

B **צנר**. Inde צנור *fiſtula*, occultus aquæ meatus per tectũ, *canalis*, è quo delabitur aqua pluvialis de tectis. Alijs, *ſera*, qua portæ urbis clauduntur. Al. *turris*: Plur צנורים *canales*. 2. Sam. 5. ויגע בצנור *& attigerit canalem*: cacumen turris. Targ. וישרי למכבש כרכא *& inceperit ſubire turrem*. Erat fortalitiũ, locus altus in turre, in quo fuerunt cæci & claudi, h. e. imagines cæcæ & claudæ, quę oculos habent, & non vident, pedes & non ambulant: per quas Jebuſæi putabant, fortalitium illud fore tutũ contra hoſtes. Pro hoc habetur, 1. Paral. 11. *Omnis percutiens Jebuſæum* בראשונה *primùm, erit in caput & in principem*. Pſal. 42. *Abyſſus ad abyſſum accinit, ad vocem* צנוריך *canalium tuorum*. Ita effuſę ſunt ſuper nos anguſtiæ ſeu afflictiones: ſicut effunduntur aquæ de tecto ex canali, & edunt ſtrepitum. Aut canales dicuntur nubes pluviam effundentes.

Chald. צנורא *tridens, fuſcinula*: Pl. צנורין *tridentes, fuſcinulæ*.

Rabb. צנורא *ſtilla ſputi ex ore*: item, *molendinum*.

Arab. צינורה *verticillum*.

צנארה zannara *hamus, uncus*: Plur. צנאניר zananir *hami*.

מצנר muzannar *hamatus*.

צעב. Arab. צעב zaab *durus, gravis, difficilis fuit*.

צעב zaab *durus, gravis, difficilis*: Plur. צעבה *duri*. אצעב *durior, difficilior*.

צֻעוּבָה zuuba *gravitas, difficultas, ærumna*. Pſalm. 17. *Cuſtodivi* טרקא צעבה *vias difficiles*. 2. Cor. 12. v. 13. *Ne* אצעב *durior ſim erga vos, cùm advenero*.

צעד duo ſign. habet. I. צעד *inceſſit, ambulavit, greſſus, progreſſus eſt*. Gen. 49. בנות צעדה *filiæ incedit ſuper muro*: unaquæq; filiarũ. Lxx. υἱός μου νεώτερος *filius meus junior*. Legit צעירה, à צער, *parvꝰ, junior*: ob literarũ ד ר ſimil. Ex palmite iſto naſcentur ꝑpagines, q̃ in muro diffundẽtur. Prov. 7: 8. *& (p) viã domꝰ ejus* יצעד *incedet*. Tar. מהלך *ambulabat*. Piel. צעדך *idẽ*. Pſ. 68. בצעדך *cũ incederes in deſerto*. Jud. 5. בצעדך, Tar.

בר טילה

וְאַתְּ צַעֲדוּ בַּגְּבוּלוֹת *ἀ incessisti in deserto*. Hiph. הִצְעִיד *incedere fecit, duxit*: Job. 18. v. 14. A

Nom. צַעַד *incessus, gressus, passus, deambulatio*: Plur. צְעָדִים *gressus*. Prov. 16. *Deus diriget* צַעֲדוֹ, Targ הִלְכָתֵהּ *ambulationem ejus*. 2. Sā. 6. *Cum* צָעֲדוּ *progressi essent, portantes arcā Domini, sex* צְעָדִים *gressus*: passus. Targ. זוּגִין *juga*: jugera. Lxx. διαβήματα. Job. 15. צְעָדַי *gressus meos numerabis*. Lxx τὰ ἐπιτηδεύματα *studia mea*. Thr. 4 in Zade: *vēsti sunt* צְעָדֵינוּ *gressus nostros*. Lxx. μικροὺς ἡμῶν *parvos nostros*. Legerunt, צְעִרֵינוּ, a צָעַר *parvus fuit*: ob literarū ר ד similitudinē. B

צְעָדָה *motus, motio, commotio, agitatio*. 2. Sā. 5. *Cùm audieris* קוֹל צְעָדָה *vocem agitationis in capitibus mororum*: calcationem plantarum hominum. Targ. זְוָחְתָא *clamoris*. Lxx. συσσεισμοῦ *concussionis*. Cùm videris arbores commoveri, & fragorem quendam ſuis cacuminibus edere, ſcito angelos advenire, qui pugnabunt contra hoſtes tuos.

צְעָדוֹת *tibialia*. Eſa. 3. וְהַצְּעָדוֹת *& tibialia*. C ornamentum, quòd geſtant mulieres in tibijs, aut circa crura. Zach. 10. וְהַצְּעָדוֹת, Targ. וְשֵׁירֵי רַגְלוֹהִי *& catena pedum ejus*.

אֶצְעָדָה *ornamentum pedis*, quo incedunt fœminæ: per metaphoram, *armilla*. אֶצְעָדָה eſt brachij, צָמִיד manus, עָגִיל aurium, טוּסְנָא *typus* matricis. 2. Sam. 1. v. 10. וְאֶצְעָדָה, Targ. וְטוֹטַפְתָּא *& armillam, quæ erat in brachio ejus*. Hinc apparet fuiſſe ornamentū brachij.

מִצְעָדִים p מִצְעָרִים, literis ד ר pmutatis, *fulcra*. Dan. 11. *& cunctis deſiderabilibus Aegypti, Lybia, Aethiopia* בְּמִצְעָדָיו *in fulcris ſuis*. D

II. Arab. צַעַד zaad *aſcendit, ſurſum tendit, ſubijt*. Pſalm. 24. *Quis* יִצְעַד *aſcendit in montem Domini*: Pſal. 47. צָעַד אֱלָהָא בְּאַלְתַּהְלִיל וְאַלְרַבּ בְּצוֹת אַלְבוּק *aſcendit Deus in jubilo, & Dominus in voce tubæ*. Matth. 3. v. 16. צָעַד אַלְוַקְת מִן אַלְמָא *aſcendit ſtatim ex aqua*. Paſſ. אֻצְעִד *elevatus, ſublimatus fuit*. Hiph. אַצְעַד *aſcendere fecit, eduxit, adduxit, obtulit*. Pſal. 30. *& ex inferno* אַצְעַדְתַּ E נַפְסִי *eduxiſti animam meam*. Pſal. 40. וְאַצְעַדְנִי *& eduxit me de lacu miſeriæ*. Pſal. 78. וְאַצְעַדְהֻם *& eduxit eos, ſicut oves in deſerto*. Gen. 8. וְאַצְעַד *& obtulit holocauſtum*. Hebr. 11. v. 17. וְאַצְעַד אִבְנַהּ אֱלֵי אַלְמַדְבַּח *& obtulit filium ſuum ſuper altari*. Alcor. 3. תַּצְעַדוּן.

Nom. צְעוּדָה *aſcenſus*. ☧ תַּצְעִיד *ſublimatio*. ☧ מֻצְעַד *ſublimatus*: in Avicenna.

צָעָה duo ſign. habet. I. צָעָה *ivit de loco ad locum, diſcurrit, abijt, migravit, vagatus eſt*. Eſa. 51. v. 14. *Feſtinavit* צֹעֶה *vagans ut aperiretur*: exul & captivus, ut ſolveretur vinculis. Jerem. 2. v. 19. *& ſub omni arbore viridi tu* צֹעָה זוֹנָה *diſcurrens meretrix*. Sicut ſcortū ab uno ſcortatore diſcurrit ad alterū. Targ. פָּלְחָא לְטַעֲוָתָא *colens idola*. Eſa. 63. v. 1. צֹעֶה *diſcurrens in multitudine roboris ſui*. Hier. *gradiens*. Movens & expellens populos. Piel. צִעָה *migrare fecit*. Jer. 48. v. 12. *& mittā ei* צֹעִים וְצֵעֻהוּ *migrātes, & migrare facient eū*: qui eos loco moveant, & transferant, in exiliū pellant. Targum בָּזוֹזִין וְיִבְזְזוּנֵּהּ *pradones, & pradabuntur eos*.

Nom. צַעֲצֻעִים *pueri* hinc inde diſcurrētes. 2. Par. 3. *& fecit in domo Sancti Sanctorum Cherubim duos, opere* צַעֲצֻעִים *puerorū*: imago puerorum & puellarum.

Ch. מַצְעַיָא *fraudes*. ☧ Rab. צְעִי & צִעְצָא *ſcutella*. B

II. Arab. cum ע (g) punctato, צַעָה *audivit, attendit, auſcultavit*. Joh. 3. v. 29. אַלְמֻצְעִי אַלַיְהִ יַפְרַח *audiens eam gaudebit*. Pſalm. 81. *Non* יִצְעַ אַלַי *intendit mihi*. Gen. 3. v. 17. אַצְעַיְתַּ אַלַי קוֹל זוֹגָתֵךְ *attendiſti ad vocē uxoris tuæ*. Hiph. אַצְעַי *attendit, inclinavit*. Pſal. 10. וְאַצְעַי *& inclinavit aurē ſuā*.

צָעַט. Arab. cum צ ע punctatis, צַעַט *anxit, compreſſit, conſtrinxit, afflixit*.

Nom. צַעְט *compreſſio, conſtrictio*. ☧ צַאעִט *conſtringens*. ☧ אִנְצִעָאט *compreſſio*.

צַעְטָה *caſus* ſeu *obviatio, tribulatio*: in Avic.

צָעַל Syr. צַעְלוּתָא *excrementum*.

צָעַן צְעַן *trāſlatus fuit, loco motus fuit*. Eſa. 33. v. 20. *Tabernaculū, q nequaq̄* יִצְעַן *loco movebitur*: trāſferetur. Targ. דְּלָא מִתְפָּרַק *q non diſrumpitur*.

Arab. cum צ punctato, צַעַן *repoſuit*. Pſ. 84. יִצְעַן *reponet pullos ſuos*. ¶ תַּצְעַן *pariet*: in Avic.

Nom. Propr. צַעֲנַנִּים *Zaanannim*, nomen loci. Urbs & limes trib' Naphthali. Jud. 7. *Planicies* בְּצַעֲנַנִּים *in Zaanannim*. Targ. אַגְנֵי *puteorum*. Accepit pro בְּצַנִּים, quod Rab. *ciſternas* denotat.

צֹעַן, Chal. טָנֵס, q. ſine pūctis טאנים ſcribitur: eſtq; Grecū *Τάνις*, ex Hebrço factū: literis. n. ט צ permutatis, & ע eliſo, ex צען fit טן, & terminatione Græca addita, *τανις*. Græci. n. in medio dictionū aſpiratiōes elidere ſolent. Fuit aūt *regia in urbe Mizraim*, ubi fuit magni regis palatiū & ſoliū: ipſa muris cincta, Mizraim verò carens muro, ex altero latere Nilo ambit'. ædificata ſeptē annis poſt Hebron. Nū. 13. v. 23. *Et Hebron ſeptē annis ædificata fuit ante* צֹעַן, Targ. טָנֵס *Tanes Aegypti*. Fortaſſis Chā extruxit illā filio ſuo Mizraim. olim diſtabat duob. milliarib. germanicis ab Heliopoli, & uno milliari à Mēphis. Hoc tēpore unū ex his tribus factū oppidū, dicitur *Alkabir*, habens ambitū 15. milliariū. A Tanes nomē habet oſtiū Nili ſecūdū, videl. Taniticū. Pſ. 74. *Corā patrib. noſtris fecit mirabilia in terra Aegypti, in agro* צֹעַן, Lxx. *τάνεως*. Quia ibi primū plaga apparebat, indeq; diffundebat'. Eſa. 30: 4. *Quia fuerūt* בְצֹעַן, Targ. בְּטָאנִיס *in Tanis principes ejus*. Iſraelitę miſerūt prin'. ipes in Ægyptū, ut petāt auxilia cōtra regē Aſſyriæ.

צער

צעף duo ſignific. habet. I. צָעִיף *velum*, quo mulieres faciem operiunt, ut ſe contegant, *peplum*. Geneſ. 24. *Et accepit* הַצָּעִיף, Targ. עִיפָּא *peplum, & operuit ſe*. A

Arab. מִתְצַאעֵף *tectus, obtectus*.

II Arab. cum צ punctato, צעף daaf; notat mutationem boni in aliud: *defecit, debilis, infirmus fuit, languit*. Pſalm. 88. *Oculi mei præ inopia* צעפתא *defecerunt*: languerunt: Duale. Pſalm. 9. *Ipſi* יצעפון *deficient*: infirmabuntur. Pſalm. 107. צעפוא *infirmati ſunt*. B Matt. 15. v. 32. לילא יצעפוא אלטריק *ne deficiant in via*. Hiph. אצעף adaf *debilitavit, infirmavit, tabefecit*. Pſalm. 39. אצעפת נפסה *debilitaſti animam ejus*. Pſalm. 44. *Nunc autem* אצעפתנא *infirmaſti nos*.

Nom. Adject. צעיף daif, *infirmus, debilis*: Foem. צעיפה daifa *infirma*.

צעף *infirmitas, debilitatio*. Prec. יא קויא לא יצעף *ô fortis, qui non debilitabitur*. Alc. אתצעף *debilitavit*. C

Deinde, Arab. cum צ quoq; punctato. 1. Cor. 14. v. 40. *Illud* יצאעף *adornat homo*. ⁊ꝭ צעפא. א *multiplex*. ⁊ꝭ Alcor. 2. יצאעף *duplicabit*. ⁊ꝭ Matth. 19. v. 29. יאחד מאיה צעף *accipiet centuplum*. ⁊ꝭ Matth. 23. v. 16. מצאעף עליכם *duplo quàm vos*.

צעק. צָעַק, Chald. צְעַק *clamavit, vociferatus eſt, vocavit*. Gen. 27. v. 34. וַיִּצְעַק צְעָקָה, Targ. וצוח צוחתא *& clamabat clamore*. Gen. 4. *Vox ſanguinum* צֹעֲקִים אֵלַי, Targ. מקבלין קדמי *clamant ad me*. D Exod. 15. v. 25. וַיִּצְעַק *& clamabat Moſes ad Deum*. Targ. וצלי *& orabat*. Niphal. נִצְעַק *clamatus, conclamatus, exclamatus, convocatus, congregatus fuit*: ex conſequente, quòd clamore fiat convocatio. 1. Sam. 13. v. 4. וַיִּצָּעֲקוּ, Targ. ואתכנשו *& congregati ſunt populus poſt Saulem*. Jud. 12. v. 1. וַיִּצָּעֵק *& conclamatus fuit vir Ephraim*. Martialis: *Veniet tibi conviva clamatus propè*. Lxx. *καὶ συνήχθη* *& congregatus fuit*. Piel צִעֵק *exclamavit*. E Hiphil הִצְעִיק *conclamavit, convocavit, coëgit*, ſicut Græcis ἐπιβοάω. 1. Sam. 10. verſ. 17. וַיַּצְעֵק *& conclamavit Samuel populum ad Dominũ in Mizba*. Targ. וכנש *& congregavit*. Lxx. *παρήγγειλε*. 6. Æneid.

Auxilium vocat, & duros conclamat agreſtes.

Nom. צְעָקָה *clamor, vox magna*: per metonymiam, *vis, injuria, ſcelus, miſeria, calamitas*: clamoris cauſa. Exod. 11. *Et fuit* צְעָקָה, Targ. צוחתא *clamor magnus*. Eſa. 5. v. 7. צְדָקָה וְהִנֵּה צְעָקָה *juſtitiam, & ecce clamor*: querela eorum, qui injuriã patiuntur. Targ. אנון מסגן חובין *illi multiplicant peccata*.

Alcor. זאעק.

צער duo ſignificata habet. I. צָעַר *minutus, diminutus, parvus, minor fuit dignitate, vilis,*

contemtus fuit, viluit. Jerem. 30. *Et glorificabo eos, nec* יִצְעָרוּ *diminuentur*: vileſcent, contemnentur. Job. 14. v. 22. *Glorificabuntur filij ejus, nec cognoſcet*: וְיִצְעֲרוּ, Targ. ומצטערין *& diminuentur, nec intelliget de illis*: vileſcēt, contemti erunt.

Chald. & Syr. צַעַר *parvipendit, vilipendit, contempſit, deſpexit, dedecoravit, contumelia, ignominia affecit, conviciatus eſt, maledixit*. Prov. 30. *Patrem ſuum* יְקַלֵּל, Targ. בצער *parvipendit*: cõtemnit, ignominia afficit. Syr. Matth. 22. וצערו *& contumelia affecerunt*. Piel צַעַר *idem*. Luc. 18. v. 33. ונצערוניהי *& ignomia afficient eum*. Paſſ. Chald. אִצְטַעַר, Syr. אצטער *ignominiam paſſus eſt*.

Ar. cũ צ pũctato צער zaggar *minuit, minorẽ fecit*. Pſ. 77. צערת נפסי *defecit anima mea*.

Nom. צָעִיר, Chald. & Syr. זְעֵיר, Arab. צעיר zagir, & זעאר *parvus, minor*, vel *ætate*, minor natu, minorennis, junior, ſicut גָּדוֹל *major, ſenior*: vel *conditione* ſeu *dignitate*, vilis, contemtus, ſpretus: Plur. צְעִירִים *parvi, minores*. Foem. צְעִירָה *minor*: abſolutè, *minoritas, minorennitas*. Ætate: Gen. 43. *Et ſedebant coram ipſo, primogenitus juxta primogenituram ſuam*, וְהַצָּעִיר כִּצְעִרָתוֹ *& junior juxta juventutem ſuam*: minor juxta minorennitatem ſuam. Gen. 19. v. 31. *Et dicebat* הַבְּכִירָה *primogenita*, Targ. רַבְּתָא *major, ad* הַצְּעִירָה *minorem*: juniorem. Job. 32. צָעִיר *minor ego ſum diebus, ſed vos ſenes*: junior. Job. 30. *Et nunc rident ſuper me* צְעִירִים מִמֶּנִּי *minores me diebus*. Dignitate: Gen. 25. וְרַב *& magnus ſerviet* צָעִיר *minori*. Pſalm. 119. in Zade: צָעִיר *parvus ego ſum, & cõtemtus*: vilis. Mich. 5. v. 2. *Et tu Bethlehem Ephrata* צָעִיר *parva es* ſeu *parum eſt, ut ſis in millibus* Juda. Etiamſi fueris parva in millibus Juda. minimum & obſcuriſſimum oppidulum. Evangeliſta ſententiam Prophetæ dilucidiùs exprimit: *nequaquam minima es*. Jerem. 50. v. 46. *Si non trahent eos* צְעִירֵי הַצֹּאן *parvuli gregis*: Iſraëlitæ, qui ſunt parvi & imbecilles reſpectu Idumæorum. Jerem. 48. v. 4. *Audire fecerũt clamorem* צְעִירֶיהָ *parvuli ejus*. Targ. שִׁלְטוֹנֵיהוֹן (R. D. שִׁלְטוֹנֶתָא) *principes ejus*. principes & duces regibus minores: die kleine Herren. Lxx. *εἰς Ζόγοςα ad Zogora*. acceperũt pro proprio; & ע ſcripſerunt per ג.

Sic & צֹעֲרִים. Zachar. 13. *percute paſtorem, & diſpergentur oves, & reducam manum meam ſuper* הַצֹּעֲרִים *parvulos*: principes.

Subst. מִצְעָר *parvitas, parvum, modicum, paucitas*. 2. Paral. 24. *Quia* בְּמִצְעַר אֲנָשִׁים *in paucitate virorum, venerunt exercitus Syriæ*. Gen. 19. *& ipſa eſt* מִצְעָר *modicum*. Targ. זְעֵירָא *arva*. Pſalm. 42. *Ex monte* מִצְעָר *parvitatis*: parvo.

parvo. Eſa. 63. v. 18. לְמִצְעָר *ad modicum occuparunt populum ſanctitatis meæ*. Targ. בִּזְעֵר *parvo tempore*. A

מִצְעִירָה *parva*: cũ dages Euphoniæ. Dan. 8. *Egreſſum eſt cornu unum* מִצְּעִירָה *parvum*.

Propr. צֹעַר, Arab. זער *Zoar*, oppidũ Sodomorum, quod Lot à parvitate ſic appellavit, & ſuis precibus de incẽdio conſervavit, cùm antea בֶּלַע *Bela* appellaretur. Gen. 19. *An non* מִצְעָר *parva eſt*, &c. *propterea vocavit nomen urbis illius* צוֹעַר *Zoar*. Ibid. *& Lot venit* צֹעֲרָה, Targ. לְצוֹעַר *in Zoar*.

Syr. צְעָרָא *ignominia, dedecus*. B

מְצַעֲרָן *contumelioſus, conviciator, maledicus*: Plur. מְצַעֲרָנִין *maledici*.

Arab. צְעָר *parvitas*. צְעָר אַלְנַפְס *ὀλιγοψυχία puſillanimitas*. ☞ מִתְצַאעִר *ſeſe minorans*: deficiens. ☞ צַאעִר *contemtus*.

II. Rab. צַעַר & הִצְטַעֵר, Ch. אִצְטַעַר *doluit, laboravit*.

Nom. צַעַר *parvitas animi, dolor, anguſtia, labor*: Plur. צַעֲרִין *dolores*. Gen. 3. *Multiplicabo* עִצְּבוֹנֵךְ, Targ. צַעֲרִיכִי *dolores tuos*. Ibid. בְּעֶצֶב, Targ. בְּצַעַר *in dolore paries filios*. Pſal. 78. *Primitias* אוֹנִים, Targ. צַעֲרֵיהוֹן *laboris ipſorum*. C

צעת Arab. צַעְתְּ *radices fragiles*.

צפף. Huc refer, quæ in צוף habentur.

Arab. Pſ. 106. יצף *loquetur potentias Domini*.

Nom. הַצְפִּיף *livor*. ☞ צף *locus*: in Avicen.

צפר צָפַר *adhæſit*. Thren. 4. צָפַד, Targ. אֲרִיק *adhæſit cutis eorum oſſi eorum*: præ macie, tantùm.

Alcor. אַצְפַאר.

צפה quatuor ſignificata habet. I. צָפָה *ſpeculatus, contẽplatus eſt, reſpexit, proſpexit* ex loco altiori, *circũcirca vidit, conſideravit*: per metonymiam, *obſervavit, expectavit, præſtolatus eſt, ſperavit*: expectans.n. alterũ, eum reſpicit. Pſ. 66. *Oculi ejus in gentes* תִּצְפֶּינָה *ſpeculabuntur*. Targ. מִסְתַּכְּלִין *intenti ſunt*: cõſiderant. Lxx. ἐπιβλέπουσι. Prov. 15. *In omni loco oculi Domini* צֹפוֹת, Targ. חָמְיָן *videntes malos & bonos*. Prov. 31. צוֹפִיָּה *ſpeculatur vias domus ſuæ*. pro צֹפָה *ſpeculans*. Piel. צִפָּה *idem*. Pſal. 5. *Mane præparabo tibi* וַאֲצַפֶּה, Targ. ואסתכי *& ſpeculabor*: expectabo, ut des mihi petitionem meam. D

Nom. צֹפֶה *ſpeculator*, ſuper muro aut turre urbis cõſtitutus, ut annũciet & videat, quis urbem ingrediatur: Pl. צֹפִים *ſpeculatores*. 2. Reg. 9. v. 17. וְהַצֹּפֶה, Targ. וְסַכּוּאָה *& ſpeculator ſtabat ſuper turre in Jezreel*. Eze. 3:17. *Fili hominis, ſpeculatorẽ te poſui domui Iſraël*. Prophetã, q̃ p̃videt futura, & admonet de his populũ: ſicut ſpeculator videt è lõginquo advenientẽ hoſtẽ ad bellãdũ, & admonet populũ terræ. Targ. מַלִּף *doctorẽ*: metaphora. Lxx. σκοπὸν *ſpeculatorẽ*. Pro quo habetur, σκοπὸς: Hoſ. 9. v. 8. צֹפֶה *ſpeculator Ephraim cũ Deo* E

meo. Lxx. σκότος *tenebræ*. lege σκοπὸς *ſpeculator*. Eſa. 52. *vox* צֹפַיִךְ *ſpeculatorũ tuorũ*: propheta vocatur ſpeculator, quòd futura p̃ſpiciat.

מְצַפֶּה *idẽ*: Pl. מְצַפִּים. Eſa. 21. *vade, conſtitue* הַמְצַפֶּה *ſpeculatorẽ, qui videat, annunciet*. 1 Sã. 4. *& ecce, Eli ſedebat juxta viã* מְצַפֶּה *ſpeculatoris*. In loco ubi poterat viam intueri, & abeuntes & redeuntes obſervare. Targ. תַּרְעָא מְסַכֵּי *porta ſpeculatoris*.

מִצְפֶּה, & מִצְפָּה, & צְפִיָּה, & צָפִית, & צְפִירָה, Form. *ſpecula*: locus altus, unde p̃ſpicitur. locus editus quicunq; unde ſpeculari q̃s poteſt. Eſa. 21. v. 5. צָפֹה הַצָּפִית *ſpeculare* (in) *ſpecula*. Ib. *ſuper* מִצְפֶּה *ſpecula, Domĩe, ego ſto jugiter interdiu*. Jud. 11. v. 28. *& tranſijt* מִצְפֵּה גִלְעָד *ſpeculã Gilead*.

Propr. מִצְפָּה מִצְפֶּה *Mizpa*: ſtatuã lapideã, q̃ erexerat in loco eminẽtiori, tanquã ſpeculã, & etiã à ſpeculatione ſic appellavit Jacob. Gẽ. 31. וְהַמִּצְפָּה, Targ. וסכותא *& ſpeculã* (ſc. appellavit Jacob מַצֵּבָה *ſtatuã*:) *quia dixit* (ſc. Laban) יִצֶף *ſpeculabitur Dominus inter me & inter te*. ¶ Poſtea oppidũ in regione Gilead, nõ p̃cul à mari Tyberiadis: urbs vicina Gilead, in loco alto, unde p̃ſpiciunt ex lõginquo. Jud. 11. v. 33. *& venit Jephte* הַמִּצְפָּה *Mizpã, in domũ ſuã*. Ibid. v. 10. *& loquebatur Jephte omnia verba ſua corã Domino* בַּמִּצְפָּה *in Mizpa*. 1. Sã. 7. v. 9. *congregate omnẽ Iſraelem* הַמִּצְפָּתָה *in Mizpa*. 1. Sã. 10. v. 17. *& cõvocavit Samuel populũ ad Dominũ* הַמִּצְפָּה *Mizpã*. Lxx. μασσηφᾶ. Ob victoriã de regib. à Joſua, Deo juvante, ibi devictis: Joſ. 11. v. 3, & 8. Iſraelitæ in Mizpa cõvenire ſolebãt oraturi, & de bello, aut de re aliqua cõmuni ſeu ardua deliberaturi. Eratq; ibi ara à Joſua extructa, & בית בית מקודש לתפלה הַתְּפִלָּה *domus orationis*, aut *domus cõſecrata ad preces* & cõvẽtus Iſraëlis, iſtis tẽporib. ut apparet ex 1. Maccab. 3. *& congregati ſunt, & convenerũt in μασσηφὰ Maſſepha, cõtra Jeruſalẽ: quia τόπος προσευχῆς locus orationis Maſſepha prius in Iſraël*. vide פלל. Jud. 20. *& egreſſi ſunt oẽs filij Iſraël, & cõgregatus fuit cœtus, ſicut vir unus, à Dan uſq; ad Berſeba & terrã Gilead, ad Dominũ*, הַמִּצְפָּה, Targ. לְמִצְפַּיָא *in Mizpa*: שהשכינה שורה על רוב הצבור. Hoſ. 5. *Quia laqueus fuiſti* לְמִצְפָּה *ſuper Mizpah*. Lxx. τῇ σκοπιᾷ, Hier. *ſpeculatiõi*. accepũt appellativè. *Tabor & Mizpa*, duo mõtes excelſi, ſup quib. tendebãt retia ſua aucupes. ☞ Dicit̃ & מִצְפֶּה: Joſ. 11. *& uſq; ad* בִּקְעַת מִצְפֶּה *vallẽ Mizpe ad ortũ*.

II. Per antiphraſin, Piel. צִפָּה *celavit, texit, operuit*, obduxit laminis ne cõſpiciat̃. Ex. 36. *& tabulas* צִפָּה זָהָב, Tar. חֲפָא דַהֲבָא *operuit auro*. Lxx. κατεχρύσωσεν *deauravit*. 1. Reg. 6. צִפָּה עֵץ *operuit ligno*. Tar. חֲפִי נְסָרִין דְאַרְזָא *obduxit aſſerib. cedrinis intus*: וַיְצַף *& obduxit fundũ dom⁹ aſſerib. abietinis*. Prov. 26:23. *Argẽtũ ſcoriarũ* מְצֻפֶּה, Tar. דְקִרִים *quod*

quod obductum eſt ſuper teſta. Lxx. διδόμενον μετὰ δόλου *datũ cũ dolo, ſicut teſta* ἡγητέον *reputandum.* A

Nom. צִפּוּי *obductio, opertmentum.*

צֶפֶת *capitellum,* quod eſt columnæ obductio & operimentum.

Rab. צְפָא *reliquia nucleũ tegentes.* Rab. צְפִיתָא *candelabrum.*

III. Arab. צְפָא zafi *colavit, clarificavit, purgavit:* de vitibus & arboribus, *abnodavit.* ויצפי *& colabitur:* in Avicen. מתצפי *colatus.* אלמצפאה עַטְם *os colatorium.*

צָאפִי zafi *purus, clarus.* Rab. צַפָה *puritas.*

תַּצְפִיָה tazfia *abnodatio.*

מְצַפִּי *deſpumatus:* Avicen. B

צַפִיָה zafia *ariſta.*

אַצְטַפִי p metaphorã, *ſegregavit, elegit, delegit, deſignavit.* Pſ. 78. v. 70. *& elegit David ſervũ ſuum.* Act. 1. v. 2. אַצְטַפָאהֻם *elegit eos.* Alc. 2. אַלְלָה אַצְטַפָאה עַלַיְכֻם *Deus elegit eum ſuper vos:* de Muhammede.

Nom. צַפִי *electus:* Pl. אצפיא *electi.* Rab. צִפְוָה *electio.* Rab. מְצְטַפִי muztafi *electus:* Plur. מֻצְטַפוּן *electi.* Rab. אלאצאפי *comparativus.*

צפא *petra.* Rab. צַפְוַאן *terra lapidoſa.* Alcor. 2. C צַפְוַאן עַלַיְהִ תְּרַאב.

IV. Arab. cum צ punctato, צַפִי quod דַפִי daffi pronunciatur: & אצפי adafi *calefecit.* Pass. אִתְצַפִי atdafi *calefactus fuit, incaluit.*

Nom. אלאצאפי *calidus.*

אַלְאִצְאִפִיָה *calefactio.* Rab. צִאפִי dafi *calefaciẽs.*

צפח duo ſign. habet. I. צָפַח. Inde צַפַּחַת *ſcyphus, lecythus.* 1. Sã. 26. *& nũc accipe, euge, haſtã, q̃ eſt ad caput ejus, &* צַפַּחַת *ſcyphũ aquæ.* Targ. מָנָא *vas.*

צַפִּיחִית *laganũ* frixum cũ oleo & melle. Exod. 16. *& ſapor ejus* כְּצַפִּיחִית *ſicut laganũ in* D *melle.* Targ. כְּאִסְקְרִיטָן *ſicut cruſtula.*

Chald. צְפַח *lætatus eſt.*

צפוח *lætitia, gaudium, titillatio, compunctio.*

Syriacè, צְפַח *illaquexvit.*

צַפְחָא *laqueus:* aut, quo animalia capiuntur. Luc. 21. v. 35. *Inſtar* צַפְחָא *laquei* נְצַפַּח *illaqueabit ſuper omnes.*

II. Arab. צפח zafah *pepercit, remiſit.* Mat. 6. v. 12. ואצפח לנא דנובנא *& remitte nobis debita noſtra, ſicut* צפחנא *remittimus debitoribus noſtris.* Gẽ. 18. *& non* תצפח ען אלמדינה *parces urbi iſti:* remittes. Alc. צַפְחָא *remiſſè, pedetentim.* Precat. E יַא כַּרִים אַלְצַפְח *ó honorabilis remiſſione.*

Deinde, צפח zaffah *bracteavit.*

צפאחה zafaha *bractea* ſeu *lamina thoracis;* Pl. צפאיח zafajah *bractea, lamina, ſuperficies.*

מצפח muſaffah *bracteatus, laminatus.*

צפן duo ſign. habet. I. צָפַן *abſcondit, occultavit, recondidit, repoſuit, cuſtodivit, ſervavit, reſervavit.* Job. 10. v. 13. *& iſta* צָפַנְתָּ, Targ. טְמַרְתָּ *abſcondiſti.* Pſ. 27. יִצְפְּנֵנִי, Targ. יִטְמְשִׁנַי *abſcõdet me.* Prov. 27. v. 16. צֹפְנֶיהָ צָפַן *abſcondentes eã, abſcõ-*

A *dit ventũ.* Qui voluerit abſcondere mulierẽ malã, & opera ejus, ne videantur foris: ille ſimilis eſt volẽti abſcõdere ventũ. Exod. 2. וַתִּצְפְּנֵהוּ, Targ. וְאַטְמַרְתֵּיהּ *& abſcõdit eũ tribus menſib.* Joſ. 2. *& accepit mulier viros* וַתִּצְפְּנוֹ, Targ. וְאַטְמַרְתֵּהּ *& abſcõdit eũ:* quẽlibet ſeorſim. Niph. נִצְפַּן *abſconditus fuit.* Job. 24. *Quare ab Omnipotẽte nõ* נִצְפְּנוּ, Targ. אִתְטְמַשׁוּ *abſcondita eſſent tẽpora.* Lxx. ἔλαθον. Hiph. הִצְפִּין *abſcõdit.* Exod. 2. *& nõ potuit amplius* הַצְּפִינוֹ, Targ. לְאַטְמָרוּתֵהּ *abſcondere eum.* dages euphoniæ.

Nom. צָפוּן *abſconditus, reconditus, theſaurus:* Pl. צְפוּנִים *abſconditi, reconditi.* Prov. 13. וְצָפוּן B *& recondita eſt juſto ſubſtantia* ſeu *facultas peccatoris.* Targ. וּמִתְנְטַר *& aſſervat.* Pſ. 17. וּצְפוּנְךָ *& recondito tuo replebis ventrẽ ipſorũ:* theſauro tuo: bono, q̃ eſt apud te reconditũ, aut q̃ recondidiſti te timentib. Ezech. 17. *& polluerunt* צְפוּנִי *reconditũ meũ:* theſaurũ meum. Targ. אַרְעָא בֵית שְׁכִינְתִי *terrã domus habitationis meæ.* Pſ. 83. *& conſultabunt cõtra* צְפוּנֶיךָ *abſconditos tuos:* contra eos, quos tu protegis.

צָפוֹן, Chal. צִפּוּן *ſeptentrio;* regio ſeptentrionis interior, extremũ ſeptentrionis oc- C cupãs locũ: quaſi abſcõdita, q̃ Sol multo per annũ tempore ibi non conſpiciatur, & etiã interdiu aër in modum crepuſculi caliginoſus ſit. Itẽ *ventus à ſeptentrione flans.* Exod. 26. *Ad angulũ* צָפוֹן, Targ. צִפּוּנָא *ſeptẽtrionis.* ¶ Notat aũt ſeptentrio, 1. in deſcriptione Jeroſolymæ, montem *Zion.* Eſa. 14. *In monte feſtorũ, in lateribus* צָפוֹן *ſeptentrionis.* ¶ 2. in deſcriptione Judææ, *Aſſyriã, Chaldæam,* & hujus metropolin *Babyloniã,* ad ortũ ſeptẽ- D trionalẽ ſitã. Eſt. n. Babylonia, ſeptẽtrionalis oriẽtalis in orbe habitabili. Zoph. 2. *Extendet manũ ſuã ſuper* צָפוֹן *ſeptentrionẽ, & perdet* אַשּׁוּר *Aſſyriã.* Jer. 6. *ecce populus venit de terra* צָפוֹן *ſeptentrionis.* Judith. 16. *venit Aſſur ex montibus ab Aquilone.* ¶ 3. in deſcriptione Babyloniæ, *Mediã* & *Perſiã.* Jer. 50. *Aſcẽdit contra eã* (Babyloniã) *gens* מִצָּפוֹן *ex ſeptẽtrione:* Medi & Perſæ: Ex Media & Perſia veniet Cyrus.

צְפוֹנִי *ſeptentrionalis.* Joel. 2. *&* הַצְּפוֹנִי *ſeptentrionalem removebo à vobis:* locuſtam à ſeptẽtrione venientẽ. Targ. עַמָּא דְאָתֵי מִצִּפּוּנָא *populũ veniẽtẽ ex ſeptẽtrione:* Aſſyriæ populũ.

E מַצְפּוּנִים *abſcondita, recondita.* Abd. 1. *Eruta ſunt* מַצְפֻּנָיו *abſcondita ejus:* theſauri.

II. In malũ, צָפַן *occultè inſidiatus eſt, abſcõditus, occultatus fuit.* Pſ. 10. v. 8. *Oculi ejus turbæ infirmorũ* יִצְפֹּנוּ *abſcondentur.* Targ. יִכְמְשׁוּן *inſidiabũtur.* Prov. 1. v. 11. נִצְפְּנָה, Targ. נִכְמוֹשׁ *inſidiabimur innocenti temerè.* Pſal 56. v. 7. *Congregabuntur* יִצְפּוֹנוּ, Targ. וְיִכְמְשׁוּן כְּמָנָא *& inſidiabuntur.*

צפע Inde צֶפַע & צִפְעוֹנִי *regulus, baſiliſcus, aſpis:* Pl. צִפְעֹנִים *reguli, baſiliſci.* Eſa. 14. v. 30. *Quis ex radice*

dice ſerpentis egredietur צֶפַע *baſiliſcus*: ex Jeſſe A
Ezechias. Eſa. 59. *Ova* צִפְעוֹנִי *baſiliſci ruperũt*:
rupto ovo erumpit baſiliſcus, & nocet ef-
fractori. Jer. 8. *Ecce ego mitto in vos* נְחָשִׁים
צִפְעֹנִים *ſerpentes regulos, quibus non eſt* לָחַשׁ *in-
cantatio*. In fine 70. annorũ נָחָשׁ ſerpens fit
צֶפַע *regulus*, qui obthurat aures ſuas, ut
non audiat vocem incantatoris incan-
tantis ipſum.

צְפִיעִים *excrementa*. Ezech. 4. v. 15. *Ecce
dedi tibi* צְפִיעֵי הַבָּקָר, Targ. גְּלִילֵי תּוֹרַיָּא *ſtercora
bovis, pro excrementis hominis*.

צְפִיעוֹת *genimina*. Eſa. 22. v. 24. וְהַצְּפִעוֹת B
& genimina. Targ. וּבְנֵי בְנַיָּא *& filios filiorum*.

צפק. Arab. צַפַק *planſit*: in סָפַק invenies.
צַפַּאק ſiphac *panniculi, tunica*.

צפר tria ſign. habet. I. צָפַר *vertit ſe, rediit, circui-
vit, circundedit*. Jud. 7. v. 3. *Qui timidus eſt &
pavidus, redeat* וְיִצְפֹּר *& circumeat de monte Gi-
lead*: per gyrũ deſcendat. vel manè ſurgat:
ex Chaldęo. Targ. וְיִתְחַבַּר, lege וְיִתְבָּרַח *& fu-
giat*. LXX. *καὶ ἐξωρμησαν*.

Nom. צָפִיר, Chal. צְפִיר *hirc⁹, hœd⁹*: Pl. צְפִירִים
Ch. צְפִירִין *hirci, hœdi*. Foem. Ch. צְפִירָא *capra*. C

צְפִירָה *circuitus, periodus, cidaris, corona* caput
ambiens & circũdans. Eſa. 28. *In die illa erit
Dominus exercituũ in coronã jucũditatis*, וְלִצְפִירַת
תִּפְאָרָה *& in cidarim decoris, reliquiis populi ejus*.
Sed, Ezech. 7. v. 6. *venit* הַצְּפִירָה *revolutio ad
te, habitator terra*: cauſa eſt à Deo ut veniat
ſuper te hoſtis. decretũ, quod venit ſu-
per te manè. Ibid. v. 10. *Egreſſa eſt* הַצְּפִרָה *re-
volutio*: folliculus.

צִפֹּר, Chal. צִפַּר, Arab. עַצְפוּר azafur *avicula* D
circũvolitãs, aut quę in aëre gyratur. cõ-
prehendit aves minores; & harũ frequen-
tiorẽ hominib. *paſſerem* avẽ cõmuniſſimã,
idq; ſynecdochicè. Pl. צִפֳּרִים, Chal. צִפְּרִין,
Arab. צִפּוּר & עַצָאפִיר azafir *avicula, paſſeres*.
Gẽ. 7. v. 14. *omnẽ* הָעוֹף *avẽ juxta ſpeciẽ ſuã, & o-
mnẽ* צִפּוֹר, Targ. צִפַּר *aviculã*. Gẽ. 15. *&* צִפֹּר, Targ.
עוֹפָא *avẽ non diviſit*. Eſa. 31. כְּצִפֳּרִים עָפוֹת *ſicut a-
ves volãtes, ſic proteget Dominus Deus ſuper Jeru-
ſalem*. aves, ut defendant fœtus ſeu pullos
ſuos, nidos ſupervolant, roſtro pugnãt &
unguibus, ac præ dolore garriunt. Pſ. 102.
כְּצִפּוֹר *ſicut avis ſolitaria ſuper tecto*: ſicut paſſer. E
Ar. Luc. 12. *Quinq;* עַצָאפִיר *paſſeres aſſe veneũt*.

צִפֹּרֶן, Chal. טְפַר & טוּפַר, Arab. cũ ט pũcta-
to, טְפַר & טְפָרָה dafra *unguis, ungula*, manũ vel
pedẽ circũdans & muniẽs. ꝓpriè eorũ a-
nimaliũ, quę digitos habent ſeparatos, ut
homines, ſimię, aves. Plur. צִפָּרְנִים, Rabb.
צִפּוֹרְנִים, Ch. טִפְרִין & טְפַרִין, Ar. אַטְפַאר *ungues,
ungula*. Jer. 17. *Erratũ Juda ſcriptum eſt ſtylo fer-
ri*, בְּצִפֹּרֶן, Targ. בְּטְפַר *in ungue adamãtis exaratũ
eſt ſuper tabula cordis ipſorũ*. Quia homo fodit

A ſeu ſcribit unguibus ſuis, cõparatur ſtylus
ferre⁹, quo homo fodit ſeu exarat, ungui.
Deut. 21. *& radet caput ſuũ* וְעָשְׂתָה אֶת צִפָּרְנֶיהָ *&
faciet ungues ſuos*: præſcindet. Targ. וּתְרַבֵּי יָת
טִפְרַהָא *& alet ungues ſuos*: creſcere ſinet, ut
fiat turpis & abominabilis. Chald. Jud. 5.
Quaſſarunt עִקְּבֵי סוּס, Targ. טִפְרֵי דְסוּסְיָא *ungula
eq*. Dã. 4. וְטִפְרוֹהִי כְּצִפְּרִין *& ungula ej⁹ ſicut aviũ*.

Chal. טוּפַר, Arab. טְפַר dafar *onyx*, colore
unguis præditus: item, *ungula aromatica*, &
malleus magnus.

Arab. אַלְטוּפַאר *onycha*.

B אַטְפַר אַלְטַיִּב adfar altajeb, Matth. atfar
ateb *unguis odoratus*, ungula aromatica,
conchula Indica.

Rab. צִפּוּר *jugulũ*, quod eſt inter collum
& pectus. ☩ צִפֹּרֶת *genus locuſta*.

צִפּוּרִי *ſpongia*, & *funis* ex junco palmę fact⁹.

Chal. & Syr. צְפַר & צְפִיר *aurora* horizõ-
tem circumveniens, *manè, tempus matutinũ*:
Pl. צַפְרִין & צַפְרִירִין *matutina*: itẽ, *ſpectra matu-
tina*. Gen. 1. *& fuit* בֹקֶר, Targ. צְפַר *manè*. Gen.
41. *& poſtquã aſcẽdit* הַשַּׁחַר, Targ. צַפְרָא *aurora*.
C Verbum צְפַר *manè ſurrexit*.

Propr. צִפּוֹרִי *Ziperi*, & שִׁיפּוֹרִיָּה *Siparia*. Ibi
eſt ſepulcrum Jonę, filij Amithai prophe-
tæ, in monte: Benjamin in Itinerario.

II. Arab. צַפַר zafar, & אַצְפַר azfar *palluit, expalluit*
p̃ metu, *decoloratus, flavus fuit*. ☩ אַצְפַר *flavus*.
צֻפְרָה zofôra *pallor, decoloratio, flavedo, color
auri*.

צַפְרָה *bilis, cholera*. אַלְמַרָה אַלצַפְרָא *bilis flava*.
אַלְמַרָה אַלְמַחִיָּה *bilis vitellina*. צַפְרָא מַחְתַרִקָה *bilis
D aduſta*: in Avic. צַפְרָה סִירָא *bilis nigra*. צַפְרָה כַּחְלָה
idem.

צַפְרַאוִי zafravi *bilioſus, cholericus, melãcholic⁹*;
צַפְרָן zafran (alij זַעְפְרָן, alij סַפְרָן ſcribunt)
& עַצְפוּר *crocus*: à colore flavo.

צַפַאר zufar *rubigo*.

צְפִירָה *adoleſcens*.

III. Arab. cum צ punctato, צַפַר *plexit*. Mat. 27.
v. 27. וְצַפְרוּא אַלְכְלִילָא מִן שׁוֹךְ *& plectebant coro-
nam de ſpinis*.

צקב. Inde Arab. מַצְאקַב.

צקד. Inde צַקַד *ciconia*.

צקל. Inde צִקְלוֹן *folliculus*. 2. Reg. 4. v. 42. וְכַרְמֶל
E וּבְצִקְלֹנוֹ *& ſpicam in folliculo ſuo*. Targ. וּפֵירוּכַן
בִּלְבוּשֵׁהּ *& manipulum in veſte ſua*.

Arab. צַקַל zacal *ſplenduit, coruſcavit, reſplẽ-
duit, reluxit*. Hiph. אַצְקַל azcal *vibravit*. Pſal.
7. אַצְקַל *vibravit gladium ſuum*.

Nom. צַקְאַלָה zakala *ſplẽdor, coruſcatio*: in Av.

צקע. Arab. צַקִיע *caſia*: item *grando*.

צרר tria ſign. habet. I. צָרַר, Chald. צְרַר & צַר *li-
gavit, colligavit, vinxit, conſuit, ſtrinxit, con-
ſtrinxit, preſſit, compreſſit*. Prov. 30. *Quis* צָרַר,

Targ. צַר *ligavit aquam veſte ſua?* Hoſ. 4. v. 19. A
צָרַר *ligavit ventus ipſam alis ſuis*. R. D. *conſtrinxit ventum alis ſuis*. Quando illas aperuerit, non inveniet quicquam: ita nulla idololatriæ utilitas. Job. 26. צוֹרֵר *ligans aquas in nubibus ſuis:* conſtringens. Hoſ. 13. צָרוּר *colligata eſt iniquitas Ephraim:* reſervata apud me, ſicut res in faſciculo. Targ. גְנִיזָא בְגַנְזִי *repoſita in theſauro*. Lxx. συναγωγὴ *congregatio*. Acceperũt pro צבור *congregatio*. 2. Sam. 20. v. 3. *Et erant* צְרֻרוֹת *cõſtricta uſq; ad diẽ mortis ſuæ* Tar. נְטִירָן וּמְהַקְרִין *cuſtodita & vocata*. Cant. 8. נָצוּר *cõpingemus ſuper ea tabulas cedrinas* Lxx. διαγράψωμεν *deſcribem⁹*: q. נָצִיר. Piel צוֹרֵר *colligavit*. Joſ. B
9. v. 4. *Et utres vini veteres, & laceratos* וּמְצֹרָרִים *& ligatos:* colligatos. Lxx. ἀποδεδεσμένους.

Nom. צְרוֹר, Chal. צְרָר *faſciculus ſimul colligatus:* Plur. צְרוֹרוֹת, Chal צְרָרִין *faſciculi*. Cant. 1. צְרוֹר הַמֹּר *faſciculus myrrhæ, dilectus meus mihi*. Inde & Liber quidã nomen habet. ¶ Deinde, *ſacculus, loculus*, in quo aliquid ligatur & conſtringitur, *crumena*. Gen. 42. v. 35. *Et ecce uniuſcujuſq;* צְרוֹר כַּסְפּוֹ *loculus argenti ejus in ſacco ejus*. Ibid. *Et viderunt* צְרֹרוֹת כַּסְפֵּיהֶם, Tar. C
צְרָרֵי כַּסְפֵּיהוֹן *loculos argenti ſui*. 1. Sam. 15. *Et erit anima domini mei* צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים, Tar. גְנִיזָא בִגְנַז חַיֵּי *colligata in loculo* ſeu *faſciculo viventium, cum Domino Deo tuo: ſed animam hoſtiũ tuorum funda projiciet*. Hinc R. Eleazer dixit: *Animas juſtorum eſſe repoſitas ſub throno gloriæ: animas verò impiorum rapi & circumagi ab uno mundi fine ad alterum, nec illis eſſe quietem*. Et Judæi ſepulcris mortuorum inſcribunt: מנוחתה בצרור החיים עם שאר צדקניות א״א סלה *quies ej⁹ in loculo viventiũ cum reliquis juſtis mulieribus; Amen, a. a. Selah*. Itẽ, D
נשמתה תהא צרורה בגן עדן א״א סלה *anima ejus ſit colligata in horto Eden; Amen, a. a. Selah*. Hag. 1. *Et qui mercedẽ meret, meret in* צְרוֹר נָקוּב *loculum perforatum*. Si loculus argenti fuerit inferius perforatus, nihil in eo invenitur. argentum ſicut imponitur, ita elabitur. Targ. לִמְאֵרְתָא *in maledictionem*. Argentum ejus erit in maledictionem. ¶ Tertiò per Synecdochen, צְרוֹר idem eſt quod צוֹר, *lapill⁹ ponderis*, qui in ſacculo ponitur, & *quicunq; lapillus, ſcrupulus, calculus*, quales interdum in tritico, dum cribratur, reperiuntur, ut cũ צוּר *petra* conve- E
niat. 2. Sam. 17. *Quòd non inventus erit ibi etiam* צְרוֹר *lapillus*. Tar. אַבְנָהָא *lapides ejus*. Prov. 26. כִּצְרוֹר אֶבֶן *ſicut ſcrupulus lapidis in acervo*. Targ. הֵיךְ בּוּקָא דְכֵיפָא בְקַלְעָא *ſicut fruſtum lapidis in funda*. Amos 9. v. 9. *Sicut agitatur in cribro, & non cadet* צְרוֹר *lapillus in terram*. Targ. מִינֵי אֶבֶן מְבִינָא *ſpecies lapidis è medio*. Inde צַר pro צוּר, *petra, ſilex*. Eſa. 5. v. 28. *ungulæ equorum ejus* כַּצַּר *ſicut petra (ſilex) reputantur*. Ibid. v. 30.

A צַר וָאוֹר *anguſtia & lux obſcuratur in cœlis ejus*. ſcil. terræ. Sol & Luna.

צָרוּר, Chald. צְרִיר *ligatus, colligatus*. 2. Sam. 20. *Et fuerunt* צְרֻרוֹת *ligatæ uſq; ad diem mortis ipſarum*. Targ נְטִירָן *cuſtoditæ*. ſeparatæ à maritis ſuis, quamdiu hi viverent.

Rabb. צָרַר *reſtrinxit ſanguinem*. צְרוֹר שָׁעָה *horologium*. צרירות הַקּוֹל *raucedo*.

צרצור *vitrum ſtricti oris*.

II. Per Metaphoram, צָרַר *anxit, afflixit, vexavit, infeſtavit, cruciavit*, cùm ad hominem transfertur. Pſ 129. v. 1. *Sæpe* צְרָרוּנִי *afflixerũt me à juventute mea*. Targ. אַעִיקוּ לִי *moleſtias in-*
B *tulerunt mihi*. Num. 33 v. 55. וְצָרְרוּ אֶתְכֶם, Tar. וִיעִיקוּן לְכוֹן *& angent vos:* affligent. Lxx. καὶ ἐχθρεύσουσιν ὑμῖν *& inimici vobis erunt*. Num. 25. צָרוֹר, Targ. אָעֵק *ange Midianitas*. Lxx. ἐχθραίνετε *hoſtes ſitis*. Ibidem. *Quia* צֹרְרִים, Targ. מְעִיקִין *angunt ipſi vos*. Lev. 18. *uxorem ad ſororem ejus, ne accipias* לִצְרֹר, Targ. לְאַעָקָא לַהּ *ad angendũ:* ad affligendũ eã. Quia uni⁹ maris uxores duæ, una alterã affligit. Eſa. 11. v. 13. *Juda non* יָצֹר *affliget Ephraim*. Hiph. הֵצַר *idẽ*.
C Deut. 28. וְהֵצַר לְךָ, Targ. וִיעִיק לָךְ *& anget te in omnib⁹ portis tuis*. Zoph. 1. וַהֲצֵרֹתִי לָאָדָם *& affligã hominẽ*. Jer. 48. *Eritq; cor fortiũ Moab in die illo, ſicut cor fœminæ* מְצֵרָה *affligentis*. afflictę, anxię, in anguſtijs & doloribus partus conſtitutæ. Targ. דְעָיְקָא לַהּ בְּחַבְלָהָא *quæ affligit ſe in doloribus ſuis*. abſolutè. Lxx. ὠδινούσης *parturiẽtis*.

Nom. צַר *hoſtis, adverſarius*, qui angit, affligit, vexat, infeſtat: Plur. צָרִים *hoſtes*. Fœm. צָרָה *adverſatrix*. Nũ. 10. *Si iveritis ad bellum in terra veſtra, contra* הַצַּר הַצֹּרֵר *hoſtem affligentem*
D *vos*. Targ. מְעִיקֵי דִּמְעִיקִין *hoſtes, qui angunt vos*. Amos 3. צַר *hoſtis, & in circuitu terræ*. Hoſtis veniet, & in circuitu totius terræ caſtra metabitur. Eſa. 59. v. 19. *Cùm venerit* כַנָּהָר צָר *ſicut fluvius, hoſtis*. Targ. *Cùm venerint* כִּשְׁפַע נְהַר פְּרָת מְעִיקִין *ſicut inundatio fluvij Euphratis, hoſtes*. Lxx. ὡς ποταμὸς βίαιος, Hier. *quaſi fluvius violentus*. Hoſ. nõ correxit. Ezech. 30. *Et Noph* צָרֵי יוֹמָם *hoſtes diei:* diurni. Noph invadent hoſtes interdiu, & nõ noctu, ſicut fures. Gen. 14 *Qui tradidit* צָרֶיךָ *hoſtes tuos in manum tuam*. Targ. סָנְאָךְ *oſores tuos*. ¶ Deinde, צַר *anguſtus*. Gen. 49. v. 20. צַר, Targ. עָק *an-*
E *guſtus eſt mihi locus*. Et abſtractè, *anguſtia*. Jud. 11. *Poſtquam* צַר לָכֶם *anguſtia eſt* vel *fuit vobis* 1. Sã. 2. *Et aſpicies* צַר *afflictionẽ (in) habitaculo:* afflictionẽ habitaculi, quę erit in tabernaculo. Quando. n. duo ſunt in tẽplo ſacerdotes, unus affligit alterũ. Afflictionẽ tuã in tabernaculo meo remotionẽ à ſummo ſacerdotio: ſed manebunt ſacerdotes.

מֵצַר *anguſtia:* Pl. מְצָרִים *anguſtiæ*. Pſ. 118. *Ex* הַמֵּצַר *anguſtia invocavi Dominum*. Pſal. 116.

וּמְצָרֵי שְׁאוֹל *& anguſtia inferni invenerunt me*. A
Thr.1. *oẽs perſecutores ejus apprehenderũt eã inter* הַמְּצָרִים *anguſtias*. Inter anguſtias ſeu fauces montiũ. vel angiportũ, unde qs evadere nequit. Inter ſepes ex utraq; parte, ut non poſſis elabi. Lxx. *τῶν θλιβόντων affligentes.*

Arab. אַצטְרָאר *anguſtia, difficultates.* ※ צָר *tribulatio, anguſtia.*

III. Arab. צַר *ſtrinxit, conſtrinxit dentes, frenduit, ſtriduit*. Marc. 9. וצרראסנאנה *& conſtringit dentes ſuos*. Pſal. 35. צרוא *frenduerunt dentib. ſuis ſuper me*. Pſal. 39. יצר *ſtringet dentes ſuos.*

Nom. צְרִיר *conſtrictio, frendor, ſtridor*. צְרִיר אַלְאַסְנַאן *ſtridor dentium*. B

צַרוּר zarur *meſpilus* vehementer aſtringens, *ſorba*. ※ חצר *frendor.*

Deinde, Arab. cum צ punctato, צַר, q ד pronunciatur, *neceſſarium fuit*. אַצְטַר *coactus fuit, oportuit*. Marc. 14. v. 31. ואן אַצְטַר אלי אן אמות מעך *& ſi oportuerit me mori tecum.*

Nom. צרורה *neceſſitas*. ※ אצטרא *idem.*

צְרוּרִי *neceſſari⁹*: Pl. צרוריה *neceſſarÿ*. מֻצְטַר *idẽ*.

Itẽ Arab. צַר *damno affecit*. Marc. ult. *Non* יַצֻּרְהֻם *nocebit eis*. Luc. 10. *Nec* יַצֻּרְכֻם *nocebit vobis quicquã*. Pſ. 89. *Inimicus non* יַצֻּרְהֻ *ladet ipſũ*: nocebit ipſi. Alc. 2. מַא יַצֻּרְהֻם *quid noceret illis?* C

צר *nocumentũ*. ※ מַצַרָה *impedimentũ, nocumẽtũ*. ※ צררא *idẽ*. ※ מצר *dãnoſus*. ※ צריר *claudus*. ※ צר *ſpecies*. ※ צרור *lugas⁹* ※ צַרַאר *pſittac⁹*.

צרא in צרה invenies.

צרב duo ſign. habet. I. צָרַב, Chal. צרב *uſſit, combuſſit, incendit, arſit*. Inde Niph. נִצְרַב *incenſus, combuſtus fuit*. Ezech. 20. *Nec extinguitur flãma* וְנִצְרְבוּ־בָהּ *& incendentur eã omnes facies, à meridie ad ſeptentrionem*: prę pudore & ignominia in captivitate. Targ. וְיִתְרַשְׁמוּן *& ſignabuntur*: notabuntur. D

Nom. צָרֶבֶת *ardens*: abſolutè, *combuſtio*. Lev. 13. *Nec creverit* צָרֶבֶת *combuſtio ulceris*: cruſta. Targ רוּשָׁם *cicatrix*. ※ Chal. צָרְבָא *idẽ*.

Rabb. צָרִיב *fortis, durus.*

צוֹרְבָא *doctus*, acris ingenij vir, qui diſcit in Talmud, nondum tamen Rabbi. Item, *ſuperflua conſtipatio.*

II. Arab. cũ צ punctato, צָרַב darab *verberavit, cecidit, percuſſit, pulſavit, ferÿt, ſauciavit*. Pſ. 135. צרב *percuſſit reges magnos*. Mat. 26. v. 31. אנא אַצְרֹב אַלרַאעִי *ego percutiam paſtorem*. Marc. 14. v. 41. *Eduxit gladiũ* וצרב עָלאם *& percuſſit adoleſcentẽ*. Mat. 6. v. 2. ולא תצרב קראמך באלבוק *& non canas ante te buccinã*. ſic & aliâs quando de inſtrumentis muſicis dicitur. ¶ De ſermone. Mat. 13. v. 24. וצרב להם מתלא אחר *& propoſuit illis parabolã aliã*. Alc. יַצְרֹב מַתַלָה. Cap. Jonæ: וַאצרב לְהֻם מַתַלַא: *& dic illis exẽplũ*. צָרְבַת *percuſſa eſt*. Alc. 2. אַצְרֹב בְעַצַאךְ אַלחַגַר *percute baculo tuo petrã*. Hiph. Pass: אַצְטַרַב adtarab *concuſſus, agitatus, commotus, turbatus fuit*. Mat. E

2. v. 3. *Cùm audiſſet Herodes*, אצטרב *turbatus eſt ipſe, & omnis* Jeruſalẽ. Marc. 6. v. 50. ואצטרבוא *& turbati ſunt, & locutus eſt cũ ipſis*. Joh. 14. *Non* תצטרב *turbetur cor veſtrũ*. Pſ. 98. וליצטרב *& cõmoveatur mare*: concutiatur. Pſal. 60. *Quia* אצטרבת *concuſſa eſt terra.* A

Nom. צַארִיב darib *percutiens, verberans, pulſans*. Pſalm. 68. אַלצַארִבַאת פִי אַלדְפוּף *pulſantes in tympanis*: tympaniſtriæ.

צַרְב darb, Fœm. צַרְבָה dârba *percuſſio, cædes, vulnus, flagellum*: Pl. צַרַבַאת *flagella, plagæ*.

Avic. צַרְב darb *ſanguinolenta egeſtio.*

צַרַבַאן *verberatio, pulſatio.*

B צַרְבָה dârba *tõitru*. ※ אִצְטִרַאב *pugna agitatio.*

אַנְצַרַב andarab *rixatus, jurgatus, digladiatus, ſliatus fuit, pugnavit, oppugnavit*: de cane, *rixit*.

מֻנְצַרִב mundarib *prælіator, bellator, miles*: Plur. מֻנְצַרִבִין mundabirin *milites*.

מֻנְצַרִיבָה mundariba *pugna, bellum, rixa, rictus canis*.

Itẽ, צרב *tetendit*. Gen. 12. וצרב הנאך מִצְרַבָהֻ *& tetendit ibi tentorium ſuum.*

מִצְרַב *tentorium, tabernaculum*: Pl. מַצַארִב madarib *tentoria, tabernacula.*

C צַרְב *modus, ſpecies*: item, *multiplicatio*. ※ מַצְרוּב *multiplicatus.*

צרג. Arab. צַרְג zarg *ephippium*, ſella equi: Plur. צרוג zurug *ephippia.*

צַרַאג zarrag *ephippiarius*, q facit ephippia.

אַצְרַג azrag *ſtravit equũ* aut *mulũ, ſellã impoſuit.*

צרד. Rabb. צָרִיד *furfur*, ab ariditate: Item, *oblatio ſicca*, non permixta.

צָרוּד *raucus, vocem habens aridam.*

אֶצְבַּע צָרְדָא *digitus longus*, medius. al. *pollex*.

D רוּחַ צְרָדָה *nomẽ cacodæmonis*, ſeu mali ſpirit⁹.

Arab. צרד *rana*: in Avicen.

צרד *perſecutionem paſſus eſt*. Gal. 6. *Ne* יצרדוא *pſecutionẽ patiantur*. ※ מצרור *pſecutionẽ paſſus.*

צרח. Inde צֳרִי, & צְרִי, & צרי eſt נטף, *humor* ſeu *ſuccus ex arborib. inciſis fluẽs* ſeu *diſtillãs*, balſamo ſimilis. Gẽ. 37. *& cameli ipſorũ portãtes aromata*, וצרי, Targ. וקטף *& reſinã*. Iſmaëlitę veniebãt ex Gilead, unde reſinã afferre ſolebãt in Ægyptũ. Gẽ. 43. *Deferte viro munus, modicũ* צְרִי, Targ. קְטַף *reſina*. Jer. 46. *Aſcende in Gilead, & accipe* צְרִי, Targ. שְׁעַף *reſinã, filia Aegypti*. Jer. 8. הַצְרִי *an reſina non eſt in Gilead, ſi medicus nõ eſt ibi?* In Gilead creſcebãt arbores, unde reſinę & alij fructus ad medicinã legebantur: eratq; Gilead emporiũ mercatorum. Eratq; reſina medicina difficilimorum morborum, ut morſus ſerpentum. Ezech. 27. *& oleum* (balſamum) וְצֳרִי *& reſinã.* E

Chal. & Syr. צרא *ſcidit, incidit, proſcidit, rupit*. Chald. Eſth. 4. וַיִּקְרַע, Targ. וצרא *& ſcidit Mardochæus veſtes ſuas*. Syr. Piel צַרִי: Matth. 26. v. 65. צַרִי *ſcidit veſtes ſuas*. Pass. אצטרי *ſciſſus fuit.*

A ſus fuit. Joh. 21. v. 11. אִצְטְרִית *ſciſſum eſt rete.* Matth. 9. v. 17. *Ne* מִצְטְרִין *rumpantur utres.* ¶ Per Metaphoram, צְרִי *ſubſannavit, luſit, petulans, laſcivus fuit.* Prov. 30. v. 17. *Oculus* תִּלְעַג, Targ. דִּמְצָרִיָא *qui ſubſannat patrem.* אִצְטְרִי *laſcivit.* 1. Tim. 5. מצטרין *laſcivientes contra Chriſtum.* ❧ Nom. צרי *ſciſſus.*

Arab. צארי *arbor navis, malus.*

Cum צ punctato, צדי deri *ferrugo.*

מצדי mudri *ferruginoſus, obſcuratus, nō lucid⁹.*

צרח. צְרַח, Chald. צְרַח *elevavit vocem, clamavit, exclamavit.* Zoph. 1. *Amarè* צֹרֵחַ, Targ. יְצוּחַ *clamabit.* Hiph. הִצְרִיחַ *idem.* Eſa. 42. *Jubilabit, etiam* יַצְרִיחַ *exclamabit.* Prov. 28. *Leo rugiens, & urſus* שׁוֹקֵק *diſcurrens.* Targ. מַצְרִיחַ *exclamans.*

Arab. cum ח punctato, צרח zarach *clamavit: cecinit,* de gallo. Pſ. 17. צרחת *clamavi.* Pſ. 30. *Alte, Domine,* אצרח *clamabo.* Matth. 3. צות צארח פי אלברייה *vox clamās in deſerto.* Mat. 14. v. 26. ומן אלמחאפה צרחוא *& præ timore clamaverunt.* Rō. 9. *Eſaias* צרח אלקול *elevat vocē.*

Nom. צְרִיחַ, Arab. צרח *turris,* locus excelſus: Plur. צְרִיחִים, Arab. צרואח *turres.* Jud. 9. v. 43. *Et venerunt ad* צְרִיחַ *arcem domus Dei Berith.* Nomen loci ubi convenerant ad faciendum ברית *fœdus.* Scopulus ubi erant extructæ domus urbis.

Arab. צריח & צראח *vox, clamor, ſonitus.*

Rabbin. צְרַח *doluit.* ❧ צִרְחָא *dolor.* Talm. צרחא דלִבָּא *dolor cordis.*

Arab. אנצרח anzarah *triſtis fuit.*

צרט. Arab. צראט *via, ſemita, callis.* In prologo Alcorani: אִהְדִנָא אָלְצִרָאט מֻסְתַּקִים *deduc nos viam rectam.*

D צרט zarrat *cribravit.*

צרך. צְרַךְ. Inde צֹרֶךְ *neceſſitas.* 2. Par. 2. v. 16. *Nos vero cædemus ligna de Libano, ſecundum omnem* צָרְכָּךְ *neceſſitatem tuam:* quantum op⁹ habes. Pro quo habetur, 1. Reg. 5. *Faciam omne* חֶפְצְךָ *deſiderium tuum.* Targ. *ſufficienter dabo* צָרְכָךְ *neceſſitatem tuam.* tantum. ¶ Rabb. צרך *neceſſitas, egeſtio ſtercoris.* עָשָׂה צָרְכוֹ *fecit neceſſitatem ſuam.* Jud. 3. מֵסִיךְ *operit ipſe pedes ſuos.* Targ. עָבֵד הוּא יָת צָרְכֵּהּ *facit ipſe neceſſitatem ſuā.*

Chal. צוֹרֶךְ & צְרוּךְ, Ara. צרך *indigentia, defectus, deſideriū, utilitas.* Jer. 48. *Sicut vas in quo nō*

E *eſt* חֵפֶץ *deſiderium.* Tar. צְרוּךְ *neceſſitas: utilitas.*

Chald. & Syr. צְרִיךְ *indigens, egenus:* Plur. צְרִיכִין *indigentes.* Chald. Pſ. 40. *Ego ſum pauper* וְאֶבְיוֹן, Targ. וּצְרִיכָא *& egenus:* indigens. Syr. Act 4. *Et nemo erat inter eos.* דְּצָרִיךְ *qui indigeret.*

Rabb. צָרַךְ & הִצְטָרֵךְ *neceſſe fuit, neceſſe habuit, indiguit, oportuit, debuit.*

אִצְטְרִכָיָא *neceſſaria, cibaria oportuna.*

צָרְכֵי הַגּוּף *neceſſaria corporis.* צָרְכֵי הַנֶּפֶשׁ *neceſſaria animæ.*

Arab. צרך *neceſſitas.* Pſal. 23. כאלצרך *juxta neceſſitatem.*

צרם. Rabb. צָרַם *ſcidit, fregit.* Talm. צרם אוזן בכור *ſcidit aurem primogeniti.*

Arab. צָרְם *inteſtinum rectum.*

מִצְרָם mazram *farcimen.*

צְרַם carm *gutta.*

Sed cum צ punctato, אַצְרַם *accendit.* Act. 49. verſ. 20. וְאַצְרַמוּא *& accenderunt ignem.* אצטרם *accenſus fuit, exarſit.* Pſ. 99. אצטרמת *accenſus eſt ignis.*

Nom. אצטראם *accenſio, ſuccenſio.*

B **צרס**. Arab. cum צ punctato, צֶרְס dars *dens:* itē, *dentale aratri:* Pl. אצראס adras, & אַצְרָאס adaris *dentes.* אַלְצֶרְס אלטאחון *dens molaris.*

צַרַּס darras *dentavit, dentibus inſtruxit.*

אתצרס atdarras *dentivit.*

בלא צְרִיס bile daris *edentulus.* צֶרְס מִן תּוּם *dens allij.* צֶרְס קֻדָמִי dars cudumi *dens anterior,* inciſorius, gelaſinus.

צרע tria ſignificata habet. I. צָרַע. Inde Paul Piel, מְצֹרָע *leprâ affectus, leproſus:* Plur. מְצֹרָעִים

C *leproſi.* Foem. מְצֹרַעַת *leproſa.* 2. Reg. 5. v. 27. *Et exivit ab eo* מְצֹרָע *leproſus ut nix.* Targ. חִוָּר *albus.* Ibidem v. 1. *Et vir ille erat fortis virtute* מְצֹרָע *leproſus.* Targ. וְהוּא לְקֵי בִסְגִירוּתָא *& erat percuſſus lepra.* 2. Reg. 7. v. 3. *Et quatuor viri erant* מְצֹרָעִים *leproſi in oſtio portæ.* Sicut leproſi ſolebant extra urbem degere. Exod. 4. *Et ecce manus ejus* מְצֹרַעַת *leproſa ſicut nix.* Targ. חִוָּרָא *alba.*

Nom. צָרוּעַ *leproſus.* Leproſus cogebatur, 1. incedere ſciſſis veſtibus. 2. alere cæſariem. 3. labrum ſuperius obtegere. 4. clamare: immundus, immund⁹. 5. degere extra caſtra, ſed ſolū, quamdiu lepra laboraret.

צָרַעַת *lepra.* Lev. 13. צָרַעַת, Targ. סְגִירוּתָא *lepra eſt.*

צִרְעָה, Chald. עֲרָעִית *veſpa, crabro.*

Rabb. צִרְעִין *apes, feræ, veſpæ.* ❧ צָרַע *leproſus fuit.*

II. Arab צרע *cecidit, dejectus, proſtratus, alliſus fuit.* Pſ. 45. *Populi* יצרעון *cadent ſub te.* 2. Petr. 3. v. 17. פתצרעוא *& cadatis ex ſtabilitate veſtra.* יצארעוא *luctentur:* in Avic צרע zarra *dejecit, proſtravit, alliſit.* Pſ. 73. צרעתהם *dejeciſti eos.* Pſ. 37. ליצרעוא

E *ut proſternant pauperem.* Marc. 9. צרעה *alliſit illum.* אנצרע anzara *luctatus fuit, proſtratus fuit.* Pſal. 6. ויכצרעוא *& proſternantur.*

Nom. צרע & צראע *epilepſia:* quaſi lucta. ❧ מצרוע *epilepticus.*

מצארע muzari *luctator, athleta:* Plural. מצארעין *luctatores.*

אנצראע inzira, & מנצארע munzara *lucta.*

III. Arab. cū צ pūctato, צרע dara, & אצחרע adtara *clamavit, cātavit, oravit, precatus eſt.* Gē. 4. צראח.

4. צראה דם אחיך צרעאלי *vox ſanguinis fratris tui clamat ad me*. Luc. 9. v. 40. וצרעת לתלמידיך *& rogavi diſcipulos tuos ut eijcerent eum*. Pſ. 30. *& ad Deum meum* אצרע *precabor*. Pſalm. 64. *cùm* צהוע אצתרעת *deprecor*. Pſal. 37. צהוע אלרב ואצרע אליה *ſubditus eſto Domino, & ora ad eum*.

NOM תצרע *oratio*. ✠ צראע *clamor, cantus*.

צרע *uber*: in Avicen. In Geogr. *Non eſt illis* ולא צרע ורע *ſemen, nec uber*. ✠ צריע *ſambuca*.

צרף tria ſignificata habet. I. צָרַף, Chald. צרף *fudit ad purificandum, liquefecit, conflavit, probavit, igne purgavit, examinavit metalla, excoxit, flando congeſſit, conflato igne liquefecit & commiſcuit, reſolvit*. Eſa. 1. ואצרף *& liquefaciam ad puritatem ſcorias tuas*. ¶ Per metaphoram, *examinavit, probavit, exploravit tribulationib. multis*. Pſalm. 66. v. 10. צְרַפְתָּנוּ כִּצְרָף־כָּסֶף *examinaſti nos ſicut examinatur argentum*. Targum

B אַתְכְתְנָא הֵיךְ קְנָאָה וּמְתִיךְ סִימָא *liquefeciſti nos, ſicut aurifaber liquefacit argentum*. Eſa. 48. v. 10. *Ecce* צְרַפְתִּיךָ *excoxi te, ſed non in argento: elegi* ſeu *probavi te in camino afflictionis*. hic phraſis explicatur. Jud. 7. v. 4. וְאֶצְרְפֶנּוּ, Targum

C וְאֶבְחֲרִנֵּיהּ *& probabo eum ibi*. Sicut aurifex argentum ſeparat à ſcorijs. Pſ. 26. v. 2. צָרְפָה, Targ. בכן *purgarenes meos*. Jerem. 9. *Ecce ego* צוֹרְפָם *excoquo eos*. Targ. מֵיתִי עֲלֵיהוֹן עָקְתָא וְצָרִיף לְהוֹן *adduco ſuper illos anguſtiam, & probo eos*. NIPHAL. נִצְרַף *conflatus fuit*. PIEL. צרף *cōflavit*. Malach. 3. *& ſedebit* מְצָרֵף *conflans & mundificans argentum*. LXX χωνεύων *conflans*. Ibid. v. 2. *Nam ipſe* כְּאֵשׁ מְצָרֵף *tanquam ignis conflatoris* ſeu *aurificis*. Hier. *conflatus*. Hoſ. nō correxit.

D NOM. צֹרֵף & צורף *conflator, aurifaber*. Jer. 6. *In vanum* צָרַף צָרוֹף *excoxit aurifaber*. Jud. 17. v. 6. *& dedit* לַצּוֹרֵף, Targ. לְקַנָּאָה *aurifabro*.

מַצְרֵף *vas in quo conflat* ſeu *liquefacit aurifaber argentum: aut locus, ubi metalla candeſcunt, ut liborentur*. Prov. 17. מַצְרֵף לַכֶּסֶף *catinus pro argento*: fornax.

PROPR. צָרְפַת Zarphat, Arab. צרפנד Zarfand *Zarepta*, urbs Sidoniorū, quaſi in medio inter Tyrum & Sidonem ſita, ſic dicta ab officinis, in quibus vitra excoquebantur: Sidonij enim & Tyrij invenerunt artem parandi vitri, ibiq; ſuas officinas habuerunt. diſtat autē à Damaſco quatuor diebus 1. Reg. 17. v. 9. *Surge, vade* צָרְפָתָה *in Zarephat, quæ eſt* לְצִידוֹן *Sidonis*. Erat enim & alia Zarphat. LXX εἰς σαρεφθὰ ה locale, pro ת fœminino acceperunt. Inde, Luc. 4. v. 26. εἰς σαρεπτα τῆς σιδῶνος. Additur autem *Sidonis*, ad differentiam alterius Sareptæ in terra Chanaan. ¶ Deinde, צרפת *eſt quadam provincia*. Obad. 1. *Qui Cananæi ſunt uſq;*

A *ad* צרפת *Zarephat*. Hodie Judæis eſt Francia, Gallia: inde צָרְפָתִי *Gallus*. Nepotes Tarſis, alter Sepharad, alter Zarphat dictus fuit: ille Heſperidam, hic Galliam tenuit.

Rabb. צרפא *conflatorium*. ✠ צְרִיפָא *auripigmentum, nitrum, alumen*.

II. Rabb. Per metaphor. צָרַף *conjunxit, conglutinavit, congregavit, combinavit, confecit, comparavit, contulit inter ſe, permutavit*. PASSIV. אצטרף *comparatus fuit*.

צירוף *conjunctio, combinatio, relatio*.

מִלָּה מִצְטָרֶפֶת *dictio relativa*. ✠ מִצְטָרֵף *correlativum*. מצטרפים *correlativa*. ✠ הצטרפות *correlatio*. ✠ מצורף *comparatio*. ✠ צָרָף *oppidum*.

Arab. צרף zarraf *nummum commutavit*.

מצרף muzarraf *collybiſta, nummularius, menſarius, argentarius*: Item, qui eleemoſynam dat pro altero, *contributor*.

צרף zarf *moneta, mutatio, commutatio*:

ציארף *nummularius*: PL. ציארפה *nūmularij*.

צרף zarraf *declinavit vocabula*.

תצריף tazirif *coniugatio verbi*.

תצריף tazrif *oppoſitio*: PL. תצאריף tazarif *oppoſitiones*. ✠ צרף *ara*.

III. Arab. צרף zaraph *locū mutavit, vertit, avertit, reverſus fuit, diſceſſit* צרף & תְצרף *dimiſit*. Pſ. 41. ויצרף *& vertet ſtratum ejus* mutabit. Pſal. 13. *Ne* תצרף *avertas faciem tuam*. Luc. 8. וצרפה *& dimiſit eum Jeſus*. אנצרף anzaraf *converſatus eſt, reverſus, dimiſſus fuit, venit, diſceſſit*. 2. Cor. 1. v. 16. *Tum* אנצרף *reverter ex ea ad vos*. Luc 1. v. 38. ואנצרף ענהא אלמלאך *& diſceſſit ab ea angelus*. Marc. 5. v. 17. אן ינצרף מן תחומהם *ut diſcederet ex finibus eorū*. Epheſ. 4. v. 14. נתצרף *circumferamur quovis vento*.

NOM. תצרפה *converſatio*. ✠ מצרוף *converſus, congelatus*. Alc. 2. תצריף אלריאח ואלסחאב *reverſio ventorum & nubium*. Geogr. ויתצרפון פיהא *converſantur in ea*.

Cum צ punctato צִרף *uteri* PLUR. צְרוּף *utres*. ✠ צְרֵיף *utriculus*.

QUADRATA.

צנתרה *virga*: PLUR. צַנְתְּרוֹת *virga*. Zach. 4. v. 14. *Quæ in manu duarum* צַנְתְּרוֹת הַזָּהָב *virgarum aurearum*. Targ. אסקריטן *roſtrorum*.

E צפרדע *rana*: à צפר *aurora*, & ידע *ſcientia*, quod matutinū tēpus ſciat, & ex clamore ſuo indicet. Chald עוּרְדְּעָן & עורדע, ab אור *lux*. Arab. צפרע difda, cum צ punctato, & ר eliſo. Matth. difdaha: PL. צְפַרְדְּעִים, Chal. עוּרְדְּעָנִין & אורדען, Arab צפאדע difada *rana*.

צעתר Matth. ſahatar *ſatureia*.

צלצאל. Alcor. *lutum*.

FINIS LITERÆ ZADE.

LITERA
ק KOPH.

DECIMA nona Alphabeti litera nominatur Hebraicè קוּף *kuf*, Syr. קוּף *quoph*, Arabicè קאף *kaf*. Eſt autem קוּף idem quod הַקִּיפָה, *revolutio, ambitus:* quòd figura ק ſemicirculo literam deſcendentem ambiente conſtet. A

Poteſtas ejus alia in Orthographia eſt, alia in Etymologia.

In Orthographia valet *k* vel *q* latinum. Arabes tamen mollius proferunt, unde à Rabbinis per כ *ch* exprimitur: ut מיקה Rabbini ſcribunt מיכה *Mecha.* & כדר caddar *polluit*, Rabbini קדר ſcribunt. B

In Etymologia ſemper eſt radicalis: niſi, quòd in Talmud tantùm reperitur ſyllaba קָא, tam ſeparata quàm adnexa, vimq; habet affirmationis; ut, קָאמַר *dicere:* et im, *nota Genitivi caſus.*

קאה. קָאָה idem quod קוֹא, *vomuit, evomuit.* Levit. 18. v. 28. *Et non* תָקִיא, Targ. תְרוֹקֵן *evomat terra vos, cùm cõtaminaveritis eam, quemadmodū* קָאָה, Targ רוֹקִינַת *evomuit gentem, quæ fuit ante vos.* Conſtruitur אֶרֶץ cum verbo maſculino. Jer. 55. *Bibite, inebriamini,* וּקְיוּ *& vomite.* pro וּקְאוּ: literis א׳י permutatis. C

קאת. Inde קָאַת, Chald. קָאת & קָת, abſorpto א, *avis ſylveſtris* vocem edens lamentabilē, *ulula, noctua, bubo.* Zoph. 2. v. 14. & Eſa. 34. v. 11. *Poſſidebunt eam* קָאַת *ulula & erinaceus.* Pſal. 102. *Similis ſum* לִקְאַת מִדְבָּר *ululæ deſerti:* voce ſcilicet lamentabili. LXX. πελεκᾶνι *pelecano ſolitario.* Hier. Lev. 11. v. 18. Vertit, *onocrotalum.* Et in 2. Sophoniæ, duo facit onocrotalorum genera: aliud aquatile, aliud ſolitudinis. Per aquatile ſine dubio intelligit ardeam ſtellarem, à punctis elegantibus, tanquam ſtellis, ſic dictam: quæ in paludibus, inter arundines degit, & inſerto terræ roſtro ruditum aſininum edit, indeq; onocrotalus vocatur. Per ſolitudinis onocrotalum intelligit ardeā, quæ in ſylvis, ſummarum arborum cavitatibus velut incluſa, vocem ſatis flebilem, & caprinæ ſimilem edere ſæpius auditur. D A

קבב duo ſignificata habet. I. קָבַב idem quod נָקַב, *cavavit, excavavit, perfodit dictis, proſcidit, maledixit, execratus eſt.* Num. 23. v. 8. *Quid* אֶקֹּב, Targ. אֱלוּטֵה *maledicam eum? non* קַבֹּה, Targ. לָטֵה *maledixit eum Deus.* Ibid. verſ. 11. לָקֹב, Targ. לְמֵלַט *ad maledicendum hoſtem meum aſſumſi te.* Ibid. v. 13. וְקָבְנוֹ, Targ. וּתְלוּטֵה *& maledices eum mihi inde.* pro קָבוֹ: pro dages enim נ inſeritur. Ibid. verſ. 27. וְקָבֹּתוֹ, Targ. וּתְלוּטֵה *& maledices eum mihi inde.* ¶ Rabbin. קִבֵּב *convertit.* B

NOM. קֻבָּה, Chald. קֻבְּא, Syr. קְבוּת, Arab. קבּה cubba *tabernaculum, tentorium, papilio, cavea, ædicula, ſacellum, teſtudo ædificij, fornix, proſtibulum, lupanar.* Num. 25. v. 8. *Et ingreſſus eſt poſt virum Iſraelitem* אֶל הַקֻּבָּה, Targ. לְקֻבְּתָא *in tentorium: & transfodit ambos, virum Iſraëlitem, & iſtam mulierem* אֶל קֳבָתָהּ *in tentorio ejus.* pro קֻבָּתָהּ: ſine dages. Targ. לִמְעָהָא *ad viſcera ejus.* Accepit pro קֵבָה *venter, ſacculus viſcerum.* LXX. διὰ τῆς μήτρας αὐτῆς *per vulvam ejus.* Rabbini intelligunt pudendum mulieris. C

קַב *Cabus*, menſura frumentaria, ſexta pars סְאָה *Sati:* PLur. קַבִּים *Cabi.* ⁂ נְקָבָה *maledictio.*

Arab. קבּה cubba *globus, glomer, pila:* PLur. קְבָאב quibab *pila, globi.* ⁂ תקבב *contractio.*

קבה. Inde Arab. מַקְבִּי moqbi *fornix:* PLural: מַקְבִּיין moqbijn *fornices.* ⁂ קבאיא *tribus.*

Rabb. קֻבְיָא *cubus, teſſera:* PLur. קֻבְיָאוֹת *teſſeræ.* D

קבח. Arab. קָבַח quabah *fœdus, fœtidus, ſordidus, obſcœnus, turpis fuit.* Piel קַבַּח cabbah *fœdavit.* Eph. 5. v. 12. יִקְבַּח דוּכְרֵהּ *turpis eſt mentio ejus.*

NOM. קבח *turpitudo, obſcœnitas, maleficium, abuſus:* Plur. קְבָאִיח *ſordes.*

קְבִיח *fœd⁹, turpis:* PL. קְבִיחָה *turpes, fœdi.* Precat.

cat. יאמן אמהר אלגמיל וסתר עלי אלקביח *ò qui* A *manifeſtas pulcrum, & abſcondis fœdum.*

קבט Arab. אלקבט cobt vel chibt *Ægyptius:* à קבטים *Cobtim*, ſecũdo ejus rege. קבטי Copti *Ægyptiacum*. Inde *æra Copti*, hoc eſt, Ægyptiorum, quæ eſt æra Diocletiani. quæ numeratur ab eo tempore, quo Copton celebrem urbem rebellem Diocletianus ſolo æquavit, multis millibus Judæorum occiſis, qui cum Achilæo, iſtius rebellionis autore conſpiraſſent. Hujus autem æræ annus quintus, fuit Chriſti 285. Coptus metropolis fuit, & Ægyptiorum atque Æthiopum commune emporium. B

קבל quatuor ſignificata habet. I. Piel. קִבֵּל, Chald. קַבֵּל, Arab. קבל *accepit, recepit manibus & animo, percepit, ſuſcepit, excepit* hoſpitio, convivio, oſculo, *oſculatus eſt, advenientem admiſit.* Non reperitur in Lege & Prophetis, præterquam bis in Job, & ſemel in Proverbijs: ſed in libris captivitatis, quia eſt dictio Chaldaica. Eſther 4. *& miſit veſtes, quas Mardochai indueret, & non* קִבֵּל, Targum קַבֵּל *accepit:* noluit. Eſther 9. *Confirmârunt* וְקִבְּלוּ *& acceperunt ſuper ſe, & ſuper ſemen ſuum.* Job. 2. *Etiam bonum* נְקַבֵּל *accipiemus à Domino, & malum non* נְקַבֵּל *accipiamus.* Prov. 19. *Audi conſilium,* וְקַבֵּל, *& accipe diſciplinam.* 2. Paral. 12. v. 18. וַיְקַבְּלֵם *& accepit* ſeu *excepit eos David, & dedit eos in capita turmæ.* Chald. Dan. 2. *Munera, dona & precium multũ* תְּקַבְּלוּן *accipietis.* ¶ De voce aut ſermone, *audivit, obedivit.* Deut. 18. v. 15. *Ad ipſum* תִּשְׁמָעוּן *audietis:* obedietis. Targ. מִנֵּהּ תְּקַבְּלוּן *ab ipſo accipietis.* Gen. 3. *Quia* שָׁמַעְתָּ, Targ. קַבֶּלְתָּא *audiviſti ad vocem uxoris tuæ.* Gen. 14 קַח, Targ. קַבֵּל *accipe, quæſo, benedictionem meam* Levit. 5. v. 17. וְנָשָׂא, Targ. וִיקַבֵּל *& accipiet iniquitatem ſuam* Syr. Matth. 6. דקבלו *qui acceperunt mercedem ſuam.* Joh. 1. *& ſui non* קבלוהי *receperunt eum.* Luc. 8. v. 9. קַבְּלֵה *excepit eum turba multa.* Act. 3. v. 21. דְּלֵהּ וָלֵא לִשְׁמַיָּא דְּנְקַבְּלוּן *quem oportet cœlos ut recipiant:* convenit cœlis. Act. 25. v. 24. קַבְּלַנִי *compellavit me.* Arab. Pſalm. 30. קַבַּלְתָּנִי *ſuſcepiſti me.* Pſal. 15. יְקַבֵּל *accipiet munera ſuper innocentem.* Matth. 26. v. 49. וְקַבְּלֵה *& oſculatus eſt eum.* Luc. 7. תקבל *oſculabatur pedes ejus.* Ibid. *Tu non* תקבלני *oſculatus es me.*

C

D

E

NOM. קָבוּל & קַבָּלָה, Arab. קבל *acceptio, doctrina*, quam per manus accipiunt filij à patribus viva voce, non literis: ἄγραφον. Ejus correlativũ eſt מְסֹרֶת *Traditio:* de quo in מסר vide. Tribus enim modis homo ſcit & intelligit aliquid: 1. ex ſeipſo. 2. ex aliorum doctrina. 3. ex aliorum narratione, quæ eſt קַבָּלָה *Cabbala.* ¶ Tripliciter autem hoc vocabulum קַבָּלָה uſurpatur. PRimò, de doctrina patrum, quam קִבֵּל *accepit* unus de ore alterius, & מָסַר *tradidit* poſteris, ab Adamo, qui eam à Deo accepit, & liberis ſuis tradidit, uſq; ad Moſem, qui Legem cõſcripſit. Ejus Cabbalæ prorſus extinctæ, quædam reliquiæ ſunt breves & paucæ ſententiæ, ceu apophtegmata quædam, quæ פרקי אבות *Capitula patrum* inſcribuntur. cujuſmodi ſunt ſeptem præcepta filiorum Noë. quæ in rad. צוה habes. Item, quòd filij Iſraël non comedunt nervum fœmoris. SEcundò, de תורה שבעל פה *Lege oretenus tradita* ſeu *acroamatica*, שמעתא, quæ ſit פירוש התורה הכתובה או שבכתב *expoſitio Legis ſcriptæ*, & quam Moſes dies quadraginta, & totidem noctes in monte Sinai commoratus, ex ore Dei didicerit: & ſine qua multa Legis præcepta ambigua, obſcura & interdum pugnantia, intelligi nequeant. De hac enim ita ſentiunt Judæi: Moſes קבל *accepit* תורה ופירושיה *Legem & expoſitiones ejus*, ab eo qui illam dedit in Sinai, in tabernaculo teſtimonij, & in cãpeſtribus Moab, ומסרה *& tradidit illam* Joſuę: Joſua Septuaginta ſenioribus: hi Prophetis prioribus, Samueli & cæteris: hi Prophetis poſterioribus, inter quos Haggæus, Zacharias & Malachias: hi viris magnæ Synagogæ: hi ſuis per varios gradus ſeu multas ætates ſucceſſorib. uſq; ad illud tempus, quo tandẽ fuit mandata literis, & inde confectum Talmud: de quo in rad. למד vide. תורה שבעל פה היא פירוש התורה הכתובה ונמסרה מאיש לאיש בכל דור ודור. TErtiò, de myſterijs, quæ Judæi recentiores in Moſis & Prophetarum ſcriptis veſtigant, dum literas & ſyllabas, præſertim nominum Dei numerant, pro numeris accipiunt, tranſponunt & ſymbolicè mutant. ut cùm familia ſeu ſchola Eliæ cujuſdam tradidit, mundum duraturum ſex mille annos: quia in primo verſu primi capitis Geneſeos, in quo creatio cœli & terrę deſcribitur, ſexies habetur litera א, quæ in numeris mille denotat. Sic, Gen. 23. *& venit Abraham ad plangendum ob Saram,* וְלִבְכֹּתָהּ *& ad deflendũ eam;* tradit autor Baal turim, ſcribi כ parvum, ad innuendum, quòd Abraham parũ fleverit ob mortem vetulæ conjugis. Nugæ. Sic cum Haggæi 5. ſcribitur אכבר, & legitur אִכָּבְדָה *glorificabor,* tradunt literã ה denotari quinq; rerũ defectum in tẽplo ſecundo. de quo in כבד vide. Hæc verò קַבָּלָה *Cabbala*, rurſus in עיונית *ſpeculativam & practicam* ומעשית dividitur. Inde

Inde קַבָּלָן & מְקַבֵּל *cabaliſta*, ejus artis peritus: Pl. מְקַבְּלִים *cabaliſtæ*, qui à majoribus traditã per manus doctrinam acceperũt. A

Syr. מְקַבְּלָן & קַבְּלָן *receptor, ſuſceptor, depoſitarius, hoſpes*. Rom. 16. verſ. 23. מְקַבְּלָנִי *hoſpes meus*: Pl. מְקַבְּלָנִין *ſuſceptores, patrimi*, qui pro puero ſponſionem faciunt in baptiſmo.

מקבול & אתקבל *acceptus*. קָ֗ מְקַבְּלָנוּת *receptio*. קָ֗ מקבלנית *acceptabilis*.

קוּבְלָא *epulum, convivium magnificum, δοχή*. Luc. 5. *Et fecit Levi in domo ſua* קוּבְלָא *convivium magnum*.

Arab. קבלה cubla *oſculum honeſtum, baſium*. קָ֗ מקבול maqbul *amaſius*. B

קבל cabbal *oſculatus eſt*. קַבְּלָה *oſculatus eſt eum*. אקבלה *oſculabor eum*.

Deinde, Arab. קבל *excepit puerum in partu, obſtetricatus eſt*.

קבלה cabila ſeu cabilla *obſtetrix*. קָ֗ אקבאל iqbel *obſtetricatio*. Pſal. 139. וקבלתני מן בטן אמי *& ſuſcepiſti me de utero matris meæ*.

II. Hiph. הִקְבִּיל *vertit, convertit, advertit, oppoſuit*: quòd accipiens coram dante ſtet. Exod. 26. v. 5. מַקְבִּילוֹת *vertentes laqueolos unum ad alterum*: advertentes, oppoſiti. C

קֳבֵל *adversùs, ex adverſo, è regione, coram*. 2. Reg. 15. verſ. 10. *Percuſſit eum* קָבָל-עָם, Targ. קֳדָם עַמָּא *coram populo*. Quod legendum קַבְלְעָם *Kabholam*: nomen proprium.

קָבוֹל *baliſta*, tormenti bellici genus, quo projiciuntur in murum lapides. Ezech. 26. v. 9. וּמְחִי קָבָלוֹ *& arietem baliſtæ ſuæ, dabit in muris tuis*. Targ. וּמַחְתַּפְנוּוֹהִי *& percuſſionem arietum ejus*. Alijs: *contra eam*.

Chald. קֳבֵל, & קְבֵל, & לְקֳבֵל, Syr. קְבוֹל, & מְקַבֵּל, לוּקְבַל & לְקֳבֵל *coram, è regione, adverſus*. D & מִלְקֳבֵל, Syr. מִן קְבוֹל *ex adverſo, ex oppoſito*. Gen. 2. *Auxilium* כְּנֶגְדּוֹ, Targ. לְקִבְלֵהּ *juxta eũ*.

Arab. קבל *ante*. קבלי *ante me*. קבל דלך *antea*. מן קבלא מִן קַבְלָהּ *prius antequã*. קבלכם *apud vos*.

Verb. Syr. קַבֵּל, Hiph. אַקְבֵּל & מְקַבֵּל, Arab. אקבל aqbal *incurrit, occurrit, adijt, acceſſit, advenit, aggreſſus eſt, oppoſuit ſe, adverſatus eſt, contradixit, repugnavit*. Rom. 11. *Cùm* קַבֵּל *adverſarium eſſet Deo*. Rom. 9. v. 33. *Quis* נַקְבּוֹל *opponet ſe electis Dei?* Arab. Marc. 11. v. 27. אקבל אליה רוסא אלכהנה *acceſſerunt ad eum principes ſacerdotum*. Paſſ. אִסְתַּקְבַּל, Arab. אסתקבל *obviam factus eſt, occurrit, incurrit*. Act. 17. v. 17. וּמִסְתַּקְבְּלִין *qui obvij erant*. Ar. Matth. 8. v. 28. E אסתקבלה מגנונאן *occurrerunt ei dæmoniaci duo*. Luc. 8. אסתקבלה *occurrit ei quidam*. Geogr. *Interrogabãt nos* מן אין אקבלנא *unde veniſſemus*. Pſal. 7. אסתקבלוני *occurrerunt mihi ſicut leo*.

Syr. מְקוּבְלָא *adverſarius, inimicus*. Joh. 19. v. 12. מְקוּבְלָא *inimicus eſt Cæſaris*.

Arab. מִתְקַאבְלִין *oppoſiti, directò oppoſiti*. קָ֗ מקאבל *oppoſitum*.

מסתקבל muſtaqbal *veniens*: futurum in Grammatica.

אסתקבאל iſtiqbel *adventus*.

קבלה quible *meridies*. קָ֗ קבלי quibli *meridionalis* ריחא קבליה *ventus meridionalis*, auſter.

קבילה *tribus, generatio, familia*: Plur. קבאיל cabâil *familiæ*.

III. Chal. & Syr. קְבַל *clamavit, compellavit, provocavit, cõqueſtus eſt, murmuravit*. Exod. 22. צָעֹק יִצְעַק, Targ. מְקַבָּל יְקַבֵּל *clamando clamabit ad me*. קְבִילְתָא *clamor*.

IV. Chald. קְבַל *denigratus, obſcuratus fuit, caligavit*. Eſa. 13. חָשַׁךְ, Targ. קְבַל *obſcuratus eſt Sol in ortu ſuo*. Joel. 2. *Sol & Luna* קָדָרוּ *denigrata ſunt*. Targ. קְבָלוּ *obſcurata ſunt*.

Nom. קְבַל *obſcuritas, caligo*.

קִבְלָא *ſcheda*, quæ ad collum defertur.

קבע קְבַע. קְבַע, Chald. & Syr. קְבַע, ex uſu Chald. *fixit, infixit, confixit, affixit*: per Metaphoram, *oppreſſit, peſſundedit, perdidit, corrupit, vi rapuit, diripuit*. Chald. Jud. 4. וַתִּתְקַע, Targ. וּקְבַעְתֵּהּ *& infixit illam in ventrem ejus*. Syr. Col. 2. וּקְבַעָהּ *& affixit illud in cruce ſua*. Metaph. Prov. 22. v. 23. וְקָבַע אֶת-קֹבְעֵיהֶם *& diripit direptores eorũ*. Targ. וּמִתְפְּרַע *& ulciſcitur*. Malach. 3. v. 8, & 9. הֲיִקְבַּע *an opprimet homo Deum, ſicut vos* קֹבְעִים *opprimitis me, & dicitis: In quo* קְבַעֲנוּךָ *oppreſſimus te?* Tar. הֲיִרְגַּז *num iraſcetur quis contra Dominũ?*

Nom קוֹבַע *galea*.

קֻבַּעַת *fax*, in imo vaſis fixa.

Rab. קָבַע *fixit, præfixit, conſtituit*, locũ aut temp⁹ rei cujuſcunq;. קבע גבול *fixit terminũ*.

קָבוּעַ, Chald. קְבִיעַ *fixus, conſtitutus, ſtabilis*. משכן קבוע לשכינתו *tabernaculum conſtitutum ad habitationem ejus*.

קְבִיעָה *fixio, affixio, conſtitutio*. קָ֗ קֶבַע & קְבִיעוּת *ſtabilitas*.

קוֹבַע *mitra, pileus*: Plur. קוֹבְעִין *mitræ, pilei*.

קבוּנא *columna*. ע eliſo. קָ֗ קַבְּעָן *raptor*.

קבץ קָבַץ. קְבַץ. Chal. קְבַץ, Arab. cũ ץ supernè punctato, קבץ cabad, & קאבץ acbad *collegit, coegit, cõgregavit*, illud quod diſperſum fuerit. Pſ. 41. v. 7. יִקְבָּץ, Tar. יכנף *colliget iniquitatem ſibi*. Gen. 41. v. 35. וְיִקְבְּצוּ, Targ. וִיכַנְשׁוּן *& congregabunt omnem eſcam*. Niph. נִקְבַּץ *collectus, congregatus fuit*. Joel. 3. וְנִקְבְּצוּ *& congregamini*: Impativus p̃terito ſimilis. Piel קִבֵּץ *congregavit*. Deut. 30. וְקִבֶּצְךָ, Targ. וִיכַנְשִׁנָּךְ *& congregabit te ex omnibus populis, quo* הֱפִיצְךָ, Targ. בַּדְּרָךְ *diſperſit te Dominus Deus tuus*. Inde Judæi orant: קַבְּצֵנוּ אֲשֶׁר הֲפִיצוֹתָנוּ שָׁמָּה *congrega nos de populis, quo diſperſiſti nos*. Pual קֻבַּץ *congregatus fuit*. Hithpaël הִתְקַבֵּץ *congregavit ſe*. Rabb. נִתְקַבֵּץ *idem*. ¶ Rabb. קִבֵּץ *inſpiſſavit*.

Nom. קבוצים *congregationes*. Rabb. קִבּוּץ שְׂפָתַיִם *collectio labiorum*, punctum vocale ֻ u breve, collectis labijs proferendum.

קַבָּץ *collector, mendicus.* A

Arab. קַבְץ quibd, Fᴏᴇᴍ. קַבְּצַת cabda *collectio, collecta, tributum, debitum, manipulus, faſciculus, merges, enchiridion, capulus, manubrium, ſtabulum:* Dual. קבּ׳צתאן *duo manipuli.*

קָאבִץ cabid *collector tributi.*

מַקְבַץ maqbad *anſa.* מַקָאבִץ macabid *anſæ.*

קבַץ *conſtrinxit, aſtrinxit.* קָאבִץ *ſtiptícus.* מִנקבִץ *conſtringens ſe.* ינקבִץ *conſtringetur:* in Avic. קואבִץ *ventres gallinarum.*

Rabbinicè הִתְקַבְּצוּת *ſyſtole*, conſtrictio cordis.

קבר קְבַר. קְבַר, Chald. & Syr. קְבַר *operuit terrâ, ſepelivit, tumulavit, humavit.* Geneſ. 23. *Et poſtea* קָבַר, Targ. קְבַר *ſepelivit Abraham Saram uxorem ſuam.* Syr. Luc. 9. verſ. 19. אֶקבּור *ſepeliam fratrem meum.* Niphal נִקְבַּר, Chald. אִתְקְבַר, Syr. אֶתְקְבַר *ſepultus fuit.* Gen. 15. verſ. 15. תִּקָּבֵר, Targ. תתקבר *ſepelieris in ſenectute bona.* Lxx. τραφεὶς *nutritus.* Lege ταφεὶς *ſepultus.* Syr. Luc. 16. v. 22. *Dives etiam moriebatur* ואתקבר *& ſepeliebatur.* Piel קִבֵּר *ſepelivit.* Hoſ. 9. *Memphis* תְּקַבְּרֵם *ſepeliet eos.* 1. Reg. 11. v. 15. *Cùm aſcenderet Joab princeps exercitus* לְקַבֵּר *ad ſepeliendum interfectos.* Targ. לְחַלָּצָא *ad exuendum:* ad ſpoliandum Lxx. θάπτειν. Syr. קַבַּר *congregavit, coacervavit, conglomeravit.* Rom. 12. verſ. 20. *Carbones* תקבר *colliges ſuper caput ejus.* Pual קֻבַּר *ſepultus fuit.* Gen. 25. *Ibi* קֻבַּר, Targ. אתקבר *ſepultus fuit Abraham & Sara uxor ejus.* Hiph. Arab. אקבר aqbâr *ſepelivit.*

Nᴏᴍ. קֶבֶר, Chald. קְבַר, Arab. קֶבַר câbar *ſepulcrum:* Pʟᴜʀ קְבָרִים, Fᴏᴇᴍ. קְבָרוֹת, Chal. קִבְרִין, Arab. קבור cubur *ſepulcra.* Pſalm. 5. קֶבֶר, Targ. שיול *ſepulcrum apertum guttur eorum:* paratum ut cadavera in illud conijciantur. 2. Reg. 23. *Et projecit pulverem* אֶל קבר בני הָעָם *ſuper ſepulcrum filiorum populi.* Hieron. *Vulgi ignobilis.* Projecit pulverem ſuper ſepulcra populi, qui idola coluerat: in contemtum. Targ. לְקִבְרֵי גָלְיָא *ſuper ſepulcra exulum:* peregrinorum. ſingulæ familiæ habebant agrum ſepulturæ pro ſeipſis, ſeu privatum. alius verò erat ager publicus, ubi ſepeliebantur הַגֵּרִים *peregrini* & pauperes. Inde Actor. 1. εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις *in ſepulturam hoſpitibus.* De familijs: Geneſ. 23. *Date mihi* אֲחֻזַּת־קֶבֶר *poſſeſſionem ſepulcri vobiſcum,* וְאֶקְבְּרָה, Targ. ואקבר *& ſepeliam mortuum meum.* De peregrinis: Targ. Ruth. 1. אִית לָנָא בֵית קְבוּרְתָּא *eſt nobis domus ſepulturæ.* Jerem. 26. *Et projecit cadaver ejus in* קִבְרֵי בְּנֵי הָעָם *ſepulcra filiorum populi.* 2. Reg. 13. verſ. 21. *Et projiciebant aurum* בְּקֶבֶר *in ſepulcrum Eliſæi:* in ſpeluncam Eliſæi, in qua ſepultus erat: eam aperuerunt. Nahum 1. verſ. ult. *Sculptile & conflatile ponam* קִבְרֶךָ *ſepulcrum tuum.* quia in domo נסרוך idoli ſui occiſus eſt. Eſa. 22. verſ. 16. *Quia fodiſti tibi hîc* קֶבֶר *ſepulcrum: fodiens in excelſo* קִבְרוֹ *ſepulcrum ſuum, exculpens in petra habitaculum ſibi.* Putas te Jeroſolymis moriturum, & dudum paraſti tibi ſepulcrum? Numer. 11. verſ. 36. *Et vocavit nomen loci iſtius* קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה *ſepulcra concupiſcentiæ, quia ibi* קָבְרוּ *ſepelierunt populum* הַמִּתְאַוִּים *concupiſcentem:* à cupiditate carnium.

קְבוּרָה, Chald. קְבוּרָא *ſepultura, ſepulcrum:* actio & locus. locus ubi quis jacet Geneſ. 35. *Et ſtatuit ſtatuam ſuper* קְבֻרָתָהּ, Targum קבורתה *ſepulturæ ejus: iſta eſt ſtatua* קְבֻרַת־רָחֵל *ſepulturæ Rachel uſq; in hunc diem.* Ibi Jacob erexit ſtatuam magnam, in honorem Rachel, quam in Bethlehem ſepelire nolebat, quia terræ incolas metuebat ob cædem Sichimiticam recèns factam. nec ob locorum intervallum ad ſpeluncam duplicem transferre poterat, cadaver enim computruiſſet. Et fuit ibi iſta ſtatua cùm Lex daretur, & tempore Saulis, & adhuc hodie extare dicitur. Benjamin in Itinerario: *Sepulcrum Rachel in bivio eſt, oppidulo Bethlehem Juda ½ milliaris germanici ſpacio proximum. Eſtque tumulus conſtructus lapidibus duodecim, juxta numerum filiorum Jacob, ſupraq; tumulum eſt teſtudo quatuor columnis innixa. Porrò tumuli lapides varijs Judæorum prætereuntium nominibus inciſi ſunt.* Geograph קבר רחיל הוא קבר עליה אתנא עשר חגרא ופוקה קבה מעקודה באלצחר *ſepulcrum Rachel, eſt ſepulcrum ſuper quo duodecim lapides, & ſuper eo fornix compacta ex lapidibus.* Jerem. 22. verſ. 19. קְבוּרַת חֲמוֹר יִקָּבֵר *ſepultura aſini ſepelietur:* Aſinus non ſepelitur. Targ. כְּמָה דִמְשַׁגְרִין יָת נְבֵלַת חֲמָרָא כֵּן יְשַׁגְרוּן יָת נְבִלְתֵּהּ *ſicut eijciunt cadaver aſini, ita eijcient cadaver ipſius.* Proijcietur ſicut aſinus aut equus, ſine luctu. Joakim extra Jeruſalem fuit mortuus, cùm in captivitatem abduceretur ſecunda vice, nec permiſerunt Chaldæi ipſum ſepeliri. Eſa. 6. *Et etiam* קְבוּרָה *ſepultura non fuit ipſi:* neceſſaria ad ſepulturam, ut involucra, pheretrum & ſimilia.

Arab. קָאבִיר & קַבִיר cabir *qui mortuos ſepelit, libitinarius:* Pʟᴜʀ. קאבִרין cabirîn *libitinarij.*

מקברה maqbâra *ſepulcretum, cœmiterium, oſſarium:* Plur. מקאבר macâbir *ſepulcreta, cœmiteria.* In Geogr. אלמקברה אלמקדסה מעטמה *ſepulcrum ſanctum magnificum.*

קדד duo ſignificata habet. I. קָדַד innuit הכנעת הראש ושחותו. Inde Niphal נִקַּד *inclinatus*

natus vel *incurvatus fuit* honoris & reverentiæ cauſa. Gen. 24. v. 26. וַיִּקֹּד, Targ. וּכְרַע *& incurvatus fuit vir*. LXX. *καὶ εὐδοκήσας*. q. ויקר ob ד״ר ſimilitudinem. Ibid. v. 48. וָאֶקֹּד, Tar. וּכְרַעִית *& incurvatus ſum*. Exod. 34. וַיִּקֹּד, Targ. וּכְרַע *& incurvatus fuit in terram*. 1. Sam. 24. וַיִּקֹּד, Targ. וּכְרַע *& incurvabatur David* אַפַּיִם *facie in terram*. Exod. 5. וַיִּקְּדוּ, Targ. וּסְגִדוּ *& inclinati ſunt*. Ven. וּכְרַעוּ. ✠ Rab. קִידָּה עַל אַפַּיִם *inclinatio, ſuper faciem*: כְּרִיעָה עַל בִּרְכַּיִם *curvatio, ſuper genua*: השתחואה זה פשוט ידים ורגלים *adoratio, eſt extenſio manuum & pedum*. A

Nom. קָדְקֹד *vertex capitis*. Deut. 33. *Et diripit brachium, etiam* קָדְקֹד *verticem*. Jer. 2. *Depaſcent te* (in) קָדְקֹד *vertice*. percuſſio verticis, eſt percuſſio magna: quia caput medium vulnerat. B

קִדָּה *caſia*. Exod. 30. וְקִדָּה, Targ. וּקְצִיעָא *& caſia quingentos ſiclos*.

Rabb. מְקַדְקְדִין *ollæ, caldaria*.

Arab. קדה cudde *cyperos*.

II. Arab. קדד cadad *vomuit, evomuit, extuſſivit*. ✠ קַד cudd *vomitus, nauſea*.

קִדָּה quidda *feſtinantia*. ✠ מְקַד muquidd *feſtinus*. C

קַד cad *jam, nunc*. אלקד alquadd *ejuſdem ponderis & menſuræ*.

Deinde, קדיד *caro ſalita & ſiccata*. מקדוד *ſiccus, exiccatus*. In Geogr. לחומהם אלחות אלאבל אלמקדידה *cibi eorum ſunt piſces & carnes cameli ſiccata*.

קדב Arab. קָדַב cadab *tremuit, horruit*. מְקַדַּב mucaddab balbard כאלברד *horridus ex frigore*.

תַּקְדִיב tacdib, & תקדוב tacadub *tremor, horror*. D

קַדאב cadab *medica*, herba.

קדה. Arab. cum ז ſupernè punctato, קדי *feſtuca*. Matth. 7. *Quid vides* אלקדי *feſtucã in oculis?*

Rabb. קְדָה *genus oleris*. ✠ Chal. קְדְיָא *bubo*.

קדח tria ſignificata habet. I. קְדַח, Chald. קְדַח *incendit, accendit, combuſſit*: abſolutè, *ſuccenſus fuit, arſit*. Deut. 32. *Quia ignis* קָדְחָה *exarſit in ira mea*.

Nom. קַדַּחַת *febris, ardor*: Plur. קַדָּחוֹת *febres*. Rabb. קַדַּחַת יוֹמִית *febris diaria*, unius diei febris, ephemera. קַדַּחַת רְבִיעִית *quartana*. קַדַּחַת שְׁלִישִׁית *tertiana*. קדחת תדירה או תמידית *febris continua* ſeu *quotidiana*. E

אֶקְדָּח *gemma*, lucens ut carbo, *carbunculus*. Eſa. 54. v. 12. *Lapis* אֶקְדָּח, Tar. גְּמַר *carbunculus*:

Chald. קְדִיחָא *ardor corrumpens*. ✠ קְדִיחוּת *ignominia*.

II. Chald. קְדַח *perforavit, terebravit*. Job. 41. *Et fune* תַּשְׁקִיעַ, Targ. תִּקְדַּח *perforabis linguam ejus*.

Nom. מַקְדֵּחַ *terebellum*.

Rabb. קָדַח *crevit, germinavit*.

III. Arab. קַדָּה caddah *finxit urceos*.

Nom. קְדָה cadah *urceus, calix, cyathus fictilis*: Plur. אַקְדָאה aqdah *urcei, cyathi*. Dimin. קְדַיָּה codaijah *urceolus*.

קַדָּאח caddah *figulus*: Plur. קַדָּאחִין caddahin *figuli*.

קדל. Chald. קְדַל & קוּדַל, Syr. קְדָלָא *cervix*. Exod. 31. *Durus* עֹרֶף, Targ. קְדַל *cervice*.

Arab. קדל *judicium*.

קדם. קְדַם. Inde Piel קִדֵּם, Chald. & Syr. קְדַם, Arab. קדם caddam *prior fuit* tempore, loco, aut dignitate ſeu honore, *præceſſit, anteceſſit, antevertit, anteivit, præivit, prævenit, præoccupavit, anticipavit, attulit, obtulit, appoſuit, propoſuit, prætulit, præpoſuit*. Pſ. 68. קִדְּמוּ *præcedunt cantores, poſtea ludentes inſtrumentis muſicis*. Jon. 4. *Propterea* קִדַּמְתִּי *præoccupavi fugere in Tharſis*. Targ. אוֹחִיתִי *feſtinavi*. Deut. 23. *Non* קִדְּמוּ *prævenerunt vos pane & aqua*. Targ. עֲרַעוּ *occurrerunt*: egreſſi ſunt obviam. Mich. 6. *In quo* אֲקַדֵּם *præveniam Dominum?* Targ. אֶפְלַח *colam?* Syr. Matth. 17. v. 25. קַדְמֵהּ *prævenit eum Jeſus, & dixit*. Matth. 26. אֶקְדּם *præcedam vos in Galilæam*. Arab. Pſ. 95. נקדם לה *præveniemus eum*. Pſ. 29. קדמוא *afferte Domino*. Pſ. 72. *Reges Arabũ & Saba* קדמון *afferent dona*. Mat. 2. v. 9. *Stella* יקדמהם *præcedebat eos*. Gẽ. 18. וקדם אליהם *& appoſuit illis, & ſtetit*. Hiph. הִקְדִּים, Chald. אַקְדִּם *idem*. Job. 41. *Quis* הִקְדִּימַנִי *prævenit me & retribuam?* prior mihi benefecit? Chald. Gen. 24. וַיַּשְׁכֵּם *& manè ſurrexit Abraham*. Targ. וְאַקְדִּים *& antevertit*. Arab. תקדם *acceſſit, venit, advenit, adfuit*. Matth. 5. v. 1. תקדמוא *acceſſerunt eum diſcipuli*. Rom. 1. פאקדם עליכם *& veniam ad vos*. אתקדם atquadam *anticipatus, præventus fuit*. קדם *adductus fuit*.

Nom. קֶדֶם & קוֹדֶם, Chal. קְדָם, Arab. קדים cudim *prioritas, primordium* temporis, loci aut honoris: Plur. קְדָמִים *primordia*. Temporis, *ſeculum, æternum, antiquitas, olim*. Eſa. 19. *Ego ſum filius regum* קֶדֶם *ſeculi*. Targum דְּמִלְקַדְמִין *qui ſunt à ſeculo*: antiquorum. Deut. 33. *Et à vertice montium* קֶדֶם *antiquitatis*. Sequitur: *Et de delitijs collium* עוֹלָם *ſeculi*. Mich. 5. *Et egreſſiones ejus* מִקֶּדֶם *ante creationem mundi*. Prov. 8. מִקַּדְמֵי אֶרֶץ *à primordijs terræ*. Pſ. 78. *Eloquar ænigmata* מִקֶּדֶם *à ſeculo*. Tar. דְּמִן לְקַדְמִין *quæ fuerunt ab antiquo*. Loci, *pars mundi anterior, oriens*: reſpectu Terræ ſanctæ, *Chaldæa & Arabia*. Sicut *occidens* dicitur אָחוֹר: *meridies* יָמִין: *ſeptentrio* שְׂמֹאל. Num. 23. *Ex Syria adduxit me Balac rex Moabitarum, de montibus* קֶדֶם, Targ. מַדִּנְחָא *orientis*. Syria eſt ad orientem terræ Iſraël. Eſa. 9. *Syri* מִקֶּדֶם *ab anteriori, & Philiſtim* מֵאָחוֹר *à poſteriori*. Syri fuerũt orientales, Philiſtim occidẽtales Iſraëli. Eſa. 11.

Et ſpo-

Digitized by Google

Et ſpoliabant בְּנֵי־קֶדֶם filios orientis. Lxx. τοὺς ἀφ' A
ἡλίου ἀνατολῶν eos qui à ſolis ortu. Job. 23. v. 8. Ec-
ce קֶדֶם, Targ. לְמַדְנְחָא ad orientem ibo. Job. 1. v.
3. Eratq; vir ille magnus, inter omnes filios קֶדֶם,
Targ. מַדְנְחָא orientis: inter populos orien-
tales. Gen. 2. Et plantavit Deus hortum in E-
den, מִקֶּדֶם ab oriente. ad terram ſeu plagam
orientalem. Targ. מִלְּקַדְמִין ab antiquo. Ad
tempus refert, juxta ſententiam Hebręo-
rum, qui cenſent, paradiſum eſſe conditã
principiò, priusquam cœlum & terram
Deus faceret. Lxx. κατὰ ἀνατολὰς ad orien-
tem. Gen. 10. In Sephar, montem הַקֶּדֶם, Targ.
מַדְנְחָא orientis. Gen. 11. Et factum eſt cùm pro- B
ficiſcerentur מִקֶּדֶם ex oriente: ex Armenia. E-
rant enim montes Armeniæ in oriente.
Targ. בְּקַדְמֵיתָא in principio. Gen. 25. Et dimiſit
eos ab Iſaac filio ſuo, cùm adhuc viveret, קֵדְמָה,
Targ. קִדּוּמָא in orientem, ad terram קֶדֶם, Targ.
מַדְנְחָא orientis. in regionem orientalem, u-
bi eſt utraq; Arabia. Exod. 27. לִפְאַת קֵדְמָה
מִזְרָחָה ad angulum anteriorem, ad ortum. poſte-
rius explicat prius. Jer. 49. v. 25. Surgite, a-
ſcendite ad קֵדָר Kedar, & vaſtate בְּנֵי קֶדֶם filios Ke- C
dem. Kedem fuit filius Iſmaëlis, frater Ke-
dar. Gen. 25. v. 15. Naſis וָקֵדְמָה & Kedma. Tar.
filios מַדְנְחָא orientis. filios Kedar, in oriente
habitantes. Ezech. 25. Ecce dabo te filiјs קֶדֶם
orientis in poſſeſſionem: Medis & Perſis. Per-
ſia eſt ad orientem Judææ ſita: ſicut & A-
rabia. Matthæus ſcribit, Magos veniſſe Hie-
roſolymam ab oriente. h. e. ex Perſide. Perſarum
enim ſapientes, magi vocabantur, nec niſi ex eo-
rum numero, eorum diſciplinis imbutus, rex crea-
batur: Strabo. 1. Reg. 5. Præ ſapientia omnium D
בְּנֵי קֶדֶם filiorũ orientis. Qui erant aſtronomi
& callidi in lingua aviũ. Eſa. 19. v. 10. Filius
חֲכָמִים ſapientum ego, filius מַלְכֵי קֶדֶם regũ orien-
tis. Ubi magna erat ſapiẽtia. ¶ Per Synec-
dochen denotat ipſos orientis incolas. Eſa. 2.
Quia pleni ſunt מִקֶּדֶם præ oriente, & harioli ſicut
Philiſthijm. Pleni ſunt pſtigiarũ, magis quã
filij oriẽtis. Syri, qui fuerũt pręſtigiatores
& augures. ארם eſt ad orientẽ Terrę Iſraël.

A קֶדֶם fit Foem. קֵדְמָה & קִדְמָה, Chald.
קִדְמוֹת antè. Eſtq; interdũ temporis, inter-
dum loci. Temporis, antequam, priusquam.
Pſ. 129. v. 6. Erunt ſicut gramen tectorũ שֶׁקַּדְמַת E
שָׁלַף quod antequam evellatur, areſcit. Eſa. 23.
מִימֵי קֶדֶם קַדְמָתָהּ à diebus ſeculi antiquitas ejus:
Loci: Gen. 2. v. 14. Et ipſe fluit קִדְמַת אַשּׁוּר ante
Aſſyriam. Targ. לְמַדְנְחָא דְאַתּוּר ad orientem Aſſy-
riæ. Accepit קִדְמָה pro קֵדְמָה, quod eſt אֶל
קֶדֶם ad orientem. Gen. 4. Et habitavit in terra
Nod קִדְמַת־עֵדֶן antè Eden. Targ. מִלְּקַדְמִין בְּגִנְּתָא
דְעֵדֶן à principio in horto Eden. Ezech. 16. Sic Sa-
maria, & filiæ ejus revertentur לְקַדְמָתָן ad priſti-

num ſuum. Targ. לְאוּלְהֵן ad principium ſuum.
Plur. קַדְמוֹת priora. Ezech. 36. Et collocabo vos
כְּקַדְמוֹתֵיכֶם ſicut priora veſtra.

קָדִים, Chald. קִדּוּם oriens, anterior cœli
plaga. ſemper eſt loci. Ezech. 40. Porta ad
viam הַקָּדִים orientis. verſus plagam orienta-
lem. Et cum ה locali, קָדִימָה ad orientem. E-
zech. 40. Cujus facies viæ הַקָּדִימָה ad orientem.
¶ Deinde, קָדִים ventus orientalis calidiſſimus,
ſubſolanus, eurus. Gẽ. 41. Septem ſpicæ tenues
& aduſtæ קָדִים, Targ, קִדּוּם euro. Job. 27. Attol-
let eum קָדִים, Targ רוּחַ קִדּוּמָא ventus orientalis.
Pſ. 48. v. 8. בְּרוּחַ קָדִים vento orientali franges na-
ves Tarſis. Lxx. ἐν πνεύματι βιαίῳ in ſpiritu
vehementi. ¶ Per Metaphoram, maledictio,
infortunium. Eſa. 27. v. 8. Meditat° eſt in ſpiritu
ſuo durũ, in die קָדִים euri. Tar. לוּט maledictionis.

קַדְמוֹן, Foem. קַדְמֹנָה oriẽtalis. Ezech. 47. A-
quæ iſtæ egrediuntur ad regionẽ הַקַּדְמוֹנָה orientalẽ.

קַדְמֹנִי: Plur. קַדְמֹנִים, Foem. קַדְמֹנִיּוֹת anterio-
res. Eſt loci & temporis. Loci: Ezech. 10. Et
ſtetit ad oſtium portæ domus Domini הַקַּדְמוֹנִי an-
terioris: orientalis. Zach. 14. Et egredientur
aquæ vivæ ex Jeruſalem, pars earũ ad mare הַקַּדְמוֹנִי
anterius, Targ. מַדְנְחָא orientis, & pars earum ad
mare הָאַחֲרוֹן poſterius, Tar. מַעַרְבָאָה occidentale.
Temporis: 1. Sam. 14. Quemadmodũ dicitur
proverbio הַקַּדְמֹנִי antiquioris. Mal. 3. Sicut die-
bus ſeculi, & ſicut annis קַדְמֹנִיּוֹת prioribus. Eſa.
43. Ne recordemini priorum, וְקַדְמֹנִיּוֹת & anti-
quiora ne ſtudeatis intelligere.

Prop. קְדוּמִים Kedũim eſt fluvi° Ciſon. Jud.
5. נַחַל קְדוּמִים torrens Kedumim: torrens Kiſon.

Rabb. קִדֵּם præmiſit, præpoſuit. מוּקְדָּם וּמְאוּחָר
cùm prius natura, eſt loco poſterius: Trãſpoſitio.
A.E. אין מוקדם ומאוחר בתורה hyſteron proteron.
הַקְדָּמָה præfatio, prologus. item, præmiſſa ſyl-
logiſmi: הַקְדָּמוֹת præmiſſa.

קוֹדֵם, Foem. קוֹדֶמֶת præcedens, antecedens,
prius. קוֹדֶם שֶׁ prius quàm, ante quàm.

Chald. קַדְמַי primus. Foem קַדְמָיָא prima,
principium: Plur. קַדְמָאִין, Foem. קַדְמָיָן primæ.
קֳדָם coram. קֳדָמֵיכוֹן coram vobis. לִקְדָם antè.
לִקְדָמוּת in occurſũ. מִלְּקַדְמִין ab antiquo, olim, pri°.
Syr. מְקַדְמוּת יִדַּעְתָּא præſcientia, prænotio, provi-
dentia ✠. לוּקְדָם antè, prius, primùm. מִן לוּקְדָם
olim. ✠ קַדְמָאִית primò, primùm.

Talmud. קוּם & קַם, קָ, קְדָם, antè. קַמֵּיהּ ante
ipſum קַמָּא, pro קַדְמָא, primus. קַמַּיְתָא prima. קַמָּיֵי
primi. קוֹמָךְ antè te. לְקַמָּן infrà, mox, antea.

Arab. מְקַדִּם muquaddim prælatus, prepo-
ſitus, abbas, antiſtes, œconomus, naucleros, præſul,
princeps, procurator. Foem. מְקַדְּמָה muquad-
dima prælata, abatiſſa.

תַּקְדִּים taqdim, & תַּקְדִּמָה taqdema magi-
ſtratus, prælatura, præfectura, epiſcopatus, abbatia:
item, prologus, proœmium, anteceſſio, anticipatio.

מְתַקְדִם mutequadim *præcedens, anteceſſor, præſes, conſul, tribunus, archimarſchallus, primarius, præfectus.* A

קְדוּם *adventus*. 1. Tim. 4. v. 13. אֲלַי חִין קְדוּמִי *ad tempus adventus mei.*

קֻדָּאם cuddim *ante.* קדאם אלנאס *coram hominibus.* קדאמהם *coram illis.*

מַקְדָם maqdam *antenna navis*: Pl. מַקָאדִם macadim *antennæ.*

קְדִים cadim *antiquus, vetus, veteranus*: Plur. קְדִימִין *antiqui, veterani, grandævi.*

קְדִימָא *æternum.* קדימה *Oriens.*

קְדַם *pes* & *menſura.* קְדַמִי *pedes mei.* קדמיה *pedes ejus.* B

Arabiſmus: תקדם וקאל *præceſſerat & dixerat*: prius dixerat. תקדם ואכבר *præceſſit & locutus eſt*: prius locutus; ſicut Syris.

קדם. Arab. in קדש quære.

קדף. Arab. קַדַף, cum ד ſupernè punctato: Hiphil אַקְדַף aqdaf *vomuit, evomuit, vomitu ejecit, emiſit, expulit.* Avic. מא יקדפונה באלקי *quod ejiciunt vomitu.* Paſſ. Alc. יֻקְדַפוּן מן כל גָאנִב *ejicientur undiq.* תֻקְדַף *emittitur*: in Geograph.

Nom. קַדְף cadf *vomitus, ejectio per vomitum.* אנקדאפה *evomitio, expulſio.* קֻדָּאף cudaf *jaculum.* C

Deinde, קדף *accenſus fuit, arſit.*

אקדף aqdaf *navigavit, remigavit.* קָאדִף cadif *remex.* קדף cadf *remigatio.*

מִקְדַף maqdaf *remus, gubernaculum, temo navis*: Pl. מַקָאדִף macadif. Ramb. מגאדף *remi.*

קדר tria ſignificata habet. I. קָדַר ſignificat חשכה שחרות אופל, *obſcurus, obſcuratus, luce privatus fuit, nigruit.* Jer. 4. וְקָדְרוּ, Targ. וִיקְבְּלוּ *& obſcurabuntur cæli deſuper.* Joel. 2. v. 10. *Sol & Luna* קָדָרוּ *obſcurati ſunt.* Alc. וַאלְקַמַר קַדַרְנָאה *& Lunam obſcuravimus.* ¶ Per Metaphoram, *contriſtatus fuit.* In triſtitia enim fugit ſplẽdor faciei, quæ obſcuratur. Jer. 8. *Propter contritionem filiæ populi mei contritus ſum,* קָדַרְתִּי *obſcuratus ſum, ſtupor apprehendit me*: cõtriſtatus ſum. Mich. 3. *Et occidet Sol ſuper Prophetis,* וְקָדַר, *& obſcurabitur ſuper illis dies*: lux diurna. Veniet ſuper illos dies calamitatis ipſorum. Multitudo afflictionis ſignificatur. Jer. 14. *Luxit Juda, & portæ ejus deſtructæ ſunt,* קָדְרוּ *obſcuratæ ſunt ſuper terra.* Hiph. הִקְדִּיר *obſcuravit, denigravit.* Ezech. 32. וָאַקְדִּר *& obſcuravi ſuper eo Libanum.* Ibid. וְהִקְדַּרְתִּי *& obſcurabo ſtellas ipſorum, ſolem nube tegam, & luna non lucebit lumine ſuo, omnia luminaria lucis in cælo* אַקְדִּירֵם *obſcurabo ea ſuper te.* Infelicitas ſignificatur. Hithpaël הִתְקַדֵּר *obſcuratus fuit.* 1. Reg. 18. *Et cæli* הִתְקַדְּרוּ *obſcurati ſunt nubibus & vento.* Targ. אִתְחֲפִיו *operti ſunt.* Arab. קַדַּר caddar *obſcuravit, luce privavit.* D E

Nom. קֹדֵר *obſcurus, niger.* Per Metaphor. *triſtis*: Plur. קֹדְרִים *obſcuri, nigri, triſtes.* Pſ. 35. v. 14. *Sicut lugens ob matrem,* קֹדֵר, Targ. הֲכִיר *obſcurus incurvabar.* Lxx. σκυθρωπάζων *triſtis.* Job. 30. קֹדֵר, Targ. אוּכָם *niger inceſſi abſq; æſtu.* Job. 5. וְקֹדְרִים *& obſcuri evehuntur ad ſalutem*: triſtes, pauperes. Job. 6. v. 16. הַקֹּדְרִים, Targ. רִשְׁחִימִין *nigri propter frigus.* qui nigri ſunt propter pruinam, illos operiet nix. A

קַדְרוּת *obſcuritas, nigredo.* Eſa. 50. *Induam cælos* קַדְרוּת *obſcuritate.* Lxx. σκότος.

קְדֹרַנִּית *obſcurè.* Malach. 3. *Et quòd inceſſimus* קְדֹרַנִּית *obſcurè.* Targ. בִּמְכִיכוּת רוּחַ *in humilitate ſpiritus.* Lxx. ἱκέται. B

Propt. קֵדָר *Kedar*, alter filius Iſmaëlis, nepos Abrahæ: Gen. 25. *Ejus poſteri in hunc uſq; diem non procul à Babylone tabernacula habẽt*: Strabo. A quo regio eodẽ nomine cognominata fuit Arabiæ deſertæ, & populus illius regionis Hagareni ab ancilla Abrahæ dicti; qui corpore ob æſtum ſolis fuſco habitant in deſerto, in tentorijs, absque muro & urbe: ex pecoribus tantùm & raptu vivunt, populo Dei acerrimè infenſi. Plin. lib. 5. cap. 11. *Cedræi, Arabiæ populi.* Pſal. 120. *Habitavi cum* אָהֳלֵי קֵדָר *tabernaculis Kedar.* Targ. עַרְבָאֵי *Arabum.* Eſa. 60. *Omnes greges* קֵדָר, Targ. עַרְבָאֵי *Arabum congregabuntur ad te.* Ezech. 27. *Arabia & omnes principes* קֵדָר *Kedar.* Targ. נְבָט *Nabatea.* Cant. 1 *Fuſca ego, ſed decora, filiæ Jeruſalem,* כְּאָהֳלֵי קֵדָר *ſicut tentoria Kedar.* Sicut tentoria Arabum, quæ ſunt nigra propter æſtum & frigus. C

קִדְרוֹן *Kidron*, nomen vallis ſeu alvei, in quo torrens eodem nomine fluit, Hieroſolymam verſus orientẽ à monte Oliveti dirimens: à terræ pinguioris nigredine. Torrentis hujus origo eſt ex monte, non procul à Jeruſalem, verſus meridiem, & continuo fluxu fontis Gihon augetur. 2. Reg. 23. *Et extulit lucum ex domo Domini extra Jeruſalem, ad* נַחַל קִדְרוֹן, Targ. מֵישַׁר קִדְרוֹן *planiciẽ Kidron.* Lxx. κεδρών. Jer. 31. v. ult. *Ad torrentẽ* קִדְרוֹן, Lxx. κεδρών. ſine articulo: ſed apud Evangeliſtam cũ articulo, τῶν κέδρων. Formam habet vocis Græcæ, & quidem genitivi Plur. à κέδρος cedrus. Ideo Torrentẽ cedrorum, à cedri abundantia dictum fuiſſe quidam putarunt. Zoph. 1. v. 11. *ululãrunt habitatores* הַמַּכְתֵּשׁ, Targ. בְּנַחְלָא דְקִדְרוֹן *in valle Kidron.* D E

Rab. קַדְרוּת *eclipſis*, obſcuratio luminariũ. קְדָרִים *Arabes.* קדריים *Aethiopes*, nigri.

קְדֵרָה, Chal. קִדְרָא *olla, lebes*, qui nigrediné contraxit ex igni aſſiduo. Num. 11. *Et coquebant* בַּפָּרוּר, Tar. בְּקִדְרָא *in olla.*

Rabb. קָדְרָה *cranium capitis*, à ſimilitudine ollæ

Digitized by Google

ollæ. קִרַת הַמּוֹחַ *olla cerebri*, cranium. Arab. A
קדרה עָלִי *olla fervens*: ſing. קִדְרָה quadra *olla, le-*
bes, cacabus: Plur. קדור *ollæ, lebetes*.

קֶדֶר *ſtercus*: ex Arabico כדר cadar: quod
vide ſuo loco. ¶ Et in Avic. קדארי *fœditas,*
vilitas. ✠ קדראות *ſordities*, literis כ״ק per-
mutatis. ✠ קאדוראת *ſordes*. ✠ אדויה אלקדרה
medicina ſordida.

II. Arab. קָדַר quadar *potuit, potens fuit, prævaluit*.
Pſ. 78. *Nunquid* יָקְדַר *poterit Dominus?* Pſal. 13.
קְדַרְתָּהּ *prævalui ipſum*. Alc. יִקְדְרוּן.

Nom. קאדר cadir, & קַדִּיר caddîr, & מְקַדִּר
mucaddir, & מקתדר muctaddir *potens, potis*.
קדיר עַלִי כל שַׁאי caddir ale culli ſchai *potens* B
ſuper omnes res. מְקַדִּר אַלְכֻל *omnipotens*.

קֻדְרָה cûdra *potentia, poteſtas, facultas, copia*.
✠ קְדַר *permiſſio*.

III. Arab. קַדַּר quaddar *magnifecit, aſtimavit,*
taxavit, aſſimilavit, comparavit.

מְקַדִּר mucaddir *taxator, aſtimator, arbiter,*
arbitrarius: Plur. מקדרין *arbitri*.

תַּקְדִּיר tacdir *aſtimatio, taxatio, arbitrium,*
menſuratio, communis ſententia, proportio.

מִקְדָאר miqdar *quantitas, proportio, rata* C
pars: Plur. מַקָאדִיר macâdir *quantitates*.

קַדַר *quantitas, dimenſio*: Plur. אקדאר *dimen-*
ſiones. בְּקַדַר *in quantitate, moderatè*. Pſal. 109.
בקדר רַחֲמָתַךְ *in quantitate miſericordiæ tuæ*: pro-
pter tuam miſericordiã. קַדְרִין *duæ quantita-*
tes. קדרין מתסאוין *quantitates æquales*: in Avic.
✠ מקדארא *præceptũ*. ¶ Deinde, קדר cadar *jur-*
giũ. מַקָאדִיר *jurgia*. ✠ מקדר mucaddir *rixoſus*.

קדש tria ſignificata habet. I. קָדַשׁ, Chald. &
Syr. קְדַשׁ, Arab. קָדַס cadas *ab uſu communi ad*
divinum ſeparatus, conſecratus, ſacer, ſanctus, pu- D
rus, impollutus, mundus, caſtus, continens fuit. E-
xod. 29. *Omnis attingens altare* יִקְדָּשׁ, Targ.
יִתְקַדַּשׁ *ſanctus erit*. Ibid וְקָדַשׁ, Targ וִיתְקַדַּשׁ *&*
ſanctificabitur ipſe & veſtes ejus: conſecrabi-
tur. Eſa. 65. *Ne tangas me, quia* קְדַשְׁתִּיךָ *ſanctus*
ſum (præ) te. Targ. דְּכִינָא מִנָּךְ *mundus ſum præ*
te. pro קָדַשְׁתִּי מִמְּךָ, per ellipſin. Lxx. *καθα-*
ρός εἰμι. Deut. 22. *Ne ſeras vineam tuam mixtis,*
ne fortè תִּקְדַּשׁ *ſanctificetur plenitudo ſeminis*.
Targ. הכתאב *polluatur*. Hagg. 2. *Et ad omnem*
cibum הֲיִקְדָּשׁ *an ſanctificabitur?* Targ. הֲיִסְתָּאַב
an polluetur? p antiphraſin. ſequitur: הֲיִטְמָא
an contaminabitur? Niph. נִקְדַּשׁ, Chal. אִתְקַדַּשׁ, E
Arab. אתקדס atcadas *ſanctificatus fuit*. Exod.
29. וְנִקְדַּשׁ, Targ. וְאִתְקַדַּשׁ *& ſanctificatus eſt in*
gloria mea. Piel קִדֵּשׁ, Chald. & Syr. קַדֵּשׁ, A-
rab. קַדַּס caddas *ſanctificavit, ſanctum appella-*
vit, dedicavit, divinis uſibus conſecravit, præpara-
vit, inſtituit, conſtituit quibuſdam ceremonijs, de-
ſtinavit. Gen. 2. *Benedixit Deus diem ſeptimũ,*
וַיְקַדֵּשׁ, Targ. וְקַדֵּשׁ *& ſanctificavit eum*. Exod.
13. v. 1. קַדֶּשׁ *ſanctifica mihi omne primogenitum*.

Inde primogeniti fuerunt ſacerdotes. de
quo כֹּהֵן & נָזַר vide. Exod. 20. *Memento diei*
Sabbathi, לְקַדְּשׁוֹ *ut ſanctifices eum*. באכילה כהלינו
בלבושו; ut ſepares eum à reliquis diebus,
cibo, potu & veſtitu mundo: Et hoc quoad
corpus. Quoad ad animam verò, ferie-
ris ab omnibus negocijs mundanis, & oc-
cuperis ſtudio Legis & ſapientiæ, nec non
conſideres opera Dei. Hiph. הִקְדִּישׁ, Chal.
אַקְדֵּשׁ *idem*. Eſa. 8. *Dominum Zebaoth, ipſum*
תַּקְדִּישׁוּ *ſanctificabitis*. Targ. תאמרון קדיש *dicetis*
ſanctum. Joſ. 20. וַיַּקְדִּשׁוּ *& ſanctificârunt Kedes*
in Galilea. ſc. in aſylum. Jer. 1. הִקְדַּשְׁתִּיךָ *ſancti-*
ficavi te: præparavi te ad hoc. Hithpaël
הִתְקַדֵּשׁ, Chald. אִתְקַדַּשׁ, Arab. אִתְקַדַּס atcad-
das *ſanctificatus fuit, paravit ſe, præparatus fuit*.
Lev. 11. וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם, Targ. וְתִתְקַדְּשׁוּן *& ſanctifi-*
cabitis vos. 2. Sã. 11. v. 4. *Et ipſa* מִתְקַדֶּשֶׁת, Targ.
מִתְדַּכְיָא *mundata erat à ſua immundicie*. prius e-
rat mundata à menſtruo, quàm cum ipſa
concumberet: quia laverat. lotione enim
mundabantur à menſtruis. Arab. Matth.
6. v 9. ליתקדס אסמך *ſanctificetur nomen tuum*.

Nom. קָדוֹשׁ, Chald. & Syr. קַדִּישׁ, Arab.
קַדִּיס caddis, & קָדוּס cuddus *ſeparatus, ſan-*
ctus, purus, impollutus, caſtus, continens: Pl. קְדשִׁים,
Chal. קַדִּישִׁין, Arab. קַדִּיסוּן caddiſun, & קדסין
ſancti, puri, caſti, qui abſtinent ab omni im-
mundicie. Lev. 11. *Et eritis* קְדשִׁים, Tar. קַדִּישִׁין
ſancti, quia קָדוֹשׁ, Targ. קַדִּישׁ *ſanctus ego*. Eſa. 1.
Spreverunt קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל *Sanctũ Iſraelis*: Deum,
qui ſanctificatus eſt inter illos miraculis
ſuis. Job. 5. *Et ad quẽ* מִקְּדשִׁים *ex ſanctis reſpicies?*
q. d. ad nullum. Et ſancti intelliguntur, ſi-
cut Pſal. 16. לִקְדוֹשִׁים *ſanctis, qui in terra ſunt*.

קֹדֶשׁ, Chald. קוּדְשׁ, Arab. קֻדְס cuds *ſancti-*
tas, mundicia: Plur. קָדָשִׁים, Chald. קוּדְשִׁין *ſan-*
ctitates. Exod. 3. *Quia locus, ſuper quo tu ſtas,*
terra קֹדֶשׁ *ſanctitatis eſt*. Targ. *locus* קַדִּישׁ *ſan-*
ctus. ¶ Accipitur & *p arca fœderis*. 1. Reg. 8.
v. 8. *Et apparebant capita vectiũ* מִן הַקֹּדֶשׁ *ex ſan-*
ctitate. Pro quo habetur, 2. Par. 5. מִן הָאָרוֹן *ex*
arca. Inde קֹדֶשׁ קָדָשִׁים *ſanctitas ſanctitatũ*, locus
templi, in quo arca fœderis erat repoſita.

מִקְדָּשׁ, Chald. מַקְדַּשׁ, Arab. מַקְדַס maqdas
ſanctuarium, loc⁹ conſecratus ad doctrinã,
ad precationem, & ad cultum divinum.
Sanctuarium autem Dei, vocatur templũ.
Pl. מִקְדָּשִׁים, Chal. מַקְדְּשִׁין, Arab. מַקָאדִס ma-
cadis *ſanctuaria*. Templum diviſum erat in
tres partes: אוּלָם *porticum*, הֵיכָל *palatium*, &
דְּבִיר *oraculum*. Num. 18. v. 1. *Portabitis iniqui-*
tatẽ הַמִּקְדָּשׁ, Tar. מַקְדְּשָׁא *ſanctuarij*. Ezech. 48.
Eritq; מִקְדַּשׁ יְהוָה *ſanctuarium Domini in medio*
ejus. Pſal. 73. *Donec veniam ad* מִקְדְּשֵׁי אֵל *ſan-*
ctuaria Dei. Num. 18. v. 29. *Elevabitis omnem*
elevationẽ Domini, de omni adipe מִקְדְּשׁוֹ, Targ.

A מקדשו *ſanctitatẽ ejus ex illo*. Ubi ſcheva habet ad differentiam. ❧ מקדשים *ſanctuaria*. Ezech. 7. *Et polluētur* מקדשיהם *ſanctuaria ipſorum*. ¶ Deinde, מקדש *palatium regis* ſanctuario ſimile, quod non ingredi licet, niſi notis. Eſa. 16. *Et veniet ad* מקדשו *palatium ſuum*. Tar. בית טעותה *domum idolorũ ſuorum*. Ezech. 28. *Profanaſti* מקדשיך *palatia tua*. Ezech. 11. v. 16. *Et fui ipſis* למקדש *in palatium modicum*: In receptaculum. Sicut: *turris fortitudinis nomen Domini*. Amos 8. *Quia* מקדש מלך *ſanctuarium regis eſt*: palatium, in quod non licet ingredi niſi notis.

B Rab. הקדוש ברוך הוא *Sanctus benedictus ipſe*. hoc eſt, Deus.

Syr. קדישות *ſanctificatio*, corporis & animi continentia. קדישאית *ſanctè*.

Chald. קדש *inauris, monile*: Plur. קדשין *inaures, monilia*.

Rabb. קדש *deſponſavit*. ❧ קדושין *ſponſalia*.

Ara מקדס mucaddas *ſacratus, ſacer, ſanctus*.

תקדיס taqdis *ſanctificatio, conſecratio, celebratio miſſæ, ſanctimonia*.

בית אלמקדס beît almaqdas *domꝰ ſanctuarij*.

C Syr. קודשא עדתא *dedicatio eccleſiæ*.

II. Piel קדש *paravit, præparavit, decrevit, indixit, inſtruxit*: quando dicitur de cœtu, jejunio, bello, cæde. Exod 19 קדש *ſanctifica populum*. Targ זמן *prepara*. Ibid. וקדשתם *& ſanctificabis eos hodie & cras*. Targ. ותזמנון *& præparabis eos*. Jer. 6. קדשו *ſanctificate contra eam bellum*: indicite, inſtruite, parate. Bella enim certis ſolennitatibus ſuſcipiebantur. Joel. 1. קדשו *ſanctificate jejunium*. Targ. גזרו *decernite*. Jer. 51. קדשו *ſanctificate contra eam gentes*: convocate. 2. Reg. 10. v. 20. קדשו *ſanctificate cœtum ipſi Baal: & convocabant*. Targ. זמנו *parate*. Eſa. 13 *Ego mandavi* למקדשי *ſanctificatis meis*. Tar. למזמני *paratis meis*. Quos præparavi ad hãc rem, ut veniant. Syr Joh. 10. *Quem Pater* קדשה *ſanctificavit eum*. Hiph. הקדיש *idem*. Jerem. 12. והקדשם *& ſanctifica eos ad diem occiſionis*: para, ſepara. Soph. 1. *Quia paravit Dominus mactationem*, הקדיש *ſanctificavit invitatos ſuos*. Paravit convivium, & convocavit, quos ad id invitavit. Hithpaël התקדש *præparavit ſe*. Joſ. 3. v. 5. התקדשו, Targ. אזדמנו *præparate vos*. 2. Sam. 11. *Et ipſa* מתקדשת *ſanctificabat ſe ab immundicie ſua*: lavabat corpus ſuum, ut mundaretur à menſtruo. præcedit: רוחצת *lavans*. E

Nom. מקדש *præparatio*. Eſa. 8. v. 14. *Et erit* למקדש *in præparationem*. ſcil. vindictæ: ad cædem. Targ. לפורען *in vindictam*. confirmant ſequentia.

קדש *cinædus*, meritorius puer, paratus ad concubitum: Plur. קדשים *cinædi* aut, *immundi, impuri*, per antiphraſin. Fœm. קדשה *ſcortum, proſtibulum*, paratum ad concubitum cujusq;, *meretrix*: Plur. קדשות *ſcorta*. Deut. 23. *Non ſit* קדשה, Targ. מקדשא *meretrix de filiabus Iſrael, nec ſit* קדש *meritorius de filijs Iſraël*. Targ. *Non ſit mulier de filiabus Iſraël viro ſervo: nec accipiat vir de filijs Iſraël mulierem ancillam*. 2. Reg. 14. *Et etiam* קדש *meritorius erat in terra*. Targ. נפקת ברא *meretrix*. 2. Reg. 23. *Et diruit domos* הקדשים *meritoriorum*. Lxx. καδησείμ. Job. 36. *Et via eorum ſit* בקדשים *inter meritorios*. Targ. היך מריזני *ſicut ſcortatores*. Legit כקדשים, ob literarum ב'כ' ſimilitudinem. Al. *In tempore, quo erunt parati ad dies adoleſcentiæ*. Præcedit: *moriatur* בנער *in pueritia anima ipſorum*. 1. Reg. 15. v. 12. *Et abſtulit* הקדשים *cinædos ex terra*. Lxx. τὰς τελετὰς *ſacrificia*. Gen. 38. *ubi eſt* הקדשה, Targ. מקדשתא *meretrix? Et dicebant non fuit hîc* הקדשה, Targ. מקדשתא *meretrix*. Precedit: *& cogitabat ipſam* לזונה, Targ. כנפקת ברא *in meretricem*. Hoſ. 4. *Et cùm* הקדשות *meretricibus ſacrificabunt*.

Propr. קדש *Kadeſch*, & קדש *Kades*. Ibi ſepulti Barac, filius Abinoam, Debora, & יעל uxor Heber Kenitis.

III. Arab. קדס caddas *coacervavit, congeſſit, cumulavit*.

קדס cuds *acervus, ſtrues, congeries, agger, cumulus*: Plur. אקדאס aqdas *acervi*. באקדאס biaqdas *acervatim*. ¶ קדס מות cuds mauti *lectica mortui*, feretrum, ſandapila.

קאדס *cadus*. ❧ קידוס *arca*.

תקדיס taqdis *coacervatio, cumulatio*.

D קהה. קהה *debilitatus fuit*. uſurpatur de ferro, hebetatum, obtuſum factum eſt. Et de dentibꝰ, obſtupuit. Ezech. 18. *Patres comedent labruſcam, & dentes filiorum* תקהינה *obſtupeſcent*. Piel קהה *idem*. Eccleſ. 10. *Si* קהה *hebetatum eſt ferrum*. Lxx. ἐκπέσῃ.

Nom יקהה *debilitatio*. Gen. 49. *Et ipſi erit* יקהת עמים *debilitatio populorum*: ſubjectio. dages Euphoniæ. Targ. *Et ei* ישתמעון *obedient populi*. Lxx προσδοκία *expectatio*. Acceperunt pro תקוה *expectatio*. Prov. 30. v. 17. *Et contemnit* ליקהת אם *debilitatem matris*. Lxx. γῆρας *ſenectutem*. Targ קשישות *ſenectutem*.

Chald קיהות & אקהיות *ſtupor dentium*.

Rabb קהה *aceſcere & rubiginoſum fieri*.

קהיא *diligens attentio, ſubtilis conſideratio*.

חצים קהים *ſagittæ obtuſæ*.

Rabb. קהות שנים *ſtupor dentium*.

קהל. קהל. Inde Niph. נקהל *congregatus, collectus fuit, convenit*. dicitur de collectione hominum. Et cum על contrà, *rixas* ſignificat. Exod 32. ויקהל, Targ. ואתכנש *& congregatus fuit populus* על *contra Aharonem*. Hiph. הקהיל *congre-*

Digitized by Google

congregavit, collegit, convenire juſſit. Deut. 4. הַקְהֶל־לִי, Targ. כְּנוֹשׁ קֳדָמַי *congrega coram me populum.* L x x. ἐκκλησίασον *evocate.*

Nom. קָהָל *congregatio, cœtus, eccleſia, comitatus, collectio hominum.* Pſal. 22. *In medio* קָהָל *congregationis laudabo te.* Num. 15. הַקָּהָל *ô congregatio, ſtatutum unum vobis & peregrino:* vocativus. Exod. 10. בְּיוֹם הַקָּהָל *in die congregationis.* Gen. 28. *Et ſis* לִקְהַל עַמִּים *in congregationem populorum.* Targ. לִכְנִשַׁת שִׁבְטִין *in congregationem tribuum.* Geneſ. 49. בִּקְהָלָם *in congregatione ipſorum non uniatur anima mea.*

קְהִלָּה *idem.* ℞. מַקְהֵלִים. Foem. מַקְהֵלוֹת *congregationes.*

קֹהֶלֶת *Eccleſiaſtes,* liber Salomonis, in quo נִקְהֲלוּ *collectæ ſunt* omnes ſcientiæ & ſapientiæ. Vel *ipſe Salomo:* ut forma fœminina referatur ad ſapientiam, quæ in ipſo Salomone erat, & ad quam audiendam homines congregabantur. ¶ Per Metatheſin לַהֲקַת *congregatio, cœtus.* 1. Sam. 19. *Et vidit* לַהֲקַת הַנְּבִיאִים *congregationem prophetarum.* Targ. סִיעַת סָפְרַיָּא *cœtum ſcribarum:* diſcipulos ſapientum, qui vocantur ſcribæ.

Rabb. קְהִלָּה *urbs* vel *locus, ubi commoratur Eccleſia.* Item, *ubi quieſcunt corpora defunctorum,* cœmiterium. קְהָלָא קַדִּישָׁא *Eccleſia ſancta.* quæ diſtribuit diem in tres partes, unam ad תְּפִלָּה *orationem,* ſecundam ad תּוֹרָה *Legem,* tertiam ad מְלָאכָה *artificium.*

אַקְהָלִים *climata.*

קהם. Arab. אקהם ancaham *feſtinavit, admiſcuit, interpoſuit, intermiſit.*

מקהם mucahim *efficax.* ℞ אנקהאם inquiham *efficacia.*

קהם *cura.* Pſal. 55. אלקהמך *curam tuam jacta in Dominum.*

קהר duo ſignific. habet. I. Arab. קהר. Hiph. אקהר aqhar *anxit, conſtrinxit, afflixit, coëgit, cruciavit, tribulavit, ſolicitavit, in curas conjecit.* Pſal. 89. *Et odientes eum* קהרת *tribulavi: conſtrinxi.* Act. 19. v. 18. *Qui* קהרוא *affligebantur à Sathana.* Hebr. 11. verſ. 33. *Per fidem* קהרוא *expugnarunt reges.* Paſſ. אנקהר ancahâr *conſtrictus, coactus fuit.*

Nom. קהיר cahir *anxius, anguſtus.*

מקהור machur *anguſtiatus, æger animo:* Plur. מקהורין mucharin *anxij.* ℞ באלקהר *vi, coactè.*

קהרה câhra *angor, anxietas* corporis vel animi, *tribulatio, cruciatus, tormentum:* Plur. קהראת caharat *angores, curæ.*

II. Arab. קהר cahar *potitus, potens fuit.* 2. Cor. 2. v. 11. *Ne* יקהרנא *potiatur nobis Sathan.*

קאהר cahir, & קהאר cahar *potens, omnipotens.* Pſal. 24. אלקאהר *potens in prælio.*

Inde קָאהִרָה *Cahira,* juxta Leonem Afrum lib. 8. *coactrix.* ex ſignificatione prima. juxta Aemil. lib. 5. *victrix.* urbs Ægypti maxima, vetuſtiſſima & populoſiſſima, juxta Nili ripas ſita, regia Sultanorum Ægyptiorum. Corruptè, *Alcabyr* & *Alcairo,* pro *Alcahir.* Dicitur & מצר חדית Mezer hadit *Aegyptus nova.* Eam condidit, eoque ſedem regni tranſtulit אל מעז אלדין אללה פאטמי Almuhaz addin allah, Fatimeus. hoc eſt, quos dicunt eſſe ex poſteritate פאטמא *Fatima,* filiæ Muhammedis, anno Muhammedano 363. qui eſt Chriſti 973. Eſtque hinc initium Calipharum Ægyptiorum, quibus parebat Ægyptus tota, Arabia, Judæa, Palæſtina, Meſopotamia, Syria.

קהת. Chald קהת *dimovit.*

Rabb. קהת *uncinus veſtis,* fibula.

קוא. קוא & קָא, idem quod קָאָה. Hiph. הֵקִיא, Arab. אתקי atcai *vomuit, evomuit.* propriè de cibis, & ſuperiori ex parte. Per Metaphoram, *ejecit.* Levit. 18. *Nec* תָקִיא *evomat.* Targ. תְרוֹקֵן *expurget terra vos, cum contaminaveritis eam, ſicut* קָאָה *evomuit,* Targ. רוֹקִינַת *evacuavit gentem, quæ fuit ante vos.* Ubi tamen קָאָה eſt quinti ordinis, quia acutum eſt. Job. 20. *Facultatem devoravit,* וַיְקִאֶנּוּ *& evomuit illam.* Jon. 2. וַיָּקֵא *& evomuit Jonam.* Targ. וּפְלַט *& ejecit:* emiſit. Proverb. 25. *Ne fortè ſatieris illo,* וַהֲקֵאתוֹ *& evomas illud.*

Nom. קִיא & קָא, Arab. קי & קאי *vomitus.* Eſa. 19. *Sicut volutatur ebrius* בְּקִיאוֹ *in vomitu ſuo.* Proverb. 26. כְּכֶלֶב שָׁב עַל קֵאוֹ, Targum כְּכַלְבָּא דְהָפֵךְ עַל תִּיבוּתֵהּ *ſicut canis rediens ad vomitum ſuum.* Arab. 2. Petr. 2. verſ. 22. כאלכלב אלדי עאד אלי קיה *ſicut canis* &c.

Arab. מתקי mutcâi *vomens.*

קוב. Arab. קובה *impetigo.*

קוד duo ſignificata habet. I. Syr. קוד *ſcidit, abſcidit.* ℞ קאר *ſcindens.*

II. Arab. קוד cud, & קאד *egit, duxit, deduxit.* Luc. 6. *An cæcus* קוד *ducet cæcum?* Matth. 15. v. 14. ואעמי יקוד עמי *& cæcus ducet cæcum.* Luc. 8. ויקודה *& ducebat ipſum dæmonium in deſertum.* Matth. 26. קאדוה *duxerunt eum ad Caipham.*

אתקיד atcajad *dominatus fuit.*

קאיד câid *dux, ductor, capitaneus, præſes, præfectus, dominus, tribun⁹ ſcriba principalis.* Prec. יא קאיד מן לא קאיד לה *ô dux, cui non eſt dux.* קאיד אלבלד caid albeled *prætor, judex urbis.* קאיד אלאלף *centurio.* קאיד אלמאיה *tribunus.* קאידנא *dominus noſter.* Plur. קָאדָה & קואד *duces.*

קִיאָרָה ciada *dominium, præfectura, præſidentia:* Plur. קִיאָרָאת *dominia.* A

קָאָרָה cada *permiſſio, voluntas Dei.*

Deinde, קִיר, & קָאר, & קָאיר cajad *ligavit, colligavit.* Matth. 4. v. 5. *Tunc* קָארה *ligavit ipſum Sathan.* אַתְקִיר atquid *ligatus, implicatus fuit.* 2. Tim. 2. v. 4. ויתקיר *& implicatur negocijs mundi.* Jac. 2. v. 3. ונקתאר *& circumagimus ipſorum corpus.* מְקָאִיר muquajad *colligatus.*

קָאיר *cippus.* קיוד *compedes.*

תַּקְיִיר taquiid, & תַּקְיִירָה *ligatio:* in Avic.

קוה duo ſignificata habet. I. קִוָּה *manſit, permanſit, præſtolatus eſt, expectavit.* Pſ. 25. *Omnes* קוֶיךָ *expectantes te non pudeſient.* Pſ. 37. וְקוֵי יְהוָה B *& expectantes Dominum, ipſi hæreditabunt terram.* Niph. נִקְוָה *congregatus, collectus fuit, confluxit:* de aqua & hominibus. Gen. 1. v. 9. *Et dixit Deus,* יִקָּווּ, Targ. יִתְכַּנְּשׁוּן *congregentur aquæ ſub cœlo in locum unum:* confluant. Jer. 3. v. 17. ונקוו *& congregabuntur ad eam omnes gentes.* Targ. ויתנהון *& diſcent colere in ea omnes populi nomen Domini in Jeruſalem.* Præter. Exod. 7. v. 21. Lev. 11. v. 36. Eſa. 22. v. 11. Piel קִוָּה, Chald. & Syr. קְוָא & קְוֵי *manſit, permanſit,* C *præſtolatus eſt, expectavit, ſperavit,* in mentem rem deſideratam collegit. Pſal. 52. וַאֲקַוֶּה, Targ. וַאֲסַכֵּי *& expectabo nomen tuum, quia bonum.* Gen. 49. v. 18. *Salutem tuam* קִוִּיתִי, Tar. סַכֵּרִית *expectavi, Domine.* Job. 3. v. 9. יְקַו, Targ. יִסְכֵּי *expectet lucem.* Job. 17. *Si* אֲקַוֶּה *expectavero ſepulcrum domum meam.* Si ſperavero, ut domus mea fiat ſepulcrum meum: Quia in ea moriar & ſepeliar. Mich. 5. v. 7. *Non* יְקַוֶּה, Targ מוריך *expectat virum:* de עֵשֶׂב *herba.* Lxx. συναχθῇ *congregetur quiſquam.* q. D יִקָּוֶה. Job. 7. v. 2. *Et ſicut mercenarius qui* יְקַוֶּה, Targ. מוריך *expectat mercedem ſuam.* Syr. Joh. 1. וקוית *& manſit ſuper eum.* Joh. 3. *Ira Dei* נִקְוֵא *manebit ſuper eo.* Matth. 15. v. 32. *Quia jam biduum* קְוַיו *manent apud me.* Act. 1. *Sed* נִקְוּוּן *expectarent promiſſum Patris.*

Nom. קַו *linea, filum lineum,* funiculus tenuis, quem minio, creta aut atramento imbuunt fabri, ut lineam rectam ducant, cujus ductum ſequantur in materia exæquanda & complananda. *Amuſſis funiculus* creta aut rubrica illitus, quo dirigunt ſaxa aut ligna: *libella, perpendiculum, inſtrumentum* E quo filũ plumbo appenſo explorat ſtructuræ in altum rectitudinem. Funiculus tam ædificij, quàm dimenſionis; in bonũ ædificandi cauſa, in malum deſtruendi ergò. Per Metonymiam, *ædificium.* Sicut deſcribitur, Eſa. 44. *Faber lignorum, extendit* קַו *lineam, formabit eam minio.* Jer. 31. *Et egredietur amplius* קַו הַמִּדָּה *linea menſuræ coram eo.* Targ. חוט מְשַׁח בִּנְיָנָא *filum menſuræ ædificij.*

Eſa. 28. *Et erit vobis verbum Domini, præceptum ad præceptum, præceptum ad præceptum,* קַו לָקָו קַו לָקָו *linea ſuper* vel *poſt lineam, linea ſuper* vel *poſt lineam, parum ibi, parum ibi.* Architectus lineam extendit, donec faciat ordinem unum: poſtea eam transfert, & extendit deſuper, ut faciat ordinem alium; & ita paulatim pergit, donec abſolvat parietem: ſic docendi ſunt inſtar puerorũ, qui paulatim parũ percipiunt. Abenezra refert צַו ad præcepta, & קַו ad doctrinam ſcriptam, cùm pueri diſcunt legere lineã unam poſt alteram, ne multitudine obruantur. Job. 38. *qui extendit ſuper ea* קַו *lineam.* Targ. מַתְקָלְתָא *perpendiculum.* Pſ. 19. *In omni terra exivit* קוָם *linea ipſorum:* ædificium ipſorum. funiculus influentiæ ipſorum Opera orbium & ſtellarum exiverunt in tota terra. Sicut ędificium fit extenſione funiculi. Lxx. ὁ φθόγγος αὐτῶν *ſonus eorum.* Legerunt קוֹלָם, quod eſt in verſu præcedente, ob ול ſimilitudinem. Aut olim ſic ſcriptum fuit. Al. ניצוץ שלהם *ſplendor ipſorum.* Quia ſplendor & ſcintilla ſpeciem linearum referunt. ¶ In prophetis autem uſurpatur *duplex linea,* una *ædificationis,* altera *deſtructionis.* Aedificationis: Zach. 1. *Domus mea ædificabitur in ea, dicit Dominus Zebaoth,* וקו *& linea extendetur ſuper* Jeruſalem. Targ. וחוט משחתא *& filũ menſuræ.* ut menſuretur longitudinem & latitudinem murorum. Destructionis: Eſa. 34. *Et extendet ſuper ea* קַו־תֹהוּ *regulam inanitatis.* Lxx. σπαρτίον γεωμετρίας ἐρήμου *funiculum Geometriæ deſerti.* 2. Reg. 21. *Et extendam ſuper* Jeruſalem קַו שֹׁמְרוֹן *lineam Samariæ, & perpendiculum domus Achab.* Targ. חוט חורבן *filum devaſtationis.* Eſa. 18. v. 2. גוי קַו קַו *gentẽ linea linea, & conculcatã.* Aut, *quæ paulatim conculcabitur.* Targ. עַמָּא אַנִיסָא *populũ afflictũ:* funiculis dimetiendũ & dividẽdum. Abenezra: *ſimilẽ puero diſcenti lineã poſt lineã.*

תִּקְוָה idẽ, *funiculus ex filis retortus.* Joſ. 2. v. 17. *Ecce cùm ingreſſi fuerimus terrã* תִּקְוַת חוּט *funiculum fili coccineum iſtum ligabis in feneſtra.* Targ. חוּרָא *lineam.* funiculum tortum ex filis coccineis factum. Lxx. σπαρτίον *funiculũ.* ¶ Deinde, תִּקְוָה *expectatio, ſpes.* Zach. 9. אֲסִירֵי הַתִּקְוָה *vinctos ſpei.* Tar. אֲסִירַיָּא דִמְסַבְּרִין לְפוּרְקָנָא *vinctos qui expectant liberationem.* Lxx. τῆς συναγωγῆς *congregationis.* q. מִקְוֵה. Prov. 23. וְתִקְוָתְךָ, Targ. וְסִבּוּרָךְ *& ſpes tua non excindetur.* Job. 7. *Dies mei leviores ſunt radio textoris, & conſumũtur abſq;* תִּקְוָה *expectatione:* mora. vel, *abſq; filo.* radius n. textoris filo carens, eſt celerior.

מִקְוֶה, Foem. מִקְוָה, Chald מִקְוָא *congregatio, collectio, colluvies, confluentia.* Genef. 1. v. 10. וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם *& collectionem aquarum vocavit*

A *cavit maria.* Targ. ולבית כניש.חמיא *& domum ſeu locum collectionis aquarum.* Eſa. 22. v. 11. ומקוה *& congregationem feciſti inter muros duos ad aquas piſcinæ veteris.* Foſſam, in qua colligũtur aquę pluviarũ. Lxx. *συναγωγὴν ὕδατος congregationẽ aquarũ.* Hier. *lacũ*: colluviẽ. Exod. 7. *& ſuper omnem* מקוה מימיהם *congregationem aquarum ipſorum.* Targ. בית כנשת מימיהון *domum collectionis aquarũ ipſorum.* Sunt fontes, ciſternæ, putei, lacus. 1. Reg. 10. v. 28. *& eductio equorum Salomonis ex Aegypto,* ומקוה *& congregatio, mercatores regis emebant* מקוה *congregationem* (multitudinem quarumlibet rerum) *permutatione.* B Lxx. *ἐκ Θεκουε*: Hieron. *ex Coa.* Acceperunt מ pro præpoſitione. Pro quo utrobiq; מקוא habetur, 2. Paral. 1. Et primo loco in zere deſinit, tanquam quieſcens lamed aleph, & accentu Zakeph gadol à ſequentibus dirimitur, ut non ſit regimen. Sicut תקוה eſt *filum*, ita מקוה *filum textura* ſeu *tela byſſina.* ut duo ex Ægypto exportata fuerint, equi pulcri & telæ byſſinæ: quorum ſemper ibi fuit copia maxima. Et quidem te- C las byſſinas negociatores Salomonis alijs rebus in Ægyptum à ſe importatis permutabant: Equos verò redimebant argento, ut ſequentia oſtendunt. ¶ Deinde, מקוה *ſpes, expectatio.* 2. Paral. 29. *Sicut umbra, dies noſtri ſuper terra, & nulla eſt* מקוה *expectatio.* Lxx. *ὑπομονὴ mora.* Nemo eſt, qui habeat ſpem, ſe non moriturum. Jerem. 14. מקוה ישראל *ſpes Iſraelis, Salvator ejus in tempore anguſtiæ.* Targ. סבור *expectatio* Jerem. 50. v. 7. ומקוה אבותיהם, Targ. וסבור *& expectatio* D *patrum ipſorum Dominus.*

Rabb. קוה *congregavit, collegit.* ✠ מקואות *congregationes.*

מקוה *filatum, netum.* ¶ Item, מקוה *veſica,* in quam urina confluit.

קוין & קוי ✠ קוואי & קוי *filator, textor.* ✠ קוין & קוי *tela, textura.*

קו המזלות *linea Signorum*, ecliptica. קו השוה *linea exæquationis*, Æquinoctalis. קו מחורה *diameter.* קו הסובב *circumferentia.*

II. Arab. קוי cavi *roboravit, corroboravit, confortavit, ſanavit, animavit, munivit.* Pſalm. 89. קוהה *Brachium meum roborat eum.* Pſ. 27. יקויני *roborabit me.* Phil. 3. v. 13. ואנא קוי עלי כל שי באלמסיח אלדי יקויני *& ego omnia valeo per Chriſtum, qui me corroborat.* Paſſ. אתקוי atcavi, & תקוי tacavi *confortatus, animatus, munitus ſanatus fuit, vires recuperavit.* Pſal. 9. יתקוי *confortetur homo.* Coloſſ. 1. v. 11 ותקוו בכל קוה *& corroboremini omni robore.* תקוי *roboratus, confortatus fui.*

Nom. קוא & קוי cavvi *robuſtus, fortis, potens, animoſus, ſanus, ſeverus, rigidus, melancholicus:* Plur. קוין cavvin *robuſti, fortes.*

קוה civa, & קויא, & תקויה taqvia, & קוה *fortitudo, robur, potentia, virtus, animoſitas, ſanitas, vigor, rigor, munitio, fortalitium:* Pl. קואת & קואה *vires, virtutes.* בקוה biquiva *fortiter, magnanimiter, rigidè.* תקוי אללה *virtus Dei,* pietas. קואהא אלטביעה ואלחיואניה ואלנפסניה *virtutes naturales, animales & vitales.* אלקוי אלאואליה פי אלארכאן *virtutes primæ in Elementis:* in Avicenna.

קוז. Rabb. קוז & קז: Hiphil. הקיז *phlebotomavit, venam inciſit.* Hophal. הוקז *phlebotomatus fuit.*

B קיזאי *phlebotomus.* ✠ הקזה *inciſio venæ, phlebotomia.* ✠ מקיזים *phlebotomia.*

קוזא *granum xylini, & oleum inde expreſſum.*

קוח duo ſignificata habet. I. קח, idem quod לקח *accepit*, permutatâ ordinum ſignificatione. Ezech. 17. v. 5. ויקח *& accepit ex ſemine terræ, & dedit illud in agro ſeminis,* קח *accepit ſuper aquas multas, ſalicem poſuit illud.* Hoſ. 11. קחם *accepit illos ſuper brachia ſua.*

C Nom. קוח *carcer*, ubi captivi detinẽtur. Eſa. 61. *& vinctis* פקח קוח *apertionem carceris.* Lxx. *ἀνάβλεψιν δεσμοτηρίῳ.*

II. Arab. קיח *ſanies, pus.* ✠ תקיח *empyima, ſuppuratio.* ✠ קיחה הסרוחה *pus fœtidum.*

קוט. קוט *debilitatus, languefactus fuit:* per metaphoram, *mæſtitia, dolore, tædio affectus, offenſus fuit, piguit, diſplicuit:* cùm ad animũ transfertur. Job. 8. v. 14. *Cujus* יקוט *languefiet conſtantia ejus, & domus araneæ fiducia ejus.* Targ. חוות: metaphoricè. Pſ. 95. v. 10. *Quadraginta annos* אקוט *tædio affectus ſum in generatione.* Targ. מאסה, Lxx. *προσώχθισα offenſus fui.* Sic citat & Epiſtola ad Hebr. cap. 3. Niphal. נקוט *idem.* Ezech. 20. ונקוטותם *& tædio afficiemini in oculis veſtris.* Hithpaël התקוטט *idem.* Pſalm. 119. v. 158. *Vidi prævaricantes* ואתקוטטה *& tædio affectus fui:* irritatus fui. Pſal. 139. v. 21.

Nom. קט *modicum.*

Arab. קט *aliquid, quicquam.* ✠ תקאט *collectio.*

Chald. קיט *æſtas:* in קוץ habes.

E קול. קול, Chald. & Syr. קל *ſonus, ſtrepitus, vox, clamor, ſermo: κατ᾽ ἐξοχὴν, tonitru.* quod Grecis eſt *φωνὴ διὸς vox Jovis:* Pl. קולות, Chald. קלין, Foem. קלן *voces, tonitrua.* Gen. 3. *& audiverunt* קול, Targ. קל *vocem Domini Dei.* Gen. 16. *& obedivit Abram* לקול *voci Saræ.* Targ. למימר *verbo:* ſermoni. Jerem. 46 קולה *vox ejus ſicut ſerpens ambulabit.* vox Ægypti ibit in longinquum, ſicut vox ſerpentis. Pſalm. 19. *Non eſt audita* קולם *vox eorum.* E-

 zech.

Zech.1.v.24. *& audivi* קול *vocem alarum ipſo-* A
rum, בקול *ſicut vocem aquarum multarum,*
ſicut vocem Omnipotentis, cùm ambularent, קול
vocem multitudinis, בקול *ſicut vocem caſtrorum.*
Jerem.10. לקול *ad vocem, cùm dat ipſe multitu-*
dinem pluviæ. Eſt ſtrepitus qui fit initio
pluviæ. Exod.9. *& Dominus dedit* קלת, Targ.
קלין *voces & grandinem:* tonitrua. Ibid. *ut non*
ſit קלת *voces Dei.*

Syriacè קלא *vocavit, provocavit.*

Rabb. בתקול, Chald. ברת קלא *filia vocis:*
non vera ſeu ſolida vox, ſed quaſi echo,
vocisve repercuſſæ repræſentatio, qua
Deus reſponſa edebat, cùm Prophetia B
ceſſaſſet. Quatuor.n fuerunt ſucceſſu tē-
poris oraculorū genera: 1. אורים ותמים U-
rim & Thummim, tantùm in primo tēplo.
2. רוח הקדש *Spiritus ſanctus*, de quo in radice
כתב vide 3. נבואה *prophetia*, quæ in ſecundo
tēplo unà cū Haggæo, Zacharia & Mala-
chia mortuis fuit ſublata. 4. ברת קול. Syr.
ברתקל *filia vocis:* vox ſubmiſſa de cœlo de-
lapſa, unde futura didicerunt. quæ poſt
prophetiā ſemper audita fuit tēpore tē- C
pli ſecundi. Targ. in 1. Cant. נפקת בת קלא מן
שמיא וכן אמרת. Targ. Hieroſ. in 38. Geneſe-
os: ברת קלא נפקת מן שמיא. Talis vox facta
eſt de cœlo: Mat.17. *Hic eſt filius meus dilectus.*
Sic Paulus audit vocem: *Saul, Saul, quare me*
perſequeris? Joh.12. *venit vox de cœlo: & illuſtra-*
vi, & rurſus illuſtrabo. Talis olim vox audita
eſt Romæ, quæ jubebat magiſtratib. an-
nunciare, Gallos adventare, & ut provi-
derent, ne Roma ab ijs caperetur. Syr.
Rom.10. *Per totam terram exivit* ברת קלהון *fi-* D
lia vocis ipſorum. Galat. 4. v. 20. *Mutare τὴν*
φωνήν μου, Syr. ברת קלי *vocem meam:* alijs a-
pud vos uti verbis. Actor. בת קלא *filia vo-*
cum Dei.

Arab. קול col, & קאל *dixit, ait, aſſeruit, af-*
firmavit. קיל *dicitur.* Pſal.2. *Dominus* קאל *dixit*
ad me. Pſal.17. קלת *dixi Domino; tu es Deus me-*
us. Pſalm. 3. *Multi* יקולון *dicunt animæ meæ.*
Matth. 2. v. 5. וקאלו לה *& dixerunt ei.* Alc.
פתי יקאל לה אברהים *puer qui vocatur Abra-*
ham. אתקול *locutus eſt.* 1. Pet.3. *Qui* יתקולון *lo-*
quentur adverſum vos. אקול *dicam.*

קאיל *dicens:* Plur. קאילין *dicentes:* qui mul- E
ta dicunt. מתקול *loquens.*

קול caul *vox, dictum, ſermo:* Plur. אקואל
acval *dicta, ſermones.*

מקאלה *oratio, liber, tractatus, propoſitio.* ✠
קאויל *dicta.*

Syr. קולא *hydria.*

Rabb. קולין *crateres.* ✠ קלין *rana.* ✠ קילן *le-*
gumina. ✠ קולא *ϰαλῷ rete.*

קם & קום קום, Arab. קאם *ſurrexit ad ſtandum, e-*
rectus, elatus, elevatus fuit, exortus eſt, ſtetit, con-
ſtitit, ſtabilis, certus, ratus, conſtans, firmus, ſolidus
fuit, manſit, perſeveravit, ſuperſtes fuit. Gen. 13.
קום *ſurge, perambula terrā.* Gen.23. ויקם, Targ.
וקם *& ſtetit ager, & ſpelunca, quæ in eo erat, A-*
brahamo. LXX. *ϰαὶ ἐϰυρώθη & confirmatus eſt:*
ratificatus eſt. Eſa. 2. בקומו *cùm ſurget ipſe, ut*
prævaleat ſuper terra. Targ. באתגליותה *cum re-*
velabitur ipſe. Pſal.1.v.5. *Propterea non* יקמו *ſur-*
gent impij in judicio: non ſtabunt, causâ ca-
dent. Targ. יזכון *juſtificabuntur.* Pſ. 12. *Nunc*
אקום *ſurgam, dicit Dominus:* Oſtendā poten-
tiam meam: accingar ad vindicandū po-
pulū meum. Pſ.20. v.9. *Nos autem* קמנו *ſur-*
reximus. Targ. אזדקפנא *erecti fuimus.* Obad.1.
ונקומה *& conſurgemus contra eam ad bellum.*
Targ. ונתעתד *& parabimus nos.* Job. 22. v. 28.
& decernes ſermonem ויקם לך *& ſtabit tibi:* præ-
ſtabitur. Joſ. 2. v. 10. *Nec* קמה *ſtetit amplius ſpi-*
ritus in viro propter vos: mãſit. Targ. אשתארת
relictus fuit. Eſa. 40. *Sed verbum Dei noſtri* יקום
ſtebit in æternum: manebit. 1. Reg.14. *& A-*
hias non poterat videre, quia קמו *ſtabant oculi i-*
pſius præ ſenio ipſius. Targ. קהא *hebetes erant.* In
ſenectute exareſcit humor, & rigeſcunt
nervi oculi, & oculus ingreditur in fora-
men ſuum. ¶Cum אל & על cōtrà importat
hoſtilitatem aut *rebelliōē.* Gen. 4. ויקם, Targ.
וקם *& ſurrexit Cain* אל, Targ. על *contra Habelē*
fratrem ſuum, & occidit eum. Jud. 9. v. 17. *&*
vos קמתם *ſurrexiſtis* על *contra domum patris mei*
hodie, & occidiſtis filios ejus. Pſal. 54. v. 5. *Quia*
alieni קמו עלי *ſurrexerunt contra me.* Sic cum ב
in. Pſal. 27. v. 11. *Quia* קמו בי *ſurrexerunt con-*
tra me teſtes falſi. Mich. 7. *Filia* קמה באמה *ſur-*
git contra matrem ſuam. Targ. מנציא *rixatur:*
jurgatur, pugnat. Marc. 3. v. 26. *Si Satanas*
ἀνέστη ἐφ' ἑαυτόν, Syr. קם על נפשה *inſurrexit ad-*
verſus ſeipſum: ſeditioſus eſt. Chald. Pſalm.
1. *& in viis peccatorum nō* עמד, Targ. קם *ſtetit.*
Arab. Pſal. 7. קם *ſurge, Domine.* Pſalm. 68.
ליקם *exurgat Deus.* Marc. 4. v. 39. פקאם *&*
ſurrexit & increpavit ventū. Marc. 10. v. 49.
Confide וקם *& ſurge.* Piel. קים, Chald.
קים & קומם, Arab. קים cajam *elevavit eri-*
gendo, conſtituit, confirmavit, ratificavit. Pſ. 119.
in Daleth: קימני *cōfirma me ſecundū verbū tuū.*
Eſa. 58. *Fundamēta generationis & generationis*
תקומם *conſtitues.* Hiph. הקים, Chal. אקים
Syr. אקים, Arab. אקאם & אקים akim *ere-*
xit, ſuſcitavit, excitavit jacentē aut mortuū, con-
ſtituit, confirmavit, ratificavit, implevit. 2. Reg.
23. להקים *ad confirmandū verba fœderis iſtius.*
Pro quo habetur, 2. Par. 34. לעשות *ad facien-*
dū. 2. Sā. 7. v. 12. והקימתי *& ſuſcitabo ſemē tuū*
poſt te. Ib. v. 25. *verbū, quod locutus es ſup ſervo tuo, &*
ſup domo ejus הקם *cōfirma in ſeculū.* pro habe-
tur, 1.

tur, 1. Paral.17.יֵאָמֵן *ratificetur*: verificetur. A
Eſa.44. v.26. מֵקִים *confirmans verbum ſervi ſui, & conſilium legatorum ſuorū perficiet*. Chal. Gen.21.וַיַּצֵּב, Targ וַאֲקִים *& ſtatuit Abraham*. Gen.47.וַיַּצִּגֵם, Targ.וְאַקִימִנּוּן *& ſtatuit eos coram Pharaone*. Syriacè Johan. 6. v.54. אֲקִימִיוּהִי *reſuſcitabo eum in die noviſſimo*. Mat. 4.וַאֲקִימֵה *& ſtatuit eum ſupra pinnas templi*. Arab.Pſ.2.אקאמני *conſtituit me regem Dominus*. Pſalm. 8. אקמתה *conſtituiſti eum*. Matth. 3. v.9. *ut* יָקִים *ſuſcitet ex lapidibus iſtis filios Abrahæ*. Galat.1. ואקמת ענדה חמסה עשר יומא *& manſi apud eum quindecim dies*. Hoph.הוּקַם & הֻקַם *erectus fuit, conſtitutus fuit*. 2. Sā.23. *Et dicit vir (qui)* הֻקַם *conſtitutus eſt alt°, unctus Dei Jacob*. Targ. דְמִרְבָּא לְמַלְכוּ *evectus ad regnum*. Hithp.הִתְקוֹמֵם *inſurrexit*. Pſ.59. מִמִּתְקוֹמְמַי Targ.מִן קָיְמִין עֲלַי *à ſurgentibus contra me, exaltabis me*.

Nom.קוּם & קָם, Chald. קָאֵם *qui ſurgit contra aliquem, qui hoſtiliter aliquem aggreditur, hoſtis*: Plur. קוּמִים & קָמִים *inſurgentes, hoſtes*. 2.Reg.16. *Serva me à manu regis Syriæ, & à manu regis Iſraël*, הַקּוֹמִים עָלָי *inſurgentium* C
contra me. Pſalm.3.v.2. *Multi ſunt* קָמִים עָלָי *inſurgentes contra me*: hoſtes mei. Exod. 32. *Ad ignominiam* בְּקָמֵיהֶם *inter hoſtes eorum*.

קִים, Foem קִימָה, Syr. קְיָמָא, Arab.קימה. *erectio, ſurrectio, reſurrectio, reſuſcitatio*. Job. 22. *Si non ſuccisa eſt* קִימָנוּ *ſurrectio noſtra*. Noa, qui erexit & conſtituit nos. Thren.3. *Seſſionem eorum* וְקִימָתָם *& ſurrectionem eorum aſpice*.

יְקוּם *omne quod ſtat, ſubſiſtit ac vivit in terra*, ſubſtantia Gen.7. *& delebo omnem* הַיְקוּם, D
Targum יְקוּמָא *ſubſtantiam, quam feci, à facie terræ*.

קָמָה, Chald. קָמָא *frumentum*, quando ſtat in agro meſſi proximum, ſpicæ antequam demetuntur, *ſeges, fruges* cereales nondum demeſſæ: Plur. קָמוֹת, Chald. קָמָן *ſegetes*. Exod.22. *Aut* הַקָּמָה, Targ. קָמְתָא *ſeges aut ager*. Jud.15. *& miſit* בְּקָמוֹת *in ſegetes Philiſtinorum*.

קוֹמָה, Chald.קָמָא, Syr. קוּמָא *altitudo, ſtatura hominis erecta*: Plur.Chald.קָמָן *ſtatuæ*. Eſa. 10. וְרוּמֵי הַקּוֹמָה *& alti ſtatura*. Gen 6. *& triginta cubitorum* קוֹמָתָהּ, Targ. רוּמַהּ *altitudo ejus*. E
Lxx. τὸ ὕψος αὐτῆς. Chald. Gen.29. *& poſuit ipſam* מַצֵּבָה, Targum קָמָא *ſtatuam*. 1. Reg.14. *Excelſa* וּמַצֵּבוֹת, Targum וְקָמָן *& ſtatuas*.

תְּקוּמָה *erectio, ſurrectio, reſurrectio*. Levit. 26. v.37. *& non erit vobis* תקומה *reſurrectio, coram inimicis veſtris*. Targum סְעָדָא *auxilium*.

מָקוֹם, Arab.מַקָאם makim *locus, ſpacium*, in quo quis ſtat aut conſiſtit: Pl. מְקוֹמוֹת, Arab. מְקָאמָה mequime *loca*. Geneſ. 1. v.9. *Congregentur aquæ ſub cœlo ad* מָקוֹם, Targum אֲתַר *locum unum*. Lxx. συναγωγὴν *congregationem*. legerunt מקוה *congregatio*: ob literarū ה"ם ſimilitudinē. Gen.28. *& venit* בַּמָּקוֹם *in illum locum*: ubi pernoctare ſolebant ex Beerſeba veniētes. Gen.13. אֶל מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ, Targ. לַאֲתַר מַדְבְּחָא *ad locum altaris*. Gen. 39. מְקוֹם אֲשֶׁר *locum ubi vincti regis vincti erant*. Hoſ. 1. בִּמְקוֹם אֲשֶׁר *in loco, quòd dicetur ipſis*. pro, eò quòd: Ante אֲשֶׁר ſemper forma regiminis uſurpatur. 2. Sam.15. לִמְקוֹמֶךָ *ad locum tuum*. Targ. אֱזִיל לָךְ לְאַתְרָךְ *vade tibi ad locum tuum*. Sicut, 1.Reg.12. לְאֹהָלֶיךָ *Iſraël*. ſcil. לֵךְ. Eſa.28. v.8. *Quia omnes menſæ impletæ ſunt vomitu ſordium*, בְּלִי מָקוֹם *abſq; loco*: ut non ſit locus vacuus & mundus. Pſalm. 103. *In omnibus* מְקֹמוֹת *locis dominationis ejus*.

קוֹמְמִיּוּת *erectio*. Levit. 26. v.13. *& ambulare faciam vos* קוֹמְמִיּוּת (in) *erectione*: erectè. Targ. בְּחֵירוּתָא *in libertate*.

אַלְקוּם (compoſitum ex אַל *non*, & קוּם *ſurgere*) *contra quem nemo audet inſurgere*. Prov. 30. *Hircus & rex* אַלְקוּם *non ſurgere cum eo*. Contra quem non debes ſurgere. Genus hominum, cui ſubjectæ ſunt reliquę creaturæ.

Chald.& Syr.קַיָּם *ſtabilis, firmus, ſuperſtes, vivus, incolumis, præſens*. Rabb. *inſeparabilis*; Plur. קַיָּמִין *firmi: ſuperſtites*. Deut. 29. חַיִּים, Targ. קַיָּמִין *vivi omnes vos hodie*.

Verb. קַיֵּם *vivificavit, in vita conſervavit*. Gen. 14. *& te* יְחַיּוּ, Targ. יְקַיְּמוּן *in vita conſervabunt*. Gen. 6. לְהַחֲיוֹת, Targ. לְקַיָּמָא *ad conſervandum coram te*. Paſsiv. אִתְקַיַּם *vixit*. Gen.17. *utinam Iſmael* יִחְיֶה, Targ. יִתְקַיַּם *vivat coram te*.

קְיָם & קְיוּם *conſtitutum, ſtatutum, decretum, fœdus, votum, juramentum*: Pl. קְיָמִין *decreta, ſtatuta*.

Verb.קַיֵּם *decrevit, vovit, juravit*. Geneſ. 28.וַיִּדַּר, Targ. וְקַיֵּם *& vovit Jacob* נֶדֶר, Targ. קְיָם *votum*. Gen. 19. *Feriit Dominus cum Abraham* בְּרִית, Targ. קְיָמָא *fœdus*. Gen. 24. הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי, Targ. קְיָמָא דִּי קַיֵּמִית *juramentum, quod juravi*. Gen. 24. וְאַשְׁבִּיעֲךָ *& adjurabo te*. Targ. וַאֲקַיֵּם עֲלָךְ *& jurabo ſuper te*. Lev.16. *& erit vobis* לְחֻקַּת עוֹלָם, Targ. לִקְיָם עָלַם *in ſtatutum perpetuum*. Syr. Actor. 23. v. 13. דְּאַקִימוּ *qui pepegerant*.

קַיָּמִין *res præſentes*. Rom. 8. *Neq;* קַיָּמִין *præſentia*. קוּמִי אֲנָא *egomet*.

Syr. מְקִימָן *ſuſcitator, excitator*.

קַיּוּמָא *hoſpitalis*, quę hoſpites ſuſcitat & erigit.

קְנוּמָא *hypoſtaſis, ſtabilimentū*. אֲנָא קָיְמִין *poſſum*.

קַם &

A קם & קום *ante:* in קדם invenies.

Rabb. נתקים *conſtans, firmus, ſtabilis, certus fuit.* ✠ קים *inſeparabile.*

מקום *locus*, Deus qui eſt in omni loco; ubi pij ſunt homines, eſt præſens cum illis, ſicut ſcribitur: *In omni* המקום *loco, ubi inſtituero memoriam nominis mei, veniam ad te, & benedicā te.* ¶ Deinde, מקום *latrina.* מכל מקום *ab omni loco* rei propoſitæ, *ſeparatum.*

קם & תקום *ſerum lactis.*

Arab. קיאם kiam, Foem. קיאמה *erectio, reſurrectio mortuorum, extremum judicium.* יום אלקיאמה *dies reſurrectionis.* Matth. 22. v. 30. B

פי אלקיאמה *in reſurrectione non nubent.*

קאמה *ulna:* Plur. קאמאת *ulnæ.*

קואם & מקאם *ſubſtantia.*

קואים *pedes, veſtigia.* דואת אלארבע קואים *quadrupedia.*

קאום *obſtitit, cōtradixit.* ✠ מקאום *obſiſtens.*

מקואמה *reſiſtentia, contradictio:* Plural. מקאומאת *contradictiones.*

קאים caim *ſtans, ſubſiſtens.*

קום cum *aliquis:* Plur. אקואם *aliqui.*

תקוים taqvim *erectio, rectificatio.* ✠ קיאם *aſcellatio.* C

אסתקים *direxit, rectà venit.* Gē. 4. תסתקם *rectè diviſeris.* Pſ. 20. v. 9. ואסתקמנא *& erecti ſumus.* Pſ. 102. *& ſemen eorū* יסתקים *dirigetur.*

מסתקים *rectus, erectus:* in Euclide. Pſalm. 125. v. 3. מסתקימין אלקלוב *recti corde.*

אסתקאמה *rectitudo, æquitas, ordo.* ✠ אסתקמאת *elementa.*

Rabb. קיום *fixio.*

קין. Inde Piel קונן *queſtus, lamentatus eſt.* 2. Sam. 1. v. 16. ויקונן, Targ. ואליא *& lamentatus eſt David* הקינה, Targ. אליא *lamentationem iſtam ſuper Saulem.* Jerem. 9. *vocate* למקוננות *lamentatrices, & veniant: & ad* החכמות *ſapientes mittite, ut veniant.* Planctus ut plurimùm eſt in fœminis, quia molliores ſunt viris. Ad præficas mittite & ſapientes in lamento. Præficæ mulieres erant ſeu anus, quæ advocatæ, vel precio conductæ, in funeribus ſeu luctu ſparſis crinibus, voce flebili & lacertos manibus verberantes, ad lacrymas populum provocabant, & fortia facta laudabant. Lucillius: *Mercede quæ conductæ, flent alieno in funere præficæ: Multò & capillos ſcindunt, & clamant magis.* E

Nom. קינה *lamentum, lamentatio:* Plur. קינים & קינות *lamenta, lamentationes:* Rabb. *Threni Jeremiæ.*

קין idem quod קנה, permutatâ ordinum ſignificatione, *haſtile, ſcapus haſtæ.* 2. Sam. 21. *& pondus* קינו, Targ. סופינה *haſtilis ejus.*

Rabb. קננא *anus præfica.*

קינא *ſonus, modulus vocis, accentus.*

A קיני *Kenites:* à קין huo Hobab ſive Jethro ſoceri Moſis oriundus. Judic. 1. v. 16. ובני קיני *& filij Keni, ſoceri Moſis, aſcenderunt ex urbe.* Targ. בני שלמאה *filij Schalmaah.*

קין *Kain.* Gen. 4. *& peperit* קין *Kain, & dicebat* קניתי *acquiſivi virum dominum.* Permutatâ radicum קין & קנה ſignificatione.

קוס Arab קוס in קוש quære.

Chald. קיס *lignum:* Plur. קיסין *ligna.*

קוע Propr. קוע: Ezech. 23. v. 23. פקוד שוע וקוע *præfectus Schoa & Koa.* LXX. καὶ κὼθ.

B קוף duo ſignificata habet. I. קוף, idem quod נקף, *circuivit, ambivit.*

Inde nomen קוף *ſimia*, quæ uno in loco non cōſiſtit, ſed continuò circumit, Græcis κῆβος *cebus:* Plur. קופים, Chald. קופין *ſimiæ.* 1. Reg. 10. *Portantes aurum & argentum, dentes Elephantorum* וקפים *& ſimias.*

תקופה *ambitus, circuitus, circumvolutio:* Pl. תקופות *revolutiones.* Pſalm. 19. v. 7. ותקופתו *& circumvolutio ejus ad extrema eorum.* Targ. ותוקפה *& robur ejus.* Accepit pro תוקף *robur:* literis ו׳ק transpoſitis. Exod. 34. *& facies tibi feſtū collectionis* תקופת השנה *revolutionem anni.* C Targ. במפקא דשתא *in exitum anni.* Initiū anni eſt a Tiſri, qui eſt menſis ſeptimus redemtionis, vel eductionis ex Ægypto. 2. Paral. 24. *& factum eſt* לתקופת השנה *ad revolutionem anni.* Pro quo habetur, 1. Reg. 20. *Et factum eſt* לתשובת השנה *ad reverſionem anni:* ad finem anni. 1. Sam. 1. *Et factum eſt* לתקפות הימים *ad revolutiones dierum.* Targ. לזמן משלם *ad tempus completionis dierum.* ¶ Inde Rab. תקופות החמה *revolutiones Solis.* Sunt D ingreſſus Solis in quatuor ſigna cardinalia. Et ſunt: תקופת ניסן *revolutio Niſan*, cùm Sol ingreditur principium Arietis: תקופת תמוז in principio Cancri: תקופת תשרי in principio Libræ: תקופת טבת in principio Capricorni. Hæ quatuor תקופות *revolutiones* efficiunt quatuor anni tēpora, קור *autumnū*, חום *ver*, קיץ *æſtatem*, & חורף *hyemem:* idq; ob circuitum Solis, qui in fine anni redit ad ſuum orbem. Quælibet aūt תקופה tribus conſtat menſibus, ſeu 91. diebus, $7\frac{1}{2}$ horis; qui ſunt $365\frac{1}{4}$ dies. E

קופה vel קפה של צדקה *arca eleemoſynæ.*

קופת *vectis, pertica.* ✠ קפא *tignum, trabs.*

קופא *foramen acus.* ✠ תקיף *cardo cœli.*

Arab. קוף *ſtetit.* Pſal. 24. v. 3. *Aut quis* יקף *ſtabit in loco ſancto ejus?* Pſal. 5. אקף *ſtabo coram te.* Avicen. *Donec* יקף אלנמו *ſtet incrementum.* hoc eſt, deſinat creſcere. Matth. 6. יקפון *ſtabunt & orabunt in ſynagogis.*

קוץ duo ſign. habet. I. קוץ, Chal. קץ *nauſeam habuit, nauſeavit, faſtidivit, ſprevit, abhorruit; tædet, moleſtum,*

Digitized by Google

moleſtum eſt, abominatus, deteſtatus fuit. Gen. 27.v.46. קַצְתִּי. Targ. עָקַת affliƈta ſum in vita mea, propter filias Heth: tædet me vitæ meę. Exod. 1.v.12. וַיָּקֻצוּ & nauſeam habuerunt propter filios Iſraël. Targ. ועקת למצראי & moleſtum fuit Aegyptijs. LXX. ἐβδελύσσοντο abominationem habuerunt. Prov. 3. v. 11. Nec תָּקֹץ, Targ. תִּמְרוּק faſtidias in caſtigatione ejus. Num. 21.v.6. Anima noſtra קָצָה, Targ. עָקַת afflicta eſt in pane iſto. Levit. 20.v.23. וָאָקֻץ בָּם & nauſeavi habui in illis. Targ. וְרָחִיק מֵימְרִי יָתְהוֹן & abominatum eſt verbum meum illos. 1. Reg. 11.v.25. וַיָּקָץ & nauſeam habebat in Iſraël. Targum ומריד & rebellis fuit. Chald. Eſa. 8. Propterea כִּי מָאַס, Targ. יַעַן quòd ſprevit populus iſte. Hiphil. הֵקִיץ nauſeam fecit, tædio affecit. Eſa.7.v.6. Aſcendemus in Judam וּנְקִיצֶנָּה & tædio afficiemus eam: obſidebimus eam, quoad noſtri pertæſa, aperiat nobis portas. R. D. Targum וְנִתְחַבְּרִנַּן & conſociabimus eos. cogemus eam: תחיבה aut צוקה.

Nom. קוֹץ ſpina: Plur. קוֹצִים ſpinæ. Gen. 3. וְקוֹץ, Targ. וְכוּבִין & ſpinam & tribulum germinabit tibi: ſterilitas. Exod. 22. v. 6. & invenerit קֹצִים, Targ. כּוּבִין, LXX. ἀκάνθας ſpinas. Hieron. ſpicas. lege, ſpinas.

קַיִץ, Chald. קִיט, Arab. cum ט punctato, קיט æſtas. Gen. 8. וְקַיִץ, Targ. וְקַיְטָא & æſtas & hyems. Pſalm. 32. verſus eſt ſuccus meus in ſiccitates קַיִץ æſtatis. Amos 3. & percutiam בֵּית הַחֹרֶף, Targ. בֵּית סִתְוָא domum hyemis, ſuper בֵּית הַקָּיִץ, Targum בֵּית קַיְטָא domo æſtatis. Erant domus extra urbem, in quibus in æſtate calorem, in hyeme autem frigus vitandi cauſâ morabantur. in illis enim refrigerabantur, in his incaleſcebāt. Jud. 3. v. 20. & ille ſedebat in cœnaculo הַמְּקֵרָה refrigerij. Targ. בֵּית קַיְטָא domus æſtivæ. Ibidem v.24. בַּחֲדַר הַמְּקֵרָה, Targ. בְּאִדְרוֹן בֵּית קַיְטָא in conclavi domus æſtivæ. ¶ Per metonymiam, קַיִץ fructus æſtatis, qui ſiccantur: fructus humidi & ſicci, ut ficus, ceraſa, pruna. Sicut autumnales dicuntur, uvæ, pyra, poma, nuces. Communiter ficus æſtivi, collectivè: unde & Targ. דְּבֵלִין caricas reddidit. 2. Sam.16.v.2. & centum קַיִץ æſtivarum. Targ. מְנָן דְּבֵלָתָן libras caricarum. Jerem. 40.v.10. Colligite vinum וְקַיִץ, Targ. וּדְבֵלְתָא & caricas. Amos 8.v.1. & ecce כְּלוּב קָיִץ corbis æſtivarum: corbis plenus fructibus æſtivis. Targum מָאן מְלֵי פֵּירֵי קַיְטָא vas plenum fructibus æſtatis. Sequitur: בָּא הַקֵּץ venit finis: alluſio. Eſa. 16.v.9. Super קֵיצֵךְ æſtivas tuas, & ſuper meſſem tuam.

Inde, Verb. קוּץ æſtivavit, per æſtatem manſit, ob æſtum devitandum alicubi commoratus eſt. Eſa.16. וְקָץ & æſtivabit ſuper eo volucris. Targ. בְּקַיְטָא יְהִי שָׁרֵי per æſtatem erit habitans.

Rabb. קִנּוּחַ קַיִץ menſa ſecunda, tragemata.

קֵיצִי, Foem קֵיצִית æſtivalis.

קִיטוֹן & קַיְטוֹנָא cortina æſtiva, vela.

אַלְקַיְטוֹן æſtivales domus, in quibus æſtatis ardorem vitantes homines habitant.

Arab. חמיה אלקיט calor æſtatis.

קִיצוֹן extremus, אשר בקצה: Foem. קִיצוֹנָה extrema: à קֵץ.

II. קוּץ, idem quod יָקַץ, evigilavit: permutatâ ordinum ſignificatione. Inde, Hiphil הֵקִיץ excitavit dormientem aut mortuum: abſolutè, evigilavit, excitatus, expergefactus eſt. De dormiente: Pſalm. 3. v. 6. Ego cubui & dormivi, הֱקִיצוֹתִי, Targ. אִתְּעָרִית excitatus ſum: evigilavi. De mortuo: 2. Reg. 4. v.31. Non הֵקִיץ, Targ. אִתְּעַר reſuſcitatus fuit puer. Eſa. 26.v.19. הָקִיצוּ evigilate & jubilate, habitatores pulveris.

Rabb. קוּץ ſpaſmus.

קוּר. קור & קר fodit: propriè venam aquæ. Syr. excidit, lacerando abſtulit. 2. Reg.19.v.24. & Eſa. 37. v. 25. Ego קַרְתִּי fodi, & bibi aquas peregrinas. Targ. הֲוֵיתִי חָפַר גּוּבִין fui fodiens ciſternas. Hiphil. הֵקִיר ſcaturivit, ingenti copia emiſit. Jerem. 6. כְּהָקִיר ſicut ſcaturit puteus aquas ſuas, ſic הֵקֵרָה ipſa ſcaturivit malitiam ſuam. Sicut ſine intermiſſione puteus effundit aquas ſuas, ſic effundit ipſa maliciam ſuam.

Nom. מָקוֹר ſcatebra, fons, locus ubi aquæ emanant. Zach. 13. v. 1. In die illo erit מָקוֹר fons apertus domui David. LXX. τόπος locus. Legerunt מָקוֹם locus. Pſalm. 36. Apud te eſt מְקוֹר חַיִּים fons vitæ. Targ. טִיפֵי מַיִן חַיִּין ſtillicidia aquæ viventis: omnis generis bona. Jerem. 2. מְקוֹר מַיִם חַיִּים fons aquæ vivæ. Targ. מַבּוּעַ דְמוֹי דְלָא פָסְקִין fons aquæ, quæ non ceſſat. ¶ Per metaphoram, de fluxu menſtruo. Levit. 12. & munda erit מִמְּקוֹר דָּמֶיהָ à fonte ſanguinum ſuorum. Targ. מִסּוֹאֲבַת דְּמָהָא ab immunditie ſanguinis ſui. Levit. 20. & vir ſi concubuerit cum muliere menſtruata, & revelaverit nuditatem ejus, מְקֹרָהּ fontem ejus. Targ. קְלָנָהּ ignominiam ejus revelavit; & ipſa revelavit מְקוֹר דָּמֶיהָ fontem ſanguinum ſuorum. Targ. סוֹאֲבַת דְּמַהָא immundiciem ſanguinum ſuorum. Sic; Marc. 5. exiccatus fuit ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος fons ſanguinis.

קִיר paries: Plur. קִירוֹת, Chald. קִירִין parietes. Pſalm. 62. כְּקִיר, Targ. הֵיךְ שׁוּר ſicut paries inclinatus: ruinæ proximus; qui facilè corruit, & opprimit homines: ſic eritis in perpetuo mortis metu. Jer. 4. v.19. קִירוֹת parietes cordis mei: præcordia mea.

A קִיר *urbs*, ſit Verb. קִרְקַר *urbem deſtruxit.* מְקַרְקַר *deſtruens.* Eſa. 22. מְקַרְקַר קִר *deſtruens parietem.* Num. 24. v. 17. *& deſtruet omnes filios Seth:* Infinitivus pro præterito. Targ. וְיִשְׁלוֹט *& dominabitur in omnibus filijs Seth.*

קוּרִים *tela.* Eſa. 59. v. 5. וְקוּרֵי עַכָּבִישׁ *& telas aranea texent.* Targ. קִין *fila.* Ibid. v. 6. קוּרֵיהֶם *tela ipſorum non erunt pro veſte* : יְרִיעוֹת.

Propr. קִיר & קִירִינֵא *Cirene.* Eſa. 15. v. 2. קִיר *Kir Moab exciſa eſt.* Nomen urbis Moabiticæ munitæ. Targ. כְּרַכָּא *arx:* munitio. 2. Reg. 3. בְּקִיר חֲרָשֶׂת *in Kir hareſet.* 2. Reg. 16. *& aſcendit rex Aſſyriæ ad Damaſcum, & cepit eam, & tranſtulit eam* קִירָה, Targ. לְקִירִינֵא *in Cyrenen.* Id prædictum, Amos 1. v. 5. *& migrabunt populus Syriæ* קִירָה, Targ. לְקִרִינֵי *in Cyrenen.*

Arab. קארה cora *pila, res rotunda.* אלחיה אלקארה *figura rotunda:* in Geographia.

קיר kir *cera.* קיר אלאדן quira duden, *cera aurium.*

קיר *follis:* Plur. אקיאר aquiar *folles.*

קוש. קוש *illaqueavit.* Eſa. 29. v. 21. *& corripientem in porta* יְקֹשׁוּן *illaqueabunt:* vide.

C Rab. קוש. Inde Hiphil. הִקִּישׁ *ratiocinatus eſt, collationem fecit, cõparavit, arguit, argumentatus eſt.* הקש על זה *nota bene iſtud.*

Nom. הֶקֵּשׁ & הַקָּשָׁה *collatio, ratiocinatio, cõparatio, regula, proportio, ſyllogiſmus, arguëntatio.* הַקּוּשְׁיָא *argumentum, quæſtio.* ✠ קוּשְׁיָה *idem.* ✠ קָשִׁים *quæſtiones.*

Arab. קיאס *ratiocinatio.* ✠ קיאס *regula, menſura, arbitrium, diſpoſitio.* Avic. באלקיאס אלי בדן אלאנסאן *in comparatione ad corpus hominis.*

D קִיאָסָה quieſa *diligentia, providentia, acies ingenij, aſtutia, alacritas.* בְּקִיאָסָה *ſapienter, prudenter, circumſpectè.*

קָאִיס *aſtutus, ingenioſus, induſtrius.*

קאס kis *probavit veſtem* aut *calceũ.* Pſ. 60. ואקיס *& metiar convallem tabernaculorum.* ✠ מְקָאס *menſor, arbiter.* ✠ מקיס *comparatus.*

קאיס quajas *intricavit.* ✠ קאס *durus, intricatus, perplexus.* ✠ קיאסה quieſa *intricatio.* ✠ קאיס. cais *res intricata.*

מְקָאִים mucajes *volſella,* inſtrumentum pilis evellendis idoneum.

E Deinde, Rabb. הִקִּישׁ *pulſavit & ſonuit.* ✠ קִשְׁקִישׁ *ſonus:* cũ נקש convenit. ✠ קִישְׁקוּשִׁים *campana.*

קות Arab. קות cut *pavit, nutrivit, aluit.* Matth. 6. v. 26. ואבוכם אלסמאוי יקותהא *& Pater veſter cæleſtis nutrit.* Luc. 12. *& Deus* יקותהא *paſcit eos.* Paſs. אתקות *paſtus, nutritus fuit.* in Geogr. *& ipſi* יתקותון *aluntur eo.*

Nom. קות cut & קירת *victus, alimentum, penus:* Plur. אַקְוָאת acvat *alimenta, victualia.* קות יום *victus diurnus.* ✠ קותא *eſca, cibus.* ✠ מֻקִית mucit *alens, nutriens.*

A קזז. Rabb. קוזוזית *pulvis ruber: bolus, gleba.*

Ar. קז cazzaz *compſit, ornavit, adornavit.* קאז caziz *textor.*

קזח. Arab. קזח קוס chaus chaza *arcus cæleſtis:* in Avicenna.

קזם. Rabb. קוזמין *ornamenta:* ex Græco κόσμος.

קזר. Arab. מקזארה: in Geographia.

קחט. Arab. in Geograph. Avic. קחט *ſterilitas.*

קחל. Avicen. יקחל *obfuſcabitur.*

קחם. Arab. in Geogr. אנתם אקתחמוא אלבחר

B קחף. Arab. קחף quahaf *cranium:* Pl. קחוף quohof *crania.* Dimin. קחיף quohajaf *craniolum.*

קטט. קטט idem quod קוט, & ſignificat כריתה. Inde Niphal. נקוט & נקט *ſucciſus, diſſectus:* Metaphoricè, *excruciatus fuit* præ tædio, *pertaſus, offenſus fuit.* Ezech. 6. וְנָקֹטּוּ *& offenſi ſunt in faciebus ſuis ad mala:* tæduit eos malorũ: percutiunt ſeipſos in facies præ dolore & tædio. Targ. וִיתְנַקְּפוּן *gementes:* conquerentur. Ezech. 20. וּנְקֹטֹתֶם, Targ. וְתִתְנַקְּפוּן *& tædio afficiemini.* Job. 10. נָקְטָה *pertaſa eſt anima mea in vita mea:* pro נָקְטָה, Targ. אִתְגְּזָרַת *crudelis facta eſt.* Alij legunt, אִתְגְּזָרַת *ſucciſa eſt.* Hithpael הִתְקוֹטֵט, Chald. אִתְקוֹטַט *excruciatus fuit.* Pſal. 139. *& in illis, qui inſurgebant adverſum te,* אֶתְקוֹטָט *excruciabar.* Targ. אֲנָא מִנְצֵי *ego tædio afficiebar:* litigabam. Chal. Thren. 4. נָצוּ, Targ. אִתְקוֹטָטוּ *rixati ſunt, etiã moti ſunt.*

Rabb. קטט *diſplicuit, irritavit, ad iram provocavit.*

D קְטָטָה & קטטו *diſſenſio, irritatio, contentio, jurgium.* ✠ מקט *triſtitia.*

בית קטמי *locus virilium verendorum.*

Arab. קט quitt *felis.*

קטא. Rabb. קטא, Chald. קְטֵי, Arab. קטא cheta Matth. chate, chathe, cheta *cucumer ſativus.* קטא אלברי cheta alberi *cucumer ſylveſtris,* colocynthis. קטא אלחמאר cheta alhamar, Matth. cete allimar, cate ahenei *cucumer aſininus:* Plur. Chal קִטִּין *cucumeres.* Num. 11. קִשֻּׁאִים, Targ. Jeroſ. קַטְיָא *cucumeres.*

Arab. קטיא & מקטי maqti *cucumerarium:* Plur. מקאטי maquiti *cucumeraria.*

E קטב. Inde Nom. קֶטֶב & קְטוֹב *excidium, exitium, lues, peſtis,* morbus ſubitò hominem corripiens & perimẽs. Deut. 32. v. 24. וְקֶטֶב מְרִירִי *& peſte amara.* Targ. וּכְתִישֵׁי רוּחִין בִּישִׁין *& contriti à ſpiritibus malis.* Rab. n. קֶטֶב & nomẽ mali ſpiritus, qui poteſtatem habet nocẽdi in meridie. deſumtum ex illo, Pſ. 91. v. 6. מִדֶּבֶר *à peſte qua in caligine ambulat,* מִקֶּטֶב *ab excidio quod vaſtat in meridie.* Targ. מִגְּבַּת שֵׁדִין *à cœtu dæmonũ perdentiũ in meridie.* LXX. καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ *& dæmonio meridiano.* Inde faciũt duo ſpirituũ malorũ nomina: unius דֶּבֶר *deber,* qui

qui media nocte, alterius קֶטֶב *Keteb*, qui in A
meridie noceat hominibus. Hoſ. 13. *Ero* דְבָרֶיךָ *peſtes tuæ, ô mors: ero* קָטָבְךָ *exitium tuum, ô inferne.*

Chald. Verb. קְטַב *excidit, incidit, ſecuit.* Deut. 19. לַחְטֹב, Targ. Jeroſ. לְמִקְטַב *ad excindendum ligna.*

Rabb. קְטָבִים *excisiones, partes ſectionis.*

קֹטֶב *polus.* קֹטֶב צָפוֹן *polus ſeptentrionalis*: קֹטֶב דָרוֹם *polus meridionalis*: קֹטֶב הַמַּזָּלוֹת *polus ſignorum Zodiaci.* Arab. קטבין *duo poli.* ¶ Item Rabb. קֹטֶב *capitellum*: item, *eloquentia.*

קַטְבִּי *torcular, prelū*, quo premūtur olivæ. B

Arab. קאטבה *omnes.* Syr. Matth. 6. *Ne ſiatis* מקטבין *triſtes.*

קטל. קְטַל, Chal. & Syr. קְטַל, Arab. cum ח punctato, קַתַל catal *cadit, occidit, necavit, trucidavit, interfecit, mactavit.* Job. 13. v. 15. *Ecce* יִקְטְלֵנִי *occidet me, in ipſum ſperabo.* LXX. χειρώσεταί *ceperit me.* Legerunt קבל à יְקַבְּלֵנִי *accepit.* Job. 24. v. 14. *Ad lucē ſurget occiſor,* יִקְטָל־עָנִי *interficiet pauperem.* Pſal. 139. *Si* תִּקְטֹל *occideris, Deus, impium.* Chald. Exod. 13. וַיַּהֲרֹג, Targ. וּקְטַל *& occidit Dominus omne primogenitum.* Jer. 26. הֲהָמֵת הֱמִיתֻהוּ, Targ. הֲמִקְטַל קַטְלוּהִי *an occidendo occidit eum?* Nū. 35. יִרְצַח, Targ. יִקְטֹל *occidet homicidam.* Syr. Mat. 5. *Non* תִקטול *occides.* Joh. 7. *Quærebant* לְמִקְטְלֵהּ *occidere eum.* Luc. 20. *venite* נִקְטְלִיוהי *occidemus eum.* Mat. 16. v. 21. וְנִתְקְטֵל *& interficietur.* Luc. 15. v. 23. *θύσατε*, Syr. קטולו *mactate vitulum illum ſaginatum.* Arab. Gen. 4. קאם קאין אלי האביל אחיה פקתלה *ſurrexit Cain contra Habel fratrem ſuum, & occidit eum.* Gen. 12. ויקתלוני *& occident me.* Pſalm. 35. יקתלונני אקתל *cade, qui cadent me.* Pſalm. 135. וקתל *& occidit reges fortes.* Matth. 5. *Dictum eſt antiquis, non* תקתל *occides, & omnis qui* יקתל *occidet, reus erit judicio.* Joh. 18. v. 31. *Nobis non licet* אן נקתל אחדא *ut occidamus quenquam.* Alc. יאמוסי אתריד אן תקתלני כמא קתלת נפסא באלאמס *ô Moſe, an vis ut occidas me, ſicut occidiſti animam heri?* Alc. ולא תקתלוא אולאדכם *& ne occidatis liberos veſtros.* Alc. 2. וקאתלוא פי סביל אללה אלדין יקאתלונכם *& impugnate in via Dei, qui impugnabunt vos.* Alcor. אללה יחב אלדין יקאתלון פי סבילה *Deus diligit, qui pugnant pro via ejus.* PAſs. Arab. קֻתִל cutil E *occiſus fuit.* Hebr. 10. v. 28. קתל *interficitur abſq; miſericordia.* Alcor. *Qui* קתלוא פי סביל אללה *interfecti ſunt in via Dei.* Piel. Chald. קַטֵּל *occidit.* Dan. 3. קַטִּל *occidit eos flāma.* PUAL Chal. קְטִיל *interfectus fuit.* Dan. 5. *In ea nocte* קְטִיל *interfectus fuit Belſazar.*

NOM. קְטָל, Chal. קְטָל & קְטוֹל, Syr. קְטָלָא, Arab. קתאל quitel *interfectio, cædes, ſtrages.* Abdiæ 1. *ut excindatur vir ex monte Eſau,* מִקָּטֶל *ob cædem.* Syr. קְטָלָא דְיַלּוּדָא *infanticidium.*

Chald. קְטוֹל, Arab. קאתל catil *occiſor, homicida, mactator, carnifex.*

Arab. מקתול *interfectus.*

מקתלה maqtela *cædes, mactatio, carnificina:* PLur. מקאתל matacil *mactationes.*

Arab. Piel. קאתל catal *pugnavit, præliatus eſt, bellum geſſit, militavit.* אקתתל *idē.* 2. Tim. 2. v. 24. *Oportet ut ſervꝰ Domini nō* יקאתל *pugnet.* Jac. 4. v. 1. *Quæ* תתקאתל *militāt in mēbris veſtris.*

קתאל quitel *pugna, bellum, prælium, cædes.* קתאל אלעמליקה quitel alamaliqua *bellum gigantum*, gigantomachia.

מקאתל mucatil *bellator*: PLur. מקתלין mucatilin *bellatores.*

קאתל נפס *homicida.* קאתל אדיב *interfector lupi, λυκόκτονον*, arbutus. קאתל אלכלב *interfector canis, κυνόκτονον*, aconiti ſpecies. קאתל אבוה catel abuhu *interfector patris ſui*, ficus vulpis.

Rabb. קְטָלִי *inciſio.*

קַטְלָא *murenula, ornamentum mulierum, collare*: PLur קטלין & קטילין *murenulæ.*

קַטְלִית *quod eſt ſuper fæmur*: קטליתבה הירך ומה שהרבק בו. C

קטם. Rab. קְטַם *fregit, contrivit, minuit, cōminuit.*

Chal. קִטְמָא *cinis*: PLur. קִטְמִין *cineres.* Gen. 18. *& ego pulvis* ואפר. Targ. וּקְטַם *& cinis.* Lev. 1. *Ad locum* הַדָּשֶׁן, Targ קִטְמָא *cineris.*

קִטְמָן *cinereus*, cineris colore præditus: PLur. קִטְמָנִין *cinerei.* Zach. 6. v. 3. אֲמֻצִּים, Targ. קִטְמָנִין *cinerei.*

Arab. קטם catam *faſciavit*, faſcijs involvit: in Avicenna.

D קטן. קָטֹן. קָטֹן *parvus fuit* quantitate aut qualitate, *minor, humilis, contēptus, vilis, tenuis, ſubtilis fuit.* 2. Sā. 7. v. 19. וַתִּקְטַן, Targ. וּזְעֵירָא *& parvū* (parvū) *hoc fuit adhuc in oculis tuis.* Gen. 32. v. 10. קָטֹנְתִּי *parvus ſum* מִכֹּל *præ omnib. beneficijs*: minor ſum omnib. Targ. זְעִירִין זָכְוָתִי *minores ſunt juſtitiæ meæ*: merita mea: indignus ſum, in quē tot beneficia cōferas. Hiph. הִקְטִין *minuit, diminuit, parvū fecit.* Amos 8. v. 5. לְהַקְטִין *ut parvū faciant modium.* Targ. דְיַחְסְרוּן *ppterea ut deficere faciāt.* Lege וְיַחְסְרוּן à חֲסַר *defecit.*

NOM. קָטָן *parvus, modicus, minor, junior, inferior, deterior, vilis, ſpretus*: PLur. קְטַנִּים *parvi.* FOEM. קְטַנָּה *parva*: PLur. קְטַנּוֹת *parvæ.* Gen. 9. *& cognovit, quæ fecerat ipſi filius ejus* הַקָּטָן, Targ. זְעֵירָא *parvus.* LXX. ὁ νεώτερος *junior.* Cham, pater Chanaan, qui pudenda Noë vidit, ſecundus erat Noë filius, non minimus, ſed Sem. Pronomen ejus igitur refertur ad Cham, cujus filius minimus fuit Chanaan. Hic pudenda Noë detexit, ut pater ejus Cham viderit, & fratribus ſuis duobus ſine pudore indicaverit. Aut *filius* pro *nepote* accipitur.

bat in excelſis & in collibus. Targ. וְאַפֵּק בּוּסְמִין A *& offerebat odoramenta.* Cant. 3. מְקֻטֶּרֶת *ſuffita myrrha & thure ex omni pulvere negociatoris.* Cujus veſtes ſunt fumigatæ ſeu ſuffitæ odoramentis. Hiph. הִקְטִיר, Chal. אַקְטַר *idē.* Exod. 29. v. 13. וְהִקְטַרְתָּ *& ſuffies totum arietem.* Targ. וְתַסֵּק *& offeres.* 1. Reg. 3. *Tantùm in excelſis ipſe ſacrificabat* וּמַקְטִיר *& ſuffiebat.* Targ. וּמַסֵּק בּוּסְמִין *& offerebat odoramenta.* Hoph. הָקְטַר *ſuffitus fuit.*

Nom. קְטֹר, & קְטֹרָה, & קְטֹרֶת, & מִקְטָר *ſuffitus, ſuffimentum, thymiama,* quod dirigebat oblationem, & fiebat ex quatuor odoramentis, quæ erant: נָטָף *reſina,* שְׁחֵלֶת *onycha,* B חֶלְבְּנָה *galbanum,* לְבֹנָה *thus.* Pſalm. 141. v. 2. *Dirigatur oratio mea ſicut* קְטֹרֶת *ſuffitus ante faciem tuam.* Apocalypſ. 5. v. 8. *plenas ſuffituum, quæ ſunt preces ſanctorum.* Ezech. 16. *& oleum meum* וּקְטָרְתִּי *& ſuffitum meum dedi coram ipſis.* Ezech. 23. *& ſediſti ſuper* מִטָּה *lecto honorato,* וְשֻׁלְחָן *& menſa inſtructa coram eo* (lecto) וּקְטָרְתִּי *& ſuffitum meum, & oleum meum poſuiſti juxta eum.* ſcil. lectum. Convivis poſt epulas fiebat ſuffitus, odoramentis ſuper prunas C poſitis, ut fumus aſcenderet ad nares, in odorem bonum.

קִיטוֹר *fumus.* Gen. 19. *& ecce aſcendebat* קִיטוֹר, Targ. תְּנָנָא *fumus terræ,* כְּקִיטֹר, Targ. כִּתְנָנָא *ſicut fumus clibani:* columna fumi. Pſalm. 119. v. 83. *Sicut uter* בְּקִיטוֹר *in fumo.* uter in fumo ſuſpenſus eſt ſiccus. Pſalm. 148. v. 8. *Ignis, grando, nix* וְקִיטוֹר *& fumus.* Exhalatio calida & ſicca, ex terra aſcendens, fumo ſimilis: materia meteororum igneorum.

מִקְטָר *ſuffitorium,* altare ſuper quo adoletur. Exod. 30. *& facies altare,* D מִקְטַר קְטֹרֶת *ſuffitorium ſuffimenti.* Targ. לְאַקְטָרָא עֲלוֹהִי קְטוֹרֶת בּוּסְמִין *ad ſuffiendum ſuper eo ſuffitum.*

מִקְטֶרֶת *vas in quo fit ſuffitus,* thuribulum. Ezech. 8. *& quilibet* מִקְטַרְתּוֹ *thuribulum ejus in manu ejus, & columna nubis* הַקְּטֹרֶת *ſuffitus aſcendebat.*

מְקַטְּרוֹת *altaria.* 2. Paral. 30. v. 14. *& omnia* הַמְקַטְּרוֹת *altaria removerũt:* loca ubi erant ſacerdotes & Levitæ.

II. קָטַר. Inde קְטֻרוֹת, ex uſu Chaldæorum, *ligata.* Ezech. 46. *In quatuor angulis atrij, erant* E חֲצֵרוֹת קְטֻרוֹת *atria ligata.* Targ. מְקַטְּרָן *conjũcta.* colligata in angulis atrij, unũ cũ altero.

Chal & Syr. Verb. קְטַר, idẽ quod קָשַׁר, *ligavit, colligavit, alligavit, vinxit, cõpegit.* Deut. 21. וּקְשַׁרְתֶּם, Targ. וְתִקְטְרוּן *& alligabitis ea in ſignum.* Gen. 38. וַתִּקְשֹׁר, Targ. וּקְטַרַת *& ligabat ſuper manũ ejus coccinum.* Chald. אִתְקְטַר, Syr. אֶתְקְטַר *colligatus, compactus fuit.* Eph. 4. v. 16. וּמִתְקְטַר *& compingitur.*

Nom. קְטַר *ligamen, vinculum:* Plur. Chal. A קִטְרִין, Syr. קֶטְרִין *ligamenta, vincula.*

Syr. קְטִירָא *vis, violentia.* Matth. 11. בִּקְטִירָא *cum violentia accipitur.* Mat. דְּנָגְדִין לְכוֹן בִּקְטִירָא *qui ducunt vos cum violentia.*

קְטִירָן *violentus, robuſtus:* Pl. קְטִירָנִין *violenti.* ✠ קְטִירוּ *colligatio.*

Rabb. קוֹטֶר & קוֹטְרָא, Arab. קְטַר *diameter.* Geograph. ליסר בבבירה אלקטר.

Rabb. מְקַטּוֹרִין *pallium.*

קְטוֹרִין *imago, figura.*

Arab. אקטאר *extremitates, fines terræ, ambitus, horizontes.*

מקטאר *proportio, quãtitas.* ✠ מִקְנֶטְרָה *põdus.*

B III. Arab. קָטַר *deſtillavit:* quia vapores aſcendentes in aquam reſoluti frigiditate, deſtillant. Avic. פְּקַטַּרְנָא הַמָּא פִּי אַלְקַרְעִ וְאַלְאַנְבִּיק *& deſtillavimus ea per cucurbitam & alembicum.* ✠ מְקַטַּר mucatter vel muchattar *deſtillatus.*

תַּקְטִיר taqtir *deſtillatio.* תַּקְטִיר אַלְבוֹל *ſtillicidium* ſeu *deſtillatio urinæ,* ſtranguria.

קַטָּארָה catara *deſtillatorium, alembicũ:* Pl. קַטָּארָאת catarat *deſtillatoria.*

C קַטְרָה quadra *ſtilla, gutta:* metaphoricè, *fruſtum, fragmentum:* Plur. קטאר quitar *ſtillæ, ſtillicidia: fruſta, fragmenta.* Pſalm. 65. וּבַאַלְקַטַר *& in ſtillicidijs lætabitur germinãs.* קַטְרָה מִן חַנְזִיר quadra min chanzir *fruſtum ſuis, perna.*

קִטְרָאן quidran, eſt עִטְרָן, *ſuccus, reſina cedri, pix.* Item *aſcarides.*

קַטִּירָה quatira *tragacantha.* ✠ מַקְטַרָה *cuſtodia.* ✠ יִקְטַר *cognoſcetur:* in Avic. ✠ קַטְרָא *coryza.*

D קיט. Chald. קִיט *æſtas:* in קיץ quære.

קיס. קִיס *lignum:* in קוס habes.

קיק. Inde קִיקָיוֹן, idem quod Rabb. קִיק, Græcis *κίκι cici, ricinus:* Arab. אלכרוע *alcerva:* Inde דהן אלכרוע *oleum alcervæ:* quod ex granis ejus contritis exprimitur, lucernarum luminibus & emplaſtris utile. כּוּב אלכרוע keſb alcerva *fæx alkervæ,* quæ remanet expreſſo oleo. Rab. שֶׁמֶן קִיק *oleum cici ſeu cicinum.* Jon. 4. *& lætatus eſt* Jonas *ſuper* קִיקָיוֹן *ricino.* Lxx. *κολοκύνθη cucurbita.* Hier. *hedera:* ſecutus Aquilã, qui vertit *κισσὸν.* Elevatur aũt ricinus ad fores officinarũ & tabernarũ ob um- E brã. Hier. in Jonã: *In Hebræo legimus* קִיקָיוֹן, *quæ etiam lingua Syra & Punica elkeroa dicitur.* Arbuſcula latis folijs in morẽ pãpini, umbra denſiſſima, ſuo ſe trunco ſuſtinens: in Palæſtina maximè, locis arenoſis creberrimè naſcens, & citiſſimè ſata cõſurgẽs, ignota Latinis. Eſt aũt lingua Punica eadẽ q̃ Arabica. Et Arabicè dicit̃ כרוע *kerva,* vel cũ articulo אלכרוע *alcerva,* ſeu *alkeruha:* y p h.

קלל duo ſign. habet. I. קָלַל & קַל, Chald. קְלַל

levis,

levis,parvi aut *nullius ponderis fuit:* Per meto- A
nymiam, *alleviatus eſt, velox, celer, agilis, faci-
lis fuit*, quòd levia faciliùs & citiùs move-
antur. 1, *levis.* 2, *celer.* 3, *vilis.* Gen. 8. *Ad vi-
dendum* הֲקַלּוּ, Targ. אִם קלו *an alleviata eſſent
aquæ:* imminutæ. Job. 7. *Dies mei* קַלּוּ *celeres
fuerunt præ radio textoris.* Habac. 1. וְקַלּוּ *& ve-
loces erunt præ pardis, equi ejus.* Hiph. הֵקַל, Syr.
אַקִּל *allevi avit, leviorem reddidit*, pondere aut
onere liberavit. Eſa. 9. v. 1. הֵקַל *alleviavit in
terram Zabulon, & in terram Nephtali, & poſtre-
mò* הכביד *aggravavit.* 1. Reg. 12. v. 4. *& tu nūc*
הָקֵל *allevia à ſervitute patris tui dura.* Exod. 18.
וְהָקֵל, Targ. יְקַלּוּן *& alleviabunt à te.* Jonæ 1.
& projecerunt vaſa, quæ erant in navi, in mare
לְהָקֵל *ad alleviandum ab eis:* ut levarent one-
re, ut oneribus liberarent. Syr. Act. 27. v.
38. אַקִּלוּ *alleviarunt navim.* Piel. קִלְקֵל *leva-
vit, levigavit, polivit.* Ezech. 21. v. 21. *Ad di-
vinandum divinationem* קִלְקַל בַּחִצִּים *leviga-
vit in ſagittis, interrogavit imagines, vidit in je-
core.* Acuunt & poliunt ſuperficiem fer-
ri in ſagitta, donec fiat ſplendidiſſima, &
vident in eo divinatores, ſicut vident in C
pollice manus, in ungue ſi ſplendeat. Sic
vident in gladio, in epate. Targum קְשַׁר
בְּנִרְיָא *ſagittavit.* Juxta ſententiam eorum,
qui exponunt: *juſſit jacere ſagittas ſurſum,
& ſi ceciderit ſagitta ad latus filiorum Ammon,
eò abiret.* Eccleſiaſt. 10. v. 10. *Si obtuſum fuerit
ferrum, & ipſe ſuperficiem non* קִלְקַל *levigavit:*
terſit, polivit. Hithpael הִתְקַלְקֵל *celer fuit.*
Jerem. 4. v. 24. *vidi montes, & ecce commove-
bantur, & omnes colles* הִתְקַלְקָלוּ *celeres fuerunt.*
ſcil. fugiendo. Targ. אִתְבְּרִיקוּ *abrupti ſunt.* D

Nom. קַל, Chald. קְלִיל *levis, nullius ponde-
ris.* Per metonymiam: *velox, celer, agilis, faci-
lis:* Plur. קַלִּים *leves, veloces.* Foem. קַלָּה *le-
vis, velox.* 2. Sam. 2. v. 18. *& Aſael erat* קַל *le-
vis in pedibus ſuis.* Eſa. 30. *& ſuper* קַל *celeri equi-
tabimus* equo, mulo, aut camelo celeri. Jo-
el. 3. קַל מְהֵרָה *celer feſtinatione reddam retri-
butionem veſtram in caput veſtrum:* quàm pri-
mùm: notat magnam celeritatem. Thr.
4. קַלִּים *leves fuerunt perſecutores noſtri, præ a-
quilis cœli.*

קָלָל *levigatus, terſus, politus.* Ezech. 1. v. 7. E
& Dan. 10. v. 6. *& ſcintillantes, ſicut aſpectus æ-
ris* קָלָל *terſi:* politi. Targ. מְצַלְהַב *ſplendentis.*

קַל *levitas, paucitas.* Jerem. 3. *& erit* מִקֹּל *ob
levitatem ſcortationis ejus.* Targum מִקְּלִילָא
בְּעֵינַהָא *propterea quòd levis eſt in oculis ejus:*
quòd ipſi pauca videtur.

Chald. קְלוּת *levitas, celeritas.* בִּקְלוּת *cele-
riter.*

Chald. & Syr קְלִיל *modicum, parùm.*

Arab. קַל *parū.* ✠ אקל aqual *minor ſeu mi-
nus.* אַקַּל חַרָארָה *minus calidus:* in Avicen. ✠
תַּקְלִיל *minoratio.*

קְלִיל calil *modicus, paucus:* & *modicùm, pa-
rùm:* Plur. קְלִילָה & קְלִילִין *pauci.* בְקְלִיל bicalil
rarò. קְלִילָא מִן כְּתִיר *parum ex multo:* quodam-
modò.

קִלָּה quilla *paucitas, parvitas.* קִלַּת אַלְרוּח quil-
lat arruh *puſillanimitas.* קִלַּת עֶלֶם *paucitas ſapi-
entiæ:* inſipientia, inſania, ineptiæ.

מְקַל muquil *attenuatus, pauper.*

קַלָּה calla *veſica* cujuſcunq; generis: Pl.
קְלוֹל culul *veſica.*

Verb. קַל *minutus, diminutus, minoratus fuit.*
Pſal. 72. וְקַלַּת *& imminuta ſunt veritates.* Pſ.
107. ולם תקל *& non minorata ſunt jumenta i-
pſorum.* Hiphil. אַקַּל aqlal *minoravit, mi-
nuit, diminuit.* Pſalm. 89. אקללת *minoraſti dies
annorum ejus.* Matth. 24. תקל *minuetur nume-
rus eorum.* ✠ מקלל *minorans.*

Rabb. קַל וָחֹמֶר *leve & grave*, quantò ma-
gis, à majori ad minus: argumentum à for-
tiori. בְקַל *facilè.* ✠ Syr. קְלִילָאִית *celeriter.*

II. Per metaphoram, קָלַל *levis, vilis, ſpretus, con-
temtus, ignobilis, nullo honore dignus, inſtabilis,
temerarius, vanus fuit.* Job. 39. *Ecce* קַלּוֹתִי
Targ. אזדלזלת *vilis ſum uxori meæ.* Nahum. 1.
& conflatile ponam ſepulcrum tuum, quia קַלּוֹתָ *vi-
lis es.* Niphal. נָקַל *vilis factus eſt, vilipenſus, con-
temtus fuit.* Gen. 16. וָאֵקַל, Targ. וּקְלַת *& vilis
facta ſum in oculis ejus.* LXX. ἠτιμάσθην *inhono-
rata fui.* 1. Sam. 2. *& contemnentes me* יֵקָלּוּ *vi-
les fient.* Targ. יִתְשַׁטּוּן *ſpernentur.* LXX. ἀτιμω-
θήσονται *ignominia afficientur.* 2. Sam. 6. וּנְקַלֹּתִי,
Targ. וְזְעִירְנָא *& vilis ero poſt hac.* 1. Reg. 16. *E-
ratq;* הֲנָקֵל *an vile, ut ipſe ambularet in peccatis Ja-
robam?* peccata Jarobam videbantur ipſi
levia. Targ. שִׁיט בְּעֵינוֹהִי *ſpretum in oculis ejus.*
Jerem. 6. v. 14. & 8. v. 11. *& ſanârunt fractionē
ſeu contritionem filiæ populi mei, ſuper* נְקַלָּה (ſcil.
אֲמִירָה *ſermone*) *dicendo: pax, & nulla pax.* pro-
pter rem vilem, propter ſermonem leve
& vanum, cui nihil ineſt firmi, nihil certi,
pax erit vobis. Targ. בְּמִלֵּי שִׁקְרֵיהוֹן *in verbis
mendaciorum ſuorum.* 2. Sam. 18. הֲנָקַלָּה, Targ.
הַזְעִירָא *an vile eſt in oculis veſtris, fieri generum
regis?* Prov. 14. *& ſciētia intelligenti* נָקָל, Targ.
ולילא *vilis:* ſpreta. Piel. קִלֵּל, Chald. קַלְקֵל *vi-
lipendit verbis & re, ſprevit, contēſit, dehoneſta-
vit, maledixit:* de rebus inanimatis, *corrupit,
deſtruxit, diſſipavit, irritum fecit.* 2. Regum 2.
וַיְקַלְלֵם, Targum וְלַטְנוּן *& maledixit eos.* Prov.
30. *Patrem ſuum* יְקַלֵּל, Targum נבזר *par vipen-
det.* 1. Reg. 2. v. 8. קִלְלַנִי, Targ. לְטַנִי *maledixit
mihi.* Levit. 24. v. 10. וַיְקַלֵּל, Targ. וארגז *&
blaſphemavit ipſum nomen.* Chald. Deut. 15.
וַיְסַלֵּף, Targ. וִיקַלְקֵל *& ſpernet verba juſtorum.*
2. Sā. 15. v. 31. סַכֵּל, Targ. קַלְקֵל *infatua, quaſo,
conſilium*

Digitized by Google

conſiliū Achitophel. Pual. קֻלַּל *ſpretus, contemtus, maledictus fuit.* Eſa. 65. *& errans filius centum annorum* יְקֻלָּל *ſpernetur.* Targ. יִתָּרֵךְ *expelletur.* Hiph. הֵקַל *levifecit, vilipendit, parvipendit, contemſit.* 2. Sam. 19. *Cur* הֱקִלֹּתַנִי, Targ. אַשִׁיטְתַּנִי *contemſiſti me?* Ezech. 22. *Patrem & matrem* הֵקַלּוּ *vilipenderunt in te:* ſpreverunt.

Nom. קְלָלָה *vilipenſio, maledictio:* Plural. קְלָלוֹת *maledictiones.* Gen. 27. v. 12. *& adducam ſuper me* קְלָלָה וְלֹא בְרָכָה *maledictionem & non benedictionem.* Targ. לְוָטִין וְלָא בִרְכָן *maledictiones & non benedictiones.*

Chald. קִלְקַלְתָּא, & קִקְלָא, & קִלְקְלָא *fimetum, ſtercus.* קִקְלָאתָן *idem.*

קלב. Arab. קלב *vertit, convertit, evertit, ſubvertit, invertit.* קַלַּב callab *comparavit.* אִנְקַלַב *verſus, converſus, mutatus fuit.* Matth. 21. v. 12. וְקַלַב מַוָאיִד אַלצַיָארִף *& ſubvertit menſas nummulariorum.* Marc. 11. v. 15. וכראסי באעה חמאם קלבהא *& ſedilia vendentium columbas ſubvertit.* Luc. 19. ויקלבונך *& ſubvertent te.* Alcor. 3. וַיַנְקַלְבוּא חַאיִבִין. Paſs. תקלב *verſatus fuit.* Rom 3. *Qui* יתקלבון *verſantur in his rebus.* Pſal. 96. ליתקלב *ut commoveatur mare.*

Nom. מקלוב *revolutus.* מֻנְקַלֵב *inverſus.* קאלב *cannula perforata.*

תקליב taqlib *ſubverſio, converſio: comparatio, aſſimilatio: ſpecimen, proba.*

מתקלבין *duo tropici.* אנקלאב *inverſatio.* תקלב *convertatur:* in Avicen.

קליב calib *forma calcei, typus, prælum typographorum.* צַאחֵב אַלְקַלִיב zahib alcalib *typographus.*

Deinde, קַלְב calb *cor animalis:* Plur. קְלוּב culub *corda.* בִלַא קַלְב bile calb *ſine corde,* excors, ſecors, ſocors. Dim. קֻלַיְבָה culaiba *corculum.*

In Prec. יַא מַקַלִב אַללַיְל וַאלנהאר *ô mutans noctem & diem.* ¶ 2. Cor. 1. v. 12. תְקַלַבְנָא *verſati ſumus in hoc mundo.*

Rabb. קוֹלְבָה *baculus.*

קלד. Arab. קלד qualad *cinxit, accinxit.* Pſal. 45. תקלד *accingere gladio tuo.* Rom. 13. v. 4. *Non* יתקלד *accinctus eſt gladio fruſtra.*

קלאדה *cingulum, monile.* יתקלד *credat:* in Avicenna.

קלה duo ſignificata habet. I. קָלָה, idem quod קָלַל, *levis fuit.* Inde Niph. נִקְלָה *levis factus eſt, vilis habitus* vel *redditus fuit, vilipenſus fuit, contemptibilis, nullo honore dignus factus eſt.* Deut. 25. v. 3. וְנִקְלָה, Targ. וְיֵקַל *& contemptibilis fiat frater tuus.* Eſa. 16. v. 14. וְנִקְלָה *& vilipenditur gloria Moab.* Tar. וְיֵסוּף *& finietur.* Prov. 12. *Bonus eſt* נִקְלֶה, Targ. וְלִילְיָא *vilis, cui eſt ſervus.* Pſ. 38. v. 8. *Quia ilia mea impleta ſunt* נִקְלֶה: eſt נִגְעוֹ נִקְלֶה. Hiphil. הִקְלָה, Chald. אַקְלֵי *vilipendit, contemſit.* Deuter. 27. v. 16. *Maledictus* מַקְלֶה, Targ. דִיקְלֵי *qui contemnit patrem ſuum & matrem ſuam.* LXX. ἀτιμάζων *non honorans.*

Nom. קָלוֹן, Chald. קְלָן *vilipendium, ignominia, opprobrium, convicium:* opponitur gloriæ. Habac. 2. *Satiatus fuiſti* קָלוֹן *ignominia* מִכָּבוֹד *præ gloria.*

קִיקָלוֹן *vomitus ignominiæ:* compoſitum ex קִיא *vomitus,* & קָלוֹן *ignominia.* Aut potiùs pro קִילְקָלוֹן, more Chaldæorum: ut *maxima ignominia* ſignificetur. Hab. 2. v. 16. וְקִיקָלוֹן *& vomitus ignominiæ* עַל כְּבוֹדֶךָ *ſuper gloria tua.*

II. Per metonymiam, קָלָה, Chald. קְלָא *torruit, torrefecit, combuſſit, aſſavit, frixit:* quòd toſta, torrefacta & combuſta fiant leviora. Jerem. 29. v. 22. קָלָם, Targ. קְלִינוּן *torruit eos rex Babel igni:* cōbuſſit. Hiph. Arab. אַקְלֵי *idem.*

Nom. קָלִי, &, cum א abundante, קָלִיא, Targ. קְלִי *polenta, farina* facta è ſpicis plenis, quas ſiccant in furno: farina toſti frictive hordei: fruges toſtæ ſeu uſtulatæ: toſtum. Eſt geminum, frumēti & leguminum. Levit. 23. v. 14. *& panem* וְקָלִי *& polentā, & ſpicā non comedetis.* Præterea: 1. Sam. 17. v. 17. De frugibus matureſcentibus tollebatur manipulus, & juxta ignem areſiebat. Poſtea grana frangebantur in modum farris, & inde fiebat מִנְחָה *oblatio.*

קָלוּי, Chald. קְלִי *toſtus.* Lev. 2. v. 14. *ſpicam* קָלוּי. Targ. קְלִי *toſtam igne.* Joſ. 5. v. 11. *& comederunt ex proventu terræ poſt paſcha, azymos* וְקָלוּי *& toſtum.* ſpicas toſtas igni, cùm adhuc ſunt virides.

Ch. מִקְלָא *uſtio.* קְלִירָה *farina, & vas farinæ.*

Arab. מַקְלוּ *torrefactus.*

מַקְלִי *ſartago, cremium, frixorium, patella* in qua caro frigitur: Plur. מַקָאלִי macali *ſartagines.* מַקְלִי חַדִיד *ſartago ferrea.*

אַלְקַלִי alcali *uſtum.* קַלְיָה calia *aſſatura, jecur, exta.*

קלי & אקלי aqli *frixit in patella.* קליא *patina.*

קלח duo ſign. habet. I. קָלַח. Inde קַלַּחַת *ahenum, olla, lebes.* Mich. 3. v. 3. *& ſicut caro in medio* קַלָּחַת *aheni.*

Rabb. קָלַח *effudit.*

קִלּוּחַ *impetus aquæ.* קִלּוּחַ הַזֶּרַע *effuſio ſeminis.*

קָלַח, Arab. אַקְלַח aclach *caulis herbæ,* ſcapus, herbæ ſtipes aut pes.

מִקְלַחַת *fiſtula* per quam aqua effunditur.

II. Arab. קלח calah *eradicavit.* יַקְלַח אַלְאַסְנַאן *eradicat dentes:* in Avicen.

קלט. קָלַט cum לָקַט convenit. Inde קָלוּט *collectus, contractus aliquo membro, habens pedē contractum.* Levit. 22. v. 23. *Exceſſivus* וְקָלוּט *& contractus.* Targ. וְחָסִיר *& defectivus.*

מִקְלָט *refugium.* Locus ubi colliguntur & conveniunt fugitivi ſeu homicidę non voluntarij. Num. 35. v. 6. *Sex urbes* הַמִּקְלָט *refugij.* Targ. שֵׁיזָבָא. Joſ. 20. *Date vobis* עָרֵי הַמִּקְלָט *urbes refugij.* Targ. שֵׁיזָבוּת *liberationis:* urbes præſidiales. Homicida involuntarius fugiebat in unam iſtarum urbium. Et domus judicij ſeu conſiſtorium ejus loci, ubi homicidium erat perpetratum, mittebat poſt illum, & adducebant illum, & ſtabat ad judicium. Si reus erat mortis, occidebant eum. Si verò homicidium ejus caſu factum deprehendebatur, ſicq; exilij tantummodò reus erat, reducebât eum illuc, ibiq; exul habitabat ſeu manebat uſq; ad mortem Sacerdotis magni: atque tunc domum revertebatur ad dignitatem priſtinam. Si autem egrediebatur extra terminū urbis iſtius, licebat ipſum occidere cuivis. Erant autem ſex ejuſmodi urbes à Joſua ordinatæ. Et tenebantur judices præparare vias ad iſtas urbes, ut eſſent amplæ, ſine offendiculo, ſine monte aut valle, nec eſſet fluvius ſine ponte: ne impediretur cò fugiens. Dicuntur urbes iſtæ & עָרֵי הַמּוּעָדָה: de quo in יָעַד vide.

Rabb. קָלַט *recepit, retinuit, detinuit.*

קְלִיטָה, Chald. קְלִיטָא *retentio, detentio, collectio.*

קוּלְטָא *tuberculum*, monticulus terræ. ☙ נַקְלִיט *vectis.*

קלם. Arab. קלם callam *præcidit, decurtavit, mutilavit.*

מקלם mucallam *præciſus, mutilus:* Plur. מקלמין mucallamin *mutili.* ☙ תקלים taqlîm *mutilatio.*

קלם אלתור calam altaur *corium taurinum.*

אקלים aclim *clima:* Plur. אקאלים *climata.* ☙ קלם *calamus.*

קלס duo ſignificat: *loqui* videlicet *in bonū, & malum.* I. קָלַס. Inde Piel. קִלֵּס, Chal. קַלֵּס *laudavit, celebravit.* Ezech. 16. v. 31 לְקַלֵּס *ad laudandum mercedem.* Chald. Pſal. 68. v. 5. סֹלּוּ, Targ. קַלְּסוּ *laudes dicite ſedenti ſuper nubibus.* Eſther 5. וַיִּקְרָא *& clamabat ante eum.* Targ. וְקַלֵּס *& laudabat.* Eſth. 6. וְקָרְאוּ *& clamabunt.* Targ. ויקלסון *& laudabunt coram ipſo.*

Nom. Chald. קְלָס & קִלּוּס *laus, encomium, ornamentum, pulcritudo:* Plur. קִלּוּסִין *ornamenta, præmia.*

Rabb. מִקְלָסִים *laudes, hymni, pſalmi.*

II. Per antiphraſin in Hithpaël הִתְקַלֵּס *deriſit, irriſit, deſpexit, ſubſannavit, vituperavit,* בוז, לעג. Ezech. 22. v. 5. יִתְקַלְּסוּ בָךְ, Targ. יְחַלְעֲבָן *ſubſannabunt te.* Habac. 1. v. 10. *& ipſe inter reges* יִתְקַלָּס *gloriabitur.* vel potiùs, *ſubſannabit:* ſequitur enim, מִשְׂחָק לוֹ *riſus illi.* 2. Reg. 2. v.

23. וַיִּתְקַלְּסוּ בוֹ, Targ. ואחלעבו בה *& illudebât ei.*

Nom. קֶלֶס & קַלָּסָה, Chald. קַלְסָא *deriſio, ſubſannatio, vituperium.* Jerem. 20. v. 8. *Quia factum eſt mihi verbū Domini in convitiū* וּלְקֶלֶס, Targ. וללעב *& in deriſionem quotidie.* Jer. 7. וְקַלָּסָה, Targ. וְלַעַג *& ſubſannatio omnibus provincijs.*

Rabb. קוּלָס & מִקְלָס *galea:* Plur. קוּלְסִין *galeæ.* 1. Sam. 17. *& dedit* קֹבַע, Targ. קוּלָס *galeam æneam ſuper caput ejus.*

Verb. קָלַס *galeam induit*, armavit ſe galea. ☙ מְקֻלָּס *galeatus.*

קלע tria ſignificata habet. I. קָלַע, Chald קְלַע *torſit, contorſit, intorſit, circumtorſit, rotavit, gyro celeri rotavit, rotando* ſeu *torquendo jecit* aut *projecit*, miſit telum, haſtam, ſpiculum, lapidem. Jud. 20. v. 16. *Omnis iſte* קֹלֵעַ *torquebat in lapide ad pilum, & non aberrabat.* Targ. *omnes iſti* ואשׁ רָשְׁיָן אַבְנָא בְקַלְעָא *qui projiciebât lapidem in funda.* Lxx. *βάλλοντες jacientes.* Jerem. 10. *Ecce ego* קוֹלֵעַ *torqueo habitatores terræ vice iſta.* Sicut proijcitur lapis fundâ: ſic proijcientur ſingulæ gentes ex loco ſuo, & exulabunt omnes. Piel. קִלַּע *idem.* 1. Sam. 17. v. 49. *& accepit inde lapidem* וַיְקַלַּע, Targ. וְאַחוּר *& contorſit, & percuſſit Philiſthæum ſuper fronte ejus.* 1. Sam. 25. v. 29. *& animam hoſtium tuorū* יְקַלְּעֶנָּה *projiciet eam, in medio cavitatis* הַקָּלַע *fundæ.* Targ. יְפָרְחִנַּהּ כְּמָא דִמְפָרְחִין אַבְנָא בְקַלְעָא *movebit* ſeu *projiciet eam, ſicut movent lapidem in funda.* Hiphil. Chald. אַקְלַע *idem.* Exod. 10. וַיִּתְקָעֵהוּ *& infixit eum.* Targ. Jeroſ. וְאַקְלַע יָתֵהּ *& projecit eum in mare ⌣ juncoſum.*

Nom. קֶלַע, Chald. קִלְעָא *tortum, baliſta, funda*, qua lapides rotantur & proijciuntur: Plur. קְלָעִים, Chald. קִלְעִין *fundæ.* 1. Sam. 17. v. 42. וְקַלְעוֹ *& funda ejus in manu ejus.* Ibid. v. 52. *& prævaluit David Philiſthæo* בַּקֶּלַע *in funda & in lapide ⌣.*

קַלָּע, Chald. קַלָּע *funditor:* Plur. קַלָּעִים, Chald. קַלָּעִין *funditores*, qui fundis miſſilia & lapides jaciebant: Item, *qui tormentis ingentia ſaxa in muros contorquent.* 2. Reg. 3. v. 25. *& circumdederunt* הַקַּלָּעִים, Targ. קַלָּעַיָּא *funditores, & percuſſerunt eam.* ſcil. urbem.

Rab. אִתְקְלַע & אִקְלַע *ſuprà projectus, delatus fuit, pervenit.* Talmud. אִקְלְעוּ לְבֵית יֵשׁוּעַ *venerunt ad domum Jeſu.*

II. קָלַע *torquendo cavavit, cavam imaginem fecit, calavit*, in ære argētove, aut etiam in ligno ſaxove ſculpſit, pinxit. 1. Reg. 6. v. 32. וְקִלַּע, Targ. וּגְלַף *& calavit ſuper illis* מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים *calaturas Cherubim.*

Nom. קֶלַע *cortina, velū, tapes*, cui intertextæ ſunt imagines ſeu picturæ: Pl. קְלָעִים, Chal. קִלְעִין *cortinæ, tapetes.* 1. Reg. 6. v. 29. *Ambitus* קֶלַע, Targ. צִיּוּרִין: vide Exod. 27. קְלָעִים, Targ.

Digitized by Google

Targ. קְלָעִין *tapetes pro atrio ſex*. 1. Reg. 6. verſ. 34. *Duas* צְלָעִים (lege קְלָעִים) *cortinas oſtij unius rotundas*. Potiùs, *duos cardines*. Chald. Eſa. 33. *Non expanderunt* נֵס, Targ. קְלַע *velum*. A

מִקְלַעַת *cælatura, imago, opus cælatum*: Plur. מִקְלְעוֹת *cælaturæ, imagines*. 1. Reg. 6. v. 18. מִקְלַעַת פְּקָעִים *cælaturæ cucurbitarum*. 1. Reg. 7. *Et ſuper ore ejus erant* מִקְלַעַת *cælaturæ*. LXX. διαγλύμματα *tornatura*. 1. Reg. 6. מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים *cælaturæ Cherubim*.

Chald. קְלִיעַ *cælatura*: Plur. קְלִיעִין, Foem. קְלִיעָן *cælaturæ*.

Arab. מקלע *calam, ſcalprum*: Plur. מקאלע macali *ſcalpra*.

קלע quila *velum navis*: Plur. אקלאע aqla *vela*.

Rabb. קָלַע *torquendo nexuit, nexuit, intricavit, perplexit*.

קְלָעִילוֹן *genus leguminis*.

III. Arab. קָלַע cala *radicitus evulſit, avulſit, divulſit, extirpavit, ejecit, refixit, deglutinavit, diſſolvit, effodit, eruit, eradicavit*. Pſalm. 52. וַיִּקְלָעֲךָ *& evellet te*. 1. Cor. 5. verſ. 7. תֶּקְלְעוּא *ejiciatis ex medio veſtri*. Matth. 5. verſ. 27. *Si offenderit te oculus tuus dexter* וַאֲקְלָעֵהוּ *tunc erue eum*. Galat. 4. תֶּקְלְעוּן עַיְנֵיכֶם *effodietis oculos veſtros*. אַנְקְלַע *idem*. Matth. 13. וּתְנַקְלַע *& evellas cum eo triticum*. Paſſ. אִקְתָּלַע *evulſus fuit*. מקתלע *evulſus*. C

Nom. קַלְע cala *evulſio, eradicatio, divulſio*: item *ceſpes*, terra ſimul cum herba effoſſa. Plur. קְלוּע culu *ceſpites*.

קַלְעַאלְטֻפר *inciſio unguis*: in Avicenna. evulſio.

קַלְעָה calaa *foſſa*. קַלְעָה מְנִיעָה *foſſa prohibita*, inacceſſa: in Geograph. D

קלף. Rabb. קָלַף, Chald. קְלַף, Piel קַלֵּף *raſit, putavit, delibravit, decorticavit*, corticem, ſquamam, teſtam, putamen, cruſtam, corium, membranam detraxit, deraſit, abraſit, deſquamavit. Gen. 30. *Baculos, quos* פִּצֵּל, Targ. קְלַף *decorticaverat*. Ibid. וַיְפַצֵּל, Targ. וְקַלֵּף *& decorticavit in illis* פְּצָלוֹת, Targ. קַלְפִין *cortices*. Levit. 14. *Et domum* יַקְצִיעַ, Targ. יִקַלֵּף *abradere ſinat*. Ibidem. *& effundent pulverem, quem* הִקְצוּ, Targ. קַלִּפוּ *abraſerunt*. 2. Reg. 18. קִצַּץ, Targum קַלֵּף *abraſit Ezechias portam templi*. Joel. 1. חָשֹׂף חֲשָׂפָהּ *denudando denudavit eam*. Targ. מִקְלַף קַלְּפָהּ *decorticando decorticavit*. Joſeph. ben Gorion: קִלֵּף אֶת הַתַּפּוּחַ בְּמַאֲכֶלֶת *decorticavit pomum cultro*. Rabb. קָלוּף *excorticatus*. מְקַלֵּף *excorians*. ✠ Nom. קִלּוּף *decorticatio*. E

Nom. Chald. קְלַף *cortex* exterior in arboribus, *ſquama* in piſcibus, *teſta* in cancris, *putamen* in fructibus, *ſquama* ſeu *lamella*

ferrea in lorica, τὸ κέλυφος, *cruſta*: Pluralit. קַלְפִין *ſquamæ piſcium*. Actor. 9. *cecidit de oculis ejus quiddam ſimile* לִקְלָפֵא *ſquamis*.

Rabb. קְלִיפָה *cortex, putamen, cruſta*: Plur. קְלִיפִים, Foem. קְלִיפוֹת *cortices*. קְלִיפַּת אֱגוֹזִים *putamen nucum*. קְלִיפַּת שְׁקֵדִים *putamen amygdalarum*. קְלִיפוֹת בֵּיצִים *teſta ovorum*. קְלִיפּוֹת הַצְּלָפִים *cortices caparum*. קְלִיפַּת הַשּׁוּם *cortex allij*. קְלִיפֵּי רִמּוֹנִים *cortices malorum-punicorum* ſeu *granatorum*.

קְלָף *charta, membrana*, in qua ſcribitur. item *cortex arboris cinnami*, cinnamomum.

קוּלְפָּא *clava*, baculus capitatus. B

Arab. קַלְפָה *præputium*: in Avic.

יתקלף וגהה *barbeſcit facies ejus*. in Avicenna: lanugine, quaſi cortice, obducitur.

קלץ. Arab. קלץ. Inde תקליץ *corrugatio*.

קלק Chald. קלק *projec.t*. ✠ קלקי *cilicium*.

Arab. קלק callaq, & אקלק aqlaq *concuſſit, turbavit, conturbavit, titillavit, concitavit*. Joh. 12. *Et nunc anima mea* קלקת *turbata eſt*. Matth. 24. verſ. 16. *Videte, ne* תקלקוא *turbemini*. Pſal. 31. וקלקלת *& conturbata ſunt oſſa mea*. Pſal. 18. ואקלקהם *& conturbavit eos*. Paſſ. אתקלק atqualaq *concuſſus fuit*.

Nom. קלק *ſeditio, turba*. ✠ תקליק tacliq, & תקלוק tacaluc *titillatio*.

קלר. Inde קוֹלָר *collarium ferreum, compes*. ✠ קוֹלִירִית *collyrium*.

קלש קלש Inde קִלְשׁוֹן *furca ſtercoraria*, tres habens dentes, *tridens, ſarculus*: Plur. Chald. קִלְשׁוֹנִין *tridentes*: 1. Sam. 13. v. 21.

Chald. קְלַשׁ *attenuavit, rarefecit, ſubtilavit*. Paſſ. אִתְקְלַשׁ *tenereſcere, creſcere, multiplicari*.

קְלִישׁ *tener*. ✠ קְלוּשׁ *tenuis*.

קמם. Arab. קמקם *murmuravit, muſſitavit*. Pſal. 109. ותקמקמוא *& murmurarunt in taberna.* *ulis fuis*. Pſ. 59. יקמקמוא *murmurabunt*. 3. Joh. 1. v. 10. *Verbis improbis* יתקמקם עלינא *garrit in nos*.

תקמקם *murmur*.

קֻם cum *manica*: Plur. אקמאם acmam *manicæ*. ✠ מקמם muquammam *manicatus*.

קמא. Talmudicè קַמָּא, pro קַדְמָאָה *primus*: in קדם habes.

קמד. Arab. קמד quamad *excuſſit folia*.

קאמד quamid *fucatus*.

קמח. קמח. Inde קֶמַח, Chald. קִמְחָא *farina* ex quolibet frumento.

Arab. קמח camh *frumentum, triticum*: Plur. קמוח cumuh *frumenta*. Eſa. 47. verſ. 2. *Et mole* קֶמַח *farinam*: triticum, ut fiat farina. Gen. 18. *Accipe tria ſata* קֶמַח, Targum קִמְחָא *farina ſimilæ*.

Arab. מקמחה mucammah *triticeum*: Plur. A
מקמחין mucammahin *tritici*.

Rab. קמח & אקמח *molui*. ❧ קמחי *molitor*.

Propr. יוסף קמחי *Joſeph Kimhi*, autor libri הזכרון. Ejus duo fuerunt filij, משה קמחי *Moſeh Kimhi*, autor libri מהלך, & דוד קמחי *David Kimhi*, autor libri מכלול Michlol: de quo dicitur: אין קמח בלי קמחי *non eſt farina ſine molitore.* Non eſt doctrina ſine doctore. vixit autem circa annum Chriſti 1200. in Hiſpania.

Alcor. מקמחין *preſſi*.

קמט duo ſignificata habet. I. קמט *rugas contraxit, cutem in plicas contraxit ex macie*: B
Per Metonymiam, *marceſcere*: Activè, *corrugavit*. Job. 16. v. 8. ותקמטני *& corrugaſti me, in teſtem fuit: & ſurrexit in me macies mea, in facie mea reſpondebit.* Corrugatio eſt maciei indicium. rugæ naſcuntur, cùm caro conſumta eſt, & cutis contrahitur. Rugæ faciei, & macies carnis teſtantur de magnitudine calamitatis meæ. Targ. תקפתני *roboraſti me*. Pual קמט *corrugatus fuit*. Job. 22. v. 16. *Qui*
קמטו *corrugati ſunt ante tempus*: marcuerunt. C
Targ. דאתחבלו מן ארעא *qui ſublati ſunt ex terra*. LXX συνελήφθησαν *comprehenſi ſunt*.

Nom. Rabb. קמטים, Chald. קמטין *ruga ex macie*. ❧ קמיט *rugoſus, aſper*. ❧ Syr. קמט *ruga*. ❧ Rabb. קמוט & קמיטו *corrugatio*, contractio frontis vel oculorum.

II. Chald. קמט *ſuſcepit, apprehendit, ſuſtinuit, ligavit, conſtrinxit*. Prov. 4. verſ. 4. יתמך, Targ. יקמט *apprehendat* ſeu *ſuſcipiat verba mea cor tuum*. Prov. 6. *Iniquitates ejus* ילכדנו *capient eum impium*. Targum קמטין לה *conſtringunt* D
ipſum.

קמל. קמל *exciſus, ſucciſus fuit*. Eſa. 33. v. 9. *Pudefactus eſt Libanus*, קמל *ſucciſus eſt*. pro קָמַל, propter accentum. Targ. נתר *defluit*. Eſa. 19. v. 6. *Arundo & juncus* קמלו *ſucciſi ſunt*.

Rabbin. קמל *vertex* aut *gemma arboris teneræ*.

קמלין *pediculi* aut *lendes*, animalium minima.

Arab קמלה câmla *pediculus*: Plur. קמל *pediculi*: in Avic. Pſ. 105. v. 31. ואלקמל *& pediculi in omnibus finibus eorum*. LXX σκνῖπες. E
Exod. 8. *Et erit* לכנם, Targ. לקלמתא *in pediculos*. Lege, לקמלתא, ex Arabico. קמלה אלנסר *pediculus vulturis*: herba: in Avic. ❧ מקמל mucammal *pediculoſus*.

קמולה camula *beſtiola multipes*, acuti veneni.

Deinde, Arab. קמל *ærugo*. Pſal. 78. *Pavit* אלקמל *rubiginem fructibus eorum*.

קמע duo ſignificata habet. I. Rabb. קמע *ligavit*. Talm. וחיה קומעת לו תפילין על ידו *& fuit ligans* ſeu *ligavit*.

קמע *ligatio, ligatura*, in qua ponuntur ſchedæ parvæ cum ſcriptura parva, *ſcriptura* quæ collo alligatur ſanitatis causâ: *ſcheda parva*, quæ conſtat literis capitalibus.

קמעא *modicum, parvum*.

קמעה *charta experimentalis*, amuletum.

II. Arab. קמע *infundibulum, pelvis, trajectorium*.

אקמאע *capita roſarum*: in Avicenna.

Verb. קמע *ſugillavit, repreſſit, ſubegit*. 2. Corinth. 11. v. 24. ויקמעני *& ſugillet me*. 1. Cor. 10. v. 27. אקמע *ſubigo corpus meum*. 1. Cor. 4. v. 11. מקמועין *colaphis ceſi*.

קמץ. קמץ, Chald. קמץ *congregavit, collegit, pugillum implevit, pugnum cujuſpiam rei cepit*: Rabb. *clauſit oculum*, vel *coarctavit os*. Lev. 2. וקמץ, Targ. ויקמץ *& colliget inde plenitudinem* קמצו, Targ. קומצה *pugilli ſui*. Num. 5. וקמץ, Targ. ויקמץ *& colliget ſacerdos de oblatione, memoriale ejus*. Cant. 8. *Et ſimilis ſis* לצבי *capreæ*. Targum addit: *Quæ dormiens unum oculum* קמץ *claudit*.

Nom קמץ Chald. קומץ *contractio volæ, pugillus, manipulus*. Levit. 6. *Et elevabit ex eo* בקמצו. Targ בקומצה *pugillo ſuo*: quantum capit pugillus unus.

קמצים *collectiones*. Gen. 41. *Et faciebat terra in ſeptem annis maturitatis* לקמצים *ad collectiones*. Targ. עבורא לאוצרין *frumentum ad theſauros*: ad granaria. LXX. δράγματα *manipulos*. Aliqui exponunt, *foveas factas in terra ad theſaurum* aut *res alias*: ut ſit קמצים idem quod גומצים, *foſſæ*. literis ג ק permutatis.

Chald. & Syr. קמץ *locuſta*: Plur. קמצין *locuſtæ*. Matth. 3. v. 4. *Cibus ejus ἀκρίδες*, Syr. קמצא *locuſta*.

קומץ *fovea*. in גמץ vide.

Rabb. קמץ *Camets*, nomen puncti vocalis, quod ore contracto profertur.

מקמץ *coriarius minor*, aptans coria cum ſtercore canino.

קמצן *homo parcus & tenax*, qui colligit, quantum poteſt.

קמיצה *digitus auricularis*, quo ſacerdos menſurabat incenſum.

Arab. קמיץ camis *tunica, interula, induſium*: Plur. קמצאה *tunicæ*. Joh. 19. קמיץ ניר מכיט *tunica* ſeu *interula abſque ſutura*: tunica inconſutilis. Pſalm. 133. *Super oram* קמיצה *tunicæ ejus*.

קמצא & בר קמצא *duo viri*, qui præbuerunt occaſionem excidij Jeroſolymitani.

קמר. Chald. קמר *cinxit, accinxit*. Thren. 2. חגרו, Targ. קמרו *accinxerunt ſaccum*. Pſ. 65. *Et exulta-*

exultatione colles תַּגְרְנָה *accingentur*. Targ. A
תִּקְסַן לְהוֹן *accingent ſe*.

Nom. קָמוּר *cinctus, accinctus*. ✠ קָמוּר *cingulum, Zona*.

Rabb. קָמַר *clauſit*. ✠ קָמוּר *arca, capſa*.

קוּמְרָא *operculum, tegmen capſæ*, & *currus tectus* vel *opertus ſupernè*.

קְמָרִים *motus nutusq; cæleſtes*.

קִימְרִין & קָמְרוֹן *calamarium cameratum*.

Arab. קָמַר camar *luna, media lunatio*.

קִמָאר quimar *cartæ luſoriæ*, & *taxilli*.

קָמוּר *albedo vincens*: in Avicenna.

קמשׁ קִימּוֹשׁ, Arab. קָמַס cumeis *urtica*: קִמְּשׂוֹנִים B *urticæ, cardui*. Hoſ. 9. קִימּוֹשׁ *urtica poſſidebit eos*. Proverb. 24. *Et ecce obductus erat totus* קִמְּשׂוֹנִים *urticis*.

Arab. קָמַשׁ *rugavit, corrugavit, rugas contraxit*. Paſſ. אִתְקָמַשׁ atcamaſch *corrugatus fuit*. Piel קַמַּשׁ cammaſch *plicavit, complicavit*. Mart. *Rugoſiorem cum geras ſtola frontem*.

Nom. מְקַמַּשׁ mucammaſch *rugatus, contractus, complicatus, aſperatus*.

תַּקְמִישָׁה tacmiſcha *ruga, corrugatio, plica veſtis*: Plur. תַּקָמִישׁ *rugæ, plicæ*. C

קָמִישָׁה camiſcha *veſtis intima, ſubucula*: Plur. קָמָאִישׁ camaiſch *ſubuculæ*.

מְקַמֵּשׁ mucammiſch *auſterus, ſubacerbus*, ſapor aſtringens ſeu corrugans linguam. Omnia cum קָמַץ *contraxit*, literis ש״ץ permutatis, conveniunt.

קנן קָנַן. Inde Piel קִנֵּן *nidificavit, nidum paravit*. Pſalm. 104. *ubi aves* יְקַנֵּנוּ *nidificabunt*. Targ. עָבְרִין שַׁרְכְּפִין *faciunt nidos*: ponunt nidos ſuos. Jerem. 48. *Sicut columba* (quæ) תְּקַנֵּן D *nidificabit in lateribus oris foveæ*. quæ ponit nidum ſuum in lateribus fovearum, ne eum rapiant homines. Pual קֻנַּן *inſtar nidi extructus fuit*. Jerem. 22. verſ. 23. מְקֻנַּנְתְּ *nidificata in cedris*. quæ poſuiſti nidum tuum in turribus ædium cedrinarum. Hiph. Syr. אַקֵּן *nidificavit*. Luc. 14. *Volatile cæli* אַקֶּנַת *nidificabat in ramis ejus*. Matth. 13. *ut volatile cæli veniat, &* תְּקַן *nidificet in ramis ejus*.

Nom. קֵן *nidus*, domicilium avis: Plur. קִנִּים *nidi*. Pſalm. 84. *Etiam paſſer invenit locum, & hirundo* קֵן *nidum ſibi, ubi poſuit pullos ſuos: altaria tua, Domine Zebaoth*. Non eſt in- E telligendum de templo, ubi ob immunditiem nulli avium nidificare licebat: ſed de altaribus in excelſis, quæ tempore Davidis paſſim extructa erant, in eiſque aves nidificabant. Job. 29. verſ. 18. *Cum* קִנִּי *nido meo expirabo*. Cum liberis, quos alui & educavi in domo mea. Deut. 32. *Sicut aquila excitat* קִנּוֹ *nidum ſuum*: pullos nidi ſui. Job. 39. v. 27. *Et ſi elevabit* קִנּוֹ, Targ. שַׁרְכְּפֵה

A *nidum ſuum*: de aquila. Eſa. 16. verſ. 2. *Et erit ſicut avis* נוֹדֵד קֵן מְשֻׁלָּח *migrans, nidus emiſſus*. Sicut avis migrans ex nido ſuo, & ſicut pulli ex nidis ſuis emiſſi ſeu ejecti: qui hinc inde vagantur, nec habent locum ubi quieſcant. Per Synecdochen: ſicut, Proverb. 27. verſ. 8. *Sicut avis* נוֹדֶדֶת מִן קִנָּהּ *migrans ex nido ſuo*. Jerem. 49. Et Obad. v. 4. *Si exaltaveris, ut aquila*, קִנֶּךָ *nidum tuum*. Targ. מְדוֹרָךְ *habitationem tuam*. Per Metaphoram. Numer. 24. verſ. 21. *Et pone in petra* קִנֶּךָ *nidum tuum*. Targ. מְדוֹרָךְ *habitationem tuam*. Geneſ. 6. verſ. 14. קִנִּים *nidos fa-* B *cies in ea*. Targ מְדוֹרִין *habitationes*: cubicula, in quibus ſeorſim ſingulorum animalium paria contineantur.

קנא קָנָא. Inde Piel קִנֵּא, Chald. קַנִּי *zelavit, zelatus, indignatus, iratus fuit*, in bonum aut malum. In Bonum, rem ſibi charam indignis modis tractari doluit, eamq; defendere ac vindicare conatus eſt, tueri ſtuduit. Atque in hac ſignificatione conſtruitur cum ל. Numer. 25. verſ. 13. *Eò quòd* C קִנֵּא לֵאלֹהָיו, Targ. קַנִּי קֳדָם אֱלָהֵהּ *zelavit pro Deo ſuo*. 2. Sam. 21. verſ. 2. בְּקַנֹּאתוֹ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל *cùm zelaret ipſe pro filijs Iſraël & Juda*. Joel. 2. וַיְקַנֵּא *& zelavit Dominus* לְאַרְצוֹ *pro terra ſua*. Targ. וְחָס *& pepercit*: miſertus eſt. Zachar. 1. קִנֵּאתִי לִירוּשָׁלִַם *zelavi pro Jeruſalem & pro Zion* קִנְאָה *zelo magno*. ¶ In Malum, rem, quam quis concupierit, alium potiri, ſeque carere doluit, invidit, odit: & tunc cum ב conſtruitur. Geneſ. 30. *Et vidit Ra-* D *chel, quòd non genuiſſet ipſi Jacob*, וַתְּקַנֵּא, Targ. וְקַנִּיאַת *& zelavit Rachel* בַּאֲחֹתָהּ, Targ. בְּאַחְתַהּ *in ſorore ſua*. Geneſ. 37. וַיְקַנְאוּ בוֹ, Targum וְקַנִּיאוּ בֵהּ *& zelaverunt in eo fratres ejus*. Pſalm. 37. *Ne* תְּקַנֵּא, Targ. תִּטַּן *zeles in facientibus iniquitatem*. Idem ſignificat ſemel cum ל. Pſalm. 106. וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה *& zelarunt contra Moſen in caſtris*, לְאַהֲרֹן *contra Aharonem ſanctum Domini*. Et cum אֶת ſemper. Geneſ. 26. *Et fuit illi pecus ovium, & pecus boum, & agricultura multa*, וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ, Targ. וְקַנִּיאוּ בֵהּ *& zelaverunt ipſum Philiſthiim*. Eſa. 11. verſ. 13. *Ephraim non* יְקַנֵּא אֶת־יְהוּדָה *zelabit Judam*. ¶ Et tranſitivè. 1. Reg. 14. *Et fecit Juda malum in oculis Domini*, וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ *& zelaverunt ipſum, præ omnibus, quæ fecerunt patres ipſorum, peccatis ſuis, quæ peccaverunt*. Targ. וְאַרְגִּיזוּ *& irritârunt*: ad iram provocârunt. Deut. 32. verſ. 21. *Ipſi* קִנְאוּנִי, Targ. אַקְנִיו *zelaverunt me in non deo*. Hiphil הִקְנִיא, Chald. אַקְנִי *zelo accendit, irritavit, provocavit*. Deuter. 32. verſ. 16. יַקְנִאֻהוּ, Targ. אַקְנִיו קֳדָמוֹהִי *zelo accenderunt eum in alienis*. Ezech. 8. *ubi eſt imago* הַקִּנְאָה *zeli*

zeli הַמְקְנֶה *zelo accendens?* pro מַקְנִיא, literis ה״א permutatis. Tar וְמַרְגִּין *zelo accendentiū.* A

Nom קַנָּא & קַנּוֹא *zelotes, zelo præditus, vindex, invidus, zelotypus.* Exod. 20. *Deus* קַנָּא, Targ. קַנָּא *zelotes.*

קִנְאָה *zelus, zelotypia, vehementior indignatio, vindicta, ſtudium, cupiditas, invidia, livor, ira, inimicitia:* Plur. קְנָאוֹת *zeli, zelotypia, vindicta.* Num. 5. v. 14. *Et tranſibit ſuper ipſum ſpiritus* קִנְאָה *zelotypia,* וְקִנֵּא, Targ. וִיקַנֵּי *& zelabit uxorem ſuam.* ſi pudicitiam uxoris ſuæ ſuſpectam habuerit. Pſ. 79. *Exardeſcet velut ignis* קִנְאָתֶךָ *zelus tuus.* Ezech. 8. *Et ſtatua* הַקִּנְאָה *zeli.* Lxx. τοῦ κτωμένου *poſſidentis.* q. קָנָה *poſſedit.* B

Rabb. קנוי *invidia.*

קַנְתָּן & קַנְתָּנִי *zelotyp⁹.* Foem. קַנְתָּנִית *zelotypa.*

Propr. Matth. 10. v. 4. *Simon ὁ κανανίτης,* potiùs κανίτης. ꝙ Luc. 6. v. 14. exponitur, *Simonē vocatū* ζηλωτὴν *Zeloten:* a קַנָּא *zelotes.*

Chald. קַנָּאָה *aurifex.* Alia in קָנָה quære.

קנב. Rabb. קָנַב. Hiph. הקניב *incidit, diſſecuit, meſſuit, emunxit.*

Arab. קנבא *canabus.* Matth. canab.

קנג Rabb. קָנַג *venatus eſt.* ex Græco κυνηγέω. C

קניני κυνηγέτης *venator.*

קִינִינְיוּת & קִינוּנְיָא κυνηγία *venatio.*

קנד Arab. קנד *ſpecies cedri.*

קנה. קָנָה, Chald. & Syr. קְנָא, Arab. אקתני acta-ni *paravit, comparavit, acquiſivit, adeptus, nactus fuit, poſſedit* quoquo modo, generatione, induſtria, labore, precio, præmio, &c. Gen. 4. קָנִיתִי, Targ. קְנֵיתִי *acquiſivi virum ipſum Dominum:* nacta, adepta ſum. Lxx. ἐκτησάμην. Gen. 25. *Et ager quem* קָנָה *acquiſiverat Abraham à filijs Heth.* Targ. זְבַן *emerat.* Lxx. ἐκτήσατο. Gen. 33. וַיִּקֶן *& acquiſivit portionem agri.* Targ. וּזְבַן *& emit.* Lxx. ἐκτήσατο 2. Sam. 12. *Agnus unus parvus, quem* קָנָה, Targ. זְבַנָהּ *emerat.* Gen. 39. וַיִּקְנֵהוּ, Targ. וּזְבָנֵהּ *& emit eum Potiphar.* Lxx. ἐκτήσατο. Prov. 8. *Dominus* קָנָנִי *poſſedit me initio via ſua.* Targ. בְּרָאַנִי, Lxx. ἔκτισε *condidit.* Chaldæis autem בְּרָא de generatione. Job 3 הֹרָה, Targ. אתברא *conceptus eſt vir.* Ob verſionem proinde Septuaginta, Arrius Chriſtum vocabat κτίσμα ἐκ τῶν μὴ ὄντων. Sed legendum ἐκτήσατο *poſſedit.* Chal. Ezræ. 7. תקנא *emes tauros.* Syr. Matth. 10. *Non* תקנון *poſſidebitis aurum.* Actor. 22. *Pecunia multa* קְנִיתָהּ *emi illud.* Arab. Pſal. 74. *Quam* אקתנית *poſſediſti ab initio.* Luc. 18. verſ. 22. ואקתנו לך כנואפי אלסמא *& compara tibi theſaurum in cælo.* Luc. 21. verſ. 19. תקתנון נפוסכם בצברכם *poſſidebitis animas veſtras in ſpe* ſeu *patientia.* Niph. נִקְנָה, Chald. אתקנא *acquiſitus, comparatus, emtus fuit.* Jer. 3. *Adhuc* יִקָּנוּ, Targ. יִזְדַּבְּנוּן *ementur domus & agri.* Hiph. הִקְנָה, Syr. D E

אַקְנִא *comparavit.* Zach. 13. *Vir colens humum ego ſum, qui homo* הִקְנַנִי *comparavit me à pueritia mea.* Lxx. ἐγέννησέ με *genuit me.* Aut docuit me eſſe paſtorem pecoris. à מִקְנֶה *pecus.* præfecit me pecori paſcendo.

Nom. קוֹנֶה *emtor, poſſeſſor:* Plur. קוֹנִים *poſſeſſores.* Gen. 14. *Benedictus Abraham Deo excelſo* קֹנֵה *poſſidenti cælum & terram.* Targum דקנינה *cujus poſſeſſio ſunt cælum & terra.* Lxx. ὃς ἔκτισε *qui creavit.* Eſa. 1. v. 3. *Novit bos* קֹנֵהוּ *poſſeſſorem ſuum.* Targ. זְבנה *emtorem ſuum.* Lxx. τὸν κτησάμενον. ¶ Inde Rabb. קונה *Deus,* ut: קוני *Deus meus,* קונו *Deus ejus.*

קִנְיָן, Syr. קִנְיָן *poſſeſſio,* res labore parta ſeu comparata, *facultates, opes, divitiæ,* in omni re præter pecuariam: Plur. קִנְיָנִים, Chald. קִנְיָנִין *opes, divitiæ.* Ezech. 38. *Facientem pecus* וְקִנְיָן *& poſſeſſionem:* opes. Prov. 4. *Et in omni* קִנְיָנְךָ *poſſeſſione tua* קְנֵה *poſſide ſapientiā.* Chald. Prov. 10. הוֹן, Targ. קנין *opes divitis.* B

מִקְנֶה *poſſeſſio pecoris* ſeu *animalium,* κτῆνος pecus majus & minus, & divitiæ in re pecuaria: Plur מִקְנִים *pecora.* Exod. 12. *Et oves & boves,* מִקְנֶה, Targ. בְּעִירָא *pecus multum valde.* Eccl. 2. v. 7. *Etiam* מִקְנֶה בָקָר וָצֹאן. Gen. 4. v. 20. *Ipſe eſt pater habitantis tentorium,* וּמִקְנֶה *& pecoris.* pro, וְרֹעֵה מִקְנֶה *& paſcentis pecus.* defectus ex ſenſu deprehenditur. Targ. וּמָרֵי בעיר *& dominorum pecoris:* pecuarij. Jun. *pecuariæ.* Lxx. *habitantium in tentoriis* κτηνοτρόφων *pecora paſcentium.* Gen. 46. *Et viri paſtores ovium, quia* אַנְשֵׁי מִקְנֶה *viri pecoris fuerunt.* Targ. גֻּבְרִין מָרֵי גִיתִין *viri domini pecorum.* Lxx. *viri* κτηνοτρόφοι *pecora paſcentes.* Gen. 26. *Et erat ipſi* מִקְנֵה צֹאן *pecus ovium,* וּמִקְנֵה בָקָר *& pecus boum.* Jer. 9. *Non audiverunt vocem* מִקְנֶה, Targ. בְּעִירָא *pecoris.* Ezech. 38. מִקְנֶה, Targ. נִכְסִין *divitiæ.* Priſcis divitiæ erant pecudes: inde *pecunia.* Num. 35. v. 3. Pro מקנה eſt בהמה *pecus.* & pro קנין eſt רְכוּשׁ *divitiæ.* vide. ita namq; differunt מקנה & קנין. C D

Foem. מִקְנָה *acquiſitio, emtio.* Gen. 23. *Abrahamo* לְמִקְנָה *in emtionem.* Targ. לִזְבִינוּהִי *in emtionem ejus.* Gen. 17. v. 12. וּמִקְנַת כַּסְפֶּךָ *& emtionem argenti tui.* Targ. וּזְבִין כַּסְפָּךְ *& emtū pecunia tua.* Lxx. ἀργυρώνητος *emtitius.* Levit. 25. *Juxta multitudinem annorum multiplicabis* מִקְנָתוֹ, Targ. זבינוהי *emtionem ejus.* E

קָנֶה, Foem. קָנָה, Chald. קְנֵי, Arab. קנת canna *calamus, arundo:* Plur. קָנִים, Foem. קָנוֹת, Chaldaicè קְנִין *canna, calami, arundines.* Eſt autem canna duplex: alia naturalis, alia artificialis. Naturalis rurſus, alia aromatica, alia paluſtris. Canna aromatica, *aroma* arundini ſimile, cujus erat uſus in ſuffitu, & quæ non erat in terra Iſraël, niſi per קִנְיָן *emtionem,* quia ex longin-

longinqua terra afferebatur : cinnamo- A
mum, canel, cortex arboris lauro ſimilis.
Alijs calamus aromaticus, acorus. Exod.
30. וְקְנֵה־בֹשֶׂם, Targ. וקני בוסמא *& cannam*
aromatis. Eſa. 43. *Non* קָנִיתָ, Targ. וְבַנְתָּ *emiſti*
mihi argento קָנֶה *cannam*. Targ. קְנֵה בֹּסֶם
cannam aromaticam. Jerem. 6. *Quare mihi thus*
ex Saba veniet, וְקָנֶה טוֹב *& canna bona ex terra*
longinqua? Ezech. 27. קִדָּה וְקָנֶה *caſia & cala-*
mus. Canna paluſtris, eſt *arundo*. 1. Reg.
14. *Sicut agitatur* הַקָּנֶה *arundo in aquis*: quæ
movetur quidem, ſed è loco ſuo non e-
vellitur. 2. Reg. 18. *Confidiſti tibi ſuper baculo*
הַקָּנֶה *arundinis iſtius fracta* ſeu *quaſſata*, *ſuper* B
Aegypto. Ex arundine, ubi marceſcit, ſci-
piones fiunt, quibus ſenes ſe fulciunt, ac
greſſum labantem firmant. Arundinis
item in cacumine fractæ קסמים (Al.
קרומים *ſchidia, ſcheda, fragmenta*, aſſulæ ligni
quæ diſſiliunt, *praſegmina, ramenta, ſciſſura*,
ligna fiſſa, σχίζαι, ſplitter) ingrediuntur vo-
lam hominis, cùm ei innititur, eamque
perforant. Eſa. 42. קָנֶה *arundinem quaſſa-*
tam non franget. qui C
ſunt arundini quaſſatæ ſimiles. Miſeros,
imbecilles, mœſtos & fragiles non tracta-
bit ſæviùs. Eſa. 19. קָנֶה וָסוּף *arundo & juncus*
ſuccidentur. Sterilitas indicatur. ¶ Per Syn-
ecdochen, *haſta*, *lancea*, ex arundine fa-
cta. Pſalm. 68. verſ. 31. *Increpa* חַיַּת קָנֶה *agmen*
haſtæ: haſtatorum, lanceariorum: hoſtium
haſtis aut lanceis armatorum & pugnan-
tium. ✠ Arab. אַלְקַנַה alcana *haſtile*, lignum
haſtæ, ſcapus ¶ Per Metaphoram, *calamus*
frumenti, culmus. Geneſ. 41. *Et ecce ſeptem* D
ſpicæ aſcendebant בְּקָנֶה, Targ. בְּקַנְיָא *in culmo*
uno. ¶ Deinde, קָנֶה *canna*, *os illud oblongum*
brachij, à ſuperiore oſſe humeri ad cubi-
tum uſque: quòd ſit teres & oblongum
more arundinis. Job. 31. *Latus meum ab hu-*
mero decidat, *& brachium meum* מִקָּנֶה *à canna*
confringatur: קנה הזרוע. Canna artificia-
lis eſt *calamus menſorius*. Ezech. 40. *Et in ma-*
nu iſtius viri קְנֵה הַמִּדָּה *calamus menſuræ*, *ſex cu-*
biti, *in cubito & palmus*. Fune menſuraban-
tur fundos, ſed calamo ædificia & alia.
Calamus autem menſorius continebat
ſex cubitos: in cubito noto, qui contine- E
bat quinq; palmos. Et inſuper unus e-
rat in cubito palmus: & continebat cubi-
tus ſex palmos. Ibidem. *Et menſus eſt latitu-*
dinem ædificij קָנֶה *calamum unum*; *& altitu-*
dinem קָנֶה *calamum unum*. Cujusmodi cala-
mus continet ſex cubitos, & cubitus ſex
palmos. Ezech. 42. *Menſus eſt partem aquilo-*
nis quingentis קָנִים *calamis*. ¶ Deinde, *jugum*,
ſcapus bilancis, *vectis*, de quo lances utrinq;

pendent, arundinis inſtar anguſtus & ob-
longus. Eſa. 46. *Et argentum* בַּקָּנֶה *in calamo*
ponderant. Targ. בְּמֹאזַנְיָא *in bilance*. ¶ Item,
res tenuis ad ſimilitudinē arundinis facta.
Exod. 25. *Latus ejus* וְקָנָהּ *& calamum ejus*. I-
bidem. *Tres* קְנֵי מְנֹרָה *calami candelabri*. Ibi-
dem. *Et ſex* קָנִים *calami egredientes ex lateri-*
bus ejus.

Rabb. קנה שריפות *bombarda*: Plural קְנֵי
שריפות *bombardæ*.

הַקָּנֶה לְקוֹל *canna ad vocem*: & ſimpliciter
קָנֶה *canna*. item קנה הָרֵיאָה *canna pulmonis*, tra-
chæa ſeu aſpera arteria.

קִינָא *fiſtula* ex calamo facta.

קינין *ſacrificium*, quod mulier offerebat
poſt partum. ✠ קַנִיּוֹת *diſpoſitiones*. ✠ קִנְיָן
poſſeſſio, *habitus*. ✠ Syr. קַנְיוּת, Arab. קִנְיָה *habi-*
tus, *qualitas rei*.

Arab. סו אלקניה κακεξία *malus habitus*. ✠
קִנָא cina *velum ſponſæ*.

Propr. קַיִן Cain *acquiſitio*: primus Ada-
mi filius. Geneſ. 4. verſ. 1. *Et homo cognovit*
Evam uxorem ſuam, *& concepit*, *& peperit ipſum*
קָיִן, *& dicebat*, קָנִיתִי *acquiſivi virum*, *ipſum Do-*
minum. Ut forma ad קין, ſignificatio ad
קָנָה referatur: vel ſignificationes ordinum
permutentur. Ibidem verſ. 8. *Et dixit* קַיִן
ad Habel fratrem ſuum. In Hebræo non ex-
primitur illud colloquium, ſed magnum
relinquitur ſpacium in medio verſu. Tar-
gum Jeroſolymitanum, complendi cau-
ſâ addit: אֲתָא וְנִפּוֹק לְאַפֵּי בָּרָא *veni*, *& ibimus in*
agrum. Et longum attexit colloquium,
de extremo judicio & futuro ſeculo, de
Providentia, quòd mundus ſit creatus, &
conſervetur à Deo, de præmijs juſtorum
& pœnis impiorum, quæ Cain negaverit,
quia ſacrificium ſuum non fuerit acce-
ptum: Habel affirmaverit; & de his liti-
gantes, unus alterum interfecerit. Etiam
LXX. & Hieron. habent: διέλθωμεν εἰς τὸ
πεδίον *egrediamur in agrum*. Sequitur enim:
Et factum eſt cùm eſſent in agro. Porrò Cain
menſuras & pondera invenit, autore Jo-
ſepho lib. 1. cap. 2. Antiquit. Primus ex-
truxit urbem, quam in filij memoriam,
hujus nomine Hanoch appellavit: Ge-
neſ. 4.

קֵינִי *Cenæus*, in Chananæa regione popu-
lus, qui etiam *Cinæa gens* dicitur. Jud. 4. *Et*
Heber הַקֵּינִי *Cenæus*, *ſeparatus erat* מִקַּיִן *à Cain*, *de*
filijs Hobab, *ſoceri Moſis*. Targ. שַׁלְמָאָה *Salmaa*
ſeparatus fuit מִשַּׁלְמָאֵי *à Salmæis*. Sic, Num. 24.
v. 21. *Et vidit* הַקֵּינִי *Kenæum*. Targ. שַׁלְמָאָה
Salmaa. Ibidem. *Sed erit in combuſtionem* קָיִן.
Targ. שַׁלְמָאָה *Salmaah*.

קָנָה *Cana*, duplex: *Major*, in Galilæa ſu-
periori.

Iſraël. Eſa. 3. *Et prophetam* וְקֹסֵם *& divinum, & ſenem.* Targ. וּמְשְׁתְּאַל *& qui de futuris quæritur ac conſulitur.* A

קְסַם, Chal. קְסַם, Syr. קֶצְמָא *divinatio*, quicquid fit ad ſciendum futura: in bonum & malum: Plur. קְסָמִים, Chald. קִסְמִין *divinationes.* In malum: Num. 23. *Nec eſt* קֶסֶם *divinatio in Iſraël.* Targ. קִסְמַיָּא בִּישִׁין *divinationes malæ.* In bonum: Prov. 16. קֶסֶם *divinatio ſuper labijs regis.* Num. 22. וּקְסָמִים, Targ. וְקִסְמַיָּא *& divinationes in manu ipſorum:* divinationis præmia, aut ſpecies. ✠ מִקְסַם *idem.*

Syr. Act. 16. v. 16. רוּחָא דְקֶצְמָא *ſpiritus divinationis* ſeu *Pythonis.* Ibid. בְּקֶצְמָא דְקָצְמָא הֲוַת *divinatione quam divinabat.* B

II. Arab. קְסַם caſam, & אַקְסַם *juravit.* Matt. 14. v. 7. אַקְסַם *juravit, ac dixit.* Pſ. 95. *Sicut* אַקְסַמְתּ *juravi in ira mea.* Marc. 5. אַקְסַם עֲלֵיךְ *juro ſuper te per Deum:* adjuro te. אַקְסַם *jurabo.* Alc. יַקְסַם *jurabit.* Hiph. Mēſa: *Si* תַסְתַקְסַמוּא *juraveritis.*

Nom. קַסַם *juramentum.*

III. Arab. קְסַם caſam: Hiph. אַקְסַם & אַקְתַסַם *diviſit in partes, diſcidit, diſſecuit, partitus eſt, diſtribuit, attribuit, diſtinxit, digeſſit, diſpoſuit.* Gē. 10. *In diebus ejus* קסמת *diviſa fuit terra.* Pſ. 17. C
A terra קסמהם *divide illos.* Pſ. 22. אקסמוא *diviſerunt veſtimenta mea.* Mat. 27. v. 35. אקתסמוא בינהם תיאבי *diviſerunt inter ſe veſtimenta mea.* Pſ. 60. ואקסם *& dividam Sichimam.* Alc. אהם יַקְסמון *an ipſi diſtribuent? Nos* קַסַמְנָא *diſtribuim*ꝰ. Paſſ. אַנְקַסַם ancaſam *diviſus fuit.* Geneſ. 2. וינקסם *& dividitur inde in quatuor flumina.*

Nom. קסאם *diviſio, diſtributio, diſtinctio, partitio, diſpoſitio:* Pl. אַקְסאם *diviſiones, partes.*

קִסְמָה quiſma *idem:* Plur. קִסְמַאת quiſmat *diviſiones.* קִסְמִין *duæ partes.* בקִסְמָה biquiſma *particulariter.* קסמאן *duæ diviſiones.* D

מַקְסוּם macſum *diviſus in duas partes:* Plur. מַקְסוּמִין macſumin *diviſi.*

מֻקַסַּם mucaſſim *menſor mundi.* ✠ קִסְם אַלְדּוּנְיַה quiſm aldunia *menſura mundi.*

Rabb. קִיסָם *feſtuca, aſſula:* Plur. קִיסָמִין *feſtuca, aſſulæ, ſciſſiones lignorum, talea, præſegmina.* Talm. *Qui dicunt ad alios,* טול קיסם מבין שניך *tolle feſtucam ex medio dentium tuorum: illi audiunt,* טול קורה מבין עיניך *tolle trabem ex oculis tuis.* Inde Chriſtus, Matth. 7. v. 3. *Quomodo tu dicis fratri tuo, ſine educam* גְלָא *feſtucam ex oculo tuo: & ecce* קריתא *trabs in oculo tuo?* E

קְסוּם *ſtabulum.*

Syr. קָצוּם *vates.* ✠ קוֹסְמָא *κόσμος, ordo, ornat*ꝰ.

Chald. בְּקָסַם *ipſemet.*

קסף. Rabb. קסף *gyrus, circulatio.*

קוֹסְפָא & קַסְפָא *funda*, quæ contorquetur.

קסר. Rab. קיסר *Cæſar:* ut, קיסר אגוסטו *Cæſar Auguſt*ꝰ.

Ar. קַסַר quaſar *menſus, metitus eſt:* in Avic. מֻקַסִּר mucaſſir *menſor, finitor, decempedator, geometra:* Plur. מֻקַסִּרִין *finitores, geometræ,* terræ menſores. A

חַרַכָה קַסְרִיַּה *motus finitus*, menſurabilis.

קסת. קֶסֶת *atramentarium:* ad קסה retulimus.

קעע. Inde קַעֲקַע *nota, ſignum, ſtigma:* nota quæ corpori inuritur ob mortuum. Lev. 19. v. 28. *Et ſcripturam* קַעֲקַע *ſtigmatis, non dabitis in vobis.* Targ. וְרוּשְׁמִין חֲרִיתִין *& notas inſculptas.*

קוּעַ *princeps* notâ inſignitus.

Rabb. קעקע *ſculpſit, fodit, ſtigmatiſavit, pulſavit, ſonuit.* ✠ קַעֲקוּעָה *ſonitus.*

קעא. Syr. קְעָא *clamavit, vociferatus eſt*, propriè corvorũ; per onomatopœiã. Joh. 1. *Johannes teſtatus eſt de eo* וּקְעָא *& clamavit, dicens.* Mat. 8. v. 29. וּקְעוֹ *& clamaverunt, & dixerunt.* B

Nom. קַעְקוּעָה & קְעָתָא *clamor, ſonitus.*

קעב. Arab. קַעְבַה cuaba *difficultas, gravitas.*

קעד. Syr. קְעַד *procidit, procubuit, genua flexit.* Act. 9. וּקְעַד *& procidit ſuper genua ſua.*

Arab. קַעַד caad *ſedit, aſſedit.* Act. 14. v. 6. ויקעד *& ſederet ſecum.* Hiph. Pſ. 113. יקעד *collocabit ſterilem in domo.* ✠ קעוד cuud *ſeſſio.*

קַאעִדָה *baſis, fundamentum:* Plur. קוַאעִד *baſes, fundamenta.* Item, *vetula.* Alc. קַוַאעִד מִן אַלנִסַא *mulieres annoſæ.* C

מַקְעַדָה *ſedes, anus, podex, nates.*

מֻקְעַד *claudus:* Pl. מקעדין *claudi.* Luc. 7. v. 22. ומקעדין ימשון *& claudi ambulãt.* ✠ Al. 3. מַקְאעַד.

קעט. Ar. קעט *camelus juvenis.* ✠ אלקעוט *jã natus.*

קעל. Arab. cum ע punctato, קַעַל *ſiluit.* Pſ. 50. *Deus noſter, non* תקעל *ſilebit.*

Rabb. קְעִילָה *vallis diſcooperta, tugurium, cœnaculum.*

Prop. קְעִילָה *Keila,* nunc קָקוּ *Caco,* aut יאקוק *Jakok,* dimidio itinere diſtans à Cęſarea: ubi eſt monumentum ſepulturæ prophetæ Habacuc. D

קער. Inde קְעָרָה *ſcutella magna, paropſis:* Plural. קְעָרוֹת *ſcutella.* ✠ Syr. קְעַר *procubuit.*

Arab. קַעַר *fundus, abyſſus.* Geogr. נהר עַמִיק אלקער *flumen profundũ.* ✠ מקער *concavus.* ✠ תקער & תקעירה *concavitas, profundum.* ✠ קער *aſphaltis.* קער אלבחר *fundus maris:* in Geograph. קער אלפם *apertio oris.*

Rab. מקוער *concavus.* ✠ קערירות *concavitas.*

קפף. Syr. קַפֵּף *incubuit*, ut gallina ovis aut pullis, *accommodavit ſe ad aliquid.* E

Rabb. קְפִיפָא, Arab. קַפַּה cuffa *caniſtrum ex junco factum, cophinus, ſporta:* Plur. Arab. קפאף quifef *cophini, ſporta.*

Chald. קוּפְּפָא *ulula* ſeu *noctua*, de nocte clamans: Plur. קופפין *noctuæ.*

Arab. קפקף cafcaf *ſtriduit dentibus, frēduit.* תקפקף taquafcaf *ſtridor dentium, frendor.*

קפא. קָפָא, Ch. קְפָא *coagulatus, cõgelatus, cõdenſatus fuit,*

fuit, concrevit, conſtitit. Eſt rei liquidæ concretio. Exod. 15. קָפְאוּ, Targ. קפו *coagulatæ ſunt abyſſi in corde maris.* Lxx. ἐπάγη *conglutinatæ ſunt.* Hiph. הִקְפִּיא *coagulavit, congelavit, coëgit, ſpiſſavit, denſavit, condenſavit lac,* injiciendo coagulum aliquod, unde conſiſtat. Job. 10. verſ. 10. *Et tanquam caſeum* תַּקְפִּיאֵנִי. Tar. קְרַשְׁתְּאֵיתִי *coagulaſti me:* de ſeminis coagulatione, quæ fit à calore naturali.

Nom. קָפֵא *conſiſtens, concreſcens, coagulatus, condenſatus:* Plur. קְפָאִים *concreſcentes.* Zoph. 1. *Viſitabo ſuper viros iſtos,* הַקְּפְאִים *qui concreſcunt ſuper fæcibus ſuis.* qui tranquilli ſunt in domibus ſuis, ſuper divitijs ſuis, ſicut vinum, quod eſt tranquillum ſuper ſuis fæcibus. Targ דְּשָׁלַן שַׁלְיָא עַל נִכְסֵיהוֹן *qui proſperi ſunt proſperitate ſuper opibus ſuis.*

קִפָּאוֹן, Rabb. קפואה *coagulum, concretio,* cõſiſtentia rei liquidæ, ut lactis & aquæ, quæ ſtat nec movetur. Zach. 14. *Et fiet in die illa, non erit lux ſplendorum* וְקִפָּאוֹן *aut condenſationis:* lux erit nec clara, nec denſa h. e. opaca ſeu obſcura. Non erit lux diei illius tota ſicut lux, nec ſicut tenebræ. Nõ erit reſpiratio, nec anguſtia. אור קפוא ועבה כחושך שלא יהיה אור היום כלו לא כאור ולא כחושך כלו לא ברוחה ולא בצרה. Lxx. καὶ πάγος, Hier *& gelu.* Tar. וגליד *& pruina:* q̃ fit ex rore gelido ceu cõdenſata.

Rab. קפואה *coagulatio, coagulũ:* de ſemine. נקפא *congelavit.* מַיִם נִקְפָּאִים *aqua congelata.* קפא *congregavit, comparavit,* junxit duo ſimul, comparandi cauſa: *fidei commiſit,* ad tempus aliquid dedit.

קפד tria ſignificata habet. I. קָפַד. Inde Piel קִפֵּד *præſcidit, ſuccidit, incidit, abſcidit, abbreviavit.* Eſa. 38. v. 12. קִפַּדְתִּי *præſcidi ut textor vitam meam.* cauſavi mihi præciſionẽ vitæ meæ: ſicut textor, qui præſcidit telam. Niph. Chal. אִתְקְפַד *præciſus, abbreviatus fuit.* Eſa 50. v. 2. הֲקָצוֹר קָצְרָה, Targ. הַאִתְקְפָדָא אִתְקְפִידַת *an abbreviando abbreviata eſt manus Domini?*

Nom. קְפָדָה, Ch. קפידות *præciſio, exciſio, excidiũ.* Eze. 7. v. 25. קְפָדָה *excidiũ venit.* Lxx. ἐξιλασμὸς *propitiatio.* q. כפרה: à כפר *expiavit, placavit.*

קִפֹּד, Arab. קֻנְפֻד cenfad *ericius, erinaceus, echinus.* Al. טַרְטוּגָה tartoga: Pl. Arab. קנאפד canifid *ericij:* ut נ pro dages inſeratur. Eſa. 14. v. 23. *Et ponam eam in poſſeſſionem* קפד *erinacei.* Lxx. ὥστε κατοικεῖν ἐχίνους *ut inhabitent erinacei.* Reperitur inter virgulta fluminis. Eſa. 34. verſ. 11. *Et poſſidebunt eam onocrotalus* וקפד *& erinaceus.* Lxx. καὶ ἐχῖνοι *& erinacei.* Idẽ Zoph. 2. v. 14. Porrò Arabibus triplex eſt echinus: 1. קֻנְפֻד אַלְבַּרִי canfad albari *erinaceus ſeu echinus terreſtris.* Matth. ceufud, caufed. 2. קֻנְפֻד אַלְבַּחְרִי canfad albachari *echinus ſeu erinaceus marinus,* piſcis, ex genere cancrorum, ſpinas habens pro pedib᷑. 3. קֻנְפֻד אַלְגַּבַּלִי *erinaceus ſeu echinus montanus,* hiſtrix ſpinis in modũ erinacei horrens. In Italia & Africa habetur, cute ſpinis contecta: cùm intendit cutem, ſpinæ emittuntur è propinquo: cùm pugnat adverſus canes, validiùs ejaculatur.

מְקֻנְפָד mucanfat *ſpinatus,* horridus inſtar ericij.

II. Rab. קָפַד: Hiph. הִקְפִּיד, Syr. אֶקְפַד *curavit, ſolicitus fuit,* cura aut ſolicitudine occupat᷒ fuit.

Nom. הַקְפָּדָה *cura, ſolicitudo.* קַפְדָן *ſolicitus, anxius.*

B III. Rabb. קָפַד *venatus fuit.*

Nom. קופד *venatio.* קִפְדוּתָא, קְפִידִית *& venatio.*

קפה Inde Rab. קְפוּי *fluminis incrementũ, ut exundet.*

קוּפָה *vectis, pertica.*

Alc. וְקָפִינָא *& miſimus.*

קפז. Inde קִפּוֹז, idem quod קִפֹּד, *echinus:* literis ז ד permutatis. Eſa. 34. verſ. 15. *Ibi nidulavit* קִפּוֹז *erinaceus.* Lxx. ἐχῖνος.

Verb. Chal. קְפַז, Arab. קפז quafas, idem quod קָפַץ, *ſubſilijt, ſaltavit.*

C Rab. קַפִּיזָא *genus menſuræ* cõtinens 43. ova, & quintam. h. e. centeſimam partẽ Cori.

Ar. קפיז *cadus.* Luc. 16. *Centũ* קפיז *cados olei.* קַפְאָזָה *cẽcrites, ſerpẽs.* קְפָזָה quafza *ſalt᷒.*

קפח. Syr. קְפַח *colaphum impegit vel inflixit,* colaphis, pugnis cęcidit. Mat. 26. v. 67. וּמְקַפְחִין *& infligebant ei colaphos.* Paſſ. אֶתְקְפַח *colaphis caſus fuit.*

Arab. קפחה câfaha *impuritas, pollutio.*

Rabb. קפח *incidit, ungue ſecuit, abſcidit ſicut pannum à tela, abſtulit.*

D קפט. Rabb. קוּפְטָא *circuitus, revolutio.*

קפל Rabb. קָפַל *fodit, ſcalpſit, perforavit:* Itẽ *coxit.*

Syr. קְפַל *duplicavit:* in כָּפַל reperies.

קִפְלָא *pagina.*

קָפֵל & קַפְּלִין καπηλεῖον *caupona, hoſpitium, taberna.*

קוּפָל *clava, peſſulus.* קִפְלָא *ſinus veſtis.*

קופליות κάπηλος *tabernarius.*

קופלא *capitellum:* Item *repetitio, replicatio.*

קוּפָל *robur.*

Arab. קפל caffal *fibulam injecit.*

קפל cafal *fibula rotunda, catena, ſera:* Plur.

E אקפאל aqfal *catenæ, ſeræ.*

אקתפל aqtafal *rexit, aurigavit.*

קפס Syr קְפַס *in arcã* aut *pheretrũ collegit, impoſuit, ſedulò repoſuit.* Act. 5. וְקַפְסוּ *& arcæ incluſerunt.* בֵּית קַפְסָא *horreum.* קַפְסִין *granaria.* Luc. 12. *Diruam domum* קַפְסַי *granariorum meorum.*

קַפְסָא *capſa gemmarum* aut *ornamentorum.* לֵב נִקְפָּס *cor incredulum.* omnia à Latino capſa, aut Græco κάψα.

קפץ duo ſign. habet. I. קָפַץ *contraxit, continuit, clauſit,*

clauſit, obthuravit: ut conveniat cum קָבַץ *col-* A
legit: quia literæ כ׳פ׳ ſunt ejuſdem organi.
Deut. 15. v. 6. *Neq.* תִקְפֹּץ *contrahas manum tuã à fratre tuo egeno.* Eſa. 52. v. 15. *Super ipſo* יִקְפְּצוּ *continebunt reges ora ſua.* Alij, *aperient.* Pſ. 107. *Et omnis injuſtitia* קָפְצָה *continuit os ſuum.* Job. 5. *Et iniquitas* קָפְצָה *contraxit os ſuum*: claudet os ſuum, & obmuteſcet. Targ. טְפוּת *ſaltavit:* ex ſignificatione ſecunda. Niph. נִקְפַּץ *contractus fuit.* Job. 24. verſ. 24. *Sicut omne* יִקָּפְצוּן *contrahentur.* Tar. יִתְקַטְעוּן *decurtabũtur.*

Nom. Chald. קוּפִּין *gladius, malleus magnus & latus, ſecuris.* ✠ קְפִיצָה *nutus.*

Rabb. קָפַץ *annuit, innuit.* B

II. קָפַץ Inde Piel קִפֵּץ: Chald. קְפַץ, Arab. קפץ caffas *feſtinavit ire, ſaltavit, ſaliit, ſubſilivit, irruit, cucurrit ſurſum deorſum.* Cant. 2. verſ. 8. מְקַפֵּץ *ſaltans ſuper collibus.* Chal. Lev. 11. לְנַתֵּר, Targ. לְקַפָּצָא *ad ſaltandum in eis.* Joel. 2. *Montes* יְרַקְדוּן, Targ. יְקַפְּצוּן *ſaltabunt.*

Nom. מקַפֵּץ *ſubſiliens.* Rabb. הַרוּב קוֹפֵץ *urſus ſaltans.* ✠ Arab. קַפְּצָה quafza *ſaltus.*

Rabb. קְפִיצָה die ſpringende ader.

קפר. Arab. קַפְר quifr *deſertum, ſolitudo:* Plural. קְפָאר quifar *deſerta, ſolitudines.* קַפְר אַלְיַהוּד *deſertum Judæ:* in Geograph. C

קְפִיר cafir *noctua.* ✠ קָאפִר cafir *deſolatus, exterris.* ✠ קְפִיאַר *capparis.*

קפש. Rabb. קָפַשׁ *rapuit.*

קצץ tria ſignificata habet. I. קָצַץ, Chald. קְצַץ ſignific. שליפה וקילוף, *præſcidit, præſecuit, abſcidit, ſuccidit, amputavit, truncavit.* Deuter. 25. וְקַצֹּתָה, Targ. וְתָקוּץ *& abſcindes manum ejus.* Chald. Jud. 6. *Et quia* כְּרֹת, Targ. קְצַץ *præſcidit lucum.* 2. Reg. 6. וַיִּקְצָב, Targ. וְקַץ *& præcidit lignum.* Num. 19. לַחֲטוֹב, Targ. לְמִקַּץ *ut ſecent ligna.* Piel קִצֵּץ, Ch. קַצֵּץ *idem.* Exod. 39. וְקִצֵּץ *& præſcindet fila.* 2. Reg. 16. v. 17. וַיְקַצֵּץ *& præcidit rex Achas circumferentias baſiũ:* quibus lutres erant clauſi. 2. Reg. 18. *In tempore illo* קִצַּץ *præſecuit Ezechias fores templi Domini.* Targ. קְלַף *decorticavit:* abraſit ab eis aurum, quod erat ſuper illis, quove eos ipſe obduxerat poſt Salomonem. ſequitur: *quos* צִפָּה *obduxerat.* ſcil. auro. Erant enim fores templi auro obducti. 2. Reg. 24. וַיְקַצֵּץ *& præſcidit omnia* D
vaſa aurea, quæ fecerat Salomo. Chald. Pſ. 107. E
Et vectes ferri גִּדֵּעַ, Targ. קְצַץ *abſcidit.*

Nom. קֵץ *finis, terminus, extremitas:* Plur. קִצִּים & קְנָצִים *fines.* ut dages in נ reſolvatur. Gen. 4. *Et factum eſt* מִקֵּץ, Targ. מִסּוֹף *à fine dierum.* Lxx. *καθ᾽ ἡμέρας poſt dies.* Geneſ. 9. קֵץ, Targ. קִצָּא *finis omnis carnis venit coram me.* Lxx. *καιρὸς tempus.* Jer. 2. *Venit* קִצֵּךְ *finis tuus.* Tar. תְּבָרֵךְ *contritio tua:* interitus. Jer. 50. *Veniſe ſuper eam* מִקֵּץ, Targ. מִסִּטְרָא *ex latere.* vel à *tempore quo venit finis ejus.* 2. Reg. 19. v. 23. *Et*

A *ingrediar* מְלוֹן קִצּוֹ *diverſorium finis ejus:* Jeruſalem, quæ eſt diverſorium Dei. ¶ קֵץ *omnis terra Iſrael:* vide in לוּן. Ezech. 21. v. 25. *Venit* יוֹמוֹ *dies ejus,* Targ. יוֹם תְּבָרָה *dies calamitatis ejus, in tempore* עֲוֹן קֵץ *iniquitatis finis.* In tempore, quo ipſius iniquitas affert ei finem. In tempore iniquitatis, ob quã venit finis ejus. ſc. in regno. Eſtq; iniquitas, perjuriũ. Cùm venerit ipſis ultio iniquitatis. Job. 18. *Quouſq; ponetis* קִנְצֵי לְמִלִּין *fines verborum?*

קָצוּץ *finitus, terminatus, extrematus:* Plur. קְצוּצִים *extremati, lõginqui, remoti.* Jer. 9, & 25, & 49. *Et ſuper omnes* קְצוּצֵי פֵאָה *extrematos an-*
B *gulo:* habitantes in fine ſeu extremitate mundi, in angulo ej⁹. Quia angulus eſt extremitas & finis rei. Alij: *abſciſſi & diſperſi in omnes angulos* ſeu *plagas mundi.* Longinqui in deſerto. Sunt Cedar & regnum חָצוֹר. Tar. מַקְפֵי פַתָּא *circumdati angulo:* Ex illo, Lev. 19. *Ne* תַקִּיפוּ פְּאַת *circundetis angulũ capitis veſtri.* Hier. *qui attonſi ſunt comam*: ut intelligatur de tonſu Arabico, de quo Herodotus in Thalia: *Circumtondent undiq;, & tempora radunt.*

II. Syr. קְצַץ *pactus eſt, feriit fœdus.* Matth. 20. v.
C 2. קֵץ *pactus eſt autem cum operarijs.* Ibidem. קְצַתְּ *pactus fuiſti mecum.* Matth. 27. דְּקַצּוּ *quem appreciarunt à filijs Iſraël.*

III. Arab. קַצַץ caſas *narravit, enarravit, expoſuit.* Pſ. 9. וַאֲקַצֵּץ *& narrabo omnia mirabilia tua.* Act. 7. v. 1. וְקַצּוּא *& expoſuerunt ipſis omnia*: duale. Act. 39. v. 5. *Paulus* וְקַץ *expoſuit.* Alc. וְקַץ עְלֵיה אַלְקַצַץ *& narravit ei narrationem.* נְקֻץ *narrabimus.* Alc. cap. Joſeph: נְקֻץ עְלַיְךְ אַחְסַן אַלְקְצַץ *narrabimus tibi optimum narrationum.*

D Nom. קַצַץ *narratio:* Plur. קְצַאץ *narrationes.* קִצָּה quiſſa *diarium, hiſtoria.*

קַאצַץ cacis *hiſtoric⁹.* ✠ מְקַצַץ mucacis *idẽ.*

קצא tria ſign. habet. I. Syr. קְצָא *fregit.* Matth. 14. *Et benedixit* וְקַצָּא *& fregit.* Act. 20. דְּנִקְצָא *ut frãgeret.* Cũ קְצָה cõvenit. ✠ קְצָיָא *fragmẽta.*

II. Ar. cũ ſpũctato, קַצָא cadi *judicavit.* Pſ. 9 קְצִית *judicaſti.* Ibid. לִיקְצִי *ut judicet in æquitate.* Act. 25. וְקַצוּא *& judicârũt ſuper eo.* 1. Pet. 1. v. 17. *Qui* יְקְצִי *judicet citra perſonarũ reſpectũ.* Alc. 2. קְצִיתֻם. Cap. Fil. Iſrael: נַקְצִינָא *& judicavim⁹ filijs Iſraël.*

Nom. קַאצִי & קָצִי *judex, literatus in jure, jurecõſultus, cenſor Eccleſiaſticus, ſacerdos fidei præfectus.*

E קַצָאה *judicium:* Plur. קַצַאיָא *judicia.*

קַצִיָּה *cauſa, cõdemnatio:* Dual. קַצִיתִין *ſententia.*

יִקְתַצִי *dicetur.* ✠ אַקְצִי aqdi *deliberavit.* ✠ נִקְצִי *complebitur.*

קַצְא *propoſitio:* Plur. קְצַאיָא *propoſitiones.*

מְקְתַצִי *proveniẽs.* ✠ מְקְתַצִיאַת *provenientia.*

III. Arab. קַצָא idẽ quod קָץ, *repulit.* Pſ. 88. *Quare* תִקְצִי *repelles orationẽ meam?* Pſ. 119. in beth: *Ne* תִקְצִינִי *repellas me à mandatis tuis.* Pſ. 60. *Tu Deus* אַקְצִיתְנָא *repuliſti nos.* Pſal. 141. *Non* תִקְץ *auferas animã meam.*

אקאצי *fines, extrema.* A

קצב tria ſignificata habet. I. קָצַב *incidit, præcidit, abſcidit, ſuccidit, decurtavit*. 2. Reg. 6. וַיִּקְצָב־עֵץ, Targ. וּקְצַץ *& ſuccidit lignum, & projecit illuc.* Cant. 3. *Dentes tui, ſicut grex* הַקְּצוּבוֹת *præciſarum.* ſcil. הָעִזִּים *caprarum*, aut רְחֵלוֹת *ovium. æqualium* ſtatura & menſura, acſi eſſent æqualiter ſectæ: ordinatarum. ſic dentes ordine poſiti.

Nom. קֶצֶב *præciſio, cæſura, æqualitas, menſura:* Plur. קְצָבִים *præciſiones, fines, termini:* ubi enim res finit, ibi præciſa videtur. 1. Reg. 6, & 7. *Menſura una* וְקֶצֶב, Targ. וְעִבְרָא *& cæſura una utriq;:* quantitas eadem. Jonæ 2. v. 7. B
Deſcendi לְקִצְבֵי הָרִים *ad fines montium.* Targ. לְעִקְרֵי טוּרַיָּא *ad radices montium.*

II. Rabb. קָצַב *determinavit, præfinivit, præſcripſit.*

קָצוּב *præciſus, determinatus, certus.* קִצְבָּה *ſumma.*

קֶצֶב *terminus certus, tempus præfinitum.* טֶרֶם וּמִן הַקָּצוּב *ante tempus præfinitum.*

קַצָּב & קְצוּב *lanius, macellarius.*

III. Arab. cum צ punctato, קְצִיב cadib *baculus, virga, fuſtis, ramus, virile:* Plural. קְצֻבָאן C
quidban *baculi, caules, ſtipites, rami.* Pſalm. 2. תרעאהם בקציב מן חדיד *reges eos virga ferrea.* קְצִיב אַלְמַלִךְ cadib almulc *baculus regni*, ſceptrum. ¶ Deinde, קְצִיב cadib *ciconia, inſtrumentum metiendi, machina putealis.*

Sed ſine צ punctato, קַצְבָה caſaba *canna, calamus, arundo:* Plur. קְצַב caſab *cannæ, arundines.* קְצַב אַלְדִּרִירָה caſab aldirira, Matth. haſabel, caſab aldarira *calamus aromaticus.* קַצְבַה אַלְסוּק caſabat alſoq *canna cruris.* h. e. D
tibia. קַצְבַה אַלְרִיָּה *canna pulmonis*, trachæa arteria. קַצְבַה אַלְדִּרָע caſabat aldira *canna brachij*, radius, minus brachij os. אַלְקַצַב אַלְסֻכַּר *canna ſaccari.*

קצד. Arab. קצד quaſad *rogavit, oravit, precatus eſt, ſupplicavit, intendit, propoſuit, conſtituit.*

Nom. קצאד & קצד cazd *intentio, propoſitū.* אלקצד אלכלאם alquezd alcelim *concluſio orationis*, peroratio. מקצוד *concluſio, ultimò.*

קְצִידָה cazida *concio, carmen:* Plur. קצאיד caſâid *carmina.* Geogr. מַקְאצִד.

Rabb. קְצִידָה *ophthalmia.*

קצה duo ſignificata habet. I. קָצָה, Chald. E
קְצָא, idem quod קָצַץ, *inſcidit, præſcidit, abſcidit, ſuccidit, excidit.* Hab. 2. v. 10. *Conſuluiſti confuſionem domui tuæ*, קְצוֹת *excindere populos multos, & peccans anima tua.* excidiſti populos multos, ut extrueres ædificia tua, & peccaſti in animam tuam. Piel קִצָּה *idem.* 2. Reg. 10. *In diebus illis cœpit Jehova* לְקַצּוֹת *excindere in Iſrael, & percuſſit eos Haſaël in omni termino Iſraël.* Prov. 26. מְקַצֶּה *abſcindens pedes, injuriā bibens:*

[illegible] *verba in manu ſtulti.* Hiph. הִקְצָה *idem.* Lev. 14. *Et effundent pulverem, quem* הִקְצוּ *abſciderunt, extra urbem.* Targ. קַלִּפוּ *abraſerunt.*

Nom. קָצֶה & קֵצֶה, Foem. קָצָה, Arab. קאצי cazi *finis, extremitas, extremum*, extrema rei pars; Plur. קְצָוִים & קְצָוֹת, Foem קְצוֹת & קְצָוֹת *fines, extremitates:* ſimpliciter, *pars.* Eſa. 2. *Et impleta eſt terra ejus argento & auro, & non eſt* קֵצֶה *finis theſauris ejus: & impleta eſt terra ejus equis, & non eſt* קֵצֶה *finis quadrigis ejus.* Targ. סוֹף *finis.* Lxx. ἀριθμὸς *numerus.* Exod. 19. *Nec attingere* בְּקָצֵהוּ, Targ. בְּסוֹפֵהּ *in fine ejus.* Gen. 19. *Omnis populus* מִקָּצֶה *ab extremitate.* Targ. מִסּוֹפֵהּ *à fine ejus.* Lxx. ἅμα *ſimul.* Jer. 51. *Capta eſt urbs ejus* מִקָּצֶה *ab extremitate:* ab extremitate una, ab una parte. Geneſ. 23. *Quæ eſt* בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ, Tar. בִּסְטַר חַקְלֵהּ *in latere agri ipſius.* Lxx. ἐν μέρει *in parte.* Pſ. 19. *Et circumvolutio ejus ad* קְצוֹתָם *extrema eorum.* Targ. סִטְרֵיהוֹן *latera ipſorum.* Pſal. 65. *Spes omnium* קַצְוֵי אֶרֶץ *extremitatum terræ.* Ibid. *Et timuerunt habitatores* קְצָוֹת *extremitatum.* Exod. 26. מִקָּצֶה, Tar. מִסִּטְרָא *ex latere.* Eſa. 56. v. 11. *Quilibet ad ſtudiū ſuum* מִקָּצֵהוּ *ab extremitate ſua.* Verùm cum מ præpoſitione *à, ab*, dages plærunq; perditur. 1. Reg 6. v. 24. מִקְצוֹת כְּנָפָיו *ab extremitatibus alarū ejus, uſq; ad* קְצוֹת כְּנָפָיו *extremitates alarū ejus.* 1. Reg. 12. verſ. 31. *Et faciebat ſacerdotes* מִקְצוֹת הָעָם *ex extremitatibus populi.* Eſa. 41. v. 9. מִקְצוֹת הָאָרֶץ *ab extremis terræ.* Pſ. 135. מִקְצֵה הָאָרֶץ *ab extremitate terræ.* Pſ. 19. מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם *ab extremo cœli exitus ejus:* ab ortu. Targ. מִסְּיָפֵי *à finibus.* Deut. 14. מִקְצֵה שָׁלֹשׁ *à fine trium annorum.* Targ. מִסּוֹף *à fine.* Lxx μετὰ *poſt.* 1. Reg. 9. *Et factum eſt* מִקְצֵה, Targ. מִסּוֹף *à fine viginti annorum.* pro quo habetur, 2. Par. 8. מִקֵּץ *à fine.* Deut. 4. וּלְמִקְצֵה הַשָּׁמַיִם *& ab extremitate cœli, & uſq; ad* קְצֵה הַשָּׁמַיִם *extremitatem cœli.* ubi duæ præpoſitiones conjunguntur: ſicut in præcedente לְמִן הַיּוֹם *ab iſto die.* Sunt autē extremitates cœli, ortus, occaſus, meridies & ſeptentrio. Dan. 1. וּלְמִקְצָת הַיָּמִים *& poſt finem dierum.* Ezech. 33. v. 1. *Et acceperunt populus terræ virum unum* מִקְצֵיהֶם *ab extremis eorum, & dederunt eum ipſis in ſpeculatorem.* Gen. 47. v. 2. וּמִקְצֵה אֶחָיו *& ab extremitate fratrum ſuorum accipiebat quinq; viros:* de parte extrema. Dā. 1. וּמִקְצָתָם *& de extremitate eorum ſtarent coram rege:* aliqui ipſorum. Jud. 18. v. 2. *Et miſerunt filij Dan ex familia ſua quinq; viros* מִקְצוֹתָם *ex extremitate ſua viros filios ſtrenuitatis.* In quibus omnibus מ præpoſitio eſt: aut מ præpoſitio ſubintelligitur.

Rabb. קְצֵה קַיִץ *terminus æſtivus*, tropicus cancri. קְצֵה סְתָיו *extremitas hyberna*, tropicus capricorni.

מְקֻצֶּה *ſpecialis, ſepoſitus*, ſeorſim conſtitutus.

מקצא

מקצעא *instrumentum, ad ficus excidendas.* A

קוצה *rubia*, herbæ genus tingendis lanis & corijs idoneum.

קצתם & מקצתם *pars eorum*, quidam ipſorum קצתם בקצתם *invicem*. מן קצת *ex parte, partim*, quodammodo, aliquantulum. בקצת & במקצת *idem*. קצת *pars, quidam*.

II. Arab. קצי *longinquus*. אקצי *idem*.

קצח. Inde קצח, Chal. קצח *git, nigella Romana*, ſemẽ nigrũ, ſimile cymino: Eſa. 28. v. 25, & 27.

קצם. Chald. & Syr. קצם *vaticinatus eſt*: in קסם quærito.

קצן. Inde קצין *capitaneus, dux, gubernator*: Plur. קצינים *capitanei*. Eſa. 3. v. 5. קצין, Targ. רב *dux eris nobis*. Ibid. v. 6. *Non ponetis me* קצין עם *ducem populi*. Targ. רב ברֵאשׁ כל עמא *ducem in capite totius populi*. Eſa. 1. v. 10. *Audite verbum Domini* קציני סדם, Targ. שלטוני סדם *duces Sodomæ*. B

Arab. מקצן *bivium*: Plur. מקאצין *bivia*.

קצע. קצע. Inde Hiph. הקציע *raſit, abraſit, incidit, decorticavit*. Lev. 14. v. 41. *Et domum* יקצע *abradere jubeat intrinſecus*: יסיר, הטיח: lituram & complanationem murorum removeat. Targ. יקלפון *decorticabunt*. C

Nom. מקצעות *inſtrumenta*, quibus faber decorticat ſuperficiem ligni, *aſcia, dolabra*. Eſa. 44. *Faciet illud* במקצעות *aſcijs*. Targum באומליא *cultellis raſorijs*.

מקצוע *angulus*: Plur. maſc. מקצעים, Foem. מקצועות & מקצעות *anguli*. Ezech. 46. verſ. 21. מקצועי, Targ. זויות *anguli atrij*.

Inde מהקצעות *angulata, angulis prædita*: cũ ה characteriſtico conjugat. Paul Hiph.

קציעה, Chald. קציעא, Arab. קציעה *caſia odorata*, arbuſcula, cujus cortex abraditur: Plur. קציעות, Chald. קציען *caſiæ*. Pſ. 45. *Myrrha, aloë*, קציעות *caſia*. D

Rabb. קציעה *maſſa ficuum* inſtar panis, קצע *macellar⁹*, q pecorib⁹ detrahit pelles.

Arab. קצעה *catinus, paropſis*: קצאע *paropſides*.

קצף tria ſig. habet I. קצף *bullivit, ferbuit, ſpũavit*.

Inde קצף & קצפה *bulla, ſpuma*. Hoſ. 10. v. 7. כקצף, Tar. כרוחתא *ſicut bulla ſuper facie aquæ*. Lxx. φρύγανον *cremium*. Joel. 1. v. 7. *Poſuit vitẽ meã in vaſtitatẽ, & ficũ meã* לקצפה *in ſpumã*. Tar. למפחת נפש *in efflationẽ animæ*. Lxx. γλυκυσμὸν *dulcedinẽ*. Al. utrũq; eſt cortex arboris. E

Rabb. רבש מקצף *mel deſpumatum*.

II. Per Metaph. קצף, Chald. קצף *ebullivit, efferbuit irâ, iratus eſt vehemẽter, indignatus eſt*: irati enim q. efferveſcũt. Gẽ. 40. ויקצף, Tar. ורגז *& iratus fuit Pharao*. Thr. 5 קצפת, Tar. רגזת *iratus es contra nos*. Chald. Dan. 2. וקצף *& iratus eſt valde*. Hiph. הקציף *irritavit*. Deut. 9. *Quod* הקצפת, Tar. ארגזתא *irritaſti Dominũ Deum tuũ*. Lxx. παρώξυνας. Hitpaël התקצף *efferbuit*.

Nom. קצף, Ch. קצף *ira, indignatio*. Joſ. 9. *Nõ erit ſuper nos* קצף, Tar. רוגזא *ira*. Jer. 10. מקצפו, Targ. מרוגזה *ab ira ejus commovebitur terra*. A

Arab. קצוף cuſuf *ecclipſis*.

Verb. אנקצף anquaſaf *ecclipſari*.

III. Ar. cum צ punctato, קציף *extenuatus, macer*. תקציף *extenuatio, macies*.

קצר. קצר, Arab. קצר cazar *brevis, parvus, curtus, abbreviatus, decurtatus fuit*. Dicitur de quantitate continua ſeu longitudine, & *brevitatem*: aut latitudine, & *anguſtiã*: aut diſcreta ſeu numero, & *paucitatẽ* vel *imminutionẽ* denotat. De quantitate continua: Eſa 28. v. 20. *Quia* קצר *abbreviatũ eſt ſtratum ab extẽdendo ſe*: brevius eſt, quàm ut poſſit ſe quis in eo extẽdere. De diſcreta: Prov. 10. *Et anni impiorum* תקצרנה *abbreviabuntur*: breves erunt. Targ. נצטרן *minuentur*. Lxx. ὀλιγωθήσονται *pauci fient*. ¶ Ac transfertur ad res alias. 1. ad יד *manum* ſeu *potentiam Dei*, cujus impeditionem aut imminutionem ſignificat. Eſa. 59. v. 1. *Ecce non* קצרה *abbreviata eſt manus Domini ab opitulando*: ut nõ poſſit opitulari. Num. 11. v. 23. *An manus Domini* תקצר *abbreviabitur?* Targ. *An verbum Domini* יתעכב *impedietur?* Eſa. 50. v. 2. הקצור קצרה ידי מפדות *an abbreviando abbreviata eſt manus mea à liberando?* Targ. האתקפרא אתקפרת גבורתי מלמפרק *an abſcindendo abſciſſa eſt potẽtia mea?* ſequitur: *Et ſi non eſt in me robur ad eripiendũ*. Lxx. μὴ οὐκ ἰσχύει ἡ χείρ μου *nunquid non poterit manus mea liberare?* 2. ad רוח *ſpiritum Dei*, ſeu benefaciẽdi ſtudiũ, cujus ſimiliter imminutionem denotat. Mich. 2. v. 7. הקצר *an abbreviatus eſt ſpiritus Domini?* Tar. היתקפר *an abſcindetur verbũ à Domino?* benefaciendi ſtudiũ aut prophetia. 3. ad רוח *ſpiritũ hominis*, & נפש *animã* ſeu *animum hominis*, cuj⁹ denotat anguſtiã & deſponſionem, contriſtationem, faſtidium, tædium, moleſtiã, dolorem, afflictionem: quòd afflictis ſpiratio ſit brevior, ob anguſtiã pectoris. Job. 21. v. 4. *Et ſi, quare nõ* תקצר *abbreviabitur ſpiritus meus?* Tar. תתעיק *anguſtabitur*: præ anguſtia animũ deſponderem. Num. 21. v. 4. ותקצר נפש *& abbreviata fuit anima populi in via iſta*. Targ. ועקת *& anguſtata fuit*. Lxx. ὠλιγοψύχησεν. Zach. 11. v. 8. ותקצר *& abbreviata eſt anima mea in ipſis*. Tar. ורחק מימרי יתהון *& abominatum eſt verbũ meum illos*. 4. ad *fruges*, & tranſitivè ſignificat *metere, demetere*. Eſa. 17. v. 4. *Et brachium ejus ſpicas* יקצור *metet*. Jer. 12. *Seminárunt triticum, & ſpinas* קצרו *meſſuerunt*. Niph. Arab. קצר *abbreviatus eſt*. Piel קצר, Arab. קצר *abbreviavit, decurtavit*. Pſ. 102. קצר *abbreviavit dies meos*. Hiph. הקציר *idem*. Pſ. 89. v. 46. הקצרת *abbreviaſti dies juventutis ejus*. Lxx. ἐσμίκρυνας *minoraſti*.

Nom. Adject. קָצָר, Arab. קַצִיר cazir *brevis, curtus, parvus*: Plur. קְצָרִים, Arab. קִצָרה *breves, curti, parvi*. Job. 14. *Homo natus muliere est* קְצַר יָמִים, Targ. זְעֵיר יוֹמִין *brevis dierum*. Aeneid. 9. *Breve & irreparabile tempus Omnibus est vitæ*. Proverb. 14. קְצַר אַפַּיִם *brevis irarum faciet stultitiam*. Lxx. ὀξύθυμος *iracundus*: impatiens iræ, qui facilè irritatur. Ibidem: וּקְצַר רוּחַ *& brevus spiritu attollit stultitiam*. ubi opponitur אֶרֶךְ אַפַּיִם *longanimi*. Targ. וּמַאן דִּכְרֵה רוּחֵהּ *& cujus afflictus est spiritus*. 2. Reg. 19. verſ. 26. *Et habitatores eorum ſunt* קִצְרֵי *breves manu*. Targ. אִתְקְצַר חֵילְהוֹן *abbreviatum est robur ipſorum*: infirmi, imbelles, imbecilles. B

קָצֵר *idem*: Plur. Foem. קְצָרוֹת *breves*. Ezech. 42. *Et exedræ ſuperiores* קְצָרוֹת *breves*. Targ. דְּחִיקָן *anguſtæ*.

קֹצֶר, Arab. קצר cazâr *brevitas, abbreviatio*. Exod. 6. v. 8. *Et non obedierunt Moſi* מִקֹּצֶר *ob brevitatem ſpiritus*. Targ. מֵעִיק *ob anguſtiam*. Lxx. ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας *præ puſillanimitate*.

קָצִיר, Arab. קַצִיר cazir *meſſis*, tempus demetendi ſegetes. Gen. 8. *Semen* וְקָצִיר, Targ. וַחֲצָדָא *& meſſis*. Exod. 23. v. 16. *Et feſtum* הַקָּצִיר Targ. חֲצָדָא *meſſis*: eſt pentecoſte. 1. Sam. 12. *Non* קְצִיר חִטִּים *meſſis triticorum eſt hodie*. Non pluit in terra illa tempore meſſis, ſed ea habet pluviam matutinam & ſerotinam. Amos 4. *In fine trium menſium* לַקָּצִיר *ad meſſem*. Targ. לְזִמַן חֲצָדָא *ad tempus meſſis*. Joſ. 3. *Et Jordanis erat plenus ſuper omnia litora ſua, omnibus diebus* קָצִיר *meſſis*. pro quo habetur, 1. Par. 12. *Iſti ſunt qui tranſierunt Jordanem* בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן *in menſe primo, & ille implebat omnia litora ſua*. Meſſis fiebat in fine menſis primi נִיסָן *Niſan*, qui noſtro Martio reſpõdet. 2. Sam. 23. v. 13. *Et venerunt* אֶל־קָצִיר אֶל־דָּוִד *ad meſſem ad Davidem*: tempore meſſis. Pro quo habetur, 1. Paralip. 11. v. 15. עַל־הַצֻּר. ¶ Deinde per metaphoram, קָצִיר *meſſis*, quæ fit gladio: *bellum*, quo homines tanquam meſſis proſternuntur, *clades, calamitas, direptio, vaſtatio*. Eſa. 9. v. 2. *Juxta gaudium* כַּקָּצִיר *in meſſe*. Targ. נִצְחֵי קְרָב *victorum belli*. Quia ſequitur: *Sicut lætantur, qui dividunt ſpolia*. Hier. *Sicut qui lætantur in meſſe, ſic exultant victores captâ prædâ, quando dividunt ſpolia*. Ex duabus verſiones. Hoſ. 6. v. 11. *Etiam, Juda, poſita eſt* קָצִיר *meſſis tibi, cùm reduxero captivitatem populi*: tempus judicij, pœnæ. Al. plantavit ſibi ramum, & juvit cultum Balaam. Targ. יִמְטֵי חוֹבִין *pertingent peccata ad te*. Jer. 51. v. 33. *Adhuc modicum, & veniet tempus* הַקָּצִיר *meſſis ſuper eam*. Targ. בָּזוֹזִין *deprædatores*. Apoc. 14. *Mitte falcem, & mete, quia venit hora, ut metatur*. Cic. in Parad. *Qui illam Syllani temporis meſſem recordetur*: cædem civium. Contrà, *ſalus, liberatio*: Jer. 8. *Præteriit* קָצִיר *meſſis, conſumta eſt æſtas, & nos non ſumus ſalvati*. Tranſierunt illa tempora, in quibus putavimus nos ſalvos fore, & non ſalvati ſumus. Meſſis eſt tempus, in quo liberantur homines à caritate annonæ, penuria, fame, & in quo lætantur. ¶ Tertiò, קָצִיר eſt *ramus* qui amputatur, *palmes, frons, ſurculus*: quicquid ſupernè excreſcit amputandum. Pluraliter. קְצִירִים *rami, palmites, frondes*, rami duri & ſurculi eorum molles. Collectivè: Job. 14. verſ. 5. *Et faciet* קָצִיר, Targum עֲנַף *ramum ſicut planta*. Job. 18. v. 4. *Subtus radices ejus areſcent, & supernè amputabitur* קְצִירוֹ, Targ. עֲנָפֵהּ *ramus ejus*. Job. 29. v. 19. *Et ros pernoctabit* בִּקְצִירִי *in ramo meo*. Eſa. 27. v. 11. *Cùm areſcit* קְצִירָהּ *ramus ejus*. Vulg. *in ſiccitate meſſis*. Accepit ſignificatione prima. Pſ. 80. v. 12. *Emittes* קְצִירֶהָ *ramos ejus uſq; ad mare*. Lxx. κλήματα *palmites*. Eſa. 17. v. 11. נֵד קָצִיר *commotio rami in die percuſſionis*. Ionat. קְצִירִין כְּיוֹם נַחְלָה: celeriter ſicut motus rami, citò finem habebunt. ¶ Quartò, קָצִיר eſt *ipſa ſeges demetenda*, fruges. Lev. 23. וּקְצַרְתֶּם אֶת־קְצִירָהּ, Targ. וְתֶחְצְדוּן יָת חֲצָדַהּ *& demetetis meſſem ejus*. Deut. 24. *Cùm* תִקְצֹר קְצִירְךָ, Targ. תֶּחְצַד חֲצָדָךְ *demetes meſſem tuã in agro tuo*. Joel. 3. *Mittite falcem, quia* בָשַׁל קָצִיר *maturuit meſſis*. Targ. מְטָא זְמַן קִצְהוֹן *pervenit tempus finis eorum*. Eſa. 16. *Quia ſuper æſtivas tuas, & ſuper* קְצִירֵךְ *meſſem tuam celeuſma cecidit*. ¶ Et etiam *meſſor*: Eſa. 17. v. 5. *Sicut congregat* קָצִיר *meſſor ſegetem*. Sicut פָּלִיט *evaſor*.

A (margin letter beside the first line of the left column)

C (margin letter beside the line "Targ. חֲצָדָא *meſſis*" in the left column)

D (margin letter beside the line "בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן *in menſe primo*" in the left column)

E (margin letter beside the line "*exultant victores captâ prædâ*" in the left column)

קֹצֵר *meſſor*: Plur. קֹצְרִים *meſſores*. Pſal. 129. *Quo non implevit manum ſuam* קוֹצֵר *meſſor*. 2. Reg. 4. *Et egreſſus eſt ad patrem ſuum, ad* הַקֹּצְרִים *meſſores*.

Rabb. קֶצֶר & קִצּוּר *brevitas, compendium, epitome, breviarium*. לְקַצֵּר *ad brevitatem*, brevitatis ergò. לָשׁוֹן קָצֵר *locutio truncata*. בִּקְצָרָה & בְּקִצּוּר *in brevitate*, breviter, ſummatim.

קְצָרוֹת *caput lecti*: Plur. קְצָרוֹת ſunt *capita lecti* ſicut אֲרוּכוֹת ſunt *latera*.

קְצִירָה *infirmitas*. ܟܪܝܐ Syr. קְצַר & קְצִיר *infirmus, ægrotus*. ܪܘܚܐ רוּחַ קַצְרִית *dæmon*.

Chald. קַצָּרָא, Talm. קַצָּר, Arab. קַצָּאר cazzar *præparator panni aut lintei, panni tonſor*, qui lanas panni abſcindit, & quaſi demetit, *fullo*: Plur. קַצָּרִין, Arab. קַצָּארִין cazzarin *panni tonſores, fullones*. Joſ. 15. *Ad fontem* עֵין רֹגֵל, Targ. קַצָּרָא *fullonis*. Eſa. 7. v. 3. *Ager* כוֹבֵס, Targ. מַשְׁטַח קַצָּרַיָּא *expanſionis fullonũ*: in quo pannos expandunt fullones.

Arab. תַּקְצִיר *curtatio, contractio*.

אַנְתְּ אִתְקַצַּר אִתְקְצָרַת *contentus fuis*. *tu contentus es*: tibi ſufficit.

קצר *arx, aula.* קצר אלמלך *aula regis,* palatiū. A

קצר cazzar *intercidis.* יקתצר *decurtabitur:* in Avicenna.

קצרה cozra *decurtatio, abſciſſio, brevitas.* ✠ מקצר *attenuatus.*

קצור *attenuatio, defectus.* Phil. 2. v. 30. *ut ſuppleret* ꝑ קצרחם *deficitis.* Hebr. 13. v. 22 אקתצרה *brevis fui ſcribendo.* Rom. 2. *Nec* יקתצרון *prohibebunt facientes talia.*

קרר duo ſignificata habet. I. קרר. Inde Nom. Adject. קר *frigidus:* Plur. קרים *frigidi.* Prov. 25. *Aqua* קרים *frigida ſuper animā laſſa.* Foemin. קרה *frigida:* Et abſolutè *frigus.* Prov. 25. *Tollens veſtem in die* קרה *frigoris, acetum ſuper nitro.* Targ. קרחא: ob ſimilitudinem ה ח: à קרח *frigus.* Pſalm. 147. *Ante* קרתו *frigus ejus quis ſtabit?* B

קר *frigus, hyems.* Gen. 8. וקר, Targ. וקורא *& frigus & calor:* hyems & ver.

מקרה, Chal. מקרא *refrigeratio, refrigerium, domus æſtiva:* formæ מגלה *volumen.* Jud. 3. v. 20. *& ipſe ſedebat in cœnaculo* המקרה *refrigerij.* Targum בית קיטא *domus æſtiva.* Cœnaculum multis factum ſeu præditum erat feneſtris, ut per illas ingrederetur ventus, ibiq; homines in diebus æſtivis ſubſiſtentes refrigeraret. C

Chal. קריר, Syr. קריר *frigidus:* Plur. קרירין *frigidi.* Syr. קרירין *frigida aqua.* Mat. 10. v. ult. *Calice* וקרירא *frigidorum tantum.* Græc. ψυχρȣ̃ *frigida aqua.*

קרירות *frigiditas.* ✠ מקרר *refrigerans.*

Rabb. à קרר *infrigidavit,* fit נתקרר *refrigeratus, refectus, delectatus fuit.* ✠ קירור *infrigidatio.* D

Propr. קרקר nomen urbis: Jud. 8.

II. Arab. קרר quarar *confeſſus fuit, cognovit, confirmavit, ſtatuit, conſtituit, pactus fuit.* Lucæ 22. v. 5. וקררוא אן יעטוה פצה *& pacti ſunt, ut darent ei argentum.* Joh. 1. v. 20. ואקר אני לסת אלמסיח *& confirmavit, ego non ſum Meſſias.* Matth. 3. v. 6. יקרון *confitebantur peccata ſua.* Rom. 10. *Si tu* תקררת *confeſſus fueris ore tuo.* Pſalm. 76. יקרלך *confitebitur tibi.* Pſalm. 107. ואסתקרת *& ſteterunt fluctus ejus.* Alcor. 2. אקרירתם.

Nom. אקראר icrar *confeſſio.* E

Deinde, קרר cattar *miſit, immiſit.*

תקריר *penetratio in ſubſtantiam, augmentatio, augmentum.*

קארורה *vas, pixis, alabaſtrum.* ✠ אקרא *menſtrua.* ✠ קראריר cararit *ſaliva.* ✠ קראקר *rugitus ſtomachi.*

קרא duo ſignificata habet. I. קרא, Chal. קרא & קרי, Arab. קרא *vocavit nomine* aut *verbis, clamavit, inclamavit, vocavit, invocavit, convocavit, oravit, invitavit, nominavit, appellavit, prædicavit, concionatus eſt:* de literis aut libro, *legit, clarè pronunciavit, cantavit.* Jud. 6. קרא, Targum אכלי *clama coram populo.* Eſa. 58. קרא, Targ. אכלי *clama in gutture.* Jon. 3. ויקרא, Targ. ואכרז *& prædicabat.* Proverb. 20. *Multitudo hominum* יקרא *prædicabit quilibet bonitatem* ſeu *pietatem ſuam:* multi homines prædicant ſua benefacta. Gen. 41. ויקראו, Targ. ואכריזו *& prædicabant ante ipſum Abrech:* proclamabant. Pſal. 118. *In nomine Domini* אקרא *vocabo.* Targ. אצלי *orabo.* 1. Sam. 8. *Populum* קראתי, Targum זמנת *invitavi.* 1. Reg. 1. *Fratres ſuos non* קרא *vocavit.* Targ. זמן *invitavit.* ſcil. ad convivium, quod paravit. Exod. 34. וקרא לך *& vocabit te, & comedes de ſacrificio ejus:* invitabit. Jerem. 36. v. 9. קראו *prædicarunt jejunium.* Targ. גזרו *decreverunt:* indixerunt. Eſa. 42. *Ego Dominus* קראתיך *vocavi te.* Targ. רביתך *inauguravi te.* 2. Reg. 23. *Juxta verbum Domini, quod* קרא, Targ. מלל *locutus erat vir Dei, qui* קרא, Targ. אתנבי *vaticinatus erat verba iſta.* Eſa. 7. v. 4. וקראת *& vocabit* (virgo) *nomen ejus Immanuel* pro וקרא, cum ו cōverſivo. Matres filiis nomina impoſuiſſe leguntur; in Novo Teſtamento, Eliſabeth; in Veteri Eva, Sara, Lea, Hanna. Jerem. 23. ויקראו *& vocabunt Jehovah juſtitia noſtra:* Iſraël vocabit Meſſiam iſto nomine, *Jehova juſtitia noſtra:* quia in diebus ejus erit juſtitia Domini nobis, nec recedet in æternum. Habac. 2. v. 2. *ut currat* קורא *legens in eo:* feſtinet. Deut. 17. וקרא *& leget in eo omnib. diebus vitæ ſuæ.* Eſa. 37. v. 14. *& accepit Ezechias* הספרים, Targ. אגרתא *epiſtolas ex manu legatorum,* ויקראהו *& legit eam.* Targum וקרא חדא מנהון *& legit unam ex illis.* Gen. 1. ויקרא *& vocabat Deus* לאור *lucem, diem:* nomen imponebat. Gen. 4. *Tunc cœptum fuit* לקרא בשם *vocare in nomine Domini.* Tunc cœperūt pij iſtius ſeculi prędicare multis nomen Domini, quia cogebantur refutare opiniones idololatrarum. Gen. 12. ויקרא *& vocabat in nomine Domini.* Targ. וצלי *& orabat.* Orabat, & alios de Deo, ejuſq; cultu erudiebat: invocabat nomen Domini. Chald. Dan. 5. *& ſcripturam iſtam* למקרא *legere.* Syr. Matth. 1. ותקרא *& vocabis nomen ejus Jeſum.* Matth. 12. v. 3. *Non ανέγνωτε,* Syr. קריתון *legiſtis quid fecerit David?* Matth. 26. *Antequam φωνῆσαι,* Syr. תקרא *canet gallus.* Arab. Actor. 42. v. 22. *Phariſæi* יקרון *prædicant omnia.* Actor. 14. v. 3. *& ipſe* יקרא *legebat in Eſaia.* Niphal. נקרא, Chald. אתקרי, Syr. אתקרי *vocatus, invocatus, appellatus, lectus fuit.* Gen. 2. *Huic* יקרא *vocabitur vira:* appellabitur vira. Gen. 48. v. 16. ויקרא,

 Targ.

Targ. וְיִתְקְרֵי *& vocetur in eis nomen meum, & nomen patrum meorum, Abraham & Iſaac.* Filij ac nepotes Abrahami, Iſaaci & Jacobi dicentur filij tui. Hieron. *invocetur.* Eſa. 48. v. 1. *Audite hoc domus Jaacob,* הַנִּקְרָאִים *vocati in nomine Iſraël:* qui filij Iſrael appellamini. Deut. 28. v. 10. *& videbunt omnes populi terræ, quòd nomen Domini* נִקְרָא עָלֶיךָ *vocatum eſt ſuper te:* quòd diceris Dei populus. 1. Reg. 8. *& cognoſcant quòd nomen tuum* נִקְרָא *vocatum ſit ſuper domo iſta.* Quòd vocatur domus tua, aut domus Dei. Eſa. 4. v. 1. *Tantùm* יִקָּרֵא *vocetur nomen tuum ſuper nos:* tantùm dicamur uxores tuæ. Nehem. 13. v. 1. *In die illo* נִקְרָא *lectum fuit in libro Moſis, in auribus populi.* ¶ Per metonymiam, *vocari* eſt *eſſe* vel *exiſtere.* Cùm enim aliquid exiſtere incipit, ſive ſubſtantia, ſive attributum, tum nomen habet. Eſa. 14. v. 20. *Non* יִקָּרֵא *vocabitur in ſeculum ſemen maleficorum:* erit. Targum יִתְקַיַּם *permanebit.* LXX. μένῃς *manebit.* Eſa. 56. v. 7. *Quia domus mea, domus precationis* יִקָּרֵא *vocabitur omnibus populis.* Luc. 19. *domus orationis* ἐστιν *eſt:* erit, habebitur. Gen. 21. *In Iſaac* יִקָּרֵא *vocabitur tibi ſemen:* erit. Syr. Matth. 4. v. 18. דְּאֶתְקְרִי *qui vocatur Cepha.* 1. Theſſ. 5. דְּתֶתְקְרֵא *ut legatur Epiſtola illa.* Piel. קָרָא *vocavit.* Paul מְקֹרָא *vocatus.* Eſa. 48. *Audi me, Jacob & Iſrael,* מְקֹרָאִי *vocatus meus:* vocatus à me Iſrael. Targum מְזַמְּנַי *invitati mei.* Pual. Eſa. 58. וְקֹרָא לְךָ *& vocabitur tibi, ſepiens rupturã.* Eſaiæ 65. v. 1. *Ad gentẽ* (quæ) *non* קֹרָא *vocata eſt in nomine meo.*

A

B

C

Nom. קָרוּא *vocatus, invitatus, hoſpes:* Pl. קְרוּאִים *invitati, hoſpites.* 1. Sam. 9. *& dedit illis locum in capite* הַקְּרוּאִים *invitatorum.* ¶ Deinde, קְרוּאִים *celebres, nobiles, inſignes, inclyti, ſingulares, vocati ad negocia regni, præcipui conſiliarij.* 2. Sam. 15. *Et cum Abſalone iverunt ducenti viri ex Jeruſalem* קְרֻאִים *celebres, & ambulantes in integritate ſua.* Ezech. 23. *Principes* וּקְרוּאִים *& nobiles, equitantes equis omnes.* Numer. 1. *Iſti ſunt* קְרוּאֵי הָעֵדָה *inclyti cœtus.*

D

מִקְרָא *convocatio, conventus, locus in quem homines convocantur:* Plur. מִקְרָאִים *loca* in quæ convocantur homines. Exod. 12. *& in die primo* מִקְרָא קֹדֶשׁ *convocatio ſanctitatis:* cõvocatio ſancta, qua univerſus populus convocabatur. Item, *lectio.* Nehem. 8. v. 9. וַיִּקְרְאוּ *& legebant in libro, in Lege Dei, expoſitum, & ponendo intellectum, & intelligebant* בַּמִּקְרָא *in lectione.* Eſa. 4. v. 5. *& ſuper omnibus* מִקְרָאֶהָ *convocationibus ejus:* locis, ubi congregantur in cõvocationibus ſanctitatis.

E

קְרִיאָה, Syr. קָרוֹזוּת *prædicatio, cõcio.* Jon. 3. v. 2. וּקְרָא *& prædica illi* הַקְּרִיאָה *prædicationẽ, quã dabo tibi.*

קֹרֵא *perdix:* à clamore. Nativus ejus ſonus eſt κακκαβίζειν faſtidioſus, qualis in ave cognata coturnice potiùs auditur. 1. Sã. 26. *Quẽadmodũ quis perſequitur* הַקֹּרֵא *perdicẽ in montib.* Jer. 17. קֹרֵא *perdix congregat, & non parit.* congregat ova alterius avis, illiſq; incubat acſi ſua eſſent: ſed ubi fuerint excluſi pulli, deſerunt eam, quaſi cognoſcẽtes, quòd ea illos nõ pepererit, & ſuæ matri ſeſe adjungunt eamq; ſequuntur. Sic impiũ divitiæ malè partæ derelinquunt, in medio dierum ſuorũ. Al. *cuculus,* qui nõ diu in regione aliqua cõmoratur, ideo nõ nidificat: ſed occupat ova alterius avis, ijs incubat, & quando excluduntur pulli, nõ ſequuntur eum, ut pulli ejus, ſed deſerunt eum, nec eum agnoſcunt.

Rabb. קְרָא & מִקְרָא *Biblia,* lectu digna. Ut cùm dicunt, מִקְרָא *Biblia,* מִשְׁנָה *Miſna,* וְתַלְמוּד *& Talmud.* Deinde ſpecialiter, *Propheta.*

קְרָאִי *literalis,* textualis, in Biblijs probè verſatus. Et קְרָאִים *biblici,* dicti fuerũt Sadduçei, qui Legi ſcriptę mordicus adhęrẽtes, ſoliq; Bibliorum lectioni addicti, Legem oretinus traditam repudiabant.

קָרְין *legunt.* קְרֵי *legitur.*

Chal. לְשׁוֹן קְרִיאָה *locutio vocativa,* vocativ⁹. caſus. ☩ Rab. קוֹדֶם קְרִיאַת הַגֶּבֶר *ante cãtũ galli.* מִקְרָאוֹת *lectiones, text⁹.* ☩ Syr. מַקְרְיָא *cantus.* Arab. קָארִי cari *lector.*

קִרְיָה quirja *legenda.*

קְרָאוֹת *carmina, hymni, cantiones.* Huc quidam referunt אַלְקוּרְאָן *Alcoran,* κορὰν, κυρὸν, ſicut מִקְרָא *lectio,* quòd legi debeat. ſed litera א ad terminationẽ אָן *an* pertinet, ſicut in קָרְבָּן *oblatio:* erit igitur radix קָר *confeſſus eſt,* & אַלְקָרָאן alcoran *confeſſio.* Alijs, *correctio:* quòd Vetus & Novũ Teſtamentũ corrigere & tolerabiliùs reddere voluerit. Eſt aũt liber legis aut doctrinæ à Muhãmede traditæ, ſicut Judęorum Pentateuchus, & Chriſtianorũ Evãgeliũ, ejuſq; ex Judaica & Chriſtiana religione conſutæ. In quo Trinitas & Chriſti divinitas atq; crucifixio negantur. Circumciſio, abſtinentia à carne ſuilla & à vino, plures uxores pro facultatibus & repudiũ, continui ſeu integri menſis jejunium, dies veneris pro Sabbatho, & crebrę lotiones pręcipiũtur.

II. קָרָא, idẽ quòd קָרָה, *occurrit, evenit, accidit, cõtigit:* permutatis vel literis ה א, vel ordinũ ſignificationibus. Jer. 23. v. 22. *Quare* קְרָאֻנִי, Targ. עֲרָעוּנִי *acciderunt mihi iſta?* Eſa. 60. v. 18. וְקָרָאת, Targ. וִיעָרְעִין *& eveniet ſalus muris tuis, & portis tuis laudatio.* Pſ. 42. v. 8. *Abyſſus ad abyſſũ* קוֹרֵא *occurrit:* afflictiones abyſſo ſimiles. Eſa. 51. v. 19. *Duo iſta* קֹרְאֹתַיִךְ *eveniunt tibi.* Targ. אָתְיָן עֲלָךְ *veniunt ſuper te.* Gẽ. 42. v. 4.

Ne fortè

Ne fortè (ני) יִקְרָאֶנּוּ sine dages, pro יִקְרָאֵנוּ. Targ. יְעַרְעִנֵּהּ *accidat ei malum*. Exod. 1. v. 10. A
Si תִקְרֶאנָה, Targ. יְעַרְעִנָּנָא *acciderit bellum*: unum poſt aliud. Præterea: Gen. 42. v. 38: & 49. v. 1. Levit. 10. v. 19. Deut. 31. v. 29. Niphal נִקְרָא *obviam factus eſt, occurrit, evenit, accidit*. Exod. 5. v. 3. *Deus Hebræorum* נִקְרָא עָלֵינוּ *occurrit nobis*. Targum אִתְגְּלִי עֲלָנָא *revelatus eſt nobis*. pro quo dicitur, Exod. 3. v. 18. נִקְרָה עָלֵינוּ *occurrit nobis*. Targum אִתְקְרִי עֲלָנָא *invocatus eſt ſuper nos*. Lxx. προσκέκληται ἡμᾶς, Hieron. *vocavit nos*. Hoſ. non correxit. 2. Sam. 18. וַיִּקָּרֵא, Targum וְאִתְעֲרַע *& occurrit Abſalon coram ſervis Davidis*. Item B
Deut. 22. v. 6. Jerem. 4. v. 20. *Contritio ſuper contritionem* נִקְרָא, Targ. יִתְעַרַע *occurrit*. Eſa. 31. יִקָּרֵא עָלָיו *occurret ei multitudo paſtorum*: 2. Sam. 1. v. 6. נִקְרֹא נִקְרֵיתִי, Targum אִתְעֲרָעָא אִתְעֲרַעִית *occurrendo occurri in monte Gilboa*: במקרה באתי. Hiph. הִקְרִיא *evenire* aut *occurrere fecit, obtulit*. Jerem. 32. v. 23. וַתַּקְרֵא, Targum וְעָרְעַת *& evenire feciſti eis omne malum iſtud*.

Nom. לִקְרַאת *in occurſum, obviam, adverſùm, contra*. Numer. 21. *Et exijt* לִקְרַאת, Targum לְקַדְמוּת *in occurſum Iſraëlis*. Gen. 32. *& ipſe ambulat* לִקְרָאתֶךָ, Targ. לְקַדְמוּתָךְ *in occurſum tuum*: venit tibi obviam. C

קרב duo ſignificata habet. I. קְרַב, Chald. & Syr. קְרַב, Arab. קרב *acceſſit ad aliquid, propius venit, advenit, adijt, appropinquavit, propinquus fuit, adhæſit, attigit*. Conſtruitur cum אֶל *ad*, & ל. Exod. 14. v. 20. *Non* קָרַב *acceſſit hic ad illũ tota nocte*. Eſa. 41. *Ad judicium* נִקְרָבָה *accedemus*. ¶ De muliere, eſt *coire, congredi, concumbere, rem habere*. Gen. 20. *Et Abimelech non* קָרַב *acceſſerat ad eam*. Eſa. 8. וָאֶקְרַב *& acceſſi ad Prophetiſſam, & concepit, & peperit filium*. Syr. Matth. 21. וְקַרֶב *& attigit oculos ipſorum*. Luc. 20. קרבו *acceſſerunt verò quidam ex Phariſæis*. ¶ Tranſitivè. 1. Reg. 2. v. 7: *Quia ſic* קָרְבוּ *attulerunt mihi*. ſcil. neceſſaria. Targum אִנּוּן סַפִּיקוּ צָרְכַי *illi ſuffecerunt neceſſitates meas*. Arab. Pſalm. 91. *Non* יקרבון *accedent ad te*. Matth. 3. v. 2. קרבת *appropinquat regnum Dei*. Alcor. 2. וְלָא תַקְרְבָא הָדֶה אַלְשַׁגְרָה *& non attingatis iſtam arborem*. Niphal. נִקְרַב, Chald. אִתְקְרַב, Syr. אִתְקְרַב, Arab. אקתרב actarab *appropinquavit*. Exod. 22. v. 7. וְנִקְרַב, Targum וְיִתְקְרַב *& appropinquabit dominus adium ad deos*. Arab. Pſalm. 91. *Non* יקתרב *appropinquabit ad te malum*. Piel. קֵרֵב, Chald. קָרֵב, Arab. קַרַּב carrab *appropinquare fecit, propinquiùs, vicinius fecit, admovit, applicavit, acceſſivit, adduxit, attulit, obtulit, porrexit, libavit, ſacrificavit*. Hoſ. 7. v. 6. *Quia* קֵרְבוּ *applicârunt* D E

ſicut clibanum cor ſuum. Eſa. 41. v. 21. קָרְבוּ *adducite litem veſtram, dicit Dominus*. Et intranſitivè. Ezech. 36. v. 8. *Quia* קֵרְבוּ *appropinquârunt, ut veniant*. Ezech. 37. v. 17. וְקָרֵב *& admove illa, unum ad aliud*: Imperat. Arab. Mat. 5. v. 20. אן אנת קרבת קרבאנך *cùm tu obtuleris munus tuum*. Hiphil. הִקְרִיב, Chald. אַקְרִיב, Arab. אקרב acrab *idem*. Num. 25. v. 6. וַיַּקְרֵב, Targum וְקָרֵב *& adduxit ad fratres ſuos Midianitidem*: ut cum hac commiſcerentur. Levit. 7. הַמַּקְרִיב, Targ. דִּמְקָרֵב *offerens holocauſtũ viri, pellis holocauſti, quod* הִקְרִיב, Targum יְקָרֵב *offeret, ſacerdotis erit*. Et intranſitivè. Gen. 12. v. 10. *Poſtquam* הִקְרִיב, Targum קְרֵב *appropinquavit ad ingrediendum Ægyptum*. Exod. 14. v. 15. *Et Pharao* הִקְרִיב, Targum קָרֵב *acceſſit* vel *adduxit caſtra ſua*.

Nom. קָרוֹב, Chal. קָרִיב, Arab. קריב carib *propinquus, vicinus, finitimus, proximus, cognatus, conſanguineus*: Plur. קְרוֹבִים, Chald. קָרִיבִין, Arab. קריבין *propinqui*. Foem. קְרוֹבָה, Chald. קָרִיבָא, Arab. קריבה *propinqua*: Plur. קְרוֹבוֹת, Chald קָרִיבָן *propinquæ*.

קָרֵב, Chal. קָרֵב, Arab. קארב מן אַלְמוּת carib min almaut *vicinus morti*.

קָרְבָּן & קֻרְבָּן, Chal. קֻרְבָּן, Syr. קוּרְבָּן, Arab. קֻרְבָאן corban *oblatio, munus, donũ*, quicquid Deo aut homini offertur, *ſacrificium, hoſtia*: Plur. קָרְבָּנוֹת, Chald. קֻרְבָּנִין, Syr. קוּרְבָּנִין, Arab. קַרָאבִין carabin *oblationes, munera*. Continet autem קָרְבָּן *oblatio* duo genera: זֶבַח *ſacrificium*, & מִנְחָה *donum*. Et ad זֶבַח *ſacrificium* קְטֹרֶת *ſuffitus*: ad מִנְחָה *donum* verò נֶסֶךְ *libatio* refertur ſeu pertinet. Quæ vide ſingula in ſuis radicibus. Levit. 1. v. 2. *Homo ſi* יַקְרִיב, Targum יְקָרֵב *offeret ex vobis* קָרְבָּן, Targum קוּרְבָּנָא *oblationem Domino: ex jumento, ex bove & ove* תַּקְרִיבוּ, Targum תְּקָרְבוּן *offeretis* קָרְבַּנְכֶם, Targum קוּרְבָּנְכוֹן *oblationem veſtram*. Lxx. δῶρον *donum*. In Novo Teſtamento ſcribitur κορβᾶν, & exponitur δῶρον *donum*. Marc. 7. v. 9. *Si dixerit homo patri vel matri*, κορβᾶν, ὅ ἐστι δῶρον *corban (quod eſt donum) quodcunq; ex me tibi proderit*. Eſt donum templo dicatum. ¶ Deinde per ſynecdochen notat *ærarium* vel *arcam*, in qua munera Deo oblata aſſervabantur. Matth. 27. v. 6. *Non licet mittere illa in* κορβοναν *ærarium*: ex Syr. בֵּית קוּרְבָּנָא *domus oblationis*. Luc. 21. v. 4. *Miſerunt in* δῶρα *munera Dei*: Pro quo habetur, Marc. 12. *In* γαζοφυλάκιον *gazophylacium*. Rabb. בֵּית קָרְבָּנוֹת *domus oblationum*. בשלשה דברים נכנס בקהל ישראל במילה ובטבילה ובקרבן: וכשירצה הגוי ליכנס בברית צריך מילה וטבילה והרצאת קרבן: ואם נקבה היא טבילה וקרבן: וקרבן הוא עולת בהמה או שתי תורים או שני בני יונה: וכזמן הזה שאין שם

קרבן

A קרבן צריך מילה וטבילה ובשיבנה בירת המקדש יביא קרבנו. Talmud: הגרים *proſelyti ſunt* במילה *circumciſione*, וטבילה *& baptiſmo*, וברציית קרבן *& acceptatione oblationis*. Item נדר בקרבן *votum per donum*. Dona mittebant in templum, ibiq; offerebant reges & populi peregrini.

Chald. קרובא *oblatio*.

קרב *propinquum, initium, medium*: Plur. קרבים *intima*. Geneſ. 45. *Fames* בקרב, Targ. בגו *in medio terræ*. Exod. 8. *Ego ſum Dominus* בקרב *in medio terræ*. Targum שליט בגו *dominator in medio terræ*. Lxx. κυριεύων *dominans univerſa terra*. Pſal. 48. *Cogitavimus, Deus, miſericordiam tuam* בקרב *in medio templi tui*. Pſal. 39. *Incaluit cor meum* בקרבי *in medio mei*. Targum בגושמי *in corpore meo*. Deut. 1. *Quia non ſum* בקרבכם *in medio veſtri*. Targ. ביניכון *inter vos*. Lxx. μεθ' ὑμῶν *vobiſcum*. Sic Chriſtus: *Ego ero in medio ipſorum*: tanquã princeps, gubernator, deféſor. ¶ Deinde, *intimũ hominis* aut *pecudis*; ut ſunt venter, viſcera, cor, renes, inteſtina. Lev. 1. וקרבו, Targ. וגוה *& intimum ejus, & crura ejus, lavabit aquis*. Lxx. καὶ τὰ ἐγκοίλια *& interanea*. Exod. 12. *Caput ejus ſuper cruribus ejus, & ſuper* קרבו, Targum גוה *intimo ejus*. Lxx. *cum pedibus* καὶ τοῖς ἐνδοσθίοις *& inteſtinis*. Levit. 3. *Omnem adipem operientem* הקרב, Targ. גוא *intimum: & omnem adipem qui eſt ſuper* הקרב, Targ. גוא *intimo*. Lxx. τὰ ἐνδόσθια *inteſtina*. Gen. 41. v. 21. *& ingreſſa ſunt in* קרבנה *intimum earum*. Targ. מעיהן *viſcera ipſarum*. Lxx. τὰς κοιλίας αὐτῶν *ventres earum*. pro קרבן, ut ה D ſit paragogicum: vel נה pro ן, abjecto dages. 1. Reg. 17. *Revertatur, quæſo, anima pueri iſtius ſuper* קרבו *mediũ ejus*. Targ. מעוהי *viſcera ejus*. In cor, quod eſt in medio hominis, & vitæ receptaculum. Gen. 18. *& ridebat Sara* בקרבה *in intimo ſuo*. Targum במעהא *in viſceribus ſuis*. Lxx. ἐν ἑαυτῇ *in ſeipſa*. Riſus in corde eſt ſubſannatio. Pſal. 62. *In ore ſuo benedicent*, ובקרבם *& in intimo ſuo maledicent*. Targum בלבהון *in corde ſuo*. Pſal. 103. *Benedic anima mea Dominum, & omnia* קרבי *intima mea nomen ſanctitatis ejus*: renes & cor. Rab. קרב E העליון *inteſtinum ſuperius*, ventriculus. ¶ Tertiò, *intimum hominis*, ſunt *cogitationes, mens*. Pſal. 5. קרבם *intimum eorum damna*. Pſalm. 49. v. 12. קרבם *intimum eorum, domus ipſorũ in ſeculum*: Hæ ſunt ipſorum cogitationes, quòd ipſorum domus ſint futuræ perpetuæ. Lxx. οἱ τάφοι αὐτῶν *ſepulcra eorũ*. ob vocũ קרב *intimum*, & קבר *ſepulcrum* ſimilitudinẽ.

קרבה *acceſſio, appropinquatio*. Pſal. 73. v. 28. *& ego* קרבת אלהים *appropinquatio Dei mihi bona eſt*. Targ. לאתקרבא לדחלתא דיי *accedere ad*

timorem Dei. Lxx. ἐγγίζειν τῷ θεῷ *appropinquare Deo*. Eſa. 58. v. 2. קרבת אלהים *acceſſionem Dei deſiderabunt*.

Syr. קורב *acceſſio, aditus*.

Rabb. קרוב *prædicator, concionator*.

II. קרב, Chald. אקרב, ex uſu Chald. *congreſſus eſt, conflixit, manus conſeruit, pugnavit, præliatus eſt*: quando conſtruitur cum על *contra*, vel ל. Pſalm. 27. v. 2. בקרב עלי *cùm appropinquant contra me maligni, ut comedant carnem meam*. 2. Reg. 16. ויקרב *& appropinquabat rex* על *contra altare, & offerebat ſuper eo*. Pſal. 55. v. 19. *Liberavit in pace animã meã* מקרב-לי *à pugnãdo cõtra* B *me*. Ib. v. 22. וקרב-לבו *& pugnare cor ejus*. Holẽ in camets parvũ ob maccaph. Bellũ eſt in corde ejus. Targ. והיך זיני קרבא *& ſicut arma bellica*. Lxx. καὶ ἐγγίζουσιν *& appropinquavit*. legerunt קרב *acceſſit*. Piel. Hoſ. 7. v. 6. *Quia* קרבו *admoverũt ſicut furnus cor ſuũ*: eſt מלחמה.

Nom. קרב, Chal. קרב *congreſſus, conflictus, pugna, prælium*: Plur. Foem. קרבות, Chald. קרבין *bella*. Pſal. 144. v. 1. *docens manus meas* לקרב *ad prælium: digitos meos ad bellum*. 2. Sam. C 17. v. 11. *& facies tua eunt* בקרב *in prælium*: præſentia tua eſt neceſſaria in prælio: ſic enim populus erit animoſior. Targ. *& tu ibis* בריש כלנא *in capite* ſeu *principio omniũ noſtrûm*. Lxx. ἐν μέσῳ αὐτῶν. Et Targ. & Lxx. legerunt בקרב *in medio*. Lat. *in medio ipſorum*. Hoſiand. non correxit: quia in German. eſt, **unter jhnen**. Præterea: Job 38. v. 23. Pſal. 68. v. 31: 78. v. 9. Eccl. 9. v. 18. Zachar. 14. v. 3. Chald. Exod. 32. *Vox* מלחמה, Targ קרבא *prælij in caſtris*. Num. 20. *In libro* מלחמות יהוה *bellorum Domini*. Targ. קרבין דעבד ייי *bellorum quæ fecit Dominus*. ✠ Rabb. קרבנא *lorica*.

קרג. Ar. קרג *vetit, receſſit*. Pſ. 39. קרג עני *recede à me*.

קרד. Rabb. קרד *ſtrigilavit equum*.

קרדא *vermis*: in קרט vide.

Chald. קרדו *Armenia*. ✠ קרדנן *Armenus*. Gen. 7. *Super montibus* אררט, Tar. קרדו *Armenia*. Montes altos in Armenia vocãt Ptolomæus *Gordæos*, Q. Curtius *Cordæos*. Et in horũ cacumine, arca Noe poſt diluvium primò ſedit, & adhuc ejus reliquiæ, clavi & ligna apparent.

Arab. קרד querd *ſimius*: Plur. קרוד curud *ſimij*. Foem. קרדה querde *ſimia*: Pl. קרדות *ſimia*. קרד אלימן querd aljemen *cercopithecus*. אלקרדה הואת אלדנאב *ſimia caudata*.

מקרוד macrud *nan⁹*. Foem. מקרודה macruda *nana*. ✠ קרדא *pellis*.

קרה. קרה, Chald. קרי *occurrit, obviam venit, obviam factus eſt, accidit, evenit, contigit, uſuvenit*. Conſtruitur cum את & ל. Geneſ. 44. וקרהו, Targum ויערעניה *& accidat ei exitium*. Eſa. 41.

Eſa. 41. v. 21. *Et annunciabunt nobis ea quæ* תִּקְרֶינָה *evenient:* futura ſunt. Eccl. 2: שֶׁמִּקְרֶה *quòd eventus unus* יִקְרֶה אֶת כֻּלָּם *eveniat omnibus*. Num. 11. v. 23 *Nunc videbis* הֲיִקְרְךָ, Targ. הֲיִעְרְעִנָּךְ *an eveniat* ſeu *an eventurum ſit tibi verbum meum, an non*. Lxx. καταλήψεταί σε *comprehendet te*. Hieron. *utrum meus ſermo opere compleatur*. Eugubinus: *Num pretioſum ſit*. Accepit pro יָקַר *pretioſus fuit*. 2. וַיִּקֶר מִקְרֶהָ, Targum וַעֲרַע אַרְעוּתָהּ *& accidit* ſeu *evenit eventus ejus*. Geneſ. 24. *& narraverunt ei omnia* הַקֹּרֹת אֹתָם, Targum דְּאַרְעָא יָתְהוֹן *quæ acciderant ipſis*. Niphal. נִקְרָה, Chald. אִתְקְרִי *obviam factus eſt, caſu venit*. Exod. 3. v. 18. *Deus Hebræorum* נִקְרָה, Targ. אִתְקְרִי *obviam factus eſt nobis:* caſu venit ad nos. Num. 23. *Fortaſſis* יִקָּרֶה, Targ. יְעָרַע *occurret Dominus* לִקְרָאתִי *in occurſum meum*. Ibidem. וַיִּקָּר, Targum וְעָרַע *& obviam factus eſt Deus ad Bileam*. Piel. קֵרָה *fecit occurrere, conjunxit, contignavit; tignis texit*, trabes ita diſpoſuit, ut una alteram contingat, iiſq; domus tegatur: *coaptavit*. 2. Par. 34. וּלְקָרוֹת *& ad contignandum domos*. Pſalm. 104. הַמְקָרֶה *qui contignat aquis cœnacula ſua:* tanquam tignis tegit. Nehem. 2. לְקָרוֹת *ad contignandum portas palatij*. Nehem. 3. *Ipſi* קֵרוּהוּ *contignârunt eam:* diſpoſuerunt tigna, & his texerunt portam. Paſſiv. Chald. אִתְקְרִי *contignatus fuit*. Hiphil. הִקְרָה *occurrere fecit, obtulit, paravit, præparavit*. Geneſ. 27. *Quia* הִקְרָה *obtulit Dominus Deus coram me*. Targum זַמֵּן *paravit*. Lxx. παρέδωκε *tradidit*. Numer. 35. וְהִקְרִיתֶם, Targ. וּתְזַמְּנוּן *& parabitis vobis urbes*. Geneſ. 24. הַקְרֵה, Targ. זַמֵּן *para, quæſò, coram me hodie:* fac eveniat.

Nom. קֶרִי *eventus, accidens, caſus, contingentia*. Levit. 26. *& ſi ambulaveritis mecum* קֶרִי (in) *accidente*. Targum בְּקַשְׁיוּ *in duritie:* ellipſis. Si dixeritis caſtigationes, quas ego adduco ſuper vos, eſſe per accidens, caſu & contingenter vobis accidere, nō verò pœnam peccatorum veſtrorum. Ibidem. *Et ambulabo etiam ego vobiſcum* בְּקֶרִי *in accidente*. Targ. בְּקַשְׁיוּ *in duritie*. Ibidem. *Et ambulabo vobiſcum* בַּחֲמַת קֶרִי *in ira accidentis, & caſtigabo vos etiam ego*. Targum בִּתְקוֹף רֻגְזָא *in vehementia ira*. ¶ Rabb. קֶרִי *ſemen viri, noctu profluens caſu*.

מִקְרֶה, Chald. מִקְרִי *idem*. Eccleſ. 3. v. 19. *Quia* מִקְרֶה *eventus filiorum hominis*, וּמִקְרֶה *& eventus jumenti*, וּמִקְרֶה *& eventus unus illis*. 1. Sam. 20. *Quia dicebat*, מִקְרֶה *accidens eſt:* immundus eſt ipſe. accidit ei קֶרִי *pollutio*. 1. Sam. 6. מִקְרֶה *accidens ipſe fuit nobis*. Deut. 23. v. 11. *Qui non fuerit mundus* מִקְּרֵה לָיְלָה (ob) *accidens noctis:* pollutionem nocturnam.

dages euphoniæ in ק ſchevato: & ellipſis מ præpoſitionis. ¶ Rab. מִקְרֶה *accidens:* קַיָּם *permanens, inſeparabile*: נִפְרָד *ſeparabile*.

מִקְרִי, Fœm. מִקְרִית *accidentalis:* Pluralit. מִקְרִיִּים *accidentales*.

קוֹרָה, Syr. קָרִית *tignum, trabs:* קוֹרוֹת *tigna, trabes:* quarum in ædificijs una alteram contingit. Gen. 19. *Quia venerunt in umbrā* קֹרָתִי *tigni mei*. Targ. שֵׁרוּתִי *habitationis meæ:* ſynecdoche. 2. Reg. 6. *Accipiamus inde quisq;* קוֹרָה *trabem unam*. Lxx. δοκὸν. Inde Rab. טוֹל קוֹרָה מִבֵּין עֵינֶיךָ *tolle trabem è medio oculorum tuorum*. Quod Chriſtus uſurpat, Matth. 7. v. 3. Syr. אַפֵּק קָרִיתָא מִן עַיְנָךְ *educ prius trabem ex oculo tuo*.

מְקָרֶה *contignatio*, tignorum compages. Eccleſ. 10. *Propter pigritias labaſcit* הַמְּקָרֶה *contignatio*.

Rabb. בַּיִת מְקוֹרֶה *domus tabulata*. תִּקְרָה *tabulatum*, tegens domum. מְקוֹרוֹת *tabulatus*.

קִרְיָה, Chal. קְרִי, & קִרְיָא, & קַרְתָּא, Syr. קְרִית & קִרְיָא, Arab. קרי & קריה catiâ *urbs, oppidum* domibus conſtans contiguis, *vicus, villa, pagus, caſtrum, rus:* Plur. Chald. קִרְוִין, Arab. קרא carâ *urbes, oppida, villæ*. Deut. 2. *Non fuit* קִרְיָה, Targ. קַרְתָּא *urbs, quæ fortior eſſet nobis*. Proverb. 29. *viri irriſionis illaqueabunt* קִרְיָה *urbem*. Targum *loquentur* כַּדְבָא *mendacium*. Chald. Gen. 47. *Populum tranſtulit* לֶעָרִים *in urbes*. Targum מִקְּרִי לִקְרִי *ex urbe in urbem*. Numer. 32 *Aedificate vobis* עָרִים, Targum קִרְוִין *urbes*. Jerem. 48 וְעִיר, Targum וְקַרְתָּא *& urbs non eripietur*. Syr. Matth. 27. v. 8. *vocatus eſt ager ille* ἀγρὸς αἵματος, Syr. קְרִיתָא דְּדְמָא *ager ſanguinis*. Vulgata habet: *Haceldama*, ex Act. 1. v. 19. admixtum.

קֶרֶת, Chal. קַרְתָּ, emph קַרְתָּא *idem*. Proverb. 8. *Juxta portas, juxta* קָרֶת *urbem*. Chal. Gen. 23. *Omnibus ingredientibus portam* עִירוֹ, Targum קַרְתֵּהּ *urbis ejus*. Gen. 4. *& ædificabat* עִיר, Targum קַרְתָּא *urbem*. Hinc Phœnicum lingua *Cartago* vel *Carthago*, metropolis Lybiæ: Græcis καρχηδὼν, quod exponitur à Stephano, καινὴ πόλις, & ab alijs νέαπολις *Nova urbs:* ex Arab. קַרְיָה גַדָּא cariâ gadda. Eſt enim lingua Arabica & Punica eadem. In Solino ſcribitur, *Karthada*, & exponitur, *Civitas nova*, ex Chaldæo קַרְתָּא חֲדַתָּא, quod eſt קֶרֶת חֲדָשָׁה Hebræis. Eſa. 23. *ululate naves* תַּרְשִׁישׁ *Tarſis*. Lxx καρχηδόνος *Carthaginis*. Ezech. 27. תַּרְשִׁישׁ *Tarſis negociatio tua*. Lxx. καρχηδόνιοι *Carthaginenſes, negociatores tui*.

Rabbin. קַרְתָּן *villa*. קַרְתָּנִי, Arabicè קַרָוִי caravî *oppidanus, villicus, paganus, ruſticus*.

Propr.

A Propr. קִרְיָתַיִם nomen *urbis geminæ*, in terra Moab.

קִרְיַת אַרְבַּע *urbs Arba* gigantis. vel dicta fuit urbs אַרְבַּע à quatuor gigãtibus ibi degentibus: aut à quatuor conjugibus ibi ſepultis. Poſtea vocata חברון *Hebron*, ab Hebrone Calebi filio: Joſ. 14. v.15.

קְרִיּוֹת *Kerioth*, metropolis Moabitarũ. Jer. 48. *& ſuper* קריות *Kerioth, & ſuper Bozra.* Lxx *καριώθ*. Amos 2. *& mittã ignem in Moab, & devorabit palatia* קריות *Carioth.* Lxx. *ἰῶν πόλεων αὐτῆς*. acceperunt pro appellativo. ¶ Fuit & קריות *Carioth* in tribu Juda. Joſ. 15.

B *Hadatta* וקריות *& Carioth.* Inde Judas איש קריות *ἰσκαριώτης* Iſcariot *vir Carioth.* h. e. Cariothes, aut in vico Carioth natus: ad differentiam alterius Judæ Lebbæi ſeu Taddæi. Sicut, Jud 10. v.1. *Tola, filius Puah, filius patrui ejus,* אִישׁ יִשָּׂשכָר *vir Iſaſchar*. Targ. גַּבְרָא מִשִּׁבְטָא דְבֵית יִשָּׂשכָר *vir ex tribu domus Iſaſchar*. In Talmud: יהודה איש כפר סכניא תלמידו של ישוע הנצרי.

Item קִרְיַת יְעָרִים *ſylvis circumdata*, & קִרְיַת בַּעַל. & בעלה urbs in tribu Juda, patria Uriæ C Prophetæ.

קִרְיַת סֵפֶר, & קִרְיַת סַנָּה, & דְּבִיר urbs in tribu Juda.

Rabb. קְרָקָרִים *lectica*.

קרו. Inde קרו *ſepulcrum*: Plur. קרוין *ſepulcra*: alia כרו quære.

קרח duo ſign. habet. I. קָרַח denotat תליסת שֵׂעָר, *evulſit pilos*, ſicut herba evellitur, *depilavit, totondit, calvavit, decalcavit*. Levit. 21. v. 5 *Non* יִקְרְחָה קָרְחָה, Targ. יְמָרְטוּן מְרַט *calvabunt* D *calvitium in capite ſuo*. more ſcil. Chaldæorum aut aliarũ gentium, ob mortuos. Abſolutè, *calvus factus eſt*. Mich. 1. קָרְחִי *calveſce & tondere*: Evelle capillos tuos, & novacula abſcinde. Solét capilli evelli præ dolore magno, & in luctu Iliad. *ω. Primæ ſuper hoc uxorq; dilecta, & veneranda mater laniebant crines*: luctus ſuper Hectore. Niph. נִקְרַח *decalvatus fuit*. Jerem. 16. *& non incidet ſe, neq;* יִקָּרֵחַ, Targ. יִמָּרְטִין *decalvabitur pro illis*. Hiph. הִקְרִיחַ *decalvavit*. Ezech. 27. v. 31. וְהִקְרִיחוּ, Targ. וימרטין *& decalvabunt ſuper te* קָרְחָה, E Targ. מְרַט *calvitium*. Ezech. 29. *Omne caput* מֻקְרָח *decalvatum*. Targ. כָּל סְעַר רֵאשׁ נְתַר *omnis capillus capitis defluxit*: præ magno ſcil. & aſſiduo labore & ſervitute.

Nom. קֵרֵחַ *calvus* in vertice, qui calvam crinibus nudam habet, à vertice uſq; ad cervicem. 2. Reg 2. *& dicebant ad eum, aſcende* קֵרֵחַ, Targ קָרְחָא *calve, aſcende* קֵרֵחַ, Targum קָרְחָא *calve*.

קָרְחָה, Chal קָרְחָא *calvitium*, quod eſt luctus ſignũ: *evulſio capillorũ* à vertice ad cervicem uſq;: quando perdit decorẽ cæsaries. Deut. 14. v. 1. *& ne ponatis* קָרְחָה, Targ. מְרַט *calvitium inter oculos veſtros ob mortuum*: Cùm in fronte pili extrahuntur manu. Eſa. 15. *In omni capite ejus* קָרְחָה *calvities, & omnis barba detonſa eſt*. Jer. 47. v. 5. בָּאָה קָרְחָה *venit calvitium ſuper Azza*: quòd non relictũ eſt in ea quicquam. Targ. פּוּרְעָנוּתָא *vindicta*. Eſa. 22. v. 12. *Ad planctum* וּלְקָרְחָה *& ad calvitium*. Targ וּלְגִזּוּר רֵישׁ *& ad tonſionẽ capitis*. Lugentes Judæi caput barbamq; radebant: Ægyptij contrà utriuſq; crines alebant. Mich. 1. *Dilata* קָרְחָתֵךְ *calvitium tuum, ut aquila*. Solet aquila ſæpiùs evellere plumas, & alas mutare. Targ. *Sicut aquila, cujus defluxerunt alæ, multiplica* מְרַט בְּרֵאשֵׁךְ *calvitium in capite tuo*.

קָרַחַת, Chald קרחות *idem*. Levit. 13 *& ſi fueris* בְּקָרַחַת. Targ. בקרחותא *in calvitio*. Ibidem. בְּקָרַחְתּוֹ, Targ. בקרחותה *in calvitie ejus*.

קֶרַח *gelu*, quod decalvat ſeu lugere facit, quod deformat arbores & herbas, *glacies, aqua concreta frigore*. Gen. 31. *In die conſumſit me æſtus*, וְקֶרַח, Targ. וּגְלִידָא *& gelu in nocte*. Ezech. 1. v. 22 *Firmamentum velut color* הַקֶּרַח *gelu terribilis*. Targ. גְּלִיד תַּקִּיף *gelu fortis*.

קֶרַח *grando*. Pſal 147. *Projiciens* קַרְחוֹ *grandinem ſuum, ut buccellas*. quia fruſtatim decidit. Targ. קָרְחָה פְּלִינְהִין רְסִיקִין *glaciem ſuam diviſam tanquam buccellas*. Rab. בֵּירוּר קֶרַח *ſphæra frigoris*: frigida aëris regio, ubi ſunt nubes, & generantur meteora aquea.

Chald. קָרוּחַ *punctatum*, quaſi grandine aſperſum. Gen. 30. *Omne pecus* נָקֹד *punctatum*. D Targ. Jeroſol. קָרוּחַ *grandinoſum*.

Syr. קְרִיחָא *tempeſtas; turbo*.

Propr. קֹרַח *Corah*: cujus ſocij erant ex tribu Ruben, qui cùm primogenitus fuerit Jacobi, putabant multi ſucceſſores, ſibi deberi ſacerdotium, & non filijs Levi. Ideo ſeditionem movent: Nũ 16. בְּנֵי קֹרַח *filij Corah* fuerunt tres, אַסִּיר *Aſir*, אלקנה *Elkana*, & אֲבִיאָסָף, qui in ſeditione ſe à patre ſegregârunt, ideoq; à terra abſorpti nõ fuerunt. Horum poſteris ejus temporis cantoribus decantãdos tradidit David Pſal- E mos à ſe per Spiritum ſanctum compoſitos, qui לִבְנֵי קֹרַח inſcribuntur.

II. Arab. קָרַח carah *exulceravit*.

קַרְחָה carha *ulcus*: Pl. קרוח *ulcera*. תַּקְרִיח *exulceratio*.

קרט duo ſignificata habet. I. Rabb. קָרַט *quievit*. קָרֶט *theſaurus*.

קֹרֶט *granum, bacca, fruſtum*. קַרְטָא *curtum, breve*.

קַרְטָא *præventio, impedimẽtũ, captatio, ſeparatio*.

Syr. קִירְטָא *filis laneis contextum*.

II. Arab.

II. Arab. cum ט pũctato, קָרַט, quod in Aruch קָרָד ſcribitur, *vermiculus*: item *cimex*.

קָרַאט carrad *inſtar vermiculorũ contractus*.

קרך. Rabb. קָרַךְ *exegit, repetijt*.

קָרוּךְ *carruca, currus, vehiculum, lectica*: Pl. קרוכין *carruca, vehicula*.

קרם. קְרַם, Chald. קְרַם *extendit cutẽ, carnẽ cute vel pelle operuit*. Ezech. 37. v. 6. וְקָרַמְתִּי, Targ. וְאַקְרֵם *& extendam ſuper vos pellem*: obducam. Ibid. v. 8. וַיִּקְרַם, Targ. וּקְרַם *& extendit ſuper eos cutem*. Chal. Prov. 26. מְצֻפֶּה, Targ. דְקָרִים *extenſus ſuper teſta*: obductus. Job. 6. *Si caro mea eſt* נָחוּשׁ *area*. Targ. קְרִים בִּנְחָשָׁא *obducta ære*.

Nom. Rabb. קְרָם *cruſta vulneris*, ἐσχάρα, *cortex*.

קְרוּם *cruſta, pellis, pellicula, cutis, panniculus*.

קְרוּמִים, Foem. קרומות *panniculi, cortices*.

קְרוּמֵי הָעֳרָקִים הַדּוֹפְקִים *tunica arteriarum*.

קְרוּמִיּוֹת *cortices ſubtiles de calamis remanentes*.

קְרִימָא *ornamentum lecti*.

קְרִמִין *veſtis precioſa*.

קרן duo ſign. habet. I. Inde קֶרֶן, Chald. & Syr. קַרְן, Arab. קַרְן carn κέρας *cornu animalis*: Plur. קְרָנִים, Chald. קַרְנִין, Arab. אַקְרַאן acran, & קרון curun: Foem. קְרָנוֹת, Chal. קַרְנָן: Dual. קַרְנַיִם, Chald. קַרְנִין: & קַרְנַיִם, Arab. קַרְנִין *cornua*. Dan. 8. v. 9. יָצָא קֶרֶן אַחַת *egreſſum eſt cornu unum parvum*. communis generis. Ibid. v. 3. *& ecce aries unus ſtabat ante fluvium, & ipſi erãt* קְרָנַיִם *duo cornua*. Ibid. v. 6. *& venit ad fluvium aries* בַּעַל הַקְּרָנַיִם *habens duo cornua*: bicornis. Inde Arabibus דוּאַלְקַרְנַין *dulcarnain*, & in Alc. דִיאַלְקַרְנַין *dilcarnain*, & ראאַלְקַרְנַין *bicornis*, Alexander, eo ariete ſignificatus. In Geograph. *Ad inſulas fortunatas pervenit* דואלקרנין אעני אלאכסנדר *bicornis, dico Alexander*. Ezech. 27. קַרְנוֹת שֵׁן *cornua dentis*: cornua elephanti dentibus ſimilia. Lxx. ὀδόντας ἐλεφαντίνους *dentes elephantinos*. In שֵׁן vide. Targ. בְּקַרְנֵי דִיעֲלִין וְשֵׁן דְפִיל *in cornibus damarũ, & dente elephanti*: ut ו copula, & nomen q̃ regitur, deſiderentur. Mich. 4. *Quia* קַרְנֵךְ *cornu tuum ponam ferrum*. ¶ Per ſynecdochẽ, קֶרֶן *cornu*, res ex cornu facta. 1. *Buccina paſtoralis, tuba* ex cornu recurvo facta, Græcis κεράτινη. Æneid. 8. *& rauco ſtrepuerunt cornua cantu*. Joſ. 6. *& erit, cùm prolongabitur* בְּקֶרֶן *in cornu clãgoris*. Cùm diu inflabitur buccina. Chal. Dan. 3. v. 5. קָל קַרְנָא *vox cornu ſibilantis*. Syr. Mat. 6. *Ne canas* קַרְנָא *tuba ante te*. 1. Cor. 15. בְּקַרְנָא *in tuba ultima, cùm canet*. Arab. נַפַּאח אַלְקַרְן naffach alcarn *inflator cornu*, buccinator. 2. *Vaſculũ* (unguẽti) *corneũ*, ad unguẽdum reges, juſſu Prophetarũ. Hoc erat in tabernaculo teſtimonij cũ alijs vaſis unguenti repoſitũ, juxta arcã fœderis, & cõtinebat unguẽtũ a Moſe cõfectũ, quo ungebãtur tantũ reges de domo David, quorũ regnũ erat durabile; & tantũ unguenti capiebat, quantũ ad unã unctionẽ ſufficiebat. Sic Græcis κέρας *cornu*, & *poculũ*. 1. Sã. 16. *Imple* קַרְנְךָ, Targ. קַרְנָךְ *cornu tuũ ungucuto*. 1. Reg. 1. *& accepit Zadoc ſacerdos* קֶרֶן הַשֶּׁמֶן, Tar. קַרְנָא דִמְשְׁחָא *cornu unguenti ex tabernaculo*. ꟗ Rab. קַרְנָה vaſculũ figura cornu. ¶ Deinde per metaphorã, קֶרֶן notat, 1. *Locũ excelſum ſeu eminentiorẽ*: ſicut in animante cornua ſupra totũ corpus eminẽt. Eſa. 5. *vinea fuit dilecto meo* בְּקֶרֶן *in cornu filij pinguedinis*. In loco ſublimi & valde pingui. In terra Iſraël, quæ eſt altior cęteris regionib. ſicut cornu toto corpore, & fluit lacte & melle. Targ. בְּטוּר רָם בְּאַרְעָא שְׁמֵנָא *in mõte alto, in terra pingui*. 2. *Robur, potentiã, virtutẽ, fortitudinẽ*: ſicut arietis, bovis & unicornis robur in ipſorũ eſt cornibus, quib. ferire ſolent. Pſ. 112. קַרְנוֹ *robur ejus exaltabis in gloria*. Targum תָּקְפֵּה *robur ejus*. Pſal. 92. *& erexit ut unicornis* קַרְנִי *cornu meũ*. Targ. תוּקְפִי *robur meũ*. Pſ. 75. *& omnia* קַרְנֵי רְשָׁעִים *cornua impiorũ confringã*. Targ. תקוף רום *robur altitudinis impiorũ deprimã*. Deut. 33. v. 17. וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו *& cornua unicornis, cornua ejus, quib ferias populos*: robur ejus. Amos 6. *Nonne in fortitudine noſtra ſumſimus nobis* קְרָנַיִם *cornua?* Targ. קְנֵינָא לָנָא נִכְסִין *cõparavim⁹ nobis divitias*. 1. Par. 25. v. 5. לְהָרִים קֶרֶן *ad elevandũ cornu*: prophetię, ut prophetarẽt regi. 3. *Regnũ*: quòd rex dignitate emineat ſupra totũ populũ: ſicut cornu eminet ſupra omnia mẽbra animalis. 1. Sã. 2. *& dedit potẽtiã regi ſuo*, וְיָרֵם קֶרֶן *& exaltabit cornu uncti ſui*. Targ. יַרְבֵּי מַלְכוּת *multiplicabit regnũ*. Jer. 48. *Cõfractũ eſt* קֶרֶן *cornu Moab*. Tar. מַלְכוּת *regnum*. Zach. 2. *Illa ſunt* הַקְּרָנוֹת *cornua, quæ diſperſerunt Judã*. Targ. מַלְכְוָתָא *regna*. 4. *Ornatum, decus, gloriã, honorẽ*: ſicut cornu eſt animalis ornamentũ. Pſ. 75. *Ne elevetis in altũ* קַרְנְכֶם *cornu veſtrũ*. Targ. אִיקַרְכוֹן *gloriã veſtrã*: ne ſitis arrogantes. Job. 16. *& pollui in pulvere* קַרְנִי *cornu meũ*. Targ. אִיקָרִי *gloriam meam*. 5. *Angulos*, cornuũ formã habẽtes. Exod. 29. *& dabis ſuper* קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ *cornua altaris*: angulos. Jer. 17. *Exaratũ ſuper tabula cordis ipſorum* וּלְקַרְנוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם *& ſuper cornua altariũ veſtrorum*. 1. Reg. 1. *& apprehendit* בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ *in cornibus altaris*: amplexus eſt angulos altaris, q̃ erat in Jeruſalem, ut evaderet ibi. Exod. 38. *& fecit* קַרְנֹתָיו, Targ. קַרְנוֹהִי *cornua ejus ſuper quatuor* פִּנֹּתָיו *angulos ejus, ex illo erant* קַרְנֹתָיו *cornua ejus*. ꟗ Rab. יוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת *ſedẽtes in angulis urbis*, homines ocioſi, & alios carpentes ſeu reprehendentes. Pſalm. 69. v. 13. *Loquentur de me* יֹשְׁבֵי שַׁעַר *ſedentes in porta*.

Targ. יָתְבִי תַּרְעָא בְּבֵיר לִקְרְנָתָא *ſedentes in porta* A
in domo anguli. Syr. Actor. 4. v. 11. *hic factus eſt in caput* קַרְנָא *anguli.* Mat. 9. *Acceſſit* לְקַרְנָא *ad fimbriam veſtis ejus.* Act. 10. v. 11. *Linteum devinctum quatuor* ἀρχαῖς, Syr. קַרְנָן *extremis:* Fuit velum quadratum.

Rabb. קְרוֹנָה *capitellum, corona.* Ꝛ קוֹרוֹנִיד *ſpecies hyſſopi.* Ꝛ קֶרֶן *ſors* & *capitale.* Ꝛ קַרְנָא *cucurbita.* קַרְנֵי הַמְּצִיצָה *ventoſa, cucurbitula.* Ꝛ קָרוֹן *currus.*

Inde Verb. הִקְרִין *cornutus fuit, cornua produxit.* Pſalm. 69. v. 32. *& placebit ipſi Jehovæ, plus quàm bos juvenis* מַקְרִן *cornuans:* cornua producens, cornutus, cornibus prædıtus & ungulis. B

Arab. קַרְאן carran *cornutus:* de inhoneſto, qui uxoris mechæ filios alit pro ſuis.

מַקְרַן mucarrā *corniculatum papaver,* cujus fructus curvus eſt, ut cornua tauri.

מַקְרָנָה mucarrana *ceraſtes.* Ꝛ אקחראני: in Avicenna.

קַרְן אַלְאַיִל מחרק *cornu cervi aduſtū.* קַרְן אלאיל ואַלְעַנְז אַלְמַחְרַקִין *cornu cervi & damæ* ſeu *capræ aduſtum:* in Geograph. C

Propr. Job. 42. v. 14. *Nomen tertiæ* קֶרֶן הַפּוּךְ, LXX. ἀμαλθαίας κέρας *Amalthea cornu.*

II. קֶרֶן per metaphoram, *radius, ſplendor,* cornui ſimilis: cùm enim quis ſolem, aut aliā quamvis lucem intentè intuetur, videtur illi quodammodo cornuum inſtar radios ac ſplendorem emittere. Sicut Latinis *jubar* dicitur, ſplendor jubæ ſimilis. Habac. 3. v. 4. *& ſplendor ut lux erit* קַרְנַיִם *cornua ex manu ejus ipſi.* Targ. זִקוּקִין *ſcintillæ:* favillæ.

Inde Verb. קָרַן *radiavit, ſplenduit, coruſcavit,* in modum cornuum radios diffudit. D
Exod. 34. v. 29. *& Moſes ignorabat, quòd* קָרַן *radiabat cutis faciei ſuæ.* Ibid. v. 30. *& ecce,* קָרַן *radiabat cutis faciei ejus.* Targ. סְגִי זִיו יְקָרָא דְאַפּוֹהִי *multiplicatus erat ſplendor gloriæ faciei ejus.* LXX. δεδόξασται ἡ ὄψις τοῦ χρωτὸς τοῦ προσώπου αὐτοῦ *glorificatus fuerat aſpectus cutis ejus:* quòd ſplenderet. Eſt enim Græcis δόξα, ſicut Hebr. כָּבוֹד etiam *ſplendor* ſeu *claritas.* unde 2. Corinth. 3. v. 7. *Non poterant filij Iſraël oculos intendere in faciem Moſis, propter* δόξαν *gloriam vultus ejus:* ob ſplēdorem, claritatem. E
Hieron. *quòd cornuta eſſet.* Inde Moſes cornutus pinguitur.

Rabb. קִירוּן, & קְרִינָה, & קִירוּנוֹ *irradiatio Moſis.*

Arab. קַרְן quirn *ſeculum:* Pl. קְרוּן & אַקְרַאן *ſecula.*

קָרַס. קרס, Chald. קְרַס *incurvatus eſt, ruit, cecidit.* Eſa. 46. v. 2. קָרְסוּ *incurvati ſunt, curvaverūt ſe pariter.* Targ. אִתְקְצִיצוּ *truncati ſunt.* Ibid. v. 1. קֹרֵס *incurvatus eſt Nebo.* Targ. אִתְקְטַף *exciſus eſt:* evulſus eſt.

Nom. קְרָסִים *uncini curvi, fibulæ, circuli.* Exod. 26. *& facies quinquaginta* קַרְסֵי זָהָב. Targ. פּוּרְפִין *fibulas auri.*

Rabb. קָרַס *contrivit.*

קַרְסִין *mixtura tyriacalis, comeſtilis.* Ꝛ קִירְסִי *acetum.*

Syr. קְרָבָא *bellum, prælium, pugna.* Ꝛ קְאַרְס *occaſio.* Ꝛ קִירִיס κύριος *dominus.*

Arab. קרס *coagulatio:* in קרש vide.

קָרַע quatuor ſignificata habet. I. קְרַע, Chald. קְרַע *rupit, abrupit, dirupit, ſcidit, laceravit.* 1. Reg. 11. *A filio tuo* אֶקְרָעֶנָּה *rumpam illud.* Targum אַעְדִּינָהּ *auferam illud.* Ibid. v. 30. *& apprehendit Achias veſtem novā, quæ erat ſuper ipſo,* וַיִּקְרָעֶהָ, Targ וּסְרִיקָהּ *& rupit illam duodecim* קְרָעִים *rupturis.* Gen. 37. וַיִּקְרַע, Targum וּבְזַע *& rupit Jacob veſtes ſuas.* Geſtus iſte perturbationis, maximè dolentium & iraſcentium. Moris autem erat apud Judęos veſtes rūpere, ad oſtendendum ingentem animi doloram & indignationem. 1. In funere & luctu, ut in præcedente exemplo. Et hodie quoq; à Judæis obſervatur. 2. In blaſphemijs & convicijs in Deum. 2. Reg. 18. קְרוּעֵי בְגָדִים *rupti veſtibus, & indicârunt ipſi verba Rabſace.* Ibid. *Et factum eſt, poſtquam audivit rex Ezechias,* וַיִּקְרַע, Targ. וּבְזַע *& rupit veſtes ſuas.* Propterea quòd audiviſsēt blaſphemiam in Deum; quæ erat, quòd Deum omnium rerum creatorem, dijs ligneis & lapideis Rabaſce comparâſſet. Inde ortū eſt, ut quilibet audiens blaſphemiam, veſtes rumpere teneretur. Sic rūpunt veſtes Caiphas: Matth. 26. v. 65. Paulus & Barnabas: Act. 14. v. 14. 3. In clade & calamitate publica ſeu privata. Eſther 4. v. 1. וַיִּקְרַע, Targ. וּבְזַע *& rupit Mardochæus veſtes ſuas.* 2. Sam. 13. v. 19. *& tunicam filiorum, quæ erat ſupra ſe,* קָרָעָה *diſrupit.* Sic in claſſis incendio: 5. Æneid. *Tum pius Aeneas humeris abſcindere veſtem, Auxilioq; vocare deos, & tendere palmas.* Rumpebatur aūt veſtis exterior aliquo uſq; deorſum; ita ut pars illa rupta ad aliquot dies pendula relinqueretur. Alij: inferius, in loco, ubi non multū noceret, ad manus latitudinē, idq; ad dies ſeptem. Joel. 2. v. 13. וְקִרְעוּ לְבַבְכֶם *& rumpite corda veſtra, & non veſtes veſtras.* Targ. אַעְדוּ רֶשַׁע לִבְּכוֹן *removete impietatē cordis veſtri.* Jer. 22. v. 14. וְקָרַע, Targ. וּפָצַם *& rupit ſibi feneſtras:* aperuit, dilatavit. Pſ. 35. קָרְעוּ *ruperunt, & nō ſiluerunt:* Aperuerunt os ad loquendū aut ſubſannandū. Jer. 4. v. 30. תִּקְרְעִי *rumpes ſtibio oculos tuos:* aperies, dilatabis. Targ. תְּכַחֲלִין *fucabis.* Frequenti. n. fucatione oculi quaſi lacerantur & dilatātur. Niph. נִקְרַע, Chal. אִתְקְרַע *ruptus fuit.* 1. Sam. 15. v. 27. *& apprehendit in*

A dit in ala veſtimenti ejus וַיִּקָּרַע, Targ. וְאִתְבְּזַע & rupta eſt. Et dixit ad eum Samuel: קָרַע rupit Dominus regnum Iſraelis à te. Targ. אַעְדִּי tranſtulit.

Nom. קְרָעִים ruptura, partes diſrupta, panni laceri. 2. Reg. 2. & rupit illam (in) duodecim קְרָעִים, Targ. קריעין rupturas. Prov. 23. v. 21. וּקְרָעִים, Targ. וּבוּעְתָא & rupturas induet mutatio: Laceris veſtibus induetur ſomnolentus.

Rabb. קְרִיעַת הַיַּרְדֵּן ſciſſio Jordanis.

II. Arab. קרע carra evulſit, extirpavit, runcavit, eruncavit, ſarculavit, mutilavit, decurtavit, diſſecuit.

B Nom. מַקְרַע mucarra evulſus.

מקרע mucarri runcinator.

תַּקְרִיעַ tacrie runcatio, runcina, opprobrium.

מַקְרַע macra palus, pertica, rutabulum: Plur. מַקָארִע macari rutabula.

קרע calvicies. ✠ תקרעין podagrici. ✠ אקרע acra mutilus, ſine cornibus.

III. קרע cara pulſavit. Matth. 7. v. 7. אִקְרְעוּא יפתח לכם pulſate, aperietur vobis. Luc. 11. v. 10. ומן יקרע יפתח לה & qui pulſabit, aperietur ei. Act. 12. v. 13. Cumq; קרע pulſaſſet Petrus portam.

C קרע cara cucurbita diſtillatoria in alembico. Matth. charha, haraha, hara cucurbita. ✠ מקרע metus. ✠ תקרע tremor.

IV. Arab. קרע. Inde אִקְתָרַע actarra ſortitus fuit. Joh. 18. נקתרע ſortiamur ſuper eam. Pſalm. 22. ſuper veſtem meam אקתרעוא miſerunt ſortem.

Nom. קַרְעָה caraa ſors, ſortilegium, portio, ſumma, capital: Plural. קַרְעָאת caraat ſortes. צָרַב אַלְקַרְעָה darab alcaraa ſortitus eſt.

D קרף. Rab. קָרִף & קוּרְפִי vas teſtaceum, quod non habet fundum planum: Plur. קָרְפִיּוֹת vaſa teſtacea.

Arab. קרף accuſavit. Luc. 6. ut יקרפונה accuſarent eum. Matth. 27. v. 12. ופימא יקרף עליה & cùm accuſarent eũ principes. Marc. 15. וקרפה & accuſârunt eum principes ſacerdotum. Matth. 11. ut יקרפוה accuſarent eum.

Nom. קִרְפָה quarfa cinnamomum groſſum. קִרְפָה אַלְדַאר צִינִי kerfe aldar ſini cortex exterior arboris cinnamomi. קִרְפָה אַלְטִיב querfe aldib calamus aromaticus.

E קרץ tria ſignificata habet. I. קָרַץ ſcidit, excidit, incidit, diviſit. Rabb. jugulavit, mactavit. Inde Pual. קֹרַץ exciſus fuit. Job. 33. v. 6. ex luto קֹרַצְתִּי exciſus ſum etiam ego. Targ. אִתְּלִשׁוּת ex luto evulſus ſum: creatus ſum. Sicut figulus vas facturus, è maſſa luti partem excidere ſolet. Lxx. διήρτισμαι compactus ſum.

Nom. קֶרֶץ exciſio. Jerem. 46. v. 20. קֶרֶץ exciſio ab aquilone venit. Targ. עַמְמִין קְטוֹלִין populi interfectores.

Rabb. קְרִיץ ſciſſura, diviſio, quæ eſt inter

duas res, interſtitium, ſpatium, inciſio, ruga.

קַרְצָא fruſtum panis, placenta. ✠ מַקְרְצוֹת fruſta, maſſa.

II. קְרַץ, Chald. קְרַץ ſcidit: Per metaphoram, oculos aut labia movit, agitavit, diduxit, & horum motu ſignum dedit, innuit, admonuit, nutu indicavit aliquid: quòd in motu oculorum, ad ſubſannationem & contemtum, palpebræ & labia ſcindantur & diducantur. Pſalm. 35. v. 19. Oſores mei fruſtra יִקְרְצוּ־עָיִן agitabunt oculum. Targ. רָמְזִין בְּעֵינֵיהוֹן innuunt oculis ſuis. unus ſcilicet alteri, ut me ſubſannent; aut mutu oculorum contemnunt. Prov. 6. v. 13. קֹרֵץ agitans oculos ſuos, dabit dolorem. Targ. רָמֵז innuens oculis ſuis. Prov. 16. v. 3. קֹרֵץ movens labia ſua, perfecit malum: ad ſubſannandum & contemnendum. Targ. רָמֵז innuens labijs ſuis. Et Prov. 10. v. 10. ¶ Chald. & Syr. per metonymiam, accuſavit, detulit, prodidit. Solent enim delatores & proditores oculis innuere, & indicare eos, quos deferunt, ne alij audientes intelligãt. Solẽt etiam delatores præmij loco cibum capere apud eos, ad quos deferunt.

Nom. קְרַץ & קוּרְצָא accuſatio, crimen: Plur. קוּרְצִין accuſationes, crimina. אֲכַל קַרְצָא edis accuſationem, pro accuſavit, detulit, prodidit ventris & cibi cauſa. Qui enim delatoribus delectabantur, illos convivijs excipiebant. Levit. 15. Non תֵלֵךְ רָכִיל ambulabis delator in populo tuo. Targum תאכול קורצין comedes delationes. Pſalm. 15. Non רָגַל detulit linguâ ſuâ. Targ. אֲכַל קוּרְצִין comedit delationes. Dan. 3. v. 8. וַאֲכַלוּ קוּרְצֵיהוֹן & comederunt accuſationes eorum Judæorum. Syr. Matth. 12. דְנֵאכְלוּן קַרְצוֹהִי ut accuſarent eum. אֲכִילַת קוּרְצִין comeſtio accuſationũ, accuſatio, delatio, obtrectatio, calumnia. מֵאכַל קַרְצָא idem. אָכֵל קוּרְצִין edens accuſationes, accuſator, diabolus. ✠ Syr. אָכֵל קַרְצָא diabolus.

Chal. קְרִיץ & קְרִיצָא aurora, mutui oculorum ſimilis, aut ſolis quaſi nutus. Pſal. 57. Evigilabo שַׁחַר in aurora. Targ. לִצְלוֹתָא דְקְרִיץ ad precationem auroræ: matutinam. Job. 3. In palpebris שָׁחַר, Targ קְרִיצְתָא aurora.

Rabb קְרִיצִין cilia & ſupercilia, à motu perpetuo. ✠ קְרִיצִית muſca.

Arab. קְרִיץ caris urtica.

קרִיצא carisa cibus acetoſus.

אַקְרָאץ trochiſci. אַקְרָאץ אַלְאַפָּאעִי trochiſci tyri: in Avicenna.

III. Arab. cum צ̇ punctato, קָרַץ carad rommodavit, mutuò dedit. Pſalm. 37. Tota die miſerebitur, וְיַקְרֵץ & commodabit. Luc. 6. Si תקרצון mutuum dederitis. Luc. 11. v. 5. יא צִדִּיקִי אקרצני ô amice mi, commoda mihi quinq; panes. Paſs. אקתרץ actarad mutuatus eſt. Pſ. 35.

 Impius

Impius יקרון *mutuabitur, & non reddet.* Matth. A
5. v. 42. ומן דבעי דיקרון מנך *qui voluerit mutuari à te.*

Nom. אלמקארצה: in Geograph.

Item קרץ *corroſit:* in Avicenna.

קרק Arab קרק *glocitavit gallina.*

קרקה *glocitatio gallinæ*, aut *cujuscunq; avis.*

קרש tria ſignificata habet. I. Inde קרש *tabula navis, aſſer:* Pl. קרשים *tabulæ, aſſeres.* Ezech. 27. v. 6. קרשך *aſſerem tuum fecerunt eburneum:* remum tuum. Exod. 26. *& facies* הקרשים, Targ. דפיא *tabulas ad tabernaculum.*

II. Rabb. קרש, Chald. קרש, Arab. קרס caras *coagulavit, congelavit, condenſavit:* ut aqua in B
glaciem ſive lapidem condenſatur. Job. 15. *& ſicut caſeum* תקפיאני, Targ. קרשתא יתי *coagulaſti me.* יין קרוש שנעפש ונקרש *vinum congelatum, quod mucidum eſt & condenſatum.*

Nom. קרישא *frigus, gelu.* Gen. 33. וקרח, Targ. Jeroſ. וקרישא *& frigus in nocte.*

Syr. קריש & קורש *idem.* Joh. 18. דקריש *quòd frigus.*

קרשן *fruſtum terræ*, durum ut lapis.

קרושא *torques & colli ornamentum.* C

קרש *unicornis.*

III. Arab. קרש carraſch *rugavit, corrugavit, contraxit.*

קרישה curiſcha *ruga:* Plur. קראש curiſch *ruga.* זואל אלקראש ziguil alcuriſch *erugatio, amotio rugarum.*

מקרש muquarraſch *rugatus, coſſus:*

תקרישה tacriſcha *corrugatio, contractio:* Plur. תקאריש taquiriſch *corrugationes.*

קרש querſch *inteſtinum cæcum:* Plural. D
קרוש curuſch *inteſtina cæca.*

קשש duo ſignificata habet. I. קשש *ſcrutatus eſt* res inanimas, ut paleas & ligna, *rimavit, quæſivit, conquiſivit, collegit.* Eſa. 29. v. 21 *& arguentem in porta* יקשון *ſcrutabuntur:* in via ejus inquirēt. quies pro dages. Hithpaël התקושש *ſcrutatus eſt ſeipſum, cōquiſivit ſeipſum.* Zophon. 2. v. 1. התקוששו וקשו *ſcrutamini vos ipſos, & ſcrutamini.* Scrutamini maculas veſtras malas ſeu vitia veſtra: poſtea ſcrutamini alios, vel aliorum vitia. Piel. קושש *collegit, conquiſivit.* Exod. 5. *& diſperſus fuit populus per totam terrā Aegypti* לקושש קש, Targ. E
לגבבא גלין *ad colligendum ſtipulam ad ſtramen:* res minutas, ut ſtipulas aut ligna. Num. 15. *& invenerunt virum* מקשש, Targ. כד מגבב *colligentem ligna in die Sabbathi.*

Nom. קש *ſtramen*, aut *lignum tenue*, minutum vel exiguum, *palea, ſtipula.* Eſa. 47. v. 14. *Ecce facti ſunt* כקש *ſicut ſtipula, ignis combuſſit eos.* Targ. חלשין כקש *debiles ut ſtipula.* Jerem. 13. *Diſſipabo eos* כקש *ſicut paleam tranſeuntem:* *ad ventum* ſeu *plagam deſerti.* Sicut paleam, quæ tranſit celeriter propter ventum flātem in eam. Pſalm. 83. כקש *ſicut quiſquilia coram vento.* Eſa. 41. כקש נדף קשתו *ſicut palea impulſa arcus ejus:* Paranomaſia, non tamen in omnibus literis. Job. 13. *&* קש, Targ. גלא *ſtipulam ſiccam.*

II. Chald. קשש *ſenuit, conſenuit.* Marcus Varro: *Caſcum eſt vetus.* 1. Sam. 12. וזקנתי, Targ. קשית *ſenui.*

Nom. קשיש *ſenex, decrepitus.* Syr. *presbyter, ſacerdos:* Plur. קשישין *ſenes.* Job. 32. *& vos* ישישים, Targ. קשישין *ſenes.* Syr. Luc. 19: v. 47. וקשישא דעמא *& ſeniores populi:* primores.

קשישות, Arab. קסיסה *ſenium, ætas decrepita.* Syr. *presbyterium, ſacerdotium, epiſcopatus.* Prov. 30. v. 17. *& deſpicias* ליקהת *doctrinā matris tuæ.* Targ. קשישות *ſenectutem.*

קשא. Inde קשאים *cucumeres.* Numer. 11. v. 5. הקשאים, Targ. בוציניא *cucumeres.*

מקשה, Chald. מקשי *cucumerarium, ager*, in quo cucumeres creſcunt: Plur. מקשאות *cucumeraria.* Eſa. 1. *Sicut pernoctatoriū* במקשה, Targ. במקשיא *in cucumerario.* Literis ה'א permutatis. Sicut tuguriolum cuſtodientis agrum cucumerum, quod, poſtquam collecti fuerint, relinquitur vaſtum.

Chald. קשא *durus fuit:* in קשה habes.

קשב קשב *attendit, intendit, advertit.* ſcil. aurem: geſtus eſt diligenter auſcultantis. Eſa. 32. v. 3. *Non reprimentur oculi videntium, & aures audientium* תקשבנה, Targ. יציתן *auſcultabunt.* Hiph. הקשיב *idē.* Eſa. 48. v. 18. *utinā* הקשבת, Targ. אציתא *auſcultaſſes.* Conſtruitur cum את, aut ב, aut אל, vel על vel ל. Pſalm. 66. הקשיב בקול, Targ. אציית בקל *attēdit in vocem orationis meæ.* Pſal. 8. הקשיבה לקול, Targum ציית לקל *attende ad vocem clamoris mei.* Interdum additur אזן *auris.* Pſ. 10. תקשיב, Targ. תצלי *advertes aurem tuam:* inclinabis.

Nom קשבה *intenta, attenta.* Nehem. 1. *Sit, quaſo, auris tua* קשבת *attenta.* קשבות אף *attenta.* Pſalm. 130. *Sunt aures tua* קשבות, Targum צייתן *attenta.*

קשב *attentio, auſcultatio.* Eſa. 21. והקשיב קשב רב קשב *& attendet attentione, multa attentione.* Nomen ſuo verbo junctum intendit ſignificationem.

Arab. תקשבה *retentus fuit.*

קשה. קשה, Chald. & Syr. קשא, Arab. קסא caſa *durus, auſterus, rigidus, aſper:* metaphoricè, quando videlicet à tactu transfertur ad alios ſenſus, *crudelis, ſævus, immitis, gravis, difficilis, perplexus, intricatus fuit:* quòd dura ſint difficilia: *duruit, induruit, riguit.* Ad animum verò quando transfertur, in bonum,

Digitized by Google

A num, *conſtantiam & firmum propoſitum* in malum, *pertinaciam & impudentiam* ſignificat. Gen. 49. v. 7. *Maledicta ira ipſorum, quia fortis fuit, & furor ipſorum, quia* קָשָׁתָה, Targum קְשֵׁא *durus fuit*: ſævus. Deut. 1. v. 17. *& cauſam, quæ* יִקְשֶׁה מִכֶּם, Targ. יִקְשֵׁה מִנְּכוֹן *dura erit à vobis*: difficilis, ita ut à vobis judicari nequeat. Deut. 15. v. 18. *Non* יִקְשֶׁה, Targum יִקְשֵׁי *durum ſit in oculis tuis, cùm dimiſeris eum liberum à te*: non ſit tibi grave. 2. Sam. 19. וַיִּקֶשׁ *& durum erat verbum virorum Juda, præ verbo virorum Iſraël.* Targ. וּתְקֵף *& forte fuit*, prævaluit. Arab. Johan. 12. וקסו *& indurata ſunt* B *corda ipſorum*. Niphal. נִקְשָׁה *induratus fuit*. Eſa. 8. v. 22. *Pervadet in ea* נִקְשֶׁה *induratus & famelicus*: קְשֵׁה יוֹם dura & gravia paſſus, duriter vivens. Piel קִשָּׁה, Chal. קַשִּׁי *durus & difficilis fuit*. Geneſ. 35. *& peperit Rachel*, וַתְּקַשׁ, Targ. וְקַשִּׁיַת *& dura fuit cùm pareret*: difficulter peperit. Hiphil. הִקְשָׁה, Chald. אַקְשִׁי *duravit, induravit*. Exod. 7. *Sed ego* אַקְשֶׁה, Targ. אַקְשֵׁי *indurabo cor Pharaonis*: pertinax reddã. Deut. 10. *& cervicem veſtram ne* תַקְשׁוּ, Targ. תַקְשׁוּן *induretis amplius*: ne ſitis contumaces. C Deut. 2. v. 30. *Quia* הִקְשָׁה, Targ. אַקְשִׁי *induraverat Dominus Deus tuus ſpiritum ejus*. Abſolutè, *durus, difficilis, pertinax fuit*. Gen. 35. *& factum eſt* בְּהַקְשֹׁתָהּ, Targum בְּקַשְׁיוּתַהּ *cùm difficilis eſſet in partu ſuo*. Exod. 13. *& factum eſt cùm* הִקְשָׁה, Targum אַקְשֵׁי *durus eſſet Pharao, ad dimittendum nos*: cùm difficulter nos dimitteret. Aut ſubintelligendum לִבּוֹ: *cùm induraret cor ſuum*. 2. Reg. 2. v. 10. הִקְשִׁיתָ לִשְׁאוֹל *durus fuiſti petendo*: rem petijſti difficilem. Arab. Hebr. 3. v. 8. *Ne* תקסוא *obduretis corda* D *veſtra*. Hithpael Syr. אִתְקְשִׁי *induratus fuit*.

Nom. קָשֶׁה, Chald. קְשֵׁי, Arab. קאסי caſi *durus, auſterus, aſper, gravis, vehemens, difficilis*: Plur. קָשִׁים, Chald. קַשְׁיָין, Arab. קאסין & קסאה *duri*. Foem. קָשָׁה, Chald. קַשְׁיָא *dura, aſpera*: Plur. קָשׁוֹת, Chal. קַשְׁיָן *dura, aſpera*. Exod. 18. *& rem* הַקָּשֶׁה, Targ. קַשִּׁי *difficilem referent ad Moſen*. Eſa. 48. *& quia* קָשֶׁה, Targum סָרְבָן *contumax tu es*. Exod. 32. *Ecce populus* קְשֵׁה עֹרֶף, Targum קְשֵׁי קְדָל *durus cervice eſt*. Job. 30. v. 25. *Si non flevi* לִקְשֵׁה יוֹם *ob durum* E *die, & non triſtis fuit anima mea ob pauperem*: cui dies durus & gravis eſt: qui duriter vivit. 2. Sam. 3. *& viri illi filij Zarviæ* קָשִׁים *duri præ me*. Ezech. 2. *Filij* קְשֵׁי פָנִים *duri faciei*. Targum חֲצִיפֵי אַפַּיָּא *impudentes faciei*. Cui enim nõ eſt pudor, faciem habet duram. Contrà, in quo eſt pudor, faciem habet mollem, & erubeſcit, cùm ab alijs arguitur. 1. Sam. 20. *Si reſpõderit tibi pater tuus* קָשָׁה *durum*. Targ. פִּתְגָמִין קַשְׁיָן *verba dura*. 1. Reg. 14. *& ego miſſus ſum ad te* קָשָׁה *durum*. Targ.

A לְאִתְנַבָּאָה עֲלָךְ פִּתְגָמִין קַשְׁיָן *ut vaticiner contra te verba dura*. ut ſubintelligatur לְדַבֵּר *ad loquendum*. Pſalm. 60. *Oſtendiſti populo tuo* קָשָׁה *durum*: grave. Eſa. 27. *In gladio ſuo* הַקָּשָׁה *duro*. Lxx. *τὴν ἁγίαν ſanctum*. legerunt הַקְּדוֹשָׁה *ſancta*. 1. Sam. 1. *Mulier* קְשַׁת רוּחַ *dura ſpiritu ego ſum*: cujus ſpiritus eſt durus ob afflictionẽ. Targ. עֲיקַת *afflicta*: triſtis. Gen. 42. *& loquebatur cum eis* קָשׁוֹת, Targ. קַשְׁיָן *dura*.

Subſt. קְשִׁי, Chald. קְשִׁי & קַשְׁיוּת, Arab. קְסָוָה caſava *duricies, pertinacia, contumacia*. Deut. 9. *Ad* קְשִׁי *duriciem populi iſtius*. pro קֹשִׁי, cum ſchevâ ſimplici.

B קֶשֶׁת, Chald. קַשְׁתָּ, Arab. קוֹס caus *arcus*: à duricie & rigiditate: Pl. קְשָׁתוֹת, Arab. קואס *arcus*. Denotat autem primò arcum, quo ſagittæ emittuntur. 2. Sam. 1. קֶשֶׁת *arcus Jonathan nõ retroactus eſt*. Targ. גִּירֵי קַשְׁתָּא *ſagittæ arcus*. Ibid. v. 18. *Ad docendum filios Juda* קֶשֶׁת *arcum*. Targ. מִנְגַּד בְּקַשְׁתָּא *trahere in arcu*: tendere arcum. uti in bello arcu tanquam armorum præcipuo. Et quia arcu maximè utebantur veteres, pro omni ar- C morũ genere ponitur. Lat. *planctum*. Lxx. omiſerunt. Pſ. 46. קֶשֶׁת *arcũ confringet*. Jer. 49. *Ecce frango* קֶשֶׁת *arcum Elam*. Targ. תְּקוֹף *robur*: potentiam, fortitudinem. arcus. n. eſt robur geſtantis illum. ¶ 2. *arcum cœleſtẽ*: iridem. Gen. 9. קַשְׁתִּי *arcum meum dedi in nube*. Ezech. 1. *Sicut aſpectus* הַקֶּשֶׁת *arcus, qui eſſe ſolet in nube in die pluviæ*.

קַשָּׁת idem quod קֶשֶׁת. Gen. 21. v. 20. *& factus eſt jaculans* קַשָּׁת, Targ. קַשְׁתָּא *arcu*: arcu jaculandi artifex.

D Arab. אַלְקוֹס alkaus *ſagittarius in cælo*. קוֹס קְזַח chaus caza, & קוֹסטנאני *arcus cæleſtis*: in Avicen. קוֹס חַשַׁב chaus chaſcheb *baliſta*.

קוּאס cavvas *ſagittarius, baliſtarius*.

קוֹס caus *fornix*, ſchwibbogen.

Verb. Chald. קְשַׁת & קְשַׁט *jaculavit, jecit, projecit ſagittam*. Eſa. 37. *& non* יוֹרֶה, Targum יִקְשֵׁת *projeciet eo ſagittam*. Exod. 19. יָרֹה יִיָּרֶה *jaculando jaculo transfigetur*. Targ. Hieroſ. *Sagittis duris ignis* יִתְקַשְׁטוּן *transfigentur*. 2. Reg. 19. E *Nec* יוֹרֶה, Targ. יִקְשֵׁת *jaculabitur eo ſagittam*. Rab. קַשָּׁת, & קַשְׁתִּי, & קַשְׁטִי, Sy. כַּשְׁטָא *ſagittari⁹*.

מִקְשָׁה, Foem. מִקְשָׁה *diſpoſitio, æquatio, ornatus*. Eſa. 3. v. 24. *& pro* מַעֲשֶׂה מִקְשֶׁה *ape(&) æquatione calvitiũ*: pro diſpoſitione & æquatione capillorũ. ut ſit ellipſis cõjũctionis ו, & quia in ſegol definit מַעֲשֶׂה: q. ſign. *præparationẽ & diſpoſitionẽ*: ſicut, *Non* עָשָׂה *fecerat pedes ſuos*. 2. Sã. 19. v. 25. Targ. חֲלַף אַקְפוּת פִּתְיָא *pro ambitu anguli*. Lxx. *καὶ ἀντὶ τοῦ κόσμου τῆς κεφαλῆς τοῦ χρυσίου & pro ornamento capitis auro æquato*: geſchmiert Gold. Pro eo quòd diſpoſuerũt capillitium, & æquarunt illud, erit nunc

calvities. Exod. 25. v. 30. *& facies duos Cherubim ex auro,* מִקְשָׁה *æquationē facies eos.* Targ. נְגִידָא *diductionem:* opus ductile, ut aurum, quod malleo diducitur. Jer. 10. v. 5. *ut palma* מִקְשָׁה *æquatio ſunt, & non loquuntur.* Sicut palma in toto corpore æqualis non curva, iſta idola ſtant erecta: æqualia ad ſimilitudinem hominum. ☩ Rabb. מַקְשָׁה *ſeta dura in collo ſuis.*

A

קַשְׂקֶשֶׂת *ſquama piſcis:* Pl. קַשְׂקַשּׂוֹת. Arab. קשון *ſquama.*

קַשְׂקַשִּׂים *lorica lamella ferrea,* ſquamis piſcium ſimiles.

B

קשה. Inde קְשׂוֹת, Chald. קִשְׂוָן *canthari, fuſoria.* Exod. 37. v. 16. *&* הַקְּשָׂוֹת, Targ. קְשׂוָתָא *cantharos.* Num. 4. v. 7. *&* קְשׂוֹת הַנָּסֶךְ, Targum קְסוָת נִסּוּכָא *cantharos fuſionis.*

קשה קשח. קָשָׁה. Inde Hiph. הִקְשִׁיחַ *durus corde, crudelis fuit, à re dilecta corde abhorruit, averſatus fuit.* Eſa. 63. v. 17. תַּקְשִׁיחַ *abhorrere facies cor noſtrū à timore tui.* Job. 39. v. 16. הִקְשִׁיחַ *abhorrere fecit filios ſuos, ut non ſint ſui.* Targ. שְׁחִינָא *caleſit ſuper filios, qui non ſunt ſui.*

C

Arab. קסה caſah, Paſs. אתקסה *durus, crudus, crudelis, ſævus fuit, cruduit, induruit.* קסה caſſah *induravit.*

קסה caſh, & קסוהה caſuha *duricies, rigiditas, ſeveritas, crudelitas.* בקסוהה bicoſoha *rigidè.*

קאסה *durus, craſſus, rigidus, ſtupidus, atrox, crudelis, ſeverus.* קאסה אלקלב caſeh alkalb *durus corde, inhumanus.* Syr. Act. 7. ὦ קְשַׁיֵּ קְדָלָא *duri cervice.*

D

קשט duo ſign. habet. I. Inde קֹשֶׁט & קְשׁוֹט, Ch. קוּשְׁטָא, & קְשׁוֹטָא, & קְשִׁיטוּתָא, & קוּשְׁטָא, Syr. קוּשְׁתָּא, Arab. קסט *veritas, integritas, perfectio, rectitudo.* Pſal. 60. v. 6. *Dediſti timentibus te vexillū, ut erigant propter* קֹשֶׁט *veritatem.* Lxx. *ut fugiāt à facie τόξυ arcus.* Acceperunt pro נוּס *fugit,* & קֶשֶׁת *arcus:* ob literarum ט ת ſimilem ſonum. Prov. 22. v. 21. *ut oſtenderem tibi* קֹשְׁטְ, Targ. קוּשְׁטָא *veritatem, verba veritatis.* Chal. Dan. 2. מִן קְשׁוֹט *verè, quòd dij veſtri.* Gen. 17. אֲבָל, Targ. בְּקוּשְׁטָא *in veritate Sara uxor tua:* verè. Syr. Johan. 1. *Plenum gratia* וְקוּשְׁתָּא *& veritatis.* Arab. באלקסט *verè.*

E

Chald. קְשִׁיט *verax:* Plur. קְשִׁיטִין *veraces.* Pſal. 31. *Redemiſti me, Domine Deus* אֱמֶת *veritatis.* Targ. קְשׁוֹטָא *verax.*

Rabb. קשט *verificavit, juſtificavit.* Paſs. אתקשט *juſtificatus fuit:* alia in קשה vide.

ואקסטוא אן אללה יחב אלקסטין: Alcor. *& rectè agite, quia Deus diligit juſtum judiciū.* תַקְסְטוּא *honorem impendetis.*

II. Chald. קְשַׁט & כְּשַׁט *ornavit.* Paſs. אִתְקַשַּׁט *ornatus fuit.* Eſa. 61. *& ſicut ſponſa, quæ induit vaſa ſua.* Targ. כְּמִתְקַשְּׁטָא *quæ ornatur ornamētis ſuis.*

Nom. קִשּׁוּט *ornatus.*

קשט. Inde קְשִׂיטָה eſt מָעָה, *nummus,* ſexta pars denarij. Gen. 33. v. 19. *& emit partem agri, ubi tetendit tabernaculum ſuum, de manu filiorū Hamor, patris Sichem, centum* קְשִׂיטָה *nummis* Qui ſunt quatuor ſicli, & totidem ejuſmodi nummi. Targ. חוּרְפָן *agnis.* Lxx. ἀμνῶν *agnis.* Job 42. *& dederunt ipſi quilibet* קְשִׂיטָה *nummū unum.* Targ. חוּרְפָא *agnam.* Lxx. ἀμνάδα *agnā.* Act. 7. *Quem emit Abraham* τιμῆς ἀργυρίου *precio argenti.* Unde apparet, fuiſſe nummum agni imagine ſignatum: ſicut βοῦς Athenis, & χελώνη *teſtudo,* in Peloponeſo. Abenezra tamen exponit, כִּבְשָׂה קְטַנָּה *agnā parvā.*

קשף. Arab. קשף *duricies, aſperitas.*

קשפה *indurat ipſum:* in Avicen.

קשר tria ſignificata habet. I. קָשַׁר *ligavit, alligavit, obligavit, colligavit.* Deut. 11. v. 18. וּקְשַׁרְתֶּם, Targ. וְתִקְטְרוּן *& ligabitis ea in ſignum ſuper manum veſtram.* Gen. 38. *& accipiebat obſtetrix,* וַתִּקְשֹׁר, Targ. וּקְטָרַת *& ligabat ſuper manū ejus coccineum.* Niph. נִקְשַׁר *ligatus, colligatus fuit.* 1. Sam. 18. *& anima Jonathan* נִקְשְׁרָה *ligata fuit cū anima Davidis.* Targ. אִתְחַבִּיבַת *amore conjuncta ſive conglutinata fuit.* Neh. 4. v. 6. וַתִּקָּשֵׁר *& colligatus fuit murus:* constructus fuit: metaph. Piel. קִשֵּׁר *ligavit.* Eſa. 49. v. 18. וּתְקַשְּׁרִים *& alligabis ea ſicut ſponſa.* Gen. 30. v. 41. *Cum conciperet grex* הַמְקֻשָּׁרוֹת *ligatarum.* Targum בַּכִּירָיָא *temporanea.* Quæ primæ concipiebant, ob robur naturæ ligatum: ob vires corporis valentiores. Quæ naſcuntur in diebus Niſan, & ſunt fortes & pingues.

Nom. קָשׁוּר *ligatus:* Plur. קְשׁוּרִים *ligati.* Fœm. קְשׁוּרָה *ligata:* Pl. קְשׁוּרוֹת *ligata.* Gen. 30. v. 42. וְהַקְּשֻׁרִים *& ligata erant Jacobi.* Tar. וּבַכִּירַיָּא *& temporanea.* quæ eduntur in diebus Niſan, & ſunt robuſtæ præ alijs. Gen. 44. *& anima ejus* קְשׁוּרָה *ligata eſt in anima ipſius.* Targ. *& anima ipſius* חֲבִיבָא לֵהּ *chara eſt ipſi, tanquam anima ſua.*

קִשֻּׁרִים *ornamenta,* quæ capiti, collo aut pectori alligantur. Jerem. 2. *Nō oblviſcetur virgo ornatus ſui, aut ſponſa* קִשֻּׁרֶיהָ, Targum קִשּׁוּטָהָא *ornamentorum ſuorum.* Lxx. στηθοδεσμίδα αὐτῆς *faſcia pectoralis ſua.* Rab. קֶשֶׁר *faſcia pectoralis.*

קֶשֶׁר *ligamen, nodus:* Plur. קְשָׁרִים *nodi.* ☩ קְשׁוּרִים & קִשּׁוּרִין *ligamenta.* ☩ קְשׁוּרָא *ligatio.* ☩ קוֹשֶׁר *baculus.*

II. קָשַׁר per metaphoram transfertur ad animorū rebellionis ergò colligationē, *conſenſit, conſpiravit, conjuravit, rebellis fuit.* 1. Sā. 22. *Quia* קְשַׁרְתֶּם *colligati eſtis omnes cōtra me:* conjuraſtis, conſpiraſtis. Targ. אִתְמְרַדְתּוּן *rebellaſtis.* 2. Reg. 21. v. 23. וַיִּקְשְׁרוּ *& conjurarunt ſervi*

ſervi Amon contra ipſum, & occiderũt regẽ in domo illius. Et occidit populus terræ omnes הַקֹּשְׁרִים conjurantes contra regem Amon. Hithpael הִתְקַשֵּׁר idem, fecit ligam. Facere ligã, eſt quaſi colligari contra aliquem. 2. Reg. 9. v. 14. וַיִּתְקַשֵּׁר & conjuravit Jehu filius Joſaphat, filij Nimſi, contra Joram. Targ. וּמְרַד & rebellis fuit.

Nom. קֶשֶׁר liga, colligatio, conſpiratio, malorum conſenſus & conſpiratio, conjuratio, rebellio. 2. Sam. 15. Et erat הַקֶּשֶׁר, Targ. מְרָדָא rebellio fortis. 1. Iſa. 8. v. 12. Ne dicatis קֶשֶׁר, Targ. מְרוֹד rebellio, ad omnem cui dicet populus ille קֶשֶׁר rebellio. LXX. σκληρὸν durum: legerunt קָשֶׁה durum: ob literarum ר"ה ſimilitudinẽ. Ezech. 22. קֶשֶׁר conjuratio prophetarum ejus in medio illius. Targ סִיעַת cœtus.

III. Arab. קָשַׁר caſchſchar pellem aut corticem detraxit, decorticavit arbores, deſquamavit piſcem, excoriavit, deglubuit. Paſſ. אִתְקַשַּׁר atcaſchſchar decorticatus, excoriatus, deſquamatus fuit.

קִשָּׁארָה quiſchſchara cortex, pellis, corium, ſquama, gluma, putamen, cruſta ovi, puſtula, folliculus: Plur. קְשׁוּר cuſchur cortices. קִשָּׁארָה אַלְחַיּשׁ quiſchſchara alhaiſch corium ſerpentis, exuviæ, vernatio.

קשר אלסליוה caſia lignea.

תַקְשִׁירָה taqſchira excoriatio, deſquamatio piſcis, decorticatio.

מְקַשַּׁר mucaſchſchar decorticatus, excoriatus: in Avicenna.

קַשָּׁאר caſchſchar ſquamoſus, puſtuloſus.

קשת. קֶשֶׁת, Chald. קַשְׁתָּא arcus. Verb. Chald. קְשַׁת jaculatus eſt: in קֶשֶׁת invenies.

A Syr. קוּשְׁתָּא veritas: in קֹשֶׁט habes.

קתת. Rabb. קַת manubrium, capulus: item, onocrotalus.

קתא. Arab. קִתָּא cheta, cum ח punctato, cum קטא convenit, cucumer ſativus: Plur. קִתָּאִין cucumeres. קִתָּא אלחמאר cheta alhamar cucumer aſininus, ſylveſtris.

קת medica. מקתי miqthi olus.

קתל Arab. קתל occidit, pugnavit: in קָטַל invenies.

קתן. Rabb. קִיתוֹן urceus, lagena: Plur. קיתונות urcei, lagenæ.

B **קתף**. Arab. קתף perveſtigavit. Rom. 11. v. 33. Nec יקתף perveſtigabit vias ejus.

קתר. Syr. קְתַר moram fecit: in כָּתַר quære.

Chald. קַתְרָא petra, rupes: Plur. קַתְרִין petræ. Rabb. genus ſpinæ.

Arab קִתְרָה quathra pons, fruſtum, membrum, ſegmentum: Plur. קתאר quithar fruſta.

קְתַיְרָה cuthaira buccella, bolus. קִתָּרָא cithara.

C

QUADRATA.

קרדם ſecuris: Plur. קַרְדֻּמִּים, Foem. קַרְדֻּמּוֹת ſecures.

קרסול talus pedis, aut crus: Plur. קַרְסֻלַּיִם tali.

קרקע pavimentum. Rabb. קַרְקָעוֹת fundi, bona immobilia.

קשקשת קַשְׂקֶשֶׁת ſquama: Plur קַשְׂקַשּׂוֹת ſquamæ. קַשְׂקַשִּׂים ſquamæ loricæ, lamella ferreæ, è quibus coagmentãtur pectoralia, aut etiam clypeus.

FINIS LITERÆ KOPH.

LITE-

LITERA

ר RESCH.

VIGESIMA Alphabeti litera A
nominatur Chaldaicè רֵישׁ,
Syr. ריש *riſch*, Arab. רא *re*. Eſt
autem רֵישׁ vel רֵאשׁ, Hebr.
ראש *caput, occiput*: quod figura
ר refert. ¶ Poteſtas ejus alia
Orthographica eſt, alia Etymologica. ¶ In
Orthographia valet r Latinum. ¶ In Etymologia
ſemper eſt radicalis.

ראה tria ſignificata habet. I. רָאָה, Rabb. רָא
Arab. ראה & ראי raî *vidit, conſpexit, ſpectavit,
obſervavit*. Gen. 29. *Et factum eſt, poſtquam*
רָאָה, Targ. חֲזָא *vidit Jacob Rahelem*. Gen. 45. B
Ecce oculi veſtri ראות, Targ. חָזְיָן *vident*. Exod.
2. וַתִּרְאֵהוּ, Targ. וַחֲזַת *& videbat eum infantem*.
Arab. Gen. 1. v. 4. וראי אללה אלנור חסנא *& vidit
Deus lucem bonam eſſe*. Pſal. 8. רָאִיתָ *vidi coelos*.
Pſal. 114. ראה *vidit mare, & fugit*. Pſal. 90.
ראינו *vidimus mala*. Matth 2. v. 2. רָאִינָא נַגְמָה
פי אלמשרק *vidimus ſtellam ejus in oriente*. Mat.
23. לירואו *ut videant homines* יִרְאוּ *videbunt*.
רְאִיתָהֶם: Joſeph. ¶ Per metaphoram transfertur,
1. à viſu, qui eſt acutior reliquis, ad C
alios ſenſus exteriores, qui permutantur:
& ſignificat *ſentire, experiri*. Ad olfactum.
Gen. 27. רְאֵה, Targ. חֲזִי *vide, odor filij mei, ſicut
odor agri*: odora. ſecum loquitur. Ad tactum.
Eſa. 44. *calui*, רָאִיתִי, Targ. חֲוִיתִי *vidi
ignem*: ſenſi. Jer. 17. v. 8. *Et non* יִרְאֶה, Targ.
יֶחֱזֵי *videbit, ſi venerit aſtus*. Pſ. 16. v. 10. *Non dabis
ſanctum tuum* לִרְאוֹת שָׁחַת *videre foveam*: experiri
corruptionem. Pſal. 34. *Amans dies*
לראות *ut videat bonum*: ut bono fruatur. Sophon.
3 v. 15. *Non* תִּרְאִי *videbis malum ampli⁹*.
Targ. תִּדְחֲלִין *timebis*. quia in margine notatur
legendum eſſe תִּירְאִי *timebis*. Pſ. 90. v. 15. D
Anni (quibus) רָאִינוּ *vidimus malum*. Tob. 4.
Multa pericula vidit propter te in utero. Ad auditum.
Exod. 20. v. 18. *Et omnis populus* רֹאִים,
Targ. חָזַן *videntes tonitrua, & lampades, & vocem
tubæ*: audientes. Sic, Apoc. 1. *videre vocē,
quæ loquebatur mecum*. ¶ 2. Ad ſenſus interiores,
ſeu ad cordis & mentis oculos; & ſignificat
*cognoſcere, ſcire, intelligere, expendere,
conſiderare, cogitare, obſervare, attendere, animadvertere,
curare, proſpicere, providere, eligere*.
Gen. 42. v. 1. וַיַּרְא, Targ. וַחֲזָא *& vidit Jacob,
quòd eſſet frumentum in Aegypto*: cognovit.
Eccl. 1. *Et cor meum* רָאָה *vidit multam ſapientiam
& ſcientiam*: intellexit. Jer. 2. v. 30. *Vos*
ראו *videte verbum Domini*: attendite, intelligite,
quid ipſe dicat vobis. Targ. קַבִּלוּ *accipite*.
LXX. ἀκούσατε *audite*. Gen. 41. *Et nunc* יֵרֶא
videat Pharao virum prudentem & ſapientem:
provideat, curet, eligat. Job. 37. *Non* יִרְאֶה
videbit omnes ſapientes corde: non curabit. ich
wolt dich nicht anſehen. Gen. 22. v. 11. *Deus*
יִרְאֶה לּוֹ *videbit ſibi ovem ad holocauſtum, mi fili*:
providebit, curabit, eliget. Targ. קֳדָם יְיָ גְלֵי
coram Domino manifeſta eſt. 1. Sam. 16. *Quia*
רָאִיתִי *vidi inter filios ejus mihi regem*: providi,
elegi. Pſ. 64. *Dicunt, quis* יִרְאֶה לָּמוֹ *videbit eis*?
providebit. 1. Reg 12 v. 16. רְאֵה בֵיתְךָ *vide domum
tuam, ô David*. Targ. סְלַק עַל אֱנָשׁ בֵּיתָךְ *cōſule
ſuper virum domus tuæ*. Targ. βόσκε *paſce*. legerunt
רְעֵה, ob ע״א cognationem. Gen. 20.
v. 20. *Quid* רָאִיתָ, Targ. חֲזֵית *vidiſti, quòd feciſti
rem iſtam*? quid cogitaſti? quid viſum eſt
tibi? 2. Sam. 15. v. 27. הֲרוֹאֶה אַתָּה *ſi videtur tibi,
revertere in urbem*. Eccleſ. 1. v 16. וְלִבִּי רָאָה
הַרְבֵּה חָכְמָה וָדָעַת. Eſa. 22. v. 9 רְאִיתֶם *conſideraſtis*.
Hoſ. 9. v. 10. רָאִיתִי *vidi patres veſtros*. Tar.
חַבִּיבִית *dilexi*. ¶ 3. Ad viſionem ſpiritualem
ſeu prophetiæ. Eſa 30. *Qui dicunt* לָרֹאִים *ad
videntes, ne* תִרְאוּ *videatis*. Targ. לִנְבִיַּיָּא *ad prophetas,
ne* תִתְנַבּוֹן *propheteti*s. Quòd prophetia
per viſionem fiat. Ezech. 1. וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת
& videbam viſiones Dei magnas & terribiles.
Joel. 2. *Juvēes veſtri viſiones videbūt*. Hoſ. 9. v.
13. *O Ephraim, quemadmodū* רָאִיתִי *vidi ſuper Tyro
plantata in loco amœno*. Quemadmodū vidi
in viſione prophetica Tyrū, quę eſt plantata
in loco amœno, quòd vaſtabitur: ſic
ego video Ephraim, quòd ꝓducet ad occiſionē
filios ſuos. Sicut Tyrus vaſtata eſt,
ita & Ephraim vaſtabitur. ¶ Porrò conſtructū
cum ב *in*, uſurpatur in bonū & malū
In bonū, ſign. *videre aut ſpectare optata cū
voluptate*. Itē *illudere & cōtemnere, ſubſannare*.

Pſal. 118.

Pſal. 118. verſ. 7. *Et ego* אראה בשנאי *videbo in oſoribus meis.* Targ. אֶחְמֵי פּוּרְעָנוּתָא *videbo ultionem.* Pſal. 22. יִרְאוּ בִי *videbunt in me.* Targum מְבַזִּין לִי *contemnunt me.* Pſal. 54. verſ. 9. *In hoſtibus meis* רָאֲתָה *vidit oculus meus.* Targum addit, נִקְמְתָא *vindictam.* In Malum ſignificat, *ſpectare adverſa cum triſtitia & dolore.* Gen. 21. verſ. 16. *Ne* אראה, Targ. אחזי *videam in morte pueri:* Ne cum dolore ſpectem ejus mortem. Geneſ. 44. *Ne fortè* אראה, Targ. אחזי *videam in malo, quod eveniet patri meo.* Etiam abſolutè. Eſa. 53. *Poſt laborem animæ ſuæ* יִרְאֶה *videbit, ſaturabitur.* Videbit bonum, quo ſaturabitur. 2. Paral. 26. בִּרְאֹת *cùm timeret Deum.* pro בִּירְאַת, à יָרֵא *timuit:* permutata ſignificatione ordinum. Erudientis in timore Dei. Junius notat ſe reperiſſe in manuſcripto בְּיִרְאוֹת *in timoribus.* Et ſic legere R. Salomonem. Geneſ. 50. verſ. 15. וַיִּרְאוּ *& viderunt fratres Joſephi, quòd mortuus eſſet pater ipſorum.* Hieron. *timentes.* Hoſiander non correxit. Niphal נִרְאָה, Arab. תראי *viſus, conſpectus fuit, apparuit.* Geneſ. 1. וְתֵרָאֶה, Targ. וְתִתַחֲזֵי *& conſpiciatur arida.* Geneſ. 8. נִרְאוּ, Targ. אִתְחֲזִיו *viſa ſunt cacumina montium.* Geneſ. 18. וַיֵּרָא *& viſus eſt ad eum Dominus.* Targ. וְאִתְגְּלִי *& revelatus eſt ei.* Arab. Matth. 2. *Angelus Domini* תראי *apparuit Joſepho.* Pſalm. 17. אתרא *apparebo coram facie tua.* Coloſſ. 1. verſ. 15. *Qui non* תרי *videtur.* Galat. 5. לאתרתאון *ne ſentiatis aliud.* Pual רֻאָה *idem.* Job. 33. *Contrita ſunt oſſa mea, nec* רֻאוּ *conſpecta ſunt.* Hiphil הֶרְאָה, Arab. אראי *oſtendit, demonſtravit, videre ſivit.* Geneſ. 48. *Et ecce* הֶרְאָה, Targ. אַחְזִי *videre ſivit me Deus etiam ſemen tuum.* Pſalm. 4. verſ. 8. *Quis* יַרְאֵנוּ, Targ. יַחְמִנָנָא, Arab. ירינא *oſtendet nobis bonum?* ut bonis fruamur, efficiet. Pſalm. 60. verſ. 5. הִרְאִיתָ, Targ. אַחְמִיתָ *oſtendiſti populo tuo durum:* exhibuiſti, intuliſti. Pſalm. 59. verſ. 11. יַרְאֵנִי *videre faciet me in hoſtibus meis.* Targ. יַחְמִנַּנִי נִקְמְתָא *oſtendet mihi ultionem.* Pſal. 71. verſ. 20. הִרְאִיתַנִי, Arab. אַרֵיתַנִי *oſtendiſti mihi tribulationes.* Geneſ. 12. *In terram, quam* אַרְאֶךָּ, Arab. אריך *monſtravero tibi.* Matth. 4. v. 8. וארא כל ממאלך אלעאלם ומגרהם *& oſtendit ei omnia regna mundi & gloriam eorum.* Alc. 2. אַרִינָארה אַיאתִנָא רַב אַרִנִי *domine, oſtende mihi.* אריגאה איאתנא כלהא *oſtendimus ei ſigna noſtra omnia.* Hophal הָרְאָה *videre factus eſt.* Exod. 26. *Quòd* הָרְאֵיתָ, Targum אתחזיתא *videre factus es in monte.* Hithpael הִתְרָאָה *vidit ſe invicem:* de acie, *præliatus eſt, pugnavit.* Geneſ. 42. *Dixit Jacob filijs ſuis, cur* תִּתְרָאוּ, Targ. תִתְחֲזוּן *videtis vos mutuo?* aſpicitis vos, acſi eſſetis ſaturi. Lxx. ῥᾳθυμεῖτε *pigri eſtis:* cunctamini. 2. Reg. 14. verſ. 8. *Veni* נִתְרָאֶה פָנִים *videbimus nos facie.*

ſcilic. ad bellum. Targ. נִתְקַבְּלָא אַפִּין בִּקְרָבָא *obvertemus facies in bello:* confligemus, oſtendemus fortitudinem noſtram ſuper equis ad pugnandum. Sic in Kal: 2. Reg. 23. verſ. 29. *Et occidit eum in Megiddo* כראתו *poſtquam vidit eum:* poſtquam pugnavit cum eo.

Nom. רֹאֶה *videns, propheta,* qui futura videt & prædicit: Plur. רֹאִים *videntes, prophetæ.* 1. Sam. 9. verſ. 9. *Venite, & ibimus ad* הָרֹאֶה *videntem, quia propheta hodie, appellabatur olim* הָרֹאֶה *videns.* Eſa. 30. *Qui dixerunt* לָרֹאִים *ad videntes, ne* תִרְאוּ *videatis.* ¶ Deinde, ראה *viſio, prophetia.* Eſa. 28. verſ. 7. *Errârunt* בָּרֹאֶה *in viſione:* in prophetia.

ראי & רְאִי *idem.* 1. Sam. 16. וטוב ראי *& bonus viſu.* Job. 33. *Deficiet caro ejus* מֵרֹאִי *à viſu:* Exhaurietur, ne videri poſſit. Gen. 16. verſ. 13. *Et vocavit nomen Domini loquentis ad eam, tu es* אֵל רֳאִי *Deus viſionis: quia dicebat, an etiam hic* רָאִיתִי *vidi* אַחֲרֵי רֹאִי *poſt viſionem?* aut videntem me. Sic vocat Deum omnia videntem & cognoſcentem, adeo ut nihil ipſum lateat. Targ. אַתְּ הוּא אֱלָהָא חָזֵי כֹלָּא *tu es Deus videns omnia: quia dicebat, an etiam hic ego cœpi videre, poſtquam* אתגלי לי *revelavit ſe mihi?* Significatur Deus videns afflictiones noſtras. verſ. 14. *Propterea vocatur puteus, puteus viventis* ראי *viſionis.* Targ. *Angeli viventis* אתחזי עֲלַהּ *qui apparuerat juxta eam.* Idem ſunt ראה & ראי, literis הי permutatis.

Arab. רויא *viſio, ſomnium.* Cap. Iſraël. אַלרוּיָא אַלַתִי אַרִינָאךְ *viſionem, quam oſtendimus tibi:* ſomnium.

Rabbin. חכמת הראיות *perſpectiva.* ℞. התראות *probatio.*

רְאִי *ſpeculum,* quod intuentur fœminæ, cùm ſe ornant. Job. 37. *Extendens cum eo nubes ſolidas* כִּרְאִי *ut ſpeculum fuſum.* Speculo comparat colorem nubium, ob claritatem.

רָאָה *vultur:* ab acumine viſus. Deut. 14. v. 13. וְהָרָאָה *& vulturem.* Targ. וּבַת כַּנְפָא. ℞. quo habetur, Lev. 11. verſ 14. הַדָּאָה, Targ. וְדַיְתָא, ob literarum דר ſimilitudinem.

רְאוּת *viſio.* Eccleſ. 5. רְאוּת עֵינָיו *viſio oculorum.*

רְאוּת *viſiones.* Eſa. 42. verſ. 19. רָאוֹת *viſiones ſunt multa, & non obſervabis.* 2. Paral. 26. *Qui intelligebat* בִּרְאֹת הָאֱלֹהִים *in viſionibus Dei.*

מַרְאָה, Foem. מַרְאָה *viſus, viſio, aſpectus, forma, facies:* Plur. מַרְאִים, Foem. מַרְאוֹת *viſiones.* Geneſ. 12. *Quia fœmina pulcra* מַרְאָה, Targ. חֵזוּ *viſu tu es.* 2. Sam. 23. *Et percuſſit Ægyptium* אִישׁ מַרְאֶה *virum viſus:* præditum magna

magna facie aut perſona. Ezech 1. מַרְאוֹת A
אלהים *viſiones Dei:* magnæ & terribiles. ¶ Deinde, מראות *ſpecula.* Exod. 38. v. 8. *Et faciebat labrum æreum* במראות, Targ. בְּמַחֲזִית *in* vel *ex ſpeculis militantium.* Ex ſpeculis, quæ mulieres Deum colentes, ſpretâ mundi vanitate, Domino ſponte offerebant. Non enim illis opus habebant ampliùs ad ſeſe ornandas. Hier. *de ſpeculis mulierum, quæ excubabant.* Hoſ correxit: *è regione* (mulierum) *militantium.* ſed malè. Accepit pro מַרְאֶה *viſus.* Lutherus: gegen den Weibern. Rabb. כלי של מראה *inſtrumentum viſionis,* ſpeculum. אין רואין במראה בשבת *non intuentur in ſpeculum* B *in ſabbatho.* ✠ נראות *manifeſtæ.*

Arab. מרי miri, & מראה *ſpeculum:* Plur. אמריא amria *ſpecula.*

אמריה amria *ſpecularium, ſpecillum, conſpicillum.*

Propr. רְאוּבֵן *Ruben,* filius Jacobi. Gen. 29. v. 32. *& appellavit nomen ejus* ראובן *Ruben: quia dicebat, quòd* רָאָה יְהוָה בְּעָנְיִי *vidit Dominus in afflictione mea.* ut ſit ר א ex רָאָה *vidit,* ו ex יהוה *Dominus,* & בן ex בְּעָנְיִי *in afflictione mea.* Inde tribus *Ruben,* & רְאוּבֵנִי *Rubenites,* qui C eſt ex illa tribu.

II. ראי, Chald. רְעִי *ſtercus,* viſu abominabile, *ſordes.* Nah. 3. v. 6. *Et poſui te* כְּרֹאִי *tanquam ſtercus.* Targ. מְבַסְרָא לְעֵינֵי כָּל חָזָךְ *fœdatam coram oculis omnium te videntium.* Lxx. εἰς παράδειγμα Hier. *in exemplum.* Acceperunt pro ראי *ſpectaculum.* ✠ Sic, מֻרְאָה: Lev. 1. v. 16. *Et removebit* מֻרְאָתוֹ *ſordes ejus.* quæ ſunt in ventriculo avis. Targ. זְפָקֵהּ *veſicam ejus.* quæ eſt in gutture avis tanquam ventriculus. ✠ D Zophon 3. v. 1 *Væ* מֹרְאָה *inquinatæ & pollutæ.* pro מְרָאָה paul Hiph. Lxx. ἐπιφανὴς *illuſtri:* conſpicuæ: à רָאָה *vidit.* Chald. Pſalm. 83. *Erunt ſicut* דֹּמֶן, Targ. רְעִיא *ſtercus ſuper terra.* בית רעי *vas in quo pueri exonerant alvum.*

III. ראה *vidit, viſum eſt, dignus, conveniens fuit.* Numer. 35. בְּלֹא רְאוֹת, Targ. בְּלָא חֲזֵי *indignè.*

רָאוּי *dignus, aptus, conveniens:* Plur. ראויות *dignæ.* Eſther 2. *ut darentur ei ſeptem puellæ* הָרְאֻיוֹת, Targum חֲזְיָין *dignæ:* concubitu dignæ.

Rabb. רָאוּי לָדַעַת *dignus ſcitu.* רָאוּי עָלֶיךָ שֶׁתֵּדַע E *debes ſcire.* רָאוּי *neceſſarius.* ✠ רָאִיתִי *vidi, viſum eſt mihi.* ✠ מַרְאִים *æſtimantes.* ✠ הִתְרָאָה *demonſtratio, argumentum, opinio, dubitatio.* ✠ רְאָיָה *aſpectus, evidentia, ratio:* Plur. רְאָיוֹת *rationes.* ✠ רָאָה *probavit, amplexus eſt.*

ריה רִיאָה, Syr. רִיתָא vel רִתָא, Arab. ריאה & ria *pulmo.*

Chald רֵוָא, & רֵוַת, & רֵוָא, Arab. רויה ruja *viſio, aſpectus, forma, apparentia.*

Arab. ראי râi *cogitatio, affectus, conſilium, ſententia, opinio, mens.*

ראיה raja *ſignum, vexillum:* Plur. ראיאת rajat *ſigna, vexilla.*

ראיי raij *ſimulavit.*

מראיי muraij *ſimulator, hypocrita:* Plural. מראיין muraijn *hypocritæ.*

ריא ria, & מראיאה *ſimulatio, hypocriſis.*

ראם. רְאֵם, idem quod רום, *altus, exaltatus fuit.* Zachar. 17. וְרָאֲמָה *& exaltabitur, & habitabit ſub ea.*

Nom. רְאֵם & רֵים, Chald. רִימָן & רים animal habens unum & altum cornu in fronte, *unicornis:* Plur. רְאֵמִים & רְאֵמִים, Chald. רֵימָנִין *unicornes.* Pſ. 92. כִּרְאֵים, Targ. הֵיךְ רֵימָנָא *ſicut unicornis, robur ejus.* Job. 39. *An volet* רֵים, Targ. רֵימָנָא *unicornis ſervire tibi?* Deut. 33. v. 17. וְקַרְנֵי רְאֵם *& cornua unicornis, cornua ejus.* pro רְאֵמִים *unicornium:* non enim habet unicornis, niſi cornu unum. Eſt autem unicornis, pullo equino, triginta menſes nato, haud abſimilis. Prominet in fronte cornu unicum, longitudine trium cubitorum. Coloris eſt idem animal equi muſtellini: caput cervi inſtar, collo non oblongo, rariſſimæq; jubæ, ab altera parte ſolùm dependentis. Tibias habet tenues eaſq; graciles admodum, hinnuli modo, caprinos ferè pedes. Judæi vocant Wiſelthier: à colore muſtellino. In Scriptura deſignatur, 1. à cornuum eminentia: Pſalm. 92. 2. à robore: Num. 22. 3. à ferocia indomabili: Job. 39. vide.

רָאמוֹת *corallia.* א pro ו.

ראם. Arab. ראם ras *caput* : vide in ראש ſequente.

ראש. Inde ראש, Chald. רָאשׁ, & רֵאשׁ, & רֵישׁ, Syr. ריש, Arab. ראם ras *caput.* Plur. ראשים & רָאשִׁים, Chald. רָאשִׁין & רֵישִׁין, Syr. רֵישִׁין, Arab. רוס rus & רווס rauvas *capita.* Gen. 3. *Ipſum conteret te* ראש *caput:* in capite; ellipſis. Lev. 4. *Et ſuſtinebit manum ſuam ſuper* ראש, Targ. רֵישׁ *capite juvenci.* 2. Sam. 13. *Et erat ſuper* ראש *capite Davidis.* Erat ſuſpenſa ſuper caput ejus, cùm ſederet ſuper throno. Jud. 5. v. 30. *Divident ſpolia, puellam, puellas duas,* לְראש *in caput viri:* cuilibet viro, ſingulis. Numer. 6. *Et contaminabit* ראש *caput ſeparationis ſuæ.* pro שְׂעַר ראש *capillum capitis:* defectus ex ſenſu apparet. Partes ראם *capitis,* in Avicenna ſunt: 1. שְׁעַר *capillus.* 2. גלר *cutis.* 3. לחם *caro.* 4. עַשׁאַ *panniculus.* 5. קִחף *cranium.* 6. אלעשׁא אלגלב *panniculus durus.* 7. אלעשׁא אלרקיק *panniculus tenuis.* 8. רמאַע *cerebrum.* 9. עַשׁאאן *duo panniculi ſub*

Digitized by Google

culi ſub eo. 10. שבכה *rete.* 11. אלעשׂאם אלוי חו A
אלקאערה אלדמאע *os quod eſt baſis cerebri:* os ba-
ſilare. ¶ ראש per Metaphoram, 1. Summi-
tas cujuslibet rei, *cacumen, vertex*; ſicut ca-
put eſt ſummum animalis membrum;
κάρηνον pars ſuperior. Gen. 28. וְראשׁו *& caput e-*
jus pertingebat ad cælum. Geneſ. 47. verſ. 31.
Et incurvavit ſe Iſraël ſuper ראש, Chald. רֵיש
capite lecti: cervical. 1. Sam. 9. v. 22. *Et dedit eis*
locum בראש *in capite invitatorum*. Gen. 28. *Et*
poſuit eum ſtatuam, & effudit oleum ſuper ראשָׁהּ
Targ. רֵישָׁה *caput ejus*. Lxx. τὸ ἄκρον αὐτῆς
ſummitatem ejus. Pſalm. 24. verſ. 9. *Attollite,*
ô portæ, רָאשֵׁיכֶם *capita veſtra:* ſuperliminaria B
veſtra, ut fiatis ampliores. Lxx. ἄρατε πύ-
λας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, Vulg. *attollite portas prin-*
cipes veſtras. acceperunt ſignificatione ſe-
cunda. Exod. 34. *Et ſtabis ibi ſuper* ראש,
Targ. רֵאש *capite montis*. Lxx. ἐπ' ἄκρου *in ſum-*
mitate. 2. Sam. 16. verſ. 1. *Et David tranſierat*
parumper מֵהָראש *à capite*. Targ. מֵרֵיש טוּרָא *à ca-*
pite montis. Lxx. ἀπὸ τῆς ῥῶς *à Ros*. Hebræ-
um retinuit. 2. Sam. 15. verſ. 32. *Et venit*
David uſq; ad הָראש, Targ. רֵיש טוּרָא *caput mon-* C
tis. Arab. רַאס גַבַל ras gabal *vertex montis*.
Mons dividitur in ראש *cacumen*, יַרְכַּיִם *late-*
ra, & מוֹסְדִים *fundamenta* ſeu *radices*. Amos 1.
verſ. 2. מִיטַב eſt ראש הַכַּרְמֶל. ¶ 2. *Summus, ſum-*
mas, capitaneus, princeps, dux, imperator: Sicut
caput in corpore humano ſummum eſt,
& cætera membra ratione gubernat.
Numer. 14. *Dabimus* ראש, Targ. רֵישָׁא *caput,*
& redibimus in Aegyptum. Lxx. ἀρχηγὸν *prin-*
cipem. Jud. 7. *Et dividebat trecentos viros, in*
tria רָאשִׁים *capita*. Targ. מַשְׁרְיָן *turmas*, agmi- D
na, quæ ſingula ſuos habeant duces. 1. Sã.
11. verſ. 11. *Et poſuit Saul populum in tria* רָאשִׁים
capita. Targ. מַשְׁרְיָן *agmina:* exercitus. Sic,
Jud. 10. verſ. 20. Job. 1. *Chaldæi poſuerunt tria*
רָאשִׁים *capita:* agmina. Targ. רֵישֵׁי אוֹכְלוֹסִין
capita exercituum. Jud. 11. verſ. 7. *Eris nobis*
לְראש *in caput*. Lxx. εἰς ἄρχοντα *in principem*.
pro quo, verſ. 5. *Et eris nobis* לְקָצִין, Targum
לְרַבָּא *in principem*. Deuter. 28. verſ. 44. *Et*
dabit te Dominus לְראש *in caput, & non in cau-*
dam, & eris tantùm ſuperius, & non eris inferius:
Metaphora explicatur. Thren. 1. verſ. 5.
Facti ſunt hoſtes ejus לְראש *in caput:* ſuperio- E
res. Jerem. 52. verſ. 24. *Seraja* כֹּהֵן הָראש *ſa-*
cerdos capitis. Targ. כָּהֲנָא רַבָּא *ſacerdos magnus*.
Deuter. 1. *Et ponam eos* בְּרָאשֵׁיכֶם *in capitibus*
veſtris. Targ. רֵישִׁין עֲלֵיכוֹן *principes ſuper vos*.
Lxx. ἐφ' ὑμῶν ἡγεμόνας ὑμῶν *ſuper vos duces*
veſtros. Sic Chriſtus dicitur *caput Eccleſiæ*.
Epheſ. 5. verſ. 23. *Et maritus eſt caput uxoris,*
ſicut & Chriſtus caput Eccleſiæ. 1. Corinth. 11.
verſ. 23. Syr. רֵיש אֲבָהָתָא *caput patrum*, patri-

archa. ¶ 3. Initium rei, *principium, exordi-*
um, origo, primum: quòd caput ſit prima cor-
poris pars. Jud. 7. ראש *initio vigiliæ mediæ*.
Lxx. ἀρχομένης *incipiente vigilia media*. Gen.
2. verſ. 10. *Et fluvius egrediebatur ex Eden, ut*
irrigaret hortum, & inde dividebatur, & fiebat
in quatuor רָאשִׁים *capita*. Targ. רֵישֵׁי נַהֲרִין *capi-*
ta fluviorum. Lxx. ἀρχὰς *principia:* partes;
quia res diviſæ ex uno dicuntur ראשית
initium. Levit. 5. *Et reddet illud* בְּראשׁו, Targ.
בְּרֵישֵׁה *in capite ejus, & quintam ejus partem ad-*
det ſuper eo. Cum ſorte, quæ eſt initium rei,
& poſtea ſequitur lucrum. Vel cum ſum-
ma, quæ caput eſt fœnoris. principalis
ſeu prima ſumma, quæ fœnori datur. Pſ.
137. verſ. 6. *Si non levavero Jeruſalem ſuper*
ראש *caput lætitiæ meæ*. Targum שֵׁרוּי *initium*.
Deuter. 20. *Et conſtituent duces exercituum*
בְּראש, Targ. בְּרֵיש *in capite populi*. Lxx. προη-
γουμένους *præcedentes populum*. Eſa. 41. *Quis an-*
nunciavit מֵראש *à capite?* Targ. מִן אַוְּלָא *ab initio*.
Eſa. 51. *Jacuerunt* בְּראש *in capite omnium pla-*
tearum. Pſalm. 119. in Reſch: ראש *caput verbi*
tui veritas. Targ. שֵׁרוּי *initium*. Ezech. 10.
Locus qui reſpiciet הָראש *caput*. Targ. קַדְמָאָה
primum. Exod. 12. *Menſis iſte vobis* ראש *caput*
menſium: primus menſis. Ezech. 40. verſ.
1. בְּראש *in capite anni, in decimo menſis*. in
menſe ſeptimo, qui eſt initium anni, in
decimo die menſis iſtius, qui eſt dies
כִּפּוּרִים *expiationum*. Inde Rabb. ראש הַשָּׁנָה
initium anni, annus novus. ראש חֹדֶשׁ *initium*
menſis, novilunium. Fœm. ראשָׁה adjecti-
vè *prima*. Zach. 4. v. 7. *Et eduxit* אֶבֶן הָראשָׁה
lapidem primum: qui initio erat poſitus ad
fundandum ædificium. Lxx. τῆς κληρονο-
μίας *hereditatis*. q. יָרַשׁ *hereditavit*. Al. *& edu-*
cam lapidem הָראשָׁה *capitis ejus*. ¶ 4. *Summum,*
potiſſimum, præcipuum in re aliqua, excellen-
tius, præſtantius, electum; ſicut caput in
corpore. Exod. 30. verſ. 23. *Accipe tibi aro-*
mata ראש, Targ. רֵישָׁא *caput*. quæ ſunt caput;
præcipuum aromatum, præſtantiora
aromata. Lxx. ἄνθος *florem*. Ezech. 27.
בְּראש *in capite omnis aromatis:* cum præci-
puis aromatibus. Cant. 4. *Cum omnibus*
רָאשֵׁי בְשָׂמִים *capitibus aromatum*. Targum
מִינֵי שְׁבַח בּוּסְמִין *ſpeciebus præſtantiæ aromatum*.
Pſalm. 141. *Oleum* ראש *capitis non frangat ca-*
put meum: præſtans. Eſa. 7. *Quia* ראש *caput*
Syriæ Dammaſcus: וְראש *& caput Ephraim Sama-*
ria. metropolis, præcipua urbs: Deut. 33.
verſ. 15. וּמֵראש *& ex capite montium antiquita-*
tis: ex præſtantiſſimis rebus. ¶ 5. *Rei totius*
ſumma, quæ eſt caput numeri, *numerus*.
Qui numerat, tollit particularia in unam
ſummam. Exod. 30. *Si acceperis* ראש *caput*
filiorum

filiorum Iſraël. Targ. חוּשְׁבַּן *numerum.* Lxx. A *συλλογισμὸν computationem.* Num. 1. verſ. 2. *Tollite* רֹאשׁ *caput.* Targ. חֻשְׁבַּן *ſummam.* Lxx. *ἀρχὴν principium:* principatum. Acceperũt ſignificatione ſecunda. Pſal. 139. verſ. 17. *Quàm precioſæ ſunt cogitationes tuæ, Deus: quàm* עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם *invaluerunt capita earum.* Lxx. *λίαν ἐκραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν,* Hier. *nimis confortati ſunt principatus earum.* Targum אִתְחֲלוּ רַבְנֵיהוֹן *confortati ſunt principes eorum.* Gen. 40. *Accipiet Pharao* רֹאשְׁךָ *caput tuum.* Targ. יִדְכְּרִנָךְ *recordabitur tui.* Ibidem. *Et accipiebat* רֹאשׁ *caput principis pincernarum, &* רֹאשׁ *caput principis piſtorum, in medio ſervorum ſuo-* B *rum.* Targ. וְאִדְכַּר *& recordatus fuit:* numerabat eos. ¶ Per Metonymiam, רֹאשׁ *venenum,* quod capiti aut dentibus ſerpentis ſeu aſpidis ineſt: pro רוֹשׁ. Deuter. 32. וְרֹאשׁ *& caput aſpidum crudele.* Deinde, *venenum herbarum;* venenum ex herba expreſſum, *herba venenata,* ut cicuta, aut alia ejusmodi: vel *amara,* ut abſynthium. Deut. 29. v. 18. *Radix fructificans* רֹאשׁ *fel & abſynthium.* Jer. 9. v. 14. *Et potavi eos* מֵי רֹאשׁ *aqua fellis:* a- C qua expreſſa ex herba iſta, quæ רֹאשׁ vocatur. Targ. כְּסוּ לְוָט כְּבִישׁ כְּרֵישֵׁי חִוְיָן *calice maledictionis malo, ſicut capita ſerpentum.* Hoſ. 10. verſ. 4. *Et germinabit* כָּרֹאשׁ *ſicut fel judicium, ſuper ſulcis agri.* Citò ſuper ſulcis agri pullulat, & brevi totos agros ex tenui admodũ initio occupat. Hieron. *Herba calamo ſimilis, quæ per ſingula genicula fruticem ſurſum, & radicem mittit deorſum, atq; ita brevi tempore totos agros vepribus ſimiles facit.* Amos 6. v. 12. *Quia vertiſtis* לְרֹאשׁ *in fel judicium, & fructum* D *juſtitiæ in abſynthium.* Targ. לְרֵישׁ חִוְיָן בִּישִׁין *in caput ſerpentum malorum.* Pſal. 69. *Et dederunt in cibo meo* רֹאשׁ *toxicum, & in ſiti meo potarunt me aceto.* Targ. מְרִירוּת רֵישֵׁי חִרְמָנִין *fel capitum aſpidum.* Matth. 27. *Dederunt ei acetum bibere cum felle mixtum.* ¶ Per Metaphoram, *amara & acerba afflictio.* Thren. 3. *Memento afflictionis meæ & exilij mei,* לַעֲנָה וָרֹאשׁ *abſynthij & fellis.* duæ ſpecies herbarum amaræ. Deut. 32. *uva* רוֹשׁ *fellis.* א omiſſo.

רִאשׁוֹן, & רִישׁוֹן, & רִאשׁוֹן *primus* ordine, dignitate, prior tempore: Plur. רִאשֹׁנִים *pri-* E *mi.* Foem. רִאשֹׁנָה, & רִאשֹׁנִית, & רִאשׁוֹנָה *prima:* Plur. רִאשֹׁנוֹת *prima.* Gen. 8. v. 13. *Et factum eſt in ſexcenteſimo primo anno,* בָּרִאשׁוֹן, Targ. בְּקַדְמָאָה *in primo, in uno menſis:* in primo menſe, primo ejus die. Exod 12. בָּרִאשֹׁן *in primo, in decimo quarto die menſis.* Targum בְּנִיסָן *in Niſan.* Ibidem. *Septem dies azymos comedetis, verùm in die* הָרִאשׁוֹן *primo abolebitis fermentum ex domibus veſtris:* die, qui illis ſeptem prior eſt. Joël. 2. *Et pluviam ſeroti-*

nam בָּרִאשׁוֹן *in primo.* Targ. בְּיַרְחָא נִיסָן *in menſe Niſan.* Ezech. 30. *Et factum eſt in undecimo anno,* בָּרִאשׁוֹן *in primo.* In menſe primo, qui erat Niſan, quo redemtus fuit Iſraël ex Aegypto. Gen. 25. *Et exivit* הָרִאשׁוֹן, Targ. קַדְמָאָה *primus ruffus.* Joſ. 21. *Quia vobis erit ſors* רִאשֹׁנָה *prima.* ¶ Abſolutè, pro *principio.* Gen. 28. *Luz nomen urbis* לָרִאשֹׁנָה, Targ. מִלְּקַדְמִין *prius:* olim. Geneſ. 13. *Ad locum altaris, quod fecerat ibi* בָּרִאשֹׁנָה, Targ. בְּקַדְמֵיתָא *in principio:* priùs. 1. Par. 15:13. *Quia* לְמַבָּרִאשׁוֹנָה *quare in principio non vos?* quare non fuiſtis in principio, cùm portaretur arca ex domo Abinadab: ideo rupit Deus in nobis. pro לְמָה בָרִאשֹׁנָה. Et ב ſubintellecto: Geneſ. 33. *Et poſuit ancillas, & liberos earum* רִאשֹׁנָה, Targ. קַדְמֵיתָא (in) *principio.* Num. 2. רִאשֹׁנָה, Targ. בְּקַדְמֵיתָא *in principio proficiſcentur.* ¶ Eſt & *prior honore,* gratia, dignitate. Eſther 1. *Sedentes* רִאשֹׁנָה, Targ. בְּדַרְגָּא קַדְמָאָה *in gradu primo:* qui erant primi & proximi regi dignitate. Dan. 10. *Michaël unus ducum* הָרִאשֹׁנִים *primorum:* magnatum. ſicut & הַשַּׂר הַגָּדוֹל *princeps magnus* vocatur. Eſa. 41. הָרִאשֹׁנוֹת *priora quid ſunt?*

רֵאשִׁית & רֵשִׁית, Syr. רִישִׁית, Arab. רִיאסה *principium* temporis, ordinis, numeri & dignitatis, *præcipuum, primitivum, primitiæ, origo, initium.* Geneſ. 1. בְּרֵאשִׁית *in principio creavit Deus cælum & terram.* In primo rerum omnium creatarum exordio. Targ בְּקַדְמִין *in prioribus:* antiquitus. Marc. 13. *Quales non fuerunt ab initio creaturæ, quam condidit Deus.* Prov. 1. *Timor Domini,* רֵאשִׁית *principium ſcientiæ.* quod interpretatur, Prov. 9. תְּחִלַּת חָכְמָה *initium ſapientiæ, timor Domini.* Deuter. 18. רֵאשִׁית, Targ. רֵישׁ *principium frumenti tui, muſti tui, olei tui,* וְרֵאשִׁית *& principium velleris ovium tuarum, des ei:* primos fruct⁹ ex agro ſuſceptos, primitias. Deut. 11. מֵרֵשִׁית *à principio anni.* Hoſ. 9. v. 10. *Sicut primitivum in ficu* בְּרֵאשִׁיתָהּ *in principio ejus:* cùm primùm matureſcunt. Targ. דְּבָאִיל מִאַבְּבָא *quod primùm matureſcit.* Prov. 8. *Dominus poſſedit me* רֵאשִׁית (in) *principio viæ ſuæ.* ellipſis præpoſitionis ב *in.* Amos 6. וְרֵאשִׁית *& principio aromatum ungentur:* præcipuo. 1. Sam. 15. *Et accepit populus de ſpolio, oves & boves,* רֵאשִׁית *præcipuum anathematis.* Numer. 24. רֵאשִׁית *præcipuum gentium Amalec.* Plur. רָאשׁוֹת *principia.* Ezech. 36. v. 11. *Et benefaciam* מֵרִאשֹׁתֵיכֶם *præ prioribus veſtris.*

רַאֲשָׁה, & מְרַאֲשָׁה, & מְרַאֲשָׁה *capitale,* quod capiti ſupponitur ſeu ſubſternitur, *cervical, pulvinar.* Inde Plural. רָאֲשׁוֹת, & מְרַאֲשׁוֹת, & מְרַאֲשׁוֹת *cervicalia.* 1. Sam. 26. *Et accepit David haſtam & vaſculum aquæ* מְרַאֲשֹׁתֵי שָׁאוּל *à capitali-*

à capitalibus Saulis. cum duplici ſigno pluralis numeri, in regimine. Jer. 13. v. 18. *Quia decidit* מֵרַאֲשׁוֹתֵיכֶם *capitalia veſtra*. Targum יְקָרְכוֹן *gloria veſtra*: dignitas veſtra regia. LXX. ἀπὸ κεφαλῆς ὑμῶν *à capite veſtro*. Legerunt מֵרָאשֵׁיכֶם: ob punctorum abſentiam. Gen. 28. *Et accepit de lapidibus iſtius loci, & poſuit* מְרַאֲשֹׁתָיו, Targ. אִסָּדוֹהִי *cervicalia ſua*: ſub capite ſuo. A

Syr. רִישָׁי *præcipuus, excellens*. Foem. רִישָׁיָא *præcipua*. ⁜ רִישָׁן *capitaneus, princeps*. ⁜ רִישָׁנוּת *principatus, poteſtas*. ⁜ אתרשן *dominari*. ⁜ מִן רִיש *à capite, denuò, iterum, à principio*.

Arab. ריים râjis *princeps, capitaneus, primarius, nauclerus, nauta, monarcha, portitor, patronus, optimas, ſummas*: Plur. רייסא rajaci, & רוסאין *capitanei, principes, monarchæ*. Alcoran. רַוָאסִי *montes excelſi*. B

ריאסה riâſa *principatus, monarchia, dignitas, epiſcopatus*. ⁜ מרוס muravas *capitatus*.

אבו ראס abu ras, & בראסכביר biras quibir *capito*, capite magno præditus. ראס לאבא *patriarcha*. ראס אלמאיה *centurio*.

אתראאס *principatum tenuit*. 3. Joh. 1. v. 9. *Qui cupit, ut* יתראאס *principatum teneat ſuper eos*. ⁜ רסאן *enula*. C

רבב tria ſignificata habet. I. רַב & רָבַב *magnus, multus, multiplicatus, auctus fuit* ſubſtantia aut numero. Refertur ad qualitatem & quãtitatem, eamq; continuam & diſcretam: opponitur parvo & pauco. Eſa. 54. וְרַב *& multiplicabitur pax filiorum tuorum*. Pſal. 4. *A tempore quo frumentum ipſorum, & muſtum eorum* רָבּוּ, Targ. סְגִיאוּ *multiplicata ſunt*. Exod. 23. וְרַבָּה, Targ. וְתִסְגֵי *& multiplicetur contra te beſtia agri*. Milra cum ו converſivo. Gen. 18. *Clamor Sodomæ & Gomorrhæ, quia* רַבָּה, Targ. סְגִיאַת *multus eſt*: Millel. Chald. רַבְרֵב, Syr. רַוְרֵב *magnificavit*. Hithpaël Chal. אִתְרַבְרַב & אִתְרַב *magnificatus eſt*. Numer. 16. *Quia* תִשְׂתָּרֵר, Targ. אִתְרַבְרַבְתְּ *principem te facies ſuper nos, etiam* השתרר, Targ. אִתְרַבְרְבָא *principem te faciendo*. Jer. 14. *Ne* תִּגְבְּהוּ, Targ. תִּתְרַבְרְבוּן *elevemini*. D

Nom. Hebr. & Chald. רַב, Arab. רַבּ rabb *multus, magnus*: abſolutè, *multum*: Plur. רַבִּים *multi*. Foem. רַבָּה, Chald. רַבָּא *multa, multitudo, major pars & multum*: Pl. רַבּוֹת *multa*. Gen. 24. *Etiam pabulum* רַב, Targ. סַגִּי *multum eſt nobiſcum*. Exod. 1. *Ecce populus filiorum Iſrael* רַב, Tar. סַגִּין *multus eſt*. Exod. 9. *Orate ad Dominũ*, וְרַב *& multum eſt*: ſufficit. Deut. 1. רַב לָכֶם, Targ סַגִּי לְכוֹן *multum eſt vobis habitare in monte iſto*. LXX. ἱκανοῦσθω ὑμῖν *ſufficiat vobis*. Gen. 25. וְרַב, Targ. וְרַבָּא *& magnus ſerviet parvo*: major minori. Eſa. 53. *Peccatum* רַבִּים, Targ. סַגִּיאִין *multorum portavit*. Nehem. 7. *Et timent* E

Deum מֵרַבִּים *à multis*: ſc. diebus. Num. 11. *Et percuſſit Dominus in populo plagam* רַבָּה *magnam valde*. Pſ. 62. *Non movebor* רַבָּה *multũ*. Pſ. 120. רַבַּת *multum habitavit ſibi anima mea*: conſtructum pro abſoluto. ¶ Deinde, רַב, Chald. רַב & רִבּוֹן, Foem. רִבּוֹנָא *multus, excellens aut peritus in aliqua arte*, magiſter, doctor. Prov. 26. רַב *magiſter parat omnia*. Jon. 1. *Et acceſſit ad eum* רַב *magiſter nautarum*. 2. Reg. 25. *Nabuſaradan* רַב *magiſter laniorum*. Eſth. 1. *Et omnem* רַב *magnatem domus ſuæ*: principem. Eſa. 19. *Et miſit illis ſervatorem* וָרָב *& magnatem*: magiſtrum. Job. 32. *Non* רַבִּים *magiſtri ſapiunt*. LXX. πολυχρόνιοι *longævi*. ſequitur enim: וּזְקֵנִים *& ſenes intelligent*. Targ. רַבְרְבַיָּא *domini magnates*. Chal. Gen. 21. *Et Pichol* שַׂר, Tar. רַב *princeps exercitus ejus*. Gen. 23 נְשִׂיא אֱלֹהִים, Targ. רַב קֳדָם יְיָ *princeps Dei*. רַבֵּי חֵילָא *magiſtratus*. רַב בֵּיתָא & רַבְּבֵית *œconomus*. ⁜ Rabb. רַב, & רַבִּי, & רַבָּן *magiſter*: gradus dignitatis. Dicebatur autem רַבִּי qui per impoſitionem manuum ſapiens declarabatur. רַבּוֹתֵינוּ, Chald. רַבָּנָן *magiſtri noſtri*: doctores noſtri. Syr. רַבּוֹנִי & רַבּוֹן *idem*. Joh. 1. ῥαββεὶ, *quod dicitur expoſitum, διδάσκαλε magiſter*. Joh. 20. v. 16. ῥαββουνὶ, *quod dicitur, διδάσκαλε magiſter*. רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם *Dominus mundi*: Deus.

רַבָּנוּת *provincia*. R.S. in 1. Hoſeæ: אוֹי לָהּ לְרַבָּנוּת שֶׁמְּקַבֶּרֶת אֶת בְּעָלֶיהָ *væ illi provinciæ ſepelienti dominos ſuos*: quòd bonis mali, aut malis pejores ferè ſuccedant.

רֹב *multitudo*: Plur. רַבִּים *multitudines*. Gen. 27. וְרֹב, Targ וּסְגִיאוּת *& multitudinem frumẽti*. 2. Paral. 9. *Et aurum* לָרֹב *ad multitudinem*. pro quo habetur, 1. Reg. 10. הַרְבֵּה מְאֹד *multum valde*. Job. 4. וְרֹב *& multum oſſa mea concuſſit*. LXX. καὶ μεγάλως *& magnopere*. Deut. 7. *Non* מֵרֻבְּכֶם *propter multitudinem veſtram præ omnibus populis*. Targ. מִדְּסַגִּיאִין אַתּוּן *propterea quòd multi vos eſtis*. Hoſ. 8. *Scripſi ego ipſi* רֻבֵּי תוֹרָתִי *multitudines Legis meæ*.

רְבָבָה, Arab. רבות *myrias*, decem millia: Plur. רְבָבוֹת, Chald רִבְוָן & רִבְבָן, Arab. רבואת *myriades*. Deut. 32. *Et duo fugabunt* רְבָבָה *decem millia*. Pſ. 3. v. 7. *Non timebo* מֵרִבְבוֹת עָם *à multis myriadibus populi*. Ingentem numerum denotat: ſicut Latinis *ſexcenta*. Targ. מִמַּצּוּתָא דְעַמְמַיָּא *à lite populorum*. Reſpexit ad רוב *litigavit, rixatus fuit*. ⁜ רִבּוֹ & רִבּוֹא *idem*: Duale רִבּוֹתַיִם, Chald. רִבּוֹתַיִן *bis decem millia*: Plural. רִבּוֹאוֹת *myriades*.

Inde Verb. Piel רִבֵּב *decem millia produxit*. Pſ. 144. v. 13. מְרֻבָּבוֹת *multis myriadibus producta in plateis eorum*.

Rabb. עַל הָרֹב *ut plurimum, plerunq;*. לְשׁוֹן רַבִּים *plurale maſc*. לְשׁוֹן רַבּוֹת *plur. fœmininum*.

Syr. רַוְרַבָּאִית & רַב *multũ, valde*. ⁜ יַתִּיר *plus, magis*.

 Arab.

A Arab. רַב rabb *dominus.* Alcor. אַללַהרַבִּי וַרַבכם *Deus Dominus meus & Dominus veſter.* רַב אלסַמַואת וַאַלאַרץ *Dominus ſeculorũ.* רַב עַאלַמִין *Dominus cæli & terræ.* רב אלבית rab albeit *dominus domus*, paterfamiliâs, her⁹. רבנא rabbana *dominus noſter.* רב כל שי *dominus omnis rei.* Plur ארבאב arbab: dual. רבין *domini.* רב אלארבאב *dominus dominorum.* Fœmin. רבה rabba *domina.* ♃ רבוניה *dominatio.*

רַב rabb *Deus vivus & verus.*

רבאני rabbeni *divinus:* Plur. רבאנין rabbanijn *divini.* Fœm. רבאניה *divina.* ♃ רַבמא rabbama *ſæpe.*

B רביב rabib *privignus, filiaſter, filia mea maritus:* Plur. ארבאב *filiaſtri.* Fœm. רְבִיבָה rebiba *filiaſtra.*

Propr. רַבָּה *Rabba*, metropolis Ammonitarũ, nunc *Philadelphia* à Ptolemæo Philadelpho. Deut. 3. בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן *in Rabba filiorum Ammon.* Inde Rabbath. Lxx ἐν τῇ ἄκρᾳ *in cacumine.* Legerunt רָמָה *excelſum:* ob ב מ cognationem. Jer. 48. בְּנוֹת רַבָּה *filiæ Rabba.* Sunt villæ Rabba urbis Moabiticæ. Ezech. 25. v. 5. *Et dabo* רַבָּה *Rabba habitationem* C *camelorum.*

II. רבב *jaculatus eſt, jecit, projecit arcu, ſagittavit.* Gen. 49. v. 23. *Et exacerbarunt eum* וָרֹבּוּ *& jaculati ſunt.* Targ. ונקמוהי *& vindicarunt eum.* Lxx. καὶ ἐλοιδόρουν, Hier. *& jurgati ſunt.* Acceperunt pro רוב *litigavit.* Hoſ non correxit. Pſ. 18. v. 15. *Et miſit ſagittas ſuas, & diſſipavit eos: & fulgura* רָב *jaculatus eſt, & turbavit eos.* Cum camets, ob Rebia diſtinguens.

Nom. רַב *jaculator, ſagittarius:* Plur. רַבִּים D *ſagittarij.* Jer. 50. v. 29. *Convocate contra Babyloniam* רַבִּים *jaculatores* ſeu *ſagittarios omnes calcant arcum.* Job. 16. v. 13. *circumibunt* ſeu *circumdabunt contra me* רַבָּיו, Targ. גִּירוֹי *ſagittæ ejus.* Sicut qui jaculantur ſagittas ad ſcopum undiq;.

רְבִיבִים *ſtillæ pluviæ*, quæ ſagittarum inſtar in terrã decidunt in Octobri ſeu Autumno: מְטַר חוֹק. Deut. 32. v. 2. & Mich. 5. v. 6. וּכִרְבִיבִים *& ſicut ſtillæ ſuper herbæ.* Targum וְכִרְסִיסֵי מַלְקוֹשָׁא *& ſicut ſtillæ pluviæ ſeræ.* Jer. 3. v. 3. *Et prohibitæ ſunt* רְבִבִים, Targ. רְסִיסַיָּא *ſtillæ, & pluvia ſera non fuit:* pluvia deſcendens in E Marheſvan. Mich. 5. v. 6. Lxx. habent: ὡς ἄρνες *ſicut agni.* at ῥανὶς eſt *gutta:* ῥανίδες ſeu ῥανίες *guttæ, ſtillæ.*

III. Arab. רַב robb *denſum, ſuccus:* Plur. רבוב & רבובאת *ſucci:* in Avic. אלרבוב אלחאמצה *ſuccus acetoſæ.* רב אלסוס rob alſus *ſuccus liquiritiæ.* Succus fructuum, ignis calore condenſatus, ut aſſervari poſſit.

ראיב raib *lac coagulatum.*

רבג. Rabb. רַבַּג *ordinavit, unum ſuper altero poſuit,*

A מִרְבָּג *ædificium.* מִרְבָּג שֶׁל אֲבָנִים *ædificium* ſeu *ordo lapidum ſuper ſe invicem poſitorum.*

מְרִיבָג *genus precioſi lapidis.*

Syr. רִבְגָא *connexiones & commiſſuræ, in conopeis & tabernaculis.*

רבד. רָבַד *ſtravit lectum, ornavit.* Prov. 7. מַרְבַדִּים רָבַדְתִּי, Targ. בְּתַשְׁוִיתָא שַׁוִּית *ſtragulis ſtravi lectum meum.*

Nom. רָבִיד, Arab. תִּרְבִּד turbid *ornamentũ* colli & gutturis, *torques.* Gen. 41. *Et poſuit* רְבִיד הַזָּהָב, Targ. מָנִיכָא דִדְהַבָא *torquem auri ſuper collum ejus.*

B מַרְבַד *ſtragulum:* Plur מַרְבַדִּים *ſtragula*, quibus inſternuntur lecti. Prov. 31. מַרְבַדִּים, Targ. תַּשְׁוִיתָא *ſtragula fecit ſibi.*

Rabb. רִבְדָא *ſcarificatio*, inciſio cutis ad extrahendum ſanguinem cucurbitulis.

רוּבַד *pavimentum, ſtatua.*

Arab. רַבַד rabad *pagus, vic⁹, ſuburbium, parochia:* Plur. אַרבאד *pagi, ſuburbia, parochiæ.*

רבה duo ſignificata habet. I. רָבָה, Chald. רְבָא *multiplicatus, magnificatus, evectus, auctus, nutritus, educatus fuit, crevit.* Gen 1. v. 22. *Et avis* C יִרֶב, Targ. יִסְגֵּי *multiplicetur in terra.* 2. Par. 24. v penultimo: ורב ſcribitur pro וְרֹב *& multitudo oneris* (prophetiæ) *ſuper ipſo.* legitur ירב *multiplicabitur.* Et quàm multiplicata fuerit prophetia. Gen. 2. *creſcite* וּרְבוּ, Targ. וּסְגוּ *& multiplicamini.* Job. 33. v. 12. *Quòd* יִרְבֶּה, Targ. יִתְרַבַּרַב *magnificabitur Deus præ homine?* exaltabitur. Deut. 8. v. 13. יִרְבְּיֻן *multiplicabuntur.* pro יִרְבּוּן. Chald. Geneſ. 27. וַיִּגְדַּל, Targ. וּרְבָא *& creſcebat puer.* Piel רִבָּה, Chald. רַבִּי D *multiplicavit, magnificavit, exaltavit, evexit* ad honorem & dignitatem, *auxit, nutrivit, educavit.* Pſ. 44. *Nec* רִבִּיתָ *multiplicaſti in precijs:* auxiſti precia eorum. Jud. 9. רַבֵּה *multiplica exercitum tuum:* auge. Targ. טַקֵּס *ordina:* inſtrue. Ezech. 19. *In medio leunculorum* רִבְּתָה *educavit pullos ſuos.* Thren. 2. *Quos palmis tractavi,* ורִבִּיתִי *& educavi.* Chald. Eſa. 61. v. 1. *Propterea* מָשַׁח *unxit me Deus.* Targ. רַבִּי *magnificavit:* evexit. Pſal. 2. *Ego autem* נָסַכְתִּי *unxi regem meum.* Targ. רַבִּית *inauguravi.* Arab. 1. Tim. 5. v. 10 *Si* רַבַּת *educavit liberos.* Eph. 6. v. 7. *Sed* רַבּוּהֻם *educate eos in diſciplina.* Alcor. E כַּמַא רַבַּאנִי צַעִירַא *ſicut educavit me parvulum.* רַבָּא rabbi *nutrivit, educavit.* אתרבא atrabba *nutritus, educatus fuit, crevit.* ♃ תַרְבִיַה *pueritia:* Plur. תַרַאבִי tarabi. ♃ מֻרַבִּי murabbi *alumn⁹.* ♃ רַבַּיַה rabbaja *nutrix.* Hiph. הִרְבָּה, Chal. אַרְבִּי, idem quod רבה Gen. 3. verſ. 16. הַרְבָּה אַרְבֶּה, Targ. אַסְגָּאָה אַסְגֵּי *multiplicando multiplicabo dolorem tuum:* infinitivus præterito ſimilis in ultima. Eſa 55. יַרְבֶּה *multiplicabit ignoſcere:* multùm ignoſcet. 2. Sam. 14. v. 11. *Recorde-*

Digitized by Google

A *Recordetur, quaeſò, rex Domini Dei tui,* מֵהַרְבּוֹת *ne multiplicet aſſertor ſanguinis* לְשַׁחֵת *perdere, nec perdant filium meum.* Targ. בְּדִיל לְאַסְגָּאָה אָרְחָא קֳדָם גּוֹאֵל *propterea ut multiplicetur via corã vindice.* Hithp. Syr. אִתְרַבִּי *educatus fuit.* Luc. 4. *ubi* אתרבי *educatus fuit.* Ara. אתרבי *multiplicatus fuit.* Pſ. 144. ויתרבון *& multiplicabũtur in plateis.*

Nom. מַרְבָּה, Foem. מַרְבָּה *multiplicatio, magnitudo.* Eſa. 9. לְםַרְבֵּה הַמִּשְׂרָה *multiplicationi dominationis & paci nullus finis.* Maſoritæ notãt לְמַרְבֵּה legendum eſſe. ם clauſum indicat regnum Chriſti, de quo hic agitur, intra limites Terræ ſanctæ ſeu populi Judaici
B concluſum, fore ut multiplicetur inter gentes. Lxx. *καὶ ὑγίειαν αὐτοῦ & ſanitatẽ ipſi.* Acceperunt pro לְמַרְפֵּא, à רָפָא *ſanavit*: ob literarum ב״פ ſimilem ſonum. Ezech. 23. v. 32. מַרְבָּה *multiplicatio* (aut multus) לְהָכִיל *ad capiendum.* refertur ad præcedens כּוֹס *calix*, qui erit magnus, ut multũ capere poſſit.

הַרְבּוֹת & הַרְבֵּה *multum* adjectivè, ſubſtantivè & adverbialiter: infinitivus loco nominis. Gẽ. 15. *Ego clypeus tibi, merces tua* הַרְבֵּה, Targ. סַגִּי *multa valde.* Jer. 42. v. 2. *Quoniã reli-*
C *cti ſumus parum* מֵהַרְבֵּה *de multo.* Prov. 25. *Edere mel* הַרְבּוֹת *multũ, non bonũ.* 2. Reg. 10. *Achab coluit Baal parùm, Jehu colet eum* הַרְבֵּה *multùm.*

מַרְבִּית *multitudo, major pars.* 2. Par. 9. *Et ecce non eſt mihi nunciatum dimidium* מַרְבִּית *multitudinis ſapientiæ tuæ.* 1. Par. 12. v. 29. מַרְבִּיתָם *multitudo eorum cuſtodiunt cuſtodiã domus Saulis*: multi ex illis. ¶ Deinde, גידול *educatio, nutritorum & educatorum cætus, alumni*, qui domi aluntur & educantur, *alumnus, progenies.*
D Jun. *ſoboles.* 1. Sam. 2. v. 32. *Et omnis* מַרְבִּית *educatio domus tuæ, morientur viri*: quotquot domi tuæ educati fuerint.

תַּרְבּוּת *idem.* Num. 32. v. 14. *Ecce ſurrexiſtis pro patribus veſtris* תַּרְבּוּת *educatio hominum peccatorum*: ſoboles. Targ. תַּלְמִידֵי *diſcipuli.* Lxx. *σύστρεμμα agmen, comiſſio.* Piſc. ein hauff ſündiger Menſchen. ¶ Tertiò, *uſura*, quę eſt pecuniæ multiplicatio, ſicut Græcis *τόκος* quidam pecuniæ partus, *fænus.* Lev. 25. v. 37. וּבְמַרְבִּית, Targ. וּבְרִבִּיתָא *& in uſura non dabis cibum tuum.*

E תַּרְבִּית, Chald. רִבִּית, Syr. רִבְּין, Arab. רבא ribi *idem.* Prov. 28. מַרְבֶּה *multiplicans ſubſtantiã ſuam* בְּנֶשֶׁךְ וּבְתַרְבִּית *cum fænore & cum uſura.* ubi etymologia exprimitur. Ezech. 18. *In fænore non dabis,* וְתַרְבִּית *& uſuram non accipiet.* Chald. Deut. 23. v. 21. *Non* תַשִּׁיךְ, Targ. תְּרַבֵּי *fænori dabis fratri tuo* נֶשֶׁךְ, Targ. רִבִּית *fænus argenti,* נֶשֶׁךְ *fænus cibi,* נֶשֶׁךְ, Tar. רבית *fæn⁹ omnis rei, quæ* יִשָּׁךְ, Targ. מִתְרַבֵּי *fænori datur.* ✠ Hodie Judæis ריבית ribis *uſura.*

Arab. מרבי *fænerator, uſurarius.* ✠ ארבי arbi *fæneravit, fænori dedit.*

A ארבה *locuſta*, quæ magna multitudine volitat. Jer. 48. *Quia* רַבּוּ מארבה *multiplicati ſunt præ locuſta: nec ipſis eſt numerus.* Jud. 6. *Et veniebant ſicut* אַרְבֶּה *locuſta in multitudine.* Pſ. 109. *Excuſſus ſum* כָּאַרְבֶּה *ſicut locuſta*: ex uno loco in alterum pellor, ſicut locuſta ex una ſepe in alteram. Lev. 11. *Hæc autem ex illis comedetis* הָאַרְבֶּה, Targ. גּוֹבָא *locuſtam juxta ſpeciem ſuam.* Apud Africanos, Syros & Perſas in cibum recipiuntur locuſtæ, quę carent alis. Elixis veſcuntur Arabes, toſtas etiam redigunt in pollinẽ. Clenardus in Epiſt.
B de Mauritania Phæſa: *Hoc anno nobis cum locuſtis res eſt, quæ multis in locis omnia ſata devorant: vidiſſes nuper cælum totum obductum agminibus locuſtarum. Ulciſcuntur ruſtici, ut poſſunt. nã ſaccos plenos locuſtis in foro venditant. Nam hoc genus hoſtium hîc mos eſt comedere.*

Rabb. רִבּוּי *multitudo, pluralitas, Numerus pluralis.* ✠ מַרְבִּיוֹת *rami magni.*

Chal. רְבִי, emphat. רַבְיָא *puer*, qui creſcit, educatur: Plur. רוֹבִין *pueri.* Eſa. 9. *Quia* יֶלֶד, Tar. רְבִי *puer natus eſt nobis.* Gen. 37. *Et ipſe e-*
C *rat* נַעַר, Targ. רְבִי *puer cum filiis Zilpa.*

רַבְיוּת *pueritia*: Plur. רבון *pueritiæ.*

רבה & רַבְיָה *puella*: Plur. רַבְיָן *puellæ.*

מְרַבֵּי *nutritius*, qui educatur. ✠ אִתְרַבִּי *educatus fuit.*

מַרְבְּיָן *nutritius.* ✠ תּוּרְבִּינָא *nutrix.* ✠ תּוּרְבִּין *educatio.*

Arab. תרביה *incrementum.* ✠ רבו *aſthma.* ✠ מרביאת *condita.* ✠ מרבי *conditus*: à רב rob.

II. רָבָה, ſicut רָבַב, *jaculatus eſt, ſagittavit.* Gen. 21.
D v. 20. *Et habitabat in deſerto, & erat* רֹבֶה, Targ. רָבֵי *jaculãs arcu*: proijciẽs ſagittas arcu. Lxx. *τοξότης ſagittarius.* Hier. *juvenis ſagittarius.* Accepit pro Chaldæo רְבִי *puer, juvenis.*

Chald. רַבְיוּת *jaculator.* ✠ Rabb. רְבִיַּת קֶשֶׁת *jactus arcus.*

רבח. Arab. רְבַח rabah *lucratus fuit, lucrifecit, lucro acquiſivit, quæſtum fecit, melioravit, impetravit, meritus eſt, demeruit.* Matth. 16. v. 26. *Quid proderit homini* לו רבח אלעאלם כלה *ſi lucratus fuerit mundum univerſum.* Matth. 25. v. 16. ורבח חמס ונאה *& lucratus fuit quinq; libras* ſeu *talenta.* Ibid. *Ecce alia quinq; talenta* רְבַחְתֻּ *lucra-*
E *tus ſum.* 1. Pet. 3. v. 1. יִרְבַּחוּנְהֻם *lucrifaciant eos abſq; ſermone.* 1. Cor. 15. v. 3. *Non* אִרְבַּח *lucrabor quicquã.* 1. Cor. 10. v. 22. לְאִרְבַּח *ut lucrer infirmos*: acquiram. Act. 36. v. 2. *Et* ירבח *quæſtum præbebis operariis.*

Nom. רִבְח ribh, & רבאח *lucrum, quæſtus, uſura, utilitas, impetratio.* ארבאח *lucra.*

מַרְבּוּח marbuh *impetratus*: Plur. מַרְבּוּחִין marbuhin *impetrati.*

רבט. Arab. רְבַט rabat *ligavit, alligavit, vincivit, cinxit,*

cinxit, compedivit. Matth. 12. v. 29. ירבט אלקוי A
ligabit fortem. Matth. 16. v. 19. ומא רבטתה עלי
אלארץ יכן מרבוטא פי אלסמואת *& quod ligaveris
ſuper terrā, erit ligatū in cœlis*. Mat. 22. ארבטוא
ligate manus ejus, & pedes ejus. Matth. 26.
וְרַבְטוּה *& vinxerunt eū*. Luc. 8. ירבט באלסלאסל
& vinciebatur cathenis. 1. Petr. 1. v. 13. פארבטוא
& præcingite lumbos cordis veſtri. Alc. רבטנא
עלי קלבהא *ligavimus ſuper cor illius*. Alc. 3.
רבטוא. Paſſ. ארתבט *ligatus fuit*. Rom. 7. *Mulier* מרתבטה *alligata viro*.

Nom. רבטה rabta *commiſſura, junctura, cōpages, faſcis, faſciculus*: Pl. רבטאת rabtat, & רבאט *vincula, ligamenta*. רבט אלאזהר rabt alazhar *ligatura venefica*. B

מרבוט *vinctus, ligatus*.

רביטה rabita *eremus*. ✠ רואבט ravabit *monachi*.

מרבט muſrabit *eremita, anachoreta*. ✠ מרתבט *alligatus*.

רבך Inde Piel מרבכת *frixa, placenta frixa, toſta*. Lev. 6. v. 21. מרבכת, Targ. רביכא *frixam afferes eam*.

Nom. מרבכת *frixorium, ſartago, patella*, in qua friguntur torrenturve carnes. 1. Par. 23. v. 29. ולמרבכת *& ad frixorium*. ✠ Chald. רביך *frixus*. C

Rabb. רבך *frixit, torrefecit*.

תרבוכה *ſonitus*, qualem edunt quæ friguntur aut torrentur, *ſtrepitus, tumultus*: Pl. תרבוכות *ſoni, tumultus*.

רבוכת *frixio, toſtio*.

רבל. Inde Rabb. ארבל & מרבל *cribrum*.

Verb. רבל *cribravit*.

Arab. רבל rapel *germinavit, pullulavit* altera vice. D

רבן. Arab. ארבן arban *ſignum dedit*.

רבע duo ſignificata habet. I. רבע, Chald. רבע, ex uſu Chald. *cubuit, incubuit, recubuit, concubuit, accubuit, demiſit ſe, incurvavit ſe, flexis quatuor cruribus jacuit*: propriè de quadrupedibus. Lev. 18. v. 23. *Et fœmina non ſtabit ante jumentum* לרבעה, Targ. למשלט בה *ut ſuccumbat ei*. Lev. 20. v. 16. *Et fœmina quæ acceſſerit ad omne jumentum* לרבעה אתה, Targ. למשלט בה *ut ſuccumbat ei*. Hiph. הרביע, Chal. ארבע *accumbere, concumbere, coire fecit*. Lev. 19. v. 19. *Jumētum tuum non* תרביע, Targ. תרבב *ſinas concumbere cum altera ſpecie*: Tantùm. Chald. Num. 22. ותרבץ, Targ ורביעת *& ſuccumbebat ſub Bileam*. Exod. 23. רובץ, Targ. רביעא *ſuccumbens ſub onere ſuo*. Gen. 24. v. 11. ויברך, Targ. Jeroſol. וארבע *& fecit procumbere camelos*. E

Nom. רבע, Foem. רבעה, Chald. רבוע *cubitus, accubitus*. Pſ. 139. v. 3. *Semitam meam* ורבעי *& accubitum meum munivisti*. ¶ Deinde, רבע

quartale, quarta pars: Plur. רבעים *quartalia*. 1. Sam. 9. *Ecce invēta eſt in manu mea* רבע *quarta pars ſicli argenti*. Targ זוזא חדא *denarius unus*. Ezech. 1. v. 17. *Super quatuor* רבעיהן *quadris earum*: צלעות. Targ. סטריהן *lateribus earum*. Ezech. 43. v. 16. רבוע אל ארבעת רבעיו *quadratum erat ad quatuor quadraturas ſuas*.

רבע *idem*. Num. 23 *Quis numeravit pulverē Jacob, & numerabit* רבע *quartam partem Iſraëlis?* Targ. חדא מארבע *unum ex quatuor caſtris Iſraëlis*: unum ex quatuor vexillis. quatuor enim erant vexilla, & ſub quolibet vexillo pars quarta populi.

רבוע, Chald רביע *quadrus, quadratus*: Plur. רבעים *quadrati*. Foem. רבועה *quadrata*. B

מרבע, Arab. מרבע murabba *idem*. Foem. מרבעת *quadrata*: Plur. מרבעות *quadrata*.

ארבע, Chald. ארבע, Arab. ארבע, Maſcul. ארבעה, Chald. ארבעא, Arab. ארבעה *quatuor*: Plur. ארבעים, Chal. ארבעין, Arab. ארבעין arbain *quadraginta*. Duale. ארבעתים *quadruplū*, quatuor pro uno. 2. Sam. 12. v. 5. *Et agnam reddes* ארבעתים *quadruplo*. Targ. על חד ארבעה *pro una quatuor*. Juxta Grammaticam: bis quatuor; quòd eſſet duplum Legis. Exod. 21. verſ. 37. *Si furatus quis fuerit bovem aut ovem, & mactaverit aut vendiderit, quinque boves reddet pro bove*, וארבע *& quatuor oves pro ove*. C

רביעי, Chald. רביעי, Arab. ראבע rabi *quartus*. Foem רביעית *quarta, & quarta pars*. 2. Reg. 10. v. 30. בני רבעים *filij quartani ſedebunt tibi ſuper throno Iſraelis*. pro בנים. Et ſunt Joachaz, Zacharias, Jarobam, Joas.

רבעים *quartani*, quarta generatio, *abnepotes*. Exod. 20. *Requirens iniquitatem patrum ſuper filios, contra tertianos & contra* רבעים *quartanos*. Targ. דר רביעי *generationem quartam*. D

Chald. רביעין *inſtrumenta muſica*, tabulæ tenues, quibus luditur, quatuor chordarum. 2. Sam. 6. v. 5. ובמנענעים, Targ. וברביעין *& in quadruplicibus*. ✠ Syr. ארביעא *nablium*.

Chald. מרבועא *cubile feræ, luſtrum*. Amos 3. *An dabit leunculus vocem ſuam* ממעונתו *ex habitatione ſua?* Targ. ממרבועתה *ex cubili ſuo*.

Syr. מרבעא *matrix*, in qua jacet fœtus. Rom. 4. ובמרבעא *& in matrice mortua Sara*. ✠ מרבע *quadratum*. ✠ רבעין *quadrantalia, metreta*, menſuræ genus. E

Arab. ארבע irba *quartus dies*, dies mercurij. ✠ תרביע *cubus*, quadratum: Item *quadrans aſtronomicus*. ✠ רבע *quartana febris*.

Verb. רבע rabba *quadravit*: item *in quatuor partes diviſit*.

Propr ארבע. Inde קרית ארבע: Gen. 35.

II. Arab. רבע *germinavit*. Gen. 1. *Priusquam* ירבע *germinaret*.

Nom.

A Nom. רביע, Syr. רְבִיע *ver.* ברביעא *in vere.* רביעי *vernalis.*

רַבַע rabe *herba, fœnum.* רבעאלהטאף raba alchotaf *herba hirundinis*, chelidonium.

רבץ duo ſignificata habet. I. רָבַץ *cubuit, accubuit, decubuit, jacuit:* proprium animalium quadrupedum. Gen. 49. v. 9. *Incurvavit ſe,* רָבַץ *accubuit ſicut leo.* Eſa. 14. v. 30. *Et pauperes ſecurè* יִרְבָּצוּ *cubabunt.* Targ. יִשְׁרוֹן *habitabunt:* Metaphora. ſicut oves in deſerto paſcentes absq; metu. Eſa. 11 v. 6. *Pardus cum hœdo* יִרְבָּץ *cubabit.* Targ. יִשְׁרֵי *habitabit.* Zoph. 2. v.
B 7. *In veſpera* יִרְבָּצוּן *accubabunt.* Targ יְבִיתוּן *pernoctabunt.* LXX. *καταλύσουσιν.* Ibid. וְרָבְצוּ *& cubabunt in medio ejus greges.* Targ. וְיִשְׁרוֹן *& habitabunt.* Gen. 4. *Ad januam peccatum* רוֹבֵץ *cubat.* Targ. in Eccleſ 10. ad: זְבוּבֵי מָוֶת *muſcæ mortis:* וְיִצְרָא בִישָׁא דִשְׁכֵן עַל תַּרְעֵי לִבָּא *& figmentum malum, quod cubat ad portas cordis.* Deut. 22. *Et mater* רוֹבֶצֶת *cubans ſuper pullis, aut ſuper ovis.* Hiphil הִרְבִּיץ *cubare fecit, ſtravit, fundavit.* Pſal. 23. *In paſcuis graminoſis* יַרְבִּיצֵנִי *faciet me cubare.* Ezech. 34. *Ego paſcam oves meas, &
C ego* אַרְבִּיצֵם *cubare eos faciam.* Absolutè: Cant. 1. *ubi paſcas, ubi* תַּרְבִּיץ *cubes in meridie.* Paſtor paſcit oves uſq; in meridiem: poſtea in meridie eas cubare ſinit. Eſa. 54. v. 11. *Ecce ego* מַרְבִּיץ *cubare facio ſuper ſtibio lapides tuos.* Targ. כָּבֵשׁ *ſterno.*

Nom. רֵבֶץ, & מַרְבֵּץ, & מַרְבֵּץ *cubitus, accubitus, cubile:* locus ubi ferę cubant. Ezech. 25. *Et filios Ammon* לְמַרְבַּץ צֹאן *in cubile ovium.* Targ. לְבֵית מְשְׁרֵי *in domum habitationis.*

Rabb. מַרְבִּיצֵי תוֹרָה *præſides Academiæ*, qui
D multos habent diſcipulos in Talmud.

II. Rabb. הִרְבִּיץ *conſperſit aquâ.* Talm. הַמַּרְבִּיץ את ביתו *qui ſpargit aquam in medio domus ſuæ.* אשה חכמה מרבצת ביתה בשבת *mulier ſapiens ſpargens aquam in domo ſua in Sabbatho.*

רבק רָבַק. Inde מַרְבֵּק locus, ubi ſaginantur vituli, *ſaginarium*, aut *ſaginatio.* 1. Sam. 28. *Et mulieri erat vitulus* מַרְבֵּק *ſaginationis.* Targum פַּטִּים *pinguis.* Jer. 46. *Mercenarij ejus, in medio ejus, ſicut vituli* מַרְבֵּק, Targ. רִבְקָה *ſaginationis.* Qui ſunt in domo ſaginationis, edunt, bibunt, non egrediuntur ad bellum.

E Chald. רִבְקָה *ſaginatio.*

Rabb. רָבַק *ſaginavit, pinguefecit, farcivit.*

רבש Arab. רבש *luxus.*

רגג duo ſignificata habet. I. Chald. & Syr. רַג & רְגַג: Piel רַגֵּג *deſideravit, concupivit, appetijt.* Pſal. 102. אִוָּה, Targ. רַגִּיגְתַהּ *deſideravit eam ad habitationem ſibi.* Job. 14. *Ad opus manus tuæ* תִכְסֹף, Tar. תְּרַגֵּג *deſiderabis.* Syr. Act. 20. *Et veſtes non* רגת *deſideravi.* Rom. 7. v. 7. *Non* תֶּרַג *concupiſces.* מְרַגַּג *concupiſcibilis.*

A Pasſ. Syr. אתְרַגַּג *deſideravit.* Matth. 13. אתְרַגְּגוּ *deſiderârunt videre.*

Chald. שַׁרְגֵּג *perſuaſit, ſeduxit.* Pſ. 78. v. 36. וַיְפַתּוּהוּ, Targ. וְשַׁרְגְּגוּן *& ſeduxerunt eum.*

Nom. רַגְגָּא, & רִגָּא, & רְגִינָא, & רִגְּא, & רִגְרוּג *deſiderium, ingenium:* Plur. רְגִיגִין *deſideria.*

שַׁרְגּוּגִין *ſimplices*, qui facilè perſuadentur, *fatui.* אֲרִג *deſiderabile.*

II. Arab. רגג. Inde ארג & ארתג *commotus fuit.* Matth. 21. ארתגת אלמדינה כלהא *commota eſt civitas tota.* Matth. 24. *Virtutes cæli* תרתג *commovebuntur.* Joh. 11. v. 38. וארתג ישוע פי נפסה *& commotus fuit Jeſus in anima ſua:* fremuit.
B Pſ. 2. *Quare* ארתגת *commota ſunt gentes?* fremuerunt. רגת רַגָּא *tremuit tremore.*

Nom. ארגג *fortior, potentior:* in Avic.

רגא in רגה vide.

רגב רֶגֶב. Inde Nom. רגב *gleba terræ:* Plur. רְגָבִים partes terræ cohærentes, *gleba.* Sunt ſciſſuræ aut rimæ terræ ex calore & pluvia. Job. 38. v. 38. וּרְגָבִים *& glebæ cohæreſcent:* condenſabuntur. Sunt partes pulveris in vaporibus, ſuprà in aëre. Job. 21. v. 33. *Dulces
C fuerunt ipſi* רִגְבֵי נָחַל *glebæ alvei.* Targ. גַּרְגִּשְׁתָּא *gleba.* LXX. *χάλικες ſilices.*

רגד Arab. רגדה rágda *planicies aquæ:* Plur. רגדאת ragdit *planicies aquarum.*

רגה Syr. רְגָה, idem quod רְגַג, *deſideravit, concupivit.* Marc. 5. דנרגיה *ut concupiſcat eam.*

Arab. רגא ragi: Pasſ. אתרגא atragi *fidit, confidit, ſecurus fuit, ſperavit, expectavit.* Pſ. 33. *Anima noſtra* רגת *expectavit Dominum.* Pſ. 40. *Expectans* רגות *expectavi Dominum.* Pſal. 37.
D *Qui verò* ירגון *expectabunt Dominum.* Pſal. 22. רגוך *expectârunt te.* Pſal. 37 ארג *expecta Dominum.* Epheſ. 1. v. 12. וְרַגוֹנָא *& ſperavimus in Chriſto.* Pſal. 69. אתרגא *ſpera in Deo.* Pſal. 145. *Oculi omnium in te* יתרגון *ſperant.* Matth. 11. v. 3. אם נתרגי אחר *aut expectabimus alium?* Luc. 2. יַרְגוּ *expectabat conſolationem Iſraëlis.* Alcor. Azan. וַאַרְגוּא אַלְיוֹם אַלְאַחֵר *& ſperate diem poſtremum.*

Nom. רַגָא ragi *fiducia, ſpes.* רגאוכם *ſpes veſtra.* קליל אלרגא calil arrage *deſperans.* קלה רגא cillat rage *deſperatio.*

רגז רְגַז, Chald. & Syr. רְגַז *motus, commotus, con-
E citatꝰ fuit corpore* vel *animo.* Corpore, *tremuit, cõtremuit, trepidavit, præ metu* aut *ira:* ſede vel loco *motus fuit.* Animo, *pavit, expavit, metuit, timuit, perturbatus, iratus, indignatus, rixatus fuit, doluit.* De corpore: Eſa. 14. v. 9. *Infernus deſubter* רָגְזָה, Targ. זָעַת *commotus eſt in occurſum adventus tui.* 1. Paral. 17. *Et ponam locum populo meo Iſrael, & habitabit ſub eo*, ſeu *in loco ſuo, nec* יִרְגַּז *movebitur ampliùs.* De animo, pavere, expaveſcere; Exodi 15.

 Audive-

Audiverunt populi יִרְגָּזוּן, Targ זָעוּ *commoti ſunt.* Pſal. 4. רִגְזוּ *commovea mini, nec peccetis*. Targ. זָעוּ מִנֵּהּ *commoveamini ab eo:* Deum timete. Lxx. ὀργίζεσθε *iraſcimini.* Et ſic citat Paulus ad Epheſ. 4. 1. Sam. 14. v. 15. וַתִּרְגַּז, Targ. וְזָעַת *& commota fuit terra: quia erat ex terrore Dei.* Iraſci: Gen. 45. v. 24. *Ne* תִּרְגְּזוּ *commoveamini in via.* Targ. תִתְנַצּוּן *rixemini.* Ezech. 16, וַתִּרְגְּזִי־לִי *& commota fuiſti contra me in omnibus iſtis:* irata fuiſti mihi. Chald. Gen. 41. *Pharao* קְצַף, Targ. רְגַז *iratus fuit.* Syr. Luc. 15. v. 28. וּרְגַז *& indignatus fuit pater familiâs.* Arab. Pſalm. 9. רַגַּזְתָּ *increpaſti gentes.* Hiph. הִרְגִּיז, Chald & Syr. אַרְגֵּז *movit, commovit, dimovit, tranſtulit, terruit, conturbavit, perturbavit, irritavit, ad iram provocavit.* 1. Sam. 28. *Cur* הִרְגַּזְתַּנִי, Targ. אַזְעֶתְנִי *commoviſti me:* excitaſti me. Eſa. 13. *Propterea cœlos* אַרְגִּיז, Targum אָזִיעַ *commovebo.* Chald. Thren. 5. הַכַּעַס אֲשֶׁר הִכְעִיסוּ, Targ. בְּאַרְגָּזוּתָא דְאַרְגִּיזוּ *in ira qua irritavit.* Eſa. 3. verſ. 16. *Et pedibus ſuis* תְּעַכַּסְנָה, Targ. מַרְגְּזָן *commovent.* Syr. Rom. 9. אַרְגֵּזְכוֹן *commovebo vos.* Hithpaël אִתְרְגַז *commotus, iratus fuit.* Eſa. 37. *Et* הִתְרַגֶּזְךָ *commoveri tuum contra me.*

Nom. ex Kal: רֹגֶז, Fœm. רָגְזָה, Chald. רוּגְזָא & רְגוֹזוּת, Arab. רַגְּז rags, & רגם, Alc. רגז *commotio, trepidatio, tremor, terror, ira, indignatio.* Job. 3. *Non quievi, & venit* רֹגֶז *commotio:* metus, illud, quod metui Ibid. *ceſſarunt* רֹגֶז *commotionem:* commovere terram. Eſa. 14. v. 3. *Jehova dabit requiem à labore,* וּמֵרָגְזְךָ *& à commotione tua.* Targ. מִפּוּרְחָנָךְ *à dominio tuo:* tyrannide tua. Ezech. 12. *Et aquas tuas* בְּרָגְזָה *in commotione & in metu bibes:* anguſtia & afflictio ſignificatur. Lxx. μετ᾽ θλίψεως *cum afflictione.* Chald. Levit. 20. *Et dabo* פָּנַי *faciem meam contra illum.* Targum רוּגְזִי *iram meam.*

Ex Piel: רַגָּז *commotus, timidus.* Deut. 28. *Et dabit Dominus tibi ibi cor* רַגָּז, Targ. דָּחִיל *timidum.*

Chald. אַרְגָּזָא & אַרְגָּזוּת *irritatio.*

מַרְגְּזָן *furioſus.* Fœm. מַרְגְּזָנִית *furioſa.*

רגל quatuor ſignificata habet. I. Inde רֶגֶל, Chald. רְגַל, Arab. רגלה ragla *pes, crus:* Dual. רַגְלַיִם, Chal. רַגְלִין & רַגְלַיִן, Arab. רגלין raglin *pedes.* Ezech. 29. *Non tranſibit per eam* רֶגֶל *pes hominis,* וְרֶגֶל *& pes jumenti non tranſibit per eam.* Gen. 30. *Et benedixit Jehova te* לְרַגְלִי *ad pedem meum.* Targ. בְּרִילִי *propter me.* Aut à tempore, quo ad te perveni. Deut. 11. v. 10. *Deinde riges* בְּרַגְלְךָ *pede tuo.* ſcil. rivos ducendo. 2. Paral. 16. v. 12. *Et ægrotabat Aſa in anno 39. regni ſui* בְּרַגְלָיו *in pedibus ſuis, uſq;* לְמַעְלָה חָלְיוֹ *ad aſcenſum morbus ejus.* Tumor, qui erat in ejus pedibus, aſcendebat à planta pedis ejus, uſq; ad verticem ejus. Gen. 33. *Et ego deducam ſenſim* לְרֶגֶל *juxta pedem operis, quod eſt ante me,* וּלְרֶגֶל *& juxta pedem puerorum.* pes pro veſtigio. Secundùm quod judico ambulare poſſe pecora & pueros. vel propter pecora & pueros 1. Sam. 25. v. 27. *Et quinq; puellæ ejus, quæ ambulabant* לְרַגְלָהּ *ad pedem ejus.* Targ. לְקִבְלַהּ *ante eam:* pediſſequæ. Ibid. *Et detur pueris ambulantibus* בְּרַגְלֵי אֲדֹנִי *in pedibus domini mei.* Targ. *Qui miniſtrant* קֳדָם רִבּוֹנִי *coram domino meo.* 2. Sam. 15. *Egreſſus eſt rex, & tota domus ejus,* בְּרַגְלָיו *in pedibus.* Targ. עִמֵּהּ *cum ipſo:* ſequebatur ipſum. Jud. 4. v. 10. *Et aſcendit* בְּרַגְלוֹ *in pede ejus.* Targ. עִמֵּהּ *cum ipſo:* in veſtigio ejus, poſt eum. Deut. 11. v. 6. *Et omnem ſubſtantiam, quæ erat* בְּרַגְלֵיהֶם *in pedibus ipſorum,* Targ וְעִמְּהוֹן Eſa. 41. v. 2. *Vocabit eum* לְרַגְלוֹ *ad pedem ſuum.* Targ. לְאַתְרֵהּ *ad locum ſuum:* ubicunq; inceſſerit. Exod. 11. v. 8. *Et cunctus populus, qui eſt* בְּרַגְלֶיךָ *in pedibus tuis.* Targ. עִמָּךְ *tecum.* Lxx. ὃ σὺ ἀφηγῇ *quem tu ducis.* Gen. 18. *Et lavate* רַגְלֵיכֶם, Targ. רַגְלֵיכוֹן *pedes veſtros.* Cibum capturi olim, ut & nunc quibusdam in locis, cingula ſolvebant priùs, calceos exuebant, & pedes lavabãt. Sic, Luc 7. *Aquam pedibus meis non dediſti ad abluendum.* Gen. 24. v. 32. *Ad lavandum* רַגְלָיו *pedes ejus.* Vulg. *pedes camelorum.* Eccl. 4. *Cuſtodi* רַגְלְךָ *pedem tuum, cùm ibis ad domum Dei.* Inde Judæi ante Synagogas ſuas habent ferrum muro infixũ, in quo calceos purgant, antequam Synagogam ingrediantur. ¶ Per Synecdochen, רַגְלַיִם *pedes,* quicquid eſt infra alvum, *pudendum, genitale.* Gẽ. 49. *Et legiſlator* מִבֵּין רַגְלָיו *ex inter pedes ejus.* Tar. מִבְּנֵי בְנוֹהִי *à filijs filiorũ ejus.* Sicut, Deut. 28. *Et in ſecundinam ſuam, quæ egreſſa eſt* מִבֵּין רַגְלֶיהָ *ex inter pedes ejus.* Targ. מִנַּהּ *ex ea.* Eſa. 7. v. 20. *In die illa radet Dominus novacula mercede conducta trans fluvium, in rege Aſſyriæ, caput* וְשַׂעַר הָרַגְלַיִם *& pilum pedum, & etiam barbam abſumet:* pubem. Eſa 36. v. 12. *Et bibant* מֵימֵי רַגְלֵיהֶם *aquas pedum ſuorum, vobiſcum:* urinam, quæ inter pedes emittitur. Ita Maſoritæ in margine notant eſſe legendum, pro eo quod in contextu ſcribitur, שֵׁינֵיהֶם *urinam ſuam.* Jud. 3 v. 24. מֵסִיךְ הוּא אֶת רַגְלָיו *tegit ipſe pedes ſuos.* Targ. עָבֵד הוּא יָת צוֹרְכֵהּ *facit ipſe neceſſitatem ſuam.* ¶ Pl. רְגָלִים ſicut פְּעָמִים, *vices.* Num. 22. v. 28, & 33. *Percuſſiſti me iſtis tribus* רְגָלִים, Targ זִמְנִין *vicibus:* ter. Lxx. καιροὺς *temporibus.* Exod. 23. v. 14. *Tribus* רְגָלִים, Targum זִמְנִין *vicibus feſtum celebrabis mihi in anno.* ¶ Inde Rabb. רֶגֶל *feſtum, ſolennitas.* שָׁלֹשׁ רְגָלִים *tria feſta,* paſchatis, hebdomadum & tabernaculorum. עוֹלֵי הָרֶגֶל *aſcendentes ad feſtũ.*

רגלי,

רַגְלִי, Chal. רַגְלִי, Rabb. רְגִיל, Arab. רגיל ragil *pedes*, pedibus incedens, *pedeſter*, miles pedeſtris: Plur רַגְלִים, Chal. רַגְלָאִין, Arab. רגאלה rigila *pedites*. Exod. 12. *& profecti ſunt, ex Raemſes in Succot, circiter ſexcenta millia* רַגְלִי, Targum גַּבְרָא רַגְלָאָה *pedites*. 1. Sam. 4. v. 10. *Triginta millia* רַגְלִי *peditum*. Lxx. ταγμάτων *ordinum*. Legerunt רְגָלִים *vexilla*: ob ד״ר ſimilitudinem. Jerem. 12. *Si cum* רַגְלִים *peditibus cucurriſti, & defatigarunt te, & quomodo inflammaberis cum equis*. A

רֹגֵל *fullo*, qui pedibus ſuis calcat veſtes laneas, cùm lavat ſeu præparat eas. quod eſt argutari pedibus: quando telam laneam rudem ſubigunt, pedibus ſubſultando itentidem. 2. Sam. 17. v. 17. *& Jonathan & Achimaaz ſtabant in fonte* רֹגֵל, Targum קַצָּרָא *fullonis*. In quo fullones lavabant veſtes. 1. Reg. 1. v. 9. *Qui eſt juxta fontem* רֹגֵל *fullonis*. B

מַרְגְּלוֹת *pedes*: vel *quicquid eſt infrà ad pedes*. Ruth. 3. *& deteges* מַרְגְּלֹתָיו, Targum רִגְלוֹהִי *pedes ejus, & cubabis*. Ibidem. *Et ecce mulier cubans* (juxta) מַרְגְּלֹתָיו *pedes ejus*. C

II. A רֶגֶל fit Verbum רָגַל, idem quod רָכַל, *detulit, detraxit, obtrectavit, fefellit*: vel quòd explorator pedibus obambulat de loco in locum: quòd hinc inde diſcurrit deferēdo vel explorando: vel literis ג״כ permutatis. Pſalm. 15. v. 3. *Qui non* רָגַל, Targ. אֲכַל קוּרְצִין *detulit ſuper lingua ſua*. Lxx. ἐδόλωσεν. Piel רִגֵּל *idem*: quando de perſona dicitur. 2. Samuel. 19. וַיְרַגֵּל *& detulit in ſervo tuo ad dominum meum regem*. Targ. וַאֲמַר עַל עַבְדָּךְ מִלִּין דְּלָא כְשָׁרִין *& dixit contra ſervum tuum verba non recta*. Lxx. μεθώδευσεν. ¶ Quando verò de loco dicitur, *exploravit*. Deut. 1. וַיְרַגְּלוּ, Targum וְאַלִּילוּ *& explorate eam*. Joſ. 7. v. 2. *Aſcendite*, וְרַגְּלוּ, Targum וְאַלִּילוּ *& explorate terram*: *Et aſcenderunt viri* וַיְרַגְּלוּ, Targum וְאַלִּילוּ *& explorârunt Ai*. Hiphil. הִרְגִּיל *duxit, deduxit, direxit* ad incedendum, *aſſuefecit*. Græcis ποδίζω *duco, aſſuefacio*. Hoſ. 11. v. 3. תִּרְגַּלְתִּי *deduxi Ephraim*. Targum דְּבָרִית בְּאֹרַח תַּקְנָא *deduxi in via recta*: Eduxi eos ex Ægypto pedetentim ſine labore: ſicut puer aſſuefit ad incedendum. ת pro ה Hiphil. Aut verbum formatum à nomine תִּרְגֵּיל: ut ת fiat radicale. Lxx. συνεπόδισα *colligavi*: ligavi pedes. Hieron. *quaſi nutricius fui*. Rabb. הִרְגִּיל *aſſuefecit, conſuefecit*. D E

Chald. רְגוֹל *colligatus, varius circa pedes*. Gen. 30. *Omne* עָקֹד, Targ. דְּרְגוֹל *ligatum*.

רוגלית *vitis pedata, fulta*: quæ non adhæret arbori.

Syr. רַגְלָא & אַרְגְּלָא *torrens, vadum*, quod pede tranſitur.

Rabb. מַרְגָּלִית *margarita*. A

רָגִיל *aſſuetus*. Pſal. 45. *Calamus ſcribæ* מָהִיר, Targum רְגִיל *exercitati*. שֶׁהָיָה רָגִיל לַעֲשׂוֹת *quæ ſolitus eſt facere*.

הֶרְגֵּל *uſus, conſuetudo*. ☧ מֻרְגָּל *uſitatus*. ☧ מַרְגָּל *uſitata moneta*. ☧ רְגִילוּת *converſatio*.

תַּרְנְגוֹל *gallus ſylveſtris*.

Propr. נֵרְגַל *idolum, figura*: 2. Reg. 17. v. 30.

Arab. רגל אלגראד ragal algirrid *pes locuſtæ*. רגל אל, ראב ragal algorab *pes corvi*: in Av.

רגילא & רגלה ragila *portulaca*. ☧ רגאל ragel *columna, fulcrum ædificij*.

III. Rabb. רָגַל *pedidit, pedes texit, purgavit ventrem, evacuavit*. B

רֶגֶל *foramen ani*, podex.

IV. Arab. רגל ragil *vir, maritus, homo*: Pl. רגאל & רגול rugul *viri, homines*: Dual. רַגְלַיִן, Alc. רַגְלָאן *duo viri*.

רגאלי rigili *virilis*. ☧ ברגלה birugla *viriliter*.

אתרגל *deſilijt ad pedes*.

רגם duo ſignificata habet. I. רָגַם, Chald. & Syr. רְגַם, Arab. רגם ragam *obruit lapidibus, lapidavit*, undique multitudine lapidum obtexit. Levit. 20. v. 27. בָּאֶבֶן יִרְגְּמוּ *lapide obruent eos*. Targum בְּאַבְנָא יִרְגְּמוּן *lapide jacient eos*. Deut. 21. וּרְגָמֻהוּ, Targ. וְיִרְגְּמֻנֵּהּ *& obruent eum omnes viri urbis ejus* בָּאֲבָנִים, Targum בְּאַבְנַיָּא *lapidibus*. Et ſine אֶבֶן addito: Levit. 24. וְרָגְמוּ, Targum וְיִרְגְּמוּן *& lapidabunt ipſum totus cœtus*. Chald. Exod 8 *& non* יִסְקְלוּנוּ *lapidabunt nos*. Targum. *Cogitabunt* לְמִרְגְּמָנָא *lapidare nos*. Syr. Marc. 12. רְגַמוּהִי *lapidarunt eū*. Joh. 9. *Tulerunt lapides* דְּנִרְגְּמוּנִיהִי *ut lapidarent ipſum*. Matth. 23. וְרָגְמַת *& lapidās ad te miſſos*. Hebr. 11. v. 37. אֶתְרְגִמוּ *lapidati ſunt*. Arab. Mat. 21. v. 35. ורגמוא בעצא *& lapidarunt aliquos*. Johan. 6. תרגם *lapidetur*. Act. 27. v. 19. רְגַמוּא *lapidârunt Stephanum*. Paſs. Chal. אִתְרְגֵם, Syr. אֶתְרְגֵם *lapidatus fuit*. Chal. Exod. 19. v. 13. סָקוֹל יִסָּקֵל, Targ. אִתְרְגָמָא יִתְרְגֵם *lapidando lapidabitur*. Syr. 1. Corinth. 11. v. 25. *Semel* אֶתְרְגְמֶת *lapidatus ſum*. C D

Nom. רֶגֶם, Form. רִגְמָה *collectio, congregatio, cœtus*. Pſalm. 68. *Principes Juda* רִגְמָתָם *collectio eorum*. E

מַרְגֵּמָה *acervus, cumulus lapidum*. Prov. 26. *Sicut ſcrupulus lapidis* בְּמַרְגֵּמָה *in acervo*. Targ. דְּטָסָא בְקַלְעָא *qui volat in funda*. Lxx. ἐν σφενδόνῃ *in funda*.

אַרְגְּמָן *purpura*.

Chald. תּוּרְגְּמִין *ligna connexa, rates*.

Rabb. רְגִימָה *lapidatio*, ſupplicij genus. Lapidabantur autem, 1. inceſtuoſus, accedens ad matrem, patris uxorem, filij uxorem, puellam deſponſatam, maſculū, jumentum. 2. Blaſphemus. 3. Idolatra, of-

ferens de ſemine ſuo idolo Molech. 4. A
Violans Sabbathum. 5. Maledicēs patri aut matri. 6. Impellens ſeu incitans ad idololatriam. 7. Filius immorigerus.

Alc. מרגום *lapidatus*.

II. Chald. תרגם, Arab. תַרְגַם targam *expoſuit per aliam linguam*, ex una lingua in aliam tranſtulit, interpretatus eſt liberiùs, quædam mutando aut etiam addendo, declarationis cauſa. Ezrę 4. מתרגם *expoſitus*. Syriacè. Matth. 1. v. 23. דמתתרגם *quod exponitur, nobiſcum Deus*. Arab. 1. Cor. 14. v. 47. *An iſti omnes* יְתַרְגַמוּן *interpretantur?*

Nom. תרגום, תַרְגוּם, Ar. תַרְגַמָה targama *trāſlatio*, B
traductio. Itē, *titul⁹ libri, inſcriptio, epitaphiū*: Pl. תַרְגוּמִים, Arab. תַרַאגִים taragim *trāſlationes*.

מְתַרְגֵם, & מְתוּרְגְמָן, & תוּרְגְמָן, Arab. מתרגם *mutargim*, & תרגמאן *turgumin*, Hiſpanicè *truſaman*, Turcicè *dragoman*, *interpres, tranſlator*: Pl. מְתַרְגְמִין, Arab. מְתַרְגַמִין mutargimin *interpretes*. Gen. 42. *Quia* הַמֵּלִיץ, Targ. מתורגמן *interpres inter eos*. ¶ Κατ' ἐξοχὴν, תַרְגוּם Targū *tranſlatio Bibliorum* ſeu *paraphraſis Chaldaica*. Item לשון כשדים *lingua Chaldæorū*, quæ C
& אֲרָמִי *Syriaca*, בַּבְלִי *Babylonica*, אַשּׁוּרִי *Aſſyria*, כַּלְדָאִי *Chaldaica*, & סוּרְסִאי dicitur: ut ſeptem habeat nomina. Ita autem interpretati ſunt, 1. תורה *Legē* ſeu *quinq; libros Moſis* אונקלוס הגר *Onkelus proſelytus*, filius ſororis Titi: qui vixit paulò ante templi devaſtationem, & doctrinā accepit à R. Eleazare, & R. Joſua; fuit.n. R. Eleazer magni diſcipulus: in diebus R. Gamalielis, cui buſta fecit. 2. נביאים *Prophetas* יוֹנָתָן בֶּן עֻזִּיאֵל *Jonathan filius Uzielis*, in Babylonia, inter Hillelis diſcipulos præcipuus, & juvenis doctrinam D
accepit ab Haggæo, Zacharia & Malachia 3 כתובים *Hagiographa* רַבִּי יוֹסֵף *Rabbi Joſeph*, cui & Targum in תְּרֵיסַר *Prophetas minores* tribuitur: vel juxta alios, עֲקִילָס *Aquila*. Deinde eſt תרגום ירושלמי *Targum Jeroſolymitanum*, a priori nonnihil diverſum: ſed tantùm in pręcipua loca תּוֹרָה *Legis*.

מתורגמן *Lexicon Chaldaicum*, in quo ab Elia Levita Germano hebraicè explicantur vocabula Chaldaica.

רגן רָגַן *murmuravit, muſſitavit, ſuſurravit*. Eſa. 29 E
v. 24. *& cognoſcent errones ſpiritu intelligentiā*: ורוגנים *& murmurātes diſcent doctrinā*. Niph. נרגן *idē*. Pſ. 106. וַיֵּרָגְנוּ, Tar. ואתרעמו *& murmurarūt in tentorijs ſuis*. Lxx. ἐγόγγυσαν. de quo, Nū. 13. וַיִּלֹּנוּ, Tar. ואתרעמו *& murmurabant cōtra Moſen, & contra Aharonem, omnes filij Iſraël*.

Nom. נִרְגָּן *ſuſurro, delator*. Prov. 16. v. 28. *& ſuſurrator dividit ducem*. Proverb. 18. v. 8. *verba* נרגן *ſuſurratoris tanquam verbera*.

Ch. מַרְגְנִין *ſcorpiones, ſpina aculeata*. ✠ מַרְגָנִית *margarita*. ✠ הַרְגָן *cauda*. ✠ הַרְגָנִין *herba amara*. A
Arab. מרגאן margin *corallium, radix*.

רגינה ragîna *tada* de pino aut cedro: itē *reſina pini*. רגינה ביצה ragina baîda *pix alba*.

רגם. Arab. רגם in רָגַשׁ vide.

רגע tria ſign. habet. I רָגַע, Chal. רְגַע, Arab. רגע raga *præceps, ſubitò motus, commotus, concitatus, (verſus, cōverſus, averſus, reverſus,) volutus fuit*: Trāſitivè, *movit, cōmovit, (vertit, convertit,) volvit, volutavit*. Job. 7. v. 5. *Cutis mea* רָגַע *cōmota fuit*. Targ. רטט *tremuit*: horruit. Tranſitivè: Job. 26. v. 12. *In virtute ſua* רָגַע *cōmovit mare* ים. Targ. גזר *ſcidit*. Eſa. 51. v. 15. & Jer. 31. v. 31. *Ego Dominus Deus tuus* רֹגַע *commovens* B
mare. Targ. רָגִיף *qui increpat*. Lxx. ταράσσων. Hiph. הִרְגִּיעַ, Arab. אַרְגַע *commovit concitavit*. Jer. 50. *Propterea ut* הִרְגִּיעַ *concitet terram, & cōmoveat habitatores Babyloniæ*: Infinitivus pręterito ſimilis. Arab. Pſalm. 144. *Emitte ſagittas tuas*, פארגעהם *& conturba eos*. Alc. 2. תם אליה תרגעון *tunc ad illum convertemini*.

Nom. רֶגַע, Chald. רגע & מַרְגוֹעַ *punctū, momentum*, tempus exiguum, breviſſimū: Pl. רְגָעִים *momenta*. Exod. 33. v. 5. רֶגַע אֶחָד אֶעֱלֶה C
momento uno aſcendam in medio tui, & conſumā te. Targ. שָׁעָה *hora una*. Lxx. ὁρᾶτε μὴ πληγὴν ἄλλην ἐπάγω ἐφ' ὑμᾶς *videte ne plagam alterā inducā ſuper vos*. Legerunt נגע אחר אעלה *plagā aliā adducā*: & reliqua addiderūt. ¶ כרגע, Ch. כְּמַרְגוֹעַ, Ar. באלרגוע *in momento, repente, ſubitò, citò*. Job. 21. וברגע, Targ. ובמרגוע *& in momēto in infernū detrudetur* Et כ ſubintellecto: Pſ. 6. *Revertētur, pudefiet* רָגַע, Tar. כשעא *ſubitò*. Lxx. διὰ τάχους. Jer. 4. *Subitò vaſtata ſunt tentoria ejus*, רָגַע *citò cortina ejus*. Tar. ומן חדא *uno tēpore* Eſa. 27. v. 3. *Ego Domin⁹ cuſtodio eā*, לִרְגָעִים, D
Targ. לְשַׁעְתָא *ad momenta rigabo eā*: ſingulis momētis, omni tēpore, ꝑpetuò. Pſ. 35: 20. *& cōtra* רִגְעֵי אֶרֶץ *fiſſuras terræ fraudes cogitabūt*. Significat hîc רְגָעִים *rimas, ſciſſuras*, loca abdita terræ: aut *quietos terræ*, homines quietos, humiles. Lxx. καὶ ἐπ' ὀργὴν *& in iracundia* acceperunt pro רֹגֶז *ira*.

אַרְגִּיעָה *momentū*. Jer. 50. *Quia* אַרְגִּיעָה (in) *momēto currere faciā eū ex illa*: כ ſubintellecto.

Rabb. רגישה *ſtigma*.

Arab. רגע raga *motus, ira, gyratio, volutatio*. E
תרגיע targia *revolutio, gyratio*.

II. Per antiphr. רָגַע *quievit*. Niph. נִרְגַּע *quietus fuit*. Jer. 49. v. 19. *væ gladius Domini, quouſq; nō qeſces? colligere ad vaginā tuā*, הֵרָגְעִי *quietus ſis, & ſile*. Hiph. הִרְגִּיעַ *qetavit, quietē dedit*. Jer. 31. v. 2. *Ambulādo* לְהַרְגִּיעוֹ *ut quietet ipſe Iſraelē*. Targ. לְאַשְׁרָאָה בֵּית נְיָחָה *ut collocaret in loco quietis Iſraelē*: ut offerat ipſe quietē Iſraëli. Eſa. 51. v. 4. *Quia doctrina à me exibit, & judiciū meū ad lucē populorum* אַרְגִּיעַ *quieſcere faciam*: collocabo, aut concitabo, ex ſignificatione priori.

Targ.

Targ. אגלי *revelabo.* Absolutè, *quievit.* Eſa. 34. v. 14. *Ibi* הִרְגִּיעָה *quievit noctua:* quietē invenit. Targ. יְשָׁרְיָן *habitabunt.* Lxx. *ἀναπαύσονται, requieſcent.* Deuter. 28. *& inter gentes illas non* תַרְגִּיעַ, Targ. תְנוּחַ *quieſces.*

Nom. מַרְגּוֹעַ & מַרְגֵּעָה *quies, requies.* Jerem. 6. v. 16. *& invenietis* מַרְגּוֹעַ, Targ. נְיָח *requiem animabus veſtris.* Lxx. *ἁγνισμὸν purificationem.*

III. Arab. רגע raga *verſus fuit* vel à re aliqua, vel ad rem aliquam, *averſus, reverſus, converſus fuit, pœnituit, retroactus fuit, retroceſſit, ſeceſſit.* Pſalm. 78. ורגעוא *& averſi ſunt.* Pſal. 59. *Si non* תרגעו *converſi fueritis.* Pſalm. 104. *Ad cubilia ſua* ירגעון *redibunt.* Pſalm. 100. *Juravit Dominus, & non* ירגע *pœnitebit.* Matth. 2. אן לא ירגעוא *ut non redirent ad Herodem:* ורגעוא *& reverſi ſunt per aliam viam.* Rom. 11. *Nec* ירגע *mutatur Deus.* Gen. 8. ורגעת אליה *& reverſa fuit ad eam.* Alcor. Man. פַרְגַעְנַאךְ אִלַי אֻמִּךְ *& reduximus te ad matrem tuā.* יַתְרַאגַע *retrocedet:* in Avicen. Alcor. 2. אַרְגַעְתֻּם.

Nom. רֻגוּע rugu *converſio, reditus, revolutio, declinatio.* C

מַרְגַע marga *menſura terræ:* Plural. מַרָאגַע *menſuræ.*

רגף. Chald. רְגַף: Paſs. אִתְרְגַף *motus fuit, tremuit.* Pſalm. 18. v. 8. וַתִּגְעַשׁ, Targum וְאִתְרְגִפַת *& mota fuit, & tremuit terra.* Pſalm. 46. יִרְעֲשׁוּ, Targum מִתְרַגְּפִין *moventur montes.* Pſal. 104. v. 33. *Qui reſpicit terram,* וַתִּרְעָד, Targ. ומִתְרַגְּפָא *& tremuit.*

Arab. ירגף *dicetur ſine ratione:* Avicen.

Alc. רגף *fulgor.*

רְגִיפָה *libum, placenta* ex ovis: Plur. רְגָאף *placenta.* D

רגש duo ſignificata habet. I. רְגַשׁ, Chald. & Syr. רְגַשׁ, ſicut רְגַז, *convenit, congregatus fuit, magno ſtrepitu & tumultu concurrit: ſtrepuit, tumultuatus eſt;* per metalepſin. Pſal. 2. *Quare* רָגְשׁוּ, Targum מִתְרַגְּשִׁין *convenerunt gentes?* Syr. Act 4. *Quare* רְגַשׁוּ *concurrerunt gentes?* Paſs. Chald. אתרגש *commotus fuit.* Pſalm. 18. וַתִּרְעַשׁ, Targum ואתרגש *& commota fuit terra.* Hiphil. Chald. אַרְגֵּשׁ, in Daniele הרגיש. Dan. 6. v. 7. הַרְגִּישׁוּ *concurrerunt ad regem.* Pſalm. 55. *Meditabor* וְאָהִימָה, Targum ואַרְגִּישׁ *& tumultuabor.* Joſ. 7. v. 3. *Ne* תְּיַגַּע *pertingas illuc.* Targum תַרְגֵּשׁ *concurras.* E

Nom. רְגֵשׁ, Foem. רִגְשָׁה, Chaldaicè רגוש & אתרגשות *conventus, concurſus, congregatio, ſtrepitus, tumultus.* Pſalm. 55. verſ. 15. *In domo Domini ambulavimus* בְּרָגֶשׁ *cum conventu:* cum ſocietate. Targ. בִּסְרְהוּבְיָא *cum feſtinantia.* Inde eſt quòd Judæi in ſynagogas ſuas feſtinanter currunt. Pſalm. 64. v. 3. *Abſcondas me à cœtu malignorum,* מֵרִגְשַׁת פֹּעֲלֵי אָוֶן *à conventu facientium iniquitatem.* Lxx. *συστροφῆς.*

Syr. בני רגשי bona erges *filij tonitrui.*

II. Rabb. Hiphil. הִרְגִּישׁ, Syr. ארגש *ſenſit, conſenſit.* Marc. 5. v. 29. וארגשת *& ſenſit in corpore ſuo.* Actor. 13. v. 27. ארגשו *conſenſerunt in eo.*

Nom. Syr. רגיש *conſentiens, conſcius.* Foem. רְגִישָׁא *conſcia.* Actor. 5. v. 2. רְגִישָׁא *conſcia erat uxor ejus:* conſenſerat.

Chal. רגש, Rab. רגשות, & הרגש, & הַרְגָּשָׁה *ſenſus:* Plur. Chald. רִגְשִׁין, Rabbin. הַרְגָּשׁוֹת *ſenſus.* B

מֻרְגָּשׁ, Fœm. מֻרְגֶּשֶׁת *ſenſibilis.* נֶפֶשׁ הַמַּרְגֶּשֶׁת *anima ſenſitiva.* החמשה הרגשות שהם הראות והשמע והריח והטעם והמשוש *quinq; ſenſus, qui ſunt: viſus, auditus, olfactus, guſtus & tactus.* כֹּחַ הַמַּרְגִּישׁ *vis ſenſitiva.* כחות הַמַּרְגָּשׁוֹת *vires ſenſitivæ.*

הרגיש *menſuræ genus.*

Arab. רגס ragas *conſideravit, obſervavit.*

תַּרְגִּיס *conſideratio, ſpecillum.* בלא תרגיס bile targis *inconſideratus, temerarius.* קִלָּה תַרְגִּיס quillat targis *inconſideratio, temeritas.*

רִגְס rigs *commotio.*

רדד tria ſignificata habet. I. רָדַד, Chald. רְדַד & רַד. Inde Hiphil. הֵרֵד *extendit, expandit, diſtendit, malleo diduxit in laminas, attenuavit.* 1. Reg. 6. v. 32. וַיָּרֶד *& expandit ſuper Cherubim aurum.* Targum ונסך *& operuit.* Lxx. *κατέβαινεν deſcendebat.* Piel. Chald רדד *idem.* Exod. 38. וַיְרַקְּעוּ, Targ. ורדדו *& diduxerunt in laminas.* Pſalm. 136. לְרֹקַע, Targ. לְרַדֵּד *expandenti terram ſuper aquis.*

Nom. רְדִיד, Arab. רד *peplum:* Plur. רְדִידִים, Arab. אַרְדָא, Chald רְדִידִין *velamina,* quibus æſtate operiuntur fœminæ in Arabia & Meſopotamia, *pepla.* Cant. 5. *Tulerunt* רְדִידִי *peplum meum à me.* Eſa. 3. *& tiaras* וְהָרְדִידִים *& pepla.* רְדִידִין Chald. *lamina.*

מוֹרָד *expanſio,* diductio in laminas. 1. Reg. 7. *Opus* מוֹרָד *expanſionis.*

II. רָדַד *ſubjecit, ſubdidit, humiliavit, dominatus eſt:* ut conveniat cum יָרַד *deſcendit.* Pſal. 144. v. 2. הָרוֹדֵד, Targum דִּמְכַבֵּשׁ *qui ſubjicit populos ſub me.* Pro quo habetur, 2. Sam. 22. ומוריד *& demittens:* deducens: à ירד *deſcendit.* Et Pſalm. 18. v. 48. וַיַּדְבֵּר *& ſubdidit.* Eſa. 45. v. 1. *Quem apprehendi dextrâ ejus* לְרַד *ad ſubjiciendum* ſeu *humiliandū coram eo gentes:* להכניע. Targ. למִמְסַר *ad tradendum:* Infinitivus Cal. Lxx. *ἐπακοῦσαι ut ſubjiciam.* Absolutè: Jud. 19. v. 11. *& dies* רַד, Targum מְאַךְ *ſubmiſſus* ſeu *humiliatus erat valde.*

III. Arab. רדד radad, & רַד radd *movit, volvit, vertit,*

vertit, avertit, convertit, retroëgit, reduxit, reſtituit, retulit, reddidit. Pſalm. 44. רדדתנא *convertiſti nos.* Pſalm. 85. רדדת *avertiſti captivitatem Jacob.* Pſalm. 54. v. 7. תרד *averte mala inimicis meis.* Pſalm 16. תרד *reſtitues mihi hæreditatem meam.* Matth. 26. v. 51. ארדד סיפך אלעמדה *reſtitue gladium tuum in vaginam ſuam.* Johan. 1. לנרד *ut reddamus reſponſum.* Jacob 5. v. 19. וַרְדָה *& convertit ipſum quis ab errore ſuo.* Alcor. פרדדנאה אלי אמה *& reduximus ſeu reſtituimus eum matri ſuæ.* Alc. ירדוכם *convertant vos.* רדוה *dimiſerunt eum.* Pass. ארתדד artadad, & אסתרד *converſus, reſtitutus, recuperatus fuit, rediit.* Pſalm. 35. וירתדוא *& convertentur.* Pſalm. 29. וליתדוא עלי אעקאבהם *& convertantur retrorſum.* ותסתרד ואילה *& recuperetur amiſſa:* in Avicen. Joh. 3. *& ibi* יתרדד *demorabatur.*

A

Nom. רד radd, Foem. רדה *motus, verſura:* Plur. רדאת raddat *motus, verſuræ.*

מרדה maradda *ſtylus:* Plur. מראדיד maradid *ſtyli.*

מרתד murtadd *converſus, averſus, transfuga.* ‡ מרדה *infideles, perfidi.* ‡ ארתדאד irtadd *converſio.*

C

רדא רדא in רדה invenies.

רדה quinq; ſignificata habet. I. רְדָה Chal. & Syr. רְדָא *demiſſus, delapſus fuit* è loco ſublimiori: de liquidis, *fluxit, defluxit, decurrit,* ut cõveniat cum יָרַד *deſcendit.* Jud. 14. v. 19. *Quod ex cadavere leonis* רָדָה *defluxiſſet mel.* Targum נסיח *deſumtum eſſet.* Tranſitivè, *deſumſit, detraxit:* cum עַל יָד Jud. 14. וַיִּרְדֵּהוּ, Targ. וּנְסָבֵהּ *& deſumſit illud ſuper manus ſuas.* Jerem. 5. v. 31. *& ſacerdotes* ירדו *deſument ſuper manus ſuas.* Accipient munera, ut pervertant judicium. Targ. מְסַיְּעִין *auxiliantur.* Lxx. ἐπεκρότησαν, Hieron. *applaudebant manibus ſuis.* Holland. correxit, *dominantur.* Syr. Joh. 7. v. 38. נרדון *fluent ex ventre ejus aquæ.* Matth. 9. דְּרָדָא הֲוָא *cujus fluebat ſanguis.*

D

Nom. Chal. & Syr. רדיאן *fluenta.* ‡ מַרְדִּית *fluxus, profluvium.* ‡ רָדְיָא *fluxa.*

Rabb מרדא *pala,* qua panis vel cinis ex furno educitur vel deſumitur.

Arab רדא ridi *peplum:* Plur. ארדיא *pepla.*

II. רדה, Chald. רְדָא, ſicut רָדַד *ſubjecit, ſubegit, ſubdidit, domuit, dominatus eſt, præfuit.* Geneſ. 1. וירדו, Targ. וְיִשְׁלְטוּן *& dominamini piſcibus maris.* Ib. וְיִרְדּוּ, Targum וְיִשְׁלְטוּן *& dominentur piſcibus maris.* Pſal 72. v. 8. וירד, Targ. וְיִשְׁלַט *& dominabitur à mari ad mare.* Joel. 4. *venite* רדו *ſubjicite, quia impletum eſt torcular.* Targ. דושו *calcate.* Lev. 25. v. 43. *Non* תרדה *dominaberis ei in duritie.* Targ תִפְלַח Ib. v. 53. *Non* ירדנו, Targ. יִפְלַח בֵּהּ *dominabitur ei in duritie.* Eſa. 14. v. 2. וְרָדוּ, Targ. וְיִפְלְחוּן *& dominabuntur in exactorib. ſuis.* 1. Reg. 4. *& ipſe* רֹדֶה, Targ. מַפְלַח *dominabatur in omni quod erat trans flumen.* Pſ. 68. *Benjamin* רֹדֵם *dominator eorum.* ‡ רֹדֵם. Lxx. ἐν ἐκστάσει *in mentis exceſſu:* accepit pro רדם, unde נִרְדָּם *ſomno oppreſſus.* Hoſiand. non correxit. Piel. רִדָּה *idem.* Jud. 5. v. 13. *Tunc* יְרַד *dominabitur reſiduis glorioſis in populo, Dominus* ירד *dominabitur mihi in fortibus.* ‡ יַרְדְּ: Hiphil. הִרְדָּה *idem.* Eſa. 41. v. 2. *& reges* יַרְדְּ *ſubiget.* Targum תבר *contrivit.* Lxx. ἐκστήσει *in ſtuporem mutet:* ut ſuprà.

Nom. רדי *dominans, exactor.*

B

III. Chal. & Syr. רְדָה, & רְדָא, & רְדָא, Arab. רדא *præfuit, docuit, erudivit, caſtigavit, corripuit.* Chald. 1. Reg. 12. *Pater meus* אפר, Targ. רְדָא *caſtigavit vos flagellis, & ego* אִיַּסֵּר, Targ. אֶרְדֵּי *caſtigabo vos ſcorpionibus.* Syr. Luc. 22. v. 16. אֶרְדִּיוּהִי *caſtigabo eum.* Arab. Actor. 1. v. 6. תרד *dominaberis rex ſuper Iſrael.* Pass. Chal אִתְרְדָא, Syr. אֶתְרְדִי *eruditus fuit* Chald. 1. Reg. 12. *Non* תוסרו, Targum תתרדון *caſtigabimini mihi.* Syr. Actor. 7. v. 22. וְאֶתְרְדִי *& eruditus fuit Moſes in omnibus.*

Nom. רָדָא & מַרְדָא *doctus, eruditus.*

רדויא *doctor, præceptor, pædagogus.*

מַרְדוּת *doctrina, diſciplina, eruditio, correctio.* מַכַּת מַרְדוּת *percuſſio caſtigationis.*

Arab. רדי *conſilium.*

IV. Chald. & Syr. רְדָא: Piel רדא *domavit, ſubegit* vel terram raſtris ſeu foſſione, *aravit, ſulcavit:* vel aquas aut mare, *natavit, navigavit,* iter fecit mari vel etiam terra, *migravit, profectus eſt, ivit, inceſſit.* Chald. Deut. 20. *Non* תַחֲרוֹשׁ, Targ. תרדי *arabis bove.* Syr. Marc. 4. v. 34. וּרְדוּ *& ſulcârunt mare, & venerunt ad terrã.* Marc. 10. v. 7. וּכְדרדא *& cùm proficiſceretur in via.* Luc. 2. v. 15 נרדא *proficiſcamur uſq; in Bethlehem.* Act. 13. ורדו *& profecti ſunt per mare.* Actor. 20. וּרְדִין בְּיַמָּא *& profecti ſumus per mare:* navigavimus. Act. 9. דָּרְדִין *qui ambularent in via iſta.*

Nom. Chald. רדי *arator.* ‡ מורדין *aratio.*

Syr. מַרְדְיָא & מוֹרְדְיָא *ligones, remi.*

מַרְדָא & מַרְדִית *profectio, navigatio, iter, via.*

Rabb רְדִיָה *vitula triennis,* ab arando.

רְדָאה *panis groſſus.*

Chald רדון *currus, ſpidior.*

E V. Ar. רדי *malus:* Fœm. רדיה & רדיא *mala.* ‡ ארדאה *malicia.* אלכלט רדי *humor malus:* in Avic. אלעאלם אלרדי *ſeculum malum.*

רדל Arab. cũ ר punctato, רדל radal *abominatus eſt, abjecit, rejecit, reprobavit, deſpexit, vilipendit, nihili fecit.* Pſ. 33 וירדל *& reprobabit conſilia principum.* Pſ. 94. רדלוא *deſpexerunt populum tuum.* Pſal 14. ורדלוא *& abominabiles facti ſunt.* Mat. 21. v. 42. אלחגר אלדי רדלה אלבנאון *lapis quem reprobârunt ædificantes.* Hiph. ארדל ardal *idem.* Act. 6.

Actor. 6. v.11. *Lapis quem* ארולחמוה *abjeciſtis* A *eum vos.*

Nom. מַרְדוּל mardul *abjectus, reprobatus.* רדלא, & רְדָאלָה, & מרדולה *abominatio, rejectio.*

רדם duo ſignificata habet. I. Niphal. נִרְדַּם *ſopitus, ſoporatus, profundo ſomno oppreſſus eſt* vel *fuit.* Jon. 1. v. 5. וַיֵּרָדַם, Targum ודמך *& dormivit.* Jud. 4. *& ipſe* נִרְדָּם, Targ. דָּמִךְ *dormivit.* Prov. 10. נרדם, Targ. וְדָמִךְ *qui dormit in meſſe, filius ignavus eſt.*

Nom. תַּרְדֵּמָה *ſopor,* ſomnus eſt profundior, arctior & fortior quàm שנה. Gen. 2. B *& immiſit Dominus Deus* תַּרְדֵּמָה, Targ שִׁנְתָא *ſomnum ſuper hominem.* Lxx. ἔκστασιν *ſoporem.* Sic, Actor. 10. *cecidit ſuper illum* ἔκστασις *ſopor.* Syrus תמהא *mentis exceſſus.* Job. 33. *Cùm cadit* תַּרְדֵּמָה, Targum שנתא עֲמִיקְתָא *ſomnus profundus ſuper homines.* Lxx. δεινὸς φόβος *gravis timor.* 1. Sam. 26. *Quoniam* תרדמת יהוה *ſopor Domini ceciderat ſuper eos.* Targ. שִׁנְתָא תַּקִּיפָא מִן קֳדָם יְיָ *ſomnus fortis à Domino.*

נִרְדָּם: Jon. 1. *Quid tibi* נִרְדָּם *ſomnolente?* aut *ſomnus.* C

Chald. דָּמְכִין *dormientes, ſomno oppreſſi.*

Rab. תַּרְדֵּמָה *ſtupor, ſubet, lethargus, caros.*

רָדַם *ſtupuit.*

נִרְדָּם *lethargicus,* qui habet ſubeth.

Item Rabb. רָדַם, eſt רוּדִים, *deſcendit in mare.*

II. Arab. רָדַם radam *calcavit, conculcavit.*

רָדְמָה radma *lixivius cinis.*

רדן. Arab. רְדִינָה radina *rhombus:* Plur. רדינאת *rhombi.*

רדע. Arab. רדע rada *repulit, repercuſſit, refrænavit.* מַא ירדע *quod repellat:* in Avicen.

רָארע radi *repercutiens, refrænans.* ראדעצה *repellentia.*

מורדעא, Rabb. מַרְדֵּעַ & מַרְדֵּעָה *ſtimulus aſini aut bovis.*

רדף רָדַף, Chald. & Syr. רְדַף *ſecutus, inſecutus, proſecutus, perſecutus fuit:* in bonum, *cura atq; ſtudio conſectatus fuit:* in malum, *inſectatus, ultus fuit, in exitium alicujus hiavit, perdidit, peremit.* In bonum: Pſalm. 34. v. 15. *Quære pacem,* ורדפהו *& perſequere eam.* Pſalm. 38. *Adverſantur mihi, pro* רָדְפִי *ſequi me bonum:* Pro eo quòd bonum ſequor. Pſalm. 119. E in ק: *Appropinquârunt* רודפי זִמָּה *perſecutores ſceleris:* ſectantes ſcelus, ſtudioſi ſceleris. Hoſ. 6. *& cognoſcemus,* נִרְדְּפָה *perſequemur ad cognoſcendum Dominum:* ſtudebimus cognoſcere Deum. Eſa. 1. *Amans munus* וְרֹדֵף *& ſectans retributiones:* inhians retributionibus. Eſa. 51. *Audite me* רֹדְפֵי צֶדֶק *ſectatores juſtitiæ, quærentes Dominum.* Prov. 21. רֹדֵף צְדָקָה *ſequens juſtitiam & pietatem, inveniet vitam.* In malum: Gen. 44. *Surge* רְדֹף, Targ. רְדוֹף *ſequere poſt viros.* Levit. 26. וְרָדְפוּ, Targ. ויִרְדְּפוּן *& perſequentur ex vobis quinq; centum, & centum ex vobis, decem millia* יִרְדֹּפוּ *perſequentur.* Targum יְעָרְקוּן *fugabunt.* Pſal. 143. *Quia* רָדַף *perſecutus eſt inimicus animam meam.* Thr. 3. תִּרְדֹּף, Targum תרדלקנון *perſequêris in ira, & perdes eos.* Syr. Johan. 15. *Si me* רְדַפוּ *perſecuti ſunt, etiam vos* נֶרְדְּפוּן *perſequentur.* Niphal. נִרְדָּף, Syr. אֶתְרְדֵף *perſecutionem paſſus eſt.* Thr. 5. *Super cervice noſtra* נִרְדָּפְנוּ *perſecutionem paſſi ſumus.* Syr. Matth. 5. דְּאֶתְרְדַפוּ *qui perſecutionem patiuntur.* Piel. רִדֵּף *perſecutus fuit.* Prov. 13. *Peccatores* תְּרַדֵּף *perſequetur malum.* Nahū. 1. *& hoſtes ejus* יְרַדֶּף *perſequetur caligo.* Pual. רֻדָּף *perſecutionem paſſus eſt.* Hiphil. הרדיף *perſecutus eſt.* Jud. 20. *cinxerunt Benjamin,* הִרְדִּיפֻהוּ *perſecuti ſunt eum.*

Nom. Syr. רדופיא & רְדִיפוּתָא *perſecutio.*

Chal. רָדְפִין *ſatellites,* qui regem ſequuntur.

Rabb הַרְדִּיפָה *conſequentia, conſequens, conſecutio.*

הַרְדָּפָה *cognominatio:* item *pronunciatio anathematis.*

Verb. נִרְדַּף *anceps factus eſt.* שֵׁם נִרְדַּף *nomen univocum,* ſynonymum.

הַרְדָּף & אַרְדְּף, Arab. ארדאף *arboris ſpecies.* הַרְדּוּפְנֵי *herba veneta,* animalibus noxia.

רהה רָהָה *territus eſt* vel *fuit, pavit, expavit.* Eſa. 44. *Ne paveatis neq;* תִּרְהוּ *terreamini.* Targum תִּתְבְּרוּן *conſternemini.*

D **רהב** duo ſignificata habet. I. רָהַב, Chald. רְהַב *invaluit* robore & potentia, *robuſtus, magnificus, inſolens fuit, ſuperbivit:* Chald. *deriſit, ſubſannavit.* Prov. 6 v. 3. וּרְהַב *& prævale proximum tuum:* Conforta verbis bonis. Eſa. 3. v. 5. ירהבו *invaleſcent puer contra ſenem.* Targum ישלטון *dominabuntur.* Hiph. הִרְהִיב *invaleſcere fecit.* Pſalm. 138. v. 3. תַּרְהִבֵנִי *invaleſcere me feciſti in anima mea robore.* Targ. אַסְנִיתַנִי *auxiſti me:* confortaſti. Abſolutè, *prævaluit.* Cant. 6. *Averte oculos tuos à me, quia ipſi* הִרְהִיבֻנִי *prævaluerunt me.* Lxx. ἀνεπτέρωσάν με *volare fecerunt me.* Reſpexerunt ad רחף *agitatus fuit:* ob literarum ב״ף & ה״ח ſimilitudinem & cognationem.

Nom. רַהַב *tumor, elatio, ſuperbia.* Job 9. *Sub ipſo humiliabuntur auxiliatores* רָהַב *ſuperbiæ.* Job. 26. v. 12. *& in prudentia ſua percuſſit* רָהַב *ſuperbiam.* Lxx. τὸ κῆτος *cete.* Al. *reges ſuperbos.*

רֹהַב *idem.* Pſalm. 90. *Dies annorum noſtrorum dies ſeptuaginta,* וְרָהְבָּם, *& ſuperbia eorum labor & dolor:* robur, fortitudo. Targum

וסוגעיהון

וְתוּגְעָיהוֹן *& augmenta ipſorum.*

Propr. רָהַב *Rahab*, Ægyptus: quod Ægyptij eſſent robuſti & ſuperbi. Eſa. 51. v. 9. *Excindens* רָהַב *Rahab*: Ægyptũ. Sequitur: תַּנִּין *draco*: ſignificans Pharaonem. Lxx. πλάτος *latitudinem*. legerunt רחב *latitudo*, ob literarum ה ח ſimilitudinem. Hieron. *ſuperbum*. accepit appellativè, pro רָהָב *ſuperbus*. Præter. Pſ. 87. v. 4. & Pſalm. 89. v. 11.

II. Syr. רְהַב, Arab. רהב rahab, & אַרְהֵב *turbavit, conturbavit, commovit, terruit*. Syr. Luc. 10. v. 47. וְהִיכְנִי *& turbata es*. Arab. Pſal. 64. יַרְהַב *& timebunt oẽs qui videbunt opera tua*. 1. Tim. 5. v. 20. *Reliqui* נִרְהֲבוּן *timeant*. Paſs. Syr. אֶתְרְהֵב *tumultuariè aliquid egit, turbatus fuit*. Luc. 1. v. 29. אֶתְרְהֲבַת *turbata eſt ſermone ejus*. ¶ אֶסְתַּרְהַב & מַרְהֵב *feſtinavit*. Luc. 19. אִסְתַּרְהַב *feſtina, deſcende, Zachæe*. Jacob. 1. v. 9. *Quilibet veſtrûm ſit* מְסַרְהֵב *velox ad audiendum*.

Nom. רְהִיב *turbatus, tumultuarius*.

רְהִיבוּת, & מַרְהֲבָא, & סוּרְהָבָא *perturbatio, concurſatio, tumultus*.

בְּסוּרְהָבָא & רְהִיבָאִית *raptim, celeriter, temerè*.

Arab. רְהוּב & מַרְהוּב *terribilis, horrendus*.

רַהְבָה *timor, metus*. בְּאַלְרַהְבָה *cum timore, terribiliter*.

רָהִיב rahib *timoratus, religioſus, monachus, eremita*: Plur. רֻהְבָאן ruhban *religioſi*. Foem. רָהִיבָה rahiba *monialis*.

רַהְבָאנִיָּה *conſtantia*.

רהט Inde רְהָטִים, Chald. רַהֲטִין *meatus*, in quibus aqua decurrit ad piſcinam: *canales*, facti in terra, ut ibi pecora adaquentur. Gẽ. 30. *& poſuit virgas, quas decorticaverat* בָּרְהָטִים, Targ. בְּרַהֲטַיָּא *in canales*: in aquaria. Cant. 7. v. 5. *Rex ligatus* בָּרְהָטִים *in plicis*. Quæ ſcil. referunt canales, aut per veſtimentũ decurrunt. Targ. *Propter benignitatem Jacob, qui decorticavit* חֻטְרַיָּא בְּרַהֲטַיָּא *virgas*, (& poſuit eas) *in canalibus*.

רְהִיטִים *trabes, laquearia, tranſtra*, ædificia in domibus altis, per quæ ex una domo in alteram tranſcurritur. Cant. 1. רַהִיטֵנוּ *trabes noſtræ fraxineæ*. ✠ Rabb. רָהִיט *tignum*.

Verb. Chald. רְהַט, Syr. per metatheſin, רְטַה: Piel. הֲרַט *cucurrit, incurrit, ſectatus eſt*. Gẽ. 18. רָץ, Targ. רְהַט *cucurrit Abrahamus*. Gen. 28. וַתָּרָץ, Targ. וּרְהָטַת *& currebat puella*. Syr. Mat. 27. וּרְהַט *currit unus ex illis*. Joh. 20. v. 2. וְרָהְטַת *& ipſa currebat & veniebat*. Gal. 2. *Fruſtra* רְהֵטֶת *cucurri*. 1. Corinth. 19. *Sic* הַרְטוּ *currite, ſicut* רָהֵט אֲנָא *currõ ego*.

Chald. רְהָטָא *curſus*. ✠ רַהֲטִין & רִיהֲטִינִין *curſores*. ✠ רִיהֲטוֹן *curſor*.

Rabb. רְהִטָּא *cibus ex farina, melle & oleo confectus*. ✠ רַהְטָנִי *dolabra*.

A רהל. Arab. רהל *mollities, laſſitudo*.

רהם. Inde Arab. מַרְהַם marham *emplaſtrũ, unguentum denſum*: Plur. מַרָאהִם marahim *emplaſtra, unguenta*. אַלְמַרָהִם אַלְרְסַל אַל אַלְמַנְסוּב *unguentum Apoſtolorum, factum pro Apoſtolis*. אַלְמַרְהַם אַלְרְסוּלִיהִין

רהן. Rab. רָהַן, Ar. רַהַן rahã, & אַרְהַן *oppigneravit*.

מַרְהוּן marhun *oppigneratus*.

אַרְתַּהַן artahan *oppigneratus fuit*. אִסְתַּרְהַן aſtarhan *idem*.

רַהְן rahan *pignus, hypotheca, obſes*: Plural. אַרְהָאן arhan *pignora*.

B רְהוּנָה rahuna, & אַרְתִּהָאן irtahan *oppigneratio*. אִסְתִּרְהָאן iſtirhan *repreſſaria*.

רהק. Arab. רְהַאק *pollutio, effuſio ſpermatis*.

מֻרָאהַקָה *pubertas*. ✠ מֻרָאהִקִין *puberes*. ✠ מֻרַאהֲקוּתָא: in Geogr.

Alcor. תַּרְהַקְנִי *moleſtiam inferas mihi*.

רוא. Rabb. רָוָא, idem quod רָאָה, *vidit*.

ריב. ריב & רוּב & רָב *in foro & extra litigavit, diſceptavit, cauſam egit ſeu dixit, contendit, jurgavit, increpavit, judicavit, multiplicavit verba, multus fuit in ſermone*. Chald. & Syr. *vocavit, clamavit, vociferatus eſt, tumultuatus eſt*: ut conveniat

C cum רָבָה *multiplicatus, auctus fuit*. Num. 20. *ubi* וַיָּרֶב, Targum נְצוּ *rixati ſunt filij Iſraël*. Thr. 3. רַבְתָּ *litigaſti, Domine* רִיבֵי נַפְשִׁי *rixas animæ meæ*. Eſa. 45. *Væ* רָב *litiganti cum plaſte ſuo*. Targ. דִּמְסַיֵּם לְמִצָּן *cogitanti litigare*. Jud. 11. הֲרוֹב רָב *an litigando litigans cum Iſraële*? 1. Paral. 5. *Ipſi* רִבּוּ *litigarunt*. Eſa. 19. *& mittet illis ſalvatorem* וָרָב, Targum וְדַיָּן *& judicem, & eripiet eos*: litigatorem, defenſorem, בַּעַל רִיב. Vulg.

D *propugnatorẽ*. Hiph. הֵרִיב, & per aphæreſin, רִיב *idem*. Gen. 26. וַיָּרִיבוּ, Targ. וּנְצוֹ *& litigarunt paſtores Gerar, cum paſtoribus Iſaac*. Lxx. ἐμαχέσαντο *pugnarũt*. Job. 10. v. 2. *Quare* תְּרִיבֵנִי, Targ. תִּצְנֵי עִמִּי *litigabis mecum*? Hoſ. 2. רִיבוּ, Targum אוֹכַחוּ *contendite cum matre veſtra*: diſceptate. Jerem. 2. v. 29. תָּרִיבוּ *litigabitis contra me*. Targ. אַתּוּן מִתְרַמִּין לְמִצָּן *vos cogitatis litigare*. Jud. 6. *Qui* יָרִיב לוֹ *litigabit pro eo*. Targ. יִתְפְּרַע לֵהּ *vindicabit ipſum*. Pſalm. 35. v. 4. רִיבָה, Targum אַחְגַר *litiga, Domine, cum* יְרִיבַי *litigatoribus meis*. pro הָרִיבָה, per aphæreſin. Job.

E 33. *Quare contra eum* רִיבוֹת *litig iſti*? pro הֲרִיבוֹת, per aphæreſin. 1. Sam. 15. וַיָּרֶב *& litigavit in torrente*. Targ. וְסַקִּים מַשְׁרִיתֵהּ *& ordinavit caſtra ſua*: pugnavit. Lxx. καὶ ἐνήδρευσεν *& poſuit inſidias*. pro וַיֶּאֱרֹב *inſidias collocavit*: ab אָרַב *inſidiatus eſt*. Exod. 17. וַיָּרֶב, Tar. וּנְצָא *& rixatus eſt populus cũ Moſe*. Eſa. 27. v. 8. תְּרִיבֶנָּה *litigabis cũ ea*. Eſa. 1. v. 17. רִיבוּ אַלְמָנָה *litigate viduæ*: רִיב אַלְמָנָה *litem viduæ*: facite viduæ judicium. 1. Sam. 2. v. 10. *Jehova conſternabuntur* מְרִיבָיו *litigantes cum eo*: litigatores ejus.

רִיב *lis, contentio* verboſa & jurgij plena, A
diſceptatio, diſputatio, judicium, cauſa, controverſia: Pl. רִיבִים, Fœm. רִיבוֹת *lites, cauſæ, argumenta*. Ch. מְרִיבָה *idem*. Gen. 13. *& erat* רִיב, Tar. מַצּוּתָא *lis inter paſtores pecudum Abrahami, & inter paſtores pecudum Lot*. Jer. 11. v. 20. *Quoniam ad te devolvam* רִיבִי *litem meam*. Targ. עֶלְבּוֹנִי *injuriam meam*. Exod. 23. v. 2. *Nec reſpondebis de* רִב, Targ. רִינָא *lite, ut declines poſt multos*. Lxx. *non adjicies μετὰ πλήθους cum multitudine*. Vulg. *Nec in judicio plurimorum acquieſces ſententiæ*. Legerunt רב *multitudo*: pũctis deſtituti. Pſal. 18. *Liberaſti me* מֵרִיבֵי עָם *à* B
litibus populi. Gen. 13. *Ne, quaſo, ſit* מְרִיבָה, Tar. מַצּוּתָא *lis inter me & inter te*.

יָרִיב *rixator, litigator*, ſicut יְקוּם *ſubſtantia*: Plur. יְרִיבִים *rixatores, litigatores*. Eſa. 49. *& cum* יְרִיבֵךְ *litigatore tuo, ego* אָרִיב *litigabo*.

Propr. מְרִיבָה *Meriba*, locus in ſolitudine, ubi Iſraëlitæ cum Moſe litigarunt. Exod. 17. *& vocavit nomen iſtius loci Maſſa* וּמְרִיבָה *& Meriba*, Targ וּמַצּוּתָא *& litem, propter* רִיב *litem filiorum Iſraël*. Targ. עַל דִּנְצוֹ *propterea quòd rixati ſunt filij Iſraël*. Num. 27. *Sic-* C
ut rebellaſtis in deſerto Zin בִּמְרִיבַת הָעֵדָה *in lite cœtus, ut ſanctificaremme in aquis coram oculis eorum, iſtæ ſunt* מֵי מְרִיבַת קָדֵשׁ *aquæ rixæ Kades*.

יְרֻבַּעַל *Jerubbaal*, cognomentum Gideonis, qui contra cives pro Baal litigantes litigavit. Jud. 6. v. 31. *Num vos* הַתְרִיבוּן לַבַּעַל *litigabitis pro Baal? ſi vos ſervabitis eũ?* אֲשֶׁר יָרִיב לוֹ *qui litigabit pro eo, interficiatur manè: ſi Deus eſt,* הוּא יָרֶב־לוֹ *ipſe litiget pro ſe, quia deſtruxit altare ejus. Et vocatus eſt die iſto* יְרֻבַּעַל *Jerubbaal, dicendo:* יָרֶב בּוֹ הַבַּעַל *litiget pro ſe Baal*. Idem dicitur D
יְרֻבֶּשֶׁת *Jerubboſchet*: quia בַּעַל *idolum* etiam בֹּשֶׁת *pudor* vocatur: de quo in בוש vide.

יָרֵב *Jareb*, urbs magna regis Aſſyriæ. Hoſ. 10. *Etiam ipſe in Aſſyriam ducetur, munus regi* יָרֵב *Jareb*. Huc, quæ in ירב ponuntur, pertinent.

רוד tria ſignificata habet. I. רוד, idem quod יָרַד, *deſcendit, dejectus fuit*. Hiphil. הריד *dejecit, excuſſit*. Abſolutè: Pſalm. 55. *Attende mihi, & audi me*, אָרִיד, *dejiciar in meditatione mea, & tumultuabor*: flebo, ululabo, clamabo. Targ. אַתְרְעַם *tumultuabor*. Lxx. *ἐλυπήθην contriſtatus ſum*. E

II. רוד, idem quod רָדָה, *dominatus eſt*. Jerem. 2. *Quare dicent populus meus* רַדְנוּ *dominamur, non veniemus ampliùs ad te*. Eſt nobis dominiũ, reges & principes. Targ. אִטַּלְטַלְנָא *vagi ſumus*: disjecti ſumus, migravimus. Lxx. *κυριευθησόμεθα ſerviemus*. Hoſ. 11. v. 12. *& Juda ampliùs* רָד *dominatur cum Deo*. Sicut, Gen. 32. v. 28. וְשָׂרִיתָ עִם אֱלֹהִים *& dominatus es cum Deo*. Gen. 27. v. 40. *& erit poſtquam* תָּרִיד *dominaberis, & rumpes jugum ejus à cervice tua*. Cùm veniet tempus dominationis tibi, quòd Iſraëlitæ transgrediẽtur Legẽ. Tar. *Cùm transgredientur filij ejus verba Legis*.

Arab. ראיד *domuit feram, ſubjugavit*.

ריאדה riada, & תראיד tarijd, & תרידה tarida *domitura*.

מראיד muraijd *domitor*. Ch. מראיד murajad *domabilis*.

ריאד riad *viridarium*. Ch. ריאדי riadi *moralis*.

Matth. raved, ravend *rhaponticum*. B

III. Arab. רוד, & ראד, & ריד *imperium*. Hiphil. ארד arâd & אריד *voluit, maluit, quæſivit*. Pſ. 35. *Qui* יָרִידוּן *volent pacem*. Pſal. 70. *Qui* יָרִידוּן *quærent animam meam*. Gal. 1. אריד *quarã gloriam*. Luc. 10. v. 29. פאריד *& voluit juſtificare ſeipſum*. Matth. 1. v. 19. אָרַאד *voluit dimittere eam*. Matth. 6. v. 6. *Tu ſi* אַרַדְתָּ *volueris orare*. Gen. 3. *Et marito tuo* תרדין *obtemperabis*. Coloſſ 3. v. 15. *Pax Dei* תָּרִיד *imperet in cordibus noſtris*. ארדנא *voluimus*.

Nom. ראדה rida, & מראד *voluntas, propoſitum, amor, conſilium*. C

מֻרִיד murid *voluntarius, benevolus*: Plur. מֻרִידִין muridin *quærentes*.

ראד *volens, contentus*. Ch. אריד *placuit*.

רוה רָוָה, Chald. & Syr. רְוָא *rigatus, irrigatus, potatus, potu ſaturatus, adaquatus, humectatus*: de homine, *inebriatus fuit*. Satiatus fuit potu, ſicut שָׂבַע *cibo*. Et per metaphoram, *rigatus fuit*. ter: Jer. 46. v. 10. *& devorabit gladius, & ſatiabitur*, וְרָוְתָה, *& inebriabitur à ſanguine ipſorum*. Pſalm. 36. v. 9. יִרְוְיֻן, Targ. יִתְרַוְיוּן *inebriabuntur à pinguedine domus tuæ, & torrens deliciarum tuarum potabit eos*. Pro ירוו, cum י paragogico. Prov. 7. v. 18. *Veni* נִרְוֶה *inebriabimur amoribus uſq; ad manè*. Sic *ebrios ocellos* ſcilicet amore, dixit Catullus. Lxx. *ἀπολαύσωμεν fruemur*. Chald. Gen. 9. *& bibit de vino* וַיִּשְׁכָּר, Targ. וּרְוִי *& inebriatus fuit*. Syr. Actor. 2. *vinum biberunt* ורוו *& inebriati ſunt*. Piel רִוָּה *rigavit, irrigavit, potavit, adaquavit, inebriavit*. Jerem. 31. v. 13. וְרִוֵּיתִי *& inebriabo animam ſacerdotum* דֶּשֶׁן *pinguedine*. Targ וְאַשְׂבַּע *& ſatiabo animam ſacerdotum* תַּפְנוּקִין *delitijs*. Pſal. 65. v. 11. *Sulcos ejus* רַוֵּה *humecta*: riga. Eſa. 19. v. 9. אֲרַיֶּוְךָ *rigabo te lacryma mea*. Pro אֲרַוְּךָ: tertia ה in י, & ſecunda ו in י mutatur, & accentus ad penultimam retrahitur, ac - in - mutatur. Prov. 5. v. 19. *Amores ejus* יְרַוּךָ *inebriabũt te omni tempore*. Et abſolutè: Eſa. 34. v. 5. *Quia* רִוְּתָה *inebriatus eſt in cœlo gladius me*[9]. Ib. v. 7. וְרִוְּתָה *& inebriabitur terra ipſorũ à ſanguine*. Hiphil. הִרְוָה, Chald. & Syr. אַרְוִי, Arab.

 ארוי

ירוי idem. Eſa. 55. v. 10. *Niſi* הִרְוָה *rigaverit terram.* L x x. μεθύσῃ *inebriaverit.* Thren. 3. v. 15. הִרְוַנִי *potavit me abſynthio.* Prov. 11. v. 25. וּמַרְוֶה *& rigans etiam ipſe* יוֹרֶא *pluvia.* Sicut pluvia rigat terram, & ſaturat eam, ſic ipſe rigat animam pauperũ, & pinguefacit. Eſa. 43. *& adipe ſacrificiorum tuorum non* הִרְוִיתָנִי *irrigaſti me.* Targ. הרויתא *pinguefeciſti ſuper altari meo.* Abſolutè. Chald Gen. 43. וַיִּשְׁכְּרוּ, Targum ורויו *& inebriati ſunt cum eo.* Syr. Joh. 2. *& ראוין cùm inebriati fuerint.* Arab. Pſalm. 65. *viſitaſti terram* ואַרְוִיתְהָא *& inebriaſti eam.* Pſ. 104. וירוו *& rigabit ſitim onager.* A

Nom. רָוֶה & רְוֵי, Chald. רְוֵי *ſatur, ebrius, & riguus.* Fœm. רָוָה & רְוָיָה, Chald. רְוָיָא *ebria, temulenta.* Eſa. 58. *& erit ſicut hortus* רָוֶה *irriguus.* Deut. 29. *ut pereat* הָרָוָה *ebria cum ſitiente.* Pſ. 23. *Calix meus* רְוָיָה *ebrius:* abundans. Pſalm. 66. v. 12. *& eduxiſti nos* לָרְוָיָה *in irriguum:* in terram irriguam. Lxx. εἰς ἀναψυχὴν *in refrigerium.* legerunt לָרְוָחָה, ob vocum רְוָיָה *irriguum*, & רְוָחָה *reſpiratio*, ſimilitudinem. Houander non correxit. B

רִי *irrigatio.* Job. 37. *Etiam* בְּרִי *propter irrigationem defatigabit nubem:* ut irriget terram.

Chald. מְרַוֵּי *inebriativum, ſicera:* Plural. מרוורין *ſicera.* C

רַוְיָא, & רְוָיוּתָא, & רְוָיוּתָא *ebrietas.*

רֵוָה, & רֵוָא, & רִיוָא, & רֵוָא *forma, aſpectus:* Cõveniunt cum רָאָה *vidit.* Gen. 12. v. 11. *Pulcra* מַרְאֶה, Targ. בְּרֵוָא *formâ.*

Rabb. רִיוָנִי *ordinatrix vis.*

Arab. רָוִי *rivi equile.*

רזז duo ſignificata habet. I. Chald. רָז, & רָאז, & אֲרָז *ſecretum, arcanum, myſterium, ſacramentum:* Plur. רָזִין *arcana, myſteria, ſacramenta.* Ezech. 28. *Omne* סָתוּם, Targ. רָז *ſecretum.* Joſ. 2. חֶרֶשׁ, Targ. בְּרָז *ſecretò.* Pſal. 90. בְּסֵתֶר, Tar. בְּרָזָא *in abſcondito excelſi.* Gen. 49. בְּסוֹדָם, Targ. בְּרָזֵיהוֹן *in ſecreta ipſorum non veniet anima mea.* Dan. 2. *Revelans* רָזִין *arcana.* D

II. Chald. & Syr. רְוַז *lætatus eſt, exultavit.* Prov. 23. v. 24. יִשְׂמַח, Targ. יְרוּז *gaudebit.* Mat. 5. v. 12. *Gaudete* וְרוּזוּ *& exultate.*

Nom. רְוָזָא *gaudium, lætitia.*

רוח tria ſignificata habet. I. רְוַח, Chal. & Syr. רָוַח. Arab. אַתְרָוַח atravah, & אִסְתַּרְיַח aſtarih, & אסתראח aſtarah *latus, dilatatus, recreatus, refectus, refrigeratus, refocillatus, expaciatus fuit, quievit, requievit, pauſavit, convaluit, reſpiravit, refrigerium habuit:* Cùm quis ex anguſto in latum ſpacium educitur. 1. Sam. 16. *Cùm acciperet David citharam, & luderet manu* וְרָוַח *& dilatabatur Sauli:* erat ipſi quies ſpiritus ex anguſtia, quã habebat à ſpiritu malo. Lxx. ἀνέψυχε *reſpiravit.* Job. 32. *Loquar* וְיִרְוַח *& dilatabitur mihi.* L x x. ἀναπαύσομαι *reſpirabo.* E

Syr. Mat. 7. רויחא *lata eſt via:* ſpecioſa. Arab. Gen. 2. v. 2. ואסתראח *& quievit die ſeptimo.* Rom. 7. ואסתרחתם *& liberi eſtis à põdere Legis.* Luc. 9. לְיִסְתַּרְחוּן *ut refocillentur.* Pſalm. 39. אסתריח *requieſcã.* Mat. 26. *Dormite* ואסתריחו *& requieſcete.* Deut. 5. יִסְתַּרְח *quieſcet ſervus tuus.* Piel. רַוַּח, Syr. רַוַּח *dilatavit.* Jer. 22. v. 14. *Ædificabo mihi domum menſurarum & ſuperiora* (conclavia) מְרֻוָּחִים *dilatata:* ampla, ſpacioſa. vel in quę ingreditur ventus diebus æſtivis. Syr. 2. Corinth. 6. v. 13. וְרַוַּחוּ *& dilatate charitatem veſtram.* Hiph. Rab. הִרְוִיחַ *dilatavit.* Syr. ארוח, Arab. אַרִיח arih *refrigeravit, reſpirandi facultatem dedit, refocillavit, refecit.* Syr. 1. Timoth. 5. *Si* ארוחת *recreavit ipſa afflictos* Arab. Mat. 11. *& ego* אריחכם *reficiam vos.*

Nom. רֶוַח, Chald רְוַח, Arab. רָאחָה râha, & אסתראחה iſtirah *dilatatio, ſpacium, interſtitiũ, refectio, recreatio, remiſſio, quies, pauſa, ſanitas, convaleſcentia, melioratio morbi, relaxatio, reſpiratio*, quæ liberationem ex anguſtia ſequitur. Plur. Arab. ראחאת rahat *recreationes.* Eſther 4. v. 14. *Si tacendo tacueris in tempore iſto,* רֶוַח *reſpiratio & liberatio ſtabit Judæis ex loco altero.* Lxx. Βοήθεια *auxilium.* Gen. 32. וָרֶוַח, Tar. ורוחא *& ſpacium ponetis inter gregem & inter gregem.*

רְוָחָה *idem.* Exod. 8. *& vidit Pharao quòd facta eſſet* הָרְוָחָה, Targ. רְוָחָא *reſpiratio.* L x x. ἀνάψυξις *requies.* Thren. 3. *Ne abſcondas aurem tuam* לְרַוְחָתִי *ad reſpirationem meam:* ad clamorem meum, ad ſuſpirium meum. Chal. Ezech. 48. v. 15. *Ad habitationẽ* וּלְמִגְרָשׁ, Targ. וּלְרְוַח *& ad ſuburbium:* ſpacium, plateam.

Syr. רויחאית *latè, prolixè.*

Arab. מוצע ראחה mavda râha *locus refectionis, refectorium.*

מסתראח אלמראכב *requies navium, portus.*

מרוח muravah *recreatus.*

Rabb. רֶוַח *lucrum.*

II. רוּחַ, Ar. רוח roh, ריח rîh & ריאח rîah *ſpiritus, flatus.* Plur. רוחות, Chald. רוּחִין, Syr. רוּחֵן, Arab. ארואח arvah *ſpiritus.*

Arab. רַוַּח ravah *ventum fecit, ventilavit.* רִיאח riah *ventilatio, ventoſitas.* תַּרְוִיח tarvih *eventatio.*

מִרְוַח marvah *flabellum*, quo fit ventus: *muſcarium & ventilabrum:* Plur. מַרָאוִח maravih *muſcaria, ventilabra.*

מְרַוִּח moraveh *flabellator:* qui flabello facit ventum.

ריחיה rihia *crepitus ventris*, flatus.

תרויחה tarviha *gravedo.*

Dicitur autẽ ventus ſeu ſpiritus de varijs rebus, quæ non videntur, & movẽtur. 1. Propriè de *aëre, vento elementali, aura, turbine & procella.* Gen. 8. *& fecit tranſire Dominus* רוּחַ,

רוּחַ, Targ. רוּחָא ventum ſuper terrá, & quieverunt aquæ. Pſal. 1. Sicut palea, quam propellit רוּחַ ventus. Targ. עַלְעוֹלָא turbo. Pſal. 35. Sint ſicut palea coram רוּחַ vento. Targum זַעְפָּא turbine. Gen. 3. & audiverunt vocem Dei ambulantis in horto, לְרוּחַ ad ventum diei: ad veſperam, cùm æſtus diei remittere incipit. Tempus quo aër refrigeratur: juxta Virgiliũ 3. Georg. Solis ad occaſum: cùm frigidus aëra veſper Temperat. Targ. לְמִנַּח ad quietem. accepit pro רְוָחָה relaxatio, reſpiratio, refrigeratio. Lxx. τὸ δειλινὸν in meridie. Jerem. 4. רוּחַ ventus ſerenus (ſuper) præcipitia in deſerto. Veniet hoſtis ſicut ventus ſerenus, qui tranſit ſuper montes, nemine prohibente aut impediente. Pſ. 104. Faciens angelos ſuos רוּחוֹת ventos. Venti ſpirantes ſunt legati ejus. ¶ Per metaphoram, vanitas, evaneſcentia: quòd ventus evaneſcat, nec in eo ſit quicquam certũ, firmum, ſolidum, ſubſiſtens. Eccleſ. 5. & quid reliquum ipſi, quod laborat לָרוּחַ in ventum? Micheæ 2. vir ambulans רוּחַ vento, & falſum mentitus eſt. Cujus viæ ſunt viæ venti & vanitatis. Job. 15. An ſapiens reſpondebit ſcientiam רוּחַ venti? vanã, mendacẽ. Jer. 5. v. 13. Prophetæ erunt לְרוּחַ in ventum. Targ. לְלְמָא in vanũ, & locutio non in eis. ¶ Et per metonymiã, plaga, angulus, latus ſeu pars mundi, unde ventus oritur. Sicut enim ſunt quatuor vẽti, ita totidem plagæ. Jerem. 52. & erant malogranata nonaginta ſex רוּחָה ad plagam. ſcil. unã poſita. Tar. בִּסְטְרָהָא in laterib. Sicut, Ezech. 5. v. 13. & tertium ad omnem רוּחַ plagam diſpergam. Jer. 49. & diſpergam eos ad omnes הָרוּחוֹת ventos illos. 1. Par. 9. Ad quatuor רוּחוֹת plagas erant portæ, מִזְרָח ad orientem, יָמָּה ad mare, צָפוֹנָה ad ſeptentrionem, וָנֶגְבָּה & ad meridiem. ubi ponuntur quatuor mundi plagæ, quæ ſingula tria habent nomina: 1. מִזְרָח, & קֶדֶם, & פָּנִים oriens. 2. מַעֲרָב, & יָם, & אָחוֹר occidens. 3. דָּרוֹם, & נֶגֶב, & יָמִין meridies. 4. צָפוֹן, & אֹפֶן, & שְׂמֹאל ſeptentrio. Quæ ſingula vide in ſuis radicibus. Matth. 24. v. 31. Cogent electos ejus à quatuor ventis.

2. de omni quod aſpectum noſtrum fugit (ſicut aër nec cerni, nec tangi poteſt) ſive ſit corporeum, ſive incorporeũ. Corporeum, ut halitus, anhelitus animalis, qui ore, labijs aut naribus emittitur. Gen. 6. ut perdam univerſam carnem, in qua eſt רוּחַ, Targ. רוּחָא ſpiritus vitæ. Gen. 7. Omnia, in quorum naribus eſt נִשְׁמַת־רוּחַ anhelitus ſpiritus vitæ. Pſ. 135. Etiam non eſt רוּחַ ſpiritus in ore ipſorũ. Eſa. 11. וּבְרוּחַ & ſpiritu labiorum ſuorũ occidet impiũ. Targ. וּבְמֵימַר & verbo ſermone. Job. 19. רוּחִי ſpiritus meus alienus eſt uxori meæ: anhelitus. Incorporeũ aut finitũ eſt, aut infinitũ. Finitum, ut anima hominis & angelus. Infinitũ, ut Deus. Anima hominis: Pſ. 22. רוּחַ ſpiritum contritum. Targ. נַפְשָׁא animã. Pſal. 31. In manum tuam commendabo רוּחִי ſpiritum meum. Pſ. 146. Exibit רוּחוֹ ſpiritus ejus, revertetur in terrã ſuam. Pſal. 51. רוּחַ ſpiritum fractum. Tar. נַפְשָׁא animam. ¶ Per metonymiam, רָצוֹן וְחֵפֶץ animæ affectus, ſeu motus animi bonus aut malus: animus, mens, cogitatio, voluntas, ſuperbia, faſtus, ira. Gen. 45. & revixit רוּחַ ſpiritus Jacobi patris ipſorũ: cœpit eſſe bono animo, & recreat' eſt. Ezech. 13. Ambulãtes poſt רוּחָם ſpiritum ſuum. Targ. הִרְהוּר לִבְּהוֹן cogitationem cordis ſui. Prov. 1. Eructabo vobis רוּחִי ſpiritum meum: mentẽ meã. Num. 14. Quia fuit רוּחַ ſpiritus alius cum ipſo: voluntas, mens. 2. Reg. 18. Ecce ego do in ipſo רוּחַ ſpiritum: voluntatẽ, mentem. Ezech. 1. & quo erat הָרוּחַ ſpiritus ad eundum, ibant: deſiderium, voluntas: quo volebant. Pſal. 76. Auferet רוּחַ ſpiritũ principum. Targ. minuet גְּסוּת רוּחֵיהוֹן craſſitiem ſpiritũ ipſorũ: faſtum, ſuperbiam, audaciam, animi elationem. Prov. 29. Omnem רוּחוֹ ſpiritum ſuum proferet ſtultus. Targ. חוּמְתֵהּ iram ſuam. Prov. 13. v. 29. & brevis רוּחַ ſpiritu excitat ſtultitiam: iracũdus, qui facilè iraſcitur Eccleſ. 7. v. 9. אַל-תְּבַהֵל בְּרוּחֲךָ לִכְעוֹס ne feſtines ſpiritu tuo ad iraſcendum. h. e. בנפש בעלת כעס animæ vel facultate iraſcibili. Jud. 8. Tunc remiſit רוּחָם ſpiritus eorum ab illis: ira ipſorum. Eſa. 12. In fortitudine רוּחוֹ ſpiritus ſui: iræ ſuæ. Ezech. 20. v. 32. & quod aſcendit ſuper רוּחֲכֶם ſpiritum veſtrũ: quod cogitatis, quod animo concipitis. Pſalm. 8. Non fidelis fuit ad Deum רוּחוֹ ſpiritus ejus: animus. Zach. 6. v. 8. Poſuerunt ſpiritum meum in terra ſeptẽtrionis. Angelus bonus vel malus. Bonus: 1. Reg. 18. v. 12. וְרוּחַ & ſpiritus Domini tollet te in locum, quem ego neſciam. Malus, diabolus, dæmon. aut cogitationes malæ ex melancholia ortæ. 1. Reg. 22. & egreſſus fuit הָרוּחַ ſpiritus, & ſtetit coram Domino. Ibid. Egrediar, ero q; רוּחַ ſpiritus mendacij in ore omnium prophetarum ejus. 1. Sã. 18. v. 10. & irruit רוּחַ ſpiritus Dei malus ſuper Saulem: cogitationes malæ. Zach. 13. v. 2. Sed & prophetas, & רוּחַ הַטֻּמְאָה ſpiritum immũdicitæ auferam de terra. Sic, Matth. 10. v. 1. Dedit eis poteſtatem ſpirituum immundorum. Hoſ. 9. v. 7. Stultus eſt הַנָּבִיא propheta, inſanus eſt vir הָרוּחַ ſpiritus. Deus, Spiritus ſanctus, tertia in divinis Perſona, & ejus dona. Jud. 3. & factus eſt רוּחַ ſpiritus Domini ſuper ipſum. Targ. רוּחַ גְּבוּרָא מִן קֳדָם יְיָ ſpiritus fortitudinis à Domino. Pſal. 51. וְרוּחַ & ſpiritum ſanctitatis tuæ ne auferas à me. Joel. 2. In diebus illis, effundam רוּחִי ſpiritum meum.

Rabb. רוּחַ ventoſitas. רוּחַ הַטִּבְעִי ſpiritus naturalis.

turalis. רוּחַ הַנַּפְשִׁי. רוּחַ הַחִיּוּנִי *ſpiritus vitalis.* *ſpiritus a nimalis.*

Rabb. & Syr. רוּחָנִי & רוּחָן, Fœm. רוּחָנִית *ſpiritualis.* רוּחָנִיּוּת, רוּחָנָאִית *ſpiritualitas.* ✠ *ſpiritualiter.*

Arab. רוחאני *ſpiritualis:* Plur. רוחאניה *ſpirituales.*

רַחַת, Arab. רחה ראחה *ventilabrum, pala, colum.* Eſa. 30. *ſparſum* בְּרַחַת *ventilabro & vanno.*

III. רוּחַ: Hiphil. הֵרִיחַ, Chald. אֲרַח, Arab. ארוה arvah *olfecit, odoratus eſt:* ſpirando & reſpirando. Plaut. Ciſtellaria: *Ita muſtulen: ut ventus nares obtigit.* Gen. 8. v. 21. וַיָּרַח *& odoratus fuit Dominus* רֵיחַ *odorem quietis.* Targum וְקַבֵּל בְּרַעֲוָא *& accepit cum voluntate:* acceptavit: iſto ſacrificio placatus fuit. Exod. 30. v. 38. לְהָרִיחַ, Targum לַאֲרָחָא *ut odoretur in eo.* Deut. 4. v. 28. *Nec edent, nec* יְרִיחֻן, Targ. מְרִיחִין *odorantur.* Amos 5. v. 21. *& non* אָרִיחַ *olfaciam in cœtibus veſtris.* Targ. אֲקַבֵּל בְּרַעֲוָא קֻרְבַּן *accipiam cum benevolentia oblationem ſynagogæ veſtræ.* 1. Sam. 26. v. 20 יָרַח *olfaciat oblationē:* pro יָרַח. Targum יְקַבֵּל בְּרַעֲוָא *accipiet cum benevolentia.* ¶ Per metaphoram, *cognovit, ſenſit.* quia olfactus eſt omnium ſenſuum celerrimus. Eſa. 11. v. 3 וַהֲרִיחוֹ *& olfaciet eum faciet in timore Domini.* Judicio eũ inſtruet, cum timore Domini. Job. 39. v. 25. *Ad tubam dicet, heach & ex longinquo* יָרִיחַ *olfaciet bellum:* ſentiet. Jud 16. *Sicut rũpitur filum ex ſtupa factum* בַּהֲרִיחוֹ, Targum רְאָרַח בֵּהּ *cùm olfacit eo ignis.* Pro quo habetur, Jud. 15. v. 14. *Quæ* בָּעֲרוּ *arſerunt in igne.*

Nom. רֵיחַ, Arab. ראיחה raîha *odor & odoratus, fragrantia* ראיחה אלכבריה *odor ſulphuris.* Plur. Arab. רואיח *odores.* Gen. 27. וַיָּרַח, Targum וַאֲרַח *& olfaciebat* רֵיחַ, Targum רֵיחָא *odorem veſtium ejus, & benedicebat ipſum, & dicebat, vide* רֵיחַ, Targ. רֵיחָא *odor filij mei,* כְּרֵיחַ, Targ. כְּרֵיחָא *ſicut odor agri.* Job. 14. מֵרֵיחַ *ab odore aquæ refloreſcet.* Ubi primùm aquas olfecerit, id eſt, ſenſerit. Senſus arbori tribuitur ob animam vegetativam. Exod. 5. *Quòd fœtidum reddidiſti* רֵיחֵנוּ, Targ. רֵיחָנָא *odorem noſtrum in oculis Pharaonis:* famam noſtram.

Rab. רֵיחָנִי *odorus.* Arab. ריחאני *odoriferus:* Plur ריאחין *odoriferi.*

רֵחַיִם, Chal. רֵיחַיָּא *mola* duobus conſtans lapidibus, ſuperiori & inferiori. Superior vocatur רֶכֶב *currus*, quòd ſit verſatilis & circumvehatur: *catillus.* Inferior & grandior שֶׁכֶב, quòd immotus jaceat & fixus ſit: *meta*, & etiam רֵחַיִם, per ſynecdochen: itẽ חֲמוֹר *aſinus*, quòd ſuperiorem & frumentũ injectum ſuſtineat. Exod. 11. *uſq; ad primogenitum ancillæ, quæ eſt poſt* הָרֵחָיִם, Targ. רֵיחַיָּא

A *molam.* ſcil. truſatilem. Per *ancillam* ſignificatur *captiva.* Captivi molunt in mola interdiu, in domo סהר *carceris:* noctu autem includuntur in בור *foveam*, & mola ad oſtium הַבּוֹר *foveæ* collocatur. Deut. 24. *Non oppigneretur* רֵחַיִם וָרָכֶב, Targum רֵיחַיָּא וְרִכְבָּא *molam inferiorem & ſuperiorem.* Eſa. 47. *Accipe* רֵחַיִם *molam, & mole farinam.* Significatur captivitas: captivi enim carceri includebantur, ut molerent Jerem. 25. *vocem* רֵחַיִם *molæ, & lumen lucernæ.* In convivijs

B opiparis, molâ conteruntur & præparantur condimenta ciborum, & adhibentur lumina multa. Sic, Apocal. 18. *Et vox molæ non audietur in te ampliùs*, &c. Matth. 18, v. 6. μύλος ὀνικὸς, Syr. רֵחַיָא דַחֲמָרָא *mola aſinaria.* Pro quo habetur, Marc. 9. v. 42. λίθος μυλικὸς *lapis molaris.* Syr. רֵחַיָא דַחֲמָרָא *mola aſini.* ¶ Rabbin רֵיחַיִם *mola*, informis caro in utero.

Arab. ארחא riha *mola:* Pl. ארחיה arhia *molæ.*
ריחאוי rihavî *molitor.*
ריחאויה *res molaris.*

C Propr. יְרִיחוֹ, Arab. אַרִיחָא Jericho, urbs & regio, dicta ab odore & fragrantia balſami feliciſſimè in ea provenientis. Urbs in tribu Benjamin, diſtans à Jeroſolyma 150, à Jordane ſexaginta ſtadijs ſeu 10 פרסאות. A Joſepho Ben Gorion cap. 52. dicitur, עִיר הָרֵיחַ *urbs odoris*, aut *odora*, eadem de cauſa: Et inſup עִיר הַיָּרֵחַ *urbs Lunæ*, quòd eſſet Lunæ dominio ſubjecta, & quòd Luna nova poſt conjunctionem ibi omnium locorum primùm conſpiciebatur, & nunciabatur Jeroſolymam ſeu ſenioribus Iſraël;

D ſicut habetur in Talmud. Alijs à Lunę naſcentis forma. Joſ. 5. *Cùm eſſet Joſue* בִּירִיחוֹ *in Jericho:* in termino Jericho.

רוּם tria ſignificata habet. I. רוּם & רָם *altus, levatus, elevatus, elatus, ſublatus, evectus, exaltatus fuit.* Ex loco vel condicione inferiori ad ſuperiorem. Gen 7. *& attollebant arcam*, וַתָּרָם, Targ וְאִתְרְמַת *& elevabatur deſuper terra.* Pſal. 131 *Neq;* רָמוּ *elevati ſunt oculi mei.* Pſ. 27. *& nunc* יָרוּם *elevabitur caput meum ſuper hoſtes meos:* ſignum victoriæ. Pſal. 57. רוּמָה *elevare ſupra cœlos.* Piel. רוֹמֵם, Chald. רַיֵּם,

E & רוֹמֵם, & יָרִים *levavit, elevavit, exaltavit, evexit, tulit, extulit, ſuſtulit, amovit, ſuſcitavit.* Eſa. 1. *Filios educavi* וְרוֹמַמְתִּי *& evexi.* Pſal. 99 רוֹמְמוּ *elevate Dominum Deum noſtrum.* Targ. שַׁבְּחוּ *laudate.* Pſal. 27. *In petra* יְרוֹמְמֵנִי *exaltabit me.* Pual. רוֹמַם *exaltatus fuit.* Pſal. 75. תְּרוֹמַמְנָה *exaltabuntur cornua juſti.* Hiph הֵרִים, Chal. אֲרִים, Syr. אַרִים i lē quod Piel. Geneſ. 14. הֲרִימֹתִי, Targ. אֲרִימִית *elevavi manum meam ad Dominũ:* Sublatâ manu juravi. Sicut, Dan. 12. v. 7.

12.v.7. וַיָּרֶם *& elevabat dextrā ſuā & ſiniſtrā ſuā* A *ad cœlos, & jurabat in Vivente æternùm.* Gē. 31. v.45. *& accepit Jacob lapidē* וַיְרִימֶהָ, Targ. וּזְקָפַהּ *& erexit eum ſtatuā.* Pſal. 75. v. 7. *Neq; à deſerto* הָרִים *exaltare* ◡. Lxx. ὅτι ἀπὸ ἐρήμων ὀρέων, Hieron. *neq; à deſertis montibus.* Hoſiander non correxit. Acceperunt pro הָרִים, ab הַר *mons.* Sed declaratio v. 8. ſequitur: *quia hunc humiliabit, hunc* יָרִים *exaltabit.* Et inſuper בְּ in מִדְבַּר oſtendit non eſſe regimen. Eſt ergò Infinitivis loco Nominis. Syriacè Mat. 23. דַּנְרִים *qui exaltabit ſeipſum, humiliabitur.* Hoph. הוּרַם *ſublatus fuit.* Exod. 29. v. 27. B *Quod* הוּנַף *agitatū, & quod* הוּרַם *elevatū fuerit:* ſurſum deorſum moveri: vide. Hithpaël הִתְרוֹמֵם, Chal. אִתְרָם & אִתְרַם, Syr. אֶתְתְּרִים & אִתְרְמַם *elevavit ſe.* Dan. 11. וְיִתְרוֹמֵם *& elevabit ſe, & magnificabit ſe ſuper omnem Deum.* Eſa. 33. *Nunc* אֵרוֹמָם *elevabor:* ק אֶתְרוֹמָם, literâ ת abjectâ. Syr. Matth. 23. *uſq; in cœlum* אֶתְתְּרִימְתִּי *exaltata es.* Matth. 23 *& qui ſe humiliat,* נֶתְתְּרִים *exaltabitur.*

Nom. רוּם & רָם, Chald. רָאֵם *elevatus, exaltatus, ſublimis, excelſus:* Plur. רָמִים, Chal. C רָמִין *excelſi.* Foem. רוֹמָה & רָמָה, Chal. רָמָא *excelſa:* Abſolutè, *excelſum, altum, collis, ædificiū.* Plur. רָמוֹת & רָאמוֹת, Chald. רָמָן *excelſa:* Abſolutè, *excelſa, colles.* Deut. 1. *Populus magnus* וָרָם *& altus præ nobis.* Targ. וְתַקִּיף *& robuſtus.* Lxx. καὶ πολὺ *& multus.* Legerunt רַב *multus.* Pſal. 78. *Ædificavit, ſi. ut* רָמִים *excelſos, ſanctuarium ſuum:* palatia alta. Targ. *Sicut* קַרְנָא רְאֵימָא *cornu unicornis.* Accepit pro רְאֵמִים *unicornes.* Lxx. *Sicut* μονοκέρωτος *unicornis.* Jer. 31. *vox* בְּרָמָה *in excelſo audita eſt:* in colle ex- D celſo, ut procul audiri poſſit: aut in vertice montis. Targ. בְּרוּם עָלְמָא *in altitudine mundi.* Lxx. accep. pro proprio: ἐν Ῥαμᾷ *in Rama.* Et ſic citat Matth. 2. v. 18. Plura in רָחֵל vide. Ezech 16. v. 24. *& feciſti tibi* רָמָה *excelſum:* altare, in loco excelſo, in turri alta, in urbe.

רוּם & רָם, Fœm. רוֹמָה & רָמוּת *elatio, elevatio, altitudo.* Eſa. 2. *& incurvabitur* רוּם *elatio virorum.* Habac. 3. רוֹם *elationem manus ſuæ levabit.* Mich. 2. v. 3. *& non incedetis* רוֹמָה (in) *elatione.* Targ. בְּקוֹמָה זְקוּפָה *ſtatura erecta.* Lxx. E ὀρθοὶ *erecti.* Ezech. 32. *& implebo valles* רָמוּתֶךָ *elatione tua:* ſtatura tua excelſa.

מָרוֹם *excelſum, altum, altitudo:* Pl. מְרוֹמִים, Syr. מְרוֹמִין *excelſa.* Eſa. 25. v. 1. *viſitabit Dominus contra* צְבָא הַמָּרוֹם *exercitum excelſi,* בַּמָּרוֹם *in excelſo:* Eclipſes luminariū. Eſa. 24. *Quia feneſtræ* מִמָּרוֹם *ex excelſo apertæ ſunt.* Lxx. ἐκ τοῦ οὐρανοῦ *ex cœlo.* Luc. 2. v. 14. *Gloria* ἐν ὑψίστοις *in excelſis Deo.* Pſ. 71. *& juſtitia, ô Deus, ad* מָרוֹם *excelſum.* Tar. שְׁמֵי מְרוֹמָא *cœlos altitudinis.* Mich.

6. *Curvabor ad Deum* מָרוֹם *altitudinis.* Pſ. 93. *Potens* בַּמָּרוֹם *in excelſo Dominus:* in cœlo. Thr. 1. מִמָּרוֹם *ex excelſo miſit ignem.* Targ. מִן שְׁמַיָּא *ex cœlo.* Pſ. 56. v. 4. *Inferunt mihi bellum,* מָרוֹם *ô excelſe.* Targ. אֱלָהָא עִלָּאָה דִּי כוּרְסֵיהּ בִּמְרוֹמָא *ô Deus excelſe, cujus thronus eſt in excelſo:* in cœlo. Lxx. ἀπὸ ὕψους *ab altitudine.* legerūt מֵרוֹם, & diſtinctionem neglexerunt. Hoſiand. non correxit. Pſal. 92. *& tu es* מָרוֹם *excelſus in æternum, Domine* ◡. Eſa. 24. v. 5. *Infirmati ſunt* מְרוֹם עַם *altitudo populi terræ:* magnates totius populi. 2. Reg. 19. *Ego aſcendi* מְרוֹם הָרִים *altitudinem montium:* Terram Iſraël, quæ omnibus regionibus excelſior eſt, & ſita in loco excelſo, & templum in monte Moriah.

Propr. רָמָה *Ramah,* hoc nomine dicuntur multæ urbes in montib. aut locis editiorib. ſitæ, 1. רָמָה *Ramah,* Arab. רַמְלָה urbs in tribu Benjamin, diſtans à ſepulcro Rahel circiter quatuor פַּרְסָאוֹת, haud procul à Gabaon. Joſ. 18. v. 25. *Gibeon* וְהָרָמָה *& Ramah, & Beeroth.*

2. *Rama* in monte Ephraim, diſtans à Jeruſalē 2. milliaribus, patria Samuelis Prophetæ. 1. Sam. 25. v. 1. *& mortuus eſt Samuel, &c. & ſepelierunt eum in domo ejus* בָּרָמָה *in Rama:* in domo ejus quæ erat in Rama. 2. Sā. 28. v. 3. בָּרָמָה בְּעִירוֹ *in Rama, in urbe ſua:* in ea, quæ erat urbs illius: hujus enim nominis plures erant urbes. In earum aūt una ſepulcrū erat Samuelis Prophetæ, Elcanæ patris illius, & Hānæ matris ejus, ſub ſpelunca. Sed Samuelis corpus inde in Silo translatum fuiſſe, ſcribit Benjamin in Itinerario. Et in via verſus Jeruſalem ſepulti ſunt Haggęus, & Malachias, & prophetarū diſcipuli. Dicitur & רָמָתַיִם *Ramathajim,* quòd eſſent duo oppida, & unū alterū reſpiceret. Et alterum quidem differentiæ cauſa dicitur רָמָתַיִם צוֹפִים *Ramat ſpeculatorū,* in qua habitabant Prophetæ & ſtudioſi Sacrarum literarum. 1. Sā 1. *& erat vir unus ex* רָמָתַיִם צוֹפִים *Ramataijm Zophim, ex monte Ephraim:* quę erat in terra Zoph. Tar. מִן רָמָתָא מִתַּלְמִידֵי נְבִיאַיָּא *ex Ramatha, ex diſcipulis prophetarū.* Lxx. ἐξ Ἀρμαθαὶμ Σιφά. Inde Mat. 27. v. 5. *venit homo dives* ἀπὸ Ἀριμαθαίας *ab Arimathæa.* Syr. מִן רָמְתָא *à Rama.* Et, Luc. 23. v. 51. *ex Arimathæa civitate Judæorum.*

3. רָמַת הַמִּצְפֶּה *Ramath ſpeculationis.* Joſ. 13. v. 26. *& ab Hesbon uſq; ad* רָמַת הַמִּצְפֶּה *Ramat hāmizpeh.* Fortaſſis fuit locus altus in mōte aut colle, unde in longinquū ſpeculabantur.

4. רָמַת-לֶחִי *Ramath Lehi,* locus erat altus in tribu Juda. Jud. 15. *& projecit* הַלְּחִי *maxillā ex manu ſua, & vocavit locum iſtum* רָמַת-לֶחִי

Ramat lechi *collis mandibulæ*. Lxx. *ἀναίρεσις σιαγόνος elevatio maxillæ*. Acceperunt pro רָמַת *projecit*, & reſpexerunt ad וַיַּשְׁלֵךְ *& projecit*. A

5. רָמֹת גִּלְעָד *Ramoth Gilead*. 2. Reg. 22. *Quia noſtra eſt* רָמֹת גִּלְעָד *Ramoth Gilead*.

מִרְיָם *Mirjam*. Syr. מַרְיָם *μαριάμ*, mutato hirec ſub מ in patach: Exponitur autem *eminens, excelſa*. Et ſic dicitur in Veteri Teſtamento ſoror Moſis & Aharonis: in Novo mater Chriſti.

Rabb. גֹּבַהּ רוּם *eminentia altitudinis*, Aux. שֵׁפֶל רוּם *humilitas altitudinis*, oppoſitum Augis. B

Arab. רוּם *apoſtema*: in Avicen.

Rabb. רוּם *extremitas auris*, cartilago.

Arab רִים rim *dama*: פְּרַח אלרים farch arrim *damula*.

II. רוּם *levatus, elevatus fuit* ex cœtu aut multitudine, *exemtus, remotus, ſublatus, ſeparatus fuit*. Hiphil. הֵרִים *ſeparavit, ſuſtulit*. Levit. 4. *& omnem adipem juvenci peccati* יָרִים *elevabit ex eo*. Targum יַפְרֵשׁ *ſeparabit*. Levit. 2. וְהֵרִים *& elevabit cinerem*. Targum וְיַפְרֵשׁ *& ſeparabit*: amovebit. Num. 18. *Omnes* תְּרוּמֹת הַקֳּדָשִׁים *elevationes Sanctorum, quas* יָרִימוּ *elevabunt filij Iſrael Domino, dedi tibi*. Targ. *Omnes* דַּפְרְשׁוּן אַפְרָשׁוּת קֻדְשַׁיָּא *ſeparationes ſanctorum, quas ſeparabunt filij Iſrael*. 2. Paral. 30. *Quia Ezechias rex Juda* הֵרִים *elevaverat cœtui juvencos mille*: ſeparaverat propter illos, & dederat illis. 1. Sam. 9. v. 24. וַיָּרֶם *& levabat coquus armum*: ſeparabat, eximebat. Hophal. הוּרַם *elevatus, ſeparatus fuit*. Levit. 4. *Quēadmodum* יוּרַם *elevabitur de bove ſacrificij pacifici*. Targ. דְּמִתַּפְרַשׁ *quod ſeparatur*. Hithpaël הִתְרוֹמֵם *ſeparatus fuit*. Nū. 16. הֵרֹמּוּ, Targ. אִתַּפְרַשׁוּ *ſeparate vos ex medio cœtus iſtius*. dages tamen indicat ad רָמַם referendum. C D

Nom. תְּרוּמָה & תְּרוּמִיָּה id quod quis ſeparat de auro & argento ſuo, ut inde faciat oblationem aut ſacrificium: *ſeparatio, oblatio, primitiæ*, quæ ex frugibus aut alijs rebus ſeparabantur, ut Domino offerrentur. Conſtabat autē 16. rebus, quæ Deut. 12. recenſentur. Plur. תְּרוּמוֹת, Chal. תְּרוּמָן *ſeparationes, oblationes, dona*. Exod. 25. *& iſta eſt* הַתְּרוּמָה, Targ. אַפְרָשׁוּתָא *ſeparatio, quam accipietis ab illis, aurum, argentum*, &c. Eſa. 40. v. 20. *Ad pauperiem redactus* תְּרוּמָה *ſeparationem*. ſc. facit: electionem lignorum. Pauper qui non poteſt facere idolum ex auro & argento, eligit ſibi lignum bonum non putreſcens. 2. Sam. 1. *&* (ſuper) *agris* תְּרוּמוֹת *primitiarum*. Super agris frugum, unde primitiæ ſumi debebant. Prov. 29. v. 4. *Rex in judicio ſtabiliet terram: ſed vir* תְּרוּמוֹת *donorum* E

diruet eam. vir amans oblationes & dona: qui amat munera. Vir tributorum & exactionum: qui hiſce populum ſuum gravat. Targ עַוְּלָא, Lxx. *παράνομος iniquus*. Hieron. *avarus*. Acceperunt pro תַּרְמִית *fallacia, impoſtura*: à רָמָה *fefellit*. Rabb. תְּרוּמָה גְדוֹלָה *ſeparatio magna*: quę dabatur ſacerdoti ante decimas, eratq; frumenti pars quinquageſima. de reliquo dabatur תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר *ſeparatio decimæ*, ſeu decima Levitis &c. de quo in עָשַׂר.

Et Verbum תָּרַם *primitias obtulit*: ut ת heemanthi fiat radicale.

Alc. עָלְבַת אֱלוּם *victi ſunt Chriſtiani*.

III רוּם *vermiculavit, vermibus ſcatuit*, permutata ſignificatione cum רִמָּה *vermis*, à רָמַם *exaltatus fuit*. Exod. 16. *& reliquerunt quidam de ea uſq; ad manè*, וַיָּרֻם *& vermiculabat vermes, & putreſcebat*. Targ. וּרְחֵשׁ רִחֲשָׁא *& ſcatebat vermibus*. Sequitur: *& non putreſcebat*, וְרִמָּה, Targum וְרִחֲשָׁא *& vermis non erat in ea*. Lxx. *καὶ ἐξέζεσε & efferbuit vermes*.

רוע tria ſignificata habet. I. רוּעַ. Indè Hiph. הֵרִיעַ *perſonavit, clamavit, vociferatus eſt, flevit*: vocē magnam edidit, 1. ore, 2. tubis, 3. alijs inſtrumentis: vel præ gaudio, ut vincentes: vel præ dolore ſeu luctu, ut victi in bello: vel deniq; in terrorem hoſtium, ad terrendum ſeu turbandum hoſtem. Præ gaudio: Pſalm. 41. v. 11. *Non* יָרִיעַ *vociferabitur inimicus meus ſuper me*. Lxx. *ἐπιχαρῇ gaudebit*. Pſalm. 95. נָרִיעַ, Targum נְיַבֵּב *vociferabimur ſuper petra ſalutis noſtræ*. Lxx. *ἀλαλάζωμεν*. Num. 10. *Tuba canetur, ſed non* תָּרִיעוּ, Targum תְיַבְּבוּן *vociferabimini*. Jud. 16. *Et Philiſthæi* הֵרִיעוּ, Targ. יַבִּבוּ *jubilabant*. Joſ. 6. *Cùm dixero vobis* הָרִיעוּ, Targum יַבַּבוּ *clamate*, וַהֲרִיעוֹתֶם, Targum וּתְיַבְּבוּן *& clamabitis*. Ib. וַיָּרַע, Targ. וְיַבֵּב *& clamabat populus*. Prę dolore: Jud. 7. v. 21. *& currebat totum agmen*, וַיָּרִיעוּ *& vociferabantur, & fugiebant*: תְּרוּעָה לְאֵבֶל. Lxx *καὶ ἐσήμαναν & ſignificârunt*. legerunt וַיֹּדִיעוּ *& notum fecerunt*, à יָדַע *novit*: ob literarum ד״ר ſimilitudinem. Eſa. 15. v. 4. *Propterea expediti Moab* יָרִיעוּ *vociferabuntur, anima ipſius mala erit ei*. Targ. מְיַלְּלִין *ululant*. Mich. 4. v. 9. *Nunc quare* תָּרִיעִי רֵעַ *vociferaberis vociferationem, an rex non eſt in te?* quare clamabis & flebis, quaſi tibi non eſſet opitulator & conſiliarius? Lxx *ἔγνως κακὰ cognoviſti mala*. legerunt תֵּרְעִי רַע. Hieron. *mœrore conturbaris*. Pual רוֹעַע *vociferatus eſt*. Eſa. 16. v. 10. *& in vineis non jubilabitur, neq;* יְרֹעָע *vociferabitur*: prę multitudine bonitatis. Tar. יְחַיְכוּן *gaudebunt*. Lxx *εὐφρανθήσονται lætabuntur*. Hithpaël הִתְרוֹעֵעַ *vociferatus eſt*. Pſ. 65. יִתְרוֹעֲעוּ, Targ. יִתְיַבְּבוּן *vociferabuntur, etiam cantabunt*.

tabunt. Pſal. 108. v. 10. *Super Paleſtina* אֶתְרוֹעָע A *vociferabor:* tanquam victor. Lxx. *Mihi alienigenæ ὑπετάγησαν ſubijcientur.*

Nom. רֵעַ *vociferatio, clamor* gaudentium, aut dolentium, aut laudantium Deum. Mich. 4. verſ. 9. *Quare vociferaberis* רֵעַ *vociferationem?* Exod. 32. *Et audivit Joſua vocem populi* בְּרֵעֹה *in vociferatione ejus.* Targ. כַּד מְיַבְּבִין *cùm clamarent.* R. L. באשר הירה העם מריע ומגביה קולו. Lxx. *κραζόντων clamantium.* Job. 36. *Annunciabit ſuper ipſo* רֵעוֹ *vociferatio ejus:* tonitru pluviam futuram indicat.

תְּרוּעָה *idem.* Levit. 23. *Et facies tranſire tubam* הַתְּרוּעָה *vociferationis in menſe ſeptimo.* B Vociferatio iſta ſignum erat dimiſſionis ſervorum, & exitus eorum ex poteſtate dominorum ſuorum. Jerem. 20. *Et audivit clamorem manè* וּתְרוּעָה *& vociferationem in tempore meridiei.* Lxx. *ἀλάλαγμα fletum.* Hieron. *ululatum.* Jerem. 4. *Quia vocem tubæ audiviſti anima mea,* תְּרוּעַת מִלְחָמָה *vociferationem belli.* Targ. יַבָּבוּת *clamorem.* Pſalm. 47. *Aſcendit Deus* בִּתְרוּעָה, Targ. בִּיבָבָא *in jubilatione, & Dominus in voce tubæ.* Pſa. 27. verſ. 6. C זִבְחֵי תְרוּעָה *ſacrificiis vociferationis.* Quæ afferuntur cum vociferatione ſeu jubilatione & gaudio.

Propr. בְּרִיעָה *Beria,* filius Ephram. ב non eſt radicale. 1. Paral. 7. *Et ipſe vocavit nomen ejus* בְּרִיעָה, *quia* בְרָעָה *in afflictione ipſa fuerat in domo ejus.* Item, *filius Aſer:* Gen. 46. verſ. 17.

Rabb. זִכְרוֹן תְּרוּעָה *memoria vociferationis,* feſtum tubarum, quod obſervant Judæi in memoriam עֲקֵידַת יִצְחָק *l gationis Iſaac,* qui D fuit liberatus, & ejus loco immolatus aries. Sic autem vocatur dies primus menſis ſeptimi: à quo inchoatur numeratio anni ſeptimi & jubelæi. Vide Levit. 23.

II. רוע idem quod רָעָה. Inde רֵעַ idem quod רֵעֶה *ſocius.*

III. Arab. ראע *occurrit.*

רוף duo ſignificata habet. I. רוף. Inde Pual רוֹפַף *contritus, contuſus, concuſſus fuit.* Job. 26. v. 11. *Columnæ cæli* יְרוֹפָפוּ *concutientur.* Targ. מִזְדַּעְזְעִין *commoventur.* Lxx. *ἐπετάσθησαν expanſæ ſunt.* E

Nom. רִיפָה *triticum in mortario contuſum ſeu fractum:* Plur. רִיפוֹת *tritica contuſa.* 2. Sam. 17. *Et expandit ſuper eum* הָרִיפוֹת *tritica ſeu legumina contuſa.* tritica contuſa priùs expanduntur, ut ſiccentur. Targ. דְּקִילָן *dactylos.* Lxx. *ἀραφώθ.* Proverb. 27. *Si contuderis ſtultum in mortario, in medio* הָרִיפוֹת *triticorum contuſorum.*

תְּרוּפָה *contritio, contuſio.* Ezech. 47. *Et erit fructus ejus in cibum, & folium ejus* לִתְרוּפָה *in contritionem:* in remedium omnis contritionis. Ponent folia arborum iſtarum ſuper omnem contritionem ſeu contuſionem, & ſanabitur. Targ. לְאַסוּתָא *in ſanationem.* Lxx. *εἰς ὑγίειαν in ſanitatem.* Acceperunt pro רפואה *medicina.*

Rabb. קְלִיפַּת הָרִיפוֹת *cortex contuſorum leguminum.*

Chald. רְפַף *concuſſit, quatijt, commovit.* אִתְרוֹפַף *commotus fuit.* Job. 9. verſ. 6. *Et columnæ ejus* יִתְפַּלָּצוּן, Targ. מִתְרוֹפְפִין *commoventur:* trement. Cum רְפַף *remiſſus fuit* convenit. Arab. Geneſ. 1. verſ. 2. ורוח אללה תרף עלי וגה אלמא *& Spiritus Dei ferebatur ſuper facie aquæ.*

II. Arab. רוף, & ראף, & אתראף *attrit commotus fuit miſericordia, miſertus eſt.* Pſal. 4. תרוף *miſerearis ſuper me.* Pſal. 60. וראפת *& miſertus eſt noſtri.* Pſal. 37. *Juſtus* יְתַראף *miſerebitur, & tribuet.* Marc. 8. verſ. 2. אנא אתראף עַלֶיהָ אלגמע *ego miſereor ſuper iſta turba.* Rom. 11. v. 30. *Nunc autem* תראף עליכם *miſertus eſt ſuper vos.*

Nom. רוף *miſericors.* Luc. 6. *Sicut pater veſter* רוף *miſericors eſt.* Precat יא ראף מן כל רוף *ô miſericors præ omni miſericorde.*

ראף, Foemin. ראפה *miſericordia, commiſeratio.*

רוץ tria ſignificata habet. I. רוץ & רָץ *cucurrit, accurrit, diſcurrit, percurrit, velociter ivit.* Gen. 18. *Et ad armentum* רָץ, Targ. רְהַט *cucurrit Abraham.* 1 Sam. 20. לָרוּץ *ad currendum in Bethlehem.* Targ. לְמֵיזַל *ad eundum.* 2. Reg. 4. וְאָרוּצָה *& curram ad virum Dei.* Targ. וְאֶתְמְטֵי *& perveniam.* Habac. 2. verſ. 2. *Scribe viſionem, & expone ſuper tabulis, ut* יָרוּץ *currat legens in eo.* Targ. יוחי *feſtinet.* Rabbini ſæpius uſurpant, cùm dicunt ſe fore in ſcribendo breves, ut quis legendo poſſit *percurrere.* Piel רוֹצֵץ *cucurrit.* Nahum 2. verſ. 4. *Sicut fulgura* יְרוֹצֵצוּ *diſcurrent:* in plateis urbis, præ terrore. Hiphil הֵרִיץ *fecit currere* aut *accurrere, attulit, detulit, adduxit.* Geneſ. 41. וַיְרִיצֻהוּ, Targ. וְאַרְהֲטוּהִי *& ſinebant eum currere ex carcere:* adducebant. 1. Sam. 17. וְהָרֵץ, Targum ואובל *& defer ad fratres tuos.* Pſal. 68. verſ. 32. *Aethiopia* תָּרִיץ *currere faciet manus ſuas ad Deum.* extendet cum muneribus, quæ afferet. Targum בְּנוֹי דְכוּשׁ יְרַהֲטוּן לְמִפְרַשׂ יְדֵיהוֹן בִּצְלוֹ קֳדָם יְיָ *filij Chus current ut expandant manus ſuas in oratione coram Domino.*

Nom. רָץ *curſor, pedes,* Lacchey / qui ex una urbe ad alteram, vel ex uno regno in alterum currit ſeu proficiſcitur cum literis aut nuncijs, *tabellarius, nuncius, veredarius:*

Plur.

PLUR. רָצִים cursores. Jer. 51. v. 31. רָץ לִקְרַאת־רָץ A
יָרוּץ cursor in occursum cursoris curret, & nuncius in occursum nuncij, ut nunciet regi Babel, quòd capta eſt urbs ejus. Job. 9. verſ. 25. Dies mei celeres ſunt præ רָץ curſore: celeriores curſore aufugerunt. Targ. מִן טוּל עוֹפָא רָהֵט præ umbra avis currentis: volantis. 2. Paral. 30. Et abierunt הָרָצִים curſores cum literis. ¶ Deinde, רָצִים ſatellites, qui ante regem currunt armati, ſtipatores. 1. Reg. 1. Et quinquaginta viri רָצִים currentes coram eo: more regum armati. 2. Reg. 11. v. 11. Et ſtabant הָרָצִים ſatellites ſinguli, & arma ejus in manu ejus. Ibidem verſ. 13. Et audiebat Athalia vocem הָרָצִין currentium ſeu curſo- B
rum (ex) populo. Targ. vocem דִּרְנְנִין ovantium populi.

מֵרוֹץ, FOEM. מְרוּצָה curſus.

II. רוּץ & רָץ, idem quod רָצַץ, colliſit, confregit, contrivit. 2. Reg. 23. v. 12. וַיָּרָץ & confringebat inde. Targ. וְאַרְחֵק & removebat. Eſa. 42. Non extinguet, neq; יָרוּץ confringet. Hiph. הֵרִיץ idem. Jud. 9. v. 53. Dejecit quadam mulier fragmentum lapidis molaris ſuper caput Abimelech, וַתָּרִץ, Targ. וּרְעַתָּה & contrivit caput ejus. HITHP. C
הִתְרוֹצֵץ colliſus fuit. Gen. 25. verſ. 22. וַיִּתְרֹצְצוּ, Targ. וְהַקְּיָן & colli debantur filij intra ipſam. LXX. ἐσκίρτων ſaltabant.

NOM. מְרוּצָה colliſio, contritio, oppreſſio. Jer. 22. verſ. 17. Super calumnia, & ſuper הַמְּרוּצָה contritione ut facias: oppreſſione pauperum. Targ. וּבִרְעוּת נַפְשָׁךְ quod eſt in voluntate animæ tuæ. accepit pro רָצָה voluit. LXX. εἰς φόνον in homicidium. Accepit pro רָצַח occidit, ob ח ה ſimilitudinem.

III. Arab. cum ץ punctato, ריאצא exercitium: D
PLUR. ריאצאת exercitia, diſciplinæ.

ריאצי exercitatus: in Avicenna.

רוק רוּק & רָק. Inde Hiph. הֵרִיק, Chal. אָרִיק inanivit, exinanivit, vacuavit, evacuavit vas, aut rem eo contentam. De varijs rebus dicitur: De liquidis, effudit: de gladio, evaginavit, ſtrinxit. de lancea, extraxit, expedivit ad bellũ, quòd & ipſa vaginam haberet. de hominibus, armavit. Gen. 42. v. 35. מְרִיקִים, Targ. פָּנַן evacuantes ſaccos ſuos. Malach. 3. verſ. 10. וַהֲרִקֹתִי & evacuabo vobis benedictionem: effundam. Targ. וְאַחֵת & demittam. Ezech. 28. v. E
7. וְהֵרִיקוּ & evaginabũt gladios ſuos. Tar. וְיִשְׁלְפוּן & extrahent. Ibid. 30. v. 11: 5. v. 2, & 12. Exod. 15. v. 9. Lev. 26. v. 33. Cic. Gladius vagina vacuus. Gladio extracto vagina fit vacua. Jer. 48. v. 12. Et vaſa ejus יָרִיקוּ evacuabunt. Pſal. 35. v. 3. וְהָרֵק & evacua lanceam. Targ. וּשְׁלֹף & extrahe. Gen. 14. v. 14. וַיָּרֶק & evacuavit adoleſcẽtes ſuos. Targ. וְזָרֵז & expedivit: armavit, dedit eis arma. Pſ. 18. verſ. 43. ut lutum platearum

אֲרִיקֵם evacuabo eos. Targ. בַּעֲשׁוּתוֹן (al. בְּחוֹן) conculcabo eos. legit אֲרִיקֵם, ſicut & habetur, 1. Sam. 22. אֲרִיקֵם comminuam eos, juxta quod Pſalmus corrigendus. Eccleſ. 11. Si implebuntur nubes pluvia, ſuper terram יָרִיקוּ evacuabunt: effundent. Chald. Lev. 8. v. 15: & 9. v. 9. Et ſanguinem יָצַק, Targ. אָרִיק effudit. Hoph. הוּרַק, Chald. אִתְרַק & אִתְרוֹקַק evacuatus fuit, effuſus fuit. Cant. 1. v. 3. unguentum (quod) תּוּרַק evacuatum fuerit, nomen tuum: quod effunditur. Sicut unguentum precioſum, quod ex uno vaſe in aliud transfunditur, ita & nomen bonum fragrantiam & odo- B
rem optimum ſpargit. Jer. 48. v. 12. Et quietus eſt in facibus ſuis, & non הוּרַק evacuatus fuit ex vaſe in vas: non fuit effuſus. Chald. Lev, 21. Quod יוּצַק, Targ אִתְרַק effunditur ſuper caput ejus.

NOM. רֵק, Chald. רֵיקָן vacuus, inanis, ocioſus, vanus, ignavus, nihil, inutilis, levis. Metaphoricè, inops: PLUR. רֵקִים, Chald. רֵיקָנִין vacui. FOEM. רֵקָה vacua: PLUR. רֵקוֹת vacuæ. Gen. 37. v. 24. Et ciſterna erat רֵק, Targ. רֵיקָן vacua, non erat in ea aqua. Deuter. 32. Quia non ver- C
bum רֵק, Targ. רֵיקָן vanum eſt in vobis, ſed ipſum eſt vita veſtra: inutile. 2. Reg. 4. Vaſa רֵקִים vacua. Jud. 9. Et conduxit pro eis Abimelech viros רֵקִים, Targ. סְרִיקִין vacuos. Eſa. 29. Tum רֵיקָה vacua eſt anima ejus. Targ. חֲסִירָא deficiens. Gen. 41. v. 27. Et ſeptem ſpicæ הָרֵקוֹת vacuæ. Targ. לְקִיתָא percuſſæ. LXX. λεπταὶ tenues. Legerunt דַּקּוֹת, ſicut in præcedentibus v. 6, & 23. ſcribitur: & deglutiebant ſeptem ſpicæ הַדַּקּוֹת (aut הָרִקּוֹת) tenues. Jud. 11. Et collecti ſunt D
ad Jephte viri רֵיקִים vacui. LXX. λεπτοὶ tenues. Legerunt דַּקִּים, ob literarum ר ד ſimilitudinem. Inde in Talmud רֵיקָא & רֵיקָה homo nequam, levis, inutilis, vanus: ut in גִּטִּין, cap. 5. Dicunt ad ipſum: רֵיקָא nequam, ſi tu vis accipere, accipe. Et in Bachai: Dicit ad ipſum ſenex quidam. רֵיקָה nequam, quare tu purgas locum? Ita, Matth. 5. Qui dicit ad fratrem ſuum ῥακά, Syr. רָקָא raca.

רִיק vacuitas, vanitas, vanum. Pſal. 2. Et populi meditantur רִיק vanitatem. ¶ Et cum ל adverbiaſcit: לָרִיק in vanum, vanè. Eſa. 49. לָרִיק in vanum laboravi. Et ל ſubintellecto, ut, E
Pſal. 75. Veruntamen רִיק (in) vanum mundavi cor meum.

רֵיקָם, Chald. רֵיקָן vacuè, inaniter, ſine cauſa, fruſtra. Geneſ. 31. Quia nunc רֵיקָם, Targ. רֵיקָן vacuè dimiſiſſes me. Exod. 23. Et non videbuntur facies tuæ רֵיקָם vacuè. Targ. רֵיקָנִין vacuæ: abſque muneribus. 1. Sam. 6. v. 3. Ne dimittatis eam רֵיקָם vacuè: abſq; donis. Ruth. 1. Ego plena abij, וְרֵיקָם & vacuè reduxit me Dominus: miſerè, vidua & orba. Sic Marcianus dig.

itized by Google

dig.lib.48.Tit.6.l.5. *Qui vacantem mulierem rapuit*. hoc eſt, viduam. Pſal. 7. *Et ſpoliavi affligentem me* ריקם *vacuè*. Targ. מגן *gratis*: ſine cauſa.

Chald. ריקנו *vacuitas, vanitas*. לריקנו *fruſtra, in caſſum*. ✠ Et Verb. רקן *evacuavit*.

Rabb. ריקות *vacuum*. ✠ הרקה *evacuatio*.

רוק *cælebs*, innuptus & incorruptus juvenis: Plur. רוקין *cœlibes, caſti*.

Arab. רק & ראוק *colum & fæx vini*. ✠ ריק *jejunus*.

ראק *effudit*. Marc.14.verſ.24. אלדי יראק *qui effundetur pro multis*. Luc.11. *Qui* אריק *effuſus eſt ab initio*. ✠ תריאק *ictertia*. ✠ ראוק *jejunium*.

רואק rivaq *peplum, cortina*. ✠ ריק *ſaliva*.

ריר . רור vel רר *ſalivavit, ſalivam dejecit, ſputt, exſpuit, ſpumavit, fluxit*. Lev. 15. v.3. רר *expuens caro ejus fluxum ſuum*.

Nom. ריר *ſaliva, ſputum*. Syr. *mucus nrium*. 1.Sam.21. verſ.13. *Et deſcendere fecit* ſeu *ſivit* רירו *ſalivam ſuam ſuper barbam ſuam*. ¶ Per Metaphoram, *albumen ovi*, ſimile ſalivæ formâ & lentore. Job. 6. verſ. 6. *Aut eſt ſapor* בריר *in albumine vitelli*. Targ. בחלבון ביעתא *in albumine ovi & vitello*. ¶ Rabb. ריר *mucilago*.

תרר *ſtultus*, ſalivam deijciens.

רוש duo ſignificata habet. I. רוש & ריש *pauper fuit* aut *factus, eguit, indiguit*: Contrarium eſt verbo ירש *poſſedit*. Pſalm. 34. רשו, Targum אתמסכנו *pauperes facti ſunt*. Piel רושש *pauperem reddidit*: per metaphoram, *diruit, deſtruxit*, cùm ad urbes transfertur. Jerem.5.verſ. 17. ירשש, Targ. יפגר *deſtruet urbes munitas*. Hoc tamen etiam ad ירש poteſt referri. Hithpaël התרושש *pauperem ſe fecit* aut *ſimulavit, finxit*. Proverb 13.verſ.7 ומתרושש, Targ. ומסמכן נפשה *& pauperem faciens ſeipſum, & facultas multa*.

Nom. רש & ראש *pauper*: Plur. רשים & ראשים *pauperes*.

ריש, רש, & ריש, & ראש *paupertas, egeſtas*. Prov. 10. verſ. 15. *Et conſternatio pauperum* רישם *egeſtas ipſorum*. Targ. צריכותהון *neceſſitas ipſorum*. Et literis א"י permutatis, ראש, Prov. 6. verſ. 11. *Et veniet ſicut viator* ראשך, Targum מסכנותך *paupertas tua*. E

II. Arab. רישה riſcha *pluma, penna, & radius rotæ*: Plur. ריש riſch *pluma, penna*. ✠ ראיש rajaſch *plumavit*. ✠ אתראיש atrajaſch *plumas emiſit*.

מראיש murajaſch *plumatus*.

רות Syr. רות *tremuit*: in רתת quære.

Arab. cum ה punctato, רות *ſtercus, fimus*.

רות אלחמאר *ſtercus aſini*: in Avicenna.

A Nom. Propr. רות *Ruth*.

רזב Arab. מרזבה marzaba *pilum mortarij, piſtillum, terebra, terebellum*: Plur. מראזיב marazib *piſtilla*.

Rabb. ארזוב *malleus*: Plur. ארזובין *mallei*.

Chald מרזב *canalis*: Plur. Rabb. מרזבים, Chald. מרזבין *canales*, in quibus aqua decurrit ✠ מרזבנין *arca*.

רזה . רזה *maciavit, macrum fecit, macilentum reddidit, attenuavit*. Zophon. 2. *Qui* רזה *attenuavit omnes deos terræ*: abolevit, ſuſtulit. Targ. אכאר *oppreſſit*. Niphal נרזה *emacruit, attenuatus fuit*. Eſa.17. *Et pinguedo carnis ejus* ירזה *emarceſcet*. B

Nom. רזה *macer*. Fœm. רזה *macra, macilenta*. Numer.13. verſ.21. *Qualis ſit terra* השמנה הוא אם רזה *an pinguis ſit, an macilenta*. Targ. *an dives ſit, an paupera*.

רזי *macies, macilentia*. Eſa.24. verſ.16. *Et dixi* רזי לי רזי לי *macies mihi, macies mihi, væ mihi*. Pinguedo carnis meæ emarceſcet. Id cõfirmat: *væ mihi*. Targ. *Dixit Propheta, ſecretum, præmium juſtorum monſtratum eſt mihi: ſecretum, vindicta impiorum revelata eſt mihi*. C

רזון *idem*. Pſalm. 106. *Et miſit* רזון, Targ. פחרנותא *maciem in animam ipſorum*. LXX. πλησμονὴν *ſaturitatem*. Mich. 6. verſ. 10. *Et Epha* רזון *tenuitatis iræ obnoxia*. Epha parva & deficiens, quæ dominum ſuum ad tenuitatem redigit: aut Epha prava reijcitur à Deo.

תרזה *cedri ſpecies, pinus*, à tenuitate. Eſa. 44. *Et accipiebat* תרזה *pinum & ilicem*.

D **רזח** . Inde Nom. מרזח, Chald. מרזח *vociferatio* præ dolore aut gaudio, *fletus, luctus, gaudium*. Jerem. 16. *Ne ingrediaris domum* מרזח *flet⁹*: luctus. Amos 6. *Et auferetur* מרזח סרוחים *vociferatio luxurioſorum*: gaudium. Plural. Rabb. מרזחים, Chald. מרזחין *gaudia*.

רזם . רזם, Chald. & Syr. רזם, & literarum inverſione, רמז *annuit oculis, innuit, nutu ſignificavit, indicavit, oſtendit, ſignum dedit*. Job.15. *Quid occupat te cor tuum, & quid* ירזמון, Targ. מרמזין *innuunt oculi tui?* Syr. Luc. 1. verſ. 22. *Et ipſe* מרמז רמז *innuendo innuebat*. Luc. 5. v.7. ורמזו *& innuebant ſocijs ſuis*.

Nom. Rabb. רמז & רמיזה, Chald. רמיזות & מרמז, Syr. רמזא *nutus, ſignum, ſignificatio, indicium, notatio, ænigma*: Plur. רמזין *indicia, ſigna*.

מרזם *longum & rubeum*.

רזן . Inde רוזן *princeps, conſiliarius*: Plur. רוזנים *principes, conſiliarij*. Pſalm. 2. ורוזנים, Targ. ושלטוניא *& principes conſultarunt ſimul*.

רזון *idem*. Prov.14. verſ.28. *Et ubi non* (eſt) *populus*,

populus, consternatio רְזוֹן principis: מֶלֶךְ regis. Tar. A
פַּרְנֵוּה principis ejus.

Rabb. רָזַן exultavit.

רזף. Syr. רְזַף stillavit.

Rabb. מַרְזוּפִין mallei. ☞ Chald. אַרְזְפָּא idē.

רזק. Arab. רָזַק pavit, nutrivit, aluit, ſuſtentavit. Pſal. 55. v. 23. אלקהמך אלי אללהוהו יִרְזֻקְךָ projice curam tuam in Deum, & ipſe enutriet te. Pſal. 136. אַלְרָאזִק qui paſcit omnem carnem. Pſalm. 147. וְיַרְזֻק & nutrit viduas. Precat. יָא רָאזִק אַלְטִפְלְ אַלְצַּגִּיר ô paſcens ſeu nutriens pueros parvos. Alc. 2. Quo רָזַקְנַאכֻּם pavemus vos? Man. כֻלוּא מִן טַיִּבָאת מַא רְזַקְנַאכֻּם comedite de bonis quibus pavimus vos. B

Nom. רִזְק rizq cibus, alimentum, ſuſtentatio, fertilitas: Plur. אַרְזַאק cibi, ſtipendia, alimenta. אַרְזַאקְהֻם cibi ipſorum.

רַזַּאק razzaq ſuſtentator, altor.

רחב. רָחַב, Chald. רְחַב latus, dilatatus, ampliatus fuit: de loco, ampliori loco habitavit: de anguſtijs, ex illis liberatus fuit: de corde, exhilaratus fuit: de ore, liberè & audacter locutus eſt. 1. Sam. 2. v. 1. רָחַב dilatatum eſt os meum contra hoſtes meos: apertum eſt. Eſa. 60. v. 5. Et timebit וְרָחַב Targ. וְיִפְתֵּי & dilatabitur cor tuum: anguſtijs liberabitur, gaudebit. Sic, 2. Cor. 6. v. 11. Cor noſtrum dilatatum eſt, non eſtis anguſti in nobis. Niph. נִרְחָב dilatatus fuit. Eſa. 30. Paſcuum נִרְחָב latum. Lxx. εὐρύχωρον. Hiph. הִרְחִיב dilatavit, ampliavit, latitudinem præbuit, in latitudine ſtatuit. Rabb. latius diſſeruit. Gen. 26. Et vocavit nomen ejus רחובות Rechoboth, & dicebat: quia nunc הִרְחִיב, Targ. אַפְתֵּי dilatavit Dominus nobis. Exod. 34. וְהִרְחַבְתִּי, Targ. וְאַפְתֵּי & dilatabo terminum tuum. Pſ. 81. הַרְחֶב-פִּיךָ dilata os tuum & implebo illud: ampliter & largè pete. Pſ. 119. v. 32. Quia תַּרְחִיב dilatabis cor meum: exhilarabis me. In triſtitia cor contrahitur, in lætitia dilatatur. Pſal. 4. In anguſtia הִרְחַבְתָּ dilataſti mihi: ex anguſtia liberaſti, & exhilaraſti me. Abſolutè, dilatatus fuit. Pſal. 25. Anguſtia cordis mei הִרְחִיבוּ dilatata ſunt: ob multitudinem. C D

Nom. רָחָב latus, amplus: Plur. רְחָבִים lati. Foem. רְחָבָה lata: & abſtractè, latitudo. Job. 30. Sicut eruptio רָחָב lata venient. Prov. 28. רְחַב נֶפֶשׁ latus anima excitabit litem. Lxx. ἄπληστος infatiabilis. Pſ. 101. v. 5. Elatum oculis וּרְחַב לֵבָב & elatum corde, ipſum non feram: ſuperbū, tumidum. Eſa. 33. v. 21. Fluvij רַחֲבֵי יָדַיִם lati manibus: ſpacioſi. Eſa 22. Ad terram רַחֲבַת יָדַיִם latam manibus: ſpacioſam & amplam. Lxx. εὐρύχωρον. Pſ. 119. in Vav: Et ambulabo בָרְחָבָה in latitudine; aut in lata via. E

רֹחַב latitudo, relaxatio, conſolatio. 1. Reg. 4. Et dedit Deus ſapientiam Salomoni, & intelligentiam multam valde, וְרֹחַב לֵב & latitudinem cordis: ut intelligeret omnia verba ſapientię. A

רַחַב idem: Plur. רְחָבִים latitudines.

מֶרְחָב idem: Plur. מֶרְחָבִים latitudines. Pſal. 18. Et eduxit me לַמֶּרְחָב in latitudinem. Habac. 1. Ambulans לְמֶרְחֲבֵי אֶרֶץ ſuper latitudinibus terræ.

רְחוֹב platea, à latitudine, ut Græcis πλατεῖα via lata & ampla: Plural. רְחוֹבוֹת, Chald. רְחוֹבִין, Foem. רְחוֹבָן platea. Geneſ. 19. בָרְחוֹב, Targ. בִּרְחוֹבָא in platea pernoctabimus: in platea ſc. urbis. Jud. 19. בָּרְחוֹב in platea ne pernoctes. Eo tempore in omnibus urbibus ut plurimùm erat locus pernoctandi pro viatoribus paratus: hoſpitium. Zach. 8. v. 5. וּרְחֹבוֹת הָעִיר & plateæ urbis implebuntur pueris & puellis, ludentibus בִּרְחֹבֹתֶיהָ in plateis ejus. B

Propr. רְחוֹבוֹת Rehoboth, nunc רַחְבָה, urbs juxta Euphratem fluvium ſita, maxima & pulcerrima, undiq; muris cincta, apprimeq; munita, pulcerrimis hortorum & paradiſorum ſuburbanis inſtructa: Benjamin in Itinerario. Gen. 10. v. 11. Et ædificavit Niniven, & רְחֹבֹת עִיר, Targ. רְחוֹבוֹת קַרְתָּא, Lxx. Ῥοωβὼθ πόλιν Rebohoth urbem. Hier. Et plateas civitatis. Accepit appellativè, רְחוֹבוֹת platea. Gen. 36. v. 37. מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר de Rebohoth fluvij. Targ. מֵרְחוֹבוֹת דְּעַל פְּרָת de Rehoboth, quæ eſt juxta Euphratem. Lxx. ἐκ Ῥοωβὼθ τῆς παρὰ ποταμὸν de Rooboth, quæ apud fluvium. Item, nomen putei. Gen. 26. verſ. 22. Et vocavit nomen ejus רְחֹבוֹת Rehoboth, & dicebat, quia nunc הִרְחִיב dilatavit Dominus nobis. C

רָחָב Rahab, cauponaria, quæ viatores precio accipiebat, & exploratores hoſpitio excepit: Joſ. 2. v. 1. Et cum patre, matre, fratribus & omnibus ſuis ſervata fuit: Joſ. 6. v. 17, & 23. Et habitavit inter Iſraëlitas, facta proſelyta. Ibid. Talmudici tradunt eam nupſiſſe Joſuæ. Sed Matthæus in genealogia Chriſti, facit eam uxorem Salmah, patris Boaz. Id in Veteri Teſtamento non habetur. 1. Par. 2. & Ruth. 4. tantùm ſcribitur: Amminadab genuit Nahſon, principem filiorum Juda, & Nahſon genuit שַׂלְמָא Salma, & Salma genuit Boaz. Nahſon fuit unus egreſſorum ex Ægypto. Numer. 2. verſ. 3. Et dux filiorum Juda Nahſon, filius Amminadab. ejus igitur filius שַׂלְמָא Salma, vel שַׂלְמוֹן Salmon (utroq; enim modo ſcribunt Hebræi) fuit unus terram promiſſam ingreſſorum. Et fieri potuit, ut Rahab uxorem duxerit. Id quod Matthæus ex Cabala ſeu patrum traditione habuit. Lucas cap. 3. nullam ejus facit mentionem. D E

רחג. Arab. in Geograph. רַאחַגָה.

רחר Arab. רחר *formavit.* A

רחר *forma, typus, modus, ſtylus.*

מרחר *formatus, formâ præditus.*

מרחר *latrina:* Plur. מראחיר *latri*[illegible]*a.*

רחה. Arab. רחא rachi, cum ח punctato, *mollis, laxus, flaccidus fuit.* Piel רחי, Hiph. ארחי *emollivit, laxavit, ſolvit.*

מרחי murchi *emolliēs, laxans:* Plur. Foem. מרחיאת *mollificantia, reſolventia.* ✠ רחו *laxus.*

ארתחא irticha, & אסתרחא *mollificatio.*

רחיה richia *ſoccus.*

רחל duo ſignificata habet. I. Inde רחל, Chal. רחלא *ovis*, ſexus fœminini: Plur. רחלים, B Chald. רחלין *oves.* Eſa. 53. verſ. 7. וכרחל *& ſicut ovis, quæ coram tonſore ſuo obmutuit.* Gen, 32. verſ. 14. רחלים *oves ducentas.*

Proprium. רחל *Rahel*, filia Laban, uxor Jacobi. Jerem. 31. רחל *Rahel plorat propter filios ſuos.* Per Rahel intelligit decem tribus, quarum caput fuit Ephraim, & mater omnium Rahel. Geneſ. 35. קבורת רחל *ſepulcrum Rahel.* Hoc abfuit à Bethlehem quadrante milliaris, in via ducente in oppidum. C Et inde totus iſte tractus ſeu tota illa vicinia Bethlehemitica, appellata fuit *Rahel*, Bethlehem & ager adjacens. Rectè igitur dictum Jeremiæ ad infanticidium Herodis Bethlehemiticum accommodat Matthæus 2. v. 17.

II. Arab. רחל rahal, & ארתחל *mutavit domicilium, migravit.*

Nom. רחלה rihla, & ארתחאל irtihal *migratio, diſceſſus, abſceſſus.*

מרחלה *iter unius diei*, continens millia- D ria italica 24: germanica 6. Plur. מראחל *itinera diurna:* Dual. מרחלתאן *duo itinera diurna.* in Geograph. סמסון מיל והי מרחלתאן *quinquaginta milliaria, quæ ſunt duo itinera diurna.*

רחל rahal *ſtabulum, caula, pecus:* Plural. ארחאל arhal *ſtabula, pecora, greges, armenta.* רחל מן בקר rahal min bacar *armentum vaccarum.* רחל מן חנאזר rahal min chanazir *grex porcorum.*

Alc. Joſeph. רחל *ſarcina.*

רחם רחם, Chal. & Syr. רחם, Arab. רחם rahâm idem quod חבב, ſeu Hebr. אהב, *miſertus eſt,* E *dilexit, vehementer amavit.* Pſal. 18. verſ. 2. ארחמך, Targ. אחבבנך *diligam te, Domine fortitudo mea.* Lxx. ἀγαπήσω σε. Chald. Exod. 21. אהבתי, Targ. רחמת *dilexi dominum meum.* Syr. Luc. 17. *Alterum* נרחם *diliget.* Matth. 5. רחם *dilige proximum tuum.* Arab. Pſal. 30. *Audivit Dominus, &* רחמני *miſertus eſt mei.* Pſal. 6. ארחמני *miſerere mei, Domine.* Matth. 9. verſ. 27. ארחמנא יא אבן דאוד *miſerere noſtri, fili David.* Matth 5. verſ. 7. *Beati qui* ירחמון *miſericordes, quia ipſi* ירחמון *miſericordia fovebuntur.* Niph. Syr. אתרחם *dilectus fuit.* Joh. 14. נתרחם *diligetur à patre meo.* Piel רחם, Chald. רחם *miſertus fuit.* Eſa. 49. *An obliviſcetur mulier infantis ſui,* מרחם *ut non miſereatur filium uteri ſui?* Exod. 33. verſ. 19. ורחמתי, Targum וארחם *& miſerebor, cujus* ארחם *miſerebor.* Chald. Joel. 2. verſ. 18. ויחמל, Targ. ורחם *& miſertus eſt ſuper populum ſuum.* Pſalm. 103. כרחם, Targ. היך דרחם *ſicut miſeretur pater ſuper filijs, ſic* רחם, Targ. רחם *miſertus eſt Dominus ſuper timentes eum.* Pual רחם *miſericordiam conſecutus fuit, dilectus fuit.* Oſeæ 1. *Voca nomen ejus,* לא רחמה *non miſericordiam conſecuta:* non dilecta. Lxx. λαχεαμα. Hithpaël Chald. אתרחם, Syr. אתרחם, Arab. תרחם *miſertus fuit.* Chald. Geneſ. 43. *Deus* יחנך, Targ. יתרחם עלך *miſereatur ſuper te, mi fili.* Syr. Matthæi 9. v. 36. ἐσπλαγχνίσθη, Syr. אתרחם *miſertus eſt ſuper eos.*

Nom. רחום, Arab. רחים rahim *miſericors:* Dei epitheton. Exod. 34. *Deus* רחום, Targ. רחמנא *miſericors.* Pſal. 78 והוא רחום *& ipſe eſt miſericors.* Hic verſus eſt medium Pſalterij, quoad verſus.

רחם *affectio animi, miſericordia:* Plural. רחמים, Chald. רחמין *miſericordia.* Habac. 3. *In ira* רחם *miſericordiæ recordaberis.* Gen. 43. *Et Deus omnipotens det vobis* רחמים, Targ. רחמין *miſericordias coram iſto viro.* Lxx. χάριν *gratiam.* Proverb. 12. ורחמי רשעים *& miſericordiæ impiorum ſunt crudelitas.* Lxx. τὰ δὲ σπλάγχνα *viſcera.* Sic, Luc. 2. διὰ σπλάγχνα *per viſcera miſericordiæ Dei noſtri.* Lxx. autem habent verbum: *quemadmodum* יחמל *miſeretur quis ſuper fratrem ſuum,* Lxx. σπλαγχνίζεται. Amos 1. verſ. 11. *Propterea quod perſecutus eſt gladio fratrem ſuum, & corrupit* רחמיו *miſericordias ſuas.* Exuit omnem amorem fraternum. Lxx. μητέρα *matrem:* aut *matricem.* acceperunt pro רחם ſequente.

רחם & רחם, Arab. רחם raham *matrix*, uterus in mulieribus, in animalibus vulva, fœtum diligens & fovens: Plur. Arab. ארחאם arham *matrices.* Geneſ. 20. *Quia concludendo concluſerat Dominus pro omni* רחם *matrice domus Abimelech.* Targ. פתחו ולדא *oſtio vulvæ.* 1. Sam. 1. *Et Dominus concluſerat* רחמה *matricem ejus.* Targ. אתמנע מן קדם יי מנה ולד *prohibitus fuit à Domino ab ipſa filius.* Contrà, Geneſ. 29. *Et aperuit* רחמה *matricem ejus.* Targ. *Et dedit ipſi* עדוי *conceptionem.* Exod 34. *Omne* פטר רחם, Targ פתח ולדא *aperiens vulvam, meum eſt:* filius, qui aperit matricem primùm. Jerem. 20. *Quòd non occidiſti me* מרחם *à matrice.* Targ. ממבטנא *ab utero.* Cùm primùm editus ſum in lucem. Hoſeæ 9.

Da illis

Da illis רחם *matricem abortientem, & ubera arentia:* ut infantes in utero moriantur, aut in lucem editi pereant fame, deſtituti lacte. Contrà: Geneſ. 49. *Benedictionibus uberum* ורחם *& matricis.* Targum. *benedictionibus patris tui & matris tuæ.* Pſalm. 110. verſ. 3. מרחם משחר *à matrice auroræ.* A die, quo exiviſti ex matrice, & ab illa aurora, proſperaſti pueritiam tuam. Alcoran. 2. מא חלק אללה פי ארחאמהן *quod creavit Deus in matricibus ipſarum.* ¶ Deinde, רחם *puella, fœmina,* quæ fœtus gratiâ tenetur, per Synecdochen: quam & *fructuariam* appellant. Sicut apud Columellam de bobus: *Sint matrices robuſti corporis.* Item *gallina matrix,* quæ ovis incubat, & excludit. Duale רחמתים *duæ fœminæ.* Jud. 5. v. 30. *Divident ſpolium* רחם רחמתים *puellam (&) duas puellas in caput viri.* Puella & duæ puellæ cuilibet viro obvenient.

רחם, Arab. cum ח punctato, רחם, quod Rabbini רכם ſcribunt: & רחמה, Arab. רחמה rachma *vultur, aquila vulturina, oſſifraga:* à ſingulari in pullos amore: avis immunda. Levit. 11. *onocrotalum &* הרחם *oſſifragam.* Deuter. 14. *Onocrotalum &* הרחמה *oſſifragam.*

רחמניות *miſericordes fœminæ.* Thren. 4. *Manus mulierum* רחמניות *miſericordum coxerunt infantes ſuos.*

Rabb. & Chald רחמן & רחמן, Syr. מרחמן, Arab. רחמן rachman *miſerator, benefactor:* Dei epitheton. Talm. רחמנא ליבא בעי *Deus cor requirit.* Et Mahumetiſtæ ſuos libros & preces ordiuntur: בסם אללה אלרחמן אלרחים *in nomine Dei miſeratoris miſericordis.*

Chald. רחם *amicus.* ☧ רחמות *amor.* ☧ מרחמנות *beneficentia.*

Arab. רחמה rahama *miſericordia, gratia, eleemoſyna, humanitas, pietas, religio:* Plural. רחמאת. Matth. 6. *Cum feceris* רחמה *miſericordiam.* ברחמה birahama *humaniter.* ברחמתך *in miſericordia tua.*

מרחום marchum *dilectus:* מרחומה *dilecta.*

Cum ח punctato, רחמה rachâma *marmor:* Plur. רחאם racham *marmora.* In Geograph. אלרחאם אלאביץ *marmora alba.*

מראחם *eleemoſyna.*

Rabb. רחמים *pluvia* Dei miſericordiâ demiſſæ.

רחע. Arab. רחיע *ſtercus:* in Avicenna.

רחף duo ſignificata habet. I. רחף, Chald. רחף, Arab. רחף, denotat נדנוד ותנועה, *motus, commotus, agitatus fuit, movit, agitavit ſe* in latitudinem; ſicut aquila dilatatis & expanſis alis movetur & agitatur ſuper pullis ſuis, eos ad volandum exuſcitans & invitans. Piel רחף *idem.* Deuter. 32. *Sicut aquila excitabit nidum ſuum, ſuper pullis ſuis* ירחף *movebitur:* volabit juxta pullos ſuos, ut illos volare doceat. Targum מתחופף *tegens:* operiens. Lxx. ἐπεπόθησε *volavit.* Geneſ. 1. verſ. 2. *Et Spiritus Domini* מרחפת *movebatur ſuper facie aquarum.* Targ. *Et Spiritus à (coram) Domino* מנשבא *flabat.* Jerem. 23. verſ. 9. רחפו, Targ. זעו *commota ſunt oſſa mea:* contremuerunt. Lxx. ἐσαλεύθη *commota ſunt.* Sicut alæ avis, quæ movetur ſuper nido ſuo.

II. Rabb. & Syr. רחף *incubuit ovis:* metaphoricè, *fovit, confovit* avium more, *complexus eſt* amore, miſericordia, gratia, gratificatus eſt.

רוחף *miſericordia.* ☧ מרחפן *miſerator:* Dei epitheton. Phil. 2. v. 1. *Siqua* σπλάγχνα *viſcera,* Syr. רוחפא *miſericordia.*

רחץ tria ſignificata habet. I. רחץ *lavit, eluit, abluit aquâ* corpus, faciem, manus, pedes, veſtes. Pſal. 58. *Pedes ſuos* ירחץ, Targ. ישוג *lavabit in ſanguine impij.* 2. Reg 5. verſ. 13. וירחץ, Targ. וטבל *& intingere & mundare.* Ibidem verſ. 12. *Nonne* ארחץ *lavabo in eis?* Targum אטבל *intingar:* immergar. Geneſ. 24. *Et aquas* לרחץ, Targ. לאסחאה *ad lavandum pedes ejus.* Geneſ. 43. וירחץ, Targ. ואסחי *& abluebat faciem ſuam.* 1. Reg. 22. v. 38 *Et arma* רחצו, Targ. שטפו *abluerunt.* Pual רחץ *ablutus fuit.* Proverb. 30. verſ. 12. *Et à ſorde ſua, non* רחץ, Targ. אשתזג *ablutus fuit.* Ezech. 16. v. 4. *Nec* רחצת *lota fuiſti aquis calidis:* abſolutè poſitum. Hithpaël התרחץ *abluit ſeipſum.* Job. 9. v. 30. *Si* התרחצתי *abluero me aquis nivis.*

Nom. רחץ, Fœm. רחצה, Rabb רחיצה *lavacrum, lotio, ablutio.* Pſal. 60. *Moab* סיר רחצי *olla ablutionis meæ.* utar illo tanquam vaſe, in quod funditur aqua ad lavandum in eo. Lxx. τῆς ἐλπίδος μου *ſpei meæ.* Acceperunt ea ſignificatione, quam habet apud Chaldæos, ut ſequitur. רחיצת ידים *ablutio manuum.*

Rabb. מרחצה & בית המרחץ *locus lotionis, balneum.*

II. Chald. רחץ *confiſus eſt, ſperavit.* 2. Reg. 18. מה הבטחון הזה אשר בטחת, Targ. מה רוחצנא הדין דרחצתא *quæ eſt confidentia illa, quam confidiſti?* Eſa. 12. אבטח, Targ. אנא רחיץ *ego confido & non metuo.* Hiphil ארחץ *ſperare fecit, ſpem dedit.* Hithpael אתרחץ, in Daniele התרחץ, *confiſus, fretus fuit.* Pſalm. 22. *In te* בטחו, Targ. אתרחיצו *confiſi ſunt patres noſtri.* Dan. 3. *Qui* התרחצו *ſperaverunt in eum.*

Nom.

Nom. רְחִיץ *confiſus, fretus*: Plural. רְחִיצִין *confiſi, freti*.

רְחָצָן & אִתְרְחָצָא *fiducia, ſpes*. ✠ לִרְחָצָן *confidenter, ſecurè*.

III. Arab. cum ח punctato, רָחַז rachaz *vilis fuit*.

רֻחְז rachz *vilitas*. ✠ רַחִיז rachiz *vilis pretio*. ✠ in Geogr. רחיזה.

Avicen. ירחז *concedet*.

רחק duo ſignificata habet. I. רָחַק *longè ſeu procul fuit, abſuit, elongatus, longinquus, remotus, disjunctus, diſſitus fuit*. Exod. 23. *A verbo falſitatis* תִּרְחָק, Targ. הֱוֵי רְחִיק *eſto remotus*: longinquus Eſa. 49. *Propterea* רָחַק, Targ. אִתְרְחַק *remotum eſt judicium à nobis*. Semel tranſitivè: Mich 7. *Dies ille* יִרְחַק־חֹק *removebit ſtatutum*. Piel רִחַק *elongavit, amovit, removit, ſummovit, diſcedere* vel *recedere fecit*. Eſa. 6. verſ. 12. וְרִחַק *& removit Dominus hominem*. Hiph. הִרְחִיק, Chald. & Syr. אַרְחֵק *idem*. Pſalm 103. כִּרְחוֹק *ſicut remotus eſt oriens ab occaſu*, הִרְחִיק *removit à nobis peccata noſtra*. Et intranſitivè: Geneſ. 44 *Ipſi egreſſi ſunt ex urbe, non* הִרְחִיקוּ, Targ. אַרְחִיקוּ *procul abfuerunt* Exod 8 *Tantùm* הַרְחֵק לֹא תַרְחִיקוּ, Targ. אַרְחָקָא לָא תִרְחֲקוּן *elongando non elongabimini ire*: non longè abibitis. Syr. Matth 7. אַרְחִקוּ *diſcedite à me omnes*. Hithpaël Chald. אִתְרְחַק, Syr. אֶתְרְחֵק *remotus fuit, abſtinuit*. Act. 15. v. 29. דְתִתְרַחֲקוּן *ut abſtineatis ab immolato*.

Nom. רָחֹק & רָחוֹק, Chald רְחִיק *longinquus, remotus, diſſitus*: Plur. רְחֹקִים & רְחוֹקִים, Chald רְחִיקִין *longinqui, remoti*. Foem. רְחוֹקָה, Chald רְחִיקָה *longinqua, remota* Plur. רְחוֹקוֹת, Chald. רְחִיקָן *remota*. Eſa. 57. *Pax, pax* לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב *longinquo & propinquo*. Pſal. 73. v. 27. *Ecce* רְחֵקֶיךָ *longinqui tui peribunt*. Qui à Deo receſſerunt, nec agunt pœnitentiam ſeu convertuntur, pereunt ex hoc mundo. contrarium ſequitur, v. ſequente 28. קִרֲבַת *appropinquatio Dei mihi bona*. ¶ Interdũ ſubſtantivè, רָחוֹק *longinquitas, ſpacium*. Joſ. 3. *Attamen* רָחוֹק *longinquitas erit inter vos & inter ipſam, circiter duo millia cubitorum*: ſpacium. ¶ Et adverbialiter, רָחוֹק *longè, procul*. Pſalm. 19. רָחוֹק *procul ab impijs ſalus*. Pſalm. 22. רָחוֹק *procul à ſalute mea verba rugitus mei*: longè abſunt, diſtant. ¶ Et cum literis ſervilibus מ & ל, ut: מֵרָחוֹק *ex longinquo*, modò loci, modò temporis. Loci: Geneſ. 22. *Et videbat locum* מֵרָחוֹק, Targ. מֵרְחִיק *ex longinquo*. Job. 39. לְמֵרָחוֹק *è longinquo oculi ejus proſpicient*. Jerem. 31. מֵרָחוֹק *è longinquo Dominus apparet*: ex cœlis, qui ſunt ab homine remotiſſimi. Temporis præteriti aut futuri: Eſa. 22. *Et formatorem ejus* מֵרָחוֹק *à longinquo non vidiſtis*. Lxx. ἀπ' ἀρχῆς *à principio*. Eſa. 25. *Conſilia* מֵרָחוֹק *à longinquo*. Lxx. βουλὴν ἀρχαίαν *conſilium antiquum*. 2. Sam. 7. *Et loqueris etiam de domo ſervi tui* לְמֵרָחוֹק *in longinquum*. Targ. לְעָלְמָא דְאָתֵי *in ſeculum futurum*. 2. Reg. 19. *Nonne audiviſti* לְמֵרָחוֹק *à longinquo, quòd eam fecerim*. Lxx. πάλαι *olim*. Matth. 27. verſ. 55. ἀπὸ μακρόθεν, Syr. מֶן רוּחְקָא *procul ſpectantes*.

מֶרְחָק *longinquitas* loci aut temporis, *diſtantia*: Pl. מֶרְחַקִּים *longinquitates*. 2. Sam. 15. v. 17. *Et ſtabant* בֵּית הַמֶּרְחָק (in) *domo longinquitatis*. Targ. בְּאַתַר רְחִיק *in loco longinquo*: in loco remoto à Jeruſalem. Prov. 31. v. 11. מִמֶּרְחָק *ex longinquitate afferet cibum ſuum*: è longinquo. Eſa. 31. v. 27. *Ecce nomen Domini venit* מִמֶּרְחָק *ex longinquitate*. Lxx. διὰ χρόνου πολλοῦ *poſt tempus multum*. Zach. 10. v. 9. וּבַמֶּרְחַקִּים *& in longinquitatibus recordabuntur mei*: in locis remotis. Eſa. 8. v. 9. *Et auſcultate omnes* מֶרְחַקֵּי אֶרֶץ *longinquitates terræ*. Targ. דִּי בְסִיפֵי אַרְעָא *qui eſtis in finibus terræ*.

Rab. רָחוֹק *remotus, alienus, extraneus, diſplicens, non probabilis, inconſentaneum*.

מַרְחֲקָנוּת *elongatio, apoſtaſia*. ✠ מִתְרַחֲקָן *apoſtata*.

רֹחַק *dimenſio*: רְחָקִים *dimenſiones*.

II. Per Metaphoram, Chald. & Syr *extraneus, alienus, abominabilis, reprobatus, rejectus fuit, diſplicuit, faſtidivit, odit, ſprevit, averſatus eſt, abhorruit*: quæ enim averſamur, ea removemus. Piel רַחֵק *abominatus eſt, reprobavit, aſpernatus eſt, rejecit*. Chald. 1. Sam. 16. *Et ego* מְאַסְתִּיו, Targ. רַחֵקְתֵּהּ *rejeci eum, ne ſit rex*. Syr. Rom. 11. רַחְקֵהּ *rejecit eum Deus*. Hiph. אַרְחֵק *idem*. Job. 33. *Omnem cibum* תִּתְעַב, Targum תַּרְחֵק *abominabitur anima ipſorum*. Hithpaël אִתְרְחֵק *abſtinuit*.

Nom. מַרְחֵק *abominatio, immundicia*. ¶ Deinde, *præputium*: Et inde Verb. רַחֵק *præputium abſcidit*.

ריחוק *menſtruum*: quòd tum viri uxores averſentur. ✠ מְרַחְקָא *menſtruata, abominabilis*.

רחש duo ſignificata habet. I. רָחַשׁ *ebullivit præ fervore*: Metaphoricè dicitur de ſermone cordis, qui non auditur, donec egrediatur & proferatur labijs, *protulit*. Pſ. 45. v. 2. רָחַשׁ, Targ. בְּעָא *ebullivit cor meum verbum bonum*: protulit. Lxx. ἐξηρεύξατο *eructavit*: promiſit.

Nom. מַרְחֶשֶׁת *ſartago, patella, frixorium*: in quo ebulliunt, quæ frigentur.

Chald. רְחַשׁ *motus fuit erumpendo, erupit, ſcatuit, repſit, reptavit*. Geneſ. 1. יִשְׁרְצוּ, Targ. יִרְחֲשׁוּן *ſcateant aquæ* שֶׁרֶץ, Tar רִחְשָׁא *reptile*: producant. Hiph אַרְחֵשׁ *idem*. Gen. 1 *Omne animal repens, quod* שָׁרְצוּ, Targ. אַרְחֵשׁוּ *produxerant aquæ*.

Digitized by Google

Nom. רחש רחש *reptile, vermis.*

ריחוש & רְחִישׁוּת *motio*, rependi vel ſerpendi actio.

Arab. רחס rahas *coxit in aqua, elixavit.* רחס rahs *ebullitio, elixatio.*

II. רְחַשׁ & ארחש *feſtinavit, acceleravit, attulit.* Pſalm. 14. *Quis* יִתֵּן *dabit ex Zion ſalutem Iſraelis?* Targum יְרַחֵשׁ *accelerabit?* Pſalm. 55. אָחִישָׁה, Targ. אֲרַחֵשׁ *accelerabo evaſionem mihi.*

Nom. רְחִישָׁא *feſtinatio.*

רטט. Inde Nom. רֶטֶט, idem quod רתת, *tremor, concuſſio.* Jer. 49. ורטט *& tremor apprehendit eam.* Targ. שִׁפְלוּתָא *humilitas.*

Chald. Verb. רְטַט *tremuit.* Job. 7. *cutis mea* רָגַע *commota eſt.* Targ. רְטַט *tremuit.* Pſal. 29. יָחִיל *dolebit deſertum.* Targ. מְרַטֵּט *tremet.* Paſſ. אִתְרְטַט *tremefactus fuit.*

Nom. מַרְטוּט, Syr. מרטט *pallium*, veſtis tremula: Plur. מַרְטוּטִין *pallia.* ✠ מְמֻרְטָט *turbatus eſt.*

Rabb. שִׂרְטֵט *lineavit chartam.*

רטב. רְטַב, Syr. רטב *maduit, humidus, humectatus, perfuſus, irrigatus, refrigeratus, refocillatus, inſtauratus fuit, viruit.* Job. 24. *A fluxu montium* יִרְטָבוּ *humectabuntur.* Targ. מִטַּמְּשִׁין *intinguntur.* Hiphil. Syr. אַרְטֵב *humectavit.* Luc. 16. ונרטב *& humectet linguam meam:* riget. Piel Arab. רַטֵּב rattab *humectavit, mollivit, blanditus fuit.* Paſſ. אִתְרַטַּב atrattab *humectatus, mollitus fuit.*

Nom. רָטוֹב, Chald. רְטִיב, Arab. רטב ratab *humidus, ſuccoſus, mollis, tener, viridis, recens.* Job. 8. רָטוֹב, Targ. רְטִיב *humidus eſt ante ſolem:* ante ſolis ortum. Plur. Chald. רְטִיבִין, Arab. רטאב rutab *humidi, molles, teneri.* Nũ. 7. *Et uva* לַחִים Targ. רְטִיבִין *humida:* virides. Pſ. 92. *Pingues* וְרַעֲנַנִּים, Targ. ורטיבין *& virides.* ✠ Chald רְטִיבָה *viror.*

Arab. רַטְבָה ratba, & רְטוּבָה rutuba *humor, humiditas, ſuccus, mollicies:* Plur. רטובאת *humiditates.*

רֻטַב rutab *dactyli immaturi, recentes, humidi.*

תַּרְטִיב *humectatio, emollitio.* ✠ Rabb. רטבת *humectatio.*

רטוב *inſtrumentum venatorium.*

רְטִיבָא *viridarium*, locus ubi ſunt herbæ virides.

רטה. רְטָה, idem quod יָרַט, *deflexit, declinavit.* Job. 16. v. 11. *Et ſuper manus peccatorum* יִרְטֵנִי *declinabit me:* tradet me in manus eorum, ut ſim in manibus eorum לְקֶצֶף *in iram.* Targ. מְרַטֵּט יָתִי *terret me.* Accepit pro רְטַט *tremuit.*

Nom. Rabb. רְטִיָּה *collyrium*, oculorum

A medicamentum, emplaſtrum: רְטִיּוֹת *epithemata, linimenta.*

רטל. Arab. רטל ratal *libra, as:* Plur. ארטאל artal *libræ.* ✠ רטאיל rutajal *libella.*

רַטְלָה ratla *aranea:* רטלאת & רְטָאִיל rateil *aranea.*

תרטל tartal *conus*, galeæ apex: Plur. תַּרָאטִיל taratil *coni.*

רטן duo ſignificata habet. I. Syr. רְטַן, Arab. רטן ratan *murmuravit, muſſitavit.* Syr. 1. Cor. 10. *Non* תרטנון *murmuretis, ſicut iſti* רטנו *murmurarunt.* Joh. 6. *Judæi autem* רָטְנִין *murmurabant contra eum.* Ibidem. *Non* תרטנון *murmuretis invicem.* Piel Syr. רַטֵּן, Arab. ראטן *idẽ.* Syr. Matth. 20. v. 11. רַטְנוּ *murmurarunt contra patrẽ familiâs.* Arab. Joh. 6. v. 43. לא תראטנו בעצכם בעצא *ne murmuretis invicem.* Paſſ. Arab. יתראטן *murmuravit.* Joh. 6. v. 61. *Et diſcipuli ejus* יתראטנון על הדא *murmurabant ſuper hec.*

Nom. רְטַן, Syr. רְטְנָא *murmur.*

Arab. מראטנה *murmuratio.*

Rabb. רַטָּן, eſt רָץ, *curſor:* Plur. רַטָּנִין *curſores.*

Chald. רְטַן *incantatio* murmure facta. Deut. 18. v. 11. וְחוֹבֵר חָבֶר, Targ. וְרָטֵן רְטַן *& incantans incantationem.* Pſal. 58. verſ. 6. חובר חֲבָרִים, Targ. רָטוֹנֵי רְטַן *incantans incantationem.*

רטע. Arab. רטע *procidit.* Pſal. 95. *Adorabimus,* ונרטע *& procidemus.*

Rabb. רטע *ſubſilijt, ſaltavit.*

רטף. Chald. רְטַף, eſt רוטב, *jus, brodium:* literis כ״פ permutatis. Eſa. 65. וּמְרַק, Targ. וּרְטַף *& brodium fœtida carnis.*

רטש duo ſignificata habet. I. רְטַשׁ. Inde Piel רטש *jecit, projecit, colliſit, alliſit* ad terram, pavimentum vel parietem, findendi aut rũpendi cauſa. 2. Reg. 8. *Et parvulos eorum* תְּרַטֵּשׁ *allides.* Targ. תְּמָרֵק *diffindes.* Eſa. 13. v. 18 *Et arcus pueros* תְּרַטַּשְׁנָה *allident.* Pual רֻטַּשׁ *alliſus fuit.* Eſa. 13. v. 16. *Et parvuli ejus* יְרֻטְּשׁוּ *allidentur ante oculos eorum.* Hoſ. 10. *Mater ſuper filijs* רֻטָּשָׁה *alliſa fuit.* Targ. קְטִילַת *occiſa fuit.* Quia mater præ amore, ubi filij interficiendi fuerant, ſeipſam ſuper illos projecit, atque ita interfecta eſt. Nah. 3. *Etiam parvuli ejus* יְרֻטְּשׁוּ *allidentur.*

E II. Chald. רְטַשׁ *dimiſit, depoſuit,* cùm quid projectum dimittitur aut relinquitur, *expandit.* 1. Sam. 17. וַיִּטֹּשׁ, Targ. ורטש *& relinquebat David vaſa.* Ibid. *Et ſuper quo ſeu apud quem* נָטַשְׁתָּ, Targ. רְטַשְׁתָּא *reliquiſti oves iſtas in deſerto.* Paſſ. אִתְרְטַשׁ *expandit ſe, ſtravit ſe ad prælium.* ¶ Nom. רְטִשִׁין *expanſi.* ✠ רטוש *contemtus, deſpectio.*

רי

Digitized by Google

רי quære in ריק. רָאָם in רים. רוה in ריה. רָוָה in רוש in ריש. רור in ריר. רוק. A

רכך רַךְ & רָכַךְ, Chald. רְכַךְ *mollitus, mollis, tener, delicatus factus eſt:* de corde, *puſilli & abjecti animi fuit, timuit:* de lingua aut ſermone, *blanditus eſt.* De corde: 2. Reg. 22. *Quia* רַךְ *molle factum eſt cor tuum.* Targ. זָע *commotum eſt.* Pſ. 55. רַכּוּ *mollia ſunt verba præ oleo.* Deut. 28. v. 56. *Quæ non tentavit plantam pedis ſui collocare ſuper terram, præ deliciando,* וּמֵרֹךְ *& præ teneram eſſe.* Tar. וּמֵרְכִיכוּ *& præ mollicie.* Niph. נִרַךְ *mollis factus eſt.* Deut. 20. v. 3. *Ne* יֵרַךְ *molle fiat cor veſtrum, non timeatis.* Tar. יְזוּעַ *moveatur.* Lxx. ἐκλυέσθω *diſſolvatur.* Jer. 51. *Ne fortè* יֵרַךְ *molle fiat cor veſtrum & timeatis.* Targ. יְזוּעַ *moveatur.* Lxx. ἀσθενήτω *debilitetur.* Hier. *formidet.* Eſa. 7. *Ne timeat cor tuum, ne* יֵרַךְ *molleſcat.* Piel Chald. רַכֵּךְ *mollivit.* Pual רֻכַּךְ *mollificatus fuit.* Eſa. 1. *Et non* רֻכְּכָה *mollificata fuit oleo.* Hiphil הֵרַךְ *mollivit, emollivit.* Job. 23. *Et Deus* הֵרַךְ, Targ. רַכֵּךְ *mollificavit cor meum, & Omnipotens conturbavit me:* me puſillanimem reddidit. Lxx. ἐμαλάκυνε *emollivit.* B

Nom. רַךְ, Chald. רְכִיךְ *mollis, tener, delicatus:* Plur. רַכִּים, Chald. רְכִיכִין *molles, teneri, delicati.* Foem. רַכָּה, Chald. רְכִיכָא *mollis, tenera:* Plur. רַכּוֹת, Chald. רְכִיכָן *molles, teneræ.* Gen. 18. *Et tulit filium armenti* רַךְ, Targ. רְכִיךְ *tenerum & bonum.* Gen. 33. *Et pueri ſunt* רַכִּים, Tar. רְכִיכִין *teneri.* Gen. 29. *Et oculi Leæ erant* רַכּוֹת *teneri:* lippientes. Targ. יָאֲיָן *pulcri:* elegantes. Erat tenerrimis oculis. Lxx. ἀσθενεῖς *debiles, infirmi, lippi,* רוּמְעוּת Deut. 20. *Quicunq; eſt timens* וְרַךְ *& mollis corde.* Targ. וְתָבִיר *& contritus.* Lxx. δειλὸς *timidus.* Alijs, *miſericors.* Ovid. 1. de Ponto, Elegia 4. *Confiteor miſero molle cor eſſe mihi.* Deuter. 28. *Vir* הָרַךְ, Targ. דְּרַכִּיךְ *qui mollis eſt in te & delicatus.* 2. Sam. 3. *Ego autem hodie* רַךְ *mollis, & unctus rex.* Puer in negocio ſeu adminiſtratione regni. Targ. הֶדְיוֹט *idiota:* ſimplex. Lxx. ἁβρὸς *imbecillis.* Prov. 25. *Et lingua* רַכָּה *mollis franget os:* lenis, mitis, humana. Ezech. 17. v. 22. רַךְ (ſcil. עֲנַף *ramum*) *tenerum ſuccidam.* C D

מֹרֶךְ *mollicies.* Lev. 26. *Et inducam* מֹרֶךְ *molliciem in cor tuum.* Targ. תַּבְרָא *contritionem:* metum: reddam eos effœminatos & molles. E

Chald. רְכִיכוּ *mollicies.* רְכִיכָא *butyrum.*

רִיכָא *rex:* Latinum.

רכב tria ſignificata habet. I. רָכַב, Chald. & Syr. רְכַב, Arab. רַכַב racab *vectus, ſupervectus fuit jumento ſeu beſtiæ quacunq;*, equo, camelo, aſino, vel curru aut navi, equitavit, aſcendit equum, currum, navim: inſedit equo aut currui. Geneſ. 24. *Et ſurgebat Rebecca & puellæ ejus* וַתִּרְכַּבְנָה, Targ. וּרְכִיבָא *& equitabant ſuper camelis.* Lxx. καὶ ἐπέβησαν. Numer. 22. *Nonne ego ſum aſina, quæ* רָכַבְתָּ, Targ. רְכַבְתָּ *equitaſti ſuper me.* Eſth. 6. *Et equus ſuper quo* רָכַב *equitat rex.* ¶ Metaphoricè, *de vento.* Pſalm. 18. verſ. 11. וַיִּרְכַּב, Arab. ורכב *& aſcendit* ſeu *vehebatur ſuper Cherub, & volabat, & volabat ſuper alis venti.* Horatius de Euro: *Per ſiculas equitatur undas.* Pſalm. 45. *Tranſi,* רְכַב *vehere:* equita. Syr. Luc. 19. v. 30. *In quo nemo unquam* רְכַב *vectus fuit:* equitavit. Marc. 11. *Nemo* רְכַבָה *equitavit in eo.* Arab. Marc. 4. v. 1. חתי אנה רכב אלספינה *ita ut ipſe aſcenderet navim.* Marc. 6. verſ. 45. אן ירכבוא אלספינה *ut aſcenderent navim.* Piel Arab. רַכַּב raccab *impoſuit, ſuperimpoſuit.* Pſ. 66. רכבת *poſuiſti tribulationes in dorſo noſtro.* Hiph. הִרְכִּיב, Chald. & Syr. אַרְכֵּב *vehi* vel *equitare fecit, juſſit, impoſuit, ſuperimpoſuit, vectavit.* Gé. 41. v. 43. וַיַּרְכֵּב אֹתוֹ בְּמִרְכֶּבֶת, Targ. וְאַרְכֵּב יָתֵיהּ בִּרְתִיכָא *& vehi juſſit eum in curru ſecundo.* Exod. 4. וַיַּרְכִּבֵם, Targum וְאַרְכְּבִנּוּן *& impoſuit eos ſuper aſinum:* vectavit. 2. Sam. 6. וַיַּרְכִּבוּ, Targ. וְאַחִיתוּ *& poſuerunt arcam Dei ſuper plauſtrum novum.* 2. Reg. 13. verſ. 16. הַרְכֵּב, Targ. אַחֵית *impone manum tuam ſuper arcum;* וַיַּרְכֵּב *& imponebat manum ſuam.* Uſurpatur autem Chaldæis אַרְכֵּב *ſuperimpoſuit*, de coitu animalium. Levit. 19. *Jumentum tuum non* תַּרְבִּיעַ, Targ. תַּרְכֵּב *ſinas coire* כִּלְאַיִם *diverſi generis.* Rabbin. עֲנָה בֶּן צִבְעוֹן הִרְכִּיב חֲמוֹר עַל סוּס נְקֵבָה. Et Arab. רכב racab *vectus fuit muliere*, coivit. Syr. Luc. 19. וְאַרְכְּבוּהִי *& equitare ſiverunt eum ſuper illo:* impoſuerunt.

Nom. רוֹכֵב, Chald. רָכֵב, Arab. ראכב racib *vehens, vector, equitans, eques:* Plural. רוֹכְבִים *vectores.* Rabb. *equites Rhodij.* Foem. רוֹכֶבֶת *equitans.*

רַכָּב *vector, auriga, ductor currus.* 2. Reg. 22. *& dicebat* לְרַכָּבוֹ *ad vectorem ſuum:* aurigam, equitem, qui arma ipſius gerebat.

רְכוּב *vehiculum.* Pſal. 104. *Qui ponit nubes* רְכוּבוֹ *vehiculum ſuum.*

מֶרְכָּב, Chald. מֶרְכַּב, Arab. מַרְכַּב marcab. Foem. מֶרְכָּבָה & מִרְכֶּבֶת, Chald. מֶרְכַּבְתָּא, Arab. מרכבה *vectarium, vehiculum*, quo quis vehitur, equus, animal, currus, quadriga, navis, ephippium, ſella, ſtratum equo impoſitum. Pluraliter: מַרְכָּבוֹת, Arabicè מַראכב maracib *vehicula, naves, currus.* Levit. 15. *Et omne* הַמֶּרְכָּב אֲשֶׁר יִרְכַּב, Targum מֶרְכַּבְתָּא דְיִרְכַּב *vehiculum quo vehetur ſuper eo, immundum erit.* Geneſ. 46. *Et ligavit Joſeph* מֶרְכַּבְתּוֹ *vehiculum ſuum, & aſcendit obviam Iſraëli.* Targum רְתִיכוֹהִי *currus ſuos.*

ſuos. 1. Reg. 22: *Educ me ex* הַמַּרְכָּבָה *curru.* Targum מַשְׁרִיתָא *caſtris:* exercitu, copijs militaribus. Veteres enim, ut autor eſt Homerus, ex curribus pugnabant. Virg. *Hic illius arma, Hic currus fuit.* 1. Paral. 28. *Et ad ædificium* הַמֶּרְכָּבָה *vehiculi.* Sunt Cherubim, ſuper quibus השכינה vehebatur. Geneſ. 41. בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה *in currum ſecundarij:* viri ſecundi à rege. 2. Reg. 23. מַרְכְּבוֹת הַשֶּׁמֶשׁ *currus ſolis combuſſit igni:* gradus ad cultum ſolis. 1. Reg. 10. *currum ex Aegypto ſexcentis argenteis, & equum* 150. Inde apparet המרכבה eſſe 4. equos.

Arab. מַרְכַּבִי marcabi *navalis.*

רֶכֶב, Foemin. רִכְבָּה *currus, expeditio curruum, ephippium:* Plur. רְכָבִים *currus.* Geneſ. 50. *Et aſcendit cum ipſo tam* רֶכֶב, Targ. רְתִיכִין *currus, quàm equites.* 2. Reg. 2. רֶכֶב *currus Iſraëlis & equi ejus.* Jud. 1. v. 19. *Quia* רֶכֶב *currus ferri ipſis.* Lxx. ῥιχὰβ *interceſſit eis:* vide. 1. Reg. 10. *Et relinquebat in urbibus* הָרֶכֶב *currus.* Targ. רְתִיכַיָּא *curruum.* ubi erant equi & currus. Joſeph. lib. 8. Antiquit: *Salomo diſtributis oppidatim curribus, & in ſingula certo numero ad alendum præfinito, circa ſe quidem paucos reſervavit: loca verò ubi alebantur, curruum oppida appellavit.* 2. Paral. 35. verſ. 24. *Impoſuerunt eum ſuper* רֶכֶב הַמִּשְׁנֶה *currum ſecundum.* Solebant reges vehi duobus curribus: unus erat principalis ſeu primarius, alter ſecundarius. In principali exivit ante eos: ubi verò ægrotaverit, collocârunt eum in ſecundario. ¶ Per ſynecdochen, *equi curruum.* 2. Samuel. 8. *Et enervavit David omnem* הָרֶכֶב *currum: & reliquit ex illis centum* רֶכֶב *currus:* 400. equos ad uſum ſuæ vecturæ. 2. Sam. 10. *Et occidit David de Syris* 700. רֶכֶב *currus:* homines in tot curribus. ¶ Deinde, רֶכֶב ex duobus molæ lapidibus ſuperior, qui ſuper inferiori circumvehitur, latinè *catillus.* Deuter. 24: *Non pignoris loco accipies molam* וָרָכֶב, Targ. וְרִכְבָּא *& vectorem.* Lxx. ἐπιμύλιον *ſuperiorem molam.*

Propr. רֵכָב *Rechab.* Inde רֵכָבִים *Rechabitæ,* & בֵּית רֵכָב *familia Rechab,* filij Jonadab, filij Rechab. Jerem. 35. *Confirmata ſunt verba Jehonadab, filij* רֵכָב, *qui præcepit filijs ſuis, ne biberent vinum: nec biberunt uſq; in hunc diem, quia audiverunt mandatum patris ſui.* Fuerunt autem poſteri חֹבָב *Hobab,* ſoceri Moſis. Et horum poſteri, juxta Suidam, fuerunt Eſſæi temperantes & continentes. Vel, temperantiam & continentiam virtutem exiſtimantes. de quibus in rad. שָׁנָה habes. Dederat Jonadab poſteris ſuis quatuor præcepta: 1. Ne vinum biberent. 2. Ne agros colerent. 3. Ne vineas plantarent. 4. Ne domos ædificarent, ſed viverent ſub tugurijs. Diſpenſaſſe tamen in uno leguntur, quòd metu hoſtium cœperunt domos habitare intra Jeruſalem. Benjamin: *In regione* אלימן *Aliman, Judæi illi habitant, qui* בְּנֵי רֵכָב *filij Rechab appellantur.*

II. Per Metaphoram, רָכַב *dominatus eſt, imperavit, gubernavit:* ſicut inſidens equum aut currum gubernat. Deuter. 33. רֹכֵב *vector cœlorum in auxilio tuo:* gubernator cœli. Targum דִּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּשְׁמַיָּא *cujus habitatio in cœlis.* Pſalm. 68. *ſternite* לָרֹכֵב *vectori in cœlis.* Ibidem. לָרֹכֵב *equitanti in cœlis cœlorum antiquorum.* Hiphil הִרְכִּיב *inequitare ſeu dominari fecit, imperare ſivit, conſtituit.* Pſalm. 66. הִרְכַּבְתָּ *vehere feciſti hominem ſuper capite noſtro:* dominum conſtituiſti. Eſa. 58. verſ. 14. וְהִרְכַּבְתִּיךָ *& dominum te conſtituam ſuper excelſa terræ. Inequitare Philoſophiæ,* pro inſultare: Macrob.

III. Per Metaphoram, Syr. רְכַב *junctus, conjunctus, & alteri conſociatus, compoſitus:* de arboribus, *inſitus, inſertus fuit.* Arab. רַכַּב raccab *inſevit, emplaſtravit.* מְרַכֵּב muraccib *inſerens.* מְרַכַּב muraccab *inſitus, compoſitus.* Paſſ. הִתְרַכַּב, Syr. אֶתְרַכַּב *compoſitus, coagmentatus fuit.* Epheſ. 2. verſ. 21. *In eoq;* מִתְרַכַּב *coagmentatur totum ædificium.* Hiph. אַרְכַּב *junxit, conjunxit, conſociavit, compoſuit, coagmentavit:* de arboribus, *inſevit, inſeruit.*

Nom. רִכְבָּא *junctura, vinculum.*

Rabb. מְרֻכָּב *compoſitus, mixtus.*

הַרְכָּבָה *compoſitio, conjunctio, arborum inſitio,* vel *inſerendi actio.* סֵפֶר הַהַרְכָּבָה *liber compoſitionis:* liber Eliæ Levitæ, in quo vocabula compoſita explicat.

מֶרְכָּבָה *doctrina anagogica & abſtracta,* quæ rerum omnium categorias coagmentat, & ad quaternionem mirificè reducit.

Sed רְכוּב *genu:* in בֶּרֶךְ quære. ✠ Rabbin. אַרְכּוּבָה *poples.*

Arab. תַּרְכִּיב *compoſitio, inſitio:* Pl. תראכיב *compoſitiones.*

Deinde, Arab. ראכב *reus.* ✠ ארתכב *reus factus eſt,* perpetravit facinus. Roman. 2. ויִרתכבון *& detinentur in iniquitate.*

רכד Arab. רכד *incubuit.* In Geograph. וְרָאכִד עֲלֵיהָא *& incumbit ſuper ea.* Ibidem: ברכא ראכדה.

רכז. Arab. רַכַּז racas *fixit, confixit, punxit.* תרתכז *figitur.*

Nom. רַכְּזָה racza *punctio.* ¶ item *baſiliſcus.*

רכזה

רְכִיוָה racisa *pedamen:* Plur. רְכַאִיו racais *pedamina.* ✠ מַרְכוּו *fixus.* ✠ אִרְתִּכַאו irtichaz *fixio.*

מַרְכַּז marcaz, Rabb. רֶכֶז *centrum.* Eucl. אלח טוט אלמסתקימה אלחארגה מן אַלְמַרְכַּז אלי אַלְמִחִיט מתסאויה *linea recta egredientes à centro ad circumferentiam, æquales ſunt.*

רכל. Inde רוכל *negociator*, propriè *aromatopola, aromatarius*, aromata vendendi cauſa circumferens: Plural. רוֹכְלִים *aromatarij.* Foemin. רוֹכֶלֶת *aromataria negociatrix.* Cant. 3. *Ex omni* אַבְקַת רוכל *pulvere aromatarij:* aromate in pulverem redacto.

מַרְכֹּלֶת & רְכֻלָּה *negociatio.*

רָכִיל *delator*, qui ab uno audita refert alteri & prodit. ſimilis aromatopolæ, aromata ex uno loco in alium circumferenti. Levit. 19. verſ. 16. *Non obambulabis* רָכִיל *delator in populo tuo.* Targ. תֵּיכֹל קְרָצִין *comedas delationes.* Proverb. 11. *Obambulans* רָכִיל, Targum אָכֵל קַרְצָא *delator, revelat arcanum.* ¶ Semel abſtractè: Ezech. 22. אַנְשֵׁי רָכִיל *viri delationis fuerunt in te.* Targum אָכְלֵי קַרְצָא *comedentes delationem.* ¶ Et ſæpè adverbialiter: Jerem. 6. verſ. 28. *Obambulant* רָכִיל *delatoriè.* Targ. בִּנְכִילוּ *fraudulenter.* ✠ רְכִילוּת *delatio.*

רכם. Arab. רכם racam *aggregavit, conglomeravit.* in Alcoran. וַיִּרְכֹּמֵהוּ *& aggregabat eum univerſum.* אִרְתַּכַם artacam *aggregatus fuit.* ✠ מַרְכּוּם marcum *conglomeratus.*

תַּרְכַּם tarcam *coryza.*

רכן duo ſignificata habet. I. Chald. & Syr. רְכַן *inclinatus fuit:* de ſole, *occidit.* Syr. Luc. 24. verſ. 29. *Quia dies nunc* רְכַן *inclinatur ad tenebras.* Piel רַכֵּן, Hiphil אַרְכֵּן & הַרְכִּין *inclinavit.* Chald. 2. Sam. 22. וַיֵּט, Targum וְאַרְכֵּן *& inclinavit cælum, & deſcendit.* Syr. Johan. 19. verſ. 30. וְאַרְכֵּן *& inclinavit caput ſuum.* Hithpaël אִתְרְכֵן *inclinavit ſe, delapſus fuit, decidit.* Geneſ. 24. וַתִּפֹּל, Targum וְאִתְרְכִינַת *& delapſa fuit de camelo.* Joſ. 9. וַתִּצְנַח, Targ. וְאִתְרְכִינַת *& demiſit ſe de aſino.*

II. Arab. רְכַן racan *angulus rei quadratæ:* Plural. אַרְכַאן arcan *anguli.* צורת רכן zurath racan *figura anguloſa.* ¶ Deinde, רְכַן *elementum:* Plural. אַרְכַאן *elementa.* Avicenna: אלארכאן הי אגסאם מא בסיטה *elementa ſunt corpora ſimplicia.* אלארכאן ארבעה אלנאר ואלהוא אלמא ואלארץ אתנאן חפיפאן ואתנאן תקילאן *elementa ſunt quatuor: ignis & aër, aqua & terra; duo levia, & duo gravia.*

רכס. רָכַס *elevavit, ſurſum traxit.* Exod. 28. verſ. 28. וְיִרְכְּסוּ *& elevabunt pectorale cum annulis ſuis ad annulos Ephod.* Targ. וְיֵיחֲדוּן *& aſſuent:* affigent. Alij *firmabunt.*

Nom. רְכָסִים *loca excelſa, montes, colles.* Eſa. 40. וְהָרְכָסִים *& excelſa in planiciem:* colles viarum.

רֻכְסִים *elationes, ſuperbia.* Pſalm. 31. *Tu abſcondes eos in abſconſione faciei tuæ* מֵרֻכְסֵי אִישׁ *ab elationibus viri:* à ſuperbijs hominum.

Rabb. רָכַס *perdidit, amiſit.* ✠ אִירְכִּיס *amiſſio.* ✠ רְכָס *lapillus.*

רִכְסָא *mulus* ex equa natus.

רכע. Arabicè, רכוע *curvatio ſuper genua:* ex Hebræo כָּרַע, per tranſpoſitionem literarum. Alcor. 2. וַארְכַעוּ מַעַ אלרָכְעִין *& genua flecte cum genua flectentibus.*

רכף. Chaldaicè רְכַף *multiplicavit, multum reddidit.*

Nom. רִכְפָּא *multitudo, ſtrepitus.* Pſalm. 65. מֵהֲמוֹן רְשָׁעִים, Targ. מִרִכְפַּת רַשִׁיעִין *à multitudine impiorum.*

רִכְפָּה *herba amara.*

מַרְכּוֹף *lignum citharæ, in quo fides involvitur.*

רכץ. Arab. cum צ punctato, רכץ *curſus.*

ארכץ *repulit.*

רכש. רְכַשׁ, Chald. רכש *collegit, acquiſivit, comparavit* facultates, ſubſtantiam, opes. Gen. 31. *Et omnem* רְכֻשׁוֹ, Targ. קִנְיָנֵהּ *ſubſtantiam ſuam, quam* רָכַשׁ, Targum קְנָא *acquiſiverat.*

Nom. רְכֻשׁ & רכוש *facultas, ſubſtantia, opes, divitiæ, poſſeſſio* pecudum, argenti, auri & rerum mobilium. Geneſ. 12. *Et omnem* רְכוּשָׁם, Targ. קִנְיָנְהוֹן *ſubſtantiam eorum, quam* רָכָשׁוּ, Targ. קְנוֹ *acquiſiverant.* Lxx. τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν *facultates ipſorum.* Geneſ. 14. v. 11. *Tulerunt omnem* רכש, Targ. קִנְיָנָא *poſſeſſionem.* Lxx. τὴν ἵππον *equitatum.* acceperunt pro רכש *equus.*

רֶכֶשׁ, Chald. רכש *equus velox, mulus:* comprehendit equos precioſos & ſelectos. 1. Reg. 4. *Et hordeum & ſtramen pro equis* וְלָרֶכֶשׁ *& pro mulis.*

Syriacè רַכְשָׁא *equus & equitatus:* רַכְשִׁין *equi.*

רכת. Arab. רכתה racata *penſum.*

Pſal. 21. תרכתהם *pones eos dorſum.*

רמם. רָמַם, רָם, & רוּם *levavit, elevavit, exaltavit:* abſolutè, *exaltatus, excelſus fuit.* Num. 24. וְיָרֹם *& elevabitur præ Agag rege ſuo.* Targum יִתְקַף *roborabitur.* Job. 22. *Et vide caput ſtellarum, quia* רָמּוּ *elevatæ ſunt.* Job. 24. רוֹמּוּ *elevati ſunt modicum, & non ipſi.* Niphal נֵרֹם *elevatus fuit.* Numer. 16. הֵרֹמּוּ,

 Targ.

Digitized by Google

Targum אתפרשו *ſeparate vos ex medio populi.* A
HITHPAËL התרומם *elevavit ſeipſum.* Eſa. 33.
Nunc ארומם *elevabor:* nunc extollar. pro א
אתרומם.

NOM. רומם *elevatio.* Pſal. 66. *Ad ipſum ore meo clamavi,* ורומם *& elevatio ſub lingua mea:* laus, celebratio. PLUR. FOEM. רוממות *elevationes.* Pſ. 149. v. 6. רוממות אל *exaltationes Dei in gutture eorum.* Targ תשבחן *laudes.* Laudibus efferent Deum prælium commiſſuri: & hæ erunt loco gladij ancipitis in ipſorum manibus.

רומם, FOEM. רוממה *exaltans.* Pſalm. 118. B
Dextra Domini רוממה *exaltat, dextra Domini facit virtutem.*

רמה *vermis parvus* in carne aut caſeo naſcens. Exod. 16. v. 24. *Et non putruit,* ורמה, Targ. ורחשא *& vermis non fuit in eo.* Job 4. *Etiam filius hominis eſt* רמה, Targ. רחשא *vermis.*

Inde VERB. רם *vermiculavit, vermibus ſcatuit.* Exod. 16. verſ. 20. וירם, Targ. ורחש *& ſcatuit vermibus.*

Arab. רמימא *pulvus, ſtercus, ſterquilinium.* C
Pſalm. 83. *Et facti ſunt* רמימא *ſtercus ſuper terra.*

רמא Chald. רמא *projecit:* in רמה invenies.

רמד Arab. רמד & רמאר *cinis,* in רמץ habes.
Rabb. רומד *ventus valde calidus.*

רמה duo ſignificata habet. I. רמה, Chald. רמא & רמי, Arab. רמי ramî *elevando jecit, jecit ex alto deorſum, projecit, dejecit, rejecit, jaculatus, ejaculatus fuit, ſagittavit.* abſolutè, *projectus jacuit.* Exod. 15. verſ. 1. *Equum & vectorem ejus* D
רמה, Targ. שדי *projecit in mare.* LXX. ἔῤῥιψεν Jer. 4. v 29. *A voce equitis* ורומה קשת *& jaculantis arcu:* qui ſagittas arcu projicit. Targum ונגדין בקשתא *& qui trahunt arcum.* Pſalm. 78. verſ. 9. *Filij Ephraim applicantes* רומי קשת *jaculantes arcu.* LXX. βάλλοντες. Præt. Exod. 15. verſ. 21. Jud. 15. verſ. 17. In his locis tantùm. In alijs habet ſignificationem ſecundam. Chald. Dan. 3. *Nonne tres viros* רמינא *projecimus in fornacem?* Nũ. 35. *Aut* השליך, Targ. רמא *projecit ſuper illum.* Geneſ. 2. ויפל, Targ ורמא *& projecit Dominus* E
Deus ſomnum ſuper hominem. 1. Reg. 12. *Pater meus* העמיס, Targ רמא *projecit ſuper vos jugum grave:* impoſuit vobis, poſuit ſuper vos. Matth. 9. verſ. 2. βεβλημένον, Syr. רמא *projectum in lecto:* jacentem. Arab. Pſal. 11. לירמוא *ut ſagittent rectos corde.* Pſalm. 58. ירמיהם *jaculabitur eos.* Pſalm. 78. ורמוא *& jaculati ſunt arcu.* Matth. 22. וארמוהי *& projecite eum in tenebras.* Matth. 13. רמוהי *projecerunt illud foràs.* NIPHAL Chald. & Syr.

אתרמא, Arab. ארתמא artama *projectus fuit.* Chald. Dan. 3. יתרמא *projicietur in medium fornacis.* Syr. 1. Timoth. 1. verſ. 4. *Nec* נתרמון *intenti eſſent in fabulas.* PIEL Syr. רמא *projecit.* Matth. 10. דנרמא *ut ponam pacem in terra.* HIPHIL Syr. ארמי, Chald. ארמא, Arab. ארמי armi *projecit, rejecit, repudiavit,* verwerffen: de muliere, *abortivit.* Syr. Joh. 5. *Qui* נרמיני *projiciat me in piſcinam.*

NOM. רמיה, Arab. רמיה ramia *jactus baliſta, ejaculatio, ictus.* Pſ. 78. *Converſi ſunt* כקשת רמיה *ſicut arcus ejaculationis.* Targ. היך קשתא רימיא גרין *ſicut arcus qui projicit ſagittas.* Qui non jaculatur ſagittas eò, quò vult ſagittarius. Al. כיורה ברמיה. Hoſ. 7. *Facti ſunt* כקשת רמיה *ſicut arcus ejaculationis.* LXX. ὡς τόξον ἐντεταμένον *quaſi arcus intenſus.* Arab. רמיה חגר *jactus lapidis.* רמיה סהם *jactus teli.*

Chald. רמי, Syr. רמא *projectus, jacens.*

תרמית *fundamentum, conſtitutio:* PLURAL. תרמין *fundamenta, conſtitutiones.* Matth. 25. verſ. 34. ἀπὸ καταβολῆς, Syr. מן תרמיתה *conſtitutione mundi.*

מתרמרות *abjectio, deſpectio.*

Arab. ראמי *ſagittarius, baliſtarius:* item, *abortus.*

מרמי *abortivus, projectus, rejectus, repudiatus.*

II. Per Metaphor. PIEL רמה, Chald. רמי *ſpe dejecit, excuſſit ex ſpe* aut re ſua, *fefellit, decepit, fraudavit, defraudavit, doloſè egit, eluſit.* Gen. 29. v. 25. *ut quid* רמיתני, Targ. שקרת בי *fefelliſti me?* LXX παρελογίσω με *decepiſti me.* Joſ. 9. verſ. 22. רמיתם אתנו, Targ. שקרתון בנא *fefelliſti nos.* Thren. 1. verſ. 19. *Ipſi* רמוני *deceperunt me.* Targ. חכימוני *fuerunt me aſtutiores.* Præt. 1. Sam. 19. v. 17. 2. Sam. 19. v. 26. Prov. 26. v. 28. 1. Sam. 28. v. 13.

NOM. רמי *fallax, doloſus.* FOEM רמיה *doloſa:* & abſtractè, *dolus, fallacia, fraus:* item, *negligentia, ignavia:* quia ignavi & negligentes infideliter laborant. Pſalm. 120. מלשון רמיה *à lingua doloſa.* Mich. 6. *Et lingua* רמיה *doloſa in ore ipſorum.* LXX. ὑψώθη *erecta eſt.* quaſi רום Proverb. 10. verſ. 4. *Paupertatem facit* כף רמיה *manus ignaviæ.* Proverb. 12. verſ. 17. *Non aſſabit* רמיה *ignavia venationem ſuam.* Pro איש רמיה *homo ignavus.* Targ. גברא נכילא *vir fraudulentus.* Ibidem. *Manus ſedulorum dominabitur,* ורמיה *ſed ignava erit tributaria.* Jerem. 48. *Maledictus, qui opus Domini facit* (in) רמיה *negligentia:* negligenter. Targ. בנכלא *fraudulenter.* Qui remittit manum ſuam, ne illis malefaciat. Contrà, *ſedulò* quaſi ſine dolo, *diligenter.*

מרמה *aſtutia, fallacia, dolus:* Plur. מרמות *fallacie, fraudes.* Pſalm. 109. *Quia os impij, & os*

מרמה

Digitized by Google

מִרְמָה *doli*: pro doloſi. Gen. 27. *venit frater tuus* בְּמִרְמָה, Targ. בְּחָכְמָא *cum aſtutia*. Pſalm. 10. v. 7. *maledictione os ejus plenum eſt*, וּמִרְמוֹת, Targ. וּרְמִיוּתָא *& fallacijs*. Lxx. καὶ πικρίας *& amaritudine*. acceperunt pro מָרָה *amaritudo*. A

תַּרְמִית & תָּרְמָה, Chal. רַמָּיוּת *idem*. Jud. 9. v. 31. *& miſit nuncios ad Abimelech* בְּתָרְמָה *in fraude*. Targ. בִּכְרוּ *in ſecreto*. Lxx. μετὰ δώρων *cum donis*. Acceperunt pro תְּרוּמָה *oblatio, donum*.

Syr. מְרַמְּיָן *impoſtor, Diabolus*.

רַמָּי *fraudulentus*: Plur. רַמָּאִין *fraudulenti*.

Alcor. יִרְמוּן *male loquentur*. B

רמז Chald. & Syr. רְמַז, idem quod רָזַם, *annuit, innuit, nutu indicavit*: literis tranſpoſitis. Prov. 6. קוֹרֵץ, Targum רָמֵז *annuens oculis ſuis*. Eſa. 58 שְׁלַח אֶצְבַּע *mittere digitum*. Targ. מִרְמַז בְּאֶצְבַּע *innuere digito*.

Nom. רְמַז, & רְמִיזָא, & רְמִיזוּתָא *nutus, ſignũ, indicium*: Plur. רְמוּזִין *ſigna, indicia*.

רמח Inde רֹמַח, Chald. רוּמְחָא, Arab. רמח *lancea*: Plur. רְמָחִים, Chal. רוּמְחִין, Arab. רמאח *lancea, haſta, gladij, pugiones, arma*. Num. 25. *& accepit* רֹמַח, Targ רוּמְחָא *lanceam in manum ſuam*. 1. Reg. 18. *Cum gladijs* וּבָרְמָחִים, Tar. וּברוּמְחִין *& cum lanceis*. C

רמך Inde רַמָּךְ *equus*: Plur. רַמָּכִים, Chal. רַמְּכִין *equi*. Eſther 8. *Mulos filios* הָרַמָּכִים *equorum*.

Arab. רַמְכָה ramaca *equa*: Plur. רְמָךְ ramq *equæ*. קַטְעַמִן רַמְךְ cata min ramq *grex equarũ*.

רַמָּאךְ rammaq *equiſo, & pruriga*, qui prurientia jumenta admittit ad initũ, & qui habet equum admiſſarium: Plur. רַמָּאכִין rammacin *equiſones*.

רמל Syr. רְמַל *in viduitate fuit*. ܐܪܡܠܐ אַרְמַלְא *vidua*: in אלם quære. D

Chald. תַּרְמָל *pera*, in qua paſtores & viatores cibũ geſtant. 1. Sam. 17. וּבַיַּלְקוּט, Tar. וּבְתַרְמָלֵהּ *& in pera ſua*.

Arab. רמל ramal *arena*: Plur. רמאל *arenæ*. רַמְלִי & מַרְמַל *arenoſus*.

רַמְלָה *terra arenoſa*, ſabulum.

רמן Inde רִמּוֹן, Arab. רֻמָּאן rumman *malum punicum, malum granatum*: à granis & acinis. fructus & arbor, *malus punica*, naturalis & artificialis: Plur. רִמּוֹנִים, Chald רִמּוֹנִין *mala granata*. Num. 20. *& ficus, & vitis* וְרִמּוֹן *& malus punica*. Cant. 8. *De muſto* רִמֹּנִי *mali granati mei*. E

Arab. רמאנה rũmana *malus punica*, arbor.

Chald. הַרְמָן *licentia*.

רמס רָמַס, Chald. רְמַס, ſignificat הִלּוּךְ וּתְנוּעָה, *calcavit, conculcavit, contrivit, deſtruxit*. 2. Reg. 7. וַיִּרְמְסוּ, Targum וּדְשׁוּ *& conculcârunt eum populus in porta, & mortuus eſt*. 2. Reg. 9.

v. 33. וַיִּרְמְסֶנָּה *& conculcabat eam*: Jehu conculcavit eam ſuo equo. 2. Reg. 14. *& pertranſijt beſtia agri, quæ eſt in Libano*, וַתִּרְמֹס *& conculcavit carduum*. Pſalm. 7. *Perſequatur inimicus animam meam, & apprehendat* וְיִרְמֹס *& conculcet ſuper terra*. Targ. וִיכְבּוֹשׁ *& ſubigat*. Niph. נִרְמַס *calcatus, conculcatus fuit*. Eſa. 28. v. 3. *Pedibus* תֵּרָמַסְנָה *conculcabuntur*.

Nom. רֶמֶשׂ *calcatile*, nomen univerſale, cõprehendens omnia animalia, quæ pedibus terram calcant, ut ſunt feræ & animalia cicura, aves & piſces: Gen. 9. v. 3. ܐܟ

מִרְמָס *conculcatio*.

Arab. רמס & תרמס tarmas *lupinum*.

רמץ duo ſignificata habet. I. Chal רַמֵּץ, Piel. רַמֵּץ *conſtrinxit, incluſit*. Exod. 28. וְשִׁבַּצְתָּ, Tar. וּתְרַמֵּץ *& includes tunicam*.

Nom. מִרְמְצָא *palæ annulorum*, cui gemma includitur: Plur. מַרְמְצָן *palæ, incluſoria*.

Rabb. רַמְצָא *clavus, virga, lamina, fruſtum ferri* magnũ & rotũdũ inſtar clavi magni.

II. Rab. רֶמֶץ *cinis, favilla*. Arab. cum ץ ſupra pũctato רמאץ, quod רמד *ramad* legitur, & interdum etiam ita ſcribitur, Matth. ramed, chamad *cinis*.

מְרַמַּץ murammad *cinereus* aut *in cinerem redactus*.

מְרַמְּצָה murammada *panis ſub cinere coctus*: Plur. מְרַמְּצָאת murammadat *panes ſub cinere cocti*.

שַׁהַר רַמַּצָאן ſchahr ramadan *menſis cinerũ*. quod Benjamin in Itinerario per ד ſcribit, inquiens: חג *feſtum* quod vocant רמדאן *Ramadan*. Eſt autem menſis Arabum nonus, per quem paſcha celebrant per triduum. Hoc menſe toto quotannis jejunant omnes, præter infirmos & viatores. Et tota die jejunantes, nocte comedunt & bibunt quantum libet, ferè uſq; ad principium horæ, quæ Solis ortum antecedit. Menſis enim hujus die 25. ex cœlo deſcẽdit Alcoran ſuper Muhammedem. Alc. 2. שַׁהַר רַמַּצָאן אַלְּדִי אֻנְזִל פִיהִ אַלְקֻרְאָן *menſis Ramadam, in quo demiſſus fuit Alcoranus*. Die 20. deſcenderunt Pſalmi ſuper David. 21. natus eſt Salomon. 22. ignovit Deus Davidi peccatum Uriæ. 23. natus eſt Chriſtus, filius Mariæ. 24. locutus eſt Dominus Moſi. 25. diviſum eſt mare. 26. dedit Deus tabulas Moſi. 27. deglutivit cete Jonam. 28. reddidit Deus viſum cæco. 29. aſſumſit Deus Enoch. 30. abijt Moſes in montem Sinai. Et quia Turcæ annum ſolarem ignorant, computant duodecim lunationes pro anno: ideo hic menſis eorum Ramadan, nunc in hyeme, nunc in æſtate contingit.

In Avicen. רֶמֶץ *ophthalmia, lippitudo.* A

רמש Cum puncto dextro, Chal. & Syr. רְמַשׁ. *veſper, tempus veſpertinum.* Gen. 1. *& fuit* עֶרֶב, Targ. רְמַשׁ *veſper.* Gen. 31. אֶמֶשׁ, Targ. בְּרַמְשָׁא *veſperi dixit ad me.*

Verb. אִתְרְמַשׁ *adveſperavit, nox ingruit.*

רמש Cum pũcto ſiniſtro, רָמַשׂ idẽ quod רָמַס, *calcavit, conculcavit.* Gen. 9. v. 2. *In omni quod* תרמש, Targ. תְּרַחֵשׁ *calcat terram.* Pſal. 104. *In ea* תרמש *calcabit omnis beſtia ſylvæ.* Gen. 1. *& omnem animam viventem* הָרֹמֶשֶׂת *calcantem.*

Nom. רֶמֶשׂ *calcatile,* quicquid elevatis pedibus calcat terrã. Gen. 1. *& omne* רֶמֶשׂ, B Targ. רִחְשָׁא *calcatile juxta ſpeciem ſuam.*

רנן רָנַן, Chal. רְנַן vel רַן *clamavit vehementius, clamavit fortiter, exclamavit, vociferatus eſt* præ lætitia, dolore, indignatione animi, aut quacunq; de cauſa: interdum & ſine affectu: Per metonymiam, *cecinit, jubilavit, lætatus eſt, luxit, flevit.* Præ lętitia: Prov. 29. *Sed juſtus* יָרוּן *exclamabit & lætabitur.* Pro יָרֹן, ſchurec pro cholẽ. Lev. 9. v. ult. *& vidit totus populus* וַיָּרֹנּוּ *& exclamârunt.* Targ. שַׁבַּחוּ *laudaverunt:* cantarunt. Pſalm 35. יָרֹנּוּ *vociferabuntur & gaudebunt.* C Præ dolore: Thren. 2. *Surge* רֹנִּי *clama in nocte,* &c. Eſa. 61. v. 7. יָרֹנּוּ *vociferabuntur pars ipſorum:* de luctu. Piel. רַנֵּן, Ch. רַנֵּן idẽ. לשיר ולשמחה להכרזה לתפלה ולבקשה. Pſ. 5. *Et gaudebunt omnes ſperantes in te,* יְרַנֵּנוּ *vociferabuntur.* Tar. יְשַׁבְּחוּן *laudabũt.* Pſ. 59. וַאֲרַנֵּן, Targ וְאַבּוּעַ *& prædicabo pietatem tuam.* Chal. Pſalm. 13. יָגֵל *exultabit cor meum.* Targ. יְרַנֵּן *jubilabit.* Pſalm. 2. v. 1. יֶהְגּוּ, Targ. יְרַנְּנִין *meditantur inane.* Pual. רֻנַּן *ovatum fuit.* Eſa. 16. *& in* D *vineis non* יְרֻנָּן *jubilabitur.* Hiphil. הִרְנִין *jubilare fecit, exhilaravit.* Job. 29. *& cor viduæ* אַרְנִין *exhilarabo.* Targ אמלא תשבחתא *implebo laudatione.* Deut. 32. v. 43. הַרְנִינוּ, Targ שַׁבַּחוּ *laudate gentes populum ejus.* Targ. *cum populo ejus.* Hithpael התרונן *vociferatus eſt.* Pſal. 78. v. 65. *& evigilavit tanquam dormiens Dominus, ſicut fortis* מתרונן *vociferãs à vino.* Tar. דְמִתְפַּקַּח *qui ſobrius factus eſt,* ſeu *qui reſipiſcit à vino.*

Nom. רְנָנָה *vociferatio,* gaudentium aut dolentium, aut quacunq; de cauſa exclamantium: Plur. רְנָנוֹת *laudes.* Job. 20. *Quia* רִנְנַת רְשָׁעִים *vociferatio impiorum ex longinquo.* E Targ. בּוּעֲרַת *gaudium.*

רִנָּה, Chal. רִנְּנָא *idem. Clamor:* 1. cantici ſeu gaudij, 2. precationis, 3. præconis. Prov. 11. *& cum pereunt impij, eſt* רִנָּה *vociferatio.* Tar. חֶדְוְתָא *gaudia.* Pſal. 106. *cùm audiret* רִנָּתָם *vociferationem eorum.* Targ. צְלוֹתְהוֹן *precationem ipſorum.* 1. Reg. 22. *& tranſijt* הָרִנָּה *proclamatio* ſeu *clamor ille in caſtris.* Targ. כָּרוֹז *præco:* vox præconis: בַּעַל רִנָּה. Lxx. *στρατηγοῦ* *præco exercitus.*

A רְנָנִים *exclamationes.* Pſalm. 32. רָנֵּי פַלֵּט *jubilationibus liberationis circumdabis me.*

רְנָנִים *pavo,* qui gaudet de pulcritudine ſuarum alarum. Job. 39. v. 16. *Ala* רְנָנִים *pavonis exultabit.* Aut *luſcinia,* à pulcritudine cantus.

רנא Chald רְנָא *clamavit:* in רִנָּה invenies.

רנב Inde אַרְנֶבֶת, Chald. אַרְנְבָא, Arab. אַרְנַב arnab *lepus & cuniculus:* mas & fœmina, imprægnans & concipiens, gignens & pariens. Levit. 11. Et Deut. 4. tantùm: *Et* הָאַרְנֶבֶת, Targ אַרְנְבָא *leporem.* Arab. Plur. B אַרָאנִב aranib *lepores & cuniculi.* Pſalm. 104. אַלכְּהוּף מַלְגָא אַלאַרָאנִב *petra refugium cuniculorum.* Hebr. לַשְׁפַנִּים, Lxx. *λαγωοῖς leporibus.* אַרְנַב בַּרִּי arnab barri, Matth. arneberri *lepus ſylveſtris.* אַלאַרְנַב אַלבַּחְרִי alarnab albachari *lepus marinus,* piſcis. Dimin אֻרַיְנְבָה arnaiba *lepuſculus:* Plur. אֻרַיְנְבָאת arnaibat *lepuſculi.*

אַרְנַבִּי arnabi *leporinus.* Plur. ארנביין arnabijn *leporini.* אַלְאַרְנַב alarnab *lepus in cælo.* אַרְנַבאן פִי אַלאַנְף *lepus in naſo,* polypus.

אַרְנַבְתַּין *duo inguina:* in Avicenna.

C **רנד** Arab. רַנְד rand *laurus.* חַב אַלרַנְד habb arrãd *granum lauri,* bacca lauri. עֵיצָה מִן רַנְד gaida min rand *lauretum:* vide.

רנה רָנָה, Chald. רְנָא, idem quod רָנַן, *clamavit, ſonuit.* Syr. *meditatus eſt* quadam ſolicitudine & cura, *cogitavit, putavit, exiſtimavit, curavit, ſolicitus fuit.* Job 39. *Contra ipſum* תרנה *perſtrepet pharetra.* Targ חַשְׁרִי *projicietur.* Chald. Prov. 8. v. 7. *Quia veritatem* יהגה, Targ דְּנָא *meditatur guttur meum.* lege רנא. Syr Marc. D 13. *Neq;* תרנין *cogitetis.* Marc. 8. *Non enim* רָנֵא *cogitas tu quæ ſunt Dei.* Actor. 4. *& nationes* רְנַי *meditata ſunt inane.*

מַרְנִין *meditantes.* ܪܢܝܐ & תַּרְעִית *meditatio, cogitatio, cura, ſolicitudo.*

רנם Arab. רַנַם *pſallunt.* Pſal. 69. ותרנם *& pſallebant in me.*

רסס duo ſignificata habet. I. רָסַס, Chald. & Syr. רְסַס & רַס, Ar. רשש raſchaſch, רש raſch *ſtillavit, ſpargendo fudit, ſtillis perfudit, effudit, ſparſit, aſperſit, experſit, humectavit, roravit.* Ezech. 46. *& olei tertiam partem Hin* לָרֹס *ad ſpar-* E *gendum ſimilam.* Targ. לְעָרְבָא *ad miſcendum.* Chald. Prov. 7. נַפְתִּי, Targ רְסַת *aſperſi cubile meum myrrha.* Syr. Hebr. 9. וּרַס *& ſparſit ſuper librum.* Arab. Hebr. 9. v. 21. רַשׁ *aſperſit de iſto ſanguine.* Niph. Syr. אִתְרְסַס, Arab. תרס *ſparſus, aſperſus fuit.* Hebr. 9. v. 13. מִתְרְסַס, Arab. תרס *aſpergebatur ſuper inquinatos.*

Nom רְסִיסִים, Chald רְסִיסִין *ſtillæ.* Cant. 5. *Quoniam caput meum plenum eſt rore, cincinni mei* רְסִיסֵי לָיְלָה *ſtillis noctis.* Targum בְּטִיפֵי מִטְרָא דְנָחְתִין בְּלֵילְיָא *guttis pluviæ deſcendentibus*

dentibus in nocte ... Al. כִּרְסִיסֵי *ſicut gutta.* Chal. Deut. 32. וְכִרְבִיבִים *& ſicut ſtilla ſuper herbam.* Targum וְכִרְסִיסֵי מַלְקוֹשָׁא *& ſicut ſtilla pluviæ ſerotina.*

Syr. רְסִיס *ſtilla.* רְסַס *aſperſio.*

Arab. רש raſchſch & רַשָׁאש raſchaſch *aſperſio.*

מַרְשׁוּש marſchuſch *aſperſus, roſcidus, roratus.*

רִשְׁשָׁה riſchſcha *pluma, penna.*

II. רְסַס, idem quod רָצַץ, literis צ ס permutatis: Piel. Chald רַסֵּס *contrivit, confregit, quaſſavit.*

Nom. רְסִיסִים *contritiones, quaſſationes.* Amos 6. *Et percutiam domum magnam* רְסִיסִים *quaſſationibus:* ruinis.

Chald. רסיס *confractus, contuſus, thlaſius.* Levit. 22. *Compreſſus* וְכָתוּת, Targ. וּדְרְסִיס *& qui contritus eſt.* Eſa. 4. *Plaga* טְרִיָּה *recens.* Tar. מְרַסְסָא *contrita.*

Chald. רִסִּין *ſupercilia.* Eccl. 12. *& redibunt* הֶעָבִים *nubes poſt pluviam.* Targ. רִסֵּי עֵינָךְ *palpebræ oculorum tuorum ſtillabunt lacrymas inſtar nubium.*

רס *ferculum ex lenticulis confectum.*

Jerem. 31. *Porta* הַסּוּסִים *equorum.* Targ. *Porta* בֵּית רִיסָא *regis:* locus, ubi equi decurrunt, *ſtadium.* Erat porta, per quam rex egrediebatur cum equitibus, eratq; ibi via æquata, ad curſum equorũ, & via iſta habebat menſuram ריס, quod eſt 170. קָנִים, & קָנֶה ſex אַמּוֹת *cubiti* & זֶרֶת. Eſt ſeptima pars milliaris Italici, cum dimidio ſeptimæ partis.

רסב. Arab. רסב *reſedit.* ירסב *reſidebit, deſcendet.*

רסוב *hypoſtaſis, ſubſtantia, quod reſidet, ſedimen urinæ.*

רסובי *hypoſtaticus*, habens hypoſtaſin. *idem* מתרסב *hypoſtaſivus.*

רסה. Arab. רַסָאוַת *cervical.*

רסה. Arab. רסא, Hiph. ארסא *applicuit.* Marc. 6. v. 53. נַגוּ אלי ארץ גנאשר וארסוא *venerunt ad terram Geneſar, & applicuerunt.* Actor. 36. אַרְסֵינָא *navigavimus ante Chium.*

מַרְסֵי marci *portus maris*, ubi naves appellunt: Plur. מַרָאסִי maraci *portus.* In Geograph. מַרְסֵי חַסַן יַרְסִי בְּהִ *portus bonus, appellet in eo.* מַרְסֵי כַּבִיר *portus magnus:* oppidũ Mauritaniæ. *idem* רסוה *ſumma.*

רסח. Arab. cum ח punctato, quod כ *ch* profertur, רַאסִח raſich *confirmatus, obſtinatus, ſtabilis.* Alc. 3. ראסחון *obſtinati.*

ארסח arſach *obſtinatus fuit.*

מַרְסַח muraſſach *obſtinatus, inveteratus*, in bono aut malo. Alcor. 3. רַאסְחוּן *obſtinati.*

A רסל. Arab. רַסַל raſal, Hiph. אַרְסַל arſal *miſit, dimiſit, legavit, ablegavit.* Gen. 3. v. 23. וַאַרְסַלְהֻ אַלְרַב אַללָּה מִן פִרְדוֹס *& dimiſit eũ Dominus Deus ex Paradiſo.* Mat. 2. v. 8. וַאַרְסַלְהֻם אלי ביתלחם *& miſit eos in Bethlehem.* Pſalm. 18. אַרְסַל *miſit ſagittas ſuas.* Pſal. 20. יַרְסַל *mittat auxilium ex ſancto.* Luc. 10. v. 16. *Spernit eum* אַלְדִי אַרְסַלְנִי *qui miſit me.* Joh. 1. v. 22. *ut referamus reſponſum* אלי אלדין אַרְסַלוּנָא *ad eos, qui miſerunt nos.* Cap. Joſeph. אַרְסִלְהֻ מַעַנָא עַדָא יַרְתַע *mitte eũ nobiſcum, cras ut paſcat.* Ibid. לַן אַרְסִלְהֻ מַעַכֻם *non mittam eum vobiſcum.* Alc. 2. אַרְסַלְנָא פִיכֻם. רַסוּלָא. Manna: אַרְסִל מַעַנָא *mitte nobiſcum filios Iſraël.* לִנֻרְסִל *ut mittamus.* Hoph. אֻרְסִל urſil *miſſus fuit.* Alc. אֻרְסִלְת *miſſus ſum.* אֻרְסִלְנָא & רַסַלְנָא *miſſi ſumus.*

B

Nom. רַסוּל raſul *legatus, Apoſtolus:* Plur. רֻסֻל *legati, Apoſtoli.* Gal. 1 בּוּלֻס אַלְרַסוּל *Paulus Apoſtolus.* מֻרְסַלִין *Apoſtoli.* Mahumetiſtç Moſen, Chriſtum & Muhammedem vocant tres רֻסֻל ruſul *Apoſtolos:* legatos. מֻחַמַּד רַסוּל אַלְלָה *Muhammed legatus Dei:* in אלה vide.

C

רֻסֻל ruſl *tabellarius, orator:* Plur. אַרְסַאל arſal *oratores.*

מֻרְסוּל *miſſus, legatus, nuncius.*

רִסָאלַה *legatio, apoſtolatus, miſſiva, epiſtola, litera:* Plur. רַסַאִיל raſail *legationes.* Item *libellus*, in quo perſcriptæ ſunt Muhammediſtarum ceremoniæ, quem poſt Alcoranũ ad verbum ediſcũt רִסָאלַה פטרס רַאס אַלְרֻסֻל *Epiſtola Petri, principis Apoſtolorum.*

אִרְסָאל irſel *legatio.*

פְּרִיטִי גואני Petre Joani, מַלִיךְ רַסוּלִי, qui Perſis eſt *rex apoſtolicus.*

D

רסם. Arab. רסם *deſignavit, determinavit:* in רָשַׁם invenies.

רסן. Inde רְסַן, Chald. רְסַן, Arab. רסן raſan *frenum, habena.* Pſal. 32. *Non ſitis ſicut equus & mulus ſine intellectu:* בְּמֶתֶג וָרֶסֶן *habena & freno os ipſorum obthurandum eſt.* ¶ Per metaphorã, *regimen, gubernatio.* Job. 30. v. 11. וְרֶסֶן *& frenũ à facie mea* שִׁלֵּחוּ *dimiſerunt:* non timent à facie mea, omnem pudorem abjecerunt. Eſa. 30. v. 28. וְרֶסֶן *& frenum ſeducens ſuper maxillis populorum.* Job. 41. v. 4. *In duplicitate* רִסְנוֹ *freni ejus, quis veniet?*

E

Arab. מרשן marſchan *capiſtrum:* Plural. מַרָאשִׁין *capiſtra.*

ראסן *enula:* in Avicenna.

Rabb. רוֹסְנִין *menſura quatuor digitorum.*

Propr. רֶסֶן *Reſen,* nunc גהיאגן *Gehiagan,* urbs quondam magna & percelebris.

רסע Arab. רסע *brachiale, carpus:* in Avicen.

רסק. Chal. רְסַק *in fruſta concidit.* Inde רִסּוּקִין *fruſta, buccella.* Lev. 2. פָּתוֹת אוֹתָהּ פִּתִּים, Targ. Jeroſ. וְתִרְסַק יָתַהּ רִסּוּקִין *& conſcindes illũ in fruſta.*

רעע duo ſignificata habet. I. רָעַע, idem quod רָעַ, *malus, iniquus, durus, moleſtus, triſtis fuit, diſplicuit*. Eſtq; vel culpæ vel pœnæ. Culpæ: Deut. 15. וְרָעָה, Targ. וְתִבְאַשׁ *& malus erit oculus in fratrem tuum pauperem*. ſequitur explicatio: *& non dederis ei*. Milra ob ו converſivum. Pœnæ: Num. 11. רַע, Targum בִּישׁ *malum fuit in auribus Domini*. Ibidem. *Et in oculis Moſe* רָע, Targum בִּישׁ *malum erat*: diſplicebat ei. Prov. 24. *Ne fortè videat Dominus* וְרַע *& malum ſit in oculis ejus*. Eſa. 8. v. 9. רֹעוּ *eſtote mali, & tamen conſternamini*. Targ. אִתְחַבְּרוּ *cõſociamini*. Acceperunt pro רָעָה *ſocius fuit*. Lxx ἔστε ποιμοὶ *eſtote mali*. Deut. 28. v. 54. תֵּרַע עֵינוֹ *malus erit oculus ejus erga fratrem illius*. Niphal. נֵרַע *malè affectus fuit*. Prov. 11 רַע יֵרוֹעַ *malus malè afficietur, ſi ſpoponderit pro extraneo*. Hiphil. הֵרַע *malè fecit, malè tractavit, afflixit*. Gen. 43. v. 6. *Quare* הֲרֵעֹתֶם לִי, Targum אַבְאֵשְׁתּוּן לִי *malè feciſtis mihi?* Exod. 5. *Quare* הֲרֵעֹתָה, Targum אַבְאֵשְׁתָּ *malefeciſti populo iſti?* Ibidem: הֵרַע, Targum אִתְבְּאֵשׁ *malefactum eſt populo iſti*: abſolutè. Deuter. 26. וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ, Targum וְאַבְאִישׁוּ לָנָא *& malefecerunt nobis Aegyptij, & afflixerunt nos*. Pſalm. 15. v. 4. *Jurat* לְהָרַע *ad malefaciendum, & non mutat*: ut ſibi malefaciat, ſe affligat. Sæpe abſolutè, *malè egit*. Gen. 19. *Ne, quæſo, fratres mei*, תָּרֵעוּ, Targum תַּבְאֲשׁוּן *malè agatis*. Ibidem. *Nunc* נָרַע לְךָ, Targum נַבְאֵשׁ לָךְ *malefaciemus tibi præ illis*.

Nom. רַע *malus*: Pl. רָעִים *mali*. Fœm רָעָה *mala*: Pl. רָעוֹת *malæ*. Uſurpatur autem adjectivè & ſubſtantivè: ac malũ denotat modò culpæ, quod eſt malitia, & ab homine: modò pœnę, quod eſt afflictio ſeu miſeria, & à Deo proficiſcitur. Gen. 6. verſ. 5. *& omne figmentum cogitationum cordis ejus* רַק רַע, Targum לְחוֹד בִּישׁ *tantùm* ſeu *valde malum omni die*. Gen. 2. *Arbor ſcientiæ boni* וָרָע *& mali*. Deut. 22. *Tolles* הָרָע *malum ex medio tui*. Targ עָבֵיד בִּישׁ *malefactorem*. Gen. 40. *Quare facies veſtra* רָעִים, Targ. בִּישִׁין *malæ hodie?* Lxx. σκυθρωπὰ *triſtes*. Gen. 44. *& deducetis ſenectutem meam* בְּרָעָה Targum בְּבִישְׁתָא *cum malo in ſepulcrum*. Lxx. μετὰ λύπης *cum triſtitia*. Pro quo mox ſequitur: *& deducent ſervi tui ſenectutem ſervi tui patris noſtri*. בְּיָגוֹן, Targum בִּדְוֹנָא *cum mœrore in ſepulcrum*. Gen. 6. *& vidit Dominus quòd multa eſſet* רָעַת הָאָדָם, Targum. בִּישַׁת אֱנָשָׁא *malitia hominis in terra*. Nahũ. 3. *Super quẽ non tranſijt* רָעָתְךָ *malum tuũ*. Targ. מְחַת בִּישָׁתָךְ *plaga malorum tuorum*. Eccleſ. 4. וְעִנְיַן רָע *& negociũ mali*: viri mali. Sic, אֵשֶׁת רָע *uxor mali*: viri mali. vide. Jer. 5. v. 28. *Tranſcendunt* דִּבְרֵי רָע *res mali*: malas. Jerem. 11. *& ambulant quilibet in cogitatione* לִבָּם הָרָע *cordis*

A *fuit mali* Ibid: *Ecce ego adduco ſuper illos* רָעָה *malũ*. Ibid. *& ejulando non ejulabuntur illis tempore* רָעָתָם *mali ipſorũ*. Jer. 28. v. 8. *Ad bellũ* וּלְרָעָה *& ad malum, & ad peſtem*. Alijs in locis ſcribitur: וּלְרָעָב *& ad famem*. Jer. 24. v. 10. *& mittam in eos gladium*, הָרָעָב *famem & peſtẽ*. Jerẽ. 15. v. 2. אֲשֶׁר לַמָּוֶת לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לַחֶרֶב וַאֲשֶׁר לָרָעָב לָרָעָב. Poteſt ergo, Jerem. 28. v. 8. mendũ eſſe. Gen. 41. *& comedebant vaccas tenues* וְהָרָעוֹת *& malas* ſeu *macilentas*. Pſ. 141. v. 5. *& oratio mea* בְּרָעוֹתֵיהֶם *in malis ipſorum*. Lxx. ἐν ταῖς εὐδοκίαις *in beneplacitis eorum*. Acceperunt pro רָצָה *voluit*. Aut legendum

B κακίαις.

רֹעַ *malum, malitia*. Gen. 41. *Non vidi ipſis ſimiles in tota terra Aegypti* לָרֹעַ, Targ. לְבִישׁוּ *ob malum*: ob deformitatem. Jer. 24. *Ficus* רָעוֹת *malæ valde, quæ non comedebantur* מֵרֹעַ *præ malo*: ob inſuavitatem. Eccl. 7. *quia* בְּרֹעַ *in malo faciei* יִיטַב *bonum erit cor*: in triſtitia. Poteſt eſſe Infinitivus.

מֵרַע *malignus, malefaciens*, alios ad malitiã alliciẽs ſuo exemplo: Plur. מְרֵעִים *maligni*.

C Prov. 17. מֵרַע *malignus, intentus eſt ad labiũ iniquitatis*. Targ. גַּבְרָא בִּישָׁא *vir malus*. Dan. 11. *& amborũ regũ cor* לְמֵרָע *ad malignũ*: Abſolutè, *malitiam*. Pſalm. 22. *Cœtus* מְרֵעִים *malignorũ ambierunt me*.

Chald. רַע & מֵלְרַע *infrà*.

II. רָעַע, ex uſu Chaldæorum idem quod Chaldæis רְעַע factum ex רָצַץ, *fregit, confregit, contrivit, comminuit*. Mich. 5. v. 5. וְרָעוּ *& conterent terram Aſſur gladio*. Pſal. 38. יָרוֹעַ, Targ. יְתַבַּר *confringet fluctus maris*. Pſalm. 2. v. 9. תְּרֹעֵם, Targ. תְּתַבְּרִנּוּן *conteres eos virga ferrea*.

D Lxx. ποιμανεῖς αὐτοὺς *reges eos*. Legerunt תִּרְעֵם, à רָעָה *pavit*. Inde, Apoc. 2. v. 9 ποιμανεῖ αὐτοὺς *reget eos virga ferrea*. Job. 34. v. 24. יָרֹעַ, Targ. יְתַבַּר *conteret magnates*. Jerem. 15. v. 12. הֲיָרֹעַ *an conteret ferrum, ferrum à ſeptentrione?* Lxx. εἰ γνωσθήσεται *nũ cognoſcetur?* Legerunt הֲיִוָּדַע, ob ר"ד ſimilitudinẽ. Semel abſolutè: Eſa. 8. v. 9. רֹעוּ *confringimini & cõſternamini*. Targ. אִתְחַבְּרוּ *conſociamini*. accepit pro רָעָה *ſocius fuit*. Lxx. γνῶτε *noſcite*. legerunt דְּעוּ, à יָדַע *novit*: ob literarum ר"ד ſimilitudinẽ. Hiph. הֵרַע *idem*. Pſalm. 44. תָּרַע, Targ. תַּבַּרְתָּא *con-*

E *triviſti populos, & ejeciſti eos*. Hithpael הִתְרֹעֵעַ *contritus fuit*. Eſa. 24. v. 19. רֹעָה הִתְרֹעֲעָה *contritione contrita eſt terra*.

Nom. רֹעָה *contritio*. Prov. 25. *Dens contritionis & pes vacillans*: fractus. Eſa. 24. v. 19. Mich. 5. v. 6. Jerem. 11. v. 16. Eſa 8. verſ. 10. Chald. Dan. 2. v. 40.

רעא Chald. רְעָא *pavit*, in רָעָה: Et רְעָא *voluit*, in רָצָה quære.

רעב duo ſignificata habet. I. רָעֵב & רָעַב *eſurijt*,

eſurijt, fame laboravit. Gen. 41. וַתִּרְעַב, Targ. וּכְפַנַת *& eſuriebat tota terra:* fame laborabat. Proverb. 25. v. 21. *Si* רָעֵב *eſurierit inimicus tuus, paſce eum pane.* Hiphil. הִרְעִיב *eſurire fivit.* Deut. 8. *& afflixit te* וַיַּרְעִבֶךָ, Targum וְאַכְפְּנָךְ *& eſurire ſivit te:* fame afflixit.

Nom. רָעֵב *eſuriens, famelicus:* Plur. רְעֵבִים *famelici.* Fœm. רְעֵבָה *famelica.*

רָעָב *eſuries, fames, defectus, inopia.* Deut. 32. v. 24. מְזֵי רָעָב, Targ. נְפִיחֵי כְפַן *aduſti fame.* Quòd fames corpus adurat, & exiccet. Ezech. 5. *Cùm miſero* חִצֵּי הָרָעָב *ſagittas famis malas in vos.* Targum מַחַת *plagas famis:* Sagittę famis, ſunt uredo, ęrugo & locuſta, quę conſumunt fruges aut totas, aut ex parte. Ibidem. וְרָעָב *& famem addam ſuper vos:* cohibebo cœlum, nec erit pluvia, nec terra dabit proventum ſuum.

רַעֲבוֹן *idem.* Pſalm. 37. v. 18. *Non pudefient in tempore mali, & in diebus* רַעֲבוֹן *famis ſaturabuntur.* Gen. 42. v. 19. *Afferte fractionem* רַעֲבוֹן *famis domuum veſtrarum.* Frumētum, quo frangatis famem, & expellatis ex familijs veſtris. Defectus ex ſenſu deprehēditur. Targ. עִבּוּרָא דַּחֲסִיר בְּבָתֵּיכוֹן *frumentum, quod defecit in domibus veſtris.* Poſtea ſequitur: *Et* רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם *famem domuum veſtrarum accipite & ite:* ut שֶׁבֶר ſubintelligatur, quod eſt in præcedentibus. Targ. עִבּוּרָא דַּחֲסִיר בְּבָתֵּיכוֹן *frumentum, quod defecit in domibus veſtris.*

Alcor. רעב *timor.*

II. Per metaphoram, Arab. cum ע punctato, רַעַב ragab *appetijt, expetivit, deſideravit, avidus fuit, quæſivit, exquiſivit, requiſivit, oravit, rogavit, ſupplicavit, invocavit, precatus fuit.* Pſ. 77 רַעַבְת *exquiſivi Dominum.* Pſalm. 78. *Cùm occideret eos,* רַעֲבוּה *quærebant eum.* Pſalm. 88 רַעַבְת *oravi ad te.* Pſal. 145. אלראעבין אליה באלחק *orantibus ad eum in veritate.* Rom. 12. v. 1. אַרְעַב אֲלַיְכֻם *peto à vobis, ô fratres:* hortor vos. Heb. 11. v. 35. *Nec* יַרְעֲבוּא *expetiverunt liberationē.* Alc. 29. אַרָאעִב אַנְת *an vis tu?* יַרְעֲבוּא *orabunt.*

Nom. רָאעִב ragib *quærens, avidus.*

רַעְבָה ragba *oratio, precatio, ſupplicatio, litania, proceſſio:* Plur. רַעֲבָאת ragbat *precationes.* רַעִיב ragib *recitator litaniæ:* Plur. רַעִיבִין ragibin, & רְעָאִיב ragaib *recitatores litaniæ.*

רעג Inde Arab. רעאג *tremor:* in Avicen.

רעד רָעַד, Arab. רעד raad *tremuit, contremuit.* Pſ. 104. *Qui reſpicit ad terram,* וַתִּרְעָד *& tremuit.* Hiphil. הִרְעִיד, Arab. ארעד *tremefecit, conturbavit:* Abſolutè, *tremuit.* Dan. 10. *Steti* מַרְעִיד *tremens.* Arab. Pſalm. 29. *Dominus gloriæ* ארעד *tremefecit:* intonuit. Pſalm. 60. וארעדתהא *& tremefeciſti eam.* Paſs. Arab. ארתעד arta ad *tremefactus, territus fuit, contremuit, palpitavit.* Pſalm. 18. ארתעדת *contremuit terra.* Marc. 5. v. 33. ואצפרת אלמראה וארתעדת *& timuit mulier & tremuit.* Mat. 28. ארתעד *territi ſunt cuſtodes.* Jac. 2. v. 19. *Dæmones credunt,* ותרתעד *& contremiſcunt.*

Nom. רַעַד *tremor.* Fœm. רְעָדָה, Arab. רַעְדָה raada *tremor, concuſſio.* ארתעאד *idem.*

רעאדה raada *torpedo,* piſcis ſtupefaciens membra.

רעד raad *tonuit.* רַעַד *tonitru.*

רעה ſeptem ſignificata habet. I. רָעָה, Chald. רְעָא & רְעֵי, Arab. רעא rai *pavit, pavit tam ſe, quàm alios,* pabulum præbuit, aut paſcentem obſervavit: Abſolutè, *paſtus, depaſtus eſt, comedit.* Pavit: Gen. 29. *Potate gregem, & ite,* רְעוּ *paſcite.* Gen. 30. *Revertar* אֶרְעֶה, Targ. אֶרְעֵי *paſcam oves tuas:* cuſtodiā. Hoſ. 9. *Horreum & torcular non* יִרְעֵם *paſcet eos.* Lxx. ἔγνω αὐτοὺς *cognovit eos.* legerūt יְדָעָם *cognovit eos.* Gen. 48. הָרֹעֶה, Targ. דְּזָן *qui paſcit me à juventute mea.* Pſalm. 28. v. 9. וּרְעֵם, Targ וְזוּן *& paſce eos.* Arab. Pſalm. 23. *Dominus* יַרְעָאנִי *paſcet me.* Luc. 17. v. 7. עבד יחרת או ירעי *ſervus arabit aut paſcet.* Johan. 21. ארע *paſce agnos meos.* Paſtus, depaſtus fuit: Exod. 34. *Etiam oves & boves non* יִרְעוּ, Targum יִרְעוֹן *paſcentur ad proſpectum montis iſtius.* Johan. 3. *Ne* ירעו *paſcantur neq; bibant.* Pſalm. 80. *& beſtia agri* יִרְעֶנָּה, Arab. רעאהא *depaſta eſt eam.*

Nom. רֹעֶה & רֹעִי, Chald. רָעֵי, Arab. ראעי rai *paſtor, opilio:* Plur. רֹעִים, Chal. רָעֲיָן, Arab. רעאה *paſtores, opiliones.* Jerem. 49. *& quis eſt* רֹעֶה *paſtor, qui ſtabit coram me?* rex. Gen. 4. *& erat Habel* רֹעֵה צֹאן, Targ. רָעֵי עָנָא *paſtor ovium.* Fœm. רֹעָה *paſtrix.* Gen. 29. *Quia* רֹעָה, Targ. רָעֲיָתָא *paſtrix eſt.* Eſa. 40. כְּרֹעֶה *ſicut paſtor gregē ſuum* יִרְעֶה *paſcet.* Eſa. 38. *Sicut tabernaculum* רֹעִי *paſtoris.* Non enim ſolet paſtor in uno loco conſiſtere & quieſcere: ſed herbis uno loco depaſtis, in alium ſe conferre.

רְעִי, & מַרְעֶה, & מַרְעִית, Arab. מרעי mari *paſcuum,* ubi pecora paſcuntur. 1. Reg. 4. *& viginti boves* רְעִי *paſcui:* hoc eſt, ſaginati. Gē. 47. *Quia non eſt* מִרְעֶה, Targum רַעְיָא *paſcuum pro ovibus.* Pſalm. 79. *& oves* מַרְעִיתֶךָ *paſcui tui.* Jerem. 10. *& omne* מַרְעִיתָם *paſcuum ipſorum diſperſum eſt.* Grex paſcui ipſorum, qui paſcebat: per ſynecdochen.

Arab. תרעיה taraja *paſtus.* רעי אלחמאם rai alhamam *paſtus columbarum.* רעי אלאיל *paſtus cervi.* רעי אלאבל rai alabal *paſtus camelorum:* herbæ.

II. Metaphoricè, רָעָה *pavit homines, dominatus eſt, rexit, gubernavit, præfuit, adminiſtravit, docuit.* Xenophon: *Similia ſunt opera paſtoris & regis.*

A *& regis.* Et Homerus Iliad. β. reges vocat *ποιμένας λαῶν paſtores populorum.* Mich. 5. *& ſtabit* וְרָעָה *& paſcet in robore Domini.* Targ. ישלט *dominabitur.* 2. Sam. 2. *Tu* תִרְעֶה *paſces populum meum.* Targum תפרנס *gubernabis.* Pſalm. 78. וַיִּרְעֵם *& pavit eos in integritate cordis ſui.* Targ. ומלך עליהון *& regnavit ſuper illis.* Prov. 10. *Labia juſti* יִרְעוּ *paſcent multos:* docebunt. Jerem. 3. וְרָעוּ *& paſcent vos ſcientia & intelligentia.* Arab. Mat. 2. v. 6. אלדי ירעי שעבי אסראייל *qui paſcet populum meum Iſraël.*

Nom. רֹעֶה *paſtor, rex, doctor:* Pl. רֹעִים *reges, doctores.* Gen. 49. v. 24. *Inde* רֹעֶה *paſtor* B *lapis Iſraëlis.* Eſa. 44. v. 28. *Qui dicit ad Cyrum,* רֹעִי *paſtor meus eſt, & voluntatem meam perficiet.* vel: *Dicens ad Cyrum* רֹעִי *paſtorem meum:* quem ego conſtitui, ut gubernet Iſraelē. Jerem. 12 רֹעִים *paſtores multi corruperunt vineam meam.* Reges gentium, qui venerunt cum Nebucadnezer. Jerem. 50. *Oves pereuntes fuerunt populus meus,* רֹעֵיהֶם *paſtores eorum ſeduxerunt illos:* doctores ipſorū, prophetæ, gubernatores. Zach. 10. v. 2. *contra* הָרֹעִים *paſtores exarſit ira mea.* Targ. מַלְכַיָּא C *reges.*

Rabb. רעי *ſtercus:* in ראה quære.

III. Per Metaphoram, רָעָה *depaſtus fuit, perdidit deſtruxit.* idem quod רָצַץ & רָעַע in ſecunda ſignificatione. Pſalm. 49. *Mors* יִרְעֵם *depaſcet eos.* Mich. 5. *& ſuſcitabo ſuper illos ſeptem* רֹעִים *paſtores, & octo primates populi,* וְרָעוּ *& paſcent terram Aſſur gladio.* Jer. 2. *Etiam filij Noph & Tachpanes* יִרְעוּךְ *depaſcent te in vertice:* conterent cranium tuum: idem quod יְרֹצוּךְ. Jerem. 22. *Omnes* רֹעַיִךְ תִּרְעֶה *paſtores tuos depaſcet ventus:* perdet. Targ. יִבַּדְרוּן לְכָל רוּחַ D *diſpergentur ad omnem ventum* vel *plagam.* Job 24. v. 21. רֹעֶה *depaſcens ſterilem, quæ non pariet,* Targ. דמרע *qui debilitat.*

IV. Per Metaphoram, *paſtus fuit,* more pecorū paſcentiū *erravit, oberravit, vagatus eſt incertis ſedibus:* ſicut pecudes errando, id eſt, vagando paſcuntur. Num. 14. *& filij veſtri erunt* רֹעִים *paſcentes in deſerto quadraginta annos:* palantes, more pecorum paſcentium oberrantes. Targ. מְאַחֲרִין *commorantes.* Virg. in Bucol. 3. Eclog. *Mille* E *mea ſiculis errant* (paſcuntur) *in montibus agna.* Solet enim paſtor in uno loco non ſubſiſtere & quieſcere. Lxx. *νομάδες paſcentes.* Hieron. *vagi.* Hoſiander correxit, *paſtores,* ſed malè: forſan ex Luthero, Hirten.

V. Per Metaphoram, רָעָה *ſocius, familiaris, ſodalis, amicus, ſimul educatus fuit:* ſicut pecora ſimul paſcuntur. Prov. 13. v. 20. וְרֹעֶה *& paſcens ſtultos, malè habebit,* Targum וּמִתְחַבַּר *& qui aſſociatur ſtultis:* ſocius ſtultorum malo afficietur. Prov. 29. v. 3. וְרֹעֶה זוֹנוֹת *& paſcens ſcorta.* Targum וּמִתְחַבַּר בְּזַנְיָתָא *& qui adhæret meretrici, perdet ſubſtantiam ſuam.*

Piel רֵעָה *aſſociavit, ſodalē fecit.* Judic. 14. v. 20. *& fuit uxor Simſonis* לְמֵרֵעֵהוּ *ſocio ejus, quem* רֵעָה לוֹ *aſſociaverat ſibi:* duxit illam Simſon ſocio. Hithpaël הִתְרָעָה & הִתְרוֹעַע *aſſociavit ſe, familiariter ſe adjunxit.* Prov. 22. *Ne* תִּתְרַע, Targ. תִּתְחַבַּר *aſſocies te cum homine iracundo.* Prov. 18. v. 24. *vir ſociorum* לְהִתְרוֹעֵעַ *ad conſociandum ſe:* vide.

Nom. רֵעֶה *ſocius, amicus, familiaris, proximus,* qui ſimul paſcitur, convictor; Plural. רֵעִים *ſocij, amici.* Fœm. רֵעָה *ſocia, amica:* Plur. רֵעוֹת *ſociæ, amicæ.* 1. Reg. 4. *& Zabud filius Nathan ſacerdotis, erat* רֵעֶה הַמֶּלֶךְ *ſocius regis:* erat ſemper cum ipſo & à conſilijs. Gen. 38. *Ipſe & Chira* רֵעֵהוּ *ſocius ejus.* Targ. רַחֲמֵהּ *amicus ejus.* Lxx. *ὁ ποιμὴν αὐτοῦ paſtor ejus.* acceperunt pro רֹעֶה *paſtor.* Levit. 19. v. 18 *& diliges* לְרֵעֲךָ, Targ. לְחַבְרָךְ *ſocium tuum.* Gen. 26. *& cœtus* מֵרֵעֵהוּ, Targū מֵרַחֲמוֹהִי *de amicis ejus:* pro מֵרֵעָיו. Sic, Prov. 19. *& pauper* מֵרֵעֵהוּ *ab amicis ſuis ſeparabitur.* 2. Sam. 12. v. 11. *& accipiam uxores tuas ante oculos tuos, & dabo* לְרֵעֶיךָ *ſocijs tuis.* Job. 2. *& audiverunt tres* רֵעֵי אִיּוֹב *familiares Job.* Pſalm. 45. *Poſt eam* רֵעוֹתֶיהָ *ſociæ ejus.*

רֵעַ & רֵעַ (quod tamen ad רוע potiùs refertur) *idem.* 2. Sam. 13. v. 3. *& ipſi Amnoni erat* רֵעַ, Targ. שׁוֹשְׁבִינָא *amicus.* Jerem. 6. *vicinus* וְרֵעוֹ *& ſocius ejus peribunt.* Jerem. 6. *Certè prævaricata eſt uxor* מֵרֵעָהּ *à ſocio ſuo.* Pſalm. 15. *juravit* לְהָרַע *proximo, & non mutat.* Prov. 6. *ut cuſtodiat te* מֵאֵשֶׁת רָע *ab uxore proximi.* Lxx. *à muliere ὑπάνδρου nupta.* ſequitur, v. 26. *ſic qui ingreditur ad* אֵשֶׁת רֵעֵהוּ *uxorem proximi ſui.* Luth. für dem böſen Weibe. Junius: *mali.* id eſt, malefica, Don Joſeph: *mali hominis, qui uxorem ſuam proſtituit quæſtus cauſa.* Rabbin. אֵין לְהָרֵעַ *non eſt ipſi ſocius:* de dictione quæ ſemel tantùm occurrit in Biblijs.

מֵרֵעַ & מֵרֵעֶה, מֵרֵעִי *idem:* Plur. מֵרֵעִים *ſocij.* Jud. 14. *& facta eſt uxor Simſon* לְמֵרֵעֵהוּ *ſocio illius.* Judic. 15. *& dederat eam* לְמֵרֵעֵהוּ, Targ. לְחַבְרֵהּ *ſodali ejus.* Jud. 14. *& acceperunt triginta* מֵרֵעִים *ſocios.* Prov. 19. *Omnes fratres pauperis oderunt eum: multò magis* מֵרֵעֵהוּ *ſocij ejus diſcedunt ab ipſo.* ubi מ habet ſcheva, cùm in alijs habeat מ zere, & dici poſſit præpoſitio *ex.*

רֵעוּת & רַעְיָה *ſocia.*

VI. A רָעָה fit Nom. רֵעַ, quo ex uſu Chaldæorū ſignificatur *voluntas, cogitatio:* Plur. רֵעִים *voluntates, cogitationes.* Pſ. 139. v. 2. *Intellexiſti*

lexiſti לְרֵעִי *cogitationem meam.* Targ. לְחַבְרוּתִי *ſocietatem meam.* Ibid. v. 17. *& mihi quàm precioſæ ſunt* רֵעֶיךָ *cogitationes tuæ.* Lxx. *οἱ φίλοι σου amici tui.* q. רֵעֶה. Præterea: Prov. 10. v. 21.

רַעְיוֹן *idem:* Plur. רַעְיוֹנִים *cogitationes.* Eccl. 1. v. 14. *Cognovi, quòd etiam hoc eſt* רַעְיוֹן רוּחַ *cogitatio ſpiritus.* Eccl. 2. v. 11. וּבְרַעְיוֹן לִבּוֹ *& in cogitatione cordis ſui.*

רְעוּת *idem.* Eccleſ. 1. *vanitas* וּרְעוּת רוּחַ *& cogitatio ſpiritus.* Don. Joſeph. *Sicut Ephraim* רוֹעֶה רוּחַ: vide. Chaldæis enim uſitatiſſimũ eſt רְעָא *voluit*, quod in רְצָה invenies. Syr. Matth. 1. v. 19. וְאֶתְרְעִי *& cogitabat dimittere eam.* Luc. 12. verſ. 28. *ἄφρων*, Syr. חַסִּיר רֶעְיָנָא *demens.*

VII. Arab. cum ע ſuprà punctato, quod *g* profertur, רַעָה *ſpumavit, deſpumavit.*

רַעְוָה ragua *ſpuma, ampulla.* רַעְוַה מִן דַהַב ragua min deheb *ſpuma auri.*

מַנְזוּע אַלְרַעְוָה *deſpumatus.*

רעל. רְעַל, Chald. רְעַל *motus fuit loco, tremuit, contremuit, mutavit, impegit, lapſus, conſternatus, debilitatus, labefactatus fuit.* Inde Hoph. הָרְעַל *tremefactus fuit.* Nahum. 2. *& fraxini* הָרְעָלוּ *tremuerunt:* lanceæ ex fraxino. Chald. Job. 4. *& genua* כּשׁלוֹת, Targum רְעָלוּ *tremuerunt.*

Nom. רַעַל *tremor.* Zachar. 12. *Ecce ego ponam Jeruſalem* סַף רַעַל *pelvim tremoris omnibus populis.* Idem quod כּוֹס תַּרְעֵלָה *poculum tremoris:* quod bibens moritur. Sic omnes oppugnantes Jeruſalem יְסוּפוּ *deficient* & conſumentur.

תַּרְעֵלָה *idem.* Pſalm. 60. *Potaſti nos vino* תַּרְעֵלָה *tremoris:* quod bibens homo contremiſcit. Targ. דִּלְוָטָא *maledictionis.* Eſa. 51. *Ecce accepi ex manu tua* כּוֹס תַּרְעֵלָה *calicem tremoris.* Targum דִּלְוָטָא *maledictionis.* Lxx. *τῆς πτώσεως ruinæ.*

Arab. תַּרְעַל taral *tremor, tumefactio:* in Avicenna.

רְעָלוֹת *pepla*, quæ aureis bracteis tremũt. Eſa. 3. *& armillas* וְהָרְעָלוֹת *& pepla.*

Rabb. רָעַל *faciem operuit peplo.*

Syr. רָעְלִין *contremiſcẽtes.* רְעִילוּתָא *tremor.* רַעְלָא *ſolutiva, remiſſiva.*

רעם duo ſignificata habet. I. רְעַם, Chal. רְעַם *tonuit, intonuit, ſonuit, murmuravit, clamavit,* רְעַם, *cõmotus fuit præ indignatione, indignatus, iratus fuit, commotus fuit, tremuit.* Pſalm. 96. יִרְעַם *commovebitur mare & plenitudo ejus.* Targ. יְכַלִּי *ſonabit.* Ezech. 27. רָעֲמוּ *commotæ ſunt facies:* iratæ ſunt. Hiphil. הִרְעִים *commovit.* 1. Sam. 1. v. 6. *Propter* הַרְעִמָהּ *commoveri ipſam:* quòd רָעֲמָה *iraſceretur.* Sic, Ezech. 27. v. 35. vide. Targ. בְּדִיל לְאַקְנָיוּתָהּ *propterea quòd in*

videret ipſi. Pſal. 29. *Deus gloriæ* הִרְעִים, Targ. אַכְלִי *intonuit.* 2. Sam. 22. יַרְעֵם, Targ. אַכְלִי *intonuit ex cælo Dominus.* Pro quo habetur, Pſ. 18. וַיַּרְעֵם, Targ. וְאַכְלִי *& intonuit.* Virg. 4. Aeneid. *Interea magno miſceri murmure cœlum Incipit.* Job. 40. *Et voce ſicut ipſe* תַּרְעֵם *ſonabis.*

Chald. אִתְרְעַם *murmuravit.* Exod. 17. וַיָּלֶן, Targ. וְאִתְרְעַם *& murmurabat populus.* Pſ. 64. אָרִיד, Targ אִתְרְעַם *murmurabo in meditatione mea.* Prov. 19. יִזְעַף, Targ. מִתְרְעַם *commovetur cor ejus.*

Nom. רַעַם, Foem. רַעְמָה *motus, motio, commotio, murmur, fragor, tremor.* Job. 26. וְרַעַם, Targ. וּרְכִפַּת *& commotionem roboris ejus quis intelliget?* Job. 39. רַעַם *commotionem principum & vociferationem.* Ibidem. *An indues collum ejus* רַעְמָה *ſonitu?* hinnitu. Targ. תּוּקְפָּא *robore.* Lxx. *φόβον.* Pſal. 77. *Vox* רַעַמְךָ, Targum אַכְלָיוּתָךְ *clamoris tui in ſphæra.* Lxx. *τῆς βροντῆς.* Pſal. 81. *Abſcondam te in abſconſione* רַעַם *commotionis.*

Chald תַּרְעֻמְתָּא *murmuratio, querela.*

Syr. רוּעָם *idem.*

II. Chald. Hiph. אַרְעֵם *elevavit.* Exod. 14. *Et tu* הָרֵם, Tar. Jeroſol. אַרְעֵם *eleva baculum tuum.* Exod. 6. *Qui* נָשָׂאתִי, Targ. אַרְעֵמֵת *elevavi manum meam.*

רען. Inde רַעֲנַן *viruit.* Job. 15. *Et ramus ejus non* רַעֲנָנָה *viruit* ſeu *vireſcet.* Pro רַעֲנָנָה, ob pauſam.

Nom. רַעֲנָן, Foem. רַעֲנָנָה *viridis:* Plural. רַעֲנַנִּים *virides, frondoſi.* Pſal. 52. *Ego autem ſicut olea* רַעֲנָן *viridis in domo Domini.* Oleæ folia toto anno virent. Cãt. 1. *Lectus noſter* רַעֲנָנָה *viridis eſt.*

Arab. רַעְוּנָה rauhane *delirium, dementia:* in Avicenna.

רעף duo ſignificata habet. I. רָעַף *ſtillavit, deſtillavit, fluxit, defluxit, influxit.* Pſal. 65. verſ. 12. *Actus tui* יִרְעֲפוּן *ſtillabunt pinguedinem.* Targ. יְבַסְּמוּן *dulcorabunt pinguedinem.* Accepit pro יַעֲרְבוּ, ab עָרַב *dulcis fuit.* Ibidem verſ. 13. יִרְעֲפוּ *ſtillabunt habitacula deſerti.* Proverb. 3. *Et nubes* יִרְעֲפוּ, Targ. צַעִי (potiùs רַסִּי) *ſtillabunt rorem.* Lxx. *ἐῤῥύη deſtillant.* Job. 36. יִרְעֲפוּ *ſtillabunt ſuper homines multos.* Hiph. הִרְעִיף *fecit* ſeu *ſivit defluere, demiſit, roravit.* Eſa. 45. verſ. 8. הַרְעִיפוּ *rorate cæli deſuper.* Targ. יַשְׁמְשׁוּן (lege יַשְׁפְּעוּן) *demittant.*

Nom. Rabb. רְעִיפָה, Arab. רַעַאף *fluxus ſanguinis ex naribus.*

מַרְעוּף marhuf *ex cujus naribus fluit ſanguis.*

Rabb. רְעָף *operculum ollæ,* tegula.

II. Arab. cum ע ſuprà punctato, רְעִיפָה ragifa *libum, placenta ex ovis:* Plur. רַעַאִיף ragaif *liba, placentæ.*

ארגפא argafa *panes.* Marc.8. ריפתא *panis u-nus.* A

רעץ רָעַץ, Chald רְעַץ *fregit,contrivit.* Exod.15. *Dextra tua* תִּרְעַץ, Targ. תְּבָרַת *contrivit inimicum.* Jud.10. וַיִּרְעֲצוּ *& contriverūt,& peſſundederunt filios Iſrael.* Targ. ודחקו *& anguſtarunt.* Chald. Jud.9. וַתָּרָץ, Targ וּרְעַצַת *& confregit cranium ipſius.*

Rabb רָעַץ,eſt צַעַר, *doluit* : item *infixit.*

רעש רָעַשׁ *motus,commotus fuit,tremuit*: de terræ motu Eſa.13.v.13 וְתִרְעַשׁ, Targ. ותזוע *& commota fuit terra.* Jer.4. *Vidi montes,& ecce* רֹעֲשִׁים, Targ זָעִין *movebantur.* Pſa.77 וַתִּרְעַשׁ, Targ. ואתרגישת *& commota fuit terra.* Pſal.72 יִרְעַשׁ, Targ. יִרְגוּשׁ *commovebitur ſicut Libanus fructus ejus.* Spicæ frugum adeo bonæ erunt, ut vento flante moveâtur, ſicut arbores ſylvæ. Hiphil הִרְעִישׁ *movit,commovit,tremefecit.* Hagg.2. *Ego* מַרְעִישׁ, Targ מְזִיעַ *commoveo cælos.* Ibid. וְהִרְעַשְׁתִּי, Targ וַאֲזִיעַ *& movebo omnes gentes.* Pſ.60.v.4. הִרְעַשְׁתָּה, Tar. אַרְגֵשְׁתָּא *commoviſti eam.* B

Nom רַעַשׁ *commotio,tremor.* Amos.1. *Biennio ante* הָרָעַשׁ *commotionem* : terræ motum. Targ. מֵיתֵי זִיעַ *adventum terræmotus.* Ezech. 12. *panem tuum* בְּרַעַשׁ, Targ. בְּזִיעַ *in commotione commedes* : cum tremore corporis. C

Rabb רַעַשׁ, Arab. רעשה & ארתעאש *tremor.* מרתעש *tremulus, patiens tremorē, ſcintillans*: in Avicenna.

רעת Chal. & Syr רְעַת, idem quod רְעַד, *tremuit.* Paſſ Chald. אִתְרְעַת *commotus fuit.* 2. Reg. 25. *Et diſrupta fuit urbs.* Targ. וְאִתְרְעַת *& commota fuit.* pro quo habetur, 1.Reg.1.v.40. וַתִּבָּקַע *& diſrupta fuit terra.* Targ. וְזָעַת *& mota fuit terra.* D

Syr. Marc 9. וּמְרַעַת *& ſpumans.* ¶ Luc.9. v.39 וּמְרַעַת *& diſcerpens.*

רפף Chal. & Syr. רְפַף & רָף *tremuit,contremuit.* אתרופף *cōmovit, agitavit, nictavit, quaſſit.* רפרף *commotus,agitatus,quaſſatus fuit.* Job.9. *Et columnæ ejus* יְתְפַלָּצוּן, Targum מִתְרוֹפְפִין *commoventur.*

Rab. רְפִיפָה *ſaltus.* ✠ רָף & רפוף, Syr רְפַף *ictus oculi,nut⁹.* 1.Cor.15.v.52. *ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ in jactu oculi mutabitur.* Syriac. אַיְךְ רְפָף עַיְנָא *quaſi ictus oculi.* ✠ רף *palus* udis. E

Arab. רפרף rafraf *velavit.* Gen.1. ורוח אללה תרף עלי וגה אלמא *& Spiritus Dei ferebatur ſuper facie aquæ.*

רף raff *ala*: Pl. רפוף rufuf *alæ.* ✠ אלארפפה *os ſacrum.*

רפא tria ſignificata habet. I. רָפָא *dolorem mitigavit, ſanavit, medicatus eſt, curavit.* In Kal, de Deo, cui facile eſt ſanare. Geneſ. 20. וַיִּרְפָּא, Targ. וְאַסִּי *& ſanavit Deus Abimelech.* Deut.32. v.39. *vulneravi, & ego* אֶרְפָּא, Targum וְאַף מַסֵּינָא *& etiam ſano ego.* Niph. נִרְפָּא *ſanatus,curatus fuit.* Lev.14. v.3. וְנִרְפָּא, Targū וְאִתְּסִי *& ſanata eſt plaga.* Jer.17. רְפָאֵנִי יְהוָה וְאֵרָפֵא *ſana me, Domine, & ſanabor.* Piel רִפֵּא *idem*: de hominibus, quibus ſanare eſt difficile. Exod.21.v.19 וְרַפֹּא יְרַפֵּא *& ſanando ſanabit* : ſanare ſinet, cōducet ipſi medicū. Targ וְאַגַר אָסְיָא יְשַׁלֵּם *& mercedem ſanationis reddet.* Hithpael. הִתְרַפֵּא, Chald. אִתְּרַפִּי *ſanavit ſeipſum.* 2. Paral.22. *Et reverſus eſt Joram rex* לְהִתְרַפֵּא *ut ſanaret ſe in Jezreel.*

Nom adject. רוֹפֵא *medicus:* Pl. רוֹפְאִים *medici.* Exod.15. *Quia ego Dominus* רֹפְאֶךָ, Targum אָסָךְ *medicus tuus.* Gen.50. *Et præcepit Joſeph ſervis ſuis* הָרֹפְאִים, Targ. אָסְוָתָא *medicis.*

Subst. רְפוּאָה *medicina, medela, remedium, pharmacum:* Pl. רְפֻאוֹת *remedia.* Jer.46. *Fruſtra multiplicaſti* רְפֻאוֹת, Targ. סַמְמָנִין *remedia.*

רִפְאוּת *idem.* Prov.3. רִפְאוּת *medicina erit umbilico tuo.*

מַרְפֵּא *idem.* 2.Paral.21. *Percuſſit eum Dominus in viſceribus ejus ad morbum, ut non eſſet* מַרְפֵּא *remediū*: morbo incurabili. Rabb. חָכְמַת הָרְפוּאָה *medicina.* חַכְמֵי הָרְפוּאָה *medici.*

II. רָפָא *gigas, ſanus, validus, robuſtus, potens*: Pl. רְפָאִים *gigantes, robuſti.* Gen.14. *Et percuſſerunt* רְפָאִים, Targ. גִּבָּרַיָּא *gigantes in Aſteroth.* LXX *γίγαντας* Eſa.17. *Et erit ſicut colligens ſpicas* בְּעֵמֶק רְפָאִים *in valle gigantum.* Locus erat Hieroſolymæ vicinus, & meſſis ejus mala, & parva, & tenuis. ¶ Per antiphraſin, רְפָאִים *mortui*, qui nulla medicina ſeu remedio ſanari poſſunt. Pſal.88. v.11. *An mortuis facies miraculum, ſi* רְפָאִים *mortui reſurgent, & confitebūtur tibi?* Targ. גּוּשְׁמַיָּא דְאִתְמְסִין בְּעַפְרָא *corpora quæ computruerunt in pulvere.* LXX. *Ἢ ἰατροὶ ἀναστήσουσι medici ſuſcitabunt?* Legerunt רוֹפְאִים יָקִימוּ, punctis deſtituti. Eſa 26. v.14 רְפָאִים *mortui nequaquam reſurgent.* LXX *ἰατροὶ οὐ μὴ ἀναστήσουσι medici nunquā ſuſcitabunt.* Ibidem 19. וָאָרֶץ רְפָאִים תַּפִּיל *& terra mortuos projiciet* : extra ſe ejiciet. Prov. 21:16. *Homo errans à via prudentiæ,* בִּקְהַל רְפָאִים *in cœtu mortuorum quieſcet.* Targum עִם בְּנֵי אַרְעָא *cum filijs terræ*: cum mortuis in terra ſepultis. Præterea: Job.26. verſ.5. Proverb.2. verſ. 17:9. verſ.18. Eſa.14 verſ.9. ¶ Deinde, רְפָאִים per metaphorā dicuntur *ſubterranea*, mortuis ſimilia: quę in locis ſubterraneis procreantur, ut foſſilia, metalla, aurum, argentum, corallia, margaritæ: & hæ quidem ſub aquis, in fundo videlicet maris naſcuntur.

Propr. רָפָא & רָפָה *Rapha*: nomen Gigantis in Nob. 2.Sam.21:16. *Et Iſbi in Nob, qui*

qui erat de filijs הָרָפָה *ipſius Rapha*. Targ. גִּבָּרָא *gigantis*. Filij autem Rapha ibi nominantur quatuor: יִשְׁבִּי *Jiſbi*, סַף *Saph*, גָּלְיָת *Goliath* & *Sedigitus*. Talmudici autem, quod ſcriptum eſt הָרָפָה, legunt עָרְפָּה *Orpha*. Et inde dicunt עָרְפָּה *Orpha*, de qua in libro Ruth agitur, fuiſſe matrem Goliath: רוּת *Ruth* verò Davidis: Fabula.

II. Per Metaphoram, רָפָא *ſanavit*, transfertur, 1. à corpore ad animam, & ſignificat *remittere peccata, condonare*. Sicut enim vulnus corporis ſanatur medicamentis impoſitis: ſic peccatum, quod eſt vulnus animæ, remiſſione cum pœnitentia. Eſa. 6. v. 10. *Et convertatur*, וְרָפָא לוֹ *& remittatur ei*. 2. Paral. 30. וַיִּרְפָּא *& ſanavit populum*: remiſit ipſis iniquitatem ipſorum. Pſal. 41. רְפָאָה *ſana animam meam, qui peccavi tibi*. Cauſa morbi ejus erant ejus peccata. Hoſeæ 13. ארפא משובתם *ſanabo perverſitates eorum*. Targum אשבק לחוביהון *remittam peccata ipſorum*. Jerem. 3. ארפה *ſanabo perverſitates veſtras*. 2. Paral. 36. *Quòd aſcenderet ira Domini in populo ſuo, ut non eſſet* מַרְפֵּא *ſanatio*. ¶ 2. ab ægrotis ad res inanimatas deſtructas aut corruptas, ut ædificia & alias, & ſignificat *inſtaurare, reficere, priſtinæ bonitati reſtituere*. 2. Paral. 7. וארפא *& ſanabo terram ipſorum*. Pſalm. 60. *Commoviſti terram, & rupiſti eam*, רְפָה *ſana fracturas ejus*. Niph. נִרְפָּא *ſanatus fuit*. Ezech. 47. v. 8. ונרפאו *& ſanatæ ſunt aquæ* à ſalſedine. 2. Reg. 2. וַיֵּרָפוּ, Targ. וְאִתַּסִּיאוּ *& ſanatæ ſunt aquæ*: dulces ſeu ſalubres factæ ſunt. Jer. 19. *Quod non poterit* לְהֵרָפֵה *ſanari iterum*: ה pro א. Piel רִפֵּא *ſanavit*. 2. Reg. 2. v. 21. רִפֵּאתִי, Targ. אַסֵּיתִי *ſanavi aquas iſtas*. Jer. 51. v. 8. *Accipite reſinam ſuper dolorem ejus, ſi fortè* תֵּרָפֵא *ſanetur*. v. 9. רפאנו *ſanavimus Babel, & non* נִרְפָּתָה *ſanata fuit*. 1. Reg. 18. וירפא *& ſanabat altare Domini, quod dirutum erat*. Targum וּבְנָא *& ædificabat*: inſtaurabat. ℵ Arab. ערפא arfi *refecit*.

Rabb. רפואת היד *chirurgia*.

III. רָפָא idem quod רָפָה ſequens: literis ה'א permutatis. Eccl. 10. v. 4. מַרְפֵּא.

רפד רָפַד *ſtravit, ſubſtravit, ſtratum paravit, fulcivit, roboravit*. Job. 41. יִרְפַּד, Targ. יִמְּךְ *ſternet ſuper aſperis, velut in luto*. Piel רִפֵּד *idem*. Job. 17. *Et in obſcuro* רִפַּדְתִּי, Targ. מַאֲכָה *ſtravi lectum meum*. Cant. 2. רַפְּדוּנִי *fulcite me pomis*: reficite.

Arab. רפד rafad *ſuſtinuit, toleravit, paſſus eſt*.

Nom. רְפִידָה *ſtratum, pavimentum inſtratum*. Cant. 3. רְפִידָתוֹ *ſtratum ejus eſt aureum*. Lxx. ἀνάκλιτον *reclinatorium*.

Arab. רפאיד rafaid *pulvilli*.

Rabb. ריפודין *repudium*: Latinum.

A **רפה** duo ſignificata habet. I. רָפָה, Syr. רְפָא *lenis, debilis, diſſolutus, laxus, lentus, remiſſus, negligens, ocioſus fuit, torpuit, ceſſavit, omiſit, intermiſit, quievit*. Exod. 4. וַיִּרֶף *& remittebat ab eo*. Targum וְנָח *& quieſcebat*. Jud. 8. v. 3. *Tunc* רָפְתָה *remiſit ſpiritus eorum ab illo*. Targ. נְחַת *quievit*. Jud. 19. *Ecce, quæſo*, רָפָה *remiſit dies*. Targ. פְּנָא *reſpexit*. Remiſſio Solis eſt tempore veſpertino, cùm remittit calor ejus, & lux ejus. 2. Sam. 4. וַיִּרְפּוּ *& remiſſæ fuerunt manus ejus, & omnis Iſraël perturbatus fuit*. 2. Paral. 15. *& vos* חִזְקוּ *confortamini, nec* יִרְפּוּ *remiſſæ ſiant manus veſtræ*: non deſiſtatis ab in-
B cepto. Eſa. 13. *Omnes manus* תִּרְפֶּינָה, Targ. יִתְרַשְׁלָן *remiſſæ erunt*. deſcriptio hominis inertis & deſpondentis animum: die Hende ſincken laſſen. Niphal. נִרְפָּה *remiſſus factus eſt*. Exod. 5. v. 8. *Quoniam* נִרְפִּים *remiſſi facti ſunt*. Targum בַּטְּלָנִין *ocioſi*. Piel רִפָּה *remiſſum fecit, debilitavit*. Job. 12. *& balthеum fortium* רִפָּה *remiſſum fecit*. Targum מַחְלֵשׁ *debilitat*. Jerem. 38. *Ipſe* מְרַפֵּא *remiſſas facit manus virorū belli*. Targum מַרְשֵׁל *debilitat*. Hiphil. הִרְפָּה,
C Syr. ארפי *fecit remiſſum, negligentem reddidit, laxavit, mollivit*. Deut. 4. *Deus non* יַרְפְּךָ, Tar. יִשְׁבְּקִנָּךְ *deſeret te*. Deut. 9. v. 14. הֶרֶף *dimitte à me, & exterminabo illos*. Lxx. ἔασόν με *dimitte me*. 1. Sam. 15. הֶרֶף, Targ. אוֹרִיךְ *expecta, & indicabo*. Syr. 1. Cor. 10. v. 13. *Qui non* נרפיכון *permittit vos, ut tētemini*. Act. 27. v. 40. וארפיו *& dimiſerunt eum in mare*. Hithpael הִתְרַפָּה, Syr. אתרפי *remiſſus fuit*. Joſ. 18. *Quouſque* מִתְרַפִּים *negligentes eſtis, ut veniatis & occupetis terram?*
D Nom. רָפֶה *remiſſus, debilis*: Plur. רָפִים *remiſſi*. Fœm. רָפָה *remiſſa*: Plur. רָפוֹת *remiſſæ*. Num. 13. *Num fortis, an* רָפֶה, Targ. חַלָּשׁ *debilis?* Eſa. 35. *Confortate manus* רָפוֹת *remiſſas*.

רִפְיוֹן & מַרְפֵּא, Syr. רפיותא, Rabb. רפוי *remiſſio, lenitas, manſuetudo, laxamentum, diſſolutio*.

Rabbin. רפי *lenitas*, lenitatis indicium, linea literæ ב impoſita. ℵ מַרְפֶּה *laxans*.

II. רָפָה, idem quod רָפָא, *ſanavit*: literis א'ה permutatis. Job. 5. *Ipſe vulnerat, manus ejus* תִּרְפֶּינָה, Tar. מַסִּין *ſanant*. Jer. 19. *Quod nō poterit* לְהֵרָפֵה *ſanari iterum*: refici. ה pro א. Jer. 51. *& non*
E נִרְפָּתָה *ſanata eſt*. Plura exempla vide in רָפָא præcedente. ¶ Contrà, רָפָא idē quod רָפָה, *remiſſus fuit*. vide præcedentia.

Rabb. רפיון *aer, laxatio*.

רפה Chald. רְפַה *exacerbavit, rebellavit*.

Arab. רפה rafah *abundavit, ſuperfluus fuit, proſper, felix, nummatus, ditatus fuit*. Piel. רפה raffah *ditavit*. אתרפה atraffah *ditatus fuit*.

Nom. רפה rafah *abundantia, proſperitas, divitiæ, opes*. ברפה birafah *abundanter, copiosè*. ℵ מרפה muraffah *abundans, dives, nummatus*.

A **רפט**. Rabb. רפט *relaxavit, tremuit*. ✠ מִרְפַּט *relaxatio, tremor*.

רפל Chald. רופיל *princeps, ſecundus à rege*. רְפִילָא *principatus ſecundus poſt regnum*.

רפס. רְפַס & רְפַשׂ, Chald. רפס, idem quod רָמַס, quia literæ מ״ף ejuſdem ſunt organi, *calcavit, conculcavit: Et calcando perturbavit* ſeu *extendit*. Ezech. 32. וַתִּרְפּוֹס *& conculcaſti flumina ipſorum pedibus tuis*. Ezech. 34. *Et reliquas aquas pedibus veſtris* תִּרְפְּשׂוּן, Targ. אַתּוּן רָיְשִׁין *vos conculcatis*. Chald. Dan. 7. *Et reſiduum pedibus ſuis* רָפְסָה *conculcabat*. Ezech. 6. וּרְקַע, Targ. וּרְפַס *& conculca pede tuo*. 2. Sam. 22. אֶרְקָעֵם, Targ. רְפַסְתִּנּוּן *conculcavi eos*. Niph. נִרְפַּס *conculcatus fuit*. Prov. 25. *Fons* נִרְפָּשׂ *conculcatus: perturbatus*. Hithpaël הִתְרַפֵּס *conculcatus fuit*. Prov. 6. הִתְרַפֵּס *ſis conculcatus, & prævale proximo tuo*: humilia te. Pſ. 68. מִתְרַפֵּס *conculcantem in fruſtis argenti*. B

Nom. מִרְפָּשׂ *conculcatio, perturbatio*. Ezech. 34. וּמִרְפַּשׂ רַגְלֵיכֶם *& conculcationem pedum veſtrorum bibetis*. ✠ Chald. רִפְסָא *idem*.

Syr. רַפְסָא *chorus*, qualis eſt tripudiantium. C

Rabb. רָפַס *fregit, mollivit, extendit, examinavit, interrogavit*.

אִתְרְפַס *defecit*.

מִרְפֶּסֶת *aula, porticus*.

רפע. Arab. רפע rafa *levavit, elevavit, exaltavit, erexit, arrexit, extulit, ſuſtulit, obtulit, repoſuit*. Pſal. 25. *Ad te, Domine,* רפעת *levavi animam meam*. Pſ. 37. *Et ipſe* ירפעך *exaltabit te*. Pſal. 18. *Super excelſa* רפעני *exaltavit me*. Pſ. 24. ארפעוא *attollite portas veſtras*. Matth. 23. v. 12. ומן רפע D נפסה *& qui exaltaverit ſeipſum*. Gen. 18. ורפע *& elevavit Abraham oculos ſuos*. Matt. 4. v. 6. *Et ſuper manibus ſuis* ירפעוך *tollent te*. 1. Tim. 1. v. 8. *Et ipſi* ירפעון *attollent manus ſuas*. Act. 29. וְרַפַעְנָאה מַכָאנָא עַלִיָּא *& elevavimus eum in locum excelſum*. Niphal. רְפַע rufi, & ארתפע artafa *levatus, elevatus, exaltatus, elatus, ſublatus, translatus fuit, aſcendit*. Heb. 11. v. 5. *Enoch* רֻפִע *translatus fuit*. Pſ. 20. *Et in nomine noſtri* נרתפע *exaltabimur*. Pſ. 106. וארתפע *& ſublata eſt mors*. Gen. 13. וארתפע *& aſcendit Abraham ex Ægypto*. Matt. 11. v. 23. הל ארתפעת אלי אלסמא *nunquid exaltata es ad cœlum?* Matt. 23. v. 12. *Et qui ſe humiliat* ארתפע *exaltatur*. Joh. 12. v. 32. אדא ארתפעת ען אלארץ *cùm exaltatus fuero à terra*. Hiphil. אַרְפַע *obtulit*. Hebr. 13. v. 15. פלנרפע *offeramus ſacrificia laudis*.

Nom. רַפִיע rafi *elatus, exaltatus, ſublimis, eximius, precioſus, elegans, excellens, dives*.

ארתפאע irtifa *altitudo, profunditas, eminentia, elegantia, erectio*. ✠ רפעה *ſublimitas*.

מרפע marfa *abacus, armarium, vaſarium,*

A *vaſorum ſupellex*: Pl. מַרָאפִע marafi *vaſaria*. ✠ מרתפע *illuſtris*.

רפץ. Arab. cum צ ſuprà punctato, רפץ rafad *reliquit, dereliquit, præteriit, omiſit, neglexit, ſprevit, contempſit, repulit*. Pſalm. 40. verſ. 13. ורפצני *& reliquit me cor meum*. Pſal. 27. *Neque* תרפצני *derelinquas me*. Pſ. 5. ארפצהם *repelle eos*. Pſ. 70. רפצה *dereliquit eum Deus*. Matth. 23. v. 23. ולא תרפצוא תלך *& non omittatis illa*: negligatis. Luc. 7. v. 30. אנהם רפצוא אמר אללה *illi ſpreverunt præceptum Dei*. Luc. 14. v. 33. אן לם ירפץ כל שי לה *ſi non dereliquerit omne quod eſt ipſi*. Luc. 11. v. 24. ותרפצון חכם אללה *& præteritis judicium Dei*. B

Sed ſine ץ pũctato, רפץ, idem quod רָמַס, *calcavit, calcitravit*. Act. 15. v. 4. *Si* תרפץ *calcitrabis in ſtimulum*.

רפק. Inde Hithpael. מִתְרַפֶּקֶת *conjuncta, innixa, adhærens*. Cant. 8. *Quæ eſt iſta aſcendens ex deſerto,* מִתְרַפֶּקֶת *innixa ſuper dilecto ſuo?* Lxx. ἐπιστηριζομένη *innixa*.

Arab. רַפִיק rafic *ſocius, commilito, compater*: Plur. רְפִיקִין *ſocii, comites*. Foem. רַפִיקָה rafica *commater*. C

רִפְק *ſocietas, caterva*: Pl. אַרְפָאק arfac *ſocietates*. ✠ מִתְרַפְקִין *humani*. באלרפק *ſuaviter, comiter, blandè*.

מִרְפַק marfac *cubitus*: Pl. מַרָאפִק marafic *cubiti*.

מִרְפַקָה marfaca *pulvinar, cervical*: Plur. מַרָאפִק marafic *cervicalia*.

ברפק *laxius*. ✠ Alc. רַפָּאק *nihilum*.

Rabb. רָפַק, Hithpaël הִתְרַפֵּק *conjunctus, innixus fuit, adhæſit*.

מַרְפֵּק *axilla*: מַרְפְּקִים *axillæ*. פֶּרֶק הַמַּרְפֵּק *junctura cubiti*. ✠ פריק *foſſor*. D

רפש cum puncto ſiniſtro, רְפַשׂ, in רְפַס quære. Ezech. 32. וַתִּרְפַּשׂ *& turbaſti flumina ipſorũ*. In margine וַתִּרְפֹּס.

Cum puncto dextro, רֶפֶשׁ *cœnum, lutum, fimus, ſtercus*. Eſa. 57. *Sed ejiciunt aquæ ejus* רֶפֶשׁ וָטִיט, Targ. סין וטין *cœnum & lutum*.

Rabb. רָפַשׁ *luto infecit*.

Chald. רפש & אִתְרַפַּשׁ *tardavit, moratus eſt*.

Syr. רַפְשָׁא, Arab. אלרפש *ventilabrũ*. Luc. 3. אלרפש *ventilabrum in manu ejus*.

E **רפת**. Inde רְפָתִים *bovilia*, loca ubi manẽt boves. Hab. 3. *Et non eſt bos* בָּרְפָתִים *in bovilibus*.

Rabb. רֶפֶת, Arab. אַלרַפָּה *bovile, ſtabulum*.

Syr. רְפַת *eroſus eſt, corruptus eſt* à vermibus, Act. 12. v. 23. וְרַפַּת בְּתוֹלַעְתָּא *& eroſus fuit à vermibus*.

רִפְתָּא *panis*. ✠ רְפִיתָא *vas in quo panis portatur*.

רצץ **רצן** רָצַץ & רַץ, Chald. רעע, literis צ״ע permutatis, Arab. cum ץ צ punctatis, רץ radad *concurrit,*

Digitized by Google

currit, colliſit, concuſſit, quaſſavit, conquaſſavit, attrivit, contrivit, fregit, confregit, ſed non penitus. 1. Sam. 12. v. 3. *Quem defraudavi, aut* רַצּוֹתִי *concuſſi*. Targ. אַנִּסֵת *afflixi*. Amos 4. v. 1. הָרֹצְצוֹת *quæ concutitis pauperes*. Eſa. 42. *Non extinguet, neq;* יָרוּץ *confringet*. ſchurec pro cholem. Eccl. 12. וְתָרֻץ *& conteretur ſcaturigo auri*. 2. Reg. 23. v. 11. וַיָּרָץ *& fregit inde*. Targ. וְאַרְחֵק *& removit*: deſtruendo ſcil. Arab. Pſal. 70. ורצצת *& confregiſti capita draconis*. Pſalm. 110. וירץ *& conquaſſabit capita multorum*. Pſalm. 46. ויריץ *& confringet arma*. Luc. 9. v. 42. ורצצה *& conquaſſit illum*. Niph. נָרוֹץ *concuſſus, confractus fuit*. Eccl. 12. וְנָרֹץ *& confringetur rota* B *ſuper puteo*. Ezech. 29. *In manu* תרוץ *confringetur*. Arab. ארתצץ atradad, & אנרץ *confractus, ruptus fuit*. Matth. 21. verſ. 44. *Et qui cadit ſuper iſtam petram*, יתרצץ *confringetur*. Piel רִצֵּץ & רוֹצֵץ *concuſſit, conquaſſavit*. Pſalm. 74. *Tu* רִצַּצְתָּ, Targ. תְּרַעְתָּא *contriviſti capita Leviathan*. Jud. 10. verſ. 8. *Et validè oppreſſerunt*, וַיְרֹצְצוּ *& concuſſerunt filios Iſraël*. Targ. וְשַׁעְבִּידוּ *& afflixerunt*. Chald. Thren. 3. v. 16. וַיַּגְרֵס, Targ. וְרַצֵּץ *& confregit in lapide dentes meos*. C Hiph. הֵרִיץ *contrivit*. Jud. 9. וַתָּרִץ, Targum וְרָעַעַת *& confringebat cranium ejus*. pro וַתָּרֶץ: chirec pro ſegol. Hithpaël Gen. 25. v. 22. וַיִּתְרֹצְצוּ, Targ. וְדָחֲקִין *& collidebantur filij*. Arab. Matth. 21. ומן סקט עלי הדא חגר יתרצץ *& qui ceciderit ſuper iſtum lapidem, collidetur*.

Nom. רָצוּץ, Chald. רְעִיעַ *concuſſus, quaſſatus, conquaſſatus*: Plur. רְצוּצִים, Chald. רְעִיעִין *conquaſſati*. Eſa. 36. *Ecce fiduciam collocaſti ſuper calamo arundinis* הָרָצוּץ *conquaſſata*: quæ eſt in capite ſuo fracta. Eſa. 42. *Arundinem* רָצוּץ D *conquaſſatam non confringet*: quæ fractioni propinqua eſt. Eſa. 58. *Et dimittere* רְצוּצִים *quaſſatos liberos*: ſervos, qui à dominis ſuis duriter tractantur, nec dimittuntur poſt ſeptem annos.

רַץ *fruſtum, portio*: Plur. רַצִּים *fruſta, fragmenta*. Pſ. 68. v. 31. *Conculcans* בְּרַצֵּי כָסֶף *in fragmentis argenti*.

Rabb. רִצּוּץ *attritio*. ☞ רְצִיצָא *pullus*, ex ovo fracto natus.

Syr. רְצִיצָא *eunuchus*, contritus teſtibus.

Arab. רץ & מרץ *attritio, contuſio*. ☞ מַרְצוּץ E *quaſſatus*.

Deinde, רצץ radad *ſugillavit*°, *maculis deformavit carnem percutiendo*.

תרציץ tardid *ſugillatio*: de carne, *livida cutis commaculatio*.

Sine ꝛ punctato רצאץ *plumbum*, & *perpendiculum, libella*: item *ceruſſa*, calx plumbi. רצאץ אלבאני raſas albani *plumbum fabri*, id eſt, perpendiculum.

מרצץ muraſas *perpẽdicularis*. ☞ מַרְצוּץ *firmus*°.

A רצא. רָצָא, Chald רְצָא, Arab. cum ꝛ punctato, רצא radi, idem quod רוּץ *cucurrit*. Ezech. 1. *Et animalia* רָצוֹא וָשׁוֹב *currere & redire*: currebant & redibant; Infinitivus loco præteriti.

Chald. רְצָא *voluit*, in רָצָה invenies.

רצב. Arab. מַרְצוּב *inſpiſſatus*: in Avicenna.

רצד duo ſignificata habet. I. רָצַד, Piel רִצֵּד *ſaltavit, ſubſilivit, exilivit* præ gaudio. Pſal. 68. *Quare* תְּרַצְּדוּן, Targ. אַתּוּן מְפַזְּזִין *vos exilitis, montes gibboſi?*

II. Arab. רצד raſad *conſideravit, intentus fuit, obſervavit, expectavit, præſtolatus eſt*. Pſalm. 37. B ירצד *obſervabit peccator juſtum*. Pſal. 119. in lamed: *Peccatores* רצדוני *obſervarunt me*: ut perderent me. Gen. 3. הו ירצד ראסך ואנת תרצדין עקבה *ipſe obſervabit caput tuum, & tu obſervabis calcaneum ejus*. Luc. 6. v. 7. *Phariſæi* ירצדונה *obſervabant eum, an ſanaturus eſſet in Sabbatho*. ארתצד artaſad *idem*. Pſal. 37. *Peccator* ירתצד *obſervat juſtum*. Act. 43. v. 9. *Quadraginta viri* ירתצדונה *præſtolantur eum*.

Nom. רצד *conſideratio, intentio, obſervatio, expectatio*.

C רצה duo ſignificata habet. I. רָצָה, Chald רְעָא, Arab. cum ꝛ ſuprà punctato, רצא radi *voluit, benevolus, delectatus, placatus, reconciliatus fuit, favit, probavit, acceptavit, placuit, complacuit, conſenſit, permiſit, contentus fuit, annuit*. Conſtruitur autem, 1. cum accuſativo: Gen. 33. וַתִּרְצֵנִי *& acceptaſti me*. Tar. וְאִתְרְעִיתָא לִי *& benevolus fuiſti erga me*. Lxx. *εὐδοκήσεις με*. Pſal. 85. רָצִיתָ, Targ. רְעִיתָא *acceptaſti terram tuam*. Pſ. 102. *Quia* רָצוּ, Targ. רְעוּ *voluerunt ſervi ejus lapides ejus*. D 2. Sam. 24. *Dominus Deus tuus* יִרְצְךָ *acceptabit te*. Targ. יְקַבֵּל קָרְבָּנָךְ בְּרַעֲוָא *accipiet ſacrificia tua cum voluntate*. ¶ 2. cum ablativo intercedente ב *in*. Pſ. 147. *Non in tibijs viri* יִרְצֶה *volet*: delectabitur. ¶ 3. Semel cum עִם *cum*. Pſ. 50. *Si videbas furem*, וַתִּרֶץ *tum volebas cum eo*: conſentiebas. Targ. וְהִטַּתָא, Lxx. *συνέτρεχες currebas*. permutatâ ſignificatione acceperunt pro רוּץ *cucurrit*. ¶ 4. abſolutè ponitur, & ſignificat *acceptũ, gratum eſſe, placere*. Pſ. 40. רצה *velis, Domine, liberare me*: placeat tibi. Arab. Pſ. 85. רַצִּית *acceptaſti, Deus, terram tuam*. Pſ. 51. *Holocauſtis non* תִּרְץ E *delectaberis*. 2. Cor. 4. v. 11. *ut* תרצוא *reconciliemini*. Joh. 8. v. 29. מא ירציה פי כל חין *quod ipſe voluerit omni tempore, facio*.

Niph. נִרְצָה, Chald. אִתְרְעִי, Arab. ארתצי *acceptus fuit* vel *factus eſt*. Eſa. 40. v. 1. נִרְצָה *accepta eſt iniquitas ejus*: expiata eſt; abſoluta eſt pœna ejus. Lev. 1. וְנִרְצָה לוֹ, Targ. וְיִתְרְעֵי לֵהּ *& acceptum erit ei*. Piel רִצָּה *placavit*. Job. 20. *Filij ejus* יְרַצּוּ *placabunt pauperes*. Hiph. הִרְצָה, Chal. אַרְעִי, Arab. אַרְצִי ardi *acceptum reddidit, acceptavit*. Lev.

vit. Levit. 26. *Tunc quieſcet terra* וְהִרְצָת, Targ. וְתִרְעֵי *& acceptabit ſabbatha ſua.* Arab. 2. Cor. 4. v. 9. *Qui* אַרְצִי *reconciliavit majeſtati ſuæ mundum.* Mat. 5. וארצי אחאך *& reconciliare fratri tuo.* HITHpael. התרצה *acceptum ſe reddidit.* 1. Sam. 29. v. 4. *In quo* יִתְרַצֶּה *acceptum ſe reddet iſte apud dominum ſuum?*

NOM. רָצוֹן, Chald. רְעֵי, & רעות, & רַעֲוָא, & רַעְיוֹן, Arab. רצא rida, & אסתרצא iſtirda, & רצואן, & מרצאה *voluntas, benevolentia, favor, acceptatio, permiſſio, conſenſus.* Pſal. 5. *In modum ſcuti* רָצוֹן, Targum רַעֲוָא טָבָא *voluntate bona circumdabis eum.* Eſa 49. *In tempore* רָצוֹן *voluntatis exaudivi te.* LXX δεκτῷ *accepto.* Eſa. 60. v. 7. *Aſcendent* עַל רָצוֹן *juxta voluntatem ſuper altare meum:* ad placitum. Pſ. 145. *Et ſatians omne vivum* רָצוֹן *(juxta) voluntatem:* cujuslibet voluntatē & deſiderium: ſingula juxta voluntatem & appetitum ejus: ad placitum.

Arab. מרצי murdi *acceptabilis.* רִצְוָאן ridvan *virtus.*

Rab. מתרצה *contentus.* רצוני *voluntarius.*

PROPr. תִּרְצָה *Tirza*, urbs, olim ſedes regum Iſrael, ante extructā ab Amri Samariam. Aberat à Samaria circiter triū horarum itinere. Cant. 6. *Pulcra tu amica mea,* כְּתִרְצָה *ſicut Tirza.* LXX ὡς εὐδοκία *ſicut beneplacitum.* Acceperunt pro appellativo רָצוֹן *voluntas.*

II. רצה *complevit:* quòd res finē quaſi velle videatur. NIPHal. נרצה *completus fuit.* Eſa. 40. v. 2. *Quia impletum eſt tempus ejus,* נִרְצָה *completa eſt iniquitas ejus:* pœna iniquitatis ejus. Sic, Levit. 26. *Et tunc* יִרְצוּ, Targ. יִרְעוּן *complebunt iniquitatem ſuam:* pœnam ſuæ iniquitatis.

רצח רָצַח, Chald. רצח *occidit, interfecit hominem.* Num. 35. יִרְצַח אֶת הָרֹצֵחַ, Targ. יִקְטֹל יַת קַטָּלָא *occidet homicidam.* NIPHal. נרצח *occiſus fuit.* Proverb. 22. *In medio platearum* אֵרָצֵחַ *occidar.* PIel. רצח *occidit.* Pſ. 94. *Et pupillos* יְרַצֵּחוּ, Targ. ירצחון *occident.* PUAl. רֻצַּח *occiſus fuit.* Pſal. 62. תְּרַצְּחוּ *interficiemini vos omnes.* pro תְּרֻצְּחוּ, ex צ dages perditur, & ׳ in ־ parvū mutatur.

NOM רוצח & מרצח *homicida.* 2. Reg. 6. v. 32. *Quia miſit filius* הַמְרַצֵּחַ *homicidæ:* filius Achab, qui occidit Naboth, ut me ſimiliter occidat.

Rabb. רְצִיחַת שׁוֹנוֹ רְצִיחַת מַזִּיר.

רצם Rabb. רָצַם *infecit, delevit, corrupit.*

רצן Rabb. רַצְינָא *vermis* abſumens fruges.

רצע duo ſignificata habet. I. רָצַע, Chald רְצַע *perforavit, transfixit.* Exod. 21. וְרָצַע, Targum

A וּבִמַּרְצֵעַ *& perforabit dominus ejus aurē ejus* בַּמַּרְצֵעַ, Targ. כְּמַרְצְעָא *ſubula.*

NOM. מַרְצֵעַ, Chald. מַרְצְעָא *ſubula,* qua perforatur.

Chald. רְצוּעָא *corrigia.*

רַצְעָן *cerdo, alutarius,* quaſi ſubulator, cujus opus ſit ſubulâ: PL. רַצְעָנִים *cerdones.*

Rabb. רצועה *flagellum, ferula, lorum:* Plur. רצועות *lora, corrigia.* רְצוּעוֹת שֶׁל סַנְדָּל *corrigia calceamenti.* רְצוּעָה שֶׁל בָּקָר *lorum tauri.*

נרצע *ſubula perfoſſus,* emptus uſque ad annum Jubilæi.

B Arab. רצע *ſtravit.* In Geogr. מרצע באלזמרד אלאכצר *ſtrata ſmaragdo viridi.*

מרצעאת *lapides elaborati:* Luc. 2.

II. Arab. cum צ ſuprà punctato, רָצַע rada *ſuxit, exuxit lac, vellicavit.* HIPhil. אַרְצַע ardi *lactavit.* Luc. 11. v. 27. ואלתדיין ארצעאך *& ubera quæ te lactarunt.* Alc. 2. אלואלדאת יֻרְצִעְןַ אולאדהן *genitrices lactabunt natos ſuos.* Alcor. אַן אַרְצִעִיהִ *ut lactaret eum.*

NOM. רצאע rida, FOEM. רְצָאעָה & תרציעה

C tardia *ſuctus, ſuctio:* item, *potus.* Alc. 2. אן יתם אלרצאעה *ſi compleverit lactationem.*

ארצאע *lactatio.*

רצאע radda *lactens, puer.*

מרצעה mardaa *lactās, nutrix.* PL. מראצע & מַרָאצִע *nutrices.* רואצע *venæ ſugētes, emulgētes.*

רצף Inde רָצוּף. Arab. רציף razif *ſtratus lapidibus.* Cant. 3. *Et medium ejus erat* רָצוּף *ſtratū amore.* Arab. Joh. 19. v. 13. רציף אלחגארה *ſtratum lapidibus.* In Geograph. רציפא באלחגר *ſtratum lapide.*

D רצפה & מרצפת, Chald. רִצְפָּא, Syr. רציפא *pavimentū lapideum.* Ezech. 40. v. 17. וְרִצְפָּה *& pavimentum factū in atrio per circuitum.* 2. Reg. 16. מַרְצֶפֶת אֲבָנִים *pavimentum lapideum.* ¶ Deinde רִצְפָּה *pruna* צורף *urens:* per metatheſin: PLural רְצָפִים *prunæ, carbones igniti.* Eſa. 6. *Habens in manu ſua* רִצְפָּה *prunam.* 1. Reg. 19. *Ecce in loco capitis mei* עֻגַת רְצָפִים *placenta prunarum:* in prunis coctа. Targ חֲרָרָא מְעוֹפְפָא *placenta volans:* levis.

Rabb רָצַף *ſtravit pavimentum:* per metaphoram, *continuavit, conjunxit, immediatè ſecutus eſt, conſecutus eſt, plicavit.*

E רצוף *continuus, jugis:* PL. רְצוּפִים *continui, conſequentes.*

מרציף *ſaccus,* in quo reponūtur merces.

Arab רציף אלחגארה *ſtratus lapidibus.*

Et cum צ ſuprà punctato רצפה *patella, rotula genu:* in Avicenna.

רקק duo ſign. habet. I. רָקַק & רַק Ch. רְקַק, Ar. רקק racac *tenuis, attenuatus, extenuatus, extenſus, ſubtilis, macer, gracilis, exilis fuit.* PIel. Arab. רקק raccac *attenuavit, extenuavit, ſubtilavit, dola-*

Digitized by Google

A dolavit, dedolavit, acuit. Paſſ. אתרקק atraccac attenuatus fuit.

Inde Nom. רקות tenues, graciles, macilenta. Gen. 41. ורקות & tenues carne. Targ. וְחַסִירָן & deficientes. Ibid. Et comederunt vaccæ הָרַקּוֹת iſtæ tenues. Targ. חֲסִיכְתָא miſeræ. pro quo in præcedentibus רקות ſcribitur.

רַקָּה pars capitis macilenta, tempus: à tenuitate carnis circa eam. Jud. 4. Et infixit clavum ברקתו, Targum בִּצְדָעֵהּ in tempus ejus. Cant. 4. Sicut fragmentum mali granati רַקָּתֵךְ tempus tuum.

B רָקִיק, Chald. רקיק placenta tenuis, laganum, cruſtula: Pl. רְקִיקִים, Chald. רְקִיקִין placentæ, lagana.

Rabb. רקיק tenuis, parvus. ✠ רקוק lamina. ✠ רקה maxilla ſuperior.

Partic. רַק tantùm, tantummodo, ſaltem. Gen. 6. Et omne figmentum cogitationum cordis ejus רק, Targ. לחוד tantũmodo malum omni die. Pro quo habetur, Gen. 8. Quia figmentũ cordis hominis רע malum à pueritia ejus.

Arab. רקיק racic ſubtilis. ארק ſubtilior.

C רקה ricca tenuitas, ſubtilitas, gracilitas, acies, acumen. רקה אלבצר ricca albazar acumen viſus.

תרקיק tarcic attenuatio.

רק racc membrana, charta ſubtilis, pergamentum. ✠ רֻקָּה rucca colus. ✠ רקאק ricac peplum.

מתרקק mutaraccic ſubtilatus, gracilentus.

II. רָקַק & רַק, Chal. & Syr. רְקַק, idem quod יָרַק, ſpuit, exſpuit, conſpuit: permutatâ ordinum ſignificatione: Semel. Levit. 15. v. 8. Et ſi ירוק ſpuerit fluxum patiens. Syr. Matth. 26. רַקּוּ expuerũt in faciem ejus. Joh 9. רַק expuit in terram. D

Nom. רֹק humor ex capite deſcendens, ſputũ, ſaliva. Eſa. 50. Faciem meam non abſcondi ab ignominiis וָרֹק & ſputo. Job. 7. v. 19. Donec glutiam רֻקִּי ſalivã meam. Job. 30. v. 10. Et à facie mea non prohibuerunt רֹק ſputum: tantùm.

Chald. רָקִיקִין ſpuentes.

Rabb. רָקָק ſputum, lutũ, aqua mixta cum terra.

רְקִיקָה expuitio. רקיקת דם expuitio ſanguinis.

Arab. רַקְרֵק agonizavit, incepit mori.

✠ אֲבוּרְקִיק grillus.

E רקב tria ſignificata habet. I. רָקַב, Chald. רְקַב putruit, computruit: bis. Eſa. 40. v. 20. Lignum (quod) non יִרְקַב putreſcat, eliget. Lxx. ἄσηπτον non putreſcens. Proverb. 10. verſ. 7. Et nomen impiorum ירקב putreſcet. Targum נִדְעַךְ extinguitur. Quod uſurpant Rabbini de Ethnicis & impiis: שֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב nomen impiorum putreſcat.

Nom. רָקָב putredo, caries, & vermis qui ligna pinguiora & picei generis, & oſſa erodit & comminuit, teredo, coſſus. Proverb. 12. v. 4. וּכְרָקָב & ſicut putredo in oſſibus ejus, pudenda. Lxx. σκώληξ vermis. Job. 14. כְּרָקָב ſicut putredo veteraſcet. Sicut lignum putridum.

רִקָּבוֹן putredo. Job. 41. ver. 18. Reputabit tanquam lignum רִקָּבוֹן putredinis æs.

Chald. רִקְבּוּבִית & רִקְבָּא putredo, putrefactio, tinea. Job. 27. verſ. 18. Ædificavit כָעָשׁ, Targ. כְּרִקְבּוּבִיתָא ſicut tinea domum ſuam.

רוקב lagena tumida, uter. Geneſ. 21. וְחֵמַת, Targ. וְרוּקְבָא & uter aquæ.

II. Arab. רקב racab ſperavit, expectavit. Luc. 12. Quando non יִרְקְבֵהּ ſperabit illum. Alc. וַארְתָּקֵב אִנְהֻם מֻרְתַקְבוּן & expecta, quia ipſi expectant. ארתקב expectavit. ארתקב expecta.

תרקב & אתרקב cavit ſibi.

רַקְבָּה racaba cervix: Plur. רקאיב racaib cervices עֻנק וְרַקְבָה collum & cervix: in Avicenna.

רקאב finis. Alc. 2. וְפִי רְקָאב & in fine.

III. Arab. רְקַב inſidiatus eſt, accuſavit.

ראקב inſidiator, explorator.

ארתקאב inſidia, exploratio.

רקד tria ſignificata habet. I. רָקַד, Chald. רְקַד ſaltavit, ſaliit, ſubſilivit præ gaudio ſeu nimia lætitia, exilivit, exultavit. Horat. Tundet pede terram, id eſt, præ lætitia ſaltabit. Pſal. 114. v. 4. Montes רָקְדוּ, Targ. טַפּוּ ſaltarunt ut arietes: præ gaudio, ut arietes laſciviẽtes. Lxx. ἐσκίρτησαν exultârunt. Ibidem ver. 6. Montes תִּרְקְדוּ ſaltabitis, ut arietes. Eccleſ. 3. Tempus eſt ספוד plangendi, & tempus רקוד ſaltandi. Targ. לְטַפָּא בְּהִלּוּלָא ſaltandi in nuptiis: tripudio. Piel. רִקֵּד, Syr. רַקֵּד idem. Job. 21. Et pueri eorum יְרַקֵּדוּן, Targ. יְטַפּוּן ſaltabunt. Eſa. 13. Et Satyri יְרַקְּדוּ ſaltabunt ibi. Targ. יְחַיְכוּן ludent. Joel. 2. v. 5. Super cacuminibus montium יְרַקֵּדוּן, Targ. יְקַפְּצוּן ſaltabunt. De locuſtis, quæ ſaltando ex uno loco in alterum abeunt. ſicut habetur, Lev. 11. v. 21. לְנַתֵּר בָּהֵן עַל הָאָרֶץ ad ſaltandum cum illis ſuper terram. Nahum. 3. Et currus מְרַקֵּדָה ſaltans: pleno & magno curſu. Chald. 2. Sam. 6. מְפַזֵּז, Targ. מְרַקֵּד ſaltans. Syr. Matth. 11. v. 17. Cecinimus vobis, & non רַקֶּדְתּוּן ſaltaſtis. Hiphil. הִרְקִיד fecit ſaltare. Pſalm. 29. v. 6. וַיַּרְקִידֵם, Targ וְשַׁוְּרִנּוּן & ſaltare fecit eos ut vitulum. Lxx. καὶ λεπτυνεῖ & comminuet eos. Legerũt וַיָּרֵקֵם, ab הֵדֵק comminuit: ob ד"ר ſimilitudinem.

Rabb. רַקְדָן curſor. ✠ רַקֵּד cribravit: item paſtam ſubegit. ✠ רַקֵּד torta panis.

Arab. רָקַד racad calcitravit, calce feriit, conculcavit.

רַקְדָּה calcitratio: Plur. רַקְדָאת calcitrationes.

✠ רַקָּאד calcitro.

II. Syr. Hiph. ארקד *ſaltavit* præ dolore & mœ- A
ſtitia, *mœſtus fuit, planxit*. Pedibus terrã percutere, vim doloris ſignificat. Odyſſ. 6. de Iro: *Compreſſit autẽ dentes, λακτίζων ποδὶ γαῖαν pede terram calcitrando pulſans*. Matth. 11. v. 17. *Et lamentati ſumus vobis, nec* ארקדתון *planxiſtis*. Matth. 24. v. 30. נרקדן *plangent omnes familiæ terræ*. Luc. 8. v. 52. ומרקדין *& plangẽtes ſuper ea*.

Nom. מרקדא *planctus, luctus*.

III. Arab. רקד *jacuit, cubuit* dormiendi gratia, *dormivit*. Mat. 25. *Dormitârunt omnes*, ורקדן *& dormierunt*. Matth. 26. ארקדוא *dormite jam, & quieſcite*. Ibidem. *Invenit eos* ראקדין
B
dormientes. Luc. 5. v. 25. ראקדא עליה *jacebat ſuper illo*. Joh. 11. *Si eſt* ראקדא *dormiẽs*. In Geogr. וענד ארגלהם כלב ראקד פי אסתראוה ראסה ענד דנבה *& juxta pedes eorum canis dormiens in iſtirada, caput ejus juxta caudam ejus*. Piel. רקד raccad *ſoporavit, ſopivit, torporavit*. Paſſ. אסתרקד aſtarquad *ſoporatus fuit, torpuit, indormivit*.

Nom. רקאד *dormitio*. מרקד marcad *cubile, dormitorium*: item *papaver præparatum, opium*: Plu. מראקד maracid *cubilia, dormitoria*.
מרקד אלחנזיר marcad alchanzir *cubile ſuum*, C
ſuile, hara.

מסתרקד muſtarquad *ſoporatus, ſopitus, veternoſus*.

אסתרקאד iſtirced *ſoporatio, indormitio, obdormitio, veternus*.

רקאד raccad *dormiens*.

רקה duo ſignificata habet. I. Syr. רקה, idem quod רקק, *ſpuit, expuit*. Luc. 18. v. 31. ונרקון *& ſpuent in faciem ejus*.

II. Arab. רקה. Inde Hiphil. ארקי arci *poſuit, im-* D
poſuit, interpoſuit, intercalavit, injecit. מרקי murci *poſitus*.

ראקי *incantator*. Pſalm. 58. ולא השמע צות אלראקי *& non audiens vocem incantatoris*.

תרקוה *clavicula, furcula*: in Avic.

רקח. רקח *pigmentavit*, pigmenta confecit aut coxit ex diverſis aromatum ſpeciebus inter ſe mixtis, *condivit aromata*. Exod. 30. *Vir qui* ירקח *pigmentaverit*. Targ. יבסם *condiverit*. Piel. רקח *idem*. 2. Par. 16. *Et ſpecieb.* מרקחים במרקחת מעשה *pigmentatis in pigmentatione operis*. Hiphil. הרקיח *idem*. Ezech. 24. והרקח
המרקחה *& pigmenta pigmentum*. E

Nom. רוקח *pigmentarius, condimentarius*, qui diverſas aromatum ſpecies miſcet, & inde varias parat cõfectiones, *aromatarius, myropola, unguentarius*: Plur. רוקחים *pigmentarij, myropolæ*.

רקח *idem*: Pl. רקחים *pigmentarij*. Foem. רקחות *pigmentariæ*.

רקח & רקח *conditura, confectio, pigmentum* ex diverſis aromatũ ſpeciebus cõfectum.
A
Exo. 30. v. 25. רקח מרקחת מעשה רוקח *pigmentum pigmentationis opus pigmentarij*. Targum בוסם מבסם עובד בוסמנו *aroma aromatizans opere aromatarij*.

מרקחת & מרקחה *idem, condimentum, mixtura aromatum*, quæ ponitur in olla ut ſapidam reddat carnẽ ad cibum cùm coquitur. Pl. מרקחים *pigmentationes*. Ezech. 41. *Fervere facit ut ollam profundum, mare ponit* כמרקחה, Targ. היך מתיכלא *tanquam pigmentũ*. Vas pigmentarij: tanquam ollam, in qua fit pigmentum, quæ ebullit.

רקחים *condimenta*. Eſa. 57. v. 9. *Multiplica-* B
ſti רקחיך *pigmenta tua*. LXX. τὰς μακρὰν ἀπὸ σου: acceperunt pro רחקים, literis ק״ח tranſpoſitis.

רקם. רקם, Ar. רקם racâm *acupinxit*, acu vel textura varios colores ſicq; varias figuras & picturas in aulæa & tapetia introduxit: veſtes varia fila intexendo & nendo multicolores confecit.

Inde רוקם, Arab. רקאם raccã *acupictor*, qui acu veſtes intexit, *plumarius, fimbriarius*:
polymitarius, qui varij coloris filis opus variegat: *phrygio*, quod Phryges primi talem texturam invenerint. Exod. 35. *Omne opus inciſoris & induſtrij* ורוקם, Targ. וצייר *& figuratoris*. Non enim niſi viri texendi & nendi operam perficiunt in locis iſtis. Pual. רקם *formatus & contextus fuit* ex varijs membris, venis, arterijs, oſſibus, carne, cute, inſtar veſtis phrygianæ: per metaphoram. Pſal. 139. v. 15. רקמתי בתחתיות ארץ *contextus ſum in inferioribus terræ*. Opus formationis in ner-
vis, oſſibus, carne & cute comparat operi phrygio. Targ. אצטיירת בכריסא דאמא *formatus ſum in utero matris*. LXX. καὶ ἡ ὑπόστασίς μου *& ſubſtantia mea*: legerunt, וקמתי, ob ו״ר ſimilitudinem: קומה *ſtatura*.

Nom. רקמה *acupictura*, acu pingendarũ veſtium ars, qua hominum, animalium, aliarumq; rerum imagines diverſis coloribus in panno exprimuntur: Et, *veſtis acupicta*: Pl. רקמות, Chald. רקמן *acupictura*. Duale רקמתים *acupictura utrinque*, ex utraq: facie. Ezech. 16. v. 10. *Et indui te* רקמה *acupictura*.
Ezech. 17. *Plena plumarum, cui eſt* הרקמה *acupictura*. Cujus plumæ diverſicolores, ſicut plumæ pavonis. Jud. 5. *Rubricata* רקמה *acupictura, rubricatum* רקמתים *acupicturis*. Veſtes rubricatæ opere phrygionico.

Arab. רקם racã *fimbria*: Pl. רקמין *fimbriæ*.

רקאם *acupictor, plumarius, fimbriarius*.

מרקום *acupictus, fimbriatus*: Plur. מרקומין *acupicti*. מרקום בדהב *fimbriatus auro*.

In Geogr. אצחאב אלרקים.

רקן. Arab. רקן *dolabra, runcina*.

רקע duo ſign. habet. I. רָקַע, Chald. רְקַע, denotat שטיחה, *expandit*, rem contractam in latitudinem diduxit, *extendit, diſtendit*, & diſtendēdo rem prius fluidam ac rarā continuavit & confirmavit: ſicut metalla, argentum, aurū vel ęs, dum liqueſcunt fundendo, in laminas extenduntur & diducuntur condenſando. Ezech. 6. v. 11. *Percute manu tua,* וּרְקַע *& diſtende pede tuo.* Cùm quis pedibus terram aut lutum ſuper pavimento percutit ſeu calcat, id quaſi diſtendit aut expandit ſub ſe. Eſt autem hîc ſignum luctus: ut ſequitur, אָח *heu.* Targ. וּדְפוֹם, lege וּרפס *& calca.* Ezech. 25. v. 6. *Propterea quòd plaudis manibus,* וְרָקְעָךְ *& diſtendis pedibus, & lætata fuiſti.* hîc eſt ſignū gaudij: & רְקוּד *ſaltatio.* Targum וּרְפַסְתְּ *& calcaſti.* 2. Sam. 22. v. 43. *Sicut lutum platearum comminuam eos,* אֶרְקָעֵם *diſtendam* vel *extendam eos.* Pſ. 136. v. 6. לְרוֹקַע, Targum לְרָדִד *extēdenti cœlum ſuper aquas.* Piel. רִקַּע *extendit, diduxit.* Num. 17. וַיְרַקְּעוּם, Targ. וְרַדִּידוּנִין *& diduxerunt eas in operimentum altaris.* Exod. 39. v. 3. וַיְרַקְּעוּ, Targ. וְרַדּוּ *& extenderunt laminas auri.* Eſa. 40. v. 19. *Et aurifaber auro* יְרַקְּעֶנּוּ *diducet illud.* Targ. מְחַפֵּי לֵהּ *operit illud.* Lxx. ἐθειχρύσωσεν *inauravit.* Jer. 10. v. 9. *Argentū* מְרֻקָּע *extēſum de Tharſis adducetur:* in laminas diductū, quo obducunt ſculptile ligneum, ut pulcrum fiat. Targ. רְמַחְפַּן. Hiph. הִרְקִיעַ *extendit.* Job. 37. v. 18. תַּרְקִיעַ *extendes cum eo nubes, firmas ut ſpeculum fuſum.*

Nom. רָקִיעַ, Chald. רְקִיעַ *expanſio, expanſum cœlum*, cœlum quod ſuper univerſam terram expāſum, & lamiuæ inſtar diductum eſt. Græcis στερέωμα *firmamentum:* quod ſit firmum, compactum & ſtabile, atque ita expanſum permaneat, nec vel collabatur, vel diffluat. Comprehēdit autē quicquid conſpicitur ſupra terram, aërem, ignem & orbes cœleſtes. Diſtinguitur igitur in ætherem & aërem: Et aër rurſus in ſupremam, mediam & infimam regionē. Gen. 1. *Et dicebat Deus, fiat* רָקִיעַ, Targ. רְקִיעָא *expanſum in medio aquarum, & dividat inter aquas & aquas.* Inter aquas ſuperiores, quæ ſunt nubes in media aëris regione: & inferiores, quæ ſunt mare & flumina. Ibidē. *Fiāt luminaria* בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם *in firmamēto cœli.*

רִקֻּעִים *extenſiones.* Num. 16. *Et fecerunt ex illis* רִקֻּעֵי פַחִים *extēſiones laminarum:* laminas extenſas.

Rabb. רָקִיעַ *orbis cœleſtis.* Septem רְקִיעִים *orbes,* in quibus ſeptem כּוֹכְבֵי לֶכֶת *Planetæ,* cum octavo, in quo ſunt omnes כּוֹכָבִים *ſtellæ,* & duodecim מַזָּלוֹת *ſigna Zodiaci.*

Chald. רִקּוּעַ *lamina.* ℞ רְקִיעָא *cervical.*

Syr. רְקִיעַ *expāſus:* Foe. רְקִיעָא *expāſa, āpla, lata* רוּקַע, & רְקָעָא, & מַרְקַע *particula panni.*

Arab. Piel. רַקַּע *aſſuit, conſuit.* Marc. 2. v. 21. *Non* יְרַקִּי *aſſuet homo veſtimentum vetus.*

מְרַקִּי muraqui *cerdo, veteramētarius,* ſutor veterū calceorū. ℞ רקעא *veteramēta:* in Av.

רקע raca *filix:* item *viſcum,* à diſtenſione.

II. Ch. רְקוּעַ & מְרַקַּע *maculoſum,* maculis reſperſum diverſorumq; colorū, partim album, partim nigrum.

רקף Rabb. רְקַף *pulſavit, percuſſit, intumuit.*

מְרַקֵּף *pulſans, intumeſcens.*

רקץ Arab. רָקַץ racaz *ſaltavit, tripudiavit.* Pſal. 114. רקצת אלגבאל באליאיל *ſaltaverunt montes ut arietes.* Matt. 11. v. 17. ומגרא לכם ולם תרקצוא *cecinimus vobis, & non ſaltaſtis.* Matth. 14. v. 6. פרקצת אבנה הירודיא פי אליסט *& ſaltabat filia Herodias in medio.*

Nom. רקץ racz *tripudium, chorus.*

רקאץ raccaz *ſaltator:* item, *curſor, nuncius, tabellarius, præco.*

רשש. רָשַׁשׁ idem eſt quod רוּשׁ, *pauper fuit.* Piel. רִשֵּׁשׁ *pauperavit, depauperavit, ad inopiam redegit:* Per metaph. *diruit, deſtruxit,* cùm ad urbes transfertur. Pual. רֻשַּׁשׁ *deſtructus fuit.* Mal. 1. v. 4. *Si dixerit Edom,* רֻשַּׁשְׁנוּ *deſtructi ſumus, ſed redibimus, & ædificabimus deſtructa.*

Rabb. רָשַׁשׁ *depauperatus eſt.*

Nom. Rabb. רְשִׁישׁ *gleba, pars.*

תַּרְשִׁישׁ *Chryſolithus.* Ezech. 10. *Sicut aſpectus lapidis* תַּרְשִׁישׁ *Chryſolithi.* ¶ Deinde, תַּרְשִׁישׁ proprium eſt, *Tharſchiſch,* filius Javan, & ab eo dicta Cilicia, & hujus metropolis, Tarſus: olim ſtudio & mercimonio florens. Item *mare,* ad quod ſita erat hæc urbs, portus totius Orientis. Eſa. 2. *Et ſuper omnes naves* תַּרְשִׁישׁ *Tharſis.* Jon. 1. *Et ſurrexit Jonas, ut fugeret* תַּרְשִׁישָׁה *Tharſum.* Ibidem. *Et invenit navem euntem* תַּרְשִׁישׁ *Tharſum.*

רשא רָשָׁא in רָשָׁה invenies.

רשד Arab. רַשַׁד raſchad, Hiph. אַרְשַׁד arſchad *duxit, deduxit, gubernavit, conſuluit.* Pſ. 119. in Daleth: אַרְשִׁדְנִי אלי סבל עדלך *deduc me ad viam juſtitiæ tuæ.* Act. 34. v. 3 וַאַרְשַׁדְוּהּ *& deduxerūt eum ad viam Domini.* Duale: Pſal. 43. אַרְשַׁדָאנִי *deduxerunt me.*

Nom. רָאשִׁד raſchid *dux, ductor, gubernator:* Pl. ראשדין *duces.*

רַשַׁד raſchd *gubernatio, pædagogia.*

מְרַשֵּׁד *pædagog⁹:* Pl. מְרַשְּׁדִין *pædagogi* Foem. מְרַשְּׁדָה. מְרַשֶּׁדֶה לְנַא אִלַי *pædagoga.* Gal. 1. *Lex eſt* אַלְמַסִּיח *pædagoga nobis ad Chriſtū.* Ib. *Adhuc eſt* תַּחְת אַיְדִי מְרַשְּׁדִין *ſub manibus pædagogorum.*

אסתרשדה *pædagogia.*

Propr. אַבְן רַשַׁד אִבִּירוּאִי eſt *Averrois,* diſcipulus Avicennæ.

רשה tria ſign. habet. I. רְשָׁה. Inde רְשְׁיוֹן poteſtas, licentia, conceſſio. Ezræ 3. v. 7. כִּרְשְׁיוֹן כּוֹרֶשׁ juxta licentiam Cyri, regis Perſarum: tantùm.

Rabb. רָשָׁה & רָשָׁא potuit, poteſtatem, facultatem habuit, licuit. Hiphil. הִרְשָׁה & הִרְשִׁיא poteſtatem fecit, conceſſit, permiſit.

הַרְשָׁאָה, Chald רְשׁוּת poteſtas, facultas, licentia, venia, indulgentia. Deut. 21. Non יוּכַל poterit expiare. Targ. לֵהּ רְשׁוּ eſt ei poteſtas expiandi. בִּרְשׁוּת cum licentia, bona venia. בִּרְשׁוּת הָאֵל cum licentia Dei, permiſſione Dei, Deo permittente.

A

מַרְשֶׁה & מַרְשִׁיא poteſtatem faciens. ✠ מֻרְשֶׁה poteſtatem adeptus.

B

רַשַּׁאי licentiatus, cui licet, qui poteſtatem habet faciendi aliquid. Pl. רַשָּׁאִים, Chal. רַשָּׁאִין licentiati, habentes facultatem, audentes. אֵינְךָ רַשַּׁאי non es tu licentiatus: non tibi licet.

רְשׁוּת dominia, regna, monarchia. ✠ אִתְרְשַׁן dominari. ✠ רַשָּׁאָה dominus. Referri poſsũt ad ראש caput, literâ א omiſſâ.

Arab. רשוה munera.

C

II. Chald. & Syriac. רְשָׁא fœneravit, mutuavit. Hiph. אַרְשָׁא fœneratus eſt, mutuò dedit. Chal. Num. 15. Si תַּשֶּׁה. Tar. תַּרְשֵׁי fœneratus fueris in fratre tuo. Syr. Act. 25. v. 9. דְּנִרְשָׁא ut fœneraretur gratiam.

Nom. רַשַּׁי fœnerator, creditor. ✠ רָשָׁא recipiens mutuum. ✠ רְשׁוּ fœnus.

III. Syriacè רְשָׁא queſtus, conqueſtus fuit, culpavit, accuſavit, in jus vocavit. Rom. 9. v. 19. Quamobrem רָשֵׁא arguit. Act. 23 Quare רָשִׁין הֲווּ accuſarent eum? Niphal. אִתְרְשִׁי in judicium vocatus, actione conventus, criminis poſtulatus, delatus fuit. Act. 19: 40. דְּנִתְרְשָׁא ut rei poſtulemur. Act. 25. Propter quod דְּמִתְרְשָׁא accuſatus eſſet. Hiph. אַרְשִׁי accuſavit. Luc. 23. v. 14. דְּמַרְשִׁין quibus accuſaſtis eum.

D

Nom. רְשׁוּ & רְשִׁין querela, criminatio, culpa.

רשח Arab. רְשַׁח raſchah manavit ex aliquo, reſudavit, יִרְשַׁח reſudabit, reſudando illabetur: in Avicenna.

רשל Chald. רְשַׁל laxavit, diſſolvit, remiſit. Joſ. 6. Ne תֶּרֶף, Targ. תַּרְשֵׁל remittas manũ tuam. Paſſ. אִתְרְשַׁל remiſſus, piger, negligens, diſſolutus fuit, ceſſavit, vacavit. Joſ. 18. v. 3. Vos מִתְרַפִּים, Targum מִתְרַשְּׁלִין remiſſi eſtis: pigri.

Nom. אִתְרַשְּׁלוּת remiſſio, debilitatio. מַרְשְׁלָן diſſoluta.

רשם Inde Paul Cal. רָשׁוּם, Chald. רְשִׁים ſignatus, notatus, deſcriptus. Dan. 1. הָרָשׁוּם ſignatum in ſcriptura veritatis. Chald. Dan. 5. Scriptura quæ erat רְשִׁים ſignata.

Chald. & Syr. רְשַׁם, Arab. רָסַם raſam ſignavit, obſignavit, deſignavit, ſignificavit, notavit, annotavit, deſcripſit, inſcripſit, delineavit, adũbravit, ſculpſit, calavit, impreſſit ſigillum vel libros, ſtatuit, conſtituit, decrevit, ſancivit, prædeſtinavit. Chald. Ezech. 9. וְהִתְוִיתָ, Targum וְתִרְשׁוֹם & ſignabis ſignum ſuper frontibus virorum. Ibidem וְתִרְשׁוֹם & ſignes ſcripturam. Syr. Act. 4. v. 28. Et volũtas tua prius רְשַׁם deſignaverat. Eph. 1. v. 4. קְדָם רְשַׁמַן præſignavit nos. Arab. Act. 7. verſ. 7. ורסמה & definiverat fieri. Matth. 26. Sicut רסם ſignificaverat ipſis Jeſus. 2. Cor. 2. v. 13. דרסמה ſignatum fuit in tabulis lapideis. Paſſ. Syr. אִתְרְשֵׁם exaratus fuit. 2. Corinth. 3. v. 7. דְּאִתְרַשְׁמַת exarata eſt in lapidibus.

Nom. רוֹשֶׁם, & רֶשֶׁם, & רְשׁוּם, & רוּשְׁמָא, Arab רָסֶם ſignum, nota, deſcriptio, adumbratio, lineamentum, delineatio, obſignatio, ſignaculum, cicatrix, diagramma, ſtigma, impreſſio: Pl. רְשָׁמִין & רוֹשְׁמִין, Foem. רוֹשְׁמָן, Arab. רסום ruſum, & אַרְסָאם ſigna, notæ, veſtigia. ✠ מְרַשְׁמִין legumlatores.

Rabb רָשׁוּם נִרְשָׁם ſignatus: נִרְשָׁמוֹת ſignata.

Arab. מִרְסָם cauterium. ✠ רַסָּאם impreſſor, obſignator.

מַרְסוּם ſignatus, impreſſus.

רשן Chald. רְשׁוֹנָא bruchus.

רשע duo ſignificata habet. I. רָשַׁע, idem quod רָעַשׁ, motus, cõmotus, agitatus, inquietus, turbatus fuit: literis ע"ש tranſpoſitis. Et opponitur verbo שָׁקַט quietus, tranquillus fuit. Eccl. 7: Ne תִּרְשַׁע commovearis multùm, nec ſis ſtultus: ne nimium turberis negocijs ſeculi; ne nimium ſis de his anxius & ſolicitus. Hiph. הִרְשִׁיעַ commovit, inquietavit, turbavit. Job 34. Et ipſe יַשְׁקִט quietabit, & quis יַרְשִׁעַ commovebit? inquietabit. Targ. יְחַיֵּב condemnabit? 1. Sam. 14. v. 47. Et quocunque ſe vertebat, יַרְשִׁיעַ commovebat. De Saule omnia cõmovente, turbante, proterente, & terrente, utpote victore. Targum ad ſequentem ſignificationem reſpiciens reddidit מְחַיֵּב condẽmnabat. Al. ſubjugabat. Lxx. ἐσώζετο ſalvabatur: legerunt יוֹשִׁיעַ, ob ו & ר ſimilitudinẽ.

Nom. רֶשַׁע commotio, inquietudo, ſolicitudo: de rebus ſeculi. Eccl. 8. Et non liberabit רֶשַׁע ſolicitudo dominum ſuum. Pſ. 84. In tabernaculis רֶשַׁע ſolicitudinis: de rebus ſeculi hujus.

E

II. רָשַׁע, Chald. רְשַׁע ſeditioſus, turbulentus, impius, improbus, injuſtus, reus, condemnatus fuit. Job 9. Si אֶרְשָׁע impius fuero, quare hac vanitate laboro? Targ. אִתְחַיֵּב condemnatus fuero. 1. Reg. 8. v. 47. רָשַׁעְנוּ, Targ סְרַחְנָא impij fuimus: peccavimus. Hiph הִרְשִׁיעַ, Chal. אַרְשַׁע impium & reũ arguit, judicavit, pronunciavit & declaravit, condẽnavit. Et opp. verbo הִצְדִּיק juſtificavit. Deut. 25. Juſtificent juſtũ, וְהִרְשִׁיעוּ, Targ וִיחַיְּבוּן & cõdemnabũt impiũ. Oſtendẽt illũ habere

cauſam

cauſam injuſtam. Pſ.94. *Et ſanguinem innocentē* יַרְשִׁיעוּ *condemnabūt.* Targ. יְחַיְבוּן דִּין קְטוֹל *condemnabunt judicio mortis.* Exod. 22. *Quem* יַרְשִׁיעֻן, Targum יְחַיְבוּן *condemnabunt judices.* Job. 32. וַיַּרְשִׁיעוּ *& condemnârunt ipſum* Job. Lxx. καὶ ἔθεντο αὐτὸν εἶναι ἀσεβῆ *& poſuerunt ipſum eſſe impium.* 2. Paral. 24. *Quoniā Attalia erat* הַמִּרְשַׁעַת *impia* aut *turbulenta:* ex priori ſignificatione. p הַמִּרְשַׁעַת Paul. A

Nom. רָשָׁע, Chald. רְשִׁיעַ *turbulentus, ſeditioſus, injuſtus, impius, improb⁹, reus:* Pl. רְשָׁעִים, Chald. רְשִׁיעִין *impii, injuſti, rei.* Foem. רְשָׁעָה, Chald. רְשִׁיעָא *impia* Exod. 2. *Et dicebat* לָרָשָׁע, Targ. לְחַיָּבָא *ad injuſtum:* reum. Lxx. τῷ ἀδικοῦντι *injuriam facienti.* Num. 35. *Qui eſt* רָשָׁע, Targ. חַיָּב *reus:* condemnat⁹. Eſa. 57. וְהָרְשָׁעִים *& impii ſicut mare concitum: quia* הַשְׁקֵט *quieſcere non poterit.* B

רֶשַׁע, Chald. רְשַׁע, Syr. רוּשְׁעָ, Foem. רִשְׁעָה *ſeditio, injuſtitia, impietas, improbitas.* Prov. 4. *Quia comederunt panem* רֶשַׁע *injuſtitiæ.* Ezech. 5. *Et mutavit judiciū meum* לְרִשְׁעָה *in injuſtitiā.*

רשף. Inde רֶשֶׁף, Chaldaicè רִשְׁפָּא *carbo ignitus, pruna:* metaphoricè, *ferrum ſagittæ*, incaleſcens motu, & quicquid volat in aëre, ſive ſcintillæ, ſive ſagittæ, ſive aves. Item *morbus ardens* inſtar carbonis, *peſtis:* Pl. רְשָׁפִים, *carbones igniti, prunæ, ſagittæ.* Deut. 32. v. 24. *Adusti fame, & devorati* רֶשֶׁף *peſte.* Targ. עוֹף *ave.* Lxx. καὶ βρῶσιν ὀρνέων *& eſca avium.* Hab. 3. *In conſpectu ejus ibit* דָּבֶר *peſtis, & egredietur* רֶשֶׁף *ardor ad pedes ejus.* Job. 5. *Homo ad laborem naſcitur, & filii* רֶשֶׁף *prunæ elevabunt volatum:* בנצוצות וכידורי אש Junius: *ſcintillæ prunarum in altum evolant.* Pſal. 78. *Et tradidit grandini jumenta ipſorum, & pecora eorum* לָרְשָׁפִים *fulgetris.* Pſ. 76. *Ibi fregit* רִשְׁפֵי קָשֶׁת *ſagittas arcus:* ferra ſagittarum, quæ incaleſcunt inſtar carbonis: aut carbonibus inflammata. Cant. 8. v. 6. רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ *ſagittæ ejus, ſagittæ ignis.* C D

Rabb. רֶשֶׁף *diabolus*, dæmon nocens.

Syr. רְשַׁף *repſit*, ut ſerpens.

רשק. Chald. רִשְׁקָא *nardus*, herba odorifera: Pl. רִשְׁקִין *nardi.* E

רשת. Inde רֶשֶׁת *rete*, & *opus reticulatum*, aut *cribrū* retiforme. Exo. 27. *Super* הָרֶשֶׁת, Targ. מְצָדְתָא *rete.* Pſalm. 57. רֶשֶׁת *rete paraverunt pedibus meis:* inſidiati ſunt. Ezech. 12. *Et expandam* רִשְׁתִּי, Targ. מְצָדְתִי *rete meum:* plagam meam.

רתת duo ſign. habet. I. רְתַת. Inde Nom. רְתֵת, idem quod רֶטֶט, *tremor, horror.* Hoſ. 13. *Cùm loqueretur Ephraim* רְתֵת *tremorem.* Lxx. δικαιώματα *juſtificationes.*

Chald. & Syr. רְתַת & רְתַת *tremuit, territus, exterritus fuit.*

רָאֵת *tremens:* Pl. רָאתִין *contremiſcentes.*

רְתִיתָא *tremor, terror, timor.*

רְתִית *tremefactus, tremulus.*

Rabb. רֵרָה *dimiſit:* item, *filum* inſtar junci, quod circa palmam oritur: & *coagulum, fruſtum*, & quod in agnis vocatur *animella.*

II. Arab. cum ת ſuprà punctato, רָתַת rathath *pluit, depluit.*

רתא. Syr. רְתָא *inceſſit.* Hiphil. אַרְתִּי *viam monſtravit, deduxit, direxit:* metaphoricè, *correxit, docuit, monuit, admonuit, præmonuit.* Act. 8. v. 31. *Niſi quis* נַרְתִּינִי *præmoneat me.*

רתב Arab. רַתַב ratab, Piel. רַתֵּב rattab *ordinavit, diſpoſuit, moderatus eſt, rexit, gubernavit, ſtatuit, conſtituit, decrevit.* 1 Corin. 14. v. 35 וְרַתֵּב *& diſpoſuit omnia membra.* Paſſ. אֶתְרַתַּב *ordinatus, diſpoſitus fuit.*

Nom. רְתַב & תַּרְתִּיב *ordo, diſpoſitio, ordinatio, regimen, regula, gubernatio, moderatio, temperantia, continentia, dieta.* Av. הראהו אלתרתיב אלדי רתבה *iſta eſt dieta, quam conſtituit Galenus:* Plur. תְּרָאתִיב *ordines, diſpoſitiones.*

מְרַתֵּב *gubernator, rector, ſenator, cenſor.*

מְרַתֵּב *temperans.*

מַרְתַּבָה *ſella, ſubſellium, ſolium, cathedra, thronus:* Pl. מַרָאתִיב *ſellæ, throni.*

רָתִיב *ſalarium, reditus, ſtipendium, penſio, vectigal.*

מְרַתַּב *ſenatuſconſultum.*

רתג Arab. cum ת ſuprà punctato, רְתַג, Hiph. אַרְתַּג *fremuit, infremuit.* Act. 3. v. 6. *cōvenerunt omnes gentes* וארתגוא *& fremuerunt.* Joh. 11. פארתג *& infremuit iterum.* Vide plura in radice רגג.

רתה Arab. cum ת ſuprà punctato, ארתא a.thi *deflevit mortuos.*

ארתא irthe *elegia, epicedium.*

רתח רְתַח, Chald. & Syr. רְתַח, Arab. רתח ratah *caluit, incaluit, ferbuit, efferbuit, bullivit, ebullivit.* Chald. Pſ. 38 חַם, Targ. רְתַח *incaluit cor meum in medio mei.* Eſther 1. *Et ira ejus* בָּעֲרָה, Targ. רְתַחַת *exarſit in eum.* Syriacè Actor. 8. וְרָתַח *& fervēs erat in ſpiritu.* Arab. Act. 34. v. 2. *Et* ירתחא *fervebat in ſpiritu.* Piel רַתַּח *ebullire fecit coquendo.* Ezech. 24. רַתַּח רְתָחֶיהָ *ebullire fac ebullitiones ejus.* Pual. רֻתַּח *fervefactus fuit.* Job 30. *Inteſtina mea* רֻתְּחוּ, Targ חָמְרוּ *fervefacta ſunt.* Hiphil. הִרְתִּיחַ, Chald. אַרְתַּח *fervere fecit.* Job. 41. v. 22. יַרְתִּיחַ, Targ. מַרְתַּח *fervere facit ſicut ollam.*

Nom רְתָחִים *bulla efferveſcentes.*

Chald. רְתַח *fervor:* Metaph. *ira*, animi pertur-

perturbatio. Pſ.9. *Nihil eſt abſconditũ* מֵחַמָּתוֹ. A
Targ. מִרְתְחֵהּ *à calore ejus*. Pſ.6. *& non* בְּחֲמָתְךָ,
Targ. כִּרְתְחָךְ *in ira tua argues me*.

מַרְחֶשֶׁת *patina*, in qua ebulliuntur farinacea, *ſartago*. Levit.6. *Et omne quod factum eſt* בַּמַּרְחֶשֶׁת, Targ. Jeroſ. בְּמַרְתְּחָא *in ſartagine*...

רתך Chald. רְתַךְ *vectus fuit*.

רְתִיךְ *currus*: Plur. אֲרְתָּכִין & רְתִיכִין *currus, vehicula, lectica*. 1. Reg.20. *Et impoſuit ipſum* עַל הַמֶּרְכָּבָה, Targ. לִרְתִיכָא *ſuper currum*.

Rabb. רָתַךְ *liquefactus eſt*.

Arab. מַרְתַח *lithargyrium*, ſpuma plumbi.

רתל. Arab. cum ת ſupra punctato, רָתַל *cecinit, cantavit, pſallit*. Pſal.89. *Miſericordias tuas, Domine*, אֲרַתֵּל *cantabo*. Pſa.7. וַאֲרַתֵּל *& pſallam nomini Domini*. 1. Cor.16. v.11. ואֲרתל *& pſallam in ſpiritu meo*. Eph.5. verſ.19. ורתלוא אלרבפי קלובכם בתרתיל אלרוח *& canite Domino in cordibus veſtris, in cantione ſpiritus*. B

Nom. תַּרְתֵּל *cantio*.

Sed ת ſine puncto, רתילא *firmamentum*: item *criſta avis* aut *gallina*: Plur. רְתִילָאת *firmamenta*.

Alcoran. item ſine puncto: וְרַתֵּל אַלְקֻרְאָן תַּרְתִילָא *& lege Alcoranum legendo*.

רתם רְתֹם *vincivit, ligavit*. Mich.1. v.13. רְתֹם *liga currum ad mulum*. Targ. מִקְסוּ *inſtruite*. C

Nom. רֹתֶם, Chald. רוּתְמָא, Arab. רַתְמָה *geniſta*: de qua ſcribit Plin. lib. 24. c. 39. quòd vinculi uſum pręſtet. Et Mart. *Non pira qua lenta pendent relegata geniſta*. Pl. Chal. רוּתְמִין, Arab. רַתַם *geniſta*. Alij pro *junipero* accipiunt.

רֹתֶם, Chal. רְתֶם *idem*: Pl. רְתָמִים, Chal. רִתְמִין *geniſta*. 1. Reg.19. *Et veniens ſedit ſubter* רֹתֶם, Targ. רִתְמָא *geniſta una*. Job.30. *Et radix* רְתָמִים, Targum רתמין *geniſtarum, cibus ipſorum*. Arbor, cujus radicibus interdum paſcebantur pauperes tempore D

A penuriæ. Pſ.104. *Cũ carbonibus* רְתָמִים, Tar. רִתְמִין *geniſtarum*. Alijs, *juniperorũ*. Carbones enim ex junipero facti, tãta ſunt vi, ut per annum integrum ſervent ignem incorruptum.

Propr. רִתְמָה *Rithma*, Num.33. *pars ſolitudinis geniſtis* aut *juniperis innatis referta*.

רתע. Chald. רְתַע *reverſus eſt, retroceſſit*. Pſal.35. יִסֹּגוּ, Tar. יִרְתְּעוּן *revertentur retrorſum*. Thren. 1. וַתָּשָׁב, Targ. וּרְתִיעַת *& reverſa eſt retrorſum*. Hiphil. Rabb. הִרְתִּיעַ, Chald. אַרְתַּע *reduxit, obvertit, repulit*. Thren.1. v.13. הֱשִׁיבַנִי, Targ. אַרְתְּעַנִי *reduxit me retrorſum*.

B Rabb. מַרְתִּיעִים *repellentia*.

רתף. Rabb. מַרְתֵּף *cellarium*.

רתק. רָתַק *ligavit*. Niphal. נִרְתַּק, Pual. רֻתַּק *ligatus, vinctus, conſtrictus, concluſus fuit*. Eccl.12. *Quouſque* יֵרָתֵק *conſtringetur funiculus argẽteus?* Multa exempla habent יִרָתֵק *elongabitur*. Nah.3. *Et omnes magnates* רֻתְּקוּ *conſtricti ſunt*.

Nom. רַתּוּק *vinculum, clauſtrum, ſeptum, vallum*.

רַתִּיקוֹת & רתיקות *vincula, clauſtra*.

Chald. רִתְקָא *ſeptum ſupra muro*. Ar. מַרְתּוּק *pugnus*. C

Arab רתקא *clauſura*: in Avic.

Rabb. רָתַק *ligavit, vinxit*.

נַרְתֵּק *vagina*.

חַרְתֵּק *figura aſini*. 2. Reg.7. v.31. Ar. רתוק *ſeparatio*.

QUADRATA.

D רטפש *molle* aut *tenerum fuit*: ex רָטַב *viruit*, & פָּשׁ *crevit*.

רַפְסֹדָה *ratis*: Plur. רַפְסוֹדוֹת *rates*.

FINIS LITERÆ RESCH.

LITE-

Digitized by Google

LITERA
ש SCHIN.

Vigesima prima Alphabeti litera nominatur Hebraicè, Chaldaicè, Syriacè & Arabicè שין *Schin*. Eſt autē שין idem quod שן, *dens*: quòd figura ש tridentem referat. A

Poteſtas ejus alia eſt in Orthographia, alia in Etymologia. In Orrographia valet cum puncto dextro שׁ *ſch*: ſed cum puncto ſiniſtro שׂ *ſ*. Ac punctum illud ùt literæ ſonum, ita dictionū ſignificationes variat: ut, שָׁם *ibi*, שָׂם *poſuit*. ¶ In Etymologia modò radicalis eſt, modò ſervilis. Servit autem tantum in principio dictionis, & valet אשר *qui, quæ, quod*, in Cantico Canticorum, Eccleſiaſte & Pſalmis: ut, שלא *qui nō*. Cant. 1. v. 7. שאהבה נפשי *quem diligit anima mea*. Eccl. 8. בשל אשר *propterea quòd laborabit homo*. &c. In cæteris verò libris rariſſimè. Jon. 1. בשלי *propter me tempeſtas magna illa*. Frequentiſſimè autem in ſcriptis Hebręorum שלו *ejus*, &c. ¶ Porrò Arabes ſæpiùs Hebræum ש in ס, quod eandem in ſcriptura Arabica cum ש, ſicut Hebr. ש figuram habet, & סין vocatur: & contrà, ש in ס mutant: ut, שמש, Arab. שמס ſchems *Sol*. אמש, Arab. אמס ems *veſpera*. שבת, Arab. סבת *Sabbathum*. שבע, Arab. סבע *ſeptem*. Sed שבע, Arab. שבע *ſatietas*. שמאל, Arab. שמאל ſchimil *ſiniſtra*. ¶ Deinde mutant Chaldæi, Syri, & rarò Arabes ש in ת: ut, שב, Chald. תב, Arab. תוב *rediit*. Et hoc ת ex ש factū, Arabes plærunq; puncto ſuprà ſcripto notant, ac *th*, vel *ts* proferunt: ut, שד, Chal. תד, Arab. תד thad *mamma*. שובה, Ar. תובה theube *pœnitentia*. שור, Arab. תור thaur *taurus*.

שש duo ſignificata habet. I. שש *byſſus*, genus lini candidiſſimi, tenuiſſimi & precioſiſſimi, quod in Ægypto naſcitur, & inde in alias regiones exportatur. Ezech. 27. v. 12. שש, Targum בוץ *byſſus & pictura ex Aegypto*. Gen. 41. *& induit eum veſtibus* שש, Targum דבוץ *byſſi*: byſſinis. Fuit autem veſtis byſſina autoritatis & principatus ſymbolum. D

II. שש, Chald. שת, Arab. סת ſet: Maſc. ששה, Chald. שתא, Arab. סתה ſete *ſex*: Pl. ששים, Chald. שתין, Arab. סתין ſitun *ſexaginta*.

ששי, Chald. שתי, Syr. אשתא, Arab. סאדס *ſextus*. Fœm ששית, Chald. שתיתא & שתיא *ſexta*. Gen. 1. v. ult. *& facta eſt veſpera, & factū eſt manè, dies* הַשִּׁשִּׁי *ille ſextus*. in quo ſcilicet abſoluta fuit omnium rerum creatio. De alijs dicitur ſecundus, tertius, &c.

Chald. שתות *ſexta pars, ſexta pars Conchij, ſextarium, ſextò*.

Verb. שִׁשָּׁה *ſextavit, in ſex partes diviſit, ſextam partē cepit, obtulit* aut *reliquit*. Ezech. 45. v. 13. וששיתם *& ſextabitis Ephā, de Coro hordij*. B

Arab. מסדס *ſexangulus*. אבוסתה abuſete *ſedigitus*, qui ſenos habet digitos.

שש *marmor*: in שוש quære.

ששא ששא *perſuaſit, ſeduxit*. Ezech. 39. v. 2. *& circumagam te* וְשִׁשֵּׁאתִיךָ, Targ. וְאַטְעֵנָךְ *& ſeducam te*.

ששך ששך idem quod בבל, *Babylonia*, per Alphabetum אתבש. Jerem. 25. *& rex* ששך, Targ. דבבל *Babylonia bibet poſt eos*.

ששם Inde ששמן *formica*: Pl. ששמנין *formicæ*.

ששן שושן & שושן, Fœm. שושנה, Arab סוסנה ſuſinna, Mac. ſuſen *flos albus*, perpetuò conſtans ſex folijs, & totidē intus capillamētis (unde à quibuſdā ad radicē præcedentem referri poſſe videtur) *κρίνον lilium*: Pl. שושנים, Chal. שושנין, Syr. שושנין, Arab. סוסן *lilia*. Cant. 2. v. 2. כשושנה *ſicut lilium inter ſpinas*. Non quòd liliū inter ſpinas creſcat, ſed quia lilium florē pulcerrimū confert cū aſperrimis ſpinis. Chal. Eſa. 35. *& germinabit ſicut* חבצלת, Targ. שושניא *lilia*. Pſ. 60. *Super* שושן עדות *lilio teſtimonij*: monile factū inſtar lilij. Cant. 5. *Labia ejus* שושנים *lilia*. ſcil. odore, non colore. 1. Reg. 7. *Flos* שושן *lilij*: factus ad lilij ſimilitudinem. Pſalm. 45. על שושנים *ſuper lilijs*. LXX. ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων *his qui cōmutātur*. reſpexerūt ad שנה *mutavit*. maxima n. ſimilitudo inter שושנים *lilia*, & שנה *mutavit* ſive שונים *variātes*, q. mutāt. Eug. Inde factū, ut alterū ꝑ altero acceperint. Tar. יתבי סנהדרין *q ſedēt in cōcilio Moſis*. Luth. C

Digitized by Google

von den Roſen. Syr. Matth. 6. *conſiderate* בשושנא *lilia agri quomodo creſcunt.*

Ar. סוסן אסמאוין ſuſen aſmavijn *lilia cæleſtia.* זית אלסוסן zeit alſuſin *oleũ ex lilio*, lirinũ, *σούσινον*, oleũ ſuſinũ, oleũ de ſuſen. מיסוסן meluſen *ſyrupus de lilio.* אלסוסן אלאסמא נגוני alſuſin alaſma nijuni *lilium cæleſte.*

Propr. שושן *Suſan* oppidũ & metropolis Perſidis: à copia liliorũ; Aſſueri regis palatiũ. Nomen caſtri aut palatij, quod erat in medio Perſiæ provinciæ. ¶ *Suſan* ſimpliciter, aut *urbs Suſan*, eſt nomen urbis prope Elam. Eſth. 1. בשושן הבירה *in Suſan palatij.*
B
שושנה Luc. 8. *σουσάννα Suſanna.*

ששר. ששר *minium, cinnabaris, ſinopis.* Eze. 23. v. 14. *Imagines Chaldæorũ formata* בששר, Targ. בסמסמיא *minio*: cinnabari.

Arab. ששר ſchuſchar *buxus.*

שאב. שאב. Syr. *hauſit, exhauſit, extraxit, attraxit, ſorbuit aquã.* Ruth. 2. *Ex quo* ישאבון, Targ. מלין *hauriũt pueri.* Gen. 24. v. 13. לשאב, Targ. למלי *ad hauriendum.* Ibid. v. 20. ותשאב, Targ. ומלת *& hauriebat omnibus camelis ejus.* Ibidem v. 11. *Tẽpore quo egrediuntur* השאבת, C
Targ מליתא *haurientes.* Lxx. ὑδρευόμεναι *aquatrices:* haurientes aquã ad potandas oves.

Nom. משאבים loca ubi hauriuntur aquę, *aquaria.* Jud. 5. v. 11. *Inter* משאבים *aquaria.*

Arab. מסאב *canalis, fiſtula.*

שאג. שאג *rugivit*, propriũ leonis: metaphoricè, *magna voce clamavit*, cùm ad hominẽ transfertur. Amos 3. v. 4. הישאג, Targ. הינהם *an rugiet leo in ſylva, & præda non eſt ei?* Leo prædam nactus rugit præ gaudio. D
Plutarchus in libro, Natura animaliũ &c. *Eſt leo ſocium animal. Graves annis & confecti jam, in cõmunem à junioribus venatum ducuntur: ac ubi curſu despondère animum, ſedent, eventumq́; præſtolantur. Juvenes interea rem agunt. Mox ut ſucceſſit, clamore in vitulini mugitus formam temperato, ſignum dant vocantq́; ſenes. Illi ſtatim, ut ſenſère, accurrunt, ac in commune præda fruuntur.* Jud. 14. *& ecce catulus leonum* שאג, Targ. נהם *rugiens ipſi obviam.* Jerem. 25. v. 30. *Dominus ex alto* ישאג *rugiet, & ex habitaculo ſanctitatis ſuæ dabit vocem ſuam*, שאוג ישאג *rugiendo rugiet ſuper habitaculo ſuo.* Targum E
אכלאה יכלי *clamando clamabit.* Job. 37. *poſt illum* ישאג *rugiet vox:* de tonitru. Lxx. βοήσεται *clamabit.* Pſ. 74. שאגו *rugierunt hoſtes tui in medio feſtorum tuorũ.* Targ. אכלין *clamant.*

Nom. שאגה *rugitus leonis:* metaphoricè, *ingens clamor* præ anguſtia. Eſa. 5. שאגה, ישאג, Targum נהומי *rugitus eſt ei ſicut leonis*, *rugiet ſicut leunculi.* Targ. יכלי *clamabit.* Zach. 11. *Vox* שאגת כפירים *rugitus leunculorum.* Pſ. 22. v. 2. *& à ſalute mea verba* שאגתי *rugitus mei.*

A
Targ. אכליותי *clamoris mei.* Lxx. παραπτωμάτων μου *delictorũ meorum.* acceperunt pro שגיאתי, à שגה *erravit*, per errorem peccavit: ob vocum ſimilitudinem.

שאה. שאה duo ſign. habet. I. שאה *ſonuit, perſonuit, perſtrepuit, tumultuatus eſt.* Hithpaël. השתאה *obſtupuit, attonitus fuit, admiratus eſt:* cũ ad animũ tráſfertur. Gen. 24. *& vir ille* משתאה, Targ. שהי *obſtupeſcebat ſuper ea.* Lxx. κατεμάνθανεν *conſiderabat eam.* zere pro ſegol.

Nom. שאון & שואה: Pl. שואים. *ſonus, fremitus, fragor, ſtrepitus, tumultus ſubitus.* Pſ. 40. *& eduxit me de lacu* שאון *ſtrepitus*, in quo multæ ſunt aquæ. Jer. 25. *Venit* שאון, Tar. אתרגושא *tumultus uſque ad extremitatem terræ.* Eſa. 17. v. 12. ושאון *& ſtrepitus populorũ.* כשאון מים *ſicut ſtrepitus aquarum multarum* ישאון, Targ. מתרגשין *perſtrepent:* ſonabunt. Prov. 1. *Cùm venerit* כשואה, Targ. כשליא *ſicut tẽpeſtas metus veſter.* Eze. 38. *& aſcendes*, כשואה *ſicut ſtrepitus venies.* ſicut ſtrepitus aquarum multarum, quæ veniunt ſubitò, & ſtrepitum edunt, ac inundant. Pſ. 35. *Reduc animam meam* משאיהם *à tumultibus ipſorum.*

II. שאה *vaſtus, devaſtatus, deſolatus fuit:* quòd in deſolationibus tumultus maximi excitentur. Eſa. 6. v. 11. שאו, Targ. יצדון *devaſtentur urbes abſque habitatore.* Niphal נשאה *devaſtatus fuit.* Eſa. 6. v. 12. *& terra* תשאה, Targ. תחרב *devaſtabitur.* Hiphal השאה *vaſtavit, deſolavit.* Eſa. 37. v. 26. *& erit* להשאות *ad vaſtandum acervos deſolatos.* Targ. כאתרגושא *cum ſtrepitu.* Ad vaſtandum urbes munitas, ut fiant acervi deſolati. Pro quo habetur, 2. Reg. 19. להשות, per metatheſin punctorũ.

Nom. שאיה, & שואה, Fœm. שואה *interitus, ruina, locus devaſtatus.* Eſa. 24. ושאיה *& ruinã percutietur porta:* ellipſis ב. Eſa. 10. *Ad diem viſitationis,* ולשואה *& ad interitũ:* vaſtationẽ.

Arab. שאה idem quod שחה, *voluit:* vide.

שאט. שאט idẽ q. Chal. שוט, *ſprevit, deſpexit, contẽſit.* Eze. 28. השאטים *qui contẽnũt te.* Eze. 16. השאטות, Targ. דבזו *qui ſpernunt te undique.* Et א omiſſo: Ezech. 27. השטים *qui contẽmũt te.*

Nom. שאט & שט *cõtẽtus, deſpectio.* Ezech. 25. v. 6. *& lætata fuiſti in toto* שאטך *contẽtu tuo*
in anima. Tar. צפות נפש *gaudio animæ.* Ib. 15. *& vindicabũt vindictas* בשאט *in contẽtu in anima.* Eze. 36. *In lætitia õnis cordis*, בשאט נפש *in cõtẽtu animæ.* Targ. בצפות *cũ gaudio.* Sed hoc quoq; eſſe poteſt juxta formã פעל, Infinitivus.

שאל. שאל duo ſign. habet. I. שאל & שאל, Chal. שאל, Syr. שאל & שיל, Arab. סאל *rogavit, interrogavit, percontatus, ſciſcitatus eſt, diſputavit, conſuluit, quæſivit, requiſivit, inquiſivit, poſtulavit, petijt, cupijt, oravit, precatus eſt, ſalutavit*, de perſona, de rebus, loco, tẽpore, & cauſa. Gen. 38. v. 21.

38.v.21. וַיִּשְׁאַל, Targ. וּשְׁאַל *& interrogavit viros loci illius, ubi eſt meretrix?* Gē.32. וּשְׁאֵלְךָ, Targ. וְיִשְׁאֲלִנָּךְ *& interrogabit te, dicēs.* Eſa.30. A
v.2. *& os Domini non* שָׁאָלוּ *interrogarūt.* Thr. 4. *Pueri* שָׁאֲלוּ, Targ. תְּבָעוּ *petiverunt panem.* Gen. 24. *vocabimus puellam* וְנִשְׁאֲלָה *& interrogabimus os ejus.* Targ. וְנִשְׁמַע *& audiemus, quid ipſa dicat.* Jud.5. *Aquam* שָׁאַל *poſtulavit, lac ipſa dedit.* Pſ.122. שַׁאֲלוּ *petite pacē Jeruſalem.* Pſ.2. שְׁאַל *pete à me, & dabo gentes hæreditatem tuam.* 2. Sam. 3. *Tantùm rem unā* שֹׁאֵל, Targ. תָּבַע *peto abs te.* Eſa. 7. v. 11. שְׁאַל *pete tibi ſignū à Domino Deo tuo,* הַעְמֵק שְׁאָלָה *profunda petitionē.* Eſt Infinitivus שְׁאַל, cū ה paragogico שְׁאָלָה, & in pauſa שְׁאָלָה. Pete tibi ſignū in terra aut in cœlo 1.Sam.2.v.20. שְׁאֵלָה *pro poſtulatione, quā* שָׁאַל *poſtulavit à Domino.* Refertur ad לֵב *cor* Annæ: aut eſt enallage generis. Syr. Luc. 20. וּשְׁאֶלוּהִי *& interrogaverunt eum.* Matt.7:9. דְּנִשְׁאֲלִיוּהִי *qui petet eum.* Joh.1. דְנִשְׁאֲלוּנָיְהִי *ut interrogarent eum.* Arab. Alcor. פַּאתִיכֻם מִן כֻל מַא סַאַלְתֻמוּהֻ *& dedit vobis de omni quod petiſtis eum.* Pſalm.21. B
סַאַלְךָ *petijt à te vitam.* Pſ.27. *unum* סַאַלְת *petij Dominū.* In Geogr. בן אללה עז וגל אסאל אלעון *à Deo forti & magno petam auxilium.* Mat. 2. v. 4. וסאילהם *& interrogat eos, ubi naſceretur Chriſtus.* Alcor. Manna: וַיִּסְלוּנְךָ עַן אֲנבאל *& interrogabunt te de montibus:* יְסַאִיל *mend.cabit.* C
Niphal נִשְׁאַל *obnixè petijt.* 1.Sam.20 *& dices* נִשְׁאֹל נִשְׁאַל, Targ. מִבְעָא יְבָעֲנִי *petendo petijt à me David, ut curreret in Bethlehem urbem ſuā:* poſtulando poſtulavit. Nehem. 13. *& ad finem dierum* נִשְׁאַלְתִּי *petij à rege, ut liceret mihi reverti Jeroſolymam.* Piel שָׁאַל, Chald. שְׁאַל & שְׁיֵל *interrogavit.* 2. Sā. 20. שָׁאוֹל יְשָׁאֲלוּ *interrogando interrogabunt in Abel.* Pſ.119. *& mobiles moveantur filij ejus* וְשִׁאֲלוּ *& poſtulent:* mendicent. Arab. Joh.9.v.8. הו אלדי יגלס ויתסול *iſte eſt qui ſedebat, & mendicabat.* D

Nom שְׁאֵלָה, & א deficiente, שֵׁלָה, Chal. שְׁאֵלָא & שְׁלָא, Syr. שׁוּאָלָא. Arab. סֻאָל ſual, & סוּל ſul, & מַסְאֲלָה *rogatio, petitio, interrogatio, preces, ſupplicatio, libellus ſupplex, & res obtēta.* Jud.8. אֶשְׁאֲלָה מִכֶּם שְׁאֵלָה *petam à vobis petitionem, & date mihi.* 1. Sam. 1. v. 17. *Et Deus Iſraëlis det* שֵׁלָתֵךְ, Targ. בָּעוּתִיךְ *petitionem tuam, quā* שָׁאַלְתְּ E
Targ. בְּבעִית *petijſti.*

מִשְׁאֲלוֹת *petitiones.* Pſ. 20. v. 6. *Impleat Dominus omnes* מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ *petitiones tuas.*

שָׁאוּל *accōmodatus.* 2. Reg 6. v. 5. *Et eſt* שָׁאוּל *accommodatum.* 1. Sā. 1. v. 28. *omnibus diebus, quibus erit* שָׁאוּל *accommodatus Domino.* Targ. מְשַׁמֵּשׁ קֳדָם יְיָ *miniſtrans coram Domino.*

שְׁאוֹל, Chal. & Syr. שְׁיוֹל *ſepulcrum* in ventre terræ, quod multa mortuorū cadavera accipit, nec tamē ſatiatur ſeu expletur, ſed plura petit, ſicut dicitur, Prov. 3. *Tria ſunt inſatiabilia,* שְׁאוֹל *ſepulcrum, & orificium matricis,* &c. Et, Prov. 27. שְׁאוֹל *infernus & perditio non ſaturantur.* Locus pfundus ſub terra, ad quē mortui deſcendūt, ibiq; cubant. Gē.37. *Quia deſcendā ad filiū meū lugens* שְׁאֹלָה, Tar. לִשְׁאוֹל *in ſepulcrū:* lugens ſepeliar. Job. 2. *In momento* שְׁאוֹל (in) *ſepulcrum deſcendent.* Tat. לְבֵית קְבוּרְתָּא *in domum ſepulturæ.* Gē. 42. *& deducetis caniciē meā cum dolore* שְׁאֹלָה, Tar. לִשְׁאוֹל *in ſepulcrū.* Sic, Tob. 3. *& ſenectutē ejus deducam cum dolore εἰς ᾅδου in infernū.* Pro quo habetur, Tob. 6. *& deducā vitam patris mei & matris meæ cū dolore propter me εἰς τὸν τάφον αὐτῶν in ſepulcrum ipſorum.* Pſ.139. *& ſternā* (in) שְׁאוֹל *ſepulcro, ecce tu.* ſepulcrū ſub terra eſt, quaſi ſtratum hominis. Sic in ſymbolo Conſtātinopolitano: *Paſſus etiam ſub Pontio Pilato, ac ſepultus eſt.* Pro quo in ſymbolo Athanaſij: *Qui paſſus pro ſalute noſtra κατῆλθεν εἰς ᾅδου deſcēdit in infernum:* in ſepulcrum. Poſtea illa unum & idem ſignificantia, conjuncta fuerunt tanquam duo & diverſa: *ſepultus eſt, & deſcendit ad inferos.* ¶ Deinde, שְׁאוֹל eſt גֵּיהִנֹּם *Gehēna, infernus,* locus dānatorum. Nū.16. *& deſcenderunt ipſi cū omnibus, quæ habuerunt, vivētes* שְׁאֹלָה, Targ. לִשְׁאוֹל *ad infernū, operuitq; eos terra.* Luc.16.v.23. *& ἐν τῷ ᾅδῃ,* Syr. בַּשְׁיוֹל *in inferno elevans oculos ſuos.* ¶ Item, *horribilis animi cōſternatio.* Pſ.116 *& anguſtiæ* שְׁאוֹל *inferni invenerunt me:* deducentes ad ſepulcrū.

Propr. שְׁמוּאֵל *Samuel:* quaſi שָׁאוּל מֵאֵל *poſtulatus à Deo.* 1.Sam.1. *& vocabat nomen ejus* שְׁמוּאֵל *Samuel: quia* מֵיְהוָה שְׁאִלְתִּיו *à Domino poſtulavi illū.* Jer.15.v.1. *Si ſteterit Moſes & Samuel ante faciem meam.* Fuit aūt primus prophetarū, ſicut dicit, Act.3 *Oēs prophetæ à Samuel.*

שָׁאוּל *Saul,* primus rex populi. Et Apoſtolus *Saulus,* quā diu Judæis miniſtravit: ſed *Paulus,* cùm Græcis & Gētibus. Aut etiam à proconſule Sergio Paulo, quem primum ex gentibus convertit.

Rab הַשְׁאָלָה *accōmodatio, tranſumptio, tranſlatio, metaphora.* דֶּרֶךְ הַשְׁאָלָה *per metaphorā,* metaphoricè. נִשְׁאַל *accōmodatur, trāsfertur.*

שֵׁם מֻשְׁאָל *nomen tranſlatū,* metaphoricū.

מִשְׁתָּאֵל *divinus, ariolus,* qui de ſecretis & futuris interrogat & interrogatur.

שׁוֹאֵל *medicus,* ab aſſiduitate petendi.

Arab. מַסְאַלָה maſala *rogatio, interrogatio, quæſtio:* Plural. מַסַאִיל *quæſtiones.* Dimin. מֻסַיְלָה *quæſtiuncula:* Pl. מֻסַיְלָאת *quæſtiūculæ.*

סַאִיל *mendicus, ſupplicans* Pl. סֻאִילִין *mendici, ſupplicantes.*

II. שָׁאַל: Hiphil. הִשְׁאִיל, Chal. אַשְׁאֵל, Syr. אַשְׁאֵל *mutuatus fuit, commodavit, accōmodavit, mutuū dedit.* Ex.12.v.35. וַיִּשְׁאֲלוּ, Tar. וּשְׁאִלוּ *& mutuabantur*

bantur ab Aegyptijs vaſa argentea, & vaſa aurea, & veſtes. v. 36. & Dominus dabat gratiā populo in oculis Aegyptiorum וַיַּשְׁאִלוּם, Targ. וְאַשְׁאֵלוּנוּן & mutuò dabant ipſis. 1. Sam. 1. v. 28. Ego הִשְׁאִלְתִּהוּ accommodavi ipſū Domino omnibus diebus. Targum מְסַרְתֵּהּ tradidi eum. Syr. Luc. 11. v. 5. אַשְׁאִלַינִי da mihi mutuò tres placentas. Præter. Exod. 3. v. 22: & 11. v. 2: & 12. v. 13. 2. Reg. 6. v. 5. Hithpaël Syr. אֶשְׁתְּאַל averſatus eſt, ſubterfugit. Hebr. 12. v. 25. Ne תֶשְׁתְּאֲלוּן averſemini eum. Act. 20. v. 21. Non enim אֶשְׁתְּאֵלֶת ſubterfugi. Luc. 14. v. 18. & cœperunt לְמֶשְׁתְּאָלוּ excuſare ſe. A

שאם. Arab שאם Syria, & hujus metropolis Damaſcus. Ejus quoq; urbes fuerūt חלב & חמץ. B

Inde שאמי Syrus. Luc. 4. Naamā שאמי Syrus.

שאן. Inde שַׁאֲנַן quievit, requievit, quietus, tranquillus, pacatus fuit: tertiâ radicis literâ geminatâ. Jerem. 48. v. 11. שַׁאֲנַן quietus fuit Moab à pueritia ſua. Jerem. 30. v. 10: & 46. v. 27. וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן & requieſcet & pacatus erit. Job. 3. v. 18. Simul vincti שַׁאֲנָנוּ tranquilli ſunt. Alij habent, שַׁאֲנָנוּ. C

Nom. שַׁאֲנָן quietus, trāquillus: & per metonymiam, ſecurus, inſolens: quòd tranquillitas homines ſecuros & inſolentes reddat: Plur. שַׁאֲנַנִּים tranquilli, inſolentes. Fœm. שַׁאֲנַנּוֹת tranquillæ. Prov. 1. & obediens mihi habitabit ſecurè, וְשַׁאֲנַן & tranquillus à metu mali. Amos 6. væ הַשַּׁאֲנַנִּים trāquillis in Zion. Targum דִּשְׁלַן שְׁלֵיָא qui ſalvi ſunt ſalute. Job. 21 v. 23. Totus iſte שַׁלְאֲנַן tranquillus & ſalvus. Literâ ל insertâ: aut ex שָׁלֵו וְשַׁאֲנָן compoſitum. Pſalm. 123. multùm ſatiata eſt anima noſtra, ſubſannatione הַשַּׁאֲנַנִּים inſolentium. D

Syr. Piel שַׁיֵּן tranquillavit, pacavit, placavit, reconciliavit, in gratiā reduxit. Coloſſ. 1. v. 22. שַׁיְנְכוֹן reduxit vos in gratiam. Paſſ. אֶשְׁתַּיַּן placatus, reconciliatus fuit, in gratiam rediit. 1. Theſſ. 5. אֶשְׁתַּיְנוּ pacifici eſtote cū ipſis. Act. 7. v. 26. דְּנֶשְׁתַּיְנוּן ut in gratiam rediret.

שַׁיְנָא pax. Matth. 10. ut ponam שַׁיְנָא pacem in terra.

Rabb. שָׁאן cicatrix: Plur. שָׁאנִין cicatrices.

שאף. שָׁאַף hauſit, attraxit per nares aut os, traxit aërem ad os; ſpiravit, reſpiravit, anhelavit, ſorbuit, abſorbuit, glutivit, deglutivit: per metaphorā, inhiavit, aſpiravit, optavit, deſideravit, expectavit, ardenter cupijt. E qui enim vehementer aliquid cupiunt, præ deſiderij & expectationis magnitudine ad os aërem trahunt ſeu reſpirant. Jerem. 14. שָׁאֲפוּ hauſerunt aërem ſicut dracones. Targum שְׁתַן biberunt. Eſa. 42. v. 13. Sicut parturiens clamabo, ſuſpirabo אֶשֹּׁם וְאֶשְׁאַף & anhelabo pariter. Eſt admiratio in corde cum anhelatione in ore. Pſalm. 119. in Pe: Os meum aperui, וָאֶשְׁאָפָה & attraxi aërem: anhelavi. Job. 7. v. 2. Sicut ſervus יִשְׁאַף, Targum שָׁאֵף anhelat umbram: deſiderat. Pſal. 56. v. 2. Quia שְׁאָפַנִי abſorbuit me homo: deglutivit. Targ. שְׁפָנִי conculcavit me. Accepit pro שׁוּף & שְׁפָה conculcavit. Job. 36. v. 20. Ne תִּשְׁאַף anheles nocte. Targum תִּרְחַק urgeas. Job. 5. v. 5. וְשָׁאַף & deglutiet prædones. Targum וְיָבוּזוּן & diripient. Eccl. 1. & occidit Sol, & ad locū ſuum שׁוֹאֵף anhelat. Targ. שָׁחִף וְאָזִל ſerpit & vadit. Amos 8. הַשֹּׁאֲפִים qui abſorbent pauperem. Targum דְּשָׁיְטִין qui ſpernunt. LXX. τῶν πατούντων calcantium. Acceperūt pro שׁוּף calcavit. Qui abſumunt pauperes, donec eos humilient in terram, & ponant pulverem in caput ipſorum.

Arab. שִׁיאף collyrium, pulvis oculorum: in Avicenna.

Rabb. שָׁאַף idem quod שׁוּף, conculcavit.

שאר. Cum puncto dextro, שָׁאַר, Chal. שְׁאַר & שִׁיר, Arab. סאר reliquus, reſiduus fuit, remanſit, ſuperfuit. 1. Sam. 16. Adhuc שָׁאַר reliquus eſt parvus. Niph. נִשְׁאַר, Ch. אִשְׁתְּאַר & אִשְׁתְּיַר relictus fuit. Gē. 7. וַיִּשָּׁאֶר, Targ. וְאִשְׁתְּאַר & relictus fuit tantùm Noë. Ezech. 9. v. 8. וְנִאשְׁאַר & relictus ſum ego: compoſitum ex נִשְׁאַר relictus fuit, & אֶשְׁאַר reliquus ero. q. d. obſervavi quiſnā remanſiſſet, & deprehendi me ſolum remanſiſſe. Chald. Gen. 37. וַיִּוָּתֵר, Targ. וְאִשְׁתְּאַר & relictus fuit Jacob ſolus. Hiphil הִשְׁאִיר, Chald. אַשְׁאַר reliquit, reliquum, reſiduum fecit. Deut. 2. Non הִשְׁאַרְנוּ, Targum אַשְׁאַרְנָא reliquimus reſiduum.

שְׁאָר, Chald. שְׁאָר reliquum, reſiduum, reliquiæ, poſteritas: Plural. Arab. סאיר reſidua, reliqui. Eſa. 10. v. 20. Non addet ampliꝰ שְׁאָר יִשְׂרָאֵל reſiduum Iſraelis. v. 21. שְׁאָר יָשׁוּב reſiduum convertetur, שְׁאָר יַעֲקֹב reſiduum Jacobi. h.e. שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל reliquiæ Iſraelis. Eſa. 14. v. 22. & excindam Babyloniæ nomen, וּשְׁאָר & reliquias: poſteritatem. ſequitur: נִין וָנֶכֶד filium & nepotem.

שְׁאֵרִית, &, א eliſo, שֵׁרִית, Chaldaicè שְׁאָרוּת idem. Gen. 47. ut poneret vobis שְׁאֵרִית, Targum שְׁאָרָא reliquias in terra. Jerem. 15. v. 11. Si non שֵׁרִיתִךָ reſiduū tuum in bonum. Targ. סוֹפָךְ finis tuus.

שְׁאֵר caro animalis, poſt vitam ipſius reliqua: Synecdoch. eſca, cibus, victus, alimentum. Pſ. 78. v. 20. Num etiam cibum poterit dare, ſi parabit שְׁאֵר carnem populo ſuo? Targ. מְזוֹנָא cibum. LXX. τράπεζαν menſam. Ibidem v. 27. & pluit ſuper eos ſicut pulverem שְׁאֵר, Targum בִּסְרָא carnem. Pſ. 73. v. 26. Defecit שְׁאֵרִי caro mea. Targum גּוּשְׁמִי corpus meum. Prov. 11. v. 17. & turbans שְׁאֵרוֹ carnem ſuam, crudelis

Digitized by

crudelis eſt L x x. *αὐτὸ σῶμα ſuum corpus.* Aliqui libri ש ſiniſtrum habent. Exod. 21. v. 10. *Si aliam acceperit ſibi,* שְׁאֵרָהּ *carnem ejus, tegumentum ejus, & compreſſionem ejus non minuat.* Targum וְזִינָהּ *alimentum ejus.* L x x. *τὰ δέοντα neceſſaria.* Hierō. *nuptias.* Prov. 5. v. 11. בְּשָׂרְךָ וּשְׁאֵרֶךָ *caro tua, & corpus tuum.* L x x. *Quādo conterātur σάρκες σώματός σου carnes corporis tui.* Præt. Mich. 3. v. 2, &. 3. Jer. 51. v. 35. Job. 21. v. 34. In Lege autem Moſis, ubi de conſanguinitate agitur, שְׁאֵר, Fœm. שַׁאֲרָה *propinquus* ſecundum carnē, & carnis propagationem, *conſanguineus:* caro adhærens carni hominis, *propinquitas, cognatio.* Levit. 18. v. 6. *vir vir ad omnē* שְׁאֵר *carnē.* Targ. קְרִיב *propinquum carnis ſua non accedet.* ibidem: שְׁאֵר *caro patris tui eſt.* Targ. קְרִיבַת *propinquitas.* Ibidē: שַׁאֲרָה *caro ſunt illa, ſcelus eſt.* Targ. קְרִיבִין *propinqui ſunt.* Levit. 25. v. 49. *Aut* מִשְּׁאֵר. Targ. מִקְּרִיב *de propinquo carnis ejus, ex familia ejus redimet eum.* Levit. 21. v. 2. *Sed* לִשְׁאֵרוֹ, Targ. לִקְרִיבֵהּ *ad propinquum ſuum,* הַקָּרוֹב *qui propinquus eſt ei.*

מִשְׁאֶרֶת & מִשְׁאֲרֶת *conſperſio,* farina miſta cum aqua, *maſſa, paſta:* & *mactra, alveus,* in quo maſſa ſubigitur, ad cōficiendum panem. עִיסַּת עִצְמָה אוֹ מָזוֹן: Plur. מִשְׁאָרוֹת *conſperſiones, cibi.* Deut. 28. v. 5, & 17. *Benedicta ſporta tua* וּמִשְׁאַרְתֶּךָ, Targum וְאַצְוָתָךְ *& mactra tua.* Exod. 8. v. 3. *Et in furnis tuis* וּבְמִשְׁאֲרוֹתֶיךָ, Targum וּבְאַצְוָתָךְ *& in mactris tuis* Exod. 12. v. 34. *& portabat populus paſtam ſuam, antequam eſſet fermentata,* מִשְׁאֲרֹתָם *conſperſiones ſuas ligatas in veſtibus ſuis.* Targ. מוֹתַר אַצְוָתְהוֹן *reſiduum conſperſionum ſuarum.*

שאר. Cum puncto ſiniſtro, שְׂאֹר, Chald. סְאֹר *fermentum.* Exod. 12. v. 15. *At in die primo abolebitis* שְׂאֹר, Targ. חֲמִירָא *fermentum ex domibus veſtris.*

Arab. אנתשאר *erectio virga.*

שבב tria ſign. habet. I. שְׁבַב. Chal. שְׁבַב *fregit, contudit.* Mich. 2. לְשׁוֹבֵב *frangenti agros veſtros dividet:* deripienti. Piel שַׁבֵּב & שׁוֹבֵב *idem.* Jerem. 8. *Quare* שׁוֹבְבָה *fregit populum iſtum Jeroſolyma?* Eſa. 47. v. 12. *ſapientia mea & ſcientia mea, ipſa* שׁוֹבְבָתֶךְ, Targ. קַלְקִילְתָּךְ *fregit te:* corrupit te. Ezec. 38. v. 4 וְשׁוֹבַבְתִּיךָ *& frangam te, & dabo ſpinas in maxillis tuis.* Jerem. 50. v. 6. *montes* שׁוֹבְבוּם *fregerunt eos.* Cum irent in captivitatem ex monte in montem. Targum שִׁלְטוֹנֵיאַבְוּנוּן *principes ſpreverunt eos.* Ezech. 38. v. 8. *venies ad terram* מְשׁוֹבֶבֶת מֵחֶרֶב *fractam à gladio.*

Nom. שְׁבָבִים *fragmenta, fruſta.* Hoſ. 8. *Ex Iſrael enim eſt artifex, qui fecit illum, nequaquam Deus ipſe eſt, ſed* שְׁבָבִים *fragmenta erit vitulus Samaria.* Targ. לִנְסָרֵי לוּחִין *in aſſeres tabularum.*

שְׁבִיב, Chald. שְׁבִיב *flamma, ſcintilla,* fragmentum ignis: Plur. Chal. שְׁבִיבִין *ſcintilla.* Job. 18. *& non ſplendebit* שְׁבִיב, Targ. נִיצָה *ſcintilla ignis ejus.* Dan. 7. שְׁבִיבִין דִּי נוּר *ſcintilla ignis.*

Arab. Luc. 1. v. 18. *Puer autē* שב *creſcebat, & confortabatur ſpiritu.*

שבאב *juventus, juvenis.* ✠ שבב *canicies.*

שבּיבה *fiſtula, tibia,* inſtrumentum muſicum. ✠ שאבב *tibicen.*

שב ſchebb, Fœm. שבה *alumen.*

II. Ch שבב idē q. יְשַׁב, *habitavit.* ✠ Rab. שְׁבָבִים, Chald. שְׁבָבִין *vicini.* Exod. 12. *& accipiet ille* וּשְׁכֵנוֹ, Targ וְשִׁבָבֵהּ *& vicinus ejus proximus.* שְׁבַבְתָּא *vicina.*

שְׁבִיבְתָא & שְׁבָבוּת *habitatio, vicinia.*

III. Syr. שְׁבַב *deſcendit.* Piel שַׁבֵּב & שרבב *demiſit, deduxit.* Luc. 5. v. 19. וְשַׁבּוּהִי *ac demiſerunt eum.* Act. 10. v. 11. וְשָׁאֵב *& deſcendens ex cœlo.*

שבא Chald. שְׁבָא *captivavit:* in שבה reperies. Propr. שְׁבָא *Seba:* in סְבָא habes.

שבה duo ſignificata habet. I. שָׁבָה. Chald & Syr שְׁבָא, Arab. סַבָא ſabi *bello cepit, captum tenuit, captivavit, captivum reddidit, duxit, abduxit, abegit* ex uno loco in alterum. Gen. 34. v. 29. *& omnes divitias eorū, & omnes parvulos eorum, & uxores* שָׁבוּ, Targ. שְׁבוֹ *abduxerunt, & diripuerunt.* Num. 24. v. 22. *Donec Aſſur* תִּשְׁבֶּךָּ, Targ. יִשְׁבְּנָךְ *captivum abducet te.* Syr. Luc. 8. *Multis enim temporibus* שבא *arripuerat eum.* Arab. Pſalm. 68 וסבא *& cepit captivitatem.* Pſalm. 106. *Qui* סבוהם *ceperant eos.* 2. Corinth. 9. v. 5. וְנִסבּי *& captivabimus omnem cogitationem.* Luc. 21. ויסבון *& captivi ducētur.* Niphal נִשְׁבָּה, Chald. אִשְׁתְּבָא, Syr. אֶשְׁתְּבִי *captivus ductus fuit.* Gen. 14 *& audivit Abraham, quòd* נִשְׁבָּה, Chald. אִשְׁתְּבִי *captivus abductus eſſet frater ſuus.* Chald. 1. Sam. 7. *& arca Domini* נִלְקָח, Targ. אִשְׁתְּבָא *capta fuit.* Syr. Luc. 21. וְנִשְׁתַּבוּן *& abducentur in omnem locū.*

Nom. שׁוֹבֶה *abductor:* Plur. שׁוֹבִים *abductores.* Pſalm. 137. *Quia illic interrogaverunt nos* שׁוֹבֵינוּ *abductores noſtri, verba cantici.*

שְׁבִית *captivus:* Plur. שְׁבִיִּם *captivi.*

שְׁבִי *idem.* Fœm. שְׁבִיָּה *captiva:* Plur. שְׁבִיּוֹת *captiva.* Eſa. 52. *Surge,* שְׁבִי *ſede, Jeruſalem: ſolve vincula colli tui,* שְׁבִיָּה *captiva, filia Zion.* Gen. 31. *& abduxiſti filias meas* כִּשְׁבֻיוֹת חָרֶב, Targ. כִּשְׁבִיַּת חֶרֶב *tanquā captas gladio:* bello captas. Eſa. 1. v. 27. *Zion in judicio redimetur,* וְשָׁבֶיהָ *& captivi ejus in juſtitia:* שהלכו בשבי *qui ex illa in captivitatem abierunt.* L x x. *αἰχμαλωσία αὐτῆς captivitas ejus.* Vulg *& reducent eam:* pro שוב *reduxit.* Junius: *reduces ejus.* accepit pro שוב *rediit, reverſus eſt.*

שְׁבִי Fœm. שִׁבְיָה, Arabicè סַבִי *captivitas, abductio.* Duo denotat: 1. *ipſum malum ac*

 ſervi-

A *ſervitutem*. Thren. 1. *Et juvenes mei abierunt* בַּשְּׁבִי *in captivitatem*. Exod. 12. *uſq; ad primogenitum* הַשְּׁבִי, Targum דְשִׁבְיָא *captivitatis*. LXX. αἰχμαλώτιδ@ *captiva, quæ eſt in carcere*. Deut. 21. *& removebit veſtem* שִׁבְיָהּ *captivitatis*. ¶ 2. *prædā*, quæ abducitur: ſive homines ſive res alias. Sed tamen de hominibus propriè dicitur שְׁבִי, de pecudibus מַלְקוֹחַ, de veſtibus & ſupellectile שָׁלָל. Hab. 1. *Et collegit ſicut arenam*, שְׁבִי *captivitatē*: homines captivos. Deut. 21. v. 10. וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ, Targ. וְתִשְׁבֵי שִׁבְיְהוֹן *& capies captivitatem ejus: Et videbis* בַּשִּׁבְיָה *in captivitate mulierem pulcram formâ*: in præda.

B שְׁבִית & שְׁבוּת *idem*: PL. שְׁבוּתִים & שְׁבִיתִים *captivitates*. Jerem. 3. *& reducam* שְׁבוּת, Targ. גָּלוּת *captivitatem populi mei*: populo meo captivo libertatem reſtituā. Ezech. 16. v. 53. וּשְׁבוּת שְׁבִיתַיִךְ *& captivitatem captivitatum tuarum, in medio ipſarum*.

Arab. מַסְבִּי *captivus*.

שְׁבוֹ nomen lapidis precioſi, *achates*: Exod. 18. v. 19.

II. Arab. שבה ſchabah *ſimilis fuit, aſſimilatus, comparatus, imitatus fuit*. Pſalm. 49. שבה *ſimiC lis eſt jumentis*. Pſal. 35. *Quis* ישבהך *ſimilis erit tibi*: Matth. 23. v. 27. *vos* חשבהון *ſimiles eſtis ſepulcris dealbatis*. PAil. אתשבה *ſimilis factus eſt, imitatus eſt*. Pſalm. 10. אתשבהת *ſimilis factus ſum pellicano*. 1. Cor. 4. v. ult. *ut* חתשבהואבי *ſimiles fiatis mihi*: me imitemini. Matth. 6. v. 8. לא תתשבהוא בהבם *ne ſimiles ſiatis illis*. PIel שַׁבַּה, & HIPh. אשבה aſchba *aſſimilavit, comparavit, ſimulavit, finxit, transformavit*, אשבה *aſſimilabo*. 1. Corinth. 10. v. 13 יְשַׁבְּהוּן *transfor-
D mant ſeipſos in apoſtolos*. Alc. 3. מֻתַשָׁאבְהַאת.

Nom. שבה ſchibh *typus, ſimilitudo, parabola*: Plural. שבהא *exemplaria*.

שביה *ſimilis*. ☧ תַּשְׁבִּיהָ *aſſimilatio, comparatio, fabula, apologus*. ☧ מְשַׁבֵּה *aſſimilatus*. עֵיר מְשַׁבֵּה *diſſimilis*.

מתשאבה, FOEM. מתשאבהה *ſimilis*: Plur. מתשאבהין *ſimiles*.

שבאה *ſimulacra, imagines*. ☧ שִׁבְהָה *ſpecies, idea*.

שבו Chal שְׁבוֹ *putredo, caries*. ☧ שְׁבִיו *ſapphyrus*.

שבח duo ſignificata habet. I. שָׁבַח, PIel. שַׁבַּח, Chaldaicè & Syriacè שַׁבַּח, Arabicè סַבַּח *cecinit, cantavit, laudavit, glorificavit, encomijs celebravit, hymnū dixit, commendavit*. Eccl. 8. וְשִׁבַּחְתִּי *& laudavi ego gaudium*. Pſalm. 147. שַׁבְּחִי *laudā; ô Jeruſalem, Dominum*. Chald. Jud. 5. וַתָּשַׁר, Targ. וְשַׁבַּחַת *& canebat Debora*. Pſalm. 117. הַלְלוּ, Targ. שַׁבַּחוּ *laudate Dominum oēs populi*. Jud. 5. *Ego* אָשִׁירָה, Targ. מְשַׁבְּחָא *canam & pſallam Domino*. Pſalm. 149. שִׁירוּ, Tar. שַׁבְּחוּ *canite Domino canticū novū*. Pſ. 33. רַנְּנוּ, Targ. שַׁבְּחוּ *jubilate, juſti*. Syr. Marc. 5. וְנִשַׁבְּחוּן *& laudent patrem veſtrum cœleſtem*. Joh. 17. שַׁבַּח *glorifica Filiū ſuum, ut Filius* נְשַׁבְּחָךְ *glorificet te*. Arab. Pſalm. 96. סַבְּחוּא *cantate Domino*. Pſalm. 2. סבחוה *laudate eum*. Pſalm. 29. *Omnes* יסבחונה *laudabunt eum*. 1. Pet. 2. v. 12. *ut* יְסַבְּחוּן *laudent Deū*. In Alcorano: יְסַבַּח לִלָּה מַאפִי אַלסַּמָואַת וַמַא פִי אַלאַרְץ לַה אַלְמֻלְךְ וַלַה אַלְחַמְד וְהוַעַלִי כֻּלִּי שַׁיְקַדִיר *laudet Deum quicquid eſt in cœlo, & quicquid eſt in terra; ipſius eſt regnum, & ipſius eſt gloria, & ipſe eſt ſuper omnes res Omnipotens*. Alc. 29. סַבְּחוּ בֻּכְּרָה וַעַשִׁיָא *laudate manè & veſperi*. Matth. 26. v. 3. וסבחוא

B וּחַרגוּא אלי גבל אלזיתון *& hymnum dixerunt, & exiverunt ad montem olearum*. HITHpael הִשְׁתַּבַּח, Chaldaicè אִשְׁתַּבַּח, Syr. אִשְׁתַּבַּח *laudatus, glorificatus fuit*. Pſalm. 106. לְהִשְׁתַּבֵּחַ, Targum לְאִשְׁתַּבָּחָא *ut lauderis in laude tua*. Syr. Matth. 6. דְּנִשְׁתַּבְּחוּן *ut laudentur ab hominibus*.

NOM. שַׁבֵּחַ *laudans*. Eccl. 4. וְשַׁבֵּחַ אֲנִי *& laudavi ego mortuos*; Adjectivum loco participij.

C Chald. שׁוּבְחָא, & שִׁבְחָא, & תֻּשְׁבְּחָא, & תשבוחא *laus, encomiū, gloria, canticum*: PLural. תִּשְׁבּוּחָן & תֻּשְׁבְּחָן *cantica, laudes*.

מְשַׁבַּח *glorioſus*. ☧ שבוחא *delicia*.

Rabb. מְשֻׁבָּח משבחת *bonus*: *bona*.

Arabic. תַּסְבִּיחַ, & סַבְּחָה, & סֻבְחָאן *laus*: PLur. תַסַאבִיח *laudes*. In Avic. סֻבְחָאן אללה אחסן אלחאלקין ואחכם אלחאכמין *laus Deo optimo factorum, & ſapientiſſimo ſapientum*.

סַבּוּח & מְסַבַּח *laudabilis*.

אנסבאח *præſtantia*.

II. PIel שַׁבַּח, HIphil הִשְׁבִּיחַ, per antiphraſin, *compeſcuit, depreſſit, repreſſit, humiliavit*: quòd

D laudib. animi mitigentur. PIel Prov. 29. v. 11. *Omnem iram ſuam proferet ſtultus: ſed ſapiens tandem* יְשַׁבְּחֶנָּה *compeſcet eam*. Targ. מַכְּשֵׁל *domat*: deprimit. Pſ. 89. *In elevando procellas ſuas tu* תְשַׁבְּחֵם, Targ. תְּמַאכְנוּן *deprimes eas*. HIphil Pſalm. 65. v. 8. מַשְׁבִּיחַ, Targ. מְמַכִּיךְ *compeſcens ſonitum maris*.

Rabb. השביח *ſapidam & melius reddidit*.

Arabic. סבחא *ſalſugo*.

סבות *ſenes*.

שבט Inde שֵׁבֶט & שֶׁבֶט, Chald. שַׁבְטָא, & שׁוּפְטָא, & שַׁרְבִיט, Arab. סבט ſibt *virga, baculus*, qui

E neſcitur ex arbore, aut radice arboris, *ſcipio*: PLur. שְׁבָטִים, Chald. שִׁבְטִין, Syr. שַׁבְטִין: Itē Chald. שַׁרְבִיטִין & שׁוּפְטִין, Arab. אַסְבַּאט *virga, baculi*. Eſa. 28. *& cimminū* בַּשֵּׁבֶט, Targ. בְּמַחְבּוֹטָא *in flagello*. Pſ. 2. *conteres eos* בְּשֵׁבֶט, Targ. בְּחוּטְרָא *baculo ferreo*. Exod. 21. *Et ſi percuſſerit aliquis ſervum ſuum vel ancillam ſuam* בַּשֵּׁבֶט *baculo, ut moriatur ſub manu eius*. Targ. בְּשׁוּלְטָן *poteſtate*. Reſpexit ad ſignificationē figuratam. Ezech. 20. v. 37 *& traducam*

vus ſub הַשָּׁבֶט *baculo*. Levit. 27. *Omne quod* A
tranſierit ſub הַשָּׁבֶט, Targ. חוטרא *baculo*. Sicut oves numerantur baculo. Qui habet agnos aut vitulos, ita ſeparat decimam: congregat agnos aut vitulos in caulam, & facit januam adeo anguſtam, ut duo ſimul egredi nequeant: Et collocat ipſorum matres foris, quæ clamant, ut vocem ipſarum audiant agni, & egrediantur unus poſt alium ad matres: & incipit numerare baculo, unus, duo, tres, quatuor, &c. & decimum egredientem percutit baculo rubrica infecto, & dicit: *iſta eſt decima*. Proverb. 10. וְשֵׁבֶט, Targ. וְשׁוּפְטָא *&*
B
virga ſuper dorſum deficientis corde. Ezech. 19. שִׁבְטֵי מֹשְׁלִים *baculi regum*: qui manu ſua tenent baculos diſciplinæ. ¶ Deinde, שֵׁבֶט *ſceptrum*, inſigne regium. Sceptrum enim, quod priſci reges, majeſtatis & ſeveritatis gratia, manu tenebant, baculus erat. Et per Metonymiam, *regnum, dominium, poteſtas, juriſdictio, imperium*, cujus ſignum erat ſceptrum. Eſa. 14. *Fregit Dominus* מַטֵּה *baculum impiorum*, שֵׁבֶט *ſceptrum dominantium*. Targ. שׁוּלְטַן *poteſtatem*. Amos 1. verſ. 8.
C
Et excindam habitatorem ex Aſdod, וְתוֹמֵךְ שֵׁבֶט *& tenentem ſceptrum ex Aſcalon*. Targum וְעָבֵד שׁוּלְטַן *& facientem poteſtatem*. Geneſ. 49. *Non auferetur* שֵׁבֶט *ſceptrum de Juda*. Targ. עָבֵד שׁוּלְטַן *faciens poteſtatem*. Lxx. ἄρχων *princeps*. Pſalm. 45. וְשֵׁבֶט *& ſceptrum rectitudinis, eſt* שֵׁבֶט *ſceptrum regni tui*. 2. Sam. 7. *An verbum locutus ſum cum uno* שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל *ſceptrorum Iſraëlis, quæ juſſi paſcere populum meum Iſraelem?* principum, regum. Pro quo habe-
D
tur, 1. Paral. 17. שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל *judicum Iſraëlis*. Eſa. 10. verſ. 5. *Væ Aſſur*, שֵׁבֶט *baculus furoris mei*. Targ. שׁוּלְטַן *dominium*. Zach. 10. v. ult. וְשֵׁבֶט *& ſceptrum Aegypti auferetur*. Targ. וְשׁוּלְטַן *& dominium*. ¶ Tertiò, שֵׁבֶט *tribus*, quæ ex uno patre tanquam baculus ex una arbore, enata eſt: ſicut duodecim שְׁבָטִים *tribus*, ex uno patre Jacobo, tanquam duodecim baculi ex una arbore, natæ ſunt. Eſtque שֵׁבֶט *tribus*, major quàm מִשְׁפָּחָה *familia*. Jud. 18. verſ. 19. *An bonum*
E
eſt eſſe te ſacerdotem לְבֵית *domui viri unius, aut eſſe ſacerdotem* לְשֵׁבֶט *tribui*, וּלְמִשְׁפָּחָה *& familiæ in Iſrael?* Tota tribus Dan non erat niſi familia una, ſicut ſcribitur: *Et filij Dan* חוּשִׁים *Huſim*. Populus erat diſtributus in duodecim שְׁבָטִים *tribus*: & שֵׁבֶט *tribus* in מִשְׁפָּחוֹת *proſapias*: מִשְׁפָּחָה *proſapia* autem in בָּתִּים *domos* ſeu *familias*. Numer. 26. numeratur populus juxta tribus, & cuilibet tribui מִשְׁפָּחוֹת adduntur: ut tribus Ruben quatuor מִשְׁפָּחוֹת, quæ à quatuor filijs

Ruben denominantur. Prima ab חֲנוֹךְ dicitur מִשְׁפַּחַת הַחֲנֹכִי: Et ſic cæteræ. vide. שבט בנימין חיו׳ משפחות גרולות שהיו בתי אבות. Geneſ. 49. *Omnes iſtæ* שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל Targ. שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל *tribus Iſraelis duodecim*. Jud. 21. *Quilibet* לְשִׁבְטוֹ וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ *ad tribum ſuam & ad familiam ſuam*. ¶ Interdum שְׁבָטִים ſignificat מִשְׁפָּחוֹת *familias*: cùm certæ tribus nomen additur. Jud. 20. *Et miſerunt* שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל *tribus Iſrael viros in omnibus* שִׁבְטֵי בִנְיָמִן *tribubus* ſeu *familijs Benjamin*. Deuter. 1. verſ. 13. *Et notos* לְשִׁבְטֵיכֶם *tribubus veſtris*. Lxx. τοῖς κριταῖς ὑμῶν *judicibus veſtris*. acceperunt pro לְשֹׁפְטֵיכֶם, ob literarum ב & פ ſimilem ſonum. Eſa. 19. *Seduxerunt Aegyptum*, פִּנַּת שְׁבָטֶיהָ *angulus tribuum ejus*. Targum רַבְנֵי פַּלְכָהָא *principes regionum ejus*. ¶ Quartò, שֵׁבֶט metaphoricè, *percuſſio, punitio, plaga*, quæ fit baculo aut flagello, *caſtigatio*. Job. 9. *Auferat à me* שִׁבְטוֹ *baculum ſuum*. Targ. מַחְתֵּיהּ *plagam ſuam*. ט magnum, innuit neminem hominum tantam habuiſſe plagam, quantam Job. Job. 21. *Non eſt* שֵׁבֶט *baculus Dei ſuper illis*. Targ. מַחַת *plagas* calamitas, ultio divina. 2. Sam. 7. *Et arguam eum* בְּשֵׁבֶט *baculo hominum*. Targum בְּמַלְקוּת *percuſſione*. ¶ Quintò, שֵׁבֶט *cuſpis* ex baculo facta, cujus caput erat acutum & lamina ferrea munitum. 2. Sam. 18. *Et accepit tres* שְׁבָטִים *baculos in manu ſua, & infixit illos in cor Abſalonis*. Targ. נִסְכִין *lanceas*. Lxx. τρία βέλη *tria jacula*. ¶ Sextò, שֵׁבֶט *calamus* ex baculo factus, aut baculo ſimilis. Jud. 5. verſ. 14. *De Zabulon trahentes* בְּשֵׁבֶט סֹפֵר *cum baculo ſcribæ*: ſtudijs dediti. Targ. בְּקוּלְמוֹס *cum calamo*.

Rabb. שׁוֹבֵט *excutiens baculo lanam*, vel *qui lanam carminat*: item *virga* ſeu *ſpatula textoris*.

שִׁבּוּטָא ſpecies piſcis magni, *thynnitiuus, thynnus*.

Syr. שְׁבַט *duxit, produxit, extendit*, opus ductile fecit ex auro & ære.

שְׁבָט *Schebat* menſis undecimus, Januario reſpondens. חמשה עשר בשבט *decimusquintus Schebat*.

Arab. שַׁבַט אַלְמֶלֶךְ ſabt almeluch *baculus regum*. אִסְתַבְּטוּא *continuarunt*. Johan. 8.

שׂבך. שֹׂבֶךְ cum puncto ſiniſtro, idem quod סְבַךְ *denſitas, perplexitas rei cujuſcunq.* 2. Sam. 18. verſ. 9. *Et ingreſſus eſt mulus ſub* שׂוֹבֶךְ הָאֵלָה. Targ. סוּבְאָ(נ׳ אסוכא) דְבוּטְמָא *perplexitatem quercus*: ramos quercus intricatos & perplexos. Et detentum ibi fuit caput ejus crinibus abundans.

שְׂבָכָה, Arab. שַׁבְכָה *perplexitas, res perplexa:* Pl. שְׂבָכִים, Foem. שְׂבָכוֹת *perplexa.* Tria autē ſignificat: 1. *Rete.* Job. 18. *Quoniam mittitur in ſagenam pedibus ſuis, & ſuper* שְׂבָכָה בְּרֶשֶׁת, Targ. סְרִיגְתָא *reti ambulavit.* Lxx. ἐν δικτύῳ *in reti.* Arab. Plur. שׁבאך *retia.* Matth. 4. v. 21. יחיצאן שַׁבְכָתְמָא *reficiebant retia ſua.* ¶ 2. *Reticulum, cancelli, tranſenna*, ferramenta lignaq; reticulato textu. *Feneſtra ferrea* aut *lignea*, ſeu id quod ex vectibus ferreis aut ligneis rectis & transverſis fit in feneſtra aut janua. 2. Reg 1. *Et cecidit Achazias* בְּעַד הַשְּׂבָכָה, Targ. מִן סְרִיגְתָא *per reticulum in cœnaculo ſuo, quod habebat in Samaria.* Cancelli ſuperioris cœnaculi, per quos lux in domū cœnaculo ſubjectam delabebatur, vetuſtate emarcuerant, & rex ſuper eis incedens, illis fractis deorſum gravi colliſione decidit. Arab. שבאך חדיד *cancelli ferrei.* ¶ 3. *Vitta, conopeum*, conſtans filis ad modum retis contextis. 1. Reg. 7. v. 18. *Super* הַשְּׂבָכָה *vitta una ad tegendum coronas.* Ibidem v. 17. שְׂבָכִים מַעֲשֵׂה שְׂבָכָה *reticula opus retis:* vittæ. Ibid. v. 41. שְׂבָכוֹת *vitta dua.*

Rabb. שְׂבָכָה *meſenterium.*

Ar. inſuper שַׁבְכָה *cratis ferrea*, craticula.

Rabb. אסתבך, Arab. אשתבך *implicatus fuit.* Pſal. 20. אשתבכוא *implicati ſunt & ceciderunt.*

Rabb. מְסֻבָּךְ *implicatus, perplexus.*

שׂוֹבֶךְ *ramus denſus:* Item *columbarium* inſtar rami perplexi factum.

שַׂבְּכָא *ſambuca*, inſtrumentum muſicū.

Ar. שַׁבַּךְ *irretivit, retibus circūdedit.* מתשבך *irretitus.* מֻשַׁבַּךְ *tranſennatus.*

הַשְּׁבִיךְ *paries lapideus* aut *lateritius:* Plural. הַשְּׁאבך *parietes.*

מִשְׁבָּךְ *fiſcella, caniſtrum, calathus.*

שַׁבַּךְ *ſubrit, repſit, perrepſit.*

שׁבל duo ſignificata habet. I. Inde שֹׁבֶל *capillus* ex fronte in maxillas deſcendens, *crines propenduli.* Eſa 47. *Revela cincinnos tuos, denuda* שֹׁבֶל *crines propēdulos.* Lxx. πολιὰς *pilos canos.*

שְׁבִיל, Arab. סַבִּיל *ſemita, via, meatus, actus:* Plur. שְׁבִילִים, Arab סבל *via.* Pſal. 77. *In mari vis tua,* וּשְׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים *& ſemita tua in aquis multis.* Jer. 18. v. 15. *Et fecerunt eos impingere in vijs ſuis,* שְׁבִילֵי עוֹלָם *ſemitis ſeculi.* ſubintellige לָשׁוּב *ut relinquerent me.* Arab. Matth. 3. v. 3. *Et parate* סַבִּילָה *viam ejus.* ¶ Rabb. בִּשְׁבִיל *propter.* בִּשְׁבִיל כָּךְ *propterea.* Arab. עַלִי סַבִּיל *juxta viam, ad modum* עָאבִר סַבִּיל *tranſiens viam*, viator, peregrinus אִבְּן אַלסַבִּיל *filius via*, idem.

שִׁבֹּלֶת, Chald. שִׁבּוֹלָא, Arab. סבל *fluxus, flumen*, via aquæ multæ, fortis fluminis curſus. Jud. 12. *Dic, queſo,* שִׁבֹּלֶת *flumen, & dicebat* סִבֹּלֶת *ſibboleth, & non rectè poterat ita dicere.* Ephratæi literam ש *Sch* proferre non

A poterant, ſed ejus loco ס *ſ* proferebant: vel ob aërem, vel ob loci influentiam. Et hinc apparet fuiſſe tunc punctum jamin, & per conſequens alia quoq; puncta. Pſ. 69. v. 3. וְשִׁבֹּלֶת *& flumen inundavit me.* Ibid. *Ne inundet me* שִׁבֹּלֶת מַיִם *fluxus aquarum.* Tar. *Ne captivum abducat me rex fortis, qui comparatus eſt* לווֹמָא רַמְיָא *alveo aquarum.* Eſa. 27. v. 12. *Excutiet Dominus* מִשִּׁבֹּלֶת הַנָּהָר *à fluxu fluminis uſq; ad torrentem Aegypti.* ſc. סַבְּטִיוֹן, juxta Hebræos. ¶ Deinde per Metaphoram, שִׁבֹּלֶת, Chald. שׁבוּלָא, Syr. שֶׁבְּלָא, Arab. סֻבּוּלָה *ſpica frumenti:* Plur שִׁבֳּלִים, Chald. שִׁבּוֹלִין, Syr.

B שבלין, Arab. סֻבּוּל *ſpica.* Job. 24. v. 24. *Et ſicut* ראשׁ שִׁבֹּלֶת *caput ſpicæ excindentur:* quod in ſumma ſpica matura, minus eſt quàm granum: *Frit* Varroni. Geneſ. 41. *Et ecce ſeptem* שִׁבֳּלִים, Targ. שִׁבְּלִין *ſpicæ aſcendebant in calamo uno.* Zach. 4. v. 11. *Quid dua* שִׁבֲּלֵי הַזֵּיתִים *ſpica olearum?* duo ramuſculi, qui erant pleni olivis, ſicut ſpicæ ſunt plenæ granis tritici: Metaphora. Rabb שִׁבֹּלֶת שׁוּעָל *ſpica vulpis*, panicum. שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ, Arab. סֻנְבֻּל אַלְנַרְדִּין *ſpica nardi.*

C Arab. סֻנְבֻּל ſunbal, Matth. ſeubel & ſtumbel, Hiſpan. Azumbar, ex Arab. *ſpicas* Plur. סַנָאבִל & סֻנְבֻּלָאת *ſpica.* Luc 6. *Diſcipuli ejus* אַלסֻנְבֻּל אַטִּיב יַקְטַעוּ וְאַלסֻנְבֻּל *vellebāt ſpicas.* aſſumbul atib *ſpica odorata*, ſpica nardi. סֻנְבֻּל אַלְהִנְדִי ſunbal hindi *ſpica Indica*, arbor. ¶ אַלְסֻנְבֻּל *ſignum virginis* in Zodiaco, à ſpica.

סַנְבַּל *inſpicavit*, in modum ſpicæ acuit.

סַבַּל *panniculus oculi.*

Rabb שְׁבִילִים *nervi*, quibus adhærent

D teſticuli, in quibus ſemen coquitur, חוּטֵי הַבֵּיצִים *fila teſticulorum.*

II. Arab. שִׁבְל ſchibl *catulus leonis:* Plur. אַשְׁבַּאל *catuli leonum*, leunculi.

שׂבם Inde Jer. 48. v. 32. *Vitis* שִׂבְמָה *Sibma:* vide.

שׁבס Inde שְׁבִיסִים, idem quod תַּשְׁבֵּץ, literis צ׳ס permutatis, *ocellatum, ornamentum*, quod tibijs applicatur: Plur. שְׁבִיסִים *ocellata.* Eſa. 3 v. 17. *In die illa removebit Dominus ornatum calceamentorum* וְהַשְּׁבִיסִים *& ocellata:* veſtes ocellatas.

E שׁבע. Cum puncto dextro שָׁבַע. Inde Niphal נִשְׁבַּע *juravit.* Pſ. 110. נִשְׁבַּע *Juravit Dominus, nec pœnitebit eum.* Geneſ. 25. *Et dicebat Jacob,* הִשָּׁבְעָה, Targ. קַיֵּים *jura mihi hodie.* וַיִּשָּׁבַע, Targ. וְקַיֵּים *& jurabat illi.* Eſa. 54. נִשְׁבַּעְתִּי *juravi, quod nolim iraſci contra te.* Hiph. הִשְׁבִּיעַ, Ch אַשְׁבַּע *adjuravit*, jusjurandū ab aliquo exegit. Gē. 24. וְאַשְׁבִּיעֲךָ, Tar. וְאַקֵּים עֲלָךְ *& adjurabo te per Dominum Deum cæli.* Ibid. וַיַּשְׁבִּעֵנִי, Targ. וְקַיֵּים עֲלַי *& adjuravit me dominus meus.* Joſ. 2. מִשְּׁבֻעָתֵךְ, Targum מִמּוֹמָתִךְ *à juramento tuo, quo*

tuo, quo השבעתנו, Targ. קימת עלנא *adjuraſti nos.* A

Nom. שבוע, Foem. שבועה, Chald. שבועא, &, ע abſorpto, שבותא *juramentum*, q. coram ſeptem teſtibus factum: *votum:* Plural. שבעים, Foem. שבעות *juramenta.* Deut 7. *Et propterea quòd cuſtodit* השבעה, Targ. קימא *juramentum, quod* נשבע, Targ. קים *juravit patribus veſtris.*

שבע, Foem. שבעה *idem.* Gen. 26. v. 33. *Et vocavit illum puteum* שבעה, Targ. שבעא, Lxx. ὅρκος *juramentum: Propterea nomen urbis* באר שבע *puteus juramenti, uſq; in hunc diem.* Præcedit, v. 31. וישבעו, Targ. וקימו *& jurabant vir fratri ſuo.* Sed Hier. habens *abundantiam,* B accepit pro שבעה *ſatietas*, cum puncto ſiniſtro. Juramenti autem forma apud Judæos hæc eſt: Juramentum præſtans, tenet librum Legis brachio ſuo, & linguâ ſanctâ jurat in hunc modum: Ego juro per Deum Iſraëlis, per eum qui dicitur Clemens & Miſericors, quòd huic nihil debeam. Judices dicunt: Nos adjuramus te per Deum, aut per eum qui appellatur C Miſericors, quòd nõ ſit in manu tua quicquam. Et ipſe reſpondet, Amen.

שבע, Chald. שבע, Arab. סבע: Maſc. שבעה, Chald. שבעא, Arab. סבעה *ſeptem:* Plural. שבעים, Chald שבעין, Arab. סבעין *ſeptuaginta.* Gen. 5 שבע, Targ. שבע *ſeptem annos.* Ibid. *Et vixit Kenan* שבעים, Targ שבעין *ſeptuaginta annos.* Job. 42. *Et fuerunt ipſi* שבענה *ſeptem filij:* Cum נ epenthetico. Targ. ארבסר *quatuordecim* quaſi נ duplicationem numeri indicaret. Sed ſequitur: *Et tres filiæ.* Nec igitur D filiorum, nec filiarum numerus, ut pecorum, geminatur: quia in primo capite dicuntur ruinâ perijſſe הנערים *pueri*, hoc eſt, ſervi, non filij & filiæ. ¶ Deinde, שבע *ſeptẽ, multũ:* quòd omnes dies mundi ſint ſeptimanæ. Jer. 15. *Quæ peperit* השבעה *ſeptem:* plurimos liberos. Eſa. 4. *Apprehendent* שבע *ſeptem mulieres in uno viro.* ¶ Et cum verbo adverbiaſcit. Pſal. 119. in Schin: שבע, Targ. שבע זמנין *ſeptem vicibus in die laudavi te:* ſepties, ſæpiùs, frequenter. Lev. 26. *Et addam ſuper vos plagã* שבע *ſepties ob peccata veſtra.* Prov. E 24. *Quia* שבע *ſepties cadet juſtus.*

שביעי, Chald. שביעי, Arab. סאבע *ſeptimus.* Foem. שביעית, Chald שביעיא, Arab. סאבעה *ſeptima.* Gen. 2. *Et conſummavit Deus in die* השביעי, Targ. שביעאה *ſeptimo opus ſuum:* die ſeptimo imminente. Lxx. τῇ ἕκτῃ *ſexto:* Ne quid videatur Deus feciſſe die ſeptimo. Unus ex tredecim locis, quos Lxx. mutâſſe ſcribitur.

שבעתים, Chald. על חד שובעא *pro uno ſeptem.* A Arab. אלו אחר סבעה *ſeptuplum.* Eſa. 30. *Et erit lux lunæ ſicut lux ſolis: Et lux ſolis erit* שבעתים *ſeptupla.* ſequitur declaratio: *Sicut lux* שבעת ימים *ſeptem dierum.* Pſ. 79. *Redde vicinis noſtris* שבעתים, Targ. חד על שובעא *unum pro ſeptẽ.* Pſalm. 12. verſ. 7. *Defæcatum* שבעתים, Targ. שבעתי זמנין *ſeptem vicibus.* Gen. 4. *Omnis qui occiderit Kain,* שבעתים *ſeptuplum vindicabitur.* Targ. לשבעא דרין *ad ſeptem generationes.* Prov. 6. v. 31. *Et inventus reddet* שבעתים *ſeptuplum.* Targ. חד בשבעא *unum per ſeptem.* 2. Sam. 21. *Et ceciderunt* שבעתים *ſeptem illi ſimul.* Scribitur שבעתים, ſed legitur שבעתם *ſeptem ipſi.* B

שבוע, Arab סבוע *ſeptimana, hebdomada:* Dual. שבועים *duæ ſeptimanæ* Plur. שבועים, Foem. שבועות *ſeptimanæ.* ſervato cametz ad differentiam שבעים *juramenta.* Arab. Luc. 18. *Jejuno duobus diebus* בסבוע *in ſeptimana* Eſt autem ſeptimana in Scriptura dierum & annorum. Dierum: Gen. 29 *In* שבע הזאת, Targ. שבועתא דדא *ſeptimanam iſtius*, ſc. Leæ. Septem enim erant dies convivij nuptialis. Lev. 12. v. 5. *Et immunda erit* שבעים *duabus ſeptimanis.* Targ. ארבעת עסר *quatuordecim diebus.* Lxx. δὶς ἑπτὰ ἡμέρας *bis ſeptem dies:* Annorum: Dan. 9. שבעים שבעים *ſeptimanæ ſeptuaginta.* hoc eſt, 490. anni. Ibidem *Et confirmabit fœdus multis* שבוע *ſeptimana una, & in dimidio* השבוע *ſeptimanæ abolebit ſacrificium & oblationem.* Porrò numerus ſeptenarius electus fuit ad dies, annos, & annorum ſeptimanas. Septimus dies eſt שבת *Sabbathum.* Exod. 23. *Sex diebus facies opus, & in die* השביעי *ſeptimo quieſces.* Annus ſeptimus eſt שמטה *dimiſſio*, ſeu שבת *Sabbathũ terræ.* Exod. 23. *Sex annis ſeminabis terram tuam, & colliges proventum ejus, & ſeptimum dimittes liberum.* Et in ſeptimanis annorum ſeptima שמטה *dimiſſio*, eſt יובל *jubilæus.* Lev. 25. *Et numerabis tibi ſeptem Sabbatha annorum ſepties, & erunt tibi dies ſeptem Sabbathorum anni, novem & quadraginta anni. Et quinquageſimus eſt* Jubilæus. Inde ſunt Septimanæ annorum, in Daniele.

Arab. סבאע ſuba *ſeptangulus.*

אסבוע *ſeptimana:* Plur. אסאביע *ſeptimanæ.*

Propr. אלישבע filia Amminadab: quæ vidit cum magno gaudio, quòd 1. maritus ipſius Aharon fuit ſummus ſacerdos. 2. hujus frater Moſes, princeps populi. 3. filij ipſius ſacerdotes. 4. frater ejus Nahaſſon dux tribuum: vide.

שבע Cum puncto ſiniſtro, שבע, Chald. שבע, Syr. סבע, Arab. שבע ſchaba *ſatiatus, ſaturatus fuit, ſatur factus eſt, impletus fuit, abundavit.* Deut. 31. *Et comedet,* ושבע *& ſatiabitur, & pingueſcet.*

Digitized by Google

gueſcet. Hoſ. 13. verſ. 6. *Juxta paſtum ipſorum* A וַיִּשְׂבָּעוּ, Targ. וּסְבַעוּ *& ſaturati ſunt*; שָׂבְעוּ *ſaturati ſunt, & elevatum fuit cor ipſorum*. Eſa. 1. v. 11. שָׂבַעְתִּי *ſatiatus ſum holocauſtis arietum*. Lxx. πλήρης εἰμὶ *plenus ſum*. Pſ. 88. *Quia* שָׂבְעָה *ſatiata eſt in malis anima noſtra*. Syr. Joh. 6. *Et poſtquam* סְבַעוּ *ſaturati ſunt*. Matth. 5. *Illi* נִסְבְּעוּן *ſatiabuntur*. Arab. Pſal. 117. שבעה *abundat miſericordia tua*. 2. Cor. 8. v. 14. *Gratiam Dei, quæ* שבעה *abundat ſuper nos*. Pſal. 17. ואשבע *& ſatiabor, cùm apparuerit gloria tua*. Pſal. 33. *Et in fame* ישבעהם *ſaturabit eos*. Rom. 8. *Effuſa eſt* ותשבע *& exundavit gratia*. Piel שַׂבַּע, Chald. B & Syr. סַבַּע *ſatiavit, ſaturavit*. Pſal. 90. שַׂבְּעֵנוּ *ſatia nos manè bonitate tua*. Syr. Matth. 15. v. 33. דְנִסַבַּע *ut ſatiemus turbam hanc*. Hiphil הִשְׂבִּיעַ, Chald. אַשְׂבַּע, Arab. אַשְׁבַע *ſatiavit, cibavit*. Pſal. 107. verſ. 9. *Quia* הִשְׂבִּיעַ *ſatiavit animam ſitientem*. Arab. Matth. 15. verſ. 33. ישבעהוא אלגמע *ſatiabit turbam iſtam*. Luc. 1. verſ. 53. אַשְׁבַעאַלְגִיאַע מִן אַלְחִירָאת *ſatiavit eſurientes bonis*.

Nom. שָׂבֵעַ, Arab שַׁאבַע *ſatur*: Plur. שבעים *ſaturi*. Foem. שבעה *ſatura*. Gen. 25 *Senex* וְשָׂבֵעַ C *& ſatur*. Targ וּשְׂבַע יוֹמִין *& ſatur dierum*. Lxx. καὶ πλήρης ἡμερῶν *& plenus dierum*. Pro quo, Geneſ. 35. *Senex* וּשְׂבַע יָמִים *& ſatur dierum*. Plaut. in Sticho: *Hæ res vitæ me, ſoror, ſaturant*.

שָׂבַע, & שֹׂבַע, & שבעה, Chald שָׂבְעָן. Arab. שִׁבַע *ſatietas, abundantia*. Eccl. 5. וְהַשָּׂבָע *& ſatietas eſt diviti, & non ſinit eum dormire*. Pſ 16. שׂבע *ſatietas gaudiorum cum facie tua*. Prov. 3. *Et implebuntur horrea tua* שׂבע *ſatietate*. Lxx. πλησμονῆς σίτου *abundantia frumenti*. D

Arab. מַשְׁבַע *cibator, in ſcator*.

אַשְׁבַע *cibavit aves aut piſces*.

שבץ. שָׁבַץ. Inde Piel שבץ *ocellavit, veſtem oculis plenam texuit*. Exod. 28 וְשִׁבַּצְתָּ, Targ. וּתְרַמֵּץ *& ocellabis tunicam byſſi*: oculis plenam texes. Ibid. *Et ordo quartus chryſolithus, & onychinus, & jaſpis* מְשֻׁבָּצִים, Targ. מְרַמְּצָן *ocellati auro erunt*.

Nom. שָׁבָץ *tremor*, nomen morbi ex vulnere ſeu percuſſione gladij. 2. Sam. 1. *Occide me, quia apprehendit me* שָׁבָץ, Targ. רְתִיתָא *tremor*.

תַּשְׁבֵּץ *ocellatio*. Exod. 28. *Et tunica* תַּשְׁבֵּץ, E Targ. מְרַמְּצָא *ocellata*: auro intertexta: habés circulos aureos, quales aranea texit. Erat veſtis longa, *manicata*, qua totum corpus, præter caput & collũ induebatur, ex ſimplici byſſi materia confecta, ita tamen cõtexta, ut oculorum figuras continuis contiguisq; ordinibus referret. Dicitur & *veſtis ſcutulata*, quibusdam circulis quaſi ſcutulis diſtincta, quales in aranearum telis

A viſuntur. Differunt רקמה diverſis coloribus, פַּסִּים plurimis licijs, & תַּשְׁבֵּץ circulis texta: vide ſuis locis.

מִשְׁבְּצוֹת *ocellationes, capſulæ*, loca pro includendis lapidibus facta, *palæ annuli, ſedes*, in quibus gemmæ inſeruntur. Exod. 28. v. 14. *Et pones catenas complicatas ſuper* מִשְׁבְּצוֹת, Targum מְרַמְּצָן *capſulis*.

שבק. Chald. & Syr. שְׁבַק *reliquit, dereliquit, dimiſit*: de uxore, *repudiavit, expulit*: de peccato & debito, *remiſit, condonavit, propitius fuit, indulſit*. Chald. Dan. 4. *Radices ejus in terra* שְׁבֻקוּ *relinquite*. Pſ. 22. *Deus meus, Deus meus,* B *quare* עֲזַבְתָּנִי, Targum שְׁבַקְתָּנִי *dereliquiſti me*. Quod Evangeliſtę σαβαχθανί expreſſerũt. Pſ. 105. *Non* הִנִּיחַ, Targ שְׁבַק *permiſit hominem opprimere eos*. Gen. 4. *Major eſt iniquitas mea* מִנְּשֹׂא, Targ. מִלְּמִשְׁבַּק *quàm ut remitti queat*. Gen. 18. *Nec* תִשָּׂא, Targ. תִשְׁבּוֹק *remittes huic loco*. Geneſ. 50. *Obſecrò*, שָׂא, Targ. שְׁבֹק *remitte, quæſo, transgreſſionem fratrum tuorum*. Syr. Joh. 4. v. 28. וּשְׁבַקְתָּה *& reliquit hydriam ſuam*. Mat. 6. *Sicut & nos* שְׁבַקְן לְחַיָבַין *remittimus debitoribus noſtris*. Marc. 10. v. 2. דְנִשְׁבּוֹק *ut dimittat* C *uxorem ſuam*. Niphal. אִשְׁתְּבַק, in Daniele הִשְׁתְּבַק, Syr. אֶשְׁתְּבַק *relictus, derelictus, dimiſſus, remiſſus fuit*. Chald. Dan. 2. *Populo alteri* תִשְׁתְּבַק *relinquetur*. Syr. Joh. 20. verſ. 22. *Si* נִשְׁתַּבְקוּן *remiſeritis alicui peccata*, תִשְׁתַּבְקוּן *remittentur ei*. Luc. 21. *Non* תִשְׁתְּבֵק *relinquetur lapis ſuper lapidem*.

Nom. שְׁבִיק *derelictus*: Foem. שְׁבִיקָא *derelicta, repudiata*.

שָׁבוֹק *dimiſſor, condonator*.

D שׁוּבְקָן, & שִׁבְקָן, & שְׁבִיקוּת *remiſſio, indulgentia, dimiſſio, repudium*. אִגֶּרֶת & כְּתָבָא שׁוּבְקָנָא שׁוּבְקִין *libellus repudij*.

שִׁבְקִין, Syr. שׁבוּקִין *rami, propagines*. Ezech. 17. *Et faciebat* בַּדִּים. Targ. שִׁבְקִין *ramos*.

שׁבוּקָא *baculus, ſcipio*.

שבר duo ſign. habet. I. cum puncto dextro, שָׁבַר, Chald. & Syr. תְּבַר, 1. *fregit, rupit, diſrupit, res duras comminuit*. metaphoricè. 2. de corde, ſpiritu vel animo, *triſtavit, contriſtavit, dolore affecit*. 3. de ſuperbia, *humiliavit*. 4. de fame & ſiti, *ſedavit, depulit, ſuſtulit*. 5. de rebus obſcuris, *ſolvit, explicavit, interpretatus fuit*. E 6. de bello aut decreto, *abolevit*. Pſalm. 69. verſ. 19. *Opprobrium* ſeu *convicium* שָׁבְרָה *fregit cor meum, & dolore affectus ſum*. Lxx. προσεδόκησεν *expectavit*. Legerunt שִׂבְּרָה, à שִׂבֵּר *expectavit*. Jerem. 19. וְשָׁבַרְתָּ *& franges laguenculam*. Ibid. *Sic* אֶשְׁבֹּר *frangam populum iſtum & urbem iſtam, ſicut* (quis) יִשְׁבֹּר *franget vas figuli*. Job. 38. verſ. 10. וָאֶשְׁבֹּר *& fregi ſuper eo decretum meum*. Targ. וּפְסַקִית *& ſtatui: concluſi*. 1. Reg. 13. *Non comedit leo cadaver,*

daver, neq; שָׁבַר *fregit aſinum.* Eſa. 14. שבר, Tar. A
תְּבַר *fregit Dominus baculum impiorum.* Exod.
12. *Et os non* תִּשְׁבְּרוּ, Targ. תְּתַבְרוּן *frangetis in
eo.* Amos 1. v. 5. וְשָׁבַרְתִּי *& frangam vectem Da-
maſci.* Pſal. 104. v. 11. *Bibunt in eo omnes feræ
agri*, יִשְׁבְּרוּ, Targ. יְתַבְרוּן *frangent onagri ſitim
ſuam.* Lxx. προσδέξονται *expectabunt.* quaſi
שׂ. Hoſ. 2. *Et bellum* אֶשְׁבּוֹר *frangam de terra.*
Targ. אֲבַטֵּל *abolebo.* Syr. Matth. 12. v. 20. *Ca-
lamum quaſſatum non* נתבר *confringet.* Niphal
נִשְׁבַּר, Chald. אִתְבַּר & אִתְּתַבַר *fractus, ruptus,
contritus fuit.* Pſal. 124. נִשְׁבָּר, Targ. אִתְּבַר *fra-
ctus eſt, & nos erepti ſumus.* Ezech. 6. נִשְׁבַּרְתִּי
fractus ſum ob cor ipſorum fornicarium: pro את B
מן: dolore affectus ſum. Chald. Jerem. 8.
חַתּוּ, Targ. אִתְּבָרוּ *confracti ſunt, & capti ſunt.*
Piel שִׁבֵּר, Chald. תַּבַּר *confregit.* Exod. 32. *Et
projiciebat ex manu ſua tabulas* וַיְשַׁבֵּר, Targum
וְתַבַּר *& frangebat eas ſub monte.* Pſal. 3. *Dentes
impiorum* שִׁבַּרְתָּ *confregiſti.* Hiphil הִשְׁבִּיר,
Chald. אַתְבַּר *frangere fecit, párere fecit*, quòd
in partu corpus parturientis frangatur.
Eſa. 66. *An ego* אַשְׁבִּיר *parere faciam, & non gi-
gnam?* Hoph. הָשְׁבַּר *fractus fuit.* Jer. 8. *Super* C
שֶׁבֶר *contritione filiæ populi mei* הָשְׁבַּרְתִּי *fractus
ſum.* Lxx. συνετρίβην. Targ. אִזְדַּעְזַעְנָא *commo-
tus ſum.*

Nom. שֶׁבֶר, Chald. תְּבַר, Foem. תְּבִירָא &
תְּבִירוּת *fractio, fractura, contritio, comminutio:*
Metaphoricè, *calamitas, interitus, clades*, à fra-
ctura membrorum: Plur. שְׁבָרִים *fractiones,
fractura.* Lev. 21. *In quo eſt* שבר, Targ. תְּבַר *fra-
ctura pedis, aut* שבר, Targ. תְּבַר *fractura manus.*
Prov. 15. שֶׁבֶר *fractura in ſpiritu:* dolor. Prov.
16. *Ante* שֶׁבֶר *fracturam ſuperbia:* ante interi- D
tum. Eſa. 30. v. 13. *Subitò veniet* שִׁבְרָהּ *fractio
ejus.* v. 14. וּשְׁבָרָהּ כְּשֵׁבֶר *& franget eam juxta fra-
ctionem teſtæ figulorum.* Joſ. 7. *Cùm audiviſſet
Gideon narrationem ſomnij* וְשִׁבְרוֹ *& fractionem
ejus.* Tar. וּפִשְׁרֵהּ *& interpretationem ejus.* Lxx.
καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ *& interpretationem ejus.*
Somnium eſt quaſi res clauſa & obſigna-
ta: & interpretatio illud frangit & pate-
facit. ¶ Ibid. *Et perſecuti ſunt eos uſq; ad*
הַשְּׁבָרִים *fractiones.* Nomen loci, ſic dicti à triginta
ſex viris ibi cæſis: de quibus præcedit.

שִׁבָּרוֹן *idem.* Ezech. 21. בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם *in fra- E
ctione lumborum, & in amaritudine ingemiſcas
coram oculis eorum.* Targ. בְּזִיעַ *in commotione.*
Qui ingemiſcit propter anguſtiam ma-
gnam, illius quaſi lumbi franguntur, &
præ magnitudine gemitus concidit.

מִשְׁבָּר *idem:* Plur. מִשְׁבָּרִים *fractura, plaga,
pœna.* Pſ. 88. *Et omnibus* מִשְׁבָּרֶיךָ *fracturis tuis
afflixiſti.* Elatione maris, ob fractionem ſeu
colliſionem fluctuum, edidiſti vocem.
¶ Deinde, *fluctus*, qui in tempeſtatibus ma-

ris colliduntur & franguntur dum fortiùs
moventur: *fragor maris*, quem edũt fluctus
inter ſe colliſi. Pſal. 93. *Excellentes* מִשְׁבְּרֵי־יָם
fluctus maris. 2. Sam. 22. *Quia circumdederunt
me* מִשְׁבְּרֵי מָוֶת *fluctus mortis:* Metaphora. Pro
quo habetur, Pſ. 18. חֶבְלֵי מָוֶת *funes mortis.*

מַשְׁבֵּר, Chald. מַתְבַּר *fractura, partus*, in quo
& parturientis corpus frangitur, & os ſa-
crum laxatur, & fœtus egredi nitens, col-
liditur. 2. Reg. 19. Et, Eſa. 37. *Quia venerunt
filij uſque ad* מַשְׁבֵּר *partum, & vis non eſt ad pariendum.*
Targ. אַקְפְתָנָא עָקָא כְּאִתְּתָא דְיָתְבָא עַל מַתְבְּרָא
*circumdedit nos anguſtia, ſicut mulierem quæ ſedet
ſuper ſella.* Accepit cum Rabbinis quibus-
dam pro *ſella parturientis*, cui hæc inſidet.
¶ Inde הִשְׁבִּיר *parere fecit*, ad partũ adduxit
fœminã: de quo ſuprà. Hoſ. 13. בְּמִשְׁבַּר בָּנִים
in fractione filiorum: in dolore partus.

Rabb. שֶׁבֶר *fragor*, punctum vocale Hi-
rec, quod quodam fragore editur. שָׁבוּר
puncto chirec notatus. Abenezra in 11. Deut.
de dictione וִירִשְׁתֶּם *& hæreditatis.* שבור הרי"ש
בעבור שבר הוי"ו *hirecatum eſt* ר *propter hirec tũ*
ו *Vau.*

חָכְמַת הַתִּשְׁבֹּרֶת *Logiſtica.*

אַשְׁבּוֹן *locus profundus*, aquarum rece-
ptivus

שִׁבְרֵי הַלּוּחוֹת *fractura tabularum Moſis.*

Chald. תְּבִיר *fractus, fragilis:* Rabb. *tebir*,
accentus, cujus figura lineam fractã refert.

Arab. שבר ſchabr *palmus, menſura:* Plur.
אשבאר *palmi:* Dual. שברין *duo palmi.* מַשְׁבַּר Ar.
palmaris. Ar. אשבר *recuperavit.*

II. שֶׁבֶר *frumentum, annona, alimentum, cibus*, quo
fames frangitur, & conteritur. Sicut di-
citur, Pſal. 104. יִשְׁבְּרוּ צְמָאָם *frangent ſitim ſu-
am.* Et, Gen. 42. v. 19. frumentum, quo fa-
mem ſedent, שֶׁבֶר רַעֲבוֹן *fractio famis* appel-
latur. *Et vos ite & afferte* שֶׁבֶר רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם,
Targ. עֲבוּרָא דַחֲסִיר בְּבָתֵּיכוֹן. Ibidem. *Et vi-
dens Jacob, quòd eſſet* שֶׁבֶר *frumentum in deſerto.*
Targ. עֲבוּר מִזְדַּבַּן *frumentum vendibile.* Lxx.
σῖτος πρᾶσις *tritici venditio.* Gen. 44. *Et argen-
tum* שִׁבְרוֹ *frumenti ejus.* Targ. זְבִינוֹהִי *emtionis
ejus:* quo emit frumentum. Lxx. τιμὴν τοῦ
σίτου αὐτοῦ *precium frumenti ejus.* Præt. Nehem.
10. verſ. 32.

Inde Verb. שָׁבַר *frumentatus eſt*, frumen-
tum קָנָה *paravit*, emit. Gen. 42. *Servi tui ve-
nerunt* לִשְׁבָּר אֹכֶל, Targ. לְמִזְבַּן עֲבוּרָא *ad emen-
dum frumentum.* Gen. 41. *Et omnis terra venie-
bat in Aegyptum* לִשְׁבֹּר, Targ. לְמִזְבַּן עֲבוּרָא *ad e-
mendum frumentum à Joſepho.* Multis annis
eſt fertilitas major in Ægypto, quàm in
alijs terris. Et quando eſt fames in alijs
terris, veniunt in Ægyptum ad peregri-
nandum ibi. Gen. 42. וְשִׁבְרוּ, Targ. וּזְבוּנוּ *&
emite*

emite nobis inde. Deut. 2. v. 5. *Cibum* תִּשְׁבְּרוּ, A
Targ. תִּזְבְּנוּן *emetis ab eis.* Eſa. 55. v. 1. *Venite,*
שִׁבְרוּ *emite & edite, & venite,* שִׁבְרוּ *emite abſq;*
argento. ¶ Itē, *vendidit.* Gen. 41. v. 56. וַיִּשְׁבֹּר,
Targ. וְזָבֵן *& vendebat Aegyptiis.* Hiph. הִשְׁבִּיר
frumentum vendidit. Gen. 42. *Joſeph erat do-*
minator ſuper terram, & erat מַשְׁבִּיר, Targum
מְזַבֵּן עֲבוּרָא *vendens frumentum omni populo ter-*
ræ. Deut. 2. v. 28. *Et cibum pecunia* תַּשְׁבִּרֵנִי,
Tar. תְּזַבֵּן לִי *vendes mihi.* Amos 8. v. 5. וְנַשְׁבִּירָה
שֶׁבֶר, Targ. וּנְזַבֵּן עֲבוּרָא *& vendemus frumen-*
tum. Ibid. v. 6. *Et quiſquilias frumenti* נַשְׁבִּיר,
Targ נְזַבֵּן *vendemus.* Prov. 11. v. 26. *Sed bene-*
dictio capiti מַשְׁבִּיר, Targ. דִּמְזַבֵּן *vendentis.* ſcil. B
frumentum.

שבר cum puncto ſiniſtro, שָׂבַר, Chald. & Syr.
סְבַר *intuitus eſt, conſideravit, cogitavit, putavit,*
opinatus eſt, exiſtimavit. Nehem. 2. v. 13, & 15.
Et eram שֹׂבֵר *intuens in muros.* Chald. Dan. 7.
וְיִסְבַּר *& cogitabit mutare tempora.* Gen. 48. *Vi-*
dere faciem tuam, non פִלָּלְתִּי, Targ. סְבָרִית *puta-*
vi. Syr. Matth. 3. v. 9. *Nec* תִּסְבְּרוּן *cogitabitis, &*
dicetis. Joh. 11. *Illi autem* סְבַרוּ *putabant.* Act. 8.
v. 20. *Eò* דְּסָבַרְתְּ *quòd cogitaveris.* Piel שִׂבֵּר, C
Chald. סוֹבַר & סַבַּר, Syr. סַיְבַּר *ſuſtentavit, pa-*
vit, aluit, diſpenſavit, cogitavit, conſideravit, pu-
tavit, ſperavit, expectavit, perſeveravit, ſuſtinuit,
toleravit, portavit, paſſus eſt. Eſther 9. v. 1. *Die*
quo שִׂבְּרוּ, Targ. חֲשִׁיבוּ *cogitaverant hoſtes Ju-*
dæorum. Pſ. 145. v. 15. *Oculi omnium in te* יְשַׂבֵּרוּ,
Targ. מְסַבְּרִין *ſperant, & tu das illis eſcam.* Pſal.
119. in Schin: שִׂבַּרְתִּי, Targ. סַבָּרִית *expectavi*
ſalutem tuam, Domine. Ruth 1. v. 5. *Num ipſos*
תְּשַׂבֵּרְנָה, Targ. תְּתִינָן *expectabitis?* Chal. Gen.
49. *Salutem tuam* קִוִּיתִי, Targ. סַבָּרִית *expectavi,* D
Domine. Pſ. 62. בִּטְחוּ, Targ. סַבַּרוּ *ſperate in eum*
omni tempore. Pſ. 127. נֹשֵׂא, Targ. כַּד יְסוֹבַר *cùm*
portabit manipulos ſuos. Geneſ. 13. *Et non* נָשָׂא,
Tar סוֹבְרַת *portabat eos terra.* 2. Sam. 19. כִּלְכַּל,
Targ. סַבַּר *ſuſtentavit regem.* Pſ. 16. *Et tu* תּוֹמִיךְ,
Targ. תְּסוֹבַר *ſuſtentas ſortem meam.* Exod. 15.
נֵהַלְתָּ *adduxiſti in fortitudine tua ad habitatio-*
nem ſanctitatis tuæ. Targ. סוֹבַרְתִּי *ſuſtenta eum.*
Syr. Matth. 13. דְּנַסַיְבַּר *qui perſeveraverit uſq;*
ad finem. Hebr. 12. v. 2. סַיְבַּר *ſuſtinuit crucem.*
Matth. 17. v. 17. אֲסַיְבַּרְכוֹן *portabo vos.* Rom.
15. v. 12. *Et in ipſo* נְסַבְּרוּן *ſperabunt populi.* Joh. E
5. *Moſes in quo* סַבַּרְתּוּן *ſperaſtis.* Joh. 5. *In quibus*
מְסַבְּרִין *putatis vos habere vitam.* Luc. 24. *Futu-*
rum erat דְּנַסַיְבַּר *ut pateretur Meſſias.* Paſſ. Syr.
אֶסְתְּבַר & אֶסְתַּיְבַּר *exiſtimatus, ſuſtentatus fuit.*
Luc. 3 v. 23. וּמִסְתְּבַר *& exiſtimatus fuit filius Jo-*
ſeph. 2 Cor. 10. *Ne* אֶסְתְּבַר *exiſtimer ego.* 2. Tim.
2. *ut fructibus ejus* נֶסְתַּיְבַּר *ſuſtentetur.*

Nom שֵׂבֶר, Chald. סְבַר, & סְבוּר, & סַבְרוּת,
Rab. סְבָרָה & סְבָרָא *cogitatio, conjectura, opinio,*
ſpes, expectatio: de facie, *ſpecies, aſpectus, vultus.*

Pſ. 119. in Samech: *Nec pudefacias me* מִשִּׂבְרִי,
Targ. מִן סַבְלְיוּתִי *à ſpe mea.* Chald. Gen. 31. *Vi-*
deo ego פְּנֵי *faciem.* Targ. סְבַר אַפֵּי *aſpectum faciei*
patris veſtri.

Syr. מְסַיְבְּרָנוּת *tolerantia, perſeverantia, pa-*
tientia.

סַבָּר & סָבַר *prudens, peritus.*

מִסְתּוֹבְרִין *ſuſtentati, ſatis habentes.*

Rabb. סְבוּר *arbitratus:* Plur. סְבוּרִין *arbitra-*
ti. אֵין וְאֵת הַסְּבָרָה בְּלִי רְאָיָה *iſta eſt conjectura ſine*
ratione.

שבש. Chald. & Syr. שְׁבַשׁ, Piel שַׁבֵּשׁ *turbavit,*
conturbavit, corrupit, falſavit, falsò perſuaſit, ſedu-
xit. Jer. 20. פִּתִּיתַנִי, Targ. שַׁבַּשְׁתַּנִי *ſeduxiſti me,*
Domine, וָאֶפָּת, Targ וְאִשְׁתַּבְּשֵׁת *& ſeductus ſum.*
Paſſ. Rab. נִשְׁתַּבֵּשׁ, Chald. אִשְׁתַּבַּשׁ & הִשְׁתַּבַּשׁ
turbatus, intricatus fuit. Jer. 20. *Super divinos,*
וְנוֹאָלוּ, Targ. וְיִשְׁתַּבְּשׁוּן *& turbabuntur.* Dan. 5.
Et principes ejus מִשְׁתַּבְּשִׁין *turbabantur.*

Nom שִׁבּוּשׁ *error.*

שִׁבְשִׁין *palmites, rami perplexi.* Gen. 40. v. 10.
Tres שָׂרִיגִם, Tar. שִׁבְשִׁין *palmites.* Syr. שַׁבְשְׁתָּא
ramus: Plur. שַׁבְשָׁתָא *rami.*

Rabb. מְשֻׁבָּשׁ, Chald. מְשַׁבַּשׁ *intricatus, per-*
plexus.

מְשַׁבְשׁוֹשִׁין *vites aridæ & perplexæ.*

Chald. שַׁבְשֵׁב *frondeſcere.* Job. 14. *Si exci-*
ſus fuerit, & amplius יַחֲלִיף, Targ. יְשַׁבְשֵׁב *fron-*
deſcet.

Arab. תשבש *implicatur, adhæret:* in Avic.

שבת. שָׁבַת, Chald. שְׁבַת *ceſſavit, quievit, deſtitit,*
vacavit. Gen. 2. וַיִּשְׁבֹּת, Targ וְנָח *& quievit die*
ſeptimo ab omni opere ſuo. pro quo habetur, E-
xod. 20. וַיָּנַח, Targ וְנָח *& quievit die ſeptimo.*
Gen. 8. *Et dies & nox non* יִשְׁבֹּתוּ, Targ. יִבְטְלוּן
ceſſabunt. Vulg. *requieſcent.* Hoſ. non corre-
xit. Levit. 26. verſ. 35. וְשָׁבְתָה *& quieſcet terra.*
Targ וְתִשְׁמַט *& dimittetur.* Eſa. 24. *Quomodo*
שָׁבַת, Targ. בְּטֵל *ceſſavit exactor,* שָׁבְתָה *ceſſavit*
tributum. Targ. סָף *finem habet.* Eſa. 24. שָׁבַת,
Targ. פְּסָקַת *finitum eſt gaudium citharæ.* Joſ. 5.
וַיִּשְׁבֹּת, Targ. וּפְסַק *& ceſſavit manna.* Niphal
נִשְׁבַּת *abolitus fuit.* Ezech. 30. וְנִשְׁבַּת *& abole-*
bitur in ea ſuperbia fortitudinis ejus. Hiphil
הִשְׁבִּית *ceſſare fecit, abolevit, amovit, abſtulit.* E-
zech 12. v. 23. הִשְׁבַּתִּי *abolevi proverbium iſtud.*
Lxx. ἀποστρέψω *convertam.* accepit pro הֵשִׁיב
convertit, à שׁוּב *rediit.* Hoſ. 1. verſ. 4. וְהִשְׁבַּתִּי,
Targ. וְאֲבַטֵּל *& abolebo regnum domus Iſraël.*
Exod. 5. וְהִשְׁבַּתֶּם, Targ וּתְבַטְּלוּן *& ceſſare fa-*
cietis eos ab omnibus oneribus eorum.

Nom. שֶׁבֶת *ceſſatio* à quocunq; opere, *qui-*
es, vacatio. Prov. 20. *Gloria eſt viro* שֶׁבֶת *ceſſatio*
à lite. Eſa. 30. v. 7. *Rahab ſunt* שָׁבֶת *ceſſatio.* Exod.
21. v. 19. *Tantùm* שִׁבְתּוֹ, Targ. בּוּטְלָנֵהּ *ceſſatio-*
nem ejus dabit.

שַׁבָּת, Chald. שַׁבְּתָא, Arab. סַבְת ſabt *idem,*
Sabbathum.

Digitized by Google

ſabbathum: Plur. שַׁבָּתוֹת, Chald. שַׁבִּין, Arab. סבותו *ſabbatha.* Sunt autem ſabbatha, 1. dierum, 2. annorum, 3. æternitatis. Exod. 20. *Memento diem* הַשַּׁבָּת, Targ. דְשַׁבְּתָא *quietis, ut ſanctifices eam. Sex dies coles & facies opus tuum: ſed dies ſeptimus* שַׁבָּת, Targ. שַׁבְּתָא *quies coram Domino.* Is dies quietis Hebræis eſt ſeptimus, vel dies Saturni: quia in eo *Deus* שָׁבַת, Tar. נָח *quievit ab omni opere ſuo:* Gē. 2. Chriſtianis verò eſt primus vel Solis: quòd eo die Chriſtus ex mortuis reſurrexerit, unde & κυριακὴ ἡμέρα *dominica dies* appellatur: Apoc. 1. v. 10. Mahumetiſtis eſt ſextus vel dies Veneris: quòd eo fuga Muhammedis, ex מִיכָּה *Mecha* in urbē יְתְרִיב *Jethrib*, cōtigerit. Quæ fuga fuit initium regni ipſi᷒: indeque dies is initium ipſis & ſeptimanæ & anni. Exod. 16. *Die ſeptimo eſt* שַׁבָּת, Targum שַׁבְּתָא *ſabbathum, non erit in eo.* ſcil. manna: ſequentia declarant. Exod. 31. v. 15. *Sex diebus facies opus, & die ſeptimo* שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן *ſabbathū ſabbathuli.* שַׁבָּת *ſabbathum,* eſt à veſpera ad veſperam: שַׁבָּתוֹן *ſabbathulū,* eſt illud quod de die prophano, ſacro additur, tanquā *parvum ſabbathum:* vide. 2. Reg. 4. *Non eſt novilunium, neque* שַׁבָּת *ſabbathum.* Solebant imminēte ſabbatho adire Prophetas. 2. Reg. 11. v. 5. & 2. Paral. 23. v. 4. *Tertia pars ex vobis* בָּאֵי הַשַּׁבָּת *venientibus ſabbatho.* Ibidem v. 7. *Omnes* יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת *exeuntes ſabbatho.* Ibidem v. 9. & 2. Paral. 23. v. 8. בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת *venientes ſabbatho cum exeuntibus ſabbatho.* A Davide quater mille Levitæ deputati erant, qui eſſent portarij & cuſtodes templi, & totidē qui cantarent & pſallerent in templo: ita ut, ſi quidam per hebdomadam à ſabbatho ad ſabbathum miniſtraſſent, illis domum abeuntibus alij ſuccederent. Dicuntur igitur יֹצְאֵי שַׁבָּת *exeuntes ſabbatho,* quorum miniſterium hebdomadarium erat completum: & בָּאֵי שַׁבָּת *venientes ſabbatho,* qui ad miniſtrandum accedebant. Sabbathum annorum, eſt שַׁבַּת הָאָרֶץ, quod שְׁמִיטָה dicitur, & ſeptimo quoq; anno accidit. Levit. 25. v. 4. *& anno ſeptimo* שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן, Targ. נְיָח שְׁמִיטְתָא *requies remiſſionis.* Ibidem v. 6. *& erit* שַׁבַּת הָאָרֶץ *ſabbathum terræ vobis in cibum.* Targum שְׁמִיטַת אַרְעָא *dimiſſio terræ.* Amos 8. v. 5. *Quando tranſibit menſis,* (ſcil. meſſis) *& vendemus frumentum,* וְהַשַּׁבָּת vel *ſeptimana.* Targum וּשְׁמִיטְתָא *& dimiſsio, & aperiamus horreum.* Quando veniet שְׁמִיטָה ut caſtum fiat frumentum, & aperiamus granaria noſtra. Anno ſeptimo terra non colebatur, & quicquid ſponte producebat, id pauperibus, &, quod hi non abſumerent,

feris relinquebatur. 1. Maccab. 6. *non erant illis alimenta, quia ſabbathum erat in terra.* Ibidem. *Cibi autem non erant in vaſis, quia ſeptimus annus erat.* Sabbathū *æternitatis:* Eſa. 66. v. 23. *& erit à menſe in menſe ejus, & à* שַׁבָּת *ſabbatho* בְּשַׁבַּתּוֹ *in ſabbatho ejus, veniet omnis caro, ut adoret coram me, dicit Dominus.* ¶ Per Synecdochen, שַׁבָּת *ſabbathum, ipſa ſeptimana.* Levit. 23. v. 15 *Septem* שַׁבָּתוֹת, Targ. שָׁבוּעִין *ſeptimanæ integræ erunt.* v. 16 *uſque poſt* הַשַּׁבָּת, Targ. שָׁבוּעֲתָא *ſeptimanam ſeptimā numerabitis quinquaginta dies.* Lev. 25. v. 8. *& numerabis tibi ſeptem* שַׁבְּתֹת שָׁנִים, Targ. שְׁמִיטִין דִשְׁנִין *ſabbatha annorum, ſeptem annos ſepties, & erunt tibi dies ſeptem ſabbathorum, quadraginta novem anni.* Amos 8. *Quando tranſibit menſis,* &c. וְהַשַּׁבָּת *& ſabbathū:* ſeptimana. Luc. 18. v. 12. *Jejuno bis in ſabbatho:* in ſeptimana: die ſecūdo & quinto, Lunæ & Jovis. In Aruch: שני וחמישי של תענית *ſecūdus & quintus jejunii.* Hos dies & hodie obſervant Judæi: quòd Moſes ſecundo (al. quinto) aſcenderit in montem Sinai, quinto (al. ſecundo) *deſcenderit.* Rabb. מי שצוה על השבת צוה לחלל שבת. ¶ שַׁבָּת הַגָּדוֹל *Sabbathum magnum:* ob quoddā miraculum ſic dictum, quod 14. Niſan (al. diem paſchatis) proximè antecedit, ut duæ ſolennitates concurrant. Joh. 19. v. 31. *Erat enim magnus ille dies ſabbathi.* Chryſoſtomus *hebdomadā magnam* vocat eam, quæ paſchatis feſtum proximè antecedit, ob magna bona piis parta. תְּחוּם הַשַּׁבָּת *terminus ſabbathi,* iter ſabbathi: tantum ſpacium, quantum eo die conficere licet Judæis. Terminum non conſtituit Lex: Exod. 16 *Maneat quilibet ſub ſe, non egrediatur ullus e loco ſuo die ſeptimo.* Hic enim quod ad Manna die ſabbathi nō colligēdum pertinet, חֲכָמִים *ſapientes* ſeu *ſcribæ* tranſtulerunt ad Sabbathum, quo non ſit loco movendum corpus; ita tamen, ut certū terminū conſtituerint, quò homines cultus divini cauſâ ambulare, & domum Dñi accedere in Sabbatho poſsēt: cùm Lev. 23. v. 3. *convocatio ſanctitatis,* qua univerſus populus cōvocabatur, appelletur. Cōſtituerūt autem terminū אַלְפַּיִם אַמָּה *bis mille cubitos:* quanto ſcil. ſpacio arca, tanquā dux itineris, antecedebat caſtra: ut illā accedere & corā eo orare poſſent in Sabbatho: Joſ. 2. Et quantū eſt intervallum ſuburbanorū in circuitu: Nū. 35. v. 5. unde Targ. in Ruth. 1. v. 16. אִתְפַּקַּדְנָא לְמִטַּר שַׁבַּיָּא וְיוֹמֵי טָבָא בְּדִיל דְּלָא לְהַלָּכָא בַּר מִתְּרֵין אַלְפִין אַמִּין *præceptum eſt nobis, ut ſervemus ſabbathum, & dies bonos, ut non ambulemus niſi bis mille cubitos.* Die igitur ſabbathi intra urbē,

ſive hæc muro circumdata eſſet, ſive eodem careret, licebat quidem ambulare & eam percurrere, etiāſi urbis Ninive amplitudinem haberet: ſed extra urbē non licet excurrere, niſi ad bis mille cubitorū intervallum, ſeu ad ſuburbanorū, villarū & agrorum ad urbē pertinentiū finem. Efficiunt autē bis mille cubiti, ter mille pedes; qui diviſi per 600, quot ſcil. pedes Græcis dant ſtadiū, efficiunt quinq; ſtadia. Atque hoc eſt iter Sabbathi, cujus fit mētio in Novo Teſtamento, Act. 1. de diſtantia montis Oliveti ab urbe Jeroſolyma, *σαββάτου ἔχων ὁδὸν Sabbathi habens iter.* Mōtem autem Oliveti ab urbe Jeroſolyma quinq; ſtadia diſsitum fuiſſe, teſtatur Joſephus lib. 20. cap. 6. Antiquit. Judaicarum. Syrus verò interpres habet, אַיְךְ שְׁבְעָא אֶסְטַדְוָן *circiter ſeptem ſtadia:* breviora intelligens ſtadia. Cū hoc cōvenit, quod R. David Kimhi ſcribit in Ezech. 48. v. 2. אַלְפַּיִם אַמָּה הֵם מִיל *bis mille cubiti ſunt milliare.* ſcil. Italicum, ſeu quarta pars milliaris Germanici. Ad quod breve intervallum alludit Chriſtus, Matth. 24. *Orate, ne fuga veſtra fiat in hyeme aut in Sabbatho.*

עֶרֶב הַשַּׁבָּת *verſpera Sabbathi*, Græcis *παρασκευὴ dies præparationis:* quòd eo præparant Judæi, quibus in Sabbatho veſcātur, ſternunt menſam & lectum, & accēdunt lucernam. Et etiam hoc deſumunt ex Exo. 16. v. 5. de manna: *& erit in die ſexto, & parabunt ea quæ afferent.* Inde Proverbium: מִי שֶׁטָּרַח בְּעֶרֶב שַׁבָּת יֹאכַל בְּשַׁבָּת *qui præparat in veſpera Sabbathi, cōedet in Sabbatho.* Marc. 15. *Erat παρασκευὴ ὅ ἐστι προσάββατον paraſceve, quod eſt proſabbathum:* dies præcedēs ſabbathū.

שַׁבָּתוֹן *ſabbathum.* Levit. 23. *& in die ſeptimo* שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן *ſabbathum ſabbathi:* Sabbathū magnum.

מִשְׁבָּת *ceſſatio, ocium:* Plur. מִשְׁבַּתִּים *ocia.* Thren. 1. *Riſerunt ſuper* מִשְׁבַּתֶּהָ *ocijs ejus.* Tar. עַל טוּבְהָא דִּי פְּסַק מִבֵּינַהָא *ſuper bono ejus, quod ceſſavit ex medio ejus.*

Rabb. שַׁבְּתַי *Saturnus*, planeta cui dies Sabbathi tribuitur.

שַׁבְּתָא *ſpiritus malus*, ſuffocans pueros.

Syr. שבת Arab. שַׁבָּת vel שֶׁבֶת, Matth. ſebet, xebet *anethum, menta.*

Arab. סבאת ſubet *quies, sōnus, profunditas ſomni, caros, ecſtaſis* ☧ מַסְבּוּת masbuth *habens ſoporem.*

סבת *ſabbathiſavit, judaiſavit.* ☧ תשבת *immixtus fuit.* ☧ מחשבת *retentus.* ☧ מחשבתא *origo.* ☧ שבתאן *ſpecies aranearum.*

סַמְבַּטְיוֹן & סַבָּטוֹן, nomen fluvij in Sabbatho ceſſantis currere. Joſephus De bello Jud. 7. c. 24. *Fluvius inter Arcas & Raphanaas Agrippæ regni civitates, habet quoddam peculiare miraculum. Nam cùm ſit, quando fluit, plurimus, neq; meatu ſegnis, tamen interpoſitis ſex diebus à fontib. deficiens, ſiccum exhibet locum videre. Deinde, quaſi nulla mutatione facta, ſeptimo die ſimilis exoritur.* Unde *ſabbathicus* appellatus eſt, à Sabbatho.

שגג duo ſign. habet. I. שָׁגַג *ignoravit, per ignorātiā peccavit, incōſideratè egit, incogitanter fecit.* Lev. 5. *Et expiabit ſuper eo ſacerdos propter* שִׁגְגָתוֹ Tar. שָׁלוּתֵהּ *ignorantiam ejus, quam* שָׁגַג, Tar. אִשְׁתְּלִי *ignoranter peccavit, & ipſe nō novit.* Pſa. 119. in Teth: *Antequam affligerer, ego* שֹׁגֵג, Tar. שְׁלֵי *ignoranter peccavi.*

Nom. שְׁגָגָה *error, incogitantia.* Levit. 4. *Anima ſi peccaverit* בִּשְׁגָגָה, Tar. בְּשָׁלוּ *per errorē.* Lxx. *ἀκουσίως non ſponte.*

II. Arab. שגאג *excoriatio cutis in capite:* Avicen. ☧ שָׁג *cicatrix.*

Marc. 12. שַׁגּוּהָ *contumeliis affecerunt eum.*

שגא cum puncto ſiniſtro, שָׂגָא, idē quod שָׂגָה, *crevit.* Job. 8. יִשְׂגֶּא *creſcet carectum ſine aquis?* In margine notatur, יִשְׂגֶּה legendum eſſe. Hiphil הִשְׂגִּיא *creſcere fecit, multiplicavit, amplificavit.* Job. 36. *memento, ſi* תַשְׂגִּיא *multiplicabis opus ejus.*

Nom. שַׂגִּיא *multus, magnus, amplus.* Job. 36. *Ecce Deus* שַׂגִּיא *magnus, & cognoſcemus.*

שגב duo ſign. habet. I. cum puncto ſiniſtro, שָׂגַב, Chal. שגב *exaltatus fuit, in loco ſublimi ſtetit*, adeo ut ab hoſtibus pertingi, capi aut expugnari non poſſit: Per metaphoram, *tutus* aut *inexpugnabilis fuit.* Deut. 2. v. 36. *Nō fuit urbs quæ* שָׂגְבָה *exaltata eſſet à nobis:* inexpugnabilis. Targ. תַּקְפַת *fortis eſſet.* Lxx. *διέφυγεν ἡμᾶς effugeret nos.* Prov. 29. *Et ſperans in Dominum* יְשֻׂגָּב *exaltabitur.* Tar. יִעַשַּׁן *roborabitur.* Niphal נִשְׂגַּב *exaltatus, defenſus, ſervatus fuit.* Pſal. 139. נִשְׂגְּבָה *exaltata eſt, non potero ad eam.* Lxx. *ἐκραταιώθη confortata eſt.* Prov. 18. v. 10. *Turris fortitudinis nomē Domini: in eā curret juſtus.* וְנִשְׂגָּב *& exaltabitur:* tut⁹ erit. Targ. וּמִתְרְמֵם בַּהּ *& exaltabitur in ipſa.* Piel שִׂגֵּב *elevavit, exaltavit*, in loco ſublimi conſtituit, ut hoſtis ad eū non poſſit ptingere, eiq; nocere: per metaphor. *tutum præſtitit, defendit, liberavit, ſervavit.* Pſa. 59. v. 2. *Ab inſurgentib. contra me* תְּשַׂגְּבֵנִי *exaltabis me.* Targ. תְּשֵׁיזְבִנַנִי *liberabis me.* Pſ. 20. יְשַׂגֶּבְךָ, Tar. *exaltet te nomen Dei Jaacob.* Pual שֻׂגַּב *exaltatus fuit.* Hiphil הִשְׂגִּיב *exaltavit.* Job. 36. *Ecce Deus* יַשְׂגִּיב *exaltabitur in fortitudine ſua:* abſolutè.

Nom. מִשְׂגָּב *exaltatio*, locus editus & hoſtib. inacceſſus, in quo quis tutus eſt, *arx, propugnaculum, aſylum, refugium, munimentum.* Pſalm.

A Pſal.46.v.6. משגב *exaltatio*. Tar. תקוף *robur nobis, Deus Iacob*. Pſal.59. *Qui fuiſti* משגב *exaltatio mihi*. Tar. משיזב *liberator*.

Prop. משגב *Miſgab*, nomẽ urbis Moabiticæ in excelſo ſitæ. Jer.48.v.1. *Pudefacta eſt* המשגב *Miſgab*. Lxx. *μασγαβ*. Et eſſe propriũ conſtat ex verbo הבישה *pudefacta eſt*: Fœm. Targ. מבית רחצנהון *è domo* vel *ob domum ſpei ipſorum*. Hieron. *fortis*. accep. appellativè.

II Arab. שגב *turbavit, interturbavit, interpellavit loquentem, impedivit*.

שגב *perturbatio animi, anxietas*.

B **שגד**. Chald. שגד eſt שקד *amygdalus*: Plur. שגדין *amygdali*. Geneſ. 43.v.11. *Avellanas* ושקדים, Targum ושגדין *& amygdala*.

שגה cum puncto dextro, tria ſignif. habet. I. שגה Chal. שגא *ignoravit, per ignorantiam peccavit*. Num 15. *Et ſi* תשגו, Tar. תשתלון *incogitanter egeritis, & feceritis omnia iſta præcepta*. 1. Sam. 26. ואשגה *& incogitanter egi multũ valde*. Targum ואטפשת *& ſtultè egi*.

II שגה *erravit*. Prov.20. *Deriſorem* (facit) *vinum, turbatorem ſicera, & omnis* שגה *errãs in eo, non ſapiens fiet*: qui eo delectatur. Prov.5. *In amore ejus* תשגה *errabis jugiter*. Tar. תשרגג *oblectabis te*. Lxx. *πολλοστὸς ἔσῃ multus eris*: occupatus eris. legerunt תשגה cũ puncto ſiniſtro. Ibidem. *Et quare* תשגה *errabis, mi fili, in aliena?* Targ. תשרגה *delectabus te*. Ezech. 34. ישגו Targ. טעו *errarunt oves meæ in omnib. mõtibus*. Hiphil השגה *errare fecit, in errorem induxit*. Deut.27. משגה, Targ. דמטעי *qui ſeducit cæcum*. Pſalm.119.in. Beth: *Ne* תשגני *ſinas me errare à præceptis tuis*.

D Nom. משגה *error, ignorantia*. Gen. 43. *Ne fortè ſit* משגה, Targ. שלו *error*.

שגיונה *canticũ*, ſpecies carminis: Pl. שגיונות *cantica*. Pſ. 7. v.1. שגיון *canticũ Davidis*. Hab. 3. v.1. *Oratio Habacuc prophetæ, ſuper* שגיונות *canticis*. Aut *oblectatio*: à שגה *oblectatus fuit*.

שגיאות *errata*. Pſalm.19. שגיאות *errata quis intelligit?*

III. Chal. שגא *defecit, deſideratus fuit, defuit, abiit, receſſit*. Num.32. *& non* נפקד, Tar. שגא *deſideratus fuit ex eo quiſquã*. 2.Sam.2.v.30. ויפקדו, Targ. ושגו *& deſiderati ſunt de ſervis Davidis*.

E **שגה** cum puncto ſiniſtro, שגה, Chal. & Syr. סגא, & סגי, & סגע *multiplicatus, ampliatus, auctus fuit, crevit*. Pſ.92. *Juſtus ut palma florebit, ſicut cedrus Libani* ישגה *creſcet*. Chald. Dan.3. *pax veſtra* יסגא *multiplicetur*. Gen.1. *& avis* ירב, Targ. יסגי *multiplicetur ſuper terra*. Pſal.4. *frumentum & muſtum eorum* רבו, Targ. סגיעו *multiplicata ſunt*. Syr. Act.6. *cùm* סגיו *multiplicati eſſent diſcipuli*. Hiphil השגה, Chald.& Syriacè אסגי *multiplicavit, auxit*. Pſ.73.v.12. *& felices ſeculi* השגו חיל *multiplicãrũt facultates*.

Targ. אסגיאו נכסין *aſſecuti ſunt divitias*. Lxx. *κατέσχον obtinuerunt*. Acceperunt pro השיגו, à נשג *apprehendit*. Hoſiand. non correxit. Chal.1.Reg.10. הרבה ארבה, Tar. אסגאה אסגי *multiplicando multiplicabo*. Syr. Luc.1. דאסגי *quòd multiplicaſſet miſericordiã Deus*. Piel שגשג *valde auxit*. Eſa.17. *In die plantationem tuam* תשגשגי *multiplicabis*. Lxx. *πλανηθήσῃ errabis*. quaſi ש. Hieron. *labruſca*.

Nom Chald. סגיא & סגי *multus, auctus, anguſtus, amplus, grandis, frequens*: Plur. סגיאין, & סגיעין *multi, magni*. Foem. סגיאה *multa, magna*: Plur. סגיאן *multa*. Gẽ. 4. גדול, Tar. סגי *magna eſt iniquitas mea*. Exod. 3. *In diebus* רבים, הרבים, Targ. סגיאיא *multis*. Pſalm.3. רבים, Targum סגיעין *multi dicunt de anima mea*.

סוגי, & סוגע, & סוגי, & סגאא, & סוגאא, & סגיאות, & סגיות *multitudo*. Gen.17. ורב, Targ. וסגיאות *& multitudo frumenti*.

Syr. סגיאות *pluraliter*. סוגית *collecta*.

Rabb. סגי *ad ſummum, plus, poſſibile*. לא סגי *impoſſibile*.

C **שגח**. שגח, Chal. שגח. Inde Hiphil השגיח, Cha. אשגח *proſpexit, reſpexit, aſpexit* cum conſideratione, *cõtemplatus eſt, prævidit, providit, præcognovit, curam habuit*. Eſa.14. *Ad te* ישגיחו, Targ. יזיקון *aſpicient*. Pſ.33. *De habitaculo ſeſſionis ſuæ* השגיח, Targ. אודיק *proſpexit*. Lxx. *ἐπέβλεψεν*. Cant.1. משגיח, Targ. ואשגח *proſpiciẽs ex feneſtris*. Lxx. *ἐκκύπτων*. Al. *παρακύπτων*.

Nom. Rabb. השגחה, & אשגחא, & השגחות, & אשגחות, & (ה abſorpto) השגות *pravíſio, providentia, ſpeculatio, contemplatio, conſideratio*. השגחה פרטית *providẽtia particularis*. השגחי *providentialis*, ex providentia ortus.

Arab. שגחה *raſura*: in Avic.

D **שגל**. שגל *coivit, concubuit*, rẽ habuit cũ aliqua, ſubagitavit. Deut. 28. *uxorẽ deſponſabis tibi, & vir alius* ישגלנה, Targ. ישכבנה *concumbet cum ea*. Niphal נשגל *ſubagitatus fuit*. Zachar. 14. *& uxores* תשגלנה, Tar. ישתכבון *ſubagitabũtur*. Pual שגל *idem*. Jer.3. *& vide, ubi non* שגלת *ſubagitata fueris*. Lxx. *ἐξεφύρθης inquinata ſis*.

Nom. שגל, Chald. שגלה *conjunx, concubina*: Plural. Chal. שגלן *uxores, concubinæ*. Pſ. 45. *Aſtitit* שגל *conjunx ad dextram tuam*. Dan. 5. שגלתך *conjuges tuæ*.

E Rabb. שגלונות *uxores, concubinæ*.

משגל, Foem. משגלה *coitus, cõcubitus*. תאות המשגל *appetitus coëundi*. אבר המשגל *membrum coitus, pudendum viri*.

שגם. Rabb. שגם *ligavit, colligavit, conjunxit*. שגמין *rami*, qui extenduntur de pariete ad parietem, ad extendendum pannos.

שגן. Rabb. שגן *variatus, mutatus eſt* vel *fuit*. Syriac. שוגנא *varietas, viciſſitudo, converſio*.

שגם in שגש quære.

voń den Roſen. Syr. Matth. 6. *conſiderate* A
בשׁושׁנא *lilia agri quomodo creſcunt.*

Ar. סוסן אסמאוין ſuſen aſmavijn *lilia cœleſtia.* זית אלסוסן zeit alſuſin *oleũ ex lilio*, lirinũ, *σούσινον*, oleũ ſuſinũ, oleũ de ſuſen. מיסוסן ʒ metuſen *ſyrupus de lilio.* אלסוסן אלאסמא נגוני alſuſin alasma nijuni *lilium cœleſte.*

Propr. שׁוּשַׁן *Suſan* oppidũ & metropolis Perſidis: à copia liliorũ; Aſſueri regis palatiũ. Nomen caſtri aut palatij, quod erat in medio Perſiæ provinciæ. ¶ *Suſan* ſimpliciter, aut *urbs Suſan*, eſt nomen urbis prope Elam. Eſth. 1. בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה *in Suſan palatij.* B
שׁוֹשַׁנָּה: Luc. 8. *σουσάννα Suſanna.*

שׁשׁר שָׁשַׁר *minium, cinnabaris, ſinopis.* Eze. 23. v. 14. *Imagines Chaldæorũ formatæ* בַּשָּׁשַׁר, Targ. בססגוניא *minio*: cinnabari.

Arab. שׁשׁר ſchuſchar *buxus.*

שׁאב שָׁאַב, Syr. ܫܐܒ *hauſit, exhauſit, extraxit, attraxit, ſorbuit aquã.* Ruth. 2. *Ex quo* יִשְׁאֲבוּן, Targ. מלין *hauriũt pueri.* Gen. 24. v. 13. לִשְׁאֹב, Targ. לְמִמְלֵי *ad hauriendum.* Ibid. v. 20. וַתִּשְׁאַב, Targ. ומלת *& hauriebat omnibus camelis ejus.* Ibidem v. 11. *Tẽpore quo egrediuntur* הַשֹּׁאֲבֹת, C Targ. מָלְיָתָא *haurientes.* Lxx. *ὑδρευόμεναι aquatrices:* haurientes aquã ad potandas oves.

Nom. מַשְׁאַבִּים loca ubi hauriuntur aquę, *aquaria.* Jud. 5. v. 11. *Inter* מַשְׁאַבִּים *aquaria.*

Arab. מסאב *canalis, fiſtula.*

שׁאג שָׁאַג *rugivit*, propriũ leonis: metaphoricè, *magna voce clamavit*, cùm ad hominẽ transfertur. Amos 3. v. 4. הֲיִשְׁאַג, Targ. הֲינְהֹם *an rugiet leo in ſylva, & præda non eſt ei?* Leo prædam nactus rugit præ gaudio. D Plutarchus in libro, Natura animaliũ &c. *Eſt leo ſocium animal. Graves annis & confecti jam, in cõmunem à junioribus venatum ducuntur: ac ubi curſu despondêre animum, ſedent, eventumq; præſtolantur. Juvenes interea rem agunt. Mox ut ſucceſſit, clamore in vitulini mugitus formam temperato, ſignum dant vocantq; ſenes. Illi ſtatim, ut ſensêre, accurrunt, ac in commune præda fruuntur.* Jud. 14. *& ecce catulus leonum* שֹׁאֵג, Targ. נָהֵם *rugiens ipſi abviam.* Jerem. 25. v. 30. *Dominus ex alto* יִשְׁאָג *rugiet, & ex habitaculo ſanctitatis ſuæ dabit vocem ſuam*, שָׁאֹג יִשְׁאַג *rugiendo rugiet ſuper habitaculo ſuo.* Targum E אַכְלָאָה יְכַלֵּי *clamando clamabit.* Job. 37. *poſt illum* יִשְׁאַג *rugiet vox:* de tonitru. Lxx. *βοήσεται clamabit.* Pſ. 74. שָׁאֲגוּ *rugierunt hoſtes tui in medio feſtorum tuorũ.* Targ. אַכְלִין *clamant.*

Nom. שְׁאָגָה *rugitus leonis:* metaphoricè, *ingens clamor* præ anguſtia. Eſa. 5. שְׁאָגָה, Targum יְשָׁאֵג נְהוֹמֵי *rugitus eſt ei ſicut leonis, rugiet ſicut leunculi.* Targ. יְכַלֵּי *clamabit.* Zach. 11. *Vox* שַׁאֲגַת כְּפִירִים *rugitus leunculorum.* Pſ. 22. v. 2. *& à ſalute mea verba* שַׁאֲגָתִי *rugitus mei.*

A Targ. אַכְלְיוּתִי *clamoris mei.* Lxx. *τῶν παραπτωμάτων μου delictorũ meorum.* acceperunt pro שַׁאֲגָתִי, à שָׁגָא *erravit*, per errorem peccavit: ob vocum ſimilitudinem.

שׁאה duo ſign. habet. I. שָׁאָה *ſonuit, perſonuit, perſtrepuit, tumultuatus eſt.* Hithpaël. הִשְׁתָּאָה *obſtupuit, attonitus fuit, admiratus eſt:* cũ ad animũ trãsfertur. Gen. 24. *& vir ille* מִשְׁתָּאֵה Targ. שָׁהֵי *obſtupeſcebat ſuper ea.* Lxx. *κατεμάνθανεν conſiderabat eam.* zere pro ſegol.

Nom. שָׁאוֹן & שׁוֹאָה: Pl. שׁוֹאִים *ſonus, fremitus, fragor, ſtrepitus, tumultus ſubitus.* Pſ. 40. *& B eduxit me de lacu* שָׁאוֹן *ſtrepitus*, in quo multæ ſunt aquæ. Jer. 25. *Venit* שָׁאוֹן, Tar. אִרְגּוּשָׁא *tumultus uſque ad extremitatem terræ.* Eſa. 17. v. 12. וּשְׁאוֹן *& ſtrepitus populorũ.* כִּשְׁאוֹן מַיִם *ſicut ſtrepitus aquarum multarum* יִשָּׁאוּן, Targ. מַתְרְגְשִׁין *perſtrepent:* ſonabunt. Prov. 1. *Cùm veneris* בְּשׁוֹאָה, Targ. כְּשַׁלְיָא *ſicut tẽpeſtas metus veſter.* Eze. 38. *& aſcendes*, כַּשֹּׁאָה *ſicut ſtrepitus venies.* ſicut ſtrepitus aquarum multarum, quæ veniunt ſubitò, & ſtrepitum edunt, ac inundant. Pſ. 35. *Reduc animam meam* מִשֹּׁאֵיהֶם *à tumultibus ipſorum.*

II. שָׁאָה *vaſtus, devaſtatus, deſolatus fuit:* quòd in deſolationibus tumultus maximi excitentur. Eſa. 6. v. 11. שָׁאוּ, Targ. יִצְדּוּן *devaſtentur urbes abſque habitatore.* Niphal נִשְׁאָה *devaſtatus fuit.* Eſa. 6. v. 12. *& terra* תִּשָּׁאֶה, Targ. תֶּחֱרוּב *devaſtabitur.* Hiphal הִשְׁאָה *vaſtavit, deſolavit.* Eſa. 37. v. 26. *& erit* לְהַשְׁאוֹת *ad vaſtandum acervos deſolatos.* Targ. בְּאִרְגוּשָׁא *cum ſtrepitu.* Ad vaſtandum urbes munitas, ut fiant acervi deſolati. Pro quo habetur, 2. Reg. 19. לַהְשׁוֹת, per metatheſin punctorũ.

Nom. שְׁאִיָּה, & שׁוֹאָה, Fœm. שׁוֹאָה *interitus, ruina, locus devaſtatus.* Eſa. 24. וּשְׁאִיָּה *& ruinâ percutietur porta*: ellipſis ꝰ ב. Eſa. 10. *Ad diem viſitationis*, וּלְשׁוֹאָה *& ad interitũ:* vaſtationẽ.

Arab. שׁאה idem quod שׁהה, *voluit:* vide.

שׁאט שְׁאָט vidẽ q; Chal. שׁוּט, *ſprevit, deſpexit, contẽſit.* Eze. 28. הַשָּׁאטִים *qui contẽnũt te.* Eze. 16. הַשָּׁאטוֹת, Targ. דְּבוּזָ *qui ſpernunt te undique.* Et א omiſſo: Ezech. 27. הַשָּׁטִים *qui contẽmũt te.*

Nom. שְׁאָט & שָׁט *cõtẽtus, deſpectio.* Ezech. 25. v. 6. *& lætata fuiſti in toto* שָׁאטְךָ *contẽtu tuo* E *in anima.* Tar. זְפוּת נַפְשׁ *gaudio animæ.* Ib. 15. *& vindicabũt vindictas* בִּשְׁאָט *in contẽtu in anima.* Eze. 36. *In lætitia õnis cordis*, בִּשְׁאָט נֶפֶשׁ *in cõtẽtu animæ.* Targ. בִּזְפוּת *cũ gaudio.* Sed hoc quoq; eſſe poteſt juxta formã פְּעָל, Infinitivus.

שׁאל duo ſign. habet. I. שָׁאַל & שָׁאֵל, Chal. שְׁאַל, Syr. שְׁאַל & שְׁיֵל, Arab. סַאל *rogavit, interrogavit, percontatus, ſciſcitatus eſt, diſputavit, conſuluit, quæſivit, requiſivit, inquiſivit, poſtulavit, petijt, cupijt, oravit, precatus eſt, ſalutavit*, de perſona, de rebus, loco, tẽpore, & cauſa. Gen. 38. v. 21.

38.v.21. וַיִּשְׁאַל, Targ. וּשְׁאַל *& interrogavit* A *viros loci illius, ubi eſt meretrix?* Gē.32. וּשְׁאֵלְךָ, Targ. וְיִשְׁאֲלִנָּךְ *& interrogabit te, dicēs.* Eſa.30. v.2. *& os Domini non* שָׁאָלוּ *interrogarūt.* Thr. 4. *Pueri* שָׁאֲלוּ, Targ. תְּבַעוּ *petiverunt panem.* Gen. 24. *vocabimus puellam* וְנִשְׁאֲלָה *& interrogabimus os ejus.* Targ. וְנִשְׁמַע *& audiemus, quid ipſa dicat.* Jud.5. *Aquam* שָׁאַל *poſtulavit, lac ipſa dedit.* Pſ.122. שַׁאֲלוּ *petite pacē Jeruſalem.* Pſ.2. שְׁאַל *pete à me, & dabo gentes hæreditatem tuam.* 2. Sam. 3. *Tantùm rem unā* שֹׁאֵל, Targ. תָּבַע *peto abs te.* Eſa. 7. v. 11. שְׁאַל *pete tibi ſignū à Domino Deo tuo,* הַעְמֵק שְׁאָלָה *profunda petitionē.* B Eſt Infinitivus שְׁאַל, cū ה paragogico שְׁאָלָה, & in pauſa שָׁאֵלָה. Pete tibi ſignū in terra aut in cœlo. 1.Sam.2.v.20. *pro* שְׁאֵלָה *poſtulatione, quā* שָׁאַל *poſtulavit à Domino.* Refertur ad לֵב *cor* Annæ: aut eſt enallage generis. Syr. Luc. 20. וְשַׁאֲלוּהִי *& interrogaverunt eum.* Matt.7:9. דְּנִשְׁאֲלִיוּהִי *qui petet eum.* Joh.1. דְּנִשְׁאֲלוּנָיְהִי *ut interrogarent eum.* Arab. Alcor. פַּאתַיכֻּם מִן כֻּל מַא סַאַלְתֻּמוּהְ *& dedit vobis de omni quod petiſtis eum.* Pſalm.21. סַאַלַךְ *petiit à te vitam.* Pſ.27. *unum* סַאַלְת *petii* C *Dominū.* In Geogr. בן אללה עז וגל אסאל אלעון *à Deo forti & magno petam auxilium.* Mat. 2. v. 4. וסאילהם *& interrogat eos, ubi naſceretur Chriſtus.* Alcor. Manna: וַיַסְלוּנַךְ עַן אגבאל *& interrogabunt te de montibus:* יַסַאִיל *mendicabit.* Niphal נִשְׁאַל *obnixè petiit.* 1. Sam. 20 *& dices* נִשְׁאֹל נִשְׁאַל, Targ. מִבְעָא יְבְעָנִי *petendo petiit à me David, ut curreret in Bethlehem urbem ſuā:* poſtulando poſtulavit. Nehem. 13. *& ad finem dierum* נִשְׁאַלְתִּי *petii à rege, ut liceret mihi* D *reverti Jeroſolymam.* Piel שַׁאֵל, Chald. שַׁאֵל & שַׁיֵּל *interrogavit.* 2. Sā. 20. שָׁאוֹל יְשָׁאֲלוּ *interrogando interrogabunt in Abel.* Pſ.119. *& mobiles moveantur filii ejus* וְשִׁאֲלוּ *& poſtulent:* mendicent. Arab. Joh.9.v.8. הו אלדי ינלס ויתסול *iſte eſt qui ſedebat, & mendicabat.*

Nom שְׁאֵלָה, & א deficiente, שֵׁלָה, Chal. שְׁאֵלְתָּא & שְׁלָא, Syr. שׁוּאָלָא, Arab. סֻוָאל ſual, & סוּל ſul, & מַסְאֲלָה *rogatio, petitio, interrogatio, preces, ſupplicatio, libellus ſupplex, & res obtēta.* Jud.8. אֶשְׁאֲלָה מִכֶּם שְׁאֵלָה *petam à vobis petitionem, & date mihi.* 1. Sam. 1. v. 17. *Et Deus Iſraëlis det* שֵׁלָתֵךְ, Targ. בָּעוּתֵיךְ *petitionem tuam, quā* שְׁאַלְתְּ E Targ. תְּבַעִית *petiiſti.*

מִשְׁאָלוֹת *petitiones.* Pſ. 20. v. 6. *Impleat Dominus omnes* מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ *petitiones tuas.*

שָׁאוּל *accōmodatus.* 2. Reg 6. v. 5. *Et eſt* שָׁאוּל *accommodatum.* 1. Sā. 1. v. 28. *omnibus diebus, quibus erit* שָׁאוּל *accommodatus Domino.* Targ. מְשַׁמֵּשׁ קֳדָם יְיָ *miniſtrans coram Domino.*

שְׁאוֹל, Chal. & Syr. שְׁיוֹל *ſepulcrum* in ventre terræ, quod multa mortuorū cadavera accipit, nec tamē ſatiatur ſeu expletur,

ſed plura petit, ſicut dicitur, Prov. 3. *Tria ſunt inſatiabilia,* שְׁאוֹל *ſepulcrum, & orificium matricis,* &c. Et, Prov. 27. שְׁאוֹל *infernus & perditio non ſaturantur.* Locus ꝓfundus ſub terra, ad quē mortui deſcendūt, ibiq; cubant. Gē.37. *Quia deſcendā ad filiū meū lugens* שְׁאֹלָה, Tar. לִשְׁאוֹל *in ſepulcrū:* lugens ſepeliar. Job. 2. *In momento* שְׁאוֹל (in) *ſepulcrum deſcendent.* Tar. לְבֵית קְבוּרְתָּא *in domum ſepulturæ.* Gē. 42. *& deducetis caniciē meā cum dolore* שְׁאֹלָה, Tar. לִשְׁאוֹל *in ſepulcrū.* Sic, Tob. 3. *& ſenectutē ejus deducam cum dolore εἰς ᾅδου in infernū.* Pro quo habetur, Tob. 6. *& deducā vitam patris mei & matris meæ cū dolore propter me εἰς τὸν τάφον αὐτῶν in ſepulcrum ipſorum.* Pſ. 139. *& ſternā* (in) שְׁאוֹל *ſepulcro, ecce tu.* ſepulcrū ſub terra eſt, quaſi ſtratum hominis. Sic in ſymbolo Conſtātinopolitano: *Paſſus etiam ſub Pontio Pilato, ac ſepultus eſt.* Pro quo in ſymbolo Athanaſii: *Qui paſſus pro ſalute noſtra κατῆλθεν εἰς ᾅδου deſcēdit in infernum:* in ſepulcrum. Poſtea illa unum & idem ſignificantia, conjuncta fuerunt tanquam duo & diverſa: *ſepultus eſt, & deſcendit ad inferos.* ¶ Deinde, שְׁאוֹל eſt גֵּיהִנֹּם *Gehēna, infernus,* locus dānatorum. Nū. 16. *& deſcenderunt ipſi cū omnibus, quæ habuerunt, vivētes* שְׁאֹלָה, Targ. לִשְׁאוֹל *ad infernū, operuitq; eos terra.* Luc. 16. v. 23. *& ἐν τῷ ᾅδῃ,* Syr. בַּשְׁיוֹל *in inferno elevans oculos ſuos.* ¶ Item, *horribilis animi cōſternatio.* Pſ. 116. *& anguſtiæ* שְׁאוֹל *inferni invenerunt me:* deducentes ad ſepulcrū.

Propr. שְׁמוּאֵל *Samuel:* quaſi שָׁאוּל מֵאֵל *poſtulatus à Deo.* 1. Sam. 1. *& vocabat nomen ejus* שְׁמוּאֵל *Samuel: quia* מֵיְהוָה שְׁאִלְתִּיו *à Domino poſtulavi illū.* Jer. 15. v. 1. *Si ſteterit Moſes & Samuel ante faciem meam.* Fuit aūt primus prophetarū, ſicut dicit̃, Act. 3. *Oēs prophetæ à Samuel.*

שָׁאוּל *Saul,* primus rex populi. Et Apoſtolus *Saulus,* quā diu Judæis miniſtravit: ſed *Paulus,* cùm Græcis & Gētibus. Aut etiam à proconſule Sergio Paulo, quem primum ex gentibus convertit.

Rab הַשְׁאָלָה *accōmodatio, tranſumptio, tranſlatio, metaphora.* דֶּרֶךְ הַשְׁאָלָה *per metaphorā,* metaphoricè. נִשְׁאַל *accōmodatur,* trāsfertur.

שֵׁם מֻשְׁאָל *nomen translatū,* metaphoricū.

מְשַׁאֵל *divinus, ariolus,* qui de ſecretis & futuris interrogat & interrogatur.

שׁוֹאֵל *medicus,* ab aſſiduitate petendi.

Arab. מַסְאַלָה maſala *rogatio, interrogatio, quæſtio:* Plural. מַסַאִיל *quæſtiones.* Dimin. מֻסַיְאִלָה *quæſtiuncula:* Pl. מֻסַיְאִלַאת *quæſtiūculæ.*

סַאִיל *mendicus, ſupplicans:* Pl. סַאִלִין *mendici, ſupplicantes.*

II. שָׁאַל: Hiphil. הִשְׁאִיל, Chal. אַשְׁאֵל, Syr. אַשְׁאֵל *mutuatus fuit, commodavit, accōmodavit, mutuū dedit.* Ex. 12. v. 35. וַיִּשְׁאֲלוּ, Tar. וּשְׁאִלוּ *& mutuabantur*

bantur ab Aegyptijs vaſa argentea, & vaſa aurea, A
& veſtes. v. 36. *& Dominus dabat gratiã populi in oculis Aegyptiorum* וַיַּשְׁאִלוּם, Targ. וְאַשְׁאִלוּנוּן *& mutuò dabant ipſis.* 1. Sam. 1. v. 28. *Ego* הִשְׁאִלְתִּהוּ *accommodavi ipſũ Domino omnibus diebus.* Targum מְסַרְתֵּהּ *tradidi eum.* Syr. Luc. 11. v. 5. אַשְׁאִלַינִי *da mihi mutuò tres placentas.* Præter. Exod. 3. v. 22: & 11. v. 2: & 12. v. 13. 2. Reg. 6. v. 5. Hithpaël Syr. אֶשְׁתְּאֵל *averſatus eſt, ſubterfugit.* Hebr. 12. v. 25. *Ne* תִשְׁתַּאֲלוּן *averſemini eum.* Act. 20. v. 21. *Non enim* אֶשְׁתְּאֵלֶת *ſubterfugi.* Luc. 14. v. 18. *& cœperunt* לְמִשְׁתַּאָלוּ *excuſare ſe.*

B

שאם. Arab. שאם *Syria*, & hujus metropolis *Damaſcus*. Ejus quoq; urbes fuerũt חלב & חמץ.

Inde שאמי *Syrus.* Luc. 4. *Naamã* שאמי *Syrus.*

שאן. Inde שַׁאֲנַן *quievit, requievit, quietus, tranquillus, pacatus fuit:* tertiâ radicis literâ geminatâ. Jerem. 48. v. 11. שַׁאֲנַן *quietus fuit Moab à pueritia ſua.* Jerem. 30. v. 10: & 46. v. 27. וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן *& requieſces & pacatus erit.* Job. 3. v. 18. *Simul vincti* שַׁאֲנָנוּ *tranquilli ſunt.* Alij habent, שַׁאֲנָנוּ. C

Nom. שַׁאֲנָן *quietus, trãquillus:* & per metonymiam, *ſecurus, inſolens:* quòd tranquillitas homines ſecuros & inſolentes reddat: Plur. שַׁאֲנַנִּים *tranquilli, inſolentes.* Fœm. שַׁאֲנַנּוֹת *tranquillæ.* Prov. 1. *& obediens mihi habitabit ſecurè,* וְשַׁאֲנַן *& tranquillus à metu mali.* Amos 6. *væ* הַשַּׁאֲנַנִּים *trãquillis in Zion.* Targum דִּשְׁלַן שְׁלֵיָא *qui ſalvi ſunt ſalute.* Job. 21 v. 23. *Totus iſte* שַׁלְאֲנַן *tranquillus & ſalvus.* Literâ ל insertâ: aut ex שָׁלֵו וְשַׁאֲנַן compoſitum. Pſalm. 123. *multùm ſatiata eſt anima noſtra, ſubſannatione* הַשַּׁאֲנַנִּים *inſolentium.* D

Syr. Piel שַׁיֵּן *tranquillavit, pacavit, placavit, reconciliavit, in gratiã reduxit.* Coloſſ. 1. v. 22. שַׁיְנְכוֹן *reduxit vos in gratiam.* Paſſ. אֶשְׁתַּיַּנִי *placatus, reconciliatus fuit, in gratiam rediit.* 1. Theſſ. 5. אֶשְׁתַּיְנוּ *pacifici eſtote cũ ipſis.* Act. 7. v. 26. דְּנֶשְׁתַּיְנוּן *ut in gratiam rediret.*

שַׁיְנָא *pax.* Matth. 10. *ut ponam* שַׁיְנָא *pacem in terra.*

Rabb. שַׁאן *cicatrix:* Plur. שַׁאֲנִין *cicatrices.*

שאף. שָׁאַף *hauſit, attraxit* per nares aut os, traxit aërem ad os; *ſpiravit, reſpiravit, anhelavit, ſorbuit, abſorbuit, glutivit, deglutivit:* per metaphorã, *inhiavit, aſpiravit, optavit, deſideravit, expectavit, ardenter cupijt.* qui enim vehementer aliquid cupiunt, præ deſiderij & expectationis magnitudine ad os aërem trahunt ſeu reſpirant. Jerem. 14. שָׁאֲפוּ *hauſerunt aërem ſicut dracones.* Targum שְׁתַן *biberunt.* Eſa. 42. v. 13. *Sicut parturiens clamabo, ſuſpirabo* אֶשֹּׁם וְאֶשְׁאַף *& anhelabo pariter.* Eſt admi- E

ratio in corde cum anhelatione in ore. Pſalm. 119. in Pe: *Os meum aperui,* וָאֶשְׁאָפָה *& attraxi aërem:* anhelavi. Job. 7. v. 2. *Sicut ſervus* יִשְׁאַף, Targum שָׁאַף *anhelat umbram:* deſiderat. Pſal. 56. v. 2. *Quia* שְׁאָפַנִי *abſorbuit me homo:* deglutivit. Targ. שְׁפַיְנִי *conculcavit me.* Accepit pro שׁוּף & שְׁפָה *conculcavit.* Job. 36. v. 20. *Ne* תִּשְׁאַף *anheles noctè.* Targum תִּדְחַק *urgeas.* Job. 5. v. 5. וְשָׁאַף *& deglutiet prædones.* Targum וְיִבּוֹזוּן *& diripient.* Eccl. 1. *& occidit Sol, & ad locũ ſuum* שׁוֹאֵף *anhelat.* Targ. שָׁחִף וְאָזִיל *ſerpit & vadit.* Amos 8. הַשֹּׁאֲפִים *qui abſorbent pauperem.* Targum דְשַׁיְטִין *qui ſpernunt.* Lxx. τῶν κατατρίβοντων *calcantium.* Accepẽrũt pro שׁוּף *calcavit.* Qui abſumunt pauperes, donec eos humilient in terram, & ponant pulverem in caput ipſorum.

Arab. שיאף *collyrium,* pulvis oculorum: in Avicenna.

Rabb. שָׁאַף idem quod שׁוּף, *conculcavit.*

שאר. Cum puncto dextro, שָׁאַר, Chal. שְׁאַר & שְׁיַר, Arab. סאר *reliquus, reſiduus fuit, remanſit, ſuperfuit.* 1. Sam. 16. *Adhuc* שָׁאַר *reliquus eſt parvus.* Niph. נִשְׁאַר, Ch. אִשְׁתְּאַר & אִשְׁתְּיַר *relictus fuit.* Gẽ. 7. וַיִּשָּׁאֶר, Targ. וְאִשְׁתְּאַר *& relictus fuit tantùm Noë.* Ezech. 9. v. 8. וְנֵאשֲׁאַר *& relictus ſum ego:* compoſitum ex נִשְׁאַר *relictus fuit,* & אֶשְׁאַר *reliquus ero.* q. d. obſervavi quiſnã remanſiſſet, & deprehendi me ſolum remanſiſſe. Chald. Gen. 37. וַיִּוָּתֵר, Targ. וְאִשְׁתְּאַר *& relictus fuit Jaacob ſolus.* Hiphil הִשְׁאִיר, Chald. אַשְׁאַר *reliquit, reliquum, reſiduum fecit.* Deut. 2. *Non* הִשְׁאַרְנוּ, Targum אַשְׁאַרְנָא *reliquimus reſiduum.*

שְׁאָר, Chald. שְׁאָר *reliquum, reſiduum, reliquiæ, poſteritas:* Plural. Arab. סאיר *reſidua, reliqui.* Eſa. 10. v. 20. *Non addet ampliꝰ* שְׁאָר יִשְׂרָאֵל *reſiduum Iſraelis.* v. 21. שְׁאָר יָשׁוּב *reſiduum convertetur,* שְׁאָר יַעֲקֹב *reſiduum Jacobi.* h. e. שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל *reliquiæ Iſraelis.* Eſa. 14. v. 22. *& excindam Babyloniæ nomen,* וּשְׁאָר *& reliquias:* poſteritatem. ſequitur: נִין וָנֶכֶד *filium & nepotem.*

שְׁאֵרִית, &, א eliſo, שֵׁרִית, Chaldaicè שְׁאָרוּת *idem.* Gen. 47. *ut poneret vobis* שְׁאֵרִית, Targum שְׁאָרָא *reliquias in terra.* Jerem. 15. v. 11. *Si non* שֵׁרִיתִךָ *reſiduũ tuum in bonum.* Targ. סוֹפָךְ *finis tuus*

שְׁאֵר *caro animalis,* poſt vitam ipſius reliqua: Synecdoch. *eſca, cibus, victus, alimentum.* Pſ. 78. v. 20. *Num etiam cibum poterit dare, ſi parabit* שְׁאֵר *carnem populo ſuo?* Targ. מְזוֹנָא *cibum.* Lxx. τράπεζαν *menſam.* Ibidem v. 27. *& pluit ſuper eos ſicut pulverem* שְׁאֵר, Targum בִּסְרָא *carnem.* Pſ. 73. v. 26. *Defecit* שְׁאֵרִי *caro mea.* Targum גּוּשְׁמִי *corpus meum.* Prov. 11. v. 17. *& turbans* שְׁאֵרוֹ *carnem ſuam,* *crudelis*

crudelis eſt L x x. *αὐτὸ σῶμα ſuum corpus.* Aliqui libri ש ſiniſtrum habent. Exod. 21. v. 10. *Si aliam acceperit ſibi,* שְׁאֵרָהּ *carnem ejus, tegumentum ejus, & compreſſionem ejus non minuat.* Targum וְיזנה *alimentum ejus.* L x x. *τὰ δέοντα neceſſaria.* Hierō. *nuptias.* Prov. 5. v. 11. בְּשָׂרְךָ וּשְׁאֵרֶךָ *caro tua, & corpus tuum.* L x x. *Quādo conterātur σάρκες σώματός σου carnes corporis tui.* Præt. Mich. 3. v. 2, &. 3. Jer. 51. v. 35. Job. 21. v. 34. In Lege autem Moſis, ubi de conſanguinitate agitur, שְׁאֵר, Fœm. שְׁאֵרָה *propinquus* ſecundum carnē, & carnis propagationem, *conſanguineus:* caro adhærens carni hominis, *propinquitas, cognatio.* Levit. 18. v. 6. *vir vir ad omnē* שְׁאֵר *carnē.* Targ. קָרִיב *propinquum carnis ſuæ non accedet.* ibidem: שְׁאֵר *caro patris tui eſt.* Targ. קְרִיבַת *propinquitas.* Ibidē: שַׁאֲרָה *caro ſunt illæ, ſcelus eſt.* Targ. קָרִיבָן *propinqui ſunt.* Levit. 25. v. 49. *Aut* מִשְּׁאֵר, Targ. מִקָּרִיב *de propinquo carnis ejus, ex familia ejus redimet eum.* Levit. 21. v. 2. *Sed* לִשְׁאֵרוֹ, Targ. לְקָרִיבֵהּ *ad propinquum ſuum,* הַקָּרוֹב *qui propinquus eſt ei.*

מִשְׁאֶרֶת & משארת *conſperſio,* farina miſta cum aqua, *maſſa, paſta:* & *mactra, alveus,* in quo maſſa ſubigitur, ad cōficiendum panem. עִיסָה עצמה או מזון: Plur. מִשְׁאֲרוֹת *conſperſiones, cibi.* Deut. 28. v. 5, & 17. *Benedicta ſporta tua* וּמִשְׁאַרְתֶּךָ, Targum וְאַצְוָתָךְ *& mactra tua.* Exod. 8. v. 3. *Et in furnis tuis* וּבְמִשְׁאֲרוֹתֶיךָ, Targum וּבְאַצְוָתָךְ *& in mactris tuis* Exod. 12. v. 34. *& portabat populus paſtam ſuam, antequam eſſet fermentata,* מִשְׁאֲרֹתָם *conſperſiones ſuas ligatas in veſtibus ſuis.* Targ. מוֹתַר אַצְוָתְהוֹן *reſiduum conſperſionum ſuarum.*

שאר. Cum puncto ſiniſtro, שְׂאֹר, Chald. סְאַר *fermentum.* Exod. 12. v. 15. *At in die primo abolebitis* שְׂאֹר, Targ. חֲמִירָא *fermentum ex domibus veſtris.*

Arab. אנתשאר *erectio virgæ.*

שבב tria ſign. habet. I. שבב. Chal. שְׁבַב *fregit, contudit.* Mich. 2. לְשׁוֹבֵב *frangenti agros veſtros dividet:* deripienti. Piel שבב & שׁוֹבֵב *idem.* Jerem. 8. *Quare* שׁוֹבֵבָה *fregit populum iſtum Jeroſolyma?* Eſa. 47. v. 12. *ſapientia mea & ſcientia mea, ipſa* שׁוֹבְבָתֶךְ, Targ. קַלְקִילַתְךְ *fregit te:* corrupit te. Ezec. 38. v. 4 וְשׁוֹבַבְתִּיךָ *& frangam te, & dabo ſpinas in maxillas tuas.* Jerem. 50. v. 6. *montes* שׁוֹבְבוּם *fregerunt eos.* Cum irent in captivitatem ex monte in montem. Targum שִׁלְטוֹנֵיאַבְוּזוּנִין *principes ſpreverunt eos.* Ezech. 38. v. 8. *venies ad terram* מְשׁוֹבֶבֶת מֵחֶרֶב *fractam à gladio.*

Nom. שְׁבָבִים *fragmenta, fruſta.* Hoſ. 8. *Ex Iſrael enim eſt artifex, qui fecit illum, nequaquam Deus ipſe eſt, ſed* שְׁבָבִים *fragmenta erit vitulus Samariæ.* Targ. לִנְסָרֵי לוּחִין *in aſſeres tabularum.*

שְׁבִיב, Chald. שְׁבִיב *flamma, ſcintilla,* fragmentum ignis: Plur. Chal. שְׁבִיבִין *ſcintillæ.* Job. 18. *& non ſplendebit* שְׁבִיב, Targ. נִיצוֹצֵיהּ *ſcintilla ignis ejus.* Dan. 7. שְׁבִיבִין דִּי נוּר *ſcintillæ ignis.*

Arab. Luc. 1. v. 18. *Puer autē* שב *creſcebat, & confortabatur ſpiritu.*

שבאב *juventus, juvenis.* ✠ שבב *canicies.*

שְׁבִיבָה *fiſtula, tibia,* inſtrumentum muſicum. ✠ שאבב *tibicen.*

שב ſchebb, Fœm. שבה *alumen.*

II. Ch שבב idē q. יְשַׁב, *habitavit.* ✠ Rab. שְׁכֵנִים, Chald. שִׁבָבִין *vicini.* Exod. 12. *& accipiet ille* וּשְׁכֵנוֹ, Targ וְשִׁבָבֵהּ *& vicinus ejus proximus.* שִׁבָבָא *vicina.*

שְׁבִיבָתָא & שִׁבָבוּת *habitatio, vicinia.*

III. Syr. שְׁבַב *deſcendit.* Piel שבב & שרבב *demiſit, deduxit.* Luc. 5. v. 19. וְשַׁבּוּחִי *ac demiſerunt eum.* Act. 10. v. 11. וְשָׁאֵב *& deſcendens ex cœlo.*

שבא Chald. שְׁבָא *captivavit:* in שבה reperies. Propr. שְׁבָא *Seba:* in סְבָא habes.

שבה duo ſignificata habet. I. שָׁבָה, Chald & Syr שְׁבָא, Arab. סַבָא ſabi *bello cepit, captum tenuit, captivavit, captivum reddidit, duxit, abduxit, abegit* ex uno loco in alterum. Gen. 34. v. 29. *& omnes divitias eorū, & omnes parvulos eorum, & uxores* שָׁבוּ, Targ. שְׁבוֹ *abduxerunt, & diripuerunt.* Num. 24. v. 22. *Donec Aſſur* תִּשְׁבֶּךָּ, Targ. יִשְׁבְּנָךְ *captivum abducet te.* Syr. Luc. 8. *Multis enim temporibus* שבא *arripuerat eum.* Arab. Pſalm. 68 וסבא *& cepit captivitatem.* Pſalm. 106. *Qui* סבוהם *ceperant eos.* 2. Corinth. 9. v. 5. וְנִסְבֵי *& captivabimus omnem cogitationem.* Luc. 21. וִיסבון *& captivi ducētur.* Niphal נִשְׁבָּה, Chald אִשְׁתְּבָא, Syr. אֶשְׁתְּבִי *captivus ductus fuit.* Gen. 14 *& audivit Abraham, quòd* נִשְׁבָּה, Chald. אִשְׁתְּבִי *captivus abductus eſſet frater ſuus.* Chald 1. Sam. 7. *& arca Domini* נִלְקַח, Targ. אִשְׁתְּבָא *capta fuit.* Syr. Luc. 21. וְנִשְׁתְּבוֹן *& abducentur in omnem locū.*

Nom. שׁוֹבֶה *abductor:* Plur. שׁוֹבִים *abductores.* Pſalm. 137. *Quia illic interrogaverunt nos* שׁוֹבֵינוּ *abductores noſtri, verba cantici.*

שְׁבָה *captivus:* Plur. שְׁבוּיִם *captivi.*

שְׁבִי *idem.* Fœm. שְׁבִיָּה *captiva:* Plur. שְׁבִיּוֹת *captivæ.* Eſa. 52. *Surge,* שְׁבִי *ſede, Jeruſalem: ſolve vincula colli tui,* שְׁבִיָּה *captiva, filia Zion.* Gen. 31. *& abduxiſti filias meas* כִּשְׁבֻיוֹת חָרֶב, Targ. כִּשְׁבִיַּת חֲרַב *tanquā captas gladio:* bello captas. Eſa. 1. v. 27. *Zion in judicio redimetur,* וְשָׁבֶיהָ *& captivi ejus in juſtitia:* שהלכו בשבי *qui ex illa in captivitatem abierunt.* L x x. *αἰχμαλωσία αὐτῆς captivitas ejus.* Vulg *& reducent eam:* pro שוב *reduxit.* Junius: *reduces ejus.* accepit pro שוב *rediit, reverſus eſt.*

שְׁבִי Fœm. שִׁבְיָה, Arabicè סַבִי *captivitas, abductio.* Duo denotat: 1. *ipſum malum ac*

ſervitutem. Thren. 1. *Et juvenes mei abierunt* בַּשְּׁבִי *in captivitatem*. Exod. 12. *uſq. ad primogenitum* הַשְּׁבִי, Targum דִשְׁבִיָא *captivitatis*. L x x. *αἰχμαλώτιδος captiva, quæ eſt in carcere*. Deut. 21. *& removebit veſtem* שִׁבְיָהּ *captivitatis*. ¶ 2. *prædā*, quæ abducitur: ſive homines ſive res alias. Sed tamen de hominibus propriè dicitur שְׁבִי, de pecudibus מַלְקוֹחַ, de veſtibus & ſupellectile שָׁלָל. Hab. 1. *Et collegit ſicut arenam*, שֶׁבִי *captivitatē*: homines captivos. Deut. 21. v. 10. וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ, Targ. וְתִשְׁבֵּי שִׁבְיְהוֹן *& capies captivitatem ejus*: *Et videbis* בַּשִּׁבְיָה *in captivitate mulierem pulcram formâ*: in præda. B

שְׁבִית & שְׁבוּת *idem*: Pl. שְׁבוּתִים & שְׁבִיתִים *captivitates*. Jerem. 3. *& reducam* שְׁבוּת, Targ. גָּלוּת *captivitatem populi mei*: populo meo captivo libertatem reſtituā. Ezech. 16. v. 53. וּשְׁבוּת שְׁבִיתַיִךְ *& captivitatem captivitatum tuarum, in medio ipſarum*.

Arab. מַסְבִּי *captivus*.

שְׁבוֹ nomen lapidis precioſi, *achates*: Exod. 18. v. 19.

II. Arab. שבה ſchabah *ſimilis fuit, aſſimilatus, comparatus, imitatus fuit*. Pſalm. 49. שבה *ſimilis eſt jumentis*. Pſal. 35. *Quis* ישבהך *ſimilis erit tibi*? Matth. 23. v. 27. *vos* חשבהון *ſimiles eſtis ſepulcris dealbatis*. Paſſ. אתשבה *ſimilis factus eſt, imitatus eſt*. Pſalm. 10. אתשבהת *ſimilis factus ſum pellicano*. 1. Cor. 4. v. ult. *ut* תתשבהואבי *ſimiles fiatis mihi*: me imitemini. Matth. 6. v. 8. לא תתשבהוא בהכם *ne ſimiles fiatis illis*. Piel שַׁבַּה, & Hiph. אשבה aſchba *aſſimilavit, comparavit, ſimulavit, finxit, transformavit*, אשבה *aſſimilabo*. 1. Corinth. 10. v. 13. יְשַׁבְּהוֹן *transformant ſeipſos in apoſtolos*. Alc. 3. מְתַשָׁאבְהַאת. D

Nom. שבה ſchibh *typus, ſimilitudo, parabola*: Plural. שבאה *exemplaria*.

שביה *ſimilis*. ⁂ תַּשְׁבִיה *aſſimilatio, comparatio, fabula, apologus*. ⁂ מֻשְׁבַּה *aſſimilatus*. עַיְר מֻשְׁבַּה *diſſimilis*.

מתשאבה, Fœm. מתשאבהה *ſimilis*: Plur. מתשאבהין *ſimiles*.

שבאה *ſimulacra, imagīes*. ⁂ שַׁבְהָה *ſpecies, ideas*.

שבו. Chal שְׁבוֹ *putredo, caries*. ⁂ שְׁבְזִיז *ſapphyrus*.

שבח duo ſignificata habet. I. שָׁבַח, Piel. שִׁבַּח, Chaldaicè & Syriacè שַׁבַּח, Arabicè סַבַּח *cecinit, cantavit, laudavit, glorificavit, encomijs celebravit, hymnū dixit, commendavit*. Eccl. 8. וְשִׁבַּחְתִּי *& laudavi ego gaudium*. Pſalm. 147. שַׁבְּחִי *lauda, ô Jeruſalem, Dominum*. Chald. Jud. 5. וַתָּשַׁר, Targ. וְשַׁבַּחַת *& canebat Debora*. Pſalm. 117. הַלְלוּ, Targ. שַׁבַּחוּ *laudate Dominum oēs populi*. Jud. 5. *Ego* אָשִׁירָה, Targ. מְשַׁבַּחָא *canam & pſallam Domino*. Pſalm. 149. שִׁירוּ, Tar. שַׁבַּחוּ *canite Domino canticū novū*. Pſ. 33. רַנְּנוּ, Targ. שַׁבַּחוּ *jubilate, juſti*. Syr. Marc. 5. E

וַנְשַׁבְּחוּן *& laudent patrem veſtrum cæleſtem*. Joh. 17. שַׁבַּח *glorifica Filiū tuum, ut Filius* נְשַׁבְּחָךְ *glorificet te*. Arab. Pſalm. 96. סַבַּחוּא *cantate Domino*. Pſalm. 2. סבחוה *laudate eum*. Pſalm. 29. *Omnes* יסבחונה *laudabunt eum*. 1. Pet. 2. v. 12. *ut* יְסַבְּחוּן *laudent Deū*. In Alcorano: יְסַבַּח לִלַּה מַא פִי אַלסַּמַוַאת וַמַא פִי אַלאַרְץ לַהְ אַלמֻלְךְ וַלַהְ אַלחַמְד וַהוּ עַלִי כֻּלִּי שַׁי קַדִיר *laudet Deum quicquid eſt in cælo, & quicquid eſt in terra; ipſius eſt regnum, & ipſius eſt gloria, & ipſe eſt ſuper omnes res Omnipotens*. Alc. 29. סַבְּחוּ בֻּכְּרַה וַעַשִׁיָא *laudate manè & veſperi*. Matth. 26. v. 3. וסבחוא וחרגוא אלי גבל אלזיתון *& hymnum dixerunt, & exiverunt ad montem olearum*. Hithpael הִשְׁתַּבַּח, Chaldaicè אִשְׁתַּבַּח, Syr. אִשְׁתַּבַּחְ *laudatus, glorificatus fuit*. Pſalm. 106. לְהִשְׁתַּבֵּחַ, Targum לְאִשְׁתַּבָּחָא *ut lauderis in laude tua*. Syr. Matth. 6. דְנִשְׁתַּבְּחוּן *ut laudentur ab hominibus*.

Nom. שַׁבַּח *laudans*. Eccl. 4. וְשַׁבֵּחַ אֲנִי *& laudavi ego mortuos*: Adjectivum loco participij.

Chald. שׁוּבַח, & שִׁבְחָא, & תִּשְׁבַּחְתָּא, & תשבוחא *laus, encomiū, gloria, canticum*: Plural. תִּשְׁבּוּחָן & תִּשְׁבְּחָן *cantica, laudes*.

מְשַׁבַּח *glorioſus*. ⁂ שבוחא *deliciæ*.

Rabb. מְשׁוּבַּח *bonus*: מְשׁוּבַּחַת *bona*.

Arabic. תַסְבִּחַה, & סַבְּחַה, & סֻבְחַאן *laus*: Plur. תַסַאבִּיח *laudes*. In Avic. סֻבְחַאן אללה אחסן אלחאלקין ואחכם אלחאכמין *laus Deo optimo factorum, & ſapientiſſimo ſapientum*.

סַבּוּח & מֻסַבַּח *laudabilis*.

אִנְסִבַּאח *præſtantia*.

II. Piel שִׁבַּח, Hiphil הִשְׁבִּיחַ, per antiphraſin, *compeſcuit, depreſſit, repreſſit, humiliavit*: quòd laudib. animi mitigentur. Piel Prov. 29. v. 11. *Omnem iram ſuam proferet ſtultus: ſed ſapiens tandem* יְשַׁבְּחֶנָּה *compeſcet eam*. Targ. מַחְשֵׁל *domat*: deprimit. Pſ. 89. *In elevando procellas ſuas tu* תְּשַׁבְּחֵם, Targ. תְּמַאכְּנוּן *deprimes eas*. Hiphil Pſalm. 65. v. 8. מַשְׁבִּיחַ, Targ. מְמַאִיךְ *compeſcens ſonitum maris*.

Rabb. השביח *ſapidum & melius reddidit*.

Arabic. סבחא *ſalſugo*.

סבוח *ſenes*.

שבט. Inde שֵׁבֶט & שִׁבְטָא, Chald. שְׁפַט, & שׁוּפְטָא, & שַׁרְבִיט, Arab. סִבְט ſibt *virga, baculus*, qui naſcitur ex arbore, aut radice arboris, *ſcipio*: Plur. שְׁבָטִים, Chald. שִׁבְטִין, Syr. שַׁבְטִין: Itē Chald. שׁוּפְטִין & שַׁרְבִיטִין, Arab. אַסְבַּאט *virgæ, baculi*. Eſa. 28. *& cimminū* בַּשֵּׁבֶט, Targ. בְּמַחְבּוּטָא *in flagello*. Pſ. 2. *conteres eos* בְּשֵׁבֶט, Targ. בְּחוּטְרָא *baculo ferreo*. Exod 21. *Et ſi percuſſerit aliquis ſervum ſuum vel ancillam ſuam* בַּשֵּׁבֶט *baculo, ut moriatur ſub manu eius*. Targ. בְּשׁוּלְטָן *poteſtate*. Reſpexit ad ſignificationē figuratam. Ezech. 20. v. 37 *& traducam*

vos

tus ſub חַשֵּׁבֶט *baculo*. Levit. 27. *Omne quod tranſierit ſub* חַשֵּׁבֶט, Targ. חוטרא *baculo*. Sicut oves numerantur baculo. Qui habet agnos aut vitulos, ita ſeparat decimam: congregat agnos aut vitulos in caulam, & facit januam adeo anguſtam, ut duo ſimul egredi nequeant: Et collocat ipſorum matres foris, quæ clamant, ut vocem ipſarum audiant agni, & egrediantur unus poſt alium ad matres: & incipit numerare baculo, unus, duo, tres, quatuor, &c. & decimum egredientem percutit baculo rubrica infecto, & dicit: *iſta eſt decima*. Proverb. 10. וְשֵׁבֶט, Targ. וְשוּקפָא *& virga ſuper dorſum deficientis corde*. Ezech. 19. שִׁבְטֵי מֹשְׁלִים *baculi regum*: qui manu ſua tenent baculos diſciplinæ. ¶ Deinde, שֵׁבֶט *ſceptrum*, inſigne regium. Sceptrum enim, quod priſci reges, majeſtatis & ſeveritatis gratia, manu tenebant, baculus erat. Et per Metonymiam, *regnum, dominium, poteſtas, juriſdictio, imperium*, cujus ſignum erat ſceptrum. Eſa. 14. *Fregit Dominus* מַטֵּה *baculum impiorum*, שֵׁבֶט *ſceptrum dominantium*. Targ. שׁוּלְטָן *poteſtatem*. Amos 1. verſ. 8. *Et excindam habitatorem ex Aſdod*, וְתוֹמֵךְ שֵׁבֶט *& tenentem ſceptrum ex Aſcalon*. Targum וְעָבֵד שׁוּלְטָן *& facientem poteſtatem*. Geneſ. 49. *Non auferetur* שֵׁבֶט *ſceptrum de Juda*. Targ. עָבֵד שׁוּלְטָן *faciens poteſtatem*. Lxx. ἄρχων *princeps*. Pſalm. 45. וְשֵׁבֶט *& ſceptrum rectitudinis, eſt* שֵׁבֶט *ſceptrum regni tui*. 2. Sam. 7. *An verbum locutus ſum cum uno* שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל *ſceptrorum Iſraëlis, quæ juſſi paſcere populum meum Iſraelem?* principum, regum. Pro quo habetur, 1. Paral. 17. שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל *judicum Iſraëlis*. Eſa. 10. verſ. 5. *Væ Aſſur*, שֵׁבֶט *baculus furoris mei*. Targ. שָׁלְטָן *dominium*. Zach. 10. v. ult. וְשֵׁבֶט *& ſceptrum Aegypti auferetur*. Targ. וְשָׁלְטָן *& dominium*. ¶ Tertiò, שֵׁבֶט *tribus*, quæ ex uno patre tanquam baculus ex una arbore, enata eſt: ſicut duodecim שְׁבָטִים *tribus*, ex uno patre Jacobo, tanquam duodecim baculi ex una arbore, natæ ſunt. Eſtque שֵׁבֶט *tribus*, major quàm מִשְׁפָּחָה *familia*. Jud. 18. verſ. 19. *An bonum eſt eſſe te ſacerdotem* לְבֵית *domui viri unius, aut eſſe ſacerdotem* לְשֵׁבֶט *tribui*, וּלְמִשְׁפָּחָה *& familiæ in Iſrael?* Tota tribus Dan non erat niſi familia una, ſicut ſcribitur: *Et filij Dan* חוּשִׁים *Huſim*. Populus erat diſtributus in duodecim שְׁבָטִים *tribus*: & שֵׁבֶט *tribus* in מִשְׁפָּחוֹת *proſapias*: מִשְׁפָּחָה *proſapia* autem in בָּתִּים *domos* ſeu *familias*. Numer. 26. numeratur populus juxta tribus, & cuilibet tribui מִשְׁפָּחוֹת adduntur: ut tribus Ruben quatuor מִשְׁפָּחוֹת, quæ à quatuor filijs Ruben denominantur. Prima ab חֲנוֹךְ dicitur מִשְׁפַּחַת הַחֲנֹכִי: Et ſic cæteræ. vide. שבט בנימן הירחי משפחות גדולות שהיו בתי אבות. Geneſ. 49. *Omnes iſtæ* שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל Targ. שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל *tribus Iſraelis duodecim*. Jud. 21. *Quilibet* לְשִׁבְטוֹ וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ *ad tribum ſuam & ad familiam ſuam*. ¶ Interdum שְׁבָטִים ſignificat מִשְׁפָּחוֹת *familias*: cùm certæ tribus nomen additur. Jud. 20. *Et miſerunt* שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל *tribus Iſrael viros in omnibus* שִׁבְטֵי בִנְיָמִן *tribubus* ſeu *familijs Benjamin*. Deuter. 1. verſ. 13. *Et notos* לְשִׁבְטֵיכֶם *tribubus veſtris*. Lxx. τοῖς κριταῖς ὑμῶν *judicibus veſtris*. acceperunt pro לְשֹׁפְטֵיכֶם, ob literarum בּ פּ ſimilem ſonum. Eſa. 19. *Seduxerunt Aegyptum*, פִּנַּת שְׁבָטֶיהָ *angulus tribuum ejus*. Targum רַבְנֵי פִלְכָהָא *principes regionum ejus*. ¶ Quartò, שֵׁבֶט metaphoricè, *percuſſio, punitio, plaga*, quæ fit baculo aut flagello, *caſtigatio*. Job. 9. *Auferat à me* שִׁבְטוֹ *baculum ſuum*. Targ. מַחְתֵּיהּ *plagam ſuam* magnum, innuit neminem hominum tantam habuiſſe plagam, quantam Job. Job. 21. *Non eſt* שֵׁבֶט *baculus Dei ſuper illis*. Targ. מָחָת *plaga*: calamitas, ultio divina. 2. Sam. 7. *Et arguam eum* בְּשֵׁבֶט *baculo hominum*. Targum בְּמַלְקוּת *percuſſione*. ¶ Quintò, שֵׁבֶט *cuſpis* ex baculo facta, cujus caput erat acutum & lamina ferrea munitum. 2. Sam. 18. *Et accepit tres* שְׁבָטִים *baculos in manu ſua, & infixit illos in cor Abſalonis*. Targ. נִסְּסִין *lanceas*. Lxx. τρία βέλη *tria jacula*. ¶ Sextò, שֵׁבֶט *calamus* ex baculo factus, aut baculo ſimilis. Jud. 5. verſ. 14. *De Zabulon trahentes* בְּשֵׁבֶט סֹפֵר *cum baculo ſcribæ*: ſtudijs dediti. Targ. בְּקוּלְמוּס *cum calamo*.

Rabb. שׁוֹבֵט *excutiens baculo lanam*, vel *qui lanam carminat*: item *virga* ſeu *ſpatula textoris*.

שִׁבּוּטָא ſpecies piſcis magni, *thynnitius, thynnus*.

Syr. שַׁבֵּט *duxit, produxit, extendit*, opus ductile fecit ex auro & ære.

שְׁבָט *Schebat* menſis undecimus, Januario reſpondens. חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט *decimusquintus Schebat*.

Arab. سبط אַלְמֻלךְ ſabt almeluch *baculus regum*. אסתבטוא *continuarunt*. Johan. 8.

שבך. שְׂבָךְ cum puncto ſiniſtro, idem quod סְבָךְ, *denſitas, perplexitas rei cujuscunq;*. 2. Sam. 18. verſ. 9. *Et ingreſſus eſt mulus ſub* שׂוֹבֶךְ הָאֵלָה, Targ. סוּבָא (נ״א סוּבָא) דְבוּטְמָא *perplexitatem quercus*: ramos quercus intricatos & perplexos. Et detentum ibi fuit caput ejus crinibus abundans.

שְׂבָכָה, Arab. שִׁבְכָה *perplexitas, res perplexa:* Pl. שְׂבָכִים, Foem. שְׂבָכוֹת *perplexa.* Tria autē ſignificat: 1. *Rete.* Job. 18. *Quoniam mittetur* בְּרֶשֶׁת *in ſagenam pedibus ſuis, & ſuper* שְׂבָכָה, Targ. סְרִיגְתָּא *reti ambulavit.* LXX. ἐν δικτύῳ *in reti.* Arab. Plur. אשבאך *retis.* Matth. 4. v. 21. יחיצאן שבכתמא *reficiebant retia ſua.* ¶ 2. *Reticulum, cancelli, tranſenna*, ferramenta lignaq; reticulato textu. *Feneſtra ferrea* aut *lignea*, ſeu id quod ex vectibus ferreis aut ligneis rectis & transverſis fit in feneſtra aut janua. 2. Reg. 1. *Et cecidit Achazias* בְּעַד הַשְּׂבָכָה, Targ. מִן סְרִיגְתָּא *per reticulum in cœnaculo ſuo, quod habebat in Samaria.* B Cancelli ſuperioris cœnaculi, per quos lux in domū cœnaculo ſubjectam delabebatur, vetuſtate emarcuerant, & rex ſuper eis incedens, illis fractis deorſum gravi colliſione decidit. Arab. שבאך חריד *cancelli ferrei.* ¶ 3. *Vitta, conopeum*, conſtans filis ad modum retis contextis. 1. Reg. 7. v. 18. *Super* הַשְּׂבָכָה *vitta una ad tegendum coronas.* Ibidem v. 17. שְׂבָכִים מַעֲשֵׂה שְׂבָכָה *reticula opus retis:* vittæ. Ibid. v. 41. שְׂבָכוֹת *vittæ duæ.* C

Rabb. שְׂבָכָה *meſenterium.*

Ar. inſuper שִׁבְכָה *cratis ferrea*, craticula.

Rabb. אסתבך, Arab אשתבך *implicatus fuit.* Pſal. 20. אשתבכוא *implicati ſunt & ceciderunt.*

Rabb. מְסֻבָּךְ *implicatus, perplexus.*

שׂוֹבֶךְ *ramus denſus:* Item *columbarium* inſtar rami perplexi factum.

שַׂבְּכָא *ſambuca*, inſtrumentum muſicū.

Ar. שַׁבַּךְ *irretivit, retibus circūdedit.* מתשבך *irretitus.* מְשַׁבַּךְ *tranſennatus.*

הַשְׁבִּיךְ *paries lapideus* aut *lateritius:* Plural. D תַשְׁאבִּךְ *parietes.*

מְשַׁבֵּךְ *fiſcella, caniſtrum, calathus.*

שַׁבַּךְ *ſubijt, repſit, perrepſit.*

שבל duo ſignificata habet. I. Inde שֹׁבֶל *capillus* ex fronte in maxillas deſcendens, *crines propenduli.* Eſa. 47. *Revela cincinnos tuos, denuda* שֹׁבֶל *crines propēdulos.* LXX. πολιὰς *pilos canos.*

שְׁבִיל, Arab. סַבִּיל *ſemita, via, meatus, actus:* Plur. שְׁבִילִים, Arab סבל *via.* Pſal. 77. *In mari* דַּרְכֶּךָ *vis tua,* וּשְׁבִילְךָ *& ſemita tua in aquis multis.* Jer. 18. v. 15. *Et fecerunt eos impingere in vijs ſuis,* שְׁבִילֵי עוֹלָם *ſemitis ſeculi.* ſubintellige E לְטוֹב *ut relinquerent me.* Arab. Matth. 3. v. 3. *Et parate* סַבִּילָה *viam ejus.* ¶ Rabb. בִּשְׁבִיל *propter.* בִּשְׁבִיל כָּךְ *propterea.* Arab. עַלִי סַבִּיל *juxta viam, ad modum* עָאבִר סַבִּיל *tranſiens viam*, viator, peregrinus אִבְן אַלסַבִּיל *filius viæ*, idem.

שִׁבֹּלֶת, Chald. שִׁבּוֹלָא, Arab. סבל *fluxus, flumen*, via aquæ multæ, fortis fluminis curſus. Jud. 12. *Dic, quæſo,* שִׁבֹּלֶת *flumen, & dicebat* סִבֹּלֶת *ſibboleth, & non rectè poterat ita dicere.* Ephratæi literam ש *Sch* proferre non

A poterant, ſed ejus loco ס *ſ* proferebant: vel ob aërem, vel ob loci influentiam. Et hinc apparet fuiſſe tunc punctum jamin, & per conſequens alia quoq; puncta. Pſ. 69. v. 3. וְשִׁבֹּלֶת *& flumen inundavit me.* Ibid. *Ne inundet me* שִׁבֹּלֶת מַיִם *fluxus aquarum.* Tar. *Ne captivum abducat me rex fortis, qui comparatus eſt* לְווֹשָׁא דְמַיָּא *alveo aquarum.* Eſa. 27. v. 12. *Excutiet Dominus* מִשִּׁבֹּלֶת הַנָּהָר *à fluxu fluminis uſq; ad torrentem Aegypti.* ſc. סַבַּטְיוֹן, juxta Hebræos. ¶ Deinde per Metaphoram, שִׁבֹּלֶת, Chald. שִׁבּוֹלָא, Syr. שֶׁבֶלְא, Arab. סֻבּוּלָה *ſpica frumenti:* Plur שִׁבֳּלִים, Chald. שִׁבּוֹלִין, Syr. שבלין, Arab. סַבּוּל *ſpica.* Job. 24. v. 24. *Et ſicut* רֹאשׁ שִׁבֹּלֶת *caput ſpicæ excindentur:* quod in ſumma ſpica matura, minus eſt quàm granum: *Frit* Varroni. Geneſ. 41. *Et ecce ſeptem* שִׁבֳּלִים, Targ. שִׁבְּלִין *ſpicæ aſcendebant in calamo uno.* Zach. 4. v. 11. *Quid duæ* שִׁבֲּלֵי הַזֵּיתִים *ſpicæ olearum?* duo ramuſculi, qui erant pleni olivis, ſicut ſpicæ ſunt plenæ granis tritici: Metaphora. Rabb. שִׁבֹּלֶת שׁוּעָל *ſpica vulpis*, panicum. שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ, Arab. סֻנְבֻּל אַלְנַרְדִּין *ſpica nardi.*

Arab. סֻנְבֻּל ſunbal, Matth. ſeubel & ſtumbel, Hiſpan. Azumbar, ex Arab. *ſpicæ* Plur. סַנָאבֵל & סֻנְבֻּלַאת *ſpicæ.* Luc 6. *Diſcipuli ejus* יַקְטַע וְאַלסַנָבֵל *vellebāt ſpicas.* אַלסֻנְבֻּל אַטִּיב aſſumbul atib *ſpica odorata*, ſpica nardi. סֻנְבֻּל הִנְדִּי ſunbal hindi *ſpica Indica*, arbor. ¶ אַלסֻנְבֻּלָ *ſignum virginis* in Zodiaco, à ſpica.

סַנְבַּל *inſpicavit*, in modum ſpicæ acuit.

סבל *panniculus oculi.*

Rabb שְׁבִילִים *nervi*, quibus adhærent teſticuli, in quibus ſemen coquitur, חוּטֵי הַבֵּיצִים *fila teſticulorum.*

II. Arab. שבל ſchibl *catulus leonis:* Plur. אַשְׁבַּאל *catuli leonum*, leunculi.

שבם Inde Jer. 48. v. 32. *Vitis* שִׂבְמָה *Sibma:* vide.

שבס Inde שְׁבִיס, idem quod תַּשְׁבֵּץ, literis ס׳צ permutatis, *ocellatum, ornamentum*, quod tibijs applicatur: Plur. שְׁבִיסִים *ocellata.* Eſa. 3 v. 17. *In die illa removebit Dominus ornatum calceamentorum* וְהַשְּׁבִיסִים *& ocellata:* veſtes ocellatas.

שבע. Cum puncto dextro שָׁבַע. Inde Niphal נִשְׁבַּע *juravit.* Pſ. 110. נִשְׁבַּע *Juravit Dominus, nec pœnitebit eum.* Geneſ. 25. *Et dicebat Jacob,* הִשָּׁבְעָה, Targ. קַיֵּים *jura mihi hodie.* וַיִּשָּׁבַע, Targ. וְקַיֵּים *& jurabat illi.* Eſa. 54. נִשְׁבַּעְתִּי *juravi, quod nolim iraſci contra te.* Hiph. הִשְׁבִּיעַ, Ch. אַשְׁבַּע *adjuravit*, jusjurandū ab aliquo exegit. Gē. 24. וְאַשְׁבִּיעֲךָ, Tar. וַאֲקַיֵּים עֲלָךְ *& adjurabo te per Dominum Deum cœli.* Ibid. וַיַּשְׁבִּיעֵנִי, Targ. וְקַיֵּים עֲלַי *& adjuravit me dominus meus.* Joſ. 2. מִשְּׁבֻעָתֵךְ, Targum מִמּוֹמָתִךְ *à juramento tuo, quo*

tuo, quo הִשְׁבַּעְתָּנוּ, Targ. קְיָמָה תְלָנָא *adjuraſti* A
nos.

Nom. שְׁבוּעָה, Foem. שְׁבוּעָה, Chald. שְׁבוּעָא, &, ע abſorpto, שבותא *juramentum*, q. coram ſeptem teſtibus factum: *votum:* Plural. שְׁבֻעִים, Foem. שְׁבֻעוֹת *juramenta*. Deut 7. *Et propterea quòd cuſtodit* הַשְּׁבֻעָה, Targ. קְיָמָא *juramentum, quod* נִשְׁבַּע, Targ. קַיֵּם *juravit patribus veſtris.*

שֶׁבַע, Foem. שִׁבְעָה *idem*. Gen. 26. v. 33. *Et vocavit illum puteum* שִׁבְעָה, Targ שְׁבוּעָא, Lxx. ὅρκος *juramentum: Propterea nomen urbis* בְּאֵר שֶׁבַע *puteus juramenti, uſq; in hunc diem*. Præcedit, v. 31. וַיִּשָּׁבְעוּ, Targ. וְקַיִּמוּ *& jurabant vir* B
fratri ſuo. Sed Hier. habens *abundantiam*, accepit pro שִׁבְעָה *ſatietas*, cum puncto ſiniſtro. Juramenti autem forma apud Judæos hæc eſt: Juramentum præſtans, tenet librum Legis brachio ſuo, & linguâ ſanctâ jurat in hunc modum: Ego juro per Deum Iſraëlis, per eum qui dicitur Clemens & Miſericors, quòd huic nihil debeam. Judices dicunt: Nos adjuramus te per Deum, aut per eum qui appellatur C
Miſericors, quòd nō ſit in manu tua quicquam. Et ipſe reſpondet, Amen.

שֶׁבַע, Chald. שְׁבַע, Arab. סַבַע: Maſc. שִׁבְעָה, Chald. שִׁבְעָא, Arab. סבעה *ſeptem:* Plural. שִׁבְעִים, Chald שִׁבְעִין, Arab. סבעון *ſeptuaginta.* Gen. 5 שֶׁבַע, Targ. שְׁבַע *ſeptem annos*. Ibid. *Et vixit Kenan* שִׁבְעִים, Targ. שִׁבְעִין *ſeptuaginta annos*. Job. 42. *Et fuerunt ipſi* שִׁבְעָנָה *ſeptem filij:* Cum נ epenthetico. Targ. אַרְבְּסַר *quatuordecim*. quaſi נ duplicationem numeri indicaret. Sed ſequitur: *Et tres filiæ*. Nec igitur D
filiorum, nec filiarum numerus, ut pecorum, geminatur: quia in primo capite dicuntur ruinâ perijſſe הַנְּעָרִים *pueri*, hoc eſt, ſervi, non filij & filiæ. ¶ Deinde, שֶׁבַע *ſeptē, multū:* quòd omnes dies mundi ſint ſeptimanæ. Jer. 15. *Quæ peperit* הַשִּׁבְעָה *ſeptem:* plurimos liberos. Eſa. 4. *Apprehendent* שֶׁבַע *ſeptem mulieres in uno viro.* ¶ Et cum verbo adverbiaſcit. Pſal. 119. in Schin: שֶׁבַע, Targ. שְׁבַע זִמְנִין *ſeptem vicibus in die laudavi te:* ſepties, ſæpiùs, frequenter. Lev. 26. *Et addam ſuper vos plagā* שֶׁבַע *ſepties ob peccata veſtra*. Prov. E
24. *Quia* שֶׁבַע *ſepties cadet juſtus.*

שְׁבִיעִי, Chald. שְׁבִיעָי, Arab. סאבע *ſeptimus*. Foem. שְׁבִיעִית, Chald שְׁבִיעָאָה, Arab. סאבעה *ſeptima*. Gen. 2. *Et conſummavit Deus in die* הַשְּׁבִיעִי, Targ. שְׁבִיעָאָה *ſeptimo opus ſuum:* die ſeptimo imminente. Lxx. τῇ ἕκτῃ *ſexto:* Ne quid videatur Deus feciſſe die ſeptimo. Unus ex tredecim locis, quos Lxx. mutâſſe ſcribitur.

שִׁבְעָתַיִם, Chald. עַל חַד שׁוּבְעָא *pro uno ſeptem.*

Arab. אלי אחר סבעה *ſeptuplum*. Eſa. 30. *Et erit lux lunæ ſicut lux ſolis: Et lux ſolis erit* שִׁבְעָתַיִם *ſeptupla*. ſequitur declaratio: *Sicut lux* שִׁבְעַת יָמִים *ſeptem dierum*. Pſ. 79. *Redde vicinis noſtris* שִׁבְעָתַיִם, Targ. חַד עַל שׁוּבְעָא *unum pro ſeptē*. Pſalm 12. verſ. 7. *Defæcatum* שִׁבְעָתָיִם, Targ. שִׁבְעָתִי זִמְנִין *ſeptem vicibus*. Gen. 4. *Omnis qui occiderit Kain*, שִׁבְעָתַיִם *ſeptuplum vindicabitur*. Targ. לְשִׁבְעָא דָרִין *ad ſeptem generationes*. Prov. 6. v. 31. *Et inventus reddet* שִׁבְעָתָיִם *ſeptuplum*. Targ. חַד בְּשִׁבְעָא *unum per ſeptem*. 2. Sam. 21. *Et ceciderunt* שִׁבְעָתִים *ſeptem illi ſimul*. Scribitur שִׁבְעָתִים, ſed legitur שִׁבְעָתָם *ſeptem ipſi.*

שָׁבוּעַ, Arab סבוע *ſeptimana, hebdomada:* Dual. שְׁבֻעַיִם *duæ ſeptimanæ*. Plur. שָׁבֻעִים, Foem. שָׁבוּעוֹת *ſeptimanæ*. ſervato cametz ad differentiam שְׁבֻעִים *juramenta*. Arab. Luc. 18. *Jejuno duobus diebus* בסבוע *in ſeptimana*. Eſt autem ſeptimana in Scriptura dierum & annorum. Dierum: Gen. 29. *In* שְׁבֻעַ הוּאת, Targ. שׁוּבְעָתָא דָא *ſeptimanam iſtius*, ſc. Leæ. Septem enim erant dies convivij nuptialis. Lev. 12. v. 5. *Et immunda erit* שְׁבֻעַיִם *duabus ſeptimanis*. Targ. אַרְבְּעַת עסר *quatuordecim diebus*. Lxx. δὶς ἑπτὰ ἡμέρας *bis ſeptem dies:* Annorum: Dan. 9. שָׁבֻעִים שִׁבְעִים *ſeptimanæ ſeptuaginta*. hoc eſt, 490. anni. Ibidem *Et confirmabit fœdus multis* שָׁבוּעַ *ſeptimana una, & in dimidio* הַשָּׁבוּעַ *ſeptimanæ abolebit ſacrificium & oblationem*. Porrò numerus ſeptenarius electus fuit ad dies, annos, & annorum ſeptimanas. Septimus dies eſt שַׁבָּת *Sabbathum*. Exod. 23. *Sex diebus facies opus, & in die* הַשְּׁבִיעִי *ſeptimo quieſces*. Annus ſeptimus eſt שְׁמִטָּה *dimiſſio*, ſeu שַׁבָּת *Sabbathū terræ*. Exod. 23. *Sex annis ſeminabis terram tuam, & colliges proventum ejus, & ſeptimum dimittes liberum*. Et in ſeptimanis annorum ſeptima שְׁמִטָּה *dimiſſio*, eſt יוֹבֵל *jubilæus*. Lev. 25. *Et numerabis tibi ſeptem Sabbatha annorum ſepties, & erunt tibi dies ſeptem Sabbathorum anni, novem & quadraginta anni. Et quinquageſimus eſt Jubilæus.* Inde ſunt Septimanæ annorum, in Daniele.

Arab. סבאע ſuba *ſeptangulus.*

אסבוע *ſeptimana:* Plur. אסאביע *ſeptimanæ.*

Propr. אֱלִישֶׁבַע filia Amminadab: quæ vidit cum magno gaudio, quòd 1. maritus ipſius Aharon fuit ſummus ſacerdos. 2. hujus frater Moſes, princeps populi. 3. filij ipſius ſacerdotes. 4. frater ejus Nahaſſon dux tribuum: vide.

שׂבע Cum puncto ſiniſtro, שָׂבַע, Chald. שְׂבַע, Syr. סְבַע, Arab. שבע ſchaba *ſatiatus, ſaturatus fuit, ſatur factus eſt, impletus fuit, abundavit*. Deut. 31. *Et comedet*, וְשָׂבַע *& ſatiabitur, & pingueſcet.*

Digitized by Google

gueſcet. Hoſ. 13. verſ. 6. *Juxta paſtum ipſorum* A וַיִּשְׂבָּעוּ, Targ. וּסְבַעוּ *& ſaturati ſunt*; שָׂבֵעוּ *ſaturati ſunt, & elevatum fuit cor ipſorum*. Eſa. 1. v. 11. שָׂבַעְתִּי *ſatiatus ſum holocauſtis arietum*. Lxx. πλήρης εἰμὶ *plenus ſum*. Pſ. 88. *Quia* שָׂבְעָה *ſatiata eſt in malis anima noſtra*. Syr. Joh. 6. *Et poſtquam* סְבַעוּ *ſaturati ſunt*. Matth. 5. *Illi* נִסְבְּעוּן *ſatiabuntur*. Arab. Pſal. 117. שבעה *abundat miſericordia tua*. 2. Cor. 8. v. 14. *Gratiam Dei, quæ* שבעת *abundat ſuper nos*. Pſal. 17. ואשבע *& ſatiabor, cùm apparuerit gloria tua*. Pſal. 33. *Et in fame* ישבעהם *ſaturabit eos*. Rom. 8. *Effuſa eſt* והשבע *& exundavit gratia*. Piel שַׂבַּע, Chald. B & Syr. סבע *ſatiavit, ſaturavit*. Pſal. 90. שַׂבְּעֵנוּ *ſatia nos manè bonitate tua*. Syr. Matth. 15. v. 33. דְנַסַבַּע *ut ſatiemus turbam hanc*. Hiphil הִשְׂבִּיעַ, Chald. אַשְׂבַּע, Arab. אַשְׁבַּע *ſatiavit, cibavit*. Pſal. 107. verſ. 9. *Quia* הִשְׂבִּיעַ *ſatiavit animam ſitientem*. Arab. Matth. 15. verſ. 33. ישבעהוא אלגמע *ſatiabit turbam iſtam*. Luc. 1. verſ. 53. אַשְׁבַּע אַלְגִיאַע מִן אַלְחִירַאת *ſatiavit eſurientes bonis*.

Nom. שָׂבֵעַ, Arab שאבע *ſatur*: Plur. שבעים *ſaturi*. Foem. שבעה *ſatura*. Gen. 25 *Senex* C ושבע *& ſatur*. Targ ושבע יוֹמִין *& ſatur dierum*. Lxx. καὶ πλήρης ἡμερῶν *& plenus dierum*. Pro quo, Geneſ. 35. *Senex* ושבע ימים *& ſatur dierum*. Plaut. in Sticho: *Hæ res vitæ me, ſoror, ſaturant*.

שָׂבָע, & שֹׂבַע, & שבעה, Chald שבען. Arab. שִׁבַע *ſatietas, abundantia*. Eccl. 5. וְהַשָּׂבָע *& ſatietas eſt divitis, & non ſinit eum dormire*. Pſ. 16. שבע *ſatietas gaudiorum cum facie tua*. Prov. 3. *Et implebuntur horrea tua* שבע *ſatietate*. Lxx. πλησμονῆς σίτου *abundantia frumenti*. D

Arab. משבע *cibator, in ſcator*.

אַשְׁבַּע *cibavit aves aut piſces*.

שבץ. שָׁבַץ. Inde Piel שבץ *ocellavit, veſtem oculis plenam texuit*. Exod. 28 וְשִׁבַּצְתָּ, Targ. ותרמץ *& ocellabis tunicam byſſi*: oculis plenam texes. Ibid. *Et ordo quartus chryſolithus, & onychinus, & jaſpis* מְשֻׁבָּצִים, Targ. מְרַמְּצִין *ocellati auro erunt*.

Nom. שָׁבָץ *tremor*, nomen morbi ex vulnere ſeu percuſſione gladij. 2. Sam. 1. *Occide me, quia apprehendit me* שָׁבָץ, Targ. רְתִיתָא *tremor*. E

תַּשְׁבֵּץ *ocellatio*. Exod. 28. *Et tunica* תַּשְׁבֵּץ, Targ. מְרַמְּצָא *ocellata*: auro intertexta: habēs circulos aureos, quales aranea texit. Erat veſtis longa, *manicata*, qua totum corpus, præter caput & collū induebatur, ex ſimplici byſſi materia confecta, ita tamen cōtexta, ut oculorum figuras continuis contiguisq; ordinibus referret. Dicitur & *veſtis ſcutulata*, quibusdam circulis quaſi ſcutulis diſtincta, quales in aranearum telis

A viſuntur. Differunt רקמה diverſis coloribus, פַּסִּים plurimis licijs, & תַּשְׁבֵּץ circulis texta: vide ſuis locis.

מִשְׁבְּצוֹת *ocellationes, capſulæ*, loca pro includendis lapidibus facta, *palæ annuli, ſedes*, in quibus gemmæ inſeruntur. Exod. 28. v. 14. *Et pones catenas complicatas ſuper* מִשְׁבְּצוֹת, Targum מְרַמְּצָן *capſulis*.

שבק. Chald. & Syr. שְׁבַק *reliquit, dereliquit, dimiſit*. de uxore, *repudiavit, expulit*: de peccato & debito, *remiſit, condonavit, propitius fuit, indulſit*. Chald. Dan. 4. *Radices ejus in terra* שְׁבֻקוּ *relinquite*. Pſ. 22. *Deus meus, Deus meus,* B *quare* עֲזַבְתָּנִי, Targum שְׁבַקְתָּנִי *dereliquiſti me*. Quod Evangeliſtæ σαβαχθανί expreſſerūt. Pſ. 105. *Non* הִנִּיחַ, Targ שְׁבַק *permiſit hominem opprimere eos*. Gen. 4. *Major eſt iniquitas mea* מִנְּשׂא, Targ. מִלְּמִשְׁבַּק *quàm ut remitti queat*. Gen. 18. *Nec* תִשָּׂא, Targ. תִשְׁבּוֹק *remittes huic loco*. Geneſ. 50. *Obſecrò*, שָׂא, Targ. שְׁבֻק *remitte, quaſò, transgreſſionem fratrum tuorum*. Syr. Joh. 4. v. 28. ושבקת *& reliquit hydriam ſuam*. Mat. 6. *Sicut & nos* שְׁבַקְן לְחַיָּבַין *remittimus debitoribus noſtris*. Marc. 10. v. 2. דנשבוק *ut dimittat u-* C *xorem ſuam*. Niphal. אִשְׁתְּבַק, in Daniele הִשְׁתְּבַק, Syr. אֶשְׁתְּבַק *relictus, derelictus, dimiſſus, remiſſus fuit*. Chald. Dan. 2. *Populo alteri* תִשְׁתְּבַק *relinquetur*. Syr. Joh. 20. verſ. 22. *Si* דְּנִשְׁתַּבְקוּן *remiſeritis alicui peccata*, תִשְׁתַּבְקוּן *remittentur ei*. Luc. 21. *Non* תִשְׁתְּבַק *relinquetur lapis ſuper lapidem*.

Nom. שְׁבִיק *derelictus*: Foem. שְׁבִיקָא *derelicta, repudiata*.

שָׁבוֹק *dimiſſor, condonator*.

D שׁוּבְקָן, & שִׁבְקָן, & שְׁבִיקוּת *remiſſio, indulgentia, dimiſſio, repudium*. אִגֶּרֶת & כְּתָבָא שׁוּבְקָנָא שְׁבוּקִין *libellus repudij*.

שַׁבְקִין, Syr. שׁבוּקִין *rami, propagines*. Ezech. 17. *Et faciebat* בַּדִּים. Targ שִׁבְקִין *ramos*.

שבוקא *baculus, ſcipio*.

שבר duo ſign. habet. I. cum puncto dextro, שָׁבַר, Chald. & Syr. תְּבַר, 1. *fregit, rupit, diſrupit, res duras comminuit*. metaphoricè. 2. de corde, ſpiritu vel animo, *triſtavit, contriſtavit, dolore affecit*. 3. de ſuperbia, *humiliavit*. 4. de fame & ſiti, *ſedavit, depulit, ſuſtulit*. 5. de rebus obſcuris, *ſolvit, explicavit, interpretatus fuit*. E 6. de bello aut decreto, *abolevit*. Pſalm. 69. verſ. 19. *Opprobrium ſeu convicium* שָׁבְרָה *fregit cor meum, & dolore affectus ſum*. Lxx. προσεδόκησεν *expectavit*. Legerunt שִׂבְּרָה, à שִׂבֵּר *expectavit*. Jerem. 19. וְשָׁבַרְתָּ *& franges laguculam*. Ibid. *Sic* אשבר *frangam populum iſtum & urbem iſtam, ſicut* (quis) ישבר *franget vas figuli*. Job. 38. verſ. 10. וָאֶשְׁבֹּר *& fregi ſuper eo decretum meum*. Targ. וּפְסַקִית *& ſtatui*: concluſi. 1. Reg. 13. *Non comedit leo cadaver*,

A *daver, neq;* שָׁבַר *fregit aſinum.* Eſa. 14. שָׁבַר, Tar. תְּבַר *fregit Dominus baculum impiorum.* Exod. 12. *Et os non* תִשְׁבְּרוּ, Targ. תתברון *frangetis in eo.* Amos 1. v. 5. וְשָׁבַרְתִּי *& frangam vectem Damaſci.* Pſal. 104. v. 11. *Bibunt in eo omnes feræ agri,* יִשְׁבְּרוּ, Targ. יְתַבְּרוּן *frangent onagri ſitim ſuam.* Lxx. προσδέξονται *expectabunt.* quaſi ש. Hoſ. 2. *Et bellum* אשבר *frangam de terra.* Targ. אֲבַטֵּל *abolebo.* Syr. Matth. 12. v. 20. *Calamum quaſſatum non* נתבר *confringet.* Niphal נִשְׁבַּר, Chald. אתבר & אתתבר *fractus, ruptus, contritus fuit.* Pſal. 124. נִשְׁבַּר, Targ. אִתְּבַר *fractus eſt, & nos erepti ſumus.* Ezech. 6. נִשְׁבַּרְתִּי

B *fractus ſum ob cor ipſorum fornicarium:* את pro מן: dolore affectus ſum. Chald. Jerem. 8. חַתּוּ, Targ. אִתְּבַרוּ *confracti ſunt, & capti ſunt.* Piel שִׁבֵּר, Chald. תַּבַּר *confregit.* Exod. 32. *Et proijciebat ex manu ſua tabulas* וַיְשַׁבֵּר, Targum וְתַבַּר *& frangebat eas ſub monte.* Pſal. 3. *Dentes impiorum* שִׁבַּרְתָּ *confregiſti.* Hiphil הִשְׁבִּיר, Chald. אַתְבַּר *frangere fecit, párere fecit,* quòd in partu corpus parturientis frangatur. Eſa. 66. *An ego* אַשְׁבִּיר *parere faciam, & non gignam?* Hoph. הָשְׁבַּר *fractus fuit.* Jer. 8. *Super*

C שֶׁבֶר *contritione filiæ populi mei* הָשְׁבַּרְתִּי *fractus ſum.* Lxx. ἐσκοτώθην. Targ. אִזְדַּעְזַעִית *commotus ſum.*

Nom. שֶׁבֶר, Chald. תְּבַר, Foem. תְּבִירָא & תְּבִירוּת *fractio, fractura, contritio, comminutio:* Metaphoricè, *calamitas, interit⁹, clades,* à fractura membrorum: Plur. שְׁבָרִים *fractiones, fractura.* Lev. 21. *In quo eſt* שֶׁבֶר, Targ. תְּבַר *fractura pedis, aut* שבר, Targ. תְּבַר *fractura manus.* Prov. 15. שֶׁבֶר *fractura in ſpiritu:* dolor. Prov.

D 16. *Ante* שֶׁבֶר *fracturam ſuperbia:* ante interitum. Eſa. 30. v. 13. *Subitò veniet* שִׁבְרָהּ *fractio ejus.* v. 14. וּשְׁבָרָהּ כְּשֵׁבֶר *& franget eam juxta fractionem teſtæ figulorum.* Joſ. 7. *Cùm audiviſſet Gideon narrationem ſomnij* וְשִׁבְרוֹ *& fractionem ejus.* Tar. וּפִשְׁרֵהּ *& interpretationem ejus.* Lxx. καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ *& interpretationem ejus.* Somnium eſt quaſi res clauſa & obſignata: & interpretatio illud frangit & patefacit. ¶ Ibid. *Et perſecuti ſunt eos uſq; ad* הַשְּׁבָרִים *fractiones.* Nomen loci, ſic dicti à triginta ſex viris ibi cæſis: de quibus præcedit.

E שִׁבָּרוֹן *idem.* Ezech. 21. בְּשִׁבָּרוֹן מָתְנַיִם *in fractione lumborum, & in amaritudine ingemiſcas coram oculis eorum.* Targ. בְּזִיעַ *in commotione.* Qui ingemiſcit propter anguſtiam magnam, illius quaſi lumbi franguntur, & præ magnitudine gemitus concidit.

מִשְׁבָּר *idem:* Plur. מִשְׁבָּרִים *fractura, plaga, pœna.* Pſ. 88. *Et omnibus* מִשְׁבָּרֶיךָ *fracturis tuis affixiſti.* Elatione maris, ob fractionem ſeu colliſionem fluctuum, edidiſti vocem. ¶ Deinde, *fluctus,* qui in tempeſtatib⁹ ma-

A ris colliduntur & frangũtur dum fortiùs moventur: *fragor maris,* quem edũt fluctus inter ſe colliſi. Pſal. 93. *Excellentes* מִשְׁבְּרֵי־יָם *fluctus maris.* 2. Sam. 22. *Quia circumdederunt me* מִשְׁבְּרֵי מָוֶת *fluctus mortis:* Metaphora. Pro quo habetur, Pſ. 18. חֶבְלֵי מָוֶת *funes mortis.*

מַשְׁבֵּר, Chald. מַתְבַּר *fractura, partus,* in quo & parturientis corpus frangitur, & os ſacrum laxatur, & fœtus egredi nitens, colliditur. 2. Reg. 19. Et, Eſa. 37. *Quia venerunt filij ad* מַשְׁבֵּר *partum, & vis non eſt ad pariendum.* Targ. אִקְפַּחְנָא עָקָא כְּאִתְּתָא דְיָתְבָא עַל מַתְבְּרָא *circumdedit nos anguſtia, ſicut mulierem quæ ſedet*

B *ſuper ſella.* Accepit cum Rabbinis quibuſdam pro *ſella parturientis,* cui hæc inſidet. ¶ Inde הִשְׁבִּיר *parere fecit,* ad partũ adduxit fœminã: de quo ſuprà. Hoſ. 13. בְּמִשְׁבַּר בָּנִים *in fractione filiorum:* in dolore partus.

Rabb. שבר *fragor,* punctum vocale Hirec, quod quodam fragore editur. שָׁבוּר *puncto chirec notatus.* Abenezra in 11. Deut. de dictione וִירִשְׁתֶּם *& hæreditabitis.* שבור הרי"ש *hirecatum eſt* ר *propter hirec τῦ* ו *Vau.*

C חכמת התשברת *Logiſtica.*

אַשְׁבּוֹן *locus profundus,* aquarum receptivus

שִׁבְרֵי הַלּוּחוֹת *fractura tabularum Moſis.*

Chald. תְּבִיר *fractus, fragilis:* Rabb. *tebir,* accentus, cuj⁹ figura lineam fractã refert.

Arab. שבר ſchabr *palmus, menſura:* Plur. אַשְׁבָּאר *palmi:* Dual. שברין *duo palmi.* ☙ מִשְׁבַּר *palmaris.* ☙ אַשְׁבַּר *recuperavit.*

II. שֶׁבֶר *frumentum, annona, alimentum, cibus,* quo

D fames frangitur, & conteritur. Sicut dicitur, Pſal. 104. יִשְׁבְּרוּ צְמָאָם *frangent ſitim ſuam.* Et, Gen. 42. v. 19. frumentum, quo famem ſedent, שֶׁבֶר רַעֲבוֹן *fractio famis* appellatur. *Et vos ite & afferte* שֶׁבֶר רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם, Targ. עֲבוּרָא דַחֲסִיר בְּבָתֵּיכוֹן. Ibidem. *Et videns Jacob, quòd eſſet* שֶׁבֶר *frumentum in deſerto.* Targ. עֲבוּר מִזְדַּבַּן *frumentum vendibile.* Lxx. σίτου πρᾶσις *tritici venditio.* Gen. 44. *Et argentum* שִׁבְרוֹ *frumenti ejus.* Targ. זְבִינוּתֵי *emtionis ejus:* quo emit frumentum. Lxx. τιμὴν τοῦ σίτου αὐτοῦ *precium frumenti ejus.* Præt. Nehem. 10. verſ. 32.

E Inde Verb. שָׁבַר *frumentatus eſt,* frumentum קָנָה *paravit,* emit. Gen. 42. *Servi tui venerunt* לִשְׁבָּר אֹכֶל, Targ. לְמִזְבַּן עֲבוּרָא *ad emendum frumentum.* Gen. 41. *Et omnis terra veniebat in Aegyptum* לִשְׁבֹּר, Targ. לְמִזְבַּן עֲבוּרָא *ad emendum frumentum à Joſepho.* Multis annis eſt fertilitas major in Ægypto, quàm in alijs terris. Et quando eſt fames in alijs terris, veniunt in Ægyptum ad peregrinandum ibi. Gen. 42. וְשִׁבְרוּ, Targ. וּזְבַנוּ *& emite*

emite nobis inde. Deut. 2. v. 5. *Cibum* תִּשְׁבְּרוּ, A
Targ. תִּזְבְּנוּן *emetis ab eis.* Eſa. 55. v. 1. *Venite,*
שִׁבְרוּ *emite & edite, & venite,* שִׁבְרוּ *emite absq;*
argento. ¶ Itē, *vendidit.* Gen. 41. v. 56. וַיִּשְׁבֹּר,
Targ. וְזָבִין *& vendebat Aegyptijs.* Hiph. הִשְׁבִּיר
frumentum vendidit. Gen. 42. *Joſeph erat do-*
minator ſuper terram, & erat מַשְׁבִּיר, Targum
מְזַבֵּן עִבוּרָא *vendens frumentum omni populo ter-*
ra. Deut. 2. v. 28. *Et cibum pecunia* תַּשְׁבִּרֵנִי,
Tar. תְּזַבֵּן לִי *vendes mihi.* Amos 8. v. 5. וְנַשְׁבִּירָה
שֶׁבֶר, Targ. וּנְזַבֵּן עִבוּרָא *& vendemus frumen-*
tum. Ibid. v. 6. *Et quisquilias frumenti* נַשְׁבִּיר,
Targ נְזַבֵּן *vendemus.* Prov. 11. v. 26. *Sed bene-*
dictio capiti מַשְׁבִּיר, Targ. דִּמְזַבֵּן *vendentis.* ſcil. B
frumentum.

שבר cum puncto ſiniſtro, שְׂבַר, Chald. & Syr.
סְבַר *intuitus eſt, conſideravit, cogitavit, putavit,*
opinatus eſt, exiſtimavit. Nehem. 2. v. 13, & 15.
Et eram שֹׂבֵר *intuens in muros.* Chald. Dan. 7.
וְיִסְבַּר *& cogitabit mutare tempora.* Gen. 48. *Vi-*
dere faciem tuam, non פִלָּלְתִּי, Targ. סְבָרֵית *puta-*
vi. Syr. Matth. 3. v. 9. *Nec* תֶּסְבְּרוּן *cogitabitis, &*
dicetis. Joh. 11. *Illi autem* סָבְרוּ *putabant.* Act. 8.
v. 20. *Eò* דְּסִבְרְתְּ *quòd cogitaveris.* Piel שִׂבֵּר, C
Chald. סוֹבַר & סַבַּר, Syr. סַיְבַּר *ſuſtentavit, pa-*
vit, aluit, diſpenſavit, cogitavit, conſideravit, pu-
tavit, ſperavit, expectavit, perſeveravit, ſuſtinuit,
toleravit, portavit, paſſus eſt. Eſther 9. v. 1. *Die*
quo שִׂבְּרוּ, Targ. חֲשִׁיבוּ *cogitaverant hoſtes Ju-*
dæorum. Pſ. 145. v. 15. *Oculi omnium in te* יְשַׂבֵּרוּ,
Targ. מְסַבְּרִין *ſperant, & tu das illis eſcam.* Pſal.
119. in Schin: שִׂבַּרְתִּי, Targ. סַבְּרִית *expectavi*
ſalutem tuam, Domine. Ruth 1. v. 5. *Num ipſos*
תְּשַׂבֵּרְנָה, Targ. תְּסַכְּיָין *expectabitis?* Chal. Gen.
49. *Salutem tuam* קִוִּיתִי, Targ. סַבְּרִית *expectavi,* D
Domine. Pſ. 62. בִּטְחוּ, Targ. סַבְּרוּ *ſperate in eum*
omni tempore. Pſ. 127 נֹשֵׂא, Targ. כַּד יְסוֹבַר *cùm*
portabit manipulos ſuos. Geneſ. 13. *Et non* נָשָׂא,
Tar. סוֹבְרַת *portabat eos terra.* 2. Sam. 19. כִּלְכֵּל,
Targ. סַבַּר *ſuſtentavit regem.* Pſ. 16. *Et tu* תּוֹמִיךְ,
Targ. תְּסוֹבַר *ſuſtentas ſortem meam.* Exod. 15.
נֵהַלְתָּ *adduxiſti in fortitudine tua ad habitatio-*
nem ſanctitatis tuæ. Targ. סוֹבַרְתִּי *ſuſtenta eum.*
Syr. Matth. 13. דְּנַסַּיְבַּר *qui perſeveraverit uſq;*
ad finem. Hebr. 12. v. 2. סַיְבַּר *ſuſtinuit crucem.*
Matth. 17. v. 17. אֲסַיְבַּרְכוּן *portabo vos.* Rom.
15. v. 12. *Et in ipſo* נְסַבְּרוּן *ſperabunt populi.* Joh. E
5. *Moſes in quo* סַבְּרְתּוּן *ſperaſtis.* Joh. 5. *In quibus*
מְסַבְּרִין *putatis vos habere vitam.* Luc. 24. *Futu-*
rum erat דְּנֶסַּיְבַּר *ut pateretur Meſſias.* Paſſ. Syr.
אֶסְתְּבַר & אֶסְתַּיְבַּר *exiſtimatus, ſuſtentatus fuit.*
Luc. 3 v. 23. ומסתבר *& exiſtimatus fuit filius Jo-*
ſeph. 2 Cor. 10. *Ne* אסתבר *exiſtimer ego.* 2. Tim.
2. *ut fructibus ejus* נסתיבר *ſuſtentetur.*

Nom שֵׂבֶר, Chald. סְבַר. & סְבוֹר, & סְבָרוּת,
Rab. סברה & סְבָרָא *cogitatio, conjectura, opinio,*
ſpes, expectatio: de facie, *ſpecies, aſpectus, vultus.*

Pſ. 119. in Samech: *Nec pudefacias me* מִשִּׂבְרִי,
Targ. מִן סְבַרְתִּי *à ſpe mea.* Chald. Gen. 31. *Vi-*
deo ego פְּנֵי *faciem.* Targ. סְבַר אַפֵּי *aſpectum faciei*
patris veſtri.

Syr. מְסַיְבְּרָנוּת *tolerantia, perſeverantia, pa-*
tientia.

סְבַר & סָבַר *prudens, peritus.*

מסתוברין *ſuſtentati, ſatis habentes.*

Rabb. סבור *arbitratus:* Plur. סְבוּרִין *arbitra-*
ti. ואת הסברה בלי ראיה *iſta eſt conjectura ſine*
ratione.

שבש. Chald. & Syr. שְׁבַשׁ, Piel שַׁבֵּשׁ *turbavit,*
conturbavit, corrupit, falſavit, falsò perſuaſit, ſedu-
xit. Jer. 20. פִּתִּיתַנִי, Targ. שַׁבַּשְׁתַּנִי *ſeduxiſti me,*
Domine, וָאֶפָּת, Targ וְאִשְׁתַּבַּשְׁת *& ſeductus ſum.*
Paſſ. Rab. נִשְׁתַּבֵּשׁ, Chald. אִשְׁתַּבַּשׁ & חִשְׁתַּבַּשׁ
turbatus, intricatus fuit. Jer. 20. *Super divinos,*
וְנוֹאָלוּ, Targ. וְיִשְׁתַּבְּשׁוּן *& turbabuntur.* Dan. 5.
Et principes ejus מִשְׁתַּבְּשִׁין *turbabantur.*

Nom שִׁבּוּשׁ *error.*

שִׁבְשִׁין *palmites, rami perplexi.* Gen. 40. v. 10
Tres שָׂרִיגִם, Tar. שבשין *palmites.* Syr. שַׁבְשְׁתָּא
ramus: Plur. שבשתא *rami.*

Rabb. מְשֻׁבָּשׁ, Chald מְשַׁבַּשׁ *intricatus, per-*
plexus.

משבשושין *vites aridæ & perplexæ.*

Chald. שבשב *frondeſcere.* Job. 14. *Si exci-*
ſus fuerit, & amplius יַחֲלִיף, Targ. יְשַׁבְשֵׁב *fron-*
deſcet.

Arab. השבש *implicatur, adhæret.* in Avic.

שבת. שָׁבַת, Chald. שבת *ceſſavit, quievit, deſtitit,*
vacavit. Gen. 2. וַיִּשְׁבֹּת, Targ וְנָח *& quievit die*
ſeptimo ab omni opere ſuo. pro quo habetur, E-
xod. 20. וַיָּנַח, Targ וְנָח *& quievit die ſeptimo.*
Gen. 8. *Et dies & nox non* יִשְׁבֹּתוּ, Targ. יִבְטְלוּן
ceſſabunt. Vulg. *requieſcent.* Hoſ. non corre-
xit. Levit. 26. verſ 35. וְשָׁבְתָה *& quieſcet terra.*
Targ. וְתִשְׁמַט *& dimittetur.* Eſa. 24. *Quomodo*
שָׁבַת, Targ. בְּטַל *ceſſavit exactor,* שָׁבְתָה *ceſſavit*
tributum. Targ. סָף *finem habet.* Eſa. 24. שָׁבַת,
Targ. פְּסַקַת *finitum eſt gaudium cithara.* Joſ 5.
וַיִּשְׁבֹּת, Targ. וּפְסַק *& ceſſavit manna.* Niphal
נִשְׁבַּת *abolitus fuit.* Ezech. 30. וְנִשְׁבַּת *& abole-*
bitur in ea ſuperbia fortitudinis ejus. Hiphil
הִשְׁבִּית *ceſſare fecit, abolevit, amovit, abſtulit.* E-
zech 12. v. 23 הִשְׁבַּתִּי *abolevi proverbium iſtud.*
Lxx. ἀποστρέψω *convertam.* accepit pro הֵשִׁיב
convertit, à שׁוּב *rediit.* Hoſ. 1. verſ. 4. וְהִשְׁבַּתִּי,
Targ. וְאֲבַטֵּל *& abolebo regnum domus Iſraël.*
Exod. 5. וְהִשְׁבַּתֶּם, Targ וְתְבַטְּלוּן *& ceſſare fa-*
cietis eos ab omnibus oneribus eorum.

Nom. שֶׁבֶת *ceſſatio* à quocunq; opere, *qui-*
es, vacatio. Prov. 20. *Gloria eſt viro* שֶׁבֶת *ceſſatio*
à lite. Eſa. 30. v. 7. *Rahab ſunt* שָׁבֶת *ceſſatio.* Exod.
21. v. 19. *Tantùm* שִׁבְתּוֹ, Targ בּוּטְלָנֵהּ *ceſſatio-*
nem ejus dabit.

שַׁבָּת, Chald. שַׁבְּתָא, Arab. סַבְּת ſabt *idem,*
Sabbathum;

ſabbathum: Plur. שַׁבָּתוֹת, Chald. שַׁבְּתִין, Arab. סבות *ſabbatha.* Sunt autem ſabbatha, 1. dierum, 2. annorum, 3. æternitatis. Exod. 20. *Memento diem* הַשַּׁבָּת, Targ. דְשַׁבְּתָא *quietis, ut ſanctifices eam. Sex dies coles & facies opus tuum: ſed dies ſeptimus* שַׁבָּת, Targ. שַׁבְּתָא *quies coram Domino.* Is dies quietis Hebræis eſt ſeptimus, vel dies Saturni: quia in eo *Deus* שָׁבַת, Tar. נָח *quievit ab omni opere ſuo:* Gē. 2. Chriſtianis verò eſt primus vel Solis: quòd eo die Chriſtus ex mortuis reſurrexerit, unde & κυριακὴ ἡμέρα *dominica dies* appellatur: Apoc. 1. v. 10. Mahumetiſtis eſt ſextus vel dies Veneris: quòd eo fuga Muhammedis, ex מִיקָה *Mecha* in urbē יְתְרִיב *Jethrib*, cōtigerit. Quæ fuga fuit initium regni ipſi᷾: indeque dies is initium ipſis & ſeptimanæ & anni. Exod. 16. *Die ſeptimo eſt* שַׁבָּת, Targum שַׁבְּתָא *ſabbathum, non erit in eo.* ſcil. manna: ſequentia declarant. Exod. 31. v. 15. *Sex diebus facies opus, & die ſeptimo* שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן *ſabbathū ſabbathuli.* שַׁבָּת *ſabbathum*, eſt à veſpera ad veſperam: שַׁבָּתוֹן *ſabbathulū*, eſt illud quod de die prophano, ſacro additur, tanquā *parvum ſabbathum:* vide. 2. Reg. 4. *Non eſt novilunium, neque* שַׁבָּת *ſabbathum.* Solebant imminēte ſabbatho adire Prophetas. 2. Reg. 11. v. 5. & 2. Paral. 23. v. 4. *Tertia pars ex vobis* בָּאֵי הַשַּׁבָּת *venientibus ſabbatho.* Ibidem v. 7. *Omnes* יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת *exeuntes ſabbatho.* Ibidem v. 9. & 2. Paral. 23. v. 8. בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יוֹצְאֵי הַשַּׁבָּת *venientes ſabbatho cum exeuntibus ſabbatho.* A Davide quater mille Levitæ deputati erant, qui eſſent portarij & cuſtodes templi, & totidē qui cantarent & pſallerent in templo: ita ut, ſi quidam per hebdomadam à ſabbatho ad ſabbathum miniſtraſſent, illis domum abeuntibus alij ſuccederent. Dicuntur igitur יֹצְאֵי שַׁבָּת *exeuntes ſabbatho*, quorum miniſterium hebdomadarium erat completum: & בָּאֵי שַׁבָּת *venientes ſabbatho*, qui ad miniſtrandum accedebant. Sabbathum annorum, eſt שַׁבַּת הָאָרֶץ, quod שְׁמִטָּה dicitur, & ſeptimo quoq; anno accidit. Levit. 25. v. 4. *& anno ſeptimo* שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן, Targ. נְיָח שְׁמִטְּתָא *requies remiſſionis.* Ibidem v. 6. *& erit* שַׁבַּת הָאָרֶץ *ſabbathum terræ vobis in cibum.* Targum שְׁמִטַּת אַרְעָא *dimiſſio terræ.* Amos 8. v. 5. *Quando tranſibit menſis,* (ſcil. meſſis) *& vendemus frumentum,* וְהַשַּׁבָּת vel *ſeptimana.* Targum וּשְׁמִטְּתָא *& dimiſſio, & aperiamus horreum.* Quando veniet שְׁמִטָּה ut carum fiat frumentum, & aperiamus granaria noſtra. Anno ſeptimo terra non colebatur, & quicquid ſponte producebat, id pauperibus, &, quod hi non abſumerent, feris relinquebatur. 1. Maccab. 6. *non erant illis alimenta, quia ſabbathum erat in terra.* Ibidem. *Cibi autem non erant in vaſis, quia ſeptimus annus erat.* Sabbathū *æternitatis:* Eſa. 66. v. 23. *& erit à menſe in menſe ejus, & à* שַׁבָּת *ſabbatho* בְּשַׁבַּתּוֹ *in ſabbatho ejus, veniet omnis caro, ut adoret coram me, dicit Dominus.* ¶ Per Synecdochen, שַׁבָּת *ſabbathum, ipſa ſeptimana.* Levit. 23. v. 15 *Septem* שַׁבָּתוֹת, Targ. שָׁבוּעִין *ſeptimanæ integræ erunt.* v. 16 *uſque poſt* הַשַּׁבָּת, Targ. שְׁבוּעֲתָא *ſeptimanam ſeptimā numerabitis quinquaginta dies.* Lev. 25. v. 8. *& numerabis tibi ſeptem* שַׁבְּתֹת שָׁנִים, Targ. שְׁמִטִּין דִשְׁנִין *ſabbatha annorum, ſeptem annos ſepties, & erunt tibi dies ſeptem ſabbathorum, quadraginta novem anni.* Amos 8. *Quando tranſibit menſis,* &c. וְהַשַּׁבָּת *& ſabbathū:* ſeptimana. Luc. 18. v. 12. *Jejuno bis in ſabbatho:* in ſeptimana: die ſecūdo & quinto, Lunæ & Jovis. In Aruch: שני וחמישי של תענית *ſecūdus & quintus jejunii.* Hos dies & hodie obſervant Judæi: quòd Moſes ſecundo (al. quinto) aſcenderit in montem Sinai, quinto (al. ſecundo) *deſcenderit.* Rabb. מי שצוה על השבת צוה לחלל שבת. ¶ שַׁבָּת הַגָּדוֹל *Sabbathum magnum:* ob quoddā miraculum ſic dictum, quod 14. Niſan (al. diem paſchatis) proximè antecedit, ut duæ ſolennitates concurrant. Joh. 19. v. 31. *Erat enim magnus ille dies ſabbathi.* Chryſoſtomus *hebdomadā magnam* vocat eam, quæ paſchatis feſtum proximè antecedit, ob magna bona piis parta. תְּחוּם הַשַּׁבָּת *terminus ſabbathi*, iter ſabbathi: tantum ſpacium, quantum eo die conficere licet Judæis. Terminum non conſtituit Lex: Exod. 16 *Maneat quilibet ſub ſe, non egrediatur ullus ex loco ſuo die ſeptimo* Hic enim quod ad Manna die ſabbathi nō colligēdum pertinet, חֲכָמִים *ſapientes* ſeu *ſcribæ* tranſtulerunt ad Sabbathum, quo non ſit loco movendum corpus; ita tamen, ut certū terminū conſtituerint, quò homines cultus divini cauſâ ambulare, & domum Dñi accedere in Sabbatho poſſēt: cùm Lev. 23. v. 3. *convocatio ſanctitatis*, qua univerſus populus cōvocabatur, appelletur. Cōſtituerūt autem terminū אַלְפַּיִם אַמָּה *bis mille cubitos:* quanto ſcil. ſpacio arca, tanquā dux itineris, antecedebat caſtra: ut illā accedere & corā eo orare poſſent in Sabbatho: Joſ. 2. Et quantū eſt intervallum ſuburbanorū in circuitu: Nū. 35. v. 5. unde Targ. in Ruth. 1. v. 16. אִתְפַּקַּדְנָא לְמִטַּר שַׁבַּיָא וְיוֹמֵי טָבָא בְּדִיל דְּלָא לְהַלָּכָא בַּר מִתְּרֵין אַלְפִּין אַמִּין *præceptum eſt nobis, ut ſervemus ſabbathum, & dies bonos, ut non ambulemus niſi bis mille cubitos.* Die igitur ſabbathi intra urbē,

Pſal.46.v.6.מִשְׂגָּב *exaltatio*. Tar. תְּקוֹף *robur nobis, Deus Jacob*. Pſal.59. *Qui fuiſti* מִשְׂגָּב *exaltatio mihi*. Tar. מְשֵׁיזֵב *liberator*. A

Prop. מִשְׂגָּב *Miſgab*, nomẽ urbis Moabiticæ in excelſo ſitæ. Jer.48.v.1. *Pudefacta eſt* הַמִּשְׂגָּב *Miſgab*. Lxx. *μασιγάθ*. Et eſſe propriũ conſtat ex verbo הֹבִישָׁה *pudefacta eſt*: Fœm. Targ. מִבֵּית רְחִצָנְהוֹן *è domo* vel *ob domum ſpei ipſorum*. Hieron. *fortis*. accep. appellativè.

II. Arab. שַׁגַּב *turbavit, interturbavit, interpellavit loquentem, impedivit*.

שַׁגַּב *perturbatio animi, anxietas*.

שנד. Chald. שְׁגֵד eſt שָׁקֵד *amygdalus*: Plur. שִׁגְדִין *amygdali*. Geneſ. 43.v.11. *Avellanas* וּשְׁקֵדִים, Targum וְשִׁגְדִין *& amygdala*. B

שגה cum puncto dextro, tria ſignif. habet. I. שָׁגָה Chal. שְׁגָא *ignoravit, per ignorantiam peccavit*. Num 15. *Et ſi* תִשְׁגּוּ, Tar. תִשְׁתְּלוּן *incogitanter egeritis, & feceritis omnia iſta præcepta*. 1. Sam. 26. וָאֶשְׁגֶּה *& incogitanter egi multũ valde*. Targum וְאִטַּפְּשִׁית *& ſtultè egi*.

II שָׁגָה *erravit*. Prov.20. *Deriſorem* (facit) *vinum, turbatorem ſicera, & omnis* שֹׁגֶה *errãs in eo, non ſapiens fiet*: qui eo delectatur. Prov.5. *In amore ejus* תִּשְׁגֶּה *errabis jugiter*. Tar. תִּשְׁרַג *oblectabis te*. Lxx. *πολλὸς ἔσῃ multus eris*: occupatus eris. legerunt תִּשְׂגֶּה cũ puncto ſiniſtro. Ibidem. *Et quare* תִשְׁגֶּה *errabis, mi fili, in aliena?* Targ. תִּשְׁרַגְּ *delectabis te*. Ezech. 34. יִשְׁגּוּ Targ. טְעוֹ *erravunt oves meæ in omnib. mõtibus*. Hiphil הִשְׁגָּה *errare fecit, in errorem induxit*. Deut.27. מַשְׁגֶּה, Targ. דְּמַטְעֵי *qui ſeducit cæcum*. Pſalm.119. in. Beth: *Ne* תַּשְׁגֵּנִי *ſinas me errare à præceptis tuis*. C

Nom. מִשְׁגֶּה *error, ignorantia*. Gen. 43. *Ne fortè ſit* מִשְׁגֶּה, Targ. שָׁלוּ *error*. D

שִׁגָּיוֹן *canticũ*, ſpecies carminis: Pl. שִׁגְיֹנוֹת *cantica*. Pſ. 7.v.1. שִׁגָּיוֹן *canticũ Davidis*. Hab. 3. v.1. *Oratio Habacuc prophetæ, ſuper* שִׁגְיֹנוֹת *canticis*. Aut *oblectatio*: à שָׁגָה *oblectatus fuit*.

שְׁגִיאוֹת *errata*. Pſalm.19. שְׁגִיאוֹת *errata quis intelligit?*

III. Chal. שְׁגָא *defecit, deſideratus fuit, defuit, abijt, receſſit*. Num.31. *& non* נִפְקַד, Tar. שְׁגָא *deſideratus fuit ex eo quiſquã*. 2. Sam.2. v.30. וַיִּפָּקְדוּ, Targ. וּשְׁגוֹ *& deſiderati ſunt de ſervis Davidis*.

שגה cum puncto ſiniſtro, שָׂגָה, Chal. & Syr. סְגָא, & סְגִי, & סְגַע *multiplicatus, ampliatus, auctus fuit, crevit*. Pſ.92. *Juſtus ut palma florebit, ſicut cedrus Libani* יִשְׂגֶּה *creſcet*. Chald. Dan.3. *pax veſtra* יִסְגֵּא *multiplicetur*. Gen. 1. *& avis* יִרֶב, Targ. יִסְגֵּי *multiplicetur ſuper terra*. Pſal. 4. *frumentum & muſtum eorum* רַבּוּ, Targ. סְגִיעוּ *multiplicata ſunt*. Syr. Act. 6. *cùm* סְגִיו *multiplicati eſſent diſcipuli*. Hiphil הִשְׂגָּה, Chald. & Syriacè אַסְגִּי *multiplicavit, auxit*. Pſ.73.v.12. *& felices ſeculi* הִשְׂגּוּ חָיִל *multiplicârũt facultates*. E

A Targ. אַרְבִּיקוּ נִכְסִין *aſſecuti ſunt divitias*. Lxx. *κατέσχον obtinuerunt*. Acceperunt pro הִשִּׂיגוּ, à נָשַׂג *apprehendit*. Hoſiand. non correxit. Chal. 1. Reg. 10. הַרְבָּה אַרְבֶּה, Tar. אַסְגָּאָה אַסְגֵּי *multiplicando multiplicabo*. Syr. Luc. 1. דְּאַסְגִּי *quòd multiplicaſſet miſericordiã Deus*. Piel שִׂגְשֵׂג *valde auxit*. Eſa. 17. *In die plantationem tuam* תְּשַׂגְשֵׂגִי *multiplicabis*. Lxx. *πλανηθήσῃ errabis*. quaſi ש. Hieron. *labruſca*.

Nom Chald. סַגִּיא & סַגִּי *multus, auctus, auguſtus, amplus, grandis, frequens*: Plur. סַגִּיאִין & סַגִּיעִין *multi, magni*. Foem. סַגִּיאָה *multa, magna*: Plur. סַגִּיאָן *multa*. Gẽ. 4. גָּדוֹל, Tar. סַגִּי *magna eſt iniquitas mea*. Exod. 3. *In diebus* הָרַבִּים, Targ. סַגִּיאַיָּא *multis*. Pſalm.3. רַבִּים, Targum סַגִּיעִין *multi dicunt de anima mea*.
B
סְגוּ, & סוּגֵי, & סוּגַע, & סָגְעָא, & סוּגָאָא, & סַגִּיאוּת, & סַגִּיוּת *multitudo*. Gen.17. וְרֹב, Targ. וּסְגִיאוּת *& multitudo frumenti*.

Syr. סַגִּיָּאִית *pluraliter*. ✠ סוּגִית *collecta*.

Rabb. סַגִּי *ad ſummum, plus, poſſibile*. לָא סַגִּי *impoſſibile*.

שנח. שְׁגַח, Chal. שְׁגַח. Inde Hiphil הִשְׁגִּיחַ, Cha.
C אַשְׁגַּח *proſpexit, reſpexit, aſpexit* cum conſideratione, *cõtemplatus eſt, prævidit, providit, præcognovit, curam habuit*. Eſa. 14. *Ad te* יַשְׁגִּיחוּ, Targ. יְדִיקוּן *aſpicient*. Pſ.33. *De habitaculo ſeſſionis ſuæ* הִשְׁגִּיחַ, Targ. אוֹדִיק *proſpexit*. Lxx. *ἐπέβλεψεν*. Cant. 1. מַשְׁגִּיחַ, Targ. וְאַשְׁגַּח *proſpiciẽs ex feneſtris*. Lxx. *ἐκκύπτων*. Al. *παρακύπτων*.

Nom. Rabb. הַשְׁגָּחָה, & אַשְׁגָּחָא, & הַשְׁגָּחוֹת & אַשְׁגָּחוֹת, & (ה abſorpto) הַשְׁגָּחַת *prævisio, providentia, ſpeculatio, contemplatio, conſideratio*. הַשְׁגָּחָה פְּרָטִית *providẽtia particularis*. ✠ הַשְׁגָּחִי
D *providentialis*, ex providentia ortus.

Arab. שְׁגוּח *raſura*: in Avic.

שגל. שָׁגַל *coivit, concubuit*, rẽ habuit cũ aliqua, ſubagitavit. Deut. 28. *uxorẽ deſponſabis tibi, & vir alius* יִשְׁגָּלֶנָּה, Targ. יִשְׁכְּבִנָּהּ *concumbet cum ea*. Niphal נִשְׁגַּל *ſubagitatus fuit*. Zachar. 14. *& uxores* תִּשָּׁגַלְנָה, Tar. יִשְׁתַּכְּבוּן *ſubagitabũtur*. Pual שֻׁגַּל *idem*. Jer. 3. *& vide, ubi non* שֻׁגַּלְתְּ *ſubagitata fueris*. Lxx. *ἐξεφύρθης inquinata ſis*.

Nom. שֵׁגָל, Chald. שֵׁגְלָה *conjunx, concubina*: Plural. Chal. שֵׁגְלָן *uxores, concubinæ*. Pſ. 45. *Aſtitit* שֵׁגָל *conjunx ad dextram tuam*. Dan.
E 5. שֵׁגְלָתָךְ *conjuges tuæ*.

Rabb. שְׁגָלוֹנוֹת *uxores, concubinæ*.

מִשְׁגָּל, Foem. מִשְׁגָּלָה *coitus, cõcubitus*. תַּאֲוַת הַמִּשְׁגָּל *appetitus coëundi*. אֵבֶר הַמִּשְׁגָּל *membrum coitus, pudendum viri*.

שנם. Rabb. שָׁגַם *ligavit, colligavit, conjunxit*.

שְׁגָמִין *rami*, qui extenduntur de pariete ad parietem, ad extendendum pannos.

שנן. Rabb. שָׁגַן *variatus, mutatus eſt* vel *fuit*.

Syriac. שׁוּגְנָיָא *varietas, viciſſitudo, converſio*.

שנם in שנש quære.

שגע ,שְׁגַע Chal. שְׁגַע *inſanivit, veſanus, mēte motus fuit.* Piel שִׁגַּע, Chald. שַׁגַּע *inſanum, veſanum, furioſum reddidit.* Deut. 28. *& eris* מְשֻׁגָּע, Tar. מְשַׁתְּטֵי *inſanus.* 2. Reg. 9. *Ob quam cauſam venis* הַמְשֻׁגָּע, Tar. שַׁטְיָא *inſanus iſte ad te.* Sic vocant prophetam per contemtū: quòd prophetæ interdum ſint furioſis ſimiles, tempore prophetiæ, amiſſo omni ſenſu. Hithpael הִשְׁתַּגַּע *inſanivit.* 1. Sam. 21. *carens* מְשֻׁגָּעִים *inſanis ego, quòd introduxiſtis illum* לְהִשְׁתַּגֵּעַ *ut inſaniat contra me?*

Nom. שִׁגָּעוֹן *inſania, furor.* Deut. 28. *percutiet te Dominus* בְּשִׁגָּעוֹן, Tar. בְּטַפְשׁוּתָא *inſania.* 2. Reg. 9. *Quia* בְשִׁגָּעוֹן *cum inſania ducit.* Targ. בְּנִיחַ *placidè.* ✠ Rabb. שִׁגְעוֹנָא *idem.*

B Arab. שגע *audacia:* in Avic.

שגר duo ſignificata habet. I. שֶׁגֶר, Chald. שְׁגַר *embrio brutorū, emiſſio animalis, abortivū,* quod eijcit animal, ἐκβολάς. Exod. 13. v. 12. *& omnem apertionē,* שֶׁגֶר *embrionē jumenti.* Lxx. μήτρας *vulvam.*

שֶׁגֶר *idem.* Deut. 7. v. 13. שְׁגַר אֲלָפֶיךָ *abortivum boum tuarum.* Targ. בַּקְרֵי תוֹרָךְ *armenta boum tuarum.*

C Verb. Chal. שְׁגַר *miſit, emiſit, dimiſit, ejecit.* Jerem. 9. תֵּרַדְנָה, Targ וְיִשְׁגְּרָן *& emittent oculi noſtri lacrymas.*

Rabb. כְּשַׁגֵּר *emittens* ✠ שָׁגוּר *prōtus, uſitatus.* ✠ שִׁגְרָא *botrus dactylorum.*

II. Arab. משאגרה *contentio.*

שגר, Fœm. שַׁגְרָה *arbor, lignum, ſurculus:* Plur. שַׁגַר & אַשְׁגַאר *arbores.* Gen. 3. שגרה מערפה אלחיר ואלשר *arbor ſcientiæ boni & mali.* שגרה אלזיתון *arbor olivarū, olea.* שַׁגַר אַלְמַרְיַם,

D Matth. xaier almerjem *arbor Mariæ,* roſmarinum שַׁגַר אַלְבַק *arbor cimicum.*

שגש Ch. & Syr. שְׁגַשׁ *turbatus fuit, tūultuatus eſt, murmuravit, ſuſurravit, oblocutus eſt, conjuravit adverſus alterū.* Piel. שַׁגֵּשׁ *turbavit.* Exod. 14. v. 24. וַיָּהָם, Targum וְשַׁגֵּשׁ *& turbavit caſtra Aegyptiorum.* Syr. Luc. 23. דְּשַׁגֵּשׁ *quòd turbat ipſum populum noſtrū.* Hithpaël אֶשְׁתַּגַּשׁ, Syr. אשתגש *turbatus, tumultuatus fuit.* Jerem. 51. v. 7. יִתְהֹלְלוּ, Targ. יִשְׁתַּגְשׁוּן *tumultuabuntur gentes.* Syr. Luc. 1. וְאֶשְׁתַּגַּשׁ *& turbatus eſt Zacharias.* Matth. 9. וּמְשַׁתַּגְּשִׁין *tumultuantes.*

E Nom. שִׁגּוּשׁ, Syr. שֻׁגּוּשָׁא, Ara. שַׁגַם *tumultus, turba, ſeditio, bellū, conjuratio:* Plur. שִׁגּוּשִׁין *tumultus, bella.* Arab. Marc. 15. *Fecerat* פי אלשגם *in tumultu homicidium.*

שדד tria ſign. habet. I. שָׁדַד, Chald. שְׁדַד & שַׁד *vaſtavit, devaſtavit, rapuit, diripuit, ſpoliavit, populatus, depopulatus, prædatus eſt, deſtruxit, perdidit.* Syr. *proſcidit, delaceravit, diſcerpſit.* Pſ. 17. v. 9. *A facie improborum illorū qui* שַׁדּוּנִי *vaſtaverūt me.* Jer. 49. *Surgite, aſcendite ad Cedar* וְשָׁדְדוּ *&*

A *vaſtate filios Orientis.* Jer. 5. *Lupus veſperarum* יְשָׁדְדֵם *vaſtabit eos.* Niphal נְשַׁד *devaſtatus fuit.* Mich. 2. v. 4. שָׁדוֹד נְשַׁדֻּנוּ *vaſtādo vaſtati ſumus:* Kybbutz pro holem. Piel שִׁדֵּד & שׁוֹדֵד *vaſtavit.* Hoſ. 10. v. 11. יְשֹׁדֵד *vaſtabit ſtatuas ipſorū.* Pual שֻׁדַּד, & Hophal הוּשַׁד *devaſtatus fuit.* Eſa. 15. *Quia in nocte* שֻׁדַּד *vaſtata eſt Ar Moab.* Eſa. 33. v. 1. *Væ* שׁוֹדֵד *vaſtans, & tu non* שָׁדוּד *vaſtatus, & prævaricans, & nō prævaricabuntur in te, quando conſummaveris, vaſtator* תּוּשַּׁד *vaſtaberis.*

Nom. שָׁדוּד *vaſtatus.* Pſal. 137. *Filia Babel* הַשְּׁדוּדָה *vaſtatrix:* Paul loco Poel, ut ſæpe.

שֹׁד *vaſtatio, fames, miſeria, calāitas.* Prov. 24.

B *Quia* שֹׁד *vaſtationem meditabitur cor tuū.* Hoſ. 9. v. 6. *Abierunt* מִשֹּׁד *præ devaſtatione:* præ gravitate famis. Eſa. 13. v. 6. *Quia propinquus dies Domini,* כְּשֹׁד מִשַּׁדַּי *ſicut vaſtatio (quæ) ab Omnipotēte veniet.* à qua nemo eripietur: vel pro כְּשֹׁד שַׁדַּי *ſicut vaſtatio potētis.* Eſa. 16. *Conſumetur* שֹׁד *vaſtatio.* Lxx. ὁ ἄρχων *princeps.* q. שַׂר: ob ד״ר ſimilitudinem. Job. 24. *Diripiunt* מִשֹּׁד *præ vaſtatione pupillum:* præ fame.

שַׁדַּי *vaſtator:* per metonymiam, *fortis, omnipotens, victor.* Epithetō Dei, qui omnia

C vaſtare & in nihilū redigere poteſt, ſicut ex nihilo fecit. Gen. 17. *Ego ſum* אֵל שַׁדַּי *Deus omnipotens.* Gen. 49. *Et* שַׁדַּי *omnipotentem, & benedicet te.* ¶ Poſtea ad alias res trāsfertur. Eze. 1. *Sicut vocē* שַׁדַּי *vehementē.* Aut: *ſicut Dei omnipotentis,* cùm loqueretur in monte Sinai. Job. 6. *Quia ſagitta* שַׁדַּי *fortis mecū:* validę.

שִׁדָּה *honorabilis, pulcra:* Plur. שִׁדּוֹת *honorabiles, pulcra:* vel, שְׁדוּדוֹת *in bello capta.* Eccl. 2. v. 8. שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת *inſtrumenta muſica.*

D שִׁדָּא, eſt צַד, *latus.*

II. שָׁדַד, idē quod Chaldæis שְׁדָא, *fudit, effudit.* Inde Nom. לְשַׁד *humor, ſuccus:* per protheſin ל. Pſal. 32. v. 4. *Converſus eſt* לְשַׁדִּי, Tar. רוֹטְבִי *humor me⁹ in ſiccitates æſtatis.* Lxx. *Cōverſus ſum* εἰς ταλαιπωρίαν *in ærumnā.* Acceperūt שֹׁד *vaſtatio, calāitas,* & ל pro prępoſ. *in.* Nū. 11. v. 8. *& erat ſapor ej⁹, velut ſapor* לְשַׁד הַשָּׁמֶן *humoris pinguedinis:* panis pinguedine pfuſi.

III. Arab. שָׁדַד & שַׁד *ligavit, religavit, ſtrinxit, conſtrinxit, preſſit, compreſſit, afflixit, tribulavit, cohibuit, cōpedivit, obſtruxit, occluſit, obthuravit, roboravit, confortavit, confirmavit, induravit.*

E Gen. 8 ושדת *& occluſi ſunt fontes abyſſi.* Pſ. 58. תשד *obthurabit aures ſuas.* Pſ. 63 שד *obſtructum eſt os loquentium iniquitatem.* Pſ. 104. *Panis* ישד *roborabit cor hominis.* Pſ. 18. ושדד *& confortavit brachium meum ut arcum.* Matth. 22. v. 13. שׁדּוּא ידיה ורגליה *ligate manus ejus & pedes ejus.* 1. Petr. 2. v. 15. תשדוא *obthuretis os hominum.* Paſſ. אתשדד & אשתד *obthuratus, confortatus, confirmatus fuit, invaluit.* Rom. 5. יִשְׁתַּד *obthuretur omne os.* Pſ. 88. אִשְׁתַּד *cōfirmatus eſt furor tuus.*

tuum. Pſ. 38. ואשותת *& confirmaſti ſuper me ma-nũ tuam.* Rom. 9. ויתשור *& induras quem vult.* A

Nom. שַׂר *faſcis, faſciculus*, ut literarum: Plur. שָׂרוֹר *faſciculi.*

שָׂרָה *ligatio, conſtrictio, preſſura, anguſtia, tribulatio, afflictio, fames, vehementia, fortitudo, robur, munitio, fortalitium, obſtrictio, oppilatio.* In Geogr. אלשר אלרי בנאה *munitio quam ædificavit:* Plur. שָׂרוֹת *ligationes, pericula, preſſura, afflictiones.*

שָׂרִיר, Foem. שְׂרִירָה *fortis, vehemens, robuſtus:* Plur. אשרא *fortes.*

מְשׁוּר *ligatus, vinctus.*

תְּשִׁיר *ligatura, compreſſio, roboratio*, punctum dages literam roborans. B

אַשַׁר *robuſtior, vehementior, magis.*

מתשור *fortificatus, corroboratus.*

אשתראה *vehementia.* In Geogr. לשדה אלברד *ob vehementiam frigoris.*

Alc. 2. אַשַׁר אַלְעַאב *vehemens cruciatus.*

אַשִׁרָּה *virilis ætas.*

שדד cum puncto ſiniſtro, שָׂדַד. Inde Piel שִׂדֵּד *occavit*, glebas contudit poſt arationem, ut ſolum æquetur & ad ſementẽ præparetur: convenit cum שָׂרָה. Hoſ. 10. v. 11. *Arabit Juda* יְשַׂדֶּד-לוֹ *occabit ſibi Jaacob.* Lxx. ἐνισχύσει *corroborabitur.* Legerunt ש cum puncto dextro: à שָׁדַד quod Arab. *fortis fuit.* Eſa. 28. v. 28. *Aperiet* וִישַׂדֵּד *& occabit terram ſuam.* Job. 39. *Si* יְשַׂדֵּד *occabit valles poſt te.* C

Nom. שָׂדִים *agri, campi:* quorũ glebæ ſunt contuſæ. Gen. 14. v. 3. *Omnes iſti congregati* אֶל עֵמֶק הַשִּׂדִּים *in vallem agrorum.* Targ. לְמֵישַׁר חַקְלַיָּא *in planiciem agrorum, quæ eſt mare ſalis.* Quòd multi eſſent ibi agri: Poſtea mare ſalis illam planiciem occupavit. D

שדא. Chald. & Syr. שְׁדָא *fudit, jecit:* in שָׂדָה invenies.

שדה cum puncto dextro, שָׁדָה. Inde Nom. שַׁד & שֹׁד, Chald. תַּד, Arab. cum ת ſuprà pũctato, תַד, *μαστός mamma, mammilla:* Dual. שָׁדַיִם. Chald. תַּדִּין & תְּדַיִן, Arab. תדי *ubera, mammæ:* quæ magna copia lac fundunt, & præbẽt infantibus: שיש בו לחות ושמנות *quòd in illis ſit humor & pinguedo.* Thren. 4. *Etiam dracones extraxerunt* שַׁד *mammam, lactarunt catulos ſuos.* Eſa. 60. v. 16. וְשֹׁד *& mammam regum ſuges.* Lxx. καὶ πλοῦτον βασιλέων φάγεσαι *& divitias regum comedes.* Hoſ. 9. *Da illis matricem ſterilẽ* וְשָׁדַיִם, Tar. וְתַדִּין *& ubera arentia.* Ut infantes lacte materno deſtituti, fame pereant. Contrà: Gen. 49. *Benedictionibus* שָׁדַיִם *uberũ & matricis.* ut filij tui multiplicentur & educantur. Hoſ. 2. *Et removebit ſcortationes ſuas à facie ſua, & adulteria ſua è medio* שָׁדֶיהָ *uberum ſuorum.* Illa eſt compreſſio uberũ. Pſ. 22. *Fiducia mea ſuper* שְׁדֵי אִמִּי, Targ. תְּדֵי *uberibus matris meæ:* ab infantia. Præter. Job. 24. v. 9. Eſa. 16. v. 4. Et, 66. v. 11. Rabb. בית תדין *locus mammillarum*, pectus. Arab. לחם אלתדי *caro mammillarum.* E

Propr. תַּדַּי, Arab. תַדָא *Taddæus:* quaſi mammeus.

Per protheſin literæ ל, לְשַׁד *humor, ſuccus*, qui funditur: ſicut לְאֹם *populus.* Num. 11. v. 8. *Erat ſapor ejus velut ſapor* לְשַׁד הַשָּׁמֶן *humoris olei.* Targ. דְּלִישׁ בִּמְשַׁח *panis oleo perfuſi.* Pſ. 32. v. 4. *Verſus eſt* לְשַׁדִּי, Targ. רוטבי *humor meus in ſiccitates æſtivas.*

Verb. Chald. & Syr. שְׁדָא & שְׁדִי, Hiph. אַשְׁדִּי *fudit, effudit, profudit* liquida, aquã vel ſanguinem: Per metaphoram, *jecit, abjecit, dejecit, projecit, jaculatus, ejaculatus eſt, ſagittavit*, cùm ad alia transfertur. Lev. 17. *Sanguinem* שָׁפַךְ, Targ. שְׁדָא *effudit.* Thren. 2. שָׁפַךְ, Targ. שְׁדָא *effudit, ut ignem, iram ſuam.* Exod. 15. יָרָה, Targ. שְׁדִי *jecit in mare.* 1. Sam. 20. אֲשֶׁר יָרָה, Targ. דִּשְׁדָא *quas ejaculatus erat Jonathan.* Syr. Matth. 4. שְׁדִי נַפְשָׁךְ *projice teipſum deorſũ.* Act. 27. v. 19. *Manibus noſtris* שְׁדִין *abjecimus.* Actor. 7. *A populis, quos* שְׁדָא *ejecit coram ipſis.* Paſſ. אשתדא, Syr. אשתדא *fuſus, effuſus, jactus, projectus fuit:* metaphoricè, *volavit.* Exod. 19. *Aut* יָרֹה יִיָּרֶה, Targ. אִשְׁתְּדָאָה יִשְׁתְּדֵי *jaculando jaculo transfigetur.* Deut. 28. *Sicut* יִדְאֶה, Targ. מִשְׁתְּדֵי *volat aquila.* Eſa. 6. וַיָּעָף, Targ. ואשתדי *& volavit ad me unus.* Syr. Matth. 5. *Nec* דְּתִשְׁתְּדָא *ut projiciatur foràs.*

Nom. שָׁדִי *fundens, projiciens, jaculator, ſpiculator, lanceator:* Pl. שָׁדִין *ſpiculatores, jaculatores.*

שָׁדִי *cadens, volans.* Pſ. 91. *A ſagitta quæ* יָעוּף, Targ. שָׁדִי *volat interdiu.*

מַשְׁדָּא *jactus.* Syr. שִׁידָא *jaculum, haſta.*

שָׁדְיָא *ventus orientalis.*

שדה cum puncto ſiniſtro, שָׂדָה. Inde Nom. שָׂדֶה *ager, fundus, prædium, terra, territorium, regio:* Pl. שָׂדִים, Foem. שָׂדוֹת *agri.* Gẽ. 3. *Et omnis arbor* הַשָּׂדֶה, Tar. חַקְלָא *agri.* Gen. 14. v. 7. *Percuſſerunt omnẽ* שְׂדֵה הָעֲמָלֵקִי, Targ. חֲקַל עֲמַלְקָאָה *agrum Amalecitæ.* Lxx. ἄρχοντας *principes.* Legerunt שר, à שַׂר *princeps:* ob literarum ד' ר' ſimilitudinem. Gen. 32. *In terrã Seir* שְׂדֵה אֱדוֹם, Tar. חֲקַל אֱדוֹם *agrum Edom.* Lxx. εἰς χώραν *in regionem Edom.* Ruth. 1. *Ad peregrinandum* בִּשְׂדֵי מוֹאָב *in agris Moab.* 1. Sam. 6. v. 1. *Et erat arca Domini* בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים *in agro Philiſthæorũ.* Targ. בְּקִרְוֵי *in urbibus:* in villis, prædijs. Gen. 25. *Et erat Eſau vir peritus venationis*, אִישׁ שָׂדֶה *vir agri.* Targ. גְּבַר נָפֵק חַקַל *vir egrediens in agrũ.* Mich. 3. *Zion* שָׂדֶה *ager arabitur, & Jeruſalem acervi erit.* Tanquam ager arabitur: nõ relinquetur in ea ædificiũ, eritq; ſicut ager aratus, devaſtatio. Mich. 4. *Quia nunc exibis ex urbe, & habitabis* בַּשָּׂדֶה *in agro.* Captivi educun-

educuntur ex urbibus, & relinquuntur in A
agro, donec omnes cōgregati poſtea abducantur. ¶ Deinde, complectitur *omnem poſſeſſionem, hæreditatem, patrimonium*. 2. Sam. 9. *Et reſtituam tibi omnem* שְׂדֵה שָׁאוּל *agrum Saulis patris tui*. Targ. אַחְסָנַת *poſſeſſionem*: totam hæreditatem. Sequitur: *omne quod fuit Sauli & domui ejus, dedi filio Domini tui*.

שָׂדַי *idem*. Jer. 4. v. 17. כְּשֹׁמְרֵי שָׂדַי *ſicut cuſtodes agri fuerunt contra te in circuitu*. Sicut qui cuſtodiūt agros à pecoribus, ne eos invadāt & depaſcātur, ſtant undiq; circa agros: Sic hoſtes circumdederunt Jeroſolymam,
quia in omnibus Judæ urbibus caſtra me- B
tati ſunt. Pſ. 8. *Etiam pecora* שָׂדָי *agri*.

שרח. Arab. שרח *contritio, contuſio, vulnus*.

Rom. 16. v. 20. ישרח *conteret Satanam ſub pedibus veſtris*.

שרך duo ſignificata habet. I Rabb. שָׂרַךְ, Piel שֵׂרֵךְ *conjunxit, copulavit conjuges*.

שֵׂרוּךְ & שִׂרְכָנוּת *conjunctio, copulatio viri & fœminæ, affinitas*. ✠ שַׂרְכָן *copulator, affinis*.

Chald. שָׂרְכִין *folia ſibi contigua*.

II. Chald. שְׂרַךְ, eſt שָׁקַט, *quievit, requievit, quie-* C
tus, tranquillus, felix, ocioſus fuit. Joſ. 31. *Et terra* שָׁקָטָה, Targ. שְׂרִיכַת *quievit*. Gen. 8. v. 1. וַיָּשֹׁכּוּ, Targ. Jeroſ. וּשְׂרַכוּ *& quieverunt aquæ*.

Nom. שְׂרוּכָא *quies*. ✠ שָׂרִיךְ *quietus, felix*. שַׂרְכָן *ocioſus*.

שרל. Chal. & Syr. שְׂרַל. Inde Piel שָׂרֵל *adulatus eſt, ſolicitavit, induxit, perſuaſit, decepit*. Lev. 22. *Si* יפתה, Targum יְשָׂרֵל *perſuaſerit quis virgini*. Paſſ. הִשְׂתָּרֵל & אִשְׂתָּרֵל *ſolicitus fuit, conatus, luctatus eſt*. Gen. 32. וַיֵּאָבֵק, Targ. וְאִשְׂתָּרֵל *&* D
luctatus eſt vir cum ipſo.

Nom. Syr. שָׂרוֹל *adulatorius, lubricus*. ✠ שְׂרָלָא *adulatio*.

שָׂרוֹל *res plauſibilis & fucata, quæ primo aſpectu emtores ad ſe allicit*.

Rabb השתדלות & אשתדלות *ſolicitudo, cura, ſtudium, ſedulitas, ſolertia*.

שרם cum puncto dextro, שְׁרַם. Inde Nom. שְׁרֵמָה *arvum*, ager ſativus & fertilis: Plur. שְׁדֵמוֹת *arva frugifera, campeſtria, agri urbi vicini*. Pro quo habetur, 2. Reg. 19. וּשְׁדֵפָה *& ariditas*. Herba percuſſa uredine, antequam
matureſcat, & ad culmū perveniat. Quia E
literæ פ״מ ejuſdem prolationis & inſtrumenti. Deut. 32. וּמִשַּׁדְמוֹת *& de arvis retributionum hoſtis*: de vitibus. 2. Reg. 23. *Et combuſſit ea extra Jeruſalem* בְּשַׁדְמוֹת קִדְרוֹן *in campeſtribus Kidron*. Targ. בְּמֵישַׁר *in planicie*.

שרן Chald. שְׁרַן *lambere*. Alia in דון quære.

שרף. שָׁרַף *areſecit*. Gen. 41. *Septem ſpicæ tenues* וּשְׁדוּפוֹת, Tar. וְשְׁקִיפָן *& areſactæ vento orientali*.

Nom. שְׁדֵפָה *herba percuſſa uredine, arida*. 2.

A Reg. 19. v. 26. *Sicut fœnum tectorum* וּשְׁדֵפָה *& herba arida ante culmum*. Sicut ſpicæ aridæ priusquam indureſcant ante ſegetem. Vide in שרם præcedente.

שִׁדָּפוֹן *percuſſio ſegetum, uredo, ariditas*: quando ventus orientalis ingreditur ſpicas, ut non matureſcant. Chald. *ventus orientalis*, ſegetes arefaciens. Rabb. *tabes, phtiſis*, morbus, quo quis marceſcit. Amos 4. *Percuſſi vos* בַּשִּׁדָּפוֹן *uredine*. Lxx ἐν τῇ ξηρότητι *ariditate*.

Rabb. שָׂרַף *inflammavit*.

Arab. Jac. 2. v. 16. *Abi*, ואשתרף *& incaleſce*.

B **שרק**. Arab. שַׁרַק *bucca, bucca*: Pl. אַשְׂרָאק *bucca*.

שרר cum puncto dextro, duo ſign. habet. I. Chald. שְׁרַר, eſt שְׁדַל, *ſolicitus fuit*: literis ל״ר permutatis. Paſſ. אִשְׁתַּרַּר *ſolicitus fuit, curavit, operam dedit*. Dan. 6. *Erat* מִשְׁתַּדַּר *ſolicitus ad liberandum eum*.

II. Chald. & Syr. שְׁרַר *miſit, emiſit*. Gen. 38. וַיִּשְׁלַח, Targ. וְשַׁדַּר *& miſit Juda hædum caprarum*. Syr. Marc. 5. v. 10. *Ne* נשדריוהי *emitteret ipſum*. Paſſ. Syr. אשתדר *miſſus fuit*. Matth. 15. v. 24. *Non* אֶשְׁתַּדְּרֵת *miſſus ſum, niſi ad oves perdi-*
C *tas domus Iſraël*.

Rabb. שִׁדְרָה & שִׁדְרָא *dorſum & ſpina dorſi*: Plur. שְׁדָרוֹת *dorſa*. חוּט הַשִּׁדְרָא *filum dorſi*, medulla ſpinæ. Sicut, Eccl. 12. *Vocatur* חֶבֶל הַכֶּסֶף *funis argenteus*. שִׁדְרָה הַשְּׁסוּעָה *dorſum fiſſum* aut *ſciſſum*: animal, quod duas habet dorſi ſpinas. ✠ שְׁרִירָא *fex*.

שרר cum puncto ſiniſtro, שָׂרַר, convenit cū סָדַר, *ordinavit, convenit*.

Inde Nom. שְׂדֵרוֹת *ordines tabularum, tabulæ*
D *ordine collocata*. 2. Reg. 11. v. 8. *Et qui ingreditur* אֶל הַשְּׂדֵרוֹת, Tar. לְגוֹ מִסִּדְרָא *intra tabulas, interficietur*. Alienus qui ingreditur intra ordinem cuſtodiarum veſtrarum. Lxx. σαδηρώθ.

שרש. Inde Arab. שארש *ſextus*.

שחה cum puncto dextro, Rabb. שָׁהָה, Chal. שְׁהָה, & שְׁהָא, & שְׁהִי *tardavit, moratus, commoratus eſt, expectavit*. ✠ מַשְׁהִי *expectans*. ✠ שָׁהֲיָן *morantes*. ✠ שְׁהִיָּה *tardatio*. ✠ שָׁהוּיָא *curſus*.

שְׁהִי, eſt שַׁבָּת הַיּוֹם *Sabbathum hodiernum*.

שחה cū puncto ſiniſtro, שָׂהָה. Inde Nom. שֶׂה, Ch. שֵׂיתָא & סֵיתָא *pecus, agnus* vel *hædus*: cōmu-
E nis generis. Deut. 14. v. 4. שֶׂה כְבָשִׂים וְשֵׂה עִזִּים *pecus ovium, & pecus caprarum*. Targ. אִמְּרִין דִּרְחֵלִין וְגַדְיָין דְּעִזִּין *agnos ovium, & hædos caprarū*: Lxx. *agnum ex ovibus, & hædū ex capris*. Deut. 22. *Non videas bovem fratris tui, aut* שֵׂיוֹ, Targ. אִמְּרֵיהּ *agnum ejus errantes*. ✠ Ar. שאוי *ovillus*.

שהא. Arab. שְׁהָא & שְׁהִי. Paſſ. אשתהי *concupiverit, deſideravit, appetivit, exoptavit, affectavit, voluit, prurivit*. Pſ. 116. אשתהיו שהות *concupiverunt concupiſcentiā*. Mat. 5. v. 28. *Qui videt mulierem*

liere אן ישתהיהא *ut concupiſcat eā.* Joh.8.v.56. A
אברהים אבוכם אשתהי אן ירי יומי *Abraham pater
veſter deſideravit videre diem meum.* 1. Tim.3.
v. 1. *Si quis* אשתהי *deſiderat epiſcopatum.*

Nom. שַׁהְוָה *cōcupiſcentia, appetitus, libido, luxuria, carnalitas:* Pl. שַׁהְוָאת *libidines, voluntates.*

שַׁהְוָאנִי *luxurioſus, libidinoſus, mulieroſus:* Plur. שַׁהְוָאנִיין *luxurioſi.* ⁂ אלשהוה אלכלביה *appetitus caninus:* in Avic. שַׁהְוַה אלנסר *concupiſcentia carnis:* Plur. שַׁהְוָאת *concupiſcentia.* ⁂ אַן שַׁיתַ *ſi volueris.* In Geogr. אן שא אללה עז וגל *ſi voluerit Deus.* למן יַשַׁא *cui voluerit.*

שהי, Foem. שהיה *deſiderabilis.* אַשְׁהַי *deſiderabilior.* ⁂ אשתהא *deſiderium.* B

שהב. Arab. שהב *flamma:* Plur. שהאב *flammæ.*

שהד cum puncto ſiniſtro, שָׂהַד. Inde Nom. שָׂהֵד *teſtis.* Job.16.v.19. וְשָׂהֲדִי *& teſtis meus in excelſis.* Targ. וּמַסְהִד עֲלַי *& teſtificans de me.* pro שָׂהֲדִי: mutatur camets parvū in camets magnū, poſt q̄ ה recipit hateph kametz.

Chald & Syr. סְהֵד, Arab. שַׁהַד *teſtatus eſt, certificavit.* Syr. Matth.19. v.18. *Nec* תַּסְהֵד *teſtaberis teſtimonium falſum.* Arab. Matth.23. v.31. וַאנתם תַשְׁהֲדוּן מן נפוסכם *& vos teſtabimini* C
ex vobis ipſis. Joh. 4.v.14. *Nos vidimus* ושהדנא *& teſtamur.* Paſſ. Syr. אִסְתְּהֵד, Arab. אסתשהד *teſtimonio donatus eſt.* 2. Cor.1.v.23. *Ego autem* אסתשהד *teſtor Deum.* Piel Syr. סַהֵד *teſtatus eſt.* Luc.16. נְסַהֵד *teſtabitur illis.* Hiph. Chald. & Syr. אַסְהֵד *teſtari fecit, teſtimonio convicit, conteſtatus, obteſtatus eſt.* Deut.19. *Et ecce* עֵד, Targ. סָהֵד *teſtis falſus* הָעֵד, Targ. סָהֲדָא *teſtimonium falſum* עָנָה, Targ. אַסְהֵד *teſtatus eſt contra fratrē ſuum.* Jer. 14. *Si iniquitates noſtræ* עָנוּ, Targ. אַסְהִדוּ *teſtantur contra nos.* Syr. Joh.1. verſ.7. D
דְּנַסְהֵד *ut teſtaretur de luce.* Galat. 5. אנא אסהד עֲלֵיכֶם *ego teſtor de vobis.*

Nom. שָׂהֲדוּת, & סַהֲדוּת, & סָהֲדָא, Arab. שַׁהֲדָה & שַׁהֲאדָה *teſtimonium, relatio, martyriū:* Plur. סַהֲדָן & סַהֲדִין, Arab. שַׁהֲדָאת & שַׁהֲאדָאת *teſtimonia, martyria.* Gen.31.v.47. *Et vocabat illum Laban* יְגַר שָׂהֲדוּתָא: *ſed Jacob vocabat eum* גַּלְעֵד *cumulum teſtimonij.*

סָהֵד, Arab. שַׁהֵד, & שַׁהִיד, & שַׁאהִד *teſtis, martyr, relator:* Plur. סָהֲדִין, Foem. סָהֲדָן, Arab. שֻׁהוּד & שַׁאהִדִין *teſtes, martyres.* Arab. אַוִּל שַׁהִיד *protomartyr.* E

Arab. מַשְׁהַד *monimentum, lapis ſepulcri,* qui ſepulti memoriam teſtatur, *cippus:* Plur. מַשַׁאהִד *monimenta.*

מַשְׁהוּד *ſtudioſus.* ⁂ אִשְׁתְּהַאד *ſtudium alicujus rei.*

Deinde, שַׁהַד *favus mellis.*

אסתשהד *martyr factus eſt.*

משאהדה *quod præſens eſt.*

שהל. Arab. שַׁהַל *direxit.* Pſ.90. וישהל *& dirigat opera manuum noſtrarum.*

A **שהם**. Inde Nom. שֹׁהַם *onyx*, gemma candore unguis humani. Gen.2. *& lapis* הַשֹּׁהַם *onyx.* Targ. בּוּרְלָא *margarita.*

שהק. Arab. שהק. Inde שאהק *ſublimis:* in Avic. שואהק: in Geographia.

שהר cum puncto dextro, duo ſign. habet. I. Chald & Syr. שְׁהַר, Arab. סַהַר *vigilavit totam noctem.* Eſth. 5. *Et erat* שָׁהַר *vigilans.* Syr. Mat. 26. *Manete hic* וּשְׁהַרוּ *& vigilate.* Arab. Mat. 24.v.42. אסהרוא *vigilate ergò, quia neſcitis.* Pſ. 102. סהרת *vigilavi, & factus ſum ſicut paſſer.*

Nom. שָׁהַר, Arab. סַאהַר *vigilans, vigil:* Pl. B
שָׁהֲרִין, Arab. סאהרין *vigiles.*

שָׁהֲרָא, Arab. סַהֲארַה *vigilia.* אַלסַהַארַה *vigilia præternaturalis.* Arab. סַהַר *vigilia,* nox poſt mediam: *manè.* Conveniunt cum שָׁחַר manè ſurrexit.

II. Arab. שַׁהַר *manifeſtus, notus, celebris fuit, patuit, innotuit.* Rom. 16. שהרת *innotuit obedientia veſtra.* Hiph. אַשְׁהַר *manifeſtavit, notificavit, celebravit, patefecit, prædicavit, publicavit, promulgavit, divulgavit, traduxit, denunciavit cum ſolennitate, condixit.* Matth. 1. v. 19. ולם יריד אן C
ישהרהא *& nolebat traducere eam.* Geneſ. 12. ואשהר אמרך *& celebrabo domum tuam.* אַשְׁהַר אַלאַמְר *publicavit edictū.* אשתהר *manifeſtat⁹ fuit.*

Nom. שָׁהְרַה & שוהרה *manifeſtatio, notificatio, divulgatio, fama, pronunciatio, denunciatio cū ſolennitate.* ⁂ אשתהאר *idē.* ⁂ מַשְׁהַר *ſpectaculū.*

מַשְׁהוּר *manifeſtus, notus, nobilis, celebris, famoſus:* Plur. מַשְׁהוּרִין *noti, nobiles.*

שהר cum puncto ſiniſtro, שָׂהַר. Inde Nom. שַׂהֲרוֹן, Chal. סַהֲרָן *lunula*, ornamenti genus: D
Plur. שַׂהֲרֹנִים, Chal. סַהֲרָנִין *lunulæ*, ornamēta lunæ ſimilia, bullæ in modum lunæ rotundæ. Jud 8. *Et accepit* הַשַּׂהֲרֹנִים *lunulas, quæ erant in collis camelorum.* Targ. עַנְקַיָּא *torques.* Lxx *μηνίσκους.* Romanorum nobilium calcei habuerunt notam lunæ, unde & *lunati* appellati fuerunt. Eſa. 3. *Vittas* וְהַשַּׂהֲרֹנִים *& torques.*

Arab. שהור *circulus, luna.*

שַׁהַר *menſis, lunatio:* Pl. שְׁהוּר, & אשהאר, & שהרין *menſes.* רווס אלשהור *initia menſiū,* neomeniæ. Alc. 2. שַׁהַר רַמַצַאן אלדי אנזל פיה אלקראן.

E **שהת**. Arab. אַשְׁהַת *abſcondidit, occultavit.*

משהות *abſconditus.*

שוא idem quod שָׁאָה. Inde תשואה *ſonitus, tumultus, clamor:* Plur. תשואות *tumultus, clamores, turba.* Job.36. תשאות *ſonitus tabernaculorum ejus:* tonitrua. Job.39. תְּשׁוּאוֹת *clamores exactoris non audiet.* Eſa. 22. v. 2. תשאות *tumultibus plena.* Zach. 4.v.7. תְּשׁאוֹת (cum) *clamoribus.* Lxx *ἰσότητα χάριτος æqualitatē gratiæ.* Hier. *exæquabit gratiā.* q. eſſet à שָׁוָה. Job.38.v.27. *Ad*

 ſatiandum

Digitized by Google

ſatiandum (שׁמּמה וחרבן) שׁוֹאָה וּמְשׁוֹאָה *deſolationem & deſtructionem.* A

שָׁוְא *temeritas, vanitas, mendacium:* דבר שאין בו ממש. dicitur de re falſa, vana, levi & inutili. שָׁוְא autem eſt pro שָׁוְא, ſicut חטא *peccatum.* Exod. 23. *Non eleves rumorem* שָׁוְא, Targ. דִשְׁקַר *mendacij:* falſum. Job. 31. *Si ambulavi* עִם שָׁוְא *cum temeritate:* temerarijs, hominibus vanis. Lxx. μετὰ γελοιαστῶν *cum ſcurris.* Exod. 20. *Ne aſſumas nomen Domini Dei tui* לַשָּׁוְא, Targ. לְמַגָּנָא *fruſtra:* falsò. Jurare licet, ſed non in vanum, id eſt, ſi neceſſitas non cogat: nec falsò, id eſt, contra æquitatem & veritatem. Eſa. 1. v. 12. *Affer munus* שָׁוְא B *vanitatis.* Targ. אֲנִיסָא *raptum.* Malach. 3. v. 16. *Dicitis,* שָׁוְא *vanitas eſt colere Deum.* Targ. לָא לַהֲנָאָה *non ad utilitatem.* Jer. 4. לַשָּׁוְא *in vanum ornabis te.* Targ. לָא לַהֲנָאָה *non ad utilitatem:* inutiliter. Pſ. 89. *Propter quid* שָׁוְא *fruſtra creaſti hominem?* Jer. 18. v. 15. *Quia obliti ſunt mei,* לַשָּׁוְא *fruſtra ſuffitũ facient.* Targ. לָא לַהֲנָאָה *non ad utilitatem.* ¶ Et ל ſubintellecto: Pſal. 127. שָׁוְא *fruſtra laborant ædificatores ejus in ea.*

Arab. סיה *malitia, malum:* Plur. סיאת *mala.* C

שׁוּב cum puncto dextro, duo ſign. habet. I. שׁוּב & שָׁב, Chald. & Syr. תּוּב & תָּב, Arab. תוב & תאב *rediit, reverſus fuit.* Dicitur autẽ de varijs: 1. de loco, & eſt *redire in locum, unde quis antea diſceſſerat.* Gen. 18. *Et Abraham* שָׁב, Targ. תָּב *reverſus eſt in locum ſuum.* Pſ. 90. שׁוּבוּ *revertimini, filij hominũ.* corpore in pulverem, & ſpiritu ad me: juxta illud, Gen. 3. עַד שׁוּבְךָ, Targ. עַד דְּתוּב *quoad redeas in terram, quia ex illa ſumtus es: quia pulvis es, & in pulverem* תָּשׁוּב *reverteris.* Pſal. 146. *Egredietur ſpiri-* D *tus ejus,* יָשֻׁב *redibit in terram ſuam.* ſcil. homo. Jer. 3. *Ecce dimittet vir uxorem ſuam, & ibit ab ipſo, & erit apud virum alium,* הֲיָשׁוּב *an redibit ad illam?* Ezech. 46. וְשָׁבַת *& revertetur ad principem:* pro שָׁבָה, more Chald. ¶ 2. de אַף & חָרוֹן *ira,* & eſt *retrahi, cohiberi, ſedari, reſidere, quieſcere.* Jer. 2. v. 34. *Veruntamen* שָׁב אַפּוֹ *rediit ira ejus à me.* Exod. 32. שׁוּב, Targ. תּוּב *revertere ab ardore iræ tuæ.* Eſa. 5. v. 25. *In omni iſto non* שָׁב *rediit ira ejus.* Præter. Pſ. 106. v. 23. Eſa. 9. v. 12: & 12. v. 1. ¶ 3. de Deo, eſtq; *converti ad Deum, reſipiſcere, pœnitentiam agere:* quando enim peccamus, à Deo nos avertimus vel E diſcedimus. Deut. 30. וְשַׁבְתָּ, Targ. וּתְתוּב *& redibis ad Dominum Deum tuum, & audies in voce ejus.* 1. Reg. 8. יָשׁוּבוּן *redibunt à peccatis ſuis, quia exaudies eos.* Ibid. וְשָׁבוּ *& redibunt ad te in toto corde ſuo.* Syr. Matth. 11. v. 21. *In cinere & ſacco* תָּבוּ *pœnitentiam egiſſent.* Arab. Matth. 3. v. 2. תובוא *pœnitentiam agite.* Luc. 13. v. 3. אן לם תתובוא *ſi non pœnitentiam egeritis.* Act. 31. v. 15. *ut* יתוב *convertantur omnes homines.* Alc. 29: מַן תָּאב וַאמַן וַעַמַל צָאלְחָא *qui pœnitentiam e-*

git, & credidit, & fecit bonum. Alc. תֻבְתֻ אִלַיְךָ *cõverſus ſum ad te.* ¶ 4. Quando cum alio verbo conſtruitur, valet *rurſus, iterum, denuo, ſæpius.* Eſa. 6. v. 13. *Et adhuc in ea decima pars,* וְשָׁבָה וְהָיְתָה *& redibit & erit in devaſtationem,* ſc. הָאֲרָמָה *terra.* Lxx. καὶ πάλιν ἔσται *& rurſus erit.* Hier. *Et convertetur & erit.* Hoſ. correxit: *Et captiva abducetur:* ſed malè. q. שְׁבָה. Gen. 26. וַיָּשָׁב, Targ. וְתָב *& redibat Iſaac, & fodiebat puteos aquarum.* Lxx. καὶ πάλιν *& iterum Iſaac fodit.* Gen. 30. אָשׁוּבָה, Targ. אתוב *redibo, paſcã oves tuas.* Lxx. πάλιν ποιμανῶ *iterum paſcam.* Zachar. 8. *Quia* שַׁבְתִּי *reverſus ſum, cogitavi in* B *diebus illis.* Sic, Pſ. 71. v. 20: 78. v. 41: 85. v. 7. ¶ Rabb. שׁוּב, Chal. & Syr. תּוּב *rurſus, adhuc, amplius, præterea, item.* ¶ 5. Quando conſtruitur cum accuſativo, eſt tranſitivum, *reduxit, reſtituit, convertit.* Deut. 30. וְשָׁב, Targ. וִיתִיב *& reducet Dominus Deus tuus captivitatem tuam.* Pſ. 126. בְּשׁוּב, Targ. כַּד יָתִיב *cùm reducet Dominus captivitatem Zion.* Pſ. 53. v. 7. בְּשׁוּב, Targ. כַּד יַחֲזִיר *cùm reducet Deus* שְׁבוּת *captivitatem populi ſui.* Pſ. 85. v. 2. שַׁבְתָּ שְׁבוּת יַעֲקֹב *reduxiſti captivitatem Jacob.* Et v. 5. שׁוּבֵנוּ *re-* C *duc nos, Deus ſalutis noſtræ.* Jer. 48. v. 47. וְשַׁבְתִּי שְׁבוּת, Tar. וַאֲתִיב *& reducam captivitatẽ Moab.* Job. 42. v. 10. *Et Dominus* שָׁב אֶת שְׁבוּת *reduxit captivitatem Job:* reſtituit ei omnia quæ amiſerat. ¶ Quando ad animum transfertur, ſignificat *à propoſito abſiſtere, inſtitutum vitæ mutare.* Piel שׁוֹבֵב *reduxit, reſtituit, refecit, reparavit.* Pſ. 23. v. 3. *Animam meam* יְשׁוֹבֵב *reducet:* reficiet; נחח ושקט. Sicut, Hoſ. 14. יָשֻׁבוּ *redibunt habitantes in umbra ejus.* reficientur, D recreabuntur. Et, 1. Sam. 30. וַתָּשָׁב *& reverſus fuit ſpiritus ejus ad ipſum:* recreatus fuit, rediit ad ſeſe. Jer. 50. v. 19. וְשֹׁבַבְתִּי *& reducam Iſraëlem ad paſcua ejus.* Eſa. 47. v. 12. *Sapientia tua, & ſcientia tua* שׁוֹבְבָתֶךְ *avertit te.* Tar. הִיא מְנַעַת יָתִיךְ מִלְּמֵתַב *ipſa prohibuit te ne habitares.* Al. *in malum avertit.* Jerem. 8. v. 5. *Quare* שׁוֹבְבָה *avertit populum iſtũ?* Jer. 50. v. 6. שׁוֹבְבוּם *reduxerunt illos:* collocarunt. Hiph. הֵשִׁיב, Chald. אֲתִיב, Syr. אַתִּיב *reduxit, reſtituit, reddidit.* Dicitur autẽ de varijs rebus: Primò, de re quacunq;, & ſignificat *in locũ ſuum reſtituere.* Gen. 14. וַיָּשֶׁב, Targ. וַאֲתִיב *& reduxit* E *omnem ſubſtantiam ejus, & etiam Lot fratrem ſuum & ſubſtantiam ejus* הֵשִׁיב, Targ. אֲתִיב *reduxit.* Gen. 20. *Et nunc* הָשֵׁב, Targ. אָתֵיב *reſtitue uxorem viri iſtius:* redde. Pſal. 90. תָּשֵׁב *rediges hominem ad contuſionem.* Chal. תְּיוּב & תְּתוּב *redditio cibi, vomitus.* ¶ Secundò, de דָּבָר *ſermone,* & ſignificat *reddere verba, reſpondere, referre, renunciare.* Gen. 37. וַהֲשִׁבֵנִי דָּבָר, Targ. וַאֲתִיבְנִי פִּתְגָמָא *& refer mihi verbum.* Lxx. ἀνάγγειλόν μοι *nuncia mihi.* Exod. 19. וַיָּשֶׁב,

ויִּשֶׁב, Targ. ואתיב *& retulit Moſes verba populi ad Dominum.* A
1. Reg. 12. verſ. 16. וַיָּשִׁבוּ *& retulerunt populus regi verbum, dicendo.* Pro quo habetur, 2. Paral. 10. וַיָּשִׁבוּ *& retulerunt populus regi.* Job. 31. *Quid* אֲשִׁיבֶנּוּ *reſpondebo ei?* L x x. *τίνα ἀπόκρισιν ποιήσομαι quod reſponſum faciam?* Job. 33. הֲשִׁיבֵנִי *reſponde mihi.* L x x. *δός μοι ἀπόκρισιν da mihi reſponſum.* Chald. Joſuæ 1. וַיַּעֲנוּ, Targum וְאתִיבוּ *& reſponderunt.* Dan. 2. *Tunc Daniel* הֲתִיב *retulit conſilium.* Syr. Marc. 12. *Quòd bene* אַתִיב *reſponderat ipſis.* ¶ Tertiò, de bono vel malo, eſt *referre, retribuere, rependere, reddere, vindicare.* Gen. 50. v. 15. וְהָשֵׁב יָשִׁיב, Targ. וְאַתָּבָא יְתִיב *& red-* B
dendo reddet nobis omne malum, quo affecimus ipſum. 2. Par. 6. לְהָשִׁיב *ad reddendum impio, ad dandum viam ejus in caput ejus.* Amos 1. *Super tribus transgreſſionibus Gazæ, & ſuper quatuor, non* אֲשִׁיבֶנּוּ *reddam eis:* vindicabo eam. Targ. אֶשְׁבּוֹק לְהוֹן *remittam eis.* Pſalm. 18. וַיָּשֶׁב, Targ. וּפְרַע *& retribuit mihi juxta juſtitiam meam.* Prov. 17. מֵשִׁיב, Targ. דְּפָרַע *qui retribuit malum pro bono.* ¶ Quartò, de אַף & חָרוֹן *ira,* eſtq; *ſedare, cohibere.* Num. 25. *Pinhas* הֵשִׁיב, Targ. C
אֲתִיב *avertit iram meam à filiis Iſraël.* Pſal. 85. הֱשִׁיבוֹתָ *reduxiſti ab ardore iram tuam.* Aut intranſitivè; *reverſus es ab ardore iræ tuæ.* Pſ. 78. *Et multiplicavit* לְהָשִׁיב *avertere iram ſuam, & non excitabit omnem indignationem ſuam.* ¶ Quintò, de פָּנִים *facie,* eſt *rejicere, repellere, denegare.* 1. Reg 2. *Quia non* יָשִׁיב *avertet faciem tuam.* Hier. *Neq; enim negare tibi quicquam poteſt.* Ibid. *Petitionem parvam ego petitura ſum abs te, ne* תָּשֵׁב *avertas faciem meam:* ne deneges mihi. Pſal. 132. *Ne* תָּשֵׁב *avertas fa-* D
ciem uncti tui. Eſaiæ 36. *Et quomodo* תָּשִׁיב *avertes faciem ducis unius?* reſiſtes uni. Sic, Thren. 1. v. 8. וַתָּשָׁב אָחוֹר *& reverſa eſt retrorſum.* Præ ignominia faciem ſuam reduxit retrorſum. ¶ Sextò, de לֵב *corde,* eſtq; *cogitare, perpendere.* Eſa 46. v. 8. הָשִׁיבוּ *reducite, transgreſſores, ſuper cor.* Deut. 4. v. 39. *Et cognoſces hodie* וַהֲשֵׁבֹתָ, Targ. וּתְתִיב *& reduces ad cor tuum.* 2. Par. 6. וְהֵשִׁיבוּ *& reducent ad cor ſuum:* revocabunt ſibi in mentem. Eſa. 44. verſ. 19. *Et non* יָשִׁיב *reducet ad cor ſuum.* L x x. *ἐλογίσατο τῇ ψυχῇ αὐτοῦ perpendit animo ſuo.* ¶ Se- E
ptimò, de נֶפֶשׁ *anima,* eſtq; *recreare.* Pſal. 9. *Lex Domini perfecta,* מְשִׁיבַת נָפֶשׁ *reductrix animæ:* recreans animum. Thren 1. *Procul eſt à me conſolator,* מֵשִׁיב *reducens animam.* Hophal הוּשַׁב *reſtitutus, redditus fuit.* Gen. 42. *Et dicebat ad fratres ſuos,* הוּשַׁב, Targ אִתּוֹתַב *reſtitutum eſt argentum meum.* L x x *ἀπεδόθη redditum eſt.* Ex. 10. וַיּוּשַׁב *& reductus fuit Moſes & Aharon.*

Nom. שׁוּבָה *reverſio, reditus* ab ira aut animi commotiõe, *ſedatio, quies.* Eſa. 30. בְּשׁוּבָה *in quiete & requie ſalvabimini.* Sequentia declarant. A

תְּשׁוּבָה, Chald. תְּיוּבָא & תְּתוּבָא, Syr תְּיָבוּת *reditus, reverſio, converſio, pœnitentia,* quæ eſt reverſio ad Deum, converſio à pietate & vitioſa vita: *reſponſio:* Plur. תְּשׁוּבוֹת *reſponſiones.* 2. Sam. 11. *Et factum eſt* לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה *ad reverſionem anni.* Targ. לִזְמַן סוֹפָא דְשַׁתָּא *ad tẽpus finis anni.* Finis anni eſt reditus ſolis ad idem punctum Zodiaci, à quo abiit initio anni. Tempore quo herbæ ſunt in agro, ad paſcendos equos. 1. Sam. 7. וּתְשֻׁבָתוֹ *& reditus ejus in Ramam, quia ibi domus ejus.* B
Poſtea in Ramã rediit. Job. 21. וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם *& (in) reſponſiõibus veſtris vel cẽta eſt trãsgreſſio.*

Arab. תַּוָּאב *quem pœnitet, largitor veniæ.* ⁂ תוּבָה *pœnitentia.* ⁂ תָּאִיב *pœnitens.*

שִׁיבָה, idem quod שְׁבוּת, *captivitas:* permutatâ radicum שׁוּב & שָׁבָה ſignificatiõe. Sic שָׁבִים *captivi.* Eſa. 1. v. 27. וְשָׁבֶיהָ *& captivi ejus in juſtitia.* quod tamen ſuprà ad שָׁבָה retulimus. Pſ. 126. *Cùm reducet Dominus* שִׁיבַת צִיּוֹן *captivitatẽ Ziõis.* Pro quo habetur, שְׁבוּת, Pſ. 57. v. 7. & Jer. 48. v. 47. vide ſuprà. C

שׁוֹבָב *rebellis, averſus.* Eſa. 57. v. 17. Jer. 3. v. 14, & 22. Jer. 8. v. 5. *Cur* שׁוֹבְבָה *rebellis fuit populus iſte (cum) Jeruſalem?*

מְשׁוּבָה *reditus* in malum, *averſio, defectio, deſertio:* Plur מְשׁוּבוֹת *defectiones.* Hoſ. 14. v. 5. *Sanabo* מְשׁוּבָתָם *rebellionem ipſorum.* L x x. *κατοικίας αὐτῶν habitationes ipſorum.* acceperunt pro מוֹשָׁב *habitatio.* Jer. 3. v. 22. *Sanabo* מְשׁוּבֹתֵיכֶם *averſiones veſtras.* Jer. 8. v. 5. מְשֻׁבָה *defectione perpetua?* Jer. 3. v. 6. *An vidiſti quid feceris* מְשֻׁבָה *averſatrix Iſraël?* D

II. שׁוּב, idem quod יָשַׁב, *habitavit:* permutatâ radicum ſignificatione. Pſal. 23. וְשַׁבְתִּי *& habitabo in domo Domini ad longitudinem dierum.* Jer. 42. *Si* שׁוֹב תֵּשְׁבוּ, Targ. מֵתַב תִּתְּבוּן *habitando habitabitis in terra.*

Nom. שִׁיבָה *habitatio.* 2. Sam. 19. verſ. 31. בְּשִׁיבָתוֹ, Targ בְּמֵתְבֵהּ *in habitatione ejus in Mahanaim:* cùm habitaret.

שׂוּב cum puncto ſiniſtro, שׂוֹב & שָׂב, Chald. סָב, Syr. סְאַב, Arab שָׁאב *canuit.* 1. Sam. 12. v. 2. *Et ego conſenui* וָשַׂבְתִּי *& canui.* L x x. *καὶ καθήσομαι & ſedebo.* Acceperunt pro יָשַׁב *ſedit,* E
Chald Joſ. 11. *Tu* זָקַנְתָּ, Targ. סָבְתָּא *conſenuiſti.* Gen. 18. אַחֲרֵי בְלֹתִי, Targ. בָּתַר דְּסָבַת *poſtquam conſenui.* Syr. Joh. 21. *Poſtquam verò* סְאבְתְּ *conſenuiſti.*

Nom. שָׂב. Chald סָב, Arab. שָׁאיב *ſenex, ſeptuagenarius:* Plur. Chald סָבִין *ſenes.* Job. 15. *Etiam* שָׂב *ſenex & decrepitus.*

שֵׂיב, Foem. שֵׂיבָה, Ch. סֵיבָא, & סֵיבוּת, & שֵׂיבוּת, Ar. שֵׁיב, Foem. שֵׁיבָה *ſenectus, ſeniũ, canicies.*

nicies. Eſt autem plus quàm זִקְנָה: Et juxta Hebręos שֵׂיבָה ſeptuaginta, זקנה verò ſexaginta annorum ætas. 1. Reg. 14. *Quia ſtabãt oculi ejus* מִשֵּׂיבוֹ *præ ſenectute ejus.* pro מִשֵּׂיבָתוֹ. Hoſ. 7. *Etiam* שֵׂיבָה *ſenectus ſparſa eſt in eo:* canuit. Tẽpus longum afflictionũ ſenectuti comparatur. Prov. 20. v. 29. *& honos ſenum eſt* שֵׂיבָה, Targ. סיבתא *canicies.* Job. 41. v. 24. *Reputabit abyſſum* לְשֵׂיבָה *pro ſenectute.* pro לְאִישׁ שֵׂיבָה *in virum ſenem.* propter albedinem, quam efficit paucitas aquarum ibi relictarum: quia aquæ multę nigreſcunt. Relinquetur in infimo maris fundus albus, ùt vir canus.

Arab. שיבאני *canus:* שִׁיב *cani.*

שוג cum puncto dextro, duo ſignificata habet. I. שׁוּג, idem quod שָׁגָה, *erravit.*

Inde Nom. מְשׁוּגָה *error.* Job. 19. *& etiã certè erravi: mecũ pernoctabit* מְשׁוּגָתִי *error me⁹.* שְׁגִיתִי

II. Syr. שׁוג & שָׁג, Piel. שַׁיֵּג *lavit.* Luc. 5. v. 2. וּמְשַׁיְּגִין *& lavantes retia ſua.* Hiph. אַשִׁיג *lavit, abluit.* 1. Tim. 5. *Si* אַשִׁיגַת *lavit pedes ſanctorum.* Matth. 6. אַשִׁיג *lava faciem tuam.* Joh. 9. אַשִׁיג *lava in piſcina Siloah.*

שוג cum puncto ſiniſtro, שׂוּג, idem quod סוּג, *retroceſſit.* Niph. נָשׂוֹג *retroactus fuit.* 2. Sam. 1. *Arcus Jonathan non* נָשׂוֹג *retroactus eſt retrorſũ.*

שור cum puncto dextro, duo ſign. habet. I. שׁוּר, idem quod שָׁדַד, *vaſtavit.* Pſal. 91. *A lue* (quæ) יָשׁוּד *vaſtabit in meridie.*

Nom. שֵׁד, Syr. שאד *dæmon:* Plur. שֵׁדִים, Chald. שֵׁדִין, Syr. שאדין *dæmones,* qui habitãt in locis vaſtis & deſertis. Deut. 32. *Sacrificabant* לַשֵּׁדִים, Tar. לְשֵׁדִין *dæmonibus, qui non ſunt Deus.* Pſal. 106. *& ſacrificârũt filios ſuos & filias ſuas* לַשֵּׁדִים, Targ. לְמַזִּיקָא *dæmonibus.* Chald. Eſa. 13. וּשְׂעִירִים, Tar. וְשֵׁדִים *& dæmones ſaltabunt.* Judæi Germani Chriſtianum excipientes dicunt: שד willkom *dæmon veni.*

Rabb. שׁוּר *debilis.* ☩ שׁוּרָא *æſtimatio, judicium, arbitrium.*

II. Chald. & Rabb. שׁוּר, idem quod שְׁדָא, *fudit, effudit.* Gen. 9. שֹׁפֵךְ, Tar. דִישׁוּד *qui effundet ſanguinem hominis, per hominem ſanguis ejus* יִשָּׁפֵךְ, Targ. יִתְשַׁד *effundetur.* Syr. Act. 2. v. 17. אֶשׁוּד *effundã ſpiritũ meum ſuper omnẽ carnem.* Niph. אתשד *effuſum fuit.* In exemplo præcedente.

Nom. מַשַׁד *effuſio.*

שור cũ puncto ſiniſtro, שׂוּר & שָׂד, Chal. סוד *linivit, obduxit calce, cõplanavit, lævigavit, incruſtavit.* Deut. 27. *& eriges tibi lapides magnos* וְשַׂדְתָּ בַּשִּׂיד, Targ. ותסוד *& obduces* ſeu *linies eos* Targ. בסירא *calce.*

Nom. שִׂיד, Ch. סִיד *calx.* Eſa. 33. *& erunt populi* מִשְׂרְפוֹת *cõbuſtiones* שִׂיד *calcis:* fornaces calcariç. Am. 2. *Eò q cõbuſſerit oſſa regis Edõ* לַשִּׂיד

A

B

C

D

E

in calcem: ſicut calx uritur. Tar. וְסָרוּן בְּכִירָא *& linierunt ea in calce in domo.* De quo in עלה vide. Meſa rex Moab filium regis Edom, inſtar holocauſti combuſſit.

שוה tria ſignificata habet. I. שָׁוָה, Chald. & Syr. שְׁוָא, Arab. סוא *æquatus, coæquatus, adæquatus, æqualis fuit:* per metaphoram, *ſimilis, par, conveniens, commodus, utilis, idoneus, aptus, juſtus, rectus, dignus fuit, convenit, conduxit, profuit, conſenſit, favit, ſuffragatus, æſtimatus eſt, valuit:* valor enim eſt æſtimatio rerum, & earum cum alijs coæquatio. Prov. 26. v. 4. *Ne* תִשְׁוֶה, Targ. תדמי *ſimilis fias illi.* Prov. 3. v. 15. *Non* יִשְׁווּ, Targ. פחם *comparatur ei.* Eſa. 40. v. 25. *Et cui aſſimilabitis me,* וְאֶשְׁוֶה *& æqualis ero?* Job. 33. v. 27. *Peccavi & rectum curvavi, & nõ* שָׁוָה לִי, Targ. יָהא שְׁוֵי *profuit mihi.* Eſth. 3. v. 8. *Et regi non eſt* שׁוֶה *conveniens permittere illis:* הנאה. Lxx συμφέρει *conducit.* Eſth. 5. v. 13. *Et omne iſtud non eſt* שׁוֶה לִי *conveniens mihi:* נָאֶה. Lxx ἀρέσκει *placet.* &c, Eſth. 7. v. 4. Syr. Luc. 7. *Non* שָׁוֵית *dignus ſum, ut ad te veniam.* Joh. 1. *Non* שוא *dignus ego, ut ſolvam corrigiam calcei ejus.* Luc. 21. וְתִשְׁוּון *ut digni fiatis effugere mala iſta.* Piel שִׁוָּה, Syr. שַׁוִּי, Arab. סוי *æquavit.* Eſa. 28. v. 24. *An non, ſi* שִׁוָּה, Targ. מִסַּף *æquavit faciem ejus?* Superficiem אֲדָמָה *terræ.* Syr. Joh. 11. v. 2. וְשַׁוְּיַת *& æquavit capillis ſuis:* abſterſit. Arab. Alc. וְסַוִּיהֻן *& æquavit eos.* Hiph. הִשְׁוָה, Chald. & Syr. אַשְׁוִי *ſtravit, adæquavit, complanavit, planum, dignum, idoneum, utilem reddidit.* Eſa. 46. *Cui aſſimilabitis me* וְתַשְׁווּ, Targ. וְתַשְׁוּוּן *& adæquabitis?* Syr. Joh. 1. v. 23. אַשְׁווּ *complanate viam Domini.* Joh. 5. v. 18. וּמַשְׁוֵא *& æqualem faciens ſe Deo.* 2. Cor. 3 v. 6. דְאַשְׁוִין *qui idoneos reddidit nos.* Hithpaël הִשְׁתָּוָה, Arab. אסתוי *adæquatus fuit.* Prov. 27. *Stillicidium aſſiduum in die pluvia, & mulier litium* נִשְׁתָּוָה *adæquatur.* compoſitum ex Niph. & Hithp. à maſc. נִשְׁתַּוָּה *adæquatus.* dages in patach contrahuntur. Tar. דִנְצִיָא *quæ rixatur.* Chal. אשתוא, Arab אסתוא & הסאוי *adæquatus eſt.* Pſal. 49. *Sicut jumentum* נִדְמָה, Targ. אשתוא *adæquatus eſt.* Arab. Marc. 3. v. 5. פאסתוַת ידה *& adæquata eſt manus ejus ſicut altera.* Syr. אִשְׁתְּוִי *convenit, conſenſit.* Mat. 8. v. 9. *Si duo ex vobis* נִשְׁתָּווּן *conſenſerint in terra.* Act. 5. *Quare* דְאִשְׁתָּוִיתוּן *cõveniſtis tentare ſpiritum Domini?* habt euch verglichen. ☩ Rabb. מִשְׁתָּוִים *æquales.*

Nom. שׁוֶה, Chal. & Syr. שְׁוֵא & שָׁוֵי, Arab. סוא *æqualis, dignus, idoneus, aptus, utilis, valens.* Eſth. 5. v. 13. *Et omne iſtud non eſt* שׁוֶה לִי *idoneum mihi.*

שְׁוָאוּת *æqualitas, æquitas, conſenſus.* ☩ שָׁוֵית *æqualiter, æquè.*

שׁוִי & תַּשְׁוִית *ſtratum, lectus:* Pl. תַּשְׁוִין *ſtrata, periſtromata.* Geneſ. 49. יְצוּעִי, Targ. לְשִׁוִי *ſtratum meum*

tum meum aſcendit. Prov. 31. מַרְבַדִּים, Targ. A
שְׁוִיתָא *ſtrata fecit.* ✠ מְשׁוּיָן *ſtrati, clitellarij.*

Arab. מסאואה *æqualitas.* ✠ מְסָאוִי, & מסתוי, & מתסאוי *æqualis, æqualiter, uniformis.* ✠ סְוִיה *æſtimatio.*

יתסאוי *æquatur nox & dies.* ✠ אִסְתְוָא *æquinoctium.* אסתוא רביעי *æquinoctium vernale.* חט אסתוא חריפי *æquinoctium autumnale.* אלאסתוא *linea æquinoctialis.*

Verb. סוא *æſtimatus fuit, temperavit, concordavit.*

תְסוִיה *temperatio, conſonantia, æquatio.* ✠ אַסְוָה *ſimile, exemplum.* ✠ Alc. אִסְתְוָא *aſcendit.* Rabb. השואה *temperatio.* B

II. Piel שַׁוֵּה, Chald. שַׁוִּי *poſuit.* Pſalm. 16. v. 8. שִׁוִּיתִי, Targum שַׁוִּיתִי *poſui Dominum coram me jugiter.* Pſalm. 21. v. 6. *Gloriam & decorẽ* תְּשַׁוֶּה *pones ſuper eum.* Pſal. 131. v. 2. *Si non* שִׁוִּיתִי *poſui & compeſcui animam meam.* Hoſ. 10. v. 1. *vitis vacua Iſraël, fructum* יְשַׁוֶּה לוֹ *ponet ſibi.* Fructus imponet illi, fallet ſpe ipſius. Eſa. 38. v. 13. שִׁוִּיתִי *poſui uſq; ad manè ſicut leo.* Targ. נַהֲמִית *rugivi.* Præter. 2. Sam. 22. v. 34. Pſal. 18. v. 34. Pſal. 21. v. 6. Chald. Gen. 3. v. 16. *Inimicitias* אָשִׁית, Targum אֲשַׁוִּי *ponam inter te & inter mulierem.* Exod. 7. *& non* שָׁת, Targ. שַׁוִּי *poſuit cor ſuum.* Hithpaël אִשְׁתַּוָּה *poſitus fuit.* Dan. 3. v. 29. *& domus ipſorum ſimus* יִשְׁתַּוֵּה *ponetur.* C

III. Arab. שוי *aſſatus fuit*: in Avic. Hiph. אשוי *aſſavit.* ✠ מְשׁוִי *aſſatus.* Luc. 24. v. 42. מן נונא מְשׁוִי *de piſce aſſato.*

שוא *aſſatura.*

שוח cum puncto dextro, שׁוּחַ quatuor ſign. habet. I שׁוּחַ, & שַׁח, & שִׁיחַ *incurvavit, proſtravit, inclinavit, declinavit, ſuccubuit.* Pſal. 44. v. 24. *Quia* שָׁחָה *incurvata eſt in pulverem anima mea.* Prov. 2. *Quia* שָׁחָה *inclinavit ad mortem domum ſuam.* Lxx. ἔθετο *poſuit.* Legerunt שָׁתָה: ob literarum ח ת ſimilitudinem. Thren. 3. וְתָשׁוּחַ *& incurvabitur ſuper me anima mea.* D

Nom. שׁוּחָה, & שִׁיחָה, & שַׁחַת, Chal. שׁוּחָא *fovea, foſſa,* terra inclinata, קבר: Pl. שִׁיחוֹת, Chal. שׁוּחִין *fovea.* Jerem. 2. *In terra ſolitudinis* וְשׁוּחָה *& fovea.* Tar. וְחָרוּב *& vaſtitatis.* Prov. 22. v. 14. שׁוּחָה, Targ. גומצא *fovea profunda os alienarum.* Jer. 18. v. 28. *Foderunt* שׁוּחָה *foveam.* Lxx. *Collocuti ſunt* ῥήματα *verba:* quaſi eſſet à שִׂיחַ. Pſal. 57. *Foderunt ante me* שִׁיחָה *foveam, ceciderunt* בְתוֹכָהּ *in medium ejus.* Pſalm. 119. in Caph: *Foderũt mihi ſuperbi* שִׁיחוֹת *foveas.* Lxx. *narrârunt mihi iniqui* ἀδολεσχίας *fabulationes.* legerunt שִׂיחִים *colloquia.* Prov. 26. *Fodiens* שַׁחַת, Targum גומצא *foveam,* בָהּ *in eam cadet.* Pſalm. 30. *Cùm deſcendero ad* שָׁחַת *foveam.* Targum בֵּית קְבוּרְתָּא *domum ſepulturæ.* Pſalm. 16. verſ. 10. *Non dabis ſanctum tuum videre* שָׁחַת *foveam.* Targum בֵּית קְבוּרְתָּא *do-* E

mum ſepulturæ: ſepulcrum. Lxx. διαφθορὰν *corruptionem.* Et ſic citatur, Act. 2. v. 27. Acceperunt pro שַׁחַת *corruptio:* à שָׁחַת *corruptus fuit.* Pſ. 94. *Donec* יִכָּרֶה *fodiatur impio* שָׁחַת *fovea.* Pſ. 7. v. 16. *Et cecidit* בְּשַׁחַת *in foveam, quam operatus eſt.* Pſal. 9. v. 16. *Demerſa ſunt gentes* בְּשַׁחַת *in foveam, quam fecerunt.* Lxx. ἐν διαφθορᾷ *in corruptione.* Lat. *in interitu.* Acceperunt pro שַׁחַת *corruptio:* à שָׁחַת *corruptus fuit.*

Chald. שׁוּח *incurvatio, humiliatio.*

II. Chald. & Syr. שַׁח *revelavit, patefecit, manifeſtavit:* abſolutè, *apparuit, exortum eſt, prodijt ex terra, pullulavit, effloruit.* Prov. 27. נִגְלָה, Targ. שָׁח *apparuit fœnum, & viſum eſt gramen.* Syr. Matth. 13. v. 5. *Et eodem momento* שָׁח *apparuit* exortum eſt.

Nom. שׁוּחוֹת *ortus, enaſcentia.*

שׁוּחְנָא *ulcus,* puſtula in corpore veluti germinans.

III. Syr. Hiph. אַשִּׁיח *proclivis, auſus fuit.* 2. Cor. 10. v. 2. דְאַשִּׁיח *ut audeam.* Phil. 1. v. 14. וְאַשִּׁיחוּ *& auſi ſunt magis loqui.*

מַשִּׁיחַ *auſus, proclivis.*

IV. Arab. cum ח ſuprà punctato, שאח *ſenuit, conſenuit.* Pſal. 37. *Junior fui, etenim* שיחת *ſenui.* Geneſ. 18. *Dominus meus* שאח *ſenuit valde.*

שִׁיח quod Hebræi שיך exprimunt, *ſenex, doctor, conſul, præfectus, rex.* Plur. שיוח *ſenes.*

משאיח *presbyterium.* ✠ שִׁיאַחָה *præfectura, conſolatus.* ✠ מְשָׁאִיח *ſenes.*

Alc. וַאֲבוּנָא שִׁיחְכֵּבִיר *& pater noſter ſenex ingraveſcens.*

שוח cum puncto ſiniſtro, שׂוּחַ & שַׂח, Chald. סוּח & סַח *locutus eſt ore aut corde, meditatus eſt, cogitavit, oravit, narravit, enarravit, collocutus eſt.* Gen. 24. *Et egreſſus erat Iſaac* לָשׂוּחַ, Targ. לְצַלָּאָה *ad orandum in agro ad veſperam.* Piel שׂוֹחַח *elocutus eſt, narravit, enarravit.* Pſal. 143. v. 5. *In factura manuum tuarum* אֲשׂוֹחֵחַ, Targ. אֲמַלֵּל *loquar.* Eſa. 53. v. 8. *Et ætatem ejus quis* יְשׂוֹחֵחַ, Targ. יָכִל לְאִשְׁתָּעָאָה *poterit enarrare?* Hiph. הֵשִׂיחַ *locutus, collocutus fuit.* Pſ. 69. v. 13. יָשִׂיחוּ בִי, Targ. יְמַלְּלוּן עֲלַי *loquentur de me, ſedentes in porta.* Prov. 6. *Et cùm evigilaveris, ipſa* תְשִׂיחֶךָ *alloquetur te.* Targ. תְּהֵוֵי רְנִינָךְ *erit meditatio tua.* Lxx συλλαλῇ σοι *colloquatur tibi.* Pſ. 119. v. 23. in Gimel: *Servus tuus* יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ *loquetur in ſtatutis tuis.* Tar. עָסִיק בְּאַחֲוָיוּת גְּזֵרָךְ *occupatus eſt in recitatione ſtatutorum tuorum.* Pſ. 55. v. 18. *Veſperi, manè & meridie* אָשִׂיחָה, Targ. אֲצַלֵּי *orabo.* Pſ. 105. v. 2. שִׂיחוּ, Targ. מַלִּילוּ *loquimini in mirabilibus ejus.* Aphæreſis τοῦ ה.

Nom. שִׂיחַ & שַׂח, Fœm. שִׂיחָה *muſſitatio, ſermo, oratio, querela.* Pſ. 64. *Audi, Deus, vocem meam* בְשִׂיחִי *in oratione mea.* Targum בְּעִדַּן צְלוֹתִי *in tempore precationis meæ.* Job. 21. *An ego ad*

emite nobis inde. Deut. 2. v. 5. *Cibum* תִּשְׁבְּרוּ, A
Targ. תְּזִבְנוּן *emetis ab eis.* Eſa. 55. v. 1. *Venite,*
שִׁבְרוּ *emite & edite, & venite,* שִׁבְרוּ *emite absq;*
argento. ¶ Itẽ, *vendidit.* Gen. 41. v. 56. וַיִּשְׁבֹּר,
Targ. וְזָבֵן *& vendebat Aegyptijs.* Hiph. הִשְׁבִּיר
frumentum vendidit. Gen. 42. *Joſeph erat do-*
minator ſuper terram, & erat מַשְׁבִּיר, Targum
מְזַבֵּן עִבוּרָא *vendens frumentum omni populo ter-*
ræ. Deut. 2. v. 28. *Et cibum pecunia* תַּשְׁבִּרֵנִי,
Tar. תְּזַבֵּן לִי *vendes mihi.* Amos 8. v. 5. וְנַשְׁבִּירָה
שֶׁבֶר, Targ. וּנְזַבֵּן עִבוּרָא *& vendemus frumen-*
tum. Ibid. v. 6. *Et quisquilias frumenti* נַשְׁבִּיר,
Targ נְזַבֵּן *vendemus.* Prov. 11. v. 26. *Sed bene-*
dictio capitis מַשְׁבִּיר, Targ. דִּמְזַבֵּן *vendentis.* ſcil. B
frumentum.

שׂבר cum puncto ſiniſtro, שָׂבַר, Chald. & Syr.
סְבַר *intuitus eſt, conſideravit, cogitavit, putavit,*
opinatus eſt, exiſtimavit. Nehem. 2. v. 13, & 15.
Et eram שֹׂבֵר *intuens in muros.* Chald. Dan. 7.
וְיִסְבַּר *& cogitabit mutare tempora.* Gen. 48. *Vi-*
dere faciem tuam, non פִלָּלְתִּי, Targ. סְבָרִית *puta-*
vi. Syr. Matth. 3. v. 9. *Nec* תִּסְבְּרוּן *cogitabitis, &*
dicetis. Joh. 11. *Illi autem* סְבַרוּ *putabant.* Act. 8.
v. 20. *Eò* דַּסְבַרְתְּ *quòd cogitaveris.* Piel שִׂבֵּר, C
Chald. סוֹבַר & סַבַּר, Syr. סַיְבַר *ſuſtentavit, pa-*
vit, aluit, diſpenſavit, cogitavit, conſideravit, pu-
tavit, ſperavit, expectavit, perſeveravit, ſuſtinuit,
toleravit, portavit, paſſus eſt. Eſther 9. v. 1. *Die*
quo שִׂבְּרוּ, Targ. חֲשִׁיבוּ *cogitaverant hoſtes Ju-*
dæorum. Pſ. 145. v. 15. *Oculi omnium in te* יְשַׂבֵּרוּ,
Targ. מְסַבְּרִין *ſperant, & tu das illis eſcam.* Pſal.
119. in Schin: שִׂבַּרְתִּי, Targ. סַבְּרִית *expectavi*
ſalutem tuam, Domine. Ruth 1. v. 5. *Num ipſos*
תְּשַׂבֵּרְנָה, Targ. תְּקַוְיָין *expectabitis?* Chal. Gen.
49. *Salutem tuam* קִוִּיתִי, Targ. סַבְּרִית *expectavi,* D
Domine. Pſ. 62. בִּטְחוּ, Targ. סַבַּרוּ *ſperate in eum*
omni tempore. Pſ. 127 נֹשֵׂא, Targ. כַּד יְסוֹבַר *cùm*
portabit manipulos ſuos. Geneſ. 13. *Et non* נָשָׂא,
Tar סוֹבְרַת *portabat eos terra.* 2. Sam. 19. כִּלְכַּל,
Targ. סַבַּר *ſuſtentavit regem.* Pſ. 16. *Et tu* תּוֹמִיךְ,
Targ. תְּסוֹבַר *ſuſtentas ſortem meam.* Exod. 15.
נֵהַלְתָּ *adduxiſti in fortitudine tua ad habitatio-*
nem ſanctitatis tuæ. Targ. סוֹבַרְתִּי *ſuſtenta eum.*
Syr. Matth. 13. דְּנַסַּיְבַר *qui perſeveraverit usq;*
ad finem. Hebr. 12. v. 2. סַיְבַר *ſuſtinuit crucem.*
Matth. 17. v. 17. אַסַיְבַרְכוּן *portabo vos.* Rom.
15. v. 12. *Et in ipſo* נַסַבְּרוּן *ſperabunt populi.* Joh.
5. *Moſes in quo* סַבַּרְתּוּן *ſperaſtis.* Joh. 5. *In quibus* E
מְסַבְּרִין *putatis vos habere vitam.* Luc. 24. *Futu-*
rum erat דְּנַסַיְבַר *ut pateretur Meſſias.* Paſſ. Syr.
אֶסְתַּבַּר & אֶסְתַּיְבַר *exiſtimatus, ſuſtentatus fuit.*
Luc. 3 v. 23. וּמִסְתַּבַר *& exiſtimatus fuit filius Jo-*
ſeph. 2 Cor. 10. *Ne* אֶסְתַּבַר *exiſtimer ego.* 2. Tim.
2. *ut fructibus ejus* נֶסְתַּיְבַר *ſuſtentetur.*

Nom שֵׂבֶר, Chald. סְבַר, & סְבוּר, & סְבָרוּת,
Rab. סְבָרָה & סְבָרָא *cogitatio, conjectura, opinio,*
ſpes, expectatio: de facie, *ſpecies, aſpectus, vultus.*

A Pſ. 119. in Samech: *Nec pudefacias me* מִשִּׂבְרִי,
Targ. מִן סַבְּלְיוּתִי *à ſpe mea.* Chald. Gen. 31. *Vi-*
deo ego פְּנֵי *faciem.* Targ. סְבַר צְפֵי *aſpectum faciei*
patris veſtri.

Syr. מְסַיְבְּרָנוּת *tolerantia, perſeverantia, pa-*
tientia.

סַבַּר & סְבַר *prudens, peritus.*

מִסְתּוֹבְרִין *ſuſtentati, ſatis habentes.*

Rabb. סָבוּר *arbitratus:* Plur. סְבוּרִין *arbitra-*
ti. [illegible] ואתהסברה בלי ראיה *iſta eſt conjectura ſine*
ratione.

שבשׁ. Chald. & Syr. שַׁבַּשׁ, Piel שַׁבֵּשׁ *turbavit,*
conturbavit, corrupit, falſavit, falsò perſuaſit, ſedu-
B *xit.* Jer. 20. פִּתִּיתַנִי, Targ. שַׁבַּשְׁתַּנִי *ſeduxiſti me,*
Domine, וָאֶפָּת, Targ וְאִשְׁתַּבְּשֵׁת *& ſeductus ſum.*
Paſſ. Rab. נִשְׁתַּבֵּשׁ, Chald. אִשְׁתַּבַּשׁ & הִשְׁתַּבַּשׁ
turbatus, intricatus fuit. Jer. 20. *Super divinos,*
וְנוֹאָלוּ, Targ. וְיִשְׁתַּבְּשׁוּן *& turbabuntur.* Dan. 5.
Et principes ejus מִשְׁתַּבְּשִׁין *turbabantur.*

Nom שִׁבּוּשׁ *error.*

שִׁבְשִׁין *palmites, rami perplexi.* Gen. 40. v. 10
Tres שָׂרִיגִם, Tar שִׁבְשִׁין *palmites.* Syr. שַׁבְשְׁתָּא
ramus: Plur. שַׁבְשָׁתָא *rami.*

C Rabb. מְשֻׁבָּשׁ, Chald. מְשַׁבַּשׁ *intricatus, per-*
plexus.

מְשַׁבְּשׁוּשִׁין *vites aridæ & perplexæ.*

Chald. שַׁבְשֵׁב *frondeſcere.* Job. 14. *Si exci-*
ſus fuerit, & amplius יַחֲלִיף, Targ. יְשַׁבְשֵׁב *fron-*
deſcet.

Arab. תשבש *implicatur, adhæret:* in Avic.

שבת. שָׁבַת, Chald. שְׁבַת *ceſſavit, quievit, deſtitit,*
vacavit. Gen. 2. וַיִּשְׁבֹּת, Targ וְנָח *& quievit die*
ſeptimo ab omni opere ſuo. pro quo habetur, E-
xod. 20. וַיָּנַח, Targ וְנָח *& quievit die ſeptimo.*
D Gen. 8. *Et dies & nox non* יִשְׁבֹּתוּ, Targ. יִבְטְלוּן
ceſſabunt. Vulg. *requieſcent.* Hoſ. non corre-
xit. Levit. 26. verſ. 35. וְשָׁבְתָה *& quieſcet terra.*
Targ וְתִשְׁמַט *& dimittetur.* Eſa. 24. *Quomodo*
שָׁבַת, Targ. בְּטֵל *ceſſavit exactor,* שָׁבְתָה *ceſſavit*
tributum. Targ. סָף *finem habet.* Eſa. 24. שָׁבַת,
Targ. פְּסַקַת *finitum eſt gaudium cithara.* Joſ. 5.
וַיִּשְׁבֹּת, Targ. וּפְסַק *& ceſſavit manna.* Niphal
נִשְׁבַּת *abolitus fuit.* Ezech. 30. וְנִשְׁבַּת *& abole-*
bitur in ea ſuperbia fortitudinis ejus. Hiphil
הִשְׁבִּית *ceſſare fecit, abolevit, amovit, abſtulit.* E-
zech 12. v. 23 הִשְׁבַּתִּי *abolevi proverbium iſtud.*
Lxx. ἀποςρέψω *convertam.* accepit pro הֵשִׁיב
E *convertit,* à שׁוּב *rediijt.* Hoſ. 1. verſ. 4. וְהִשְׁבַּתִּי,
Targ. וַאֲבַטֵּל *& abolebo regnum domus Iſraël.*
Exod. 5. וְהִשְׁבַּתֶּם, Targ. וּתְבַטְּלוּן *& ceſſare fa-*
cietis eos ab omnibus oneribus eorum.

Nom. שַׁבָּת *ceſſatio* à quocunq; opere, *qui-*
es, vacatio. Prov. 20. *Gloria eſt viro* שֶׁבֶת *ceſſatio*
à lite. Eſa. 30. v. 7. *Rahab ſunt* שָׁבֶת *ceſſatio.* Exod.
21. v. 19. *Tantùm* שִׁבְתּוֹ, Targ בּוּטְלָנֵהּ *ceſſatio-*
nem ejus dabit.

שַׁבָּת, Chald. שַׁבְּתָא, Arab. סַבְת ſabt *idem,*
Sabbathum.

ſabbathum: Plur. שַׁבָּתוֹת, Chald. שַׁבָּתָן, Arab. A
סבותּ *ſabbatha.* Sunt autem ſabbatha, 1. die-
rum, 2. annorum, 3. æternitatis. Exod. 20.
Memento diem הַשַּׁבָּת, Targ. שַׁבְּתָא *quietis, ut*
ſanctifices eum. Sex dies coles & facies opus tuum:
ſed dies ſeptimus שַׁבָּת, Targ. שַׁבְּתָא *quies coram*
Domino. Is dies quietis Hebræis eſt ſepti-
mus, vel dies Saturni: quia in eo *Deus* שָׁבַת,
Tar. נָח *quievit ab omni opere ſuo:* Gē. 2. Chri-
ſtianis verò eſt primus vel Solis: quòd eo
die Chriſtus ex mortuis reſurrexerit, un-
de & κυριακὴ ἡμέρα *dominica dies* appellatur:
Apoc. 1. v. 10. Mahumetiſtis eſt ſextus vel
dies Veneris: quòd eo fuga Muhamme B
dis, ex מֵיקָה *Mecha* in urbē יְתְרִיב *Jethrib*, cō-
tigerit. Quæ fuga fuit initium regni ipſi⁹:
indeque dies is initium ipſis & ſeptima-
næ & anni. Exod. 16. *Die ſeptimo eſt* שַׁבָּת,
Targum שַׁבְּתָא *ſabbathum, non erit in eo.* ſcil.
manna: ſequentia declarant. Exod. 31. v.
15. *Sex diebus facies opus, & die ſeptimo* שַׁבַּת
שַׁבָּתוֹן *ſabbathum ſabbathuli.* שַׁבָּת *ſabbathum,* eſt à
veſpera ad veſperam: שַׁבָּתוֹן *ſabbathulū*, eſt
illud quod de die prophano, ſacro addi- C
tur, tanquā *parvum ſabbathum:* vide. 2. Reg.
4. *Non eſt novilunium, neque* שַׁבָּת *ſabbathum.*
Solebant imminēte ſabbatho adire Pro-
phetas. 2. Reg. 11. v. 5. & 2. Paral. 23. v. 4.
Tertia pars ex vobis בָּאֵי הַשַּׁבָּת *venientibus ſab-*
batho. Ibidem v. 7. *Omnes* יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת *exeun-*
tes ſabbatho. Ibidem v. 9. & 2. Paral. 23. v. 8.
בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת *venientes ſabbatho*
cum exeuntibus ſabbatho. A Davide quater
mille Levitæ deputati erant, qui eſſent
portarij & cuſtodes templi, & totidē qui D
cantarent & pſallerent in templo: ita ut,
ſi quidam per hebdomadam à ſabbatho
ad ſabbathum miniſtraſſent, illis domum
abeuntibus alij ſuccederent. Dicuntur
igitur יֹצְאֵי שַׁבָּת *exeuntes ſabbatho*, quorum
miniſterium hebdomadarium erat com-
pletum: & בָּאֵי שַׁבָּת *venientes ſabbatho*, qui ad
miniſtrandum accedebant. Sabbathum
annorum, eſt שַׁבַּת הָאָרֶץ, quod שְׁמִיטָּה dici-
tur, & ſeptimo quoq; anno accidit. Levit.
25. v. 4. *& anno ſeptimo* שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן, Targ.
נְיחַ שְׁמִיטְּתָא *requies remiſſionis.* Ibidem v. 6. *&*
erit שַׁבַּת הָאָרֶץ *ſabbathum terræ vobis in cibum.* E
Targum שְׁמִטַּת אַרְעָא *dimiſſio terræ.* Amos
8. v. 5. *Quando tranſibit menſis;* (ſcil. meſſis)
& vendemus frumentum, וְהַשַּׁבָּת vel *ſeptimana.*
Targum וּשְׁמִיטְּתָא *& dimiſsio, & aperiamus*
horreum. Quando veniet שְׁמִיטָּה ut cæſum
fiat frumentum, & aperiamus granaria
noſtra. Anno ſeptimo terra non colеba-
tur, & quicquid ſponte producebat, id
pauperibus, &, quod hi non abſumerent,

feriis relinquebatur. 1. Maccab. 6. *non erant*
illis alimenta, quia ſabbathum erat in terra. Ibi-
dem. *Cibi autem non erant in vaſis, quia ſeptimus*
annus erat. Sabbathū *æternitatis:* Eſa. 66. v.
23. *& erit à menſe in menſe ejus, & à* שַׁבָּת *ſabba-*
tho בְּשַׁבַּתּוֹ *in ſabbatho ejus, veniet omnis caro, ut*
adoret coram me, dicit Dominus. ¶ Per Synec-
dochen, שַׁבָּת *ſabbathum, ipſa ſeptimana.* Le-
vit. 23. v. 15 *Septem* שַׁבָּתוֹת, Targ. שָׁבוּעִין *ſepti-*
manæ integræ erunt. v. 16 *uſque poſt* הַשַּׁבָּת,
Targ. שָׁבוּעֲתָא *ſeptimanam ſeptimā numerabitis*
quinquaginta dies. Lev. 25. v. 8. *& numerabis*
tibi ſeptem שַׁבְּתֹת שָׁנִים, Targ. שְׁמִיטִּין דִּשְׁנִין *ſab-*
batha annorum, ſeptem annos ſepties, & erunt ti-
bi dies ſeptem ſabbathorum, quadraginta novem
anni. Amos 8. *Quando tranſibit menſis,* &c.
וְהַשַּׁבָּת *& ſabbathū:* ſeptimana. Luc. 18. v. 12.
Jejuno bis in ſabbatho: in ſeptimana: die ſe-
cūdo & quinto, Lunæ & Jovis. In Aruch:
שני וחמישי של תענית *ſecūdus & quintus jejunii.*
Hos dies & hodie obſervant Judæi: quòd
Moſes ſecundo (al. quinto) aſcenderit
in montem Sinai, quinto (al. ſecundo)
deſcenderit. Rabb. מי שצוה על השבת צוה לחלל
שבת. ¶ שַׁבָּת הַגָּדוֹל *Sabbathum magnum:* ob
quoddā miraculum ſic dictum, quod 14.
Niſan (al. diem paſchatis) proximè an-
tecedit, ut duæ ſolennitates concurrant.
Joh. 19. v. 31. *Erat enim magnus ille dies ſabba-*
thi. Chryſoſtomus *hebdomadā magnam* vo-
cat eam, quæ paſchatis feſtum proximè
antecedit, ob magna bona piis parta.
תְּחוּם הַשַּׁבָּת *terminus ſabbathi*, iter ſabbathi:
tantum ſpacium, quantum eo die confi-
cere licet Judæis. Terminum non conſti-
tuit Lex: Exod. 16 *Maneat quilibet ſub ſe, ne*
egrediatur ullus ex loco ſuo die ſeptimo. Hīc e-
nim quod ad Manna die ſabbathi nō col-
ligēdum pertinet, חכמים *ſapientes* ſeu *ſcribæ*
tranſtulerunt ad Sabbathum, quo non
ſit loco movendum corpus; ita tamen, ut
certū terminū conſtituerint, quò homi-
nes cultus divini cauſâ ambulare, & do-
mum Dñi accedere in Sabbatho poſsēt:
cùm Lev. 23. v. 3. *convocatio ſanctitatis*, qua
univerſus populus cōvocabatur, appel-
letur. Cōſtituerūt autem terminū אַלְפַּיִם
אַמָּה *bis mille cubitos:* quanto ſcil. ſpacio ar-
ca, tanquā dux itineris, antecedebat ca-
ſtra: ut illā accedere & corā eo orare poſ-
ſent in Sabbatho: Joſ. 2. Et quantū eſt in-
tervallum ſuburbanorū in circuitu: Nū.
35. v. 5. unde Targ. in Ruth. 1. v. 16. אִתְפַּקַּדְנָא
לְמִטַּר שַׁבַּיָּא וְיוֹמֵי טָבָא בְּדִיל דְּלָא לְהַלָּכָא בַּר מִתְּרֵין
אַלְפִין אַמִּין *præceptum eſt nobis, ut ſervemus ſab-*
bathum, & dies bonos, ut non ambulemus niſi bis
mille cubitos. Die igitur ſabbathi intra urbē,

 ſive

Pſal. 46. v. 6. משגב *exaltatio*. Tar. תקוף *robur nobis, Deus Iacob*. Pſal. 59. *Qui fuiſti* משגב *exaltatio mihi*. Tar. משיזב *liberator*.

Prop. משגב *Miſgab*, nomē urbis Moabiticæ in excelſo ſitæ. Jer. 48. v. 1. *Pudefacta eſt* המשגב *Miſgab*. Lxx. μασηγάβ. Et eſſe propriū conſtat ex verbo הבישה *pudefacta eſt*: Fœm. Targ. מבית רחצנהון *è domo* vel *ob domum ſpei ipſorum*. Hieron. *fortis*. accep. appellativè.

II. Arab. שגב *turbavit, interturbavit, interpellavit loquentem, impedivit*.

שגב *perturbatio animi, anxietas*.

שגד. Chald. שגד eſt שקד *amygdalus*: Plur. שגדין *amygdali*. Geneſ. 43. v. 11. *Avellanas* ושקדים, Targum ושגדין *& amygdala*.

שגה cum puncto dextro, tria ſignif. habet. I. Chal. שגא *ignoravit, per ignorantiam peccavit*. Num. 15. *Et ſi* תשגו, Tar. תשתלון *incogitanter egeritis, & feceritis omnia iſta præcepta*. 1. Sam. 26. ואשגה *& incogitanter egi multū valde*. Targum ואטפשתי *& ſtultè egi*.

II שגה *erravit*. Prov. 20. *Deriſorem* (facit) *vinum, turbatorem ſicera, & omnis* שגה *errās in eo, non ſapiens fiet*: qui eo delectatur. Prov. 5. *In amore ejus* תשגה *errabis jugiter*. Tar. תשתרגג *oblectabis te*. Lxx. πολλοστὸς ἔσῃ *multus eris*: occupatus eris. legerunt תשגה cū puncto ſiniſtro. Ibidem. *Et quare* תשגה *errabis, mi fili, in aliena?* Targ. תשתרגג *delectabis te*. Ezech. 34. ישגו Targ. טעו *errarunt oves meæ in omnib. mōtibus*. Hiphil השגה *errare fecit, in errorem induxit*. Deut. 27. משגה, Targ. דיטעי *qui ſeducit cæcum*. Pſalm. 119. in Beth: *Ne* תשגני *ſinas me errare à præceptis tuis*.

Nom. משגה *error, ignorantia*. Gen. 43. *Ne fortè ſit* משגה, Targ. שלו *error*.

שגיון *canticū*, ſpecies carminis: Pl. שגיונות *cantica*. Pſ. 7. v. 1. שגיון *canticū Davidis*. Hab. 3. v. 1. *Oratio Habacuc prophetæ, ſuper* שגיונות *canticis*. Aut *oblectatio*: à שגה *oblectatus fuit*.

שגיאה *errata*. Pſalm. 19. שגיאות *errata quis intelligit?*

III. Chal. שגא *defecit, deſideratus fuit, defuit, abiit, receſſit*. Num. 31. *& non* נפקד, Tar. שגא *deſideratus fuit ex eo quiſquā*. 2. Sam. 2. v. 30. ויפקדו, Targ. ושגו *& deſiderati ſunt de ſervis Davidis*.

שגה cum puncto ſiniſtro, שגה, Chal. & Syr. שגא, & סגי, & סגא *multiplicatus, ampliatus, auctus fuit, crevit*. Pſ. 92. *Juſtus ut palma florebit, ſicut cedrus Libani* ישגה *creſcet*. Chald. Dan. 3. *pax veſtra* יסגא *multiplicetur*. Gen. 1. *& avis* ירב, Targ. יסגי *multiplicetur ſuper terra*. Pſal. 4. *frumentum & muſtum eorum* רבו, Targ. סגיאו *multiplicata ſunt*. Syr. Act. 6. *cùm* סגיו *multiplicati eſſent diſcipuli*. Hiphil השגה, Chald. & Syriacè אסגי *multiplicavit, auxit*. Pſ. 73. v. 12. *& felices ſeculi* השגו חיל *multiplicārūt facultates*.

A Targ. ארביקו נכסין *aſſecuti ſunt divitias*. Lxx. κατέσχον *obtinuerunt*. Acceperunt pro השגו, à נשג *apprehendit*. Hoſiand. non correxit. Chal. 1. Reg. 10. הרבה ארבה, Tar. אסגאה אסגי *multiplicando multiplicabo*. Syr. Luc. 1. דאסגי *quòd multiplicaſſet miſericordiā Deus*. Piel שגשג *valde auxit*. Eſa. 17. *In die plantationem tuam* תשגשגי *multiplicabis*. Lxx. πλανηθήσῃ *errabis*. quaſi ש. Hieron. *labruſca*.

Nom Chald. סגיא & סגי *multus, auctus, anguſtus, amplus, grandis, frequens*: Plur. סגיאין & סגיעין *multi, magni*. Fœm. סגיאה *multa, magna*: Plur. סגיאן *multa*. Gē. 4. גדול, Tar. סגי *magna eſt iniquitas mea*. Exod. 3. *In diebus*

B רבים, הרבים, Targ. סגיאיא *multis*. Pſalm. 3. רבים, Targum סגיעין *multi dicunt de anima mea*.

& סוגאא, & סגאא, & סוגעא, & סוגי, & סגו, סגיאות, & סגיות *multitudo*. Gen. 17. רב, Targ. וסגיאות *& multitudo frumenti*.

Syr. סגיאית *pluraliter*. ✠ סוגית *collecta*.

Rabb. סגי *ad ſummum, plus, poſſibile*. לאסגי *impoſſibile*.

שגח. שגח, Chal. שגח. Inde Hiphil השגיח, Chal. אשגח *proſpexit, reſpexit, aſpexit* cum conſide-

C ratione, *cōtemplatus eſt, prævidit, providit, præcognovit, curam habuit*. Eſa. 14. *Ad te* ישגיחו, Targ. יזיקון *aſpicient*. Pſ. 33. *De habitaculo ſeſſionis ſuæ* השגיח, Targ. אודיק *proſpexit*. Lxx. ἐπέβλεψεν. Cant. 2. משגיח, Targ. ואשגח *proſpiciēs ex feneſtris*. Lxx. ἐκκύπτων. Al. παρακύπτων.

Nom. Rabb. השגחה, & אשגחא, & השגחות & אשגחות, & (ה abſorpto) השגחות *præviſio, providentia, ſpeculatio, contemplatio, conſideratio*. השגחה פרטית *providētia particularis*. ✠ השגחי

D *providentialis*, ex providentia ortus.

Arab. שגחה *raſura*: in Avic.

שגל. שגל *coivit, concubuit*, rē habuit cū aliqua, ſubagitavit. Deut. 28. *uxorē deſponſabis tibi, & vir alius* ישגלנה, Targ. ישכבנה *concumbet cum ea*. Niphal נשגל *ſubagitatus fuit*. Zachar. 14. *& uxores* תשגלנה, Tar. ישתכבן *ſubagitabūtur*. Pual שגל *idem*. Jer. 3. *& vide, ubi non* שגלת *ſubagitata fueris*. Lxx. ἐξεφύρθης *inquinata ſis*.

Nom. שגל, Chald. שגלה *conjunx, concubina*: Plural. Chal. שגלן *uxores, concubinæ*. Pſ. 45. *Aſtitit* שגל *conjunx ad dextram tuam*. Dan.

E 5. שגלתך *conjuges tuæ*.

Rabb. שגלות *uxores, concubinæ*.

משגל, Fœm. משגלה *coitus, cōcubitus*. תאות המשגל *appetitus coēundi*. אבר המשגל *membrum coitus, pudendum viri*.

שגם. Rabb. שגם *ligavit, colligavit, conjunxit*. שגמין *rami*, qui extenduntur de pariete ad parietem, ad extendendum pannos.

שגן. Rabb. שגן *variatus, mutatus eſt* vel *fuit*. Syriac. שוגניא *varietas, viciſſitudo, converſio*.

שגם in שגש quære.

שנע, שְׁנַע Chal. שְׁנַע *inſanivit, veſanus mẽte motus fuit.* Piel שַׁנַּע, Chald. שַׁנַּע *inſanum, veſanum, furioſum reddidit.* Deut. 28. *& eris* מְשֻׁגָּע, Tar. מְשַׁנְּעֵי *inſanus.* 2. Reg. 9. *Ob quam cauſam venit* הַמְשֻׁגָּע, Tar. שַׁטְיָא *inſanus iſte ad te.* Sic vocant prophetam per contemtũ: quòd prophetæ interdum ſint furioſis ſimiles, tempore prophetiæ, amiſſo omni ſenſu. Hithpael הִשְׁתַּגַּע *inſanivit.* 1. Sam. 21. *carens* מְשֻׁגָּעִים *inſanis ego, quòd introduxiſtis illum* לְהִשְׁתַּגֵּעַ *ut inſaniat contra me?*

Nom. שִׁגָּעוֹן *inſania, furor.* Deut. 28. *percutiet te Dominus* בְּשִׁגָּעוֹן, Tar. בְּטַפְשׁוּתָא *inſania.* 2. Reg 9. *Quia* בְשִׁגָּעוֹן *cum inſania ducit.* Targ. בְּנִיחַ *placidè.* ‡ Rabb. שִׁגְעוֹנָא *idem.*

Arab. שנע *audacia:* in Avic.

שגר duo ſignificata habet. 1. שֶׁגֶר, Chald. שְׁגַר *embrio brutorũ, emiſſio animalis, abortivũ,* quod eijcit animal, ἐκβολάς. Exod. 13. v. 12. *& omnem apertionẽ,* שֶׁגֶר *embrionẽ jumenti.* Lxx. μήτραν *vulvam.*

שְׁגַר *idem.* Deut. 7. v. 13. שְׁגַר אֲלָפֶיךָ *abortivum boum tuarum.* Targ. בַּקְרֵי תוֹרָךְ *armenta boum tuarum.*

Verb. Chal. שְׁגַר *miſit, emiſit, dimiſit, ejecit.* Jerem. 9. תֵּרַדְנָה, Targ וְיִשְׁגְּרָן *& emittent oculi noſtri lacrymas.*

Rabb. מְשַׁגֵּר *emittens.* ‡ שָׁגוּר *prõtus, uſitatus.* ‡ שִׁגְרָא *botrus dactylorum.*

II. Arab. משאגרה *contentio.*

שגר, Fœm. שִׂגְרָה *arbor, lignum, ſurculus:* Plur. שגר & אַשְׁגָּאר *arbores.* Gen. 3. שגרה מערפה אלחיר ואלשר *arbor ſcientiæ boni & mali.* שגרה אלזיתון *arbor olivarũ, olea.* שְׁגַר אַלְמַרְיַם, Matth. xaier almerjem *arbor Mariæ,* roſmarinum שְׁגַר אַלְבַּק *arbor cimicum.*

שגש Ch. & Syr. שְׁגַשׁ *turbatus fuit, tũultuatus eſt, murmuravit, ſuſurravit, oblocutus eſt, conjuravit adverſus alterũ.* Piel. שַׁגֵּשׁ *turbavit.* Exod. 14. v. 24. וַיָּהָם, Targum וְשַׁגֵּשׁ *& turbavit caſtra Aegyptiorum.* Syr. Luc. 23. דְּשַׁגְּשָׁה *quòd turbat ipſum populum noſtrũ.* Hithpael אֶשְׁתַּגַּשׁ, Syr. אשתגש *turbatus, tumultuatus fuit.* Jerem. 51. v. 7. יִתְהוֹלְלוּ, Targ. יִשְׁתַּגְּשׁוּן *tumultuabuntur gentes.* Syr. Luc. 1. וְאֶשְׁתַּגַּשׁ *& turbatus eſt Zacharias.* Matth. 9. וּמִשְׁתַּגְּשִׁין *tumultuantes.*

Nom. שגוש, Syr. שְׁגוּשְׁיָא, Ara. שַׁגַּם *tumultus, turba, ſeditio, bellũ, conjuratio:* Plur. שְׁגוּשִׁין *tumultus, bella.* Arab. Marc. 15. *Fecerat* פי אלשגם *in tumultu homicidium.*

שדד tria ſign. habet. I. שָׁדַד, Chald. שְׁדַד & שַׁד *vaſtavit, devaſtavit, rapuit, diripuit, ſpoliavit, populatus, depopulatus, prædatus eſt, deſtruxit, perdidit.* Syr. *proſcidit, delaceravit, diſcerpſit.* Pſ. 17. v. 9. *A facie improborum illorũ qui* שַׁדּוּנִי *vaſtaverũt me.* Jer. 49. *Surgite, aſcendite ad Cedar* וְשָׁדְדוּ *&*

A *vaſtate filios Orientis.* Jer. 5. *Lupus veſperarum* יְשָׁדְדֵם *vaſtabit eos.* Niphal נָשַׁד *devaſtatus fuit.* Mich. 2. v. 4. שָׁדוֹד נְשַׁדֻּנוּ *vaſtãdo vaſtati ſumus:* Kybbutz pro holem. Piel שִׁדֵּד & שׁוֹדֵד *vaſtavit.* Hoſ. 10. v. 11. יְשֹׁדֵד *vaſtabit ſtatuas ipſorũ.* Pual שֻׁדַּד, & Hophal הוּשַׁד *devaſtatus fuit.* Eſa. 15. *Quia in nocte* שֻׁדַּד *vaſtata eſt Ar Moab.* Eſa. 33. v. 1. *Væ* שׁוֹדֵד *vaſtans, & tu non* שָׁדוּד *vaſtatus, & prævaricans, & nõ prævaricabuntur in te, quando conſummaveris, vaſtator* תּוּשַּׁד *vaſtaberis.*

Nom. שָׁדוּד *vaſtatus.* Pſal. 137. *Filia Babel* הַשְּׁדוּדָה *vaſtatrix:* Paul loco Poel, ut ſæpe.

שֹׁד *vaſtatio, fames, miſeria, calãitas.* Prov. 24.

B *Quia* שֹׁד *vaſtationem meditabitur cor tuũ.* Hoſ. 9. v. 6. *Abierunt* מִשֹּׁד *præ devaſtatione:* præ gravitate famis. Eſa. 13. v. 6. *Quia propinquus dies Domini,* כְּשֹׁד מִשַּׁדַּי *ſicut vaſtatio* (quæ) *ab Omnipotẽte veniet.* à qua nemo eripietur: vel pro כשד שַׁדַּי *ſicut vaſtatio potẽtis.* Eſa. 16. *Conſumetur* שֹׁד *vaſtatio.* Lxx. ὁ ἄρχων *princeps.* q. שר: ob ר״ד ſimilitudinem. Job. 24. *Diripiunt* מִשֹּׁד *præ vaſtatione pupillum:* præ fame.

שַׁדַּי *vaſtator:* per metonymiam, *fortis, omnipotens, victor.* Epithetõ Dei, qui omnia

C vaſtare & in nihilũ redigere poteſt, ſicut ex nihilo fecit. Gen. 17. *Ego ſum* אֵל שַׁדַּי *Deus omnipotens.* Gen. 49. *Et* שַׁדַּי *omnipotentem, & benedicet te.* ¶ Poſtea ad alias res trãsfertur. Eze. 1. *Sicut vocẽ* שַׁדַּי *vehementẽ.* Aut: *ſicut Dei omnipotentis,* cùm loqueretur in monte Sinai. Job. 6. *Quia ſagittæ* שַׁדַּי *fortis mecũ:* validę.

שִׁדָּה *honorabilis, pulcra:* Plur. שִׁדּוֹת *honorabiles, pulcræ:* vel, שדודות *in bello captæ.* Eccl. 2. v. 8. שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת *inſtrumenta muſica.*

D שַׁדְיָא, eſt דַּד, *latus.*

II. שָׁדַד, idẽ quod Chaldæis שְׁדָא, *fudit, effudit.* Inde Nom. לְשַׁד *humor, ſuccus:* per protheſin ל. Pſal. 32. v. 4. *Converſus eſt* לְשַׁדִּי, Tar. רוטבי *humor me⁹ in ſiccitates æſtatis.* Lxx. *Cõverſus ſum* εἰς ταλαιπωρίαν *in ærumnã.* Acceperũt שֹׁד *vaſtatio, calãitas,* & ל pro prępoſ. *in.* Nũ. 11. v. 8. *& erat ſapor ej⁹, velut ſapor* לְשַׁד הַשָּׁמֶן *humoris pinguedinis:* panis pinguedine pfuſi.

III. Arab. שָׁדַד & שַׁד *ligavit, religavit, ſtrinxit, conſtrinxit, preſſit, compreſſit, afflixit, tribulavit, cohibuit, cõpedivit, obſtruxit, occluſit, obthuravit,*

E *roboravit, confortavit, confirmavit, induravit.* Gen. 8 ושדת *& occluſi ſunt fontes abyſſi.* Pſ. 58. ישד *obthurabit aures ſuas.* Pſ. 63. שד *obſtructum eſt os loquentium iniquitatem.* Pſ. 104. *Panis* ישד *roborabit cor hominis.* Pſ. 18. ושדד *& confortavit brachium meum ut arcum.* Matth. 22. v. 13. שׁדוא ידיה ורגליה *ligate manus ejus & pedes ejus.* 1. Petr. 2. v. 15. השדוא *obthuretis os hominum.* Paſſ. אושדד & אשדד *obthuratus, confortatus, confirmatus fuit, invaluit.* Rom. 5. יֻשַּׁד *obthuretur omne os.* Pſ. 88. אֻשְׁתַּד *cõfirmatus eſt furor tuus.*

tuum. Pſ.38. ואשתרת *& confirmaſti ſuper me manũ tuam.* A Rom.9. ויתשור *& indurat quem vult.*

Nom. שַׁר *faſcis, faſciculus,* ut literarum: Plur. שְׁרוֹר *faſciculi.*

שֵׁרָה *ligatio, conſtrictio, preſſura, anguſtia, tribulatio, afflictio, fames, vehementia, fortitudo, robur, munitio, fortalitium, obſtrictio, oppilatio.* In Geogr. אלשׂראלרי בנצח *munitio quam ædificavit:* Plur. שְׁרָאת *ligationes, pericula, preſſura, afflictiones.*

שַׁרִיר, Foem. שְׁרִירָה *fortis, vehemens, robuſtus:* Plur. אשׂרא *fortes.*

מַשְׁרוּר *ligatus, vinctus.*

חַשְׁרִיר *ligatura, compreſſio, roboratio,* pun- B ctum dages literam roborans.

אַשַׁר *robuſtior, vehementior, magis.*

מוּשׁוּר *fortificatus, corroboratus.*

אשתראדה *vehementia.* In Geogr. לשׂדה אלברד *ob vehementiam frigoris.*

Alc. 2. אַשַׁר אַלְעֲדָאב *vehemens cruciatus.*

אַשָׁרָה *virilis ætas.*

שדד cum puncto ſiniſtro, שַׂדַּד. Inde Piel שִׂדֵּד *occavit,* glebas contudit poſt arationem, ut ſolum æquetur & ad ſementé præpare- C tur: convenit cum שָׂדֶה. Hoſ.10.v.11. *Arabit Juda* יְשַׂדֶּד-לוֹ *occabit ſibi Jaacob.* Lxx. ἐνισχύσει *corroborabitur.* Legerunt שׁ cum puncto dextro: à שָׁדַד quod Arab. *fortis fuit.* Eſa. 28. v. 28. *Aperiet* וִישַׂדֵּד *& occabit terram ſuam.* Job. 39. *Si* יְשַׂדֵּד *occabit valles poſt te.*

Nom. שְׂדִים *agri, campi:* quorũ glebæ ſunt contuſæ. Gen. 14. v. 3. *Omnes iſti congregati* אֶל עֵמֶק הַשִּׂדִּים *in vallem agrorum.* Targ. לְמֵישַׁר חַקְלַיָּא *in planiciem agrorum, quæ eſt mare ſalis.* Quòd multi eſſent ibi agri: Poſtea mare D ſalis illam planiciem occupavit.

שדא. Chald. & Syr. שְׁדָא *fudit, jecit:* in שָׁדָה invenies.

שדה cum puncto dextro, שָׁדָה. Inde Nom. שַׁד & שֹׁד, Chald. תַּד, Arab. cum ת ſuprà pũctato, תַּד *τιτθὸς mamma, mammilla:* Dual. שָׁדַיִם Chald. תַּדִּין & תַּרִין, Arab. תַּדִּי *ubera, mammæ:* quæ magna copia lac fundunt, & præbẽt infantibus: שיש בו לחות ורשנות *quòd in illis ſit humor & pinguedo.* Thren. 4. *Etiam dracones extraxerunt* שַׁד *mammam, lactarunt catulos ſuos.* Eſa. 60. v. 16. וְשֹׁד *& mammam regum ſuges.* E Lxx. καὶ πλοῦτον βασιλέων φάγεσαι *& divitias regum comedes.* Hoſ. 9. *Da illis matricem ſterilẽ* וְשָׁדַיִם, Tar. וְתַדִּין *& ubera arentia.* Ut infantes lacte materno deſtituti, fame pereant. Contrà: Gen.49 *Benedictionibus* שָׁדַיִם *uberũ & matricis.* ut filij tui multiplicentur & educantur. Hoſ. 2. *Et removebit ſcortationes ſuas à facie ſua, & adulteria ſua è medio* שָׁדֶיהָ *uberum ſuorum.* Illa eſt compreſſio uberũ. Pſ. 22. *Fiducia mea ſuper* שְׁדֵי אִמִּי, Targ. תַּדְיֵי אִמִּי *uberibus matris meæ:* ab infantia. Præter. Job. 24. v. 9. Eſa. 16. v. 4. Et, 66. v. 11. Rabb. בֵּית תַּדִּין *locus mammillarum,* pectus. Arab. לַחֵם אַלְתַּדִּי *caro mammillarum.*

Propr. תַּדַּי, Arab. תַּדָּא *Taddæus:* quaſi mammeus.

Per protheſin literæ ל, לְשַׁד *humor, ſuccus,* qui funditur: ſicut לְאֹם *populus.* Num. 11. v. 8. *Erat ſapor ejus velut ſapor* לְשַׁד הַשָּׁמֶן *humoris olei.* Targ. דְּלִישׁ בִּמְשַׁח *panis oleo perfuſi.* Pſ. 32. v. 4. *Verſus eſt* לְשַׁדִּי, Targ. רוּטְבִּי *humor meus in ſiccitates æſtivas.*

Verb. Chald. & Syr. שְׁדָא & שְׁדִי, Hiph. אַשְׁדִּי *fudit, effudit, profudit* liquida, aquã vel ſanguinem: Per metaphoram, *jecit, abjecit, dejecit, projecit, jaculatus, ejaculatus eſt, ſagittavit,* cùm ad alia transfertur. Lev. 17. *Sanguinem* שָׁפַךְ, Targ. שְׁדָא *effudit.* Thren. 2. שָׁפַךְ, Targ. שְׁדָא *effudit, ut ignem, iram ſuam.* Exod. 15. יָרָה, Targ. שְׁדִי *jecit in mare.* 1. Sam. 20. אֲשֶׁר יָרָה, Targ. דִּשְׁדָא *quas ejaculatus erat Jonathan.* Syr. Matth. 4. שְׁדִי נַפְשָׁךְ *projice teipſum deorsũ.* Act. 27. v. 19. *Manibus noſtris* שְׁדַיְן *abjecimus.* Actor. 7. *A populis, quos* שְׁדָא *ejecit coram ipſis.* Paſſ. אִשְׁתְּדָא, Syr. אֶשְׁתְּדָא *fuſus, effuſus, jactus, projectus fuit:* metaphoricè, *volavit.* Exod. 19. *Aut* יָרֹה יִיָּרֶה, Targ. אִשְׁתְּדָאָה יִשְׁתְּדֵי *jaculando jaculo transfigetur.* Deut. 28. *Sicut* יִדְאֶה, Targ. מִשְׁתְּדֵי *volat aquila.* Eſa. 6. וַיָּעָף, Targ. וְאִשְׁתְּדִי *& volavit ad me unus.* Syr. Matth. 5. *Nec* דְּנֶשְׁתְּדָא *ut projiciatur foràs.*

Nom. שָׁדֵי *fundens, projiciens, jaculator, ſpiculator, lanceator:* Pl. שָׁדַיִן *ſpiculatores, jaculatores.*

שָׁדֵי *cadens, volans.* Pſ. 91. *A ſagitta quæ* יָעוּף, Targ. שָׁדֵי *volat interdiu.*

מַשְׁדָּא *jactus.* Æth. שְׁדָא *jaculum, haſta.*

שַׁדְיָא *ventus orientalis.*

שדה cum puncto ſiniſtro, שָׂדֶה. Inde Nom. שָׂדֶה *ager, fundus, prædium, terra, territorium, regio:* Pl. שָׂדִים, Foem. שָׂדוֹת *agri.* Gẽ. 3. *Et omnis arbor* הַשָּׂדֶה, Tar. חַקְלָא *agri.* Gen. 14. v. 7. *Percuſſerunt omnẽ* שְׂדֵה הָעֲמָלֵקִי, Targ. חֲקַל עֲמַלְקָאָה *agrum Amalecitæ.* Lxx. ἄρχοντας *principes.* Legerunt שָׂרֵי, à שַׂר *princeps:* ob literarum ר ד ſimilitudinem. Gen. 32. *In terrã Seir* שְׂדֵה אֱדוֹם Tar. חַקְלָה דֶאֱדוֹם *agrum Edom.* Lxx. εἰς χώραν *in regionem Edom.* Ruth. 1. *Ad peregrinandum* בִּשְׂדֵי מוֹאָב *in agris Moab.* 1. Sam. 6. v. 1. *Et erat arca Domini* בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים *in agro Philiſthæorũ.* Targ. וּבְקִרְוֵי *in urbibus:* in villis, prædijs. Gen. 25. *Et erat Eſau vir peritus venationis,* אִישׁ שָׂדֶה *vir agri.* Targ. גְּבַר נָפֵק חֲקַל *vir egrediens in agrũ,* Mich. 3. *Zion* שָׂדֶה *ager arabitur, & Jeruſalem acervi erit.* Tanquam ager arabitur: nõ relinquetur in ea ædificiũ, eritq; ſicut ager aratus: devaſtatio. Mich. 4. *Quia nunc exibis ex urbe, & habitabis* בַּשָּׂדֶה *in agro.* Captivi educun-

educuntur ex urbibus, & relinquuntur in A
agro, donec omnes cōgregati poſtea abducantur. ¶Deinde, complectitur *omnem poſſeſſionem, hæreditatem, patrimonium*. 2. Sam. 9. *Et reſtituam tibi omnem* שְׂדֵה שָׁאוּל *agrum Saulis patris tui.* Targ. אַחְסָנַת *poſſeſſionem:* totam hæreditatem. Sequitur: *omne quod fuit Sauli & domui ejus, dedi filio Domini tui.*

שָׂדַי *idem.* Jer. 4. v. 17. כְּשֹׁמְרֵי שָׂדָי *ſicut cuſtodes agri fuerunt contra te in circuitu.* Sicut qui cuſtodiūt agros à pecoribus, ne eos invadāt & depaſcātur, ſtant undiq; circa agros: Sic hoſtes circumdederunt Jeroſolymam,
quia in omnibus Judæ urbibus caſtra metati ſunt. Pſ. 8. *Etiam pecora* שָׂדָי *agri.* B

שרח. Arab. שרח *contritio, contuſio, vulnus.*

Rom. 16. v. 20. ישרח *contereret Satanam ſub pedibus veſtris.*

שרך duo ſignificata habet. I Rabb. שָׂרַךְ, Piel שֵׂרֵךְ *conjunxit, copulavit conjuges.*

שִׂרּוּךְ & שַׂרְכָנוּת *conjunctio, copulatio viri & fœmina, affinitas.* ※ שַׂרְכָן *copulator, affinis.*

Chald. שַׂרְכִין *folia ſibi contigua.*

II. Chald. שְׂרַךְ, eſt שָׁקַט, *quievit, requievit, quietus, tranquillus, felix, ocioſus fuit.* Joſ. 31. *Et terra* שָׁקָטָה, Targ. שְׂרִיכַת *quievit.* Gen. 8. v. 1. וַיָּשֹׁכּוּ, C
Targ. Jeroſ. וּשְׂרַכוּ *& quieverunt aqua.*

Nom. שְׂרוּכָא *quies.* ※ שָׂרִיךְ *quietus, felix.* שַׂרְכָן *ocioſus.*

שדל. Chal. & Syr. שְׁדַל. Inde Piel שַׁדֵּל *adulatus eſt, ſolicitavit, induxit, perſuaſit, decepit.* Lev. 22. *Si* יפתה, Targum יְשַׁדֵּל *perſuaſerit quis virgini.* Paſſ. השתדל & אִשְׁתַּדַּל *ſolicitus fuit, conatus, luctatus eſt.* Gen. 32. וַיֵּאָבֵק, Targ. וְאִשְׁתַּדַּל *&*
luctatus eſt vir cum ipſo. D

Nom. Syr. שַׁדָּל *adulatorius, lubricus.* ※ שֻׁדָּלָא *adulatio.*

שִׁדּוּל *res plauſibilis & fucata, quæ primo aſpectu emtores ad ſe allicit.*

Rabb השתדלות & אִשְׁתַּדְּלוּת *ſolicitudo, cura, ſtudium, ſedulitas, ſolertia.*

שרם cum puncto dextro, שְׁרַם. Inde Nom. שְׁרֵמָה *arvum*, ager ſativus & fertilis: Plur. שְׁרֵמוֹת *arva frugifera, campeſtria, agri urbi vicini.* Pro quo habetur, 2. Reg. 19. וּשְׁרֵפָה *& ariditas.* Herba percuſſa uredine, antequam
matureſcat, & ad culmū perveniat. Quia E
literæ פ״ם ejusdem prolationis & inſtrumenti. Deut. 32. וּמִשְּׁרֵמוֹת *& de arvis retributionum hoſtis:* de vitibus. 2. Reg. 23. *Et combuſſit ea extra Jeruſalem* בְּשַׁדְמוֹת קִדְרוֹן *in campeſtribus Kidron.* Targ. בְּמִישַׁר *in planicie.*

שרן Chald. שְׁרַן *lambere.* Alia in זרן quære.

שרף. שְׁרַף *arefecit.* Gen. 41. *Septem ſpicæ tenues* וּשְׁדוּפוֹת, Tar. וּשְׁקִיפָן *& arefactæ vento orientali.*

Nom. שְׁרֵפָה *herba percuſſa uredine, arida.* 2.

Reg. 19. v. 26. *Sicut fœnum tectorum* וּשְׁרֵפָה *& herba arida ante culmum.* Sicut ſpicæ aridæ priusquam indureſcant ante ſegetem. Vide in שרם præcedente.

שִׁרָּפוֹן *percuſſio ſegetum, uredo, ariditas:* quando ventus orientalis ingreditur ſpicas, ut non matureſcant. Chald *ventus orientalis, ſegetes arefaciens.* Rabb. *tabes, phthiſis,* morbus, quo quis marceſcit. Amos 4. *Percuſſi vos* בַּשִּׁדָּפוֹן *uredine.* Lxx ἐν τῇ ξηρότητι *ariditate.*

Rabb. שָׂרַף *inflammavit.*

Arab. Jac. 2. v. 16. *Abi,* ואשתרף *& incaleſce.*

שרק. Arab שִׁרְק *bucca, bucca:* Pl. אַשְׁרָאק *bucca.*

שרר cum puncto dextro, duo ſign. habet. I. Chald. שְׁרַר, eſt שְׁדַל, *ſolicitus fuit:* literis ל״ר permutatis. Paſſ. אִשְׁתְּרַר *ſolicitus fuit, curavit, operam dedit.* Dan. 6. *Erat* מִשְׁתַּדַּר *ſolicitus ad liberandum eum.*

II. Chald. & Syr. שְׁדַר *miſit, emiſit.* Gen. 38. וַיִּשְׁלַח, Targ. וּשְׁדַר *& miſit Juda hædum caprarum.* Syr. Marc. 5. v. 10. *Ne* נְשַׁדְּרִיוּהִי *emitteret ipſum.* Paſſ. Syr. אִשְׁתַּדַּר *miſſus fuit.* Matth. 15. v. 24. *Non* אֶשְׁתַּדְּרֵת *miſſus ſum, niſi ad oves perditas domus Iſraël.*

Rabb. שִׁדְרָה & שִׁדְרָא *dorſum & ſpina dorſi:* Plur. שְׁדָרוֹת *dorſa.* חוּט הַשִּׁדְרָא *filum dorſi*, medulla ſpinæ. Sicut, Eccl. 12. *Vocatur* חֶבֶל הַכֶּסֶף *funis argenteus* שִׁדְרָה הַשְּׁסוּעָה *dorſum fiſſum* aut *ſciſſum.* animal, quod duas habet dorſi ſpinas. ※ שְׁרִירָא *fex.*

שרר cum puncto ſiniſtro, שָׂרַר, convenit cū סָדַר, *ordinavit, convenit.*

Inde Nom. שְׂדֵרוֹת *ordines tabularum, tabula ordine collocata.* 2. Reg. 11. v. 8. *Et qui ingreditur* אֶל הַשְּׂדֵרוֹת, Tar. לְגוֹ מִן סִדְרַיָּא *intra tabulas, interficietur.* Alienus qui ingreditur intra ordinem cuſtodiarum veſtrarum. Lxx. σαδηρώθ.

שרש. Inde Arab. שארש *ſextus.*

שהה cum puncto dextro, Rabb. שָׁהָה, Chal. שְׁהַח, & שְׁהָא, & שְׁהִי *tardavit, moratus, commoratus eſt, expectavit.* ※ מַשְׁהֵי ※ *expectans.* ※ שָׁהֲיָן ※ *morantes.* ※ שְׁהִיָּה *tardatio.* ※ שְׁהִיא *curſus.*

שְׁהֵי, eſt שַׁבַּתְהַיּוֹם *Sabbathum hodiernum.*

שהה cū puncto ſiniſtro, שָׂהָה. Inde Nom. שֶׂה, Ch. שִׂיתָא & סִיתָא *pecus, agnꝰ* vel *hædus:* cōmunis generis. Deut. 14. v. 4. שֶׂה כְבָשִׂים וְשֵׂה עִזִּים *pecus ovium, & pecus caprarum.* Targ. אִמְּרִין דְּרַחְלִין וְגַדְיִין דְּעִזִּין *agnos ovium, & hædos caprarū:* Lxx. *agnum ex ovibus, & hædū ex capris.* Deut. 22. *Non videas bovem fratris tui, aut* שֵׂיוֹ, Targ. אִמְּרֵיהּ *agnum ejus errantes.* ※ Ar. שאהי *ovillus.*

שהא. Arab. שְׁהָא & שְׁהִי. Paſſ. אִשְׁתְּהִי *concupivit, deſideravit, appetivit, exoptavit, affectavit, voluit, pruriivit.* Pſ. 116. אשתהוא שהוה *concupiverunt concupiſcentiā.* Mat. 5. v. 28. *Qui videt mulierem*

lierē אן ישתהיהא *ut concupiſcat eā*. Joh.8.v.56. אברהים אבוכם אשתהי אן ירי יומי *Abraham pater veſter deſideravit videre diem meum*. 1. Tim.3. v.1. *Si quis* אשתהי *deſiderat epiſcopatum*.

Nom. שְׁהוָה *cōcupiſcentia, appetitus, libido, luxuria, carnalitas*: Pl. שְׁהוָאת *libidines, voluntates*. שהואני *luxurioſus, libidinoſus, mulieroſus*: Plur. שהואניין *luxurioſi*. ✠ אלשהוה אלכלביה *appetitus caninus*: in Avic. שהוה אלנסר *concupiſcentia carnis*: Plur. שהואת *concupiſcentia*. ✠ אן שית *ſi volueris*. In Geogr. אן שא אללה עז וגל *ſi voluerit Deus*. למן ישא *cui voluerit*.

שהי, Foem. שהיה *deſiderabilis*. אשהי *deſiderabilior*. ✠ אשתהא *deſiderium*.

שהב. Arab. שהב *flamma*: Plur. שהאב *flammæ*.

שהד cum puncto ſiniſtro, שָׂהֵד. Inde Nom. שָׂהֵד *teſtis*. Job.16.v.19. וְשָׂהֲדִי *& teſtis meus in excelſis*. Targ. וסהד עלי *& teſtificans de me*. pro שָׂהֲדִי mutatur camets parvū in camets magnū, poſt ꝙ ה recipit hateph kametz.

Chald & Syr. סהד, Arab. שהד *teſtatus eſt, certificavit*. Syr. Matth.19. v.18. *Nec* תסהד *teſtaberis teſtimonium falſum*. Arab. Matth.23. v.31. ואנתם תשהדון מן נפוסכם *& vos teſtabimini ex vobis ipſis*. Joh. 4.v.14. *Nos vidimus* ונשהד *& teſtamur*. Paſſ. Syr. אסתהד, Arab. אסתשהד *teſtimonio donatus eſt*. 2. Cor.1.v.23. *Ego autem* אסתשהד *teſtor Deum*. Piel Syr. סהד *teſtatus eſt*. Luc.16. נסהד *teſtabitur illis*. Hiph. Chald. & Syr. אסהד *teſtari fecit, teſtimonio convicit, conteſtatus, obteſtatus eſt*. Deut.19. *Et ecce* עד, Targ. סהד *teſtis falſus* העד, Targ. סהדא *teſtimonium falſum* ענה, Targ. אסהד *teſtatus eſt contra fratrē ſuum*. Jer.14. *Si iniquitates noſtræ* ענו, Targ. אסהדו *teſtantur contra nos*. Syr. Joh.1. verſ.7. דנסהד *ut teſtaretur de luce*. Galat.5. אנא אסהד עליכם *ego teſtor de vobis*.

Nom. שהדות, & סהדותא, & סהדא, Arab. שהאדה & שהאדה *teſtimonium, relatio, martyriū*: Plur. סהדין & סהדון, Arab. שהאדאת & שהאדאת *teſtimonia, martyria*. Gen.31.v.47. *Et vocabat illum Laban* יגר שהדותא: *ſed Jacob vocabat eum* גלעד *cumulum teſtimonij*.

סהד, Arab. שָׁהֵד, & שהיד, & שאהיד *teſtis, martyr, relator*: Plur. סהדין, Foem. סהדה, Arab. שהוד & שאהדין *teſtes, martyres*. Arab. אויל שהיד *protomartyr*.

Arab. משהד *monimentum, lapis ſepulcri*, qui ſepulti memoriam teſtatur, *cippus*: Plur. משאהיד *monimenta*.

משתהד *ſtudioſus*. ✠ אשתהאד *ſtudium alicujus rei*.

Deinde, שהד *favus mellis*.

אסתשהד *martyr factus eſt*.

משאהדה *quod præſens eſt*.

שהל. Arab. שהל *direxit*. Pſ.90. וישהל *& dirigat opera manuum noſtrarum*.

A **שהם**. Inde Nom. שֹׁהַם *onyx*, gemma candore unguis humani. Gen.2. *& lapis* השהם *onyx*. Targ. בורלא *margarita*.

שהק. Arab. שהק. Inde שאהק *ſublimis*: in Avic. שואהק: in Geographia.

שהר cum puncto dextro, duo ſign. habet. I. Chald & Syr. שְׁהַר, Arab. סהר *vigilavit totam noctem*. Eſth.5. *Et erat* שהר *vigilans*. Syr. Mat.26. *Manete hic* ושהרו *& vigilate*. Arab. Mat.24.v.42. אסהרוא *vigilate ergò, quia neſcitis*. Pſ.102. סהרת *vigilavi, & factus ſum ſicut paſſer*.

Nom. שהר, Arab. סאהר *vigilans, vigil*: Pl.
B שהרין, Arab. סאהרין *vigiles*.

שהרא, Arab. סהארה *vigilia*. אלסהארה *vigilis præternaturalis*. Arab. סהר *vigilia*, nox poſt mediam: *manè*. Conveniunt cum שָׁחַר manè ſurrexit.

II. Arab. שהר *manifeſtus, notus, celebris fuit, patuit, innotuit*. Rom.16. שהרת *innotuit obedientia veſtra*. Hiph. אשהר *manifeſtavit, notificavit, celebravit, patefecit, prædicavit, publicavit, promulgavit, divulgavit, traduxit, denunciavit cum ſolennitate, condixit*. Matth.1.v.19. ולם יורד אן
C ישהרהא *& nolebat traducere eam*. Geneſ.12. ואשהר אסמך *& celebrabo domum tuam*. אשהר אלאמר *publicavit edictū*. אשתהר *manifeſtat' fuit*.

Nom. שהרה & שוהרה *manifeſtatio, notificatio, divulgatio, fama, pronunciatio, denunciatio cū ſolennitate*. ✠ אשתהאר *idē*. ✠ משהר *ſpectaculū*. משהור *manifeſtus, notus, nobilis, celebris, famoſus*: Plur. משהורין *noti, nobiles*.

שהר cum puncto ſiniſtro, שַׂהַר. Inde Nom. שַׂהֲרֹן, Chal. סהרן *lunula*, ornamenti genus:
D Plur. שהרונים, Chal. סהרנין *lunulæ*, ornamēta lunæ ſimilia, bullæ in modum lunæ rotundæ. Jud 8. *Et accepit* השהרנים *lunulas, quæ erant in collis camelorum*. Targ. ענקיא *torques*. Lxx μηνίσκους. Romanorum nobilium calcei habuerunt notam lunæ, unde & *lunati* appellati fuerunt. Eſa.3. *Vittas* והשהרנים *& torques*.

Arab. שהור *circulus, luna*.

שהר *menſis, lunatio*: Pl. שהור, & אשהר, & שהורות. אלשהור *initia menſiū*, neomeniæ. Alc.2. שהר רמצאן אלדי אנזל פיה אלקראן.

E **שהת**. Arab. אשהת *abſcondidit, occultavit*. משהות *abſconditus*.

שוא idem quod שָׁאָה. Inde תשואה *ſonitus, tumultus, clamor*: Plur. תשואות *tumultus, clamores, turbæ*. Job.36. תשאות *ſonitus tabernaculorum ejus*: tonitrua. Job.39. תשואות *clamores exactoris non audiet*. Eſa.22.v.2. תשאות *tumultibus plena*. Zach.4.v.7. תשאות (cum) *clamoribus*. Lxx ἰσότητα χάριτος *equalitatē gratiæ*. Hier. *exæquabit gratiā*. q. eſſet à שָׁוָה. Job.38.v.27. *Ad*

 ſatiandum

ſatiandum שׁוֹאָה וּמְשׁוֹאָה (שממה וחרבן) *deſolatio-* A
nem & deſtructionem.

דבר שוין שָׁוְא *temeritas, vanitas, mendacium:*
בו ממש. dicitur de re falſa, vana, levi & in-
utili. שָׁוְא autem eſt pro שׁוֹא, ſicut חטא *pec-*
catum. Exod. 23. *Non eleves rumorem* שָׁוְא,
Targ. דְשָׁקַר *mendacij:* falſum. Job. 31. *Si ambu-*
lavi עִם שָׁוְא *cum temeritate:* temerarijs, homi-
nibus vanis. Lxx. *μετὰ γελοιαστῶν cum ſcur-*
ris. Exod. 20. *Ne aſſumas nomen Domini Dei tui*
לַשָּׁוְא, Targ. לְמַגָּנָא *fruſtra:* falsò. Jurare licet,
ſed non in vanum, id eſt, ſi neceſſitas non
cogat: nec falsò, id eſt, contra æquitatem
& veritatem. Eſa. 1. v. 12. *Affer munus* שָׁוְא B
vanitatis. Targ. אֲנִיסָא *raptum.* Malach. 3. v.
16. *Dicitis,* שָׁוְא *vanitas eſt colere Deum.* Targ.
לָא לַהֲנָאָה *non ad utilitatem.* Jer. 4. לַשָּׁוְא *in va-*
num ornabis te. Targ. לָא לַהֲנָאָה *non ad utilita-*
tem: inutiliter. Pſ. 89. *Propter quid* שָׁוְא *fruſtra*
creaſti hominem? Jer. 18. v. 15. *Quia obliti ſunt*
mei, לַשָּׁוְא *fruſtra ſuffitũ facient.* Targ. לָא לַהֲנָאָה
non ad utilitatem. ¶ Et ל ſubintellecto: Pſal.
127. שָׁוְא *fruſtra laborant ædificatores ejus in ea.*
Arab. סיה *malitia, malum:* Plur. סיאת *mala.*

שׁוּב cum puncto dextro, duo ſign. habet. I. C
שׁוּב & שָׁב, Chald. & Syr. תּוּב & תָּב, Arab.
תוב & תאב *rediit, reverſus fuit.* Dicitur autẽ
de varijs: 1. de loco, & eſt *redire in locum, un-*
de quis antea diſceſſerat. Gen. 18. *Et Abraham*
שָׁב, Targ. תָּב *reverſus eſt in locum ſuum.* Pſ. 90.
שׁוּבוּ *revertimini, filij hominũ* corpore in pul-
verem, & ſpiritu ad me: juxta illud, Gen. 3.
עַד שׁוּבְךָ, Targ. עַד דִּתְתוּב *quoad redeas in terram,*
quia ex illa ſumtus es: quia pulvis es, & in pulve-
rem תָּשׁוּב *reverteris.* Pſal. 146. *Egredietur ſpiri-* D
tus ejus, יָשֻׁב *redibit in terram ſuam.* ſcil. homo.
Jer. 3. *Ecce dimittet vir uxorem ſuam, & ibit ab*
ipſo, & erit apud virum alium, הֲיָשׁוּב *an redibit*
ad illam? Ezech. 46. וְשָׁבַת *& revertetur ad*
principem: pro שָׁבָה, more Chald. ¶ 2. de אַף
& חָרוֹן *ira,* & eſt *retrahi, cohiberi, ſedari, reſidere,*
quieſcere. Jer. 2. v. 34. *Veruntamen* שָׁב אַפּוֹ *rediit*
ira ejus à me. Exod. 32. שׁוּב, Targ. תּוּב *reverte-*
re ab ardore iræ tuæ. Eſa. 5. v. 25. *In omni iſto non*
שָׁב *rediit ira ejus.* Præter. Pſ. 106. v. 23. Eſa. 9.
v. 12: & 12. v. 1. ¶ 3. de Deo, eſtq; *converti ad*
Deum, reſipiſcere, pœnitentiam agere: quando e-
nim peccamus, à Deo nos avertimus vel E
diſcedimus. Deut. 30. וְשַׁבְתָּ, Targ. וּתְתוּב *&*
redibis ad Dominum Deum tuum, & audies in vo-
ce ejus. 1. Reg. 8. יְשׁוּבוּן *redibunt à peccatis ſuis,*
quia exaudies eos. Ibid. וְשָׁבוּ *& redibunt ad te in*
toto corde ſuo. Syr. Matth. 11. v. 21. *In cinere &*
ſacco תָּבוּ *pœnitentiam egiſſent.* Arab. Matth. 3.
v. 2. תובוא *pœnitentiam agite.* Luc. 13. v. 3. אן לם
תתובוא *ſi non pœnitentiam egeritis.* Act. 31. v. 15.
ut יתוב *convertantur omnes homines.* Alc. 29:
מן תאב ואמן ועמל צאלחא *qui pœnitentiam e-*

A *git, & credidit, & fecit bonum.* Alc. תבת אליך *cõ-*
verſus ſum ad te. ¶ 4. Quando cum alio ver-
bo conſtruitur, valet *rurſus, iterum, denuo,*
ſæpius. Eſa. 6. v. 13. *Et adhuc in ea decima pars,*
וְשָׁבָה וְהָיְתָה *& redibit & erit in devaſtationem.*
ſc. הָאָרֶץ *terra.* Lxx. *καὶ πάλιν ἔσται & rurſum e-*
rit. Hier. *Et convertetur & erit.* Hoſ. correxit:
Et captiva abducetur: ſed malè. q. שָׁבָה. Gen.
26. וַיָּשָׁב, Targ. וְתָב *& redibat Iſaac, & fodiebat*
puteos aquarum. Lxx. *καὶ πάλιν & iterum Iſaac*
fodit. Gen. 30. אָשׁוּבָה, Targ. אֲתוּב *redibo, paſcã*
oves tuas. Lxx. *πάλιν ποιμανῶ iterum paſcam.*
Zachar. 8. *Quia* שַׁבְתִּי *reverſus ſum, cogitavi in*
B *diebus illis.* Sic, Pſ. 71. v. 20: 78. v. 41: 85. v. 7.
¶ Rabb. שוב, Chal. & Syr. תוב *rurſus, adhuc,*
amplius, præterea, item. ¶ 5. Quando conſtrui-
tur cum accuſativo, eſt tranſitivum, *redu-*
xit, reſtituit, convertit. Deut. 30. וְשָׁב, Targ.
וִיתִיב *& reducet Dominus Deus tuus captivita-*
tem tuam. Pſ. 126. בְּשׁוּב, Targ. כַּד יְתִיב *cùm re-*
ducet Dominus captivitatem Zion. Pſ. 53. v. 7.
בְּשׁוּב, Targ. כַּד יַחֲזַר *cùm reducet Deus* שְׁבוּת *ca-*
ptivitatem populi ſui. Pſ. 85. v. 2. שַׁבְתָּ שְׁבוּת יַעֲקֹב
C *reduxiſti captivitatem Jacob.* Et v. 5. שׁוּבֵנוּ *re-*
duc nos, Deus ſalutis noſtræ. Jer. 48. v. 47. וְשַׁבְתִּי
שְׁבוּת, Tar. וַאֲתִיב *& reducam captivitatẽ Moab.*
Job. 42. v. 10. *Et Dominus* שָׁב אֶת שְׁבוּת *reduxit*
captivitatem Job: reſtituit ei omnia quæ a-
miſerat. ¶ Quando ad animum transfer-
tur, ſignificat *à propoſito abſiſtere, inſtitutum*
vitæ mutare. Piel שׁוֹבֵב *reduxit, reſtituit, refecit,*
reparavit. Pſ. 23. v. 3. *Animam meam* יְשׁוֹבֵב *re-*
ducet: reficiet; נחה ותקם. Sicut, Hoſ. 14. יָשֻׁבוּ
redibunt habitantes in umbra ejus. reficientur,
D recreabuntur. Et, 1. Sam. 30. וַתָּשָׁב *& rever-*
ſus fuit ſpiritus ejus ad ipſum: recreatus fuit,
rediit ad ſeſe. Jer. 50. v. 19. וְשֹׁבַבְתִּי *& redu-*
cam Iſraëlem ad paſcua ejus. Eſa. 47. v. 12. *Sapi-*
entia tua, & ſcientia tua שׁוֹבְבָתֶךְ *avertit te.* Tar.
הִיא מְנַעַת יָתִיךְ מִלְּמֵיתַב *ipſa prohibuit te ne habita-*
res. Al. *in malum avertit.* Jerem. 8. v. 5. *Quare*
שׁוֹבְבָה *avertit populum iſtũ?* Jer. 50. v. 6. שׁוֹבְבוּם
reduxerunt illos: collocarunt. Hiph. הֵשִׁיב,
Chald. אֲתִיב, Syr. אַתִיב *reduxit, reſtituit, red-*
didit. Dicitur autẽ de varijs rebus: Primò,
de re quacunq;, & ſignificat *in locũ ſuum re-*
ſtituere. Gen. 14. וַיָּשֶׁב, Targ. וַאֲתִיב *& reduxit*
E *omnem ſubſtantiam ejus, & etiam Lot fratrem*
ſuum & ſubſtantiam ejus הֵשִׁיב, Targ. אֲתִיב *re-*
duxit. Gen. 20. *Et nunc* הָשֵׁב, Targ. אֲתֵיב *re-*
ſtitue uxorem viri iſtius: redde. Pſal. 90. תָּשֵׁב
rediges hominem ad contuſionem. ✠ Chal. תְּיוּב
& תְּתוּבָא *redditio cibi, vomitus.* ¶ Secundò, de
דָּבָר *ſermone,* & ſignificat *reddere verba, reſpon-*
dere, referre, renunciare. Gen. 37. וַהֲשִׁבֵנִי דָּבָר,
Targ. וַאֲתִיבְנִי פִתְגָמָא *& refer mihi verbum.*
Lxx. *ἀναγγελεῖς μοι nuncia mihi.* Exod. 19.
וַיָּשֶׁב,

[…], Targ. וַאֲתִיב *& retulit Moſes verba populi ad Dominum.* 1. Reg. 12. verſ. 16. וַיָּשִׁבוּ *& retulerunt populus regi verbum, dicendo.* Pro quo habetur, 2. Paral. 10. וַיָּשִׁבוּ *& retulerunt populus regi.* Job. 31. *Quid* אֲשִׁיבֶנּוּ *reſpondebo ei?* Lxx. *quod reſponſum faciam?* Job. 33. הֲשִׁיבֵנִי *reſponde mihi.* Lxx. *da mihi reſponſum.* Chald. Joſuæ 1. וַיַּעֲנוּ, Targum וַאֲתִיבוּ *& reſponderunt.* Dan. 2. *Tunc Daniel* הֲתִיב *retulit conſilium.* Syr. Marc. 12. *Quòd bene* אֲתִיב *reſponderat ipſis.* ¶ Tertiò, de bono vel malo, eſt *referre, retribuere, rependere, reddere, vindicare.* Gen. 50. v. 15. וְהָשֵׁב יָשִׁיב, Targ. וְאַתָּבָא יָתִיב *& reddendo reddet nobis omne malum, quo affecimus ipſum.* 2. Par. 6. לְהָשִׁיב *ad reddendum impio, ad dandum viam ejus in caput ejus.* Amos 1. *Super tribus transgreſſionibus Gazæ, & ſuper quatuor, non* אֲשִׁיבֶנּוּ *reddam ei:* vindicabo eam. Targ. אֶשְׁבּוֹק לְהוֹן *remittam eis.* Pſalm. 18 וַיָּשֶׁב, Targ. וּפְרַע *& retribuit mihi juxta juſtitiam meam.* Prov. 17. מֵשִׁיב, Targ. דְּפָרַע *qui retribuit malum pro bono.* ¶ Quartò, de אַף & חָרוֹן *ira*, eſtq; *ſedare, cohibere.* Num. 25. *Pinhas* הֵשִׁיב, Targ. אֲתִיב *avertit iram meam à filijs Iſraël.* Pſal. 85. הֱשִׁיבוֹתָ *reduxiſti ab ardore iram tuam.* Aut intranſitivè; *reverſus es ab ardore ira tua.* Pſ. 78. *Et multiplicavit* לְהָשִׁיב *avertere iram ſuam, & non excitabit omnem indignationem ſuam.* ¶ Quintò, de פָּנִים *facie*, eſt *rejicere, repellere, denegare.* 1. Reg 2. *Quia non* יָשִׁיב *avertet faciem tuam.* Hier. *Neq; enim negare tibi quicquam poteſt.* Ibid. *Petitionem parvam ego petitura ſum abs te, ne* תָּשֵׁב *avertas faciem meam:* ne deneges mihi. Pſal. 132. *Ne* תָּשֵׁב *avertas faciem uncti tui.* Eſaiæ 36. *Et quomodo* תָּשִׁיב *avertes faciem ducis unius?* reſiſtes uni. Sic, Thren. 1. v. 8. וַתָּשָׁב אָחוֹר *& reverſa eſt retrorſum.* Præ ignominia faciem ſuam reduxit retrorſum. ¶ Sextò, de לֵב *corde*, eſtq; *cogitare, perpendere.* Eſa 46. v. 8 הָשִׁיבוּ *reducite, transgreſſores, ſuper cor.* Deut. 4. v. 39. *Et cognoſces hodie* וַהֲשֵׁבֹתָ, Targ. וּתְתִיב *& reduces ad cor tuum.* 2. Par. 6. וְהֵשִׁיבוּ *& reducent ad cor ſuum:* revocabunt ſibi in mentem. Eſa. 44. verſ. 19. *Et non* יָשִׁיב *reducet ad cor ſuum.* Lxx. *perpendit animo ſuo.* ¶ Septimò, de נֶפֶשׁ *anima*, eſtq; *recreare.* Pſal. 9. *Lex Domini perfecta,* מְשִׁיבַת נָפֶשׁ *reductrix animæ:* recreans animum. Thren 1. *Procul eſt à me conſolator,* מֵשִׁיב *reducens animam.* Hophal הוּשַׁב *reſtitutus, redditus fuit.* Gen. 42. *Et dicebat ad fratres ſuos,* הוּשַׁב, Targ אִתּוּתַב *reſtitutum eſt argentum meum.* Lxx *redditum eſt.* Ex. 10. וַיּוּשַׁב *& reductus fuit Moſes & Aharon.*

Nom. שׁוּבָה *reverſio, reditus* ab ira aut animi commotiõe, *ſedatio, quies.* Eſa. 30. בְּשׁוּבָה *in quiete & requie ſalvabimini.* Sequentia declarant.

תְּשׁוּבָה, Chald. תְּיוּבָא & תְּתוּבָא, Syr תְּיָבוּת *reditus, reverſio, converſio, pœnitentia,* quæ eſt reverſio ad Deum, converſio à pietate & vitioſa vita: *reſponſio:* Plur. תְּשׁוּבוֹת *reſponſiones.* 2. Sam. 11. *Et factum eſt* לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה *ad reverſionem anni.* Targ. לִזְמַן סוֹפָא דְשַׁתָּא *ad tẽpus finis anni.* Finis anni eſt reditus ſolis ad idem punctum Zodiaci, à quo abijt initio anni. Tempore quo herbæ ſunt in agro, ad paſcendos equos. 1. Sam. 7. וּתְשֻׁבָתוֹ *& reditus ejus in Ramam, quia ibi domus ejus.* Poſtea in Ramã redijt. Job. 21. וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם *& (in) reſponſionibus veſtris rel*[…] *eſt trãsgreſſio.*

Arab. תָּאב *quem pœnitet, largitor veniæ.* תּוֹבָה *pœnitentia.* תָּאִיב *pœnitens.*

שִׁיבָה, idem quod שְׁבוּת, *captivitas:* permutatâ radicum שׁוּב & שָׁבָה ſignificatiõe. Sic שָׁבִים *captivi.* Eſa. 1. v. 27. וְשָׁבֶיהָ *& captivi ejus in juſtitia.* quod tamen ſuprà ad שָׁבָה retulimus. Pſ. 126. *Cùm reducet Dominus* שִׁיבַת צִיּוֹן *captivitatẽ Ziõis.* Pro quo habetur, שְׁבוּת, Pſ. 57. v. 7. & Jer. 48. v. 47. vide ſuprà.

שׁוֹבָב *rebellis, averſus.* Eſa. 57. v. 17. Jer. 3. v. 14, & 22. Jer. 8. v. 5. *Cur* שׁוֹבְבָה *rebellis fuit populus iſte (cum) Jeruſalem?*

מְשׁוּבָה *reditus* in malum, *averſio, defectio, deſertio:* Plur מְשׁוּבוֹת *defectiones.* Hoſ. 14. v. 5. *Sanabo* מְשׁוּבָתָם *rebellionem ipſorum.* Lxx. *habitationes ipſorum.* acceperunt pro מוֹשָׁב *habitatio.* Jer. 3. v. 22. *Sanabo* מְשׁוּבֹתֵיכֶם *averſiones veſtras.* Jer. 8. v. 5. מְשׁוּבָה *defectione perpetua?* Jer. 3. v. 6. *An vidiſti quid fecerit* מְשֻׁבָה *averſatrix Iſraël?*

II. שִׁיב, idem quod יָשַׁב, *habitavit:* permutatâ radicum ſignificatione. Pſal. 23 וְשַׁבְתִּי *& habitabo in domo Domini ad longitudinem dierum.* Jer 42. *Si* שׁוֹב תֵּשְׁבוּ, Targ. מֵתָב תֵּתְבוּן *habitando habitabitis in terra.*

Nom. שִׁיבָה *habitatio.* 2. Sam. 19. verſ. 31. בְּשִׁיבָתוֹ, Targ בְּמֵתְבֵהּ *in habitatione ejus in Mahanaim:* cùm habitaret.

שׂוּב cum puncto ſiniſtro, שׂוּב & שָׂב, Chald. סָב, Syr. סָאב, Arab שָׁאב *canuit.* 1. Sam. 12. v. 2. *Et ego conſenui* וָשַׂבְתִּי *& canui.* Lxx. *& ſedebo.* Acceperunt pro יָשַׁב *ſedit,* Chald Joſ. 11. *Tu* זָקַנְתָּ, Targ. סָבְתָּא *conſenuiſti.* Gen. 18. אַחֲרֵי בְלֹתִי, Targ. בָּתַר דְּסָבַת *poſtquam conſenui.* Syr. Joh. 21. *Poſtquam verò* סָאבְתְּ *conſenuiſti.*

Nom. שָׂב, Chald סָב, Arab. שָׁאב *ſenex, ſeptuagenarius:* Plur. Chald סָבִין *ſenes.* Job. 15. *Etiam* שָׂב *ſenex & decrepitus.*

שֵׂיב, Foem. שֵׂיבָה, Ch. סֵיבָא, & שֵׂיבוּת, & סֵיבוּת, Ar. שֵׁיב, Foem. שֵׁיבָה *ſenectus ſeniũ, canicies.*

tum meum aſcendit. Prov. 31. מַרְבַדִּים, Targ. A
חֲשׁוּיָתָא *ſtrata fecit.* ✠ מָשׁוּי *ſtrati, clitellarij.*

Arab. מסואה *æqualitas.* ✠ מסתוי, & מְסָאוִי, & מתסאוי *æqualis, æqualiter, uniformis.* ✠ סַוְיָה *æſtimatio.*

יתסאוי *æquatur nox & dies.* ✠ אסתוא *æquinoctium.* אסתוא רביעי *æquinoctium vernale.* חס אסתוא חריפי *æquinoctium autumnale.* אלאסתוא *linea æquinoctialis.*

Verb. סוא *æſtimatus fuit, temperavit, concordavit.*

חֲסוָיָה *temperatio, conſonantia, æquatio.* ✠ אסוה *ſimile, exemplum.* ✠ Alc. אסתוי *aſcendit.*

Rabb. השואה *temperatio.*

II. Piel שַׁוָּה, Chald. שַׁוִּי *poſuit.* Pſalm. 16. v. 8. שִׁוִּיתִי, Targum שַׁוִּיתִי *poſui Dominum coram me jugiter.* Pſalm. 21. v. 6. *Gloriam & decorē* תְּשַׁוֶּה *pones ſuper eum.* Pſal. 131. v. 2. *Si non* שִׁוִּיתִי *poſui & compeſcui animam meam.* Hoſ. 10. v. 1. *vitis vacua Iſraël, fructum* יְשַׁוֶּה־לּוֹ *ponet ſibi.* Fructus imponet illi, fallet ſpē ipſius. Eſa. 38. v. 13. שִׁוִּיתִי *poſui uſq; ad manè ſicut leo.* Targ. נְהַמִית *rugivi.* Præter. 2. Sam. 22. v. 34. Pſal. 18. v. 34. Pſal. 21. v. 6. Chald. Gen. 3. v. 16. *Inimicitias* אָשִׁית, Targum אֲשַׁוֵּי *ponam inter te & inter mulierem.* Exod. 7. *& non* שָׁת, Targ. שַׁוִּי *poſuit cor ſuum.* Hithpael אִשְׁתַּוִּי *poſitus fuit.* Dan. 3. v. 29. *& domus ipſorum ſimus* יִשְׁתַּוֵּה *ponetur.* C

III. Arab. שוי *aſſatus fuit:* in Avic. Hiph. אשוי *aſſavit.* ✠ מְשׁוִי *aſſatus.* Luc. 24. v. 42. מן נונא מְשׁוִי *de piſce aſſato.*

שוא *aſſitura.*

שוח cum puncto dextro, שׂוּחַ quatuor ſign. habet. I שׁוּחַ, & שַׁח, & שִׁיחַ *incurvavit, proſtravit, inclinavit, declinavit, ſuccubuit.* Pſal. 44. v. 24. *Quia* שָׁחָה *incurvata eſt in pulverem anima mea.* Prov. 2. *Quia* שָׁחָה *inclinavit ad mortem domum ſuam.* Lxx. ἔθετο *poſuit.* Legerunt שָׁתָה: ob literarum ח ת ſimilitudinem. Thren. 3. וְתָשׁוֹחַ *& incurvabitur ſuper me anima mea.*

Nom. שׁוּחָה, & שִׁיחָה, & שַׁחַת, Chal. שׁוּחָא *fovea, foſſa,* terra inclinata, קבר: Pl. שִׁיחוֹת, Chal. שׁוּחִין *foveæ.* Jerem. 2. *In terra ſolitudinis* וְשׁוּחָה *& fovea.* Tar. וְחָרוּב *& vaſtitatis.* Prov. 22. v. 14. שׁוּחָה, Targ. גוּמָצָא *fovea profunda os alienarum.* Jer. 18. v. 28. *Foderunt* שׁוּחָה *foveam.* Lxx. *Collocuti ſunt* ῥήματα *verba:* quaſi eſſet à שִׂיחַ. Pſal. 57. *Foderunt ante me* שִׁיחָה *foveam, ceciderunt* בתוכה *in medium ejus.* Pſalm. 119. in Caph: *Foderūt mihi ſuperbi* שִׁיחוֹת *foveas.* Lxx. *narrârunt mihi iniqui* ἀδολεσχίας *fabulationes.* legerunt שִׂיחִים *colloquia.* Prov. 26. *Fodiens* שַׁחַת, Targum גוּמָצָא *foveam,* בָּהּ יִפֹּל *in eam cadet.* Pſalm. 30. *Cùm deſcendero ad* שַׁחַת *foveam.* Targum בֵּית קְבוּרְתָּא *domum ſepulturæ.* Pſalm. 16. verſ. 10. *Non dabis ſanctum tuum videre* שַׁחַת *foveam.* Targum בֵּית קְבוּרְתָּא *domum ſepulturæ:* ſepulcrum. Lxx. διαφθορὰν *corruptionem.* Et ſic citatur, Act. 2. v. 27. Acceperunt pro שחת *corruptio:* à שָׁחַת *corruptus fuit.* Pſ. 94. *Donec* יִכָּרֶה *fodiatur impio* שָׁחַת *fovea.* Pſ. 7. v. 16. *Et cecidit* בְּשַׁחַת *in foveam, quam operatus eſt.* Pſal. 9. v. 16. *Demerſæ ſunt gentes* בְּשַׁחַת *in foveam, quam fecerunt.* Lxx. ἐν διαφθορᾷ *in corruptione.* Lat. *in interitu.* Acceperunt pro שַׁחַת *corruptio:* à שָׁחַת *corruptus fuit.*

Chald. שְׁוּח *incurvatio, humiliatio.*

II. Chald. & Syr. שְׁוַח *revelavit, patefecit, manifeſtavit:* abſolutè, *apparuit, exortum eſt, prodijt ex terra, pullulavit, effloruit.* Prov. 27. נִגְלָה, B Targ. שְׁוַח *apparuit fœnum, & viſum eſt gramen.* Syr. Matth. 13. v. 5. *Et eodem momento* שְׁוַח *apparuit:* exortum eſt.

Nom. שׁוּחוּת *ortus, enaſcentia.*

שׁוּחְנָא *ulcus,* puſtula in corpore veluti germinans.

III. Syr. Hiph. אַשִׁיחַ *proclivis, auſus fuit.* 2. Cor. 10. v. 2. דְאַשִׁיחַ *ut audeam.* Phil. 1. v. 14. וְאַשִׁיחוּ *& auſi ſunt magis loqui.*

מַשִׁיחַ *auſus, proclivis.*

IV. Arab. cum ח ſuprà punctato, שאך *ſenuit, conſenuit.* Pſal. 37. *Junior fui, etenim* שיחת *ſenui.* Geneſ. 18. *Dominus meus* שאך *ſenuit valde.*

שִׁיחַ quod Hebræi שיך exprimunt, *ſenex, doctor, conſul, præfectus, rex:* Plur. שְׁיוּחַ *ſenes.*

משאיח *presbyterium.* ✠ שִׁיאָחָה *præfectura, conſolatus.* ✠ מַשָׁאִיח *ſenes.*

Alc. וַאֲבוּנָא שִׁיחַ כְּבִיר *& pater noſter ſenex ingraveſcens.*

שוח cum puncto ſiniſtro, שׂוּחַ & שַׂח, Chald. D סוּח & שַׂח *locutus eſt ore aut corde, meditatus eſt, cogitavit, oravit, narravit, enarravit, collocutus eſt.* Gen. 24. *Et egreſſus erat Iſaac* לָשׂוּחַ, Targ. לְצַלָּאָה *ad orandum in agro ad veſperam.* Piel שׂוֹחַח *elocutus eſt, narravit, enarravit.* Pſal. 143. v. 5. *In factura manuum tuarum* אֲשׂוֹחֵחַ, Targ. אֲמַלֵּל *loquar.* Eſa. 53. v. 8. *Et ætatem ejus quis* יְשׂוֹחֵחַ, Targ. יָכֹל לְאִשְׁתְּעָאָה *poterit enarrare?* Hiph. הֵשִׂיחַ *locutus, collocutus fuit.* Pſ. 69. v. 13. יָשִׂיחוּ בִי, Targ. יְמַלְּלוּן עֲלַי *loquentur de me, ſedentes in porta.* Prov. 6. *Et cùm evigilaveris, ipſa* תְשִׂיחֶךָ *alloquetur te.* Targ. תְּהֵוֵי רִנְיָךְ *erit meditatio tua.* Lxx συλλαλῇ σοι *colloquatur tibi.* Pſ. 119. v. 23. in Gimel: *Servus tuis* יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ *loquetur in ſtatutis tuis.* Tar. עֲסִיק בְּאַתְוַיַּת גְּזֵרָךְ *occupatus eſt in recitatione ſtatutorum tuorum.* Pſ. 55. v. 18. *Veſperi, manè & meridie* אָשִׂיחָה, Targ. אֲצַלֵּי *orabo.* Pſ. 105. v. 2. שִׂיחוּ, Targ. מַלִּילוּ *loquimini in mirabilibus ejus.* Aphæreſis הסת.

Nom. שִׂיחַ & שַׂח, Foem. שִׂיחָה *muſſitatio, ſermo, oratio, querela.* Pſ. 64. *Audi, Deus, vocem meam* בְשִׂיחִי *in oratione mea.* Targum בְּעִדָּן צְלוֹתִי *in tempore precationis meæ.* Job. 21. *An ego ad*

ego ad hominem שִׂיחִי, Targ. מִלְּתִי *ſermonem meum?* Job. 10. *Derelinquam ſuper me* שִׂיחִי *meditationem meam*: iram, querelam. 1. Sam. 1. *Præ multitudine* שִׂיחִי *ſermonis mei*: quo enumero afflictiones meas: querelæ. Job. 9. *Obliviſcar* שִׂיחִי *meditationis meæ*: eſt כעסי Job. 15. *Et minues* שִׂיחָה, Targ. מִלְּתָא *ſermonem coram Deo*. 1. Reg. 18. *Quia* שִׂיחַ, Targ. שׁוּעֵי *meditatio eſt ipſi*: דבר מעשה ענין *occupatio, negocium*. Eſt ipſi colloquium cum alijs, nec vos reſp.cit. LXX. *ἀδολεσχία ſermo*. Amos 4. v. 13. *Et annuncians homini* מַה-שֵּׂחוֹ *quæ ſit cogitatio ipſius*. Targ. עוֹבָדוֹהִי *opera ejus*. LXX. *τὸν χριστὸν αὐτοῦ Chriſtum ſuum*. Acceperunt pro una dictione מְשִׁיחוֹ: à מָשִׁיחַ *Meſſias*, Chriſtus. ¶Deinde, שִׂיחַ *virgultum, frutex, arbor*, ex terra naſcens, ſicut ſermo ex corde. Gen. 2. v. 5. *Et omne* שִׂיחַ *virgultum agri nondum erat in terra*. Targ. אִילָנֵי חַקְלָא *arbores agri*. Gen. 21. v. 15. *Et abjiciebat puerum ſubter unam* הַשִּׂיחִם. Targ. אִילָנַיָּא *arborum*: quæ ibi erant: ut ab æſtu ſolis & ſiti tutus eſſet. Vulg. *arborem quæ ibi erat*. Hoſ. non correxit. Job. 12. v. 8. *Aut* שִׂיחַ *virgultum*. ſc. interroga: ex præcedentibus. Targ. מַלֵּל *loquere*. Præter. Gen. 24. v. 63. Job. 30. v. 4, & 7.

שׁוט cum puncto dextro, duo ſignificata habet. I שׁוּט & שָׁט ſignificat טַיֵּל, *ivit, circuivit, diſcurrit, obambulavit*: metaphoricè de oculis, *circumſpexit, luſtravit, exploravit*. 2. Sam. 24. v. 2. שׁוּט, Tar. הֲלַךְ *vade nunc per omnes tribus Iſraël*. Ibid. v. 8. וַיָּשֻׁטוּ, Targ וְהַלִּכוּ *& obambularunt in tota terra*. Job. 1. v. 7. מִשּׁוּט, Targ. חיפוש ביקוש מִלְּבַטְּבַּשׁ *ab explorando terram*: Aliud. Targ. מִן שׁוּט בְּאַרְעָא לְמִבְדַּק בְּעוֹבָדָא בְּנֵי אֱנָשָׁא *à diſcurrendo in terra, ad inquirendum de opere hominis*. Num. 11. v. 8. שָׁטוּ, Targ. שָׁיְטִין *diſcurrerunt populus, & collegerunt*. Piel שׁוֹטֵט *circuivit*. Jer. 5. v. 1. שׁוֹטְטוּ, Targ. הֲלִכוּ *obambulate in plateis Jeruſalem*. Amos 8. v. 12. *Et ab Aquilone uſq; ad Orientem* יְשׁוֹטְטוּ, Targ. יְהָכוּן *vadent, ut quærant verbum Domini, & non invenient*. Zach. 4. v. 9. *Oculi Domini, ipſi* מְשׁוֹטְטִים *diſcurrũt in tota terra*. Dan. 12. v. 4. יְשׁוֹטְטוּ *diſcurrent multi, & multiplicabitur ſcientia*. תלמידי חכמים ישוטטו לבקש דברת׳. Hithpa. הִתְשׁוֹטֵט *diſcurrit*. Jer. 49. v. 3. וְהִתְשׁוֹטַטְנָה *& diſcurrite in* E *ſepibus*. Hinc inde currite clamantes & plangentes. Targ. וְאִתְהַמְּמוּ בְּסִיעָן *& tumultuamini in cœtibus*.

Nom. שָׁט *remex*: Plur. שָׁטִים *remiges*.

שַׁיִט *remus*. Eſa. 33. *Non ambulabit in eo* אֳנִי-שַׁיִט *navis remi*. quæ remis circumagitur & ducitur. Targ. ספינת צַיָּדִין *navis piſcatorum*.

מָשׁוֹט *idem*: Plur. מְשׁוֹטִים, per dages, Chald. מְשׁוֹטִין *remi*. Ezech. 7. *Deſcendent è navibus ſuis omnes* תֹּפְשֵׂי מָשׁוֹט *tenentes remum*.

A Ibidem. *Quercus ex Baſan, fecerunt* מִשּׁוֹטָיִךְ *remos tuos*.

שׁוֹט, Chald. שׁוֹט & שׁוֹטִיתָא, Arab. סוט *flagellum & flabellum, ſcutica*: Plur. שׁוֹטִים, Arab. סיוט *flagella, flabella*. Nahum. 3. v. 2. *Vox* שׁוֹט *flagelli, & vox ſtrepitus rotæ*. quo ſcil. aurigæ percutiunt equos. Prov. 26. שׁוֹט *flagellum equo, frænum aſino*. 1. Reg. 12. *Pater meus caſtigavit vos* בַּשּׁוֹטִים *flagellis*. Targ. בְּשַׁרְבִיטִין *baculis*: *ego verò* בָּעַקְרַבִּים: duæ ſpinarum ſpecies, una grandior alterâ. ¶Per Metaphorã, *plaga, ultio, pœna, afflictio, damnum, calamitas*. B Job. 5. v. 21. בְּשׁוֹט *in flagello linguæ abſconderis*. Targ. בנזקא *in damno*: nocumento, calumnia. Eſa. 10. v. 25. *Excitabit ſuper eum Dominus exercituum* שׁוֹט *flagellum*. Targ. מַחָא *plagam*. Eſa. 28 שׁוֹט *flagellum inundans ſi tranſierit, non veniet ſuper nos*. Job. 9. *Si* שׁוֹט *flagellum occidet ſubitò*.

שֹׁטֵט *idem*. Joſuæ. 23. וּלְשֹׁטֵט *& in flagellum in lateribus veſtris*. Targ. וְלִסְיָעָן נָטְלִין *& in cœtus portantes arma*.

Arab. Verb. סָאט *flagellavit*. ﷲ מְסוּט C *flagellatus*, maſtigia. ﷲ סָיָּאט *flagellator*.

Chald. שַׁיָּט *inſtrumentũ natandi*, quo quis natare diſcit: Et Verb. Rabb. & Chald. שָׁט *natavit, inundavit*. Thren. 3. צָפוּ, Targ. שָׁטוּ *inundarunt aquæ ſuper caput meum*.

II. שׁוּט, Chald & Syr. שָׁט, idem quod שָׁאט, *diſcurrit oculis, deſpexit, contemſit*. Ezech. 27. *Habitatores Sidon & Arvad fuerunt* שָׁטִים *contemnentes te*. Ibid הַשָּׁטִים *qui contemnunt te*. Chal. Eſth. 3. וַיִּבֶז, Targ. וְשָׁט *& contemſit in oculis* D *ſuis*. Prov. 23. *Nec* תָּבוּז, Targ. תשוט *ſpernas, cùm ſenuerit mater tua*. Syr. Matth. 6. v. 24. *Et alterum* נשוט *contemnet*. Galat. 4. v. 14. *Non* שָׁטְתּוּן *ſprevistis*. Hiph. Chald. אֲשִׁיט *idem*. 2. Sam. 19. *Et quare* הֲקֵלְתַּנִי *vilipendiſti me?* Tar. אשיטתני *contemſiſti me*. Hithpaël Syr. אתשיט *ſpretus, contemptus fuit*.

Nom. שַׁיִט & שִׁיט *contemptus, deſpectus, vilis*.

שׂוט cum pũcto ſiniſtro, שׂוּט & שָׂט, idẽ quod שָׂטָה, *deflexit, declinavit, divertit à via, erravit*.

Inde שָׂט *deflectens, declinans*: Plur. שָׂטִים *declinantes, deflectentes*. Pſ. 40. וְשָׂטֵי כָזָב *& declinantes ad mendacium*. LXX. *καὶ μανίας ψευδεῖς & inſanias falſas*. Legerunt שְׁטֵי per jamin, & acceperunt ſignificatione Chaldæa שְׁטָא *inſanivit*. E

שׂוך cum puncto ſiniſtro, שׂוּךְ & שָׂךְ *ſepivit vepribus*. Job. 1. v. 10. *Nonne* שַׂכְתָּ *ſepiviſti circa eum?* Targ. טַלַּלְתָּא *operuiſti*. Hoſ. 2. *Ecce ego* שָׂךְ, Targ. מְסַקֵּל *ſepio viam tuam ſpinis*.

Nom. שׂוֹךְ, Fœm. שׂוֹכָה, Chald. סוּכָה *ramus* frondoſus & perplexus, Zweig: Plur. Syr. סוכין & סוּכִין *rami*. Jud. 9. v. 49. *Et abſcindebant*

debant etiã totus populus, quilibet שׂוֹכָה ramũ ſuũ. A
Ib.v.48. *Et abſcidit* שׂוֹכַת עֵצִים *ramum arborũ.*
מְשׂוּכָה & מְסוּכָה *ſepes ſpinarum*, quæ juxta lapidum maceriam, vineę circumdatam, plantat*. Mich.7. *Optim* *ipſorũ eſt ſicut paliurus: rectus* מִמְּסוּכָה *præ ſepe.* Qui eſt rectus inter eos, eſt aſperior ſepe ſpinarũ. Eſa.5. *Remove* מְשׂוּכָתוֹ *ſepẽ ejus, & erit in depaſtionẽ.* Prov.15. *Via pigri* כִּמְשֻׂכַת חָדֶק *ſicut ſepes paliuri: via autem rectorũ plana eſt:* ſepes ſpinea. ✠ שׂכים *ſpina.*

Arab. שׂוֹכָה *ſpina, ſentis, tribulus, dumus*: Et *ſpina Arabica*, quæ Mattheolo *Suchaba*, ex qua manat gummi Arabicum: item *fibula, aculeus.* Plur. שׂוֹךְ *ſpina*, etiam *in piſce*: & *ſpina* B
dorſi שוכה אלביצא ſcheucę albaida *ſpina alba.*

מְשׂוּךְ *ſpinetum, dumetum.* ✠ מְשׂוּךְ *ſpinoſus.*

תְּשׂוּיךְ *punctio*, quæ fit ſpinis. ✠ Verbum שׂאוּךְ *punxit.*

שׁוּל duo ſignificata habet I. Inde שׁוּל *fimbria, extremitas veſtis*: Pl. שׁוּלִים *fimbriæ.* Exod. 28. *Et facies ſuper* שׁוּלָיו. Targum שִׁפּוּלוֹהִי *fimbrijs ejus malogranata.* Ibid. *Super* שׁוּלֵי הַמְּעִיל, Targ. שִׁפּוּלֵי מְעִילָא *fimbrijs veſtis.* Jer.13. *Revelata ſunt* שׁוּלַיִךְ *fimbriæ tuæ.* Targ. בַּהֲתָתִךְ *pudenda tua.* Extrema ignominia. C

Chald. שׁוּל *fundus.*

Rabb. שׁוּל *diſcipulus, miniſter.*

II. Arab. שׁוּל & שׁאל *traxit.* Joh.21.v.6 ולא יכלו למשׁכה *& non poterant trahere illud.* ✠ אשׁאל *elevavit.* ✠ שׁוּל *gnis.*

שׁוּם cum puncto dextro שׁוּם Inde Nom. שׁוּם. Chald. תּוּם, Arab. cum ת ſuprà punctato, חוּמָא thauma *allium*: Pl. שׁוּמִים. Ch. תּוּמִין, Arab. תום chaum *allia.* Num.11. *Et cæpe, &* הַשּׁוּמִים, Targ. וְתוּמַיָּא *& allia.* D

Rabb. שׁוּמָנִית. Arab. תום אלברי, Matth. thum, chaum, cairim *allium ſylveſtre.*

Arab. מְתוּמָה *alliatum*, moretum ex allio & caſeo.

Chald. שׁוּמָא *nota, macula, ſignum, vibex*: Pl. שׁוּמִין *macula.* 1.Petr.2. בְּשׁוּמָתֵהּ *per vibices ejus ſanati ſumus.*

שׁוּמָה *ſumma, æſtimatio.* ✠ שׁוּם *aliquis*: in שׁוּם habes.

שׂוּם cum puncto ſiniſtro, שׂוּם & שִׂים. Ch. שׂוּם & שָׂם *poſuit.* Gen 13. וְשַׂמְתִּי, Targum וַאֲשַׁוֵּי *& ponam ſemen tuum, ſicut pulverẽ terræ.* E
Lxx καὶ ποιήσω *& faciam.* Exod.4. *Quis* שָׂם, Targ. שַׁוִּי *poſuit os homini, aut quis* יָשׂוּם, Targum שַׁוִּי *poſuit mutũ?* Lxx. *quis* ἔδωκε *dedit, aut quis* ἐποίησε *fecit?* Exod.8 *Et clamavit Moſes ad Dominũ ſuper negocio ranarum, quod* שָׂם, Targ. שַׁוִּי *poſuerat Pharaoni.* Lxx. ὡς ἐτάξατο *ſicut conſtituit.* pro כַּאֲשֶׁר. Pſal.40 v.5. *Beatus vir, qui* שָׂם, Targ. שַׁוִּי *poſuit Dominum fiduciam ſuam.* Lxx. *cujus eſt* τὸ ὄνομα *nomen Domini ſpes ejus.*

Legerunt שֵׁם *nomen*: abſentibus punctis. Jer.13. וְשָׂמָהּ *& ponet illam* (lucem) *in umbram mortis.* Lxx καὶ ἐκεῖ *& ibi umbra mortis.* acceperunt pro שָׁם *ibi* Hoſ.1. וְשָׂמוּ *& ponent ſibi caput unum.* Targum וִימַנּוּן *& conſtituent*: præficient. Num.24.v.24 *Va, quis vivet* מִשֻּׂמוֹ *quòd ponat illud Deus?* Targ. כַּד יַעְבֵּד אֱלָהָא *cùm faciet Deus illa.* 1.Sam.15.v.2. *Quæ fecit Amalec Iſraeli* אֲשֶׁר־שָׂם לוֹ *quæ poſuit ei in via.* Scilicet מַאֲרָבִים *inſidias.* Targ. דְּכַמַּן לֵהּ *qui inſidiatus eſt ei.* Lxx. ἀπήντησεν *adverſatus eſt.* Eſa.47.v.7. *Non* שַׂמְתְּ *poſuiſti illa ſuper cor tuum*: non curaſti. Job.1.v.8. הֲשַׂמְתָּ *an poſuiſti cor tuum ſuper ſervum meum Job?* Lxx. προσέσχες *attendiſti.* Exod.9. *Et qui non* שָׂם, Targ. שַׁוִּי *poſuit cor ſuum ad verbum Domini.* Lxx. προσέσχε τῇ διανοίᾳ *attendit mente.* Eſa.57. *Juſtus perijt, & non eſt vir* שָׂם *ponens ſuper cor*: qui curet. Lxx. ἐκδέχεται τῇ καρδίᾳ *excipit corde.* Hiphil הֵשִׂים. Chald אַשִּׂים, Syr אסים *poſuit, repoſuit, impoſuit, apoſuit, diſpoſuit, conſtituit, collocavit.* Gen.2 וַיָּשֶׂם שָׁם, Targ וְאַשְׁרֵי תַמָּן *& poſuit ibi hominem*: collocavit. Exod 24 *Et accepit Moſes dimidium ſanguinis* וַיָּשֶׂם, Targ. וְשַׁוִּי *& poſuit in crateres.* Lxx. καὶ ἐνέχεεν *& infudit.* Gen.21. *Quia in gentem magnam* אֲשִׂימֶנּוּ, Targum אֲשַׁוֵּינֵהּ *ponã eum.* Lxx ποιήσω *faciam eum.* Exod.1.v.11. וַיָּשִׂימוּ *& poſuerunt ſuper eos principes tributorum.* Targum וּמַנִּיו *& conſtituerũt*: præfecerunt. Ezræ 10. *Et ſunt ex illis* נָשִׁים *uxores*, וַיָּשִׂימוּ *& poſuerũt filios.* Quidam ipſorum duxerunt uxores alienigenas, & procrearunt ex illis liberos. 2. Reg. 9. verſ.30. וַתָּשֶׂם *& poſuit in ſtibio oculos ſuos.* pro, poſuit ſtibium in oculis ſuis. Targ. וְכַחְלַת בִּצְדִּיָּא עֵינָהָא *& fucavit ſtibio oculos ſuos.* 2. Reg.8.v. 11. *Et conſtituit faciẽ ſuã* וַיָּשֶׂם *& poſuit uſq; ad cõfuſionem, & flevit vir Dei.* Targ. וְאַחֲרִינַת אַפּוֹהִי וְאוֹרִיךְ עַד סַגִּי *& vertit faciem ſuam, & expectavit diu.* Conſtituit faciem ſuam ad latus unũ, ne videret Hazaelẽ, & poſuit manus ſuas ſuper faciem ſuam, quoad contineret ſe à fletu: ſed non potuit, verùm flevit. Conatus eſt ſe cõtinere à fletu, & poſuit manus ſuas ſuper faciem ſuam, quoad puderet ipſum multũ, & non potuit diutiùs ſe continere, ſed flevit. 2.Sam.18. *Quoniam, ſi fugiendo fugerimus, non* יָשִׂימוּ *ponent ad nos cor*: nõ curabũt. Et לֵב *corde* ſubintellecto: Jud. 19.v.ult. שִׂימוּ לָכֶם *ponite vobis ſuper illo, conſultate & dicite.* Targum שׁוּוֹ לִבְּכוֹן *ponite cor veſtrum.* Eſa.14.v.19.al.20. *ut videant, & cognoſcant* וְיָשִׂימוּ *& ponant, & intelligant* ſcil. לֵב. cor. Hier. *cogitẽt.* Targ. וִישַׁוּוּן דַּחְלְתִי עַל לִבְּהוֹן *& ponant timorẽ meum in corde ſuo.* Job.4. *A manè ad veſperã contererentur, abſq;* מֵשִׂים *apponente* ſcil.

 לֵב *cor*

לב *cor*: curante. Targ. *Abſq;* משוי להון ארבא *ponente ipſis emplaſtrum*: remedium. 1. Reg. 2. v. 15. *Et ſuper me* שָׂמוּ *poſuerunt omnis Iſraël faciē ſuam ad regnandum.* 1. Reg. 20. v. 12. *Et dicebat ad ſervos ſuos* שִׂימוּ וַיָּשִׂימוּ *ponite, & poſuerunt cōtra urbem.* ſc. arma ſeu caſtra, ad capiendā urbem: inſtruite aciem. Tar. אִזְדָּרְזוּ וּכְמַנוּ *expedimini ſeu expedite vos, & inſidiati ſunt*: accingite arma. Ezech. 14. v. 7. וַהֲשִׂמֹתִיהוּ *& ponam eum in ſignum.* Syr. Matth. 6. *Ne* תסימון *reponatis vobis* סִימָתָא *theſauros.* Hoph. הוּשַׂם *poſitus fuit.* Gen. 24. וַיּוּשַׂם *& poſitum fuit ante eum ad edendum.* Targ. וְשַׁוִּיו *& poſuerunt.* Gen. 50. וַיּוּשַׂם *& poſitus fuit in arcā in Aegypto.* Tar. וַיִּשֶׂם וְשָׂמוּהִי *& poſuerunt eū.* pro quo tamen וַיִּשֶׂם ſcribitur. Piel Chald. סַיֵּם *poſuit.* Prov. 6. הֲיַחְתֶּה *an deſumet quis ignem in ſinum ſuū?* Tar. דְלְמָא יְסַיֵּם *ne fortè ponat.* Niph. Chald. אִתְּשֶׂם Syr. אתתסים *poſitus fuit.* Chald. Dan. 2. *Et domus veſtra ſimus* יִתְּשָׂמוּן *ponentur*: in fimū redigētur. Syr. 1. Tim. 2. אתתסימת *poſit' ſum præco.*

NOM. שׂוּמָה, Chald. סוּמָא, Syr. סִימָא *res repoſita ſeu abſcondita, repoſitum, theſaurus*: PLur. Syr. סִימָן & סִימִין *repoſita, theſauri.* 2. Sam. 13. *Quia ſuper ore Abſalonis erat* שׂוּמָה *poſitum.* על פי Juxta os, h. e. juxta mandatum Abſalonis, paratæ fuerunt inſidiæ: ſicut שָׂם *poſuit*, pro *inſidiatus eſt*: ſuprà. Tar. *in corde Abſalonis erant* בלבא כְּמִינָא *inſidiæ.* Interfectio Ammonis erat poſita in ore Abſalonis ſemper.

תְּשׂוּמֶת *communicatio.* Lev. 6. v. 2. *Et negaverit proximo ſuo in depoſito, aut* בִּתְשׂוּמֶת יָד, Targ. בשותפות ידא *in communicatione ſeu commercio manus.* Cùm quilibet ponit facultates ſuas in negociatione. Pro בִּתְשׂוּמַת: accentus ob vicinitatem alterius, ex ultima aſcendit ad penultimā, & patach in ſegol mutatur.

Chald. & Syr. סִים, FOEM. סִימָא *poſitio, impoſitio.* סימא *idē.* סִים אִידָא, & comp. סימידא *impoſitio manus.* סְמַך בְּרֵישָׁא *impoſitio in caput*, damnatio, pœna, ſupplicium. סִימַת בְּנַיָּא *poſitio filiorum*, adoptio. סְמַך בְּרַעְיָנָא *poſitio in cogitatione*, ſuſpicio.

Chal. סִמְסָא *ærarium.* סוּמְסָא *abſconditū.*

Rabb. סִיֵּם *complevit, perfecit, finivit, terminavit, ceſſavit*: ut, ubi סִיֵּם *ceſſavit* Moſes, פָּתַח *incepit* David. Vide huc quoq; pertinentia in סוּם. PASS. אִסְתַּיֵּים *completus fuit.*

סִיּוּם *complementum, perfectio.*

Syr. סִימָא *hiatus.* Item, *argentum.* Act. 3. v. 6. סִימָא *argentum & aurum non habeo.*

שׂון. Arab. שאן *proprietas, conſuetudo*: PLur. שוון *commiſſuræ.*

שִׂינָה *ſemper vivum.*

שׂוע duo ſign. habet. I. שׁוּעַ. Inde Piel שִׁוַּע *clamavit, vociferatus eſt.* Pſ. 88. *Et ego ad te, Domine,* שִׁוַּעְתִּי *clamavi.* Pſal. 72. v. 12. *Quia liberabit*

A *pauperem* מְשַׁוֵּעַ *clamantem.* LXX. ἐκ δυνάστου à *potente.* Legerunt מִשּׁוֹעַ: à שׁוֹעַ *opulentus, potens.* Job. 30. אֲשַׁוַּע *clamabo ad te, & nō reſpōdebis mihi.*

NOM. שׁוּעַ, FOEM. שַׁוְעָה *clamor, acclamatio.* Pſ. 5. *Attende ad vocem* שַׁוְעִי *clamoris mei.* Exod. 2. *Et aſcendit* שַׁוְעָתָם, Targ. קְבֵלְתְּהוֹן *clamor ipſorum ad Deum.*

שֶׁוַע *idem.* Job. 36. *An ordinabit* שׁוּעֲךָ *clamorē tuum non in anguſtia?* Targ. צְלוֹתָךְ *orationem tuam.* Job. 30. *Si in dolore ejus, ipſis* שׁוּעַ *clamor.*

שׁוֹעַ *idē.* Eſa. 22. v. 5. וְשׁוֹעַ *& clamor ad montē.*

B תְּשׁוּעָה, Chald. תְּשׁוּעָא *ſalus*: ex ſignificatione יָשַׁע *ſalvus fuit.* Prov. 11. וּתְשׁוּעָה *& ſalus in multitudine conſiliarij.* Pſalm. 40. *Amantes* תְּשׁוּעָתֶךָ *ſalutem tuam.*

Arab. אשאע *divulgavit, diffamavit.* Matth. 9. v. 31. אשאעוא ביגמיע הלך אלארץ *divulgarunt in tota iſta terra*: Duale.

שאע & שיע *miſit in diverſas partes.* תשיעה *dimiſſio.*

Act. 38. v. 27. ישיעונא *comitabantur nos.*

II. שׁוּעַ idem quod שָׁעָה. Inde Hiph. הֵשִׁיעַ *avertit, retraxit, repreſſit, clauſit, oblinivit*, הטיח בטיר.

C Eſa. 6. v. 10. *Et oculos ejus* הָשַׁע, Targ. עַמְעֵם *claude.* LXX. ἐκάμμυσαν *clauſerunt.* Pſal. 39. v. 14. הָשַׁע *avertere à me.* Targ. אַשְׁלִי *dimitte.*

NOM. שׁוֹעַ *liberalis, dives, prodigus.* Eſa. 32. v. 5. *Non dicetur ampliùs ad ſtultum* נָדִיב *liberalis, & ad parcum* שׁוֹעַ *dives* ſeu *profuſus.* Sic quidam exponunt, Eſa. 22. v. 5. וְשׁוֹעַ *& opulentus ad montem.* Job. 34. v. 19. *Et non agnitus fuit* שׁוֹעַ *liberalis* ſeu *dives coram paupere.*

Arab. שואע *vici*: Luc. 13.

Chald. & Syr. שׁוּעָא *petra*: Plur. שׁוּעִין *petræ.*

D שׁוף. שׁוּף. & שׁוּף *contudit, contrivit, comminuit, conculcavit.* Gen. 3. v. 16. *Ipſum* (ſemen) יְשׁוּפְךָ *cōteret te* (in) *capite*: *Tu verò* תְּשׁוּפֶנּוּ *conteres illud* (in) *calcaneo.* Ut ſit ellipſis τοῦ ב *in.* LXX. τηρήσει σε *obſervabit te.* Legendum τρίψει *conteret.* Job. 9. v. 17. *Qui in tempeſtate* יְשׁוּפֵנִי *cōteret me.* Tar. מְרַקְדֵּק עִמִּי *comminuit mecum.* Sed, Pſ. 139. v. 11. *Certè caligo* יְשׁוּפֵנִי *obſcurabit me*: à נֶשֶׁף *crepuſculum*: permutatā ſignificatione; ſicut מוּל & נָמַל *circumcidit.*

Chald. שׁוּף *unxit.* 2. Sam. 12. *Et lavit* וַיָּסֶךְ Targ. וְשָׁף *& unxit.* Mich. 6. *Et nō* תָסוּךְ, Tar. תְשׁוּף *ungaris oleo.*

E Arab. שיאף *collyrium*: PLur. אשיאף *collyria.* אשוף *vidit, intuitus fuit.* שׁוֹפָה *intuitus.*

שׂוץ Arab. שׂוֹצָה *pleuritis.*

Rabb. שׂץ & שיצא *pinnula piſcis*: PLur. שֵׂיצִין *ſpinæ* vel *radices ramorum.*

שׁוק. Inde Piel שׁוֹקֵק, idem quod הִשְׁקָה, *potavit, rigavit.* Pſal. 65. *Viſitaſti terram* וַתְּשֹׁקְקֶהָ, Targ. וְאַשְׁקִיתָה *& rigaſti eam.* Hiph. הֵשִׁיק absolutè, *redundavit, exundavit, ſtillavit.* Joel. 2. והשיקו

וְהֵשִׁיקוּ *& exundabunt lacu muſto & oleo*. Targ. וְיִשְׁפוּן *& fluent*. Torcularia ita implebuntur, ut muſtum & oleum effluant ſuperius & effundantur. Joel. 4. *Quia plenum eſt torcular*, הֵשִׁיקוּ *exundarunt laci*. Jer. 46. מִשְׁתּוֹקְקוֹת, Targ. נָקְשִׁין *impingentes una in alteram*.

Nom. שׁוֹק, Chal. שָׁק, Arab. סאק *coxa, crus, armus, pes* quo animal currit: Dual שׁוֹקַיִם, Chald. שָׁקִין, Arab. סאקין, Foem. סאקאת *coxa, crura*. Jud. 15. *Percuſſit eos* שׁוֹק עַל־יָרֵךְ *crus ſuper fæmore*. Omnes fugerunt à facie ejus, & percuſſit eos fugientes, & cadentes crure ſuper fœmur. Fugiens enim & cadens in faciem ſuam, convertit crus ſuum ſuper fœmur. Pſal. 147. *Neque* בְּשׁוֹקֵי הָאִישׁ *in cruribus viri beneplacitum habebit*. Quibus ſcilicet incedit ad currendũ in ſtadio. Alij: in eo qui confidit in ſuis tibijs ad fugiendum ex bello.

Arab. סיקאן *ocrea*.

שׁוּק, Arab. סוק *platea, vicus, forum*, ubi venditur, *nundinæ*: Plur. שְׁוָקִים, Arab. אסואק *platea*. Prov. 7. *Tranſiens* בַּשּׁוּק *in platea, juxta angulum*. Cant. 3. *Et circuibo in urbe*, בַּשְּׁוָקִים *in foro & plateis quæram*. Chald. Gen. 9. *Et indicavit duobus fratribus ſuis* בַּחוּץ, Targ. בְּשׁוּקָא *in platea*: foris. Gen. 39. *Et fugit & exivit* הַחוּצָה, Targ. לְשׁוּקָא *in plateam*: foras. Zachar. 8. בִּרְחֹבוֹת, Targ. בְּשׁוּקֵי *in plateis Jeruſalem*.

תְּשׁוּקָה *appetitus*. ex ſignificatione שָׁקַק *appetivit*. Geneſ. 3. verſ. 16. *Et ad maritum tuum* תְּשׁוּקָתֵךְ, Targ. תְּאוּבְתֵּךְ *appetitus tuus, & ipſe dominium habebit in te*: obedientia tua, ut facias, quicquid juſſerit. Lxx. ἀποστροφή σου *converſio tua*. Gen. 4. *Ad januam peccatum cubat, ſed ad te* תְּשׁוּקָתוֹ *appetitus ejus, & tu dominium habebis in illud*. Targ. Jeroſol. *In manum tuam tradidi poteſtatem* יִצְרָא בִישָׁא *figmenti mali, & tu dominus ejus eris, ſive ad bene agendum, ſive ad peccandum*.

Arab. אשתאק *concupivit*. Pſal. 45. אשתאק *concupiſcit rex decorem tuum*. ערב מסתאק *cupidus*. ערב משתאק *cultus*.

שׁוּקָה *membrana*: Plur. שׁוּקֵאת *membrana*. ערב שָׁאוִיק *fur*.

Ab Hebr. שׁוּק *forum* (de quo paulo ſuprà) fit Verb. Arab. סָאק *vendidit, uſoravit*, in foro publicavit bona.

סוּקִי *forenſis, revenditor, inſtitor, propola*. Pl. סוּקִין *inſtitores*.

סוּאק *venditor, proxeneta, pacarius*: Plural. סוּאקין *venditores*. ערב מסאקה *ſpacium*.

Deinde, Arab. סוק *duxit, eduxit, adduxit, perduxit* vi aut rationibus, induxit, allexit, ſuaſit, hortatus eſt. Pſ. 78. וסאק *& eduxit populum ſuum*. Matth. 26. וסאקוה *& adduxerunt eum*.

A שׁוּר cum puncto dextro, שׁוּר quinq; ſign. habet. I. שׁוּר & שָׁר *direxit & intendit vocem, cecinit*. Pſ. 7. v. 1. *Quod* שָׁר, Targ. שַׁבַּח *cecinit Domino*. Piel שׁוֹרֵר *cantavit, cantillavit*. Zoph. 2. v. 14. קוֹל יְשׁוֹרֵר *vox cantillabit*. Targ. קָל עוֹפָא וּמְנַצַּח *vox avis garrientis* (audietur) *in feneſtra*. Vox quam dant aves eſt quaſi canticum. avis garriens, ſolitudinis ſignum. Hiph. הֵשִׁיר *idem*. Pſ. 33. שִׁירוּ לוֹ שִׁיר *cantate ei canticum novum*. Pſal. 21. נָשִׁירָה *cantabimus & pſallemus potentiam tuam*. Hoph. הוּשַׁר *cantatus fuit*. Eſa. 26. v. 1. *In die illo* יוּשַׁר הַשִּׁיר הַזֶּה *cantabitur canticum iſtud*.

B Nom. שָׁר *cantor*: Pl. שָׁרִים *cantores*: Foem. שָׁרוֹת *cantatrices*. Eccl. 2. *Feci mihi* שָׁרִים וְשָׁרוֹת *cantores & cantatrices*. Pſ. 68. *Præcedunt* שָׁרִים *cantores conjuncti pſallentibus*. Antecedebant cantores, pòſt ſequebantur pſallentes, harmonica inſtrumenta percutientes. In medio erant adoleſcentulę tympana pulſantes. Lxx. ἄρχοντες *principes*. Legerunt שָׂרִים, deſtituti punctis.

C מְשׁוֹרֵר *idem*: Plur. מְשׁוֹרְרִים *cantores*. Foem. מְשׁוֹרְרוֹת *cantatrices*. 1. Paral. 6. *Heman* הַמְשׁוֹרֵר *cantor*. Cantores à Davide inſtituti erant, ut confiterentur & canerent in organis Domino. Organa autem erant tubæ, cymbala, pſalteria, citharæ. Canebant voce hymnos Davidis, Aſaph &c.

D שִׁיר, Foem. שִׁירָה, Chald שִׁירָא *cantio, canticum, ode, carmen*: Plur. שִׁירִים, Foem שִׁירוֹת, Chald: שִׁירִין *cantiones, cantica, carmina*. Pſ. 33. שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ *cantate ei canticum novum*: non vulgare. Apoc. 5. v. 9. *Et cecinerunt canticum novum*. Cant. 1. שִׁיר הַשִּׁירִים *Cãticum canticorum Salomonis*. Canticorum, quæ Salomo quàm plurima conſcripſit, omnium optimum & excellentiſſimum. Eſa. 23. *Poſt finẽ ſeptuaginta annorum, erit Tyro* כְּשִׁירַת הַזּוֹנָה *ſicut canticum meretricis*. Meretrix diu oblivioni tradita & neglecta, ſi viderit ſcortatores tranſeuntes, nec ad illam reſpicientes, ipſa alta voce canit, ut ad ſe illi veniant. Sic in fine ſeptuaginta annorum Tyrus inſtaurabitur. Amos 8. v. 3. *Et ululabunt* שִׁירוֹת *cantica palatij in die illo*. Cantica, quæ in illorum palatijs ſonabant, in ululatum

E convertentur. Lxx. τὰ φατνώματα *laquearia*. Hier. *cardines templi*. Accepit pro צִירִים *cardines*: ob ש'צ cognationem. 2. Paral. 27. הַשִּׁיר וְהַשִּׁיר *& canticum*: cantor. Eccl. 12. v. 4. *Et incurventur omnes filiæ* הַשִּׁיר *cantici*.

II. שׁוּר & שָׁר *direxit, intendit oculos & viſum*, intentis & fixis oculis intuitus eſt, *aſpexit, proſpexit, inſpexit, curavit, animadvertit, ſolicitè obſervavit, ſpeculatus, contemplatus fuit*: in malum, *inſidiatus fuit*.

Job. 7. *Non* תְשׁוּרֵנִי, Targ. תִסְכֵּי יָתִי *aſpiciet me oculus.* Job. 33. v. 15. *Non* יְשׁוּרֶנָּה, Targ. יִסְכְּיִנָּה *aſpiciet eam.* Num. 24. אֲשׁוּרֶנּוּ, Targ. סְכִיתֵהּ *videbo eum, ſed non propinquum.* Hoſ. 14. v. 9. *Ego exaudivi,* וַאֲשׁוּרֶנּוּ *& aſpiciam eum.* Contrariũ τοῦ *Abſcondam faciem meam ab eo.* Targ. וְאֶרְחַם עֲלוֹהִי *& miſerebor ſuper eo.* Lxx. καὶ ὀρθώσω αὐτὸν *& dirigam eum.* Job. 34. *Et abſcondet faciẽ, & quis* יְשׁוּרֶנּוּ *aſpiciet eum?* Hoſeæ 13. v. 7. *Ero eis ſicut leo, & ſicut pardus juxta viam* אָשׁוּר *obſervabo.* Tar. כָּמֵן *inſidians.* Lxx. Ἀσσυρίων, Hier. *Aſſyriorum.* Acceperunt pro nomine proprio אַשּׁוּר *Aſſyria,* quod dageſſatur: ſed אָשׁוּר hic raphatur: unde apparet eſſe verbum. Jer. 5. v. 26. יָשׁוּר *ſpeculabitur, ſicut qui ponit laqueos.* Is reſpicit ad aves: inſidiabitur. Hiphil הֵשִׁיר, Piel שׁוֹרֵר *idem.* Job. 36. v. 24. *Memento ſi amplifices opus ejus, quod* שֹׁרְרוּ *aſpexerũt homines.* Targ. שַׁבַּחוּ *cantarunt.* accepit ſignificatione prima.

Nom. שׁוּר *inſpector,* qui aſpicit: *obſervator,* in malum, *inſidiator, hoſtis:* Plur. שׁוּרִים *hoſtes, obſervatores.* Pſ. 92. v. 12. *Et aſpiciet oculus meus* בְּשׁוּרָי *in obſervatoribus meis.*

שׁוֹרֵר *idem:* Plur. שׁוֹרְרִים *obſervatores, hoſtes.* Pſal. 54. *Retribuat malum* לְשׁוֹרְרָי, Targ. לִמְעִיקַי *hoſtibus meis.* Pertinet tamen hoc ad שָׁרַר, eſtq; benoni Cal: quia in Piel מְשׁוֹרֵר eſſet.

שׁוֹר, Chald. & Syr. תּוֹר, Arab cum תּ punctato, תּוֹר thaur ταῦρος *taurus, bos:* magna paſtoris inſpectione & cura indigens: qui armenta præit tanquam dux, & generat: Plural. שְׁוָרִים, Chald תּוֹרִין, Syr. תוֹרִין, Arab. אַתּוָאר & תִּירָאן *tauri, boves.* Foem. Chald. תּוֹרְתָא *vacca.* Lev. 22. וְשׁוֹר, Targ. וְתוֹר *& bos & ovis* Hoſ. 12. v. 11. *In Gilgal* שְׁוָרִים *boves ſacrificârunt.* Lxx. ἄρχοντες *principes.* Acceperũt pro שָׂרִים, à שַׂר *princeps.* Gen. 49. *Et in voluntate ſua enervârunt* שׁוֹר *bovem.* Lxx. ταῦρον *taurum.* Sicut Gen 34. v. 28. dicitur, quod filij Jaacob Sichimitarum oves, boves & aſinos acceperint. Targ. *deſtruxerunt* שׁוּר סָנְאָה *murum hoſtis.* Accepit pro שׁוּר *murus.* Sicut & Hier. *ſuffoderunt murum.* Sic habet & Pagninus: nec correxit Arias. Rabb. שׁוֹר, Arab. אַלְתּוֹר *taurus,* ſignum Zodiaci. שׁוֹר בַּר *bos ſylveſtris.* Arab. תּוֹר גַבְלִי thaur gebeli *bos montanus:* Plur. אַתְוָאר גַבְלִיִּין *boves ſylveſtres.*

שׁוּר, Arab. סוּר *murus, urbs, propugnaculum* unde proſpicitur: Pl. שׁוּרִים, Chald. שׁוּרִין, Arab. אַסְוָאר, Foem. שׁוּרוֹת & שׁוּרוֹת *muri.* Gẽ. 49. *Et filiæ inceſſerũt* עֲלֵי שׁוּר *ſuper muro.* 2. Sam. 22. *In Deo meo tranſilibo* שׁוּר *murum.* Jer. 5. *Aſcendite* בְשָׁרוֹתֶיהָ *in muros ejus, & deſtruite.* Chald. Levit. 25. עִיר חוֹמָה *urbs muri.* Targum קַרְתָּא מַקְּפָא שׁוּר *urbs circundata muro.*

A Cant. 8. *Cuſtodes* הַחוֹמוֹת, Targum שׁוּרַיָּא *murorum.*

Arab. Verbum סַוַּר *muro cinxit.*

Propr. יְשֻׁרוּן *Jeſchurun,* Iſrael vel Iſraëlitæ, qui viderunt הַשְּׁכִינָה *gloriam præſentiæ divinæ,* in promulgatione Legis. Eſa. 44. *Ne timeas ſerve meus Jaacob, &* יְשֻׁרוּן *Jeſchuron, quem elegi* Targ. וְיִשְׂרָאֵל *& Iſraël.* Lxx καὶ ὁ ἠγαπημένος *& d. lectus.*

שָׁרוֹן *Saron* Σαρών, regio quædam paſcuoſa, terra plana & pinguis: vide.

Rabb שׁוּרָה & שׁוּרָא *filum, linea, ſeries, ordo:* Plur. שׁוּרוֹת *lineæ.*

B בַּר שׁוּרָא *filius muri,* antemurale.

III. שׁוּר & שָׁר *direxit curſum; inceſſit, ambulavit, accurrit, procurrit ad munus offerendum.* Eſa. 57. verſ. 9. וַתָּשֻׁרִי *& excurrebas ad regem cum oleo.*

Nom. תְּשׁוּרָה *munus, donum,* quod alteri offertur. 1. Sam. 9. *Et nullum eſt* תְּשׁוּרָה *munus, quod afferamus viro Dei.* Mos erat, ut qui veniebant ad conſulendum prophetam de re aliqua, darent ipſi munus.

C שְׁרוֹת, Chald. שֵׁירָן *turma excurrentes, exercitus.*

IV. Chald. & Syr. שְׁוַר *ſaltavit, exilivit, ſubſilijt, inſolens fuit.* Actor. 3. verſ. 8. וְשָׁוַר *& exilivit ſtans & ambulans.* Piel שַׁוַּר *ſaltare fecit.* Pſalm. 29. וַיַּרְקִידֵם, Targ. וְשַׁוְּרִנּוּן *& fecit ſaltare eos ſicut vitulum.* Job 37. v. 1. *Etiam ad hoc expaveſcet cor meum,* וְיִתַּר, Targ. וְשָׁוַר *& tranſiliet è loco ſuo.* Cant. 2. מְדַלֵּג, Targ. מְשַׁוַּר *ſaltans ſuper montibus.*

V. Arab. שׁוּר & אשׁיר *innuit, ſignificavit, monuit.*
D Luc. 1. verſ. 22. וכאן ישׁיר אליהם *& erat innuebat eis.* v. 62. אשׁארוא אלי אביה *innuebant patri ejus.* Matth. 22. v. 15: ותשׁאורוא *& conſilium inierunt, ut eum caperent in ſermone.*

מַשׁוּרָה *conſilium, ſententia.*

שׂוּר cum puncto ſiniſtro duo ſignificat. I. שׂוּר vel שָׂר, idem quod סוּר, *receſſit, diſceſſit:* literis שׂס permutatis. Hoſ. 9. v 13. בְּשׂוּרִי *cùm receſſero ab eis.* Targ. בְּסַלְקוּתִי שְׁכִינְתִי *cùm abſtulero præſentiam meam.* Lxx. σάρξ μου *caro mea.* Acceperunt pro בְּשָׂרִי, à בָּשָׂר *caro.* Hiphil הֵשִׂיר *removit* Hoſ. 8. *Ipſi reges conſtituerunt, &*
E *non ex me,* וְהֵשִׂירוּ *& removerunt, & non cognovi.* Targ. רַבִּיו, Lxx. ἦρξαν *principes conſtituerunt.* Reſpexerunt ad שַׂר *princeps.*

II. שׂוּר *menſuravit.* Inde שׂוֹרָה *menſurata.* Eſa. 28. *Triticum* שׂוֹרָה *menſuratum.*

Nom. מְשׂוּרָה *menſura* aridorum, ut frumenti, tritici, hordei, leguminum, quæ coacervantur: Et liquidorum, ut vini, olei, aquæ, quæ confunduntur. Hujus autẽ ſpecies ſunt ſex: 3. aridorũ, חֹמֶר סְאָה קַב: 3. liqui-

by Google

3. liquidorum בהתינלוג. Ac omnium prin- A
cipium eſt commune gallinæ ovum, ut res toto terrarum orbe notiſſima. Lev. 19. *In dimenſione, pondere* ובמשורה, Targum ובמכילתא *& menſura*. Ezech. 4. *Aquā* במשורה, Targ. במכילתא *in menſura bibes*: præ magna ipſarum inopia.

שוש cum puncto dextro, שוש. Inde שיש & שש *marmor parium*, lapis parius. 1. Par. 29. *Omnis lapis precioſus* ואבני שיש *& lapides marmoris in multitudinem*. Cant. 5. *Crura ejus*, עמודי שש *columnæ marmoris*. Marmor autem, quod parium ab inſula pario, ejus genitrice, nominatur, eſt candidiſſimum. Eſther 1. B
verſ. 6. *Pro pavimento marmor* ושש *& parium*.

Syr. שוש *pullulavit, germinavit, enatus eſt*.
שוש *arbor quadam*.

שוש cum puncto ſiniſtro שוש & שש *gaviſus, oblectatus, lætatus fuit*. Deut. 28. v. 63. *Sicut* שש, Targ. חדי *gaviſus fuit Dominus ſuper vos*. Eſa. 35. יששום, Targ. יחדון *gaudebunt deſertum & ſiccitas* pro יששון, cum ן paragogico: nam literæ ם & ן permutantur. Sicut פדיום pro C
פדיון *redemtio*: &, 2. Sam. 19. כמהם *Kimham*, & כמהן *Kimhan*. Vel eſt pro ישרשר עליהם. Eſa. 65. v. 19. *Et exultabo in Jeruſalem*, וששתי *& gaudebo in populo meo*. Thren. 1. *Omnes inimici mei audiverunt malum meum* ששו, Targum בדחו *gaviſi ſunt*. Hiphil השיש *idem*. Job. 3. ישישו, Targ. יחדון *gaudebunt, cùm invenient ſepulcrum*. Thren. 4. שישי *gaude & lætare, filia Edom*. Per aphæreſin דגש ה. Eſa 66. שישו, Tar. חדו *gaudete cum ipſa* משוש, Targ. חדו *gaudium*. D
Pſ. 35. *Et anima mea exultabit in Domino*, תשיש *gaudebit in ſalute ejus*.

Nom. ששון *gaudium*, oblectatio animi & cordis. Eſa. 12. *Et haurietis aquas* בששון *cum gaudio*. Pſ. 51. *Redde mihi* ששון ישעך *gaudium ſalutis tuæ*. Irregulare, quia camets immutabile in ſcheva mutat.

משוש *idem*. Eſa. 32. *Super omnes* בתי משוש *domos gaudij*. Eſa. 8. v. 6. ומשוש את רצין *& gaudium cum Rezin*. Hoſ. 2. *Et abolebo omne* משושה *gaudium ejus*.

שות. שות vel שת *poſuit, impoſuit*. Gen. 30. *Et non* שתם *poſuit eos juxta oves Laban*. Targ. ערבנין E
miſcuit eos. LXX ἔμιξεν αὐτὰ *miſcuit eos*. Gen. 4. *Et vocavit nomen ejus* שת *Seth: quia* שת *poſuit mihi Deus ſemen aliud pro Habel*. Targ. *Quia dicebat*, יהב *dedit mihi Dominus* בר *filium alium*. LXX. ἐξανέστησεν *ſuſcitavit*. Hoſ. 2. ושתה *& ponam eam ſicut terram ſiccitatis*. pro ושתיה. Pſal. 3. verſ. 7. *Qui in circuitu* שתו *poſuerunt contra me*. Qui adverſus me aciem inſtruxerunt. Targum אתכנשו *congregati ſunt*. Eſa. 22. verſ. 7. שת שתו השערה *ponendo po-*

ſuerunt ad portam: aciem inſtruxerunt. De A
bello aut inſidijs. vide etiam, Pſal. 11. verſ. 3. Proverb. 7. verſ. 10. Eſa. 26. v. 1. Hiphil השית *idem*. Geneſ. 3. *Et inimicitias* אשית, Targ. אשוי *ponam inter te & inter mulierem*. Job. 10. ושית *& pone à me, ut requieſcam paululum*: deſine, ceſſa. Hoph. הושת *poſitus fuit*. Exod. 21. *Juxta omne quod* יושת *ponetur ſuper eo*. Targ. דישוון *quod ponent*.

Nom. שית *ornamentum*, quod mulieribus imponitur, *veſtitus*. Proverb. 7. *Et ecce mulier obviam ei* (in) שית *ornamento meretricis*.

שת *ſedes, podex, nates, clunes*. Eſa. 20. v. 4. B
Et denudatos שת, Targ. ערית *podice*.

שית *genus ſpinæ, aut ſpinetum*. Eſa. 5. verſ. 6. *Et aſcendit ſentis* ושית *& ſpina*: vaſtitatis ſignum. Eſa. 10. verſ. 17. *Et devorabit* שיתו *ſpinetum ejus*.

שתות *poſitiones, fundamenta poſita*. Pſal. 11. v. 3. *Quia* השתות *fundamenta diruentur*. Eſa. 19. v. 9. *Et erunt* שתתיה *fundamenta ejus contuſa*: retia ejus, quæ in fundum aquarum ponuntur ad capiendum piſces. Hieron. C
irrigua ejus. accepit pro שתה *bibit*. Hoſiand. *fiſcella*. 2. Sam. 4. *Et præcidit veſtes ipſorum in medio uſque ad* שתותיהם *nates ipſorum*. Targ. אתר בית בהתתהון *locum domus pudendorum ipſorum*. Camets in Scheva ad differentiam, ſicut שת *podex*.

Propr. שת *Seth*, tertius Adami filius. Gen. 4. *Et vocavit nomen ejus* שת *Seth: quia* שת *poſuit mihi Deus ſemen aliud pro Habel*. Numer. 24. verſ. 17. *Et ſubvertet omnes filios* שת
Seth. Targ. וישלט בכל בני אנשא *& dominabitur in omnibus filijs hominis*. Seth ſucceſſit in D
locum Habelis interfecti, & à Seth originem duxit Noë, qui, omni prole Cain extinctâ, in diluvio ſolus ex juſtorum generationibus fuit ſervatus, & per ipſum conſervatus fuit mundus, ſicq; ab eodem genus humanum reparatum. Filij igitur Seth, ſunt omne genus humanum, quod ex Seth Adami filio ducit originem. Alia in שתת & שתה vide.

שוב. Chald. שזב *eripuit, liberavit, ſervavit, ſalvavit*. 2. Sam. 19. הממלטים, Targ. דשזבין *qui eri-* E
piunt animam tuam hodie. Piel Chal. שיזב. Syr. שזב *idem*. Dan. 3. *Qui eſt Deus*, ישיזבנכון *liberabit vos ex manu mea*. Exod. 12. *Et domus noſtra* הציל, Targ שיזב *eripuit*. Syr. 2. Theſſ. 3. v. 3. ונשזבכון *& liberet vos à malo*. Paſſ. אשתיזב, Syr. אשתזב *ereptus, liberatus, ſervatus fuit, evaſit*. Joſuæ 10. והשרידים שרדו, Targ. ומשיזבין ישתיזבון *& liberati (ſervati) liberati ſunt ex eis*: evaſerunt. Syr. Act. 27. *Sic omnes* אשתזבו *ſervati ſunt ad terram*.

A Nom. שֵׁיזָבָא & שֵׁיזָבוּת *liberatio, evaſio, ſalus, effugium, refugium*: Item, *homines liberati*, qui evaſerunt.

מְשֵׁיזָב *liberatus*, qui evaſit: Plur. מְשֵׁיזְבִין *liberati*. Jer. 44. *Et venit* פָּלִיט, Targ. מְשֵׁיזָב *qui evaſerat*.

שׁזג. Chald. שְׁזַג *lavit, abluit*. Pſal. 58. *Pedes ſuos* יִרְחַץ, Targ. יִשְׁזַג *lavabit in ſanguine impij*. Job. 9. וַהֲזִכּוֹתִי *& mundavi ſapone manus meas*. Tar. וְשָׁזְגֵית *& lavi*. Paſſ. אִשְׁתְּזַג *lotus fuit*. Prov. 30. *Et à ſordibus ſuis non* רֻחָץ, Targ. אִשְׁתְּזַג *lotus fuit*.

B Nom. שְׁזוּג *lotio, lotura*. Pſal. 60. *Moab olla* רַחְצִי, Targ. שְׁזוּגִי *lotionis meæ*.

שזוג *liquor*.

שׁזף. שָׁזַף *intuitus fuit, aſpexit, conſpexit*. Job. 20. *Oculus* שְׁזָפַתּוּ, Targ. סקרתה *aſpexit eum, & non addet*. Job. 28. *Et non* שְׁזָפַתּוּ *aſpexit eum oculus vulturis*. Cant. 1. שֶׁשְּׁזָפַתְנִי *quia aſpexit me Sol*.

Rabb. שְׁזִיף *fructus, qui naſcitur ex olea & mala punica illi inſerta*.

C שׁזר. שָׁזַר, Chald. שְׁזַר *torſit, retorſit*, fila duo aut plura in modum chordæ contorſit, *plicavit, duplicavit, complicavit*. Hiph. הִשְׁזִיר *idem*. Exod. 26. v. 1. *Byſſus* מָשְׁזָר, Targ. שְׁזִיר *retorta*. Chald. Exod. 28. פְּתִיל, Targ. שְׁזִיר *filum retortum hyacinthi*.

Chald. שִׁירְיָא & שׁוּרְיָא, Rabb. שִׁדְרָה *ſpina dorſi*, filo duplicato aut retorto ſimilis, & *dorſum ipſum*. Lev. 3. *E regione* הֶעָצֶה, Targum שִׁיזְרְתָא *ſpinæ dorſi*. Rabb. חוּט הַשִּׁדְרָה *filum ſpinæ dorſi*, medulla ſpinalis.

D שחח duo ſignificata habet I. שָׁחַח & שַׁח *curvatus, incurvatus, depreſſus, proſtratus, humiliatus eſt vel fuit, ſuccubuit*. Job. 9. *Sub ipſo* שָׁחֲחוּ *incurvati ſunt auxiliatores ſuperbiæ*. Eſa. 60. *Et ibũt ad te* שְׁחוֹחַ *incurvando filij oppreſſorum tuorum*. Targ. כְּפִיפִין *incurvati*. Prov. 14. שַׁחוּ *proſtrati ſunt mali coram bonis*. Targ. נְפָלוּ *ceciderunt*. Eſa. 3. וְשַׁח *& humiliata eſt elatio hominis*. Pſ. 35. *Sicut lugens ob matrem, ater* שַׁחוֹתִי *incurvabar*. Pſ. 107. *Et diminuti ſunt* וַיָּשֹׁחוּ *& proſtrati ſunt*. Et tranſitivè: Pſ. 10. *Contundet*, יָשֹׁחַ *humiliabit*. Niph. נָשַׁח *curvus factus eſt*. Eſa. 2. v. 9. וַיִּשַּׁח *& curvus factus eſt homo, & humiliatus eſt vir*. Targ. וְיִמְאַךְ *& deprimetur*. Hiphil הֵשַׁח *curvavit, depreſſit, proſtravit, humiliavit*. Eſa.
E 25. *Et munitiones altitudinis murorum ejus* הֵשַׁח, Targ. אַמְאַךְ *proſtravit*. Hithpaël הִשְׁתּוֹחֵחַ *humiliavit ſe, proſtratus fuit*. Pſal. 42. *Quare* תִּשְׁתּוֹחֲחִי *proſterneris, anima mea?*

Nom. שַׁח *humilis*. Job. 22. v. 29. וְשַׁח *& humilem oculis ſervabit*: modeſtum. Lxx. *κύφοντα* *nutantem*.

II. Arab. cum ח ſuprà punctato, שחח & שח *ſenuit, conſenuit*. Joh. 21. v. 18. *Cùm autem* שחחת *conſenueris, extendes manum tuam*.

A Nom. שיחוח *ſenectus*.

שח אלבלוט *rex quercuum*, caſtanea: quod R.D. שך in אלן ſcribit.

שחד duo ſignificata habet. I. שָׁחַד *dedit, donavit, muneravit*. Job. 6. *Et de facultate veſtra* שִׁחֲדוּ *donate pro me*. Ezech. 16. וַתִּשְׁחֳדִי *& munerasti eos*.

Nom. שֹׁחַד, Chald. שׁוֹחַד *donum, munus*. Job. 15. v. 34. *Et ignis abſumet* אָהֳלֵי־שֹׁחַד *tentoria muneris*. Lxx. *domus δωροληπτῶν munera accipientium*. Hier. *eorum qui libenter munera accipiunt*. Exod. 23. v. 8. וְשֹׁחַד, Targ. וְשׁוּחֲדָא *& munus non accipies, quia* הַשֹּׁחַד *munus excæcat*
B *videntes*.

II. Syr. שְׁחַד *ſolus, ſolitarius fuit*.

שׁוֹחֵד *deſolavit, vaſtavit*.

מְשׁוּחֲדָא *deſolata, vaſtata*.

שחה cum puncto dextro, שָׁחָה *curvatus, incurvatus, humiliatus fuit, pcidit, procubuit*: הוא שוחה כל הגוף. Eſa. 51. *Qui dixerunt animæ tuæ*, שְׁחִי *incurvare, ut tranſeamus*. Hiph. הִשְׁחָה *incurvavit, proſtravit*. Prov. 12. *Solicitudo in corde viri* יַשְׁחֶנָּה *proſternet illum*. Hithpaël הִשְׁתַּחֲוָה *in-*
C *curvavit ſe, procidit*, reverentiæ aut honoris cauſa Deo, angelis aut hominibus ſe proſtravit, *adoravit, ſupplicavit*: Metonymicè, *honoravit, reveritus eſt*. Gen. 23. *Et ſurrexit Abraham* וַיִּשְׁתַּחוּ, Targ. וּסְגִיד *& ſupplicavit populo terræ, filijs Heth*. Gen. 19. וַיִּשְׁתַּחוּ, Targ. וּסְגִיד *& incurvatus fuit facie in terram*. Eſa. 60. v. 14. וְהִשְׁתַּחֲווּ, Targ. וְיִשְׁתַּטְחוּן *& proſternent ſe ſuper plantas pedum tuorum*. Judic. 7. v. 15. *Poſtquam audivit Gideon ſomnium & interpretationem ejus* וַיִּשְׁתַּחוּ, Targ. וְאוֹדִי *& gratias egit*. 1. Sam. 2.
D *Omnis relictus in domo tua veniet* לְהִשְׁתַּחֲוֹת *ad ſupplicandum ei*. Targ לְהִשְׁתַּפָּלָא *ad humiliandum coram eo*. Pſ. 5 אֶשְׁתַּחֲוֶה, Targ. אֶסְגִּיד *adorabo ad templum ſanctitatis tuæ*. Eſa. 46. v. 6. *Procidunt, etiam* יִשְׁתַּחֲווּ, Targ. מִשְׁתַּעְבְּדִין *ſubjecti erunt*. Gen. 27. v. 29. וְיִשְׁתַּחֲוֻ *& ſubijcientur tibi populi*.

Nom. הִשְׁתַּחֲוָיָה, Rabb. הִשְׁתַּחֲוָאָה *incurvatio, ſupplicatio, adoratio*. expanſio manuum & pedum, vel etiam extenſio totius corporis. Honor quo Deum aut homines proni afficimus. Populi orientales demittunt
E ſe pronos in terram, eamq; ubi ore attigerint, rurſus ſe erigunt, & ſemel iterumq; venerabundi ſalutanteſq; incurvant corpora. כריעה propriè capitis eſt & reliqui corporis: בְּרִיכָה *ingeniculatio* ſuper terram. 2. Reg. 5. v. 18. *Propter verbum hoc propitius ſit dominus ſervo tuo, cùm ingredietur dominus meus in domum Rimmon*, לְהִשְׁתַּחֲוֹת *ad adorandũ ibi, & ipſe innix⁹ erit ſuper manu mea*, וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי *& adorabo in domo Rimmon*, בְּהִשְׁתַּחֲוָיָתִי *in adoratione mea in domo Rimmon; propitius ſit, quaſò, dominus*

dominus ſervo tuo in verbo iſto. Ignoſcat mihi Deus, quod incurvor in templo idoli iſtius coactus, quia regem deduco, & eo ſe incurvante, me quoq; incurvari oportet. Plura de hoc in שען vide.

Rabb. שְׁחִי *axilla.*

שחה cum puncto ſiniſtro, שָׂחָה, Syr. סְחָא *navit, natavit, innatavit aquis, remigavit aquis.* Eſa. 52. v. 14. *& expandet manus ſuas in medio ejus, ſicut expandere ſolet* הַשֹּׂחֶה לִשְׂחוֹת, Targ. שָׂיָמָא לְמִשְׂטֵי *natator ad natandū.* Syr. Act. 27. v. 43. *ut inter primos* נִסְחוֹן *enatarent.* Hiphil. הִשְׂחָה *natare fecit, humectavit, lavit.* Pſalm. 6. אַשְׂחֶה *natare faciam per totam noctem lectum meum.*

Nom. שָׂחֶה *natator:* ſuprà.

שָׂחוּ, Chal. סְחִי *natatio* vel *natatus.* Ezech. 47. *Quia elevatæ erant aquæ,* מֵי־שָׂחוּ, Targum סְחִיָא *aquæ natationis.* Quæ tranſiri pede non poterant, ſed tranare eas oportebat.

Syr. סְחִיתָא *natalitia.* ✠ Rab. סוּחָא *natator.*

Chald. & Syr. סְחָא *lavit, lotus, ablutus fuit:* quia natator non natat niſi lavet. Syr. Johan. 13. v. 10. דְסָחֵא *qui lotus eſt, non indiget.* 1. Cor. 6. v. 11. *Sed* סְחִיתוּן *abluti eſtis.* Hiph. אַסְחִי *lavit, abluit.* Levit. 22. *Sed* רָחַץ, Targ. אַסְחֵי *abluit carnem ſuam in aquis.* Gen. 43. וַיִּרְחַץ, Targ. וְאַסְחִי *& lavit faciem ſuam.* Syr. Actor. 9. v. 37. וְאַסְחִיוּהָ *& laverunt eam.*

Nom. Syr. סְחִיָא, & סְחִיתָא, & מַסְחוּרָת, & ח abſorpto, מַסוּרָת *lavacrum, balneum, therma.*

שחז. Rab. שָׁחַז, Chald. שְׁחַז *acuit,* wetzen/ſchleiffen. Pſalm. 7. *Gladium ſuum* יִלְטוֹשׁ, Targ. שְׁחַז *acuit.* Hiphil. הַשְׁחִיז *idem.* מַשְׁחִיזִין אֶת הַסַּכִּין *acuunt gladium.*

Nom. הַשְׁחָזָה *acuminatio.*

מַשְׁחֵז *cos* cotis, quo cultelli acuuntur.

שחט cum puncto dextro, שָׁחַט, Syr. שְׁחַט, idē quod שָׁטַח, *traxit, protraxit, duxit, produxit, diduxit, extendit, diſtendit, expandit:* Metonymicè, *mactavit, jugulavit, occidit, immolavit:* quia pecora extenduntur, cùm mactātur. Exod. 12. וְשָׁחֲטוּ, Targ. וְיִכְּסוּן *& mactabunt illud totus cœtus Iſraël.* Jer. 39. v. 6. וַיִּשְׁחַט, Targ. וּנְכַס *& occidit rex Babel filios Zedekiæ.* Hoſeę 5. v. 2. וְשַׁחֲטָה *& mactare deflexores profundārunt.* Infin. aut Nom. vide. Gen. 37. וַיִּשְׁחֲטוּ, Tar. וּנְכַסוּ *& mactabant hircum caprarum.* Gen. 22. *& accepit cultrū* לִשְׁחוֹט, Targ. לְמִכַּס *ad mactandum filium ſuum.* Exod. 34. *Non* תִשְׁחַט, Targ. *mactabis ſuper fermento ſanguinem* זִבְחִי *ſacrificij mei.* Targum פִּסְחִי *paſchatis mei.* Non mactabis ſacrificium, nec ſparges ejus ſanguinem ſuper fermentum. Niphal. נִשְׁחַט *mactatus fuit.* Num. 11. *Num oves & boves* יִשָּׁחֵט, Targ. יִתְנַכְסוּן *mactabuntur eis?*

Nom. שׁוֹחֵט *mactator:* Plur. שׁוֹחֲטִים *mactatores.*

שָׁחוּט *expanſus, diductus, ductilis, tractus, protractus.* 1. Reg. 10. v. 16. *& fecit rex Salomo ducenta ſcuta (ex) auro* שָׁחוּט *expanſo:* רַךְ *molli.* Targum מְכַבָּא *bono.* Illud enim eſt aurum optimum, quod ceræ inſtar eſt ductile. Jerem. 9. *Sagitta* שָׁחוּט *expanſa, lingua ipſorum, dolum locuta eſt:* expanſa ſeu extenta in arcu. Hieron. *Vulnerans:* quia ſcribitur, שׁוֹחֵט *mactans.* Fœm. שְׁחוּטָה *mactata.* Levit. 14. *In ſanguine avis* הַשְּׁחוּטָה, Targ. דִּנְכִיסָא *mactata.*

שְׁחִיטָה *mactatio.* 2. Paral. 30. *& Levitæ ſuper* שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים *mactatione paſchatum.*

Syr. מַשְׁחְתָן *mactator, homicida, pernicioſus, peſtis.*

Arab. שׁוֹחֵט *taxus:* in Avicenna.

שחט cum puncto ſiniſtro, שָׂחַט, Chald. סְחַט *preſſit, compreſſit, expreſſit,* עָצַר. Gen. 40. *Et accepi uvas* וָאֶשְׂחַט, Targum וְעַצְרִית *& expreſſi eas in ſcyphum Pharaonis.* Lxx. ἐξέθλιψα.

Nom. Rab. סְחִיטָה *compreſſio, expreſſio* potus ex fructibus.

סְחִיטָא *prelum, torcular.* ✠ הַסּוֹחֵט זֵיתִים *qui exprimit olivas.*

שחל. Inde שַׁחַל, Chal. שַׁחַל *leo.* ſcil. mediocris, cùm אריה ſit magnus, ùt כפיר parvus. Job. 30. *Non pertranſit in ea* שָׁחַל, Targ. לֵיתָא *leo.* Prov. 26. שַׁחַל *leo eſt in viis.* Lxx. ἀποστελλόμενος *miſſus.* legerunt שָׁלַח, à שָׁלַח *miſit:* ob vocum ſimilitudinem. Chald. Pſalm. 10. וּכְכְפִיר, Targum וּכְשַׁחֲלָא *& ſicut leo ſedebit in latibulis.*

שְׁחֵלֶת *onycha,* ungula aromatica, genus aromatis, quo fiebat incenſum. Exod 30. *Accipe tibi aromata, balſamum* וּשְׁחֵלֶת, Targ. וְטוּפְרָא *& onycham:* ungulam.

Rabb. שָׁחַל *traxit, extraxit, eduxit:* Syr. *defluxit, ſtillavit.*

שַׁחֲלָא *incurvatio, conceptio,* pullus in ovo: item, *caniſtrum, ſanies aurium.* Syr. *urina* in veſicam deſtillans ex renibus per ureteres.

שַׁחֲלִים nomen herbæ. ✠ שַׁחֲלָנִית genus locuſtæ.

שחם duo ſignificata habet. I. Chald. שְׁחַם *niger fuit.* Job. 30. *Cutis mea* שָׁחַר, Targ. שְׁחַם *denigrata eſt.*

Nomen שָׁחוּם & שָׁחֹם *niger.* Job. 6. הַקֹּדְרִים, Targum דִשְׁחִימִין *qui nigri ſunt propter frigus.* Gen. 30. *Pecus* חוּם, Targ. שְׁחוּם *nigrum.*

Rabb. שָׁחַם *vacuus, inanis,* locus vacuus.

Syr. שְׁחַם *ſimplex minimèq; aſtutus aut callidus fuit.* ✠ שְׁחִים *ſimplex, rudis.*

שְׁחִימָאִית *ſimpliciter.*

II. Arab. שחם *ſebavit, unxit ſevo, ſaginavit, pinguefecit.* A

Nom. שחם *ſevū animalis, adeps, axungia, pinguedo, abdomen*: Itē, *ſagina*, cib^o quo quis pingueſcit: Pl. שחום *pinguedines*. שחם אלזאב *ſevū lupi*. שחם אלחנטל *pulpa coloquintidæ*. שחם מדאב *ſevū liquefactum*. אלסמין ואלשחם *pinguedo & adeps*: in Avic. ✠ משחם *pinguis*.

משחם *ſevoſus, ſevo plenus, ſaginatus, pinguis*: Plur. משחמין *ſevoſi, pingues*.

שחמי *cæſius color.*

שחן. Inde שחין, Chald. שוחן, Syr. שוחן *ulcus* ortum ex calore ſine igne, inflammans cor- B pus, *puſtula ardens, peſtis*: Plur. Chald. שוחנין *ulcera inflammantia*. 2. Reg. 20. *Accipite maſſam ficorū, & accipientes impoſuerunt super* השחין *ulcus, & convaluit*. Deut. 28. *Percutiet te Dominus* בשחין, Targ. בשיחנא *ulcere malo.*

Verb. Chal. & Syr. שחן, Arab. cū ח ſuprà pūctato, quod valet *ch*, סחן, quod Hebraicè exprimitur חמם, *caluit, incaluit, calefactus eſt*. Chald. 1. Reg. 1 *& non* יחם, Targ. שחן *incaleſcebat ipſi*. Eccl. 3. וחם, Targum ושחן *& incaleſcet eis, & uni quomodo* יחם, Targ. ישחן *calefiet?* Syr. Job. 18. v. 8. *Ponebant ignē* דנשחנון *ut calefierent*. Hiph. Chald. אשחן *calefecit.* C

Nom. משחן *calefactio.*

שוחנא *ulcus calidum.*

Arab. סחן *calefecit, tepedavit, tepefecit*. Paſſ. אתסחן *calefactus, tepefactus fuit.*

אסחן אלדם *calidior ſanguis*: in Avicenna.

סחון *res calida*: quod Hebraicè חם exprimitur.

סחין & סחנה *calefactio, caliditas, tepiditas.* D ✠ סחן *calor.*

מסחנה *tepidarium*: Plur. מסאחן *tepidaria.*

סחינה *puls, pulmentum*. סחינה אלשעיר *pulmentum hordei*, ptiſana.

Rabb. השחנה *ulceratio.*

שחס. Inde שחיס *ſponte naſcens*, ſive quod germinat aut pullulat è radicibus ſeminis. Eſa. 37. *& in anno ſecundo* שחיס *ſponte naſcens*. Targ. כחפתין *granum granorum*. Pro quo habetur, 2. Reg. 19. סחיש: literis tranſpoſitis.

Rab. שחום *cartlago*. ✠ שחוסי *cartilaginoſus*. E

שחיסה על הגב *reſupinatio.*

שחף cum puncto dextro, duo ſignificata habet. I. שחף. Inde Nom. שחפת, Arab. סחאף *horror febrim antecedens*, infirmitas qua corpus marceſcit & debilitatur, *phtiſis*. Deut. 28. *Percutiet te Dominus* בשחפת, Tar. בשחפתא *phtiſi & febri.*

שחף *avis* phtiſi obnoxia, *cuculus, larus.*

Rabb. שחף *decorticavit, eradicavit, evulſit.*

A שיחפא *cortex.*

שחוף *infirmus ad venerem.*

II. Chald. שחף *ſerpere*, more ſerpentum ſuper pectore gradi. Lev. 11. *Omne* הולך *ambulans ſuper ventre*. Targ. דשחף *quod ſerpit.*

שחף cum puncto ſiniſtro, סחף. Inde Nom. שחיף *aſſer*. Ezech. 41. v. 16. שחיף עץ *aſſer ligni circumcirca.*

Rabb. סחף *appoſuit.*

שחץ duo ſign. habet. I. שחץ. Inde Nom. שחץ *elatio animi, ſuperbia, faſtus*. Job. 28. v. 8. *& non calcârunt eam* בני שחץ *filÿ ſuperbiæ*: feræ truces B & immanes: filij omnium animaliū grandiorum. Targ. *filÿ* אריון *leonum*. Job. 41. *Ipſe eſt rex ſuper omnes filios* שחץ *ſuperbiæ*. Targum כורי.

Rabb. שחץ *ſuperbivit*. ✠ Chald. שחצין *ſuperbi.*

II. Arab. cum ח ſuprà punctato, שחץ *imago, ſpecies, individuum*: Plur. אשחאץ *imagines, ſpecies, individua*. שחץ פי *in ſpecie, ſingulariter*. ✠ שחצי *ſpecialis, ſingularis.*

Verb. שחץ *indicavit, aſpexit*. Alc. תשחץ פיה

C אלאבצאר *aſpicient in eo oculi.*

שחק cum puncto dextro, שחק, Chald. & Syr. שחק, Arab. סחק *conculcavit, contrivit, detrivit, attrivit, comminuit*. Pſal. 18. v. 43. ואשחקם, Targ. ודושתינון *& conculcavi eos ut pulverem*. Job. 14. v. 19. *Lapides* שחקו, Targ. שיפא *conterunt aquæ*. Chærilus: Πέτρας κοιλαίνει ῥανὶς ὕδατος ἐνδελεχείῃ. Ovid. *Gutta cavat lapidem non vi, ſed ſæpe cadendo*. Exod. 30. v. 32. ושחקת, Tar. ותשחק *& conteres inde comminuendo*. Syr.

D Rom. 16. v. 20. נשחקיוהי *conculcet eum Diabolum*. Marc 9. ושחקה *& diſcerpſit eum*. Act 15. *ut non eſſemus* שחקין *injurÿ erga illos*. Arab. Pſal. 74 וסחקת *& contrivisti capita draconum*. Pſal. 2. *Sicut vas figuli* תסחקהם *conterers eos*. Pſ. 18. אסחקהם *comminuam eos ut pulverem*. Hebr. 10. verſ. 29. *Qui* אסתחק *conculcaverit filium Dei.*

Nom. שחק *pulvis*, terra minuta, contuſa. Eſa. 40. v. 15. וכשחק *& ſicut pulvis bilancium reputata ſunt*: leviſſimus pulvis qui incidit in bilances, nullius eſt ponderis, & flatu inde removetur. Targ. וכעיול *& ſicut lingua ſta-*

E *teræ*. ¶ Deinde, *nubes & æther, cælum*: à tenuiſſima ſubſtantia: Plur. שחקים *nubes, æthera*. Pſalm. 89. v. 37. *Quia quis* בשחק *in cælo æquiparabitur tibi?* Ibidem. *Et teſtis* בשחק *in cælo fidelis*. LXX. ἐν οὐρανῷ *in cælo*. Eſa. 45 ושחקים, Targum ועננייא *& nubes ſtillabunt juſtum*. Jerem. 51. *& elevabitur uſq; ad* שחקים, Targum שמי שמיא *cælos cælorum.*

Chaldaicè שחוקא *calvicium*. ✠ שחיק *attrita*. ✠ שחיקות *attritio, vetuſtas.*

Syr.

A Syr. שחקא *contrasio, conflictatio, interturbatio, diſputatio moleſta.*

Verb. שחק *turbavit, interpellavit, moleſtus fuit.*

Rabb. שחיקה *mollitio.*

שחק cum puncto ſiniſtro, שָׂחַק, idẽ quod צחק, *riſit.* in bonum, *luſit, hilaris fuit, jocatus fuit:* in malum, *deriſit, irriſit, illuſit, ſubſannavit, contẽſit.* Quicquid enim contemnit homo, ſuper illo ridet. In bonum: Job. 5. *Ad vaſtationem, & ad famem* תִּשְׂחָק *ridebis:* eris hilaris. Job. 29. אֶשְׂחַק *ridebo ad eos, & non credent:* jocabor. Prov. 29. *& iratus eſt,* וְשָׂחַק, Targum B וְאַחִיךְ *& riſit.* In malum: Pſalm. 2. *Sedens in cœlis* יִשְׂחָק, Targum יְגַחֵךְ *ridebit.* Job. 39. v. 7. יִשְׂחַק *ridebit ad tumultum civitatis.* Job. 41. v. 20. וַיִּשְׂחַק *& ridebit ad fragorem clypei.* Pſalm. 59. v. 9. *Sed tu, Domine,* תִּשְׂחַק *ridebis ſuper illis, ſubſannabis omnes gentes.* Piel. שִׂחֵק *riſit:* in bonum tantùm, *luſit.* Jud. 16. *vocate Simſonem,* וִישַׂחֶק לָנוּ, Targum וִיחַיֵּךְ *ut ludat nobis. Et vocarunt Simſonem ex domo vinctorum,* וַיְצַחֵק *& ludebat coram eis.* ubi יְשַׂחֵק & יְצַחֵק idem ſunt. C 2. Sam. 2. *Surgant nunc pueri* וִישַׂחֲקוּ, Targum וְיִחַיְכוּן *& ludant coram nobis.* Per luſum conferant manus, ut appareat qui ſint bellicoſiores: inſtruant bellum unus contra alium, dimicent gladijs. 2. Sam. 6. v. 5. *& David & tota domus Iſrael* מְשַׂחֲקִים, Targum מְשַׁבְּחִין *ludebant coram Domino.* v. 22. וְשִׂחַקְתִּי *& ludam coram Domino.* Lxx. ὀρχήσομαι *ſaltabo.* 1. Sam. 18. *& reſpondebant in vicem mulieres* הַמְשַׂחֲקוֹת, Targum דִּמְשַׁבְּחָן *ludentes.* Pſalm. 104. v. 26. *Leviatan, quem feciſti* לְשַׂחֶק־בּוֹ *ut ludat in eo.* ſcil. mari.

D Nom. שְׂחוֹק & מִשְׂחָק *riſus:* in bonum, *luſus, lætitia:* in malum, *irriſio, deriſio, contemtus.* In bonum. Pſ. 126. *Tunc impletum fuit* שְׂחוֹק *riſu os noſtrum, & lingua noſtra jubilatione.* In malum: Habac. 1. *& principes ſunt* מִשְׂחָק *riſus illi: ipſe ad omnem munitionem* יִשְׂחָק *ridebit.*

Proprium יִשְׂחָק, idem quod יִצְחָק, *Iſaac.* Amos 7. v. 9. *& deſolabũtur excelſa* יִשְׂחָק *Iſaac, & ſanctuaria Iſraëlis vaſtabũtur.* Poſterius declarat prius. Lxx. τοῦ γέλωτος *riſus.* acceperunt pro appellativo. Hieron *Idoli.* v. 16. *& non ſtilles ſuper domum* יִשְׂחָק *Iſaac.* Lxx. Ἰακώβ. E Et in hoc ſolo propheta bis uſurpatur Iſaac, ſicut Jacob, de Judæis: cùm alibi nuſpiã in prophetis ab Abrahamo aut Iſaaco nuncupentur. Hi enim habuerunt diverſæ religionis ſobolem; Abraham Iſaacum & Iſmaelem: Iſaac Jacobum & Eſau. Sed Jacob habuit decẽ filios ejuſdem fidei & religionis. Jer. 33. *Dominantes ſuper ſemen Abrahã,* יִשְׂחָק *Iſaac & Jaacob.* Pſal. 105. *Quod fecit cum Abrahamo, & juramentum ejus* לְיִשְׂחָק *ad Iſaacum.* Iſaac cum his allegatis quatuor exemplis tantùm reperitur.

שחר tria ſignificata habet. I. שָׁחַר, Chal. שְׁחַר *niger fuit, denigratus eſt:* ſemel. Job. 30. v. 30. *Cutis mea* שָׁחַר, Tar. שְׁחַם *denigrata eſt ſup me.*

Nom. שָׁחוֹר *niger.* Pl. שְׁחוֹרִים *nigri.* Fœm. שְׁחוֹרָה & שְׁחַרְחֹרֶת *nigra, fuſca.* Lev. 13. *& pilus* שָׁחוֹר, Tar. אוּכָם *niger non in eo.* Cãt. 1. שְׁחוֹרָה *nigra ego, ſed formoſa.* Cant. 5. *Cincinni ejus penduli* שְׁחוֹרוֹת *nigri ut corvus.* Cant. 1. *Ne videatis me, quod ego ſum* שְׁחַרְחֹרֶת *nigra.*

B שְׁחוֹר *carbo niger.* Plur. Chald. שְׁחוֹרִין *carbones.* Thr. 4. *Obſcurata eſt* מִשְּׁחוֹר *magis quàm carbo forma ipſorum.*

Rabb. שְׁחוֹר *atramentum.* ⁜ שְׁחוֹרִים *nigri, Mauri.*

Arab שְׁחוֹרָה *atra bilis,* melancholia. ⁜ שְׁחוֹרִי *melancholicus.*

Propr. שִׁיחוֹר *Sihor,* fluvius Ægypti, *Nilus,* Græcis μέλας *niger,* ob turbidas limo aquas: Latinis *Melo,* & literis M & N permutatis, *Nilus:* Rabb שִׁיחוֹר. Jer. 2. *Quid tibi* C *ad viam Aegypti, ut bibas aquas* שִׁחֹר *Schichor.* Lxx Γηὼν *Geon.* Eſt autem גִּיחוֹן Γηὼν *Nilus.* Eſa. 23. v. 3. *& in aquis multis ſemen* שִׁחֹר *Nili.* Lxx μεταβόλων *negociatorum.* Acceperunt pro סחר *negociator:* ob literarum ש ס cognationem. Virg. 3. Georg. de Nilo:

Et viridem Aegyptum nigra fœcundat arena,
Uſq; coloratis amnis devexus ab Indis.

II. שָׁחַר *quæſivit, inquiſivit.* Prov. 11. שֹׁחֵר *quærens bonum inveniet beneplacitum.* Piel שִׁחֵר *diligenter, ſedulo, & magno ſtudio quæſivit.* Job 7. v. 21. וְשִׁחֲרְתַּנִי, Targum וְתִתְבְּעִנַּנִי *& quæres me, & non ero.* Pſal. 78. *Et convertentur,* וְשִׁחֲרוּ אֵל *&* D *quærent Deum.* Targ. וִיצַלּוֹן קֳדָם אֱלָהָא *& orabunt coram Deo.* Hoſ. 5. *In anguſtia ſua* יְשַׁחֲרֻנְנִי *quærent.* Targ. יִבְעוֹן דַּחְלְתִי *quærent cultum meũ.* Prov. 13. *Cohibens baculum ſuum, odit filium ſuum ſed amans eum* שִׁחֲרוֹ *quærit ipſi diſciplinam.*

Nom. שַׁחַר, Arab. סַחַר *aurora, diluculum:* à quærẽdo, ſicut בֹּקֶר *manè:* quòd exortâ aurorâ res quæri & diſcerni poſſint. Lux ſolis apparẽs in nubibus ante exortum ejus ad 1/5 horam æqualem. נְהַר הַיּוֹם *ſplendor diei.* E Plur. Arab אסחאר *dilucula, matutina.* Gẽ 19. *Et poſtquam* הַשַּׁחַר, Targ צַפְרָא *aurora aſcendit:* exorta fuit Gen 32. *Dimitte me, quia aſcendit* הַשָּׁחַר, Targ צַפְרָא *aurora.* Targ Jeroſolym. *Quia aſcendit* עַמּוּד שַׁחְרָא *columna auroræ,* וְהָא מְטָא שַׁעְתְּהוֹן דְּמַלְאֲכַיָּא לְמִשְׁבְּחָא *& ecce appropinquat hora angelorum ad cantandum.* Juxta ſententiam veterum Hebræorum, angeli quotidie manè in laudem Dei canunt illud τρισάγιον Eſajæ, *Sanctus, Sanctus, Sanctus* &c. Et ἀρχάγγελος eſt angelus Michaël, qui hîc ſe dimitti petit, quòd adve-

advenerit tempus illud canendi, quo ſe tanquam præcentorem in cœlo eſſe oporteat. Cum hoc convenit: *Tibi Cherubim & Seraphim, inceſſabili voce proclamant, Sanctus, Sanctus, Sanctus* &c. Eſa. 47. v. 11. *Non ſcies* שַׁחְרָהּ *auroram* ſeu *diluculum ejus*: ortum. Lxx. *foveam*. q. שַׁחַת. Joel. 2. כְּשַׁחַר *ſicut aurora expãſa ſuper montes*. Targ. כִּנְהוֹר צַפְרָא *ſicut lux auroræ*. Hęc enim primùm in montibus apparet, propter ipſorum altitudinẽ. Hoſ. 6. כְּשַׁחַר *ſicut aurora præparatus eſt ortus ejus*. Targum כִּנְהוֹר צַפְרָא *ſicut lux auroræ*. Quæ orta paulatim creſcit. Hoſ. 10. v. 15. בַּשַּׁחַר *in aurora ſuccidendo ſucciſus eſt rex Iſraëlis*. Initio regni: B ſicut aurora eſt initium diei. Targ. בְּסוֹפָא *in fine*. Sicut aurora eſt finis noctis. In margine notatur legendum כַּשַּׁחַר *ſicut auroræ*. Quæ non diu durat, ſed orto jam Sole evaneſcit. Eſa. 58. verſ. 8. *Tunc ſcindetur* כַּשַּׁחַר *ſicut aurora lux tua*. Sicut aurora, quæ paulatim creſcit: vel quæ ſcindit nubes. Eſa. 8. v. 9. אִם לֹא כַּדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין לוֹ שָׁחַר *Cui non eſt* שַׁחַר *aurora*. Qui eſt infauſtus & infelix. Lxx. *περὶ οὗ οὐκ ἔστι δῶρα δοῦναι pro quo* C *non munera dantur*. Legerunt שֹׁחַד *munus*: ob literarum ד ר ſimilem figurã. Job. 3. *& non videat* בְּעַפְעַפֵּי שָׁחַר *in palpebris auroræ*. Locus ubi Sol oritur. Job. 38. *Noſti* הַשַּׁחַר *auroram locum ejus*. Locum ubi oritur: qui variatur ob Zodiaci obliquitatem. Pſal. 139. v. 9. *Accipiam* כַּנְפֵי שָׁחַר *alas auroræ*. Quia aurora uno momento extenditur ab ortu in occaſum, acſi haberet alas ac volaret. Eſa. 14. *Quomodo cecidiſti ex cœlo*, הֵילֵל בֶּן שָׁחַר *Lucifer filius auroræ*? Qui cõſpicitur diebus no- D ctis prope exortum auroræ. Eſa. 47. *& veniet ſuper te malum tuum, & non cognoſces* שַׁחְרָהּ *auroram ejus*. tempus adventus ejus: ſicut aurora venit manè in momento.

מִשְׁחָר *idem*. Pſalm. 110. *Ex matrice* מִשְׁחָר *auroræ, tibi ros nativitatis tuæ*. Poſt tempus ortus auroræ veniet tibi ſicut ros. Comparatur adoleſcentia auroræ ſeu matutino tempori, ſicut ſenectus veſperæ. Lxx. *πρὸ ἑωσφόρου ante Luciferum*. q. מ præpoſitio.

שַׁחֲרוּת *idem*: metaphoricè, *juventus*, quæ inſtar auroræ augeſcit: vel à nigredine: & E opponitur ſenectuti, quæ eſt cana. Eccl. 12. *Quia pueritia* וְהַשַּׁחֲרוּת, Targ. וְעוּלֵימוּת *& juventus ſunt vanitas*.

Arab. סחרה *cuſtodia*.

III. Chaldaicè & Syriacè. Piel. שַׁחַר *angariavit, coegit, adegit*. Chald. Num. 16. *Aſinum unum ab illis* נָשָׂאתִי, Targum שַׁחֲרִית *vi accepi*. Syr. Matth. 27. *Illum* שַׁחַרוּ *coëgerunt, ut portaret crucem illius*. Matth. 5. מְשַׁחֵר *qui angariat te milliare*.

...*forfex*. 26. שַׁחֲוָן *obſequium, regnum*.

שחת. שָׁחַת, Chald. שְׁחַת. Inde Niphal. נִשְׁחַת *corruptus, depravatus, perditus fuit*. Gen. 6. וַתִּשָּׁחֵת, Targ. וְאִתְחַבְּלַת *& corrupta fuit terra coram Deo*. Ibid. *& vidit Deus terram, & ecce* נִשְׁחָתָה, Targum אִתְחַבְּלַת *corrupta erat: quia* הִשְׁחִית, Targum חַבִּילוּ *corruperat omnis caro viam ſuam*. Piel שִׁחֵת *corrupit, depravavit, perdidit*. Gen. 38. וְשִׁחֵת, Targum וּמְחַבֵּל *& perdebat in terram*. Profundendo in terram perdebat ſemen. Hoſ. 13. v. 9. שִׁחֶתְךָ *perdidit te, ô Iſrael, quia in me in auxilio tuo*. ſcil. vitulus. Absolutè, *perditè egit*. Deut. 32. שִׁחֵת לוֹ *perditè egit contra illum*. Exod. 32. *Quia* שִׁחֵת, Targum חַבִּילוּ *perditè egit populus tuus*. Lxx. *ἠνόμησε peccavit*. Numer. 32. וְשִׁחַתֶּם, Targ. וּתְחַבְּלוּן *& perditè agetis contra totum populum iſtum*. Lxx. *ἀνομήσετε delinquetis*. Hiphil. הִשְׁחִית *idem*. Geneſ. 18 הֲתַשְׁחִית, Targum הַתְחַבֵּל *an perdes propter quinq; totam urbem? & dicebat, non* אַשְׁחִית, Targum אֲחַבֵּל *perdam*. Jerem. 11. נַשְׁחִיתָה *perdemus arborem in pane ejus*: cum fructibus. Targum נִרְמֵי *projiciemus venenum mortiferum in cibum ejus*. Lxx. *ἐμβάλωμεν immittemus*. Hieron. *mittamus*. Acceperunt pro נָשִׁיתָה, à שׁוּת *poſuit*, ob ſimilem ſonum. Jerem. 49. v. 9. *Si fures noctu* הִשְׁחִיתוּ *corruperunt*. Lxx. *ἐπιθήσουσι imponent*. Legerunt הֵשִׁיתוּ. Lev. 19 *& non* תַשְׁחִית, Targum תְחַבֵּל *perdes angulum barbæ tuæ*: non totam barbam radas novacula. Absolutè, *perditè egit*. Deut. 4. *Ne fortè* תַּשְׁחִתוּן, Targum תְּחַבְּלוּן *perditè agatis, & faciatis vobis ſculptile*. Lxx. *ἀνομήσητε delinquatis* Deut. 31. v. 29. הַשְׁחֵת תַּשְׁחִתוּן, Targum חַבָּלָא תְחַבְּלוּן *perditè agendo perditè agetis*. 2. Sam. 20. מַשְׁחִיתִם, Targum מִתְעַשְּׁתִין *cogitabant dejicere murum*.

Nom. מַשְׁחִית *perditor*. Exod. 12. v. 23. *& non permittet* הַמַּשְׁחִית, Targum מְחַבְּלָא *perditorem venire ad domos veſtras*. Lxx. *ὀλοθρεύοντα exterminatorem*. 1. Sam 13. *& egrediebatur* מַשְׁחִית, Targum מְחַבְּלָא *perditor ex caſtris Philiſthæorum, cum tribus agminibus*. Heroes ad bellum parati: viri ſtrenui tenentes manibus ſuis gladios & lanceas, & ad perdendum inſtructi. 1. Sam. 14. *& ſtatio* וְהַמַּשְׁחִית *& perditor, territi ſunt*. ¶ Deinde, *perditio*. 2. Reg 23. v. 14. *Quod erat à dextra monti* הַמַּשְׁחִית *perditionis*. Targum מִדָּרוֹם לְטוּר זֵיתַיָּא *à meridie monti olivarum*. Mons olivarum vocatur mons הַמִּשְׁחָה *unctionis*, & in deteſtationẽ idololatriæ, ſeu ꝓpter idololatriã, quæ in ipſo exercebatur, per cõtẽptũ mons הַמַּשְׁחִית *perditionis*: ut ſit paranomaſia. Jer. 5. *Ponent* מַשְׁחִית *perditionem, in qua*

homines

homines capient. retis genus, laqueus quo aves capiuntur.

שחיתות *retia*, quibus perduntur homines. Pſalm. 107. v. 20. *Eripuit animam eorum* משחיתותם *ex retibus ipſorū*: ex reliquijs morbi. Thren. 4. v. 20. *Spiritus narium noſtrarū, unctus Domini, captus eſt* בשחיתותם *retibus ipſorum*.

שחת *foves*, in שוח reperies.

שחיתה & תשחתה *corruptela, pravitas*.

משחת *corruptio*. Eſa. 52. v. 14. *Sic* משחת מאיש *corruptio à viro aſpectus ejus*: variatus, diverſus.

Syr. שותא *aruge, rubigo*.

Verb. אשחת *aruginem contraxit*. Jacob. 5. *Aurum & argentum veſtrum* אשחת *rubiginem contraxit*.

שטט. Inde שטה *ſitta*, ſpecies cedri excellentiſſimæ, *abies*: Pl. שטים ſittim *abietes*. Eſa. 41. *Dabo in deſerto cedrum*, שטה *abietem & myrtum*. Exod. 27. *& facies altare de lignis* שטים, Chald. שטין *ſittim*. Lxx. ἀσήπτων *imputribilibus*. Ab illo arborum genere nomen habet אבל שטים & נחל שטים.

Rabb. שטה *linea* ſeu *verſus libri*. Item, *virgula, ſtylus, phraſis*: שטין *ſtyli*.

שטב Arab. שטבה, Plur. שטב *ſcopa*.

שטה cum puncto dextro, שטה duo ſignificata habet. I. Chald. & Syr. שטה & שטא *inſanivit, ſtultus fuit, ſtultè egit, luſit, jocatus eſt*. Syr. Rom. 1. שטו *ſtulti facti ſunt*. Paſs. Chal. אשתטי *ſtultus factus eſt*. Deut. 28. *& eris* משגע, Targum משתטי *inſaniens*. 1. Sam. 21. להשתגע, Targum לאשתטאה *ad inſaniendum apud me*. Hiphil. Syr. אשטי *ſtultum reddidit*. 1. Cor. 1. אשטיה *ſtultam reddidit eam Deus*.

Nom. שטי, Fœm. שטיא *ſtultus, a, inſaniens, delirans*: Plur. שטין, Fœm. שטין *inſanientes, inſipientes*. ※ משתטי *idem*. ※ שטות & שטיות *ſtultitia*.

Rabb. שוטה, & שוטא, & שטה *ſtultus, inſaniens*. מי שנשכו כלב שוטה מאכילין אותו מחצר כבד שלו *quem momorderit canis rabioſus, ſinunt eum edere reticulum epatis ejus*.

Arab. שטיא *villoſus*.

II. Arab. cum ט punctato, שטי *diviſit*.

※ תתשטי *dividuntur*: in Av. שטאיא *fruſta*.

שטה cum puncto ſiniſtro, שטה, Chal. & Syr. סטי & סטא *avertit ſe, receſſit, divertit, declinavit*. ſcil. à via recta, *erravit*. Num. 9. *Si* תשטה, Targ. תסטי *deflexerit uxor ejus*. Prov. 4. שטה *deflecte ab ea, & prateri*. Prov. 7. *Ne* ישט, Targ. יסטי *declinet ad vias ejus cor tuum*. Chal. Gen. 38. ויט, Targ. וסטא *& declinavit ad virū Odollamitem*. Deut. 31. וסרתם, Targ. ותסטון *& recedetis à via, quā præcepi vobis*. Syr. Rom. 3. *Omnes*

A סטו *declinaverunt ſimul*. Hiph. Chald. & Syr. אסטי *avertit, ſeduxit, inclinavit, deflexit*. Act. 4. ואסטי *& deflexit populum multū poſt ſe*: avertit.

Nom. שטים, & סטים, & שטים *deflectentes* ſeu *deflexores, declinatores, averſi, perverſi*. Hoſ. 5. *& mactare* שטים *deflexores profundârunt*: perverſi multiplicârunt mactationē. Targum למעון *idolis*. Pſalm. 101. *Facere* סטים *perverſorum odi* facta. Targ. עברי בישין וסטין מן פקודיא *facientes mala, & recedentes à mandatis*. Pſalm. 40. *Nec reſpexit ad ſuperbos* ושטי כזב *& deflectentes* (ad) *mendaciū*. Targ. ממללין *loquen-*

B *tes mendacium*. Hoc tamē pertinere ad שוט oſtendit camets, quod nō mutatur in regimine. Lxx. καὶ μανίας ψευδεῖς *& inſanias falſas*. Legerūt cum puncto dextro שטי, & acceperūt ſignificatione Chaldaica שטא *inſanivit*.

Chald. סטיא, & סטות & אסטיות, Rabb. סוטה *averſio, perverſio, perverſitas, prævaricatio, tranſgreſſio*.

מסיו *pavimentum*.

Arab. חשטי *dividitur*.

C **שטח**, שטח, Chald. שטח, idem quod שטח, *expandit, extendit, dilatavit, proſtravit ſe*. Nū. 11. וישטחו להם שטוח, Targ. ושטחו להון שטיחין *& expandebant ſibi expandendo in circuitu caſtrorū*. 2. Sam. 17 ותשטח *& expandit ſuper iſſa ptiſana*. Job. 12. v. 23 שטח *expandit pro gentibus, & abducit eas*. Targ. משטח מצודתא *expandit rete* ... Alc. סטח *extenſus fuit*. Piel. שטח, idē q. Cal. Pſ. 88. שטחתי, Targ. פרשת (Al. פרסת) *expandi ad te manum meam*.

Nom. משטח, Chal. משטח *expanſio*. Ezech. 26. משטח חרמים, Targ. משטח צידין *expanſio ſa-*

D *generum erit in medio maris*: Piſcatores expādent retia ſua ibi in iſta petra, quæ erit arida & ſicca.

Rab. שטוח *planus*. ※ שטח, Arab. סטח *planicies, tectum planum, ſuperficies, area, ſolum, pavimentum*: Pl. Arab. סטוח *ſuperficies, area*. Rab. סטח מקוער, Arab. אלסטח אלמקער *ſuperficies profunda*, concava. סטח מחדב *ſuperficies gibboſa*, convexa. סטח מלבן *ſolum de lateribus*, litoſtrotus. Avicen. סטח אלפם יתצל בסטח אלמעדה *ſuperficies oris continuatur cum ſuperficie ventri-*

E *culi*. ※ מסטח *planus, ſuperficialis*.

שטם cū puncto ſiniſtro, שטם, idē quod שטן, *adverſatus eſt, odit*. Gen. 27. וישטם *& odit Eſau Jacobum ob benedictionem*. Targ. ונטר עשו דבבו *& ſervavit Eſau inimicitias Jacobo*. Gen. 50. v. 15. *Ne fortè* ישטמנו *adverſetur nobis*. Targ. יטר לנא דבבו *ſervet nobis inimicitias*. Lxx. μνησικακήσῃ ἡμῖν *memor injuriæ ſit nobis*. Pſal. 55. v. 4. ישטמוני, Targ. סטנן לי *adverſantur mihi*. Job. 30. v. 21. תשטמני *adverſaberis mihi*. Targum תנוסנני *irrues in me*.

Nom.

Nom.מַשְׂטֵמָה *adverſatio, odium*. Hoſ.9. *& multa* מַשְׂטֵמָה *adverſatio.* Lxx. *ἡ μανία αὐτῆς inſania ejus*. Reſpexerunt ad Chal.שְׁטָה *inſanivit.* A

שטן. שָׂטַן, Chald. סְטַן *adverſatus eſt, hoſtis fuit, impedivit*. Pſ.38.v.21. יִשְׂטְנוּנִי, Targ. סָטְנוּ לִי *adverſabuntur mihi, propterea quod perſequor bonū.*

Nom. שָׂטָן, Chal. סָטָן, Arab. שַׁיְטָאן *adverſarius, hoſtis*: Plur. Arab. שׁיטאנין vel שַׁיָאטִין *adverſarij*. 1. Sam. 29. *Nec ſit nobis* לְשָׂטָן *in adverſarium*. Nū.22. *& ſtetit angelus Domini in via* לְשָׂטָן לוֹ, Targ. לְסָטָן לֵהּ (al. לְמִסְטַן) *in adverſarium ipſi*. Zach.3. *& monſtravit mihi Joſuam ſacerdotem magnum, ſtantem coram angelo Domini*, וְהַשָּׂטָן, Targ. וְחַטָּאָה *& Satan ſtabat juxta dextrā ejus* לְשִׂטְנוֹ, Targ. לְאַסְטָנָא לֵהּ *ut adverſaretur illi*. Diabolus bonorū adverſarius. 2. Sam. 19. *Quòd eritis mihi hodie* לְשָׂטָן *in adverſarium*. Lxx *εἰς διάβολον in diabolum*. Sic in Novo Teſtamento *σατᾶν & σατανᾶ Diabolus*. Chriſtus Matth.16.v.23.ad Petrū: *Abi poſt me σατανᾶ*. 2.Corinth.12. *ἄγγελος σατᾶν*. Apocal.1.v.20. *Qui eſt Diabolus & Satanas.* B

שִׂטְנָה, Chald. סִטְנָא *adverſatio, accuſatio.* C

Propr. שִׂטְנָה *Sitna*. Gen. 26. *& foderunt puteum alium, & litigabant etiam ſuper illo, & vocabat nomen ejus* שִׂטְנָה *Sitna.*

Syr. מַסְטִינוּרה *adverſatio, transgreſſio.*

שטף duo ſignificata habet. I. שָׁטַף, Chal. שְׁטַף plus eſt quàm רָחַץ, *lavit, merſit, inundavit, exundavit, diffluit*. Levit. 25. *& manus ſuas non* שָׁטַף, Tar. שְׁטַף *lavit in aquis*. 1. Reg.22.v.37. וַיִּשְׁטֹף *& lavit currum juxta piſcinam Samariæ*. Pſal.69 v.3. *& flumen* שְׁטָפָתְנִי *merſit me*. Eſa. 28. *& latibulum aquæ* יִשְׁטֹפוּ *inundabunt*: emergent. Eſa. 66. *& ſicut torrens* שׁוֹטֵף *inundās, gloria gentiū*. Tar. מִתְגַּבַּר *invaleſcens*. Jer.8.v.6. *Oēs redeūt in curſu ſuo, ſicut equus* שׁוֹטֵף *inūdans* ſeu *impetum faciens in bello*. Equus curſu ſuo cōparatur torrenti inundanti: metaphora. D

Niph. נִשְׁטַף, Chal. אִשְׁתְּטַף *lotus fuit*. Lev.15. יִשָּׁטֵף, Targ. יִשְׁתְּטַף *lavatur in aquis*. Chald. 2. Reg.11. *& vidit mulierē* רוֹחֶצֶת, Targ. מִשְׁתַּטְּפָא *lavantem*. Pual. שֻׁטַּף *lotus fuit*. Levit.6. וְשֻׁטַּף, Targ. וְיִשְׁתְּטַף *& lavabitur undis.*

Nom. שֶׁטֶף & שֵׁטֶף, Chald. שְׁטַף *inundatio, diluvium, cataclyſmus.* E

Rab. שָׁטוּף *diffluens*, obrutus luxuria aut libidine.

II. Per metaphoram, שָׁטַף *ivit cum impetu, feſtinavit, acceleravit*; ut habes in exemplo Jer. 8.v.6. paulò ſuprà allegato.

Nom. Rabb. שְׁטִיפָא *feſtinatio.*

שֶׁטֶף, Arab. שׁטף, eſt שֵׂעָר *capillus.*

Syr. שְׁטִיפָא *alabaſtrum, pixis.*

שטר cum pūcto dextro שָׁטַר Inde שׁוֹטֵר *ῥαβδοῦχος bacillifer, apparitor, præfectus, magiſtratus,* *exactor, miniſter, monitor, præco, ſtator*: Plur. שֹׁטְרִים *apparitores*, qui ſententias judicū exequebantur, habentes baculū & lorū, & circumeuntes in urbe, & plateis ejus, ad corrigendum pravū, ad faciendum juſta, menſuras & pōdera, idq; omne juxta mādata judicū. Sicut apud Turcas cuſtodes civitatis aut officiales geſtāt baculos, quibus litigantes, aut alteri injuriam facientes puniunt. Quatuor.n. erant in qualibet urbe gradus officiorū: 1. זְקֵנִים *ſenes* vel *ſenatus*. 2. רָאשֵׁי אָבוֹת *capita patrum*, ſingularum tribuum primates, primi & eminentiores in urbe, *tribuni*. 3. שׁוֹפְטִים *judices*, qui jus noverant & dicebant. 4. שׁוֹטְרִים *apparitores*, qui res judicatas exequebantur, & baculo ac loro populū cogebant ad obſervantiam præceptorum. Sicut legitur, Joſuæ 23. *& vocavit Joſua* לִזְקֵנָיו *ſeniores ejus*, וּלְרָאשָׁיו *& capita ejus*, וּלְשׁוֹפְטָיו *& judices ejus*, וּלְשֹׁטְרָיו *& apparitores ejus*. Lxx. *καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν & ſcribas ipſorū*. 2. Par. 26. *In manu Jevel ſcriba, & Maaſejahu* הַשּׁוֹטֵר *apparitoris*. Prov.6. *vade ad formicā, piger, vide vias ejus & ſape, cui non eſt princeps*, שֹׁטֵר, Targ. סָרְכָא *apparitor & domin⁹*. Deut.1. *& accepi* רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם *capita tribuum veſtrarum, viros ſapientes & peritos, & dedi eos* רָאשִׁים *capita ſuper vos, principes millium, & principes centū, & principes quinquaginta, & principes decem*, וְשֹׁטְרִים, Targ. וְסָרְכִין *& apparitores pro tribubus veſtris.*

מִשְׁטָר *apparitio, apparitura*, miniſteriū apparendi. Job. 38. *Si pones* מִשְׁטָרוֹ, Targ. שְׁטָרֵהּ *apparituram ejus in terra*: præfecturam, dominium, poteſtatem.

Rabb. שְׁטָר, Chald. שְׁטַר & אִשְׁטָרָא *inſtrumentum publicum, cautio, bucellus, ſcheda*, in qua datur alicui poteſtas, *litera* [illegible] *ntractus, chirographum*. Jer.32. *& ſcribam* בַּסֵּפֶר, Tar. בִּשְׁטָרָא *in ſcheda*. שְׁטָר קִיּוּם *privilegium*. שטר חוב, Syr. שְׁטָר חוֹבִין *ſcheda debiti*, chirographum. שטר מכר *ſcheda venditionis.*

מִנְיַן הַשְּׁטָרוֹת *numeratio cautionū* ſeu *contractuū*, æra Alexandri: ut, שנת אלף לשטרות &c. Cùm Alexander veniret Jeroſolymā anno quadrageſimo ſecundi tēpli extructi, qui erat annus milleſimus exitus ex Ægypto, ac datæ Legis, & 3448, alijs 3450. creationis, petijt & obtinuit duo: unū ut omnes maſculi, qui eo anno naſcerentur ſacerdotibus, appellarentur Alexandri, juxta ipſius nomen. Alterū, ut inciperēt nūerare ſeu ſupputare ab illo anno, & ab initio Octobris, quod in menſem Tiſri incidit, tanquam ab initio regni Alexandri. Eo anno exſpiravit Ezra ſcriba, Haggæus, Zacharias ac Malachias, & ſublata eſt Prophe-

prophetia ab Iſraël. Fuit is annus 52. Me- A
dorum & Perſarum.

שטר cum puncto ſiniſtro, Chald. & Syr. שְׂטַר
latus. Dan. 7. וְלִשְׂטַר *& ad latus unius conſtituta*
fuit. Idem quod סְטַר, quod vide ſuprà. Syr.
Joh. 20. v. 20. וְסַטְרֵהּ *& latus ſuum*. ¶ Joh. 6. v.
66. לְבֶסְטַרְהוֹן *retrorſum*. ¶ סְטַר מִן *præter*.

שין in נָשַׁן invenies.

שיה. Inde שַׁי *munus*. Pſ. 76. *Afferent* שַׁי *munus*
timendo. Pſal. 68. v. 30. *Tibi adducent reges* שָׁי
munus. Targ. קוּרְבָּנַיָּא *munera*.

שית. שִׁית in שׁוּת habes.

שכך cum puncto dextro, duo ſignificata ha- B
bet. I. שָׁכַךְ *ſedatus fuit, reſedit, remiſit, quievit,*
requievit, ceſſavit. Geneſ. 8. v. 1. *Et tranſire fecit*
Deus ventum ſuper terram, וַיָּשֹׁכּוּ, Targ. וְנָחוּ *&*
ſedata ſunt aquæ: quieverũt, & non invalue-
runt. Eſth. 2. *Et ira regis* שָׁכָכָה, Targ. אִשְׁתְּדִיכַת
ſedata eſt. Lxx. ἐκόπασε *requievit*. Ibidem כְּשֹׁךְ,
Targ. כַּד נָחַת *poſtquam quievit ira regis*. Jerem. 5.
יָשׁוּר *proſpiciet* כְּשַׁךְ *ſicut quieſcunt aucupes*. Sicut
qui ponit laqueos & rete, ut capiat oves:
ſic proſpicient & inſidiabũtur, ut capiant C
homines: Infinitivus. Hiphil. הֵשַׁךְ *ſedavit*.
Num. 17. וַהֲשִׁכֹּתִי, Targ. וַאֲנִיחַ *& ſedabo de me*
murmurationes filiorum Iſrael.

Rabb. שִׁכְשֵׁךְ *lavit*, in aqua agitavit.

II. Arab. שכך & שַׁךְ *offendit, ſcãdalizatus eſt*. Mat.
5. v. 30. ואן שככתך עינך אלימין *& ſi offenderit te*
oculus dexter. Matth. 14. verſ. 31. יא קליל
אמאנה לם שככת *modicæ fidei, quare dubitaſtis?*
Matth. 26. v. 33. *Si* שַׁכּוּא *ſcandaliſati fuerint in*
te omnes, ego non אַשֻׁךְ *ſcandaliſabor*. Matth. 28.
Et quidam ipſorum שַׁכּוּא *dubitaverunt*. D

Nom. שַׁךְ *offendiculum, ſcandalum, dubium,*
ambiguum, incredulitas. בלא שך *ſine dubio, ſine*
controverſia.

שכך cum puncto ſiniſtro, שָׂכַךְ, idẽ quod סָכַךְ,
operuit, texit, protexit. Exod. 33. v. 22. וְשַׂכֹּתִי *&*
operiam manũ meam ſuper te. Targ. וְאַגֵּן בְּמֵימְרִי
& protegam verbo meo. Hiphil. שׂוֹכֵךְ *operuit*.
Job. 10. *Oſſibus & nervis* תְּשֹׂכְכֵנִי *operies me*.
pro quo in margine, תְּסוֹכְכֵנִי legẽdum an-
notatur. Lxx. με ἐνείρας *me conſuiſti*.

שֹׂךְ *tugurium, tabernaculum*. Thren. 2. v. 5.
Et diripuit ceu hortum שֻׂכּוֹ *tabernaculum ſuum*. E

שֻׂכּוֹת *pali præacuti*. Job 40. v. 31. *An implebis*
בְשֻׂכּוֹת *palis cutem ejus?* ſpecies retis, ex lignis
tenuibus & foraminibus.

שכב duo ſignificata habet. I. שָׁכַב, Chal. שְׁכַב
cubuit, procubuit, accubuit, jacuit: eſt tantũ ho-
minum. Num. 24. *Incurvavit ſe*, שָׁכַב *cubuit*
ut leo. 1. Sam. 3. *Et Samuel* שֹׁכֵב *cubabat*. ſcil. in
atrio cum Levitis. Deuter. 24. וְשָׁכַב, Targ.
וְיִשְׁכַּב *& cubet in veſte ſua*. Job. 40. *Sub umbra-*

culis יִשְׁכָּב, Targ. יִגְנֵי *jacebit*. ¶ Per metony-
miam dicitur, Primò de habitãtibus. Lev.
26. וּשְׁכַבְתֶּם *& cubabitis, & nemo terrebit*. Tar-
gum וְתִשְׁרוּן *& habitabitis*. 1. Sam. 26. *Populus*
שֹׁכְבִים *cubabant circumquaq*. Targ. שָׁרַן *habita-*
bant: caſtra metati erant. ¶ Secundò, de
dormientibus, qui jacent. Pſ. 57. *In medio*
leonum אֶשְׁכְּבָה *cubabo*. Targũ אִדְמַךְ *dormiam*.
Job. 27. *Dives* יִשְׁכַּב *cubabit*. Targũ יִדְמַךְ *dor-*
miet. Al. *morietur*. Pſ. 4. *In pace ſimul* אֶשְׁכְּבָה *cu-*
babo & dormiam. Lxx. κοιμηθήσομαι. Thren. 4.
שָׁכְבוּ *jacuerunt ſuper terra (in) plateis*. Targum
דְּמַכוּ *dormierunt*. Prov. 3. *Si* תִּשְׁכַּב *cubueris, non*
timebis. Targ. תשכב ותדמך *cubueris & dormie-*
ris. Eccl. 2. *Etiam noctu non* שָׁכַב *cubuit cor ejus*:
dormivit, quievit. Gen. 19. v. 4. *Priuſquam*
יִשְׁכָּבוּ *dormirent*. Lxx. πρὸ τοῦ κοιμηθῆναι αὐτοὺς
antequam dormirẽt. Deut. 6. וּבְשָׁכְבְּךָ *& in dor-*
miendo te. Lxx. καὶ κοιταζόμενος *& dormiens*.
¶ Tertiò, de mortuis, qui ſunt dormienti-
bus ſimiles. 2. Sam. 7. v. 12. *Cùm impleti fue-*
rint dies tui וְשָׁכַבְתָּ *& cubueris cum patribus tuis*:
& mortuus fueris. Eſa. 43. v. 17. *Simul* יִשְׁכְּבוּ
cubabunt, non reſurgent: morientur. Targum
אִתְבְּלַעוּ *abſorpti ſunt*: perditi ſunt. Ch. Rhut.
1. *Quam feciſti cum* הַמֵּתִים *mortuis*. Tar. בַּעֲלֵיכוֹן
שְׁכִיבִין *maritis veſtris mortuis, & mecum*. Ruth.
4. *Et non excindatur nomen* הַמֵּת, Targ. שְׁכִיב
mortui. Syr. Joh. 11. v. 11. *Lazarus amicus noſter*
שְׁכֵב *dormit*: mortuus eſt. Act. 7. v. 60. *Et cùm*
hæc dixiſſet, שְׁכֵב *obdormivit*: mortuus fuit. ¶
Quartò, de ægrotantibus. Ch. Eccl. 3. v. 3.
Et tempus לִרְפֹּא *ad ſanandũ*. Targ. לְאַסָּאָה שְׁכִיב
מְרַע *ad ſanandum ægrotum morbo*. Pſ. 41. v. 9. *Et*
qui שָׁכַב *decumbit*. Targ. מָרִיק *ægrotat, non addet*
ſurgere. ¶ Quintò, de coitu. Gen. 19. *Et ve-*
nit primogenita וַתִּשְׁכַּב, Targ. וּשְׁכִיבַת *& cubuit*
cũ patre ſuo. Ibidem; *Ecce* שָׁכַבְתִּי, Targ. שְׁכִיבַת
cubui veſperi cũ patre meo. Exod. 22. *Si perſuaſe-*
rit quis puellã, quæ eſt deſponſata, וְשָׁכַב, Targum
וְיִשְׁכּוֹב *& cõcubuerit cum ea*. Gen. 26. *Ferè* שָׁכַב,
Targ. שְׁכַב *concubuiſſet unus populi cũ uxore tua*.
Targ. Jeroſol. שַׁמֵּשׁ *concubuiſſet*. Syr. 1. Tim. 1.
v. 10. ἀρσενοκοίταις לִשְׁכָבֵי עַם דִּכְרָא *concumben-*
tibus cum maſculis. Hiph. הִשְׁכִּיב, Ch. אַשְׁכַּב *fe-*
cit jacere aut cubare, habitare, dormire, jecit, pro-
jecit, dejecit, proſtravit, collocavit, poſuit. 1. Reg.
17. וַיַּשְׁכִּבֵהוּ *& poſuit eum ſuper lectũ ſuũ*. Hoſ. 2.
וְהִשְׁכַּבְתִּים, Targũ וְאַשְׁרֵינוּן *& habitare eos faciã*
ſecure. Lxx. καὶ κατοικιῶ αὐτούς. 2. Sam. 8. הַשְׁכֵּב
proſternẽdo eos in terrã. Targũ רְמֵי *projecit*. Ch.
Jud. 16. v. 19. וַתְּיַשְּׁנֵהוּ, Targ. וְאַשְׁכְּבַתֵּהּ *& ſivit*
dormire eum ſuper genubus ſuis. Hophal. הָשְׁכַּב
proſtratus, collocatus fuit. Ezech. 32. *Deſcende*,
וְהָשְׁכְּבָה *& collocare cũ incircũciſis*. Ibid. וְהָשְׁכַּב
& collocabitur in medio incircumciſorũ. Hith-
paël. Chal. אִשְׁתַּכַּב *ſubagitatus fuit*. Zach. 14.

A *Et fœmina* הַשִּׁגְלָנָה, Targ. יִשְׁתַּכְבוּן *ſubagitabuntur*. LXX. μολυνθήσονται *contaminabuntur*.

Nom. מִשְׁכָּב, Chal. מִשְׁכַּב *cubile, cubiculum, lectus, ſtratũ*: Item *cubitus, ſomnus, concubitus*: Plur. מִשְׁכָּבִים, Foem. מִשְׁכָּבוֹת *cubilia, cubicula, lecti*. Lev. 15. *Omne* הַמִּשְׁכָּב, Targ מִשְׁכְּבָא *cubile ſuper quo* יִשְׁכַּב, Targum יִשְׁכַּב *cubabit fluxum patiens contaminabitur*. 2. Paral. 16. v. 14. וַיַּשְׁכִּבֻהוּ בַּמִּשְׁכָּב *& ponebant eum in lecto, quod impleverat aromatibus*. In feretro, ſicut מִטָּה *lectus*. Exo. 21. *Et ceciderit* לְמִשְׁכָּב *ſuper lectum*. Targum לְעֲרַס מְרַע *ſuper lectum agrotus*. Pſalm 36. *Iniquitatem cogitabit ſuper* מִשְׁכָּבוֹ *lecto ſuo*.
B In lecto enim homo adhuc vigilans, multa cogitat, ſenſibus minus occupatis. Hoſeæ 7. v. 14. *Si ululaverint ſuper* מִשְׁכְּבוֹתָם, Targũ עַרְסָתְהוֹן *lectis ſuis*. Pſ. 148. *Super* מִשְׁכְּבוֹתָם, Targum דְמִכֵיהוֹן *cubilibus ſuis*. Job 33. *Et reprehenſus fuit* מִשְׁכָּבוֹ *cubili ſuo*. Targ. בֵּית מַדְמְכֵא *domo ſomni*. 2. Sam. 4. *Et ipſe* שֹׁכֵב אֵת מִשְׁכַּב הַצָּהֳרָיִם *cubabat cubitum meridiei*. Targum שְׁנַת מַלְכַיָּא *ſomnum regũ*: ſolent enim reges dormire in meridie. Ib. *Et ipſe* שֹׁכֵב *cubabat ſuper* מִטָּתוֹ, Targum שְׁוִיה *lecto ſuo, in penetrali* C
מִשְׁכָּבוֹ *cubilis ſui*. Eſa. 57. *Super montẽ excelſum & altũ poſuiſti* מִשְׁכָּבֵךְ *cubile tuum, etiam ibi aſcẽdiſti ad ſacrificandũ ſacrificia*. Locus ubi cum idolis ſcortabantur. Lev. 18. *Et cũ maſculo nõ* תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה *concumbas concubitu fœmina*.

שְׁכָבָה & שְׁכֶבֶת, Chal שְׁכוּבָא *cubatio, concubitus*. Lev. 19. *Et vir ſi* יִשְׁכַּב, Targ. יִשְׁכַּב *concubuerit cum fœmina* שִׁכְבַת זֶרַע *concubitu ſeminis*. Levit. 18. *Non dabis* שְׁכָבְתְּךָ, Targ. שְׁכוּבְתָךְ *cõcubitum tuum ad ſemen*. LXX. κοίτην.

Rabb שֶׁכֶב *lapis mola inferior*. D

שְׁכִיבַת הַצְּדָדִים *decubitus in latera*.

II. שָׁכַב. Inde Hiphil. הִשְׁכִּיב per metaphorã, *fudit, effudit, dimiſit*, ירידה ושפירה, ex uſu linguæ Arabicæ. Job. 38. *Et utres cœli quis* יַשְׁכִּיב *effundet?* Quis efficiet ut nubes cœli demittant pluviam.

Nom. מִשְׁכָּב *vas*, quo aqua guttatim manibus affunditur, *guttus, gutturniũ*, vas quo aqua ſuper manus effunditur. 2. Sam. 17. מִשְׁכָּב *gutturniũ & pelves*. Tar. מְכָבִין *gutturnia*.

שְׁכָבָה *fuſio, effuſio*. Exod. 16. *Et manè fuit* שִׁכְבַת טַל *effuſio roris*. Targ. נְחִיתַת טַלָּא *deſcenſus roris*. E Lev. 5. *Si exiverit ex ipſo* שִׁכְבַת זֶרַע *effuſio ſeminis*. Arab. enim סָכַב idẽ eſt quod שָׁפַךְ, *fudit, effudit, ſparſit*. Act 3. v. 17. אֲסַכֵּב *effundam de ſpiritu meo ſuper omnẽ carnem*. Luc. 7. v. 44. וְלַם תַּסְכֵּב עַלִי רַגְלַיְ מַא *& non fudiſti ſuper pedes meos aquam*. Alc. מַא מַסְכִּב *aqua fluens*.

שכה duo ſignificata habet. I שָׂכָה, Chald. & Syr. סְכָא *imaginatus eſt, ex imagine pinxit, figuravit aliquid, cogitavit, vidit, aſpexit, circumſpexit, proſpexit, reſpexit, inſpexit, ſperavit, expecta-*

A *vit*. Ch. Num. 23. *Et ex collibus* אֲשׁוּרֶנּוּ, Targ. סְכֵיתֵהּ *vidi ipſum*. Gen. 31. v. 49. וְהַמִּצְפָּה, Tar. וּסְכוּתָא *& ſpecula quã dixit*, יִצֶף, Tar. יִסֵךְ *videat Dominus inter me & inter te*. Syr. Luc. 2. v. 25. וּמְסַכֵּא *& expectãs conſolationẽ Iſraëlis*. Act. 28. סְכִיו *inſpexerũt*. Niphal Ch. אִסְתְּכִי *aſpexit, circumſpexit*. Gen. 19. וַיַּשְׁקֵף, Targ. וְאִסְתְּכִי *& circumſpexit ſuper faciem Sodoma & Gomorrha*.

Nom. שֶׂכְוִי, Ch. סַכְוִי *cor, mens*, quæ imaginatur & cogitat. Job 38. *Aut quis dedit* לַשֶּׂכְוִי, Targ. לְלִבָּא *cordi intelligentiam?* Aliud Targ. לְתַרְנְגוֹל בָּרָא בִּינְתָא לְקַלְסָא לְמָרֵיהּ *gallo ſylveſtri intelligẽtiam, ut laudet dominũ ſuum?* B LXX. ἢ ποικιλτικῆς ἐπιστήμην *aut variegatã ſcientiam*. Acceperũt pro pictura. Judæi exponũt: הוּא הַתַּרְנְגוֹל בִּינָה לְהַכִּיר בֵּין אוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ *eſt gallus, & intelligentia ad diſcernẽdum inter lucem & inter tenebras*. Et in precationib. ſuis dicũt: אֲשֶׁר נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה *qui dedit gallo intelligentiã, ad diſtinguendũ inter diem & inter noctẽ*. Acceperúnt שֶׂכְוִי pro סַכְוִי *gallina*. Et reſpexerunt ad, 2. Reg. 17. *Viri Babel fecerunt* סֻכּוֹת בְּנוֹת *gallinam cum pullis ſuis*.

C שְׂכִיּוֹת *ingenioſe facta, toreumata, ſculptura, pictura, figura, imagines*. Eſa. 2. *Et ſuper univerſas naves Tharſis, & ſuper omnia* שְׂכִיּוֹת *toreumata deſiderij*. Targ. בִּירָנְיָתָא שַׁפִּירָא *palatia pulcra*.

מַשְׂכִּית *pictura externa & interna, imaginatio, imago, cogitatio, opus ingenioſum*, q̃ intuentur homines: Plur. מַשְׂכִּיּוֹת *imaginationes, imagines*. Lev. 26. *Et lapidẽ* מַשְׂכִּית *imaginationis, nõ dabitis in terra veſtra, ad adorandũ ſuper eo*. lapidem figuratũ, effigiatũ, ſculptũ. Lapides pulcrè effigiatos ponebãt ante imagines, D &in illis ſupplicabãt. Tar. סְגִידָא *adorationis*. Prov. 18:11. *Et ſicut mur' excelſus* וּבְמַשְׂכִּיתוֹ *in cogitatione ipſius*. Nũ. 33. *Et perdens oẽs* מַשְׂכִּיֹּתָם *effigies ipſorũ, & oẽs imagines fuſilium ipſorũ perdetis*. Targ בֵּית סְגִדַתְהוֹן *domũ adorationũ ipſorũ*.

Chald. סַכְוִי *ſpeculator*: Plur סָכָיִן & סַכְוָאִין *ſpeculatores, propheta*.

מְסַכֵּן *inſpector aſtrorum*, aſtrologus. ☧ סְכוּת *ſpes*. ☧ סַכְוִי & מַסְכִּיָא *ſpeculum*.

Rabb. סַכְוִי *gallina cæleſtis*.

Alc. מַשְׂכִּיָה *lychnus*.

E II. Arab. שכה *accuſavit*. Joh. 5. v. 44. *Nolite putare quòd* אשכוכם ענד אלאב לאן לכם מן ישכוכם מוסי *accuſaturus ſim vos apud patrem, eſt vobis, qui accuſabit vos, Moſes*.

שכח duo ſign. habet. I. שָׁכַח *oblitus fuit*: eſtq; negligẽtię. Prov. 3. *Fili mi, legẽ meãne* תִּשְׁכָּח, Tar. תִּתְנְשֵׁי *obliviſcaris*. Eſa. 49. v. 15. הֲתִשְׁכַּח *num obliviſcetur mater infantẽ ſuũ, ut non miſereatur filij uteri ſui? Etiam illæ* תִשְׁכַּחְנָה *obliviſcentur, ſed ego non* אֶשְׁכָּחֵךְ *obliviſcar tui*. Targum הַאֶפְשַׁר דְּתִתְנְשֵׁי *an poſſibile eſt, ut obliviſcatur*? Pſal, 102. v. 5.

Digitized by Google

v. 5. שָׁכַחְתִּי *oblitus ſum, ne ederem panem meum.* A
Prov. 31. v. 7. *Bibant* וְיִשְׁכַּח, Targ. וְנִטְעוֹן *& obliviſcantur paupertatis ſuæ.* Niphal. נִשְׁכַּח, Ch. הִשְׁתְּכַח *oblivioni traditus fuit.* Gen. 41. וְנִשְׁכַּח, Targ. וְיִתְנְשֵׁי *& oblivioni tradetur omnis abundantia.* Eſa. 23. *Urbs* נִשְׁכָּחָה *oblivioni tradita.* Targum אִתְרַחְקַת *abominabilis facta eſt.* Jer. 50. *Fœdus æternum, non* תִּשָּׁכֵחַ *oblivioni tradetur.* Targ. יִפְסַק *ceſſabit.* Pſal. 9. verſ. 19. *Quia non in perpetuum* יִשָּׁכַח, Targ. מִתְנְשֵׁי *oblivioni tradetur pauper.* Hiphil. הִשְׁכִּיחַ *obliviſci fecit.* Jerem. 23. verſ. 27. *Cogitantes* לְהַשְׁכִּיחַ *facere ut obliviſcatur populus meus nominis mei ſomnijs ſuis, quæ narrabunt quilibet proximo ſuo, quemadmodum* שָׁכְחוּ *obliti ſunt patres eorum nomen meum in Baal.* Hithpaël הִשְׁתַּכַּח *oblivioni traditus fuit.* Eccleſ. 8. verſ. 10. וְיִשְׁתַּכְּחוּ *& oblivioni tradentur in urbe, quod ſic fecerint.* Lxx. καὶ ἐπῃνέθησαν, Hieron. *& laudabantur.* Legerunt וְיִשְׁתַּבְּחוּ, ob כ ב ſimilitudinem. B

Nom. שָׁכֵחַ *oblitus:* Plur. שְׁכֵחִים *obliti.* Eſaiæ 65. שְׁכֵחִים *obliti montem ſanctitatis meæ.* Pſalm. 9. verſ. 18. *Omnes gentes* שִׁכְחֵי אֱלֹהִים *oblitæ Dei.* Targum דְאִתְנְשִׁיוּ *quæ oblitæ ſunt.*

Rabb. הַשִּׁכְחָה *per oblivionem in agro relictū, quod peregrinis, viduis & orphanis relinquebatur.* C

II. Chal. & Syr. שְׁכַח per antiphraſin, *invenit, reperit, comperit, nactus eſt, in promtu habuit, potis fuit, valuit:* ſicut מָצָא Hebræis. Chald. Amos 8. *Ut quærant verbum Domini, & non* יִמְצָאוּ, Targum יִשְׁכְּחוּן *invenient.* Exod. 5. *Ite, accipite vobis paleam, ubicunq;* תִּמְצָאוּ, Targum תִּשְׁכְּחוּן *inveneritis.* Syr. Matth. 7. *Quærite* וְתֶשְׁכְּחוּן *& invenietis.* Luc. 1. v. 20. *Nec* תִשְׁכַּח *poteris loqui.* Niphal. Chald. אִשְׁתְּכַח, in Daniele הִשְׁתְּכַח, Syr. אֶשְׁתְּכַח *invētus fuit.* Chal. Gen. 44. נִמְצָא, Targ. אִשְׁתְּכַח *inventus fuerit ſcyphus in manu ejus.* Dan. 2. v. 35. *Et omnis locus non* הִשְׁתְּכַח *inventus eſt illis.* Dan. 5. v. 26. הִשְׁתְּכַחַתְּ *inventus fuiſti deficiens.* Dan. 6. v. 5. *Et corruptio non* הִשְׁתְּכַחַת *inventa fuit ſuper illis.* Ibid. v. 23. *Et omnis corruptio non* הִשְׁתְּכַחַת *inventa fuit in eis.* Syr. Luc. 9. אֶשְׁתְּכַח *inventus eſt Jeſus ſolus.* Actor. 13. verſ. 39. *A quibus non* אֶשְׁתְּכַחְתּוּן *potuiſtis per Legem Moſis liberari.* Hiphil. הַשְׁכַּח, in Daniele הַשְׁכַּח *idem.* Chald. Gen. 2. *Et homini non* מָצָא, Targ. אַשְׁכַּח *invenit adjutorium.* Geneſ. 44. *Ecce argentum quod* מָצָאנוּ, Targ. אַשְׁכַּחְנָא *invenimus in ore ſaccorū noſtrorū.* Ib. *Quod* יִמְצָא, Targ. יַשְׁכַּח *inveniet patrem noſtrum:* accidet. Dan. 6. *Non potuerūt* לְהַשְׁכָּחָה *invenire.* Ezræ 4. וּתְהַשְׁכַּח *& ſinas quærere in libro memorabiliū.* Dan. 9. *Nō* נְהַשְׁכַּח *poſſumus invenire cōtra Danielem ullam cauſam.* Syr. Marc. 7. v. 30. וְאַשְׁכְּחַת *& invenit filiam ſuam.* D E

Nom. Syr. מַשְׁכַּח *inveniens, potens.* Plural. מַשְׁכְּחִין *inventores.* ¶ שְׁכָחָא *inventio.* ¶ לָא מַשְׁכְּחָא *impoſſibile.*

שכל cum puncto dextro, duo ſignificata habet. I. שָׁכֹל & שָׁכַל, Chal. תְּכַל *orbatus, privatus fuit* homo liberis, parētibus, conjuge: brutum catulis: arbor fructibus: terra incolis. Gen. 27. *Quare* אֶשְׁכַּל, Targ. אֶתְכַּל *orbabor ego etiam utroq; veſtrûm die uno?* Si enim te interfecerit, & ipſe interficietur. Geneſ. 43. *Et ego quemadmodum* שָׁכֹלְתִּי שָׁכָלְתִּי, Targum אִתְכַּלִית תְּכֵלֵית *orbatus fui, orbatus ſum.* Prius de Joſeph & Simeone, poſterius de Benjamin. 1. Sam 15. *Sicut* שִׁכְּלָה, Targ. אַתְכֵּלַת *orbavit mulieres gladius tuus: ita* תִּשְׁכַּל, Targ. תִּתְכַּל *orbabitur præ mulierib⁹ mater tua.* Cùm tu morieris: ſicut tu multarum maritos aut liberos interfeciſti. Lxx. ἀτεκνωθήσεται *liberis privabitur.* Piel. שִׁכֵּל *orbavit, liberis privavit.* Gen. 42. *Me* שִׁכַּלְתֶּם, Targ. אַתְכֵּלְתּוּן *orbaſtis: Joſeph non eſt, & Simeon nō eſt, & Benjamin accipietis.* Lxx. ἠτεκνώσατε *ſine liberis feciſtis.* Ezech. 14. v. 15. *Beſtiam malā traducam per terrā* וְשִׁכְּלַתָּה *& orbabit eam.* Terra eſt velut mater ſuis incolis: & beſtia orbat terrā. Hoſ. 9. *Et ſi educaverint liberos ſuos* וְשִׁכַּלְתִּים מֵאָדָם *& orbabo eos ab homine.* Targ. מִלְּמֶהֱוֵי גֻבְרִין *ne fiant viri.* Ne perveniant ad juſtam ætatē. Abſolutè, *abortivit,* fœtum immaturū ante tempus ejecit. Gen. 31. *Oves tuæ, & capræ tuæ non* שִׁכֵּלוּ, Targ. אַתְכִּלוּ *abortierunt.* Job 21. *Evadere faciet vacca ejus, & non* תְשַׁכֵּל, Targum תְּתַכֵּל *abortiet.* Malach. 3. *Et non* תְשַׁכֵּל, Targ. תְּתַכֵּל *abortiet vobis vitis in agro:* fructū ſuum nondum maturū abjiciet. Latinis *orbi palmites,* qui oculis & gemmis carent, & nihil pariunt. 2. Reg. 2. *Aqua malæ ſunt, & terra* מְשַׁכָּלֶת *abortiens.* Propter aquas, quæ erant malę, ut illas bibentes multi morerentur, & pręgnantes abortirent. Sicut ſequitur: *Non erit inde amplius* מָוֶת וּמְשַׁכָּלֶת *mors & abortiens:* cauſa orbans terram ſuis incolis. Ezech. 36. v. 13. *Devorās hominem tu* וּמְשַׁכֶּלֶת *& abortiens gentem tuam fuiſti. Propterea hominem non devorabis amplius, & gentē tuam non* תְשַׁכְּלִי *aborties amplius.* Hiphil. הִשְׁכִּיל, Chal. הַתְכֵּל *orbavit, abortivit.* Ezech. 36. v. 15. *Et gentem tuam non* תַשְׁכִּלִי (ita enim legendū eſſe pro תַכְשִׁלִי, veriſimile eſt ex verſ. præced. 13. & 14.) *aborties amplius:* tanquam fœtum immaturum ejicies. Jer. 50. v. 9. *Sagittæ ejus ſicut fortis* מַשְׁכִּיל *orbantis.* Latin. *interfectoris.* Hoſiander, *eruditi.* Luth. Eines guten Kriegers. legerunt מַשְׂכִּיל cum puncto ſiniſtro. Hoſ. 9. *Da illis matricem* מַשְׁכִּיל *abortientē.* Ut embryones in utero moriantur.

Digitized by Google

Nom. שָׁכוּל, Ch. תְּכַל *orbatus, orbus*, liberis privatus. Foem. שְׁכֻלָה, Ch. תַּכְלָא & מְתַכְלָא *orba:* Pl. שַׁכֻּלוֹת *orbæ.* 2. Sam. 17. *Et amari animo ſunt, ſicut urſus* שַׁכּוּל *orbus in agro.* Hoſeæ 13. *Occurram eis ſicut urſus* שַׁכּוּל *orbus.* Urſus, qui amiſit catulos ſuos, maximè ſævit in hominẽ, in quẽ inciderit. Quia enim fœtus tenia ſecũdina tectos magno lambẽdi labore ab ea liberat: ideo graviùs fert eorũ amiſſionẽ. Cant. 4. *Quæ omnes gemellos pariũt,* וְשַׁכֻּלָה *& orba nõ eſt in eis:* abortiens.

שְׁכוֹל, Ch. תְּכַל & תִּכְלוּת *orbitas, mors filiorũ.* Pſ. 35. *Perſolverunt mihi malum pro bono,* שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי *orbitatem animæ meæ.* Targ. בְּעַן לְמִתְכַּל לְנַפְשִׁי *quærũt orbare animã meam:* ſtudent me occidere. Anima orbatur, quãdo corpore tanquã domicilio privatur. Eſa. 47. v. 10. *Non ſedebo vidua, nec experiar* שְׁכוֹל *orbitatẽ:* populi, qui liberis comparantur. Incolę urbis, ejus quaſi ſunt filij.

שִׁכֻּלִים *orbitates.* Eſa. 49. v. 20. *Adhuc dicent in aures tuas, filij* שִׁכֻּלָיִךְ *orbitatũ tuarũ.* filij, quibus privata es. Targ. גָּלוּתִיךְ *captivitatum tuarum.* Lxx ὓς ἀπολώλεκας *quos perdidiſti.*

אֶשְׁכֹּל, Chald. אַתְכַּל & סְגוֹל *botrus*, ramuſculus à vite reſect⁹, à quo dependẽt עֲנָבִים *uvæ:* Pl. אַשְׁכְּלוֹת, Chald. אַתְכְּלִין & סְגוֹלִין *botri.* הגרגרים יקראו ענבי ואשר בו הגרגרים יקרא אשכול: Num. 13. *Et venerunt ad vallem* אֶשְׁכֹּל, Targ. וְאַשְׁכּוֹל דְּאַתְכְּלָא *botri, & abſciderũt inde palmitẽ* אֶשְׁכּוֹל עֲנָבִים, Targ. וְאַתְכַּל עִנְבִין *& botrum uvarum unum, & portabant eum vecte inter duos: & de malogranatis, & de ficub⁹. Et locus iſte dictus eſt vallis* אֶשְׁכּוֹל, Targ. דְּאַתְכְּלָא *botri, propter* הָאֶשְׁכּוֹל, Targ. אַתְכְּלָא *botrum, quem abſciderunt inde filij Iſrael.* Eſa. 65. *Quemadmodũ invenitur muſtum* בָּאֶשְׁכּוֹל *in botro.* Geneſ. 40. *maturas faciebant* אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים, Targ. אַתְכְּלָהָא עִנְבִין *botri ejus uvas.*

Rabb. סְגוֹל *ſegol,* nomen puncti vocalis *e*, à figura uvæ: & סְגוֹלְתָּא *ſegolta,* nomen accentus. ✠ סְגִילִין *mandragora, violæ.*

II. Arab. שָׁכַל *capiſtravit beſtiam, cõmiſit, copulavit, cõpegit, aſſimilavit, comparavit, proportionavit.*

Nom. שֶׁכֶל *capiſtratio, commiſſura, copulatio, proportio, propoſitio, figura, æſtimatio, preciũ.* Pl. אֲשְׁכָאל *figuræ, propoſitiones.*

תַּשְׁכִּיל *compages, figuratio.* ✠ מְשֻׁכָּל *cõpactus.* ✠ מְשֻׁכָּל *gratioſus.* ✠ אֶשְׁכָּל *dubium.*

שכל cum puncto ſiniſtro duo ſignificata habet. I. שָׂכַל, Chald. שְׂכַל & סְכַל *intellexit, intelligens, prudens fuit, cognovit, vidit, providit, aſpexit, contemplatus eſt, conſideravit, proſpexit, circumſpexit.* 1. Sam. 18. שֹׂכֵל *prudenter agebat David, præ omnibus ſervis Saulis.* Targ. מַצְלַח *felix erat.* accepit ſignificatione ſecunda.

Piel. שִׂכֵּל, Chald. סַכֵּל *prudenter direxit.* Gen. 48. שִׂכֵּל *prudenter direxit manus ſuas, quia Manaſſes erat primogenitus.* Targ. אַחְכְּמִנּוּן *ſapiẽter direxit eos ad manus ſuas.* Lxx ἐναλλάξας *commutans manus ſuas:* in modum crucis ſuperpoſuit. Hiphil. הִשְׂכִּיל, Ch. אַשְׂכֵּל *intelligentẽ, prudentem reddidit, erudijt, docuit, conſideravit, intellexit.* Pſ. 32. אַשְׂכִּילְךָ *erudiam te, & docebo te in via, qua ambules.* Gen. 3. *Et deſiderabilis arbor* לְהַשְׂכִּיל, Targ. לְאִסְתַּכָּלָא *ad intelligendum:* abſolutè. Job. 34. *Et omnes vias ejus non* הִשְׂכִּילוּ *intellexerunt.* Eſa. 44. v. 18. מֵהַשְׂכִּיל *ne intelligant* לִבֹּתָם *corda ipſorum.* Prov. 16. *Cor ſapientis* יַשְׂכִּיל *erudiet os ipſius.* ¶ Cum עַל *ſuper,* intellectum adhibuit ad rem aliquam, *rei attẽdit, de re aliqua ſolicitus fuit.* Pſ. 41 *Beatus* מַשְׂכִּיל *intelligens* עַל *ſuper pauperem: qui venit ad viſitandum.* Hithpael Rabb. הִשְׂתַּכֵּל, Ch. אִשְׁתַּכַּל, Syr. אֶסְתַּכַּל *conſideravit.* Dan. 5 מִשְׂתַּכַּל *conſiderans fui in cornu.* Syr. Joh. 7. מִסְתַּכַּל *conſiderãs doctrinam meam.* Mat. 13. *Et non* מִסְתַּכְּלִין *conſiderantes.* Luc. 24. *Oculi ipſorum tenebantur, ne* נִשְׂתַּכְּלוּנִיהִי *agnoſcerent eum.* Ibid. *Nec* תִּסְתַּכְּלוּן *intelligatis.*

Nom. שֵׂכֶל & שֶׂכֶל, Chald. שְׂכַל, & סְכַל, & סוּכְלָא *intellectus, intelligentia, prudentia, ingenium, induſtria, ſolertia, attẽtio.* ✠ שִׂכְלוּת *idem.*

מַשְׂכִּיל *intelligens, ſapiens.* Pſal. 47. *Pſallite* מַשְׂכִּיל *intelligens:* quilibet intelligentium. ¶ In titulis Pſalmorum eſt *genus carminis.*

Chald שָׂכְלְתָן, Syr. סַכִּילְתָן *intelligẽs, prudẽs:* Pl. שָׂכְלְתָנִין, Syr. סַכּוּלְתָנִין *intelligentes.*

שָׂכְלְתָנוּת *intellectus, intelligentia.*

Rabbin. שִׂכְלִי *rationalis.* ✠ נֶפֶשׁ & שִׂכְלִית מַשְׂכֶּלֶת *anima intellectiva.* ✠ שִׂכְלִיּוֹת *intellect⁹, intelligentia, intelligibilia.* ✠ מֻשְׂכָּלוֹת *intellectiones.*

מְשַׂכִּילָא *pelvis magna.* ✠ שׁוֹכְלָא *onycha,* ungula aromatica.

II. Per metonymiã, שָׂכַל, Hiphil. הִשְׂכִּיל *felix, proſper fuit:* quòd prudentibus omnia feliciter cedant. Prudẽtiam felicitas ferè ſequitur. Eſa. 52. v. 13. *Ecce* יַשְׂכִּיל, Targ. יַצְלַח *felix erit ſervus meus.* Deuter. 29. *ut* תַּשְׂכִּילוּ, Targ. תַּצְלְחוּן *proſpereris, quæ egeritis.* Joſuæ 1. *Et tunc* תַּשְׂכִּיל, Targ. תַּכְשַׁט *felix eris.* Jer. 23. *Et regnabit rex,* וְהִשְׂכִּיל, Targ. וְיַצְלַח *& proſper erit.*

מַשְׂכִּיל *felix, proſper.*

שכם. Inde Hiph. הִשְׁכִּים *manicavit, manè ſurrexit,* aut *venit,* aut *egit.* uſurpatur autẽ dupliciter: Primò abſolutè. Gẽ. 19. וְהִשְׁכַּמְתֶּם, Targ. וְתַקְדְּמוּן *& manicabitis & ibitis ad viam veſtram.* Lxx ὀρθρίσαντες *manicantes.* Exod. 32. וַיַּשְׁכִּימוּ, Tar. וְאַקְדִּימוּ *& manicabant poſtero die.* Hoſ. 6. v. 5: & 13. v. 3. *Et ſicut ros* מַשְׁכִּים *manicans abiens.* Targ. דְּמוֹחֵי סָפֵק *qui feſtinãs ceſſat:*

qui

qui citò abſumitur. ¶ Secundò, cum nomine בֹּקֶר *manè*. Gen. 19. וַיַּשְׁכֵּם, Targ. וְאַקְדִּים A *& manicabat Abraham* בַּבֹּקֶר, Targ. בְּצַפְרָא *manè*. LXX. *ὀρθρίσας ſurgens*. ¶ Deinde, hoc verbo ſignificatur *ſummum ſtudium, diligentia & aſſiduitas*: quòd diligentes manè ſurgant. Jerem. 7. *Et miſi ad eos omnes ſervos meos prophetas, quotidie* הַשְׁכֵּם *manicando & mittendo*. Zophon. 3. הִשְׁכִּימוּ *manicârunt corruperunt omnia ſtudia ſua*. Eſa. 5. *Væ* מַשְׁכִּימֵי בַבֹּקֶר *manicantes manè ſiceram ſequentur*: qui aſſiduè indulgent poculis. Pſ. 127. v. 2. *Vanum eſt vobis* מַשְׁכִּימֵי קוּם *ô manicantes ſurgere*. LXX. *τὸ ὀρθρίζειν. ἐγείρεσθε manè ſurgere. Surgite poſtquam ſederitis*: diſtinxerunt conjuncta. B

Nom. שְׁכֶם, Foem. שִׁכְמָה *humerus*, pars corporis humani à collo ad brachium utrinque: Et ſimpliciter, *pars*. Geneſis 9. *Et poſuerunt ſuper* שְׁכֶם, Targum כְּתַף *humerum utriuſque ipſorum*. Job. 31. *Scapula mea* מִשִּׁכְמָהּ *ex humero decidat*. Gen. 48. v. 22. *Et ego dedi tibi* שְׁכֶם *humerum unum ſuper fratres tuos*. Targum חוּלָק *partem unam plus ſuper fratres tuos*. Reſpicit ad Sichem, nomē urbis. C LXX. *σίκιμα ἐξαίρετον ſicimam præcipuā*, appellativum acceperunt pro proprio. Quamvis & ſimul urbs Sichem, ad Joſephi poſteros pertinens deſignetur. Zophon 3. *Ut ſerviant ei* שְׁכֶם *humero uno*: conjunctim, corde uno. Pſ. 21. *Quia pones eos* שֶׁכֶם *humerum*: ob pauſam eſt cū ֶ. Targ. כַּחֲדָא *humerum unum*: cœtum unum, ut ſint conjuncti. Alij, *ad latus unum & angulum unum*. Hoſ. 6. v. 9. *Societas ſacerdotum (in) via occident* שְׁכְמָה *humero*. Targ. כַּחֲדָא *humero uno*: cœtu uno. Eſt cū ה paragogico. Quando autem eſt D nomē propriū cū ה locali, שְׁכֶמָה ſcribitur. Jud. 9. *Et abijt Abimelech filius Jerubbaal* שְׁכֶמָה *ad Sichem*: differētiæ causâ. 1. Sam. 9. מִשִּׁכְמוֹ *ab humero ſuo & ſuprà, altior omni populo*. 6. Æn.

— atque humeris extantem ſuſpicit altis.

Prop. שְׁכֶם *Sichem*, filius Hemor, & urbs condita ab Hemor, & filij nomine *Sichima* appellata, ut putatur. Fuit autem urbs Sichem ſita in monte Ephraim, in profunda valle, inter Garizim & Ebal montes. In hac ſtuprata fuit Dina, eamq; Sichimitis E interfectis occupavit Jacob, & attribuit filio Joſeph: ſicut habetur, Gen. 48. *Et ego dedi tibi* שְׁכֶם *partem unam ſuper fratres tuos, quam accepi à manu Emorrhæi, gladio meo & arcu meo*. Ibi ſepultus fuit Joſephus, ſicut habetur, Joſ. 24. *Et oſſa Joſephi, quæ attulerant filij Iſraël ex Ægypto, ſepelierunt in Sichem, in parte agri, quem emerat Jacob à filijs Hamor, patris Sichē, centum nummis*: hoc habetur, Gen. 33. v. 18. De Abrahamo ſcribitur, Gen. 23. quòd à

A filijs Heth ſibi ſuiſq; emerit agrum & ſepulcrū in regione Hebron: cum abalienatum Jacob recuperavit. Quòd autem Stephanus dicit, Act. 7. v. 16. *Qui (patriarchæ) tranſlati ſunt in Sichem, & poſiti in monumento, quod emerat Abrahā*; id ita accipiendū eſt. Ioſephi oſſa ex Ægypto in Sichē fuerūt trāslata. Jacobus mortuus ex Ægypto fuit trāslatus in agrum Sichimitarum, & hinc in Hebronem, & poſitus in ſepulcro Abrahami. Gen. 35. *Et tranſijt Abram per terram, uſq; ad* מְקוֹם שְׁכֶם, Targ. אֲתַר שְׁכֶם *locum Sichima*. B Abram ex Carris profectus, in agro Sichem aliquādiu habitavit, & emit agrum ſepulcrumq; ſibi ſuiſq;. Sed locum mutare juſſus, hunc reliquit: quem Jacob ex Meſopotamia reverſus, propter memoriam avi Abram, longa autem ceſſatione abalienatum, recuperavit, ut ager idem bis emtus intelligatur. Fuit autem Sichem urbs Levitarum: Ioſ. 21. Et refugij: Ioſuæ 20. Funditus deleta ab Abimelech, ſicut ſcribitur, Jud. 9. *Et deſtruxit urbem, & ſeminavit eam ſale*. C Eam verò inſtauravit Jeroboam, & primā ſui regni ſedem fecit, poſt factam ibi diviſionem regni Davidici: ſicut habetur, 1. Reg 12. *Et ædificavit Jeroboam Sichem in monte Ephraim, & habitavit in ea*. In Novo Teſtamēto dicitur *Συχὰρ*: Ioh. 4. v. 5. *in urbem Samariæ dictam συχὰρ*. poſtea dicta fuit *Neapolis*. A porta ejus Auſtrali lapidis jactum diſtabat fons Iacob, de quo, Ioh. 4. *Erat autem ibi fons Jacob*. Fuit patria Iuſtini Martyris.

שכן cum puncto dextro שָׁכַן, Chald. & Syr. D שְׁכַן, Arab. שַׁכַן *habitavit, cohabitavit, incoluit, manſit, moratus, commoratus fuit*. Deut. 33. *Dilectus Domini* יִשְׁכֹּן, Targum יִשְׁרֵי *habitabit ſecurè*. 2. Sam. 7. וְשָׁכַן, Targum וְיִשְׁרוּן *& habitabit in loco ſuo*: manebit. Pſalm. 102. שָׁכַנְתִּי, Targum שְׁרֵית *habitavi cum tabernaculis Cedar*. Syr. Marc. 4. *Ut ſub ramis ejus volatile* תֶּשְׁכַּן *habitet*. Arab. Pſalm. 15. *Quis* יַסְכֻּן פִי מַסְכַּנָךְ *habitabit in habitaculo tuo?* Matth. 2. v. 23. וַסַכַּן פִי מַדִינַה תֻדְעַי נַאצֵרַה *& habitabat in urbe (quæ) vocatur Nazarath*. Alcoran. 2. וְקֻלְנָא E יַא אָדַם אֻסְכֻּן אַנְתַ וַזַוְגֻךְ אַלְגַּנַּה *& diximus, ô Adam, inhabita tu & uxor tua hortū*: paradyſum. Piel. שִׁכֵּן, Chald. שַׁכֵּן, Arab. סַכַּן *habitare ſeu manere fecit, poſuit, repoſuit, collocavit*. Deut. 26. לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ *ut collocet nomen ſuum ibi*. Targum לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתֵהּ *ut collocet habitationem ſuam*. Ier. 7. וְאֲשַׁכְּנָה, Targ. וְאַשְׁרֵי *& collocabo vos in loco iſto*. Hiphil. הִשְׁכִּין, Chald. אַשְׁכֵּן, Arab. אַסְכַּן *idem*. Ioſ. 18. וַיַּשְׁכִּינוּ, Targum וְאַשְׁרִיו *& collocarūt ibi*. Gen. 3 וַיַּשְׁכֵּן, Targ. וְאַשְׁרֵי *& collocavit ad Orientem ad hortum Eden Cherubim*.

Arab. Pſalm. 68. אַסכַנְתָּ *habitare feciſti animalia in ea.* Pſalm. 4. *In ſpe* אַסכִּנְתַּנִי *collocaſti me.* Pſal. 107. וַאַסְכֵּן *& collocavit ibi eſurientes.*

Nom. שָׁכֵן, Chald. שְׁכֵן, Arab. סָאכֵן *habitator, cohabitator, vicinus,* qui habitat juxta domum alterius: Plural. שְׁכֵנִים, Chald. שְׁכֵנִין, Arab. סָאכְנִין *habitatores, cohabitatores, vicini.* Foemin. שְׁכֵנָה & שְׁכֶנֶת *vicina:* Pluralit. שְׁכֵנוֹת *vicinæ.* Proverb. 27. *Melior eſt* שָׁכֵן *vicinus propinquus, quàm frater longinquus.*

שָׁכוּן *idem:* Plur. שְׁכוּנִים *habitatores.* Jud. 8. v. 11. *Via* הַשְּׁכוּנֵי בָאֳהָלִים, Targ. מַשְׁרְיַת עַרְבָאֵי דְשָׁרַן בִּשְׁכוּנִין בְּמַדְבְּרָא *habitaculi Gharabum, qui habitantes* (habitant) *in tabernaculis in deſerto.*

שֵׁכֶן *habitatio.* Deut. 12. v. 6. לְשִׁכְנוֹ *de habitatione ejus quæretis, & venietis illuc.* Targ. לְבֵית שְׁכִינְתֵּהּ *de domo habitationis ejus.* accentus hęc conjungit.

מִשְׁכָּן, Chald. מַשְׁכַּן, Arab. מַסְכַּן *habitatio, habitaculum, colonia:* Plur. מִשְׁכָּנִים, Foem. מִשְׁכָּנוֹת, Chald מַשְׁכְּנִין, Arab. מַסָאכֵן *habitacula, urbes, villæ.* Lev. 26. *Et dabo* מִשְׁכָּנִי, Targ. מַשְׁכְּנִי *habitaculum meum in medio veſtri.* Pſal. 46. v. 5. קְדשׁ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן *ſanctitas habitacula excelſi:* appoſitio. LXX. ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος *ſanctificavit tabernaculum ſuum altiſſimus.* Legerunt קִדֵּשׁ מִשְׁכָּנוֹ *ſanctificavit tabernaculum ſuum:* abſentibus punctis, & propter literarum ו'י ſimilitudinem. Jer. 9. v. 18. *Quia projecerunt* מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ *tabernacula noſtra:* habitacula noſtra projecerunt nos foràs: coacti ſumus domicilia noſtra deſerere: ejecti ſumus ex nidulis noſtris.

Arab. מַסְכּוּנָה οἰκουμένη *orbis terrarum,* pars mundi habitabilis.

Rabb. שְׁכִינָה, Chald שְׁכִינְתָּא *habitatio,* Dei præſentia, divinitas ipſa, & Spiritus ſanctus in prophetis habitans. שְׁנַיִם שֶׁיּוֹשְׁבִין וְיֵשׁ בֵּינֵיהֶם דִּבְרֵי תוֹרָה שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵּינֵיהֶם *duo qui ſedēt, & ſunt inter ipſos verba Legis, divinitas habitat inter eos.* Jer. 7. *ubi collocavi* שְׁמִי *nomen meum.* Targ. שְׁכִינְתִּי *præſentiam meam.* Deſumtum autem eſt ex Exod. 24. וַיִּשְׁכֹּן, Targum וּשְׁרָא *& manſit gloria Domini ſuper monte Sinai.* Exod. 29. וְשָׁכַנְתִּי *& habitabo in medio filiorum Iſraël.* Targ. וְאַשְׁרֵי שְׁכִינְתִּי *& collocabo præſentiam meam.* Ibidem, לְשָׁכְנִי *ut habitem in medio ipſorum.* Targ. לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתִּי *ut collocem habitationem meam.*

Chald. מַשְׁכּוֹן & מַשְׁכַּן *pignus,* quod apud eum cui datum eſt, manet. Geneſ. 38. *Si dederis mihi* עֵרָבוֹן, Targ. מַשְׁכּוֹנָא *pignus.*

Inde Verb. Rabb. מִשְׁכֵּן, Chald. מַשְׁכֵּן, שְׁכַן *pigneravit, oppigneravit.*

Rabb. שְׁכוּנָה *platea, vicus:* Plur. שְׁכוּנוֹת *plateæ, vici.*

Syr. מַשְׁכְּנָן *collocator, conſervator.*

שכן cum puncto ſiniſtro, שַׂכֵּן. Inde שַׂכִּין, Chal. סַכִּין, Arab. סכין *culter, gladius:* Plural. Arab. סכיכין *cultri, pugiones.* Proverb. 23. *Et pones* שַׂכִּין, Targum סַכִּינָא *cultrum in gutture tuo:* periculum ſignificatur. Chald. Gen. 22. *Et accipiebat* הַמַּאֲכֶלֶת, Targ. סַכִּינָא *cultrum ad mactandum filium ſuum.* Sic חַרְבּוֹ, Targum סַכִּינֵהּ *gladius ejus ſuper brachio ejus.* Rabb. סכין סַכִּין בִּיַד שׁוֹטֶה סַכָּנָה, ſchertig. סכין שנפגם *culter fiſſuris præditus,* *culter* ſeu *gladius in manu furioſi periculum.*

Arab. סַאכֵן *qui gladios facit.*

Inde Rabbin. סַכָּנָה, Chald. סַכַּנְתָּא *periculum.* Thren. 5. בְּנַפְשֵׁנוּ *cum anima noſtra afferemus panem noſtrum.* Targum בְּסַכָּנַת נַפְשָׁנָא *cum periculo animæ noſtræ.* ꟹ סְכָנוּת *idem.*

סַכֵּן *periclitatus eſt.* ꟹ מְסֻכָּן, Chald. מְסַכַּן & מסתכן *periclitans, perculoſè ægrotans, periculoſus.* Pſalm. 119. *Anima mea* בְּכַפִּי *in manu mea ſemper.* Targ. מִסְתַּכְּנָא עַל כַּפֵּי יְדַי *periclitatur ſuper manibus meis.*

אִסְתַּכַּן *obriguit, fremuit,* extra ſe exijt.

שכר cum puncto dextro tria ſignificata habet. I. שָׁכַר, Arab. סָכַר *ſitim explevit, potavit, largiùs bibit, inebriatus eſt, ebrius, potus, bacchatus fuit, furijt, inſanijt.* Geneſ. 9. *Et bibit de vino,* וַיִּשְׁכָּר, Targum וּרְוִי *& inebriatus eſt.* Geneſ. 43. *Et biberunt* וַיִּשְׁכְּרוּ, Targ. וּרְוִיו *& inebriati ſunt cum eo.* Arabicè. Actor. 3. verſ. 13. *Biberunt muſtum* וְסַכְרוּא *& inebriati ſunt.* Piel שִׁכֵּר, Arab. סַכַּר *inebriavit.* 2. Sam. 11. וַיְשַׁכְּרֵהוּ, Targ וְרַוְיֵהּ *& inebriavit eum.* Eſa. 63. verſ. 6. וַאֲשַׁכְּרֵם *& inebriabo eos in ira mea:* calice iræ meæ. Rabbi David: *potabo eos calice iræ meæ, donec inebrientur.* Targum וְאֵרוֹשְׁשִׁנּוּן *& conculcabo eos.* LXX. καὶ κατέθλασα αὐτοὺς ὡς γῆν *& confregi eos quaſi terram.* Legerunt וַאֲשַׁבְּרֵם, per ב. Et ſic olim ſcriptum fuiſſe, præcedentia & ſequentia arguunt. Præcedit enim, אָבוּס *calcabo populos in ira mea:* & ſequitur, וְאוֹרִיד *& deducam in terram ſanguinem ipſorum.* Hiphil הִשְׁכִּיר, Arab. אַסְכַּר *idem.* Deuter. 32. אַשְׁכִּיר, Targum אֲרַוֵּי *inebriabo ſagittas meas ſanguine.* Jerem. 48. verſ. 26. הַשְׁכִּירֻהוּ *inebriate illum.* ſcilic. hoſtes, calice iræ: Metaphora. Arab. Pſalm. 23. *Et calix meus* אַסְכַּרְנִי *inebriavit me.* Hithpaël הִשְׁתַּכֵּר, Arabicè אִסְתַּכַּר *inebriatus fuit, ebrium ſe ſimulavit* aut *exhibuit.* 1. Sam. 1. *Quamdiu* תִּשְׁתַּכָּרִין *ebriam te ſimulas?* Targum תִּשְׁתַּטִּין *inſaniam ſimulas.*

ſicut

Digitized by Google

A ſicut Arab. 1. Corinth. 5. v. 2. אסתכר *inebriatus eſt*.

Nom. שְׁכוּר *inebriatus*: Fœmin. שְׁכוּרָה *inebriata*.

שִׁכּוֹר, Arab. סַכַּאר & סַכְרָאן *ebrius, ebrioſus*: Plur. שִׁכֹּרִים, Arab. סַכַּארִין & סַכַּארִי *ebrij*. Fœm. שִׁכֹּרָה, Arab. סַכַּארָה *ebria*. 1. Reg. 16. *Bibens* שִׁכּוֹר *ebrius*: bibens quoad inebriaretur. Eſa. 28. v. 1. *Væ coronæ ſuperbiæ* שִׁכֹּרֵי אֶפְרַיִם *ebrijs Ephraim*. Qui inebriabantur vino bono regionis פרוגירה. Lxx. *οἱ μισθωτοὶ mercenarij*. legerunt שְׂכִירִים cum ſiniſtro. 1. Sam. 1. *& reputavit eam Eli* לְשִׁכֹּרָה *in ebriam*. Targ. B כְּאִתְּתָא רַוְיָה *tanquam mulierem ebriam*.

שֵׁכָר & שִׁכְרָה *ebrietas, ſatietas vini*. Hagg. 1. *Bibere & non* לְשָׁכְרָה *ad ebrietatem*: ad ſatietatem. Quia ebrietas, eſt ſatietas vini. Qui autem excedit modum, inſanit.

שִׁכָּרוֹן, Arab. סַכְרִי & סַכַר *ebrietas, crapula*. Ezech. 39. *& bibetis ſanguinem* לְשִׁכָּרוֹן *ad ebrietatem*. ¶ Per metaphoram, *multitudo anguſtiarum*. Sicut enim ebrius neſcit quid faciat, ſic & in anguſtijs conſtitutus. Ezech. 23 שִׁכָּרוֹן *ebrietate & dolore impleberis, quia ibi calix vaſtationis*. ſicut, Eſa. 51. *Audi nunc iſtud, afflicta*, וּשְׁכֻרַת וְלֹא מִיָּיִן *& inebriata, ſed non à vino*: anguſtijs plena. C

שֵׁכָר, Syr. שַׁכְרָא, Arab. מַסְכַּר *σικὴρ & σίκερα ſicera*, omnis potus inebrians, vel ſitim explens, etiam vinum. Sed quando vino jũgitur, notat vinum factitiũ ex pomis aut alijs fructibus: aut etiam hordeo, ũt, ζῦθος *cerevifia*. Num. 28. *In ſanctuario fundes fuſionem* שֵׁכָר, Targum חֲמַר עַתִּיק *vini veteris coram Domino*. Levit. 10. v. 9. יַיִן וְשֵׁכָר, Targ. חֲמַר וּמְרַוֵּי *vinum & inebrians, non bibes*. Lxx. *καὶ σίκερα*. Numer. 6. מִיַּיִן וְשֵׁכָר *à vino & ſicera ſeparabitur*. Targum מֵחֲמַר חֲדַת וְעַתִּיק *à vino novo & veteri*. 1. Sam. 1. *vinum* וְשֵׁכָר *& ſiceram non bibi*. Lxx. *καὶ μέθυσμα & inebriativum*. Differunt igitur יַיִן *vinum*, שֵׁכָר *ſicera* & עָסִיס *muſtum*: vide ſuo loco. D

אֶשְׁכָּר *munus, donum*. Pſalm. 72. *Reges Scheba & Seba* אֶשְׁכָּר, Targ. תִּקְרוּבְתָּא *munus adducent*. Lxx. *τοὺς μισθούς σου mercedes tuas*. Hieron. *in precio tuo*. Legerunt cum puncto ſiniſtro שָׂכָר *merces*. E

Chal. אַשְׁכּוֹר *jugerum vineæ*: Plur. אַשְׁכְּרִין *jugera vineæ*. Eſa. 5. צִמְדֵּי כֶרֶם, Targ. אַשְׁכְּרִין דִּכְרְמָא *jugera vineæ*.

II. Syr. שְׁכַר *fœdus, deformis, turpis fuit*.

מְשַׁכַּר & שְׁכִיר *fœdus, deformis*. 1. Corinth. 11. v. 6. *Si vero* מְשַׁכַּר *fœdum* (turpe) *eſt fœminæ*. שְׁכִירוּתָא *turpitudo, deformitas*.

III. Arab. שְׁכַר & אנשכר *confeſſus eſt, prædicavit, celebravit, laudavit, nunciavit, gratias egit*. Pſalm. 7. v. 18. אשכר *confitebor Domino ſecundùm juſtitiam ejus*. Pſalm. 9. אשכרך *confitebor tibi, Domine*. Pſalm. 56. *Domine, ego* שכרת *annunciavi vitam meam tibi*. 1. Cor. 14. v. 18. *Ego* אשכר *gratias ago Deo meo*: prædico Deum meum. Matth. 26. v. 26. *Accepit Jeſus panem*, וּשְׁכַר *& gratias egit*. Joh. 11. אשכרך *gratias ago tibi*. Alc. 2. תֵּשְׁכְּרוּן. Ibidem וְאשכרוא ללה.

Nom. שַׁאכַר & שָׁכוּר *notus, celebris*. Item שָׁכוּר *gratias agens*.

שֻׁכַר *confeſſio, agnitio, gratiarum actio, laus, præmium*.

שכר cum pũcto ſiniſtro duo ſignificata habet. I. שָׂכַר *emit, conduxit, mercatus eſt, mercede & præmio conduxit, locavit*. Geneſ. 30. שָׂכֹר שְׂכַרְתִּיךָ, Targum מֵיגַר אֲגַרְתִּיךְ *mercede conducendo conduxi te*. 2. Sam. 9. וַיִּשְׂכְּרוּ, Targ. וַאֲגַרוּ *& mercede conduxerunt Syriã*. Ezræ 4. וְסֹכְרִים *& mercede conducebant contra illos conſiliarios*: literis ס׳ ש׳ permutatis. Niphal נִשְׂכַּר *mercede conductus fuit*. 1. Sam. 1. *Saturi pane* נִשְׂכָּרוּ *mercede conducti ſunt*: Lxx. *ἠλαττώθησαν diminuti ſunt*. Hithpaël הִשְׂתַּכֵּר *idem*. Hagg. 1. מִשְׂתַּכֵּר, Targum מִתְאַגַּר *mercede conductus ad ſacculum perforatum*.

Nom. שָׂכִיר *mercede conductus, mercenarius*, qui mercedis cauſa alteri præſtat ſuam operam: item *miles*: Plur. שְׂכִירִים *mercenarij*. Fœm. שְׂכִירָה *mercenaria*. Levit. 19. *Non pernoctabit apud te opus* שָׂכִיר, Targum דַּאֲגִירָא *mercenarij tecũ uſq; ad manè*. Deut. 15. v. 18. *Quia* מִשְׁנֶה שְׂכַר שָׂכִיר *duplum mercedẽ mercenarij ſervijt tibi ſex annos*. Mercenarij conducebantur ad tres annos, & ſi tunc non excuſſiſſent ſervitutem, ſubula confodiebantur & fiebant נִרְצָעִים *ſubulati*. Et hinc apparet, dies mercenarij fuiſſe tres annos: ſicut habetur, Eſa. 16. v. 14. *In tribus annis juxta annos* שָׂכִיר *mercenarij, & levis fiet gloria Moab*. Certo & brevi tempore: ſicut triennio mercenarij nec additur, nec adimitur, ſed hoc finito ejjcitur mercenarius. Job. 7. v. 1. *Sicut dies* שָׂכִיר *mercenarij dies ejus*: certi & breves. Jerem. 46. v. 21. *Etiam* שְׂכִרֶיהָ *mercenarij ejus in medio ejus*: milites, exercitus: quos conduxerunt ut ſibi ſubveniant. Targum רַבְרְבָהָא *principes ejus*. Eſa. 7. *In die illo radet Dominus novacula* הַשְּׂכִירָה *mercenaria*: mercede conducta. optima & acutiſſima: quæ enim conducimus, optima eſſe ſolent. Rex Aſſyriæ à Deo conductus fuit ad puniendum populum. Lxx. *τῷ μεμεθυσμένῳ ebria*. legerunt cum puncto dextro, שִׁכּוֹרָה *ebria*.

שָׂכָר, Syr. סִיכְרָא *merces, præmium*, quod datur pro labore. Numer. 18. *Quia* שָׂכָר, Targum אַגְרָא *merces eſt vobis*. Pſalm. 127.

Arab. Pſalm. 68. אַסְכַּנְתְּ *habitare feciſti animalia in ea.* Pſalm. 4. *In ſpe* אַסְכַּנְתָּנִי *collocaſti me.* Pſal. 107. וְאַסְכֵּן *& collocavit ibi eſurientes.* A

Nom. שָׁכֵן, Chald. שְׁכֵן, Arab. סָאכֵן *habitator, cohabitator, vicinus,* qui habitat juxta domum alterius: Plural. שְׁכֵנִים, Chald. שְׁכֵנִין, Arab. סָאכְנִין *habitatores, cohabitatores, vicini.* Foemin. שְׁכֵנָה & שְׁכֶנֶת *vicina:* Pluralit. שְׁכֵנוֹת *vicinæ.* Proverb. 27. *Melior eſt* שָׁכֵן *vicinus propinquus, quàm frater longinquus.*

שׁוֹכֵן *idem:* Plur. שׁוֹכְנִים *habitatores.* Jud. 8. v. 11. *Via* הַשְּׁכוּנֵי בָאֳהָלִים, Targ. מְשִׁירַת טַרְכָּאֵי B
דְשָׁרַן בְּמַשְׁכְּנִין בְּמַדְבְּרָא *habitaculi Gharabum, qui habitantes* (habitant) *in tabernaculis in deſerto.*

שֵׁכֶן *habitatio.* Deut. 12. v. 6. לְשִׁכְנוֹ *de habitatione ejus quæretis, & venietis illuc.* Targ. לְבֵית שְׁכִינְתֵּהּ *de domo habitationis ejus.* accentus hęc conjungit.

מִשְׁכָּן, Chald. מַשְׁכַּן, Arab. מַסְכַּן *habitatio, habitaculum, colonia:* Plur. מִשְׁכָּנִים, Foem. מִשְׁכָּנוֹת, Chald מַשְׁכְּנִין, Arab. מַסָאכֵן *habitacula, urbes, villæ.* Lev. 26. *Et dabo* מִשְׁכָּנִי, Targ. C
מַשְׁכְּנִי *habitaculum meum in medio veſtri.* Pſal. 46. v. 5. קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן *ſanctitas habitacula excelſi:* appoſitio. Lxx. ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος *ſanctificavit tabernaculum ſuum altiſſimus.* Legerunt קִדֵּשׁ מִשְׁכָּנוֹ *ſanctificavit tabernaculum ſuum:* abſentibus punctis, & propter literarum ו׳י similitudinem. Jer. 9. v. 18. *Quia projecerunt* מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ *tabernacula noſtra:* habitacula noſtra projecerunt nos foràs: coacti ſumus domicilia noſtra deſe- D
rere: ejecti ſumus ex nidulis noſtris.

Arab. מַסְכּוּנָה οἰκουμένη *orbis terrarum,* pars mundi habitabilis.

Rabb. שְׁכִינָה, Chald שְׁכִינְתָּא *habitatio,* Dei præſentia, divinitas ipſa, & Spiritus ſanctus in prophetis habitans. שְׁנַיִם שֶׁיּוֹשְׁבִין וְיֵשׁ בֵּינֵיהֶם דִּבְרֵי תוֹרָה שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵינֵיהֶם *duo qui ſedēt, & ſunt inter ipſos verba Legis, divinitas habitat inter eos.* Jer. 7. *ubi collocavi* שְׁמִי *nomen meum.* Targ. שְׁכִינְתִּי *præſentiam meam.* Deſumtum autem eſt ex Exod. 24. וַיִּשְׁכֹּן, Targum וּשְׁרָא *& manſit gloria Domini ſuper monte Sinai.* Exod. 29. וְשָׁכַנְתִּי *& habitabo in me- E
dio filiorum Iſraël.* Targ. וְאַשְׁרֵי שְׁכִינְתִּי *& collocabo præſentiam meam.* Ibidem, לְשָׁכְנִי *ut habitem in medio ipſorum.* Targ. לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתִּי *ut collocem habitationem meam.*

Chald. מַשְׁכּוֹן & מַשְׁכַּן *pignus,* quod apud eum cui datum eſt, manet. Geneſ. 38. *Si dederis mihi* עֵרָבוֹן, Targ. מַשְׁכְּנָא *pignus.*

Inde Verb. Rabb. מִשְׁכֵּן, Chald. מַשְׁכֵּן, שְׁכַן *pigneravit, oppigneravit.*

A Rabb. שְׁכוּנָה *platea, vicus:* Plur. שְׁכוּנוֹת *plateæ, vici.*

Syr. מְשַׁכְּנָן *collocator, conſervator.*

שׁכן cum puncto ſiniſtro, שַׂכִּן. Inde שַׂכִּין, Chal. סַכִּין, Arab. סִכִּין *culter, gladius:* Plural. Arab. סַכָּאכִין *cultri, pugiones.* Proverb. 23. *Et pones* שַׂכִּין, Targum סַכִּינָא *cultrum in gutture tuo:* periculum ſignificatur. Chald. Gen. 22. *Et accipiebat* הַמַּאֲכֶלֶת, Targ. סַכִּינָא *cultrum ad mactandum filium ſuum.* Sic חַרְבּוֹ, Targum סַכִּינֵהּ *gladius ejus ſuper brachio ejus.* Rabb. סַכִּין סַכִּין בִּיר שֶׁנִּפְגַּם *culter fiſſuris præditus,* ſchertig. B
סַכִּינָה שׁוֹטֶה *culter ſeu gladius in manu furioſi periculum.*

Arab. סַאכָּן *qui gladios facit.*

Inde Rabbin. סַכָּנָה, Chald. סַכַּנְתָּא *periculum.* Thren. 5. בְּנַפְשֵׁנוּ *cum anima noſtra afferemus panem noſtrum.* Targum בְּסַכָּנַת נַפְשָׁנָא *cum periculo animæ noſtræ.* ✠ מְסַכְּנוּת *idem.*

סַכַּן *periclitatus eſt.* ✠ מְסֻכָּן, Chald. מִסְתַּכַּן & מִסְתַּכַּן *periclitans, perculoſè ægrotans, periculoſus.* Pſalm. 119. *Anima mea* בְּכַפִּי *in manu* C
mea ſemper. Targ. מִסְתַּכְּנָא עַל כַּפֵּי יְדַי *periclitatur ſuper manibus meis.*

אִסְתַּכַּן *obriguit, fremuit,* extra ſe exijt.

שׁכר cum puncto dextro tria ſignificata habet. I. שָׁכַר, Arab. סַכַר *ſitim explevit, potavit, largiùs bibit, inebriatus eſt, ebrius, potus, bachatus fuit, furijt, inſanijt.* Geneſ. 9. *Et bibit de vino,* וַיִּשְׁכָּר, Targum וּרְוִי *& inebriatus eſt.* Geneſ. 43. *Et biberunt* וַיִּשְׁכְּרוּ, Targ. וּרְווֹ *&*
D *inebriati ſunt cum eo.* Arabicè. Actor. 3. verſ. 13. *Biberunt muſtum* וְסַכְרוּא *& inebriati ſunt.* Piel שִׁכֵּר, Arab. סַכַּר *inebriavit.* 2. Sam. 11. וַיְשַׁכְּרֵהוּ, Targ וְרַוְּיֵהּ *& inebriavit eum.* Eſa. 63. verſ. 6. וַאֲשַׁכְּרֵם *& inebriabo eos in ira mea:* calice iræ meæ. Rabbi David: *potabo eos calice iræ meæ, donec inebrientur.* Targum וְאֶדוּשִׁנּוּן *& conculcabo eos.* Lxx. καὶ κατέθλασα αὐτοὺς ὡς γῆν *& confregi eos quaſi terram.* Legerunt וָאֲשַׁבְּרֵם, per ב. Et ſic olim ſcriptum fuiſſe, præcedentia & ſequentia arguunt. Præcedit enim, אָבוּס *calcabo populos in ira mea:* & ſequitur, וְאוֹרִיד *& deducam*
E *in terram ſanguinem ipſorum.* Hiphil הִשְׁכִּיר, Arab. אַסְכַּר *idem.* Deuter. 32. אַשְׁכִּיר, Targum אֲרַוֵּי *inebriabo ſagittas meas ſanguine.* Jerem. 48. verſ. 26. הַשְׁכִּירֻהוּ *inebriate illum,* ſcilic. hoſtes, calice iræ: Metaphora. Arab. Pſalm. 23. *Et calix meus* אַסְכַּרְנִי *inebriavit me.* Hithpaël הִשְׁתַּכֵּר, Arabicè אִסְתַּכַּר *inebriatus fuit, ebrium ſe ſimulavit* aut exhibuit. 1. Sam. 1. *Quamdiu* תִּשְׁתַּכָּרִין *ebriam te ſimulas?* Targum תִּשְׁתַּטִּין *inſaniam ſimulas.* ſicut

Digitized by Google

ſicut Arab. 1. Corinth. 5. v. 2. אסתכר *inebriatus eſt.* A

Nom. שכור *inebriatus*: Fœmin. שכורה *inebriata.*

שכור, Arab. סכאר & סכראן *ebrius, ebrioſus*: Plur. שכרים, Arab. סכארין & סכארי *ebrij.* Fœm. שכרה, Arab. סכארה *ebria.* 1. Reg. 16. *Bibens* שכור *ebrius*: bibens quoad inebriaretur. Eſa. 28. v. 1. *Væ coronæ ſuperbiæ* שכרי אפרים *ebrijs Ephraim.* Qui inebriabantur vino bono regionis פרוניה. Lxx *οἱ μισθωτοὶ mercenary* legerunt שכירים cum ſiniſtro. 1. Sam. 1. *& reputavit eam Eli* לשכרה *in ebriam.* Targ. כאתתא רויה *tanquam mulierem ebriam.* B

שכר & שכרה *ebrietas, ſatietas vini.* Hagg. 1. *Bibere & non* לשכרה *ad ebrietatem*: ad ſatietatem. Quia ebrietas, eſt ſatietas vini. Qui autem excedit modum, inſanit.

שכרון, Arab. סכר & סכרי *ebrietas, crapula.* Ezech. 39. *& bibetis ſanguinem* לשכרון *ad ebrietatem.* ¶ Per metaphoram, *multitudo anguſtiarum.* Sicut enim ebrius neſcit quid faciat, ſic & in anguſtijs conſtitutus. Ezech. 23 שכרון *ebrietate & dolore impleberis, quia ibi calix vaſtationis.* ſicut, Eſa. 51. *Audi nunc iſtud, afflicta* ושכרת ולא מיין *& inebriata, ſed non à vino*: anguſtijs plena. C

שכר, Syr. שכרא, Arab. מסכר *σικὴρ* & *σίκερα ſicera*, omnis potus inebrians, vel ſitim explens, etiam vinum. Sed quando vino jūgitur, notat vinum factitiū ex pomis aut alijs fructibus: aut etiam hordeo, ūt, *ζύθος cereviſia.* Num. 28. *In ſanctuario fundes fuſionem* שכר, Targum חמר עתיק *vini veteris coram Domino.* Levit. 10. v. 9. יין ושכר, Targ. חמר ומרוי *vinum & inebrians, non bibes.* Lxx. *καὶ σίκερα.* Numer. 6. מיין ושכר *à vino & ſicera ſeparabitur.* Targum מחמר חדת ועתיק *à vino novo & veteri.* 1. Sam. 1. *vinum* ושכר *& ſiceram non bibi.* Lxx. *καὶ μέθυσμα & inebriativum.* Differunt igitur יין *vinum*, שכר *ſicera* & עסיס *muſtum*: vide ſuo loco. D

אשכר *munus, donum.* Pſalm. 72. *Reges Scheba & Seba* אשכר, Targ. תקרובתא *munus adducent.* Lxx. *τὰς μισθούς σου mercedes tuas.* Hieron. *in precio tuo.* Legerunt cum puncto ſiniſtro שכר *merces.* E

Chal. אשכור *jugerum vineæ*: Plur. אשכרין *jugera vineæ.* Eſa. 5. צמדי כרם, Targ. אשכרין דכרמא *jugera vineæ.*

II. Syr. שכר *fœdus, deformis, turpis fuit.*

משכר & שכיר *fœdus, deformis.* 1. Corinth. 11. v. 6. *Si verò* משכר *fœdum* (turpe) *eſt fœminæ.* שכירות *turpitudo, deformitas.*

III. Arab. שכר & אנשכר *confeſſus eſt, prædicavit, celebravit, laudavit, nunciavit, gratias egit.* Pſalm. 7. v. 18. אשכר *confitebor Domino ſecundùm juſtitiam ejus.* Pſalm. 9. אשכרך *confitebor tibi, Domine.* Pſalm. 56. *Domine, ego* שכרת *annunciavi vitam meam tibi.* 1. Cor. 14. v. 18. *Ego* אשכר *gratias ago Deo meo*: prædico Deum meum. Matth. 26. v. 26. *Accepit Jeſus panem,* ושכר *& gratias egit.* Joh. 11. אשכרך *gratias ago tibi.* Alc. 2. תשכרון. Ibidem ואשכרו אללה.

Nom. שאכר & שכור *notus, celebris.* Item שכור *gratias agens.*

שכר *confeſſio, agnitio, gratiarum actio, laus, præmium.*

שכר cum pūcto ſiniſtro duo ſignificata habet. I. שכר *emit, conduxit, mercatus eſt, mercede & præmio conduxit, locavit.* Geneſ. 30. שכר שכרתיך, Targum מיגר אגרתיך *mercede conducendo conduxi te.* 2. Sam. 9. וישכרו, Targ. ואגרו *& mercede conduxerunt Syria.* Ezræ 4. וסכרים *& mercede conducebant contra illos conſiliarios*: literis ש ס permutatis. Niphal נשכר *mercede conductus fuit.* 1. Sam. 1. *Saturi pane* נשכרו *mercede conducti ſunt.* Lxx. *ἠλαττώθησαν diminuti ſunt.* Hithpaël השתכר *idem.* Hagg. 1. משתכר, Targum מתגר *mercede conductus ad ſacculum perforatum.*

Nom. שכיר *mercede conductus, mercenarius*, qui mercedis cauſa alteri præſtat ſuam operam: item *miles*: Plur שכירים *mercenarij.* Fœm. שכירה *mercenaria.* Levit. 19. *Non pernoctabit apud te opus* שכיר, Targum דאגירא *mercenarij tecū uſq; ad manè.* Deut. 15. v. 18. *Quia* משנה שכר שכיר *duplum mercedē mercenarij ſervijt tibi ſex annos.* Mercenarij conducebantur ad tres annos, & ſi tunc non excuſſiſſent ſervitutem, ſubula confodiebantur & fiebant נרצעים *ſubulati.* Et hinc apparet, dies mercenarij fuiſſe tres annos: ſicut habetur, Eſa. 16. v. 14. *In tribus annis juxta annos* שכיר *mercenarij, & leviſiet gloria Moab.* Certo & brevi tempore: ſicut triennio mercenarij nec additur, nec adimitur, ſed hoc finito eijcitur mercenarius. Job. 7. v. 1. *Sicut dies* שכיר *mercenarij dies ejus*: certi & breves. Jerem. 46. v. 21. *Etiam* שכיריה *mercenarij ejus in medio ejus*: milites, exercitus: quos conduxerunt ut ſibi ſubveniant. Targum רברבהא *principes ejus.* Eſa. 7. *In die illo radet Dominus novacula* השכירה *mercenaria*: mercede conducta. optima & acutiſſima: quæ enim conducimus, optima eſſe ſolent. Rex Aſſyriæ à Deo conductus fuit ad puniendum populum. Lxx. *τῷ μεμεθυσμένῳ ebria.* legerunt cum puncto dextro, שכורה *ebria.*

שכר, Syr. סכרא *merces, præmium*, quod datur pro labore. Numer. 18. *Quia* שכר, Targum אגרא *merces eſt vobis.* Pſalm. 127.

 Quia

Digitized by Google

peritur in Zalmon monte trans Jordanem verſus ortum.

Rabb. שַׁלְגָא, & שׁוּלְגָא, & אשׁלג *quod educitur è foramine margarita:* à colore nivis. Item *herba*, quæ ſiccata contunditur ad lavandum manus.

Arab. מַחְלוּג *congelatus.*

שׁלר. Chald. שְׁלַר, Syr. שְׁלַר & שְׁלִיר *ſpina dorſi cũ coſtis, truncus corporis abſq; capite, cadaver:* Pl. שְׁלָרִין *trunci.* Job. 41. v. 14. מַפְּלֵי, Targ. שְׁלָרֵי *coſta carnis ejus.* Syr. Matth. 14. *Acceperunt* שְׁלַדָהּ *corpus ejus, & ſepelierunt.*

שׁלה duo ſignificata habet. I. שָׁלָה, Chald. & Syr. שְׁלָא *ceſſavit, deſijt, vacavit, quievit, tacuit, quietus, tranquillus, pacificus:* Per metonymiã, *ſalvus, felix, fortunatus fuit:* qui enim in ſumma rerum tranquillitate ſine cruce & calamitate ſecurus vivit, felix eſt. Thren. 1. *Inimici ejus* שָׁלוּ *trãquilli ſunt.* Tar. יָתְבִין בִּשְׁלָוָה *habitant in tranquillitate.* Jerem. 12. v. 1. שָׁלוּ, Targum שְׁלַן שַׁלְוָא *pacificè degunt omnes prævaricatores.* Pſalm. 122. v. 6. יִשְׁלָיוּ *felices erunt diligentes te.* Syr. Matth. 14. v. 32 שְׁלִיַת *quievit ventus.* Niphal נִשְׁלָה *quietus, ocioſus, ſecurus, piger factus fuit.* 2. Paral. 29. v. 11. *Filij mei, nunc ne* תִּשָּׁלוּ *pigreſcatis:* ocioſi ſitis, obliviſcamini. Piel Chald. & Syr. שַׁלִּי *tranquillavit, ſedavit, compeſcuit, pacavit.* Syr. Act. 19. v. 35. וְשַׁלִּי *& compeſcuit eos princeps.* Hithpaël Syr אֶשְׁתְּלִי *ceſſavit.* Eph. 1. v. 16. *Non* מֶשְׁתְּלֵא *ceſſo ego confiteri.*

Nom. שָׁלֵו & שָׁלֵיו, Chal. שְׁלֵה *quietus, tranquillus, pacificus, felix, fortunatus, ſalvus, opulentus:* Pl. שְׁלֵוִים *quieti, ſalvi.* Fœm. שְׁלֵוָה, Ch. שְׁלֵוָא *ſalva:* Et abſtractè, *quies, tranquillitas, felicitas.* Job. 16. v. 12. שָׁלֵו *fortunatus fui, ſed labefactavit me.* Jerem 49. v. 31. *Aſcendite ad gentem* שְׁלֵיו *pacificam:* in pace habitantem. Chald. Dan. 4. *Ego* שְׁלֵה *tranquillus fui.* Job. 20. v. 20. *Quia non novit* שָׁלֵו *abundantiam in ventre ſuo:* abſtractè. Chald. Amos 6. *Væ* הַשַּׁאֲנַנִּים *tranquillis in Sion:* ſecuris. Targ. דִשְׁלַן שַׁלְוָא *qui tranquilli ſunt tranquillitate.* Dan. 4. v. 24. *& erit* אַרְכָא לִשְׁלֵוְתָךְ *longitudo tranquillitati tuæ.* Lxx. ἴσως ἔσαι μακρόθυμος τοῖς παραπτώμασίν σου ὁ θεὸς *forſitan erit longanimis erga ſcelera tua Deus.* Hieron. *fortaſſis ignoſcet tuis delictis.* Acceperunt pro Hebr. ארך *longus,* & שָׁלוּת *error.*

שַׁלְוָה *ſalus, pax, felicitas, abundantia:* Plur. שַׁלְווֹת *felicitates.* Pſalm. 122. v 7. שַׁלְוָה, Targ. שַׁיְנָתָא *proſperitas in palatijs tuis.*

שִׁילֹה *ſalvator, felix, fortunatus, fauſtus, auguſtus,* cui feliciter omnia ſuccedunt, *pacificus,* pacis & felicitatis autor. nomen eſt formæ קִיטוֹר *fumus,* & קִימוֹשׁ *urtica* Gen. 49. *Donec veniat* שִׁילֹה *ſalvator.* Targ. מְשִׁיחָא דְּדִילֵהּ דְּהִיא מַלְכוּתָא *Meſſias, cujus eſt regnum.* Accepit pro שֶׁלּוֹ, quod Rabbinis eſt *cujus,* & ſubintellexit *regnum.* Targ. Hieroſol *uſq; ad tempus quo veniet* מַלְכָּא מְשִׁיחָא *rex Meſſias, cujus eſt regnum.* Sed שִׁילוֹ pro שֶׁלּוֹ nunquam ſcribitur. Lxx. τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ *repoſita ei.* Euſebius citat, ᾧ ἀπόκειται *cui repoſitum eſt.* ſcil. regnum. Acceperunt pro שִׁלוֹ, ſicut Targ. Hieron. *qui mittendus eſt.* legit שִׁילוּחַ, à שָׁלַח *miſit.* ob literarum ה ח ſimilem figuram. Ex Judæis R. D. שִׁילֹה exponit בְּנוֹ *filius ejus* ſcil. Judæ. ut ſit ה idem quod ו affixum, *ejus,* & שִׁיל idem quod שִׁלְיָה, *ſecundina,* & per ſynecdochen, *fœtus,* filius. Et intelligit Davidẽ ex tribu Judæ ortum, aut מָשִׁיחַ *Meſſiam.* ¶ Deinde שִׁילֹה & שִׁילוֹ *Silo,* nomen montis & urbis in tribu Ephraim, in qua erat arca & tabernaculum Dei poſt ingreſſum in terram Chanaan, uſq; ad tempus Eli ſacerdotis, quo arca fuit capta à Philiſthæis, & tabernaculum ipſum deſolatum. 1. Sam. 4. v. 11. *& arca Dei capta fuit.* Jerem. 26. v. 6. *& dabo domum iſtam* כְּשִׁלֹה *ſicut Silo.* ſicut tabernaculum Silo, quod fuit deſtructum poſt captam à Philiſthæis in bello arcam. Pſ. 78. *& dereliquit tabernaculum* שִׁלוֹ *Siloh.* Jer. 7. *& faciam iſti domui, ſuper qua vocatum eſt nomen meum, in qua vos confiditis, & iſti loco, quem dedi vobis & patribus veſtris, ſicut feci* לְשִׁילוֹ *Siloh.* Fuit patria Achiæ prophetæ. 1. Reg. 14. *Eaq;* שִׁלֹה, *ecce ibi Achias propheta.*

שִׁלְיָה, Chald. שִׁלְיָא *ſecundina,* in qua embryo ſecurè jacet & vivit. Deut. 28. v. 57. וּבְשִׁלְיָתָהּ *& in ſecundina egrediente è medio pedum ejus, & in filijs ejus quos pariet.* Targ. וּבִזְעֵיר בְּנָהָא דִיִפְּקוּן מִנַּהּ *& in parvulo* (minimo) *filiorũ ejus, qui egredientur ex ea:* in embryone. Lxx. τὸ χόριον (χόριον) αὐτῆς. ‡ שִׁלְיַת הָאִשָּׁה *uterus.* ‡ Syr. שְׁלְיָאִית *quietè, tacitè.*

II. שָׁלָה, Chald. שְׁלָא & שְׁלִי *erravit, ignoravit, oblitus eſt, oblivioni dedit, per errorem, ignorantiã aut oblivionẽ peccavit:* Ex uſu ſermonis Chaldaici, in quo hac ſignificatione frequens eſt. Chald. Pſalm. 9. *Non* שָׁכַח, Targ. שְׁלֵי *obliviſcitur clamoris pauperum.* Niphal Hebr. reperitur, 2. Par. 29. v. 11. vide. Hiph. הִשְׁלָה, Chald. & Syr. אַשְׁלִי *errare fecit, in errorem induxit, ſeduxit, fefellit, illuſit.* 2. Reg. 14. v. 28. *Nonne dixi, non* תַשְׁלֶה *ſeducas me:* fallas, illudas. Targum תְנַסֵּס *contriſtes.* Lxx. πλανήσεις μετ' ἐμοῦ *fallas me.* Hithpaël Chaldaicum אִשְׁתְּלִי *erravit.*

Nom. שְׁלִי & שַׁל, Chald. שְׁלָה & שָׁלוּ *error, ignorantia, fallacia, delictum, culpa:* Pl. Chald. שָׁלְוָן *delicta.* 2. Sam. 3. v. 27. *& deduxit eum Joab ad medium portæ, ut loqueretur cum eo* בַּשֶּׁלִי, Targum בִּשְׁלְיָא *in fallacia:* בְּמִרְמָה כִּמְעוּת *fallaciter,*

citer, inſidioſè. 2. Sam. 6. v. 7. *& percuſſit eum ibi Deus* עַל הַשַּׁל *propter errorem.* Targum עַל דְּאִשְׁתְּלִי *propterea quòd erraret.* Lxx. σφάλμα. Hieron. *ſuper temeritate.* Pro quo habetur, 1. Paral. 13. v. 10. עַל אֲשֶׁר שָׁלַח יָדוֹ עַל הָאָרוֹן *propterea quòd miſit manum ſuam ſuper arcam.* Hic igitur fuit error: quòd Levita non fuit, & manu apprehendit arcam, quam (בכתף ישאו) non niſi vectib. in humero portare conveniebat Levitis: ſicut habetur, Nũ. 4. *Et poſtea venient filij Cohat ad portandum, & non attingant ſanctum, & moriantur.* Nec ſuper jumento aut plauſtro. David hujus oblitus portavit illam ſuper העגלות. Quidam ad hanc rad. & ſignificationem referunt quoq; illud. Jobi cap. 27. v. 11.

Chal. בִּשְׁלְיָא, Syr. בְּשַׁלְיָא & מִן שַׁלְיָא *de improviſo, derepente.* ℞ מִן שְׁלֵהַיָא *idem.*

שׁלה cũ puncto ſiniſtro, שלה. Inde שְׂלָו, Chal. סְלָוָא, Arab. סַלְוִי *avis* valde pinguis, *coturnix.* Genus avium pinguiſſimum, quod juxta Hebræos coturnices, perdices, attagenes & phaſiaſos comprehendebat. Pl. שַׂלְוִים, Chald. סְלָוִין *coturnices.* Exod. 16. *& factum eſt veſpere, & aſcendit* הַשְּׂלָו, Targ. שְׂלָו *coturnix, & operiebat caſtra.* Pſalm. 105. *Poſtulavit & adduxit* הַשְּׂלָו *coturnicem.* Targ פסיונין *phaſianos.* Alcor. Manna: וַאנְזַלְנָא עַלֵיכֻּם אַלְמַן וַאלְסַּלְוִי *& demiſimus ſuper vos Manna & coturnicem.*

שְׂלָו *idem:* Pl. שַׂלְוִים & dages excidente, שְׂלָוִים *coturnices.* Num. 11. v. 31. *& ventus profectus eſt à Domino, & avulſit* שַׂלְוִים *coturnices à mari, & projecit ſuper caſtra, quaſi iter diei hic, & quaſi iter diei hic, circa caſtra, & quaſi duos cubitos ſuper facie terræ.* Ex litore maris, ubi inſtar arenæ erant multæ, eas ventus abripuit, & abegit, & demiſit juxta caſtra Iſraëlitarum, tanto intervallo, quantum diurno itinere conficitur, undiq, circa caſtra tantùm, ut ſupra terram non altius nec humilius duos cubitos volarent, atq; ita ad medium humani corporis pertingerent, & citra difficultatem, aut erigendi vel demittendi ſeſe moleſtiam, manibus prehenderentur & caperentur, & ad caſtra ſuſpenderentur. Illud duravit diem & noctem, & inſuper diem ſequentem. Et qui omnium minimum collegerat, habebat decem חֳמָרִים *coros.* Targ. דְּגוֹרִין *acervos.*

שׁלח duo ſignificata habet. I. שָׁלַח, Chald. & Syr. שְׁלַח *miſit, emiſit, dimiſit, immiſit.* De varijs rebus dicitur: Primò, de miniſtro aut nuncio, eſtq; *legare, ablegare.* 2. Reg 14. *Tũc* שָׁלַח *miſit Amaſias nuncios ad Joas.* Prov. 9. v. 3. שָׁלְחָה, Targ. שְׁדַרַת *miſit puellas ſuas.* Geneſ. 24. *Ipſe* יִשְׁלַח *mittet angelum ſuum ante te.* Et per ellipſin: Gen. 38. *& ipſa* שָׁלְחָה, Targ. שַׁלְחַת *mittebat ad ſocerum ſuum, dicendo.* Pſal. 57. v. 4. יִשְׁלַח *mittet è cælo, & liberabit me.* Hoſ. 5. וַיִּשְׁלַח *& miſit ad regem Jareb.* Lxx. καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις *& miſit legatos.* Sic, Matth. 14. v. 10. *Miſit, & capite truncavit Johannem in carcere.* Pro quo habetur, Marc. 6. *Miſſo ſpeculatore, juſſit afferre caput ejus.* ¶ Secundò, de יָד *manu,* eſtq; *extendere, porrigere.* Gen. 3. v. 22. *& nunc ne fortè* יִשְׁלַח *mittat manum ſuã, & accipiat etiam de ligno vitæ.* Lxx. ἐκτείνῃ. Targ יוֹשִׁיט *extendat.* Gen. 19. וַיִּשְׁלְחוּ *& miſerunt viri manum ſuam, & introduxerunt Lot ad ſe in domum.* Targum וְאוֹשִׁיטוּ *& extenderunt.* Jud. 5. v. 26. *Manum ſuam ad clavum* תִּשְׁלַחְנָה *mittebant.* Plurale pro ſingulari, per Enallagen numeri. ¶ Et *manum mittere* in perſonam aut rem, plærunq; in malum uſurpatur, maximè in oratione negativa. In perſonam, eſt *lædere, percutere, occidere, vim inferre, manum adferre.* Gen. 22. v. 10. וַיִּשְׁלַח *& miſit Abraham manum ſuam, & accepit cultrum.* Targum וְאוֹשֵׁיט *& extendit.* Et Ibidem v. 12. *Ne* תִּשְׁלַח *mittas manum tuam in puerum, nec facias ei quicquam.* Targ. תּוֹשֵׁיט *extendas.* Lxx ἐπιβάλῃς *injicias.* Gen. 37. *& manũ ne* תִּשְׁלְחוּ *mittatis in eum.* Targ. תּוֹשְׁטוּן *extendatis.* Lxx ἐπενέγκητε *intuleritis.* Job. 1. *In ipſum ne* תִּשְׁלַח *mittas manum tuam.* Lxx. αὐτοῦ μὴ ἅψῃ *ipſum non tangas.* Pſal. 55. v. 21. שָׁלַח *miſit manus ſuas in pacificos ſuos.* In rem, eſt *contrectare, furari, ſurripere.* Exod. 22. v. 8. *Si non* שָׁלַח *miſit manum ſuam in opus proximi ſui.* Pſalm. 125. v. 3. *ut non mittant juſti in iniquitatem manus ſuas.* Et ſæpè יָד *manus* ſubauditur. 2. Sam. 6. וַיִּשְׁלַח *& mittebat Uzza ad arcam Dei, & apprehendebat eam.* Targum וְאוֹשֵׁיט עֻזָּא יְדֵהּ *& mittebat Uzza manum ſuam, ut apprehenderet arcam.* Obad. 1. v. 13. *& ne* תִּשְׁלַחְנָה *mittatis in facultates ejus.* Targum אוֹשֵׁטְתָּא יְדָךְ *extendiſti manum tuam.* Lxx. μὴ δὲ συνεπιθῇ *neq; apponeris.* ¶ Tertiò, de digito, eſtq; *innuere, annuere, oſtendere, monſtrare.* Eſa. 58. v. 9 שְׁלַח אֶצְבַּע *mittere digitum.* Targum מִרְמַז בְּאֶצְבַּע *innuere digito:* infinitivus ¶ Quartò, de aqua, eſtq; *fundere, effundere.* Job. 5. *Qui dat pluviam ſuper faciem terræ* וְשֹׁלֵחַ *& mittens aquam ſuper faciem platearum.* ¶ Quintò, de ſermone. Pſalm. 50. *Os tuum* שָׁלַחְתָּ *miſiſti in malum.* Chaldaicè. Daniel. 6. verſ. 22. *Deus meus* שְׁלַח *miſit angelum ſuum.* Syr. Matth. 10. *Eum* דְשַׁלְחַנִי *qui miſit me, ſuſcipit.* Niphal. נִשְׁלַח, Chald. אִשְׁתְּלַח, Syr. אֶשְׁתַּלַּח *miſſus fuit.* Eſther 3. וְנִשְׁלוֹחַ *& miſſæ ſunt literæ per manum curſorum ad omnes urbes regis.* Syr. Luc. 1. וְאֶשְׁתַּלְּחֵת *& miſſus ſum, ut loquar tecum.* Piel

שׁחל

A שָׁלַח, Chald. שְׁלַח *miſit, emiſit, dimiſit* quadam celeritate, vi aut coactione, *ejecit, expulit, extruſit.* Ac de varijs rebus dicitur: Primò, de hominibus qui mittuntur aut dimittuntur: Eſtq; *ablegare*, aut (גירוש) *expellere*, aut *abeuntem deducere & comitari* honoris ergò. Ablegare: Gen. 19. וַיְשַׁלְּחֵנוּ, Tar. וְשַׁלְחַנָא *& miſit nos Dominus ad perdendum eam.* Expellere, quando cum מ ſequente conſtruitur. Gen. 26. *Cùm tamē oderitis me,* וַתְּשַׁלְּחוּנִי מֵאִתְּכֶם *& dimiſeritis me à vobis.* Gē. 3. וַיְשַׁלְּחֵהוּ, Targ. וְשַׁלְּחֵהּ *& dimittebat eum Dominus Deus ex horto Eden.* ſequitur: וַיְגָרֶשׁ *& expellebat.* B 1. Reg. 9. *& domū, quam ſanctificavi nomini meo,* אֲשַׁלַּח *dimittam à facie mea.* Targ. אֲרַחֵק *removebo.* Pro quo habetur, 2. Par. 7. אַשְׁלִיךְ *projiciam.* Prov. 29. *& puer* מְשֻׁלָּח *dimiſſus:* ſolutus, ambulans, liber. Comitari, deducere, valedicere. Gen. 12. וַיְשַׁלְּחוּ, Targ. וְאַלְוִיו *& comitati ſunt eum & uxorem ejus:* deduxerunt. Lxx. συμπροπέμψαι αὐτὸν *comitatus eū.* Gen. 18. *Abraham autem ambulabat cum eis,* לְשַׁלְּחָם, Targ. לְאַלְוָיוּתְהוֹן *ut illos deduceret.* Lxx. συμπροπέμπων αὐτοὺς *comitans eos.* ¶ Secundò, de C uxore: eſtq; *dimittere, repudiare.* Deut. 24. *Scribat illi libellum repudij, & det in manum ejus,* וְשִׁלְּחָהּ, Targ. וְיִפְטְרִנָּהּ *& dimittat eam ex domo ſua.* ¶ Tertiò, de arboribus, quæ emittunt radices, ramos, propagines, palmites, frōdes: Eſtq; *propagare, creſcere, extendere, diſtendere.* Pſal. 80. תְּשַׁלַּח *emittes palmites ejus uſq; ad mare:* extendes, propagabis. Ezech. 17. וַתְּשַׁלַּח *& emiſit frondes.* Jerem. 17 יְשַׁלַּח *emittet radices ſuas.* Eſa. 27. v. 8. *In menſura* בְּשַׁלְחָהּ D *cùm extendet ipſa, contendes cum ea.* Cùm implebitur menſura ejus, & cùm extendentur opera ejus mala. ¶ Per metaphoram, dicitur de פֶּרַע *capillis.* Ezech. 44. v. 20. *& caput ſuum non radent, & cæſariem ſuā non* יְשַׁלֵּחוּ *emittent.* Targ. יְרַבּוּן *ſinent creſcere.* ſcil. ultra triginta dies Nazaræis præſcriptos. Lat. *Promittere*, eſt *ad magnitudinem nutrire.* Plaut. in Rudente: *capillū promittā.* ¶ Quartò, de אֵשׁ *igne*, qui immittitur: eſtq; *incendere & comburere.* Hoſ. 8. וְשִׁלַּחְתִּי *& mittam ignē in urbes ejus, & devorabit palatia ejus.* Et per E hypallagen: Jud. 1. *& urbes* שִׁלְּחוּ *miſerunt in ignem,* Tar. אוֹקִידוּ *incenderunt.* Lxx. ἐνέπρησαν *cōbuſſerunt.* Pual. שֻׁלַּח *miſſus fuit.* Obad. 1. *& legatus inter gētes* שֻׁלָּח *miſſus eſt.* Hiph. הִשְׁלִיחַ, Chald. אַשְׁלַח *miſit.* Amos 8. וְהִשְׁלַחְתִּי *& mittam famem in terram.*

Nom. שָׁלוּחַ, Chald. שְׁלִיחַ *nuncius, legatus, apoſtolus:* Pl. שְׁלוּחִים, Chald. שְׁלִיחִין, Arab. סְלִיחִין *nuncij, legati, apoſtoli.* 1. Reg. 14. v. 6. *& ego* שָׁלוּחַ *miſſus ad te, durum.*

שֶׁלַח, Chald. שְׁלַח, Arab. סְלָח *miſſile, telum*

omne quod manu in hoſtem emittitur, jaculum, gladius, τὸ βέλος, *mucro:* Plur. Arab. סְלָאח & אסלחה *arma.* Job 36. בַּשֶּׁלַח *in mucronem irruent.* Targum בְּזֵינֵי קְרָבָא *in arma bellica.* Nehem. 4. *Non exuebamus veſtes noſtras, quilibet* שִׁלְחוֹ *miſſile ejus aqua:* cujuslibet telum erant aquæ. Aut ex ſignificatione ſequente Chaldaica: *quilibet exuit ſe ob aquas,* id eſt, ut lavet: tantùm. שְׁלַח *exuit.* Non erat, qui exueret ſuas veſtes ad lavandum eas in aqua.

Inde Verbum Arab. סלח *armatus fuit.* 1. Pet. 4. v. 1. *Vos quoq; cogitetis eadem,* ותסלחוא *& armemini.* Luc. 11. *cum* יִסְלַח *armatus fuerit fortis.* מְסַלַּח *armatus.* סְלָאח *armamentarium.* סַלְחָה *baculus, virga, ferula.*

Deinde, שֶׁלַח *propago*, quæ latè diffunditur, & *pomarium, viridarium*, ubi arbores propagantur, & ramos extendunt in omnes partes: Pl. שְׁלָחִים *propagines* Cant. 4. v. 13. שְׁלָחַיִךְ *propagines tuæ, ſicut hortus malogranatorum.*

שלוחות *idem.* Eſa. 16. v. 8. שְׁלֻחוֹתֶיהָ *propagines ejus relictæ ſunt.*

שִׁלּוּחַ ἀποστολὴ *donum, munus* quod alicui mittitur: Plur. שִׁלּוּחִים *miſſilia, dona, munera.* Micheæ 1. *Et ideo dabis* שִׁלּוּחִים, Targum קֻרְבָּנִין *munera ipſi.* 1. Reg. 9. v. 16 *& dedit eam* שִׁלֻּחִים, Targum מַתְּנָן *dona filiæ ſuæ uxori Salomonis:* loco munerum, quæ homines ſolēt ſuis filiabus mittere. ¶ Deinde, שִׁלּוּחִים *dimiſſiones.* Exod. 18. *& accepit Jethro, ſocer Moſis, Zipporam uxorem Moſis, poſt* שִׁלּוּחֶיהָ *dimiſſiones ejus.* Targum בָּתַר דְּשַׁלְּחַהּ *poſtquam dimiſit eam.* Quia Moſes non poterat cōmorari in hoſpitio, donec puer ſanaretur: ablegavit uxorem Zipporam cum filio in domum patris ipſius, ut eò rediret. Aut: *poſt munera.*

שֻׁלְחָן *menſa*, quæ ſumto cibo dimittitur, removetur aut tollitur: Pl. שֻׁלְחָנוֹת *menſæ.* Exod. 25. *& facies* שֻׁלְחָן, Targ. פָּתוֹרָא *menſam ex lignis ſittim.* ¶ Per metonymiam, menſa epulis inſtructa, *cibus, epulæ, convivium, prandium, cœna.* Pſalm. 23. *Parabis ante me* שֻׁלְחָן *menſam, coram hoſtibus meis:* inſtrues convivium. Pſalm. 78. *Nunquid poterit Deus parare* שֻׁלְחָן, Targum פָּתוֹרָא *menſam in deſerto?* 1. Reg. 2. *Inter comedentes* שֻׁלְחָנֶךָ *menſæ tuæ.* ſcilicet לֶחֶם *cibum.* ¶ Uſurpatur & pro *altari.* Malach. 1. שֻׁלְחַן יְהוָה *menſa Domini deſpecta eſt:* altare Domini deſpectū eſt in oculis veſtris, & eſt menſa. Ezech. 41. v. 22. *Altare ligneum, & dixit ad me, iſta eſt* הַשֻּׁלְחָן *menſa quæ eſt coram Domino.* Num. 4. *& ſuper* שֻׁלְחַן הַפָּנִים *menſam facierum expandent mappam hyacinthinam.* Targ. פָּתוֹרָא דִּלְחֵם אַפַּיָּא *menſa panis facierum.*

Dic... Google

facierum: menſa panes perpetuò continés. A
Lev. 14. *& pones ſuper* הַשֻּׁלְחָן *menſa pura*: auro obducta. Ezech. 23. וְשֻׁלְחָן *& menſa inſtructa* לְפָנֶיהָ *coram eo*. ſcil. lecto.

מִשְׁלַח *miſſio, immiſſio, extenſio*. Deut. 23. *In omni* מִשְׁלַח יָדְךָ *miſſione manus tuæ*. Tar. אוֹשָׁטוּת יְדָךְ *extenſione manus tuæ*: ad quęcunq; manus extéderis: in omnibus operib. tuis. Deut. 12. v. 7. *& gaudebitis in omni* מִשְׁלַח יֶדְכֶם *miſſione manus veſtræ*. Targum אוֹשָׁטוּת *extenſione*: in omni ad quod manum admoveritis. Eſa. 7. *& erit* לְמִשְׁלַח שׁוֹר *in immiſſionem bovis*: ibi paſcent boves. Tar. לְבֵית מַרְבַּע בְּקַרָן תּוֹרִין. B
in domum cubationis armentorum boum: locus ubi cubent armenta boum.

מִשְׁלוֹחַ *idem*. Eſth. 9. וּמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת *& miſſione partium, quilibet proximo ſuo*. Eſa. 11. *Edom & Moab erunt* מִשְׁלוֹחַ יָדָם *miſſio manus ipſorum*. Targum. *In Edom & Moab* יוֹשִׁיטוּן יְדֵיהוֹן *extendent manus ſuas*: affligent, ſpoliabunt eos.

מִשְׁלַחַת *idem*, חבורה משולחת. Pſalm. 78. מִשְׁלַחַת *immiſſionem angelorum malorum*. ¶
Deinde, מִשְׁלַח, idem quod שֶׁלַח, *miſſile, telum, gladius, arma*. Eccl. 8. *Non eſt ulla potentia in die mortis, & non eſt* מִשְׁלַחַת *telum in bello, & non eripiet impietas dominum ſuum*. Targ. *Nec* מָנֵי זֵינָא מְסַיְּעִין *inſtrumenta armorum juvant*. C

Propr. שֶׁלַח, Chald. שִׁילוֹחָא *Siloah*, nomen fluvij, prope Jeruſalé, ſic dicti, quòd extenderetur & diffunderetur in hortos vicinos ad illos irrigandum. *Fons* eſt & *piſcina*. Eſa. 8. v. 6. *Propterea quòd rejecit populus iſte aquas* הַשִּׁלֹחַ, Targ. שִׁילוֹחָא *Siloah*. Lxx. τοῦ σιλωάμ. Sic, Johan. 9. *Vade, lava in piſcina σιλωάμ, quod exponitur, ἀπεσταλμένος, miſſus*: extenſus, diffuſus. Benjamin in Itinerario: D
In deſerto populorum eſt fons magnus aquarũ Siloah in torrentem Kedron defluentium: Et juxta fontem magnum ædificium à majorum noſtrorum diebus. Ejuſmodi ædificium, turris aut caſtellum fuiſſe videtur tempore Chriſti: de quo, Luc. 13. *Illi octodecim, ſuper quos cecidit turris in Siloah, & interfecit eos*. Nehem. 3. *Sed & murum* בְּרֵכַת הַשֶּׁלַח *piſcinæ Siloah, juxta hortum regis ædificavit*. declinantis ad hortum regis. De hac piſcina intelligatur, Joh. 9. E
Lava in piſcina σιλωάμ. Et in illa ſacerdotes abluebant oves immolandas: unde *probatica* fuit dicta.

Rabb. שֻׁלְחָנִי *τραπεζίτης menſarius*, qui poſitâ menſâ in publico exercet fœnus, *nũmularius*, qui nũmmos permutat, *collybiſta*, qui permutandis pecunijs quęſtum facit.

שְׁלִיחַ צִבּוּר Kuſter / Schulklöpffer / *æditutus*.

Chald. שְׁלִיחוּת *miſſio, legatio, apoſtolatus*.

Syr. שְׁלִיחָי *apoſtolicus*. ✠ שַׁלְחָא *examen apum*.

שְׁלָחָא *extenſio, latitudo*.

II. Chald. & Syr. שְׁלַח *expoliavit*. Piel. שַׁלַּח: Hiphil. אַשְׁלַח *detraxit* veſtẽ hominibus, *exuit*; exutus enim dimittitur: Aut pellem animalibus, *excoriavit, denudavit*. Chald. 1. Sã. 19. וַיִּפְשַׁט, Targum וְאַשְׁלַח *& exuit etiam ipſe veſtes ſuas*. Gen. 37. וַיַּפְשִׁיטוּ, Targ. וְאַשְׁלַחוּ *& exuerunt Joſephum tunica*. Juſſerunt Joſephũ exuere tunicam. Lev. 1. v. 6. והפשיט, Targum וְיַשְׁלַח *& denudabit* (excoriabit) *holocauſtum*. Syr. Mat. 27. וְאַשְׁלְחוּהי *& exuerũt eũ*. Luc. 10. v. 3. וְשַׁלְחוּהי *& exſpoliarunt eum*. Sic à conſequente: *& divites dimiſit inanes*. id eſt, omnibus rebus exuit, ut inanes fierent. Sicut, Job. 22. v. 6. *& veſtes nudorum exuiſti*.

Nom. שְׁלִיחִין *exuti, nudati*.

Rabbin. שִׁלְחִין *corium*, pellis nondum aptata.

שׁוֹלַח *terra arida*, quaſi exuta.

Syr. שְׁלָח *detractio, depoſitio, exuitio*. Col. 2. בְּשֶׁלַח *in depoſitione carnis peccatricis*.

Arab. cum ח ſuprà punctato, סְלִיחּ *ſpolium*.

סְלִיחָה *caſia*. Pſalm. 45. אלמרו ואלמיעה ואלסליחה. *myrrha, & gutta, & caſia*. Eſt autẽ caſia cortex arboris lauro ſimilis.

סְלְחָה cutis cum pilis, *corium*: Plur. סְלָאיח *coria*.

סְלְח אַלְחַיָּה, Matth. ſelach alhaie, alchalhal *ſpolium ſerpentis*, exuviæ ſerpentis.

אַנְסְלַח *excoriatus fuit*. ✠ מַסְלוּח *excoriatus*.

אַנְסְלָאח *excoriatio*.

שלט. שָׁלַט, Chald. & Syr. שְׁלַט, Arab. סָלַט *dominatus eſt, præfuit, poteſtatem habuit, exercuit, autoritate polluit, potuit, licuit, permiſſum, conceſſũ fuit*. Eccleſ. 8. v. 9. *& quod interdum* שָׁלַט *dominatur homo in hominem, ad malum ſibi*. Eſth. 9. *In die quo ſperaverunt hoſtes Judæorum* לִשְׁלוֹט, Targum לְמִשְׁלַט *dominari in eos, & contrarium factum eſt, quòd* יִשְׁלְטוּ *dominati ſunt Judæi ipſi in hoſtibus ſuis*. Nehem. 5. *Etiam pueri ipſorum* שָׁלְטוּ *dominati ſunt ſuper populum*. Lxx. ἐξουσιάσοντες *poteſtatem habuerunt*. Chald. Dan. 2. *Quòd* תִּשְׁלַט *dominabitur per totam terrã*. Dan. 6. שְׁלִטוּ *dominati ſunt in eis leones*: irruerunt. Gen. 1. וְלִמְשׁוֹל, Targum וּלְמִשְׁלַט *& ad dominandum in die & in nocte*. Ibidem, וּרְדוּ, Targ. וּשְׁלוּטוּ *& dominamini in piſces maris*. 2 Sam. 1. פְּגַע *irrue in eum*. Targum שְׁלוֹט *dominare*: occide. Levit. 18. *& fœmina non ſtabit coram jumento* לְרִבְעָה, Targum לְמִשְׁלְטַבָה *ut ſuccumbat ei*. Arab. Pſal. 10. *Quoad* יסלט *dominatus fuerit pauperum*. Rom. 11. v. 8. סלט עליהם *dedit ſuper eos ſpiritum*. Hebr. 2. v. 7. וסלטתה *& dominum conſtituiſti*

Digitized by Google

conſtituiſti eum ſuper opera tua. Piel Chald. & A Syr. שַׁלֵּט, Arab. סַלַּט *dominatus eſt, imperavit, inſtigavit, inſtitit, poſtulavit, flagitavit.* Chald. 1. Reg. 2. וַיִּפְגַּע *& irruit in eum.* Targ. וְשַׁלֵּט *& dominatus eſt.* Syr. Matth 7. *Docebat eos tanquam* מְשַׁלְּטָא *poteſtatem habens* Hiphil הִשְׁלִיט Chald. & Syr. הַשְׁלֵט & אַשְׁלֵט *præfecit, dominum conſtituit, poteſtatem dedit, permiſit, conceſſit.* Eccleſ. 5. וְהִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל *& poteſtatem dedit ei comedendi ex illis.* Pſalm. 119. in pe: *Ne* תַּשְׁלֶט־בִּי *ſinas dominari in me ullam iniquitatẽ.* Lxx. *κατακυριευσάτω.* Chaldaicè Danielis 2. וְהַשְׁלְטָךְ *& dominum te conſtituit in omnibus* B *illis.* Syr. Johan. 5. verſ. 25. וְאַשְׁלְטֵהּ *& poteſtatem dedit ei.* Hithpaël Syr. אֶשְׁתַּלַּט, Arab. אִתְסַלַּט *dominatus eſt.* Syr. 1. Cor. 6. *Super me nemo* נֶשְׁתַּלַּט *dominabitur.* Arab. Gen. 3. *Ipſe* יתסלט עליך *dominabitur ſuper te.* Pſalm. 10. ויתסלט *& dominabitur ſuper omnes inimicos ſuos.*

Nom. שַׁלִּיט *dominus, præfectus, procurator, præſes, princeps, dynaſtes, cui licet, conceſſum eſt:* Plur. שַׁלִּיטִים, Chald. שַׁלִּיטִין *potentes, præfecti.* Foem. שַׁלֶּטֶת *domina.* Gen. 42. *Et Joſeph* C *erat* הַשַּׁלִּיט, Targ. שַׁלִּיט *dominus ſuper terram.* Eccl. 8. verſ. 8. *Non eſt homo* שַׁלִּיט *dominus in vento, ad cohercendum ventum.* Ezech. 16. v. 30. *opus mulieris meretricis* שַׁלָּטֶת *dominæ:* quæ excellit alia ſcorta. Lxx. *τρισσῶς tripliciter.* quaſi שְׁלֹשֶׁת. Chald. Ezræ 7. לָא שַׁלִּיט *non licet imponere.* Syr. Johan. 11. v. 18. שַׁלִּיט אֱנָא *poſſum ego.* Matth. 12. דְּלָא שַׁלִּיט *quod non licet facere.* Johan. 5. v. 10. לָא שַׁלִּיט לָךְ *non licet tibi parare lectum in ſabbatho.*

שִׁלְטוֹן, Chald. שָׁלְטָן, Syr. שׁוּלְטָן & שַׁלִּיטָן, A- D rab. סֻלְטָאן *dominium, autoritas, poteſtas.* Eccleſiaſt. 8. *Non eſt* שִׁלְטוֹן *dominium in die mortis.* Ibid. *Verbum regis eſt* שִׁלְטוֹן *dominium.* Chald. Dan. 7. וְשָׁלְטָנֵהּ *& dominium* (poteſtatem) *ejus auferent.* ¶ Deinde, Chaldaicè שִׁלְטוֹן & שָׁלְטָן, Arab. סֻלְטָאן *dominus, princeps, rex, imperator:* Plural. Chald. שִׁלְטוֹנִין & שָׁלְטָנִין, Arab. סַלַאטִין *principes.* Turc. סֻלְטָאנְלַר. Dan. 3. *Et omnes* שִׁלְטוֹנֵי מְדִינָתָא *principes provinciarum.* Ibidem, *Et omnes* שָׁלְטָנַיָּא *principes ei ſervient: & obedient.* Inde Saraceni reges ſuos vocant *Sultanos*, ſicut Ægyptij E Pharaones & Ptolomæos. סֻלְטָאן סְלִימָן *Sultan Suliman.* סֻלְטָאן סֶלִים *Sultan Selim.* Foemin. סֻלְטָאנָה *regina, domina.* סֻלְטָאנָה אַלְגַבַל *domina montis* aut *ſylvæ*, matriſylva, lilium inter ſpinas: herba.

סַלְטָנָה *regnum, principatus, regio.* ✠ סֻלְטָאנִי *regius.* ✠ Et verbum סַלְטַן *regnavit.*

מַסְלַט & מַסְלֵט *præfectus*, habens poteſtatem: in malum, *imperioſus, importunus, petulans.* ✠ סַלָאטָה *importunitas.*

A שַׁלֶט *pelta, pharetra:* Pl. שְׁלָטִים *pharetræ.* Jerem. 51. *Expolite ſagittas, implete* הַשְּׁלָטִים *pharetras.* Lxx. *Φαρέτρας.* Cantic. 4. שִׁלְטֵי גִבּוֹרִים *pharetræ heroum.* Lxx. *βολίδες jacula.* 2. Reg. 11. *Et dedit ſacerdos centurionibus haſtam &* הַשְּׁלָטִים *pharetras.* pro quo habetur, 2. Paral. 23 *haſtas, clypeos &* הַשְּׁלָטִים *pharetras.* Alij, *peltas.*

Rabb. שַׁלְטִין *nota, maculæ.*

Syriacè מְשַׁלְּטָאִית *potenter, more principis, regiè.*

שלך duo ſignificata habet. I. שָׁלַךְ. Inde Hi- B phil הִשְׁלִיךְ *jecit, projecit, abjecit, dejecit.* Exod. 15. *Aut* הִשְׁלִיךְ, Targ. רְמָא *projecit in eum.* Pſal. 60. אַשְׁלִיךְ, Targum אֲטַלֵּק *projiciam calceum meum.* Geneſ. 21. וַתַּשְׁלֵךְ, Targum וּרְמַת *& projiciebat puerum ſub uno virgultorum:* exponebat ut periret. Pſalm. 50. verſ. 17 וַתַּשְׁלֵךְ *& projeciſti verba mea poſt te:* neglexiſti, removiſti. Jud. 9. *Pater meus pugnavit pro vobis,* וַיַּשְׁלֵךְ *& projecit animam ſuam ex adverſo.* Targum וּמְסַר *& tradidit animam ſuam quaſi ſuper* נֶגֶב, *ut occideretur:* periculo mortis ſe expo- C ſuit. 2. Regum 3. הִשְׁלִיכָם *projecit eos à facie ſua.* Targum אַגְלִינוּן מֵאַרְעָ בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ *tranſtulit eos ex terra domus divinitatis ſuæ.* 2. Reg 10. וַיַּשְׁלִכוּ *& projecti ſunt curſores & principes, & abierunt:* præ nimia feſtinatione. Hophal הָשְׁלַךְ *jactus, projectus fuit.* Pſalm. 22. *Super te* הָשְׁלַכְתִּי *projectus ſum ab utero:* pro quo habetur, Pſalm. 71. *Super te* נִסְמַכְתִּי *ſuſtentatus ſum à ventre.*

Nomen. שָׁלָךְ *ardea*, quæ ſtercus ex ano ſæpiſſimè dejicit uno tempore. Levit. D 11. *Ibicem &* הַשָּׁלָךְ, Targum וְשָׁלִינוּנָא *& ardeam.*

שַׁלֶּכֶת *porta templi*, per quam ſordes projiciebantur. 1. Paralip. 26. *Ad occidentem cum* שַׁעַר שַׁלֶּכֶת *porta dejectionis.* Eſa. 6. *Sicut tilia & quercus quæ ſunt* בְּשַׁלֶּכֶת *in Scallechet, ſtatio in eis.* quæ ſunt plantatæ juxta portam templi, quæ ita appellatur. Al. *cùm abjiciunt folia ſua.*

Rabbin. שָׁלָךְ *vicinus.* ✠ שְׁלִיכָה *divinitas.*

II. Arabicè שָׁלַךְ *illaqueavit, irretivit, obretivit.*

מַשְׁלִךְ *irretitor, captor.* מַשְׁלָךְ *illaqueatus.*

E תַּשְׁלִיכָה *captio:* Plur. תַּשְׁלִיךְ *captiones.*

שָׁלָךְ *offendiculum, pedica:* Item, *folliculus.*

✠ שָׁלוּךְ *euronotus.*

שלם cum puncto dextro, duo ſign. habet. I. שָׁלֵם & שָׁלַם, Chald. & Syr. שְׁלֵם *integer, abſolutus, perfectus, impletus, finitus fuit.* Gen. 15. v. 16. *Quia non* שָׁלֵם, Targum שְׁלִים *integra eſt iniquitas Amorrhæi hucuſque.* Lxx. *ἀναπεπλήρωνται impleta eſt:* nondum venit tempus quo puniantur. Sic, 2. Machab. 6. *venientes ad plenitudinem peccatorum.* Et: *non ad*

A ad finem pervenientibus noſtris peccatis. 1. Reg. 7. ותשלם, Targ. ושלימת & abſolutum fuit totum opus, quod fecerat rex Salomo. Eſaiæ 60. ושלמו & finienter dies luctus tui. Chald. Gen. 41. v. 35. ותכלינה, Targum ושלימא & finiti ſunt ſeptem anni ſaturitatis. Geneſ. 29. Da uxorem meam, quia מלאו, Targum שלימו impleti ſunt dies mei: dies ſervitutis meæ. 2. Sam. 7. verſ. 12. Cùm ימלאו, Targum ישלמון implebuntur dies tui. Syriacè Johan. 7. verſ. 8. Tempus meum nondum שלם abſolutum eſt. Lucæ 21. Quòd נשלמון impleantur tempora populorum. Marc. 15. verſ. 37. Jeſus autem clamavit voce magna, ושלם & expiravit: vitam finivit. B PIEL שלם, Chald. & Syr. שלם integravit, abſolvit, perfecit, implevit, finivit. 1. Regum 9. verſ. 25. ושלם, Targum ושכלל & abſolvit domum: perfecit. Syr. Luc. 11. verſ. 1. Poſtquam שלם abſolviſſet. Matth. 10. verſ. 23. Nequaquam תשלמון abſolvetis urbes Iſraëlis: finietis, obieritis. Epheſ. 4. verſ. 10. Ut πληρώσῃ impleret omnia. Syriacè דנשלם ut perficeret. HIPHIL השלים, Chald. אשלם idem. Eſaiæ 44. verſ. 26. Et conſilium nunciorum (legatorum) C ſuorum ישלים perficiet. Ibid. v. 28. Et omnem voluntatem meam ישלם perficiet. Eſaiæ 38. A die ad noctem תשלימני conſumes me: perficies tempus meum.

NOM. שלם, Chald. שלם, Arab. סלים & מסלם integer, perfectus, abſolutus, certus: PLural. שלמים, Chald. שלמין, Arab. סלימין integri, perfecti. FOEM. שלמה integra, perfecta, abſoluta: PLur. שלמות integræ. Geneſ. 34. Viri iſti שלמים, Targ. שלמין integri ſunt nobiſcum: pacifici vivunt nobiſcum בשלום in D pace. Deut. 27. אבנים שלמות lapidibus integris ædificabis altare: non dolatis. Amos 1. Eò quòd transmigrare fecerit גלות שלמה transmigrationem integram: perfectam. LXX. τῶν Σαλωμὼν Salomonis. Acceperunt pro שלמה Salomo, punctis deſtituti.

שלום, Arab. סלאם integritas, perfectio: PLural. שלומים integritates, perfectiones. Malach. 2. בשלום in integritate & rectitudine ambulavit mecum. Jerem. 13. Abducta eſt Juda tota, abducta eſt שלומים integritates: integrè, totaliter: univerſi abducti ſunt. Sic, Eſaiæ E 53. Caſtigatio שלומינו integritatum noſtrarum ſuper eo: omnium noſtrûm: contextus confirmat.

II. שלם, Arab. סלם pacificus, concors fuit, conſenſit, ſalvus, incolumis fuit, evaſit, pacem & concordiam habuit & aluit. Job 9. Quis durus (rebellis) fuit erga illum וישלם & pacem habuit? Pſalm. 7. Si reddidi שולמי pacifico meo malum. Targ. לבעל שלמי habenti mecum pacem. 2. Regum 10. Et deſcendimus לשלום ad ſalutandum filios regis. Ubi tranſitivè uſurpatur. Syriacè, Luc. 23. v. 51. Ipſe non שלם conſenſerat voluntati ipſorum. Arabicè Matth. 5. verſ. 47. ואן סלמתם עלי אחותכם & ſi pacifici eſtis erga fratres veſtros. 2. Theſſ. 3. verſ. 2. ונסלם & eripiamur ab homine malo. PIEL Syr. שלם, Arabicè סלם ſalutavit, valedixit, ſanavit, ſalvavit, in gratiam reduxit. Syriacè Luc. 9. v. 61. אשלם valedicam domeſticis meis. Arab. Act. 33. verſ. 12. סלם ſalutavit Eccleſiam. Actor. 38. verſ. 29. פסלמנא עלי אלאחוה & ſalutavimus fratres. Pſalm. 59. à viris ſanguinum סלמני ſalvame. HIPHIL השלים, Chald. אשלם pacavit, pacificavit, pacem inter aliquos conciliavit, reconciliavit, pacem fecit, fœdus pacis iniit. Deuter. 20. Et ſi non תשלים, Targ. תשלם pacem fecerit tecum, ſed fecerit tecum bellum. Joſuæ 11. Nec fuit ulla civitas, quæ השלימה pacem fecit cum Iſraële. 1. Reg. 22. verſ. 44. וישלם & pacem fecit Joſaphat cum rege Iſraël. LXX. εἰρήνευσεν. Proverb. 16. verſ. 7. Etiam inimicos ejus ישלם reconciliabit cum ipſo. HOPHAL השלם pacatus, reconciliatus fuit. Job. 5. Et beſtia agri השלמה pacata eſt tibi. LXX. εἰρηνεύσουσι.

NOM. שלום, Chal. & Syr. שלם & שלמות, Arab. סלאמה & סלאם pax, tranquillitas, concordia, conſenſus, ſalus, ſanitas, ſalutatio, incolumitas, felicitas. Eccleſ. 3. Tempus מלחמה belli, & tempus שלום pacis. Geneſ. 15. Et tu ibis ad patres tuos בשלום in pace. Geneſ. 43. Et dicebat שלום לכם, Targ. שלם לכון pax vobis, ne timeatis. ſcil. contingat: ellipſis. Ibid. verſ. 26. Et interrogabat eos לשלום, Targ. לשלם de pace, & dicebat, השלום, Targ. השלם an pax patri veſtro ſeni? LXX. ὑγιαίνει an ſanus eſt pater veſter? Aut eſt adjectivum, ſicut קרוב propinquus. Sed ſequitur: שלום לעבדך pax ſervo tuo. Geneſ. 37. vade, obſecrò, vide שלום אחיך, Targ. שלם אחך pacem fratrum tuorum, & pacem oviũ. LXX. εἰ ὑγιαίνουσιν an ſani ſint: quomodo valeant. 2. Par. 15. v. 5. Non erat שלום pax egredienti & ingredienti. Non erat tutũ urbe exire & in illam redire. Exod. 4. v. 18. Vade לשלום in pace. LXX. ὑγιαίνων ſanus. לך בשלום vade in pace, dicitur de non redituro: ſed לך לשלום vade ad pacẽ de redituro. Jer. 34. Non morieris בחרב gladio, בשלום in pace morieris. Ezechias etiamſi fuit excæcatus, tamen non mortuus eſt gladio, ſed ſuper lecto ſuo, & more regio ſepultus. Sic de Joſia, qui fuit interfectus à ſagittarijs: 2. Reg. 23. & 2. Paral. 35. quia non vidit vaſtationem templi. Deut. 20. verſic. 10. Cùm acceſſeris ad urbem, ut pugnes contra illam, clamabis ad illam לשלום ad pacem, Targ. מלין דשלם verba pacis. Septem populis prædicabatur pax, antequam ipſorum urbes oppu-

oppugnarentur. Pax autem illa in eo conſiſtebat, quòd tria ab ipſis requirebantur: I. Ut reciperent ſeptem præcepta filijs Noë tradita; inter quæ & idololatriæ erat prohibitio. Vide in rade זרח. 2. Ut fierent tributarij. 3. Ut fierent Iſraëlitarum ſervi. Sicut Gibeonitæ facti ſunt cæſores lignorum, & aquarum hauſtores. Exod. 18. *Et interrogabant vir proximum ſuum* לְשָׁלוֹם *de pace.* Lxx. *καὶ ἠσπάσαντο ἀλλήλους & ſalutabant invicem.* Syriacè Matth. 5. שָׁאלִיתוֹן בִּשְׁלָמָא *ſalutatis.* Arabicè pro שָׁלוֹם לְךָ, dicitur סלאם עליך *pax ſuper te:* ſalve, ave. עָלַיְהִ אַלסַּלָאם *ſuper eum pax:* dicunt de mortuis, Moſe, Muhammede & Chriſto. מְסַלַּם *ſalvus*, ſalvatus à periculo: ✠ מְסַלֵּם *ſalvator.*

מְסַלְמָאן Muſulman *Turca.* Muhammedes ſuum dogma propagabat gladio. Jubebat enim interfici omnes nolẽtes amplecti hoc ejus ſymbolum: *Non eſt Deus, niſi Deus & Muhammed Apoſtolus ejus.* Quicunque igitur amplectebatur, dicebatur מְסַלְמָאן *ſalvatus*, liberatus à gladio & mortis periculo. מסלמאנין *Muſulmanni* ergò dicuntur *Sarraceni & Turcæ* poſtquam fuerũt circumciſi, quòd ob receptionem profeſſionémve, & legis Alcorano contentæ, & ſymboli Muhammedici cum ſuis ſalvi maneant, hoc eſt, non occidantur nec expolientur, ut alij recipere nolentes. Puer autem מְסַלְמָאן dicitur quàm primùm circumciſus eſt: puella autem, ubi verba illa: *Non eſt Deus, niſi Deus, &c.* confeſſa fuerit: nõ enim circumciditur. Qui ex Judæis aut Chriſtianis ſe Turcis adjungunt non *Muſulmanni*, ſed *Mamluchi* vocantur.

Propr. שְׁלֹמֹה *Salomo*, Arabicè Alcor. 2. סְלֵימָאן Suliman *Solymannus.* Filius Davidis, à Deo ipſo ſic appellatus antequam naſceretur, ſicut Iſaac, Iſmaël, Joſias & Cyrus: & in Novo Teſtamento, Jeſus & Johannes. 1. Paralip. 22. *Quia* שְׁלֹמֹה *Salomo erit nomen ejus,* וְשָׁלוֹם *& pacem ac tranquillitatem dabo ſuper Iſraelem in diebus ejus.* In fine dierum ejus, ſeu cùm eſſet vicinus morti, manſit (reſedit) ſuper eo S.S. & compoſuit librum Proverbiorum, Canticum Canticorum & Eccleſiaſten.

Rabbi שְׁלֹמֹה *Salomo*, filius Iſaac, ex urbe טרויש *Triuſch*, ex terra Galliæ, mortuus eſt anno Mundi 4868. ætatis 75. Commentatus eſt in totum Teſtamentum Vetus, & in Talmud. Fecit autem Commentaria ſua brevia & perſpicua, per Spiritum ſanctum ſuper ipſo manentem: nec ante ipſum ipſi ſimilis extitit.

שָׁלֵם *Salem*, urbs cujus conditor & rex fuit Melchiſedec, qui Abrahamo benedixit, & Sem filius Noë fuiſſe putatur. Gen. 14. *Et Malcizedec, rex* שָׁלֵם *Salem.* Targ. ירושלם *Jeruſalẽ.* A Davide dicta fuit יְרוּשָׁלַםִ, Chald. יְרוּשְׁלֵם: nomine compoſito ex שָׁלֵם *Salem, &* יִרְאֶה *videbit*, providebit: quo nomine appellatus fuit locus iſte, & propriè mons Moria ab Abrahamo. Gen. 22. v. 14. *Et vocavit Abraham nomen loci iſtius, Dominus* יִרְאֶה *videbit, quod dicitur hodie, in monte Dominus* יֵרָאֶה *videbitur.* Habet a. יְרוּשָׁלַםִ formã dualem, ob duas partes: una fuit urbs שָׁלֵם *Salem*, in monte Sion ſita: altera יִרְאֶה mons *Moria* urbi poſtea junctus & incluſus. Litera jod numerum dualem efficiens non exprimitur, ne ex litera ם radicali fiat ſervilis. Scribitur tamen aliquoties יְרוּשָׁלַיִם. Pſalm. 76. v. 2. *Et fuit* בְשָׁלֵם *in Salem.* Targ. בִירוּשְׁלֵם *in Jeruſalem habitaculum ejus, & manſio ejus in Zion.* Lxx. *ἐν εἰρήνῃ in pace.* q. שָׁלוֹם. In Talmud, יְרוּשְׁלֵם דְּהַבָא *Jeruſalem aurea*, vocatur corona, in qua eſt effigies urbis Jeruſalẽ. ירושלם של מעלה *Jeruſalem ſuperior*, & ירושלם של מטה *Jeruſalẽ inferior.* Sic, ad Galat. 4. duplex Jeruſalem. ✠ Gentile שׁוּלַמִּית *Jeroſolymitana*, quæ in urbe Jeruſalẽ habitat, amica Salomonis. Cant. 6. *Revertere, revertere* הַשּׁוּלַמִּית *ô Jeroſolymitana.* Lxx. *σουναμῖτις, σουλαμῖτις.* ¶ Fuit & שָׁלֵם *Salem* urbs Samariæ, quæ & שְׁכֶם *Sichem.* Gen. 33. verſ. 18. *Et venit Jacob* שָׁלֵם *Salem urbem* שְׁכֶם *Sichem, quæ eſt in terra Chanaan.* Targum שְׁלִים *integer:* ſalvus, incolumis cum familia & re familiari. Ita enim Judæi appellativè accipiunt: ſed hoc Hebræi efferunt per בְּשָׁלוֹם *in pace:* ut præcedentia oſtendunt. Lxx *εἰς Σαλὴμ in Salem Sicimorum.* Johann. 3. *Σαλεὶμ* ſcribitur. ✠ Arab. סַלִים *Selimus.*

Rabbin. שָׁלַם *tradidit.* Piel. שִׁלֵּם, Chaldaicè שַׁלֵּם, Arabicè סלם *reddidit, retribuit, rependit, compenſavit, ſolvit, tradidit, prodidit.* Judic. 1. *Sicut feci, ſic* שִׁלַּם *retribuit mihi Deus.* 2. Regum 4. וְשַׁלְּמִי *& redde creditoribus tuis.* Exodi 22. שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם, Targum שַׁלָּמָא יְשַׁלֵּם *reddendo reddet exuſtor exuſtionem.* Pſalm. 37. *Mutuò ſumit improbus, & non* יְשַׁלֵּם *reddet.* Pſal. 35. verſ. 12. יְשַׁלְּמוּנִי, Targum פָּרְעִין לִי *retribuunt mihi malum pro bono.* Ruth 2. יְשַׁלֵּם, Targum יִגְמַר *retribuat Dominus opus tuum.* Proverb. 7. יְשַׁלֵּם, Targum יִפְרַע *rependet ſepties.* Syr. Matth. 5. תְשַׁלֵּם *perſolves Deo juramenta tua.* Arabicè Pſalm. 64. *Et gladio* יְסַלְמוּן *tradentur.* Hiphil. Syr. אַשְׁלֵם, Arab. אַסְלַם *tradidit.* Syr. Matth. 5. v. 25. נַשְׁלְמָךְ *tradet te exactori.*

Arab. Pſalm. 106. וַאְסְלַמְהֻם *& tradidit eos in manus gentium.* Pſalm. 27. *Neq;* תַסְלִמְנִי *tradas me in animam tribulantium.* Joh. 19. verſ. 16. הידיו סלמה אליהם ליצלובוה *tunc tradidit ipſum illis, ut crucifigerent eum.* Matth. 5. v. 25. לילא יסלמך אלחצם אלי אלחאכם *non tradas te adverſarius judici.* Alcoran. 3. וַלַה אַסְלַם מַן פִי אלסמואת ואלארץ *& ipſi tradidit, qui eſt in cælo & in terra.* Hithpaël Syr. אשתלם *traditus fuit.* Matth. 4. v. 12. *quod Johannes* אשתלם *traditus eſſet.*

Nom. שלם *retributio, compenſatio.* Deut. 32. *Mihi vindicta* וְשִׁלֵּם *& retributio.* Targũ וַאֲנָא אשלם *& egò retribuam.*

שִׁלּוּם, Foem. שִׁלּוּמָה *idem*: Pl. שִׁלּוּמִים *retributiones.* Mich. 7. *Princeps poſtulat, & judex* בַּשִּׁלּוּם *pro retributione.*

Eſa. 1. *Amans* שֹׁחַד *munus, & ſequens* שַׁלְמֹנִים *retributiones.*

שלם *ſacrificium retributionis*, quod Deo retribuebatur pro beneficijs ab eo acceptis, aut quod in periculis conſtituti vovebant, & liberati perſolvebant. juxta illud, Pſal. 22. *Vota mea* אֲשַׁלֵּם *reddam coram timentibus eum.* Eſa. 19. *Et vovebunt votũ Domino,* וְשִׁלֵּמוּ *& reddent*: perſolvent. Plural. שְׁלָמִים *ſacrificia retributionis.* Fiebat autem hoc ſacrificium ex tribus illis animalium ſpeciebus; bobus, ovib. & capris utriuſq; generis, & dividebatur in tres partes: Una pars cremabatur, videlicet tot⁹ adeps interior inteſtinorũ & ilium, duo renes, tota cauda & reticulum. Altera pars cedebat ſacerdoti ſacrificãti. Reliquæ carnes erant offerentis, quibus ille unà cum familia veſcebatur. Amos 5 וְשֶׁלֶם *& retributionem pinguium veſtrorum non reſpiciã.* Lev. 3. *Et ſi* זֶבַח שְׁלָמִים *ſacrificium retributionum oblatio ejus.* Targ. נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא *ſacrificium ſanctificationum.* quòd tantùm ſanctis & mundis ex eo edere licebat. aut reſpexit ad שְׁלֵמִים *integri, perfecti.* Lxx. θυσία σωτηρίου *ſacrificium ſalutis.* quod pro pace aut ſalute offerebatur. reſpexerunt ad שָׁלוֹם *pax, ſalus.*

Propr. שַׁלְמַן *Salman.* Hoſeæ 10. *Sicut vaſtavit* שַׁלְמַן *Salman* בֵּית אַרְבֵאל *domum Arbel in die belli.* Targ. שַׁלְמָא בִּכְמְנָא *Selama per inſidias.* Accepit pro בארב *per inſidias.*

Rabb. תַּשְׁלוּם מָמוֹן *compenſatio per externa bona.*

Rabb. שילם, Arab. שילם, Matth. ſceilem *lolium.*

שלם cum puncto ſiniſtro, שָׂלַם. Inde שַׂלְמָה, idem quod שִׂמְלָה, *veſtis, veſtitus, indumentũ*; literis tranſpoſitis: Pl. שַׂלְמוֹת *veſtes.* Exod. 22. *Super ove, ſuper* שַׂלְמָה, Targ. כְּסוּ *veſte.* Mich. 2. *Deſuper* שַׂלְמָה *veſtem.* Lxx. τῆς εἰρήνης

A *nõ̃ pacẽ ejus*, q. שָׁלוֹם, & ה map. Job 9. שַׂלְמֹתָי *veſtes meæ*: mortui veſtibus exuuntur, quaſi abominentur ipſos veſtes eorum.

Propr. שַׂלְמָה *Salma*, & שַׂלְמוֹן *Salmon*, pater Boaz: Ruth. 4. cui nupſit Rahab, ut in רָהַב habes.

שלף. שָׁלַף, Chald. שְׁלַף *eduxit, extraxit* rem ex loco ſuo: herbam ex terra, *evulſit*: gladium ex vagina, *ſtrinxit*: calceum de pede, *exuit.* Abſolutè, *eductus, extractus, evulſus fuit.* Pſal. 129. *Sicut herba tectorum, quæ antequam* שָׁלַף *evulſa fuerit, areſcit.* Herbæ ante demetendi
B uſum, evellebantur. Jud. 8. *Et non* שָׁלַף *eduxit puer gladium ſuum.* Ruth 4. שָׁלַף, Targ. שָׁלַע *exuebat quis calceum ſuum, & dabat proximo ſuo.* Jud. 20. v. 15. *Vir* שֹׁלֵף חֶרֶב *educens gladiũ*: bello & armis geſtandis aptus, bellicoſus, magnanimus. Chald. Eſa. 20. *Et calceum tuum* תְחַלֵּץ, Targ. תִשְׁלוֹף *exues.* Arab. Luc. 10. v. 30. פסלבוה *& exuerunt eum.* Niphal נִשְׁלַף, Ch. אִשְׁתְּלַף *eductus, extractus fuit.*

Nom. שָׁלוּף, Chald שְׁלִיף *eductus.* Foem. שְׁלוּפָה, Chald שְׁלִיפָא *educta.* Num. 22. *Et*
C *gladius ejus* שְׁלֻפָה, Targ. שְׁלִיפָא *eductus in manu ejus.*

Rabb. שָׁלַף *commutavit, oneravit.* שְׁלִיף ℞ *onus parvum.* שִׁלְפֵי ℞ *finis, exitus.* שְׁלוּפְפֵי ℞ *dactyli immaturi.*

שלק. Rabb. שָׁלַק, Chal. שְׁלַק *elixavit, aſſavit*: de herbis & oleis, *uredine periit.* 1. Reg. 19. וּשְׁדֵפָה. Targ. וְדִישְׁלַק *quod uredine perit ante ſegetem.* ביצה שליקה *ovum lixum.*

Arab. אלשליק *bleta.*

D שלש. Inde Piel שִׁלֵּשׁ, Chald. תַּלֵּת, Arab. תַּלַת *tertiavit, tertiò fecit, triplicavit, in tres partes diviſit.* Deut. 19. v. 3. וְשִׁלַּשְׁתָּ, Targum וּתְתַלֵּת *& triplicabis terminum terræ tuæ.* 1. Sam. 20. v. 19. וְשִׁלַּשְׁתָּ *& tertiabis, deſcendes valde*: ſtabis uſq; ad tertium diem. Targ. וּבִתְלָתוּת יוֹמַיָּא *& in tertia parte dierum.* 1. Reg. 18. v. 34. שַׁלֵּשׁוּ וַיְשַׁלֵּשׁוּ *tertiate: & tertiârunt*: tertiò fecerunt. Gen. 15. v. 9. *Accipe mihi* עֶגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת *vitulam tertiatam*: triennem. Targ. עֶגְלִין תְּלָתָא *vitulas tres,* וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת *& capram tertiatam,* וְאַיִל מְשֻׁלָּשׁ *& arietem tertiatum.* Targ. *arietes* תְּלָתָא *tres.* Ezech. 42 *Quia* מְשֻׁלָּשׁוֹת *triplicata ſunt*: tri-
E ſtega. Talm. חייב מְשַׁלֵּשׁ אֶת הַיּוֹם שליש לתפלה שליש לתורה שליש למלאכה: לעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד:

Foem שָׁלוֹשׁ. Chal. תְּלָת, Arab. cum ת pũctato, תלת *tres.* Maſcul. שְׁלֹשָׁה & שְׁלוֹשָׁה, Ch. תְּלָתָא, Arab. תַלַתַה *tres.* Gẽ. 11. שָׁלֹשׁ, Tar. תְּלָת *tres anni.* Gẽ. 9. שְׁלֹשָׁה, Tar. תְּלָתָא *tres illi filij Noa.* Ar. תלת אלליל *tertia noctis*: Pl. שְׁלֹשִׁים, Chald. תְּלָתִין, Arab. תַלַתוּן *triginta.* Geneſ. 11. שְׁלֹשִׁים, Targ. תְּלָתִין *triginta anni.* Ordinale שְׁלִישִׁי

A & שְׁלִישִׁי, Chal. תְּלִיתַי & תְּלִתַי, Arab. תָּאלֵת *tertius*: Foem. שְׁלִישִׁית, Chald. תְּלִיתָאָה, Arab. תָּאלְתָה *tertia, pars tertia*: Plural. שְׁלִישִׁים, Chald. תְּלִיתָאִין *tertij*. Geneſ. 1. *Et fuit veſpera, & fuit manè dies* שְׁלִישִׁי, Targum תְּלִיתָי *tertius*. Geneſ. 6. verſ. 16. *Infima, ſecunda & ſ* שְׁלִשִׁים *tertia facies eam*: contignationes tres, infimam, ſecundam (mediam) & tertiam ſeu ſupremam. 1. Regum 6. *Et per cochleam aſcendebant ad mediam, & à media ad* הַשְּׁלִשִׁים *tertiam*: tertiam contignationem. Num. 2. וּשְׁלִשִׁים *& tertij proficiſcentur*. Targum בִּתְלִיתָאָה *in tertia parte*. 1.
B Sam. 20. verſ. 5. *Uſque ad veſperam* הַשְּׁלִישִׁית *tertiæ*. Targum יוֹמָא תְּלִיתָאָה *diei tertia*. Ibidem v. 12. *Juxta hoc tempus cras* הַשְּׁלִישִׁית *tertia*. Ezech. 5 שְׁלִשִׁית *tertiam* (partem) *percuties gladio*. 1. Sam. 3. *Et addidit Dominus vocare Samuelem* בַּשְּׁלִישִׁית *in tertia*: tertia vice, tertiò.

שְׁלִישִׁיָּה *triplicitas*. Eſa. 19. verſ. 23. *In die illa erit Iſraël* שְׁלִישִׁיָּה *triplicitas Ægypto & Aſſyriæ: benedictio in medio terræ*. Eſa. 15. v.
C 5. *Uſque ad Zoar vitulam* שְׁלִשִׁיָּה *triplicitatis*: magna aut triennis. Jeremiæ 48. *Vitula* שְׁלִשִׁיָּה *triennis*.

שָׁלִישׁ *magnus, dux, princeps*, tertius à rege: nomen dignitatis & poteſtatis: ut primò ſit מֶלֶךְ *rex*, poſtea מִשְׁנֶה *ſecundus*, & poſt hunc שָׁלִישׁ *tertius* à rege. Plural. שָׁלִישִׁים *principes, magnates*: retinet cametz, ad differentiam numeralis שְׁלֹשִׁים *triginta*. 2. Reg. 7. verſ. 2. *Et reſpondebat* הַשָּׁלִישׁ *princeps*. Targum גִּבְּרָא: lege גִּבָּרָא *heros*. 2. Regum 9. verſ. 25. *Et dixit ad Bidcar* שָׁלִשׁוֹ, Targum גִּבָּרֵיהּ *heroem ſuum*. Exod. 14. *Sex-*
D *centos currus electos, & omnes currus Ægypti,* וְשָׁלִשִׁם עַל כֻּלּוֹ *& principes ſuper omni iſto*. Targum וְגִבָּרִין מְמַנַּן עַל כֻּלְּהוֹן *& heroes præfectos ſuper illis*. Exod. 15. *Et electum* שָׁלִשָׁיו, Targ. גִּבָּרוֹהִי *heroum ejus*. Proverb. 22. *Non ſcripſi tibi* שָׁלִשִׁים *magna* ſeu *multa, in conſilijs & ſcientia*. Targum תְּלָתָא זִמְנִין *tribus vicibus*. ¶ 1. Sam. 18. v. 6. *In tympanis, in gaudio* וּבְשָׁלִשִׁים *& in ternarijs*. Targum וּבְצִלְצְלִין *& in cymbalis*. Erant inſtrumenta muſica, quæ conſtabant tribus chordis Foem שָׁלִשָׁה *merides*, 1. Samuelis 9. verſ. 4. *Et tranſijt per*
E *terram* שָׁלִשָׁה, Targum דָּרוֹמָא *meridiei*. 2. Regum 4. verſic. 42. *Et vir venit* מִבַּעַל שָׁלִשָׁה, Targum מֵאֲרַע דָּרוֹמָא *ex terra meridiei*. ¶ Deinde, שָׁלִישׁ & שָׁלִשׁ *tertia pars cujuslibet menſuræ*, ternarius. Pſalm. 80. *Et potaſti eos* בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ *lachrymis ternarij*. pro בְּדִמְעוֹת בְּשָׁלִישׁ *lachrymis in ternario*. Targum תְּלָתִי *ternario*. Lxx. ἐν μέτρῳ *in menſura*:

A menſurâ magna. Eſaiæ 40. *Et menſus eſt* בַּשָּׁלִשׁ *ternario pulverem terræ*.

שִׁלֵּשִׁים *tertij, tertia generatio*. Geneſ. 5. *Et vidit Joſeph ipſi Ephraim* בְּנֵי שִׁלֵּשִׁים *filios tertiorum*. pro בָּנִים: enallage ſtatus. Targum בְּנִין תְּלִיתָאִין *filios tertios*. Lxx. ἕως τρίτης γενεᾶς *uſque ad tertiam generationem*. Exod. 20. *Viſitans iniquitatem patrum ſuper filios, ſuper* שִׁלֵּשִׁים *tertios & quartos*. Targum *ſuper filios rebelles, ſuper* דָּר תְּלִיתָי *generatione tertia, & generatione quarta*. Lxx. ἐπὶ τρίτην γενεὰν *in tertiam generationem*: nepotes & abnepotes.

B כְּמִשְׁלֹשׁ מִשְׁלֹשׁ *tertia pars*. Geneſ. 38. *Et fuit* כְּמִשְׁלֹשׁ, Targ. כִּתְלָתוּת *in tertia parte menſium*: tribus menſibus nondum integris.

שִׁלְשׁוֹם *nudius tertius*, tertius hinc dies, *antea, jam antea*. Ruth 2. *Et abibis ad populū, quē non noviſti* שִׁלְשׁוֹם *nudius tertius*: antea. Exod. 4. *Etiam ab heri, etiam* מִשִּׁלְשֹׁם *à nudius tertius*. Targ. מִדְּקַמּוֹהִי *ab antea*. Lxx. πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας *ante tertium diem*.

Rab. שְׁלוֹשׁ, Chal. תְּלַת & תְּלָתָא, & תְּלָתוּת, Syr. תְּלִיתָא & תְּלִיתָיָא, Arab. תָּלִית & תָּתְלִית *tertia pars, ternarius, trinitas, triangulus*. שָׁלִישׁ *trinitas*.

Rabb. שַׁלְשֶׁלֶת & שׁוֹשֶׁלֶת & שׁוֹלְשִׁית, Chal.
C שַׁלְשֵׁל, Arab סִלְסִל & סִרְסְלָה & סִרְסוּל *catena* trium nodorum, *ligamen, vinculum*: metaphoricè, *linea genealogiæ*: Plural שַׁלְשְׁלָאוֹת, Chald. שַׁרְשְׁלָן, Foem שַׁלְשְׁלָן, Syr. שַׁשְׁלָן & שׁוֹשְׁלָן, Arab. סִלָאסִל & סִרָאסִיל: Dual. סִלְסִלְתַּין *catenæ*.

הִשְׁתַּלְשֵׁל *genealogiam habuit, dixit*.

הִשְׁתַּלְשְׁלוּת *concatenationes*, connexiones,
D ſeries cauſarum.

Verb. Chald. שַׁלְשֵׁל & שַׁלְשֵׁל, Arab. סַלְסַל *catenavit, incatenavit, per catenam demiſit, depoſuit*. Joſ. 2. וַתּוֹרִידֵם, Targum וְשַׁלְשַׁלְתִּנּוּן *& demiſit eos*. 1. Samuelis 19. וַתֹּרֶד, Targum וְשַׁלְשֶׁלֶת *& demiſit Michal Davidem per feneſtram*.

Arab. מְסַלְסַל *catenatus*. תַּסַלְסוּלָה *catenatio*. סִרְסִלָּה מִן דָּהַב *catena aurea*. סִרְסוּל *ſpina dorſi*.

Rabb. שִׁלְשֵׁל *ventrem ſolvit, egeſſit* ſtercus inſtar catenæ. מַיִם מְשַׁלְשְׁלִים *aqua ſolventes alvum*, provocantes ſtercus.

שִׁלְשׁוּל *ventris ſolutio*, catenata ſtercoris
E egeſtio, *dyſenteria*: Item *vermis, reptile*, quod catenam refert, dum repit. שִׁלְשׁוּל דָּם *egeſtio ſanguinis*.

מְשֻׁלָּשׁ, Arab. מְתַלַּת *in tres partes diviſus, triplicatus*: itē *triangulū*: Pl. מְתַלְּתִין: Dual. מְתַלְּתַי *triangula*. מְתַלְּתָא מִתְסָאוִי אַלְאַצְלָע *triangulum*

A *æquilaterũ*. מתלתא מתסאוי אלסאקין *triangulum æquicrurum*: in Euclide. ※ אַלְמְתַלַּת *triangulũ in cælo*.

תְּלוּת *tertia pars noctis*, tertia vigilia.

אַתְּלָתָה *tertius dies*, martis dies.

תְּלָתִי *triremis*: Pl. תְּלָאתִי *triremes*.

תְּלַת עֲשַׂר *tredecim*.

תְּאַלַת עֲשַׂר *tredecimus*.

תְּלִית *ager tertiò proſciſſus*. ¶ Auguſtinus in Epiſtola ad Rom. dicit vocem Salus eſſe etiam Punicã: ſed Punicè ſignificare *tria*. Reſpexit ad pronunciationem. Nam Arab. תְּלַת tſalats *tria*, ut Hebr. שָׁלֹשׁ profertur. B

שלת. Inde Rabb. מְשׁלִית *tridens*.

שמם cum puncto dextro, שָׁמַם tria ſignificata habet, prout de perſona aut re uſurpatur. I. de perſona, תְּמַהּוֹן לִבַּב, *tacitè miratus, admiratus fuit, præ admiratione ſtupuit, obſtupuit, tacuit, conticuit, ſiluit*. Eſa. 52. v. 14. *Sicut* שָׁמְמוּ *obſtupuerunt ſuper te multi*: admirati ſunt humilitatem ejus. Job 17. v. 8. יָשֹׁמּוּ *obſtupeſcent recti ſuper eo*. Targ יִשְׁתְּקוּן *tacebunt*. Jer. 2. v. 12. שֹׁמּוּ *obſtupeſcite cæli ſuper hoc*: admiramini. Targ. אִתְאַבָּלוּ *lugete*. C Niphal נָשַׁם *idem*. Jer. 4. וְנָשַׁמּוּ *& obſtupeſcẽt ſacerdotes, & prophetæ mirabuntur*. Jerem. 18. יִשֹּׁם *mirabitur*. Piel שׁוֹמֵם *idem*. Dan. 9. *Et ſedebam* מְשׁוֹמֵם *attonitus*. Hiphil הֵשַׁמִּים *idem*. Ezech. 3. *Septem dies* מַשְׁמִים, Targum שָׁתֵק *tacens*: attonitus, ſtupens, admirabũdus. Hophal הָשַּׁם *idem*. Job 21. v. 5. *Reſpicite ad me* וְהָשַּׁמּוּ, Targ. וּשְׁתוּקוּ *& tacete*. Hithpael הִשְׁתּוֹמֵם *idem*. Pſ. 143. יִשְׁתּוֹמֵם, Targ. יִשְׁתַּעְמַם *intra me obſtupeſcet cor meum*: תְּמַהּוּן לִבַּב. Eſa. 63. v. 5. וְאֶשְׁתּוֹמֵם *& obſtupui, & non ſuſtentor*. Lxx. προσενόησα *conſideravi*. Al. *conticui*. D

Nom. שַׁמָּה *admiratio cordis attonita*, ſtupor. Deut 28. *Eriſque* לְשַׁמָּה, Targum לְצָדוּ *in admirationem, in proverbium & in fabulam*. Jer. 5. שַׁמָּא *ſtupor & horror factus eſt in terra*.

מְשַׁמָּה *idem*. Ezech. 5. *Eris* מְשַׁמָּה *admiratio ſuper omnes gentes*: admirabuntur multitudinem malorum tibi evenientium.

שִׁמָּמוֹן *idem*. Ezech. 4. v. 16. *Et aquas in mẽſura* וּבְשִׁמָּמוֹן *& cum ſtupore bibent*. v. 17. וְנָשַׁמּוּ *& obſtupeſiant vir & frater ejus*.

II. שָׁמַם de re, *vaſtus, devaſtatus, deſert⁹ fuit*. Thr. 5. v. 18. *Propter montem Sion* שֶׁשָּׁמֵם *quòd vaſtatus eſt, vulpes obambulant in eo*. Ezech. 35. *Quòd dixiſti ſuper montes Iſraël, dicendo*: שָׁמֵמָה *vaſtati ſunt*. pro שָׁמְמוּ, ob pauſam. Niphal נָשַׁם, Chald. אִשְׁתְּמַם *devaſtatus fuit*. Jer. 12. v. 11. נְשַׁמָּה, Targ. צְדִיָה *devaſtata eſt omnis terra*. Lev. 26. וְנָשַׁמּוּ, Targ. וְיִצְדוּן *& devaſtabuntur viæ veſtræ*. Piel. שׁוֹמֵם *devaſtavit*. 1. Sam. 5.

A וַיְשִׁמֵּם, Targ. וְאַצְדִינוּן *& devaſtabit eos*. Hiphil הֵשֵׁם *idem*. Levit. 26. וַהֲשִׁמּוֹתִי, Targ. וְאַצְדֵי *& devaſtabo ſanctuaria veſtra*.

שַׁמָּה *vaſtitas, devaſtatio, deſolatio*: Pl. שַׁמּוֹת *vaſtitates*. Pſal. 46. *Qui poſuit* שַׁמּוֹת *vaſtitates in terra*.

שְׁמָמָה *idem*: Plur. שְׁמָמוֹת *vaſtitates*. Exo. 23. *Non expellam eum anno uno, ne fortè fiat terra* שְׁמָמָה, Targ. צַדְיָא *vaſtitas*. Ezech. 7. v. 27. *Et princeps induet* שְׁמָמָה *deſolationem*: veſtẽ deſolationis: aut, ſtuporem. ※ מְשַׁמָּה *idem*. Ezech. 35. *Et dabo te* שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה *vaſtitatem & deſolationem*. B

שִׁמָמָה *idem*. Ezech. 35. *Et dabo montem Seir* לִשְׁמָמָה וּשְׁמָמָה *in vaſtitatem & deſolationem*.

שׁוֹמֵם *devaſtatus, deſtructus*: Plur. שׁוֹמְמִים *vaſtati*. Foem. שׁוֹמֵמָה *vaſtata*: Plur. שׁוֹמְמוֹת *vaſtatæ*. Thren. 3. *Poſuit me* שׁוֹמֵם *vaſtatum*. Thren. 1. *Dedit me* שׁוֹמֵמָה *devaſtatam*. Ibidem. *Omnes portæ ejus* שׁוֹמֵמִין *devaſtatæ ſunt*: terminatione Chaldaica. 2. Sam. 13. v. 20. *Et manſit Thamar* וְשֹׁמֵמָה, Targum וְצַדְיָא *& vaſtata erat in domo Abſalon fratris ſui*: C ſolitaria, ſine marito. Lxx. χηρεύουσα *vidua*. Aut, *tacita, triſtis, afflicta*: ex ſignificatione prima. Eſa. 54. v. 1. *Quia plures ſunt filij* שׁוֹמֵמָה *vaſtatæ, quàm filij maritatæ*: ſolitariæ, cælibis, maritum non habentis. Dan. 12. *Et ad dandum abominationem* שֹׁמֵם *vaſtantem*: activè. pro quo habetur, cap. 9. *Et ſuper ala abominationum* מְשֹׁמֵם *devaſtante*. Lxx. ἐρημώσεως *deſolationis*. Et ita citatur in Matthæo.

אִשְׁתּוֹמְמוּ *deſolatio*.

III. Arabice שָׁמַם, & שָׁם, & אִשְׁתַּם *odoratus eſt, oluit, olfecit*. Pſal. 115. *Ipſis nares, & non* תִּשְׁתַּם D *odorabunt*.

Nom. שַׁם *odor, olfactus, odoratus*: Plural. שְׁמוּם *odores*. ※ שְׁמוּמָאר *odoramenta*. ※ שְׁמִים *odores*. ※ שְׁמִימָה *res odorifera*. ※ תַּשְׁמִים *uſtulatio*.

שָׁמָה *nævus, macula*: Pluraliter שָׁמָאם *nævi, maculæ*: Ad ſequens שָׁמַם referri poteſt.

שמם cum puncto ſiniſtro, סָמַם. Inde שְׂמָמִית, Chal. סְמָמִית *aranea, ſtellio, lacerta*. Proverb. 30. v. 28 שְׂמָמִית *araneus manibus ſuis apprehẽdit, & ipſe eſt in palatijs regis*.

E **שמא**. Rabb. שֶׁמָּא *fortaſſis, forſitan*.

שמר. Inde נִשְׁמַד *perditus, abolitus, deſtructus, devaſtatus fuit*. Gen. 34. וְנִשְׁמַדְתִּי, Targ. וְאֶשְׁתֵּיצֵי *& perdar ego & domus mea*. Jud. 12. נִשְׁמְדָה, Targum פְּסַקַת *perdita eſt de Benjamin mulier*. Hoſeæ 10. וְנִשְׁמְדוּ, Targum וְיִצְדוּן *& vaſtabuntur excelſa iniquitatis*. Hiphil הִשְׁמִיד *perdidit, abolevit, vaſtavit, deſtruxit*. Levit. 26.

וְהִשְׁמַדְתִּי,

המותיכם, Targ. ואשיצי *& perdam excelsa vestra:* A
destruam. Ezech. 34. v. 16. *Pingue & robustū*
אשמיד, Targ. אשיצי *perdam*. Illas oves pin-
guiores & robuſtiores, quæ reliquas &
quidē debiliores impetunt & ſtabulo de-
pellunt, ex grege tollā Lxx. φυλάξω, Hie-
ron. *custodiam*. Hoſiander non correxit. le-
gerunt אשמור, ob literarum cùm ר"ד, tum
י"ו ſimilem figuram. Et hos ſequutus eſt
Lutherus: will ich behüten.

Nom. Rabb. הַשְּׁמָד *perſecutio, perditio.* Pl.
שְׁמָדוֹת *perſecutiones*.

מְשֻׁמָּד *perſecutionem paſſus*, qui tempore
perſecutionis abnegat fidem, *apoſtata*: Pl. B
מְשֻׁמָּדִים *apoſtatæ*. Sic poſtea vocârunt Ju-
dæi ad fidem Chriſtianam converſos: Et
contra illos orāt ter quotidie: manè, me-
ridie, & veſperi: ולמשמדים אל תהי תקוה
non ſit quies apoſtatis neq; ſpes. Sicut ex
Chriſtianis fidem Muhammedicam am-
plexi vocantur מַמְלוּכִין *mamlukin*: de quo in
מָלַךְ vide. Et talis מְשֻׁמָּד *apoſtata* putatur fuiſ-
ſe Rabſace: quia Hebraicè loqui novit.

מְשֻׁמָּדִים pro תַּלְמִידִים Judæi vocant C
Chriſti diſcipulos.

Chald. שְׁמַד *fidem abnegavit*. אִשְׁתְּמַד *apoſta-
ta factus eſt*. Exod. 12. בֶּן נֵכָר *filius nothus non
comedet ex eo*. Targum בַּר יִשְׂרָאֵל דְּאִשְׁתְּמַד *fi-
lius Iſraël, qui factus eſt apoſtata.* ✠ הַשְׁמָדוּת *apo-
ſtaſis*.

Propr. אַשְׁמְדַאי ἀσμοδαῖος *malum dæmo-
nium*, rex dæmonum.

שמה. Inde Piel Syr. שַׁמִּי, Arab. סַמִּי *nominavit*,
nomen impoſuit, *vocavit, invocavit*. Syr.
Marc. 3. v. 16. וְשַׁמִּי *& nominavit Simeonem*.
Act. 14. וְשַׁמִּיו *& nominarunt Barnabam*. Arab. D
Gen. 1. v. 5. וְסַמִּי אַלְלָה אַלְנוּר נְהָארָא *& appel-
lavit Deus lucem, diem*. Matth. 23. *Non* תְּסַמּוּן
appellabitis patrem. Pſal. 53. *& Deum non* יְסַמּוּה
invocabunt. Gen. 4. *Eva peperit filium* וְסַמַּתְהּ
*& appellavit eum Seth: & natus eſt ipſi Seth quoq;
filius*, וְסַמַּאהְ *& appellavit eum Enos*. Paſſ. Syr.
אֶשְׁתַּמִּי & אֶשְׁתַּמַּה, Arab. אסתמי *nominatus, vo-
catus, appellatus fuit*. Actor. 1. דְּאֶשְׁתַּמִּי *qui nomi-
natur juſtus*. Hebr. 5. v. 10. וְאֶשְׁתַּמַּה *& nomina-
tus eſt à Deo ſūmus ſacerdos*. Arab. אסתמיתם בה
cognominati eſtis ab eo. E

מְסַתְּמִי *nominatus*: Alc. ✠ מְסַמִּי *appellatus,
vocatus, nobilis*.

Nom. שֵׁם, Chald. שֵׁם & שׁוּם, Arab. סם
& אסם *nomen, vocabulum, appellatio, proprium
vocabulum ſingulorum, fama, notitia, decus, digni-
tas*: Plur. שְׁמָהָן, שְׁמוֹת & שְׁמָן, & שְׁמָהִין, Syr. שְׁמָהֵין,
Arab. סַמָּאת & אסמא *nomina, vocabula*. Ge-
neſ. 2. שֵׁם, Targum שׁוּם *nomen unius Phiſon*.
Gen. 11. *& faciemus nobis* שֵׁם, Targ. שׁוּם *no-*

men: famam, celebritatē. Gen. 6. *Illi heroes
à ſeculo* אַנְשֵׁי הַשֵּׁם, Targ. אֱנָשִׁין דְּשׁוּם *viri nomi-
nis*: nobiles, celebres. Lxx. ἄνθρωποι ὀνομαστοὶ
homines nominati. Job. 30 *filij* בְּלִי שֵׁם *abſq; no-
mine*: nullius nominis, ignobiles. Targ.
הֶדְיוֹטִין *idiota*. Mich. 4. *Quia omnes populi ambu-
labunt, quilibet* בְּשֵׁם *in nomine deorum ſuorū:
nos verò ambulabimus* בְּשֵׁם *in nomine Domini
Dei noſtri*. Targum נִתְרְחֵיץ *ſperabimus in verbo
Domini*. Jerem. 33. v. 9. *& erit mihi* לְשֵׁם *in
nomen gaudij*: in gaudium celebre. Ezech.
34. *& ſuſcitabo ipſis plantam* לְשֵׁם *ad nomen*.
Lxx. εἰρήνης *pacis*. Legerunt שָׁלוֹם *pax*: ob
vocum ſimilitudinem. Levit. 24. v. 11. *&
expreſſit filius mulieris Iſraelitidis* הַשֵּׁם, Targ.
שְׁמָא *illud nomen, & maledixit*. Nomen illud
glorioſum יְהוָה ore ſuo protulit, ſicut ſcri-
bitur, & inſuper maledixit Deut. 28. *ut
timeas* הַשֵּׁם, Targum שְׁמָא *nomen illud glo-
rioſum & timendum* יְהוָה *Deū tuum*. Inde Rab-
binis שֵׁם & הַשֵּׁם κατ᾽ ἐξοχὴν eſt *nomen* יְהוָה,
quo Deus ſignificatur, & *Deus ipſe*: Cùm
dicūt, שֵׁם הַנִּכְבָּד *nomen illud glorioſum*: הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ *nomen illud benedicatur* הַשֵּׁם יִתְעַלֶּה *no-
men illud exaltetur*, & הַשֵּׁם הַמְּפֹרָשׁ *nomen illud
expreſſum*: quando nomen יְהוָה profertur
ſicut ſcribitur Jehovah, cùm ejus loco
Judæi אֲדֹנָי legant, quadam religione. Nū.
3. v. 31. *& tolle numerum* שְׁמֹתָם, Targ. שְׁמָהָתְהוֹן
nominum ipſorum: perſonarū. Gen. 2. *& vo-
cabat Adam* שֵׁמוֹת, Targ. שְׁמָהָן *nomina omni
jumento & avi cœli, & omni beſtia terræ*. Gen. 5.
& vocavit שְׁמָם, Targ. שׁוּמְהוֹן *nomen ipſorum
homo, in die quo creati ſunt*. Gen. 4. *& vocavit*
שְׁמוֹ *nomē ejus* שֵׁת *Seth, quia* שָׁת *poſuit mihi Deus
ſemen aliud pro Habel*. Multorū nominū pro-
priorum clara & aperta eſt etymologia;
ſed ratio impoſitionis ignoratur. Sunt a-
liqua, quorùm ratio in ipſo textu Biblico
traditur: ut, Seth, Eva, Bethel, &c. Et horū
ratio ſeu etymologia tantùm certa eſt, a-
liorū verò incerta & dubia. Porrò ante-
quam naſcerentur, impoſita fuerunt no-
mina, in Veteri Teſtamento; Iſaac, Salo-
mo, Joſias, à Deo: Iſmael, ab angelo: Cy-
rus à Propheta. In Novo, Johānes & Jeſus
ab angelo. Ideoq; horū nomina non fue-
runt mutata. Mutata autē fuerunt in Ve-
teri Teſtamento, Abram, Sarai, Jacob, à
Deo: In Novo Teſtamēto, Apoſtolorum
Simonis, filiorum Zebbedæi, & Sauli, à
Chriſto.

Rabb. שׁוּם אָדָם *aliquis homo*. ✠ כְּשֵׁם *ſicut,
quemadmodū*. עַל שֵׁם *ob id, ea de cauſa* לֹא שׁוּם
& אֵין שׁוּם *non aliquid*. בַּר שׁוּמָא *filius nominis*,
percelebris.

Particula שָׁם, Chal. תַּמָּן, Arab. תַּם *ibi*, ad-

 verbium

A verbium loci remoti, longinqui ſed longè diſtantis. Gen. 2. אֲשֶׁר־שָׁם *ubi eſt aurum*. Ibid. שָׁם *ibi eſt bdellium*. Eccl. 3. v. 17. *Et ſuper omne opus* vel *omni opere* שָׁם *ibi*: in loco noto, eſtq; locus judicij: ad diem judicij: præcedit enim, v. 16. מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה *ibi impietas*. ¶ מִשָּׁם, Chald. מִתַּמָּן *inde*. Gen. 2. וּמִשָּׁם, Targ. וּמִתַּמָּן *& inde dividitur*. ¶ שָׁמָּה, Chald. תַּמָּה, & תַּמָּן, & לְתַמָּן, & תַּמָּה *illuc*. Gen. 49. שָׁמָּה, Targ. תַּמָּן *illuc ſepelierunt Abrahamum*. Job. 1. *Et nudus revertar* שָׁמָּה *illuc*: ad locum notum, qui eſt ſepulcrum. Targ. לְבֵית קְבוּרְתָּא *in domum ſepulturæ*. Quia terra eſt omnium noſtrûm mater, & ſepulcrum uterus. ✠ Arab. ثم *poſtea*.
B ✠ ثمة *inde*.

Inde שָׁמַיִם, Chal. שְׁמַיִן *cæli*, à terra remotiſſimi: ſicut שָׁם locum remotum ſignificat. Et forma dualis diſtantiam denotat à terra utrinq; æqualem: vel duos mundi polos, circa quos cœlum circumvolvitur. Tria autem potiſſimũ ſignificat: PRIMÒ, divinæ majeſtatis, & angelorum, ac beatorum hominum ſedem, *deorum domiciliũ*. Deut. 26. *Proſpice ex habitaculo ſanctitatis tuæ*,
C *ex* הַשָּׁמַיִם, Targ. שְׁמַיָּא *cælo, & benedic populum tuum Iſraëlem*. SECUNDÒ, *æthercam regionem*, corpora cœleſtia ſeu orbes planetarum & ſtellarum fixarum. Gen. 1. *In principio creavit Deus* הַשָּׁמַיִם *cælum & terram*. Gen. 22. *Multiplicabo ſemen tuũ ſicut ſtellas* הַשָּׁמַיִם, Targ. שְׁמַיָּא *cæli*. TERTIÒ, *aërem*, in quo ſunt nubes & aves. Gen. 8. *Et clauſi ſunt fontes abyſſi, & feneſtræ* הַשָּׁמַיִם, Targ. דִשְׁמַיָּא *cæli, & cohibita fuit pluvia ex* הַשָּׁמַיִם, Targ. שְׁמַיָּא *cælo*. Exod. 16.
D *Ecce ego pluam vobis panem ex* הַשָּׁמַיִם *cælo*: Manna autem ex aëre deſcendit. Deut. 4. *Similitudo omnis avis alatæ, quæ volat* בַּשָּׁמָיִם *in cælo*. Targ. בַּאֲוִיר רְקִיעַ שְׁמַיָּא *in aëre firmamenti cæli*. Jer. 8. *Etiam ciconia* בַּשָּׁמַיִם *in cælo*: in locis excelſis. transfertur ad altitudinẽ aëris, qui ſupra nos eſt. Pſ. 8. v. 8. *Avis* שָׁמַיִם *cæli, & piſces maris*. Jer. 10. *Ad vocem dante ipſo multitudinem aquæ* בַּשָּׁמַיִם *in cælo*: in aëre. Lev. 25. *Dabo* שְׁמֵיכֶם *cælos veſtros ſicut ferrum*: duros ſicut ferrum, ne demittant pluviã. Gen. 11. *Ædificabimus nobis urbem, & turrim, & caput ejus*
E בַשָּׁמַיִם *in cælo*. Targ. מְטֵי עַל צֵית שְׁמַיָּא *pertingẽs ad ſummitatem cæli*. 2. Sam. 22. *Et fundamenta* הַשָּׁמַיִם *cæli commota ſunt*. Pro quo habetur, Pſ. 18. הָרִים *montes*. Syr. Eph. 6. v. 12. *Adverſus ſpirituales malicias ἐν τοῖς ἐπουρανίοις in ſublimibus*. Syr. דְּתְחוֹת שְׁמַיָּא *qui ſunt ſub cælo*: adverſus diabolos, qui in aëre collocantur. Luc. 10. v. 18. *Spectabam Satanam ut fulgur è cælo cadentem*. ¶ Per ſynecdochen, *ipſe Deus* in cœlo habitans: Chald. Dan. 4. *ubi agnoveris, quòd dominentur* שְׁמַיָּא *cæli*. Item *ſancti in cælo*. Job. 15. v. 15. וְשָׁמַיִם *& cæli non ſunt munda in oculis ejus*: cœlites; Metonymia. ¶ Inde RABB. שָׁמַיִם *cæli, Deus*. Sic, Maccab. 21. v. 25. *Non eſt differentia coram cælo, ſervare in multis, an in paucis*. Matth. 11. *Minimus in regno cælorum*. Pro quo habetur, Luc. 7. *Minor in regno Dei*. Luc. 15. v. 18. *Pater, peccavi in cælum*: Deum. ¶ Per metaphoram, *locus longinquus & remotiſſimus*, ſicut cœlum à terra diſtat. Deut. 30. *Si fueris in extremitate cæli, inde colliget te Dominus*.

Rabb. שְׁמַיִי, שְׁמֵימִי, Syr. שְׁמַיָּן, FOEM. שְׁמַיְנִית *cæleſtis*: PLUR. שְׁמֵימִים *cæleſtes*. ✠ שְׁמַיקוּרָה *cælum tigni* aut *ædis*, tabulatum.

Syr. שְׁמַיָּא *οὐρανίσκος palatum*, per metaphoram.

Arab. سما *cælum*: PLUR. سماوات *cæli*. ✠ سماوي *cæleſtis*: PLUR. سماويين *cæleſtes*.

סמאנגוני *lilium cæleſte*, Matth. aſmeni juni, aierſa.

שׁמז. Arab. שְׁמַז *territus fuit*: in Avicenna.

שׂמח cum puncto ſiniſtro, שָׂמַח *lætatus, lætus, hilaris fuit* vel *factus eſt*. Ezech. 7. *Emens non* יִשְׂמָח, Targ. יֶחְדֵי *lætetur*. PIEL שִׂמַּח *lætificavit, hilaravit, exhilaravit*. Deut. 24. וְשִׂמַּח, Targ. וְיַחְדֵי *& exhilarabit uxorem ſuam, quam accepit*. HIPH. הִשְׂמִיחַ *idem*. Pſal. 89. הִשְׂמַחְתָּ *exhilaraſti omnes inimicos ejus*.

NOM. שָׂמֵחַ *lætus, hilaris*: PLUR. שְׂמֵחִים *læti, hilares*. Deut. 16. *Et eris tantùm* שָׂמֵחַ, Targ. חָדֵי *lætus*.

שִׂמְחָה *lætitia, hilaritas*: PLUR. שְׂמָחוֹת *lætitiæ, hilaritates*. Eſa. 9. *Ipſi magnificaſti* הַשִּׂמְחָה *lætitiam*: שָׂמְחוּ *læti ſunt coram te* כְּשִׂמְחַת בַּקָּצִיר *juxta gaudium in meſſe*. RABB. שִׂמְחַת תּוֹרָה וְהַבְּרָכָה *lætitia Legis & benedictionis*, eſt 23. Tiſri: quo abſolvunt lectiones Moſis ſabbathinas, & ſequente Sabbatho eaſdem iterum inchoant à בְּרֵאשִׁית.

Arab. cum puncto dextro & ה ſuprà punctato, שאמח *altus*. גבאלא שאמחה *montes alti*: in Geographia.

שׁמט. שָׁמַט, Chald. שְׁמַט *reliquit, remiſit, dimiſit, demiſit, deorſum miſit, projecit, præcipitavit*. 2. Reg. 9. שִׁמְטוּהָ *demittite eam*. Targ. טְרוּהָא *præcipitate eam*. 2. Sam. 6. v. 6. *Nam* שָׁמְטוּ *remiſerant boves*: ſubduxerãt ſe à plauſtro. Exod. 23. *Sex annis ſeminabis terram tuam, & colliges proventũ ejus: & ſeptimo* תִּשְׁמְטֶנָּה *demittes eã, & relinques eam*: ne ares, plantes. NIPH. נִשְׁמַט *demiſſus, præcipitatus fuit*. Pſ. 141. נִשְׁמְטוּ *demiſſi ſunt per manus petræ judices ipſorum*. HIPHIL הִשְׁמִיט, Chald. אַשְׁמֵט *dimiſit*. Deut. 15. *Sed quod eſt tibi cum fratre tuo*, תַּשְׁמֵט *dimittat manus tua*.

NOM.

Nom. שְׁמִטָּה, Chald. שְׁמִטְּא *dimiſſio, remiſ-* A
ſio mutui aut debiti: Pl. Chal שְׁמִטִּין, Fœ-
min. שְׁמִטָּן *dimiſſiones*. Deut. 15. *Poſt finem ſe-*
ptem annorum facies שְׁמִטָּה, Targum שְׁמִטְתָא
remiſſionem. Et hoc eſt verbum הַשְּׁמִטָּה, Targ.
שְׁמִטְתָא *remiſſionis*. שָׁמוֹט, Targ. יַשְׁמֵט *ut re-*
mittat omnis dominus mutui manus ſua, quod
mutuatus eſt proximo ſuo. Lxx. ἄφεσιν *dimiſſio-*
nem. Septimus annus dicebatur שְׁמִטָּה *di-*
miſſio, & שַׁבַּת הָאָרֶץ *quies terra*: In eo enim 1.
debitores dimittebantur, nec ab eis exi-
gebatur quicquam. 2. terra dimittebatur,
non colebatur: & quicquid ſponte pro-
ducebat, id pauperibus: & quod hi non B
colligerẽt, feris relinquebatur. Exod. 23.
& edent pauperes populi tui, & reſiduum ipſorum
edet beſtia agri. Quod autem ſcribitur, Lev.
25. *& erit* שַׁבַּת הָאָרֶץ *quies terra vobis in cibum,*
tibi & ſervo tuo, & ancilla tua, & mercenario tuo,
& inquilino tuo habitantibus tecum. Et jumento
tuo, & beſtia qua eſt in terra tua, erit omnis pro-
ventus ejus ad edendum: Id intelligendum
eſt, ſi proventus terræ fuerint copioſi, o-
mnes illi edent. ❡ Septima שְׁמִטָּה *dimiſſio,*
vel ſepties ſeptimus ſeu quinquageſimus C
annus erat יֹבֵל *jubileus*: de quo in יָבַל vide.

Chald. שְׁמוּטָא *locuſta ſpecies*.

Syr. Marc. 15. *unus ex illis* שְׁמַט *extraxit gla-*
dium.

Rabb. שְׁמִיטָה *dislocatio*.

Arab. שמט *canuit, canus factus eſt*: in Avi-
cenna.

שמך cum puncto ſiniſtro, שָׂמַךְ. Inde Nom.
שְׂמִיכָה *tegumentum* denſum & undiq; villo-
ſum, *operimentum, velum, pallium*. Jud. 4. *ſta-* D
tim operuit illum בַּשְּׂמִיכָה, Targum בְּגוּנְכָא *pal-*
lio. Lxx. ἐν τῇ δέρρει *cilicio*.

שמל cum puncto ſiniſtro, שָׂמַל. Inde Nom.
שִׂמְלָה *veſtis*: Plur. שְׂמָלוֹת *veſtes*. Gen. 9. *Et*
tulit Sem & Japheth הַשִּׂמְלָה, Targ. כְּסוּתָא *veſtẽ,*
& ponebant ſuper humerum utriusq;. Deut. 21.
& removebit שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ, Targ. כְּסוּת שִׁבְיָהּ
veſtem captivitatis à ſe. Sunt veſtes pulcræ,
quas puellæ gentiles induebant tempore
belli, ut invenirent gratiam apud illos, à
quibus caperentur, & eos ad ſcortationẽ
pellicerent. Deut. 22. *& expandet* הַשִּׂמְלָה, E
Targ. שׁוֹשִׁיפָא *veſtem*: linteum.

Arab. Verb. שָׁמַל *veſtivit, induit, operuit*.
Pſalm. 103. יַשְׁמְלָךְ *veſtiet te miſericordia*. Paſs.
אִשְׁתְּמַל *veſtitus, indutus fuit*. Pſal. 93. וְאִשְׁתְּמַל
& indutus eſt decorem. Pſalm. 109. *Sicut veſti-*
mentum quo אשתמל *operitur*. Pſal. 73. ישתמלוא
operientur iniquitate. משתמל *indutus*. שָׁאמַל
circundans. מְשָׁמוּל *circundatus*.

שמאל & שמול, literis י & א permutatis. Ch.
סְמָאל & סְמַל, Arab. סמאל *ſiniſter*: de manu,

latere aut parte dicitur. Gen. 48. *& accipie-*
bat Joſeph ambos, Ephraim dextra ſua מִשְּׂמֹאל *ex* A
ſiniſtra Iſraëlis, & Manaſſen בִשְׂמֹאלוֹ *ſiniſtra ſua*
ex dextra Iſraelis. Jonæ 4. *qui non novit inter*
יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ *dextram ſuam & ſiniſtram ſuam*.
Pro quo habetur, Deuter. 11. *Et filij veſtri,*
qui non noverunt hodie טוֹב וָרָע *bonum & ma-*
lum. 2. Regum 23. *quod erat juxta* שְׂמֹאל *ſini-*
ſtram viri in porta urbis. quod excelſum, in-
gredienti per portam urbis erat ad ſini-
ſtram. ❡ Deinde, שְׂמֹאל *ſeptentrio*, qui eſt ad
ſiniſtram orientem ſpectantibus. Geneſ.
14. *Quae eſt* מִשְּׂמֹאל *ſiniſtra ad Damaſcum*. Tar- B
gum מִצִּפּוּנָא *a ſeptentrione*. Job. 23. verſ. 9.
שְׂמֹאול, Targum בִּצְפוּנָא *in ſeptentrione cum o-*
peratur.

שְׂמָאלִי, Arab. שמאלי *ſiniſter*. Rabb. *ſepten-*
trionalis: Fœm. שְׂמָאלִית *ſiniſtra*.

Inde Verb. הִשְׂמִיל *ſiniſtravit*, ad ſiniſtram
vel ſeptentrionem tetendit, ivit, declina-
vit. Gen. 13. v. 9. *Si* הַשְּׂמֹאל וְאֵימִנָה *ad ſiniſtrã,*
& dextrabo: Et ſi הַיָּמִין *ad dextram*, וְאַשְׂמְאִילָה *&*
ſiniſtrabo. Targum. *Si tu* לִצְפוּנָא *ad ſeptentrio-* C
nem, ego לְדָרוֹמָא *ad meridiem: Et ſi tu* לְדָרוֹמָא *ad*
meridiem, ego לִצְפוּנָא *ad ſeptentrionem*. Eſa. 30.
v. 21. *Iſta eſt via, ambulate in ea* כִּי תַאֲמִינוּ וְכִי
תַשְׂמְאִילוּ *ſi dextrabitis, & ſi ſiniſtrabitis*. Targ.
לָא תִסְטוּן מִנַּהּ לִימִינָא וְלִסְמָלָא *non declinabitis ab*
ea ad dextram & ſiniſtram. 2. Sam. 14. *Si eſt*
לְהֵמִין וּלְהַשְׂמִיל *dextrare & ſiniſtrare ab omni,*
quod dixit dominus meus rex: addere & detra-
here. Targ. לְמִסְטֵי לִימִינָא וּלְמִסְטֵי לִסְמָלָא *de-*
clinare ad dextram & declinare ad ſiniſtram. 1.
Paral. 12. מַיְמִינִים וּמַשְׂמִאלִים *dextrantes &* D
ſiniſtrantes in lapidibus. qui & dextra & ſini-
ſtra utebantur in lapidibus projiciendis.

Chald. סַמָּאֵל *Aſmodaeus*.

שמן. שָׁמַן, Arab. סַמַן *pinguis, impinguis, ſaginatus*
fuit, pinguefactus eſt: Syr. שְׁמַן *adolevit, adultus*
fuit, propriè de fructibus maturis. Deut.
32. v. 15. וַיִּשְׁמַן *& impinguatus eſt Jeſchurun, &*
calcitravit, שָׁמַנְתָּ *pinguefactus es*. Targ. וְעַתַּר *&*
ditatus es. Jerem. 5. שָׁמְנוּ *pinguefacti ſunt, & ni-*
tent. Targum עֲתַרוּ *ditati ſunt*. Syr. Marc. 4.
דְּשְׁמַן *cùm adolevit fructus*: maturuit. Piel. A-
rab. סַמַּן *pinguefecit, ſaginavit*. Hiph. הִשְׁמִין *im-*
pinguavit: per metaphoram, *hebetavit, ine-* E
ptum reddidit. Eſa. 6. v. 10. הַשְׁמֵן *impingua cor*
populi iſtius. ſequitur: *Et cor ejus* (non) *intelli-*
gat. Targum טַפֵּשׁ *ſtultum redde*. Hieron. *ex-*
caeca.

Nom. Adject. שָׁמֵן, Arab. סמן *pinguis, craſ-*
ſus, corpulentus. Fœm. שְׁמֵנָה *pinguis*. Per meta-
phoram, שָׁמֵן *dives, opulentus, robuſtus, bonus*.
Plur. Arab. סמאן & סמינה *pingues*. Eſa. 30.
Eritq; uber וְשָׁמֵן *& pinguis*. Jud. 3. v. 29. *O-*
mnem virum שָׁמֵן *pinguem*. Targum אִיתְּמָן *for-*
tem.

tem. LXX. *μαχητὰς bellatores.* Num. 12. *qualis ſit terra,* הַשְּׁמֵנָה *an pinguis ſit, an* רָזָה *macilenta.* Targ. הַעֲתִירָא *an dives, an* מִסְכֵּינָא *paupera:* fertilis. Ezech. 34. *Et paſcuum* שָׁמֵן *pingue paſcetis.* Targ. טָב *bonum.* Gen. 49. *Ex Aſer* שְׁמֵנָה *pinguis panis ejus.* Targum טָבָא *bona eſt terra ejus.*

שֶׁמֶן, Chald שׁוּמָן, Arab. סמאן & סמינה *pinguedo conjuncta carni,* adeps: Pl. שְׁמָנִים, Chal. שַׁמְנִין *pinguedines.* Pſalm. 109. *Caro mea macilenta eſt* מִשָּׁמֶן *à pinguedine.* Targ. מִלְּמֶהֱוֵי פָּטִים *ut non ſit pinguis.* Eſa. 41. *Et arborem* שָׁמֶן *pinguedinis.* Eſt pinus, unde pix exit. 1. Reg. 6. *Et fecit in oraculo duo Cherubim ligna* שֶׁמֶן *pinguedinis.* Targ. זֵיתָא *olea.* Chald. Geneſ. 4. וּמֵחֶלְבְהֶן, Targ. וּמִשַּׁמְנֵיהוֹן *& de adipibus earum.* Rabb שׁוּמָן *adeps.* ¶ Deinde, שֶׁמֶן *oleum,* à pinguedine. Gen. 28. *Et poſuit ſtatuam, & effudit* שֶׁמֶן, Targ. מִשְׁחָא *oleum ſuper caput ejus.* Ezech. 31. *Et flumina eorum* כַּשֶּׁמֶן *ſicut oleum ire ſinam.* Tar. בְּנִיחַ *quietè:* placidè, ſenſim. Ezech. 23. וְשַׁמְנִי *& oleum meum poſuiſti ſuper ea.* Solebant ungi conviviorum & lætitiæ tempore. Pſalm. 23. verſ. 5. *Pingueſeciſti:* בַשֶּׁמֶן *oleo caput meum.* Eſa. 61. שֶׁמֶן *oleum lætitiæ pro luctu.* Luctus verò tempore non ungebantur. 2. Sam. 14. *Induere veſtibus luctus, & non ungaris* שֶׁמֶן *oleo.* 2. Reg. 20. *Aromata &* שֶׁמֶן הַטּוֹב *oleum bonum:* balſamum, quod in terra Iſrael habebatur, & in Jericho creſcebat.

Chald. שְׁמַן, Arab. סַמַן & סמאן *butyrum.* Gen. 18. *Et accepit* חֶמְאָה, Targ. שְׁמַן *butyrum & lac.* Arab. סַמַאן בַקְרִי *butyrum de vacca.* סַמַן מֻדָאב *butyrum liquefactum ad ignem.* תַסְמִין *liquefactio,* ſaginatio.

מִשְׁמָן *pinguedo:* Plur. מִשְׁמַנִּים & מַשְׁמַנִּים *pinguedines:* Metaphoricè, *fortes, magnates.* Eſa. 17. v. 4. וּמִשְׁמַן בְּשָׂרוֹ *& pinguedo carnis ejus marceſcet.* Pſ. 78. *Et occidit* בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם *in pinguedinibus eorum.* Targ. מִגִּבָּרֵיהוֹן *ex fortibus ipſorum.* Eſa. 10. *Ideo mittet Dominus exercituum* בְּמִשְׁמַנָּיו *in pinguedines ejus maciem.* Targ. בְּרַבְרְבָנוֹהִי *in magnates ejus plagam.* Cædes magnatum Aſſyriæ. Geneſ. 27. *De rore cœli,* וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ *& de pinguedinibus terræ.* Ellipſis מִן *de.* Targ. וּמִטּוּבָא דְאַרְעָא *& de bono terræ.* Nehem. 8. v. 10. *Venite, edite* מַשְׁמַנִּים *pinguedines, & bibite dulcedines:* cibos pingues.

שְׁמוֹנָה, Chald. תְּמַנְיָא, Syr. תְּמָנְא, Arab. cum ה ſuprà punctato, תְמאנה: Fœmin. שְׁמֹנֶה, Chald. תְּמָנֵי, Arab. תמאן *octo.* 1. Sam. 17. *Et ipſi erant* שְׁמֹנָה בָנִים *octo filij.* Plural. שְׁמֹנִים, Chald. תְּמָנַן, Syr. תְּמָאנִין, Arab. תַמַנוּן *octuaginta & octuageſimus.*

שְׁמִינִי, Chald. תְּמִינָי, Arab. תַאמִן *octavus.* Fœmin. שְׁמִינִית, Chald. תְּמִינָאָה *octava, octava pars, octava vice.* Levit. 12. *Et in die*

הַשְּׁמִינִי, Targ. תְּמִינָאָה *octavo circumcidetur.* Die octavo pueri circumcidebantur, quòd ante hunc plurimi moriantur. Præbebatur autem cœna propinquis, re divina ritè peracta, & ita nomen puero indebatur. Turcæ pueros circumcidunt magna conviviorum celebritate, non die octavo, ſed ſeptimo aut octavo anno, quo puer jam ſermonis eſt peritus, & recitare poteſt eorum ſymbolum: *Non eſt Deus,* &c. ¶ Deinde, שְׁמִינִית *octava* inſtrumentum muſicum octo chordarum. Pſalm. 6. *In modulationibus ſuper* הַשְּׁמִינִית *octava.* Targ. כִּנָּרָא דִתְמַנְיָא נִימַיָא *cithara octo chordarum.*

Arab מֻתַמַּן *octangulus.* תֻמאן *octava pars:* drachma.

Syr. שְׁמוֹן *quadrans:* Pl. שְׁמוֹנִין *quadrantes.*

Rabb. שְׁמַן *genus monetæ.*

אַשְׁמַנִּים *ſepulcra.* Eſa. 59. בָּאַשְׁמַנִּים *in ſepulcris ſicut mortui.*

שמם. Arab. שַׁמְס *ſol:* in שמש quære.

שמע duo ſignificata habet. I. שָׁמַע, Chald. & Syr. שְׁמַע, Arab. סַמַע *audivit, auſcultavit, auribus percepit, exaudivit, dicto obediens fuit, obedivit, obtemperavit, paruit:* Metaphoricè, *animo percepit, intellexit, credidit.* Jerem. 5. *Et non* תִשְׁמַע *audies, quid loquatur:* intelliges. Gen. 17. *Et de Iſmael* שְׁמַעְתִּיךָ *exaudivi te.* Targum קַבֵּלִית צְלוֹתָךְ *accepi precationem tuam.* Gen. 41. *Et ego* שָׁמַעְתִּי *audivi de te dicendo,* (quòd) תִּשְׁמַע *audias ſomnium ad exponendum:* intelligas. Job. 15. *An in ſecreto Dei* תִּשְׁמָע *audies?* arcanum Dei intelliges? Exod. 4. verſ. ultimo, וַיִּשְׁמְעוּ, Targ. וּשְׁמַעוּ *& audiverunt, quòd viſitaſſet filios Iſrael.* LXX. *καὶ ἐχάρη & lætatus eſt.* ſc. populus. acceperunt pro וַיִּשְׂמְחוּ, à שָׂמַח *lætatus fuit,* ob literarum ע ח cognationem. ¶ Conſtruitur autem שָׁמַע primò cum אֶת accuſativi articulo. Geneſ. 3. *vocem tuam* שָׁמַעְתִּי, Targ. שְׁמָעִית *audivi in horto.* Ibidem וַיִּשְׁמְעוּ, Targ. וּשְׁמַעוּ *& audiverunt vocem Domini Dei.* Gen. 11. *ut non* יִשְׁמְעוּ, Targ. יִשְׁמְעוּן *audiant vir labium ſocij ſui:* intelligant. Deut. 28. v. 49. *Gentem cujus non* תִשְׁמַע *audies linguam ejus:* intelliges. Pſalm. 81. *Labium, quod neſciebam,* אֶשְׁמָע *audiebam:* intelligebam. Eſa. 36. v. 11. *Loquere, quæſo, ad ſervos tuos Syriacè, quia* שֹׁמְעִים *audimus nos:* intelligimus. Gen. 42. verſ. 23. *Et non cognoverunt, quòd* שֹׁמֵעַ *audiret Joſeph, quia interpres erat inter eos:* intelligeret. 1. Reg. 3. *Et dabis ſervo tuo cor* שֹׁמֵעַ *audiens.* Targ. סְבַר *intelligens:* prudens, ſagax. Jud. 11. *Dominus erit* שֹׁמֵעַ *audiēs inter nos.* Targ. סָהִיד *teſtis.* ¶ Secundò, cum אֶל vel ל *ad,* eſt *attendere, obedire.* Geneſ. 3. *Quia* שָׁמַעְתָּ, Targ. קַבֶּלְתָּא *audiviſti ad vocem uxoris tuæ:* obediviſti. Eſa. 36. *Ne* אַל תִּשְׁמְעוּ *audiatis*

Digitized by Google

audiatis ad Ezechiam. Gen. 8. וַיִּשְׁמַע, Targ. וְקַבֵּל *& audivit Abram ad vocem Sarai*. Sic & abſolutè poſitum: 2. Reg. 14. *Sed non* שָׁמַע *audivit Amazias*. ¶ Tertiò, cum ב *in*, eſt *acquieſcere*. Gen. 21. *Omne quod dixerit tibi Sara*, שְׁמַע, Targ. קַבֵּל מִנַּהּ *audi in voce ejus*. Pſ. 92. v. 12. *In ſurgentibus contra me malignis* תִּשְׁמַעְנָה *audient aures meæ*: audient cum voluptate, ut ſenſum ſequatur affectus. Gen. 26. *Eò quòd* שָׁמַע *audivit Abraham in voce mea*. Lxx. ὑπήκουσεν *obedivit voci meæ*. Arab. Pſalm. 1. סַמַע *audivit Dominus deſiderium*. Pſalm. 44. סַמַעְנָא *audivimus auribus noſtris*. Coloſſ. 1. v. 5. סְמַעְתּוּהָ *audiviſtis illam*. Precat. יָא סַאמַע אַלְאַצְוָאת *ô audiens voces*. Niph. נִשְׁמַע, Chald. אִשְׁתְּמַע, Syr. אֶשְׁתְּמַע, Arab. אסתמע *auditus fuit*. Gen. 45. *Et vox iſta* נִשְׁמַע, Targ. אִשְׁתְּמַע *audita fuit in domo Pharaonis*. Syr. Matth. 4. v. 24. וְאֶשְׁתְּמַע *& auditus fuit rumor ejus*. Philip. 2. v. 6. וְאֶשְׁתַּמַּע *& factus eſt obediens uſque ad mortem*. Arab. Pſalm. 17. אסתמע *exaudi juſtitiam meam*. Piel שִׁמַּע *audire fecit*: Per Metonymiam, *conclamavit, convocavit, congregavit*: voce enim præconis fit convocatio. 1. Sam. 15. v. 4. וַיְשַׁמַּע, Targ. וּכְנַשׁ *& congregavit Saul populum*. Paſſ. Chald. אִשְׁתְּמַע, Syr. אֶשְׁתַּמַּע *obedivit, obtemperavit*. Chald. Dan. 7. *Ipſi ſervient* וְיִשְׁתַּמְּעוּן *& obedient*. Syr. Matth. 8. *Ventus & mare* מֶשְׁתַּמְּעִין *obediunt illi*. Hiph. הִשְׁמִיעַ, Chald. אַשְׁמַע, Arab. אסמע *audire fecit, ſonuit, reſonuit, prædicavit, annunciavit, narravit, commemoravit, divulgavit*: Per Metonymiam, *convocavit, congregavit*. Deuter. 4. וְאַשְׁמִעֵם, Targ. וְאַשְׁמְעִנּוּן *& narrabo eis verba mea*. Ibid. *ex cœlo* הִשְׁמִיעֲךָ, Targ. אַשְׁמְעָךְ *fecit te audire vocem ſuam*. Lxx. ἀκουστὴν σοι ἐποίησε *audibilem tibi fecit*. Eſa. 48. הִשְׁמַעְתִּיךָ, Targ. בַּסַּרְתָּךְ *nunciavi tibi nova*. Jer. 4. *In Juda & in Jeruſalem* הַשְׁמִיעוּ, Targ. בַּסַּרוּ *nunciate*. 1. Reg. 15. *Et rex Aſſyriæ* הִשְׁמִיעַ, Targ. כְּנַשׁ *congregavit omnem Judam*. Pſalm. 66. וְהַשְׁמִיעוּ *& audire ſinite vocem laudis*. Alc. *An tu* תַּסְמִי אַלְצֻם *audire facies ſurdum?*

Nom. שֵׁמַע, & שֹׁמַע, & שֶׁמַע, Chald. שְׁמַע, Arab. סַמַע *auditus, audientia*. Tria ſignificat: 1. Ipſam audiendi actionem. 2. Per Metonymiam, ſermonem, qui auditur ex alio. 3. Rumorem ſeu famam. Gen. 29. v. 13. *Et factum eſt* כִּשְׁמֹעַ. Targ. כַּד שְׁמַע *poſtquam audivit Laban* שֵׁמַע, Targ. שְׁמַע *auditum Jacobi*: rumorem de Jacobo. Lxx. τὸ ὄνομα *nomen* acceperunt pro שֵׁם *nomen*. Job. 42. לְשֵׁמַע *ad auditum auris* שְׁמַעְתִּיךָ *audivi te*. Pſalm. 150. *Laudate eum in cymbalis* שָׁמַע *auditus*: ſoni, ſonum edentibus. Lxx. εὐήχοις *ſonoris*. Deut. 2. *Qui* יִשְׁמְעוּן שִׁמְעֲךָ, Tar. יִשְׁמְעוּן שִׁמְעָךְ *audient auditum tuum*: famam tuam. Lxx. τὸ ὄνομά σου

nomen tuum. q. שֵׁם. Exod. 23. *Non ſuſcipies* שֵׁמַע, Targ. שְׁמַע *rumorem falſum*. Job. 28. v. 22. *Et auribus noſtris* שָׁמַעְנוּ שִׁמְעָהּ *audivimus auditionem ejus*: famam. Jer. 6. שָׁמַעְנוּ אֶת שָׁמְעוֹ *audivimus rumorem ejus, remiſſæ ſunt manus noſtræ*. Syr. Matth. 14. v. 1. *Audivit Herodes* τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, Syr. שׁוּמְעֵהּ דְּיֵשׁוּעַ *famã Jeſu*: de Jeſu.

שְׁמוּעָה, Chald. שְׁמוּעָא *idem*. 2. Reg. 19. וְשָׁמַע שְׁמוּעָה *& audiet auditum*. Targ. בְּסוֹרְתָא *nuncium, & revertetur in terram ſuam*. 2. Sam. 4. *Cùm veniſſet* שְׁמֻעַת שָׁאוּל, Targ. בְּסוֹרַת שָׁאוּל *nuncium Saulis*: rumor de Saule. Lxx. ἀγγελία *nuncium*. Eſa. 53. *Quis credidit* לִשְׁמֻעָתֵנוּ *auditui noſtro?* ſermoni noſtro de Chriſto, quem audivimus à Deo, & ſparſimus. Rumori, quem audivimus ex ore Prophetarum. Lxx. τῇ ἀκοῇ.

מִשְׁמָע, Fœm. מִשְׁמַעַת, Syr. מַשְׁמְעָא *auditus, audientia, obedientia*. Eſa. 11. v. 3. *Et non* לְמִשְׁמַע אָזְנָיו *ad auditum aurium ſuarum arguet*. 1. Sam. 22. *Et receſſit ad* מִשְׁמַעְתֶּךָ *obedientiam tuam, & honorabilis eſt in domo tua*. 2. Sam. 23. *Et poſuit ipſum David ad* מִשְׁמַעְתּוֹ *audientiam ſuam*: ut ſemper eſſet apud Davidem, audiret voluntatem ejus & perficeret. Conſtituit eum ſuper viros conſilij ſui, conſtituit eum conſiliarium, ſecretarium. Eſa. 11. *Et qui Ammon* מִשְׁמַעְתָּם *audientia ipſorum*. Targ. יִשְׁתַּמְּעוּן לְהוֹן *obedient illis*.

הַשְׁמָעוּת *idem*. Ezech. 24. v. 26. *In die illa veniet ad te fugitivus* לְהַשְׁמָעוּת אָזְנַיִם *ad auditum aurium*. Targum לְאַשְׁמָעוּתָךְ בְּסוֹרְתָא *ut nunciet tibi nuncium*: de devaſtatione templi.

Prop. מִשְׁמָע *Miſma*, filius Iſmaelis. Gen. 25. מִשְׁמָע וְדוּמָה וּמַשָּׂא *Miſma, & Duma, & Maſſa*. Quæ exponuntur, *auditus, ſilentium, & tolerantia*. Ideo Judæi proverbij loco uſurpãt: Græci, ἀνέχου καὶ ἀπέχου *ſuſtine & abſtine*: hören ſchweig und leide: All ding hat ſein zeit.

יִשְׁמָעֵאל *Iſmaël*, filius Abrahami ex Hagar, ita appellatus antequam naſceretur. Gen. 16. v. 11. *Ecce gravida es, & paries filium, & vocabis nomẽ ejus* יִשְׁמָעֵאל *Iſmael, quia* שָׁמַע יְהוָה *audivit Dominus ad afflictionem tuam*. Gen. 28. v. 8. *Et abijt Eſau ad* יִשְׁמָעֵאל *Iſmael*: Iſmaelitas. Nomen proprium pro gentili. Ejus poſteritas occupavit Arabiam. Inde ἰσμαήλα *Iſmaela*, Arabiæ parva regio: incolæ, Iſmaelitæ. Steph.

שִׁמְעוֹן *Simon*, filius Jacobi ex Lea. Gen. 29. *Et concepit iterum, & peperit filium, & dicebat: quia* שָׁמַע *audivit Dominus, quod odioſa ego, & dedit mihi etiam iſtum, & vocabat nomen ejus* שִׁמְעוֹן *Simon*.

Rab. מַשְׁמָע *auditur*, cõſtat. כְּמַשְׁמָעוֹ *ut ſonat* juxta literã, ſimpliciter. שְׁמַע שַׁחֲרִית וְעַרְבִית

audi

audi matutinum & veſpertinum: Eſt illud, Deut. 6. שְׁמַע *audi Iſrael, Dominus Deus noſter Dominus unus eſt*. Et duo verſus ſequentes. Quod Judæi quotidie bis, manè & veſperi, recitant, tanquam fidei ſuæ ſymbolũ. שמע הטבעי *auditus naturalis*, & סֵפֶר הַשֵּׁמַע *liber auditus*, eſt liber ἀκροάσεως Ariſtotelis.

שְׁמַעְתָּא *auditio*, cum exponitur ſenſus hiſtoricus, quem audiviſſe ſat eſt.

Syr. שָׁמוּע *auditor*. ✠ מִשְׁתַּמְעָנָא *audiens dicto*, obediens. ✠ מִשְׁתַּמְעָנוּת *obedientia*.

שְׁמַע אַךְ אֲנָא *audi*: verbi gratia.

Arab. סַאמֵע & סַמִיע *auditor*: Plural. סַאמְעִין *auditores*. ✠ מִסְתַּמַע *audibilis*.

מסתמע אלכלמה *qui catechiſatur ſermone*.

סַמַע *auris*, auditus organum, & ſenſus auditus: Plur. אסמאע & מסאמע *aures*.

חסמע *obedientia*.

Cum ע ſuprà punctato, סַמַע ſamag *gummi, reſina*. סַמַע עַרְבִי ſamag arabi *gummi arabicum*. סַמַע מִן זֵיתוּן *gummi olivæ*. ✠ מְסַמַּע muſammag *gumminoſus*.

II. Arab שַׁמַע & אַשְׁמַע *collegit, coegit, adjunxit*.

מַשְׁמַע *collector, legulus*.

מִשְׁתַּמַע & אִשְׁתַּמַע *collectio, adjunctio, communio, communitas, concilium, ſenatus*.

שמע & שַׁמַעָה, Matth. hamaha *cera*: Item *candela*. שמע מַאִב *cera liquefacta*. ✠ שַׁמַּאע *qui candelas facit*.

מַשְׁמִיע *mundicies*.

שמץ. Inde שֶׁמֶץ, Foem. שִׁמְצָה *pars, particula, modicum, exiguum, minimum alicujus rei*: Metaphoricè, *murmur, infamia, vituperium, contẽtus*. Job. 4. v. 12. *Et accepit auris mea* שֶׁמֶץ *modicum* (מעט) *ex eo*. Targ. קְצָת *partem*: aliquid. Job. 26. v. 14. *Et quid* שֶׁמֶץ *parum verbi auditũ fuit in eo?* Exod. 32. v. 25. *Et ocioſum feciſſet eum Aharon* לְשִׁמְצָה *in infamiam inter hoſtes eorum*. Al. *ad minorandum*. Lxx. Ἐπίχαρμα *ludibrium*. Targ. לְאַסְבּוּתְהוֹן שׁוּם בִּישׁ לְדָרֵיהוֹן *ut acciperent nomen malum in generationibus ſuis*.

שמר. שָׁמַר. Chald. סְמַר *cuſtodivit, cuſtodivit ſe, cavit ſibi, ſervavit, conſervavit, aſſervavit, repoſuit, abſcondidit*. Gen. 2. *Et poſuit eum in hortum Eden, ad colendum illum*, וּלְשָׁמְרָהּ, Targ. וּלְמִטְּרַהּ *& ad cuſtodiendum illum* contra beſtias. Gen. 37. *Et pater ejus* שָׁמַר, Targ. נְטַר *cuſtodiebat hoc verbum*: obſervabat. Joſ. 6. v. 18. *Tantùm vos* שִׁמְרוּ, Targ. אִסְתַּמָּרוּ *cuſtodite ab anathemate*: cavete vobis. Hoſ. 12. *Et pro uxore* שָׁמָר *cuſtodivit*. Targ. נְטַר עָנָא *cuſtodivit oves*. 2. Sam. 11. בִּשְׁמוֹר *cùm cuſtodiret Joab contra urbem*. Targ. כַּד צָר *cùm obſideret*. Pſalm. 130. *Si iniquitates* תִּשְׁמָר, Targ. תִּנְטַר *obſervaveris*. Niph. נִשְׁמַר *cuſtoditus fuit & cuſtodivit ſe, cavit ſibi, abſtinuit*. Hoſ. 12. *Et per prophetam* נִשְׁמָר *cuſtoditus fuit*.

ſcil. Iſraël. 2. Sam. 20. *Et Amaſa non* נִשְׁמַר, Targ. אִסְתַּמַּר *cuſtoditus fuit in gladio, qui erat in manu Joab*: non cavit ſibi à gladio. 1. Sam. 21 *Si* נִשְׁמְרוּ *cuſtoditi fuerunt pueri etiam à muliere*: abſtinuerunt. Gen. 24. v. 6. הִשָּׁמֶר לְךָ, Targ. אִסְתַּמַּר לָךְ *cave tibi, ne fortè reducas filium meum illuc*. Lxx. πρόσεχε σεαυτῷ *cave tibi*. Deut. 24. הִשָּׁמֶר *cautus ſis in plaga lepræ*. ſemper hic Imperativus ſingularis habet accentum in penultima. Exod. 19. הִשָּׁמְרוּ לָכֶם עֲלוֹת, pro מֵעֲלוֹת. Piel שִׁמֵּר *diligenter cuſtodivit*. Hithpael הִשְׁתַּמֵּר, Chald. אִסְתַּמַּר *cuſtodivit ſe, cavit ſibi, abſtinuit*. Pſal. 18. וָאֶשְׁתַּמֵּרָה *& cuſtodivi me ex animo ab iniquitate mea*. Targ. וַהֲוֵית נָטַר נַפְשִׁי *& fui cuſtodiens animam meam*. Mich. 6. וְיִשְׁתַּמֵּר *& obſervabit ſtatuta Omri*. Lxx. καὶ ἀφανισθήσεται *& interibunt*. Legit וישתמר, à שָׁמַר *perditus fuit*: ob ר״ר ſimilitudinem. Chald. Deut. 4. v. 15. וְנִשְׁמַרְתֶּם, Targ. וְתִסְתַּמְּרוּן *& cavebitis valde*.

Nom. שׁוֹמֵר *cuſtos*: Plur. שׁוֹמְרִים *cuſtodes*. Pſ. 130. v. 6. *Anima mea ad Dominum* מִשֹּׁמְרִים *præ cuſtodibus ad manè*. Anima mea magis expectat Dominum quàm cuſtodes, qui per noctem vigilârunt, expectant matutinum tempus, ut poſſint dormire. 1. Paral. 9. verſ. 19. שֹׁמְרֵי הַסִּפִּים *cuſtodes liminum tabernaculi*. qui obſervabant limina domus ſanctorum: ne quis ingrederetur anterius. Ibid שֹׁמְרֵי הַמָּבוֹא *cuſtodes introitus*: obſervantes ne quis ingrederetur.

שָׁמוּר *cuſtoditus*: Foem. שְׁמוּרָה *cuſtodita*: Plur. שְׁמוּרוֹת *cuſtodita & cuſtodiæ, palpebræ*, quę cuſtodiunt oculos, quando clauduntur in ſomno. Pſ. 77. *Tenuiſti* שְׁמוּרוֹת *palpebras oculorum meorum*: ut illas claudere, & dormire non potuerim.

מִשְׁמָר, Foem. מִשְׁמֶרֶת *cuſtodia*: Plural. מִשְׁמָרִים, Foem. מִשְׁמָרוֹת *cuſtodiæ*. Duo autem notat: Primò, *carcerem*, in quo vincti aſſervantur: *publica cuſtodia*. Gen. 40. *Et fuerunt dies* בְּמִשְׁמָר, Targ. בְּמַטְּרָא *in cuſtodia*. Gẽ. 42. *Et collegit eos* אֶל מִשְׁמָר *in cuſtodiam tres dies*. Targ. לְבֵית מַטְּרָא *in domum cuſtodiæ*: ſic dictã, quòd ibi cuſtodes conſiſterẽt. 2. Sam. 20. *Et dedit eas in* בֵּית מִשְׁמֶרֶת *domum cuſtodiæ* (ne nuberẽt alijs) *& ſuſtentavit eas*. ¶ Secundò, *officium, functionem, munus*. Eſa. 21. *Et ſuper* מִשְׁמַרְתִּי *cuſtodia mea ego conſtitutus ſum omnibus noctibus*. 1. Par. 9. *Ipſi igitur, & filij ipſorum ſuper portis domus Domini, domus tabernaculi per* מִשְׁמָרוֹת *cuſtodias*. Sacerdotes diviſi erant in viginti quatuor מִשְׁמָרוֹת *cuſtodias*, & permutabantur ſingulis Sabbathis, & quod paratum erat de ſacrificijs, id omne ſingulis Sabbathis inter ſe dividebant æqualiter.

אַשְׁמֹרֶת & אַשְׁמוּרָה *cuſtodia, vigilia*, tem- A
pus vigiliæ nocturnæ, obſervatio tempo-
rum: Pl. אַשְׁמוּרוֹת *cuſtodia, excubia*. Pſal. 90.
v. 4. וְאַשְׁמוּרָה *& cuſtodia in nocte:* quaſi parum
noctis. Pſalm. 63. בְּאַשְׁמוּרוֹת *in cuſtodijs medi-
tabor in te*. Cuſtodiæ ſeu vigiliæ nocturnæ
ſunt tempora noctis, in quibus homo evi-
gilat ex ſomno ſuo. Fuerunt autē in Vete-
ri Teſtamento tres: Noctem enim divide-
bāt in tres partes, quarum quælibet con-
ſtabat quatuor horis ęqualibus. Prima eſt
ab initio noctis, & hujus finis, initium ſe-
cundæ ſeu mediæ, & hujus finis initium
tertiæ ſeu matutinæ ſeu antelucanæ. Et B
alij prima, alij ſecunda, alij tertia noctis
parte in exercitu vigilabant. PRIMA:
Thren. 2. v. 9. *Surge, vociferare in nocte ad ini-
tium* אַשְׁמֻרוֹת *cuſtodiarū*. MEDIA: Jud. 7. v. 19.
In principio הָאַשְׁמֹרֶת הַתִּיכוֹנָה *cuſtodiæ mediæ etiā
conſtituendo conſtituebant cuſtodes*. Cùm tertia
noctis pars eſſet elapſa, & alij vigiles con-
ſtituerentur ſeu ſufficerentur. MATUTI-
NA: Exod. 13. v. 24. *Et factum eſt* בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר
in vigilia matutina, & proſpexit Dominus ſuper C
caſtra Ægyptiorum. Sic, Judith. 12. *Surrexi ad
matutinam cuſtodiam*. Sic apud Homerum
Iliad. κ. *Præterijt plus nox duabus partibus, tertia
autem adhuc pars reliqua eſt*.

Arab. סַמַר *vigilavit*.

סָמִיר *vigil nocturnus*, excubitor, vigiliarū
recognitor, circuitor.

סַמְאַר *vigilia*, cuſtodia, nocturna. סַמְאַר
אֵיל אַלְלַיל *vigilia prima noctis*. סַמְאַר נוּץ לַיל *vi-
gilia media noctis*. סמאר אלסחר *vigilia auroræ*,
matutina. תְלוּת אַלְלַיל *tertia pars noctis*. In D
Novo autem Teſtamento quatuor ſunt
noctis partes ſeu vigiliæ, à Romanis in-
troductæ, & ſingulæ ternas horas conti-
nent. Mat. 13. v. 35. *Veſpere, an media nocte, an
in gallicinio, an manè*. Matth. 14. v. 25. *Quarta
vigilia noctis venit ad eos Jeſus*. Luc. 12. v. 38.
*Et ſi venerit in ſecunda vigilia, & ſi in tertia vigi-
lia venerit*.

שִׁמֻּרִים *obſervantiæ*. Exod. 12. *Nox* שִׁמֻּרִים
obſervantiarum.

שָׁמִיר duo ſignificata habet. PRIMÒ, eſt
ſentis, rubus. Eſaiæ 5. *Et aſcendet* שָׁמִיר *ſentis &* E
ſpina. ¶ Deinde, eſt *lapis durus*, ferro indo-
mabilis, *adamas:* aut *petra dura*, ſilex. Zach.
7. v. 12. *Et cor ſuum poſuerunt* שָׁמִיר *adamantem*.
Targ. תַּקִּיף כְּשָׁמִירָא *forte ut adamantem:* obſti-
nacia & pertinacia ſignificatur. Ezech. 3.
verſ. 9. כְּשָׁמִיר *ſicut adamas robuſtior petra:* con-
ſtantia. Chald. Pſ. 114. v. 8, חַלָּמִישׁ, Targum
שָׁמִיר *petram (ſilicem) in fontes aquarum*. Job
28. בַּחַלָּמִישׁ, Targ. בְּשָׁמִיר *in petram miſit ma-
num ſuam*.

שְׁמָרִים, Chal. שְׁמָרִין *feces*, quæ ſervantur
in imo vaſis, & vina ſuavia conſervant. Pſ.
75. *certè* שְׁמָרֶיהָ *feces ejus exugent*. ſcil. כּוֹס *cali-
cis:* quod interdum eſt fœmininum. Eſa.
25. *Compotationem* שְׁמָרִים, Tar. שְׁמָרִין *fecium:*
vini ſuavis & odoriferi, quod inſidet ſuis
fæcibus. Jer. 48. v. 11. *Et tranquillus eſt ſuper*
שְׁמָרָיו *fæcibus ſuis, & non transfuſus fuit ex vaſe
in vas, & in captivitatem non abijt*. Sicut ſapor
vini conſervatur fæcibus, ita in tranquil-
litate conſervatus fuit ſtatus Moabitarū.
Targ. וְשָׁקִיט הֲוָה עַל נִכְסֵיהוֹן כַּחֲמַר דְּנָטִיר עַל שְׁמָרֵהּ
*& tranquilli ſuper divitijs ſuis, ſicut vinum quod
conſervatum eſt ſuper feces ſuas*. Zoph. 1. v. 12.
Viſitabo ſuper viros coagulatos ſuper שִׁמְרֵיהֶם *fæ-
cibus ſuis*. Targ. דְּשַׁלְיָן שַׁלְוָא עַל נִכְסֵיהוֹן *qui tran-
quilli ſunt tranquillitate ſuper divitijs ſuis:* qui
ſunt tranquilli in domibus ſuis ſuper di-
vitiis ſuis, ſicut vinum quod eſt tranquil-
lum ſuper fæcibus ſuis. LXX. ἐπὶ τὰ φυλάγ-
ματα αὐτῶν *in cuſtodijs ſuis:* à שָׁמַר *cuſtodivit*.

Inde VERBUM. Eſa. 7. v. 4. *Et dices ad eum*
הִשָּׁמֵר *eſto tranquillus & quieſce, non timeas, cor
tuum non molleſcat*. Accentus in ultima di-
ſtinguit ab הִשָּׁמֶר לְךָ *cave tibi*, quod ſemper
accentum habet in penultima. Quaſi שֵׁב
עַל שְׁמָרֶיךָ *mane ſuper fæcibus tuis*. Et ſequentia
confirmant: שב בשלום כיין על שמריו ת״י ענין
שמירה כלומר השמר מעשות מלחמה:

PROPR. שֶׁמֶר *Schemer*, nomen viri, à quo
Amri rex Iſraël duobus talentis argenti
emit montem, in quo erat arx magna ini-
tiò. Sed Amri munivit illud ædificium,
& urbem extruxit, quam juxta nomen
Schemer domini montis, vocavit שֹׁמְרוֹן
Samariā. 1. Reg. 16. *Et emit* הָהָר *montē*. Targ.
כְּרַכָּא *arcē* שָׁמְרוֹן *Schomeron*, à שֶׁמֶר *Schemer duo-
bus talentis argenti, & ædificavit montem, & vo-
cavit nomen urbis, quam ædificavit, juxta nomen*
שֶׁמֶר *Schemer domini mōtis*, שֹׁמְרוֹן *Samaria*. Fuit
ſedes regū Iſraël, & cùm regno, tum regi-
oni vicinę nomē dedit, ut Samaria appel-
laretur. Diſtabat à Jeruſalem diei itinere.
In baſi mōtis cincta erat duplici muro, &
turrib' fortiſſimis. Mons autē interius ab
ima valle in altum paulatim conſurgens,
ex omni parte domibus privatorum cir-
cumſeptus erat, inſtar pini (nucis pineæ)
aut botri paulatim acuminatus. In mon-
tis cacumine erat ſpecioſa regia. Cùm
decem tribus in Aſſyriam tranſlatæ eſsēt,
hanc urbem & regionē vacuam expleve-
runt homines de Babylone eò traducti,
qui inde שָׁמְרָיָא *Samaritanæ* aut *Samaritani*
vocati ſunt. Hi Legē Dei ita receperant,
ut tamen veterem idolorum cultum non
deſtituerent: ideoq; Judęis in patriam re-

verſis fuerunt exoſi tanquam idololatræ. A Porro in urbe Samaria fuerunt Heliſæi, Abdiæ prophetæ, & inter hos Johannis baptiſtæ, ſepulcra.

Syr. שְׁמְרִין *Samaria.* ⁜ שָׁמְרִי *Samaritanus:* שָׁמְרָיְא *Samaritana:* Pl. שָׁמְרָיִין & שָׁמְרָיֵא *Samaritani.*

¶ שָׁמִיר *Schamir*, urbs in tribu Juda. Jud. 10. *Et ipſe habitabat* בְּשָׁמִיר *in Samir, in monte Ephraim.* Ibid. *Et ſepultus fuit* בְּשָׁמִיר *in Samir.*

Rabb. שׁוֹמְרָה *tugurium*, ſub quo aliquid aſſervatur.

שמש duo ſignific. habet. I. שָׁמַשׁ. Inde Piel B Chald. & Syr. שַׁמֵּשׁ *ſervivit, miniſtravit* Deo aut hominibus, officio Politico aut Eccleſiaſtico functus eſt. Gen. 40. v. 4. וַיְשָׁרֶת, Targ. וְשַׁמֵּשׁ *& miniſtrabat eis.* 1. Reg. 1. v. 4. וַתְּשָׁרְתֵהוּ, Targ. וּמְשַׁמְשָׁא לֵהּ *& miniſtrabat ei.* Dan. 7. יְשַׁמְּשׁוּנֵהּ *miniſtrabant ei.* Act. 13. שַׁמֵּשׁ *miniſtravit voluntati Dei.* Paſſ. Syr. אֶשְׁתַּמַּשׁ *miniſtratus fuit.* Matth. 20. *Filius hominis non venit* דְּנֶשְׁתַּמַּשׁ *ut miniſtretur ipſi, ſed* דְּנְשַׁמֵּשׁ *ut miniſtret.* 2. Cor. 3. דְּאֶשְׁתַּמְּשַׁת *quæ adminiſtrata eſt a nobis.* C

Nom. שֶׁמֶשׁ, Chald. שִׁמְשָׁא, Arab. שַׁמְס *Sol*, miniſter Dei, qui lucem & calorem impertit creaturis, & ſui præſtantiâ Domini ſui præſtantiam notam facit. Plur. Chal. שִׁמְשִׁין, Arabicè שְׁמוּס *ſoles.* Geneſ. 37. *Et ecce* הַשֶּׁמֶשׁ, Targ. שִׁמְשָׁא *Sol, & Luna, & duodecim.* Jud. 5. v. 31. *ſicut exitus* הַשֶּׁמֶשׁ *ſolis in fortitudine ejus:* ſument vires ut ſol exoriens. 2. Samuelis 12. *Coram toto Iſraël, & coram* הַשָּׁמֶשׁ *Sole:* publicè, palam, apertè. Pſalm. 72. *Ti-* D *mebunt te cum* שָׁמֶשׁ *ſole:* quamdiu Sol fuerit. Pſ. 84. *Quia* שֶׁמֶשׁ *Sol & clypeus Dominus Deus.* Deus eſt lux (decus, gloria) juſtorũ, ſicut Sol mundi. Targ. הֵיךְ שׁוּר רָם *tanquam murus altus.* Jer. 43. *Et franget ſtatuas* בֵּית שֶׁמֶשׁ *Domus ſolis, quæ eſt in terra Ægypti.* Heliopolis, ubi Ægyptii quotannis frequenter conventus agebãt in honorem Solis, & ſacrificabant: Ubi Solis templum erat, & ubi Sol colebatur. Eſa. 60. *Non occidet amplius* שִׁמְשֵׁךְ *Sol tuus.* Targum. *non abolebitur amplius* מַלְכוּתֵךְ *regnum tuum.* Jer. 5. *Occidit* שִׁמְשָׁהּ *Sol ejus, cùm adhuc eſſet dies.* Targ. גְּלָא יְקָרְהוֹן *tranſ-* E *migravit gloria ipſorum.* Præmatura calamitas ſignificatur. Mich. 3. v. 6. *Et occidet* שֶׁמֶשׁ *Sol ſuper prophetis.* Targ. *Et operiet* עָקָא כְּקַבְלָא *afflictio* (calamitas, ultio, indignatio) *ſicut caligo prophetas falſos.* Chal. Exod. 29. *Et arietem ſecundum facies inter* הָעַרְבָּיִם *veſperas.* Targũ שִׁמְשַׁיָּא *ſoles:* ante & poſt ſolis occaſum.

שִׁמְשׁוֹת, Arab. שַׁמְסִיאַת *feneſtra*, per quas Solis lux illabitur. Eſa. 24. *Et ponam Gagaten*

A שִׁמְשׁוֹתַיִךְ *feneſtras tuas.* Arab. שַׁמְסִיאַת אַלְסנאג *feneſtra vitrea:* in Geograph. ⁜ חַר אַלְשַׁמְס *calor ſolis.* ⁜ שַׁמְסִי *ſolaris*, tepidus.

Syr. שַׁמְשֵׁן, Arab. שַׁמַס *inſolavit*, ad ſolem expoſuit & ſiccavit.

Nom. Chald. שַׁמָּשׁ & מְשַׁמֵּשׁ, Syr. מְשַׁמְשָׁן *miniſter, ſervus:* Plur. מְשַׁמְשָׁנִין *miniſtri, ſervi.* Foem. מְשַׁמְשָׁנִיתָא *miniſtra, famula.*

שִׁמּוּשׁ & תַּשְׁמִישׁ, Syr. תֶּשְׁמֶשְׁתָּא *miniſterium, miniſtri officium & actio, cultus Dei, religio, occupatio, opera:* Plur. Rabb. תַּשְׁמִישִׁים *occupationes, opera, actiones.*

B שִׁמּוּשִׁי, Foem. שִׁמּוּשִׁית *ſervilis, miniſterialis.* ⁜ Syr. מְשַׁמְשָׁנָאִית *miniſterialiter, officioſè.* ⁜ מְשַׁמַּשׁ *initiatus Deo.*

Arab. שַׁמְסִיָּה *cucurbitula vitrea.* ⁜ שַׁמַס *cõmeavit, trajecit.*

II. Per metaphoram, Chald. שַׁמֵּשׁ *ſtetit, habitavit, cohabitavit, concubuit, coivit, rem habuit, uſus eſt.* Pſalm. 51 verſ. 2. *Poſtquam* בָּא *ingreſſus eſt ad Bethſabeam* Targ. שַׁמֵּשׁ *concubuit cum Bethſabea.* Job. 31. תִּטְחַן *molat alteri uxor mea.* Targ. תְּשַׁמֵּשׁ *concumbat cum altero.*

C Nom. תַּשְׁמִישׁ *concubitus, coitus.* Geneſ. 19. *quæ non noverunt* אִישׁ *virum.* Targ. Jeroſol. תַּשְׁמִישׁ לִגְבַר *concubitum viri.* ⁜ שַׁמַּשׁ *idem.* ⁜ שׁוּכְשְׁמָנִין *formica.*

Propr. שִׁמְשׁוֹן *Simſon.*

שמת. Chald. שַׁמְתָּא *excommunicatio perfecta*, dira imprecatio. Cant. 1. Targ. תַּבְרוּ יַת עֲמָלֵק וְיַת עַמֵּהּ בְּשַׁמְתָּא דַיְיָ *contriverunt Amalec & populum ejus per diram imprecationẽ Domini.* Cõpoſitum ex שָׁם אַתָא *Deus venit:* pro quo D Apoſtol. 1. Corinth. 16. מָרַן אַתָא *μαραναθά Dominus venit.* Extrema excommunicatio poſt חֵרֶם *anathema*, & נִדּוּי *remotio.* Juxta alios ex שָׁם מִיתָה *ibi mors.*

Syr. שׁוּמְתָא *liber, vibex.*

Arab. שְׁמַת, Hiphil. אַשְׁמַת *minuit, diminuit honorem, extenuavit, dehoneſtavit, infamavit, diffamavit, opprobrio affecit, ſprevit.* Pſalm. 22. וּשְׁמַתוּאנִי *& deſpexerunt me.* Paſſiv. אִנְשְׁמַת *diminutus fuit, vilnit.*

Nom. שְׁמִיתָה *opprobrium, infamia, diminutio, vicium, convicium:* Plural. שְׁמָאת *convicia.* ⁜ מַשְׁמוּת *dehoneſtatus, infamis, diffama-* E *tus.*

שנן duo ſignificata habet. I. שָׁנַן, Chald. שְׁנַן, Arab. סַנַן, idem quod שָׁנָה, *iteravit*, & iterãdo vel ſæpius ad cotem impellendo *acuit* ferrum, gladium, novaculam, ſcalpellum. Deuter. 32. *Si* שַׁנּוֹתִי *acuero laminam gladij mei:* Milra. Pſalm. 64. verſ. 4. *Qui* שָׁנְנוּ, Targum שְׁנַנוּ *acuerunt ut gladium linguam ſuam.* Pſalm. 140. verſ. 4. שָׁנְנוּ *acuerunt linguã ſuam ſicut ſerpens:* ad loquendum mala: ſicut ſerpens

pens acuit linguam ſuam, cùm venit ad mordendum. Targum מחנין *narrant linguâ ſua.* accepit ſignificatione ſecunda. Arab. Pſalm. 140. ושננו *& acuerunt linguas ſuas.* Hithpaël השתונן *acutus, punctus fuit.* Pſal. 73. verſ. 22. *Et* (in) *renibus meis* אשתונן *acuor:* pungor. Lxx. *ἠλλοιώθησαν commutati ſunt.* acceperunt pro שנה *mutatus fuit.*

Nom. שנון, Chal. שנין *acutus:* Pl. שנונים, Ch. שנינין *acuti.* Pſ. 45. *Sagitta tua* שנונים *acuta.* שן, Arab. סן & סנן *dens acutus:* Dual. שנים, Ch. שנין & שנין, Syr. שנין & שנין, Arab אסנאן *dentes*, duo dentium ordines, ſuperior & inferior. Deuter. 32. שֶׁן-בְּהֵמוֹת, Targum ושן-חיות-ברא *& dentem beſtiarum mittam in eos.* Segol ob Maccaph. Exod. 21. verſ. 24. שֵׁן תַּחַת שֵׁן, Targum שנא חלף שנא *dens pro dente.* Ibid. v. 27. *pro libero dimittat eum pro* שִׁנּוֹ, Targ. שנה *dente ejus.* Gen. 49. וּלְבֶן-שִׁנַּיִם *& albus dentes præ lacte.* Pſ. 3. שִׁנֵּי רְשָׁעִים, Targ. ככי רשיעי *dentes impiorum cõfregiſti.* שנים *dentes* alij טוחנות *molares*, alij מלתעות *maxillares*, majores. ¶ Deinde *κατ' ἐξοχὴν*, שן *dens* ob magnitudinem, eſt Chald. שנא דפיל, Arab. סן אלפיל *dens elephãti* ſeu *barri*, ebur, quod ex India & Æthiopia afferebatur, & ex opinione vulgi, ad quam ſe Scriptura accommodat, dens eſſe putatur. Sed Varro de lingua Lat. lib. 3. *quos dentes multi dicunt, cornua ſunt. Ex temporibus enim enaſcuntur: Et ex ſuperiore mandibula per os reſupinata ſeſe efferunt. Et decimo quoque anno ea elephanti abjiciunt & defodiunt, ſicut cervi quotannis, & quoties amiſerint, reponunt.* Addo: quòd igni emolliuntur, & hominũ arte & opere expoliuntur, ut vel ex tereti planam, vel aliam quamvis accipiant figuram: quæ omnia dentibus non conveniunt. 1. Reg. 10. v. 18. *Et fecit rex thronum* שן, Targ. דשנא *dentis magnum.* Lxx *ἐλεφάντινον eburneum.* 1. Reg. 22. *Et domũ* השן *dentis quam ædificavit.* Targ. דשנא דפיל *dentis elephanti.* Amos 6. *Qui cubant ſuper lectulis* שן *dentis.* Targ. בשן דפיל. Amos 3. v. 15. *Et peribunt domus* השן *dentis.* Targũ דמכבשן בשן דפיל *obducta dente elephanti.* Cant. 5. *Collum tuum ſicut turris* השן *dentis:* ſicut turris eburnea: ob candorem & puritatẽ. Ezech. 27. קרנות שן *cornua dentis & ebenum.* Cornua elephanti, denti ſimilia. Lxx. *ὀδόντας ἐλεφαντίνους dentes elephantinos.* Targũ קרנין דיעלין ושן דפיל *cornua capreolorum & dentem elephanti.* ut ſit *ἀσύνδετον.* ¶ Tertiò per metaphoram, שן *dens petræ*, acumen ſcopuli aut ſaxi, *muvex, promontorium, ſcopulus acutus*, more dentis prominens & longius excurrens: Per ſynecdochen, *arx, munitio* in eo extructa. Job 39. *Super* שֶׁן-סֶלַע *dente petræ & receptu.*

A Targ. כרך *arce.* 1. Sam. 14. שן הסלע *dens petræ citra.* Ibid. שן *dens unus:* ſcopulus.

שנהבים (compoſitum ex שן *dens* & הבים *elephanti*) ſunt שני דפיל *dentes elephanti.* 1. Regum 10 שנהבים *dentes elephantorũ & ſimias.* Targ. שן דפיל *ebur.* Lxx. *ὀδόντας ἐλεφαντίνους dentes elephantinos.*

Chald. שנין, Arab. מסנון *acutus.*

שנן & שננא *acies:* Rabb. *Homo acutus & dentatus.*

Arab. סנון *dentifricium.* סנני *dentalis.*

מסן *acuens.* חגר אלמסן *lapis acuens*, cotis, cujus in acuendo ferro uſus eſt: in Avicen.

B Rabb שנינה *ferrũ quod eſt in capite haſtilis.*

שנחות *talea*, ſigna dentium inſtar inciſa ligno, ut menſuram indicent.

II. Per metaphoram, Piel שנן, Chald. שנן, Arab. סנן *geminavit, ingeminavit, iteravit, repetijt, cõtinuè dixit, ſedulò inculcavit, clarè & perſpicuè propoſuit, docuit, acutè & argutè dixit:* ſicut culter ad cotẽ impulſus ſæpiùs, acuitur. Deut. 6. ושננתם *& acues ea filijs tuis, & loqueris de eis:* ſæpiùs propones, ſedulò inculcabis & declarabis. Targ. ותחנינון *& narra-*

C *bis ea.* Lxx. *προβιβάσεις pramonebis.*

Nom. שנינה *dicterium, fabula:* דיבור חסיד. Deut. 28. v. 37. *Et eris in admirationem, in proverbium* ולשנינה, Targ. ולשועי *& in dicterium.*

Arab. סנן & סנה *præceptum, mandatum, lex, canon, jus canonicum, doctrina: mos, ceremonia:* Plur. סנן & סנואת *præcepta, mandata, leges: ceremoniæ.* באלסנה *juxta legem*, juxta morem: more.

סני *canoniſta:* Plur. סניין *canoniſtæ.*

שנא cum pũcto dextro, שָׁנָא, idem quod שנה, *iteratus, mutatus fuit.* Thren. 4. ישנא *muta-*

D *bitur maſſa bona.* pro ישנה, literis ה״א permutatis. Prov. 17. v. 9. ושונא *& iterans in verbo, disjungit ducem.* pro שונה: qui defert ab uno ad alterum. Piel שנא, pro שנה *iteravit, mutavit.* 2. Reg. 25. ושנא *& mutavit veſtes carceris ſui.* Pual שנא pro שנה *mutatus fuit.* Eccl. 8. v. 1. *Sed fortis facie ſua* ישנא *mutabitur.* pro ישנה. Targ. מתחלפן *mutabuntur.* Lxx. *μισηθήσεται odio habebitur.* Legerunt cum puncto ſiniſtro, à שנא *odit.* Et hos ſecuti ſunt Lutherus & Hoſiander.

Arab. שנא *odit*, habes in שנא ſequente.

E שנא cum puncto ſiniſtro, שָׂנֵא, Chald. & Syr. שנא & סנא, Arab. cum puncto dextro, שנא *odivit, odio habuit & proſecutus eſt, contemſit, neglexit.* Gen. 26. *Et vos* שנאתם, Targ סניתון *odiſtis me.* Deut 12. *Quia omnem abominationẽ Domini, quã* שנא, Targ. סני *odit, fecerũt.* Eccl. 3. v. 8. עת לאהוב ועת לשנא *tempus ad diligendum; & tempus ad odiendum.* 2. Sam. 13. v. 14. וישנאה

Arab. Pſalm. 106. וְאַסְלַמְהֻם *& tradidit eos in manus gentium.* Pſalm. 27. *Neq;* תַסְלִמְנִי *tradas me in animam tribulantium.* Joh. 19. verſ. 16. חִינִיד סַלַמַה אִלַיְהִם לִיֻצְלַבוּה *tunc tradidit ipſum illis, ut crucifigerent eum.* Matth. 5. v. 25. לִילַא יֻסַלִמַך אַלְחַצְם אִלַי אַלְחַאכִם *non tradat te adverſarius judici.* Alcoran. 3. וַלַהֻ אַסְלַם מַן פִּי אַלסַמַואת וַאַלאַרְץ *& ipſi tradidit, qui eſt in cælo & in terra.* Hithpaël Syr. אֶשְׁתַלַם *traditus fuit.* Matth. 4. v. 12. *quod Johannes* אֶשְׁתַלַם *traditus eſſet.*

Nom. שִׁלֵם *retributio, compenſatio.* Deut. 32. *Mihi vindicta* וְשִׁלֵם *& retributio.* Targũ וַאֲנָא אֲשַׁלֵם *& ego retribuam.*

שִׁלּוּם, Foem. שִׁלּוּמָה *idem:* Pl. שִׁלּוּמִים *retributiones.* Mich. 7. *Princeps poſtulat, & judex* בַּשִּׁלּוּם *pro retributione.*

Eſa. 1. *Amans* שֹׁחַד *munus, & ſequens* שַׁלְמֹנִים *retributiones.*

שֶׁלֶם *ſacrificium retributionis*, quod Deo retribuebatur pro beneficijs ab eo acceptis, aut quod in periculis conſtituti vovebant, & liberati perſolvebant. juxta illud, Pſal. 22. *Vota mea* אֲשַׁלֵּם *reddam coram timentibus eum.* Eſa. 19. *Et vovebunt votũ Domino,* וְשִׁלֵּמוּ *& reddent:* perſolvent. Plural. שְׁלָמִים *ſacrificia retributionis.* Fiebat autem hoc ſacrificium ex tribus illis animalium ſpeciebus; bobus, ovib. & capris utriuſq; generis, & dividebatur in tres partes: Una pars cremabatur, videlicet tot⁹ adeps interior inteſtinorũ & ilium, duo renes, tota cauda & reticulum. Altera pars cedebat ſacerdoti ſacrificãti. Reliquæ carnes erant offerentis, quibus ille unà cum familia veſcebatur. Amos 5 וְשֶׁלֶם *& retributionem pinguium veſtrorum non reſpiciã.* Lev. 3. *Et ſi* זֶבַח שְׁלָמִים *ſacrificium retributionum oblatio ejus.* Targ. נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא *ſacrificium ſanctificationum.* quòd tantùm ſanctis & mundis ex eo edere licebat. aut reſpexit ad שְׁלֵמִים *integri, perfecti.* Lxx. θυσία σωτηρίας *ſacrificium ſalutis.* quod pro pace aut ſalute offerebatur. reſpexerunt ad שָׁלוֹם *pax, ſalus.*

Propr. שַׁלְמַן *Salman.* Hoſeæ 10. *Sicut vaſtavit* שַׁלְמַן *Salman* בֵּית אַרְבֵאל *domum Arbel in die belli.* Targ. שַׁלְמָא בִּכְמָנָא *Selama per inſidias.* Accepit pro בְּאֹרֶב *per inſidias.*

Rabb. תַּשְׁלוּם מָמוֹן *compenſatio per externa bona.*

Rabb. שִׁילֵם, Arab. סִילֵם, Matth. ſceilem *lolium.*

שלם cum puncto ſiniſtro, שָׂלַם. Inde שַׂלְמָה, idem quod שִׂמְלָה, *veſtis, veſtitus, indumentũ;* literis tranſpoſitis: Pl. שַׂלְמוֹת *veſtes.* Exod. 22. *Super ove, ſuper* שַׂלְמָה, Targ. כְּסוּ *veſte.* Mich. 2. *Deſuper* שַׂלְמָה *veſtem.* Lxx. τὴν δορὰν

αὐτοῦ pellẽ ejus. q. שָׁלוֹם, & ה map. Job 9. שַׂלְמֹתָי *veſtes meæ:* mortui veſtibus exuuntur, quaſi abominentur ipſos veſtes eorum.

Propr. שַׂלְמָה *Salma,* & שַׂלְמוֹן *Salmon,* pater Boaz: Ruth. 4. cui nupſit Rahab, ut in רָהָב habes.

שלף. שָׁלַף, Chald. שְׁלַף *eduxit, extraxit* rem ex loco ſuo: herbam ex terra, *evulſit:* gladium ex vagina, *ſtrinxit:* calceum de pede, *exuit.* Abſolutè, *eductus, extractus, evulſus fuit.* Pſal. 129. *Sicut herba tectorum, quæ antequam* שָׁלַף *evulſa fuerit, areſcit.* Herbæ ante demetendi uſum, evellebantur. Jud. 8. *Et non* שָׁלַף *eduxit puer gladium ſuum.* Ruth 4. שָׁלַף, Targ. שָׁלַע *exuebat quis calceum ſuum, & dabat proximo ſuo.* Jud. 20. v. 15. *Vir* שֹׁלֵף חֶרֶב *educens gladiũ:* bello & armis geſtandis aptus, bellicoſus, magnanimus. Chald. Eſa. 20. *Et calceum tuum* תַּחֲלֹץ, Targ. תִּשְׁלוֹף *exues.* Arab. Luc. 10. v. 30. פַסַלַבוּהֻ *& exuerunt eum.* Niphal נִשְׁלַף, Ch. אִשְׁתְּלַף *eductus, extractus fuit.*

Nom. שָׁלוּף, Chald. שְׁלִיף *eductus.* Foem. שְׁלוּפָה, Chald. שְׁלִיפָא *educta.* Num. 22. *Et gladius ejus* שְׁלֻפָה, Targ. שְׁלִיפָא *eductus in manu ejus.*

Rabb. שָׁלַף *commutavit, oneravit.* ✠ שָׁלִיף *onus parvum.* ✠ שִׁלְפֵי *finis, exitus.* ✠ שְׁלוּפְפֵי *dactyli immaturi.*

שלק. Rabb. שָׁלַק. Chal. שְׁלַק *elixavit, aſſavit:* de herbis & oleis, *uredine periit.* 1. Reg. 19. וּשְׁדֵפָה Targ. וְשִׁלְקָא *quod uredine perit ante ſegetem.* בֵּיצָה שְׁלוּקָה *ovum lixum.*

Arab. אַלְשַׁלִיק *bleta.*

שלש. Inde Piel שִׁלֵּשׁ, Chald. תַּלֵּת, Arab. תַלַּת *tertiavit, tertiò fecit, triplicavit, in tres partes diviſit.* Deut. 19. v. 3. וְשִׁלַּשְׁתָּ, Targum וּתְתַלֵּת *& triplicabis terminum terræ tuæ.* 1. Sam. 20. v. 19. וְשִׁלַּשְׁתָּ *& tertiabis, deſcendes valde:* ſtabis uſq; ad tertium diem. Targ. וּבִתְלָתוּת יוֹמַיָּא *& in tertia parte dierum.* 1. Reg. 18. v. 34. שַׁלֵּשׁוּ וַיְשַׁלֵּשׁוּ *tertiate: & tertiârunt:* tertiò fecerunt. Gen. 15. v. 9. *Accipe mihi* עֶגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת *vitulam tertiatam:* triennem. Targ. עֶגְלִין תְּלָתָא *vitulas tres,* וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת *& capram tertiatam,* וְאַיִל מְשֻׁלָּשׁ *& arietem tertiatum.* Targ. *arietes* תְּלָתָא *tres.* Ezech. 42 *Quia* מְשֻׁלָּשׁוֹת *triplicata ſunt:* triſtega. Talm. היו משלשין את היום שליש לתפלה שליש לתורה שליש למלאכה: לעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד:

Foem שָׁלוֹשׁ. Chal. תְּלָת, Arab. cum ת punctato, תַלַאת *tres.* Maſcul. שְׁלוֹשָׁה & שְׁלֹשָׁה, Ch. תְּלָתָא, Arab. תַלַאתַה *tres.* Gẽ. 11. שָׁלֹשׁ, Tar. תְּלָת *tres anni.* Gẽ. 9. שְׁלֹשָׁה, Tar. תְּלָתָא *tres illi filij Noa.* Ar. תלת אלליל *tertia noctis:* Pl. שְׁלֹשִׁים, Chald. תְּלָתִין, Arab. תַלַאתוּן *triginta.* Geneſ. 11. שְׁלֹשִׁים, Targ. תְּלָתִין *triginta anni.* Ordinale שְׁלִישִׁי

le שלישי, Chal. תליתי & תְּלִיתַי, Arab. תָּאלֶת *tertius*: Foem. שלישית, Chald. תליתאה, Arab. תָּאלִתָה *tertia, pars tertia*: Plural. שלישים, Chald. תליתאין *tertij*. Geneſ. 1. *Et fuit veſpera, & fuit manè dies* שלישי, Targum תליתי *tertius*. Geneſ. 6. verſ. 16. *Infima, ſecunda &* A שלשים *tertia facies eam*: contignationes tres, infimam, ſecundam (mediam) & tertiam ſeu ſupremam. 1. Regum 6. *Et per cochleam aſcendebant ad mediam, & à media ad* השלשים *tertiam*: tertiam contignationem. Num. 2. ושלשים *& tertij proficiſcentur*. Targum בתליתיתא *in tertia parte*. 1. Sam. 20. verſ. 5. *Uſque ad veſperam* השלישית B *tertiæ*. Targum דיומא תליתאה *diei tertiæ*. Ibidem v. 12. *Juxta hoc tempus cras* השלישית *tertia*. Ezech. 5 שלשית *tertiam* (partem) *percuties gladio*. 1. Sam. 3. *Et addidit Dominus vocare Samuelem* בשלישית *in tertia*: tertia vice, tertiò.

שלישיה *triplicitas*. Eſa. 19. verſ. 23. *In die illa erit Iſraël* שלישיה *triplicitas Ægypto & Aſſyriæ: benedictio in medio terræ*. Eſa. 15. v. 5. *Uſque ad Zoar vitulam* שלישיה *triplicitatis*: C magna aut triennis. Jeremiæ 48. *Vitula* שלישיה *triennis*.

שליש *magnus, dux, princeps*, tertius à rege: nomen dignitatis & poteſtatis: ut primò ſit מלך *rex*, poſtea משנה *ſecundus*, & poſt hunc שליש *tertius* à rege. Plural. שלישים *principes, magnates*: retinet cametz, ad differentiam numeralis שלישים *triginta*. 2. Reg. 7. verſ. 2. *Et reſpondebat* השליש *princeps*. Targum גברא: lege גברא *heros*. 2. Regum 9. verſ. 25. *Et dixit ad Bidear* שלישו, Targum גברה *heroem ſuum*. Exod. 14. *Sexcentos currus electos, & omnes currus Ægypti,* D ושלשים על כלו *& principes ſuper omni iſto*. Targum וגברין ממנן על כלהון *& heroes præfectos ſuper illis*. Exod. 15. *Et electum* שלשיו, Targ. גברוהי *heroum ejus*. Proverb. 22. *Non ſcripſi tibi* שלישים *magna* ſeu *multa, in conſilijs & ſcientia*. Targum תלתא זמנין *tribus vicibus*. ¶ 1. Sam. 18. v. 6. *In tympanis, in gaudio* ובשלשים *& in ternarijs*. Targum ובצלצלין *& in cymbalis*. Erant inſtrumenta muſica, quæ conſtabant tribus chordis Foem שלישה *meridies*. 1. Samuelis 9. verſ. 4. *Et tranſijt per terram* שלישה, Targum דרומא *meridiei*. E 2. Regum 4. verſic. 42. *Et vir venit* מבעל שלישה, Targum מארע דרומא *ex terra meridiei*. ¶ Deinde, שליש & שליש *tertia pars cujuslibet menſuræ*, ternarius. Pſalm. 80. *Et potaſti eos* ברמעות שליש *lachrymis ternarij*. pro ודמעות בשליש *lachrymis in ternario*. Targum תלתי *ternario*. Lxx. ἐν μέτρῳ *in menſura*: menſura magna. Eſaiæ 40. *Et menſus eſt* בשליש *ternario pulverem terræ*.

שלשים *tertij, tertia generatio*. Geneſ. 5. *Et vidit Joſeph ipſi Ephraim* בני שלשים *filios tertiorum*. pro בנים: enallage ſtatus. Targum בנין תליתאין *filios tertios*. Lxx. ἕως τρίτης γενεᾶς *uſque ad tertiam generationem*. Exod. 20. *Viſitans iniquitatem patrum ſuper filios, ſuper* שלשים *tertios & quartos*. Targum. *ſuper filios rebelles, ſuper* דר תליתי *generatione tertia, & generatione quarta*. Lxx. ἐπὶ τρίτην γενεὰν *in tertiam generationem*: nepotes & abnepotes.

במשלש משלש *tertia pars*. Geneſ 38. *Et fuit* במשלש, Targ. בתלתות *in tertia parte menſium*: tribus menſibus nondum integris.

שלשם *nudius tertius*, tertius hinc dies, *antea, jam antea*. Ruth 2. *Et ivit ad populū, quē non noviſti* שלשם *nudius tertius*: antea. Exod. 4. *Etiam ab heri, etiam* משלשם *à nudius tertius*. Targ. מקדמוהי *ab antea*. Lxx. πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας *ante tertium diem*.

Rab. שלוש, Chal. תלת, תולת & תלתא, & תלתות, Syr. תלתא & תליתיא, Arab. תלית & תתלית *tertia pars, ternarius, trinitas, triangulus*. שליש 🙰 *trinitas*.

Rabb. שלשלת, & שושלת, & שולשית, Chal. שלשל, Arab סלסל, & סרסלה, & סרסול *catena trium nodorum, ligamen, vinculum*: metaphoricè, *linea genealogiæ*: Plural שלשלאות, Chald. שלשלין, Foem שלשלן, Syr. טשלן & שושלן, Arab. סלאסל & סראסיל: Dual. סלסלתין *catenæ*.

השתלשל *genealogiam habuit, dixit*.

השתלשלות *concatenationes*, connexiones, ſeries cauſarum.

Verb. Chald. שלשל & שלשל, Arab. סלסל *catenavit, incatenavit, per catenam demiſit, depoſuit*. Joſ. 2. ותורידם, Targum ושלשלתנון *& demiſit eos*. 1. Samuelis 19. ותרד, Targum ושלשלת *& demiſit Michal Davidem per feneſtram*.

Arab. מסלסל *catenatus*. 🙰 תסלסולה *catenatio*. סרסלה מן דהב *catena aurea*. 🙰 סרסול *ſpina dorſi*.

Rabb. שלשל *ventrem ſolvit, egeſſit* ſtercus inſtar catenæ. מים משלשלים *aquæ ſolventes alvum*, provocantes ſtercus.

שלשול *ventris ſolutio*, catenata ſtercoris egeſtio, *dyſenteria*: Item *vermis, reptile*, quod catenam refert, dum repit. שלשול דם *egeſtio ſanguinis*.

משלש, Arab. מתלת *in tres partes diviſus, triplicatus*: itē *triangulū*: Pl. מתלתין: Dual. מתלתי *triangula*. מתלתא מתסאוי אלאצלאע *triangulum æqui-*

æquilaterũ. מתלתא מתסאוי אלסאקין *triangulum æquicrurum*: in Euclide. ※ אַלְמְתַלְּת *triangulũ in cælo.*

תְּלוּת *tertia pars noctis*, tertia vigilia.

אַתְּאלְתָה *tertius dies*, martis dies.

תְּלָתִי *triremis*: Pl. תְּלָאתִי *triremes.*

תְּלַת עְשַׁר *tredecim.*

תָּאלִת עָשַׁר *tredecimus.*

תְּלִית *ager tertiò proſciſſus.* ¶ Auguſtinus in Epiſtola ad Rom. dicit vocem Salus eſſe etiam Punicã: ſed Punicè ſignificare *tria.* Reſpexit ad pronunciationem. Nam Arab. תְּלָת tſalats *tria*, ut Hebr. שָׁלֹשׁ profertur.

B

שלת. Inde Rabb. מַשְׁלִית *tridens.*

שמם cum puncto dextro, שָׁמַם tria ſignificata habet, prout de perſona aut re uſurpatur. I. de perſona, תְּמַהּוֹן לִבָּב, *tacitè miratus, admiratus fuit, præ admiratione ſtupuit, obſtupuit, tacuit, conticuit, ſiluit.* Eſa. 52. v. 14. *Sicut* שָׁמְמוּ *obſtupuerunt ſuper te multi*: admirati ſunt humilitatem ejus. Job 17. v. 8. יָשֹׁמּוּ *obſtupeſcent recti ſuper eo.* Targ יִשְׁתְּקוּן *tacebunt.* Jer. 2. v. 12. שֹׁמּוּ *obſtupeſcite cæli ſuper hoc*: admiramini. Targ. אִתְאַבְּלוּ *lugete.* Niphal נָשַׁם *idem.* Jer. 4. וְנָשַׁמּוּ *& obſtupeſcẽt ſacerdotes, & prophetæ mirabuntur.* Jerem. 18. יִשֹּׁם *mirabitur.* Piel שׁוֹמֵם *idem.* Dan. 9. *Et ſedebam* מְשׁוֹמֵם *attonitus.* Hiphil הֵשַׁמִּים *idem.* Ezech. 3. *Septem dies* מַשְׁמִים, Targum שְׁתִק *tacens*: attonitus, ſtupens, admirabũdus. Hophal הֻשַּׁם *idem.* Job 21. v. 5. *Reſpicite ad me* וְהָשַׁמּוּ, Targ. וּשְׁתֻקוּ *& tacete.* Hithpael הִשְׁתּוֹמֵם *idem.* Pſ. 143. יִשְׁתּוֹמֵם, Targ. יִשְׁתְּמַם *intra me obſtupeſcet cor meum*: תְּמַהּוֹן לִבָּב. Eſa. 63. v. 5. וְאֶשְׁתּוֹמֵם *& obſtupui, & non ſuſtentor.* Lxx. προσενόησα *conſideravi.* Al. *conticui.*

D

Nom. שַׁמָּה *admiratio cordis attonita*, ſtupor. Deut 28. *Eriſque* לְשַׁמָּה, Targum לְצְדוּ *in admirationem, in proverbium & in fabulam.* Jer. 5. שַׁמָּה *ſtupor & horror factus eſt in terra.*

מְשַׁמָּה *idem.* Ezech. 5. *Eris* מְשַׁמָּה *admiratio ſuper omnes gentes*: admirabuntur multitudinem malorum tibi evenientium.

שִׁמָּמוֹן *idem.* Ezech. 4. v. 16. *Et aquas in mẽſura* וּבְשִׁמָּמוֹן *& cum ſtupore bibent.* v. 17. וְנָשַׁמּוּ *& obſtupeſcant vir & frater ejus.*

II. שָׁמֵם de re, *vaſtus, devaſtatus, deſert⁹ fuit.* Thr. 5. v. 18. *Propter montem Sion* שֶׁשָּׁמֵם *quòd vaſtatus eſt, vulpes obambulant in eo.* Ezech. 35. *Quòd dixiſti ſuper montes Iſraël, dicendo*: שָׁמֵמָה *vaſtati ſunt.* pro שָׁמֵמוּ, ob pauſam. Niphal נָשַׁם, Chald. אִשְׁתְּמַם *devaſtatus fuit.* Jer. 12. v. 11. נָשַׁמָּה, Targ. צְדִיַת *devaſtata eſt omnis terra.* Lev. 26. וְנָשַׁמּוּ, Targ. וְיִצְדוּן *& devaſtabuntur viæ veſtræ.* Piel. שׁוֹמֵם *devaſtavit.* 1. Sam. 5.

A וַיְשִׁמֵּם, Targ. וְאַצְדֵּינוּן *& devaſtabit eos.* Hiphil הֵשֵׁם *idem.* Levit. 26. וַהֲשִׁמּוֹתִי, Targ. וְאַצְדֵּי *& devaſtabo ſanctuaria veſtra.*

שַׁמָּה *vaſtitas, devaſtatio, deſolatio*: Pl. שַׁמּוֹת *vaſtitates.* Pſal. 46. *Qui poſuit* שַׁמּוֹת *vaſtitates in terra.*

שְׁמָמָה *idem*: Plur. שְׁמָמוֹת *vaſtitates.* Exo. 23. *Non expellam eum anno uno, ne fortè fiat terra* שְׁמָמָה, Targ. צַדְיָא *vaſtitas.* Ezech. 7. v. 27. *Et princeps induet* שְׁמָמָה *deſolationem*: veſtẽ deſolationis: aut, ſtuporem. ※ מְשַׁמָּה *idem.* Ezech. 35. *Et dabo te* שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה *vaſtitatem & deſolationem.*

שִׁמָמָה *idem.* Ezech. 35. *Et dabo montem Seir* לְשִׁמְמָה וּשְׁמָמָה *in vaſtitatem & deſolationem.*

שׁוֹמֵם *devaſtatus, deſtructus*: Plur. שׁוֹמְמִים *vaſtati.* Fœm. שׁוֹמֵמָה *vaſtata*: Plur. שׁוֹמְמוֹת *vaſtatæ.* Thren. 3. *Poſuit me* שׁוֹמֵם *vaſtatum.* Thren. 1. *Dedit me* שׁוֹמֵמָה *devaſtatam.* Ibidem. *Omnes portæ ejus* שׁוֹמֵמִין *devaſtatæ ſunt*: terminatione Chaldaica. 2. Sam. 13. v. 20. *Et manſit Thamar* וְשׁוֹמֵמָה, Targum וְצַדְיָא *&* C *vaſtata erat in domo Abſalon fratris ſui*: ſolitaria, ſine marito. Lxx. χηρεύουσα *vidua.* Aut, *tacita, triſtis, afflicta*: ex ſignificatione prima. Eſa. 54. v. 1. *Quia plures ſunt filij* שׁוֹמֵמָה *vaſtatæ, quàm filij maritatæ*: ſolitariæ, cælibis, maritum non habentis. Dan. 12. *Et ad dandum abominationem* שֹׁמֵם *vaſtantem*: activè. pro quo habetur, cap. 9. *Et ſuper alæ abominationum* מְשֹׁמֵם *devaſtante.* Lxx. ἐρημώσεως *deſolationis.* Et ita citatur in Matthæo.

אִשְׁתְּמוּ *deſolatio.*

III. Arabicè שָׁמַם, & שַׁם, & אִשְׁתַּם *odoratus eſt, oluit, olfecit.* Pſal. 115. *Ipſis nares, & non* יִשְׁתַּמּוּ *odorabunt.*

Nom. שַׁם *odor, olfactus, odoratus*: Plural. שְׁמוּם *odores.* ※ שְׁמוּמָאת *odoramenta.* ※ שַׁמִּים *odorus.* ※ שַׁמִּימָה *res odorifera.* ※ תַּשְׁמִים *uſtulatio.*

שָׁמָה *nævus, macula*: Pluraliter שָׁמָאם *nævi, maculæ*: Ad ſequens שָׁמַם referri poteſt.

שמם cum puncto ſiniſtro, שָׂמַם. Inde שְׂמָמִית, Chal. סְמָמִית *aranea, ſtellio, lacerta.* Proverb. 30. v. 28 שְׂמָמִית *araneus manibus ſuis apprehẽdit, & ipſe eſt in palatijs regis.*

E שמא. Rabb. שֶׁמָּא *fortaſſis, forſitan.*

שמר. Inde נִשְׁמַר *perditus, abolitus, deſtructus, devaſtatus fuit.* Gen. 34. וְנִשְׁמַדְתִּי, Targ. וְאֶשְׁתֵּיצֵי *& perdar ego & domus mea.* Jud. 12. נִשְׁמְדָה, Targum פְּסָקַת *perdita eſt de Benjamin mulier.* Hoſeæ 10. וְנִשְׁמְדוּ, Targum וְיִצְדוּן *& vaſtabuntur excelſa iniquitatis.* Hiphil הִשְׁמִיד *perdidit, abolevit, vaſtavit, deſtruxit.* Levit. 26. וְהִשְׁמַדְתִּי,

Digitized by Google

וְהַשְׁמַדְתִּי, Targ. וְאֵשֵׁיצֵי *& perdam excelſa veſtra:* A
deſtruam. Ezech. 34. v. 16. *Pingue & robuſtũ* אַשְׁמִיד, Targ. אֲשֵׁיצֵי *perdam*. Illas oves pinguiores & robuſtiores, quæ reliquas & quidẽ debiliores impetunt & ſtabulo depellunt, ex grege tollã Lxx. *φυλάξω*, Hieron. *cuſtodiam*. Hoſiander non correxit. legerunt אֶשְׁמוֹר, ob literarum cùm ד״ר, tum ד״י ſimilem figuram. Et hos ſequutus eſt Lutherus: will ich behüten.

Nom. Rabb. הַשְׁמָד *perſecutio, perditio.* ✠ שְׁמָדוֹת *perſecutiones*.

מְשֻׁמָּד *perſecutionem paſſus*, qui tempore perſecutionis abnegat fidem, *apoſtata*: Pl. B
מְשֻׁמָּדִים *apoſtatæ*. Sic poſtea vocârunt Judæi ad fidem Chriſtianam converſos: Et contra illos orãt ter quotidie: manè, meridie, & veſperi: אַל תְּהִי מְנוּחָה לַמְשֻׁמָּדִים וְלֹא תִקְוָה *non ſit quies apoſtatis neq; ſpes*. Sicut ex Chriſtianis fidem Muhammedicam amplexi vocantur מַמְלוּכִין *mamlukin*: de quo in מֶלֶךְ vide. Et talis מְשֻׁמָּד *apoſtata* putatur fuiſſe Rabſace: quia Hebraicè loqui novit.

תַּשְׁמִידִים pro תַּלְמִידִים Judæi vocant C
Chriſti diſcipulos.

Chald. שְׁמַד *fidem abnegavit*. אִשְׁתְּמַד *apoſtata factus eſt*. Exod. 12. בֶּן נֵכָר *filius nothus non comedet ex eo*. Targum בַּר יִשְׂרָאֵל דְּאִשְׁתְּמַד *filius Iſraël, qui factus eſt apoſtata*. ✠ הַשְׁמָדוּת *apoſtaſis*.

Propr. אַשְׁמְדַאי *ἀσμοδαῖος malum dæmonium*, rex dæmonum.

שׁמה. Inde Piel Syr. שַׁמִּי, Arab. סַמִּי *nominavit*, nomen impoſuit, *vocavit, invocavit*. Syr. Marc. 3. v. 16. וְשַׁמִּי *& nominavit Simeonem*. Act. 14. וְשַׁמִּיו *& nominarunt Barnabam*. Arab. D
Gen. 1. v. 5. וְסַמִּי אַללָה אַלנוּר נַהַארַא *& appellavit Deus lucem, diem*. Matth. 23. *Non* תְּסַמּוּן *appellabitis patrem*. Pſal. 53. *& Deum non* יְסַמּוּא *invocabunt*. Gen. 4. *Eva peperit filium* וְסַמַּאתֵה *& appellavit eum Seth: & natus eſt ipſi Seth quoq; filius*, וְסַמַּאהּ *& appellavit eum Enos*. Pass. Syr. אֶשְׁתְּמִי & אֶשְׁתְּמַה, Arab. אִסְתַּמִּי *nominatus, vocatus, appellatus fuit*. Actor. 1. דְּאֶשְׁתְּמִי *qui nominatur juſtus*. Hebr. 5. v. 10. וְאֶשְׁתְּמַה *& nominatus eſt à Deo ſũmus ſacerdos*. Arab. אַסְתַּמִּיתֻם בֵּה *cognominati eſtis ab eo*. E

מְסַתְּמִי *nominatus*: Alc. ✠ מְסַמִּי *appellatus, vocatus, nobilis*.

Nom. שֵׁם, Chald. שֵׁם & שׁוּם, Arab. סֻם & אַסְם *nomen, vocabulum, appellatio, proprium vocabulum ſingulorum, fama, notitia, decus, dignitas*: Plur. שְׁמָהָת, & שְׁמָהָן, & שְׁמָן, Syr. שְׁמָהִין, Arab. סַמַּאת & אַסְמַא *nomina, vocabula*. Geneſ. 2. שֵׁם, Targum שׁוּם *nomen unius Phiſon*. Gen. 11. *& faciemus nobis* שֵׁם, Targ. שׁוּם *no-*

A *men*: famam, celebritatẽ. Gen. 6. *Illi heroes à ſeculo* אַנְשֵׁי הַשֵּׁם, Targ. אֱנָשִׁין דִּשְׁמָן *viri nominis*: nobiles, celebres. Lxx. *ἄνθρωποι ὀνομαστοὶ homines nominati*. Job. 30 *filij* בְּלִי שֵׁם *abſq; nomine*: nullius nominis, ignobiles. Targ. הֶדְיוֹטִין *idiota*. Mich. 4. *Quia omnes populi ambulabunt, quilibet* בְּשֵׁם *in nomine dei ſui*: *nos verò ambulabimus* בְּשֵׁם *in nomine Domini Dei noſtri*. Targum נִתְרְחִיץ *ſperabimus in verbo Domini*. Jerem. 33. v. 9. *& erit mihi* לְשֵׁם *in nomen gaudij*: in gaudium celebre. Ezech. 34. *& ſuſcitabo ipſis plantam* לְשֵׁם *ad nomen*.
B Lxx. *εἰρήνης pacis*. Legerunt שָׁלוֹם *pax*: ob vocum ſimilitudinem. Levit. 24. v. 11. *& expreſſit filius mulieris Iſraelitidis* הַשֵּׁם, Targ. שְׁמָא *illud nomen, & maledixit*. Nomen illud glorioſum יְהוָה ore ſuo protulit, ſicut ſcribitur, & inſuper maledixit Deut. 28. *ut timeas* הַשֵּׁם, Targum שְׁמָא *nomen illud glorioſum & timendum* יְהוָה *Deũ tuum*. Inde Rabbinis שֵׁם & הַשֵּׁם *κατ' ἐξοχὴν* eſt *nomen* יְהוָה, quo Deus ſignificatur, & *Deus ipſe*: Cùm dicũt, שֵׁם הַנִּכְבָּד *nomen illud glorioſum*: הַשֵּׁם
C יִתְבָּרַךְ *nomen illud benedicatur* הַשֵּׁם יִתְעַלֶּה *nomen illud exaltetur*, & הַשֵּׁם הַמְּפֹרָשׁ *nomen illud expreſſum*: quando nomen יְהוָה profertur ſicut ſcribitur Jehovah, cùm ejus loco Judæi אֲדֹנָי legant, quadam religione. Nũ. 3. v. 31. *& tolle numerum* שְׁמֹתָם, Targ. שְׁמָהַתְהוֹן *nominum ipſorum*: perſonarũ. Gen. 2. *& vocabat Adam* שֵׁמוֹת, Targ. שְׁמָהָן *nomina omni jumento & avi cæli, & omni beſtiæ terræ*. Gen. 5. *& vocavit* שְׁמָם, Targ. שׁוּמְהוֹן *nomen ipſorum homo, in die quo creati ſunt*. Gen. 4. *& vocavit* שְׁמוֹ *nomẽ ejus* שֵׁת *Seth, quia* שָׁת *poſuit mihi Deus
D ſemen aliud pro Habel*. Multorũ nominũ propriorum clara & aperta eſt etymologia; ſed ratio impoſitionis ignoratur. Sunt aliqua, quorum ratio in ipſo textu Biblico traditur: ut, Seth, Eva, Bethel, &c. Et horũ ratio ſeu etymologia tantùm certa eſt, aliorũ verò incerta & dubia. Porrò antequam naſcerentur, impoſita fuerunt nomina, in Veteri Teſtamento: Iſaac, Salomo, Joſias, à Deo: Iſmael, ab angelo: Cyrus à Propheta. In Novo, Johãnes & Jeſus
E ab angelo. Ideoq; horũ nomina non fuerunt mutata. Mutata autẽ fuerunt in Veteri Teſtamento, Abram, Sarai, Jacob, à Deo: In Novo Teſtamẽto, Apoſtolorum Simonis, filiorum Zebbedæi, & Sauli, à Chriſto.

Rabb. שׁוּם אָדָם *aliquis homo*. ✠ כְּשֵׁם *ſicut, quemadmodũ*. עַל שֵׁם *ob id, ea de cauſa* לֹא שׁוּם & אֵין שׁוּם *non aliquid*. בַּר שְׁמָא *filius nominis*, percelebris.

Particula שָׁם, Chal. תַּמָּן, Arab. תַּם *ibi, ad-*

 verbium

A verbium loci remoti, longinqui ſeu longè diſtantis. Gen. 2. אֲשֶׁר־שָׁם *ubi eſt aurum*. Ibid. שָׁם *ibi eſt bdellium*. Eccl. 3. v. 17. *Et ſuper omne opus* vel *omni opere* שָׁם *ibi*: in loco noto, eſtq; locus judicij: ad diem judicij: præcedit enim, v. 16. מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה *ibi impietas*. ¶ מִשָּׁם, Chald. מִתַּמָּן *inde*. Gen. 2. וּמִשָּׁם, Targ. וּמִתַּמָּן *& inde dividitur*. ¶ שָׁמָּה, Chald. תַּמָּה, תַּמָּן, & לְתַמָּן, & *illuc*. Gen. 49. שָׁמָּה, Targ. תַּמָּן *illuc ſepelierunt Abrahamum*. Job. 1. *Et nudus revertar* שָׁמָּה *illuc*: ad locum notum, qui eſt ſepulcrum. Targ. לְבֵית קְבוּרְתָּא *in domum ſepulturæ*. Quia terra eſt omnium noſtrûm mater, & ſepulcrum uterus. ✠ Arab. תֻּם *poſtea*. B ✠ תֻּמָּה *inde*.

Inde שָׁמַיִם, Chal. שְׁמַיָּן *cæli*, à terra remotiſſimi: ſicut שָׁם locum remotum ſignificat. Et forma dualis diſtantiam denotat à terra utrinq; æqualem: vel duos mundi polos, circa quos cœlum circumvolvitur. Tria autem potiſſimũ ſignificat: Primò, divinæ majeſtatis, & angelorum, ac beatorum hominum ſedem, *deorum domiciliũ*. Deut. 26. *Proſpice ex habitaculo ſanctitatis tuæ*, C *ex* הַשָּׁמַיִם, Targ. שְׁמַיָּא *cælo, & benedic populum tuum Iſraëlem*. Secundò, *æthercam regionem*, corpora cœleſtia ſeu orbes planetarum & ſtellarum fixarum. Gen. 1. *In principio creavit Deus* הַשָּׁמַיִם *cælum & terram*. Gen. 22. *Multiplicabo ſemen tuũ ſicut ſtellas* הַשָּׁמַיִם, Targ. שְׁמַיָּא *cæli*. Tertiò, *aërem*, in quo ſunt nubes & aves. Gen. 8. *Et clauſi ſunt fontes abyſſi, & feneſtræ* הַשָּׁמַיִם, Targ. דִּשְׁמַיָּא *cæli, & cohibita fuit pluvia ex* הַשָּׁמַיִם, Targ. שְׁמַיָּא *cælo*. Exod. 16. D *Ecce ego pluam vobis panem ex* הַשָּׁמַיִם *cælo*: Manna autem ex aëre deſcendit. Deut. 4. *Similitudo omnis avis alatæ, quæ volat* בַּשָּׁמַיִם *in cælo*. Targ. בַּאֲוִיר רְקִיעַ שְׁמַיָּא *in aëre firmamenti cæli*. Jer. 8. *Etiam ciconia* בַּשָּׁמַיִם *in cælo*: in locis excelſis. transfertur ad altitudinẽ aëris, qui ſupra nos eſt. Pſ. 8. v. 8. *Avis* שָׁמַיִם *cæli, & piſces maris*. Jer. 10. *Ad vocem dante ipſo multitudinem aquæ* בַּשָּׁמַיִם *in cælo*: in aëre. Lev. 25. *Dabo cælos veſtros ſicut ferrum*: duros ſicut ferrum, ne demittant pluviã. Gen. 11. *Ædificabimus nobis urbem, & turrim, & caput ejus* בַּשָּׁמַיִם *in cælo*. Targ. מְטֵי עַל צֵית שְׁמַיָּא *pertingẽs* E *ad ſummitatem cæli*. 2. Sam. 22. *Et fundamenta* הַשָּׁמַיִם *cæli commota ſunt*. Pro quo habetur, Pſ. 18. הָרִים *montes*. Syr. Eph. 6. v. 12. *Adverſus ſpirituales malitias ἐν τοῖς ἐπουρανίοις in ſublimibus*. Syr. דְתְחִית שְׁמַיָּא *qui ſunt ſub cælo*: adverſus diabolos, qui in aëre collocantur. Luc. 10. v. 18. *Spectabam Satanam ut fulgur è cælo cadentem*. ¶ Per ſynecdochen, *ipſe Deus* in cœlo habitans: Chald Dan. 4. *ubi agnoveris, quòd dominentur* שְׁמַיָּא *cæli*. Item *ſancti in*

cælo. Job. 15. v. 15. וְשָׁמַיִם *& cæli non ſunt mundi in oculis ejus*: cœlites; Metonymia. ¶ Inde Rabb. שָׁמַיִם *cæli, Deus*. Sic, Maccab. 21. v. 25. *Non eſt differentia coram cœlo, ſervare in multis, an in paucis*. Matth. 11. *Minimus in regno cælorum*. Pro quo habetur, Luc. 7. *Minor in regno Dei*. Luc. 15. v. 18. *Pater, peccavi in cœlum*: Deum. ¶ Per metaphoram, *locus longinquus & remotiſſimus*, ſicut cœlum à terra diſtat. Deut. 30. *Si fueris in extremitate cæli, inde colliget te Dominus*.

Rabb. שְׁמֵימִי, Syr. שְׁמַיָּן, Foem. שְׁמַיְנִית *cæleſtis*: Plur. שְׁמֵימִיִּים *cæleſtes*. ✠ שְׁמֵי קוֹרָה *cælum tigni* aut *ædis*, tabulatum.

Syr. שְׁמַיָּא *οὐρανίσκος palatum*, per metaphoram.

Arab. סְמָא *cælum*: Plur. סְמָוָאת *cæli*. ✠ סְמָאוִי *cæleſtis*: Plur. סְמָאוִיִּין *cæleſtes*.

סמאגנוני *lilium cæleſte*, Matth. aſmeni juni, aierſa.

שמז. Arab. שָׁמַז *territus fuit*: in Avicenna.

שמח cum puncto ſiniſtro, שָׂמַח *lætatus, lætus, hilaris fuit* vel *factus eſt*. Ezech. 7. *Emens non* יִשְׂמָח, Targ. יֶחְדֵי *lætetur*. Piel שִׂמַּח *lætificavit, hilaravit, exhilaravit*. Deut. 24. וְשִׂמַּח, Targ. וְיַחְדֵי *& exhilarabit uxorem ſuam, quam accepit*. Hiph. הִשְׂמִיחַ *idem*. Pſal. 89. הִשְׂמַחְתָּ *exhilaraſti omnes inimicos ejus*.

Nom. שָׂמֵחַ *lætus, hilaris*: Plur. שְׂמֵחִים *læti, hilares*. Deut. 16. *Et eris tantùm* שָׂמֵחַ, Targ. חָדֵי *lætus*.

שִׂמְחָה *lætitia, hilaritas*: Plur. שְׂמָחוֹת *lætitiæ, hilaritates*. Eſa. 9. *Ipſi magnificaſti* הַשִּׂמְחָה *lætitiam*: שָׂמְחוּ *lætati ſunt coram te* כְּשִׂמְחַת בַּקָּצִיר *juxta gaudium in meſſe*. Rabb. שמחת תורה והברכה *lætitia Legis & benedictionis*, eſt 23. Tiſri: quo abſolvunt lectiones Moſis ſabbathinas, & ſequente Sabbatho eaſdem iterum inchoant à בראשית.

Arab. cum puncto dextro & ח ſuprà punctato, שאמח *altus*. גבאלא שאמחה *montes alti*: in Geographia.

שמט. שָׁמַט, Chald. שְׁמַט *reliquit, remiſit, dimiſit, demiſit, deorſum miſit, projecit, præcipitavit*. 2. Reg. 9. שִׁמְטוּהָ *demittite eam*. Targ. מַגְרוּהָא *præcipitate eam*. 2. Sam. 6. v. 6. שָׁמְטוּ *Nam remiſerant boves*: ſubduxerãt ſe à plauſtro. Exod. 23. *Sex annis ſeminabis terram tuam, & colliges proventũ ejus*: *& ſeptimo* תִּשְׁמְטֶנָּה *demittes eã, & relinques eam*: ne ares, plantes. Niph. נִשְׁמַט *demiſſus, præcipitatus fuit*. Pſ. 141. נִשְׁמְטוּ *demiſſi ſunt per manus petræ judices ipſorum*. Hiphil הִשְׁמִיט, Chald. אַשְׁמֵט *dimiſit*. Deut. 15. *Sed quod eſt tibi cum fratre tuo*, תַּשְׁמֵט *dimittat manus tua*.

Nom.

Nom. שְׁמִטָּה, Chald. שמטא *dimiſſio, remiſſio* mutui aut debiti: Pl. Chal שמטין, Fœmin. שְׁמִטְּתָן *dimiſſiones*. Deut. 15. *Poſt finem ſeptem annorum facies* שְׁמִטָּה, Targum שמטתא *remiſſionem. Et hoc eſt verbum* הַשְּׁמִטָּה, Targ. שמטתא *remiſſionis*: שָׁמוֹט, Targ. וְיִשְׁמֹט *ut remittat omnis dominus mutui manus ſua, quod mutuatus eſt proximo ſuo*. Lxx. ἄφεσιν *dimiſſionem*. Septimus annus dicebatur שְׁמִטָּה *dimiſſio, & שבת הארץ quies terræ*: In eo enim 1. debitores dimittebantur, nec ab eis exigebatur quicquam. 2. terra dimittebatur, non colebatur: & quicquid ſponte producebat, id pauperibus: & quod hi non colligerēt, feris relinquebatur. Exod. 23. *& edent pauperes populi tui, & reſiduum ipſorum edet beſtia agri*. Quod autem ſcribitur, Lev. 25. *& erit* שַׁבַּת הָאָרֶץ *quies terræ vobis in cibum, tibi & ſervo tuo, & ancillæ tuæ, & mercenario tuo, & inquilino tuo habitantibus tecum. Et jumento tuo, & beſtiæ quæ eſt in terra tua, erit omnis proventus ejus ad edendum*: Id intelligendum eſt, ſi proventus terræ fuerint copioſi, omnes illi edent. ¶ Septima שְׁמִטָּה *dimiſſio*, vel ſepties ſeptimus ſeu quinquageſimus annus erat יוֹבֵל *jubilæus*: de quo in יָבַל vide.

Chald. שמוטא *locuſtæ ſpecies*.

Syr. Marc. 15. *unus ex illis* שמט *extraxit gladium*.

Rabb. שמיטה *dislocatio*.

Arab. שמט *canuit, canus factus eſt*: in Avicenna.

שׁמך cum puncto ſiniſtro, שָׂמַךְ. Inde Nom. שְׂמִיכָה *tegumentum* denſum & undiq; villoſum, *operimentum, velum, pallium*. Jud. 4. *ſtatim operuit illum* בַּשְּׂמִיכָה, Targum בגונבא *pallio*. Lxx. ἐν τῇ δέῤῥει *cilicio*.

שׁמל cum puncto ſiniſtro, שָׂמַל. Inde Nom. שִׂמְלָה *veſtis*: Plur. שְׂמָלוֹת *veſtes*. Gen. 9. *Et tulit Sem & Japheth* הַשִּׂמְלָה, Targ. כְּסוּתָא *veſtē, & ponebant ſuper humerum utriusq;*. Deut. 21. *& removebit* שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ, Targ. כְּסוּת שִׁבְיָהּ *veſtem captivitatis à ſe*. Sunt veſtes pulcræ, quas puellæ gentiles induebant tempore belli, ut invenirent gratiam apud illos, à quibus caperentur, & eos ad ſcortationē pellicerent. Deut. 22. *& expandet* הַשִּׂמְלָה, Targ. שׁוֹשִׁיפָא *veſtem*: linteum.

Arab. Verb. שמל *veſtivit, induit, operuit*. Pſalm. 103. יִשְׁמְלָךְ *veſtiet te miſericordia*. Pass. אשתמל *veſtitus, indutus fuit*. Pſal. 93. וְאִשְׁתַּמַל *& indutus eſt decorem*. Pſalm. 109 *Sicut veſtimentum quo* אשתמל *operitur*. Pſal. 73. ישתמלוא *operientur iniquitate*. מִשְׁתַּמֵל *indutus*. שאמל *circundans*. מַשְׁמוּל *circundatus*.

שְׂמֹאל & שְׂמֹאל, literis י & א permutatis. Ch. סְמָאל & סְמַל, Arab. שמאל *ſiniſter*: de manu, A latere aut parte dicitur. Gen. 48. *& accipiebat Joſeph ambos, Ephraim dextra ſua* מִשְּׂמֹאל *ex ſiniſtra Iſraëlis, & Manaſſen* בִשְׂמֹאלוֹ *ſiniſtra ſua ex dextra Iſraelis*. Jonæ 4. *qui non novit inter* יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ *dextram ſuam & ſiniſtram ſuam*. Pro quo habetur, Deuter. 11. *Et filij veſtri, qui non noverunt hodie* טוֹב וָרָע *bonum & malum*. 2. Regum 23. *quod erat juxta* שְׂמֹאל *ſiniſtram viri in porta urbis*. quod excelſum, ingredienti per portam urbis erat ad ſiniſtram. ¶ Deinde, שְׂמֹאל *ſeptentrio*, qui eſt ad ſiniſtram orientem ſpectantibus. Geneſ. 14. *Quæ eſt* מִשְּׂמֹאל *ſiniſtra ad Damaſcum*. B Targum מִצְּפוּנָא *à ſeptentrione*. Job. 23. verſ. 9. שְׂמֹאל, Targum בִּצְפוּנָא *in ſeptentrione cum operatur*.

שְׂמָאלִי, Arab. שמאלי *ſiniſter*. Rabb. *ſeptentrionalis*: Fœm. שְׂמָאלִית *ſiniſtra*.

Inde Verb. הִשְׂמִיל *ſiniſtravit*, ad ſiniſtram vel ſeptentrionem tetendit, ivit, declinavit. Gen. 13. v. 9. *Si* הַשְּׂמֹאל וְאֵימִנָה *ad ſiniſtrā, & dextrabo: Et ſi* הַיָּמִין *ad dextram*, וְאַשְׂמְאִילָה *& ſiniſtrabo*. Targum. *Si tu* לִצְפּוּנָא *ad ſeptentrionem, ego* לְדָרוֹמָא *ad meridiem: Et ſi tu* לְדָרוֹמָא *ad* C *meridiem, ego* לִצְפּוּנָא *ad ſeptentrionem*. Eſa. 30. v. 21. *Iſta eſt via, ambulate in ea* כִּי תַאֲמִינוּ וְכִי תַשְׂמְאִילוּ *ſi dextrabitis, & ſi ſiniſtrabitis*. Targ. לא תסטון מנה לימינא ולסמלא *non declinabitis ab ea ad dextram & ſiniſtram*. 2. Sam. 14. *Si eſt* לְהֵמִין וּלְהַשְׂמִיל *dextrare & ſiniſtrare ab omni, quod dixit dominus meus rex*: addere & detrahere. Targ. למסטי לימינא ולמסטי לסמלא *declinare ad dextram & declinare ad ſiniſtram*. 1. Paral. 12. מַיְמִינִים וּמַשְׂמִאלִים *dextrantes &* D *ſiniſtrantes in lapidibus*. qui & dextra & ſiniſtra utebantur in lapidibus proijciendis.

Chald. סַמָּאֵל *Aſmodæus*.

שׁמן שָׁמַן, Arab. סמן *pinguis, impinguatus, ſaginatus fuit, pinguefactus eſt*: Syr. שמן *adolevit, adultus fuit*, propriè de fructibus maturis. Deut. 32. v. 15. וַיִּשְׁמַן *& impinguatus eſt Jeſchurun, & calcitravit*, שָׁמַנְתָּ *pinguefactus es*. Targ. וְעָתַר *& ditatus es*. Jerem. 5. שָׁמְנוּ *pinguefacti ſunt, & nitent*. Targum עֲתַרוּ *ditati ſunt*. Syr. Marc. 4. דשמן *cum adolevit fructus*: maturuit. Piel. Arab. סמן *pinguefecit, ſaginavit*. Hiph. הִשְׁמִין *impinguavit*: per metaphoram, *hebetavit, ineptum reddidit*. Eſa. 6. v. 10. הַשְׁמֵן *impingua cor* E *populi iſtius*. ſequitur: *Et cor ejus (non) intelligat*. Targum טַפֵּשׁ *ſtultum redde*. Hieron. *excæca*.

Nom. Adject. שָׁמֵן, Arab. סמן *pinguis, craſſus, corpulentus*. Fœm. שְׁמֵנָה *pinguis*. Per metaphoram, שָׁמֵן *dives, opulentus, robuſtus, bonus*. Plur. Arab. סמאן & סמינה *pingues*. Eſa. 30. *Eritq; uber* וְשָׁמֵן *& pinguis*. Jud. 3. v. 29. *Omnem virum* שָׁמֵן *pinguem*. Targum אִיתָן *fortem*.

tem. L x x. *μαχητὰς bellatores.* Num. 12. *qualis* A
ſit terra, הַשְּׁמֵנָה *an pinguis ſit, an* רָזָה *macilenta.*
Targ. הַעֲתִירָא *an dives, an* מִסְכֵּינָא *paupera:* fer-
tilis. Ezech. 34. *Et paſcuum* שָׁמֵן *pingue paſcetis.*
Targ. טָב *bonum.* Gen. 49. *Ex Aſer* שְׁמֵנָה *pin-
guis panis ejus.* Targum טָבָא *bona eſt terra
ejus.*

שֶׁמֶן, Chald שׁוּמָן, Arab. סמאן & סְמִינָה *pin-
guedo conjuncta carni*, adeps: Pl. שְׁמָנִים, Chal.
שַׁמְנִין *pinguedines.* Pſalm. 109. *Caro mea maci-
lenta eſt* מִשָּׁמֶן *à pinguedine.* Targ. מִלְמֶהֱוֵי פַּטִּים
ut non ſit pinguis. Eſa. 41. *Et arborem* שֶׁמֶן *pin-
guedinis.* Eſt pinus, unde pix exit. 1. Reg. 6.
Et fecit in oraculo duo Cherubim ligna שֶׁמֶן *pin-* B
guedinis. Targ. זֵיתָא *olea.* Chald. Geneſ. 4.
וּמֵחֶלְבְהֶן, Targ. וּמִשַּׁמְנֵיהוֹן *& de adipibus earum.*
Rabb שׁוּמָן *adeps.* ¶ Deinde, שֶׁמֶן *oleum*, à pin-
guedine. Gen. 28. *Et poſuit ſtatuam, & effudit*
שֶׁמֶן, Targ. מִשְׁחָא *oleum ſuper caput eius.* Ezech.
31. *Et flumina eorum* כַּשֶּׁמֶן *ſicut oleum ire ſinam.*
Tar. בְּנִיחַ *quietè:* placidè, ſenſim. Ezech. 23.
וְשַׁמְנִי *& oleum meum poſuiſti ſuper ea.* Solebant
ungi conviviorum & lætitiæ tempore.
Pſalm. 23. verſ. 5. *Pinguefeciſti* בַשֶּׁמֶן *oleo caput* C
meum. Eſa. 61. שֶׁמֶן *oleum lætitiæ pro luctu.* Lu-
ctus verò tempore non ungebantur. 2.
Sam. 14. *Induere veſtibus luctus, & non ungaris*
שֶׁמֶן *oleo.* 2. Reg. 20. *Aromata &* שֶׁמֶן הַטּוֹב *ole-
um bonum:* balſamum, quod in terra Iſrael
habebatur, & in Jericho creſcebat.

Chald. שְׁמַן, Arab. סְמַן & סְמַאן *butyrum.*
Gen. 18. *Et accepit* חֶמְאָה, Targ. שְׁמַן *butyrum
& lac.* Arab. סְמַאן בַקְרִי *butyrum de vacca.* סְמַן
תַּסְמִין *butyrum liquefactum* ad ignem. מִרְאִיב
liquefactio, ſaginatio. D

מִשְׁמָן *pinguedo:* Plur. מִשְׁמַנִּים & מַשְׁמַנִּים
pinguedines: Metaphoricè, *fortes, magnates.*
Eſa. 17. v. 4. וּמִשְׁמַן בְּשָׂרוֹ *& pinguedo carnis e-
jus marceſcet.* Pſ. 78. *Et occidit* בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם *in
pinguedinibus eorum.* Targ. מִגִּבָּרֵיהוֹן *ex fortibus
ipſorum.* Eſa. 10. *Ideo mittet Dominus exercitu-
um* בְּמִשְׁמַנָּיו *in pinguedines ejus maciem.* Targ.
בְּרַבְרְבָנוֹהִי *in magnates ejus plagam.* Cædes ma-
gnatum Aſſyriæ. Geneſ. 27. *De rore cæli,*
וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ *& de pinguedinibus terræ.* Ellipſis
מ *de.* Targ. וּמִטּוּבָא דְאַרְעָא *& de bono terræ.*
Nehem 8. v. 10. *Venite, edite* מַשְׁמַנִּים *pingue-* E
dines, & bibite dulcedines: cibos pingues.

שְׁמוֹנֶה, Chald. תְּמָנְיָא, Syr. תְּמָנָא, Arab.
cum ה ſuprà punctato, תְּמָאנֶה: Foemin.
שְׁמֹנָה, Chald. תְּמָנֵי, Arab. תמאן *octo.* 1. Sam.
17. *Et ipſi erant* שְׁמֹנָה בָנִים *octo filij.* Plural.
שְׁמֹנִים, Chald. תְּמָנַן, Syr. תְּמָאנֵין, Arab.
תְּמָנוּן *octuaginta & octuageſimus.*

שְׁמִינִי, Chald. תְּמִינַי, Arab. תַּאמֵן *octavus.*
Foemin. שְׁמִינִית, Chald. תְּמִינָיְתָא *octava, o-
ctava pars, octavo vice.* Levit. 12. *Et in die*

הַשְּׁמִינִי, Targ. תְּמִינָאָה *octavo circumcidetur.*
Die octavo pueri circumcidebantur,
quòd ante hunc plurimi moriantur. Præ-
bebatur autem cœna propinquis, re divi-
na ritè peracta, & ita nomen puero inde-
batur. Turcæ pueros circumcidunt ma-
gna conviviorum celebritate, non die o-
ctavo, ſed ſeptimo aut octavo anno, quo
puer jam ſermonis eſt peritus, & recita-
re poteſt eorum ſymbolum: *Non eſt Deus,*
&c. ¶ Deinde, שְׁמִינִית *octava* inſtrumen-
tum muſicum octo chordarum. Pſalm. 6.
In modulationibus ſuper הַשְּׁמִינִית *octava.* Targ.
כִּנָּרָא דִתְמַנְיָא נִימַיָּא *cithara octo chordarum.*

Arab מְתַמַּן *octangulus.* תֻּמְאן *octava pars:*
drachma.

Syr. שְׁמוֹן *quadrans:* Pl. שְׁמוֹנִין *quadrantes.*
Rabb. שְׁמַן *genus monetæ.*

אַשְׁמַנִּים *ſepulcra.* Eſa. 59. בָּאַשְׁמַנִּים *in ſe-
pulcris ſicut mortui.*

שמם. Arab. שַׁמְס *ſol:* in שמש quære.

שמע duo ſignificata habet. I. שָׁמַע, Chald. &
Syr. שְׁמַע, Arab. סַמַע *audivit, auſcultavit, auri-
bus percepit, exaudivit, dicto obediens fuit, obedi-
vit, obtemperavit, paruit:* Metaphoricè, *ani-
mo percepit, intellexit, credidit.* Jerem. 5. *Et non*
תִשְׁמַע *audies, quid loquatur:* intelliges. Gen.
17. *Et de Iſmael* שְׁמַעְתִּיךָ *exaudivi te.* Targum
קַבֵּלִית צְלוֹתָךְ *accepi precationem tuam.* Gen. 41.
Et ego שָׁמַעְתִּי *audivi de te dicendo,* תִשְׁמַע (quòd)
audias ſomnium ad exponendum: intelligas.
Job. 15. *An in ſecreto Dei* תִשְׁמָע *audies?* arca-
num Dei intelliges? Exod. 4. verſ. ultimo,
וַיִּשְׁמְעוּ, Targ. וּשְׁמַעוּ *& audiverunt, quòd viſi-
taſſet filios Iſrael.* Lxx. καὶ ἐχάρη *& lætatus eſt.*
ſc. populus. acceperunt pro וַיִּשְׂמְחוּ, à שָׂמַח
lætatus fuit, ob literarum ע ח cognationem.
¶ Conſtruitur autem שָׁמַע primò cum אֶת
accuſativi articulo. Geneſ. 3. *vocem tuam*
שָׁמַעְתִּי, Targ. שְׁמַעִית *audivi in horto.* Ibidem
וַיִּשְׁמְעוּ, Targ. וּשְׁמַעוּ *& audiverunt vocem Do-
mini Dei.* Gen. 11. *ut non* יִשְׁמְעוּ, Targ. יִשְׁמְעוּן
audiant vir labium ſocij ſui: intelligant. Deut.
28. v. 49. *Gentem cujus non* תִשְׁמַע *audies lin-
guam ejus:* intelliges. Pſalm. 81. *Labium,
quod neſciebam,* אֶשְׁמָע *audiebam:* intellige-
bam. Eſa. 36. v. 11. *Loquere, quæſo, ad ſervos tuos
Syriacè, quia* שֹׁמְעִים *audimus nos:* intelligi-
mus. Gen. 42. verſ. 23. *Et non cognoverunt,
quòd* שֹׁמֵעַ *audiret Joſeph, quia interpres erat in-
ter eos:* intelligeret. 1. Reg. 3. *Et dabis ſervo
tuo cor* שֹׁמֵעַ *audiens.* Targ. סְבַר *intelligens:* pru-
dens, ſagax. Jud. 11. *Dominus erit* שֹׁמֵעַ *audiens
inter nos.* Targ. סָהִד *teſtis.* ¶ Secundò, cum אֶל
vel ל *ad*, eſt *attendere, obedire.* Geneſ. 3. *Quia*
שָׁמַעְתָּ, Targ. קַבֶּלְתָּא *audiviſti ad vocem uxoris
tuæ:* obediviſti. Eſa. 36. *Ne* אַל תִּשְׁמְעוּ
audiatis

audiatis ad Ezechiam. Gen. 8. וַיִּשְׁמַע, Targ. A
וְקַבֵּל *& audivit Abram ad vocem Sarai.* Sic &
abſolutè poſitum: 2. Reg. 14. *Sed non* שָׁמַע
audivit Amazias. ¶ Tertiò, cum ב *in*, eſt *ac-*
quieſcere. Gen. 21. *Omne quod dixerit tibi Sara,*
שְׁמַע, Targ. קַבֵּל מִנַּהּ *audi in voce ejus.* Pſ. 92. v.
12. *In ſurgentibus contra me malignis* תִּשְׁמַעְנָה
audient aures meæ: audient cum voluptate,
ut ſenſum ſequatur affectus. Gen. 26. *Eò*
quòd שָׁמַע *audivit Abraham in voce mea.* Lxx.
ὑπήκουσεν *obedivit voci meæ.* Arab. Pſalm. 10.
סְמַע *audivit Dominus deſiderium.* Pſalm. 44.
סַמַעְנָא *audivimus auribus noſtris.* Coloſſ. 1. v. 5.
סְמַעְתּוּהָ *audiviſtis illam.* Precat. יָא סָאמֵע B
אַלְאַצְוָאת *ò audiens voces.* Niph. נִשְׁמַע, Chald.
אִשְׁתְּמַע, Syr. אֶשְׁתְּמַע, Arab. אִסְתַּמַע *auditus fuit.*
Gen. 45. *Et vox iſta* נִשְׁמַע, Targ. אִשְׁתְּמַע *audi-*
ta fuit in domo Pharaonis. Syr. Matth. 4. v. 24.
וְאֶשְׁתְּמַע *& auditus fuit rumor ejus.* Philip. 2.
v. 6. וְאֶשְׁתְּמַע *& factus eſt obediens uſque ad mor-*
tem. Arab. Pſalm. 17. אִסְתַּמַע *exaudi juſtitiam*
meam. Piel שִׁמַּע *audire fecit:* Per Metonymi-
am, *conclamavit, convocavit, congregavit:* voce
enim præconis fit convocatio. 1. Sam. 15. C
v. 4. וַיְשַׁמַּע, Targ. וּכְנַשׁ *& congregavit Saul po-*
pulum. Paſſ. Chald. אִשְׁתַּמַּע, Syr. אֶשְׁתַּמַּע *obe-*
divit, obtemperavit. Chald. Dan. 7. *Ipſi ſervi-*
ent וְיִשְׁתַּמְּעוּן *& obedient.* Syr. Matth. 8. *Ventus*
& mare מֶשְׁתַּמְּעִין *obediunt illi.* Hiph. הִשְׁמִיעַ,
Chald. אַשְׁמַע, Arab. אַסְמַע *audire fecit, ſonuit,*
reſonuit, prædicavit, annunciavit, narravit, com-
memoravit, divulgavit: Per Metonymiam,
convocavit, congregavit. Deuter. 4. וְאַשְׁמִעֵם,
Targ. וְאַשְׁמְעִנּוּן *& narrabo eis verba mea.* Ibid.
ex cœlo הִשְׁמִיעֲךָ, Targ. אַשְׁמְעָךְ *fecit te audire vo-* D
cem ſuam. Lxx. ἀκουστὴν σοὶ ἐποίησε *audibilem*
tibi fecit. Eſa. 48. הִשְׁמַעְתִּיךָ, Targ. בַּסַּרְתָּךְ *nun-*
ciavi tibi nova. Jer. 4. *In Juda & in Jeruſalem*
הַשְׁמִיעוּ, Targ. בַּסַּרוּ *nunciate.* 1. Reg. 15. *Et rex*
Aſſyriæ הִשְׁמִיעַ, Targ. כְּנַשׁ *congregavit omnem*
Judam. Pſalm. 66. וְהַשְׁמִיעוּ *& audire finite vo-*
cem laudis. Alc. *An tu* תַּשְׁמִיעַ אִלְּם *audire facies*
ſurdum?

Nom. שֵׁמַע, & שֶׁמַע, & שֹׁמַע, Chald. שְׁמַע,
Arab. סַמַע *auditus, audientia.* Tria ſignificat:
1. Ipſam audiendi actionem. 2. Per Meto-
nymiam, ſermonem, qui auditur ex alio.
3. Rumorem ſeu famam. Gen. 29. v. 13. *Et* E
factum eſt כִּשְׁמֹעַ. Targ. כַּד שְׁמַע *poſtquam audi-*
vit Laban שֵׁמַע, Targ. שְׁמַע *auditum Jacobi:* ru-
morem de Jacobo. Lxx. τὸ ὄνομα *nomen* ac-
ceperunt pro שֵׁם *nomen.* Job. 42. לְשֵׁמַע *ad*
auditum auris שְׁמַעְתִּיךָ *audivi te.* Pſalm. 150.
Laudate eum in cymbalis שֵׁמַע *auditus:* ſoni, ſo-
num edentibus. Lxx. εὐήχοις *ſonoris.* Deut.
2. *Qui* יִשְׁמְעוּן שִׁמְעֲךָ, Tar. יִשְׁמְעוּן שִׁמְעָךְ *audient*
auditum tuum: famam tuam. Lxx. τὸ ὄνομά σου

nomen tuum. q. שֵׁם. Exod. 23. *Non ſuſcipies* שֵׁמַע,
Targ. שְׁמַע *rumorem falſum.* Job. 28. v. 22. *Et*
auribus noſtris שָׁמַעְנוּ שִׁמְעָהּ *audivimus auditio-*
nem ejus: famam. Jer. 6. שָׁמַעְנוּ אֶת־שָׁמְעוֹ *audi-*
vimus rumorem ejus, remiſſæ ſunt manus noſtræ.
Syr. Matth. 14. v. 1. *Audivit Herodes* τὴν ἀ-
κοὴν Ἰησοῦ, Syr. שׁמְעֵהּ דְּיֵשׁוּע *famã Jeſu:* de Jeſu.

שְׁמוּעָה, Chald. שְׁמוּעָא *idem.* 2. Reg. 19.
וְשָׁמַע שְׁמוּעָה *& audiet auditum.* Targ. בְּסוּרְתָא
nuncium, & revertetur in terram ſuam. 2. Sam.
4. *Cùm veniſſet* שְׁמֻעַת שָׁאוּל, Targ. בְּסוּרַת שָׁאוּל
nuncium Saulis: rumor de Saule. Lxx. ἀγγε-
λία *nuncium.* Eſa. 53. *Quis credidit* לִשְׁמֻעָתֵנוּ
auditui noſtro? ſermoni noſtro de Chriſto,
quem audivimus à Deo, & ſparſimus. Ru-
mori, quem audivimus ex ore Propheta-
rum. Lxx. τῇ ἀκοῇ.

מִשְׁמָע, Foem. מִשְׁמַעַת, Syr. מַשְׁמַעְתָּא *auditus,*
audientia, obedientia. Eſa. 11. v. 3. *Et non* לְמִשְׁמַע
אָזְנָיו *ad auditum aurium ſuarum arguet.* 1. Sam.
22. *Et receſſit ad* מִשְׁמַעְתֶּךָ *obedientiam tuam, &*
honorabilis eſt in domo tua. 2. Sam. 23. *Et poſuit*
ipſum David ad מִשְׁמַעְתּוֹ *audientiam ſuam:* ut
ſemper eſſet apud Davidem, audiret vo-
luntatem ejus & perficeret. Conſtituit
eum ſuper viros conſilij ſui, conſtituit
eum conſiliarium, ſecretarium. Eſa. 11. *Et*
qui Ammon מִשְׁמַעְתָּם *audientia ipſorum.* Targ.
יִשְׁתַּמְּעוּן לְהוֹן *obedient illis.*

הַשְׁמָעוּת *idem.* Ezech. 24. v. 26. *In die illa*
veniet ad te fugitivus לְהַשְׁמָעוּת אָזְנַיִם *ad auditum*
aurium. Targum לְאַשְׁמָעוּתָךְ בְּסוּרְתָא *ut nunciet*
tibi nuncium: de devaſtatione templi.

Prop. מִשְׁמָע *Miſma,* filius Iſmaelis. Gen.
25. מִשְׁמָע וְדוּמָה וּמַשָּׂא *Miſma, & Duma, & Maſſa.*
Quæ exponuntur, *auditus, ſilentium, & tole-*
rantia. Ideo Judæi proverbij loco uſurpãt:
Græci, ἀνέχου καὶ ἀπέχου *ſuſtine & abſtine:* hörẽ/
ſchweig vnd leidt: All ding hat ſein zeit.

יִשְׁמָעֵאל *Iſmaël,* filius Abrahami ex Ha-
gar, ita appellatus antequam naſceretur.
Gen. 16. v. 11. *Ecce gravida es, & paries filium, &*
vocabis nomẽ ejus יִשְׁמָעֵאל *Iſmael, quia* שָׁמַע יְהוָה
audivit Dominus ad afflictionem tuam. Gen. 28.
v. 8. *Et abijt Eſau ad* יִשְׁמָעֵאל *Iſmael:* Iſmaeli-
tas. Nomen proprium pro gentili. Ejus
poſteritas occupavit Arabiam. Inde Ἰσ-
μαήλα *Iſmaela,* Arabiæ parva regio: incolæ,
Iſmaelitæ. Steph.

שִׁמְעוֹן *Simon,* filius Jacobi ex Lea. Gen.
29. *Et concepit iterum, & peperit filium, & dice-*
bat: quia שָׁמַע *audivit Dominus, quod odioſa ego,*
& dedit mihi etiam iſtum, & vocabat nomen ejus
שִׁמְעוֹן *Simon.*

Rab. מַשְׁמָע *auditur,* cõſtat. כְּמַשְׁמָעוֹ *ut ſonat*
juxta literã, ſimpliciter. שְׁמַע שַׁחֲרִית וְעַרְבִית
audi

audi matutinum & veſpertinum : Eſt illud, Deut. 6. שְׁמַע *audi Iſrael, Dominus Deus noſter Dominus unus eſt*. Et duo verſus ſequentes. Quod Judæi quotidie bis, manè & veſperi, recitant, tanquam fidei ſuæ ſymbolū. A
שמע הטבעי *auditus naturalis*, & סֵפֶר הַשֶּׁמַע *liber auditus*, eſt liber *ἀκροάσεως* Ariſtotelis.

שְׁמַעְתָּא *auditio*, cùm exponitur ſenſus hiſtoricus, quem audiviſſe ſat eſt.

Syr. שְׁמוּעַ *auditor*. 𝔄𝔯𝔞𝔟. מִשְׁתַּמְעָנָיא *audiens dicto*, obediens. 𝔄𝔯𝔞𝔟. מִשְׁתַּמְעָנוּת *obedientia*.

שמע צַר אֲנָא *audi*: verbi gratia.

Arab. סָאמִע & סָמִיע *auditor* : Plural. סָאמְעִין *auditores*. 𝔄𝔯𝔞𝔟. מַסְתַּמַע *audibilis*. B

מסתמע אלכלמה *qui catechiſatur ſermone*.

סַמְע *auris*, auditus organum, & ſenſus auditus : Plur. אסמאע & מסאמע *aures*.

חסמע *obedientia*.

Cum ע ſuprà punctato, סַמְע ſamag *gummi, reſina*. סַמְע עֲרַבִי ſamag arabi *gummi arabicum*. סַמְע מִן זֵיתוּן *gummi oliva*. 𝔄𝔯𝔞𝔟. מְסַמַּע muſammag *gumminoſus*.

II. Arab שַׁמַע & אַשְׁמַע *collegit, coegit, adjunxit*.

מַשְׁמַע *collector, legulus*. C

מִשְׁתַּמַע & אשתמע *collectio, adjunctio, communio, communitas, concilium, ſenatus*.

שמע & שַׁמְעָה, Matth. hamaha *cera*: Item *candela*. שמע מראב *cera liquefacta*. 𝔄𝔯𝔞𝔟. שַׁמַּאע *qui candelas facit*.

מַשְׁמִיע *mundicies*.

שמץ. Inde שֶׁמֶץ, Foem. שִׁמְצָה *pars, particula, modicum, exiguum, minimum alicujus rei*: Metaphoricè, *murmur, infamia, vituperium, contẽtus*. Job. 4. v. 12. *Et accepit auris mea* שֶׁמֶץ *modicum* (מעט) *ex eo*. Targ. קְצָת *partem*: aliquid. D
Job. 26. v. 14. *Et quid* שֶׁמֶץ *parum verbi auditũ fuit in eo?* Exod. 32. v. 25. *Et ocioſum feciſſet eum Aharon* לְשִׁמְצָה *in infamiam inter hoſtes eorum*. Al. *ad minorandum*. Lxx. *ἐπίχαρμα ludibrium*. Targ. לְאַסְבוּתְהוֹן שׁוּם בִּישׁ לְדָרֵיהוֹן *ut acciperent nomen malum in generationibus ſuis*.

שמר. שָׁמַר, Chald. סְמַר *cuſtodivit, cuſtodivit ſe, cavit ſibi, ſervavit, conſervavit, aſſervavit, repoſuit, abſcondidit*. Gen. 2. *Et poſuit eum in hortum Eden, ad colendum illum*, וּלְשָׁמְרָהּ, Targ. וּלְמִטְרַהּ *& ad cuſtodiendum illum* contra beſtias. Gen. 37. *Et pater ejus* שָׁמַר, Targ. נְטַר *cuſtodiebat hoc verbum*: obſervabat. Joſ. 6. v. 18. *Tantùm vos* שִׁמְרוּ, Targ. אִסְתַּמְּרוּ *cuſtodite ab anathemate*: cavete vobis. Hoſ. 12. *Et pro uxore* שָׁמַר *cuſtodivit*. Targ. נְטַר עָנָא *cuſtodivit oves*. 2. Sam. 11. בִּשְׁמוֹר *cùm cuſtodiret Joab contra urbem*. Targ. כַּד צַר *cùm obſideret*. Pſalm. 130. *Si iniquitates* תִּשְׁמָר, Targ. תִּנְטַר *obſervaveris*. Niph. נִשְׁמַר *cuſtoditus fuit & cuſtodivit ſe, cavit ſibi, abſtinuit*. E
Hoſ. 12. *Et per prophetam* נִשְׁמָר *cuſtoditus fuit*.

ſcil. Iſraël. 2. Sam. 20. *Et Amaſa non* נִשְׁמַר, Targ. אִסְתַּמַּר *cuſtoditus fuit in gladio, qui erat in manu Joab*: non cavit ſibi à gladio. 1. Sam. 21 *Si* נִשְׁמְרוּ *cuſtoditi fuerunt pueri etiam à muliere*: abſtinuerunt. Gen. 24. v. 6. הִשָּׁמֶר לְךָ, Targ. אִסְתַּמַּר לָךְ *cave tibi, ne fortè reducas filium meum illuc*. Lxx. *πρόσεχε σεαυτῷ cave tibi*. Deut. 24. הִשָּׁמֶר *cautus ſis in plaga lepra*. ſemper hic Imperativus ſingularis habet accentum in penultima. Exod. 19. הִשָּׁמְרוּ לָכֶם עֲלוֹת, pro מֵעֲלוֹת. Piel שִׁמֵּר *diligenter cuſtodivit*. Hithpaël הִשְׁתַּמֵּר, Chald. אִסְתַּמַּר *cuſtodivit ſe, cavit ſibi, abſtinuit*. Pſal. 18. וָאֶשְׁתַּמֵּרָה *& cuſtodivi me ex animo ab iniquitate mea*. Targ. וַהֲוֵית נָטַר נַפְשִׁי *& fui cuſtodiens animam meam*. Mich. 6. וְיִשְׁתַּמֵּר *& obſervabit ſtatuta Omri*. Lxx. *καὶ ἀφανισθήσεται & interibunt*. Legit וישתמד, à שָׁמַד *perditus fuit*: ob ד״ר ſimilitudinem. Chald. Deut. 4. v. 15. וְנִשְׁמַרְתֶּם, Targ: וְתִסְתַּמְּרוּן *& cavebitis valde*.

Nom. שׁוֹמֵר *cuſtos*: Plur. שׁוֹמְרִים *cuſtodes*. Pſ. 130. v. 6. *Anima mea ad Dominum* מִשֹּׁמְרִים *præ cuſtodibus ad manè*. Anima mea magis expectat Dominum quàm cuſtodes, qui per noctem vigilârunt, expectant matutinum tempus, ut poſſint dormire. 1. Paral. 9. verſ. 19. שֹׁמְרֵי הַסִּפִּים *cuſtodes liminum tabernaculi*. qui obſervabant limina domus ſanctorum: ne quis ingrederetur anterius. Ibid שֹׁמְרֵי הַמָּבוֹא *cuſtodes introitus*: obſervantes ne quis ingrederetur.

שָׁמוּר *cuſtoditus* : Foem. שְׁמוּרָה *cuſtodita*: Plur. שְׁמוּרוֹת *cuſtodita* & *cuſtodia*, *palpebræ*, quę cuſtodiunt oculos, quando clauduntur in ſomno. Pſ. 77. *Tenuiſti* שְׁמוּרוֹת *palpebras oculorum meorum*: ut illas claudere, & dormire non potuerim.

מִשְׁמָר, Foem. מִשְׁמֶרֶת *cuſtodia* : Plural. מִשְׁמָרִים, Foem. מִשְׁמָרוֹת *cuſtodiæ*. Duo autem notat: Primò, *carcerem*, in quo vincti aſſervantur: *publica cuſtodia*. Gen. 40. *Et fuerunt dies* בְּמִשְׁמָר, Targ. בְּמַטְּרָא *in cuſtodia*. Gẽ. 42. *Et collegit eos* אֶל מִשְׁמָר *in cuſtodiam tres dies*. Targ. לְבֵית מַטְּרָא *in domum cuſtodiæ*: ſic dictã, quòd ibi cuſtodes conſiſterẽt. 2. Sam. 20. *Et dedit eas in* בֵּית מִשְׁמֶרֶת *domum cuſtodiæ* (ne nuberẽt alijs) *& ſuſtentavit eas*. ¶ Secundò, *officium, functionem, munus*. Eſa. 21. *Et ſuper* מִשְׁמַרְתִּי *cuſtodia mea ego conſtitutus ſum omnibus noctibus*. 1. Par. 9. *Ipſi igitur, & filij ipſorum ſuper portis domus Domini, domus tabernaculi per* מִשְׁמָרוֹת *cuſtodias*. Sacerdotes diviſi erant in viginti quatuor מִשְׁמָרוֹת *cuſtodias*, & permutabantur ſingulis Sabbathis, & quod paratum erat de ſacrificijs, id omne ſingulis Sabbathis inter ſe dividebant æqualiter.

אַשְׁמֹרֶת & אַשְׁמוּרָה *cuſtodia, vigilia*, tempus vigiliæ nocturnæ, obſervatio temporum: Pl. אשמורות *cuſtodia, excubiæ*. Pſal. 90. v. 4. וְאַשְׁמוּרָה *& cuſtodia in nocte:* quaſi parum noctis. Pſalm. 63. באשמורות *in cuſtodijs meditabor in te.* Cuſtodiæ ſeu vigiliæ nocturnæ ſunt tempora noctis, in quibus homo evigilat ex ſomno ſuo. Fuerunt autẽ in Veteri Teſtamento tres: Noctem enim dividebãt in tres partes, quarum quælibet conſtabat quatuor horis ęqualibus. Prima eſt ab initio noctis, & hujus finis, initium ſecundæ ſeu mediæ, & hujus finis initium tertiæ ſeu matutinæ ſeu antelucanæ. Et alij prima, alij ſecunda, alij tertia noctis parte in exercitu vigilabant. Prima: Thren. 2. v. 9. *Surge, vociferare in nocte ad initium* אשמרות *cuſtodiarũ.* Media: Jud. 7. v. 19. *In principio* הָאַשְׁמֹרֶת הַתִּיכוֹנָה *cuſtodiæ mediæ etiã conſtituendo conſtituebant cuſtodes.* Cùm tertia noctis pars eſſet elapſa, & alij vigiles conſtituerentur ſeu ſufficerentur. Matutina: Exod. 13. v. 24. *Et factum eſt* בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר *in vigilia matutina, & proſpexit Dominus ſuper caſtra Ægyptiorum.* Sic, Judith. 12. *Surrexi ad matutinam cuſtodiam.* Sic apud Homerum Iliad. κ. *Præterijt plus nox duabus partibus, tertia autem adhuc pars reliqua eſt.*

Arab. סַמַר *vigilavit.*

סָמִיר *vigil nocturnus*, excubitor, vigiliarũ recognitor, circuitor.

סַמַאר *vigilia*, cuſtodia, nocturna. סַמַאר נִץ לַיִל אַוִיל אַלְלַיִל *vigilia primæ noctis.* *vigilia media noctis.* סמאר אלסחר *vigilia auroræ*, matutina. תַלוּת אַלְלַיִל *tertia pars noctis.* In Novo autem Teſtamento quatuor ſunt noctis partes ſeu vigiliæ, à Romanis introductæ, & ſingulæ ternas horas continent. Mat. 13. v. 35. *Veſpere, an media nocte, an in gallicinio, an manè.* Matth. 14. v. 25. *Quarta vigilia noctis venit ad eos Jeſus.* Luc. 12. v. 38. *Et ſi venerit in ſecunda vigilia, & ſi in tertia vigilia venerit.*

שִׁמֻּרִים *obſervantiæ.* Exod. 12. *Nox* שִׁמֻּרִים *obſervantiarum.*

שָׁמִיר duo ſignificata habet. Primò, eſt *ſentis, rubus.* Eſaiæ 5. *Et aſcendet* שָׁמִיר *ſentis & ſpina.* ¶ Deinde, eſt *lapis durus*, ferro indomabilis, *adamas:* aut *petra dura*, ſilex. Zach. 7. v. 12. *Et cor ſuum poſuerunt* שָׁמִיר *adamantem.* Targ. תַּקִּיף כְּשָׁמִירָא *forte ut adamantem:* obſtinacia & pertinacia ſignificatur. Ezech. 3. verſ. 9. כְּשָׁמִיר *ſicut adamas robuſtior petra:* conſtantia. Chald. Pſ. 114. v. 8, חַלָּמִישׁ, Targum שָׁמִיר *petram (ſilicem) in fontes aquarum.* Job 28. בַּחַלָּמִישׁ, Targ. בְּשָׁמִיר *in petram miſit manum ſuam.*

שְׁמָרִים, Chal. שְׁמָרִין *fæces*, quæ ſervantur in imo vaſis, & vina ſuavia conſervant. Pſ. 75. *certè* שְׁמָרֶיהָ *fæces ejus exugent.* ſcil. כּוֹס *calicis:* quod interdum eſt fœmininum. Eſa. 25. *Compotationem* שְׁמָרִים, Tar. שְׁמָרִין *fæcium:* vini ſuavis & odoriferi, quod inſidet ſuis fæcibus. Jer. 48. v. 11. *Et tranquillus eſt ſuper* שְׁמָרָיו *fæcibus ſuis, & non tranſfuſus fuit ex vaſe in vas, & in captivitatem non abijt.* Sicut ſapor vini conſervatur fæcibus, ita in tranquillitate conſervatus fuit ſtatus Moabitarũ. Targ. וְשָׁקְטִין עַל נִכְסֵיהוֹן כַּחֲמַר דְּנָטִיר עַל שְׁמָרֵיהּ *& tranquilli ſuper divitijs ſuis, ſicut vinum quod conſervatum eſt ſuper faces ſuas.* Zoph. 1. v. 12. *Viſitabo ſuper viros coagulatos ſuper* שִׁמְרֵיהֶם *fæcibus ſuis.* Targ. דְּשָׁלַן שַׁלְיָא עַל נִכְסֵיהוֹן *qui tranquilli ſunt tranquillitate ſuper divitijs ſuis:* qui ſunt tranquilli in domibus ſuis ſuper divitiis ſuis, ſicut vinum quod eſt tranquillum ſuper fæcibus ſuis. Lxx. ἐπὶ τὰ φυλάγματα αὐτῶν *in cuſtodijs ſuis:* à שָׁמַר *cuſtodivit.*

Inde Verbum. Eſa. 7. v. 4. *Et dices ad eum* הִשָּׁמֵר *eſto tranquillus & quieſce, non timeas, cor tuum non molleſcat.* Accentus in ultima diſtinguit ab הִשָּׁמֶר לְךָ *cave tibi*, quod ſemper accentum habet in penultima. Quaſi שֵׁב עַל שְׁמָרֶיךָ *mane ſuper fæcibus tuis.* Et ſequentia confirmant: שב בשלום כיין על שמריו ה"י ענין שמירה כלומר השמר מעשות מלחמה:

Propr. שֶׁמֶר *Schemer*, nomen viri, à quo Amri rex Iſraël duobus talentis argenti emit montem, in quo erat arx magna initiò. Sed Amri munivit illud ædificium, & urbem extruxit, quam juxta nomen Schemer domini montis, vocavit שֹׁמְרוֹן *Samariã.* 1. Reg. 16. *Et emit* הָהָר *montẽ.* Targ. בְּרַכָּא *arcẽ* שמרון *Schomeron, à* שֶׁמֶר *Schemer duobus talentis argenti, & ædificavit montem, & vocavit nomen urbis, quam ædificavit, juxta nomen* שֶׁמֶר *Schemer domini mõtis,* שמרון *Samaria.* Fuit ſedes regũ Iſraël, & cùm regno, tum regioni vicinę nomẽ dedit, ut Samaria appellaretur. Diſtabat à Jeruſalem diei itinere. In baſi mõtis cincta erat duplici muro, & turrib⁹ fortiſſimis. Mons autẽ interius ab ima valle in altum paulatim conſurgens, ex omni parte domibus privatorum circumſeptus erat, inſtar pini (nucis pineæ) aut botri paulatim acuminatus. In montis cacumine erat ſpecioſa regia. Cùm decem tribus in Aſſyriam tranſlatæ eſſẽt, hanç urbem & regionẽ vacuam expleverunt homines de Babylone eò traducti, qui inde שֹׁמְרֹנִים *Samaritanæ* aut *Samaritani* vocati ſunt. Hi Legẽ Dei ita receperant, ut tamen veterem idolorum cultum non deſtituerent: ideoq; Judęis in patriam re-

pens acuit linguam ſuam, cùm venit ad mordendum. Targum מחנין *narrant linguâ ſua.* accepit ſignificatione ſecunda Arab. Pſalm. 140. ושננו *& acuerunt linguas ſuas.* HITHPAËL השתונן *acutus, punctus fuit.* Pſal. 73. verſ. 22. *Et* (in) *renibus meis* אשתונן *acuor:* pungor. LXX. *ἀλλοιωθήσονται commutati ſunt.* acceperunt pro שנה *mutatus fuit.*

NOM. שנון, Chal. שנין *acutus:* PL. שנונים, Ch. שנינין *acuti.* Pſ. 45. *Sagitta tua* שנונים *acuta.* שן, Arab. סן & סנן *dens acutus:* DUAL שנים, Ch. שנין & שנין, Syr. שנין & שנין, Arab אסנאן *dentes*, duo dentium ordines, ſuperior & inferior. Deuter. 32. ושן-בהמות, Targum ושן-חיות-ברא *& dentem beſtiarum mittam in eos.* Segol ob Maccaph. Exod. 21. verſ. 24. שן תחת שן, Targum שנא חלף שנא *dens pro dente.* Ibid. v. 27. *pro libero dimittat eum pro* שנו, Targ. שנה *dente ejus.* Gen. 49. ולבן-שנים *& albus dentes præ lacte.* Pſ. 3. שני רשעים, Targ. ככי רשיעי *dentes impiorum cōfregiſti.* שנים *dentes* alij מחנות *molares*, alij מלתעות *maxillares*, majores. ¶ Deinde *κατ' ἐξοχὴν*, שן *dens* ob magnitudinem, eſt Chald. שנא דפיל, Arab. סן אלפיל *dens elephāti* ſeu barri, ebur, quod ex India & Æthiopia afferebatur, & ex opinione vulgi, ad quam ſe Scriptura accommodat, dens eſſe putatur. Sed Varro de lingua Lat. lib. 3. *quos dentes multi dicunt, cornua ſunt. Ex temporibus enim enaſcuntur: Et ex ſuperiore mandibula per os reſupinata ſeſe efferunt. Et decimo quoque anno ea elephanti abyciunt & defodiunt, ſicut cervi quotannis, & quoties amiſerint, reponunt.* Addo: quòd igni emolliuntur, & hominū arte & opere expoliuntur, ut vel ex tereti planam, vel aliam quamvis accipiant figuram: quæ omnia dentibus non conveniunt. 1. Reg. 10. v. 18. *Et fecit rex thronum* שן, Targ. דשנא *dentis magnum.* LXX. *ἐλεφάντινον eburneum.* 1 Reg. 22. *Et domū* השן *dentis quam ædificavit.* Targ. דשנא דפיל *dentis elephanti.* Amos 6. *Qui cubant ſuper lectulis* שן *dentis.* Targ. בשן דפיל. Amos 3. v. 15. *Et peribunt domus* השן *dentis.* Targū דמכבשן בשן דפיל *obducta dente elephanti.* Cant. 5. *Collum tuum ſicut turris* השן *dentis:* ſicut turris eburnea: ob candorem & puritatē. Ezech. 27. קרנות שן *cornua dentis & ebenum.* Cornua elephanti, denti ſimilia. LXX. *ὀδόντας ἐλεφαντίνους dentes elephantinos.* Targū קרנין דיעלין ושן דפיל *cornua capreolorum & dentem elephanti.* ut ſit *ἀσύνδετον.* ¶ Tertiò per metaphoram, שן *dens petra*, acumen ſcopuli aut ſaxi, *murex, promontorium, ſcopulus acutus*, more dentis prominens & longius excurrens: Per ſynecdochen, *arx, munitio* in eo extructa. Job 39. *Super* שן-סלע *dente petra & receptu.*

A Targ. כרך *arce.* 1. Sam. 14. שן הסלע *dens petra citra.* Ibid. שן *dens unus:* ſcopulus.

שנהבים (compoſitum ex שן *dens* & הבים *elephanti*) ſunt שני הפיל *dentes elephanti.* 1. Regum 10 שנהבים *dentes elephantorū & ſimias.* Targ. שן דפיל *ebur.* LXX. *ὀδόντας ἐλεφαντίνους dentes elephantinos.*

Chald. שנין, Arab. מסנון *acutus.*

שנן & שננא *acies:* Rabb. *Homo acutus & dentatus.*

Arab. סנון *dentifricium.* סני *dentalis.*

מסן *acuens.* חגר אלמסן *lapis acuens*, cotis, cujus in acuendo ferro uſus eſt: in Avicen.

B Rabb שנינה *ferrū quod eſt in capite haſtilis.*

שנתות *talea*, ſigna dentium inſtar inciſa ligno, ut menſuram indicent.

II. Per metaphoram, PIEL שנן, Chald. שנן, Arab. סנן *geminavit, ingeminavit, iteravit, repetyt, cōtinuè dixit, ſedulò inculcavit, clarè & perſpicuè propoſuit, docuit, acutè & argutè dixit:* ſicut culter ad cotē impulſus ſæpiùs, acuitur. Deut. 6. ושננתם *& acues ea filys tuis, & loqueris de eis:* ſæpiùs propones, ſedulò inculcabis & declarabis. Targ. ותתנינון *& narrabis ea.* LXX *προβιβάσεις præmonebis.*

C NOM. שנינה *dicterium, fabula:* דיבור חמיר. Deut. 28. v. 37. *Et eris in admirationem, in proverbium* ולשנינה, Targ. ולשועי *& in dicterium.*

Arab. סנן & סנה *præceptum, mandatum, lex, canon, jus canonicum, doctrina: mos, ceremonia:* PLUR. סנאן & סנונאת *præcepta, mandata, leges: ceremonia.* כאלסנה *juxta legem*, juxta morem: more.

סני *canoniſta:* PLur. סניין *canoniſtæ.*

שנא cum pūcto dextro, שנא, idem quod שנה, *iteratus, mutatus fuit.* Thren. 4. ישנא *mutabi-*

D *tur maſſa bona.* pro ישנה, literis א ה permutatis. Prov. 17. v. 9. ושונא *& iterans in verbo, disjungit ducem.* pro שונה: qui defert ab uno ad alterum. PIEL שנא, pro שנה *iteravit, mutavit.* 2. Reg. 25. ושנא *& mutavit veſtes carceris ſui.* PUAL שנא pro שנה *mutatus fuit.* Eccl. 8. v. 1. *Sed fortis facie ſua* ישנא *mutabitur.* pro ישנה. Targ. מתחלפן *mutabuntur.* LXX. *μισηθήσεται odio habebitur.* Legerunt cum puncto ſiniſtro, à שנא *odit.* Et hos ſecuti ſunt Lutherus & Hoſiander.

Arab. שנא *odit*, habes in שנא ſequente.

E שנא cum puncto ſiniſtro, שנא, Chald. & Syr. סנא & שנא, Arab. cum puncto dextro, שנא *odivit, odio habuit & proſecutus eſt, contemſit, neglexit.* Gen. 26. *Et vos* שנאתם, Targ. סניתון *odiſtis me.* Deut. 12. *Quia omnem abominationē Domini, quā* שנא, Targ. סני *odit, fecerūt.* Eccl. 3. v. 8. עת לאהב ועת לשנא *tempus ad diligendum; & tempus ad odiendum.* 2. Sam. 13. v. 14. וישנאה

Targ.וּסְנָאַהּ *& odivit eam Ammon* שְׂנֵאָהּ,Tar. A הַשִּׂנְאָה סַנְאַתָא *odio magno valde,quia majus erat* הַשִּׂנְאָה, Targ. סַנְאַתָא *odiū, quo* שְׂנֵאָה,Targ. סְנָאַהּ *odivit illā*,מֵאַהֲבָה *quàm dilectio,qua* אֲהֵבָהּ *dilexerat illam*. Chald. Exod. 23. וְאֵיבְתִּי אֶת אֹיְבֶיךָ *& adversabor adversarÿs tuis*. Targ.וְאַסְנֵי יַת סָנְאָךְ *& odio proſequar oſores tuos*. Syr. Matth. 6. *Unum* נסנא *odio habebit*. Johan. 7. *Non poteſt mundus* למסנכון *odiſſe vos,me verò* סָנֵא *odit*. Johan. 15. דסנאוני *quod oderunt me gratis*. Hebr. 1. verſ. 9. וְסַנִית *& odiſti iniquitatem*. Arab. Pſal. 11. *Animam ſuam* ישנא *odio habebit*. Pſal. 25. ושנוני *& oderunt me gratis*. Niphal נִשְׂנָא *odioſus,exoſus fuit*. Prov. 14. *Et vir cogitationum* יִשָּׂנֵא *odio habebitur*. B Piel שִׂנֵּא,Chald. סַנִּי *odivit*. Pſal. 55. *Non* מְשַׂנְאִי *odiens me, ſuper me magnificatus eſt*. Pſal. 139. v. 21. *Nonne* מְשַׂנְאֶיךָ *odientes te, Domine*,אֶשְׂנָא *odio proſequar?*

Nom. שֹׂנֵא,Chald. סָנֵא *oſor,inimicus*.

שָׂנוּא,Chal. סְנִי *odioſus*: Pl. שְׂנוּאִים,Chald. סניאין *odioſi*. Foem. שְׂנוּאָה *odioſa*,minus adamata: Pl. Chald. סְנִין *odioſa*. Gen. 29. v. 31. *Et vidit Dominus quòd* שְׂנוּאָה,Targ. סְנִיאֲתָא *odioſa Lea*:non tam dilecta,quàm Rahel: odioſa reſpectu Rahelis. Sicut præcedit,v. C 30. וַיֶּאֱהַב *& amabat etiam Rahelē* מִלֵּאָה *præ Lea*: magis quàm Leam. Deut. 21. *Si fuerint viro duæ uxores,una* אֲהוּבָה,Targ. רְחוּמְתָא *dilecta,& una* שְׂנוּאָה,Targ. שְׂנוּאֲתָא *odioſa*.

שְׂנִיאָה *idem*. Deut 32. *Et erit filius primogenitus* לַשְּׂנִיאָה *odioſæ*.

שִׂנְאָה,Chal סנאה & סְנוּאָה,Arab. סְנָאָה *odium*: Plur. שִׂנְאָתִים *odia*.

Chald. סנו *contrarium,oppoſitum*.

Syr. דַּסְנָא *quod malum odioq; dignum eſt*. ❧ D סְנִיוּת *fœditas*,turpitudo digna odio.

שנב. Inde Nom. אֶשְׁנָב *feneſtra,cancelli*,cancellatum ſeptum, per quod ſtrictim prætereuntes proſpectamus, *clathrum, tranſenna*. Jud. 5. *Et flevit mater Siſaræ per* הָאֶשְׁנָב *tranſennam*. Prov. 7. *Per* אֶשְׁנַבִּי *cancellos meos proſpexi*.

שנג. Arab. שָׁנַג *contractus, convulſus, corrugatus fuit*. ישנג *corrugabitur*: in Avic. ינתשנג *contexetur*. תשנג *contrahitur*: in Avic.

תשנג *convulſio,ſpaſmus*. ❧ אֶשְׁתַּנְאג *contractio*.

שנר. Syr. שְׁנַר,Paſſ. אֶשְׁתַּנַּר *ſævijt,cruciavit,torſit,* E *ſupplicio affecit*. Act. 27. v. 11. מְשַׁתְנַּר הֲוֵית *ſæviebam in eos*: affligebam.

Nom. שְׁנַר *cruciatus,ſupplicium*: Plur. שְׁנָרִין *cruciatus,ſupplicia*.

Arab. שְׁנַר *ſella mulieris*: Plur. שנור *ſellæ*. ❧ ישנר *perficiat*: Pſal. 17.

שנה tria ſignificata habet. I. שָׁנָה,Chald. שְׁנָא *mutatus, commutatus, variatus, diverſus, alteratus, iteratus, reiteratus, repetitus, geminatus, ingeminatus eſt* vel *fuit*. Tranſitivè, *iterum, ſecundò* aut *denuò aliquid fecit* vel *egit*. Malach. 3. *Quia ego Dominus non* שָׁנִיתִי *mutatus ſum*. Targ. אַשְׁנֵיתִי קְיָמִי *mutavi juramentum meum*. Non accidit mihi mutatio. Lxx. ἠλλοίωμαι. 1. Reg. 18. *Et dicebat*, שְׁנוּ וַיִּשְׁנוּ *iterate: & iterabant*. Chald. Dan. 7. *quod* הַשְׁנְיָא *diverſum erit ab omnibus regnis*. Niphal נִשְׁנָה *iteratus,repetitus fuit*. Gen. 41. *Et ſuper* הִשָּׁנוֹת,Targ. דְאִתְּנֵי *iterari ſomnium*: quòd repetitum fuit ſomnium. Lxx. δευτερῶσαι. Piel שִׁנָּה,Chald. שַׁנִּי *mutavit, variavit, alteravit*. Jer. 55. וְשִׁנָּה, Targ. וְשַׁנִּי *& mutavit veſtes carceris ejus*. Ch. Geneſ. 41. וַיְחַלֵּף,Targ. וְשַׁנִּי *& mutabat veſtes ſuas*. Hiphil הִשְׁנָה,Chald. אַשְׁנִי & הַשְׁנִי *idem*. Chald. Gen. 31. וְהֶחֱלִף,Targ. וְאַשְׁנִי *& mutavit mercedem meam*. Dan. 7. *Et ipſe* מְהַשְׁנֵא *mutat tempora*. Hithpaël הִשְׁתַּנָּה,Ch. אִשְׁתַּנִּי *mutatus fuit*. 1. Reg. 14. *Surge, quaeſò*, וְהִשְׁתַּנִּית *& mutare: muta veſtes*. Chald. Dan. 2. v. 9. *Donec tempus* יִשְׁתַּנֵּה *mutetur*.

Nom. שׁוֹנֶה Chald. שָׁנֵי *mutans, varians, diverſus, rebellis, ſeditioſus*: Plur. שׁוֹנִים,Chald. שָׁנַיִן *mutantes, variantes, diverſi, rebelles, ſeditioſi*. Foem. שׁוֹנוֹת,Chal. שָׁנְיָן *diverſæ*. Prov. 26. *Sicut canis qui revertitur ad vomitum ſuum: ſtultus* שׁוֹנֶה *varians in ſtultitia ſua*. Eſther 1. *Et vaſa à vaſis* שׁוֹנִים *diverſa*. Eſth. 3. *Et leges ipſorum* שׁוֹנוֹת *variantes ab omni populo*: diverſæ. Prov. 24. *Time Dominum, fili, & regem: cum* שׁוֹנִים *variantibus ne commiſcearis*: cum rebellibus aut ſeditioſis, qui variant à Dei aut regis edictis.

Chald. Dan. 7. שָׁנְיָן *diverſa una ab altera*.

Rabb. כפל ענין במלות שונות *duplicatur ſignificatio* ſeu *ſententia diverſis dictionibus*. ❧ הִשְׁתַּנּוּת *alteratio*. ❧ שנוי, Syriacè חֻנְיָא *mutatio*, varietas, diverſitas, mutabilitas, alteratio.

שְׁנִיּוּת, Chald. תְּנִינוּת *binarius*, dualitas. ❧ שְׁנִי *bimēbris*. ❧ מְשֻׁנֶּה *mirabilis*. ❧ מִשְׁתַּנֶּה *mutabilis*.

Item Rabb. הַשּׁוֹנִים *Eſſeni* vel *Eſſæi*, quaſi *rebelles*. Hi enim libertatis amātes, cauſam à Romanis deficiendi attulerunt Judæis, docentes indignū eſſe ut hominibus quis imperet præter Deum: ac quis appelletur dominus, niſi Deus? Secta una Phariſæorum, quorum 4000. exiverūt urbibus Judæ, relictis uxoribus & liberis, omnibuſq; rebus, dediti ſeparationi. Eorum caput Judas Galilæus fuit, in diebus Herodis Antipæ. Vide in Actis Apoſtol. ❧ אִיסִיאִי *ſancti*: Græcum.

שָׁנָה,Chald. שְׁנָא,Emphat. שַׁתָּא & שְׁנָתָא, Arab. סְנָה & סנא *annus*, qui varias mutationes & vices habet, ſæpiuſq; iteratur: Plur.

שנים

Digitized by Google

שָׁנִים, Chald. שְׁנִין, Arab. סְנִין: Foem. שָׁנוֹת: A Dual. שְׁנָתַיִם, Chald. שְׁנִין, Arabicè סַנְתִּין & סַנְתָּאן *anni*. Habuerunt autem Hebræi *annum lunarem*, 12. menſibus & 354. diebus conſtantem. Eumq; Politicum & Eccleſiaſticum. Politici ראש *initium* eſt æquinoctiũ autumnale, ſub quod exiſtimant mũdum à Deo fuiſſe creatũ in תשרי. 2. Georg. *ver illud erat: Ver magnus agebat Orbis*, &c. *Cùm primùm lucem pecudes hauſere*, &c. Eccleſiaſtici ſeu ſacri ראש *initium* eſt æquinoctium vernum, ſub quod ex Ægypto ſunt egreſſi in ניסן. Et quidem noviluniũ, ipſi æquinoctio B proximum, ſive præcedat, ſive ſubſequatur, ſive in illud incidat. Annus naturalis pertinet למנין היצירה לשמיטין ליובלות לנטיעה לירקות *ad initium creati mundi, & ad terræ ſabbathum ac proventus, aliasque res in foro*: ſacer verò ad feſtorum in ſacris rationẽ: כי הרגל שבוה החרש הוא ראשון לרגלים. Deinde annus alius eſt פְּשׁוּטָה *ſimplex*, alius מְעֻבֶּרֶת *impragnat*[9]. Simplex ſeu communis duodecim, imprægnatus ſeu embolimæus tredecim conſtat חֳדָשִׁים *menſibus*. Initium autem C anni quadruplex eſt: 1. ראש שנת חֳדָשִׁים *initium anni menſium*, quod eſt primus Niſan, juxta, Exod. 12. *Hic menſis erit vobis initium menſium*. 2. Verum anni initium, à quo numerant creationem Mundi, primus Tiſri. Ex, Levit. 25. 3. Initium anni quoad arbores & fructus, 15. Decembris, quo arbores ſuccum ſuũ recipiunt. 4. Regum, in quo numerant ab anno in quo rex fuit conſtitutus. 1. Reg. 20. *Et factum eſt in revolutione* הַשָּׁנָה, Targ. שַׁתָּא *anni*: in fine anni. Deut. D 14. *Quos producit ager* שָׁנָה שָׁנָה, Targ. שְׁנָא שְׁנָא *anno anno*: ſingulis annis, quotãnis. 1. Sam. 13. *Filius* שָׁנָה *anni erat Saul cũ regnaret, & duos* שְׁנֵי *annos regnavit ſuper Iſraëlem*. Tunc erat annus ipſi à principio regni ſui, cùm facta ſunt illa, quæ dixerat Samuel, de innovatione regni, & duos annos regnavit poſtea: aut per omnia non regnavit niſi duos annos. 2. Reg. 13. *Et venerunt latrunculi Moab in terram* בָּא שָׁנָה, Targ. בְּמֵעַל שַׁתָּא *veniente anno*. Aut pro בְּהַשָּׁנָה *in ipſo anno*: literis א"ה permutatis. Sicut בְּהּ שַׁעֲתָא *in ipſa hora*: in E Daniele: vide. 2. Sam. 14. *Et habitavit Abſalom in Jeruſalem* שְׁנָתַיִם יָמִים, Targ תְּרֵין שְׁנִין *duos annos dierum*. Annus dierum dicitur, quòd cõſtaret integris diebus 354. ſine ſcrupulis. Gen. 45. *Quia bis* שְׁנָתַיִם, Targ. תַּרְתֵּין שְׁנִין *duob. annis fames in medio terræ, & adhuc quinq.* שָׁנִים, Targ. שְׁנִין *anni, quibus non erit aratio & meſſis*. ¶ Rabb. שָׁנִים *anni, ætas*. שְׁנֵי הַגָּדוֹל *ætas adoleſcendi*. שְׁנֵי קְטַנּוּת *infantia*.

Arab. סַנְאוֹי *annuus*.

שְׁנַיִם, Chal. תְּרֵין, Arab. cum ח ſuprà pũctato, אִתְּנֵי & אִתְּנָאן *duo, ambo, uterq., par*. Foemin. שְׁתַּיִם, pro שְׁנָתַיִם: ut à שְׁנָתַיִם *biennium* differat. נ abijcitur, & puncto dages compenſatur in ת fœminini generis nota. Et dages ponitur poſt ſcheva mobile, præter normam, &c. nec ſimile occurrit in Biblijs. Chald. תַּרְתֵּין & תַּרְתָּא, Arab. אִתְּנָתַיִן *duæ*. Exod. 22. v. 4. שְׁנַיִם *duos reddet*. Targ. עַל חַד תְּרֵין *pro uno duos*. 1 Reg. 3. *Secate puerum vivũ* לִשְׁנַיִם *in duo*. Targ. לִתְרֵין פַּלְגִּין *in duas partes*. Gen. 6. שְׁנַיִם, Targ. תְּרֵין *duo ex omnibus ingrediantur ad te*, &c. Gen. 7. שְׁנַיִם שְׁנַיִם, Targ. תְּרֵין תְּרֵין *duo duo ingreſſi ſunt ad Noë*: bina, ſingula paria. 1. Reg. 17. *Ecce ego colligo* שְׁנַיִם *duo ligna*: pauca, unum atq; alterum, &c. Amos 3. *Quemadmodum eripiet paſtor ex ore leonis* שְׁתֵּי כְרָעַיִם *duo crura*: pauca. 2. Reg. 9. *non ſemel, neq.* שְׁתַּיִם *bis*. Targum תַּרְתֵּין זִמְנִין *duabus vicibus*. 1. Sam. 18. בִּשְׁתַּיִם *in duabus affinitatem contrahes mecum hodie*: in una ex duabus.

שֵׁנִי, Chald. תִּנְיָן, Arab. תָּאנִי *ſecundus*: Plur. שֵׁנִים, Chald. תִּנְיָנִין *ſecundi*. Foem. שֵׁנִית & שֵׁנִית *ſecunda & ſecundò, iterum, denuò, ampliùs*. Gen. 1. *Et fuit veſpera & manè dies* שֵׁנִי, Targ. תִּנְיָן *ſecundus*. Gen. 6. *Infima* שְׁנִיִּם *ſecunda & tertia facies*. Targ. *habitationes infimas* תִּנְיָנִין *ſecundas & tertias facies eam*. Jud. 6. v. 25. *Et accipies juvencum* הַשֵּׁנִי *ſecundum*. Eſth. 2. *Et manè ipſa revertebatur ad domum mulierum* שֵׁנִי *ſecundò*: ſecũda vice. Gen. 4. *Et nomen* הַשֵּׁנִית, Targ. תִּנְיֵתָא *ſecundæ, Zilla*. Gen. 22. *Et clamavit angelus ad Abrahamum* שֵׁנִית, Targ. תִּנְיָנוּת *ſecundò ex cælo*. Malach. 2. v. 13. *Et hoc* שֵׁנִית *ſecundò facietis*. LXX. ἃ ἐμίσουν *quæ oderam*. Reſpexit ad שְׂנֵא *odis*.

שָׁנִי *filium tinctum, coccinum* ſecundò tinctum, ideoq; colore aliquantò ſubnigro, neq; ita lucido, ut quod ſemel: *purpura bis tincta*: Plur. שָׁנִים *coccina bis tincta, panni vermiculati*. 2. Sam. 1. *Qui induebat vos* שָׁנִי *coccino bis tincto*. Targ. לְבוּשֵׁי צִבְעוֹנִין *veſtibus rubris*: coccineis. Gen. 38. *Et accipiens obſtetrix ſtatim ligavit ſuper manum ejus* שָׁנִי, Targ. זְהוֹרִיתָא *coccinum*: filum coccineum: rubrum. ¶ Sæpius conſtruitur cum nomine תּוֹלַעַת *vermiculus*, quod vel præponitur, vel poſtponitur. Præponitur, Exod. 25. *Hyacinthũ, & purpurã*, וְתוֹלַעַת שָׁנִי *& vermiculum coccini*. Targum וּצְבַע זְהוֹרִי *& colorem coccini*. Poſtponitur, Lev. 14. v. 49. *Et lignum cedri* וּשְׁנִי תוֹלַעַת *& coccinũ vermiculi*. Tar. וּצְבַע זְהוֹרִי *& colorẽ coccini*. Eſa 1. *Si fuerint peccata veſtra* כַּשָּׁנִים *ſicut coccina*. Tar. כְּחִימוּן כִּצְבְעוֹנִין *ſicut macula coccinea*.

מִשְׁנֶה *ſecundus, alter, duplex*, ordinis & dignitatis: Plural. מִשְׁנִים *ſecundi, alteri, duplices*. Geneſis 41. *Et juſſit eum vehi in curru*

הַמִּשְׁנֶה, Targ. תִּנְיָנָה *ſecundo, qui erat ei:* qui erat ſecundus ipſi. 2. Paral. 35. v. 24. *Et vehebant ipſum ſuper curru* הַמִּשְׁנֶה *ſecundo.* Solebat rex vehi ſuper duobus curribus. Gen. 43. *Et argẽtum* מִשְׁנֶה *duplum accipite in manum veſtram.* Targ. עַל חַד תְּרֵין *pro uno duo.* ſequitur: *Et argentum* אַחֵר *aliud detulimus in manu noſtra.* 2. Regũ 23. *Et præcepit rex Ezechias Sacerdoti magno, &* כֹּהֲנֵי הַמִּשְׁנֶה *ſacerdotibus ſecundis.* Targ. סְגַן כָּהֲנַיָּא *præfecto ſacerdotum.* qui conſtitut' erat ſub ſacerdote magno, ut ipſius loco miſtraret, ſi quid ei labis accidiſſet. Jer. 52. *Et accipiebat princeps laniorum Serajam Sacerdotem magnum, & Sephajam* כֹּהֵן הַמִּשְׁנֶה *ſacerdotem ſecundum.* Targ. סְגַן כָּהֲנַיָּא *præfectum ſacerdotum.* Jer. 16. *Et retribuam primum* מִשְׁנֶה עֲוֹנָם *duplum iniquitatis ipſorum:* duplicẽ pœnam. Jer. 17. *Adduc ſuper illos diem malũ* וּמִשְׁנֶה שִׁבָּרוֹן *& ſecunda contritione contere eos:* contritione poſt contritionem. Targ. עַל חַד תְּרֵין תְּבָרָא *duplici contritione.* Eſa. 61. *Pro pudefactione veſtra* מִשְׁנֶה *duplum.* ſcil gloriæ. Zach. 9. v. 12. מַגִּיד מִשְׁנֶה *annuncians duplum reddam tibi.* Targ. עַל חַד תְּרֵין *pro uno duo.* Eſt בְּשׂוֹרָה שְׁנִיָּה. Exod. 16. *Collegerunt cibum* מִשְׁנֶה *duplũ.* Targ. עַל חַד תְּרֵין *pro uno duos.* ſequitur: *duos Homer pro uno.* 1. Sam. 8. *Et nomen* מִשְׁנֵהוּ, Targ תִּנְיָנֵהּ *ſecũdi ejus Abias.* Deut. 15. v. 18. *quia* מִשְׁנֶה שְׂכַר שָׂכִיר *duplum mercedis mercenarij, ſervivit tibi ſex annos.* Targ. עַל חַד תְּרֵין כַּאֲגַר *pro uno duos juxta mercedem mercenarij.* Lxx. ἐπέτειον *annuam mercedem.* Acceperunt pro שָׁנָה *annus.* Job 42. *Et adjecit Dominus, omnia quæ habuerat Job,* לְמִשְׁנֶה, Targ. בְּכוּפְלָא *duplò.* Lxx. εἰς διπλασιασμὸν *in duplicationem.* 1. Paral. 15. *Et cum ipſis fratres ipſorum* הַמִּשְׁנִים *ſecundi.* 1. Sam. 15. *Et bobus* וְהַמִּשְׁנִים *& ſecundis:* prçcipuis, aut quę erant duorum annorum. Targ. שַׁמִּינַיָּא *pinguia.* Lxx. καὶ ἐδεσμάτων, Hieron *& veſtibus.* Reſpexerunt ad שָׁנִים *purpura.* Deut. 17. *Et deſcribet ſibi* מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה *ſecũdarium Legis hujus.* Targ. פַּרְשֶׁגֶן *exemplar.* Lxx δευτερονόμιον. Unde quintus liber Moſis מִשְׁנֵה תּוֹרָה *repetitio Legis,* & δευτερονόμιον vocatur: quia nihil eſt aliud, quàm repetitio rerum, quæ in alijs libris ſcribuntur, pauca habens mandata quæ alibi nõ reperiuntur. ¶ Deinde, מִשְׁנֶה *Miſne* ea erat urbis pars, in qua dabãt operam literis, locus prope templum, in quo docti conveniebãt. 2. Reg. 22. v. 14. *Et ipſa habitabat in Jeruſalẽ* בַּמִּשְׁנֶה *in Miſne:* בבית משנה, Tar. בְּבֵית אוּלְפָנָא *in domo doctrinæ:* in ſchola. Lxx. ἐν τῇ μασενᾶ. Zoph. 1. *Vox clamoris a porta piſcium, & ululatus à* הַמִּשְׁנֶה *ſecunda:* בית המדרש.

Rab. מִשְׁנָה, Chal. מַתְנִית *repetitio, recitatio, doctrina, ſtudium.* Tar. Cant. 1. שִׁתָּא סִדְרֵי מִשְׁנָה וְתַלְמוּדָא *ſex ordines repetitionis & doctrinæ.* מִשְׁנָה eſt ipſe textus Legis non ſcriptæ, &

תַּלְמוּד ejus expoſitio: de quo in לָמַד vide. ✠ מִשְׁנֵה תּוֹרָה & מַיְמוֹנִי compedium Talmud, à רמב"ם conſcriptum.

Verb. שָׁנוּ & תָּנוּ *tradiderunt, docuerunt magiſtri noſtri.* ✠ תַּנָּאִים *autores traditionum.*

II. שָׁנָה, Chald. & Syr. שְׁנָא *mutavit locum, ſeceſſit, reverſus fuit, tranſijt:* Tranſitivè, *tranſtulit.* Eſth. 2. v. 9. וַיְשַׁנֶּהָ, Targ. וְשַׁנֵּי יָתַהּ *& tranſtulit eam, & puellas ejus, ad bonum domus mulierum:* ad meliorem locum. Lxx. καὶ ἐχρήσατο αὐτῇ καλῶς *& uſus eſt ea bene.* Chal. Prov. 27. נוֹדֵד, Targ. דִּמְשַׁנֵּי *qui diſcedit ex loco ſuo:* migrans. Syr. Matt. 4. v. 12. שְׁנָא *tranſijt in Galilæam:* reverſus eſt. Matth. 13. v. 53. שְׁנָא *diſceſſit illinc.* Luc. 5. v. 16. *Ipſe* מְשַׁנֵּא *ſecedebat in deſertum.* Luc. 10. v. 7. *Nec* תְּשַׁנּוּן *tranſieritis è domo in domum.* Paſſ. Syr. אֶשְׁתַּנִּי *tranſlatus fuit.* Heb. 11. v. 5. *Per fidem* אֶשְׁתַּנִּי *tranſlatus eſt Enoch,* דְשַׁנְיֵהּ *quod tranſtulit eum Dominus.*

III. Syr. שְׁנָא *mutatus fuit mente, inſanivit.* Joh. 10. v. 20. וּמִשְׁנָא שְׁנָא *& inſaniendo inſanit.* Sic, 1. Sam. 21. v. 13. וַיְשַׁנּוֹ, Targ. וְשַׁנִּי *& mutabat mẽtem ſuã:* ſimulabat inſaniam. Et, Prov. 24. *Et cũ* הַשּׁוֹנִים, Tar. שַׁמְשִׁין *inſanientibus ne miſcearis.*

Nom. Luc. 24. verſ. 11. *Et viſa ſunt apud eos quaſi* שְׁנִיתָא *deliramenta.*

שׁנז. Arab. שׁוּנִיז, & שׁוּנִיז, & שֻׁנְז *nigella Romana:* in Avic. Mat. ſunis, ſunizi, xamin.

שׁנם. Inde Nom. Prop שׁוּנֵם *Sunem,* urbs Samariæ, puellæ Abiſag patria, & Eliſæi Prophetæ hoſpitiũ, ſita in latere auſtrali montis Hermon. 2. Reg. 4. *Et tranſijt Eliſeus ad* שׁוּנֵם *Sunem.*

שׁוּנַמִּי *Suſamites:* Fœm שׁוּנַמִּית *Sunamitis.* 1. Reg. 1. *Et invenerunt Abiſag* הַשּׁוּנַמִּית *Sunamitidem.* Targ. דְּמִן שׁוּנֵם *quæ erat ex Sunẽ.* 2. Reg. 4. v. 25. *Ecce* הַשּׁוּנַמִּית *Sunamitis iſta.*

שׁנס. Inde Piel שִׁנֵּס *accinxit, conſtrinxit.* 1. Reg. 19. v. 1. aliâs 18. v. 46. וַיְשַׁנֵּס, Targ. וְזָרֵז *& accinxit lumbos ſuos, & cucurrit ante Achab.*

שׁנץ. Rabb. שְׁנָץ, & שְׁנָצָה, & שְׁנָצָא *funiculus, corrigia, vitta.*

שׁנק. Inde Piel Chald. & Syr. שַׁנֵּק, & שָׂרַנֵק, & סָרַנֵק, Arab. שַׁנַק *artavit, anxit, anguſtijs affecit, ſuffocavit, ſtrangulavit, ſuſpendit; ſubmerſit, torſit, cruciavit, afflixit.* Chald. Exod. 14. וַיְנַעֵר *& excuſſit Dominus Ægyptios in medio maris.* Tar. שַׁנֵּק *ſubmerſit, ſuffocavit.* Pſal. 63. *Quia* יִסָּכֵר, Targ. יִסְרַנְק *ſtrangulabitur.* Syr. Luc. 8. v. 28. תְשַׁנְּקַנִי *torquens me.* Paſſ. Syr. אֶשְׁתַּנַּק *anxius fuit.* Act. 20. v. 38. מְשַׁתַּנְּקִין *anxij erant.*

Nom. שְׁנִיק, & שְׂרַנוּק, & סְרַנוּק, & חֲשַׁנוּק, & חֲשַׁנִיק *anguſtia, afflictio, ſtrangulatio, ſuffocatio, ſuſpẽdium, angina, mors:* Pl. שְׁנוּקִין, Syr. חֲשַׁנִיקִין *anguſtiæ, tribulationes, ſuffocationes.* Pſ. 25. v. 17. מִמְּצוּקוֹתַי, Tar. מִשְּׁנוּקַי *ex anguſtijs meis.* Pſ. 68.

Reducam

Reducā ממצולות *ex profunditatibus maris*. Tar. *Reducam juſtos* ראשתנקו במצולתה *qui ſubmerſi ſunt in profunditate maris*. Job.7. *Et elegit* מחנק, Targ. שנוקא *ſtrangulationem animæ meæ*.

Arab. משנק *ſuſpenſus, furcifer*: Pl. משאנק *furcæ, patibula*.

שנר. Inde Nom. Chald. שונר, Arab. סנור *felis*: Plur. שונרין *feles*.

שניר *nomen montis*, unde afferebantur abietes: Ezech. 27.

שנת. Inde שנית vel שונית *locus quem mare fluctuans attingit*. ※ שנתות vide in שנן.

B **שסס**. שסס & שס *conculcavit, conculcando diripuit, prædatus, deprædatus eſt, ſpoliavit*. Pſ. 89. שסהו *diripuerunt eam, omnes prætereuntes viam*. Tar. רמסוניתה *conculcarunt eam*. Jud. 2. וישסו, Tar. ובזו *& diripuerunt eos*. Niph. נשס *direptus, ſpoliatus fuit*. Zach. 14. ונשסו, Targ. ויתבזון *& diripientur domus*: ſpoliabuntur.

Nom. משסה *direptio, præda, ſpolium*: Plur. משסות *prædæ*. Jer. 30. *Et erunt* שאסיך למשסה *direptores tui in direptionem*. Prius à שסה ſequente. pro שוסיך, literis א'ו permutatis.

C **שסה**. שסה, idem quod שסס, *diripuit, deprædatus eſt*. Pſ. 44. *Et oſores noſtri* שסו למו *diripuerunt ſibi*. Hoſ. 13. v. 15. *Ipſe* ישסה *diripiet theſaurum omnis vaſis deſiderabilis*. Piel שוסה, pro שסה, *diripuit*: more duplicatorum pro dageſ י inſeritur. Eſa. 10. *Et repoſita ipſorum* שושתי *diripui*: literis ש'ס permutatis, ſicut legendum שוסיתי in margine annotatur.

D **שסע**. שסע, Chald. שסע *fidit, diffidit, ſcidit, diſcidit, diſcerpſit, diſrupit, diviſit* in duas partes: ita tamen ut à poſteriori parte cohæreant. Lev. 11. ושסעת שסע *& diffindens fiſſuram ungulæ*. Targ. ומטליפן טלפין *& diffindentes fiſſuras*. Ibid. ושסע שוסעת *& fiſſuram non diffindit*. Piel שסע, Chald. שסע *idem*. Lev. 1. ושסע *& diffinde eum in alis ejus*. Targ. ויפרק *& diſrumpet*. Jud. 14. וישסעהו כשסע *& diſcerpſit eum, ſicut diſcerpitur hœdus*. Targ. וחרסה כמא דחרמין *& diffidit, ſicut findunt*. 1. Sam. 24. וישסע *& diſrupit David viros ſuos verbis ſuis, & permiſit eos inſurgere contra Saulem*. Targ. ופיס *& perſuaſit*: explicat Metaphoram. Lxx. καὶ ἔπεισε *& perſuaſit*. Chald. Thren. 3. *Vias meas pervertit*, ויפשחני, Targ. ושסעני *& diſſecuit me*.

E Nom. שסע & שסע *fiſſura*: quando ungulæ ſupernè & infernè ſunt ſciſſæ, ut in ovibus, capris, vaccis, vitulis.

שסוע *fiſſus, diviſus*. Foem. שסועה *fiſſa, diviſa*. Rabb שסוע *ſciſſura*.

שסף. Inde Piel שסף *concidit*, ſicut ligna findūtur, *diſcidit*, in fruſta diſſecuit ſemel. 1. Sam. 15. וישסף, Targ. ופשח *& diſſecuit Samuel Agag*.

שעע duo ſign. habet. I. Chald. שעיע *lævis, planus*,

A *glaber, nudus fuit*. Piel שעע *lævigavit, glabrum fecit*. Pſ. 5. *Lingua ſua* יחליקון, Targ. משעשעין *lævigant*: blandiuntur.

Nom. שעיע *lævis, glaber, blandus*: Plur. שעיעין *glabri*: Foem. שעיעא *glabra*. Gen. 27. *Et ego vir* חלק, Targ. שעיע *glaber*.

שוע *lapis glaber, petra*. Prov. 30. *Super* צור, Targ. שוע *petra*.

שעיעות *levitas, glabricies*. Gē. 27. *Super* חלקת צואריו, Targ. שעיעות צוארה *glabriciem colli ejus*.

II. Chald. שעע *complanavit, oblinivit, incruſtavit, operuit*. Lev. 22. וטח, Targ. ושע *& oblinivit domum*. Eſa. 6. v. 10. השע, ex שוע huc referendum. Niph. אשתעע *complanatus, oblinitus fuit*. Lev. 22. *Et poſtquam* הטוח, Targ. אשתעע *oblinitus fuerit*.

Nom. שיע *lutum, cæmentum, calx*.

Arab. שעאע *radij ſolis*: in Avicenna.

שעא. Chald. שעא *aſpexit*: in שעה invenies.

שעב. Arab. שעב. Inde Pass. אשתעב *ramificatus, propagatus, ſeparatus fuit ut rami*. יתשעב *propagabitur*. משעב *ramificatus, ſeparatus*, ut rami.

שעבה *ramus, propago*: שעב *rami, propagines*.

שעב *populus*: Pl. שעוב *populi*. ※ שעובי *gentilis, popularis*. בני שעבי *filij populi mei*, gentiles mei. Cū ע punctato, שעב ſchagab *tumultus*.

שעד. Inde Arab. שואעד *brachia*: Pſ. 37. שעד *brachium*: rectiùs סעד.

שעה. שעה, Chald. שעא *aſpexit, reſpexit, intuitus eſt cum delectatione*: Per Metonymiam, *delectatus, jocatus fuit*. Syr. *luſit, narravit, nunciavit, retulit*. Conſtruitur primò cum אל *ad*: & ſignificat geſtum applicantis ſe ad rem gratam. Gen. 4. וישע *& reſpexit Dominus ad Habel & ad munus ejus: ſed ad Kain, & ad munus ejus non* שעה *reſpexit*. Targ. והות רעוא מן קדם יי *& fuit beneplacitū à Domino*. Lxx ἐπεῖδε *attendit*. ¶ Secundò cū על, & eſt *inniti, incūbere, fidere, cōfidere*. Eſa. 17. v. 7. *In die illo* ישעה, Tar. יסתמך *innitetur homo ſuper factore ſuo*. ¶ Tertiò, cū ב *in*, & ſignificat *occupari re aliqua, loqui, colloqui, narrare*. Exod. 5. *Et ne* ישעו, Targ. יתעסקן *occupentur in verbis vanitatis*. Lxx μεριμνάτωσαν *curent in verbis vanis*. Pſal. 119. v. 117. ואשעה, Targ. ואנגנע *& meditabor in ſtatutis tuis*. ¶ Quartò, cū מן *à*: & ſignificat *averti, divertere, recedere, deſinere, dimittere*. Job. 7. *Quouſq;* תשעה, Targ תשבק *divertis à me?* Eſa. 22. v. 4. שעו, Tar. שבקו *deſinete à me*. Job. 14. v. 6. שעה, Targ. פסק *deſine à me*. ¶ Semel idem eſt q; שוע *oblinitus fuit*: permutata ordinum ſignificatione. Eſa. 32. v. 3. *Et non* תשעינה *oblinientur oculi videntium*. Targ. יטמטמן *obſcurentur*: connivere oculis. Piel שעשע *blandè, cum voluptate & oblectatione aſpexit, oblectavit ſe ipſum, lætatus eſt, luſit, complexus eſt*. Pſ. 94. v. 19. *conſola-*

ſolationes tuæ יְשַׁעַשְׁעוּ, Targ. יְפַנְּקוּן *oblectabunt animam meam*. Pſ.119. in Teth: *Ego Legem tuã* שִׁעֲשָׁעְתִּי *complexus ſum*. Eſa. 11. וְשִׁעֲשַׁע, Targ. וִיחוּך *& ludit lactens ſuper caverna aſpidis*. Pual שֻׁעֲשַׁע *blandè tractatus fuit*. Eſa. 66. *Et ſuper genubus* תְּשָׁעֳשָׁעוּ *blandè tractabimini*. Targum תִּתְרַבּוּן *educabimini*. Hieron. *blandientur vobis*. Hithpaël הִשְׁתָּעָה *reſpexit, animadvertit, cõſideravit*. Eſa. 41. v. 22. *Etiam benefacies & malefacies* וְנִשְׁתָּעָה, Targ. וְנִסְתַּכַּל *& conſiderabimus & videbimus ſimul*. Accentus in penultima oſtendit ad שוע referendum. ¶ Et per contrarium, *avertit ſe*. Ibid. v. 10. *Ne timeas, quia tecum ego, ne* תִּשְׁתָּע, Targ. תִּתְּבַר *conſterneris, quia ego Deus tuus*. ¶ In altera forma, הִשְׁתַּעֲשַׁע *oblectavit ſe*. Pſal. 119. in Beth: *In ſtatutis tuis* אֶשְׁתַּעֲשָׁע *oblectabor*. Chald. אִשְׁתְּעִי, Syr. אֶשְׁתַּעִי *locutus, confabulatus eſt, narravit*. Chald. Gen. 24. v. 66. וַיְסַפֵּר, Targ. וְאִשְׁתְּעִי *& narravit ſervus Iſaaco*. Syr. Joh. 1. v. 18. *Ipſe* אֶשְׁתַּעִי *annũciavit nobis*. Mat. 11. v. 4. אֶשְׁתַּעוּ *narrate Johanni*.

Nom. מִשְׁעִי *glabricies, polities, mundicies*. Ezech. 16. *Et aquis non lota es*, לְמִשְׁעִי, Targ. לְאִתְנַקָּאָה *ad mundiciem*: ad levigandum carnem. Mutuatur ſignificationẽ à שְׁעָא Chaldaico: quia lotio in aquis calidis carnem reddit glabram. Lxx. *ὐκ ἐλύθης εἰς σωτηρίαν non es lota in ſalutem*.

שַׁעֲשׁוּעִים *blanditiæ, oblectationes*. Prov. 8. *Et eram* שַׁעֲשׁוּעִים *oblectationes quotidie*. Targ. רַבִּי רחים *puer dilectus*. Lxx. *ἡ προσέχαιρεν cui adgaudebat*. Jer. 31. v. 20. *An filius* יַקִּיר *precioſus*, Tar. חָבִיב *dilectus mihi Ephraim? ſi* יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים *puer oblectationum*, Tar. רְבִי רחים *puer dilectus*. Sicut pater qui oblectat ſe (ludit) cum filio ſuo. Prov. 8. וְשַׁעֲשֻׁעַי *& oblectationes meæ cum filiis hominis*. Lxx. *καὶ εὐφραίνετο & delectabatur*.

שָׁעָה, Chald. שַׁעְתָּא, Arab. סאעה *hora*: Plur. שָׁעוֹת, Chald. שָׁעִין, Arab. סאעאת *horæ*. Eſt autem hora duodecima pars diei. Erãt enim dies æſtivi & hyberni, ſicut & noctes, diſtributi in duodecim horas inęquales. Et rurſus tam nox quàm dies diſtribuebatur in tres partes. Noctis, dicebantur vigiliæ: Diei, horę: prima, ſecunda, tertia; complectentes ſingulę horas quatuor: בקר צָהֳרַיִם ערב. Et tunc prima diei hora ſeu pars, complectitur horas primam, ſecundam, tertiam & quartam. Secunda quintã, ſextam, ſeptimam & octavam. Tertia nonam, decimã, undecimam & duodecimam. Et tempore æquinoctiali horæ ita conveniunt. Judæorum prima, eſt Christianis ſexta matutina: tertia eſt nona: ſexta eſt duodecima ſeu meridies: undecima eſt quinta: duodecima eſt ſexta veſpertina. Rab. י״ב שָׁעוֹת בַּיּוֹם *duodecim horæ in die*, *&* י״ב שָׁעוֹת בַּלַּיְלָה *duodecim horæ in nocte*. Joh. 11. *Nonne duodecim ſunt horæ diei?* Matth. 20. *Hora tertia, ſexta, nona & undecima*. Joſephus in vita ſua: *Niſi concionẽ ſolviſſet, ſexta hora, qua noſtros ad prandium vocare ſolet Sabbathis*. Dan. 4. *Tunc Daniel, cujus nomen Baltaſchazar, obſtupuit* כְּשָׁעָה *circiter horam unam*. Exod. 33. רֶגַע, Targ. שָׁעָה *hora una aſcendam in medio tui*. Matth. 27. *A ſexta autem hora tenebræ factæ ſunt ſuper univerſam terram, uſq; ad horam nonã*. Nobis à duodecima uſq; ad tertiã. Sed, Marc. 15. *Erat autẽ hora tertia, & crucifixerunt eũ*. Ibi intelligitur tertia diei pars, quæ horam nonam, decimam, undecimam & duodecimam complectitur. Joh. 19. *Erat autem paraſceve paſcha, hora quaſi ſexta*. Rabb. שָׁעָה יְשָׁרָה וַעֲקֻלָּה *hora recta & obliqua*, æqualis & inæqualis. מַלְכוּת שָׁעָה *regnum horæ*: quod non diu durat. כפי צוֹרֶךְ הַשָּׁעָה *pro neceſſitate temporis*. Chald. הַשַּׁעְתָּא, & הַשְׁתָּא, & הָשָׁא *hac hora*, nunc. בְּשַׁעְתָּא, Arab. מן סאעתה *in ipſa hora*, in momento, ſubitò. Syr. בַּר שָׁעְתֵּהּ *illico*. בְּרִשְׁעָתָה *ipſo momento*, ſtatim.

Chald. שׁוּעִית, & שׁוּעִי, & שׁוּת, Syr. שְׁעִיָא & תַּשְׁעִית *colloquium, narratio, fabula, urbanitas, ſcurrilitas*: Plur. שׁוּעִין & תַּשְׁעִין, Syr. תַּשְׁעִין *colloquia, narrationes, hiſtoriæ, fabulæ*.

שַׁעֲוָה, Chald. שַׁעֲוָא & שַׁעֲוִית *ſevum, cera*. Pſ. 22. *Factum eſt cor meum* כַּדּוֹנַג, Targ. הֵיךְ שַׁעֲוָא *ſicut cera*.

שעט. Inde Nom. שַׁעֲטָה *ſonitus, ſtrepitus*, qui editur, cùm pedibus terram percutiunt equi in vehementi inceſſu. Jer. 47. v. 3. *A voce* שַׁעֲטַת פַּרְסוֹת אַבִּירָיו *ſtrepitus ungularum fortium ejus*. quẽ equi ejus edunt ſuis ungulis.

שעל tria ſign. habet. I. שָׁעַל. Inde Nom. שֹׁעַל *pugnus, pugillus, vola* manus, & *veſtigium* pedis. Eſa. 40. *Quis mẽſus eſt* בְּשָׁעֳלוֹ *pugillo ſuo aquas?*

שֹׁעַל *idem*: Plur. שְׁעָלִים *pugilli*. 1. Reg. 20. *Si ſuffecerit pulvis Samariæ* לִשְׁעָלִים *ad pugillos omnis populi qui eſt in pedibus meis*: ad pedum veſtigia. Tar. לְמִסַּב בְּשָׁעֳלֵי פַּרְסַת רַגְלֵי עַמָּא דְעִמִּי *ut accipiat in pugillis ungularum pedum populi qui eſt mecum*. Si quilibet populi, qui mecum eſt, accipiat, quantum pugillo ſuo capere poteſt, de pulvere qui eſt in Samaria, non ſufficiet. Pulvis qui adhæret ungulis pedũ. Lxx. *τοῖς ἀλώπεξι vulpibus*. Acceperũt pro שׁוּעָל *vulpes*. Ezech. 13. *Et prophanaſtis me apud populum meum* בְּשַׁעֲלֵי שְׂעֹרִים *in pugillis hordei*: ob pugillos.

מִשְׁעוֹל *ſemita anguſta*, quę fit veſtigio pedis humani, & in qua non niſi homo poteſt incedere. Num. 22. v. 24. *Et ſtabat angelus Domini* בְּמִשְׁעוֹל, Targ. בִּשְׁבִיל *in ſemita vinearum*: quæ erat inter vineas ſepibus circũdatas. Lxx. *ἐν ταῖς αὔλαξι in ſulcis*.

שׁוּעָל, Chald. תַּעַל *vulpes*: Plur. שׁוּעָלִים, Chald.

Google

Chald. תְּעָלָא, Arab. תעלה *vulpes*. Jud. 15. *Et cepit trecētas* שׁוּעָלִים *vulpes*. Ideo vulpes, quòd retrorſum incedant, nec invicem divellantur, & facem proijciant. Thren. 5. *Propter montem Sion, qui vaſtatus eſt,* שׁוּעָלִים *vulpes ambulant in eo.* Solent vulpes eſſe in locis vaſtis. Rabbinus quidam aſcendens aliquando Jeroſolymā, cùm ibi videret vulpem currentem, dicebat impletum eſſe, quod hîc dicitur. Ezech. 13. כְּשֻׁעָלִים בָּחֳרָבוֹת *ſicut vulpes in deſertis, propheta tui.* Sicut vulpes per rupturam ſepis ingrediūtur vineā & eam perdunt: ita prophetæ tui. Pſ. 63. *Pars* שֻׁעָלִים *vulpium erunt.* Erunt interfecti gladio, & devorabūt eos vulpes & beſtiæ.

B Propr. שַׁעֲלִים *Schaalim*, nomē regionis. 1. Sam. 9. *Et tranſierūt per terrā* שַׁעֲלִים: in margine, שַׁעֲלִים *Schaalajim*. Targ. מַחְבְּרָא *contritionis.*

Rab. שׁוּעַל, Ar. סעאל *tuſſis, anguſtia pectoris.*

II. Arab. שׁעל *incenſus, accenſus fuit, arſit, exarſit, flagravit.* Pass. אשתעל *idem.* Pſ. 18. אשתעל *incenſus eſt.* Pſ. 79. ישתעל *accendetur velut ignis ira tua.* Pſ. 83. *ignis* אשתעלת *accenſus eſt.* Alc. 29. ואשתעל אלראס שיבא *& accenſum eſt caput canitie.* Hiph. אשעל *accendit, incendit.*

Nom. שׁעל *fomes ex fungo, materia ſicca, quæ facilè inflammatur, igniarium.* ✠ מִשְׁתַּעַל *incenſus.* ✠ אשתעאל *incendium.* ✠ באשתעאל *flagranter.*

III. Arab. cum ע supernè punctato, שׁעל *occupatus fuit.* Alc. שׁעלתנא.

השׁאעל *occupatio, ſtudium.* ✠ שֹׁעַל *idem.*

שׁעם. Rabb. שַׁעַם *cortex cujuſdam arboris.*

שׁען duo ſignific. habet. I. שָׁעַן. Inde Niph. נִשְׁעַן *nixus, innixus eſt, reclinatus fuit, incubuit* D *totis viribus, hæſit, conjunctus fuit:* per Metaphoram, *cōfidit, ſperavit.* 2. Sam. 1. *Et ecce Saul* נִשְׁעָן *innixus erat ſuper haſta ſua.* 2. Reg. 5. *Et ipſe* נִשְׁעָן *innixus fuerit ſuper manu mea.* 2. Reg. 7. *Et reſpondebat princeps, qui erat regi* נִשְׁעָן *innixo ſuper manu ejus:* cujus manui rex innitebatur. Mos fuit regum & principum inniti miniſtrorū manibus. Sicut de Eſth. ſcribit Joſeph ben Gorion lib. 2. cap. 4. *Eſther accepit ſecum puellas, & poſuit dextram ſuam ſuper puellam unam* וְהִסְמִיכָה עָלֶיהָ *& innixa fuit ſuper illa, juxta morem reginarum.* Geneſ. 18. וְהִשָּׁעֲנוּ, E Targ. וְאִסְתְּמִיכוּ *& reclinamini ſub arbore:* recūbite. LXX. *καταψύξατε refrigerate.* Prov. 3. *Et ſuper prudentia tua ne* תִּשָּׁעֵן, Targ. תִּסְתְּמֵךְ *innitaris:* fulcaris. Eſa. 10. v. 20. לְהִשָּׁעֵן *inniti ſuper percuſſore ſuo,* וְנִשְׁעַן *ſed innitetur ſuper Domino ſancto Iſraelis, in veritate.*

Nom. מִשְׁעָן, Fœm. מַשְׁעֵנָה *baculus* quo quis nititur, *fulcimentum, ſuſtentaculū:* Metaphoricè, *præſidium* quo quis confidit, *auxilium, ſpes, fiducia, ſubſidium, gubernatio.*

A מִשְׁעָן, Fœm. מִשְׁעֶנֶת *idem:* Pl. מִשְׁעֲנוֹת *baculi.* Eſa. 3. *Auferens ex Jeruſalem & ex Juda* מַשְׁעֵן וּמַשְׁעֵנָה *baculum & baculum: omnem* מִשְׁעַן לֶחֶם *baculum panis.* Targ. סְמַךְ מֵיכָל *ſuſtentationem cibi, & omnem* מִשְׁעַן מָיִם *baculū aquæ.* Tar. סְעַד מִשְׁתֵּי *ſuſtentationem potus.* Omnis generis ſubſidia: poſterius explicat prius. Cibus & potus ſunt fulcrum corporis humani, quod illis ſuſtentatur & vivit. Pſ. 18. *Dominus* לְמִשְׁעָן *in baculum mihi.* 2. Reg. 18. v. 21. *Ecce tu confiſus es ſuper* מִשְׁעֶנֶת, Targ. סְמִיךְ *baculo arundinis fracto iſto.* 2. Reg. 4. *Accipe* מִשְׁעַנְתִּי, Targ. חוּטְרִי *baculum meum in manum tuā, & abi.* Exod. 21. *Et ambulaverit foris ſuper* B מִשְׁעַנְתּוֹ, Targ. בּוּרְיֵהּ *baculo.* Zachar. 8. *Et vir* מִשְׁעַנְתּוֹ *baculus ejus in manu ejus ob multitudinem dierū:* longa ſenectus. Num. 21. בִּמְחֹקֵק בְּמִשְׁעֲנֹתָם *in legiſlatore in baculis ipſorum.* Targ. סָפְרַיָּא בְּחוּטְרֵיהוֹן *ſcriba in baculis ſuis:* tribuni. quia tum geſtabant quisq; baculum in ſua tribu.

II. Chald. Piel שַׁעֵן *plauſit.* Eſa. 56. *Omnes arbores agri* יִמְחֲאוּ *percutient manum.* Targ. יְשַׁעֲנוּן *plaudent ramis ſuis.*

C שׁעף duo ſign. habet. I. cum puncto ſiniſtro, שְׂעִף. Inde Nom. שְׂעִיף & שַׂרְעַף, Chald. שְׂעִיף, idem quod סְעִיף, *ramus:* Metaphoricè, *radius mentis, cogitatio:* Plur. שְׂעִפִּים *cogitationes.* Job. 4. v. 13. בִּשְׂעִפִּים, Targ. בְּמַחְשְׁבָתָא *in cogitationibus ex viſionibus noctis.* Job. 20. *Propterea* שְׂעִפַּי, Tar. רַעְיוֹנַי *cogitationes meæ reducēt me.*

Rabb. Verb. שָׂעַף & הִשְׂתָּעֵף *proceſſit, emanavit.*

II. cum puncto dextro, Chald. שְׁעַף & שְׁעִיף *aroma, reſina balſami, cera.* Gen. 37. נְכֹאת, Targ. שְׁעַף *aroma & reſina.* Gen. 43. *Et accipite* צֳרִי, Targ. שְׁעִיף *reſinam.*

Arab. שׁעף *fuſtigavit, inſtigavit, ſtimulavit, inſtimulavit.* Hiph. אשׁעף *idem.*

Nom. מִשְׁעַף *fuſtigatus.* ✠ שְׁעָפָה & אשׁעף *fuſtigatio.*

שׁעק. Arab. שׁעאקא *contradictio, lis, rixa.*

שׁער cum puncto dextro, tria ſignif. habet. I. שָׁעַר & שְׁעַר, Arab. סער *taxavit, æſtimavit, in precio habuit.* Prov. 23. v. 7. *Sicut* שָׁעַר *exiſtimat in anima ſua, ita eſt.*

Nom. שַׁעַר, Chald. שִׁעוּר *conjectura, menſura, modius, circumſcriptio, regula, norma, determinatio, æſtimatio:* quòd ex menſura res quæq; æſtimetur, *ac*, ut Ariſt. lib. 9. cap. 3. Metaphyſ. loquitur, *primùm cognoſcatur:* Plur. שְׁעָרִים, Chal. שִׁעוּרִין *menſura, regula.* Gen. 26. v. 12. *Et invenit in anno iſto centum* שְׁעָרִים *menſuras.* Targ. עַל חַד מְאָה בְּשִׁעוּרוֹהִי *pro uno centum in menſuris ejus.* Ita ut unus modius centum daret. Seneca: *In Africa habuit agros, qui ſingulis annis centuplum proferrent.* LXX. *centuplum*

κριθὴν hordeum. Legerunt שְׂעֹרִים, cum puncto ſiniſtro. Chald. Ruth. 2. verſ. 7. *Et fuit* כְּאֵיפָה *quaſi Epha hordei.* Tar. שִׁעוּרֵיהוֹן כִּתְלָת סְאִין *menſura eorum quaſi tria ſata.* Porrò tres ſunt שִׁעוּר *menſuræ* ſpecies, Lev. 19. v. 34. מִדָּה *dimenſio*, מִשְׁקָל *pondus*, & מְשׂוּרָה *menſura*: de quibus ſuo loco.

Rabb. שִׁעֵר *menſuravit.* כְּשִׁעוּר פָּחוֹת *plus minuſve*, tam multum.

Ar. סַעַר *æſtimatio*, taxatio. תַּסְעִיר *idem.*

שַׁעַר, Chald. תְּרַע *porta urbis*: Plur. שְׁעָרִים, Chald. תַּרְעִין: Dual. שַׁעֲרַיִם *porta.* Exod. 32. מִשַּׁעַר לָשַׁעַר, Targ. מִתְּרַע לִתְרַע *à porta ad portam.* Joſ 8. *Et projecerunt illud ad oſtium* שַׁעַר *porta urbis.* Eſa. 26. *Aperite* שְׁעָרִים *portas, & ingredietur gens juſta.* Pſ. 9. *Exaltans me* מִשַּׁעֲרֵי מָוֶת *à portis mortis.* ¶ Per Synecdochen, *urbs*, quæ portas habet. Jer. 15. *Et diſpergam eos ventilabro* בְּשַׁעֲרֵי הָאָרֶץ *in portis terræ.* Targ. בְּקִרְוֵי אַרְעָא *in urbibus terræ.* Deut. 12. *Non poteris edere* בִּשְׁעָרֶיךָ, Targ. בְּקִרְוָךְ *in urbibus tuis.* Gen. 22. *Et hereditabit ſemen tuum* שַׁעַר *portam inimicorum ſuorum.* Targ. קִרְוֵי *urbes.* LXX. τὰς πόλεις. Deut. 17. *Et educes virum iſtum ad* שְׁעָרֶיךָ *portas tuas.* Targ. קִרְוָךְ *urbes tuas.* Deut. 14. *Levita qui eſt* בִּשְׁעָרֶיךָ *in portis tuis.* Targ. בְּקִרְוָךְ *in urbibus tuis.* ¶ Deinde, *locus judicij*, quod in porta exercebatur, & inde non procul erat locus, ubi malefici plectebantur. Ibi judices & ſeniores conveniebant, ſedebant & jus dicebant. Deut. 25. *Et aſcendet affinis ejus* הַשַּׁעְרָה *in portam ad ſeniores.* Targ. לִתְרַע בֵּית דִּינָא *ad portam domus judicij.* Ruth. 3. *Omnis* שַׁעַר *porta populi mei.* Targ. *Omnes* יָתְבֵי תְרַע סַנְהֶדְרִין *ſedentes in porta Sanhedrin.* Ruth. 4. *Et Boaz aſcendebat* הַשַּׁעַר *in portam.* Targ. לִתְרַע בֵּית דִּינָא וְסַנְהֶדְרִין *ad portam domus judicij Sanhedrin.* Dan. 3. *Daniel erat in porta regis.* Eſther 2. *Mardochæus ſedebat in porta regis.* In Sanhedrin, quod rex ordinaverat. Erat magna dignitas: erat aſſeſſor judicii in porta. Deut. 21. *Et educent illum ad ſeniores urbis ejus, & ad* שַׁעַר *portam loci ejus.* Targum וְלִתְרַע בֵּית דִּין *& ad portam domus judicij.* Pſ. 127. *Cùm loquetur cum inimicis* בַּשָּׁעַר *in porta.* Targ. *cùm litigabit cum inimicis* בִּתְרַע בֵּית דִּינָא *in porta domus judicij.* Zach. 8. *Veritatem & judicium pacis judicate* בְּשַׁעֲרֵיכֶם *in portis veſtris.* ¶ Porrò שְׁעָרִים *porta* urbis Jeroſolymæ in toto muri ambitu, erant novem: 1. שַׁעַר הַצֹּאן *porta ovium* ſeu προβατικὴ *pecuaria*, per quam introducebantur oves in templo immolandæ, prius merſæ & lotæ in piſcina huic portę vicina. Hæc fuit templo proxima, inter meridiem & ortum. 2. שַׁעַר הַגַּיְא *porta vallis.* ſc. Joſaphat, quæ in patentem vallem deducebat: poſtea *aurea.* 3. שַׁעַר הָעַיִן *porta fontis*, non longè diſtās à fonte שִׁלֹחַ *Siloë*: quæ & porta Joſaphat. Ex his tribus portis patebat exitus in totam auſtralem regionē, in vallem Joſaphat, montem Oliveti, Bethaniam, Jordanem, &c. 4. שַׁעַר דָּוִד *porta Davidis*: quòd turris David, & ejuſdem urbs in monte Sion, in cujus latere erat, ſupereminere t. Hæc eadem & *porta negociatorū*: quòd per eam eſſet tranſitus in regionem occidentalē, in Emaunta, in Bethlehem, in Hebron, in Ægyptum, in Æthiopiam, in Gazam, Joppen & maritima, unde piſces in urbem Jeroſolymā inferebantur: unde & שַׁעַר הַדָּגִים *porta piſcium* nominabatur. Ante hanc Judas ſe in ſycomoro ſuſpendit. 5. שַׁעַר יְשָׁנָה *porta vetus*: quòd etiam Jebuſæorum tempore fuerit, nec diruta ab Aſſyriis, ùt cæteræ. Poſtea dicta *porta judicij*: quòd proxima eſſet Calvariæ loco, ad quem ultimo ſupplicio afficiendi homines producebantur. Ex hac patebat exitus in occidentē, ad Tyrum & Sidonem. Et extra hanc fuit Chriſtus crucifixus. 6. שַׁעַר אֶפְרַיִם *porta Ephraim*: ex qua patebat exitus in regionem Ephraim, & per quā filii Ephraim in urbem Jeroſolymam ingrediebantur. Eadem שַׁעַר הַסּוּסִים *porta equorum*, quòd per eam rex cum equitibus egrederetur ad locum, ubi equi regii in ſtadio decurrebāt. Ex hac patebat exitus ad Dan, Sichem, Samariam, Galilæam, Emath, Damaſcum, cōtra aquilonē. Nunc *porta Stephani*, extra eā lapidati. 7. שַׁעַר בִּנְיָמִן *porta Benjamin*: per quam exitus patebat in tribum Benjamin, & cameli ligna pinea ex ſylvis Benjamin in urbem Jeroſolymā importabant. Eadem שַׁעַר הַפִּנָּה *porta anguli*, quòd eſſet ibi angulus muri aut urbis. 8. שַׁעַר הַמַּיִם *porta aquæ.* 9. שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת *porta ſterquilinij*, in ipſo muri ab ortu in meridiem flexu. per quam fimus & rudera in vallem Hinnon deijcienda, aut in hortorum uſum efferebantur, & ſordes urbis in torrentem Cidron decurrebant. Eadem שַׁעַר הַחַרְסִית *porta teſtæ*: quòd teſtæ fractæ extra eam ſpargebātur in valle Hinnon. Ex hiſce duabus patebat exitus in montem Olivarum, Jordanem, mare ſalis & orientis tractum. ¶ Portæ verò in atrio templi fuerunt ſeptem: una ad ortum, tres ad ſeptentrionem, & totidem ad meridiem. 1. שַׁעַר מִזְרָחִי *porta orientalis*, quæ dicitur, Jer. 7. שַׁעַר בֵּית יְהוָה *porta domus Domini*, κατ' ἐξοχὴν. Et, Jerem. 26. שַׁעַר בֵּית יְהוָה הֶחָדָשׁ *porta domus Domini nova.* Eam innovavit, & ornavit Joathā ædificio magnificentiſſimo: unde & שַׁעַר עֶלְיוֹן *porta excelſa* & pulcra. Alubi ſcri-

bi ſcribæ innovarunt ההלכה. 2. 2. Reg. 11. v. 6. *Et tertia pars* בשער סור *in porta receſſionis.* eſt שער הטמאים *porta immundorum*: ſicut סורו טמא *recedite, immūdus Adeſt.* 3. שער הרצים *porta curſorum* verſus meridiem: ubi erant curſores regis, & ex qua ibatur in domum regis. Eadem שער הספים *porta poſtium*, à poſtium magnitudine. 4. שער בנימן, Jer. 20. v. 2. &c. ¶ Rabb. שער *caput*, capitulum, tractatus. Deinde, *porta epatis*, vena portæ.

A

שוער, Chal. תרע, & תרעי, Syr. תרע *portarius*, ſervus ad fores aſſidens, *oſtiarius, janitor*: Pl. שוערים, Chald. תרעין & תרעין *portarij, janitores, æditui.* 2. Sam. 18. v. 26. *Et clamabat ſpeculator ad* השוער *portarium.* Tar. נטר תרעא *cuſtodem portæ.* Neh. 7. v. 45. השוערים *janitores filij Sallum*: Levitæ erant æditui, qui, 1. ad januas templi excubabant, easq; aperiebant & claudebant. 2. introeuntes obſervabant, ne quis prophanus intraret. 3. ſacras etiam arculas, in quibus pecunia colligebatur, obſervabant.

B

II. שער. Inde Nom. שער (quod ſignificat טנוף ולכלוך *inquinationem* ſeu *fœditatem*) *deformis, fœdus, inquinatus, abominabilis*: Plur. שערים *deformes, abominabiles.* Jer. 29. *Et dabo eos tanquā ficus* השערים *abominabiles*: fœdos. Targ. בישתא *malos*: fœtidos.

C

שערורה, & שערוריה, & שערורית *fœdum, abominabile.* Jer. 23. *Et in prophetis Jeruſalem vidi* שערורה *abominabile.* Tar. שנו *mutationem.* Hoſ. 6. *In domo Iſraël vidi* שערוריה *abominabile.*

III. Arab. שער *conſenſit.*

שעיר *poeta, comœdus, tragœdus.*

אשעאר שער *compoſitio, verſus, carmen*: Pl. אשעאר *carmina.*

D

שערה *frutex.* Pl. שערי *canis*: ſtella.

שער cū puncto ſiniſtro, duo ſignificat. I. שער, Arab. שער *horruit, exhorruit*: cùm pili aut ſetæ in animante eriguntur. Per Metonymiam, *formidavit, timuit, metuit, pavit, ſtupuit*: quòd in metu pili erigantur, dum ſanguis refugit, & cutis cogitur frigore quodam. Rabb. *rugavit.* Deut. 32. v. 17. *Novi ex propinquo venerunt, non* שערום *horruerunt eos patres veſtri*: horruerunt ab eis. Targ. אתעסקו בהון *occupati fuerunt in eis.* Jer. 2. v. 12. *Obſtupeſcite cæli ſuper hoc,* ושערו *& exhorreſcite.* Hier. *Et portæ ejus.* Legit שעריו, à שער *porta.* Ezech. 27. *Et reges eorum* שערו שער *horruerunt horrore.* Targ. זעו זיע *commoti ſunt commotione*: timuerunt. Ezech. 3. *Et reges eorum* ישערו עליך שער *exhorreſcent ſuper te horrore.* Targ. יתמהון עלך תמה *admirabuntur ſuper te admiratione.* Pſ. 58. v. 10. *Sicut ardor* ישערנו *horrebit eum.* ſed hoc potiùs ad סער referendum. Arab. מסתשער *exhorreſcens.* Pl. מסתשעאר *horror, timor, metus.*

E

Nom. שער *horror, metus.* Job. 18. *Et priores apprehenderunt* שער *horrorem*: metum. Targ. עלעולא *tempeſtatem.* Accepit pro סער *tempeſtas.*

שער, Foem. שערה, Chal. סער & שער, Foem. שערא & סערא, Arab. שער & שערה *pilus* horridus, *capillus, coma, cæſaries*: in homine, quod in aliis animantibus צמר *lana*, in avibus נוצה *pluma*: Plur. שערות, Chal. סערן, Arab שער *pili, capilli, coma.* Eſa. 7. v. 20. ושער *& pilum pedum.* Cant. 4. שערך *capillus tuus, ſicut grex hœdorum.* Judic. 20. verſ. 16. *Funda projiciens lapidem ad* השערה, Targ. שערא *pilum.*

שער, Chald. שער *idem.* Lev. 13. ושער, Targ. ושערא *& pilus in plaga.* 2. Sam. 14. v. 26. *Et ponderabat* שער ראשו *pilum capitis ſui*: cęſariem ſuā. 2. Reg. 1. *Vir* בעל שער, Tar. בעל סערן *habens pilos*: piloſus, hiſpidus: quia pilos in corpore nutriebat. Gen. 25. *Totus* כאדרת שער *ſicut pallium pili*: piloſus inſtar pallii piloſi, ex lana facti. Zach. 13. v. 4. *Et non induent* אדרת שער *chlamydem pili, propterea ut mentiantur.* Targ. יתנבון עוד שקר *prophetabant ampliùs falſum.* Induebantur ſaccis & veſtibus ברושים, ut homines crederent ipſorū mendaciis. ¶ Porrò, pilo ſignificātur duo: 1. *res innumerabilis*, vel *multitudo innumera.* Pſ. 69. v. 5. *Multiplicati ſunt* משערות ראשי, Targ. מן סערן רישי *præ pilis capitis mei.* ¶ Deinde, *res minima & levis*, res nullius momenti. 1. Reg. 1. v. 52. *Non cadet* משערתו *de pilo ejus in terram.* Sic, Act. 27. v. 34. *Nullius veſtrûm capillus ex capite cadet.*

שעיר, Chald. סעיר & סערן *piloſus, hiſpidus*: Plur. שעירים, Chal. סערין *piloſi, hiſpidi*: Foem. שעירות, Chald. סערן *piloſa.* Gen. 27. *Ecce Eſau frater meus vir* שעיר, Targ. סערן *piloſus*: hiſpidus. Ibid. *Quia erant māus ejus, ſicut manus fratris ejus* שעירות, Targ. סערן *piloſa.* ¶ Vocant autem Hebræi hoc nomine, Primò, *hircum villoſum.* Lev. 4. *Et applicabit manum ſuam ſuper caput* השעיר, Targ. צפירא *hirci.* Ibid. *Et adducet oblationem ſuam* שעיר עזים, Tar. צפיר בר עזין *hircum caprarum.* Lev. 16. *Et accipiet duos* השעירים, Targ. צפירין *hircos.* Foem. שעירה *hirca.* Levit. 4. *Et adducet oblationem ſuam* שעירת עזים, Targ. צפירת עזין *hircam caprarum.* ¶ Deinde, *hircum ſylveſtrem, ſatyrum*, dæmonem hirſutum & villoſum inſtar hirci, *ſpectrum piloſum.* Eſa. 34. ושעיר *& dæmon ad ſocium ſuum clamabit.* Targ. ושדין. Lev. 17. v. 7. *Et non ſacrificabunt ampliùs ſacrificia ſua* לשעירם, Targ. לשדים *dæmonibus.* Eſa. 13. verſ. 21. ושעירים, Targ. ושדין *& dæmones ſaltabunt ibi.* In locis enim vaſtis & deſertis in forma hircorū apparēt credentibus in eos ſeu cultoribus ſuis. 2. Par. 11. *Et conſtituebat ſibi ſacerdotes pro excelſis* ולשעירים *& pro dæmōibus.* ¶ Tertiò, eſt שעירם *ſtilla*

audi matutinum & veſpertinum: Eſt illud, A
Deut. 6. שְׁמַע *audi Iſrael, Dominus Deus noſter Dominus unus eſt*. Et duo verſus ſequentes. Quod Judæi quotidie bis, manè & veſperi, recitant, tanquam fidei ſuæ ſymbolū. שמע הטבעי *auditus naturalis*, & סֵפֶר הַשֵּׁמַע *liber auditus*, eſt liber ἀκροάσεως Ariſtotelis.

שְׁמַעְתָּא *auditio*, cùm exponitur ſenſus hiſtoricus, quem audiviſſe ſat eſt.

Syr. שָׁמוּעַ *auditor*. מִשְׁתַּמְעָנָיָא *audiens dicto*, obediens. מִשְׁתַּמְעָנוּת *obedientia*.

שמע אֵיךְ אֲנָא *audi*: verbi gratia.

Arab. סַאמַע & סַמִיעַ *auditor*: Plural. סַאמְעִין *auditores*. מַסְתַמַע *audibilis*. B

מסתמע אלכלמה *qui catechiſatur ſermone*.

סַמַע *auris*, auditus organum, & ſenſus auditus: Plur. אסמאע & מסאמע *aures*.

תסמע *obedientia*.

Cum שׂ ſuprà punctato, סַמַע ſamag *gummi, reſina*. סַמַע עֲרָבִי ſamag arabi *gummi arabicum*. סַמַע מִן זֵיתוּן *gummi olivæ*. מְסַמַּע muſammag *gumminoſus*.

II. Arab שַׁמַע & אִשְׁמַע *collegit, coegit, adjunxit*.

מִשְׁמַע *collector, legulus*. C

מִשְׁתַּמַע & אִשְׁתַּמַע *collectio, adjunctio, communio, communitas, concilium, ſenatus*.

שמע & שַׁמָּעָה, Matth. hamaha *cera*: Item *candela*. שמע מראב *cera liquefacta*. שַׁמָּע *qui candelas facit*.

מַשְׁמִיעַ *mundicies*.

שמץ. Inde שֶׁמֶץ, Foem. שִׁמְצָה *pars, particula, modicum, exiguum, minimum alicujus rei*: Metaphoricè, *murmur, infamia, vituperium, contẽtus*. Job. 4. v. 12. *Et accepit auris mea* שֶׁמֶץ *modicum* (מעט) *ex eo*. Targ. קְצָת *partem*: aliquid. D
Job. 26. v. 14. *Et quid* שֵׁמֶץ *parum verbi auditũ fuit in eo?* Exod. 32. v. 25. *Et ocioſum feciſſet eum Aharon* לְשִׁמְצָה *in infamiam inter hoſtes eorum*. Al. *ad minorandum*. Lxx. ἐπίχαρμα *ludibrium*. Targ. לְאַסְבוּתְהוֹן שׁוּם בִּישׁ לְדָרֵיהוֹן *ut acciperent nomen malum in generationibus ſuis*.

שמר. שָׁמַר, Chald. נְטַר *cuſtodivit, cuſtodivit ſe, cavit ſibi, ſervavit, conſervavit, aſſervavit, repoſuit, abſcondidit*. Gen. 2. *Et poſuit eum in hortum Eden, ad colendum illum*, וּלְשָׁמְרָהּ, Targ. וּלְמִטְרַהּ *& ad cuſtodiendum illum* contra beſtias. Gen. 37. *Et pater ejus* שָׁמַר, Targ. נְטַר *cuſtodiebat hoc verbum*: obſervabat. Joſ. 6. v. 18. *Tantùm vos* שִׁמְרוּ, Targ. אִסְתַּמָּרוּ *cuſtodite ab anathemate*: cavete vobis. Hoſ. 12. *Et pro uxore* שָׁמַר *cuſtodivit*. Targ. נְטַר עָנָא *cuſtodivit oves*. 2. Sam. 11. E
בִּשְׁמוֹר *cùm cuſtodiret Joab contra urbem*. Targ. כַּד צָר *cùm obſideret*. Pſalm. 130. *Si iniquitates* תִּשְׁמָר, Targ. תִּנְטַר *obſervaveris*. Niph. נִשְׁמַר *cuſtoditus fuit & cuſtodivit ſe, cavit ſibi, abſtinuit*. Hoſ. 12. *Et per prophetam* נִשְׁמָר *cuſtoditus fuit*.

ſcil. Iſraël. 2. Sam. 20. *Et Amaſa non* נִשְׁמַר, Targ. אִסְתַּמַּר *cuſtoditus fuit in gladio, qui erat in manu Joab*: non cavit ſibi à gladio. 1. Sam. 21. *Si* נִשְׁמְרוּ *cuſtoditi fuerunt pueri etiam à muliere*: abſtinuerunt. Gen. 24. v. 6. הִשָּׁמֶר לְךָ, Targ. אִסְתַּמַּר לָךְ *cave tibi, ne fortè reducas filium meum illuc*. Lxx. πρόσεχε σεαυτῷ *cave tibi*. Deut. 24. הִשָּׁמֶר *cautus ſis in plaga lepræ*. ſemper hic Imperativus ſingularis habet accentum in penultima. Exod. 19. הִשָּׁמְרוּ לָכֶם עֲלוֹת, pro מֵעֲלוֹת. Piel שִׁמֵּר *diligenter cuſtodivit*. Hithpaël הִשְׁתַּמֵּר, Chald. אִסְתַּמַּר *cuſtodivit ſe, cavit ſibi, abſtinuit*. Pſal. 18. וָאֶשְׁתַּמֵּרָה *& cuſtodivi me ex animo ab iniquitate mea*. Targ. וַהֲוֵית נָטַר נַפְשִׁי *& fui cuſtodiens animam meam*. Mich. 6. וְיִשְׁתַּמֵּר *& obſervabit ſtatuta Omri*. Lxx. καὶ ἀφανισθήσεται *& interibunt*. Legit וְיִשְׁתַּמֵּד, à שָׁמַד *perditus fuit*: ob ד׳ר׳ ſimilitudinem. Chald. Deut. 4. v. 15. וְנִשְׁמַרְתֶּם, Targ. וְתִסְתַּמְּרוּן *& cavebitis valde*.

Nom. שׁוֹמֵר *cuſtos*: Plur. שׁוֹמְרִים *cuſtodes*. Pſ. 130. v. 6. *Anima mea ad Dominum* מִשֹּׁמְרִים *præ cuſtodibus ad manè*. Anima mea magis expectat Dominum quàm cuſtodes, qui per noctem vigilârunt, expectant matutinum tempus, ut poſſint dormire. 1. Paral. 9. verſ. 19. שֹׁמְרֵי הַסִּפִּים *cuſtodes liminum tabernaculi*. qui obſervabant limina domus ſanctorum: ne quis ingrederetur anterius. Ibid שֹׁמְרֵי הַמָּבוֹא *cuſtodes introitus*: obſervantes ne quis ingrederetur.

שָׁמוּר *cuſtoditus*: Foem. שְׁמוּרָה *cuſtodita*: Plur. שְׁמוּרוֹת *cuſtoditæ & cuſtodiæ, palpebræ*, quę cuſtodiunt oculos, quando clauduntur in ſomno. Pſ. 77. *Tenuiſti* שְׁמֻרוֹת *palpebras oculorum meorum*: ut illas claudere, & dormire non potuerim.

מִשְׁמָר, Foem. מִשְׁמֶרֶת *cuſtodia*: Plural. מִשְׁמָרִים, Foem. מִשְׁמָרוֹת *cuſtodiæ*. Duo autem notat: Primò, *carcerem*, in quo vincti aſſervantur: *publica cuſtodia*. Gen. 40. *Et fuerunt dies* בְּמִשְׁמָר, Targ. בְּמַטְּרָא *in cuſtodia*. Gẽ. 42. *Et collegit eos* אֶל מִשְׁמָר *in cuſtodiam tres dies*. Targ. לְבֵית מַטְּרָא *in domum cuſtodiæ*: ſic dictã, quòd ibi cuſtodes conſiſterẽt. 2. Sam. 20. *Et dedit eas in* בֵּית מִשְׁמֶרֶת *domum cuſtodiæ* (ne nuberẽt alijs) *& ſuſtentavit eas*. ¶ Secundò, *officium, functionem, munus*. Eſa. 21. *Et ſuper* מִשְׁמַרְתִּי *cuſtodia mea ego conſtitutus ſum omnibus noctibus*. 1. Par. 9. *Ipſi igitur, & filij ipſorum ſuper portis domus Domini, domus tabernaculi per* מִשְׁמָרוֹת *cuſtodias*. Sacerdotes diviſi erant in viginti quatuor מִשְׁמָרוֹת *cuſtodias*, & permutabantur ſingulis Sabbathis, & quod paratum erat de ſacrificijs, id omne ſingulis Sabbathis inter ſe dividebant æqualiter.

Digitized by Google

אַשְׁמֹרֶת & אַשְׁמוּרָה *cuſtodia, vigilia*, tempus vigiliæ nocturnæ, obſervatio temporum: Pl. אַשְׁמוּרוֹת *cuſtodia, excubiæ.* Pſal. 90. v. 4. וְאַשְׁמוּרָה *& cuſtodia in nocte:* quaſi parum noctis. Pſalm. 63. בְּאַשְׁמֻרוֹת *in cuſtodyis meditabor in te.* Cuſtodiæ ſeu vigiliæ nocturnæ ſunt tempora noctis, in quibus homo evigilat ex ſomno ſuo. Fuerunt autē in Veteri Teſtamento tres: Noctem enim dividebāt in tres partes, quarum quælibet conſtabat quatuor horis ęqualibus. Prima eſt ab initio noctis, & hujus finis, initium ſecundæ ſeu mediæ, & hujus finis initium tertiæ ſeu matutinæ ſeu antelucanæ. Et alij prima, alij ſecunda, alij tertia noctis parte in exercitu vigilabant. Prima: Thren. 2. v. 9. *Surge, vociferare in nocte ad initium* אַשְׁמֻרוֹת *cuſtodiarū.* Media: Jud. 7. v. 19. *In principio* הָאַשְׁמֹרֶת הַתִּיכוֹנָה *cuſtodia media etiā conſtituendo conſtituebant cuſtodes.* Cùm tertia noctis pars eſſet elapſa, & alij vigiles conſtituerentur ſeu ſufficerentur. Matutina: Exod. 13. v. 24. *Et factum eſt* בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר *in vigilia matutina, & proſpexit Dominus ſuper caſtra Ægyptiorum.* Sic, Judith. 12. *Surrexi ad matutinam cuſtodiam.* Sic apud Homerum Iliad. *κ. Præteryt plus nox duabus partibus, tertia autem adhuc pars reliqua eſt.*

Arab. סַמַר *vigilavit.*

סָמִיר *vigil nocturnus*, excubitor, vigiliarū recognitor, circuitor.

סַמָאר *vigilia*, cuſtodia, nocturna. סַמָאר אַוִּיל אַלְלַיל *vigilia prima noctis.* סַמָאר נוּץ לַיִל *vigilia media noctis.* סמאר אלסחר *vigilia auroræ*, matutina. תְּלוּת אַלְלַיל *tertia pars noctis.* In Novo autem Teſtamento quatuor ſunt noctis partes ſeu vigiliæ, à Romanis introductæ, & ſingulæ ternas horas continent. Mat. 13. v. 35. *Veſpere, an media nocte, an in gallicinio, an manè.* Matth. 14. v. 25. *Quarta vigilia noctis venit ad eos Jeſus.* Luc. 12. v. 38. *Et ſi venerit in ſecunda vigilia, & ſi in tertia vigilia venerit.*

שִׁמֻּרִים *obſervantiæ.* Exod. 12. *Nox* שִׁמֻּרִים *obſervantiarum.*

שָׁמִיר duo ſignificata habet. Primò, eſt *ſentis, rubus.* Eſaiæ 5. *Et aſcendet* שָׁמִיר *ſentis & ſpina.* ¶ Deinde, eſt *lapis durus*, ferro indomabilis, *adamas:* aut *petra dura*, ſilex. Zach. 7. v. 12. *Et cor ſuum poſuerunt* שָׁמִיר *adamantem.* Targ. תַּקִּיף כְּשָׁמִירָא *forte ut adamantem:* obſtinacia & pertinacia ſignificatur. Ezech. 3. verſ. 9. כְּשָׁמִיר *ſicut adamas robuſtior petra:* conſtantia. Chald. Pſ. 114. v. 8, חַלָּמִישׁ, Targum שָׁמִיר *petram (ſilicem) in fontes aquarum.* Job 28. בַּחַלָּמִישׁ, Targ. בְּשָׁמִיר *in petram miſit manum ſuam.*

שְׁמָרִים, Chal. שְׁמָרִין *fæces*, quæ ſervantur in imo vaſis, & vina ſuavia conſervant. Pſ. 75. *certè* שְׁמָרֶיהָ *fæces ejus exugent.* ſcil. כּוֹס *calicis:* quod interdum eſt fœmininum. Eſa. 25. *Compotationem* שְׁמָרִים, Tar. שְׁמָרִין *fæcium:* vini ſuavis & odoriferi, quod inſidet ſuis fæcibus. Jer. 48. v. 11. *Et tranquillus eſt ſuper* שְׁמָרָיו *fæcibus ſuis, & non tranſfuſus fuit ex vaſe in vas, & in captivitatem non abyt.* Sicut ſapor vini conſervatur fæcibus, ita in tranquillitate conſervatus fuit ſtatus Moabitarū. Targ. וְשַׁקְטִין עַל נִכְסֵיהוֹן כַּחֲמַרָא דְנָטִיר עַל שְׁמָרֵהּ *& tranquilli ſuper divitiys ſuis, ſicut vinum quod conſervatum eſt ſuper fæces ſuas.* Zoph. 1. v. 12. *Viſitabo ſuper viros coagulatos ſuper* שִׁמְרֵיהֶם *fæcibus ſuis.* Targ. דְשָׁלַן שְׁלִיָא עַל נִכְסֵיהוֹן *qui tranquilli ſunt tranquillitate ſuper divitiys ſuis:* qui ſunt tranquilli in domibus ſuis ſuper divitiis ſuis, ſicut vinum quod eſt tranquillum ſuper fæcibus ſuis. Lxx. *ἐπὶ τὰ φυλάγματα αὐτῶν in cuſtodyis ſuis:* à שָׁמַר *cuſtodivit.*

Inde Verbum. Eſa. 7. v. 4. *Et dices ad eum* הִשָּׁמֵר *eſto tranquillus & quieſce, non timeas, cor tuum non molleſcat.* Accentus in ultima diſtinguit ab הִשָּׁמֶר לְךָ *cave tibi*, quod ſemper accentum habet in penultima. Quaſi שֵׁב עַל שְׁמָרֶיךָ *mane ſuper fæcibus tuis.* Et ſequentia confirmant: שב בשלום כיין על שמריו ר״ל ענין שמירה כלומר השמר מעשות מלחמה:

Propr. שֶׁמֶר *Schemer*, nomen viri, à quo Amri rex Iſraël duobus talentis argenti emit montem, in quo erat arx magna initiò. Sed Amri munivit illud ædificium, & urbem extruxit, quam juxta nomen Schemer domini montis, vocavit שֹׁמְרוֹן *Samariā.* 1. Reg. 16. *Et emit* הָהָר *montē.* Targ. כַּרְכָּא *arcē* שֹׁמְרוֹן *Schomeron, à* שֶׁמֶר *Schemer duobus talentis argenti, & ædificavit montem, & vocavit nomen urbis, quam ædificavit, juxta nomen* שֶׁמֶר *Schemer domini mōtis,* שֹׁמְרוֹן *Samaria.* Fuit ſedes regū Iſraël, & cùm regno, tum regioni vicinę nomē dedit, ut Samaria appellaretur. Diſtabat à Jeruſalem diei itinere. In baſi mōtis cincta erat duplici muro, & turrib[9] fortiſſimis. Mons autē interius ab ima valle in altum paulatim conſurgens, ex omni parte domibus privatorum circumſeptus erat, inſtar pini (nucis pineæ) aut botri paulatim acuminatus. In montis cacumine erat ſpecioſa regia. Cùm decem tribus in Aſſyriam tranſlatæ eſsēt, hanc urbem & regionē vacuam expleverunt homines de Babylone eò traducti, qui inde שָׁמְרָיֵא *Samaritanæ* aut *Samaritani* vocati ſunt. Hi Legē Dei ita receperant, ut tamen veterem idolorum cultum non deſtituerent: ideoq; Judęis in patriam re-

A pens acuit linguam ſuam, cùm venit ad mordendum. Targum מחנין *narrant lingua ſua.* accepit ſignificatione ſecunda Arab. Pſalm. 140. ושננו *& acuerunt linguas ſuas*, Hithpaël השתונן *acutus, punctus fuit.* Pſal. 73. verſ. 22. *Et* (in) *renibus meis* אשתונן *acuor:* pungor. Lxx. *ἠλλοιώθησαν commutati ſunt.* acceperunt pro שנה *mutatus fuit.*

Nom. שָׁנוּן, Chal. שנין *acutus:* Pl. שנונים, Ch. שְׁנִינִין *acuti.* Pſ. 45. *Sagitta tua* שנונים *acuta.*

שֵׁן, Arab. סַן & סנן *dens acutus:* Dual. שִׁנַּיִם, Ch. שִׁנִּין & שנין, Syr. שִׁנִּין & שנין, Arab. אסנאן *dentes*, duo dentium ordines, ſuperior & B inferior. Deuter. 32. וְשֶׁן-בְּהֵמוֹת, Targum ושן-חיות-ברא *& dentem beſtiarum mittam in eos.* Segol ob Maccaph. Exod. 21. verſ. 24. שֵׁן תַּחַת שֵׁן, Targum שנא חלף שנא *dens pro dente.* Ibid. v. 27. *pro libero dimittat eum pro* שִׁנּוֹ, Targ. שנה *dente ejus.* Gen. 49. וּלְבֶן-שִׁנַּיִם *& albus dentes præ lacte.* Pſ. 3. שִׁנֵּי רְשָׁעִים, Targ. ככי רשיעי *dentes impiorum cõfregiſti.* שנים *dentes* alij טוחנות *molares*, alij מַלְתָּעוֹת *maxillares*, majores. ¶ Deinde *κατ' ἐξοχὴν*, שֵׁן *dens* ob magnitudinem, eſt Chald. שְׁנָא רפיל, Arab. C סן אלפיל *dens elephãti* ſeu *barri*, ebur, quod ex India & Æthiopia afferebatur, & ex opinione vulgi, ad quam ſe Scriptura accommodat, dens eſſe putatur. Sed Varro de lingua Lat. lib. 3. *quos dentes multi dicunt, cornua ſunt. Ex temporibus enim enaſcuntur: Et ex ſuperiore mandibula per os reſupinata ſeſe efferunt. Et decimo quoque anno ea elephanti abyciunt & defodiunt, ſicut cervi quotannis, & quoties amiſerint, reponunt.* Addo: quòd igni emolliuntur, & hominũ arte & opere expoliuntur, ut vel ex tereti planam, vel aliam quamvis accipiant figuram: quæ omnia denti- D bus non conveniunt. 1. Reg. 10. v. 18. *Et fecit rex thronum* שֵׁן, Targ. דשנא רבא *dentis magnum.* Lxx. *ἐλεφάντινον eburneum.* 1 Reg. 22. *Et domũ* שֵׁן *dentis quam ædificavit.* Targ. דשנא דפיל *dentis elephanti.* Amos 6. *Qui cubant ſuper lectulis* שֵׁן *dentis.* Targ. מַכְבְּשִׁן בשן דפיל. Amos 3. v. 15. *Et peribunt domus* הַשֵּׁן *dentis.* Targũ דִּמְכַבְּשִׁין בְּשֵׁן דפיל *obducta dente elephanti.* Cant. 5. *Collum tuum ſicut turris* הַשֵּׁן *dentis:* ſicut turris eburnea: ob candorem & puritatẽ. Ezech. 27. קַרְנוֹת שֵׁן *cornua dentis & ebenum.* Cornua elephanti, denti ſimilia. Lxx. *ὀδόντας ἐλεφαντίνους dentes elephantinos.* Targũ קרנין דיעלין ושן דפיל *cornua capreolorum & dentem elephanti.* ut ſit *ἀσύνδετον.* ¶ Tertiò per metaphoram, שֵׁן *dens petra*, acumen ſcopuli aut ſaxi, *murex, promontorium, ſcopulus acutus*, more dentis prominens & longius excurrens: Per ſynecdochen, *arx, munitio* in eo extructa. Job 39. *Super* שֶׁן-סֶלַע *dente petra & receptu.*

A Targ. כרך *arce.* 1. Sam. 14. שֵׁן הַסֶּלַע *dens petra citra.* Ibid. שֵׁן *dens unus:* ſcopulus.

שֶׁנְהַבִּים (compoſitum ex שֵׁן *dens* & הַבִּים *elephanti*) ſunt שני דפיל *dentes elephanti.* 1. Regum 10. שֶׁנְהַבִּים *dentes elephantorũ & ſimias.* Targ. שן דפיל *ebur.* Lxx. *ὀδόντας ἐλεφαντίνους dentes elephantinos.*

Chald. שְׁנִין, Arab. מסנון *acutus.*

שֶׁנֶן & שִׁנְנָא *acies:* Rabb. *Homo acutus & dentatus.*

Arab. סנון *dentifricium.* סנני *dentalis.*

מִסַּן *acuens.* חגר אלמסן *lapis acuens*, cotis, cujus in acuendo ferro uſus eſt: in Avicen.

B Rabb שנינה *ferrũ quod eſt in capite haſtilis.*

שִׁנּוּת *talea*, ſigna dentium inſtar inciſa ligno, ut menſuram indicent.

II. Per metaphoram, Piel שִׁנֵּן, Chald. שַׁנֵּן, Arab. סַנַּן *geminavit, ingeminavit, iteravit, repetijt, cõtinuè dixit, ſedulo inculcavit, clarè & perſpicuè propoſuit, docuit, acutè & argutè dixit:* ſicut culter ad coté impulſus ſæpiùs, acuitur. Deut. 6. וְשִׁנַּנְתָּם *& acues ea filijs tuis, & loqueris de eis:* ſæpius propones, ſedulò inculcabis & declarabis. Targ. ותתנינון *& narrabis ea.* Lxx. *προβιβάσεις præmonebis.* C

Nom. שְׁנִינָה *dicterium, fabula:* דיבור תמיד. Deut. 28. v. 37. *Et eris in admirationem, in proverbium* וְלִשְׁנִינָה, Targ. ולשועי *& in dicterium.*

Arab. סַן & סנה *præceptum, mandatum, lex, canon, jus canonicum, doctrina: mos, ceremonia:* Plur. סנאן & סנונאת *præcepta, mandata, leges: ceremoniæ.* באלסנה *juxta legem*, juxta morem: more.

סַנִּי *canoniſta:* Plur. סַנִּיִן *canoniſtæ.*

שנא cum pũcto dextro, שָׁנָא, idem quod שָׁנָה, *iteratus, mutatus fuit.* Thren. 4. יִשְׁנָא *mutabi-* D *tur maſſa bona.* pro יִשְׁנֶה, literis ה"א permutatis. Prov. 17. v. 9. וְשׁוֹנֶא *& iterans in verbo, disjungit ducem.* pro שׁוֹנֶה: qui defert ab uno ad alterum. Piel שִׁנָּא, pro שִׁנָּה, *iteravit, mutavit.* 2. Reg. 25. וְשִׁנָּא *& mutavit veſtes carceris ſui.* Pual שֻׁנָּא pro שֻׁנָּה *mutatus fuit.* Eccl. 8. v. 1. *Sed fortis facie ſua* יְשֻׁנֶּא *mutabitur.* pro יְשֻׁנֶּה. Targ. מתחלפן *mutabuntur.* Lxx. *μισηθήσεται odio habebitur.* Legerunt cum puncto ſiniſtro, à שָׂנֵא *odit.* Et hos ſecuti ſunt Lutherus & Hoſiander.

Arab. שנא *odit*, habes in שָׂנֵא ſequente.

E שנא cum puncto ſiniſtro, שָׂנֵא, Chald. & Syr. סְנָא & שׂנא, Arab. cum puncto dextro, שָׁנָא *odivit, odio habuit & proſecutus eſt, contemſit, neglexit.* Gen. 26. *Et vos* שְׂנֵאתֶם, Targ. סניתון *odiſtis me.* Deut. 12. *Quia omnem abominationẽ Domini, quã* שָׂנֵא, Targ. סָנֵי *odit, fecerũt.* Eccl. 3. v. 8. עֵת לֶאֱהֹב וְעֵת לִשְׂנֹא *tempus ad diligendum; & tempus ad odiendum.* 2. Sam. 13. v. 14. וַיִּשְׂנָאֶהָ

 Targ.

Targ. וּסְנָאַהּ *& odivit eam Ammon* וַיִּשְׂנָאֶהָ, Tar. A
הַשִּׂנְאָה *odio magno valde, quia majus erat* סִנְאַתְהָא,
Targ. סִנְאַתְהָא *odiũ, quo* שְׂנֵאָהּ, Targ. סְנָאָה *odivit illã,* מֵאַהֲבָה *quàm dilectio, qua* אֲהֵבָהּ *dilexerat illam*. Chald. Exod. 23. וְאָיַבְתִּי אֶת אוֹיְבֶיךָ *& adversabor adversarijs tuis*. Targ. וְאֶסְנֵי יָת סָנְאָךְ *& odio prosequar osores tuos*. Syr. Matth. 6. *Unum* נִסְנָא *odio habebit*. Johan. 7. *Non potest mundus* לְמִסְנְכוֹן *odiſſe vos, me verò* סָנֵא *odit*. Johan. 15. דְסַנְאוּנִי *quod oderunt me gratis*. Hebr. 1. verſ. 9. וְסַנִית *& odiſti iniquitatem*. Arab. Pſal. 11. *Animam ſuam* יִשְׂנָא *odio habebit*. Pſal. 25. וּשְׂנֵאוּנִי *& oderunt me gratis*. Niphal נִשְׂנָא *odioſus, exoſus fuit*. Prov. 14. *Et vir cogitationum* יִשָּׂנֵא *odio habebitur*. B
Piel שִׂנֵּא, Chald. סַנִּי *odivit*. Pſal. 55. *Non* מְשַׂנְאִי *odiens me, ſuper me magnificatus eſt*. Pſal. 139. v. 21. *Nonne* מְשַׂנְאֶיךָ *odientes te, Domine,* אֶשְׂנָא *odio proſequar?*

Nom. שֹׂנֵא, Chald. סָנֵא *oſor, inimicus*.

שָׂנוּא, Chal. סְנִי *odioſus*: Pl. שְׂנוּאִים, Chald. סְנִיאִין *odioſi*. Foem. שְׂנוּאָה *odioſa*, minus adamata: Pl. Chald. סְנִין *odioſa*. Gen. 29. v. 31. *Et vidit Dominus quòd* שְׂנוּאָה, Targ. סְנִיאֲתָא *odioſa Lea*: non tam dilecta, quàm Rahel: o- C
dioſa reſpectu Rahelis. Sicut præcedit, v. 30. וַיֶּאֱהַב *& amabat etiam Rahelẽ* מִלֵּאָה *præ Lea*: magis quàm Leam. Deut. 21. *Si fuerint viro duæ uxores, una* אֲהוּבָה, Targ. רְחוּמְתָּא *dilecta, & una* שְׂנוּאָה, Targ. שְׂנוּאֲתָא *odioſa*.

שְׂנִיאָה *idem*. Deut. 32. *Et erit filius primogenitus* לַשְּׂנִיאָה *odioſæ*.

שִׂנְאָה, Chal סִנְאָה & סְנוּאָה, Arab. שַׁנְאָה *odium*: Plur. שִׂנְאָתִים *odia*.

Chald. סְנוֹ *contrarium, oppoſitum*.

Syr. דְסַנְאָ *quod malum odioq; dignum eſt*. D
סַנְיוּת *fœditas*, turpitudo digna odio.

שנב. Inde Nom. אֶשְׁנָב *feneſtra, cancelli*, cancellatum ſeptum, per quod ſtrictim prætereuntes proſpectamus, *clathrum, tranſenna*. Jud. 5. *Et flevit mater Siſaræ per* הָאֶשְׁנָב *tranſennam*. Prov. 7. *Per* אֶשְׁנַבִּי *cancellos meos proſpexi*.

שנג. Arab. שָׁנַג *contractus, convulſus, corrugatus fuit*. יִשְׁנַג *corrugabitur*: in Avic. יִנְתְּשַׁנַּג *contexetur*. תִשְׁנַג *contrahitur*: in Avic.

תַשְׁנַג *convulſio, ſpaſmus*. אֶשְׁתְּנָאג *contractio*.

שנר. Syr. שְׁנַר, Paſſ. אֶשְׁתְּנַר *ſævijt, cruciavit, torſit, ſupplicio affecit*. Act. 27. v. 11. מֶשְׁתְּנַר הֲוִית *ſæviebam in eos*: affligebam. E

Nom. שְׁנַר *cruciatus, ſupplicium*: Plur. שְׁנָרִין *cruciatus, ſupplicia*.

Arab. שְׁנַר *ſella mulieris*: Plur. שְׁנוּר *ſellæ*. יִשְׁנַר *perficiat*: Pſal. 17.

שנה tria ſignificata habet. I. שָׁנָה, Chald. שְׁנָא *mutatus, commutatus, variatus, diverſus, alteratus, iteratus, reiteratus, repetitus, geminatus, in-*

A *geminatus eſt* vel *fuit*. Tranſitivè, *iterum, ſecundò* aut *denuò aliquid fecit* vel *egit*. Malach. 3. *Quia ego Dominus non* שָׁנִיתִי *mutatus ſum*. Targ. אַשְׁנֵיתִי קְיָמִי *mutavi juramentum meum*. Non accidit mihi mutatio. Lxx. ἠλλοίωμαι. 1. Reg. 18. *Et dicebat,* שְׁנוּ וַיִּשְׁנוּ *iterate: & iterabant*. Chald. Dan. 7. *quod* תִשְׁנֵא *diverſum erit ab omnibus regnis*. Niphal נִשְׁנָה *iteratus, repetitus fuit*. Gen. 41. *Et ſuper* הִשָּׁנוֹת, Targ. דְאִתְּנֵי *iterari ſomnium*: quòd repetitum fuit ſomnium. Lxx. δευτερῶσαι. Piel שִׁנָּה, Chald. שַׁנִּי *mutavit, variavit, alteravit*. Jer. 55. וְשִׁנָּה,
B Targ. וְשַׁנִּי *& mutavit veſtes carceris ejus*. Ch. Geneſ. 41. וַיְחַלֵּף, Targ. וְשַׁנִּי *& mutabat veſtes ſuas*. Hiphil הִשְׁנָה, Chald. הַשְׁנִי & אַשְׁנִי *idem*. Chald. Gen. 31. וְהֶחֱלִף, Targ. וְאַשְׁנִי *& mutavit mercedem meam*. Dan. 7. *Et ipſe* מְהַשְׁנֵא *mutat tempora*. Hithpaël הִשְׁתַּנָּה, Ch. אִשְׁתַּנִּי *mutatus fuit*. 1. Reg. 14. *Surge, quæſo,* וְהִשְׁתַּנִּית *& mutare*: muta veſtes. Chald. Dan. 2. v. 9. *Donec tempus* יִשְׁתַּנֵּה *mutetur*.

Nom. שׁוֹנֶה Chald. שָׁנֵי *mutans, varians, diverſus, rebellis, ſeditioſus*: Plur. שׁוֹנִים, Chald.
C שָׁנַיִן *mutantes, variantes, diverſi, rebelles, ſeditioſi*. Foem. שׁוֹנוֹת, Chal. שָׁנְיָן *diverſæ*. Prov. 26. *Sicut canis qui revertitur ad vomitum ſuum: ſtultus* שׁוֹנֶה *varians in ſtultitia ſua*. Eſther 1. *Et vaſa à vaſis* שׁוֹנִים *diverſa*. Eſth. 3. *Et leges ipſorum* שֹׁנוֹת *variantes ab omni populo*: diverſæ. Prov. 24. *Time Dominum, fili, & regem: cum* שׁוֹנִים *variantibus ne commiſcearis*: cum rebellibus aut ſeditioſis, qui variant à Dei aut regis edictis.

Chald. Dan. 7. שָׁנְיָן *diverſa una ab altera*.

D Rabb. כפל ענין במלות שונות *duplicatur ſignificatio* ſeu *ſententia diverſis dictionibus*. הִשְׁתַּנּוּת *alteratio*. שִׁנּוּי, Syriacè תַּנְיָא *mutatio*, varietas, diverſitas, mutabilitas, alteratio.

שְׁנִיּוּת, Chald. תְּנִינוּת *binarius*, dualitas. שְׁנֵי *bimẽbris*. מְשֻׁנֶּה *mirabilis*. מִשְׁתַּנֶּה *mutabilis*.

Item Rabb. הַשּׁוֹנִים *Eſſeni* vel *Eſſæi*, quaſi *rebelles*. Hi enim libertatis amãtes, cauſam à Romanis deficiendi attulerunt Judæis, docentes indignũ eſſe ut hominibus quis
E imperet præter Deum: ac quis appelletur dominus, niſi Deus? Secta una Phariſæorum, quorum 4000. exiverũt urbibus Judæ, relictis uxoribus & liberis, omnibuſq; rebus, dediti ſeparationi. Eorum caput Judas Galilæus fuit, in diebus Herodis Antipæ. Vide in Actis Apoſtol. אִיסִיאִי *ſancti*: Græcum.

שָׁנָה, Chald. שְׁנָא, Emphat. שַׁתָּא & שְׁנָא, Arab. סְנָא & סַנָה *annus*, qui varias mutationes & vices habet, ſæpiuſq; iteratur: Plur.

שָׁנִים, Chald. שְׁנִין, Arab. סְנִין: Foem. שָׁנוֹת: A Dual. שְׁנָתַיִם, Chald. שְׁנַיִן, Arabicè סַנַתַין & סַנַתַאן *anni.* Habuerunt autem Hebræi *annum lunarem,* 12. menſibus & 354. diebus conſtantem. Eumq; Politicum & Eccleſiaſticum. Politici ראשׁ *initium* eſt æquinoctiũ autumnale, ſub quod exiſtimant mũdum à Deo fuiſſe creatũ in תשרי. 2. Georg. *ver illud erat: Ver magnus agebat Orbis,* &c. *Cùm primùm lucem pecudes hauſere.* Eccleſiaſtici ſeu ſacri ראשׁ *initium* eſt æquinoctium vernum, ſub quod ex Ægypto ſunt egreſſi in נִיסָן. Et quidem noviluniũ, ipſi æquinoctio B proximum, ſive præcedat, ſive ſubſequatur, ſive in illud incidat. Annus naturalis pertinet למנין חיצירה לשמיטין ליובלות לנטיעה ליוקור *ad initium creati mundi, & ad terra ſabbathum ac proventus, aliasque res in foro:* ſacer verò ad feſtorum in ſacris rationẽ: כי הרגל שבות החדשׁ הוא ראשון לרגלים. Deinde annus alius eſt פְּשׁוּטָה *ſimplex,* alius מְעֻבֶּרֶת *impregnat*[9]. Simplex ſeu communis duodecim, imprægnatus ſeu embolimæus tredecim conſtat חֳדָשִׁים *menſibus.* Initium autem C anni quadruplex eſt: 1. ראשׁ שְׁנַת חֳדָשִׁים *initium anni menſium,* quod eſt primus Niſan, juxta, Exod. 12. *Hic menſis erit vobis initium menſium.* 2. Verum anni initium, à quo numerant creationem Mundi, primus Tiſri. Ex, Levit. 25. 3. Initium anni quoad arbores & fructus, 15. Decembris, quo arbores ſuccum ſuũ recipiunt. 4. Regum, in quo numerant ab anno in quo rex fuit conſtitutus. 1. Reg. 20. *Et factum eſt in revolutione* D הַשָּׁנָה, Targ. שַׁתָּא *anni:* in fine anni. Deut. 14. *Quos producit ager* שָׁנָה שָׁנָה, Targ. שְׁנָא שְׁנָא *anno anno:* ſingulis annis, quotãnis. 1. Sam. 13. *Filius* שָׁנָה *anni erat Saul cũ regnaret, & duos* שָׁנִים *annos regnavit ſuper Iſraëlem.* Tunc erat annus ipſi à principio regni ſui, cùm facta ſunt illa, quæ dixerat Samuel, de innovatione regni, & duos annos regnavit poſtea: aut per omnia non regnavit niſi duos annos. 2. Reg. 13. *Et venerunt latrunculi Moab in terram* בָּא שָׁנָה, Targ. בְּמֵעַל שַׁתָּא *veniente anno.* Aut pro בָּהּ הַשָּׁנָה *in ipſo anno:* literis א & ה permutatis. Sicut בָּהּ שַׁעֲתָא *in ipſa hora:* in E Daniele: vide. 2. Sam. 14. *Et habitavit Abſalom in Jeruſalem* שְׁנָתַיִם יָמִים, Targ. תַּרְתֵּין שְׁנִין *duos annos dierum.* Annus dierum dicitur, quòd cõſtaret integris diebus 354. ſine ſcrupulis. Gen. 45. *Quia bis* שְׁנָתַיִם, Targ. תַּרְתֵּין שְׁנִין *duob. annis fames in medio terra, & adhuc quinq;* שָׁנִים, Targ. שְׁנִין *anni, quibus non erit aratio & meſſis.* ¶ Rabb. שָׁנִים *anni, ætas.* שְׁנֵי הַגָּדוֹל *ætas adoleſcendi.* שְׁנֵי קְטַנּוּת *infantia.*

Arab. סַנַאוִי *annuus.*

שְׁנַיִם, Chal. תְּרֵין, Arab. cum ת ſuprà pũctato, אִתְנֵי & אִתְנַאן *duo, ambo, uterq; par.* Foemin. שְׁתַּיִם, pro שְׁנָתַיִם: ut à שְׁנָתַיִם *bienniũ* differat. נ abijcitur, & puncto dages compenſatur in ת fœminini generis nota. Et dages ponitur poſt ſcheva mobile, prętet normàm, nec ſimile occurrit in Biblijs. Chald. תַּרְתֵּין & תַּרְתָּא, Arab. אִתְנַתַאן *duæ.* Exod. 22. v. 4. שְׁנַיִם *duos reddet.* Targ. עַל חַד תְּרֵין *pro uno duos.* 1 Reg. 3. *Secate puerum vivũ* לִשְׁנַיִם *in duo.* Targ. לִתְרֵין גִּזְרִין *in duas partes.* Gen. 6. שְׁנַיִם, Targ. תְּרֵין *duo ex omnibus ingredientur ad te.* Gen. 7. שְׁנַיִם שְׁנַיִם, Targ. תְּרֵין תְּרֵין *duo duo ingreſſi ſunt ad Noë:* bina, ſingula paria. 1. Reg. 17. *Ecce ego colligo* שְׁנַיִם *duo ligna:* pauca, unum atq; alterum. Amos 3. *Quemadmodum eripiet paſtor ex ore leonis* שְׁתֵּי כְרָעַיִם *duo crura:* pauca. 2. Reg. 9. *non ſemel, neq;* שְׁתַּיִם *bis.* Targum תַּרְתֵּין זִמְנִין *duabus vicibus.* 1. Sam. 18. בִּשְׁתַּיִם *in duabus affinitatem contrahes mecum hodie:* in una ex duabus.

שֵׁנִי, Chald. תִּנְיָן, Arab. תַּאנִי *ſecundus:* Plur. שֵׁנִים, Chald. תִּנְיָנִין *ſecundi.* Foem. שֵׁנִית & שֵׁנִית *ſecunda & ſecundò, iterum, denuò, ampliùs.* Gen. 1. *Et fuit veſpera & manè dies* שֵׁנִי, Targ. תִּנְיָן *ſecundus.* Gen. 6. *Infima* שְׁנִיִּם *ſecunda & tertia facies.* Targ. *habitationes infimas* תִּנְיָנִין *ſecundas & tertias facies eam.* Jud. 6. v. 25. *Et accipies juvencum* הַשֵּׁנִי *ſecundum.* Eſth. 2. *Et manè ipſa revertebatur ad domum mulierum* שֵׁנִי *ſecundò:* ſecũda vice. Gen. 4. *Et nomen* הַשֵּׁנִית, Targ. תִּנְיֵתָא *ſecundæ, Zilla.* Gen. 22. *Et clamavit angelus ad Abrahamum* שֵׁנִית, Targ. תִּנְיָנוּת *ſecundò ex cælo.* Malach. 2. v. 13. *Et hoc* שֵׁנִית *ſecundò facietis.* Lxx. ἃ ἐμίσουν *quæ oderam.* Reſpexit ad שְׂנָא *odiſ.*

שָׁנִי *filum tinctum, coccinum* ſecundò tinctum, ideoq; colore aliquantò ſubnigro, neq; ita lucido, ut quod ſemel: *purpura bis tincta:* Plur. שָׁנִים *coccina bis tincta, panni vermiculati.* 2. Sam. 1. *Qui induebat vos* שָׁנִי *coccino bis tincto.* Targ. לְבוּשֵׁי צִבְעוֹנִין *veſtibus rubris:* coccineis. Gen. 38. *Et accipiens obſtetrix ſtatim ligavit ſuper manum ejus* שָׁנִי, Targ. זְהוֹרִיתָא *coccinum:* filum coccineum: rubrum. ¶ Sæpius conſtruitur cum nomine תּוֹלַעַת *vermiculus,* quod vel præponitur, vel poſtponitur. Præponitur, Exod. 25. *Hyacinthũ, & purpurã,* וְתוֹלַעַת שָׁנִי *& vermiculum coccini.* Targum וּצְבַע זְהוֹרִי *& colorem coccini.* Poſt ponitur, Lev. 14. v. 49. *Et lignum cedri* וּשְׁנִי תוֹלַעַת *& coccinũ vermiculi.* Tar. וּצְבַע זְהוֹרִי *& colorẽ coccini.* Eſa 1. *Si fuerint peccata veſtra* כַּשָּׁנִים *ſicut coccina.* Tar. כְּצִבְעוֹנִין פְּתִימִין *ſicut macula coccinea.*

מִשְׁנֶה *ſecundus, alter, duplex,* ordinis & dignitatis: Plural. מִשְׁנִים *ſecundi, alteri, duplices.* Geneſis 41. *Et juſſit eum vehi in curru*

A
הַמִּשְׁנֶה, Targ. תִּנְיָנָה *ſecundo, qui erat ei:* qui erat ſecundus ipſi. 2. Paral. 35. v. 24. *Et vehebant ipſum ſuper curru* הַמִּשְׁנֶה *ſecundo.* Solebat rex vehi ſuper duobus curribus. Gen. 43. *Et argẽtum* מִשְׁנֶה *duplum accipite in manum veſtram.* Targ. עַל חַד תְּרֵין *pro uno duo.* ſequitur: *Et argentum* אַחֵר *aliud detulimus in manu noſtra.* 2. Regũ 23. *Et præcepit rex Ezechias Sacerdoti magno, &* כֹּהֲנֵי הַמִּשְׁנֶה *ſacerdotibus ſecundis.* Targ. סְגַן כָּהֲנַיָּא *præfecto ſacerdotum.* qui conſtitut' erat ſub ſacerdote magno, ut ipſius loco miſtraret, ſi quid ei labis accidiſſet. Jer. 52. *Et accipiebat princeps laniorum Serajam Sacerdotem magnum, & Sephajam* כֹּהֵן הַמִּשְׁנֶה *ſacerdotem ſecundum.* Targ. סְגַן כָּהֲנַיָּא *præfectum ſacerdotum.*

B
Jer. 16. *Et retribuam primum* מִשְׁנֶה עֲוֹנָם *duplum iniquitatis ipſorum:* duplicẽ pœnam. Jer. 17. *Adduc ſuper illos diem malũ* וּמִשְׁנֶה שִׁבָּרוֹן *& ſecunda contritione contere eos:* contritione poſt contritionem. Targ. עַל חַד תְּרֵין תִּבְרָא *duplici contritione.* Eſa. 61. *Pro pudefactione veſtra* מִשְׁנֶה *duplum.* ſcil. gloriæ. Zach. 9. v. 12. מַגִּיד מִשְׁנֶה *annuncians duplum reddam tibi.* Targ. עַל חַד תְּרֵין *pro uno duo.* Eſt בְּשׂוֹרָה שְׁנִיָּה.

C
Exod. 16. *Collegerunt cibum* מִשְׁנֶה *duplũ.* Targ. עַל חַד תְּרֵין *pro uno duos.* ſequitur: *duos Homer pro uno.* 1. Sam. 8. *Et nomen* מִשְׁנֵהוּ, Targ. תִּנְיָנֵהּ *ſecũdi ejus Abias.* Deut. 15. v. 18. *quia* מִשְׁנֶה שְׂכַר שָׂכִיר *duplum mercedis mercenarij, ſervivit tibi ſex annos.* Targ. עַל חַד תְּרֵין כַּאֲגַר *pro uno duos juxta mercedem mercenarij.* Lxx. ἐπέτειον *annuam mercedem.* Acceperunt pro שָׁנָה *annus.* Job 42. *Et adjecit Dominus, omnia quæ habuerat Job,* לְמִשְׁנֶה, Targ. בְּכוּפְלָא *duplò.* Lxx. εἰς διπλασιασμὸν *in duplicationem.* 1. Paral. 15. *Et cum ipſis fratres ipſorum* הַמִּשְׁנִים *ſecundi.* 1. Sam. 15. *Et bobus* וְהַמִּשְׁנִים *& ſecundis:* pręcipuis, aut quę

D
erant duorum annorum. Targ. שַׁמִּינַיָּא *pinguia.* Lxx. καὶ τῶν ἐδεσμάτων, Hieron *& veſtibus.* Reſpexerunt ad שָׁנִים *purpura.* Deut. 17. *Et deſcribet ſibi* מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה *ſecũdarium Legis hujus.* Targ. פַּרְשֶׁגֶן *exemplar.* Lxx δευτερονόμιον. Unde quintus liber Moſis מִשְׁנֵה תוֹרָה *repetitio Legis,* & δευτερονόμιον vocatur: quia nihil eſt aliud, quàm repetitio rerum, quæ in alijs libris ſcribuntur, pauca habens mandata quæ alibi nõ reperiuntur. ¶ Deinde, מִשְׁנֶה *Miſne* ea erat urbis pars, in qua dabãt operam literis, locus prope templum, in quo

E
docti conveniebãt. 2. Reg. 22. v. 14. *Et ipſa habitabat in Jeruſalẽ* בַּמִּשְׁנֶה *in Miſne:* בבית משנה, Tar. בְּבֵית אוּלְפָנָא *in domo doctrinæ:* in ſchola. Lxx. ἐν τῇ μασενᾶ. Zoph. 1. *Vox clamoris a porta piſcium, & ululatus à* הַמִּשְׁנֶה *ſecunda:* בית המדרש.

Rab. מִשְׁנָה, Chal. מַתְנִית *repetitio, recitatio, doctrina, ſtudium.* Tar. Cant. 1. שִׁתָּא סִדְרֵי מִשְׁנָה וְתַלְמוּדָא *ſex ordines repetitionis & doctrinæ.* מִשְׁנָה eſt ipſe textus Legis non ſcriptæ, & תַּלְמוּד ejus expoſitio: de quo in לָמַד vide. ✠ מִשְׁנֵה תוֹרָה & מַיְמוֹנִי compedium Talmud, à רמ״בם conſcriptum.

Verb. שְׁנָא & תְּנָא *tradiderunt, docuerunt magiſtri noſtri.* ✠ תַּנָּאִים *autores traditionum.*

II. שְׁנָה, Chald. & Syr. שַׁנִּי *mutavit locum, ſeceſſit, reverſus fuit, tranſijt:* Tranſitivè, *tranſtulit.* Eſth. 2. v. 9. וַיְשַׁנֶּהָ, Targ. וְשַׁנִּי יָתָהּ *& tranſtulit eam, & puellas ejus, ad bonum domus mulierum:* ad meliorem locum. Lxx. καὶ ἐχρήσατο αὐτῇ καλῶς *& uſus eſt ea bene.* Chal. Prov. 27. נוֹדֵד, Targ. דִּמְשַׁנֵּי *qui diſcedit ex loco ſuo:* migrans. Syr. Matt. 4. v. 12. שַׁנִּי *tranſijt in Galilæam:* reverſus eſt. Matth. 13. v. 53. שַׁנִּי *diſceſſit illinc.* Luc. 5. v. 16. *Ipſe* מְשַׁנֵּא *ſecedebat in deſertum.* Luc. 10. v. 7. *Nec* תְּשַׁנּוּן *tranſieritis è domo in domum.* Paſſ. Syr. אֶשְׁתַּנִּי *translatus fuit.* Heb. 11. v. 5. *Per fidem* אֶשְׁתַּנִּי *translatus eſt Enoch,* דְּשַׁנְיֵהּ *quod tranſtulit eum Dominus.*

III. Syr. שְׁנָא *mutatus fuit mente, inſanivit.* Joh. 10. v. 20. וּמִשְׁנָא שְׁנָא *& inſaniendo inſanit.* Sic, 1. Sam. 21. v. 13. וַיְשַׁנּוֹ, Targ. וְשַׁנִּי *& mutabat mẽtem ſuã:* ſimulabat inſaniam. Et, Prov. 24. *Et cũ* הַשּׁוֹנִים, Tar. שַׁטְיָין *inſanientibus ne miſcearis.*

Nom. Luc. 24. verſ. 11. *Et viſa ſunt apud eos quaſi* שְׁנִיוּתָא *deliramenta.*

שנז. Arab. שָׁנִיז, & שׁוּנִיז, & שָׁנֵם *nigella Romana:* in Avic. Mat. ſunis, ſunizi, xamin.

שנם. Inde Nom. Prop שׁוּנֵם *Sunem,* urbs Samariæ, puellæ Abiſag patria, & Eliſæi Prophetæ hoſpitiũ, ſita in latere auſtrali montis Hermon. 2. Reg. 4. *Et tranſijt Eliſæus ad* שׁוּנֵם *Sunem.*

שׁוּנַמִּי *Suſamites:* Fœm שׁוּנַמִּית *Sunamitis.* 1. Reg. 1. *Et invenerunt Abiſag* הַשּׁוּנַמִּית *Sunamitidem.* Targ. דְּמִן שׁוּנֵם *quæ erat ex Sunẽ.* 2. Reg. 4. v. 25. *Ecce* הַשּׁוּנַמִּית *Sunamitis iſta.*

שנס. Inde Piel שִׁנֵּס *accinxit, conſtrinxit.* 1. Reg. 19. v. 1. aliàs 18. v. 46. וַיְשַׁנֵּס, Targ. וְזָרִיז *& accinxit lumbos ſuos, & cucurrit ante Achab.*

שנץ. Rabb. שֶׁנֶץ, & שְׁנָצָה, & שִׁנְצָא *funiculus, corrigia, vitta.*

שנק. Inde Piel Chald. & Syr. שַׁנֵּק, & שַׁרְנֵק, & סַרְנֵק, Arab. שַׁנַּק *arctavit, anxit, anguſtijs affecit, ſuffocavit, ſtrangulavit, ſuſpendit; ſubmerſit, torſit, cruciavit, afflixit.* Chald. Exod. 14. וַיְנַעֵר *& excuſſit Dominus Ægyptios in medio maris.* Tar. שנק *ſubmerſit, ſuffocavit.* Pſal. 63. *Quia* יִסָּכֵר, Targ. יִסְרַנֵק *ſtrangulabitur.* Syr. Luc. 8. v. 28. תְּשַׁנְּקַנִי *torquens me.* Paſſ. Syr. אֶשְׁתַּנַּק *anxius fuit.* Act. 20. v. 38. מֶשְׁתַּנְּקִין *anxij erant.*

Nom. שְׁנִיק, & שִׁרְנוּק, & סִרְנוּק, & חֲשַׁנּוּק, & חֲשַׁנִּיק *anguſtia, afflictio, ſtrangulatio, ſuffocatio, ſuſpẽdium, angina, mors:* Pl. שְׁנוּקִין, Syr. חֲשַׁנִּיקִין *anguſtiæ, tribulationes, ſuffocationes.* Pſ. 25. v. 17. מִמְּצוּקוֹתַי, Tar. מִשְּׁנוּקַי *ex anguſtijs meis.* Pſ. 68.

Reducam

Reducā ממצולות *ex profunditatibus maris*. Tar. A
Reducam juſtos ראשתנקו במצולתה *qui ſubmerſi*
ſunt in profunditate maris. Job. 7. *Et elegit* מחנק,
Targ. שנוקא *ſtrangulationem anima mea*.
Arab. משנוק *ſuſpenſus, furcifer*: Pl. משאנק
furca, patibula.

שנר. Inde Nom. Chald. שונר, Arab. סנור *felis*:
Plur. שונרין *feles*.
שניר *nomen montis*, unde afferebantur
abietes: Ezech. 27.

שנת. Inde שנית vel שונית *locus quem mare fluctu-*
ans attingit. ꝑ שעתות vide in שנן.

שסס. שסס & שס *conculcavit, conculcando diripuit*, B
prædatus, deprædatus eſt, ſpoliavit. Pſ. 89. שסהו
diripuerunt eam, omnes prætereuntes viam. Tar.
רפסוניתה *conculcarunt eam*. Jud. 2. וישסו, Tar.
ובזו *& diripuerunt eos*. Niph. נשס *direptus, ſpo-*
liatus fuit. Zach. 14. ונשסו, Targ. ויתבזון *& di-*
ripientur domus: ſpoliabuntur.
Nom. משסה *direptio, præda, ſpolium*: Plur.
משסות *prædæ*. Jer. 30. *Et erunt* שאסיך למשסה
direptores tui in direptionem. Prius à שסה ſe-
quente. pro שוסיך, literis ו"א permutatis.

שסה. שסה, idem quod שסס, *diripuit, deprædatus* C
eſt. Pſ. 44. *Et oſores noſtri* שסו למו *diripuerunt ſi-*
bi. Hoſ. 13. v. 15. *Ipſe* ישסה *diripiet theſaurum o-*
mnis vaſis deſiderabilis. Piel שוסה, pro שסה, *di-*
ripuit: more duplicatorum pro dages ו in-
ſeritur. Eſa. 10. *Et repoſita ipſorum* שושתי *diri-*
pui: literis ש"ס permutatis, ſicut legendum
שוסיתי in margine annotatur.

שסע. שסע, Chald. שסע *fidit, diffidit, ſcidit, diſci-*
dit, diſcerpſit, diſrupit, diviſit in duas partes: ita
tamen ut à poſteriori parte cohæreant. D
Lev. 11. ושסעת שסע *& diffindens fiſſuram ungu-*
læ. Targ. ומטליפן טלפין *& diffindentes fiſſuras*.
Ibid. ושסע שוסעת *& fiſſuram non diffindit*. Piel
שסע, Chald. שסע *idem*. Lev. 1. ושסע *& diffinde*
eum in alis ejus. Targ. ויפרק *& diſrumpet*. Jud.
14. וישסעהו כשסע *& diſcerpſit eum, ſicut diſcer-*
pitur hædus. Targ. וחרמה כמא דחרמין *& diffidit,*
ſicut findunt. 1. Sam. 24. וישסע *& diſrupit David*
viros ſuos verbis ſuis, & permiſit eos inſurgere con-
tra Saulem. Targ. ופיס *& perſuaſit*: explicat
Metaphoram. Lxx. καὶ ἔπεισε *& perſuaſit*.
Chald. Thren. 3. *Vias meas pervertis*, ויפשחני,
Targ. ושסעני *& diſſecuit me*. E
Nom. שסע & שסע *fiſſura*: quando ungu-
læ ſupernè & infernè ſunt ſciſſæ, ut in o-
vibus, capris, vaccis, vitulis.
שסוע *fiſſus, diviſus*. Foem. שסועה *fiſſa, diviſa*.
Rabb שסוע *ſciſſura*.

שסף. Inde Piel שסף *concîdit*, ſicut ligna findū-
tur, *diſcidit*, in fruſta diſſecuit. ſemel. 1. Sam.
15. וישסף, Targ. ופשח *& diſſecuit Samuel Agag*.

שעע duo ſign. habet. I. Chald. שעע *levis, planus,*
glaber, nudus fuit. Piel שעע *levigavit, glabrum*
fecit. Pſ. 5. *Lingua ſua* יחליקון, Targ. ממשעען *levi-*
gant: blandiuntur.
Nom. שעיע *levis, glaber, blandus*: Plur. שעיעין
glabri: Foem. שעיען *glabræ*. Gen. 27. *Et ego vir*
חלק, Targ. שעיע *glaber*.
שוע *lapis glaber, petra*. Prov. 30. *Super* צור,
Targ. שוע *petra*.
שעיעות *levitas, glabricies*. Gē. 27. *Super* חלקת
צואריו, Targ. שעיעות צוארה *glabriciem colli ejus*.
II. Chald. שעע *complanavit, oblinivit, incruſtavit,*
operuit. Lev. 22. וטח, Targ ושוע *& oblinivit do-*
mum. Eſa. 6. v. 10. השע, ex שוע huc referen- B
dum. Niph. אשתעע *complanatus, oblinitus fuit*.
Lev. 22. *Et poſtquam* הטוח, Targ. אתשעע *obli-*
nitus fuerit.
Nom. שיע *lutum, cæmentum, calx*.
Arab. שעאע *radij ſolis*: in Avicenna.

שעא. Chald. שעא *aſpexit*: in שעה invenies.

שעב. Arab. שעב. Inde Paſſ. אתשעב *ramificatus,*
propagatus, ſeparatus fuit ut rami. יתשעב *propa-*
gabitur. מתשעב *ramificatus, ſeparatus*, ut rami.
שעבה *ramus, propago*: שעב *rami, propagines*. C
שעב *populus*: Pl. שעוב *populi*. ꝑ שעובי *gentilis,*
popularis. בני שעבי *filij populi mei*, gentiles mei.
Cū ע punctato, שגב ſchagab *tumultus*.

שעד. Inde Arab. שואעד *brachia*: Pſ. 37. שעד *bra-*
chium: rectiùs סעד.

שעה. שעה, Chald. שעא *aſpexit, reſpexit, intuitus*
eſt cum delectatione: Per Metonymiam, *dele-*
ctatus, jocatus fuit. Syr. *luſit, narravit, nunciavit,*
retulit. Conſtruitur primò cum אל *ad*: & ſi-
gnificat geſtum applicantis ſe ad rem gra-
tam. Gen. 4. וישע *& reſpexit Dominus ad Ha-* D
bel & ad munus ejus: *ſed ad Kain, & ad munus ejus*
non שעה *reſpexit*. Targ. והות רעוא מן קדם יי *&*
fuit beneplacitū à Domino. Lxx ἐπεῖδε *attendit*.
¶ Secundò cū על, & eſt *inniti, incūbere, fidere,*
cōfidere. Eſa. 17. v. 7. *In die illo* ישעה, Tar. יסתמך
innitetur homo ſuper factore ſuo. ¶ Tertiò, cū ב
in, & ſignificat *occupari re aliqua, loqui, colloqui,*
narrare. Exod. 5. *Et ne* ישעו, Targ. יתעסקון *oc-*
cupentur in verbis vanitatis. Lxx μεριμνάτωσαν
curent in verbis vanis. Pſal. 119. v. 117. ואשעה,
Targ. ואנעגע *& meditabor in ſtatutis tuis*.
¶ Quartò, cū מן *à*: & ſignificat *averti, diver-* E
tere, recedere, deſinere, dimittere. Job. 7. *Quouſq;*
תשעה, Targ תשבק *divertis à me?* Eſa. 22. v. 4.
שעו, Tar. שבקו *deſinete à me*. Job. 14. v. 6. שעה,
Targ. פסק *deſine à me*. ¶ Semel idem eſt q.
שוע *oblinitus fuit*: permutata ordinum ſigni-
ficatione. Eſa. 32. v. 3. *Et non* תשעינה *oblinien-*
tur oculi videntium. Targ. יטמטמן *obſcurentur*:
connivere oculis. Piel שעשע *blandè, cum vo-*
luptate & oblectatione aſpexit, oblectavit ſe ipſum,
lætatus eſt, luſit, complexus eſt. Pſ. 94. v. 19. *con-*

 ſola-

ſolationes tuæ יְשַׁעַשְׁעוּ, Targ. יְפַנְקוּן *oblectabunt animam meam*. Pſ.119. in Teth: *Ego Legem tuã* שִׁעֲשָׁעְתִּי *complexus ſum*. Eſa. 11. וְשִׁעֲשַׁע, Targ. וְיַחוּךְ *& ludit lactens ſuper caverna aſpidis*. Pual שֻׁעֲשַׁע *blandè tractatus fuit*. Eſa.66. *Et ſuper genubus* תְּשָׁעֳשָׁעוּ *blandè tractabimini*. Targum תִּתְרַבּוּן *educabimini*. Hieron. *blandientur vobis*. A

Hithpaël הִשְׁתָּעָה *reſpexit, animadvertit, cõſideravit*. Eſa.41.v.22. *Etiam benefacies & malefacies* וְנִשְׁתָּעָה, Targ. וְנִסְתַּכַּל *& conſiderabimus & videbimus ſimul*. Accentus in penultima oſtendit ad שׁוּע referendum. ¶ Et per contrarium, *avertit ſe*. Ibid. v.10. *Ne timeas, quia tecum ego, ne* תִּשְׁתָּע, Targ. תִּתְבַּר *conſterneris, quia ego Deus tuus*. ¶ In altera forma, הִשְׁתַּעֲשַׁע *oblectavit ſe*. Pſal. 119. in Beth: *In ſtatutis tuis* אֶשְׁתַּעֲשָׁע *oblectabor*. Chald. אִשְׁתְּעִי, Syr. אֶשְׁתְּעִי *locutus, confabulatus eſt, narravit*. Chald. Gen. 24. v. 66. וַיְסַפֵּר, Targ. וְאִשְׁתְּעִי *& narravit ſervus Iſaaco*. Syr. Joh.1. v.18. *Ipſe* אֶשְׁתְּעִי *annũciavit nobis*. Mat.11. v.4. אֶשְׁתְּעוֹ *narrate Johanni*. B

Nom. מִשְׁעִי *glabricies, polities, mundicies*. Ezech. 16. *Et aquis non lota es*, לְמִשְׁעִי, Targ. לְאִתְנַקָּאָה *ad mundiciem*: ad lęvigandum carnem. Mutuatur ſignificationẽ à שְׁעָא Chaldaico: quia lotio in aquis calidis carnem reddit glabram. Lxx. οὐκ ἐλούσθης εἰς σωτηρίαν *non es lota in ſalutem*. C

שַׁעֲשׁוּעִים *blanditiæ, oblectationes*. Prov.8. *Et eram* שַׁעֲשׁוּעִים *oblectationes quotidie*. Targ. רְבֵי רְחִים *puer dilectus*. Lxx. ἡ προσέχαιρεν *cui adgaudebat*. Jer.31. v.20. *An filius* יַקִּיר *precioſus*, Tar. חֲבִיב *dilectus mihi Ephraim? ſi* יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים *puer oblectationum*, Tar. רְבֵי רְחִים *puer dilectus*. Sicut pater qui oblectat ſe (ludit) cum filio ſuo. Prov. 8. וְשַׁעֲשֻׁעַי *& oblectationes meæ cum filijs hominis*. Lxx. καὶ εὐφραίνετο *& delectabatur*. D

שָׁעָה, Chald. שַׁעְתָּא, Arab. סַאעָה *hora*: Plur. שָׁעוֹת, Chald. שָׁעִין, Arab. סַאעַאת *horæ*. Eſt a. hora duodecima pars diei. Erãt enim dies æſtivi & hyberni, ſicut & noctes, diſtributi in duodecim horas inęquales. Et rurſus tam nox quàm dies diſtribuebatur in tres partes. Noctis, dicebantur vigiliæ: Diei, horę: prima, ſecunda, tertia; complectentes ſingulę horas quatuor: בֹּקֶר צָהֳרַיִם עֶרֶב. Et tunc prima diei hora ſeu pars, complectitur horas primam, ſecundam, tertiam & quartam. Secunda quintã, ſextam, ſeptimam & octavam. Tertia nonam, decimã, undecimam & duodecimam. Et tempore æquinoctiali horæ ita conveniunt. Judæorum prima, eſt Christianis ſexta matutina: tertia eſt nona: ſexta eſt duodecima ſeu meridies: undecima eſt quinta: duodecima eſt ſexta veſpertina. Rab. י״ב שָׁעוֹת בַּיּוֹם *duodecim horæ in die, &* י״ב שָׁעוֹת בַּלַּיְלָה *duo-* E

A *decim horæ in nocte*. Joh.11. *Nonne duodecim ſunt horæ diei?* Matth. 20. *Hora tertia, ſexta, nona & undecima*. Joſephus in vita ſua: *Niſi concionẽ ſolviſſet, ſexta hora, quæ noſtros ad prandium vocare ſolet Sabbathis*. Dan. 4. *Tunc Daniel, cujus nomen Baltaſchazar, obſtupuit* כְּשָׁעָה *circiter horam unam*. Exod.33. רֶגַע, Targ. שָׁעָה *hora una aſcendam in medio tui*. Matth. 27. *A ſexta autem hora tenebræ factæ ſunt ſuper univerſam terram, uſq; ad horam nonã*. Nobis à duodecima uſq; ad tertiã. Sed, Marc.15. *Erat autẽ hora tertia, & crucifixerunt eũ*. Ibi intelligitur tertia diei pars, quæ horam nonam, decimam, un-

B decimam & duodecimam complectitur. Joh.19. *Erat autem paraſceve paſcha, hora quaſi ſexta*. Rabb. שָׁעָה יְשָׁרָה וַעֲקֻלָּה *hora recta & obliqua*, æqualis & inæqualis. מַלְכוּת שָׁעָה *regnum horæ*: quod non diu durat. כְּפִי צֹרֶךְ הַשָּׁעָה *pro neceſſitate temporis*. Chald. הַשַׁעְתָּא, & הַשְׁתָּא, & הָשְׁתָּא *hac hora*, nunc. בְּשַׁעְתָּא, Arab. מִן סַאעַתה *in ipſa hora*, in momento, ſubitò. Syr. בַּר שָׁעְתֵהּ *illico*. בְּרִשְׁעְתָהּ *ipſo momento*, ſtatim.

Chald. שׁוּעִית, & שׁוּעֵי, & שׁוּת, Syr. שְׁעִיָא & תַשְׁעִית *colloquium, narratio, fabula, urbanitas,*

C *ſcurrilitas*: Plur. שׁוּעִין & תַשְׁעִין, Syr. תַשְׁעְיָן *colloquia, narrationes, hiſtoriæ, fabulæ*.

שַׁעֲוָה, Chald. שַׁעֲוָא & שַׁעֲוִית *ſevum, cera*. Pſ. 22. *Factum eſt cor meum* כַּדּוֹנַג, Targ. הֵיךְ שַׁעֲוָא *ſicut cera*.

שעט. Inde Nom. שַׁעֲטָה *ſonitus, ſtrepitus*, qui editur, cùm pedibus terram percutiunt equi in vehementi inceſſu. Jer. 47. v. 3. *A voce* שַׁעֲטַת פַּרְסוֹת אַבִּירָיו *ſtrepitus ungularum fortium ejus*. quẽ equi ejus edunt ſuis ungulis.

D שעל tria ſign. habet. I. שָׁעַל. Inde Nom. שֹׁעַל *pugnus, pugillus, vola* manus, & *veſtigium* pedis. Eſa.40. *Quis mẽſus eſt* בְּשָׁעֳלוֹ *pugillo ſuo aquas?*

שֹׁעַל *idem*: Plur. שְׁעָלִים *pugilli*. 1. Reg. 20. *Si ſuffecerit pulvis Samariæ* לִשְׁעָלִים *ad pugillos omni populo qui eſt in pedibus meis*: ad pedum veſtigia. Tar. לְמִסַּב בְּשׁוּעֲלֵי פַּרְסַת רַגְלֵי עַמָּא דְעִמִּי *ut accipiat in pugillis ungularum pedum populi qui eſt mecum*. Si quilibet populi, qui mecum eſt, accipiat, quantum pugillo ſuo capere poteſt, de pulvere qui eſt in Samaria, non ſufficiet. Pulvis qui adhęret ungulis pedũ.

E Lxx. ταῖς ἀλώπεξι *vulpibus*. Accoperũt pro שׁוּעָל *vulpes*. Ezech.31. *Et prophanaſtis me apud populum meum* בְּשַׁעֲלֵי שְׂעֹרִים *in pugillis hordei*: ob pugillos.

מִשְׁעוֹל *ſemita anguſta*, quę fit veſtigio pedis humani, & in qua non niſi homo poteſt incedere. Num. 22. v. 24. *Et ſtabat angelus Domini* בְּמִשְׁעוֹל, Targ. בִּשְׁבִיל *in ſemita vinearum*: quæ erat inter vineas ſepibus circũdatas. Lxx. ἐν ταῖς αὔλαξι *in ſulcis*.

שׁוּעָל, Chald. תַּעֲלָא *vulpes*: Plur. שׁוּעָלִים.

Chald.

Chald. תַּעְלִין, Arab. תעלה vulpes. Jud. 15. *Et cepit trecẽtas שׁוּעָלִים vulpes.* Ideo vulpes, quòd retrorſum incedant, nec invicem divellantur, & facem projiciant. Thren. 5. *Propter montem Sion, qui vaſtatus eſt, שׁוּעָלִים vulpes ambulant in eo.* Solent vulpes eſſe in locis vaſtis. Rabbinus quidam aſcendeus aliquando Jeroſolymã, cùm ibi videret vulpem currentem, dicebat impletum eſſe, quod hìc dicitur. Ezech. 13. כְּשֻׁעָלִים בֶּחֳרָבוֹת *ſicut vulpes in deſertis, propheta tui.* Sicut vulpes per rupturam ſepis ingrediũtur vineã & eam perdunt: ita prophetæ tui. Pſ. 63. *Pars שׁוּעָלִים vulpium erunt.* Erunt interfecti gladio, & devorabũt eos vulpes & beſtiæ.

A B

Propr. שַׁעֲלִים *Schaalim*, nomẽ regionis. 1. Sam. 9. *Et tranſierũt per terrã* שַׁעֲלִים: in margine, שַׁעֲלִים *Schaalajim.* Targ. מַתְבְּרָא *contritionis.*

Rab. שָׁעוּל, Ar. סעאל *tuſſis, anguſtia pectoris.*

II. Arab. שעל *incenſus, accenſus fuit, arſit, exarſit, flagravit.* Pasl. אִשְׁתַּעַל *idem.* Pſ. 18. אִשְׁתַּעַל *incenſus eſt.* Pſ. 79. ישתעל *accendetur velut ignis ira tua.* Pſ. 83. *ignis* אשתעלה *accenſus eſt.* Alc. 29. וַאשְׁתַּעַל אַלרַאס שֵׁיבָא *& accenſum eſt caput canicie.* Hiph. אשעל *accendit, incendit.* C

Nom. שֻׁעָל *fomes* ex fungo, materia ſicca, quæ facilè inflammatur, *igniarium.* ✠ מִשְׁתַּעַל *incenſus.* ✠ אִשְׁתְּעָאל *incendium.* ✠ בְּאִשְׁתְּעָאל *flagranter.*

III. Arab. cum ע ſupernè punctato, שׁעל *occupatus fuit.* Alc. שַׁעַלְתְּנָא.

השׁאעל *occupatio, ſtudium.* ✠ שֻׁעְל *idem.*

שעם. Rabb. שַׁעַם *cortex cujuſdam arboris.*

שען duo ſignific. habet. I. שָׁעַן. Inde Niph. נִשְׁעַן *nixus, innixus eſt, reclinatus fuit, incubuit totis viribus, hæſit, conjunctus fuit*: per Metaphoram, *cõfidit, ſperavit.* 2. Sam. 1. *Et ecce Saul* נִשְׁעָן *innixus erat ſuper haſta ſua.* 2. Reg. 5. *Et ipſe* נִשְׁעָן *innixus fuerit ſuper manu mea.* 2. Reg. 7. *Et reſpondebat princeps, qui erat regi* נִשְׁעָן *innixo ſuper manu ejus*: cujus manui rex innitebatur. Mos fuit regum & principum inniti miniſtrorũ manibus. Sicut de Eſth. ſcribit Joſeph ben Gorion lib. 2. cap. 4. *Eſther accepit ſecum puellas, & poſuit dextram ſuam ſuper puellam unam* וְהִסְמַךְ עָלֶיהָ *& innixa fuit ſuper illa, juxta morem reginarum.* Genef. 18 וְהִשָּׁעֲנוּ, Targ. ואסתמכו *& reclinamini ſub arbore*: recũbite. Lxx. *καταψύξατε refrigerate.* Prov. 3. *Et ſuper prudentia tua ne* תִּשָּׁעֵן, Targ. תסתמך *innitaris*: fulciaris. Eſa. 10. v. 20. לְהִשָּׁעֵן *inniti ſuper percuſſore ſuo,* וְנִשְׁעַן *ſed innitetur ſuper Domino ſancto Iſraelis, in veritate.* D E

Nom. מִשְׁעָן, Fœm מִשְׁעֶנֶת *baculus* quo quis nititur, *fulcimentum, ſuſtentaculũ*: Metaphoricè, *præſidium* quo quis confidit, *auxilium, ſpes, fiducia, ſubſidium, gubernatio.*

מַשְׁעֵן, Foem. מַשְׁעֵנָה *idem*: Pl. מִשְׁעֲנוֹת *baculi.* Eſa. 3. *Auferens ex Jeruſalem & ex Juda* מַשְׁעֵן וּמַשְׁעֵנָה *baculum & baculum: omnem* מִשְׁעַן לֶחֶם *baculum panis.* Targ. סְמַךְ מֵיכַל *ſuſtentationem cibi, & omnem* מִשְׁעַן מַיִם *baculũ aquæ.* Tar. סְעַד מִשְׁתֵּי *ſuſtentationem potus.* Omnis generis ſubſidia: poſterius explicat prius. Cibus & potus ſunt fulcrum corporis humani, quod illis ſuſtentatur & vivit. Pſ. 18. *Dominus* לְמִשְׁעָן *in baculum mihi.* 2. Reg. 18. v. 21. *Ecce tu confiſus es ſuper* מִשְׁעֶנֶת, Targ. סְמִיךְ *baculo arundinis fracto iſto.* 2. Reg. 4. *Accipe* מִשְׁעַנְתִּי, Targ. חוּטְרִי *baculum meum in manum tuã, & abi.* Exod. 21. *Et ambulaverit foris ſuper* מִשְׁעַנְתּוֹ, Targ. בּוּרְיֵיהּ *baculo.* Zachar. 8. *Et vir* מִשְׁעַנְתּוֹ *baculus ejus in manu ejus ob multitudinem dierũ*: longa ſenectus. Num. 21. בִּמְחֹקֵק בְּמִשְׁעֲנֹתָם *in legislatore in baculis ipſorum.* Targ. סָפְרַיָּא בְּחוּטְרֵיהוֹן *ſcriba in baculis ſuis*: tribuni. quia tum geſtabant quiſq; baculum in ſua tribu.

II. Chald. Piel שַׁעֵן *plauſit.* Eſa. 56. *Omnes arbores agri* יִמְחֲאוּ *percutient manum.* Targ. יְשַׁעֲנוּן *plaudent ramis ſuis.*

C **שעף** duo ſign. habet. I. cum puncto ſiniſtro, שָׂעַף. Inde Nom. שָׂעִיף & שַׂרְעִיף, Chald. שְׂעִיף, idem quod סָעִיף, *ramus*: Metaphoricè, *radius mentis, cogitatio*: Plur. שְׂעִפִּים *cogitationes.* Job. 4. v. 13. בִּשְׂעִפִּים, Targ. בְּמַחְשְׁבָתָא *in cogitationibus ex viſionibus noctis.* Job. 20. *Propterea* שְׂעִפַּי, Tar. רַעְיוֹנַי *cogitationes meæ reducẽt me.*

Rabb. Verb. שָׂעַף & הִשְׂתָּעֵף *proceſſit, emanavit.*

II. cum puncto dextro, Chald. שְׁעַף & שְׁעִיף *aroma, reſina balſami, cera.* Gen. 37. נְכֹאת, Targ. שְׁעַף *aroma & reſina.* Gen. 43. *Et accipite* צֳרִי, Targ. שְׁעִיף *reſinam.*

Arab. שׁעף *fuſtigavit, inſtigavit, ſtimulavit, inſtimulavit.* Hiph אשׁעף *idem.*

Nom. מַשְׁעוּף *fuſtigatus.* ✠ שַׁעְפָה & אִשְׁעָף *fuſtigatio.*

שעק. Arab. שעאקא *contradictio, lis, rixa.*

שער cum puncto dextro, tria ſignif. habet. I. שָׁעַר & שְׁעַר, Arab. סַעַר *taxavit, æſtimavit, in precio habuit.* Prov. 23. v. 7. *Sicut* שָׁעַר *exiſtimat in anima ſua, ita eſt.*

Nom. שַׁעַר, Chald. שעור *conjectura, menſura, modius, circumſcriptio, regula, norma, determinatio, æſtimatio*: quòd ex menſura res quæq; æſtimetur, *ac*, ut Ariſt. lib. 9. cap. 3. Metaphyſ. loquitur, *primùm cognoſcatur*: Plur. שְׁעָרִים, Chal. שעורין *menſura, regula.* Gen. 26. v. 12. *Et invenit in anno iſto centum* שְׁעָרִים *menſuras.* Targ. עַל חַד מְאָה בְּשִׁעוּרוֹהִי *pro uno centum in menſuris ejus.* Ita ut unus modius centum daret. Seneca: *In Africa habuit agros, qui ſingulis annis centuplum proferrent.* Lxx. *centuplum*

bi ſcribæ innovarunt הלכה. 2. 2. Reg. 11. A
v. 6. *Et tertia pars* בְּשַׁעַר סוּר *in porta receſſionis.*
eſt שַׁעַר הַטְּמֵאִים *porta immundorum:* ſicut
סוּרוּ טָמֵא *recedite, immũdus adeſt.* 3. שַׁעַר הָרָצִים
porta curſorum verſus meridiem: ubi erant
curſores regis, & ex qua ibatur in domum
regis. Eadem שַׁעַר הַסִּפִּים *porta poſtium*, à po-
ſtium magnitudine. 4. שַׁעַר בִּנְיָמִן, Jer. 20. v.
2. &c. ¶ Rabb. שַׁעַר *caput*, capitulum, tracta-
tus. Deinde, *porta epatis*, vena portæ.

שׁוֹעֵר, Chal. תָּרַע, & תָּרְעִי, Syr. תָּרַע *portarius*,
ſervus ad fores aſſidens, *oſtiarius, janitor:* Pl.
שֹׁעֲרִים, Chald. תָּרְעִין & תָּרָעִין *portarij, janitores,*
æditui. 2. Sam. 18. v. 26. *Et clamabat ſpeculator* B
ad הַשֹּׁעֵר *portarium.* Tar. נָטַר תַּרְעָא *cuſtodem por-*
tæ. Neh. 7. v. 45. הַשֹּׁעֲרִים *janitores filij Sallum:*
Levitæ erant æditui, qui, 1. ad januas tem-
pli excubabant, easq; aperiebant & clau-
debant. 2. introeuntes obſervabant, ne
quis prophanus intraret. 3. ſacras etiam
arculas, in quibus pecunia colligebatur,
obſervabant.

II. שָׁעַר. Inde Nom. שֹׁעָר (quod ſignificat טִנּוּף
וְלִכְלוּךְ *inquinationem* ſeu *fœditatem*) *deformis,* C
fœdus, inquinatus, abominabilis: Plur. שֹׁעָרִים *de-*
formes, abominabiles. Jer. 29. *Et dabo eos tanquã*
ficus הַשֹּׁעָרִים *abominabiles:* fœdos. Targ בִּישָׁתָא
malos: fœtidos.

שַׁעֲרוּרָה, & שַׁעֲרוּרִיָּה, & שַׁעֲרוּרִית *fœdum, abo-*
minabile. Jer. 23. *Et in prophetis Jeruſalem vidi*
שַׁעֲרוּרָה *abominabile.* Tar. שְׁנוּ *mutationem.* Hoſ.
6. *In domo Iſraël vidi* שַׁעֲרוּרִיָּה *abominabile.*

III. Arab. שָׁעַר *conſenſit.*

שָׁעִיר *poeta, comœdus, tragœdus.*

שֶׁעֶר *compoſitio, verſus, carmen:* Pl. אַשְׁעָאר D
carmina.

שַׂעְרָה *frutex.* ✠ שִׁעְרִי *canis:* ſtella.

שׂער cũ puncto ſiniſtro, duo ſignificat. I. שָׂעַר,
Arab. שָׁעַר *horruit, exhorruit:* cùm pili aut ſe-
tæ in animante eriguntur. Per Metony-
miam, *formidavit, timuit, metuit, pavit, ſtupuit:*
quòd in metu pili erigantur, dum ſanguis
refugit, & cutis cogitur frigore quodam.
Rabb. *rugavit.* Deut. 32. v. 17. *Novi ex pro-*
pinquo venerunt, non שְׂעָרוּם *horruerunt eos patres*
veſtri: horruerunt ab eis. Targ. אִתְעַסַּקוּ בְּהוֹן
occupati fuerunt in eis. Jer. 2. v. 12. *Obſtupeſcite* E
cæli ſuper hoc, וְשַׂעֲרוּ *& exhorreſcite.* Hier. *Et por-*
tæ ejus. Legit שְׁעָרָיו, à שַׁעַר *porta.* Ezech. 27. *Et*
reges eorum שָׂעֲרוּ שַׂעַר *horruerunt horrore.* Targ.
זָעוּ זִיעַ *commoti ſunt commotione:* timuerunt.
Ezech. 3. *Et reges eorum* יִשְׂעֲרוּ עָלַיִךְ שַׂעַר *exhor-*
reſcent ſuper te horrore. Targ. יִתְמְהוּן עֲלָךְ תִּימְהָא
admirabuntur ſuper te admiratione. Pſ. 58. v. 10.
Sicut ardor יִשְׂעָרֶנּוּ *horrebit eum.* ſed hoc potiùs
ad סער referendum. Arab. מסתשער *exhorre-*
ſcens. ✠ אסתשעאר *horror, timor, metus.*

Nom. שַׂעַר *horror, metus.* Job. 18. *Et priores*
apprehenderunt שָׂעַר *horrorem:* metum. Targ.
עַלְעוֹלָא *tempeſtatem.* Accepit pro סַעַר *tem-*
peſtas.

שֵׂעָר, Foem. שַׂעֲרָה, Chal. שְׂעַר & סְעַר, Foem.
שַׂעֲרָא & סַעֲרָא, Arab. שַׁעַר & שַׁעְרָה *pilus* horri-
dus, *capillus, coma, cæſaries:* in homine, quod
in aliis animantibus צֶמֶר *lana*, in avibus נוֹצָה
pluma: Plur. שְׂעָרוֹת, Chal. סַעֲרִן, Arab שְׁעִיר *pili,*
capilli, coma. Eſa. 7. v. 20. וְשֵׂעַר *& pilum pedum.*
Cant. 4. שַׂעְרֵךְ *capillus tuus, ſicut grex hædorum.*
Judic. 20. verſ. 16. *Funda projiciens lapidem ad*
הַשַּׂעֲרָה, Targ. שַׂעֲרָא *pilum.*

שְׂעַר, Chald. שְׂעַר *idem.* Lev. 13. וְשֵׂעָר, Targ.
וּשְׂעָרָא *& pilus in plaga.* 2. Sam. 14. v. 26. *Et pon-*
derabat שְׂעַר רֹאשׁוֹ *pilum capitis ſui:* cęſariem ſuã.
2. Reg. 1. *Vir* בַּעַל שֵׂעָר, Tar. בַּעַל סַעַרְן *habens pi-*
los: piloſus, hiſpidus: quia pilos in còrpore
nutriebat. Gen. 25. *Totus* כְּאַדֶּרֶת שֵׂעָר *ſicut pal-*
lium pili: piloſus inſtar pallii piloſi, ex lana
facti. Zach. 13. v. 4. *Et non induent* אַדֶּרֶת שֵׂעָר
chlamydem pili, propterea ut mentiantur. Targ.
יִתְנַבּוֹן עוֹד שְׁקַר *prophetabunt ampliùs falſum.* In-
duebantur ſaccis & veſtibus כְּרוּשִׁים, ut ho-
mines crederent ipſorũ mendaciis. ¶ Por-
rò, pilo ſignificãtur duo: 1. *res innumerabilis,*
vel *multitudo innumera.* Pſ. 69. v. 5. *Multiplicati*
ſunt מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי, Targ. מִן שַׂעֲרֵי רֵישִׁי *præ pilis*
capitis mei. ¶ Deinde, *res minima & levis*, res
nullius momenti. 1. Reg. 1. v. 52. *Non cadet*
מִשַּׂעֲרָתוֹ *de pilo ejus in terram.* Sic, Act. 27. v. 34
Nullius veſtrûm capillus ex capite cadet.

שָׂעִיר, Chald. סְעִיר & שַׂעֲרָן *piloſus, hiſpidus:*
Plur. שְׂעִירִים, Chal. סְעִירִין *piloſi, hiſpidi:* Foem.
שְׂעִירוֹת, Chald. שַׂעֲרָן *piloſa.* Gen. 27. *Ecce Eſau*
frater meus vir שָׂעִיר, Targ. שַׂעֲרָן *piloſus:* hiſpi-
dus. Ibid. *Quia erant mãus ejus, ſicut manus fra-*
tris ejus שְׂעִרֹת, Targ. שַׂעֲרָן *piloſa.* ¶ Vocant au-
tem Hebræi hoc nomine, Primò, *hircum*
villoſum. Lev. 4. *Et applicabit manum ſuam ſuper*
caput הַשָּׂעִיר, Targ צְפִירָא *hirci.* Ibid. *Et adducet*
oblationem ſuam שְׂעִיר עִזִּים, Tar. צְפִיר בַּר עִזִּין *hir-*
cum caprarum. Lev. 16. *Et accipiet duos* הַשְּׂעִירִים,
Targ. צְפִירִין *hircos.* Foem. שְׂעִירָה *hirca.* Levit.
4. *Et adducet oblationem ſuam* שְׂעִירַת עִזִּים, Targ.
צְפִירַת עִזִּין *hircam caprarum.* ¶ Deinde, *hircum*
ſylveſtrem, ſatyrum, dæmonem hirſutum &
villoſum inſtar hirci, *ſpectrum piloſum.* Eſa.
34. וְשָׂעִיר *& dæmon ad ſocium ſuum clamabit.*
Targ. וְשֵׁדִין. Lev. 17. v. 7. *Et non ſacrificabunt*
amplius ſacrificia ſua לַשְּׂעִירִם, Targ. לַשֵּׁדִים
dæmonibus. Eſa. 13. verſ. 21. וּשְׂעִירִים, Targ.
וְשֵׁדִין *& dæmones ſaltabunt ibi.* In locis enim
vaſtis & deſertis in forma hircorũ apparẽt
credentibus in eos ſeu cultoribus ſuis. 2.
Par. 11. *Et conſtituebat ſibi ſacerdotes pro excelſis*
וְלַשְּׂעִירִים *& pro dæmõibus.* ¶ Tertiò, eſt גַּשְׁמַק
ſtella

ſtillæ pluviæ, inſtar pilorum innumerabiles A
& tenues. Deut. 32. כִּשְׂעִירִם *ſicut ſtillæ ſuper gramine*, וְכִרְבִיבִים *& ſicut imbres ſuper herba*: Poſterius explicat prius. Poteſt tamen referri ad סַעַר *tempeſtatem*.

שְׂעֹרָה, Chald. סַעֲרָא, Arab. שַׁעִיר, Matth. xahaer, ſhair *hordeum* hirſutũ & piloſum: Plur. שְׂעֹרִים, Chald. סַעֲרִין, Syr. סַעֲרִין *hordea*. Exod. 9. *Et linum* וְהַשְּׂעֹרָה, Targ. וְסַעֲרִין *& hordeum percuſſum eſt, quia* הַשְּׂעֹרָה *hordeũ in ſpica*. Ruth 3. *Et menſus eſt ſex* שְׂעֹרִים *hordea. & poſuit ſuper ea*. Targ. *ſex* סָאִין *menſuras hordei*. Arab. מַא אַלְשַׁעִיר *aqua hordei*: in Avic. שַׁעִירָה *hordeolũ*: tuberculum ſuppurans, è palpe- B
bræ margine erumpens.

שְׂעָרִין *locus ubi venditur hordeũ*. ☧ שַׁעָאר *qui hordeum vendit*.

מְשֹׂעָר *capillatus, comatus, crinitus*.

שְׂעָרִי *canicula* ſtella, canis major in cœlo.

Rabb. שער העפעף *cilium*.

Propr. שֵׂעִיר *Seir*, terra & mons Edom, pars Arabiæ petrææ, inter Aſphaltiten lacum & Ægyptum: ab Eſau שָׂעִיר *piloſo & hiſpido* vocata. Gen. 32. *Et miſit Jacob nuncios coram ſe, ad Eſau fratrem ſuum in terram* שֵׂעִיר *Seir*, C
agrum Edom. Gen. 33. *Et reverſus eſt die illo Eſau ad viam ſuam* שֵׂעִירָה, Targ. לְשֵׂעִיר *in Seir*. Gen. 36. *Et habitavit Eſau in monte Seir*.

II. שָׂעַר, idẽ q. סער, literis ש״ס permutatis. Job. 9. v. 17. בִּשְׂעָרָה *in tempeſtate conteret me*. Job. 18. *Apprehenderũt* שָׂעַר: eſt סערה ופחד. Job. 28. וִישָׂעֲרֵהוּ *& exturbabit eum ex loco ſuo*: רוח סערה.

שפף. שָׁפַף, Chald. שְׁפַף, idem quod שׁוּף, *calcavit, conculcavit, contrivit, comminuit, confricavit, conquaſſavit*. Chal. Exod. 32. וַיִּטְחַן, Targ. D
וְשָׁף *& comminuit donec fuerit pulvis*. Paſſ. אִשְׁתְּפַף *cõculcatus, contritus fuit*. Job. 5. *A manè uſq; ad veſperã* יֻכַּתּוּ, Tar. מִשְׁתַּפְּפִין *cõminuuntur*.

Nom. שְׁפִיפוֹן *ſpecies ſerpentum parva*, conterens homines, quos mordet, *ceraſtes*. Gẽ. 49. *Erit Dan ſerpens juxta viam*, שְׁפִיפוֹן *ceraſtes juxta ſemitam*: Eſt Simſon.

Rabb. שָׁפַף *claudicavit*. ☧ שָׁפוּף *claudus*.

שפא. Chald. שְׁפָא in שָׁפָה invenies.

שפר. Inde Nom. Rabbin. שָׁפָר, & שָׁפוּר, & שְׁפוּרִיָה, Arab. סַפּוּר *veru*.

Verb. Syr. שְׁפַר *fodit, confodit, fixit, transfixit, ſauciavit, vulneravit*. ☧ שְׁפִיר *embryo*. E

Arab. סַפַר *aſſavit*. ☧ מְסַפַּר *aſſatus* in veru. ☧ סְפַאר *aſſatio*.

שפה cum puncto dextro, quatuor ſignificata habet. I. שָׁפָה, Chald. שְׁפָא, idem quod שׁוּף, *contudit, contrivit, confregit, deſtruxit, corrupit*. Chald. Pſ. 51. *Oſſa quæ* דִּכִּיתָ, Tar. שְׁפִיתָא *contudiſti*. Pual. שֻׁפָּה *contritus fuit*. Job. 33. וְשֻׁפּוּ, Targ. וְאִשְׁתְּפִין *& contuſa ſunt oſſa mea*.

Nom. שְׁפָה *caſeus*, maſſa lactis coacti: Pl.

A שְׁפוֹת *caſei*, qui fiunt compreſſione, vel ex lacte compreſſo. 2. Sam. 17. וּשְׁפוֹת בָּקָר *& caſeos armenti*. Targ. וְגוּבְנִין דַּחֲלַב תּוֹרִין *& caſeos lactis vaccarum*.

שָׁפוּי, Chald. שְׁפֵי *contuſus, contritus*.

Chald. שׁוּפִינָא *contritio*.

Rabb. & Syr. שְׁפָה *ſcalpſit, fricavit, decorticavit, abraſit, polivit*. ☧ שְׁפִין *parva legumina*.

II. שָׁפָה *eminuit*. Niph. נִשְׁפָּה *elevatus fuit*. Eſa. 13. *Super monte* נִשְׁפֶּה *elevato tollite ſignum*. Targ. יָתֵב שְׁלֵיוָא *habitantem tranquille*. Hier. *caliginoſum*. q. נֶשֶׁף.

Nom. שְׁפִי *altitudo, eminentia, præcipitium*:
B Pl. שְׁפָיִים *excelſa, colles, præcipitia*. Num. 23. *Et abijt* שֶׁפִי (in) *præcipitio*. pro בְּשֶׁפִי *præcipitanter*, velociter. Targ. יְחִידִי *ſolus*. Jer. 3. v. 2. *Tolle oculos tuos ſuper* שְׁפָיִם *colles*. Targ. נִגְרִין *rivos*. Ibid. *Et vox ſuper* שְׁפָיִים *præcipitijs audita eſt*. Targ. נִגְרִין *fluminibus*. Lxx. ἐκ χειλέων *ex labijs*. acceperunt pro שְׂפָתַיִם.

Arab. ספיה & סַפְהַא *præceps, ſtultus*.

Rabb. שפוי כובע *epiglottis*.

2. Cor. 12. v. 7. *datus eſt mihi* σκόλοψ, Syr. שְׁפָיָא *ſurculus*.

C III. Rabb. שָׁפָה *quievit, tranquillus & pacatus fuit*. Hiph. Syr. אַשְׁפִּי *quietavit, contentum reddidit, conceſſit*.

Nom. שָׁפוּי *quietus, tranquillus*.

שְׁפִי & שׁוּפִי *quies, abundantia*.

שְׁפָיָא *focus*. ☧ שְׁפִי *clauſus*: item *pulpa*.

שַׁפָּן *geruli, muliones*.

IV. Rabb. שָׁפוּי *ſanus & incolumis*.

שְׁפָיָא *emplaſtrum, aroma*.

Arab. שְׁפַא & שְׁפִי *ſanavit*. Pſ. 30. וַתִּשְׁפִּיתַנִי
D *& ſanaſti me*. Pſ. 147. *Dominus* יַשְׁפִּי *ſanabit contritos corde*. Matth. 10. v. 1. וַיַשְׁפִּי כל אלאמראץ וכל אלאונאע *& ſanabat omnes morbos & omnes languores*. Matth. 4. v. 24. וְשְׁפָאהֻם *& ſanavit illos*. Act. 17. v. 3. ספאך *ſanat te Jeſus Chriſtus*. Paſſ. שְׁפִי *ſanatus fuit, ſanus factus eſt*. 1. Pet. 2. v. 24. *Cujus livore* שְׁפִיתֻם *ſanati eſtis*. Luc. 5. v. 15. ויסתשפוא מנה מן אמראצ׳הם *& ſanarentur ab eo à morbis ſuis*. Hiph. אַשְׁפִּי *ſanavit*. Joh. 12. וְאשפיהֻם *& ſanem eos*. Luc. 4. v. 23. איהא אלמתטבב אשף נפסך *ô medice, ſana animam tuã*.

Nom. מַשְׁפִּי *ſanans*.

שְׁפַא *medicina, curatio, ſanitas*: Plur. שְׁפִיָּה
E *curationes*.

שַׁאפִי & שְׁפָיָא *medicus*. Plura in ſequente.

שפה cum puncto ſiniſtro, שָׂפָה. Inde Nom. שָׂפָה, Chald סְפָא, Arab. שַׂפַּה & שַׂפַא *labium*, labrũ hominis: Pl. שְׂפָתוֹת, Chald. סִפְוָן, Syr. סֶפְוָן, Arab. שְׂפַאת: Dual. שְׂפָתַיִם, Arab. שַׂפְתַּין & שפאה *labia*. Eſ. 22. v. 8. *Emittent* בְשָׂפָה *per labiũ*. 2. Reg. 18. v. 20. *Dixiſti tantùm verbũ* שְׂפָתַיִם *labiorũ, conſiliũ & potentia ad bellũ*. Putas te liberatũ iri precatione ſeu oratione; nõ eſt: ſed

ſed conſilium & robur ad bellum requiritur. ¶ Per Metonymiam, *lingua, loquela, loquendi facultas, oratio, ſermo*, ad cujus inſtrumenta labiũ pertinet. Gen. 11. *Et erat omnis terra* שָׂפָה *labium unum, & verba una.* Targ. לִשָּׁן *lingua una, & loquela una.* Targ. Jeroſ. *Et erant omnes incolæ terræ lingua una, & loquela una, & conſilium unum: ſed* בְּלִשָּׁן קוּדְשָׁא *lingua ſancta loquebantur, qua creatus fuit mundus ab initio.* Et in Talmud dicitur: *Quemadmodum data eſt* תורה *Lex in lingua ſancta, ita etiã creatus fuit mũdus* בלשון קודש *in lingua ſancta.* Et Aben Ezra ſcribit: *Conſentaneum eſt mihi, quòd fuerit lingua ſancta, & nomina Adam, Havah, Kain, etiam Seth & Peleg, hoc teſtantur.* In Sanhedrin cap. 23. *Initiò data fuit Lex Iſraëli, ſcriptura Hebraica & lingua ſancta. Cùm autem exulârunt tempore Ezra, elegerunt ſibi ſcripturam Aſſyriorum & linguam, & reliquerunt Cutæis ſcripturam Hebraicam & linguam ſanctam.* Gen. 11. *Deſcendamus & confundamus ibi* שְׂפָתָם *labium ipſorum.* Targum לִשָּׁנְהוֹן *linguam ipſorum.* Job. 12. v. 20. *Amovens* שָׂפָה *labium eloquentibus:* ſermonem. ¶ Per metaphoram, *ripa*, margo & extrema ora fluminis, lacus, fontis: *extremitas, finis* ſeu *ora* poculi, vaſis, dolij, navis, foſſæ, &c. Gen. 22. *& ſicut arenam, quæ eſt juxta* שְׂפַת הַיָּם *labium maris.* Targ. כֵּיף יַמָּא *littus maris.* Gen. 41. *& ſtabant apud vaccas juxta* שְׂפַת הַיְאֹר *labium fluminis.* Targ. כֵּיף נַהְרָא *littus fluminis:* ripam. 1. Reg. 7. וּשְׂפָתוֹ *& labium ejus, ſicut* שפת כוס *labium calicis:* margo.

Arab. מִשְׁפְשַׁף *labio.*

שפח cum puncto dextro, שָׁפַח inuſitatũ. Inde Nom. שִׁפְחָה *ancilla, famula*: Plur. שְׁפָחוֹת *ancillæ, famulæ* conditione, humilitate & ſerviendi ſtudio. Gen. 16. *& erat ei* שִׁפְחָה, Targum אַמְתָא *ancilla Aegyptia.* Ibidem, *Ego dedi* שִׁפְחָתִי, Targum אַמְתִי *ancillam meam tibi.* Ibid. *Et accipiebat duas uxores ſuas, & duas* שִׁפְחֹתָיו *ancillas ſuas.* Targum לְחֵנָתֵה *concubinas ſuas.*

מִשְׁפָּחָה & מִשְׁפַּחַת *familia, cognatio, proſapia:* Plur. מִשְׁפָּחוֹת *familiæ.* Gen. 24. v. 38. *Si non ad domum patris mei iveris, & ad* מִשְׁפַּחְתִּי *familiam meam.* Targum וּלְזַרְעִיתִי *& ad cognationem meam.* Ibid. v. 41. *Cùm veneris ad* מִשְׁפַּחְתִּי *cognationem meam.* Vulg. *proximos meos.* lege propinquos. Hoſiand. non correxit. Jer. 33. *Duæ* הַמִּשְׁפָּחוֹת *familiæ, quas elegit Dominus:* una Davidis, altera Aharonis. 1. Sam. 9. וּמִשְׁפַּחְתִּי *& familia mea parva p̄ omnib.* מִשְׁפְּחוֹת שִׁבְטֵי בִנְיָמִן *familijs tribuũ Banjamin.* Populus Iſraëliticus diſtributus erat in XII. tribus: Tribus in cognationes ſeu proſapias: Cognatio in domos ſeu familias. ¶ Pro *tribu.* Jud. 13. *& fuit vir unus ex Zorah,* מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי *ex familia Danita.* pro מִשֵּׁבֶט *ex tribu* Dan. ¶ Per metaphoram, *ſpecies.* Gen. 8. *Omne quoq; animal, & omne reptile, cunctum volatile, & quicquid reptat ſuper terra* לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם, Targum לְזַרְעֲיָתְהוֹן *juxta familias ſuas:* generatio, ſpecies. Jer. 15. v. 3. *& viſitabo contra illos quatuor* מִשְׁפָּחוֹת *familiis.* Targum פּוּרְעָנִין בִּישָׁן *pœnis malis:* quatuor ſpeciebus pœnarum. ¶ Interdum *totus populus, gens.* Amos 3. *Super totã* הַמִּשְׁפָּחָה *familiam, quam eduxi ex terra Aegypti:* ſuper totam gentem. Mich. 2. *Ecce ego cogito contra* הַמִּשְׁפָּחָה *cognationem iſtam:* gentem, nationem, populum. Jer. 25. v. 9. *& accipiã omnes* מִשְׁפְּחוֹת צָפוֹן *cognationes* (nationes, familias) *ſeptentrionis.* Targ. מַלְכְוָת *regna.* Lev. 20. *& ponam faciem meã in viro illo,* וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ *& in cognatione ejus.* Targ. וּבְסַעֲדוֹהִי *& in adjutoribus ejus.* ſequitur declaratio: *Et excindam illum, & omnes* הַזֹּנִים *fornicantes poſt illum, ut fornicentur poſt Molech.*

שפח cum puncto ſiniſtro, שָׂפַח inuſitatũ. In Piel שִׂפַּח *lepra affecit:* ut conveniat cũ סַפַּחַת *lepra,* ש"ס permutatis. Eſa. 3. v. 16. וְשִׂפַּח *& lepra afficiet Dominus verticem filiarum Zion.* Hieron. *decalvabit.* Targ וְיִשְׁעַבֵּד יְיָ יְקָרַת בְּנַת צִיוֹן *& ſubjiciet Dominus gloriam filiarum Zion.*

Nom. מִשְׂפָּח *lepra.* Eſa. 5. v. 7 *& expectavit* מִשְׁפָּט *judicium, & ecce* מִשְׂפָּח *lepra:* paranomaſia. Expectavi ut facerent judiciũ oppreſſis, & ſunt ipſis lepra. Targ. אִנּוּן אֲנוּסִין *ſunt oppreſſi.*

Rabb. שְׁפוּחַ *lepra capitis.*

שפט שָׁפַט *judicavit, dijudicavit,* jus dixit & executus eſt bonos defendendo, & malos puniendo, *gubernavit, imperavit, punivit, vindicavit, animadvertit, damnavit, condemnavit.* Eſa. 1. שִׁפְטוּ יָתוֹם *judicate pupillum:* מִשְׁפַּט יָתוֹם *judicium pupilli.* Gen. 19. *Hic unus venit ad nos peregrinus,* וַיִּשְׁפֹּט שָׁפוֹט, Targ. וְדָאֵין דִּינָא *& judicavit judicando:* imperavit. 1. Sam. 24. v. 16. וְיִשְׁפְּטֵנִי *& judicabit me de manu tua.* Targ. וְיִתְפְּרַע עוּלְבָּנִי *& vindicabit injuriã meã à te.* Exo. 5. *videbit Dominus ſuper vos* וְיִשְׁפֹּט *& judicabit.* Tar. וְיִתְפְּרַע *& vindicabit.* Ezech. 20. הֲתִשְׁפֹּט *an judicabis eos?* Targ. הֲתוֹכַח *an argues?* reprehendes? Mich. 3. וְשָׁפַט *& arguet.* Niph. נִשְׁפַּט *judicatus, in judiciũ vocatus fuit, in judicio litigavit, cõtẽdit, diſceptavit, causã egit, redarguit.* 1. Sã. 12. *& nũc ſiſtite vos,* וְאִשָּׁפְטָה *& judicabor vobiſcũ.* Tar. וְאֶתְוַכַּח *& diſceptabo vobiſcũ.* Eſa. 43. v. 25. נִשָּׁפְטָה יָחַד *judicabimur ſimul:* litigabimus. Pſ. 37. *Nec condemnabit eũ* בְּהִשָּׁפְטוֹ *cùm judicabitur:* in jus vocabitur. Piel. שׁוֹפֵט, pro שָׁפַט, *judicavit.* Jud. 4. *& ipſa* שֹׁפְטָה *judicabat Iſraëlem in tẽpore illo.* Job. 9. לִמְשֹׁפְטִי *judici meo ſupplicabo.*

Nom. שׁוֹפֵט *judex,* qui judicandi poteſtatẽ & officiũ habet: Pl. שׁוֹפְטִים *judices.* Gẽ. 18. הֲשֹׁפֵט,

18. הֲשֹׁפֵט, Targ. הֲדַיָּן *an judex totius terræ, non faciet* מִשְׁפָּט, Targ. דִּינָא *judicium? Lxx. ὁ κρίνων judicans.* Hieron. *qui judicas.* Hoſiand. non correxit. Acceperunt ה interrogativum, pro ה emphatico. Exod. 2. *Quis te poſuit in virum principem*, וְשֹׁפֵט, Targ. וְדַיָּן *& judicē ſuper nos?* Mich. 5. *Percutient ſuper maxillā*, שֹׁפֵט *judicem Iſrael* Lxx. τὰς φυλὰς *tribus.* Legerūt, שֵׁבֶט *tribus*: ob ב׳ פ cognationem. Jud. 2. *& ſuſcitavit Dominus* שֹׁפְטִים *judices, & ſalvabunt eos.* Targ. נְגִידִין *principes.* Judices à Deo excitabantur, ut populum, quandò premebatur ab hoſtibus, in priſtinā ſuam libertatē vindicarent. Tēpore belli autoritate valebant. Poſt dimiſſos milites, privatim vivebant. Nec fuit hic principatus hæreditarius. Quare nec ſemper in eadē familia, nec ſemper in eadem tribu manſit. Poſt Moſen triplices fuerunt judices: Primò, fuerunt judices ſeptuaginta unus, qui dicebantur Synedrium magnum, & judicabant in Jeruſalem. Secundò, fuerunt 23. judices, qui dicebantur Synedrium parvum, in qualibet urbe, quæ habebat 120. incolas Iſraëlitas, & judicabant capitalia. Tertiò, erant tres judices in qualibet urbe, quæ 120. incolas non habebat, & judicabant res pecuniarias.

מִשְׁפָּט *judicium, jus, lex, ſtatutum, præceptū, mos, conſuetudo, conditio, ratio, modus, qualitas, controverſia, quæſtio, propoſitio, culpa, crimen, pœna, ſupplicium*: Pl. מִשְׁפָּטִים *judicia, jura, controverſiæ.* Pſal. 1. *Ideo non ſtabunt impij* בַּמִּשְׁפָּט *in judicio.* Tar. בְּיוֹמָא דִּינָא רַבָּא *in die judicij magni.* Deut. 35. *& accedent ad* הַמִּשְׁפָּט *judicium.* Tar. דִּינַיָּא *judices.* 2. Reg. 17. *& docebit nos* מִשְׁפַּט יְהוָה *judiciū Domini.* 1. Reg. 8. *& facies* מִשְׁפָּטָם *judicium eorum.* Targ. וְתִתְפְּרַע עוּלְבָּנְהוֹן *& vindicabis injuriam ipſorū.* Eſa. 50. *Quis* בַּעַל מִשְׁפָּטִי *dominus judicij mei?* Hieron. *meus adverſari?* Deut. 21. *Ipſi eſt* מִשְׁפַּט הַבְּכֹרָה *judicium primogenituræ*: jus. Jer. 26. מִשְׁפַּט מָוֶת *judicium mortis eſt viro huic.* Targ. חוֹבַת דִּין דִּקְטוֹל *reus eſt mortis*: ſupplicio dignus. Jer. 49. v. 12. אֲשֶׁר אֵין מִשְׁפָּטָם *quorum non eſt judicium, ut bibant calicē, bibendo bibent*: mos, conſuetudo. Targ. דְּלָא חֲוֵי לְהוֹן *qui non digni ſunt.* Jer. 30. *& caſtigavi te* לַמִּשְׁפָּט *ad judicium*: modicè, ut poſſis portare. Targ. לְאַלָּפוּתָךְ *ad erudiendū te.* Ibid. *Juxta* מִשְׁפָּטוֹ *judicium ſuum habitabit.* Targ. כְּרַחֲוֵי לֵהּ *ſicut dignū eſt ipſo.* Jer. 52. v. 9. *& locutus eſt cū eo* מִשְׁפָּטִים *judicia.* Jun. *Tulit de eo ſentētias.* Lev. 5. *faciet holocauſtū* כַּמִּשְׁפָּט *juxta judicium.* Tar. כִּדְחַזֵי *ſicut dignū eſt.* Jud. 13. v. 13. *Quod erit* מִשְׁפַּט הַנַּעַר *judiciū pueri, & opus ejus?* quomodo erit educādus & tractādus? 2. Reg. 1. *Quod* מִשְׁפַּט הָאִישׁ *judiciū viri?* condicio, חקמנת.

A Targ. נִימוֹסָא *lex.* Jer. 30. *& in palatio juxta* מִשְׁפָּטוֹ *judicium ſuū habitabit.* Tar. כִּדְחֲזֵי לֵהּ *ſicut dignū eſt eo.* Gē. 40 *& porriges calicē* כַּמִּשְׁפָּט *juxta judiciū.* Tar. כְּהִלְכְתָא *juxta conſuetudinē.* Exod. 21. כְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת *juxta judiciū filiarum.* Tar. כְּהִלְכַת בְּנַת יִשְׂרָאֵל *juxta morē filiarū Iſraël.* Jud. 18. v. 6. *Habitans ſecurè* כְּמִשְׁפַּט צִידֹנִים *juxta judiciū Zidoniorū.* Tar. כְּהִלְכַת *juxta cōſuetudinē.*

שְׁפוֹט *judiciū, ſuppliciū*: Pl. שְׁפָטִים & שְׁפוּטִים *judicia, ſupplicia.* Ezech. 23. וּשְׁפוּטִים *& judicia fecerunt.* Ezech. 5. *Cùm fecero in te* שְׁפָטִים *judicia.* Targ פּוּרְעָנוּת *ultionem.*

Rabb. מִשְׁפָּט *Propoſitio.*

B שפך. שָׁפַךְ, Chal שְׁפַךְ, Arab. סְפַךְ *fudit ex ſummo in imū, effudit, profudit*: de liquidis & aridis. Lev. 7. *Sanguinē* שָׁפַךְ, Targ. שְׁדָא *effudit.* Thr. 2. שָׁפַךְ, Targ. שְׁדָא *effudit ſicut ignem iram ſuā.* Hoſ. 5. אֶשְׁפּוֹךְ *effundam ſicut aquas iram meam.* Copia, abundantia, multitudo, donū largum & munificum ſignificatur hac metaphorā. Eſa. 42. v. 24. וַיִּשְׁפֹּךְ *& effudit ſuper illum furorē iræ ſuæ.* Lxx. καὶ ἐπήγαγεν *& induxit.* 2. Sam. 20. v. 15. וַיִּשְׁפְּכוּ *& fuderunt aggerem.* Targ. וּצְבַרוּ *& coacervārunt.* Agger eſt terra

C in altum congeſta. Ezech. 16. וַתִּשְׁפְּכִי *& effudiſti fornicationes tuas.* Sicut vas juſto plenius effunditur. Pſ. 79 שְׁפֹךְ, Targ. שְׁפֹךְ *effunde iram tuam.* Arab. Pſ. 79. סַפַכוּא *effuderūt ſanguinem ipſorum ſicut aquam.* Niph. נִשְׁפַּךְ, Arab. ספך *fuſus, effuſus, profuſus fuit.* Gē. 9. שֹׁפֵךְ, Targ. דְּיִשְׁוֹד *effundens ſanguinē hominis, per hominē ſanguis ejus* יִשָּׁפֵךְ, Targ. יִתְּשַׁד *effundetur.* Pſ. 22. v. 12. *Sicut aqua* נִשְׁפַּכְתִּי *effuſus ſum.* Arab. Luc. 22. v. 20. בדמי אלדי יסְפַךְ מן אַגְלְכֻם *in*

D *ſanguine meo, qui effundetur propter vos.* Philip. 2. v. 17. *Etiamſi* שֻׁפַּכְתִּ *libatus fuero*: pro libamēto oblatus. Pual. שֻׁפַּךְ *idē.* Zoph. 1. וְשֻׁפַּךְ *& effuſus eſt ſanguis eorum ſicut pulvis.* Hithpael הִשְׁתַּפֵּךְ, Chal. אִשְׁתְּפַךְ *effuſus fuit.* Job. 30. תִּשְׁתַּפֵּךְ *effunditur anima mea.* Tar. מִצְטַעֲרָא *dolore affecta eſt anima mea.* Chal. Deut. 19. *& nō* יִשָּׁפֵךְ, Targ. יִשְׁתְּפֵךְ *effundatur ſanguis innocens.*

Nom. שֶׁפֶךְ, Rab. שְׁפִיכוּת *effuſio, & locus ubi quid effunditur.* Lev. 4. v. 12. *Ad* שֶׁפֶךְ *effuſionē cineris.* Tar. אֲתַר בֵּית מֵישַׁד *locus domus effuſionis cineris.* οὗ ἐκχέουσι τὴν σποδιὰν *ubi effūdūt cinerē.*

שָׁפְכָה *teſticulus, penis, veretrum* urinā & ſe-

E men effundens. Deut. 23. *& exciſus* שָׁפְכָה *veretro.* Eunuchus cui exciſi ſunt teſtes cū veretro: cui ſucciſus eſt nervus, ut ſemen ejaculari nequeat.

Rabb. מִשְׁפָּךְ *effuſio*, locus declivis, unde fluunt aquæ: item *clepſydra*: item *infundibulum*, quo vinum dolio infunditur.

שפל. שָׁפֵל & שָׁפַל, Chal. שְׁפַל, Arab. סַפַל *humilis fuit, humiliatus, depreſſus, proſtratus eſt, humiliavit ſe, inferior fuit.* Eſa. 2. v. 9. *& incurvatus eſt homo*

homo, וַיִּשְׁפַּל *& humiliatus eſt vir*. Ib. v. 17. וְשָׁפֵל *& humiliata eſt altitudo virorũ*. PIEL Chal. & Syr. שַׁפֵּל *humiliavit, depreſſit, proſtravit, demiſit*. Syr. Act. 19. וְשַׁפֵּל *& proſtravit eos*. HIPH. הִשְׁפִּיל, Chal. אַשְׁפֵּל & הַשְׁפֵּל *idem*. Eſa. 25. *curvavit*, הִשְׁפִּיל *humiliavit, dejecit in terram uſq; in pulverem*. Eſa. 26. יַשְׁפִּילֶנָּה יַשְׁפִּילָהּ *humilabit eã, humiliabit eam uſq; in terram*. Pſ. 75. *Hũc* יַשְׁפִּיל *humiliabit, & illũ* יָרִים *exaltabit*. Chal. Dan. 5 *Non* הַשְׁפֵּלְתְּ *humiliaſti cor tuum*. ABSOLUTÈ, Eſa. 57. וַתַּשְׁפִּילִי *& humiliaberis uſq; ad infernũ*. HITHPAEL Chal. אִשְׁתַּפַּל *humiliavit ſeipſum*. 1. Sam. 3. לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ, Targ. לְאִשְׁתַּפָּלָא לֵהּ *ut humilietur erga ipſum*.

NOM. שָׁפָל, Fœm. שְׁפָלָה *humilis*: PLURAL. שְׁפָלִים, Fœm. שְׁפָלוֹת *humiles*. 2. Sã. 6. v. 22. *& ero* שָׁפָל *humilis in oculis meis*. Lev. 13. *Et aſpectus ejus* שָׁפָל *humilis præ cute*: humilior cute. Targ. מְכִיךְ *depreſſus*. Eccl. 12. בִּשְׁפַל קוֹל *in humilitate vocis molæ*. Dan. 4. שְׁפַל אֲנָשִׁים *humilis virorum*: humilimus. Malach. 2. *Ponã vos contemtibiles* וּשְׁפָלִים *& humiles*. Targ. חַלָּשִׁין *debiles*.

שִׁפְלָה, Chal. שִׁפְלָא *humilitas, locus humilis, planicies, locus campeſtris, vallis*. Deut. 1. *In mõte* וּבַשְּׁפֵלָה, Targ. וּבִשְׁפֵלְתָּא *& in campeſtri*. Jer. 17. *& ex* הַשְּׁפֵלָה *campeſtri & ex monte* ◡.

שֵׁפֶל, Fœm. שִׁפְלָה & שִׁפְלוּת, Chald. שִׁפְלָא *humilitas*. Eccleſ. 10. *& divites* בַּשֵּׁפֶל *in humilitate ſedebunt*. Pſal. 136. שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ *qui in humilitate noſtra memor fuit noſtri*. Eſa. 32. v. 18. וּבַשִּׁפְלָה תִּשְׁפַּל *& in humilitate humiliabitur urbs*. Eccleſ. 10. וּבְשִׁפְלוּת *& in humilitate manuum ſtillabit domus*.

Chal. שִׁפּוּל infima rei cujuſq; pars, *fimbria*: PL. שִׁפּוּלִין *fimbria, inferiora, littora*.

Rabb. מַשְׁפֵּל, Arab. אַלְמַסְפַל *caniſtrum*, ciſta magna.

Arab. סַאפַל *inferior*. ✠ סַפַל *imũ*. אִלִי אַסְפַל *ad imum*, deorſum מִן אַסְפַל *inferius*.

שׂפם. Inde NOM. שָׂפָם, Chal. סְפַם *pilus labiorũ, barba* quæ creſcit ſuper שָׂפָה *labio*; *myſtax*. Lev. 13. v. 45. *& ſuper* שָׂפָם *labio velabitur*. ſc. veſte ſua. Targ. *& ſuper labio* כַּאֲבִילָא *ſicut lugẽs velabitur*. Signũ luctus erat myſtacis cũ capite velatio. Caput & myſtacem cum linteo ſeu ſudario operiebant præter luctũ, & pudefactio ſignificabatur. Mich. 3. v. 7. *& operient ſuper* שָׂפָם *barbam omnes iſti*. Erant ſicut lugentes, qui velant labrum. Ezech. 24. v. 17. *& non operies ſuper* שָׂפָם *labro*. Et, v. 22. לֹא תַעְטוּ שָׂפָם. 2. Sam. 19. v. 24. *& non fecerat* שְׂפָמוֹ *barbam ſuam*. LXX. *μύστακα*. impexa erat ejus barba: tantùm.

Rabb. שָׁפַם *ociatus, feriatus eſt*.

שׁפן duo ſignificata habet. I. שָׁפָן. Inde NOM. שָׁפָן *cuniculus*, animalculũ lepori ſimile: PL. שְׁפַנִּים *cuniculi*. Levit. 11. *& ſic* הַשָּׁפָן, Targ. טַפְזָא *cuniculus*. Pſalm. 104. *& petra latibulum* לַשְׁפַנִּים, Targ. לְטַפְזַיָּא *cuniculis*.

Chal. שְׁפָנִין, Arab. סַפְנִין *turtur*: PL. שְׁפָנִינִין *turtures*. ✠ Rabb. שִׁיפוֹן *avena*.

II cum puncto ſiniſtro, שְׂפוּנֵי, pro צְפוּנֵי, *ſeptentrionalis*: literis ש״צ permutatis: Deut. 33. v. 19. vide.

שׁפע duo ſign. habet. I. שָׁפַע. Inde NOM. שֶׁפַע, Chal. שְׁפַע, Fœm. שִׁפְעָה *multitudo, copia, abundantia*. Deut. 33. *Quia* שֶׁפַע *multitudinem mariũ exugent*. 2. Reg. 9. *& vidit* שִׁפְעַת יֵהוּא *multitudinem Jehu*: multitudinẽ populi cũ Jehu adventantis. Tar. מַשְׁרִיתָא *exercitũ*. Eſa. 60. שִׁפְעַת גְּמַלִּים *multitudo camelorum operiet te*. LXX *ἀγέλαι greges*. Chal. Eſa. 48. *& erit* כַּנָּהָר *ſicut fluvius pax tua*. Tar. כִּשְׁפַע נְהַר פְּרָת *ſicut copia fluminis Euphratis*.

VERB. Chal. & Syr. שְׁפַע *abundavit, inundavit, exuberavit, influxit, effluxit*. Chal. Prov. 3. יָפוּצוּ *diſpergantur fontes tui forâs*. Tar. נִשְׁפְּעוּן *abundent*: diffluant. PAS. Syr. אִשְׁתְּפַע *effuſus eſt*. Actor. 10. *Quòd etiam ſuper gentes donum Sp. S.* אִשְׁתְּפַעַת *effusũ eſſet*. HIPH. Rab. הִשְׁפִּיעַ, Chald. & Syr. אַשְׁפַּע *abundè dedit, contulit, effudit, profudit, providit*. Syr. Rõ. 3. v. 23. וְאַשְׁפַּע *& effudit miſerationes ſuas*.

Rab. שִׁפּוּעַ *declivitas*. ✠ מְשֻׁפָּע *declivis*.

Syr. שׁוּפָּע *effuſio*. ✠ מְשַׁפַּע *abundans, exuberans, profuſus*.

שְׁפִיעוּת *Φιλοδωρία*. ✠ הַשְׁפָּעָה *influxus, influentia*.

II. Arab. שַׁפַע *oravit, interceſſit*. Rom. 8. שַׁפַע *orat pro nobis*. Ad Philem. וְאַשְׁפַע אִלַיךְ *oro autem te pro Oneſimo*. Alc. 2. אִלְּדִי יַשְׁפַע עִנְדַהּ *qui intercedit apud ipſum*. Alc. יַשְׁפַּעוּן *exorabunt*.

שַׁפִיעַ *advocatus, paracletus*. שַׁפַאעָה *advocata*. Alc. וַלַא תַנְפַעֻהַא אַלשַׁפַאעָה.

שפעא *oratores, legati*.

שׁפץ. Rabb. שָׁפַץ *fortificavit, roboravit*.

שׂפק cum puncto ſiniſtro duo ſign. habet. I. שָׂפַק, Chald. סְפַק *ſufficit, ſufficiens fuit, ſufficientiam habuit, ſatis habuit*. 1. Reg. 20. *Si* יִשְׂפֹּק, Targ. יִסְפַּק *ſufficiet pulvis Samariæ pro pugillis totius populi*. Si quilibet ex populo, qui mecum eſt, accipiat quantũ pugillo ſeu vola man⁹ capere põt de pulvere qui eſt in Samaria, nõ ſufficiet ille multitudini. Chal. Gen. 24. *Quoad* כִּלּוּ *conſummaverint bibere* ◡. Targ. יִסְפְּקוּן *ſufficientiam habuerint*. Syr. Luc. 3. v. 14. וְנִסְפְּקוּן *& ſufficiant vobis ſtipendia*. PIEL. Chald סַפֵּק *ſatisfecit, ſufficienter dedit, tribuit, contentavit*. Deut. 32. יִמְצָאֵהוּ *inveniet eum in terra deſerti*. Targ. סַפֵּק צָרְכֵיהוֹן *ſufficienter dedit neceſſaria ipſis*. HIPHIL. הִשְׂפִּיק *ſatisfecit*. Eſa. 2. v. 6. *& in natis alienorum* יַשְׂפִּיקוּ *ſatisfacient*: מַסְפִּקִין עַצְמָם בִּמְנָהֲגֵי הַנָּכְרִים. Aut: miſcentur

cum gentibus, ducunt harum filias, & gignunt filios alienos,&c. Rabb. הִסְתַּפֵּק *contentus fuit*.

Nom. שֶׂפֶק, Chald. סִפּוּק & סִפְקָן *ſufficientia*. Job. 20. v. 22. *Cùm implebitur* שִׂפְקוֹ *ſufficientia ejus, anguſtia erit ipſi*.

Rabb. סִבָּה מַסְפֶּקֶת *cauſa ſufficiens*.

II. שָׂפַק, Arab. צָפַק, idem quod סָפַק, *plauſit, complosit manibus* favoris cauſa; literis ש״ס permutatis. Job. 27. v. 23. יִשְׂפֹּק *complodet ſuper eo manus ſuas*. Targ יִשְׁקֹף *proſpiciet*. Arab. Pſ. 47. צפקוא *plaudite manibus*. Pſ. 98. חצפק *plaudant omnia flumina*.

Nom. שֶׂפֶק *percuſſio, plaga*. Job. 36. *Quia ira ne fortè impellat te* בְשָׂפֶק *in plaga*: percuſſione.

שפק cum puncto dextro, Arab. שָׁפַק *doluit, cõdoluit, compaſſus fuit, miſertus eſt, miſericordia, clementia, cura affectus fuit, curam habuit, pepercit*. Joh. 10. v. 13. ולים יִשְׁפַּק עַל יאלהֹרְאַף *& non condolet de ovibus*: curam habet de ovibus. Act. 38. v. 13. *Non* ישפק *parcent gregi*. Rom. 8. *Et ſi filio ſuo non* יִשְׁפַּק *pepercit*. Hiph. אַשְׁפַּק *miſericordiam conſecutus fuit*.

Nom. שַׁפִּיק *miſericors, clemens, benignus, pius*.

פַּקָה״י *miſericordia, clementia, compaſſio, pietas, parſimonia*.

שפר. שָׁפַר, Chald. & Syr. שְׁפַר *pulcruit, pulcer viſu, decorus, venuſtus, elegans*; per Metonymiam, *jucundus, gratus fuit, placuit, bene ſe habuit*. Pſ. 16. v. 6. *Etiam hereditas* שָׁפְרָה, Tar. שפירא *pulcra fuit apud me*. Chald. Dan. 3. שְׁפַר *pulcrũ eſt coram me, indicare*: placet mihi. Syriacè. Matth. 14. וּשְׁפַרַת *& placuit ipſa Herodi*. Rom. 8. v. 8. לְמִשְׁפַּר *placere Deo non poſſunt*. Piel שִׁפֵּר *decoravit, ornavit, adornavit*. Job. 26. v. 13. *In ſpiritu ipſius cælos* שִׁפְרָה *decoravit*: ornavit. Hithpaël. Syr. אֶשְׁתַּפַּר *placere ſtuduit*. Tit. 2. ונשתפרון *& placere ſtudeant*.

Nom. שֶׁפֶר, Chald. שׁוּפָר & שְׁפִירוּת *pulcritudo, elegantia, decus*. Gen. 49. v. 21. אִמְרֵי שָׁפֶר *verba pulcritudinis*.

שׁוֹפָר, Chald. שׁוּפָר, Syr. שְׁפוּר, Arab. שאפור *tuba* quæ olim fiebat ex cornu bubalo, ſicut nunc ex ære, ejusq; uſus erat in bellis & ſolennitatibus: *κεράτινη*. Plur. שׁוֹפָרוֹת, Chald. שׁוֹפָרִין *tubæ*. Exod. 19. *Et vox* שֹׁפָר, Targ. שׁוֹפָרָא *tubæ fortis valde*. Lev. 23. v. 24. *In menſe ſeptimo, in primo menſis erit vobis Sabbathum*, זִכְרוֹן תְּרוּעָה *memoria clangoris, convocatio ſancta*. unde זִכְרוֹן תְּרוּעָה *memoria clangoris*, feſtum tubarum, in quo tubis canitur, ab ortu ſolis uſque ad noctem, in memoriam עֲקֵידַת יִצְחָק *ligationis Iſaac*, qui liberatus fuit ab immolatione. Hebræi autem inter cæteras hujus feſti cauſas & hanc adferunt: ut recordemur diei, quo

A in vitam redibunt mortui. Hi enim reſurgent cum clangore tubæ, & congregabũtur non aliter, ac cùm audit populus vocem tubæ, ſicut dicitur: *Omnes incolæ orbis & habitatores terræ, cùm elevabitur vexillũ montium, videbitis: Et cùm clanget tuba, audietis*. Et, Eſa. 27. v. 13. *Et erit in die illo, clangetur* בְּשׁוֹפָר *in tuba magna, & venient pereuntes in terra Aſſur*, &c. Et Hebræi ſentiunt, ſicut liberatio ex Ægypto, facta fuit in Niſan, ita alteram futuram eſſe in Tiſri. Hinc, Matth. 24. *Et mittet angelos ſuos cũ tuba vocis magna*. 1. Theſſ. 4. *Ipſe Dominus cum tuba Dei veniet de cælo*. 1.

B Cor. 15. v. 52. *Cũ inflabitur ultima tuba*. Zoph. 1. *Dies* שׁוֹפָר *tubæ & clãgoris ſuper urbes munitas*. Quo vociferabuntur ſuper eos hoſtes, quaſi occupaſſent urbes munitas, more militantium. Job 39. v. 25. בְּדֵי שׁוֹפָר *in tuba dicet heach*: in medio vocis tubæ. Lev. 25. v. 9. *Et tranſire facies* שׁוֹפַר תְּרוּעָה, Tar. שׁוֹפַר יַבָּבָא *tubam clangoris in menſe ſeptimo, in decimo menſis: in die expiationũ, tranſire facietis* שׁוֹפָר, Targ. שׁוֹפָרָא *tubam per totam terram veſtram*.

C שְׁפִיר Mich. 1. v. 11. *abortivus* egrediens ex utero matris ſuæ.

שַׁפְרִיר *aulæum*, à pulcritudine, *tentorium*. Jerem. 43. v. 10. *Et extendet* שַׁפְרִירוֹ, Targum אַפְרְנֵהּ *aulæum ſuum*.

אֶשְׁפָּר *portio carnis*, quæ viro ſufficiat ad refectionem, & ſingulis cõvivis dabatur. 2. Sam. 6. וְאֶשְׁפָּר, Targ. וּפְלוּג *& portionem unam*.

Chal. שַׁפִּיר *pulcer*: Pl. שַׁפִּירִין *pulcri*. Form. שַׁפִּירָה *pulcra*: Plur. שַׁפִּירָן *pulcra*.

D שְׁפַרְפַּר, Syr. שְׁפַר *aurora, diluculum, matutinũ tempus, lucifer*: à pulcritudine. ܐ שְׁפַרְפָּרָא *lucifer*.

Rabb. שְׁפָר *calix vitreus* lõgitudine unius palmi, aut ampliꝰ. ܐ שָׁפֶר *portus*. ܐ שפופרת *teſta ovi exterior dura*.

שפת. שָׁפַת *poſuit, diſpoſuit, collocavit, ordinavit*. 2. Reg. 4. *Et dicebat ad puerum ſuum*, שְׁפֹת, Targ. שְׁפֵי *pone ollam magnam, & coque pulmentũ filiis prophetarum*. Eſa. 26. v. 12. *Jehova*, תִּשְׁפֹּת, Targum תְּתַקֵּן *pones pacem nobis*: תְּעַרִּיב. Pſalm. 22. *Et in pulverem mortis* תִּשְׁפְּתֵנִי *collocabis me*.

E Nom. אַשְׁפֹּת *ſimetum*, fimi repoſitorium: Plur. אַשְׁפַּתּוֹת *ſimeta*: in אשף. Pſ. 113. מֵאַשְׁפֹּת *ex ſimeto eriget pauperẽ*. Solẽt pauperes tempore frigoris jacere in fimo, ut calefiãt. Significat abjectiſſimam conditionẽ. Adag. *Fimo contemtior*: de homine cõtemtiſſimo.

שְׁפַתַּיִם *uncini, chytropodes*, quibus duæ ollæ imponuntur. Pſal. 68. *Si jacueritis inter* שְׁפַתָּיִם *chytropodes*. Al. *terminos*.

מִשְׁפְּתַיִם *limites, termini*. Gen. 49. verſ. 14. *Cubans inter* הַמִּשְׁפְּתָיִם, Targ. תְּחוּמַיָּא *terminos*:

Inter

Inter duas ſarcinas, quę ipſi imponuntur. A
Jud. 5. *Quare ſediſti inter* הַמִּשְׁפְּתַיִם *terminos, ad audiendum ſibilos gregum?*

שצא. Inde Piel Chald. שַׁצִּיא & שַׁצִּי *perfecit, complevit, conſummavit*: In malum, *perdidit, ſuccidit, exterminavit*. Ezræ 6. וְשֵׁיצִי *& explevit domum illam*. Geneſ. 2. וַיְכַל, Targ. וְשֵׁיצִי *& perfecit Deus in die ſeptimo*. Gen. 18. *An etiam* הַתִסְפֶּה, Targum הַתְשֵׁיצִי *perdes juſtum cum impio?* Pual אִשְׁתֵּיצִי *conſummatus, perditus fuit*. Gen. 34. וְנִשְׁמַדְתִּי, Targũ וְאִשְׁתֵּיצִי *& excindar ego & domus mea*. Gen. 16. וְנִכְרְתָה *& excindetur anima illa*. Targ. וְיִשְׁתֵּיצִי *& perdetur vir ille*.

Nom. שֵׁיצָאָה, & שֵׁיצָיָא, & שֵׁיצִיוּתָא *conſummatio, perditio, excidium*. B

שצח. Rabb. שָׁצַח: Paſſ. אִשְׁתַּצַּח *relictus eſt, remanſit*.

שצף. Inde שֶׁצֶף *modicum, parvum, momentum, hora parva*. Eſa. 54. בְּשֶׁצֶף *in momento iræ abſcondi faciem meam ſubitò à te*. Targ. בְּשָׁעָא זְעֵירָא *in hora parva*: tempore parvo.

שקק cum puncto dextro, duo ſignificata habet. I. שָׁקַק *cucurrit, diſcurrit* cum fremitu, *jugiter ambulavit*. Joël 2. v. 9. *In urbe* יָשֹׁקּוּ *diſcurrent, in muro current*. de locuſtis longos pedes habentibus. Prov. 28. *Leo rugiens & urſus* שׁוֹקֵק *diſcurrens*. ſc. cum fremitu. Targ. מְצָרְיָה *clamitans*. Eſa. 33. כְּמַשַּׁק *juxta diſcurſionẽ locuſtarum* שׁוֹקֵק *diſcurrit in eo*. Eſa. 29. v. 8. *Et cùm ſomniabit ſitiens, & ecce bibit: Et evigilabit, & ecce laſſus: Et anima ejus* שׁוֹקֵקָה *diſcurrẽs*: appetens: ut conveniat cum תְּשׁוּקָה *appetitus*. Targ. מְשַׁלְהְיָא *defatigata*. Pſ. 107. *Quia ſaturavit animam* שׁוֹקֵקָה *appetentem, & animam famelicam implevit bono*. Targ. סְרִיקָא *vacuam*. D
Hithp. הִשְׁתַּקְשֵׁק *diſcurrit*. Nah. 2. *In vicis perſtrepent currus*, יִשְׁתַּקְשְׁקוּן *diſcurrent in plateis*.

Nom. מַשַּׁק *diſcurſio*. Geneſ. 15. *Et filius* מֶשֶׁק *diſcurſionis domus meæ, eſt Dammeſek Eliezer*: qui huc & illuc ad negocia diſcurrit. Targum פַּרְנָסָא הָדֵין דִּבְבֵיתִי *procurationis iſte, qui eſt in domo mea*: qui alit meam familiam, procurator, œconomus.

מַשָּׁק *idem*. Eſa. 33. כְּמַשַּׁק גֵּבִים *juxta diſcurſionem locuſtarum*.

Chald. שׁוּק & אַשְׁוָק *platea*: Plur. שׁוּקִין & אַשְׁוָקִין *plateæ*. E

Rabb. הִשְׁתּוֹקֵק *appetivit*.

II. Arab. שָׁקַק *fidit, diviſit, rupit, diſcidit, aperuit, hiſcere fecit*. Pſal. 78. שַׁק *rupit petram in deſerto*. Matth. 24. v. 51. וּפִישְׁקֵהּ מִן מְצַעְתָה *& dividet eum de medio ejus*: diſſecabit. Actor. 29. v. 2. סְדַקו *ruperunt pallia ſua*. Joh. 8. נְשַׁקְּה *ſcindemus eam*. Gen. 15. וְשָׁקָה *& diviſit illud medium*. Niphal אִנְשַׁק *apertus, fiſſus, diſciſſus, diviſus, ruptus fuit, crepuit, concrepuit, rimas egit*.

A Matth. 26. *velum templi* אִנְשַׁק *ſciſſum eſt*. Luc. 23. v. 45. וְאִנְשַׁק סְתָר אִלְהַיכְל וְסַט *& ſciſſum eſt velum templi mediũ*. Cap. Luna: וְאִנְשַׁק אִלְקְמַר *& bipertito diviſa eſt Luna*.

Nom. שַׁק, Foem. שַׁקָּה *fiſſura, rima, caverna, hiatus, chaſma*: Plur. שְׁקוּק & שְׁקָאק *fiſſuræ, rimæ*: item, *ſchiſmata, ſectæ, diſſidia, & rhagadiæ*.

מַשְׁקוּק & מִשַּׁקַּק *diviſus, fiſſus, rimoſus, cavernoſus*. ✠ אִנְשְׁקָאק *naufragium*. ✠ שְׁקִיקָה *hemicrania*.

שֻׁקָּה *pannus lineus, linteum, tela, ſindon*: item *membrana*. ✠ שַׁקָּאק *lintearius*. ¶ Deinde, per Metaph. שַׁכַּךְ & אִשְׁכַּךְ *dubitavit, heſitavit*. B

Nom. שַׁךְ *dubium, heſitatio*: Plur. שְׁכוּךְ *dubia*. בְּלָא שַׁךְ *abſq; dubio*, indubitatus, certus. ✠ מִשְׁכַּךְ *dubius*.

שקק cum puncto ſiniſtro, שָׂקַק. Inde Nom. שַׂק, Chald. emph. שַׂקָּא & סַקָּא *ſaccus*: Pl. שַׂקִּים, Chal. שַׂקִּין & סַקִּין *ſacci*. Significat autem textum è pilis hircorũ & caprarum tonſilibus, frumentis & alijs rebus aridis & tranſvehendis idoneum: *cilicium*. Gen. 42. *Et aperuit unus* שַׂקּוֹ, Targ. סַקֵּהּ *ſaccũ ſuum, ut daret pabulum aſino ſuo*. Ibid. *Et factum eſt ipſis evacuantibus* שַׂקֵּיהֶם, Targum סַקֵּיהוֹן *ſaccos ſuos*. ¶ Deinde uſus illius erat in luctu & mœrore, propter alicujus mortem, aut quamvis calamitatem: & in pœnitentia; in ſupplicatione item, & ſervitute. *veſtis lanea*, aut *canabidea, quam quis induit ſuper carnem ſuam*. Exutis enim aut laceratis veſtibus ſplendidioribus, loco interulę, ſacco, veſte viliſſima, denſa & dura, corpus operiebant: aut lumbos conſtringebant. Induebant ſaccum, aut accingebant. Gen. D
37. *Et lacerabat Jaacob veſtes ſuas, & ponebat* שַׂק Targ. סַקָּא *ſaccum in lumbis ſuis*. 2. Reg. 6. *Et laceravit veſtes ſuas, & ipſe tranſibat ſuper muro, & vidit populus, & ecce* הַשַּׂק *ſaccus ſuper carnem ejus intrinſecus*. Pſ. 30. *Vertiſti luctum meum in tripudium mihi: aperuiſti* שַׂקִּי *ſaccum meum, & accinxiſti me lætitia*: ſolviſti, removiſti à me luctum, miſeriam. Eſa. 20. v. 2. *Vade & aperi* הַשַּׂק *ſaccum de lumbis tuis*. Eſa. 50. *Induam cœlos nigredine*, וְשַׂק *& ſaccum ponam operimentũ ejus*: Metaphora, qua ſignificatur lugubris habitus. Matth. 11. v. 21. *ἐν σάκκῳ κ̀ σποδῷ*, Syr. E
בְּסַקָּא וּבְקִטְמָא *in ſacco & cinere reſipuiſſent*.

שקא. Chald. שְׁקָא *bibit*, in שקה invenies.

שקד cum pũcto dextro, שָׁקַד *vigilavit, advigilavit, invigilavit, excubias egit*: Per metaph. מהירה, *ſolicitus fuit, curavit, operam dedit, feſtinavit, perſtitit, duravit, perduravit, perſeveravit, intentius, occupatus, aſſiduus fuit in re aliqua*. Pſalm. 127. *Si Jehova non cuſtodierit urbem, fruſtra* שָׁקַד, Targum אָתְעַר *vigilat cuſtos*.

Pſalm.102. שָׁקַדְתִּי, Targ. שְׁקִדַת *vigilavi, & fui ſicut avis ſolitaria ſuper tecto.* Jer. 5. *pardus* שֹׁקֵד *vigilat ſuper urbibus eorum:* inſidiatur. Jerem. 1.v.12. *Quia* שֹׁקֵד *vigilo ego ſuper verbo meo, ut faciam illud.* Targ. מוֹחִי *feſtino.* Sicut arbor שָׁקֵד feſtinat floreſcere præ cæteris arboribus, ſic feſtinanter ultio veniet ſuper Iſraëlem. Job. 21. *& ſuper acervo* יִשְׁקוֹד, Targ. נְעִיר *vigdevit:* manebit.

Nom. שָׁקֵד, Chald. שְׁגַר *amygdalus & amygdalum*, arbor & fructus: quòd iſta arbor prima omnium proferat flores: Plural. שְׁקֵדִים, Chald. סגרין & שגרין *amygdala.* Jerẽ. 1.v.11. *& dixi, baculum amygdali ego video. Et dixit Dominus, bene vidiſti, qui* שֹׁקֵד *vigilo ego.* &c. Vulg. *vigilantem.* Reſpexit ad originẽ שָׁקַד *vigilavit.* Num.17. *& ecce floruit baculus Aharonis pro domo Levi, & produxit germen, & protrudit florem, & ablactavit* שְׁקֵדִים, Targũ סגרין *amygdala.* Joſeph. lib. 4. Antiq. cap. 4. *Ex Aharonis virga, rami & germina fuerunt exorta, & quod magis mirũ, amygdala matura, quòd virga ex hoc genus ligno conſtaret.* Eccleſ. 12. *& florebit* הַשָּׁקֵד *amygdalus.* ſenex caneſcet: canicies enim alba eſt ſicut flos albus.

Inde in Piel fit Paul מְשֻׁקָּד *amygdalatus*, amygdalæ apertæ dimidiũ cavum referẽs. Exod. 25. *& in lucerna quatuor ſcyphi* מְשֻׁקָּדִים *amygdalati:* oblongi, bina latera & binos angulos habentes. Targum מְצַיְּרִין *figurati.*

Rabb. שׁוֹקְדִים *vigilantes in lectione & doctrina.*

שקד cũ pũcto ſiniſtro, שָׂקַד. Inde Niphal נִשְׂקַד *impreſſus fuit.* Thren. 1. v.14. נִשְׂקַד *impreſſum eſt jugum transgreſſionum mearũ in manu ejus.* Targ. אִתְיַקַּר *aggravatum eſt.* Lxx: ἐγρηγορήθη *evigilavit.* Acceperunt pro שָׁקַד cum puncto dextro, *vigilavit.* Non occurrit alibi.

שקה duo ſignific. habet. 1. שָׁקָה, Chal. שְׁקָא, Ara. סְקָא: de homine, *bibit, potatus eſt.* de pecude, *adaquatus:* de humo, *rigatus fuit.* Arab. Johan. 2. אסתקוא *bibite nunc.* Johan. 4. v. 9. תסתסקיני *petis à me bibere aquam?* 1. Cor. 14. v. 30. *Nos omnes* סְקִינָא *potati ſumus ſpiritu uno.* Piel Arab. סקא *potavit, rigavit.* Pſalm. 60. סְקִיתַנָא *potaſti nos vino compunctionis.* Pſal. 68. סְקִית *rigaſti hæreditatem tuam pluvia.* Pſal 80. ותסקיהם אַלְדמוע אלכול *& potabis eos lacrymis in menſura.* Matth. 26. וסקאה *& potavit eum.* Matth. 25. v. 35. ועטשת פסקיתמוני *& ſitivi, & potaſtis me.* Gen. 2. v. 6. וסקי גמיע וגה אלארץ *& rigabat univerſam faciem terræ.* Pual. שֻׁקָּה *potatus, rigatus fuit.* Job. 21. *& medulla oſſium ejus* יְשֻׁקֶּה *rigabitur.* Targ. פְּטִים *pinguis eſt.* Lxx. διαχεῖται. Hiphil הִשְׁקָה, Chal. & Syr. אַשְׁקִי & אַשְׁקָא, Arab. אַסְקִי *potavit, propinavit, rigavit, irrigavit, adaquavit, bibere dedit.* Gen. 2. v. 6. *& vapor aſcendebat ex terra,* וְהִשְׁקָה, Tar. וְאַשְׁקִי *& rigabat omnem ſuperficiem terræ.* Lxx. ἐπότιζε. Ibidẽ: *& fluvius egrediebatur ex Eden* לְהַשְׁקוֹת, Targ. לְאַשְׁקָאָה *ad rigandum hortum.* Gen. 24. *& etiam camelos tuos* אַשְׁקֶה, Targ. אַשְׁקֵי *potabo.* Ibidem. *& deponebat cadum ſuum in manu ſua* וַתַּשְׁקֵהוּ, Targum ואשקתה *& potabat eum.* Syr. Mat. 10. *& omnis* דְּמַשְׁקֵא *qui potat unum ex illis minimis.* Mat. 25. וְאַשְׁקִיתוּנָנִי *& potaſtis me.* 1. Cor. 3. verſ. 6. *Apollo* אַשְׁקִי *rigavit.* Arab. Mat. 25. וַאַסְקַיְתמוני *& potaſtis me.* Alcor. 2. ואד אסתסקי מוסי לקומה *& cùm potaſſet Moſes aliquos.* אסתסקי *potavit.* Alcor. אסקינאכם *potavimus vos.*

Nom. מַשְׁקֶה, Chald. מַשְׁקְיָא & מַשְׁקֵי *propinator, pocillator, pincerna, à poculis:* Plural. מַשְׁקִים *pincernæ.* Gen. 40. *Peccaverunt* מַשְׁקֵה מֶלֶךְ, Targũ שָׁקְיָא וּנְחְתוֹמָא *pincerna regis Aegypti & piſtor.* Ibid. *Et iratus fuit Pharao contra duos Eunuchos ſuos, contra* שַׂר הַמַּשְׁקִים, Targ. רַב שָׁקֵי *principem pincernarum, & contra principem piſtorũ.* Ibid. *cum fuiſti* מַשְׁקֵהוּ, Targ. מַשְׁקֵי לֵהּ *pincerna ejus.* ¶ Deinde ipſum officium, & adminiſtratio potus, *potagium.* Gen. 40. *& reſtituit principem pincernarum ſuper* מַשְׁקֵהוּ, Targum שְׁקְיוּתֵהּ *pocillationem ejus.* ¶ Tertiò, *potus.* Rabb. *ſyrupus.* Levit. 11. *& omnis* מַשְׁקֶה, Targ. מַשְׁקְיָא *potus, qui bibitur.* Ezech. 45. *& agnum unum de grege ex ducentis,* מִמַּשְׁקֵה יִשְׂרָאֵל, *ex potu Iſraelis.* Targum מִפְּטִימַיָּא *ex pinguibus.* à יְשֻׁקֶּה *pingueſiet.* Gen. 13. *& vidit omnem planiciem Jordanis, quòd tota* מַשְׁקֶה *potus.* Targ. בֵּית שַׁקְיָא *domus* (locus) *rigationis:* נחל מים.

שִׁקּוּי, Chal. שִׁקֵּי & שִׁקְיוּת *potus omnis generis*, ut vinum, lac, & aqua, *potio, potatio, irrigatio:* Plur. שִׁקּוּיִים & שִׁקּוּיִם *potationes, potagia, potiones.* Prov. 3. *Medicina erit umbilico tuo,* וְשִׁקּוּי *& irrigatio oſſibus tuis.* Pſalm. 102. וְשִׁקֻּוַי *& potiones meas cum fletu miſcebam.*

Rabb. שִׁקּוּי *hydrops.*

שֹׁקֶת *lapis excavatus*, in quo potant pecora, ſteinern Trog. *Canalis* pro potandis pecoribus, *adaquarium.* Chal. בֵּית שַׁקְיָא & שַׁקְיָא *locus, ubi aquæ funduntur.* Geneſ. 24. *Et effudit cadum ſuum in* הַשֹּׁקֶת, Targ. בֵּית שַׁקְיָא *adaquarium:* Plur. שְׁקָתוֹת *canales, adaquaria.* Gen. 30. v. 38. *Et poſuit virgas, quas decorticaverat,* בְּשִׁקְתוֹת הַמָּיִם *in canales aquarum.*

Propr. רַבְשָׁקֵה, idem quod Chald. רַב שָׁקֵי *archipincerna.* 2. Reg. 18. *& dicebat ad eos* רַב שָׁקֵה *Rabſace.*

Chal. שַׁקִּי *potus, riguus, irriguus.* ℵ מַשְׁקְיָא *ſympoſium, convivium.*

Arab. סָאקִי *bibens & pincerna.* ℵ מַסְקִי *potatus, adaquatus.* ℵ סַקְיָה *rigatio*, locus irriguus, *imile.*

אלאסתסקא *hydrops:* אלזקי *aſcites:* אלטבלי *timpanites:*

penites: אלחמי *anajarca.*

מַסְקָה *crater, aquarium.* ✠ סָקָא *aquarius ſulcus.* ✠ סוּאקִי *potatio.* ✠ מסקאא *locus irriguus.*

סַקָּאִיָה *poculum, ſcyphus:* in Alc.

II. Arab. שַׁקָא *afflixit, cruciavit, anxit, ſolicitavit,* Paſs. שַׁקָא *afflictus fuit.* Pſalm. 35. שקית *afflictus ſum.*

Nom. שִׁקָה *afflictio, anxietas, ſolicitudo, vexatio, miſeria, paupertas.*

שַׁקִיָה & שַׁקְוִי *querela* de injuria, *conqueſtio, accuſatio.*

שַׁקִי *miſer:* Fœm. שַׁקִיָה *miſera.*

מַשְׁקִי *anxius, ſolicitus, querulus, accuſator.*

שקט. שָׁקַט *quievit, requievit, ſecurus fuit, in pace degit.* Joſ. 11. *& terra* שָׁקְטָה, Tar. שְׁרָכַת *quievit à bello.* Job 3. v. 13. *quia tunc cubarem,* וְאֶשְׁקוֹט *& quieſcerem, dormirē, tunc quies mihi eſſet.* Hiphil הִשְׁקִיט *quieſcere fecit, pacavit, tranquillavit, compeſcuit, compoſuit, adornavit.* Prov. 15. v. 18. *Tardus ira* יַשְׁקִיט *pacabit litem.* Targ. מְרַעֵךְ *extinguit.* Pſalm. 94. לְהַשְׁקִיט, Targ. לְשַׁרִיכָא *ut quietem praſtes ipſi à diebus mali.* Abſolutè, *quievit.* Eſa. 7. v. 4. וְהַשְׁקֵט, Targ. וְנוּחַ *& quieſce, nec metuas.* Eſa. 30. בְּהַשְׁקֵט *in quiete, & in fiducia erit fortitudo veſtra:* Infinitiv⁹ loco nominis. Prov. 19. יַשְׁקִיט *quieſcet lis.* Tar. נִרְעַךְ *extinguetur.*

Rabb. הַשְׁקֵט הַכְּאֵבִים *ſedatio dolorum.*

Nom. שֶׁקֶט *quies, tranquillitas.*

Chald. שְׁקִיט *quietus, tranquillus, ſecurus.*

Rabb. שְׁקוּט *qui habet ſyncipat prominens.*

מַשְׁקֵט *ſcriptura parva,* q̄ nō eſt quadrata.

מַשְׁקְמָנִי *avis quædam.*

שקל duo ſignificata habet. I. שָׁקַל, Chal. שְׁקַל & תְּקַל Arab. cum ת ſuprà punctato, תְּקַל *libravit, ponderavit, appendit.* Gen. 23. v. 16. וַיִּשְׁקֹל, Targ. וּתְקַל *& ponderavit Abrahamus Ephroni argentū.* Olim moneta librabatur, & ex pōdere habebatur ſumma pecuniæ: ut nunc ex numero nummorum. Ulpian. Dig. lib. 23. tit. 3. lin. 34. *Pater puella id aurum in dotem viro appendit.* 2. Sam 4. וְשָׁקַל, Targ. וּתְקַל *& librabat comam capitis ſui.* Niph. נִשְׁקַל Chal. אִתְּקַל *ponderatus fuit.* Job 19. שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל, Tar. מִתְקַל יִתְקַל *ponderādo ponderabitur ira mea.*

Nom. שֶׁקֶל *ſiclus,* moneta certi ponderis, & omnium ponderum regula: ſicut Gręcis *στατήρ,* ab *ἱστάναι ponderare.* Pl. שְׁקָלִים *ſicli.* Siclus autem Sacrę ſcripturæ ponderabat ſtaterem unum, ſeu ſemunciā, ſeu quatuor זוּזִים *drachmas Atticas,* vel דִּינָרִין *denarios Romanos,* aut זְהוּבִים *aureos Ungaricos.* Semunciæ autem pondus apud nos habet in argento groſſus argenteus: quem inde ſemunciale & dimidiatum Joachimicum appellamus: in auro autem quatuor Ungarici. Valet igitur ſiclus argenti

½ Joachimicū ſeu 12 groſſos Miſnicos, 8 victoriatos Batzen / 38 cruciatos Kreutzer: auri verò 4 Ungaricos, 4½ Rhenanos, 4¼ coronatos. Eſt enim auri valor ſuper argentum decuplus: ita ut pro ſingulis auri drachmis argenti denæ ſint reddendæ. In uno latere ſicl⁹ habebat צִלוֹחִית אוֹ צִנְצֶנֶת הַמָּן *urnam illam* (figura calicis) *in qua condita erat manna,* cum inſcriptione in ambitu, שֶׁקֶל יִשְׂרָאֵל *ſiclus Iſraelis.* Juxta quoſdā, שֶׁקֶל שְׁקָלִים *pondus ponderum.* In altero habebat מַקֵּל שָׁקֵד *virga* Aharonis, cū amygdalis & floribus, cum inſcriptione item in ambitu, יְרוּשָׁלַיִם קְדוֹשָׁה *Jeruſalem ſancta.* Fuerunt autē inſcriptiones lingua Hebræa, ſed characteribus Samaritanis, qui olim, ante captivitatē ſcilicet Babylonicam, communes totius Iſraëlis literæ fuerant, & apud Samaritanos remanſerant. Maſius: *In una facie eſt virga Aharonis, &* יְרוּשָׁלַיִם הַקְּדוֹשָׁה. *In altera vaſculū manna, &* שֶׁקֶל יִשְׂרָאֵל. Suprà aūt duæ literæ, ש & מ, pro שלמה מלך Exod. 38. *& ſeptingenti triginta* שֶׁקֶל, Targ. סִלְעִין *ſicli,* בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, Targ בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא *in ſiclis ſanctitatis.* Levit. 27. *Et erit æſtimatio maſculi quinque* שְׁקָלִים, Targ. סִלְעִין *ſicli argenti.* Porrò ſiclū, Sacræ literæ dividunt in majores partes tres, ſemiſſem, trientem & quadrantem. Semis ſeu dimidium ſicli vocatur בֶּקַע *fragmē,* cùm enim fractus fuerit ſiclus, eſt ejus dimidium; unde מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל *dimidium ſicli* vocatur. Eſtque ſemiſiclus *δίδραχμον,* & valet duas drachmas: in argento, groſſi argentei ſemūcialis ſeu Joachimici quadrantem, vel ſex groſſos Miſnicos: in auro duos Ungaricos. Et eandem habuit cū integro imaginē. Exo. 38 v. 24. בֶּקַע, Targ. תִּקְלָא *fragmen pro capite,* מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל, Targū פַּלְגוּת סִלְעָא *dimidiū ſicli.* ubi per appoſitionē declaratur. Gen. 24. *Et accepit vir monile aureū,* בֶּקַע, Tar. תִּקְלָא *fragmē pondus ejus.* Triēs vocatur שְׁלִישִׁית הַשֶּׁקֶל *tertia pars ſicli.* Nehē. 10. v. 33. *Ad dandum ſuper nos* שְׁלִישִׁית הַשֶּׁקֶל *tertiā partem ſicli in anno, ad opus domus Dei noſtri.* Valet drachmā cum triente: in argento quatuor groſſos Miſnicos, in auro 1½ Ungaricos. Quadrās vocatur רֶבַע הַשֶּׁקֶל *quarta pars ſicli,* valetque drachmā unam: in argēto quadrantē ſemiuncialis ſeu Joachimici dimidiatū, vel tres groſſos Miſnicos, in auro unum Ungaricū. 1. Sam. 9. רֶבַע שֶׁקֶל כָּסֶף *quarta pars ſicli argenti eſt mihi.* Targ. וּזָא חֲדָא דִכְסַף *drachma una argēti.* ¶ Deinde, uſurpatur שֶׁקֶל cū numeris tripliciter: Primò ut numeratū argentū vel aurū addat. Gen. 23. v. 16. וַיִּשְׁקֹל, Tar. תְּקַל *& ponderabat Abraham Ephroni* אֶת הַכֶּסֶף, Targ. כַּסְפָּא *argen-*

tum, quod dixerat in auribus filiorum Heth, quadringentos שקל כסף, Targ. סלעין דכסף *ſiclos argenti.* hoc eſt, 200 unciales ſeu Joachimicos. 1. Paral. 21. v. 25. *Deditque David Arnano pro loco iſto* שקלי זהב *ſiclos auri, pondere ſexcentos.* qui efficiūt 2400 Ungaricos: 3000 Joachimicos Secundò, ut numeratū metallum non addatur: & tunc ſemper כסף ſubintelligitur. Exod. 30. *Illud dabunt omnes qui tranſeunt per numeros,* מחצית השקל, Targ. פלגות סלעא *dimidium ſicli.* ſcil. argentei: quadranté Joachimici. Sequitur declaratio: *& accipies* כסף *argentum redemtionum à filijs Iſrael.* Dabat tam dives, quàm pauper etiam ex eleemoſyna victitans. 2. Reg. 7. Eliſæus prædixit, ſatum ſimilæ, ſolutâ obſidione Samariæ, emtum iri בשקל, Tar. בסלעא *ſiclo.* ſcil. argenti: dimidiato Joachimico. Tertiò, ut expreſſo cum numeris numerato, argéto vel auro, שקל *ſiclus* ſubintellagatur. Gen. 20. v. 16. *Dedi* אלף כסף *mille argentum fratri tuo.* Targ. אלף סלעין דכסף *mille ſiclos argenti:* 500 Joachimicos. 2. Sam. 18. v. 12. *& ſuper me fuiſſet dare tibi* עשרה כסף *decem argentum.* Targum עסר סלעין דכסף *decem ſiclos argenti:* 5 Joachimicos. Lxx. *δέκα ἀργυρίους decem argenteos:* argenti ſiclos. Gē. 24. v. 22. עשרה זהב *decem aurum.* Targ. עסר סלעין דדהבא *decem ſicli auri, pondus eorum:* 40 Ungarici. Sic, Matth. 26. *& conſtituerunt ei τριάκοντα ἀργύρια,* Syr. תלתין דכספא *triginta argenti.* ſcil. ſiclos: 15 Joachimicos. ¶ Addo, quòd id hiſtoria ſacra univerſa eſt unus & idem ſicius. Fuiſſe tamen ſiclum in uſu cōmuni populi Judaici, quem Rabbinorum vocant, ſacro duplo minorem, ſed qui ad ſacras hiſtorias accōmodari non poſſit, apparet ex libro Aruch, in quo ita habetur: *Siclus Legis eſt* סלע, *& ſic Chaldaicè redditur, continetque quatuor* דינרין *denarios, &* דינר דרכנן וזוז *denarius & drachma, idem ſunt. Siclus Rabbinorum noſtrorum eſt dimidium* סלע, *& continet duos* דינרין *denarios.* ¶ מטבעות *monetæ:* שקל & סלע *ſemūcia* valet 4. זוז: זוזים: ſive דינר 6 אסרין 2 פונדיון: פונדיונין 6 גרה ſive מעה: מעות 2 קונטריק: קונטריקין 2 מסמס: מסמסים 2 איסר פרוטות.

משקל & משקל, Chal. מתקל *pondus, libratio.* Gen. 24. *& accipiebat vir monile aureum, ſemiſiclus* משקלו, Tar. מתקלה *pōdus ejus, & duas armillas ſuper manus ejus, decem ſicli auri* משקלם, Targum מתקלהון *pondus earum.* Levit. 26. *& pinſent decem fœmina panem veſtrum in fornace uno, & reddent panem veſtrum* במשקל, Targ. במתקלא *in pondere.* Ex corrupto frumento panes integri non poterunt fieri, piſtor igitur fragmenta non numero ſed pon-

dere reſtituet. 2. Sam. 21. *Trecenta* משקל נחשת *pondera æris.* per pondus intelligitur ſiclus: ſed qui diverſus fuit in metallis. Singulorum enim metallorum, auri, argenti, ferri & æris propria fuerunt pondera. Porrò משקל *pondus* pertinet ad quātitaté diſcretam, ſeu multitudinem rerū, quas appēſas gravitate aut levitate metitur. Ejusq; ſpecies potiſſimū quatuor ſunt apud Hebræos: 1, גרה *obolus.* 2, שקל *ſiclus,* continens viginti גרה *obolos.* 3. מנה *mina,* continens 25 ſiclos. 4 כּכּר *talentum,* continens ſexaginta מנה *minas:* de quibus vide ſuo loco. In ſcriptis Rabbinorum גרה dividitur in duo פנדיונין *pondionin.* פונדיון *pondion* Italicum autem eſt pondo, *as æreus,* pars denarij decima, 3 nummi Miſnici: & dividitur in duo אסרין *aſſaria.* אסר *aſſarium* eſt aſſis dimidium, 1½ nūmi Miſnici: & dividitur in quatuor שמונין *octavas.* ſcil. pondiō ſeu aſſis partes. שמון eſt octava aſſis pars, ¾ eines hellers: & dividitur in duo פרוטות *obolos æreos.* פרוטה eſt *obolus æreus.* ¶ Rab. שקל & משקל *formæ nominum,* ad quam multa nomina ponderantur ſeu exiguntur.

מתקולא & משקלא, Chal. משקלת & משקלת *libramētum, regula, amuſſis, perpendiculū,* plumbum architectorum, quo æquāt parietes. 2. Reg. 21. *& extendam* משקלת *perpendiculum domus Achab.* Targ. מתקולת צדות *perpendiculum deſolationis.*

Chald. תקלין *appenſorij clavi.*

Propr. אשקלון *Aſcalon,* urbs Philiſthæorum.

Arab. cum ת ſuprà punctato, תקל *gravis, ponderoſus fuit.* Pſalm. 32. *manus tua* תקלת *gravata eſt ſuper me.* Actor. 50. v. 17. תקלוא *& aggravatæ ſunt aures ipſorum.* Matth. 13. v. 15. ותקלת אדאנהם *& aggravata ſunt aures eorum.* 2. Cor. 2. v. 29. *Nec* יתקל *gravis erit apud vos oratio mea:* pondus habebit. Hiphil אתקל *gravavit, aggravavit.* Pſalm. 38. *ſicut onus* אלתקיל *grave,* אתקלתני *gravat me.*

Nom. תקיל *ponderoſus, oneratus, gravis.*

תקל & תקאל *pondus, libra, gravitas, onus, ſarcina:* Plur. אתקאל & מתאקל: Dual. תקילאן *pondera, onera, ſarcina, gravia.*

II. Syr. שקל, Hiphil אשקל *libravit, librando ſuſtulit, ſuſtinuit, portavit, geſtavit, bajulavit, tulit, accepit.* Matth. 4. v. 6. *ut manibus ſuis* נשקלונך *portent te.* Job. 1. דשקל *qui portat peccata mundi.* Matt. 5. שקל *accipiens repudiatā.* Joh. 5. v. 11. ושקל *& accepit Jeſus panē.* Niph. אשתקל *ſublatus, ablatus, elatus fuit, ſuperbijt.* Matth. 9. v. 5. *cùm* נשתקל *auferetur ab ipſis ſponſus.*

Nom. שקל, Arab. תקאל *bajulus, gerulus:* Pl. שקלין

שְׁקוֹלָא & שַׁקָּלִין bajuli. שַׁקָּלֵי שִׁבְטָא faſcigeri, lictores, ῥαβδοῦχοι. A

מַשְׁקְלוּת elatio animi, ſuperbia.

Deinde, שְׁקַל ſolvit, navi diſceſſit.

שקם. Inde Nomen שִׁקְמָה, Chald. שִׁקְמָא ſycaminus vel ſycomorus, arbor folijs moro, & fructu ficui proxima, ficus ſylveſtris: Pl. שִׁקְמִים, Fœm. שִׁקְמוֹת ſycāini, ſycomori. Amos 7. Sed armentarius ſum, & bajulans שִׁקְמִים ſycamines. ſcil. in cibum boum meorum. Illius arboris fructu ſolebant armētarij alere boves. Pſ. 78. Interfecit grandine vitem ipſorū וְשִׁקְמוֹתָם & ſycaminos ipſorum frigore. B

Arab. שַׁקַם capiſtravit. מְשַׁקַּם capiſtratus. שְׁקִימָה capiſtrum: Pl. שְׁקָאִים capiſtra.

שקס. Arab. שַׁאקַס & אֲשְׁקַס depilis, raſus, glaber, tonſus, imberbis, levis.

שקע. שָׁקַע, Chald. שְׁקַע profundus, in profundum miſſus, merſus, immerſus, demerſus, ſubmerſus, depreſſus, abſorptus fuit: de ſole, occidit. Amos 9. & aſcendet ſicut fluvius tota ipſa (terra) וְשָׁקְעָה & deprimetur ſicut fluvius Aegypti. Num. 11. & deprecatus eſt Moſes ad Dominū וַתִּשְׁקַע, Tar. וְאִשְׁתְּקַעַת & depreſſus fuit ignis. C Niphal נִשְׁקַע, Chal. אִשְׁתְּקַע demerſus, irrigatus fuit. Hiphil הִשְׁקִיעַ depreſſit, demerſit, ſubmerſit. Job. 40. Aut fune תַּשְׁקִיעַ, Targ. תִּקְּרֵה deprimes linguam ejus: perforabis. Ezech. 32. Tunc אַשְׁקִיעַ deprimam aquas ipſorum, & flumina ipſorum ut oleum, faciam ire.

Nom. מִשְׁקָע depreſſio, profunditas, ſedatio. Ezech. 34. מִשְׁקַע מַיִם profunditatem aquæ bibetis: aquas profundas, limpidas: quòd aquæ profundæ ſint limpidæ & puræ. D

שְׁקַעֲרוּרוֹת profunditates. Levit. 14. שְׁקַעֲרוּרוֹת profunditates virides.

Rab. שְׁקִיעָה ſubmerſio, abſconſio, occaſus ſolis. ✠ שקעה pēetratio. ✠ שִׁקְעָא calatura. ✠ שקועין infuſiones.

שקף duo ſignificata habet I. שָׁקַף. Inde נִשְׁקַף aſpexit, proſpexit ex alto, ſpeculatus, contemplatus eſt. qui ſtat in loco alto proſpicit, conſpicit, & ab alijs cōſpicitur. 2. Sam. 6. Michal filia Saulis נִשְׁקְפָה, Targ. אִסְתַּכִּית proſpexit. Jud. 5. Per feneſtram נִשְׁקְפָה proſpexit. Prov. 7. Per cancellos meos נִשְׁקָפְתִּי proſpexi. Pſ. 85. & juſtitia E ex cælo נִשְׁקָף, Targ. אוֹדִיק proſpexit. Hiphil הִשְׁקִיף idem. Gen. 19. וַיַּשְׁקֵף, Targ. וְאִסְתְּכִי & proſpexit ſuper faciē Sodomæ & Gomorrhæ. Pſ. 14. Dominus ex cælo הִשְׁקִיף, Targ. אוֹדִיק proſpexit.

Nom. שֶׁקֶף proſpect⁹. 1. Reg. 7. v. 5. & omnes januæ ac poſtes quadrata שֶׁקֶף proſpectu: feneſtra.

שְׁקֻפִים feneſtræ, ex qua quis proſpicit. 1. Reg. 7. v. 4. וּשְׁקֻפִים & feneſtræ tres ordines. Erāt feneſtræ in trib. parietibus oppoſitæ. 1. Reg. 6. Et fecit חַלּוֹנֵי שְׁקֻפִים אֲטֻמִים foramina feneſtrarum anguſtarum. Targ. feneſtras פְּתִיחָן מִלְּגָיו וּסְתִימָן מִלְּבָרָא apertas interius, & occluſas foris.

מַשְׁקוֹף, Chald. מַקְוּפָא ſuperliminare, limē ſuperum proſpectui patens, aut feneſtella ſupra oſtium, per quam videtur, quis pulſet aut vocet. Exod. 12. & dabunt ſuper poſtes & ſuper הַמַּשְׁקוֹף, Targ. שְׁקָפָא ſuperliminare. In Aegypto ſicut nunc in Arabia, erant feneſtræ ſuper januis ædium.

Chald. שְׁקִיפִין foramina. fiſſuræ petrarum. שְׁקִיף petra. Matth. 6. κατὰ τοῦ κρημνοῦ per præceps. Syr. לְעַל לִשְׁקִיפָא ſuper petram.

Rab. שְׁקִפָּה proſpectus, providētia, ſpeculatio.

II. Chald. שְׁקַף impulit ut ventus folia, vel imber murum, percuſſit, planſit. Pſ. 1. Quem תִּדְּפֶנּוּ, Targ תַּשְׁקְפִנֵּהּ impellet ventus. Job 27. v. ult. יִשְׂפֹּק, Targ. יִשְׁקֹף plaudet ſuper eis manibus ſuis. ✠ שְׁקִיף percuſſus. ✠ שְׁקִיפָא præcipitium.

מַשְׁקְפִי conſternatus: item habens magnas pedis eminentias.

Rab. שְׁקַף pexit, carminavit lanam aut linū.

שקץ. Inde Piel שִׁקֵּץ, Chal. שְׁקַץ abominatus, deteſtatus, execratus eſt. Pſ. 22. & non שִׁקַּץ, Targ. שָׁאט abominatus eſt oppreſſionē pauperis. Deut. 7. v. 26. שַׁקֵּץ תְּשַׁקְּצֶנּוּ, Tar. שַׁקָּצָא תְּשַׁקְצִנֵּהּ abominando abominaberis illud.

Nom. שֶׁקֶץ, Chald שִׁקְצָא abominatio, execratio. Levit. 11. שֶׁקֶץ, Targ. שִׁקְצָא abominatio erunt vobis. ¶ Deinde, reptile abominādum. Levit. 7. v. 21. In omni שֶׁקֶץ, Targ. רְחַשׁ reptili immundo. Eſa. 68. comedentes carnem ſuis, וְהַשֶּׁקֶץ & reptile, & murem.

שִׁקּוּץ res abominanda, quę ſenſus & animū offendit: res, quam propter fœditatem & turpitudinem homines execrando averſantur. Plur. שִׁקּוּצִים res abominā̄da. Sic aūt Scriptura vocat idola. 2. Reg. 23. Aſtaroth שִׁקֻּץ abominationi Sidoniorū, & Camos שִׁקֻּץ abominationi Moabitarū: idolo. Ezech. 20. Quilibet שִׁקּוּצֵי עֵינֵיהֶם abominationes oculorum ſuorum non abjecerunt: idola, ad quæ oculos cōvertebant, quæ diligebant & colebant. Dan. 9. & ſuper ala שִׁקּוּצִים abominationum devaſtante. Abominationes vocat Jovis Olympij ſimulacrum, & Antiochi ſtatuas in templo Hieroſolymitano poſitas: Hieronim. Dan. 11. & dabunt הַשִּׁקּוּץ abominationem devaſtantem: idolum quod urbem devaſtabit. ✠ מְשַׁקֵּץ idem.

שקר cum puncto dextro, שָׁקַר, Chal. שְׁקַר mentitus eſt. fallax fuit, fefellit, decepit: dolosè, perfidè egit. Gen. 21. ſi תִּשְׁקֹר, Targ. תְּשַׁקַּר mentieris mihi. Piel שִׁקֵּר, Chald. שַׁקַּר idem. Levit. 19. & nō תְשַׁקְּרוּ, Targ. תְשַׁקְּרוּן dolosè agatis vir cum ſocio ſuo.

Nom.

Nom. שֶׁקֶר, Chald. שְׁקַר & שׁוּקְר *mendaciū*, A
fallacia, falſitas, falſum: Plur. שְׁקָרִים, Chald.
שִׁקְרִין *falſitates, falſa.* Exod. 23. מִדְּבַר-שֶׁקֶר *à ver-*
bo falſitatis longè abſis. Deut. 19. *& ecce* עֵד שֶׁקֶר
teſtis falſitatis, teſtis ille, שֶׁקֶר *falſum teſtatus eſt*
contra fratrem ſuum. Prov. 14. *teſtis* שְׁקָר, Tar.
רַגָּלָא *mendacij.* Jerem. 37. *& dicebat* Jeremias,
שֶׁקֶר *mendacium.* Targ. שִׁקְרָא אַתְּ אָמַר *mendaci-*
um tu dicis. Prov. 17. v. 4. שֶׁקֶר *mendacium au-*
ſcultat lingua prava. pro אִישׁ שֶׁקֶר *vir mendacij,*
homo mendax. ¶ Et cū ל *ad* adverbiaſcit,
falsò, in vanum, fruſtra, gratis, ſine cauſa. 2. Sam.
25. *certè* לַשֶּׁקֶר *fruſtra cuſtodivi omnia quæ iſte* B
habet in deſerto: לְחִנָּם. Lev. 19. *& non juretis*
in nomine meo לַשָּׁקֶר, Targ. לְשִׁקְרָא *falsò.* Jer.
8. *Ecce* לַשֶּׁקֶר *in vanum fecit calamus* שֶׁקֶר *fal-*
ſitatis ſcribarum. Et literâ ל ſubintellectâ:
Pſalm 35. v. 19. *Ne lætentur de me inimici mei*
שֶׁקֶר *falsò:* ſine cauſa. Pſal. 38. v. 20. *Multi-*
plicantur, qui oderunt me שָׁקֶר *falsò.* Pſal. 119. in
Caph. שֶׁקֶר *falsò perſecuti ſunt me:* ſine cauſa.
Rabbin. שָׁקַר *ſaltavit, ſubſilijt.* ✠ מַשְׁקֵר
rana.
Arab. שָׁאקֵר *miſer, pauper.* C

שקר cū puncto ſiniſtro, שָׂקַר ſignificat רמיזות
בעין. Inde Benoni Piel. מְשַׂקְּרוֹת *innuentes,*
annuentes. Eſa. 3. v. 16. וּמְשַׂקְּרוֹת *& innuentes o-*
culis: quæ circumſpiciūt, & impudicis nu-
tibus alliciunt amatores. Targ. וּמְסַרְבְּקָן *&*
fucantes (ſtibio linientes) *oculos.* Unde in
Geneſi majori dicitur: *Mulierem non factam*
eſſe ex oculo, ne ſit סַקְרָנִית *circumſpiciens:* inſpe-
ctatrix.
Chald. סְקַר *aſpexit.* Job. 21. *Oculis* שׁוּפָתוֹ,
Targ. סַקְרִתֵּהּ *aſpexit eum.* ✠ סִקְרָא *color rubeus.* D
✠ Arab. מַשְׂקְרָאת *quæ flavū faciunt:* in Avic.
✠ אַשְׁקַר *ruffus.* ✠ שִׁקְרָא *ſubalbidus.*
Syr. סְקַר *adverſatus eſt.*

שרר cum puncto dextro, שָׁרַר duo ſignificata
habet. I. שָׁרַר, idem quod שׁוּר, *intuitus eſt, aſpe-*
xit, inſpexit, ſolicitè obſervavit: in malum, *inſi-*
diatus eſt.
Inde שׁוֹרֵר *inſidiator, hoſtis:* Plur. שׁוֹרְרִים
hoſtes. Pſal. 5. v. 9. *Domine, duc me juxta juſtitiā*
tuam, propter שׁוֹרְרָי *hoſtes meos.* Lxx. ἕνεκα τῶν ἐ-
χθρῶν μου *propter inimicos meos.* Targ. *Propter*
תּוּשְׁבַּחְתִּי *laudem meam.* Accepit pro שׁוּר & E
שׁוֹרֵר *cecinit, decantavit, laudavit.* Pſal. 54. v. 7.
Retribuat malum לְשׁוֹרְרָי, Targ. לִמְעִיקַי *hoſtibus*
meis. Pſ. 59. *Deus ſidere me faciet* בְּשׁוֹרְרָי, Targ.
בִּמְעִיקַי *in hoſtibus meis.*
שְׁרִירוּת *inſidioſa ac prava cordis intentio, pra-*
va cogitatio, ראיה. Deut. 9. *Quia* בִּשְׁרִרוּת, Tar.
בְּהִרְהוּר *in cogitatione cordis mei ambulabo.* Jer. 3.
& non ambulabunt amplius poſt שְׁרִרוּת, Targ.
הִרְהוּר *cogitationem cordis ſui mali.* Pſal. 81. v. 13.

A *& dimiſi eum* בִּשְׁרִירוּת *in cogitatione cordis*
eorum.
Arab. סְרָאִיר *cogitationes, abſcondita.*
II. שָׁרַר. Inde Nom. שֹׁר & שֹׁר, Arab. סרה *umbi-*
licus, à robore, firmitate ſeu ſtabilitate.
Cant. 7. v. 3. שָׁרְרֵךְ *umbilicus tuus, crater rotun-*
dus. Prov. 3. v. 8. *& medicina erit* לְשָׁרֶּךָ, Targ.
לְטוּנְשָׁךְ *umbilico tuo.* Ezech. 16. *Non præciſus*
fuit שָׁרֵּךְ *umbilicus tuus.* Infanti in partu ne-
ceſſarium eſt, ut ipſi umbilicus præcida-
tur: ſicut etiā ut lavetur, ſale conſperga-
tur, & faſcijs involvatur: & quia iſta non
B ſine periculo vitæ differri poſſunt, ideo
etiam Sabbatho conceſſa fuerunt Judæis
ſicut & circumciſio.
שְׁרִירִים *vaſa umbilici, & umbilicus ipſe.* Job
40. *& robur ejus* בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ, Targ. בְּפִרְת
כְּרֵסֵהּ *in umbilico ventris ejus.*
Rabb. שָׁרִיר *fortis, robuſtus, firmus, ſtabilis.*
✠ שרות & שַׁרְשְׁרוֹת *catena.*
Verbū Syr. שְׁרַר & שַׁר *ſtabilivit, confir-*
mavit, certò aſſeruit, ſtatuit: Abſolutè, *certus*
fuit. 1. Cor. 1. v. 8. *Qui* נשרְרכון *confirmabit vos.*
C Actor. 3. שְׁרוּ *firmi fuerunt.* Paſſ. אִשְׁתַּרַר *ſtabi-*
litus, confirmatus fuit. Rom. 1. v. 11. אִשְׁתַּרַר *ſta-*
bilitus fuit. Epheſ. 3. v. 16. תֶּשְׁתַּרְרוּן *confirmemi-*
ni per Spiritū ejus. Hiphil אַשַׁר *certus fuit, fir-*
miter credidit, confirmavit, certificavit, fidei
commiſit, promiſſis ſtetit. Rom. 4. v. 12. וְאַשַׁר
& certus fuit: credidit, ſtatuit.
Nom. שָׁרִיר *firmus, ſolidus, certus, verax:* in
malum, *obſtinatus, pervicax.* ✠ Arab. שָׁרִיר
impius.
שְׁרָרָא & שְׁרִירָא *veritas, firma & certa aſſeve-*
D *ratio.* בִּשְׁרָרָא *in veritate.* ✠ שְׁרִירָאִית *firmiter,*
certò, verè.
Rabb. אַשְׁרֵי *res vendita.* ✠ שָׁרִיר וְקַיָּם *fir-*
mum & ſtabile.

שרר duo ſignificata habet. I. cum puncto
ſiniſtro, שָׂרַר, idem quod שרה, *principem egit,*
dominatus eſt, principatū tenuit. Eſth. 1. v. ult.
ut ſit omnis vir שֹׂרֵר *principatum tenens in domo*
ſua. Eſa. 32. v. 1. וּלְשָׂרִים *& ad principes ad judi-*
cium יָשֹׂרוּ, Targ. יִתְרַבּוּן *principatum tenebunt.*
Jud. 9. v. 22. וַיָּשַׂר *& principatum tenuit Abime-*
E *lech ſuper Iſraëlem uno anno.* Targ. וּמְלַךְ *& re-*
gnavit. Lxx. καὶ ἦρξεν. Prov. 8. v. 16. *per me* שָׂרִים
יָשֹׂרוּ *principes principatum tenebunt.* Hoſ. 12.
v. 4. וַיָּשַׂר *& dominatus eſt ſuper angelo.* pro quo
in margine וַיָּשַׁר legendum eſſe notatur.
Hithpaël הִשְׂתָּרֵר *dominatus eſt.* Nū. 16. *quia*
תִשְׂתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם הִשְׂתָּרֵר, Targ. אִתְרַבְרְבַת עֲלָנָא
אַף רְבְרְבָא *dominaberis ſuper nos etiam domi-*
nando.
Nom. שַׂר & סַר *princeps, dominus* Pl. שָׂרִים &
סָרִים

שׂרים *principes, domini*. Fœm שׂרה *principiſſa, domina*: Plur. שׂרות. Mich. 7 השׂר *princeps poſtulat*. Exod. 2. *Quis poſuit te in virum* שׂר, Tar. רב *principē & judicē ſuper nos?* Eſa. 9. שׂר שׁלום *princeps pacis*. Targ. משׁיחא דשׁלמא יסגי עלנא ביומוהי *Meſſias in cujus diebus pax multiplicabitur ſuper nos*. 2. Reg. 4. *An eſt loquendum de te ad regem, aut ad* שׂר הצבא *principem militiæ?* Princeps militię, poſt regem ſummam in caſtris poteſtatem habebat, atq; dux belli ſeu imperator erat, cui parebant chiliarchi, hecatõtarchi, &c. Tales fuit Abner ſub Saule. Exod. 18. *& pones ſuper illos* שׂרי אלפים *principes millenariorū*, שׂרי מאות *principes cētenariorū*, שׂרי חמשׁים *principes quinorū*, ושׂרי עשׂרות *& principes denorum*: chiliarchas, centuriones, decuriones. 1. Paral. 28. *& congregavit David oēs principes Iſrael* שׂרי השׁבטים *principes tribuum*. Jud 9. v. 29. *& audivit Zebul* שׂר העיר *princeps urbis*. ¶ Principes fuerunt varij: Primò, שׂרי השׁבטים *principes tribuum*, qui ſingulas tribus duxerunt. Quare ut duodecim tribus, ita duodecim earum principes extiterunt, & ſingulis tribubus jus reddiderũt. Secundò, שׂרי משׁפחות *principes familiarum*. Singulæ enim tribus diviſæ erant in multas familias. Harũ principes familias convocabant, & earũ in bello duces erant. Tertiò, שׂרי ערים *principes urbium*. Familiæ enim diſtributæ fuerunt in urbes. Et harum principes multi fuerunt: chiliarchæ, centuriones Hi ſenatũ convocabant ejus urbis, cui præerant. Jerem. 6. *Omnes illi* סרי סוררים, Targ. רברביהון מרדין *principes rebelles*. literis ס ש permutatis.

Rabb שׂררה *dominium, imperium*.

Propr. שׂרי & שׂרה *Sara*.

II. Arab. אנשׂר *rixatus eſt, rixit canis*.

שׂר *rixa, jurgium*: Plur. אשׂראר *rixæ, jurgia*. ¶ Deinde, שׂר *furia*: Plur. שׂרור *furiæ*.

שׂרא. Chald. שׂרא in שׂרה vide.

שׂרב cum puncto dextro, duo ſignificata habet. I. שׂרב. Inde Nom. שׂרב, Chal. שׂרב *calor, æſtus*. Eſa. 49. *Non percutiet eos* שׂרב *æſtus aut Sol*. Apoc. 7. *Non cadet ſuper illos Sol, neq; ullus æſtus*: nulla afflictio, nulla miſeria. Chald. Gen. 31. *Die conſumſit me* חרב, Targ. שׂרבא *æſtus*. ¶ Deinde, *locus deſerti ſiccus*: ab æſtu ſic nominatus. Eſa. 35. v. 7. *& erit* השׂרב *æſtus in ſtagnum*: locus ſiccus.

Chald. שׂרב *ſiccus*: Fœm. שׂרבא *ſicca*.

Syr. שׂרבא *generatio, nativitas, familia*: Pl. שׂרבן *generationes*. Matth. 1. v. 17. *Omnes ergò* שׂרבתא *generationes ab Abraham*.

II. Arab. שׂרב *bibit, ſorbuit, abſorpſit, potavit, lambit*. Luc. 12. v. 45. ויאכל וישׂרב ויסכר *& edebat, & bibebat, & inebriabatur*. Mat. 6. v. 25. *Quid edatis* ותשׂרבון *& bibatis*. Gen. 9. וישׂרב *& bibit de vino ejus*. Mat. 26. v. 27. אשׂרבו מנהא כלכם *bibite ex hoc omnes vos*. Alcor. אשׂרבוא *potati ſũt*.

Nom. שׂראב & אשׂרבה *potio medicinalis, ſyrup*: & *vinum*. ✠ שׂארב *bibulus, potator*. ✠ משׂרב *potus* ✠ משׂרוב *quod bibitur*. ✠ שׂרבה *ſorbitio, guloſitas*. ✠ שׂריב *myſtax*, pilus barbæ.

שׂרג cũ puncto ſiniſtro, שׂרג. Inde Pual. שׂרג *perplexus, intricatus, involutus, implicitus eſt* vel *fuit*, ut rami implicantur. Job. 40. *Nervi teſticulorum ejus* ישׂרגו, Tar. משׁבשׁין *perplexi ſunt*. Hithpaël השׂתרג *idem*. Thren. 1. ישׂתרגו *implicabuntur, aſcendent ſuper collum meum*.

B Nom. שׂריג *ramus perplexus, frondes*: Plur. שׂריגים *rami, palmites*. Gen. 40. *& in vite tres* שׂריגים, Targ. שׁבשׁין *palmites*.

Chald. Verb. סרג *intricavit, reticulavit funes*. ✠ סריג *intricatus, perplexus*.

סרגא *cancellus, rete, & ſporta è* viminibus contexta: Plur. סרגין *cancelli, retia, ſportæ*. 1. Reg. 22. *& cecidit per* השׂבכה, Targ. סריגתא *cancellum*: rete. Eſa. 24. *capietur* בפח, Targ. בסריגתא *in rete*.

C סורג *paries, murus*.

סירוג *intricatio, perplexitas*.

Rabb. שׂרג *ordinavit* ad lineas, ut fit in tegulis.

שׂרג cum puncto dextro, שׂרג. Inde Chal. & Syr. Nom. שׂרגא, Arab. סרגא, & סארג, & סריגא & סראג *lucerna, candela ardens, cereus*. Pſal. 119. נר *lucerna pedibus meis verbum tuum*. Targ. היך שׂרגא *inſtar candelæ*. Pſal. 132. *Præparavi* נר, Targ. שׂרגא *lucernam Meſſiæ meo*. In Precat.

D Mahumeticis: יא מן געל אלשׂמס סריגא *o qui poſuit ſolem lucernam*. סראג אלקטרב *lampas alcutrub*: Avicenna.

Verb. Arab. אשׂרג *accendit*.

שׂרד duo ſignificata habet. I. שׂרד, Syr. סרד *reſiduus*, poſt aliorũ mortem, *reliquus, ſervatus, ſuperſtes fuit, ſuperfuit, remanſit*: dicitur de eo qui vivus capitur, & poſtea redimitur. Joſ. 10. v. 20. והשׂרידים שׂרדו מהם *& reſidui remanſerunt ex illis*. Targ. ומשׁיזביא אשׁתיזבו *& ſervati ſunt ſervati*.

E Nom. שׂריד, Chald. סריד *reſiduus, reliquus, ſuperſtes*. Syr. *ſemen*. Plur. שׂרידים *reſidui, reliquiæ*. Thr. 2. *& non fuit in die iræ Domini* פליט *evaſor*, ושׂריד *& reſiduus*. פליט qui fuga elabitur ſeu evadit: שׂריד qui viv⁹ ab hoſte capitur. Job. 27. שׂרידיו *reſidui ejus in morte ſepelientur*: poſteri ejus, filij quos quis poſt ſe relinqt. Deut. 2. *Non relinquimus* שׂריד, Targ. משׁיזב *ſervatum*. Lxx ζωγρίαν *vivam capturam*: vivos. Deut. 3. *Non relictus fuit ei* שׂריד *reſiduus*. Lxx. σπέρμα *ſemen*. Num. 21. verſ. ultim. *Non relinqueretur* שׂריד, Lxx. ζωγρία *vivus*. Jerem. 31. v. 2.

31. v. 2. עם שרידי חרב *populus reſiduorum à gladio*. LXX. μετ᾽ ὀλωλότων *cū his qui perierunt gladio*. legerunt עם *cum*. Joel. 2. ובשרידים *& in reſiduis quos Dominus vocat*. LXX. καὶ εὐαγγελιζόμενος *& annuncians*. reſpexerunt ad בשר.

שרד *rubrica*, filum rubricatum, quo fabri lignarij ſignant ligna incidenda, *runcina*. Eſa. 44. *Formabit illud* בשרד *rubrica*.

שרד, idem quod שרת, *miniſterium*: literis ד׳ ת׳ permutatis. Exo. 31. *& veſtes* השרד, Tar. שמושא *miniſterij*. quibus tegebant, cùm moverentur caſtra, vaſa tabernaculi, arcam, altare, menſam: quæ Num. 4. deſcribuntur. Alia in סרד quære.

B II. Arab. שרד *abolevit, ejecit*. Pſalm. 44. *Afflixiſti populos* ותשלחם *& expuliſti eos*.

שרה cum puncto dextro, quatuor ſignificata habet. I. שרה, Chal. & Syr. שרא *ſolvit, diſſolvit, dimiſit, reſolvit, humectavit*. Job. 37. v. 3. *Sub univerſo cælo* ישרהו *ſolvet eum*. Solvet vinculum, & demittet pluviam ſuper alas terræ. Jerem. 15. v. 11. *Si non* שריתיך *ſolvi te ad bonum*: tantùm. Targ סופך *finis tuus*. Chald. Gen. 24 ויפתח *& aperuit camelos*. Targ. ושרא C *& ſolvit*. Dan. 5. *& ligata* למשרא *ſolvere*. Syr. Marc. 1. v. 7. *ut* אשרא *ſolvam corrigias calceorum ejus*. Matth. 27. v. 16. דנשרא *ut ſolveret vinctum*. Act. 4. ושריו *& dimiſerunt eos*. Matth. 1. *Cogitabat occultè* דנשריה *ut dimitteret eā*. Niphal. אשתרי *ſolutus, diſſolutus, dimiſſus fuit*. Johan. 7. נשתרא *ſolvetur Lex*. Marc. 7. ואשתרי *& ſolutum eſt vinculum linguæ ejus*. Act. 4. *& cùm* אשתריו *dimiſſi eſſent*. Piel. שרא *ſolvit*. Dan. 5. ומשרא *& ſolvens vincula*. Paſs. אשתרי *ſolutus fuit*. Dā. 5. *& vincula lūborū ejꝰ* משתרין *ſoluta ſunt*. D

Nom. שריה, Chal סריה *lorica*. Job. 41. *Haſta, funda* ושריה, Targ. ושריונא *& lorica*.

שרין *idē*. 1. Reg. 22. *& percuſſit regem Iſrael inter juncturā & inter* השרין, Tar. שריונא *loricā*.

שריון & סריון *idem*: Plur. סריונים, Fœm. שריונות & סריונות *loricæ*. 1. Sam. 17. *& pondus* השריון, Targ. שריונא *loricæ*. Jerem. 46. *Induite* הסרינות *loricas*.

משרה *reſolutio* ſeu *expreſſio uvarum*, quæ fit in vindemia, cōpreſſis illis in muſtū. Nū. 6. *& omnē* משרת ענבים, Targ. מתרות ענבין *reſolutionē uvarum non bibet*: ſuccum uvarum.

Propr. תשרי *Tiſri*, menſis in quo fit vindemia, & ex uvis תירוש *muſtum* exprimitur. Num. 29. vocatur חדש השביעי *menſis ſeptimꝰ*: nā eſt ſeptimus in ordine à ניסן *Niſan*, à quo feſta computantur, & in æquinoctiū vernū incidit. Reſpondet maxima parte noſtro ſeptēbri: Et feſta legalia habet plura cæteris menſib. Primò, die ראש השנה *initiū anni*, & זכרון תרועה *monumentum clangoris*: de quibus in radicib. שנה & רוע vide. Decimo

A יום כפור *jejunium expiationis*: de quo in כפר vide. Decimoquinto ſeu in plenilunio חג הסכות *feſtum tabernaculorū*: de quo in סכך vide. Hoc cōtinuatur ſeptem diebus. Et ſeptimo ejus die eſt חג ערבה *feſtum ſalicis*: octavo autem, חג עצרת *feſtum cœtus*. Præter hæc legalia feſta habēt quarto die צום גדליה *jejunium Godoliæ*. Vigeſimoprimo הושענא רבה. Vigeſimotertio שמחת תורה והברכה *lætitia Legis & benedictio*.

שרון *Saron*, regio cāpeſtris & locus paſcuus, inter Cæſariā Palæſtinæ & Taborē montem, lacūq; Geneſaret. Inde שרוני *Saronites*. 1. Par. 27. v. 29. *& ſuper bobus paſcentibus* בשרון *in Saron, Sitar* השרוני *Saronites*.

שריון *Sirjon*, mons circa Cæſareā Paleſtinæ. Pſal. 29. *Exilire facit cedros velut vitulum, Libanum* ושרין *& Sirjon ſicut exilit filius unicornis*. Targ. וטור מסרי פירי *& montem producentem fructus*.

Syr. שרי *ſolutus*: Pl. שרין *ſoluti*. שוריא *diſſolutio*.

משרי *ſolutus membris, paralyticus*: Plur. משרין *paralytici, ſoluti*. Luc. 5. v. 18. *quidā attulerunt in lecto virum quendam* משריא *paralyticum*. משתריני *diſſolubilis*.

שרירו *diſſoluta appetentia*: item *harmus*.

שרי & שרין *articulus in corpore, commiſſura*.

שריא *trabs, tignum*.

Rab. שרין ורידי *arteria venalis*: שריינים *arteria*. Arab. שריאן אלורידי *arteria venalis*: Plur. שראנאת: Dual. שריאנין *venæ*.

II. Chald. & Syr. שרא *incepit, inchoavit, exorſus eſt*. Joſ. 7. *& utinam* הואלנו, Targ. שרינא *incepiſſemus*. Deut. 1. הואיל, Targ. שרי *incepit Moſes*. Piel. שרי, Syr. שרי *idem*. Gen. 6. *& factum eſt cùm* החל *incepiſſet homo multiplicari ſuper facie terræ*. Targ. שריו *cœpiſſent filij hominis*. Ezræ 4. ושריו *& inceperunt ædificare domum Dei*. Syr. Luc. 4. v. 21. ושרי *& incepit dicere*. Act. 1. v. 1. דשרי *quæ cœpit Dominus facere*.

Nom. שוריא, & שרות, & שרוי, & שרוי *principium, initium, exordium*. Hoſ. 1. תחלת דבר, Targ. שירות פתגמי *principium ſermonis domini*. Inde aliqui תשרי: quòd ſit anni initium. שוראית *nuper, recens*.

E III. Rabb. שרה, Chald. & Syr. שרא *habitavit, manſit in loco aliquo, pernoctavit, caſtrametatus eſt*. Exod. 40. v. 35. שכן, Targ. שרא *habitavit ſuper ipſo nubes*. 1. Sam. 26. חנה, Targ. שרא *caſtrametatus eſt ibi*. Pſ. 120. שכנתי, Targ. שרית *habitavi cum tabernaculis Cedar*. Dan. 2. v. 20. *& lux cū ipſo* שרא. Syr. Luc. 2. v. 2. דשרין הוו *ubi habitabant*. Act. 20. ושרין *& manſimus ibi diē unum*. Luc. 9. ונשרון *ut pernoctent in eis*. Hiph. אשרי *habitare fecit, collocavit, poſuit*. Geneſ. 2. v. 15. *& accepit Dominus Deus hominē* וינחהו, Targ.

Targ. וְאַשְׁרְיֵהּ *& collocavit eum in horto Eden.* Jer. 7. וַאֲשַׁכְּנָה, Targ. וְאַשְׁרֵי *& faciam habitare vos in loco iſto.*

Nom. שָׁרֵי *habitans.*

מַשְׁרֵי, & מַשְׁרִית, & אַשְׁרָיוּת *habitaculum, diverſorium, caſtra:* per ſynecdochen, *exercitus, turma, cohortes:* Pl. מַשְׁרְיָן *caſtra, exercitus.* Exod. 14. *Inter* מַחֲנֵה, Targ. מַשְׁרִיתָא *caſtra Aegyptiorum.* Gen. 32. *In duas* מַחֲנוֹת, Targ. מַשְׁרְיָן *turmas.* 2. Reg. 11. חֵיל, Targ. מַשְׁרִית *exercitus Pharaonis.* Jud. 9. *Ordina* צְבָאֲךָ, Targ. מַשְׁרְיָךְ *exercitum tuum.* Syr. Luc. 21. v. 11. *ubi eſt κατάλυμα,* Syr. בֵּית מַשְׁרְיָא *diverſorium?* Alij referunt ad ſignificationem ſequentem, & exponunt *domum convivij*, eamq; pro diverſorio accipiunt.

IV. Chald. שֵׁרוּ & שֵׁרוּת *cibus, victus* quo corpus reficitur, *viaticum, convivium.* Gen. 26. *Et fecit eis* מִשְׁתֶּה, Targ. מִשְׁתְּיָא, Tar. Jeroſ. שֵׁרוּת *convivium.* 2. Reg. 6. *Et paravit ipſis* כֵּרָה, Tar. שֵׁרוּ *convivium, & comederunt, & biberunt.*

Verb. Syr. אֶשְׁתָּרִא *epulatus, pranſus fuit.* Luc. 11. v. 37. דְּנִשְׁתָּרֵא *ut epularetur apud ipſum.* Joh. 21. v. 11. *Venite* אֶשְׁתָּרוּ *prandete.*

Arab. אִשְׁתְּרֵי *mercatus eſt, emit, redemit.* Marc. 15. v. 44. ואשתרי לפאפה *& mercatus eſt ſindonem.* Luc. 13. אשתרית *emi villam.* Alc. 2. לִישְׁתָּרוּא תמנא קלילא *ut emant precio parvo.* Ib. מַן יִשְׁרִי נַפְסַהּ. cap. Joſ. אַלְּדִי אִשְׁתְּרָיהּ *qui emerat eum.* Ibid. וּשְׁרוֹהּ בְּתָמָן *& vendiderunt eum precio.* Geogr. וישתריהם *& vendidit illis.*

שרה cum puncto ſiniſtro, שָׂרָה, idem quod שָׂרַר, *principem egit, principatum obtinuit.* Hoſ. 12. v. 3. *Et in fortitudine ſua* שָׂרָה, Targ. אִתְרַבְרַב *princeps fuit cum Deo.* Hier. *directus fuit.* accepit pro יָשַׁר *rectus fuit.*

Nom. מִשְׂרָה *principatus, dominiũ.* Eſa. 9. *Et factus eſt* הַמִּשְׂרָה *principatus ſuper humero ejus.*

Propr. יִשְׂרָאֵל *Iſrael,* vocatus fuit Jacob, poſtquam cum angelo luctatus prevaluit. Gen. 32. v. 28. Et, Gen. 35. *Et dicebat ad eum* אֱלֹהִים, Targ. יְיָ *Deus, nomen tuum eſt Jacob: nõ vocabitur nomen tuum amplius Jacob, ſed* יִשְׂרָאֵל *Iſrael erit nomen tuum, & vocavit nomen ejus* יִשְׂרָאֵל *Iſrael.* Deinceps vocaberis non tantùm Jacob, ſed etiam Iſraël. Significat igitur Iſrael, primò *Jacobum.* Gen. 33. v. ult. *Et vocavit illam* (ſtatuam) *Deus,* אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל *Deus Iſraelis.* Gen. 35. *Cùm habitaret* יִשְׂרָאֵל *in terra iſta.* Deinde, *duodecim tribus* ſeu *populum inde ortum.* Pſ. 114. *Cùm egrederetur* יִשְׂרָאֵל *Iſrael ex Aegypto.* Tertiò, *decem tribus,* quæ mortuo Salomone ad Hieroboam filium Nabath ex tribu Ephraim ſe contulerunt. 1. Reg. 15. *Et Nadab filius Jeroboã regnavit ſuper* יִשְׂרָאֵל *Iſraelem, in anno ſecundo Aſa, regis Juda, & regnavit ſuper Iſraele biennium.* Quartò, יִשְׂרָאֵל *Iſrael* ſignificat *Eccleſiam.*

שרח. Syr. Piel שָׁרַח, Paſſ. אֶשְׁתָּרַח *exarſit, libidine prurivit.* Rom. 1. v. 27. וְאֶשְׁתָּרַחוּ *& exarſerunt libidine.*

Chald. שָׁרִיחָא & שָׁרְחָא *mulier flens & lacerans vultum ſuum.* ⁂ Rabb. שָׁרַח *laceravit.*

Arab. שָׁרַח *ſolvit, aperuit.* אַשְׁרַח *declaravit, explanavit, expoſuit, legit declarando, commentatus eſt.* שרחנא קבל *declaravimus antè.* ינשרח *explanabitur:* in Avic. Alc. 30. רַב אִשְׁרַח לִי צַדְרִי *Domine, aperi mihi pectus meum.*

שַׁרְח *commentum, expoſitio, gloſſa, ſcholium.*

שָׁרַאח & שָׁארח *commentator, ſcholiaſtes:* Pl. שָׁארִיחִין *commentatores.*

שָׁרְחָה *ficus aperta:* arida.

תַּשְׁרִיח *anatomia.* ⁂ מְשָׁרוּחִין *vulnerati.*

שרט duo ſign. habet. I. שָׂרַט, Arab שָׁרַט *carnem incidit uſq; ad ſanguinus effuſionem, concidit, laceravit, ſcalpello aperuit, ſcarificavit, cutem raſit, leviter vulneravit.* Lev. 21. *Et in carne ſua non* יִשְׂרְטוּ שָׂרָטֶת *incidant inciſionem.* Targ. יְחַבְּלוּן חִבּוּל *corrumpant corruptionem.* Niph. נִשְׂרַט *inciſus fuit.* Zach. 12. *Et omnes geſtantes eum* שָׂרוֹט יִשָּׂרֵטוּ *incidendo incidentur:* lacerabuntur.

Nom. שֶׂרֶט & שָׂרֶטֶת, Syr. סרט *inciſio carnis.* Lev. 19. וְשֶׂרֶט לָנֶפֶשׁ *& inciſionem pro anima non dabitis in carne veſtra.* Targ וְחִבּוּל עַל מִית *& corruptionem propter mortuum.* Significat inciſuram pro defuncto: quam faciebant, digitis & inſtrumentis lacerantes carnem ſuam, uſq; ad ſanguinis effuſionem. Sicut habetur, Jer. 48. *Super omnibus manibus* גְּדֻדֹת *inciſura, & ſuper lũbis ſacc*: inciſiões in carne.

Arab. שָׁרַאט & מִשְׁרַט *ſcarificator.* ⁂ תַּשְׁרִיטָה *inciſura, crena, ſcarificatio, raſio cutis:* Pl. תַּשָׁארִיט *crena.* ⁂ מְשָׁרַט *inciſus, crenatus.*

שָׁרְטִי *carnifex:* Plur. שָׁרָאט *carnifices.*

שְׁרִיטָה *lorum, ligula cruralis:* Plur. שְׁרָאיִט *lora, ligula.*

Rabb. שְׂרִיטוֹת & שִׂרְטוּטִין *inciſura* ſeu *linea manus,* quales obſervant chiromantici, *lineamenta, rugæ.* חוֹזֶה הַשְּׂרִיטוֹת *videns inciſuras manus,* chiromanticus. חכמת שרטוטי ידים ופנים *ſcientia inciſurarum manuum & faciei:* chiromantia & metoſcopia.

שריטה של & שְׂרִיטָה שֶׂרֶט *ſcarificatio, ſciſſura:* הוקתרם.

שִׂרְטֵט *delineavit chartam:* Item, *ſcripſit.*

שִׂרְטוֹן *cumulus terræ.*

II. Arab. שָׁרַט *pactus eſt, conditionem poſuit, convenit, condixit.* Mat. 20. v. 2. ושארט אַלְאַכְרָה עַלֵי דִינָאר *& convenit cum agricolis de denario.* Paſſ. אֶשְׁתָּרַט *idem.* וישתרטון פיה שרטא *& poſuerunt in eo conditionem.*

Nom. שַׁרְט & שָׁרוּטָא *conditio:* Plur. שָׁרוּט & אַשְׁרָאט *conditiones.*

שַׁרְטִי *conditionalis:* Pl. שַׁרְטִיָּה *conditionales.*

Itẽ שָׁרַט *miniſter,* ex Hebr. שָׁרַת *miniſtravit.*

שרך cum puncto dextro, duo ſignificata habet. I: Syr. שרך *reliquus fuit.* A

Nom. שרכא *generatio*: Plur. שרכן *reliquiæ, familia, generationes.* ✠ שרכהון *cæteri.* ✠ ושרכן *& cætera.*

Rabb. שרכין *arbores ocioſæ*, ſteriles.

II. Arab. שרך *ſocius, particeps fuit, communicavit.* Phil. 4. v. 15. שרכתמוני *communicaſtis mihi in afflictione.* Matth. 23. v. 30. לא נשרכהם פי דם אלאנביא *non erimus ſocij ipſorum in ſanguine prophetarũ.* Paſſ. אשתרך *particeps factus eſt.* Hebr. 2. v. 14. *Pueri* אשתרכו *participes ſunt carnis & ſanguinis,* אשתרך *particeps eſt etiam ipſe.*

Nom. שריך & שארך *ſocius, commilito, particeps, conviva, compater*: Plur. שרכין, שארכין, & אשראך *ſocij.* In libello Precat. יא מן ליס לה שריך פי אלמלך *ô cui non eſt ſocius in regno.* Alc. מן ישרך באללה *qui poſuerit ſocium in Deo.* B

שרכה *ſocietas, communio, compaternitas.*

משארך *communicans*: Pl. משרכין & משארכין *communicantes, participantes.*

משתרך & שרכי *communicabilis.*

שרך cum puncto ſiniſtro, שרך. Inde Piel שרך *circumivit, gyravit, circumgyravit, circumflexit, pervertit, perversè egit.* Jer. 2. *Dromedaria levis* משרכת *circumflectens vias ſuas.* Targ. מקלקלא *pervertens.* C

Nom. שרוך, Arab. שרך *corrigia*, ligula calceorum, quæ aliquoties circuit calceum: Plur. Arab. אשראך *corrigiæ.* Gen. 14. *Si à filo & uſq; ad* שרוך נעל, Targ. ערקת מסנא *ligulam calcei, & ſi accepero ex omnibus quæ ſunt tibi.*

Chal. סרך *cingulũ.* ✠ סרכה *alligatio, adhæſio.*

Arab. שרך *laqueus.*

שרע tria ſign. habet. I. שרע. Inde Hithpael השתרע *exuberavit, ſuperfluxit, ſuperfluum aut ſupervacaneum fuit, ſuperfuit, exceſſit.* Eſa. 28. v. 20. *Breve eſt ſtragulum* מהשתרע *ab excedendo*: brevius eſt, quàm ut excedat, ſuperſit. D

Nom. שרוע, Chald. שריע *ſuperfluus, exceſſivus in membris*, habens membrum aliquod ſuperfluum aut monſtroſum. Lev. 21. *Aut ſimus, aut* שרוע, Targ. יתיר *exceſſivus.*

Chald. משרועית *præcipitium*, locus lubricus: Plur. משרועין *præcipitia.*

II. Syr. שרע *erravit, peccavit, deliquit, offendit, vitium admiſit, lapſus eſt.* Jacob. 2. v. 10. *Et in uno* שרע *offendit*: peccat. Paſſ. אשתרע *idem.* E

Nom. שורעא *erratum, delictum, noxa, lapſus; ſcelus*: Pl. שרען *errata, delicta.* ✠ שרעא *ripa.*

III. Arab. שרע, Hiph. אשרע *ſtatuit, conſtituit, edixit, decrevit, ordinavit, exhibuit.*

Nom. שארע *prædicator, eccleſiaſtes, canoniſta*: Plur. שארעין *eccleſiaſtæ, canoniſtæ.*

שרע *ſtatutum, conſtitutio, edictum, lex, decretum, decretale, jus civile* aut *canonicum.* ✠ שריעה *idem.*

A שריע *veſtibulum, porticus.* ✠ שארע *platea*:

שריע *præceptum*: Pl. שריעה *præcepta, inſtituta.*

שרף cum puncto ſiniſtro, שרף, Chald. סרף *incendit, accendit, ſuccendit, uſſit, aduſſit, combuſſit, cremavit igni.* Lev. 4. ושרף, Targ. ויוקד *& comburet illum ſuper lignis igne: juxta effuſionem cineris* ישרף, Targ. יתוקד *comburetur.* Gen. 11. *laterificabimus lateres* ונשרפה לשרפה, Tar. ונוקדנון יוקדתא *& comburemus in combuſtionem.* 1. Sam. 31. *Et accipiebant corpus Saulis & corpora filiorum ejus de muro Bethſan, & veniebãt in Jabes* וישרפו *& comburebant ea ibi.* ſolebant olim comburi cadavera magnorum virorum, & poſtea ſepeliri oſſa ipſorum. Al. *carnem ipſorum putridam & vermiculantem combuſſerunt.* Al. eſt החנטה, quam faciunt aromatibus multis, ne putreſcant corpora. Et in iſta החנטה utuntur aromata. 1. Reg. 16. וישרף *& comburebat ſuper ipſo domum regis igne, & moriebatur.* Amri combuſſit ſuper Zimri domum regis, in quam confugerat, & mortuus eſt Zimri: 2. Par. 16. v. 14. de rege Aſa: *Et ſepelierunt eum in ſepulcris ejus, quæ emerat ſibi in urbe Davidis, & ponebant eum in pheretrum, quod impleverant aromatibus, & ſpeciebus pigmentatis pigmento operis,* וישרפו לו שרפה *& comburebant ei combuſtionem magnam valde.* In funeribus regum & principum Judæorum, ſolebant comburere aromata honoris cauſa, & pulverem illis inſpergere. כשם ששורפים על המלכים כן שורפים על הנשיאים ומהם שורפים עליהם מטתן וכלי תשמישן: שהיה מנהג לשרוף בשעת מיתתן מטתן וכלי תשמישן: Sicut ſcribit Joſipp⁹ de ſepultura regis Herodis: *Quinquaginta de miniſtris ejus ſtipabant pheretrũ, & habebat unuſquiſq; acerram auream in manu ſua, in quibus accẽdebãt ligna aromatica plurima, atq; projiciebãt ſuper pheretrum myrrham puram, omni momẽto, quotquot ipſum circumdabant.* Sic in Talm: *Cùm mortuus fuit Rabbi* גמליאל *Gamaliel*, שרף עליו *combuſſit ſuper illo Onkelus proſelytus ſeptuaginta libras reſinæ.* Sic, 6. Aeneid. de funere Miſeni: *congeſta cremantur Thurea dona dapes* &c. Jer. 34. v. 5. *In pace morieris* וכמשרפות אבותיך *& in* (juxta) *cõbuſtionibus patrum tuorum, regum priorũ, qui fuerunt ante te, ſic* ישרפו לך *comburent tibi.* ſcil: aromata ſeu odoramenta, pheretro injecta aut impoſita. Niph. נשרף *combuſtus fuit.* Gẽ. 38. *Educite illam,* ותשרף, Targ. ותתוקד *ut comburatur.* Pual שרף *idem.* Lev. 10. *Sed & hœdum pro errato, quærendo quærebat Moſes, & ecce* שרף, Targ. אתוקד *combuſtus erat.* B C D

Nom. שרף, Chal. סרף *ſerpentis genus*, quod halitu oris urit, quodq; inflammat & incẽdit hominẽ veneno ſuorum dentiũ, *præſter* καύσων: Pl. שרפים, Ch. סרפין *ſerpentes urentes.* Deut. 8. נחש שרף *ſerpens inflammans.* Targ.

אתר

אתר חֲוָן קָלָן *locus ſerpentum adurentium.* Eſa. 14. A
v. 29. *Et ſemen ejus* שָׂרָף מְעוֹפֵף *ſerpens volitans.* Hier. *abſorbens volucrem.* שָׂרַף accepit pro latino *ſorbuit*, & עוֹף *avis*. Eſa. 30. *Aſpis* וְשָׂרָף מְעוֹפֵף *& preſter volitans.* מין נחש שיש לו כנפים. Hier. *& regulus volans.* videntur ſerpentes volare, dum ſaltitant. Num. 21. *Et mittebat Dominus in populum* נְחָשִׁים הַשְּׂרָפִים, Targ. חִוְיָן קָלָן *ſerpentes urentes.* Ibid. *Fac tibi* שָׂרָף, Targ. קָלְיָא *ſerpentem urentem.* ¶ Deinde, שְׂרָפִים vocat Eſaias *angelos*, quòd os ipſius aduſſerint angeli igniti. Eſa. 6. v. 6. *Et volavit ad me unus ex* הַשְּׂרָפִים *Seraphim.* Targ. שַׁמָּשָׁא *miniſtrus.* B

שְׂרֵפָה *combuſtio, incendium, buſtum, rogus.* Lev. 10. *Et omnis domus Iſraël deplorent* הַשְּׂרֵפָה, Targ. יְקִדְתָּא *incendium, quod* שָׂרַף, Targ. אוֹקֵד *incendit Dominus.* 2. Par. 21. *Et non fecerunt ipſi populus ejus* שְׂרֵפָה כִּשְׂרֵפַת אֲבֹתָיו *combuſtionem, juxta combuſtionem patrum ejus.* Rabb. unum ex quatuor ſuppliciorum generibus. Cõburebantur autem decem: 1. filia ſacerdotis adultera. 2. concumbens cum filia ſua. 3. concumbens cum filia filiæ ſuæ. 4. concumbens cum filia filij ſui. 5. concumbens cum filia uxoris ſuæ. 6. concumbens cum filio filij ſui. 7. concumbens cum filia filiæ uxoris ſuæ. 8. concumbens cum ſocru ſua. 9. concumbens cum matre ſocrus ſuæ. 10. concumbens cum matre ſoceri ſui, vivente adhuc uxore ſua. C

מִשְׂרְפוֹת vel מִשְׂרָפוֹת *combuſtiones.* Joſ. 11. *uſq; ad* מִשְׂרְפוֹת מָיִם *combuſtiones aquarum.* Tar. חֲרִיצֵי מַיָּא *fodinas aquarum.* Sunt foveæ ad hoc factæ, ut aquæ marinæ influant, & calore ſolis aduſtæ ſal fiant: *ſalina.* Al. *officinæ vitrariæ.* LXX. μασρεφὼθ μαείμ. Eſa. 33. *Et erunt populi* מִשְׂרְפוֹת שִׂיד, Targ. יְקִידַת נוּר *combuſtiones calcis*: ſimiles lapidibus, qui incenduntur, & excoquuntur in fornace, ut vertantur in calcem. Jer. 34. v. 5. ut ſuprà. D

שרף cum puncto dextro, Arab שָׂרַף *clarus, nobilis fuit.* Piel שֵׂרֵף *clarum reddidit, glorificavit, ornavit, nobilitavit.* Pſ. 149. וישרף *& glorificabit manſuetos.* Paſſ. אִתְשָׂרַף *glorificatus fuit.* Hiph. אַשְׂרִף *nobilitavit.*

Nom. שָׂרִיף *nobilis, clarus, exornatus, æſtimabilis, precioſus, dux*: nomen dignitatis. רוֹגנם שָׂרִיף *nobili genere.* E

שָׂרִיף *illuſtris*: Plur. שראף *principes.* ⁜ שְׂרָפָה *nobilitas.* ⁜ מַשְׂאָרִף *excelſa.*

משרף *altus, ſublimatus.* ⁜ אִשְׂרָאף *altitudo.*

Deinde, שָׂרַף & אשרף *acceſſit, propinquus fuit.* Phil. 2. v. 30. אשרף עלי אלמות *acceſſit ad mortem.* Luc. 10. v. 30. *reliquerunt eum* מִשְׂרְפָא *propinquum morti.* ⁜ שַׂרְאפִי *ſturnus* avis.

מְשָׂרִף *quæſtor.* ⁜ מְשָׂרְפָה *quæſtura.*

תַּשְׂרִיפָה *lacinia.* ⁜ מְשָׂרַף *lacinioſus.*

Rabb. שָׂרַף *ſorbuit.* ⁜ סְרָפָא *ſuccus herbæ, qui ſorbetur.* ⁜ שרפיון *morbillus.*

שרץ. שָׁרַץ *repſit, ſerpſit, movit ſe, erupit, ſcaturivit, genuit* cum copia, produxit in multitudine ſeu copioſe, more reptilium: Abſolutè, *productus, nat⁹ fuit copioſè.* שריצה היא רובה התולדה ſignificat *multitudinem generationis.* Gen. 1. יִשְׁרְצוּ, Targ. יַרְחֲשׁוּן *producant aquæ* שֶׁרֶץ, Targ. רְחֵשׁ *reptile animæ vivæ.* Exod. 1. *Et filij Iſraël creſcebant* וַיִּשְׁרְצוּ, Targ. ואתילדו *& procreabant.* Ex. 8. וְשָׁרַץ, Tar. וירבי *& producet fluvius ranas.*

Nom. שֶׁרֶץ *reptile*, omne animal quod ſupra terram nõ eminet, terreſtre aut aquatile, ut ſunt ranæ, locuſtæ, formicæ, crabrones, vermes & piſces. Gen. 1. *Producant aquæ* שרץ *reptile.*

שרק cum puncto dextro, duo ſign. habet. I. שָׁרַק *ſibilavit, exibilavit*, & *ſibilo ſignum dedit, vocavit, advocavit, congregavit.* 1. convocatio ſignificatur. 2. irriſio ſeu inſultatio. 1. Reg. 9. *Omnis tranſiens juxta illam, obſtupeſcet* וְשָׁרַק *& ſibilabit*: præ admiratione. Targ. יַכְלֵי *clamabit.* Ezech. 27. v. 37. שָׁרְקוּ *ſibilarunt ſuper te.* Targ. צְדוֹ *obſtupuerunt.* Eſa. 5. וְשָׁרַק *& ſibilabit ad eum de extremitate terræ*: vocabit. ſequitur: *Et ecce celeriter veniet.* Eſa. 7. יִשְׁרֹק *ſibilabit Dominus ad muſcam, quæ eſt in extremitate fluviorũ Ægypti.* LXX. συριῶ *fiſtula advocabit*: innuet illis ut conveniant. Zach. 10. v. 8. אֶשְׁרְקָה *ſibilabo ad eos* וַאֲקַבְּצֵם *& congregabo eos.* LXX. σημανῶ *ſignificabo.* Job. 27. ישרק *ſibilabit ſup ipſo.* Tar. יַסְלֵי *ſpernet ipſum.* ſed fortè legendum, יַכְלֵי *clamabit*: ut alibi. vide.

Nom. שְׁרֵקָה *ſibilus*, qui fit diductis labiis, & compreſſis dentibus. Plur. שְׁרִיקוֹת *ſibili.* Mich. 6. *ut darem te in admirationem, & incolas ejus* לִשְׁרֵקָה *in ſibilum.* Targ. לְאִשְׁתְּמָמוּ *in admirationem.* Jud. 5. *Quare ſediſti inter terminos, ut audires* שריקות *ſibilos gregum?* ſecurus, nihil de bello ſolicitus.

Chald. מַשְׁרוֹקִיתָא *fiſtula* paſtorum juxta greges ſtridula aut ſibilans.

Rab שורק vocalis *u*, cũ ſibilo proferẽda.

Verb. שָׁרַק *linivit, incruſtavit.*

II. Arab. שָׁרַק, idem quod זָרַח. Hiph. אַשְׁרַק *fulſit, affulſit, coruſcavit, radiavit, ſplenduit.* Pſal. 72. וישרק *& orietur in diebus ejus juſtitia.* Pſ. 67. וישרק *& illuminet faciem ſuam ſuper nos.* Pſal. 8. ואשרק *& oſtende faciem tuam.* Matth. 4. v. 16. אשרק עליהם *lux orta eſt ſuper eis.* Matth. 5. v. 45. אלדי ישרק שמסה עלי אלאחיאר ואלאשראר *qui oriri ſinit ſolem ſuum ſuper bonos & ſuper malos.* Matth. 13. v. 6. ולמא אשרקת אלשמס אחתר Jac. 1. v. 11. אשרקת *exortus eſt ſol.* Hebr. 7. v. 14. *Dominus noſter* אַשְׁרַק *ortus eſt ex tribu Juda.*

Nom. שַׁרְאק *fulgor, ſplendor picturæ.*

cum gentibus, ducunt harum filias, & gignunt filios alienos, &c. Rabb. הִסְתַּפֵּק *contentus fuit.*

Nom. שֶׂפֶק, Chald. ספוק & סִפְקָן *ſufficientia.* Job. 20. v. 22. *Cùm implebitur* סִפְקוֹ *ſufficientia ejus, anguſtia erit ipſi.*

Rabb. סִבָּה מְסַפֶּקֶת *cauſa ſufficiens.*

II. שָׂפַק, Arab. צָפַק, idem quod סָפַק, *planſit, complosit manibus* favoris cauſa; literis ש״ס permutatis. Job. 27. v. 23. יִשְׂפֹּק *complodet ſuper eo manus ſuas.* Targ. יִשְׁקֹף *proſpiciet.* Arab. Pſ. 47. צפקוא *plaudite manibus.* Pſ. 98. חצפק *plaudant omnia flumina.*

Nom. שֶׂפֶק *percuſſio, plaga.* Job. 36. *Quia ira ne fortè impellat te* בְּשָׂפֶק *in plaga:* percuſſione.

שפק cum puncto dextro, Arab. שְׁפַק *doluit, condoluit, compaſſus fuit, miſertus eſt, miſericordia, clementia, cura affectus fuit, curam habuit, pepercit.* Joh. 10. v. 13. ולים יַשְׁפֵּק עַלֵי אלוֹראף *& non condolet de ovibus:* curam habet de ovibus. Act. 38. v. 13. *Non* יִשְׁפְּק *parcent gregi.* Rom. 8. *Et ſi filio ſuo non* יִשְׁפֹּק *pepercit.* Hiph. אַשְׁפֵּק *miſericordiam conſecutus fuit.*

Nom. שַׁפִּיק *miſericors, clemens, benignus, pius.*

יַ״ פְּקָה *miſericordia, clementia, compaſſio, pietas, parſimonia.*

שפר. שָׁפַר, Chald. & Syr. שְׁפַר *pulcruit, pulcer viſu, decorus, venuſtus, elegans;* per Metonymiam, *jucundus, gratus fuit, placuit, bene ſe habuit.* Pſ. 16. v. 6. *Etiam hæreditas* שָׁפְרָה, Tar. שְׁפִירָא *pulcra fuit apud me.* Chald. Dan. 3. שְׁפַר *pulcrũ eſt coram me, indicare:* placet mihi. Syriacè. Matth. 14. ושפרת *& placuit ipſa Herodi.* Rom. 8. v. 8. לְמִשְׁפַּר *placere Deo non poſſunt.* Piel שִׁפֵּר *decoravit, ornavit, adornavit.* Job. 26. v. 13. *In ſpiritu ipſius cælos* שִׁפְרָה *decoravit:* ornavit. Hithpaël. Syr. אֶשְׁתַּפַּר *placere ſtuduit.* Tit. 2. ונשתפרון *& placere ſtudeant.*

Nom. שֶׁפֶר, Chald. שופר & שפירות *pulcritudo, elegantia, decus.* Gen. 49. v. 21. אִמְרֵי שָׁפֶר *verba pulcritudinis.*

שׁוֹפָר, Chald. שׁוֹפָר, Syr. שְׁפוּר, Arab. שאפור *tuba* quæ olim fiebat ex cornu bubalo, ſicut nunc ex ære, ejusq; uſus erat in bellis & ſolennitatibus: *ſchofár.* Plur. שׁוֹפָרוֹת, Chald. שׁוֹפְרִין *tubæ.* Exod. 19. *Et vox* שֹׁפָר, Targ. שׁוֹפָרָא *tubæ fortis valde.* Lev. 23. v. 24. *In menſe ſeptimo, in primo menſis erit vobis Sabbathum,* זִכְרוֹן תְּרוּעָה *memoria clangoris, convocatio ſancta.* unde זִכְרוֹן תְּרוּעָה *memoria clangoris,* feſtum tubarum, in quo tubis canitur, ab ortu ſolis uſque ad noctem, in memoriam עֲקֵידַת יִצְחָק *ligationis Iſaac,* qui liberatus fuit ab immolatione. Hebræi autem inter cæteras hujus feſti cauſas & hanc adferunt: ut recordemur diei, quo in vitam redibunt mortui. Hi enim reſurgent cum clangore tubæ, & congregabũtur non aliter, ac cùm audit populus vocem tubæ, ſicut dicitur: *Omnes incolæ orbis & habitatores terræ, cùm elevabitur vexillũ montium, videbitis: Et cùm clanget tuba, audietis.* Et, Eſa. 27. v. 13. *Et erit in die illo, clangetur* בְּשׁוֹפָר *in tuba magna, & venient pereuntes in terra Aſſur,* &c. Et Hebræi ſentiunt, ſicut liberatio ex Ægypto, facta fuit in Niſan, ita alteram futuram eſſe in Tiſri. Hinc, Matth. 24. *Et mittet angelos ſuos cũ tuba vocis magnæ.* 1. Theſſ. 4. *Ipſe Dominus cum tuba Dei veniet de cælo.* 1. Cor. 15. v. 52. *Cũ inflabitur ultima tuba.* Zoph. 1. *Dies* שׁוֹפָר *tubæ & clãgoris ſuper urbes munitas.* Quo vociferabuntur ſuper eos hoſtes, quaſi occupaſſent urbes munitas, more militantium. Job 39. v. 25. בְּדֵי שׁוֹפָר *in tuba dicet heach:* in medio vocis tubæ. Lev. 25. v. 9. *Et tranſire facies* שׁוֹפַר תְּרוּעָה, Tar. שׁוֹפַר יַבָּבָא *tubam clangoris in menſe ſeptimo, in decimo menſis: in die expiationis, tranſire facietis* שׁוֹפָר, Targ. שׁוֹפָרָא *tubam per totam terram veſtram.*

שְׁפִיר Mich. 1. v. 11. *abortivus* egrediens ex utero matris ſuæ.

שַׁפְרִיר *aulæum*, à pulcritudine, *tentorium.* Jerem. 43. v. 10. *Et extendet* שַׁפְרִירוֹ, Targum אַפְּרַנֵה *aulæum ſuum.*

אֶשְׁפָּר *portio carnis*, quæ viro ſufficiat ad refectionem, & ſingulis cõvivis dabatur. 2. Sam. 6. וְאֶשְׁפָּר, Targ. ופלוג *& portionem unam.*

Chal. שַׁפִּיר *pulcer:* Pl. שַׁפִּירִין *pulcri.* Fœm. שַׁפִּירָה *pulcra:* Plur. שַׁפִּירָן *pulcra.*

שְׁפַרְפַר, Syr. שְׁפַר *aurora, diluculum, matutinũ tempus, lucifer:* à pulcritudine. ☧ שְׁפַרְפָּרָא *lucifer.*

Rabb. שְׁפָר *calix vitreus* lõgitudine unius palmi, aut amplius. ☧ שְׁפָר *portus.* ☧ שפופרת *teſta ovi exterior dura.*

שפת. שָׁפַת *poſuit, diſpoſuit, collocavit, ordinavit.* 2. Reg. 4. *Et dicebat ad puerum ſuum,* שְׁפֹת, Targ. שַׁפִּי *pone ollam magnam, & coque pulmentũ filijs prophetarum.* Eſa. 26. v. 12. *Jehova,* תִּשְׁפֹּת, Targum תִּתְקֵן *pones pacem nobis:* תערוב. Pſalm. 22. *Et in pulverem mortis* תִּשְׁפְּתֵנִי *collocabis me.*

Nom. אַשְׁפֹּת *fimetum*, fimi repoſitorium: Plur. אַשְׁפַּתּוֹת *fimeta:* in אשף. Pſ. 113. מֵאַשְׁפֹּת *ex fimeto eriget pauperẽ.* Solẽt pauperes tempore frigoris jacere in fimo, ut calefiãt. Significat abjectiſſimam conditionẽ. Adag. *Fimo contemtior:* de homine cõtemtiſſimo.

שְׁפַתַּיִם *uncini, chythropodes*, quibus duæ ollæ imponuntur. Pſal. 68. *Si jacueritis inter* שְׁפַתָּיִם *chytropodes.* Al. *terminos.*

מִשְׁפְּתַיִם *limites, termini.* Gen. 49. verſ. 14. *Cubans inter* הַמִּשְׁפְּתָיִם, Targ. תְּחוּמַיָּא *terminos:*

Inter

Inter duas ſarcinas,quę ipſi imponuntur. A
Jud.5. *Quare ſediſti inter* הַמִּשְׁפְּתַיִם *terminos, ad audiendum ſibilos gregum?*

שצא. Inde Piel Chald. שַׁצִּיא & שַׁצִּי *perfecit, complevit, conſummavit*: In malum, *perdidit, ſuccidit, exterminavit*. Ezræ 6. וְשֵׁצִי *& explevit domum illam*. Geneſ. 2. וַיְכַל, Targ. וְשֵׁצִי *& perfecit Deus in die ſeptimo*. Gen. 18. *An etiam* תִּסְפֶּה, Targum הְתְשֵׁצִי *perdes juſtum cum impio?* Pual אִשְׁתַּצִּי *conſummatus, perditus fuit*. Gen. 34. וְנִשְׁמַדְתִּי, Targū וְאֶשְׁתֵּצִי *& excindar ego & domus mea*. Gen. 16. וְנִכְרְתָה *& excindetur anima illa*. Targ. וְיִשְׁתֵּצִי *& perdetur vir ille*.

Nom. שֵׁיצָאָה, & שֵׁיצָא, & שֵׁיצוּת *conſummatio, perditio, excidium*. B

שצח. Rabb. שְׁצַח: Paſſ. אִשְׁתְּצַח *relictus eſt, remanſit*.

שצף. Inde שֶׁצֶף *modicum, parvum, momentum, hora parva*. Eſa. 54. בְּשֶׁצֶף *in momento iræ abſcondi faciem meam ſubitò à te*. Targ. בְּשָׁעָא זְעֵירָא *in hora parva*: tempore parvo.

שקק cum puncto dextro, duo ſignificata habet. I. שָׁקַק *cucurrit, diſcurrit* cum fremitu, *jugiter ambulavit*. Joël 2.v.9. *In urbe* יָשֹׁקּוּ *diſcurrent, in muro current*. de locuſtis longos pedes habentibus. Prov. 28. *Leo rugiens & urſus* שׁוֹקֵק *diſcurrens*. ſc. cum fremitu. Targ. מְצָרִיחַ *clamitans*. Eſa. 33. כְּמַשַּׁק *juxta diſcurſionē locuſtarum* שֹׁקֵק *diſcurrit in eo*. Eſa. 29. v. 8. *Et cùm ſomniabit ſitiens, & ecce bibit: Et evigilabit, & ecce laſſus: Et anima ejus* שׁוֹקֵקָה *diſcurrēs*: appetens: ut conveniat cum תְּשׁוּקָה *appetitus*. Targ. מְשַׁלְהֲיָא *defatigata*. Pſ. 107. *Quia ſaturavit animam* שׁוֹקֵקָה *appetentem, & animam famelicam implevit bono*. Targ. סְרִיקָא *vacuam*. Hithp. הִשְׁתַּקְשֵׁק *diſcurrit*. Nah. 2. *In viciis perſtrepent currus*, יִשְׁתַּקְשְׁקוּן *diſcurrent in plateis*. C D

Nom. מֶשֶׁק *diſcurſio*. Geneſ. 15. *Et filius* מֶשֶׁק *diſcurſionis domus meæ, eſt Dammeſek Eliezer*: qui huc & illuc ad negocia diſcurrit. Targum פַּרְנָסָא הָדֵין דִּבְבֵיתִי *procurationis iſte, qui eſt in domo mea*: qui alit meam familiam, procurator, œconomus.

מַשָּׁק *idem*. Eſa. 33. כְּמַשַּׁק גֵּבִים *juxta diſcurſionem locuſtarum*.

Chald. שְׁקָק & אֲשְׁקָק *platea*: Plur. שְׁקָקִין & אֲשְׁקָקִין *platea*. E

Rabb. הִשְׁתּוֹקֵק *appetivit*.

II. Arab. שָׁקַק *ſidit, diviſit, rupit, diſcidit, aperuit, hiſcere fecit*. Pſal. 78. שַׁק *rupit petram in deſerto*. Matth. 24. v. 51. וּפְסַק מִן וּסְטְרֵהּ *& dividet eum de medio ejus*: diſſecabit. Actor. 29. v. 2. סְקוּ *ruperunt pallia ſua*. Joh. 8. נִשְׁקָהּ *ſcindemus eam*. Gen. 15. וּשְׁקָהּ *& diviſit illud medium*. Niphal אִנְשַׁק *apertus, fiſſus, diſciſſus, diviſus, ruptus fuit, crepuit, concrepuit, rimas egit*.

Matth. 26. *velum templi* אִנְשַׁק *ſciſſum eſt*. Luc. 23. v. 45. ואנשק סתר אלהיכל וסט *& ſciſſum eſt velum templi mediū*. Cap. Luna: וְאִנְשַׁק אֲלְקָמַר *& bipertito diviſa eſt Luna*.

Nom. שַׁק, Foem. שַׁקָּה *fiſſura, rima, caverna, hiatus, chaſma*: Plur. שְׁקוּק & שְׁקָאק *fiſſura, rima*: item, *ſchiſmata, ſecta, diſſidia, & rhagadia*.

מַשְׁקוּק & מַשַּׁק *diviſus, fiſſus, rimoſus, cavernoſus*. ☧ אִנְשְׁקָאק *naufragium*. ☧ שְׁקִיקָה *hemicrania*.

שַׁקָּה *pannus lineus, linteum, tela, ſindon*: item *membrana*. ☧ שַׁקָּאק *lintearius*. ¶ Deinde, per Metaph. שַׁקַק & אִשְׁתַּק *dubitavit, heſitavit*.

Nom. שַׁק *dubium, heſitatio*: Plur. שְׁקוּק *dubia*. בְּלָא שַׁק *abſq; dubio*, indubitatus, certus. ☧ מַשַּׁק *dubius*.

שקק cum puncto ſiniſtro, שָׂקַק. Inde Nom. שַׂק, Chald. emph. שַׂקָּא & סַקָּא *ſaccus*: Pl. שַׂקִּים, Chal. שַׂקִּין & סַקִּין *ſacci*. Significat autem textum è pilis hircorū & caprarum tonſilibus, frumentis & alijs rebus aridis & tranſvehendis idoneum: *cilicium*. Gen. 42. *Et aperuit unus* שַׂקּוֹ, Targ. סַקֵּהּ *ſaccū ſuum, ut daret pabulum aſino ſuo*. Ibid. *Et factum eſt ipſis evacuantibus* שַׂקֵּיהֶם, Targum סַקֵּיהוֹן *ſaccos ſuos*. ¶ Deinde uſus illius erat in luctu & mœrore, propter alicujus mortem, aut quamvis calamitatem: & in pœnitentia; in ſupplicatione item, & ſervitute. *veſtis lanea*, aut *canabidea, quam quis induit ſuper carnem ſuam*. Exutis enim aut laceratis veſtibus ſplendidioribus, loco interulę, ſacco, veſte viliſſima, denſa & dura, corpus operiebant: aut lumbos conſtringebant. Induebant ſaccum, aut accingebant. Gen. 37. *Et lacerabat Jaacob veſtes ſuas, & ponebat* שַׂק Targ. שַׂקָּא *ſaccum in lumbis ſuis*. 2. Reg. 6. *Et laceravit veſtes ſuas, & ipſe tranſibat ſuper muro, & vidit populus, & ecce* הַשַּׂק *ſaccus ſuper carnem ejus intrinſecus*. Pſ. 30. *Vertiſti luctum meum in tripudium mihi: aperuiſti* שַׂקִּי *ſaccum meum, & accinxiſti me lætitia*: ſolviſti, removiſti à me luctum, miſeriam. Eſa. 20. v. 2. *Vade & aperi* הַשַּׂק *ſaccum de lumbis tuis*. Eſa. 50. *Induam cælos nigredine*, וְשַׂק *& ſaccum ponam operimentū ejus*: Metaphora, qua ſignificatur lugubris habitus. Matth. 11. v. 21. ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ, Syr. בְּסַקָּא וּבְקִטְמָא *in ſacco & cinere reſipuiſſent*.

שקא. Chald. שְׁקָא *bibit*, in שְׁקָה invenies.

שקד cum pūcto dextro, שָׁקַד *vigilavit, advigilavit, invigilavit, excubias egit*: Per metaph. מְהִירוּת, *ſolicitus fuit, curavit, operam dedit, feſtinavit, perſtitit, duravit, perduravit, perſeveravit, intentus, occupatus, aſſiduus fuit in re aliqua*. Pſalm. 127. *Si Jehova non cuſtodierit urbem, fruſtra* שָׁקַד, Targum אָתַּעַר *vigilat cuſtos*.

Pſalm.22. שָׁקַדְתִּי, Targ. שְׁקַדִת *vigilavi, & fui ſicut avis ſolitaria ſuper tecto.* Jer. 5. *pardus* שֹׁקֵד *vigilat ſuper urbibus eorum:* inſidiatur. Jerem. 1.v.12. *Quia* שֹׁקֵד *vigilo ego ſuper verbo meo, ut faciam illud.* Targ. מוֹחֵי *feſtino.* Sicut arbor שָׁקֵד feſtinat floreſcere præ cæteris arboribus, ſic feſtinanter ultio veniet ſuper Iſraëlem. Job.21. *& ſuper acervo* יִשְׁקוֹד, Targ. נְטַר *vigilavit:* manebit.

Nom. שָׁקֵד, Chald. שְׁגַד *amygdalus & amygdalum*, arbor & fructus: quòd iſta arbor prima omnium proferat flores: Plural. שְׁקֵדִים, Chald. שִׁגְדִין & סִגְדִין *amygdala.* Jerē. 1.v.11. *& dixi, baculum amygdali ego video. Et dixit Dominus, bene vidiſti, qui* שֹׁקֵד *vigilo ego,* &c. Vulg. *vigilantem.* Reſpexit ad originē שָׁקֵד *vigilavit.* Num.17. *& ecce floruit baculus Aharonis pro domo Levi, & produxit germen, & protrudit florem, & ablactavit* שְׁקֵדִים, Targū סגדין *amygdala.* Joſeph. lib.4. Antiq. cap. 4. *Ex Aharonis virga, rami & germina fuerunt exorta, & quod magis mirū, amygdala matura, quòd virga ex hoc genus ligno conſtaret.* Eccleſ. 12. *& florebit* הַשָּׁקֵד *amygdalus.* ſenex caneſcet: canicies enim alba eſt ſicut flos albus.

Inde in Piel fit Paul מְשֻׁקָּד *amygdalatus*, amygdalæ apertæ dimidiū cavum referēs. Exod. 25. *& in lucerna quatuor ſcyphi* מְשֻׁקָּדִים *amygdalati:* oblongi, bina latera & binos angulos habentes. Targum מְצַיְּרִין *figurati.*

Rabb. שׁוֹקְדָנִים *vigilantes in lectione & doctrina.*

שׂקד cū pūcto ſiniſtro, שָׂקַד. Inde Niphal נִשְׂקַד *impreſſus fuit.* Thren.1. v.14. נִשְׂקַד *impreſſum eſt jugum transgreſſionum mearū in manu ejus.* Targ. אִתְיְקַר *aggravatum eſt.* Lxx. ἐγρηγορήθη *evigilavit.* Acceperunt pro שָׁקַד cum puncto dextro, *vigilavit.* Non occurrit alibi.

שׁקה duo ſignific. habet. 1. שָׁקָה, Chal. שְׁקָא. Ara. סְקָא: de homine, *bibit, potatus eſt.* de pecude, *adaquatus:* de humo, *rigatus fuit.* Arab. Johan.2. אסתקוא *bibite nunc.* Johan. 4. v. 9. תסתסקיני *petis à me bibere aquam?* 1.Cor.14.v.30. *Nos omnes* סְקִינָא *potati ſumus ſpiritu uno.* Piel Arab. סַקָּא *potavit, rigavit.* Pſalm. 60. סַקַּיְתַנָא *potaſti nos vino compunctionis.* Pſal.68. סַקַּיְתַ *rigaſti hæreditatem tuam pluvia.* Pſal 80. ותסקיהם אַלדמוע אלכול *& potabis eos lacrymis in menſura.* Matth.26. וסקאה *& potavit eum.* Matth.25. v.35. ועטשת פסקיתמוני *& ſitivi, & potaſtis me.* Gen.2. v.6. וסקי גמיע וגה אלארץ *& rigabat univerſam faciem terræ.* Pual. שֻׁקָּה *potatus, rigatus fuit.* Job.21. *& medulla oſſium ejus* יְשֻׁקֶּה *rigabitur.* Targ. פְּטִים *pinguis eſt.* Lxx. διαχεῖται. Hiphil הִשְׁקָה, Chal. & Syr. אַשְׁקָא & אַשְׁקִי, Arab. אַסְקִי *potavit, propinavit, rigavit, irrigavit, adaquavit, bibere dedit.* Gen. 2.v.6. *& vapor aſcendebat ex terra,* וְהִשְׁקָה, Tar. וְאַשְׁקִי *& rigabat omnem ſuperficiem terræ.* Lxx. ἐπότιζε. Ibidē: *& fluvius egrediebatur ex Eden* לְהַשְׁקוֹת, Targ. לְאַשְׁקָאָה *ad rigandum hortum.* Gen. 24. *& etiam camelos tuos* אַשְׁקֶה, Targ. אַשְׁקֵי *potabo.* Ibidem. *& deponebat cadum ſuum in manu ſua* וַתַּשְׁקֵהוּ, Targum ואשקתה *& potabat eum.* Syr. Mat.10. *& omnis* דַמְשְׁקָא *qui potat unum ex illis minimis.* Mat. 25. וְאַשְׁקִיתוּנָנִי *& potaſtis me.* 1.Cor.3. verſ.6. *Apollo* אַשְׁקִי *rigavit.* Arab. Mat. 25. וְאַסְקַיְתְמוּנִי *& potaſtis me.* Alcor. 2. וַאִד אסתסקי מוסי לקומה *& cùm potaſſet Moſes aliquos.* אסתסקי *potavit.* Alcor. אַסְקַינָאכם *potavimus vos.*

Nom. מַשְׁקֶה, Chald. מַשְׁקְיָא & מַשְׁקֵי *propinator, pocillator, pincerna, à poculis:* Plural. מַשְׁקִים *pincerna.* Gen. 40. *Peccaverunt* מַשְׁקֵה מֶלֶךְ, Targū שָׁקְיָא דְמַלְכָּא *princerna regis Aegypti & piſtor.* Ibid. *Et iratus fuit Pharao contra duos Eunuchos ſuos, contra* שַׂר הַמַּשְׁקִים, Targ. רַב שָׁקֵי *principem pincernarum, & contra principem piſtorū.* Ibid. *cùm fuiſti* מַשְׁקֵהוּ, Targ. מַשְׁקֵי לֵהּ *pincerna ejus.* ¶ Deinde ipſum officium, & adminiſtratio potus, *potagium.* Gen.40. *& reſtituit principem pincernarum ſuper* מַשְׁקֵהוּ, Targum שַׁקְיוּתֵהּ *pocillationem ejus.* ¶ Tertiò, *potus* Rabb. *ſyrupus.* Levit.11. *& omnis* מַשְׁקֶה, Targ. מַשְׁקְיָא *potus, qui bibitur.* Ezech. 45. *& agnum unum de grege ex ducentis,* מִמַּשְׁקֵה יִשְׂרָאֵל *ex potu Iſraelis.* Targum מִפַּטִּימַיָּא *ex pinguibus.* à יִשְׁקֶה *pingueſiet.* Gen.13. *& vidit omnem planiciem Jordanis, quòd tota* מַשְׁקֶה *potus.* Targ. בֵּית שַׁקְיָא *domus (locus) rigationis:* נחל מים.

שִׁקּוּי, Chal. שְׁקֵי & שַׁקְיוּת *potus omnis generis*, ut vinum, lac, & aqua, *potio, potatio, irrigatio:* Plur. שִׁקּוּיִים & שִׁקּוּים *potationes, potagia, potiones.* Prov.3. *Medicina erit umbilico tuo,* וְשִׁקּוּי *& irrigatio oſſibus tuis.* Pſalm.102. וְשִׁקֻּוַי *& potiones meas cum fletu miſcebam.*

Rabb. שִׁקּוּי *hydrops.*

שֹׁקֶת *lapis excavatus*, in quo potant pecora, ſteinern Trog. *Canalis* pro potandis pecoribus, *adaquarium.* Chal. בֵּית שַׁקְיָא & שַׁקְיָא *locus, ubi aquæ funduntur.* Geneſ.24. *Et effudit cadum ſuum in* הַשֹּׁקֶת, Targ. בית שַׁקְיָא *adaquarium:* Plur. שְׁקָתוֹת *canales, adaquaria.* Gen. 30. v. 38. *Et poſuit virgas, quas decorticaverat,* בְּשִׁקְתוֹת הַמָּיִם *in canales aquarum.*

Propr. רַבְשָׁקֵה, idem quod Chald. רַב שָׁקֵי *archipincerna.* 2. Reg. 18. *& dicebat ad eos* רַב שָׁקֵה *Rabſace.*

Chal. שְׁקֵי *potus, riguus, irriguus.* מַשְׁקְיָא *ſympoſium, convivium.*

Arab. סַאקִי *bibens & pincerna.* מַסְקִי *potatus, adaquatus.* סַקְיָה *rigatio*, locus irriguus, *incile.*

אסתקסא *hydrops:* אלזקי *aſcites:* אַלְטַבְלִי *timpanites:*

A *penites:* אלרחמי *anajarca.*

מַסְקָה *crater, aquarium.* ܐ܀ סַקָּא *aquarius ſulcus.* ܐ܀ פוּאקי *potatio.* ܐ܀ מסקאא *locus irriguus.*

סַקָּאִיָּה *poculum, ſcyphus:* in Alc.

II. Arab. שָׁקָא *afflixit, cruciavit, anxit, ſolicitavit,* Paſs. שָׁקָא *afflictus fuit.* Pſalm. 35. שקית *afflictus ſum.*

Nom. שָׁקָה *afflictio, anxietas, ſolicitudo, vexatio, miſeria, paupertas.*

שְׁקִיָּה & שְׁקִי *querela* de injuria, *conqueſtio, accuſatio.*

שַׁקִי *miſer:* Fœm. שַׁקִיָּה *miſera.*

מַשְׁקִי *anxius, ſolicitus, querulus, accuſator.* B

שקט. שָׁקַט *quievit, requievit, ſecurus fuit, in pace degit.* Joſ. 11. *& terra* שָׁקְטָה, Tar. שְׁרַכַת *quievit à bello.* Job 3. v. 13. *quia tunc cubarem,* וְאֶשְׁקוֹט *& quieſcerem, dormirē, tunc quies mihi eſſet.* Hiphil הִשְׁקִיט *quieſcere fecit, pacavit, tranquillavit, compeſcuit, compoſuit, adornavit.* Prov. 15. v. 18. *Tardus ira* יַשְׁקִיט *pacabit litem.* Targ. מְדַעֵךְ *extinguit.* Pſalm. 94. לְהַשְׁקִיט, Targ. לְשַׁרִיכָא *ut quietem præſtet ipſi à diebus mali.* Abſolutè, *quievit.* Eſa. 7. v. 4 וְהַשְׁקֵט, Targ. וְנוּחַ *& quieſce, nec metuas.* Eſa. 30. בְּהַשְׁקֵט *in quiete,* C *& in fiducia erit fortitudo veſtra:* Infinitiv⁹ loco nominis. Prov. 19. יַשְׁקִיט *quieſcet lis.* Tar. נִדְעַךְ *extinguetur.*

Rabb. הַשְׁקֵט הַכְּאֵבִים *ſedatio dolorum.*

Nom. שֶׁקֶט *quies, tranquillitas.*

Chald. שְׁקִיט *quietus, tranquillus, ſecurus.*

Rabb. שָׁקוּט *qui habet ſyncipnt prominens.*

מַשְׁקַט *ſcriptura parva,* q̄ nō eſt quadrata.

מַשְׁקְמָנִי *avis quædam.*

שקל duo ſignificata habet. I. שְׁקַל, Chal. שְׁקַל D & תְּקַל Arab. cum ת ſuprà punctato, תְּקַל *libravit, ponderavit, appendit.* Gen. 23. v. 16. וַיִּשְׁקֹל, Targ. וּתְקַל *& ponderavit Abrahamus Ephroni argentū.* Olim moneta librabatur, & ex pōdere habebatur ſumma pecuniæ: ut nunc ex numero nummorum. Ulpian. Dig. lib. 23. tit. 3. lin. 34. *Pater puella id aurum in dotem viro appendit.* 2. Sam 4. וְשָׁקַל, Targ. וּתְקַל *& librabat tomam capitis ſui.* Niph. נִשְׁקַל. Chal. אִתְּקַל *ponderatus fuit.* Job 19. שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל, Tar מִתְקַל יִתְקַל *ponderādo ponderabitur ira mea.*

Nom. שֶׁקֶל *ſiclus,* moneta certi ponderis, & omnium ponderum regula: ſicut E Grecis σταθμὸς, ab ἱστάναι *ponderare.* Pl. שְׁקָלִים *ſicli.* Siclus autem Sacrę ſcripturæ ponderabat ſtaterem unum, ſeu ſemunciā, ſeu quatuor זוּזִים *drachmas Atticas,* vel דִּינָרִין *denarios Romanos,* aut זְהוּבִים *aureos Ungaricos.* Semunciæ autem pondus apud nos habet in argento groſſus argenteus: quem inde ſemuncialē & dimidiatum Joachimicum appellamus: in auro autem quatuor Ungarici. Valet igitur ſiclus argenti

A ½ Joachimicū ſeu 12 groſſos Miſnicos, 8 victoriatos Batzen / 38 cruciatos Kreutzer: auri verò 4 Ungaricos, 4½ Rhenanos, 4¼ coronatos. Eſt enim auri valor ſuper argentum decuplus: ita ut pro ſingulis auri drachmis argenti denæ ſint reddendæ. In uno latere ſicl⁹ habebat צְלוֹחִית או צִנְצֶנֶת הַמָּן *urnam illam* (figura calicis) *in qua condita erat manna,* cum inſcriptione in ambitu, שֶׁקֶל יִשְׂרָאֵל *ſiclus Iſraelis.* Juxta quoſdā, שֶׁקֶל שְׁקָלִים *pondus ponderum.* In altero habebat מַקֵּל שָׁקֵד *virga* Aharonis, cū amygdalis & floribus, B cum inſcriptione item in ambitu, יְרוּשָׁלַיִם קְדוֹשָׁה *Jeruſalem ſancta.* Fuerunt autē inſcriptiones lingua Hebræa, ſed characteribus Samaritanis, qui olim, ante captivitatē ſcilicet Babylonicam, communes totius Iſraëlis literæ fuerant, & apud Samaritanos remanſerant. Maſius: *In una facie eſt virga Aharonis, &* יְרוּשָׁלַיִם הַקְּדוֹשָׁה. *In altera vaſculū manna, &* שֶׁקֶל יִשְׂרָאֵל. Suprà aūt duæ literæ, ש & מ, pro שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ Exod. 38. *& ſeptingenti triginta* שֶׁקֶל, Targ. סִלְעִין *ſicli,* C בְּשֶׁקֶל קֹדֶשׁ, Targ בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא *in ſiclis ſanctitatis.* Levit. 27. *Et erit æſtimatio maſculi quinque* שְׁקָלִים, Targ. סִלְעִין *ſicli argenti.* Porrò ſiclū, Sacræ literæ dividunt in majores partes tres, ſemiſſem, trientem & quadrantem. Semis ſeu dimidium ſicli vocatur בֶּקַע *fragmē,* cùm enim fractus fuerit ſiclus, eſt ejus dimidium; unde מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל *dimidium ſicli* vocatur. Eſtque ſemiſiclus δίδραχμον, & valet duas drachmas: in argento, groſſi D argentei ſemūcialis ſeu Joachimici quadrantem, vel ſex groſſos Miſnicos: in auro duos Ungaricos. Et eandem habuit cū integro imaginē. Exo. 38 v. 24 בֶּקַע, Targ. תִּקְלָא *fragmen pro capite,* מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל, Targū פַּלְגוּת סִלְעָא *dimidiū ſicli.* ubi per appoſitionē declaratur. Gen. 24. *Et accepit vir monile aureū,* בֶּקַע, Tar. תִּקְלָא *fragmē pondus ejus.* Triēs vocatur שְׁלִישִׁית הַשֶּׁקֶל *tertia pars ſicli.* Nehē. 10. v. 33. *Ad dandum ſuper nos* שְׁלִישִׁית הַשֶּׁקֶל *tertiā partem ſicli in anno, ad opus domus Dei noſtri.* Valet drachmā cum triente: in argento quatuor groſſos Miſnicos, in auro 1⅓ Ungaricos. E Quadrās vocatur רֶבַע הַשֶּׁקֶל *quarta pars ſicli,* valetque drachmā unam: in argēto quadrantē ſemiuncialis ſeu Joachimici dimidiatū, vel tres groſſos Miſnicos, in auro unum Ungaricū. 1. Sam. 9. רֶבַע שֶׁקֶל כֶּסֶף *quarta pars ſicli argenti eſt mihi.* Targ. זוּזָא חֲדָא דִכְסַף *drachma una argēti.* ¶ Deinde, uſurpatur שֶׁקֶל cū numeris tripliciter: Primò ut numeratū argentū vel aurū addat. Gen. 23. v. 16. וַיִּשְׁקֹל, Tar. תְּקַל *& ponderabat Abraham Ephroni* אֶת הַכֶּסֶף, Targ. כַּסְפָּא *argen-*

tum, quod dixerat in auribus filiorum Heth, qua- A
dringentos שקל כסף, Targ. סלעין דכסף *ſiclos ar-*
genti. hoc eſt, 200 unciales ſeu Joachimi-
cos. 1. Paral. 21. v. 25. *Deditque David Arna-*
no pro loco iſto שקלי זהב *ſiclos auri, pondere ſex-*
centos. qui efficiũt 2400 Ungaricos: 3000
Joachimicos Secundò, ut numeratũ me-
tallum non addatur: & tunc ſemper כסף
ſubintelligitur. Exod. 30. *Illud dabunt omnes*
qui tranſeunt per numeros, מחצית השקל, Targ.
פלגות סלעא *dimidium ſicli.* ſcil. argentei: qua-
drantẽ Joachimici. Sequitur declaratio:
& accipies כסף *argentum redemtionum à filijs* B
Iſrael. Dabat tam dives, quàm pauper et-
iam ex eleemoſyna victitans. 2. Reg. 7.
Eliſæus prædixit, ſatum ſimilæ, ſolutâ
obſidione Samariæ, emtum iri בשקל, Tar.
בסלעא *ſiclo.* ſcil. argenti: dimidiato Joachi-
mico. Tertiò, ut expreſſo cum numeris
numerato, argẽto vel auro, שקל *ſiclus* ſub-
intellagatur. Gen. 20. v. 16. *Dedi* אלף כסף
mille argentum fratri tuo. Targ. אלף סלעין דכסף
mille ſiclos argenti: 500 Joachimicos. 2. Sam.
18. v. 12. *& ſuper me fuiſſet dare tibi* עשרה כסף C
decem argentum. Targum עסר סלעין דכסף *de-*
cem ſiclos argenti: 5 Joachimicos. Lxx. *δέκα*
ἀργυρίους decem argenteos: argenti ſiclos. Gẽ.
24. v. 22. עשרה זהב *decem aurum.* Targ. עסר
סלעין דדהבא *decem ſicli auri, pondus eorum:* 40
Ungarici. Sic, Matth. 26. *& conſtituerunt ei*
τριάκοντα ἀργύρια, Syr. תלתין דכספא *triginta ar-*
genti. ſcil. ſiclos: 15 Joachimicos. ¶ Addo,
quòd id hiſtoria ſacra univerſa eſt unus
& idem ſiclus. Fuiſſe tamen ſiclum in uſu
cõmuni populi Judaici, quem Rabbino- D
rum vocant, ſacro duplo minorem, ſed
qui ad ſacras hiſtorias accõmodari non
poſſit, apparet ex libro Aruch, in quo ita
habetur: *Siclus Legis eſt* סלע, *& ſic Chaldaicè red-*
ditur, continetque quatuor דינרין *denarios, &* דינר
זוז *denarius & drachma, idem ſunt. Siclus* דרבנן
Rabbinorum noſtrorum eſt dimidium סלע, *&*
continet duos דינרין *denarios.* ¶ מטבעות *moneta:*
שקל & סלע *ſemũcia* valet 4. זוזים זוז: ſive 6 דינר
מעות: מעה ſive 6 נרה פונדיונין: פונדיון 2 אסרין:
איסר 2 ם מסמסים: מסמם 2 קונטריקין: קונטריק 2
פרוטות.
מִשְׁקָל & מִשְׁקַל, Chal. מַתְקָל *pondus, libratio.* E
Gen. 24. *& accipiebat vir monile aureum, ſemi-*
ſiclus משקלו, Tar. מתקלה *põdus ejus, & duas ar-*
millas ſuper manus ejus, decem ſicli auri משקלם,
Targum מתקלהון *pondus eorum.* Levit. 26. *&*
pinſent decem fœmina panem veſtrum in fornace
uno, & reddent panem veſtrum במשקל, Targ.
במתקלא *in pondere.* Ex corrupto frumento
panes integri non poterunt fieri, piſtor
igitur fragmenta non numero ſed pon-

A dere reſtituet. 2. Sam. 21. *Trecenta* משקל
נחשת *pondera æris.* per pondus intelligitur
ſiclus: ſed qui diverſus fuit in metallis.
Singulorum enim metallorum, auri, ar-
genti, ferri & æris propria fuerunt pon-
dera. Porrò משקל *pondus* pertinet ad quã-
titatẽ diſcretam, ſeu multitudinem rerũ,
quas appẽſas gravitate aut levitate meti-
tur. Ejusq; ſpecies potiſſimũ quatuor ſunt
apud Hebræos: 1, גרה *obolus.* 2, שקל *ſiclus,*
continens viginti גרה *obolos.* 3. מנה *mina,*
continens 25 ſiclos. 4 כבר *talentum,* conti-
B nens ſexaginta מנה *minas:* de quibus vide
ſuo loco. In ſcriptis Rabbinorum גרה di-
viditur in duo פונדיונין *pondionia.* פונדיון *pondi-*
on Italicum autem eſt pondo, *as æreus,* pars
denarij decima, 3 nummi Miſnici: & divi-
ditur in duo אסרין *aſſaria.* אסר *aſſarium* eſt
aſſis dimidium, 1½ nũmi Miſnici: & divi-
ditur in quatuor שמונין *octavas.* ſcil. pondiõ
ſeu aſſis partes. שמון eſt octava aſſis pars,
½ eines hellers: & dividitur in duo פרוטות
obolos æreos. פרוטה eſt *obolus æreus.* ¶ Rab. שקל
C & משקל *forma nominum,* ad quam multa
nomina ponderantur ſeu exiguntur.
מתקולא & משקלא, Chal. משקלת & משקלת
libramẽtum, regula, amuſſis, perpendiculũ, plum-
bum architectorum, quo æquãt parietes.
2. Reg. 21. *& extendam* משקלת *perpendiculum*
domus Achab. Targ. מתקולת צדות *perpendicu-*
lum deſolationis.
Chald. תקלין *appenſorij clavi.*
Propr. אשקלון *Aſcalon,* urbs Philiſthæo-
rum.
D Arab. cum ת ſuprà punctato, תקל *gravis,*
ponderoſus fuit. Pſalm. 32. *manus tua* תקלת *gra-*
vata eſt ſuper me. Actor. 50. v. 17. חקלוא *& ag-*
gravatæ ſunt aures ipſorum. Matth. 13. v. 15.
ותקלת אדאנהם *& aggravata ſunt aures eorum.*
2. Cor. 2. v. 29. *Nec* יתקל *gravis erit apud vos*
oratio mea: pondus habebit. Hiphil אתקל
gravavit, aggravavit. Pſalm. 38. *ſicut onus*
תקיל *grave,* אתקלתני *gravat me.*
Nom. תקיל *ponderoſus, oneratus, gravis.*
תקל & תקאל *pondus, libra, gravitas, onus,*
ſarcina: Plur. אתקאל & מתאקל: Dual. תקילאן
E *pondera, onera, ſarcina, gravia.*
II. Syr. שקל, Hiphil אשקל *libravit, librando*
ſuſtulit, ſuſtinuit, portavit, geſtavit, bajulavit,
tulit, accepit. Matth. 4. v. 6. *ut manibus ſuis*
נשקלונך *portent te.* Job. 1. דשקל *qui portat*
peccata mundi. Matt. 5. שקל *accipiens repudiatã.*
Joh. 5. v. 11 ושקל *& accepit Jeſus panẽ.* Niph.
אשתקל *ſublatus, ablatus, elatus fuit, ſuperbijt.*
Matth. 9. v. 5. *cùm* נשתקל *auferetur ab ipſis*
ſponſus.
Nom. שקל, Arab. תאקל *bajulus, gerulus:* Pl.
שקלין

oogle

שָׁקְלִין & שַׁקּוּלַיָא *bajuli.* שַׁקָּלֵי שִׁבְטָא *faſcigeri, lictores, ῥαβδοῦχοι.*

מִשְׁתַּקְלוּת *elatio animi, ſuperbia.*

Deinde, שְׁקַל *ſolvit, navi diſceſſit.*

שקם. Inde Nomen שִׁקְמָה, Chald. שִׁקְמָא *ſycaminus* vel *ſycomorus*, arbor folijs moro, & fructu ficui proxima, *ficus ſylveſtris:* Pl. שִׁקְמִים, Fœm. שִׁקְמוֹת *ſycãini, ſycomori.* Amos 7. *Sed armentarius ſum, & bajulans* שִׁקְמִים *ſycaminos.* ſcil. in cibum boum meorum. Illius arboris fructu ſolebant armẽtarij alere boves. Pſ. 78. *Interfecit grandine vitem ipſorũ* וְשִׁקְמוֹתָם *& ſycaminos ipſorum frigore.*

Arab. שָׁקַם *capiſtravit.* מְשֻׁקָּם *capiſtratus.* שְׁקִימָה *capiſtrum:* Pl. שְׁקָאִים *capiſtra.*

שקס. Arab. שָׁאקַס & אַשְׁקַס *depilis, raſus, glaber, tonſus, imberbis, levis.*

שקע. שָׁקַע, Chald. שְׁקַע *profundus, in profundum miſſus, merſus, immerſus, demerſus, ſubmerſus, depreſſus, abſorptus fuit:* de ſole, *occidit.* Amos 9. *& aſcendet ſicut fluvius tota ipſa* (terra) וְשָׁקְעָה *& deprimetur ſicut fluvius Aegypti.* Num. 11. *& deprecatus eſt Moſes ad Dominũ* וַתִּשְׁקַע, Tar. וְאִשְׁתְּקַעַת *& depreſſus fuit ignis.* Niphal נִשְׁקַע, Chal. אִשְׁתְּקַע *demerſus, irrigatus fuit.* Hiphil הִשְׁקִיעַ *depreſſit, demerſit, ſubmerſit.* Job. 40. *Aut fune* תַּשְׁקִיעַ, Targ. תִּקְּרָה *deprimes linguam ejus:* perforabis. Ezech. 32. *Tunc* אַשְׁקִיעַ *deprimam aquas ipſorum, & flumina ipſorum ut oleum, faciam ire.*

Nom. מִשְׁקָע *depreſſio, profunditas, ſedatio.* Ezech. 34. מִשְׁקַע מַיִם *profunditatem aquæ bibetis:* aquas profundas, limpidas: quòd aquæ profundæ ſint limpidæ & puræ.

שְׁקַעֲרוּרוֹת *profunditates.* Levit. 14. שְׁקַעֲרוּרוֹת *profunditates virides.*

Rab. שְׁקִיעָה *ſubmerſio, abſconſio, occaſus ſolis.* ✠ שקעה *pẽetratio.* ✠ שִׁקְעָא *calatura.* ✠ שְׁקִיעִין *infuſiones.*

שקף duo ſignificata habet. I. שָׁקַף. Inde נִשְׁקַף *aſpexit, proſpexit ex alto, ſpeculatus, contemplatus eſt.* qui ſtat in loco alto proſpicit, conſpicit, & ab alijs cõſpicitur. 2. Sam. 6. *Michal filia Saulis* נִשְׁקְפָה, Targ. אִסְתַּכִּיאַת *proſpexit.* Jud. 5. *Per feneſtram* נִשְׁקְפָה *proſpexit.* Prov. 7. *Per cancellos meos* נִשְׁקָפְתִּי *proſpexi.* Pſ. 85. *& juſtitia ex cælo* נִשְׁקָף, Targ. אוֹדִיק *proſpexit.* Hiphil הִשְׁקִיף *idem.* Gen. 19. וַיַּשְׁקֵף, Targ. וְאִסְתַּכִּי *& proſpexit ſuper faciẽ Sodomæ & Gomorrhæ* Pſ. 14. *Dominus ex cælo* הִשְׁקִיף, Targ. אוֹדִיק *proſpexit.*

Nom. שֶׁקֶף *proſpect⁹.* 1. Reg. 7. v. 5. *& omnes januæ ac poſtes quadrata* שָׁקֶף *proſpectu:* feneſtra.

שְׁקֻפִים *feneſtra,* ex qua quis proſpicit. 1. Reg. 7. v. 4. וּשְׁקֻפִים *& feneſtræ tres ordines.* Erãt feneſtræ in trib. parietibus oppoſitæ. 1. Reg. 6. *Et feci* חַלּוֹנֵי שְׁקֻפִים אֲטֻמִים

A *foramina feneſtrarum anguſtarum.* Targ. *feneſtras* פְּתִיחָן מִלְּגָיו וּסְתִימָן מִלְּבָרָא *apertas interius, & occluſas foris.*

מַשְׁקוֹף, Chald. סְקוֹפָא *ſuperliminare,* limẽ ſuperum proſpectui patens, aut *feneſtella ſupra oſtium,* per quam videtur, quis pulſet aut vocet. Exod. 12. *& dabunt ſuper poſtes & ſuper* הַמַּשְׁקוֹף, Targ. שַׁקְפָא *ſuperliminare.* In Aegypto ſicut nunc in Arabia, erant feneſtræ ſuper januis ædium.

Chald. שְׁקִיפִין *foramina, fiſſuræ petrarum.* שְׁקִיף *petra.* Matth. 6. ἐξ τῦ κρημνῦ *per præ*-
B *ceps.* Syr. לְעַל לִשְׁקִיפָא *ſuper petram.*

Rab. שְׁקִפָה *proſpectus, providẽtia, ſpeculatio.*

II. Chald. שְׁקַף *impulit* ut ventus folia, vel imber murum, *percuſſit, plauſit.* Pſ. 1. *Quem* תִּדְּפֶנּוּ, Targ תַּשְׁקְפִנֵּהּ *impellet ventus.* Job 27. v. ult. יִשְׂפֹּק, Targ. יִשְׁקוֹף *plaudet ſuper eis manibus ſuis.* ✠ שְׁקִיף *percuſſus.* ✠ שְׁקִיפָא *præcipitium.*

מִשְׁקְפַי *conſternatus:* item *habens magnas pedis eminentias.*

Rab. שָׁקַף *pexit, carminavit lanam* aut *linũ.*

C **שקץ.** Inde Piel שִׁקֵּץ, Chal. שַׁקֵּץ *abominatus, deteſtatus, execratus eſt.* Pſ. 22. *& non* שִׁקַּץ, Targ. שַׁאֵט *abominatus eſt oppreſſionẽ pauperis.* Deut. 7. v. 26. שַׁקֵּץ תְּשַׁקְּצֶנּוּ, Tar. שַׁקָּצָא תְּשַׁקְּצִנֵּהּ *abominando abominaberis illud.*

Nom. שֶׁקֶץ, Chald שִׁקְצָא *abominatio, execratio.* Levit. 11. שֶׁקֶץ, Targ. שִׁקְצָא *abominatio erunt vobis.* ¶ Deinde, *reptile* abominãdum. Levit. 7. v. 21. *In omni* שֶׁקֶץ, Targ. רְחָשׁ *reptili immundo.* Eſa. 68. *comedentes carnem ſuis,* וְהַשֶּׁקֶץ *& reptile, & murem.*

D שִׁקּוּץ *res abominanda,* quę ſenſus & animũ offendit: res, quam propter fœditatem & turpitudinem homines execrando averſantur. Plur. שִׁקּוּצִים *res abominãdæ.* Sic aũt Scriptura vocat *idola.* 2. Reg. 23. *Aſtaroth* שִׁקֻּץ *abominationi Sidoniorũ, & Camos* שִׁקֻּץ *abominationi Moabitarũ:* idolo. Ezech. 20. *Quilibet* שִׁקּוּצֵי עֵינֵיהֶם *abominationes oculorum ſuorum non abjecerunt:* idola, ad quæ oculos cõvertebant, quæ diligebant & colebant. Dan. 9. *& ſuper ala* שִׁקּוּצִים *abominationum devaſtante. Abominationes vocat* Jovis *Olympij ſimulacrum, & Antiochi ſtatuas in templo*
E *Hieroſolymitano poſitas:* Hieronim. Dan. 11. *& dabunt* הַשִּׁקּוּץ *abominationem devaſtantem:* idolum quod urbem devaſtabit. ✠ סִקְּצָן *idem.*

שקר cum puncto dextro, שָׁקַר, Chal. שְׁקַר *mentitus eſt, fallax fuit, fefellit, decepit:* dolosè, perfidè egit. Gen. 21. *ſi* תִּשְׁקֹר, Targ. תְּשַׁקַּר *mentieris mihi.* Piel שִׁקֵּר, Chald. שַׁקַּר *idem.* Levit. 19. *& nõ* תְשַׁקְּרוּ, Targ. תְשַׁקְּרוּן *dolosè agatis vir cum ſocio ſuo.*

Nom. שֶׁקֶר, Chald. שׁוּקָר & שְׁקַר *mendaciũ, fallacia, falſitas, falſum:* Plur. שְׁקָרִים, Chald. שִׁקְרִין *falſitates, falſa.* Exod. 23. מִדְּבַר־שֶׁקֶר *à verbo falſitatis longè abſis.* Deut. 19. *& ecce* עֵד שֶׁקֶר *teſtis falſitatis, teſtis ille,* שֶׁקֶר *falſum teſtatus eſt contra fratrem ſuum.* Prov. 14. *teſtis* שֶׁקֶר, Tar. דִּגְלָא *mendacij.* Jerem. 37. *& dicebat Jeremias,* שֶׁקֶר *mendacium.* Targ. שִׁקְרָא אַתְּ אָמַר *mendacium tu dicis.* Prov. 17. v. 4. שֶׁקֶר *mendacium auſcultat linguæ pravæ.* pro אִישׁ שֶׁקֶר *vir mendacij,* homo mendax. ¶ Et cũ ל *ad* adverbiaſcit, *falsò, in vanum, fruſtra, gratis, ſine cauſa.* 2. Sam. 25. *certè* לַשֶּׁקֶר *fruſtra cuſtodivi omnia quæ iſte habet in deſerto:* לחנם. Lev. 19. *& non juretis in nomine meo* לַשָּׁקֶר, Targ. לְשִׁקְרָא *falsò.* Jer. 8. *Ecce* לַשֶּׁקֶר *in vanum fecit calamus* שֶׁקֶר *falſitatis ſcribarum.* Et literâ ל ſubintellectâ: Pſalm. 35. v. 19. *Ne lætentur de me inimici mei* שֶׁקֶר *falsò:* ſine cauſa. Pſal. 38. v. 20. *Multiplicantur, qui oderunt me* שָׁקֶר *falsò.* Pſal. 119. in Caph. שֶׁקֶר *falsò perſecuti ſunt me:* ſine cauſa.

Rabbin. שָׁקַר *ſaltavit, ſubſilijt.* ✠ מַשְׁקֵר *rana.*

Arab. שַׁאקֵר *miſer, pauper.*

שׂקר cũ puncto ſiniſtro, שָׂקַר ſignificat רמיזה בעין. Inde Benoni Piel. מְשַׂקְּרוֹת *innuentes, annuentes.* Eſa. 3. v. 16. וּמְשַׂקְּרוֹת *& innuentes oculis:* quæ circumſpiciũt, & impudicis nutibus alliciunt amatores. Targ. וּמְסָרְבְקָן *& fucantes* (ſtibio linientes) *oculos.* Unde in Geneſi majori dicitur: *Mulierem non factam eſſe ex oculo, ne ſit* סַקְרָנִית *circumſpiciens:* inſpectatrix.

Chald סְקַר *aſpexit.* Job. 21. *Oculis* שׁוּפְתּוּ, Targ. סְקַרְתָּה *aſpexit eum.* ✠ סִקְרָא *color rubeus.* ✠ Arab. משקראת *quæ flavũ faciunt:* in Avic. ✠ אַשְׁקַר *ruffus.* ✠ שקרא *ſubalbidus.*

Syr. סְקַר *adverſatus eſt.*

שׁרר cum puncto dextro, שָׁרַר duo ſignificata habet. I. שָׁרַר, idem quod שׁוּר, *intuitus eſt, aſpexit, inſpexit, ſolicitè obſervavit:* in malum, *inſidiatus eſt.*

Inde שׁוֹרֵר *inſidiator, hoſtis:* Plur. שׁוֹרְרִים *hoſtes.* P[ſal]. 5. v. 9. *Domine, duc me juxta juſtitiã tuam, propter* שׁוֹרְרָי *hoſtes meos.* Lxx. ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου *propter inimicos meos.* Targ. *Propter* תוּשְׁבַּחְתִּי *laudem meam.* Accepit pro שׁוּר & שׁוֹרֵר *cecinit, decantavit, laudavit.* Pſal. 54. v. 7. *Retribuat malum* לְשׁוֹרְרָי, Targ. לִמְעִיקַי *hoſtibus meis.* Pſ. 59. *Deus videre me faciet* בְּשׁוֹרְרָי, Targ. בִּמְעִיקַי *in hoſtibus meis.*

שְׁרִירוּת *inſidioſa ac prava cordis intentio, prava cogitatio,* ראיית. Deut. 9. *Quia* בִּשְׁרִרוּת, Tar. הִרְהוּר בְּ *in cogitatione cordis mei ambulabo.* Jer. 3. *& non ambulabunt amplius poſt* שְׁרִרוּת, Targ. הִרְהוּר *cogitationem cordis ſui mali.* Pſal. 81. v. 13. *& dimiſi eum* בִּשְׁרִירוּת *in cogitatione cordis eorum.*

Arab. סְרָאִיר *cogitationes, abſcondita.*

II. שָׁרַר. Inde Nom. שֹׁרֶר & שֹׁר, Arab. סרה *umbilicus,* à robore, firmitate ſeu ſtabilitate. Cant. 7. v. 3. שָׁרְרֵךְ *umbilicus tuus, crater rotundus.* Prov. 3. v. 8. *& medicina erit* לְשָׁרֶּךָ, Targ. לְטוּנְשָׁרָךְ *umbilico tuo.* Ezech. 16. *Non præciſus fuit* שָׁרֵּךְ *umbilicus tuus.* Infanti in partu neceſſarium eſt, ut ipſi umbilicus præcidatur: ſicut etiã ut lavetur, ſale conſpergatur, & faſcijs involvatur: & quia iſta non ſine periculo vitæ differri poſſunt, ideo etiam Sabbatho conceſſa fuerunt Judæis ſicut & circumciſio.

שְׁרִירִים *vaſa umbilici, & umbilicus ipſe.* Job 40. *& robur ejus* בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ, Targ. בְּפֻרַּת דכרסה *in umbilico ventris ejus.*

Rabb. שָׁרִיר *fortis, robuſtus, firmus, ſtabilis.* ✠ שרוה & שַׁרְשְׁרוֹת *catena.*

Verbũ Syr. שָׁרַר & שַׁר *ſtabilivit, confirmavit, certò aſſeruit, ſtatuit:* Abſolutè, *certus fuit.* 1. Cor. 1. v. 8. *Qui* נְשָׁרֶרְכוּן *confirmabit vos.* Actor. 3. שְׁרוּ *firmi fuerunt.* Paſſ. אֶשְׁתַּרַר *ſtabilitus, confirmatus fuit.* Rom. 1. v. 11. אֶשְׁתַּרַר *ſtabilitus fuit.* Epheſ. 3. v. 16. תֶּשְׁתַּרְרוּן *confirmemini per Spiritũ ejus.* Hiphil אַשַּׁר *certus fuit, firmiter credidit, confirmavit, certificavit, fidei commiſit, promiſſis ſtetit.* Rom. 4. v. 12. וְאַשַּׁר *& certus fuit:* credidit, ſtatuit.

Nom. שָׁרִיר *firmus, ſolidus, certus, verax:* in malum, *obſtinatus, pervicax.* ✠ Arab. שָׁרִיר *impius.*

שָׁרְרָא & שְׁרִירָא *veritas, firma & certa aſſeveratio.* בְּשָׁרְרָא *in veritate.* ✠ שְׁרִירָאִית *firmiter, certò, verè.*

Rabb. שְׁטָרֵי *res vendita.* ✠ שָׁרִיר וְקַיָּם *firmum & ſtabile.*

שׂרר duo ſignificata habet. I. cum puncto ſiniſtro, שָׂרַר, idem quod שׂרה, *principem egit, dominatus eſt, principatũ tenuit.* Eſth. 1. v. ult. *ut ſit omnis vir* שֹׂרֵר *principatum tenens in domo ſua.* Eſa. 32. v. 1. וּלְשָׂרִים *& ad principes ad judicium* יָשֹׂרוּ, Targ. יִתְרַבּוֹן *principatum tenebunt.* Jud. 9. v. 22. וַיָּשַׂר *& principatum tenuit Abimelech ſuper Iſraëlem uno anno.* Targ. וּמְלַךְ *& regnavit.* Lxx. καὶ ἦρξεν. Prov. 8. v. 16. *per me* שָׂרִים יָשֹׂרוּ *principes principatum tenebunt.* Hoſ. 12. v. 4. וַיָּשַׂר *& dominatus eſt ſuper angelo.* pro quo in margine וַיָּשַׂר legendum eſſe notatur. Hithpaël הִשְׂתָּרֵר *dominatus eſt.* Nũ. 16. *quis* תִשְׂתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם הִשְׂתָּרֵר, Targ. אִתְרַבְרַבְתְּ עֲלָנָא אַף רַבְרְבָא *dominaberis ſuper nos etiam dominando.*

Nom. שַׂר & סַר *princeps, dominus* Pl. שָׂרִים & סרים

Digitized by Google

סָרִים *principes, domini*. Fœm שָׂרָה *principiſſa, domina*: Plur. שָׂרוֹת. Mich. 7 הַשַּׂר *princeps poſtulat*. Exod. 2. *Quis poſuit te in virum* שַׂר, Tar. רַב *principē & judicē ſuper nos?* Eſa. 9. שַׂר שָׁלוֹם *princeps pacis*. Targ. מְשִׁיחָא דִשְׁלָמָא יִסְגֵי עֲלָנָא בְּיוֹמוֹהִי *Meſſias in cujus diebus pax multiplicabitur ſuper nos*. 2. Reg. 4. *An eſt loquendum de te ad regem, aut ad* שַׂר הַצָּבָא *principem militiæ?* Princeps militię, poſt regem ſummam in caſtris poteſtatem habebat, atq; dux belli ſeu imperator erat, cui parebant chiliarchi, hecatōtarchi, &c. Tales fuit Abner ſub Saule. Exod. 18. *& pones ſuper illos* שָׂרֵי אֲלָפִים *principes millenariorū*, שָׂרֵי מֵאוֹת *principes cētenariorū*, שָׂרֵי חֲמִשִּׁים *principes quinorū*, וְשָׂרֵי עֲשָׂרוֹת *& principes denorum*: chiliarchas, centuriones, decuriones. 1. Paral. 28. *& congregavit David oēs principes Iſrael* שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים *principes tribuum*. Jud. 9. v. 29. *& audivit Zebul* שַׂר הָעִיר *princeps urbis*. ¶ Principes fuerunt varij: Primo, שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים *principes tribuum*, qui ſingulas tribus duxerunt. Quare ut duodecim tribus, ita duodecim earum principes extiterunt, & ſingulis tribubus jus reddiderūt. Secundò, שָׂרֵי מִשְׁפָּחוֹת *principes familiarum*. Singulæ enim tribus diviſæ erant in multas familias. Harū principes familias convocabant, & earū in bello duces erant. Tertiò, שָׂרֵי עָרִים *principes urbium*. Familiæ enim diſtributæ fuerunt in urbes. Et harum principes multi fuerunt: chiliarchæ, centuriores Hi ſenatū convocabant ejus urbis, cui præerant. Jerem. 6. *Omnes illi* סָרֵי סוֹרְרִים, Targ. רַבְרְבֵיהוֹן מָרְדִין *principes rebelles*: literis ש״ס permutatis.

Rabb שְׂרָרָה *dominium, imperium*.

Propr. שָׂרַי & שָׂרָה *Sara*.

II. Arab. אַנְשַׁר *rixatus eſt, vinxit canis*.

שַׁר *rixa, jurgium*: Plur. אַשְׁרָאר *rixæ, jurgia*. ¶ Deinde, שַׁר *furia*: Plur. שרור *furiæ*.

שרא. Chald. שְׁרָא in שרה vide.

שרב cum puncto dextro, duo ſignificata habet. I. שָׁרַב. Inde Nom. שָׁרָב, Chal. שרב *calor, æſtus*. Eſa. 49. *Non percutiet eos* שָׁרָב *æſtus, aut Sol*. Apoc. 7. *Non cadet ſuper illos Sol, neq; ullus æſtus*: nulla afflictio, nulla miſeria. Chald. Gen. 31. *Die conſumſit me* חֹרֶב, Targ. שַׁרְבָא *æſtus*. ¶ Deinde, *locus deſerti ſiccus*: ab æſtu ſic nominatus. Eſa. 35. v. 7. *& erit* הַשָּׁרָב *æſtus in ſtagnum*: locus ſiccus.

Chald. שָׁרַב *ſiccus*: Fœm. שַׁרְבָא *ſicca*.

Syr. שַׁרְבָא *generatio, nativitas, familia*: Pl. שַׁרְבָן *generationes*. Matth. 1. v. 17. *Omnes ergò* שַׁרְבָתָא *generationes ab Abraham*.

II. Arab. שָׁרַב *bibit, ſorbuit, abſorpſit, potavit, lambit*. Luc. 12. v. 45. ויאכל וישרב ויסכר *& edebat, & bibebat, & inebriabatur*. Mat. 6. v. 25. *Quid edatis* וְתִשְׁרְבוּן *& bibatis*. Gen. 9. ושרב *& bibit de vino ejus*. Mat. 26. v. 27. אִשְׁרְבוּ מִנְהוּ כֻּלְּכֻם *bibite ex hoc omnes vos*. Alcor. אִשְׁרְבוּא *potati sūt*.

Nom. שַׁרַאב & אַשְׁרִבָה *potio medicinalis, ſyrup: & vinum*. ※ שַׁארִב *bibulus, potator*. ※ מַשְׁרַב *potus* ※ מַשְׁרוּב *quod bibitur*. ※ שרבה *ſorbitio, guloſitas*. ※ שָׁרִיב *myſtax*, pilus barbæ.

שרג cū puncto ſiniſtro, שָׂרַג. Inde Pual. שֹׂרַג *perplexus, intricatus, involutus, implicitus eſt* vel *fuit*, ut rami implicantur. Job. 40. *Nervi teſticulorum ejus* יְשֹׂרָגוּ, Tar. מְסַבְּשִׁין *perplexi ſunt*. Hithpaël הִשְׂתָּרֵג *idem*. Thren. 1. יִשְׂתָּרְגוּ *implicabuntur, aſcendent ſuper collum meum*.

Nom. שָׂרִיג *ramus perplexus, frondes*: Plur. שָׂרִיגִים *rami, palmites*. Gen. 40. *& in vite tres* שָׂרִיגִים, Targ. שִׁבְשִׁין *palmites*.

Chald. Verb. סְרַג *intricavit, reticulavit funes*. ※ סריג *intricatus, perplexus*.

סְרִיגָא *cancellus, rete, & ſporta è* viminibus contexta: Plur. סְרִיגִין *cancelli, retia, ſportæ*. 1. Reg. 22. *& cecidit per* הַשְּׂבָכָה, Targ. סְרִיגְתָא *cancellum*: rete. Eſa. 24. *capietur* בַּפָּח, Targ. בִּסְרִיגְתָא *in reti*.

סוּרָג *paries, murus*.

סירוג *intricatio, perplexitas*.

Rabb. שָׂרַג *ordinavit* ad lineas, ut fit in tegulis.

שרג cum puncto dextro, שָׁרַג. Inde Chal. & Syr. Nom. שְׁרָגָא, Arab. סִרְגָא, & סִארַג, & סְרִינָא, & סראג *lucerna, candela ardens, cereus*. Pſal. 119. נֵר *lucerna pedibus meis verbum tuum*. Targ הֵיךְ שְׁרָגָא *inſtar candelæ*. Pſal. 132. *Præparavimus* נֵר, Targ. שְׁרָגָא *lucernam Meſſiæ meo*. In Precat. Mahumeticis: יַא מַן גַּעַל אַלשַּׁמְס סִרָגָא *ó qui poſuit ſolem lucernam*. סראג אלקטרב *lampas alcutrab*: Avicenna.

Verb. Arab. אשרג *accendit*.

שרד duo ſignificata habet. I. שָׂרַד, Syr. סְרַד *reſiduus*, poſt aliorū mortem, *reliquus, ſervatus, ſuperſtes fuit, ſuperfuit, remanſit*: dicitur de eo qui vivus capitur, & poſtea redimitur. Joſ. 10. v. 20. וְהַשְּׂרִידִים שָׂרְדוּ מֵהֶם *& reſidui remanſerunt ex illis*. Targ. וּמְשֵׁיזְבַיָּא אִשְׁתֵּיזִבוּ *& ſervati ſunt ſervati*.

Nom. שָׂרִיד, Chald. סְרִיד *reſiduus, reliquus, ſuperſtes*. Syr. *ſemen*: Plur. שְׂרִידִים *reſidui, reliquiæ*. Thr. 2. *& non fuit in die iræ Domini* פָּלִיט *evaſor*, וְשָׂרִיד *& reſiduus*. פָּלִיט qui fuga elabitur ſeu evadit: שָׂרִיד qui viv° ab hoſte capitur. Job. 27. שְׂרִידָיו *reſidui ejus in morte ſepelientur*: poſteri ejus, filij quos quis poſt ſe relinqt. Deut. 2. *Non relinquimus* שָׂרִיד, Targ. מְשֵׁיזִב *ſervatum*. Lxx ζωγρίαν *vivam capturam*: vivos. Deut. 3. *Non relictus fuit ei* שָׂרִיד *reſiduus*. Lxx. σπέρμα *ſemen*. Num. 21. verſ. ultim. *Non relinqueretur* שָׂרִיד, Lxx. ζωγρίαν *vivus*. Jerem. 31. v. 2.

31. v. 2. עַם שְׂרִידֵי חָרֶב *populus reſiduorum à gladio.* Lxx. μετ' ὀλωλότων *cũ his qui perierunt gladio.* legerunt עִם *cum.* Joel. 2. וּבַשְּׂרִידִים *& in reſiduis quos Dominus vocat.* Lxx. καὶ εὐαγγελιζόμενοι *& annuncias.* reſpexerunt ad בָּשַׂר. A

שֶׂרֶד *rubrica*, filum rubricatum, quo fabri lignarij ſignant ligna incidenda, *runcina.* Eſa. 44. *Formabit illud* בַּשֶּׂרֶד *rubrica.*

שְׂרָד, idem quod שְׁרָת, *miniſterium:* literis ר״ת permutatis. Exo. 31. *& veſtes* הַשְּׂרָד, Tar. שִׁמּוּשָׁא *miniſterij.* quibus tegebant, cùm moverentur caſtra, vaſa tabernaculi, arcam, altare, menſam: quæ Num. 4. deſcribuntur. Alia in סָרַד quære. B

II. Arab. שָׂרַד *abolevit, ejecit.* Pſalm. 44. *Afflixiſti populos* וַתְּשַׁלְּחֵם *& expuliſti eos.*

שרה cum puncto dextro, quatuor ſignificata habet. I. שְׁרָה, Chal. & Syr. שְׁרָא *ſolvit, diſſolvit, dimiſit, reſolvit, humectavit.* Job. 37. v. 3. *Sub univerſo cælo* יִשְׁרֵהוּ *ſolvet eum.* Solvet vinculum, & demittet pluviam ſuper alas terræ. Jerem. 15. v. 11. *Si non* שֵׁרִיתִיךָ *ſolvi te ad bonum:* tantùm. Targ סוֹפָךְ *finis tuus.* Chald. Gen. 24. וַיְפַתַּח *& aperuit camelos.* Targ. וּשְׁרָא *& ſolvit.* Dan. 5. *& ligata* לְמִשְׁרֵא *ſolvere.* Syr. Marc. 1. v. 7. *ut* אֶשְׁרֵא *ſolvam corrigias calceorum ejus.* Matth. 27. v. 16. דִּנְשְׁרֵא *ut ſolveret vinctum.* Act. 4. וּשְׁרִיו *& dimiſerunt eos.* Matth. 1. *Cogitabat occultè* דִּנְשְׁרִיהָ *ut dimitteret eã.* Niphal. אִשְׁתְּרֵא *ſolutus, diſſolutus, dimiſſus fuit.* Johan. 7. נִשְׁתְּרֵא *ſolvetur Lex.* Marc. 7. וְאִשְׁתְּרִי *& ſolutum eſt vinculum linguæ ejus.* Act. 4. *& cùm* אִשְׁתְּרִיו *dimiſſi eſſent.* Piel. שָׁרֵא *ſolvit.* Dan. 5. וּמְשָׁרֵא *& ſolvens vincula.* Paſs. אִשְׁתְּרָא *ſolutus fuit.* Dã. 5. *& vincula lũborũ ejˀ* מִשְׁתָּרַיִן *ſoluta ſunt.* C D

Nom. שִׁרְיָה, Chal סִרְיָה *lorica.* Job. 41. *Haſta, funda* וְשִׁרְיָה, Targ. וְשִׁרְיוֹנָא *& lorica.*

שִׁרְיָן *idẽ.* 1. Reg. 22. *& percuſſit regem Iſrael inter juncturã & inter* הַשִּׁרְיָן, Tar. שִׁרְיָנָא *loricã.*

שִׁרְיוֹן & סִרְיוֹן *idem:* Plur. סִרְיוֹנִים, Fœm. שִׁרְיוֹנוֹת & סִרְיוֹנוֹת *lorica.* 1. Sam. 17. *& pondus* הַשִּׁרְיוֹן, Targ. שִׁרְיוֹנָא *lorica.* Jerem. 46. *Induite* הַסִּרְיֹנֹת *loricas.*

מִשְׁרַת *reſolutio* ſeu *expreſſio uvarum*, quæ fit in vindemia, cõpreſſis illis in muſtũ. Nũ. 6. *& omnẽ* מִשְׁרַת עֲנָבִים, Targ. מַתְרוּת עִנְּבִין *reſolutionẽ uvarum non bibet:* ſuccum uvarum. E

Propr. תִּשְׁרִי *Tiſri*, menſis in quo fit vindemia, & ex uvis תִּירוֹשׁ *muſtum* exprimitur. Num. 29. vocatur חֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי *menſis ſeptimˀ:* nã eſt ſeptimus in ordine à נִיסָן *Niſan*, à quo feſta computantur, & in æquinoctiũ vernũ incidit. Reſpondet maxima parte noſtro ſeptẽbri: Et feſta legalia habet plura cæteris menſib. Primò, die רֹאשׁ הַשָּׁנָה *initiũ anni*, & זִכְרוֹן תְּרוּעָה *monumentum clangoris:* de quibus in radicib. שָׁנָה & רוּעַ vide. Decimo

צוֹם כִּפּוּר *jejunium expiationis:* de quo in כָּפַר vide. Decimoquinto ſeu in plenilunio חַג הַסֻּכּוֹת *feſtum tabernaculorũ:* de quo in סָכַךְ vide. Hoc cõtinuatur ſeptem diebus. Et ſeptimo ejus die eſt חַג עֲרָבָה *feſtum ſalicis:* octavo autem, חַג עֲצֶרֶת *feſtum cœtus.* Præter hæc legalia feſta habẽt quarto die צוֹם גְּדַלְיָה *jejunium Godoliæ.* Vigeſimoprimo הוֹשַׁעְנָא רַבָּה. Vigeſimotertio שִׂמְחַת תּוֹרָה וְהַבְּרָכָה *lætitia Legis & benedictio.* A

שָׁרוֹן *Saron*, regio cãpeſtris & locus paſcuus, inter Cæſariã Palæſtinæ & Taborẽ montem, lacũq; Geneſaret. Inde שָׁרוֹנִי *Saronites.* 1. Par. 27. v. 29. *& ſuper bobus paſcentibus* בַּשָּׁרוֹן *in Saron, Sitar* הַשָּׁרוֹנִי *Saronites.* B

שִׂרְיוֹן *Sirjon*, mons circa Cæſareã Palæſtinæ. Pſal. 29. *Exilire facit cedros velut vitulum, Libanum* וְשִׂרְיוֹן *& Sirjon ſicut exilit filius unicornis.* Targ. וְטוּר מַסְרֵי פֵּרֵי *& montem producentem fructus.*

Syr. שְׁרֵי *ſolutus:* Pl. שְׁרַיִן *ſoluti.* ✠ שְׁרָיָא *diſſolutio.*

מְשָׁרֵי ſolutus membris, *paralyticus:* Plur. מְשָׁרַיִן *paralytici, ſoluti.* Luc. 5. v. 18. *quidã attulerunt in lecto virum quendam* מְשָׁרְיָא *paralyticum.* ✠ מִשְׁתְּרְיָנֵי *diſſolubilis.* C

שְׁרִיוּת *diſſoluta appetentia:* item *harmus.*

שָׁרֵי & שָׁרְיָן *articulus in corpore, commiſſura.* ✠ שָׁרְיָא *trabs, tignum.*

Rab. שִׁרְיָן וְרִידִי *arteria venalis:* שִׁרְיָנִים *arteria.* Arab. שִׁרְיָאן *arteria.* שִׁרְיָאן אַלְוְרִידִי *arteria venalis:* Plur. שַׁרָאֲנָאת: Dual. שִׁרְיָאנִין *vena.*

II. Chald. & Syr. שְׁרָא *incepit, inchoavit, exorſus eſt.* Joſ. 7. *& utinam* הוֹאַלְנוּ, Targ. שְׁרֵינָא *incepiſſemus.* Deut. 1. הוֹאִיל, Targ. שָׁרִי *incepit Moſes.* Piel. שָׁרֵי, Syr. שָׁרִי *idem.* Gen. 6. *& factum eſt cùm* הֵחֵל *incepiſſet homo multiplicari ſuper facie terræ.* Targ. שָׁרִיו *cœpiſſent filij hominis.* Ezræ 4. וְשָׁרִיו *& inceperunt ædificare domum Dei.* Syr. Luc. 4. v. 21. וְשָׁרִי *& incepit dicere.* Act. 1. v. 1. דְּשָׁרִי *quæ cœpit Dominus facere.* D

Nom. שׁוּרְיָא, & שֵׁרוּת, & שָׁרוּת, & שָׁרוּי *principium, initium, exordium.* Hoſ. 1. תְּחִלַּת דִּבֶּר, Targ. שֵׁירוּת פִּתְגָּמֵי *principium ſermonis domini.* Inde aliqui תִּשְׁרִי: quòd ſit anni initium. ✠ שְׁרוּאִית *nuper, recens.*

III. Rabb. שָׁרָה, Chald. & Syr. שְׁרָא *habitavit, manſit in loco aliquo, pernoctavit, caſtrametatus eſt.* Exod. 40. v. 35. שָׁכַן, Targ. שְׁרָא *habitavit ſuper ipſo nubes.* 1. Sam. 26. חָנָה, Targ. שְׁרָא *caſtrametatus eſt ibi.* Pſ. 120. שָׁכַנְתִּי, Targ. שְׁרִית *habitavi cum tabernaculis Cedar.* Dan. 2. v. 20. *& lux cũ ipſo* שְׁרֵא. Syr. Luc. 2. v. 2. דְּשָׁרַיִן הֲווֹ *ubi habitabant.* Act. 20. וּשְׁרֵין *& manſimus ibi diẽ unum.* Luc. 9. דְּנִשְׁרוֹן *ut pernoctent in eis.* Hiph. אַשְׁרִי *habitare fecit, collocavit, poſuit.* Geneſ. 2. v. 15. *& accepit Dominus Deus hominẽ* וַיַּנִּחֵהוּ, E

Targ.

Targ. וְאַשְׁרְיֵהּ *& collocavit eum in horto Eden.* Jer. 7. וַאֲשַׁכְּנָה, Targ. וְאַשְׁרֵי *& faciam habitare vos in loco iſto.*

Nom. שָׁרֵי *habitans.*

מַשְׁרִי, & מַשְׁרִית, & אַשְׁרִיוּת *habitaculum, diverſorium, caſtra*: per ſynecdochen, *exercitus, turma, cohortes*: Pl. מַשְׁרְיָן *caſtra, exercitus.* Exod. 14. *Inter* מַחֲנֵה, Targ. מַשְׁרִיתָא *caſtra Aegyptiorum.* Gen. 32. *In duas* מַחֲנוֹת, Targ. מַשְׁרְיָן *turmas.* 2. Reg. 11. חֵיל, Targ. מַשְׁרְיַת *exercitus Pharaonis.* Jud. 9. *Ordina* צְבָאֲךָ, Targ. מַשְׁרְיָךְ *exercitum tuum.* Syr. Luc. 21. v. 11. *ubi eſt κατάλυμα*, Syr. בֵּית מַשְׁרִיָא *diverſorium?* Alij referunt ad ſignificationem ſequentem, & exponunt *domum convivij*, eamq; pro diverſorio accipiunt.

IV. Chald. שֵׁרוּ & שֵׁרוּתָא *cibus, victus* quo corpus reficitur, *viaticum, convivium.* Gen. 26. *Et fecit eis* מִשְׁתֶּה, Targ. מִשְׁתְּיָא, Tar. Jeroſ. שֵׁרוּת *convivium.* 2. Reg. 6. *Et paravit ipſis* כֵּרָה, Tar. שֵׁרוּ *convivium, & comederunt, & biberunt.*

Verb. Syr. אֶשְׁתָּרִי *epulatus, pranſus fuit.* Luc. 11. v. 37. דְּנֶשְׁתָּרֵא *ut epularetur apud ipſum.* Joh. 21. v. 11. *Venite* אֶשְׁתָּרוּ *prandete.*

Arab. אַשְׁתְּרֵי *mercatus eſt, emit, redemit.* Marc. 15. v. 44. ואשתרי לפאפה *& mercatus eſt ſindonem.* Luc. 13. אשתריח *emi villam.* Alc. 2. לְיַשְׁתְּרוּא תמנא קלילא *ut emant precio parvo.* Ib. מִן יַשְׁרִי נַפְסֵה. cap. Joſ. אֲלַדִּי אִשְׁתַרִיה *qui emerat eum.* Ibid. וְשַׁרוּהוּ בִתְמַן *& vendiderunt eum precio.* Geogr. וישתריהם *& vendidit illis.*

שָׂרָה cum puncto ſiniſtro, שָׂרָה, idem quod שָׂרַר, *principem egit, principatum obtinuit.* Hoſ. 12. v. 3. *Et in fortitudine ſua* שָׂרָה, Targ. אִתְרַבְרַב *princeps fuit cum Deo.* Hier. *directus fuit.* accepit pro ישר *rectus fuit.*

Nom. מִשְׂרָה *principatus, dominiū.* Eſa. 9. *Et factus eſt* הַמִּשְׂרָה *principatus ſuper humero ejus.*

Propr. יִשְׂרָאֵל *Iſrael*, vocatus fuit Jacob, poſtquam cum angelo luctatus prævaluit. Gen. 32. v. 28. Et, Gen. 35. *Et dicebat ad eum* אֱלֹהִים, Targ. יְיָ *Deus, nomen tuum eſt* Jacob: *nō vocabitur nomen tuum amplius* Jacob, *ſed* יִשְׂרָאֵל *Iſrael eris nomen tuum, & vocavit nomen ejus* יִשְׂרָאֵל *Iſrael.* Deinceps vocaberis non tantùm Jacob, ſed etiam Iſraël. Significat igitur Iſrael, primò *Jacobum.* Gen. 33. v. ult. *Et vocavit illam* (ſtatuam) *Deus*, אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל *Deus Iſraelis.* Gen. 35. *Cùm habitaret* יִשְׂרָאֵל *in terra iſta.* Deinde, *duodecim tribus* ſeu *populum inde ortum.* Pſ. 114. *Cùm egrederetur* יִשְׂרָאֵל *Iſrael ex Aegypto.* Tertiò, *decem tribus*, quæ mortuo Salomone ad Hieroboam filium Nabath ex tribu Ephraim ſe contulerunt. 1. Reg. 15. *Et Nadab filius* Jeroboā *regnavit ſuper* יִשְׂרָאֵל *Iſraelem, in anno ſecundo Aſa, regis Juda, & regnavit ſuper Iſraele biennium.* Quartò, יִשְׂרָאֵל *Iſrael* ſignificat *Eccleſiam.*

A שרח. Syr. Piel שָׁרַח, Paſ. אֶשְׁתָּרַח *exarſit, libidine pruriuit.* Rom. 1. v. 27. וְאֶשְׁתָּרַחוּ *& exarſerunt libidine.*

Chald. שָׂרִיחָא & שָׂרְחָא *mulier flens & lacerans vultum ſuum.* ✠ Rabb. שָׂרַח *laceravit.*

Arab. שרח *ſolvit, aperuit.* אשרח *declaravit, explanavit, expoſuit, legit declarando, commentatus eſt.* שרחנא קבל *declaravimus antè.* ינשרח *explanabitur*: in Avic. Alc. 30. רב אשרח לי צדרי *Domine, aperi mihi pectus meum.*

שרח *commentum, expoſitio, gloſſa, ſcholium.*

שראח & שארח *commentator, ſcholiaſtes*: Pl. שאריחין *commentatores.*

B שָׁרְחָה *ficus aperta*: arida.

תשריח *anatomia.* ✠ מְשׁוּרָחִין *vulnerati.*

שרט duo ſign. habet. I. שָׂרַט, Arab שרט *carnem incidit uſq; ad ſanguinis effuſionem, concidit, laceravit, ſcalpello aperuit, ſcarificavit, cutem raſit, leviter vulneravit.* Lev. 21. *Et in carne ſua non* יִשְׂרְטוּ שָׂרֶטֶת *incidant inciſionem.* Targ. יְחַבְּלוּן חִבּוּל *corrumpant corruptionem.* Niph. נִשְׂרַט *inciſus fuit.* Zach. 12. *Et omnes geſtantes eum* שָׂרוֹט יִשָּׂרֵטוּ *incidendo incidentur*: lacerabuntur.

C Nom. שֶׂרֶט & שָׂרֶטֶת, Syr. סרט *inciſio carnis.* Lev. 19. וְשֶׂרֶט לָנֶפֶשׁ *& inciſionem pro anima non dabitis in carne veſtra.* Targ. וְחִבּוּל עַל מִית *& corruptionem propter mortuum.* Significat inciſuram pro defuncto: quam faciebant, digitis & inſtrumentis lacerantes carnem ſuam, uſq; ad ſanguinis effuſionem. Sicut habetur, Jer. 48. *Super omnibus manibus* גְּדֻדֹת *inciſura, & ſuper lūbis ſacc⁹*: inciſiões in carne.

Arab. שראט & משרט *ſcarificator.* ✠ תַּשְׂרִיטָה *inciſura, crena, ſcarificatio, raſio cutis*: Pl. תַּשְׂארֵאט

D *crena.* ✠ מְשׂרָט מְשֹׂרָט *inciſus, crenatus.*

שַׂרְטַי *carnifex*: Plur. שַׂרְאטִים *carnifices.*

שַׂרְטָה *lorum, ligula cruralis*: Plur. שַׂרָאִים *lora, ligulæ.*

Rabb. שְׂרִיטוֹת & שִׂרְטוּטִין *inciſura* ſeu *linea manus*, quales obſervant chiromantici, *lineamenta, rugæ.* חוזה השריטות *videns inciſuras manus*, chiromanticus. חכמת שרטוטי ידים ופנים *ſcientia inciſurarum manuum & faciei*: chiromantia & metoſcopia.

שרט & שריטה *ſcarificatio, ſciſſura*: שריטה של הוקת דם.

שרטט *delineavit chartam*: Item, *ſarrivit.*

E שרטון *cumulus terræ.*

II. Arab. שָׁרַט *pactus eſt, conditionem poſuit, convenit, condixit.* Mat. 20. v. 2. ושארט אלאכרה עלי דינאר *& convenit cum agricolis de denario.* Paſ. אשתרט *idem.* ואשתרטו פיה שרטא *& poſuerunt in eo conditionem.*

Nom. שרט & שרטא *conditio*: Plur. שרוט & אשראט *conditiones.*

שרטי *conditionalis*: Pl. שרטיה *conditionales.*

Itē שרט *miniſter*, ex Hebr. שֵׁרֵת *miniſtravit.*

אתר רתן קלן *locus ſerpentum adurentium.* Eſa. 14. v. 29. *Et ſemen ejus* שרף מעופף *ſerpens volitans.* Hier. *abſorbens volucrem.* שרף accepit pro latino *ſorbuit*, & עוף *avis.* Eſa. 30. *Aſpis* ושרף מעופף *& preſter volitans.* מין נחש שיש לו כנפים. Hier. *& regulus volans.* videntur ſerpentes volare, dum ſaltitant. Num. 21. *Et mittebat Dominus in populum* נחשים השרפים, Targ. חוין קלן *ſerpentes urentes.* Ibid. *Fac tibi* שרף, Targ. קליא *ſerpentem urentem.* ❡ Deinde, שרפים vocat Eſaias *angelos*, quòd os ipſius aduſſerint angeli igniti. Eſa. 6. v. 6. *Et volavit ad me unus ex* השרפים *Seraphim.* Targ. שמשיא *miniſtrus.*

שרפה *combuſtio, incendium, buſtum, rogus.* Lev. 10. *Et omnis domus Iſraël deplorent* השרפה, Targ. יקידתא *incendium, quod* שרף, Targ. אוקד *incendit Dominus.* 2. Par. 21. *Et non fecerunt ipſi populus ejus* שרפה כשרפת אבותיו *combuſtionem, juxta combuſtionem patrum ejus.* Rabb. unum ex quatuor ſuppliciorum generibus. Cōburebantur autem decem: 1. filia ſacerdotis adultera. 2. concumbens cum filia ſua. 3. concumbens cum filia filiæ ſuæ. 4. concumbens cum filia filij ſui. 5. concumbens cum filia uxoris ſuæ. 6. concumbens cum filio filij ſui. 7. concumbens cum filia filiæ uxoris ſuæ. 8. concumbens cum ſocru ſua. 9. concumbens cum matre ſocrus ſuæ. 10. concumbens cum matre ſoceri ſui, vivente adhuc uxore ſua.

משרפות vel משרפות *combuſtiones.* Joſ. 11. *uſq; ad* משרפות מים *combuſtiones aquarum.* Tar. חריצי מיא *fodinas aquarum.* Sunt foveæ ad hoc factæ, ut aquæ marinæ influant, & calore ſolis aduſtæ ſal fiant: *ſalina.* Al. *officina vitraria.* Lxx μασρεφὼθ μαείμ. Eſa 33. *Et erunt populi* משרפות סיד, Targ. יקידת נור *combuſtiones calcis:* ſimiles lapidibus, qui incenduntur, & excoquuntur in fornace, ut vertantur in calcem. Jer. 34. v. 5. ut ſuprà.

שרף cum puncto dextro, Arab שרף *clarus, nobilis fuit.* Piel שרף *clarum reddidit, glorificavit, ornavit, nobilitavit.* Pſ 149. וישרף *& glorificabit manſuetos.* Paſſ. אתשרף *glorificatus fuit.* Hiph. אשרף *nobilitavit.*

Nom. שריף *nobilis, clarus, exornatus, æſtimabilis, precioſus, dux:* nomen dignitatis. רונגם שריף *nobili genere.*

שרף *illuſtris:* Plur. שראף *principes.* ✠ שרפה *nobilitas.* ✠ משארף *excelſa.*

משרף *altus, ſublimatus.* ✠ אשראף *altitudo.*

Deinde, שרף & אשרף *acceſſit, propinquus fuit.* Phil. 2. v. 30. אשרף עלי אלמות *acceſſit ad mortem.* Luc. 10. v. 30. *reliquerunt eum* משרפא *propinquum morti.* ✠ שראפי *ſturnus* avis.

משרף *quæſtor.* ✠ משרפה *quæſtura.*

תשריפה *lacinia.* ✠ משרף *lacinioſus.*

Rabb. שרף *ſorbuit.* ✠ שרפא *ſuccus herbæ, qui ſorbetur.* ✠ שרפיון *morbillus.*

שרץ. שרץ *repſit, ſerpſit, movit ſe, erupit, ſcaturivit, genuit* cum copia, produxit in multitudine ſeu copioſè, more reptilium: Abſolutè, *productus, nat⁹ fuit copioſè.* שריצה היא רוב התולדה ſignificat *multitudinem generationis.* Gen. 1. ישרצו, Targ. ירחשון *producant aquæ* שרץ, Targ. רחש *reptile animæ vivæ.* Exod. 1. *Et filij Iſraël creſcebant* וישרצו, Targ. ואתילדו *& procreabant.* Ex. 8. ושרץ, Tar. ויריבי *& producet fluvius ranas.*

Nom. שרץ *reptile*, omne animal quod ſupra terram nō eminet, terreſtre aut aquatile, ut ſunt ranæ, locuſtæ, formicæ, crabrones, vermes & piſces. Gen. 1. *Producant aquæ* שרץ *reptile.*

שרק cum puncto dextro, duo ſign. habet. I. שרק *ſibilavit, exibilavit*, & *ſibilo ſignum dedit, vocavit, advocavit, congregavit.* 1. convocatio ſignificatur. 2. irriſio ſeu inſultatio 1. Reg. 9. *Omnis tranſiens juxta illam, obſtupeſcet* ושרק *& ſibilabit:* præ admiratione. Targ. יכלי *clamabit.* Ezech. 27. v. 37. שרקו *ſibilarunt ſuper te.* Targ. זריו *obſtupuerunt.* Eſa. 5. ושרק *& ſibilabit ad eum de extremitate terræ:* vocabit. ſequitur: *Et ecce celeriter veniet.* Eſa 7. ישרק *ſibilabit Dominus ad muſcam, quæ eſt in extremitate fluviorū Aegypti.* Lxx. συριεῖ *fiſtula advocabit:* innuet ill.s ut conveniant. Zach. 10. v. 8. אשרקה *ſibilabo ad eos* ואקבצם *& congregabo eos.* Lxx. σημανῶ *ſignificabo.* Job. 27. ישרק *ſibilabit ſup ipſo.* Tar. יפלי *ſpernet ipſum.* ſed fortè legendum, יכלי *clamabit:* ut alibi. vide.

Nom. שרקה *ſibilus*, qui fit diductis labiis, & compreſſis dentibus. Plur. שריקות *ſibili.* Mich. 6. *ut darem te in admirationem, & incolas ejus* לשרקה *in ſibilum.* Targ. לאשתממו *in admirationem.* Jud. 5. *Quare ſediſti inter terminos, ut audires* שריקות *ſibilos gregum?* ſecurus, nihil de bello ſolicitus.

Chald. משרוקיתא *fiſtula* paſtorum juxta greges ſtridula aut ſibilans.

Rab שורק vocalis *u*, cū ſibilo proferēda.

Verb. שרק *linivit, incruſtavit.*

II. Arab. שרק, idem quod זרח. Hiph. אשרק *fulſit, affulſit, coruſcavit, radiavit, ſplenduit.* Pſal. 72. וישרק *& orietur in diebus ejus juſtitia.* Pſ. 67. וישרק *& illuminet faciem ſuam ſuper nos.* Pſal. 8. ואשרק *& oſtende faciem tuam.* Matth. 4. v. 16. אשרק עליהם *lux orta eſt ſuper eis.* Matth. 5. v. 45. אלדי ישרק שמסה עלי אלאחיאר ואלאשראר *qui oriri ſinit ſolem ſuum ſuper bonos & ſuper malos.* Matth. 13. v. 6. ולמא אשרקת אלשמס אחתר Jac. 1. v. 11. אשרקת *exortus eſt ſol.* Hebr. 7. v. 14. *Dominus noſter* אשרק *ortus eſt ex tribu Juda.*

Nom. שראק *fulgor, ſplendor picturæ.*

שרק *Oriens*. Ch. שרקי *orientalis*: item, *ventus orientalis*, Eurus.

שריק & משרק *lucidus, ſplendidus, floridus*. Ch. אשראק *lux, ſplendor*. Ch. משרק *orientalis*.

משראקה *apricatorium*, apricus & ſoli expoſitus locus. Ch. משראק *ortus*. Alcor. משרק ומערב *ortus & occaſus*.

שרק cũ puncto ſiniſtro, שרק. Inde שרק, Fœm. שרקה *genus vitis* optimæ & laudatiſſimæ, in cujus uvis, ajunt, non inveniri acinos. Jer. 2. v. 21. *Ego plantavi* שרק, Targ. נצבא בחירא *vitem electam*. Lxx. ἄμπελον καρποφόρον *vitem frugiferam*. Gen. 49. *Ligans ad vitem pullum ſuum*, ולשרקה *& ad vitem præclaram filium aſini ſui*. Eſa. 5. v. 2. *Et plantavit eam* שרק *vitem*.

שרוק *idem*: Plur. שרוקים *vites optimæ*. Eſa. 16. v. 8. *domini gentium quaſſarunt* שרוקיה *vites ejus*. Præcedit: אמלל גפן.

שריקות *optima*. Eſa. 19. v. 9. *Operantes lina* שריקות *optima*. Targ. מסיקין: optima, multicoloria ad modum iſtius vitis.

שרוקים *multicolores*. Zach. 1. *Et poſt illum equi ruffi* שרקים *multicolores*. Targ. קוחחין *phœnicei coloris*.

Propr. שרק *Sorec*, nomen vallis, à vinetis laudatiſſimis. Jud 16. *Et amavit mulierem* בנחל שרק *in valle Sorec, & nomen ejus Delila*.

Rabb. שרק & סרק *pexit, depexit, pectinavit*.

מסרק & מסרוקא *pecten, ſtrigil*, inſtrumentum dentatum, quo pectunt linum, equũ, aut capillos hominis. מסרק היד או הכף ומסרק הרגל *pecten manus* (metacarpium) *& pecten pedis*. Unde Rabb. פשתים שריקות *lina pectinata exponunt*: *Ita equi* שרקים *pectinati*, ſtrigile comti, *erant*.

Arab. אלשרק *ſericum*.

שרש. Inde Piel שרש *eradicavit, extirpavit, radicitus evulſit, eruit*. Job. 31. *In omnem proventum ejus* תשרש *eradicabis*. Targ. תלשא *evelles*. Pſ. 52. ושרשך, Targ. ויתלשנך *& evellet te ex terra viventiũ*: extirpabit. Lxx. καὶ τὸ ῥίζωμά σου *& radicem tuam*: pro שרשך, à שרש *radix*. ¶ Sed quadratum שורש *radices egit*. Eſa. 40. *Non* שרש *radices egit in terra truncus ejus*. Pual שרש *eradicatus, evulſus fuit*. Job. 31. v. 8. *Et filij mei* ישרשו, Targ. יתלשון *extirpabuntur*. Hiphil השריש *radicavit, radices egit* aut *dedit, extendit*. Pſ. 80. ותשרש שרשיה *& radicavit radices ſuas, & implevit terram*. Eſa. 27. v. 6. *Venient dies* ישרש *radices aget Jacob, florebit*. Job. 5. *Ego vidi ſtultum* משריש *radices agentem*. Targ. דמתנצב *qui plantatus erat*.

Nom. שרש, Chald שרש *radix* arboris vel herbæ: Metaphoricè, *fundamentum, origo*: Pl. שרשים, Chald שרשין *radices*. 1. Reg. 19. *Et addet evaſioni filiæ Juda relicta* שרש *radicem deorſum, & faciet fructum ſurſum*. Hinc conſtat, quid propriè radix. Eſa. 14. v. 30. *Et occidam fame* שרשך *radicem tuam*. Targ. בנך *filium tuũ*. Lxx. τὸ σπέρμά σου *ſemen tuum*. Mal. 3. v. 21. *Non relinquet ipſis* שרש וענף *radicem & ramum*. Targ. בר ובר בר *filium, & filium filij*: nepotem. filius primus eſt quaſi radix, & ex hoc natus quaſi ramus. Job. 19. ושרש, Targ. ועקר *& radix verbi invẽta eſt in me*. ¶ Rab. שרש *radix, thema, vocabulum primitivum*, unde cætera naſcuntur, ſicut ex radice arbor & omnes ejus partes: unde ספר השרשים *Liber radicum*, lexicon Hebræum R. David Kimchi. ¶ שרשים *principia* ארבעה השרשים *quatuor radices*, quatuor elementa.

Chald שרשוה, & שרשו, & שרושית *eradicatio*, cùm quis ex hæreditate ſua ejicitur, *exiliũ*, quod extirpationi comparatur. Ezræ 7. *ſive ad mortem, ſive* לשרשו *ad exilium, ſive ad mulctam pecuniarum & ad carceres*.

שרשרה eſt שלשלת *catena*.

שרת cum puncto dextro, שרת. Inde Piel שרת *miniſtravit*: etiam liberorum eſt. Conſtruitur cum accuſativo. Gen. 39. וישרת אתו, Targ ושמש יתה *& miniſtrabat ei*. Eſa. 60. v. 7. *Arietes Nebajoth* ישרתונך *miniſtrabunt tibi*. Erunt tibi uſui, erunt ad neceſſitatem tuã. Exod. 35. *Veſtes miniſterij* לשרת, Targ. לשמשא *ad miniſtrandũ in ſanctuario*: ut ſint uſui. Sunt veſtes profectionis ſeu itineris.

Nom שרת *miniſterium*.

משרת *miniſter*: Pl. משרתים *miniſtri*. Fœm. משרת pro משרתת, *miniſtra*. 1. Sam. 2. *Et puer erat* משרת *miniſtrans Domino, cum facie Eli Sacerdotis*. Miniſterium illud fuit ſtudiũ Legis divinæ, cognitio Domini, cantare ore, & ludere in inſtrumentis muſicis. Joſ. 1. v. 1. *Et factum eſt poſt mortem Moſis* עבד *ſervi Domini, & dicebat Dominus ad Joſuam filium Nun*, משרת *miniſtrum Moſis*. ubi עבד Dei, & משרת hominis eſt miniſter.

Rabb. משרתים *planetæ* miniſtri naturæ.

שרת cum puncto ſiniſtro, שרת. Inde Nom. משרת, Chald מסרית *ſartago*. 2. Sam. 13. *Et accipiebat* המשרת, Targ. מסריתא *ſartaginem, & effundebat coram eo*.

שתת duo ſignif. habet. I. שתת & שת, idẽ quod שות, *poſuit*. Pſ. 73. שתו *poſuerunt in cælo os ſuum*. Et Absolute. Pſal. 49. *Sicut oves, in infernum* שתו *poſiti ſunt, mors depaſcet eos*.

Nom. Chald. משתית *fundamentum*: Pl. משתיתן *fundamenta*.

Rabb. השתת *fundatus eſt*.

שתיתא *frumentum in furno ſiccatum*.

Chald סתת *fundavit*. Ch. שותת *fluxus*.

II. Arab. שתת. Piel שתת *tendit, extendit*, quod breve eſt, *prolongavit*, de die in diem diſtulit.

Nom.

Nom. שת *longus, prolixus, diſſitus:* Plur. A
שתין *longi, prolixi, diſſiti.*

שתה *longitudo, diſtantia, diverſitas, diſcordia, diſſenſio, ſeditio, factio, bellum, confuſio:* Plural. שתאת *diſtantia.* Prec. יאנאמע אלשתאת *ô congregans diſtantias.*

חשתית *prolixitas.* ܐ משתח *prolixus, diſtans, diverſus, diſcors, bellator.* ܐ משתת *confuſus.*

שתא. Chald. שתא *bibit*, in שתה invenies.

שתת duo ſignificata habet. I. שתה, Chald. שתא, & per proſtheſin, אשתי, Syr. אשתא *bibit.* Job. 6. v. 4. *quarum venenum earum* שתה *bibit ſpiritus meus:* imbibit, eo inficitur. Gen. B
24. *Et comedebant* וישתו, Targ. ושתיו *& bibebant.* Geneſ. 44. *An non eſt iſte in quo* ישתה, Targ. שתי *bibit dominus meus?* Ezech. 31. v. 14. *Et non ſtabunt ad ipſa in altitudine ſua omnes* שותי מים *bibentes aquam:* arbores plantatæ ad rivos aquarum; quæ magno gaudent humore: Exod. 34. *Et aquam non* שתה, Targ. אשתי *bibit.* Obad. v. 16. *Sicut* שתיתם *bibiſtis ſuper monte ſanctitatis meæ,* ישתו *bibent omnes gentes ſemper,* ושתו *& bibent:* celebraſtis convivia ob devaſtationem templi mei. Syr. C
Matth. 6. *Quid* תשתון *bibere velitis.* Marc. 14. ואשתיו *& biberunt inde omnes.* Joh. 4. *Da mihi aquas,* אשתא *bibam.* Niph. נשתה, Chald. אשתתי *potatus fuit.* Levit. 11. *Omnis potus, qui* ישתה, Targ. ישתתי *bibetur.*

Nom. שתי, Foem. שתיה *potatio.* Eccl. 10. v. 17. *In tempore comedent in fortitudine, & non* בשתי *in potatione.* LXX *αἰσχυνθήσονται pudeſient.* Legerunt בושת *pudefacti o.*

משתה, Chald. משתי, Syr. משתי & משתית D
ſympoſium, compotatio, convivium in quo bibitur. Ex illo, Eſther 7. *Et venit rex & Haman* לשתות *ad bibendum cum Eſther regina:* ut convivarentur. Gen. 19. *Et fecit ipſis* משתה, Tar. משתיא *convivium.* LXX *γάμον nuptias.* Joh. 2. v. 1. *γάμος*, Syr. משתותא *nuptiæ factæ ſunt.* Jer. 16. *Et domum* משתה, Targ. אסחרותא *convivij non ingrediaris, ut maneas cum ipſis, ad edendum* ולשתות *& ad bibendum.* Jud. 14. *Septem diebus* המשתה, Targ. שרותא *convivij:* nuptiarum. Inde ſeptem dies convivij ſeu nuptiarũ, & totidem luctus dies conſtituerunt ſapientes. שבעה למשתה *ſeptem ad convivium,* שבעה E
להספר *ſeptem ad luctum:* Ex illo, Gen. 50. v. 10. *Et fecit* (Joſeph) *patri ſuo luctum ſeptem dierum.* Eſth. 1. משתה *convivium, ſeptem dies.* ¶ Porrò faciebant convivia in ſignum lætitiæ. Primò in diebus natalitijs: ſicut Pharao, Gen. 40. & Herodes, Marc. 6. Secundò in diebus ablactationis filiorum, ut Iſaaci, Gen. 21. Et Samuelis, 1. Sam. 1. Tertiò in confœderationibus, in ſignum amicitiæ,

A ut David & Abner, 2. Sam. 3. Quartò ad oſtentandam gloriam & divitias, ut Salomo, 1. Reg. 3. Et Ahaſverus, Eſther 1.

Rabb. שתוי *potus, ebrius.*

II. שתה, idem quod שתת, permutatâ ordinũ ſignificatione, *poſuit, fundavit.*

Inde שתי quicquid in colo ad nendum ponitur, *tela, filum* quod in longitudine telæ extenditur. Levit. 13. *Aut* בשתי, Targ. בשתיא *in tela aut* בערב *in ſubtegmine.*

Chald. משתיתא *tela*, pannus in ſtamine.

Verb. שתא *texuit.* Jud. 16. v. 13. *Si* תארגי, Targ. תשתין *texueris ſeptem cincinnos capitis mei.*

B Syr. אשתי *fundavit.*

Rabb. אבן שתיה *lapis fundationis*, coram arca, vel cui arca erat impoſita, ex quo נשתת *fundatus eſt* mundus.

שתח. Arab. שתח *ſaltavit, tripudiavit.*

שתח *tripudium.* ܐ שתאח *ſaltator.*

שתל. שתל, Chald. שתל *plantavit, transplantavit arborem.* Ezech. 17. *In monte excelſo Iſraelis* אשתלנו *plantabo eum.* Chald. אשתל *plantare fecit* aut *juſſit.*

C Nom. שתול *plantatus.* Pſ. 1. *Sicut arbor* שתול, Targ. רביב *plantata juxta rivos aquarum.*

שתילים, Chald. שתילין, Syr. שתלן *plantulæ, ſtolones, ſurculi.* Pſal. 128. *Filij tui* כשתלי זיתים *ſicut plantationes olearum.* LXX. *νεόφυτα novella*, novę plantæ. Itẽ *loca plantis conſita*, luci.

שתם cum puncto ſiniſtro שתם, Chald. סתם *clauſit, occluſit, obthuravit.* idem quod סתם, literis ש"ס permutatis. Thren. 3. *cùm clamavero,* שתם *occluſit orationem meam:* occluſit ei feneſtras cœli. Targ. אסתתם בית צלותי *occluſa eſt*
D *domus orationis mea.* ¶ Et cũ puncto dextro. Num. 24. שתם העין *occluſus oculo.* cujus ſcil oculus antè occluſus fuerat, nunc verò apertus eſt. Al. *cui effoſſus eſt oculus*, ut foramẽ pateat; *monoculus.* Targ. חזי דשפיר *qui pulcer eſt viſu.*

Rabb. שתם *ſignavit, obſignavit literas.*

שתימה & סתימה *clauſio, obthuratio.*

סתם & בסתם *ſimpliciter, abſolutè, antonomaſia*, ut: נהר *fluvius*, pro Euphrate.

שתם cum puncto dextro, Arab. שתם *maledixit, obtrectavit, ignominia, contumelia, opprobrio,*
E *injuria affecit, conviciatus eſt, blaſphemavit.* Rom. 4. תשתם *ignominia afficies Deum:* blaſphemabis. Matth. 22. v. 6. *Comprehenderunt ſervos ejus* ושתמותם *& ignominia affecerunt eos.* Luc. 10. v. 16. *Qui* שתמכם *ſpernit vos, etiam* שתמני *ſpernit me, & qui* שתמני *ſpernit me, etiam* שתם *ſpernit, qui miſit me.* Joh. 9. ושתמוה *& opprobrijs affecerunt eum.* Paſſ. סתם *contumelia affectus fuit.* 1. Theſſ. 2. v. 2. ונשתמנא *& contumelijs affecti ſumus.*

Nom. שַׁתָּם *maledicus, blaſphemus:*
שַׁתֵּם, Foem. שַׁתְּמָה *maledictio, convicium, blaſphemia.* ✠ שְׁתִיּמָה *idem.* ✠ שַׁתִּים *injurioſus.*

שתן. Inde Benoni Hiphil מַשְׁתִּין *mingens.* 1. Sam. 25. v. 23. *Si reliquero* מַשְׁתִּין *mingentem ad parietem.* Significat ætatem puerilem, quam non pudet mingere ad parietem. Nihil relinquam. Targ. יָדַע מַדַּע *ſcientem ſcientiam:* filium intelligentem.

Rabb. שֶׁתֶן & הַשְׁתָּנָה *urina:* in libris Medicorum.

שתם. שְׁתַם, Chald. & Syr. שְׁתַם *fundavit.* Jerem. 31. בְּיַסְּדִי, Targ. בְּמִשְׁתְּמִי *cùm fundarem terram.*

שְׁתָאסָא *ϑεμέλιος fundamentum:* Plur. שְׁתָאסֵא *fundamenta.*

שתף. Chald. שַׁתֵּף *ſociavit, communicavit, participem fecit.* Rabb. Piel שִׁתֵּף *idem.* Hithpaël הִשְׁתַּתֵּף, Syr. אֶשְׁתּוּתַּף *conſociatus fuit, ſocietatem iniit, conſenſit, ſuffragatus, patrocinatus eſt.* Mat. 1. v. 18. *Prinſquam* נֶשְׁתּוּתְּפוּן *conſociarentur.* Actor. 26. אֶשְׁתּוּתְּפֵת *conſociatus ſum illis.* Act. 7. וְמִשְׁתּוּתַּף *& conſociatus cum occiſoribus.*

C Nom. שָׁתֵּף, Syr. שׁוּתָּף *ſocius, particeps, conſors:* Plur. שׁוּתָּפִים & שׁוּתָּפִין, Syr. שׁוּתָּפִין *ſocij.* Foem. שׁוּתֶּפֶת *ſocia.*

שׁוּתָּפוּת & שׁוּתָּפָא *ſocietas, conſortium, commercium, conſuetudo, communicatio, participatio.* 1. Cor. 10. v. 16. *κοινωνία,* Syr. שׁוּתָּפוּתָא *communicatio corporis & ſanguinis.*

שִׁתּוּף *æquivocatio, communicatio.*
שֵׁם מְשֻׁתָּף *nomen æquivocum, commune.*
הִשְׁתַּתֵּף *communicavit.* ✠ מִשְׁתַּתֵּף *communicatus.*

D Arab. מְשֻׁתָּף *denominatus:* in Avicenna.
שְׁתִיפָא *pyxis unguentaria.*
Syr. אֶשְׁתּוּף *utinam:* optantis. 2. Cor. 11. אֶשְׁתּוּף *utinam tolleretis.*

שתק שְׁתַק, Ch. שְׁתַק, Ara per Metatheſin, סְכַת *ſiluit, tacuit, quievit, tranquillus fuit.* Pſ. 107. *Et*

A *lætati ſunt, ſi* יִשְׁתֹּקוּ, Targ. שְׁתִיקוּן *tranquilli fuerint.* Jonæ 1 וְיִשְׁתֹּק *& ſilebit mare.* Targ. וְיָנוּחַ *& quieſcet.* Prov. 26. *Cùm non eſt delator,* יִשְׁתֹּק, Targ יִשְׁתּוֹק *ſilebit rixa:* ceſſabit. Syr. Matth. 21. *Increpabant eos,* דְּנִשְׁתְּקוּן *ut tacerent.* Luc. 5. *Et cùm* שְׁתַק *ceſſavit loqui.* Arab. Act. 20. v. 17. *Cùm audiviſſent hæc,* סְכַתוּא *tacuerunt.* Luc. 6. פְּסְכַתוּא *& tacuerunt.* Piel Syr. שַׁתֵּק *ſilentium impoſuit.* Matth. 22. v. 12. *Quòd* שַׁתֵּק *ſilentium impoſuiſſet Sadducæis.* Past. Chald. אִשְׁתְּקִק, Syr. אֶשְׁתַּתַּק *obmutuit.* Matth. 22. v. 12. *Ipſe autem* אֶשְׁתַּתַּק *obmutuit.* Hiph. Arab. אַסְכַת *ſilentium impoſuit.* Matth. 22. *Quòd* אַסְכַת *ſilen-*
B *tium impoſuiſſet Sadducæis.*

Nom. Chald שְׁתִיקוּת *ſilentium.*

Rabb. שְׁתוּקִי *neſciens patrem & matrem,* quem tacere oportet alijs ſuos parentes laudantibus.

שִׁתּוּק, Arab. סַכְתָּה *ſilentium, ἀφωνία, apoplexia.* בַּעַל הַשִּׁתּוּק, Arab. מַסְכוּת *apoplecticus.*

Rabb. נִשְׁתַּתֵּק *factus eſt apoplecticus.*

Arab סַאכֵּת *tacitus, elinguis, mutus, incivilis, ruſticus, infacetus, ineffabilis.*

C Rabb. נַשְׁתֵּק *vagina, operimentum.*

שתר Inde Niph. נִשְׁתַּר *percuſſus fuit.* 1. Sam. 5. וַיִּשָּׁתְרוּ, Targ. וּלְקוֹ *& percuſſi ſunt illis nates.* Chald. שְׁתַר & אִשְׁתְּתַר *reſiduatus, reſervatus fuit.* Job. 19. וָאֶתְמַלְּטָה, Targ. וְאִשְׁתְּתָרִית *& reſiduatus ſum in cute dentium meorum.* Non reliqua eſt in me niſi dentium cutis.

QUADRATA.

D **שַׁעַטְנֵז** *veſtis* ex lana & lino mixtis: Levit. 19. v. 19. Et Deut. 22. v. 11. tantùm.

שִׁנְעָר: Joſ. 7. v. 21. Veſtes Babylonicæ & periſtromata, ob mirificum texturæ artificium in precio fuerunt.

FINIS LITERÆ SCHIN.

LITE-

Digitized by Google

LITERA
ת THAV.

VLTIMA Alphabeti litera nominatur Hebr. תָו, Chald. & Syr. תָו, Arab. תא *the* ت. Eſt autem תָו *ſignum, nota*: quòd hęc litera ſit Alphabeti terminus.

Poteſtas ejus, alia eſt orthographica, alia etymologica. In Orthographia valet *θ th*. Apud Arabes *t*, & cum puncto ſuprà ſcripto *th*, balbutientium more pronunciandum, quaſi *ts* aut *c*. Et hoc pũctum variat ſignificationem, ut: תראב torab *lutum, terra*: תֹרב thorab *omentum, reticulum*: quod interpretes *Tſirbum* aut *Cirbũ* expreſſerũt.

In Etymologia modò radicalis eſt, modò ſervilis. Servit autem in principio & in fine. In principio tria habet officia: 1. Format ſecundam futuri perſonam, ut: תִּפְקֹד *tu viſitabis*: & tertiam fœmininam, תִּפְקֹד *illa viſitabit*. 2. Format nomina verbalia, ut: תִּדְהָר *ulmus*. 3. Format conjugationẽ quartam, ut: הִתְפַּקֵּד *viſitavit ſeipſum*. ¶ Apud Arabes verò præterea format paſſivum ſecundæ conjugationis, ut: בָּארַךְ *benedixit*, תְּבָארַךְ *benedictus fuit*.

In fine duo habet officia: 1. Format pręteriti perſonam ſecundam ſingularẽ maſculinam, ut: פָּקַדְתָּ *viſitaſti*: Fœmininã, פָּקַדְתְּ *viſitaſti*: Pluralem maſculinam, ut: פְּקַדְתֶּם *viſitaſtis*; & Fœmininam, ut: פְּקַדְתֶּן *viſitaſtis*: & primam ſingul. com. ut: פָּקַדְתִּי *viſitavi*. 2. Format nomina verbalia, ut: קְטֹרֶת *ſuffitus*. Sicut & participia fœminina, ut: פּוֹקֶדֶת *viſitans*.

תא. תָּא *conclave*, in תאו reperies.

תאב. תָּאַב, Chal. תְּאֵב *appetijt, deſideravit*. Pſ. 119. *Ecce* תָּאַבְתִּי, Targũ רְגִגַת *appetivi mandata tua*. Chald. Pſ. 74. *Et etiam* כָּלְתָה, Targ. תְּאֵבַת *appetijt anima mea*. PIEL. תָּאַב *abominatus fuit*: per Antiphraſin. Amos 6. v. 8. מְתָאֵב *abominor ego ſuperbiam Jacob*.

NOM. תַּאֲבָה, Chald. תִּיאוּבָא *appetitus, deſiderium*. Pſal. 119. *Excuſſa eſt anima mea* לְתַאֲבָה *ad deſiderium*. Chald. Geneſ. 3 *Et ad maritum tuum* תְּשׁוּקָתֵךְ, Targ. תִּיאוּבְתֵּךְ *deſiderium tuum*.

תאה. תָּאָה: in PIEL תֵּאָה, idem quod תָּוָה, *limitavit, terminum conſtituit, definivit, circũſcripſit, deſignavit*. Nũ. 34. תְּתָאוּ, Targ. תְּכַוְּנוּן *deſignabitis vobis Hor montẽ. Ab Hor monte* תְּתָאוּ, Tar. תְּכַוְּנוּן *deſignabitis uſque quò venitur Hamath*. Hiph. הִתְאָה *idẽ*. Num. 34. וְהִתְאַוִּיתֶם, Targ. וּתְכַוְּנוּן *& deſignabitis vobis in terminũ orientalẽ*. Compoſitum ex הִתְאֵיתֶם & הִתְוִיתֶם *deſignaſtis*.

NOM תְּאוֹ & תּוֹא *bos ſylveſtris, bubalus*. Deut. 14. v. 5. וּתְאוֹ, Targ. וְתוֹרְבָּלָא *& bubalum*. Eſa. 51. v. 20. כְּתוֹא *ſicut bubalus retis*: illaqueatus, qui in rete incidit.

תאם. תָּאַם *geminus fuit, congeminatus eſt*. HIPHIL הִתְאִים *geminavit, geminificavit, geminos peperit*. Cant. 6. *Sicut grex ovium, quæ aſcendũt ex lavacro, quæ omnes* מַתְאִימוֹת *geminificant*: geminos pariunt. LXX. *διδυμεύουσαι geminis fœtibus*. Dicitur de ovibus, quod in capris eſt frequentius.

NOM תְּאוֹמִים, & תְּאֹמִים, & תְּאָמִים, &, litera א deficiente, תּוֹמִים, Chald תְּיוֹמִין, Syr. תָּאמָא *gemini, gemelli*. Gen. 38. *Et ecce* תְאוֹמִים, Targ. תְּיוֹמִין *gemelli in utero ejus*. Cant. 4. *Duo ubera, ſicut duo hinnuli* תְּאוֹמֵי צְבִיָּה *gemelli capreæ*. pro quo, cap. 7. תָּאֳמֵי צְבִיָּה *habetur*. Gen. 25. *Et ecce* תוֹמִם, Chal. תְּיוֹמִין *gemelli in utero ejus*. Syr. Johan. 11. v. 16. *Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος δίδυμος*, Syr. תָּאוֹמָא דְמֶתְאַמַר תָּאמָא. Exod. 26. & 36. *Et erunt* תֹאֲמִים *gemina*. Targ. מְכַוְּנִין *diſpoſita*. mox ſequitur: תַּמִּים *integra*. ut א inſeratur pro litera duplicata, more Chaldæorum.

PROPR. תָּאוֹמָא *Thomas*. Joh. 11. v. 16. & 20. v. 24. *Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος δίδυμος. Thomas, qui dicitur Didymus*.

Rabb. תִּאֵם *geminavit*.

תְּאוֹמִים *gemini* in Zodiaco, Caſtor & Pollux.

Syriacè תְּיוֹם, Arabicè תָואם tavam *gemellus*.

תאן. Inde תְּאֵנָה, Chald. תְּאֵנָא & תִּינָא, Syr.

תְּאֵנָא, Arab. תִּינָה tinah *ficus arbor*: Plur. A תאנים & תִּינִין, Arab. תִּין tin *ficus*, arbores & fructus. Gē.3. *Et conſuerunt* עֲלֵה תְאֵנָה *foliū ficus*. Targ. טַרְפֵי תְאֵנִין *folia ficuum*. Jud.9. *Et dicebant arbores* לַתְּאֵנָה, Targ. לְתִינְתָּא *ad ficum*. Prov.27. *Qui obſervat* תְּאֵנָה, Targū תִּינְתָּא *ficum, comedet fructum ejus*. Hoſ.9. *Sicut primitivum* בִּתְאֵנָה *in ficu*: tanquam gratiſſimam ac acceptiſſimam laſſo viatori. Cant. 2. הַתְּאֵנָה *ficus protruſit* פַּגֶּיהָ *groſſos ſuos*. Ficus flore deſtituitur, & alijs arboribus floreſcentibus, producit groſſos. Fici enim arboris fructus duplex eſt, groſſus & carica. B Groſſus eſt immatura & intempeſtiva, ſed carica matura & tempeſtiva ficus. 2. Reg.20. *Accipite maſſam* תְּאֵנִים *ficorum*. Ficus enim maturandi & leniendi facultate pollet. Jerem.8. verſ.13. *Et non* (ſunt) תְּאֵנִים בַּתְּאֵנָה *ficus in ficu*. Nahum.3. *Omnes munitiones tuæ* תְּאֵנִים *ficus cum primitivis*: ſi concuſſæ fuerint, cadent in os comedentis. Si quis vel parum moveat arborem, ficus maturæ in os ejus decidunt: ſic cadent munitiones tuæ in manus hoſtium. C Et ficus primitivæ ſeu maturæ maximè appetuntur: ſic hoſtes munitiones tuas ſubigere expetunt. Apocal.6.v.13. *Stellæ è cœlo ceciderunt in terram: ſicut ficus abjicit groſſos ſuos, cùm vento magno concutitur*.

תאר. תָּאַר *formavit, figuravit, depinxit, expreſſit, deſcripſit, diſpoſuit, delineavit*. Joſ.15.v.9. וְתָאַר *& deſcribet terminum à vertice mōtis ad fontem aquarum Nephtoach*. Targū וְיַסְחַר *& circuibit*. Piel תֵּאֵר *idem*. Eſa.44.v.13. יְתָאֲרֵהוּ *delineabit illud rubricâ*: minio. D

Nom. תֹּאַר *forma, figura, diſpoſitio, delineatio*. Gen.29. verſ.17. *Et Rahel erat pulcra* תֹאַר, Targ. בְּרֵיוָא *forma*: formoſa. Jud.8. כְּתֹאַר, Targ. כְּחֵיזוּ *juxta formam filiorum hominis*.

Rabb. שֵׁם הַתֹּאַר *nomen formæ*, quod formam in materia denotat. ※ מְתוֹאָר *formatus, denominatus*, ut quis ab humilitate denominatur humilis. ※ תְּרִית *quod habet formam*: litera א omiſſa.

Syr. תְּאָרְתָּא *conſcientia, mens, voluntas*, forma mentibus impreſſa. Rom.2. *Et teſtatur contra eos* תְּאָרְתְהוֹן *conſcientia eorum*. E

חבב. Chald. חַבֵּב *ſuſcitavit, levavit*. 2.Sam.23. v.18. עוֹרֵר, Targū חַבֵּב *excitavit lanceam ſuam*. Jerem.18. וְהַגִּרֵם, Targ. וְחַבְּבִנּוּן *& detrahe ipſos ſuper manus gladij*.

חבל duo ſignific. habet. I. cum zere gemino, תֵּבֵל *orbis*, pars terræ habitabilis, ubi ſunt fontes, flumina, gramina, arbores, pecora, homines: οἰκουμένη. Pſal.24. *Domini eſt* הָאָרֶץ *terra, & plenitudo ejus*: תֵּבֵל *orbis, & ha-*

A *bitantes* בָהּ *in eo*. Semper fœmininum: niſi Eſaiæ 14. verſ.17. *Poſuit* תֵבֵל *orbem deſertum*, וְעָרָיו *& urbes ejus deſtruxit*. ubi ו ad תבל refertur: aut eſt reciprocum, *urbes ſuas*. Sicut ſequitur, אֲסִירָיו *vinctos ſuos*: quod malim. Ubi & hoc obſervandum, ſignificari hîc particulariter *orbē terræ Judaicæ*, ut ſæpè. Quidam ad בָּלַל referunt.

II. תֶּבֶל cum gemino ſegol, Chald. תֶּבֶל *mixtio aut confuſio præternaturalis*, cùm ſemē hominis & beſtiæ miſcetur; aut pater & filius cum una & eadem rem habent: ut derive- B tur à בָּלַל *cōfudit*, ſicut à מָסַס *liquefecit*, fit תֶּמֶס *liquefactio*. Lev.18. *Et cum omni pecore non præbeas concubitum tuum ad pollutionē, neq; mulier ſtet coram animali*: תֶּבֶל, Targū תִּבְלָא *confuſio eſt*. Levit.20. *Vir qui concubuerit cum nuru ſua, morte moriantur ambo*: תֶּבֶל, Targ. תִּבְלָא *confuſionem fecerunt, ſanguis eorum in eis*.

תַּבְלִית *abominatio*. Eſa.10.v.25. *conſumetur indignatio & ira mea contra* תַּבְלִיתָם *abominationem eorum*. Sed hoc fortè ad כָּלָה referendum.

C Rabb. תַּבֵּל *miſcuit, condivit*.

תַּבוּל *condimentum*, quicquid dat alicui rei ſaporem.

תַּבְלִין *condimenta ciborum*.

Arab. תּוּבַאל *ſcoria, ſquamma*: in Avic.

תבן. Inde Nom. תֶּבֶן, Chald. & Syr. תִּבְנָא, Arab. תִּבְנָה *palea, ſtipula, feſtuca, ſtramen*: Pl. Arab. תִּבְן. Gen.24. *Et dabat* תֶּבֶן, Targ. תִּבְנָא *paleam* (ſtramen) *& pabulum camelis*. Syr. Matth.3. תִּבְנָא *paleam comburet igni*.

D מַתְבֵּן *idem*. Eſaiæ 25. *Sicut conculcatur* מַתְבֵּן, Targ. תִּבְנָא *ſtramen in luto*. ※ Rabb. תִּבְנִי *palearis*.

Arab. תֻּבָּאן tubben *ſubligaculum, bracca*.

תבע duo ſignificata habet. I. Chald. & Syr. תְּבַע *quæſivit, inquiſivit, requiſivit, interrogavit, exegit, popoſcit*, nō modò quidvis, ſed etiam pœnā, *vindicavit, ultus eſt*. Chald. Gē.9.v.5. *Et certè ſanguinem veſtrum, pro animabus veſtris* אֶדְרֹשׁ, Targ. אֶתְבַּע *requiram, à manu omnis beſtiæ* אֶדְרְשֶׁנּוּ, Targ. אֶתְבְּעִנֵּיהּ *requirā illum*. Joſ.9. *Et os Domini non* שָׁאָלוּ, Targ. תְּבַעוּ *interrogarunt*. Joſ.22. *Dominus ipſe* יְבַקֵּשׁ, Targ. יִתְבַּע *re-* E *quiret*. Eſa.55.v.2. דִּרְשׁוּ, Targ. תְּבַעוּ *quærite Dominum, dum inveniri poteſt*. Syr. Lucæ 3. *Non* תִּתְבְּעוּן *exigatis plus, quàm præceptum eſt vobis* לְמִתְבַּע *exigere*. Paſſ. אִתְּתְבַע *requiſitus, vindicatus fuit*.

Nom. תְּבִיעוֹת *quæſtiones*.

תָּבוֹעַ *ultor, vindex, cenſor*. ※ תְּבִעָא *ultio, vindicta*.

II. Arab. תָּבַע taba *ſecutus fuit*. Pſal.1.v.1. *Beatus ille qui non* יִתְבַּע *ſequitur conſilium impiorum*.

Pſalm.

Pſalm.63.חבעֿת *ſecuta eſt anima mea poſt te*. Pſal.4. ותחבעון *& ſequemini mendaciũ.* Mat. 4.v.25. ותבעֿהּ גמוע כתירה *& ſecuta eſt eum turba multa.* Luc.18.verſic.28.*deſeruimus omnia* וְתַבַעְנָאךְ *& ſecuti ſumus te*. חבע *ſequitur:* in Avic. יַתַבַעְנִי *ſequetur me*. Alcoran. יַתַבעון *ſequentur.* חאבע & מתאבע *ſequens.* ܀ מתתבע *ſucceſſivus:* in Avic.

A

תבר. Inde Propr. תָּבוֹר *Tabor, ταβύριον Tabyrius,* mons altiſſimus in medio Galilææ campo, ex omni parte rotundus æqualiter, ſitus ad occidentem Terræ ſanctæ, unde & pro occidente ponitur. Altitudo ejus eſt triginta ſtadiorum. Pſal.89. *Septentrionem & meridiem tu creaſti;* תָּבוֹר *Tabor & Hermon in nomine tuo jubilabunt:* occaſus & ortus. Jerem.46. *Quis* כְּתָבוֹר *ſicut Tabor inter montes.*

B

Sicut mons Tabor conſtitutus eſt ad aucupium & expandendum ibi retia: ſic venabitur illos. In eo aves, quibus refertus erat, capi ſolebant laqueis. Hoſ.5. *Quia laqueus fuiſti Mizpa, & rete expanſum ſuper* תָּבוֹר *Tabor.* Targ. טוּרְדַם *monte ſanguinis.* In eo Chriſtus creditur transfiguratus. De quo Hieron. ad Marcellam: *Pergemus ad Tabyrium, & tabernacula Salvatoris, &c. cernemus.*

C

Sed Euangeliſtæ tantùm habent, *Montem excelſum.* Et, 2. Petr.1.v.18. habetur, *Mons ſanctus.* ¶ Eſt & תָּבוֹר *urbs* in tribu Zabulon.

Chald. תְּבַר *fregit:* in שָׁבַר invenies.

Arab. חבר tibar *aurum* ex terra collectũ, non colatum. In Geogr. ודהב תבר יסיל מן אלמואצי יקה גרי אלסיול וינמעונה הנאך:

תַּבָאר *confuſio:* Alcor.

תבת. Arab. cum ת ſuprà punctato, quod *th* profertur, תַבַת thabat *ſtetit, conſtitit, perſtitit, firmus, durabilis, ſolidus, conſtans fuit, manſit, permanſit, perſeveravit, duravit.* Pſalm.5. *Nec* יתבת *ſtabunt injuſti ante oculos tuos.* Pſal.25. *Et ipſa* תאבתה *permanentes in ſeculum.* Galat. 2. v.5. יתבת ענדכם חקיקה אלבשרי *ut permaneat apud vos veritas Euangelij.* Galat.5. פאתבתוא אלאן עלי אלחריה *& ſtate igitur in libertate.* Piel תַּבַּת thabbat *firmavit, confirmavit, ſtabilivit, preparavit.* Pſ.18. יְתַבַּת *ſtabiliet pedes meos ſicut cervorum.* Rom. 10. *ut* יתבתוא *ſtabiliant juſtitiam.* Pſalm.51. *Et ſpiritu ſpontaneo* תַבִּתְנִי *confirma me.* Pſal.135. *Qui* תַּבַּת *firmavit terram ſuper aquis.* תַּבַּת *confirma:* Alcor. Alc.2. וְתַבַּת אַקְדָאמַנָא.

D

E

Nom. תְּבַאת thabet, & תַבַאת *firmitas, cõfirmatio, ſtabilitas, conſtantia, veritas, perſeverantia, mora.* בתבאת bitebet *firmiter.*

תַאבת *firmus, conſtans, ſtabilis, ſolidus:* Pl. תַאבתין *firmi, ſtabiles, conſtantes.*

תַּתְבִּית tathbit *confirmatio.*

A

תָּבוּת *puppis, tumba, ſacrarium.*

עִיר תַבָאת *inconſtantia.* ܀ עִיר תַאבִית *inconſtans.*

תוֹאבִת *ſtella fixa.*

תגג. Alcor. תגאג.

תגר. Chald. תַּגְרָא *virga, ſceptrum.*

תגל Geograph. מתגולון.

תגר duo ſignif. habet. I. Chald. & Syr. תַּגַר, Arab. תַּגַר *negociatus, mercatus, negociando lucratus eſt, mercaturam tractavit, exercuit, lucrifecit.* Arab Mat.25.v.16. פתגר פיהא *& negociatus eſt illo, & lucrifecit quinq; libras.* Luc.19. v.13. אתגרוא *negociamini, donec veniam.* Paſ. Syr. אֶתְתַּגַר *idem.* Luc.19.v.13. אתתגרו *negociamini, donec veniam.* Matth.25.v.16. *Alia quinque* אֶתְתַּגְרֵת *lucratus ſum.*

B

Nom. Chald. תַּגַר, Arab. תגאר *negociator, mercator:* Plur. תַּגָּרִין, Arab. תֻגָּאר & תגור *negociatores, mercatores.* Geneſ.38. *Filiam viri* כְּנַעֲנִי, Targ. תַּגָּרָא *mercatoris.* Eſa.23. סֹחֲרֶיהָ, Targ. תַּגָּרָהָא *negociatores ejus principes.*

תַּגָּרָא & תַּגוּרַת, Arab. תגארה *negociatio, mercatura:* Pl. Arab. תִגָארָאת *negociationes, mercatura, merces.*

C

Arabicè מַתְגָרַת *mercatura tractatio, emporium.*

תדדי. Chald. תְּדַר *uber:* in שָׁדַי invenies.

Arab. תאדי *nocens, lædens.* יתאדי *lædetur.*

תדר Chald. תְּדִיר *jugiter, ſemper, continuè, perpetuò.* Deut.11. *quærens eam* תָּמִיד, Targ. תְּדִיר *jugiter.* Pſal.25. *Oculi mei* תָּמִיד, Targ. תְּדִירָא *ſemper ad Dominum.* ܀ בתְדִירָאי *ſemper.*

D

תהוי Inde תֹּהוּ, Chald. תְּהִי eſt שממון, *ſolitudo, deſolatio* ſtupenda & admiranda, *vacuitas.* Gen.1. *Terra autem erat* תֹהוּ *ſolitudo.* Targum צַדְיָא *vaſtatio:* vaſta. abſtractum pro concreto ad majorem emphaſin. Carebat illis rebus quibus poſtea exornata fuit, graminibus, herbis, plantis, arboribus, pecoribus, hominibus. Lxx. ἀόρατος *inviſibilis:* quia tecta aquis. Pſ.7. *Et errare ſivit eos* בְּתֹהוּ *in ſolitudine, abſque via.* Job. 26. *Extendens ſeptentrionem ſuper* תֹהוּ *ſolitudine: ſuſpẽdens terram ſuper abſq; aliquo.* Partem mundi habitabilẽ

E

ſuper centro terræ, quod nihil eſt niſi pũctum. Eſa.45.v.18. *Formans terram & faciens eam, ipſe conſolidat eam:* לֹא תֹהוּ, Targ. לָא לְרֵיקָנוּ *non in vacuum creavit eam: ſed ut inhabitaretur, formavit eam.* Lxx. οὐκ εἰς κενὸν *non fruſtra.* Ibid. תֹהוּ *vacuè quæſiverunt me.* Lxx. μάταιον *fruſtra.* Eſa.29. v.21. *Et deflexerunt* בַּתֹּהוּ, Targ. בְּשִׁקַר *in mendacio juſtum.* Eſa.41. רוּחַ וָתֹהוּ *ventus & vacuitas ſculptilia ipſorum.* Targum בִּזָּא וְתַבָרָא *direptio & contritio.* 1. Sam.2. *nec declinetis*

netis poſt תהו *vacuitatem*. Targum לָא תִפְלְחוּן לְטַעֲוָתָא דְאִנּוּן לְמָא *nec colatis idola, quæ ſunt vanitas*.

VERB. Rabb. תָּהָה, Chald. תְּהָא *ſtupuit, obſtupuit, miratus, admiratus fuit*: metaphoricè, *pœnituit, reſipuit*. PIEL Syr. תַּהִי *diſtulit, cunctatus fuit*. Actor. 24. verſ. 12. תַּהִי *diſtulit eos*.

NOM. תְּהִיָא *ſtupor*.

Syr. תוּהָא *admiratio, ſtupor, ſtrepitus*. Luc. 21. v. 25. מִן תוּהָתָא דְקָלָא דְיַמָּא *præ ſtrepitu vocis maris*.

תוּחְיָא & תוּהָנָא *dilatio, procraſtinatio*.

Rabb. תָּהָה *pitiſſavit, guſtavit, olfecit*.

B

תהם. Inde תְּהוֹם, Syr. תְּהוֹם *abyſſus, vorago*: altitudo expers fundi, locus aquarũ multarum, & ipſa aqua multa, imméſa & profunda, עמקים רבים: PLUR. Chal. תְּהוֹמִין, FOEM. תְּהוֹמוֹת *abyſſi, voragines*. Varia autem ſignificat. 1 Duo elementa inferiora ſeſe ambientia, *aquam & terram*. Gen. 1. *Et tenebræ erant ſuper facie* תְּהוֹם, Targ. תְּהוֹמָא *abyſſi*. Prov. 8. v. 24, & 27, & 28. ¶ 2. *Aquas* intra & ſupra terram. Gen. 7. *In die illa rupti ſunt fontes* תְּהוֹם רַבָּה *abyſſi magnæ*. Aut eſt periphraſis maris. Syr. Luc. 8. verſ. 31. *ut abirent* לִתְהוֹמָא *in abyſſum*. ¶ 3. Metaphoricè, perditionem, magnitudinem & multitudiné malorum, in quibus tanquam in abyſſo aut aqua profunda pereundum eſt homini: *afflictiones, ærumnæ, miſeria*. Pſal. 42 תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם *abyſſus ad abyſſum evenit*: accidit. ¶ Metaph. item *Rem imperſcrutabilem*, quæ nequit perveſtigari: ſicut abyſſus profunda eſt, ut cõſpici nequeat. Pſ 36 *Judicia tua* תְּהוֹם רַבָּה *abyſſ⁹ multa*. Tar. עֲמִיקִין דִּינָךְ כִּתְהוֹמָא רַבָּה *profunda ſicut abyſſus multa*. Dan. 3 v 54. εὐλογημένος εἶ ὁ βλέπων ἀβύσσους, καθήμενος ἐπὶ χερουβείμ *benedictus es qui intueris abyſſos, ſedens ſuper Cherubin*. Pſal. 78. v. 15. *Et potavit* בִּתְהוֹמוֹת *in abyſſis multis*. Potavit eos ex petra in deſerto, tanquam ex abyſſo multo. Exod. 15. תְּהֹמֹת *abyſſi operient eos*. Ibid. *Congelatæ ſunt* תְּהֹמֹת *abyſſi in corde maris*. In priori ſignificantur *ipſa aqua profunda*: in poſteriori, *fundus maris*, cujus lutum exſiccatum & condenſatum fuit, ut Iſraëlitæ ſiccis pedibus tranſire poſſent. de quo, Eſa. 63. *Ducens eos* בַּתְּהֹמוֹת *per abyſſos, tanquam equum per deſertũ*.

תהע. Arab. תהוע *ſubmerſio*.

תהר. Syr. תְּהַר *obſtupuit, miratus, admiratus fuit, perculſus eſt admiratione*. Mat. 13 *Ita* דְנֶתְהַרוּן *ut mirarentur*. Mat. 7. תָּהִירִין הֲווּ *mirabantur turbæ* Act. 4. וְתָהַרוּ *& mirati ſunt in eis*.

Arab. אנתהר *increpavit*. Pſ. 119. in Gimel. אנתהר *increpa ſuperbos*. Luc. 4. v. 35. ואנתהרה *& increpavit illum*. אנתהאר *increpatio*.

A **תוא**. Inde תָּא *thalamus, cubiculum*, tabulatum extra murum: thalamus parieti templi adhærens: PL. תָּאִים, FOEM. תָּאוֹת *thalami, cubicula*. 1. Reg. 14. *Et retulerunt eam* תָּא *conclave curſorum*. Targ רוּבָא *locum*: habitationem. Ezech. 40. וְהַתָּא, Targ. וְתוּא *& conclave unum*. Ibid. וְתָאֵי הַשַּׁעַר *& conclavia portæ, verſus orientem*. ubi cametz non mutatur in regimine: & radicẽ eſſe תוא, inde apparet.

תוא *bubalus*, in תאר habes.

תוב duo ſignificata habet. I. Inde formatur תֵּבָה, Chald. תֵּבוּת, Arab. תָּבוּת & תאבות tabuit *arca, ciſta, fiſcella*. Uſurpatur tantùm de hominibus, qui expoſiti in aquis, & cõſervati fuerunt, de Noë & Moſe. Geneſ. 7. *Et ingreſſus eſt Noë, & filij ejus, & uxor ejus, & uxores filiorum ejus cum eo* אֶל הַתֵּבָה, Targ לְתֵבוּתָא *in arcã*. LXX εἰς τὴν κιβωτὸν. Sic dictam, quòd nec navis figuram, nec remos habuerit. Fuit autẽ arca diſtincta in tres contignationes, ſicut corpus humanum in tres vẽtres. Infima excipiebat pabula & excrementa: media continebat feras: ſuprema Noë cum liberis & animalibus cicuribus. Et tabulata ſeu contignationes fuerũt diſtinctæ in קִנִּים *nidos*: ut ſingula aviũ & ferarum paria, maſculus & fœmina, haberẽt peculiarẽ habitatiunculam. Januã habebat in latere, ad introitum & exitũ, ad quã ſcala aſcendebatur. Operculum ſeu tectũ habebat curvum, in medio non altius uno cubito. In operculo habebat, tentorij inſtar, feneſtram cubitum altam, atq; ita fabrefactam, ne per eam pluvia, ſed tantùm lux in arcam illaberetur. Quamvis צֹהַר collectivè *feneſtras plures* ſignificare poſſit. Eam fecit Noë ſpacio centum viginti annorũ. Exod. 2. *Et accipiebat* תֵּבַת גֹּמֶא, Targ תֵּבוּתָא דְגוּמָא *arcam arundinis*. ubi zere non mutatur in regimine: & radicem eſſe תוב inde apparet. LXX. θίβιν παπύρου *arcam ex papyro*. retinent vocem Hebræam.

Rabb. תיבה כרול *cavea*. ¶ תֵּבָה *dictio ſcripta*, ſicut מִלָּה *dictio prolata*. רָאשֵׁי תֵבוֹת *capita dictionum*: abbreviaturæ, in quibus pro ſingulis dictionibus ponuntur initiales earum literæ, ut מע״ה eſt, מֹשֶׁה עָלָיו הַשָּׁלוֹם *Moſes ſuper ipſum pax*.

תֵּב *corpus*, animæ arca & domiciliũ: ſicut Græcis σῶμα, quaſi σῆμα *ſepulcrum* animæ.

II. Arabicè cum ת ſuprà punctato, תוב thaub *linteum, pannus, veſtis, tunica, habitus*: PL. תִּיאב thiab, & אתואב athveb *panni, veſtes, tunicæ*. תוב בלא מחיט thaub bile machijot *veſtis ſine ſutura*, inconſutilis. DUAL. תובאן *lintea duo*.

אתיאב *dentes molares*.

תוג.

תוג. Inde Chald. תָּג, Syr. תַּאג, Arab. תאג & תוג *corona, mitra epiſcopi:* Pl. Arab. אתיאג atiag, & תיגאן *coronæ*. In Geograph. תו יַחְמֵל תאג אַלְדְּהַב עַלִי רַאסֶה *ipſe geſtat coronam auream in capite ſuo.* A

Verb. Arab. תוג taug *coronavit*. Pſalm. 8. תוגתה *coronaſti eum* תאג *corona.*

מתוג mutavag *coronatus*. תתויג *coronatio.*

Rabbin. תָּגִין *apices literarum.*

תוד Arab. תאייד *promtitudo.*

תוה duo ſignificata habet. I. תָּוָה, Chald. תְּוָא. Piel תִּוָּה Hiphil התוה, Chald. אַתְוִי *ſignavit, deſignavit, ſcripſit, deſcripſit, determinavit.* Piel 1. Sam. 21. v. 13. וַיְתָו, Targ. ומסרט *& deſcribebat ſuper valvas portæ:* שהיה עושה סימנים. Hieron. *& impingebat in oſtia portæ.* Hoſiander non correxit. Luth. vnd ſtieß ſich an die thür am Thor. Hiph. Pſ. 78. v. 41. *& ſanctum Iſraelis* הִתְווּ *determinârunt:* poſuerunt ipſi terminum in corde ſuo, quòd poſſit hoc facere, illud non. Ezech. 9. וְהִתְוִיתָ תָּו, Targ. וְתִרְשׁוֹם רְשׁוּם *& ſignabis ſignum ſuper frontibus virorum.* Jubetur ſignum atramento ſcribere in frontibus virorum gementium, ne illis noceant exterminatores: ſicut in Ægypto ſanguis agni erat ſignum. B

Nom. תָּו, Chald. תָּו *ſignum.* Job 31. *Ecce* תָּוִי *ſignum meum.* ¶ Rabb. תָּו *Tav*, nomen literæ, quæ eſt terminus Alphabeti, & figurā crucis habet in antiquis Hebræorum literis, quibus uſq; hodie utuntur Samaritani. Unde per תָּו figuram dominicæ crucis, quidam in Ezechiele intelligunt.

II. Chald. תְּוַהּ & תְּוַהּ *ſtupuit, obſtupuit, admiratus, perturbatus, territus fuit, tremuit.* Syr. *pœnituit.* Dan. 3. *Tunc rex* תְּוַהּ *obſtupuit:* territus fuit. Gen. 27. ויחרד, Targ. ותוה *& territus fuit Iſaac* חֲרָדָה, Targ. תְּוָהָא *terrore.* Job 36. יֶחֱרַד, Targ. יְתוּהַּ *terrebitur cor meum.* Eſa 13. פַּחֲדוּ, Targũ תְּוַהוּ *timete quiſque ad proximum ſuum.* Syr. 2. Theſſ. 2. *Nec* תתתהון *terreamini.* Marc. 9. וַתְוַהוּ *& obſtupuerunt.* 2. Cor. 7. v. 8. תָּוְיָא *pœnitet animam mea.* Paſſ. Syr. אתתוי *reſipuit.* Matth. 21. v. 29. אתתוי *reſipuit.* D

Nom. תְּוָהָא *ſtupor, horror.*

תְּוָהָא & מתתוינותא *pœnitentia, reſipiſcentia,* ad meliorem mentem reverſio. E

תוח. Rabb להתוח אחר ראשי.

תוט. Arab. תוט *calcavit, conculcavit.* Matth. 7. *Ne* יתוטהם *conculcent eas pedibus.*

תוך. Inde תָּוֶךְ *medium, interaneum, inter, intra.* Judic. 16. *Et apprehendit Simſon duas* עַמּוּדֵי הַתָּוֶךְ *columnas medij.* Targ. מְצִיעָיָא *medias.* Gen. 15. *Et diviſit eos* בַּתָּוֶךְ *in medio.* Targ בשוה *equaliter.* In conſtruct. תּוֹךְ. Gen. 14. *In* תוך, Targ. בִּמְצִיעוּת *in medium maris.* Gen. 2. בְּתוֹךְ, Targ. במציעות *in medio horti.* In medio res magis cuſtoditur alijs quæ ſunt circa ipſam, tanquam muro circumdata. Gen. 23. *Princeps Dei tu es* בְּתוֹכֵנוּ *in medio noſtri.* Targ. בֵּינָנָא *inter nos.* Ezech. 13. *Et conſumpti eſtis* בְּתוֹכָהּ *in medio ejus.* Lxx μετ' ἐλέγχων *cum imprecationibus.* Legerunt בְּתוֹכָחָה, à יָכַח *arguit:* ob ח ה ſimilitudinem.

תִּיכוֹן *medius:* Foem. תִּיכוֹנָה *media:* Plur. תִּיכוֹנוֹת *media.* Ezech. 47. *Atrium* הַתִּיכוֹן *medium.*

תֹּךְ *hypocriſis, dolus, fraus,* fraus intus abſcondita abſcondita in corde, idem quod תְּכָכִים Prov. 29. v. 13. Pſal. 10. *Maledictione os ejus plenum eſt, & fraude,* וָתֹךְ, Tar. ורמיותא *& dolo.* Pſ. 72. מִתּוֹךְ *à dolo & ab iniquitate, redimet animam ipſorum.* Scribitur cum ו expreſſo: inde apparet, hanc eſſe ejus radicem. Rabbin. בְּתוֹךְ *propter, propterea, idcirco, quia.* מתוכך *interim.* תִּיכָא ציר *ſepimentum.*

תול. Hinc Arabicè תאויל *interpretatio, ſcholion, gloſſa.* cap Joſeph. וַיְעַלִּמֵךְ מִן תַאוִיל אַלְאַחַאדִית *& docebit te expoſitione verborum* ſeu *ſermonum.* C

תום. Chald. תוּם, Arab. cum ת ſuprà punctato, תום thaum *allium:* in שום *reperies.*

תאם pro תאם *gemellus*, in תאם habes.

תון. Chald. תְּוָן *conclave, cubiculum, cubile, cella:* Plur. תַּוְנִין *cubicula.* 1. Reg. 22. חֶדֶר בְּחֶדֶר, Targum תְּוָן בְּגוֹ תְּוָן *conclave in conclavi.*

Syr. תָּן & תאן *mejere*, urinam reddere.

תאנא *urina.*

תוף. Syr. תוף *removit, abſtulit.* Rabb. *ſpuit, expuit, excrevuit.*

תוק. Arab. תוק tauq *cupijt, concupivit, deſideravit.* Pſ. 42. מתל מא יתוק אלאיל אלי מנאבע אלמיאה כדלך תאקת נפסי אליך יא אללה *quemadmodum deſiderat cervus ad fontem aquarum, ſic deſiderat anima ad te, ô Deus.* 2. Cor. 3. v. 16. *Suſpirabimus* ונתוק *& deſideramus.*

Nom. תאיק *cupidus.*

תור duo ſignificata habet. I. תור & תַּר *exploravit, peragravit, perluſtravit, contemplatus eſt, quæſivit, inveſtigavit, ſcrutatus eſt.* Deut. 1. לָתוּר *ad explorandum vobis locum.* Targ. לְאַתְקָנָא *ad parandum.* Eccleſ. 2. v. 3. תַּרְתִּי *cogitavi in corde meo trahere in vino carnem meam.* Ezech. 20. vet. 6. *Ad terram, quam* תַּרְתִּי *exploravi illis.* Targ. יְהָבִית *dedi.* Num. 15. *Et non* תָתוּרוּ *exploretis poſt corda veſtra.* Targ. תִטְעוּן *erretis poſt cogitationem cordis veſtri.* Hiphil הֵתִיר *explorare juſſit.* Jud. 1. v. 23. וַיָּתִירוּ, Targ. ושלחו מאללין *& miſerunt exploratores domus Joſeph in Bethel.* Lxx.

Lxx. ἐ περιέβαλον *& caſtra metati ſunt.*

Nom. תָּר *explorator*: Plur. תָּרִים & תָּרִים *exploratores*. Numer. 14. *Et Joſua filius Nun, & Caleb filius Jephune de* הַתָּרִים, Targ. מְאַלְּלִין *explorantibus terram.* Num. 21. *Quia venit Iſraël per viam* הָאֲתָרִים, Targ. מְאַלְּלַיָּא *exploratorũ*: per quam antea exploratores venerant. ¶ Deinde, תָּרִים *mercatores minores*, qui explorant emtionem & venditionem, quia negociatio illorum non multa eſt. 1. Reg. 10. v. 15. *Prater viros* הַתָּרִים *mercatorum.* Targ. אוּמָּנַיָּא *artificum.* Lxx. τῶν ἐμπόρων.

יְתוּר *exploratio, inveſtigatio, indagatio.* Job. 39. v. 11. יְתוּר *exploratio montium.* Targ. יְאַלֵּל *explorabit montes.*

תּוֹר, Form. תּוֹרָה *diſpoſitio, conditio, forma, modus, ordo, ſeries*: תּוֹרָה, שׁוּרָה. Eſther 2. *Et quando attingeret* תֹּר *ordo puellæ & puellæ, ut ingrederentur ad regem.* 1. Paral. 17 *Et vidiſti me* כְּתוֹר *juxta modum hominis.* quod aliqui accipiunt pro כְּתֹאַר *juxta formam*: litera א deficiente pro quo habetur Form. 2. Sam. 7. *Iſte eſt* תּוֹרַת אָדָם *modus hominis*: ordo: Plur. תּוֹרִים *diſpoſitiones, ordines gemmarum, gemma ordine diſpoſita & colligata*: ornamẽti genus. Cant. 1. *Gratioſæ ſunt genæ tuæ* בַּתֹּרִים *in gemmis ordine diſpoſitis.* Lxx. ὡς τρυγόνος *ſicut turturis.* reſpexerũt ad ſignificationem mox ſequentem: & legerunt כְּתוֹרִים, ob כ"ב ſimilitudinem. Ibidem: תּוֹרֵי זָהָב *ornamenta auri faciemus tibi.* ¶ Deinde, תּוֹר *turtur*, per onomatopœiam: Plural. תּוֹרִים *turtures.* Pſ. 74. *Ne tradas beſtiæ animam* תּוֹרֶךָ *turturis tuæ*: populi Iſraëlitici, qui non colit niſi te: ſicut turtur alteri non conjungitur. Targ. *diſcentium Legem tuam*: q. תּוֹרָה *lex.* Lxx. ἐξομολογουμένην σοι *confitentem tibi.* acceperunt pro תּוֹרֶךָ, ab הוֹדָה *confeſſus eſt*: ob literarum ד"ר ſimilitudinem.

Chal. תַּיָּר *explorator, ductor, præſtans conductum.* Job. 29. v. 15. עֵינַיִם *oculi fui cæco.* Targ. תַּיָּר *ductor.*

תִּיּוּר *ſalvus conductus.*

Syr. תָּהִיר *obſtupeſcens, valde miratus, hæſitans*: Plural. Actor. 2. verſic. 12. וְתָהִירִין *& obſtupeſcentes.*

Chald. תּוֹר, Arab. טוֹר taur *taurus*: in שׁוֹר invenies. תּוֹרִין *par boum*: ibidem.

Arab. תארה *quandoque, modò.*

II. Arabicè cum ת ſuprà punctato, תור *movit, commovit.* יתיר *commovebit*: in Avicenna. Hiphil. אתאר *tranſtulit.* Pſalm. 78. ואתאר *& tranſtulit Auſtrum.*

Nom. תְּתוּיָרָה *commotio, elevatio.* אנתתאר *proſtratio.*

תוש Inde תַּיִשׁ, Ar. תַּיְס taus *hircus*, mas inter ca-

A præs. Prov. 30. *Paratus lumborũ, aut* תַּיִשׁ *hircus.*

תַּיִשׁ, Chaldaicè תֵּישׁ *idem*: Plur. תְּיָשִׁים, Chald. תֵּישִׁין, Arab. תיוס tujus *hirci.* Geneſ. 30. *Et removit die illo* הַתְּיָשִׁים, Targ. תֵּישַׁיָּא *hircos ligatos.*

תות. Arabicè cum ת ſuprà punctato, תּוּתָה tautha συκάμινος *morus* arbor, & *morum* fructus: Item *morbus* moro ſimilis: Plural. תּוּת tauth *mora.* תּוּתַה אַלְעַלִּיק tautha alulaiq *morum rubi*, morum ſentis, vaccinium. תּוּתה אלשׁוק teutha alſauq *morum ſpinæ*, idẽ.

Syriacè Lucæ 17. verſ. 6. *Et diceretis huic* συκαμίνῳ, Targ. לְתוּתָא *ſycamino.*

B **תזז** Inde Hiphil התז *reſecuit, abſcidit.* Eſaiæ 18. verſ 5. *Et propagines removit*, הֵתַז *reſecuit.* Sed ad תזז fortè referendum, ut & ſequens Rabbin. התיז ראשו *truncavit caput ejus.* Hophal הוּתַז *reſectus, abſciſſus fuit.*

רוּחַ הַזִּירָה *ſpiritus malus.*

תזר Arab. תְּזִיר *catuli.*

תחח Rabb. תִּיחַח *lutum, aut terra ſciſſa.*

תחב. Rabb. תָּחַב *fixit, defixit.* ¶ תחובים *cardines.*

C **תחד**. Arab. cum ת ſuprà punctato, תחד *fecit, conſtruxit.* Matth. 16. נתחד *faciamus tria tabernacula.*

תחם duo ſignif. habet. I. Chald & Syr. תְּחַם, Arab. cum ת ſuprà punctato, תחם tacham *terminavit, limitavit, finivit, definivit, deſcripſit, præſcripſit.* Deut 19. verſ. 14. *Quos* גָּבְלוּ, Targ. תְּחִימוּ *terminârunt priores.* Piel תַּחֵם *idem.* Exod 19. וְהִגְבַּלְתָּ, Targ. וּתְתַחֵם *& limitabis populum.*

D Nom. תְּחוּם, Arab. תחם tacham *terminus, limes, finis agrorum, lapis terminalis*, qui in finibus agrorum ponitur: Plural. תְּחוּמִין, Arab. תחום tuchũ, & אתחמה *termini, fines.*

Syr. תְּחוּמָא *definitio, deſcriptio.*

Arab מְתַחֵם *terminator, finitor*: תחאם.

II. Arab. תחם tacham *nauſeavit, faſtidivit.*

Nom. תחמה tachmach *nauſea, faſtidium.* אלתחמה ואלאמתלא *faſtidium & repletio*: in Avicenna.

תחן. Arab. cum תת ſuprà punctatis, תחן thachan *denſus, ſpiſſus fuit.* Alcor. יְתַחַן *condenſabitur.* מתחן *inſpiſſatus.*

E Nom תחן *denſitas, ſpiſſitudo, groſſitudo, craſſities, profunditas.* תחין *denſus, ſpiſſus.* ערץ וטול ותחן *longitudo, & latitudo, & profunditas*: in Geograph.

תחר. תְּחַר, Syr. תְּחַר *æmulatus eſt, invidit, doluit, male tulit, rixatus eſt, litigavit, contendit.* Pſal. 37. *Ne* תִּתְחַר, Targ. תַּרְגֵּז *æmuleris in malignantibus.* Prov. 24. v. 19. *Ne* תִּתְחַר, Targ. תִּתְחַסַּם *invideas malis.* Piel תַּחַר *inflammavit æmulatione.*

rione. Jer. 12. Et quomodo תְּתַחֲרֶה inſtimabis equos? fremere facies. Equi etiam laborant æmulatione. Jer. 22. Quia tu מְתַחֲרֶה commiſceris cum cedro: æmularis. eſt רמות & התחרב. A

Nom. תַּחֲרָא lorica. ܐ Ch. תַּחֲרוּת lis, contẽtio.

תחש. Inde תַּחַשׁ taxus, melis, pellis taxea: Plural. תְּחָשִׁים taxi. Num. 4. Et ponent ſuper illam operimentum pellis תַּחַשׁ, Targ. סַגּוֹנָא taxi.

תחת duo ſignific. habet. I. תָּחַת. Inde תַּחַת, Chald. תְּחוֹת, Syr. תְּחֵית, & תְּחוֹתֵי, &, literâ ח abſorptâ, תּוֹתֵי, & תְּחֵי, & תְּאַחְא, Arab. cum ח ſuprà punctato, תחת ſub, ſubter, infra, infernè, inferius, deorſum, pro, loco, vice. Pſalm. 10. תַּחַת ſub lingua ejus labor & dolor. Gen. 4. poſuit mihi Deus ſemen aliud תַּחַת, Targ. חֲלַף pro Habel: loco Habel. Exod. 21. Oculus תַּחַת, Targ. חֲלַף pro oculo. Exod. 24. Et ædificabat altare תַּחַת ſub monte. Targ. בְּשִׁפּוֹלֵי in infimis montis. Gẽ. 35. תַּחַת ſub planicie. Targ. בְּשִׁפּוֹלֵי in extremitatibus vallis. Gen. 50. v. 19. Quia הֲתַחַת num pro Deo ego ſum? Targ. דְחָלָא דַיְיָ אֲנָא timeo Deum ego. Hieron. Num Dei reſiſtere poſſumus voluntati? Hoſiander correxit: quia ſub Deo ſum ego. Omiſit הֲ interrogativum. Eſa. 46. Et poſuerunt illud תַּחְתָּיו pro eo. Targum באתרה in loco ejus. Lxx. ἐπὶ τόπου αὐτοῦ. 2. Sam. 3. Miſit Abner nuncios ad Davidem תַּחְתָּיו, Tar. מֵאַתְרֵהּ ex loco ſuo. Joſ. 5. Et manſerunt תַּחְתָּם, Targ. בְּאַתְרֵיהוֹן in locis ſuis. Joſ. 6. v. 4. Et cadet murus urbis תַּחְתֶּיהָ ſub eo. Targ. וְיִתְבְּלַע תְּחוֹתָהּ & abſorbebitur ſub ſe: Murus abſorptus fuit à terra in ſuo loco. Si enim corruiſſet, non potuiſſent præ illa urbem ingredi. Exod. 16. maneat quilibet תַּחְתָּיו ſub ſe: in loco ſuo. D ſequitur: non egrediatur quis מִמְּקֹמוֹ ex loco ſuo. Jerem. 38. Et mortuus eſt תַּחְתָּיו in loco ſuo ob famem. Et erat vicinus morti in loco ſuo. Eſa. 60. v. 15. תַּחַת הֱיוֹתֵךְ pro eo quòd fuiſti relicta. Eſa. 53. תַּחַת אֲשֶׁר הֶעֱרָה propterea quòd effudit in mortem animã ſuam. ¶ Sine caſu adverbiaſcit. Gen. 49. v. 25. Benedictionibus abyſſi cubantis תַּחַת, Targ. מִלְּרַע infrà. ¶ מִתַּחַת, Chal. מִתְּחוֹת deſub, ſubter, infernè. Gen. 1. Et diviſit inter aquas, quæ erant מִתַּחַת, Targ. מִלְּרַע ſubter firmamento. Ibid. congregentur aquæ מִתַּחַת, Targ. מִתְּחוֹת de ſub cælo in locum unum. Levit. 14. v. 42. Et accipient lapides alios, & inferent אֶל־תַּחַת, Targũ לַאֲתַר in locum iſtorum lapidũ. E

תַּחְתּוֹן, Fœmin. תַּחְתּוֹנָה inferior: Plural. תחתונות inferiores.

תַּחְתִּי idem. Fœm. תַּחְתִּיָּה & תַּחְתִּית inferior: Pl. תַּחְתִּיִּים, Fœm. תַּחְתִּיּוֹת inferiores. Judic. 1. v. 15. ſcaturigines תַּחְתִּית inferiores: in loco depreſſo & humili. Gen. 6. תַּחְתִּיִּם inferiores facies eam. Targ. מְדוֹרִין אַרְעָאִין habitationes inferiores. Pſ. 139. v. 15. Formatus ſum בְּתַחְתִּיּוֹת

A in inferioribus terræ. Targ. בִּכְרֵיסָא דְאִמָּא in ventre matris. uterus maternus, locus infimus corporis, & obſcurus, ſicut inferiora terræ. Sic Chriſtus dicitur deſcendiſſe in inferiores partes terræ, cùm in utero virginis Mariæ aſſumſit humanam naturam: Eph. 4. v. 9. Eſa. 44. vociferamini תחתיות inferiora terræ: centrum terræ.

Chald תַּחְתָּיוּת dejectio, vis, violentia.

Syr. תחת dejectus, deturbatus fuit, infimus factus eſt. אתחתח depreſſus fuit. Luc. 10. v. 15. Ad infernum תְּתַחְתִּין deprimẽris.

B II. תָּחַת. Inde תַּחִית genus avis. ܐ תַּחְתִּירָה minuit.

Arab. cum ח punctato, תחתה tachata trabs, prelum, tignus: Pl. תחות tochot trabes.

תכך duo ſignificata habet. I. Inde תְּכָכִים fraudes, doli, uſuræ: cùm תוך fraus convenit. Prov. 29. pauper & vir תְּכָכִים uſurarum ſibi obviam fiunt. pro quo habetur, Prov. 22. עָשִׁיר dives & pauper ſibi obviam fiunt.

Rabb. תְּכַךְ dolus, fraus.

II. Chald. תְּכַךְ & תַּךְ multavit, pœna affecit, condemnavit. Prov. 17. v. 19. Etiam עֲנוֹשׁ, Targ. C לְמִתַּךְ multare juſtum.

Nom. תִּכָּא multa, pœna. ܐ תִּכְּבִין catenæ.

Rabb. תַּכָּךְ vermis.

תוך ſonus lebetis ebullientis: per Onomatopœiam.

תכב Syr. תְּכַב inſtitit, urſit, magno ſtudio incubuit. Luc. 23. v. 23. Ipſi autem תָּכְבִין inſtabant alta voce.

תְּכִיבָאִית inſtanter, vehementer, prolixè.

תכה. Inde Pual תֻּכָּה conjunctus fuit, adhæſit. D Deut. 33. v. 3. Et ipſi תֻּכּוּ conjuncti ſunt pedibus tuis. Inſecuti ſunt greſſus tuos.

תכיים pavones. 1. Reg. 10. Simias וְתֻכִּיִּים, Targ. וטוסין & pavones.

Rabb. תְּכָא, Arabic. תכא diſcubuit, recubuit. Johan. 6. Facite ut homines יִתְכוּן diſcumbant Matth. 7. v. 10. פִּיִתְכוּן מַע אַבְרָהָם & diſcumbent cum Abrahamo. Luc. 11. v. 37. Et ingreſſus eſt, וְתְכָא & recubuit. Joh. 13 ואתכא & diſcubuit. מתכין diſcumbentes. ܐ מְתַכּוֹן accubiati.

Johan. 3. רִיש אלתכאה caput diſcubitus, E architriclinus.

תכל tria ſignificata habet. I. תְּכַל. Inde. תְּכֵלֶת, Chald. תכלא hyacinthus, lana flavi coloris. Exod. 25. v. 4. תְּכֵלֶת, Targ. תִּכְלָא hyacinthum & purpuram: tinctam ſanguine limacis.

Syr. תְּכְלָא fimbria.

II. Chald. & Syr. תְּכַל, Arab. תכל tacal, & תְּוַכַּל ſperavit, fidit, confidit, fiduciã habuit. Chal. Pſalm. 9. וְיִבְטְחוּ, Targ. וְיִתְכְּלוּן & ſperabunt in te. Prov. 14. וְחֹסֶה, Targum וּדְתָכֵל & qui confidit

confidit in morte ejus. Syr. Matth. 27. v. 43. A אתתכל *ſperavit in Deum*. Philip. 1. v. 14. אתתכלו *confidentiores facti ſunt*. Arab. Pſalm. 7. תֻוכלת *ſperavi in te, Domine*. Pſalm. 146. לאתתוכלה עלי אלרוסא *ne confidatis in principibus*. Mat. 7. ועלי אסמה יתוכל אלאמם *& ſuper nomine ejus ſperabũt gentes*. Rõ. 4. תתכל *ſperabit in Lege*. Hiphil אתכל atcal *ſpem didit*. Pſal. 119. in Zain: *In quo* אתכלתני *ſpem dediſti mihi*: confidere me feciſti.

Nom. תֻכלא & תֻכלן, Arab. תֻכלה tucqla, & תֻוכל *ſpes, fiducia*. Prov. 14. *Et filijs ejus erit* מחסה, Targ. תוכלן *fiducia*.

III. Chald. תכל *orbavit*: in שׁכל invenies.

חכן תכן *ponderavit, numeravit, numeris diſpoſuit, direxit, aptavit, fabricavit, dijudicavit, perpendit*. Prov. 16. v. 2. ותכן *& ponderat ſpiritus Deus*: perpendit. Niphal נתכן *ponderatus, numeratus, diſpoſitus fuit*. 1. Sam. 2. *Et non* נתכנו *numerata ſunt opera*. Piel תכן *ponderavit, numeravit*. Eſa. 40. *Quis* תכן, Targ. תקן *diſpoſuit*. 2. Reg. 12. *dederunt argentum* מתכן *numeratum*: ſignatum. quod erat moneta, ut poſſet operarijs dari mercedis loco. Targ. דמתקן *ordinatum*.

B

Nom. תכן, & תכנית, & מתכנת *pondus, numerus, ſumma, menſura, diſpoſitio, æqualitas*. Exod. 5. *Et* תכן, Tar. סכום *numerum laterum dabitis*. Exo. 30. v. 32. ובמתכנתו *& in menſura* (diſpoſitione) *ejus non facies ei ſimile*. Targ. ובדמותה *& in ſimilitudine ejus*.

C

Rabb. תוכן *numerator, computator, arithmeticus, aſtrologus*.

תכונה *numerus, sũma, Arithmetica, Aſtrologia*.

D

תכס. Chald. Prov. 6. v. 13. ומולל, Targum ותכס *& premens* (terens) *pedibus ſuis*.

Syr. תכס *aucupatus eſt verba, carpſit*. Piel תכס *impedivit, retinuit, remoratus eſt*. 1. Corinth. 9. v. 12. *Non* נתכס *impediemus Evangeliũ Chriſti*. Luc. 11. v. 53. ומתכסין *& aucupantes verba ejus*. Paſſ אתתכס *impeditus, retentus fuit*. Rom. 15. v. 22. אתתכסת *impeditus ſum pluries*.

תכף. Chald. תכף *circumdedit, ligavit, nodavit*.

Nom. תכף & תכופה, & תכיפות *caſus, eventus, fortuna*. בתכף *mox, repentè, ſtatim*. Num. 6. v. 9. *Mortuus eſt juxta illũ* בפתע, Tar. בתכף *ſtatim*.

E

Rabb. תכף לברכה *mox* (ſtatim) *à benedictione*.

תכת. Arab. תכת *ſubegit*.

תלל. תלל, Chal. תלל *levavit, elevavit, exaltavit, in altum ſuſtulit* inſtar tumuli aut cumuli.

Inde תלול, Chald. תליל *elevatus, excelſus*. Ezech. 17. *Et plantabo ego ſuper montem excelſum* ותלול, Targ. ומנטל *& elevatum*. Chal. Pſ. 8. *quã* אדיר, Tar. תליל *excellẽs nomen tuũ!*

Nom. תל, Arab. תל tall *cumulus, tumulus in altum elevatus, acervus, collis, mons, grumus*, cumulus inter duos ſulcos, *porca*: quod in arando extat: Pl. Arab. תלול tulul, & תלאל *cumuli, colles*. Deut. 13. v. 16. *Et erit* תל עולם *cumulus ſeculi*: perpetuus, non ædificabitur ampliùs. Targ. חריב לעלם *devaſtatus in ſeculum*. Joſ. 8. v. 28. *Et poſuit eam* תל עולם *cumulũ ſeculi*. Targ. תל חריב לעלם. Joſ. 11. *Urbes quæ ſtabãt ſuper* תלם *cumulo ſuo*. Tar. תקפהון *fortitudine ſua*: munitione, quarũ muri nõ conciderãt ſicut urbis Jericho: nec cõcuſſæ erãt aut deſtructæ. Jer. 30 *Et ædificabitur urbs ſuper* תלה *cumulo ſuo*. Targ. באתרה *in loco ſuo*. Terra Iſrael erat alta, tanquã in cumulo alto ſita.

תלתלים *cumuli, tumuli*. Cant. 5. *cincinni ejus* תלתלים *cumuli*: denſi, criſpi.

Pſ. 137. תוללינו *& (in) ſuſpenſis noſtris gaudium*. In citharis, quas de ſalicibus ſuſpenderam'. Aut hoſtes noſtri ſuperbi & eminentes: ut idẽ dicatur diverſis vocabulis.

Rabb. תלולית, Syr. תלא *cumulus, acervus*: Plur. תלויות *acervi*. תלא תלילות *tumor*.

Verb. Arab. תלל talal *ex alto deſpexit, irritavit, laceſſivit*.

תליל *verruca*: Plur. תאליל *verrucæ*.

תלה *gens, pars*.

תלא. Chald. תלא, in תלה habes.

תלג Ch. תלג, Ara. תלג talg *nix*: in שלג invẽies.

תלה duo ſignif. habet. I. תלה, Chald. & Syr. תלא *appendit, ſuſpendit*: metaphor. *haſitavit, dubitavit, dubius, incertus fuit*. Gen. 40. ותלה, Targ. ויצלב *& ſuſpendet te ſuper ligno*. Ibid. *& principem piſtorum* תלה, Tar. צלב *ſuſpendit*. Job. 26. תולה *ſuſpendens terram*, Targ. זקף *erigens*. Syr. Actor. 5. דליתוניהי *ſuſpendiſtis eum ſuper lignum*. Niphal נתלה, Chal. אתלי, Syr. אתתלא *ſuſpenſus fuit*. Eſther. 2. ויתלו *& ſuſpenſi fuerunt uterque ipſorũ ſuper ligno*. Syr. Galat. 3 דמתתלא *qui ſuſpenſus fuerit in ligno*. Piel. תלה *ſuſpẽdit*. Ezech. 27. *Scuta ſua* תלו *ſuſpenderunt ſuper muris tuis circumcirca*. Solent homines ſuſpendere clypeos & galeas in vertice turrium & ſuper muris.

Nom. תלוי *ſuſpenſus*: metaphoricè, *dubius, incertus*: Plur. תלוים & תלואים *ſuſpenſi, dubij*. Deut. 21. *Quia maledictio Dei eſt* תלוי *ſuſpenſus*. Hinc blaſphemi Judæi, Chriſtũ pro nobis crucifixum, vocant תלוי *ſuſpenſum*, per ignominiam. ut cum dicunt, Conſtantinum poſuiſſe ſupra vexillum ſuum צורת תלוי *imaginẽ ſuſpenſi*. Mariam crucifixi matrem vocant תלויה; ut cum dicunt: תלויה גרָשׁען groſchen, pro *groſſo Marianos* & תלויה Kraut, pro *herba Mariæ*. Hoſ. 11. *Et populus meus* תלואים *ſuſpenſi*: dubij, ambigui, incerti. Tar. פלגין. Deut. 28. *Et erunt vita tua* תלואים,

Targ.

Targ. חָלָן *ſuſpenſa tibi è regione:* incertæ. Sequitur: *Et non* תְּאָמִין *credes in vita tua.* Syriacè Luc. 19. v. 48. *Omnis populus* חָלֵא *ſuſpenſus erat in eo, ut audiret ipſum.*

חְלִי *pharetra*, quæ ad latus ſuſpenditur: vel quoddam armorũ genus, *gladius:* Rab. *draco.* Geneſ. 27. *Tolle, quaſò, vaſa* (arma) *tua,* חֶלְיְךָ *pharetram tuam, & arcum tuum.* Targum סַיְפָךְ *gladium tuum.* Targ. Jeroſol. גִירָךְ *ſagittam tuam.*

Rabb. חִלּוּי *ſuſpenſio, dubitatio, dubium.* Suſpenſio autem ita fiebat: Infigebatur trabs terrę, & inde exibat lignum ad utramque manum. Et ſuſpendebant aliquem prope occaſum ſolis, & removebãt eum ſtatim, & ſepeliebant cum ligno, ſuper quo ſuſpẽſus fuerat. Ea eſt צְלוּב *crucifixio*, quæ ſucceſſit in locum חֶנֶק *ſtrangulationis* ſub Romanis: de quo in מות vide.

חְלִי *furunculus, tuberculum.*

חַלְיָא *paxillus ligneus*, in quo caro ſuſpenditur.

II. Arab. חלה *meditat⁹ fuit, cogitavit, conſideravit, recitavit.* Pſ. 77. וַחֲלוּת *& meditatus ſum nocte.* Pſ. 22. *Lingua tua* יְחָלֵן *cogitabit malum.* Pſal. 1. v. 2. יחלו *meditabitur die ac nocte.*

Nom. חֲלָאוּת *meditatio.* Alc. יְחָלִי. Idẽ: יחלוא.

חלח. In Talmud חלחין *membra.*

חלך. Arab. חלך *contignatio.*

חלם. Inde חֶלֶם, Chald. חֲלָם *porca*, terra inter duos ſulcos elata, הנבוהה *eminens:* Plur. תְּלָמִים, Chald. תְּלָמִין *porca agrorum.* Job. 39. v. 13. *Num ligabis unicornu* בְּתֶלֶם *in porca?* בקשר עבותשלו. Hoſ. 10. *Et germinabit ſicut amaritudo judicium, ſuper* תַּלְמֵי שָׂדָי *porcis agri.*

Rabb. תַּלְמִיוּת *ſciſſura.*

Prop. תַּלְמַי *Tholomæus, & Ptolomæus.* ut ע״ב וזקנים העתיקו התורה לתלמי מלך מצרים ומלך יון *ſeptuaginta duo ſeniores tranſtulerunt Legem Ptolomæo regi Ægypti, & regi Græciæ.* Joſephus 1. Antiq. 1. *Non totam Scripturam occupavit ille, ſed Legem ſolam ei tradiderunt interpretes, qui ob hoc Alexandriam miſſi fuerant.* Ergo tantùm חומש ſeu quinq; libri Moſis à Lxx tranſlati fuerũt ex Lingua ſancta in Græcam. Et ipſorũ verſio perijt, cùm bibliotheca Ptolomæi combureretur à Pompei exercitu.

בַּר־תוּלְמַי *Bartholomæus*, filius Ptolomæi.

Arab. cum ה ſuprà punctato, אִנְתְּלָאם *perditio:* à תלם.

תלע. Inde תּוֹלָעָה, & תּוֹלַעַת, & תּוֹלֵעָה *vermis* magnus & parvus, qui ab omnibus teritur & contunditur: Plur. תּוֹלָעִים *vermes.* Eſa. 14. *Et tegumentum tuum* תּוֹלֵעָה *vermis.* Pſ. 22. *Ego ſum* תּוֹלַעַת *vermis & nõ vir.* Targ. וְחַל חֲלַשׁ וְלָא גְבַר *vermis infirmus & non fortis.* Eſa. 66. *Quia* תּוֹלַעְתָּם *vermis ipſorum non morietur, & ignis ipſorum non extinguetur.* Targ. נִשְׁמַתְהוֹן *anima ipſorum.* Judith. 16. *Dominus omnipotens vindicabit eos in die judicij, ut det ignem & vermes in carnes eorum, & flebunt in ſenſu uſque in ſeculum.* Eccl. 7. *Vindicta impij ignis & vermis.* Exod. 16. *Et vermicubat* תּוֹלָעִים *vermes.*

תּוֹלָע *vermiculus*, qui ex grano cujuſdam fruticis naſcitur, & granum ipſum κόκκος *coccus* nominatur. Frutex eſt ſurculoſus, cujus grana ſive baccæ ſunt rubeæ, liquore item rubeo, ſcatentq; vermibus rubris, quorum colore tinguntur panni. Naſcitur in Armenia, Aſia, Hiſpania & Luſitania, prope oppidum Semhal. Eſa. 1. *Si rubeſcent* כַּתּוֹלָע *ſicut vermiculus, ſicut lana fient.* ¶ Deinde, *pannus* hujus vermiculi colore infectus, *purpura, coccinum, coccina veſtis.* Thren. 4. *qui educati erant ſuper* תּוֹלָע *vermiculo, amplexi ſunt fimeta:* purpura. Ita & præcedens Eſa. 1. de *colore & panno* intelligi poterit. ¶ Quãdo additur שָׁנִי *iteratus*, notat *coccinum ſecundò tinctum*, aut *purpuram bis tinctam*, ideoque ſubnigrã, nec ita lucidam, ut ſemel. Num. 4. *Et Expendent ſuper eis pannum* תּוֹלַעַת שָׁנִי *vermiculi iteratum.* Targ. צְבַע זְהוֹרִית *coloris purpuræ.* Lev. 14. וּשְׁנִי תוֹלַעַת *& iteratum vermiculi.* Targ. וּצְבַע זְהוֹרִי *& colorem purpuræ.*

Inde Piel תִּלַּע *coccineo colore infecit.* Nahum. 2. v. 3. *Viri exercitus* מְתֻלָּעִים *vermiculati:* coccinei. Targum לְבִישִׁין בִּזְהוֹרִיתָא *induti coccino:* veſtibus pulcris, ad magnificentiã & terrorem.

Rabb. תּוֹלְעִי *vermiculoſus.*

תִּלַּע *coccineo* ſeu *vermiculi colore infecit.*

Chald. תְּלַע *laceravit, fidit, incidit, contudit.* Lev. 1. וְשִׁסַּע, Targ. וִיתַלַּע *& findet eum.*

Joël. 1. v. 6. וּמְתַלְּעוֹת *& dentes leonis ipſi:* ſcil. ſunt. Idem quod מַלְתָּעוֹת, per metatheſin, *dentes molares*, maxillæ cum dentibus. in לתע quære.

תלף. Arab. תלף *in via erravit, perijt:* de loco & interitu. Joh. 6. *Ne* יתלף *pereat ex eis quiſquã.* אנתלף antalaf *perditus fuit, à via aberravit, deviavit.* Piel תַּלֵּף *perdidit.* Luc. 14. פיתלף ואחד מנהא *& perdet unam ex illis.*

Nom. תלף talaf, & אתלאף *perditio, ſeductio, error.* Mat. 26. v. 8. למנא רא הדא אלתלף *ad quid perditio iſta?*

מַתְלוּף *perditus, avius, errabundus, phthiſicus, ſeductus.*

Hebr. תַּלְפִּיּוֹת *tumuli.* Cant. 4. v. 4. Compoſitum eſt ex תֵּל & פיות.

תלש. Chald. תְּלַשׁ *eradicavit, evulſit.* Jer. 7. גָּזִי, Targ. תְּלוֹשִׁי *evelle cæſariem tuam.* Ezech. 23. *Et ubera tua* תְּנַתֵּקִי, Targ. תְּתַלְשִׁין *evelles.* Niphal

phal תֻּלְּשׁוּ *evulſus fuit*. Job. 31. *Et progenies mea* יְשֹׁרָשׁוּ, Targ. יִתְלְשׁוּן *eradicabuntur*.

Arab. חָלַם *raſit, eraſit*.

Nom. תַּחְלִיפָה *eraſio, litura*: Plur. תְּחָאלִים *eraſiones, lituræ*. ℞ אֶתְלָם *pilus raſus*.

חלאס tilis *lodix*.

תלת Chald. תְּלָת, Arabicè תלאת *tria*, cum inde derivatis in שָׁלֹשׁ quære.

תמם. תָּמַם & תַּם *integer, perfectus* corpore vel animo, *abſolutus, completus, impletus, finitus, perfectus, conſummatus, conſumtus*: in malum, *perditus, deſtructus fuit*. perfectio rei, loci & temporis ſignificatur. Deut. 2. *Donec* תֹּם, Targ. סָף *finiatur omnis ætas*. Deuter. 32. עַד־תֻּמָּם, Targ. עַד־שְׁלִימוּ *quoad perfecta fuerũt*: integra. Joſuæ 3. *Et factum eſt poſtquam* תַּמּוּ, Targ. שְׁלִימוּ *finiti ſunt totus populus tranſire Jordenem*. Pſ. 9. *ô hoſtis*, תַּמּוּ *finita ſunt vaſtationes*. Thren. 3. *Miſericordiæ Domini non* תָמְנוּ, Targ. פְּסַקוּ *finita ſunt*. pro תַּמּוּ ut dages in literam נ reſolvatur. ſequitur: *nõ* כָלוּ *conſumta ſunt miſerationes ejus*: *Et* חֲדָשִׁים *novæ ſingulis manè*. Sic, Num. 17. *Ecce* גָוַעְנוּ *expiravimus*. Paulò poſt: *nunquid* תַּמְנוּ לִגְוֹעַ *finiti ſunt ad expirandum?* an omnibus eſt expirandum? Targ. הָא אֲנַחְנָא סָיְפִין לְחַמַּרְ *an nos finimur expirando?* num morte conſumendi ſumus? Pſ. 64. תַּמְנוּ *conſummârunt ſcrutationem*. Ubi tamen quidam libri habent, טָמְנוּ *occultarũt*. In prima plurali diceretur תַּמְנוּ *conſumti ſumus*. Jer. 27. עַד־תֻּמִּי *quoad conſumam eos in manu ejus*. Targ. עַד־דְּאֶמְסַר *quoad tradam*. Niphal נִתַּם *perfectus, abſolutus, conſumtus, finitus fuit*. Gen. 47. וַיִּתֹּם, Tar. וּשְׁלִים *& conſumta eſt pecunia*. Num. 14. יִתַּמּוּ, Targ. יְסוּפוּן *conſumentur & morientur*. Pſ. 104. יִתַּמּוּ *conſumantur peccatores*. Targ. יִשְׁתֵּיצוּן *perdantur*. Pſ. 19. v. 14. *Tunc* אֵיתָם, Targ. אֱהֵי בְּלָא מוּם *ero abſq; macula*. pro אֶתַּם *integer ero*. Hiphil הֵתַם, Arab. אַתַּם *perfecit, abſolvit, complevit, finivit, conſumpſit*. Ezech. 22. וַהֲתִמֹּתִי, Targ. וְאֵסֵיף *& conſumam immundiciem tuã à te*. 2. Reg. 22. וְיַתֵּם *& abſolvet argentum*: totum tollet. abſolvet, perficiet collectionem. pro יַתֵּם *perficiet*. Targ. וְיִתְקַם *& ordinet*.

Arabicè מְתַם *perficiens, complens*. Joſeph: וַיִּתַּם. Alc. 2. תם אתמוא אלציאם *tum abſolvite jejunium*.

Nom. תָּמִים *integer vitæ, perfectus moribus, immaculatus, innocens, irreprehenſibilis*: Plural. תְּמִימִים *integri, irreprehenſibiles*. Foem. תְּמִימָה *integra*: Plur. תְּמִימוֹת *integræ*. Prov. 9. *Sit cor meum* תָמִים *integrum*. Targ. דְּלָא מוּם *abſq; macula*. Gen. 6. *Vir juſtus* תָּמִים, Targ שְׁלִים *integer erat in generationibus ſuis, cum Deo ambulabat Noë*. Aliquando תָּמִים ſubſtantivũ eſt, *integritas*: & verbis junctũ *adverbia ſit*. 1. Sam. 14. *Da* תָמִים *integrè*: integritatẽ, ſortem integram & veracem. Tar. בִּקְשׁוֹט *in veritate*: verè. Pſ. 15. *ambulans* תָּמִים *integrè*.

תָּם *idem*: Pl. תַּמִּים *integri*. Foem תַּמָּה *integra*: Pl. תַּמּוֹת *integræ*. Gen. 25. *Et Jacob erat vir* תָּם, Targ. שְׁלִים *integer*.

תֹּם, Foem. תֻּמָּה *integritas vitæ, morum ſimplicitas*: Plur. תֻּמִּים *integritates*. Pſ. 25. v. 21. תֹּם *integritas & rectitudo cuſtodient me*. Gen. 20. בְּתָם־לְבָבִי *in integritate cordis mei*. Targum בְּקַשִּׁיטוּת. Prov. 10. *Propugnaculum eſt* לַתֹּם *integro via Domini*: Adject. 2. Reg. 22. v. 34. *Et quidam traxit in arcu* לְתֻמּוֹ *juxta ſimplicitatẽ ſuã*: nihil tale cogitans. Targ לְקִבְלֵהּ *è regione ſui*.

מְתֹם *idem*: pro מָקוֹם *locus in quo eſt integritas*. Pſ. 38. *Non eſt* מְתֹם *integritas in carne mea*. Targ. *non eſt* אֲסוּ בְּגוּשְׁמִי *ſanitas in corpore meo*. Eſa. 1. v. 6. *non eſt in eo* מְתֹם *integritas*. Targ. דִּשְׁלִים *quod (ſit) integrum*: ſanum.

Chald. תְּמִימוּת, Arab. תאם & תמאם temẽ *perfectio, conſummatio, finis*.

Arab. verb. תַּמַם tamam *perfecit, complevit, abſolvit*. Pſ. 20. *Omne conſilium tuum* יְתַמֵּם *perficiat*. Pſ. 1. *Omne quod facies* יְתַם *perficietur*. Act. 25. וַתַּמּוּא *& impleverunt totam Scripturam*. Phil. 1. *Is* יתממהא *perficiet illud*. Rom. 15. ואתם *ut perficerem prædicationem Chriſti*.

Nom. תַּמַאם temẽ *perfectio, finis, completio, conſummatio, concluſio* orationis aut operis.

תַּמַאמִי *finalis*: Pl. תמאמיה *finales*.

מְתַמִּים mutammim *finitor, completor, perficiens*. ℞ תיאם *conſolidatio*.

תָאם *perfectus*: Pl. תאמין *perfecti*.

Partic. תם tum *tunc, denuò, deinde, poſt*.

Chald תַּמָּן *ibi*: in שָׁם quære.

תמד. Inde תָּמִיד *quotidianus, continuus, perennis, jugis*: abſolute, *quotidie, cõtinuè, ſemper*. Fœm. תְּמִידָה *continua*: abſolutè, *continuatio, continuitas*. Habac. 1. וְתָמִיד *& continuus ad occidendum gentes, non parcet*. Num. 4. v. 6. *Et panis* הַתָּמִיד *continuitatis ſuper ipſa erit*. Ibid. ver. 61. וּמִנְחַת *& oblatio continuitatis*. Num. 28. עֹלַת תָּמִיד *holocauſtum continuitatis facietis illam*. Id erat תמיד של שחר ותמיד של בין הערבים *quotidie matutinum & veſpertinum* holocauſtum, & toto anno ſumebatur ex collatione ſiclorum: eratq; agnus anniculus. Pſ. 25. v. 15. *Oculi mei* תָּמִיד *ſemper ad Dominum*. Tar. מִסְתַּכְּלִין תְּדִירָא *reſpiciunt ſemper*.

Rabb. תָּמַד & הִתְמִיד *duravit, permanſit, commoratus eſt, continuavit*.

תְּמִידִי *perennis, perpetuus*.

הַתְמָדָה *continuatio*. ℞ התמדות *aſſiduatio*.

הַתְמָדוּת *continuatio, perpetuatio, conſervatio*.

תֶּמֶד *temetum*, grave vinum.

Chald.

Chald. תְּמִידָא *juge ſacrificium.*

Arab. cum ח ſuprà punctato, אחמר *ſtibium*: in Avic.

חמה. תְּמַה, Chald. & Syr. תְּמַה, cum ה mappicato, *miratus, demiratus, admiratus, attonitus fuit, obſtupuit, veneratus eſt.* Gen. 43. וַיִּתְמְהוּ, Targ. וּתְמַהוּ *& mirati ſunt viri, quilibet ad proximum ſuum.* Jerem. 4. *Et propheta* יִתְמָהוּ, Targ. יִשְׁתַּעַמְמוּן *obſtupeſcent.* Syr. Actor. 10. וְתַמְהוּ *& obſtupuerunt.* Hiphil Syr. אַתְמַה *obſtupefecit, dementavit.* Luc. 24. *Sed etiam mulieres ex nobis* אתמהן *obſtupefecerunt nos.* Act. 8. *Incantationibus ſuis* אַתְמַה *demētavit eos.* Hith. הִתְתַּמַּה *obſtupuit.* Hab. 1. וְהִתַּמְּהוּ תְּמָהוּ *& obſtupeſcite, obſtupeſcite.* p הִתְתַּמְּהוּ, per ſyncopen.

Nom. תִּמָּהוֹן *ſtupor, admiratio.* Zach. 12. *percutiam omnē equum* בַּתִּמָּהוֹן, Tar. בְּטַפְּשׁוּתָא *ſtultitia.*

Chald. תְּמַה *miraculum*: Plural. תִּמְהִין *miracula, prodigia,* quæ homines admirantur, quia non viderunt ſimilia. Pſ. 71. כְּמוֹפֵת, Tar. הֵיךְ תִּמְהָא *ſicut prodigium factus ſum.* Daniel. 7. *Signa* וְתִמְהַיָּא *& prodigia.*

תמון *beſtia deſerti.*

Syr. תְּמְהָא *ſtupor.* Actor. 10. v. 10. *Cecidit ſuper eum* ἔκστασις, Syr. תמהא *mentis exceſſus.*

תְּמִיהַּ *admirabilis, venerabilis.*

Rab. תְּמִיהָה & תִּימַה *admiratio.* דֶּרֶךְ תְּמִיהָה *per admirationem.* בִּתְמִיהָה *cum admiratione.*

תמז. Inde תַּמּוּז *Tamuz.* Ezech. 8. *Et ecce ibi mulieres ſedentes, deflent ipſum* תַּמּוּז *Tamuz.* Initio diei primi menſis Tamuz, celebrabant feſtum idolo quotannis, & plangebant, & deflebant ipſum Tamuz, qui fuerat vir ex prophetis idoli, & quē rex interfecerat. ¶ Deinde, תַּמּוּז *Tamuz,* mēſis quartus Junio noſtro ex parte reſpondens. שִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז *decimus ſeptimus in Tamuz,* quo ſervant צוֹם שְׁבַר הַלּוּחוֹת *jejunium fractionis tabularum* Legis. תְּקוּפַת תַּמּוּז *revolutio Tamuz,* ſolſtitium æſtivale in principio Cancri.

חמח. Rabb. תַּמְחָא *cardo, marrubium,* herba veſicæ exulcerativa.

תַּמְחוּי *ſcutella magna,* paropſis, patina magna.

תמך תָּמַךְ *apprehendit, tenuit, ſuſtinuit, ſuſtentavit, fulcivit.* Gen. 48. v. 17. וַיִּתְמֹךְ, Targ. וּסְעַד *& ſuſtētabat manum patris ſui, ut removeret illam à capite Ephraim, ſuper caput Manaſſe.* Pſ. 16. תּוֹמִיךְ, Targ. יְסוֹבַר *ſuſtentans ſortem meam.* Prov. 4. יִתְמָךְ, Tar. יִקְמַט *apprehendat verba mea cor tuū.* Eſa. 42. *Ecce ſervus meus,* אֶתְמָךְ בּוֹ *apprehendā eum.* Sicut rex innititur ſervo fideli: Metaphor. Niphal נִתְמַךְ *apprehenſus, ſuſtentatus fuit.* Prov. 5. *Et in funibus errati ſui* יִתָּמֵךְ *tenebitur.* Targ. נִתְפַּכַּר *implicabitur.* Lxx. σφίγγεται *aſtringitur.*

Arab. אלתמסח *crocodylus.*

חמל duo ſignificata habet. I. Inde תְּמוֹל, & אתמול, & אֶתְמוֹל, Chald. תְּמָלִי, Syr. אֶתְמָלִי *heri, dies præteritus.* Pſ. 90. *Quia mille anni in oculis tuis, ſicut dies* אֶתְמוֹל *heſternus.* Eſa. 30. v. 33. *Quia paratus eſt* מֵאֶתְמוֹל *ab heri Infernus*: jam olim. Gen. 31. v. 5. *Et non erat cum ipſo* כִּתְמוֹל *ſicut heri & nudius tertius*: ſicut antea.

Rabbin. תְּמָלִית *furfur, quiſquilia.*

II. Arab. תַּמַל *intuitus fuit, conſideravit.* Geograph. וְתַאמַּלְת *& conſideravi.* יְתַאמַּל *conſideretur.* מְתַאמַּל *intuens, conſiderans.*

Cum ח ſuprà punctato, חמל *ebrius.*

חמן. Chald. תַּמָּן *ibi*: in שָׁם invenies.

Arab. cū. ח ſuprà pūctato, חמן *aſtimavit.* חמן thamā *preciū, valor.* Pſ. 44. בעת שעכך בלא תמן *vendidiſti populum tuum abſque precio.*

תְּמִאן thamin, & מִתְמַן muthmā *precioſus.* אלאחגאר אתמאן *lapides precioſi.*

תמר. duo ſignific. habet. I. תָּמָר *palma,* arbor altiſſimè & rectiſſimè, non autem niſi ubi aquæ dulces, creſcens, virens ſemper, ætatem longiſſimam agens: cujus lignum nullo pondere premi aut frangi poteſt. Plur. תְּמָרִים *palmæ.* Pſ. 92. *Juſtus* כַּתָּמָר, Tar. הֵיךְ דִּקְלָא *ut palma florebit.* Exod. 15. *Et ſeptuaginta* תְּמָרִים, Targ. דִּקְלִין *palmæ.*

Propr. תָּמָר *Tamar,* Jericho, quia ipſa vocata fuit עִיר הַתְּמָרִים *urbs palmarum,* à palmetis, quibus abūdabat. Ezech. 47. מִתָּמָר *à Thamar uſque ad fontes contentionum.* Jud. 1. *Ex urbe* הַתְּמָרִים *palmarum.* Tar. יְרִיחוֹ *Jericho.* Jud. 4. *Et poſſederunt* עִיר הַתְּמָרִים *urbem palmarum.* Targ. קַרְתָּא יְרִיחוֹ *urbem Jericho.* Jud. 20. בְּבַעַל תָּמָר, Targ. בְּמֵישְׁרֵי יְרִיחוֹ *in planiciebus Jericho.*

תֹּמֶר, idem quod תָּמָר, *palma.* Jerem. 10. כְּתֹמֶר מִקְשָׁה *ſicut palma intricationis ipſi.* Sicut arbor palmæ dura. Jud. 4. *Et ipſa habitabat ſub* תֹּמֶר *palma Debora*: collectivè, palmis. Et nominatur locus iſte *palma Debora,* quòd ibi eſſet ejus domus: domū enim ſub palma habuit.

תִּמֹּרָה palma factitia & artificialis, *figura palmæ*: Plur. תִּמֹּרוֹת, Maſcul. תִּמֹּרִים *palma, palmarum figura.* 1. Reg. 6. *Et calabat ſuper illis cælaturas Cherubim* וְתִמֹּרוֹת *& palmarum.* Targ. וְצוּרַת דִּקְלִין *& figurarū palmarum.* ¶ Per Metaphoram, *omnis res æqualiter alta,* palmæ inſtar. Cant. 3. *quæ eſt iſta, quæ deſcendit ex deſerto* כְּתִימְרוֹת עָשָׁן *ſicut palmæ fumi?* ſicut columnæ fumi, palmam referentes. Joel. 3. v. 3. *ſanguinem & ignem* וְתִימְרוֹת עָשָׁן *& palmas fumi*: fumi columnas, figuras palmarū habentes.

Arab. תַּמְרָה *palmula, dactylus*: Pl. תַּמְר *palmulæ,*

mula, dactyli. תְּמַר הִנְדִי tamer indi *dactyli Indici:* fructus palmæ ſylveſtris Indicæ, dactyli acetoſi. palmulæ puniciæ vel nigræ. Inde cōfectio *Diatamaron, Altamari*, electuarium de palmulis.

II. Arab. cum ת *th* ſuprà punctato, תְּמַר thamar *fructificavit, fructum fecit, tulit, protulit.* Matth. 3. v. 10. וכל סגרה לא תתמר תמרא צאלחא *& omnis arbor, quæ non profert bonum fructum.* Rō. 7. דתתמרו אלהא תמרא אלבר *fructificetis Deo fructū juſtitiæ.* Gen. 1. v. 11. וסגר מתמר יעמל תמר *& arborem fructiferam quæ faciat fructum.*

Nom. תְּמַר, Fœm. תְּמַרְה *fructus* arboris, & *arbor:* Pl. תְּמַאר, Fœm. תְּמַרְאת *fructus, arbores.* בלא תמאר *abſque arboribus*, campus planus.

מְתַמֵר *fructifer, fructuoſus:* Plur. מְתַמְרִין *fructuoſi.* גֵיר מתמרין *infructuoſi.*

מתמרה *arbuſtum, arboretum.*

אַתְמַר *aroreſcere.*

Item תמר *fructus, precium.* רפיע אלתמר *pretioſus.*

חנן duo ſignificata habet. I Inde תַּנִּין, Syr. תְּנִין Arab. תַּנִּין & תין *ſerpens ingens*, draco terreſtris & aquatilis. In aquis *ingens piſcis, cete, thinnus:* qui formam quandam draconis & ſerpētis refert. Item, *tyrannis* ſeu *potentia, vaſtitas, lamentatio:* Plural. תַּנִּינִים, & uno נ abjecto, תַּנִּים; Fœm. תַּנּוֹת, Arab. תאנין *ſerpentes, dracones, piſces magni, cete, thinni.* Exo. 7. *accipe baculum tuum, & projice coram Pharaone, fiet* לְתַנִּין, Targ. לְתַנִּינָא *in ſerpentem.* Ibid *Et projiciebant ſinguli baculum ſuum, & fiebant* לְתַנִּינִם, Targ. לְתַנִּינַיָּא *in ſerpentes.* pro quo habetur, Exod. 4. *Et projecit eum in terram: & factus eſt* לְנָחָשׁ, Targum לְחִוְי *in ſerpentem: & fugit Moſes à facie ejus.* Geneſ. 1. *Et creavit Deus* הַתַּנִּינִם *dracones magnos.* Lxx. τὰ κήτη *cete.* Ezech. 29. v. 3 הַתַּנִּין *draco ille magnus:* Pharao. Pſalm. 74. *Fregiſti capita* תַּנִּינִים *draconū:* Ægyptiorum. Pſ. 44. v. 20. *Contudiſti nos in loco* תַּנִּים *draconis:* ubi dracones habitant. Lxx. *afflictionis* Legerūt תַּעֲנִית *afflictio* Job. 30. *Frater factus ſum* לְתַנִּים *draconibus.* Similis draconibus, voce flebeli Mich. 1. *Faciam planctum* כַּתַּנִּים *inſtar draconum.* Dracones ab Elephantis victi, vocem edunt lamentabilem, & ſibilum terribilem. Cornelius Severus: *Et ſua concordes dant ſibila ſæva dracones.* Thren. 4. *Etiam* תַּנִּין *dracones extraxerunt ubera.* Dracones ubera ſub ſquamis habent. Eſa 13. וְתַנִּים *Et dracones in palatijs voluptatis:* veſtitas. Benjamin in Itinerario: *Babel illa antiqua funditus everſa: in qua Nabuchdonoſoris regia ruinæ adhuc viſuntur, hominib. inacceſſibiles, propter varia & malefica ſerpentum draconumque ibidem degentium genera.* Malach. 1. *Et hæreditatem ejus* לְתַנּוֹת *draconibus deſerti:* ut ibi dracões habitent, ſicut in deſerto.

Arab. תנין אלבחרי *draco marinus:* in Avic. תנין *draco in cælo.*

II. Chald. תְּנַן, Hiphil אַתְנֵן *fumavit.* Exod. 19. *Et mons Sion* עָשַׁן, Targ. תְּנַן *fumabat.*

Nom. תְּנָנָא *fumus, vapor.* Gen. 19. קִיטֹר, Targ. תְּנָנָא *fumus terræ.*

Syr. תַּמָּן, *hic, iſthic, illic.*

תִּינִין *ficus:* in תְּאֵן vide.

תנב. Rabb. תונבא *veſania, mentis abalienatio.*

תנה duo ſignificata habet. I. תָּנָה, Hiphil הִתְנָה, idem quod נָתַן, *dedit donum* aut *mercedē, tradidit, porrexit, donavit, donū* aut *mercede conduxit, conditionē poſuit, convenit, fœdus fecit, pactus eſt.* Hoſ. 8. *Etiam* יִתְנוּ *mercedem dederint inter gentes nunc colligam eos.* Hoſ. 8. *Ephraim* הִתְנוּ *mercede conduxerunt amores:* amatores.

Nom. אֶתְנָה & אֶתְנַן *donū, merces* ut plurimùm quę datur ſcorto: Plur. אֶתְנַנִּים *dona.* Deut. 23 *Non inferas* אֶתְנַן זוֹנָה, Tar. אֲגַר זְנִיתָא *mercedē meretricis, & prætiū canis in domū Domini Dei tui.* Lxx μίσθωμα. Hoſ. 2. אֶתְנָה *merces ſunt iſta mihi, quam* נָתְנוּ *dederunt mihi amatores mei.* Eſa 23 *Et redibit* לְאֶתְנַנָּה *ad mercedē ſuam:* mercaturam: redibunt eò mercatores. Mich. 1. *Et omnia* אֶתְנַנֶּיהָ *dona ejus comburentur.* Aurum & argētum, quæ ſunt ſuper idolis, tanquam mercede meretricis: ut declarant ſequentia. Tar. טַעֲוָתַהָא *idola ejus.*

Rab. תְּנַאי *conditio, pactum, conventum:* Pl. תְּנָאִים *conditiones, pacta.* בִּתְנַאי & עַל תְּנַאי *hac conditione, hac lege*, conditionaliter.

תְּנָאִי *conditionalis:* Pl. תְּנָאִיִּם *conditionales.*

הִתְנָה & הִתְנָא *pactus eſt, contraxit.*

II. Ex uſu linguæ Chaldaicæ: Piel תַּנֵּה, idem quod שָׁנָה, *meditatus, locutus eſt, narravit, retulit, inculcavit, docuit, prædicavit.* Jud. 5. v. 11. יְתַנּוּ *narrabūt juſtitias Domini.* Tar. יוֹדוּן *confitebuntur.* Jud. 11. v. 40. לְתַנּוֹת *ad loquendum ad filiam Jephte.* Targ. לְאַלְאָה, Lxx. θρηνεῖν *ad lamentādū propter filiā Jephte.* לְדַבֵּר עַל לִבָּהּ וּלְנַחֲמָהּ. Jephte conceſſit filiæ duos mēſes, ad virginitatem ſuam deplorandam. poſtea incluſit eam in domunculam extra urbem, ut ibi vitam ſolitariam ageret ad mortem uſque, & ſuſtentavit eam. Et quotannis per quatriduum puellæ illam compellabant.

Chald. תַּנָּא *doctor*, & תַּנְיָא *doctus*, in שָׁנָה invenies.

Arab. cum ת ſuprà pūctato תנא thanni *laudavit, celebravit.*

תַּנָּא *fama bona & honorifica, laus mortui.*

מתני muthni *famoſus, celebris, glorioſus.*

תני גיד theni gaid *fama bona.*

תנך. Inde תְּנוּךְ *omnis cartilago exterior aurem*

תנך

ambiens, *auricula* quæ ſenſu caret. Exod. 29. *Et accipies de ſanguine ejus, & dabis ſuper* תְּנוּךְ אֹזֶן, Tar. רוּם אוּדְנָא *altitudinē auris Aaronis.*

תנר Inde תַּנּוּר, Arab. תנור tannur *furnus, clibanus*, in quo coquitur panis: Pl. תַּנּוּרִים *furni.* Gen. 15. *Et ecce* תַּנּוּר *furnus fumi.* Levit. 26. *Et coquent decem mulieres panem veſtrum* בְּתַנּוּר, Targ. בְּתַנּוּרָא *in furno uno.* Præ inopia ligni (vel annonæ.) Cùm aliâs ſinguli Iſraëlitæ ſuos furnos haberent. Pſalm. 21. *Pones eos* כְּתַנּוּר *ſicut furnum ignis ad tempus iræ tuæ.* Qui cõtinet ignē & ligna: & ligna ignis cõſumit. Exitiũ ſignificatur. Hoſ. 7. *Oẽs iſti incaleſcent* כַּתַּנּוּר *ſicut clibanus:* præ cupiditatibus.

חסס. Arab. חסוס *tinea:* in Avic.

חעא. Chald. חְעָא *erravit:* in תָּעָה reperies.

חעב duo ſignificata habet. I. תָּעַב Inde Niphal נִתְעַב *abominabilis, deteſtabilis, odioſus fuit* vel *factus eſt.* 1. Paral. 21. *Quia* נִתְעַב *abominabile fuit verbum regis cum Joab.* Piel תִּעֵב *abominatus, deteſtatus, dedignatus, averſatus fuit, faſtidivit, odivit.* Job. 33. *omnem cibum* תִּתְעַב, Tar. תְּרַחֵק *abominabitur anima ejus:* faſtidiet, nihil poterit edere. Deut. 7. v. ult. וְתַעֵב תְּתַעֲבֶנּוּ, Targ. וְרַחָקָא תְרַחֲקִנֵּהּ *& abominando abominaberis eum.* Hiphil הִתְעִיב abſolutè, *abominabilis factus eſt.* 1. Reg. 21. וַיַּתְעֵב *& abominabilis factus eſt valde.* Tar. וְאַרְשַׁע *& impiè egit.* Pſ. 53. וְהִתְעִיבוּ עָוֶל *& abominabiles facti ſunt iniquitate.* Tar. וְאִשְׁתְּכַח בְּהוֹן *& inventa eſt in eis iniquitas.*

Nom. תּוֹעֵבָה, Chald. תּוֹעֲבָא *abominatio, faſtidium, res abominabilis & deteſtabilis*, tanquã fœda & pernicioſa: Plur. תּוֹעֵבוֹת *abominationes.* Eſa. 41. v. 24. תּוֹעֵבָה *abominatio eliget in vobis.* Homo abominabilis eliget vos. Jer. 2. *Et hæreditatem meam poſuiſtis* לְתוֹעֵבָה *in abominationē:* in cultum idolorum, quæ ſunt abominatio Dei. Exo. 8. *Ecce ſacrificabimus* תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם *abominationem Aegypti.* Targ. בְּעִירָא דְמִצְרָאֵי דְּדָחֲלִין לֵהּ *pecus Aegyptiorũ, quod ipſi colunt.* Aegyptij colebant imaginem ovis, in honorem ſigni טלה *arietis.* Gen. 46. *Quia* תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם *abominatio Aegyptiorum omnis paſtor ovium.* Targũ מְרַחֲקִין *abominatur Aegyptius omnem paſtorem ovium.* Quia eo tempore Aegyptij non comedebant carnem, nec lac, nec mactabant oves, & harum paſtores & comeſtores abominabãtur: quòd animalia ꝓ dijs colerent. Unde Joſepho Potiphar cõmiſit omnia præter cibum ſuum, quem nõ attingeret Joſeph Hebræus carnis eſor.

II. Arab. תְּעַב *laboravit, fatigatus, defatigatus, vexatus, moleſtatus fuit.* Pſ. 6. v. 7. תְּעַבֵת *laboravi in gemitu meo.* Luc. 5. v. 5. תְעַבנא אליל כלה *laboravimus noctem totã, & nihil cepimus.* Gal. 3. מָא תְּעַבֵת פִּיכֻם דְּלָא בְאַמְלָא *quod laboravi in vobis, factum eſt inane.* תִּתְעַב *vexaberis.* Hiph. אַתְעַב *fatigavit, defatigavit, vexavit, moleſtavit, cruciavit.*

Nom. תְּעַב *labor, defatigatio, lãguor, moleſtia, cruciatus, ærumna:* Plural. אתעאב *labores.*

מְתְעַב *fatigatus, vexatus, cruciatus, lãguidus:* Plural. מְתְעִיבִין *fatigati.*

מַתְעַב *fatigator, moleſtator.* מתעבין *laborantes.*

Cum ת ſuprà punctato תְּעָבִין thubin *draco, ſerpens ingens.*

חעה. תָּעָה, Chald. תְּעָא, idem quod טָעָה, *erravit in via, deviavit, huc illuc divagatus eſt*, ex uno loco in alium migravit. Gẽ. 21. *Et ibat* וַתֵּתַע Tar. וּטְעָת *& errabat in deſerto:* divagabatur. Eſa. 53. *omnes nos, ſicut oves,* תָּעִינוּ *erravimus.* Gen. 37. *Et ecce* תֹעֶה, Targ. תָּעֵי *errabat in agro.* Niphal נִתְעָה *ſeductus, deceptus fuit.* Job. 15. *Nõ credit, in vanitate* נִתְעָה *deceptus fuit.* Piel תִּעְתַּע *decepit, ſeduxit.* Gen. 27. v. 12. *Et ero in oculis ejus* כִּמְתַעְתֵּעַ *ſicut deceptor:* qui decipit alterũ. Targ. כִּמְתַלְעַב *ſicut illuſor.* Lxx. καταφρονῶν *deſpiciens.* Hiphil הִתְעָה, Chal. אַתְעֵי *errare fecit, decepit, ſeduxit.* Gen. 20. *poſtquam* הִתְעוּ אֹתִי *errare fecerũt me dij ex domo patris mei.* Lxx. ἐξήγαγέ με *eduxit me Deus.* Deus eduxit me ex patria, & peregrinum atq; exulem effecit, ut ex uno loco in aliũ migrârim, & incerta ſede oberraverim. Eſa 63. *Quare* תַּתְעֵנוּ *errare ſines nos, Domine, à vijs tuis?*

Nom. תּוֹעָה, Arab. תועה *error.* Eſa. 32. v. 6. *Et ut loquatur de Deo* תּוֹעָה *errorem.* Nehē. 4. v. 8. *Et ad faciendũ ipſi* תּוֹעָה *errorē:* impedimẽtum.

תַּעְתֻּעִים *errores.* Jer. 10. *Ipſi ſunt opus* תַּעְתֻּעִים *errorum.*

חעט. Syr. תְּעַט *expunxit, delevit.*

חעל Chal. תְּעַל *vulpes:* in שׁוּעָל habes.

חעף Arab. תְּעַף *abhorruit:* in Avicen. Cum תעב convenit.

חער. Inde תַּעַר *novacula, culter raſorius, ſcalpellum.* Nũ. 6. v. 5. תַּעַר, Tar. מַסְפַּר *novacula non tranſibit ſuper caput ejus.* Jer. 36. v. 23. *diſcindat illud* בְּתַעַר, Tar. בְּאוּמָל *novacula ſcribæ:* ſcalpello, cultello ſcriptorio, quo ſcriba ſcindit chartã & calamum. ¶ Deinde, תַּעַר, Fœm. תַּעְרָה *vagina.* 2. Sam. 20. v. 8. *Ad lumbos ejus* בְּתַעְרָהּ *in vagina.* Ezech. 21. v. 3. al. 8. *Educam gladium meum* מִתַּעְרָהּ *ex vagina ſua.*

Arab. cũ ע pũctato. תער מן תעור: in Geog.

חפף. תָּפַף *pulſavit, manu percuſſit, planſit, tympaniſavit.* Pſ. 68. v. 26. *In medio juvẽcularũ:* תּוֹפֵפוֹת *tympaniſantium:* pulſantium tympana, quæ manu tenent. Piel תּוֹפֵף *pulſavit.* Nahum. 2. v. 8. מְתֹפְפוֹת *pulſantes ſuper corda ſua:* ſicut ſuper tympana. Lamentantur & pulſant corda ſua præ magnitudine affli-

afflictionum. Targ. *incedunt gementes ſicut vox columbarum* מְטָרְפָן *perſtrepentium ſuper corde ſuo.* A

Nom. תֹּף, Arab. דף duff *tympanum*, quod pulſatur manibus: à ſono. Plural. תֻּפִּים, Chald. תֻּפִּין, Arab. אַדְפָאף & דְפוּף adfif *tympana*. Exod. 15. v. 20. *Et accipiebat Mirjam propheteſſa, ſoror Aharonis* הַתֹּף, Targ. תופא *tympanum in manu ſua, & exibant omnes mulieres poſt eam* בְּתֻפִּים, Targ. בְּתֻפִּין *in tympanis & choris.* Jerem. 31. *Adornabis* תֻּפַּיִךְ *tympana tua, & exibis cum choro ludentium.* Targ. *Ornaberis* בְּתִקּוּנִךְ *ornatu tuo.* Reſpexit ad יָפָה *pulcer fuit.* vide etiam Job. 17. v. 6. B

Rabb. תָּפַף *pulſavit, tympaniſavit.* תַּפָּי *tympanites.*

Arab. דַפִיף dafif *tympaniſta:* Plur. מְטַפְּפִין *tympaniſtæ.* Fœmin. דַּפִּפָה *tympaniſtria.* דַּפָּה אַלְמֵזְק daffat almezq *compas.*

תפה. Ara. תאפי. Matth. 23. ותתפונה *& perſequemini eum à civitate in civitatem.*

תפה *inſipiditas:* in Avicen.

תפח. Inde תַּפּוּחַ *malus* arbor, & *malum* fructus, *pomum:* Plur. תַּפּוּחִים, Chald. תַּפּוּחִין, Arab. דפאחא dufaha *mala, poma.* Cant. 2. כְּתַפּוּחַ *ſicut malus inter arbores ſylveſtres.* Ibid. *Fulcite me* בַּתַּפּוּחִים *pomis.* C

Arab. גִין מִן תַּפַאח gaida min tufah *hortus pomorum*, pomarium. Matth. tuffa & tufaha.

תפל tria ſign. hab. I. Inde תָּפֵל *fatuus, inſipidus, incōdit⁹, inſulſus* cib⁹, aut quodvis aliud. Per Metaph. *fatuus, ſtultus, inſipiens, ineptus ſermo.* Job. 6. v. 6. *An edetur* תָּפֵל *inſipidum abſque ſale?* Targ. תַּבְשִׁילָא *pulmentum.* Lxx. ἄρτος *panis.* D Ezech. 13. v. 10. *Et ipſe ædificat parietem, & ecce illi oblinunt illum* תָּפֵל *incondito:* luto incondito, in quo nulla eſt ſtabilitas. Targum דְּלָא תְבַן *abſque palea:* ſtramine. Hier. *luto abſque paleis.* Lxx. εἰ πεσεῖται *an cadet?* accceperūt pro נפל, à תפל *cecidit.* Ibid. v. 11. *dic ad oblinitores* תָּפֵל *inconditi*, וְיִפֹּל *& cadet.* Thren. 2. v. 14. *Prophetæ tui viderunt tibi vanum* וְתָפֵל *& inconditum.*

תִּפְלָה *inſulſitas, fatuitas, ſtultitia, inſipientia, ineptitudo.* Job. 1. v. ult. *Omnibus his non peccavit Job, neq; dedit* תִּפְלָה *fatuitatem cōtra Deum.* Targ. מִלֵּי מַחְטֵי *verba peccantia.* Lxx. ἀφροσύνην *inſipientiam.* Latin. *neque ſtultum quid.* E Hoſiand. correxit: *Orationem.* Sed malè: quia inter תִּפְלָה *fatuitatem*, & תְּפִלָּה *orationē* non diſtinxit. Job. 24. v. 12. *Et Deus non ponet* תִּפְלָה *fatuitatem.* Targ. חוֹבָא *peccatū.* Jer. 23. *Et in prophetis vidi* תִּפְלָה *fatuitatem.* Targ. רֶשַׁע *impietatem.*

Propr. תֹּפֶל *Tophel*, locus in ſolitudine, ultra Jordanem è regione Jerichuntis, ubi Moſes quintū edidit librum. Deut. 1. v. 1. *Inter Pharan & inter* תֹּפֶל *Tophel.* Targ. *In Pharan* אתפלו *murmurârunt ſuper manna.*

Rabb. & Chald. תָּפַל *ſtultè egit, peccavit, murmuravit.* Item. *conjunxit.*

תְּפִלִּין *appendices.*

II. Ara. תפל *ſpuit, expuit, conſpuit.* Luc. 18. ויתפלון *& conſpuent ſuper eum.* Matth. 27. v. 30. וכאנו יתפלון עליה *& fuerunt & expuerunt ſuper ipſum.* Johan. 9. v. 6. ותפל עלי אלתראב *& ſpuit ſuper terram.*

Nom. תְּפָלָה *ſputum.* ¶ Itē. תַּפְלָה tâfla *creta*, cimolia terra, terra alba, qua fullones utuntur in extergendis pannis. מֻתַפָּל mutaffal *cretatus.*

III. Arab. cum ת ſuprà punctato, תְּפַל thafal, & תְּפָלָה *fex, ſtercus, reſidentia, ſcoria, ſquamma.* תְּפַל חַמִּים thafal hamim, & תְּפַל מִן אַלְחַמִּים thâfal mitalhamim: *ſtercus columbarum:* unguentum quo pili evelluntur, emplaſtrum depilatorium, *dropax.*

תפס. Chal. תפס *apprehendit:* in תָּפַשׂ invenies.

C תפק. Arab. תפק *convenit, conſenſit, conſonuit.* Matth. 16. *Si* אתפק *conſenſerint duo ex vobis.* Marc. 14. *Non* תתפק *conveniebant teſtimonia ipſorum.*

Nom. אתפאק *convenientia, concentus.* Mat. ante אתפאקהמא *conventum eorum duorum.* Luc. 15. *cùm audiſſent* אתפאק אלאצואת *concentum vocum.*

Deinde, תפק *occurrit, accidit.* Luc. 10. v. 31. ואתפק *& accidit, ut ſacerdos iret via iſta* יתפק *accidet:* in Avic. Actor. 31. v. 2. *Et qui* יתפקון *occurrebant quotidie.*

תפר. תָּפַר *ſuit, conſuit, conſarcinavit,* Gen. 3. וַיִּתְפְּרוּ. Targ. וְחַטִּיטוּ *& conſuebant folia ficus.* Job. 16. *Saccum* תָּפַרְתִּי, Tar. חַיְטֵת *conſui ſuper cutem meam.* Eccl. 3. *Tempus* לִקְרוֹעַ *ad rumpendum, & tempus* לִתְפּוֹר *ad conſuendum.* Piel תִּפֵּר *idem.* Ezech. 13. *væ* לִמְתַפְּרוֹת *conſuentibus pulvillos.*

תפש cum puncto ſiniſtro, תָּפַשׂ, Chald. תְּפַס *prehendit, apprehendit, cōprehendit, cepit, tenuit, tetigit, attrectavit, tractavit, exercuit.* 1. Reg. 18. תִּפְשׂוּ, Targ. אֱחֹדוּ *apprehendite prophetas:* וַיִּתְפְּשׂוּם, Targū וְאַחֲדוּנוּן *& apprehendebant eos.* Gen. 39. וַתִּתְפְּשֵׂהוּ, Targ. וְאַחֲדְתֵּיהּ *& apprehendebat eum in veſte ejus.* Joſ. 18. כְּתָפְשְׂכֶם, Targ. כְּמִיחַדְכוֹן *cùm ceperitis urbem.* 2. Reg. 14. וַיִּתְפֹּשׂ, Targ. וּכְבַשׁ *& cepit petram:* ſubegit arcem. Prov. 30. וְתָפַשְׂתִּי *& apprehendam nomen Dei mei.* Targ. וְאַחֲלֵל *& prophanabo.* Gen. 4. *Pater omnis* תֹּפֵשׂ *apprehendentis citharam & tibiam:* tangētis, tractantis, pulſantis. Tar. דְּמַנְגֵן *ludentis ſuper nablo, & ſcientium canticum*

Digitized

ticum cithara & tibia. Numer. 31. *Inter* חֹפְשֵׂי A
נְבָרֵי מְגִיחֵי מִלְחָמָה *apprehendentes bellum.* Targ. גֻּבְרֵי מְגִיחֵי
קְרָבָא *viros belligerantes.* Jer. 2. וְתֹפְשֵׂי הַתּוֹרָה &
apprehendentes Legem, non cognoverunt me.
Targ. וּמַלְפֵי & *doctores.* L x x *ἀντεχόμενοι profitentes.* Habac. 2. v. 19. *Ecce ipſe* תָּפוּשׂ *comprehenſus auro & argento.* Targ. מְחַפֵּי *opertus, obductus.* N I P hal נִתְפַּשׂ *prehenſus, apprehenſus, captus fuit.* Numer. 5. *Et ipſa non* נִתְפָּשָׂה, Targ. אִתַּחֲדַת *comprehenſa fuit.* Ezech. 19. *In reti ipſorum* נִתְפַּשׂ *captus eſt.* P I el תִּפֵּשׂ *apprehendit.* Prov. 30. *Araneus manibus* תְּתַפֵּשׂ *apprehendet, & ipſe eſt in palatijs regum.*

Rabb. תְּפִיסָה *apprehenſio.*

תפת. Inde תֹּפֶת & תָּפְתֶּה *Topheth,* locus in valle filiorum Hinnom, prope Jeruſalem, שֶׁשָּׁם בְּנוּ בָּמוֹת לַעֲבוֹדַת הַמּוֹלֶךְ, ubi concremabantur liberi idolo Molech: Sic dictus à תּוֹף *tympano:* quia tympana & alia inſtrumenta muſica pulſabantur, ne pueri, qui per ignē traducebātur, ejulatū audiret pater, eūq; ex manibus ſacerdotum repeteret, juxta Hebræos. Impij item parentes ad tympana interim ſaltabant, ne ejulatū audirent. C
Poſtea ad locum damnatorum transfertur. 2. Reg. 23. *Et prophanavit* תֹּפֶת *Topheth, quod erat in valle filiorum Hinnom, ne quis traduceret filium ſuum, aut filiam ſuam per ignem ipſi Molech.* Ita Joſias eum contaminavit, ut in eum proijcerent fimū, cadavera & omne immundum, ut inde fumus aſcenderet. Eſa. 30. *Quoniam ordinata eſt ab heri* תָּפְתֶּה, Targ. גֵּיהִנָּם *gehenna etiam ipſi regi,* &c. L x x. *decipieris.* accepit pro פתה *ſuaſit.* Job. 17. v. 6. *Et* תֹּפֶת *ante faciem ero.* Targ. גֵּיהִנָּם *gehenna foris ero.* Alijs *tympaniſatio,* gaudium, luſus. Alijs מֹפֵת *prodigium.* ¶ R A bb. תֹּפֶת *Tartarus,* locus inferorum. D

תקב. Rabb. תָּקַב *conatus eſt.* ✠ תְּקִבָה *conatus.*
Arab. cum ה ſuprà punctato, תְּקַב tha cab *foravit, perforavit dolando, exterebravit, fodit, cavavit, pertudit.* Pſ. 22. תְּקַבוּא יְדַיַּי וַרִגְלַי *perforârunt manus meas & pedes meos.* Marc. 2. v. 4. פְּתֻקְבוּא סַקְף אַלְבַּיְת & *perforârunt tectum domus.*

N o m. מַתְקוּב *perforatus, cavatus, foſſus, pertuſus, acuatus, acie præditus.*

חָאקַב & תְּקַב, F o r m. תְּקִבָה *perforatio, foſſio, foramen:* P l ur. תְּקָאב *foramina.*

מִתְקַב *ſubula, terebra, ſtylus:* P l ur. מַתָאקֵב *ſubula, terebra, ſtyli.*

תקה duo ſignif. habet. I. Arab. תקה *timuit.* Pſ. 34. אתקוא יהוה *timete Dominum.* Joh. 9. *Qui* יַתְּקִיה *timet eum.* Alc. bell. אַלְנַבִי אִתְּק אַללָּה *ò propheta, time Dominum.* Alc. 4. תַקוּא. Alc. 2. מֻתַקִּין.

N o m. תַקִיא *timoratus, pius, ſanctus.* מֻתְּקִיא

idem. אַתְקִיָא *timorati, ſancti.*

II. cum ה ſupernè punctato, תקה *confidit.* Pſ. 44. *Non* נתק *confidemus in arcu noſtro.* Matth. 9. v. 22. תְּקִי יא אבנה *confide, ò filia.* Marc. 10. v. 49. תְּקִ קוּם *confide & ſurge.* בְּהִ נתק *in ipſo confidemus:* in Euclide. Cap. Manna: מַא אַנְזַלְנַא עַלַיךּ אַלקראן לְתַתְקִי *quia miſimus ſuper te Alcoranum, ut confidas.*

תִּקָה תִּיקָה *confidentia.* ✠ תִּקִיָה *cautela.*

תקל. Chald. תְּקַל *ponderavit,* & Arab. תְּקַל *gravis fuit,* in שָׁקַל: Chald. תְּקַל *offendit,* in תִּקְשַׁל invenies.

B **תקם**. Arab. cum ה ſuprà punctato, *diſcrevit, judicavit.* Pſ. 43. וְאַתְקֵם & *diſcerne cauſam meā.*

תקן. תְּקַן, Chald. & Syr. תְּקַן, Arab תְּקַן tacan *rectus, directus, correctus, emendatus, paratus, aptus fuit,* vel *factus eſt.* Eccl. 1. מְעֻוָּת *curvum non poterit* לִתְקֹן *rectum fieri.* Chald. Lev. 10. הֲיִיטַב, Targ. הֲתְקַן *an bonum erit in oculis Domini?* Syr. Matth. 12. וְתֶקְנַת & *recta facta eſt, ſicut altera.* Marc. 8. *Impoſuit manus oculis ejus* וְתֶקַן & *rectus factus eſt:* reſtitutus fuit. P I el תִּקֵּן, Chal. & Syr. תַּקֵּן *rectificavit, direxit, correxit, emendavit, paravit, præparavit, ſarcivit, reſtituit.* Eccleſ. 7. *Quis poteſt* לְתַקֵּן *rectum facere, quod* עִוְּתוֹ *curvavit illud?* Eccleſ. 12. תִּקֵּן *correxit proverbia multa.* Chald. Eſa. 40. *Quis* תִּכֵּן, Targ. תַּקֵּן *direxit?* Syr. Matth. 4. v. 21. דִּמְתַקְּנִין *qui ſarciebāt retia ſua.* H I ph. Chald. & Syr. אַתְקֵן, Arab. אַתְקַן *idem.* Chald. Pſalm. 75. *Ego* תִכַּנְתִּי, Targ. אַתְקֵינַת *paravi columnas ejus.* Joſ. 7. *Qua* הֵכִין, Targ. אַתְקֵן *præparavit, de filijs Iſrael.* Pſal. 99. *Tu* הֲכֵינוֹתָ, Targ. אַתְקֵינְתָּא *præparaſti Lunam & Solem.* Exod. 30. בְּהֵיטִבוֹ, Targ. בְּאַתְקָנוּתֵהּ *cùm præparabit lucernas.* Jerem. 18. הֵיטִיבוּ, Targ. אַתְקִנוּ *dirigite vias veſtras.* Syr. Matth. 11. דְּנַתְקֵן *ut præpararet viam.* Arab. Pſalm. 93. אַתְקַן *præparavit orbem.* Pſalm. 24. *Super flumina* אַתְקַנְהַא *præparavit eam.* Pſalm. 8. *Tu* אַתְקַנְתַּהַא *præparaſti eam.* Hophal הָתְקַן *reſtitutus fuit:* in Daniele. P A ſſ. Arab. אֻתְקִן *præparatus fuit.*

N o m. תָּקִין *rectus, aptus, bonus.* Gen. 1. *Et ecce* טוֹב, Targ. תַּקִּין *bonum valde.*

תִּקּוּן *directio, correctio, aptatio, cultus, ornatus:*
E P l ur. תִּקּוּנִין *ornamenta.* תִּקּוּן סוֹפְרִים *correctio ſcribarum:* ſunt duodecim & octo dictiones in textu Hebræo, quas ita ſcribæ ordinârunt legendas: ut, Ezech. 8. *Et ipſi mittunt crepitum ad* אַפָּם *naſum ſuum:* cùm olim ſcriberetur אַפִּי *naſum meum.*

מַתְקִינִין *capiſtra,* quibus equi diriguntur.

תּוֹקְנָא *ſupellex, vaſa.*

תִּקְנָא *ordo, diſpoſitio.*

Syr. תְּקִנוּת *rectitudo.* ✠ מְתַקַּן *paratus.*

תקע תָּקַע tria ſignificata habet. I. תָּקַע, Chald תְּקַע, denotat נחיצה ותחיבת המסמר או יתד ואהל *fixit, affixit, infixit, defixit* clavum aut paxillum, *fixum ſtatuit, impreſſit*. Gen. 31. v. 25. *Et Jacob* תָּקַע *fixit tentorium ſuum*. Targ. פְּרַס *expandit*: *Et Laban* תָּקַע *fixit cum fratribus ſuis in monte Gilead*. Targ. אַשְׁרִי *collocavit fratres ſuos*: הַעֲמִידָם שָׁם. Exod. 10. וַיִּתְקָעֵהוּ *& fixit illam in mare* ~. Targum וּרְמָהּ *& projecit eam*. Jud. 4. וַתִּתְקַע, Targ. וְקַבְעָהּ *& infixit eam*. Ibidem. וַתִּתְקַע, Targ. ונקישת *& infixit clavum*. 1. Sam. 21. *Et corpus* תָּקְעוּ, Targ. צְלַבוּ *crucifixerunt in muro Bethſan*. Eſa. 22. v. 22. וּתְקַעְתִּיו יָתֵד *& affigam* A *eum clavum in loco fideli*. Ibidem. *Nec amovebatur clavus* הַתְּקוּעָה *fixus in loco fideli*. Jer. 6. תָּקְעוּ *fixerunt juxta eam tentoria ſua*. Targum יִנְרוּן *extendent*. Paxilli terræ infiguntur, & ad hos alligantur funes tentorium diſtendentes. B

Nom. Propr. תְּקוֹעָה *Tekoa*, viculus in tribu Juda, in monte ſitus, & duodecim milliaribus ab Hieroſolyma ſeparatus, patria Amos prophetæ. Inde deſertum Tekoæ. Neh. 2. *Et ſuper manibus eorum confortârunt* הַתְּקוֹעִים *Tekoitas*: qui erant ex Tekoa. C Urbs illa abundabat oleo: Et inde oleum afferebatur Jeroſolymam ad lucernas tẽpli. Habebat etiam incolas ſapientes: inde mulierem ſapientem accerſivit Joab ex Tekoa, & miſit ad regem Davidem; 2. Sam. 14. v. 2. אִשָּׁה תְּקוֹעִית: Ibid. Jer. 6. v. 1. וּבִתְקוֹעַ תִּקְעוּ שׁוֹפָר *& in Tekoa clangite buccina*; Paranomaſia.

II. תָּקַע, Chald. תְּקַע cum nomine tubæ aut buccinæ, *fixit, infixit, immiſit, impreſſit* ſpiritum in tubam ut perſtrepat, aut in buccinam, *clanxit, concrepuit, increpuit, claſſicum cecinit*. Interdum שׁוֹפָר ſubintelligitur. Num. D 10. *Si una tuba* יִתְקְעוּ *clanxerint, convenient ad te principes*. Pſalm. 81. תִּקְעוּ *imprimite in Neomenia* שׁוֹפָר *tubam*: clangite. Niph. נִתְקַע *impreſſus fuit*. Eſa. 27. *In die illa* יִתָּקַע *clangetur in tuba magna*. Amos 3. *Si* יִתָּקַע *imprimetur tuba in urbe*.

Nom. תֵּקַע, Chald. תְּקִיעוּת & מַתְקִיעוּת *impreſſio tubæ, clangor*. Pſ. 150. *Laudate eum* בְּתֵקַע שׁוֹפָר *in clangore tubæ*.

תָּקוֹעַ *tuba*, qua clangitur ad congregandum populum ad bellum aut in urbem, *lituus*. Ezech. 7. v. 14. תָּקְעוּ בַתָּקוֹעַ *clanxerunt tuba*. Targ. נָפְקִין בְּאַצְוָחוּת קַרְנָא *egrediuntur in clamore cornu*: buccinæ. E

Rabb. תְּקִיעַת שׁוֹפָר *clangor tubæ*, feſtum.

III. תָּקַע cum nomine כַּף *manus*, bifariam uſurpatur. 1. *fixit, infixit manum ſuam ſua manui, percuſſit manum manu*, plauſit, comploſit præ gaudio. Nah 3. תָּקְעוּ כַף *fixerunt manum ſuper te*. Targ. טַפְּחוּ יְדֵיהוֹן עֲלָךְ חֲדִיו *comploſerunt manus ſuas ſuper te, gaviſi ſunt*. Pſal. 47. *Omnes populi*, תִּקְעוּ כָף *figite manum*. Targ. תִּקְעוּ יְדָא בְּחֶדְוָא *figite manum in gaudio*. ¶ 2. *fixit, infixit manum ſuam manui alterius ad rem ſtabiliendam*, percuſſit manum alterius ad fidejuſſionem, *data manu fidejuſſit*, pactus eſt, ſpoſpondit, ſtipulatus eſt Proverb. 6. *Fili mi, ſi fidejuſſeris pro proximo tuo*, תָּקַעְתָּ *fixeris pro alieno* כַּפֶּךָ *manum tuam*. Targ. אַשְׁלֵמְתָּא *tradideris*. Prov. 17. *Homo deficiens corde* תּוֹקֵעַ כַּף *figit manum*. Targ. מַשְׁלֵם יְדֵהּ *tradit manum ſuam*. Niphal נִתְקַע *infixus fuit*. Job. 17. *Quis iſte* לְיָדִי יִתָּקֵעַ *in manum meam infigetur?* Targ. יְקִים *ſtabiliet*. ¶ Sæpe כַּף ſubauditur. Proverb. 11. *Qui odit* תּוֹקְעִים *ſtipulantes, confidit*. Rabbin. תְּקִיעַת הַכַּף לְקַיֵּם כָּל דָּבָר *fixio manus ad ſtabiliendum omnem rem*.

Arab. תקע *oppilatio, obſtructio*.

תקף תָּקַף, Chald. תְּקַף *fortis, robuſtus, corroboratus, durus, gravis, vehemens fuit, fortiter apprehendit, induruit, invaluit, graviter tulit, iratus eſt, vim fecit, coegit, ſuperavit, prævaluit, convaluit*. Eccleſ. 4. *Et ſi* יִתְקְפוֹ *prævaluerit ipſum unus, duo ſtabunt coram eo*. ו paragogicum. Job. 14. תִּתְקְפֵהוּ *prævalebis eum in perpetuum, & abijt*. Targ. תַשְׁלְמִנֵּהּ *trades eum*. Chald. 2. Sam. 10. verſ. 12. חֲזַק וְנִתְחַזַּק, Targ. תְּקַף וְנִתְקַף *corroborare, & corroborabimur*. Genef. 4. *Quare* חָרָה *exardeſcit tibi?* ſcil. ira. Targ. תְּקֵף *invaleſcit*. Ibid. וַיִּחַר *& exardeſcebat Caino*. Targum וּתְקֵף *& invaleſcebat Caino*: ſcil. ira. aut grave fuit. Chald. Niph. אִתְּקַף *roboratus fuit*. Et Hiph. אַתְקֵף *fortiter apprehendit, tenuit, amplexus eſt*.

Nom. תַּקִּיף *fortis, robuſtus, durus, gravis*.

תֹּקֶף, Chald. תּוֹקְפָא, & תְּקִיף, & תְּקַף *fortitudo, robur, vehementia animi, ira*.

Syr. תַּקִּיפָאִית *valde, vehementer*.

Arab. cum ח ſuprà punctato, תַּקִּיף *fortis*.

תקף *apprehendit, comprehendit, cepit, captivavit, incarceravit*. Alc. 2. חַיְתּ תַּקִּפְתּמוּהֻם *ubi cepistis eos*. ¶ אִן יַתְּקַפוּכֻּם *ſi vobis dominati fuerint*. ✠ תַּקְפוּא.

מֻתַּקַּף muthaccaf *incarceratus, captivus*.

תִּקָאף thicaf *captivitas, incarceratio*. ✠ תּקאפה *idem*.

מֻתַּקְּפָה muthacafa *præda*.

תרר Syr. תְּרַר & תַּר *decidit, defluxit*: cum נְתַר cõvenit. תֵּרֵת *defluxi, defeci*: ut inſeratur ו pro litera duplicata.

תָּרִיר *ſtultus*, dejiciens ſalivam.

Arab. תַּר tarr *tympanum*. ✠ תַּרָּאר tarrar *tympaniſta*.

תרא. Arab. cum ח ſuprà punctato, תַּרָא & תַּרִי *terra, lutum*. Alcor. 30. וּמָא תַּחְתּ אַלתַּרִי *& quicquid eſt ſub terra*.

Chald. תְּרֵי *duo*: in שְׁנַיִם vide.

תָּרְב tharb, quod interpretes *Zirbus* exprimunt, *pinguedo, omentum ſeu reticulum:* Plur. תַּרְבִּין *pinguedines.* Levit 7. חֵלֶב, Targ. תְּרַב *pinguedo morticini,* וְחֵלֶב, Targ. וּתְרַב *& pinguedo diſcerpti.* Exod. 23. v. 18. וְחֵלֶב חַגִּי *& pinguedo feſti mei.* Targ. וְתַרְבֵּי נִכְסַת חַגִּי *& pinguedines ſacrificiorum feſti mei.*

Arab. אַלְתַּרְב אַלְשַׁחְמִי *zirbus adipinus.* ✠ תַּרְבָּה *fartile mulieris.*

Propr. Arab. יתרב Jeſrab Jethrib, urbs felicis Arabiæ, in qua natus fuit Muhammed; diſtat à מכה *Mecha* 20 מראחל.

Sed ſine ה ſuprà punctato, Arab. תּוּרַאב torab *terra, pulvis, lutum, argilla, creta.* ✠ תַּרְבָּה tarba *idem.*

תֻּרַאבִי *luteus:* Plural. תְּרַאבִיּוּן *lutei.*

מְתַרַּב mutarrab *lutoſus, argilloſus.*

מַתְרַב madrab *terrenus:* Pl. מַתָּארִב *terreni.*

Verbū תַּרַּב tarrab *lutavit*, luto oblinivit, obthuravit.

תרג Chal. תְּרוּג, & אֶתְרוּג, & אַתְרוּג, Arab. אֻתְרֻג atrug, & אֻתְרֻנְג atrung *citrus* arbor & fructus: Pluralit. תְּרוּגִין & אַתְרוּגִין *citri.* Generantur in Italia & in Media omni tempore mala citrea. Alia enim præcarpuntur, alia interim matureſcunt. Levit. 23. *Et accipietis vobis in die primo fructum* עֵץ הָדָר *arboris decora.* Tar. אִילָנָא אַתְרוּגִין *arboris citrorū.*

Rabb. אֶתְרוּגִי *citrinus.*

Arab. תֻּרֻנְגָה toronga, Matth. turungē, trungian, bedarungi, bederangie *citrago, apiaſtrum* citreum malum redolens, *meliſſophyllum.*

תרד. Arab. cum ה ſuprà pūctato, תְּרִיד tharid *intritum*, panis cōminutus in jure pingui.

תְּרִידָה *buccella panis, mica, offa fartile:* Plur. תְּרַאיִד *fartilia.* תרידה מן חבז ספיד *mica panis ſimilæ:* in Avicen.

תרה. Arab. תַּרָה *moratus eſt, tardavit, expectavit.*

Chald. תְּרָא, Hiphil אַתְרֵי *monuit, præmonuit, docuit, proteſtatus eſt, concionatus eſt.*

תָּרָא *monitor puerorum, pædagogus.*

תְּרָאָה *proteſtatio.* ✠ מַתְרְאָה *proteſtator.* ✠ מַתְרֵה *præmonens.* ✠ תְּאָרוּת *diſciplina.*

Arab. תְּרַיָּא toraja *ſtella caprina*, ſydus in cœlo, Pleiades.

מַתְרְאָה *clavus, paxillus.*

תרז. Inde תִּרְזָה genus arboris, *ilex* vel *pinus.*

Rabbin. תָּרַז expulit ventum ex ventre, crepitum ventris emiſit, *pepedit, egeſſit.*

תרט Rabb. תְּרוֹט *ſemiclauſus palpebras.*

תַּרְטָא *quartum menſuræ cibi.* Itē *genus ponderis* vel *moneta.*

תרך tria ſignificata habet. I. Chal. תְּרַךְ. Inde Piel תָּרֵךְ *ejecit, expulit, eliminavit, repudiavit, devaſtavit.* Gen. 3. וַיְגָרֶשׁ, Targ. וְתָרֵךְ *& expulit hominem.* Gen. 21. גָּרֵשׁ, Targum תָּרֵךְ *ejice ancillam & filium ejus.* Exod. 11. גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ, Targ. תָּרָכָא יְתָרֵךְ *expellendo expellet vos inde.*

Nom. תֵּרוּכִין, תִּרוּכָא & תְּרָכוּת *ejectio, expulſio, eliminatio.*

II. Chald. תְּרַךְ *maledictus fuit.* Eſa. 65. *Filius centum annorum* יְקֻלָּל, Tar. יִתְרַךְ *maledicetur.* Nū. 23. *Et veni*, וְעָשָׂה, Targ. תְּרוֹךְ *maledic Iſraëlem.* Ibid. *Et quomodo* אֶזְעוֹם, Tar. אֶתְרְכֵה *maledicā eum, & non* זָעַם, Tar. תָּרֵךְ *maledixit Dominus?* 1. Reg. 1. *Et filij Salomonis* חַטָּאִים *peccatores.* Targum מְתָרְכִין *maledicti.*

III. Arab. תְּרַךְ taraq *liquit, reliquit, dereliquit, deſeruit, dimiſit, repudiavit, renunciavit, reſignavit, omiſit, remiſit, ſivit.* Pſalm. 22. *Quare dereliquiſti me?* תְּרַכְתְּנִי. Pſ. 27. אַבִי וְאֻמִּי תְּרַכָאנִי *pater meus & mater mea dereliquerunt me:* duale. Pſ. 55. *Nec* יְתְרֻךְ *ſinet juſtum moveri perpetuò.* Pſ. 49. יַתְרְכָאן *relinquēt divitias alijs.* Matth. 3. v. 15. אֻתְרֻךְ *ſine modò nunc.* Matth. 7. v. 15. ותרכתהא אלחמי *& reliquit eam febris.* Matth. 22 ותרכוה *& reliquerunt eum, & abierunt.* Rō. 11. *Cùm* תְּרַכְתְּ *remiſero ipſis peccata eorum.*

Nom. תָּארִךְ *deceſſor.*

תַּרְךְ tarq *deſertio, intermiſſio, omiſſio, vacatio, deceſſio, ceſſatio, mors:* Plur. תְּרַאיִךְ *ceſſationes.*

מַתְרְכָה *malleus:* Plur. מַתָּארִךְ *mallei.*

אַלְתּוּרְךְ & תֻּרְכִיָּה turquia *Turcia.*

תרך & תֻּרְכִי turqui *Turca.*

תרם. Chald תְּרַם *primitias obtulit:* in רום invenies.

Arab. תְּרִימָה *ſponda.*

תרן. Inde תֹּרֶן *malus navis*, arbor excelſa in navi, cui velum alligatur: Plur. Chald תּוּרְנִין *mali navis.* Ezech. 27. *Et cedrum tulerunt de Libano, ut facerent* תֹּרֶן *malum contra te.* ¶ Metaph. eſt *vexillum* quod in monte ponitur, ut ex longinquo videatur. Eſa. 30. *Donec relinquātur* כַּתֹּרֶן *ſicut malus ſuper vertice montis.* pauci ex multis. Targ. כִּבוּעְרָא *ſicut lampas:* pinus ardens. Eſa. 33. *Laxati ſunt funes tui, nō conſtrinxerunt ſic* תָּרְנָם *malum ſuum.*

Chald. תְּרֵין *duo*, & Arab. תִּרְוַאן tarvan *unus ex gemellis:* in שְׁנַיִם habes.

תרס duo ſignificata habet. I. Rab. תְּרַס *irritavit & in deſpectum habuit.*

Chal. תְּרִיס, Arab. תֻּרְס tars, & תֻּרְסָה *ſcutū, clypeus:* Plur. תְּרִיסִין, Ara. תְּרוּאס tiras *ſcuta, clypei.* 2. Sam. 1. מָגֵן, Targ. תְּרִיסִין *clypeus fortium,* מָגֵן, Tar. תְּרִיסָא *clypeus Saulis.* Pſ. 6. כַּצִּנָּה, Tar. הֵיךְ תְּרִיסָא *tanquā ſcuto, voluntate coronabis eū.*

Arab. תֻּרְסִי *ſcutalis:* Fœm. תֻּרְסִיָּה tarſia *clypealis*, herba quæ fructū fert clypeo ſimilē.

מְתַרַּס mutarras *clypeatus.*

II. Syr. תְּרַס & תַּרְסִי *aluit, nutrivit, pavit, cibavit.* Matth.

Matth. 6. *Pater veſter in cœlis* מַתְרִיס *nutrit eas.* Jac. 5. וְתַרְסִיתוּן *& paviſtis corpora veſtra.* 1. Timoth. 5. נְתַרְסוּן *nutrient eas.* Actor. 13. וְתַרְסִי *& nutrivit eos.* ✠ מְתַרְסָין *nutritius, paſtor.* A

Rabb. תְּרִיסִין *angeli* tã corruptorij quàm habituarij.

תַּרְסִית *corrigia, calceamentũ.* ✠ תְּרִיס *gibboſus.*

תרע. Chald. & Syr. תְּרַע *rupit, diſrupit, diruit, deſtruxit:* Abſolutè, *ruptus, apertus fuit, erupit.* 2. Sam. 6. פָּרַץ, Targ. תְּרַע *rupit Dominus* פֶּרֶץ, Targ. תְּרִיעוּתָא *rupturam in Uzia.* Pſalm. 2. נְנַתְּקָה, Targũ נִתְרַע *diſrumpamus vincula ipſorum.* Ibidem. *Sicut vas figuli* תְּנַפְּצֵם, Targũ תַּתְרְעִנּוּן *diſrumpes eos.* Syr. Luc. 18. v. 43. דְּתָרִיעַ *cujus erumpebat ſanguis.* Niphal אִתְּתְרַע *diſruptus fuit.* B

Nom. תַּרְעָא *ruptura.* ✠ תּוּרְעָא *diviſio, deſtructio.*

Sed תַּרְעִיתָא *cogitatio,* in רָעָה: & תְּרַע *porta,* in שַׁעַר invenies.

תרף. Inde תְּרַף *imago:* Pl. תְּרָפִים *imagines factæ ad ſimilitudinem corporis humani, ut in illis videant futura, ſimulacra, idola.* Gen. 31. v. 17. *Et furata eſt Rachel* הַתְּרָפִים, Targum צַלְמַנַיָּא *imagines, quæ erãt patris ipſius.* Sequitur: *Quare furatus es* אֱלֹהָי, Targ. דַּחֲלָתִי *deos meos:* imagines illas, quas in honorem deorum colui. 1. Sam. 19. *& accipiebat Michal* הַתְּרָפִים, Targum צַלְמַנַיָּא *imagines, & poſuit in lectum, & utrem caprinum poſuit ad caput ejus.* Pulvinar caprarum: ex caprarum pilis contextum: ut viderentur eſſe capilli. Zachar. 10. *Quia* הַתְּרָפִים *imagines locutæ ſunt vanitatem.* Superſtitioſi ab illis petebant futurorum revelationem. Hoſ. 3. *Et abſque Ephod* וּתְרָפִים *& imaginibus.* Targ. וּמְחַוֵּי *& annunciantibus.* ſcil. occulta. LXX. δήλων *& manifeſtantibus.* C

Ch. תְּרַף *exprobravit, probris affecit, deriſit.* Pſalm. 44. וּמְגַדֵּף, Tar. וּמְתָרֵף *& blaſphemans.*

תַּרְפָּא & תְּרִיפוּת *exprobratio, deriſio, turpitudo, verendum.*

Rabb. תְּרַף *putruit, computruit:* vel, *ſpuit ſanguinem, phlebotomavit.*

תרץ duo ſignificata habet. I. Chald. & Syr. תְּרַץ *rectus fuit, directè ruit, rectà contendit.* Syr. Marc. 8. v. 29. תְּרַצַת *rectà contendit in rupem.* Luc. 8. וּתְרַצַת *& rectà ruit in præceps.* Luc. 1. v. 79. וְנַתְרֵץ *ut dirigat pedes noſtros.* Piel תָּרֵץ *rexit, direxit, correxit, emendavit.* Prov. 3. יְיַשֵּׁר, Targ. יְתָרֵץ *diriget vias tuas.* Niphal אִתְּתְרַץ *directus, correctus fuit.*

Nom. תְּרִיץ *rectus:* Plur. תְּרִיצִין *recti.* Prov. 11. *Bonus* יָשָׁר, Targ. וּתְרִיץ *& rectus.*

תִּירוּץ & תְּרָץ, Fœmin. תְּרִיצָא & תְּרִיצוּת *rectitudo, directio, correctio, emendatio.* ✠ תְּרִיצָאִית *rectè, probè.*

Rabb. תֵּרֵץ *ſolvit difficultatem.* ✠ תֵּירוּץ *ſolutio dubij.* ✠ תְּרָצַן *dubiorum ſolutor, expoſitor, reſpondens ad objectiones.*

II. Chald. תְּרַץ *diruit, demolitus eſt:* cum פָּרַץ convenit.

תְּרִיץ *dirutus* Proverb. 25. קִרְתָּא תְּרִיצָא *urbs diruta.*

תרש. Arabicè תרוש: Plur. תְּרוּשׁ.

תשש. Arab. תָּשַׁשׁ *elanguit, debilis, infirmus fuit.* Paſſ. אִתְּשַׁשׁ *debilitatus fuit.* R. D. 1. Reg. 1. de Davide: *ob bella quæ geſſerat* תָּשַׁשׁ כֹּחוֹ *debilitatum fuit robur ejus.* Piel. תּוֹשֵׁשׁ *debilitavit, conſternavit, concidit.*

Nom. תְּשׁוּת & תְּשִׁישׁוּת *debilitas, infirmitas, languefactio.*

Arab. תשוש *permutatio.*

תשב. Propr. תִּשְׁבֶּה urbs. 1. Reg. 17. v. 1. *Elias* הַתִּשְׁבִּי מִתֹּשָׁבֵי גִלְעָד. Erat ex urbe cui nomẽ תִּשְׁבֶּה, & habitabat in Gilead.

תשע. Inde תֵּשַׁע, Chald. תְּשַׁע, Arab. תסע tiſa: Maſc. תִּשְׁעָה, Chald. תִּשְׁעָא, Arab. תסעה *novem:* Plural. תִּשְׁעִים, Chald. תִּשְׁעִין, Arab. תסעין *nonaginta.* D

תְּשִׁיעִי, Chald. תְּשִׁיעַי, Arab. תאסע *nonus:* Fœm. תְּשִׁיעִית, Chald. תְּשִׁיעָאָה *nona.*

תשר. תִּשְׁרִי *Tiſri,* nomen menſis ſeptimi: in שׁוּרָה inuenies.

תתח. Job. 41. *Sicut ſtipula reputabitur* תּוֹתָח *bombarda.*

FINIS LITERÆ THAV.

RASCHE

Digitized by Google

RASCHE THEBOTH,

SIVE

ABBREVIATURÆ HEBRÆÆ.

Ad Lectorem Gualth. Keuchenius.

ABBREVIATURAS *Hebræas, Raſche Thebos, hoc eſt, capita vocabulorum dictas, ut Latinas in Latinorum vetuſtioribus, ita & in Rabbinorum ſcriptis ſcribendi celeritas peperit: unde illas poſtea etiam in libros excuſos neceſſitas aut commoditas tranſtulit. Earum quantus ſtudioſo ad lectionem Hebræorum ſit uſus, is demum intelliget, qui eas advertet illa maximè continere, quorum vi ſenſus orationis conſtat. Harum quædam omnibus Authoribus communes ſunt, quædam ſingulis, Theologis vel Philoſophis: neque lex huic differentiæ niſi ex uſu ſtatui poteſt. Quæ verò ratione ab integrè ſcriptis dictionibus differant, virgula ſuprapoſitæ notant. Quandoque enim una virgula apici ultimæ literæ obliquè ſuperappenditur, & indicat vel unam literam abjectam, quæ ferè eſt* ה ם ן ת, *quamvis tamen omnes Alphabeti literæ ita abſciſſæ non rarò inveniantur: vel plures à fine omiſſas eſſe, ut fit in compluribus vocabulis ob crebrum eorum uſum, ut:* ונו' *pro* ונומר: ישר' *pro* ישראל: אפי' *pro* אפילו: יתב' *pro* יתברך: ית' *vel* יתעלה *&c. Sed quæ propriè Abbreviaturæ dici merentur, duabus ſuprapoſitis virgulis indicantur, & ſingulæ literæ ſingula ſunt vocabula, ex qualibus Raſche Thebos hic Libellus ſubſequens conſtat. Olim tamen quot literæ, tot virgulæ ponebantur, ſed nunc ferè duabus ſcriptores & typothetæ contenti ſunt.* Ubi obſervandum, *Nomina propria, & emphaticè vel κατ' ἐξοχὴν poſita eodem modo notari, quod exercitatio, & orationis contextus, qui unicus Abbreviaturarum eſt magiſter, abundè notificabunt. Reliqua Lector ſtudioſus ex hoc Libello obſervabit. Qui cùm à viro literaturæ Hebrææ experti ſſimo, ac variæ lectione Clariſſimo* GEORGIO WEIGENMEIERO, *quondam Profeſſore Linguæ S. in Academia Tubingenſi, collectus, copioſior & exactior ſit, quàm omnes quotquot ad manus noſtras pervenerint; conſultum duximus, eundem, ſed nunc plurimis Abbreviaturis, (quantum à nobis currente prelo ex lectione præſertim Philoſophorum & Mekubbalim obſervari potuit,) auctum, Theſauro huic linguarum adjicere, ne quid ad perfectionem ejus deſideraretur. Vale, & laboribus fruere.*

א', In ראשי תיבות variè legitur uſurpatum.

1. pro ראשון aut ראשונה *primus* vel *primò*, cùm aliquid enumeratur.

2. Pro אֶחָד, ut in Zohar בראשית: וכתיב י"י א' ושמו א' *Inde* (ſcribitur) *Deus unus, & nomen ejus unum.* vel אחת & אַחַת: ut quando dicũt: א' בלבו וא' בפה *Unum in ore, & unum* (ſive aliud) *in corde*.

3. In principijs dictionum valet אָמַר *dixit*, vel אָמְרוּ *dixerunt*: ſed ferè non ſine ו, hoc modo; וא"ר ab initio: ut, וְאָמַר *& dixit*. Atque ſic ſæpe מ adjicitur, וא"מ, id eſt, וְאָמַר *& dixit*, vel in Plurali, וְאָמְרוּ *& dixerunt*. & plærunque prima litera Nominis proprij aut Sapientum cum literis ע"ה aut ז"ל, &c. in fine adjicitur: ut in progreſſu patebit.

4. Eſt ultimũ ex decem Nominibus divinis, nẽpè אֲדֹנָי, in libris De divino auditu.

5. Significat אֲוִיר *auram*, in lib. פירוש השם *Expoſitio Nominis*; cujus author R. Jacob Cohen.

6. Ponitur in Tikkune Hazzohar myſticè, pro magno nomine quadrilitero יְהוָה. Quia ſicut hoc nomen comprehẽdit omnes decem Numerationes, ſic א idem ſua compoſitione, qua conſtat, indicat. Nam habet י ſuprà, notãs tres ſuperiores, apiculo ſuo ſummo, medio & infimo; Et י infrà, indicans מלכות; Sic ו eſt juxta ſex reliquas Numerationes.

7. Multa alia adhuc ſigna ſive ſymbola habet in libris Cabaliſticis, quæ nimis lõgum eſſet perſequi.

א"א, In commentarijs ponuntur:

1. Vice אָמֵן אָמֵן *Amen amen.*

2. Pro אִי אֶפְשָׁר *Impoſſibile eſt.*

3. Pro אִי אָמְרִית *Si dixiſſem.*

4. Pro אֲדֹנִי אָבִי *Dominus pater meus.* In ſcriptis & commentarijs R. D. Kimhi, ubi de patre ſuo R. Joſeph Kimhi loquitur.

5. Pro אֵלִיָּהוּ אַשְׁכְּנַזִי *Elias Germanus*. In utraque parte Michlol R. D. Kimhi, peculiariter in Obſervat. Eliæ.

אא"ז"ל vel **מאא"ז"ל**, In commentarijs, אֲדֹנִי אָבִי זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה *Dominus meus pater meus, cujus memoria ſit in benedictionem*, id eſt, quem fe-

lix & fauſtum ſit nominaſſe. In Commentarijs R. D. Kimhi.

אאֿב, 1. אֲדֹנִי אֲבִיכֶם *Dominus pater noſter*. ב innuit ſuffixum כֶם.
2. אִלְא אִם כֵּן *Niſi ſi ſic, Niſi alioqui*.

אאֿע, אברהם אבן עזרא *Abraham cognomento Ezra*. vide in ר.

אאֿעה, אָמַר אַבְרָהָם עָלָיו הַשָּׁלוֹם *Dixit Abraham, pax ſuper eum*, vel *qui eſt in pace*.

אֿבֿ, Significat in Maſoreth אַלְפָא בֵּיתָא *Alphabetum*: ut cùm dicunt: א״ב מִן ב״ב, id eſt, מִן תְּרֵין תְּרֵין *Alphabetum ex binis*. Sic cùm notant in aliquo verſiculo omnes contineri Alphabeti literas, אִיתְ בְּפָסוּק *Eſt in verſiculo* Alphabetum. Et cum præfixo, הָאַלְפָא בֵּיתָא

אֿבֿאֿבֿאֿבֿ, Harum integrum eſt אֶחָד בַּתּוֹרָה, אֶחָד בַּנְּבִיאִים, אֶחָד בַּכְּתוּבִים *Unum in Lege, unum in Prophetis, unum in Hagiographis*.

אבֿה, אָמַר בְּרִיךְ הוּא *Dixit benedictus ipſe*. id eſt, Deus.

אֿבֿיע, אצילות בריאה יצירה עשייה *Emanatio, creatio, formatio, ποίησις*. Quatuor mundi Cabbaliſtarum.

אֿבֿן ſive אֶבֶן, Apud peritos ſcientiæ De divino auditu, quos מְקֻבָּלִים vocant, אֶבֶן ſignificat אָב *patrem*, & בֵּן *filium* uno complexu, ad oſtendendum Patris & Filij unitatem in eſſentia. Tres autem literæ, tres hypoſtaſes in una οὐσίᾳ demonſtrant. Et hoc eſt myſterium, quod ſcribitur in Pſalmis, אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה *lapis quem reprobaverunt ædificantes, factus eſt in caput anguli*. Et ideo Chriſtus Dominus vocatur à Daniele אֶבֶן *lapis* abſciſſus de monte ſine manibus.

אֿגֿלֿא vel אֲגְלָא, Eſt unum ex nominibus Dei arcanis, אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי *tu es potens in æternum, Domine*. Galat. lib. 2. c. 15. Alij dicunt, per א innui *unitatē*, per ג *ternarium* numerum ſive Trinitatem, per א & ל nomen Dei אֵל; quaſi Chriſtianè diceres, *Deus Triunus* vel *Unitrinus*.

אֿדֿם, In libris Mekubbalim eſt נוטריקון, hoc eſt, unaquæq; litera integram dictionem ſignificat. nempe א אָדָם *Adam*, ד דָּוִד *David*, מ מָשִׁיחַ *Maſchiah*, id eſt, Chriſtus. Quorum trium hominum in סוד הגלגול unam eandemque fuiſſe animam dicunt: ſicut & Abelis & Moſis unam.

אֿדֿעה, אָמַר דָּוִד עָלָיו הַשָּׁלוֹם *dixit David, ſuper eum pax*. id eſt, qui placidè quieſcat.

אֿה, 1. Pro אָמַר הַפָּסוּק *Dixit verſus*, ſcil. Biblicus.
2. Pro אֲפִילוּ הָכִי *etiamnum, adhuc*.
3. Pro אִי הָכִין *ſi ſic* (eſt.) In Zohar.

אֿו vel א״ו ה, אָסוּר וְהֶתֵּר *prohibitum & licitum*. In compendio Aruch. אֿנֿך אונק vide אנק.

אֿזֿל, 1. Pro אָמְרוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה *Dixerunt, quorum memoria ſit in benedictionem*.
2. אֲבוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה *Patres noſtri quorū memoria*, &c. Et cū ו ut: וא״זל *& dixerunt*, &c.

אֿח, 1. In Maſoreth אֶחָד חָסֵר *unum deficiens*, ubi videlicet ו pro ו non exprimitur. Et cum ו, ut: וא״ח, &c.
2. In Commentariis de Raſche Theboth, facit אַחֵר vel אֶחָד *unus, a, um*. Itē אַחַר *poſt*.

אֿחֿזֿל, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה *Dixerunt Sapientes noſtri, quorum ſit fauſta recordatio*.

אֿטֿבֿח vel אַטְבַּח, Eſt תְּמוּרָה literarum Alphabeti permutabilium in Cabbala, ubi א pro ט, & ב pro ח, & ſic ulterius; & econtra, pro ſe invicē accipiuntur. Non eſt ראשי תיבות.

אֿחֿכ, אַחֲרֵי כֵן ſeu אַחֲרֵי, vel אַחַר כָּךְ *poſtea, deinde*. Idem quod א״כ ſine ח, de quo mox.

אֿי, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל *Terra Iſraël*, & præfixis Monogrammis additis, בא״י וא״י לא״י, *in, &, ad terrā Iſraël*. מא״י, מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל *de terra Iſraël*.

אֿיֿה, אִם יִגְזוֹר הַשֵּׁם vel יִרְצֶה vel יַעֲזוֹר *Si Dominus juverit, voluerit, ſtatuerit*. id eſt, juvante, volente, ſtatuente Domino. הַשֵּׁם, id eſt, *nomen ipſum*, κατ' ἐξοχὴν ſignificat *nomen Tetragrammaton*.

אֿכ, 1. אַחַר כֵּן vel אחר כָּךְ *poſtea, deinde*.
2. אִם כֵּן *Si ita* eſt. Utuntur eo pro illationis vocabulo, *ergo, igitur*. Et cum ו præfixo, וא״כ &c. & שב quandoque adjiciuntur.

אֿכֿיר, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן *Amen*, (quod confirmantis eſt & optantis) *ſic ſit beneplacitum*. id eſt, ſic fiat voluntas Domini.

אֿל, אָמַר לוֹ *Dixit ei*, לָהֶם *eis*: vel אָמְרוּ *dixerunt ei* vel *eis*: pro ratione loci. Frequens eſt in Dialogiſmis & Proſopopœiis.

אֿלֿבֿם, Significat Cabbaliſtis commutationem literarum Alphabeti, ita ut viginti duabus Alphabeti literis in duas partes æqualiter diſtributis, א capiatur pro ל, ב pro מ, ג pro נ, & ſic ulterius, & econtrà.

Atque

Atque ſecundùm hanc literarum Alphabeti commutationem, quæ אלבם vocatur, tradunt Cabaliſtæ pro מבאל, Eſa. 7. verſ. 6. intelligendum רמליהו Regem Iſraëlis. Harum תמורות ſeu 22. literarum commutationum genera plura in Sepher Jezira, Minhas Jehuda, Pardes, &c. traduntur, ſed huc non pertinent.

אלב, אם לא כן, In Pard. & Ziuni, *Si non ſic.* Scribitur & cum ך, ut: דא"לכ, *quòd ſi non ſic* eſt.

אמ, 1. ארץ מצרים *Terra Ægypti.*
2. Maſorithis eſt אחד מלא *unum plenum,* ubi ſcilicet litera, ו vel י exprimitur.

אמאח, אחד מלא אחד חסר *unum plenum, alterum deficiens*, vel ואח *& alterum deficiens.* Ubi nimirum ו vel י ſcribitur aut omittitur.

אמה, אמר השם *dixit nomen illud,* hoc eſt, יהוה, & הכתוב *Scriptura* ſacra.

אמש, אויר מים אש *Aër, Aqua, Ignis.* Tria rerum principia & fundamenta. Quemadmodum enim omnes literæ ex his tribus ortum habent; ſic ex tribus hiſce omne ens. Terra commemorata non eſt, quod ipſa etiam ex his conſtet. Talia autē hæc ſtatuenda ſunt rerum exordia, ut non putemus, animas noſtras, vel mentes cœleſtes ex craſſioribus his elementis conſtare, ſed compoſitioni tali convenientibus: uti ex libro Jezira, in eumque Commentariis, aliiſque libris compluribus videre eſt.

אמת, 1. איוב משלי תהלים *Job, Proverbia, Pſalterium,* quos libros dicunt eſſe poëticos.
2. אש מים תפארת *Ignis, Aqua, decor.* Ita R. Menachē de Rakenati, citans librum Bahir, interpretatur אמת, in Mich. cap. 7. verſ. 20. תתן אמת ליעקב. Sunt autem tres Numerationes, quæ aliâs גדולה גבורה תפארת nominantur.

אמת דתקע, אלה הדברים, מלכים, תרי עשר, דברי הימים, תהלים, קהלת, עזרא *Deuteronomium, Reges, 12. Prophetæ minores, Pſalmi, Eccleſiaſtes, Ezras.*

אנ, אם נאמר *Si dixerimus.*

אנכ, Moſorithis valet אוריתא נביאים כתובים *Lex, Prophetæ, Hagiographa.* Quo compendio ipſi utuntur, cùm dictionum quampiam reperiri in Scripturis indicare volunt: ſemel in Lege, ſemel in Prophetis, ſemel in Hagiographis.

אנס, אמן נצח סלה ועד *Amen perpetuò ſelah & ſemper.* Pro clauſula in quibuſdam libris ponitur, ut in היכל י', &c.

אנק, *Onkelos*, Chaldæus interpres Pentateuchi longè celeberrimus, nepos, ùt Hebræi volunt, Titi Imperatoris ex ſorore. Scribitur & אונק'. Nec deſunt etiam qui præter Hebraicæ linguæ morem ה emphaticum ab initio præponant, hoc modo: האנק' *Onkelos ille.*

אס, אין סוף *Non finis*, id eſt, eſſentia, loco & tempore infinitum; dicitur Deus æternus, apud Cabbaliſtas.

אספ, אתנח סוף פסוק *Athnah, Sophpaſuk.* Hoc notant Maſorithæ in dictione, quæ affecta reperitur his accentibus.

אע, אבן עזרא *Abben Ezra.* Eſt Rabbi Abraham Hiſpanus, qui editione multorum librorum, præſertim Commentariorum in S. Biblia clarus fuit; Rabbinꝰ varia doctrina inſignis. Hinc apud ſuos nomen החכם, *ſapientis* meruit. In omni quoque Philoſophiæ genere exercitatiſſimus fuit, ut paſſim ejus Scripta oſtendunt. Genus ſuū ad Ezram quendam retulit, unde ſe Arabica voce אבן cognominavit אבן עזרא *filium Ezræ,* ſeu oriundum ab Ezra, ex Ezra prognatum: Alludens interim hoc cognomento ad nomen loci אבן העזר: 1. Sam. 7. quod *lapidem auxiliarem* ſonat, innuens ſe plurimum adjumenti literis Hebraicis attuliſſe.

אענ, אף על נב *tametſi, quamvis.* Alij perperam pro נב putant ſcribendum נל. Hoc autem falſum eſſe apparet, quia in hac Abbreviatura poſtrema vox interdū integrè ſcribitur, hoc modo: אע"נב, quod eſt, אף על נב.

אענע, אבן עזרא נוחו עדן *Aben Ezra, quies ejus ſit Paradiſus.* id eſt, deliciarum hortus.

אעפ vel **אעפ"י**, אף על פי, vel unica dictione אפעלפי *licet, quamvis, etſi.* Huic ſæpe ex abundanti præponitur ו, ut ואע"ף *Et quamvis, licet,* &c.

אעפכ, אף על פי כן vel אפעלפיכן *tamen, licet ita ſit.* Eſt ἀντίστροφον antecedentis אע"ף.

אפס, אחד פסוק סימן *Unus verſus eſt ſignum.* Ita loquuntur Maſorithæ, cùm verſum aliquem dant, pro rei alicujus ſigno.

אצל, אין צריך לומר *non eſt neceſſe dicere.*

אך, 1. אַכְתִּי קָשֶׁה, & cum ו, ut: וְאַכְתִּי קָשֶׁה־ואך, *Et ſcriptum eſt durum.* Qua ſolent uti abbreviatione Thalmudici, cùm quid ex Scriptura difficile objicitur. קָשֶׁה enim, & קַשְׁיָא (ſine punctis קושיא) appellant objectionem, & מַקְשָׁן *objycientem* ſive *opponentem.* אכתי reſectâ more ſuo extremâ literâ, pro אכתיב dicunt, & hoc pro אִתְכְּתִיב, & hoc pro מִתְכְּתַב.

2. Valet etiam אָמַר קְרָא vel קְרָא *dicit Scriptura* ſive *textus*, quem & מִקְרָא vocāt, à lectione.

אר", אָמַר רַב vel רַבִּי *Dixit Magiſter*, vel *Magiſter meus.* Vel in Plurali: אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ *dixerunt Magiſtri noſtri.* Et ſæpe cum præpoſito ש vel ד Chaldæo: *quod dixit* vel *dixerūt*. Poſt א tamē frequenter מ interjicitur, ut אמ"ר. Idem.

ארנמנ, אוּרִיאֵל רְפָאֵל גַּבְרִיאֵל מִיכָאֵל נוּרִיאֵל *Uriel, Raphaël, Gabriel, Michaël, Nuriel.* Hos tradunt eſſe מֶרְכֶּבֶת הַשְּׁכִינָה *currum Spiritus ſancti:* In Rakenati. Hujus tamen Abbreviaturæ genera apud Cabbaliſtas penè innumera ſunt, & ex uſu cujuſque Authoris cognoſcenda.

ארז"ל, אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה *Dixerunt Magiſtri* (vel Doctores) *noſtri quorum fauſta ſit recordatio*, vel *quorum memoria ſit in benedictionem.* Et cum ש præfixo, שאר"ול *quòd dixerunt.*

אריב"ל, אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי *Dixit Rabbi Joſue filius Levi.*

ארמע, אֵשׁ רוּחַ מַיִם עָפָר *Ignis, Aër, Aqua, Terra:* In Zohar.

אר"ש, אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן *Dicit Rabbi Simeon.* Frequētiſſ. in libris De divino auditu.

אשע"ש, אָמַר שְׁלֹמֹה עָלָיו שָׁלוֹם *Dixit Salomon, ſuper eum ſit pax*, vel *qui in pace quieſcat.*

את, אִם תֹּאמַר vel אִי תֵּימָא Chaldaicè, *Quòd ſi dixeris:* Sic dicunt in Antipophora. Sed ſæpe ו copula præfigitur. Deinde, א"ת innuit ſæpe in libris ſecretiorib' (ut in Zohare, Porta lucis, Portis juſtitiæ, Bahir & alijs) idem quod Α & Ω, in Apocalypſi; nempe *principium* & *finem.* id eſt, Deum.

אתבש, Sic vocant Hebræi *Alphabetum inverſū*, quomodo ſcilicet ultima litera capitur pro prima, penultima pro ſecunda: & contra, prima pro ultima, ſecunda pro penultima, & ſic conſequenter.

Hujus uſus Cabaliſtis eſt perquam familiaris: ſiquidem hac literarum Athbas ſive commutatione multa ſecreta, ne à quibuſq; facilè intelligi poſſint, abſcondūt. Eſtq; hæc Cabaliſticæ pars vetuſtiſſima, ſiquidem ea etiam Prophetas uſos fuiſſe conſtat. Ut, Jerem. 51. verſ. 1. vocat Propheta Chaldæos לֵב קָמָי *cor inſurgētium in*, vel *contra me.* In his duabus dictionibus, ſi literas præpoſterè, ut ſuprà monſtratum eſt, numeres, in eodem ſunt numero, quo vox כַּשְׂדִּים *Chaldæi*; de quibus etiam Propheta ibidem agit. Itaq; etiam Græci rectè verterunt χαλδαίους. vid. אלבם.

את"ל, 1. Valet in Thalmud idem quod אִם תִּמְצֵי לוֹמַר *Si poſſis dicere.* מְצִי lingua Thalmudica, *potuit*, a מָצָא Hebraico deductum. Poteſt etiam מְצִי impersonaliter exponi, pro *convenit*, ut אִם תִּמְצֵי לוֹמַר ſit, *Si convenit dicere, Si dictu conſentaneum eſt.*

2. אִם תֹּאמַר לִי *Si dixeris mihi.*

ב

1. שְׁנַיִם בְּמִסְפָּר *Duo in numero.* Item, *Duo, duæ, ſecundus*, &c.

2. בַּיִת *domus*; Et cùm ב præfixo, ב"ב בְּבַיִת *in domo:* &c.

ב"א, 1. בֵּית אָב *Domus patris.* id eſt, cognatio: vel בֵּית אָבִי *Domus patris mei.*

2. In Grammatica valet בֶּן אָשֵׁר *filius Aſer*, Rabbinus magnæ authoritatis, cujus lectionem in Biblijs ſequuntur Judæi occidentales, nomine *Aharon filius Aſer.* Contrà, orientales Judæi in Biblijs authoritate alterius cujuſdam magni nominis Rabbini nituntur, בֶּן נַפְתָּלִי qui nomine *Jacobus*, fuit *filius Naphthali.*

ב"ב, בָּבָא בַּתְרָא *Porta poſtrema.* Tractatus Thalmudici nomen eſt. Et cum ב præfixo, בב"ב *in Baba bathra.* Cæterùm cum uno apiculo in capite, hoc modo: בב', eſt בְּבַיִת *in domo:* vide ſuprà.

בב"ב, vide in ב"ב.

בנ"ך, 1. בְּגִינֵי דָא *Propterea.* in Zohar. & בג"כ בְּגִינֵי כָּךְ *idem.*

2. בְּגַוְונָא דָא *Eodem modo.* ibid. Frequentius cum ו præfixo.

בג"ה, 1. בִּגְבוּרַת הַשֵּׁם *Cum auxilio* vel *fortitudine Domini.*

2. בִּגְזֵרַת הַשֵּׁם *Decreto & ordinatione Domini.*

בד", בֵּית דִּין *Domus judicij.* id eſt, Conſiſtorium, congregatio ipſa Judicum, non locus, ubi ſedent Judices. Et cum ש ſic, שב"ד שֶׁבֵּית דִּין *Cùm fuerit domus Judicij.* i e, quādo fuerit Conſiſtorium, ſc. fiet hoc vel iſtud.

Digitized by Google

בס"ד, בְּסִייַעְתָּא דִשְׁמַיָּא. *In auxilio cælorum*, i. e. Dei.

בד"א, בְּמָה דְבָרִים אֲמוּרִים *Quibus verbis dicta ſunt*. familiare R. Moſi filio Maimon, quẽ רמב"ם appellant; cùm verborum formulam, quibus quid dictum ſit, paſſim expédi jubet.

בד"ה, בְּדִבְרֵי הַיָּמִים *In Annalibus*. Sic appellatur *liber Paralipomenon*.

ב"ה, 1. בֵּיאוּר הַמִּלָּה *Declaratio dictionis*.
2. בֵּית הַכְּנֶסֶת *Synagoga, Schola*, locus ubi Judæorum congregatio convenit.
3. בֵּית הַמִּקְדָּשׁ *Aedes vel domus Sanctuarii*.
4. בֵּית הִלֵּל *Domus ſeu familia Hillel* Rabbini clariſſimi, qui, ut in Libro שבת legitur, floruit ante Templi ſecundi everſionem anno centeſimo. Atque 80. habuit diſcipulos, oẽs præſtantiſſimo ingenio, & clariſſima p̃ditos doctrina. Inter quos recẽſetur & ipſe Jonathan Uzielis filius, qui Paraphraſin Chaldaicã, quã Thargũ vocant, in Biblia edidit: Cujus tranſlatio in Prophetas tantùm ad manus noſtras pervenit. Vide in Thalmud Baba bathra, & Galat. lib. 1. c. 2 De arcanis Cath. verit.
5. Valet בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם aut צוּר *Auxilio Dei* vel *Domini*, ſive *Rupis*. Quod etiam notabitur infrà in בע"ה.
6. בָּרוּךְ הוּא *Benedictus ipſe*. Et tum præcedit epitheton aliquod, ut: מאציל ב"ה in Pardes.

בה"נא, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם נַתְחִיל וְנִגְמֹר אָמֵן *Auxilio Dei incipiemus & finiemus, amen*. In principio Epiſtolarũ, ut quando noſtri dicunt: *Laus Deo*, in fronte literarum.

בהק"ר, בֶּן הַקֹּדֶשׁ רַבִּי *filius ſanctitatis Rabbi*: quod & tranſpoſitis literis dicunt קְדֹשׁ רַבִּי, קהרב. ה emphatico præter morem præfixo regimini.

בו vel בו"ד, בָּשָׂר וָדָם *Caro & ſanguis*. id eſt, mortalis, & ex rebus corruptioni obnoxiis conſtans homo.

בח, בַּעֲלֵי חַיִּים *Prædita vitâ, animantia*. Interjicitur & ע, בע"ח. Non rarò etiam ה emphaticum præponunt, הב"ח vel הבע"ח.

בח"ל. Vide infrà in Heth. בי"ח. Vide infrà in Jod. בי"י. Vide infrà Jod ſimplex.

ביל"א, בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן *Benedictus ſit, vel laudetur Dominus in æternum: Amen & amen*. Extremus verſiculus libri tertij Pſalmorũ, quo quidem in fine librorum per opportunè utuntur. Pro ב etiam י ponitur, quod eſt יִתְבָּרֵךְ. utrumq; in fine cujuslibet libri & פרשה, in Zohar reperitur.

בכ"ם, בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ *Benedicta gloria Domini de loco ſuo*, ſc. recedentis. Deſumpta ſunt hæc verba ex Ezech. cap. 3. v. 12.

בכ"מ, בֶּן כְּבוֹד מַעֲלַת *Filius gloriæ celſitudinis*.

בכמ"ר ſeu בכמהרר, בֶּן כְּבוֹד מַעֲלַת רַבִּי אוֹ הָרַב רַבִּי *Filius honoris excellentiæ Rabbi*, ſeu *magni magiſtri mei*. Hoc titulo afficiunt magni nominis Rabbinos, genere ſermonis ex Italica lingua deſumpto.

בכ"ר, בֶּן כְּבוֹד רַב vel רַבִּי *Filius gloriæ Rab*, ſive *Rabbi*. In Præfatione Grammaticæ R. Abraham de Balmis.

בל"א, בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַזִּי *In lingua Germanica*. Vide infra in Lamed.

במ"מ, בָּבָא מְצִיעָא *Porta media*: Eſt nomen tractatus in Talmud.

במ"ב vel במ"ג vel במ"א vel במ"ט, בַּר מִנָּא, ב' או ג' או *Præter unum, duo, tres*, & ſic deinceps uſq; ad 10. incluſivè. Poſt decenarium numerum diſtinctè & ſeparatim ſcribitur ב"מ, à literis numerabilibus, hoc modo; בר מן, ב"מ י"א *Præter undecim*, בר מן, ב"מ י"ב *Præter duodecim*, &c. in Maſoreth præcipuè.

במ"כ, בֶּן מַעֲלַת כָּבוֹד *filius celſitudinis gloriæ*.

במ"ש, בְּמִלּוֹת שׁוֹנוֹת *Dictionib. ſeu vocabulis diverſis*: frequens in R. Kimhi.
2. בְּמַה שֶׁאָמַר *In eo quod dixit*.
3. In Zohare, במ"ש, eſt בְּמֹשֶׁה *In Moſe*.

במ"ת. Vide infrà in Mem.

ב"נ, בֶּן נַפְתָּלִי *filius Naphthali*, Rabbinus cujus in Biblijs lectionẽ ſequũtur Orientales Judæi, nomine *Jacob filius Naphthali*. vide ב"א.

בנ"א. Vide infrà in נא.

בנ"ב. Vide infrà in Nun.

בנל"כ ואע"י, בָּרוּךְ נוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ *Benedictus, qui laſſo robur tribuit*. Sumptum ex Eſa. 40. Sic ſuos plærunque claudere ſolent libros. Poſteriorum literarum, quæ ex eodem Eſaiæ Dicto deſumptæ, ſunt hæ voces integræ, וּלְאֵין אוֹנִים עָצְמָה יַרְבֶּה *Et viribus defecto robur* ſive virtutem adaugebit.

בס"ג. Vide infrà in Samech.

בס"ד. Vide ב"ס & פר.

בס"ט. Infrà in Samech.

בסמ"ג & בסמ"ק, בְּסֵפֶר מִצְוֹת גָּדוֹל *In libro præceptorum magno*. Alterum, בְּסֵפֶר מִצְוֹת קָטָן *in libro præceptorum parvo*. Duplex eſt apud illos

Digitized by Google

liber in Legis præcepta, profuſè & contractè de eis tractans.

בספ״ק, בסוף פירקא קמא *In fine capitis primi.* Et cum ו præfixo, ובס״פ, eſt ובסוף *Et in fine,* &c.

בס״ת. Vide infrà in Beth.

בע״ה, vide ב״ה. Sed ו in fine ſæpe adjicitur, ut: בעזרת הצור וישועתו בע״הו, in Pard. *Auxilio Rupis & ſalutis ejus.*

בע״הז, בעניין הזה *In hoc negotio.*

בע״ז. Vide infrà in Hain.

בע״ה, בן עזיאל עניין הזה, In Rakenati, ubi ſic habetur: וכן תרגם יונתן ב״ע ע״ה *Sic interpretatus eſt Jonathan filius Uzielis hoc negotium,* ſive *hanc rem.*

בע״פ, בעל פה, ut in præmiſſis illis in Tikkune Hazzohar: שעדין לא נמסרו דברים שבע״פ *quando nondum tradita eſſent res quæ oretenus traduntur.* Sic & in Zohar.

ב״פ. Vide infrà in פ״ב. בפ״ק. Vid. infr. in פ״ק.

בר, 1. בן רבי, vel Chaldaicè בר רבי *filius Rabbi.*
2. בראשית רבה *Geneſis magna:* Commentarii nomen in Geneſin.

בר״נ. Vide infrà in ר״נ.

בר״ל, במאמר רבותינו זכרונם לברכה, *In oratione ſeu ſermone Doctorũ noſtrorum, ſ. ſancta memoria.*

בש, בית שמאי, vel ut Talmudiſtæ ſine punctis ſcribunt שמאי. *Domus ſeu familia Schammai:* Rabbinus fuit celebris eodem tempore quo vixit Hillel. Hi duo Rabbini ob ſummam doctrinam cæteris præcelluerunt, & quia in multis inter ſe diſſentiebant, fuerunt primi, ſub quibus facta ſunt ſchiſmata. In Talmud frequens ipſorum mentio fit.

בשכמל״ו, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד *Benedictum nomen, gloria regni ejus in æternum & ſemper.* In Zohare.

בת, בעל התכלית *Quicquid terminos habet:* Sic בב״ת בעל בלי התכלית *Non habens terminum.* Quod infinitum eſt: in Pardes & Akida.

בת״ל. Vide infrà in ת״ל.

ג׳

Eſt in numeris, *tres, tria, ter, tertius,* &c. ſed geminatum ג״ג, apud Kabaliſtas valet גדולה גבורה, id eſt, quartam & quintam Numerationem divinam.

ג״ה vel גזה, גזרת השם, vel האל *Decretum & ordinatio Dei.* Et cum præfixis, מג״ה, בג״ה, מגזרת, בגזרת *In* vel *Ex decreto Dei.* 'גז vel 'מגז: non eſt Raſche Theboth, pro גזרה, מגזרת *Decretum, Ex decreto.* Jod in fine ſine punctis indicat Zere. In Grammatica,

ג״מ, מגזרת *Ex aliqua radice exciſum.* hoc eſt, deflexum ſeu derivatum.

ג״י, גימטריא pars Kabbalæ, qua literæ poteſtatis numeralis commutantur.

ג״כ, גם כן *etiam, ſic, itidem, ſimiliter,* &c. cum ב: in Zohar, בג״כ.

ג״מ, גמרא pars Thalmud, ubi abſolvuntur & deciduntur quæſtiones.

גנ״ת, His tribus literis tres Cabalæ partes ſignificantur, quas vocant גימטריא נוטריקון תמורה. Eſt autem גימטריא Cabbaliſtis, vocum expoſitio per characterũ invicem dimenſionem numeralem ſive Arithmeticam. Hinc צמח *Germen,* Zach. 3. v. 8. R. Kimhi idem valere inquit, quod מנחם *Conſolator,* quod nomen eſt Meſſiæ; cùm ex utriuſq; nominis literis reſultet numerus 138. Per נוטריקון Cabaliſtæ voces interpretantur, cùm dictio aliqua in tot reſolvitur vocabula, quot ſcripta fuit literis, quarũ unaquæq; emergentis dictionis initialem literam conſtituit. Sic R. Schelomon Jizchaki נפתלי in Midras Agadah exponit, נתקבלה פה תפלתי לפני יהוה *Accepta eſt oratio mea coram Domino.* Cæterùm vocum expoſitionem Cabbaliſticam per תמורה vide ſuprà in אלב״ם & אתב״ש. Et quomodo hæc à צירוף differat, vide in Pardes Schaar 30.

ג״ע, 1. גן עדן *Hortus voluptatis, paradiſus.*
2. גלוי עריות *Denudatio verendorũ.* Et cùm ל, ut: לג״ע, בג״ע, frequẽs in Cõmẽtariis. In Zohar: שהיא מחשבה אשתכחו עברות חטאות וזדונות ע״ג ועו״ש ר.

ג״ש, גרסת שמואל *Lectio* (doctrina, diſciplina) *Samuelis.* Et cum מ *ex,* מג״ש, valet מגרסת שמואל *Ex lectione* vel *doctrina* aut *diſciplina Samuelis.* Nomen Rabbini.

ד׳

In numeralibus ſignificat, *quatuor, quartus, a, um, quartò,* &c.

ד״א, 1. דבר אחר *Verbum aliud* vel *ſermo alius.* id eſt, alia expoſitio. Frequens hujus uſus eſt in dubijs expoſitionibus.
2. דרך אחר vel אחרת *via alia, ſeu modus alius.*
3. דא איהו *hoc eſt illud.* In Zohar.

דאק, דאמר קרא *Quod dixit Scriptura.* Chald. vide ſuprà in א״ק.

דב״ם, דבבא מציעא *Porta media.* Vide ſuprà in ב״ם.

ד״ה, דברי הימים *Verba dierum,* liber Paralipomenon. Vide ſuprà in ב״ה.

דהא״נ, דהא אמרינן *Nam ecce dicimus nos.* Talmudicum eſt.

דהע״ה, דוד הנביא עליו השלום *David Propheta,* ſuper

ſuper quem pax. vel דויד המלך, &c. *David Rex:* & tunc ם quãdoq, adjicitur, ut דהמע״ה, &c. in Pardes.

ד״תו. Vide infrà in ת״ו.

ד״ל, דיי למבין *Satis eſt intelligenti.* Forma proverbiali, ut & latinè: *Dictum ſapienti ſat eſt.* Et cùm præfixo ו, ſic: וד״ל, pro ודי למבין *Et ſat eſt, intelligenti.*

דלמא״ע, דע לפני מי אתה עומד *Cõſidera coram quo tu ſtas.* Solet in locum ſcribi, ubi ſemper in conſpectu ſit.

דלת״ה, דלא תימא הכי *Ne ita dicas.* Talmudicũ. Nam Talmudicè dicitur תימא pro Chal. תאמר. הכי pro כן Hebraico.

ד״מ, דרך משל *Per modum Parabolæ.* id eſt, tropicè.

דע״ה, דויד עליו השלום *David ſuper eum pax.*

ד״פ, דו פרצופין *Duæ perſonæ;* ſic ex Zohar in Maareches Elohus vocatur ſexta Numeratio divina, quòd ex benignitate & judicio, tanquam mari & fœmina conſtet.

דקב״ר. Vide infrà in ק״בה.

ד״ר, דברים רבא *Deuteronomium* cum expoſitione *Rabba.* id eſt, *Magna.*

דרגמ״ה, דרבי גרשון מאור הגולה *Rabbini Gerſonis, luminis captivitatis* ſeu *exulum.* Sic vocãt Rabbinum quendam, qui alienas literas reſerantibus Anathema imprecatus eſt. Atque hæc literis extrinſecus ſuperſcribunt hoc modo: וה״ר דר״גמ״ה ואסור לזרים *Et hoc interdictum ſit externis ſub anathemate Rabbi Gerſon, luminis captivitatis.*

ד״ת, דברי תורה *Verba Legis,* ſc. Moſaicæ.

ה״

1. Eſt quinque in numeris.

2. השם *Nomen ipſum, κατ' ἐξοχὴν* intelligentes nomen Tetragrammaton יהוה ineffabile. Eſt autem hoc puræ Dei eſſentiæ nomen, eamq; ob cauſam ſoli Deo peculiare, cùm cætera effectiones magis & attributa alijs ferè communia ſignificent.

הא״ב. Vide ſuprà in א״ב.

הא״ע, החכם אבן עזרא *Sapiens ille Aben Ezra.*

הב״ה, הקדוש ברוך הוא *Sanctus ille* (per Antonomaſian, Deus) *benedictus ipſe.*

הבע״ל vel הבעל״ט, הבא עלינו לטובה *Veniens ſuper nos ad bonum.*

הב״ח item הבע״ח. Vide ſuprà in ב״ח.

ה״ד, 1. היינו דכתיב *Illud ipſum eſt, quod ſcriptum eſt.* Sine punctis legitur היינו. Et cum ו ſic, וה״ד *Et eſt hoc ipſum, quod ſcriptum eſt.* frequens in Commentarijs.

2. Poteſt etiam eſſe הוא דכתיב *Illud eſt quod ſcribitur.*

ה״ה, 1. הוא הדין *Idem judicium, par eſt ratio.*

2. היינו הך *Illud ipſum eſt.* frequẽs apud Rabbinos.

3. הני הך *Iſta ita ſunt.* הך utriuſque numeri eſt.

ה״הד, 1. היינו היך דאמר *Illud ipſum eſt, quod ait.*

2. הדא הוא דאמר vel דאמיר *Hoc ipſum eſt quod ait,* vel *quod dicitur:* vel הדא הוא דאמרין *Hoc ipsũ eſt quod dicimus nos:* vel היינו הא דכתיב *Hoc eſt quod ſcriptum eſt.* Modi loquendi Rabbinis frequentes.

3. הוא הדבר *Hæc eſt res ipſa.*

ה״הר, הקדוש הרב רבינו *Sanctus ille Magiſter, Magiſter noſter.* Vel החסיד רבי *Pius ille Magiſter, Rabbi,* &c. Sic vocatur Rab. Jizhak, itẽ Rabbi Meir. Et cum præfixis, וה״הר לה״הר, &c. itẽ, החכם הגדול רבי *Sapiens magnus Rabbi.* Sic vocatur R. Schelomo filius Gabirol, à R. David Kimhi.

הז״ל, הרב זכרונו לברכה *Magiſter memoria ejus ad benedictionem:* vel eſt in plurali explicandum.

ה״י, השם יתברך vel יתעלה *Dominus celebrandus* vel *attollendus.*

ה״יד, הבורא יקום דמו *Creator ulciſcetur ſanguinem ejus.*

הכד״א, היכמא דאמר *Juxta quòd dixit.*

הי״לל, היה לו לומר *Fuerat ei dicendum:* quod & ſine Jod ſcribitur ה״לל.

ה״ל, 1. היה לומר *erat dicendum.*

2. הוה ליה *Fuit ei.* In Midraſch Ruth. Hebraicè היה לו *idem.*

ה״לל. Vide ſuprà in הי״לל.

הל״מ, הלכה למשה מסיני *Mos, ritus, conſuetudo tradita Moſi de Sinai.* Sunt traditiones Cabaliſticæ.

ה״מ vel ה״מי, הני מילי *Hæc ſunt verba.* Et cum ב præfixo, בה״מ, valet בהני מילי *His ipſis verbis,* quod in eũ ſenſum dicitur, quo ſuprà ב״דא.

הכמד״א, היך מה דאמר *Juxta id, quod ait:* vel היך מה דאת אמר *juxta id quod tu dicis.* Cùm locum aliquem Scripturæ citant. Poteſt & legi היינו מה דאמר *Illud ipſum eſt, quod ait.*

הנ׳, היך נמי *Sic etiam*: in Zohar.

הנב׳, הנביא *Propheta*. Non eſt ר״ת.

הנ״ל, 1. הנזכר למעלה *Memoratum ſuprà*.
2. הנזכר לי *Memoratum à me*.

הנ״ר, הנדיב רבי vel הנגיד *Magnificus*, vel *princeps ille Rabbi*.

הסמ״ק. Vide infrà in Samech. ❧ ה״עה. Vide infrà in ע״ה. ❧ ה״עז. Vide infrà in ע״ז.

הק׳, הקדוש ὁ ἅγιος *Sanctus ille*. Dei epitheton.

הקב״ה, הקדוש ברוך הוא *Sanctus benedictus ille*. Vel *ſanctus ille celebrandus*. undiq; frequentiſs.

הר״ר, הרב רבינו *Magiſter Magiſtrorum noſtrorum*.

הרר״ר, החכם רב רבינו vel הגדול *Ille ſapiens* vel *magnus Magiſter Magiſtrorū noſtrorū*. Hoc titulo afficitur in Rak. R. Elieſer Wormatiēſis.

הר״א, הרבי אברהם *Rabbi ille Abraham*.

הרד״ק. Vide infrà in Reſch.

הרמב״ם, הרבי משה בן מימון *Ipſe Rabbi Moſche filius Maimonis*. & cum addito ז״ל, exponitur: *Ipſe R. Moſche filius Maimonis, memoria ejus ſit in benedictione*.

הש׳ VEL הש״י. Vide ſuprà ה׳ & ה״ש, item ש״י. ❧ הש״יח. Vide infrà ש״ח.

ו

Multa hîc ex his, quæ ſuprà notata ſunt, vel infrà notabuntur, reperies detracto vel addito *Vav*, quamvis aliqua eorum ſine Vav omnino inveniantur. Eſt autem in numeris 6.

ואו״ל ITEM ואק״. Vide ſuprà in Aleph.

וא״ל, ואין לומר *Neq; dicendum*. ❧ וכ״ים. Vide infrà י״ם. ❧ וכ״כא. Quære infrà כ״א.

וגו׳ VEL וגו״ם, וגומר *Et complens*. id eſt, Et cętera. Sic dicunt citantes Scripturæ locum non plenum. Non eſt roſch tebos; ſicut nec וכל׳, quod vide.

וה״ה. Vide ſuprà in He ❧ ו״שול. Vide infrà in Zain. ❧ וח״לב. Vide infrà in Heth.

וי״א, ויש אומרים *Et ſunt qui dicunt*.

וי״ל, ויש לומר *Et eſt dicendum, Et dici poteſt*. Quando objectionem ſolvunt.

וי״מ, ויש מפרשים *Et ſunt qui exponunt*.

וי״ס. Quære infrà in Jod.

ויק״ר, ויקרא רבא *Leviticus* cum expoſitione rabba. id eſt, *magna*.

וי״ת, ויונתן תרגם *Et Jonathan convertit*, ſeu *tranſtulit*. Chaldęus Paraphraſtes celeberrimus, qui tota Biblia ex Hebræo in Chaldaiſmum tranſtulit. Sed hodie tantùm Prophetarum verſionem habemus.

וכת״ג. Quære infrà in Caph.

וכו׳, וכלי׳ *Et reliqua*. Propriè ſic dicunt, cùm alia citantur, quàm ex contextu Bibliorū. Alij ſcribunt, וכלה *Et totum illud*.

וכ״ז, וכל זמן *Et omni tempore?* id eſt, quamdiu non eſt hoc, neq; illud. Sæpe in Ziuni.

וכ״כ. Vide infrà in Chaph.

וכ״ת, וכי תימא *Et ſi dicas*, interroges.

וכת״י, וכן תרגם יונתן *Et ſic reddidit Jonathan*.

ול״ל, ולמד *Et didicit*: vel ולמד *Et docuit*.

ול״ו, ולומר *Et dicendo*, vel *dicendum*.

ול״ד, ולמבין די *Et intelligenti ſat eſt*.

ול״מל, ולא מצי למימר *Nec poteſt dici*, vel, *nec convenit dicere*: In Talmud.

ול״ש, ולא שנא *Nec didicit*, ſeu *commentatus eſt, notavit, obſervavit*.

ומ״ל. Quære infrà in Mem, מ״ל. ❧ ומ״גל. Quære infrà in מ״ל.

ומ״ש ומוצאי שבת *Et egreſſus Sabbathi*. Vide infrà in מ׳.

ומ״ת. Vide infrà in Mem. ❧ ונ״א. Vide infrà in Nun. ❧ וע״א. Vide infrà in Hain. ❧ וע״ן. Vide infrà in ע״נ.

וצ״ע, וצריך עיון *Et conſideratione indiget*.

ור״ת. Vide infrà in ר״ת. ❧ ות״ה. Vide infrà in ת״ה.

ות״י, ותרגם יונתן *Ac interpretatus eſt Jonathan*. Vel, ותרגום *Et Chaldæa interpretatio Jonathæ*. Vel, ותרגום ירושלמי *Et Thargum Jeroſolymitanum*.

ז

In numeris ſignificat *Septem*.

זב״, זמן בכמה vel בכמה *Tempus in quo*, vel *quando*.

זאבולב״יא ; זכור את בוראך *recordare Creatoris tui*. Aliàs, זמרו אלהים בכבוד *Pſallite Domino in gloria*: והצנע לכת בית י״י אלהיך *& humilieris ingrediendo domum Domini Dei tui*.

ז״ל, 1. זכרונם vel זכרונו לברכה *Recordatio ejus* vel *eorum ſit in benedictione*, fauſta ſit ac felix. Sic de mortuis loquuntur celebribus quidem, ſed qui ſanctimonia alioqui non fuerint inſigniores. De his enim dicerent, ע״ה, עליו השלום *Super eum pax*. Poteſt tamen explicari זכור לטוב *Memoratus ad bonum*; ut dicere ſolemus: *Quem honoris cauſâ nomino*.

2. זהלשונו, cum ו præfixo plærumq;, & pcedente ספר aut מאמר aut ſimile: וזה לשונו *Hæc*, vel, *& hæc ejus oratio eſt, ita ille inquit*. Ut nos Latini, poſt verba ex Authore aliquo recitata, dicimus: *Hæc ille, Hactenus ille*.

לדהת

Digitized by Google

ולהח, וְזִכְרוֹנוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא *Memoria ejus ſit ad vitam ſeculi futuri.*

וצל, זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה *Memoria juſti eſt in benedictionem*. Deſumptum ex Prov. 10. v. 7. Eodem ſenſu, quo ſuperius illud ז"ל de mortuis.

וצול, וְזֵכֶר צַדִּיק וְחָסִיד לִבְרָכָה *Memoria Juſti & benigni in benedictionem.*

וש, וְהוּ שֶׁאָמַר vel זה *Hoc eſt, quod dicit*. Et cum ו præfixo, וו"ש *Et hoc eſt*, &c.

ושה, והאו והו שאמר הַכָּתוּב או הַפָּסוּק *Hoc eſt, quod Scriptura, vel verſus (Biblicus) dicit* Frequens in Midraſch. cum ו copula ſæpe.

ח

1. notat numerum octavum.

2. cum literis numeralib. eſt חֵלֶק *Pars libri* cujuſcunq;. Rarò tamen ſine ב ſervili inveniatur.

חה, חִדּוּשׁ הָעוֹלָם *Renovatio mundi*: in More Nebhuchim.

חהרמם, חָכָם הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מְנַחֵם מֵרְקַנָאטִי *Sapiens ſanctiſſimus ille Rabbi Menahem de Rakenate*. Eſt celebris commentator in Pentateuchum. Hæc ר"ת plenè leguntur in titulo commentarij hujus Rabbini in Pentateuchū.

חו, חַס וְשָׁלוֹם *Parce & pax*, hoc eſt, abſit. Utuntur autem Rabbini his verbis, quando aliquid mali deprecantur, & amoveri petunt, ut: מִינִים יַחְשְׁבוּ ח"ו שֶׁיֵּשׁ שְׁתֵּי רְשׁוּיוֹת *Heretici opinantur, parce & pax ſit*, (hoc eſt, abſit) *duo eſſe principia, ſeu potentias divinas*. Et cum præfixo ו, רח"ו, valet וְחַס וְשָׁלוֹם *Quod abſit.*

חזל, חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה *Sapientes noſtri bonæ memoriæ, ſive, quorum memoria ſit in benedictione.*

חל, חוּצָה לָאָרֶץ *Extra terram*. ſcil. Iſrael. Et cum Monogrammis præfixis, לח"ל pro לְחוּצָה לָאָרֶץ. Sic בח"ל, pro בְּחוּצָה, &c.

חלב, חֵרֶם לְזָרִים בְּנָחָשׁ *Anathema ſit externis in ſerpente, vel juxta ſerpentem*. Hac verborum formula utuntur, cùm dira imprecatione feriunt & excommunicant.

חם, חוֹל מוֹעֵד *Profeſtus dies feſti*, ſive Paſchatis ſive Tabernaculorum. Plenè ſcribitur חוֹל הַמּוֹעֵד, &c. admittit præfixa כה"ם.

חנכל שצם, חַמָּה נוֹגַהּ כּוֹכָב לְבָנָה שַׁבְּתַאי צֶדֶק מַאְדִּים *Sol, Venus, Mercurius, Luna, Saturnus, Jupiter, Mars*. Nomina 7. Planetarum.

חס, חָסֵר vel חֲסֵרִים *Deficiens* vel *deficientis*. Cùm dictio aliqua habet ה, vel י, vel ו implicitè quieſcens.

חרמבם, חָכָם רַבִּי מֹשֶׁה בֶּן מַיְמוֹן *Sapiens Rabbi Moſes filius Maimon*. Magnæ authoritatis Rabbi, nomine *Rabbi Moſes Aegyptius.*

חרמבנ, חָכָם רַבִּי מֹשֶׁה בֶּן נַחְמָן *Sapiens R. Moſes filius Nahman*. Alias R. Moſes Ge: undenſis.

י

1. eſt numerus denarius.

2. יְהוָֹה *Dominus*. Dei nomen eſſentiale, &, ut Judæi contendunt, ineffabile, quod à quatuor literis, quibus conſtat, tetragrāmaton appellatur. Differt ab alijs divinis nominibus:

1. quòd ſoli Deo tribuatur.
2. quòd nihil per ſe ſignificet.
3. quòd puncta propria non habeat.

Sed ſingula reliquorum omnium, omnia & ſingula iſta habent, & à certis actibus imponuntur. Sæpius per duo יי, nonnunquam etiam per tria notatur, hoc modo, ∴ Et cum monogrammis præfixis, ל"יי ב"יי, id eſt, לַיהוָֹה, בַּיהוָֹה, &c.

יא, 1. יֵשׁ אוֹמְרִים *Sunt qui dicunt.*
2. יְהוָֹה אֱלֹקִים *Dominus Deus.*

יג, יֵשׁ גּוֹרְסִים *Sunt docentes*: in Pard.

יה, יוֹם הַכִּפּוּרִים *Dies expiationum*, qui decimo die Tiſri, menſis ſeptimi agebatur. ב in בי"ה eſt ſervile præfixum.

יהבי, יְקוּתִיאֵל הַכֹּהֵן בַּר יְהוּדָה *Jekuthiel Sacerdos filius Jehudæ*. Nomen eſt unius ex הַנַּקְדָנִים *Punctatoribus*, qui librum edidit titulo עֵין הַקּוֹרֵא *Oculus lectoris*, ubi nonnulla tractat de punctis. Elias in Tabulis fractis, ſub finem libri Maſoreth Hammaſoreth.

יט, יוֹם טוֹב *Dies feſtus*, lætus. Sic vocant ſolennitates, quas habent per annum, præter Sabbatha, Itē diē ſympoſij ac hilaritatis.

יּי vel יי. Vide י ſimplex.

יכ, יוֹם כִּפּוּרִים *Dies expiationum*: in Ziuni. vid י"ה.

ימ, יֵשׁ מְפָרְשִׁים *Sunt qui exponant.*

ימה, יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, vel יוֹצְאִים *Exit*, vel *exeunt à canone*. Apud Eliam Levitam. Frequens apud eos, qui accentus tractant, cùm exceptionem afferunt.

יס, 1. יֵשׁ סְפָרִים *Sunt libri*. Et cum ו præfixo, וי"ס *Et ſunt libri*. ובי"ס *Et in nonnullis exemplaribus*. Sic loquuntur, ubi variam lectionem afferunt.

2. י' סְפִירוֹת, 10. *Numerationes*. De quibus in Zohar, Sepher Jezira, Pardes, &c. vid. ע"ס.

יצ, יִשְׁמְרֵהוּ צוּרִי *Cuſtodiat eū Rupes mea*. id eſt, Deus.

יצהט & **יצהר** יֵצֶר הַטּוֹב & יֵצֶר הָרָע *Cupido bona, & cupido mala*. in Zoh. Pard. & alibi.

יצו, יִשְׁמְרֵהוּ צוּרִי וְגֹאֲלִי *Cuſtodiat eum Petra mea & Redemptor*

Redemptor meus: Poſteriora duo vocabula deſumpta ſunt ex fine Pſal. 19. Sic privatis hominibus, quos nominarunt, bene precantur.

יק״ב, יחוד קדושה בְּרָכָה *Unitas, Sanctimonia, Benedictio.*

יר״ה, יָרוּם הודו *Extollatur majeſtas ejus*, vel יָרוּם רוּם הודו *Extollatur celſitudo majeſtatis ejus.* Sic de principibus & poteſtate præditis viris adhuc viventibus loqui ſolent.

יר״מ, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ *Sit beneplacitum à conſpectu tuo.* Aliàs ſine מ, י״ר, יְהִי רְצוֹנְךָ *Sit beneplacitum tuū, velis.* Sic Deum compellant.

ימ״ש, יִמַּח שְׁמוֹ *Deleatur nomen ejus.* Sic imprecantur idololatris.

2. יש׳, ישראל: non eſt roſch thebos.

ישו״ז VEL SIC **ישו״כ**, יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹנוֹ *Benedictum ſit nomen ejus, atq; extollatur memoria ejus.*

ישו״עמ״הן, יָבֹא שָׁלוֹם יָנוּחַ עַל מִשְׁכָּבוֹ הוֹלֵךְ נְכֹחוֹ *veniat pax, quieſcat ſuper lectū ejus, qui ambulat rectè.*

ית״, 1. יוֹנָתָן תַּרְגֵּם *Jonathan interpretatus eſt.* At ית׳ cū uno apiculo, vel ſic יתב׳ aut יתע׳, eſt יִתְבָּרֵךְ *Benedicatur*, vel יִתְעַלֶּה *Extollatur*; quorum alterutrum divino nomini ſubjungunt, ut jam dictum eſt alibi. Sed hoc frequenter legitur cum duobus apiculis, hoc modo: ית״: in lib. Epiſtolarum Haramban, &c.

יתק״ק, יְשַׁעְיָהוּ תְּרֵי-עֲשַׂר קִינוֹת קֹהֶלֶת *Eſaias, Duodecim Prophetæ, Threni, Eccleſiaſtes.* Symbolum librorum in quorum fine repetitur penultimus verſiculus.

כ׳, Inter literas numerales ſignificat 20.

כ״א, 1. כִּי אִם *Niſi, ſed.*

2. כָּל אֶחָד *Unusquisq;* (Hoc quidam minus rectè legunt pro כִּי אֶחָד *Quoniam unus*, vel *unum*) Et cum Monogrammis præfixis, וכ״א, וּבְכָל-אֶחָד *Et cum unoquoq;*

3. כִּי אַחַר *Quia poſtquam.* In Pard.

4. cum ז״ל eſt, כְּמוֹ אָמְרוּ חֲכָמִים זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה. Sæpe in Commentario in librū Coſdroa.

כ״ג, 1. כֹּהֵן גָּדוֹל *Summus ſacerdos.*

2. כְּנֶסֶת גְּדוֹלָה *Synagoga magna.* At cum uno apice כג׳ eſt כְּגוֹן, idē quod כְּמוֹ, *ſicut, veluti.*

כ״ד, כְּמָא דְאָמַר *Ut dicit:* Chaldaicum.

2. כָּל-דָּבָר *Omne verbum, Omnis res.*

כד״א, 1. כְּמָא דְאַתְּ אָמַר *ut tu dicis.* vel כְּמָא דְאִתְּאָמַר *Ut dictū eſt*, nempe in hoc illove loco biblico. freq. in Zohar.

2. כְּדַאֲמְרִינַן vel כִּדְנָא *Secundùm quòd dicimus, ſicuti* vel *quemadmodum dicimus*, &c.

כ״ה, 1. כֵּן הוּא *Sic eſt.* Obvium apud Maſorithas.

2. כִּי הָכֵי *Nam ſic:* in Zohar.

3. In Sepher Ziuni: כִּסֵּא הַכָּבוֹד *thronus gloriæ.*

כה״א, כֵּן אוֹ כָּךְ הוּא אוֹמֵר אוֹ אָמַר *Sic, ita ille dicit, dixit.*

כה״ג ITEM **כה״גו**, כְּהַי גַּוְנָא (quod ſcribunt ſine punctis כהאי גוונא) *Ad hunc modum.* Et cum Vau וכה״ג *Et id genus ſimilia.* כהג׳ cum uno apice, pro כַּהֹוגֶן *ut decet, ut par eſt.*

כ״ז, כָּל-זֶה *Totum iſtud.*

כ״י, In Maſoreth ponitur interdum pro 30: in numeris: nam ל apud illos alium habet ſenſum ſeu uſum, ut patebit infrà.

2. Eſt כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל *cœtus Iſrael.*

כ״כ, 1. Rabbinis ſignificat כָּל-כָּךְ *usq; adeo, in tantum, tam.*

2. Chaldaicè, כָּל-כְּדְנָן, & præcedente ferè Vav, וכ״כ, pro וְכָל-כְּדְנָן *Et omnia ejuſmodi.*

3. In Maſoreth valet כֵּן כְּתִיב vel כְּתִיב כֵּן *Ita ſcribitur*, vel כְּתִיבִין כֵּן *Scribuntur ſic.*

כ״ל ET **כל״ו**, כָּל-לְשׁוֹנוֹ vel לָשׁוֹן כָּל *Omnis lingua.* hoc eſt, dictio ita ſumpta. At cum apice vel puncto ſuper Lamed, hoc modo: כל׳ vel כ׳ל valet כֻּלְּהוֹן *Omnia*, ut: כ׳ל כ׳כ valet כֻּלְּהוֹן כְּתִיבִין כֵּן *Omnia ita ſcribuntur.* Vel כל׳ חס׳ *Omnia ſunt deficientia*, כל׳ מל׳ *Omnia ſunt plena:* כֻּלְּהוֹן חֲסֵרִים & כֻּלְּהוֹן מְלֵאִים &c. Extra Maſoreth valet כְּלוֹמַר *quaſi dicat.* Sæpius ſcribitur כל׳ vel כלומ׳.

כל״ע, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ, in Prec. & מַעֲרֶכֶת אֱלֹהוּת, q; in Pſ. 136. 26. vicibus repetitur, juxta 26. Generationes q̃ per divinam benignitatem perſtiterunt ſine Lege, ut ibi dicitur.

כ״מ. 1. כְּבוֹד מַעֲלָה *Gloria celſitudinis*, &c.

2. כָּךְ מָצָאתִי *ita inveni.* In mirgine Zohar, quando aliquid omiſſum aut obſcurum videtur.

כמה״ר, כְּבוֹד מַעֲלַת הַקָּדוֹשׁ הָרַב רַבֵּינוּ *Gloria celſitudinis ſancti Magiſtri Magiſtrorum noſtrorum.* In præfatione Grammaticæ R. Abraham de Balmis.

כמו״ר, כְּבוֹד מַעֲלַת הָרַב רַבֵּינוּ *Gloria celſitudinis Magiſtri Magiſtrorum noſtrorum.*

כמה״ר, כְּבוֹד מַעֲלַת הַקָּדוֹשׁ רַב רַבֵּנוּ *Gloria celſitudinis ſancti*

Digitized by Google

nis ſancti illius Magiſtri magiſtrorū noſtrorū, &c.

כבמ״ר, כְּבוֹד מַעֲלַת רַבִּי *Gloria excellentia Rabbi.*

כמ״ש, כְּמוֹ שֶׁאָמַר *ut dixit, ſecundùm quod dixit.*
2. כְּמוֹ שֶׁכָּתַב *ſicut ſcripſit.*

כנ״ל, כֵּן נִרְאֶה לִי *Sic videtur mihi.*

כ״ע, כֶּתֶר עֶלְיוֹן *Corona ſuprema*, dicitur primus gradus apud Cabbaliſtas quo ſe Divinitas manifeſtare cœpit.

כ״ק, כָּל־קְרָיָא *Tota Scriptura*, in Maſoreth. Sic appellant 24. libros Bibliorum à legendo. Poſſet etiam legi כָּל־קְרִיאָה *idem.*

כ״ש, כָּל־שֶׁכֵּן *Quantò magis.* Et ſequente particula negativa שלא, hoc modo: כָּל־שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא *Quantò minus.* Et cum ו, וכ״ש תתאי לא יתברכון, negat ſine שלא. In Zohar. על יתיה כ״ש שלאי

כשא׳, בְּשֶׁאָמַר, Caph hoc loco propriè tempus, non ſimilitudinem demonſtrat, *cùm dixit.*

כת׳, כְּתָב, כָּתוּב *Scriptura*, non eſt Raſche Theboth, ſed abbreviatio.

ל׳, 1. Significat numerum trigeſimum.
2. לֵית *Non eſt*, alibi ſcilicet. Frequens in Maſoreth, ubi ſemel notant vocem aliquam reperiri. Porrò vitandæ confuſionis gratia, ubi trigeſies dictionem aliquā inveniri voluerunt ſignificare, integrum nomen literæ ad marginem notarunt, hoc modo, למ״ד. In nonnullis tamen Exemplaribus pro hoc ſcribitur, כ״י, quæ faciunt triginta.
3. לָשׁוֹן, ut in Pardes: והעתקנו ל׳ *deſcripſimus linguam ejus.* id eſt, verba.

ל״א, 1. לָשׁוֹן אַחֵר vel אַחֶרֶת (vel אַחֵרִים) *Lingua alia*, id eſt, expoſitio vel gloſſa alia. Chaldaicè לִשָּׁנָא אָחֳרָנָא, vel לִשָּׁן אָחֳרָן pro eodem dicitur. Et pluraliter, לִשָּׁנִין אָחֳרָנִין *lingua alia.*
2. לָשׁוֹן אַשְׁכְּנַז *Lingua Germanica.* Cùm Hebraica Germanicè interpretantur.

לא״. Vide ſuprà in Aleph.
לג׳, לְגַרְמֵיהּ Accentus Euphonici *Peſika* epitheton cum puncto uno. At ל״ג gemino apice, in numeris facit 33. Obſerva diſcrimen, ne confundaris.

לד״, לֵית דִּכְוָתֵהּ *Non eſt ei ſimile.* In Maſora, ut ſuprà expoſuimus, ל׳ ſolum idem præſtat. Sed nonnulli Grammaticorum Maſoritica tractantes dicunt ל״ד, ut ſuprà.

לה״ד, לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה *Cui res ſimilis eſt?* Alij: *cui rei ſimile eſt?*

לז״א, לָכֵן אָמַר vel לְזֹאת *Idcirco ait.*

ליש״ vel לישר״, לְיִשְׂרָאֵל *Iſraëli.* At in Maſoreth לָשׁוֹן vel לִשָּׁנָא *Lingua.* Et pluraliter, לִשְׁנֵי pro לְשׁוֹנוֹת vel לִשָּׁנִין *Linguæ, acceptiones, ſignificata.*

לכ״א, 1. לָכֵן אָמַר vel לְכָךְ אָמַר *Ideo dicit.* Et cum ו, ולכ״א וְלָכֵן vel וּלְכָךְ אָמַר *& propterea inquit.* & 3 pro לָכֵן נֶאֱמַר *idcirco dictum eſt.* vide ל״נ.
2. לְכָל־אֶחָד *unicuiq.*

למנ״ט, לְמַאי נָפְקָא מִינָּהּ *Quò egreditur inde, quo res evadit?* מַאי קָא eſt.

למ״ר, Vide ſuprà ל׳.

ל״נ, 1. לָכֵן נֶאֱמַר vel לְכָךְ נֶאֱמַר *Propterea dictum eſt.*
2. ול״נ maximè cum ו, וְלִי נִרְאֶה *Et mihi quidem videtur.*

לס״ת, לְסֵפֶר תּוֹרָה *Libro Legis.* Vide in Samech.

לע״ט, לֵב עַיִן טְחוֹל *Cor, oculus, ſplen* In Thalmud.

לע״ש, לְעֶרֶב שַׁבָּת *Ad veſperam Sabbathi.* Sic appellant Paraſceven Sabbathi, id eſt, veſperam diei Veneris.
לפי״, 1. לְפִיכָךְ *Propterea.*
2. לְפֵירוּשׁ vel לְפֵירוּשׁוֹ *Juxta expoſitionem, vel expoſit. ejus.*

לפ״ק. Vide infrà in litera Pe.

לא vel לָאו קְרִיָא, אוה׳, אוי׳, לקא׳ לקה׳ לקו׳ לקי׳ *Nō legitur Aleph: vel nō legitur* ה *vel* ו, *vel* י, &c.

מ׳, 1. In numeris eſt 40.
2. cum litera numerali, vel vocabulo initium alicujus libri notante, eſt מַאֲמָר *ſermo*, מִשְׁנָה *i. δευτέρωσις.*

מ״א, 1. מִשְׁקָל אַחֵר *Pondus aliud, forma alia vel ſpecies.* Familiare Grammaticis.
2. מִדְרַשׁ אַגָּדָה *Homilia collectionis:* Commētarius acroamaticus, ubi jucunda narrantur. Alij efferūt הַגָּדָה, הַגִּידָה ab הגיד *nunciando.* Hoc tamen ſæpiùs ſic ſignant, מא״ג, מִדְרַשׁ אַגָּדָה.
3. מִכָּל־אֶחָד *De unoquoq.:* de ſingulis.

מא״ג. Vide proximè antecedens מ״א.

מ״ב, מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית *opus Creationis*, quod in capite primo Geneſeos deſcribitur.

מב״א, 1. מַתָּן בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה אָף *Donum in occulto evertet iram.* Solet gazophylaciis Eccleſiaſticis ſuperinſcribi.
2. מִי בָכֶם יְרֵא אֲדֹנָי *Quis inter vos timēt Deum?*

מג״ש, מִגְּזֵרָה שָׁוָה *à pari, vel ſimili.* Unus ex 13. modis, quibus inquiunt Legem enarrari poſſe, quos afferūt ſub initio Precationū.

Digitized by Google

מ״ר, מַן דְּאָמַר *Is qui dicit*. Chaldaicum.

מ״רא, מָה דְּאַתְּ אָמַר *Id quod tu dicis*. Chald.

מ״ה, 1. מְאוֹרַת הַגּוֹלָה *Lumen captivitatis*. hoc eſt, exulum. Epitheton cujuſdam Rabbi nomine Gerſon. Vide ſuprà in ר״גמ״ה.

2. Valet מִדַּת הַדִּין *Modus judicij*. rarius מִדַּת הָרַחֲמִים *modus miſericordiæ*. Sæpe præfixa admittunt ב״מה *per modum* &c. מּמ״ה המ״ה למ״ה.

3. מַלְכֵי הָאֻמּוֹת *reges Gentium*: diſtincti à regibus Iſraelis.

4. מַכְחִישֵׁי תוֹרָה *negantes Legem*. ſcil. Moſis.

מהנ״מ, מְנָא הָנֵי מִלֵּי *unde hæc verba*. Thalmud.

מהר״ר, מַעֲלַת הָרַב רַבֵּנוּ *Celſitudo magni Magiſtri noſtri*: & ו poſt מ inſerto, מעלה והרב רבנו.

מ״ט, 1 מָה טַעַם, vel Chaldaicè מַאי טַעְמָא (non מַן) *Quis ſenſus? Quæ ratio?*

2. מִדַּת טוֹב *Conditio* (modus, proprietas) *boni*. In Zohar.

מ״י, 1. מְנָא יָדְעִינַן *unde ſcimus*. Chaldaicum.

2. מִלְחֲמוֹת יְהֹוָה *Prælia Domini*. Eſt nomen libri conſcripti à R Levi ben Gerſon. Vide infrà in ממ״י. Admittit etiam alia præfixa, למ״י כמ״י, &c.

מ״כ, מַעֲלַת כְּבוֹדְךָ vel מַעֲלַת כָּבוֹד *Celſitudo gloriæ tuæ*, vel *celſitudo gloriæ*.

מכב״י, מִי כָמוֹךָ בָּאֵלִים יְהֹוָה *Quis ſicut tu in dijs, Domine* Tetragrammaton? Quo pro belli teſſera proſperè ac feliciſſimè uſus eſt Judas de familia Haſmonæorum, unde מַכַּבִּאי cognominatus eſt; cum interjecto א poſt ב.

מ״ל, 1. מְנָן, vel explicitè מְנָא לָן *unde nobis*. Et cũ ו, מנ״ל, וּמְנָא לָן *& unde nobis*. Scribitur & מְנָא לָן, &c.

2. מַה לִּי. *Quid mihi?* At cum ſimplice apice מ׳ל eſt מָלֵא vel מְלֵאִים *plenum*, vel *plena*: in Maſoreth.

מל״ה, מַלְכוּת הָרִשְׁעָה *Regnum impietatis*. Elias mavult adjectivè legi הָרְשָׁעָה Sic nominarunt regnum Antiochi & Græcorum, à quibus afflicti ſunt. Et poſtea etiam *regnũ Romanum* ita appellitarunt.

מלה״ר, מָשָׁל לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה *exemplum, cui res aſſimiletur*.

מ״מ, מִכָּל מָקוֹם *Nihilominus*.

2. מַעֲשֵׂה מֶרְכָּבָה *opus Currus*; ut deſcribitur Ezech. 1. vid. מ״ב: nam in hæc duo dividitur objectum totius Sapientiæ veteris.

ממ״ה, מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים *rex regum regum*.

ממ״י, מִסֵּפֶר מִלְחֲמוֹת יְהֹוָה (vel מִסִּפְרֵי vel מִסִּפּוּרֵי *ex libro librisve* vel *hiſtorijs* ſeu *narrationibus præliorum Domini*. Eſt liber conſcriptus à R. Levi ſeu Gerſon, quem ipſe in Commentarijs ſuper Danielem ſæpe citat.

ממר״עה. Vide infrà in מר״עה. מנ״ל. Vide ſuprà in מ״ל.

מ״ס, מַסֶּכֶת *Sectio* Tractatus Thalmudici vel etiam alterius libri. cum ב, במס׳, &c. Non eſt ר״ת.

מס״ג, מָסֹרֶת גְּדוֹלָה *Maſora magna*, quod notant etiam מְסֹרָה הַגְּדוֹלָה, מ״סה *Maſora magna*. At Maſoram parvam ita contrahunt, מְסֹרֶת קְטַנָּה. Non deſunt & qui magnã quidem ita ſignificent: מְסֹרָה הַגְּדוֹלָה, מס״וה; parvam verò ſine Vav, מ״סה, מְסֹרָה הַקְּטַנָּה *Maſora parva*.

מס״רת & מסו״רת. Vide in mox antecedente מס״ג.

מעכ״פ, מֵעַל כָּל פָּנִים *ſupra omnes facies*: In Zohare. Vide infrà עכ״פ.

מ״פ, מְצַע פָּסוּק *Medium verſus*. Vox Jeroſolymitanæ Linguæ מְצַע vel אֶמְצַע, reſpondet Hebræo תּוֹךְ vel תָּוֶךְ *medium*. At מפ׳ eſt מַפְתֵּחַ *clavis*, libri nomen, cujus author R Levi Hiſpanus. Et admittit utrumque voces monogrammas in במ״פ vel במפ׳ &c.

מ״ק, מִקְרָא קֹדֶשׁ *Convocatio ſanctitatis*. id eſt, cœtus ſanctus, celebris ſolennitas.

מ״ר, 1. מַעֲלַת רַב vel רַבִּי *Excellentia* vel *celſitudo Rab* vel *Rabbi*. Vide ſuprà in כ״מ & כמ״ר. In quo plærique errant, valere כְּמוֹ מוֹרָה רַבִּי *ſicut docet Rabbi*. Quod non ſine ש diceretur, כְּמוֹ שֶׁמּוֹרֶה. Aut valet כמו מָרָא רַבִּי *Sicut dominus Rabbi*. Cùm in titulis ponatur, nec ita utantur particula כמו.

2. מִדְרַשׁ רוּת *Homilia Ruth*.

מק״ו, מקל וחמר, vid. ק״ו.

מרע״ה, משה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם *Moſes magiſter noſter ſuper eum pax*. Et cum מ, ממר״עה *à Moſe* &c. Significant autem hoc elogio Moſen Legiſlatorem. cum præfixis למר״עה במר״עה כמר״עה, ומר״עה, &c.

מ״ש, 1. מוֹצָאֵי שַׁבָּת *Exitus Sabbathi*. Sic appellant noctem, quę diem Sabbathi proximè ſequitur;

quitur, atque excipit. Et cum ו, ומ"ש *Et exitus*, &c.

2. מה שאמר *Id quod dixit*.

3. מי שנא, Sine punctis מאי, *Quænam eſt doctrina? quid dicẽdum?* Talmudicè ſic dicũt, cùm ex aliquo contextu nonnihil obſervatu dignum eſſe volunt innuere.

4. מנחם שפירא *Menahem Spirenſis*. Rabbini nomẽ, qui emendatum habuiſſe fertur Pentateuchum.

משב, מה שלא כן *Quod ita ſe nõ habet, non eſt*: Kol Bochim.

מת, 1. מתן תורה (ita enim מתן in Reg. rectè cũ ſcribitur, Prov. 18. v. 16.) *Datio Legis*, cujus feſtum celebrant in Pentecoſte. Ajunt enim die quinquageſimo ab exitu ex Ægypto datam fuiſſe Legem. Et cum præfixis במ"ת *In datione Legis*, ומ"ת *Et datio*, &c.

2. משנה תורה *Repetitio Legis*, id eſt, Deuteronomium: In Maſora.

נ

1. In numeris eſt 50.

2. ן Finale, בן *Filius*, quo nõ filius mediate ad patrẽ proximũ, ſed ad familiã intelligitur: quemadmodũ Chriſtus filius Abrahã & Davidis appellatur. Eſt Arabica vox, qua plæriq; Hiſpanorũ, præſertim qui Arabicè docti fuerunt, uti maluerũt, quàm Hebraica בן. ר' אברהם ן' עזרא *Rabbi Abraham Aben Ezra*. Sunt qui ב lene legant אבן, ac ita videntur legiſſe veteres Arabes, qui de familiæ nomine quàm propriè ſe nominare maluerunt, Averrois, Aviſena, Nun abſorpto, id eſt, אבורעים, & אבן סני. Elias mavult ב cũ Dageſch legi, putatq; in ſua lingua ſcribi אבן vel אבּן, utrâque literâ raptâ per Giſme, (ut Arabes vocant) id eſt, Scheva. Eſt ergò ן' עזרא *Aben Ezra*, filius Ezræ, id eſt, de cognatione Ezræ, qui ſuũ genus ad Ezram, ut ſtirpis auctorem & principem, Hebraicè ראש האבות, refert. Aliâs enim patrem habuit מאיר *Meir*.

נ"א, נסחא אחרת (vel Chald. אחרנא) *Exemplar aliud*. Et cum præfixis, בנ"א *In Exemplari alio*, ונ"א *Et Exemplar*, &c. At נ"א cum unico apice, נאמר *Dictum eſt*, & cum ש, שנא' *Quia dictũ eſt*, vel *Prout dictum eſt*. Paſſim in Commentariis, cùm Scripturam citant, non alia.

נ"ו, נזכר *Memoratum*, & cum ה, הנזכר, הנ"ו. Non eſt ר"ת.

נ"ט, נותן טעם *Dans intelligentiam*: cùm ſenſus aliquis explicatur.

נ"כ, נביאים כתובים *Prophetæ, Hagiographa*. Et cũ ב, בנ"כ, ſic בנביאים וכתובים *In Prophetis & Hagiographis*.

נ"ל, 1. נזכר לי *Memoratum à me*. Vel נראה לי *Videtur mihi*.

2. נזכר למעלה *Memoratum ſuprà*. Et cum ו, ונ"ל, הנ"ל *Et memoratum eſt ſuprà*, &c. Vide נ"ל.

3. נוכל לאמר *Poſſemus dicere*.

נט"ל, נותן טעם לשבח: & נותן טעם לפגם, &c.

נ"מ, נפקא מנה *Exit inde, hinc conſequens eſt*. Chald. & Talmudicè נפקא pro מנה.

נ"נ, נינוה *Ninive*. Urbis nomen à pulchritudine ſic appellatæ. Valet etiam נבוכר נצר, &c. Non ſunt ר"ת.

נ"ס, נצח סלה *Semper, Sela*. In lib. Raziel.

נ"ע, נוחו עדן *Requies ejus ſit Paradiſus*. Sic ſæpe defunctorum meminerũt, pro ז"ל vel ז"ל ſuprà dictis.

נפת"לי, נתקבלה פה תפלתי לפני יהוה *Accepta eſt hîc oratio mea coram Domino*. R. Schel. Jizch. In Midras Aggadah.

נר"ו, נטרה רחמנא ופרקה *Cuſtodiat eum Miſericors, & eripiat eum*. In titulis librorum.

ס

1. Notat numerum 60.

2. Cum literis numeralibus eſt סימן ſignum. Scribitur etiam cum ', ut: ס'. Frequens in Coſdroa, & Commentario in eum.

3. Sequente vocabulo, q. titulus eſt cujuſcũq; libri, eſt ספר *Liber*, ut: פי' בס' התמונה, פרש בספר התמונה *Explicavit in libro Figuræ*: in Pardes.

4 סתומה Clauſum vel clauſa. Hac litera in Pentateucho inter duos illos verſiculos notatur ſpacium debere eſſe anguſtum & arctum, quod ipſi clauſum vocãt. Eandem rationem habent tria Majuſcula ס duabus פרשיות interjecta, hoc modo: סתומה סתומה סתומה, ס"ס, quibus ſpacium inter antecedentẽ & conſequentẽ פרשה anguſtum & arctum relinquendum ſignificatur.

ס"א, ספר אחר, בספר אחר *In alio libro*; quod margini Bibliorum vel textui etiam in aliis libris adſcribunt, notantes variam lectionem. Nam נ"א de aliis exemplaribus propriè dicunt, ut ſuprà. & cũ ס', ספרים אחרים מצאתי *Libros alios inveni*.

Digitized by Google

Sæpe in Commentario ſuper Maareches Elohus.

סבי, סבירין *Opiniones*, quæ creduntur falſæ. In Maſoreth. Non ſunt ר"ת.

סג, סוף גמרא *Finis Gemara*. Et cum ב ſic, בס"ג id eſt, בסוף גמרא *In fine Gemara*.

סד, 1. סלקא דעתך *Aſcendit mens tua*, vel *in mentem tuam*? putáſne? aut in animũ inducis? in eum ſenſum utuntur, cùm quid amoliuntur.

2. Valet cùm ב in principio & fine librorum ſic, בס"ד, בסייעתא דשמיא *Cum auxilio cæleſti*. Vide ב"ד.

סדא, סלקא דעתך אמינא *Aſcendit mens tua, quod dicam*, putas me dicere?

סה, ספר הבהיר. In Pardes aliâs communiter eſt, ספר הזהר.

סי, 1. סימן *Signum*. frequens in Saare Zedek, & in Maſorithis, qui multa memoriæ cauſâ ſymbola proponunt, ex ſuis locis intelligenda, ſæpe obſcura & arguta.

2. ספרא *Liber*, more Chaldaico, ſed tunc ſolet addi פ. ſic סיפ', & cum ב, בסיפ' *In libro*, & cum ר, רסיפ' *Libri*, &c.

3. ספר יצירה *Liber formationis*. Liber Abrahamo aſcriptus, fundamenta Cabalæ obſcurâ brevitate tradens.

סכה, 1. סך הכל vel סכום *Summa totius*. In Bahir.

2. Sine כ, ספר הזהר *Liber Zohar* ſeu Elucidarius. Pard. & Minhas Jehuda frequentiſs.

סל, סבירא ליה *Opinio ejus eſt*.

סמוט, סור מרע ועשה טוב : אטלים, או טוב לא יחסר סלה :

סמג, ספר מצוות הגדול *Liber mandatorum magnus*. Vide in Beth ſuprà.

סמק, ספר מצוות קטן *Liber parvus mandatorum*. De quo & ſuprà in Beth.

סס, ספק ספיקה *Dubium dubitatũ*. Res in dubium tracta.

סס. Vide ſuprà in Samech ſimplici.

סס, סוף פסוק *Finis verſus*. Vel pluraliter, סופי פסוקים *Fines verſuum*.

ספק, סוף פרקא קמא *Finis primi capitis*.

סרנג, סמיכות רבוי נקבה כנוי, *Constructio*, (ſive regimen,) *plus alis numerus, fœmininũ, ſuffixum*. Hæc quatuor cauſas conſtituunt Grammaticæ mutationis punctorum.

סת, 1. ספר תורה *Liber Legis*. Et cum præfixis monogrammis, לס"ת, בס"ת, id eſt, *In libro Legis, ad librum Legis*, &c.

2. סתרי תורה *Occulta Legis*. In Zohar.

3. סוף תיבה *Finis dictionis*. Vel סופי תיבות *Fines Dictionum*. De quo infrà in ר"ת.

סתר, סוף תוך ראש *Finis, medium, caput*. In Pardes.

ע

1. In numeris eſt 70.

2. Sequente litera numerali, eſt עמוד *Columna*, ſc. libri. Frequens in qualicunque librorum Indice.

עא, 1. ענין אחר *Negotium aliud, alia ſignificatio*: Frequens in radicibus Kimhi cum ו, וע"א *Et aliud ſignificatum*.

2. עובדי אלילים *Colentes idola*. Idololatræ.

עאכו, על אחת כמה וכמה *Pro uno quot & quot*. Sic dicunt pro, *quantò magis*. Pro כמה dici etiam poteſt כמה *Idem*.

עג, Si præcedat vox אף hoc modo, אף ע"ג, אף על גב, eſt, *quamvis*. Vide אע"ג: Nam rarius אף integrè literis ע"ג aſcribitur.

עגמ, על גב מזבח *In ſuperficie altaris, ſuper altare*.

עד, 1. על דרך *Per modum* ſeu *viam*.

2. על דא *Super hoc*, id eſt, ideo, propterea. in Zohar.

עדה, על דרך האמת *Per* (vel ſecundùm) *viam veritatis*. id eſt, propriiſſimè. Et cum ו, וע"ה *Et propriiſſimè*.

עדמ, על דרך משל *Per modum parabolæ, figuratè*.

עה, 1. עליו השלום *Super eum pax*. Sic de Sanctis loquuntur, quorum mentio in ſacris Bibliis fit. Ut differat à ז"ל. Vide ſuprà. Et cum præfixo ה, הע"ה, præcedente nomine proprio, דוד, שלמה, &c. ſignificat: המלך עמו השלום *Rex, cum eo pax*.

2. ענין הזה *Negotium hoc*.

3. Rariùs עולם הזה *Mundus hic, ſeculũ hoc*: & admittit præfixa. Magis tamen notatione ו, וע"ה, ut: בעה"ז, לעה"ז, &c. ut litera ז differentiæ cauſa adjungatur.

4. עולם הבא *Seculum venturum*: ubi nimirũ præceſſerit; & admittit præfixa בע"ה, לע"ה, הע"ה, &c. Quando hoc vel præcedẽs ſit legendum, ſenſus facilè commonſtrat.

5. In libris Punctatorum valet עין הקורא *Oculus legentis*. Eſt nomẽ libri. vide ſuprà in יה"ב.

6. עֵדֶן הָעֶלְיוֹן *Eden ſuperior.* In Portis Juſtitiæ; Atque hîc præfixum aliquando habet ה, ſic הע״ה, vel ל, ſic לע״ה, &c. Eſt juxta עדן התחתון *Eden inferior.* De quibus in Zohar,& qui hunc ſequuntur.

ע״ה. Vide mox ſuprà ע״ה.

ע״ז, 1. עֲבוֹדָה זָרָה *Cultus externus*, idololatria, idolum. Opponitur veri Dei cultui. Frequens apud interpretes quoties idololatriæ mentio incidit. Eſt etiam in Talmud tractatus hoc titulo. Et admittit præfixa ל״ע ו בע״ז הע״ז.

2. עַל זֶה *Super hoc*, ſi propterea.

ע״ז, 1 עוֹד זֶה הַנִּקְרָא *Præterea hic vocatur*, vel וזאת נקראת *Iſta vocatur.* Frequẽs in Saare Zedek, & Saare Orah.

2. עוֹד זֶה נֶאֱמַר *Et hoc amplius dicitur*, ibidẽ. Utrumque tamen ferè ſemper cum ו legitur ſic, וע״ז *Et hoc*, &c.

ע״ה עו״א, Hoc ſymbolo clauditur סכום הפסוקים Levitici: ע״ה notat numerum verſiculorũ in Parſcha ultima. עו״א eſt סימנו *ſignum ejus*, eandem numero ע״ה ſummam continens. In multis exemplaribus, pro עו״א malè habetur ע״ה.

ע״י, עַל יְדֵי *Per manus*, id eſt, operâ, miniſterio, beneficio, occaſione. Et cum affixis: עַל יְדֵיכֶם, יָדוֹ, &c.

ע״ים, עַל יְדֵי מִקְרֶם *Per manus ejus, qui primus occurrit.*

ע״כ, 1. עַל כֵּן *Ideo, idcirco.*

2. עַד כָּאן *Hucuſq;, hactenus.*

3. עַל כָּרְחוֹ *Velit, nolit* vel in Plur. *velint nolint.* Baal Akida. ב quãdoq; etiam præponitur.

ע״כ״ד, 1. עַד כָּאן דְּבָרָיו *Hucuſq; verba ejus.* Quando autem ſequitur הָרַב hoc modo, עכ״ד הרב legẽdum, עַד כָּאן דִּבְרֵי הָרַב *Hucuſq; verba Rabbini.*

2. עַל כָּל אֵלֶּה *Præter hæc, ſuper hæc.* In Zohar.

עכו״ם, עוֹבְדֵי כוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת *Colentes ſtellas & ſigna cæleſtia.* In Coſdroa.

עכ״ז, עִם כָּל־זֶה *Cum toto hoc*, id eſt, tamen.

עכ״ל, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ *Hactenus lingua* id eſt, ſermo ſive expoſitio aut ſententia *ejus.* Et quando ſequitur dictio הָרַב ſic, עכ״ל הרב, valet עַד כָּאן לְשׁוֹן הָרַב *hactenus lingua, ſive ſententia Rabbini.*

עכ״פ, 1. עַל כָּל פָּנִים *Omnibus modis, omnino.* Cùm ſignificant nihil impedire poſſe, quò minus aliquid fiat. Et cum מ ſic, מעכ״פ valet מֵעַל כָּל פָּנִים *ſupra omnes modos.*

2. עַד כָּאן פֵּירוּשׁוֹ *Hactenus illius expoſitio, hucuſq; expoſitio illius.*

ע״מ, 1. עַל מִשְׁקַל *Juxta pondus.* id eſt, formam.

2. עַל מְנָת *Cum conditione, ea lege.*

3. Rariùs עוֹל מְשֻׁקָּץ *Perverſitas deteſtanda,* vel עַוָּל מְשֻׁקָּץ *Perverſus abominabilis.*

4 עֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת *Decẽ verba:* in 1. cap. Gen. quibus mundus creatus fuit.

עמ״א, עַל מִשְׁקַל אַחֵר *Juxta formam aliam.*

עמ״י עש״ו, עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ *Auxilium meum à Domino, conditore cæli & terræ.* Integer verſiculus ex Pſal. 121. quem ſuis libris prænotant.

ענ״ג, עֵדֶן נָהָר גַּן *Heden, fluvius, hortus.* Hæc tria vocabula deſumunt ex 2. cap. Gen. v. 10 וְנָהָר יֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּן, &c. Dicuntque ex initialibus literis harum trium vocum innui עֹנֶג: de quo, Eſa 58. ver. pen. וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג: in Zohare.

ענ״ל, עָלָיו נִזְכַּר לְמַעְלָה *Ejus mentio facta eſt ſuprà*, vel *ejus recordatũ eſt ſuprà.* Elias in Maſoreth Hammaſoreth fractarum tabularum.

ע״ס, 1. עֵט סוֹפֵר *Stylus ſcribæ*, libri nomen, authore Rab. D. Kimhi, quo de accentibus & Maſorâ quædam continentur.

2. עשר ספירות pro עשר tamen ſæpiſſimè in Pardes, numerale ponitur, ut: י״ס, &c) *Decem Numerationes.* Hæc in ſpecie interdũ omnes, interdum aliquæ abbreviatè ponuntur. In Saare Zedek, & Pardes Rimmonim. & cum ב, ut עשר ספירות בלימה, עס״ב, 10. *Numerationes præter quid.* Ex libro Jezira.

3 עֶשֶׂר פְּעָמִים *Decem vicibus.*

עע״ז, עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה *Facientes cultum peregrinum.* In Arba Turim: In Kolbochim ſcribitur, עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה אַחֶרֶת עע״א *Facientes cultũ alienũ.* id.

ע״פ, עַל פִּי *Juxta os*, id eſt, præſcriptum.

ע״צ, 1. עַל צַד *Juxta latus.* id eſt, ex parte, juxta, per.

2. עוֹבְדֵי צְלָמִים *Colentes imagines.* In Coſdr.

ע״ק, עוֹד קָשֶׁה *Adhuc durum & difficile.*

ע״ש, 1. עֶרֶב שַׁבָּת *Veſpera Sabbathi.* Vide ſuprà לע״ש.

2. עַיֵּן שָׁם *Vide illic.*

3. עִם שָׁלוֹם *Cum pace.*

4. עַל שֵׁם *De nomine.* id eſt, propterea, eò quod, ob id. Hoc etiam Chald. ſcribi poteſt עַל שׁוּם. In Thisbitę Commentarijs, & Saare Zedek frequenter occurrit. Et propriè, ut in Zohar, עש״רה, עַל שֵׁם ההוא רוחת

5. עוֹד שָׁם *Adhuc ibi.* ſc. dicitur.

פ׳

1. Eſt nota numeri 80.

2. פתוחה *Apertum.* id eſt, latum & amplum. Sic in Biblijs ſpacium latum inter duos verſiculos quibus 'פ interſeritur, relinquendum eſſe deſignant. Eandem rationem habent majuſcula פפ"פ interpoſita duabus פרשיות. Notant enim duas illas Parſchioth in ſcribendo, ampliſſimo ſpacio eſſe disjungendas. Elias in שברי לוחות Maſoreth Hammaſoreth.

3. פרק *Caput*, vel פרשא, ſed præcedẽtibus ferè Monogrammis præfixis, ut 'כפ, בפרק *In capite*, 'וכפ *Et in capite.* & ſeq. א ב ג, &c. aut tractatus, ut: פ׳ כתרא ושבת, vel capitis initium.

4. פעמים, præcedẽte litera numerali, ut: ג"פ, שלשה פעמים *tribus vicibus*: Ziuni.

פ"א, 1. פירוש אחר *Expoſitio alia.*

2. פרקי אבות *Capita* ſeu *ſententiæ patrum.* Eſt Tractatus in Talmud.

פ"ד, 1. פתח דספרא *Pathah ipſius libri.* Cùm ob accentum Chronion Pathah non mutatur, quod certis in locis & libris fiat.

2. פסקא דספרא *Verſus libri*, quaſi dicas, unum ex Peſik, qui in aliquo libro inveniuntur. Nam hi numerati ſunt פ"ע, id eſt, ex præſcripto Maſoritarum, poſt quos ſcilicet non ſequitur Rebia: In Maſoreth.

פזרקשב, פיוס זמן רגל קרבן שיר ברכה *Sors, Tempus, Solennitas, Oblatio, Canticum, Benedictio.* In Aruch.

פי׳, פירוש *Expoſitio.* Non èſt ר"ת

פפ"פ. Vide ſuprà 'פ ſimplex.

פ"ק, 1. פרק קמא *Caput primum*, apud Talmudicos. Et cum ב ſic, לפ"ק *In cap. 1.*

2. פרט קטן *Supputatio particularis.* Sic vocãt numerum minorẽ, ubi in annis ab Orbe cõdito majorem numerũ auferunt. Scribitur autẽ ferè ſemper cum ל ſic, לפ"ק לפרט קטן *Juxta particularem ſupputationem*; ſcilicet omiſſis millenarijs.

פרד"ק, פירוש רבי דויד *Expoſitio Rabbi David* Intellige, *Kimhi.* Celebris Commentator.

פרד"ק, פירוש רבי דויד קמחי *Expoſitio Rabbi David Kimhi.* In Thisb. ſæpe ה præfigitur הפרד"ק, id eſt, הפירוש &c.

פר"ח, פירוש רבנו חננאל *Expoſitio Magiſtri noſtri Hananel.*

פר"י, פרש רבנו יצחק *Expoſuit Magiſter noſter Iſaac.* vel פירוש *Expoſitio*, &c.

פרש"י, פירוש רבי שלמה יצחקי *Expoſitio Rabbi Schelomo Jizhaki*, vel פרש *Expoſuit.*

פר"ת, פירוש רבנו תם *Expoſitio Magiſtri noſtri Tham.*

צ׳

In numeris ſignificat 90.

צא"ל, צריך אתה לדעת *Neceſſe eſt ut ſcias.*

צ"ל, צריך לומר *Neceſſe eſt ad dicendum, oportet dicere, neceſſe eſt ut dicas.*

צ"ע, צריך עיון *Opus habet conſideratione.*

צע"ב, צריך עיון בשרש *Conſiderandum diligentiùs in radice.* id eſt, rei primordia attentiùs ſcrutanda ſunt.

ק׳

1. Notat numerum 100.

2. קשה *Durum, difficile.* id eſt, objectio, ſcrupulus.

3. קרי *Legitur.* In Maſora, ubi lectio diverſa à Scriptura notatur.

4. קמא Apud Talmudicos, ut cùm dicunt: פר ק׳, פרק קמא *Caput primum.*

קאמ"ל, קא משמע לן *Quod notabile nobis*, vel *unde nobis obſervandum.* Apud Talmudiſtas. Interdum ק"מל ſine א.

קב"ה, קדוש ברוך הוא *Sanctus Benedictus ille.* Sic Deum vocant in Commentarijs, quoties ejus mentionem faciunt, & cum monogrammis pręfixis, לק"בה, דק"בה, וק"בה, הק"בה, בק"בה, &c.

ק"ו, קל וחמר *Leve & grave.* id eſt, quantò magis, vel quantò minus. Sic vocant argumentum à majori, vel minori. Frequens in Midras Tehillim. Eſtque unus ex 13. modis, quibus Legem dicunt exponi poſſe, de qua re ſuprà. Vide מ"גש.

ק"ל, קנמא לן *Probatio nobis.* Cùm argumentum pro ſe afferunt.

ק"ק, קהל קדוש *Congregatio ſancta.* Sic ſuas Synagogas appellant, ut ק"ק ויניציאה *Sancta Synagoga Venetiana.* Et cum ב, בק"ק *In congregatione*, &c. Vel cum מ, מק"ק *Ex congregatione*, &c.

קק"ק, קדוש קדוש קדוש *Sanctus, Sanctus, Sanctus.* Eſa. 6. Quod ad 300. ſignificanda in numeris accommodant, ut ſolent in numeris ſæpe ad aliquem Scripturæ contextum argutè alludere.

קרובצ

Digitized by Google

קרובץ, קול רנה וישועה באהלי צדיקים *Vox jubilationis & ſalutis in tabernaculis juſtorum*. Hinc Judæi Germani carmina, quæ in Sabbathis & diebus feſtis recitare ſolent, ab hac voce ſymbolica קרובץ appellare ſolent.

קש, קריאת שמע *Lectio, Audi*. Ex Deut. 6. Solent bis diebus ſingulis Judæi manè ac veſperi, recitare ſumma cum attentione illud, שמע ישראל ידוד אלקינו ידוד אחד. id eſt, *Audi Iſraël, Dominus Deus noſter, Dominus unus eſt*; & quæ ſequũtur, quæ velut ſumma totius Legis eſt. Dant autem operam, ut in loco quàm maximè mundo hæc recitent.

ר

1. Significat numerum 200.

2. רב vel רבי *Raſs* vel *Rabbi*. Quod & nos ſequimur ſcribendo *R. Rabbi*. His major רבנו, Syr. רבן *Magiſter noſter*. Talmudicè ן finale in רבן eſt נוספת, facitque plurale, ſecundùm Eliam רבנין, ſecundùm Mercerũ רבנן, ut in תנו רבנן *obſervaverunt* ſeu *ſtuduerũt Doctores noſtri*. Alij רבנן ſingulare putant cùm ſuffixo ן, quaſi dicas: *Doctor noſter*. Ceterùm ita ab initio has voces diſtinctas fuiſſe tradunt, ut רב & מר de ſapientibus, quibus in Babylonia inter Judæos manus imponebatur, dicerentur: רבי autem, vel juxta alios רבי (quod ſine punctis ſcribitur ריבי) de Iſraëlitis. Hoc Judæi Germani imperitè proferũt רַבִּי aut רֶבִּי, ſcribuntque contrahentes.

רא, רבי אברהם *Rabbi Abraham*. Et cum ſimplici apice, רא׳ valet ראש *Caput, Dux, Princeps*: quod non eſt ר״ח.

ראבע, רבי אברהם בן עזרא *Rabbi Abraham filius Ezra*, vel ר׳ אבן עזרא ſimpliciter: Etſi hoc durius eſt ſine Abraham. Aliâs unde appellatur Aben Ezra. ע״א ut ſuprà.

רג, 1. רבן גמליאל *Doctor noſter Gamaliel*.
2. ראש גמרה vel ראש, & cum ב בר״ג *Initio Gemaræ*.

רד, רבונו של עולם *Dominus mundi*. Unum ex epithetis, quæ Rabbini Deo tribuunt. & pro ר etiam ה ponitur, רבונו העולם *idem*.

רה, ראש השנה *Initium anni*, quod celebrant primo die Tiſri menſis ſeptimi.

רדפ, רבי דוד פירש *R. David expoſuit*.

רדק, רבי דוד קמחי *Rabbi David Kimhi*, & cum ה ſic, הרד״ק *ille Rabbi David Kimhi*. Celebris Rabbi. Inter recentiores facilè princeps.

רזל, רבותינו זכרונם לברכה *Doctores* vel *Magiſtri noſtri, quorum benedicta* ſeu *fauſta ſit memoria*, & cum ה הרז״ל *illi Magiſtri noſtri*, &c.

רח, 1. ראש חדש *Initium menſis, Neomenia, Calenda*, quas feſtas agere Lege jubebantur.
2. רבנו חננאל *Doctor noſter Hananel*. Hujus in Talmudicis frequens fit mentio.

רי, רבי יוסף *Rabbi Joſeph*: in Talmud.

ריבג, רבי יוסף בן גוריון *Rabbi Joſeph filius Gorionis*. Sic appellatur Joſephus, author compẽdioſę hiſtorię. De actis ſeptuaginta interpretum, Macchabæorum, Herodum, De excidio Hieruſalem, & 10. Judæorum captivitatibus.

ריבל, רבי יהושע בן לוי *Rabbi Joſua filius Levi*.

ריבנ, רבי יעקב בן נפתלי *Rabbi Jacob Naphthali*.

ריח, רבי יהודה חייט *Rabbi Juda Hhait*, author libri Minhas Jehuda.

רל, רוצה לומר *Vult dicere*. Et interdum רצוני לומר *volo dicere*. Paſſim in Commentariis.

רלבג, רבי לוי בן גרשון, *Rabbi Levi filius Gerſon*, recentior, cujus in multos Scripturæ libros exſtant Commentarij.

רם, רעיא מהימנא *Paſtor fidelis*. ſic vocatur autor התוספות *additamentorum* in libro Zohar coimpreſſorum. Moſi autem, qui vocatur רועה *paſtor*, & נאמן *fidelis*, à quibuſdam aſcribitur.

רמבם, רבי משה בן מימון *Rabbi Moſe filius Maimon*. Inſignis apud Hebræos Doctor. Et cum ה ſic, הרמב״ם *ille Rabbi*.

רמבנ, רבי משה בן נחמן *Rabbi Moſes filius Nahman*.

רמח, רבי משה חזן *Rabbi Moſe Miniſter Synagogæ*, ſive *æditum*. Elias putat hunc fuiſſe, qui canones de pũctatione adſcripſerit circum Maſoram magnam, quæ ad calcem magnorum Bibliorum Venetijs excuſa eſt.
2. Eſt & hoc Symbolum ad memoriam, 248. oſsium ſeu membrorum, ex quibus conſtare ajunt humanum corpus. Item, ſymbolum 248. Præceptorum affirmativorum, quæ appellant מצות עשה *Præcepta fac*. id eſt, faciendi: ſecundùm numerum oſsium in humano corpore, quorum ſingulis ſuum præceptum accommodatum המקובלים dicunt.

רמת, ראש מעים תחתונות *Caput, viſcera, inferiora*: In Aruch.

רע״ה, רבנו עליו השלום *Præceptor noſter ſuper eum pax*. Sic de Moſe loquuntur. Præpoſito ejus nomine, ſic מרע״ה. Vide ſuprà.

ר״פ, ריש פסוק (vel Hebr. ראש) *Initio verſus*. At רפ׳, רפ׳ vel רפה: Et pluraliter רפין *Puncto leni effecta dictio*. In Maſorah.

ר״ש, רבי שלמה *Rabbi Schelomo*. Et interdũ *Rabbi Simeon*: Præſertim hîc quando ſequitur בן יוחי: Dux Cabalæ.

רשט, רבי שם טוב *Rabbi Schem tob*. Et רש״ט אש״ט, רבי שם טוב אבן שם טוב *Rabbi Schem tob filius Schem tob*.

רש״י, רבי שלמה יצחקי *Rabbi Schelomo Jizchaki*, inter illos celeberrimus. Gallus Trecenſis, ut nonnulli.

רשבג, רבן שמעון בן גמליאל *Magiſter noſter Simeon, filius Gamalielis*. In Talmud.

רשבי, רבי שמעון בן יוחי *Rabbi Simeon filius Johai*: in Zohar. In quo præcellẽti & eximio opere primas jure ſibi vendicat Doctor ille.

רשלע, רבונו של עולם *Dominus mundi*, id eſt, Deus. In Zohar.

ר״ת, 1. ראש תיבה *Principium dictionis*, vel pluraliter ראשי תיבות *Capita ſeu initia dictionum*. Sic appellant veras abbreviationes, quas נוטריקון vocant. Tradit autem Reuchl. lib. 3. Cabalæ, tres partes eſſe נוטריקון: Unam, cùm ſignaculum aliquod ab initio dictionis ſumitur, & apicibus (ut fieri ſolet) in ſublimi notatur, & dicitur ר״ת. Alteram, cùm à fine verbi propoſiti, & dicitur ס״ת de quo ſuprà. Tertiam, cùm à ſingulorum verborum quibuslibet literis notę ſingulæ deducuntur.

2. ר״ת Apud Talmudiſtas valet רבנו תם *Magiſter noſter Tham*. Et cum ו, ור״ת *Et Magiſter noſter*, &c.

ש

1. Eſt numerus 300.

2. Cum literis numerum ſignificantibus notat שנה *annum*.

שאלכ, שאם לא כן *Quòd ſi ita non eſſet*.

שארול. Vide ſuprà in א. **שבד״א**. Vide ſuprà in ב״ד.

שבב vel **שבן**, שום ברנש *Nomen* (ſcilicet proprium) *filij mulieris*. id eſt, viri. *Nomen* enim *mulieris* שום איתתא vocant Chald.

שד, שפיכת דמים *Effuſio ſanguinis*.

שה, שבת היום *Sabbathum eſt hodie*.

ש״י, 1. שיהא Chald. & Rabb. pro שיהיה *Quod ſit*.

2. שיחיה *Qui vivat*. hoc eſt, utinã vivat. Hujus frequẽs uſus eſt in quotidiano ſermone & literis, ubi à muliere viri aut filii mentio fit, addit hoc votum, ש״י *utinam vivat*. Poteſt etiam de pluribus in plurali dici שיחיו *utinam vivant*, &c. Et Fœm. שתחיה vel שתחיו: De uxore vel filia.

3. שמו יתברך vel יתעלה *Nomen celebrandum vel exaltandum*. Et cum ה, הש״י, &c.

שיכה, שתיקה יפה באין תפלה *Silentium decorum ſine precatione*.

שי״ת, שמו יתברך vel יתעלה *Deus benedictus*, frequens in ſcriptis Rabbinorum præſertim in Epiſtolis R. Moſche filii Maimonis: ſæpius ſcribitur cum ה vel ב, בשי״ת, השי״ת, &c.

שמ, שמע מינה *Audi ex ea*. id eſt, inde intellige. In Gemara.

שנ, 1. שנאמר *Quod vel quia dictum eſt*. Cùm Scripturæ locum citant. Notatur etiam שנ״א

2. שנתן *Quæ data eſt*. In Bahir. Ubi de Cabala ſic ſcribitur: כפי הקבלה שנ׳ למשה בסיני *Secundùm Cabalam, quæ data eſt Moſi in Sinai*.

שנאן, שור נשר אריה בן *Bos, Aquila, Leo, Filius* ſive *homo*. Quæ ſunt 4. animalia המרכבה *ipſius curr*' Dei benedicti. In Zohar, Ex Pſ. 68.18.

שסה. Symbolum præceptorum negativorũ numero 365. quæ appellant מצות לא תעשה *Præcepta de non faciendo*, qui & numerus eſt dierum anni ſolaris.

שעהול, שחור על הלבן זכר לחרבן *Nigrum ſuper album; recordare vaſtationis*, ſc. urbis Jeruſalẽ. Erigentes novum ædificium albo parieti nigram inducunt maculam, in qua his literis ſpacium relinquunt, iis ſeſe admonentes de urbis deſolatione, cujus obliviſci non debent; ut ex Pſ. 137. colligunt.

שצ, שליח צבור *Legatus univerſitatis*. Frequens in eorum ſcriptis.

שצמחנכל. Vide in ח.

שר, שמות רבה *Exodi expoſitio Rabba*.

שול, שרוצה לומר *Quod vult dicere, quod eſt*, vel *quod volunt dicere*.

שת. 1. Vide ש״י.

2. שמא תאמר *Fortaſsis dicas*, ſeu *ingerere poſſis*.

שתא. Vide mox infrà in ת״א.

ת

1. Eſt numerus 400.

2. Signi-

2. Significat *Targum*. Frequens in Lexico Zemach David.

תא, 1. תרגום אחר *Interpretatio alia*, Chaldaica propriè.

2. תרגום אונקלוס *Chaldaica interpretatio Onkeli*, quæ in Pentateuchũ extat. Poteſt etiam legi תרגם אונקלוס *Chaldaicè reddidit Onkelos*. Et hoc cum præfixis בת"א, בתרגום אונקלוס *In translatione Onkeli*: ות"א, &c. שת"א, שתרגם אונקלוס *Quod, vel ut tranſtulit Onkelos*.

תבכבב, תפלה בלא כונה כגוף בלא נשמה *Oratio ſine intentione, ſicut corpus ſine anima*.

תו', תוספת *Additio*, item תו *Adhuc, amplius, iterum, rurſus*. Non eſt ר"ת.

תושלב"ע, תם ונשלם שבח לאל בורא עולם *Abſolutus & perfectus*: (eſt ſc. liber) *Laus Deo creatori mundi*. Sæpius tamen hæc integrè ſcribuntur.

ת"ח, 1. תלמיד חכם *Diſcipulus ſapientis*, vel תלמידי חכמים *Diſcipuli ſapientũ*, ſic modeſtè ſeſe vocant ſapientiæ ſectatores Rabbini, idque ad imitationem Græcorum, qui ſe non σοφὺς, ſed φιλοσόφυς appellari voluerunt.

2. Valet תא חזי (vel Talmudicè תא) *veni, vide*. Sic loquuntur cùm Lectorem ad diligentem rei conſiderationem invitare volunt. Et cum ו. ות"ח. Frequens in Rakenati, frequentiſſ. in Zohar.

ת"י, 1. תרגום יונתן vel תרגם *Vertit Jonathan*, vel *verſio Jonathæ*: Et cum ו, ות"י.

2. תרגום ירושלמי *Targum Jeroſolymitanum*.

תיקו, תשבי יתרץ קושיות ובעיות *Thisbi ſolvet, rectave faciet dura*. id eſt, nodos & quæſtiones. Sic dicunt de Elia ſuo, quem adhuc expectant. Eſt autem hujus uſus, cùm quæſtionem in Ghemara proponunt, cujus ſolutionem ignorant. Hinc Elias Levites poſt Baal Aruch putat non eſſe ר"ת, ſed ſimpliciter ſignificare; *Eſt in theca ſua*, ut cũ quid eſt intra thecã ſuã, ignoratur quid rei ſit.

ת"כ, תורת כהנים *Lex ſacerdotum*. Eſt nomẽ libri, in quo Sacerdotes officii ſui admonẽtur.

ת"ל, 1. תלמוד לומר *Doctrina ad dicendum*, cũ Talmud dicat, vel תלמוד לומר *Diſcito dicere*. Sic paſſim Talmudici & autores Midraſchim, cùm notanter aliquid in loco Scripturæ dictum obſervant & [illegible].

2. תהלה לאל *Laus Deo*.

3. In Maſoreth תרי לשני *Duæ linguæ*, i.e. duplex ſignificatio. Et cũ ב, ſic בת"ל, בתרי לשני *In duplici ſignificatione*.

תלאח, תהלה לאל חי, *Laus Deo viventi*. Hoc poni ſolet in fine librorum.

תמ"כ, תהא מנוחתו כבוד *Sit quies ejus honor*.

תנ"ך, תורה נביאים וכתובים *Lex, Prophetæ, Hagiographa*.

תנב"א, תהיה vel תהי נפשו בגן עדן אמן *Sit anima ejus in horto deliciarum* (id eſt Paradiſo) *Amen*. Sic ſæpe ſua claudũt epitaphia lapidibus inſcripta.

תנצב"ה, תהי נפשו צרורה בצרור החיים, vel, ut Judæi ſine punctis ſcribũt, תהא *Sit anima ejus colligata in faſciculo vitæ ſive viventiũ*. Quod ex fauſta illa precatione ſumpſerunt, qua Abigail ad Davidem victorem uſa eſt: 1. Sam. 25. v. 26.

ת"ע, 1. תרי עשר *Duodecim*: Sic *minores Prophetas* appellant. Dicunt & per contractionem, תריסר *Duodecim*. Et cum præfixis בת"ע, &c.

2. תפלת הערבית *Oratio veſpertina*.

ת"ר, תנו רבנן *Didicerunt*, id eſt, edocti notarunt, commentati ſunt *Doctores noſtri*. Contra proprietatem Chaldaiſmi quidam punctuant תָּנוּ vel תְּנוּ *didicerunt*.

תש"ת, תקיעה שברים תרועה *Tres ſoni tubæ modi*.

תרי"ג, Eſt ſymbolum numeri præceptorum Legis 613. Quæ colligũt ex eo, quòd totidem ſunt literæ in præceptis Decalogi. Affirmativa faciunt רמ"ח: Negativa שס"ה. Vide ſuprà ſuis locis.

תש"מ, תא שמע *Veni, audi*. In Talmud.

ת"ת, 1. תלמוד תורה *Diſciplina & ſtudiũ Legis*, quod dicunt in tractatu מגילה, cap. 1. *Longè majus haberi ædificatione Templi*.

2. תלמיד תורה *Diſcipulus Legis*. Sic enim interdum ſe appellant ubi alii ת"ח, longè auguſtius & inſignius putantes Legis eſſe diſcipulum, quàm ſapientis.

3. תפארת *decor*. Prima & ultima litera ſcribuntur. Eſt ſexta ſecundùm ordinem divinarum Numerationum.

Catalogus omnium ferè Authorum, qui in hoc DICTIONARIO citantur.

A

Auctor Concord. Hebr.
Alcoran
Auguſtinus
Abben Ezra
Ariſtoteles
Apulejus
Avicenna
Alexander
Averrois
Ariſtophanes
Aruch
AElianus.

B

Biblia, eorumque variæ verſiones
Benjamin Itenerarium.
Beroſus
Budæus
Baſilius.

C

Columella
Chryſoſtomus
Cerinthus
Cicero
Clenard. in Epiſtolis
Catullus
C. Jul. Cæſar
Clemens Alexandrinus
Cornelius Severus

D

Don. Ioſep.
Dioſcorides
Diodorus Siculus

E

Elias Levita, al. Grammaticus.
Euripides
Epiphanius
Eugubinus

F

Feſtus Pompejus.

G

Geographus Arabs
Gemara

H

Hieronymus
Horatius
Homerus
Hoſiander
Herodotus
Heſiodus.

I

Interpretes LXX.
Joſephus filius Gorion
Juſtinus hiſtor.
Irenæus
Junius
Ioſephus Antiquit. Autor
Juvenalis
Iſidorus
Ioſippus
Juſtinus Martyr

L

Lutherus
Libellus, Proverbia vulpium
Liber Genealogiarum
Livius
Lucanus
Leo Afer
Lucilius.

M

Maſora magna & parva
Meſſena
Moſes
Matthiolus
Marcus Paulus Venetus
Macrobius
Martialis
Mercerus
Maſius
M. Varro
Marcianus

N

Nazianzenus
Nicander

O

Origenes
Oppianus
Ovidius

P

Plinius
Pagninus
Petrus Galatinus
Plautus
Ptolemæus
Plato
Plutarchus
Petronius arbiter
Philo
Piſcator
Lib. Precationum Turcicarum.

Q

Quintilianus

R

Rabbi Levi
Rabbi Salomo
Rufus Avienus
Rambam
Ramban.
Rabbi David Kimhi.

S

Suetonius
Stephanus
Strabo
Solinus
Suidas
Saluſtius.

T

Talmud utrumque
Targum Onkelos
Targum Jonathan
Targum Jeroſolym.
Terentius
Theophilus
Theocritus
Tertullianus
Theodulphus

V

Virgilius
Varro
Victruvius
Vulgata verſio.

X

Xenophon.

Z

Zieglerus.

Digitized by Google

INDEX,

VOCES OMNES HUIUS LEXICI LATINAS, QUIBUS AUTHOR HEBRÆAS, CHALDÆAS, SYRAS, ET ARABICAS EXPOSUIT, ORDINE ALphabetico eo fine digeſtas continens, annotato ad quamlibet paginæ, una cum lineæ, qua continetur, numero, vel litera marginali, ut cujuslibet vocis Hebræa, Chaldæa, Syra & Arabica ſignificatio ſtatim inveniri, & Index hic linguarum ſtudioſis Lexici Latino-Hebræi, Chaldæi, Syri & Arabici vice eſſe poſsit.

Vocibus omnibus præter paginæ numerum litera marginalis adſcripta eſt, exceptis quibusdam, quæ ſub litera Aleph continentur, quibus loco literæ marginalis, lineæ numerus ideo annotatus eſt, quòd in litera Aleph, literæ marginales per incuriam Typographi omiſſæ ſunt.

A

A 136,l. penult. 1012,d 1014,b. 1346,a
Ab 11, lin.3. 150,d. 413, e. 1014, b. 1274,d. 1346,a
Abacus 1023,e. 1160,c. 1759,e
Abactor 954,c
Abactus, ſubſt. 660,b
Abalienatio 217,e. 480,d
Abalienatus fuit 479, e. 586, a. 797,c. & 798,a. 1161,d. 1201,a. 1385,d
Abalienatus mente fuit 771,a
Abalienavit 217,e. 1012,c. 1123,a
Abarim 1263,d
Abavus 278,a
Abbas 1243,e. 1586,e. 1471,b
Abbatia 1586.e
Abbatiſſa 1586,e
Abbreviatio 624,d. 1643,b
Abbreviatura 988,d
Abbreviatus 474,e. 624,d. 656, c. 1611,e.
Abbreviatus fuit 895,e. 896,b. 926,c. 1642,a
Abbreviavit 896,b. 1611,c. 1635, d. 1642,e
Abdicavit 724,a
Abdidit 510,a. 511, c,d,e. 626,a. 907,b
Abditum 627,a
Abditus fuit 511,e
Abdomen 1839,a
Abductio 1786,c
Abductio populi 316,c
Abductor 1786,d
Abductus fuit 316,b. 362,a. 1320,d
Abduxit 361,c. 760,d. 1079,d. 1786,c
Abegit 245,b. 660,b. 760.d. 1079,d. 1786,c.
Ab eo tempore 49,l.44
abercuit 217,e
aberratio 329,e
aberravit 329,e. 712,b
aberravit à via 933,a
aberravit à via ſeu ſcopo 558,d
abfuit 217,e. 1729,a
abhorruit 188,b. 223,c. 798,a. 896,897,b. 1040,a. 1604,e. 1730,c. 1982,d
abjecit 704,c. 717,b. 955,b. 969, e. 1023,c. 1055,d. 1275,d. 1700. e. 1810.b. 1874,b
abjecti 999,d
abjectio 390,d. 1740,c
abjectus 528,a. 644.d. 1062,a 1437,c. 1701,a.
abjectus fuit 390,a. 673,c. 693,d. 1270,c. 1275,b
abiens 315,e
abies 254,a,d. 335,e. 1038,c. 1843.b
abiit 49,lin.7. 50.lin.3. 368,d. 439,d. 475,c. 556,c. 704,c. 1029,c. 1241,d. 1113,c. 1131,b. 1270,c. 1275,b. 1303,d. 1305,c. 1311,e. 1347,c. 1385,d. 1557,e. 1805,d
abiit celeriter currendo 245,a
abiit cum impetu 820,e
Abimelech 9,lin.13
abire fecit 368,e
abitio 50,lin.21. 369,a
ablactatio 1160,d,e
ablactatus 321,e. 621,e. 770,c 1437,e
ablactatus fuit 321,d. 621.e
ablactavit 321,c. 621,d. 1437,e
ablatio 369,a
ablatus 1100,c
ablatus fuit 345,b. 368,d. 475,c. 957,a. 1018,d. 1131,c. 1207,a 1208,a. 1224,b. 1270,c. 1457, a. 1936,e
ablegare 1867,e. 1869,a
ablegatus fuit 1539,b
ablegavit 1746,a
abligurivit 152,d. 400,b
abluit 547,b. 574,e. 990,c. 989, e. 1356,e. 1728,c. 1819,b. 1835, a. 1837,c
ablutio 1357,a. 1728,d
ablutio manuum ibid.
ablutus 624,e
ablutus fuit 1356,e. 1728,c,d. 1839,b
abnegatio 858,b. 1124,a.
abnegatio Sathanæ, quæ in baptiſmo fit 892,b
abnegavit 891,e. 1123,a
abnepotes 1688.d
abnodavit 575,a. 1563,a
abolens 474,d
abolevit 1, lin. 36. 208,a. 325,e. 475,d. 573,b. 889,b. 990,a 1246,d. 1367,c. 1431,e. 1796,e. 1800,d. 1884,e. 1943,b
abolitio 194,b. 475,e
abolitus fuit 193,c. 194,a. 325,d. 889,d. 1800,d. 1884,e
abominabile 1142,c. 1304.c. 1917.e
abominabilis 496,b. 897,b. 1074, c. 1090,b. 1917,c
abominabilis factus eſt 1981,c
abominabilis fuit 1730,c. 1981,b
abominandum reddidit 1142,c
abominandus 1221,e
abominatio 223,d. 333,b. 408,a. 450,b. 709,e. 1221,e. 1701,a. 1074,c. 1144,c. 1730,d. 1938,c. 1960,b. 1981,e
abominatus eſt 188,b. 223,c. 333, b. 334.a. 444,a. 450,a. 496,a, e. 1032,c. 1061,e. 1074,c. 1076, a. 1144,e. 1221,d. 1605,a. 1700, e. 1730.c. 1938,c. 1981,b
abortiens 787,d
abortivit 991,c. 1142,b. 1740,a 1854,c,d.
abortivum 558,e. 1807,b

Abortivus 1141,c.1740,c
Abortus 1242,b. 1740,c
Abortus 1854,a
Abraſit 338,a.344,e.989,e.992,c. 1039,e.,1072,a.1241 b.1210,b. 1621,d.1641,b.1920,a
Abraſit pilos 592,c
Abraſit ſcabiem 568, c
Abraſio 338,a.1241,c
Abraſio barbæ & capitis 592,d
Abraptitius 718,d
Abreptus fuit 503,c.562,b
Abripuit 503,d.562,a.600,b
Abrupit,229,a.662,c.1185,a.1440, d.1487,d.1489,a.1660,a
Abrupuit ungue 1012,c
Abruptus fuit 1098,b.1185,b
Abrogavit 1162,d.1221,d
Abſceſſus 355,e.787,d.1725,c
Abſcidit 282,a.290,b.304,d 317,b 540, c.798, a.892, d.900.b. 1124,c.1460,b.1461,b.1594,d. 1611, c.1635,d.1637,c.1639 e. 1968,b
Abſcidit lanam, quæ eſt ſuper pecude 301,b.
Abſciſſum eſt 727.b.
Abſciſſus Nom. 305,a.902,a
Abſciſio 622,c
Abſciſſio 1612,a.1612,b
Abſciſſus fuit 305,a.340,c.1611,d. 1968.b
Abſcondidit 208,a.306, b.312,e. 510,a. 626, a,e.1130.d.595, c. 603, a.624, e.675, d.720, b. 857,a.856,c.d.870.c.879, d. 907,b.915,e.1213.c.1225,c.1250, c.d.1308, a.1328, d.1335, a. 1467,d.1563,c.1814,e.1895: d 511,d.e.1329,a
Abſcondita 1564, e
Abſconditares 1827,b
Abſconditum 627,a.693,c.720,d. 870,a.916,a.1331,d
Abſconditus 512,a.627,a.676.c. 707,a.870, d.871, c.907, c. 1225,c 1251,d
Abſconditus fuit 511,c.595,e.626,e. 706, a.707, a.720, b.856,c. 879, d.907, c.1250,d.1328,c. 1390,c 1564,e
Abſconſio 125,d.330,e.511,e.512.a. 707,a.1251,a.1937,d
Abſens 1251.d
Abſens fuit 217,d.287,d.88,b
Abſentia 288,b.1224,b
Abſides 886,a
Abſis 383,b
Abſit 544,b.574,a
Abſolvit 228,b.325,a.583,c.621,c. 675, d.704,d.864,c.1000,a. 1158,d 1104, a.1224, c.1340 e. 1361, c 1399, a.1875 1975, d 1976 b
Abſolutè 581, d.704, e.1250, b. 1954.d
Abſolutio 1204,b.1361 e
abſolutio operis 583.c
Abſolutum 580,e
Abſolutus 325,c.704,e.859,b. 1875,c.1975,c.
Abſolutus fuit 583,c.864,b.1874,e 1975,a
Abſorbuit 207,b.319,b.323,e. 937,c.959,e.1258,d
Abſorpſit 952,a.1941.e
Abſorptio 207,d
Abſorptus fuit 207,c.952,a.1937 b
Abſque 205, b.377, c.488, e. 927,d.929,b.1300,c
Abſque dubio 1237,c
Abſque hinc 1012,d
Abſque liberis 1379,b
Abſque pacto 490,c
abſque via 411,d
Abſtamius 528,b.996,c
Abſtergens 316,e
Abſterruit 802,e
Abſterritus fuit 385,e
Abſterſio 316,e.990.a.1040,a.c. 1048,d
Abſterſio convivij 1631,a
Abſterſit 316,e.892,b.989,e.990 a 422, c.1039, e.1021,c.1048,d. 1158.c.1233,e 1631,a
Abſterſivus 316,e
Abſterſus fuit 1040,a
Abſtinentia 528,b.1631,e
Abſtinuit 111. lin. 2.329,d.527,e. 886,b.920,c.1729, c.1730,d. 1895,e.1896.b
Abſtractus 1496,d
Abſtraxit 1495,e
Abſtruſum 880.c
Abſtulit 103,l.18,116.l.34,303,a. 475, d.587, e.600, b.956, a. 985,a.992,c.1112,1127,a.1131,c. 1166.b.1259,d.1275,.d.1320, a. 1347,c.1448, a.1534,b.1800,d. 1966,d.
Abſtulit lacerando 1606,c
Abſumpſit 208, a.621, c.960, d. 1234 e
Abſumſit ignis inſtar 224.c
Abſumtus 945.d
Abſumptus fuit 109.lin.ult.866,a. 1234,e
Abſurda 1124,a
Abſurdus 1355,e
Abſurdus fuit 1355,e
abſynthium 288.e.952.b
abundans 473.a.636.a.909.c
abundanter 968.a.909.b.1758 c
abundè 546.a.1404.d
abundè dedit 1926.c
abũdantia 635 e.636 a.776.d.823.b. 968.a.1307.d.1430.d.1758.e. 1795.c.1865.e.1924.c.1926.a
abundavit 822.e.823.a.1236.e. 1307.d.1353.d.1430.c.1466.c. 1758.e.1754.e.1926.b
abuſus 1596.d
abuſus eſt 1318.d.
ab yſſus 26.b.431.c.923.c.1342.e
1531.d.1634.d.1863.b
Academia 414.c.815.c.1336.b
Academiæ præſides 1689.c
Accaron urbs 1378.d
acceleravit 160.a.195.e.750.e. 977 e.1269.a.1731.a.1847.e
acceleratus 838.a.1106.c
accendens 957.c
accendit 42.lin.6.49.lin.10.224. b.393.e.511.a.645.a.795.c. 796.a.1082.c.1132.b.1572.a. 1583.d.1913.b.1092.d.1918.a
accenſus eſt 393.d.541.a.645.a.785. b.c.e.1179.a.1587.c.1572.a. 1913.b.
accentuavit 973.d.
accentus 580.a.688.a.710.c.d. 973.e.1224.e.1693.e
accentus cauſans 1461,a
accentus regius 1498,a
accepit 55, lin. 41, 361, e.467, a. 599,a.756,d.945,b.956,a.1011, a.1090,b.1112,e.992,a.1160,b. 1166,b.1426,b.1598,b.1936,e
accepit & attulit, ſeu poſuit, 956,a
accepta 1133,d
acceptabilis 1579,a.1763,b
acceptatio 1763,a
acceptavit 672,e.1762,c 1762,e
acceptavit hereditatem 812,a
acceptio 428, c.957 ,c.1090, d. 1127,b
acceptio doctrinæ & mandatorum 796,d
acceptum 1127,a
acceptum eſſe 1762,d
acceptum reddidit 1762.e
acceptus 1579,a
acceptus fuit 362,a.957,a.b.1762,e
accerſivit 1649,e
acceſſio 791,a.1651,e.1652,a
acceſſit 208,c.287,a.324,a. 400.d.401,d.714,c.724,c. 760, e.982, c.790.e.1515.e. 1019.a 1072.c.d.e.1225.d.1579. d.1584.c.1649.c.
acceſſorium 714.e
acceſſus 288.b.386.c.401.d
accidens 124.lin.antep.283.e. 428.d.1393.b.1653.d.1654.a
accidens ſeparabile, inſeparabile 1654.a
per accidens 1393.b.1396.c
accidantalis 1396.d.1654.a.982.e
accidentia 759.d.798.c.805.a. 1174.a.1526.d
accidit 97.lin.8.124.lin.38.283.e. 340.a.434.d.533.c.798.a.805.a. 993.a.1076.d.1393.b.1396.c. 1519.d.1526.c.1652.e
accincti 606.d
accinctus 1625.a.
accinctus fuit 51.lin.54.1115.e
accinxit 51.lin.53.502.e.525.b.588.e 1115.e.1617.d.1624.e.1908.e
accipiter 169.a.1150.a.1481.c

Digitized by Google

Acciſa 1392.d
Acclamatio 423.e.1828.a
Acclamavit 497.c
Acco 1313.b
Accola 296.e
Accommodatio 1782.d
Accommodatum fuit 610.d
Accommodatus 1270.d. 1781.e
Accommodavit 749.b.1270.d 1782.e
Accubitus 1689. 398.d. 1687.e. 1226.e.1212. e.
Accubuit 330.b.897.e. 1687.d. 1689.a. 1212.d. 1517.c.1849.e
Accumulatus fuit 1392.b
Accumulavit 902.b. 1516.b
Accurrit 640.d. 1718.c. 1832.b
Accuſatio 402.e.524.a. 963.e. 1662.c. 1847.c
Accuſator 637.e.1933.b
Accuſatus 935.d. 1316.b. 1771.d
Accuſatus fuit 848.a
Accuſavit 402.c. 534.b. 637.d. 712.a. 848.a. 935.d. 947.e.963. d. 1040.e. 1191.a.1661.c. 1662. b. 1766.b. 1771.c.1852.d
Acedine infecit 601.b
Aceratus 637.c
Acerbavit 601.b
Acerbatus fuit 602.b.d
Acerbitas 602.d
Acerbus 601.d. 1033.a
Acerbus fuit, 601,a. 1032.c
Acerra 674.e
Acervatim 603.e.1592.c
Acervavit 367.a
Acervi 1516.c
Acervus 367,b. 583.c. 603.d. 1004.b. 1085.e. 1286.d.1392.b. 1592.c. 1971.e. 1972.b
Acervus lignorum 1257.d
Aceſcere 1592.e
Acetarium 232.a. 1516.a
Acetoſa 602.a
Acetoſitas ibid.
Acetoſus 575.e.601.d.602.b
Acetoſus fuit 601.a
Acetum 575.e.601.e.1660.a
Achates 1787.b
Achis 9.lin.14
Aciditas 602.a
Acidum reddidit 601.b
Acidus 575.e.601.b.987.d
Acidus fuit 601.a
Acidus factus eſt 575.e
Acie præditus 1985.d
Acies 526.e.715.e.718.d.1199.d 1377.a. 1389 b.1765.c
Acies circularis 838.d
Acies ferri 1612.a
Acies gladii 526.e. 925.e. 926.a
Acies ingenii 1607,d
Acies mentis 660.d
Acini 680.d
Acini tunica 472.a
Acinus 1486.d
Acinus vinaceus 511.b
Acon 1313 b
aconitum 232 a
acor 527.b.575.e.602.a
acquievit 714.e.1429 a.1458.b
acquiſitio 879 c 1628.d
acquiſitus 637.c.879.c. 1011.b. 1174 a. 1426. c.
acquiſitus fuit 637 b 1627.e
acquiſivit 236.c. 879 b 895 c. 957 e. 1011.a. 1173.d. 1426.b. 1627.c.1738.c
Acrabbim 1412 c
acredo 601.a 660.a
acrimonia 575.e.602.a 660.a
acrimonia ingenii 1442 e.
acris 601.d. 602 b
acris fuit 660 e. 601 a
Acſib, urbis nomen in tribu Juda 855.c. 865.a
actio 1232.e.1401.d.1462.c
actionis conventio 1771,d
actionis merces 1462.c
actio & paſſio 1462.e
activum 1462.e
Actor, nomen vallis 1314.d
actualiter 1461.e
actus 1268.b
actus venereus 411 a
acuatus 1985.d
acuens 1902.a
aculeatus piſcis 19.lin 26.
aculeum infixit 1181.
aculeus 19.lin.21.501.b
aculeus ſcorpi aut ſpinæ 1377.a
acumen 529.e.1765.c
acumen cæparum 1437.e
acumen viſus 1765 c
acuminatio 526.e.1837.d
acuit 601.a. 660.a.c.946.e. 1228.e.1765.a.1837.c
acuit ingenium 1442.d.1900.e
acuitas 526.e.527.b
acupinxit 1164.e.1539.e. 1768.b
acupicta 904.a
acupictor 1540.a.1768.b. 1768.e
acupictura 1768.e
acupictus 1768.e.154,a
acus 19.lin.21.538.a.991.c.1377.a
acus ris 637.c
acutè dixit 535,d
acutè & argutè dixit 1902.b
acutum fecit 529.d
acutum retudit 193.d
acutus 366.c. 526. d.e. 529.e.660. a.1901.e.1902.a.1905.a
acutus cum malitia 447.a
acutus fuit 526.d. 1901.a
ad 76.lin.42.136.lin.33.396.b. 413.d.1272.c. 1274.a.1326.c
adactus fuit 1073.a
Adam 1.lin.17
Adam ex qua terra formatus 416.e
adamas 375.a.442.a.983.d. 1238.d
adamata 220.b
adamatus fuit 220.a
adamavit 219.e
adamavit laſcivè 1266 c
adaquarium 1932.d
adaquatus fuit 706.c
adaquavit 1931.e
adæquatus 1820 d
adæquatus fuit 1820.a.1820.d
adæquavit 1506.d.1820.c
addens 783.d
addidit 472.c. 773.c. 774.a. 783.c. 971.b. 1182.d. 1235.e
additamentum 774.e. 930.d
additamentum cui trabs incumbit 193 b
additio 473.a. 774.e. 783.d
additio ad pondus 473.a
additio diei 473.a
additus 473.a.783.d
additus fuit 472.e. 774.a. 930.d
adducens 971.a
adductus 703.e
adductus fuit 163. a. 1072. d.e. 1320.d. 1584.d.
adduxit 163.a. 400.d. 208.d 313.c. 287.a. 424.e. 640.e. 703,e. 724.c. 739.e. 993.c. 1072.d. 1132.a. 1209,a. 1320. a. 1557.d. 1649, e. 1718. d. 1828.c
adduxit leniter 1080.b
adegit 1164. b. 1843.e
adegit ad opus faciendum, ſolvendum 1072.e
ademit 229.a 344.c. 587.e.
adeps 313. b. 576. e. 743. b. 1421.e. 1839.a
adeps in gibbo cameli 1229.d
adeptus fuit 411. e. 945. b. 1011.a.1627.c
adeſia citrina 1180.e
adfuit 604.d. 1584.e
adglutinatio 356.e
adglutinatus fuit 356.d
adhæc 1273.a
adhærens 356.e.1760.b
adhærere fecit 356.d
adhæreſcere fecit 1535.e
adhæſio 356.e
adhæſio ſtellarum 357.a
adhæſit 28.lin.14.324.a.348. 356.b. 714.c. 760.e. 790.e. 799.a. 939.c. 954.c. 1046. a. 1162.c. 1225.d.1226. b. 1334. b. 1538.e. 1551. a. 1581.e. 1649. c. 1760.c. 1946.a.1979. d
adhæſor 356.e
adhibuit 791. a. 1070.b. 1072.d.
adhibitus fuit 1271.e
adhortatores 470.a
adhuc 62.lin.11. 445.d. 1273. 1294. a. 1274. d. 1284. c. 1384.d
adiantum 912.d
adjecit 472.e. 773.e
adjectio 774.e
adjectus fuit 774.a

Adiit 1579. d. 1649. c
Adinvenit 1243. d
Aditus 1652. a
Adjumentum 1293. b
Adjumenta 1365. b
Adjunctio 761. a. 1550. d. 1895. c
Adjunctus 1162. d
Adjunctus fuit 324. a. 760. e. 790. c. 799. a. 939. c. 954. c. d. 982. c. 1235. c
Adjunxit 472. c. 714. c. 760. e. 791. a. 1235. c. 1895, b
Adjunxit ſe 1542. b
Adjunxit ſe familiariter 1752. a
Adjunxit ſe ſocium 418. b
Adjuravit 587. e. 722. e. 765. c. 1192. e
Adjutor 1293. b
Adjutorium 1230. d. 1306. d
Adjutus fuit 1205. d. 1293. a
Adjuvamen 1306. d
Adjuvit 1142. d. 1205. d. 1230. b. 1270. b. 1280. b. 1293. a. 1306. b
Adjuvativus 1142. e
Adminiſtratio 364. a. 528. e. 756. d
Adminiſtrator 756. d
Adminiſtravit 274. b. 362. a. 375. b. 528. c. 1340. e. 1750. e
Admirabilis 1266. c. 1977. c
Admiratio 400. a. 1266. c. 1424. e. 1519. b. 1963. a. 1977. b
Admiratio cordis 1883. d
Admiratus fuit 162. e. 399. e 400. a 650. a. 669. b. 1012. c. 1266. e. 1335. b. 1519. b. 1780. a. 1883. b. 1963. a. 1963. e. 1965. d. 1977. a
Admiſcuit 580. c. 1593. c
Admitit argumentum 737. b
Admixtus fuit 1379. e
Admodum 968. a
Admodum valde 1273. a
Admonitio 470. b. 561. b. 779. e. 790. d. 706. e
Admonitor 779. d. 790. e
Admonitores 470. a
Admonitus 1281. a
Admonitus fuit 469. e. 1282. a. 1283. a
Admonuit 230. e. 470. a. 484. d. 502. e. 779. d. 760. c. 777. a. 796. e. 927. b. 1058. e. 1282. e. 1281. a. 1662. a. 1774. b.
Admordit 1175. e. 1361 a
Admovit 433. c. 991. a. 993. b. 1070. b. 1072. d
Adoleſcens 299. c. 531. c. 1135. a. 1329. a. 1566. d
Adoleſcentia 73. lin. 49. 531. c. 659. c. 1329. d
Adoleſcere 1170. b
Adolevit 278. d. 1170. c. 1612. e. 1890. d
Adopes 820. a
Adoptatio 215. d. 759. e
Adoptatus 759. e
Adoptavit 759. d. e
adoptio 587. e
ador 409. a
adorans 1195. c
adoratio 1195. b. 1255. d. 1836. d
adorator 1195. c
adoravit 248. a. 1194. e. 1254. a. 1836. c
adornatus fuit 1271. e
adornavit 477. d. 687. e. 1608. a
adortus eſt 404. d
Adſtipulatio 1216. e
advena 239. b. 296. e. 386. d. 814. d. 1385 d. 1396. b
advenit 108. lin. 52. 139. lin. 47. 163. a. 287. a. 386. b. 724. c. 790. e. 993. a. 1070. b. 1289. a. 1317. d. 1579. d. 1584. c. 1649. c
Adventus 166, a. 287, a 782, e. 1042, a. 1319, a. 1580, a. 1587, a.
adulatio 439, b. 974, b
adulator 439, a. 974, c
adulatorius 1811, d
adulatus fuit 943, a. 974, b. 1811, c
adulter 296, b. 300, e. 495, b. 1055, c. 1421, a
adultera 296, b. 300, e
adulterator monetæ, 478, d
adulteratus 1398, d
aduleratus fuit 269, b. 300. d
adulteravit 1055. b. 1398. d. 1461. e
adulteravit monetam, pondus aut menſuram 478. d
adulteria 1055. c
adulterinus 495. e
adulterium 309. e. 495. c. 1144. e. 1461. d
adulterium commiſit 1055. b
adumbratio 701. b
adumbravit 404. c. 1772. a
adverſa 1261. c
adverſarius 586. c. 1120. d. 1518. c. 1539. c. 1568. c. 1579. e. 1847. a
adverſatio 586. c. 1847. c. 1847. e
adverſatus fuit 63. lin. 39. 303. d. 354. d. 637. d. 586. a. 1120. d. 1213. c. 1518. b. 1579. d. 1846. e. 1847. a. 1939. d
ex adverſo 1065. e, 1579. c
adversùm 1649. c
adverſum quid 637. e
adverſus 982. d. 1518. a. 1579. c. d
adverſus fuit 1276. b
advertit 230. e. 396. a. 1292. e. 1541. b. 1579. b. 1664. c
adveſperaſcit 96. lin. 37. 703 b. 1381. c
adveſperavit 1743. a
advigilavit 1930. e
advocatio 756. d
advocatus 756. d. 938. b. 1084. c. 1926. d
advocavit 1950 b. 1293 c
advolvit 1269. a
adurens 842. c
adurere 1170. a
aduſſit 49. lin. 10. 224. b. 653. a. 662. d. 842. e. 1282. a. 1948. a
aduſtio 645. a. 653. c. d. 796. b. 842. e
aduſtum 418. d
aduſtus 543. b. 594. b, 595. a. 653. d. 842. e
aduſtus fuit 223. e. 326. c. 644. d. 650. d. 651. b. 653. c. 843. e. 870. e
adytum quid 360. c. 638. b
Ædes 179. b. & 181. e. 696. b
Ædicula 1576. b
Ædificatio 215. e
Ædificator ibid.
Ædificatus ibid.
Ædificatus fuit 209. c
Ædificium 122. lin. 32. 181. e. 215. e. 1595. e. 1683. e. 1713. e
Ædificium forte 23. lin. 6
Ædificium laterale 1549. b
Ædificium magnum 280. b
Ædilis 1395. b
Æditüus 553. a 1871. e
Æger 894. d. 1318. b
Æger animo 1593. e
Ægrè 284. e
Ægreſecit 896. b
Ægrè tulit 37. lin. 39. 578. b. 650. e
Ægritudo 149. e. 579. d. 894. d. 1039. e. 1537. a. 1318. b
Ægrotare ſe ſimulavit 579 c.
Ægrotavit 578. b. 896. a. 897. b. 1039. a. 1039. d. 1097. c. 1318. b
Ægrotus 100. lin. 25, 26. 389. d. 581. d. 731. e. 828. d. 896. b. 1839. d. 1644. d
Ægrotus fuit 578. b. 896. a
Ægyptus 1031. b. 1577. a
Ægyptius 1031. b
Æmulatio 707. e. 1631. b
Æmulatus eſt 612. a. b. 668. d. 695. a. 707. d. 1258. a. 1500. b. 1968. e
Æmulus 1300. c
Ænea 1108. b
Æneum 1108. d
Æneus 1108. b. 1108. c.
Ænigma 535. d. 627. a. 1444. e. 1722. e
Ænigma propoſuit 535. d.
in Ænigmatibus 535. e
Æqualis 748. d. 784. c. 1277. b. 1820. e. 1821. a
æqualis fuit 748. d. 1435. e. 1820. a
Æqualitas 1639. a. 1820. e 1821. a. 1971. c
Æqualiter 182. a
Æquatio 754. d. 1277. b. 1666. e. 1821. b
Æquator 109. lin. 50
Æquatur nox & dies 1821. a
Æquatus 1457. a
Æquatus fuit 687. e. 688. e. 1820. a

æquavit

Digitized by Google

Æquavit 687.e.712.c.754.c. 784.b.820.b.1012.a.1277.a. 1449.d
Æquavit tondendo 881.e
Æquinoctium 1277.c.1821.a
Æquinoctium vernale 1821.a
autumnale ibid.
Æquitas 820.c.1277.a.1603.c. 1820.e
æquivocatio 1955.c
Æquus 456.a.820.c.1098.b. 1277.h
Æquus fuit 820.a.1520.a
Aer 427.e.1131.b.1177.c.1210.a 1758.d
Aër lucidus 43.lin.36
Æra 1574.b
Æra, hoc eſt, nota temporis 697.e
Æra Alexand. 1184.e
Æramentum 472.a
Ærarium 399.a.873.c.1827.d
Ærarium publicum 706.b
Aëreus 427.e
Aëritas 427.e
Ærugo 1518.d.1623.e.1845.d
Ærumna 428.e.717.a.1340.d. 1556.d.1982.a
Æs 1107.e.1108.a
Æs aduſtum 1108.e
Æs alienum 378.a
Æs flavum 1108.e
Æs & ferrum 1107.e
Æſtas 778.b.1605.c
Æſtmabilis 1949.e
Æſtimatio 466.e.1327.d.1482.a. 1589.b.1819.d.1825.d.1855.d. 1914.e.1915.a
Æſtimatio rei 992.e
æſtimator 968.b.1589.b
Æſtimatus eſt 1820.a.1821.a. 1389.e
Æſtimavit 87.lin.penul.617.d. 666.e.667.c.1221 c.1270.e. 1390 a.1482.a.1589.b.1914.d. 1978.b
Æſtivalis 1606.a
Æſtivavit 1605.e
Æſtuatio 428.a
Æſtuavit 303.c.439.c.644.d.e
Æſtus 468.a.497.c.594.b.645.c. 646.c.653.c.1065.b.1941 d
Æſtus maris 979.c
Ætas 394.a.380.c.577.d.643.a 1228.d.1344.a
Ætas adoleſcendi 1905 e
Ætas augmentationis 1124.d
Ætas conſiſtentiæ 799.b
Ætas decrepita 1664.b
Ætas infantiæ 714.d
Ætas ingraveſcens 836.b
Ætas juvenilis 702.c.1329.e
Ætas minor 490 c
Ætas mulieris major 152.a
Ætas puerilis 1228.d.1500.e 1514.a
Æthera 1840 a
æterna 1150.d
æternitas 1151.b.1274.e.1330.b
ab æterno 49.lin.53
æternum 1584.d.1587.a
In æternum 1151.b
æternus 7.lin.40.50.lin.43. 50.lin.45.370.b.1050.d.1151.c
Æthiops 343.e.731.c.852.e
Æthiopes 1065.a.1588.e
Æthiopia 853.c
Æthiopia orientalis 522.b
Ætna 272.b
ævum 294.a
idem 1330 a
affabilis 732.c
affabilitas ibid.
affatim 1404.d
affatus fuit 533.d
afflavit 1137.d.1426.d
afflatus 1138 b
affecit contumelia 1061.e
affecit ignominia 1560.a
affecit convicijs, ſive contumelijs 1055.e
affecit damno 1569.b
affecit dolore, mœrore, triſtitia 729.a.828.a.1032.e
affecit ignominia, injuria, damno 867.d.883.b.1403.b.1465.d
affecit tædio 1605.b.1036.c.d
affectavit 36.lin.1.1812.e
affectio 843.e
affectio animi 1726.c
affectus 478.d.643.e.666.d. 794.d.848.b.1146.e. 1676.a
affectus dolore 729.c.e.
affectus moleſtia 828.c
affectus fuit 1271.c
affectus fuit mœrore, dolore 729.c. 731.b.1612 e
affectus fuit ignominia 867.e. 874.c
affectus fuit mœſtitia, dolore, tædio 1598.c
affinis 677.a.d
affinitas 677.d.726.b
affirmans 534.e
affirmatio 534.d.534.e.822.b.
affirmativè 534.d
affirmatus 534.e
affirmatus fuit 534
affirmavit 534.e.822.b.1599.d
affixio 1580.d
affixit 244.e.1580.b.1987.a
affixit cruci 797.d
affixus fuit 356.b.686.e
afflavit 1177.c
afflicta 1120.a
afflictæ fortunæ homo 1352.d
afflictio 38 lin.ult.111.lin.33 129.lin.22.206.a.387.d.554 a 730.b.858.a 849.b.894.d. 987.a.1196.d.1271.d.1318.e. 1340.d.1351.e.1352.e.1253.a. 1353.b.1426.a.1524.c.1536.a. 1824.a.1809.a.1908.e. 1936.a
afflictiones 1547.c
afflictus 149.e
afflictus 553.e.554.a.581.d.997.a. 1119.e.1120.b.1310.d.1318.e 152.d.1352.e.1353.a
afflictus fuit 82.lin.1.2.553.e. 729.c.810.b.1036.d.1295.c. 1310.b.1310.c.1351.e.1351.e. 1526.c.1536.d.1833.a
affligens 983.e.1296.a
afflixit 84.lin.33.98.lin.41.110.l. 47.205.e.387.b.403.b.450.a. 553.c.729.a.768.c.e.793.b. 838.a.894.c.1022.c.1869.c. 1072.e.1295.c.1196.c.1219.a. 1255.a.1284.c.1271 b.1318 d. 1351.c.1352.a.1352.d.1524.b. 1535.c.1536.d.1558.b.1593.d. 1747.b.1808.d.1908.d. 1633.a
affulſit 1950 e
agaſo 460.a.984.e
agellus 1036.a.1436.c.1611.b
agens 1463.a
ager 20.lin.30:96.lin.40.146.e. 193.b.363 d.382.c 505 b.540.e. 643.c 1035.e.1436.c.1810 d
ager cultus 1097.a
ager ab alijs diviſus 590.c.
ager ſanguinis 590.e
ager tertiò proſciſſus 1883.a
Ἀγγαρεύειν angariare, ab Hebr. 336 e
agger 1004.b.1220.b 1592.c
agglomeravit 314.b
aggravavit 367.b.800.a.831.b. 894.c.1108.a.1936.b
aggregatio 285.e
aggregavit 283.e.1737.c
aggregatus fuit 1737 c
aggreſſus fuit 404.d.1231.a. 1579.d
agilis 625.d
agilis fuit 625.d.660.e.1232.d
idem 1615.a
agilitas 625.e.661.b
agitans 716.a
agitando demiſit 1094.c
agitatio 259.d.402.b.716.a. 1094.b.c.1557.b
agitatus fuit 474.b.650.a
agitatus eſt 1084.d.1093.d. 1134.d 1463.a.1569.e.1727. e.1755.d.1772.c
agitavit 259.d.660.c.816.a.987.d. 1084.e.1092.b.1094.c.1134. d.1327.c.1662.a.1727.e. 1655.d
agmen 565.b
agmen ſed emittens 611.a
agnicula 1553.c
agniculus 1136.a
agnitio 742.c.d.1122.e.1861.a
agnitus fuit 436.a.1212.d

agnomen 873.a
agnovit 740. b. 742.c.1122.d. 1471.a
Agnus 187.b.599.e.659.e.1132.c. 1553.c.1812.d
Agnus anniculus 701. e.837.c. 902.b
Agonizavit 1765.d
Agreſtis 293.b.1036.a.1436.c
Agri 293.b. 728.c. 1809.c
Agri urbi vicini 1811 d
in agro derelictus 1304 b
Agrum proſcidit 1344. b
Agricola 74.lin.16.124.lin.32 146.e. 663.a.1447.c
Agricolæ 728.b
Agricultura 662.e.1447.c
Ahenum 252.d.1618.d
Aheneus deus 1108.e
Ait 1599.d
Ala 331.b.335.a. 875.b. de pluribus dicitur ibid d.e.& 876.a.b.c. 1535.b.1755.e
Ala exercitus 331.b
Ala tecti 886.b
Alæ 11.lin.51.850.a
Alabaſtrum 1645.e. 1847.e
Alacer 503.a. 661.a
Alacer fuit 660 e.549.d.
Alacris 468.a.1144.e
Alacris fuit 1474.a
Alacritas 503.a.539.e.661.b. 1607.
Alacriter 527.d.e
Alea 1023.c
Alapa 946.c
Alapam dedit 946.c
Alas expandit 18.lin.53
Alatus 331.b 352.a.
Alatus fuit 18.lin 53.
Alauda 835. a
Albari 547.c
Albatus fuit 177.a
Albavit 177.a
Albedo 177 a. 920.e.922.a
Albefecit 547.b
Albedo vincens 1625.a
Albuit 177.a.547.a.920.d.922.a. 940.b
Albumen ovi 207.a.
Albumen ovi 576.e.922.a.1721 b
Albumen oculi 577.b
Albus 177.a.547.c.d.790.e. 920.d 1544.a
Albus ut nix 162.a
Albus fuit 922.a
Alcerva 1614 d
Alcyonium 460.e
Alea 658.c.
Alembicum 177.c.1063 d. 1614.b
Alere crines in luctu moris fuit Ægyptijs & Romanis 1482. c
Ales 18.lin.ult 352.a
Alga 585.e
Alia vice 223.e
Alias 543.e
Alices 993.c
alicujus rei ſtudio deditus 194. c
aliena 1123.e
alienatio 217. e.1123.c
alienatio mentis 771.a
alienum reddidit 1123.a
alienus 61.lin.32.157.a.329.e. 480. a. 586. c. 1123. d. 1124. a. 1730.b
alienus fuit 479. e. 480. e. 586. a. 1123.a 1730.c
alienigena 297. b. c.480.a.988.e. 1123.d
alii 61.lin.46.& 53
alimentatio 92.lin.49
alimentum 72.lin.50. 73.lin.25. 476. a.567. d. 1527. c. 1607. e. 1723.b.1784.e.1798.c
aliquando 929.d. 1050.d
aliquid 358.e. 742.c.868.a.968.e. 1598.d
aliquis 33.lin.18.43.lin.53. 81.lin.39. 223.e.1886.e.1603.b
alis 335.b
alius 58.lin 22
idem 61.lin.52.223.e.480.a
allactavit aliquem 306. b
allatus fuit 163.a
alleviatio 625.e
alleviatus 625.e
alleviatus fuit 481. d. 946. c. 1615.a
alleviavit 625.d. 1615.a
allexit 439.a 958.d
allia 1428.e
alliatum 1825.d
alligatus 2018.b.1687.b
alligatus fuit 520.c.1551.a
alligavit 105. lin.26.513.a.517.a. 520. b. 556. c. 1613. e. 1686. e. 1317. b. 1374. d. 1551. b.1668.b
alliſio 714.e
alliſit 714.e 1549.e.1572.d.1732.d
alliſus fuit 1572.d
allium 966.c
allium porrinum 902.a
allium ſylveſtre 1825.d
allocutus fuit 768 b
alluvio 1204.a
aloë 1517.a
alopecia 1180.b
Alphæus 83.l.18
alit 242.c.320.a.
altare 170.e.463.a.649.a.1317.d. 1870.e
altare holocauſti 117.lin.14
altaria 1613.d
altaria in templo Hieroſolymitano duo 463.a.b.c.d
altea 561.e
alter 52.lin.54.1906.e
alteratio 542.d.e.1904.d
alteratus eſt 1903.e
alteravit 348. c.542.c.1904.b
altercatus fuit 375.b.910.a
alterum ſeculum 60.lin.25
in alterum latus inclinans 1547.b
altile 1034.d
altitudinis eminentia, humilitas 1715.a
altitudo 170.a.268.d.270.e.392.c. 1167. c. 1209. a 1226.e 1317. d. 1601.d.1713.d,e. 1759. e.1820.a
altor 92.lin.19.1723.b
in altum ingreſſus eſt 1319.e
altus 270. c d.1180.b.1317.c 1326. b. 1327. d.1888.d.1949.e
altus fuit 278.d. 374. c.810.a. 1317. a. 1676.a.1712.d
alveare 852.c
alvearium 271.a
alvearium apum 852.b
alves 111.lin. 18.1464.b.1785.c
alveus rivi 424.c.
aluit 476. d.710. b. 718.c. 844.b. 1225.d 1607.e. 1723.a.1799. c. 1990.e
alumen 80. lin. 36.1574. a. 1786.a
alumnus 92.lin 45.1684.a 1685.c
aluta 244.e.
alutarius 356.a.1764.a
amabilis 371. c.510.d. 522.d 898.e.
amabilis fuit 1133. c. 1266.d
amabò 1054.a
amandavit 1529.b
amans 30. lin.34. 510.d
amanuenſis 822.c
amarè 1033.e
amaricavit 1032.d
amaritudo 952.b. 1033.b c
amaror 1033 c
amarum reddidit 1032.d
amarus 1033.a
amarus fuit 970 b.1032.c d
amaſius 2403.d. 1579 a
amator 371.a
amatoria dixit 1266 c
amatus 30 l 75.511.a
amavit 30. lin. 17.219. e. 510.a. b. 628. e. 672. e. 740. a. 740. b. 869 c.1266.c.1403.
amavit vehementer 1725.e
ambar 19.lin.27
ambages 441.e
ambidexter 766.b
ambigens 1237.c
ambiguè 1496.e
ambiguitas 1237.b. 1446.a
ambiguum 1849.d
ambiit 107.lin.7.219.e.383.c. 441. d. 538. b. 557. b. 798. c
ambitio 1058.d
ambitus 383.c. 441.d
ambitus 524. d.538.c.798.e. 908.e. 910. d. 1190. a.1604.b. 1575.a
ambivit 908.c.1604.b.1188.e
ambo 1906.a
ambra 892.d

Digitized by Google

Ambubajæ 5. lin. 24
ambulacrum 1243.e
Ambulacrum ſubdiale 291.a. 1041.a
ambulans 291.a.1042.a.1231.b
ambulatio 288.b. 340.b. 410.a. 431.e. 441.b.c.694.a.1042.a. 1081.a.1209.a.1231.b
Ambulatio mellis 441.b. id eſt, fluxus
Ambulatio cum pompa 1258.c
Ambulator 340.a. 441.b
Ambulavit 50.lin.3.118.lin.12. 133.lin.39.340.a. 409.b.411.c. 431.c. 439.d. 561.c.d.693.d. 760.a.1041.c.1081.a.1208.c. 1222.b. 1231.a.1241.d.1556.c. 1832.b.
Ambulavit pedetentim 351.d
Ambuſſit 653.a
Amen 642.e
Amentes 989.c
Amentia 603.b.1287.a
Amethyſtus 583.b 898.d
Amicitia 30.lin.42.740.a.1521.d. 1542.c
Amictus 108.lin.15.923.c.1310.b
Amictus lineus 1198.e
Amictus fuit 1304.e
Amiculum 108.lin.14
Amiculum ferale 888.b
Amicus 30.lin.34.371.a.c.510.d. 517.e.1403.d.1520.e.1521.d. 1542.c.1727.d.1752.b
Amicus fuit 1751.e
Amiſit 974.a.1738.a.1990.b
Amiſſio 1738.a.1990.c
Amiſſus 974.a
Amita 371.b.1337.a
Amomum 595.c
Amodo 1314.e
Amœnitas 256.a
Amœnus 1465.c
Amœnus fuit 1133.c.1474.a
Amolitus fuit 422.b
Ammon, filius Loti 1336.b
Ammoniacum 105.l.24.133.l.36.
Amor 30.lin.41.510.d.629.a. 672.c.732.b.c.1403.e.1706.c. 1727.d
Amos, propheta 1341.d
Amotio 580.b.1131.d
Amotio rugarum 1636.c
Amotus 475.e
Amotus fuit 345.b.475.c.580.b. 1073.e.1131.c
Amovit 103.lin.19.345.a.385.b. 475.d.496.a.580.b.760.d. 779.c.889.b.992.c.1076.d. 1131.c.1224.b.1712.e.1729.b. 1800 d
Ampla 1770.a
Amplexatus fuit 517.b
Amplexus ſubſt. 517.e
Amplexus fuit 335.a.416.b. 510.b.1354.e.1675.e.1988.c
Ampliatio 773.b
ampliavit 773.b.1499.d.1723.c. 1804.c
ampliatus fuit 1723.b.1805.e
amplitudo 1152.c.1205.e
amplius 107.lin.11.823.b.824.a. 1284.c
amplus 28.lin.34.773.b.1499.e. 1723.d.1804.c.1806.a
amplus fuit 28.lin.25.1499.d
ampulla 408.c.1139.b
idem 1200.e
idem 1753.b
ampullavit 1139.b
amputatio 880.d.1461.c
amputator 1611.e
amputatus fuit 496.c.1461.b
idem 1495.d
amputavit 304.d.880.c.900.b. 1181.c.1206.e.1461.b.1466.a. 1495.d.1611.c.1632.b.1637.c
amputavit caput 1612.b
amputavit ſuperflua & infrugifera 491.a.
amygdalatus 1931.c
amygdalinus 933.c
amygdalus 933.b.1805.b
amygdalus vel amygdalum 1931.a
amuletum 1624.a
amuſcum 216.a
amuſſis 1986.c
an 86.lin.antep 418.d.438.c
Anac, gigas filius Arba 1355.c
anachoreta 1687.b
anaglyptes 1534.b
Anah, nomen propr. 764.d.e.& 765.a.b
analecta 232.a.1466.d.
anas 253.b.748.d
anaſarca 1933.a
anathema 654.e.1477.e.1490.c
anathemati ſubjectus fuit 654.d
anathematizavit 654.b.
anathematũ ſpecies Rabbinis tres 655.a
Anathoth 1356.a
anatomia 1247.a.1946.b
Anatomicus 191.d
anceps factus eſt 1702.c
anchora 422.d.656.e.1269.d
ancilla 88.lin.5.299.c
idem 1135.c.1921.d
Andromeda 1035.c
anethum 1803.e
anfractus 441.e
angaria 1429.c
angariavit 1113.a
angeli 109.l.52.79.l.8.109.l.52. 1991.a
angelus 916.d.1297.b
angelus bonus 917.b
angelus malus ibid.
angelus divitijs præſidens 1157.c
angens 983.e
angina 463.a.1908.e
angina hominẽ præfocans 616.d.e
angiportus 496.c
angor 894.d.1537.a.1593.e
anguis 550.b
anguis aquaticus 550.b
anguis viridis 550.c
angularis 1032.b
angulavit 1416.c
anguli in oculo 984.b
angulus 473.b.499.d.552.e. 1185.c.1376.c.1415.b.metaph quomodo accipiatur ibid.c.d.e & 1416.a.b.1641.c
angulus exterior ædificij 145.c
metaphor. dux &c. ibid.d
angulus rectilineus 473. c.
angulus rei quadratæ 1737.e
anguria 393.a
anguriavit 1843.e
anguſtavit 793.b.1535.e.1536.d
anguſtè 1536.b
anguſtia 84.lin.41,50.100.lin.25. 320.a.501.e.521.e.894.d.1295.e. 1344 d.1353.a.1536.a.b.1537.a. 1538.d.1561.b.1568.e.1569.a. 1809.a.1908.e
anguſtia annonæ 888.a
anguſtia pectoris 1913.b
in anguſtias redegit 40.lin.7. 1359.a
anguſtiavit 1295.c
anguſtijs affecit 1908.d
anguſtiatus 1593.a
anguſtioſus 1357.a
anguſtus 84.lin.47.387.c.1536.e. 1568.d.1593.d.1806.a
anguſtus fuit 39.l.antepen.793.b. 1536.d
anhelatio 331.b
anhelavit 1080.a.1177.a.1783.d
anhelitum emiſit 1177.a
anhelitus 1063.d.1120.d.1145.b. 1147.c 1177.b
anima 1141 d.1145.b.1177.b
anima cruciata 1271.e
anima præditus 1147.c
anima rationalis 1115.d.1145.e
anima ſapientiæ 1147.c
anima ſentiens 369.e.1698.b
anima vegetativa 1552 d
anima vegetativa brutalis & intellectiva 1147.b
animæ 1147.b.370.c.568.a.753.a. 1042.a.1145.e
animal domi ſaginatum 1034.d
animal mactatum 685.b
animal ſive domeſticum ſive ferũ 565.a
animalia craſſa 331.e
animalia ſylveſtria, 363.d
animalis 161.c.568.a.b.1147.e
animatum 1146.b
animatus 1147.c
animatus fuit 1144.c.1597.e
animi deliquium paſſus fuit 1310.b
animi promptitudo 1203.a
animi percuſſio 1120.d
animo commotus fuit 99.lin.2
animo percepit 1892.c

Digitized by Google

Animo tranquillo fuit 1145.a
Animum recepit 1144.e
Animum reddidit 1145.a
Animus 1146.d 1553 d.1905.e
Animoſus 466.c 1598.a
Animoſitas 466.c.1598.a
Animadverſio 236. a. 1125. a
Animadvertit 189.a.234.c. 236. b. 379. d. 1117 a. 1438. b. 1830.e.1911 a.1922 d
Animavit 1145.a.1597.d
Annales 119. lin. 10. 413.e.569.d
Annexuit 714.c.798.c
Anni initium 778 d
Anni tempora quæ 778.b
Annihilavit 1083 b
Annixus fuit 1077.c
Anno quolibet 367 e
Annon 928.e
Annona 72. lin. 50. 1527.c.1289.a. 1798.c
Annonæ caritas 229.c
Annoſus 204.b.1487.c
Annoſus fuit 818.c
Annotatio 1067.d.1125.a
Annotavit 1239.a.1772.a
Annuit oculis 1722.1637.b
Annuit 1741.b.
idem 1762.c
Annuli 309.a
Annulo donari à rege apud Perſas amicitiæ ſignum 687.b
Annulus 1306. b.687.a
Annulus aureus 676.e
Annulus de collo ſervi pendens 834.a
Annulus in naribus bubali 561. e
Annulus ſigillaris, ſive obſignatorius 676.c.d.e
Annulus ſponſaliũ, ſeu pronubus Trauwring 687.b.
Annunciatio 1066.a
Annumeratus fuit 667 b
Annunciavit 519 d.1056.e.1065.b. 1078 c.1893.c
intra Annum 1046.d
Annus 1229.d.1289.c.1904.e
Annus embolimæus 837.c
Annus Jubilæus 645.c.725.c.d
Anomalon 787.d
Anomalus 480.b
An quia 859.a
Anſa 22. lin. 13. 422.d.687.a. 718.d.920.d. 1421 b.1581.a
Anſer 37. lin. 4. 748.d.899.b
Anſer ferus 1270.a
Ante 87. lin. 50. 982.d.1065.c 1120. c 1274.b. 1579.d.1585.d. 1586.d. e. 1587.a
Antequam 717.d.1274.a.1579.d. 1585.d.1588. d
Antea 836.a.1570.d.1586.e
Antecedens 1586.d
Antecelluit 1466.c
Anteceſſit 1144b.c
Anteceſſio 1586.e
Anteceſſit 1584.a
anteceſſor 1587.a
anteivit 1584.b
antemurale 798.a
antenna navis 1587.a
anteſignanus 1494.a
antevenit 562.a
antevertit 201.c.411.e.562.a. 1194.c.1584.b
anthrax 326.b
anthrax peſtifer 261.e
antiæ 319.a
antichriſtus 1044.d
anticipatio 1586.e
anticipatus fuit 1584.d
anticipavit 1194.b.c.1584.b
antimonium 857.c.1427.e
antiphraſis 448.c. per antiphraſin 448.c
antiquavit 1162.d
antiquitas 840.b.1584.d
antiqui 37.lin.36.
ab antiquo 747.a
antiquus 50. lin. 45. 1410.e. 1587.a
antiſtes. 1065. d. 1248. d.1586.e
antra 572.e.1467.d
antrum 573.a.630.e.707.b.842.c
anulus 687.c
anus 364. a.662.d.
ani 687.c.1634.c
anus præfica 1603.c
anus procidens 699.a
anxiè 792.b.828.d
anxietas 665. c. 925. c. 1363.b. 1431.c. 1593.e. 1805.a. 1933.a
anxit 84.lin.32.793.b.894.c. 944.e. 1535. e. 1536. d. 1558. b. 1568.a 1593. d. 1908. d. 1933. a
anxius 541.c.1536.b.1593.d.1636.a 1908 c. 1933.b
anxius fuit 792.a. 793.b.1310.b 1562.d 1536.d
aper 557.a
apertè 315.d.
apertio 191.d.234.a.1377. b. 1471. d.1503.a.d
apertio capitis 1483.b
apertio oris 1420.e
apertura 1503.c
apertus 315.c. 1504.c.d
apertus fuit 314.d.c.690.b.1471.c 1501.b.1929 c
aperuit 314.d.1451.b.1466.c. 1479.c 1497.d 1501. a. de variis rebus dicitur ibid. per totũ & 1502. per totũ 1929 c.1946. a
aperuit oculos VEL aures 1471.b
aperuit os 1463. c
apes 1105.a.1572 d.
apex 239.lin.43.558.c.718.d
aphodilus 617.b
apiarium 271.a
apiarius ibid.
apiaſtrum 1989.c
apis 271.a.361.a. 466.a
apis punctura 1376.e
apocha 244.d.1375. c. 1439.d
apodiamen 1226 d
apoplecticus 1956.b
apoplexia ibid.
apoſtaſia 892.a.586.c.1703.c 61.lin.31
apoſtata 558. e. 892. a.1036.c. 1037.d.1730.c
apoſtata factus eſt 1885.c
apoſtatæ 615.d
apoſtema 218.e.219.a.518.d. 581.c. 810.b. 905.c. 973.e. 1198.d
apoſtemata 1039.a
apoſtemoſus 810.b
apoſtolatus 1746.c
apoſtolicus 1872.a
apoſtolus 549.b.1746.b. 1869.e
apotheca 554.c. 638.c.611.d
apothecarius 612.a
apothecæ 102.lin.48.121.b
apparatus, ſubſtantivus 776.d
apparatus, adjectivus 776. d. 864.a
apparavit 776. c. 846. a. 1409.a
apparens 690.c
apparentia 1526.a. 1675.e.
apparitio 315.c.690.d 1848.d
apparitiones igneæ 1210. a
apparitor 553.a.1847.e
apparuit 314.d.551.c.690.b 783.e. 1333. a. 1525. d. 1535. d. 1822.a
appellatio 152.a.1885.e
appellatus fuit 872.c.1646.e
appellavit 151. e. 402. c.1075.e. 1646.a
appellavit loquentem 1805. a
appellavit nomine occulto 872.e
appendices 699.a
appendix 474.a
appendit 739. d. 1933. d. 1972.c
appenſio 1334.c
appenſorij clavi 936.a
appenſus fuit 1334.b
appetibilis 596.b
appetijt 30. lin. 28. 431.c.596.b. 701. c. 706. e. 882. a. 1203. a. 1550. d. 1689.e.1749.c.1957.e
appetitio 706.e
appetitus 431.d. 429.b.543.b. 596.d. 1016.c. 1829.c.1826.b.c. 1813.a. 1957.c
appetivit 1016. c. 1812.e. 1929.e
applauſus 474
applicatio 688.c.1388.c
applicatus fuit 1271.e
applicavit 356. d. 714.c. 993.c. 1070.b.1173. d.1388. c.1550.d. 1649.e.
applicuit 1745.d
appoſitè 1419.c
appoſitio 283.c
appoſitus fuit ad patres ſuos 783.d
appoſuit 472.c. 517.d. 773.c.

Appoſuit 783. c. 1183. a. 1514. b. 1584. b. 1826. b. 1840. a
Apprehenſio 57. lin. 16. 1174. a. 1985. a
Apprehenſio vitis 845. a
Apprehenſus fuit 1977. e. 1685. a
Apprehendit 55. lin. 39. 411. e. 457. c. 525. a. 555. c. 920. c. 939. c. 945. b. 947. b. 1045. c. 1090. b. 1127. c. 1173. d. 1623. c. 1977. d. 1984. b. 1984. d. 1985. a. 1988. d
Apprehendit & tenuit fortiter 554. e
Approbavit 174. d. 740. b. 820. b
Appropriatio 750. c
Appropriatus ibid.
Appropriatus fuit 634. d
Appropriavit 750. c. 753. d
Appropinquatio 1651. e
Appropinquavit 208. c. 400. d. 1072. c. 1086. d. 1225. d. 1649. c
Apricatorium 1951. a
Apricatio 416. b
Apricatus ibid.
Apricus ibid.
Apricatus fuit ibid.
Aprilis 71. lin. 30
Aptatio 1986. c
Aptationes 435. b
Aptavit 691. a. 715. e. 846. a. 848. a. 944. d. 1243. b. 1270. d. 1364. a. 1971. b.
Aptavit coria 583. d. 356. a. 937. b.
Aptè 944. d
Aptitudo 288. b
Aptum 1316. b
Aptum fuit 904. c. 669. d
Aptum reddidit 753. e. 760. a. 1217. a
Aptus 422. d. 595. e. 847. e. 1054. e. 1270. d. 1675, d. 1820. e. 1986. d
Aptus fuit 690. e. 753. d. 1317. a. 1281. c. 1284. b. 1383. e. 1820. a. 1986. b.
Apud 78. lin. 42. 87. lin. 50. 159. e. 1326. c. 1336. c 1347. d. 1518. a
Apud ſe poſuit 112. lin 35
Aqua 427. a. 994. b. pro pluribus uſurpatur ibid. c, d, e. & 995. a, b, c.
Aqua calida 996. c
Aqua congelata 320. b
Aqua dulcis 1271. e
Aqua fontana 995. d
Aqua fortis 111. lin. 14
Aqua ebulliens 1327. e. fervens, ibid. e
Aqua ſalſa 1005. c
Aqua tepida 1507. c
Aqua turbata 839, a
aqua, in qua quid lotum fuit 1864 b
aquæ cœnoſæ 693. c
aquæ lucidæ 1241. d
aquæ maledicentes 996. a
aquæ pedum, ſive urina 996. b
aquæ ſanctæ 995. d
aquæ ſordidatæ 469. b
aquæ ſeparationis 995. e
aquæ tepidæ 1498. d
aquæ vivæ 995. c. 996. c
aquæductus 725. a. 1204. a
aquaria 1779. c
aquarium 973. c, 1933. a
aquarius in Zodiaco 391. e
aquaticus 996. c
aquatus ibid.
aqueus ibid.
aquoſitas ibid.
aquoſus Ibid.
aquila 1132. b. 1179. c
aquila oſſifraga 883. d
aquila vulturina 1727. b
aquilo 337. c. 920. b
aquæ expiationis 995. e
ara 170. e. 450. b. 1327. d. 463 a
ara olim miſerorum & reorum perfugium 463. e. 464. a, b
ara idolorum 23 lin. 3
Arabs 1249. e. 1385. a
Arabes 1515. b. 1588. e
Arabia 1226. e. 1384. e
Arabia duplex 1385. b
Arabum libri canonici 807. d
Aramæus 121. lin. 22
aranea 114. lin. 22. 692. d. 1313. b. 1412. c. 1732. a. 1884. d
arans 1255. c. 1700. d
aratio 662 e
arator 74. lin. 16. 663. a. 894. c. 1700. d
aratrum 648 a, b, d. 894. c
aratus fuit 662. e. 1254. d
aravit 661. e. 666. a. 894. c. 1096. d. 1254. a. 1447. a. 1700. e
Arba, urbs 1655. a
arbiter 571. b. 1589. b. 1607. d
arbitrarius 1589. b
arbitratus fuit 667. a. 707. e
arbitri 1441. d
arbitrium 1513. e. 1589. b. 1607. c. 1819. d
arbor 98. lin. 17. 131. lin. 9. 663. e. 1365. d 1807. c. 1823. b
arbor excelſa in navi 1990. c
arbor ſpinoſa 1313. b
arbor ſcintiæ boni & mali 1395. a
arbor ſterilis 68. lin. 22
arbor omnis quæ in honorem alicujus dei plantatur, juxta altare aut delubrum 135. lin. 5. 6
arbores umbroſæ 1509. e
arbores ocioſæ 1947. a
arbores viles 438. e
arboreſcere 1979. b
arboretum 131. lin. 9. 898. a
arborum inſitio 1736. d
arbuſta 1257 b
arbuſtum 1979. b. 142. lin. 28. 345. c. 488. c. 964. b. 1339. c. 1449. b. 1521. d. 1592. c. 1625. a. 1964. b
area eleemoſynæ 1604. e
arcana cordis 1282. a
arcanum 916. a. 1101. e. 1244. e. 1707. c
arcanus 627. a
Archangelus 917. b
archimagyros 683 e
archimareſchallus 1587. à
archipincerna 1932. e
architectura 91. lin. 11. 215. e
architectus 10. lin. 53. 215. e
architriclinus 1226. e
archivum 413. e
arctatus fuit 39. lin. pen. 1295. c
arctavit 40. lin. 6. 1295. c. 1535. e
arctè 1536. b
arctus 1536. e
arctus fuit 1536. d
arcuavit 1282. e
arcuit 229. d. 862. b
arcula 643. a
arcus 1666 b. 1666. c
arcus cœleſtis 1608. a. 1666. d
ardea 1874. c
ardens 653. d. 926. e. 657. c. 1569. d
ardenter cupijt 1783. e
ardor 598. b. 651. c. 796. b. 926. b. 1583. d
ardor corrumpens 1583. e
ardor inflammans 394 a
arduus 1444. a. b
arduus fuit 1443. b 1446. b
area 187. e. 343. e. 530. a. 1078. d
areæ Dei deſcriptio 123. per totum & quid contineret ibid.
arefactus 1065. b
arefactus fuit 644. e. 1553. a
areſecit 727. a. 1811. e
arena 598. d. 646 e. 1741. d
arena in littore jacens, 541. e
arenoſus 1741. d
argentarius 1574. b
argentum 882. b. 883. a. 1182. c. 464. b. 1827. e
argentum infectum 102. lin. ultim. Rude ibid.
argentum non ſignatum 102. lin. penult.
argentum vivum 465. e. 479. b
argilla 604. d. 694. e. 1257. b 1989. b
argilloſus 1989. b
arguit 11. lin. 38.
idem 131. lin. 41. 188. d. 201. e. 281. c. 754. e. 877. c. 882. a

arguit

arguit 1276.e
idem 1408.e
idem 1607.c
arguit mendacij 854.e.855.a
argumenta evidentia 784.d
argumentatio 712.a
argumentatio 755.c
argumentatio 1607.e
argumentatus eſt 188.d
argumentatus eſt 281.c
argumentatus eſt 637.d
argumentatus fuit 712.a
argumentum 281.d
argumentum 315.c. 536.c. 711.b. 1369.a. 1498.a. 1707.c.1675.e
Argutiæ 1356.b
Argutus 660.a
Argutus fuit 848.a.878.a
Arida 1554.d
Aridi 335.d
Aridia 1811.e
Ariditas 355.e. 727.c. 1550.e. 1812.a
Ariditas ſtomachi 575.e
Ariditas terræ 1525.d
Aridum 727.c.d.1365.c
Aridus 646.b.727.b.1542.d
Aridus manu 1357.a
Aries 67. lin. 9. 486.c. 599.e. 892.e
Aries feriens i. MACHINA BELLI 67. lin. 18. 990.d. 1067.e. 1418.d
Aries, ſignum Zodiaci 599.e
Aries 702.b
Aries admiſſarius 837.d
Aridatus eſt 1345.d
Ariolus 486.c.1632.e.1782.d
Ariſta 1396.d.1563.b
Arithmetica 570.d. 667.c. 1971.d
Arithmeticus 1971.c
Arma 449.a. 476.e.1051.e.1741.b. 1871.c
Arma mortifera 477.d
Arma diverſarum cædium 318.a
Arma polita 285.b
Armamenta 1051.e
Armamentarium 373.b. 382.b. 638.c
Armarium 971.a.1180.c.1759.e
Armati 606.d
Armatura 413.a.457.a.477.c
Armatura bellica 1179.a
Armatura de lorica 413.a
Armatus 413.a.477.b.589.a
Armatus fuit 412.e.477.a.588.e. 1870.a.1179.a
Armavit 412.c.477.a.588.e.748.e. 1719.d
Armentarius 235.e
Armentum 235.d
Armentum vaccarum 1725.d
Armenia 1652.d
Armenus 1652.d
armilla 700.a.1160.b.1551.c. 1557.c
armillæ 673.a
armis inſtructus fuit 477.a
armorum ſpecies 449.a
armus animalis 505.c
armus 907.e.1829.a
aroma 255.b. 407.e.1225.a.1311.e. 1914.d. 1920.e
aroma depilatorium 1166.a
aroma mali odoris 577.b
aromata 1224.e
aromata odore ſuo libidinem excitantia 495.e
aromate condivit 255.d
aromatarij 1311.e
aromatarius 255.e. 1737.a. 1767.e
aromaticus 1311.e
aromatopola 1737.a
arquatus 527.b
arrabo 1383.c
arreſtavit 799.b
arrexit 799.b.1759.c
arripuit 580.d.920.c.1275.d
arrogans 696.e.745.a.1139.a
arrogans fuit 1139.a
arrogantia 689.b.696.e.1139.a
arroſio 1072.b
arroſit 1072.a
ars 91. lin. 11. 543.b. 570.c. 667.d. 917.c. 917.e. 1243.b. 1332.b. 1555.d
ars anatomica 1181.d
ars lignaria 1072.b
ars pelles concinnandi 356.a
ars pinſendi 512.b
arſit 49. lin. 10. 223.e. 393.d. 750.d. 766.a. 926.a.b.d. 1541.a. 1583.d. 1569.c. 1587.c. 1913.b
arſit ſtudio faciendi aliquid 651.c
artavit 426.a.1908.d
artem fecit 543.a
arteria 1944.c
arteria trachea 492.e.592.b
arteriæ 1396.e.1397.a
artes liberales ſeptem 570.d
arthritis 828.d
articulariter 1272.d
articuli fidei 1378.c
articulus 899.a. 1375.c. 1452.b. 1944.c
artifex 90. lin. 51. & 91. lin. 14. 570.a. 663.c. 667.c. 793.e. 944.d. 1243.a. 1332.d. 1555.d.
artifex nobilis 1198.a
artificialis 917.e
artificioſus fuit 91. lin. 14
artificium 91. lin. 11. 228.d. 543.a. 667.d. 917.c. 1072.b. 1243.b 1555.d
artiſta 570.b
artus 1375.c
arva frugifera 1811.d
arundo 1628.e.1639.c
aruſpices 360.a
aruit 335.b. 355.d. 598.a. 644.d. 646.a. 726.d. 1060.a. 1065.b. 1524.a. 1542.d. 1553.a
arvum 24 lin. 9. 1097.a. 811.d
arx 179.b. 188.e. 638.b. 644.b. 897.d. 1358.b. 1645.a. 1804.e
arx magna 1029.a. 1528.c
as 1732.a
aſa 593.e
aſa dulcis 593.e
aſa fœtida 593.e
Aſcalon 1936.d
aſcellatio 1603.c
aſcellæ 1258.e
aſcendere fecit 1320.a
aſcendit 703.d. 1132.a. 1208.e. 1214.a. 1317.a. 1318.d. 1319.d. 1557.d. 1759.d
aſcenſio 703.e. 1224.b. 1322.e. 1323.e
aſcenſus 1132.b. 1322.c. 1557.e
aſcia 1365.a
aſciæ 1641.c
aſcites 1086.a. 1932.e
aſinarius 604.c
aſinus 603.e
aſinus ferus 604.c
Aſmodai, dæmonis nomen 1227.a.
Aſmodæus 1890.e
aſpectus 1059.e. 1117.a. 1291.e. 1674.e. 1675.e. 1707.c. 1799.e
aſpectus obliquus 542.d
aſper 140. lin. 49. 592.d. 671.e 1623.c. 1665.d
aſper fuit 665.b. 671.e. 1106.e. 1664.e
aſperatus 665.c
aſperavit 665.b
aſpergillum 874.c
aſperitas 665.c. 671.e. 1668.b
aſpernatio 644.d
aſperatus eſt 223.c. 316.e. 317.a. 390.b. 432.e. 644.c. 444.c 105.d. 1074.c. 1730.c
aſperſio 1151.d. 1098.a. 1745.a
aſperſit 452.b. 506.b. 974.c 1074.d. 1094.c. 1097.e. 1151.d. 1428.a. 1744.d
aſperſus 1098.a. 1745.a. 1097.e 1744.e
aſperum 671.e. 782.e
aſpexit 1059.e. 1117.a. 1292.d 1806.b. 1830.e. 1835.b. 1840.b 1851.e. 1852.a. 1855.e. 1910.b. 1910.c. 1937.d 1939.b. c.d
aſphaltum 888.e
aſphodelus 252.b
aſpiravit 419.b. 1783.e
aſpis 244.e. 1412.d. 1462.a. 1506.a. 1524.e.

aſpis

Digitized by Google

Aſpis chelidonia 561.d
Aſſarium 1836.b
Aſſatura 419.a.1547.d 1618.d. 1821.c
Aſſatus 692.d
Aſſatus fuit 644. d
Aſſavit 255. a. 653. a. 692.d. 1547. d. 1618. b. 1821.c.1880.c.1919.e
Aſſecla 356.e.799.b.1542.c
Aſſeclas habuit 536.a
Aſſecutus eſt 356.d
Aſſecutio 1112. a. 945.c
Aſſecutus fuit 411.e.945.b.1173.d
Aſſedit 318.a. 813.c.1634.b
Aſſenſit 7.lin.ult.724.a
Aſſentator 439.a
Aſſentatus fuit 254.e.439.a
Aſſer 403.d.686.d.1180.e.1663.a. 1840.a
Aſſeres 851.e
Aſſeres ex cedro facti 119.lin.44.
Aſſervatio 1031.e
Aſſervatus fuit 112. lin.42
Aſſervavit 112.lin.36.627.e. 638.d. 658.a.706.e.1153.a 1241.a 1895.d
Aſſeruit 1599.d
Aſſeſſio 318.b
Aſſiduè 375.a
Aſſiduitas 375.a.399.a.716.b.1857.d
Aſſiduus 92.lin. 13. 375. a. 627.e. 716.a. fuit 716.b.1930.a
Aſſignatio 527.a.1258.c
Aſſignavit 777. a.1258. c. 1617. c
Aſſimilatio 1048.c.1617.e
Aſſimulatus eſt 396.a.c.d 1047.d.1787.b
Aſſimilavit 396.c.1047.c.d.1435.e. 1589.b. 1787. c.1855.d. 1864. c
Aſſociatus fuit 28. lin.14. 276. b. 930 d.1551.a.
Aſſociavit 428.b.1751.a
Aſſuit 714.c.791.a.1770.a
Aſſula 1633.d
Aſſumantum veſtis 662.d
Aſſumſit 467.a.756.d.1365.a
Aſſumſit ad portandum 1166.b
Aſſumtio 1168.d
Aſſumtus fuit 957.c.1224.b
Aſſyria 902.c.1036.d.1395.c
Aſtaroth, imagines ad ovium figuram factæ 1413.a.1414.
Aſter 576.e
Aſthma 162.c.331.b.1686.c
Aſtitit 799.a
Aſtrinxit 1050.c.1591.a
Aſtrologi 306.a. 420. d.1099. b
Aſtrologia 570.e. 847. d 1068. c. 1971.d
Aſtrologus 842. a. 864. b. 1068.c. 1971.b
Aſtronomia 216.a.570 d.e.1068 c
Aſtronomus 809.a
Aſtrum 1068 c
Aſtuta 1121.d
Aſtute 1555.c
Aſtute egit 700. a. 998. d. 1491. c
Aſtutia 570.e.658.c.661.b.700.a. 781,a. 1121.c. 1442.e. 1555.c. 1607.d.1740.e.
aſtutiæ quibus naves gubernantur 141. e
aſtutus 515.c.529.b.661.a.998.d. 1121.d. 1117.b. 1280.d.1391. d. 1505.c.1607.d.
aſtutus fuit 569.e.660.e.1280.c. 1391.c
aſſuefactus fuit 82. lin. 16. 408.c. 1284.b
aſſuefecit 82.lin.20.410.a.948.a. 1217.b.1332. a
aſſuetus 948.b.1694.a
aſſuetus fuit 1217.b 1281.c
aſſuevit 948.a.1079.d
Aſuan 1104.c
aſylum 130. c. 295. a.450.b.1929.a. 197.b.1840 c
at 14.lin.26
ater fuit 811.d
Atheus 61.lin.31
athleta 1571.c
atomus 419.b.511.a.1473.d
atra bilis 1842.b
atramentum 388.a. 483.a.520.b.666.a.1635.b.1842.b
atramentum ſcriptorium 973.e
atramentum ſutorũ 472.a.1479.e
attè 871.d
atria 754.d
atrienſis 168.a.b
atriplex 908.b
atriplex marinus 1006,e
atrium 318.b. 348.e. 35.c. 639.b. In templo Hieroſolymitano aliud exterius ibid.d
atrium mulierum 1306.e
atrox 871.d 1667.c
attactus 985.d
attamen 14.lin.16.
attendit 50.lin.48.88.lin.4. 339. d. 396.a 400. c. 530.e. 595. d. 627.e. 758. b. 743.b. 1219. c. 1154. e.1541.b 1664.c
attentio 776.d.1292.e. 1141.b. 1654.d.1856.c
attentio diligens 1592.e
attentus 776.d
attentus fuit 400.c. 715.a.1117.a
attentus ad rem fuit 784.c
attenuatio 1645.a.1765.c
attenuatus 388.b.1616.a.1645.a
attenuatus eſt 980.d
attenuatus fuit 355.d.379.c.434.a. 858.c. 389.b. 1722.a. 1722.a. 1764.e.1765.a
attenuavit 405.b.670.c.858. c.1722.c.1698.c.1722.a.1764.c.
attigit 356.b.1712.e,950.a. 985.b. 993.a.1060. e. 1069. c 1072.c. 1173. d. 1207. a.1336 e. 1526.c. 1546.a 1649.c
attonita 1883.d
attonitum reddidit 399.e
attonitus 369.b
attonitus fuit 544.d.1424.e.1780. a.1977.a
attractavit 1984.d
attractio 1106.c
attractio aëris 1177.c 1179.e
attractus fuit vapor 117.c
attraxit 22.lin.32.278.a 313.c.336.a.338..c 345 a. 1071.b. 1177.a. 1178.a. 1779.b. 1783. d
attrectatio 402.a
attrectavit 985.b 1069.c
attribuit 753.d 1028.a
attributum 753.a 973.a
attributus 750.c
attritio 452.d 1761.a.e
attritus fuit 205.d.1006 d
attritus fuit corpore 673.c
attrivit 412.d. 452. d. 568. e. 665.e. 1761.a 1840.c
attulit 163.a.208.d.433.b. 714.c. 735.c.1082.d. 1584.b. 1649.e. 1718.d.1731.a
attulit dolorem 825.b
attulit moleſtiam 939.b
avaritia 228.a.781.b.1031.a.1319. a. 1357.a. 188.c
avarus 127.c,844.e.1031.e. 1318.e. 1357.a. 188.c
auarus fuit 217.d 981.b
anceps 169.a. 801.c 1527.b
auctarium 1466.d
auctionatus fuit 390 d
auctuarium 774.e
auctus 1806.a
auctus fuit 278. d.365.b. 774. a. 830.b. 1083.d. 1194. d. 1367. e. 1432.c.d.1475.c 1681.c.1805.e
aucupatus fuit 801.b 1526.e
aucupatus eſt verba 1971 d
aucupium 1527.c 1528.d
audacia 236.c 466.e.639.a. 138.c. 1196. c.1303.b
audacter 1088.a
audax 466.c 472.c 639.a. 1038 a 1196.c
audax fuit 638.c.1196.b
audax factus eſt 1358.c
audientia 1893.c 1894.b
audire fecit 1893. b. ſivit. ibid. c.
auditio 796.d 895.a
auditor 570.b.1895.a b
auditorium 571.c.
auditus 550.b. 1893.c 1894.b.
auditus fuit 378,c.893.b
audivit 50. lin. 47. 227. c.715.a. 1154.e.1558.b.1577. c.1892.e
avellana 203.d 317.a
avellanæ 194.e
avena 366. c.
Averrois diſcipulus Avicénę 1770.e
averſatio 1845.a
averſatus eſt 217. a. 1730. c.1783.a
averſatus fuit 1055 d.1074. c.166.b.1981.c
averſi 1846.a
averſio 1818.c 1846 b
averſus 1818.b
averſus fuit 479.e.107.c.41201 a. 1244.b.1696.a.1697.a

Averti 1910,e
Avertit 448,a. 574,a. 1212,e. 1376,c. 1518,b. 1574,a. 1699,a. 1828,b. 1845,e. 1846,a.
Auſugit 217,d. 245,a. 450,a. 1073, d. 1091,c. 1287,b. 1396,d.
Augmentatio 1124,d. diminutio ibid. d.
Augmentatus 1124,d.
Augmentum 473,a. 1645,e
Auguratio 696,d.
Auguratus 1345,d
Auguratus fuit 696,d. 1345,e. 1443,a.
Augur 696,d. 1294,e
Augures 276,e
Auguria 1107,c
Augurium 696,d,e. 1443,b
Augurium exercuit 696,d
Auguſtus 75,lin.30, 1865,e
Avia 277,e. 500,a
Aviarium 863,e
Avicula 1565,d
Aviculæ 1478,e
Avidus 1749,d
Avidus fuit 1749,d
Avis 18, lin. ult. 696, c. 697, b. 1253,c. 1294,a. 1353,d. 1478,e. 1867,b.
Avis rapax 412,d
Avius 1974,e
Aula 318,b. 435,c. 638,c. 1645,a. 1759,c
Aula Sultani 382,a
Aulæum 108,lin.34, 538,a. 810, d. 1215,b. 1343,a
Aulicus 638,c
Avolavit 1148,b. 1294,a
Aura 420,a
Aurarius 468,e
Aurem accommodavit 50, lin. 48. advertit ibid. inclinavit ibid.
Aureus ſubſtant. 468,b
Aureus 1433,d
Aureus Ungaricus 402,a
Aurichalcum 1446,d
Auricula 1346,a
Auricula exterior 156,d
Auricula thuris 1236,d
Aurifaber 468,e. 671,a. 1573,c
Aurifex 1534,b. 1627,b
Auriga 1542,d. 1734,d
Aurigavit 1636,e
Auripigmentum 1574,e
Auribus demiſsè pendiculus 390,c
Auribus percepit 50,lin.49. 1892,c
Auriſcalpium 1159,d
Auris 51,lin.5. 1895,b
Aurora 73, lin.49, 132, lin. antepen. 935,c. 1067,d. 1082,d. 1213,b. 1330,b. 1420,e. 1514,b. 1561,d. 1662,d. 1842,d. 1928,d
Aurora ubi primo appareat 1843,a
Aurum 368,d. 468,a,b. 1182,c. 1524,b. 1961,c
Aurum conciſum aut contuſum 661,d
aurum ductile 1066,e
aurum ex fodina eductum 999,e
aurum metaphor. res purę & mundæ dicuntur 468,c
aurum optimum 1433,c
aurum probatiſſimum 1228,d
aurum, probatio 468,e
aurum purum 468,b
aurum tributarium 468,d
auſcultatio 1541,b. 1664,d
auſcultavit 50,lin.47. 695,b. 1154, e. 1219,c. 1541,b. 1558,b. 1892,b
auſcultator 1541,b
auſcultatrix 1541,b
auſpex 696,d
auſpicium 696,d
auſter 329,e. 412,b. 1580,a
auſteritas 665,c
auſterus 1033,a. 1625,c. 1665,d
auſus 689,b. 1822,c
auſus fuit 332,c. 339,d. 432,c. 721, b. 1196,c. 1198,c. 1472,c. 1822,b
auſus fuit temerè 1038,a
aut 33,lin.36, 453,b
autenticus 989,c
autor 84,lin.28. 761,a. 1035,a. 1462,c
Autor libri 519,d
Autor ſeditionis 592,e
autoritas 69,lin.37. 95,lin.37. 1873,d
autoritate præditus fuit 799,d
autoritate polluit 1872,d
autumnalis 659,d
autumnus 1659,d. 659,c. 778,b. 1372,a
avulſio 1185,c
avulſit 116,lin.35. 1006,e. 1012,e. 1185,b,c. 1487,d. 1621,b
avulſit fructus aut herbas 1612,c
avulſus fuit 1098,b. 1185,b. 1612,d
avunculus 1248,e
avus 277,e. 500,a
auxiliator 1205,d
auxiliatus eſt 1205,d. 1293,a. 1304, e. 1426,c
auxiliatus fuit 301,a. 1306,b
auxilium 41,lin.26. 301,a. 327,d. 505,d. 1111,b. 1205,d. 1222,e. 1226,d. 1293,b. 1306,d. 1426,c. 1913,e
auxilium tulit 818,e
auxit 248,b. 279,a,b. 343,c. 472, e. 502,e. 773,c. 831,c. 1124, d. 1235,b. 1295,c. 1432,d. 1475,d. 1684,d. 1805,e
axes 1247,b
axilla 11,a. ibid. lin.50. 1760, d. 1837,a
axillæ 191,a. 357,a. 496,d. 115,l.31.
axis 653,a. 1305,b
axis vecti ſimilis 246,a
axungia 1839,a
azymi 1371,e
azymorum dies 1459,d
azymum 1026,e
azymus 660,a

B.

BAAL-peor, Moabitarum Deus 1463.e. & 1464,a
Baalhamon, nomen loci, ubi Salomon vineam coluit 445,a
Babylonia 902,c. 1036,d. 1778,b
Bacca 1346,b. 1475,a. 1656,e
Baccæ juniperi 160,e
Bacca lauri 1744,c
Baccæ 339,d
Bacchatus fuit 603,a. 1860,e
Baculus 411,c. 501,b. 562,c. 948, d. 980,c. 993,c. 1032,a,e. 1110, e. 1112,a. 1192,d. 1362,b. 1377, b,c. 1448,d. 1617,d. 1639,b. 1668,e. 1788,c. 1796,d. 1913,e
Baculus in ſummo ferrum gerens 593,d.
Baculus ferreus ſignatus Schnellwage 1449,e
Bajuli 869,b
Baculus regum 1790,e
Bagdad 264,a
Bajulavit 1193,b. 1936,e
Bajulus 599,c. 1113,b. 1193,d. 1524,e. 1936,e.
Balatus 1137,a. 1462,b
Balavit 1136,e. 1531,d
Balbus 294,c. 522,a. 525,e. 924, c. 1319,c.
Balbutiens 319,a. 951,a
Balbuties 294,c. 319,a
Balbutire 1114,a
Balbutiit 317,a. 525,d
Baliſta 506,e. 1620,d. 1666,d.
Baliſta tormēti bellici genus 1579,e
Baliſtarius 1666,d. 1740,c
Ballici fer 1847,e
Balnea 598,c
Balneatio 595,b
Balneator 141,lin.23, 207,a. 598, c. 692,a.
Balneatus fuit 595,a. 1289,b. 1356,e
Balneum 28,lin.11. 192,a. 193,b. 252,c. 466,e. 595,a. 1253,c. 1728,e. 1837,c
Balneum minerale 399,a
Balneum ſulphuris 595,a
Balſamum 613,c. 1452,b
Baltheus 142,lin.7. 44,a. 525,d
Balux 688,e
Balzum 580,d
Baphia 1516,a
Baptiſatus 1339,a
Baptiſatus fuit 349,c. 686,a. 1515,a
Baptiſavit 349,c. 686,a. 1339,d 1514,d.
Baptiſmus 350,a. 686,b. 1339,d. 1515,e
Baptiſterium 1357,a
Barba 406,c. 500,c. 940,d. 1925,d
Barba hirci 941,a
Barbam minuit 544,e
Barbaria 1269,e
Barbaries 428,a. 498,a

Barbatus

d by Google

Barbarus 121, l. 35, 239, c. 951, d 1269,c.
Barbatus 941,a
Barbeſcere 941,a
Barbitonſor 315,c
Bardus 132,l.22,206,b
Barritus 1137,a
Barriuit 1136,e
Barrus 1428,b
Baſan, regio 1051,d
Baſes 605,b
Baſilaris 821,d
Baſilica 179,b.435,c.638,c.
Baſiliſcus 568,b.650,d.656,a.1515, d.1564,e.1736,e
Baſis 26,l.48, 216,c.847,b.872,a 226,d.1230,c
Baſium 1579,a
Batillum 345,d
Bdellius 262,a
Beatè 134,l.39
Beatitudo 1231,a.1258,b.
Beatus 191,c.691,e.842,c.1230,e 1231,a.1258,a
Beatus fuit 154,l.10,690,c.842, b
Beatus prædicatus fuit 134, leg. 24
Bedellium 1032,b
Beelzebub 495,d.e
Beelzebub 1127,a
Belial 262,d.e
Beluinus 161,c
Bellaria 1631,a
Bellator 648,e.1188,c.1519,c.1610 b.1953,a
Bellauit 944.a
Belligeratus eſt. 1518,b
Bello cepit 1786,b.
Bellũ 129,l.18,295,a.339,b.439,a 439,a.648,d.656,a.944,b 1068,a.1144,c.1179,a.1188,c 1270,e.1389,b.1506,b.1570,b 1610,a.1668,a.1807,e.1953, a
Bellum geſſit 648,e.1610,a
Bellum gigantum 1610,a
Bellum intulit 1068,a
Bellus 323,c.413,a.623,c
Bellus fuit 613,b
Ben Cozba, rex Bither, qui fuit ex tribu Iuda, & bella ſtrenuè ac fœliciter geſſit, ideoq; pro Meſſia filio Dauidis à Iudæis habitus 826,a.b.856,a
Benè l.39
Benè 289,a.470,b.623,d.691, d.692,a.722,a.754,b.846,d 859,a
Benedicere 1171,d
Benedictio 249.b
Benedictio, quę in cõuiuio fit 490, e
Benedictum credidit 29,a
Benedictus 249,a
Benedictus fuit 248,b,249,a 1957,b
benedixi 247,e.1957,b
benedixit ſeipſe 249,a
bene-fecit 248,b.623,b.691,a. 740,b.753,e.1133,e
benefecit ex gratia 608, b. 609 a
beneprecatus eſt 248,a.b
benefecit prior, 320,e
bene ſe habuit 1927,c
bene ſucceſſit 1548,a
bene temperatus 581,c
bene uoluit 1244,d
benefactor 1727,c
beneficentia 617,d.623,d.691,e 1134,a.1727,d
beneficii compenſatio 321,b
beneficio affectus 1134,a
beneficium 249,d.321,b.425,a 617,d.623,d.691,e.1134,a.1309 b.1521,a
beneficus 609,c.618,b.691,b 1075,a.1134,a
beneficus fuit 1074,e
beneplacitum 1513,e
beneplacitum habuit 618,e
benevolè 610,c
beneuolentia 609,c.617,d 1244,e.1763,a.
benevolus 36.l.20,510,d.609, c.618,b.1403,d.1706,c.
beneuolus fuit 1762,c
benhadad, nomẽ peculiare regum Syriæ 424,b
beniamin, propr. 766,c
benignè 256,b
benignitas 256,b.609,e.617,d 691,e.1134,a.1200,c
benignus 256,a.609,c.618,b 691,b.1927,c.
beria, filius Ephraim 1717,c
beryllus 208,e.1268,e
beſtia 370,c.509,a.568,a.753,a
beſtia parua 1124,d
beſtia rapax 1194,a
beſtia vlulans 757,b
beſtialis 161,c
beſtiola multipes 1623,e
beta 1224,d
beta agreſtis 232,b
bethſage, q. d. domus groſſorum 1418,c
bethlehem 943,e.944,a
bethſaida 1529,b
betula 921,a
bibens 1932,e
bibere dedit 987,e.1931,e
bibere fuit. 319,b
bibit 319,b.1191,b.1241,e.1930,e 1931,d.1941,e.1953,a
bibit vinum 1346,d
biblia 1648,b
bibliopolium 638,c
bibliotheca 105,l.19
bicornis 352,a
biennium 1289,c
bifurcauit 1467,c
bilanx 1045,b.1211,e
bilioſus 1566,d
bilis 836,b.1566
bilis aduſta 1566,c
bilis flava 811,e.1033,e.1566,c
bilis nigra 1033,e.1262,d.1566,c
bilis porcina 902,a
bilis vitellina 1033,e.1566,c
binarius 1904,d
bipennes 868,d
bipennis 573,a.903,d.648,a
bipertiuit 1152,d
bis 893,e.1034,c.1463,c.
bitumen 604,d.888,e
bituminavit 605,a
bitumine oblinivit 605,a
bivium 85, l. 20, 324, d. 1487, e 1641,b
blandè 610,d.1760,c
blandè aſpexit 1910,e
blandiens 974,c
blanditiæ 439,a.592,a.1911,
blanditus fuit 254,e.439,a.597,a. 917,a.937,b.974,b 1495,b 1731,c.1733,a
blandus 439,a.591,d.1910,a
blaſphemavit 222,c.282,b.952,c 1055,e.1156,a.1458,b.1954,e
blaſphemia 282,c.343,e.1507,d 1156,d.1955,a
blaſphemus 282,c 1955-a
blatta 1205,a
blæſus 294,c.255,a.951,a
Bleiche 1325,d
blæta 232,a.952,e.1880,c
blitum 232,b
bolus 939,c.959,e.1668,a.1670 b
bombarda 1139,b.1630,a
bombilavit 253,a.373,b
bombus 253,a
bombus apum 373,b
bombylius 231,b
bombyx 372,b
bona 249,d.967,c.993,d
bona immobilia 1670,c
bona largitus eſt 248,b
bona mobilia 694,a
bona voluntas 5,l.52
bonitas 289,a.617,d.618,a.623,d 691,d.e.692,a.754,b.1134. 1466,d
Bonorum deſtructio, perditio, profuſio, diſſipatio, 400,b
bonorum diſſipator, decoctor, deſtructor, prodigus 400,b
bonum 623,d.691,d.e.
bonum ſe effecit 623.c
bonum reddidit 753,e
bonum & aptum reddidit 691,a
bonus 157,c.289,a.549,c.597,b 618,b.623,c.d.691,b.e.1134,a 1198,b.1431,d.1466,d.1548,c 1788,c.1986,d.
bonus fuit 623,b.683,d.690,c.753 d.1133,e.
bootes 599,d
borax 954,e

Boreas 920.b
Botich. 1253.c.1357.a
Bos 11.6.82l.48.235.c.1831.c
Bos montanus 1831.d
Bos ſylueſtris 506.e.1831,d 1958,a
Boues parui 1316.c
Botrus 1195.d.1346.b.1575.c.1458 d. 1855 b.c
Botrus dactylorum 1807,c
Botrus decerptus 1612.d
Bouile 1760.e
Bouilia 1760.e
Braccæ 1960.d
Brachiale 643.a.1746.e
Brachium 412.e.638.a.504.c.1130 d
Brachium hominis 505.c
Bractea 811.e.697.b.1563. e
Bracteatus 1563 e
Bracteauit 1563.e
Braſilium 1419.c
Braſſicæ 894.c
Brauium 1319.b
Breue 1656.e
Breuiarium 1644.d
Breuiauit 229.a
Breuis 296.b.624.d.1643.a
Breuis dierum 296.b
Breuis fuit 895.c.1641. a
Breuitas 624.d.2545 b.1643.b 1644.d.1645.a
Breuiter 624.d.498.c.1461.c 1644.d
Bredium 1040.a.1732 c
Bruchus 287.b. 482.a.1397.d 1772.c
Bruma 1082.e
Brutalis 161.c
Brutuit 225.c,665 b.753 b
Brutum 160.e.225.a.753.a.1145 e
Brutum reddidit. 753.b
Brutus 753.b
Brutus fuit 225.c
Bubalus 604.d.1958.a
Bubaſtus, Ægypti vrbs 1424.d
Bubile 235.e
Bubo 1575.c.1583 d
Bubulcus 235.e
Bucca 406.d.1812 a
Bucca inflata 1138.b
Buccea 1812 a
Buccella 939.e.959.e.1499.c 1670.b
Buccella panis 1989.c
Buccella rotunda 1268.e
Buccina 725.b
Buccina paſtoralis 1657 d
Buccinatio 725.b
Buccinator 1657.e
Büchſenmeiſter 1139.b
Buccula 236.a
bufo 530.e.650.d.703.d.760.d 1165.d
bulga 242 a.313.d.
bulla 218.c.1641.d.
bullæ efferveſcentes 1774.c
bulliuit 1327.c.472.a.1641.d 1774.d
buphthalmus 162.c
burdo 1474.e
buſtum 1949.b
butyrum 595.b.752.d.1733.e.1891 c
butyrum crudum 460 e
buxus 137.l.26.232.d.1441.b.1779 b
byblus 272.a
byſſus 176.b.1407.c.1777.c

C

CAballinus 1492.e
Caballus 490.a.1492.e
Cabbala 1578,a. triplex huius vocis vſurpatio ib. per totum
Cabbaliſta 1579.a
Cabos 1187,d
Cabul, regio Gallilææ 833, d. poſtea Occapolis dicta ib.e
Cabus 1576.c
Cacabus 752,d.817,a.1473,a.1589 a
Cacatio 652,a
Cacauit 548,e.651,e.652,a. 1155 a.1164,e.1457,a.1463,e
Cachexia 419,b.1138,c
Cacodemon 7.lin.30
Cacumen 1327,d.1553,c
Cacumen montis 272,d
Cacuminauit 1327.d
Cadauer 289,d.347,e.349,e. 943 d.986,d 1060,d.1142,a.1146,b 1420,c.1865,a
Cadens 1810,c
Cadiua 259,e
Cadmia 776,d
Caduceator 1548,d
Caducus 528,a
Cadus 837,e.1052,d. 1089,a. 148 b 1592,c.1636,c
Cæcitas 238,e.1225,b.1300,a
Cæcitas oculi 1252,c. cordis ibid.c
Cæcauit 1299,d.1340.a
Cæcidit 742,d
Cæcidit 560,d.571.e.635,c.647,b 991 a. 1066,d. 1070,e. 1118, d 1569,d
Cæculus 1344.d
Cæcus 969.e.1225,b.1299,e.1340 a
Cæcus fuit 1225,c.1337.a
Cæcutiens 1344,d
Cæcutiit 669,e.1225,b.1344,d
Cæcutiuit 1225,a
Cædes 450.d. 648,d. 649,a.955 b.1570,a,1609,e.1610.a
Cælator 1165,a
Cælatura 1165,a. 1503,a.1621 a
Cælatus 1165,a
cælauit 1165,e. 1562,e. 1620,e 1772,a
cæmentum 939,a.1190,b.
cæphalea 535,e
cæruleus 507,a
cæſar 1653,e
cæſar Auguſtus 1653,e
cæſaries 1102,e.1482,d. 1918,a
cæſius 507,a
cæſius color 1839,a
cæſor 685,a. 1460, d
cæſor lignorum 305,c
cæſpitauit 1312,a
cæſura 1612,a.1639,a
cæſus 572,a
cæſus fuit 208,a.571,d.955,a. 1066,e.1070,a.e
cæteri 232,a
cahira, vulgo Alcairo vrbs Ægypti 1594,a
cain 1630,b
calamarium 5206,b.1632,b
camarium cameratum 1625,a
calamitas 35, l.32,111, l 34. 129, l.21,291,b. 428,e.432,e. 659,a 842,d. 849,b. 987, a. 1029, a 1045,b. 1123,c.1330. d.1326,a 1459,a.1549,c. 1797,c. 1808,a 1814,a
calamitates 41,l 13
calamitoſus 100.l.26
calamus 269,c 652,d.1095,b 1288 a.1619,d.1628,e.1639,c.
calamus aromaticus 407,c.1661,e
calamus ex baculo factus 1790,c
calamus oblongus 347,b
calamus paſtoris 5,l.37
calamus producens ſaccarum 635 e
calamus toſtionis 5,l.41
calantica 261,b
calanthus 1220,a.1791,a
calcando muſtum exprimit 409 d
calcando oleum exprimere ib.d
calcaneo magno præditus 1472,a
calcar 602,e.577,c.1106,b.1492,a
calcare fecit 410,a
cacarius 300,b
calcata 754,d
calcatile 1741,a.1743,e
calcatio 175,b.1410,a
calcatio hominis 271,c
calcatio laſciva 219,d
calcatio pedis 411,c
calcator vini 1371,e
calcatus fuit 1742,a
calcavit 174.e.175,b.c.216,b.d 219,c 383,c. 409,b. 689,d. 754 c.1221,b.1356,a. 1397,c. 1701,e 1741,c. 1759,a. 1760,a. 1919,c. 1965,e
calcavit more avium capaciũ 412 d
calcavit terram 370 a

Calcea-

Calceamentum 327,e.625,e. 1991,a
Calceavit 1132,e.1188,e
Calce ferit 1766,e
Calce obterit 300,b
Calcei 1133,a
Calceis induit 1132,e
Calceum 1572,e
Calceus 1022,c.1132,e.1214,c
Calceus clavatus 1228,a
Calceus ornatus 1313,e
Calciamentum 387,e
Calcitratio 1497,d.1766,a
Calcitravit 195,e.219,c 370,a 1760,a.1766,a
Calcitratur 668,b
Calculavit 666,e
Calculoſus 526,a.635,b
Calculus 374,a.1553,d.1.67,d
Calculus, lapillus parvus arenæ inſtar 633,d.634,c.635,b
Calculus, qui ad ſortiendum in vas conjicitur 341,b
Calculus renum 635,b
Calculus veſicæ 374,a.655,b
Caldaria 1,83,b
Caldarium 252,d.371,e
Caleb, nomen viri & regionis 863 e
Calefactio 420,a.1563,c.1839,c.d
Calefactus 511,a.595,e
Calefactus eſt 751,e.752,a.1859,b
Calefactus fuit 218,a.420,a.594, a.644,e.870,e.1221,b.1563,c 1839,c
Calefecit 326,a 444,b.468,a.511, a.594,a.598,a.1547,d.1553,d 1563,c.1839,c
Calefecit ova 367,a
Calendæ 778,d
Calendarium 119,l.9.934,b.1018, a
Calidior ſanguis 1839,e
Caliditas 645,b.687,c.1830,d
Calidus 594,b.645,b
Calidus fuit 594,a.1838,e
Caliga 615,e.1440,a
Caligavit 669,e.1410,a.1580,a
Caliginoſus 109,lin.14.420,e
Caligo 88,lin.10.109.lin.6,17, 421,a.703,c.670,a.1177,d. 1281,e.1294.d.1328,a.1345.a. 1410.b.1510.c.1548.e.1580.b
Caligo denſa 1413,a
Calix 128,l.33.848,a.864,b.1233, c.1584,a
Calix vitreus 1928,d
Callidè egit 998,d.1121,b.c.1391, e
Calliditas 700,a.1376,e
Callidum reddidit 1319 c
Callidus 1391,d
Callidus fuit 1391,c
Callis 496,c.1571,c
Callus 1235,e
Calor 468,a.594,b.595,a.645 b 752,b.926,b.c.1432,c.1555,d 1941,d
calor æſtatis 1605,a
Calor naturalis 543,b.645,b.extraneus ib.b
calvavit 1655,c
calvicies 318,e.488,c.1038,d.1235 e.1661.b
calvicies Syncipitis 271.a
calvitium 1655,e.1840,c
calvit 594,a.1774,d.1839,d
calumnia 1365,a
Calumniator 631,d,703,a.962,e 963,a
calumniatus eſt 1364,e
calumniatus fuit 702,e
calva 319,a
calvus 271,a.887,c.1655,e
calvus in capite 338,a
calvus fuit 488,c
calx 300,a.869,b.1007,c.1096, d 1202,d.1372,c.1819,e.1910,b
calx plumbi 98,lin.36
calyx 109,a
camela 1160,a
cameIæ recens fœta 955,e
camelarius 323,b
cameli 893,d
cameli deſcriptio 322,a.b
camelo pardalis 566,a
camelo pardus 379,b
camelus 14,lin.34,265,a.1160,a 1634,c
camelus Arabicus 1065,a
camelus Iuvenis 322,a
camelus minor 422,d
camera 638,b.1099,d.1395,c
camerarius 638,c
camillus 871,a
caminus 55,lin.25,386,e
camiſiæ 1232,d
camos, Idoli nomen, quod Moabitæ colebant 871,d
camos Moabitarum Deus 967,e
campana 1161,d.449,d.1463,d
campanæ 1164,d.1607,e
campeſtre 1035,e.1811,e
campeſtris 1030,a
camphora 888,d.891,e
campi 1809,e
campus 133,e.363,d.704,e.892,d 1035,e.1436,c
campus planus 193,b
cana duplex 1630,e.1631,a
cana Gallilææ 1611,b
canaan filius Cham à quo terra canaan, quam occupavit, nomen accepit 873,d
canabus 1627,b
canales 1703,c
canalis 168,b.340,b.1325,b. canalis 1556,b.1722,a.1932,d.
cancellarius 687,e
cancelli 653,c.1791,a.1903,d
cancellus 1942,b
cancer 73,lin.31,1412,e
cancer morbus 578,a
candela 1095,c.1245,d
candella cerata 364,b
candela diſtinguens Sabbathum 156,e
candela extincta 227 b
cãdelabrum 254,c.1096,b.1563,a
candens 922,e.1465,c
candidatus fuit 547,a
candidavit 1547,b.834,b.869,a 920,d
candidi 547,c
candidum reddidit 161,e
candidus 161,a.547,c.d.e.520, d
candidus fuit 922,a,1407,c.1541, d
candor 922,a.1407,c
canduit 161,e.547,e
canicies 547,e.1818,e
canicula 863,c
caninus 863,d
canis 863,a.1186,d
canis aquæ, marinus, Pecuarius, gregis, ſolarum, perdicum 863 d.e
canis catuliens 506,b
canis latrans 1059,e
canis leporinus 502,e
canis perdicum 524,e
canis venaticus 1222,c
caniſtra de foliis palmæ 637,b
caniſtrum 33.lin.31,371,e.372,a 406,d.488,e.708,b.856,a 845,b.886.a.d.1109,c.1120 a 1554,e.1634,e.1791,d.1838,d 1925,d
caniſtrum ex ramis palmarum factum 675,d
canna 330,a.1063,a.1628,e.1634, c.177,d
canna duplex 1628,e
canna pulmonis 1630,a
canna ſaccari 1639,d
cannula perforata 1617,e
canon 1228,d
canon generalis 861,b
canonizavit 291,a
canoniſta 1228,a.1902,c.1947,e
canopus 1100,e
cantatus fuit 1830,b
cantavit 1572,e.1646,a.1775,a. 1787,d.1830,a
cantharides 409,b
canthari 1632,c.1667,b
cantharus 1237,a
canthi 269,a.673,a
cãthus 109,l.26,50,383,b.1451,e
canticum 438,b.1068,e.1788,b 1850,d
canticum canticorum 310,e
cantilena dulcis 1353,e
cantillavit 1830,a
cantio 491,e.492,c.1775,b.1830,e
cantor 422,b.492,c.553,d.1830,b
cantum ordiri 1347,d
cantus 421,a.597,b.1353,e.1573,e 1648,e
cantus avium 491,d.1353,e

Canuit 1818,d 1819,a
Canus factus eſt 1889,c
Caper 1302,e.1303,d.1353,e.1409 e
Caper emiſſarius 1303,d
Capernaum, vrbs in regione Geneſar 891,d
Caphtor, regionis nomen 910,c
Capillamentum 537,e
Capillitium 1482,d.1535,c
Capillitium minuit 344,e
Capilli 585,d
Capillos emiſit 1184,e
Capillus 216,b.1019,b.1791,d.1847,e.1918,a
Capillus eleuatus 1220,d
Capillus intortus 460,a
Capillus veneris 1289,b
Capiſtra 1986,e
Capiſtratio 1855,d
Capiſtratus 1937,b
Capiſtrauit ibid.
Capiſtrauit beſtiam 1855,d
Capiſtrum 513,d.622,a.1197,c.1412,c.1746,e.1937,b
Capiſtrum auri 954,e
Capita dictionum 1964,d
capita rotarum 1624,a. Spicarum 835,a
Capitale 1659,a.1661,c
Capitale, quod capiti ſupponitur 1680,e
Capitaneus 191,a.1065,d.1148,d 1594,e.1641,c.1681,a.b
à Capite 168,a
Capite plexit 1106,e
Capitellum 1563,a.1609,a.1636 d 1659,a
Capitis partes Auicénæ quæ 1676 e 177,a
Capitis rotatio 1190,a
Capitis velum 111,lin.51
Capitium 910,d
Capito 10,lin.30.1681,b
Capitulũ 524,b.571,c.1209,a 1227 b.1490,a
Capitulum libri 168,a
Capones 238,d
Cappadoces 319,e
Capparis 10.lin.49 836,e.1124,a. 1125,d.1478,e.1637,e
Capra 1302,e
Capra rupicola 421,c
Capra Syluestris 1303,a
Caprarius ib.a
Caprea 780,e
Capricornus in Zodiaco 278,b
Caprificatio 468,d
Caprificus ibid.d.
Caprimulgus 576,c
Caprinus 1303,b
Capſa 345,c.122,lin.48,1265,a
Capſa apum 852,a
Capſa gemmarum *aut* ornamentorum 1636,e
Captatio 1656,e
Captatus 1681,b
Captio 187,d.947,d
captiua 1786,d
captiuauit 1786,b.c.1988,d
captiui Synec. 316,d
captiuitas 160.lin.18,1786,a 1818 b.1988,d
captiuitatis caput 2316,e
captiuum reddidit 1786,c
captiuus 105,lin.pen.522,a.196,b 1787,b.d.1988,d
captiuus fuit 1786,c
captor 1874,d
captum tenuit 186,b
captura 957,c
captus fuit 920,c.947,c.957,a 1527 a.1985,a
captus fuit deſiderio 882,a
capua 114,lin.16
capulus 788,d.920,d.1581,a.1670 a
caput 310,b.1466,b.1490,a.1671 a.1676,d.1917,a
caput, metaphor. de variis rebus dicitur 1677,d.1678,1679.per totum
caput ſeparatum 85,lin.34.984,a
caput ieiu 1644,d
caput libri 1488,a
caput Meduſæ 1289 b
caput mouens 419,b
caput purgauit 1231,b
caput purgium 1231,c
caput Synec. 311,b
caput vituli 1268,e
carbatinum 547,c
carbo 326,a.carbo extinct' 1435,d ignitus 306,c.1773,c
carbo niger 1842,a
carbonarius 1435,e
carbones ignis 307 a.326,a
carbunculus 253,e.326,a.b.398.d 1228,a.1583,e
carcer 106.l.18,178,e.448 d 477 d 521,d.e.641,a.707,b.799,c. 862,e.1116,d.1196,a.1197,e 1200,d 1269,d.1370,c.1471,d 1556,a.1598,c
carcer magno 269,d
carcerarius 521,e.1196,b
carceris præfectus 521,e
carchoſa 672,a
cardialgia 1120,d
cardinalis 73.lin.52,680,e
cardines 736,e
cardo 1538,e.1977,d
cardo cœli 1604,e
cardo mundi 1559,b
carduelis 872,d
cardui 62,lin.prope antp.
carduus 62,lin.51,407,e.654,a
carduus fullonum 5,lin.40
carectum 55 lin.18,7..,d
carens 624,a.1277,d
carentia 1277,d
carex 1106,b
carica 355,b
caries 1205,b.1765,e,1787,d
carioſus 1201,b
carmelus mõs duplex 109,e & 918 a.in illo monte Eliæ antrum viſitur b.ibid.b
carmen 466,c.491,e.1427,d.1639 d.1850,c.1917,d
carmina 1648,c
carminabit 1.96 a
carminatio 1147,d
carminator ibid.d
carminauit ibid.d
carminauit lanam 1045,b.1938,b linum ibid.
carmine celebrauit 491,d
carnalis 332,b.348,a 943,c
carnalitas 1813,a
carnarius 305,d
carne cute *vel* pelle operuit 1617,a
carnem incidit vſq; ad ſanguinis effuſionem 1646,b
carnifex 685,a.1207,a.1610,a 1632 d.1946,d
carnificatus fuit 943 d
carnificina 1251,d.1610,a
carnoſus 313,d
caro 258,a.c.332,b 347,e.942,e 943,b
caro animalis 1784,e
caro ferina bubula ouilla, caprina 9.3 b.c
caro hærens cuti 506,d
caro inter dentes rubra 13.4 c
caro maxillaris & teſticularis 1181 b
caro morticina 296,a
caro mortui coagulata 1152,e
caro putrida 1418,e
caro ſalita & ſiccata 1383,e
caro ſuper prunis aſſata 149,a
caros 1701,c.1804,e
carpentum 1268,a
carpſit 116,l.34,717,a.1971,c
carrecta 319,d
carruca 1268,a.1657,a
cartilagines 7.,l 31
cartilago 680,b.1253,c.137.,b 1523,b.1839,e
caruit 624,a.1162,1237,d.1277,e 1431,a
carum 895,e.898 d
carum fuit 1403,e
caruncula 943,b
caſa 241,e.543,c.1086,e.1090,e
caſa paſtoralis 845,a
caſeus 269,c.272,c.1375,c.1919,e
caſia 1566,e.1583,b.1872,c
caſia lignea 1669,c
caſia odorata 1641,d
caſſator 1465,e
caſſauit 193,d.1465,e
caſſia fiſtula 549,c
caſſis 835,a.1632,a
caſſita 835,a
caſſum 1721,a
caſſus 194,a
caſtanea 434,c.1392,d
caſtanea arbor 391,e

caſtè

Caſtè 810,e
Caſtellani 1160,c
Caſtigatio 732,c.755,c.776.b.c
Caſtigator 732,c
Caſtigatus fuit ibid. c. 754,e.775, d
Caſtigauit 21, l. 45, 470, a. 522, d. 732, c. 754, e. 775,d.e. 776, a.878,a.1700,b
Caſtitas 645,d.690,a.810,e.1122, e.1280.c
Caſtoreum 330,b.433,d
Caſtra 179,b.276,c.459,a.575,e. 611,b.977,b.1099.e.1945,a
Caſtra metatus eſt 1099,c.1944,e
Caſtra turmatim poſuit 610,e
Caſtrati 331,b
Caſtratus 635,a.834,b.1248,a
Caſtrauit 331,b.634,e.1248,a.1611, e
Caſtrum 638,b,1654,c
Caſtum ſe præbuit 1122,c
Caſtus 810,e.1122,c.1590,c
Caſtus fuit 122.c.1589,d
Caſus 114, l. propen. 798, c. 945, a. 980, c. 1186, b.1242.b.1653, d.1971,e
Caſus fortuitus & ſubitus 1506,c
Caſus pilorum 1186,c
Caſus vocatiuus 1076,d
Caſu 1506,e
Cataclyſmus 1847,d
Catalogus 489,e.1239,e.
Cataplaſma 1551,d
Cataplaſmauit 1037,e
Cataracta 935,a
Cataractæ 203,a.488,a.1129,b
Catarrhus 1099,b.c
Catechiſmus 614,d
Catena 833,d.1108,a.1636,e.1882, e
Catena familiæ ſeu genealogiæ 753,d
Per catenam demiſit 1882,d
Catenæ 499,d.537,c
Catenatus 1882,d
Catenavit ibid.d
Caterva 514,c.1760,c
Caterva puerorum 714,d
Catervæ 176,e
Catervatim 603,e
Catharrus 434,c
Cathedra 318,b.418,e.1774,c
Catillis 1735,d
Catinus 850,e.1611,b.1641,d
Catuli 1968,b
Catuliuit 506,b
Catulus 919,e
Catulus beſtiæ cuiuſcunq; 299,b
Catulus leonis 1478,e.1792,e
Catus 675,d
Cauatus 1985,d
Cauda 355,b.400,e.492,e.495, a.1611,b.1695,e
Cauda arietis, agni 76 l.27
Cauda Spicarum 870,d
Cauda præcipis 493,d
Caudula 493,b
caudex 304,b.547,a
cavavit 630,a.1985,d
cavauit torquendo 1620,e
cauatio 675,b
cauatus fuit 630,d
cauea 269,d.649,a.1576,b.1964, d
cauerna 707, b. 1154, e. 1163, c. 1387,b. 1464, a. 1518, c.1930,a
cavernæ 572,e
cavernoſus 1930,a
cauillator 708,c.951,d
cauillatus eſt 708,c.937,e
cauillatus fuit 925,c
cauit 469,e.530,e.549,a.595,d. 617,a.628,a.652,c
cauit ſibi 1895,d.e.1896,b
cauitas 168,b.296,a.536,d.1163,c.e
cauitas oculi 167,c.cordis 573,a
caula 862,e.1086,e.1725,d.
caula ouium 563,a
caula vbi oves congregantur 362, c
caulæ 283,842,a.1279,e.895,b.
caules 836,c.894,c
caulis herbæ 1618,e
caupo 611,e.1191,c
caupona 476,a.1636,d
cauponatus eſt 988,a
cauſa 97,l.30,109,l.49.343,c.358, e.370,a.d. 410,d.524.a.571,c. 711,b.717,a.728,d.935,d.1190, d.e.1191,a 1180,b.1369,a.1378 b.1452,a.1507,a.1638,e
cauſa cauſarum, Deus 1190,e
cauſa efficiens 1191,a.1463,a
cauſa extrinſeca 649,e
cauſa finalis 865,e.1191,e
cauſa formalis 1191,a.1540,b
cauſa intrinſeca 1191,a
cauſa iudicialis 375,e
cauſa materialis 1191,a
cauſa prima 1190,e
cauſa propinqua 1190,e
cauſa rei 97,l.7
cauſa rei alicuius fuit 1315,a
cauſa remota 1190,e
cauſa ſufficiens 1927,a
cauſam dedit 1191, a. egit 375, b. 1764,b.dixit *ibid.* b.1922,e.
cauſam præbuit 7, l. 9.343,c.1190, e
cauſam pro aliquo ſuſcepit 1221,e
cauſam quæſiuit 1314,e.1316,b
Sine cauſa 609,e.1720,e.1721,a
cauſæ 34,l.39.
cauſans 1190,e
cauſator 1191,a
cauſatum 1316,b
cauſatus 1190,e
cauſauit 343,e.1190, d.e.1191,a
cauſidicus 637,e
cauſonis 653,a
cautè 468,a.470.b
cautela 652,d.1986,a
cauterio notauit 847,e
cauterium 653,d.843,a.1772,b
cauterizans 842,d
cauterizatus 843,a
cautio 470,b.652,d.1848,d
cautus 1117.b.1631,b
cautus fuit 68,a.1117,a
cavus 166,e.536,d.573,a
cecidit 314,e.1134,a
cecidit 419,e.645,e.704,c.798,a 903,a.671,d.980,a.1139,c.1163 a.1142,a.1572,d.1659,e.
cecinit 491,c 8?8.c.1347,d.1353, d.1465,b.1571,b.1743.b.1775, a.1787,d.1939,e.
cecinit ad inſtrumentum muſicũ 1068,d.
cedens bonis 488,b.1450,d
cedratum 118,l.8
cedri 335,e
cedrinus 118,l.9
cedrus 503,e
celatus fuit 856,a
celauit 306,b.511,e.626,a 837,a 856,c.1250,a.1308,a.1328,d.
celebratus fuit 437,a
celebrauit 248,a. 436,e. 560,e 597.a.684.974,a.1619,d.1814, b.1861,e
celebratio 437,d.737,e.738,b
celebratio Miſſæ 1591,b
celebritas 1436,a
celebris 313,b.628,c. 898,e.1436, a.1814,c.1861,a.
celebris fuit 1814,b
celer 550,a. 625,d.750,e. 978,b 1200,c.1269,a
celer fuit 159,e.625,d.750,e. 977, e.1615,e
celerauit 195,e
celeritas 160.b.482,d.583,d.625, e.978,c.1108,c.1248,c.1615,c
celeriter 234, e. 1106, a. 1169, a 1501,a.1615,e.1616,b.1703,b
celeriter abiit 1150, a. motus fuit 627,b.
celeriter rem aggreſſus fuit 977,e
celeriter venit 1248,b
celeuſma 1166,b.1531,d
cella 113,l.50,331,a.554,c.d.638,b c.1395,c.1966,c.
cella apum 1094,d
cella, vbi frumentum reponitur 707,b
cella vinaria 554,d
cellaria 102,l.48
cellarium 1776,e
cellarius 554,b.638,c
cellula 554,d
celſitudo 170,a.1327,d
celtes 1164,a
cementator 130,l.18
cementauit *ibid.* l.18
cementum *ibid.* l.16,300,a.604,d 714,d.1007,c
cenerites 1636,c
cenæus, populus 1630,a
cenſor 571, c. 1084, c. 1774. c, 1960,e

Cenſor eccleſiaſticus 1638,d
Cenſuit 269,b.270,a.551,b.1390 a.1440,e
Cenſum impoſuit 1390,a
Cenſura 333,e
Cenſus 302,e.650,a.686,e.894,e 895,e.1127,b.1392,d.1470,e
Cenſus annuus 877,d
Centaurea 666,b
Centeſimus 968,c
Centies 968,c
Centipeda 1077,e
Centones 715,a
Centrum 535,a.772,d.1157,b.1200 d.1737,a
Centrum & polus 1199,a
Centrum terræ 206,e
Centum 967,d.968,c
Centurio 1594,e.1681,b
Cepa parva 217,b
Cepæ 227,a
Cephallagia 731,d
Cepit 55,l.41, 467,a.756,d.844, b.d.947,b.955,e.1090,b.1166, b.1984,d.1988,d
Cepit venatu 1527,b
Cepit vtilitatem aut fructum 780 d
Cepula 227,a
Cera 401,a.983,b.1607,b.1912,c 1914,c
Cera aurium 1607,b
Cera 277,a.511,b
Ceraſtes 1659,b
Ceratum 498,d
Cercopithacus 1289,c.1652,e
Cerdo 652,e.1764,a.1770,a
Cerebellum 399,e.989,d
Cerebellum gallinarum 399,e
Cerebralis 399,e
Cerebrum ib. 989,a.1163,d.1253 e
Ceremonia 1228,d.1902,c
Certamen 12,l.14,284,d.910,a 1379,d.1518,d
Certavit 284,c.910,a.1149,b.1403 c.1518,b
Certè 71.l.33.73,l.penult.86,l.28 91,l.26,642,c.790,a.846,c.859 a.974,e
Certificatio 642,e
Certificavit 642,d.846,a.1813,b 1940,c
Certiorem fecit 741,d
Certitudo 89,l.vltima 642,e.790 a.1429,b
Certò 14,l.27
Certò aſſeruit 1940,b
Certò credidit 89,l.30
Certum 739,c.967,d.1041,b
Certum eſt 739,c
Certum putauit 89,l.29
Certus 642,c.742,a.790,a.797,c 846,c.1332,c.1595,a.1419,b 1542,b.1875,c.1940,c
Certus fuit 89,l.2.642,c.740,b 797,b.845,d.1331,e.1603,a 1940,c
ceruical. 102,l.15,408,c.494,a 893,c.1680,e.1745,d.1760,c 772,c
ceruix 887,c.1354,c.1393,c.1467 e.1488,a.158?,a 1766,b
cervix variè accipitur 1393,c.d e.
ceruſa 1761,e
ceruſſa 98,l.36,179,a.1464
ceruſſatus 177,b
ceruus 68,l.24,1409,c
ceruus ligneus 68,l.52
ceſib. nomen vrbis in tribu giuda. 855,c.e
ceſil. Syderis nomen 880,e
ceſſabit 6,l.17
ceſſans 528,a
ceſſare fecit 193,d.1800,d
ceſſatio 50,l.41,110,l.6.394,b.395 c.580,c.664 e.1104,b.1367,d 1425,e.1461,a.1497,a.1507,c 1803,d.1990,c
ceſſatio à quocunque opere 1800 e
ceſſatio motus 194,e
ceſſatio proiectionis 194,c
ceſſauit 1,l.36,57,l.40,160,d.193 c.527,c.580,b.668,e.774 a 781,e.886,a.886,b 985,a.1087 e.1204 a 1205,e.1218,d.1224,c 1425,c.1460,e.1483,c.1507,b 1758,a 1771,e.1800,e.1827,d 1849,b 1865,a
ceſſavit aliquid facere 414
ceſſauit audire, vel loqui 664,b
ceſſio bonorum 1450,c
ceſſit 1207,a
cetaria 408,b
cete 931,a.1979,b
chabor, fluvius 518,e
chaos 427,e.431,c 58?,b.
chaldæa 90?,c
chaldæus 864,b
chalybs 674,c.1446,b
characteres 1091,e
charitas 30,l.41,740,a
charitas fraterna 740,a
charta 310,a.315,b.811,e.884,a 1066,d.1097,b.1543,a.1622 a
charta bibula 1517,b
charta experimentalis 1624,a
chartæ luſoriæ 1616,a
charum habuit 30,l.17
charus 800,b
charus fuit 799,d
chaſma 1930,a
chelidonium 562,e.1689,a
cherub. 893,e
cherubim & ſeraphim angelorum agmina 917,a.b
cherubin. 1248,d
chirographum 1848,d
chirotheca 288,b.1132,e.1632,d
chirurgia 1757,d
chirurgi 341,b
chirurgus 521,d
chlamys 592,e.989,a
cholera 25,l.1,1566,c
choleræ 1033,e
cholericus 654,a.1566,d
chorda 824,a.b.1091,a
chorda teſtitudinis inferior 374 a
chorea 542,b
choreæ 437,c.523 a
chorion 583,d
chors 863,c.
chorum duxit 542,a.572,d
chorus 523,a.542,b.610,a.175?,b 1776,b
chriſtiani 1044,d
chriſtianus 1154,c
chronicon 119,l.9
chronologia ib.l.9
chronologus ib.l.18
chryſolitus 1770,c
chryſomela 1041,c
chryſtallus 208,e
chus, nomen prop. primo geniti cham 852,c.& regionis ib.d
chuſæus 852 e
chylus 1313,d
chytropedes 1928,e
chytropus, ollæ ſuſtentaculum 851 e
cibaria 1528,d
cibaria oportuna 1571,e
cibator 1795,d
cibatus fuit 476 d
cibavit 476,d.718,c.952,a.1333,d 1990,e
cibavit aves 1795,d
cibum ſumſit 941,c 952,a
cibus 72.l.49,118,l.Ant.151,c 244 a.b.473,b.476 a.685,b.710,b 718,b.895,c.941 d.1021,a.1230 c 1481,e.1607,e.1723,b.1784 e.1798,c.1870,d.1945,b
cibus acetoſus 1661,e
cibus coctus 255,a
cibus digeſtus 73 l.19,1313,d
cibus ex farina, oleo & melle confectus 517,b.1703,e
cibus ordinarius & neceſſarius 642 a
cibus qui fruſtulatim editur 254 d
cibus veneno infectus 1225,a
cicada 524,a
cicatrix 141,l.Antep.341,a.1125,b 1569,d.1772,b.1783,d
cicer. 602 b
cicercs 109,l.55
cichorium 425,d
ciconia 203,a.431,c.547,c.1566 d
ciconia, avis pia, benefica & grata 619,c
cicoreæ 1335,d
cicurauit 529,a.1218,a
cidaris 908,c.1555,c.1565,c
cilia 1662 e
cilicia 1021,d
cilicium 1622 b

cilium

Cilium 272,d
Cimba 844,g
Cimex 783,b.1495,b.1657,a
Cimices 231,d
Cimolia terra 1984,b
Cincinnatus 460,a
Cincinnauit ib.a
Cincinni 281,b.585,d.1102,e
Cincinnus 1535,e
Cinctoria 1037,e
Cinctorium 525,d.1508,d
Cinctura 525,d.553,d
Cinctus 503,a.673,a.1625,a
Cinctus fuit 51,l.54,106,l.47,525 d.553,c.1189,a
Cinædus 1591,e
Cinerem removit 416,a
In cinerem redactus 1742,c
A cinere repurgavit 416,a
In cineres redegit 408,e
Cinereus 1610,c.1742,c
Cingulum 52,l.16,106, l. 29,142,l. 7,269,e.311, e.444,e. 503, a. 525 d.553, d. 988, c. 1115, e. 1452, b. 1461, d.1554, e.1627, d.1625,a 1947,c
Cingulum aſinorũ ſub ventre 317 d
Cingulum coriaceum 195,d
Cingulum militare 525,d
Cingulum primi mobilis 52, l.20
Cingulum ſignorum cæleſtiũ 1115,e
Cinifecit 415,e
Cinis 415, c.1359, c.1610, c.1742b
Cinnabaris 1779,b
Cinnamomum 382, d.1622, a. 1631 a
Cinnamomum groſſum 1661,d
Cinneret, vrbs in tribu Naphtali, poſtea Tiberias appellata 876,e 877,a.b
Cinxit 51,l.53,502,e.525,b.553,c.556 b.672, c.700, b.908, c.971,b 991, b.1115, e. 1617, d. 1624,e 1687,a
Cinxit inſtar muri 545,e
Cinxit pellibus 834,a
Cippus 405,b.1198,c.1595,a.1813,e
Circa 109,l.Antep.195,c.543,a. 557 e.825, d.982, d.1274, b.1347,d 1518,a
Circinatum 1216,a
Circinavit 1514,c
Circino circumſcripſit 534,e
Circinus 535,e.1514,c
Circinnus 460,b
Circiter 109,l.Antep.828,d.1103,e
Circumitio 383,b.441,e.883,e.1189 c
Circuitores 695,e
Circuitus 441,e. 523, a.538, c.603,a 910, d.1189, c.1202, b.1565, c. 1604,b.1636,d
In circuitu 543,a
Circuitu vel circulo ſedit 1188,e
Circuit 1189a
Ciciuit 107, l. 7294,a.530, c.534 e.538,b.557, b. 695, e. 798, c.d 876,d.897,c.908,c.1162,c.1190 a.c.1212.a.1517,d.1365,b.1604,b 1823,c.d.1947.b
circuivit ad colligendũ ſtipem. 557 e
circuiuit menſam 897,e
circuivit emendi cauſa 12,12,c
circuivit vendendi cauſa ib.c
circularis 383 c.1190,a.1267,a
circulariter conſedit ad edendum 1190,a
circulariter conſedit 1212,d
circulatio 1633,e
circuli 309,a.701,b
circuli doleares 673,a
circulo ſtetit 1188,e
circulum fecit 534,e
circulus 383,a,b.441,d.467,a. 524 d. 535, a.687, a. 798, c. 908,c 1190,a.b.1268,c.1305,c.1449,b 1814,d
circulus aureus 1354,d
circulus Eccentricus 311.a
circulus Plauſtrali oppoſitus. Siue Antarchicus 535,a
circulus Tropicus 852,c
circulus in naribus bubali 561 e
circum 982,d
circum actio 522,e
circum actus 716,e.1184,e
circumactus fuit 522,d.1184,e
circum agitatus fuit 522,d
circumcidit 678,a.981,a
circumcidit 304, d.690,a.977,d 1124,e
circumcirca 557,d
circumciſio 243, d.305, c.678, b 690, b. 982, a. iura Iudæi tria faciunt ibid. a.b
circumciſio duplex 98. b
circumciſus 678,b.690,a.981,e
circumciſus fuit 305, a.618, a.c 1124,e
circumdans 538,c
circumdatus 897,d
circumdatus fuit 383,c.1189,a.c
circumdedit 107,l.7, 383, c. 502, d 538,b.557,b.c.695,e.719, c.798 c.876,d.899,c.d.908, b.c.1162 e.1188, e.1189,a.c.1212, a.1555,e 1565,b.1971,d
circumdedit menſam 1190, a.1212 d
circumductus fuit 1189,c
circumduxit 307,d.1189,c
circumegit 1177,c.1184,d
circumferentia 308,d 383,c. 502, e 535, a. 798, e. 1197, e. 1100, d. 1597,d
circumferentia rotæ 1451, e. Metonym. rota rota ib.
circumflexit 1177,c.1947,c
circumgyratio 383,b
circumgyratus fuit 522,d
circumgyravit 1947,c
circumligavit 520,d.1037,e
circumquaque 557,d.1212,b
cicumſcalpſit 338,a
circumſcripſit 1958,a
circumſcriptio 1914,e
circumſectus 981,e
cirumſecuit ib.a
cirumſpectè 468,a.1607,d
circumſpectus 1117,a
circumſpectus fuit 468,a.1117,a
circumſpexit 1059,c.1823,c. 1851, e 1852,a.1855,c
circumſtantia 109,l.48,973,a.1451 b
circumſtetit 383,c.908,c
circumtorſit 1620,b
circumuenit 700,a.1555,c
circumuerſus fuit 1189,a
circumuertit ſe 602,e.
circumuolutio 1604,b
circmvoluit 1555,e
circus 441,d.467,a
cirene 1607,a.
cirrus 999,d
ciſta 122,l.47,1220,a.1964, b
ciſta ad frumentum 209,a
ciſterna 269,d.287,c.319, d. 661, e 177,e
ciſtifer 1220,a
ciſtus herba 941,a
citatio 490,e
citatus fuit 1231,a
citavit 402,c.490,d
cithara 5, l. 17, 195, d.331,c.876,e 1670,b
citò 420,c.550, a.1200, c. 1248,c c.1269 a.1484,a.1696.c
cito & promptè dedit 978,c
citra 1261,b.c
citrago 1989,c
citreolus 393,a
citrinus 1989,c
citrus 1989,ib.c.ubi generetur ib.c
cittim, filius lavan 905,e
citus 1248,b
ciues 1298,e
ciuilis 323,c 377,e.640, d.1006,e 1299,a.1465.c
civilitas 411,b.1006,e
civis 377,e.790,a.814,d.1299,a
civitas 377,c.1297 e
clades 624. d.1459,a.1797,c
clam 627,b.880,b.1245,a.1555,c
clam & palam 1333,a
clamavit 151, e. 401, e. 402, b. 497, c.e.724, b.867, b.896,d 1056, a.1076, c.1081,a.1229,d 1281, b.1385, e.1419, b.1465,b 1461,e 1531,a c.d.541,c.1571, a.b 1559, c.1572, e.1580, a. 1634,a 1744, c.1704. c. 1716, c.1753,e 1827.e
clamavit cum gemitu 569,c
clamavit vehementius 1743,b
clamor 332,c.402,e.1419,b.432,a. 413,e.498,a.499,a.867, c.896 e. 999, c.1076, d.569, d.1056,a

1166,b.1457,c 1531,b.c.1541,c 1559, c.metonym. vis, iniuria, ſcelus, miſeria, calamitas *ibid.* 1571,c. 1573,a. 1598,d. 1634,b 1717,a. 1814,c.1828,a.
Clamor ouium 1462,b
Clamoſus 306,b.1131,d
Clangor 1987,d
Clangor buccinæ 725,b
Clangentes tuba 640,b
Clangor tubæ 1987,e
Clarè 425,a.1082,e.1491,b.1497, e
Clarè & perſpicuè propoſuit 1092, b
Clarificavit 1563,a
Claritas 40,l.antepen.174,e 238, c.469,d c.784,a.832,a.1011,d 1096,d.1152,d.1526,c.1544,c
Claruit 436,b.1525,d
Clarum eſt 217,e
Clarum reddidit 146,e. 237,c. 1949,d
Clarus 162,a.237,e.& 238,a.547,e 800,b.1152,d.1158,c.1526,a.b 1534,c. 1545,c.1565,a.1949,e
Clarus fuit 469,d. 482,c.1082,b. 1152,d.1157,e.1541,d.1949,d.
Claſſis 1479,e
Clava 355,e.1358,c.1621,a.1636,d
Clauatus 1228,b
Claudere fecit 1197,a
Claudicatio 797,e.1386,b.1549, c
Claudicavit 525,d.704,a. 797,e 1386,b.1459,e.1919,d
Claudus 525, a. 525, e. 955, b 1386,b.1460,a. 1569,c. 1634, c
Claudus factus eſt 1459,e
Clauſa 57,l.21.
Clauſio 1250, a. 1334, e. 1954, d
Clauſio oculorum 1341,e
Clauſit 55,l. 40. 63, l. 28, 63, l.1 206, d. 295, d. 334, a. 520, c 525, b. 694, c. 675, d. 676, b 861, b. 867, b. 1132, d. 1196, e 1119, a. 1250, a. 1269, c. 1334, d 1341,c. 1365,b.1370,a. 1467,d 1625,a. 1637,a. 1828, b. 1954, c
Clauſit oculos 1369,b
Clauſit oculum 1614,b
Clauſi ros 611,e
Clauſtrum 335, b. 521, e. 862, e 1197, b. 1197, c. 1250, a. 1334, e 1370,c.1776,b
Clauſura 719, c. 1197, b. 1197, d 1269,d.1776,b
Clauſus 63,l.31. 335,b.719,b. 1197, b 1197,d.1198,b.1269,c.1371,c
Clauſus fuit 525,d. 862, c. 1197,a 1198,c. 1219, a. 1334, d. 1370,b 1390,b
Claui 130,l.50
Clauicula 883,e.1305,c.1767,d
clauiger 1553,e
clauis 1429,a.1503,e
clauis pectoris 511,e
clauo fixit 1118,a
clavus 407,b.821,a.980,c.1128,a 1742,b.1989,e
clauus ligneus 1117,a
clavus recurvus 453,a
clemens 609,c.1927,c
clementia 609,c.1927,c
clementia affectus fuit 1927,b
clepſydra 28 l.22,1159,d.1924,e
clericus 87,l.47,291,a.1471,b
clibanus 837,e.1981,a
clima 270,c. 718, d.1093,c.1619, d
climata 1593,c
clitella 893,b.894,e.1257,e
clivus 1132,b
cloaca 168,b.340,b
cloacæ 651,e
cloacauit 1069,b
clunes 932,c. 1834,b
clynodium 907,a
clypealis 1990,e
clypeus 327,b e. 719, d. 1211, b 1245,e.1268,d.1990,e
clyſter 645,d
coaceruatio 1592,c
coaceruatus fuit 1392,b
coacervavit 283,e. 387, d. 599,a 873,c 1516,b.1581,c.1592,c
coactè 1593,e
coactio 84,l.51,407,e.897,a
coactus 84,l.47.98,l.51,897,a
coactus fuit 39,l.pen. 324,a. 387,c 1375,a.1075,a.1287,b.1569,b 1593 d.
coagmentatus fuit 1736,c
coagmentauit 1736,c
coagulatio 1375,b 1635,c.1660,a
coagulatus 272,d
coagulatus fuit 1328,b.1634,e
coagulauit 1375,a 1635,a 1663,b
coagulum 984,b.1334,d,1635,a.c 1375,b
coarctatio 1550,d
coarctauit 501,e. 643, d. 944, e 1271,a 1536,d 1550,e
coarctavit os 1614,b
coarctatus fuit 501,d.643,d 1217,a
coaſſavit 934,a
coaxavit 346,d
coæquatus fuit 1820,a
cobtim. 1577,a
coccineo colore infecit 1974,b.c
coccinium 469,e.1906,b.1974,b
coccus 1974,a
coccyx 551,a
cocta 418,d
coctio 108,l.255,b.1097,d.1049, c
coctura 255,a.685,e
coctus 1149,c.685,e
coctus ſuper prunis 419,a
coctus fuit 255,a. 255,b.188,c.254 e.685,c.1327,e
cochlea 408,d.1196,a.1515,e
cochlea domifera 185,b
cochlea marina 1519,e
cochleæ 934,e
cochlear 185,a.186,c.1395 c
cochleare 953,a
cochlea 542,e
cocrus 1829,a
codex 180,l.51,1119,a
codex rationarius 489,e
codicillus 906,b 1375,e
coegit 40,l.6,74,l.4,84,l.32,33 98,l.41,188,b.323,e.324,a.387 b 599,a.760,c.868,e.876,e.886, d.897,a.958,e.925,e.1072,1150 d.1255,a.1276,b.1287,b.1295,b 1320,a. 1370,a. 1375,a. 1467,c 1487,b.1550,d. 1559,e. 1580,d 1593,d. 1635,a. 1843,e. 1895,b 1988,b
coegit cadere 1140,e
coercuit 520,c.1196,e
coertio 511,e
cœlebs 354,e.1504,d.1457,c.1721,a
cœleſtis 1888,a
cœli 1394,b.1887,b.
cœlum 311,a.1164,e.1278,d.1449 a.1621,a.1888,b
cœlum ſerenum 1543,a
cœmiterium 1582,e.1593,c.
cœna 118,l.penult.671,b.1402,b 1870,d
cœna copioſa 760.d
cœnaculum,181,e. 960,d.318, b 530,a.1323,a.1535,a.1212,c.1395 c.1634,c
cœnatus fuit 330,b. 671.b.1402 b
cœnoſus 598,c.950,a
cœnum 226.c.370,a.598,c.604, d. 693,b. 694,e. 697,a. 747,a 1204,b.1210,c.1379,c.1760,d
cœpit 574,c.722,b
cœptum fuit 574,c
cœtus 20,l. 10.33,l.12 57,l.2,80,l 16 176,a.276,c.189,a 324,b 514 c.540,b.565,b.628,c.761,a.777 d. 874,a. 905,c. 927,b.1205,a 1336,b. 1370,d. 1516,c. 1533,a 1694,d
cœtus hominum 85,l.16
cœtus nutritorum & educatorum 1685,c
cœt' puerorum in plateis laſciuientium 712,b
cogens vehementer 245,c
cogitabundus 443,c. 668,a.
cogitare 1817,d
cogitatio 396,d.443,b.489,a.664 a.667,d. 708,a. 744,c. 794,d. 795,b.869,a.1231,e.1245,a.1305 e.1441,a.1553,d.1676,a.1744,d 1752 1799,e.1852,c.1914 c.1991 b
cogitatio mali in corde 1221,d
cogi-

Digitized by Google

Cogitatio prava 489,a.d.490,a
Cogitationes 88.l.pen.1940.a
Cogitavit 88,l.48,94,l 44,421,b 442,e.451,e.488,e.489.e.663, b.666,e. 671,a.707,e.744,e. 748,e.794,c.1010,c. metaph. 1096.d.1232,a.1305,e.1407.d 1440,e.1553,d.1744,c.1799,b. c.1822,d.1851,e.1973,b
Cogitavit ſecum tacitè 395.e
Cognata 1173,d
Cognatio 55,lin.14,505,c.689,b 741,b.759,b.1785,b.1921,d
Cognatus 55,lin.12,258,d 742,b 1650,b
Cognitio 742,a.d 979,e.1122,e 1595,a.
Cognitio omnis rei, in cognitione quatuor cauſarum conſiſtit 1190,e
Cognitione præditus 742.d
Cognitus 979,e.1123,a.1332,c. 1595,a.
Cognitus fuit 436,a.741,e.979,e 1122,d 1394,d
Cognomen 873,a.1395 a
Cognomen impoſuit ab eventu 872,e.
Cognominatio 1702,e
Cognominatus fuit 872,e
Cognominavit 872,e
Cognoſcēdum ſe exhibuit 1112.e
Cognovit 390,e.549,a.570,e 742,c.740,b.741,e.797,b 979,d.1122,d.1332,a.1394.d 1441,b.1645,d.1711,c.1806,c 1855,e
Cognovit, i.e. rem habuit 741,a.b
Cognovit verum 790,a
Cohabitator 1859,a
Cohabitavit 1858,d.1900,b
Cohæreſit 55.lin.41,106,lin 32, 775,d.862,b 1018,b
Cohæſit 1225,d 1226,b
Cohercuit catenis 1265,b.1370,a 1530,c 15.6,d
Cohercuit legib. ſubditos 13 1.d
Cohærens 357,a
Cohærentia 471,e
Cohærentia vocabulorum 357,a
Cohibere 18.7,c
Cohiberi 1815,d
Cohibitio 924.c.1370,c.
Cohibitus fuit 839,c.892,c.
Cohibuit 1 6.lin.32 466,d.501,e 525,b.516,c.599,a 670,d.862, b.1370,a.1018,b.1808,d
Cohibuit ſe 622,e
Cohorruit 1227.d
Cohors 276,c.289,a.330,a.314,c
Cohortes 1945,a
Coitus 411,a.1806,e.1900,e.
Coitus cameli 62,lin.17
Coivit 219.c.499,e.751,e.873,e 1265,a.1376,a.1806,d.1900,b
Coivit cum muliere 324.e
Colaphum impegit 946,c.1636,c
colaphus 324.d
colatus 499.c
colavit 499.b.1137.a.1228,c.1563, a
colica paſſio 431,b.731,d
collare 1354.d.1355.c.1610.b
collare canis 621,c
collaria 115,a
collarium ferreum 1622,c
collatio 715,e.753,d
collatus fuit 1389,e
colens 1255,c
collecta 1581,a collectaneus 105.l.14 collectæ 269,c.270,b
collecti 1160,b
collectio 19.lin.antepen.104 lin. 33.285.c.761.a.863.a.871.c. 874.a.959.a.d.1003.e.1533.a 1535.a.1516.c.1550.d.1581.d. 1596.e 1598.d.1619.c.1694.a 1895 c
collectio hominum 1593.a
collectio librorum 1580,c
collectio nominum 324 d
collectio numeroſa 104 lin.49
collectiones 1624.c
collectivè 224.d 861.b
collectivus 861.b
collector 104.lin.3.324.e.761.a 9 9 .1581.a 1895.b
collector tributorum 269.c.1020 c.1073 b.1581 a
collectus 270.c.300.a.1618.e
collectus fuit 103.l.44.& 104.l. 23 32 278.b.288 c 314.a 497.e 875.b.959.a.1078.d.1580.d. 1592.e.1595.b
colliga 517.e
collegæ 105 lin 14
collegialis 701.d
collegit 20.lin.16 22.lin.23.103.l. 1.104 lin.1 269 e.283 e.299.d 330.e 376.a 323.e.324.a.325.a 554.599.a.760.e.775.b.873, b.c.875.b 877.c.887.e.958.e 1003.d.1152.e.1163.a.1237.d 1556.b 1550.d 1580.d.1593.a 1597.d.1160,b.1063.d.7,8.c. 1895.b
collegit exercitum 1511.a
collegit in arcam *aut* pheretrum 1636.e
collegit ſe ipſum 104 lin.32
collegium 324.b.518.b.777.d 1516.c
colles 1555,a
colli extenſio 339.c
collidens invicem genua 1164.d
collegatio 206.e.19.lin.pen.673, b.1614.a.
colligatio hominum 80.lin.9
colligatus 1568.a.1693.e
colligatus fuit 1551.d
colligavit 20.lin.16.17.lin.32.80, lin.6.206.d.513.a.515.e.520.c 553.c.672.e.897.c.902.b
colligavit 1265.e.1347.b.1374.d 15.7.a.1536.d.1566.e.1595.a.1613 e.1668 b 1806.e
colligens 104.lin.3
colliquia 558.d
collis 73.lin. prope antes 282.c. 317.e.1537.b.1713.c.
collis altus 170.e.272.e.
colliſio 1164.d.1431.b.1419.e 1719.c
colliſit 718.e.971.d 1164.b.1143.a 1719.b.1732.d 1761.a
colliſus fuit 868.e.1164.a
colonia 382.c.1344.b 1859.b
colophon 676.e
color 294.d.857.c.937.b.1291.e 1515.a
color albus 294.d
color carbaſinus 912.c
color carmeſinus 898.d
color cæruleus 1096 d
color flavus *ſive* aureus 1524.a.b
color igni ſimilis 680.d
color praſinus 902.a
color rubeus 937.b
colorati 93 lin.32
coloratio 857 c
coloratus 857.b
coloratus 937.b
coloravit 857.a.1514.d.e
coloravit coria 937.b
colore flavo & aureo infectus 1524 a
colocynthæ 1472.a
colocynthis 683.b.811.e.1472.a b
coloquinthidæ 1472.a
colollus 1555.a
coloſtrum 460.e
colum 499.c
colla 357.a
collocator 1860.a
collocatus 815 d
collucatus fuit 790.b.814.d.1850 e
collocavit 1.lin 37.318.a.575.d. 578.a 790.b 814 b 814.a 1103, d.1558.a.1826.b.1850.e.858.e 1928,d
collocutus fuit 533.d.868.b.1822. d
colloquium 360,e.533.e.561.b 1351.a.1912.e
coluber 55 .b 1107.e
coluit 305.e.1194.e.1254.a.1447. a
coluit agrum, vineam aut arborem 528.c.1096.d.
colum 1228.d.1711.
per Colum indidit 1228 a
columba 595.b.769 a
columba domeſtica 595.c
columbarium 595 b.1791.c.
columella 592.b
columna 26.lin.48.695.a.696.b 1338.c.1536.c.1580.d.1694 a
columnæ 92.lin.40 888.d
colus 959.d.1448.e.1765.e

Digitized by Google

Colluctatio 910,a
Colluctatus fuit 17.l.7.910.a
Colluit 1027,a
Collum 1354,e.339.b.887.c.1540 d. quæ hac voce ſignificentur ibid.
Collum præcidit 684,d
Collutio oris 1027,a
Collutus fuit 1027,a
Colluvies 1596,e
Colluxit 1551.e
Collybiſta 1574.b.1871.e
Colly.ia 599.d.1233.d.1505.e
Collyrium 1622.c.1751.e.1784.b 1828.d
Coma 1416.d.1482.d.1918.a
Coma arboris 419.a
Coma anterior capitis 1550.a
Combinatio 1574.a
Combinatus 471.e
Comb:navit 471.c.1574.a
Comburere 1170.a.1869.d
Combuſſit 214.b 393.e 653.a.654 c. 795.c. 796.b. 926.a. 926.d 1569.c.1583.d. 1618.b. 1948. a
Combuſtio 653.c.796.c.1569.d 1949.b
Combuſtus 653.d
Combuſtus fuit 213.e 644.e.650 d. 795.b. 796.a. 1569.c. 1948 e
Comedit 71.lin.56.897.e.924.b 941.c. 952.c. 1030.e. 1230.d. 1750.b
Comedit roſtro 1426 b
Comedit paulatim 710.a
Comes 424.e
Comeſſatio 925.d
Comeſſ.tor 102.lin.44 487.b
Comeſt:lis 73. lin.32. 209.a. 692 b
Comeſtus 943.d
Cometa 332.c.1068.c
Comis 1122.c
Comitas 732.c
Comitatus, ſubſtant 932.e
Comitatus eſt 424.d.932.d.1080 c
Comiter 1760.c
Comma 799.b.1612.a
Commaculavit 696.e.907.b
Commeatus 92.lin.8.1289.a.1527 c.1528.d.1593.a
Commemoratus fuit 484.b
Commemoravit 484.d.1893.c
Commendatio 745.a
Commendatus 743.a
Commendatus fuit 333.c.742.e
Commendavit 333.c.742.c.790.c 869.a. 974.b. 1469.a. 1529. b 1787.e
Commẽtator 1281.a.1491.b.1946 a
Commentatus eſt 1498.b.1946.a
Commentum 2.lin.40.1946.a
Commentus fuit 393.a.
Commerciũ 1351.a.1383.b.1955.e
Cõmilito 428.c.1760.b.1947.b
Comminatio 303.e.643.b
Comminatus eſt 643.b
comminuit 344.a.388.a.b.e 405.b 414. d. 904.e. 1143.c. 1450.a 1472.d. 1499.c. 1610.c.1748.c 1828.d.1840. c.1919.c
comminutio 905.c.1479.e.1797.e
comminutus fuit 379.c.388.c 405.d.406.b.964.d.1431.d
cõmiſcuit 190.e.201.e.207.a.405 e.433.d.535.e.580.e.605.e.1005 a.1021.e.1504.e
commiſcuit farinã cũ aqua 938.d
commiſeratio 610.c.1718.c
commiſeratus fuit 1006.b.nos b
commiſit 356.d.404.e.706.c.869 1194.a.1855.d
commiſit vnum cũ altero 404.d
commiſſarius 706.c.1469.e
commiſſio 743.b
commiſſum 706.c
cõmiſſura 356.e.409.a.518.c. 760 e.845.a.1687.a.1855.d.1944.c
commiſſuræ brachiorum 357.a
commiſſuræ capitis 409.a
commiſſus fuit 333.c.356.b
commixtio 581.b.987.d.1216.a
commixtus 1005 b
commixtus fuit 202.c.433.d 499.c.603.d.1379.e
commodavit 488.d.1142.d.1662.e 1782.e
commode 1281.c.
commodum 228.a.1142.e.1306.d 1426.c.1548.c
commodum fuit 669.d.
commodum reddidit 1217.a
cõmodus 120.lin.29.490.d. 1142
commodus fuit 690.e.1142.d 1217.a.1281.c.1820.a
commolitio 412.e
commolitus eſt 1450.a
commonefactio 406.d.1083.a
commonefactus fuit.169.e.1083,a
comonefecit 469.a.470.a.484.d 1083.a.1281.a.
commoratio 394.b.923.e
cõmoratus fuit 57.lin.40.120.l.34 296.c. 541.c. 813.c. 923.d.935.e 1812.d.1858.d.1976.e
commotio 403.c.428.a.433.c.478 c. 496.d. 522.e. 650.c. 1557.b 1691.c. 1698.c. 1754.a.1755.b 1772.d.1967.e
commotio aeris 1314.d
commotio animi 478 d
comotio capitis 433 c.
commotiones 385.b
commot' 650.c.1691.d.1755.a
commotus fuit 304.c.334.c 339.a 403.c. 428. a. 478. a. b. 487.d 496.d 522.530.c. 603.b. 634.e 649.a.650.a.653.d.1090.a.1233 a.1545.c.1569.e.1690.d.1691.b 1696.a. 1718.a.1727. e. 1753.e 1755.c.1755.d.1772.e
cõmotus fuit miſericordia 1718.b
commotus fuit præ indignatione 1755.e
commouens 334.a
cõmouit 402.b 143.c.433.478.b 487.d.650.c.653.e.1023.a 1018 e.132.a. 1314.b. 1327.c. 1506. b 1691.b. 1696.a. 1703.a. 1718.a 1755.a. 5755.d. 1772.c. 1967.e
commouit aquas 392.e
commouit iram 884.b
commune 290.b.294.e.1955.c
communicabilis 1947.b
communicans 1947.b
cõmunicatio 1825.c.1915.c.1955.c
cõmunicavit 1336.b.1947.a 1955 b
cõmunio 324.d 518 b 1895 c 1947 b
communis 174.c.861.d 1336.a
communitas 324.b.c.d.518.b.1336 d.1895.c
commutabilis 585.e.
commutatio 157.c 584.e.585.d 984.d.992.e.1574.b
commutatus eſt 1903.e
cõmutavit 157.a.383.e 984.c 1474 b.1880.b
commutavit nummum 1574.b
comœdus 1917.c
compactio 954.e
compactus 639.b.845.a.1375.b.
cõpact' fuit 792.e.793.a.954.c.d
compages 845.a.1687.a.1855.e
compar 471.e
comparare 1183.d.
comparatio 753.d.1047.e.1127.b 1436.a. 1535.a. 1574.b. 1607.c 1617.c
comparativus 1563.b
comparatus 1127.b 1607.d
comparatus fuit 1047.d.e.1589.e 1574.a.1787.c
comparavit 176.a.239.c.396.c 879 b.944.d 957.e.1047.c.d.1221.c 1369 a.1435 e.11574 a.1589.b 1607.c.1627.c.1787.c.1855.d 1864.e
compaſſio 609.c.1927.c.
compaſſus 1086.b
compaſſ.s fuit 608.b.927.b
compaſtum 216.a
compater 1760.b.947.b
compaternitas 1947.b
cõpedes 499.d.537.c. 874.a. 904 e.1121.d.1150.c. 1306.b.1595.a
compeditus 834 a
compedivit 822.a.1687.a.1808 d
compegit 520.c.537.e.714.c.792.a 954.d. 1164.a. 1375.b. 1536. d. 1613.e.1855.d
compegit in faſciculos 902.b
compellavit 1075.e.1580.a
compendium 1644.d
compenſatio 1484.c.1879 a

Compen-

Digitized by Google

Compenſator 1484.c
Cõpenſavit 586 d 1484.a.1878.d
Compenſavit alicui bonũ vel malum 320.e
Comperit 411.e.1027.a 1853.
Compos 833. d. 1108.a. 1132, d 1199, b.1313. c. 1450. c. 1622. c
Compeſcuit 395. a. 447.b.466 d 1018.b.1218.d. 1788.c 1865 c.
Compilavit 1354.a.1611 c.
Complacuit 628. c. 1313.d. 1762. c
Complanatio 754 d
Complanatus fuit 1910.b
Complanavit 693. a. 712. c. 820. b. 902.d 1819.e.1820,c.1910. a
Complementum 1827.e
Complens 1975.d
Completio 583, c. 676, e. 783, d 870.b.1976.c.
Completio libri 621 d
Completio ſtomachi 1003.c
Completor 583 d 1976.c.
Completus fuit 864. b 870. b 1000.d.1204 b 1461.a. 1763 c 1827.d 1975.a
Complevit 228, b. 325. a.583. c 621 c.675 d 783.c.864.c.870. a. 1000. a. c. 1204. b. 1206. a 1763,c 1827.d.1929.a.1975.d 1976 b
Complexio 148.b. 979. c. 987.d 988.b
Complexio corporis 687,c
Complexionatus 988.a.b
Complexum 861 b
Complexus 416.b.1355.a.
Complexus fuit 335.a. 416.b.516. b. 517. b. 638,b. 672, e.876,d 908, b. 953, a. 1265, e 1258,e. 1354.e.1359,b.1910,e.
Complexus eſt amore, miſericordia, gratia 1728 b
Complicatio 517,c 552, d
Complicatus 693,a.1265,e.
Complicatus fuit 307, e. 902, e 1192,e.1294,e
Complicauit 17,l.32.507.d. 317 c.502.d 517,b 557.c.692,c.897 c.940,b.1265,e.1440,d.1855,b
Comploſio 1496,e
Comploſit 990,e.1236,e
Comploſit manibus 1694,e
Complutus fuit 434,c.993,d
Componiſta 1113,d
Comportauit 1516.b
Compoſitio 84,l.30.324.b. 519 d. 902,b.1113, d. 1257, c.1498 d.1736,d 1917,d.
Compoſitio libri 84 l.29
Compoſitor 84,l.28,761,a
Compoſitor libri 519.d
Compoſitus 84,l 31,761,a. 1113 d.1257,c.1736,c
Cõpoſit⁹ fuit 517,d.760,e.1736.c
Compoſuit 22,l.34,84,l.27.477, d. 517, d. 760, e. 1257, c.1736,c 1113,d
compoſuit & edidit librum 519,c
compotatio 1953,d
comprehendit 55, l. 39, 370, a 411,e. 641,a.844 b. d.947,b 1090,b.1514,c.1552,e,1984,d 1988,d
comprehendit omnia 861,b
comprehenſio 637,c
comprehenſio hominum 57,l.1
comprehenſiuus 861,b
comprehenſum 861.b
comprehenſus 641,a.370,a
comprehenſus eſt 641, a. 873,e
compreſſio 479, c. 869,a. 1022, c. 1026,a. 1039,a.1340,b.1356, c. 1401,e.1558,b.1809,b.1838, b
compreſſit 387,b. 403,c. 412, d 479, b. 482,c. 517, a. 643, d 795, b. 868,e. 1039,a. 1436,b 1558.b.1566, e. 670.e. 699, a 886,d. 894,c. 944,e. 1022,c 1029.b. 1356,a. 1371,e. 1401,d 1536,d.1808,d.1838,b
compreſſor 896,a.1026,e
compreſſus 387,c.1037,c.1340,b
compreſſus teſticulos 1025,e
compreſſus fuit 387,c.878,e
comprimendo elicuit 1026,e
comprimendo expreſſit 479,b
comprimens 1536,b
comprimere 1351,b
comprobauit 755,d.1513.d
compromiſit 1133,e.1282,e
compulit 98,l.41,188,b. 1287,b 84,l.33,387,a.524,a.
compunxit 1106,a
computatio 667,d.668,a.1127,b 1270, e
computator 1971.c
computatus 1127,b
computavit 489, e. 533, d 637,a
computus 570,d
computruit 1991,d.1765,e.1265, d.1359,a.
computavit 79, l. pen. 666, e 1216,e
computavit per numeros 1270, e
computauit in vnam ſummã redigendo 323 d
computavit 1216,e
computauit 666,e
comſit 477.d
comſit 687,e
comſit 1608,a
conatus 237,b.1315,e
conatus eſt 236,c.1985,d
conatus eſt intelligere 173.b
conat⁹ fuit 184,c.432.c.661.a.910 a.1231,a.1314,e.1358,d.1811,c
concalcavit 1759,a.1965,e
concatenatio quarumlibet rerum 652,d
concavuit 166,e
concavitas 185, e. 296, a. 1041,b 1154,c. 1154, e. 1376, d. 1552,d 1634,d
concauitates 573,a.1182,c
concavus 196,a.573,a.772,e.1634 d
concentus 1984,e
concepit 195,a.450,e.539,b.515,e 599,e.751.e.1170,a
concepit mente 451,c
conceptio 195.b. 451,c. 515,e.600 a.1265,a.1276,a.1838,d
conceptionis locus 516,a
conceptus ſubſt. 643,c
conceptus fuit 195,a.450,e
conceſſio 1771.a
conceſſit 27, l. 54.291,a. 404, e. 444, a. 452, a. 824,e. 1183, b. 1308, e.1458, b. 1771,a.1873,a 1920,c
conceſſit argumentum 737,b
conceſſum eſt 1873,b
conceſſum fuit 291,a.1872,d
concha 335,e
concha marina 992,e
conchia piſcis ibid.e
concha, vas ex ære factum 851,c
concidit 299,e.894, e. 1458, b 1909,e
concidit in fruſtra 227,b.1499,b 1746,e
concidit 277,a.1137,c.1946,b
conciliator 784,c
conciliũ 324, d.376,a. 628,c.874, a.1201.e.1895,c
concinnatio 1220,e
concinnator 944,d
concinnatrix ſponſæ 1045,b
concinnatus 1220,d
concinnavit 53,l.53.537,e.714,c 944,d
concinnauit coria 356,a
concinnè 944,d
côcio 466,c.1168,a.1639,d.1647, e.
concionator 414, c.661,a. 878, c 896,e.1652.a
concionatus eſt 414,a.1646,a.989 d.
concionatus fuit 519,d,533,d.561, a.868,b.
conciſè 1461,c
conciſio ibid.c
conciſio membrorum 1181,d
conciſus 661,c.1419,a
concitat 338,e
concitatus fuit 339,a.418,a.727,d 1690,d.e.1696,a
concitauit 617,d.1621,b
concitauit ad iram 1631,a
concitavit litem 338,e
conclamatus fuit 497,d.1559,d
conclamavit 497,e.1559,e
conclamavit 1893,b
conclave 318,b.530,a.638,b. 960, d.1395,c.1957,c.1966,e

Digitized by Google

Concluſio 525,a.759,a.1370,e 1639,d.1750,a
Concluſio orationis 61,l.33.54 870,b.1079,b.1976,e
Concluſiones 784,d
Concluſit 63,l.28 305.d.325 e 335 a.520.c.599.a.641.a.675,d 676 e 749.d.862 b.867,b.870,a 971.b.1197,a.1370,a
Concluſus 641.a.1371,c
Concluſus fuit 706,a.862,a.1776 b.1870,b
Cõcomitantia 534,c.939,d 688,a
Concordatus fuit 689,e
Concordauit 687,e.784,b.1821,a
Concordia 5 0,d 784,b.1216,e 1876,c
Concordiam aluit 1875,e
Concors 36,l.20,1548,d
Cõcors fuit 784,b.1548,c.1875,e
Concoxit 448,e
Concrepuit 1929,e
Concreuit 314.b.1635,a
Concubina 411,c.495,b.944.d
Concubinæ 1806,e
Concubitus 220,e.135,a 1806,e 1851,a.c
Concubuit 219,e.1147,d.1687,d 1806,d.1900,b
Conculcando diripuit 1909,c
Conculcatio 175,b.413,e.1742,a 1759,b
Conculcatus fuit 384,c.1742,a 1759,b.1919 d
Conculcauit 174.e.175,c.216.b.c d.219 c.378,c 383,e.412,d.683 d 1212,b.1410,b.1701,c.1741.e 1743,a.1766,c.1784,b.1824,d 1909.b.1919,c
Conculcauit ſeipſum 175,a
Concupiſcẽtia 36,l.16 596.d.794 d.848 b 1266,d.1813,a
Concupiſcentia mala 1090,b
Concupiſcibilis 1689,d
Cõcupiuit 36 l.1,569.a 596 b.794 d.869.c.882,a 1266,c.1689.e 1690.c 1812,e.1828,d
Cõcurrit 288,c.442,c 650.a,1761a
Cõcurrit magno ſtrepitu & tumultu 1697,d
Concurſatio 1703,b
Concurſus 125,l.2.1697,e
Concuſſio 656,a.1143,a.1164,d. 1731.a
Concuſſit 964.d.1092,b.1134,d. 1143.c.1164.b.1355,e.1463,a. 1621,b.1718,a.1761,a.b.c
Concuſſus fuit 334,c.868,e. 1164,a.1450.c.1463.a.1545,e. 1569,a.1622,c.1717,d.1761.a
Concuſſus fuit rigore 1143.e
Condemnatio 524.a.534,d.57 ,c. 1194,d.1638,e.
Condemnatus 571,e.637.e.1316.b
Condemnatus fuit 534,c.637,d. 1772.e.
Condemnatus ad mortem 1316.b.
Condemnauit 387,b.534,b.571.a 1194,d.1355,d.1374,b.1631,d. 1772,e.1922,d.1970,b.
Condenſatio 639,b.1375,b.
Condenſatus eſt 1256,c.
Condenſatus fuit 1328,b.1634,e.
Condenſauit 314,b.406,e.1271,a 1375,a.1663,b.
condenſauit lac 1635,a.
condidit 84,l.27.209,b.592,e.
condimenta ciborum 1960,c.
condimenta ollæ 188,a.
condimentarius 1767,e.
condimentum 613,c.685,d.1768, a.1960,c.
conditionalis 1946,e.1980,d.
conditionaliter 1980.c.
conditio 973,a.1014,a.1195,c. 1946,e.1967.b.1980,c.
conditio bona vel mala 849,a.
cõditionẽ poſuit 1946,d.1980,b.
conditura 613,c.1767,e.
conditura aromatica 613,b.
conditus fait 685,c.
conditus 84,l.11,186,c.974,c.
conditus fuit 593,a.
condiuit 612,e.685,c.692,a.837. c 974.c.983,c.1277,a.1960,c.
condiuit aromata 1767,d.
condiuit aromatibus 612,d.
condiuit ſale 1005.b.
condixit 519,d.1946,e.
condixit tempus, locum, aut aliã circumſtantiam 776,e.
condoluit 372,c.608,b 1086,b. 1105,b 1927,b.
condonare 1169,e.1161 b.
condonatio 598,c.1222,b.
condonator 1796,c.
condonauit 598,e.889,b.1222,a. 1358,a.1361,c.1769,a.
conductor 571,d.895,e.
condus 837,e.
conduxit 571,d.895,e.1217.a.1820 a.1861,b.
confabulatio 1346,a.
confabulatus eſt ibid.a.
confarciuit 406,a.
confecit 228,b.325,a.d.621,c.663, b.1574,a.
confecit medicamentum 1169,a.
confectio 1169,e,1767,e.
confect' fuit 325,d.864 b.1269,d.
confeſſio 737,e.738,b.1395,b. 1645.e.1861,a.
In confeſſo eſt 739.c.
confeſſor 1395.b.
confeſſum 739.c.
confeſſum 1395.b.
confeſſus eſt 1861,e.
confeſſus fuit 1645.d.
confidentia 881,c.1986,a.
confidens 192,d.
confidentem reddidit 192,b.
confidenter 1729,a.
confidit 89,l.30,192,b.620,d 795,a.822,b.1338,c.1690,c. 1970,e.
confinium 1721,c.
confinium gentium 380,d.regionis ibid.d.
confirmatio 90,l.39,40.642,e. 1216,d.1542,b.1961,e.
confirmatus 1747,e.
confirmatus fuit 90,l.39.571,b. e.600,642,e.822,b.846,b. 1270,b 1808,e.1940,c.
confirmauit 90,l 38 39.541,a.555, a.634,e.642,a 822,b.846,a. 1270,b.1301,c.1365,b.1369,a. 1600.d.e.1645.d.1808,d.1940, b.c.
confiſus eſt 1728,e.
confixit 261,a.711,e.1155 a.1228,a. 1580,b.1736,c.
conflagrauit 796,a.
conflagratio ibid.c.
conflatorium 1574,e.
conflatus fuit 1573,d.
conflauit 1357,d.1573,a.c.
conflexio 1314.b.
conflictatio 1841,a.
conflictus 1652,b.
conflixit 944,c.1652,a.
confluentia 1196,e.
confluxit 1595,b.
confodit 367,c.406,e.711,e.1915, d.1919,e.
confœderatio 740,a.1518,e.
confœderatus 1548,d.
confœderatus fuit 777,b.784,b. 1548,c.
conformatus 688,a.
conformatus fuit 687,e.
conformauit 687,e.784,b.1364,a
conformis 1216,e.
conformis fuit 396,a.
conformitas 396.d.1216,e.
confortatio 203,d.
cõfortatus fuit 128.l.18,541,a.555 e.581,e.1039,b.1270,b.157,e. 1808,c.
confortauit 203,e.274,c.541,a. 1039,c.1221.a.1230,b.1270,b. 1597,d 1808,d.
confoſſus fuit 407,a.
confotus fuit 416,b.
confouit ibid.b.1728,b.
confractus 1745,d.
confractus fuit 883,c.1431,d.1761, a.b.
confregit 344,a.451,e.561,e.883,c 1083,b 1185,a.1431,a.1436.b. 1719,b.1745,a.1748,c.1761,a. 1919,e.
confricauit 568,e.999,d.1039,a. 1480,a.1919,c.
confudit 162 d.20 ,e.433.d 496, d.553.b.867,d.1203.a.1960.b.
confugit 294 e.620,c.959 e.1091 e 1287.b.
confundit 1216,a.
confuſio 203,a.432.b.553 b.586, c.868,a.1953,a.1961,c.in oculo 202,e.

lo 201,e
Confuſio illicita 202,e
Confuſio præter naturalis 1960 a
Confuſio quatuor elementorum 203,a
Confuſus eſt 631,b.c.867,d
Confuſus fuit 169,a. 433,d. 533,d 553,d. 603,b.854,c.883,b
Confutavit 330,c.385,c
Congelatio 57,l.10,320,e
Congelatio ſanguinis 57,l.10
Congelatus 320,c.1375,b.1574,d 1805,a
Congelatus fuit 314.b.1328.b.1375 b.1634.e.1697.d
Congelavit 314.b.320.b.1635.a.c 1663.b
Congeminus fuit 1958.b
Congeries 697.e.1592.c
Congeſſit 22.l.32.873.b. 1516. b 1592.c
Conglomeravit 317.c.953.a.1230 b 1581.c.1737.e
Conglutinatio 237.b.954.e
Conglutinatus 237.b
Conglutinatus fuit 954.d
Conglutinavit 237.b.954.d 1574.a
Congregatio 20.l.10.33.l.2.80 l.9 324.b.d.376.a. 565.b. 777.d 874.a. 927.b. 1003.e. 1105.d 1300.d. 1407.b.1516.c.1533.a 1550.d. 1593.a.1596.e.1694.d 1697.e
Congregatio avium 407.b
Congregatio convivarum 1193.e
populi 1511.b
Congregatus 300.a
Congregatus eſt 1510 c
Congregatus fuit 276.b.324.a.367 b. 497.e.650.a. 777.b.873.d 875.b. 287.b.1300.a. 1659.d. 1580.d 1592.e 1595.b
Congregavit 22,l.32, 100,3,l.103 l.15. 299 d.323.e.367,a.387,d 497,c.554.a.b. 640,c.775,b 837,b.873,c.875,b.876,d.877 c.887,e.1235,c.1287,b.1516,b 1550,d.1553,d.1574,d.1580,d.e. 1581,c.1953,a.1597,d.1624,b 1893,b.c.1950,b
Congreſſus eſt 873,e.1652,a
Congreſſus eſt cum hoſtib. 955,e
Congruens 669,d
Congruentia 904,d
Congruitas 1054,e
Congruit 396,a.610,d.721,e.724 a.944,d.1281,c.1383,e.
Congruum 1416.d
Congruus 1054,e.1548,c
Congruus fuit 1383,e
Coniecit 694, c. 707. c. 717 b
Coniectavit 667,c.842,a
Coniectura 708,a.842,b.1799,c 1914,e
coniugatio 215.e
coniugatio verbi 1574,b
coniugatus 471,e
coniugatus fuit 471,e
coniugiũ 471,e.561,c.1175,a.1760 b
coniunctim 939,b
coniunctio 324,b.1518,c.518,c.519 c.566,c.760,e.939,a.953,c.13-88,c.1574,a.1736,d.1811,b
coniunctio Saturni & Iovis 518,e Solis & Lunæ 874,a
coniunctio ſtellarum 357,a
coniunctivus 519,d
coniunctus 761,a.1546
coniunctus fuit 28,l.14, 52,l.24 324,a.348,b.356,b.517,d.e.799 a.920,b.939,a.954,c.1225,d 1226,b.1546,a. 1551,a.1736,c 1760,c.1913,d.1970,d
coniunxit 356,d.471,c.e. 513,a. 517 d. 672,e.714,c.749,d.791,a 798,c.939,a.953,a.1005,a.1229 e.1235.c.1388,c.1517,a.1574,a 1653,b.1736,c.1764,d.1806,b 1811,b.1864,b.1984,e
coniuratio 519,c.1807,e. cum verbis 1306,a
coniurator 519,b
coniuravit 1305,e.1668 e
coniuravit aduerſus alterum 1807 d
connexio 798,e
connexiones & commiſſuræ inconopeis & tabernaculis 1684,a
connexit 1162,a.1864,b
connexuit 920,b.1241,e
connexus 1551,a
connexus fuit 920,b
connivere 1261,b
connubium 677,
canopeum 1632,a.1791,b
conquaſſatus 1761,c
conquaſſavit 1761,a.1919,c
conqueſtio 1933,a
conqueſtus eſt 936,1580,a
conqueſtus eſt de aliquo 1276,e
conqueſtus fuit 421,b.783,e.1120 c.1163,a.1771,c
conquiſivit 2.l.33. 207,b.1163,a 1173,d.1436,b.1663,d
conſanguineus 258,d.1680,b
conſarcinatio 54,l.1
conſarcinavit 1984,d
conſcendit 703,d.1124,a
conſcindit 1319.d.1461,b
conſcĩdit 1611,c.1419,a
conſcientia 1079,c.1553,d.1959,d
conſcivit 408,e
conſcius 666,d.1698,a
conſecratio 613,e.654,c.1591,b
conſecratus fuit 1589,d
conſecravit 613,d
conſectatus fuit cura atque Studio 1701,d
conſecutio 534 d.1046,d
conſecutus eſt 945,b.1764,d
conſecutus fuit 421,c.687,e.939,c
conſedit 610,e.813,c.1089,d
conſenſit 396.a.687,e.714,e.724 a.784,b.944,d.1216,e.1243,c 1383,e.1668,e.1762,c.1698,a 1820,a.1875,e.1917,c.1955,b 1984,c
conſenſus 36,l.21,1216,e.1243 c.1763,a.1820,e.1876,c
conſenſus iudicium 376,e
conſentaneum fecit 1243,b
conſenuit 204,a.451,d.499,b.500 a.1201,a.1410,b.1664,a.1822 c.1835,e
conſequentia 534,e.988,d.1161,d 1702,b
conſerva 1269,e
Ad conſeruandum concluſit 113,l 38
conſervata 1154,b
conſervatio 387,b.628,a.b.1153,e 1976,e
conſervator 658,b.1860,a
conſervatus 628 b.1154,d
conſeruatus fuit 628,a.1116,b
conſervavit 103,l.18,326,c.387,d 627,e.658,a.1116,a.1153.a.1895, d
conſervavit in vita 1602,e
conſervavit ſaluum & incolumem 367,b
conſervit manus 1067,a.1652,a
conſeſſus 628,c.814,e.873,e.874 a
conſeſſus circularis 1212,e
conſideratè 396,a
conſideratio 188,e.396,a.536,e 784,d.1265,d.1292,c.1425,b 1698,b.1762.b.1806,e
conſideratio ſubtilis 1592,e
conſideratus fuit 189,b
conſideravit 87,l. penult. 88,l.48 189,a.231,a.347,a.379,d.395,e 530,e.707,e.743,b.1059,c. 1116,e.1216,d.1265,c.1292,d 1425,a.1440.e.1441,b.1449.d 1561,d.1698,b.1762,a.1799,e 1855,e.1856,a.b.1911,a.1973,b
conſideravit diligenter 848,a
conſignavit 675,a.1258,e
conſignauit literas 687,e
conſiliarii 363,e
conſiliarius 314,c.747,c.782,a 1010,d.e.1722,e
conſilii ſucceſſus malus 181,b
conſilium 118,l.37,358,c.363,e.443 b.489,a.667,d.742,a.782,a 1010,e.1042,b.1201,e.1369,e 1441,a.1616,a.1700,c.1706,c 1832,d
conſilium dedit 781,d. iniit 1010,d 768,b. inivit 781,d.e
conſilium aut petiit 1415,e
conſiſtentia 799,b.1338 e
conſiſtorium 376,a.571,c
conſociatio 519,c.1335,c
conſociatus fuit 276,b.288,c.517

d e.875.d.939,a 1105,e.1955,b
Conſociatus alteri 1736,c
Conſociavit 517,d.749,d.939,a 1736,c
Conſolatio 196,a.919,c.1004,c 1105,e.1305,a.1516,e.1723,e
Conſolationē accepit 196,a.1105 c.admiſit ibid.c.invenit ibid.c
Conſolator 196,b.1106,c.1516,e
Conſolatus eſt 196,a.1218,d. 1287,c
Conſolatus fuit 919,b.1086,b
Conſolitatio 398,d.1334,e 1976,c
Conſolidatio vulneris 1334,e
Conſolidavit 398,d.1221,a
Conſonans 688,a
Conſonantia 610,c.1811,a
Conſonantia vocum 784,b
Conſonuit ibid.b.1984,c
Conſors 471,e.1517,e.1955,c
Conſortium 1955,c
Conſpectus fuit 1551,c.1535,d
Conſperſio 1393,a.1785,c
Conſperſit 201,e.403,c.452,b
Conſperſit aqua 1689,d
Conſperſus 403,b
Conſpexit 1671,a.183.,b
Conſpicilia 1200,e
Conſpicillum 1675,b
Conſpiratio 1669,a
Conſpiravit 781,e.1668,e
Conſpuit 187,b.1765,c.1984,a
Conſtans 231,e.469,a.790,a
Conſtans fuit 89,lin.3,599,c.600 e.1603,a.1961,e
Conſtanter 231,a
Conſtantia 90,lin.1,881,c.1703,c 1961,e
Conſtat 739,c
Conſtat,deprēcatio 1084,d
Conſtellatio 241,e.1068,b
Conſternatio 674,b
Conſternatus ibid a 1938,b
Conſternatus fuit 478,a.673,c.d 828,c.1333,c.1395,d.1428,c 1753,b
Conſternavit 478,b.c.673,c
Conſtipatio ſuperflua 1569,d
Conſtitit 787,e.799,a.815,d.1337 b.1600,a.1961,a
Conſtitutio 364,a.1580,d.1947 e
Conſtitutio corporis 687,c
Conſtituti in dignitate 1103,b
Conſtituit 94,lin.45,209.b.305 e.333,d.442,c.772,b.756,c.776 c.788,a.797,b.1014,d.1130,a 1148,a.1149,a.1183,b.1338,a 1461,d.1580,c.1639.d.1645,d 1740,b.1772,a.1774,b.1826,b 1947,e
Conſtituit certū conveniendi locū vel tempus 776,e
Conſtitutum 1602,d
Conſtitutus 1015,a.1580,c
Conſtitutus fuit 787,c.1130,b
conſtrictio 869,a.1536,b.1558,b 1809,a
conſtrictus 57,lin.18,625,e.834,a 1337,a
conſtrictus fuit 1593,d.1776,b
conſtrinxit 84,lin.32,105,lin.27 406,e.513,a.517,a.520,b.525,b 527,b.556,b.834,a.868,e.1050 c.1256,c.1271,e.1359,a.1371,e 1376,a.1535,c.1558,b.1566,e.1581 a.1593,d.1623,c.1742,b.1808,d 1908,d
conſtrinxit dentes 1569,a
conſtrinxit laqueo 801,b
conſtructio vocabulorum 357,a
conſtruxit 209,b 382,e.1132,d. 1384,b.1550,c.1968,b
conſuefecit 1079,d
conſuetudinem habuit 669,d
conſuetudo 118,lin.37,184,e.409 a.410,d.441,c.556,b.641,e.669 c,700,a.973,a.1080,a 1201,c 1284,a.1284,b.1357,d.1694,a 1827,e.1923,c.955,c
conſuetudo cuiuſque regionis 411 b
conſuetus 1080,a.1284,b
conſuevit 408,e.1079,d.c.1217,b 1284.a
conſuit 537,e.558,a.639,b.652,b.c 791,a.1566,e.1770,a.1984.d
conſul. 1008,b.1587,a
conſulatio 982,a.1201,e
conſulatum fuit 772,c
conſulatus fuit 1304,d
conſultavit 96,lin.27,666,e.768,b 772,e.782,b.1010,b.1202,a
conſuluit 413,c.551,b.772,c.781,d 1010,c.1209,a.1295,a.1770,d 1780,e
cōſummatio 860,d.865,d.e.1929 a.1976,b.c
conſummatus 859,b
conſummatus fuit 864,b.c.1975, a
conſummavit 343,d.859,b.864,c 870,a.1124,b.1929.a
conſumſit 205,d.208,a.325,d.611, c.866,a.1206,a.1234,c.1975 d
conſumtio 110,lin.6.325,e.866,b
conſumtus fui 440,d
conſumtus fuit 105,lin.20,109 lin.vlt.205,d.325,d.394,e. 496,c.864,b.1006,d.1205,e 1235,a.1398,b.1457,c.1975,a.c
contabuit 352,b.98,a.1019,a
contabulatio 934,a
contabulavit 934,a
contactus 346,e.950,b
contatus 969,c
contagioſus 1032,e
contaminatus 705,d
contaminatus fuit 79,lin.vlt.615,b 705,a.c.1069,b
contaminavit 268,a.615,c.705,b 947,a.1069,a.1187,c.1429,c
contemnere 279,c.1261,b
contemplatio 1806,c.188,c
contemplativa 1292,a
contemplativus 1291,e.1441,a
contemplatus eſt 551,a.1265,c.1568 c.1806,e.1855,c,1937,d.1966 e
contemplatus fuit 1340,e.1440,a 1830,c
contempſit 102,lin 45,175,e.185,e 186,a.b.d.188,b.216,d.217,a 219,c.330,c.433,e.431,d.439,b 444,a.457,c.475,b.e.496,a.e 573,b.944,c.723,e.950,d.969 e.1013,c.1055,d.1213,b.1315.a 1358,c.1465,d.1560,a 1616 e 1617,a.e.1760,a.1780,d.1824 c.1841,a.1902,e
contemſit facultates 186,c
contemtor 217 b
In contemtum alterius fecit 1315 a
Per contemtum 345,a.487,d
contemtus.i. 217,b
contemtus. 115,168,e.216,b.216,e e
contemtus ſubſt. 644,d.1056,a. 1437,c.1732,e
contemtus 186,b.d.216,c.345,a 390,d.408,a.431,e.433.a 444 a.475,c.487,a.d.553.b 644,d. 1315,e,1318,e.1560,c.1561,b 1841,d.1895,c
contemtus parentum 475 e
contemtus 186,a.390,b.431,d 433 e.487,d.1061,c.1465,d.1560,a 1610,d.1616,c.1762,c.1824 d
contendit 284,c.432,c.571,a.637 d.712,a.910,a.1150,a.1358,d 1403,c.1704,b.1922,e
contendit iudicio 375,b
contentio 281,d.339,d.377,a.637 d.1018,e.1037,d.1150,d.1165,b 1367,a.1404,a.1506,b.1517,d 1518,d 1807,c
contentioſus 637,e.651,d.1518,a
contentioſus fuit 1366,e
contentum 861,b
contentum reddidit 1920,a
contentus 1706,c.1763,b.780, d
contentus fuit 617,d.714.e.887,a 1088,b.1426.b.1429,a.1458,b 1644,c.1927,a
contexit 121,d,1401,e
contextum filis laneis 1656,c
contextus 501,b.1127,d
contextus 1768,c
conti 1554,c
conticuit 80.lin.38,39,394,a.395, d
contigit 124,lin.39,283,e.533,c.950 a.985,b.993,a.1027,b.1069,c 1393,b.1648,e
contiginato 382,d.688,b.1654,b 1973,c

con-

Digitized by Google

Contignatus fuit 1653,c
Contignavit 1235,b.1653,b
Continens 126,lin.antep.844,e 1590,c
Continens fuit 1589,d
Continentia 690,a
Contingens 1194,a
Contingenter 897,a.1194,a
Contingentia 1653,d
Continuare 1347,d
Continuatio 237,b.375,a.902,b 1976,d.e
Continuatus fuit 1546,a
Continuavit 374,e.714,a.1764,d 1976 e
Continuè 375,a.382,d.1962,c. 1976,d
Continuè dixit 1902,b
Continuitas 382,d.1976,d
Continuit 55,lin.40,501,e.526,e 554,e.555,e.599,a.641,a.844,b d.920,c.1018,b.1048,c.1205,b 1370,a.1636,c
Continuit omnia 861,b
Continuit ſe 111, lin.1.622,c.1516, d
Continuò 90,lin.14.802,a
Continuum 318,c
Continuus 50.lin.43.457,a.374,e 716,a.919,d.1466,b.1507,c 15-46,a.1764,d 1976,d
Continuus fuit 89.lin.4.546,a
Contorſio 933,a.1282,d.1316,a 1505,d
Contorſio oculi vnius 542,d. oculorum 134.a
Contorſit 542,c.850,b.932,e. 1282,c.1373,e.150 ,d.1610,b
Contortus 931,a.1285,d.1505,e
Contortus fuit 1504,c
Contra 982,d.1065.e 1265,b.1326 c.1344,e.1513,a.1649,c
Contrà 6 ,lin.5,586.e
Contractio 57,lin.18,310,a.405,b 521,e.1334,c.1576,c.1644,e 1663,c
Contractio neruorum 1596,a. volæ 1624,c
Contractus adiect. 310,a
Contractus 63,l.31,134,b.194,c 839,d.884,a.1246,b.1375,b. 1383,b
Contractus aliquo membro 1618 e
Contractus inſtar vermiculorum 1657,a
Contractus manu dextra 319,a
Contractus fuit 501,d.839,c 1637 a.1903,d
Contradictio 377.b.448,c.e.586 b.637,d.651.d.712,a.1212.b. 1603,b.1914,d
Contradixit 586,a.637,d 712 a 754.e.854,e.855,a.1306 c.1579 d.1603,b
Contraria 637.e
Contrarietas 586,b.1518.d
contrarium 448,c.585,d.1314,b 1480,b,1903,c
contrarium naturæ 1066, a
contrarius 586,c.1518.c
contrarius fuit 585,e.1518,b
contraxit 299,d.367,a.850,d.888 a 1003,d.1550,d.1636,c.1665,c 1980,d
contraxit cum aliquo 23,lin.10
contraxit rugas 839,a
contrectatus fuit 346.e
contrectavit 301,a.346,d.402,a 666,c.985.b.1040,e
contremiſcens 1712,d
contremuit 334,e.478,a.1545,c 1690,c.1753,b.1756,d.1749,e
contributio 1020,b.1042,b
contributor 1574,b
contribuit 1152,c.1592,a
contriſtatio 896,e
contriſtatio animæ 1138,e
contriſtatus 656,c.828,d
contriſtatus eſt 631,b.896,a.1032,c
contriſtatus fuit 497,b 553,c.601 b d 828,c.871,d.1126,d.1362 d. e.1587,d
cõtriſtavit 553,e.601,e.656,e 882, b.e.894,c.896,b.1032 d.1362, d.b.1363,a.1524,b.1796, d
contritio 388,c.452.a d.842,d 1169,a.1426,a.1549,c.1717,e 1719.c.1748,c.1797,c.1841,a 1920 a
contritus 388,b.c 1020,a.
contritus fuit 388 b c.344,b.673,c 1395,d.1431,d.1717,d.1748, c 1797,a 1919,d e
contrivit 388,a.b.412,d.425,b.441 e.451,c.452,d.561,e.670,e 697.c.885.c.904,e.909.e.1039 a.1397,c.1436,b.1458,b 1610,c 1666,a.1719,b.1741,e 1745 e 1748.c.1751.a 1761,a.c.1828,d 1840,c.1919,c.e
controuerſia 375,e.592,e.637,d 755,d.115,d.1507,a 1923.c
contudit 344.a.373 d 388,a.b.c. 405,b.414,d.419,b.425 b.441 c.670,e.697,e.888,b.904,e 909,c.999 d.1039,a.1178,a.13-56,a.1357.d.1436.b.1460.a.15-49,c.1785,d.1828.d.1919,e 1974.c
contudit malleo 720 a
cotulit 343,c.773.b.1047.c.1217.a 1426.c 1926.c
contulit ſe aliò 1489 a
contulit inter ſe 1574.a
contumacia 638.e.1245.d.1666.a
cõtumax 81.lin.Antep.582 b.1244 b.1245.c.d.1367.a.1518.c.
contumax fuit. 1144.b.1366.e. odit ibid.e
contumelia 354.b.405.e.644.d 659.a.951.d.1056.a.1062.a.1318 e 1542,e
contumelia effecit 175,c.644,c 1954,e
contumelioſè loqui in aliquem 279,c
contumelioſè tractavit 175,c
contumelioſus 1561,b
conturbatio 17 lin 1.219,a.719,a 838,c.839,a.1271,d
conturbatus eſt 1314,c
conturbatus fuit 392,d.603,b
conturbavit 160,c.369,a.442,c 535,e.838,e.1232,a.1314,b.1455 d.1622,b.1691,b.1703,a.1749,c 1800,a
confuſio 442,a.744,e.905,c.909 e.1495,d.1717,e.1761,c.1811,b
contuſus 388.b.c.412,e.414,d.698 d.905.b.1039,a,1745,b.1920 b
contuſus in aqua 406.a
contuſus teſticulis 1038,a
contuſus fuit 388,e.905,a.1717 d
convaleſcens 1159,c.1708 b
convallis 1040,a
convaluit 566,b.581,e.1007,a. 1159,c.1707,c.1988,b
conueniens 12,lin.29,323.c.368,c 456,a.712,a.728,c.1211,b.1216 e.1672,d
conueniens erit 847,e
conueniens fuit 36,lin.25,690,e 904.c.1217,a.1520,a.1675,a.18-20,a
conuenientem reddidit 1217,b
conuenienter 456,b
conuenientia 288,b.456,b.688,a 784 b.c.904,d.1054,e.1216,e 1984 e
conuenit 517,d.628,c.687,e.714 e.721,e.724,a 739,d 784,b c.873,d e.938.d.944,d.1205,e 1216,e.1217,a.1281,c 1592,e.1697,d.1812,e.1820,a 1946,d 1984.c
convenit cum aliquo 739,d
conventio 688,a.739,d
conuentum 1980,c
conventus 12,lin.2.314 d.490,e 565.b.777,d.779,d.874 a.1205 d.1570,d.1647,d.1697,e
conventus indictus 771,e
converſatio 364,a.448,e.1351,a 1574,d.1694,a
converſatus eſt 361,c.873,d.1574,c
converſio 448,c e.542,e.1122.b 1617.c.1697.b.1699.c.1806.e 818 a
converſus 448.d 542.e.1154.1311.c 1574.d
conuerſus eſt 1110.a.1212
conuerſus fuit 448.a.530.c.542.d 557.b c.1189.a.1310.e.1453.c 1617 b.1696 a
conuerſus fuit ab vno ad alterum 1452,c

Converſus fuit celeriter 160,d
Convertit 447,b.542,c.557.c.981 e.188,c.1121,b.1212,a.1305,a 1579,b.1696,a.1699,a.1816,b.c
Convertit ſe 954,a
Contexuit 116,lin.3
Convexitas 612,b
Connexus ibid b
Conviciari 279,c
Conviciator 620,d
Conviciatus eſt 11,lin.38,57,lin.33 439,b.620,c.658 e.947,e.156,a 1394,c.1542,e,1560,a.195, e
Conviciatus eſt verbis 281,b
Convicium 282,c.310,d.354,b 403,e 659,a.684,a 1542,e 1618,a.1900,b.1955,a
Convicit 855,a
Convictor 1752,b
Conviva 153,a.1947,b
Convivatus fuit 330,b
Convivium 118,lin.antep.128,lin. 26.28.461,e.490,e.685,b.760 d.88,b.895,c.941,d.1075,e 1190,b.1226,e.1230,e.1436,e 1535 a.1945,b.1953,d
Convivium, cui muſica debetur 491,d
Convivium inſtruxit *ſive* apparuit 895,b
Conviviũ magnificum 579,a.magnum 760,d
Convocatio 1126,b.1647,d
Convocatus fuit 324,a.497,d 1559,d
Convocavit 323,e.490,d.497,e 777,c.1559,e.1645,e.1893,b.c 1910,b
Convolutus 884,a
Convolutus fuit 307,c.367,b
Convolvit 307,d.317,c.345.a.367 a.387,d.404,a.1557,c.953,a 1308,a
Conus 1732 a
Convulſio 578,a.886,e.1903,d
Convulſio canina 550,d
Convulſus 5 8,a
Convulſus fuit 1983,d
Cooperator 1105,d
Cooperculum 1308,d
Coopertans 829,e
Cooperuit 886,c
Coopertorium 1314,a
Cophinus 1220,a.1160,e.1634 e
Copia 431,d.715,a.909,b.968 a.1129,a.1141,b.1589,b.1926 a
Copiæ 540,c 1528,e
Copiæ militares 276,c 540,b.
Copioſè 773,c 909,b.968,a.1758 e
Copioſè dicit 1063,b
Copioſus 835,c 909,c
Copioſus fuit 835,a 1430 e

copula 798,e
copulatio 393,b.1310,b.1855, d
copulatio maris & fœminæ 220,e 1811,b
copulativus 357,a
copulatus 357,a
copulatus fuit 51,lin.24.517,d 930,d
copulavit 517,d.791,a.1162,c 1855,d
copulavit coniuges 1811,b
copulavit matrimonio 471,e
coqua 2,lin.39
conquerere iuſſit 255,a
coquus 509,c.685,d
cor 918,a.989,a.1852,a
cor animalis 1616,e
cor incredulum 1636,e
cor gallinarum 649,a
corah propr. 1656,d
corallia 1676,c
corallium 226,e.276,a.883,e.930 a.935,a.1036,a.1696,a
corallium album 21,d
corallium nigrum 216,d
corallium rubrum 216,d
coram 76,lin.42,87,lin.50,1065,e 1120,e.1579,c.d.1586,d
corbis 862,a.1220,a
corbis doſſuaria 1509,d
corbis vimineus 1475,d
corculum 1617 c
cordatus fuit 919,b
cordatum reddidit 919,b
corde privavit 919,b
cordon 252,e
cordum 960,a
coriandri candidum 276,e
coriandrum 276,e.912,c
coriarius 313,e.356,a.583,d
coriarius minor 1624,d
corium 313,d.502,a.1669,b.1872, b.1872,c
corium rude 1029,c
corium ſerpentis 1669,c
corium tauri 460,b.1619,d
corium vetus 313,e
cornu 352.a.1657,c.ſynecdoch.& metaphor. quomodo accipiatur ibid. d.e.& 1658,per totum
cornu Amaltheæ 1659,c
cornu cervi aduſtum 1659,b
cornu exercitus 331,b
cornu feriit 291,c.1076,d.1164 a
cornu petiit 347,b.1170,a
cornu produxit 1659,a
cornupeta 1067,e.1077,b
cornus 1265,d
cornutus 1659,b
cornutus fuit 1659,a
corolla 861,a
corollarium 1466,a
corona 383,a.502,e.861,e.908,e 1102,e.1197,c.1311,e.1417,b 1565,e.1659,a.1965,a
corona cœli 1068,e
coronati 1103,b
coronatus fuit 862,a
coronavit 862,a.1311,a.1311,b 1965,a
coronæ tres 908,e
coronis 909,a
corpora elementaria 343,c
corpora rotunda 325,a.b
corporalis 296,a 332,b.348,a
corporalitas 332 c 348,a
corporaliter 332,c.348,a.1420,d
corporeus 157,e.296,a.352,a.348,a 1420,d
corporatus 348,a
corporavit 296,b
In corpore 296,a
corporis firmitas 65,lin.vlt.
corpulentia 313,b
copulentus 246,e.313,b.1890,a
corpus 157,e.284,a.332,b.c.334,e 343,b.347,e.899,a 1146,b.1964,e.
corpus animatum 1145 e
corpus habẽs multa foramina, 1155 d
corpus humanum 258,a
corpus humidum 348 a
corpus informe 343,b
corpus lucidum 40,lin.vlt.41,l.52
corpus lumine refertum 41 lin 31
corpus mixtum, compoſitum 348 a
corpus mortuũ, ſiue cadauer 289 d
corpus ſimplex 343,b 348,a.1496,d
corpus ſine capite 332,b
corpus vivum 289,b
corpus vndique clauſum 295 e
corpus vulgavit ſive proſtituit 296 b
corpuſculum 332,b
correctio 848 b.1277,b.1700,e 1986,e 1992,a.
corrector 379,e
corrector libri 1067 c
correctus fuit 1986,b
correlatio 1574,b
correlativum 1574,a
correptio 24,lin.2,755,c.882,a
correptus 755,d
correptus fuit 303,c 317,a.755 d 828,d.881,a.
correxit 389,a.477.d.820 b.848 a 1079,b.1276,e.1774.b.1986. e
corrigia 117,lin 28.244 e.313.c.513 a.1230.a.1379.b.1514.e.1764 a 1908 d 1947.c
corripuit 23.lin.46 201.e.754 e
corripuit 775.d.882.a.1700. b
corrivalis 495 b
corroboratus 1809.b

corro-

Corroboratus fuit 203,c
Corroboravit 110,lin. vltim. 1368, a.1597,d
Corroſio 73.lin 33,1106,a.1163,e
Corroſio lignorum 1163 e
Corroſit 1072,a.1163,b.1663,a
Corroſus fuit 1398,b
Corrugatio 1621,b. 1623, c. 1625 b 1663 c
Corrugatus 839,d
Corrugatus fuit 839,a.1623,b 1903,d
Corrugavit 1623.b.1625,b.1663 c
Corruere non fuit 1125,d
Corruit 804,a.1164,a.1242,a
Corripit 205,d. 208, a. 334, b 348, c. 393,584,a 516,c 575.b 661,c 742.d.828,d.858,c,883 c.937.c 990,a.1006,d.1031,d 1219,a.1246,d.1304,d.1315,a 1316,d 1459,a.1580,b.1616,e 1763.e.1800,a.1919,e.
Corruptela 1845,a
Corruptibilitas 516,e
Corruptio 516, e. 662, d. 816,e 858, d. 883, d.[illegible]8,c.1459,a 1612,b.1845,a
Corruptus 662, d. 1245,b.1361,e 1458,e
Corruptus fuit 79,lin.vltim. 516,b d.615,b 1031,c.1006,d.1061,c 1246,d 1359,a.1459,a.1760,e 1822 a.1844,a
Cortex 941,a 1479,d.1621,e. 1622 a.1657,b.1669,b.1840,a.1913 c
Cortex leguminum contuſorum 1718,a
Cortex nucis 1194,a
Cortex tritici 1039,a
Cortex vuarum 1371,e.1486,d
Cortices 1465,e
Cortices ſubtiles de calamis remanentes 1657,b
Cortina 512,b.810,d.1130,e.1245 e.1480,a.1620,e.1621,b.
Cortinæ æſtivæ 1606,a
Coruſcatio 187,a.253.c.468,a.550 d
Coruſcavit 253,b.1526,a.1566,e 1659,d.1950,e
Corus, menſuræ genus 603.e.851,b
Coruus 1131,c.1381,e
Coruus in cœlo 1382,e
Coruus Marinus 1382,e
Corylus 194,e.317,a
Coryza 484,a.1617,c.1737,c
Cos 526,c.1837,d
Coſmeta 638,c.1494,b
Coſſus 1205,b.1663,c 1766,a
Coſta 404,a.1549,a.
Coſtæ 287,d.690,d
Coſtus 1632,d
Coticula 1012,c.1022,c
Cotis 1022,c
Coturnix 1867,b
cotyledum 1142,c
coxa 247, a. 809, b. 1435, c. 1829 a
coxit 108, lin. 38, 448,e.471.a 683, b. 685, c. 1097, d. 1149,c 1636,d.
coxit panes 1282.a
coxit in aqua 1731,a
crabro 124,lin.penull. 361,a.466,a 1572,d
cranii locus vnde ſic dictus 311,d
craniolum 1608,b
cranium 310,b.311,b.319,a.783,e 1608,b
cranium capitis 1588,e
crapula 1861,b
cras 992,e.1276,d 1514,a
craſſiſſimus digitorum 161,d
craſſities 313,b.331,e.582,c 671, e. 743, b. 1226, c. 1256,e 1328,c
craſſitudo 679,b
craſſus 240,e.313,b.331,e.581,e 582,c 671,e 679,b.1328,b.1334 a.1667,c.1890,a
craſſus fuit 671,e.679,b.715,c 1256,c
craſſus intelligentia 331,e
craſſus ſpiritu 331,e
In craſtinum 992,d
crater 21, lin.antepen. 98,lin.13 506,c.848,e.1233,c.1279,b.1933,a
crater teſtaceus 1557.c
crateres 1599,e
crates 836,a
craticula 522,c.836,a.1494.b.1791 c
cratis ferrea 1791,c
creatio 271,e.593,b.794,c.848 d
creator 240,d. 271,e.593,b.
creator cœlorum 1439,e
cereatura 240,d.593,b.794.b
creatus 593,b
creatus fuit 240,c.593,a.759,c
creavit 592,e.759,c
creavit ex nihilo. 239,e
creber fuit 835,a
crebro 92,lin.14
credibilis 1521,d
credidit 91, lin.propeant. 488 d 715,a.1300,a.1520,b.1892,e
creditor 1771,c
creditum fuit 92,lin.17
credulitas 92,lin.6,1521,d
crematus fuit 633,c
cremavit 653,a.1948,a
cremavit thura. 190,d
cremium 1618,d
crena 1946,c
crepida 617,a.1031,e.1313,e
crepitalum 1220,e
crepitum emiſit 414,d.1989,e
crepitus 414,d
crepitus vētris 492,b.1138,c.1708,e
crepuit 373,b.1494,c 1929,e
crepuit porta vel ianua 501,d
crepuſculum 96,lin.38,598,d 1177,d.1410,b
creſcere 1170,b.1869,c
creſcere fecit 1804,c
creta 1984,b.1989,b
creta nigra 695,a
cretatus 1984,b
crethi, familiæ nomen in Palæſtina 901,d
crevit 278,d.835,a.958,d 1083,d. 1124,c. 1170, c 1432,e 1475, c. 1477, e.1486,d.1551,e 1583, e. 1684, e.1776, c.1805, e
cribratus fuit 1104,e
cribravit 673,b.836,a.1104.e.1158 c.1380,a.1571,d.1687,c
cribravit ſubcerniculo 1080,d
cribrum 835,d.894,d.1145,e.1687 e
crimen 343, d. 401,a.610,a 619,a.1281,e.1316,a.1662,c.1923 c
crimen cædis 397,a
criminatio 303,e.1771,d
criminator 620,d
criminatus eſt 620, c.1276.e
criminis poſtulatus fuit 1771,d
crines torti 271,e
crinis 216,b
criſis 190.b.271,d
criſpatio 332,d.460 b
criſpavit 460,a.
criſpitudo 332,e.460,a.b
criſpus 460,a.1220,d
criſta 346,e
criſta galli 910,d
criticus 190,b
croceus 811,d
crocodilus 1021,d
crocus 811,e.910,d.1141,d.1566 d
crotalum 234.b.285,e.1220,e.1243 e
cruces 1547,c
cruciatus 539,a.828,c.1271,d. 1271 e.1537,a. 1593,a. 1903,e.1982,a d.1271,c.1271,d
cruciavit 84,lin.33,34,793,b. 1271 b.1568,a.1593,d.1903,e.1908 d.1933,a.1982,a
crucifixio 501,b.1547,b
cruci affixit 500,e.1547,a.
crucifixus 501,a
crucifixus fuit 500,e. 1547, a
cruda caro 93,lin.39
crudelis 856,b.1667,c
crudelis fuit 856,c.1664,e.1667,b c
crudelitas 620,a.856,b.1667 c
crudum 543,b
crudum faciens 1418,d
crudus 1054,a.1418 c

Cruentavit 398,a.992,a
Cruentus 398,a
Crumena 509,d.651,d.1567,b
Crumena magna 704,c
Cruor 396,e
Crus 899,c.1368,c.1670,c.1691,d
Cruſta 313,d.345,d.1401,a. 1612,a 1657,b
Cruſta ovi 1669,b
Cruſta vulneris 1657,b
Cruſtavit 693,a
Cruſtula 899,c.1765,b
Crux 501,a.849,b.1547,b
Crux lignea 1366,c
Crypta 707,b
Cryſtallus 276,a
Cubare fecit 1850,e
Cubatio 1751,c
Cubebæ 829,e
Cubicula parva 299,c
Cubicularius 290,a 554,b.638,c 1247,c.1494,b
Cubiculum 398,d. 529,b.530,a 554, c. 638, b. 960, d. 1176, d 1395,c.1851,a.1964,a.1966, c
Cubile 1289,d.1517,c.1611,b 1689,c.1767,b.1851,a. 1966, c
Cubile feræ 1688,d
Cubilia 398,c
Cubitus 85,lin.vltim.319,d. 506,a 1230,d. 1517, c. 1687, e. 1689,e 1760,c.1851,a. 1900, c
Cubitus decurtatus 319,d
Cubuit 330,b.398,b.1517,c.1687 d.1689,a.1767,a.1849,e
Cubus 883,e.1576,c.1688,e
Cucullus 269,d.1007,d
Cuculus 1362,a.1839,c.1648.a
Cucumer aſininus 1670,a
Cucumer ſativus 1608,d.1670,a
Cucumer ſylveſtris 1608, d
Cucumerarium 704,e.1608,d 1664,b.
Cucumeres 1664,b
Cucurbita 393,a.868,d.1659,a 1661,c
Cucurbita ad ſemen depurata 717 a
Cucurbita diſtillatoria in alembico 1651,c
Cucurbita ſylvatica 335,d
Cucurbitæ 152,a
Cucurbitæ ſylveſtres 393,a
Cucurbitula 525,a.881,d
Cucurbitula vitrea 1900,b
Cucurbitulæ 1659,a
Cucurrit 158,c.340,a,404,e 1222,b.1231,a.1248,b.1703,e 1718,c e.1762,a.1929,b.c
Cucurrit ad placitum 1081,a
Cucurrit ſurſum deorſum 1637,b
Culcitra 408,c.883,d.944,e
Culeus 499,c
Culex 177,d.223,c.231,d
Culina 685,e
Culinæ 255,a
culinæ magiſter 685,e
culinem 718.d
culmus 1629,d
culmus lini 350,a
culpa 131,lin.prope ant. 372,c.534 d.935,d.1246,e.1276,e.1771, d 1866,c.1923, c
In culpa fuit 131 lin 30
culpabilis 132.lin.22,343, d
culpavit 131,lin.41,947,c.1040,e 1771,c
cultellus ſcriptorius 1241,c
culter 73, lin. 15, 528, c.585,c 648,a.893,c.1218,c.1537, b. 1860,a
culter raſorius 992, d.1982,d
cultri maiores, quibus animalia mactantur 585,c.d
cultor 1255,e
cultor Dei 1255,e
cultura 382, c. 1256,a.1447,c
cultus 386,a.528,e.1512,d.1255,d 1256,a.1512,d.1986,e
cultus Dei 803,a.1900,a
cultus idolorum 1255,e
cultus fuit 528,d.1254,d
cùm 136,lin.13,138,lin.30,prope ant. & 139, lin. 14, 145,d.838,e. 858,e.1336,c.1339,a
cumulatio 1592 c
cumulatum abſtulit 345,a
cumulavit omnibus bonis 248,b
cumulavit 1516,b. 1592,c
cumuli 1516,c
cumuli lapidum 1034.b
cumulus 367,b.583,c.603,d. 731, e 1004,b.1085,e. 1286, d.1392,c 1592,c.1971,e.1972,b
cumulus, acervus lapidum convolutorum 304,a 1694,e
cumulus & congeries frugum, demeſſarum in modum pyramidis 283,c
cumulus terræ 283,d
cunabulum 1398,a
cunæ 977,c
cunctatus fuit 57,d.39,93,lin.9.192 a.881,d.974,d.1051,b
cuneus 954,c.1164, e
cuniculos egit 1155,a
cuniculus 525,b.630,e.713,a.1155.e 1844,a.1925,e
cunnus 1474,b
cupidè imitatus fuit 622,a
cupedia 401,e
cupiditas 10,lin.44,36,lin.16,596 d.661,b.706,e.781,b.
cupidus 10,lin.37,661,b.1102,e 1966,d
cupidus fuit 721,e
cupiens 1202,e
cupiit 30,lin.28,36,lin.1,236,c.596 b.672,e.721, c. 1202, e. 1203,a 1780,e
cuprum 1107,e
cur 742,b
cura 74,lin.14,194,d. 443, b 563,c 666,d.791,b.869,a.894,d 1351 e.1353,a. 1424, e. 1593, d. 1636,a 1744,d.1811,d
cura ægrotorum 373,a.1319,e
cura Eccleſiæ 87,lin.49
cura affectus fuit 1927,b
curæ fuit 194,e
curam abiecit 1117,d
curam habuit 1806,c.1927,b
curans 792,b
curantes morbos 1319,d
curatio 759,c 1920,d
curator 92,lin 21,756,d.790,e 1232,e
curator minorennis 759,e.760,a
curavit 194,c. 442,c.549, d.627.e 666,c.740,b.756 c.792,a.869 a 899 c.1059,c. 1068, b. 1116, e 1153, a. 1232, d.1468, a. 1471,d 1636, a. 1744, c. 1755, e. 1811 b
curavit 1830,e.1930,e
curavit ægrotos 373,a.1319,e
curavit ſedulò & ſolicitè 661 b
curculio 873,c. 120 , b
curia 375,a
curiosè 7.. lin.14,194,d.792,b
curioſitas 696,e
curioſus 74,lin.13.696,e
curioſus fuit 468,a
currens 340,a.1248 c
curriculum 340,c.704.e
currus 109, lin.27,1268,a.1509 c 1657,a. 1659. a.1700,d.1734,e 1735,b.1775,a
currus ſupernè opertus 1625,a
currus obtecti 386 b
curſor 340,a.1703,e. Lactes 1718 e.1732,b.1766,e.1770,b
curſus 340,b.340,c.1222,c.1231,b 1703,e.1719.b.1738,c
curſus mediæ diei 340 b
curſus quot complectatur milliaria 340,a
curtatio 1644,c
curtavit 1631,b
curtus 1643,a
curua 1379,a
curuans 1122 b
curvatio 237,b.884,a.1301 b
curvatio ſuper genua 1738 b
curvatura 612,b.1282, d
curvatus 1301,b
curvatus fuit 874, c. 884, a.1301,a 1835,d
curvavit 74,lin.3, b. 884, a.884 d 1282, c. 1285, e.1301, a. 1359, b 1835,e
curvavit lancem trutinæ 899,d
curvitas 536 d.815, a. 884 e
de variis rebus dicitur ib. & 885 per totum 1282,d.1372,b
curuum rectificans 1577,a
curvus 612,b.884,e.1285, d.1377, a
curuus factus eſt 1835,d

curuus

Curatus fuit 1377,a
Cuſpis 1106,b.1612,a
Cuſpis ex baculo facta 1790,c
Cuſtodes 470,a.b
Cuſtodia 422,d.628,a.652,d.658, b.822,a.1116,d.1197,b.1614,c. 1845,e.1896,d.1897,a
Cuſtoditus 1116,d.1896,c
Cuſtoditus fuit 1895,e
Cuſtodivit 627,e.658,a.920,c.1115 e 1153,a.1228,b.1457,c.1895,d.
Cuſtodivit ſe 1895,e.1896,b.
Cuſtos 408,b.533,a.628,b.658,b. 1116,d.1153,b.1896,b
Cuſtos horti 217,c
Cuſtos palliorum & armorum 717 a
Cutem raſit 1946,b
Cuth. Perſidis regio à fluuio, cui adiacet ſic dicta 853,d
Cuticula 313,e
Cutis 259,d.313,d.1032,b.1046, d.1299,b.1657,b
Cymbaliſtes 1164,d
Cymbalum 1545,e.1554,e
Cyminum 870,c
Cyanos 1477,e
Cyathus 1632,e
Cyathus fictilis 1584,a
Cyclus 557,d
Cylindrus 653,a
Cynomyiæ 460,a
Cyperi 891,d
Cyperos 1583,b
Cyperus 1230,d
Cyppus 448,d
Cyrus vnde ſic dictus 899,c. & 900,a

D

DActyli nunquam matureſcentes 888,b
Dactylus 406,d.906,d.1978,c
Dagon, Deus frumenti & aratri inventor 366,d
Dama 491,e.684,d.1361,a
Damæ 1305,c
Damaſcus 1082,a
Damaſcus, vrbs à quo condita aut ſic nominata 416,c.d
Damaſcenus 416,d
Damnatorium, locus variis nominibus appellatus 286,a
Damno affecit 702,d.1176,a.1355, d.1364,e
Damno affectus fuit 624,b.1101, a
Damnoſum fuit 1196,e
Damnoſus 1459,a.1569,e
Damnum 40,lin.20 303,e.428,c. 624,c.1100,c.1101,b.1196,d. 1355,c.1458,c
Damnum dedit 624,c
Damnum patiens 817,a
Dan, filius Iacob. Itē vna duodecim tribuum & vrbis nomen 378,a.b
Dan civitas 961,c
Daps 72,lin.50
dare pœnas 1169,e
dator 744,e.1309,b
datus 744,c.1847,c
datus fuit 309,a 744,b.1022,e. 1309,a
daucus 306,b
de 1014,a.1346,b
dea 79,lin.45
dea fati 191,c
dealbatio 177,b
dealbatus 869,b.177,b
dealbatus fuit 547,c.920,d
dealbavit 47,b.868,d.869,a.b. 920,d.177,a
deambulatio 1157,a
deambulatorium 441,c
deambulavit 695,c.1641,e
dearmatio 338,c
dearmatus ibid.
dearmavit ibid.b
debacchatus fuit 1442 c
debellavit 1319,a
debilis 88,lin.25,372.d.389,d.541, b.593,d.668,d.91,d.1119,e. 1468,c.1758,d.1819,d
debilis factus eſt 1420 c
debilis fuit 352,b.354,e.372,c.578, b.593,c.1039.d.1425,c.1559,a. 1758,a.1992,c
debilitas 352,d.372,e.541,c.593,d. 1408,e 1992,c
debilitatio 668,d.1559,b.1592,d. 1771,e
debilitatus eſt 902,e
debilitatus fuit 372,c.38[illegible]b.670,e. 711,d.839,c.1031,c.[illegible]33,c.1425,e. 1592,d.1592,d.1753,b.1992,c
debilitavit 382,c.390,a.593,c.d. 668,d 670,e.704,b.744,e.903 b.1425,e.1559,b.1758,b
debitor 378,a.534,c.643,a.1391, e
debitor factus eſt 377,a
debitores duo 1392,e
debitum 132,lin.13,378,a.456,a. 534,d.1581,a.1175,d
debuit 378,a.574,a.1571,e
deca chordum 1405,c
decacuminavit 924,b
decalogum 1283,c
δεκάλογος 359,e
decalogus 790,d.868,c 1487,c
decalvatus fuit 1655,d
decalvavit 1038,b 1655,e
decanus 372,d.491,d.1939,e.1246, e
decas 1404,d
decaudavit 1612,b.493,d
decem 1357,b.1404,d
decem præcepta 790,b
decem præceptorum ſumma à Ioſepho tradita 360,a
decem verba ſive præcepta legis 359,e
december 689,a
decempedator 1633,e
Intra Decennium 1046,d
decens 422,d.720,a.728,c.1054,e 1362 b.1416,d
decens fuit 1217,a
decenter facta 422,e
decepit 150,a.208,a.529,b.606, a.649,a.709,b.925,c.950,d. 1165,d.1209,a 1373,d.1500,b. 1546,b.1740,c.1811,d.1938,c. 1982,c
deceptio 529,d.709,d.769,b
deceptor 150,d 529,b.606,a
deceptus fuit 709,a.1165,d 1500,a 1546,b.1981 b
deceptor filiorum 1242,b
decerpſit 229,a.116,lin.54.1242,a
decerpſit filiola aut pampinos 475, d c
decerpſit manibus 1612,a
decervicavit 1394,a
deceſſio 1990,c
deceſſor 1489,a.1990,c
decet 938,d
decidit 305,d 325,e.661,b.1186,b. 1461,d.1611,c.1612,b.
decidit 803,c.1139,c 1161,a.1180,a. 1186,a b.1737,d.1988,c
deciduum 905,c.1141,d
decies 1054,e
decimę 1405.d.1406,c
decima triplex ibid.c.de
decimavit ibid.a.b.
decimus 1405,b
decineravit 416,a
deciſio 305,d.661,c.899,d.1461,d. 1612,a
deciſus 581,e
deciſus fuit 661,c
declaratio 148,a.174,e.536,b.1243, b.1333,a
declarator 174,e
declaratus 148,a
declaratus fuit 174 d
declaravit 146,e.174,d.237,c.318,d 535,c.748,a.887,a.1243,b.1491 a.1946,a
declaravit ſomnia 1506,e
declinabilis 1112,c.1824,d.58,a. 683,a.1112 d 1286,b.1697,c
declinatio febris 1163,a
declinatio morbi ætatis 804,e
declinatores 1846,a
declinavit 480,d.535,e.5588,a.982 e.1109,e 1207,a.c.1213,b.1275,b 1277,c.1308,d.1546,c.1631,b. 1731,e.1821,d.1824,d.1845,e
declinavit ad dextram *vel* meridiem 767,e
declinavit à via 809 a.933,a.1110,b
declinavit vocabula 1574,b
declivis 650,a.946,b.980,e.1012,a 1124,e
declivitas 629,a.1926,c
decoctio 108,lin.48.685,e
croci 717,d
decoctor 487,b
decoctum 471,a.b.685,e
decoctum fructuum 1085,d

Decoctus 685,e.1157,d
Decollatio 685,b
Decollavit 389,a
Decollavit pecudem ad convivium vel ſacrificiũ 406,e.461,a
Decolor 937,b.1080,d
Decoloravit 857,b.
Decor 162,c.313,b.425,a.473,d.722,a.1092,e.1133,c.1417,b.c.1512,e
Decoratio 783,b.1504,e
Decoratus fuit 426,b.922,e.1271,e
Decoravit 436,e.628,b.782,e.1417 a
Decortatio 641,e.1669,c
Decortatus fuit ibid.
Decortavit 338,a.412,d.1397,c.1465,e.1471,e.1621,d.1641,b.1839,c.1920,a.
Decortavit arbores 1669,b.
Decorum 422,d.1313,e
Decorus 313,b.473,d.729,a.1054,e 1122,c
Decorus fuit 36,lin.25,721,e.782,e 1133 c.1327,c
Decoxit 472,a
Decrepitus 451,d.813,c.1228,d.1664.a.1497.e
Decretale 377,e.1947,e.
Decretum 303,e 307,a.325,e.443,b.641,c.661,c.750,c.782,a.1461 d 1602,d.1947,e.
Decretus fuit 772,e
Decretum fuit 306,a.661,a
Decreuit 94, lin.37.45,303,d.305 d.e.325,e.442,e.641,b.661,b.772,b.781,d 846,a 1461,d.461,d.1519,c.1602,d.1772,a.1947,e
Decubuit 330,b.398,b.1689,a
Decubitus in latera 1851,c
Decuit 36, lin.25.642,e.721,e.724 a.728,c.904,c.944.d.1520,a.
Decurrit 488,b.803,e.1081,b.1661 a.1699,c
Decurrit ex alto 1098,c
Decurtatio 1645.a
Decurtatus 1611,e
Decurtatus fuit 1642,a
Decurtavit 1619,c.1639.a.1642,e
Decurticavit 1611,a
Decus 1416,a.1923,d
Decuſſio 1162,b
Decuſſit 1185,d
Decuſſus fuit 1186,a b.1956.c
Dedavit 1796,d
Dedecoravit 438,c.1560,8
Dedecus 433,a.439,d
Dedicatio 533,c.613,e
Dedicatio Eccleſiæ 1353,e 1591,c
Dedicationes templi Hieroſolymitani quot,& à quibus factæ 614,a.b.c
Dedicauit 533,c.613,d.750,c.1589,e
Dedidicit 1174,b
Dedidit 1022,d
Deditus 1547,a
deditus ſuperbiæ 836,c
dedit 333,e.404,e.460,d.743,d.971,b.997,c.1018,a.1022,d.1074,d.1182,c.d 1308,e.1309,a.1426,c.1514,b.1836,a
dedit donum vel mercedem 1980,a
dedit lucrum 1466,e
dedignatus fuit 433,c.1981,b
dedolavit 1072,a.1460,b.1765,a
dedoluit 1105,c
deductor 424,e
deductus fuit 724,d.804.d
deduxit 208,d.361.c.e.410,a.419,c 724,c.742,e.760,d.791,a.804 c.952,d 1070,d 1098,d.1103,c.1205,b.1693,d.1770,d.1774.b.1786,b
deduxit iter ingredientem 424.d
dæmon 388,a.1034,e.1036,c.1101,a.1644,d.1819,c
dæmones 1419,e.1525,d
dæmoniacus 328,c.388,a 1542,d
dæmonium 328,c
defatigatio 915,c.e.1229,e
defatigatio animi 894,d
defatigatus 1229,e.1312,e
defatigatus fuit 650.d.711,d.717.b.730,e.915,b.999.e.1061,e.1229 e.1294,c.1312,d.1340,c
defatigavit 894,c.915,c 925,c.1981,e.1982 a
defecit 50,lin.38 302.b.306,d.325,d.527,e.586,a.617,c 624,a.782,e.866,a.925,c.999,e.1036,b.1162,d.1181,a.1277,d.1287,c.1457,a 1460,e.1497,b.1559,a.1759,c 1805,d
defectio 110,lin.5.46.1925,c.1036,c.1037,b.1497.b.1818,c
defectus 535,b.620,b.624,b.704 c 924,a.925,c.1163,a.1277,d.1287 d.1289,b.1431,d.1571,d.1645,a.1749,a
defendit 229,d.3[illegible]1,a.326,c.444,b 658,a.796,e.1019,a.1113,a.1250 c.1280,b.1804,e.1365,d
defenſio 327,d.444,b.638,b.756,d.796,e.1153,c.1280,b.1338,e
defenſor 444,b.1153,b.1161,d
defenſus fuit 1804,d
defeſſus fuit 915,a.925,b
deficere fecit 624,a
deficiens 306.d.528,a 624,a.782,e
deficiens intelligentia 1163,a.conſilio ibid.a
definitio 283,c.527,a.1968,d
definitio medicinæ 283,a
definitus 527,a
definitus fuit 661,c
definiuit 283,c.526,e.1491,a.1958,a 1968,c
definiuit lites 305,d
defixit 1134,c.1968,c.1987,a
defixus fuit 1134,c.1554,d
deflectens 1824,d.1846,a
defleuit mortuos 1774,d
deflexit 1109,e.1207,a.1223,e.1731,c.1824,d 1846,a
deflexit à via 712,b.809,a.933,a
deflexus fuit 933,a
defluet 351,a
defluet capillus 1180 b
defluxio 804,e
defluxit 352,c.488,a b.803,e 1071 c 1098,c.1134,e.1180,b.1188,a.1699,c.1754,d.1838,d.1988.e.
defluxus 1099,c.1180.b
defæcatus fuit 499,b 498,a.499,b
deformatus 433,a
deformauit 498.a.1459.a
deformis 498,a.897 b.1861,e.1919 c
deformis fuit 1861,e
deformitas 489,a
defraudatio 228,a
defraudator 227,c.703.a
defraudatus eſt 411.c
defraudauit 227,d 303,a.624,a.702,d 1403,b.1740,c
defricatus fuit 1040,a
defricauit 1038,d.1039,c
defuit 617,c.624,a.1262,a.1287,c.1468,b.1805,d.1347,c
deglubuit 1669.b
deglutinauit 1621.b
deglutita 953,a
deglutitio 207,d 502.a
deglutitus fuit 207.c
deglutivit 207,b.319,b.323,e.345,a.937,c.952,e
deglutitio 323,e
deglutorium 207,e
degrandavit 242,b
deguſtatio 380.b
deguſtator ibid.b
deguſtavit ibid.a
deguſtavit 710,a e
dehoneſtavit 11, lin.42,57.lin.34,553,b
dehoneſtavit 11,l.39.57,lin.33.330,c.438,c.553,b.1394,e.1616,c.1900,d
deiecit 419,c.593,d.804,e.1109,a.1134,d.1140,e.1176,d.1112,c.1242,a.1572,d.1739,c.1810,b.1850,e.1874,b.1970,a
deiecit ſpe 1740,c
deiectio 593,d.874,d
deiectus 593,d.674,a
deiectus eſt 980,d
deiectus fuit 593,c 673,c 803,e.836 e.1186,b.1572 d 1705,d.1970,a.
deinceps 439,b.884,a.1784,c
deitas 79.lin.54
delaceravit 1807,e
delapſus fuit 1699,c.1737,d
delaſſatus fuit 1310,b
delatio 963,e.963 e.1737,c
delator 615,c.1695,e.962,e.1737,b.1737.b
delatus fuit 1620,d.724,d.1771,d

Digitized by Google

Delectari 1109,e
Delectatio 446,e.629,a.924,e.1277,e.1474,a.1512,e
Delectatus 30,lin.28.333,a.628,e.924,e.1133,e.1205,e.1244,d.1277,e.1347,a.1474,e.1762,c.1910,e
Delectavit 446,d.958,d.1474,e.
Delectus fuit 189,b
Delegatus 1084,c
Delegavit ibid.e
Delegit 189,a.242,e
Delenivit 1218,d
Deletio 1040,c.1309,c
Deletus fuit 712,d.856,e.990,c
Delevit 425,d.856,e892,b.960,d.988,e.990,a.e.1162,e.1763,d.c.1981,e
Deliberatio 667,d.782,a.1305,e
Deliberavit 452,c.666,e.781,d.1010,e.d.1116,e.1216,e.1305,e.1638,e
Delibravit 1611,d
Delicata 1278,a
Delicatè vixit 1277,e
Delicatus 1178,b.1347,a.1452,b.1733,c
Delicatus factus eſt 1733,c
Delicatus fuit 924,e.1347,a.1457,d
Deliciæ 333,a.905,c.924,e.1452,b.1457,d.
Delicatus fuit 1277,e.1347,a
Delictum 131,lin.52.487,e 1866,e.
Delila, quæ debilitavit robur Samſonis 390.a
Delineatio 558,c.1772,b.1959,d
Delineatio picturæ futuræ 1540,c
Delineator 1540,c
Delineavit 479,a.558,b.1044,e.1539,e 1772 a.1959,c
Delineavit chartam 1946,d
Delinivit 439,a
Deliquia 558,d
Deliquium animi 1474,b
Deliquit 558,e.1947,d
Deliramentum 434,a
Delirium 553,b.1754.d
Delitiis affectus eſt 415,a
in Delitiis habuit 510,b
Delixum 1947,e
Delphinus 931,a
Delubra 549.c
Delubrum 171,b
Delumbatio 1688,d.1006,e
Delumbavit 668,d
Delumbis 668,d.1006.e
Delusit 937,e
Demenſum 848,e.1481 e
Demenſum cibi 641,b. operis aut laboris 642,b
Dementavit 603,a.1977,a
Dementia 1754.d
Demerſit 685,e.1397,d.e
Demerſus fuit 1937,e
Demerſus fuit 124 b.706,d.1937 b
demeſſuit 1937.b
demiſit 390,b.804.c.1088.a.1098 b.c.d.1109,a.1122,b.1397,d.1554,e.1754,e.1786,b,1888,d.1925 a
demiſit ſe quieſcendi, ſedendi, manendi, aut habitãdi gratia 610,e
demiſit ſe 419,c.1687,d
demiſſio 419,d.997.a.1088,c.1099,c.1109,b.1360,b
demiſſio capitis 1122,b
demiſſus 946,b
demiſſus fuit 804,d.836,e.1098,e.1888,e
demolitus eſt 1252,a.1394,a.1992,b
demolitus fuit 1185,a
demonſtratio 244,d.390,c.536,b c.711,b.784,d.1428,d.1675,e.
demonſtravit 158,c.174,d.536,a.690 c.784,e.806,d.1525,e
demulciens 439,a
demulcivit 937,b
demulſit 439,a 1218,d
demiſit 475,d
denarius 401,a
denarius auri 468,b
denarius Romanus 474 b
denſavit 1612,b
denegare 1817,c
denegavit 316,e.857,e.c.993,d.1280 b
denigrat' eſt 73,l.40.993,d.1280,b
denigratus fuit 698,e.1202,c.1580,a 1841,a.
denigravit 1123,c.1202,e.1387,e
denominatus 1955,c
denominauit 872,e
denormatus eſt 1477,e
dens 1419,a.1572.b
dens acutus 1901 a
Alii 1572,b
Anterior 1572.b
Caninus 1684,b.1361,c
Elephanti 1902,a
Molaris 1572,b
Petræ 1901.a
denſavit 908,c.582,b
denſitas 331,e.1253,e.1226,e.1257,c.1411,e.1790,e.1968,e
denſum 1256,e.1194,a.1683,e
denſus 331,e.582,c.908,c.1226,e.1258,a.1318,b.1357,e.1968,e
denſus factus eſt 1256,e
denſus fuit ibid. 1968,d
dentale aratri 1571,b
dentavit 1572.b
dentes 612,d.558,d
Anteriores
Maiores 964,d
Molares 689,a 698,c.d.964 d.1066,d.1964,e
dentes compreſſit 1356,b
dentibus frendis 1559,b
dentifricium 1902,a
dentiſcalpium 1159,d
Dentiſcalpium ex vna, & auriſcalpium ex altera parte 857,d
dentitio 1064,c
dentiuit 1572,b
denudatio 904,b.1386,d
denudatus 338,e
denudatus fuit 314,d e.315,a.1299,a b
denudavit 338,b.632,c.904,a.1299 a.1872 a
denunciatio cum ſolẽnitate 1814,e
denunciavit 519 d
denunciavit cum ſolẽnitate 1814,b
denuò 277,e.533,c.1681,a
deoneravit 1098,d
deorſum 127,lin 24 1112,d.1969,b
deorſum miſit 1888,d
depalmavit 714,b.946,e
depaſci 124,e
depaſcere fecit ib.e. ſivit. ibid.e
depaſtatus eſt 1750,b 1795,e
depauperatus eſt 1770,e
depauperavit 1472,d.1770,b
depellens 404,d
depellere 1814,e
deperditio 1885,a
depilatio 1038,d
depilatus 1185,a
depilatus fuit 318,e.1038,c.d.1184,e
depilavit 1004,e.1038,b.1184,e.1185,a.1655,c
depilis 1937,b
depinxit 641,b.1139,e.1959,c
deplumatus 118,c.1184 a
deplumavit 1038,b.1184.d
depopulatio 124,e
depopulatus eſt 1807.e
deportatus 1157,e
deportatus fuit ibid.e
deportavit ibid e
depoſitarius 706,c.1579,a
depoſitio 706,c.743,a.1872,b
depoſuit 333,c d.706,c.742,e.769 c.791,d 1088,a.1103,d.1109,a.1275,d.146,a.1732,e.1882,d.1959,c
depoſitum 92,lin.11 333,d.706,c.743,a.1470,d
depoſitus 330,e
depoſitus fuit 333,c.742,e.804,d.1469,b
depravatio 1376,d
depravatus fuit 1844,a
depravavit 1285,e.1376,c 1408,d
deprecari 579,a
deprecatio 610,b.1427,d
deprecatus eſt 1427,b
deprecatus fuit 680,e
deprædatio 124,e
deprædatus eſt 1900,b.e
deprædatus eſt evacuando 131,a
deprædatus fuit 729,c.1121,a
deprehendit 411,e.627,c.1332,a.1519,e
deprehendit ſtudio aut importunè 1027,b

Deprehenſus fuit 1017,e.1217,a.
Depreſſio 629,e.980,e.1939,c
Depreſſit 419,c.589,d.899,c.980,e.996,c.1-98,c.1788,c.1835,e.1925,a.1937,e
Depreſſus 630,a.980,e.983,a.1099,c.1124,e
Depreſſus eſt 980,d
Depreſſus fuit 598,c.803,e.874,c.996,c.1545,e.1835,d.1937,b.1970,a
Depreſſus iugo ſervitutis fuit 1,51,e
Depromſit 649,d.1430,e
Depulit 385,b.404,d.422,e.426,a.1176,d.1769,d.1774,a.
Depulſio 385,d
Deputavit 1914,d.
Deramicavit 1231,d
Deraſit 1456,e.1621,d
Derelictus fuit 1304,b.c.1796,e
Dereliquit 379,a.704,d.1117,d.1186,d.1303,d.1516,a.1760,a.1796,a.1990,b.
Derepente 1867,b
Deriſio 306,d.452,e.950,e.938,a.767,d.1620,a.1841,d.1991,e
Deriſit 306,d.369,a.433,e.452,d.937,e.954,e.967,c.984,b.1315,a.1619,c.1841,1991,d
Deriſor 306,a.938,a
Deriſores 43,a
Deriſus fuit 188,d
Derivativum 1149,b
Derogavit 193,d.1465,e
Deſcendit 530,c.803,e.805,a.1108,e.1705,d.1786,b.
Deſcendit ex alto 1419,c in mare 1701,c 804,c
Deſcenſio 894,c
Deſcenſus 419,d.804,d.530,d.1098,c.1099,c.1109,b
Deſcivit 1139,c
Deſcripſit 318,d.-58,d.641,b.643,b.90-,d.239,a.1772,a.1959,c.1-65,b.1968,c
Scripſit librum 1129,a
Deſcriptio 283,c.906,d.1772,b.1968,d
Deſcriptio egreſſionis ex Ægypto quatuor ſententiis ſeu lectionibus comprehenſæ 699,b.c.d
Deſcriptus fuit 643,c.905,e.1771,e
Deſedit 813,c
Deſerta ſubſt. 580,c
Deſertio 1304,d.1818,c.1990,c
Deſertum, 239,b.362,c.-80,b.647,c.1544,b.1637,e
Deſertum Damaſci 363,c
Sinai ibid. c.
Deſertum ſpinarum 1048,d
Deſertus 81,lin.1,.152,b.580,b.c.647,c
Deſertus fuit 132,lin.30.649,e.749,e.1883,d
deſeruit 379,a.528,a.580,b.1303,d.507,b.1516,a.1990,b.
deſeruit humi proiectum 1117,d
deſiccavit 1178,a
deſiderabile 1690,a
deſiderabilis 596,a.1016,c.1813,a
deſiderabilis fuit 36,lin.24.
deſideratus 596,b
deſideratus fuit 596,b.1279,b.1468,b.1805,d
deſideravit 36.lin.1.344,b.431,c.510,b.596,b.672,e.706,c.721,e.722,b.794,d.866,d.869,c.882,a.1016,c.1202,e.1468,b.1550,d.1689,e.1690,a.e.1749,c.1783,e.1812,e.1957,c.1966,d
deſiderium 36,lin.17.319,b.429,b.596,d.672,e.740,a.794,d.883,a.1146,e.1571,d.1690,a.1957,c.
deſiderium mundi 597,a
deſidia 194,b.5171,d
deſidioſus 194,a
deſidioſus fuit 193,a
deſignator 1099,e
deſignavit 777,a.1155,e.1314,e.1563,b.1771,e.1958,a.1965,b
deſiit 50,lin.38,475,c.527,e.727,b.1087,e.1205,e.1337,b.1865,b
deſiliit ad pedes 1694,b
deſitas 1226,c
deſolatio 185,b.224,e.239,b.580,b.647,c.648,d.1884,a.c.1962,c
deſolationes 260,a
deſolatus 580,c
deſolatus fuit 603,d.646,e.795,d.1165,e.1519,a.1637,c.1780,a
deſolavit 224,d.580,b.647,a.817,b.1154,c.1780,c
deſpectio 162,e.216,e.487,d.1417,c.1732,e.1740,c.1780,d
deſpectus us 168,e.217,b
deſpectus 186,b.431,d.e.433,a.487,d.953,d.1824,d
deſpectus fuit 186,e
deſperantes 207,b
deſperare fecit 724,a
deſperatè ægrotavit 100,lin.24,44
deſperatio 724,a.1690,d
deſperatum eſt 723,e
deſperavit 723,e.724,a.1631,b
deſpexit 168,d.186,d.216,d.431,d.432,c.487,c.1221,d.1158,e.1619,e.1700,e.1780,d.1824,e
deſpoliavit 1863,c
deſpondit 127,lin.44.
deſponſata 127,lin.Antep.
deſponſatio 677,d
deſponſationes 861,a
deſponſatus 118,lin.1.
deſponſatus fuit 561,b.-39,d.998,c
deſponſavit 127,lin.44.561,b.998,b.1591,b.
deſpumatus 1563,b.1753,b
deſpumavit 1753,b
deſquammatio 1669,c
deſquammatus ibid.b
deſquammavit piſcem 1158,c.1621,d.1669,b
deſtillatio 393,b.434,c.508,a.695,d.716,b.1094,d.1160,c.1614,b
deſtillatio vrinæ 695,d
deſtillationis inſtrumẽtũ ib.1094,d
deſtillatorium 1614,b
deſtillatus 1614,b
deſtillatus fuit 434,c
deſtillavit 393,c.434,c.695,d.1160,c.993,d.1094,d.1098,b.1114,e.1534,c.1589,e.1614,b.1754,d
deſtillavit lachrymas 352,b
deſtinatus 730,e
deſtitit 160,d.475,c.527,e.1800,c.
deſtitutus fuit 229,a.b.624,a.858,c.147,a
deſtructio 187,c.194,b.32-,e.390,425,e.452,a.657,b.937,e.1166,a.1211,d.1279,c.1471,a.1459,a.1612,b
deſtructiones 1166,a
deſtructus 647,c.188,b
deſtructus fuit 205,d.325,d.390,e.394,c.425,e.516,b.603,d.646,e.647,a.b.1165,e.1185,a.1252,a.1420,c.1457,a.1770,b.1975,a.
deſtruxit 193,d.305,d.241,b.315,d.373,d.389,a.400,b.419,c.422,c.425,d.451,e.516,c.561,d.580,b.597,d.647,b.65-,c.866,a.937,c.971,d.990,a.1006,d.1128,d.1184,d.1-85,a.1211,a.12-2,a.1379,b.1394,a.1420,c.1457,b.1553,e.1616,e.1721,c.1741,e.1751,c.1770,b.1807,e.1884,c.1919,e.1991,a
deſub 1969,d
deſuctio 771,a.1029,c
deſumſit 1430,e.1699,c
deſumſit ignem aut prunas ex foco aut pyra 674,d
deſumtus 1109,c
deſuper ſuſtinuit 1225,d
detectio domus 904,b
detectus fuit 314,d
detentio 521,e.1160,b.1619,c
deterior 1610,d
deterius 377,e
determinatio 325,e.1632,d.1914,e
determinatus 750,c
determinatus fuit 345,e
determinavit 583,c.750,c.1461,d.1639,b.1965,b.
deterit 237,c.946,e
deterſit rubiginem 1048,d.1040,c
deteſtabilis fuit 1981,b
deteſtatio 496,e
deteſtatus fuit 334,a.496,e.654,d.1938,c.1981,b
detexit 658,d.904,a
detexit alterius vitia 658,e
detinuit 55,lin.40.520,c.554,e.1160,b.1370,a.1373,a.1619,c.
detondit 1241,b
detorſio 1111,d
detorſit 1110,b.1223,e
detorſus fuit 1504,e

Detractio 724,c.1071,a.1872,b.
Detractus 389,b.1176,c.1279,b. 1863,c.
Detraxit 345,a.587,e.951,c.963,d. 971,d.1071,b.1124,c.1176,d. 1209,d.1495,e.1693,c.1699,c. 1863,c.1872,a.
Detraxit alicui 114,lin.29.
Detraxit arma, veſtes, 1098,d
Detraxit pellem aut corticem 1669 b.
Detractio 1124,c.
Detruſit 804,c.
Detruſus fuit 803,e.
Deturbatus fuit 1970,a.
Deturbavit 1232,a.
Deturpatus 1090,b
Deturpavit 330,c.498,a.884, d.1090,b.
Detulit 724,c.804,c.1080,b.1112, e.1661,b.1693,c.1718,d
Detumuit 1109,c.1439,e.1550,d.
Devaſtatio 648,d.1166,a.1519,b. 1884,a.
Devaſtatus 1780,d
Devaſtatus fuit 88,lin.37,132,lin. 29,34.795,d.817,b.1006,d. 1061,d.1165,d.1780,c.1780,c. 1883,d.e.1884,b.e
Devaſtauit 654,a.1154,c.1807,e. 1989,e
Devenit 1019,a.
Deviatio 329,e
Deviauit 217,d.329,e.558,d.1974, d.1982,b.
Devicit 484,a.
Devincit 838,b.
Deuirginavit 1506,d
Deuitavit 1631,b
Devolutio 1072,a
Devolvit 307,d.315,a
Devoratus fuit 207,c
Devoravit ibid. b
Devovit Deo 654,b
Devovit ſe ibid. b.
Devotio 654,e
DEVS 77,lin,25,1320,a.c.
DEVS vivus & verus 1683,
DEVS, metonymic. 386,a
Dexter 766,b
Dextra 765,e.766,b. per metonymiam, robur, potentia ſiue virtus in dextra conſiſtens ibi.e. & 767,a. *Item* meridies 767,b. *Item* Iuramentum, quod dextra fit ibid,e.& 768,a
Dextravit 767,c
Dextrorſum 766,b
Diabolicus 328,e
Diabolus 328,c.388,a.556,d.1662, 1741,a.1773,d.
Diadema 1102,e
Diagramma 1772,d.
Dialectica 570,d
Dialecticus 422,a
Dialectus 931,e.961,e
Dialogus 1181,d
diameter 882,a.1449,b.1597,d
diapaſon 688,a
diapereon 1442,e
diapragma 406,a.551,e.24,a.1421,e
diarium 119,lin.10
diarrhæa 340,b.408,c
diaſtole 1496,e
dicavit Deo 654,b
dicens 1599,e
dicibilis 999,c
dicta confirmavit 555,a
dicterium 1902,c
dictio 868,c.953,e
dictio conſignificativa 999,b
dictio relativa 1574,a
ſcripta 1964. prolata ibid.
dictionarium 324,d.406,b.906,c
dictis non paruit 1036,e
dictum 95,lin 18,36,49.257,c 999 a.1055,a.1599,e
dictum gratioſum 1078,d
dictum quod Iudæi manus lauantes recitant, refertur 399,c
didicit 82,lin.16,17.325,c.344,b. 421,b.740,b.761,a.948,a.958, b.1083,b.1091,a.1332,a.1394,d
diductus 1838,a
diduxit 1066,d.1497,d.1594,d. 1661,a 1769,b.1837,d
diæta 364,a.740,a.1080,a.1774,b
dies 1082,d.c.745,a
dies artificialis 745,b.c
dies bonus 747,d
dies conuentus 324,c.874
dies craſtinus 992,d
dies dominica 527,a
dies feſtus 523,b
dies lætus ibid.b
dies Mercurii 1688,c
dies naturalis 745,b
dies Veneris 324,b.1381,b
dies indulgentiæ 1361,e
dies Iudicii 688,a
dies Iudicii magni 376,a
dies præteritus 1978,a
dies pro anno 745,a. Synecdoch. pro tempore certo 746,a. *Item* pro tempore læto, triſti & aduerſo ibid. c
diei partes tres 1525,b
per diem 746,e
A die 747,a
diffamatio 354,b
diffamavit 584,a.1481,e.1828,b. 1900,d
differens fuit 585,e
differenter 1488,e
differentia 157,a.584,e.586,b.592, e.1466,a.1488,c
difficile 880,c
difficilia 606,b
difficilis 140,lin.50.606,a.1033,a. 1280,c.1357,b.1433,d.1433,d. 1556,d.
difficilis fuit 606,a.1357,b.1556,d. 1664,c.1665,d
difficultas 432,c.1357,b.1370,c. 1556,d.1634,b.
diffidit 425,d.704,b.723,c.144,d. 1909,e
diffluens 1847,e
diffluit ibid.e
diffluxit 47?,c.1097,e.1203,a.236 e 1430,c.1536,c.
diffudit 452,b.488,b.506,b.773,a. 792,c.991,a.1428,a.1484,d. 1488,b.1536,c
diffudit ſeſe 503,b
diffuſio 1488,d
diffuſus fuit 792,d.1078,a.1246, b.1430.b.c.1495,e 1536,e
digerens 448,e
digeſſit 1149 c.1279,c.1313,d.1388,e
digeſſit cibum 448,e
digeſtio 255,b.448,e.1149,e. 1313 d
digeſtio prima & ſecunda; illam in in ventriculo hæc Epate fit, 449, a
digeſtus 448,e.1149,e
digeſtus fuit 449,a
digeſtus fuit cibus in ventriculo 1313,d
digitale 441,e
digitis ſignificavit 989,d
digitis ſortitus eſt 1515,d
digitus 1,lin.27,lin.28.1191,a.1515, b.d
digitus annularis 477,e. auricularis 1624.d. craſſior 331,e. logiſſimus 46,lin.51. medius 773,a. minus 498,d
digitus pollex 1579,c
digla *vel* diglat quid 336,b
digne 33,lin.17.456,b
dignior fuit 484,a
dignitas 428,b.483,e.553,a.643,a. 656,c 813,b 832 a.1167,d.1322, e.1323,e.1327,d.1684,b.1885, e
Ad dignitatem evectus 167,a
dignitate præditus 1303,b
dignum eſt 938,d
dignum fuit 728,c 904
dignum reddidit 1820,e
dignum repudiavit 483,b
dignus 368,c.456,a.483,e.552,c. 595,e.643,a.1277,b.1675,d. 1820,e
dignus venia 1361,e
dignus ſcitu 1675,e
dignus fuit 33,lin.18.483,a.484,a. 642,c.d.728,d.1675,d.1820, a
dignus habitus fuit 483,e
digreſſus eſt 1497,e
diiudicavit 172,c.d.218,a.1305,c. 1441,b 1922,c.1971,b
dilaceravit 186,c.412,d.1494, e
dilaceravit dentibus 717,e
dilaniatio 451,d.988,d.1612,b
dilaniatus 988,c.1622,a
dilaniatus fuit 451,d

Dilaniauit 988, d. 1026, d. 1611, c.
Dilapidauit bona 400. b.
Dilatauit 62, l. 3.
Dilatatio 694, b. c. 773. b. 1460, a. 1708, b.
Dilatatio cordis 1496, e.
Dilatatus 1396, c.
Dalatat' fuit 694, a. 1707, d. 1723, b.
Dilatavit 694, b. 773, b. 1396, b. 1496, c. 1499, d. 1708, a. 1723, e. 1846, c.
Dilatio 1205, e. 1963, a.
Dilectio 30. l. 41. 510, d. 732 b.
Dilectus 242, e. 371, a. 510, c. d. 511, a. 1727, d.
Dilectus Domini appellatus Salomo 732, b.
Dilectus fuit 1726, a.
Dilexit 30, l. 17, 431, c. 510, a. b. 628, e. 672, e. 740, a. 1725, e.
Diligens 74, l. 13, 510, c. 661, b. 701, d. 848, b.
Diligens fuit 627, d.
Diligenter 74, l. 15. 194, d. 284; e. 470, b. 627, c.
Diligenter quæſiuit 1842, c.
Diligenter cuſtodivit 1896, a.
Diligentia 22, l. 15, 144, d. 284, d. 627, e. 661, b. 1607, d. 1857, d.
Diligentiam adhibuit 284, c.
Diligentia & arte fecit 1364, a.
Dilucide 273, c. 452, a. 1082, e.
Diluculavit 1514, a.
Diluculo 1276, d.
Diluculum 41, l. 8, 201, e. 234, c. 1928, d.
Diluit 471, a. 712, a.
Dilutum 1022, a.
Diluuium 627, e. 687, e. 1003, c. 1062, c. 1397, e. 1514, a. b. 1847, d.
Diluuium generale 695, e.
Diluuium particulare 1203, a.
Dimenſio 972, b. 1589, b. 1730, c.
Dimenſio cuius ſpecies quinque 972, b.
Dimenſus 843, a.
Dimenſus fuit 765, e.
Dimicauit 1068, a. 1510, e.
Dimidians 633, c.
Dimidiatus 772, e. 1152, e.
Dimidiatus 633, c. 636, e. 1152, d.
Dimidiavit 633, c. 636, c. 773, a. 1050 b. 1152, d. 1444, e.
Dimidium 636, e. 772, d. 1152, e. 1445, d.
Dimidium cori 964, c.
Dimidium Sicli ſacri 233, c.
Dimidius 1152, e.
Diminuit 344, c. d. 1143, c. 1162, d. 1437, c. 1610, d. 1616, b.
Diminuit honorem 1900, d.
Diminutio 344, e. 624, d. 1143, d. 1163, a. 1900, d.
Diminutio lepræ 1437, b.
Diminutus fuit 88, l. 37, 302, b. 306, d. 344, c. 1025, a. b. 1162, d. 1279, b. 1559, e. 1616 b. 1900, d.
dimiſit 236, b. 285, c. 580, b. 704, d. 716, b. 769, e. 1117, d. 1303, d. 1438, c e 1574, c. 1732, e. 1746, a. 1774, a. 1796, a. 1807, c. 1851, e. 1867, e. 1869, a. 1888, d. e. 1943, b. 1990, b.
dimiſſa 704, a.
dimiſſio 219, e. 236, b. 580, 704, e. 1439, a. e. 1796, d. 1889, a.
dimiſſor 1796, c.
dimiſſus 226, b.
dimiſſus fuit 704, d. 1117, e. 1574, e. 1769, c. 1943, c.
dimiſſus fuit aperiendo 1438, c.
dimittere 1869, c.
dimotus 334, c.
dimouit 1131. c. 1594, b. 1691, b.
dinah filia Iacobi 378, c.
dipondium 1449, d.
dipſacus 563, a.
directa 422, c.
directa 1120, e.
directio 1049, a. 1986, e. 1992, a.
directio ponderum 1449, d.
Indirecto eſt 527, e.
directus 848, b. 1120, d.
directus fuit 1986, b.
direptio 1487, c. 1909, d.
direptor 185, d.
direptus fuit 303, d. 600; c.
direxit 160, d. 410, a. 820, b. 848, a. 1243, b. 1276, e. 1449, d. 1603, c. c. 1774, b. 1813, e. 1830, e. 1971, b. 1986, c.
direxit curſum 1832, b.
direxit facilè 1200, a.
diripuit 98, l. 42, 185, c. e. 562, a. 601, b. 678, b. 1285, c. 1580, b. 1807, e. 1909, c. 1991, a.
diripuit ſacrum 1079, c.
diripuit vi & apertè 303, a.
diruit 451, e. 452, a. 516, c. 647, b. 932, e. 1128, d. 1140, e. 1185, a. 1252, a. 1379, b. 1394, a. 1420, c. 1721, c. 1770, b. 1991, a. 199, b.
dirupit 988, d. 1420, e. 1660, a
diruptio ſanguinis 1420, c.
dirutus 1992, b.
dirutus fuit 452, a. 516, b. 1098, b. 1420, c.
diſcalceatus 752, 753, a.
diſceptatio 586, 1507, a.
diſceptauit 294, d. 375, b. 586, a. 592, e. 637, d. 754, e. 755, e. 1704, b. 1922, e.
diſcerpſit 425, d. 1717, e. 1495, c. 1611 1804, e. 1909, c.
diſcerpſit digitis 1012, c.
diſcerptum 718, c.
diſcerptus 1718, a
diſcerptus fuit 718, a.
diſceſſit 245. a. 368, d. 474, b. 583, e. 984, e. 985, b 933, a. 1058, d. 1113, c. 1131, c. 1207, a. 1241, d. 1305, c. 1311, e. 1347, c. 1385, d. 1489, a. c. 1574, c. 1832, d.
diſceſſit ad tempus 217, d.
diſceſſit ex aliquo loco 1092, a.
diſceſſus 1241, d. 1725, c.
diſcidit 415, d. 1461, b. 1480, c.
diſcidit 232, d. 282, e. 304, d. 451, c. 560, d. 633, c. 636, c. 661, c. 988, d 1250, c. 1611, c. 1909, c. 1929, e.
diſtinxit 575, a.
diſciplina 24, l. 2, 83, l. 8. 344, b, 410 d. 732, c. 776, b c. 948, e. 1332, e. 1700, c. 1989, d.
diſcipulus 2, l. 35. 70, d. 771, a. 948, c. 1135, c 1332, d. 1825, c.
diſcipulus fuit 948, d.
diſciſſus 988, c. 1612, a.
diſciſſus fuit 451, d. 1629, e.
diſconuenientia 586, b.
diſconuenit 586, a. 1276, b.
diſcoopertus 872, c
diſcooperuit 672, a. 904, a. 1386, d.
diſcordauit 1515, a. 586, a.
diſcordia 586, b. 1953, a.
diſcors 585 e. 1953, a.
diſcretio 122, e. 889, d. 1490, e.
diſcreuit 156, c. 237, c. 750, c. 899, d. 979, d 1103, c 1112, d. 1237, d. 1438, d 1441, b 1466, a 1488, b. 1489, d. 1986, b.
diſcrevit capillos 1471, e
diſcretus 529. e.
diſcretus fuit 156. c.
diſcrimen 157, a. 592, e. 1466 b. 1488 c. 1490, c.
diſcriminavit 1488, b.
diſcrutiatus fuit 1269, b.
diſcubitus 389. c. d. 1190, c. 1212, e. 1226, e.
diſcubitus circularis 1190, b.
diſcubuit 330, b. 398, b. 190, a. 1212 a. 1226, b. 1318, a. 1970, d.
diſcumbentes 1905, c.
diſcumbere fecit 318, b 1226 c
diſcurrit 630, a. 1557, e. 1718, c. 1929, c d.
diſcurrit oculis 1824, c.
diſcurtio 632, e. 1144, e. 1919, d.
diſcus 688, c. 1280, d.
diſcuſſit 1134, d.
diſertus 868, c.
diſgratia 590, d.
diſiecit 1433, e.
diſiunctio 217, e.
diſiunctiua 557, a.
diſiunctivus 591. a.
diſiunctus fuit 1443, b. 1729 a
diſiunxit 329, b. 506, b. 1103, e. 1246, e. 1441, b.
diſlocatio 583, e. 1889, c.
diſlocatus fuit 797, c.
diſlocavit membrum 583, e
diſon, beſtiæ nomen 384, d.
diſpenſatio 363, e.
diſpenſator 92, l. 21, 756, d.
diſpenſator victualium domus 350 b,
diſpenſavit 1799. c.
diſperdidit 516, c.

diſperditus

Diſperditus 516,6
Diſperſio 153,d.187,e.1143,b.1144 a.1430,b
Diſperſor 152,d.1430,a
Diſperſit 152,d.158,e.187,a.c.345, a.502,b.c.693,d.1077,c.1142. e.1143,a.1433,e.1474,c.1488,b
Diſperſus 1488.e
Diſperſus fuit 152,d.187,a.d.502, c.1143,a.1429,d.1433,e
Diſplicens 1730.b
Diſplicet 19.l.31
Diſplicuit 148,d.810,b.1598,c. 1608,c.1730,c
Diſpoſitio 477,e.541,e.807,a. 847,d. 848,b. 1113,b. 1199,e. 1353,a.1389,b. 1518,a. 1607,c. 1666,e.1774,b.1959,d.1967,b. 1971,c.1986,e
Diſpoſuit 477,d.715,e.754,a.771 a.772,b.814,c.846,a.848,a.b. 938,b.1014,b.d. 1113,d. 1199,c. 1276,e. 1279,c. 1388,e. 1399,c. 1468,c.1488,b. 1632,d.1774,b. 1826,b.1928,d
Diſpoſuit retia 1518,e.1526,d
Diſpoſuit & confirmavit palma manu ſeu digitis 713.c
Diſpoſuit rhythmum 652.a
Diſpoſitio corporis 687.c
Diſpoſitio ædificii 216,a
Diſpoſitio orationis 1012.b
Diſpoſitum 1316,a
Diſpoſitus 477,e.754,c.815,d
Diſpoſitus fuit 1971,b
Diſputatio 218,d. 281,d.755,c.d. 1497,a.1507,a
Diſputatio moleſta 1841,a
Diſputatiuncula 281,d
Diſputator 281,d
Diſputavit 281,c.414,a. 421,b. 754,e.755,d.1780,e
Disquiſitio 644,a
Disquiſivit 414,a
Disrumpat 555,d
Disrupit 425,d.556,e. 1184,d. 1185,c. 1440.d.1485,a.1494,e 1796,d.1909,e
Diſſupit veſtes 1480,c
Diſruptio 556,d
Diſruptus fuit 1494,e
Diſſectio 233,c.1247,a
Diſſectus fuit 231,e.233,c.1608,b
Diſſecuit 191,d.232,d. 304,d.319, a. 336,a. 425, d.560,d. 675,a. 1180,c.1444,e.1446,d.1481,d 1495,c.1547,d.1627,b.1661,a
Diſſedit 1446,a
Diſſidium ibid.a
Diſſenſio 586,b.591, e. 1446, a 1608,c.1953,a
Diſſenſit 586.a.591.e.1446,a
Diſſeruit 421,b.414,a.868,b
Diſſeruit latius 1723,c
Diſſiluit 1494.e
Diſſimulare 1261,b
Diſſimulatè 306,d
diſſimulator 615,c
diſſimulavit 306,c.615, a.886, d 891,e
diſſipatio 187,e
diſſipatus 1367,d
diſſipatus fuit 394,e.516,b.866,a 1367,d.1429,d.188,c.1489,c
diſſipavit 193,d.425,d. 502,b.516, c.988,d. 1077,e.1211,d.1309,c 1367,c.1431,e.1484,d.1488,b 1616,e
diſſitus 1489,d.1729,c.1953,a
diſſitus fuit 1729,a
diſſociatus 1479,a
diſſoluta appetentia 1944,c
diſſolutio 1020,a.1031,d.1758,d
diſſolutio membrorum 1177,a
diſſolutus 1247,a
diſſolutus fuit 1771,e
diſſolutus 370,a.451,d.516,b.979 e. 1019,c.1031,c.1519,d.1758,a 1943,c
diſſolvens 451,d.1181,e
diſſolvit 368, c. 451,c.471,a.516,c 704,d. 978,e.1031,c.d.1246,e 1487,d.1621,b.1771,d.1943,a
diſſolvit cõcretum 575,a. concreta 1019,b.1020,a.1021,b
diſſonuit 515,a
diſſuit 451,c.575,a
diſtans 218,a
diſtantia 217,c.1730,a.1953,a
diſtantia cœli & terræ 1282,a
diſtendit 797.d. 1066, d. 1109, c 1493,a.1698,e.1769,a.1837,d
diſtentus 797.c
diſtichon 185,b
diſtillavit 695d
diſtinctè 1490,d.1491,b
diſtinctio 65,l.24.25,524,e.1449, d.1466,d 1490,a.c
diſtinctio ſabbathi 157,a
diſtinctus ibid.a.527.a
diſtinctus fuit 156,c
diſtinxit 1,lin.35,156,c.187c.217,e 1466,a.1477,d.1489,d
diſtorſio 2161,a
diſtorſio nervi 1440.c
diſtortus 933,a
diſtortus fuit 1504,e.1505,a
diſtractus fuit 1066,c.1424,e
diſtractus fuit in diverſam partẽ & ſententiam 592,d
diſtraxit 1066,d. 1109, d.1211,c. 1212,c
diſtributio 590,e.749.b
diſtributus fuit ibid.b
diſtribuit 589,e.1458,d.1489,d
diſtulit 57, lin. 41,694,b.1051, b 1313,a.1963,a
ditans 1301,c
ditatus fuit 284, e. 1353, d.1404,a b.1412,b.1758,e.
ditavit 1301,c.1353,c.1404,b.1758 e
ditio 695,c.1009,b
diu 1284,c
diurnus 747.d
diuturnum tempus 1151,b
diuturnus 909,a
diuturnus fuit 1410,b
diverſitas 584.e.585,d.592,e.1490 e
diverſitas opinionum 192,5592,e. e
diverſorium 476, c. 611, d. 936,b 1099, d.1506,d.1945,a
diverſus 157.a.585.e.586.c.1904.b 1953.a
diverſus color 1343.a
divertit 36. lin. 49.1699.c.1207.a 1845.e
divertit à via 809.a.1824.d
divortium 704.e.1488.e
dives 505.e. 831. d.1353.d.1404,c. 1759.e.1828.c
dives fuit 1301.c.1353.c.1404.a
dividens convivis cibos 1611.e
dividicavit 1122.d
dividitur 1846,b
divinatio 668. b. 842. b. 1107. c. 1213.a.1443.a.1633.a
divinatio per aerem 1113.a
divinator 486.c.841.a.1107.c
divinavit 667.c.842.a.1056.e
divinavit per ſomnia 694. c. 1265 e
divinus 79.lin.49.1632.e.1683.a
diviſibilis 1445,d
diviſiones 1544.e
diviſio 241.c.d. 1445. ibid. 1466.a 1488.a.e.1633.c.1661.c.1661.e
diviſio ſententiarum 592.e
diviſit 156. c.304.d. 636.c.704.b 1199.b.1441.b.1444.e.1446.b 1458.d.1450.d.1458.d.1466.a 1474.a.1477.d.1480.e.1481.b 1485.a.1487.d.1488.b.1489.d 1494.e.1495.c.1547.d.1661.c 1845.e.1929.c
diviſit in partes 261.b.1633. b. in ordines 589.e
diviſit in partes æquas 591. a. in duo 425.d.1030.b
in ſex 1778.a
diviſit in duas partes 1152. d. 1909 c. in tres partes 1880. d. in quatuor partes 1688. e. in ſex partes 1778.a
diviſus 1445.d.1909.e.1930.a
diviſus fuit 156. c.590.a.b. 749.b 1443.b. 1488.c. 1929.e
divitem ſe ſimulavit 1404.c
divitiæ 39.lin.36. 90.lin.30.128.a 387.d.432.d.540.c.643.a.832.a 967. c. 983. a. 1121. d.1404.c 1628.b.1758.e.1738.c
divitiæ iure pecuaria 1628,b
divulgatio 1814.c.
divulgavit 519.d.658.d.684.a. 785 e.1525.e.1814. b. 1828. b.1893.c
divulſio 62. e. 231.d. 797. d.1495 d.1621.b.
divus 1782.d

Vuuu

Dixit 93.l.42. & 94. l.23,44.357 b.519.d. 868,b. 998,c. 1055,a. 1076,c.1078,b.1349,b.1599,d
Docens 82.l.35,424,c
Docere incepit 613,a
Docilis 529,e
Doctor 23.l.antepenult.82. l.24. 34 35. & 83. l.18.424,c. 788,c. 806,e. 1035,a. 1057,a. 1471,b. 1700,c.1751.a.1980.e
Doctrina 24.l.2 83.l.8.344.b.325,e.358.e.409,a.732.c.807.a 816 c.948.c. 958.c.1083.a. 1168.d. 1228.d.1283.c. 1332,b.c.1452.a. 1700.c.1906.c.1907.c
Doctrina accepta 1023,a. tradita ibid.a
Doctrina anagorica & abſtracta 1736.d
Doctrina, quam filii à patribus viva voce accipiunt 1536 d
Doctrinalis 949.e
Doctus 24.l.6,83.18.518.a.5 0.e. 732.c. 948 b.1332. c.d.1509. d. 1700.e.1980.e
Doctus fuit 569,e.948,c.948,b 1332,a
Docuerunt magiſtri noſtri 1980 a
Docuit 231.43.82,l 21.325,e.414,a 424.d.569,c.732...790,c.806 d.948,..1.948.a 1079,d.1083 a. 1091,a. 1183,c.1332.a 1294,d 1425,a.1700.b.1750,c.1774.a 1856,a.1902, b.1980,d.1989, a
Documenta 83,l 19
Documentum 807,a 1332,d
Dolabra 1365,a.1460,d.1641,c 1703,c.1768,c
Dolatio 302 c
Dolavit 1458,b.1460 b
Dolavit ligna 1072,a.lapides 635 c 1164,c
Dolens 1271,e
Dolens caput 1039,d
Dolere 352,d
Dolere deſiit 1105,c
Doli 1970,b
Dolium 98.l.14.512,a.1421,d 1438 b
Dolor 38.l 4,82.l.10.96.l.44 371,e 390,d.539,a-579,l.656,c.666 a 755,a. 828,c.896,c. 8?4 c. 1033 c.1039,e.1048,e.1147.e 1316,a 1318,b.1340,d. 1344,d. 1351, e 1431,c.1561,b.1571.c
Dolor metaph. 515.b
Dolor cordis 1571,c.capitis 1363,a 1519,c.viſcerum 731.d
Dolor pungitivus 1026.d
Dolorem mitigavit 1755,e
cũ Dolore gemuit 37 l.39,824.d
Dolor affectus fuit 82,l.2,578 c.579,b.c.1362,e
dolore affecit 538,e. 578,e.896,b 970,b.1362,d.1796.d
dolo.es 546,a.992,b
doloroſus 82, l.11.73,e
doloſe egit 543,a.964,c. 998,d 1121,b.1280,c
doloſum cor 1121,b
doloſus 998,d.112,d. 1280,d. 1357 a.1373,b.1740,d
doluit 12.l.7.23.l.38.37.l.38.82,l. 24,100,l.24,372,c 538,d.e.571 d.555,e.608,b.631 b.650,e 666 c.731,a.755,a.828,b.895,e 1086 b.1105,a.1138,d.1243,d. 1269,b 1307,e. 1340, c. 1362,a. 1 61,b 1571, c.1690,e 1765,a.1927 b. 1968,e
doluit alterius vicem & infortunium 1105,b
doluit corpore vel animo 578,b
doluit in partu 539,a
dolus 403,a.828,d.998,d.1121,c 1280,d. 1373,d. 1391,d. 1398,e 1740,d.e.1966,a
dolus viarum 1280,d
domabilis 1706,a
domeſtici 182,a.
domeſticus 33,l.16,101,b. 511,a 1304,b
domicilia 2.l.28
domicilium 32,l.8 298.c 814,e
domina 275.a.16,4.d.1008,b 1047,b.1202,b.1683,a
dominans 759,e.1700,a
dominari fecit 1736,b
dominatio 1009,b.1683,a
dominator 57,l 13
dominatus eſt 220,b.274,b.759,e 1036,a.1046,e. 1371.d. 1698,d 1705,d.1750,c. 1872,d. 1873,a 1940,d.e
dominatus fuit 554,e.1700, d 1201,a.1254.e.1594,e
dominica ſanctorum 1347,e
dominia 1771,b
dominium 759,e.1009,e.1035.a 1047,b. 1111,c.1201,c.1302,a.c 1371,d. 1595,a. 1789,b. 1837,d 1941,d.1945,c
dominum conſtituit 1047,a. 1873 a
dominus 27.l.3,220,c.e.275,a 983 b.1034 c.1 47,b.1135,c.1202,b 1594,e.1660,a.1683,a.1873,b.d
dominus exercituum 1512,a
domitor 1706,a
domitor equi 1205.c
domitus 593.d
domitus fuit 670,e. 856,e
domuit 593,c.670,e.1699,e.1700 c
domuit feram 1205,c.1706,a
domum poſuit 209.b
domuncula 6321.c
domus 32,l.8.181,e.381,e. 382,c 1347,e
dom' abſconditorũ 251.d acubitus 399.d.1211.e. Aquæ 996.d
Armorum 382.b
Captivorum 1116,c
Concionatoria 414.b
Congregationis 874.a
Cuſtodiæ 1117,d
Convivii 1110,c
Expiationum 360,e.891,a
Ægrotorum 382,b
Æſtiva 1645,b
Æſtivales 1666,a
Iudicii 376,a
Iudicis 382,b
Laboris 382,b
Librorum 906.d
Luctus 14,l 20
Mactationum 685,c
Magnatum 180,a
Mendicorum 382, a
Nuptiarum 437.d
Operis 382, a
Peregrinorum 382 a
Refugii 595,a
Sanctuarii 960,e. 159, b
Scortorum 382, b
Scortationis 495,e
Seculorum 1331,a
Tinctionis 1516, a
domus tabulata 1054,b
domus vaga 385 a
dona 801,a,1172,e
donarium 1078.b
donatio 744.e
donator 425,a.1309,b
donatus 744,e
donatus fuit 1309,a
donavit 424.c.412,e.460,d.9 8 c.1018,a.1134.a.1508,c. 1309,e 1856, a
donavit ex gratia 608,b
donec 675,a.859,a 976,c. 1273.b
donec non 205,b
dono 609,e
dono dedit 412,c
donum 186,c.294 d.412,c.460,d 744.c.852,a.978,d.1013,c 1016 e.1075,c.1127,b. 1133,e. 1167,d 1183,e. 1309,b. 1480,d. 1650,e 1812,b. 1856,a. 1861,d. 1870,c 1980.b
donum abominandum 1076.b
donum in bello promiſſum 333,e
dorcas 1205,c
dormiens 817,c.1134,b. 1767,c
dormire 1850,e
dormitavit 1690,d
dormitio 817,e.1767 b
dormitorium 398.d.1767,b
dormiturit 4?,c 109 ,d
dormivit 1?0,b.398, b.433.e.817,d 1117,b 1767,a
dormivit cum muliere 324,e
dormivit paululum 1090.d
dorſum 268,c.289,b.d.690,d. 1526,a.1547,c
dorſum curvũm eminens 272,d
dorſum elevare 270.d

dorſum

Digitized by Google

Dorſum ipſum 1361,c
Dorſum & ſpina dorſi 1812,c
Dos 744,d.906,d.978,d.1080,d 1134,a.1480,d
Dos mulieris 1076,b
Doſſuarius 599,c
Dotatus fuit 284,e
Dotavit 284,e.978,c
Drachma 474,b.416,e
Drachmæ 416,e
Drachmas Atticas 1933,e
Draco 37,lin.9,57,lin.37.804,e 1021,d.1107.c.550,c
Dracontium 937,d
Dracunculus ibid.c
Dracunculus maior 937,d
Dragontea ibid
Drimus 206,c
Dromedarii 143,lin 1
Dromedarius 200,e.422,d
Dropax 1159,d.1984,b
Dubie 1496,e
abſque dubio 991,e
ſine dubio 1849,d
Dubitans 724,a
Dubitationes 1237,c
Dubitatio ib.b.1446,a.1675,e 1973,a
Dubitatum fuit 1237,b
Dubitavit 447,a.669,b.724,a 842,d.1237,b.1425,c.1428,e 1431,a.1446,a.1496,e.1930,e 1972,c
Dubium 724,a.991,e.1849,d 1930,b.1973 a.
Dubius 169,c.d.1237,c.1426,a 1446,b.1972,d
Ducenti 968,e
Duces 363,e.1247,a
Ductilis 1838,a
Ductor 82,lin.35,408,d.424.e 1594,e.1770,d e.1967,d
Ductor currus 1734,d
Ductus ſubſt. 364,a 1080,a
Ductus fuit 163,a.220,a.162,a 425,a.1080,c.1786,c
Duæres 95,lin.42
Dulce 446,e
Dulce fecit 1052,a
Dulce fuit 446,e
Dulcedo 289,a.580,a.1052,c
Dulceſcere 580,b
Dulciaria 1052.e
Dulciarius piſtor 580.a
Dulcis 2.6,a.580,a.289.a 692,b 924,c.1052 b.1171,e.1384,b
Dulcis factus eſt 1012,b.1052.a
Dulcis fuit 216,e.255,e.692,a.753 d.1052.a.1383,e
Dulcoratio 580,b
Dulcoravit 580,a.612,c.1052,a
Dulcuit 1012,b.1052,d
Dum 1274,d.1284,c.d
Dumah, Arabiæ vrbs 374,e.438,e 1080,d.1134,c
Dumetum 229,a.1313,b.1825,a.b
Duo 1906,a.1988,e
dupla 107,lin.4
duplex 1357,c.1906.e
dupli pœna 693,a
duplicatio 887.d
duplicatur ſignificatio 1904.d
duplicatus 693,a 1357,c
duplicatus fuit 887,c.1294,e
duplicavit 403,e.692.e.887,c 1294 c.1295.a.1357,b.1835,b
duplicitas 887,d
dupliciter 1294,e
duplo 1034 c
duplum 403,e.887,e.1357,c
duplus 693,a
durabilis 50,lin.44,140.lin.49 1410,e
durabilis fuit 89,lin.3,1410,b 1961 d
durabiliter 375.a
duratio 375,a.380,c.578,b
duravit 89.lin.4.374,e.380,b 600,e.908,d.1337,b.1665,b 1930,e.1961,d.1976,e
durities 347 b.1479,e.1547,c 1666,e.1667,b.1668,b
duriter tractavit 1154,c
duruit 1664.c
durus 310,c.606,a 622,c.639,a 665,c.780,a.1354,d.1433,d 1547,c.1556,d.1569 d.1607,d 1665 d.1667,c.1988,d
durus corde 1667,c
durus fuit 638.e.665.b.792,e.1158 a.1357.b.1556,d.1662,c.1664,c e.1747,a.1988,b
dux 67.lin.20.82,lin.36.363,e.389 a.390,c.408,b.d.424,e 717.d 720.d.724,d 1008,c.1103,b 1167,a.1434,b.1594.e.1541,b 1770,d e.1857,d.1881,c.1949.e
dux itineris 424,e. exercitus 1148 d
dux exulum Iſraelitarum 316,e
dux trans Euphraté habitans 1494 e
duxit 163,a.361.c.e.362,a.410,a 424,d.739.e.760,a.791,a.1079,d.1080,b.1594,d.1770,d 1786,c.1790.d.1528,e
duxit ad propoſitum 837,a
duxit in matrimonium 966,6
dynaſta 275,c 756,d
dynaſtes 1873,b
dyſenteria 283,c.579,d.587,c 731 d.828,d.1014,e.1210,b.1881,e

E

E 1014,4

Ebenus, lignum inſtar lapidis durum & nigrum 420,c.d
Eber 1263,e
Ebion 10,lin.41
Ebrietas 603,d.1707,c.1861,b
Ebrioſus 1861,a
Ebrium ſe ſimulavit vel exhibuit 1860,e
Ebrius 1707,b.1861,a.1954 a
ebrius fuit 1860,c
ebullitio 406,d.1058.d.1327,e 1731,a
ebullivit 218,e.406,d 472.a.1058.b.c.1061,e.1327,e 1641,e.1774,d
ebullivit præ fervore 1750.d
ebullus 600,a
ebur 1282,d
ecce 24,lin.15,77,lin.17.117,lin.26 417.a 418,c 445,e.446,c.451,e
eccleſia, 176,a.324.b 761.a.777 d.874,a.1195,b.1,16,c 1593 a
eccleſiaſtes 310,d.561,a 1593 b 1947,e
echinatus 460,a
echinavit 460a
echinus 209,a.1635.d.1636,b
echo 421,a.1599,a
eclipſatus fuit 623,e
eclipſis 955,b.1588,e.1642,a
econtrà 1314 b
ecſtaſis 706 c.1433.e
edax 339,c.0.1466,e
ectaſis 1803,e
eden 1278,b d
edendum dedit 710,b
edentulus 1480,d.1571 b
edicere 1168,a
edictum 95,lin.18,36,384,e.1947 e
edidit 1007,b
edidit vocem 1541,e
ediſſerere 1168,a
edit 71,lin.35,686,d.941,c.952,e 1130,d
editio 519 d
edverſo 62.lin 5
edixit 94,l.23,14,1947.e
edo 73,lin 28
edoctus 948 b
edoctus fuit 469,e 1083,a
edocuit 13.2,a
educati 280,c
educatio 732,e.1685,e.1686, c
educatio liberorum 209,d
educatus fuit 278,d.1684,e.1685,a 1686,c
educatus ſimul fuit 1751,e
educavit 710,b.713,d.732,c.1080 b.1143,e.1684,d
educens 1144 d.
eductus 1880 b.589,b
eductus fuit 786,a.1132,b.1880,a 1880.b.
eductus fuit in ſpiritu 1144,d
edulcavit 1052,a
edulium 16.lin.45,72,lin.49,
eduxit 291,d 587,a.649,d.704,d 785,e.1041,c.1132,a.1143,e 1144,d.1148,c.1220,e.1320,a 1430,e.1557,d.1828,e.1838,d 1880,a
effabilis 999,c
effecit 1314 e.333,d.533,d.536,a

627,d.870, a.1183, b.1256,b 1256,d.1232,d.1340,c.1399,a
Effector 1256, d
Effectus 1401, b.d
Sine effectu aut eventu 609,e
Effectum fuit 533,c
Efferavit 665,b
Efferbuit 218,e.472,a.b.1774,d
Efferbuit irâ 1641,e
Efferus factus eſt 1358,e
Efficacia 1256,d.1593,d
Efficaciter 1429,c
Efficax 1233,a.1595,d
Efficax fuit 617,d
Efficiens 1190,d.1462,e
Effigies 317,d.794,c
Effinxit 155,a.171,d.1539,e
Efflavit 1175,b
Efflavit animam. 295,a
Efflorefcere 1094,e
Effloruit 1147,e.1522,b
Efflaxit 213,a.291,c.1203,a.1430,c 1926,b.
Effodit 325,a.630,a.634,a.678,c 894,c.1063, d.1155,a.1451,a 1621,b
Effoſſio 678,d
Effoſſus 1163,d
Effoſſus fuit 895,a
Effregit 451,e
Effrenatio 1247,a
Effrenatus 1247,a
Effrenavit 1246,e
Effrenis 914,c
Effudit 130, lin.35,408,c.452,b 488, d.773, a.792, b.1063,b 1071,d.1094,c.1098,c.1109,e 1129,b. 1182,a.1387,c.1484,d 1510, a.1618 e.1719,d.1721,a 1744 d.1808,d.1810 b.1819,d 1851,c.1924,b.1926,c
Effudit voces 1063,b
Effugit 974,a.1447,d
Effugium 1144,d.1152,d.1280,c 1835,a
Effuſio 130, lin.21, 49, 452,b 1510, b.1831,d.1924, d.1924,e 1926,c
Effuſio ſanguinis 397,a
Effuſio ſeminis 1618,e
Effuſio ſpermatis 1704,b
Effuſus 1510,d.e
Effuſus fuit 291, c.452, b 488,d.792, c.1071, c.1181,d 1387,c.1388,a.1430,b.c.1484,d 1720, a.1810, c.1819, d.1924,c 1924,d
Egenus 10 lin.37,535,c 1230,a.1521 d.1 71,e
Egerendi difficultas 641,a
Egeſſit 1142,c 1463 e.1882,d.1989 e
Egeſtas 84,lin.43.44,535,b.624,b 1721,d
Egeſtio 245,a 1144,a
Egeſtio ſanguinolenta 1570,a
Egeſtio ſanguinis 1882,e
egit 1232,d.1256,b.1314,e.1462,b 1594,d.1856,e
egit doloſè 1740,c.
egomet 1602,e
egrediens 245,a.649,e
egrediens forâs 787,d
egrediens forâs 1440,b
egreſſio 649,e.786,a.1144 a
egreſſio oculorum 524,e
egreſſus ſubſt. 786,b
egreſſus eſt 1743, d.1430,e 245, a.649, c.784, e.& variis de rebus dicitur vt ib.& 785.per totum 1440,b
eguit 835,b.1237,d.1472,c.1721,c
eja 418,c
ejaculatio 1740,a
ejaculatus eſt 339,e.732,d 805,c.1810,b
ejecit 217,e.345,e.387,a.649,d 704, d.716,b.717,b.1076,d 1137,1143,c.1158,c.1433,d.1447 d.1448,d.1621,b.1807,c.1869 a.1989,e
ejecit in exilium 1084,e
ejecit hæreditate aut poſſeſſione 812,e.813
ejecit in matricem 333,a
ejecit vomitu 1587,b
ejectio 346,a.b.c.387,b.1990 a
ejectio in exilium 3137,c
ejectio lunarum 346,a
ejectio per vomitum 1587,c
ejectus 1137,e
ejectus fuit 217, d.345,e.346,a 1076,e.1137,c.
[illegible] 153,e
ejulatus 757,a.937,a
ejulatus eſt 75,lin.47
ejulavit 756,e.1531,c
ekron urbs 1378,d
elaboravit 1364,a
elam filius Sem. 1331,d
elanguit 1060,a.1992,c
elapidavit 1158,c.1243,a
elatio 266,b.270,e.289,a.474,e 481,c.1702,e
elatio animi 1840,a
elatio animi 1935,a
elationes 836,c.1738,a
elatus 563,b.679,a.1759,e
elatus animo 331,e
elatus factus eſt 1358,c
elatus fuit 265,d.270,b.481,c.768 a.835,c.7600,a.1712,d.1759,d 1936,e
electio 270,c.510,d 549, c.679,b 1563,b
electuarium 953,a.1269,e
electuarium de dactylis 352,a
electuarium nucis 1269,e
electus 189, c.237,e.510,d.549,c 679,b.1103,c.1563,b
electus fuit 189, b.270, a.549,b
eleemoſyna 483,e.1521,b.1727 d
eleemoſynam dedit 484,a
eleemoſynarius 1521,d
elegans 157,e.413,a.691,b.721 a.1054,e.1153, a.1759,c.1927 c
elegans fuit 323,c.721,e.782 e
elegantia 323,c.413,a.783,b 938 c.1243,b.1541, e.1759, e.1927 d
elegantia oratoria 1495,d.1541,e
elegia 1090,a.1774,d
elegiæ 197,c
elegit 189,a.237,c.242,e 270 a 510,b.549,b.588,e.679,a.1103 c.1513,d.1563,b
elementaris 130,lin.20,772,b
elementa 1603,c
elementa quatuor 1737,e
elementum 130,lin.20,772,a.1737 e
elementum terræ 1361,c
elephantiaſis 1428,b
elephantinus 1428 b
elephantus 1428,b
elevando jecit 1739,c
elevatio 501, b.583,c.703 e 1113,b.1167,c.1220,d 13 7,c.13-23,c.1713,d.1739,a.1967,c
elevatio manuum in precatione 1113,b
elevatum huc & illuc agitavit 1093 a
elevatus 389,b.1317,c.1319, e.1971, e
elevatus fuit 11,lin.pen.265,d.474 d.481,d.500, e.703,d.1113,b 1166,e.1317,a.1319, c.1517,d 1600,a.1712,d.1715,b.c.1739,d 1920,a
elevavit 391,c.500,e.629,e.703,e 810,a.1093,a.1115,e.1166,b 1166 e.1219,d.1344,c.1358,d 1712,e 1737,c.1738, e.1754,c 1759,e 1804,d.1971,e
elevavit erigendo 1600,d
elevavit geſtandum 1112,e
elevavit ſe 1219,e
elevavit ſe 1320,e
elevavit ſe 1034,a d
eleuavit vocem 1571,a
elevavit vocem 1465,b
elicuit 178,a.649,d
eliminatio 1990,a
eliminavit 1989,e
elinguis 198,b.1956,b
eliſæus cujas 13, lin 34
eliſit 717,b.1142,e
elix 558,c
elixatio 1731,a
elixatus fuit 1224,d 255,a
elixavit 1224,a.1731,a 1880,c.
elocatio 471,c.895,e
elocavit 471,c
elongatio 1730,e
elongatus fuit 1073,d 1729,a
elongavit 217,e.496,a.1056,a 1477,d

Digitized by Google

1477,d.1729,b
Elocutio 127,lin.39,938,c
Elocutus eſt 357,b.938,b.1055,a
El eborum 661,d
Ellychnium 796,c.1505,d
Ellychnium lucens 1095,c
Ellychnium ex lino factum 1499 a
Eloquens 510,a.868,c.1495,d
Eloquens fuit 203,d
Eloqui 1168,a
Eloquium 360,e.999,a
Eloquentia 203,d.945,d.1541,e 1609,a
Eluis 37,lin.8
Elucidavit 146,e
Eluit 834,b.1728,c
Eluſit 1740,c
Eluvies 340,b
Eluvio 1204,a
Emaculata 1157,c
Emanare fecit 1063,b
Emanavit 1062,e.1327,e.1914 c
Emarcuit 169,d.355,d.596,a.858,c 1060,a.1061,e.1722,a
Embamma 412,e
Emboliſmus 1265,a
Embroca 1113,d
Embrocatio 1113,d
Embryo 317,d.328,c.1115,a
Embryo brutorum 1807,b
Emendatio 1992,a
Emendatus fuit 1986,b
Emendavit 477,d.1176,e.1986 c
Emenſus fuit 973,c
Emicatio ſolis 1148,b.
Emicuit 191,c 1158,b
Eminere fecit 96,lin.10.11
Eminens 1181,b
Eminentia 170,a.268,d.289,a 743,c.1327,d.1181,b.1323,e.17-59,e.1920,a
Eminentia altitudinis 1715,a
Eminentia collium 335,a
Eminentiæ 334,e.1003,c.1034,b 1159,e.1552,d
Eminentiæ lapidum 714,b
Eminus 1065,e
Eminuit 208,d.206,b.265,d.270 c.1047,a.1920,a
Emiſſarium 168,b.340,b
Emiſſarius 658,b
Emiſſio 1439,a
Emiſſio animalis 1807,b
Emiſſio urinæ 506,e
Emiſſus fuit 1438,c
Emiſit 226,a.291,d.333,a.339,e 424,d.704,d.1418,c.1439,a 1447,d.1587,b.1807,c.1811,b 1867,e.1869,a.
Emiſit extrà 1064,a
Emit 176,a.465,c.895,c.957,e.1011 a.1246,a.1862,b.1945,b
Emittens 1807,c
Emollitio 1731,d
emollivit 1725,a.1733,b
emollivit coria 356,a
emolumentum 823,b
emtio 465,e.895,e.958,b.1117,b 1628,d
emptio mercaturæ 1246,a.b
empticius 1246,b
emtor 465,e.895,e.1628,a
emtus 1011,b
emtus emtione ſeculi, uſque ad Iubilæum 814,e
emtus eſt 958,a.1627,e
emtor cibariorum 1144,a
emphaſeos cauſâ 556,b
empirice 337,e
empiricus 337,d
emplaſtravit 1736,c
emplaſtrum 369,d.521,e.939,d 1325,d.1551,d.1704,a.1920,c
emplaſtrum depilatorium 1984 b
emplaſtrum impoſuit 1551,b
emplaſtrum longum 120,lin.8
emporia 1304,c
emporium 804,e.1961,c
empyiama 1598,c
emulgens 983,e
emulſit 537,d.983,e.1026,e.1178 a
emunctoria 491,c
emunctorium 957,e.977,c 1077,c
emundavit 483,b.1157,c
emunxit 977,c.1026,e.1617 b
emunxit nares 991,e
enarravit 1638,c.1822,d
enaſcentia 1822,b
enatavit 1534,b
enatus eſt 1833,b.
encarchichiſma 318,c
encœnia 156,a.177,e.533,c
enchiridion 433,b.625,d.1581 a
encomiis celebravit 1787,e
encomium 1619,e.1788 b
endiviæ 1335,a
enervavit 288,e
enixa 1147,d
enixa eſt cum dolore 515,d
enixatio 1147,d
enixus fuit 1147,d
enodatio 575,c
enodavit 575,a
en 117,lin.26,417,a.418,c.445 e
ens 45,lin.35.729,a.816,a.1018,b 1270,e
ens, nomen Dei proprium 419,c
enſiphta 1106,a
enthymema 1251,d
entia tria ſunt 1028,c
entitas 1368,e
enulla 1681,c.1746,e
enula campana 4.1,c
enumeratio 1238,e
enutritus fuit 278,d
enutrivit 476,d
eò 136,lin.53,1350,e
eò quòd 96,lin.ultim.107, lin. antep. 584,e.858,d.1350,a.205,b
eo tempore 49,lin.28
eodem modo 435,b
epar 833,b
epha 845,a
epher, filius Madian 1361,a. unde nomen accepit Africa ibid.
ephippiarius 1570,c
ephippium 74,lin.11,1245,e 1570,c.1734,e.1735 b
ephraim, filius Ioſeph. inde dicta tribus, 1476,c.d. item mons & urbs ibid. e
ephrat, uxor Caleb. 1476,e
epicedium 1774,d
epicureus 891,a
epicuræi 1472,c
epicyclus 311,a.383,b
epiglottis 680,b.919,c.1920,b
epilepſia 886,a.e.1160,c.1142,b 1572,e
epilepſia correptus eſt 886,e
epilepticus 886,e.1572,e.
epiphania 401,c.595,c
epiſcopatus 1586,e.1664,b.1681, b
epiſcopus 1132,e.1143,e
epiſtola 22.l.39,906,b.1240,a.1438 b.1746,c.1871,e
epitaphium 291,e.195,d.1695,b
epithalamia 437,c
epithemata 701,d.1732,a
epitome 1644,d
epulatus eſt 895,b.1945,b
epulo 487,b
epulum 941,d.1075,e.1579,a
equa 1741,c
equaria medicina 195,e
equarius medicus 195,e
eques 1095,c.1492,c.e.1734 d
equile 1707,c
equiſetum 492,e.493,a
equiſo 1741,c
equiſones 1205,c
equitans 1734,d
equitare juſſit 1734,b
equitatio 1095,c
equitatus 1492,c.1738,d
equulei 253,e
equus 541,a.1204,d.1492,e.1734 e.1738,d.1741,c
equus admiſſarius 997,c
equus duræ buccæ 406,d
equus caſtratus 1492,c
equus clitellarius 490,a
equus major in cœlo 1492,e
equus marinus 541,a.1492,e
equus niger 541,a
equus ſonipes 650,e
equus velox 1738,d
eradicatio 1378,c.1621,c.1952 b
eradicatus fuit 1377,d

Eradicavit 304,c.853,c.1186,b 1377,c.1618,e.1621,b.1839,e 1951,d.1974,e
Eraſit 159.d.989,e
Erectio 799,c.1601,c.e.1602,b 1719,e
Erectior virgæ 1132 c
Erector 501,a
Erectus 501,a.1603,c
Erectus fuit 500,e.1599,e.1600 a.1601,b
Eremita 153,c.194,c.750,c.d.1687 b.1703,c
Eremus 1687,b
Ereptio 1157,d
Ereptus 1152,c
Ereptus fuit 588,d.1007,a.b.1152,a 1447.d.1448,b.1834.e
Erexit 500,c.703,e 797,b.799,b 1125,e.1132.c.1344,c.1759,c
Erexit jacentem 1600,e
Erexit pilos 466,b
Erga 982,d.1065,e
Ergaſtulum 178,c
Ergaſtulus 1195,b
Ergo 418,c.838,a
Ericius 1635,d
Erinaceus 1635,d
Eripuit 345.d 562,a.588,c.781,b 1007,a.1064,c 1137,a.1157,d 1447,d.1489,a.1834,d.1834 e
Eripuit è periculo 818,d
Ero 428,d
Erogavit 1143,e
Eroſus eſt 1760,e
Errabundus 560,d.974,a 1029,d 1974,e
Erratum 559,c.1947,e.
Errare fecit 1805,c.1866,d.1982,c
Erravit 143,a.558,d.708,e 903,a.1216,c.1328,c.1500,a 1546,b 1780,a 1805,b.1819,b 1824 d.1866,d.1947,d.1981,b
Erravit in via 1982,b
Erro 559,c 1029,d
Errones 558,e
Error 478,d.559,c.709,d 710,a.1281,e.1426,b.1546,c 1800,b.1805,d 1819,b.1866,e 1974,d 1982,c
In errorem induxit 709,b.1805,b 1866,d
Erubeſcentia 851,b
Erubuit 605,b.162,d.179,b 347,a.553,a 631,b 840,a.854,c 867,d.1122.c 1258,d
Eruca 303,c.336,e.339,d.372,b 481,a.1397,d.
Erucæ 41,lin pen.
Eructatio 272,c.347,b
Eructavit 285,c.347,b.415,a
Eructavit verba 1063 b
Eruditio 780,c.1700,c
Eruditus 24,lin 6,570,a 1700 c
Eruditus fuit 569,e.780,c.948,d
erudivit 32,lin.43,1?2 d 414,a.569 e 613,c.754,c.775,d.1700,b. 1207,d.1856,a
erugatio 1663,c
erugavit 1494,a
eruit 634,e.588,c.1128,d.1621,b 1951,d
eruit roſtro 1461,b
eruncavit 1661,a
erupit 716,a.1420,e.1438,c.1485,a 1730,e
erupit cum impetu 291,b
erupit magno impetu 496,b
eruptio 292,b.1439,a
eryſipelas 137,lin. propeant.281,e 598,c.605,d
erythros 1227,d
eſajas, cur ſic dictus 819,c
eſau 1401,d
eſca 151,c.244,a.476,a.718,b 1607,e.1784,e
eſſeni *vel* eſſæi 1904,d
eſſentia 305,a.431,c.435,a.816,c 1028,b.1368,e
eſſentiæ prædicamentum 1368,e
eſſentialis 385,a
eſther, aliàs Atoſſa, uxor Aſſueri 426,a
eſt tibi, vel habes 637,c
eſula 921,e
eſuriens 295,c.888,b.1749,a
eſuries 1749,a
eſurire 1352 c
eſurire ſivit 1749,a
eſurit 295,c.888,a.1749,a
et cætera 325,c
et cum 543.d
et è contrà 448,c
etenim 1429,a
ethnici 95,lin 46,615,d
ethnicus 121,lin.30,821,e 1378,a
etiam 40,lin.21.71,lin 28 107,lin.10,11,252,e.252,e.318,e 320,c
etiamſi 108,lin.3.4.109,lin. propeant.
etiamſi 1414,c
et non 928,d
et quando 543,d
etſi 858,e
et tempore 543,d
et totum illud,&cætera 861 c
eva 566.a
euacuando deſtruxit 208,d
evacuatio 580,b.1159,d.1484,d 1721 a.
evacuatus 404,d.580 c.
evacuatus fuit 177,c.580 b.1387.e 1388,a.1457,a.1484.d.1720 a
evacuavit 177.a.208,d.231.a.452.b 580.b.1134.d.1158,c.1237.d 1248.d.1387,c.1456,e.1484,d 1510,a.1719,d.1721,a
evacuavit ventrem 1694,b
evaginavit 338,b.1719,d.
evaneſcentia 295,c.1534,b
evangeliſta 257 b
evangelium 257,c.&d.418,c
evaneſcere 1260,e
evanuit 502 b
evanuit 50,lin.38.440,d.418,d 475,c.1534,a
evaporavit 190,d.1145,a
evaſio 1152,d.1348,d.1835,a
evaſit 974,a 1007,a.1420,a 1447,d.1451,b.1473,d.1734,e 1875,e.1975,a
evaſor 1644,c
euchariſtia 1480,c
evectus fuit 1684 b.1711 d
evenit 124,lin.39,283,e.?40,a 434,d.533,c.798,a.993,a 1027,b.1076,d.1174,a.1393,b 1519.d.1648,e.1652,e
eventatio 1708 d
eventus 124,lin.propeant.7 9,d 7981,c.1174,a.1393,b.1419,e 1506,c.1653 d.1971,e
eventus fortuitus 97.lin 31
eventus malus 428,d.1426,a
everriculum 874 b
everrit 779,e.874,b 1456,e
everſio 432,a.448,d 1378,c
everſor 432,a
everſorius locus 1378 c
everſus fuit 394,e.448,a 516,b
evertit 385 c.432,a.447,b 16 c 625,e.454.c.932,e.990,a 1128,d 1223.e.1617,b
evexit 96,lin 12,1166,b.1166,e 1320,a.1684,d.1712,e
euge 55,lin.34
evidens 315,c
evidenter 315,d
evidentia 315,c.1675,e
evigilavit 797,a.799,c.1296,a 1296,e.1606,a.b
eviruit 646,c
evolavit 1110,a
evomitio 1587 c
evomuit 1575,b.1583,b.1587,b 1594.b
evomuit verba 1063,b
eunuchi 531,b
eunuchus 290,a.635,a.1247,c 1761,d
eupatorium 1562,a
eurus 1586,b
evulſio 302,c 1621,c
evulſio foliorum palmæ 1223,d
evulſio lanæ vel graminis 301.d
evulſit 232,d.290,b 302,c.87,e 634 c.974,c.1100,b.1118,a 1185,b.1185,d 1186,c.1248,a 1377,e.1661.a.1839,e.1880 a
evulſit fructus *aut* herbas 1612,c
evulſit malas herbas è medio bonarum 1224.a
evulſit pilum vel gramen 301 b
evulſit pilos 118.,e
evulſit pilos 1655,c.1004,e 1006,e

evulſit

Digitized by Google

Evulſit plumas 1184,e
Evulſit radicitus 1621.b
Evulſor 1124.a
Evulſus 290,a.1661,b
Evulſus fuit 301,c.1038,c.1098,b. 1128,e.1186,a.1186,c.1186,d. 1377,d.1612,d.1621,b.1880, a
Ex 136,lin.penult.1014,b
Exacerbatio 1033,e
Exacerbatus eſt 1032,c
Exacerbavit 602,c.1032,d.1758, e
Exactio 650,a
Exactor 468,e.649,e.1073,b.1700 a.1848 a
Exactores 470,a
Exacuatus fuit 526,d
Exagitavit 716,a
Exaltans 1739.b
Exaltatio 1804,e
Exaltatus 1319,e 1759,e
Exaltatus fuit 805,e.1166,e.1319,e. 1320,d.1369,c.1676,a 1712,d e. 1738,e 1759,d.1804,c.1804,d. 1804 d.1804,e
Exaltavit 500,e.810.a.1125,e. 1166,e.1219.d.1219,e.1320,a. 1369,c.1458,c.1738,e.1684,d. 1712,e 1759.c.1804,d.1804,e
Ex alto deſpexit 1972,c
Examen 2,lin 32.129,lin.47.291,a. 337,d.520,a 1105,a 1478,e
Examen libræ 92 lin 10.
Examen menſuræ 92,lin.11.
Examinatio 188,e
Examinator 337,d
Examinator 520,a
Examinatus 337,d
Examinatus 520,b
Examinavit 188,d.189 a.237,c.205 e.337,c.519 e.1479,b.1759,c
Examinavit metalla 1573,a
Examinatus fuit 1484,d
Exanimatio 1484,d
Exanimavit 1484,e
Exaratus fuit 1772,a
Exaravit 641,b
Exaravit lineas in agro 662,e
Exarmavit 338,b
Exarſit 223,e.393,d.650,d.795,b. 1572,a.1913,b
Exarſit ira 753,a
Exarſit libidine 1946,a
Exaruit 355,d.335,b.644,d.646,a. 726,d.727,b.1065,b
Exaſperans 671,e.1107,a
Exaſperatus fuit 1106,e
Exaſperauit 1107,a
Exauditus fuit 1349,c
Exaudivit 1541,b 1892,b.c
Exautoravit 704,d.932,e
Excæcavit. 1164,e.1155,a
Excandeſcentia 651,c
Excanduit 650,c.651,b
Excavatæ foveæ 1582,c
Excavatus 166,c.1155,b
excavavit 571,b.650,a.665,e 1576, a
excæcans 1125,b
excæcavit 1299.d.
excęcatus fuit 1299,e
excellens 28,lin.35.44,lin 41.1195 d.1279,b.1431,d.1466,d.1681,a. 1189,e
excellens fortitudine 17,lin.40.
excellens in re aliqua 824,b.
excellens fuit. 278,d.1443, b
excellens factus eſt 1446,b
excellenter 1445,d.1466,d
excellentes 112,lin.52
excellentia 289,a.501,b.823,b. 1151,b.1167,d.1327,d.1466, d
excelluit 803,d 822,c.1047,a. 1320,e.1369,c.1430,c.1431,c 1466,c.
excelſitas 170,a
excelſum 170,e.1715,c.e
excelſus 270,c.d.1325,e 1326,a,1317 c 1327,d 1713,c.1971,e
excelſus fuit 1738,c
excepit hoſpitio 1534,e.1577, b
excepit convivio oſculo 1577, b
exceptiones 1144,d
exceptio 153,b.238,e.1300,d.488, e.545,a.1274,d.
exceſſit 1246,b.1279,a 1947,d.
exceſſivus in membris 1947,d
exceſſus 487.e.1445,d.1479,d
excidit 241,b.277,a.224,c.304,d. 364,b.391,a.319,a.560,d.635,c. e.654,c.856,e.880,c.892,d. 900,b.901,a.912,b.981,a.1118, d.1124,e.1154,e.1163,b.1461 b. 1480,a.1553,e.1606,c.1609,a. 1611,c.1632,a.1639,e.1661,e
excidium 139,c.654,e.901,b.1141, e.1242,b.1463,c.1608,d.1635,d. 1929,b
excidium templi Hieroſolymitani quo anno factum 648,d
excilio 635,d.675,b.895,a.1162,c 1611,e.1661,e
exciſiones 1609,a
exciſus 1163,d.1480,b.
exciſus fuit 88,lin.37,394,e.395,a 496,e.631,d.795,d.856,e.900 e.1460,c.1625,d
excitamentum 337,e
excitans 418,a
excitatio 503,a
excitatio mentis 1299,a
excitatio mortuorum 226,c
excitator 1602,a
excitatus 503,a.1058,e.1297,a
excitatus fuit 226.b.428,a.660,e. 799,c.1058,e.1296,a.1296,b. 1296,e
excitavit 226,a.357,e.502,e.797,a. 1296,b.1296,c.1296,d
excitavit dormientem 1058,e
excitavit dormientem aut mortuum 1606,b.1600,e
excitavit à ſomno 1431,c
exclamatus fuit 1559,d
exclamavit 497,c.1531,c.1571,a. 1743,b
excluſit 193,d.520,e
excogitatio 667,d
excogitavit 488,e.663,b.666,e. 794,c.1245,d
excogitavit malum 1121,b
excolatus fuit 499,b
excommunicatio 654,e.655,a.b 1076,b
excommunicatio imperfecta 1900 c
excommunicatus 654,d
excoriatio 534,a.902,e.1210,a. 1467,b.1669,c
excoriatus fuit 902,c.1669,b.1872 c
excoriavit 1038,b.1495,e.1669,b. 1872,a.1210,a
excors 624,b.1617,d
excorticavit 338,a
excoxit 1573,a
excreavit 843,e
excrementa 73.lin.20.1565,a
excrementum 308,b.469,b.786, a.838,c.1490,b.1558,c
excrevit 1246,b
excruciatus fuit 1608,b.c
excubia 219,d
excubias fecit 1910,e
excubiæ 704,a
excubitor 379,e.628,b
excultus fuit 1474,a
excuſatus 645,a
excuſatio 524,a.645,d.1007,d. 1152,d.1244,d.1280,b
excuſavit 385,e 563,c.848,a.1152,d. 128 ,b 1316,b.1520,e
excuſſio 512,e.1144,c.1162,b.1162 c
excuſſio olivarum 1022,d
excuſſio ſepulchri 512.e
excuſſio ex ſomnio 1136,e
excuſſit 341,e.373,c.1134,d.1142,e 1143,c.1162,a.1185,d
excuſſit baculo vel virga frumenta aut legumina ex folliculis aut olivas alioſve fructus ex arboribus 512,d
excuſſit folia 1622,e
excuſſit ex ſpe 1740,c
excuſſus 1136,a
excuſſus fuit 512,e.1134,d
erectus 1248,a.1612,a
exedra 780,a.960,d.1199, d
exedra à domo abſciſſa 305,b
execrabilis 487,d.1221,e
execratio 114,lin.antep.1938, c
execratus eſt 934,d.1074,c.1221, d.1576,a.1938,c

Executor operarum 1150,e
Executus eſt 1000,e
Exegit 649,e.701,c.785,e.1072,e. 1163,a.1657,a.1960,d.
Exempla 1907,d
Exemplar 404,c 549,a.1129,a. 1508,d
Exemplar ædificii 216,a
Exemplar tabernaculi 216,a
Exemplificavit 1047,c
Exemplum 396,d.715,a.1047,e. 1411,b
Exemptus fuit 1101,b.1715,b
Exercens 1341,a
Exercitatio 211,d.404.b
Exercitatus 231.d.337,d.948,b 978 b.1341,a.1719,d
Exercitatus fuit 408,e
Exercitum 24, lin.2.409,a.743,b. 1092,d.1341,a.1719,d
Exercitum collegit 276,b
Exercitus 22,lin.21 276,c.295,a.330 a.540,b.565,b.977,d.1247,a. 1511,b.1832.c 1945,a.
Exercitus cœli 276.d.1511,d
Exercuit 231,c 408,b.1254.a.1340 e.1872.d.1962,a.1984,d
Exeſus eſt vermibus 577,d
Exgurgitavit 415,a
Exhalatio 190,d.420,a
Exhalationes 1167.b
Exhauſit 391,c.649,d.672,a.1779, b
Exhauſtio 389,e
Exhauſtus fuit 389,b d
Exhauſtus viribus aut facultatibus 389,d
Exhæredatus 475,e
Exhilaratio 156,b
Exhilaratus fuit 156,b.159,d.527, c.1723,b
Exhilaravit 196,a.527,d.1244,d. 1524,d.1743,d
Exhibuit 536,a.1028,a.1182,d.1392 d.1947,e
Ex hoc nunc 968,e
Exhorreſcens 1917,d
Exhorruit 1227,d.1917,a.1435, d
Exhortatio 701,d.919,c
Exhortatus fuit 470,a.520,e.562, e.919.b
Exibilavit 499,a.1950,b
Exiccans 727,e
Exiccatio 355,e.1178,a
Exiccativus 1178,a
Exiccatus 1583,c
Exiccatus fuit 335,b.355,d.644,d. 646,a.b.650,e.726,c.1065,b. 1553,a
Exiccavit 335,b.646,b.727,a.1178 a
Exiccavit adventum 1178,a
Exiguntia 1020,d
Exiguum 1025,1895,c
Exilis 406,b
Exilis fuit 1764,e
exiliuit 1832,c.1762,a.1766, c
exilium 316,c.1085,b.1123, c
eximius 44.lin.29.44.lin.41.240,e 679,b.1759,e
exinanivit 1719,d
exinde 802,a
exire coegit 1143,e
exire iuſſit 785,e
exiſtens 45,lin.25.637,c.640,e. 729,a.1028,b.1270,e
exiſtens in periculo 1218,a
exiſtentia 285,d.729,a.848.d.976, c.1028,b
exiſtimare 1183,d
exiſtimatio 600,a.668,a.744, e
exiſtimatus fuit 1799,e.
exiſtimavit 551,b.666,e.707,e. 744,e.1010,c.1744,c.1799, b
exitium 129,lin.21,178,d.1029,a. 1235,b.13c9,c.1426,a.1608,d
exitura 524,e
exitus 649,e.786,b. idque variis de rebus dicitur ibid.c.d.e
exitus 1048,d.1144,a
exitus Ægypti 787,c
exivit 49,lin.7.291,b 524,e.649,c. 776,c.784,e.1143,d.1144,d. 1148.c 1430,e.1438,c.1440,b. 1447,d.
exoneratio 625,e
exoneravit 625,d
exoneravit alvum 1142,c
exoptavit 812,e
exoratus fuit 1411,c
exordium 156,a.574,d.1944 d
exornatus 1949,e
exorſus eſt 155,d.e.1944,d.574, c
exortus 503,d.703,e
exortus fuit 226,b.401,b.503,b
exortum eſt 1822,a
exortus eſt 1600,a
exoſus fuit 1093,b
exoſſavit 343,a
expaciatus fuit 906,e.1707,e
expalluit 1566,c
expandit 32,lin 17.1050,a.1109,c. 1180.b.1482,a 1494,a.1493,a.d. 1496,b.1698,c.1732,e.1769,a. 1837,d.1846,c
expandit totum corpus 285,c
expanſa 1769,a.1770,a
expanſio 1050,c.1698,d.1769,c. 1846,c
expanſum cœlum 1769,e
expanſus 1838,a.1770 a
expanſus fuit 1433,a.1493,d.1118, a.1495 c
expavit 160,c.304,c.385,e.1434, d.478,a.482,c.673,c.731,e. 1690,e.1702,c
expectatio 394,120,lin.46. 395,c,751,d.867,a.1051, c.1117,b.1516,e.1596,d.1 97' c.1762,b.1799,e
expectationis fruſtratio 181,b
expectans 1117,b
exſpectavit 88,lin.49.120,lin. 35.374,b.541,c.569,a.575, c.600,e.751,a.b.908,c. 798,b.866,c.908,e.1048, e.1051,b.1116,e.1117,a.1516 d 1595,a.c.1690,c.1762,a. 1766,a.1766,b.1783,e.1799 c.1812,d.1851,e
expeditio 600,a
expeditio curvum 1735,b
expeditus 503,a.589,a.978, b
expeditus fuit 503,a.588,e.977, e
expedivit 284,e.502,e.506,b. 583,c.588,e.600,a.1520, a
expediuit ad bellum 1719,d
expellens 404,d
expellitur 404,d
expendit 172,c,284,e.785,e. 1143,e
expẽdit plus quam convenit 186,c
expenſæ 118 lin.pen.1144,a
expergefactus 1431,c.1606,b.797, a
expergefactus fuit 1296,b
experientia 2,lin.32.231,d.244,d. 337,d.1128,c
experimenta 1128,d
experimentum 206,a 244,d.337,d 380.b
experrexit 1431,c
expers 1277,d
expers principii & finis 50.lin 45
expers fuit 1277,c
expertus 337,d.741,e.948,b
expertus eſt 188.d.231 c
expertus fuit 337,d.380 a.411,e 519 c.710,e.740,b.1107,b.1128,a
expetens 629,e
expetitus 596,b
expetitus fuit 596,b
expetivit 866,c.1200,c.1202,e 1550,d.1749,c
expiatio 483,e.560,a
expiationes 890,b
expiationes à peccatis 534,e
expiatus fuit 889.d.e
expiavit 519,c.560,a.621,b.889, b.991,d.1635,d
expilatio 703,a
expilator 703,a
expilatus fuit 1038,c.781, b
expilavit 702,d.781,b.1221,a 1249,a
expiratio 295.e
expiravit 295,a.412,d.1067,a. 1145,a
explanavit 146,c.1491,a.1946, a
explevit 1000,e

Explicatio 148,a.1157,d
Explicavit 146,e.1243,b
Explicavit & diſtendit palma, manu ſeu digitis 713,c
Explorare iuſſit 1966,e
Explorare ſtuduit 347,a
Exploratio 337, d. 644, a. 658, b. 1766,c.1967, b.
Explorator 75 lin. 35.402,a.658,b. 1766,b.1967,a. 1967,d
Exploratores 347,a
Exploratum 967,d
Exploratus fuit 347,a. 644,a
Exploravit 75, lin. 32.188, d. 231, c. 347,c 402,a.519,e. 631.a. 643, e. 658,a.666 b.704.a.967,d. 985, e.1040,e.1107,b.1118,a.1495,a. 1693,d.1823,c. 1966, d
Exploravit manum contrectatione 190,e
Exploſio 431,e. 761, b
Exploſit 1412, a
Expoliatio 583,e
Expoliavit 583,d.600,b. 1185,d. 1495 e.1872,a
Expolivit 1038,d.1040, c.1542,a
Expoſitio 127, lin.39,148, a.414, b. 961, e.1491, b.1498, a. 1946, a
Expoſititius 105,lin. 15
Expoſitus 148,a. 1472, c
Expoſuit 146,e.414,a.533,e.741,d. 1172,c 1638,c.1155,c.1946,a
Expoſuit per aliam linguam 1695, a
Expoſuit ſomnia 1506,a
Expreſſè 1497,e
Expreſſio 479,c.1838,b. 1022,c
Expreſſio vuarum 1943,d
Expreſſit 155,a.517,a.1022,c.1026,c 1029,b.1155,e.1211,a.1371,e.1838 b.1959,c
Expreſſit oleum 1525,d
Expreſſit verbis aut characteribus 146,e
Expreſſor olei 155,a
Expreſſor oliuarum 1371,a
Expreſſus fuit 1029,b
Exprobrans 1300, c
Exprobratio 1011,d. 1300, c. 1991, d.
Exprobravit 281, b. 610, c. 658, e. 1011, d.1300, b.1991, d
Expugnavit 55, lin. 41.947, b.1118, d
Exputio 178, b. 1147, e.1765, d
Exputio ſanguinis 1765, d
Expuit 187, b. 228, e. 333, a. 810, e. 843, e. 1147, e. 1721, b. 1765, c. 1767, c.1796, a. 198, a
Expulit 345, e 346, a. 385, b. 387, a. 404, d.649, d.717, b 716, b.785, e.813, a.1076, d.1077, a.1076, a. 1447, d. 1143, c.1143, e. 1245, e. 1869, e. 1989, e.1587, b.
Expulit ventum è ventre 1988, e
Expulſio 346, a. 385, d. 387, b. 404, e.1143, d.1162, b. c. 1245, c.1587, c 1990, a
expulſus fuit 217, d.1076, e. rigore 1143, c.
expunxit 1982, d
expurgatus 237, e 1228, d
expurgavit 237, c. 241, b.889, b.1158 c
exquiſita 1115, e
exquiſitè 161, b
exquiſivit 413, c.701, e.985, e.1115, e.1749, c
exſculpſit 318, d. 656, d. 665, e
exſperſit 1097, e
exta 1024, a. 1618, d
extabuit 858, c
extendere 409, c. 1869, c
extendit 424, d.472, e.694, b.765 e.773, b. 1050, a. 1109, c. 1110, b. 1137, d. 1180, b. 1456, c. 1482, a. 1493, a. 1494, a. 1495, c. 1496, b. 1526, d. 1698, c 1759, c 1769, a. 1769, b. 1790, d.1837, d. 1846, c. 19 2, e
extendit cutem 1652, a
extendit in longum 973, d
extendit manum ibid.
extenſio 683, a.694, b.773, b.817, a. 973, e. 1050, b. 1066, e. 1138, b. 1146, d. 1496, c. 1872, a. 1879, a. 1871, a
extenſus 717, c.1050, b.1180, b.1526 d
extenſus fuit 694, a.1109, e. 1110, b. 1117, e. 1246, b. 1493, c. 1495, b. 1764, c
extenſus fuit in longum 973, d
extenſus iacens 973, e
extenuatio 355, e. 434, a. 1642, a
extenuatio linguæ 1125, e
extenuatus 434, a. 1270, a. 1642, a
extenuatus fuit 434, a. 1764, e
extenuavit 1764, e. 1900, d
exterebravit 1985, d
exterminatio 239, c. 880, d
exterminavit 813, a. 1137, c. 1919, a
exterminatus fuit 900 e
exterminium 901 e
exterior 239, b.545, e 649, e. 690, c. 1385, d
externa 293, b.
externus 239, b. 649, e. 1123, d
exteritus fuit 125, e. 478, a. 1774, a
exteruit 125, a
exterſio 335, c. 992, d
exterus 239, b
extimulavit 337, e. 665, b
extinctio 712, e. 833, c
extinctus 403, a. 712, e
extinctus fuit 402, e. 496, c. 712, d. 883, c
extinxit 712, e. 833, c
extirpatio 1128, e
extirpatus fuit. 856, e. 1186, c
extirpavit 1006, e. 1128, d. 1186, c. 1446, d. 1621, b. 1661, a. 1951 d
extrit 637, b. 640, d. 1017, e
extorris 1137, c. 1637, e
extra 238, e, 545, a. 1144, d. 1274, d
extractio 649, e. 1137, d. 1177, a
extractor 637, e
extractus 389 b. 703, e
extractus fuit 588, d. 1132, b. 880, a. 1880, b
extraneus 239, b. c. 329, e. 480, a. b. 951, d. 988, e. 1385, d. 1730, b
extraneus fuit 239, b. 1123, a. 1201, a 1385, d. 1730, c
extraneus factus eſt 1835, d
extraxit 290, b. 291, d. 391, c. 587, e. 593, d 649, d. 703, d 785, e. 1084 c. 1041, c. 1100, b. c 1132, a. 1176, d 1320, a. 1719, d. 1779, b. 1838, b. 1889, a
extraxit ex reliquo populo 588, a
extraxit ex miſeria vel periculo 588, c
extraxit de foſſum 1063, e
extraxit pilum
extrema 1639, a
extrema præcîdit 1377, b
extremitas 718, d. 809, e. 1079, b. 1457, e. 1637, e. 1640, a
extremitas oſſis ſacri 1449, b
extremitatem amputavit 493, d
extremitates 554, d. 1264, c
extremitates cœli quæ? 1640, d
extremus 61, lin. 31. 718, e. 1606, a
extrinſecus 545, a. 649, e. 1274, d
extructus fuit 209, e
extrulit 291, d 813, a
extruxit 209, b
extulit 69, lin. 12. 481, e. 560, e. 768 a. 810, a. 1143, d. e. 1711, e. 1759, c
extulit laudibus 497, a
ex tunc 49, lin. 43
extuſſivit 1583, b
exuberans 253, a
exuberantia 275, e. 407, e. 1235, e
exuberatio 1307, d
exuberavit 253, a. 1279, a. 1307, d. 1926, b. 1947, d
exuctor 983, e
exuctus fuit 1029, b
exufflationes 419, b
exuit 583, d. 587, e. 593, d. 1176, d. 1275, d. 1493, e. 1872, a. 1880, a
exuit veſtem 632, d
exuitio 1872, b
exul 1085, b. 1137, e
exulavit 117, d. 315, d. 1084, d
exulceratio 1120, c. 1656, a
exulceratus 1120, d

Exulceratus fuit 1110,c
Exulcerauit 1110 c.1696,e
Exules 558,e.1656,e
Exultabundus 1328, a
Exultatio 293,e.1334,a
Exultavit 96,lin.12.293,c.d.373,b.379,a 437 b.1328,a 1333.b.1334,a.1465,b.1524,c.1707,d.1723,a.1766,c
Exundantia fluminis 1279,b
Exundatio 1430, d.e
Exundavit 1430, c.146, d.1828,e.1847,c
Exundavit 1550,b
Exuſſit 796,a
Exuſtus 988, c
Exuſtus fuit 644,d.653,c.795,d
Exuti 1872,b
Exutus veſtibus 1836,d
Exuxit 537,d.983,e.1026,e.1178,a
Exuxit ore 1029,b
Exuxit lac 1764,b
Ezra ſcriba expoditus in lege Moſis 1307,b

F

FAba 188,c 232,b 1428,a
Fabæ 1611,b
Fabarium 1428,a
Fabella 534,a.660,b
Faber 663,c.1071,a,1332,d.1341,a.1555,d.1159 b
Faber ærarius 252,d
Faber ferrarius 526,e.1138,a
Faber lignarius 1072,a
Fabrefactio 663,e
Fabrefecit 663,b
Fabrica 611, d
Fabricator 1341,a
Fabricatus 1341,a
Fabricavit 543,a.1072,a.1340,c.1555 d.1971,b.
Fabula 660,b.868,c.533,e.1912,c.1901,c
Fabulator 306,b,534,a.660,c
Fabulatus fuit 306,a 533,d.561,a.569,c.868,b.1115,d
Facere puncta, ne quis ſcribere valeat 693,c
Facere procurauit 1256, d
Facetè 413,b
Facetia 1244,e
Facetiæ 906,d.1078,d
Facetus 732,c.1078 d.1244,e
Facies 99,lin 39.47,d.347,d.730,c.1291 e.1674,c 1453 c.variè accipitur 1454,per totum 1455,per tot.&1456,a b.c
Facies exporrecta 730,d
Facies ficta 730,d
Faciens 848,d
Faciens dolorem capitis 1519,d
Faciens fumum 386,e
Faciens raſuram inteſtinorũ 1210,b
Facilè 433,b 625,e.1497,e.1616,b.
Facilis 390,a.433,a.609,c.625,d.776,e.1200,c.1499,e.
facilis fuit 625, d 845, d.1615,a
facilitas 433,b,625,e.1200,c
facinus 1401,b
factio 586.c.848,d.1144,c.1913,a
factioſus 546,c
facto temerario Deum provocavit 1128,a
factor 1256,d.1435,a
factura 1170,d
factum 95,lin.37.410,d.1341,a.1401,b
ctum eſt 533,c
factus 1256,d.1341,a
factus apoplecticus 1956.b
factus eſt 428,c.d 431,c 434,d.848 c 1340,e.1541,a.593,a.759,c.1401 b
facultas 66.lin.1 344,a.432,d 696,a.756,a.843 b 993,c.1011,e 1121 d.1458,a.1189,b.1738,c.1771,a
facultatem habuit 1771 a
facultates 567,d
facultates 967,c.1111,d.1195 c.1628 b
facundia 203,d.945 d
facundus 868,c
facundus fuit 203,d
non fæcundus 203 e
falces putatoriæ 491,b
falco 169,a.1128,e
falconarius 169,a
falcula 1068,c
fallacia 366,b.615,e.709,d.1280 d 1389,e.1740,d.e.1866,c.1939,e
fallax 366,b.412,c.1373,b 1740,d
fallax fuit 1938,c
falſarius 194,c.391,a.478,d
falſator 1465 e
falſavit 193,d.393,a.1465,e.1800,a
falſificatio 478,d
falſificavit 1398,d
falſificavit monetam, pondus aut menſuram 478,d
falſitas 150,e 393,a.478,d.482,d.1465,e.1939,a
falſò iuravit 587,e
falſò perſvaſit 1800,a
falſum 1939,a
falſum dixit 366,a
falſus 194,a.366,b.393 a.452,d 855 a
falſus fuit 1165,d.1546,b
falx 302,c.680,d.903 d
falx meſſoria 1068,b
falx putatoria 466,a.1068,b
fama 354,a.422,a.520,a 898,e.1436 a.1814,c.1885,e
fama mala 403,d
fama mortuus 295,d
famelicus 295,d.888,b.1749,a
fames 129,c.295,d.888,a.1219,a.1749,a.1808,a
fames moleſtiſſima 84,lin.43
familia 33,lin.12.331,d.505,c.689,b.753,b.1354,b.1580,a.1790,a.1921,d.1941,e
familiæ populorum 331,d
familiaris 33,lin.15,511,a.1123,a.1346,a.1752,b.
familiaris fuit 1751,e
familiaritas 1346,a.1542,a
famoſus 1436,a.1814,c
famula 88,lin.5.1921,d
famulus 528,d
far 1611,b
farcimen 669,c.836,b.1572,a
farcivit 406,e.669,c.1689,e
farina 406,c.1224,d.1225,c.1618,b 1618,c.1622,e
farina fabarum 406,e
farina hordei 406,e
farina hordeacea 981,d.1346,e
farina ſubacta 228,e.938,e
farrago 1224,d.
farrago doctrinalis 948,e
fartile 1989,d
faſcia 675,c.953,b.1397,b.1426,a.1461,d.1505,b
faſcia obligare 1364,c
faſcia pectoralis 1668,e
faſciavit 1610,e 1426,a
faſciculi 1517,a
faſciculus 19.lin.pen 80,lin.13 106 lin 20.15.,e.711,e.853,d.966,c.1004,c.1504,e.1567,b.1581,a.1807 a.1809,a
faſcis involvit 1037,e
faſcis 19,lin pen.80,lin 13.533,c.599,c.1504,e.1809,a
faſcinatio 1293,a
faſcinationes 715,a
faſcinatus 1212,a
faſcinavit 622,b.665,a.1026,c.1212,c.1293,a
faſtidioſus 256,b
faſtidivit 223,c.256,b.333,b.723,e.798,915,b.969,c.999,e.1138,d.1604,c.1730,c.1968,d.1981,c
faſtiditus 256,b
faſtiditus fuit 970,a
faſtidium 223,d.256,b.480,d.999,e.1523,b.1988,d.1981,c
faſtigiavit 1327,d
faſtigium 718,d
faſtigium montis 718,d
faſtuoſus 836,c
faſtus 444,a.836,c.1436,e.1840,a
faſtus intumeſcens 1058,d
cum faſtu inceſſit 1231,a
cum faſtu ingreſſus eſt 1231,a
fatidicus 191,c.1231,a
fatigatio 714,c.717,a
fatigatus 731,b.915,d.1982 a

fatigatus fuit

Digitized by Google

Fatigatus fuit 352, b.781, c. 925, c 1497, a.1981, e
Fatigavit 714, e.717, a.731.a.1171 c.1497, a.1981, a
Fatime, Muhammedis filia 1458, a
Fatuatus fuit 603, a
Fatui 1690, a
Fatuitas 206, a.603, b.1983, d
Fatum 191, b. 343, c. 1231, a.1099, b
Fatuum reddidit 603, a
Fatuus 225. b.603, a. 935, a.1062, a 1216, d. 1221, e. 1983. b. 1983, c
Fatuus fuit 225, c
Fatuus fuit 1216, d
Fauces 680, a.1115, e.
Favilla 837, e.1427, a.1742, b.356, a.479.a.499.c
Favit 656, c.740, b.1762, c.1820, a
Favor 41, lin. 25, 444, b. 597, b. 609, c.610 b.656, c 1763.a
Fauſta precatio 249.c
Fauſta omnia optavit à Deo 248, a
Fauſtus 1865, c
Fautor 444.b 597.b
Favus 782, d.836, b.1094. d.1534, e
Favus mellis 1813, a
Faux 568, d.592, b. 937, d 1035, a 1354, a
Fax 364, b.668, c 953, c
Faxit Deus 91, lin.34
Fabricitans 598, a
Febris 130, lin.5, 598, b. diaria, tertiana, quartana, ardens
Febres ephimeræ, periodicæ ibid. 688, c.1583, d.
Febris continua 357, a
Febris diaria 1583, d. tertiana, quartana, continua ſeu quotidiana ibid.e
Febris hectica 58, lin.32, 406, c
Febris quartana 1688, e
Febris tertiana 1084, c
Februarius 29 lin.33
Fecit 333. 2.533 d.593, a 759.c.1183 b.1256, b.1232, d.1399, a. dicitur autem deva. iis rebus ibid. per totum & 1400, per tot. 1314. e 1340, e.1462, b
Fecit aſcendere 1132, a
Fecit defluere 1754, e
Fecit iacere 1850, e
Fecit irritum 1616, a
Fecit ligam 1669, a
Facit nauſeam 1605, b
Fecit propinquius 1649.e
Fecit remiſſum 1758, c
Fecit ſtare 1338, a
Fecit ſtridere 1356, c
Fecit 1968.b.c
Fefellit 150, a. 108.a.366, a.411, c 419.d.452, d.529, b. 543, e. 586, a.606, a. 949, a. 709, b. 854, e
915.c.1161, d.1209, a.1280, c. 1373, d. 1500, b.1546, b.1693, c 1740, c.1866, d.1938, c
fel 1033, d
felicitas 134, lin. 26, 191, b. 691, e 692, a. 842, c.1099, b.1231, a 1876, c
felicitauit 1548, a
feliciter 134.lin.39.692.a
feli ſimilis 1124
felis 675. d. 1130. a. 1608. d.1909. a
felix 691.e. 842.c. 1231. a. 1811.c. 1856.e.1865.c.1865.e
felix fuit 134. lin.10.1130.e.1548.a 1548. b. 1758. e. 1811. c. 1856. d 1865.b
feneſtra 115. lin. 39. 193. b. 552. d. 572. d. 653, c.696.a.843.e.935.a 1081. e. 1524. e. 1903. d. 1937. e.
feneſtra ferrea 1791.a
feneſtræ 203.a
fera 753.a.1194.b.293.c.473.d
feræ 1572.d
ferax 636.a
ferax fuit 635.e
ferbuit 218. e. 406. d. 472. a. 598. a 1327.e.1641.1774.d
fercula 1767.d
fercula, quæ poſtremò apponuntur 943. e. 26. lin. 45. 72. lin. 49 710. d. 1021. a
ferculum ex lenticulis confectũ 1745.c
ferè 498. c. 868. b. 1015. d. 1103. e
feretrum 1134. b. 1397. e. 1398. a 1592.c
Feriatus eſt 1925.e.658.c
feriæ 523.b
feriit 341.a.1069.c.1070.e.1118 d 1569.d
feriit cornu 1067.d.1076.d.
feriit ſeipſum 1234.a
feritas 428. a. 498. a
fermè 1015
fermentatio 601.e
fermentatus 601.e.d.666.a
fermentatus fuit 701.a.605.e
fermentum 605.e.1188.d.1785.c
fermentavit 601.b.605 e
ferocem reddidit 665.b
ferocia 665.c
ferocitas 428.a
ferociter 428.a
ferocivit 665.b
ferox 428 466.e.665.c.856.b
ferox factus eſt 665.b
ferrugo 409.a
ferrugo 1518.d.1519.b
ferruginoſus 409.a.1571.a.
ferrum 540.d.516.c.1221, b
ferrum incudis 442.a
ferrum incidens 506 b
ferrum freni 940.d
ferrũ quo rotæ extremitates vinciuntur 109.lin.16
ferrum ſagittæ 1773, c
ferrum quod eſt in capite haſtilis 1902.b
ferrumen 237, b.791, a
ferruminatio 237. b. 954. e. 1379. a
ferruminavit 237. b. 954. d. 1379. a
fertilis 636.a
fertilis fuit 635.e
fertilitas 636, a.1723.b
fervefactus fuit 1327.e
fervens 304.d
fervere fecit 1774.e
fervidus 598.a
ferula 482.e.1459.a.1764.a
fervor 406.d.1327.e.1774.e
fervor maris 979.c
ferus 259. b. 428. a 498. a. 649. e 753.b
feſſa 1312.e.1312.e
feſſus fuit 925.a.1312.d
feſta anniverſaria tria, paſchatis, ſeptimanarum & tabernaculorum 778.d.
feſta tria Iudæis frequẽtata, 1692. e
feſta obſervavit 658, c
feſtinans 750.e.1248.c
feſtino 1106, e
feſtinus 550. a. 978. b. 1106. c 1583.c.
feſtinantia 550. c. 978. c. 1106. c 1248.c.1583.c
feſtinare iuſſit 160.a
feſtinare iuſſit aut coegit 549, e
feſtuca 311. a.b.670.e.926. b. 1583 d.1633.d.1960.c
feſtinatio 160.b.219.a.627.d.1731 a.1847.e
feſtinavit 40. lin. 10 158. e. 159. e & 160. a. 195. e. 219. a. 145. a 416. a. 523. a. 549. d. 580. d. 627 b. 650. a. 750. e. 977. e. 1106. e 1248. a. 1269. a. 1287. b. 1308. d 1593. c. 1637. b. 1703. b. 1731. a 1847. e. 1930. e
feſtinavit poſt aliquem 391.e
feſtum 523.b
feſtum anniverſarium 1098.b
feſtum azymorum 1027.a
feſtum celebravit 523.a
feſtum Epiphaniæ 401.e
feſtum 1284. b. Deſiderii ibid. e Pentecoſtes ibid. Deſcenſionis S. Sancti ibid.
feſtum idololatrarum 35. lin. antepen.
feſtum reſurrectionis 568.c
feſtum tabernaculorum 701.a
feſtum tubarum 1717.
fibræ 1197.a
fibula 186. a. 537. a. 834. a. 1594. b
fibula rotunda 441.e
fibula conſuit 31.lin.51

Fibula rotunda 1636,e
Fibulam injecit 1636,d
Fibulæ 561,c.1485,a
Fibulatus 502,a
Fibulavit 1485,a
Ficta opinio 241,a
Fictile 623,d.653,d.665,c.794 b
Fictio 241,a
Fictor 271,e.793,e
Fictus 134,a
Fictus fuit 793,e
Ficus 1980,a.1959 a
Ficus aperta 1946,b
Ficus paſſa 355,b
Ficus præcox 201,d
Ficus ſiccata, aut à vento dejecta 1061,c
Ficus tempeſtiva 201,d
Ficus Sylveſtris 1937 a
Ficus immaturæ 1417,b
Fideicommiſit 333,c.741,e.790,c.1940,c
Fideicommiſſum 92,l.11
Fidejuſsio 92.l.9,10. 1383,d
Fideiuſsit 92,l.antep.706,c.1382,e.1383,b.1552,e
Fidejuſſor 92.l.9
Fidejuſſorem dedit 1388 a
Fidele putavit 89.l.29
Fidelis 92,lin.3.4.15.1520,e
Fidelis fuit 89,l.2,1520,a
Fidelitas 89,l.vltim.1521,a
Fideliter 92,l.7,14,706,c
Fidem abnegavit 1885,c
Fidem dedit 1281,a
Fidem fregit 150,a
Fidem habuit 98.l.30
Fidem interpoſuit 1382,e
Fides 89,l.vltim.90,lin.33, & 92 l.6,706,c.1521,d
Fidibus canitur 1164,d
Fidit 89,l.30,92,l.prope ant.186 e 192,b.232,d.620,d.704,b.1199 b.1446,d.1466,e.1519, d.1690 e.1909,c.1929,c.1970,e. 1974 c
Fiducia 192,d.822,b.881,c. 1059,e 1117,b.1690,d.1729,a.1913,e
Fiducia ſive libertas alterum aſpiciendi & alloquendi 315, c
Fiduciam poſuit 192,b
Fiduciam habuit 1970,e
Fieri potuit 997,b
Figmētū 271,e.793,b.794,d.1540 d
Figulina 382,b
Figulus 509,c.793,e.1436, d.1584 a
Figura 435,b.473,d.983,b.1216,e 1540,a.1548,d.1614,a.1694.e 1855,d.1959, d
Figuræ 1852,c
Figura angularis 1540,c
figura anguloſa 1337,e
figura Alni 1776,e
figura ædificii 216,a
figura depreſſa 1540,b
figura eminens 1540b
figura orbicularis 838,e
figura rotunda 1607.b
figura ſyllogiſmi 983,b
figuratè 1048,c.1540,c
figuratio 1540,a.1855,e
figurator 1540,a
figuratus 1540,c
figuratus fuit 1540,a
figuravit 271,d.643,b.1539,e.1851 e.1959,c
fila 1457,e
Frengel/Fotten 1535,c.d
fila magna in pāno texto reſidua, indeque dependentia 181,b
filatio 692,d
filator 1597,d
filatum 1597,d
filavit 281,c.692,c.1305,a
filiaſter 1683,b
filiaſtra 1683,b
filiatio 1091,e
filiatus fuit 1091,b
filii 60,l.14,154,c.1354,b
filios ſuſcepit 1091,c
filiis connexit 537,e
in Filium adoptavit 215,d
filium fecit 215,d
filius 110,c.242,a.1091,a.1832,a
filius abdicatus 1124,a
filius adoptivus 215, d
filius dilectus 242,e
filius exhæredatus 1124,a
filius vnicus 749,e
filix 1770,a
filiorum perplexio 383,a
filoſus 538,a
filum 537,d.558,a.1091,a.1497,a 1832,a.1954,a
filum ardens 1095,c
filum circa pupillam oculi 1116,e
filum lineum 1595,d
filum margaritarum 707,a
filum menſorium 538,a.b
filum retortum 1505,b
filum ſpinæ ſeu dorſi 538,a
filum tenue 390,a
filum tinctum 1906,b
fimbria 669,d.718,d.866,a.1535,e 1768,e.1825,b.1925,d.1970,e
fimbriæ 253,a.281,b.424,d
fimbriarius 1768,b.1768,e
fimbriatus 1768,e
fimetum 133,l.25 398,e 456,b 1617 e.1928,b
fimus 73,l.26,465,a.1090,b. 1288 a.1490,b.1721,e.1760,d
fimus in veſicula gutturis avis collectus 959,c
fine 1766, b
ad finem 58,l.51
fines terræ 1614,a
finiens 1466 a
finis 58,l.46,59,lin.18.& 59,l.46 110,l.5,583,c.865,e.621,d.925 e 1079,b.1163,b. 1190,e. 1203,d 1204,b.1206,b. 1224,c. 1264,c 1372,d. 1637,e. 1640,a.1976,b 1976,c
finis agrorum 1968, d
finis orationis 61,l.53
finitimus 1650,b
finitor 503,d.1968,d.1976,c
finitum 1461,a
finitus 1079,b.1224,c.1638,a
finitus fuit 109,l.vltim.621,d.864 e.1104,b.1583,c.1235,a. 1457,e 1461,a.1874,e.1975,a. 1975,c
finivit 228,b.325,a.583,c.621.c 675,d. 864,c. 870, a. 1000,a 1150,d.1204,a. 1206,a. 1224,b 1234,e. 1237,b. 1827,d. 1875,b 1968,c.1975,d
finxit 155,a.271,d.592,e.793,c.1216 e.1787,c
finxit mente 794,c.1540 d
finxit utreos 1584, a
firma & certa aſſeveratio 1940,c
firma ratio 1369,a
firmamentum 1111,c.1388,e.1449 a.1769,c.1775,b
firmatus fuit 128,l.18,704,e
firmavit 399,a.555,a.846,a.893,d 822,b.1230,b.1338,a.1542,e
firmitas 90,l.1.399,a.556,a.821,b 1521,a.1961,c
firmiter 232,a.1961 e
firmitèr credidit 1940.c
firmum 967,d 1041,b
firmus 231,e.469,a. 555,e.790,a 822,b. 846,c. 902, d. 1542,b 1602,c.1761,e.1940,b. 1940,c 1961,e
firmus fuit 89,l.2,3,399,a.588,e 642,c. 822,b. 842, b. 1230,b 1301,c. 1337, b. 1338,c. 1603,a 1961,d
Fiſcella 1475,b. 1791,d. 1964,b
Fiſcus 399,a.983,a
Fiſcus regis 983,a
Fiſſio 1445,d
Fiſſura 158,a.1396,b.1443,a.1519 d.1909,e.1930,a
Fiſſuræ 524,d
Fiſſuræ petrarum 1938 a
Fiſſus 1199,c.1445,d.1909,e. 1930 a
Fiſſus fuit 232,e.1519,d. 1929,e
Fiſtula 5.lin.16,19,20,168,b
Fiſtula 177,d.492,e.572,b.1063,d 1556,b. 1618,e. 1630,b. 1786,a 1950,b
Fiſtulæ 231,a.1154,b.1155,d
Fiſtula caſſiæ 509,d 549 c

Digitized by Google

Fiſtulæ hæmorrhoides 217.c
Fiſtula paſtoris 492.e
Fiſtula utricularis 292.c
Fiſtulator 292.c
Fixio 1580.d.1603.c.1737.a
Fixit 244.c.261.a.403.c.1113.e. 1134.c.1136.a.1148.e.1155.a. 1580.b.c.1736.e.1919.c.1968.c. 1987.a.1987.d
Fixum ſtatuit 1987.a
Fixus 1134.c.1580.c.1737.a
Fixus fuit 1554.d
Fixus permanſit 1244.a
Flabellator 1708.c
Flabellum 1019.b.1094.e 1708.d 1824.a
Flabra 313.c
Flacceſcere 1079.b
Flacciditas 355.c
Flaccidus 157.c.355.e.1408.c
Flaccidus fuit 355.d.1725.a
Flaccus 390.c
Flagella 313.c
Flagellavit 23.lin.45.314.c.1066.d. 1824.b
Flagellum 641.b.955.b.1120.b. 1203.a.1450.a.1570.a.1764.a. 1824.a
Flagitavit 1873.a
Flagitioſus 401.a
Flagitioſus fuit 1355.e
Flagitium 1062.b
Flagravit 653.c.926.b.1913.b
Flagrum 314.c.1066.e
Flamma 925.d.926.d.e.940.b. 950.c.1036.a.1170.a.1786.a. 1813.a
Flammavit 926.c
Flammeum 837.e
Flatus 1138.b.1145.b.1173.d. 1177.b.1708.d.e
Flatus ventris 1138.b.1138.c
Flavedo 1566.c
Flavit 419.a.1137.d.1173.b.1177.c. 1181.b.1426.d
Flavit naribus 99.lin.1
Flavus 1966.c
Flens 198
Fletus 197.a.c.429.b.1722.d
Flevit 196.c.756.e.1716.c.1743.b
Flevit cum voce 1090.a
Flexibilis 1354.d
Flexibilitas 1222.d
Flexit 74.lin.4.394.a.612.a.850.b. 884.d.946.a.958.d.1194.e. 1282.c.
Flexit genua 1634.b
Flexus 441.e.1377.a
Flexus fuit 1310.e
Floccus 460.b.
Florens 402.a
Flores 1084.b
Flores produxit 1147.e
Floretum 1295.c
Floribus veſtivit 419.a
Floridus 1097.c.1951.a
Floruit 419.a.470.b.783.e 1094.a.1147.e.1357.e.1484.d. 1535.a
Flos 419.a.470.c.1148.a.1357.e. 1484.c.1535.b
Flos albus 1778.b
Flos æris 470.c.1108.e
Flos arboris 1097.b
Flos collectus 959.c
Floſculus 1097.b.
Fluctuatio 503.e.1534.d
Fluctuavit 1534.b
Fluctuoſus 979.c
Fluctus 309.a.432.a.979.c.1797.e
Fluens 340.a.470.d.e
Fluenta 1072.a.1098.c.1699.d
Fluidus 1203.a
Flumen 1449.c.723.a.739.e. 1081.b.1791.e
Fluſtrum 329.a.1218.e
Fluor 1534.d
Fluviatilis 1081.b
Fluvij tepidi 718.d
Fluvius 128.lin.21.723.a.756.a. 1081.b
Fluvius è pluvijs natus 1104.c
Fluvius ſcientiæ 1082.a
fluxibilitas 1099.b.1203.a
fluxit 291.c.340.a.352.c.370.c. 470.c.482.b.488.a.b.695.d. 1098.b.1107.a.1203.a.1394.b. 1721.b.1754.d
fluxum patiens 465.e
fluxus 340.b.470.e.503.e.1072.a. 1203.a.1204.a.1791.e
fluxus menſtrui 546.a
fluxus menſtruus 1074.c
fluxus ſanguinis 340.b
fluxus ſeminis aut ſanguinis 470.e. 1100.e
fluxus ſanguinis ex naribus 1754.e
fluxus ventris 1211.a
fluxus cum vomitu 340.b
focile 494.a
focus 42.lin.19.224.c.382.e. 796.c.851.b.872.d.887.c. 1096.c.1920.e
Fodere foveam, vel ſimpliciter, fodere, eſt inſidias inſtruere, aut, exitium parare 630.b
fodicavit 1376.e
fodiendo eruit 630.a
fodina 630.d.895.a
fodina metalli 1278.c
fodina nitri 1117.d. ſalis 1279.a
fodinæ auri 1279.a argenti ibid. ferri ibid.
fodinæ gypſi 336.a.
fodit. 325.a 406.e.558.d.630.a. 631.a.678.c.711.e.829.b. 853.c.892.d.894.c.1064.d. 1155.a.1163.b.1451.a.1606.b. 1634.a.1636.d.1919.c.1985.d
fodit fundum 662.e
folia libri 392.a
folia ſibi contigua 1811 b
folioſus 811.e
folium 718.c.1322.d.1357.e
folium arboris 811.e
folium Indum 1198.d
folium libri 405.d.1466.a
follicavit 1137.d
follis 1094.e.1138.a.1173.d.1607.b.
folliculus 313.d.472.a.1220.a. 1566.e.1669.b
folliculus teſticulorum 849.e.
fomentatio 869.c
fomentavit 869.c.
fomes 960.c.1913.b
fons 1063.a.1193.b.1234.a.1606.c. 1292.b.1426.a
fons mendacij 855.b
fontanal. 1039.b
foramen 168.b.186.c.234.a. 244.c.307.b.548.a.572.d. 656.d.1137.b.1154.e.1155.d. 1539.b.1985.e
foramen acus 1604.e
foramen ani 1694.b
foramen oculi 1706.c
foramen podicis 687.c
foramen, per quod lux illabitur in locum aliquem 41.lin.51
foramina metaphor. quæ dicantur 548.a.b.c
foramina 524.d.296.a.1076.a. 1163.c.1938.a
foràs 418.b.545.a.649.e.
foràs educens 1058.c
foras emiſit 226.d
foravit 1155.a.1985.d
forceps 864.a.957.e.959.c. 1517.a
forcipes 491.c
forenſis 545.e.1828.e
forfices 1241.c
forica 977.c
foris 238.e.239.b.418.b.545.a. 649
foris collocari ad inſidiandum 545.e
forma 85.lin.36.241.a.323.c.396.d. 404.e.435.b.473.d.623.d. 688.a.715.a.848.b.1006.e. 1092.e.1153.a.1211.b.1291.e. 1341.a.1540.b.1674.e.1675.a. 1707.c.1725.a.1959.d.1967. b.
forma ædificij 216.a
forma bona 1980.e
forma calcei 1617.c
forma iuramenti apud Judæos qualis ſit 1793.b.
forma libelli repudij olim uſitata 901.b.c
forma miliaris 344.a
formalis 1166.e.1540.c
formatio 171.e.
formatio fœtus 795.b
formator 793.e.1540.c
formatus 688.a.1093.a.1540.c. 1725.a
formatus fuit. 793.c.1540.a. 1768.c
formavit 171.d.404.c.477.d.

Digitized by Google

591. e. 687. e. 793. c. 1091. e. 1044. e. 1216. e. 1364. a. 1539. e. 1548. d. 1725. a. 1959. a
Formica 1124. e. 1778. b
Formicaro 1125. a
Formidabilis 68. lin. pen 386. a
Formidavit 304. c. 857. a. 1433. d. 1917
Formido 69. lin. 4. 304. d
Formoſitas 413. a. 1006. e
Formoſum reddidit 477 d. 782. e.
Formoſus 159. e. 323. c. 623. c. 783. a. 1006 e 1115 c. 1153 a 1266 d
Formoſus fuit 623. b. 782. e
Fornax 141. lin. 20. 685. d. 850. e. 851. a. 1480. d
Fornax calcaria 1480. d.
Fornax, in qua lateres excoquuntur 921 c
Fornicarius 1480. d
Fornicator 495. b
Fornicatus fuit 494. a 709. d
Fornices 80. lin. 34
Fornix 886. a. plura ſignificat ibid 1576. b. 1576. c
Fornix ſchwibbogen 1666. d
Forſan 693. d.
Forſitan 836. a. 929. d. 1884. e
Fortalitium 1302. d. 1598. a. 1809. a
Fortaſſis 76. lin. 34 693. d. 836. a. 929. d. 969 c. 1884. e
Fortè 76. lin. 34. 929. d
Fortificatus 1809. b
Fortificavit 639 a. 696. a. 1433. b. 1449. b. 1926. d
Fortior 1690. b
Fortis 17. lin. 40. 44. lin. 29. 57. l. 13. 66. lin. 17. & 69. lin. 34. 93. l. 26. 111 lin 10. 140. lin. 49. 275. c. 276. a 285. c. 555. c. 582. b. 622. c. 780. a. 822. b. 952. e. 1162. c. 1196. c. 1301. e. 1331. e. 1354. d. 1368. a. 1396. a. 1410. e. 1449. b. 1569. d. 1597. e. 1808. b. 1809. a. 1940. b. 1988. d
Fortis fuit 28. lin. 25. 93. lin 13. 128. l. 16. 274. b. 554. e 622. d. 822. b. 1196. c. 1230. b. 1301. c. 1331. e. 1348. b. 1367. e. 1988. b
Fortis probatio 1369. a
Fortiter 285. e 1598. a
Fortiter apprehendit 1988, b. c.
Fortiter compreſſit 1369. b
Fortitudo 37. lin. 23 66. lin. 1. 81. l. penult 93. lin 30 31. 141 lin. 1. & 142. lin. 23 505 d. 539. e. 541. b. 556 a. 622. d. 752. d. 1302. a. 1368. b 1512. d 1598. a. 1809. a. 1988 d
Fortitudo corporis & animi. d.
Fortitudo in bello 1066. d
Fortuitò 609. e. 1506. c
Fortuna 191. c. 432. d. 1971. e
Fortunæ 967. c.
Fortuna bona, mala 191. b. 1099. b. 1231 a
Fortunatus 191 c. 983 a. 1232 e. 1865 c. 1865 e
Fortunatus fuit 134. lin 9. 1230 e 1865 b
Fortunavit 248 b. 1548 b
Forum 545 c. 804 e. 1828 d. 1829 b
Forum piſcarium 617 a
Foſſa 177 e. 630 e. 661 e. 678 d. 1162 a. 1163 c. 1437 a. 1464 b. 1621 d
Foſſa inacceſſa 1621 d
Foſſa puteorum 178 c
Foſſa ſubterranea 1155 e
Foſſæ 630 d
Foſſilia 635 e
Foſſio 678 d. 1985 e
Foſſor 630 e
Foſſor vineæ ibid.
Foſſula ibid.
Foſſus 1985 d
Foſſus fuit 407 a. 630 d. 895 a. 1280 a. 1451 b
Fotus 529 a 1355 a
Fotus fuit 416 b
Fovea 177 d, e. & 178 c, e. 269 d 283 e. 287 c. 307 b. 324 e. 630 e. 661 e. 870 e. 1134 c. 1163 c. 853 d. 895 a. 1155 d. 1325 b 1484 b. 1821 d. 1845 a
Fovea anguſta 1296 a
Fovea magna 325 a
Fovea profunda 1437 a
Foveam fecit 1319 b
Foveæ 319 a, d. 526 c. 630 d. 1082 d 1162 a.
Foveæ profundæ 445 c
Fovit 316 a. 416 b. 444 b. 598 a. 740 b. 1225 d. 1354 e. 1728 b
Fovit ova 367 a
Fœces 1898 a
Fœculentus 1116 e. 1314 e
Fœcundavit 1475 d
Fœcundus 636 a. 1475 d
Fœda ignominia 180 a
Fœdatus 884 d
Fœdatus fuit 469 a, b
Fœdavit 469 a. 498 a. 708 d. 884 d. 1576 d
Fœderis faciendi mos à Livio deſcriptus 900 d
Fœdifragus 543 e
Fœditas 498 a. 897 b. 1589 a. 1917 c
Fœdum 1917 c
Fœdus 92. lin. antepenult. 243 a 254 d. 306 a. 428 a. adjectiv. 469 c. & 498 a. 790 a. 822 c. & 897 b. 1052 d. 1281 b. 1379 e. 1548 c. & 1576 d. 1602 d. 1861 e. 1917 c
Fœdus fecit 1980 b
Fœdus ferire 900 c
Fœdus ferüt 1638 c
Fœdus fuit 1225 c. 1576 d. 1861 e
Fœdus pacis iniit 1542 b. 1876 b
Fœlix 191 a
Fœmina 26. l. 11. 45. l. ult. 1155 c
Fœmina illuſtris 275 a.
Fœmina, fructuaria 1727 a
Fœminæ breviores maſculis 1346 b
Fœminæ miſericordes 1727 c
Fœminæ ſemen quas fœtui partes conferat 26. l. 25
Fœmoralia 873 e. 1440 a
Fœmur 809 b. 332 a. 1103 c. 1293 c. 1435 e
Fœnerans 1175 e
Fœneravit 1686 a 1771 c 479 c. 932 d. 1175 c. 1685 e. 1771 e
Fœneratus eſt 1771 c. 1176 a
Fœniculum 169 a. 1142 e
Fœniculum ſylveſtre 1142 e
Fœniſector 636 c
Fœnori dedit 1175 b. 1175 c. 1686 a
Fœnum 636 c. 666 a. 1398 d, e. 1689 a
Fœnum græcum 576 d
Fœnum ſerum 960 a
Fœnus 516 a
Fœta 600 a
Fœtidum reddidit 148 c. & 149 b
Fœtidū ſeipſum effecit 149 c
Fœtidus 1184 d. 1146 e
Fœtidus fuit 1576 d
Fœtidus factus eſt 148 e. & 149 a
Fœtificavit 1147 d
Fœtor 148 c. 405 b 491 b 1031 d. 1107 a. 1184 c. 1245 b. 1246 e. 1543 a
Fœtor alarum 1184 d
Fœtor aſcellarum 1554 d
Fœtor carnis 1418 e
Fœtor hirci 1184 d
Fœtor maris 1107 a
Fœtor in naſo 1184 c. 190 d. 646 a. 947 b. 1184 d
Fœtor in ore 1107 a
Fœtor ſulphuris 1184 c
Fœtuit 19. lin. 31. 79. lin. penultima, 148 b. 1184 c. 1107 c. 1245 b. 1246 d
Fœtus 1141 c. 1288 b
Fœtus in utero 1165 a
Fœx 408 e. 747 e. 879 b. 1116 e. 1459 a. 1460 d. 1471 e. 1580 c. 1984 b
Fœx olei 1314 e
Fœx vini 1721 a
Fœx vini uſta 300 b
Fractio 434 b. 452 a. 883 c. 904 c. 1083 c. 1419 b. 1473 c. 1481 d. 1797 c
Fractio numenti 1346 d
Fractor 227 c. 883 d 1481 c
Fractura 344 a. 883 c. 1097 c. 1419 a 1797 c. 1798 a
Fracturæ 1797 e
Fracturæ tabularum Moſis 1798 c
Fractus 883 d. 1798 c

fractus

Fractus fuit 344,b. 434,b. 883,c. 1431,d. 1480,b. 1797,a. 1797,c
Fraga 501,d
Fragmen 187,b. 1445,d. 1447,a. 1450,a
Fragmenta 1785,e. 1450,a
Fragmentum 178,b. 302,b. 883,c. 1473,c. 1499,c. 1614,c
Fragilis 1480,b. 1798,c
Fragilitas 111.l.30
Fragor 432,a. 645,a. 1798,b. 1754,a. 1780,a
Fragravit 1427,b
Fragrantia 1711,c 1427,c
Frangens 883,d
Frangere fecit 1797,b
Frangibilis 1480,b
Frater 54.l.4
Frater patris 55.l.15
Frater uxoris 295,a
Fraternitas 55.l.8
Fratria 677,c. 726,a
Fraudavit 543,e. 624,a. 654,b. 656,a. 702,d. 781,b. 1288,c. 1373,d. 1740,c
Fraudes 1558,b. 1970,b
Fraudulenta calliditas 1391,d
Fraudulenter conatus eſt 654,b
Fraudulenter egit 998,d. 1121,b. 1391,c
Fraudulentus 1211,d. 1373,b. 1741,a
Fraus 403,a. 412,c. 452,e. 998,d. 1121,c 1280,d. 1288,d. 1315,e. 1373,b. 1403,c. 1740,d. 1966,a. 1970,b
Frænatio 924,c
Frænatus ibid.
Frænavit 924,c. 1471,e
Frænum 313,c. 924,c. 1048,e. 1746 d. 1418,d
Fregit 187,a. 227,b. 281,e. 344,a. 421,d. 434,b. 441,e. 451,e. 452,c. 678,c. 883,c. 909,c. 988,d. 1083,b. 1097,c. 1143,a. 1185,a. 1379,d. 1419,a. 1431,d. 1450,a. 1467,a. 1472,d. 1479,c. 1480,a. 1485,a. 1487,d. 1499,b. 1572,a. 1610,c. 1638,d. 1748,e. 1755,a. 1759,c. 1761,a. 1785,d. 1796,d. 1961,e
Fregit fabas aut hordeum 414,d
Fregit fœdus 1472,d
Fregit pané manu in fruſta 1480,e
Fremens 1106,e
Fremere 1356,c
Fremitus 432,a. 1137,a. 1457,c. 1780,a
Fremitus equorum 370,a
Fremitus marium 1106,d
Fremuit 370,a. 421,b. 443,d. 497,b. 641,b. 1080,a,e. 1106,d. 1136,e. 1301,e. 1356,b. 1457,c. 1774,c. 1860,e
Frendere 1356,c
Frendor 1596,a,b
Frenduit 1136,e. 662,a. 1569,a. 1634,e
frequentavit 374,e
frequentia 324,b. 909,b. 1216,a
frequentia ſpiritus 1083,b
frequens 824,b. 1194,a. 1806,a
fretus fuit 1728,e
friabilis 1499,d
fricavit 259,d. 697,e. 909,c. 999,d. 1472,d. 1499,c
fricantia 569,a
fricatio 392,e. 569,a. 625,c
fricavit 392,e 412,d. 568,e. 625,c. 999,d. 1039,a,c. 1203,e. 1356,e. 1920,a
fricatus fuit 392,e. 1203,e
frigefecit 320,b
frigiditas 242,c. 320,c. 687,c. 1177,c. 1645,c
frigidulus 320,c
frigidus 242,c. 1645,a,c
frigidus fuit 242,c
frigidus tactu 950,b
frigore concrevit 320,a
friguit 242,c. 320,a
frigus 242,c. 320,b 659,c. 697,c. 1177,c. 1554,b. 1645,b. 1663,b
frigus congelans 320 b
frixa 698 d. 1687 b
frixio 1687,c
frixit 108.l.40. 689,a. 1554,d. 1618,b. 1687,c
frixit in patella 1618,d
frixorium 1618,d. 1687,c. 1730,c
frixus 698,d
frondatio 812,a
frondator 465,c
frondavit 475,e. 811,e. 1417,c
frondes 391,e. 1942,b
frondeſcere 1800,e
frondoſus 811,e. 1258,d. 1357 e
frons,dis 96 l.6. 271,a. 272,d. 811,e. 1029,d. 1357,e. 1421,d. 1553,c
frons arboris 474,c
frons ſplendida 1524,b
frontale 1030,a
frontiſpicium 67.l.30
fructifer 1979,b
fructificavit 1083,d. 1475,e. 1979,a
fructum fecit 1979,a
fructum protulit 1457,c
fructuoſus 710,d. 1079,b
fructus 4.l.53. & 8.l.14. 5.l.53. 30. lin.3. 166,b. 942,d. 1084,a. 1428,a. 1475,e. Metaphor præmium, commodum 1476,b. 1979,b
fructus acerbus 216,e
fructus arboris 1979,b. 540,d.e
fructus æſtatis 1605,d
fructus autumnales ibid.
fructus immaturi 33.l.30
fructus immaturus 116,e
fructus non decimatus 686,d
fructus palmæ immaturus 33. lin.29
fructus præcox 201,d
fructus primus anni 200,a
fructus protruſi 1480,b
fructus, qui naſcitur ex olla & mala punica illi inſerta 1835,b
fruges 343 c. 371 c. 492 c. 1431 c
fruges nondum demeſſæ 1601,d
frugum caritas 229,c
frui 446 d
frumentatus eſt 1798 e
frumenti quot ſpecies 366 c
frumentum 187 e. 238 a. 343 c. 366 c. 505 a. 942 c. 1263 b. 1399 a. 1601 d. 1622 e. 1798 b,c
frumentum contuſum 344 a. 346.d
fruméntum ex folliculis protruſum & prominens 612 c
frumentum fractum 346 d
frumentum in furno ſiccatum 1952 e
frumentum tritum 346 d. 1480 b
frumentum vendidit 1799 a
fruſta 1845 e
fruſta rotunda 829 e
fruſta pulveris 345.b
in fruſta concîdit 1181 c. 633 c
fruſtra 194 c. 606 e. 1720 c. 1721 e
fruſtratio rei 1426 b
fruſtratus eſt 857.e. 1426.b
fruſtum 187 b. 425 e. 675 b. 904 e. 1181 d. 1447 a. 1457 e. 1458 d. 1460 d. 1473 c. 1481 d. 1614 c. 1656 e. 1970 b. 1761 d.
fruſtum abſciſſum 302 b
fruſtum carnis 93.l.59
fruſtum carnis macilentæ 1227 d
fruſtum panis 959 c. 1499 c. 1662.a
fruſtum panni 702 b. 905 c
fruſtum pellis 702 b.
fruſtum terræ durum ut lapis 1663 b
fruſtum teſtaceum 112.l.34
frutetum 1295 b
frutex 1064 b. 1398 e. 1823 b. 1917 d
fruticavit 958 d
fucatus 857 d. 992 e. 1622 e
fucavit 869 c
fucus 198 b. 232 c. 857 c. 1504 c. 1518 b
fudit 130.l.35. 201 e. 408 c. 452 b. 499 b. 575 a. 773 a. 792 b. 1071 d. 1094 c. 1129 b. 1142 e. 1182 a. 1236 a. 1387 c. 1397 d 1488 b. 1484 d. 1510 a. 1534 c 1536 c. 1428 a. 1430 d. 1808 d. 1809 d. 1810 e. 1819 d. 1851 e
fudit metalla 471.a
fudit ex metallo ſtatuam aliquam 1130 c
fudit ex ſummo in imum 1924 b
fudit ad purificandum 1573 a

Fudit voces - 1063,b
Fuga 421,e. 450,b. 1085,b. 1091,c. 1144,e. 1448,d. 1473, d. 1495,b
Fuga Muhammedis, quæ anno Chriſti 622. die 16. Julij contigit 422e
Fugacitas 1545b
Fugans 245c
Fugatus fuit 1084e.1144e
Fugavit 245b. 422e. 716b. 1073e. 1076a. 1084e. 1091 d. 1144e. 450b
Fugiens 450b. 1473d
Fugit 109.l.1.217d.245a. 294e. 422e. 450a. 509c.974a.1073 d.1074c. 1084d. 1091c.1144 e. 1287b. 1396d.1495b
Fugit cum pavore 627b
Fugitivus 248e. 450b. 1448b
Fuit 428c. 434d. 533c. 640d. 848c
Fulcimentum 1111b.1913e
Fulcio 403b
Fulcitus ibid.
Fulcivit 1757d. 1230b. 1977d. 1225d
Fulcra 1557d
Fulcrum 403b. 1111b. 1230c. 1226d
Fulcrum ædificij 1694a
Fulcrum cibi 1111b
Fulgetrum diſpergens 1143b
Fulgor 469d. 680d. 1097c. 1950e
Fulgorem edidit 253b
Fulgur 253c. 187a. 550d. 1526 c. 1544c
Fulguravit 253b
Fulica 253b
Fuligo 776d.898d
Fulio 834c.1357a.1693a
Fulſit 253b. 436b. 469d. 940 b. 950b. 953e. 1067b. 1526 a. 1950e
Fumarium 386e
Fumatus fuit ibid.
Fumavit 1311d.1402c.1980a
Fumigator 190d
Fumigatus fuit 326a
Fumigavit 190d.326a.386e
Fumoſitas ibid.
in Fumo ſiccavit 190d
Fumum fecit 386e
Fumus 190d.386e.859d.977d 1167b. 1311d. 1345a. 1402d. quæ hac voce ſignificentur ibid. d,c. & 1403a.1613c.1980a
Fumus odorus 386e
Functio 1447c
Functus eſt officio, ſacerdotio, magiſtratu ſive dignitate 840 b,c.
Funda 743a. 1620d. 1633e
Fundamenta 130.lin.antep.862b 1378c
Fundamenta poſita 1834b
fundamentalis 771b
fundamentum 128.lin.23.& 130 linea 16. 1955b. 407e. 474e. 546e. 771d. 1378b. 1634c. 1740b. 1951e. ibid.d
fundatio 130 l.19
fundator 130 l.18. 771d
fundatus fuit 771b,c. 862,a. 1952e
fundavit 130 lin.11. 1689b. 771 a,c. 772b. 862a. 1149e. 1952 e. 1954a,b.1955a
fundens 1810c
fundere 1868d
fundibulum 5.l.28
funditor 743b.1620d
fundus 56.l.50
fundus 127.l.20.474e.1634d. 1810d.1825c
fundus hæreditarius 590c
fundus alicujus proprius 513e
fundus terræ, ex qua aurum, argentum, vitrum formatur 583c
funes, quibus tentoria tenduntur 708b
fungi 869c.1439e.1471c
fungoſus, fung. fuit 625d
fungus 1031e
funiculi 281b.537e
Funiculi, quibus auleæ conjungebantur 934e. Nodi, ſchleiffſtein 934e
funiculus 513c.1091a.1908d
funiculus in candela 1505d
funiculus ex filis retortus 1596d
funis 63.lin.21. 131.lin.25. 390 a. 513.c,e. 824b. 1051d. 1266 a,b. 1271b. 1376a. 1528b. 1566b
funis argenteus 538a
funis de cortice avellanæ 1471e
funis pauperum, herba 515a
funus 331a
fur 329b.423c 660b.934c.1149a. 1304d.1485c
furatus eſt 328c. 660b. 1249a 1304d
furca 409a.502d 924b.1489a 1509a
furca ſtercoraria 1621e
furcifer 1334c.1489a.1909a
furcula 678.1466a
furcula transfodiens 407b
furfur 408b. 434c. 442e. 557e. 1104e. 1141d. 1460d. 1570c
furfures 302b.652d.1357b
furfures capitis 551a
furia 654a.1295b
furiæ 1484c
furiit 328b. 438c. 603a. 925 b.1264c.1364d.1860c
furioſum reddidit 603a.1807a
furioſus 328,c. 443c. 603a. 654 a. 718d.1364d.1691d
furtis 1981a
furor 328c. 651c. 653e.
idem 1264e. 1295b. 1364d 1807a
furor ex amore 1403e
furore actus fuit 438c
furores ibid.e
furtum 329c.660b.703a.1249a. 1304d
furunculus 398d.1973b
fuſa 1182b
fuſcatio 869c
fuſcavit 1201e
fuſcinæ 1554c
fuſcinula 487c.1556c
fuſcus 543b. 605d. 697e.
idem 839e. 857d. 869c
fuſile 1130c
fuſio 130. lin.21.
idem 451b. 792e. 1129d 1182d. 1428b. 1484e. 1510b 1851d
fuſor 1182c
fuſoria 1667b
fuſtigavit 1914d
fuſtis 34.lin.52. 1362b. 1377c 1639b
fuſura 1182b
fuſus 853d
fuſus, ſpindel 904c.1182b. 1305b
fuſus circularis 1305b
fuſus fuit 792c. 1181d. 1182a.
idem 1430b. 1510b. 1810b. 1924c
futilis 1156d
futura 491a
futurus 490e
idem 1409b

G.

Gabale a
Gabriel 917a
Gades, duæ Hiſpaniæ inſulæ, unde dictæ 283a
Gaderoth ibid.
Gagates 460c
Galbanum 577b. 612b. 1025a
Galea 177b
idem 1417b. 1580e. 1620a. 1632b
galeatus 1620a
Galerus 835a.
idem 1204b.1417b
galeri 274b
Galerita 835a
Galilæa gentium unde ſic dicta 308 d. aliàs Galilæa inferior ibid. e
Galla 999d.1359b
Gallina 365b
idem 374a. 466e
Gallina cœleſtis 1852d
Gallina aquatica 365b

Gallina

Digitized by Google

Gallina matrix 1727 b
Gallus gallinaceus 275a374a
Gallus ſylveſtris 389a.1694a
Gymnaſium 898 d
Gallinarius 365 b
Gallinarium 863 c. 935 e
Gamzo quis 320 d
Ganea 382 b
Ganges fl. 1432 e
Gannitus 1059 c
Gannivit 1281 d.1059 b
Gannivit contra aliquem 306 b
Garizim, montis nomen, 340 d
Garrulus 306. b. 443. c. 569. c. 935. a
Garritus 306. b. 569. d
Garritus avium 1386. c
Garrulitas 306. b
Garrivit 306. a. 421. b. 443. d. 569. c. 1152. d. 1386. c
Garrivit ineptè 1467. d
Gath, urbis nomen: una Palæſtinæ, altera Hepher 348. c. 349. a
Gaudium 156 b. 175. e. 196. a. 269. c. 293. c. 379. b. 527. d. 1244. d. 1543. d. 1563. d. 1722. d. 1833. d.
Gaudium, lætitia 1465. c
Gaudium ſubitum 1501. a
Gaudia 437. c. 1244. e
Gaudum 1479. b. 1707. d
Gaude 293. d
Gaviſus eſt 156. b. 196. a. 269. e
Gaviſus fuit 175. d. 376. b. 379. a. 437. b. 527. b. 1244. d. 1465. b. 1479. a. 1833. b
Gaza 330. e. 1303. c. 1303. b
Gazophylacium 554. c. 960. d.
Gynaceum 181. e. 381. a
Gypſus 274. b. 300. a. 336. a
Gypſeus 336. a
Gyrus 523. a. 1190. a. 1633. e
Gyrus caſtrorum 1268. d
Gyratio 383. c. 572. d. 1696. c
Gyravit 534. e. 1947. b. 1188. e
Gehenna 266. d. 197 a. 1096. c. 1782. c
Gelu 314. a. 320 b. 1656 b. 1663. b.
Gemara, altera textus Talmudici pars 325. c. 326. a
Gemebundus 96. lin. 52. 1090. a
Gemitus 98. lin. 43. 98 lin. 26. 421. a. d. 446. c. 499. a. 1090. a
Gemitus morientum 100. lin. 20
Gemuit. 96. lin. 51. 401. e. 421. b. 1056. a. 1080. a. e. 1287. b
Gemellus 1958. d. 1966. c
Gemini 1958. b. 1958. a
Geminorum ſignum 169. a
Geminus fuit 1958. b
Géminos peperit 1958. b
Geminatio 692. e. 887 d
Geminavit 692. e. 887. c. 1988. b. 1958. d
Geminatus 693. a
Geminatus eſt vel fuit 1903. e
Geminificavit 1958. b
Gemma 285. e. 802. a. 1583. e
gemma arboris tenera 1623. d
gemmarius 1534. b
gemmæ 1451. e
gemmæ precioſæ 285. e
gemmæ nomen 1371. b
gemmarum incluſio 1002. e
gena 527. a. 730. e. 940. d. 952. e. 1418. d
gens 33. lin. 12. 85. lin. 38, 45. 182. d. 292. c. 293. a. 593. e. 1407. c. 1672. c
gens periens conſilijs 6. lin. 46
gentilis 121. lin. 30, 37. 285. a. 297. b. 971. e. 1123. d. 1378. a
gentilis fundamentalis 1378. d
gentiles 615. d
gentilitas 121. lin. 41. 285. a. 293. b.
gentiliter 121. lin. 42
genus 331. c. d. 1131, b. 1701. c. 1407. c. 1556. a
genus avis 1970. b
genus monetæ 1892. b
genus vitis 1951. a
genus ſpinæ 1834. b
genus ſpinarum 1363. d
genus duxit 753. c
genus indicavit ibid.
genitus 1131. b. 1147. d
genitus fuit 757. d. 758. a. 593. a.
genuit 757. c. e. 759. c. 892. e. 1131. a. 1950. a
generavit 757. c. 813. b. 1131. a. 1265. a
gener 677. a
generatio 294. a. 370. b. 380. c. 409. a. 429. b. 587. c. 759. a. 813. b. 848. d. 992. b. 1131. b. 1580. a. 1941. e. 1947. a.
generatio & generatio geminata, multa ſecula & æternitatem denotat 381. c
generatio & corruptio 1458. c
generationes ſempiternæ 370. b
generationes ab Abrahamo quot Hebræi numerent 380. d
genitor 451. a. 758. c. 817. b. 1131. b
genitor ſpiritualis 758. c
genitrix 451. a. 758. c. e
generatus 848. d
generata 431. c
generatum fuit 533. c.
genimina 1565. b
generoſus 331. d. 668. a. 898. e
generoſitas 331. d. 1302. e
genethliacus 680. c. 842. a
genealogia 752. e 759. a. 753. b. d
genealogiam habuit 1882. c
dixit ibid
generaliter 861. d
geniſta 1775. c.
genu 247. a. 899. c. 1796. d
geniculum 1375 c
geniculatus eſt 246. c
genu flexit 247. c. 599. b
genua flexit 246 d
genua flectere fecit, ſivit, juſſit 246. d
genu nixus 349. c
genua curvavit 246. c
in genua procubuit 246. c
in genua procumbere fecit, ſivit, juſſit 246. d
Geometria 570. d. e. 1077. e. 1634. a
geomantia 1213. a
germen 414. e. 416. b. 553. d. 958. e. 1064. b. 1393. b. 1478. c, d. 1484. c. 1552, c
germen 787. a. per metaphoram liberi ſive poſteri ab aliquo deſcendentes ibid. b
germen virens 639. e
germina 1084. b
germinare 1094. e
germinavit 414. e. 919. c. 958, d. 1083. d. 1147. c. 1333. b. 1484. c. 1551. e. 1583. c. 1668. 1749. d. 1902. b
germinavit 1477. e. de varijs rebus dicitur ibid. & 1478. a. b
germinavit altera vice 1687. d
germinans 3. lin. 34. 415. a
germinare fecit 1552. b
germinatio 1478 d. 1552. a
Germanus 343. d
gerulus 599. c. 1936. e
geruli 1910. c
gerundium 467. a
Gerſom, filius primogenitus Moſis 299. e
geſtamen 1193. e
geſtus cum viſu 1340 b
geſtatio 599. d
geſtatio uteri 726. a
geſtatio jugi 259. d
geſticulatio 708. c
geſticulator 708. c. 950. e
geſtavit 1112. e. 1160. d. 1166. b, 1193. b. 1936. b.
geſtavit uterum 599 e
geſtatus 599. d
geſtantia ibid.
geſſit 599. a
geſtijt 853. d. 1524. c
geſticulatus eſt 708. c
Γεϐσιμανή 349. a
gibber 527. b
gibbus 272. c. 863. b
gibbus epatis 527. b
gibbus cameli 364. e. 679. a
gibboſus 527. b. 883. e
gibboſitas 271. c
Gibea & Gibeon 273. a
Gideon, quaſi ſucciſor, miles 281. a
gigas 668. a. 1756. c

Digitized by Google

Gigantes 69. l. 14, & 34. 275. c. d 1142.a
Gignere fecit 1131 a
Gihon, (nomen fluvii ex Paradiſo egredientis) 291.d
Gilead mons collibus Libani junctus, & in eo ſita urbs 312.b
Gilgal, locus inter Jordanem & urbem Jericho, unde ſic dictus 311.c
Gingivæ 568. c. 964 a. 614. c
Glabrum fecit 1910.a
Glaber 591 d. 1910 a
Glaber fuit 318 c. 1184 c. 1910 a
Glabricies 592 a. 1910 a. 1911 b
Glabrum reddidit 592 c
Glabravit 1184 c
Glabratus fuit ibid.
Glacies 1656 b
Glacies metaph. 314 a. 320 b
Gladius 647 c. 648 a. 893 c 1197 b. c 1206 c. 1637 a 1860 a. 1871 c
Gladii ſtricti 1503 d
Gladiator 720 a
Gladiatoria 720 a
Glans 206 b. 289 c. 291 a. 852 b. 946 c
Glans unguentaria 511 b
Glandula 1223 c
Glandulæ 291 b. 338 a
Glandifer 206 c
Glarea 526 a
Glaſtum 1096 d
Glaucedo oculi 507 a
Gleba 207 a. 301 a. 974 c. 1770 c
Gleba terræ 1690 b
Glebæ 345 b. 1608 a
Glebula 974 d
Gleboſus ibid.
Globavit 852 c
Globus 20 l. 11. 383 a. 697 c. 852 b. 910 b. 1576 c
Globus elementaris 1251. 29
Globus terræ 1251. 28 974 d
Glomus 314 b. 317 b. 1472 c
Glomus fili craſſioris neti 50 l. 35
Glomer 1576 c
Glomeratio 953 c
Glomeravit 317 c. 404 a. 1308 a
Glocitavit gallina 1663 a
Gloria, 159 d. 313 b. 426 d. 425 b. 505 d. 800 c. 832 c. 898 c 970 c. 974 b. 1417 c. 1436 c. 1788 b
Gloria vana 497 a
Gloriatio 162 c
Glorificatio 971 a
Gloriatus fuit 497 a. 317 b. 497 a. 971 a. 1788 c
Glorioſus 162 c. 678 c. 768 b
Glorioſus fuit 970 d
Glorioſus factus eſt 830 b
Glorificavit 162 b. 313 a. 970 c. 974 b. 1417 a. 1787 d. 1949 d
Glorificavit ſe 831 d
Glorificatus fuit 830 b. 1949 d
Gloſſa 694 b. 1498 c. 1496 a
Gloſſator 1498 b
gloſſavit 174 d. 1498 b
gluten 357 a. 1328 c. 1388 d
gluten albotini 1328 c
gluten canis marini 1388 d
gluten carpentariorum 1388 d
glutinoſa 1334 d
glutinativus 1388 d
glutinavit 237 b. 954 d
glutivit 207 b. 1783 d
glyceriza 1397 b. 1205 b
gnarus 742 a
gnoſtes 742 d
gobar 1349 c
Gog & Magog unde ortæ 288 b
Gomer 1343 d
gomeritæ, qui nunc Galatæ vel Cimbri, unde dicti 325 c
gonorrhæa 470 c
Goſen, Ægypti regio 348 b
goſſypium 1553 c. 1611 c
Gozan, fluvius, aliàs Sabbathion vocatus 303 c. 304 a. 1397 c
grabbathum 1245 a. 1397. c
grabbatha 1061. 28
gricius 157 c. 405 d 1067 a
graculus 389 a. 1872 c
graciles 1765 a
gracilis fuit 1764 c
gracilitas 1765 c
gracilentus ibid.
gradus 219 d. 408 c. d. c. 546 c. 836 c. 1132 b. 1322 c. 1323 c. 1324 b 1864 b. 1864 c
gradus ſcalæ 616 c. 1290 a
gradus loco ſolis oppoſitus 1117 c
gradatio 408 c
gradatus ibid.
gradatim ibid.
Grammatica 379 c. 570 d
grammaticus 380 a
grammaticus malus 940. c
grammaticalia 380. a.
gramen 639 c. 1068 d. 1072 b. 1397. c. b. 1398 c
graminetum 55 l. 18. 1388 b
graminoſus 1072 c
gramina & olera virentia 1388 b
gramminavit 1388 a
grandis 28 l. 35. 835 c. 1369 a. 1806 a
grandis fuit 835 a
grande ſaxum 1222 d
granduit 835 a
grando 143 l. 3. 242 a b 276 a. 1070. d. 1566. c. 1656. c
grandinavit 242. b
granum 187. c. 504. c. 511. a. 1475. a. 1479. d. 1656. c
granum coccineum 1416. d
granum decidens tempore vindemiæ 1479. b
granum fructuum 1236. a
granum ſalis 511. b
granum ſinapis 680. b.
grana 339. d
grana diſperſa ſub terra 1474. c
grana parva 345. a
granum 511. b
granarium 14. lin. 32. 554. c. 725. a.
granaria 623. b. 1218. b
graneſcere 345. a
graphium 906. d
graſſicies 1968. c
gratia 41. lin. 25. 609. c. 610. b. 617. d. 688. a. 1134. a. 1153. a. 1244. c. 1266 d. 1727. d.
gratis 194. c. 328. a. 609. c. 971. c. 1721. a
gratiarum actio 597. b. 737. c
gratias egit 597. a. 1861. c
gratias egit pro acceptis beneficijs 248. a
gratiam conſecutus fuit 609. a
gratitudo 617. d. 1266. d. 737. c
gratus 691. b. 596. b. 1266. d.
gratum 446. c. 1395. b
gratus fuit 255. c. 320. c. 753. d. 1133. c. c. 1266. a. 1383. c. 1927. b
gratum fuit 446. d. 1244. d
gratum eſſe 1792. d
gratum reddidit 753. c
gratioſus 1134. a. 1153. a. 1244. c
gratioſus fuit 543. d
gratioſe 413. b
gratuitus 194. a
gratulatio 249. c
gratulatus eſt 1479. a
gratuletus fuit 159. d. 919. b. 1133 c
gratificatus eſt 1728. b
gratificatus fuit 608 b. 1001. c
gravis 606. a. 749. a. 800. b. 831. d. 1556. d. 1665. d. 1936. d. 1988. d
gravia 606. b
gravis fuit 93. lin. 9. 606. a. 799. d. 830. c. 1443. b. 1556. d. 1936. d. 1988 b. 1988. b
graivs fuit auribus 148. d
gravitas 41. lin. 25. 367. c. 606. a. 749. a. 532. a. c. 1556. d. 1634. b. 1936. a
gravedo 1708. c
gravedo capitis 484. a
graviter 801, a
graviter tulit 650. c. 1988. b
graviter ægrotavit 100. lin. 24, 43, 44.
graveolentia 148. c
gravida 195. b. 451. a. 515. c. 1265. a. 1276. a
gravida fuit 195. a. 450. c. 599. c
gravidam fecit 195. a
gravidam reddidit 515. c
gravavit 367. b. 799. c. 831. b. c. d. 1936. d
gravidavit 1205. a
gravem reddidit 831. b
gravis factus eſt 1369. c
Græcus 725 d. 1269, c
gremium 510. a. 1534. c
greſſus 408. c 561. d. 1209. a. 1497. c. 1556. c. 1557. a

gre-

Digitized by Google

greſum direxit 133.l.40
grex 303 a.349. a.1205. d.1354.. a. 1612. a
Grex armentorum 235.d
Grex diſperſus 6.l.29
Grex porcorum 1612. a. 1725.d
Grex equarum 1741.c
Grex ovium 331.b.1612.a
Grex vaccarum. 331.b.1612.a
Grex ſeparatus 305.c
Greges nudi aut tonſi, 672.d
Groſſus 346.c.1328. b.581.e
Groſſi 1258.c
Groſſior 1328.b
Groſſities 347.b.679.b
Groſſitudo 1968.e
Grus 1228.d
Grues 897.e.1205.a
Grumus 345.b
Grunnitus 1137.a
Grunnivit 1136.e
Gryphus 127 a. b.1374.c.1379.d
Gubernactor 275.a. 363. c. 759.c. 1008.b.1079.c.1641.b. 1770.c.1774.c
Gubernator navis 514.d.
Gubernatores 598.d
Gubernatio 362. c. 363. c. 364.a. 759. e. 1049. a. 1080. a.1111.c. 1631. e. 1774. b. 1770. c. 1913. c
Gubernationes navis 514.c
Guberuaculum 158.c.1218.b
Gubernaculum navis 403.d
Gubernacula navis 1236.d
Gubernavit 274.b.361.c.362. 375.b.599.a.910.b.719.c. 1007.d.1079 d.e.1143.e.1736. a.1750. c.1770.d. 1774.1922. d.
Gula 207.c. 401.e.937.d. 1037.d. 1093.a
Gulo 207.e
Guloſus 207.e.339.c.401.e.752.d. 926.e
Guloſitas 401.e.781.b
Gumma 452.a
Gummi 1248. d. 1553. a. 1895.b
Gummi Arabicum 1553.a. 1895.b
Gurges 208.a.1152.e
Gurgitoſus 208.a
Gurgulio 20. lin. 42. 372. b. 408.a.592.b.1205.b
Gurgulioſus ibid.
Guſtus 380.b.550.b.710.c.924.c. 1029.c
Guſtu auſterus 665.c
Guſtavit 380.a.710.a.924.b. 1963.b
Gutta. 20.lin.48.393.b. 434.c. 695. d. 1034. a. 1114. e. 1479.d.1572.a.1614.c
Gutta cadens 1160.b.c
Gutta ſpermatis 922.a
Guttus 1851 d
Guttula 988 d,1160.c
Guttatim exhauſit 988 d
Guttatim fluxit 1114 e
Guttavit 988 d 1114 e
Guttavit ſordida 1246 e
Guttur 207 c.339 b.514 c.592 b
Gutturnium 488 c.1851 d

H.

HAbacuc, Propheta 517 c
Habena 1346 a
Habena 1746 d. metaphor.regimẽ ibid.
Habuit 55.l.42.220 b.1011 a
Habuit fidem 1520 b
Habens alas 532 a
Habens compreſſa labia 1436 e
Habens fœmur alterum altius 881 d
Habens oculos cæſios 507 a
Habens rem aliquam 352 a 368 c 373 b
Habens ſpinam ſagittalem 352 a
Habens teſticulos abſciſſos, aut naſum inciſum 1461 c
Habentes colla longa 352 b
Habilis fuit 1284 b
Habilem reddidit 760 a
Habitudo 847 d
Habitus 190 d.923 c.1011 e.1630 b.1964 e
Habitus animi interior 711 a
Habitus malus 1630 b
Habitus monaſticus 1217 a
Habitus totius corporis 711 a
Habitus fuit 637 b
Habitavit 32.l.18.36.l.50.296.c,e 328 a. 380 b. 464 c. 575 d.610 e. 700 d.813 c.1086 d.1244 a.1289 c. 1343 e. 1786 a. 1858 d. 1900 b. 1944 e
Habitavit loco ampliori 1723 b
Habitare 1850 e
Habitare fecit 575 d.1944 e.575 d
Habitans 300 a.1940 a
Habitatio 298 c.362 c.381 c.382 c,e 575 d. 696 b. 814 c. 815 b,c,e. 847 b. 998 b. 1086 d. 1099 c, d. 1344 a. 1407 c. 1786 b. 1818 d.1859 b,d
Habitatio Sultani 381.a
Habitationem paravit 1086 d
Habitationes 1035 e
Habitaculum 464 d.1886 d.1289 d 1859 b 1945 a
Habitaculum ædificavit 1086 d
Habitator 296 e.723 d.814 d.1344 b.1859 a
Habitatrix 296 e
Habitatus fuit 814 b
Hac conditione 198 e
Hac vice 1463 b
Hactenus 847 b.1274 b.
Hadad 529 c
Hagar, ancilla Saræ 423 b
Haggæus, propheta 523 e
Halimus 1006 a
halitus 419 b. 421 d. 1177 b. 1311 d
halitus oris 1145 b
halitus vitæ 1177 c
halavit 1145 a
hallelυja 438 a
hallucinatus eſt 1225 b.1431 a
hallucinatus fuit 712 b
Ham, loci nomen 442 a
Ham, Noë filius 595 a
Haman, filius Hammedata Agagęi, hoſtis Judæorum 445 b
Hamathęus, filius Chanaan, à quo nomen accepit Hamath, Syriæ Cæles urbs 607 c.608 a,b
hamatus 1556 d
Hamona, nomẽ urbis, in qua Gog ſepulchrum deſtinatum fuit 445 a
hamus 21. lin. 37. 207 c. 537 b. 562 d. 568 d. 1509 a. 1556 d
Hanes, urbs Ægypti 614 e
Hanoch, filius Cain, & urbs, quam Cain extruxit 614 d
hara 1090 c
Haran, ſive Meſopotamia 451 d
hariolatus eſt 842 a
harmonia 784 b
harpago 562 d
harpagium 28.l.22.1349 b
Harpyja 600 e
Haarthuch
haſmonæi, familiæ nomen 680 e
haſta 506 e.612 a.617 a.1038 e.1362 b.1629 c
haſtæ 254 b
haſtæ nauticæ 1554 c
haſtæ res ſubjecit 390 d
haſtile 1362 c. 1603 e. 1366 d. 1629 c
Havila, India orientalis 542 a
hauſtus 1004 e
hauſtus fuit 389 b
hauſit 390 e. 391 e. 488 c. 672 a. 937 d. 1004 d. 1191 b. 1779 b. 1783 d
hauſtrum 374 a.391 d 1113 c
hæ 445 d
hæmorrhois 201 d
hæmorrhoides 698 e 699 a
hæmorrhagia 340 b
hæres 812 d,e
hæres fuit 1104 a,b
hæres alicujus fuit vel factus eſt 812 a
hæredem conſtituit 1104 a
hæredes produxit 813 b
hæreditas 56.lin.50. 514 a. 537 d. 590 c. 622 e. 812 d. 1011 e. 1104 b
hæreditatis jure tenuit 812 a
hærediate ejectus fuit 813 a
hæreditavit 812 a

Digitized by Google

Hæreditariò accepit 1104.a
Hæreſis 369.a.892.a.987.c. 1119.c.
Hæreticus 61.lin.31.983.b
Hæreticus fuit 892.a
Hæretici 61.lin.47.1472.c
Hæſitatio 1930.b
Hęſit 28.lin.13.324.a.356.c.760.e. 790.e.1913.d
Hæſitavit 447.a.669.b.1425.c. 1428.e.1431.a.1930.b.1972.c
Hæſitans 522.a.1967.d.1446.b
Hebes 1334.a
Hebes fuit 215.c
Hebetatio 1367.d.1443.a
Hebetudo 194.b.1408.c.2042.
Hebetavit 193.d.1408.d
Hebetavit ferrum 1367.d
Hebetans 1367.d
Hebetatus fuit 1367.d.1443.a
Hebdomada 1794.b
Hebræus 1263.e.1264.b
Hebron, urbs Judææ, prius Kiriatarba & Mamre appellata 518.e. 519.a
Hectica 406.c
Hedera 635.e
Helenium 331.c
Helxine 666.b
Hemina 845.a
Hemina ein halb Nöſſel 930.b
Hepaticus 833.b
Herba 232.a.414.e.553.d.640.d. 666.a.1398.e.1689.a.1865.a
Herba amara 1738.b
Herba fullonum 238.d
Herba germinans 414.e
Herba pedicularis 511.b
Herba percuſſa uredine 1811.e
Herba quædam 1356.b
Herba tenella 414.e
Herbæ amaræ 1695.e
Herbam produxit 414.e
Herbarius 1399.a
Herboletum 1035.e.1295.c
Herbergen 39.l.47
Herculis caput 349.c
Heri 96.lin.31.1928.a
Hermodactylus 1515.e
Hermon, mons altiſſimus 655.d
Hermonim, tumor quidam inter Tabor & Hermon 655.e
Hermophrodites 617.b
Hernia 29.lin.53.1138.b
Herodius 432.c
Heros 275.a.c.1202.b
Herois 275.a.1202.
Heropolis Ægypti urbs 348.b
Herpes exedens 73.lin.24
Herus 275.a.1683.a
Herum 1284.c
Heſterna nocte 96.l.31
Heth, filius Chanaan 674.c
Heli 30.lin.8.431.c
Hi 442.d
Hiatus 319.d. 431.c.1204.b.1827.e.1930.a
hiavit 569.a
hic 418.c.427.b.467.b.1980.a
hîc 455.c.840.a.142.a.d
Hiddekel, Tigris fluvius 679.d
hilaris 527.d.1888.c
hilaris fuit 256.a.753.d.1524.b. 1841.a
hilaris fuit vel factus eſt 1888.c
hilarem reddidit 753.e
hilaritas 41.lin.25.156.b.527.d. 1888.e
hilariter 527.d.
Hin menſura liquidorum 432.e
hinc 840.a
hinc & hinc 1158.b
Hinnom, nomen viri, à quo vallis proxima Hieroſolymæ amœniſſima, quam poſſedit, dicta fuit 446.e
hinnitus 1524.e.672.a.1361.a
hinnulus 278.c
hinnulus cervorum 1305.b
hinnitus equi 541.a
hinnivit 1524.c.
hircus 486.c.1409.e.1565.b
hircus abſq; lana 132.lin.47.1967.e
hircus ſylveſtris 1918.e
hircus villoſus 1918.d
hirci 246.a
hirci metaph. duces ſive gubernatores populi 1409.d
hirundo 562.d.1270.a.1334.a
hirundo quare ſic dicta 407.c
hiſcere 269.c
hiſcere fecit 1929.e
Hiſpania 1252.d
hiſpidus 1228.a
hiſtoria 119.lin.10.358.e.413.c. 485.b.533.e.569.d.1239.a. 1401.b.1638.d
hiſtoriæ 759.d
hiſtoricus 119.lin.18.534.a.569.c. 1638.d
hiſtrio 950.c.1048.c
hiſtrix 408.c
hoc tempore 1463.b.
holus 1224.d
holocauſtum 325.e.653.d.859.c 1323.a.
homo 25.lin.26
holocauſta 796.d.98.lin.ult.100. lin.48.258.b.c.295.c.1146.a. 1694.b
homo acutus 1442.e.1921.a
homo celebris 1533.d
homo felix 117.lin.50
homo inutilis 780.e
homo lenticuloſus 1280.e
homo magnus 117.lin.51
homo microcoſmus 1475.a
homo militaris 277.a
homo parcus & tenax 1624.d
homo pecuinus 225.b
homo potens 117.lin.51
homo rudis & ignavus metaph. 317.e
homo ſynecd. 311.b.
homines 1049.b
homines infimæ ſortis 670.c.
homines magni & divini 79.l.16
homicida 450.d.1610.a.b.1263.d. 1838.b
homicidium 397.a
homogeneum 331.d.
honor 162.c.313.b.426.b.d.656.c 800.c.801.b.832.a.898.e. 990.e.1302.e
honoris gratia 833.a
honorem exhibuit 248.a
honorabilis 799.e.800.b.831.d. 1808.c
honorabilis ſive honoratus fuit 278.d.799.d
honoratus 426.c.606.d.898.e. 1301.e
honoratus fuit 426.b.c.800.a.
honorarium 800.c.832.a
honorarium dedit 831.b.1355.a
honoravit 313.a.426.b.956.c. 740.b.799.c.800.c.831.b.c. 898.e.1802.e
honoravit de ſuis facultatibus 1355.a
honos 159.c.d.623.c.846.c.1122.c
honeſtus 422.d.623.c
honeſtus fuit 1122.c
honeſtum fuit 728.c
honeſtas 1054.e
honeſtè 1631.e
honeſtavit 436.e
hora 446.e.801.e.1271.b.1911.d
hora matutina 1514.a
hora nona 61.lin.52
hora partus 1147.d
hora parva 1929.b
hora prima 1514.a
hora veſpertina 1317.b
horarium 1018.a
horologium 696.e.1568.a
hordeum 366.c.942.c. 1919.a
hordeum contuſum & decorticatum 671.a.
hordeum decorticatum 1393.a
hordei ſpicæ recentes 19.l.36
Horeb, mons ab ariditate ſic dictus 646.e
Horizon 109.lin.51.111.lin.25
Horma, urbs, in qua Iudæi Chananeos interfecerunt 658.c
Horonagin, duæ urbes in Moab 656.e
horror 466.b.1120.d.1450.b. 1587.d.1773.c.1918.a.1965.d.
horror febrem antecedens 1839.e
horribilis 896.c
horribilis animi cõſternatio 1780.c
horridus 469.b.1228.a
horrendus 1703.c
horruit 466.b.1227.d.1583.c.1917.d
horrorem habuit 1227.d
horripilationes 1228.b
horripilavit 1227.d
horreum 33.lin.34.113.l.49.700.a.

Digitized by Google

343 e. 408 c. 450 a. 530 a. 554 e. d. 613 b. 638 c
Hortator 779 d.
Hortatus eſt 1296 d
Hortatus fuit 337 e. 562 e. 1209 a
Hortus 217 c. 232 b. 326 d. 381 e. 1095 a. 1446 c
Hortus cultus 1098 a
Hortus Eden 326 e. 327 a
Hortulanus 124. l. 21. 32. 327 b. 640 d. 658 b
Hortulani ars 124. l. 22. 098 a
Hortenſis 217 c
Hoſanna, ſalicum, palmarum, nec non aliarum arborũ rami, quos die octavo feſti tabernaculorum pueri Judæorum geſtantes clamitant, Hoſanna 819 d
Hoſeas, propr. ibid. d.
Hoſpes 118. l. 16. 296 e. 318. 611 e. 612 a. 814 d. 983 b. 1099 e. 1506 1535 a. 1579. a 1647 c
Hoſpita 1476 a
Hoſpitium 181 e. 464 d. 611 d. 621 a. 1099 d. 1506 d. 1535 a. 1636 d
Hoſpitalis 1535 a. 1601 e
Hoſpitale 382 a
Hoſpitalitas 1535 a
Hoſpitatus eſt 610 e. 935 e
Hoſpitio excepit 1099 d
Hoſpitio uſus fuit 36. lin. 49
Hoſtis 129 lin. 28. 354 c. d. 102 b. 1276 c. 1296 a. 1297 b. 1539 c. 1568 c. 1601 b. 1831 b. 1847 a. 1939 d
Hoſtis fuit 1276 b. 1847 a
Hoſtilis 1276 c
Hoſtivit 1021 c. e. 1045 a
Hoſtimentum 1045 a
Hoſtia 523 d. 1323 a
Hoſtia peccati 132. l. 5
Hoſtia frangenda 1480 c
Hoſtorium 482 e. 991 d. 1045 a
Hœdus 178 a. b. 1565 b. 1812 d
Hœdile 1090 d
Huc 431 e. 442 b. 445 d. e. 840 a. 1424 d
Hucuſque 445 d. 847 b. 884. 1274 b
Huc & illuc 840 a
Huc & illuc divagatus eſt 1982 b
Hujuſmodi 869 e. 101 lin. ult. 102. l. 1. 258 c
Humanitas 101. l. pen. 258 c. 609 c. 1127 d
Humanus 26. l. 43
Humerus 505 c. 907 e. 1118 d. 1187 b
Humerale 108. l. 14
Humeroſus 581 c
Humilis 638 e. 792 a. 982. 997 a. 1099 c. 1195 c. 1352 e. 1437 & 1555 b. 1835 b. 1924 e. 1925 b
humile 127 l. 5.
humiles 999 d
humilitas 390 d. 629 e. 638 e. 792 a. 997 a. 1099 c. 1195 b. 1331. 1925 b
humilitas altitudinis 1715 a
humiliatio 589 d. 874 d. 1351 e. 1822 a
humiliatus 1351 d
humiliter 638 e
humilis fuit 390 a. 1036 d. 1555 b. 1610 d
humiliavit 390 b. c. 598. d. 671 e. 761 d. 804 c. 874 c. 980 e. 996. e. 1352 a. 1555 b. 1788 c. 1796 d. 1835 e. 1925 a
humiliavit ſe 1352 d. 1924 e
humiliatus eſt 1924 e
humiliatus fuit 390 a. 598 c. 638 d. 732 c. 792 a. 804 a. 874 c. 966. 1099 c. 1555 b. 1835 d. 1836 b
humiliatus fuit tyrannide 1351 e
humor 581 c. 940 a. 1731 d. 1108 d. 1810 a
humor ex arboribus inciſis fluens 1570 d
humor bonus, malus 581 c. 597 b.
humor deſtillans 508 a
humor malus 1700 e
humor nativus 843 b
humor obſtructus & denſus 676 e
humidus 716 e. 939 e. 1098 a. 1731 c
humidum 1051 d
humidum radicale 843 c. 940 a
humiditas 687 c. 1098 a. 1731 d
humidus fuit 1731 b
humectatio 203 a. 1731 d
humectationes 188 b
humectavit 102 b. 697 c. 708 b. 979 b. 1051 d. 1074 d. 1097 e. 1161 e. 1731 c. 1744 d. 1837 b. 1943 b
humectatus 203 a. 940 b. 1161 e. 1388 a. 1706 c. 1731 b. c.
humus 25. l 3.
humavit 404 a. 1581 b
Huzzab, nomen reginæ proprium 789 e
hyacinthus 802, a. 1097 b. 1970 c
hybernus 1249 e
hybernans ibid.
hybernavit 1249 e
hydrus 550 c
hydria 21. l. antepen. 337 b. 635 e. 437 e. 845 c. 1236 a. 1599 e
hydriæ 19. l. 42.
hydrops 811 d. 1086 a. 1932. d. e
hydrops aſcites 499 c
hydropicus 811 d. 1138 c.
hyems 778 b. 1249 d. 1645 b
hyemavit 659 d
hyperbole 303 e. 419. 1445 d
hyperbolicè 1445 d
per hyperbolen 303 e
hypocrita fuit 615 a. 1676 a. c
hypocritæ 1515 e
hypocriſis 615 e. 1676 a. 1966 a
hymnus 438 b. 597 b. 971 a. 974 b
hymni 1648 c
hymnum dixit 1787 e
hyoſciamus 317 a
hypacauſtum 595 a
hypochondria 606 c
hypoſarca 943 c
hypoſtaſis 1602 e. 1745 d
hypoſtaticus 1745 d.
hypotheca 1438 b. 1506 d. 1704 a
hyſſopus 48. lin. 4. 49. lin. 6. 379 a. 478 c
hyſteron proteron 1586 d
hyuſquiamus albus 209 a

I.

JAbboc, nomen vallis & fluvii ſub ſub monte Libano 726 d
Jabez 1258 d. 1363 d
iacens 717 c. 1740 b
Jachin, propr. 847 e
Jacob 1373 a. cur ſic dictus ibid. a
jactabundus 497 a
jactantia 497 a. 836 e
jactatus fuit 693 d
jactavit 497 a. 693 d. 1166 e
jactavit ſe 1436 d
jactatura 1459 a
jactus 697 c. 1810 d
jactus arcus 1686 d
jactus fuit 1810 c. 1874 b
jactus baliſtæ 1740 a
jactus ſagittæ 1200 d. 1328 a
jacuit 398 b. 704 c. 1139 c. 1517 c. 1689 a. 1767 a. 1849 a. 1767 a. 1849 e
jacuit flexis quatuor cruribus 1687 d
jaculator 1783 c. 1810 c
jaculatus eſt 1669 c. 1683 c. 1686 c. 1810 b
jaculatus fuit 506 e. 732 d. 805 c. e. 1739 c
ejaculatus fuit 1739 c
jaculans 697 a
jacula 1151 c
jaculavit 1666 d
jaculum 457 a. 506 e. 974 c. 1587 c
jaculo confoſſus fuit 805 e
jaculatio 506 e
jaculator 1686 d
Jalcut opus ita inſcriptum 959 b. c
jam 836 a. 838 a. 1408 d. 1583 c
jam olim 49 d. 53
janitor 382 d. 1917 a
janua 146 d. 351 a. 384 d. 391 e. 392 a. 394 a. 1233 b
Japhet, Noë filius natu maximus 1501 a

Jareb

Digitized by Google

Jareb, nomen regis aut urbis in Aſ-
ſyria 803,e
Jareb, urbs magna Aſſyriæ 1705,d
Jaſpis 526,c.820,a
Javan, filius Japhet 748,c
Ibi 442,b.446,e.1109,a.1886.e
Ibices 1305,c
Icabod, propr. 833,a
Icteritia 1721,b
Ictericia flava & nigra 811,d
Icterus 811,c
Icterus, avis. 811,e
Ictus 314,d.1120,b.1946,a
Ictu uno 1463,b
Idcirco 847,a.947.b.1966,b
Iddo propheta ubi ſepultus 387,b
Ideo 947,b.1033,e.1265,c
Idioma 951,c.961,e
Idiota 590,e.863,c.1336,a.1419,c
Idola, metonym. 386,a
Idola coluit 709,e.1055,c
Idololatria 121.l.38.709,e.821,e.
1555,a
Idololatriæ eorum, qui Solem pro
Deo colebāt, deſcriptio 594,c,d
Idolum 180,a.222,a.709,e.821,e.
1227,a 1364,a.1450,b.1460,c.
1540,b.1555,a.1694,a.
Idolum lapideum 15,l.52
Idolum ligneum 1366,b
Idoneus 422,d.1495,a.1820,e
Idoneus fuit 33,l.18.690,e.1820.a
Idoneum fuit 610,d
Idoneum reddidit 760,a.1820,e
Jebus, viri nomen, ex Philiſthæis &
poſteritate Abimelechis orti
726,b
Jecit 704,c.717,b.731,e.732,d.
805,b. 955,b. 1137,c. 1140,e.
1443,d.1732,d.1089,d 1810,b.
1850,e.1874,b
Jecit ex alto deorſum 1739,c
Jecit ſortem 593,e
Jerubbaal, Gideonis cognomen
1705,c
Jecur 833,b.1618,d
Jehojachim 1167,b
ejus filius Saal ibid.
JEHOVAH 1491,c,d
Jejunare 1352,c
Jejunavit 295,c.697,c.1531,e
Jejuniū 11,l.6.1353,b.1532,b.1721,b
Jejunus 295,c.1593,a.1721,c
Jentaculum 1507,c
Jentavit 1507,c.1514,b
Jericho, urbs & regio 1712,c
Jeſchuron 1832,a
Jeſſe pater Davidis 816,d
Jeſus 1356,c
Jeſus Nazarenus 1153,d
Jethrib 1989,a
Igitur 418,c
Ignavia 1740,d
Ignavia torpuit 1367,a
Ignavus 1720,b
Ignavus fuit 593,c
Igneus 1096,c
Igniarium 1913,b
Igniculus 1096,c
ignis 253,c.977,d.1096,c.1138,d
ignis accenſus, lucens 42,l.18
ignis cecidit 1141,c
ignis magnus & fortis, qui omnia
liquefacit 445,b
ignis oſſium 57,l.31
ignis ſacer 281,e
igniſpicium 842,b
ignitus 796,d.922,e
ignitus fuit 922,e
ignobilis 487,a
ignobilis fuit 1061,e.1465,d
ignobiles 670,c
ignominia 162,e.196,c.330,d.553,b.
620,a.631,d.659,a.701,e.868,a.
1465,e.1561,b.1583,e.1618,a
per ignominiam 330,d
ignominia affectus eſt 631,b
ignominia affecit 631,c.1954,e
ignorantia 1546,c.1085,d.1866,e
per ignorantiam peccavit 1805,b
ignoravit 709,a.1358,e.1804,a.
1805,b.1866.d
ignoſcens 1222,b
ignoſcentia 598,e
ignotum 1123,a
ignotus 285,a.872,c.951,d.1123.d
ignotus fuit 1123,a
ignovit 544,a.598,e.1222,a
Jim 1287,a
ile 881,c
ilex 661,d.1989,e
ilia 405,b.641,b
illæ 77,l.9,445,d
illapſus 469,c.
illapſus fuit ibid.
illaqueatio 940,c
illaqueator 801,c
illaqueatus fuit ibid.
illaqueavit 940,b.1164,c.1563,d.
1607,b.1874,d
ille 139,l.25,418,c.427,b.467,e
illevit 696,e
illexit 424,d.1209,a.1500,b
illi 77.l.9.442,d.1273.
illi duo 3.l.7
illiberalis 1062,a
illic 442,b.1980,a
illicitum ſtatuit 656,a
illicitus 656,b.c
illicò 420,c
illinctum 953,a
illinivit 369,c.696,e.702,d 946,b
illiſio 1519,c
illiſus fuit ibid.
illiteratus 1336,a
illuc 442,b.446,e.1887,a
illud 392,e
illuminatio 1526,c.1544,c
illuminatio librorum 479,a
illuminatus 479,a.1526,b
illuminatus fuit 1082,b.d.1083,a
illuminavit 580,e.1067,b.1082,c.
1083,a.1096,b.1314,c.1465,c.
1514,a.1526,b.544,c
illuminavit libros 479,a
illuſio 186.d. 434 a. 449 a. 529 b.
538 d. 569 d. 938 a. 1213,a
illuſio nocturna 431 e
illuſiones 1315 e
illuſit 186 a. d. 433 e. 452 d. 529 b.
708 c. 937 e. 950 d. 967 c. 1315 a.
1340 b. 1841 a. 1866 e.
illuſor 449 a. 708 c. 925 d
illuſtratio 784 a. 1067 d. 1082 e
illuſtratus 477 e
illuſtravit 162 b. 174 d. 436 e. 477
d. 784 a. 790 e. 1067 b. 1082 c.
1465 c. 1514 a 1526 b. 1544 c
illuſtris 401 c. 1096 c. 1949 e
illuxit 40,l.24.1067 b.1082 b.
1514 a. 1525.d
imaginatio 396 d. 543 a. 550 b. 643
c. 1441 a. 1440 c. 1852 c
per imaginationem 396 d
imaginarius 744 e. 1441 a
imaginatus eſt 1540 d. 1851 e
imaginatus fuit 421 b. 442 e. 451 c.
543 a. 667 a 794 c. 1440 e
ex imagine pinxit 1851 e
imagines 369 e. 1787 d. 1852 c
imagines futura denūciantes 536 c
imago 114.l.27.168 c.317 d.379 e.
404 c. 983 b. 1048 c. 1227 a.
1364 a. 1460 c. 1540 b. 1548 d.
1555 a. 1614 a. 1621 a. 1840 b.
1852 c. 1991 b
imbecilla 88.l.25.
imber 347 d. 1198 a. 1210 a.
imber rapidus 503 e. 504 a
imberbis 1937 b
imbibit 319 b. 760 e. 1178 a
imbibitio 760 e. 1178 a
imbibitus 760 e
imbibitus fuit 760 e. 1178 a
imbres 488 b
imbuit 613 c
imbutio coloris 1515 e
imitatio 569 d
imitator 1037 d
imitatus eſt 336 e. 707 d. 1787 c
imitatus fuit 569 c. 1037 d. 1787 c
immaculatus 1975 d
immaculatus fuit 483 a
immediatè 1030 e
immediatè ſecutus eſt 1764 d
immenſum 1342 a
immeritò 609 e
immerſit 685 e. 686 b. 1339 d 1341 d.
1514 d
immerſit ſub aquam 149 c
immerſus fuit 686 e. 706 d. 711 c.
1397 d. 1515 a. 1545 e. 1937 d
imminens 1409 b
imminuit 163 a. 229 a. 498 b. 624 a.
1162 d. 1225 d. 1409 a
imminutum fuit 229 a
imminutus 670 e
imminutus fuit 205 d. 498 b. 624 a,
b. 1162 d
immiſcuit 580 e
immiſericordia 620 a

Immi.

Immiſericors 856 b
Immiſſio 1871 a
Immiſſus fuit 1341 e
Immiſit 386 c. 798 b. 955 b. 1645 e. 1867 e. 1987 d.
Immolatio 1122 a. 1159 e
Immolatus fuit ibid.
Immolavit 461 a. 1159 e. 1837. d
Immoratus fuit 1414 e
Immortalitas 232 a
Immunditia 706 a. 708 d. 1069 c. 1730 d.
Immundus 705 d. 1069 c
Immundus fuit 705 a
Immunis 632 a
Immunis fuit 1157 e
Immunitas ab opere aut ſeruiture 407 c
Imò 136. l. 21
Impactus fuit 1554 d
Impatiens 1516 e
Impedimentum 433 b. 656 b. 1313 b. 1367 a d. 1370 c. 1569 c. 1656 e
Impeditus fuit 525 d. 1018 d. 1288 b. 1971 d.
Impedivit 162 d. 216 a. 369 b. 372 c. 433 b. 656 a. 862 b. 868 c. 1018 b. 1083 b. 1288 a. 1313 a. 1314 c. 1366 e. 1370 a. 1518 b. 2805 a. 1847 a. 1971 d
Impegit 346 d. 902 e. 1070 e. 1164 a 1431 a. 1753 b
Impendit 1225 d.
Impenſa 1144 a
Imperare ſivit 1736 b
Imperator 1008 b. 1873 d
Imperatrix 645 d. 1008 b
Imperavit 94. l. 24. 759 e. 1007 d. 1254 e. 1371 d. 1736 a. 1873 a. 1922 d
Imperfectus coctione. 1149 d
Imperioſus 1873 e
Imperitia 1355 e
Imperitus 225 b 1500 d
Imperitus fuit 715 c
Imperitus rerum 1135 e
Imperium 425 a. 1009 b. 1035 a. 1220 d. 1302 c. 1371 d. 1706 b. 1789 b. 1941 d
Imperſcrutabile 644 a
Impetigines 1235 e
Impetiginoſus 433 d. 550 e
Impetigo 433 d. 550 e. 760 e. 1594 d
Impetratio 1686 e
Impetratus ibid.
Impetrauit 945 b. 1686 d
Impetum fecit 404 c. 405 a
Impetum fecit in aliquem 303 d
Impetuoſus 1211 e. 1269 a
Impetuoſus fuit 1358 d
Impetus 303 e. 345 c. 385 d. 482 d. 562 d. 1106 c. 1211 d. 1231 a. 1248 c 1419 e
Impetus aquæ 1618 e
Impetus aquæ inundantis aut effuſæ 496 e
impietas 620 a. 1144 c. 1296 a. 1773 b
impinguat 717 a
impinguatus fuit 715 e. 1890 d
impinguavit 1437 d
impium arguit 1772 e
impius 61 lin. 31. 131. lin. 46. 472 d. 586. c. 892 a. 1062 a. 1144 c. 1773 a
impius fuit 131. l. 29. 1772 e
implens 1002 b
impletio 406 e. 669 c. 1002 e
impletus 1002 a. 1874 e
impletus fuit 669 c. 1000 a. d 1001 e 1004 c. 1794 e. 1975 a
impletus fuit ira 1264 c
implevit 325 a. 406 e. 669 c. 870 a. 1211 b. 1000 a. e. 1001 e. 1004 d. 1600 e. 1875 b
implicare 953 e
implicatio 281 c. 515 b. 940 c
implicatus 1791 e
implicatus fuit 920 b. 1192 e. 1193 b. 1440 d. 1595 a. 1791 c
implicavit 515 a. 1305 a. 1440 d
implicitus 515 a
implicitus eſt, vel, fuit 1942 a
imploravit gratiam & miſericordiam 609 a
implumis 1185 a
impollutus 1590 c
impollutus fuit 1589 d
imporcatio 407 b
imporcavit ibid.
importunitas 913 e
importunus 1033 a. 1873 e
importunus fuit 1355 e
impoſitio 333 e. 770 b. 1093 a
impoſitio 1827 d. manus ib. in caput ibid.
impoſitio manuum 791 e
impoſitor 770 b
impoſitus fuit 1225 c. 1319 e
impoſſibile 1029 a 1498 e
impoſſibilis 991 e 997 b 1018 c 1180 c
impoſſibilis fuit 1018 d. 1443 b
impoſſibilitas 991 e
impoſtor 449 a. 529 b. 543 e. 606 a 649 a. 703 a. 709 d. 925 d. 1741 a
impoſtura 529 b. 543 e. 649 a. 925 d
impoſuit 333 d. 529 b. 543 e. 649 a. 709 b. 769 e. 939 d. 1037 e. 1148 e. 1183 a. 1320 a. 1341 c. 1555 c. 1734 b. 1767 d. 1826 b. 1833 d
impoſuit altari 1132 a
impoſuit ſellam 1570 c
impotens ad generandum 1346 a
imprægnata 451 a. 1265 a. 1276 a
imprægnatio 600 a
imprægnatus fuit 599 e
imprægnavit 195 a. 515 e. 12,65 a
imprecatio 76. l. 15, 25
impreſſio 141. l. antepen. vlt. 306 a 1772 b
impreſſio tubæ 1987 d
impreſſiones 306 a
impreſſit 404 c. 1987 a. d
impreſſit effigiem aut imaginem 641 b
impreſſit ſigillum 1772 a
impreſſit libros ibid.
impreſſit veſtigium 141. l. 52
impreſſor 1772 b
impreſſus ibid.
impreſſus fuit 404 c. 686 e. 906 e 1554 d. 1931 d. 1987 d
imprimi curavit 404 c
improbitas 1773 b
improbus 412 c. 522 c. 980 c. 1773 a
improbus fuit 1772 e
improperavit 1485 a
de improviſo 1867 b
imprudentia 1376 c
impudens 320 a 622 c 639 a 1779 d
impudens fuit 23. l. 29. 638 e
impudenter 1303 b
impudentia 436 b. 556 b. 639 a 1303 b
impugnavit 648 e
impulit 40. l. 7. 84. l. 33. 97. l. 10. 160 a. 188 b. 226 a 353 c 373 c 385 b. 387 a. 405 a. 416 a. 716 b. 745 a. 868 e. 1035 e. 1164 b. 1177 c. 1184 d. 1072 e. 1076 d. 1077 a. e. 1463 a. 1506 d. 1938 b
impulit ad curſum 404 c
impulſio 385 d. 1077 b. 1211 d
impulſiones 385 b. 387 b
impulſus 1211 b
impulſus fuit 97. l. 8. 373 c. 385 b. d. 1035 e. 1073 a. 1076 e. 1077 e. 1164 a. 1184 e. 1463 a.
impunitas 839 a
impuritas 643 e. 708 d. 1636 c
impurus 705 d. 708 e
impurus fuit 615 b. 705 a
imputatus fuit 667 b
imputavit 666 e. 1012 d
imum 127. l. 5
imus 1099 c
in 136 l. 53. 145 b. d. 173 d. 393 e. 1274 b. d. 1326 c. 1336 d. 1424 d
inaccuſabilis 935 d
inæqualis 754 d
inæqualis factus eſt 1479 e
inaffabilis 732 c
in altum ſuſtulit 1971 e
in altum tetendit 1319 e
inane 1484 e
inanis 1. lin. 36. 194 a. 536 d. 573 a. 1237 d. 1248 e. 1720 b. 1838 e
inanis fuit 193 b. 1237 d
inanitas 159 a. 194 b. 708 c. 1248 e

Inaniter

Inaniter 427, e. 1237, d. 1484. e 1720, e
Inanitio 1200, b
Inanivit 1719, d
Inaquavit 996, c
Inargentatus 1464, b
Inargentavit 1464, b
Inauratio 468, e. 1534, b
Inaurator 468, e
Inauratus ibid.
Inauravit 468, e. 1534. b
Inaures 945, e
Inauris 1099, e. 1591, b
Inauris orbicularis 1267, b
Inautoravit 1130, a
Incaluit 420, a. 594, a 598, a. 870, e. 1211, b. 1774, d. 1839, b 606, b. 644, d. 751, e. 752, a.
Incantavit 1882. d
Incantatio 519, c. 939, d. 945, c 1306, a. 1732, c
Incantationes 916, a
Incantator 519, b. 665, a. 1767, d
Incantavit 665, a. 939, d. 1026. c. 1305, e
Incarceratio 1988, d
Incarceratus 521, e. 522, a. 1196, 1988, d.
Incarceravit 1196, b. 1988, d
Incarnans 943, c
Incarnatus eſt 348, b
Incarnatus fuit 943, c.
Incaſtravit 1864, b
Incaſtraturæ 1864, c.
Incedere fecit 410, a
Incendere 1869. d
Incendit 393, e. 796, a. 842, e. 988, c. 1248, c. d. 1569, c. 1583, d. 1913, b. 1948, a
Incendium 224, b. c 394, a. 653, c. 796, b 1170, a. 1944, b
Incenſum 386, e
Incenſus fuit 303, e 650, d. 651, b. 796, a. 1569, c 1913, b
Incepit 155, d. e. 432, c. 574, c. e. 722, b. 799, a. 1162, c. 1944. c.
Incepit mori 1765, d
Inceptum continuavit 1304, c
Inceptum fuit 574, c
Inceptus fuit 155, e
Incertus 285, a. 972, d
Inceſſit 141. lin. 49, 163, a. 351, d. 409, b. 439, d. 693, d. 704, c. 724, c 1041, e 1081. a. 1208, e. 1222, b 1230, b. 1231, a. 1258, b. 1497, c. 1556, e. 1700, c. 1774, a. 1832, b.
Inceſſit feliciter 134. l. 8
Inceſſit rectà 133, l. 39
Inceſſus 133, lin. prope ant. 408, c. 411, c. 441, c. 694, a, 1036, e. 1042, a 1081, a. 1557, a
Inchoavit 155, d. 1044,
Incidentia 768,
Incidit 227, b. 277, a. 469, c. 675 a. 798, a. 955, d. 1027, b. 1139, c. 1180, c. 1241, c. 1570, c. 1974, c
incidit 194, c. 491, a. 502, a. 506, b. 560, d. 572, b. 635, c. 656, d. 883, c. 900, b. 1164, e. 1419, a. 1460, b. 1461, b. 1495, c. 1598, b. 1609, a. 1611, c. 1627, b. 1636, c. 1639, a. 1661, e.
incineravit 408, e. 415, d
in cinerem diſſolvit 415, e
in cinerem redegit 415, d.
incipiens 159, a
incīſio 261, d, c 303, a. 1165, c. 1180, e. 1460, d 1610, b. 1612, a. 1662, a
in circuitu ivit 1212, a
inciſiones 277. c
inciſura 656, d. 1946, c
inciſio carnis 1946, c
inciſio venæ 1598, b
inciſio unguis 1621, c
inciſuræ manus 1946, d
inciſuræ terræ 277, c
inciſus 281, e.
inciſus fuit 675, a. 1946, b
inciſus in laminas ſeu folia ſubtilia 658, c
incitimentum 337, e. 658
incitare 1209, c
incitatus fuit 669, e. 1165, d
incitatus fuit ad aliquid agendum 1231, a
incitavit 160, a. 337, e. 402, c. 617. d 1165, d. 1209, a
inclamavit 1645. e
inclaruit 1745, e. 783, e. 1514, a 1525, d
inclinare fecit 1110, b
inclinatio 683, a. 983, a. 1286, b. 1513, e.
inclinatio in latus 1545, c
inclinatio capitis 829, a
inclinatio ſolis & diei 598, d
inclinatus 1195, c
inclinatus fuit 285, c. 598, c. 954, a. 1109, b. 1375, a. 1737, d. 1546, c. 1582, e.
inclinavit 469, c. 884, d. 886, e. 946, a. 954, a. 982, e. 1109, c. 1149, b. 1453, a. 1549, e. 1558, b. 1737, d. 1821, d. 1846, a
inclinavit ſe 285, b. c. 1194, e
inclinavit in alteram partem 899, d.
incluſit 520, c. 1196, e. 1334, d. 1742, b
incluſit brachijs 517, b
incluſus fuit 873, e.
incogitans fuit 1196, b.
incogitanter fecit 1804, a.
incogitantia 466, c. 1196, c 1804, b
incognitum 1123, a
incognitus 1123, d
incognitus fuit 1123, a.
incola 45, lin, 22, 296, e 382, b. 790, a. 814, d. 1344, b
incolæ 33 lin, 12, 1298, e.
incoluit 380, b. 1344, a. 1858, d
incolumis 1602, c. 1920, c
incolumis fuit 566, b 581, e. 1877, e
incolumitas 1876, c
incommodum paſſus fuit 1217, c
incomprehenſibilis fuit 1341, e
incomtus 515, b 754, d
inconditus 1983, c
inconditus fuit 715, c
incongruum 1054, e
incongruus 330, c
inconſentaneum 1730, b
inconſideratè egit 1084, a
inconſideratè omnia egit 978, d
inconſideratus 1698, c.
inconſtans 880, d
inconſtans fuit 1023, d
inconſtantia 881, b. 1961, a
inconſultè egit 160, a
inconveniens 330, c. 1054, e
inconvenientia 330, d
incorporatio in collegium 324, d
incorporatus 332, b
incorporatus fuit 324, a 332, b
incorporavit 332, b
incorruptibilis 516, e
incraſſatio 315, b
incraſſatus fuit 1328, b
incraſſavit 582, b
incredulitas 892, a. 1849, d
incredulus 285, a. 615, e. 892, a
incredulus fuit 1244, b
incrementum 473, a. 836, b. 1124, d. 1170, d. 1686
incrementum fluminis 1636, b
incrementum Nili 473, a
increpandus 1100, d
increpatio 225, c. 334, c. 466, e. 776, b. 780, c. 882, a. 1100, d
increpavit 334, a. 466, d. 754, e. 775, d 829, a. 1083, a. 100, d 1106, d. 1704, b 1963, e
incriſpantia 332, d
incriſpavit ibid.
incruſtamentum 869, b
incruſtatio 671, a
incruſtura 693, a
incruſtavit 313, e 670, e. 693, a. 1401 e 1819, e. 1910, a. 1950, d
incruſtavit navem 318, c
incruſtavit picturas 637, b
incubuit 285, d. 328, a. 330, b. 716, b. 1213, b. 1225, d 1396, c. 1634, e. 1687 d. 1736, e
incubuit alicui rei 528, c
incubuit totis viribus 1913, d
incubuit ovis 1728, b
incubus 349, c. 616, e 814, e 835, a. 837, c
inculcavit 1980, d
inculpatus 925, d
inculpavit 668, c
incultus fuit 1304, b
incurrit 424, c 443, b 1519, c. 1579, d, e. 1703, c
incurſio 424, c. 1519, c
incurvatio 612, b. 899, b. 1266, b. 1282, d. 1286, b. 1822, a. 1836, d 1838, d.

Incurva-

Digitized by Google

Incurvatio colli cameli 1266, b
Incurvationes 1287, a
Incurvatus 285,d.612,b.884,c. 1282,c.1359,b.1377,a
Incurvatus eſt 1659,c
Incurvatus eſt *vel* fuit 1835, d
Incurvatus fuit 307,b.598,c.612 b.703,b.874,c.884,d.899,b 1282,c.1376,c.1583,a.1835,b
Incurvatus fuit genib. in terra 246 c
Incurvavit 74,lin.3.598,d.612,a 830,b.884,d.886,e.899,e 1194 e.1282,c.1285,c.1359,b.1376,c 18[illegible],c.1836,b
Incurvavit ſe 285,b.1687,d.1836, c
Incurvavit ſeipſum 285,d
Incurvus 883,e
Incus 466,b.1199,a.1463, b
Incuſſit 1163,b
Indagatio 1967,b
Indagavit 1374,a
Inde 446,c.1887,a
Indecentia 439,d
Indecore ſive indecenter ſe geſſit 438 c.d
Indecorum 1054,e
Indecorus fuit 186,d.438,c
Indefinitus 1250,c
Indeſertus 1319,c
Indeſpectu habuit 1990,d
Index 1191,a
India 446,c
India meridionalis 425,a.b
Indicatum fuit 1065,b
Indicatus fuit 158,d
Indicavit 153,c.390,d.534,a.536,a 741,d.806,d.1056,c.1065,b 1078,c.1332,a.1441,b.1722, d
Indiciũ 390,e.536,c.1722,e.1741, b
Indicium rei 1048,b
Indigena 297,b.503,c.790,a
Indigens 535,c.624,a.1163,a.1571, c
Indigentia 234,b.535,b.924,a 1163,a.1230,a.1571,d
Indigeſtus 448,c.1054,a.1276, c
Indignatio 496,c.651,c.884,c 1264,c.1360,d.1642,a.1691, c
Indignatus 1276,c
Indignatus eſt 134,lin.39,1276,b
Indignatus fuit 216,a.400,a 496,c.601,b.622,b.665,b.884 b.924,a.1055,d.1210,d.1295,b 14,13,c.1626,b.1690,c.1753, c
Indignè 1675,d
Indignitate conſtitutus 127,lin.52
Indiguit 229,a.c.535,b.624,a.669, d.1162,d.1229,c.1571,c.1721,c
indiſciplinabilis 1244,b
indiuidua 1049,c
indiuiduum 45,lin.53,147,c.d. 1840,b
indixit 1591,c
indoctus 132,lin.22.23
indoctus fuit 715,c
indoles 687,c
indormitio 1767,c
indorminuit 1767,b
induciæ 1548,c
inductio 1429,b
inductus fuit 1429,b.1500,a
induit 108,lin.9,412,c.834,a.879 d.922,c.923,a.1308,a.1889, c
induit galeam 1620,a
indulcavit 580,a
indulgens 1361,c
indulgens fuit 256,a
indulgentia 256,b.439,a.598,c 692,a.1222,b.1361,c 1771,a.1796,d
indulſit 439,a.544,a.1361, c
indumentum 923,b.1879,e
induratus fuit 1665,b d
induruit 1665,b.1667,b.1808, d
induravit 326,b.1664,c.1988, b
indus 425,b.446,c.853,a
induſia 588,b
induſiũ 575,c.592,c.973,b.1624,
indus orientalis 446,c
induſtria 917,c.1856,c
induſtrius 1607,d
indutus 413,a.923,b
indutus fuit 412,c.922,c.1271, c 1309,e
induvium 923,d
induxit 386,c.424,d 1500,b 1811,c
inebriativum 1707,c
c
inebriatus eſt 1860,c.1861, a
inebriat⁹ fuit 1219,c.1706,c.1860, c
inebriavit 1706,d.1860,d
inedia 295,d
ineffabilis 999,c.1916,b
ineptiit 603 a
ineptitudo 1983,d
ineptus 188,c.1270,d.1332,d 1983,c
ineptus fuit 284,c.517,c
inequitare fecit 1736,b
inermavit 338,b
iners 28 a
inertia 617,c
ineſcator 1795,d
inexilium abiit 315,d
inextinguibilis 403,a
infacetus 242,d.732,c.1956,b
infamavit 1900,d
infamia 354,b.396,a.398,b 403,d.659,a.684,a.1895,c 1900,d
Infans 714,d.953,c.1053,a.1135,a
Infantia 714,d.1136,e
infanticidium 1699,c
In farinam redegit 406,b
Infatuatus eſt 215,d
Infatuatus fuit 608,b
Infatuavit 603,a.1216,c
Infecit 398,a.696,c.838,a.992,a 1419,a.1763,d
Infector 1516,a
Infectus 601,c.838,a
Infelicitas 191,b
Infelix 191,b.c
Infenſus 1364,d
Infercivit 1171,a
Inferior 127,lin.17,1610,d.1925,d 1969,c
inferior fuit 1924,c
inferius 127,lin.5,& lin 24,1112 d
infernalis 287,a
infernè 1969,a.d
infernus 7,lin.24,186,d.c.196,c 1782,c
infeſtavit 1408,c.1568,a
infeſtivitas 242,d
infeſtivus 242,d
infideles 1699,c
infidelis 285,a 892,a.1144,c
infidelitas 285,a.1144,c
infima hominum ſors & conditio 1359,c
infimum 127, lin.5.20
infimus 1099,c.1437,c
infimus factus eſt 1970,a
infinitas 232,a
infinitus 231 c.718,d
infirma 88 lin.21.1126 c
infirmavit 419,c.593,d 1559,b
infirmatus eſt 351,c.902,c.991,d
infirmatus fuit 1118,b
infirmitas 541,c.744,c.896,b.10,9 c.1126,c 1243,b
infirmitates quædam 1252,b
infirmus 541,b 581,d.896,b 991,d 1039,d 1126,c.1243,b.1318,b 1644,d
infirmus fuit 351,b.578,b.593,c 828,b 1039,a.d.1126,d.1159,a 1992,c.
infirmus ad venerem 1840 a
infixit 121,lin.15.403,c.1134,c 1148,c.1164,b.1580,b.1755,a 1987,a d
infixit in parietem 1113,e
infixus 1122,b.1154 c.1229,a
infixus fuit 124,lin.29,686,c 711,c 1134,c.1554,d.1988,a
inflammans 1526,d
inflammata 945,c
inflammatio 419,a.645,a
inflammatus 926,a c
inflammatus fuit 850,d

Digitized by Google

Inflammavit 795,c.926,a.d.1812,a
Inflatio 1138,a.b.c
Inflatio ſcorti 1138,c
Inflatio ventris 1138 c
Inflator cornu 1138,c
Inflatus 428,a 679,a.1138 a b c
Inflatus fuit 678,c.835,c.1137,e 1139,a.1572,d
Inflatus ventre 1138,c
Inflavit 1137,d.1426,d 1512,e
Inflexio 257,b.536,d
Inflexit 74,lin.4,1282,c.1505,d
Influentia 1099,b
Influxit 469,c.1098,b.1236,e 1754,d.1926,b
Influxus 469,c
Inforavit 1828,e
Informatio 414,b.561,b.1332,c
Informavit 23,lin.44,414,a.613,c 1332,a
Infortunatus 191,e
Infortunium 35,lin.34,103,lin.1 1029,a 1426,a.1586 b (1969,a
Infra 127,lin.24,1112,d.1586,e
Infregit 1083,b
Infremuit 1774,d
Infriavit 1361 b
Infrigedavit 242,c
Infrigefecit 142,c
Infrigidatio 1645,d
Infrigidatus fuit 1554,d
Infrigidavit 1645,c
Infudit 792,c.987,e.1004,d.1098 b.1152,c.1161,e.1228,c.1510,a
Infumatio 190,d
Infumavit 190,d
Infundibulum 386,c.701,a.792,e 1161,e.1510,c.1624,a.1924,e
Infuſorium 792,e
Infuſus 1161,a.1341,d
Infuſus fuit 1510,b
Ingeminam 1902,b
Ingeminatus eſt *vel* fuit 1903,e. 1904,a
Ingemuit 98,lin.20,100,lin.9 401,e.411 b.756,e
Ingenioſe facta 1852,c
Ingeniculatio 1195,b
Ingeniculatus eſt 1194,e
Ingeniculavit 246,c
Ingenioſus 529 c.1425,b.1607, d
Ingenioſus ad fabricandum 543, a
Ingenioſus ad malas artes 515,a
Ingenium 294.a.569,e.529,c 543 a.645,e.742,a.1425,b.1690,a 1856,c
Ingenium exercitatum 1442,e
Ingens 18,lin.34
Ingens clamor 1779,e
Ingloria 439,d
Inglorius fuit 438,c
Ingrinduit 835,a
Ingrati 1134,b
Ingratum reddidit 149,b
Ingratus 886,d.892,a
ingratus fuit 892,b
ingreſſus fuit 141,lin. 49,1317,d
in gratiam reduxit 1783,d.1876,a
ingratitudo 620,a
ingrediens 386,d
ingratus fuit aurib. 148,d
ingredietur 576,a
ingreſſio 386,c
ingreſſus 133 lin. propeant. 141, lin. antepen. 166,a. 288,b 1318,a
ingreſſus eſt 386,b.873,e.1289, a.1497,c
ingreſſus eſt recto pede 133, lin. 39
ingreſſativus 939,e
ingruit 404,d.798,a
inguina 116,lin.2
ingurgitavit 319,b
inhabilis 188,c
inhabilitas 188,c
inhabitabilis fuit 1304,b
inhæſit 356,b
inhiavit 569,a. 1783,d e
inhibuit 829,a.862 b
inhoneſtus 330,c
inhumanus 1667,c
inidoneus fuit 1460 a
injecit 955,b. 1140,e. 1767, d
injectio 506,e
inimica 1276,c
inimicatus 63,lin 39
inimicitia 63,lin.49,229,d.354, c
inimicus 63,lin. 42.354,c.1276,b 1579,e.1903,b
inimicus factus eſt 1276,b
inimicus fuit 354,d. 1276,b
iniquitas 38,lin. pen. 412,c 480,d. 625,e. 703,a. 1073,e. 1288,d 1421 a
iniquè egit 131,lin.29,472,b 534,a 1285,d 1288,c
iniquè tractavit 702,e
iniquus 703,a. 489, d.1288, d
iniquus fuit 1285,d.1747,a
initiatio 156,a.533,c.614,c
initiatio domus 613,e
initiatus 613,c
initiatus fuit 613,d
initiavit 533,c 613.c
initiò 37 lin 33
initium 37,l.26,156,a.574 d.1503,a 1651,c.1680,c 1948,d
initium fecit 155,d
inivit 386,b
in judicio litigavit 1922,e
in iudicium vocatus fuit 1771,d 1922,c
iniuria 38, lin. antepen. 403,a.562 c.600,d.703,a. 980,e. 1188,d 1300,c.1318,e.1340,d.1367.a
iniuria affecit 702,d.1288,c.1315,a 1355,e.1954,e
iniuria affectus fuit 1357,a
iniuriæ 1219 a
iniuriam faciens 343.d
iniuriam fecit 343.c 600 b
iniuriam patiens 703,a
iniuriatus fuit verbis 1040,e
iniurioſus 980,e.1216,d 1288,d
in ius vocavit 1771,e
iniuſte 368,c.609,e
iniuſtè egit 1288, c.d.1315,a
iniuſtè tractavit 600,b
iniuſtitia 38,lin. antepen 643,a 7. 3,a.1773,b
iniuſtus 656,c.703,a.1288,d 1773, a
iniuſtus fuit 1772,e
in loco ſublimi ſtetit 1804,c
innatavit 1534,b
innatus 1388,d
inniti 1910,d
innixa 1760,b
innixus eſt 1913,d
innixus fuit 1077,c.1225,c.1226 b.1228,c.1338,c.1760,c
innocens 239,c.483,e.560,d.621 b.689,c.1158,c.1975,d
innocens fuit 284,c.485, 689,e 1157,e
innocentem pronunciavit 1158,c
innocentia 185,a.483,c.1159, a
innodavit 281,e
innotuit 158,d.174 d.e.378,c.436 a.741,c.1525,d.1814,b
innovatio 533,c
innovavit 177,d.530,e
innoxius 118,e
innoxius fuit 621,b.1026,d
innuentes 1959,b
innuere 1868 d
innuit 303,d.765,d.971,d.989,d 1637,b.1662,a.1722,d.1751,b 1832,c
innuit oculis 1340,b
innumerabilis multitudo 1359,e
inobediens 743,a.1037,a.1247,a 1367,a
inobediens fuit 1036,e
inopia 149,c.220,c.624,b.1117,e 1230,a. 1287 d.1472,d.1749,a
ad inopiam redactus fuit 389,b
ad inopiam redegit 1770,b
inops 81,lin.15,1217,d.1230,a 1710,b
inordinatus 1041,e
in pace degit 1933 b
in precio habuit 1914,d
inquietavit 432,a.1772,e
inquietudo 1772,d
inquietus fuit 1772 c
inquilinus 814,d.895,e
inquinatio 708,d.839,a 747,b 1069,c.1090,b
inquinatus 401,e,947,a.1917,e
inquinatus fuit 469,a b.705 a 708,d
inquinavit 268,a.401,d,469,a.b,c 601,c

by Google

601.c. 705.b. 708.b.d. 838.e. 947.a.950.a.1069.b
Inquiſitio 158.d.236.a.237.b.414.b.633.c.1374.b
Inquiſitio fermentati 601.d
Inquiſitio de malis 191.b
Inquiſitiones ib.
Inquiſitor 191.a
Inquiſitus fuit 218.b
Inquiſivit 158.b 191.e.208.c.218.a 226.e.234.c.415.c.631.a.632.e. 643.e.717.e.985.e.1107.b 1374 a.1436.b.1441.b.1507.d.1780.e 1842.c.1960.d
Inſans 1019.a
Inſanum reddidit 1807.a
Inſanus fuit 1216.c
Inſania 206.a.238.c.771.a.1216.d. 1807.a
ad Inſaniam redegit 438.d
Inſaniæ ib.e
Inſaniens 1845.d
Inſanivit 284.e.328.b.438.c.603.a 722.d.771.a.925.b.1216.c.1807 a.1824.e.1845 c.1860.c.1908.b
Inſanum reddidit 1216.c
Inſanus 1216.d.1221.e
Inſanus fuit 438.c.715.c.1126.d
Inſcidit 1639 e
Inſcripſit 489.e.641.b.1772.a
Inſcriptio 1695 b
Inſculpſit 641.b.665.e
Inſculptus fuit 906.e
Inſectatus fuit 393.c.1701 d
Inſectum 361.a
Inſecutus fuit 393.c.1701.d
Inſenſati 989.c
Inſenſibilis 666.d
Inſeparabilis 939.d.1466.b.1612 c
Inſerendi actio 1736.d
Inſertus fuit 1149.a.1736.c
Inſeruit 1148.e.1736.c
In ſervitutem redactus fuit 1255.b
In ſervitutem redegit ib.a
Inſevit 711.c.1736.c
Inſevit ſurculos 124.l.24.25
Inſidiæ 115.l.28 147.c.178.d.870. d.944.d.998.d 1373.d.1460.b. 1482.a.1518.e.1766.c
Inſidiarum locus 115.l.28
Inſidias ſtruxit 870.c
Inſidiis captus fuit 1518.e
Inſidiator 115 l.21,848.b.870.d. 1766.b.1831.b.1939.d
Inſidiatores 347.a
Inſidiati ſunt 630.b
Inſidiatus eſt 616.a.1373.d.1460.a 1518.e.1766 b
Inſidiatus eſt occultè 870 c
Inſidiatus fuit 115.l.3.4 12.347.a. 433.d.617.a.663.b.801.b.944. c.1121.b.1526.d.1830.c
Inſidioſa ac prava cordis intentio 1939.e
Inſidioſè 870.d
Inſigne 898.e.656.c.1332.d
Inſigne 318.d.ſubſt.
Inſignia ſubſt.318.d
Inſignis 28.l.35.303.c.742.a.979.e 1332.c.1436.a
Inſignis artifex 1198.a.b
Inſignitus fuit 906.e
Inſignivit 1227 b
Inſiliit 328.a.820.e
Inſimulatus 668.c
Inſimulavit aliquem criminis 668. c
Inſinuavit 577.e
Inſipida 469.c
Inſipiditas 469.c.1021.d
Inſipidus 692.b.1021.d.1041.b. 1983.c
Inſipidus fuit 1021.d
Inſipiēs 285.a.603.a.880.d.1332.d
Inſipiens fuit 978.d
Inſipientia 285.a.1567.b.1616.a. 1983.d
Inſipuit 284.e
Inſiſtens 799.b
Inſitio 124 l 33.1149.a.1393.b
Inſitus fuit 711.c.1736.c
In ſole verſatus fuit 416 b
Inſolavit 1900.a
inſolens 1783.c
inſolens fuit 1702.d.1852.c
inſolentia 1355.e
inſomnietas 127 l.36
inſomnis 1059.a
inſons 1158.c
inſons fuit 1157.e
inſpectio 236.a.553.a.1470 b
inſpector 379.c.549.b.1831 b
inſpector aſtrorum 1852.d
inſpector ſynagogæ 515.a
inſpexit 740.b. 743.b.1468.a 1830.e.1851.e.1939.d
inſpirauit 1792.c
inſpiratio 1147.c
inſpirationes 419.b
inſpirauit 419.b
inſpirauit 1137.d. 1145.a.1173.b 1426.d
inſpiſſatio 908.e
inſpiſſatus 1762.a
inſpiſſauit 908.c.1580 e
inſtabilis 1085.b
inſtabilis fuit 1616.c
inſtans 1409.b
inſtanter 828.d.1970.c
inſtar 1099.e
inſtar ſpongiæ ſuxit 1253.e
inſtaurare 1757.c
inſtaurat 717.a
inſtauratio 157.c.276.a.1374 c
inſtauratus fuit 274.c.1731.c
inſtaurauit 274.c.893.d.1548.b
inſtauravit deſtructa ſive diruta 567.a
inſtigauit 337.e 914.d.1873.a
inſtillauit 1098.b.1152.c
inſtituit 40.l.7.195.e.294.d.799.a 923.e. 1150.d. 1409.a. 1873 c.1970
inſtitor 232.b.612.e.641.a.1828.e.
inſtitoria 232.b
inſtituit 82.l.21.414.a.424.d.613 c.661.a.769.e.775.d.806.d 1079.d (780.c
inſtitutio 425.a.561.b.776.b.c.
inſtitutio prima 614 c
inſtitutum vitæ 1080.a
inſtitutus 414 a
inſtitutus fuit 613.d
inſtructi 606.d
inſtructio 807.a
inſtructus fuit 715.e
inſtrumenta bellica 476.e
inſtrumenta muſica 1092.d
inſtrumentū 77.l.18.864.e.1016.b
inſtrumentum contractus 1311.d
inſtrumentum chirurgicū & muſicum 1026.c
inſtrumentum dotale 906.d
inſtrumentum Muſicum 492.d 1266.d
inſtrumentum muſicū, German. Hackbrett 686.d
inſtrumentum muſicum torculari aut vindemiæ adhiberi ſolitum 348.e
inſtrumentum natandi 1824 c
inſtrumentum piſcatoriū 114.l.26
inſtrumentum, quo politur 336.e 392 e
inſtrumentum publicum 1848.d
inſtrumentum ſculptoriū 1164.e
inſtrumentalis 77.lin.20
inſtruxit 82.l.21.502.e.715.e.760 e.776.c.1199.e.1279.d.1591.c
inſtruxit aciem 1511 a
inſtruxit quiduis 1388.e
inſtruxit ſe viatico 1527.e. 1528 a
inſuavem reddidit 1032.d
inſuavis 469 c
inſuavis fuit auribus 148.d
inſula 65.lin.12.305.c.1067.d
inſula diſſecta 305.d
inſulæ 1473.d.1475.b
inſulæ fortunatæ 578.a
inſulſitas 469.c.1983.d
inſulſus 469.c
inſulſus cibus 1983.c
in ſumma 323.d
inſumſit 1143.e
inſurrexit 1601.b
integer 325.c 870.b.1542.b.1875.c
integer fuit 1874.e.1975.a
integer vitæ 1975.d
integratio 870.b
integrauit 870.a.1542.a.1875.b
integratus fuit 870.b
integrè 325.c.582.c.870.b.
integritas 325.c. 870.b. 1050.e 1542.b.1667.d.1875.d.1925.e
intellectiua 1147.e
intellectu præditus fuit 172.e
intellectus 432.e. 1376.c.b.1425.b 1856.c
intellexit 172.c.d. 432.e. 710.e 740.b. 780.c. 797.b. 958.b 1376.a. 1425.a.1440.e.1471.e

Digitized by Google

1855.e.1856.a.1892.e
Intelligens 173. c. 1376. b. 1425. b 1855 e.1856.c
Intelligens factus eſt 172.a
Intelligentem fecit 172.d
Intelligentem reddidit 1856.a
Intelligentia 173.c.174. e.780. c 1376.b.1425 b.1471.b.1856.c
Intelligentia præditus 742.d
Intelligere ſtuduit 173.b
Intelligibile 742.d
Intelligibilis 431.e
Intemperans 1479.d
Intẽperantia 1461.d.1479.d.1497 d
Intendit 1134. e. 1425. a.1639. d 1664.c
Intendit oculos & viſum 1830.e
Intentauit 424.b.1040.e
Intentio 529.d 379.e. 848.b. 1396 d.1425.b.1639.d.1762.b
Intentis & fixis oculis intuitus eſt 1830.e
Intentus 379.e.660.a. 754. c. 848 b.1409.b.1425.b.1527.a
Intentus fuit 379 d.395. e.421. b 422.a.529.d.549.a.743.b 848 a.1518 e.1526.d 1762.a.1950.a
Intentus fuit rei alicui conficien-dæ 663.b
Inter 145 b 173.d.184.a.1965.e
Intercalatio 473.688.a.1265.a
Intercalauit 1265 a.1767 d
Interceſſit 1152. d 1420.a.1926.c
Intercidit 675.a.1139.c.1644.a
Intercidit ferra 1180.c
Interceſſus 1611.e
Interceſſerit 1420.a
Interens 314.a
Interdictus 656 b
Interdiu 746.e
Interdixit 656 a
Interdum 1408.d
Interea 174 b
Interemit 986.b
Intereſt 886.a
Interfactus eſt 1612.b
Interfecit 364.b.384.a.450.b.675 a 986.c
Interfecit hominem 1763.d
Interfectio 600.l.20.450.d.987.b
Interfector canis, aconiti ſpecies 1610.b
Interfectus 1610.a
Interfectus eſt 395 d
Interfectus fuit 450.d.986.c. 1139 c.1609.e
Interior 195.c.290.a.386. d
Interiora 386.d
Interiit 1160.e
Interitus 35 lin.34 129 lin. 21. 428 e. 441.a 516 e. 842. d. 1426. a 1457.b.1549 d 1780. d.1797.c
Internus 184.a.289.e.1969.b
Interim fit 1507.b.1593.c.1758.a
Intermiſſio 1425.e.1990.c
Intermortuus fuit 986.d
Interpellauit 1441.c.1612.b.1841.a
interpolauit 580.e
interpoſuit 580.e.1593.c.1767.d
interpoſitus 1213.b
interpres 938. b. 1067. c. 1491.b 1498.a.b.1695.b
interpres legis 1471.b
interpres ſomniorum 1498.c
interpres ſuprem' Alcorani 1500 e.
interpretatio 37.l.37.694.b.938.c. 961.e.1012.b.1067.d.1491.b
interpretatus eſt 174.d.421.b 938 b.1012.b.1497.d.e.1498.b
interpretat' eſt per ſomnia 1265.c
interpretatus eſt ſomnia 1506.e
interpretatus fuit 1461.e.1796.d
in terram 418.a
interrogauit 1242.a.1759.c.1780 e.1781.d.1960.d
interrogauit cognoſcendi aut di-ſcendi cauſſa 413 c
interrogatio 1781.d.1782.e
interrupit ſermonem 1612.b
interſectio 675 b
interſtitium 546.a.770.b.1602.a 1708.b
intertextus 1547.c
intertexuit 1127.d
interturbatio 1267.d
interturbatio 1841.a
interturbauit 1805.a
interuallum 410 b
interuallo 19.lin. 47. 616.c. 907.d 1624.e
inteſtina 195.b.290.a 386.d.666 e
inteſtinum 195.b.504.b
inteſtinum 1024 a.cæcum,rectum duodenũ,ieiunum,colon.ib.e
inteſtinum cæcum 1663 e
inteſtinum ieiunum 1533.b
inteſtinũ ieiunum & rectũ 504 b
inteſtinum rectum 579. e. 1247.a 1572.a
intinctio 1315 e
intinctus 203.a.707.c.1341.d
intinctus fuit 707.c
intinxit 202.b. 685 e.707.b. 1161 e. 1241.e. 1339. d.1341.d.1514.d
intonuit 1753 c
intorſio 460.b
intorſit 460.a.1620.b
intortus fuit 4603
intra 145. b. 173. d. 174.b.184.a 290.a.296.a.386.d.1284.d.1965 e
intrabit 20.lin.31
intractabilis 140 lin 50
intractabilis fuit 1244.b
intrauit 386.b
in tres partes diuiſus 1882.e
intricata 1266.a
intricate 529 e
intricatio 169. c. 529. e. 1607. d 1942.c
intricatum 1192.a
intricatus 515. a. 1165. e. 1607. d 1800.c
intricatus eſt vel fuit 1942 a
intricatus fuit 169.a.529. d. 1192.e 1800.b
intricauit 281.c.515. a.529. d. 1607 d.1621.b.1745.d.1942.b
intrinſecus 184. a. 195. c. 386. d 546.a
intriuit 202.b.1161.a
introductio 156.a
introductus fuit 1317.e
introduxit 163.a.386.c.873.a
introitus 166.a 386.c.1449.e
introiuit 386.b.577.e.1317.d
intromiſſio 386.d
introſpexit 704.a
intuitus 191.b.1117.a.b
intuitus eſt 379. d. 548. e. 1117. a 1799.b.1939.d
intuitus eſt cũ delectatione 191.a c
intuitus fuit 191. a. 1216. b.1192. d 1835.b
Intulit 423.b
intumeſcens 1770.a
intumuit 218.e. 228.d. 472.b 605 e.678.e. 1021. c. 1137.e.1427.b 1512.d 1770.a
intus 386.d 545.a
intus occultauit 195.e
Intybus 424.d
inualuit 1322. d. 1403. a. 1708 1808.e.1988.b
inv[illegible]num 328.a
inuariabilis 7.l.n.40
inuaſio 404.a
inuaſit 303.d.404.c 993.b
inuaſit cum exercitu 276.b
inueniens 1854.a
inueniet 1979.b
inuenire fecit 1028.a
inuenit 728.d. 1027. a. 1020. a 1519 d 1853.c
inuentarium 489.a
inuentio 729.a.1028.c
inuentio crucis 729.a
inuentor 667.c.718.e
inuentrix 728.e
inuentum 667.d
inuentus 729.a.1028.b
inuentus eſt 955.d
inuẽtus fuit 1027.a.1593.b.1855.d
inuerecundus 1179.e
inuerſatio 1617.c
inuerſio 448.e
inuerſus 1122.b 1617.c
inuertit 1617 b
inueſtigatio 644 a.1374.b 1967.b
inueſtigatio rerum 644.b
inueſtigator 158.e
inueſtigatus fuit 226.c.633.a.1374 a
inueſtigauit 158. b. 190. e. 191. a 226.c.231. c. 413. c. 632.e.643.e 1107 b 1374.a.1433.b.1507.d 1966.e

inue-

Digitized by Google

Inveteratus 204,b.1745,e
Inveteratus fuit 818,c
Inveteravit 204,a.818,a.1410,b
Invexit 1410,d
In via erravit 1974,d
Invicem 53.l.45,164,a
Invidia 219,a.622,c.668,d.707, e.757,b.1300,c.1318,d.1364,e. 1627,a.b
Invidiam 1116,b
Invidioſus 757,b
Invidit 622,b.668,d.707,d.757, b.1300,b.1318,e.1968,e
Invidus 668,d.757.b
Invigilavit 1930,e
Inviſit 1232,d.1281.b.1468.a
Inviſum reddidit 149.b
Inviſus 223.d.897.b
Inviſus factus eſt 149.a
Invitatio 490.e.1075.e.1555.a
Invitatio ad prælium 1075.e
Invitatus 490.d.1076.a.1535.a 1647.c
Invitatus fuit 490,d
Invitavit 490.d.1075.e.1534.e 1646.a
Invitavit ad convivium 243.e
Invitus 897.a
Inumbravit 1544.d
Inundatio 1003.c.1203.a.1847.d
Inundavit 496.b.503.d.1097.e. 1430.c.1436.b.1534.b.1824,c 1847.c.1926.b.
In unum redegit 103.lin.16
Inunctio 1038.b
Inunctus 1038.b
Inunxit 369.c.693.a.1038.a
Inuſi-atus 1284.b
Inuſſit 653.a.822.e
Inutilem reddidit 1483.c
Inutilis 75.lin.7.8.194.a.262.c 669.e.879.c.881.e.1720.b
Inutilis fuit 881.d.1460.e
Invocatus fuit 1646.e
Invocavit 402.b.1645.e.1749.c 1885.c
Involavit 353.b.115.a.1287,d.1293 c.1308.d.
Involucra 317.d
Involucrum 313.a.464.e.675.c. 897.e.934.c.953.b.1310.b
Involucrum capitis 910.d
Involuit 281.c.312.e.317.c.404.a 515.a.624.e.897.c.910.c.915.e 934.b.953.a.964.a.1305.a.1308 a.1333.b.1505.d.1555.e.
Involvit faſciis 1426.a
Involuit ſe 318.c.1333.c
Involvit ſe cinere *aut* pulvere 1450.c
Involucre 959 d
Involutio 953 b
Involutio capitis 1310 b
Involutum eſt 915.e
Involutus 515.a.624.e.897.d. 930.b
involutus eſt *vel* fuit 1942.a
involutus fuit 675.b.953.b.1294 e.1309.e.1505.d
inurbanus 24.lin.5
iocator 925.c.950.c
iocatus eſt 708.c.1845.c
iocatus fuit 925.c.950.c.1841.a 1910.c
iocoſus 1244 e
ioctan, nomen filii Eber 797.b
ioculator 488.d
iocus 925.d.950.e.1244.d.1543.d
iohanna 610.d
iohannes 610.d
iordanis fluvius 8 5.a
iordã. fluvius, cur ſic dictus 723.b
iordanis unde ſic dictus 378.c
ionadab poſteris ſuis quæ præcepta dederit 1735.c.1736.a
ionas, cur ſic appellatus 769.c
ionia, ſive Græcia 748.c
Ἰόππη, Palæſtinæ oppidum, cur ita dictum 783.b.c
ioſeph Kimhi, qui duos habuit filios, Moſeh & David Kimhi 1623.a
ioſeph, propr. 774.e
ioſua, propr. 819.a.b
ipſe 467.e
ipſi 442.d
ipſemet 899.a.1633.e
ira 99.lin.34.496.e.598 b 653.d 654.a.752.b.d.836,b.884.c. 1107,a.1125.c.1210.e.1264.e. 1295.b.1364.d 1642.a.1691.c. 1696.e.1774.e.1988.d
ira accendit 653.e
ira exarſit 1264.c
ira furit 653.d
ira incenſus fuit 1354.d
ira vehemens 651.c
iram cohibuit 561.d
ad iram concitavit 1210.e
ad iram provocavit 1295 b
iracundè 497.c
iracundus 643.b.752.d.804.c 1364 e
iratus 216.b.497.b.649.e.654.a 752 d.1033.a.1106.c.1120.d 1244 c.1364 d
iratus eſt 1032.c.1988 b
iratus eſt vehementer 1641.e
iratus fuit 99.lin.2.216.a.496.e 497.b.602.b.650.c.653.a.752. d.884.b.1106.d.1110.c.1210 d. 1264.c.1295.b.1364.d.1402.c 1626.b.1690.b.c.1753.e.1904. a
ire fecit 163.a
ironia 303 e
per Ironiam 938.b.951.c
irradiavit 1126.e
irregularis 369.a.411.d.649.e 1305.d
irregularitas 1305 d
irreprehenſibilis 935.d.1975.e
irreprehenſibilis fuit 483.a
irrepſit 386.b.522.d.577.a
irretire 953 e
irretitor 1874 d
irretitus 1791 c
irretitus fuit 801.c.920.b
irretivit 801.b.1791.c.1874.d
irrigatio 1707.b.1932.d
irrigatus fuit 1706.c.1731.e.1937 c
irrigavit 1706.d 1971.e
irriguus 1707.b.1932.e
irriſio 168.e.184.d.186.b.303.e 924.c 938.b
irriſit 168.d.303.e.306.d.708.e 925.c 937 a.950 d 951.a.1370. b.1519.b.1619 c.1841.a
irriſus fuit 1519 b
irritatio 1364.e.1608.c.1691 d
irritatrix 106.lin.52.1209.e
irritatus eſt 1032 c
irritatus fuit 665.b.1210.d
irritavit 402 b.450.a.451 c.658.e 665.b.753.a.884.b.1032 d. 1055.e.1061.e.1120.c.1210 c. 1295.b.1363.a 1364.d.1431.e. 1524.b.1608.c.1651.a.1691.a 1972.c.1990.d
irritavit ad æmulationem 707.e
irritum fecit 193.d.573.b.e.1083 b.1472.d
irritus 194.a
irritus fuit 193.c
irritus factus fuit 194 a
irruit 303.d.404.d.439.c.716.a 798.a.1139.c.1419.c.1519.c 1637.b
is 427.b.467.b
iſaac 1841.d. in quo nam propheta bis pro Iacobo vſurpatur ib. e
iſaac, Abrahæ filius 1543.e
iſaſchar filius Iacob ex Lea 1863.a
iſatis 1096.d
iſ.hias 288.e.828.d
I maël, filius Abrahami 1894.d
iſrael 1945 d. quando Iacob vocatus fuit 1945.d
iſta 139.lin.25.352.b
iſtæ 445.d
iſte 418.c.467.b.939 b
iſthmus 126.lin.vltim.
iſtic 1980.a
ita 136.lin.28.392.c.839.e,846.d 1053.e
ita ita 1134.a
itaque 838.a
item 846.d
iter 50.lin.21.118 lin.27.410.a.b c.411.e.441.c.1227.c.1770 d
iter faciens 1241.d
iter fecit 50 lin.3.118.lin.12.411.c 1121.c.1212.a.1241.d
iter fecit pedibus 409.b
iter oſtendit 424.d
iter unius diei 1725.d
iteraneum 1965.e

Digitized by Google

Iteratus eſt *vel* fuit 1903.e
Iteratus fuit 1902.d
Iteravit 893.d.1900.e.1902.b.d
Iterum 1681.a
Itidem 318.e
Itinera 1222.c
Itinerarium 441.c
Itio 410.a
Iuba 379.a.374.b.646.a.1393.e
Iubar 1526.1552.c
Iubatus 394.a
Iubila 293.d
Iubilare fecit 1743.d
Iubilatio 1531.c
Iubilavit 724.b.1524.c.1743.b
Iubilæus 1889.c
Iubilum 725.b
Iucunda 1133.d
Iucundus 924.e
Iucundus fuit 216.e.255.e.256.a 625.b.690.c.924.e.1133.c.e. 1383.e.1927.c.
Iucunditas 256.b.1133.c.1277.e. 1512.e.
Iuda Galilæus, qui Galilæam devaſtavit, filius Ezechiæ latronis 739.b
Iuda, filius Iacobi, vnde ſic dictus 738,c.d.e.
udaiſmus 739.b
Iudaiſavit 1803.e
Iudaizavit 739.a
Iudas Iſcariotes 955.a
Iudæus 678.b.690.b.738.e
Iudæi qui pii dicti fuerint; & qui impii, qui poſtea rebelles ſive ſeditioſi & ſeparati dicti, & quis horum autor 618.d.e.& 619.a.b
Iudæi quatuor modis legem interpretantur 1491.b.c
Iudex 375.d.571.b.1484.c.1638.d 1922.e
Iudex urbis 1594.e
Iudicis ſedes altior 172.a
Iudices 1441.d
Iudicans 2.lin.9
Iudicatus 571.c.755.d.1441.d
Iudicatus fuit 375.d.1922.e
Iudicavit 375.a.531.a.710.e.749.d 754.e.1344.b.1638.d.1704.b 1772.e.1840.b.1922.c.e.1986.b
Iudicavit iuſtè 1520.b
Iudicia 1125.a.1389.e
Iudicia aſtrorum 1068.d
Iudicialis 571.c.1441.d
Iudiciarius 842.b
in Iudicio 375.e
Iudicium 375.e.377.a.e.432.e.550 b.553.a.571.c.637.e.668.a.1374 b.1425.b.1441.e.1442.e.1507 a.1584.a.1638.e.1819.d.1923.e 1924.a
Iudicium extremum 376.a.1603 b
Iudicium futurum 490.e
iudicium magnum 375.e
in Iudicium vocatus eſt, 375.d
iugavit 471.b.838.b
iuge ſacrificium 1017.a.e
iuges 672.a
iugis 1764.d
iugiter 1962.c.
iuglans 70.lin.39
iugulavit 389.a.684.d.1121.e.1162 a.1194.a.1661.e.1837.d
iugulum 1566.b
iugum 1097.a.1317.b.1421.d.1629 e.
iugum boum aut mularum 471 b
iumenta 983.c
iumentum 161.a.225.a.838.b
iunctura 386,e.393.b.471.b.518.c 954.d.e.1466.b.1687.a.1736.c
iuncturæ 791.a
iunctura architecti 1549.e
iunctura cubiti 1760.d
iuncturæ oſſium 1488 b
iunctus 899.a
iunctus fuit 356.b.517.d.1225.c
iuncus 21.lin.30.1206.b
iuncus aquæ immerſus, eamque ſemper imbibens, 319 c.d
iuncus mutabilis 585.e
iunior 482.d.1610.d
iunior altero 1135.c
iuniperus 1379 d
iunxit 356.d.471.c.517.d.715.e 791.a.1225.d.1228.b.1229.d 1235.e.1736.c.
iupiter 827.a
iuramento adſtrinxit 587.e
iuramento obſtrinxit 765,c
iuramẽtum 76.lin.14.765,d.822. c.1602.d.1633.b.1793.a
iurare 1168.e.1171.d
iuratus 587.e
iuravit 76.lin.6.587.d.765.c. 1602.d.1633.b.1792.a
iureconſultus 1638.d
iurgatus fuit 1150.a
iurgavit 877.e.1704 b
iurgium 1550.d.1404.a.1446.a 1589.c.1608.c.1491.d
iuriſconſultus 1500 e
iuriſdictio 695.c.1789.b
ius 384.e.416.b.441.c.1040.a 1732.c
ius canonicum 1228.d.1902.e
ius ciuile 1947.e. canonicum ibid.
ius dixit 335.a
ius habuit 1046.e
ius hoſpitii 1099.d
iuſculum 1040.a
iuſquiamus 1219.c
iuſſio 1530.a
iuſſit 94.l.24.868.e.1259.d.1320 a.1529.b
iuſſus fuit 94.lin 37.1529.d
iuſtè 375.e.848.a 1521.e
iuſtificatus fuit 483.c.1520.b. 1667.e
iuſtificavit 483.b.d.1277.a.1520 b.1667.e.1772.e
iuſtitia 239.e.418.a.483.e.571.e 642.e.848.a.1277.a.1521.a 1632.d.
iuſtus 239.e.483.e.820.c.846.e 1908.b.1158.e.1277.b.1520.e
iuſtus fuit 418.a.467.a.483.a. 642.c.d.683.c.1157.e.1520.a 1820.a
iuit 118.lin.12.139.lin.47.163.a 340.a.368.d.431.e.439 d.704 c.724.c.760.a.1029.c.1041.e 1208.e.1222.b.1700.c.1823.c
iuit cum impetu 1847.e
ivit velociter 1718.e
ivit de loco ad locum 1557.e
iuvare noluit 1303.d
iuvat 887.a
iuvenca 1267.c
iuvencus 1475.a. metaphor. homo robuſtus, potens & dives 1475.b
iuveneſcere 1513.e
iuvenis 189.d.299.c.702.b.1329 a.1478.e.1513.e.1686.d.1786.a
iuvenis ad militiam aptus 277,a
iuventus 189.e.1136.a.1329.d.e 1513.e.1786.a 1843.d
iuvit 780 c.1142.d.1205.d.1280.a 1293.a.1306.b.1365.b
iux 1923.e
iuxta 19.lin 50.65.lin.49.76.l.42 136.lin.38.435.b.668.b.825.d 982 d.1326.c.1344.e.1318.a
iuxta Decorum 422 d
iuxta id 392.e
iuxta iudicium 375.e
iuxta modum 294.d
iuxta ſe poſuit 112.lin.35

K

Kain 1604.a
Kedar, filius Iſmaelis, nepos Abrahæ 1588.b
Kedumim fluvius Ciſon 1586.c
Keila, propr. 1634.d
Kerioth, metropolis Moabitarũ 1655.a
Kidron, nomen vallis ſeu alvei, in quo torrens eodẽ nomine fluit 1588.c.d
Kiiun, idoli nomen 847.d
Koche 288.b
Kupha, urbs ad Euphratem ſita 850.d

L

Labefactatio 1083.e
Labefactatus fuit 1753.b
Labefactavit 858.c.903.b.1083.b 1472.d

Labefecit 400,b
Labentem accepit 1225,d
Labio 1921,c.1925,d
Labium 1920,e
Labor 2,l.24,38,31.528,e.561,b 717,a.714,e.731,b.838,a. 915,e 1118,c.1149.c. 1229,e. 1340,d 1563,b.1561,b
Laborans 1540,c
Laboravit 295,c.352,b.582,c.714e 716.b.717,b.730,e.751,a. 915,a 1229,e. 1340,b. 1561,b. 1981,e
Laboravit fame 1749,a
Laboravit in vanum 528,e
Laborans 731,b. 915,d.1518,b
Laborans calculo 625,b
Laborans corde 1039,d
Laborans dolore capitis 1519,c
Laborans ictericia 811,d
Labore affecit 1340,c
Labore fatigatus fuit 915,a
Labore magno fecit 1368, a
Laborioſus 1354,d.1340.c
Labrum 851,b
Labrum Veneris 563.a
Labruſcæ 19,l 36 335,e
Lac 921,e. vaccinum,ovium,caprinum,equinum,camelinum, aſininum ib.
Lac acetoſum 992,c
Lac coagulatum 1682,e
Lac ovi 576,e
Lac noviter mulctum 576,a
Laceravit 227,b 277,a.1199,b 1487,d.1660.a.1946,b 1974,c
Lacerta 338.d.843,e.598,c.946,a 1362,c.1884, d
Lacertus 810,a.1006,c.1367,e
Laceſſitus 1364,d
Laceſſivit 653, e.884,b.1110,e 1295,b.1364,d.1971, c
Lacinia 1950,a
Laciniæ veſtium 716,a
Lacryma 399 b
Lacrymæ 1153,c
Lacrymales 984,b
Lacrymas emiſit 399.b
Lacrymatus eſt 399,b
Lacrymoſus 198,a.399,d 1090,a
Lactans 1764,c
Lactatio 771,a.1764,c
Lactationem abſolvit 321, c
Lactationis tempus quantũ 321,d
Lactavit 770,c.1095.b 1500,b 1764,b
Lactens 770,c.metaphor. ſurcul' ib.d.1288,b.1315,c
Lactentes oves 1288,c
Lacteus 921,e.1764,c
Lacteus fuit 921.e
Lacticinitas 921,e
Lactuca 557,d.617,c
Lactuca aſini 617,c
Lactucula 617.c
Lacuna 21,l.22 228,c.251,b, 269,d 1280,d
lacunæ 11.l. 49
lacus 21,l.12,111,l.19,190,d. 192,a 193,c.251,b.1152,c.1280,d
ladaſium 925,a
lædens 1962,c
læſio 8,l.penult.194.b.341,a.516,e 744,e.979,d.1070,c.1100,e
læſio mentis 369,e
læſit 193,d.341,a.450,a.451,c 1005 a.1069,c.1070,e.1100,e.1120d
læſus 194.c.1101,a.1119,e
læſus fuit 1070,a
lætare 293,d
lætatus fuit, vel factus eſt 1888, c 156,b.159.d.175,d.196,a. 437. b 517,c.853,d.1244,d.1334,a 1524 b. 1524,c.1563,d. 1707,d. 1743 b.1833,b.1910,e
lætificatus fuit 159,d
lætificavit 527,d.1244,d.1479,a 1524,d
lætitia 41.l.12.159,e. 175.e.256,b 379,b. 527.d. 1465,c. 1479,b 1536.d.1707,d.1841.d.1888.c
lætitia legis & benedictionis 1888 d
lætitia nuptialis 437,d
lætus 1244,e.1465,c.1479,b.1888 c
lætus fuit 256,a.690,e.1133,e1328 a,1888,c
lævavit 1615,b
læve reddidit 591,a
lævigatus 1615,e. 1012,a
lævigatus fuit 1012,a
lævigatio 302,c.1012,b
lævigatio veſtium 285,b
lævigavit 285,b.591.a.592.c. 1011, a.1072.a.1615,b.1819,e.1910.a
lævis 498,d. 591,d.592,d.1937,b 1910,a
lævis fuit 318,e.1909,e
lævitas 1012,a.1910, a
laganavit 919,c
laganum 345,d.919,c.1234,a.1389 e.1563,c.1765,b
lagena 337,a.b.607,d.959,e.1061 a.1236,a.1395,c.1632,b.c. 1670 a
lagena tumida 1766,a
lagenæ 34,l.11,
laicus 574.b.1331,d.1336,a
lambdæ figuram habens 935,d
lambendo abſumpſit 941,a
lambere 1811,e
lambit 937,c.941,a.952,e.954,e
lambitio 953.a
lamella ferrea in lorica 1621,e 1622,a
lamentatio 1086,b.1979,c
lamentatus eſt 75.l.47,
lamentatrices 76.l.1,783,e.756,e 1078,e.1287,b,1603,c
lamentatus fuit plorando 1090 a
lamentum 75.l.vlt. 1079,a.1603,e
lamia 411,e.935,e
lamina 695,a. 1397,c.1398,d.1742 b
lamina aurea 1555, c
lamina frontalis 1030, a
lamina lanceæ 253,d
lamina thoracis 1563e
lamina volatilis 697,b
laminatus 1563,e
laminæ duæ corio incluſæ, quarũ vna fronti, altera manui ſiniſtrę alligatur 699,a. b
lampas 224,c.953,c.1095,c.1398 d 1446,b
lampas de metallo 1514,b
lampas de vitro 1514,a.
lana 23,l 34, 726,d.1012,b.1344,c 1553,b. quid hoc nomine ſignificetur ibid.1918,a
lana agnina 1534 d
lana cameli 238,d
lana caprina 1303,a
lana detonſa 301,d.e
lana flacci coloris 1970,e
lana humida 1534,d
lana ruffa ſive coccina 605,d
lana ſuccida 1534,d
lanarium 305,d
lanarius 1012,b.1534,e
lanatus 1534,e
lancea 506,e.849a,842,d.1211,a 1236, d. 1362, b 1619,c.1741, b
lancea parva 1362,e
lanceæ 254.b.
lancearius 306,e.599.d
lanceator 1810,c
lancinavit 1611,c
langue factus fuit 1598,c
languefecit 1160.a
languidus 372,d.1051,d. 1982,a
languit 372,d.1559,a
languor 352,d.1243,b.1982, a
lanifex 1534,e
lanificus 1553,c
lanius 305,d.463,a.509,c. 685,a 1639,b
lanoſus 1534,e
lanugo 319,a.466,b.496,c
lanx 1280, d
lapidicida 526,a
lapicidina 526,a. 630,d. 1612,b
lapicidinæ 1460,d
lapidatio 1242.d
lapidatio, ſupplicii genus, & qui hoc fuerint affecti 1694,e.1695 a
lapidatus fuit 1242,c. 1242 d.1694 d
lapidatus ſemel 319,a
lapidavit 1242,d.1964, b.1242,c
lapides elaborati 1764,b
lapides igniti 635,b
lapides marmoris, ex quibus

Digitized by Google

molæ piſtrinorum fiunt 312,d
Lapides removit 1243,a
Lapides ſerrati 336.b.c
Lapideſcit 526,b
Lapideus ibid.a
Lapidibus obruit 1242.c
Lapidibus purgavit 1243.a
Lapidibus ſtravit 526.b
Lapidibus viam ſternere 269,b
Lapidis genus 1212,d
Lapidoſitas 526,a
Lapidoſus ibid.
Lapillus ibid.1478,b.1758,a
Lapillus acutus & concidens ſeu conterens 633,d
Lapis 14.l.40.525,e.634,c.849,e 1337,b.1544.b
Lapis acuens 526,c.1228,e
Lapis adorationis 1195,c
Lapis arenarius 526,b
Lapis auxilii 1307,a
Lapis dolatus 1458,b
Lapis durus 1897,e
Lapis eburneus 526,c.1282,d
Lapis excavatus 1932,d
Lapis glaber 1910,a
Lapis Heraclius 526,b
Lapis inciſus ſive dolatus 635,e
Lapis Iudaicus 526,c
Lapis molaris 526,b
Lapis molæ inferior 1851,c
Lapis nigrorum 522,b.226,c
Lapis precioſus 1112,b
Lapis rudis 294,b
Lapis ſculptus 1164,e
Lapis ſepulchri 1813,e
Lapis ſerpentis 526,c
Lapis terminalis 1968,d
Lapis volubilis 312,e
Lapſus 385,d.980,c.1549,c.1947 e
Lapſus eſt 980,a.1023,d.1139,c 1242,a.1753,b.1947,d
Laquear 1236,b
Laquearia 1703,d
Laqueavit 801,b.1236,b
Laquei 499,d.1517,
Laqueo captus fuit 801,e
Laqueus 117,l.28,513,c.616,c.801 d
Laqueus 903,c.940,c.947,d 1173.c.1434,a.1563,d.1947,c
Lardum porci 1519,e
Largiens libenter 1075,a
Largitio 186,c
Largitus 1869,e
Largiusbibit 1860,c
Largus 1543,a
Largitor vitæ 1818,b
Larva 730,d
Larvatus 730,d
Larvæ 701,b
Larus 1839,e
Larynx 1115,e
Laſcivia 401,d.492,d.495,c
Laſcivit 712,b.950,d
Laſcivus 950,e
laſcivus fuit 219,c.1571,a
laſanum 452,c.654,a
laſer 593,e
laſer cyrenaicum 593,e
laſer medicum 593,a
laſſa 1312,e
laſſativus 107,l.3
laſſitudo 107,l.2.731,b.1704,a
laſſus 107,l.2,731,b.925,c.1229,e 1312,e
laſſus fuit 781,c.925,a.1294,c 1312,d
lata 1770,a
latè 1708,c.773,c
latebra 512,a.1215,a
latens 870,a.870,d
later 922,b.924,b
latera 287,d.1261,e.1549,a
latera ſepulchri 405,b
lateraria 408,b
laterculus 924,d.
à Latere 1518,a
ex Latere 1261,c
in Latere 1261,b
Laterificavit 922,b
laterificina 408,b.922,c
lateris apoſtema 305,a
lateris forma, modulus ſive typus 922,c
lateritius 1791,d
laterna 1439,d.1457,d.1507,a
latet 915,e
latibulum 307,b.330,c.510,a.511 e.512,a.524,d.621,a.707,a.870 d.1214,a.1251,a
latibulum ſerpentis 307,c
latitudo 773,b.1231,b.1396,c 1499,e.1723,d.e
latomi 272,a
latomia 1612,b
latomiæ 1460,d
latomus 526,a.1612,a
latrans 946,a
latratus 1059,c
latravit 917,c.1059,b.1281,c.1295 b
latrina 168,b.483,e.707,b.787,c 878,c.880,e.977,c.1090,b 1603,a.1725,a
latriniæ 651,e
latro 295,a.423,c.954,c.1249,a 1485,c
latrocinatus fuit 276,b
latrunculi 1023,c.1149,c
latuit 511,e.709,a.1250,d
latum caput habens 1499,e
latus 313,a.329,d.330,a.385,a.404 407,b.773,b.809,b.c.908,a 1251,e.1261,e.1396,c.1499,e 1517,d.1541,b.1723,d.1808,c
latus muri 63,l.19,20
latus fuit 1499,d.1707,d.1723 b
latuſculum 330 a
lavacrum 251,b.466,e.1357 1837,c.1728,d
laudabilis 597,b.971,a.1788,e
laudans 439,a.974,c.1788,b
laudatæ memoriæ 249,d
laudatio 597,b.738,b
laudatus fuit 437,a.1788,b
laudavit 162,b.248,a.313,d.436,e 438,c.439,a.481,c.597,a.970 e.974,a.1221,c.1417,a.1619,d 1787,d.1861,e.1939,e
laudes 437,e
lavit 347,b.574,e.707,b.834,b 1161,e.1209,d.1289,b.1356,e 1514,d.1728,c.1819,b.1835,c 1837,b.1837,c.1847,c.1849,e
lauretum 1744,c
laurus 370,b.404,a.409,a.1300 d.1744,c
laus 14,l.27,162,c.437,d.438,b 597,b.737,c.970,e.971,a.974 b.1619,a.1788,b.1788,c.1826 a
laus mortui 1980,e
laxamentum 1758 d
laxatio 1758,e
laxatus fuit 1117,e
laxavit 1507,b.1725,a.1771,d
laxitas 714,c
laxius 1760,a
laxus 1725,a
laxus fuit 1725,a.1758,a
Lazarus 1307,d
Lebbæus, propr. 919,a
lebes 252,d.371,e.851,b.1473 a.1588,e.1589,a.1618,d
lecti 106,l.28
lectica 1509,c.1657,a
lecticæ 1655,c
lectio 374,a
lectio continua aut vſitata 441,c d
lectio, quæ diſcipulo datur 551,a
lectionem recitavit 1386,c
lectiones 1648,c
lectiſternia 157,e
lector 1648,c.11,l.12
lectus 168,c.194,b.791,b.1134,b 1245,a.1343,a.1393,a.1397,e 1476,c.1494,a.1820,a.1851,a
lectus cubicularis 1111,d
lectus diſcubitorius 1111,d
lectus reclinatorius 1111 d
lectus ſtygius 1111,e
lectus triclinaris 1111,e
lectus fuit 1646,e
lecythus 1203,c.1547,e.1563,c
leæna 919,e
legati 680,c.1926,d
legatio 712,e.917,c.1746 c.1871,e
legatum ſe ſimulavit 1539 a
legatus 142,l.26 1,83,e.1746, b
legatus pacem petens 1548, d.

legavit

Digitized by Google

Legavit 126,2.1746,a
Legem tranſgreſſus fuit 585,e
Legenda 1648,c
Legibilis 174,e
Legio 1147,a
Legiones 296,b
Legit 1646,a
Legit adminiculo literarum 524,d
Legit declarando 174.d.2946,a
Legit iungendo literas 422,b
Legitime 92,l.7, 8.375,c
Legulus 524,e.919,d 1895,b
Legumen 511,a.1599,a.1611,b
Legumina 505,b.1599,e
Legumen ſpecies quatuor 1611,b
Lehabim, filius Mizraim, 926,c
Lendes 1625,d
Lenificatio 937,b
Lenis 997,a
Lenis fuit 528,e.937,a.1218,c 1758,a
Lenitas 98,l 17,488,e.937,b.1192 e.1222,d.1758,d
Lenitas 62,l.23
Lenitivum 937,b
Lenitus fuit 937,a
Lenivit 937,b.529,a
Lens,tis 1280,d
Lens,dis 97,l.5,1084,b
Lens viridis 1280,e
Lentè 801,a
Lentes 1280,d.1611.b
Lenticula 309,e.1440,b
Lentigines 254,c.545 d 845 b
Lentiginoſus 1125,e
Lentor 1098,a
Lentus fuit 1098,a.
Leo 101,l.21,23,& 117,l.1,919,e 938,e.838,c
Leo grandior 116,l.41
Leopardus 508,a.1424,c
Lepores 1541,e
Leporinus 1744,b
Lepra 253.b.281,e.337,a.344,a 1018,a.1070,d.1198,e.1572,d 1922,a
Lepra affecit 1922,a
Lepra alba 162,a.b
Lepra capitis 1922,c
Lepra germinans 276,b
Leproſitas 218,e
Leproſo quæ facere incumbebant 705,a.1572,c.d
Leproſus 253,b.281,e.1198,b.1572,b.c
Leproſus fuit 1572.d
Lepus 1744.a
Lepus marinus 1744.b
Lepus ſylveſtris ib.
Lepuſculus ib.
Lethargicus 1175,a.1701.c
Lethargus morbus 1175 a
Levare animam ſuam 1172,a
Levare animum alterius 1172,e
Levare caput alterius 1170,e
Levare caput ſuum 1170,d
Levare faciem alterius 1171,b
Levare faciem ſuam ad alterum 1171,a
Levatio 1094,b.c
Levatio animæ 1170,c
Levatio faciei 1171,c
Levatus 389,b
Levatus facie 1171,c
Levatus peccato 1169,a
Levatus fuit 474,d 481.d.1166,e 1712,d.1715,b.1759 d.390,e 391 c.500,e.1093,.1112,e.1125,e 1166,b.1712,e.1738,e.1799,c 1959,e.1971,e
Leuca 982,e
Leve & grave 1616,b
Leviathan, draconis marini nomē 931,a
Levi, Iacobi filius 931,b
Levis factus eſt 1617,e
Leviorem fecit 625,d
Levir 677,e.726,a
Leviritatio 726,b
Leviritavit 726,a
Levis 366,c.390,a.423,c.625,d 639,b.880,d.946 d.1248,e 1269,a.1615,d 1720.b
Levis fuit 946,c 1435,c 1615,a 1616 b.1617,e
Levitas 488,e.625,a.881,b.1435,d 1615,e
Leviter 1101,d
Leviter vulneravit 1946,b
Leunculus 891 b 919 e
Lex 384,e.401,b.411,d.416 b.441 c.743.b.1125,a.1209,a.1902,c 1925,c.1943,e
Lex alia moralis, alia ceremonialis,& forenſis alia 807,c
Lex communis 375 e
Lex Dei 807, a.quod vocabulum quatuor modis accipitur ib.b.c d.e.& 808,a.b.
Lex eccleſiaſtica 1128,d
Lex Mariæ 1209,a
Lex Muhammedis 1488,d
Lex pontificis 441,d
Lex ſcripta 641,e.906,d
Lexicon Chaldaicum 1609,d
Libanus Syriæ mōs, à candore nivium ſic dictus 921 b
Libamen 425,a.1129,d
Libatio ib.
Libavit 380,a.1129,c.1159,e.1649 e
Libella 51,l,51,1595,e.1732,a.1761 e
Libelli quinque, quos Rab. certo anni tempore in Synagogis totos perlegunt 310 c
Libellus 307,c.1848,d
Libellus famoſus 432,a.1184.d
libellus, in quo Muhāmedi ſtarum ceremoniæ perſcriptæ ſunt 1746,c
libellus repudii 307,c.309,a.704 e
libellus ſupplex 1781,d
libēter 256,b.610,c.1409,d 1513,e
liber 632,a.645,e.956,b.1411,e 1438,b.1543,a.1599,e.1900,d
liber Aruch vnde dictus 1389 d.e. ius autor quis ib.
liber correctus 379,e.1067,e
liber ex altero tranſcriptus 1129,a
liber factus fuit 645,c.1485,e
liber fuit 645,c.1482,e.1484,a
liber genealogiarum 755,d.848,d
liber linealiter ſcriptus 1233,c
liber luctus i. in quo de luctu tractatur 14.l.24
liber pſalmorum 437,e
liber rationum 489,e
liber redituum 489.e
liber repudii 1439,c 1543,a
liberalis 1075,a 1309,b 1543 a 1828 c
liberalis fuit 978,c.1074,d.1869,c
liberalitas 1075 c 1543,a
liberatio 588,e.645.d.818,c 1064,d.e.1152.c.1411.c.1439,c 1835,a
liberator 267,c.818,e.1152,b.1411,c
liberatus 1152,a.1152,c.1835,a
liberatus fuit 588,d 645,c.818,d 1007,c.1157,d.1411,b.1464,e 1834,e
liberatus fuit ex periculo 1064.d
liberatus fuit ex anguſtiis 1723,b
liberavit 256,b.575,a.588 c.1007 a.1152,a.1157,d 1411,b.1421 b.e 1438,c.1447,d.1464,d.1482,a 1489,a 1834.d
liberavit à catenis 1746 e
liberavit à periculo 818.d.1064,c
liberavit ex ſervitute aut captivitate 645,c
liberè 285,e
liberè confeſſus eſt 757,e
liberi 211,d
libertate donatus 645.d
libertate donatus fuit 631,d
libertate donavit 645,e
libertas 256.b.631,e.632,b.645,d 1379,a.1411,c
libertas mutui, debiti, corporis, bonorum 407,e
libertus 632,a
liberum fecit 1472.e
liberum reddidit 1485,e
libidinoſus 543,b.752,d.926,e 1813,a

Libidinoſus fuit 1266,c
Libido 495,c.543,b.1035,d.1266,d.1813,a
Libitinarius 1582,e.404,b
Libitum fuit 15.33,d
Libra 51.l.42.749,a.1013,b.1732,a.1936,d
Libra Zodiaci 51.l.44
Libramen 1300,d
Libramentum 1936,e
Librando ſuſtulit 1936,e
Libratio 1935,d
Libravit 739,d
Librarius 1129,a
Libravit 1933,d.1936,e
Libri 1129,a.1240,a
Libri biblici viginti quatuor 1405 d.e.1406,a
Libri Prophetici alii priores, alii poſteriores 1057,e.1058,a
Libri quinque Moſis 607,c
Librum emendavit, ſeu correxit, 284,b
Libum 1697,d.1754,e
Licentia 95,l.37,904,d.1247,a.1430,a.1458,e.1741,e.1775,a
Licentiam dedit 94.l.37
Licentiam habuit 755,e
Licentiatus 95.l.45.1771,b
Licet 128,l.4
Lichen 550,e
Lichenoſus 550,e
Liciatorium 897,e.1097,b.1150 e
Licitatio 1248,a
Licitator 1248,a
Licitatus fuit 390,d
Licitum & permiſſum fuit 1458,b
Licitus 191,a.422,d
Licium 634,a.1090,b.1127,e.1130 e
Licium textoris 1097,a
Lictor 553,a.749,c.1521,e
Lictores 314,d.387,e
Licuit 291,a.1028,c.1771,a.1872 d
Lienteria 488,e.592,d
Lien 697,d
Liga 1669,a
Ligamen 17,l.35.106,l.18,775,c 1613,e.1668,e.1882,c
Ligamina 673,b
Ligatio 1374,e.1595,a.1624,a.1668 e.1809,a
Ligatio anterior 522,b
Ligatio Iſaaci 1375,a
Ligatio manuum vel pedum 1374
Ligatio nervorum 522,a
Ligatura 1374,e.1809,b
Ligatus 80 l.37,105,l.pen. 499,e 515,a.673,a.834,a.1037,e.1374,d.1568,a.1569,c.1668,d.1809,a
Ligatus lingua 522,a
Ligatus fuit 105,l.52.520,c.553,c 675,b.1440,d.1551,a.1593,a
1668,b.1687,a.1776,b
Ligavit 17,l.32,80.l.6,105,l.26 206,d.499,e.513,a.515,a.517,a 520,c.525,b.553,c.672,c.775,c 834,a.886,d.891,c.897,c.955,a 1265,a.1318,c.1346,e.1347,b.1564,c.1374,d.1517,a.1566,e.1595,a.1613,e.1623,c.e.1668,b.1686,e.1775,c.1776,b.1776,c.1806,e.1808,d.1971,e
Ligavit pedes 822,a
Ligavit veneficiis 1112,e
Ligna indecora 458,a
Ligna partes lecti connectentia 347,a
Ligna ſciſſa, Splitter 1629 b
Lignatio 668,c
Lignator 506,e.668,c
Lignatum ivit 560,e
Lignavit 668,c
Lignile 638,e
Lignum 560,e.668,b.1285,b.c 1604,a.1632,a.1807,c
Lignum aloes 1285,c
Lignum ardens 34,l.52
Ligni citharæ, in quo fides involvitur 1738,b
Lignum longum habens gradus, per quod in navẽ conſcenditur 346,e
Lignum navis 668,b
Lignum perforatum 857,e
Lignum quo tenetur, volumen, ſcheda, pagina, ne ſe vertat 62,l.47
Lignum rude 317,e
Lignum ſculptum 1164,e
Lignum torcularis 668,b
Lignum viride 1365,c
Ligonis 155,a.664,a.678,e.1280 e
Ligones 1700,d
Ligula 17,l.35,19,l.21.513,d
Ligula cruralis 1461,d.1946,d
Ligurius 961,c
Liguſtrum 446,e.612,b
Lilia cœleſtia 1779,a
Lilium 1778,b
Lilium cæleſte 1888,b
Lima 242,d.1467,d
Limaciæ 580,c
Limatura 242,d.1132,b.1211,a
Limavit 926,a
Limavit ferrum 242,d
Limax 168,c.482,a.598,c
Limen 1219,a,1233,a
Limen inferius 1506,a
Limen oſtii ſuperius 1428,e
Limen ſuperum 910,b
Limes 171,e.308,d.527,a.1241,d 1968,d
In Limine portæ ſedit 1233,a
Limitavit 1958,1968,c
Limites 1928,e
Limoſus 598,c
Limpidatus 1159,d
limpidum reddidit 1021,e
limpidus 1158,e
limpidus fuit 1157,e.1541,d
limus 370,a.542,e.604,d.693,b 694,e.1597,b
linarius 907,d.1499,b
linea 558,b.1832,a.1595,d.1845,c
linea æquationis 820,e
linea æquinoctialis 1821,a
linea exæquationis 1597,d
linea interſecans 675,b
linea recta 558,b
linea rerum quarumcunque 382,e
linea ſignorum 1597,d
lineæ manus 1946,d
lineamenta corporis 794,c
lineamenta vitiæ 558,c
lineatio 558,c.1050,c
lineatus 1215,c
lineavit chartam 1731,b
Lingua 179,c.951,c.961,c.variè uſurpatur ib. d. e. & 962,per totum.
lingua Eber 1264,b
lingua ſtateræ 1288,e
in lingua vernacula 951,e
linguaculus 306,b
lini ſtupa 1136,d
linimenta 702,d
linimentum 946,b
linimentum ad frontis depilationem 845,b
linitus fuit 702,d.1218,d
linivit 369,e.702,d.888,d.902,d 946,b.1819,c.1950,d
linopola 1499,b
lintea 157,e
linteamen 713,e.1194,a
linteatius 907,d
linteola 1235,c.675,e
linteolum 52,l.19
linter 894,d
linteum 52,l.18,713,e.907,d.546,a.1120,e.1178,a.1198,e.1199,e 1294,e.1357,d.1930,a.1964,e 1964,e
linteum abſterſivum 1233,e
linteum balnei 1194,e
linum 153,e.907,d.1498,a
linum Ægyptium 907,d.e
linum mundum 1471,e
linxit 941,a.944,e.952,e.954,a
lippitudo 1344,d.1745,a
lippus 393,c.1344,d
lippus fuit 1344,d
liquavit 575,a.1019,b.1021,b
liquefactio 471,a.b.1020,a.1020 e
liquefactio humoris 575,b
liquefactiones 445,b
liquefactivus 471,a
liquefactus 471,a.575,c.1021,c
liquefactus fuit 470,c.471,a.575 a.970,a.979,a.1019,c.1021,e 1031,c.1498,d.1775,a.
liquefecit 471,a.575,a.445,e 792,e

792,c.979,a.b.1019,b.1020,a.1021,b.1031,c.d.1182,a.1536,c.1573,a.1960.b.
Liqueſecit manibus 1039,a
Liqueſcens 470,e
Liquidum 1157,c
Liquidus 1203,a
Liquiritia 1205,b
Liquit 1990,b
Liquor 1021,a.1114,e.1835,b
Lis 339,b 359,d.375,e.377,a.637,d e.755,d.1037,d.1150,d.1404,a.1446,a.1705,a.1914,d
Litania 1749,d
Litera 47,lin.51,660,b
Litera ſcripta 558,b
Literalis 1648,b
Literatura 1259,e
Literatus 1332,c.1471,b
Literæ 507,c.1239,c.1746,c
Literæ contractus 1848,d
Literæ executoriales judicii 412,a
Literæ fidei 90,lin.42
Literæ gutturales 339,c
Literæ patentes 1502,e
Literæ quittantiæ 715,a
Litem ſuccendit 753,a
Lites decidit 305,d
Lites definivit 305,d
Lites determinavit 305,d
Lites ſecuit 305,d
Liti ſe obtulit 221,e
Litigator 637,e.1507,b
Litigavit 115,a.339.a.375.b.d 591,a.637,d.754,e.755,c.1150,d.1379,d.1968,c
Litigavit in foro & extra 1704,b
[illegible] 555,b
Litura 338,b.693,a.697,a
Littus 278,e.544,c.850,a.1211,a
Lituus 177,d
Livida cutis commaculatio 1761,e
Lividus 507,a
Lividus fuit 883,b
Livit 693,a.697,c
Livor 518,d.649,e.898,d.1561,c
Lixivius cinis 1701,c
Loca 736,c.1407,c
Loca aduſta ſive torrida 645,a
Loca concava 631,a
Loca deſerta 132,lin.44
Loca excelſa 334,c.1758,a
Loca inhabitabilia 132,lin.45
Loca invia 1392,d
Loca ſicca 65,lin.18.915,a
Localis 847,c
Locatus 997,c
Locavit 571,d.1862,b
Locavit lapides loco cõgruo 1518,b
Loci anguſti 1030,d
Loco 584,e.847,c.1969,b.
Loco motus 1131,b
loco motus fuit 797,c
loco movit 1185,d.1231,a
loco pepulit 385,b
è loco oppoſito & objecto 1065,e
è loco in locum tranſtulit 1128,d
in loco 141,lin.34
loculus 651,d.849,c.1111,e.1521,d.1567,b
locuples 1404,c
locupletatus fuit 1404,a
locupletavit 1404,b
locus 39,d.41.141,d 27.203,c 375,c.977,d.1206,b.1561,c.1601,e
locus adorationis 1195,b
locus ad ſtandum 1339,a
locus altus 1358,b
locus apricus 416,b
locus campeſtris 1925,c
locus circularis 1268,e
locus cœnoſus 226,e
locus declivis 482,c.804,d
locus editior lapidibus ſtratus 260,b
locus graminis 55,lin.17
locus habitationis 872,a
locus humectus 1388,b
locus humilis 1925,b
locus inacceſſus 1019,a
locus inferorum 1985,d
locus in quem cadit infans ex utero matris 16,lin.33
locus, in quem homines convocantur 1647,d
locus in quo exponuntur merces 1383,b
locus interior 195,b
locus in ventre plures habens cavitates 203,a
locus iudicii 1915,c
locus medius & eminens, metaph. 688.d.195,b
locus munitus 1358,b
locus occultus 512,b
locus occupatus 453,b
locus paratus 847,b
locus paſcuus 892,d
locus petroſus 526,a
locus privilegiatus 656,d
locus profundus 1798,c
locus publicus 39,lin.42
locus purus 1541,d.metonym.ſiccus ibid.
locus quem mare fluctuans attingit 1909,a
locus, quem unus alteri conſtituit 777,e
locus refrigerii 320,c
locus ſecretus 530,a
locus ſiccus, ſive aridus & deſertus 1064,e
locus ſpeculationis 704,a
loc᷒ tenebrarũ ſive obſcurus 670,a
locum tenens 586,e
locus tormentorum 1251,d
locus tribunalis 382,a
locus, ubi metalla candeſcunt, ut laborentur 1571,d
locus, ubi quis moratur 1244,a
locus ubi venditur hordeũ 1919,b
locus virilium verendorum 1608,d
locus, unde videmus 1117,b
locus urinæ 996,e
locuſta 287,b.338,c.524,a.621,d.1624,d.1686,a
locuſta aculeata 761,a
locuſta maris 358,d
locuſta repens 482,a
locuſtæ 1076,c.1132,d
locuſtæ abſque rege, vel duce 633,d
locuſtæ ſpecies 1889,e
locutio 191,c.360,c.361,b.421,d.999,c.1004,c
locutio hyperbolica 419,a
locutio vocativa 1864,e
locutus fuit 355,c.357,b.421,a.533,d 569.c.684,a.868,b.998,c.999 a.1004,c.1055,a 1083,c.11[illegible] 1113,d.1173,d.1599,d.18[illegible] 1980,d
locutus eſt cum altero 95,lin.42
locutus fuit audacter & libere 427 a.1723.b
locutus eſt opportunè ſeu tempeſtivè 1407,e
locutus eſt ore 1822,d. corde ibidem.
locutus eſt parum 306,a
locutus eſt ſecum 94.lin.44
locutus eſt turpiter & obſcenè 1542 e
logica 421,a
logicus 422,a.1115,d
logiſtica 1798,c
lolium 303,c.405,b.434,c.477,e
lomentum 406,e
lonchites 649,a
longanimis 694,c.1071,c.1516,e
longanimitas 599,d.1071,c.1516,e
longe 439,b.1729,d
longinquitas 217,e.1729,d.1790,a
longinquus 217,e.1489,d.1641,a.1729,a.c
longitudo 119,lin.propeant & pen. & 120,lin.8.26.375,a.694,e.1066,e.1953,a
longum fecit 120,lin.33
longus 119,lin.49.ult.694,b.1953,a
longus fuit vel factus eſt 119,linea 24.694,a
loquacitas inanis 635,a
loquax 169,d.361,c.1475,b
loquela 360,c.444,b.961,d.999,a b.1349,c
loquens 783,e.1115,d.1599,c
loqui 1168,a
lorica 441,e.501,e.1246,a.1652,d.1943,d.1969,e
loricam induit 502,a

Loricæ lamellæ ferreę 1667,a.1670 c
Loricatus 413,a.502,a
Loricatus fuit 502,a
Loripes 337,a
Lorum 313,c.314,c.1764,a.1946,d
Lorum iugi 1551,d
Lotio 1253,c.1728,d.1835,a
Lotor panni 1357,a
Lotura 1835,a
Lotus 624,c.1357,a
Lotus arbor 1048,d
Lotus fuit 547,c.834,c.1339,b.1356,c.1835,a.1837,b.1847,d
Lubricitas 488,c.1012,a
Lubricitates 591,c.592,a.b
Lubricitativus 488,c
Lubricum 488,d
Lubricus 591,d.1012,a.1811,d
Lucem ſparſit 503,b
Lucere fecit 42,lin.6
Lucerna 1095,c.1514,a
Lucidum 1525,d
Lucidus 162,a.1082,c.1096,c.1241,d.1526,b.1544,c.1951,a.
Lucidus fuit 40,lin.24
Lucifer 469,c.1227,a.1928,d
Lucifer, ſtella matutina omnium ſplendidiſſima 436,c 827,a.1420,c.1526,b
Lucratus fuit 715,b.822,c.870,b.1195,d.1306,b.1426,b.1686,d
Lucri cauſa proſtituit 1343,c
Lucri cupidus 227,c
Lucri ſtudioſus fuit 227,d
Lucrifecit 1962,a
Lucrum 228,a.825,b.879,c.1195,d.1319,a.1466,d.1686,c.1708,d
Lucrum fecit 1343,c
Lucta 17,lin.35.1572,c
Luctatio 17,lin.35
Luctationes 1505,c
Luctator 1572,c
Luctatus fuit 17,lin.6.1504,c.1572,d.1811,d
Luctus 13,lin.43.38,lin.4.96,lin.44.111,lin.33.554,a.656,c.930,c.1360,d.1722,d.1767,a
Lud, filius Mizraim 930,c
Ludibrium 186,b.d.433,a.925,d.935,a
Ludrice egit 1315,a
Ludificatus fuit 925,c
Ludimagiſter 23,lin.antepen.
Ludimoderator 732,c
Ludum facientes 1225,c
Ludus 641,a.1244,c.1266,c
Ludus in cannis 950,c
Luere pœnas 1169,c
Lues 536,c.724,c.987,a.1068,c
Lugens 13,lin.4.552,c.554,a.656,c.8
lugens mortuum 97,lin.12
lugubris 1090,a
luith, locus altus 934,b
luith pœnam 759,d
lumbi 589,b
lumbis ſacræ literæ quæ tribuant ibid. c.643,c.883,c.603,a.1050,d.1611,c
lumbrici 653,a
lumbricus 899,c.1241,c
lumbus 589,d.1061,b.1547,c
lumen 40,lin.antepen.436,d.1082 c.1524,c
luminibus privavit 1299,d
luminis receptaculum. 41,lin. 31
luminoſus 162,b
luminare 40,lin.vltim.41,lin.31.1095,c.1096,c
luna 496,c.808,d.827,a.920,c.1281,c.1625,a.1814,d
luna nova 436,d
luna rotunda 1200,d
lunaticus 23,lin 8.603,b
lunatio 808,c.1814,d
lunatio media 1625,a
lunula 1814,c
lupanar 382,b.495,c.856,c.1576,b
luparia, aconiti ſpecies 617,a
lupatum 1418 d
lupinum 1742,b
lupinus 576,c
lupus 458,a.metaph.lupi dicuntur homines fortes, feroces, ſævi, crudeles, avari, rapaces, hoſtes. ibid.b.c.d.e.& 459,a
lupus in cœlo 1194,b
lupus marinus 1194,b
lurcavit 207,b
lurco 73,lin.28.487,b
luſcinia 1744,a
luſcus 542,c.1299,c
luſit 538,d.708,c.937,c.950,d.1266,c.1340,b.1571,a.1841,c.1845,c.1910,c.1910,c
luſit tibiis 542,a
luſor 950,c
luſus 449,a.538,d.950,c.1841,d
luſus latrunculorum 1344,c
luſus pilæ 1543,c
luſus teſſerarum 1543,c
luſtravit 1823,c
luſtravit exercitum 979,d.1468,d
luſtrum 1688,d
lutavit 605,a.695,a.708,b.950,a.1989,b
luteus 605,b
luto illinivit 706,d
luto infecit 1760,d
luto oblinivit 605,a
luto oblinivit 1986,b
lutoſus 950,a.1989,b
lutulentus fuit 603,b.
lutum 175,b.226,c.598,c.604,d.693,b.694,c.697,a.747,c.1007,c.1204,b.1495,a.1574,c.1760,d.1765,d.1910,b.1957,a.1968,b.1988,c.1989,a.
lutum denſum 582,c
lutum rubrum 1026,d
lux 40,linea antepenultima 436,d.469,d.c.703,c.1067,c.1002,a.1069,d.1524,c.1526,c.1544,c.1914,a
lux lunæ 1526,c
lux matutina 41,lin.7
luxatio 515,b.583,c.1467,c
luxatus 1467,c
luxatus fuit 797,c
laxavit membrum 1467,c
luxit 12,lin.6.40,lin.24.436,b.553,c.703,d.756,c.871,d.940,b 1067,b.1082,b.1410,b.1506,a.1514,a.1525,d.1526,a.1544,b.1745,b.
luxuria 1813,a
luxuriatus eſt 401,c
luxuriavit 1246,b
luxuries 1459,a
luxurioſus 1813,a
luxus 187,c.400,b.1689,c
lux ſive luxa, vrbs Chananææ 933,c
lybia duplex 930,a.b
lybii 930,a
lychnus 1095,c.1852,d
lycium 1362,b
lydii 930,c
lyncurium 635,b
lyncurius 374,a
lynx 142,c

M

MAacha, Syriæ pars 1025,c
macchabæi 997,a
macer 434,a.1051,d.1106,c.1642,a 1722,b
macer fuit 434,a.442,b.858,c 1764 c
maceratio 203,a.412,c.1162,b
maceratus 406,b.412,c.1162,a
maceratus fuit 1498,d
maceravit 202,b.412,a.1161,c
maceria 868,b
maceria ex lapidibus congeſtis ſine calce aut luto 281,c
maceries 1201,d
machæra 893,c.1206,c
machina 379,c
machina bellica 837,a
machina putealis 1639,c
machinatio 489,a.400,a.1243,d
machinatus eſt 488,c.489,a.663,b 1121,b
machinatus eſt clanculum 1243,d
machinatus fuit aliquid 1314,c
mactavit 1722,a

Digitized by Google

Macellarius 1639,b.1641,d
Macellum 611,d
Macies 434,a.878,c.1507,a.1642 a.1722,b
Macilenta 1765,a
Macilentia 1722,b
Macilentum reddidit 1722, a
Macilentus 389,d.858,c 1067,a.1170,a.1507,a
Macta 1785,e
Mactatio 11,lin.34.364,d.685,b 1122,a.1610,a
Mactatio pecudis ad convivium vel ſacrificium 461,e
Mactator 685,a.1122,a.1838,a 1838,b
Mactatrix 1122,a
Mactatus fuit 1837,e
Mactavit 519,c.683,b.684.d 1121,c.1377,c.1394,a.1609,b 1661,e.1837,d
Mactavit pecus 364.d
Mactavit pecudem ad convivium vel ſacrificium 460, c. 461, a
Macula 401,d.697.a.705,a 907,a. 965,a.1125,c. 1281,e 1419,a.1825,d.1884.d
Macula albicans 161,e
Macula in oculo 202,e 580,c
Maculatus 950,a
Maculæ 543,b.1156,e.1874, a
Maculæ pardi 518,d
Maculis deformavit carnem percutiendo 1761,e
Maculis reſperſus 480,e
Maculavit 401,d.573,b 705,a 708, d.907,b.947,a.950,a 1281,e
Maculoſa 1115,d
Maculoſi 1465,d
Maculoſum 1770,a
Maculoſus 701,b.1125,d
Madefactio 714,c.1162,a
Madefactus 1162,a
Madefecit 201,b.1161,e 1514,d
Madi, filius Iapher 974 a
Maduit 1731,b
Magia 903.e
Magia 927,a.1213,a
Magiam exercuit 903,d
Magis 909,b.1466,d.1682,e 1809,b
Magiſter 82,lin.35,732,c.1034,e 1243,a.1332,d
Magiſter culinæ 685,e
Magiſter eloquentiæ 103, e
Magiſter palatii 685,e
Magiſterium 1072,b
Magiſtratus 327,d.1586,c.1847 e
Magna 180,a
magna voce clamavit 1779,c
magnalia 1369,d
magnanimitas 656,c
magnanimiter 1598,a
magnanimus 44,lin.28,466,c 656,d.1196,c
magnanimus fuit 1196 c
magnates 112.lin 51,154,a.143,lin. 5.547,c.680,e.1195,e
magnates urbis 279,e
magnes 526.b
magnetes lapis 278,a
magni carne 280,a
magnifecit 667,a.768,a.898, e.1589,b
magnificatus fuit 1369,c.1681,d 1684,b
magnificavit 279,b.1369,c.1684, d
magnificentia 28,lin.49,743,d
magnificus 17,lin.40
magnificus fuit 28,lin.25,468,a 768,a.1702,d
magnitudines 280,b
magnitudo 28,lin.49,280,a.525,a 836,c.869,d.1369,d.1685.d
magno dolore fecit 1364.a
magno ſtudio quæſivit 1842,c
magno ſtudio incubuit 1970,c
magnum reddidit 1341,a
magnus 2 lin.14.62 lin.20,279 d.313,b.835,c 836,c 1341,c 1342 c.1369,d.1410,e.1681,d.1804.c 1881,c
magnus conſilio 279,e
magnus fuit 278,c.313,a.366,a 805,d.835,a.1681,c
magus 33,lin.44.665,a.680,c 971,e.1213,a.1632,e
mahanaim, loci nomen, unde ſic dictum 611 c
mahumetiſtæ quomodo ſuos libros & preces ordiantur 1727, d
maieſtas 280,a 428,b.505,d.834,a 1369,d
maiorem in modum 968,a
maius 1104.c
mala hominis natura 259,a
mala, progena 730,c
malacia 519,a
maledicentia 1542 e
maledicta 114,lin.51,
maledictio 76,lin 15.25 114, lin. propeant. 543.e.934.e 1376.c.1617.a.1955.a
maledictus 114,lin.50.934.d 952.d.1156.d
maledictus fuit 114,lin 38.47.1617 a.1990.a
maledicus 952.d.1516.b.1955. a
maledixit 114 lin.29.42,252 c. 334,b.934,d.946,a.952,c.1156,a 1507,c.1542,e.1560,a.1576,a 1616,c.1934,d
malè 149,e
male affectus 149,e.1256,d
malè affectus fuit 810,b. 1747, b
malè audivit 148,d
malè egit 149,b
malè fecit 149,b.1747,b
male habens 1143,b
male habuit 1340,c
malè oluit 148,b.1184.c
malè precatus fuit 114,lin.30
malè olens reddidit 148,c
male tractare 1352,a
malè tractavit 149,b.1747.b
malè tulit 1968,e
male voluit 223,c
malefactor 553.b
malefactum 553,b
malefecit 970,b.998 d
malefecit prior 320.e
maleficus 665,a.1196,d.1459 a
maleficium 330,d.620,a.1576.d
malevolentia 223,d
malevolus 223.d
mali 343 d
malignitas 668,d 998,d
malignus 521,c.668,d.17.8,b
malis affecit 149,b
malitia 149,e 489,b.543,e 668.d 1286,b.1289,b.1318,d.1408,d 1748,b
malicia exquiſita 782,a
malicioſè egit 964.c
malicioſus 668,d
malicioſus fuit 1285.d
malleavit 710,a
mallei 868,d
malleo contudit 720,a
malleo diduxit in laminas 1698,c
malleus 442,a.472,a.648,a.719, d 1143, c 1155,c.1430,b.1722 a
malleus campanæ 853,d
malleus magnus 903,d.1439,e 1566,a
malleus magnus & latus 1637, a
malleus minor 1463,b
malva 509,c.512,d.583,b.1006,c
malva arborea 561,e
maluit 1706,b
malum 124, lin. antep.428,n.987 a.1480,c.1815,b
malum cotoneum 521 e
malum dæmonium 1885, c
malum granatum 1741.d
malum grave 790.a
malum intulit 149,b
malum punicum 1741,d
in malum ſolicitavit 1128, a
maluvium 666 e
malus 149,e. 522.c. 656, c 894,d.1100,e.1700,c.1747, c

Digitized by Google

Malus, arbor navis 314,d.557,d 1571,a.1990,c
Malus fuit 148, d. 810, b.1285,d 1747,a
Malus odor 148,c
Malus punica 1741,d.e
Mamlucin, qui fidem Chriſtianam abnegarunt, Muhammedanam amplectẽtes 1011, b. c. d.e.1885, b
Mamma 185,c.989,d.1777,c 1809,d
Mammæ 351,d
Mammilla 989, d.1809, d 552,a
Mammilla jumenti 857,d
Mammillare 1025,e
Mammon 983,a
Mamre, quercetum juxta Hebron 1034, c
Manans 1039,b
Manaſſe 1165,b
Manavit 1039, b.1432, c
Manavit ex aliquo 1771,d
Mancipatus 1011,b
Mancipavit 1011,b
Mancipium 23,lin.19, 528, d 1011,b.1255, c
Mancus 194,c
Mancus fuit 1495,b
Mandatum 95, lin.19.36.358,c 384, c.416, b.790, d. 796, d 1470, c.1529, c.1530, a.1902, c
Mandatum fuit 1469,a
Mandavit 94,lin.36,641,b.790,c 1468,c.1529,b
Mandibula 527,a.940,d.1440 a
Mandit 1030,e
Mandragora 146,a.1195,d
Mandragoræ 372,a
Manducavit 1069,a
Manducus 207,e
Mane 41,lin 8,201,c.234, e.& 235, c 234, c 235, a.1276, d.1333, b 1514, a.1525, b.1566, b.1842,d 1857,a
Mane ſurrexit 235,a.391,b.1856,e
Mane venit 201,c.1391,b
Manens 71,lin.27,231,e
Manere fecit 1858,e
Manere juſſit 814,c
Manes 701,b
Mania 328,c.603,b
Maniacus 328,c
Manica 1425, c.1622,d
Manicatio 201,c
Manicatus 1622,d
Manicavit 391,b.1856,e
Manifeſta 1333,a
Manifeſtatio 315,c.690,d.1814 c.
Manifeſtatus eſt 658, d.c.689,b 690,b.741,c.1333,a
Manifeſtavit 318,d.658,d.904,a 1332,c.1525,c.1814,b.1822,a
manifeſtavit alterius vicia 658,e
manifeſtè 315 d.401,c.1526,a
manifeſtò 690,d.728,d
manifeſtum 739,e
manifeſtum eſt 257,e
manifeſtus 315,c.547,e.683, b.c 690,c.904,b.1526,a.1814,e
manifeſtus fuit 314, d.1814,b
manipulos collegit 1343,d
manipulus 3.lin.46, 106,lin.20 434,c.e.553,c 946,c.1318,c.1343 b 1581,a.1624,c
manipulus ſpicarum 8.lin.14
manna 1015, a. manna in officinis quid ibi.b.c.d
manſio 181,c.611,d.814,c.1086,d 1099,d
manſio, in qua de lepra ſuſpectus includebatur 581,b
manſit 36,lin.50, 114, lin.23 231,d 374,c.380,b.541,c.610,c.751,a 575, d.578 a 593, c.799,a.813,c 998 e.923,d 1086, d.1089, d 1099, c.1139, c.1149,c.1257,d 1337,b.1344,a.1433,a.1595,a.c 1858,d.1961,d
manſita in aliquo loco 1944,e
manſuefactio 529,a
manſueſecit 529,a 1205, c.1218,d
manſueti 379,a
manſuetudo 743,a.792,a.1218,e 1758,d
manſuetus 1089, d.1352,c.1376, b
manſuetus fuit 528, e.1218,d
manſum 1030,e
mantica 1795,e
mantile 714,a.1077,c
manuale 435,b
manibus percuſſit 1236,e
manibus tractavit 190,c.346,d
manubrium 22, lin.422,d.662,b 466,a.1581,a.1670,
manubrium gladii 788,d
manumiſſio 631,e
manumiſſus 632,a
manumiſſus fuit 645 c
manum mittere in perſonam aut rem 1868,b
manuſcriptum 906 d
manus 721,a.732,e &733,a.b.c d metaphor. pro brachio. robore & potentia ibidem. e. & 734, a. b c. pro conſilio, machinatione, auxilio, & miniſterio ibid.d. e. ſynecdoch. pro inſtrumento ibid. c. Item pro plaga ſive nocumento 735, a. b. pro ſpiritu prophetico ibid. c. pro loco alicuius manui ſive poteſtati ſubjecto ibid.c.d.e &736,a b pro latere, extremitate & ripa ibid.b.c.d.1183,a.1987,e
manus conſervit 347,b
manus impoſuit 1226,d
è manu, pro ſubitò 736,e
manu percuſſit 1982,e
maon 1290,b
mappa 447, a 1077,a
maranus Iudæus baptizatus, qui tamen ſuam fidem retinet 1037 d
maraſmus 355,e
marceſcens 782,e
marceſcere 1079,b
marceſcibilis 355,e
marcidus 157,c.315,e
marcidus factus eſt 1061,a
marcor 355,c.1163,e.157,c
marcuit 355,d.858,c.1060,a
mare 190, b.362,c.509,c.761,c quæ hac voce ſignificentur, & quot ſint hujus ſpecies ibid. e 762.& 763. per tot. & 764, a.b c.d
mare congelatum 1328,b.157,b
mare Cozar 8,6,e
mare ferbuit, æſtuavit, fluctuavit, inundavit 979,e
mare piceum 498,e
mare rubrum 605,d
mare vltimum 1216,d
margarita 285, e.407, d.802,a 1694,a 1695,e
margaritæ 1451,e
margaritæ perforatæ & filo copulatæ 652,a
margines librorum, ſcripturæ expertes 315,b
margo 534,d
margo orationis 61,lin.53
maria magdalena unde nomen ſortita 281,a
mariſca 101 d
marita 220,b.471,e.44, maritus b 24,46,lin. 28, 220, d.471,e, 1035, c.1694, b
maritus ſororis 295 a
maritus fuit 219 e
marmor 1727,d.1778,b
marmor nigrum 1427,e
marmor pariunt 1833,a
marrubium 923.d.954,a.1977,d
mars 24.lin.36,827,a
marſupium 242,a.651,d. 849,e 1334,c
martes 1477,e
martes Scythicæ 577,e
martyr 1813,d
martyr factus eſt 1813,e
martyrium 776 c.1813,d
mas 486,a
maſculinum 486,b
maſculus 486,a (1023,e
maſoritæ, Bibliorum correctores
maſſa 228,e.271,c.301,a.938 c.1123.c.1269,c.1785,c
maſſa acida 601,e
maſſa ficuum 1641 d
maſticatio 952,e.1030 d
maſticatus 1030 d
maſticavit 952, d.1030,c.1069,a
maſtix 914,c

maxilla

Matella 1339,d
Mater 84.lin.54,& 85,lin,12,16 451.a 758,c
Materia 432,a.605,a.974,a.979,d 1190,a
Materia, ex qua aliquid formatur 271,c
Materia informis 343,b
Materia prima 605,a
Materia viſcoſa 1334,d
Materialis 605,b.979,d
Materiarius 668,c
Mathematica 570,d
Matricula 489,c
Matriculavit 489,c
Matrimonium 102,lin.5.471,c
Matrimonium contraxit 471,c
Matrix 85,lin.34,451,c.849,c.498,c.1688,d 1726,d
Matrona 1035,c
Matta ex juncis facta 637,b
Matula 11,lin. 48,345,c.432,c.896 e.1258,a
Maturatio 255,b 1149,c
Maturatis ultimò 412,a
Maturavit 255,a.313,b.692,a.3149 c
Matureſcere fecit 255,a
Maturè 838,a
Maturitas 692,b
Maturuit 188,c.254,c.323.b 692,a
Maturus 692,b
Matura 151,b
Matutinum 1918,d
Matutinus 1410,b
Mauri 930 c
Mauritania 488,c
Maurus 488,c
Maxilla 527,d.940,d.952,c.467,a.1418,d.1340,a
Maxillæ projectio,locus,ubi Samſon mandibula aſini 1000. Philiſtinos trucidavit 940,c
Maximè 379,c.546,a.637,a
Meatus 1137,b.1155,d.1122,c 1703,c
Meatus ſanguinis 340,b
Meavit 1041,c
Mecha,urbs Arabiæ 996,d
Mechanicus 1332,d
Mecum 159,c.1356,c
Medela 1756,b
Mederi 1364,c
Mediaſtini 406,a
Mediatè 1030,c
Mediator 688,a.772,c.1030,c 784,c
Mediator fuit 1152 d
Medica,herba 1583,d.1670,a
Medicamenta compoſita 373,a
Medicamenta ſimplicia 373,a
Medicamentum 120,lin.10
Medicamentum depilatorium 1519,d
Medicamentũ cor lætificãs 1244,c
Medicatio 1319 c
Medicatus fuit 102,lin.26,373,a
684,b.1319,c.1755,c
medici 1542,b
medicina 102, lin. 40,120.lin.10 370,c.373,a 566 b.684,b.alia theorica,alia practica ibi, 1117,c 1756,b.c.1920.d
medicina abſterſiva 1040,b
medicinam adhibuit 1319,c
medicinæ ſordidæ 1589 a
medicus 102,lin 38,373,a.321,d 570, b.684,c.1756,b.1782,d 1920.d
medietas 174,b.636,c.772,d.1445 a
medina urbs Arab. ubi Muhammedes ſepultus eſt377,d.1058,a
mediocris 174,c.772,c
mediocritas 772,d
meditans 783,c
meditatio 421,a 421,d,443,b 926 c.1122, c. 1441,a.1744,d.1973,c
meditatores 174,c
meditatus fuit 333,a.353,c.400,c 421,a.b.424 b.442,c.707,c 783,c 903.c.1440,c.1744,c 1812 d 1973,b.1980.d
è medio ſuſtulit 1347 c
medium 173,c.185,c.289,c.636,c 772,d.1152.c.1051,a.1961,c
per medium 637,a.773,a
medium diei 1152,c
medium noctis 1152 c
medius 141,lin.18,174.c.772,c 1030 b.c.1966,a
medulla 989,a.1163,d
medulla arboris fructuſve 919,d.c
medulla oſſium 989,c
medulla ovi 989,c
medulla ſpinalis 538,a.1106,b
medullatus 989 b
mel 364,d 1253,c
mel dactylorum 1105 a
mel deſpumatum 1641.c
mel ſtillans 1094.d
melancholia 1202,d
melancholicus 654,a.1202,d,1566 d.1598,a
melica 2.lin.2
melior 1466,d
melioratio 473,a
melioravit 1686,d
melis 1969,a
meliſſophyllum 1989 c
melitites 526 c
melius 1471,d
mellaria 1612,a
mellificavit 1356,d
melo 193,b
melo indus 393 a
melodia 610,c.1133 d
melones 852,c
membra quot ſint in homine 19, lin.18,635,a
membra 1973.c
membra aptavit 1364,c
membrana 310,a.315, b.464,c.1622,a.627,a.1765,c.1828, d
membratim diviſit 1181,c
membrum 415,c.1181, d.1362,c 1375,c.1670,b
membrum genitale 809,d
membrum virile 86,lin.35,289,c 1476,c
meminit 484,b.927,b.970,c 1280,c
mentor 1281,a
memor fuit 484,b.927,b.1280,c
memoratio 485,b
memoratus 486,d
memoria 369,c.550,b.628,a.927,a b.1281,a
memoria privata 485,b
memoria publica 485,b
memoria vociferationis 1717,c
in memoriam revocavit 484,d
memoravit 484.d
memphis,regia antiquitus Ægypti 983,d 1026,d
memphitis 1184,d
mendacia 154,d
mendacii arguit 854,c
mendacii fons 855,b
mendaciolum 855,c
mendacium 150,c.155.c.366,b 429,b.432,c.855,b.588,b.1815,a 1959,a
mendax 150,d.155,c.366,b.855,a 858,b
mendica 2,lin.30
mendicitas 924,a
mendicus 557,c.558,a.924,a.1581, a.1782,c
mendum 1281,c
meninx 524,c
mens 269,c.425,a 431,c.436,c 742,a.1746,c.1376,b.1425,b 1553,d.1676,a.1852,a.1959,d
menſa 385,d.686,d 883,c.979,d 1211,c.1506,c 1870,d
menſa marmorea 1422,a
menſalis 1817,c
menſarius 1574,b
menſæ ſecundæ 1606,a
menſes 1814 d
menſis 808 c
menſis cinerum 1742,c
menſis ſecundus anni apud Hebr. qui 473,c
menſium Hebræorum,Syrorum& Arabum nomina 532,c.d.c.& 533,a b
menſor 1607,d 1633,c
menſor fundorum 1045,a
menſor mundi 1633.d
menſtruata 546,a
menſtruum 433,b.570,c.543,c 546,a.707,c.776,c.888,d.992 c 1074 b 1187,c 1730,d
menſura 85.lin.vltim 133.lin.2.845 a.972,b.1045,a.1188,b.1587, a.1607,c.1632,d.1639,a.1798,c 1914,c.1852 c

Digitized by Google

Menſuræ ſpecies ſex 1971 ibidem. c
Menſura cubitalis 319,d
Menſura parva 1046,b.1313,b
Menſura quatuor digitorum 195,d 1746,c
Menſura terræ 1697,c
Menſurata 1832,c
Menſuratio 1589,b
Menſuratus 845,a.972,a
Menſuratus fuit 844,a
Menſuravit 87, lin. ant. pen 844,a. 971,c.1045,a 1832,c 1915,a
Menſus fuit 87, lin. pen. 844,a.d 971,c 972,a.1021,c.1237,d.1633 c
Menta 1093,a 1803,e
Mentagra 550,e
Mente & ratione privatus 1863, d
Mentio 1281,a
Mentionem fecit 484,b.1281.a
Mentis abalienatio 415,a.1980, a
Mentitus fuit 150,a.150,d.155.a 306 c.366.a.457,c.838,a 854,d e.855,a.857,c.858,a.1026,a 1280,c.1507 c.1958 c
Mentula 470,c.486,c.754,c 1497,d
Mentulatus 337,c
Mentum 406,c.940,d
Mercatura 874,e.1212,d 1246,b 1383,b 1962,b
Mercaturam extraxit 1212.c
Mercaturam tractavit 1962, a
Mercaturæ tractatio 1962,c
Mercator 176,b.874,c.1212.c 1962.b
Mercatores 1382,c.1383.b
Mercatus 523,a 1862,b
Mercatus fuit 895,c.1212,c.1382,e 1955,b.1962.a
Mercede conductus 21, l. 12. 1862,
Mercede conductus fuit 1862, b
Pro Mercede ſeruiit 1343,e
Mercede conduxit 23, lin 11
Mercede & præmio conduxit 1862 b
Mercenarius 23,lin.19,1862, c
Merces 23,lin 21.60,lin.6.303 a 643,a.958,a.b.1304,c.1311 c 1372,d.1466,d.1481,d 1484,c 1550,a.1801 c 1980,b
Merces quæ ſcorto datur 1076,b
Mercurius 827,a.906,c
Merdoſus 652.a
Merenda 278,c
Merendavit 278,c
Meretricatus fuit 494,a.856,c
Meretrix 476,c.495,b.709,e 856,c.1307,c.1592,a
Meretur 938,d
Merga 502,d
merges 80, lin. 13.1581,a.1343,b
mergulus 489,c.1505,d
meriba, locus in ſolitudine, ubi Iſraelitæ cum Moſe litigarunt 1705,b
meridiavit 278,c
in meridie 845 a
meridies 329,c.412,b.690,a.772,e 1065,a.1525,a.1580,a
meridionalis 329,c.1580,a.412,b
meridionalis plaga 412,b
meritum 321,b.483,c 643 a 894,e
meritus 483,e.643,a
meritus fuit 483,a 642,c.d.1686,d
merſio 1515,e
merſit 349,c.685,c.707,b.1339,d 1341,d 1397,d.1847,c
merſus 1341,d
merſus fuit 349,c.686,b.706,d 707,c.1397,d.1545,c.1937,b
merula 1012,c
merx 463,c.999,a
meſech, ... us Iaphet. 1046,e
meſente... 1791,b
meſopotamia 1421,d 451.d
meſpilus 1265,d 1569,b
meſſias 1043,d.c.1044,a.b.c
meſſias falſus 1044,d
meſſis 636,c 1643 b
meſſor 636,c.1644.d
meſſorium 636,c
meſſuit 636,a.1627,b
meta 527,a.954,b.991,c.1117,a 1163 b.1372,d
meta orationis 61,lin.53
metallicus 717,c.1279.a
metallum 1182.c
metallum rude 317,e
metaphora 1160,d.1262,e.1782, d
metaphoricè 1048,c
metaphyſica 570,d.c.687,d
metatio 1099,d
metator 1099,e
meteora 47. lin,50
meticuloſus 544,e
metretæ 1688,c
metretæ duæ 994,a
metropolis 85,lin.12.20,377,c
metrum 845,a.1113,d
metuit 384,c.352,d.385,c.391,d 478 a.544 d.547.a.669.b.1690 e
metus 304.d.353 a 539.a.544.e 669.c.792.b.1020.a.1661.c 1703 c 1918 a
metus mali 563.c
mica 1473.c 1495.a.1499.d.1989 d
micæ 1156.e
micavit digitis 1015.d
micha, propheta 981 a
michael 917.a
michal, filia Saulis 756 b
midianitæ, aliàs Iſmaelitæ dicti 378.e
migratio 1160.e.1113.c.1489,a 1715 e
migratio populi 316.c
migravit 157.d 1084 d 1113.c.1489 a.1557.c.1700.c.1725.c
migravit celeriter 1073.d
miles 23.lin.10.295.a.330.b.541,b. 648.c.1447 c.1570 b
miles pedeſtris 1693 a
militavit 330.a.541.a.648.c.1447 a 1510.c.1610.a
militavit Deo 1512.b
militavit 1247 a
militia 330.a.1437.c.1511.b.1815 b
milium 344.a.346.c.386.d 1611.b
mille 83.lin 22
milleſolium 811.e
millenarius 83.lin 31
mille viri 83.lin 31
milliare 697 d 894 c.1481.d
milliare Italicum 981 c
milliſicavit 83.lin.47
millus 621.c
milvus 64.lin 26.100.lin 5.359 c 425.a.562.c
mimeſis 950.c
mimus 569.c 950.c.708.c
mima 424.c.1015.b.1936 b
minæ 944 d
minatus fuit 303 d.424.b.643.b 944.c
minax 303,d.c.643 b
mineralia 615.e
mineralis 1279.a
mingens 1955.a
minimè 431.c
minimum alicuius rei 1895.c
minio coloravit 1244.a
miniſter 528.d.649.c.799.b.1011,b 1089.d 1135.a.1255.c.1329.a 1825.c 1848.a.1900.a.1946.c 1952.b
miniſter in ſacris aut politicis 840 d
miniſter regius 1247.c
miniſterialis 1900 b
miniſterium 528.c.843.a.1338 c 1512.d 1900 a.1943.a.1952 b
miniſtratus eſt 1899 a
miniſtravit 528.c.840 b.1447.a 1899.a.1946.c.1952.b
miniſtravit Deo 1512 b
miniſtri officium 1900.a. actio ibidem.
minitans 244 c
minium 507 a.1779.b
minor 498.c.1610.d.1615.c.1560 b.
minor fuit 1610 d
minoratio 1616 a
minoratus fuit 1616.b
minoravit 1616.b
minorennis 203.e
minuit 229 a.344.c.498.b.624.a 776.d.1025.b.1143.c.1161.d 1437.c.1560.b.1610.c.1610 d 1900.d

Digitized by Google

Minus 1615,e
Minus fuit 1025,a
Minutiæ 1479,c
Minutum 688,a
Minutum aliquid 405,d
Minutum aſtrologicum 406,c
Minutum fuit 229,a
Minutus 406,c.776,d.1106,c
Minutus fuit 344,c.389,b.498,b 1162,d
Minxit 169,e
Mirabilis 1266,e.1444,a.1446,d 1490,c
Mirabilis fuit 1445,b.
Mirabiliter 1267,a
Miracula 341,b.1490,c.1126 b
Miraculum 65,lin.24,400,a.784 c.1128,d.1256,e.1977,b
Miraculum ſui ſeculi 784,d
Mirandus 528,c
Miratus fuit 162,e.399,c.528,c 1266,e.1963,a.1963,c.1977,a
Mire 1267,a
Miriam, ſoror Moſis & Aharonis 1715,a
Mirum in modum 968,b
Miſcuit 107,a.190,e.101,e 403,e.433,d.471,c.580,e 696,e.947,a.977,c.987, e.988,b.1005,a.1021 e.1100,d.1216,a.1264,e 1380,a.1398,d.1504,e.1203 d.1960,c
Miſcuit aqua 996,c
Miſcuit cum falſitate 393,a
Miſcuit cum malo 1314,c
Miſcuit ſe 318,c
Miſer 149,e.191,b.c.372,d 388,b.c.581,d.858,d.991,d 1217,d.1318,c.1427,d.1933,a 1939,b
Miſer fuit 1217,c
Miſerator 1727,c.1728,b
Miſeri 670,c
Miſeria 38,lin.vlt.147,c.& 149,e 178,d.191,b.441,a.991,d 1340,d.1360,e.1461,d.1472 d.1808,a.1933,a
Miſericordia 609,c.610,b.610,d 1918,c.1826,c.1727,d.1728,b 1727,c
Miſericordia affectus fuit 1927, b
Miſericors 609,c.1718,c.1726, b.1927,c
Miſericors fuit 621,b
Miſertus fuit 543,d.544,a.598,c 608,b.c.740,b.1105,b.1718,b 1725,e.1927,b
Miſgab nomen vrbis 1805,a
Miſit 226,a.339,c.368,c.424 d.640,e.704,d.730,c.1117,d 1438,c.1645,e 1746,a.1807,c 1812,b.1766,a.1867,e.1869,a 1869,e
Miſit in aduerſas partes 1828,b
miſit munera 978,c
miſma, *filius Iſmaelis* 1894,c
miſſa 1020,d,e
miſſile 154,a
miſſile 974,c.1869,e.1879, b.c.1871,e
miſſio 917,c.1870,a. 4871,e
miſſiva 1746,c
miſſus 916,b
miſſus fuit 1438,c.1539,b.1746,b 1812,b.1868,e.1869,e
miſtus fuit 1383,e
mitigavit 439,a.529,a.1228,d.1495 b
mitigatus fuit 1228,d
mites 379,a
mitis fuit 256,a.528,e.1218,d
mitra 1417,b.1580,d
mitra epiſcopi 196,a
mixtio 175,b.452,b.481,b 697,a.987,d.1021,e.1022,a 1380,a.1381,e.1960,a
mixtura 433,d.613,c.697,a 1021,e.1370,a.1504,e
mixtura aromatum 1768,a
mixtura liquorum 988,b
mixtura tymiacalis 1660,a
mixtum ex diuerſis ſpeciebus 862, e
mixtus 581,c.988,a.b.1005,b 1736,e
mixtus aqua 996,c
mixtus fuit 433,d.499,e.603 b.1260,e.1379,e
mizpa, ſtatua lapidea. Item oppidum 1562,b
mizraim, filius Cham 1030,d
mizraim 1558,d.e
moab, filius Loth. 967,e
moabites 968,a
mobilis 157,c.653,c.694,a 880,d.1085,b.1092,d.e
mobilis fuit 660,e.1232,e.1415,b
modalis 1518,a
moderatè 973,a.1589,b
moderatio 1774,b
moderatus eſt 177,e
modeſtè ſe geſſit 1357,d
modeſtia 792,a.1122,c.1216,e.1277 c.1357,d
modeſtum ſe præbuit 1122,c
modeſtus 997,a.1122,c.1352,e 1357,d
modeſtus fuit 1122,c.1555,b
modi 787,a
modi duo 284,b
modia 739,c
modicæ fidei 1163,a
modicum 498,a.1560,e.1598,d 1611,b.1615,e.1616,a.1624,a 1895,c.1929,b
modicum edit 243,e
modicum fecit 1025,b
modicum fuit 1025,a
modicus 776,d.1610,d.1616,a
modii 1187,c
modis omnibus 1,18,a.1314,e 1967,e
modus 483,a.973,c.1914,e
modò 856,a.1314,e.1967,e
modulatio muſica 1068,e
modulatus eſt carmen concinum & breve 491,c
modulli, qui pro vaſis fundendis formantur 831,b
modulus 404,c.1092,e.1341,b
modulus vocis 1605,e
modus 65,lin.43,109,lin.48,294 d.396,d.410,d.495,e.641,e 730,d.975,a.b.1452,a.1481,e 1518,a.1570,c.1725,a.1923,e 1967,b
modus imperativus 1530,a
mœchatus fuit 296,b.1055,b
mœchus 1055,c
mœnia 597,e
mœror 13,lin.44,111,lin.33.730,b 896,c.884,c.1612,e
mœſtitia 38,lin.4.372,e.1033,e 1258,e.1269,b
mœſtus 73,lin.41,97,lin.1.372,d 1033,a
mœſtus fuit 37,lin.38,372,c.553,e 828,d.871,d.1258,c.1269,b 1333,c.1767,a
mola 317,d.1711,e.1712,b
mola *ſive* conformis caro in utero 1712,b
mola aſinaria 1712,b
mola olearia 698,d
mola truſatilis 698,d
mola tuſtilis 106,lin.51
molares 961,d
molech, idolum Ammonitarum 1009,c. eius cultus ibid d
molendinarius 698,e
molendinum 1156,d
moleſtator 1120,d
moleſtatus fuit 602,b.1981,e
moleſtavit 24,lin.14.84,lin.33 449,e.602,c.661,c.717,a.731,a 1032,d.1120,c.1196,c.1536,d. 1981,a
moleſtia 14,lin.14.38,lin.vlt.84,d. 42.43 149,e.602,d.654,a.665,c 703,a.717,a.731,b.791,b.896,c 915,c.969,c.1196,d.1296,a 1295,e.1340,d.1353,a.1981,a
moleſtia affecit 616,a.1160,a.1176 a.1340,c
moleſtiæ 1219,a
moleſtè tulit 969,c
moleſtum reddidit 1032,d
moleſtus 149,e.180,c.896,c 1120,d
moleſtus fuit 19,l.32.93,l.9.451,e 665,c.689,a.829,a.978,c.1120 c.1219,a.1295,c.1535,e.1747,a 1841,a
molit 697,e
molitor 698,c.1623,a.1712,b
molitor colorum 421,b (aliquod
molitus fuit 421,b.663,b.1314,e

Digitized by Google

Molle fuit 1776,c
Mollificantia 1725,a
Mollificatio 1725,a
Mollificavit 1038,a
Mollificavit coria 356,a
Mollis 259,a.937,a.1731,c.1733 c
Mollis factus eſt, 1733,a.937,a 1725,a
Mollities 1704,a.1731,d.1733,d.e
Mollitio 1147,d.1841,a
Mollitus 1147,d
Mollitus fuit 1731,c 1733,a
Mollivit 937,b.1731,c.1733,b.1759 c
Mollivit coria 356,a
Mollivit lectum 1147,d
Moluit 1623,a
Moluit frumentum aut colores, 412,d
In momento 1696,c
Momentum 406,c.801,c.1696,b d.1929,b
Momentum temporis 1248,c
Momordit 719,b.925,a.939,c 950,c.1083,b.1124,b.1130,c 1362,a.1176,a.&per metaphoram quid
Monachus 317,c.382,b.750,c.d 871,c.1255,e.1703,c
Monarcha 1681,b
Monarchia 168,b
Monarchiæ 1771,b
Monaſterium 382,b
Monedula 1072,c
Monedula montana, Auerhan 1071,c
Moneta 22,lin.46,1450,a.1574 b
Moneta 1935,d
Moneta argentea 882,c
Moneta aurea 402,a
Moneta fuſa 1130 d,
Moneta impreſſa *ſive* ſignata 687 c
Moneta parva 717,c.1479,d
Moneta ſimplex 1496,d
Moneta uſitata 1694,a
Monetarius 1534,b
Monialis 871,c.1255,e.1703,c
Monile 1099,b.1591,e.1617,d
Monilia 652,a.1296,a
Monilia ex gutture pendentia 118 lin.6
Monimentum 171,c.485,b.1813,c
Monitor 1848,a
Monitor puerorum 1989,d
Monitus fuit 1181,a
Monoculus 1954,d
Monopolium 176,b
Mons 416,a.449,a.c.696,c 1537,b.ſynecdoch. pro urbe aut arce in monte ſita, 449,c. Per metaph. pro rebus aut perſonis magnis ibid.
Mons altus 272,b
Mons olivarum 481,b
monſtravit 390,d.551,d.595,e 690,c.741,d.806,d.1291,e 1332,a 1525,e
monſtroſus 1266,e
monſtrum 784,c 1266,e
montanus 272,b.449,c
montes 272,b
montes gibberoſi 272,e
montes excelſi 272,e
montes inacceſſi 1019,a
montes ſancti, Zion & Moria 449 c
monticulus 272,e
monuit 777,a.779,d.790,c 1040,e.1281,a.1282,e.1774,b 1832,c.1989,d
monumentum 789 a
monumentum ſepulchro impoſitum 283,d
mora 61,lin.46,&62,lin.1 192,b 375,a.394,b.521,e.643,d.751,d 923,e.960,c.998,c.1269,d 1313,b.1433,a.1961,e
moræ 1373,e
moralis 1205,c.1706,a
moram fecit 57,lin.40,192,a 1313,a 1670,b
moratus 692,b
moratus fuit 57,lin.39,110,lin.34 192,a.1373,d.374,b 541,c.575 c 643,d.7 1,a.813,c.908,d 974,d.e 998,e.1048,e.1051,b 1257,d.1244,a 1317,b.1402,b 1433,b.1760,d.1812,d.1858 d
morbillus 635,e
morbum ſanavit 284,a
morbus 149,e.201,d.389,e.390,d 379,d.816,e.828,c.896,b.897 a 1039,b,e.1147,d.1243,b.13.6 a.1968,a
morbus ardens 1773,e
morbus caducus 1142,b.1160 c
morbus gallicus 118 e
morbus inteſtinorum 579,d
morbus inveteratus 818 c
morbus lethalis 987,a
mordax 939,e
mordens 719,b
mordicans 925,a
mordicatio 925,a.1577,b
mordicatus 925 a
mordicavit 1221,b
mordit 1175,e
iuxta morem 441,d
præter morem 375,e.1080,a
mores 593 c
mores boni 411,b
mores uſitati 556,b
mori 1260,e
moria, collis nomen ad latus montis Sionis 206,a.808,b
moribundus 1067,a
moribus præditus 1122,c
moriones 986,d
moroſitas 223,d
moroſus 223,d
mors 364,c 441,a.987,a c.1071,a.1242,d.1279,c.1347,e 1439,c.1457,b.1475,a.1908 e
mors filiorum 1755,b
mors velox 750,e
morſus 925,a.939,e.950,c.1083,b 1176,c.1362,c b
mortale peccatum 169,d
mortalis 987,d
mortalitas 987,d
mortarium 106,lin.51.373,e 433,a.452,a.888,b 909,c
morti addixit 654 b
mortuus 331,a.398,c.718,d
mortuus fuit 398,b.712,d.783,d 985,e.1067,a.1139,c.1347,c.1457,a.1489,a
morus 197,d.206,b.1968,a
morus in oculo 1084,d
mos 118,lin.37.384,e.409,a 410,d.441,c.553,a.641,e.700,a 973,a.1080,1284,a.1284,b 1357,d.190,c 1921,c
mos condiendi aromatibus mortuorũ corpora apud Ægyptios ab Herodoto deſcriptus 612 e
moſchus 1022,a.b
moſe 1041,d
motacilla 169,a
motio 613,e.694,a 1085,b 1092,d 1557,b.1731,a.1754,a
motiva 1191,a
motor 653,e
motus 433,c.441,c.487,e.694,a 980,c.1086,a.1557,b.1696,e 1699,b
motus & quies 653,e
motus circularis 653,e.finitus 1634 a.fortis 1354,d.localis, voluntarius 1092,d.e
motus nutuſque cœleſtis 1625,a
motus fuit 304,c.334,c.351,d.403 c 428,a.458,a.474,b.478,a 487,d.521,d.634,e.649,a 650,a.653,d.693,d.715,a 979,c.1023,d.1023,e.1073 d 1084,d.1090,a.1092,a.1463,a 1845,c.1546,e.1727,e.1755,a 1772,c
motus eſt loco 980,a.1558,c
motus fuit mente 1807,a 1753,b
Motus fuit erumpendo 1730,e
Motus fuit ſede *vel* loco 1690,e
Motus fuit ſubito 1696,a.1697, c
Motus fuit ſubito animo 160,c
Motus fuit ſubitò corpore 159,e
Movit 433,c.487,d 929,e.653,e. 660,c.816,a.987,d.1084,e. 1092,b.1113,c.1232,a.1691,b, 1691,b.1696,a.1698,e.1755,a. 1967,e
Movit hunc inde celeriter 245 b
Movit loco 980,b

Digitized by Google

Movit de loco in locum 1134,d
Movit oculos aut labia 1662,a
Movit ſe 1950,a. 1727,c. 351,d
Mox 420,c.435,b.848,b.1586,c.1971,c
Muccinium, Schnuptuch 1077,c
Mucidus 252,e
Mucidus 596,a 1265,c. 1359,a.1361,e
Mucidus factus 1265,d
Mucilaginoſus 538,c.991,d
Mucilago 951,a. 1721,c
Mucoſus 991,d
Mucus 252,e.1031,e.1092,e
Mucus panis aut vini 596,e
Mucus narium 991,c. 1721,b
Mugitus 332,e
Mugivit 332,e.1136,e
Muhammed quando natus 597,b quam diu regnavit, & quando mortuus ibidem c. & 423,b
Muhammed propheta 1058,a
Muhammedis fuga ex Mecha 422,e
Muhammedis in imperio & religione ſucceſſores qui, & quomodo dicti 377,d.586,e.587,a.b. c
Mulcta 270,b.303,a.534,d.1000,e 1101,b.1354,b.1355,e. 1374,b. 1392,d. 1465,a.1361,d.1970,b.c
Mulcta impoſita 333,e
Mulctam exegit 1355,d
Mulctam impoſuit 1355,d
Multatus fuit 624,b.110,a 1355,d
Mulctavit 269,b 333,e.571,a.939,d.1101,a. 1355,d. 1631, d. 1970,b
Mulctrale 1309,d
Mulctrum 1309,d
Mulæ 1479,d
Mulgendi capras aut olivas actio 576,c
Mulgendo profluit 576,a
Mulgens 576,c
Meliebria 1474,b
Muliebris 101, lin. antep.
Mulier 45.lin.vlt.96,lin.26.& 101, lin.prop.152,a.1035,c
Mulier abortiens 1142,b
Mulier communis 574,b
Mulier flens & lacerans vultum ſuum 1946,a
Mulier alienam cæſariem geſtans 1416,d
mulier infœcunda 1376,d
mulier à marito ſeparata aliiſque clauſa 1269,c
muliercula 1035,c
mulieres 1166,d. 1174,c
mulieres verecundæ 1555,c
mulieroſitas 1035,d
mulieroſus 183,a
muli 143,lin.1.
mulio 490,a
muliones 1920 c
mullus 999,c
mulus 223,b.838,b.1474,e.1738,d
mulus ex equa natus 1738,a
mulus parvus 223,b
mulſio 576,c
mulſit 537,d.983,e.1026,e.1178,a
mulſum 576,c.1058,d
mulſum confecit 1058,d
multicolores 1951,b
multiloquus 4.2,d
multiloquus fuit 1467,d
multiplicans 1271,a
multiplicatio 1124,d.1432,d.1570,c.1685,a
multiplicatus 1271,a.1570,c
multiplicatus fuit, 278,d.365,b. 909,a.1124,c.1196,b.1684,b. 1685,a.1805,c
multiplicavit 279,a. 472,e. 835,b. 909,a. 1684,d. 1124,d. 1411,c. 1738,b.1804,c. 1805,e
multiplicavit verba 1704,b
multipliciter 1504,e
multitudo 80,lin.10. 119, lin. pen. 323,d.444,d.514,c.832,e.909,b 986,a. 1003,e. 1004,a. 1335,c. 1368,b.1411,e.1682,c.1683.b. 1686,c.1738,b.1806,b. 1926,a
multitudo & paucitas 1479,e
multitudo anguſtiarum 1861 b
multitudo & profunditas aquarum 1531,d
multitudo hominum 540,b
multitudo infantium 714 d
multo magis 847,b
multoties 909,b
multum 909,b.968,a.1342,a.1682,e.1685.b.
multum ſatis 1020,d
multus 831,d.835,c.909.b.1020,d. 1041,b.1307,d.1341,e.1342,c. 1369,d.1681,d.1804,c.1806,a
multus fuit 835,a. 1367,e.1307,d
mundans 1159,d
mundanus 400,e
mundatio 690,a.1048,d
mundator 483,e
mundatus 1115,c
mundatus fuit 483,b.c
mundavit 389,a. 482,e. 483,b.d. 689,d.1153,a 1157,c.1158,c
mundi inferioris partes quot? 362,e
munditia 690,a.1159,a.1590,d
mundicies 1153,a.1911,b
mundificatio 1115.d
mundificavit 1457,b
munificus 1309,b
munificus fuit 186,c.1074,e
mundum judicavit 689,d
mundum reddidit 237,c
mundus 289,a. 313,b,370,b.400 e.482,e.483,c.625,a.683,b.689 e.1115,c.1153,a.1158,e.1331,b.1541 d
mundus fuit 482,c. 483,a. 689,c. 1115,c.1157,e.1541,d.1589,d
mundus muliebris 1040,b
munera 801,a.1194,a
muneravit 1771,b.1836,a
municipium 377,c
munimentum 229,e. 1804,e
muniti 606,d
munitio 188,e.229,e.540,e.638,b d 897,d 1019,a.1029,a. 1220,b. 1302,d. 1358,b. 1528,c.1539,c. 1598,a.1809,a
munitus 230,a. 638,b.c. 897,d. 1019,a
munitus fuit 1957,e
munivit 295,a.897,c.959,e.1019,a. 1153.a 1201,d. 1597,d
munivit contra rapinas 229,d
munus 186,c. 412,c.425,a.460,d. 889,e. 1016,c.1075,c.1309,b. 1426, d. 1650,c.1832,b. 1836,a. 1849,a.1861.d. 1870,c
munus Deo oblatum 1016,e
munus obtulit 831,b
munus ſeparatum 1409,c
munuſculum 425,a
munxit nares 991,c
murenula 1610,b
murex 992,e. 1901,e
muria 8,lin.4. 1040,c.
murmur 306,b.354,a.421,a.d.443, e.724,c.1622,d.1732,b. 1754,a. 1895,c
murmur magicum 934,d
murmura 937,a
murmuratio 252,e. 400,b. 1732,b. 1754,b
murmuravit 252,e.287,d.306,a.353 c. 400,a. 443,d. 783,c.936,e 1124, c. 1136, e. 1243,d.1463,d 1580,a.1622,d. 1695,e.1732,a. 1753,e. 1754,a.1807,d.1984.a
muro cinxit 1832,a,
murus 131,lin.1.545,e.597,e.1831,e. 1941,c
mus 1412,c.1432,c. 1473,d
muſa poetarum 1555,a
muſal, vrbs ad Tigrim flumen ſita 1030,a
muſca 354,d.372,b. 459,a. 824,e. 1662,e.1022,d
muſcæ caninæ 460,a
muſcarium 1708,d
muſcipula 1528,e
muſculus 288,d.1006,e.1367,d
muſculus oculi 1032,b
muſcus 407,d.1022,a
muſcus arboris aut fontis 596,a

Muſica 492,c.d.570,e.688,a.1022 d.1069,a
Muſices ſpecies ſeptem 491,c.492, a
Muſicus 492,d
Muſſitans 783,c
Muſſitatio 945,d.1822,c
Muſſitavit 353,c.400,c.421,b.783, e.903,c.945,c.1152,d.1647,d. 1622,d 1695,c.1732,a
Muſurgus 1113,d
Muſtela 577,e.662,a.1447,c
Muſtum 399,d.482,c.812,c.1224, a.1556,a.1372,a
Mutabilis 157,c.585,e.1037,a
Mutabilitas 1037,b
Mutatio 157,c.448,e.584,c.984, d.1037,b.1160,c.1300,b.1411,a
Mutans 1904,b
Mutatus fuit 157,b.448,a.584,c. 542,d.1034,a.1617,b.1806,c. 1902,d.1903,c 1904,b
Mutatus fuit mente 1908,b
Mutavit 157,a.542,c.583,e.984,c. d.1023,d.1034,a.1300,a.1474, b.1753,b.1778,d.1906,d.1904, b
Mutavit dictum, fœdus aut præceptum alterius 1036,e
Mutavit domicilium 1725,c
Mutavit locum 1574,c.1908,a
Mutilatio 1619,d
Mutilavit 281,e.1619,c.1661,a
Mutilavit manus aut pedes 1611,c
Mutilus 132,d.281,e.1357,a.1619,c. 1661,b
Mutilus fuit 1495,b
Mutire 964,c
Mutuans 932,d.1175,c
Mutuator 488,d.1175,c
Mutuatus fuit 749,b.1662,c.1782, e
Mutuavit 488,d.1771,c.1175,b. 1300,a
Mutuit 198,a
Mutuo accepit 932,c.1175,b
Mutuo accepit pro pignore 1257,e
Mutuo debuit 1175,b
Mutuo dedit 749,b.932,d.1662,c. 1771,e
Mutuo petiit 1175,b
Mutuo ſe pulſant 1164,a
Mutus 198,b.294,c.374,d.1467,e 1554,a.1956,b
Mutus factus eſt 198,a
Mutuum 488,d.1175,d
Mutuum accipiens 749,c
Mutuum dans 749,c
Mutuum dedit 488,d.1300,a.1175, b c 1782,c
Mutuum petiit & accepit 749,b
Mutuus 488,d
Myrias 1682,d
Myrica 1379,c
Myrobolani 391,b
Myropola 1767,c
Myrrha 407,d.1033,d
myrtus 137,lin.26,425,e
myrtus florida 102,lin.10
myſtax 1925,d
myſteria 1251,d
myſteriorum expoſitio 1066,a
myſterium 1201,c.1244,c.1707, c

N

Nabaioth, primogenitus Iſraelis 1059,a
nabal, propr. 1602,d
nabalium 1688,d
nablum 1061,b
nabo 1263,d
nactus eſt 945,b.1011,a.1863, c
nactus eſt caſu 1027,a
nænia 1158,a
nævus 907,a 1125,c.1884,d
naham 1106,a
naim 1133,d
nanus 1652,e
napellus 149,e
naphra 1139,a
naphtali propr. 1505,c
napus 1142,c
narcoticus 530,d
nardus 1165,a.1773,e
nardus piſtica 1165,b
nares 99, lin. 30. 347, b. 489, e
nares obturavit 561,d.621,e
per nares reſpiravit 1287,a
naribus ſonitum edidit 1106,d
narrans 520,a
narratio 520,a.533,e.561,b.569,d. 791,d.1066,a.1238,e.1239,a. 1912,c
narratio novorum 660,b
narratio rei geſtæ 358,e
narratiuncula 530,a
narrator 520,a
narratus 792,b
narratus fuit 1238,e
narravit 519,d.561,a.569,c.1238,d. 1822,d.1893,c.1910,c.1980,d
naſo 1106,e
naſſa 33.lin.32
naſturcium 660,c.1335,a
naſſus 99,lin.19.108,lin.7.561,e. 1106,d
naſus aquilinus 1163,d
naſus hominis 1106,e
naſutus 708,c.1106,e
natalis dies 331,d
natalitia 1837,b
natare fecit 1554,c.1837,b
natatio 350,a.1289,b.1837,b
natator 349,c.1289,b.1837,b
natatus 1837,b
natavit 349,c.973,c.1203,a. 1289,b.1534,b.c.1700,c. 1824,c
natavit aquis 1837,a
nates 76, lin. 30. 162, e. 180, c. 932, c. 1266, d. 1634, c. 1834,b
natio 85,lin.37.292,c.331,c d 1556 a
nativitas 758,e.759,a.b.1136,c.1941 e
nativitas carnalis 332,b
nativitas illegitima 495,e
natrix 550,c
natura 285,d.687,c.1383,d
natura perdicis 524,e
naturalis 687,d.1388,d
naturaliter 687,d
natus 758,d.e.1064,b
natus in die pluviæ 1198,a
natus eſt 428,c.759,c.757,d.e.1063 e.1083,d.1147,d.1551,e
navale 382,a
navalis 1735,b
nave fecit 217,a
nauclerus 23 lin.penultim.732,c. 1117,d.1586 e.1681,b
naves compactæ ferro 1228,b
naves poma portantes 8.lin.13
naves regiæ 102,lin.46
naufragium 624,d.883,d.15[illegible]4, d
naufragium fecit 883,c
naufragus 883,d 1504,d
navi diſceſſit 1937,a
navicula 1236,d.1262,d
navicula piſcatoria 365,a
navigabilis 1241,d
navigatio 1241,d.1700,d
navigavit 282,c.336,e.337, a.361,e.973,c.1241,d.1587, c.1700,c
navigia 1385,c
navigium 365,a.1236,c
navis 83,lin.15.97,lin.22.1290,c. 1449,b.1523,c.1734,e
navis capitanei 1236,d
navis piſcatoria 370,e
navis tecta 1236,c
navis tranſitoria 1262,d
navis vectoria 894,d
navit 1837,a
nautum 1550,a
navoth, propr. 1087,c
nauſea 156,b.bis 480,d.1409,c. 1523,b.1583,b.1968,d
nauſeavit 1040,d.1158,d.1409,c. 1604,c.1968,d
nauta 1005,b.1236,d.1681,b
nazaræi hæretici 1153,a
nazaræus 1154,c
nazaræi qui 1101,d.e.1102,a.b
ne 74,lin.12 205,b
nebuchadnezer 1154,e
nebula 35,lin.17.109,lin.6.547,a. 1510,c.1345,a
nebulo 1061,a
nebuloſus 109,lin 15
necavit 616, a. 712, c. 986, b
neceſſaria 535,b.728,d
neceſſaria animæ 1571,e
neceſſaria corporis 1571,e
neceſſario 728,d.897,a

neceſſario

Digitized by G

Neceſſariò ſequitur 534,d
Neceſſarium 218,e
Neceſſarium fuit 728,c.1569,b
Neceſſarius. 84,lin.47.456,a.490.c.535,c 643,a.728,c 897,a 1675,b.1569,b
Neceſſe fuit 535,b.1229,e.1520,a
Neceſſe habuit 535,b.669,d.1571,e
Neceſſitas 84,lin.41,51 234,b.534,d.535.b.669,e.728,d.897,a 1230,a.1569,b,1571,d.e.1572,a.1651,d
Nefas 1236,e
Ne fortè 976,c
Ne fortè 1428,e
Negans 1864,a
Negans Deum 1378,d
Negatio 306,c.858,b.1124.a
Negator 306,c
Negavit 306,c.216,e 366,a.511,e.626,a 854 d.857,c 891,e.1026,a 1123,a.1123 c 1864,a.
Negavit mutuum, depoſitum aut mercedem 1403,b
Neglectio 216 e
Neglectio 707,d
Neglectus 434,a
Neglexit 175,c.193,c. 216 d 217,a.433 c 444,a.709 a 723,c.1465.d.1760,a 1901,e
Negligens 434,a.1367,b.
Negligens fuit 881,d.1758,a.1771.e
Negligentem reddidit 1758,c
Negligenter 1358,e
Negligentia 434,a. 444,a.617,c.1358,e.1367,b.1740,d
Negligere. 1261,b
Negocia tractavit 1340 e
Negociando lucratus eſt. 1962,a
Negociatio 228.d.411 b.1212.d.1304,c.1383,b.1737,b.1692,b
Negociator. 1373,a.1962,b
Negotiatores 1383,b
Negociatrix. 1212,c.
Negociatus fuit 228.d.1212.c.1340,c.1382.e.1962,a.
Negocio parvo. 776,e.
Negocium 95,lin 38 294.e 354,d.358,e.359 a.684,a 743,b 924,c.1174,a.1232,e.1276,e 1353,a.1404,a.1513.e.
Nemine prohibente 1018,c.1019,a
Nemo 110 lin.18
Nemus 131,lin 9.1295,b
Nepos 628,b.1118,c
Nepotes 60,lin.14 211,a
Nequam 1062,a
Nequaquam 205.a
Ne quando. 1428,e
Nequitia 1062,b
nervi 792,e
nervoſitas 1363,e
nervoſus 1363,e.1597,b
nervos incidit 288,e
nervus 288,d.e 824,b 1363,e.motivus ibid.e.ſenſitivus.ibidem.
nervus oblitus 288,e
neſcivit. 284,e
neſcius 285,a.1300,c.1332,d.
netum 692,d 1597,d.
nevit 692,c 1305,a
nevit torquendo 1611,b
neutiquam. 205,a
nexio 281 c
nexuit 281,c 1305,a.1621,b
nictavit 272,d 303,d 1715,d
nidi 756,c.
nidificavit 253,b.1398,d.1625,c.d.
nidus 182.d e.523,b.701,a.1398.d.1625,d
nidus cuniculorum 1144,e
nigella 870,c.
nigella Romana. 1641,a 1908,c
niger 75,linea 41,545,b.594,b.697,c 857,d.1202,d.1588,a.1838,c.1842,a
niger factus eſt 857,d.1435,d.
niger fuit 73,lin 40.857,d.1202,c 1838,e.1842,a
nigra 1202,d
nigravit 857,d
nigredo 73.lin.48.132,lin.50 857,d 1202,d.1588,a
nigricans. 605 d
nigromantia 1213 a
nigromanticus 1213,a
nigror. 898,d.
nigruit 1587,c.
nigrum 698,e.1204,b
nigrum fecit 1202,c
nihil 69,lin.37.110,lin.18.48,1720,b
nihil omnino. 205,a
nihili fecit 217,a.1700,e
nihilo minus 861,d
nilum 75,lin 7.110,lin 48
in nihilum redactus fuit 419,d
nilus vnde ita appellatus 291,e.1841,b.
nimbus 1210,a
nimis 277,e.
nimis valde 1273,a
nimium 368,c
nimius 473,a.1479.d
nimrod 1036,c
nineve 1087,d
ningere ſivit 1864 e
ninus 1087,d
ninxit. 1864,e
nivim, nomen fluminis 1125,d
niſan, ſive Martius 1091,e
niſi 75,linea 45.110,lin.7.105,b.445,e.446,b.488.e.859,a.929,c
niſus 1148,a
nitidum reddidit. 1161,b
nitidus 161,a
nitidus fuit. 1407,e
nitor 1407,e
nitrum 213,e.1006,e.1117,d.1183,d 1574,a.
nituit 161,c 436,b
nivis inſtar albuit 1864,e
nix 1864,e
nixus fuit. 1147,d 1193.d
no, vrbis nomen 1052,b
nob, vrbis nomen 1084 c
nobilis 331,d 656,d.668 a.689,b 898 e.979,c.1301,e.1814,c.1949,c.
nobilis aulicus 1237,e
nobilis fuit 1949,d
nobilitas 656,c.668,a.1301,e
nobilitatus fuit 1369,c
nobilitavit 898,c.1919,d
nocens 1962,e
nochor 343,e
nocivus 979,d
noctavit. 1971,e
noteſcit 96,lin 37
noctua 432.c.849,c.984,c.1575,c.1634,c.1637,c
nocuit 208,b.227,b
nocuit 305,a
nocuit 450,c.451,c
nocuit 740,a.867,d
nocuit 970.b.1005,a.1069,c.1100 c.1101,a 1196,c 1246,d.1408,e.
nocumentum 24 lin 14.108, linea pen.450,b.516,c 979 d.1070,c 1100,e.1281 e.1569,c.
nod, nomen regionis 1085,e
nodavit. 1375,a
nodi. 883,e.123 e
nodis purgavit 575,a
nodoſus 1375 e
nodoſus fuit 1375,b
nodum fecit 1346.e 1375,a.1668,c.
noe 1089,c.vitium ordines plantare cœpit 898,b
nola 471,c.1463,d
nolæ 1164,d
nolæ curator 1164,d
notificatio 1814,c
noluit 11,lin.28.969,c.e.1235,c
nomen 1885,e
nomen arboris 1359,a
nomen diei feſti 1154,b
nomen expoſitum expreſſum 1156 a ibidem.1491,e
nomen formæ 1959,d
nomen gentile 753,d
nomen mulieris formoſæ 1314,b
nomen olei optimi 1209,e
nomen ſubſtantivum. 1368,e
nomen tranſlatum 1782,d
nomen vnivocum. 1702,e
nominatim 742,d
nominativus 1 6,a
nominativus. 1885,e
nominatus fuit 872,e.1156,b.

Digitized by Google

Nominavit 484,d.872,c.1155,c.1225,c 1646,a.1885,c
Non 69,lin.37.74.lin.22 310,l.18. 927,c.947,c 967, d.1183,b. 1274,a
Non aliquid 861 c
Non convenit 294,c
Non habens 352,b
Non ita 392,e
Non licet nobis 294,e
Non procul abfuit 1225,d
Non ſic 847,b
Non tantum 379,c
Nondum 717,c.929,d.1274,a
Nonne 928,e
Nonnunquam 490,c
Nonqnicquam 561,c
Noph,ſive Memphis,nunc Alcair, vrbs Ægypti 1093.e
Norma 1914,e
Nos 97 lin.39.& 98 lin.29
Nota 65,lin.24,536,c.907,a.1117 a 122?,b 1332,d.1634,a.1772,b. 1825,d
Nota iſtud bene 1607,c
Notæ 1156,c 1874,a.
Notabilis 1456,a
Notarius 822,c.906,c.1239,b
Notatio 1722,e
Notatus 1771 e
Notatus fuit 906,e
Notavit 90?,b.1116,e.1239,a 1281, c.1772,a
Nothus 49?,e.1123,d
Notificavit 74?,d.1814,b
Notitia 169,e.742 a.d.979,c. 1112,e.1395.a.1885,e
Notorius 742,a 1395,a
Notum fecit 158,c.390,d.1332,a. 741,c.1394.d
Notus 979 a 1123 a 1332,c.1395,a 1814,c.1862,a
Notus,venti nomen 329,e
Notus factus eſt 741,c
Notus fuit 1112,d.1814 b
Nova 3 lin.38.277,e
Nova narravit 533,d
Novale 1344,b
Novacula 483 c.490 a 648 a.806 e.1037,d.1241,b.1982,d.
Novacula raſorum 1241,e
Novavit 277,d.530,e 534.a
Novem 1992,d
November 881,b
Noverca 1035,c
Novilunium 531,d in noviluniis ad Prophetas, verum Deu audiendi cauſa, ibant 532,a. emere aut vendere aliquid nefas erat. 532.b 879.a.
Noviſſimus dies 62 lin 3
Novit 408,c 570.e.740,b.1112,d 1331,e.1394,d
Novitas 277 c.533 c.e
Novitatum ſtudioſus 534,a
Noviter 277,e 534.c
Novitius 156,a.277,e
novum coctum 577,b
novus 240,c.277,e.531,a.1992, d
novus nuptus 128,lin.1.
nox 935,a
nox ingruit 1743,a
nox præterita 96 lin.30
noxa 428,e 1947,e
noxius. 1196,d.1276,e
nubecula 1210,a
nubem obduxit. 1345 a
nubes 35,li.17 1087 c.1210,a.1281. d.1337, a.1345,a.1372, a. 1840,e
nubes cœli 1160,e
nubilavit 1087,e
nubiloſus 1210,a
nubilus 1210,a
nuclei. 1087,e
nuclei olivarum 336,a
nucleus 504,e.710,d 1098,a.1235 a
nudati 1872,b
nudatus 338,e
nudatus fuit 338,c
nudavit 338,b.632,c.672,a 1299,a 1586,d
nudi 1319,a
nudipes 752,e
nuditas 672,d.1299,c
nudius tertius 1882,b
nudus 254,c.338,c.1387,b.1491 e
nudus fuit 1482,a
nugator 660,c
nugatus fuit 603,a
nullius precii 194,a
nullo loco habuit 216 d
nullo modo 967,e
nullum 69,lin 37
nullus 52, linea vltima.75, linea 8. 110. linea 18.
num 418,d.438,c 859,a
numella 4?8,d
numen 108,lin.10.
numeratio 1237,e.1238,c.1271.a
numeratio cautionum 1848,d. cōtractuum ibid.d
numerationis Deus 1013,e
numerans 637,a.
numerator 1971,c
numeratus fuit. 1013,a.1237,e. 1468 e.1971.b
numeravit 323,d.637,a 666,e 877 d.880,c.1012,d.1216 c.1237,d. 1270 c.1479,c.1971,b
numero 1217,a
numero ſingulari 53,lin.43
numerr 1238,c
numeris diſpoſuit 1971,b
numeroſus. 323 d.831,d
numerus. 60,323,d.667, d.847,d 880,e.973.c.997,c. 1013,c 1014,a.1260,b.1216,e. 1237,e.1270,c.1479,c.1971,c. 1971,d
numerus & multitudo idolorum, ſive ſtellarum 1013,e
numerus cubicus. 883,c.1?71.a
numerus pluralis 1686 b
nummatus 1758 e
nummatus fuit 1758,e
nummularius 1574,b.1870,c.1871, d.
nummulus 1479,d
nummus 1668,a
nunc 96 lin.vlt.836,a 838,a.c.884 a.1053,e.1274,b.1314,c.1408, d 1463 b.1583 c.
nunciatum fuit 536.b.
nunciavit.19,d.536 a.1078 c.1065 b.1?94,d.1238,d.1861 c.1910, c
nunciavit rem bonam & lætam. 256,c
nuncium 257,c 520,a
nuncium bonum 257.d
nuncius 916,b.1718,e.1746,c. 1770,b.1869,c.
nuncius bonus 257,b
nuncupatio 1156,d
nuncupatus fuit 1156.b
nuncupavit 1156,e
nundinæ 513,a.804,e
nunquam deſinens 716 a
nunquid? 438,c 1318,b.c
nupta 220 b
nuptiæ 102 lin.4.128.lin.6.437,d. 572,d 677,d.1175,a
nupſit 471,c
nuptui dedit 1166 b.1175 a
nurus 873,a 1035 c
nutare fecit. 1023.d
nutatio. 1023.e
nutavit 303,d.697,a 980 a.1090, a 1431,a
nutavit ad caſum 15?6 e
nutribile 476 c
nutriens. 279 b 1276,d
nutrimentum 476,a.1276,d
nutritio 2 lin 41.92.lin.49.1276 d
nutritius 92 lin.19.45 371,c.732,c. a.1686 c
nutritor 92.lin.19
nutritus fuit 278,d.476,d.566,b. 1276 c.1607,c.1684,b
nutrivit 280,c 476,d 566 e.567.b 710,b 844,b.1143,c 1276,c. 1607,c.1684,d 1723,a.1990,e
nutrivit delicatè 1457 d
nutrivit longos capillos 846,b
nutrix 770 e.1091 c 1684,e 1686, c.1764,c
nutu indicavit 1662,a.1741.b.
nutu ſignificavit 1722.d
nutus 971.d.989,d.1637,a.1722, e.1741.e
nutus oculi. 1086,a
nux 20,lin.34
nux[arbor & fructus] 291.a
nux cupreſſi 291.b
nux Indica 291,b.953.c
nux metel 291.b
nux muſcata 29?,b.549.c
nux odorata 291.b

Digitized by Google

Nux Romana 291,b
Nux vomica 291,b. 933,c
Nyctilopæ 1402,b

O

O 33,lin. 42, 159,c
Obadias 1156,a
Obæratus 378,a
Obambulator 694,a
Obambulavit 1041,e. 1823 e
Obambulavit hinc inde 602,e
Obbrutuit 225,c
Obcæcavit 134 ,a
Obdormitio 1767,c
Obdormivit 1134,b
Obductio 837,b
Obductus 1985,a
Obductus fuit 195,c. 693.a
Obduxit 1236,b. 1401,e
Obduxit argento vel alio metallo. 827,b
Obduxit calce 1819,e
Obduxit parietem cemento vel luto 693,a.697.c
Obediens 695,c.743 a.1429 b
Obedientia 695,b. 715,a. 743,a. 796, d. 1429,b. 1894,b. 1895, b
Obedivit 695, b. 714, c. 742, e. 1429, b. 1577, c. 1892, c. 1893, c
Obeliſcus 339,e
Oberravit 1751,d
Obeſatus fuit 1328, b
Obeſus 240,e
Obfirmatus 555,c. 780,a
Obfirmavit 555,a. 1265,b
Obfuſcatio 869,c
Obfuſcatus fuit 898,d
Obiectio 712,a
Obiecit 712,a
Obiit 195,a. 695,e
Obitus 783,d. 1347,d.c
Objurgandus 1100,d
Obiurgatio 755,c. 935,d. 1100, d
Obiurgatus fuit 878,a
Obiurgavit 334,a.829,a.877,e.935 d.
Oblatio 129,lin.50.425,a.1016, e.1127,b.1650,c.1651, a.1715, d.
Oblatio ſicca 1570,e
Oblatio veſpertina 1017,a. 1171, e
Oblatio voluntaria 1075,c
Oblatravit 306,b
Oblatus fuit 1320,d
Oblectatio 1474.b
Oblectationes 1911.c
Oblectator 1474,b
Oblectatus 1474,b
Oblectatus fuit 556,a.1277,c.1347 a.1833,b
Oblectavit 924,c.1474,a
Oblectavit ſe ipſum 1910,e
Obligatio 106,lin. 38
Obligatio ad defenſionem rei venditæ 61,lin. 48
obligatio pro debito 939.d
obligatus 80,lin. 37 534,c
obligatus fuit 534,a
obligavit 106,lin.30.520,b. 939,d. 1668,b
obligatus 939 d
obligatus fuit 1668 b
oblinitus fuit 1910 ,b
oblinivit 888,d.1828,b 1910,a
obliqua 1379,a
obliquatio 1282, d
obliquavit 1282,c. 1505,d
obliquitas 1372,b. 1376,d
obliquitates 1375,e
obliquè 1282,e.1285,d.1282,c 1505,e
obliquus fuit 1376,c
oblitus 1174,d 1855,b
oblitus fuit 693,a.709,a.1056,b. 1127,a 1165,b.1174,b.1866,d. 1852, d
oblivio 709,d.1174.e 1175,a
obliviones in agro relictum 1853,c
oblivionem dedit 1866 d
oblivioni traditus fuit 1853,a b
obliviosus 369,e.1175,a
oblivisci faciens 1165,b
oblivisci fecit 1165,b. 1853,a
oblivit 693,a 696,c 697,c
oblocutio 354,b. 952,a
oblocutor 288,a
oblocutus fuit 114,lin. 29. 287, d. 306.b.684,b.951,e.963,c.1346, c. 1807,d
obmuteſcentia 198,b
obmutuit 80,lin.38.198, a. 658, c. 1467.d 1554,a 1956,a
obnixè petiit 1781,c
obnoxium reddidit 106,lin.31
obnoxius 534.c
obnubilavit 1281,d 1345,a
obolevit 193,d
obolus 339,b.1936,b
obolus argenteus 1014,e.
obretivit 1874, d
obriguit 8601,c
obruit lapidibus 1694,b
obryzum 907,a
obſcœna 1386,e
obſcœnitas 1264,c. 1542,e. 1576, d
obſcœnus fuit 1576,d
obſcuratus 703,c.1294,d. 1571,a
obſcuratus fuit 420,e.669,e.703,b 898,d.1294,d 1335, d. 1580,a
obſcuravit 420,e.670 a.1281,d. 1335, a. 1340,a. 1401,e. 1462,b. 1587,e
obſcurè 1588,a
obſcurè locutus fuit 535, d
obſcurus 109.lin 14. 420,e. 670, c 703 c.1588 a
obſcurus ſive obſcuratus fuit 1587, c.e
obſcurus ſive triſtis inceſſit 420, e
obſcuri 670,c
obſcuritas 109, linea 6. 131, lin. 50. 421, a. 670,a. 703, c 869, c. 1281, e. 1402, a. 1580, b. 1588, a
obſcuritas aeris 670, a
obſecravit 1105,e. 1427, d
obſecro 39. lin. 49, 97, li. 43. 146,d 159,c. 218,e. 1054,a
obſedit 383,c.520,c.610,c. 1539.b
obſepivit 431,d
obſequium 695,b 1082,b. 1089,d 1844, a
obſeratio 1132,d. 1133,e
obſeravit 295,d. 1219,b. 1134 d
obſervantiæ 1897 d
obſervatio 628 a. 658 b. 1116,d. 1117 a. 1762,b
obſervator 549,b. 628,b. 1831,b
obſervatus 1116 d
obſervavit 88,lin 49 115,lin.3.231, c.347,a.395,e.530,e 549. a. 628, a.627,e 628.a,658 a 1115 e.11 6 a.e. 1132. d. 1153 . a. 1249, c. 1292, d.1561,d. 1671, a. 1698,b. 1762, a
obſes 1704,a
obſes fuit 1539,c
obſidio 441.e.1539.c
obſignatio 687,c.1250,b. 1772.b
obſignatio libri 676,e
obſignator 677,a. 1772, b
obſignatus 676,e
obſignatus fuit 676, b. c. 907,c
obſignavit 675,d. 1227 b. 1250,a. 1771, e
obſignavit literas 687,c. 1914, d
obſonator 465,e
obſonium 710, d. 954, b. 1476, c
obſtaculum 863, a
obſtans 1046, d
obſtetricatio 1579.b
obſtetricatus fuit 757,e.1579,b
obſtetrix 567, d. 568, a. 570, c. 757.e.758 e.1579,b
obſtinatus 1453,d. 1745,e. 1940, c.
obſtinatus fuit 1745,e
obſtipus 390,c
obſtitit 586,a.1288,a.1366,e,1603 b.
obſtrepuit 443, d
obſtrinxit 106,lin. 30. 1250,a
obſtructio 1809,a. 1988,b
obſtruxit 295, d. 675, d. 694 c. 1219.a.1365,b. 1808,d
obſtruxit os 621,e
obſurduit 720,a
obſtupefactus eſt 400,a 627,c
obſtupefecit 399,e. 1977, a
obſtupeſcens 1967, d
obſtupuit 162,e.399,e 421,a. 544 e.627,b.1227,d. 1335, b. 1433, d. 1450, a. 1519, b. 1592, d.1780. a. 1883,b.1963, a. 1963, e. 1965, d. 1977,a. 1977,b
obtectus 1559,a
obtemperavit 695,b. 1892,c. 1893, e.

Obtendit 1257,c
Obtenebravit 670,a.1335,a
Obtenebratus eſt 669,e.1194,d.1410,a
Obteſtatus eſt 1282,e
Obtexit 328,a.700,b.1213,d.1281,d.1308,a.1401,e.1544,d
Obtingentia 798,c
Obtinuit 55, linea 40. 411,e.536,c.554,e.622,d.945,b.1160,b.1514,c
Obtorpuit 284,e
Obtrectatio 1124,c
Obtrectationes 1219,a
Obtrectator 961,e.1124,c
Obtrectavit 963,c.1124,c.1693,c.1954,e
Obtorquens 541,e
Obtruncatio 1207,a
Obtruncator 1207,a
Obtruncatus 1206,e
Obtruncavit 1206,e.1612,b
Obtudit 964,a.1367,d.1408,d
Obtulit 287.a.400,d.424,e.724,c 993,c.1028,a.1132,a.1320.a.1557,d.1584,b.1649,e.1778,a.1759,c.1759,e
Obtulit Deo liquida 1529,c
Obtuſio 1367,d
Obtuſus 194,c.718,d
Obtuſus fuit 1159,b
Obtundens 1367,d
Obturatio 1390,e.1954,d
Obturatus 706,d.1390,d
Obturatus fuit 706,a.1390,c.1808,e
Obturavit 63,lin.28.406 e.624,d.694,c.706,d.888,d.1219,a.1219,b.1225,c.1271,a.1259,a.1341,e.1365,b.1459,a.1467,d.1506,d.1637,a.1808,d.1954,e.1989,b
Obturavit os 621,e
Obvenit 798,a.1396,c
Obverſatus fuit 448,b
Obvertit 541,c.897,d.1776,a
Obviam 1649,c
Obviam factus eſt 955,d.1419,c.1421,a.1579,e.1649,a
Obviam venit 1652,e
Obviatio 1519,c.1558,c
Obviavit 124,lin.38.1421,a.1559,b.1519,c 1526,c
Obvincere 1364,c
Obvius 1120,d
Obvius fuit 124.lin.38
Obulus 22 lin.46.1481,d
Obulus æreus 1936,c
Obumbratio 700,e
Obumbravit 700,b.1544,d
Obuncus 612,b
Occaſio 97,lin.30.524,a.595,c.728,d.964,c 1190,d.1191.a.1243 d.1278,c.1280,b.1316,a.1450,a.1487,b.1408,a.1660,a
Occaſio & cauſa fuit 343,c
Occaſio rei 97,lin.7
occaſio rei alicuius fuit 1315,a
occaſione 607,c
occaſionem præbuit 97, lin. 9. obtulit ibid. 343,c 1190,d
occaſionem quæſivit 1243, d. 1314, e.1316, b
occaſiones 34,lin.39.787,a
occaſus 166,b.687,c.706,e
occaſus ſolis 395,b.1937,d
occavit 1809,c.1499,e
occidens 43,lin.37.59,lin.3.1381,b.1381,c
occidere 3.lin.4
occidit 6,lin.11.384,a.440,c.450,b.571,c.647,b.684,d.763,d.866,a.986,b.1121,e.1139,c.1140 c.1609,b.1737,d.1837,d
occidit gladio 1419,c
occiput 1671,a
occiſio 450,d.685,b.987,b
occiſus 572,a
occiſus fuit 450,d 571,d.654,d,985,e.1066,e.1609,c.1763,d
occlamavit 452,c
occluſio 1863,b
occluſit 206,d.29,d.676,b.694,c 1196,e.1269,c.1334,d.1808,d.1954,c.occluſit os 621,e
occubuit 1119,c
occubuit, de ſole 395,b
occulta 706,e.687,e
occultatio 706,c
occultavit 103,lin.18.208,a.306,b.510,a.511,c.524,c.595,c.624,e 626,a e.675,d.706,b.c.720,b.837,a.856,c.870,c.879,d.934,b.1123,a.1250,c.1328,d.1814,c
occultavit alicuius nomen honoris cauſa 872,e
occultatio 330,c
occultatus 524,c.707,a
occultatus fuit 626,c.706,a.706,d.720,b.856,c.1281,c.1328,c
occulte 306,d.627,b.720,d.1245,a
occultè aliquid fecit 328,e. metaph. in occulto 880,b
occultum 916,a.1144,c
occultus 330,c.676,c.1250,c.1252,a.1444,b
occultus fuit 1443,b
occupatio 194,e.716,b 743.b.1174 a.1353.a.1404,a.1900,a.1913,b
occupatio animi 1424,e
occupatus 716,b
occupatus fuit 421 b.c.1357 a.1404 a 1424,e 1913,b.1930,a
occupatus in aliqua re fuit 149,c.521,a.650,a
occupatus fuit in re dubia 344,b
occupavit 55, lin.41.411,c.756,d.947,b
occupavit bona aliena 1403,b
occupavit hæreditatem 812,a
occurrentia ſibi invicem 955,e
occurrit 97,lin.8.124,lin.38 955,d.1393,b.1579,d.c.1648,c.1651,c.1717,d
occurrit caſu 1419,e
in occurſum 125, linea 3.1586,d
occurſus 1619,e
ocellatum 1791,d
ocellavit 1795,d
ocellus 1346,e
ociatus eſt 1925,e
ocio torpuit 516,e
ocioſum reddidit 193,d.148,c
ocioſus 194,a.517,a.694,a.1367,d.1720,b.1811,c
ocioſus fuit 193,e 1457,b.1758,a.1811,e.1865,c
ocium 194,b.881,e.1457,c.1803,d
ocrea 625,e.1829,b
octava pars 1891,e. vice ibidem.
octaua inſtrumentum muſicum 1892,a
octavus 1891,e
octo 1891,d
october 1052,e
oculi clari 271,a
oculis innuit 1365,b
oculis obſervantes 1293,a
oculos eruit 1299,d
ante oculos 1120,e
oculus 131,a.719,a.1290,b.1291,e.
oculus loricæ, ſeu retis 501,e
oculus vituli 1268, e. tauri ibid. e
ocymum 1224,d
ode 1830,c
odiens 223,d
odio habuit 1901,e
odio perſecutus eſt 1902,e
odioſus 223,d.897,b.1903,b
odioſus fuit 19,lin.32.148,d.1981,b
odioſus fuit 1903,b
odit 63, linea 39.223,c.354,d.707 d.897,b.969,e.999,c.1228,e.1276,c.1730,c.1846,c.1902,e.1903,b
odium 63,lin 49.223,d.354,c.897,b 1116,b.1295,b.1367,a.1847,a.1903,c
odor 190,d.e.692,b.1311,e.1427,c.1711,c
odor 1884,d
odor gravis 1213,c
odor ſulphuris 1711,c
odoramentum 255,b
odoratus 1884,d.1711,c
odoratus fuit 1178,c.1427,b.1711,a 1884,c
odorem dedit aut fecit 1427,b
odorem ſpargere 501,e
odoriferum reddidit 692,a

odoriferus

Digitized by Google

Odoriferus 692 b
Odoriferus fuit 1711 d.692 a
Odorus 692 b.1711 d
Odorus fuit 692 a
OEconomus 92.lin.22.554 b.1469 c.1586 e
OEnophorum 1632 c
Oeſophagus 207 e. 773 a. 817 a 1023 e. 1037 d
Offa 1989 d
Offendiculum 479 e.801 d.903 c. 1849 d. 1874 e
Offendit 102 lin.45. 902 e. 1036 e. 1070 e. 1071 a. 1160 a. 1164 a. 1366 e. 1412 a. 1519 c. 1849 c. 1947 d
Offenſio 903 c. 1120 c. 1519 c
Offenſus 1367 a
Offenſus fuit 903 a. 1031 e. 1120 c. 1497 b. 1598 c. 1608 b
Officialis 191 a
Officina 381 e. 611 d. 1072 b. 1341 b
Officina alutaria 356 b
Officina lateraria 922 c
Officina ubi coria aptantur 356 a
Officiorum gradus in qualibet urbe quatuor 1848 a
Officium 409 a.1470 b
Olea 481 a
Oleander 404 a
Olearius 481 c
Oleaſter ibid.d
Oleum 1044 e.1525 c.1891 b
Oleum alcerva 1614 d
Oleum, aliud quàm olivarum 369 c,d
Oleum amygdalinum 481 c
Oleum aromate conſperſum 904 e.
Oleum colocynthidarum 1472 c
Oleum expreſſum 481 d
Oleum juniperi deſtillativum 481 d
Oleum laurinum ibid.
Oleum ex lilio 369 d.1779 a
Oleum liliorum alborum 481 c
Oleum lini ibid.d
Oleum nucum ibid.c
Oleum olivarum ibid.
Oleum ricini 369 e
Oleum roſarum 369 e.481 c,d
Oleum expreſſit 1525 d
Olfactoriolum 605 b
Olfactus 550 b.1884 d
Olfecit 1427 b. 1711 a. 1884 c. 1963 b
Olim 370 b.1584 d.1586 d
Olitor 640 d
Olitorium 232 b
Oliva 481 a
Olivæ condititiæ ibid.
Olivetum 898 a
Olivum 481 c
Olla 371 e. 794 b. 817 a. 851 b 953 e. 1208 c. 1473 a. 1588 c. 1589 a.1611 b.1618 d
Olla fervens 1589 a
ollæ 255 a.1583 b
oluit 1311 e.1427 b.1884 c
oluit hircum 1427 c
olus 232 a.640 d.704 e.811 a.1398 e 1070 a
olus fatuum 232 b
olus jamenum ibid.
omen 1443 b
omentum 577 c.1957 a.1989 a
ominatus fuit 1107 b.1443 a
omiſit 1303 d
idem 1507 b.1758 a.1760 a
omnes 324 c
omni die 235 c
ex omni parte 284 c.1518 a.1189 c
in omni tempore 802 a
in omnibus 861 d
omnibus modis ibid.
omni modo 1481 c
omnino 260 a.325 c.323 d.324 e 859 c.861 d.865 d.1151 b.1203 d 1216 b.1446 b
omnino non 861 c
omnis 859 c
omnis generis vas 1233 d
omnipotens 1589 b. 1593 c. 1808 c
omphaces 345 c
omphacium 575 c
omphax 1252 c
onager 604 c.1036 c.1386 b 1473 d
onera 1193 e
oneratus 707 b.711 d.1936 d
oneratus fuit 599 c.711 c.d. 1193 c
oneravit 599 c.707 b.711 c,d.717 a. 800 a. 939 d. 1211 b. 1341 b.1880 b
oneravit verbis 712 a
oneri fuit 1193 c
onocrotalus 1575 c. onocrotalorum duo genera. ibid.d.1576 a 1670 a
onus 599 c.711 e.717 a.725 c.775 c.801 b.832 e.894 e.1113 b.1193 e. 1211 b. 1257 c. 1317 b. 1341 c. 1936 d
onus impoſuit 711 e
onus nocturnum 1341 d
onus ventris prægnantis 726 a
onuſtus 711 d
onycha 1566 a.1838 c
onyx 98. lin.39. & 100. lin.23. 1566 a. 1814 a
opacus 1258 a
opera 2.l.23. 91.l.12. 915 c. 1462 c.1900 a
operam dedit 627 d.915 a.1332 a 1340 e.1822 b.1930 e
operarius 528 d.1241 a
operatio 528 e.1256 d.1401 d.1404 a 1462 c
operativus 1341 a
operator 1462 c
operatus eſt 528 c. 533 d 1232 d. 1256 b. 1340 e. 1447 a. 1462 b. 1555 d. 1314 e
opercula Pentateuchorum 464 e
operculũ 296 a.627 a.706 d.1493 1505 b.1625 a
operculum arcæ 888 c
operculum cadi 407 a
operculum dolii 207 a 529 d
operculum ollæ 1754 e
operculum ſepulchri 312 e
operiens ibid.
operit ibid.
operimenta 1310 a
operimentum 108.l.14,34.327 e. 328 b. 329 d. 524 c. 625 a. 627 a. 688 b.880 a.1078 a.1079 b.1130 d. 1209 c. 1215 d. 1308 d. 1563 a. 1889 d.1956 c
operimentum agnorum 834 b
operimentum currus 1363 e. phaleræ equorum ibid.e
operis merces ſeu fructus 1462 c
opertio 829 e
opertio cordis 1402 b
opertus 624 c.834 a.1236 b.1402 b 1985
opertus fuit 626 d,e.675 b.879 d 880 a.1308 b.1309 c.1310 a.1390 c.1450 d
opertus 1985 a
operuit 108. lin 9. 326 c. 328 a. 544 c. 624 e. 625 c. 626 a.780 b. 688 b. 700 b. 834 a. 837 b. 879 d. 886 c. 888 d. 889 b. 902 a. 910 c. 915 e. 934 b 1129 b. 1130 d. 1203 d. 1213 d. 1236 b. 1250 e. 1253 c. 1307 c. 1308 a,c. 1335 a 1333 b. 1401 c. 1544 d. 1849 d 1889 c
operuit expandendo 1493 a
operuit ſe 1333 c
operuit terrâ 1581 b
opes 540 d. 823 b. 843 b,d 967 c. 974 c. 983 a 1099 b. 1121 d. 1404 c. 1628 b.1738 e. 1758
ophthalmia 1039 d.1743 a
opifex 90.linea 51. 663 c. 1243 a. 1256 d
opificium 411 b.1447 c.155 d
opilio 1750 c.1157 c
opima 719 c
opinatus fuit 442 c. 551 b. 694 c. 707 e.1440 e.1799 b
opinio 369 a. 443 b. 708 a. 742 a.1441 a.1675 e.1676 a.1799 e
opinio falſa 708 a
opinionum diviſio 1199 e
opitulatio 1306 d
opitulator 818 e
opitulatus fuit 301 a. 818 e. 1205 d.1304 c.1306 b.1385 b
opium 108 l.51.1767 b
oportuit 535 b.642 c.
idem 669 d.728 c.1520 a.1569 b 1571 e

Digitized by Google

Oportunus 490 d.1408 d
Oportunitas 543 a.595 e.1279 d. 1408 a.1450 a.1487 b
Oppicatio ibid.e
Oppicatus ibid.
Oppicavit ibid.
Oppidana 1299 a
Oppidani 1465 d
Oppidanus 377 e.640 d.1299 a. 1654 e
Oppidi præfectus 382 d
Oppidum 203 e.640 d.696 b.1574 b.1654 b
Oppigneratio 61.l.48.1704 b
Oppigneratus fuit ibid.a
Oppigneravit 1257 d.1704 a.1859 e
Oppilatio 63.l.19. 1198 c.1250 e. 1809 a.1988 b
Oppilavit 529 d
Opplumbavit 1379 a
Opponitur 527 e
Opponitur ſol capiti 1228 b
Oppoſita 1066 a
Oppoſitio 385 d. 448 e. 1066 a. 1228 e.1252 b.1574 b
Oppoſitio capitis 1121 a.1228 c
ex Oppoſito 1065 e
Oppoſitum 1579 e.1903 d
Oppoſitus 1066 a. 1117 b,c.1518 c
Oppoſitus fuit 1228 b
Oppoſuit 385 c.712 a.1149 b.1252 b 1579 b
Oppoſuit ſe ibid.d
Oppreſſio 100 l.20.228 a.387 d. 769 b.1352 e.1719 c
Oppreſſit 98.l.41.175 b.517 a.702 d 768 c,e.944 e.980 e.1352 a.1366 d.1402 b.1403 b.1535 c.1580 b
Oppreſſit alterum 227 d
Oppreſſor 228 a
Oppreſſores 769 b
Oppreſſus 980 e.1352 d.1403 c
Oppreſſus fuit 387 c.996 e
Oppreſſus fuit tyrannide 1351 c
Oppreſſus eſt ſomno profundo 1701 a
Opprobrijs affecit 1394 e.620 c. 1900 d.1954 e
Opprobrium 162 e. 168 c. 282 c. 620 a.659 a.1300 c.1542 e.1618 a 1661 b.1900 d
Oppugnatio 284 d
Oppugnavit 648 e.1118 d.1539 b
Optatus 596 b
Optavit 36.l.2.596 b.1202 e.1783 e
Optima 1951 b
Optimàs 1681 b
Optimates 112.l.52
Optimum, præſtātiſſimum & precioſiſſimum fructuum, metallorum, gemmarum, veſtium 970 d
Opulenter 1404 d
Opulentia 39.l.36.432 d
Opulentus 415 c.1404 c.1865 c
Opus 2.l.23. 410 d. 519 d. 838 a. 917 c. 1230 a. 1132 e. 1256 c. 1315 e. 1341 a. 1375 d. 1401 b. 1462 c.1555 d
opus cælatum 1621 a
opus erat 1256 d
opus fictum aut formatum 794 b
opus fuit 535 b
opus habuit ibid.1229 e
opus ingenioſum 667 d.1852 c
opus præcellens 824 b
opus narium 1157 b
ora maris & veſtis 669 d
ora telæ 1152 c
ora vaſculi 22.l.13
oraculorum genera 1599 b
oraculum ſive adytum 360 c
orare 1171 d
orare cum reverentia 578 e
oratio 402 e. 422 a. 543 c. 569 d. 597 b. 701 d. 868 c 904 a 938 c. 1012 c. 1055 a. 1441 e. 1546 d. 1573 a. 1599 e. 1749 d 1822 e
oratio finita 1461 a
oratio oblationis veſpertinę 1017 c
oratio proſa ſine metro, ſed rhythmica in fine colligata 652 b
orationem habuit 533 a.1495 d
orator 84.l.28. 203 e.402 e.569 c 1055 b.1113 d.1746 b
oratores 680 e.1926 d
oratoria 1442 d
oratorius 938 c
oravit 218 a. 248 a. 402 c. 609 a. 701 c. 903 e. 1411 c. 1441 c.1546 c. 1572 e. 1639 d. 1780 e. 1822 d. 1926 c
orbatus 1855 a
orbatus fuit 302 b
orbavit 1854 d.1971 b
orbicularis 1167 a
orbiculus oculi 311 a
orbita 1268 b
orbitas 1855 b
orbis 203 e. 311 a. 400 e. 827 b tria ſignificata habet.ut ibid.per totum 1959 e
orbis cœleſtis 1769 e
orbis habitabilis 201 d
orbis nonus 827 a
orbis ſignorum 311 a
orbis terrarum habitabilis 1344 b 1859 d
orbus 1855 a
ordinandis olim ad ſacerdotium caro & ſanguis tradebātur 1001 c,d.
ordinans 791 e
ordinatio 362 c. 1199 e. 1389 b. 1466 b.1774 b
ordinatus 95.l.46.291 a.1113 d.1130 b. 1389 d
ordinatus fuit 189 a.661 c
ordinatus fuit in aciem 715 e
ordinavit 84.lin.27. 94.lin. 37.
idem 305 d. 361 c. 382 e. 661 b. 700 a. 715 e.
idem 754 a. 760 e. 772 b. 792 d. 814 c
idem 846 a. 1014 d. 1113 d. 1130 a. 1199 e. 1270 d. 1746 e 1279 c.
idem 1388 e. 1469 c. 1683 e.1774 b. 1812 c.
idem 1928. 1942 c. 1947 e
ordinavit ad ſacra 291 a
in ordinem digeſſit 1257 e
ordines in Eccleſia Romana quomodo conferantur 1001 d
ordo 305 b. 355 b. 362 b. 364 a. 553 a. 590 e. 688 c. 696 a. 700 a. 715 e. 1113 d. 1199 d,e. 1284 1338 e. 1389 b. 1395 b. 1603 c. 1633 c. 1774 b. 1832 a. 1986 e. 1967 b
ordo animalium 1279 d.
ordo lapidum ſuper ſe invicem poſitorum 1684 a
ordo vitrorum 1113 d.
ore aperto intuitus fuit 569 a
organum 864 e
orichalcum 1108 e.
oriens 401 c.503 b.1586 a.1587 a. 1951 a
orientalis 531 b.1586 b
orificium 406 d
orificium ventriculi 406 d.900 b
orificium vētriculi ſuperius 1426 d.
originale 1129 a.
originem traxit 1231 d
origo 156 a.407 e.759 e.1063 a. 1064 b. 1378 b. 1552 d. 1680 c. 1951 e
Orion 295 a.1141 b
Orion in cœlo 276 a
oriri ſivit 401 b
ornamenta 1668 d
ornamenta aurea 1115 a
ornamenta brachiorum 1376 a
ornamenta narium 701 b
ornamenta reticulata 1193 b
ornamentum 902 e.930 d.1217 a 1272 a. 1416 d. 1619 e. 1792 d 1834 a
ornamentum aureum margaritis decoratum 581 b
ornamentum lecti 1657 b
ornamentum muliebre 991 d
ornatus 323 c.426 d.477 e. 1122 c. 1272 a 1417 b,c. metonym. corona, mitra, &c. ibid.1517 b.1633 e 1666 e.1668 a.1986 e
ornatus cujuſcunque generis 864 e
ornatus fuit 393 b.426 b.922 e.1122 c.1271 e.1474 a.1517 b.1667 e
ornavit 426 b 436 c.477 d.687 e. 782 e. 902 c. 1354 e. 1417 a. 1514 e. 1517 b. 1608 a. 1667 e. 1949 d
ornavit pedes 1314 a
orpha, nurus Noomi 1394 e

orphani-

Orphanitas 821 e
Orphanus ibid. d
Orriga 1991 a
Orſus eſt 155 d,e
Ortus 401 c. 503 b,d. 1552 d. 1822 b
Ortus ſolis 703 e
Ortus fuit 226 b 401 b. 428 c. 503 b. 703 d. 1063 e. 1551 e
Oryza 1611 b
Os, oris 279 c. 406 d 1415 a. 1422 a per metonym ſermo, edictum, &c. 1422 c. metaph. orificiũ &c. 1423 a,b,c,d
Os, oſſis 342 d. 683 c
Os annuli 687 c
Os baſilare 821 d
Os colatorium 1563 a
Os colli 1488 a
Os dactylorum 1040 b
Os elephantis 1282 d
Os fluminis 592 c
Os inferius & ſuperius 1424 c
Os lambdæ 949 e
Os ſacrum 1755 e
Os ſolidum 1368 c
Os ſpatulæ 908 b
Os ſtomachi 900 b
Oſcillum 994 a
Oſcitatio 821 a. 1425 c. 1427 c
Oſcitavit 1425 c 1427 c
Oſcula 1179 a
Oſculatus fuit 1178 a. ibid. e. 1577 b. 1579 b
Oſculum honeſtum 1579 a
Oſor 63 l. 42. 223 d. 1903 b
Oſſa 1368 c
Oſſa combuſta ibid. e
Oſſa digitorum 1222 c
Oſſa fregit, comminuit, concîdit 343 a
Oſſarium 1369 a. 1582 e
Oſſiculum 1369 a
Oſſis ſacri extremitas 932 c
Oſſifraga 1727 b
Oſtendere 1868 d
Oſtendit 82. l. 21. 174 d. 536 a. 551 d 595 e. 690 c. 741 d. 784 e. 806 d 1525 e. 1722 d
Oſtentavit 1525 e
Oſtiarius 168 a,b. 382 d. 1917 a
Oſtiatim ſtipem collegit 557 e
Oſtium 167 e. & 168 b. 384 d. 392 a. 1490 d. 1503 a
Oſtracoſitas dentium 631 a
Oſtracum 1519 e
Ova 176 d
Ova compreſſa ſive contrita 671 a
Ova péperit 177 a
Oves fœminæ 1413 a
Ovicula 1355 d
Ovile 563 a
Ovilia 283 a
Ovillus 1354 b. 1533 d
Ovis 599 e. 659 e. 902 b. 1132 c. 1354 a 1385 c. 1553 c. 1554 d
Ovis fœmella 1159 e. 1725 b
Ovis parva 1136 c
Ovis tenella ibid. a
Ovum 176 e. 131. l. 5. 254 d
Ovum coagulatum 1375 c
Ovum fotum 529 a
Ovum lixum 1880 c
Ozimum 517 d

P.

PAaneah, nomen Joſepho à rege Ægyptiorum inditũ 1508 c
Pabulum 72. l. 49. 202 c. 1233 d
Pabulum pecoris acidum & mundum 602 a
Pabulum præbuit 1750 b
Pacarius 1828 e
pacatus fuit 528 e. 529 a. 1783 b. 1876 b. 1920 [illegible]
pacavit 528 e. 1548 c. 1783 d. 1865 c
pacem fecit 1542 b. 1876 b
pacem habuit 1875 e
pacem inter aliquos conciliavit 1876 b
pacificatio 529 a. 688 a. 1218 e
pacificator 688 a 1218 e. 1548 d
pacificavit 687 e. 1218 d. 1876 b 1518 c
pacificè 442 b
pacificus 11865 c,e
pacificus fuit 784 b. 1218 d. 1548 c 1865 b. 1875 e
pactum 243 a. 306 a. 490 e. 688 a. 739 d. 790 a. 822 c. 1281 b. 1339 a. 1548 c 1980 e
pactum fregit 150 a
pactus fuit 305 d. 1638 c. 1645 d. 1946 d. 198[illegible] d,b
pactus eſt cum aliquo 23. l. 11
pædagogia 1770 e
pædagogus 23. l. antepen. 92 l. 21 371 c. 732 c. 390 e 806 c. 1700 c, c. 1770 c. 1989 d
pagana 293 b
paganiſmus 293 b. 299 a
paganus 480 b. 1144 c. 1419 c. 1654 e
pagina 403 d. 1466 e. 1636 d
paginæ 392 a
pagus 565 e. 891 c. 1654 c 1684 b
pala 345 c. 465 b. 678 e. 1699 d. 1711 a
pala annulorum 1742 b
palàm 690 d
palatia 81. l. 31. 253 a
palatium 122 l. 31. 185 b. 381 e. 435 c. 638 c. 696 b. 700 a. 1212 e. 1421 d 1645 a
palatum 568 d. 592 b 614 e. 957 d. 1035 e. 1115 e. 1888 b
palatum ſuperius & inferius 568 e
palæſtina regio maritima, quinque ſatrapijs conſtans 1450 e
palæſtini ibid. d
palea 311 a,b. 561 e. 636. 637 c. 926 e. 980 a 983 c. metaphor. res minutiſſima, pulvis 984 a 1136 b 1460 d. 1633 e. 1960 d
pali 1554 c
paliurus 529 c 537 a
pallia 317 d
pallidus 937 b 1080 d
pallio texit 1485 a
pallium 28 l. ult. 111. l. 51. 294 c. 317 e 702 b. 868 d 907 d. 1026 b. 1308 d. 1357 d. 1614 a. 1731 b. 1889 d
pallium byſſinum 317 e
pallor 506 e. 811 b
palluit 157 c. 871 e. 898 d. 1566 c
palma 375 a. 1104 e
palma, arbor 406 d. 195 b. quomodo nominetur ibid. d
palma & palmus, mẽſura quatuor digitorum 713 b
palma percuſſit 714 b
palmaris 375 a
palmes 491 a. 753 a. 1369 d,e. 1553 c
palmetum 1105 a
palmites 1800 b
palmites vitis 1118 a
palmula 1978 e
palmus 498 d. 1441. 1496 e. 1798 e
palmus major 507 a
palpando exploravit 347 a
palpatio 967 d. 985 d. 1041 b
palpavit 346 d. 666 c. 950 a. 967 d 985 b. 1040 e. 1175 d. 1495 a
palpitans 1426 a
palpitatio 577 c
palpitatio oculorum 719
palpebra 272 d
palpebra 335 e
palpebræ 941 a
palpebræ 1294 a
palpebræ 1896 d
in palpebris 1224 d
palpitavit 233 e
palpitavit 525 a
palpitavit 630 a
palpitavit 1750 a
palumbus 595 b
palus 21 l. 12
palus 124 l. 33
palus, udis 226 c
palus 592 e
palus 668 b
palus 821 a
palus 899 d
palus 1280 d
palus 1362 b
palus 1450 a
palus 1661 b
palus erectus 501 a
Pamias, ſive Panias, aliâs Dan, ſive Belina urbs 961 c
pampinatio 812 a
pampinator 465 e
pampinator 1242 b
pampinator 1611 e
pampinavit 475 e
pampinavit 811 e
pampinavit 1158 c
panaritius 387 a
pancreas 823 e
pandiculatio 285 c
panes 1755 a

Digitized by Google

Panes propoſitionis 942 a
Panicum 344 a.366 c.382 d.386 d
Panifex 512 b
Panificium ibid.
Panis ibid. 509 c. 1481 e. 1760 e. 1983 c
Panis azymus 512 d
Panis dulciarius 1452 b
Panis fermentatus 512 c,d
panis ficuum rotundus 1268 e
Panis furfuraceus 512,d
Panis groſſus 1700 d
Panis hordeaceus 512 c
Panis ſimilagineus ibid.
Panis ſubcinericius 872 d.1282 b
Panis ſub cinere coctus 1742 c
Panis ſuper prunis coctus 1282 b
Panis mucidus 252 e
Panis nuptialis 128.l.8
Panis tenuis 598 d
Panis triticeus 512 c
Pannalis 920 b
Panni attriti 1006 d
Panni inveterati 204 d
Panni laceri 204 d.1661 a
Panni vetuſtate detriti 1270 b,c
Pannicularis 1402 b
Panniculi 1565 b
Panniculus 499 a.1077 c.1334 a 1402 a.1657 b
Panniculus circa faciem 623 e
Panniculus oculi 1792 c
Pannifex 1012 b.1534 e
Pannitonſor 592 d
Pannos pollutos abluit 602 e
Pannus 150 e.1012 b.1077 c.1219 d 1402 b.1523 c.1964 e
Pannus albus menſtruatæ 922 a
Pannus corroſus 1163 d
Pannus faciei 869 a
Pannus lacerus 662 d
Pannus lineus 1930 a
Pannus mulieris texentis 1130 e
Pannus, qui in ſtamine circumvolvitur 294 b
Pannus, quo caput & facies involvitur contra frigus 320 a
Pannus textus 1130 e
Panthera 1125 b
Panxit 1228 b
Papa 128.l.10
Papatus 87.l.49
Papaver 666 b
Papaver corniculatum 1659 b
Papaver præparatum 1767 b
Papæ 10.l.53
Papilio 512 b.1576 b
Papilla 989 d.1437 e
Papyrus 242 c.1067 a.1517 b
Par 748 d 1277 b.1906 c
Par duarũ rerum æqualium 471 b
Par fuit 748 d 1820 a
Parabola 1047 e.1444 c.1787 d
Parabolicè locutus eſt 1047 c
Paracletus 756 d 1926 d
paragraphus 65. lin. 25. 441 d. 1466 b
Paradyſi in Alcorano deſcriptio 327 a,b
Paradyſus 326 d.327 a.1278 d 1508 c
paralyſis 194 c.955 e.1445 d
paralyticus 583 e.1386 b.1944 b
Paran, urbs & deſertum in Arabia 1480 d,e
paranomaſia 1541 e
pararius 390 e
paraſceve 324 c.1803 c
paraſitatio 488 d.1244 d
paraſitus 488 c,d.925 d.1244 e
paraſitus fuit 488 c
paratè 1409 d
paratus 490 d,e. 661 b. 654 c. 846 c.
idem 1120 d. 1270 d. 1409 b. 1986 e
paratus fuit 490 d 691 a. 845 c. 846 b. 1270 d. 1409 a 1986 b
paravit 490 d. 502 e. 663 b. 691 a. 722 b. 715 e. 754 a.776 e. 846 a. 1014 d. 1256 b. 1270 d. 1276 e. 1357 b. 1409 a 1456 e. 1548 b. 1591 c. 1798 e. 1986 c
paravit ſibi labore 1027 a
parcens 1222 b
parcitas 844 e
parcus 188 c. 844 e. 1031 e. 1062 a
parcus fuit 784 e
pardales 1516 b
pardalianches, aconiti ſpecies 616 e
pardalis 1125 b
pardus ibid.
parens 451 a
parere coëgit 195 a
parere fecit 1797 b.1798 b
parere juvit 757 e
paries 404 a. 538 c. 634 e. 906 d. 1606 e.1942 b
paries exterior 545 e
paries lapideus 1791 d
paries non robuſtus in ædificijs 282 e
parietes 131.l.1
parius lapis 159 e.407 d
parma 719 d
parmatus ibid.
parochia 1684 b
paronychia 387 a.441 e
paropſis 1543 a. 1634 d. 1641 d. 1977 d
paroxyſmus 1084 d.1351 c
pars 223 e.261 c.284 b.302 e.425 e. 527 a.590 c. 1013 c.1103 e.1149 b 1181 d.1457 e. 1641 a.1152 e.1770 c.1972 c
pars deciſa 305 b
pars exterior 1526 a
pars major 1685 c
pars quinta 607 b
pars rata 1589 b
pars terræ habitabilis 815 d
pars ulterior 1261 e
parſimonia 544 b.1927 c
ex parte 284 b.719 d.1416 d. 1518 a
in parte citeriori 1262 b
in parte ulteriori ibid.
partes 736 e
partes duæ 284 b.1445 e
partes primi corporis 302 e
partes temporis 1013 e
partim 1641 a. 1488 e
particeps 517 e. 637 a. 1947 b. 1955 c
particeps fuit 1947 a
participatio 1955 c
participem fecit ibid.b
participium præſens 174 c
particula 1013 c. 1452 b. 1457 e. 1895 c
particulare 1479 c
particularis 303 a.591 a
particulariter 1479 c.1633 d
partitio 590 e
partitus fuit 261 b. 425 d. 589 e. 1474 c
partu editus fuit 539 d
ad partum impulit vel adegit 539 b
parturiens ibid.e. 758 e
parturire aut parere coëgit 539 b
parturivit 515 d.539 a,b.1550 a
partus 759 a.992 b.1007 d.1147 d.1798 a
Parvajim & Urphen, duę regiones, quarum una Peru, altera Hiſpaniola dici cœpit 1477 b
paruit 1892 c
parum 229 d. 498 a. 670 e.1025 c 1046 c.1615 e.1616 a
parum abeſt 1025 c
parum aut modicum fuit 498 b
parum æſtimavit 188 e
parum contritus 1162 a
parum edit 243 e
parum ex multo 1616 a
parum fuit 1025 a
parvipendit 1560 a
parvitas 1560 e.1561 b.1611 a.1616 a
parvitas animi 1561 b
parvulus 406 b. 712 b. 1288 b. 1315 c
parvum 1560 e.1624 a.1929 b
parvus 2.l.14. 214 e. 474 e.482 d 496 d.498 c.1437 c.1560 b.1610 d.1643 a.1765 b
parvus fuit 1610 d.1642 a
paſcha 4.linea 28. 1459 b. varia ejus ſignificatio ibid. c,d. 1465 c
paſcuum 1035 e.1036 a.1436 e 1750 d
paſſio 82 l.10.666 d.1462 e
paſſio animæ 1271 d

Digitized by Google

Paſſio colica 579 d 731 d
Paſſiones 1526 d
Paſſionis prædicamentum 1463 a
Paſſivum 1462 e
Paſſula 460 b
Paſſulæ 354 d
Paſſulæ montanæ aut ſylveſtres 460 c
Paſſus 176 b. 1497 c, d. 1557 a. 1602 e
Paſſus fuit 82. lin. 2. 489 e. 599 b 600 c. 666 c. 753 a. 955 a. 1166 b. 1183 b. 1516 d. 1526 c. 1757 e. 1799 c
Paſſus eſt ignominiam 1560 b
Paſta 228 e. 938 e. 1785 c
Paſta ex dactylis 593 c. 717 d
Paſtinaca 306 b. 1142 c
Paſtinaca agreſtis 381 b
Paſtinatus fuit 1280 a
Paſtinavit 630 a
Paſtor 1750 c. 1751 a
Paſtoritiam quis invenerit 30. linea 15
Paſtrix 1750 d
Paſtus ibid. e
Paſtus camelorum ibid.
Paſtus cervi ibid.
Paſtus columbarum ibid.
Paſtus fuit 476 d. 1607 e. 1750 b. 1751 d
Patefactus fuit 174 d. 1333 a
Patefecit 536 a. 690 c. 1332 e. 1814 b 1822 a
Patella 1280 d. 1730 e. 1764 e
Pater 5. l. 53. 8. l. 17. & 9. l. 23. 758 c
Paterfamilias 1542 d. 1683 a
Patera 89. l. 13. 848 e
Paternitas 10. l. 34
Patet 237 e
Pathos 1271 d
Patibile 666 d
Patibulum 1366 c. 1547 b
Patiens 489 e. 599 c. 1516 e. 1516 e
Patiens rigorem 854 c
Patiens tremorem 1755 c
Patiens fuit 111. lin. 2. 622 e. 977 d
Patientia 394 b. 395 c. 489 e. 599 d 977 d. 1516 e. 1800 a
Patina 466 a. 971 c. 1618 d 1775 a
Patina magna 1977 d
Patravit 1194 a. 1314 e
Patria 759 b. 821 e
Patriarcha 1681 b
Patricius 668 a. 758 e
Patrimonialis 1011 b
Patrimonium 1011 e
Patrimus 1579 a
Patrocinatus eſt 1955 b
Patrona 1429 c
Patronus 1681 b
Patruelis 371 b
Patruus 371 b. 510 d
Patuit 1451 b. 1814 b
Paucis 498 c
Paucitas ibid. c. 1025 c. 1560 e. 1615 e 1616 a
paucitas fidei 1025 d
paucum fuit ibid. a
paucus 776 d. 1616 a
pavidus 386 a. 576 c. 650 c. 802 e. 1433 e
pavimentum 127. l. 20. 1304 e. 1494 a. 1670 c. 1684 b. 1846 b
pavimentum inſtratum 1757 e
pavimentum lapideum 1764 d
pavimentum lapidibus ſtratum 106 d
pavit 160. c. 243 e. 473 a. 476 d. 649 a. 673 c. 710 b. 952 a 1395 d. 1433 d 1438 b. 1607 e. 1690 e. 1702 c. 1723 a. 1750 b. 1799 c. 1876 a, b. 1990 e
paulatim 498 c. 1025 c
pauliſper 776 d
paululum 498 a
paulum ceſſavit 50. l. 37
Paulus 1782 d
pavo 238 e. 695 a. 697 b. 1744 a
pavones 1970 d
pavor 160 d. 300 c. 386 a. 627 d. 649 c. 674 b. 1396 a. 1433 c. 1435 a
pauper 149 e. 192 a 388 b. 389 d. 488 b. 581 d. 980 e. 1217 d. 1318 c. 1352 d. 1450 c. 1472 d. 1616 a. 1721 d. 1939 b
pauper factus ſum 389 c
pauper factus eſt 488 b. 980 d. 1036 d 1217 c, e. 1472 c. 1721 c. 1770 b
pauperculus 1217 d
pauperavit 1770 b
pauperem fecit 813 a. 1217 e
pauperem reddidit 1721 c
pauperem ſe ſimulavit ibid. d
pauperes 2. l. 29. 670 c
paupertas 389 e. 488 b. 1217 e. 1295 e 1352 e. 1461 d. 1472 d. 1721 d. 1933 a
in paupertatem redegit 1217 d
pauſa 400 c. 799 c. 1425 e. 1435 a. 1461 a. 1497 a 1708 b
pauſavit 1460 e. 1707 e
pauxillum 1025 c
pax 249 c 1218 e. 1548 c. 1783 d. 1865 e. 1876 c
paxillus 453 a. 455 b. 480 e. 821 a. 971 a. 1989 e
peccans 559 b. 1216 d
peccare fecit 559 b
peccati auctor ibid. d
à peccato abſolvit ibid. e
peccator 131 l. 46. 401 a. 534 c. 559 b, c. 615 c. 1144 c. 1264 c. 1421 a
idem 131. linea 52. 351 b. 397 d. 401 a 534 d. 559 c. 1144 e. 1223 a. 1246 e. 1264 c
peccatum 1286 b. 1421 a.
idem 1461 e.
peccatum magnum 401 a
peccatum abſtulit, ſeu removit 559 c
peccatum commiſit 400 e
peccavit 131 l. 30. 343 a 400 e. 534 a 558 e. 709 a. 903 a. 1216 c. 1246 d 1947 d. 1884 a
peccavit per ignorantiam 1804 a
peccavit occultè 615 a
pecten 625 c. 1045 b. 1132 c. 1220 e 1951 e
pectinatio 625 a, c
pectine purgavit ibid. e
pectinavit 1149 a, c. 1951 e
pectinavit lanam 1045 b
pectorale, pectoris ornamentum, quo ſummus ſacerdos Deum conſulentibus reſponſurus induebatur 671 c, d
pectoris percuſſio 1234 d
pectus 527 c. 551 e. 552 a. 1092 e. 1525 a, b. 1632 b
Pecuaria butyri, locus à copia butyri ſic dictus 349 a
pecuarius 1157 a. 161: c
peculatus 703 a
peculiare 634 d
peculiaris 510 d. 1550 a
peculiariter 581 d. 634 d
peculium 1194 a. 1195 c
pecunia 228 b. 398 a. 967 c. 983 a 1395 d. 1464 b. 882 b
pecus 1042 a. 1553 c. 1725 d. 1812 d
pecus cum tintinnabulo 1046 d
pecus minus 1354 e. 1555 b
pecus ſtolidum 1135 e
pecus tenellum ibid.
peda 761 b
pedamen 1737 a
pede calcavit 195 e
pedes, itis 1603 b. 1693 a. 1718 e
pedes texit 1694 b
pedetentim 62. l. 23. 915 e. 1025 c. 1051 e
pedetentim inceſſit 1079 d
pedica 161 d. 903 c. 1874 e
pediculi 871 c. 1623 d
pediculoſus ibid. e
pediculus 372 b. 872 a. 1623 d
pedidit 1694 b
pedilium 1449 c 1495 b
pediſſequa 1280 c
pediſſequus 528 d.
pedule 337 e
pedum 331 e. 562 d. 899 d
pedunculus 770 b
pejeravit 76 l. 6. 587 e. 617 b
pejoritas 946 d
pelle obductus 195 c
pelle obduxit ibid. 313 e
pelle operuit ibid.
pelles caprinæ 302 b
pellex 495 b. 1508 a
pellicanus 161 d

ed by Google

Pelliceus 314,a
Pellicula 313,e.1657,b
Pellicula glandis in haſta virili 1311,d
Pellicula tenuis 406a
Pellio 313,e.356,a
Pellis 29.l.52. 313,d. 406a. 512, b. 1046,d. 1085,e. 1161, e. 1299,b. 1652,e. 1657b. 1669b.
Pellis obducta 195,c
Pellis ſubtilis 313,e
Pellis taxea 1969,a
Pelonites,gentile 1444d
Pelta 413b
Peltalis ibid.
Pelvis 21.lin.penult. 309,e. 335,e. 506,c. 690,a. 1233,c. 1258,a. 1624,a
Pelvis magna 1856,d
Pandit 739,d.1131,e.1152,e. 1392,d
Penetralia 960,d
Penetrale 181,e.529,b.530,a.554, d.638,c
Penetratio 1137,b. 1155,e. 386,d. 563,c
Penetravit 245,a,b. 290,c. 386, b. 530,c. 563,c. 575,d. 1041, e. 1137,a
Peniculus 874,b
Penis 86,l.53. 288,e. 486,c. 492,e. 1515d. 1924e.
Peninſula 305,d.1544b
Penitus 859,c.868b
Penna 23.l.34.331b.1150a.1721e. 1745a
Penna avis 1288,a
Penna ſcribarum 652d
Penſilis 1334c
Penſio 739,e.757,b.895,e.1152,e, 1592d 1774c
Penſum 1738,e
Penſum alicujus operis 717c
Penſum traxit 1305a
Pentaphyllum 607d
Pentateuchus 607c
Penula 906d
Penuria 229c. 704c. 888a. 1217c
Penus 113. l.49,50. 408,c.1528,e. 1607e
Peor, Moabitarũ Deus item mons in regione Moabitarum 1463e. & 1464a
Pepedit 414d
Pependit 1334b
Pependit ſuper aliquid 1125d
Pepercit 543e.598e.991d.1222a 1358a.1563d.1927b
Peperit 515d. 539a. 757c. 1007b 1142d.1147d
Pepo 193b
Pepones 193a
Pepigit 711e 739d
Pepla 1753d
Peplum 580c. 111 l.52.1202e.1480
c.1559a. 1698d. 1699d. 1721b. 1765c
pepulit 404d.1076d.1077e
per 145d.1274b
pera 445a. 475a. 652d. 721c. 959b. 988c. 989a. 1334c. 1741d
pera viatoria 242a
peragravit 294a. 695e. 973c. 1966d
perambulator mundi 294b
perambulavit 1041e
percepit 1090b
percepit doctrinam 958b
percepit utilitatem aut fructum 780d
perceptibile tactu 1041b
percolatus 499c
percolatus fuit 499b
percolavit ibid. 1228c
percontatio 1242a
percontatus eſt 1242a.1780e
percrebuit 378e
perculit 1463a
perculſus fuit 478b 1463a
perculſus eſt admiratione 1963e
percurrit 1718c
percuſſio 314d. 442a. 955 b. 1070c. 1120b. 1162c. 1927a
percuſſio aquæ 337a
percuſſio caſtigationis 1700c
percuſſio lethalis 1071a
percuſſio ſegetum 1812a
percuſſit 208b. 341a. 405a. 441 e. 718e. 835c. 927a. 947d 955a. 991a. 1069c. 1070a, e. 1118b. 1118d. 1162a. 1164 a. 1549e. 1569d. 1770a. 1938b
percuſſit nolam ad nolam 1236e
percuſſit pectus 1234a
percuſſus 1119e
percuſſus lepra 1198c
percuſſus fuit 955a. 991a. 1070a, e 1071a. 1119e
percutiens 615e.1570a
perdens 6.l.39
perdes 513a
perdidit 6.l.10.103.l.19.193d.205d. 208a. 224c. 334b. 364b. 373d. 395a. 425d. 440e. 516c. 584a. 621c. 647b. 742d. 856e. 858c. 866a. 937c. 952a. 960d. 974 a. 990a. 1118d. 1206a. 1234 e. 1458e. 1459a. 1534b 1580 b. 1738a. 1751c. 1807c. 1884e. 1929a
perdidit bona 400b
perditè egit 1844b,c
perditio 204e. 224e. 334c. 441a. 614d. 654c. 866b. 1235a. 1428b. 1458e. 1459a. 1471a. 1534b. 1844e. 1929b. 1974d
perditor 1844d
perditus 560d. 624d. 1062a. 1100d. 1471a. 1974a
perditus fuit 205d. 516d. 640 e. 856e. 866a. 952a. 1006d 1181a. 1235a. 1459a. 1844 a. 1884e. 1896b. 1974d. 1975a
perditus ſum 305a
perdix 524c.1647e
perdurabilis 374e
perduravit 89.l.4.908d.1930e
perduxit 1070b
peregit 583c.1340e
peregrinantes 423b.1083d
peregrinatio 298c.524a.1241d 1385e
peregrinator 294b
peregrinatus fuit 294b.296c. 422,e. 524a. 556c. 973c. 1241d 1349c. 1385d
peregrinus 230b. 296e. 369a. 382b. 524a. 951d. 1269e. 1347c. 1385d
peremptus fuit 985e
perennis 140.l.49. 374.e. 578b 1976d
Perez, filius Judæ ex Thamar 1486a
perfecit 228b. 325a. 343d. 583 c. 627d. 675d. 846a. 859b, 864c. 870a. 1000a,e. 1124b 1204b. 1234e. 1340e. 1399a. 1542a. 1548b. 1827d. 1875b 1929a. 1975d.1976b
perfectè 325c.1003c
perfectio 325c. 860d. 865d,e. 870b. 1204b. 1209a. 1124c. 1667d. 1827e. 1875d. 1976 b. 1976c
perfectus 325c. 582c. 704e. 870b.1875c.1875c.
perfectus moribus 1975d
perfectus eſt factus vel fuit 325 b. 864b. 1460e. 1874e. 1975a
perficiens 1975d.1976c
perfidè agens 150d
perfidè egit 150a
perfidi 1699e
perfidia ibid.e
perfidus ibid.d
perfidus fuit ibid.a
perflevit 1173b.1426d
perfodit 678c. 829b. 1155a. 1451a
perfodit dictis 1576a
perforatio 191d. 1155e. 1985e
perforatum 177c
perforatus 166e. 1155b. 1155d. 1985d
perforavit 191d. 244e. 253a. 572b. 652a. 711e. 1155a. 1583 e. 1636d. 1763c. 1985d.
perfoſſus fuit 1451b
perfudit 201e. & 202b. 1130a
Perfudit liquore aliquo 1129b
Perfugium 621a. 1251a

Digitized by Google

Perſuſus fuit 202 b. 1731 c
Pergamenum 884 a
Pergula 668 b. 933 d
Peribolum 375 d
Peribolus 335 b
Periclitatus 1218 a
Periclitatus fuit 337 a. 1217 c. 218 a. 1860 b
Periculoſus 337 a. 1218 a.
Periculum 103 l.1. 129. l.21. 147. c. 178 d. 206 a. 337 a. 563 c. 1218 a. 1258 b. 1340 d. 1860 b
Periculum devitandum 1631 b
Periculum fecit 188 d. 337 c. 1128 a
Periens 168 d. 974 a.
Periit 6. l.5. 50. l.38. 105. l.20. 193. c. 205, d. 395, d. 440, c. 475 c. 646 c. 1181 a. 1258 e. 1534 a. 1974 d
Periodus 65. l.25. 383. b. 557 c.d. 1190 a. 1461 a. 1565 c
Peripheria 502 e
Peripheriæ rotarum 886 a
Peripneumonia 385 b. 719 b
Perire 1260 c
Peritia 337 d. 570 c. 742 a
Peritum reddidit 569 c
Peritus 173 c. 337 d. 380 a. 570 a. 742 a. 948 b. 1800 a
Peritus artis ſeu rei alicuius 231 d
Peritus fuit 569 c. 740 b
Perluſtravit 897 c. 1966 d
Permanavit 1039 b. 1432 c
Permanens 231 c. 578 b. 909 a
Permanſit 89. l.5. 231 d 374 c. 541 c. 578 a. 799. 813 c. 908 d. 923 d. 998 e. 1086 d. 1337 b. 1595 a. c. 1961 d. 1976 e
Permenſus fuit 973 c
Permiſcuit 101 e. 207 a. 1398 d
Permiſit 27. l.54. 444 a. 769 c. 824 c. 1117 d. 1183 b. 1458 b. 1507 b. 1762 c. 1771 a. 1873 a
Permiſſio 1429 d. 1458 c. 1589 b. 1763 a
Permiſſio Dei 1595 a
Permiſſum fuit 1872 d
Permixtus 1398 d
Permulſit 1495 b
Permutabilis 585 e
Permutatio 585 d 584 c. 984 d 1474 c. 1992 c.
Permuatus fuit 586 d
Permutavit 157 a. 583 c. 984 c. 1160. 1474 b. 1574 a
Perna 1435 c. 1614 c
Pernegavit 857 e
Pernicies 35. l.34. 129. l.22 147 c. 178 d. 428 c. 987 a. 1242 d
Pernicioſus 442 e. 1838 b
Pernoctare ſivit 936 a
Pernoctatio 185 b
Pernoctatorium 936 b
Pernoctavit 20. l.27. 181 d. 935 c. 936 b. 1067 d. 1944 e.
pero 1132 e
peroratio 1639 d
perdendere 1817 d
perdendicularis 1761 e
perpendiculum 98. l.31. 35. 156 e. 1338 c. 1339 a. 1595 e. 1761 e. 1936 c
perpendit 173 b. 1553 d. 1971 b
perperam egit 157 d
perpeſſa eſt 1554 d
perpeſſio 753 a
perpeſſus fuit 1519 b
perpetravit facinus 1736 e
perpetua 1550 d
perpetuatio 1976 e
perpetuatus fuit 1091 b
perpetuavit 374 e
perpetuitas 382 d. 1151 b
perpetuò 92. l.15. 370 b. 382 d. 1050 d. 1151 b. 1962 c
in perpetuum 581 d
perpetuus 375 a.
perpetuus fuit 89 l.3
perplexa 126 a.
perplexit 1621 b.
perplexitas 169 c 515 b. 552 d. 1199 e. 1991 a. 1942 c.
perplexitas capillorum 515 b
perplexitas rei cujusque 1790 c
perplexum 1192 c
perplexus 515 a. 1265 e 1607 d. 1791. c 1800 c.
perplexus fuit 169 a. 1192 e. 1164 e. 1942 a
perquiſivit 158 b
perrepſit 522 d. 1791 d
perrexit 439 d. 773 c. 1208 e
perrupit 1485 a. 1547 d
Perſa 1481 c
perſcrutatio 529 a. 644 a
perſcrutationes 191 b
perſcrutatus fuit 191 a. 218 a. 643 c. 1374 a
perſecutio 716 e. 1524 c. 1702 b. 1885 a
perſecutionem paſſus eſt 1570 d. 1702 a
perſecutionem patiens 716 e
perſecutor 1542 c
perſecutus fuit 393 c. 716 c. 1524 b 1701 d
perſeverans 92. l.13. 716 a
perſeverantia 375 a. 1800 a. 1961 e
perſeveravit 89. lin.5. 374 e. 578 a. 600 e. 813 c. 1337 b. 1410 b. 1516 d 1600 a. 1632 a. 1799 c. 1930 e. 1961 d
Perſeus, portans caput Meduſæ 599 c
perſicum 537 d
perſolvit 739 d. 1152 e
perſolvit pœnam 739 d
perſona 295 e. 730 c. 1147 d. 1631 d.
perſona cujuſque 1147 a
perſonalis 1147 d
perſonaliter 385 a. 1631 d
perſonatus 730 d
perſonavit 1716 c
perſonuit 867 b. 1780 a
perſpectiva 1674 d
perſpexit 88. l.49
perſpicuè 401 c. 1082 e
perſpicuum reddidit 237 c
perſpicuu 162 a 547 e
perſpicuus fuit 1082 b
perſtrepuit 1780 a
perſtitit 1337 b. 1930 e. 1061 d
perſuaſibilis 1500 c
perſuaſio 1429 b. 1631 e
perſuaſiſſimè 1429 c
perſuaſit 627 d. 1165 d. 1429 a. 1500 b, c. 1506 d. 1690 a. 1778 b 1811 c
perſuaſit verbis 1467 c
perſuaſus eſt 715 a. 1165 d. 1500 a. 1429 a 1506 d
pertæſus fuit 1608 b
perterebravit 253 a
perterrefecit 160 c. 478 c
perterruit 386 a
pertica 403 b. 980 c. 1362 b. 1604 e. 1636 b. 1661 b
pertigit 208 c. 991 a. 993 a. 1069 a. 1070 b. 1078 e. 1109 e. 1546 a
pertinacem fecit 639 a
pertinaces 1245 b
pertinacia 1518 d. 1666 a
pertinaciter 1303 b
pertinax 140. l.50. 582 b. 639 a. 1518 c. 1940 c
pertinax fuit 23. l.29. 638 e. 1245 c
pertinet 331 d. 938 d.
pertinuit 724 a. 993 a
pertractus fuit 1046 a
pertranſiit 583 e
pertranſiit feliciter 1548 a
pertraxit 1045 c
pertudit 1985 d
pertulit 600 e. 756 b. 844 h
perturbatio 1703 b. 1759 b
perturbatio animi 828 c. 1805 a
perturbatus 1424 e
perturbatus fuit 602 b. 828 e 1484 d. 1690 e. 1965 d.
perturbavit 201 e. 369 a. 438 d. 542 c. 602 e. 718 c. 828 e. 1314 b 1691 b. 1484 e
perturbavit aquas 392 c
perturbavit quietem alicujus 939 b
pertuſus 1985 d
pervaſit 1457 d
perveniens 1526 d. 411 e
pervenit 208 c. 724 c. 991 a. 993 a. d. 1019 a. 1069 c. 1070 b. 1078 e. 1207 a. 1275 b. 1526 c. 1546 b 1620 e
perventio 798 c
perverſa 1379. a 1244 b
perverſè egit 1285 d
perverſi 1846 a
perverſio 1301 b. 1846 b
perverſitas 38. l.ult. 703 a. 939 b. 1224 a. 1268 b. 1376 d. 1379 a. 1408 d. 1480 b. 1505 d. 1846 b
perverſitates 1375 e. 1379 a
perverſus 448 d. e. 703 a. 933 a.

1224a. 1244b. 1285 d. 1375e. 1376d 1378e. 1505d.
Perverſus fuit 448a. 933a. 1223 =
1442a. 1288c. 1301a. 1505a
Pervertens 1376d
Pervertit 447b. 932e. 933b. 1110 b. 1223c. 1246d. 1285c. 1301a. 1375c. 1376c. 1378e. 1408d
Perveſtigavit 216c. 1670b
Pervigil 797b. 1059a
Pes 133. l. antepen. 809b. 1587a. 1691d. 1829a
Pes columbinus 595c
Pes elephanti, herba 1428c
Pes metri, ſyllaba brevi & longa conſtans 821d
Peſſulo clauſit 1265b
Peſſulus 1132d. 1265c. 1429a. 1636d
Peſſundatus fuit 394e
Peſſundedit 1580b
Peſtilens 1225a. 1459a
Peſtilentia 364c. 724c
Peſtilentialis 364d. 724c
Peſtis 364c. 441d. 717d. 987a. 1071a. 1608c. 1773c. 1838b 1839b
Petiit 218a. 236c. 402c. 701c. 1780e
Petiit cornu 1067d
Petitio 218d. 237d. 137b. 701d. 1429b. 1781d
Petitiones 57.l.22
Petitionis denegatio 181b
Petor, nomen regionis 1507a
Petra 525c. 544d. 696c. 708c. 849e. 1222e. 1236a. 1544b. 1555a. 1670b. 1828c. 1537b. metaphor. robur, fortitudo: nec non ipſe Deus. ibid. e
Petra diviſionum 1223c
Petra montium 1222d
Petra planiciei 1583a
Petroleum 1139a
Petroſus 526a. 1544b
Petulans 701d. 1873e
Petulans fuit 1571a
Pexit 439a. 625c. 1938b. 1951c
Pexuit caput 1054b
Pexus 625a
Phantaſia 396d. 543a. 550b
Phantaſticus 543a
Phanuel, urbis nomen 1456c
Pharao, nomen olim commune regum Ægyptiorum 1482c 1483a
Pharetra 133.l.18. 332d. 634c. 872 d. 1973a
Phariſæus 1490d
Pharmacopuœm 1269e. & ubi farina ſubigitur. ibid.
Pharmacopœus 1269d
Pharmacopola 570b
Pharmacopolium 611.c 1269c
Pharmacum 1576b
Pheleg, propr. 1445c
pheretrum 1111e
phiala 21.l antepen. 186c. 309c. 408c. 406c. d.
phiala 1236a. 1428c
phialæ 842c
Philiſthæi 1450d
philoſophi 644b
philoſophia 570c
philoſophia Theorica & Practica 570c
philoſophus 133.l.5
φιλολεμιας 1926c
philtrum 1213a
Phiſon, SIVE, Ganges fluvius 1432c
phlebotomatus fuit 1598b
phlebotomavit 228d. 1464c. 1598a. 1992a
phlebotomia 228d. 1464c. 1598b
phlebotomus 168a. 228d. 1464c. 1598b
phlegma 543b. 922a
Phœnicia 1457d
phraſis 1845c
Phrath, unus ex fluviis paradiſi 1494c
phthiſicus 487e. 1220e. 1974e
phthiſis 487e. 619b. 1211.e. 1220 e. 1318b. 1553a. 1839e
Phut, tertius filius Cham 1427c
phylacteria 869b
phyſica 570d. 644b. 687c
phyſici 644b
phyſici, quomodo res dividant 394d
phyſicus 684c. 687d
pia mater 1048d
piaculum 132.l.5. 560a
pica 502a
picavit 498c
pictor 369e. 479a
pictura 479a. 1044e
pictura externa & interna 1852c
picturæ 369e. 1852c
pictus 479a
pictus fuit 1540a
pietas 609c. 617d. 1727d. 1927c
pietas in Deum 803a
piger 61.l.36. 571d. 517a. 881e. 1367b
piger factus eſt 516c. 1420.c. 1865c
piger fuit 881d. 1309c. 1367a. 1544b. 1771e
pigmentarius 256a. 1767e
pigmentavit 1767d
pigmentum ibid. e
pignoravit 513a. 1859c
pignoris acceptio 513b. c
pignoris loco dedit 1257c
pignus 1257d. 1383c. 1047a. 1859e
pignus vel pignori accepit 513a
pigritia 571d. 881e, 1367b. 1420d
pigritia gemina 1364b
pigruit 1367b
pigrum effecit 937b
piguit 969c. 1598c
pila 383a. 373e. 838c. 852b. 909c. 1245c. 1576c 1607b
pila plumbea 717d
pileus 1204b. 1417b. 1580d. 1682.b
pilos erexit 466b.
piloſus 466b. 496c. 1918c
pilula 511a
pilum 974c
pilum mortarii 1722a
pilus 496c. 726d. 1091a. 1233a. 1918a
pilus evulſus 1185a
pilus raſus 1975a
pilus labiorum 1925a
pilus velleris 465b
pincerna 554b. 988a. 1932b. e
pinguedo 313b. 369c. 402b. 415c. 576a. 577b. 743b. 1437e. 1839a. 1891d
pinguedo conjuncta carni 1891a
pinguedo craſſior 1328b
pinguedo operiens 577c
pinguefactus 16.l.41
pinguefactus eſt 369b. 415a. 1890d
pinguefecit 369c. 415b 589d. 1437d. 1689e. 1639a
pinguia 469c
pinguis 240e. 313b. 369c. 402b. 415c. 581e. 743b. 989b. 1839a. 1890a
pinguis fuit 369b. 415c. 715c. 1227 c. 1890d
pinna 1451c
pinna templi 331c
pinnacula 334e
pinnula piſcis 1252c. 1828e
pinſuit 108 l.39. 272a. 512b. 580e. 685c. 689a. 938e. 1393a
pinus 122. lin. 41. 335.e. 1722c. 1989e
pinxit 479a. 857b. 1044e 1249a 1539c 1548d
piper 1442e
piper album ibid.
piper longum 1443a
piper nigrum ibid.
piperatus ibid.
pipio rapinis obnoxius 303b
piſcarius 550d
piſcatio 370c. 550c 1527c. 1528d
piſcator 370c. 550d. 1527b
piſcatrix 550d
piſcatus fuit 365a. 370d. 1526a
piſces cepit 370d
piſciculi ſaliti 1543a
piſcina 21. l.13. 190. d. 241d. 251b. 252a. 284b. 1325c
piſcina natatoria 1289b
piſcina rotunda 523a
piſcina Siloa, quæ & Probatica, quare ſic dicta 620a

Piſcis 365 c. 550 c. 852 a. 1091 c. 1226 e. 1236 d.
Piſcis ſalitus 1006 d
Piſga, mons Moabitarum 1458 d
Piſtacium 194 e
Piſtillo fregit 1178 a
Piſtillum 373 e. 406 c. 451 a 1323 a. 1393 a. 419 b. 1447 c 1722 a
Piſtor 108. lin. 45. 272 a. 512 b 676 e. 1480 d
Piſtor dulciarius 1452 b
Piſtrinum 115. lin. ultim. 698 d. 1385 c
Piſtrix 512 b
Piſtura 108. l. 47.
Pitiſſavit 1963 b
Pitom, Ægypti urbs 1505 e
Pituita 1092 e
Pituita gallinarum 501 d
Pium ſe præbuit 620 a
Pius 483 e. 609 c. 618 b. 621 b. 802 e. 1927 c. 1986 a
Pius fuit 483 a. 621 b.
Pix 653 a. 888 e. 1311 d. 1614 c
Pix alba 1696 a
Pix nigra 498 d
Pixis 1471 a. 1645 e.
idem 1847 e
Placatus 7. l. antepen.
Placatus fuit 529 a. 889 e. 1761 c
Placavit 529 a. 889 b. 1631 e 1635 d. 1762 e. 1783 d
Placens 1266 d
Placenta 345 d. 388 e. 573 a 581 b. 884 a. 899 e. 919 c. 942 a 1282 b. 1662 a
Placenta ſuper prunas cocta 645 b
Placenta non fermentata 1026 e
Placenta frixa 1687 b
Placenta mellis 1534 c
Placenta mellis ſylveſtris 782 d
Placenta ex ovis 1679 d
idem 1754 e
Placenta tenuis 1765 b
Placentæ 344 a
idem 882 a
Placere 1762 d
Placere ſtuduit 1927 d
Placet placet 1134 a
Placidus 318 c
Placidus fuit 528 e
Placitum 1244 e. 1513 e
Placuit 313 c. 613 b. 820 a. 904 c. 924 e. 1266 d. 1244 d. 1383 e. 1407 d. 1706 c. 1762 e 1927 c
Plaga 24. lin. 3. 314 d. 341 a. 809 e. 909 e. 991 b. 1066 e. 1070 c. 1071 a. 1120 b. c. 1797 e. 1824 a. 1927 a.
Plaga quædam lepræ 1235 e
Plaga meridionalis 412 b
Plaga mundi 1518 a
Planavit 754 c. 1012 a
ad Planctum conducti 1234 e
Planctus 75. lin. ultim. 1090 a. 1234 d. 1767 a
Planctus fuit 1234 d
Planæ regiones 1200 c
Planè 92. lin. 15. 325 c.
idem 1446 b
Planetæ 1099 a. 1769 e. 1952 d
planicies 233 e. 540 e. 704 e 754 d. 820 e. 892 d. 977 c. 1192 e. 1384 b. 1838 b. 1436 c 1925 c
planicies aquæ 1690 e
planta 124. lin. 31. 635 e. 1064 b. 1114 d. 1149 a. 1160 e
planta pedis 1458 a
plantago 599 e
plantatio 1114 d. 1149 a. c
plantatus 124. lin. 36. 1954 b. c
plantatus fuit 1114 c. 124. l. 28. 1149 a
plantavit 124. lin. 24. 1113 e 1148 e. 1393 a. 1954 b
plantula 345 c
plantulæ 1954 c
planum fecit 1192 e
planum reddidit 1100 a
idem 1820 c
planus 754 c. 1012 a. 1200 c 1846 c
planus fuit 820 a. 1909 e
planxit 75. lin. 47. 828 b
idem 1234 a
plaſmator 271 e
platanus 391 a
platea 499 d. 545 c. 804 e 1448 d. 1499 e. 1724 a. 1829 b 1860 a. 1929 d
plauſit 1236 e. 1496 e. 1914 a 1938 b. 1982 e
plauſit manu 714 b
plauſit manibus 990 e
plauſtrum 1268 a
plauſtrum minus 1268 e
plauſtrum ſupernè tectum 1509 c
plærunque 1682 e
plebejus 85. lin. 46.
plebs 85. l. 45. 102. lin. 3. 1335. c 1407 c
Plejas, conſtellatio 845 b
plenè 1003 c
plenilunium ibid.
plenitudo 669 c. 1002. c.
idem 1005 a
plenius 870 b
plenus 1002 a. 1003 d
plenus fuit 1000 a
pleonexia 1319 a
Πλευρά 1549 a
pleuriſis 330 a
pleuriticus 731 d
pleuritis 57. lin. 12. 385. 731 d. 1828 e
plexit 1566 d
plica 1475 c
plica veſtis 662 e. 1625 b
plicabilis 954 e
plicatio 692 e
plicatura 237 b. 954 d
plicatus 693 a
plicavit 692 e. 1764 d. 1835 b
ploratus 197 a
ploravit 196 c
pluit 1. lin. 35. 347 c. 434 c. 993 d. 1774 a
pluma 23. lin. 34. 1095 a. 1721 e 1745 a. 1918 a
plumare 1094 e
plumarius 1768 b. e
plumas amiſit 1184 e
plumas emiſit 1721 e
plumatus ibid.
plumatus fuit 1094 e
plumbatio 1379 a
plumbeus 1361 a
plumbum 98. lin. 30 801 b. 1245 d. 1360 c. 1761 e
plumbum fabri 1761 e
plumeſcere 1094 e
pluralitas 1686 b
pluraliter 1806 b
plus 823 b 909 b. 1682 e. 1806 b
plus æquo 368 c
plus quàm 909 b. 1466 d
pluvia 41. lin. 20. 301 b. 508 a. 806 b. 994 a. 1198 a. 1249 d 1727 e
pluvia fortior 347 d
pluvia ſera 960 a
pluvia rigatus fuit 347 c
pluviam demiſit, ſive, dedit 993 e
Pochereth, Salomonis ſervus 1440 d
pocillator 988 a. 1932 b
pocillatus eſt 987 e
pocillum 848 e
à poculis 1932 b
poculum 1933 a
poculum duabus anſis 242 e
podagra 1186 d. 1223 e
podagrici 1661 b
podex 162 e. 180 e. 364 a. 662 d. 687 c. 1634 c. 1694 b 1834 b
pœna 303 a. 333 e. 1153 a. 1271 d. 1355 e. 1824 a. 1923 c. 1970 c
pœna dupli 693 a
pœna talionis 116 c
pœna affecit 1970 b
pœnam perſolvit 1131 e
pœnitens 1077 d
pœnitentia 658 e. 1051 e. 1077 d. 1361 e. 1777 c. 1818 a 1965 d
pœnitentia ductus fuit 1077 d 1105 a
pœnituit 105. lin. 22. 652. e. 723 e. 1077 d. 1105 a. b. 1697 a. 1965 d
pœnitentiam agere 1815 d
poëſis 119. l. 15. 466. d. 1427 d.

Digitized by Google

Poëta 119. lin. 18. 466. d. 1427 d. 1917 c.
Polenta 1480 b. 1618 b
Politia 363 e
Politicus 377 e
Polites 1911 b
Polities haſtæ 1542 a
Politio 477 e. 1159 d
Politus 157 e. 237 e. 477 e. 1012 a 1407 d. 615 e
Politus fuit 1012 a. 1541 d. 1038 e. 1257 e
Polivit 237 c. 285 b. 477 d. 926 a. 946 e. 1012 a. 1038 d. 1040 c. 1158 c. 1615 b. 1920 a
Pollex 76. l. 31. 161 d. 281 b. 331 e. 501 b
Pollicitus fuit 739 d. 1010 e
Polluit 168 a. c. 401 d. 573 b. e. 615 c. 696 e. 705 b. 708 d. 838 e. 892 c. 947 a. 950 a. 1028 e. 1069 b. 1187 c. 1429 c. 1458 b
Polluta 1187 e
Pollutio 410 d. 463 e. 708 d. 839 a. 1069 c. 1187 c. 1236 e. 1636 c. 1704 b
Pollutio nocturna 431 e. 583 b
Pollutus 601 c. 705 d. 839 a. 1187 c
Pollutus fuit 615 b. 697 a. 705 a. 608 d. 838 e. 892 c. 1069 b. 1419 a
Polus 1539 b. 1609 a.
Polus meridionalis ibid.
Polus mundi 1440 a
Polus ſeptentrionalis 1609 a
Polus ſignorum Zodiaci ibid.
Polymitarius 1768 c
Polypus 1744 b
Poma 1440 c
Poma convallium 5. l. 4
Pomarium 1508 c. 1870 b
Pomum 910 b
Pomum maxillæ 730 e
Ponderatio 51. l. 52
Ponderator 749 a
Ponderatus fuit 51. l. 51. 1971 b
Ponderavit 50. l. 49. 749 a. 1449 d. 1935 d. 1971 b. 1986 b
Ponderis parvi, aut nullius fuit 1615 a
Ponderoſitas 749 a
Ponderoſus 749 a. 800 b. 1936 d
Ponderoſus fuit 799 d. 1936 d
Pondion 1936 b
Pondo 1013 b
Pondus 51. lin. 50. 725 e. 749 a. 972 c. 1167 d. 1223 d. 1614 a. 1935 d. 1936 d. 1971 e
Pondus horologii 328 b
Pondus perpendiculi ibid. l. 10
Pondus libræ 16 l. 1
Ponens 259 c. 791 e
Pons 332 d. 563 c. 1670 b
Pons ex lapidibus 348 d
Pons ex navibus, per quem tranſeunt homines 148 d
Pons ex trabibus & tabulis factus 348 c
Pons ſtrictus & anguſtus 1539 d
Pontifex 1243 e
Pontifices & ſacerdotes Perſarum 420 e
popina 685 e
poples 247 a. 1736 d
popoſcit 701 c. 1960 d
populatus eſt 768 c. 1807 e
populus 85. lin. 38, 45. 182 d. 292 c. 540 b. 917 e. 1335 c. 1810 a
populus alba 921 a
populus Iſraël 292 d
populus in captivitatem abductus, ſynecd. 316 d
populus nigra 1177 c
porca 155 a. 1973 c
porca campi 820 e
porcarius 557 a
porcellus ibid.
porcellus lactens 615 e
porculus ibid.
porcus 2. l. 37. 556 b. 615 e
porcus lutulentus 605 a
porcus magnus 557 a
pori 695 e. 1022 c
porrectio 817 a
porrectus fuit 1109 e
porrexit 424 d. 1028 a. 1514 b. 1649 e. 1980 b
porrexit in longum & latum 991 a
porrexit manum, vel aliquid manu 816 a
porrigere 1868 a
porrum 899 e
porrum capitatum 902 a
porrum ſectile 902 a
porta 146 d. 167 e. 395 b. 1449 c. 1917 e. 1991 b
porta anguli 1916 d
porta lignea 403 d
porta templi 1874 d
porta teſtæ 1916 d
porta urbis 1915 a
portarius 1917 a
portans lanceam 506 e
portavit 336 e. 599 a. 711 c. 756 b. 1080 b. 1112 c. 1114 d. 1166 b. 1193 b. 1795 c. 1936 e
portæ 291 a
portendit 1078 c
portentum 784 c. 1128 d
porticus 80. l. 20. 102. l. 46. 127. l. 38. 290 e. 473 a. 1042 a. 1243 e 1759 e
portio 358 b. 590 c. 675 b. 848 e. 1149 b. 1013 c. 1661 c. 1761 d
portio agrorum 533 e
portio apprehenſa 56. l. 49
portio carnis 1928 c
portiones 1172 e
portitor 382 d. 1681 b
portorium 1550 a
portulaca 232 b. 1694 a
portus 625 a. 983 c. 991 e. 1125 a. 1241 d. 1708 d. 1948 a
portus in litore 544 c
portus maris 1745 d
porus 1147 e
poſitio 333 e. 1149 a. 1827 d
poſitio filiorum 1827 d
poſitio in cognitione 1827 d
poſitiones 1834 b
poſitus 791 e
poſitus fuit 770 a. 791 e. 1821 c. 1827 b. 1834 a
poſſe 1029 a
poſſedit 55 l. 42. 220 b. 536 e. 622 d. e. 895 e. 1011 a. 1627 c
poſſeſſio 56. lin. 50. 432 d. 537 a. 546 a. 556 b. 622 e. 634 d. 812 d. 983 a. 1015 e. 1104 b. 1628 b. 1630 b. 1738 c
poſſeſſio agrorum in partes diviſa 590 e
poſſeſſio animalium 1628 b
poſſeſſor 220 c. 536 e. 812 d. 1011 b. 1628 a
poſſeſſus 56. l. 45
poſsibile 1498 e. 1806 b
poſſibile fuit 695 c. 688 a
poſſibilis 695 c. 997 b
poſſibilis fuit 845 d. 997 b
poſſibilitas ibid.
poſſidendum tradidit 1104 a
poſſidens 1542 c
poſſidens rem aliquam 352 a
pòſt 60. l. 26. 141. ult. 261 d. 364 a. 393 c. 586 d
poſteà 60. l. 31, 32. 610 e
poſteaquam 60. l. 32
poſteri 211 a.
poſterior 59. l. 22. 141. l. 44. 261 e.
poſterior pars hominis 59. l. 19
poſterior pars mundi ibid.
poſteriora 59. lin. 12. 803 d.
poſteritas 60. lin. 14. 409 a. 502 d. 505 a. 643 a. 1784 d
poſterius 58. l. 36. 364 a
ad poſterius 58. l. 43
poſtes 92. l. 40
poſtes januæ 86. l. 46
poſthabuit 62. l. 2
poſticum 537 d. 1118 b. 1155 e.
poſtis 474 a
poſtpoſuit 61. l. 2
poſtquam 49. lin. 44. 218 a. 825 d. 848 b. 858 e. 1049 e
poſtremitas 58. l. 16 & 59. l. 45
poſtremitates 59. l. 12
poſtremus 59. lin. 22. 61. lin. 50. 141. l. 44. 261 e. 364 a.
poſtulatio 1429 b
poſtulatus fuit 701 e
poſtulavit 218 a. 236 c. 701 c. 1429 a. 1780 c. 1873 a
poſuit 318 a. 333 d. 771 a. 783 c. 791 d. 814 b. c. 817 c. 1088 a. 1103 d. 1148 e. 1149 b. 1183 a. 1204 a. 1767 c. 1821 b. 1825 d. 1826

Digitized by Google

1826 b. 1827 c. 1833 d. 1850 e. 1858 e. 1928 d. 1944 e. 1952 d. 1954 a
Poſuit in ſuo loco 1084 c
Poſuit pedicas 1526 d
Poſuit ſub terra 404 a
Potagium 1932 c
Potatio 1932 d. 1953 a
Potator 487 b
Potatus fuit 1706 c. 1931 d. 1953 c
Potavit 319 b. 987 c. 1191 b. 1706 d. 1828 e. 1860 c. 1931 d. e. 1941 e
Potens 28. l. 36. 57. l. 13. 66. l. 17. 275 c. 373 a. 415 c. 505 e
idem 541 b. 1589 a. 1593 e. 1597 e. 1756 c. 1854 a
Potens in armis & bello 466 c
Potens in prælio 1593 e
Potens fuit 1196 c. 1593 e. 1589 a
Potenter 1874 a
Potentes 1029 a. 1873 b
Potentia 28. lin. 49. 57. linea 15. 66. linea 1. 81. l. ult. 428 b. 505 d. 559 e. 696 a. 756 a. 843 b. 1111 c. 1302 a, c. 1589 b. 1598 a. 1979 c
Potentia augmentativa 279 b. 281 b
Potentior 1690 b
Potentior fuit 755 e
Poteſtas 95. l. 37. 756 a. 1047 c 1111 c. 1302 a. 1589 b. 1771 a. 1789 b. 1873 d
Poteſtas ſumma 275 e
Poteſtatem dedit 1047 a. 1873 a
Poteſtatem fecit 1771 a, b
Poteſtatem habuit 755 e. 1047 a. 1371 d. 1771 a. 1872 d.
Potio 313 d. 1932 d
Potio medicalis 1942 a
Potior fuit 803 d
Potis 1029 a
Pollens 1029 a. 1589 a
Potis fuit 1028 c. 1853. c
Potitus fuit 55. l. 42. 411. e. 554. e 622. d. e. 945. b. 1593. c.
Potius 824. b
Potius quàm 74. l. 34. 928. c
Potu ſaturatus fuit 1706. c
Potuit 695 c. 696 a. 755 e. 840 a. 1028 c. 1589 a. 1771 a. 1872 d
Potus 1191 b. c. 1764 b. 1932 c. e. 1932 e. 1954 a.
Potus omnis generis 1932. c
Potus fuit 1860. c
Practica 489. a. b. 1401. d
Practicus 1341. a. 1401. d
Prandium 118. l. penult. 710 d. 760 d. 1870 d
pranſus fuit 1945 b
prata 319 d
pratenſis 1036 a
pratum 55. lin. 18. 892. e. 1035 e. 1397 b
pratum vulſum, unde evulſa aut reſecta ſunt gramina 301 e
prava cogitatio 1939 e
pravavit 1301 a
pravitas 1381 d. 1286 b. 1372 b. 1373 b. 1845 a
pravum 782 e
pravus 660 c. 1276 e. 1285 d 1373 b. 1505 e
pravus fuit 1301 a
praxis 231 d
præ 1346 a
præ admiratione ſtupuit 1883 b
præadmonuit 469 e
præbuit 1182 d. 1514 b
præcedens 1568 d. 1587 a
præcepit 94. l. 24. 790. c. 1461 d. 1468 e. 1529 b
præceps 978 e. 1435 d. 1920 b
præceps fuit 159 e. 978 d. e. 1696 a
præcepta 95. l. 47
præceptor 82. l. 33, 35. 948. d. 1332 d. 1700 c
præceptum 95. l. 36. 1470 e. 1529 e 1530 a. 1589 c. 1902 c. 1923 c. 1948 a
præceptum affirmativum, negativum 1530 a. in Lege numerantur affirmativa 248. negativa 365 ibid. a. b
præceſſit 1194 b. 1584 a
præcîdit 304 d. 675. a. 900 b. 981 a. 1124 e. 1139 c. 1611 c 1619 c
præcinxit 525 b. 556 b. 991 b
præcipitatus fuit 1888 e
præcipitavit 160 a. 971 d. 1888 d
præcipitia 387 b
præcipitium 804 e. 1920 a. 1947 d
præcipuè 634 d. 750 c
præcipuum 190 a. 1680 c
præcipuus 83. l. 4. 1681 a
præciſè 379 c. 1041 b
præciſio 1639 a
præciſus 1619 c
præciſus fuit 675 a. 1461 b. 1611 d
præclarus 28 l. 35
præcluſit 694 c
præco 390 e. 896 e. 1076 d. 1156 d. 1770 b. 1848 a
præcognitio 1395 a
præcognouit 1806. e
præconium 246 b. 390 e. 896 b
præconizavit 246 b
præcox 543 d
præda 185 d. 363 e. 718 a. 957 c. 1097 d. 1149 b. 1275 e. 1354 a. 1863 e. 1909 b. 1988 d
præda venatu capta 1527 e
prædatus fuit 185. 185 e. 305 c. 600 b. 768 c. 944 c. 1495 e. 1801 e. 109 b
prædeſtinavit 1772 a
prædicabile 993 c
prædicamentum 95 l. 48. 271 d
prædicamentum qualitatis 65. lin. 43
prædicamentum quantitatis 65. l. 45. 869 e
prædicare 1168 a
prædicatio 134. lin. 26. 257 c. 414 b. 437 d. 561 b. 779 e. 896 e. 1066 a. 1239 a. 1647 c
prædicator 414 c. 561 a. 779 d. 896 e. 1652 a. 1947 e.
prædicatum 861 c. 1167 e. 1239 a
prædicatus fuit 437 a. 896 e
prædicavit 155 a. 246 b. 414 a. 436 e. 484 d. 497 e. 519 d. 533 d. e. 560 e. 561 a. 684 b. 779 d. 896 d. 974 b. 1076 c. 1078 c. 1115 b. 1646 a. 1814 b. 1861 e. 1893 c. 1980 d
prædictio 1058 a
præditus 744 c
præditus eſt 1863 e
præditus longis auribus 10. l. 33
prædium 639 b. 1810 d
prædium hæreditarium 590 c
prædixit 1056 c. 1087 c
prædixit futura 842 a. 1632 a
prædo 185 d. 303 c. 1396 a
prædones 600 e. 769 b
præeminuit 1466 c.
præfatio 791 d. 1586 d
præfatus eſt 1504 e.
præfecit 1014 d. 1047 a. 1469 c. 1873 a
præfecti 363 e. 470 a
præfectura 749 c. 1148 d. 1480 b. 1470 e. 1586 e. 1595 a
præfectus 749 c. 788 c. d. 1008 b. 1015 a. 1148 d. 1150 e. 1195 e. 1247 c. 1469 e. 1542 c. 1587 a. 1594 e. 1847 e. 1773 b. 1875 e
præfectus juxta flumen Euphratem habitans 1508 d
præfectus legionis 330 b
præfectus rerum 191 a
præfectus vectigalium 1806 c
præficæ 76. l. 1. 1603 d
præfiguratus 1540 d
præfinivit 1194 e. 1639 b
præfixit 1580 c
præfocatio 616 b
præfocator ibid. e
præfocatus 617 a
præfocavit 615 e
præfuit 362 a. 1699 e. 1700 b. 1750 e. 1872 d
prægnans 451 a. b. 515 e
præhendit 55. l. 39
præivit 1584 b
prælatura 1586 e
Prælatus 1167. a. 1586. e
prælians 1188 c
præliatus fuit 303 a. 637 d. 648 e. 1068 a. e. 1068 a. 1570 b. 1610 a

Prælium 648 c. 944 b. 1068 a 1188. c. 1379 d. 1610 a. 1632 b. 1660 a.
Prælium navale 1479.c
Præludium 159 d
Prælum 154 c
Prælum typographorum 1617 c
Præmiſſa ſyllogſmi 1586 d
Præmiſſus fuit 1224 a
Præmium 23. lin.24. 60.lin.7. 303. a. 483 c. 623 d. 832 a. 1319 b. 1484 c. 1862 e
Præmonuit 1774 b. 1989 d
Prænotio 1395 a. 1586 d
Prænunciavit 1056 c
Præoccupavit 562 a. 1584 b
Præparatio 692 a. 952 c. 1149 b. 1409 d. 1591 e
Præparatio ad bellum 776 d
Præparatio coriorum 356 a.
Præparationes 435 b
Præparator panni aut lintei 1644 e
Præparatorius 435 b
Præparatus fuit 845 c. 1590 b. 1986 d
Præparavit 435 a. 490 d. 691 a. 776 c. 846 a. 1014 d. 1270 d. 1409 a. 1496 c. 1517 b 1589 c. 1591 c. 1986 e
Præparavit coria 356 a
Præparavit facilè 1200 a
Præponderavit 899 d
Præpoſiti 1195 c
Præpoſitio 660 b
Præpoſitus 1148 d. 1469 c. 1586 c.
Præpoſuit 1014 d. 1469 c. 1584 b
Præproperus 978 e
Præputiatus 1390 d
Præputium 690 b. 1390 e. 1622 b. 1730 d.
Præputium abſcidit 1730 d.
Præripuit 562 a
Præſcidit 340 c. 1635 d. 1637 c. 1639 e.
Præſcientia 1586 d.
Præſcripſit 1693 b. 1968 c.
Præſcriptum 741 e
Præſecuit 1673 c
Præſegmina 1629 b
Præſens 640 c. 729 a. 1028 b. c. 1602 c
Præſens fuit 1027 c
Præſentia 640 c. 729 a. 1028 b. 1602 c
Præſepe 16.l.45. 973 e
Præſepia 43.l.19. 117.l.20
Præſepium 372 c
Præſertim 379 e. 824 b.
Præſervatio 652 d. 658 b
Præſervavit 1153 a
Præſes 363 c. 722 d. 1148 d. 1587 a. 1594 e. 1873 b
Præſidentia 1595 a
Præſidium 327 d. 330 a. 1019 a 1148 d. 1222 e. 1251 a. 1913 c
Præſidium militare 634 c
Præſul 1065 d. 1586 c
præſumpſit 667 a. 1472 c
præſumptio 236 c. 689 b. 1139 a
præſumptuoſus 1139 a. 1472 c
præſumptuoſus fuit 638 c. 1358 c
præſtans 28. lin 34. 44. lin.41. 190 a 596 b. 1279 b
præſtans fuit 803 d
præſtantia 823 b. 1220 d. 1788 c
præſtantiſſima 719 c
præſtigias & magiam exercuit 665 a 903 d
præſtigiator 665 a. 903 d. c. 1213 a.
præſtigiatus eſt 1340 b
præſtigiæ 1213 a
præſtitit 536 a. 1000 a
præſtò fuit 400 d.
præſtolatus fuit 541 c. 575 c. 1051 b. 1561 d. 1595 a, c. 1762 a
præter 153 b. 205 b. 238 e. 377 c. 488 c. 545 a. 621 b. 991 c. 1244 d. 1274 d. 1300 c
præterea 446 b
præterquam 153 b. 446 b
præterit 290 d. 583 e. 984 d. 1029 c. 1224 a. 1275 b. 1465 d. 1760 a
præterita nocte 96.l.30, 31
præteritum 1029 d
prætextus 1316 b
prætexuit 1257 c
prætor 749 c. 1594 c
prætorium 37. l.2. 39.l.50. 318 b. 382.b
prætulit 1582 b
prætura 749 c
prævaluit 554 c. 622 d. 755 e 1106 c. 1338 c. 1371 d. 1467 c. 1487 b. 1589 a. 1988 b
prævaluit viribus 274 b
prævaricatio 1026 b. 1846 b
prævaricatus eſt 1026 a. 1280 c
prævenit 101 c. 411 e. 1194 e. 1584 b
præventio 1656 e
præventus fuit 1584 d
prævidit 551 a. 1806 c
prævilio 690 d. 1806 c
precari 579 a
precatio 218 d. 402 e. 610 c. 904 a 945 d. 1441 c. 1546 d. 1749 d
precationes diurnæ olim apud Judæos tres, matutina, meridiana & veſpertina 1017 d, e
precatrix 1546 c
precatus eſt 218 a. 402 c. 903 e. 1361 d. 1429 a. 1546 c. 1572 e. 1749 c. 1780 e
precatus ſibi ipſi bene eſt 684 b
preces 57.l.22. 402 e. 1781 d
preces veſpertinæ 11.l.9
precibus inire gratiã ſtuduit 609 a
in pretio habuit 510 b
precio in minori habuit 390 b
ſine precio 609 e
precioſa 1124 a
precioſum fecit 800 a
precioſus 398 b. 596 b. 632 b. 800 b. d. 898 e. 1198 b. 1759 e. 1949 e. 1678 b. 1979 b
precioſus fuit 799 d
precium 398 a.b. 585 e. 706 a. 800 c. 889 c. 992 e. 1327 d. 1426 c. 1474 c. 1855 d. 1978 b. 1979 b
precium parvum 475 c
prehendit 411 e. 555 c. 956 a. 1045 c. 1090 b. 1984 d
prehenſus 521 e. 522 a
prehenſus fuit 1985 a
prelum 668 b. 1609 b. 1838 c. 1970 b
premendo contendit 517 a
premendo junxit 1271 a
premere 1352 a
presbyterium 1664 b. 1822 c
preſſi 1623 a
preſſio 869 a. 1340 b
preſſit 155 a. 387 b. 403 c. 412 d. 482 c. 517 a. 699 a. 793 b. 868 e. 894 c. 944 e. 1022 c. 1295 c. 1356 a 1371 e. 1401 d. 1535 e. 1536 d. 1808 d. 1838 b
preſſit dolore 1307 e
preſſura 517 b. 945 a. 1809 a
preſſus 387 c
preſſus fuit 387 c. 793 b. 868 e 945 a. 1295 c
priapus 1555 b
primarius 1587 a 1681 b.
primates 37.l.36. 547 c
primitias obtulit 1716 a. 1990 c.
primitiæ 37.l.31. 156 a. 1407 a. 1490 c. 1680 c. 1715 d
primitivum 3.l. 21. 200 a. 1680 c
primò 1580 d
primogenitura 198 d
primogenitura donavit 201 a
primogenituræ jus quid 1423 e
primogenitum 1439 a
primogenitum conſtituit 201 a
primogenitum fecit ibid.
primogenitum peperit ibid. b
primogenitus 198 b. & 199 b
primogenitus cõſtitutus fuit 201 b
primogenitus datus fuit ibid.
primogenitus ſtultus 1216 d
primordia fecit 613 d
primordiorum temporis, loci aut honoris 1584 d
primores 37.l.35
primos fructus præbuit 201 a
primula veris 3.l.23
primulùm 3.l.21
primum 156 a. 1586 d
primum mobile 311 a. 1384 d
primus 37 l. 34. 53.l.4. 53. l.46. 83. l.4. 722 d. 1586 d. 1679 d
primus muri circuitus 201 d
princeps 67 l. 20. 73.l 52. 82.l. 35. 36. 95.l.43. 408.b. 717 d. 720 d. 722 d. 1065 d. 1434 b. 1073 c. 1075 a. 1130 b. 1167 a. 1247 b. 1586 c. 1681 a.b. 1722 e. 1759 a. 1873 b.d. 1881.c.

Princeps dominus 1930,e
Princeps exulum Iſraelitarum in Babylonia 316,e
Princeps factus eſt 1075,e
Princeps nota inſignitus 1634,a
Principale cuiuſque rei 85,l.35.
Principales 1523,b
Principalis 37,l.36
Principem egit 1940,d.1945,c
Principes 547,c.680,e.1184,a.& 1247,a
Principes varii 1941,b
Principatū tenuit 1681,c.1940,d
Principatum obtinuit 1945,c
Principatus 505,d.1681,a.b.1873,e.1945,c
Principatus ſecundus poſt regnum 1759,a
Principia 34,l.39.1378,c
à Principio 49,l.53.1681,a
Principiſſa 645,d
Principium 37,l.26.156,a.574.d.e.1228,c.1378,b.1503,a.1523,b.1586,d.1680,c.1944,d.
Prior tempore 1679,d. gratia & dignitate 1680,b
Prioritas 1584,d
Priſma 1181,a
Priſtinæ bonitati reſtituere 1757,c
Priuatim 467,d
Priuatio 1277,d.1279,c.1471,a
Priuatio loquelæ 664,e
Priuatio olfactus 671,c
Priuatum 467,d
Priuatus bonis 1403,c
Priuatus fuit 1277, c. 1279, b. 1854,a
Priuauit 303,a
Priuigna 649,c.
Priuignus 649,c.1683,b
Priuilegiatus 645,d
Priuilegiauit 645,c
Priuilegium 645,d
Prius 37,l.33.1579,d.1586,d
Priuſquam 717,d 929,d.1274,a.1585,d.1586,d
Pro 145,d.157,c.377,c.584,e 847.c.937,c.1263,c 1274,b.1969,b
Proba 244, d. 380,337,d. 520,a.1617,c
Probabilis 520,b
Probabilitas 1631,c
Probatio 129,l. 47. 188,c. 231,d. 244,d.549,c.711,b.820,c.992,a.1128,c.1243,b.1674,d
Probationes 784,d
Probatum & expertum 1128,d
Probatum fuit 820,a
Probatus 231,d 337,d.520,b.
Probatus fuit 231,c
Probauit 188,d.189,a.205,c.231,c.337,c.380,a.519,c.755,d.710,c.740,b. 784,c. 979,d. 991,c.1107,b.1128,a.1228,c.1436,b.1573,a.1162,c.
Probauit veſtem aut calceum 1607,d
Probitas 617,d
Problema 535,d.627,a
Proboſcis 488,b
Probris affecit 11,l.39.282,b.620,c.658,c.1040,c.1300,b.1485,a.1991,d
Probris affectus 11,l.4.5
Probris affectus eſt 282,c.620,d
Probrum 11,l.46.180,a.403.c.659,a.883,b.1465,e
Probus 618, b. 846, c. 1357, d.1403,d.
Procedens 1144,d
Procella 1379,d
Procellæ 671,a
Proceſſio 291,a.1749,d
Proceſſit 245,a.261,a.749,b.784,e.1143,d.1914,c
Proceſſit recte 848,a
Proceſſus 1144,a
Proceſſus iuris 466,d
Procidentia anni 698,e
Procidit 349,b. 645,e. 1242,a.1634,b 1732,c.1836,b.1836,c
Procinctus 776,d
Procinctus fuit ad bellum 776,d
Proclamatio 896,e
Procliuis 1270,d.1547,a.1822,c
Procliuis fuit 1822,b
Procliuitas 1270,e
Procraſtinatio 1963,a
Procraſtinator 61,l.37
Procraſtinauit 694,b
Procreatio liberorum 209,d
Procreatum ex ſerpente, & bufone 518,e
Procreatus fuit 593,a.757,d
Procreauit 592,e. 757,c.1083,d
Procubuit 419,c. 927,c. 1139,c.1634,b.1836,b.1849,e
Procubuit toto corpore 285,c
Procul 1065,e.1729,d
Procul abſens 217,e
Procuratio 756,d
Procurator 92,l.21.756,d.1048,d.1586,e.1873,b
Procurator cauſarum 637,c
Procurauit 756,c
Procurrit celeriter & coptoſe 1081,b
Procurrit ad munus offerendum 1832,b
Procus 1090,d
Prodegit 152,d. 186,c.&187,c.1143,c.1479,a.
Prodeſt 784,c
Prodidit 963,d.1662,b.1878,d
Prodiga 1434,a
Prodigalitas 153,d. 187,e.400,b.1144,a
Prodigia 1490,c
Prodigium 276,a.400,a.784,c.1128,d. 1266,c
Prodigus 352,d.187,c.339,d.401,e.487 b.1479,a.1818
Prodigus fuit 186,c
Prodiit 49,l.7.784,e.1143,d
Prodiit ex terra 1822,b
Proditio 963,e.1280,d
Proditor 404,c. 615,c. 964,a.1023,c.1280,d
Producens 971,a
Producentes 1170,d
Producere 4170,c
Productio 637,e. 848,d. 1064,b.1131,b.1170,d.1496,e
Productio ſyllabæ 1049,b
Productus 637,c. 1064,b.1131,b.1271,a
Productus fuit 119,l.25. 637,c. 724,e.1063,e.
Produxit 119,l.35.287,a. 301,c. 649,d. 724, c. 759,c.785,e.1064,a.1131,a.1143,c.1170,d 1430,e. 1432,d. 1552,b. 1790,d.1837,d.
Produxit aquas 1078,d
Produxit florem 1535,a
Produxit fructus 612,c.1083,d
Produxit ramos 1484,d
Profana 1429,c
Profanauit 696, e. 1429, c.1458,b
Profanauit ſacrum 1079,c
Profanus 480,b
Profecit 780,d.1142,d.1548,a
Profectio 50,l.21. 1042,a. 1113,c.1131,d.1241,d.1700,d
Profectiones Beniamin 1131,e
Profecto 14,l.27.71,l.33 80,l.27.91,l.26.790,a.859,a.1206,b
Profectus 446,c.781,a.1292,e
Profectus eſt 50,l.3.118,l. 12.439,d. 556,c. 704,c.973,c.1029,c.1041,e.1113,c.1131,b.1241,d.1385,d.1700,c
Proferens 1144,d
Proferre 1168,a.1170,c
Profeſſor 337,d
Proficua 1070,d
Profligans 1076,c
Profligatus 1076,c
Profluuium 470,c.1699,d
Profudit 152,d. 1129,b. 1142,c.1143,c.1479,a. 1810,b.1926,c.1924,b
Profudit bona 400,b.1418,a
Profugit 1084,d
Profugus 245,c.1085,b
Profuit 169,e. 446,d. 669,d. 780,c.822,c.d. 1070,d. 1142,d.1217,a.1293,a.1306,b. 1426,b.1548,a.1820,a
Profundauit 1342,a
Profunditas 772,è.1226,c.1295,c.1300,d. 1342,c. 1759,c. 1937,c.1968,c
Profunditas ſomni 1803,e
Profundum 923,e
Profundum fecit 1342,a

in Profundum miſſus fuit 1937,b.
Profundus 772,c.1341,c.1342,c.
Profundus fuit 1937,b.
Profuſe 1479,a.
Profuſio 153,d.187,c.1144,a.1428.b.
Profuſus 152,d.1924,c.
Progenies 331,d.643,a.753,b.1131.b.1685,c.
Prognoſticauit 667,c.842,a.1078.c.
Prognoſtici 420,d,e.
Prognoſticon 668,a.842,b.1058.a.
Progrediens 245,a.
Progreſſus 133,l.propeant.
Progreſſus eſt 1041,c.1208,c.1556.e.
Prohibitio 106,l.40,656,b.839.e.863,a.1018,e.1019,a.1307,c.
Prohibitio pluuiarum 1370,d.
Prohibitus 106,l.42,656,b.1018.e.1019,a.
Prohibitus fuit 229,b.329,d.670.d.862,d.1370,b.
Prohibuit 106,l.32,106,l.41,216.a.217,e.229,a.329,d.574,a.621.c.656,a.670,d.862,b.990,a.1018,b.1045,c.1079,b.
Proiecit 130,l.30,37,373,c.395,d.506,b.693,d.693,c.704,c.717.b.731,e.732,d.805,b.955,b.1140,e.1142,c.1143,c.1433,d.1447,d.1506,d.1622,b.1732 d.1739,c.1740,a.1810,b.1859,c.1874,b.1888,d.
Proiecit arcu 1683,c.
Proiecit ex corde 1056,a.
Proiecit lanceam, aut lapidem. 506,c.
Proiecit rotando ſeu torquendo 1620,b.
Proiecit rotando ſeu torquendo telum, haſtam, ſpiculum, lapidem 1620,b.
Proiecit ſagittam 1666,d.
Proiecit ſemē extra vuluam 1471.d.
Proiectio 130,l.49.955,d.
Proiectus 717,c.1740,b,c.
Proiectus iacuit 1739,c.
Proiectus fuit 693,d.694,a.704.c.1113,b.1740,a.1810,c.1874,b.
Proiectus fuit ſupra 1620,d.
Proiiciens 1810,c.
Prolatio 191,c.421,d.787,c.
Prolixè 120,l.31,694,c.1708,c.1970,c.
Prolixitas 694,b.c.1953,a.
Prolixus 119,l.vltim.694,c.1953,a.
Prolixus fuit 120,l.34.
Prologus 1586,d.e.
Prologus libri 1503,a.1504,d.
Prolongatio 694,b.
Prolongat⁹ eſt vel fuit 119,l.24,25.
Prolongatus fuit 694,a.
Prolongauit 62,l.3,119,l.35,694.b.1952,e.
Proloqui 1168,a.
Prominentia arboris 1231,c.
Prominentia ædificii 496,c.
Prominentia petræ 1231,d.
Prominere fecit 96,l.11,
Prominuit 206,b.208,d.
Promiſit 192,d.739,d 751,c.1010,e.1087,c.1133,c.1281,a.
Promiſit Deo. 1078,a.
Promiſſio 739,d.1011,a.1134,b.1281,b.
Promiſſis ſtetit 1940,c.
Promiſſus 1010,e.
Promiſſus fuit 1010,e.
Promontorium 1901,c.
Promte 1409,d.
Promtitudo 692,a.978,c.1270,e.
Promtitudo animi 919,c.
In promtu habuit 1853,c.
Promtus 661,b.978,b.1175,e.1807,c.1120,d.1270 d.1409,b.
Promtus fuit 549,d.977,c.978,c.
Promulgare iuſſit 896 d.
Promulgauit 1814,b.
Promus 1143,a.
Pronomen affixum 873,
Pronuba 1045,b.
Pronunciatio 191,c.422,b.787,c.1814,c.
Pronunciatio anathematis 1702,c.
Pronunciauit 155,a.191,d.c.422,b.1491,a.1772,c.
Pronunciauit clare 1646,a.
Procœmium 1586,c.
Propagare 1869,c.
Propagatus fuit 1091,b.1910,b.
Propagauit 1091,c.1265,a.
Propagines 1478,d.1796,d.
Propago 1265.b.1870,b,1910,c.
Prope 825,d 1336,c.1344,c.1347,d.
Propemodum 776,c.1025,d.
Propendit 899,d.
Propenſio animi. 1513,e.
Properauit 160,a.195,c.219,a,549,d.750,c.1433,d.
Prophanatio 573.c.
Prophanatio nominis diuini 574.b.
Prophanatus fuit 573,b.
Prophanauit 401,d.573,b.c.1142.c.
Prophanus 574.b.
Propheta 490,a.551,e.1057,a.1239,c.
Prophetauit 1056,c.1057,a.1115,b.
Prophetæ alii priores alii poſteriores 1405,e.
Prophetia 1058,a.1168.d.
inter Prophetiam & Spiritum ſanctum Hebræi quomodo diſcernant 1058,b.c.
Propheticum munus in quibus conſtiterit 1057,a.b.
Propheriſſa 1057,a.
Propinator 1932,b.
Propinauit 987,e.1931,e.
Propinquitas 1785,b.
Propinquum 1651,a.
Propinquus 55,l.12,371,a.742,b.1489,c.1650,b.1785,a.
Propinquus fuit 1225,d.
Propitiatorium 360,e.
Propitius 544,b.991,d.599,a.1222,b.
Propitius fuit 544,a.598,c.889,c.1222,a.1361,c.1796,a.
Propola 232,b.530.d.1828,e.
Proportio 593,c.637,a.688,a.753,d.784,c.845,a.893,e.1127,b.1199,d.1390,a.1589,b.1607,c.1614,a.1855,d.
Proportio dupla 595,c.
Proportionalitas 1127,c.
Proportionauit 1855,d.
Propoſitio 791,d.e.1168,d.1599,c.1638,e.1855,d.1923,c.1924,a.
Propoſitio maior in ſyllogiſmo 281,b.
Propoſitum 848,b.1168,d.1396,d.1639,d.1709,c.
Propoſuit 1584,b.1639,d.
Proprie 546,a.581,d.634,d.750,c.1041,b.
Proprietas 467,d.546,a.634,d.750,c.973,a.1195,c.1827,e.
Proprium 285,d.546,a.634,d.1195,c.
Proprium & peculiare fuit 581,d.
Proprium vocabulum ſingulorum 1885,c.
Proprius 45,l.54,634,d.750,c.
Proprius fuit 634,d.
Propter 21,l.676,l.42,95,l.38,136,l.53,pen.145,d.152,a.157,a.294,c.312,d.413,d 543,c.584,c.607,c 791,c 847,c.937 c 993,c.1191,a.1263,c.1326,c.1350,a.c 1416,d.1966,b.
Propter hoc 467,
Propterea 294,c.435,b.445,c.446,b.847,a.861,d.1350,a.1424,c.1966,b.
Propterea quod 136,l.8,838,d.1263,c.
Propterea quod non 205,b.
Propugnaculum 188,c.638,b.789,c.1004,b.1019,a.1804,c.1831,c.
Propulit 373,c.353,c.385,b.1076,d.1077,c.1245,c.
Propulſatus fuit 1077,c.
Propulſauit 385,b.1077,c.
Propulſio 1077,b.
Propulſus fuit 1076,c.373,c.
Prorex 586,c.1084,c.
Proripuit ſe alio 558,c.

Proro-

Digitized by Google

Prorogatio 120,l.10.
Proſus 325,c.861,d.1151,b.
Proſa 1186,c.
Proſaicus 1186,c.
Proſapia 689,b.753,b.1927,d.
Proſcidit 1570,c.1807,e.
Proſcripſit 1137,c.
Proſcriptio 1076,c.
Proſcriptus 1076,c.
Proſecutus fuit 261,a.1701,d.
Proſelytum fecit 299,a.
Proſelytus 296,c.297,c.386,d. 1385,d.
Proſelytus fœderis 297,d.
Proſelytus incola 297,e.
Proſelytus iuſtitiæ 297,d.
Proſelytus portæ 297,c.
Proſit 474,c.
Proſopopœia 938,c.
Proſpectus 292,b.552,b.1937,e. 1938,b.
Proſper 983,a.1548,b.1856,c.
Proſper fuit 134,l.10.902,c.1548, a.b.1758,c.1856,d.
Proſperatus eſt 134,l.9.
Proſperauit 1548,a.
Proſpere ſucceſſit 1548,a.
Proſperitas 983,a.1758,c.1354,b.
Proſpexit 115,l.3.379,d.548,e. 743,b.806,b.1830,c.1851,e. 1855,e.
Proſpexit ex loco altiori 1561,c. 1937,d.
Proſpexit recta 848,a.
Proſternatio 674,b.
Proſtibulum 1576,b.1592,a.
Proſtituit 495,a.573,b.658,d. 1472,c.
Proſtitutus 1472,c.
Proſtratio 419,d.1242,b.
Proſtratio ſuper faciem 1195,b.
Proſtratus 674,a.717,c.
Proſtratus fuit 419,c.598,c.673, c.996,c.1139,c.1242,a.1572, d.e.1835,d.e.1850,c.1924,e.
Proſtrauit 419,c.598,d.673,e. 717,b.899,c.980,b.1140,c. 1169,a.1164,c.1221,b.1375,a. 1572,d.1821,c.1835,e.1836, b.1846,c.1850,e.1925, a.
Proſtrauit ſe ſuper faciem 1194, c.
Proſtrauit ſe ſuper ventrem 513,a.
Protectio 301,a.327,d.444,b.621, a.625,a.1153,c.1214,a.1228,c.
Protector 444,b.1153,b.1251,d.
Protectorium 625,a.1213,d.
Protectum 886,b.
Protegens 1213,d.
Protelectus 1200,c.
Proteruia 1542,e.
Proteſtatio 1989,d.
Proteſtatus eſt 1989,d.
Protexit 301,a.326,c.444,b. 544,c.624,e.1153,a.1019,a. 1213,d.1250,e.1401,e.1849,d.
Protexuit 1236,b.
Protomartyr 1281,b.
Protractio 1046,d.1066,e.
Protractus 1838,a.
Protractus fuit 694,a.
Protraxit 1066,d.1071,b.1837,d.
Protriuit 175,a.
Protruſit fructus 612,c.
Protulit 155,a.191,d.e.421,b.785, c.1064,a.1143,e.1155,c.1430, e.1491,a.1979,a.
Protulit falſa 155,a.
Proueniens 637,c.1638,e.
Prouenientia 1638,e.
Prouenire 1170,b.
Prouenit 534,d.637,c.640,d.724, c.1143,d.1170,c.1523,a.
Prouentus 724,c.731,c.1084,a.b. 1289,a.1318,a.
Prouerbia loquens 1048,b.
in Prouerbiis 535,e.
Prouerbium 1047,e.
Prouerbium, Suſtine & abſtine 1894,d.
Prouidentia 41,l.26,1586,d.1607, d.1806,c.1938,b.
Prouidentia particularis 1806,d.
Prouidit 551,a.1142,d.1468,a. 1528,e.1806,c.1855,e.1926,e.
Prouincia 377,c.536,d.e.695,c. 821,e.1095,e.1449,a.1680,c.
Prouincialis 377,c.821,e.
Prouiſio 1528,e.
Prouiſus fuit ibid.
Prouocans ad iram 281,b.836,b.
Prouocatio 152,a.337,c.402,c.407 e.761,b.
Prouocatio vrinæ 1072,a.
Prouocatrix 1109,c.
Prouocauit 151,e.278,a.402,c. 407,a.658,c.1580,a.1599,a.
Prouocauit ad æmulationē 707 e.
Prouocauit ad iram aut rem aliam 337,e.883,b 1055,e.1524,b. 1608,c.1691,b.
Proxeneta 390,c.1106,b.1248,a. 1828,e.
Proximus 510,d.1344,d.1650,b. 1752,b.
Prudens 1332,c.1376,b.1425,b. 1800,a.
Prudens factus eſt 919,a.
Prudens fuit 1376,a.1855 e.
Prudentem reddidit 1856,a.
Prudenter 570,c.1607,d.1856,a.
Prudentia 173,c.999,c.1332,b. 1376,b.1591,d.1856,c.
Pruina 314,a.889,a.
Pruna 326,b.306,c.1773,c.
Prunarius 316,b.
Prunum 22,l.29,201,d.9 4,a. 1419 c.
Prunus 201 b.
Prurigo 1741,c.
Pruritus 73,l.34,314,a.337,b.568,c.
Pruriuit 675,b.1812,e.1946,a.
Pſallit 1068,d.1775,a.
Pſallitur 491,d.
Pſalluit 1744,d.
Pſalmi 437,d.
Pſalmorum liber 437,e.
Pſalmus 491,a.
Pſalterium 492,e.876,e.1306,a.
Pſalterium Dauidis 466,a.
Pſeudopropheta 855,a.
Pſittacus 1569,c.
Pſora 337,b.338,a.
Pſyllium 1611,b.
Ptiſana 414,d.902,e.
Ptiſana hordei 344,a.414,d.
Ptolomæus 1973,d.
Ptyas 187,b.
Pubertas 1704,b.
Pubes 460,b.
Pubeſcere 1552,e.
Publicani 269,c.
Publicanus 877,e.1407,b.
Publicatio legis 244,d.& 246.
Publicatus fuit 658,e.
Publicauit 658,d.690,c.1814,b.
Publicauit bona 390,d.
Publice 690,d.
Publice notum 1481,d.
Pudefactio 1354,d.
Pudefactus 176,e.
Pudefactus fuit 149,e.162,d.179, b.553,a.602,b.631,c.652,a.727, e.840,a.867,d.883,b.1258,d.
Pudefecit 162,d.179,d.553,b.602, c.631,c.728,a.867,d.883,b. 1465,d.
Pudenda 162,e.180,a.e.460,b. 1586,e.
Pudenda vtriuſque ſexus 259,b.
Pudendum 19,l.1.492,b.809,d. 1108,e.1433,a.1497,c.
Pudendū habens obturatū 694,d.
Pudendum mulieris 1474,b.
Pudica 180,e.
Pudicus fuit 1555,b.
Pudor 129,l.4,162,c.180,a.602, d.631,d.671,c.868,a.883,b. 1555,b.
Pudore affecit 179,d.
Pudore affectus 180,e.
Pudore affectus eſt 631,b.857,a.
Puduit 162,d.179,b.180,e.727,e. 857,a.867,d 883,b.
Puella 299,c.702,b.714,d.758,e. 1135,a.c.1304,d.1329,b.1513,e. 1686,c.
Puer 405,b.528,d.531,c.702,b. 714,c.758,d.771,a.1135,a.c.d. c.1315,c.1418,d.1478,c.1513,e. 1686,b.1764,c.
Puer expoſititius 1068,b.
Puer lactens 1095,b.
Puer ſcitus 389,a.
Puer ſuppoſititius 1341,a.
Pueri hinc inde diſcurrētes 1558,a.
Puerilis 1135,d.

Digitized by Google

Pueritia 498,c.659,c.702,c.714, d.758,c.1136,a.c.1513,c.1684, e.1686,c.
Pugillares 933,d.
Pugillum impleuit 1624,b.
Pugillus 628,c.946,c.1624,c. 1912,d.
Pugio 195,e.
Pugione percuſſit ibid.
Pugna 439,a.648,d.e.839,a.910, a.944,b.1150,d.1570,b.1660, a.1610,a.1652,b.
Pugnæ agitatio 1570,b.
Pugnans 1066,a.
Pugnantia 586,b.637,e.
Pugnauit 284,c.637,d.648,e. 910,a.944,a.1150,a.1510,c. 1518,b.1570,b.1610,a.1652,a.
Pugnax 637,e.910,a.
Pugnum cuiuſpiã rei capit 1624.b.
Pugnus 324,d.545,b.721,a.1912, d.
Pulcer 157,e.313,b.323,c.413,a. 623,c.691,b.783,a.721,a. 1006,e.1054,c.1115,c.1153, a.1928,c.
Pulcer viſu 1927,c.
Pulcer fuit 36,l.24.323,c.623,b. 690,e.721,c.753,d.781,e.
Pulcer factus eſt 1054,e.
Pulcra 1133,c.1808,c.
Pulcre 323,c.413,b.722,a.846,d. 859,a.
Pulcritudo 323,c.413,a.428,b. 469.e.722,a.783,b.1006,e. 1054,e.113,c.1153,a.1417,c. 1512,e.1619,e.1927,d.
Pulcruit 1927,c.
Pulcrum 1416,d.
Pulcrum reddidit 781,e.
Pulegium 276,a.
Pulex 1508,d.
Pulli 253,b.1478,d.
Pullulare 1094,e.
Pullulauit 940,b.958,d.1147,e. 1149,d.1388,a.1477,e.1484, c.1551,c.1822,b.1833,b.
Pullulauit altera vice 1687,d.
Pullus 307,c.1474,a.1358,a. 1500,e.
Pullus aſini 1289,a.
Pullus columbæ rapinis obnoxius 303,b.
Pullus equi 452,e.
Pulmauit 1150,a.
Pulmentum 26,l.44,255,b.452, a.472,a.b.685,e.1097,d. 1839,d.hordei.ibidem.d.
Pulmo 1675,e.
Pulpa 1193,b.
Pulpitum 172,a.878,b.1063,e.
Puls 1839,d.
Pulſans 1570,a.1770,a.
Pulſatio 1570,a.
Pulſauit 405,a.441,e.927,a. 1236,e.1463,a.1569,d.1634,a. 1661,b.1770,a.1983,b.1982,e.
Pulſauit inſtrumentum muſicum 1.63,d.
Pulſauit & ſonuit 1607,d.
Pulſauit valde, crebro 405,a.
Pulſus 405,a.1063,d.1143,d.
Pulſus atim 1297,d.
Pulſus æqualis & inæqualis 1143,d.
Pulſus venarum 405,a.
Pulſus fuit 1076,c.
Pulueratium 1360,e.
Pulueraut 1361,b.
Puluerem excitauit 1359,c.
in Puluerem redactus fuit 216,c.
in Puluerẽ redegit 407,e.1361,b.
Puluerizatio 452,c.1499,d.
Puluerizetur 407,e.
Puluerulentus 1361,b.
Puluilli 1759,e.
Puluinar 102,l.15,635,c.883,d. 893,c.1680,e.1760,c.
Puluinar hiſpidum 835,d.
Puluinaria 1458,e.
Puluinus 408,c.494,a.
Puluis 111,l.26,27,405,c.574,b. 1265,d.1359,c.1739,c.1840, d.1989,b.a.
Puluis aromaticus 407,e.
Puluis auri 1361,b.
Puluis complicatus & cohærens 17.l.16.
Puluis factus ex fungis rubeis
Puluis molæ 1361,b.
Puluis ruber 1608,a.
Puluis tenuis & falſus 598,d.
Pumex 526,b.
Puncta 1156,e.
Puncta aſſeripſit 1167,b.
Pũcta & maculas remouit 1157,c.
Punctator 1167,a.1157,c.
Punctatum 1156,d.1656,c.
Punctatus 1125,d.1156,d.1157, c.1160,b.
Punctauit 1157,b.1160,b.
Punctio 1083,b.1106,b.1362, b.1377,b.1736,c.1825,b.
Punctis annotauit 1157,b.
Punctitas 1156,d.
Punctor 1157,a.
Punctulus 1160,c.
Punctum 799,b.1157,b.1160,a. 1393,a.1696,b.
Punctum capitis 1157,b.
Punctum craſſum 331,c.
Punctum egreſſionis ſolis 1148,b.
Punctum temporis 406,c.
Punctura 751,a.
Pũctura ſicut pũctura acus 1106,b
Punctus 1156,d.1160,b.
Punctus infixus 124,l.35.
Punctus fuit 1901,a.
Pungens 1106,a.
Punitio 236,a.776,b.c.111,c.
Punitus 1101,a.
Punitus fuit 624,b.
Punuit 775,d.1161,a.1271,c.1355, d.1374,b.1469,d.1631,d.1922, d.
Punxit 970,b.1160,b.1166,a. 1362,a.1376,e.1393,e.1736,e.
Pupilla 311,a.
Pupilla oculi 46.l.antepen.529,e. 662,a.
Pupillus 203,e.821,d.
Puppis 61.l.vlt.1962,a.
Pupugit 367,b.406.c.1242,a.1377 a.1492,c.
Purè 483,e.1496,d.
Purgamentum 442,e.1210,c.
Purgans 1159,d.
Purgata 1157,c.
Purgatio 483,e.874,c.1211,a.
Purgatus 237,c.1457,a.
Purgatus fuit 237,c.1211,a.
Purgauit 237.c.483,b.689.d.834. b.1157,e.1158,c.1193,b.1211, a.1228,c.1456,e.1563,a.
Purgauit fundendo 499,b.
Purgauit igne 1573,a.
Purgauit nares 991,c.
Purgauit ſcopis 833,b.874,b.
Purgauit ventrem 1694,b.
Purificatio 690,a.1159,d.
Purificator 483,e.
Purificatus 1159,d.
Puritas 238,c.e.407,c.483,c.1159, a.1407,c.1496,d.
Purpura 142.l.propeant.254,a. 605.d.1694,e.1934,b.
Purpuriſſum 605,c.
Purulentia 658,a.
Purum 1005,b.1157,e.
Purum reddidit 236,c.146,e.
Purus 162,a.237,e.& 238,a.239. e.482,e.483,c.499,c.588,e. 689.e.1158,e.1228,d.1407,d. 1541,a.1563,a.1590,c.
Purus fuit 237,e.239.d.482,e.493, a.689,e.1157,e.1589,d.
Pus 971,b.973,e.1198,d.1598,c.
Pus fœtidum 1598,c.
Puſillanimitas 1561,b.1616,a.
Puſtula 261,e.341.a.905,c.1167, d.1235,e.1276,b.1669,b.
Puſtula ardens 1839,b.
Puſtulæ 17.l.2.218,e.1552,d.
Puſtulæ capitis 1232,a.
Puſtuloſus 1669,c.
Putamen 1621 e.1622,a.1669,b.
Putamen lignorum cæſorũ 1631,e.
Putatio 466,a.
Putatio vitium 1159 d.
Putator arborum & vitium 465.e.
Putatus fuit 491,a.
Putauit 294,c.395,e.491,a.502, a.1010,c.666,e.707,e.1441,b. 1611,c.1621,d.1799,b.
Putauit arbores 1158,c.
Putauit vites 465,e

Digitized by Google

INDEX.

Puteus. 147,a.
Putidum reddidit. 148,c.
Putor. 148,c.
Putredo. 1021,c.1031,d. 897,b. 1359,a. 1361,c.1765,c.1766,a. 1787,d.
Putredo oſſium. 187,b.
Putrefactio.596,a. 1265,c.1359,a.1361,c.1766,a.
Putrefactus. 596,a.1265,c.1359,a 1361,c.
Putrefactus fuit. 1019,c.1031,c 596,a.1359,a.
Putrefecit. 1019,b.1031,d
Putridus.596,a.974,a 1021,c 1359,a.
Putridus factus eſt. 1265,d.
Putruit. 596,a.1246,d. 1265,d. 1359,a.1765,c.1991,d.
Pygmæi. 319,c.
Pyra. 254,a.1096,c.
Pyramides. 224,d.
Pyramis rotunda. 653,a.
Pyromantia. 842,b.
Pyrricha. 708,c.
Pyrum. 22,l.17.
Pyrus. 22,l.17.
Python. 33,l.44. 486,c.
Pyxis. 623,c.643,a.
Pyxis vnguentaria. 1955,c.

Q

Quadraginta. 1688,b.
Quadrans. 1892,b.
Quadrans aſtronomicus. 1688,c.
Quadrans circuli. 1268,c.
Quadrantalia. 1688,c.
Quadratus. 1688,b.
Quadrauit. 847,c.1688,c.
Quadriga. 1734,c.
Quadrupedes. 370,d.
Quadrupedia. 1605,b.
Quadrupes. 509,a.1041,a.
Quadruplum. 1688,b.
Quadrus. 1688,b.
Qualeſiet. 850,d.
Qualitas. 65,l.43,850,d.869,c. 976,c.1913.c.
Qualiter. 65,l.35.974,c.1518,a.
Qualus. 1475,b.
Quallus fontis. 1864,c.
Quam. 974,c.1272,d.
Quamdiu.869,d.1049,c.1284,d.
Quamobrem. 975,c.
Quamuis. 108,l.4.
Quando. 50,l.1,65,l.10.96,l.penult.136.l.13.543,d.858,d.869,c.802,a.1049 c.1274.b.
Quando prædicamentum. 1050,a.
Quandoque. 1967,c.
Quantitas. 525,a.869,d.976,c. 1589,b.c,1614,a.
Quantitas continua. 869,c.
Quantitas diſcreta. 1475,a.
Quanto magis. 107,l.43 847,b. 859,b.861,d.869,c.1429,a.
Quanto minus. 107,l.44,861,d.
Quantulumcunque. 869,b.
Quantum. 976,c.
in Quantum eſt. 1518,a.
Quantum poſſibile. 997,c.
Quantus. 869,d.
Quapropter. 976,c.
Quare. 742,b.975,c.
Quartale. 1688,a.
Quartani. 1688,d.
Quartus. 1688 d.
Quaſi. 825,b.1103,c.
Quaſi nihilum. 976,c.
Quaſſatus. 1761,c.
Quaſſatus fuit. 1755,d.
Quaſſauit. 441,c 670,c.1091,b. 1143,c.1745,a.1761 a.b.
Quaſſit & excuſſit linum. 1142,c.
Quatenus. 976,c.1518,a.
Quaternio. 899 b.
Quatio. 1718,a.1755,d.
Quatuor. 1688,b.
Quæ. 135,l.26.
Quæſitor. 191,a.
Quæſitus fuit. 218,b.226,c.237,a, 633,a.644,a.
Quæſiuit. 158,b. 190,c. 191,a. 207,b.208,c.218,a 226,c.234, c.& 236,c. 413,c.519,c. 631,a. 645,c.628,d.701,c 717,c.950, b.985,c.1242,a.1374,a.1451,a. 1495,a.1507,d.1636,d.1706,b. 1780,c.1842,c 1690,d.1966,c.
Quæſo 97,l 43,146,d.159,c.218, c.1054,a.
Quæſtio.218,d.237 b.402,c. 1117. c.1243,c.1436,c.1607,c.1782, c.1923.c.
Quæſtio tormenti. 520.b.
Quæſtionem mouit. 897,c.
Quæſtionem de aliquo habuit. 1271,c.
Quæſtiones. 191,b.1960,c.
Quæſtionis explicatio. 488.b.
Quæſtor. 668.b.1949 c.
Quæſtum fecit. 1686 d.
Quæſtus. 228,a.1319,a. 1466,d. 1686,c.
Quemadmodum. 294,c.435,c. 668,b.1048,c.1099 c.
Quercinus ſerpens. 206,c.
Quercus. 67,l.36,206,b.
Querela. 1079,a.1276,c.1288,a. 1754.b. 1771,d.1822,c.1933.a.
Querelæ. 937,a.
Querimonia. 105,l.23.
Querquedula. 253,b.
Querulus. 569,c.1933,b.
Querulus fuit. 1036,d.
Queſtus fuit. 1078,c. 1603,c. 1771.c.
Qui.135.l.26.351,b.457.b.d.467,b.
Quia. 96 l.52, 117,l.27.136,l.8, 858,d.993,c.1350,c.1419,a. 1966,b.
Quaſi. 859,a.
Quicquam 742,b. 868,a.968,c. 1598,d.
Quicquid. 975,d.
Quicunque. 1407,c.
Quid. 974,c.1274,b.
Quidam. 52,l.52,1444,c.
Quidditas. 976,c.
Quies 62,l.23,394,b. 395,c.529,a. 1088,c.1218,c. 1425,c. 1497, a.1507,c.1697,a.1708,b.1800, c.1803,c.1811,c.1817,c.1920, c.1933.c.
Quietem dedit. 1088,b.1696,c.
Quietantia. 1439,d.
Quietatio. 1218.c.
Quietatus fuit. 1088,b.
Quietauit. 528,c.1696,c.1088,a. 1218.d.1920,c.
Quieſcens. 1218,c.
Quieſcere. 1815,d.
Quiete 61,l.23,1866,d.
Quietus. 1783,b.1811,c.1865,c. 1920.c.1933,c.
Quietus fuit.714,c.1696,c.1772. c.1783,b.1811,c. 1865,b.c.
Quieuit 60 d 193,c.395,b.444, a.528,c.610, c 668, c.935, c. 1087, c.1218,c.1145,a.1425, c.1433,a.1460,c.1656,c.1696. c. 1707, c.1758, a.1783, b. 1800.c.1811,c.1849,b.1864, b. 1865,b. 1920, c. 1933,b. 1955.c.
Quilibet. 43,l.53.53,l.39,44.750. d.861,d.
Quin etiam. 108.l.5.
Quinimo. 974,c.
Quinquagenarius. 607,c.
Quinquaginta. 606,b.
Quinquangulum. 607,c.
Quinque. 606,b.
Quinque folium. 811,c.
Quinquennium. 607,d.
Quinquies. 607,d.
Quintam partem accepit. 607,a.
Quintauit. 607,a.
Quintus. 606,c.
Quiritans. 98,l.52.
Quiritatus. 96,l.43.
Quis. 43,l.53,976,c.1016,b.
Quiſquiliæ. 442,c.
Quiuis. 102,l.3.
Quod. 97,l.52.
ex Quo. 976,c.
in Quo. 976,b.
Quo in loco. 141,l.31.
Quoad. 675,a 859,a.1273,b.
Quod. 96,l.vlt.135.l.26.136,l8, 858 d.1273,b.1350,c.
Quod non. 205 b.
Quod ſi non. 928 d.
Quod fit caſu. 124,l.vltim.
Quod impellitur, expellitur, proiicitur. 385,b.
Quod præſens eſt. 1813,c.
Quodammodo. 1616,a.

Digitized by Google

Quodcunque 868,b.975,d.
Quomodo 65,l.35,435,b.850,c.974,c.1518,a.
Quoniam 98,l.10,858,d.993,c.
Quorſum 97,l.52.
Quot 869,d.976,b.
Quotidianus 1976,d.
Quotidie 235,a.c.747,a.1976,d.
Quoties 869,d.976,b.
Quotieſcunque 1050,a.
Quouſq; 65,l.10,976,b.1049,e.

R

Rabba, metropolis Ammonitarum 1683,b.
Rabbi 1332,d.
Rabbinorũ legum diſtinctio 807,d.e.
Rabula 637,e.756,d.
Rabies 863,d.
Rabioſus factus eſt 863,d.
Rabuit 863,d.
Racemus 1175,c.1479,c.
Racemi 487,c.1316,c.
Racemauit 1316,d.
Radius 1748,b.
Radius mentis 1914,c.
Radius rotæ 1721,e.
Radius ſolis 238,c.468,a.
Radius textoris 116,l.19,1097,a.1127,c.
Radii diluculi 1294,b.
Radii ſolis 488,d.
Radiola 338,b.
Radicatio 130,l.19.
Radiauit 1659,d.1950,e.
Radix 130,l.16,771,d.1378,b.1696,a.1951,e.1952,a.
Radix arboris 1199,a.
Radix dulcis 1205,b.
Radix effoſſa 1063,e.
Radix mandragoræ 246,a.
Radix montis 530,d.
Radix oliuarum 39,l.53.
Radix palmæ 108,l.50,326,b.
Radices 1118,a.
Radices egit 130,l.12.
Radicitus euulſit pilos, plumas aut cutem carnis 1038,b.1951,d.
Rahab 1724,d.
Rahab, Ægyptus 1703,a.
Rahel, filia Laban 1725,b.
Rahor 1241,c.
Raia, piſcis 624,e.
Rahima 1191,d.
Ramah, vrbes in montibus aut locis editioribus ſitæ 1714,b.
Ramus 96,l.5.289,a.345,c.474,c.891,d.1058,d.1064,b.1193,b.1231,c.1265,b.1354,b.1357,e.1393,a.1484,d.1639,b.1800,b.1910,c.1914,a.
Ramus abſciſſus 885,e.
Ramus arboris 1369,d.
Ramus ab arbore reſectus 281,e.
Ramus amputatus 491,a.
Ramus denſus 1791,c.
Ramus excelſus 96,l.5.
Ramus exilior 1417,d.
Ramus ficulneus 753,a.
Ramus frondoſus 1824,e.
Ramus nerui 1471,e.
Ramus palmæ 666,a.
Ramus palmæ durus 651,d.
Ramus paruus 1153,d.
Ramus perplexus 1942,b.
Ramus perplexus & magnus 663,e.
Ramus ſummus arboris 1553,c.
Rami 216,d.391,c.1118,a.1229,d.1252,d.1686,b.1796,d.
Rami plexi 1800,b.
Ramos produxit 1369,d.
Ramuſculus 1369,e.
Ramoſus 1357,e.1369,e.
Ramex 29,l.pen.1072,a.1705,e.
Ramentum 338,b.
Ramenta 1629,b.
Ramauit 1369,d.1484,d.
Ramificatus fuit 1910,b.
Rana 1570,d.1574,e.
Ranæ 1599,e.
Rancidus 496,b.719,d.
Rapa 954,b.
Rapunculus 954,b.
Rapha 1756,e. nomen gigantis ibid, filii ipſius quatuor 1757,a.
Raphael 917,a.
Raphanus 227,b.1276,c.1418,c.1554,d.
Rapidus 625,d.
Rapidus fuit 625,d.
Raphanus ſylueſtris 1419,a.
Raptor 303,c.562,c.601,c.602,d.660,b.678,b.954,c.1354,a.1580,d.
Raptores 600,e.1365,a.
Rapina 38,l.55,98,l.penult.303,b.562,c.593,e.600,d.718,a.1073,c.1249,a.1487,e.
Rapinæ 1365,a.
Rapacitas auium 412,d.
Rapacitas leonis 1482,a.
Rapax fuit 1482,a.
Raptus ſubſt. 660,b.
Raptus 562,d.718,a.d.
Raptus oculi 719,a.
Raptim 1703,b.
Raptus fuit 303,b.562,b.600,c.1463,a.1863,d.
Rapuit 98,l.42,303,a.345,d.562,a.580,d.600,b.660,b.678,b.1249,a.1354,a.1364,c.1482,a.1611,c.1637,c.1807,c.1863,c.
Rapuit veſtes, arma, calceos 338,b.
Rapuit vi 1580,b.
Raptauit 1209,d.1211,c.
Raptatus fuit 1211,d.
Rarus 390,a.625,d.800,b.1211,c.
Rarum fecit 800,a.
Rarò 1025,d.1078,d.
Raritas 625,e.800,c.1121,c.1211,e.
Rarus fuit 625,d.799,d.
Rarefecit 625,d.1622,c.
Rarificabitur 176,a.
Raſor 313,c.
Raſio 302,c.338,a.
Raſio cutis 1946,c.
Raſorium 338,b.
Raſus 317,c.338,a.b.344,c.592,c.1937,b.
Raſus fuit 317,a.b.318,c.1241,b.
Raſura 318,c.338,a.b.533,c.592,d.1241,c.
Raſuræ & plumæ panni 981,a.
Raſilis 338,a.
Raſit 317,a.b.338,a.344,c.989,e.992,c.1241,b.1621,d.1641,b.1975,a.
Raſit caput 592,c.
Raſit ex libro 259,d.
Raſtrum 1164,e.
Rata pars 637,a.
Ratificauit 639,a.1600,d.e.
Ratus fuit 89,l.3.845,c.
Ratis 1262,d.
Rates 362,d.1694,e.
Rates lignorum 102,l.20.
Ratio 369,c.410,d.524,a.536,c.667,d.668,b.711,b.712,a.742,a.816,c.893,e.899,d.999,c.1280,b.1376,c.1675,e.1923,c.
Ratio oratoria 938,c.
Ratio rei 1048,b.
Ratio viuendi 410,d.
Ratione præditum 999,c.
Rationalis 361,c.1115,d.1376,c.1856,c.
Rationatus eſt 244,d.
Ratiocinatio 667,d.784,d.1441,a.1607,c.
Ratiocinatus fuit 667,a.712,a.938,b.1607,c.
Raucus 1570,e.
Raucedo 188,a.1568,a.
Raucus fuit 331,a.188,a.1106,e.
Raucus factus eſt 188,a.
Reatus 131,l.52,53,372,e.397,a.
Rebellis 61,l.32,586,c.1036,c.1244,c.1245,b.d.1367,a.1818,b.1904,b.
Rebellis fuit 586,a.1036,b.e.1244,b.1245,c.1497,b.1668,e.
Rebellio 586,b.c.1036,c.1245,d.1497,b.
Rebellauit 586,a.1766,e.1758,e.
Recaluaſter 271,a.318,e.
Recedens 1208,b.
Receſſus 519,a.573,a.1489,d.
Recedere 1910,e.
Receſſit

Receſſit 30,13,117,d.184,a. 474,b.480,a.933,a.b.984,c. 1073,d.1109,e.1131.b.1201, a.1207,a.1244,a.1275,b.1311, e.1347,c.1385,d.1489,c.1652, d.1845,1852,d.

Receſſit à conſuetudine recta 1244,a.

Recens 330,d.533,c.716, e.1731,c.

Recenſuit 927,b.

Receptor 1579,a.

Receptio 1535,a.1578,a.

Receptus 621,a.1528,c.

Receptaculum 522,a.622,a. 779,c.1090,c.1465.a.

Receptaculum eorum quæ euacuantur 1484,e.

Receptator 1251,d.

Recepit 586,d.599,a.959,c. 1090,b.1552,e.1619,c.

Recepit manibus & animo 1577, b.

Recepit ſe 194,c.

Recepit ſe in bello 1473,d.

Recepit in gratiam 608,b.

Rechab 1735,d.

Recidit 900,b.

Recitatio 1907,c.

Recitator litaniæ 1749,c.

Recitauit 569,c.1347,d.

Reclinatio 1121,b. 1190,c.

Reclinatorium 1190,c.

Reclinans 1121,b.

Reclinatus fuit 1228,c.1913.d.

Recluſit 113.l.37.

Recitauit 484.d.1122,b.

Recogitabo 351,d.

Recognouit 1471,a.

Recognouit vigilias 168,d.

Recollegit 283 b.

Recompenſauit 302,e.586,d.

Reconciliatio 688,a.1498,d. 1542,c.1548,c.

Reconciliationes 890,b.

Reconciliatrix 1429,c.

Reconciliatus fuit 687,e.784,b. 1762,c.1876,b.

Reconciliauit 439,a.687,e.789, b.1403,d,1498,d.1783,d.1876. b.

Reconditus 330,e.554,b.c.617,a. 870,d.1236,b.

Reconditum 720,d.

Reconditus fuit 113,l.41, 623,a.

Recondidit 113,l.37,308,336,e. 511,e.554,b.873,b.1236,b.

Recondidit librum medicinarum 1140,a.

Reconuerſus fuit 954,a.

Recordatio 485,b.927,b.1281,a.

Recordatus eſt, 484,b. 927,b.1280,e.

Recordatus fuit 351,a.389,b.457,e.

970,e.1083,a.1431,c.1468, a.

Recreatio 203,d.529,a.1088,c. 1147.c.1708,b.

Recreatus 1708,d.

Recreatus fuit 203,c.566,b.1144, c.1707,d.

Recrementum 469,b.

Recreare 1817,e.

Recreauit 529,a.566,e.567,b. 1088,a.1145,a.1230,b.1479, a.

Rector 759,e.1079,e.1774,c.

Rector populi 1471,b.

Rectus 120,l.29.422,d.588,e.820. c.842,c.846,c.848,b.904,d. 1120.d.1603,c.1986,d.1992,a.

Recta 422,c.

Recta 1120,e.

Recta contendit 1992,a.

Recte 581,c.722,a.846,c.848,a. 859,a.944.d.1526,d.

Recte & bene habuit 842,b.

Rectio 362,c.

Rectus fuit 588,c.820,a.842,b. 845.d.1284,b.1383,c.1820,a, 1986.b.1992,a.

Rectum fuit 904,c.

Rectum fecit 904,d.

Rectum reddidit 753,e.

Rectitudo 422,d.820,c.848,a. 904.1121,a.1277,c.1603,c. 1667.d.1986,c.1992,a.

Rectificatio 1603,c.

Rectificauit 389,a.820,b.846,a. 1449,d.1648,b.1986,c.

Recubuit 1687,d.1970,d.

Recuperatus fuit 1699,b.

Recuperauit 586,d.

Recuruus 1377,a.

Recuruus fuit 1377,a.

Recurrauit 884,d.

Recuſatio 1280,b.

Recuſauit 969,c.993.d.1018,b. 1245,c.1280,b.1358,b.

Recutitus 690,a.

Redactus eſt ad inopiam 980,d.

Redargutio 281,d.878,a.

Redarguit 201,e.281,c.754,e.780. c.848,a.877,e.882,a.1922,e.

Redegit in ordinem 361,c,364.b.

Reditus 757,b.893,e.1697,b. 1774,c.1817,e.1818.a.

Reditus pro tributo 441,d.

Rediit 427,a.557,b.724,c.954,a. 1201.a.1212,a.1285,a.1565,b. 1699,b.1777,c.1815,a.

Rediit in gratiam 1498,d.

Redire in locum 1815,c.

Reddidit 302,e.739,d.783,c.850, c.1285.b.1342,a.1453,a.1699, a.1816,d.1878,d.

Redditus fuit 1817,e.

Reddere 181,a.

Redemtor 167,c.818,e.1064,d. 1489,c.

Redemtio 167,e.818,e.1064,d. 1421,d.1489,c.

Redemtus 167,e.

Redemtus fuit 1157,d.1411.b. 1421,b.

Redemit 309,c.465,c.1064,c. 1157,d.1246,a.1411,b.1421, b.c.1464,d.1489,a.1985,b.

Redoluit 1311,e.1427,b.

Redundauit 285,c.605,d.1212,a. 1430,c.1828,c.

Reduuia 387,a.441,a.

Reduxit 557,c.724,c.893,d.1189, e.1285,b.1453,a.1699,a.1776, a.1816,b.c.d.

Refectio 1708,b.

Refectorium 1708,d.

Refectus fuit 1645,c.1707,e.

Refecit 567,a.893,d.1088,a.1130, b.1244,d.1548,b.1708,b.1816, c.

Refellit 754,e.1221,d.

Referre 1168,a.1817,a.

Refixit 1621,b.

Reficere 1757,e.

Reflexus 884,e.

Reflexio 1311,a.1314,b.

Reflexus fuit 1310,e.1314,b.

Reflectens ſe 1122,d.

Reflexit 884,d.1282,c.

Refocillatio 1088,c.

Refocillatus fuit 1707,e.1731.e.

Refocillauit 893,d.1088,a.1708, b.

Refodit ſepulchrum 1063,e.

Reformatio 277,e.

Reformator 1374,c.

Reformauit 277,d.1374,b.

Refoſſio 1036,e.

Refrænauit 924,c.1018,b.1705,a.

Refrænatus fuit 489,e.

Refrigeratio 242,c.320,c.

Refrigerium 242,c.1645,b.

Refrigerium habuit 1707,e.

Refrigeratus 320,c.

Refrigeratus fuit 320,b.1645,c. 1707,e.1731,c.

Refrigerauit 242,c.320,b.697, c.1708.

Refriguit 320,b.

Refugium 327,d.450,b.924,a. 1091,c.1222,e.1619,a.1804 e.1835,a.

Refugii vrbes ſex 1619,a.

Refulſit 469,d.926,d.

Refutatio 194,b.385,d.448,e. 1152,d.1221,e.

Refutauit 193,d.385,e.1083,b. 1221,d.

Regem creauit 1008,a.

Reges 2.l.6.

Regia 435,c.

Regiè 1874,a.

Regeneratio 759,a.1131,a.b.

Regimen 364,a.759,e.1080,a. 1631,e.1774,b.

Regina.2,l.3,654,d.789,c.1008,b.
Regina Saba. 1157,c.
Regio. 203,e.308,d.377,c.536,d.695,c.852,b.1093,e.1810,d.1873,e.
Regio fune dimenſa. 514,a.
Regio vlterior. 1261,e.
è Regione. 319,d.868,e.982,d.1065,e.1120,e.1262,b.1292,e.1744,e.1424,c.1518,a.1579,c.d.
Regnum. 2,l.34,821,e.1009,b.1111,c.1302,c.1371,d.1789,b.1877,e.
Regno præfecit. 1008,a.
Regna. 1771,b.
Regnauit. 1007,d.
Regula. 384,e.527,a.538,a.1449,1607,c.1774,b.1914,e.
Regula communis. 861,b.
Regulus. 1564,e.
Regularis. 369,a.411,d.
Regulauit. 1449,d.
Regurgitauit. 415,a.
Rehoboth, vrbs iuxta Euphratem ſita. 1724,b.
Reiectio. 331,b.1077,b.1221,e.1701,a.
Reiectamentum. 1221,e.1437,c.1460,e.1740,c.
Reiectus. 1221,e.
Reiectus fuit. 970,a.1061,c.
Reiecit.318,e.319,d.496,a.702,e.969,e.1061,c.1221.1700,e.1730.e.1739,c.1740,a.
Reiicere. 1817,c.
Reiteratus eſt vel fuit. 1903,e.
Relator. 288,a.1813,d.
Relatio. 288,a.791,d.1238,e.1813,d.
Relatus eſt. 707,d.
Relaxatio. 1425,e.1708,b.1723,c.1759,a.
Relaxauit. 899,e.1759,a.
Relegatus. 1076,c.1137,c.
Relegauit. 217,e.471,a.1137,c.
Releuatio. 184,a.
Religio.90,l.33,369,a.386,a.411,d.803,a.1574,a.1717,d.1900,a.
Religioſus. 386,a.802,e.1155,e.1703,c.
Religioſe coluit. 1154,a.
Religauit. 1808,d.
Reliquus. 1942,e.
Reliquus fuit.231,d.1784.b.1942,d
Reliquus manſit. 822,d.
Reliquum. 60,l.19,232,a.624,b.823,b.1784,c.
Reliquum fuit. 822,c.
Reliquum fecit. 1784,c.
Reliquiæ. 823,b.1784,c.1374,a.
Reliquiæ menſæ. 1466,d.
Reliquiæ nucleum tegentes. 1563.a.
Reliquium ſub menſa. 231,a.
Relictus. 770,b.
Relictus fuit. 586,b.770,a.822,d.824,a.1117,c.1796,e.1929,b.
Reliquit. 112,l.36231,e.379,a.528.a.586,a.769,e.1103,d.1088,d.1117,d.1303,1507,b.1516,a.1760,a.1778,a.1784,a.c.1796.a.1888,d.1990,b.
Reluxit. 1566,e.
Rem aut perſonam venditam redemit; captam liberauit, interemtam vindicauit, aut vltus fuit. 267,a.
Rem exaggerauit. 555,a.
Rem habuit. 219,e.1900,b.
Rem cum muliere habuit. 1095.b.
Rem cum re contulit. 1390,a.
Remanens. 1159,e.
Remanentia. 232,a.
Remanſit. 374,e.541,e.578,a.586.b.822,c.1159,1433,a.1784.b.1929,d.1929,b.
Remedium. 120,l.10,102,l.40,373,a.684,b.1193,b.1756.b.
Remedium adhibuit. 684,b.
Reminiſcentia. 917.b.1083,b.
Remiſſio. 1415,e.1708,b.1758,d.1771,e.1796,d.1889,a.
Remiſſio culpæ 1361,e.
Remiſſiones. 890,b.
Remiſſiua. 1753,d.
Remiſſus. 770,b.1758,d.
Remiſit de peccato. 990,a.
Remiſſus fuit. 859.c.889,d.e.1117.e.1222,a.1361,d.1415,c.1758,a.c.d.1771,e.1796,c.
Remiſſus factus eſt. 1758,b.
Remiſſum fecit. 1758 b.
Remiſit 231,d.889,b.899,e.991,d.1222,a.1361,c.1415,e.1507,b.1771,d.1296,a.1849,b.1888,d.1990,b.
Remiſit intenſum. 1440,c.
Remittere. 1169,e.
Remorans alterum. 643,d.
Remoratus eſt 1288,a.1373,e.1971,d.
Remoratus fuit 383,c.647,d.1074.a.1076,b.1224,b.
Remotio 476,e.
Remotio ſlacte. 1160,d.
Remouens. 1056.b.
Remotus. 217,e.1281,e.1729,a,c.1730,b.
Remotus fuit.217.d.422,c.474.d.730,b.856,e.1018,d.1056.b.1073,d.1208 a.1224.b.1275.b.1715,b.1729.c.
Remouit. 103,l.18.217,e.224.c.241 b 422 b.496,a.584,a.587.e.779,e.856.e.889,b.985,a.990,a.992,c.1056,a.1041,c.1073,e.1107,d.1259,d.1275,d.
1120,a.1425,e.1739,b.1832,d.1966,d.
Remunerauit. 302,e.
Remus. 1587,c.1823,e.
Remi. 284,e.1080,a.1700,d.
Remiges auium. 18,l.35.
Remigatio. 1587,c.
Remigauit. 282,c.361,e.1587,c.
Remigauit aquis. 1837,a.
Renes. 693,a.866,e.
Renta. 757,b.
Renouatio. 277,e.533,e.
Renouauit. 277,d.530,e.583,e.1277,a.
Renouatus fuit. 531,a.
Renunciauit. 1990,b.
Renunciauit dignitati. 1358,b.
Renuit. 11,l.28,969,c.1245,e.
Reparatio. 1374,e.
Reparauit. 893,d.1277,a.1548,b.1816,c.
Repagulum. 145,d.1219,b.
Repagulauit. 1265,b.
Rependit. 302,e.739,a.1878,d.
Rependere. 1817,a.
Repente. 1506,c.1696,c.1971,e.
Repercuſſit. 1701,d.
Repertorium. 413,e.
Repertus fuit. 1027,e.
Reperit. 728,d.1027,a.
Repetitio. 887,d.893,e.1636,d.1907,e.
Repetitus eſt vel fuit.1903,e.1904.a.
Repetiit. 557,c.893,d.1657,a.1901,b.
Repetiit aliquid. 1072,e.
Repetiit lectionem. 1442,d.
Repetiuit. 887,c.
Repigneratuit. 1421,e.
Repletio. 669,c.1002.c.
Repletus fuit. 669,c.
Repleuit. 669,c.1000,a.
Replicatio. 692,e.887,d.893,e.1636,d.
Replicationes. 696,a.
Replicauit. 692,e.887,e.893,d
Repræſentatio. 1048,c.
Reprehenſor. 1408,e.
Reprehenſio. 201,e.217,b.377,b.466,e.904,c.935,d.947,e.1276,e.1408,e.
Reprehenſus fuit. 281,c.
Reprehendit 127,b.e.201,e.217.a.281,c.466,d.467,a.754,e.769,e.775,d.904,c.935,d.947,e 1100,d.1281,c.1408,e.
Repreſſus fuit. 859 c.
Repreſſit. 106,l.32,1036,a.1624.a.1788,c.1828,b.
Reprobus. 522,c.
Reprobatio. 408,a.
Reprobatus. 1460,e.1701,a.
Reprobatus fuit. 1730,c.1221,e.
Reprobauit.1055,d.1700,e.1730,e.

Repoſitio 387,e.
Repoſitio filiorum 387,e.
Repoſitus fuit 113,l.41,370,e.554,b.c.628,b.
Repoſitus fuit 623,a.
Repoſitum 1827,b.
Repoſitorium 113,l.49,330,d.554,c.1339,e.
Repoſuit 103,l.18,& 113,l.37,330,e.387,d.554,b.638,d.706,e.769,e.873,b.1088,a.1309,d.1469,a.1558,c.1759,c.1826,b.1858,c.1895,d.
Repoſuit ſedulo 1636,e.
Reptile 100,l.21,370,c.1077,c.1731,a.1882,e.
Reptilia 422,c.482,d.
Repſit 370,c.386,b.482,a.522,d.577,c.1730,e.1773,d.1791,d.1950,a.
Reptauit 1770,e.
Repudium 346,c.390,a.704,e.901,b.1459,c.1461,c.1488,e.1757,e.1796,d.
Repudiatus 1740,c.
Repudiata 704,e.
Repudiatus fuit 704,d.
Repudiauit 387,b.704,d.716,b.1040,b.1438,c.1740,a.1796,a.1989,e.1990,b.
Repueraſcere 1513,c.
Repugnans 946,a.
Repugnantia 1066,a.
Repugnauit 1366,e.1579,d.
Repullatio 1552,d.
Repullauit 958,d.
Repulſio 1077,b.1211,d.
Repulſus 318,c.373,c.387,e.
Repellentia 1701,d.1776,a.
Repurgauit 241,b.
Repulit 217,e.318,e.385,b.387,b.422,c.496,a.969,e.1076,d.1385,d.1638,c.1701,d.1738,c.1760,a.1776,a.
Reputatio 668,a.
Reputatus fuit 667,b.c.
Reputauit 666,e.
Reputare 1183,d.1201,a.1212,a.1452,c.1574,c.1696,a.1815,a.1908,a.
Requies 1088,c.1089,b.1147,c.1697,a.
Requieuit 1087,e.1088,b.1145,a.1707,c.1783,b.1811,c.1849,b.1933,b.
Requiſitum 218,e.
Requiſitus fuit 218,b.237,a.1468,b.1960,e.
Requiſiuit 218,a.234,c.236,c.701,c.1403,d.1436,b.1749,c.1780,e.1960,d.
Res 95,l.37,294,e.684,a.816,a.924,c.1195,c.1232,e.1353,a.1513,e.
Res abominanda 1958,c.
Res acuta & ſcindens 661,e.
Res admirabilis & delectabilis 1981,e.
Res alia 360,b.
Res aliena 1124,a.
Res certa 642,e.
Res clara & probata 1128,d.
Res combuſta 224,b.
Res contundenda 442,a.
Res corporalis 296,a.
Res creatæ 593,b.
Res debilis 258,e.
Res deſiderabilis 596,d.1245,a.
Res domeſticæ 182,a.
Res dura 159,e.
Res dura comminuit 1796,d.
Res labore parta 731,c.
Res laudabilis 970,d.
Res licita 1458,c.
Res familiaris 182,c.
Res fœda 1386,e.
Res fœtida 1184,d.
Res fragilis 258,e.
Res fraude parta 1403,d.
Res geſta 1401,b.
Res geſtæ 759,d.
Res intellectualis 296,a.
Res intricata 529,e.1607,d.
Res inſignis 241,a.
Res ludicra 186,d.
Res mala 294,e.
Res manifeſta 552,e.
Res medicinalis 684,e.
Res melaris 1712,b.
Res noua 241,a.
Res omnis ſuperflua & grauis 1390,e.
Res obtenta 1781,d.
Res parta 229,d.1025,d.
Res perplexa 1791,a.
Res per numeros recenſuit 1237,d.
Res plauſibilis & fucata, 1811,d.
Res poſſeſſa 56,l.50.
Res præſentes 1202,e.
Res precioſa 1198,b.
Res prophana, abſurda, inconueniens 573,e.
Res quæ auaritia parantur 228,a.
Res repoſita 1827,b.
Res ſurrepta 329,c.
Res tenuis 405,d.
Res terribilis ſeu metuenda 803,b.
Res vendita 1940,d.
Res vulgares 445,a.
Reſarciuit 537,e.991,b.
Reſarciuit veſtes laceras 53,l.53.
Reſecuit 491,a.981,a.
Reſciuit 740,b.741,e.
Reſcripſit 287,d.
Reſedit 159,e.541,c.610,e.1086,d.1089,d.1745,d.1849,b.
Reſegmen 635,e.
Reſegmina lanæ, & inde confecta inuolucra 302,b.
Reſectio lanæ vel graminis 301,d.
Reſectus fuit 491,a.1968,b.
Reſecuit 182,a.
Reſen, vrbs quondam magna & percelebris 1746,e.
Reſeruatus 628,b.
Reſeruauit 231,e.1457,c.1563,e.
Reſiduus 1942,e.
Reſidua 1466,d.
Reſiduum 60,l.19.232,a.375,a.375,a.823,b.1784,c.
Reſiduus fuit 231,d.1784,b.1947,d.
Reſiduum fecit 1784,c.
Reſidentia 1507,d.1984,b.
Reſidentia alicuius officialis 191,b.
Reſidere 1815,d.
Reſignauit 199,b.
Reſina 1612,d.1895,b.
Reſina balſami 1914,d.
Reſina cedri 1614,c.
Reſina pini 1696,a.
Reſipiſcentia 1965,d.
Reſipuit 1965,d.
Reſipiſcere 1815,d.
Reſiſtentia 404,e.586,c.1603,b.
Reſolutio 575,b.c.1182,c.1943,d.
Reſolutus 575,c.979,a.b.1021,c.
Reſolut' fuit 575,a.1019,c.1182,e.
Reſoluens 1182,c.
Reſoluentia 575,c.1725,a.
Reſoluit 471,a.575,a.979,a.1182,c.1573,a.1943,b.
Reſonuit 43,l.38.475,e.7 8,a.1893,c.
Reſponſio 135,a.
Reſponſum 288,a.1168,d.1349,e.
Reſponſum diuum 1168,d.
Reſpondens 288,a.
Reſpondentia 288,b.
Reſponſator 288,a.
Reſpondit 287,d.944,d.1346,d.1453,a.
Reſponſauit 287,d.1349,e.
Reſpondere coegit 1349,e.
Reſpiratio 1708,b.
Reſpirauit 203,c.1144,e.1707,e.1783,d.
Reſplenduit 1566,e.
Reſpuit 333,b.
Reſpiciens 1059,e.1117,b.c.1191,a.1265,d.1311,a.
Reſpectus 656,c.
Reſpectus perſonæ 1117,b.
Reſpectus 753,d.954,a.1066,c.1310,e.1468,a.1509,c.1561,c.1806,c.1851,e.1910,c.1911,a.

Reſpe-

Digitized by Google

Reſpexit 704,a.
Reſtis 1271,b.
Reſtituit 404,d.586,a.1149,b. 1366,c.1518,b.
Reſtitutus fuit 1817,c.
Reſtitutio 1295,b.
Reſtitutus fuit 1699,b.1986,d.
Reſtituit 557,c.586,d.739,d.1453. 1699,a.1816,b.d.1986,c.
Reſtrictus fuit 839,c.
Reſtrinxit 1535,c.
Reſtrinxit ſanguinem 1568,a.
Reſudauit 1771,d.
Reſupinus, 193,c.
Reſupinatio 193,c.955,d.1224, b.1839,e.
Reſurrectio 566,a 567, c.568,c. 1063,c.1601,c.e.
Reſurrectio mortuorum 1105,e.
Reſurrectionis dies 1603.b.
Reſurrexit 567,c.1063.c.
Reſuſcitator 568,c.
Reſuſcitatio 1601,c.
Reſuſcitatus fuit 567,c.
Reſuſcitauit 567,a.
Retardauit 192,a.383, c.1067,d. 1267,a.1269,d.1313,a.1370, a.1377,e.
Rete 655,b.801,d.871,b.947,d. 1173,c.1419,b.1434,a.1528,b. 1599,e.1773,c.1942,b.
Retia 1517,e.1841,a.
Retia ex filis contexta 50,l.32,
Retibus circumdedit 1791,c.
Reticulum 640,c.1421,e.1791,a. 1957,a.1989,a.
Reticulum iecoris 823,e.
Reticulauit funes 1942,b.
Retentio 55,l.16.57,l.18, 522,a.643,d.1046,d.1371,d. 1374,a.1619,c.
Retentio lactis 501,c.
Retentio ſyllabæ 1049,b.
Retentus 56,l.45,622,a.617. a.643,d.
Retentus fuit 1664,c.1971, d.
Retinaculum 1346,a.
Retinuit 55,l.40,520,c, 554,e.643,d.920,c.1045,c. 1370,a.1373,c.1514,c.1619,c. 1971,d.
Retexit 904,a,1386,d.
Retorſio 281,c.
Retorſit 281,c.1505,d. 1835,b.
Retraxit 338,c.886,b.1045,c. 1815,d.1828,b.
Retractatio 194,b.
Retractauit 193,d.1087,b.
Retributio 303,a.321,b.850,c. 1879,a.
Retributor 3023,a.
Retribuit 287,d. 302,c.320,e.343,c.586,d.850, c.887,a.1484,a.1878,d.
Retribuere 1817,a.
Retro 58,l.43,364,a.586,c.d. 660.c.1252,b.
Retrorſum 58,l.38,& 43,& 59, l.34,364,a.1252,b,1484,a.
Retroactus 660,c.
Retroactus eſt 1127,c.
Retroactus fuit 1201,a.1697, a.1819,c.
Retroceſſio 660,c.1314,b.
Retroceſſit 1101,a.1127,c.1473, d.1697,a.1776,a.1819,c.
Retro diſceſſit 1101,a.
Retroegit 1127,c.1699,a.
Retroſpectus 954,b.
Retroſpexit 954,a.
Retrouertit 1188,c.
Retulit 287,d.320,e.448,a.1238, d.1285,b.1453,a.1699,a.1910, c.1980,d.
Reuelatio 315,c.1386.d.
Reuelatio faciei 315,c.
Reuelatio nuditatum, vel pudendorum 315.c.
Reuelatio oculi 315,c.
Reuelator 904,b.
Reuelatus 904,b.
Reuelatus fuit 314.d.e.904,a. 690,b.1333,a.
Reuelauit 307,e 313,b.314,d.c. 581,e 658 d.671,a.690.c 904, a.1332,e.1389d.1821,a.
Reuelauit prophetis 751,a.784,a.
Reuenditor 1828,c.
Reuera 790,a.
Reuerentia 69,l.4,& 34,427,c. 544,c.638,c.686,c.803,a.857, a.954,b.1159,d.1195,b.1360, b.
Reuerendus 68,l.vlt.656,d.898,e.
Reueritus eſt 802,a.
Reueritus fuit 179,b.427,e.447, a.544,d.602,b.638,d.656.c. 857,a.898,e.954,a.1194,c. 1210,d.
Reuerſio 557,c.954,b.1817,e. 1818,a.
Reuerſio ventorum & nubium 1574,d.
Reuertens 2.l.9.
Reuerſus eſt 1212,a.1285,a,1310,c. 1776,a,
Reuerſus fuit 557,b.c.
Reuolutio 697.c.1190,a.1575,a. 1636,d.1696,e.
Reuolutio reciproca 572,d.
Reuolutiones Solis 1604,d.
Reuolutiones volubiles 1177,e.
Reuolutus 933,a.1617,c.
Reuolutus fuit 557,b.c.798,d. 1181,a.1189,a.
Reuoluit 307,d.557,c.932,e. 1269,a.
Reuiuit 114,l 25,640.c.
Reuixit 566,b.567,c.
Reus 131,l. 45,401,a.372,e.534,c.559,c 643,a.935,d.1276,c.1736,d. 1773,a.
Reus fuit 534,a.642,c.d.728,d. 1772.c.
Reus factus eſt 131,l.30,534,c 1736,d.
Reus mortis 986,c.
Reum egit 131.l.41,543,c.1008,b. 1073,c.1733,c.1751,a.1873.d.
Reum fecit 131,l.41,534,b.615,c.
Rex 1.l.vlt.
Rex Apoſtolicus 1191,d.1746,c.
Rex regum 1008,d.
Rex quercuum 1836,a.
Rex conſtitutus fuit 1008.b.
Rexit 274,b.361,c.362,375,a. 599,a.710,b.759,c.1007,d. 1079,d.e.1636,c.1750,c. 1774,b.
Rhomnus 62,l.52,1356.d.
Rhaponticum 1706,b.
Rhetor 203,c.422,a.561,b.1055,b. 1495,d.
Rhetoricus 938,c.1498,d.
Rhetorica 203,d.422,a.570,d, 938,c.1495,d.1541,c.
Rhombus 1701,c.
Rhonchiſſauit, 1106,d.
Rhythmus 652,b.
Rhythmorum compoſitor 652, b.
Rhuſcoriaria 1227,d.
Ricinus 511,b.1614,d.
Rictus canis 1570,b.
Ridiculus 1543,e.
Rigor 522,a.671,e.854,c.1479,c. 1598,a.
Rigidus 1598.a.1667,c.
Rigidus fuit 1664,c.
Rigidè 1598,a.1667,c.
Rigiditas 1667,c.
Rigatus fuit 1706.c.
Rigauit 202.b.806,a.1514,d.1706, d.1828,c.1931,d.c.
Riguus 1942,e.
Riguit 320,b.1664,c.
Riliquiæ 60,l 20.
Rima 158,a.186,c.234,a.1443,a. 1930,a.
Rimæ 1696,d.
Rimas farciendi gratia inquiſiuit 158,b.
Rimas egit 1443,a.1929, c.
Rimatus eſt 158,b.
Rimoſus 226,c.1445,a. 1930,a.
Rimauit 1663,d.
Ringens 542,c.
Rinxit 1570,b.
Rinxit canis 1941,d.
Ripa 96,l.40,278,c.669,d.850.a.
Riſus 306,d.369,a.538,d.950,c. 1543,d.1841,d.
Ridens 306,d.

Riden-

Ridentes 1479,d.
Riſit 156,b 306,d.369,a.538,d. 768,c.937,c.950.d.954,c.984. b.1519.b.1543,b.1841,a.
Ridere fecit 1543,d.
Rithma 1776,a.
Ritus 410,d.441,c.641,c.1209. a 1255,d.
Riuus 695,c.723,a.725,a.756,a. 1071,c.1081,b.1325, c.1464, b.
Riuus aquæ 340,b.1325,b.
Riui 281,c.
Rixa 377,a.444,d.839,a.1150,d. 1233,a.1517,b.d.1570,b.1914,d.
Rixatus eſt,338.c.677,d.1295,b. 1366,e.1941,d.1968 e.
Rixatus fuit 444,c.651,b.1150,a. 1403,e.1517,d.1570,b.1690,e.
Rixator 651,d.839,a.1507,b.1589 e.
Robigo 811,c.
Robur 28 l.49.38.l.35 66,l.1.67.l. 36.81,l.pen.93.l.31.245,c.275. d.327,d.505.d.556,a.582,b.612. d.e.613,a.634,c.1111,c.1151,b. 1302,a.1312,d.1368,b.1369,a. 1403,b.1598,a.1636,d.1809,a. 1988,d.
Robur corporis & animi 539,e. 541,b.
Robur debitl 368,d.
Robur frontis 556,b.
Robur violentum 38 l.54.
Robora 781,c.
Roboratio 1804,b.
Roboratus 780,a.1151,c. 1449,b.
Roboratus fuit 128.l.18.293,c.541, a 704,e.1039,b,1221,a.1270,b. 1301,c.c.1367,e.1403,a.1988, b.
Roborauit 130.l.propeant.203,c. 229,d.274,c.541,c.555,a.582,b. 634,c.696,a.919,b.1039,c, 1221,a.1130,b.1301,c.d.1368,a. 1403,a.1433 b.1449,b.1597,d. 1757,d.1780,e.1808,d.1926, d.
Roborauit ſe 622,c.1358,d.
Robuſtus 17.l 40.81.l.propeant. 93.l.26,117.l.51.240,e.275,c. 541,b.555,e.622,c.1301,c.1368, a.1433,c.1597,e.1614,a.1756,c. 1809,a.1940,b.1988,d.
Robuſta vt riui æris 1108,e.
Robuſtus fuit 28.l.24,93.l.13,128. l.16 17,274,b.554,e.581,c.622, d.638,e.780,a.792,e.822,e. 1039,b.1301,c.1367,c.1403,a. 1410,b.1702,d.1988,b.
Robuſtior 1809,b.
Robus 1151,c.
Rocken 904,c.
Röchlen 100.l.11.
Rogatio 1781,d.1782,b.
Rogauit 218,a.701,c.1194,c.1411, c.1420,a,1639,d.1749,c.
Rogauit coniurando 1305,e.
Rogare 578,e.
Rogus 382,e.1096,c.1949,b.
Ronchus 1106,c.
Ros 353,c.700,d.702,d.1098,a.
Roſcidus 1098,a.1745,a.
Roratus 1098,a.1745,a.
Rorauit 1097,e.1744,d. 1754,e.
Roſa 679,c.808,a.
Roſa ſylueſtris 501,d.1429,a.
Roſa Zizanii 805,b.
Roſeus 805,b.
Roſetum 805,b.
Roſetum ſylueſtre 805,b.
Roſio 1241,c.
Roſit 1063,e.1072,a. 1163,b
Roſmarinus 861,e.
Roſtrum 501,e.1163,d.
Roſtrum auis 1163,d.
Roſtrum cornicis 1163,e. corui ibid.
Roſtrum corui 680,d.
Roſtrum ſuis 488,b.1163,c.
Rota 109.l.27.383,b.452,c.680, b.838,c.999,d.1190,a.1268,a. 1314,d.
Rota figuli 16.l.24.1199,a.
Rota plauſtri 310,e.
Rota torcularis 1268,c.
Rotæ 309,a.
Rotula genu 1449,b.1764,e.
Rotatio 383,b.
Rotauit 383,b.1620,b.
Rotundus 383,b.c.838,c.1267,a. 1449,a.
Rotunda 1268,a.
Rotundum quod reuoluitur 557, e.
Rotunditas 310,c.383,b.1200,d.
Rotundatus fuit 652,e.
Rotundauit 652,e.852,c.
Rubia 1425,c.1641,a.
Rubica 1943,a.
Rubedo 24,l.46.
Rubeus 1227,d.
Rubeum 945,e.
Rubeus color 1244,a.
Rubeus valde 307,b.
Rubuit 24,l.23,196,e.605,b.1227, c.
Rubefecit 605,b.
Rubicundus 24,l.49,569,d.
Ruben,Iacobi filius 1675,b.
Rubigo 578,a.1518,b.1566,d. 1845,b.
Rubiginoſum fieri 1592,e.
Rubinus 745,a.802,a.838,a. 1227,d.
Rubra bilis 25,l.1.
Rubrica 472,a.1227,c.
Rubrica fabrilis & ſinopica 1026, d.
Rubus 1229,a.1334,c.1356,d.1897. e.
Rubus canis 1334,d.
Ructus 415,a.
Ructauit 285,c.415,a.
Rudis 225,b.1367,b.
Rudis fuit 715,c.
Rudens 1376,a.
Rudetum 526,a.
Ruditus 1137,a.
Rudit 1136,e.
Ruffus 24,l.39,605,d.840,a. 1227,d.
Ruffus fuit 24,l.23,
Ruga 529,d.1625,b.1662,a. 1663,c.
Rugæ 1623,c.1946,d.
Rugas contraxit 320,a.879,a. 1623,b.1625,b
Rugatus 1663,c.
Rugoſus 1623,c.
Rugauit 320,a.1025,b.1663,e.
Rugitus 43,l.39,1137,a.
Rugitus leonis 480,e.
Rugiuit 480,c.1080,a.d.1136,e. 1779,c.
Ruina 657,b.789,c.903,c.1141,c. 1412,a.1426,a.1780,d.
Ruinam minatus fuit 1023,d.
Ruit 798,a.903,a.1139,c.1164,a. 1242,a.b.1659,e.
Rumex 602,a.
Ruminatio 336,c.646,a.1498,c.
Ruminabant 300,a.
Ruminauit 646,a.338,e.1498,c.
Rumor 354,a.520,a 684,a.
Rumores bellorum 439,a
Rumuſculus 520,a
Runcina 1661,b.1768,c.
Runcinator 1661,b.
Runcatio 1661,b.
Runcauit 1661,a.
Rupis 1231,d.
Rupes 544,d.1670,b.1222,d. 1544,b.
Rupes præacutæ 537,c.
Ruptor 1485,c.
Ruptura 118,a.434,b.660,c.662, c.1185.c.1439,a.1480,c.1485, d.1487,c.1506,d.1991,d.
Ruptio 452,d.556,d.662,d.988, d.1661,a.
Ruptus 662,d.
Ruptus fuit 232,e.516,b.556,c. 662,c.1420,e.1485,b.1660,e. 1761,b.1297.a.1929,c.
Ruptus fuit præ copia 1486,d.
Rupit 227,b.232,d.434,b.516,c. 556,c.662,c.1012,c.1184,d. 1185,b.1410,c.1440,d.1461, b.1466,e.1467,a.1485,a.1487, d.1570,e.1660,a.1796,d.1929, e.1991,a.

Digitized by Google

Rupit in diuerſas partes. 988,d
Rupit in ſutura 1480,c
Rurſus 557,c
Rus 1654,c
Ruſticus 146,c. 590,c. 591,c. 1067,a. 1447,c. 1654,c 1956,b
Ruta 1198,d. 1419,a,b.
Ruta agreſtis 1198,d
Ruta ſylueſtris 680,d
Rutabulum 874,b. 899,d. 1661,b
Ruth 310,d. 1722,a
Rutrum 345,d
Rythmus 1113,d
Rythmicus 1113,d

S.

SAba 1191,d. inde gens & regalis vrbs Æthiopiæ ibid.
Sabbathum 324,c. 1777,c 1801,a. 1803,d
Sabbathum hodiernum 1812,d
Sabbathum magnum 4. l. 27. 1802,c
Sabbatha quotnam ſint ibid.a
Sabbathion, fluuius, vnde ſic dictus 304,a
Sabbathiſauit 1803,c
Sabulum 1741,d
Saccus 337,b. 473,a. 652,d. 989,a. 996,c. 1050,b. 1241,a. 1277,c. 1764,d. 1930,b
Saccus magnus 994,a
Saccus picatus 499,c
Saccus vinarius 499,c
Sacci 1021,d
Sacculus 445,a. 1567,b. 849,c
Sacculus fellis 849,d
Sacculus viſcerum 1576,c
Sacer 689,e. 1591,b
Sacer ignis 337,b. 1589,d
Sacra 1961,a
Sacrorum cura olim ad principes tantum ſpectabat 840,d
Sacrorum operatio 904,a
Sacratus 1591,b
Sacellum 171,b. 1576,b
Sacerdos 87. l. 47. 48
Sacerdos fidei præfectus 1638,d
Sacerdos gentilis 871,a
Sacerdos ſummus 841,b. quod ipſius fuerit officium ibid.
Sacerdotes 418,c
Sacerdotiū 87. l. 49. 842,a. 871,c. 1664,b
Sacramentum 1707,c
Sacrificium 132. l. 4. 461,e
Sacrificium confeſſionis 738,a
Sacrificium pro peccato 132. linea 5.
Sacrificiū, quod mulier poſt partum offerebat 1630,b
Sacrificiū retributionum 462,b,c,d,e.
Sacrificium retributionis 1879,b. tribus animalium ſpeciebus fiebat ibid.c
Sacrificii expiationis duo genera 560,d,c.
Sacrificia 1543,a
Sacrificiorum ſex ſpecies 462,d,e.
Sacrificulus 317,c
Sacrificauit 355,b. 461,a. 903,c. 1121,e. 1320,a. 1447,a. 1612,c. 1649,c
Sacrilegium 660,b
Saga 411,e
Sagax 998,d. 1280,d
Sagax fuit 1280,c
Sagena 655,b
Sagina 1839,a
Saginatio 1333,e. 1689,d,c
Saginatus 16. l. 40. 743,b. 1437,d. 1438,a. 1839,a
Saginatus fuit 1890,d
Saginarium 16. l. 47. 863,e. 1333,e. 1689,d
Saginauit 589,d. 1333,d. 1437,d. 1689,e. 1839,a
Sagitta 339,e. 633. 1200
Sagitta in cœlo 1700,c
Sagittæ 254,b. 1062,d
Sagittæ latæ 1421,b
Sagittæ obtuſæ 1592,e
Sagittarius 339,c. 634,b. 806,a. 1200,c. 1666,d. 1686,d. 1740,c
Sagittarius, ſignum cœleſte 1666,d
Sagittauit 339,e. 634,b. 1683,c. 1686,c. 1739,c. 1810,b
Sal 1005,d
Sal petroſus 1006,c
Salem 1010,b
Salem vrbs 1878,a. huius rex & conditor Melchiſedec ibid.a
Salem vrbs Samariæ 1878,c. quæ & Sihem ibid.c
Sali ſpuma 460,e
Salſus 1006,c
Salſauit 1939,b
Salinum 1006,c. 1180,b
Salſamentum 1006,c
Salſedo 1006,c
Salſugo 1006,a. 1040,c. 1788,c
Salomo proſelytas fecit mulieres 1175,a. & duxit eas vxores ibid.
Salarium 23. l. 24. 1774,c
Salax 950,c.
Saliit 391,a. 820,e. 1637,b. 1766,c
Salitus fuit 1005,c
Salix 587,c. 1384,e
Salices 1384,d
Saliuncula 1362,a
Saliua 168,c. 405,e. 951,a. 1147,e. 1721,b. 1765,d
Saliuam deiecit 1721,b
Saliuam emiſit 228,e
Saliuit 974,c. 1006,b
Saliuauit 228,e. 1721,b
Salma 1880,a
Salman 1879,e
Salomo 1877,d
Salomo filius Iſaac 1877,c. ex vrbe Trinſch. ibid. quando mortuus. ibid.
Salmon, pater Boaz 1880,a
Salmo, piſcis 983,b
Saltem 1765,b
Saltus 391,b. 782,b. 1755,d
Saltatio 492,d. 950,c. 708,c
Saltauit 391,a. 501,b. 522,d. 542,a. 708,c. 713. 893,d. 1185,d. 1244,a. 1435,c. 1636,b. 1637,b. 1732,c. 1762,a. 1766,c. 1767,a. 1770,b. 1832,c. 1954,b
Saltare fecit 1766,e
Saluator 568,c. 818,c. 819,a. 1064,d. 1489,c. 1865,e
Saluus 1865,c. 1877,b
Saluus conductus 1967,d. 92. l. 8. 9. 193,b
Saluus fuit 566,b. 1828,a. 1865,b 1875,e
Saluum fecit 1157,d
Saluatus 1064,d
Saluatus fuit 566,b. 818,d
Saluauit 588,c. 8180,d. 1064,c. 1489,a. 1834,d. 1876,a
Salus 41. l. 13. 102. l. 42. 568,c. 588,c. 623,a. 818,c. 884 b. 1489,c. 1542,b. 1828,a. 1835,a. 1865,c. 1876,c
Salus & pax 325,c
Salutaris 1358,b. 1489,c
Salutatio 249,c. 1876,c
Salutauit 203,d. 248,a. 1780,e. 1876,a
Salubritas 1534,b
Samaria 1899 a
Sambuca 1193,b. 1573,a. 1782,d 1791,c
Sanus 102. l. 38. 241,b,d. 582,b,c 1358,a. 1542,b. 1598,a. 1756,c 1920,c
Sanæ mentis 1357,d
Sanus fuit 581,c
Sanus factus fuit 1920,d
Sane 582,c
Sanans 1920,d
Sanatus 1782,d
Sanatus fuit 242,d. 274,c. 566,b. 581,c. 1597,c. 1757,c. 1920,d
Sanabilis 1542,b
Sanabo 241,d. 276,a. 284,a. 566,b. 567,e. 1319,c. 1757,b,c
Sanatiuus 193,b
Sanitas 102. lin. 39. 241,b,d. 634,d. 1358,a. 1542,b. 1598,a 1708,b. 1876,c. 1920,d
Sanitatem reſtituit 567,a.b
Sanauit 102. lin. 26. 241,c. 274,c. 373,a. 582,b. 1542,a

1597,b.1755,e.1757,a.d.1876,a 1920,d
Sanavit infirmos 1319,c
Sanavit ſe ipſum 1756,a
Sanavit vulnus 1364 a
Sancivit 1772,a
Sanxit 1767,a
Sãctus 689,e.1590,c.1591,b.1986,a
Sanctum 1005,b
Sanctum ſanctorum 184,b
Sanctus fuit 1589,d
Sanctitas 1590,d
Sanctimonia 1591,b
Sanctuarium 1590,d
Sanctificatio 690,a.1102,d
Sanctificatus fuit 1589,e.1590, b
Sanctificavit 689,d.1589,e
Sanctificate jejunium 305,e
Sandalium 705,a
Sanguis 258,c.396,e.398,a 1151,c
Sanguis congelatus 320,b.1334,d
Sanguis corruptus 1361,e
Sanguis menſtruus 397,d.398,a 1074,c
Sanguis narium 398,a
Sanguis profluvij 470,e
Sanguis putrefactus 1265,e
Sanguine manavit 398,a
Sanguinarius 397,a
Sanguineus 398,a
Sanguineitas 398,a
Sanguineitas 398,a
Sanguinolentus 398,a
Sanguiſuga 898,d.1334,a
Sanguinavit 398,a
Sanies 973,e.1198,d.1598 c
Sanies aurium 1838,d
Sanies aurium 816,e
Sanioſus 716,e
Sanna 951,b
Sannio 708,c
Sapiens 24,lin.6,570,a.959,c 1324,c.1816,c
Sapiens in aſtutiis 515,a
Sapiens fuit 569,e
Sapiens factus eſt 570,a.816,c
Sapientia 570 c.1332,b
Sapienter 570,c.1372,c.1607 d
Sapienter & aſtutè egit 570,a
Sapphyrus 185,e
Saphyrus 1238,d.1787.d
Sapa 1864.b
Sapor 380,b.658,a.692,b.710,c 924,e.1395,b
Sapor acidus 602 a
Sapor acris 662,c
Sapor ponticus 1319,a
Sapor ſalſus 1006,c
Sapidus 209,a.692,b
Sapidus fuit 692,a
Sapidus fuit inſtar aromatis aut odoramenti 255,e
Sapidum fecit 255,d
Sapidũ & melius reddidit 1788,c
ſapo 33,lin.8,238,d.1236,d
ſapuit 569,e.692,a.710,a.1376 b
ſara 1941,d
ſaracenus 1249,b
ſarcina 599,c.711,e.801,b.894,e 1051,e.1725,d.1936,d
ſarcivit 537,e.652,c.791,a.1986 c
ſarco colla 1103,b
ſarculus 1622,c
ſarculum 1164,e.1280,a
ſarculator 1165,a
ſarculatio 1165,a
ſarculatus fuit 1280,a
ſarculavit 1158,c.1164,e.1280,a 1661,a
ſardius 25,lin.1.1227,d
ſarmentum 491,a
ſarmenta 502,a
ſaron regio paſcuoſa 1832.a
ſaron, regio campeſtris &c. 1944 a
ſarcavit 1180,c
ſarritus fuit 1280,a
ſarrivit 1158.c.1164,c
ſartago 522,c.688,c.1618,d.1687,c 1730,e.1775,a.1932,d
ſartago ferrea 1618,d
ſartor 537 e
ſatisfecit 302 c.887,a.1429,a.1482 a.1926,c
ſatis fuit 887,a
ſatisfecit pro debito 586,d.739,d
ſatisfecit verbis 1480.d
ſatis habentes 1800,a
ſatis habuit 1926 d
ſatiatus fuit 1794 e
ſatiatus fuit 1144 a
ſatiavit 1795,b
ſatietas 1777,c.1861,c
ſatur 1707,b.1795,b
ſatur factus eſt 1794,e
ſaturatus fuit 1794,e
ſaturavit 1795,b
ſatureia 1574,e
ſatelles 685,a
ſatellites 387,e.1719 a
ſatellitio cinctus fuit 536,a
ſaturnus 827,a.1803,d
ſatum 505,b.1187,c
ſata 1187,c
ſatio 505,b
ſatrapa 363,e
ſatyriaſis 1227,c
ſaucius 572,a
ſauciatus fuit 571,d
ſauciavit 217,b
ſauciavit 341,a.571,e.853,c 992,e.1467,a.1568,d.1919, e
ſaul primus rex populi 1781,d
ſaxum 14,lin.41.849,e
ſaxum durum & aridum 1555.a
ſcabies fera 337,b.338,b.623,e.1185 c
ſcabies Ægyptia 760,e
ſcabies excorians 337,c
ſcabies ſicca 337 a.658,a
ſcabioſus 162,a.337,a.b
ſcabroſus 1243,c
ſcabuit 662,c
ſcabellum 425,b.754,d.836,e
ſcaci 1149,e
ſcala 408,d.546,e.836,c.1222, c
ſcala lapidea 408,e
ſcalę in gyrum aſcenſiles 934,d
ſcalares 1864,b
ſcalaria 1864 c
ſcalprum 338,b.1621,d
ſcalprum chirurgicum 185,e
ſcalprum ſutorium 1241,c
ſcalpellus 186,a
ſcalpellum 228,d.408,a.1241,c 1982,d
ſcalpello aperuit 1946 b
ſcalpſit 259,d.378,a.405,b.508,c 682,c.1035,b.1063,a.1480,a 1736,d.1920,a
ſcammonea 601,b
ſcamnum 216,b.878,a
ſcandalum 903,c.1412,a.1506,b 1849,d
ſcandalizator 1506,c
ſcandalizavit 1506 b.1849 c
ſcandit 703,d.1319.d
ſcapha 1262.d
ſcaphus haſtæ 1366,d
ſcapus bilancis 1627,e
ſcapus haſtæ 1603,e
ſcapula 907,e
ſcapulæ 690,d.810,a
ſcarabæus 628,d.632,c.888 c
ſcarabæus pilularius 812 c
ſcarificatio 338,a.1684,b.1946,c d
ſcarificator 1946,e
ſcarificavit 1946,b
ſcatebra 309,d.1327,e.1058,c.1063 a.1606,c
ſcatuit 1327,e.1730,e
ſcaturigo 309,a.d.1058,c.1292,b
ſcaturivit 226,d.488,b.1058,a 1062,e.1606,c.1950,a
ſcaturire 501 e
ſcæva 106,lin 27,624,d
ſcelus 397,d.489,b.559 c.782,a 1236,e.1437,a.1947,e
ſcelus commiſit 400,e
ſceleratus 489 d
ſcenopæus 543,c
ſceptrum 1639 c.1789,b
ſchaalim, nomen regionis 1913,b
Schamler unde dictum 332,d
ſchamer urbs in Iuda 1899,a
Schanglerb 1220 c
ſchebat menſis undecimus 1790,d
ſcheda 244,d.307 c.811 e.906,b 1279,e.1506.d.1848.d
ſcheda, quæ ad collum defertur 1580,b
ſchiſma 586,c.1199,c
ſchiſmata 1612,b.1837,c

Schleiffer 1221,c
Schemer nomen viri 1898,c à quo Amiri rex Iſrael montem duobus talentis emit. ibidem. c.d
Scholion 1125,a
Schola 414,b.641,a.898,d
Schola publica 815,c
Scholæ Ieroſolymis quot fuerint 414,c
Scholium 239,c.494,b.1946,a
Scholaris 701,d.948,c
Scholaſtici 1239,c
Scholiaſtes 1946,a
Schultlapfer 1871,c
Scia 73,d
Sciatica 288,c
Scidit 186,c.227,b.232,d.282,a 304,d 556,c.662,c.c. 704,b 892,d.988,d.895,b.900,b 1199,b.c.1230,c.1331,c.1419,a 1461,b.1466,c.1467,a.1519,d 1547,d.1572,a.1594,d.1611,c 1660,a.1661,c.1662,a.1909, c
Scidit in fruſta 1446,d
Scidit in partes 1180,c
Scidit lignum in fruſta 1224,d
Scidit pedibus 1247,b
Sciens 1332,c
Sciens & prudens peccavit 472, b
Scientia 409,a.570,c.742,a.782 a.1085.b.1332,b.1395,a
Scientia logica 1115,d
Scientia mala 1213,a
Scientia naturalis 1332,b
Scientia ſyderalis 1068,c
Scientialis 742,c.1332,c
Scitus 389,a
Scivit 408,c.740,b
Scivit verum 790,a
Scilicet 742,d
Scintilla 837,c.1067,c.1145, b.1768,a
Scintillb 191,c.479,a.488,d.499 c.1629,b
Scintillans 1755,c
Scintillatio 1748,b
Scintillavit 191,c.1148,b
Scipio 1448,d.1377,c.1796,d
Sciſcitatus eſt 413,c.1780,c
Sciſcitatus fuit 519,c
Sciſſus 186,c
Sciſſio 235,c.1199,c
Sciſſio chartæ 1612,a.641,c.905,d c.1239 a.1239,a.1965,b
Sciſſio Iordanis 1661,a
Sciſſura 158,a.233,c.234,a.662,c 1199,c.1396,b.1419,a.1480,c 1661,c.1946,d
Sciſſuræ 1696,d
Sciſſus 1199,c
Sciſſus fuit 231,c.305,a.556,c 1199,c.1419,a.1474,b.1519,d 1570,c
Sciurus 336,c
ſclizatorium 506,a
ſcobs 142 d.1460,d
ſcopa 345,c.781 c.683,d
ſcopæ 779,c.833,c 874,b.1545, c
ſcoparius ſervus 874,c
ſcopis purgavit 442,c
ſcopus 848,b.954,b.1050,c.1117 a
ſcopum 1116,c
ſcopavit 345,c.595,b,683,d.1210 b
ſcopticus 1543,c
ſcopulus 419,d.544,d.1231,d 1236,b.1901,c
ſcoria 469,b.1960,c.522,c.610,d 632,c.1221,c.1460,d.1954, b
ſcorpio 1412,d
ſcorpiones 1695,c
ſcortum 495,b.709,c.856,c.1307, c.1592,a
ſcortum publicum 574,b
ſcortator 495,b
ſcortatio 489,b 495,c
ſcortatus fuit 300,d.476,c.c 494,a.c.709,d.856,c
ſcotomia 1200,a
ſcotomiam patietur 1200,a
ſcriba 906 c d.1239,a.1057,a
ſcriba principalis 1594,c
ſcriba publicus 822,c
ſcriba ſacer 1239,b
ſcribæ diſcipuli prophetarum & ſapientum dicuntur 1239,d
ſcriptor 1003,d.1117,d
ſcriptio longa 1238,c.brevis ibid.
ſcriptus 905,c
ſcriptum 906 b
ſcriptus fuit 641,c.905,c
ſcriptura 641,c.906,b.1239,c 1506 d
ſcriptura expreſſa 1186,d
ſcriptura parva 1933,c
ſcriptura publica 822 b
ſcriptura quæ ſanitatis cauſa collo alligatur 1624,a
ſcriptura ſacra 906,a
ſcripſit 558,b
ſcripſiſtis 3 lin.2
ſcrinium 122,lin.48,607,d.596,a 607 d.627,b
ſcrobs 269,d 630,c
ſcrobiculus 630,c
ſcrofula 557,a
ſcrotum 849,c
ſcrupus 633,d.635,b
ſcrupulus 633,d.636,b.1567, d
ſcrutator 191,a.1107,c.1507,d
ſcrutabilis 226,c
ſcrutabile 218,c
ſcrutatio 158,d.637,c.644,a.1107 c.1495,a
ſcrutinium 633,c.1507 d
ſcrutatus eſt 218,a.231,c 401,a.413,c.631,a.643,c.975,a 981,d.1041,a.1374,a.1451,c 1507,d.1966,c
ſcrutatus eſt res inanimas 1663, d
ſcrutatus eſt ſeipſum 1663, d
ſcrutatus fuit 191,a.208,c 226,c.549,a.1107,b.1242,a.1495,a
ſculptile 1460,c
ſculptilia 635,c
ſculptor 656,d.1554,b.1165,a.1460 d
ſculptus 318,d 666,a 656,a
ſculptus fuit 656,d
ſculptura 318,d.656,d 1165,a.1180 c.1503,c
ſculpturæ 1851,c
ſculpſit 310,d.675,c.656,d.665,c 1164,c.1460,b.1674,a.1772,a
ſcurra 925,d
ſcurrilitas 186,d.1542,c.1912, c
ſcutalis 413,b.1980,c
ſcutella 295,a.558,d.1332,c.1547,c 1554,d 1558,b
ſcutella magna 1634,d
ſcutellæ 886 c
ſcutica 1824,a
ſcutum 327,c.c.431,b.219,d.1211, c.1554,b 1990,d
ſcutum margentatum 327, c
ſcutum parvum 22, lin. 28
ſcutum rotundum 327,c.1268, d
ſcuto munivit 413,b.719, d
ſcuta faciens 413,b
ſcutatio 415,b
ſcutatus 413, b
ſcyphus 21,lin.antepen 125,l. 32.274,a.506,c.845,c 864,b 889,b.1237,c.1567,c.1973, a
ſeba 1516 b.1786 b
ſeba, Abrahæ & Kethuræ, ex filio Iaſchan, nepos 1192,b
ſeba, Chuſi filius 1191,c. Inde Saba ibid.
ſebavit 1839,a
ſeceſſus 649, e
ſeceſſit 1697,b.1473,d.1908,a
ſecluſit 329, d
ſecreta 57,lin.21,670,c,1245,a 1251 d
ſecretus 627, a
ſecretum 706,d.1204, c.1244,c.1707,c
ſecretum retinuit 306, c

Secretum retinuit 306,c
Secretò 306,d.580,c.564,c.1475,c
Secretio 1488,c
Secretarius 906,c
Secrevit 329,d.1103,c.1158,c.1441, b.1466,a.1477,d.1489,d
Secta 369,a.411,d.551,a.696,a 905,c.1000,a.1458,d
Sectio 191,d 675 b.901,e.1181,d 1488,a.1612,a.1199,c.1490,a. 1466,b
Sectio capitis 1181.d
Sector 191 d
Sector lignorum 305,c
Sectiones 1547.c
Secale 1224,d
Sectus 305,c
Sectarius 696,a
Sectator 356,e 369,a
Sectatus eſt 1705,e
Sectatus fuit 368,e
Secuit 191,d.304,d.336,b.491,a 502,b,572,b.981,a 1150,c.1609 a.
Secuit fœnum 636,a
Secuit in duas partes 232,d
Secuit in partes 1611 c
Secuit ligna aut lapides 560,d
Secuit lites 305,d
Secuit ungue 1636,c
Seculum 1, lin pen. & 7.li.37.192, d.294,a.370,b.380,c.525,b.577 d.631,d.1050,d 1274,c.1330,a 1344,a.1554,d.1659,c
Seculum futurum 490,c.757,c
Seculum malum 1700,e
Secula 1068,b
à Seculo 1050,d
Secularis. 1331,d
Secundæ 583 d
Secundus 1906,b.e
Secundus à rege 1759 a
Secundum 19,lin.50,65,lin.49, 136,lin.38
Secundina 1048,d.1866.b.c
Secundò 1284,c
Secundum 668,e.435,b.869 b.
Secundavit 1548,b
Securis 263,a
Securis 340,d.573,a.634,c.645,a 864,a 901.a 983,d.1165, a.1244,a.1365,d.1417,a.1429,c 1449,b.1460,d.1637,a.1670,c
Secures 1289,a
Securus 443,b.1552,e.1783,c.1937 b,c.
Securus factus fuit. 1865, e
Securus fuit 89,li.4.192,b.1690, c
Securè 1719,a
Securum reddidit 192,d
Securitas 92.l.7.192.d.394,b.706 c
Secutus fuit 368,c.395,c.607,e 825,d.1162,c.1960,e

ſed 14,lin 27,75 lin.45,205,a,433, c.847,a.858,c.859,a
ſedatio 12.8,c.1817,a.1937, c
ſedatio dolorum 1933 b.c
ſedatus 318 c.815,d
ſedatus fuit 528,c.1218,d 1849.b.
ſedavit 528,c.1218,d.1849,c 1865,c
ſedare 1817 b
ſedari 1815,d
ſedes 318,b.814,e 872,a 878,a 1398,a 1834,b
ſedem habuit 695,b
ſedes judicij 318,b.847,b
ſedile 814,e
ſedimen urinæ 1745 d
ſedit 1.lin.37,318.a.813,c.1089 d 1634,b
ſedit ad menſam rotundam 1212, d
ſedigitus 10,lin.32,1778,b
ſeditio 432,b.434,d.542,d 586,b c.592,c.1144,c.1 06, b.1612,c,1773,b.1807,c.1953, a.
ſeditioſus 586,c.1506,c.1773,a 1904,b
ſeditioſus fuit 542,c.586,a.592,e 1497,b.1772,d
ſed ſi 859,a
ſedulus 74,lin.13.627,e.661 a
ſedulus fuit 149,d.627.d
ſedulò 74,lin.15.92,lin.14 627,e
ſedulò inculcavit 1902.b
ſedulò quæſivit 1842,e
ſedulitas 74,lin.14.627,c.1811, d
ſeductor 709,d.1209.c
ſeductio 1974.d
ſeductus 1209,c.1974,e
ſeductus fuit 329,c.709,a 1165, d.1500,a 1546,b.1982,b
ſeducunt 419,d
ſeduxit 329,c.529,b.559,b 709,b.955,c.1160,d.1209, a 1500,b.1546 b 1690,a.1778, b.1800,a 1866,d.1982 a
ſeges 1601,d
ſegmentum 635,c.1612,a.1670 b
ſegnis fuit 93,li.89,1367,b.1424 e
ſegnis fuit 1544 b
ſegnities 1367 b
ſegol 1195 d.1355.d
ſegregatio 1475.a
ſegregatus fuit 112 lin.41.1101.b
ſegregavit 112 lin 36.156.c.329 d 1101.c 1466.a.1477.d.1563, b
ſeir, terra & mons Edom. 1919.b
ſeiunctus fuit 1162 d
ſela 1213,a
ſelah. 1212,c
ſelectus 237,e
ſelegit 237,c.241,c.1446.c

ſelibra 51,lin.51
ſelenites 526,c
ſella 318,b.814,e.878,a.1398,a 1735,c.1774,c
ſella equi 1145,d
ſella familiaris 815,a
ſella mulæ 1245,e
ſella mulieris 1903 e
ſella parturientis 16,lin 31
ſem 1331.c
ſemel 53,lin.47,1034.c 1463,b
ſemen 502,d.504,c.1131,b.1146,e
ſevum animalis 1839 a
ſemen caparum 504,e
ſemen fœminæ 16,lin.25
ſemere quod ſpargitur 187,e
ſemen ſparſit aut projecit 504,b
ſemen tulit, produxit aut ſuſcepit 504,d
ſemen viri nocte caſu profluens 1653,c
ſementis 187,e 505 b
ſeminator 505,c
ſeminatio 505,b
ſeminatus eſt 504,d
ſeminavit 187,c 504,b.d
ſeminavit 504,b
ſemis 233 c
ſemitonium 688,a
ſemilater 888 c
ſemicinctum 195,d
ſemper 375,a.545,d.1050,d.1962, c.1976,d
ſempiternus 1050 d
ſemper vivum 568,b.578 b.1827,e
ſemicoctus 1014 a
ſemuncia 1955 d
ſemiclauſus palpebras 1939,e
ſemita 410 a.431 c 837,a.1181,b. 1449,c.1571,c
ſemita anguſta 277.d 1912.d
ſemovit 1477,d
ſenatus 324,d
ſenatuſconſultum 1774,c 759,e 815,c.1895.c
ſenator 760,a.1774.c
ſenatorum præſes 316,a
ſentes 1412,d
ſentis 1825,a
ſentina 819,a
ſenex 451,d.500 a.815 e.840 b.1664,a.1818,e
ſenes 1265 d
ſevum 1912,c
ſenior 279,e
ſenio confectus fuit 499, e
ſenectio 500,a.1378,d
ſenium 451,d.500.b.867 b.664, a.817,b.
ſenoplenus 1839,a
ſenoſus 1839,a
ſenectus 354,d.500 b.816,b 840 b.847,c.1818,e.1856, a b
ſenuit 204 a.499,e.1187,e 1664,a.1822 c.1835,c

Digitized by Google

Senſus 441,b.536,c.666,d.1376,c 1698,b
Senſus 550,a. Tique duplices, exteriores & interiores. Senſus exteriores ſunt quinque 550,b. interiores verò tres ibid.
Senſus communis 550,b
Senſus exteriores quinque 1698 b
Senſus ſimplex & literalis 1496, d
Senſu percepit 666,b
Senſim 62,lin.23,577,e
Sentiens 666,d.924,a
Senſibilis 550,b.666,d.1698,b
Senſatus 550,b
Sententia 95.lin.49 306,a.469,d.341,c.742,a.730 c.782,a.1441,a.1461,a.1676,a 1832,d
Sententia animi 848,b
Sententia communis 1589,b
Sententiæ ſucceſſus malus 181,b
Sententiam dixit 375,b
Sententiam mutavit 1105,b
Sententias contulit 414,a
Sententiarius 95.lin.50
Sentella magna 1977,d
Seorſim 53.lin.42,152,e
Seorſum 1475.b
Seperavit 156,c.217,e.329,e.587, e.1102,d.1105,a.1143,d.1711,a 1466,a.1467,c.1475,a.1488,c 1490,a.1656,c 1715,d
Seperatio commixtorum 404, e
Separans a,lin.20
Separabilis 1466,b.1475.a
Separatus 152,b 157,a.b.749 e.980,a.1152,a.1305,e.1475,c 1190,c
Separati 1103,b
Separatus fuit 1,lin.40,112,l. 41,42,156,c.329,d.1101,b.1443, b.1446,b.1474,d.1489,a.e.17-15,b.c.d
Separatus fuit ab altero 1489,c
Separatus fuit ut rami 1910,b
Separatim 1490,d
Separavit 112,lin.36,44,237,b.979 c.d.988,d.1101,b.c 1103,e.1246, e.1279,b.1305,c.1442.b.1446, b.c.1458,d 1466,a.1474,c.14-77,d.1484,d 1489,d.1215, b
Separavit confuſa 329,d
Separavit diuerſa 506,b
Separavit in militiam 588,e
Sepoſitus 1640.e
Sepoſitus fuit 112,lin.42
Sepes 282,d.e.868,b.1201,d
Sepes ſpinarum 1815,a
ſepimentum 327,e
ſepivit 182,d.563,b.1201, d
ſepivit vepribus 1824,e
ſepſit 517,c
ſeptus 335,b
ſeptem 1194,a.1777,e 1793, e
ſeptimus 1793 e
ſeptangulus 1794.d
ſeptembris dies decimus à Iudæis in memoriam remiſſi peccati, quod in vituli adoratione perpetrarunt, celebratur 890, c Hoc die etiam tantum ſummus Sacerdos Sanctum ſanctorum quotannis ingrediebatur, ibid. e
ſeptentrio 106 lin.52,337,e.1564, b.1794,d.1890.a
ſeptentrionalis 1564,d.1890,b 1926,a
ſeptimana 1794.a.b
ſeptuaginta 1793,c
ſeptuagenarius 1818,e
ſeptuplum 1794,a
ſeptum 89,a.373,b.762,c.719,a 1201,e.1776.b
ſeptum ſupra muro 1776,b
ſepto clauſit 1201.d
ſepta 281.e.283,a.1101,c
ſepulchrum 178,e & 182,e.283.d e.404.b 630,e.1219,b.1581,e 1582,a.1781,e 1964,e
ſepulchrum lapidibus extructum 505,a
ſepulchri latera 405,b
ſepulcra 132,lin.45,1892,b
ſepulcra dealbata 869,b
ſepulcretum 1582,e
ſepultura 331,a.404.b.1582,a
ſepultus fuit 404,b.1581,b. c
ſepelivit 404,a.1581.b.c
ſequeſter 771,e
ſequeſtratio 771,e
ſera 1132,d.1556,b.1636,e
ſerah, filius Iudæ ex Tamar 503, d
ſerra 336,c.1180,d
ſerræ 305,c
ſerra ſecuit 336,a
ſerratio aciei 1467,c
ſerratile 1181,a
ſerraturæ ſcope 1180 e
ſerravit 1132,e
ſerrago 1180,e
ſericum 645,e.300,a,1041,d 1199,b.1951,d
ſeries 715,e.1199,d
ſeries 696,a.1395,b.1872,a.1967 b
ſeries rerum quarumcunque 382,e
ſerio 194,d
ſerenitas 238,e
ſermo 95,lin.19.314,a.358.e.360,c 361,b.421,a d.444,b.533.e.561, b.569,d.684,a.868,c 961,d 999,a.c.1004,e.1115,a.1168,d 1346,a.1349,c.1598,d.1599,e 1827,e
ſermonem excipere 1348,b
ſermonem habuit 779,d
ſermonem ordiri 1347,d
ſermones produxit 452,c
ſermocinatus fuit 561,a
ſerotina 109,lin.25,1110,d
ſerotinus 960.c
ſerotinali 1310,d.1959,e
ſerpens 482,a.536,c 568,b.804,e 1107,c.1462,a
ſerpens æneus 1108,c
ſerpens ad caput caudam reflectens 571,d
ſerpens complicatus 517,a
ſerpens convolutus 550,a
ſerpens in ſpira iacens 1313.e
ſerpens involutus 898 a
ſerpentis genus 1948,e
ſerpentes 432,c
ſerpentaria 937,d
ſerpſit 482,a.1950, a
ſerpere 1840,a
ſerpillum 1124,c.1412,b
ſervator 568,a.c.817,e
ſervatus 1154,b
ſervatus eſt 158,b
ſervatus fuit 818,d.1804,d 1834,e 1942,d
ſervavit 112,lin 36,336,a.588,c.617 e.658,d.818.d 1023,c.1064,c 1115,e.1153,a.1157.d.1449.d.14-89,a.1834,d 1895,d
ſervus 23,l.19,232,d 528,d.1135,d 1255.c.1900,a
ſerviens 1255,c
ſervitus 528,e.1089,d.1255,d.c 1317,b.1447,c
ſervitus metaph. 1097.a
ſervitus voluntaria 1082,b
ſervituti addictus 1255,c
in ſervitutem redegit 1254,c
ſervitute oppreſſit 1244.c
ſervilis 1900,b
ſerviliter tractavit 1254,c
ſerviliter tractatus 1255,d
ſerviit 528,c 638.d
ſervivit 1899,b
ſervire coegit 1255,a
ſervire fecit 1155,a
ſerum 960,c.983,c.1402,a
ſerum lactis 980,a.1603.a
ſeſquimodius 1187,c
ſeſquimodium 1187,d
ſeſſio 318,b
ſeta 374,b.653,d.645,e
ſeth filius Adami 1834,c in cuius nam locus ſucceſſerit ibid. d
ſeverus 1598,a.1667,c
ſevum 401,a
ſeveritas 1667,c
ſex 1778,a
ſex res pulchræ ægroto 1312 a
ſextus 1811,d
ſexta pars 1778,a
ſexto 1778,a
ſexta pars conchii 1778,a
ſextam partem accepit 1778,a

ſextarius

Sextarius 1632 c
Sextarium 1778 a
Sexaginta 1778 a
Sexangulus 1778 b
Sextavit 1778 a
Sexus maſculus 44.lin.18.
Si 136.lin.13.438 c.446 b.855 d.1273 e
Si aliquando 929 d
Si autem non 928 d
Si fortè 76.lin.34.969 c
Sibilus 499 a.1950 b
Sibilo ſignum dedit 1950 b
Sibilans 499 a
Sibilavit 294 c.499 a.1950 b
Sic 136.lin.21.392 c. 435 b.c. 454 e. 839 e. 846 d. 850 c. 1274 b
Sicarius 1244 a
Sicera 1191 c.1707 c.1061 c
Sichem filius Hemor 1857 d. hinc urbs Sichima appellata ibid.d. ubi ſita fuerit ibid. Dina in illa ſtuprata fuit ibid. e
Sichem urbs ubi ſita 340 d
Sichor fluvius Ægypti 1842 b
σικὴρ 1861 c.
σίκερα ibid. e.
Siclus 468 b.1449 c.e. 1933 d. 1936 b
Siclus argenti 882 c
Siclus Iſraëlis 1934 a
Sicut 65.lin.49.136. lin.38.294 e 435 b. 668 b. 825 b. 850 c. 854 c 869 e. 1048 c. 1183 b. 1219 c 1344 c
Sicut dignum eſt 552 e
Siccus 2. lin. 13.338 d. 646 b 727 b.1542 d. 1583 c.1941 d
Siccus fuit 1524 a
Siccatus fuit 335.b.c.355 d. 644 d.646 a. 726 b.e. 1542 d
Siccitas 229 c. 223 c. 335 c. 646 c. 687 c. 717 c.e. 915 a. 1065 b. 1523 e. 1524 a.1550 e
Siccitas terræ 1523 d
Siccavit 335 b.338 d.727 a. 1631 a
Sidon, urbs, cui Tyrus vicina 1529 b
Sidonii, Phœnices 1529 b
Sidus 241 e
Sigillum annuli 207 a. 676 c. 687 a.1706 b
Sigillum mercatorium 1250 b
Sigillum habens, ſive cancellarius 687 b
Sigillatim 53.lin.11.
Sigillatio 676 e
Sigillatus 677 a
Sigillavit 675 d. 676 b
Sigillatus fuit 676 b
Signum 65.lin.24.141.l.propeant 209 b.241 c.365 d.907 a. 1117 a 1126 a. 1172 a. 1227 b. 1332 d. 1493 e. 1634 a. 1676 a. 1722 e 1741 b. 1772 b. 1825 d. 390 c. 449 a.536 c.784 c. 817 c.965 c
Signum nudum 47.lin.20.
Signum dare 1171 d
Signum dedit 1722 d.1687 d
Signa 1126 b. 1227 b
Signa duodecim Zodiaci 276 d 1099 a
Signa Judaiſmi quot 982.c.d
ſignator 687 e
ſignaculum 1772 b
ſignifer 1494 a
ſignatus 1227 b. 1332 e. 1771 c. 1772 b
ſignatus fuit 906 e
ſignavit 675 d.907 b.1227 b.1259 1292 e. 1533 e. 1771 e. 1954 d. 1965 a
ſignavit argentum 687 e
ſignavit ſe cruce 1547 b
ſignificatio 390 e. 808 b. 961 e 1265 d.1315 c.1722 e
ſignificatum 1353 a
ſignificatus fuit 158 d
ſignificavit 158 c. 390 d. 654 b 741 d.806 d.1292 e.1332 a.1349 b. 1394 d. 1771 e. 1832 c. 1864 c
ſilentium 374 c. 394 d. 395 c 664 e. 669 a. 977 d. 1554 a. 1956 b
ſilentium impoſuit 1956 a
ſilentium ſibilo indixit 447 b 466 d
in Silentium redegit 395 a
in Silentium redactus eſt ſemper 395 d
in Silentio 374 d
ſilens ibid.
ſilentes promanibus 374 c.d
ſiluit 374 b.394 a.e 395 b. 447 a 664 b. 668 e. 977 d. 1218 d. 1425 c. 1554 a. 1631 c. 1634 c 1955 c
ſilere fecit 374 b. 395 a
idem 447 b
ſilex 526 b.679 e
ſiliqua 509 d.645 e
Siloë fluvius 292 a
Silo nomen montis & urbis 1866 b
ſimila 689 a.1205 c.1224 d
ſimilago 1224 d. 1225 c
ſimon, filius Jacobi 1894 e
ſimonia 703 a
Simoniacus ibid.
ſimile 787 d.1227 a
ſimilis 1048 b. c. d.1117 c. 1787 d
ſimilis fuit 396 a.1435 e.1787 b. 1820 a
ſimilis factus eſt 1787 c
ſimilis factus fuit 1047 d
ſimiliter 392 e. 435 b. 846 d.854 c 1048 d
ſimilitudo 294 d.379 e. 396 d.e. 983 b. 1047 e. 1048 c. 1216 e. 1227 a.1390 a.1444 e.1787 d
ſimia 1604 b
ſimia caudata 1952 e
ſimius 1652 e
ſimplex 447 a.585 e.693 a.1135 d 1198 d.1475 b.1496 c.d.1500 c.d
ſimplex fuit 284 c.715 c
ſimplex miniméque aſtutus fuit 1838 e
ſimplices 1690 a
ſimplicitas 285 a 581. 820 d.1475 c 1496 c.d. 1500 e
ſimpliciter 580 c. 581 d. 1041 b. 1496 d.1838 e.1924 d
ſimplicitas 581 d
Simſon 1900 c
ſimul 53.l.9.526 c.750 b. 1336 e
ſimulatio 615 c.1097 c. 1676 a
ſimulator fuit 615 a.1787 c
ſimulavit 615 a.1676 a 1787 c
ſimulavit ſe humilem 1555 c
ſimulacra 154 a. 1130 d. 1364 a. 1548 d. 1787 d
ſimulacra ſolis 600 a
ſimultas 637 d
ſimultates 1210 e
ſimus naſum 654 e. 1436 e
Sinai 1229 a. mons cacumina habet duo ibid. Lex ibi data ibid. S. Catharinæ mons dicitur ibid. c
ſinapi 680 b
Sinæi unde dicti 1229 c
ſincerus 74.l.13. 403 b.846 c
ſincerè 74.l.15. 487 e
ſindon 52.l.18.835 b. 944 e. 953 b. 1194 a. 1198 e. 1499 c. 1930 a
ſine 205 b.377 e. 927 d. 929 b. 1700 c
ſine controverſia 1849 d
ſi non 446 b
ſinguli 53.l.39. 750 d
ſingularis 45 lin. 54.152 b. 1195 d. 1475 b. 1479 d.e. 1490 c
ſingulare 1195 c.1479 c
ſingularia 1049 e
ſingulariter 53.l.41.152 e. 750 c
ſingularitas 1479 c
ſingultus 1427 c.1431 a
ſingultus edidit 1056 a.
ſingultavit 1431 c
ſinus 287 d. 510 a. 543 c.546 b. 610 c.638 a.1281 e.1310 a
ſinus maris 577 c.772 e
ſinus veſtis 1636 d
ſinus viridis 577 e
in ſinu tenuit aut geſtavit 510 b
ſinuoſus 884 a
ſinuavit ibid.
ſinopis 1227 c.1779 b
ſiniſtra 776 e.1227 a.1777 c.
ſiniſter 776 e. 1889 e.1890 b
ſiniſtravit ibid.
Sips 1153 a
Siphon 391 e.1095 b.1249 b
Sipuria 1564 c
Sira 1208 e
ſirculus 1807 c
Sirion, mons 1944 b
ſitis 706 b. 915 a. 1312 c. 1313 a. 1524 a.1542 .d 1550 e

Siti laboravit 1312 b
Sitim expectavit 1860 c
Sitiens 1312 c. 1550 c
Sitibundus 1312 c. 1524 a. idem 1542 d
Sitibunda 1312 c
Siticuloſus 899 a. 1312 c
Siluit 1224 c. 1312 b. d. 1550 a
Sitivit 706 b. 1542 d. 1550 d. 1551. 1883 b
Sitna 1847 c
Sitta 1845 b
Sittybus 464 e
Situla 391 d. 1510 b
Situs 318 b. 770 b. 1109 c
Situs, prædicamentum 790 a
Situs fuit 318 a. 815 d
Sive 33. l. 37. 174 b
Sive, ſive, ut: ſive multum, ſive parum 446 b
Sivit 1117 d. 1304 e 1507 b. 1990 b
Smaragdus 857 d. 1139 c. 1437 c
Smaragdus viridis 811 e
Smegma 238 d
Soboles ſynecdoch. 505 a
Sobrius 528 b. 810 c. 1122 c
Sobrietas 810 c. 1122 c
Sobrius fuit 1122 c
Sobrium ſe præbuit 1122 c
Sobrinus 628 b
Soccus 1031 c. 1725 a
Socer 102. l. 5. 597 c. 677 c. 1166 b. 1175 a
Socius 482 c. 471 e. 517 e. 1344 d. 1521 d. 1542 c. 1752 b. 1760 b. 1947 b. 1955 c
Socius cognominis 873 a
Socia 1201 b. 1752 e
Socius fuit 1542 b. 1742 b. 1947 a
Sociatus fuit 517 d. 1551 a
Sociavit 517 d. 714 c. 1517 a
Societas 428 c. 518 b. 551 b. 688 a. 873 a. 876 d. 905 c. 1193 e. 1205 d. 1542 c. 1760 c. 1947 b. 1955 c
Societatem iniit 1955 b
Socors 1433 e. 1617 d
Socrus 597 e. 677. c
Sodalis 517 c
Sodalis fuit 1751 c
Sodalem fecit 1752 a
Sodoma 1198 d. quinque illarum, quas Deus in mare ſubvertit, fuerunt 1198 d
Sol 657 a. 827 a. 1009 d. 1100 d 1777 c
Sol, miniſter Dei 1899 c
Solis ſimulacra 600 a
Soli expoſitus 416 b
Solaris 657 e
Solanum 1403 e
Solarium 318 b. 1018 a. 265 b
Solaria 594 c
Solſtitium 1082 e
Solivagus 152 b. 229 b. 753 b
Solea 314 c. 1132 c. 617 a
Solers 389 a. 515 a. 660 e
Solertia in artibus 389 a. 661 b. 1811 d. 1856 c
Solidus 348 a. 639 b. 815 d. 822 b 883 d. 1433 c. 1496 d. 1940 c 1961 c
Solidùm 1041 b
Solidus fuit 792 e. 822 b. 1367 e. 1410 b. 1930 e
Solidavit 236 b
Solvit ligatum 575 a. 954 d. 1226 a. 1379 a
Solidavit metalla 1546 a
Soliditas 639 b. 822 b
Solidatio 594 e
Solidatus fuit 954 d
Solitus 1080 a. 1284 a
Sollicitus 74. l. 13. 194 c. 443 c 550 a. 650 c. 662 a. 666 d. 716 b 792 b. 894 d. 1536 b. 1933 b
Sollicitus fuit 352 d. 400 c 442. a. 549 d. 602 b. 627 d. 660 e. 666 c. 792 a. 1269 b. 1471 d. 1636 a. 1744 c. 1811 c. 1812 b 1961 d
Solicitus fuit de re aliqua 650 a
Sollicitè 194 d. 792 b. 627 e
Solicitè curavit 1830 e
Solicitè obſervavit 1939 d
Solicitavit 502 e. 627 d. 894 c. 1106 c. 1120 c. 1593 d. 1511 c. 1933 a
Sollicitudo 194 d. 353 a. 400 d 443 b. 503 a. 666 d. 716 b. 792 b. 894 d. 1351 e. 1424 c. 1636 a 1744 d. 1772 d. 1811 d. 1933 a
Solitus fuit 408 e. 1079 d. 1284 a 1836 b
Solennitas 125. l. 2.
Solium 482 d. 878 a. 1774 c
ſolium regis quale fuerit 878 c. d.
ſolus agens 152 b. c. d. 153 c. 350 b 749 c. 750 c
ſolitas 152 e
ſolitarius 152 b. & 153 c. 249 e 350 b. 750 c. 1475 b. c. 1379 b
ſolitarius fuit 152 b. 1836 b
ſolitariè vixit 152 a. e
ſolitariè vivens 152 b
ſolitudo 152 c. e. 1592. 350 c 750 d. 817 d. 1637 c. 1962 c
ſolutio 580 c. 1162 c. 1186 a 1488 b
ſolutio continui 1488 b
ſolutio debiti 1153 a
ſolutio ventris 408 c. 704 e. 1200 b
ſolutio vinculi 575 b
ſolutus 575 c. 1944 b
ſoluta oratio 1186 c
ſolutus fuit 1438 c. 516 b. 575 a 1943 c
ſolvit 516 c. 580 c. 704 d. 799 d 1162 e. 1200 a. 1246 e. 1392 d 1438 c. 1464 d. 1474 c. 1482 a. 1725 a. 1796 d. 1878 d. 1937 a 1943 b. 1946 a
ſolvit difficultatem 1992. b
ſolvit navim 1289. c
ſolutiva 1752. d
ſolutivus 1200. b
ſolum 127. lin. 20. 152. e. 474. e. 940. c
ſolùm 110. lin. 7
σῶμα 1964. e
ſomnus 398. c. 817 e. 1090 e. 1134 b 1803. e. 1851. a
ſomnus & vigilia 797. b
ſomno oppreſſus 398. c
ſomnum inducentia 1091. a
in ſomno locutus fuit 433. e
ſomnolentus 1134. b
ſomnolentia 1134. b
ſomnium 373. b. 582. e. 1091. a. 1674. c
ſomnia 817. e
ſomniator 583 b
ſomniavit 433. e. 482 b
ſons 372. e. 1276. e
ſontis 1892. e
ſonus 313. d. 472. a. 443. e. 708. b. 725. b. 867. c. 1541. b 1598. e. 1606. e. 1607. e. 1780. a
ſonus oris 421. d
ſonus vocis 43. lin. 38
ſonus unde ortus 1164. d
ſonum edidit 373. b
ſonitus 373. b. 443. e 444. b. 1571. c. 1634. a. b. 1687 c. 1814. e. 1912. c
ſonitus gutturis 646. a
ſonuit 43. lin. 38. 353 c. 373. d. 475 e 708 a. 867. b. 1545. c. 1541. c 1744 c. 1634 a. 2753 e. 1780 a. 1893 c
ſonorus 443 e 705 b
ſopor 1701 a
ſoporatus 1767 c
ſoporatus 1701 a. 1767 b
ſoporatio 1767 c
ſoporifera 1091 a
ſoporavit 1767 b
ſopitus 1767 c
ſopitus fuit 1701 a
ſopivit 1767 b
ſophiſticus 709 d
ſorba 1265 d. 1569 b
ſorbus arbor 502 a
ſorbus, fructus 705 a
ſorbitio 345 a. 669 c. 566 c
ſorbitio rei liquidæ 1258 e
ſorbuit 207 b. 345 a. 937 c. 1258 d. 1779 b. 1783 d. 1941 e. 1950 a
ſorbetur 669 c
ſordes 308 b. c. 469. b. 576. a. d. 776 d. 786 a. b. 816 c. 838 e. 1090 b. 1210 c. 1221 e. 1589 a
ſordes diſpoſitæ 1389 c
ſordidus 1217 d. 1246 e
ſordidus fuit 1576 d
ſordicies 253 b. 1589 a

ſordities

Sordities alvearis 852 c
Sordicies balnei 816 e
Sordidatus 469 b.1090 b.772 b
Sordidatus fuit 772 d
Sordidativus 816 e
Sorduit 19.l.31.148 b
Sorec, nomen vallis 1951 c
Sorex 1473 d
Soror 55.l..4
Soror uxoris 295 a
Sors 341 b.408 b.513 e.593 e.849 a. 1045 a. 1271 b. 1429 c. 1432 a. 1458 c.1465 a.1659 a.1661 c
Sors variè uſurpata 341 b,c,d,e. 342 a
Sors pro parte 1149 b
Sortis duæ ſpecies 342 a,c
Sortitus eſt 945 b.1458 c.1661 c
Sortilegium ibid.
Sotularis 1216 a
Solymannus filius Davidis 1877 d
Spacium 513 c. 973 c. 1050 c. 1206 b. 1465 a. 1601 e.1662 a. 1708 b. 1729 d
Spacium temporis aut loci 801 e
Spacia 736 e
Spacioſus 773 b
Spaciatus fuit 696 e
Spangen 1200 e
Spargendo fudit 1744 d
Spaſmus 578 a. 850 d. 854 c. 1296 a.1606 b.1903 d.
Spaſmus in facie 1138 b,c
Sparſio 187 e. 1180 b
Sparſus 1078 a
Sparſim abjecit aut projecit 502 b
Sparſus fuit 502 c 506 c. 1907 e. 1429 d. 1744 e
Sparſit 152 d. & 158 e.187 a,c.345 a.408 a.483 b.452 b.502 b. 506. 1077 e 1142 e. 1151. 1180 b.1359 c.1428 a.1435 e.1510 a.1744 d
Sparſit aquam vel ſanguinẽ 1097 e
Sparſit frangendo 1185 b
Spartum 553 d.585 e
Spatula 907 e
Speculum 483 a.552 e.1674 d. 1675 a,b
Speculum chryſtallinum 207 b
Speculum vitreum ibid.279 e.644 b.704 a. 1117 a,b. 1533 d.1562 a
Specula, in quibus intuentium facies apparent 315 b
Specula mulierum 1200 e
Speculatio 658 b.1292 e.1806 c 1935 b
Speculationes 1293 a
Speculator 402 a.470 b.658 b 1561 d.1562 a.1852 d
Speculatores 1533 e
Speculatus eſt 379 d.1533 e.1561 c
Speculatus fuit 1151.3,4.433 b 658 a.704 a.1830 e.1937 d
Specillum 402 a. 1675 b. 1698 b
Specillum vulnerarium 1137 b
Spectrum 547
Spectra nocturna 701 b
Spectaculum 552 e.950 e.1481 e. 1117 b
Spectatus 552 e
ſpectavit 866 c.1671 a.1117 a
ſpeculativa cognitio 1292 e
ſpeculativus ibid.e
ſpecies 159 c,d.495 e.937 b.983 c 1902 e. 1216 c.1258 c. 1556 a.1569 c.1570 c.1799 e.1840 b
ſpecies locuſtæ 1142 b.1545 e
ſpecies ſerpentum parva 1919 d
ſpecium, quo vulnerum profunditates tentantur 390 e
ſpecioſus 159 d. 721 e
ſpecialis 1092 e.1479 d.1556 a. 1640 a
ſpeciatim 1479 c
ſpecimen 380 b.1617 c
ſpecificavit 1479 c
ſpecus 707 b.842 c
ſpelta 313 c.851 e.366 c
ſpelunca 191 c.870 d.1082 d.1167 c.1387 b
ſperma 431 e.695 d.922 a.1016 c. 1115 a
ſpermatis emiſſio 208 d
ſpes 88.l.pen.120 b 46.192 d.751 d.822 b.867 a. 881 c.1117 b. 1516 e.1596 d. 1597 c. 1690 d.1729 a. 1799 c.1913 e
ſpei fruſtratio 181 b
ſpem dedit, 1728 e
ſpem fecit 192 d
ſpem poſuit ibid.b
ſperavit 120.l.35. 192 b.541 c.569 a. 620 d.751 a.822 b.866 c. 1048 e. 1117 a. 1194 d.1516 d. 1561 d. 1690. 1728 e. 1799 c. 1851 e. 1913 d
ſphæra 311 a.328 b 383 a.680 b.838 c,d,e.852 b.1449 b
ſphæra ambiens 311 a
ſphæra aëris 1198 a
ſphæricus 383 b. 835 e
ſphærula 910 b
ſpica 1792 c. odorata ibid. Indicæ ibid.
ſpica frumenti 1792 a
ſpica matureſcens 31.16
ſpica nardi 1165 a.1792 b
ſpica vulpis 366 c.1792 b
ſpicæ 999 c.1480 b
ſpicæ quæ decidunt tempore meſſis 1180 b
ſpicæ ſiccæ 1554 e
ſpicilegium 959 a
ſpiculum 457 a.633 e
ſpiculator 685 a.1810 e
ſpiritus 1038 a.1136 b.1145 b
ſpiritus animalis 1711 a
ſpiritus 1708 d. de varijs rebus dicitur ibid.e. & duabus fol.ſeqq. per tot.
ſpiritus divinationis 1633 a
ſpiritus ex ore egrediens 1177 b
ſpiritus immundus 548 e
ſpiritus immundus, quos obſederit reddens mutos 294 c.
ſpiritus malus 1803 d.1968 b.
ſpiritus naturalis 1710 e
ſpiritus ſtultitiæ 722.e
ſpiritus vitalis 1711.a
ſpiratio venti 1173.d
ſpiramentum 340.b. 1137.b.1147.e
ſpiritualis 1711.a
ſpiritualiter ibid.
ſpiritualitas ibid.
ſpiravit 90. lin.1. 419. a. 787. e. 1137. d. 1145. a. 1145. a. 1173. b. d. 1426. d.1766. a. 1783. d
ſpina 419. a. 537. a. 854. a. 842. e. 1208. c.1220. c. 1221. e.1222. d. 1228. a. 1229. a. 1306. a. 1605. b. 1825. a
ſpina acuta 1134. e
ſpina dorſi 1365. c. 1835. b
ſpina dorſi cum coſti 1865 a. 253 e
ſpinæ acutæ 1554. e
ſpinæ aculeatæ. 1695. e
ſpinæ montium 537. c
ſpinatus 1636. a
ſpinetum 1334. c. 1825. b
ſpinoſus 460. a
ſpinter 834. a
ſpiſſius 581 e. 679. b. 908. e 979. e. 1051. c. 1226. e. 1968. e
ſpiſſus fuit 679. b. 1968. d
ſpiſſitudo 908. c. 1085. 1226. c. 1968. e
ſpiſſavit 1375. a. 1635. a
ſplen 697. d. 1227. d
ſpleneticus 697 e
ſplendor 40. lin. antepen. 159. c,d. 207 a. 226 d. 253 e. 407 b 428 b. 436 d.469 d.473 d.703 e.784 a. 950 c.1063 c. 1082 e.1417 c.1418 a. 1526 b. 1542 a. 1544 c. 1552 e. 1566 e.1951 a
ſplendor magna 253 c
ſplendor picturæ 1950 e
ſplendores nubium 162 b
ſplendidus 159 d.162 a,b.226 d. 253 c.473 d.744 d.1474 a.1526 b 1544 c.1951 a
ſplendidum reddidit 162 b
ſplendidus fuit 1541 d
ſplenduit 161 e.191 c.253 b.436 b 469 d.703 d.783 c. 790 e.926 a. 940 b. 950 b. 1067 b. 1052 b. 1148 b.1514 a. 1525 d. 1526 a.1542 a. 1544 b. 1551 e.1566 e. 1659 d. 1950 e
ſponda 717 d.1990 c
ſpondyli 597 e.904 d.1472 d
ſpongia 2.l.36.335 c. 574 b.1233 e 1277 b.1374 a.1566 b
ſpongia marina 1234 a
ſpongiâ exterſit 335 b
ſpongiâ abſterſus ibid d
ſpongiæ 869 e
ſpongites 526 c
ſpongiatio 335 c
ſpongioſus ibid.1233 e

Spongioſi 1041 b
Spongiavit 335 b
Spolium 185 d.1149 b.1354 a.1863 e.1872 c.1909 b
Spoliatus 1863 d
Spoliatus fuit 303 b.338 c.1863 c
Spoliavit 185 c.303 a.593 d.1152 a.1275 d.1448 a.1495 c.1807 c,e.1863 c.1909 b
Spoliavit hoſpes 1354 a
Spoliavit ſacrum 1079 c
Spoliavit veſtibus, armis, calceis 338 b
Sponte 1513 e
Sponte naſcens 1213 b.1839 d
Spontaneum efficiet 1175 d
Sponſor 1552 e
Sponſores dupli 887 c
Sponſio 1552 e
Sponſione promiſit 127.l.44
Sponſus 46.l.28.128.l.1.561 c.677 a.998 c
Sponſus ſanguinum dicitur puer die circumciſionis 677 e
Sponſa 46.lin.28.127.l.pen.561 c.860 e.998 c
Sponſalia 1591 b
Spopondit 91.l.antepen.1382 e.1552 c
Sporta 464 e.708 b.886 b.1220 a 1634 e
Sporta è viminibus contexta 1942 b
Sportæ 1220 b
Springende ader 1637 a
Spretus 217 b.216 e.431 d,e.1560 c.1610 d
Spretus fuit 433 e.487 d.970 a.1824 c
Sprevit 168 d.175 c.185 e.186 a,b,d.188 b.216 d.217 a.316 e.734 a.390 b.432 e.433 c.444 c.496 e.644 c.969 e.1023 c 1055 d.1061 e.1138 d 1221 a,b.1483 c 1604 c.1730 c.1760 a.1780 d.1900 d.1970 c
Spuma 460 e.469 b.576 a.782 e.811 e.1471 e.1641 d
Spuma auri 1753 b
Spuma maris 460 e
Spumoſitas ibid.
Spumavit 460 d.1641 d.1721 b.1753 b
Spumare fecit 460 d
Spurius 495 c.988 e
Sputum 187 b.1147 e.1721 b 1765 d
Sputum craſſius 843 e
Sputum ſanguinis 1100 e
idem 1147 e
Spuentes 1765 d
Spuit 187 b.228 e.337 a.810 e.1147 e 1721 b 1765 c.1767 c.1984 a
Spuit ſanguinem 1192 a
Spuere faciens 1147 c
Squalidus 899 a
Squamæ 551 a.1621 e.1669 b.1670 c
Squama piſcis 1667 a
Squamoſus 1669 c
Squamma 1984 b.1960 c
Squivanthi 387 e
Stabulum 382 b.696 b.1506 d.1581 a.1633 e.1725 d.1760.e
Stabulum aſinorum 604 d
Stabularius 33.l.32.381 d
ſtacte 934 c.946 b.1114 e
ſtadium 704 e.1745 c
ſtagnum 21.l.12.128.l.11.226 c.251 b.1250 d.1498 e
ſtagna 1072 a
ſtamen 466 e.1050 b
ſtemmata numeravit 753 c
ſtans 799 b.1603 b
ſtannum 17.l.3.156 e.223 c
ſtaphyſagria 272 b.311 b
στάσις 1955 b
ſtatera 1211 e.1449 d
ſtatim 53.l.44.433 b.1429 a.1518 a.1971 e
ſtare juſſit 788 a. 1241 d. 1338 e.1536 c
ſtatus 542 e.866 c
ſtabilis 92.l.13.231 e.469 a.790 a.1580 c. 1602 c. 1745 e. 1940 b.1961 c
ſtabilis fuit 89.lin.3.399 a.1337 b.1603 a.1600 a
ſtabile putavit 89.l.29
ſtabilitus fuit 1940 e
ſtabilitas 399 a. 790 a. 1580 d.1961 e
ſtabilivit 399 a.846 a.1230 b.1338 a.1542 a.1940 b
ſtabilimentum 1602 e
ſtatua 789 a.1130 c.1148 c.1338 c.1533 d.1555 a
ſtatua & altare quomodo differant ibid.b. per metaph.ſtatua idem quod ſtipes ſive truncus ibid.d
ſtatua hominis erecta 1601 d
ſtatua ſalis 1005 d
ſtatuarius 656 d 1555 a
ſtatutum 303 e.306 a.364 a.384 e.641 e.661 e 1228 d.1602 d.1947 e 1923 c
ſtatuta 1125 a
ſtativa 977 d
ſtatuit 94.l.45.303 d.305 d.641 b 661 b.772 b.788 a.790 b.799 b 1148 e.1216 e.1338 a.1461 d.1772 a.1774 b.1940 b.1947 e
ſtatuit in latitudine 1723 c
ſtator 1848 a
ſtega 1243 d
Steinern frog 1932 d
ſtella 825 e.1068 c.1099 a 1163 d
ſtella comata 1151 d
ſtellæ 1142 b
ſtellæ fixæ, ambulantes 827 a
ſtellæ luminoſæ 364 a
ſtellatus 1068 c
ſtellio 581 b.749 b.810 a.1884 d
ſtercus 225 a.245 a.398 d.413 c.431 e.465 a.548 e.651 e.674 d.838 c 839 a.1090 b. 1094 e. 1210 c.1288 a. 1490 b. 1589 a. 1617 b.1675 c. 1727 e. 1739 c. 1760 d.1984 b
ſtercus aridius 308 b
ſtercus aſini 1721 e
ſtercus canis 465 b
ſtercus columbarum 651 d,e. 1984 b. aſinorum 652 a
ſtercus gallinarum 556 d
ſtercus oculi 953 c
ſtercus ovium induratum 1422 a
ſtercus ſuis 465 a
ſtercus vaccinum 62.l.21
ſtercus egeſſit 548 e.651 e
ſtercora 1439 e
ſtercora columbarum 354 e
ſtercora per contemtum idola vocantur 308 c
ſterquilinium 133.l.25.398 e.465 b 1739 c
ſtercoratio 465 c
ſtercoravit ibid.b
στερέωμα 1769 c
ſterilis 1248 e.1377 a
ſterilis mulier 1376 e
ſterilem effecit 178 c
ſterilitas 178 c.278 b.1248 e.1376 d.1377 e.1608 a
ſternutatio 1106 d.1312 a
ſternutationem fecit 1231 b
ſternutationes 501 c.1312 a
ſternutavit 501 c 1309 d.1312 a
ſtetit 787 c.799 a.1900 b.1409 a.1600 a.1604 e.1961 d
ſtibium 857 c.1427 e.1518 b
ſtigma 341 a.558 c.853 d.817 c.907 a.1106 b.1634 a.1696 d.1771 b
ſtigmatiſavit 1634 a
ſtilla 393 b.508 a.695 d.1034 a.1114 e.1160 e.1614 c.1745 a
ſtilla ſputi ex ore 1556 d
ſtillæ 1744 e
ſtillæ pluviæ 1683 d.1919 a
ſtillis perfudit 1744 d
ſtillans 695 d
ſtillans ſanguinē ex naribus 1107 a
ſtillatio 695 d.1094 d.1107 a
ſtillicidium 393 b. 693 e. 474 c
ſtillicidium urinæ 695 d
ſtillavit 393 a. 434 c 488 a,b,d 695 d.1094 c.1097 e.1098 b.1114 e.1160 c. 1394 b. 1723 a. 1744 d.1828 e.1838 d
ſtillavit ſanguinem ex naribus 1107 a
ſtillavit in aurem 1115 b
ſtimulus 408 a.501 b.913 a.948 d.1106 b.1376 e.1492 d
ſtimulus aſini aut bovis 1701 d
ſtimulatio 602 e
ſtimulator ibid.
ſtimulavit 1106 a.1914 d.1376 e
ſtimulavit beſtiam 602 d

ſtina

Stiva 1163,e
Stipes 304,b.1392,d.547,a
Stipem dedit 1131,e
Stipendium 23,lin.24.1774,c
Stipites 668,b.
Stipula 311,a.511,a.561,e.636,c.666 a.1663,e.1960,c.
Stipulę 317,c
Stipatus fuit 536,a
Stipatores 1719,a
Stipavit 406,c.706,d.624,d
Stipticus 1581,a.
Stiria 320,b
Stitium 1367,d
Stola. 575,e
Stolidus 132,lin.22.1500,d.225,b.
Stolidus fuit. 225,c.751,c
Stoliditas 1500,e.1136,c
Stolones 1954,e
Stomachus 194,e.296,a.1021,a. 1023,e
Stomachicus 1024,a
Stomachatus fuit 665,b
Storax 577,b.983.d.915,a
Storea 585,e
Storea ex iuncis facta 637,b.
Strabo 1505,e
Strabiſmus 541,d
Strages 624,d.1609,c
Stragem edidit 624,c 647,b.
Stragulum 1130,e.1494,a.1612,d. 1684,b
Stragulum villoſum 1495,a
Stragula 323,d
Stragula ex variis pilis contexta. 835,e
Sternus. 1202 d
Stramen 561,e.636,c.666,a.1663, e.1960 e
Stramen iumentorum. 883,e
Stratū 791,b.1397,e.1494,b.1737, e.1840,e.1851,a
Stratus cæmento 939,a
Stratum equo impoſitum 1734,e
Stratum paravit 1757,d
Strator equiſo 1205,c
Stratus 1494,a
Stratus lapidibus. 1494,a.1764, c
Stratus fuit. 673,c 1494,a
Stravit 717,b.886,c.1221,b.1493,a. 1494,a.b.1689,b.1757,d.1764, a.1820,c
Stravit equum aut mulum 1570,c
Stravit lectum 1684,a
Stravit pavimentum. 1764,d
Stravit ſe ad prælium 1732 a
Sternere lapidibus 206,c d
Strangulator 616,e.635,b.695,d 1416,b
Strangulatio 712,e.1908,e
Strangulatio, vnū ex quatuor ſuppliciorum generib. apud Iudęos; & qui eo affecti fuerint 616,b c. d. in cuius locum poſtea ſub Romanis crucifixio ſucceſſit ibid.
Strangulatus fuit 616,a
Strangulavit cibus 1362,a
Strangulavit 616,a.712,e.1908,a.
Strena. 156,a.257,c.425,a.
Strenam dedit 155,d.& 186,424,e. 661,a
ſtrenuus. 42,lin.28 978.b
ſtrenuus fuit 660,e
ſtrenuitas 539,e
ſtrepitus. 113,lin.31.443,e.444,d. 719,a.1545,c.1598,d.1697,e. 1738,b.1412,a.1780,a.1912,c. 1963,a
ſtrepitus equorum 370,a
ſtrepitus pedis 373,b.431,c
ſtrepitus, qui inter montes ſpirantibus ventis auditur 424,a
ſtrepuit 373,b.443,d.1545,e.1697, d.
ſtrictus. 409,a.
ſtrictura 162 linea 49,1148 b
ſtrinxit 106,d.501,e.886,d.1374,d. 1376,a.1535,e.1553,c.1719,d. 1808,d.1880,a.
ſtrigil 501,b.663,a.991,c.1951,c
ſtrigilavit equum 1652,d
ſtrix. 411,e.413,c 955 c
ſtriavit 1271,a
ſtruma 499 a.557,a
ſtria 355,b
ſtriatus 1631,c
ſtridor 432,a.662,b.1569,a
ſtridor dentium 1569,b.1634,e
ſtriduit 373,b.771,a.1757,b.1569, a
ſtriduit dentibus. 1634,e.662 a
ſtudium 22 linea 14.151,c.194,d 237,b.284,d.319,d.344,b.443, c.627,c.661,b.707,e.729 b. 848,b.898,d.926,c 1292,e.1328 a.1332,c.1341,a.1518.d.1907,c. 1913,b.
ſtudium & labor quærendi victum 411,b.
ſtudia 91,lin.13.593,e
ſtudioſus 570,b.627,e.661,b.701 d.1332,d 1542,c.1813,e
ſtudioſus fuit 400,c
ſtudioſus alicuius rei fuit 1452,b
ſtudioſus doctrinæ phyſicæ 1542, c
ſtudioſè 194,d
ſtudioſè ſectatus fuit 622,b
ſtuduit 82.linea 16,236,c.284.c. 414,a.344,b.627,d.658,a 707, d.792,a.848,a.915,a.1147,d. 1314,c.1332,a.1340,e
ſtrues 1257,c.1592,a
ſtrues lignorum ſuper igni 302,e
ſtructor 1611,e.
ſtruxit. 209.b.382,e
ſtruxit inſidias 1526,d
ſtruxit laqueum 1436,c
ſtruthio 1133,d.1350,d
ſtruthio camelus 1150,d.1350,d
ſtruthio camelus, avis impia & crudelis, nec non in pullos ... 629,d.e
ſtultus 37,lin.14 206.b.225,b 607 a.715,d.880,d 928,c.1062 a.1196,c.1216,d.1224.a.1367,b. 1425,b.1721,c.1845,d.1920,b. 1988,e
ſtultus fuit 284,e.715,c.978,d 1196 c.1216,c.1845,c.
ſtultus in fide 285,a
ſtultum reddidit 1845,c.1216,c
ſtultus factus eſt 225,d.322,d
ſtultus factus fuit 419,d
ſtultè 285,a.1216,d
ſtultè egit 762,d.e
ſtultitia. 1376,c
ſtultitia 37,li 18.225,e.285,a.603,b 607,b.715,d.1196,c.1216,d.1983 d
ſtultitia cū ſcelere cōiuncta 1062,b
ſtultitiæ 438,e
ſtulteſcere 715,d
ſtupa 1297,a
ſtupatim 1136,e
ſtupidus 225,b 1332,d.1362,b 1667 c
ſtupidus fuit 284,e 715,c
ſtupiditas 225,e
ſtupor 400,a.544,c.627,d.1433,e. 1701,c.1963,a.1965,d.
ſtupor dentium 1592,e
ſtupor faciei. 530,d
ſtupendus 545,a
ſtupuit 162,e.399,e.530,d.921,a. 544,e.1227,d.1701,c.1917,d. 1965,d
ſtupefaciens 530,d
ſtupefactus eſt 283,b.369,b.530,d. 1335,b
ſtupefactivum 283,b
ſtupeſcit 530,d.1433 d
ſtupefecit 283,b
ſturnus 501,d.508,b
ſtuprum 1353,b.1459,a
ſtuprator 1304,d
ſtupravit 300 d.707,c.1304,d
ſtupravit mulierem 1506,d
ſtuprare 1352,b
ſtylus 478,e.558,c.652,a.906,d. 924,b.1288,a.1699,b.1752,a. 1845,c.1985,e
ſtylus dicendi 1265,d
ſtuta 1201,d
ſtyrax 921,a.1025,a
ſuavis fuit 255,e 256,a bis.289,a. 486,d.580,a.609,c.691,b 924, e.1384,b.
ſuavis fuit 690,e.924,e.1194,b. 1500,a.
ſuave. 446,e
ſuave fuit 446,d
ſuavitas. 256,a.690,c.924,e.1534, b
ſuavitas odoris aut ſaporis. 446, e
ſuaviter. 256,b.1760,c
ſuaviloquus 580,a.1495,a.
ſuaſio 70,d
ſuaſit. 761,c.1010,c.1165 d

Digitized by Google

1109,a.1500,b.1506,d
Sub. 1969,a
Subacerbus. 1625,c
Subacidus 665,c
Subactio 1397,d
Subactus fuit 1269,d
Subagitatus fuit 1850,e
Subagitavit 219,c.886,d
Subcæruleus 507,a
Subcerniculum 1094,a
Subditus. 695,c
Subditus fuit 638,d.695,b.804,a.1255,b
Subdidit 836,d.1022,d
Subduxit ſe 1517,d.1863,d
Subegit 175,b.361,c.364,b.836,d.938,c.1397,c.1624,a.1699,e.1700,c.1972,e
Subegit farinam 1269,d
Subiecta. 599,d.770,b.1167,e
Subiectum. 791,c.792,a.1167,c
Subiectio 390,d.394,b.544,b.638,c.714,e
Subiectus 638,c.695,c.770,b.1255,c
Subiectus eſt 980,d
Subiectus fuit 395,b.638,d.695,b.e.792,a.836,c.876,c.1254,a.1255,b
Subiecit 175,b.361,c.395,b.638,742,e.791,d.804,c.856,d.876,c.e.980,e.1154,c.1255,a.1698,d.1699,e
Subiecit ſe ipſum 1255,c
Subiecit ſervituti 838,b
Subitus 226,b.1418,d
Subitò. 195,e.736,c.1501,a.1696,c
Subitò irruit 1359,b
Subiit. 703,d.1591,d.1557,e
Subiugavit 838,b.1205,c
Subiunxit 1162,c
Sublatio 475,e.1304,d
Sublata voce proponere. 1186,a
Sublatus eſt. 704,c
Sublatus fuit 193,c.& 194,a.474,d.475,e.599,b.c.856,e.1014,a.d.1224,b.1712,d.1715,b.1759,d.1865,d.1936,c
Sublatus è medio fuit 900,e
Sublevavit 1080,b.1166,b.1304,c
Subligaculum 1960,d
Subligar 875,e
Subligacula 1449,c
Sublimius 28,lin 36.117,lin.51.170,c.d.1525,e.1713,c.1759,c.1863,a
Sublimitas. 270,c.1167,c
Sublimatio 1557,e
Sublimatus. 1557,e.1949,e
Sublimatus fuit 1557,d
Sublimare 1937,e
Submerſio 350,a.706,e.1937,c.1963,e
Submerſio maris. 687,d
Submerſus 1344,d
Submerſus fuit 1397,d.1837,b
Submerſus fuit in profundum 1545,c
Submerſit. 349,c.1344,c.1908,d.1937,c
Subminiſtravit 1142,d
Submiſſio 390,d.980,e.1360,b
ſubmiſſio vocis 874,d
ſubmiſſus 980,e.1122,c
ſubmiſit ſe 395,b 876,e
ſubnexit 1224,b
ſubniger 605,d
ſubornatio 951,e
ſubſannatio. 369,a.434,a.935,a.950,e.951,b.1620,a.
ſubſannavit 303 e
ſubſannavit 369,a.412,d.950,d.1340,b.1519,b.1571,a.1619,e.1841,a.
ſubſannabitur 318,d
ſubſellium 878,a.1774,c
ſubſequens 61,lin.47
ſubſidium 301,a.505,d.1111,b.1226 d.1913,e.
ſubſiliit 391,a.522,d.713,a.1636,b 1435,c.1732,c.1832,c.1939,b.
ſubſiliivit 893,d 1244,a.1460,a.1762,a.1766,e
ſubſiſtens 1041,b.1603,b
ſubſolanus 1586,b
ſubſtantia 285,d.343,b.567,d 974 c.1041,b.1368,e.1601,d.1603,b 1738,c.1745,d
ſubſtantialis 385,a
ſubtilis 625,d
ſubſtitit 799,a.1337,b
ſubſtitutio 586,d
per ſubſtitutionem 1084,d
ſubſtitutus 586 e.1084,c
ſubſtituit 586,d 1084,c.760,a.
ſubtilis 117,e.625,d.946,d.1610,d.1765,b
ſubtilis fuit 946,c.1764,e
ſubtilior 1765,b.
ſubtilitas 406,a.946,d.1616,a.1765,c
ſubtilitates. 1356,b
ſubtilatus 1765,c
ſubtilavit 625,d
ſubſtratus 1494,a
ſubſtratus fuit 791,b
ſubſtramen 561,e
ſubtractiones 344,d
ſubtractus fuit 344,d
ſubtraxit 344,c.328,c.587,c.624 a.1018,b
ſubter 1969,a d
ſubterfugit 1783,a
ſubterranea 1766,e
ſubtexuit 1547,b
ſubucula 1625,c
ſubvenit 301,a
ſubverſio 448,d.542,e.624,a.1211 d.1617,c
ſubverſus 542,e
ſubverſus eſt 980,a
ſubverſus fuit. 623,c.1211,d
ſubvertit 432,a.447,b.542,c.623,e.954,a.980,b.1211,c.d.1223,c.a.1617,b
ſubunivit 798,c
ſuburbium 346,b.1508,c.1684,b
ſubviridis 811,d
ſubula 1764,a
ſubula perfoſſus 1764,a
ſublatus 814,e
ſubulcus 577,a
ſuccenſio. 1179 b.1572,a
ſuccenſus fuit 796,a.b.1150,c.1583 d
ſuccendit 42,lin 7.49,li 9.393,e.645,c.795,c.1150,c.1541,a.1948 a
ſuccerda 465,a
ſucceſſor 505,d.586,e.587,c
ſucceſſor Muhamedis 19,li.19
ſucceſſio 586,d.587,c
ſucceſſus rerum 134,lin.26
ſucceſſit feliciter 1548,a
ſucceſſit in locum alterius 586 d
ſucceſſus rerum habuit felicē 34,l 29
ſucceſſivit. 1220,e
ſuccidit 880 c.912,b.981,a.e.1480 a.1635,d.1637 c
ſuccidit 277,a,294,c.506,b.560,d 1611 c 1632,a.1639,a.1929,a
ſucciſus fuit 182,a.856,e 981,c d.e,1480,b.1608,b.1623,d.
ſucciſio 880 d
ſuccidia 1519,c
ſuccinctorium 195,d.503,a 525,d.553,c
ſuccoth 1215 d e.1216,a
ſuctio 980 a.1764,b.1027,a
ſuctus 984,a.1764,b
ſuccinum 19.linea 27.892,a
ſuccurſus. 412 a
ſuccurſio 301,a
ſuccurrit. 412 a
ſuccubuit. 1821,d.1835,d
ſuccus 576.c 1029,c.1114,e.1683,e.1371,d.1808.d.1810,a.
ſuccus liquiritiæ 1683,e
ſuccus acetoſæ 1683,e
ſuccus acidus 575,e
ſuccus expreſſus 1372,a
ſuccus liquiritiæ 1205,b
ſucculentus 1040,c
ſuccoſus 1040,c.1731,c
ſudarium 111,lin 52 658,b.1077,c.1199 c
ſudarium parvum 1505,b
ſudamen 639,b
ſudatio 1397,e
ſudavit 190,d.1397,e
ſudes 1554,c
ſudor 478,c
ſudor alarum 1397,e
ſuffarcinavit 553 c 1010,d.1926,d.
ſufficientia 367,c.887,b.1020,d.1927,a.
ſufficientiam habuit 1926 d
ſufficit 1926,d.1927 d

ſufficit

Digitized by Google

Sufficit 887,a.1028,c.1237,b.1926 d
Suffitor 190,d
Suffitorum. 1613,d
Suffitus 190,d 326,c.692,b.1613, a.1957,c
Suffitum fecit primus 326,a
Suffivit 1612,e
Suffimentum 1613,a
Sufflator 1138,b
Sufflatus 1138 b
Sufflatus fuit. 1512,d
Sufflatio 624,e
Sufflavit 1173,b 1177,c 1426 d
Suffocatio 616,c.c.712, e.1908,e
Suffocatio matricis 616,c
Suffocatus 712,c 1337,a
Suffocatus fuit 62,linea 18.616,a. b.712,d
Suffocavit 612,a. b.712,e.1908 d
Suffragia dare 1125,a
Suffragatus eſt 1820 a.1955,b
Suffragatus fuit 1191,a
Suffumigans 190,d,1612,e.
Suffumigatus fuit 386,e
Suffumigatio 1179,c
Suffultio 276,b.1344,d
Suffultus fuit 1077,c
Suggeſtus. 389,a
Suggeſtus ligneus 659,c.
Suggeſtum 172,a.878,a.934,a. 970,c.1067,e
Suggeſſit 1281,a.
Suggillatio 1761,e
Suggillavit 1761,e
Suhel 1200,c
Suit 537.e.558,a.791,a.1984, d
Sulcus 20,lin.30.244.e.558,c.663, a.1097,a.1350,c.1282,c.1386, a
Sulcus aquarius. 558,c
Sulci 277,c.
Sulcavit 1700,c
Sulphur 335,e
Summa 323,d 667,d.1203,d 1216, b.e.1237.e.1270,e.1470,c.1639, b.1661,c 1745,e.1825,d.1971,c. d
Summas 1681,b
Summus 835,c
Summus fuit 1411,c
Summus gradus. 1327,d
ad ſummum 1806,b
ad ſummum 1434.d
Summum ſtudium. 1857,d
Summitas 1541,b
Summitas arboris 1231,c
Summitas rami 96.linea 5.
Summitates virium 1471,d
Summatim 1644.d
Sumptus 1144,a
Sumptus fecit neceſſarios aut non neceſſarios 1143.e
Summitus ſuggeſſit 1143,e
Sumptus fuit 957,b
ſumſit 467,a.756,d,1166,b
ſumſit cibum. 1250,d
ſumſit cibum 1527,c
ſunem vrbs Samariæ 1908,c
ſuppedaneum 425,b
ſuppeditavit 1528,c.1142,d
ſuppellex. 428,a.864,e 1233,d. 1986,c
ſuppellex aurea 907,a
ſuper 76,lin.42 320,c.413,d.317, d.1326,c
ſuperabundans 1279,a.
ſuperabundavit 1246,b.1279,a. 1430,c 1466,a
ſuperaddidit. 317,c
ſuperalligavit 520,b
ſuperantia 1319,b
ſuperatus 1151,c
ſuperavit 484,a.554 e.755,c.836, d.1118.d 1139,a.1430,c.1466,c. 1467,c.1988,b
ſuperare 1261,d
ſuperbia 161,c.270 e.289 a.b.349 a.466 c.472.c 481,c 497,a.745 a.836 c 1369.d.1436,e.1662,c. 1702 e 1840.a.1957,a.
ſuperbus 162.c.266,a.d.270,c.d. 299 b.331,e.472,c.481,e.563,b. 679,a.745.a.836,c.
ſuperbus fuit 468 a
ſuperbus factus 1358,c
ſuperbè dixit 497,a
ſuperbè egit 472.b
ſuperbiens 1369 d
ſuperbiit 466,c.970,c.1369,c. 1936,c
ſuperbivit 472,b.481,c.745,a 835. a.c.1166,c.1436,d.1702,d.1840, b.
ſuperbire 279,c
ſupercilium 272,d.524,c.1903,c. 1924,a
ſupercilium montis 272,e
ſupercilia 269,a
ſuperciliosſus 524,c.572,c
ſupercreuit 1246,b
ſuperior 887,b 1319,b
ſuperius 703,c.1431,d.
ſupereminuit 1320,c
ſuper eo 1431,d.
ſuperficies 730,d.1213,b.1291,c. 1496,d
ſuperficies conuexa 527 b.
ſuperfluus 253,a.413,a 473,a.1466 1947,d.1749,d.
ſuperfluũ fuit 283,a.1758,c 1947,d
ſuperfluitas 473,a.823,c.1245,b. 1466,d.1479 d
ſuperfluitas corporis. 838,e
ſuperfluit 1246,b
ſuperfluxit 1246,b.1334.b.1947,d.
ſuperfuit. 822,c.1279,a.1784,b. 1947.d
ſuperimpoſuit 520,b.1734,b.
ſuperinduit. 108,lin.9.14.
ſuperliminare. 67 linea 30.910,b.
ſupernè 1317,d.1325,a.b
ſuperpoſitio 993,c
ſuperptuit,tonuit 547,e
ſuperſtes 1602,c.1942,c
ſuperſtes fuit 300,e.1600,a 1942,d
ſupervacaneum fuit 1947,d
ſupervectus fuit. 1733,e
ſupervenientia 805 a
ſupervenit 287,a.328 a.805,a
ſupervenit 139,linea 48
ſuper veſtigia ipſorum 1373,b
ſuppetiæ 301,a
ſupinus 955,e
ſupplementum 870,b
ſupplevit 870,a 1000 a
ſupploſit 1412,a
ſupplicatio 543.c.610,b.1749,d. 1781,d.1836 d
ſuppliciter petiit 609,a
ſupplicans 924,a.1782,e
ſupplicavit 608,d.e.905,c.924.a. 1411,c.1639,d 1749,c.1836,c
ſupplicium 987,c.1271,d.1374,b. 1923,c
ſupplicio affecit 19 5,e
ſupplicia mortis olim quatuor 987 c d
ſuppoſitus 770,b
ſuppoſitus fuit 599,c.791,b.1088,e
ſuppoſitoria. 599,d
ſuppoſititius 10 0,a
ſupra. 1317.d 1324,d.1326,c
ſupra 1317,c.1421,d
ſuppreſſit 886,d.
ſuſpuit 1335,b.1963,a
ſupputatio 1598,c.
ſupputavit. 489,e.666,e.877,d. 1012.d.1216,c.
ſupputare vide Hebræi incipiant. 667,e.668,a
ſur 1208,e
ſura 1193,b
ſurculus 124,lin.31.304,b 958,c. 1058,d 1064,b.1153,d 1512,c.
ſurculus amputatus 491,a
ſurculi 1954,c
ſurdaſter fuit 720,a
ſurdus 1369,b.1550,c
ſurdus & mutus 371,a.664 d
ſurdus fuit. 1550,b
ſurdus & mutus fuit 658,a
ſurdum reddidit 1550,b
ſurditas debilis 760,a
ſurduit 664,b
ſurgat 8.linea 45
ſurrectio 1601,c
ſurrexit 797,b.1080,a
ſurrexit ad ſtandum. 1599,e
ſurrexit ante lucem 235,a
ſurrexit mane. 1514,a.1566, c.
ſurreptum diei 329,c
ſurreptum noctis 329,c
ſurripuit 328,c.345.d.1249,a.1354, c 1611,c
ſurſum. 1324 e.1431,d
ſurſum eminuit 335,a
ſurſum traxit 1757,e
ſus 356,d

Digitized by Google

Suſamites 1908,c
Suſan oppidum 1779,a
Suſceptor 1579,a
Suſceptio liberorum. 209,d
Suſcepit 1127,a.1361, a.1577,b. 1623,c.
Suſcepit hoſpitio 1534,e
Suſceperunt 345,d
Suſcipiens 1151,d
Suſcitator 1602,c
Suſcitat. 338,e.339,a
Suſcitavit 337,e.1054,c.1131,a.1296 b.1712,c.1959,e
Suſcitatus fuit 1296,b
Suſpectus 668 c
Suſpectum habuit 396, a. 668, c
Suſpexit 1059,c
Suſpendium 1908,e
Suſpenſio 1354,d.1973,1489,a. a
Suſpenſus 501,a.1334,c.1489,a. 1909,a.1972,d
Suſpenſus fuit 500,e.1314,b. 1424,c
Suſpendit 661 a.797,d.1497,a. 1547 a.1950,d.1072,c.d
Suſpendit furem 1489,a
Suſpicio 396,a 431,e 443,e.666 d.668,c.689,b.708,a.
Suſpicax 668 c.708,a
Suſtentaculum 403, b.1138,d. 1426,d
Suſtentatio 1338.d e.1727,b.
Suſpirium 98,lin.27.371,b.1080, b.1138,e
Suſpiravit 1080,a.1226,d.1556,a 1923,e
Suſpiravit præ dolore 98, linea 20
Suſtentatum 1167,e
Suſtentati 1800,a
Suſtentatus fuit 405,b
Suſtentavit 599 a.1226,b 1270,b. 1799,c.1977,c.710 b.844,b. 1080,b 1166,b.1225,d.1270 b. 1799.c.1977.d.
Suſtinens 1046,d.1167,e
Suſtinuit 489 e.520.c 599,e.756, b.844,b.1166,b.1193,b.1516,d. 1623,c.1757,e.1799,c.1977. d.
Subſtravit 791.b 1757.d
Suſtulit a 31,b.364 b.475,d.584,a. 704 d 856,c.889,b.1100,b. 1112,c.1114,d 1116,d.1162.d. 1206 a.1224,b 1246,a.1259,d. 1304,d 1305,c 1344 c 1712,c. 1715.b.17·9,e.1796,d.
Suſtulit ex medio 224 c
Suſurrus. 11 lin.31 253,a
Suſſura 1973,c
Suſurro 625,a.1695,e
Suſurravit 253,a.927,a.9·5,c. 1807,d.1695,a
Sutor 538 a.652,c
Sutoria 652,e
ſutura 538.a.
ſuum 9·9,e
ſuxit 983.e 988.d.1026,e 1029,b.1095,b.1178,a.1764,b
ſuxit lac 770,b

T

TAbeſecit 352,c.858,c.1559, b
Tabella 934.b
Tabellarius 1718,e.1746,b.1770, b
Tabernaculum 1973.b
Taberna 176,a.554,c.611,d.638,b. 1251,a.1636.d
Taberna librorum. 554,c
Tabernæ mercatorum 61·,e
Tabernaculum 28,lin.12.30.linea penult.543,c.701,a.1214.a 1251 a.1570,b.1576,b.1631,e.1849.d
Tabernaculum ambulatorium 31, lin.1
Tabernaria 476,a
Tabernarius 232,b.611,e.1636,d
Tabes 157,c 352,d.487,e.516.e 719 b.1220,e.1318,b
Tabeſcens 593.c
Tabidus 157,c.487,e.1220,e
Tabidus. 1359,a
Tabor 1961,a.
Tabuit 157,c
Tabuit. 351,b.355,d
Tabuit. 984,a
Tabuit 1359,a
Tabula. 315,b
Tabula 348.c
Tabula 40·,d
Tabula 686 d
Tabula 933 d
Tabula calculatoria. 1023,e
Tabula lignea 166,b
Tabula luſoria 1141,e
Tabula navis 1663 a
Tabula, qua oſtium clauditur & aperitur 391,e
Tabula in muro tigna ſuſtentans. 477.d
Tabulæ ordine collocatæ 1812.e
Tabulæ ſerratæ 1180,a
Tabulata 345,c d
Tabulata 901,e
Tabulatum 545,e.546,a
Tabulatum. 1236,b
Tabulatum 1654,b
Tabulatus 1236 b
Tabulatus 1654,b
Tabulavit 934,a
Tabulavit 1236,b
Tabyricus mons 1961,a
Tacens. 1218 e
Tacitè 374,d
Tacitè 664.e
Tacitè 1866,d
Tacitè miratus fuit 1883,b
Taciturnitas 664,e
tactus 346,e
tacitus 374,d
tacitus 664 d
tacitus 1956,b
tactus. 402.a
tactus 550,b
tactus 950,b
tactus 985,d
tactus fuit 1070,a
tactus fuit 1336,e
tacuit 80,lin.38.
tacuit 394,a 395.b
tacuit. 447.a
tacuit 668,e.
tacuit 1218,d
tacuit 1224,e
tacuit 1554,a
tacuit 1865,b
tacuit 1883 b.
tacuit 1955,e
taddæus 1810,a.
tæda 953,c
tæda 1690,a
tædet 1604,e
tædio affectus eſt 969.c
tædio affectus eſt 1040,d
tædio affecit 1160,a
tædioſus fuit 95,lin.9
tædium. 44·.b
tædium. 897,b
tædium 969.e
tædium 1295,b
tæduit 723,e
tæduit 798 a
tæduit 999 c
talea 124,lin 31
talea 1418 d
talentum 749,a
tali duo 110.lin.41
talis qualis 8 0 c
taliter 846,d.
talmud 1130.e
talmud, q.d doctrinæ corpus, quæ contineat 948,e.&949,per tot.
talmud quis compoſuerit 91, linea prope antep.
talmudiſtæ 949.e
talpa 137, linea vltima.
talus pedis 1670.c
tam 1272,d
tamariſcus 719,a
tamen 434,c
tandem 610,e.1206.b
tangendo tentavit 1040,e
tangibilia 985.d
tanquam 825,b.1099,e
tantopere 861,d 53,lin.41
tantum 110,li.7.152,c.& 153.e. 205. b.392,e 861,d.940,c.1020,d. 1314 e.1471,a e.1765,b
tantummodo 110,lin.7
tantummodo. 940, c. 1300, d.1765,b
tantundem 1066,a
tapes 1620 e
tapeta 13·0,a
tapetia 244,e 560 e
tapetium 538,a

ogle

Tapetium 1496 d
Tapetum 989 a.1611 d
Tarcha accentus 717 b
Tardans 62.l.1.
Tardatio ibid.
Tardatus fuit 643 d.1048 e.1453 b
Tardavit 57.l.40.120.l.34.192 a 254 d.960 c.1267 a.1313 a.1347 b 1433 b.1760 d.1812 d
Tardè venit 1067 d
Tarditas 61.l.46.192 b.643 d.960 c.1051 c
Tarditates 137 e
Tardus 61.l.37.192 b.643 d.960 c 1334 a.1367 b.1424 c
Tardus fuit 93.l.8.192 a.120 l.34. 715 c.1257 d.1367 a
Tartarus 1985 d
Taurus 235 e.1425 a.1777 c.1831 c 1967 e
Taxatio 466 e.1589 b
Taxator ibid.
Taxavit 1281 a.1390 a.1482 a.1589 b.1914 d
Taxilli 1165 b.1625 a
Taxus 668 b.697 d.699 a.1407 b 1838 b.1969 a
Tebir 1798 c
Tectè 880 b
Techna 1280 d
Tecto operuit 1243 d
Tectorium 177 b.300 b.888 c.
Tectorium navis 518 c
Tectum 22.l.antepen. 265 a.688 b. 701 a.880 c.1243 d,e
Tectum tabernaculi 1203 e
Tectus 624 e.834 a.897 d.1236 b.1390 d.1559 a
Tectus fuit 879 d,e.880 a.1390 c. 1309 c
Teda 668 c
Teges 313 d.637 b
Teman, urbs Idumææ & regio ipſa 767 e
Tegmen 620 e.1402 a.1544 e
Tegmen capſæ 1625 a
Tegmentum 1214 a.1236 b
Temerarius 745 a
Tegula 623 d
Tegumentum 269 a.524 c.620 e. 625 a.688 b.880 a.1215 b,d.1251 a.1889 d
Tekoa 1987 b
Tela 1032 a. 1127 e. 1130 e. 1930 a.1954 a.1607 a
Tela araneæ 1305 b.1412 c
Tela byſſina 1597 b.
Tela granati 1402 a
Tellus 125.l.9
Telonarius 186 c.877 e.997 c
Telonium 269 c.382 a.1407 b
Telum 339 c.457 a.1200 c
Temerarius 466 c.472 c,e.1038 a 1196 c.1435 d.1698 c
Temerarius fuit 1196 b.1616 c
Temerè 194 c.609 e.1038 a.1703 b
Temerè egit 160 a.1196 c
Temerè omnia egit 978 d
Temeritas 236 c.466 c.639 a.689 b.1196 c.1435 d.1698 c.1815 a
Temetum 1976 e
Temo navis 1587 c
Temperamentum 987 d.988 b
Temperans 363 e
Temperans fuit 1122 c
Temperantia 364 a.1774 b
Temperantia in vino 528 b
Temperatio 988 b.1277 b.1821 a,b
Temperatio aëris 1277 c
Temperatus 988 a,b
Temperatus fuit 1277 a.1383 e
Temperavit 580 e.605 e.1021 e. 1277 a.1821 a
Temperavit aquâ 987 e
Tempeſtas 432 a. 497 c.508 a. 671 a.1100 d.1232 a.1249 d.1327 c.1656 d
Tempeſtas maris 1506 b
Tempeſtivè 234 e
Tempeſtivus 543 d.1408 d.1495 a 1506 c
Templa 1092 a
Templa tria olim apud Judæos 435 e. & 436 a
Templi Hieroſolymitani partes quæ 1590 e
Templi Hieroſolymitani partes tres 435 c,d
Templum 176 a.324 b.1195 b
Templum Hieroſolymitanũ aliud prius, aliud poſterius 436 a
Templum Veneris 469 e
Tempora 1488 b.1515 e.1519 d
Tempora anni quatuor 1604 d
Tempora antiquiora 1136 c
Tempora priora ibid.
Temporalis 490 c
in Tempore 543 d
Tempore alio ibid.
Tempus 39. lin.50. 109. lin penultima.
idem 465 c. 543 d. 577 d. 801 e. 924 c. 973 c. 1278 d,e. 1281 b. 1765 a.1928 d.
Tempus calamitoſum 35.l.33
Tempus carnis 1439 e
Tempus certum, conſtitutum, ſtatutum, determinatum, præfinitum 490 b
Tempus conſtitutum 133.l.1.
Tempus conſtituit 801 a
Tempus determinatum 1511 c
Tempus hominis, pueritia, adoleſcentia & ſenectus 490 c
Tempus in quo temperatus eſt calor & frigus 1277 c
Tempus loquendi & tacendi 1424 c
Tempus malum 35.l.33
Tempus matutinum 1067 d. 1566 b
Tempus menſtrui 114.l.28
Tempus præfinitum 1639 b
Tempus præſens 431 c
Tempus, quo mulieres à menſtruo mundæ ſunt 690 a
Tempus, quod unus alteri conſtituit 777 e
Tempus ſtatutum 1290 a
Tempus vernum 491 d
Tempus veſpertinum 1743 a
Tenacitas 844 e
Tenaſmus 466 e.698 c.715 d
Tendere 409 c
Tendicula 801 d
Tendit 1952 e
Tendit in diverſas partes 973 d
Tendit ſurſum 1557 d
Tenebræ 88.l.20.109.l.6.421 a. 598 d.670 a.703 c.1177 d.1340 b.1402 a.1410 b.1548 e
Tenebricoſus 109.l.14
Tenebricoſus fuit 1340 b
Tenebrio 935 c
Tenebroſus 703 c
Tener 937 a.1480 b.1622 d.1731 c 1733 c
Tener factus eſt 1733 a
Tener fuit 937 a.1457 d
Tenerum fuit 1776 c
Tenor 973 e
Tenſio 854 c.973 e.1050 b
Tentatio 206 a.337 d.992 a
Tentator 337 b.1128 b,c
Tentatus 337 d.1128 c
Tentatus fuit 1128 b
Tentavit 188 d.205 e.337 c.519 e 710 e.991 e.1107 b.1127 e
Tentorium 28.l.12.30.l.pen.1570 b.1576 b.1631 c.1928 c
Tentorium fixit 32.l.17
Tenues 1289 b.1765 a
Tenuis 388 d.390 a.405 d.406 b 670 e.1622 d.1765 b
Tenuis fuit 1610 b.1764 e
Tenuit 55.l.40. 457 c.520 c.555 c. 756 d.920 c.939 c.1045 c.1160 b 1166 b. 1514 c. 1977 d. 1984 d. 1988 c
Tenuitas 389 e. 406 a. 1289 b. 1765 c
Tepedavit 1839 c
Tepefactus eſt 1498 d
Tepefactus fuit 1839 c
Tepefecit 1498 d.1839 c
Tepidarium 1839 d
Tepiditas 1498 d.1839 d
Tepidus 242 c.320 e.1498 d
Tepuit 1498 d
Terebellum 426 b.1155 c.1583 e. 1722 a
Terebinthina 1328 e
Terebintus 67.l.35.194 d.378 b
Terebra 253 a.1155 c.1722 a
Terebravit 253 a.1155 a.1583 e
Teredo 1205 b.1766 a
Teres 383 b
in Tergo 364 a
Tergum 289 b.364 c.690 d
Terminata 1201 e
Terminatio 271 e.283 c

Terminator 1968 d
Terminatus 527 a.1638 a
Terminatus fuit 109.l.ult.1205 e
Terminavit 271 b.526 e.1201 d. 1204 a.1827 d.1968 c
Termini 1264 c 1928 e
Termini terræ Chanaan qui 762 c
Terminum conſtituit 1958 a
Terminus 36.l.38.88.l.3.271 c.508 d.530 a.513 e.527 a.536 d,e.552 c. 641 c.809 e.991 c.1079 b.1093 e 1163 b.1206 b.1227 b.1241 d 1372 d.1481 d.1637 e.1968 d
Terminus certus 1639 b
Terminus orationis 61.l.53
Terminus præfixus 152.l.12
Ternarius 1882 c
Terra 126.l.9.127.l.30.203 e.400 e 418 a.694 e.1810 d.1988 c 1989 a
Terra alba 1984 b
Terra arenoſa 1741 d
Terra arida 1872 b
Terra arida, inculta & deſerta 1523 d
Terra barbariæ 1269 c
Terra Cimolia 695 a
Terræ collectio 343 b
Terræ motus 478 c.508 b
Terræ naſcentia 283 b
Terra firma 126.l.propeant.
Terra lapidoſa 1565 b
Terra limoſa 21.l.15
Terra montoſa 416 a
Terram proſcidit 558 c
Terra pluvioſa 994 a
Terra Pnigitis 695 a
Terra quæ colitur 25.l.3
Terra ſciſſa 1968 b
Terra ſicca 727 c,e.1064 e
Terra ſigillata 694 e
Terra ſolida 126.l.antepen.
Terræ fecit 544 e
Terrenus 126.l.ult.605 b.1989 b
Terreſtris 127.l.1
Terreus 126.l.ult.
Terribilia 622 c
Terribilis 68.l.pen.& 69.l.34.285 a 386 a. 427 c. 545 a.622 c.674 d. 802 e.1703 c
Terribilis fuit 802 d.1395
Terribiliter 1703 a
Terrificus 545 a
Territus 369 b.1473 d
Territus eſt 1702 c
Territus fuit 160 c.225 e.385 c.427 e. 478 a,b. 544 d. 627 c. 673 c. 1090 a. 1144 c. 1433 d.1434 d. 1463 a. 1750 a. 1774 a.1888 b. 1965 d
Territorium 527 a.821 e.1810 d
Terror 69.l.4,53.160 d.225 e.649 c. 803 b.1020 a. 1396 a. 1691 c. 1774 a
Terrore perculſus fuit 160 c
Terror ſubitus 204 e
Terrores 674 b
Terruit 69.l.34.160 c.225 e.283 b. 285 a. 369 b. 386 a. 478 b. 544 e. 650 c.673 e.802 e.1084 e 1144 e. 1395 d.1433 d.1434 e.1451 b.1691 b.1703 a
Terſio 1040 a.1213 e
Tertio veſtium 285 b
Terſit 257 c. 285 b. 892 b.989 d,e. 992 c.1038 d.1040 c.1039 c
Terſus 1615 e
Tertia generatio 1882 a
Tertia pars 1881 a.1882 b,c
Tertia pars noſtri 1883 a
Tertia perſona 1251 d
Tertiavit 1880 d
Tertij 1882 a
Tertiò fecit 1880 d
Tertius 721 c.1881 a
Tertius dies 1883 a
Teres 1267 a
Teſſera 1165 d.1576 c
Teſſera vocalis 1521 d
Teſta 554 d 623 d.639 b.665 c.1061 a.1436 c.1621 e
Teſta exuſta 633 d
Teſtamentum 790 d.822 c 1281 b
Teſtamentum fecit 790 c
Teſtator ibid e
Teſtatus eſt 1200 a.1281 a.1282 c. 1813 b
Teſtatus fuit 790 c
Teſtes 174 e
Teſticuli 670 c.1181 b
Teſticulus 131.l.5.176 c.486 d 635 a.1924 e
Teſtificari 1349 a
Teſtificatus eſt 1281 e
Teſtimonium 597 b.1281 b.1283 a,c 1813 d
Teſtimonium dare 1349 a
Teſtimonium dixit 1281 a
Teſtis ibid.b.1283 a.1813 b,d
Teſtis falſus 789 d
Teſtudo 598 c
Teſtudo, Schiltkrôt 1509 d
Teſtudo ædificij 1576 b
Tetano laborans 522 a
Tetanus ibid. 973 e
Tetendit 32.lin.17.1050 a 1109 e. 1180 b.1493 a.1494 a.1570 b
Tetendit laqueum aut rete 801 b
Tetigit 332 a.346 d.348 c. 950 a. 956 a.985 b.1021 a.1040 c.1069 c.1070 a.1376 c.1984 d
Tetigit manu 402 a
Tetrarcha 1440 c
Texit 326 c.328 a. 544 c.624 c.625 e.626 a. 688 b 700 b.834 a.837 b.879 d.888 d,889 b.902 d.934 b. 1130 d. 1203 d. 1213 d. 1236 b. 1250 c.1308 a.1333 b 1335 a.1362 b 1401 e.1544 d.1562 e.1849 d
Texit domum 1243 d
Texta ex auro ibid.e
Textor 116.l.8.281 c.338 d.547 a. 645 c.1597 d.1608 a
Textrina 611 d
Textualis 1229 d.1648 b
Textura 116.l.24,32.1127 e
Textus 501 b.1127 d.1645 e
Textus fuit 1127 d
Texuit 116.l.3.501 b.645 c.991 b. 1087 c. 1090 b. 1127 d. 1235 b,c. 1954 a
thalamus 328 b.474 c.530 a.546 a. 861 a.1964 a
Tharſchiſch 1770 e
theatrum 950 e
theca 313 a.964 a.1339 e
theca frumenti 623 b
theca lignea 122.l.48
theca pectinaria 983 e
theca pennarii, aut librorum 554 c
thema 791 d.1912 a
Theologia 750 d
theologicus ibid. 868 c
theorema 1117 c
theoria ibid.1292 c.1471 b
theoria Planetarum 570 e
theoricus 1117 c.1291 e
theriſtrum 543 d
thermæ 28.l.11.399.a.598 c.981 a. 996 c. 1837 c
theſaurarius 350 b. 554 b. 873 e. 1218 a
theſauri 350 c.1218 b
theſaurizavit 554 b.873 b
theſaurus 113 l.48.330.d.e.387 d. 554 c. 623 b. 870. 873 c. 983 a. 1124 a. 1195 c. 1564 a. 1656 e 1827 b
theſaurus abſconditus 404 b. 706 a.c
theſaurus præcipuus 625 a
theſaurus regis 706 a
thimus 1979 b
Thlaſius 1745 b
Tholomais 1973 d
Thomas 1958 c
thorax 552 a.717 a. 1523 a. 1632 b
thorax ferreus 708 e
thorus 1111 e
Thracias 526 c
threni Jeremiæ 310 d
thronus 878 a.899 a.1598 a 1774 c
thuribulum 190 c. 326 b. 466 a. 674 c. 692 b. 1613 d
thus 921 a
thus maſculum 486 d
thymiama 1088 d 1613 a. ex quatuor odoramentis fiebant, ibidem b
thynnitium 1790 d
thynnus ibid.
tiara 1417 b.1555 e
tibia 5.lin. 23. 492 c. 572 b. 1786 a
tibia cecinit 572 d
tibiæ 475 c.483 c 1155 d
ad tibiæ cantum ſaltavit 572 d

Tibialia 1557 c
Tibicen 492 d.1395 b
Tibicines 5.l.25
Tignum 668 b.888 b.992 b.1314 d 1604 e.1654 a.1703 d
Tignus 1970 b.1211 a
Timendus 386 a.1395 e
Timens 544 e.802 e
Timidus 386 a.542 c.544 e.802 e. 1691 d
Timor 69.l.4.300 c 304 d 386 a. 392 e. 403 c. 427 e. 544 e. 649 c. 669 c. 674 b. 730 e. 753 a. 803 a. 1020 a. 1360 b. 1433 e. 1435 a. 1484 e. 1705 c. 1749 c 1774 a
Timoratus 1703 c.1986 a
Timpanites 1932 e
Timuit 300 b. 352 d. 385 e. 392 d. 427 e. 447 a. 478 a. 482 c. 544 d. 650 a. 673 c 731 e. 802 a. 1395 d,e 1433 d. 1434 d. 1450 a 1690 e. 1985 e
Tina 407 e.602 c.1309 d.1376 a
Tinæ 186 e
Tincti 93.l.32
Tinctor 1516 a
Tinctoria ibid.
Tinctura 636 a.1515 a,e
Tinctus 601 c.1516 a
tinctus fuit 686 b.1339 b.1515 a
Tinea 73.l.30.187 b.482 a.1031 d 1205 a. 1300 e. 1398 c. 1553 c. 1766 a
Tineæ 1981 b
Tinnitum fecit ornamẽtis pedum 1314 a
Tinnitus 708 b
Tinnivit 708 a.1545 c
Tintinnabulum 471 e
Tintinnabulum aureum 471 c 1472 a
Tinxit 202 b.685 e.707 b.857 b 1339 d.1341 d.1514 d,e
Tirza urbs 1763 c
Tiſri 1214 d
Tiſri, menſis in quo fit vindemia 1943 e. Feſta legalia plura præ cæteris menſibus quæ nam habeat ibid.e.& 1944 a
Tiſri nomen menſis 1992 d
Tithymallus 919 e. 921 e
titillatio 402 b.1563 d.1622 c
titillavit 402 b.1622 b
titio 34.l.52.953 d
titubavit 697 a.1023 d.1390 d
titulus 1503 a.1533 d
titulus libri 1695 b
tob, nomen viri 692 b
toga 313 a
Togarma, filius Gomer 343 d
tolerantia 599 d.1800 a
toleravit 489 e.599 a.600 e.756 b 844 b. 1166 b. 1516 d. 1757 e. 1799 c
tollens 474 d
tomus 706 d
tonitru 160 d.867 c.1570 b.1895 c 1750 a
tonſilla 20.l.43
tonſillæ 291 b
tonſio 592 d.1241 c.1374 e
tonſio graminis vel lanæ 301 d
tonſor 302 a,b.557 b.592 d.1241 c
tonſor panni 1644 e
tonſtrina 302 b 592 d 611 d
tonſtrix 592 d
tonſura 302 b
tonſura capitis 935 a
tonſus 1937 b
tonſus fuit 1241 b
tonuit 1750 a.1753 e
tonus 580 a.688 a.1133 c
tonus muſicus 4[illegible] c
topazium 802 a
Tophet 1985 b,c
tophus 526 b
topiarius 327 b
torcular 348 d.795 d.1371 e.1432 b 1609 b.1838 c
torcularia 1132 c
torcumenta 1852 c
tormen 731 b
tormentis ſubjecit 205 e
tormento affecit 1271 c
tormento affectus fuit ibid.
tormentum 1243 c.1271 d.1593 e
tormentum æneum 1271 a
tormentum cordæ ibid d
torminoſus 731 e
tornabilis 383 b
tornatio 653 a
tornavit 652 e
tornio ſeu tornator ibid.
tornus 653 a
torpedo 1750 a
torpor 285 a
torporavit 1767 b
torpuit 1758 a.1767 b
torques 652 a.1018 b.1354 d.1355 c 1663 c.1684 a
torrefactus 1618 d
torrefecit ibid.b.1687 c
torrefecit igne 418 d
torrens 111.l.15
torrens 739 e.1204 a.1693 e. 1104 c. hac voce quæ ſignificentur 1104 d
torris 34.l.52
torruit 653 a 1618 a
torſio 744 e.821 d.933 a 1376 d
torſit 205 e.932 e.964 a.1271 c. 1282 c.1296 a.1375 e.1376 c.1505 d. 1526 d.1620 b.1835 b.1903 e. 1908 d
tortæ 847 d
tortæ panis 345 d
torta panis 703 a.942 a
tortella 884 a
tortor 1066 e.1271 e
tortum 1620 d
tortuoſitas 1386 b
tortuoſitates 1375 e
tortuoſus 1243 c.1375 e
tortuoſus fuit 1386 b
tortuoſus locus in flumine 1376 a
tortura 955 b,e
tortura oris 1376 d
tortus 1271 e 1282 c.1526 d
tortus fuit 1271 c.d.1504 e
torus 269 a
toſchab, urbis nomen 815 e
toſtio 653 d.1687 c
toſtus 698 d.1618 c
toſtus fuit 644 d
tob 976 b
totaliter 859 c.861 d
totondit 296 b. 317 a.881 e. 1241 b 1655 c
totondit barbam aut pannũ 591 c
totum 861 d
totus 325 c.859 c,e
toxicum 469 e
trabes 1246 a.1547 b
trabes excavatæ 1182 c
trabes ſcalæ 1864 e
trabs 348 c.668 b.904 e.1040 e. 1211 a.1604 c.1654 a.1970 b
trachæa arteria 339 c
tractabilis 259 a
tractator negociorum 1341 a
tractatus 20.l.26.761 a.1209 a 1332 c. 1404 a.1488 a.1599 e
tractatus Talmudicus 1130 e
tractavit 1109 d.1495 b.1984 d
tractim fluxit 1071 c
tractio 336 e
tractum 1046 c
tractus ibid.b.1209 e.1838 a
tractus ſubſtant. 339 b. 1066 e. 1070 d
tractus fuit 336 b.1046 a.1066 e. 1071 c.1211 d
tractus ex profundo 389 b
tradiderunt 1908 a
tradidit 404 e. 971 b. 997 c. 1011 b. 1022 d. 1028 a. 1182 e. 1222 e. 1308 e.1309 a.1878 d,e.1980 a
traditio 1012 a.1022 e
traditio traditionis, liber Eliæ Levitæ ita inſcriptus 1023 b
traditor 404 e.1023 c
traditus ibid.
traditus fuit 1022 e.1879 a
traductio 1695 b
traductus 291 a
tradux 269 e
traduxit 290 c,d.1259 d.1481 e. 1814 b
tragacantha 1614 c
tragemata 943 e.1606 a.1631 a
tragœdus 1917 c
tragula 1061 e
traha 336 e.1046 c
traha ſementis 1067 a
trahens 1046 b
trajecit 245 b.290 c.563 c 1041 e. 1259 d.1241 d.1265 a.1547 d
trajecit flumen 992 c

Digitized by Google

Trajectio 563 c
Trajectorium 1624 a
Trajectus 291 a
Trajectus fuit 245 b
Tralatio 1144 d
Trama 710 d. 1090 b
Tranquillavit 1783 d. 1865 c
Tranquillitas 394 b. 425 a. 1876 c. 1933 c
Tranquillitas maris aut ventorum 529 a. 1218 e
Tranquillum reddidit 1145 a
Tranquillus 1783 e. 1805 c. 1920 c. 1933 c
Tranquillus fuit 395 b. 528 e. 1218 c 1771 c. 1783 b. 1811 c. 1865 b. 1920 c. 1955 c
Trans 439 b. 1262 b, c
Tranſcendit 1319 e
Tranſcripſit 558 b. 1129 a
Tranſcriptio ibid.
Tranſcriptor ibid.
Tranſcriptum ibid.
Tranſegit negotium 1612 b
Tranſenna 1791 a
Transfixit 244 e. 261 a. 290 c, e 711 c. 992 a. 1137 a. 1467 a. 1763 e 1919 c
Transfixit gladio 406 e
Transfixus gladio 1137 b
Transfodit 406 e. 678 c. 892 d. 992 a. 1137 a
Transformatus fuit 584 c
Transformavit 1787 c
Transfoſſio 992 b
Transfoſſiones 407 b
Transfoſſus gladio 1137 b
Transfuga 1154 c. 1328 a. 1699 b
Transfugit 1139 c
Transfuſio 1428 b
Tranſgredi 1261 d
Tranſgreſſio 586 b. 1026 b. 1497 b 1846 b. 1847 c
Tranſgreſſor 586 c
Tranſgreſſus eſt 1026 a
Tranſgreſſus eſt mandatum 1497 a
Transgreſſus fuit 290 d. 1258 e
Tranſiit 245 b. 290 c. 583 e. 984 d 1029 c. 1241 d. 1258 e. 1264 c. 1275 b. 1276 a. 1459 b. 1908 a. 391 a
Tranſiliit 1185 d. 1459 b
Tranſire fecit 1259 d
Tranſiit 1160 d
tranſitum 1262 b
tranſitus 290 e. 1137 b. 1261 e. 1262 e
tranſitus Solis 984 e
tranſivit 1137 a
translatio 1160 e. 1411 b. 1695 b. 1224 b. 1782 d
idem 1131 d. 1160 d. 1262 e
Translatus fuit 1128 e. 1207 a
idem 1908 b
translatio Bibliorum ſive paraphraſis Chaldaica 1695 b
translatitium 1411 a
translator ibid. b
translatus fuit 693 d. 713 a. 1098 b 1131 c. 1185 d. 1224 b. 1410 d. 1558 c 1759 d
tranſmiſſo 1131 d
tranſmutavit 157 a. 583 e.
transplantatus fuit 124. l. 29
transplantavit 124. l. 24. 1160 d
transplantavit arborem 1954 b
transpoſuit 1160 d
tranſtra 1703 d
tranſtulit 290 c. 600 b. 713 a. 1127 c 1131 c. 1160 d. 1185 b, d. 1231 a. 1259 d. 1275 d. 1691 b
tranſtulit ex una lingua in aliam 1695 a
tranſtulit ſententia 1129 a
tranſvectus fuit 290 d, e
tranſverſalis 803 c
transverſavit 1547 b
per Tranſverſum 803 a
tranſverſio ibid. e
tranſverſus 291 a. 1547 b
tranſumtio 1782 d
trapes 154 e. 698 d
trapezyta 585 d. 1395 d
trapezyticam exercuit 1395 d
traxit 22. l. 31. 278 a. 336 b, c. 338 c. 527 e. 587 e. 1041 c. 1045 c. 1066 d. 1071 b. 1209 d. 1211 c, d. 1825 c 1837 d. 1838 d
traxit ad iter 336 e
traxit deorſum 336 a
traxit in altum 391 e
traxit in ſequelam 336 e
tredemus 1883 a
tremefactus 1774 a
tremefactus eſt 1390 d
tremefactus fuit 1731 b. 1750 a
tremefecit 1749 e. 1755 b
tremens 730 e. 1774 a
tremo 1795 d
tremor 435 c. 577 c. 478 c. 650 c. 730 e. 854 c. 955 e. 1450 b. 1583 c. 1661 c. 1691 c. 1715 c. 1731 a. 1749 c. 1750 a. 1753 d. 1754 a. 1755 b, c. 1759 a. 1773 e. 1774 a
tremor cordis 405 a. 630 a. 1536 b.
tremor ſtomachalis 1431 c
tremuit 334 c. 478 a. 525 a. 530 c. 630 a. 650 a. 987 d. 1390 d. 1450 a, c. 1545 c. 1583 c. 1697 c. 1731 b. 1749 c. 1753 b, c. 1755 a, c, d. 1759 a. 1774 a. 1965 d
tremulus 1755 c. 1774 a
trepidatio 1245 e. 1691 c
trepidavit 60 c. 649 a. 650 b. 1245 e
trepidavit præ metu aut ira 1690 e
trepidus 650 c
tres 1880 d
tres mundi 1331 b
tria 1883 a. 1975 a
triangulum 1882 e
triangulus ibid. c
tribuit 302 e. 1028 a. 1392 d
tribula 1035 d
tribulatio 319 a. 350 b
idem 1295 e. 1524 c. 1536 a
idem 1558 c. 1593 e. 1809 a
tribulator 1016 c
tribulavit 894 c. 1524 b. 1535 e. 1536 d.
idem 1593 d. 1808 d
tribuli 62. lin. prope antepenult. 253 c
tribulum 340 a
tribulum, genus plauſtri 661 d
tribulus 407 c. 621 b. 1825 a
tribunal 172 a. 318 b. 377 c. 571 c. 759 e. 878 a. 1063 e
tribunalia 799 c. 1389 e
tribunus 1587 a. 1594 e
tribunus Armamentarij 1139 b
tribus 182 d. 1111 d. 1576 c. 1580 a
idem 1789 d. major quàm familia ibid.
tributa 490 a
tributa perſonalia 311 d
tributarium dedit 1392 d
tributarium reddidit 939 d
tributarius 895 e. 1392 e
tributum 270 b. 302 c. 384 e. 650 a. 739 e. 877 d. 894 e. 1020 b. 1076 b. 1152 e. 1127 b 1392 d. 1429 c. 1581 a
tributum aut mulctam exegit 269 b. 270 a
triclinium 490 c. 1212 e.
idem 1535 a
tridens 1030 a. 1556 c. 1621 c. 1883 b
tridens fullonum 1030 a 1882 e
triplicatus ibid. e
triplicavit 692 e. 1880 d
triplicitas 1181 b
tripudia 437 c
tripudiavit 522 d. 1770 b. 1954 b
tripudium 523 a. 572 d. 610 d. 876 d. 1770 b
triremes 253 a
triremis 1883 a
triſtatus fuit 1269 b
triſtavit 1796 b
triſtè 871 d
triſtis 13. l. 4. 73. lin. 41. 97. lin. 1. 420 c. 443 c. 497 b. 553 e 554 a. 656 e. 828 d. 839 d. 871 d. 894 d 1033 a. 1126 e. 1244 b. c. 1269 b. 1300 c. 1363 d. 1588 a
triſtis fuit 12. lin. 8. 497 b. 553 e. 578 b. 793 b. 810 b. 828 b. e. 839 c. 871 d. 1126 d. 1138 d. 1258 c. 1269 b 1362 d. 1536 d. 1571 c. 1747.
triſtis fuit auribus 148 d
triſtis rerum ſtatus 35. l. 32.
triſtitia 13. lin. 44. 73. lin. 49. 111 lin. 34. 149 e. 443 b. 554 a. 602 d 656 c. 894 d. 896 c. 1033 c 1126 c. 1258 c. 1269 b. 1337 a 1340 a. 1363 b. 1608 c. 1612 e
triſtitia affectus fuit 1126 d

Digitized by

Triſtitia animæ 1169.b
Tritica contuſa 997.a
Triticeus 1623.a
Triticum 303.a.366.c.561.c.612.c 942.c.1622.c
Triticum contritum 384.d.452.a
Triticum in mortario contuſum 1717.e
Tritura 384.d.412.e
Triturandi mos apud veteres viſitatus deſcribitur 383.d.384.c
Triturare 409.e
Trituratio 411.c.412.e.512.e.
Trituravit 383.d.412.d
Trivit 451.e.697.e.883.c.1039.a 1499.c
Trivit piſtillo vel molâ 412.d.e
Triumphalis 1436.a
Triumphans 1151.c
Triumphavit 1150.d.1430.d
Triumphus 552.e.1151.c.1436.a.e
Triumviri qui 376.d
Trochiſci 1662.e
Trochiſci tyri 1662.e
Trochus 375.a
Trofolium 1160.a
Tropicus cancri 1640.e
Tropicus capricorni 1640.e
Tropicus circulus 852.c
Trua, inſtrumentū, quo ficus calcantur 637.b
Trucidavit 1629.b
Truculentia 1396.a
Truculentus 1395.c.1396.a
Trulla cæmentarii. 568.c
Truncatus 281.e
Truncavit 281.e.1161.a.1637.c
Trūcus 304.b.352.b.349.a.943.d
Truncus arboris 281.a.547.a.643 a.1199.a
Truncus corp' abſq; capite 1865.a
Truſil 226.a
Truſit 1076.d
Trutina 1449.d
Trutinavit 1449.d
Trux 649.e
Tu 139.lin.28
Tuba 177.d.1144.e.1927.d.640.a
illarum uſus duplex ibid.b
Tuba cecinit 177.d
Tuba ex cornu facta 1657.d
Tuber 1138.c.1167.d.
Tubera 869.e
Tuberculum 1619.c
Tuberculum in ano 201.d
Tuberculum durum 242.b
Tubicen 177.d.1144.e
Tubus 708.e
Tueri noluit 1303.d
Tuguriū 543.c.701.a.1086.e.1090 e.1214.a.1634.c.1849.d.1899.a
Tulit 163.a.361.e.475.d.599.a 724.c.756.b.956.a.1080.b. 1100.b.1112.e.1127.a.1166.b. 1193.b.1504.d.1305.c.1344.c. 1712.c.1936.e.1979.a
tulit ægrè 884.b
tulit ſententiam 571.a
tumba 1961.a
tumefactio 1753.d
tumefecit 1137.d.1512.e
tumidus 563.b.1138.b.1512.e
tumor 219.a.563.b.679.a.883.e 1138.b.c.1167.d.1235.e.1702.e 1972.c
tumores 1003.c.1552.d
tumor ex humore cōgelato 1138 b
tumuit 228.d.1137.e.1512.d
tumulavit 1581.b
tumuli 1034.b
tumultuarius 443.e.1703.b
tumultuatus eſt 1697.d.1904.c 1807.d
tumultuat' fuit 276.b.377.b.442 c.443.d.444.c.542.c.1506.b. 1780.a.1870.d
tumultum fecit 442.e
tumultus 11.lin.1.432.a.b.442.d 443.e.444.b.d.542.d.1233.a 1560.b.1687.c.1697.e.1703.b 1807.e.1814.e.1910.c
tumultus ſubitus 1780.a
tumulus 171.e.269.a.272.c.318.e 283.d.1148.c.1220.b.1286.d 1533.d 1971.e
tunc 49.lin.28.527.a 610.e.499.a 688 b.1026.c.1624.e.1964.e
tunica linea 907.c
tunicæ 1565.b
tunicæ arteriarum 1657.b
turba 102.lin.3.276.c.432.b.443.e 444.d.514.c.682.c.719.a.874. a.1233.a
turbæ 1807.e
turba collecta 104.l.49
turba obſcura 670.c
turba populorum 1380.b
turbas excitauit 1233.a
turbatio 403.c.432.b.442.d.515.b 838.e
turbati ſunt 277.b
turbator 542.c
turbatus 515.a.536.a.541.e.1703.b
turbatus eſt 1314.c.1731.b
turbatus fuit 160.c.169.a.304.c. 369.e.372.c.392.d.403.c.432.a. b.603.b.d.665.b.828.e.974.d. 1126.d.1133.a.1333.c.1463.a. 1569.e.1772.c.1800.b.1807.d.
turbauit 160.c.369.a.372.c.432.a 442.c.444.c.496.d.515.a.535.e 542.c.718.e.828.e.838.e.1232.a 1314.b.1484.e.1506.b.1622.b. 1703.a.1772.c.1800.a.1865.a. 1841.a
turbauit aquas 392.c
turbauit terram 1463.a
turbidum 1314.d
turbidus ibid.e
turbidus factus fuit 603.c
turbidus fuit 603.b.1861.c
turbo 309.a.375.a.432.a.1206.d 1232.a.1505.c.1369.e.1379.e. 1656.d
turbulentia 1314.d
turbulentus 1773.a
turbulentus fuit 1772.d
turca 1877.b
turceſius 1477.e
turcia 325.d
turma 276.c.295.a.565.b.611.a
turmæ 1945.a
turmæ equitum 22.l.19
turmæ excurrentes 1832.c
turmatim convenit ad militandū 1510.c
turmatim cucurrit 276.b
turpe 1304.c
turpiloquium 1542.e
turpis 330.c.884.d.1090.b.1379. e.1576.d
turpis fuit 186.d.1123.a.1576.d
turpiter 330.d
turpitudo 330.d.643.e.839.a.3122 e.1315.e.1576.d.1991.d
turricula 241.e
turris 188.e.241.e.332.c.638,b. 1358,b.1556,b.1571,b.280.b. hoc vocabulo quæ ſignificantur ibid.c.d.281.a
turris theſauri ligneus 1181.a
turritus 241.e
tuſit 1137.e
turtur 765.b.1926.a
tuſci 1046.e
tuſſiens ſanguinem 331.a
tuſſiit 188.a
tuſſis 188,a.1231.c.1913.b
tuſſivit 331.a.1231.c
tutela 756.d.759.e.790.d
tutor 92.l.20.21.756.d.760.a.e
tutum præſtitit 1804.d
tympana 403.d
Tympaniſatio 1164.a
tympaniſauit 1981.e.1983.b
tympaniſta 686.d.1163.e
tympaniſtria 686.d.1164.a.1983.b
tympaniſtriæ 1570.a
tympanum 5.l.18.1164.a.686.d.1983 a.1988.e
tympanum circinatum 1514.e
typis excuſus fuit 404.c
typis expreſſit 404.c
typographus 404.c.642.c.1617.c
typus 85.l.35.404.c.1047.e.1092.e 1717.c.1725.a.1787.d
typus ædificia 216.a
tyrannis 703.a.717.d.1304.d
tyrannizavit 702.e.1304.d
tyrannus 703.a.717.d.1244.a.1304 d.1396.a
tyro 156.a.277.e.613.e
tyrocinium 614.d
tyrus, Phœniciæ metropolis 1538.a 1529.b

V.

Vacans 194.a
Vacantia 1800.e
Vacatio 1367.d.1990.c
Vacuavit 580.b.1277.d.1317.a.1457 b.1771.c.1800.c.1865.b
Vacavit à labore 193.e
Vacavit ab opere ibid.
Vaccæ 1288.c.

Vacca ſterilis 1576.d
Vaccula 236.a
Vacillatio 1431.b
Vacillavit 697.a. 980.a. 1023.d 1412.a.1425.c.1431.a
Vacuavit 177.b.231.a.1719.d
Vacuè 1237.d.1484.d.1720.e
Vacui cerebro 989.c
Vacuitas 159.a
Vacuitas 551.a.536.d.580.b.1159 a.1237.d.1277.d.1457.c.1474.b 1484.b.1720.d.1721.a.1962.a
Vacuum 177.c.1721.a
Vacuum in corpore animalis 536.d
Vacans 166.e.536.d.573.a.580.c 624.a.1158.c.1248.c.1457.c 1484.d 1720 b.1838.e
Vacuus factus fuit 1157.e
Vacuus fuit 576.a.580.b.1157.e 1237.d.1482.a
Vadavit 992.c
Vade 21.lin 52
Vadem dedit 1383.a
Vadimoniũ 92.l.16.1383.c.1552.e
Vadit 340.a.368.e.984.a.1029.c 1041.e.1241 d
Vadum 756.a.992.c.1262.e.1693.e
Væ 75.lin 27
Væ 427.b.431.c.516.a.
Vafer 515 a
Vagabunda 1475 b
Vagabundus 947 a
Vagatio 694.a.1085.b
Vagatus 1084.d 1092.a.1557.e
Vagatus eſt incertis ſedibus 1751.d
Vagina 574.b.925.a.1077 d 1776 c 1956.c 1982 d
Vagitus 197 a
Vagivit 196.c
Vagum reddidit 1092 b
Vagus 694 a 1085.b.1092 d
Vah 39.lin 48
Valde 53 lin. 41.277.e.691.d.824 b.968.a 1273.a.1682.e.1988 d
Valde infirmus 1243.b
Valde miratus 1967.d
Valedixit 248.a.932.e.1876.a
Valens 1820.e
Valetudinarium 382.b
Valetudo 284.a
Vulgus 337.a
Validus 17 lin.40.373.a.541.b.555 e.1756 c
Validus fuit 541.a.627.d.1039 b
Vallata 1201 e
Vallavit 441.d
Valles 643.d.1418.d.
Vallículæ 1417.c
Vallis 42.lin.50.233.c.286.a.317.e 529.c 540.e.744.d 820.e.1030 a 1104.b.1342.d.1864.c.1925 c
Vallis cœnoſa 1449.c
Vallis diſcooperta 1634.c
Vallis filii Hinnom 286.b
Vallis Ioſaphat 1343.a
Vallis magna valde, 286.a
Vallis pinguedinum 286 a
vallis viſionis ibid.
vallo circumdedit 441.d
vallum 1268 d.1458.c.1776.b
vallus 899.d.1004.b.
valor 1978.b
valuit 566.b.1070.d.1820.a.1853 c
valuit viribus, virtute, fortitudine autoritate 274.b
vanavit 419.d
vaniloquium 925.d
vaniloquus 497.a.925.d
vanitas 419.e.925.d.947 c.1248.e 1720.d.1721.a.1815.a
vanitas pro idolo 420.b
vannus 502.e
vanuit 419.d.431.d
in Vanum 194.c.976.c.1720.d
vanum 1720.d
vanus 194.a.423.c.1248.e.1720.b
vanus fuit 1616.c
vanus labor 111.lin.47
vapor 35. lin.15.190.d.509.c.926 c.1167.b.1311.d.1980.a
vaporalis 190.e
vaporatio 869.c
vaporatus fuit 869.c
vaporauit 1145.a
vaporem emiſit 190.d
vapores 871.c
vappa 596.a
vapulatio 955.b
vapulavit 955 a.1070.e
varians 1904.b
variatus eſt *vel* fuit 1806.e
variavit 583.e.1904.b
varices 374.b.392.c.867.a
varicolor 1125.d
variegatus 1125.d
varietas 585.d.1806.e
veriolæ 283.b.338.d.
varium 1194.a
varius 585.e.586.c.880.d.1125.d 1489.d.1504.e
varius circa pedes 1693.e
varius fuit 585.e
vas 98.lin.11.13.337.a.779.e.850 e.864.e.1016.b.1051.e.1199.a 1203.c.1317.a.1552.e.1563.e 1645.e.1851.d
vas æneum 851.b
vas, cui filum ſive ellychnium cũ oleo imponitur 1095.e
vas farinæ 1618.c
vas fullonum cribri inſtar multa habẽs foramina, per quæ aqua ſuper veſtes diſtillat 725.e.726.a
vas fumigatorium 1078.a
vas, in quo argentũ conflatur 1573 d
vas in quo panis portatur 1760 e
vas, in quo vinum cum aqua miſcetur 1022.a
vas lapideum 15.lin.47
vas ligneum 1366.d
vas luteum 345.c
vas parvum argenteum, inſtar naviculæ 115.lin.antepẽ
vas rotundum 1268.e
vas teſtaceum 623.c.1661.e
vas teſtaceum fractum 112.lin.33 1362.a
vas vimineum 464.e
vaſa 1201.e.1986.e
vaſa exilii quæ 865.a.b
vaſa ſpermatica 865.d
vaſa teſtacea in pariete ad nidificationem avium 714.b
vaſa vmbilici 1940.b
vaſarium 17 9.e
vaſcula aurea 1115.a
vaſculum 488.c.857.e.1632.b
vaſorum Supellex 1760.a
vaſtata 1836.b
vaſtatio 129.lin.11.441.a.516.e 1808.a.
vaſtator 1808 b
vaſtatus 1808.a
vaſtatus fuit 132.lin.29.394.e
vaſtatus eſt 395.d.440.e.603.d 646.e.1519.a.1780.c.1883.d
vaſtavit 395.a.440.e.580.b.647.a 817.b.1006.d.1379 d.1519.a 1780.c.1807.e.1808.a.1819.e 1836.b.1884.e
vaſtitas 159.a.185.b.647.c.817.e 1884.a.1979.c
vaſtus 747.c
vates 154.c.551.e.842.a.1057.d 1633 e
vaticinatus eſt 842.a.1056.c
vaticinium 552.a.1058.a
uber 989.d.1962.e
ubera 351.d.371.a
ubi 30.lin.10.50.lin.1.64.lin.30. & 65 lin.4.97.lin.46.141.l.1.31 435 b 550 d 675.a.858.c.1274.a
udum 1051.d. reddidit 1051.d
vectarium 1734.c
vectauit 1160.d.1734.b.
vecte clauſit 1265.b
veſtes 152 a
vectigal 268.c.739.e 877.d.1020 b.1127.a.1407.b.1774.c
vectio 599.d.1160.e
vectis 154.e.245.d.719.c.980.c 1072.b.1265.c.1338.c.1396.b 1410.a.1604.e.1619.c.1629.e 1636.b
vectis ferrea 1367.d
vector 1734.d
vectura 1160.e.1550.a
vectus 1160.e
vectus fuit 1733.e.1775.a
vegetabile 1552.d
vehemens 140.lin.50.275.a.1665 d.1809.a.
vehemens fuit 1039.c.1988 b
vehemens cruciatus 1809.d
vehementer 497.c.691.d.1970.e 1988.d
vehementer cupiuit 1550.d
vehementia 141.l.2.303.c.1303.b 1369.e.1800.b.

vehementia animi 1988,d
Vehementior 1809,b
Vehiculum 1657,a.1734,d
Vehi iuſſit 1734,b
Vel 453,b
Vela 1611,b
Velamē 524,c,d,625,a.627.a.897 c.1199,e.1201,c.1493,e
Velamen faciei 1361,b
Velamentum 1209,c
Velamina 1135,c
Velatus 524,c
Velatus fuit 626,e
Velavit 326,c.524,c.624,e.626,a 897,c.915,e.1213,d.1250,e.1308 a
Vellicauit 1764,b
Vellumen lanæ vel graminis 301,d
Vellus 1534,d
Vellus unde 301,b
Velocitas 1248,e
Velociter 1248,c.1269,a.
Velox 366,c.550,a.978,b.1106,c 1248,c. (1435,c.
Velox fuit 750,e.977,c.1248,b
Velum 512,b.524,c.701,a.713,e 810,d.872,d.920,b.1126,b. 1201,e.1209,c.1215,b.1221,a. 1480,a.1493,e.1559,a.1620,e. 1889,d. 625,a. Iudæi quid hoc nomine intelligant ibid b
Velum mulieris 837,d
Velum navis 29,lin 51
Velum navis 1621,b.
Velum ſponſæ 1630,c
Velum, ſub quo ſponſus & ſponſa deſponſantur 328,b
Veluti 65,lin.49
Vena 340,b.804,e.805,b
Vena cava 296,a.1056,b
Vena portæ 805,b
Vena ſciatica 1397,a
Venæ capillares 4.7,d.1397,a.
Venæ emulgentes 576,d.1027,a
Venæ pulſantes 405,a 1396,e.1397 a
Venæ quieſcentes 1396,e.1397,a
Venabulum 1062,d
Venatio 1527,c.1528,d.1627,c 1636,b.
Venator 330,a.801 c.1527b.1627,c
Venatus eſt 330,a.1627,c.
Venatus fuit 801,b.152,e.1527,b 1636,b
Vendens & diſtrahens per vrbem 557,e
Vendentes aromata 899,e
Vendicavit 1011,a
Vendidit 175,e.997,d.1011,b.1212 c.1828,e
Vendidit res per præconem 390,d
Venditio 465,e 998,a.1012,a
Venditor 176,b.465,e.1828,e
Venditor panni 1125,c
Venditus eſt 958,a
Venditus fuit 465,d.958,a
Veneficia 816,a.1213,a
veneficium 1213,a
veneficus ib.
venenatus 1225,a
venenavit ib.
veneno infecit ib.
venenoſa 673,c
venenum 124.l.16,752,c.1518,b
venenum lethale 1215,a
venenum mortiferum 987,a
venenum ſerpentis 1033,d
venerabilis 1977,c
veneratio 386,a.803,a
veneratus eſt 385,e.1254,a.1977,a
veneratus fuit 831,b
venia 1222,b.1361,e.1771,a
veniam dedit 544,a.1361,c
veniam Impetravit 1361,d
veniens 640,e.1580,a
venire ſivit 640,e
venit 108 l.52,139,l.47.163,a.208 c.287,a.340,a.439 d.442 b.637 c.640 d 714 c.730 c.760 a.993 a.1041,e.1078,c.1289,a.1317,d 1541,a.1574,c.1584,c.1652,d 1856,e
venit certo loco & tempore 776,e
venit propius 1649,c
venit rectè 1603,c
venter 194,e.296,a.513,a.899,a 900,a.1576,c
venter intra calidus aut pulmo, vnde halitus emittitur 420,a
venter reptilium 307,a
venter ſuperior 296,a
venti aquilonares 988 c 989,a
ventilabrum 502,c.1094,e.1142,c 1780,d.1711,a.1760,d
ventilatio 502,d.1708,d
ventilatio frumenti 1038,a
ventilatores 501,c
ventilavit 988,e.1038,a.1147,c 1380,a 1708,d
ventilavit frumentum 502 b.d
vento ſatus fuit 525,a
ventoſa ib.
ventoſæ 1659,a
ventoſitas 525,a.1708,d 1710,e
ex ventre eduxit 195,a
in ventre geſtavit 194,a
ventrem ſolvit 1882,d
ventres gallinarum 1581,a
ventricoſus 194,e
ventriculus 194,e.296,a.573,a.795 e.900,a.1023,e
ventris ſolutio 1882,e
ventura 140,l.24
ventus 420,a.427,e.1038,a.1145,b 1173,d
ventus furens 497,c
ventus meridionalis 1580,a
ventus omnia turbans & ſubvertēs 541,e
ventus orientalis 1810,d
ventus ſeptentrionalis 296,a
ventus valdè calidus 1739,c
ventus variis de rebus dicitur 1708 e.& duob.fol.ſeqq.per.tot.
ventus vehemens 664,e
ventus vrens 129,l.38
venundatus fuit 998,a
venus 10.l.44 411,a.827,a
venus, planeta 1067,c
venuſtavit 782,e
venuſtus 1927,e
venuſtus fuit 782,e
vepres 438,e
ver 645,c.778,b.1534,e.1689,a
verax 90,l.41,642,e.846,c.1520,e 1940,c
verax fuit 89,l.2.239,d.642,c 1520,a
verbaſcum 3 l.23
verbaſcus 231,a
verbena 1072,b
verbera 927,a.1531,d
verberans 1570,a
verberatio 236,a.1120.c 1570,a
verberavit 236 b.955 a 1118 d.1569 d
verbum 95,l.19.358,e.868,c.999,a 1055 a.1508,d
verbum inconveniens 330,c
verbum malum 359,a
verbum, orationis pars 1462,e
verè 71,l.penult. 90 l.43,91,l 26 92,l.18.642,e.790,a.846,..1521 e
verecunda 180,e
verecundia 601,d.631,d.671,e 1122,c.1210,d.1555,b
verecundus 180,e.671,c.1122,c 1210,d.1155,b
verecundus fuit 671,c 1122,c.1555 b
veredarius 1718,e
verenda 1386,e.1482,a
verendum 1991 d
veretrum 1924,e
vergit ad finem 1546,e
verificatus eſt 9 l. 43
verificavit 642,d.846,a.1667,e
veritas 89,l vlt 92,l.6618,a 642,e 790,a.1521,a. 1667,d. 1940,e 1961,e
veritus eſt 162,d.385,e
veritus fuit 482,c.792,a
vermes 19',a
vermes tenetes 653 a
vermes venenoſi 432,c
vermiculavit 1716,b.1739,b
vermiculoſus 1974,c
vermiculus 372,b.1205,a.1657,a 1974,a
vermibus ſcatuit 1716,b.1739,b
vermis 207,a.572,b.412,c 482,a 898,a. 1038,e. 1421,b. 1424 c 1471,e. 1499,e. 1731,e. 1763,e 1765,e.1882,e.1970,c.1973 e
vermis abominabilis 408,a
vermis in lino creſcens 1084,b

Vermis ligni 1205,d
Vermis parvus in carne aut caleo naſcens 1739,b
Verna 758,e
Vernaculè dixit 951,e
Vernalis 4,l.47,1689,a
Vernus 4,l.47,1534,e
Verpus 678, b.690,a
Verres 556,d
Verriculum 847,b
Verrinium 232,c
Verrit 345,c.442,e.595,b.683,d 833,b.874,b.1210,b
Verruca 254,a.725,e.1126,e.1972 c
Verrucaria, herba 725,e
Verrucoſus 254.a
Verſatus eſt 294, d
Verſatus fuit 296,c.1617,b
Verſavit 432,a
Verſio 448,c.d
Verſura 1699,b
Verſus 868.e
Versùs 410,e.491,c
Verſus 65,l.25,868,e.887,b.1113,d 1292,e.1326,c
Verſus ſubſt.1461,a.1518.a. 1917,d
Verſus fuit 448,a.542,d.1453,c 1617,b.1696,a.1697,a
Verſus libri 1845,c
Verſutia 1379,a
Verſutiæ 1121,d.1505 c
Verſutus 448,c 13 8,e
Vertebræ 579,e.603,a
Vertebra ſpinæ 652,c
Vertebræ ſpinæ aut dorſi 579, e
Vertex 432,c.745,c.547,a. 1105,a 1305,c
Vertex capillorum 1105,a
Vertex capitis 1583,a
Verticillũ 904,d.1441,b.1449,b 1556,d
Verticulum 1305,c
Vertigo 383,b.1190,a.1287,a
Vertit 447,b.542,c.1188,e.1212, a 1305,a. 1579,b. 1617,b. 1696,a 1699,a
Vertit faciem 1452, c
Vertit ſe 1207,a.1565,b
Vervex 892,e
Verum 252,e
Verum fecit 90,l.38
Verum putavit 89,l.29
Verum ſit hoc 98,l.34
Veruntamen 14,l.27,80,l.28.252, e.873,a
Verus 642,e.1520,e.1542,b
Verus fuit 89,l.2, 90,l.38, 642,c 845,d
Veſania 1980,a
Veſanum reddidit 1807,a
Veſanus fuit 715,c.1807,a
Veſica 170,a.498,e.1557,d.1616, a
Veſicæ 1552,d
Veſica fellis 1033,e
Veſica ignis 1139,b
Veſica urinæ 849,c
Veſicatio 1139,b
Veſpa 124,l.penult.361,a.466,a 1572,d
Veſper 1743,a
Veſpera 96,l.38,1357,b.1402,a 1525,c.1777,c
Veſpera paſchatis 1381,b
Veſpera Sabbathi 1381,b 1803,c
Veſperavit 1381,e
Veſperi aliquid egit 1381,c
Veſpertilio 632,c.659,c.899,e 1177,e.1412,d
Veſpertinus 1381,c
Veſtem oculis plenã texuit 1795 d
Veſtes 317,d
Veſtes nobiles 252,d
Veſtes precioſę ib.
Veſtes tenues, per quas caro conſpicitur 315,b
Veſtiarium 964,b
Veſtibulum 80,l.20.381,e.1199,d 1233,b.1243,e.1948,a
Veſtibus albis ornati 547,c
Veſtibus nigris indutus fuit 420 e
Veſtibus operuit 416,b
Veſtiens 311,e
Veſtigavit 191,a
Veſtigia 1603,b
è Veſtigio 736,e
in Veſtigio 141,l.vlt.
Veſtigium 411,c.441,c.1372,c
Veſtigiũ pedis 141, l.antep. 761,b 1412,a
Veſtiit 312,e
Veſtimentum 1450,a
Veſtis 20,l.20,119,l.5,372,e.588,b 880,a.923,c.973,b.1879,c 1889 d.1916,c.1964,e
Veſtis acu; icta 1540,a
Veſtis ampla, magnifica, gravis, 28 l.vlt.
Veſtis demiſſa 1109,b
Veſtis intima 1625,a
Veſtis longa 1109,b
Veſtis lugubris 554,a
Veſtis pectori proxima 546,d
Veſtis precioſa 1657,b
Veſtis ſcultulata 1795,e
Veſtis ſubtilis 834,a
Veſtis talaris 1109,b
Veſtitus 880,a.923, d.1834,a.1879 e
Veſtitus fuit 880,a
Veſtivit 879,d.880,a.922,a.1889 e
Vetatio 656,b
Veteramentarius 1770,a
Veteranus 1587,a
Veteravit 204,a
Veterinaria 195,c
Veternoſus 1767,c
Veternus 1767,e
Vetitus 106,l.43,656,b.c.
vetuit 106,l.42,216,a.616,a 990,a
vetus 204,b.818,c.1587,a
vetuſtas 204,c.1411,a.204,b
vexatio 1935,a
vexatus 1271,e.1982,a
vexatus fuit 1981,e
vexavit 450,a.451,c.716,a.793,b 1022,c.1295,c. 1403,b. 1497,a 1536,d.1568,a
vexillavit 365,e
vexillifer 1494 a
vexillum 209,b 365,d. 1126,a. 1332 d.1493,c.1679, a
vexillum erexit 365,e
vexit 1160,d
vi 1593,e
vi adegit 897,a
vi rapuit 1304,d
via 118,l.27.133,l.antep.411,d.441 c.e.787,a.1194,a.1209,a.1268,b 1571,c.1700,d
viæ 1222,c
viæ anguſtæ 277,d
via anguſta 411,d
via creationis 969,c
viam monſtravit 1774,b
via publica 977,c. 496,c
via ſtrata 1220,c
via ſtrata lapidib. 1325,d
via trita 410,a.496,c.837,a
viaticum 118,l.53,108 4,d.1527, c
viator 441,b. 1042,a.1241, d
viatorium 118,l.44, 1276,a
vibex 649,e.1825,d.1900,d
vibratio [illegible] d
vibravit 259,d.693,d.720,a.1295, e
vibravit gladium 253,b
viburnum 1227,d
vicarius 87,l.47,585,e.586,c.587 c
vice 584,e.1969,b.
vice altera 893,e
vice prima 1034,c
vice ſecunda 1034,c
vice vna 1034,c.1463, c
vicem alterius geſſit 586,d
vices 404,e.490,b.1013,e.1034,e
vicia, leguminis genus 899,e
viciare 1352,b.
viciavit 300,d.1459,a
vicibus duabus 1463,c
vicibus multis 1034,e
vicinia 1393,a. 1786,b
vicinitas 299,b
vicinum 1336,e
vicinus 296,e.299,a.1225 d.1650,b 1859 a.1874,d
vicinus fuit 1226, b
vicinus morti 1650,c
viciſſim 1034,c
viciſſitudines 1374,c
viciſſitudo 586,b.1066,a.1806, e

vicit

Vicit 175 b. 484 a. 554 e. 715 b 1118 d. 1550 d. 1151 c. 1160 b
Vicit in luſu 1319 a
Vicit in prælio 1319 a
Vicit viribus 274 b
Vicium 403 e. 1281 c. 1286 b. 1315 e. 1316 a. 1900 d
Vicium dimiſit 1947 d
Victima 461 e. 1122 a. 1159 e 1543 a
Victor 1154 b. 1319 b. 1808 e
Victoria 484 a. 539 e. 1126 b. 715 b. 1151 b. c. 1153 c
Victorioſus 1151 c. 1154 b. c. 1160 b 1929 b
Victrix 1319 b,
Victualia 1528 d
Victus 72. lin. 50. 567 d. 941 d. 1151 c. 1319 b. 1527 c. 1607 e. 1945 b
Victus diurnus 1607 e
Victus fuit 1319 b
Viculus 565 c
Vicus 146 e. 499 d. 1393 a. 1477 c 1654 c. 1684 b. 1829 b. 1860 a
Videns, ſive, Propheta 1674 a
Videns, ſive vates 551 e
Videre juſſit, vel ſivit 551 d
Vidit 189 a. 191 a. 230 e. 530 e. 551 a. d. 595 d. 1116 e. 1244 a. 1292 d. e. 1851 e. 1855 e. 1671 a. metaphor. ſenſit, intellexit, &c. ibid. b. c. d. 1672, & 1673. per tot.
Vidit vertendo ſe ad aliquid 1452 c
Viduitas 81. lin. 22, 47.
idem 1304 d
in Viduitate fuit 1741 d
in Viduitate vixit 81. lin. 49.
Viduus 81. l. 10. 1304 d.
Viduus factus 81. lin. 48, 49.
Vigil 1297 b. 1814 a
Vigil nocturnus 1897 c
Vigilabunt 422 e
Vigilans 1297 a. 1814 a
Vigilantes in lectione & doctrina 1931 d
Vigilavit 797 a. 1296 a. 1897 c. 1930 e
Vigilia 422 d. 1897 e. 1814 a. præternaturalis ibid. b. 1897 a. apud veteres tres fuerunt ibid.
Vigilia matutina 935 c
Vigilia prima 935 b
Vigilia ſecunda ibid.
Vigilia ſuperflua 127. lin. 36.
Vigilia tertia 935. c
juxta Vigilias 1084 d
Vigor 114. lin. 25. 696 a. 1303 b 1598 a
Vilem reddidit 390 b
Vilipendit 217 a. 345 a. 439 b. 475 b. 487 c. 644 c. 1061 c. 1213 b 1560 a. 1616 e. 1617 a. e. 1700 e
Vilipendium 1618 a
Vilipenſio 487 d. 1617 a
Vilipenſus fuit 1617 e
Vilis 194 a. 216 e. 345 a. 487 a. d. 617 c. 644 d. 1062 a. 1221 e. 1437 c. 1560 c. 1610 d. 1824 d
Vilis fuit 390 b. 1061 c. 1729 a
Vilis precio 1729 a
Vilitas 111. lin. 31. 194 b. c. 475 c. 487 d. 1437 c. 1589 a. 1729 a
Villa 241 e. 346 b. 377 c. e. 381 e. 382 c. 565 b. e. 639 b. 891 c. 1465 c 1477 c. 1654 c. e
Villæ 282 e. 1407 c
Villanus 377 e
Villi 1505 e
Villi nervorum ibid.
Villici 1465 d
Villicus 124. lin. 21. 891 c. 1469 e 1654 e
Villoſus 466 b. 937 d. 1845 d.
Villus 466 b. 937 d
Viluit 1560 a. 1900 d
Vim exercuit 541 a
Vim fecit 98. lin. 4. 1897 a. 1366 d. 1988 b
Vim inferre 1352 b
Vim intulit 600 b. 768 c. 944 e 1295 b. 1364 e. 1402 b
Vim ſibi ipſi fecit 111. lin. 1.
Vinarius 984 e
Vincere 1261 d
Vincit 1374 d.
idem 1775 b. c
Vincivit 105. lin. 27. 499 e. 556 b 775 c. 822 a. 892 c. 1318 c. 1686 e.
Vincti 1376 a
Vinctum tenuit 525 b
Vinctus 105. lin. pen. 499 e. 521 e 1687 b. 1809 a
Vinctus fuit 105. lin. 52. 525 d. 1776 b
Vincula 499 d. 537 c. 616 e. 680 d 874 a. 1318 c. 1440 d. 1776 b
Vinculum 106. lin. 18, 22. 556 c. 775 c. 822 a. 1250 a. 1613 e. 1736 e. 1776 b. 1882 c. ex ære factum 1108 a
Vindemia 229 c. 659 e. 1372 a. 1467 d. 1612 a. d
Vindemiator 1612 a. d
Vindemiavit 229 a
idem 1612 b. c
Vindex 367 c. 586 d. 1627 a. 1161 d. 1484 c. 1960 e
Vindicare 1817 a. 1161 c
Vindicatus fuit 1161 b. 1960 e
Vindicavit 114. lin. 19. 236 c. 586 d. 1161 a. 1469 d. 1482 a. 1922 d 1960 d
Vindicta 303 a. 1116 e. 1161 c. 1574 b. 1484 c. 1627 a
Vindictam ſumſit 1161 a
Vinea 898 a
Vinetum ibid.
Vinitor ibid. c
Vinoſus 748 c
Vinum 747 e. 1191 c
Vinum acidum 601 e
Vinum album 605 e
vinum aqua mixtum 987 e
vinum corruptum 575 c. 581 c 1361 e
vinum libaminis 748 b. 1129 d.
vinum mucidum 1265 c.
vinum rubrum 605 c. 748 c
vinxit 1440 d. 1613 e. 1776 c
violare 1261 d
violatio 1304 d
violator ibid.
violatus 572 a
violatus fuit 571 d
violavit ibid. e. 573 b. 696 c. 702 e 1187 c. 1304 d. 1459 a
violavit fœdus 150 a
violenter 562 d
violentia 38. l. 54. 98. l antepenult. 349 a. 769 b. 1369 e. 1614 a. 1970 a
violentus 1614 a
vipera 1462 a. 1515 d
vir 43. lin. 41, 44. 96. lin. 25. 1035 c. 1135 c. 1694 b
vir fortis, ſtrenuus 540 a
vir honoratus 668 a
vir magnus & honorabilis 274 d
vir menſuræ, ſive menſurarum 372 b
vir qui viribus præſtat 274 d
vira 45 l. ult.
virago 486 c
virens 3. l. 34. 415 a
vireo 811 e
vires 604 e
vires collegit 203 c
virga 314 c. 562 e. 993 c. 1032 a. 1058 d
virga 1110 e. 1160 b. 1362 b. 1434 a. 1574 d. 1639 b. 1742 b
virga: caput, glans 289 c
virga incurva 899 d
virga, ſive membrum virile 573 b. 575 c
virga paſtoris 5. l. 39.
virga, ſceptrum 1962 a
virgator 1788 c
virgatores 314 d
virginitas 201 d. 260 d. 645 d. 1280 c. 1304 d
virgo 201 d. 1280 c. 1304 d. 1329 b
virgo in Zodiaco 1305 b
virgo natura 260 a
virgula 1845 c
virgultum 304 b. 1058 d. 1398 e 1823 b
viri 1049 b
viribus defecit 1294 c
viribus deſtitutus fuit 1061 c
viridarium 217 c. 1295 c. 1706 a. 1731 c. 1870 b
viridis 939 e. 1258 d. 1731 c.
idem 1754 e
viriditas 640 d
virilia 486 c
virili animo præditus 43. lin. 27.
virilis 1694 b. ætas 1809 b

Virilitas 486 c
Viriliter 1694 b
Viror 114 l.25
Virosus 1184 d
Virtuoſus 1446 d
Virtus 209 a
idem 484 a. 505 d. 539 e. 646 a 816 c 824 b. 843 b. 1195 c. 1466 d. 1598 a
Virtus aſſimilans 396 d
Virtus concoquens 255 b
Virtus Dei 1598 a
Virtus digeſtiva 448 c
Virtus eliciens 278 b
Virtus expulſiva 404 d
Virtutes 341 b
Virtutes naturales, animales & vitales 1598 a
Virulentus 1518 b
Viruit 640 c. 1388 a. 1731 c. 1754 c 1776 c
Virus 1184 c 1518 b
Vis 38 l.35. 303 c. 349 a. 505 d. 562 c. 539 e 600 d. 843 b. e. 897 a 1614 a
Vis attractiva 1046 d
Vis augeſcendi 774 e
Vis augmentativa 279 b. 281 b
Vis concoquendi 1498 e
Vis digeſtiva 843 e. 1313 d
Vis expultrix 385 d
Vis generativa 759 a
Vis innata 1195 c.
Vis nutritiva 476 e
Vis occulta 687 c
Vis ordinatrix 1707 c
Vis rei 556 b
Vis retentativa ibid.
Vis ſentitiva 1698 b
Vis vegetativa 1297 a
Vis videndi 1050 c
Viſcera 195 b. 290 a. 386 d. 666 e. 1024 a
Viſcoſitas 417 e. 939 b
Viſcoſus 939 b. 1328 c
Viſcum 1770 a
Viſcus 357 b. 939 a. 1328 c. 1334 d.
Viſcus quercinus 357 b
Viſibilis 1526 a
Viſio 231 a. 550 e. 552 a. 1117 a
Viſio, ſive prophetia 1674 b.c
Viſio oculorum 1674 e
Viſit 1281 b
Viſitans 418 a. 1957 c
Viſitare juſſit 417 b
Viſitatio 236 a. 520 a.b. 954 b. 1232 e 1436 c. 1470 b. 1471 a
Viſitator 520 a. 954 b. 1232 e 1471 a
Viſitavit 418 a. 519 e. 704 a. 954 a. 1232 d. 1281 b. 1436 b. 1467 e. 1471 a
Viſum eſt 1675 d
Viſum fuit 551 b
Viſus 231 a. 550 b. 552 e. 1117 a. 1291 e. 1674 e
Viſus fuit 551 c. 595 e. 690 b. 1525 d. 1673 b
vita 564 e. 565 e. 568 c. 1145 c 1301 a
vita æterna 375 a. 568 c. 578 b
vita hominis 1344 a
vita ſolitaria 1475 c
vitæ curſus 410 d
vitæ inſtitutum ibid.
vitalis 598 a
vitatio 897 b
vitavit 897 b. 1162 c
vitellinus 989 d
vitellum ibid.c
vitellus 582 c. 989 a 1458 b
vites propagavit 269 e
vitiata hominis natura 259 a
vitiavit 1246 d
vitiavit monetam, pondus aut menſuram 478 d
vitiligo 253 b
vitis 335 d. 898 c. 1280 d
vitis agreſtis 335 d
vitis alba 1498 c
vitis alta & ſuſpenſa 394 a
vitis pedata 1693 e
vitis propago 269 e
vitis, quæ non colitur 1102 c
vitis ſylveſtris 335 d
vitium 401 a
vitreatum 1372 b
vitriarius 466 b
vitricus 471 c. 483 a. 1336 e
vitriolum 472 a
idem 483 a
vitrum 466 b
idem 483 a
vitrum atramentarium 518 e
vitrum liquefactum 483 a
vitrum ſtrictioris 1568 a
vitta 111.lin.51. 886 d. 1346 e 1361 b. 1555 c. 1791 a. 1908 d
vitula 1267 c
vitula triennis 1700 d
vitulus fuſionis 1182 e
vitulus novellus 1438 a
vitulus ſaginatus 1267 b
vituperabilis 395 b
vituperatus 553 b
vituperavit 114.lin.30. 330 c. 439 b. 553 b. 1276 e. 1318 d. 1619 e
vituperium 330 d. 1620 a. 1895 c
vivacitas 568 c. 285 e. 1398 d
vivarium 140 d
vivendi ratio 410 d
vivens 1301 a
viverra 1124 e
vivificatio 567 d.e
vivificator 568 c
idem 1319 d
vivificavit 566 e. 567 a
idem 1602 c
vivum 564 c. 565 a
vivum conſervavit 566 e
vivus 563 c. 567 c. 568 b. 1602 c
vix 838 a. 1972 c.
vixit 563 d. 566 a.b. 1300 e
ulcera 218 e
ulceratio 1839 d
ulceravit 1241 e
ulcus 341 a. 518 d. 623 e. 1070 d. 1378 d. 1656 c. 1822 b. 1839 b
ulcus calidum 1839 c.
ulcus depaſcens 73.lin.24.
ulcus corrodens 73.lin.3.
ullus 43.lin.53.
ulmus 234 b. 407 e. 547 e. 1177 c
ulmus ſylveſtris 547 e
ulna 86.lin.1. 1603 b
ulterius 439 b
ultimò 1639 d
ultimò maturatus 412 a
ultimus 59.lin.22.
idem 61.l.50.
ultio 129.lin.21. 1161 c. 1824 a
ultor 267 c. 303 d. 1161 d. 1960 e
ultra 439 b. 2162 b. 1324 d
ultro 1374 b. 1513 e
ultus eſt 1161 a. 1484 a. 1960 d
ultus fuit 114. lin. 19. 1466 d 1701 d
ulula 1446 d. 781 b. 1575 c 1634 e
ululatus 429 b. 757 a
idem 1289 a
ululavit 724 b. 756 e. 936 e 1281 d
umbilicus 874 b. 1495 a.
idem 1940 a
umbilicus hominis 688 c
umbilicus Veneris 1142 e
umbra 700 e. 703 c. 1152 a. 1548 e 1544 e
umbra ramorum 1369 e
umbram captavit 700 d
umbraculum 701 a
idem 1369 e
umbroſus 701 a
idem 1258 a
unà 53.lin. 9. 526 e. 446 b 750 b.d
una res 53.lin.30
una vice 53.lin.47.
una vices 53.lin.30.
uncia 40.lin.22. 796 e
uncini 1928 c
uncini curvì 1660 a
uncinus 453 a. 455 b. 487 e. 562 d 838 b
uncinus veſtis 1594 b
unctio 369 d. 1044 d. 1203 d
unctio regis quomodo olim fieri ſolita 1043 a b
unctionis oleum ex quibus conſtiterit 1043 b.c
unctor 369 d
unctuoſitas 402 b
unctuoſus ibid.
unctus 369 d
idem 1043 c.d. 1044 d
unctus fuit 1043 c. 1130 b. 1203 e
uncus 562 d. 1556 d

unda

Unda 979 c
Unde 70.lin.48,53.98.lin.6.435 b. 840 a. 969 c
Undecim 1407 e
Undoſus 979 c
Ungue diſſecuit 1305 d
Unguentarius 369 d.1767 d
Unguentum 369 d. 613 c. 692 b. 925 a. 1044 d. 1311 e
Unguentum dentium 1704 e
Unguentum quo pili evelluntur 1984 b
Unguis 715 b.1565 c
Unguis odoratus 1566 b
Unguiſcalpium 1612 a
Ungula 704 b.714 d 1565 e
Ungula aromatica 1566 a.b
Ungula ſupernè diviſa 1481 c
Unicè 53.l.41
Unicornis 384 d.750 d.1663 c. 1676 b
Unicus 152 b. 749 e. 750 d. 1379 b
Unicus fuit 152 b
Uniformis 1821 a
Uniformis fuit 784 b
Uniformitas ibid.1277 c
Unigenitus 749 e
Unio 899 a
Uni rei incubuit 152 c
Uni rei ſtuduit ibid.
Unitas 750 d.
Unitio 1536 b
Unitus fuit 52.l.23.527 e.749 d
Unitus 899 a
Univerſale 294 e.861 b
Univerſalis 861 b.d.
Univerſalitas ibid.b
Univerſaliter 294 e.324 d.861 b
Univerſè 324 d.
Univerſitas 414 c. 860 d. 979 c. 1216 e. 1516 e
in Univerſum 859 c.865 d
Univerſus 895 b.e
Univit 526 e.749 d.e.791 a
Univit boves, aut mulas 899 a
ad Unum 53.l.41
Unum 446 b
Unum cum altero contulit 50.lin. 50
Unum de duobus 750 d
Unus 52. lin.33. 152 b. 749 e. 750 b.c
Unus fuit 152 b
Unus ipſorum 53.l.47.
Unuſquiſque 53.lin.39.53 lin. 46.750 d.861 d
Unxit 236 b. 369 c. 692 a. 1732. 1021 d. 1150 a. 1203 b. 1828 d
Unxit oleo 1042 b. per metonym. regem ſive ſacerdotem conſtituit 1042 d.
Unxit ſevo 1839 a
Vobiſcum 1336 e
Vocabulum 953 e.1885 e
Vocabulum primitivum 1652 a
Vocales 421 a. 653 e
Vocalis 1092 d
Vocatio 402 e
Vocatio in jus ibid.e.
Vocativus caſus 1076 d.1648 c
Vocatus 402 e.1647 c
Vocatus fuit 402 d. 497 d. 1646 e
Vocavit 402 b. 490 d. 497 d.e 1075 e. 1076 c. 1559 c. 1599 a 1645 e.1704 e.1885 c.1950 b
Vocavit milites per claſſicum 497 e.
Vocem alterius audire 1348 c
Vocem edidit 1347 d
Vocem reddere 1348 b
Vocem reddidit 1347 d
Vociferans 169 d
Vociferatio 1717 a.1722 d. 1743 d.e.
Vociferatus eſt 151 e. 175 d. 196 a 724 b. 867 b. 896 d. 1531 c. 1634 a.1716 c.e. 1704 c.743 b.d 1827 e
Vocis filia, ſive, echo 1599 a
Vola 74.l.6.628 c.1912 d
Vola manus 1458 a
Vola pedis 1458 a
Vola percuſſit 886 a
Volam impegit ibid.
Volans 1810 e
Volare 1094 e
Volare fecit 1293 e
Volatile avis 1287 d
Volatile 1294 a
Volatus 696 d. 1294 a
Volavit 18 lin.53.353 b. 695 a. 696 c.697 a.1148 b. 1150 a. 1287 d. 1293 c. 1755 e.1810 c
Volens 629 e
Volitavit 1293 d
Volo ego 8.lin.penult.
Volſella 1607 d
Volubilis 383 b.653 e. 1267 a
Voluit 5.lin.45.& 7.lin.43.30.lin. 28.94.lin.45.236 c
Volvit 294 c. 315 a. 316 e. 383 b. 404 a. 431 c. 432 c. 628 d. e. 722 b. 884 c. 1042 a. 1134 d. 1202 e. 1203 a. 1244 d. 1269 a 1305 a. 1407 d. 1513 d. 1555 e. 1696 a. 1698 e. 1706 b. 1762 a. 1780 d.1812 e
Volvit animo 1435 e
Volvit ex ſummo ad imum 307 d
Volvit frontem 730 e
Volumen 310 a.315 b.408 e.1129 a.1645 b
Volumen complicatum 897 e
Volumen Eſther 310 e
Voluntariè 1042 b
Voluntarius 1075 a.1244 e.1706 c
Voluntarum efficiet 1175 d
Voluntas 8.l.6.270 c.429 b. 431 d 510 d.629 a.1042 b. 1075 c. 1146 e. 1203 a. 1244 e. 1512 e. 1513 e 1706 c.1752 e.1763 a.1959 d
Voluntas mea 212.l.32
voluntas rationalis 1079 c
voluptas 629 a. 883 a.924 c. 1277 e 1457 d.1512 e
voluptate affectus fuit 1277 e
cum voluptate aſpexit 1910 e
voluptate potitus fuit 1277 e
voluptates 1133 d
voluptuaria 1278 a
voluptuoſus ibid.b
volutabrum 452 c. 562 e
volutatio 1696 e
volutatio animarum 311 e
volutatio cavernarum 311 d
volutatio in cunis 899 d
volutatus fuit 884 d
volutavit 345 b. 884 c
volutavit ſe 308 a
volutavit ſe cinere, aut pulvere 1450 c
volutus fuit 307 e 1696 a
vomer 1371. 4.663 a
vomeres 1:l.19
vomica 1198 d
vomitus 786 a. 1448 d. 1583 b. 1587 c.1594 c
vomitus ignominiæ 1618 a
vomuit 415 a. 1575 b. 1583 b. 1587 b. 1594 b
voragines terræ 572 e
vorago 431 c.1531 d. 1963 b
vorax 207 e. 1667 e
vortex 208 a
vorticoſus ibid.
vos duo 3.l.6
voti ſucceſſus malus 181 b
voto Deo promiſſus 1078 c
voto ſuo adjuvit 1191 a
votum 1078 b.1281 b. 1602 d
vovit 1281 a. 1602 d
vox 160 d.592 c.868 c.896 e.96 d. 1531 d. 1541 c. 1571 c. 1598 d 1599 c
vox articulata 361 b
vox craſſa 671 e
vox interciſa 675 b
vox magna 1557 e
vox obſcura 421 a
vox remiſſa 1124 e
vox ſubmiſſa 421 a. 980 e. 1124 e
vox triſtis 331 a
vox tubæ ibid.
upupa 424 c
upupa montana 389 a
urbanitas 24.l.2.1006 e. 1912 c
urbanus 1299 a.1465 c
urbem poſuit 209 b
urbs 85.lin.12.203 e.377 c.696 b 1297 e. 1298 a.c. 1607 a. 1654 b 1831 e.1915 b
urbs aurea 1298 e
urbs in valle ſita 42.lin.51.
urbs litteraturæ 1241 a
urbs munita 1539 c
uredo 1812 a
urere 1179 a
ureteres 576 d

urceolus

Urceolus 1584 a
Urceus 98.l.13.843 a. 854 c. 1061 a 1098 a. 1499 a. 1584 a. 1631 e 1670 a
Urgendo reſtitit 897 e
Uriel 917 a
Urim & Thymmim quid fuerit, in Scriptura nō exprimitur 42.l.26.
Urina 170 a. 451 c. 654 a. 1838 d 1955
Urinæ emiſſio 506 e
Urinæ ſtillicidium 695 d
Urinale 452 c. 654 a. 1258 a. 1339 d
Urinatio 350 a
Urinator 349 c 1289 b
Urinavit 1669 e. 349 c
Urna 391 d. 607 d. 1554 d. 1631 c
Urſa maior 354 a
Urſa minor 354 a
Urſit 40.l.6.160 a. 195 e. 387 b. 501 e. 627 d. 868 c. 923 e. 1150 d. 1409 a. 1970 c.
Urſus 353 e
Urſus roſæ 354 a
Urtica 331 c. 337 a. 419 a. 654 c. 781 d. 871 e. 1072 b. 1252 d. 1625 b 1661 e
Uſitatus 1080 a. 1284 b. 1694 a 1807 c
Uſque 976 c. 1272 c. 1273 b
Uſque ad 675 a. 1274 a
Uſque adeo 968 b
Uſque hodie 675 a
Uſque huc 445 d
Uſquequo 976 b. 1049 a. 1274 a b
Uſque valde 1273 a
Uſſit 49.lin.10 418 d. 653 a. 662 d 796 a. 1282 a. 1569 c. 1948 a
Uſtio 796 b. 1618 c
Uſtulata 418 d
Uſtulatio 653 d
Uſtulavit 418 d. 653 a. 1281 a
Uſtum 1618 d
Uſtus 651 d
Uſtus fuit 123 e. 644 d
Uſura 516 a. 1176 c. 1685 e. 1686 e
Uſuræ 1970 b
Uſuram exercuit 176 a
Uſurarius 1685 e.
Uſurpare 1168 e
Uſurpavit 669 d
Uſus 669 e. 781 a. 1284 b. 1694 a
Uſus eſt 1900 b
Uſus fuit 669 d
Uſu venit 1652 e
Ut 96.lin.52. 838 a. 1106 c. 1263 c 1350 a
Ut decet 422 d
Ut exiſtimo 396 d
Ut ne 1428 e
Ut non 205 b. 929 c. 976 c. 1428 e
Ut plurimùm 1682 e
Ut videtur 396 d
Utenſile 864 e
Uter, tris 29.lin.52. 337 b. 607 d. 1060 e. 1058 e. 1574 d. 1766 a
Uter ex corio 289 a
Uter inflatus 1138 a
Uteri geſtatio 451 c
Uter parvus 633 c
Uter pelliceus 1236 a
Uterque 1906 a
Uterum gerens 451 a
Uterum geſſit 195 a
idem 450 e
Uterus 57.l.38.900 a
Uri 446 e
Utile 446 e. 1471 d
Utilem reddidit 1820 e
Utilis 691 b. 824 b. 1142 e. 1426 c. 1548 c. 1820 e
Utilis fuit 169 e. 690 e. 1142 d 1217 a. 1281 c. 1820 a
Utilitas 228 a. 446 e. 669 e. 781 d 823 b. 1142 a. 1306 d. 1426 c. 1548 e. 1571 d. 1686 e
Utiliter 1281 c
Utinam 579 e. 929 d. 1429 a 1955 c
Utique 14.lin.27.252 e. 1134 a
Utres 34.lin.11.
Utricularius 292 c
Utriculus 1574 d
Utcunque ſit 81.lin.51.
Uva 1346 b
Uva apiana, muſcatella 997 b
Uva guſtu acerba 602 a
Uvæ hybernæ 1249 e
Uvæ immaturæ 345 e
Uva lupi 1346 d
Uva minutula 1252 c
Uva montana 1346 d
Uva paſſa 460 b
Uvæ paſſæ 1553 a
Uva vulpis 1346 d
Uvea 1346 d
vulgare 114.l.ult. 290 b
vulgaris 445 a. 1336 a. 1496 d
vulgus 670 c
vulgus collectum 104.l.50.
vulgus promiſcuum 1380 b
vulnera 407 b
vulnera ſordida 772 d
idem 816 e
vulnerati 1142 c
vulneratus 341 b. 572 a
vulneratus fuit 571 d
vulneravit 227 b 341 a. 571 e. 927 a. 991 a. 1241 e. 1467 a. 1919 e
vulnus 324 e. 325 a. 341 a. 909 e 991 b. 992 b. 1120 b. 1421 e. 1467 b. 1570 a. 1811 b
vulnus recens cum ſanguine 341 b
vulpes 1319 a. 1447 c. 1912 e. 1982 d
vulſio 302 c
vulſit ibid.
vulſit pilum vel gramen 301 b
vulſura lanæ vel graminis 301 d
vultur 387 e. 718 d. 876 d. 1179 c 1674 d. 1727 b
vultur cadens 798 c. 730 c. 1799 a
vultus, ſynecdoch. 561 e
vulva 925 d
uxor 46.lin.28.96.l.26. 1035 c
uxor fratris 295 a
uxor Lothi in lapidem, ſtatuæ figura, ſalis ſapore præditum converſa 1005 d
uxor regis 275 a
uxoratus 102.lin.4. 1166 e. 1175 a
in uxorem dedit 102.lin.6. 1175 a
in uxorem ducta 220 b
uxorem duxit 219 e
in uxorem duxit 1175 a
uxores 1166 b. 1806 e
Uz, unus ex poſteris Eſau, item regio 1295 a

X.

XEnium 1535 a
Xylini granum, & oleum inde expreſſum 1598 b
Xylinon novum 1517 b
Xyloaloë 1285 c
Xylon 1553 c
Xyſtum 291 a. 1042 a

Z.

ZAanannim, loci nomen 1558 c
Zadoc, propr. unde Zadducæi 1521 e. & 1522 per tot.
Zadmon mons 1548 e
Zarepta, Sidoniorum urbs 1573 d. item provincia ibid. a. 1574 a
Zebbedæus 460 d
Zebulō, Jacobi filius ex Lea 464 e
Zedec, urbs Jeroſolyma 1525 a
Zeda 1549 e
Zelatus fuit 1300 b
Zelavit 1626 b
zelo accendit 1626 e
zelotes 1364 e. 1627 a
zelotypus 1627 a. b
zelus 598 b. 1627 a
zenith capitis 1228 c
Zidon, Chananæi filius 1528 e. & duo Zidon urbs Phœnices nomen ſortita, ibid & 1529
Zigeuner unde orti 854 b
Zinziber 600 e
Ziphra 1238 c
Zion, mons 1533 e
Zipori propr 1566 c
Zirbus adipinus 1989 a
Zizania colliguntur 270 b
Zizanium 405 b. 477 e
Zoar, oppidum Sodomorū, quod Lot ſuis precibus de incendio conſervavit 1561 a
Zodiacus 52.lin. 20 109 lin. 51 311 a. 1099 a. 1115 e. 1449 a
Zona 106 lin. 29. 142 lin. 7. 477 a. 553 d. 1115 e. 1397 b. 1451 b. 1452 b. 1625 a
Zona lata 525 d
Zonæ terræ 699 a
Zona 1824 e
Zythus 1472 c

FINIS.

Digitized

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google